Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΜΕΓΑ ΛΕΞΙΚΟΝ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ
ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ
ΑΡΧΑΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Α

«Τὸ πρῶτον βιβλίον παντὸς Ἕλληνος εἶναι τὸ Λεξικὸν τῆς γλώσσης του».
Κοραῆς

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΔΟΜΗ» Α.Ε.
Ναυαρίνου 20 τηλ. 637 389 - 612 056
ΑΘΗΝΑΙ

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

1. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, Ἀρχιεπίσκοπος, Καθηγητὴς Πανεπ. Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός.
2. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός.
3. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
4. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
5. ΤΖΑΝΕΤΑΤΟΣ ΘΗΣΕΥΣ, Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
6. ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ ΧΑΡΙΤΩΝ, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός.
7. ΦΑΒΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου.
8. ΣΥΚΟΥΤΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
9. ΓΑΡΔΙΚΑΣ Γ., ἐκτ. Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
10. ΑΝΔΡΙΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Καθηγητὴς Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
11. ΚΡΙΑΡΑΣ ΕΜ., Καθηγητὴς Βυζ. καὶ Νέας Φιλολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
12. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, Φιλόλογος, Ἀνώτατος Ἐκπαιδευτικὸς Σύμβουλος.
13. ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.
14. ΤΖΑΡΤΖΑΝΟΣ ΑΧΙΛΛΕΥΣ, Φιλόλογος, Ἀνώτατος Ἐκπαιδευτικὸς Σύμβουλος.
15. ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΗΣ ΝΙΚ., Γυμνασιάρχης ἐν Ἀθήναις.
16. ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Γυμνασιάρχης ἐν Ἀθήναις.
17. ΦΙΛΙΠΠΑΣ ΣΠΥΡ., Φιλόλογος, συγγραφεὺς (ἑλληνιστής)
18. ΣΟΥΛΙΑΣ ΝΙΚΟΛ., Καθηγητὴς Γυμνασίου ἐν Ἀθήναις.
19. ΑΣΒΕΣΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Καθηγητὴς Γυμνασίου Ρόδου.

Διευθυντὴς τῆς συντάξεως: Ι. ΖΕΡΒΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀ π ό σ π α σ μ α

τῆς ἐκθέσεως ταῦ γενικαῦ γραμματέως τῆς Ἀκαδημίας

Ἀκαδημαϊκοῦ Δημητρίου Σ.Μπαλάναυ

ἀναγνωσθεῖσα κατά τήν απνηγυρικήν συνεδρίαν

τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου 1953

....

....

Ἀπονέμεται βραβεῖον εἰς τόν ἐκδοτικόν οἶκον Δημητρίου Δημητράκου διά τό ἐννεάτομον " Μέγα λεξικόν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ", " διά τήν μεγάλην αὐτοῦ ἐπιστημονικήν ἀξίαν καί τήν ἐξ αὐτοῦ προκύπτουσαν μεγάλην ἐθνικήν ὠφέλειαν ", ὡς διετύπωσαν οἱ εἰσηγηταί εἰδικοί συνάδελφοι

....

....

Ἀκριβές ἀπόσπασμα

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1953

Ὁ Γενικός Γραμματεύς

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ.ΜΠΑΛΑΝΟΣ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 1953

Εισήγησις

Τὸ ἀπὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον συντασσόμενον καὶ ἐσχάτως περατωθὲν καὶ κυκλοφορῆσαν **Μέγα Λεξικὸν** τοῦ Ἀρχαίου Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Δημητρίου Δημητράκου, ἀποτελούμενον ἀπὸ **ἐννέα** μεγάλους καὶ καλοδεμένους τόμους, εἶναι ἔργον ὄχι μόνον εἰς ὄγκον, ἀλλὰ καὶ εἰς πραγματικὴν ἀξίαν **ἐπιβλητικὸν καὶ μνημειῶδες**. Ἐνῷ ἕως τώρα εἴχομεν Λεξικὰ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης χωριστὰ κατὰ τὰς περιόδους αὐτῆς, ὅπως π.χ. διὰ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν τὰ Λεξικὰ τοῦ PASSOW, τοῦ LIDDEL-SCOTT'S, τοῦ Κωνσταντινίδου, τοῦ Σακελλαρίου κλπ., διὰ τὴν μεσαιωνικὴν τὰ Λεξικὰ τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Δουκαγγίου, τώρα μὲ τὸ **Μέγα Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης** τοῦ Δημητρίου Δημητράκου ἔχομεν **πλῆρες** Λεξικὸν ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης καὶ ὅλων τῶν περιόδων αὐτῆς, Ἀρχαίας, Μεσαιωνικῆς καὶ Νεωτέρας, τουτέστιν ὁλοκλήρου τοῦ λεξικολογικοῦ θησαυροῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλωσσικῆς παραδόσεως τριῶν χιλιάδων ἐτῶν εἰς ἓν σῶμα.

Τὸ ἔργον ἀπήτησε καὶ κόπον πολὺν καὶ δαπάνας μεγάλας. Καταρτισθέντος εἰδικοῦ ἐκ φιλολόγων λεξικογράφων συνεργείου, **ἀπεδελτιώθη** ὅλη ἡ μακρὰ καὶ πλουσία ἑλληνικὴ παράδοσις, ὄχι μόνον ἡ συγγραφικὴ ἀλλὰ καὶ αἱ ἐκ τῶν **ἐπιγραφῶν** καὶ τῶν παπύρων προελθοῦσαι νέαι καὶ ἀθησαύριστοι εἰς τὰ παλαιὰ λεξικὰ λέξεις, αἱ περιλαμβανόμεναι εἰς τὰ λεξικὰ τοῦ HERWERDEN, τοῦ Κουμανούδη, τοῦ PREISICKE, ἐλήφθη δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀρχείου τοῦ Ἱστορικοῦ τῆς ἡμετέρας Ἀκαδημίας συντελουμένη ἐργασία διὰ τὴν Νέαν Ἑλληνικήν. Διὰ τῆς μεθοδικῆς καὶ εὐσυνειδήτου ταύτης ἐργασίας **συνεκεντρώθη** εἰς ἓν σῶμα ὁλόκληρος ἡ γλωσσικὴ τῶν Ἑλλήνων κληρονομία καὶ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐξεπληρώθη κάπως τὸ ὄνειρον τοῦ μεγάλου διδασκάλου Γεωργίου Χατζιδάκι, ὅστις εἰσηγούμενος πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὸ 1908 τὴν σύνταξιν Λεξικοῦ περιλαμβάνοντος ὁλόκληρον τὴν ἑλληνικὴν γλωσσικὴν παράδοσιν, ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ἠναγκάσθη ὕστερον δι' ἔλλειψιν τῶν ἀπαιτουμένων χρηματικῶν μέσων νὰ περιορίσῃ τὴν προσπάθειάν του εἰς σύνταξιν Λεξικοῦ μόνης τῆς Νεοελληνικῆς, ὅπως περισώσῃ τὸν διὰ τοῦ χρόνου ἀλλοιούμενον καὶ ἀφανιζόμενον λεξιλογικὸν πλοῦτον τῆς λαλουμένης ἡμῶν γλώσσης. Αἱ **ὑποδείξεις** τοῦ Γεωργίου Χατζιδάκι, **συστήσαντος** ὅπως εἰς τὸ Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης **συνεξετάζηται** σύμπασα ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, λαλουμένη καὶ γραφομένη ἀρχαία, μέση καὶ νεωτέρα, **ἐφαρμόζονται** πλήρως καὶ εἰς τὸ Λεξικὸν τοῦ Δημητρίου Δημητράκου, εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται **πᾶσαι** αἱ λέξεις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, **πασῶν** τῶν περιόδων, ἐξεταζόμεναι **σημασιολογικῶς**, **χρηστικῶς** καὶ **ἐτυμολογικῶς**, ὅπου τοῦτο εἶναι ἐφικτόν, συνεξετάζεται δὲ ἡ **συγγενὴς** σχέσις τῆς λέξεως πρὸς τὴν κατὰ περιόδους ἐμφάνισιν τοῦ τύπου, τῆς χρήσεως καὶ τῆς σημασίας αὐτῆς.

Προσδιορίζονται ΠΕΝΤΕ γλωσσικαὶ περίοδοι: Ἡ τῆς ἀρχαίας, τῆς μεταγενεστέρας, τῆς μεσαιωνικῆς, τῆς νεωτέρας καὶ τῆς δημοτικῆς. **Ἑρμηνεύονται** πᾶσαι αἱ διαδοχικαὶ τῶν λέξεων σημασίαι. **Παρατίθενται** αἱ συγγενεῖς ἔννοιαι καὶ οἱ νεόπλουτοι ὅροι καὶ οἱ λόγιοι τύποι.

Τὸ **Μέγα Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης** τοῦτο ἐκρίθη εὐμενέστατα, χαρακτηρισθὲν **«Ἡράκλειος ἆθλος»** ὑπὸ τοῦ μακαρίτου καθηγητοῦ τῆς Γλωσσολογίας Γεωργίου Ἀναγνωστοπούλου. **Ὡς «μοναδικὸν»** Λεξικὸν δυνάμενον νὰ **συγκριθῇ** πρὸ τὸ «Μέγα Λεξικὸν τῆς Γερμανικῆς Γλώσσης» ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς ἐν Βιέννῃ Γλωσσολόγου Παύλου KRETSCHMER. Ὡς **«ἀληθῶς γιγαντιαῖον»** ἔργον ὑπὸ τοῦ Ἰταλοῦ Γλωσσολόγου ROSTANI. **Ἐπῃνέθη** δὲ δημοσίᾳ ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ Βέλγου καθηγητοῦ κ. HENRI GRÉGOIRE καὶ τοῦ ἐν Σορβόννῃ καθηγητοῦ κ. MIRABEL.

Τὸ **Μέγα Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης** τοῦ Ἀρχαίου Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Δημητρίου Δημητράκου, περιλαμβάνον ΟΛΑΣ τὰς ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τῶν αἰώνων λαληθείσας καὶ γραφείσας λέξεις ΟΛΩΝ τῶν περιόδων ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου μέχρι σήμερον καὶ ἐξετάζον τὴν φωνητικήν, τὴν σημασίαν, τὴν χρῆσιν καὶ τὴν προέλευσιν αὐτῶν, ἂν ἔχῃ δι' ὅλον τὸν ἄλλον κόσμον τὸν ἀσχολούμενον μὲ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἐπιστημονικὴν ἀξίαν, δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἔχει σὺν τῇ ἐπιστημονικῇ καὶ **ἐθνικὴν** ἀξίαν, διότι ἀποδεικνύει διὰ τῆς γλώσσης τὴν ἱστορικὴν **ἑνότητα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς**, δικαίως δὲ συνιστῶσι τὸ Λεξικὸν τοῦτο αἱ ἑκάστοτε Κυβερνήσεις εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκπαιδευτικούς.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ῥῆσιν τοῦ μεγάλου Κοραῆ εἰπόντος ὅτι «τὸ πρῶτον βιβλίον ἑκάστου ἔθνους πρέπει νὰ εἶναι τὸ Λεξικὸν τῆς γλώσσης του», πιστεύομεν ὅτι δὲν θὰ λείψῃ νὰ βραβεύσῃ τὸ Μέγα Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης τοῦ Ἀρχαίου Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Δημητρίου Δημητράκου διὰ τὴν **μεγάλην** αὐτοῦ **ἐπιστημονικὴν** ἀξίαν καὶ διὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ προκύπτουσαν **μεγάλην ἐθνικὴν** ὠφέλειαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29ῃ Νοεμβρίου 1953

Ὁ Εἰσηγητὴς

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Β. ΚΟΥΓΕΑΣ

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Τὰ Μέλη

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΗΣ

ΦΑΙΔΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΕΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Β. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

Ἡ ἱστορία τοῦ Μεγάλου Λεξικοῦ ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης ἔχει χρονολογικῶς καὶ ἐν συνόψει ὡς ἑξῆς:

1930. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1930 ἠσχολούμην μὲ τὴν σύνταξιν ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ἐκδόσεως ΛΕΞΙΚΟΥ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ἀπὸ Ὁμήρου μέχρι σήμερον, τοῦ ὁποίου αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ θὰ ἦσαν ΤΡΕΙΣ, αἱ ἑξῆς:

1. **Τὸ ἑνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον** ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι σήμερον.
2. **Ἡ ἐπιστημονικὴ ἀπόδειξις** τῆς διαβιώσεως τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἐπὶ 3000 ἔτη συνεχῶς, γινομένη διὰ παραθέσεως παραδειγμάτων ἐκ τῶν κειμένων τῶν συγγραφέων ὅλων τῶν ἐποχῶν.
3. **Τὸ ἐπίσημον**, ἀποδεικνυόμενον ἐκ τοῦ ὅτι τὰ λήμματα, καὶ αἱ ἑρμηνεῖαι των δὲν παρουσιάζονται δογματικῶς, ἀλλὰ μὲ τὰ χωρία τῶν συγγραφέων εἰς ἃ ἀναφέρονται.

Ἤρχισα λοιπὸν πειραματιζόμενος, ἑρμηνεύων διάφορα λήμματα, παραθέτων παραδείγματα ἐκ κειμένων συγγραφέων διαφόρων χρονικῶν περιόδων. Τὰ ἀποτελέσματα συνεφώνουν ἀπολύτως μὲ τὴν ἰδέαν ποὺ μοῦ ἐγεννήθη, καὶ ἡ ἰδέα αὐτὴ τότε μοῦ ἔγινεν ἔμμανος.

1931. Ἀνήγγειλα λοιπὸν τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Μεγάλου Λεξικοῦ ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἡ ἀναγγελία τῆς ἐκδόσεως τοῦ Λεξικοῦ τούτου προεκάλεσε θύελλαν διαμαρτυριῶν καὶ ἀπὸ τὰς δύο τότε γλωσσικὰς παρατάξεις, καθαρευουσιάνων καὶ δημοτικιστῶν, ἑκάστη τῶν ὁποίων διεξεδίκει ἔκδοσιν Λεξικοῦ μόνον τῆς Ἀρχαίας, ἢ μόνον τῆς Δημοτικῆς, ἀρνουμένων τὴν συνεργασίαν των καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δέ. Ἦτο ἡ ἐποχὴ ὅπου αἱ γλωσσικαὶ ἀντιθέσεις ἦσαν ὀξεῖαι λόγῳ τῆς πρὸ ὀλίγου εἰσαγωγῆς τῆς Δημοτικῆς γλώσσης καὶ εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ἀνέπτυξα κατ' ἰδίαν πρὸς τοὺς ἡγέτας ἑκάστης γλωσσικῆς παρατάξεως ὅτι εἶναι ἀκατανόητον νὰ ἀρκούμεθα εἰς Λεξικὰ τῆς γλώσσης μας μέχρι τοῦ 1100 ἢ ἔστω μέχρι τοῦ 1300 μ.Χ., τῆς ἀρχαίας καὶ ἀγνώστου γλώσσης εἰς τὰ ἐννέα δέκατα τουλάχιστον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, καὶ νὰ ἐπιμένωμεν νὰ ἀγνοοῦμεν τὴν γλῶσσαν, ἡ ὁποία σήμερον ἐξυπηρετεῖ τὴν ζωήν μας ἀπὸ 700 συνεχῶς ἐτῶν.

1932. Προσέλαβον ἐπὶ μισθῷ τούς: Βασίλειον Φάβην, Νικόλαον Ἀνδριώτην, Ἐμμ. Κριαρᾶν καὶ Ἰωάννην Ζερβόν. Κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ εἶχον δεχθῆ νὰ ἐργασθοῦν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Μεγάλου Λεξικοῦ μας πλεῖστοι καθηγηταὶ καὶ τῶν δύο παρατάξεων. Ὁ δὲ Ἐμμ. Πεζόπουλος, πλὴν τῆς συγγραφικῆς του ἐργασίας, ἀνέλαβε νὰ ἐπιθεωρῇ καὶ τὰ δακτυλογραφούμενα λήμματα τῆς Ἀρχαίας.

1933. Τὸ θέρος τοῦ 1933 μὲ ἐπεσκέφθη ὁ καθηγητὴς τῆς γλωσσολογίας Γεώργιος Ἀναγνωστόπουλος (ὁ διαδεχθεὶς τὸν Γ. Χατζιδάκιν), ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπεν, ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ συνεργασθῇ εἰς τὸ Λεξικόν μου καὶ ὅτι ὁ Χατζιδάκις θέλει νὰ μὲ ἴδῃ.

Ὁ Γεώργιος Χατζιδάκις μὲ ἐδέχθη μὲ συγκίνησιν: «Ἄχ, παιδί μου, ὁ Θεὸς σ' ἐφώτισε!». Καὶ μοῦ διηγήθη τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκδόσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους παρομοίου Λεξικοῦ ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης κατ' εἰσήγησίν του κατὰ τὸ ἔτος 1908.

«Ἐμεῖς, συνέχισεν ὁ Χατζιδάκις, ἀνηγγείλαμεν τότε τὴν ἔκδοσίν του καὶ ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐπερίμενε μὲ ἀγωνίαν. Τὸ Κράτος ὅμως ἐδειλίασε μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν διέθετεν ἀκόμη οὔτε τὰ ὑλικὰ οὔτε τὰ πνευματικὰ κεφάλαια διὰ τὴν ἔκδοσιν ἑνὸς τοιούτου Λεξικοῦ. Ἔτσι περιωρίσθημεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ σημερινοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας, τοῦ γνωστοῦ μὲ τὸ ὄνομα Ἱστορικοῦ, περιλαμβάνοντος μόνον τὴν κοινῶς ὁμιλουμένην δημοτικὴν μετὰ τῶν ἰδιωμάτων.

»Ὑπελόγισες καλὰ τὰς δυσκολίας τῆς ἐκδόσεως; Χρειάζονται πολλὰ χρήματα. Ἔχεις εὕρει ἀνθρώπους νὰ τὸ γράφουν; Ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω μὲ συμβουλὰς καὶ μὲ τὸν Ἀναγνωστόπουλον. Νὰ γράφω δὲν ἠμπορῶ πλέον. Ἐγήρασα. Πῶς συμβιβάζεις τὴν ἀρχαίαν μὲ τὴν δημοτικήν;».

«Τὶς γράφομε κάθε μιὰ σὲ χωριστοὺς παραγράφους μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ συντάκτου των».

«Ὄχι, παιδί μου! Ἐβάλατε ἀντιεπιστημονικὴν βάσιν. Πρέπει νὰ συμπλέκωνται ἀνάλογα μὲ τὴν σημασίαν των ἱστορικῶς. Ποιὸς διευθύνει τὴν ἔκδοσιν;».

«Ὁ Ζερβός».

«Στεῖλε τον νὰ τὸν ὁδηγήσω».

Ἔτσι ἔγινε. Ὁ Ζερβὸς πήγαινε συχνὰ καὶ συνεβουλεύετο τὸν Γεώργιον Χατζιδάκιν διὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ὕλης ἱστορικῶς, ἀλλ' αὐτὸ συνετέλεσε νὰ καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ὑπογραφὴν τῶν λημμάτων ὑπὸ τῶν συντακτῶν. Τὰ δακτυλογραφημένα χειρόγραφα ἐγράφησαν ἐκ νέου κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ Γεωργίου Χατζιδάκι καὶ τὸ Λεξικὸν ἔλαβε τὴν σημερινὴν μορφήν του.

Διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Μεγάλου Λεξικοῦ ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης προσεκάλεσα τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν κορυφαίων τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων. Ἄλλοι ἐδέχθησαν νὰ ἐργασθοῦν καὶ ἄλλοι ἠρνήθησαν. Ἡ γλωσσικὴ ἀντίθεσις μεταξὺ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου ἐξηκολούθει.

Ἵδρυσα γραφεῖα τοῦ Λεξικοῦ καὶ βιβλιοθήκην μὲ πολλαπλᾶ ἀντίτυπα ἀπὸ ἕκαστον βιβλίον ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς **Βραχυγραφίας συγγραφέων καὶ συγγραμμάτων** εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Λεξικοῦ τούτου, διὰ τινα τῶν ὁποίων Θησαυρὸν Ἑρρίκου Στεφάνου κ. ἄ. ἔγραψα εἰς 300 καὶ πλέον παλαιοβιβλιοπωλεῖα τῆς Εὐρώπης καὶ ἔκαμα καὶ ὁ ἴδιος ταξίδιον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διὰ τὴν ταχεῖαν προμήθειαν διαφόρων βοηθημάτων.

Ἀπησχόλησα τὴν Ἐκδοτικήν Ἐπιχείρησίν μου ἐπὶ μίαν δεκαετίαν.

Ἐτόλμησα ὅ,τι δὲν ἐτόλμησε νὰ κάμῃ τὸ Κράτος, καὶ ἔφερα εἰς αἴσιον πέρας τὸ Μέγα Λεξικόν.

Ἡ τιμὴ ὅμως αὐτὴ δὲν ἀνήκει μόνον εἰς ἐμέ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κόσμον τῶν συντακτῶν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς συντάξεως Ἰωάννην Ζερβόν, ὁ ὁποῖος εἰργάσθη ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους μὲ ζῆλον καὶ ἐνδιαφέρον σπανίζοντα σήμερον. Οὕτω διεψεύσθησαν οἱ φόβοι τῶν ἡγετῶν τοῦ Κράτους τοῦ 1908, ὅτε ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Χατζιδάκις ἐπρότεινε τὴν ἔκδοσίν του. Ὅτι δηλαδὴ δὲν ὑπάρχουν ἐν Ἑλλάδι πρὸς ἔκδοσιν τοιούτου ἔργου ὑλικὰ καὶ πνευματικὰ κεφάλαια.

***

Ἡ σύνταξις τοῦ Λεξικοῦ ἐγένετο κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

α) Συνεργεῖα συλλεκτῶν συνέλεγον καὶ κατέτασσον λεξικογραφικῶς τὰς ἑρμηνευτέας λέξεις (λήμματα) ἀπὸ τὰ κείμενα τῶν συγγραφέων ΠΗΓΩΝ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ἐν ἀρχῇ ἑκάστου τόμου ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑΣ, ἀναγράφοντα τὰς σελίδας εἰς ἃς τοῦτο εὑρίσκετο.

β) Συνεργεῖα χωρίων συνεπλήρουν τὰ λήμματα, ἀνατρέχοντα εἰς τὰς σημειουμένας ὑπὸ τῶν συλλεκτῶν σελίδας καὶ λαμβάνοντα τὰς προτάσεις εἰς ἃς τὸ λῆμμα εὑρίσκετο.

γ) Συνεργεῖα συντακτῶν συνέτασσον τὴν ἑρμηνείαν ἑκάστου λήμματος τῇ βοηθείᾳ τῶν διαφόρων βοηθημάτων ἀναγράφοντα τὰ καὶ ἐκ τῶν ΠΗΓΩΝ καταλληλότερα παραδείγματα. Πᾶν τὸ ἀσαφὲς ἢ διφορούμενον καθωρίζετο ἀπὸ ἐπιστημονικὸν συμβούλιον.

δ) Συνεργεῖα ἐλέγχου. Τὰς ἑτοίμους πλέον ἑρμηνείας τῶν λημμάτων ὁ Ἔλεγχος συνεπλήρωνε διὰ προσθηκῶν καὶ ἀφαιρέσεων, ἀνάλογα μὲ τὴν ἔκτασιν τὴν ὁποίαν ἤθελε νὰ δώσῃ εἰς ἕκαστον λῆμμα. Ἤλεγχε τὰ ὀνόματα τῶν συγγραφέων καὶ τὴν χρονολογικὴν τάξιν των, τὰς παραπομπὰς καὶ τὰς χρονολογίας, καὶ παρέδιδε τὴν ὕλην πρὸς στοιχειοθεσίαν.

Αἱ ἐργασίαι αὗται ἐγίνοντο μὲ τόσην προσοχήν, ὥστε πολλάκις μία χρονολογία μᾶς ἔτρωγε τὴν ἡμέραν καὶ πολλὰ λήμματα διὰ νὰ ὁλοκληρωθοῦν ἐχρειάσθη ἐργασία πολλῶν ἡμερῶν καὶ κάποτε καὶ μηνὸς δι' ἕκαστον.

Ἡ αὐτὴ προσοχὴ κατεβάλλετο καὶ εἰς τὸ τυπογραφεῖον. Ἐτυπώναμεν συχνὰ μετὰ τὴν 7ην διόρθωσιν καὶ πολλάκις μετὰ τὴν 10ην, μὲ πολύωρον παραβολὴν ἐπὶ τοῦ πιεστηρίου.

Τὸ Μέγα Λεξικὸν συνετέλεσεν εἰς ἀμβλυνσιν τῆς γλωσσικῆς διαιρέσεως τῶν Ἑλλήνων λογίων.

Ἐγὼ προσωπικῶς, βλέπων τώρα τὸ Μέγα Λεξικὸν τελειωμένον, κυκλοφοροῦν καὶ ἐπαινούμενον, αἰσθάνομαι ἱκανοποίησιν καὶ ὑπερηφάνειαν, καὶ ἀδιαφορῶν τελείως διὰ τοὺς κόπους τόσων ἐτῶν, τὰς ὑπερβολικὰς δαπάνας καὶ τὰς πικρίας τὰς ὁποίας ὑπέστην, ἀναφωνῶ ὡς ὁ εὐσεβὴς Συμεών, ὅτε εἶδε τὸ παιδίον Ἰησοῦν: Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩ ΛΕΞΙΚΩ

Ἡ μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως χρονολογία δηλοῖ τὴν ἀφετηρίαν ἢ τὴν ἀκμὴν τῆς συγγραφικῆς δραστηριότητός του, σταυρὸς πρὸ αὐτῆς τὸ ἔτος θανάτου του, ὁ δὲ αἰὼν τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἔζησε. Τὸ ἐρωτηματικὸν σημαίνει ὅτι ἡ ἀναγραφομένη χρονολογία, ἂν καὶ μόνη ἐκ παραδόσεως γνωστή, εἶναι ἀμφίβολος. Διὰ τοὺς συγγραφεῖς τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ὁ χρόνος τοῦ βίου ἢ δὲν ἀνεγράφη χρονολογία ἢ ἔγινε μνεία τῆς γλωσσικῆς μόνον περιόδου εἰς ἣν ἀνήκουν.

Τὸ F (δίγαμμα) εἶναι γράμμα τοῦ ἀρχαιοτάτου ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου. Εἰ ἄλλας λέξεις ἀπεδόθη διὰ τοῦ ου, β, υ, φ, ἢ δασείας, εἰς ἄλλας δὲ ἐξέπεσε.

Α

ΑΒ	='Ανέκδοτα Βεκκήρου
'Αβυδ.	='Αβυδηνός, ἱστορικὸς ....(2ος αἰ. μ.Χ.)
'Αγαθ.	='Αγαθίας, ἱστορικός, ἐπιγραμμ. (570 μ.Χ.)
'Αγαθάγγ.	='Αγαθάγγελος (ψευδοσυγγρ.)(13ος αἰ.μ.Χ.)
'Αγαθ. 'Ιστ.	='Αγαθάγγελος 'Αρμένιος ἱστ. (4ος αἰ. μ.Χ.)
'Αγαθρχ.	='Αγαθαρχίδης, γεωγράφος ..(160 π.Χ.)
'Αγαθήμ.	='Αγαθήμερος, γεωγράφος.... (3ος αἰ. μ.Χ.)
'Αγαθιν.	='Αγαθινός, ἰατρὸς ....(1ος αἰ. μ.Χ.)
'Αγαθοκλ.	='Αγαθοκλῆς, ἱστορικὸς ....(2ος αἰ. π.Χ.)
'Αγάθων	='Αγάθων, τραγικὸς .... (416 π.Χ.)
'Αγάκλ.	='Αγάκλυτος, ἱστορικὸς
'Αγαλλ.	='Αγαλλιανὸς Θεόδ. ἀντιρρητικὸς (1450 μ.Χ.)
'Αγάπ.	='Αγάπιος Λάνδος................ (1600 μ.Χ.)
» 'Αμαρτ.Σ.	= » 'Αμαρτωλῶν Σωτηρία
» Γεωπ.	= » Γεωπονικὸν
'Αγαπητ	='Αγαπητός, διάκονος ....(4ος αἰ. μ.Χ.)
'Αγις	='Αγις, ἐπιγραμματοποιὸς
'Αγλ.	='Αγλαΐας, ἐλεγειακὸς.......... (1ος αἰ. μ.Χ.)
'Αδαΐ.	='Αδαῖος, ἐπιγραμματοποιὸς (1ος αἰ. μ.Χ.)
'Αδαμ.	='Αδαμάντιος, ἰατρὸς .... (415 μ.Χ.)
'Αδρ.	='Αδριανὸς αὐτοκράτωρ,ἐπιγραμμ.(117 μ.Χ.)
'Αδριαν.	='Αδριανός, ρήτωρ ....(2ος αἰ. μ.Χ.)
ΑΕ	='Αρχαιολογικὴ 'Εφημερὶς........(1837 μ.Χ.)
'Αέθλ.	='Αέθλιος, ἱστορικὸς ....(5ος αἰ. π.Χ.)
'Αέτ.	='Αέτιος, ἰατρὸς .... (500 μ.Χ.)
"Αθαν.	="Αθανις ἢ "Αθηνις, ἱστορικὸς (4ος αἰ. π.Χ.)
'Αθάν.	='Αθάνας Γ., ποιητής............ (σύγχρονος)
'Αθανάσ.	='Αθανάσιος ὁ Μέγας, ἐκκλ. .... († 373μ.Χ.)
'Αθανάσ.Ρήτ.	='Αθανάσιος, ρήτωρ (1600 μ.Χ.)
'Αθ. 'Αρχ.	='Αθηναϊκὸν 'Αρχεῖον
'Αθήν.	='Αθήναιος, Δειπνοσοφισταὶ .... (228 μ.Χ.)
» 'Επιτ.	= » 'Επιτομὴ
'Αθήν.'Επιγρ.	='Αθήναιος, ἐπιγραμματοποιὸς
'Αθήν. 'Ιατρ.	='Αθήναιος, ἰατρὸς .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
'Αθήν. Μηχ.	='Αθήναιος, μηχανικὸς .... (μτγν.)
'Αθηναγ.	='Αθηναγόρας, ἀπολογητὴς (2ος αἰ. μ.Χ.)
'Αθηνί.	='Αθηνίων, κωμικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
'Αθηνόδ.	='Αθηνόδωρος Ταρσεύς, ἱστορ.(1ος αἰ. μ.Χ.)
Αἰλ.	=Αἰλιανὸς Κλαύδιος, σοφιστὴς (3ος αἰ.μ.Χ.)
» ἀπ.	= » ἀποσπάσματα
» 'Επιστ.	= » 'Επιστολαὶ
» ΖΙ	= » περὶ Ζῴων 'Ιδιότητος
» ΠΙ	= » Ποικίλη 'Ιστορία
Αἰλ. Τακτ.	=Αἰλιανὸς ὁ Τακτικὸς .... (120 μ.Χ.)
Αἰλ. Δ	=Αἴλιος Διονύσιος, γραμματικὸς (117 μ.Χ.)
Αἰμιλ.	=Αἰμιλιανός,ἐπιγραμματοποιὸς(1ος αἰ. μ.Χ.)
Αἰν. Γαζ.	=Αἰνείας ὁ Γαζαῖος, ρήτωρ ......(5ος αἰ. μ.Χ.)
Αἰν. Τακτ.	=Αἰνείας ὁ Τακτικὸς .... (362 π.Χ.)
Αἰσ.	=Αἴσαρα ἡ φιλόσοφος (π. Στοβαίῳ)
Αἰσχ.	=Αἰσχύλος, τραγικὸς .... (484 π.Χ.)
» 'Αγ.	= » 'Αγαμέμνων
» ἀπ.	= » ἀποσπάσματα
» 'Ελεγ.	= » 'Ελεγειακὰ ἀποσπάσματα
» 'Επτ.	= » 'Επτὰ ἐπὶ Θήβας
» Εὐμ.	= » Εὐμενίδες
» 'Ικ.	= » 'Ικέτιδες
» Πέρσ.	= » Πέρσαι
» Πρ.	= » Προμηθεὺς
» Χο.	= » Χοηφόροι
Αἰσχ. 'Αλ.	=Αἰσχύλος 'Αλεξανδρινὸς.. (3ος αἰ. π.Χ.)
Αἰσχίν.	=Αἰσχίνης ρήτωρ................ (345 π.Χ.)
» 'Επιστ.	= » 'Επιστολαὶ
Αἰσχίν.Σωκρ.	=Αἰσχίνης ὁ Σωκρατικὸς .. (4ος αἰ. π.Χ.)
Αἰσχρ.	=Αἰσχρίων, λυρικὸς.......... (4ος αἰ. π.Χ.)
Αἰσωπ.	=Αἴσωπος ....(550 π.Χ.)
Αἰσώπ. Μῦθ.	=Αἰσώπειοι Μῦθοι .. ..(κ. μτγν.)
Αἰτωλ. Γ	=Αἰτωλὸς Γεώργιος .... (†1580 μ.Χ.)
'Ακέσ.	='Ακέσανδρος, ἱστορικὸς ...... (200 π.Χ.)
'Ακίνδ.	='Ακίνδυνος Γρηγόριος, θεολ. (1340 μ.Χ.)
'Ακουσ.	='Ακουσίλαος, ἱστορικὸς (5ος αἰ. π.Χ.)
'Ακροπ. Γ	='Ακροπολίτης Γεώργιος .. (1300 μ.Χ.)
"Ακρ.	="Ακρων, Ρωμ. γραμματικὸς (2-3 αἰ.μ.Χ.)
'Ακτουάρ.'Ιω.	='Ακτουάριος 'Ιωάν.ἰατρὸς (14ος αἰ. μ.Χ.)
'Ακύλ.	='Ακύλας,ἑρμηνευτὴς τῆς ΠΔ (2ος αἰ.μΧ.)
'Αλβῖν.	='Αλβῖνος, φιλόσοφος ....(2ος αἰ. μ.Χ.)
"Αλεξ.	="Αλεξις, κωμικὸς.................. (356 π.Χ.)
'Αλέξ. Αἰτ.	='Αλέξανδρος ὁ Αἰτωλός, ἐλεγ..(280 π.Χ.)
'Αλέξ.'Αφρ.	='Αλέξανδρος ὁ 'Αφροδισιεὺς (226 μ.Χ.)
» Αἰσθ.	= » εἰς 'Αριστλ. περὶ Αἰσθήσεως 'Υπομν.
» ΑΠρ.	= » » 'Αναλυτικὰ Πρότερα »
» Εἱμαρμ.	= » περὶ Εἱμαρμένης
» Ζητ.	= » Ζητήματα
» Μετ.	= » εἰς 'Αριστλ. Μετεωρολογικὰ 'Υπομν.
» Μεταφ.	= » » Μεταφυσικὰ »
» Μίξ.	= » περὶ Μίξεως
» Πρ.	= » Προβλήματα
» Πρ.'Ανέκδ.	= » Προβλήματα 'Ανέκδοτα
» Πυρ.	= » περὶ Πυρετῶν
» Σοφ.	= » εἰς 'Αριστλ. Σοφιστ.'Ελέγχ.'Υπομν.
» Τοπ.	= » » Τοπικὰ »
» Ψυχ.	= » περὶ Ψυχῆς
'Αλέξ. 'Εφ.	='Αλέξανδρος 'Εφέσιος,ἐπικὸς(1ος αἰ.π.Χ.)
'Αλέξ. Κωμ.	='Αλέξανδρος, κωμικὸς
'Αλεξ. Μον.	='Αλέξανδρος ὁ Μοναχὸς (6ος αἰ. μ.Χ.)
'Αλέξ. Πολ.	='Αλέξανδρος ὁ Πολυίστωρ (1ος αἰ.π.Χ.)
'Αλέξ. Ρήτ.	='Αλέξανδρος, ρήτωρ ....(2ος αἰ. μ.Χ.)
'Αλέξ. Τραλλ.	='Αλέξανδρος ὁ Τραλλιανὸς .... (570 μ.Χ.)
» 'Ελμ.	= » περὶ 'Ελμίνθων
» Πυρ.	= » περὶ Πυρετῶν
'Αλκ.	='Αλκαῖος, λυρικὸς..............(606 π.Χ.)
'Αλκ. Κωμ.	='Αλκαῖος, κωμικὸς.............. (388 π.Χ.)
'Αλκ. Μεσσ.	='Αλκαῖος Μεσσήνιος,ἐπιγραμμ.(200π.Χ.)
'Αλκιδ.	='Αλκιδάμας, ρήτωρ ....(432 π.Χ.)
'Αλκίν.	='Αλκίνους, Πλατωνικὸς .... (2ος αἰ.μ.Χ.)
'Αλκίφρ.	='Αλκίφρων,ἐπιστολογράφος(4ος αἰ.μ.Χ.)
'Αλκμ.	='Αλκμάν, λυρικὸς .... (650 π.Χ.)
'Αλκμαί.	='Αλκμαίων, φιλόσοφος ....(5ος αἰ.π.Χ.)
'Αλλάτ.	='Αλλάτιος Λέων, φιλόλογος (†1669 μ.Χ.)
'Αλύπ.	='Αλύπιος, μουσικὸς .... (3ος αἰ. μ.Χ.)
'Αλφ.	='Αλφειός, ἐπιγραμμ........ (1ος αἰ.μ.Χ.)
"Αμαντ.	="Αμαντος Κ. .... †1960
'Αμαρτωλ. Γ	='Αμαρτωλὸς Γεώρ. .... (850 μ.Χ.)
'Αμειψ.	='Αμειψίας, κωμικὸς .... (423 π.Χ.)
'Αμερ.	='Αμερίας .... (μτγν.)
» Γλ.	= » Γλῶσσαι
» Ριζ.	= » Ριζοτομικὸν
'Αμηρ.	='Αμηρούτσης Γ., ἀντιρρητικὸς(1440μ.Χ.)
'Αμμιαν.	='Αμμιανός, ἐπιγραμμ........ 2ος αἰ.μ.Χ.)
'Αμμιαν. Μαρκ.	='Αμμιανὸς Μαρκελλῖνος, ἱστ. 4ος αἰ.μ.Χ.)
'Αμμών.	='Αμμώνιος, λεξικογράφος......(390 μ.Χ.)
'Αμμών. 'Αλ.	='Αμμώνιος ὁ 'Αλεξανδρεὺς..2ος αἰ.π.Χ.)
'Αμμών. 'Επιγρ.	='Αμμώνιος, ἐπιγραμμ........ (5ος αἰ.μ.Χ.)
'Αμμών. Φιλ.	='Αμμώνιος ὁ 'Ερμείου,φιλόσοφος(470μ.Χ.)
'Αμφιλ.	='Αμφιλόχιος,ἐκκλησιαστικὸς (375 μ.Χ.)
"Αμφις	="Αμφις, κωμικὸς.................. (350 π.Χ.)
'Αναγν.	='Αναγνώστης 'Ιω..............(15ος μ.Χ.)

'Αναγν.Θεσσ. ='Αναγν. Διήγ. π. τῆς ἁλώσεως Θεσ/νίκης
'Ανακρ. ='Ανακρέων, λυρικός .... (540 π.Χ.)
'Ανακρεόντ. ='Ανακρεόντεια ....(κ. μτγν. κ. μσν.)
'Ανάν. ='Ανάνιος, ἰαμβογράφος ....(540 π.Χ.)
'Αναξ. ='Αναξαγόρας, φιλόσοφος.... (450 π.Χ.)
'Αναξανδρ. ='Αναξανδρίδης, κωμικός ...... (376 π.Χ.)
'Αναξανδρ.'Ιστ.='Αναξανδρίδης, ἱστορικὸς (3ος αἰ.π.Χ.)
'Ανάξαρχ. ='Ανάξαρχος, φιλόσοφος....(4ος αἰ.π.Χ.)
'Αναξίλ. ='Αναξίλας, κωμικός .... (340 π.Χ.)
'Αναξίμ. ='Αναξίμανδρος, φιλόσοφος.. (580 π.Χ.)
'Αναξίμ. 'Ιστ. ='Αναξίμανδρος ἱστορικός.. (4ος αἰ.π.Χ.)
'Αναξιμέν. ='Αναξιμένης, φιλόσοφος ....(544 π.Χ.)
'Ανάξιππ. ='Ανάξιππος, κωμικός ...... (303 π.Χ.)
'Αναστ.'Αποκρ.='Αναστάσιος ὁ 'Αποκρισάριος(650 μ.Χ.)
'Αναστ. Γόρδ. ='Αναστάσιος ὁ Γόρδιος...... (18ος αἰ. μ.Χ.)
'Αναστ. Καισ. ='Αναστάσιος ὁ Καισαρείας (1080 μ.Χ.)
'Αναστ. Μελ. ='Αναστάσιος ὁ Μελῳδός.. (6ος αἰ. μ.Χ.)
'Αναστ. Σιν. ='Αναστάσιος ὁ Σιναΐτης .... (670 μ.Χ.)
» 'Οδ. = » 'Οδηγός
'Ανατόλ. ='Ανατόλιος 'Αλεξανδρεύς (3ος αἰ. μ.Χ.)
'Ανατόλ.Μ ='Ανατόλιος ὁ Μελῳδός ....(†1449 μ.Χ.)
'Ανάχ. ='Ανάχαρσις,ἐπιστολογράφος(1οςαἰ.π.Χ.)
'Αν. Βάχμ. ='Ανέκδοτα Βάχμανν ..(ἐκδ. 1828 μ.Χ.)
'Αν. Βιλλ. ='Ανέκδοτα Βιλλοαζὸν (ἐκδ. 1773 μ.Χ.)
'Αν. Βοασσ. ='Ανέκδοτα Βοασσονὰδ (ἐκδ. 1833 μ.Χ.)
'Αν. Βολλ.='Ανάλεκτα Βολλανδικὰ (1615μ.Χ.—συνεχ.ἐκδ.)
'Αν. Κρ. ='Ανέκδοτα Κραμήρου (ἐκδ. 1828 μ.Χ.)
'Ανδοκ. ='Ανδοκίδης, ῥήτωρ.......... (415 π.Χ.)
'Ανδρ. Καισ. ='Ανδρέας Καισαρείας ...... (550 μ.Χ.)
'Ανδρ. Κρ. ='Ανδρέας Κρήτης, μελῳδός (740 μ.Χ.)
'Ανδρ. Πυρρ. ='Ανδρέας ὁ Πυρρὸς μελῳδός(9ος αἰ.μ.Χ.)
'Ανδρόμ. ='Ανδρόμαχος, ἰατρ., ποιητής.. (68 μ.Χ.)
'Ανδρόν. ='Ανδρόνικος, ἐπιγραμματοποιός (μτγν.)
'Ανδρόν.Κάλλιστ.= 'Ανδρόνικος ὁ Κάλλιστος, Θεσσαλονικεύς († 1478 μ.Χ.)
'Ανδρόν. Ρ ='Ανδρόνικος Ρόδιος φιλόσοφ. (58 π.Χ.)
» Παθ. = » περὶ Παθῶν
'Ανδροτ. ='Ανδροτίων, ἱστορικός.. (4ος αἰ. π.Χ.)
'Ανδρων ='Ανδρων, ἱστορικὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
'Ανθέμ. ='Ανθέμιος, παραδοξογράφος († 534μ.Χ.)
'Ανθιμ. ='Ανθιμος, ἐκκλησ. ποιητής.. (450 μ.Χ.)
'Ανν. Κομν. ='Αννα Κομνηνή, ἱστορική.. (1110 μ.Χ.)
'Αννων ='Αννων, γεωγράφος ...... (5ος αἰ. π.Χ.)
'Αν. 'Οξ. ='Ανέκδοτα 'Οξυρρύγχεια
'Ανουβ. ='Ανουβίων, ἀστρολόγος (1ος αἰ. μ.Χ.)
'Ανταγ. ='Ανταγόρας, ἐλεγειακός.. (3ος αἰ. π.Χ.)
'Αντήν. ='Αντήνωρ, ἱστορικός .... (2ος αἰ. π.Χ.)
'Αντίγ. Καρ. ='Αντίγονος ὁ Καρύστιος.......(250 π.Χ.)
'Αντίγ. Νικ. ='Αντίγονος ὁ Νικαιανός .... (μτγν.)
'Αντίδ. ='Αντίδοτος, κωμικός...... (350 π.Χ.)
'Αντικλ. ='Αντικλείδης, ἱστορικός.. (3ος αἰ. π.Χ.)
'Αντίμ. ='Αντίμαχος ὁ Κολοφώνιος (405 π.Χ.)
» 'Ελεγ. ἀπ. = » 'Ελεγειακὰ ἀποσπάσματα
» 'Επικ.ἀπ. = » 'Επικὰ ἀποσπάσματα
'Αντίοχ. ='Αντίοχος, ἐπιγραμματοποιός (μτγν.)
'Αντίοχ. 'Αστρ. ='Αντίοχος, ἀστρολόγος.. (2ος αἰ. μ.Χ.)
'Αντίοχ. 'Ιστ. ='Αντίοχος, ἱστορικός.. (5ος αἰ. π.Χ.)
'Αντίπ. ='Αντίπατρος ὁ Ταρσεύς .. (2ος αἰ. π.Χ.)
'Αντίπ. Θεσσ. ='Αντίπατρος ὁ Θεσσαλονικεύς (10 μ.Χ.)
'Αντίπ. Σιδ. ='Αντίπατρος ὁ Σιδώνιος .. (106 π.Χ.)
'Αντισθ. ='Αντισθένης, ῥήτωρ...... (4ος αἰ. π.Χ.)
'Αντίστ. ='Αντίστιος,ἐπιγραμμ........(1ος αἰ.μ.Χ.)
'Αντιφ. ='Αντιφῶν, ῥήτωρ .... (440 π.Χ.)
'Αντιφ. Σοφ. ='Αντιφῶν, σοφιστής........ (400 π.Χ.)
'Αντιφ. Τραγ. ='Αντιφῶν, τραγικός........ (350; π.Χ.)
'Αντιφάν. ='Αντιφάνης, κωμικός...... (387 π.Χ.)
'Αντιφάν. Μακ. ='Αντιφάνης ὁ Μακεδών (1ος αἰ. μ.Χ.)
'Αντιφάν. Μεγ. ='Αντιφάνης Μεγαλοπολίτης(1οςαἰ.μ.Χ.)
'Αντίφιλ. ='Αντίφιλος,ἐπιγραμμ........(1οςαἰ.μ.Χ.)
'Αντυλλ. ='Αντυλλος, ἰατρός ...... (2ος αἰ. μ.Χ.)
'Αντών. 'Αργ. ='Αντώνιος ὁ 'Αργεῖος,ἐπιγραμμ.(μτγν.)
'Αντών. Διογ. ='Αντώνιος Διογένης...... (1ος αἰ .μ.Χ.)
'Αντών. Μέλ. ='Αντώνιος, Μέλισσα ...... (1100 μ.Χ.)
'Αντών. Συνξ. ='Αντώνιος ὁ Συναξαριστής (650 μ.Χ.)
'Αντωνῖν. Λιβ. ='Αντωνῖνος Λιβεράλις..: (147 μ.Χ.)
'Ανύτ. ='Ανύτη, ἐπιγραμματοποιός (300 π.Χ.)
'Αξιόν. ='Αξιόνικος, κωμικός...... (4ος αἰ. π.Χ.)
'Αξιόπ. ='Αξιόπιστος, ἠθικός ποιητής (300π.Χ.)
ΑΠ ='ΑνθολογίαΠαλατίνη(χειρ.10ουαἰ.μ.Χ.)
ΑΠλ. ='ΑνθολογίαΠλανούδη(χειρ.14ουαἰ.μ.Χ.)
'Απί. ='Απίων, γραμματικός ...... (38 μ.Χ.)
'Απολλ.Βιογρ. ='Απολλώνιος, βιογράφος .. (μτγν.)
» Αἰσχίν. = » Βίος Αἰσχίνου
'Απολλ. Δύσκ. ='Απολλώνιος ὁ Δύσκολος.. (138 μ.Χ.)
» 'Αντων.= » περὶ 'Αντωνυμίας
» Επιρρ. = » περὶ 'Επιρρημάτων
» Συνδ. = » περὶ Συνδέσμων
» Συντ. = » περὶ Συντάξεως
'Απολλ. 'Ιατρ. ='Απολλώνιος, ἰατρὸς ......(1ος αἰ. μ.Χ.)
'Απολλ. Κιτ. ='Απολλώνιος ὁ Κιτιεύς, ἰατρὸς (70π.Χ.)
'Απολλ.Παραδ. ='Απολλώνιος,παραδοξογρ.(2οςαἰ.π.Χ.)
'Απολλ. Περγ. ='Απολλώνιος ὁ Περγαῖος.. (220 π.Χ.)
'Απολλ. Ρ ='Απολλώνιος ὁ Ρόδιος,ἐπικός(200 π.Χ.)
'Απολλ. Σοφ. ='Απολλώνιος, σοφιστής ...... (10 μ.Χ.)
» Λεξ.'Ομ.= » Λεξικὸν 'Ομηρικὸν
'Απολλ. Τυαν. ='Απολλώνιος ὁ Τυανεύς.. (1ος αἰ. μ.Χ.)
'Απολλδ. ='Απολλοδώρου, βιβλιοθήκη (150 π.Χ.)
» 'Επιτ. = » 'Επιτομή
» 'Ιστορ.ἀπ. = » 'Ιστορικὰ ἀποσπάσματα
'Απολλδ. Γελ. ='ΑπολλόδωροςΓέλῳος,κωμ.(4οςαἰ.π.Χ.)
'Απολλδ. Δαμ. ='ΑπολλόδωροςΔαμασκηνός(2οςαἰ.μ.Χ.)
» Πολιορκ. = » Πολιορκητικά
'Απολλδ. Καρ. ='ΑπολλόδωροςΚαρύστιος(4-3οςαἰ.π.Χ.)
'Απολλδ. Κωμ. ='Απολλόδωρος, κωμικός (ἢ Γελῷος)
'Απολλδ. Λυρ. ='Απολλόδωρος, λυρικός
'Απολλδ. Στ. ='Απολλόδωρος, στωϊκός (2ος αἰ. π.Χ.)
'Απολλιν. ='Απολλινάριος, ἐπιγραμμ. (2ος αἰ.μ.Χ.)
'Απολλιν. Λ ='Απολλινάριος Λαοδικείας (4ος αἰ. μ.Χ.)
'Απολλφ. ='Απολλοφάνης, κωμικός .... (407 π.Χ.)
'Απολλφ.Στ. ='Απολλοφάνης, στωϊκός.... (250 π.Χ.)
'Απολλωνίδ. ='Απολλωνίδης, ἐπιγραμμ. (1ος αἰ.μ.Χ.)
'Απολλων.τραγ.='Απολλωνίδης, τραγικός (4ος;αἰ π.Χ.)
'Αποστ. Διατ. ='Αποστολικαὶ Διατάξεις (4-5ος αἰ.μ.Χ.)
'Αποστόλ. 'Αρ. ='Αποστόλιος'Αριστόβουλος(†1535μ.Χ.)
» 'Ιων. = » 'Ιωνιά
'Απουλ. ='Απουλήιος Λούκιος (4ος–5ος αἰ. μ.Χ.)
'Αππ. ='Αππιανός, ἱστορικός....... (140 μ.Χ.)
» 'Αννιβ. = » 'Αννιβαϊκή
» Βασιλ. = » Βασιλική
» 'Εμφ.Πολ. = » 'Εμφύλιοι Πόλεμοι
» Εἰσ. = » Εἰσαγωγή
» 'Ιβηρ. = » 'Ιβηρική
» 'Ιλλυρ. = » 'Ιλλυρική
» 'Ιταλ. = » 'Ιταλική
» Κελτ. = » Κελτική
» Λιβ. = » Λιβυκή
» Μακεδ. = » Μακεδονική
» Μιθριδ. = » Μιθριδάτειος
» Σαυν. = » Σαυνιτική
» Σικελ. = » Σικελική
» Συρ. = » Συριακή
'Αράβ. ='Αράβιος, ἐπιγραμματοπ.. (6ος αἰ.μ.Χ.)
'Αραβ. Μυθ.Χαλ.='Αραβικὸν Μυθολ.Χαλιμᾶ(18ος αἰ. μ.Χ.)
'Αραβαντ. ='Α , ντινὸς Κ.......... († 1911 μ.Χ.)
» Γλωσσ. = » 'Ηπειρωτικὸν Γλωσσάριον
'Αραρ. ='Αραρώς, κωμικός........... (400 π.Χ.)
'Αρατ. ='Αρατος, ἐπικός.............. (270 π.Χ.)
'Αργυρόπ. ='Αργυρόπουλος Μιχαήλ († 1949μ.Χ.)
'Αρ. Δίδ. ='Αρειος Δίδυμος,δοξογράφ.(1οςαἰ..πΧ.)
'Αρέθ. ='Αρέθας Καισαρείας...... († 932 μ.Χ.)
'Αρετ. ='Αρεταῖος, ἰατρός........... (150 μ.Χ.)
» 'Οξ.Νούσ. = » 'Οξέων Νούσων θεραπευτικὸν
» 'Οξ. Παθ. = » περὶ αἰτ. κ. σημ. 'Οξέων Παθῶν
» Χρον.Νούσ.= » Χρονίων Νούσων θεραπευτικὸν

Ἀρετ. Χρον. Παθ. = Ἀρεταῖος περὶ αἰτ.κ.σημ.Χρον.Παθῶν
Ἀρισταγ. = Ἀρισταγόρας, κωμικός.. (420 π.Χ.)
Ἀρισταγ. Ἱστ. = Ἀρισταγόρας, ἱστορικὸς (4ος αἱ.π.Χ.)
Ἀρισταίν. = Ἀρισταίνετος, ἐρωτικός.. (450 μ.Χ.)
Ἀρίσταρχ. = Ἀρίσταρχος, γραμματικὸς (210π.Χ.)
Ἀρίσταρχ. Σάμ. = Ἀρίσταρχος ὁ Σάμιος.... (280 π.Χ.)
Ἀρίσταρχ. Τραγ. = Ἀρίσταρχος, τραγικὸς (5ος αἱ. π.Χ.)
Ἀριστέ. = Ἀριστέας, ἐπικός...... (6ος αἱ. π.Χ.)
Ἀριστέ. Ἰ. = Ἀριστέας ὁ Ἰουδαῖος.... (270 π.Χ.)
Ἀριστείδ. = Ἀριστείδης, ῥήτωρ ...... (160 μ.Χ.)
» Λόγ. = » Λόγοι
» ΤΡ = » Τέχναι Ρητορικαὶ
Ἀριστείδ. Ἀπολ. = Ἀριστείδης, ἀπολογητὴς (130 μ.Χ.)
Ἀριστείδ.Κ = Ἀριστείδης Κοϊντιλιανὸς (3ος αἱ.μ.Χ.)
Ἀριστείδ.Μιλ. = Ἀριστείδης ὁ Μιλήσιος (2ος αἱ. π.Χ.)
Ἀριστην. = Ἀριστηνὸς Ἀλέξιος.... (1130 μ.Χ.)
Ἀριστί. = Ἀριστίας, τραγικός...... (450 π.Χ.)
Ἀρίστιππ. = Ἀρίστιππος, φιλόσοφος (5ος αἱ. π.Χ.)
Ἀριστλ. = Ἀριστοτέλης, φιλόσοφος..(347 π.Χ.)
» Ἀθ. = » Ἀθηναίων Πολιτεία
» Αἰσθ. = » περὶ Αἰσθήσεως καὶ Αἰσθητῶν
» Ἀκουστ. = » περὶ Ἀκουστῶν
» Ἀκρ. = » περὶ Φυσικῆς Ἀκροάσεως
» Ἀν. = » περὶ Ἀνέμων
» Ἀναπν. = » περὶ Ἀναπνοῆς
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» ΑΠρ. = » Ἀναλυτικὰ Πρότερα
» Ἀρετ. = » περὶ Ἀρετῶν καὶ Κακιῶν
» Ἀτόμ. = » περὶ Ἀτόμων Γραμμῶν
» ΑΥστ. = » Ἀναλυτικὰ Ὕστερα
» Γεν.Φθορ. = » περὶ Γενέσεως καὶ Φθορᾶς
» Ἐνυπν. = » περὶ Ἐνυπνίων
» Ἐπιστ. = » Ἐπιστολαὶ
» Ἑρμ. = » περὶ Ἑρμηνείας
» ΖΓ = » περὶ Ζώων Γενέσεως
» ΖΙ = » περὶ τὰ Ζῷα Ἱστορίαι
» ΖΚ = » περὶ Ζώων Κινήσεως
» ΖΜ = » περὶ Ζώων Μορίων
» ΖΠ = » περὶ Ζώων Πορείας
» Ζω. Θαν. = » περὶ Ζωῆς καὶ Θανάτου
» ΗΕὐδ. = » Ἠθικὰ Εὐδήμεια
» ΗΜ = » Ἠθικὰ Μεγάλα
» ΗΝικ. = » Ἠθικὰ Νικομάχεια
» Θαυμ. = » περὶ Θαυμασίων Ἀκουσμάτων
» Κατ. = » Κατηγορίαι
» Κόσ. = » περὶ Κόσμου
» Μακροβ. = » π.Μακροβιότητος κ. Βραχυβιότ.
» Μαντ. = » περὶ τῆς καθ' ὕπνον Μαντικῆς
» Μετ. = » Μετεωρολογικὰ
» Μεταφ. = » Μετὰ τὰ Φυσικὰ
» Μηχ. = » Μηχανικὰ
» Μνήμ. = » περὶ Μνήμης καὶ Ἀναμνήσεως
» Νεότ. = » περὶ Νεότητος καὶ Γήρως
» Ξεν. = » π.Ξενοφάνους, Ζήνωνος,Γοργίου
» Οἰκ. = » Οἰκονομικὰ
» Οὐρ. = » περὶ Οὐρανοῦ
» Πέπλ. = » Πέπλος
» Πνεύμ. = » περὶ Πνεύματος
» Ποιητ. = » περὶ Ποιητικῆς
» Πολιτ. = » Πολιτικὰ
» Πρ. = » Προβλήματα
» Ρητ. = » Ρητορικὴ Τέχνη
» Σοφ. Ἔλ. = » Σοφιστικοὶ Ἔλεγχοι
» Ρητ. Ἀλ = » Ρητορικὴ πρὸς Ἀλέξανδρον
» Τ. = » Τοπικὰ
» Ὑπν. = » περὶ Ὕπνου καὶ Ἐγρηγόρσεως
» Φυσ. = » Φυσικὰ
» Φυσιογν. = » Φυσιογνωμονικὰ
» Φυτ.(ἀμφ. = » περὶ φυτῶν (ἀμφ.)
» Χρωμ. = » περὶ Χρωμάτων
» Ψυχ. = » περὶ Ψυχῆς
Ἀριστόβ. = Ἀριστόβουλος, ἱστορ. (4ος αἱ. μ.Χ.)

Ἀριστόδημ. = Ἀριστόδημος, ἱστορικὸς (1ος αἱ. π.Χ.)
Ἀριστόδικ. = Ἀριστόδικος, ἐπιγραμμ. (3ος αἱ. π.Χ.)
Ἀριστοκλ. Ἱστ. = Ἀριστοκλῆς, ἱστορικὸς .. (1ος αἱ.π.Χ.)
Ἀριστοκλ. Ἐπ. = Ἀριστοκλῆς, ἐπιγραμματοπ.....(μτγν.)
Ἀριστοκλ. Φιλ. = Ἀριστοκλῆς, φιλόσοφος .. (2ος αἱ. μ.Χ.)
Ἀριστομ. = Ἀριστομένης, κωμικὸς .... (425 π.Χ.)
Ἀριστόν. = Ἀριστόνους, λυρικὸς .... (3ος αἱ. π.Χ.)
Ἀριστόνικ. = Ἀριστόνικος, γραμματικὸς .. (25 π.Χ.)
Ἀριστόξ. = Ἀριστόξενος ὁ Ταραντῖνος .... (310π.Χ.)
» Ἁρμον. = » Ἁρμονικὰ
Ἱστ. ἀπ. = » Ἱστορικὰ ἀποσπάσματα
» Ρυθμ. = » Ρυθμικὰ Στοιχεῖα
Ἀριστοφ. = Ἀριστοφῶν, κωμικός...... (350; π.Χ.)
Ἀριστφ. = Ἀριστοφάνης. .... (425 π.Χ.)
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Ἀχ. = » Ἀχαρνῆς
» Βάτρ. = » Βάτραχοι
» Εἰρ. = » Εἰρήνη
» Ἐκκλ. = » Ἐκκλησιάζουσαι
» Θεσμ. = » Θεσμοφοριάζουσαι
» Ἱππ. = » Ἱππῆς
» Λυσ. = » Λυσιστράτη
» Νεφ. = » Νεφέλαι
Ὀρν = » Ὄρνιθες
» Πλ. = » Πλοῦτος
» Σφ. = » Σφῆκες
Ἀριστφ. Βοιωτ. = Ἀριστοφάνης ὁ Βοιωτὸς (4ος αἱ. π.Χ.)
Ἀριστφ. Βυζ. = Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος (200; π.Χ.)
Ἀρίστων = Ἀρίστων, ἐπιγραμμ... (1ος αἱ. π.Χ.)
Ἀρίστων Χ = Ἀρίστων Χῖος, στωϊκὸς (3ος αἱ. π.Χ.)
Ἀριστώνυμ. = Ἀριστώνυμος, κωμικός...... (420 π.Χ.)
Ἀριστώνυμ. Γν. = Ἀριστώνυμος, γνωμολόγος
Ἀρίφρ. = Ἀρίφρων, λυρικός....... (4ος αἱ. π.Χ.)
Ἀρίων = Ἀρίων, λυρικός........... (6ος αἱ. π.Χ.)
Ἀρκάδ. = Ἀρκάδιος, γραμματικὸς (2ος αἱ. μ.Χ.)
Ἀρκεσ. = Ἀρκεσίλαος, κωμικός...... (5ος αἱ. π.Χ.)
Ἀρμενόπ. = Ἀρμενόπουλος Κ....... († 1380 μ.Χ.)
Ἀρουσ. = Ἀρουσιανὸς Μέσσιος...... (5ος αἱ. μ.Χ.)
Ἁρποκρ. = Ἁρποκρατίων, γραμματικὸς 350; μ.Χ.)
Ἁρποκρ. Ἰατρ. = Ἁρποκρατίων, ἰατρός.... (1ος αἱ. μ.Χ.)
Ἀρρ. = Ἀρριανός, ἱστορικός.......... (124 μ.Χ.)
» Ἀλαν. = » Ἔκταξις κατ' Ἀλανῶν
» Ἀν. = » Ἀνάβασις Ἀλεξάνδρου
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Ἐπικτ. = » Ἐπικτήτου Διατριβαὶ
» Εὐξ. = » Περίπλους Εὐξείνου Πόντου
» Ἰνδ. = » Ἰνδικὴ
» Κυν. = » Κυνηγετικὸς
» Τακτ. = » Τέχνη Τακτικὴ
Ἀρσέν. Ἐλ. = Ἀρσένιος ὁ Ἐλασσῶνος......(1590 μ.Χ.)
Ἀρσέν. Κερκ. = Ἀρσένιος ὁ Κερκύρας... (10ος αἱ. μ.Χ.)
Ἀρσέν. Μελ. = Ἀρσένιος ὁ Μελῳδός.... (11ος αἱ. μ.Χ.)
Ἀρτ. = ψευδων. Ἀρέτας, σύγχρονος
» Βατοπ. = » Βατοπεδινὰ
Ἀρτεμίδ.Δαλδ. = Ἀρτεμίδωρος ὁ Δαλδιανὸς (160 μ. Χ.)
Ἀρτεμίδ.Ταρσ. = Ἀρτεμίδωρος ὁ Ταρσεὺς (1ος αἱ. π.Χ.)
Ἀρτέμων. Ἱστ. = Ἀρτέμωνος Ἱστορικοί; (Frag. HGMüller)
Ἀρτέμων = Ἀρτέμων, ἐπιγραμματοποιὸς (μτγν. ;)
Ἀρχ. Δελτ. = Ἀρχαιολογικὸν Δελτίον.. (1915 μ.Χ.–)
Ἀρχέδημ. = Ἀρχέδημος Ταρσεύς...... (3ος αἱ.π.Χ.)
Ἀρχέμ. = Ἀρχέμαχος, ἱστορικὸς .... (μτγν.)
Ἀρχέστρ. = Ἀρχέστρατος, ἐπικὸς .... (4ος αἱ. π.Χ.)
Ἀρχί. = Ἀρχίας, ἐπιγραμματοποιὸς(1ος αἱ.π.Χ.)
Ἀρχί. Νεώτ. = Ἀρχίας ὁ Νεώτερος, ἐπιγραμμ. (μτγν.)
Ἀρχιγ. = Ἀρχιγένης, ἰατρὸς ...... (2ος αἱ. μ.Χ.)
Ἀρχέδικ. = Ἀρχέδικος, κωμικὸς ...... (302 π.Χ.)
Ἀρχίλ. = Ἀρχίλοχος, ἰαμβογράφος ..(700 π.Χ.)
Ἀρχιμ. = Ἀρχιμήδης, γεωμέτρης.......(250 π.Χ.)
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Ἑλ. = » περὶ Ἑλίκων
» Ἐρατ. = » πρὸς Ἐρατοσθένην Ἔφοδος
» Ἰσορρ. = » περὶ Ἰσορροπιῶν

'Αρχιμ. Κύκλ. ='Αρχιμήδης Κύκλου Μέτρησις
» Κων.Σφαιρ. = » περὶ Κωνοειδέων καὶ Σφαιροειδέων
» 'Οχουμ. = » περὶ τῶν 'Οχουμένων
» Πρόβλ. Β = » Πρόβλημα Βοεικὸν
» Στομάχ. = » Στομάχιον
» Σφαίρ. Κυλ. = » περὶ Σφαίρας καὶ Κυλίνδρου
» Τετραγ. = » Τετραγωνισμὸς Παραβολῆς
» Ψαμμ. = » Ψαμμίτης
'Αρχίμελ. ='Αρχίμελος, ἐπιγραμμ.....(3ος αἰ. π.Χ.)
'Αρχιππ. ='Αρχιππος, κωμικὸς .... (415 π.Χ.)
'Αρχύτ. ='ΑρχύταςΤαραντῖνος,μαθηματ.(400π.Χ.)
'Αρχύτ. 'Αμφ. ='Αρχύτας'Αμφισσαῖος,ἐπικός(3οςαἰ.π.Χ.)
'Ασηκρ. ='Ασηκρήτης Κωνστ. .... (μσν.)
'Ασι. ='Ασιος, ἐλεγειακός............(700; π.Χ.)
'Ασκληπ. ='Ασκληπιός, φιλόσοφος.. (6ος αἰ. μ. Χ.)
» Μεταφ. = » εἰς 'Αριστλ.Μεταφυσικὰ 'Υπομν.
'Ασκληπιάδ. ='Ασκληπιάδης, ἐπιγραμμ. (3ος αἰ. π.Χ.)
'Ασκληπιάδ. Μ='Ασκληπιάδης ὁ Μυρλεανὸς (50 π.Χ.)
'Ασκληπιάδ. Ν ='Ασκληπιάδης νεώτερος, ἰατρ. (100μ.Χ.)
'Ασκληπιάδ.Πρ.='Ασκληπιάδης ὁ Προυσσαεὺς (50 π.Χ.)
'Ασκληπιάδ.Τρ.='Ασκληπιάδης ὁ Τραγιλεὺς (350 π. Χ.;)
'Ασκληπιόδ. ='Ασκληπιόδοτος ὁΤακτικός(1ος αἰ.μ.Χ.)
'Ασπάσ. ='Ασπάσιος, φιλόσοφος........ (110 μ.Χ.)
» ΗΝικ. = » εἰς 'Αριστ. 'Ηθ. Νικομάχ. 'Υπομν.
ASS =Acta Sanctorum .... (1615 μ.Χ.)
'Αστράμψ. ='Αστράμψυχος .... (2ος αἰ. μ.Χ.)
» 'Ονειρ. = » 'Ονειροκριτικὰ
» Χρησμ. = » Χρησμοὶ
'Αστυδ. ='Αστυδάμας, τραγικός........ (398 π.Χ.)
'Ασώπ. ='Ασώπιος Εἰρηναῖος .... († 1905μ.Χ.)
'Ατίλ. ='Ατίλιος Φορτουνατιανὸς (4ος αἰ.μ.Χ.)
'Ατταλος ='Ατταλος, γραμματικὸς .. (2ος αἰ.π.Χ.)
'Αττικ. ='Αττικός, φιλόσοφος .... (2ος αἰ.μ.Χ.)
Αὐσ. =Αὐσόνιος, ποιητὴς .... (4ος αἰ.μ.Χ.)
» Εἰδ. = » Εἰδύλλια
» 'Επιγρ. = » 'Επιγράμματα
» 'Επιστ. = » 'Επιστολαὶ
Αὐτοκρ. =Αὐτοκράτης, κωμικὸς........ (390 π.Χ.)
Αὐτόλ. =Αὐτόλυκος, ἀστρονόμος .. (4ος αἰ. π.Χ.)
Αὐτομ. =Αὐτομέδων, ἐπιγραμματοπ.(1ος αἰ. μ.Χ.)
'Αφθόν. ='Αφθόνιος, ῥήτωρ .... (315 μ. Χ.)
» Προγ. = » Προγυμνάσματα
'Αφρικαν. =Σέξτος 'Ιούλιος 'Αφρικανὸς....(220 μ.Χ.)
» Κεστ. = » Κεστοὶ
'Αχαι. ='Αχαιὸς ὁ 'Ερετριεύς, τραγ. (444 π.Χ.)
'Αχέλ. ='Αχέλης 'Αντώνιος,στιχουργ.(1570 μ.Χ.)
'Αχιλλ. ='Αχιλλεύς, ἀστρονόμος .... (3ος αἰ. μ.Χ.)
» 'Αρ. Φαιν. = » Εἰσαγ. εἰς 'Αράτου Φαινόμενα
'Αχιλλ. Τάτ. ='Αχιλλεὺς Τάτιος, μυθιστοριογρ. (μτγν.)
'Αχμ.'Ονειροκρ.='Αχμὲτ 'Ονειροκριτικὸν .. (9ος αἰ. μ.Χ.)
'Αψίν. ='Αψίνης, ῥήτωρ .... (3ος αἰ. μ.Χ)
» Ρητ. = » Ρητορικὴ Τέχνη

Β

Βάβρ. =Βάβριος ἢ Βαβρίας,μυθογράφος(50 π.Χ.)
Βακχ. =Βακχυλ δης, λυρικὸς .... (460 π.Χ.)
Βακχεῖ. =Βακχεῖος, μουσικός...... (3ος αἰ. μ.Χ.)
» Μουσ. = » Εἰσαγωγὴ Τέχνης Μουσικῆς
Βαλαβ. =Βαλαβάνης Δ., ποιητὴς († 1854 μ.Χ.)
Βαλαωρ. =Βαλαωρίτης 'Αρ., ποιητὴς (†1897 μ.Χ.)
» 'Αθ.Διάκ. = » 'Αθανάσιος Διάκος
» 'Αστραπ. = 'Αστραπόγιαννος
» ΘΒάγ. » Θανάσης Βάγιας
» Σαμ. = » Σαμουὴλ
» Φροσ. = » Κυρὰ Φροσύνη
» Φωτ. = » Φωτεινὸς κ.ἄ.
Βάλβ. =Βάλβιλλα, ποιήτρια λυρικὴ(2ος αἰ. μ.Χ.)
Βαλσ. =Βαλσαμών Θεόδωρος...... († 1199 μ.Χ.)
Βανδ. =Βανδουρίου Α. Imperium Oriente (1712 μ.Χ.)
Βαρβούκ. =Βαρβούκαλλος, ἐπιγραμμ.(6ος; αἰ.μ.Χ.)
Βάρδλ. =Βαρδαλῆς Λέων .... (1300 μ.Χ.)
Βαρθολμ. =Βαρθολομαῖος, Κρυπτοφ. .. (1065 μ.Χ.)
Βαρθολμ. Μον.=Βαρθολομαῖος μοναχός.... (9ος αἰ. μ.Χ.)
Βαρῖν. =Βαρῖνος, λεξικογράφος ..(16ος αἰ. μ.Χ.)
Βαρλ. =Βαρλαάμ, ἀντιρρητικός.. († 1348 μ.Χ.)
Βάρν. =Βάρναλης Κ., ποιητής.... (σύγχρονος)
» 'Απολ. Σ = » ἡ ἀληθινὴ ἀπολογία τοῦ Σωκράτη
» Κηρ. = » Κηρῆθρες
» ΛΜ = » ὁ Λαὸς τῶν Μουνούχων
» Σκλάβ.Πολ. = » Σκλάβοι Πολιορκημένοι
Βάρρ. =Βάρρων Τερέντιος.......... (1ος αἰ. π.Χ.)
Βασ. =Βασίλειος ὁ Μέγας, ἐκκλ.... (370 μ.Χ.)
Βασ. Σελ. =Βασίλειος ὁ Σελευκείας ....(431 μ.Χ.)
Βασιλάκ. =Βασιλάκης Νικηφ., ῥήτωρ (1150 μ.Χ.)
Βασιλειάδ. =Βασιλειάδης Σπ., ποιητὴς († 1874 μ.Χ.)
Βάτ. =Βάτων, κωμικὸς .... (260 π.Χ.)
Βάτ. Σιν. =Βάτων ὁ Σινωπεύς,Ἱστορικός(2οςαἰ.π.Χ.)
Βατραχομ. =Βατραχομυομαχία, ἔπος (4ος; αἰ.π Χ.)
Βεκ. 'Αντιαττ. =παρὰ Βεκκήρῳ 'Αντιαττικιστὴς
Βέκκ. =Βέκκος 'Ιωάννης, ἀντιρρητ. (1275μ.Χ.)
Βέλ. =Βέλιος Λόγκος,γραμματικός (2οςαἰ.μ.Χ.)
Βέλθ. Χρυσ. =Βέλθανδρος καὶ Χρυσάντσα (15οςαἰ.μ.Χ.)
Βερναρδ. Γρ. =Βερναρδάκης Γρηγόριος († 1925 μ.Χ.)
» Λεξ. 'Ερμ. = » Λεξικὸν 'Ερμηνευτικὸν
Βερναρδ. Δ =Βερναρδάκης Δημ. ....(†1907 μ.Χ.)
» 'Εκκλ. Μ. = » π. τῆς 'Εκκλ. Μουσικῆς
» Μερ. = » Μερόπη
» Φαῦστ. = » Φαῦστα
Βέττ. Βάλ. =Βέττιος Βάλης, ἀστρολόγος(2οςαἰ.μ.Χ.)
Βηλαρ. =Βηλαρᾶς 'Ιωάν., ποιητὴς ....(ἔκδ.Φέξη) (†1823 μ.Χ.)
Βηρωσσ. =Βηρωσσός, Ἱστορικὸς (4ος-3ος αἰ. π.Χ.)
Βησαντ. =Βησαντῖνος, ἐπιγραμμ. (2ος αἰ. μ.Χ.)
Βί. 'Αλεξ. =Βίος 'Αλεξάνδρου (12ος αἰ. μ.Χ.).
Βιάν. =Βιάνωρ, ἐπιγραμμ.......... (1ος αἰ. π.Χ.)
Βίας =Βίας, λυρικὸς .... (6ος αἰ.π.Χ.)
Βιζυην. =Βιζυηνὸς Γεώργ., ποιητὴς (ἔκδ. Φέξη) (†1896 μ.Χ.)
Βικέλ. =Βικέλας Δημήτρ.,πεζογράφος(†1908μ.Χ.)
Βιλλαμ. =Βιλλάμοβιτς Οὐλερῖχος....(† 1931 μ.Χ.)
Βίοτ. =Βίοτος, τραγικὸς .... (μτγν.)
Βίτ. =Βίτων, μηχανικός.......... (200 π.Χ.)
Βιτρ. =Βιτρούβιος .... (1ος αἰ. π.Χ.)
Βίων =Βίων, βουκολικὸς .... (280 π.Χ.)
Βλ. ἢ Βλαστ. =Βλαστὸς Πέτρος .... (†1941)
» 'Αργὼ = » 'Αργὼ (ποιήματα)
» Κριτ. Ταξ. = » Κριτικὰ ταξίδια
» Συνμ. = » Συνώνυμα καὶ Συγγενικὰ
Βλαῖσ. =Βλαῖσος, κωμικὸς .... (μτγν.)
Βλαστάρ. =Βλαστάρης Ματθαῖος .... (1335 μ.Χ.)
Βλάχ. 'Αγγ. =Βλάχος 'Αγγελος............ (†1920 μ.Χ.)
Βλάχ. Γερ. =Βλάχος Γεράσιμος........ († 1685 μ.Χ.)
» Διδ. = » Διδαχὲς
Βλαχογ. =Βλαχογιάννης 'Ιω. .... (σύγχρονος)
» 'Ανέμ. = » Γῦρος τῆς 'Ανέμης
» Λόγ. = » Λόγοι κι ἀντίλογοι
» Μεγ. Χρ. = » Μεγάλα Χρόνια
» Παληκ. = » Τὰ παληκάρια τὰ παλιὰ
» Προπύλ. = » Προπύλαια
Βλεμμ. =Βλεμμύδης Νικηφ. ....(† 1197 μ.Χ.)
Βόηθ. =Βόηθος, ἐπιγραμμ. ...... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Βόηθ. Σιδ. =Βόηθος ὁ Σιδώνιος,στωϊκός(2ος αἰ. π.Χ.)
Βοΐ. =Βοΐος, ἐπικὸς .... (2ος αἰ. π.Χ.)
Βούθ. =Βούθηρος, φιλόσοφος νεοπυθ. (μτγν.)
Βούλγ. =Βούλγαρης Εὐγένιος.... († 1806 μ.Χ.)
Βούλγ. Ι =Βούλγαρης, 'Ιω. στιχουργ.(18ος αἰ.μ.Χ.)
Βουστρ. =Βουστρώνης Γ., χρονογρ. (15ος αἰ.μ.Χ.)
Βουτ. =Βουτυρᾶς Δ. πεζογράφος †1958)
» Ζ 'Αρρ. = » Ζωὴ 'Αρρωστεμένη
» Λαγκ. = » Λαγκᾶς
» Παπ.Εἰδ. = » Παπᾶς εἰδωλολάτρης κ. ἄ.μ.Χ)
Βράϊλ. =Βράϊλας Π. 'Αρμένης ......(† 1884 μ.Χ.)
Βρετ. =Βρετὸς Παπαδόπουλος,.. († 1876

Βρέτ. Νεοελλ.Φ=Βρετὸς Παπαδόπουλος Νεοελλ. Φιλολογία
Βροῦτ. =Βροῦτος, ἐπιστολογράφος (1ος αἰ. π.Χ.)
Βρυέν. Ι =Βρυέννιος Ἰωσὴφ.............. (100 μ.Χ.)
Βρυέν. Μ =Βρυέννιος Μανουὴλ........... (1300 μ.Χ.)
Βρυέν. Ν =Βρυέννιος Νικηφόρος........ (1100 μ.Χ.)
Βύζ. =Βύζας ἢ Βυζάντιος, μελῳδὸς (7ος αἰ.μ.Χ.)
Βυζάντ. =Βυζάντιος Σκαρλᾶτος .... († 1878 μ.Χ.)
Βυζάντ. Ἀλ. =Βυζάντιος Ἀλέξ. .... († 1898 μ.Χ.)
Βυζάντ. Δ =Βυζάντιος Δημ. .... († 1854 μ.Χ.)
Βῶκ. =Βῶκος Γερ. .... († 1927 μ.Χ.)

Γ

Γαβρ. Ι =Γαβρᾶς Ἰωάννης .... (14ος αἰ.μ.Χ.)
Γαβρ. Μ =Γαβρᾶς Μιχαὴλ ...... (14ος αἰ.μ.Χ.)
Γαβριήλ. =Γαβριήλιος, ἐπιγραμμ. .... (6ος αἰ.μ.Χ.)
Γαβριηλίδ. =Γαβριηλίδης Βλάσης .... († 1920 μ.Χ.)
Γαβριὴλ =Γαβριὴλ ὁ Σεβῆρος .... († 1616 μ.Χ.)
Γαζ. Θ =Γαζῆς Θεόδωρος .... († 1475 μ.Χ.)
Γαιτ. =Γαιτουλικός, ἐπιγραμμ... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Γαλ. =Γαληνός, ἰατρὸς .... (163 μ.Χ.)
» Αἱρ. Εἰσ. = » περὶ Αἱρέσεων τοῖς Εἰσαγομένοις
» Ἀρ. Διδ. = » περὶ Ἀρίστης Διδασκαλίας
» Γλαύκ. = » πρὸς Γλαύκωνα Θεραπευτικῶν βιβλ.
» Διαλ. = » Εἰσαγωγὴ Διαλεκτική
» Ἐθ. = » περὶ Ἐθῶν
» Θρασ. = » Θρασύβουλος
» Ἰατρ.Φιλ. = » ὅτι ἄριστος ἰατρὸς καὶ φιλόσοφος
» Ἰδ. Βιβλ. = » περὶ τῶν Ἰδίων Βιβλίων
» Κράσ. = » περὶ Κράσεων
» Λεπτ. Δι. = » περὶ Λεπτυνούσης Διαίτης
» Προτρ. = » Προτρεπτικὸς
» Σφαιρ.Γυμν. = » περὶ τοῦ διὰ μικρ.σφαίρας γυμνασίου
» Τάξ. Βιβλ. = » περὶ τῆς τάξεως τῶν ἰδίων βιβλίων
» Φιλ. Ἱστ. = » Φιλόσοφος Ἱστορία
» Φυσ. Δυν. = » περὶ Φυσικῶν δυνάμεων
» Χρ. Μορ. = » περὶ Χρείας Μορίων
» Ψυχ. Παθ. = » περὶ Ψυχῆς Παθῶν
Γάλλ. =Γάλλος, ἐπιγραμματοπ.. (1ος αἰ. π.Χ.)
Γατ. Δ =Γατόπουλος Δημ .... (†1956)
Γαυδ. =Γαυδέντιος, μουσικὸς...... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Γαυρ. =Γαυράδας, ἐπιγραμματοποιὸς.. (μτγν.)
Γέλλ. =Γέλλιος Αὖλος, γραμμ..... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Γέμιν. =Γέμινος, μαθηματικὸς ...... (77 π.Χ.)
Γεννάδ. Γ =Γεννάδιος Γεώργ. .... († 1854 μ.Χ.)
Γεννάδ. Π =Γεννάδιος Π. .... (†1917μ.Χ.)
Γερμ. Α' =Γερμανὸς Α'. πατρ. Κων)λεως (715 μ.Χ.)
Γερμ. Β' =Γερμανὸς Β' » » († 1240 μ.Χ.)
Γερμαν. Κ =Γερμανικὸς Καῖσαρ, ἐπιγραμμ. (μτγν.)
Γεωπ. =Γεωπονικὰ .... (μσν.)
Γεώργ. Ἀλ. =Γεώργιος, πατρ. Ἀλεξανδρείας (630μ.Χ.)
Γεώργ. Κύπρ. =Γεώργιος Κύπριος ...... (600 μ.Χ.)
Γεώργ. Νικομ. =Γεώργιος Νικομηδείας .. (9ος αἰ. μ.Χ.)
Γεώργ. Σύγκ. =Γεώργιος Σύγκελος, χρονογρ.(800μ.Χ.)
Γεώργ. Τραπεζ.=Γεώργιος Τραπεζούντιος.. (15ος αἰ. μ.Χ.)
Γεώργ. Ὑμν. =Γεώργιος Ὑμνογράφος .... (663 μ.Χ.)
Γεωργίδ. =Γεωργίδης Ἰωάννης .... (9ος αἰ. μ.Χ.)
Γεωργιλ. =Γεωργιλᾶς Ἐμμ. .... (15ος αἰ. μ.Χ.)
» Βελ. = » Ἱστορικὴ Ἐξήγησις Βελισαρίου
» Θαν. Ρ = » Θανατικὸν τῆς Ρόδου
» Θρ. Κ = » Θρῆνος τῆς Κ)πόλεως
Γιαννίδ. =Γιαννίδης Ἐλισαῖος ...... (†1941
» Γλ. Ζ. =Γλῶσσα καὶ Ζωὴ
Γκόλφ. =Γκόλφης Ρήγας .... (σύγχρονος)
Γλαῦκ. Ἀθ. =Γλαῦκος Ἀθηναῖος, ἐπιγραμμ.
Γλαῦκ. Νικ. =Γλαῦκος Νικοπολίτης, ἐπιγραμμ.
Γλυκ. =Γλυκᾶς Μιχαήλ, χρονογράφος (1150μ.Χ.)
Γλυκὸς =Γλυκὸς Ἰω. .... (1320 μ.Χ.)
Γόργ. =Γόργων, ἱστορικὸς
Γοργί. =Γοργίας, σοφιστὴς .... (47 π.Χ.)
» Ἑλ. = » Ἑλένη
Γοργί. Ἑλ. Παλ.=Γοργίας Ἑλένη Παλαμήδης
Γουζ. =Γουζέλης Δημ., στιχουργὸς (†1843 μ.Χ.)
Γραυ. =Γραυΐτσας Στ., πεζογράφος (†1915 μ.Χ.)
Γραπτ. Θεόδ. =Γραπτὸς Θεόδωρος, ὑμνογρ. († 939 μ.Χ.)
Γραπτ. Θεοφ. =Γραπτὸς Θεοφάνης » († 845 μ.Χ.)
Γρηγ. Ἀκράγ. =Γρηγόριος ὁ Ἀκράγαντος (550 μ.Χ.)
Γρηγ. Θαυμ. =Γρηγόριος ὁ Θαυματουργὸς (†270 μ.Χ.)
Γρηγ. Κορ. =Γρηγόριος ὁ Κορίνθου...... (1150 μ.Χ.)
» Τρόπ. = » περὶ Τρόπων
Γρηγ. Κύπρ. =Γρηγόριος Κύπριος, παροιμ. (13ος αἰ.μ.Χ.)
Γρηγ. Ναζ. =Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς.... (361μ.Χ.)
Γρηγ. Νύσσ. =Γρηγόριος ὁ Νύσσης........ (360 μ.Χ.)
Γρηγ. Φωτ. =Γρηγόριος ὁ Φωτιστὴς .. († 331 μ.Χ.)
Γρηγέντ. =Γρηγέντιος .... (5ος αἰ. μ.Χ.)
» Νόμ. = » Νόμος τῶν Ὁμηριτῶν
» Διάλ. = » Διάλεξις μετὰ Ἰουδαίου Ἑρβὰν
Γρηγορ.Ν =Γρηγορᾶς Νικηφόρος, ἱστορ. (1359μ.Χ.)
Γρυπ. =Γρυπάρης Ἰω., ποιητὴς ((†1942 ;)
» Σκ. Τερρ. = » Σκαραβαῖοι καὶ Τερρακότες (ἔκδ. α')
» μτφ.Αἰσχ. = » μετφρ. τραγῳδιῶν Αἰσχύλου
Γύπ. = Γύπαρης, κρητικὸν δρᾶμα (17ος αἰ.μ.Χ.)

Δ

Δαΐμ. =Δαΐμαχος, ἱστορικὸς ...... (3ος αἰ. π.Χ.)
Δαμάγ. =Δαμάγητος, ἐπιγραμματ. (3ος αἰ.π.Χ.)
Δαμάσκ. =Δαμάσκιος, φιλόσοφος........ (529 μ.Χ.)
» Ἀρχ. = » περὶ Πρώτων Ἀρχῶν
» Ἰσιδ. = » Βίος Ἰσιδώρου
Δαμασκ. Ι =Δαμασκηνὸς Ἰωάννης...... (730 μ.Χ.)
Δαμασκ. Στ. =Δαμασκηνὸς ὁ Στουδίτης (16ος αἰ. μ.Χ.)
» Θησ. = » Θησαυρὸς
» Φυσ. = » Φυσιολόγος
Δαμιαν. =Δαμιανός, φιλόσοφος............ (50 μ.Χ.)
» Ὀπτ. = » Κεφάλαια τῶν Ὀπτικῶν Ὑποθέσεων
Δαμόκρ. =Δαμόκριτος, ἱστορικὸς.......... (μτγν.)
Δαμοκράτ. =Δαμοκράτης, ἰατρὸς .... (50 μ.Χ.)
Δαμόξ. =Δαμόξενος, κωμικὸς ....(345; π.Χ.)
Δαμόστρ. =Δαμόστρατος, ἐπιγραμμ.
Δαμόχ. =Δαμόχαρις, ἐπιγραμματοπ. (6ος αἰ.μ.Χ.)
Δαμῳδ. =Δαμῳδὸς Βικέντιος .... († 1752 μ.Χ.)
» Λογ. = » Ἐπίτομος Λογικὴ
» Ρητ. = » Τέχνη Ρητορικὴ
Δάμων =Δάμων, ἱστορικὸς ....(3ος αἰ. π.Χ.)
Δανελ. =Δανελάκης Θ., στιχουργὸς (18ος αἰ.μ.Χ.)
Δαυΐδ =Δαυΐδ, φιλόσοφος ....(500 μ.Χ.)
» Πορφ. = » εἰς Πορφυρίου εἰσαγωγὴν Ὑπόμν.
» Προλ. = » Προλεγόμενα Φιλοσοφίας
Δάφν. Στ. =Δάφνης Στέφανος .... (†1947)
Δὲ Βιάζ. =Δὲ Βιάζης Σπυρίδων ...... († 1927 μ.Χ.)
Δειν. =Δείναρχος, ῥήτωρ .... (336 π.Χ.)
Δεινί. =Δεινίας, ἱστορικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Δεινόλ. =Δεινόλοχος, κωμικὸς .... (487 π.Χ.)
Δείνων =Δείνων, ἱστορικὸς .. .. .. (4ος αἰ. π.Χ.)
Δελτ. Ἐθν. =Δελτίον Ἱστ.κ. Ἐθνολ. Ἑταιρείας (1883μ.Χ.)
Δεξικρ. =Δεξικράτης, κωμικὸς.............. (μτγν.;)
Δέξιππ. =Δέξιππος, φιλόσοφος .... (300 μ.Χ.)
» Κατ. = » εἰς Ἀριστλ. Κατηγορίας Ὑπόμν.
Δέξιππ. Ἱστ. =Δέξιππος, ἱστορικὸς........ (3ος αἰ. μ.Χ.)
Δεφαρ. =Δεφαράνας Μᾶρκος .... (16ος αἰ. μ.Χ.)
» Διδ. = » Λόγοι Διδακτικοὶ
Δηΐοχ. =Δηΐοχος Προκοννήσιος, ἱστορικὸς
Δημ. =Δημοσθένης, ῥήτωρ............ (355π.Χ.)
» Ἐπιστ. = » Ἐπιστολαὶ
» Προοίμ. = » Προοίμια
Δημάδ. =Δημάδης, ῥήτωρ .... (349 π.Χ.)
Δημήτρ. =Δημήτριος ὁ Φαληρεύς .... (317 π.Χ.)
Δημήτρ. Ἀπ. =Δημήτριος ὁ Ἀπαμεύς, ἰατρὸς (2ος αἰ.π.Χ.)
Δημήτρ. Ἀστρ. =Δημήτριος, ἀστρολόγος.......... (μτγν.)
Δημήτρ. Κυζ. =Δημήτριος ὁ Κυζίκου ...... (10ος αἰ. μ.Χ.)
Δημήτρ. Κωμ. =Δημήτριος, κωμ. Ἀρχ. Κωμῳδ. (404 π.Χ.)
Δημήτρ. Κωμ. Ν.=Δημήτριος, κωμ. Ν. Κωμῳδ. (3ος αἰ. π.Χ.)

Δημήτρ. Λάκ. =Δημήτριος ὁ Λάκων, φιλόσοφος (μτγν.)
Δημήτρ. Πεπ. =Δημήτριος Πεπαγωμένος (13ος αἰ. μ.Χ.)
» Ἱερακ. = » Ἱερακοσόφιον
» Ποδ. = » περὶ Ποδάγρας
Δημητρ. Προκ. =Δημήτριος Προκόπιος (18ος αἰ. μ.Χ.)
Δημήτρ. Τρ. =Δημήτριος ὁ Τροιζήνιος, φιλόσ. μτγν.)
Δημητρακ. =Δημητρακόπουλος Πολ. ....(† 1' .2 μ.Χ.)
Δημόδ. =Δημόδοκος, λυρικὸς .. .. (6ος αἰ. π.Χ.)
Δημόκρ. =Δημόκριτος, φιλόσοφος .... (430 π.Χ.)
Δημόκρ. 'Επιγρ. =Δημόκριτος, ἐπιγραμματοποιός
Δημόκρ. 'Εφ. =Δημόκριτος ὁ 'Εφέσιος, Ἱστορ. (μτγν.)
Δημοκρ. =Δημοκράτης, ῥήτωρ ...... (350 π.Χ.)
Δημόν. =Δημόνικος, κωμικὸς .... (μτγν.;)
Δημοσθ. Β =Δημοσθένης Βιθυνός, ἐπικὸς(3οςαἰ.π.Χ.)
Δημοσθ. 'Οφθ. =Δημοσθένης, Ἰατρὸς .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Δημόφ. =Δημόφιλος, γνωμολόγος .... (μτγν.;)
» Γνῶμ. = » Γνῶμαι
» 'Ομ. = » 'Ομοια
Δημοχ. =Δημοχάρης, Ἱστορικὸς ...... (322 π.Χ.)
Δήμων =Δήμων, Ἱστορικὸς .... (280 π.Χ.)
Διαγ. =Διαγόρας, λυρικὸς .... (5ος αἰ. μ.Χ.)
Διακρ. =Διακρούσης Ἄνθιμος ... (17ος αἰ. μ.Χ.)
Διαλ. =Διαλέξεις 'Ανων.ἢ Δισσοὶλόγ.(400π.Χ.)
Διγεν. 'Ακρ. =Διγενὴς'Ακρίτας(χειρόγ."Ανδρου) (μσν.)
Δίδ. 'Αλ. =Δίδυμος ὁ 'Αλεξανδρεύς,γραμμ.(10 π.Χ.)
Διεύχ. =Διεύχης, Ἰατρὸς .... (301 αἰ.π.Χ.)
Διευχίδ. =Διευχίδας, Ἱστορικὸς ...... (4ος αἰ. π.Χ.)
Διήγ. 'Αχιλλ. =Διήγησις 'Αχιλλέως ἢ 'Αχιλληΐς (14ος αἰ. μ.Χ.).
Δικαίαρχ.Γεωγ. =Δικαίαρχος, γεωγράφος .. (4ος αἰ. π.Χ.)
Δικαίαρχ. 'Ιστ. =Δικαίαρχος, Ἱστορικὸς .... (320 π.Χ.)
Δικαιογ. =Δικαιογένης, τραγικὸς .. (4ος αἰ. π.Χ.)
Διογ. =Διογένης ὁ Κυνικὸς .... (4ος π.Χ.)
» 'Επιστ. = » 'Επιστολαί
Διογ. 'Αθ. =Διογένης ὁ 'Αθηναῖος, τραγ. (400 π.Χ.)
Διογ. 'Απ. =Διογένης ὁ 'Απολλωνιάτης (5ος αἰ.π.Χ.)
Διιογ. Βαβ. =Διογένης ὁ Βαβυλώνιος (2ος αἰ. π.Χ.)
Διογ. Λ =Διογένης ὁ Λαέρτιος......... (200;μ.Χ.)
Διογ. Κυζ. =Διογένης ὁ Κυζικηνὸς ......(6ος αἰ. μ.Χ.)
Διογ. Σιν. =Διογένης ὁ Σινωπεύς,τραγ.(4ος αἰ.π.Χ.)
Διογ. Οἰν. =Διογένης ὁ Οἰνοανδεὺς (2ος αἰ. μ.Χ.)
Διογεν. =Διογενιανός, παροιμιογράφο. (μτγν.)
Διογεν. 'Επ. =Διογενιανὸς ὁ 'Επικούρειος (μτγν.)
Διόδ. Ζων. =Διόδωρος ὁ Ζωνᾶς, ἐπιγρ.(1ος αἰ. π.Χ.)
Διόδ. Π =Διόδωρος ὁ Περιηγητὴς ......(230 π.Χ.)
Διόδ. Ρήτ. =Διόδωρος, ῥήτωρ ....(μτγν.)
Διόδ. Σ =Διόδωρος ὁ Σικελιώτης ....(8 π.Χ.)
Διόδ. Σιν. =Διόδωρος ὁ Σινωπεύς, κωμικ. (350 π.Χ.)
Διόδ. Ταρ. =Διόδωρος ὁ Ταρσεύς, ἐπιγραμμ. (μτγν.)
Διοκλ. =Διοκλῆς,ἐπιγραμματοποιὸς (1ος αἰ. μ.Χ.)
Διοκλ. Καρ. =Διοκλῆς ὁ Καρύστιος, Ἰατρὸς (330 π.Χ.)
Διοκλ. Κωμ. =Διοκλῆς, κωμικὸς ....(470 π.Χ.)
Διοκλητ."Εδικτ. =Διοκλητιανοῦ "Εδικτον........(303 μ.Χ.)
Διομ. =Διομήδης, γραμματικὸς .... (μσν.;)
Διον. 'Αλ. =Διονύσιος ὁ 'Αλικαρνασσεὺς..(30 π.Χ.)
» 'Αμμ 1, 2 = » 'Επιστολὴ πρὸς'Αμμαῖον 1η,2α.
» 'Αρχ.Ρητ. = » περὶ τῶν 'Αρχαίων Ρητόρων
» Δειν. = » περὶ Δεινάρχου
» Δημ. = » περὶ Δημοσθένους
» Θουκ. = » περὶ Θουκυδίδου
» 'Ισαί. = » περὶ 'Ισαίου
» 'Ισοκρ. = » περὶ 'Ισοκράτους
» Κρίσ. = » τῶν 'Αρχαίων Κρίσις
» Λυσ. = » περὶ Λυσίου
» Πομπ. = » 'Επιστολὴ πρὸς Γν. Πομπήιον
» Ρητ. = » Τέχνη Ρητορική
» Ρωμ. = » Ρωμαϊκὴ 'Αρχαιολογία
» Συνθ. = » περὶ Συνθέσεως 'Ονομάτων
Διον. 'Αλεξ. =Διονύσιος 'Αλεξανδρείας .... (†265 μ.Χ.)
Διον.'Αρεοπ. =Διονύσιος ὁ 'Αρεοπαγίτης......(μτγν.)
Διον. Βυζ. =Διονύσιος ὁ Βυζάντιος, γεωγρ.(μτγ.)
Διον. 'Επιγρ. =Διονύσιος, ἐπιγραμματοποιὸς (μτγν.;)
Διον. Θρ. =Διονύσιος ὁ Θρᾷξ, γραμμ..(2ος αἰ. π.Χ.)
Διον. Καλλ. =Διονύσιος Καλλιφῶντος,γεωγρ.(1ος αἰ.π.Χ.)
Κο. =Διονύσιος, κωμικὸς............ (350 π.Χ.)
Πε =Διονύσιος ὁ Περιηγητὴς........(300 μ.Χ.)
Σάμ. =Διονύσιος ὁ Σάμιος,Ἱστορικὸς(2οςαἰ.μ.Χ.)
Στωϊκ. =Διονύσιος ὁ 'Ηρακλειώτης (3ος αἰ. π.Χ.)
Διον. Τραγ. =Διονύσιος, τραγικὸς...... (4ος αἰ. π.Χ.)
Διον. Φυσ. =Διονύσιος, φυσικὸς ....(μτγν.)
Διον. Χαλκ. =Διονύσιος ὁ Χαλκοῦς .... (400 π.Χ.)
Δῖος =Δῖος, φιλόσοφος Πυθαγόρειος
Διοσκ. =Διοσκουρίδης,π.'Υλης'Ἰατρικῆς(100;μ.Χ.)
» 'Αλεξ. = » 'Αλεξιφάρμακα
» Εὐπ. = » περὶ Εὐποριστῶν
» Θηρ. = » Θηριακά
Διοσκ. Γλωσσ. =Διοσκουρίδης, γλωσσογράφος (μτγν.)
Διοσκ. 'Επιγρ. =Διοσκουρίδης, ἐπιγραμμ. (3ος αἰ. π.Χ.)
Διοσκ. 'Ιστ. =Διοσκουρίδης, Ἱστορικὸς.. (4ος αἰ. π.Χ.)
Διότ. =Διότιμος,ἐπιγραμματοποιὸς (3οςαἰ.π.Χ.)
Διοτογ. =Διοτογένης, φιλόσοφος π. Στοβαίῳ
Διόφ. =Διόφαντος, μαθηματικὸς (250 μ.Χ.)
Διοφάν. =Διοφάνης, ἐπιγραμματοποιός.... (μτγν.)
Δίυλ. =Δίυλλος, Ἱστορικὸς............ (300 π.Χ.)
Δίφιλ. =Δίφιλος, κωμικὸς.............. (320 π.Χ.)
Δίφιλ. Σ =Δίφιλος ὁ Σίφνιος.......... (3ος αἰ. π.Χ.)
Δίων Κ =Δίων ὁ Κάσσιος, Ἱστορικὸς .. (180 μ.Χ.)
Δίων Χρ. =Δίων ὁ Χρυσόστομος,σοφιστής(100 μ.Χ.)
Διώξ. =Διώξιππος, κωμικὸς............ (μτγν.)
Δονάτ. =Δονάτος Αἴλιος, γραμμ.... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Δοξαπ. Γρ. =Δοξαπατρῆς Γρηγ. ...... (12ος αἰ.μ.Χ.)
Δοξαπ. Ι =Δοξαπατρῆς 'Ιω .... (1050 μ.Χ.)
Δοξαπ. Νεῖλ. =Δοξαπατρῆς Νεῖλος .... (1150 μ.Χ.)
Δοξαπ. Νικ. =Δοξαπατρῆς Νικόλ....... (12ος αἰ. μ.Χ.)
Δοξαρ. =Δοξαρᾶς Παναγ. .... († 1729 μ.Χ.)
Δοσίθ. =Δοσίθεος, γραμματικὸς......(4ος αἰ. μ.Χ.)
Δούκ. =Δούκας, χρονογράφος ...... (1450 μ.Χ.)
Δούκ. Ν =Δούκας Νεόφυτος.......... († 1845μ.Χ.)
Δουκάγ =Δουκάγγιος, λεξικογράφος...(1650 μ.Χ.)
Δοῦρ. =Δοῦρις .... (300 π.Χ.)
Δραγ. =Δραγούμης Ἴων ....(† 1920 μ.Χ.)
» 'Ελλ.Πολ. = » 'Ελληνικὸς Πολιτισμός
» 'Οσ.Ζωντ. = » 'Οσοι Ζωντανοὶ κ. ἄ.
Δραγ. Ν =Δραγούμης Νικ. .... († 1879 μ.Χ.)
Δράκ. =Δράκων, γραμματικὸς........(125 μ.Χ.)
Δρακ. =Γ. Δρακίδης (σύγχρονος)
» Ροδ. = » Ροδιακά
Δριμυτ. =Δριμυτινὸς ἢ Δριμυτικὸς Ν...(1637 μ.Χ.)
Δρόμ. =Δρόμων, κωμικὸς .... (350; π.Χ.)
Δροσ. =Δροσίνης Γ., ποιητής...... †1951 ς)
» 'Αγροτ. = » 'Αγροτικαὶ 'Επιστολαί
» 'Αμαρυλ. = » 'Αμαρυλλίς
» Βοτάν. = » Βοτάνι τῆς 'Αγάπης
» Φωτ. Σκ. = » Φωτερὰ Σκοτάδια κ.ἄ.
Δωρί. =Δωρίων .... (1ος αἰ. π.Χ.)
Δωρόθ. =Δωρόθεος, ἀστρολόγος .. (2ος αἰ. μ.Χ.)
Δωρόθ. 'Ασκ. =Δωρόθεος, ἀσκητικὸς .... (600 μ.Χ.)
Δωρόθ. Μον. =Δωρόθεος Μονεμβασίας.... (1630 μ.Χ.)
Δωσιάδ. =Δωσιάδας, ἐπιγραμμ.... (3ος αἰ. π.Χ.)
Δωσιάδ. 'Ιστ. =Δωσιάδης, Ἱστορικὸς........... (μτγν.)

Ε

'Εβ. ="Εβενος, ἐλεγειακὸς ...... (5ος αἰ. π.Χ.)
ΕΓν. ='Ετυμολογικὸν Γνήσιον(Ε.Μ.ἐκ Βατικ.κωδ.)
ΕΓουδ. ='Ετυμολογικὸν Γουδιανὸν
'Εζεκ. ='Εζεκιήλ, 'Ιουδαῖος ποιητ.(2ος αἰ.π.Χ.)
» 'Εξ. = » 'Εξαγωγή
Εἰρην. =Εἰρηναῖος, ἐπιγραμμ..... (6ος αἰ. πΧ.)
Εἰρην. 'Απ. =Εἰρηναῖος, ἀπολογητής..(2ος αἰ.π.Χ.)
'Εκάτ. ='Εκάτων Ρόδιος στωϊκὸς φιλόσοφος(μτγν.)
'Εκατ. 'Αβδ. ='Εκαταῖος ὁ 'Αβδηρίτης,Ἱστ.(332π.Χ.)
'Εκατ. Μ ='Εκαταῖος ὁ Μιλήσιος, Ἱστ...(520π.Χ.)
"Εκφ. ="Εκφαντος, Πυθαγόρειος (5ος; αἰ.μ.Χ.)

'Εκφαντ. ='Εκφαντίδης, κωμικός...... (460 π.Χ.
'Ελ. 'Αλ. 'Αδ. ='Ελεγειακὰ 'Αλεξανδρ. 'Αδέσπ.ἐκδ.Powell
'Ελλάδ. ='Ελλάδιος, γραμματικὸς .. (390 μ.Χ.)
'Ελλάδ. 'Επιγρ. ='Ελλάδιος, ἐπιγραμμ.... (2ος αἰ. μ.Χ.)
'Ελλάν. ='Ελλάνικος, ἱστορικὸς .... (466 π.Χ.)
'Ελλ.'Επιγράμμ. ='Ελληνικὰ 'Επιγράμματα (ἐκδ.Kaibel)
'Ελλην. 'Οξ. ='Ελληνικὰ 'Ανέκδοτα 'Οξωνίου.
'ΕΜ ='Ετυμολογικὸν τὸ Μέγα(11ος αἰ.μ.Χ.)
'Εμπ. ='Εμπεδοκλῆς, φιλόσοφος.... (444π.Χ.)
'Ενώχ ='Ενὼχ τὸ βιβλίον ....(100; π.Χ.)
'Επαρχ. ='Επαρχος 'Αντώνιος .... (15ος αἰ. μ.Χ.)
'Επίγ. ='Επίγονος, ἐπιγραμματοποιὸς ....(;)
'Επιγέν. ='Επιγένης, κωμικὸς .... (378 π.Χ.)
'Επ. 'Αλ. 'Αδ. ='Επικὰ 'Αλεξανδρ.'Αδέσπ. ἐκδ. Powell
'Επίγον. ='Επίγονοι, ἀρχαῖον ἔπος
'Επίκ. ='Επίκουρος, φιλόσοφος...... (306 π.Χ.)
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Διάλ. = » Διάλογος
» Δόξ. = » Κύριαι Δόξαι
» 'Επισ. = » 'Επιστολαί
» Φύσ. = » περὶ Φύσιος "Οντων
'Επικρ. ='Επικράτης, κωμικὸς ....(376 π.Χ.)
'Επίκτ. ='Επίκτητος, φιλόσοφος .... (90 μ.Χ.)
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Γνωμ. = » Γνωμολόγιον
» 'Εγχ. = » 'Εγχειρίδιον
'Επίλ. ='Επίλυκος, κωμικὸς .... (394 π.Χ.)
'Επιμενίδ. =Επιμενίδης, φιλόσοφος (6ος αἰ. π.Χ.)
'Επίν. ='Επίνικος, κωμικὸς .... (217 π.Χ.)
'Επισκοπ. ='ΕπισκοπόπουλοςΝ.,πεζογρ.(+1944
'Επιφάν. ='Επιφάνιος, ἐπίσκ. Κύπρου (367 μ.Χ.)
» Λίθ. = » περὶ Λίθων
» Μέτρ. = » περὶ Μέτρων καὶ Σταθμῶν
» Πανάρ. = » Πανάριον
'Επιφάν. Αγιοπ.='Επιφάνιος ὁ 'Αγιοπολίτης (12ος αἰ. μ.Χ.)
'Επιφάν. Κ)πλ.='Επιφάνιος,πατρ.Κων)πόλεως (520 μ.Χ.)
'Επιφ. 'Ιωάν. ='Επιφανεὺς 'Ιωάν.,ἱστορικὸς (600 μ.Χ.)
'Επίχ. ='Επίχαρμος, κωμικὸς .... (477 π.Χ.)
'Ερασίστρ. ='Ερασίστρατος, ἰατρὸς .... (294 π.Χ.)
'Ερατ.'Επιγρ. ='Ερατοσθένης, ἐπιγραμμ. (6ος αἰ. μ.Χ.)
'Ερατοσθ. ='Ερατοσθένης,ἐπικ., μαθηματ. (250 π.Χ.)
» Κατ. = » Καταστερισμοί
"Εριφ. ="Εριφος, κωμικὸς .... (350; π.Χ.)
'Ερμ. Τρισμ. ='Ερμῆς ὁ Τρισμέγιστος........... (μτγν.)
'Ερμε. 'Αλ. ='Ερμείας ὁ 'Αλεξανδρινὸς .. (5ος αἰ. μ.Χ.)
» Φαῖδρ. = » σχόλια εἰς Πλάτωνος Φαῖδρον
'Ερμεί. 'Ιαμβ. ='Ερμείας, ἰαμβογράφος .. (3ος αἰ. π.Χ.)
'Ερμεί. 'Ιστ. ='Ερμείας, ἱστορικὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
'Ερμησιάν. ='Ερμησιάναξ, ἐλεγειακὸς.. (340 π.Χ.)
'Ερμητ. ='Ερμητικὰ κείμενα (corpus hermeticum)
'Ερμιππ. ='Ερμιππος, κωμικὸς........ (432 π.Χ.)
» 'Ιάμβ. = » 'Ιάμβων ἀποσπάσματα
'Ερμιπ. 'Ιστ. ='Ερμιππος, ἱστορικὸς.... (3ος αἰ. π.Χ.)
'Ερμογ. ='Ερμογένης, ῥήτωρ .... (170 μ.Χ.)
» Εὑρ. = » περὶ Εὑρέσεως
» 'Ιδ. = » περὶ 'Ιδεῶν
» Μεθ. = » περὶ Μεθόδου Δεινότητος
» Προγυμν. = » Προγυμνάσματα
» Στάσ. = » περὶ Στάσεων
'Ερμόδ. ='Ερμόδωρος, ἐπιγραμματοποιὸς (μτγν.)
'Ερμοκλ. ='Ερμοκλῆς, λυρικὸς .... (302 π.Χ.)
'Ερμοκρ. ='Ερμοκρέων,ἐπιγραμματοπ.(4ος;αἰ.π.Χ.)
'Ερμονιακ. ='Ερμονιακὸς Κ............... (14ος αἰ.μ.Χ.)
» 'Ιλ. = » μτφρ. 'Ιλιάδος
'Ερύκ. ='Ερύκιος, ἐπιγραμμ..........(1ος αἰ.π.Χ.)
'Ερωτιαν. ='Ερωτιανός, γραμματικὸς...... (60 μ.Χ.)
'Ερωτόκρ. ='Ερωτόκριτος Κορνάρου .. (1650 μ.Χ.)
'Ερωφ. ='Ερωφίλη Χορτάτση........ (1600 μ.Χ.)
'Ετροῦσκ. ='Ετροῦσκος, ἐπιγραμματοποιὸς (μτγν.)
Εὐάγγ. =Εὐάγγελος, κωμικὸς
Εὐάγρ. =Εὐάγριος, ἐκκλησιαστικὸς .. (388 μ.Χ.)
Εὐάγρ. 'Ιστ. =Εὐάγριος, ἱστορικὸς.......... (560 μ.Χ.)

Εὔβουλ. =Εὔβουλος, κωμικὸς .... (375 π.Χ.)
Εὐβουλίδ. =Εὐβουλίδης, κωμικὸς......... (350 π.Χ.)
Εὐγαί. =Εὐγαίων, ἱστορικὸς ...... (5ος αἰ. π.Χ.)
Εὐγέν. =Εὐγένης, ἐπιγραμματοποιὸς.... (μτγν.;)
Εὐγεν.'Ιω. =Εὐγενικὸς 'Ιω., ῥήτωρ ......(1450 μ.Χ.)
Εὔδημ. =Εὔδημος, φιλόσοφος ...... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Εὔδημ. Λεξ. =Εὔδημος, ῥήτωρ, λεξικογρ. (4ος αἰ.μ.Χ.)
Εὐδοκ. =Εὐδοκία, αὐτοκράτειρα (11ος αἰ. μ.Χ.)
Εὔδοξ. =Εὔδοξος ὁ Κνίδιος, ἀστρον.. (356 π.Χ.)
» 'Αστρον=Τέχνη 'Αστρονομική
Εὔδοξ. Κωμ. =Εὔδοξος Σικελιώτης, κωμ.(4ος;αἰ.π.Χ.)
Εὔην. =Εὔηνος, ἐλεγειακὸς .... (450 π.Χ.)
Εὐθάλ. =Εὐθάλιος, ἐκκλησιαστικὸς..(5ος αἰ. μ.Χ.)
Εὐθυκλ. =Εὐθυκλῆς, κωμικὸς.......... (400; π.Χ.)
Εὐκλ. =Εὐκλείδης, μαθηματικὸς......(330 π.Χ.)
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Δεδομ. = » Δεδομένα
» Κατ. = » Κατοπτρικὰ
» 'Οπτ. = » 'Οπτικὰ
» 'Ορισμ. = » 'Ορισμοί
» Στοιχ. = » Στοιχεῖα
» Τομ.Καν. = » Τομὴ Κανόνος
» Φαιν. = » Φαινόμενα
Εὐκρ. =Εὐκράτης, ἱστορικὸς (4ος; αἰ. π.Χ.)
Εὐμάθ. =Εὐμάθ. ἢ Εὐσταθ.Μακρεμβολίτης(12ος αἰ. μ.Χ.)
» 'Υσμ. = » τὰ καθ' 'Υσμήνην καὶ 'Υσμινίαν
Εὔμελ. =Εὔμελος, ἐπικὸς............ (8ος αἰ. π.Χ.)
Εὐνάπ. =Εὐνάπιος, σοφιστὴς .... (380 μ.Χ.)
» ΒΣοφ. = » Βίοι Σοφιστῶν
» 'Ιστ. ἀπ. = » 'Ιστορικὰ ἀποσπάσματα
Εὔνικ. =Εὔνικος, κωμικὸς .... (394 π.Χ.)
Εὔοδ. =Εὔοδος, ἐπιγραμματοποιὸς (μτγν.;)
Εὐόδ. Συνξ. =Εὐόδιος ἢ Εὔοδος, συναξαρ.(9ος;αἰ.μ.Χ.)
Εὔπ. =Εὔπολις, κωμικὸς .... (429 π.Χ.)
Εὐρ. =Εὐριπίδης, τραγικὸς.......... (441 π.Χ.)
» "Αλκ. = » "Αλκηστις
» 'Ανδρ. = » 'Ανδρομάχη
» 'Αντ. = » 'Αντιόπη
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» 'Αρχ. = » 'Αρχέλαος
» Βάκχ. = » Βάκχαι
» 'Εκ. = » 'Εκάβη
» 'Ελ. = » 'Ελένη
» 'Επιγρ. = » 'Επιγράμματα
» 'Επιστ. = » 'Επιστολαί
» 'Ηλ. = » 'Ηλέκτρα
» 'Ηρ. = » 'Ηρακλῆς Μαινόμενος
» 'Ηρακλ. = » 'Ηρακλεῖδαι
» ΙΑ = » 'Ιφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι
» 'Ικ. = » 'Ικέτιδες
» 'Ιππ. = » 'Ιππόλυτος
» ΙΤ = » 'Ιφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις
» "Ιων = » "Ιων
» Κρ. = » Κρῆτες
» Κρεσφ. = » Κρεσφόντης
» Κύκλ. = » Κύκλωψ
» Μελ. Δεσμ. = » Μελανίππη ἡ Δεσμῶτις
» Μελ. Σοφ. = » Μελανίππη ἡ Σοφή
» Μήδ. = » Μήδεια
» Οἰν. = » Οἰνεύς
» 'Ορ. = » 'Ορέστης
» Πειρ. = » Πειρίθους
» Ῥῆσ. = » Ῥῆσος
» Σθεν. = » Σθενέβοια
» Τρφ. = » Τρφάδες
» 'Υψιπ. = » 'Υψιπύλη
» Φαέ. = » Φαέθων
» Φοίν. = » Φοίνισσαι
Εὐρύφ. =Εὐρύφαμος, Πυθαγόρειος (5ος; αἰ.μ.Χ.)
Εὐσ. =Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου...... (340 μ.Χ.)
» Εὐαγγ.'Απ. = » Εὐαγγελικὴ 'Απόδειξις
» Εὐαγγ.Προπ. = » Εὐαγγελικὴ Προπαρασκευή

Εὐσ. Ἐκκλ. Ἱστ. = Εὐσέβιος Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία
» Προφ. Ἐκλ. = Περὶ Χριστοῦ Προφητ. Ἐκλογαί
Εὐσέβ. Θεσσ. = Εὐσέβιος ἀρχιεπ. Θεσσαλονίκης (590 μ.Χ.)
Εὐσέβ. Μύνδ. = Εὐσέβιος ὁ Μύνδιος...... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Εὐστ. = Εὐστάθιος Θεσσαλονίκης... (1160 μ.Χ.)
» Πον. = » Πονημάτιον
Εὐστ. Ἐπιφ. = Εὐστάθιος Ἐπιφανεύς.... (6ος αἰ. μ.Χ.)
Εὐστρ. = Εὐστράτιος, μητρ. Νικαίας (12ος αἰ. μ.Χ.)
Εὐστρ. Α Ὑστ. = Εὐστράτιος εἰς Ἀριστλ. Ἀναλυτικὰ Ὑστ.
» Η Νικ. = » » Ἠθικὰ Νικομάχ.
» Πρεσβ. = Εὐστράτιος, πρεσβύτερος.... (580 μ.Χ.)
Εὐτόκ. = Εὐτόκιος, μαθηματικός.... (6ος αἰ. μ.Χ.)
Εὐτόλμ. = Εὐτόλμιος, ἐπιγραμμ....... (6ος αἰ. μ.Χ.)
Εὐτύχ. = Εὐτύχιος, πατρ. Κ)λεως.. († 582 μ.Χ.)
Εὐτυχιαν. = Εὐτυχιανός, ἱστορικός....(4ος αἰ. μ.Χ.)
Εὐφορ. = Εὐφορίων, ἐπικός........... (221 π.Χ.)
Εὔφρ. = Εὔφρων, κωμικός............. (280 π.Χ.)
Εὐφρόν. = Εὐφρόνιος, λυρικός........(3ος αἰ. π.Χ.)
Ἔφιππ. = Ἔφιππος, κωμικός......... (368 π.Χ.)
Ε Φλωρ. = Ἐτυμολογικὸν Φλωρεντινὸν
Ἔφορ. = Ἔφορος, ἱστορικός .... (350 π.Χ.)
Ἐφραίμ = Ἐφραίμ, χρονογράφος....(13ος αἰ. π.Χ.)
Ἐφραὶμ Σύρ. = Ἐφραὶμ ὁ Σύρος, μελωδός (†378 μ.Χ.)
Ἐφταλ. = Ἐφταλιώτης Ἀργύρης.... (†1922 μ.Χ.)
» Νησιώτ. = » Νησιώτικες Ἱστορίες
» Ὀδ. = » μτφρ. Ὀδυσσείας
» Σκοπ. = » Παλιαὶ Σκοποί
» Φ Γεροδ. = » Φυλλάδες Γεροδήμου κ.ἄ.

Ζ

Ζαβ. Γεώργ. = Ζαβίρας Γεώργιος......... († 1804 μ.Χ.)
Ζάλ. = Ζάλευκος, νομοθέτης.... (7ος αἰ. π.Χ.)
Ζαλοκ. = Ζαλοκώστας Γ., ποιητής (ἐκδ. Φέξη) (†1858 μ.Χ.)
Ζαμπ. Ἰω. = Ζαμπέλιος Ἰωάννης......... († 1856 μ.Χ.)
Ζαμπ. Σπ. = Ζαμπέλιος Σπυρίδων......... (†1881 μ.Χ.)
» Δημ. Ἀσμ. = Δημώδη ᾄσματα τῆς Ἑλλάδος
Ζαχαρ. Μυτ. = Ζαχαρίας, ἐπίσκ. Μυτιλήνης (536 μ.Χ.)
Ζαχαρ. Πάπ. = Ζαχαρίας, Πάπας Ῥώμης.. (752 μ.Χ.)
Ζερβ. = Ζερβὸς Ἰωάννης..............(σύγχρονος)
» Ἀναρχ. = » Ἡ ἀναρχία (εἰσαγωγή)
» Θέμ. = » Θέματα
» Ἱστ. Ι = » Ἱστορία τῆς Ἰδέας
» Λυρ. Σάτ. = » Λυρικὲς Σάτιρες
» Μῦθ. Ζ = » Μῦθοι τῆς Ζωῆς
» μτφρ. Ἰλ. = » μετάφρασις Ἰλιάδος
» Τραγ. ΚΚ = » Τραγούδια Καλοῦ Καιροῦ κ.ἄ.
Ζηκ. = Ζηκίδης Γ., γραμματικός.. († 1920 μ.Χ.)
Ζηλ. = Ζηλωτός, ἐπιγραμματοποιός
Ζήν. = Ζήνων ὁ Ἐλεάτης, φιλόσοφος (464 π.Χ.)
Ζήν. Κ = Ζήνων ὁ Κιτιεύς, φιλόσοφος..(290 π.Χ.)
Ζήν. Τ = Ζήνων ὁ Ταρσεύς, φιλόσοφος..(200 π.Χ.)
Ζηνόβ. = Ζηνόβιος, παροιμιογράφος.. (130 μ.Χ.)
Ζηνόδ. = Ζηνόδοτος, γραμματικός .. (280 π.Χ.)
Ζιγαβ. = Ζιγαβηνὸς Εὐθύμιος .... (1100 μ.Χ.)
Ζυγομ. Θ = Ζυγομαλᾶς Θεοδόσιος ....(† 1614 μ.Χ.)
Ζυγομ. Ι = Ζυγομαλᾶς Ἰωάννης ...... (1498 μ.Χ.)
Ζωναΐ. = Ζωναῖος ῥήτωρ.............. (5ος αἰ. μ.Χ.)
Ζωναρ. = Ζωναρᾶς Ἰω., χρονογρ. γραμμ. (1118 μ.Χ.)
» Ἐπιτ. Ἱστ. = » Ἐπιτομὴ Ἱστοριῶν
Ζώπυρ. = Ζώπυρος, ἰατρός .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Ζώπυρ. Ἱστ. = Ζώπυρος, ἱστορικός
Ζώσ. = Ζώσιμος, ἱστορικός .... (420 μ.Χ.)
Ζώσ. Ἀλχ. = Ζώσιμος, ἀλχημιστής ...... (300 μ.Χ.)
Ζώσιμ. = Ζώσιμος, ἐπιγραμματοποιός.... (μτγν.)

Η

Ἡγήμ. = Ἡγήμων, κωμικός .... (413 π.Χ.)
Ἡγήσ. = Ἡγήσανδρος, ἱστορικός (150 π.Χ.)
Ἡγησί. = Ἡγησίας, ἱστορικός
Ἡγησιάν. = Ἡγησιάναξ, ἐπικός ...... (2ος αἰ. π.Χ.)
Ἡγήσιππ. = Ἡγήσιππος, ἐπιγραμματοποιός (μτγν.)
Ἡγήσιππ. Κωμ. = Ἡγήσιππος, κωμικός .... (300 π.Χ.)
Ἥδυλ. = Ἥδυλος, ἐπιγραμμ.... (3ος αἰ. π.Χ.)
Ἡδύλη = Ἡδύλη, ἐπιγραμμ ...... (3ος αἰ. π.Χ.)
Ἡλί. = Ἡλίας, φιλόσοφος .... (6ος αἰ. μ.Χ.)
» Κατ. = » εἰς Ἀριστλ. Κατηγορίας Ὑπομν)
» Πορφ. = » εἰς Πορφυρίου Εἰσαγωγὴν Ὑπομν)
Ἡλί. Κρήτ. = Ἡλίας, μητροπ. Κρήτης.. (8ος αἰ. μ.Χ.)
Ἡλί. Νισ. = Ἡλίας ὁ Νισίβεως .... († 1049 μ.Χ.)
Ἡλί. Σύγκ. = Ἡλίας ὁ Σύγκελλος........ (8ος αἰ. μ.Χ.)
Ἡλιόδ. Αἰθ. = Ἡλιόδωρος, Αἰθιοπικά...... (280 μ.Χ.)
Ἡλιόδ. Περ. = Ἡλιόδωρος ὁ Περιηγητής (2ος αἰ. π.Χ.)
Ἡλιόδ. Φιλ. = Ἡλιόδωρος, φιλόσοφος ...... (500 μ.Χ.)
» Η Νικ. = » εἰς Ἀριστλ. Ἠθ. Νικ. παράφρ.)
Ἡλιόδ. Χειρ. = Ἡλιόδωρος, χειροῦργος .... (100 μ.Χ.)
Ἡνίοχ. = Ἡνίοχος, κωμικός .... (350 π.Χ.)
Ἡρ. = Ἡρόδοτος, ἱστορικός ....(443 π.Χ.)
Ἡρακλ. = Ἡρακλείδης, ἱστορικός (80 μ.Χ.)
» Πολ. = » περὶ Πολιτειῶν
Ἡρακλ. Κυμ. = Ἡρακλείδης ὁ Κυμαῖος, ἱστ. (4ος αἰ. π.Χ.)
Ἡρακλ. Κωμ. = Ἡρακλείδης, κωμικός .... (340 π.Χ.)
Ἡρακλ. Λέμβ = Ἡρακλείδης ὁ Λέμβος, ἱστ. (2ος αἰ. π.Χ.)
Ἡρακλ. Πον. = Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός, ἱστ. (390 π.Χ.)
Ἡρακλ. Σιν. = Ἡρακλείδης Σινωπεύς, ἐπιγραμμ. (μτγν.)
Ἡρακλ. Ταρ. = Ἡρακλείδης Ταραντῖνος, (1ος αἰ. π.Χ.)
Ἡρακλᾶς = Ἡρακλᾶς, ἰατρός ...... (3ος; αἰ. π.Χ.)
Ἡράκλειτ. = Ἡράκλειτος ....(2ος; αἰ. π.Χ.)
» Ἀλληγ = » Ἀλληγορίαι
Ἡράκλ. Ἐπιγρ. = Ἡράκλειτος, ἐπιγραμμ.. (3ος αἰ. π.Χ.)
Ἡράκλ. Παραδ. = Ἡράκλειτος, παραδοξογράφος (μτγν.)
Ἡράκλ. Φιλ. = Ἡράκλειτος, φιλόσοφος .. (513 π.Χ.)
» Ἐπιστ. = » Ἐπιστολαί
Ἡρακλεωτ. Πίν. = Ἡρακλεωτικοὶ Πίνακες
Ἥριλλ. = Ἥριλλος Καρχηδόνιος, στωϊκ. (250 π.Χ.)
Ἤριν. = Ἤριννα, λυρικὴ ποιήτρια (4ος αἰ. π.Χ.)
Ἡρόδ. Ἰατρ. = Ἡρόδοτος, ἰατρός .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Ἡρόδικ. = Ἡρόδικος ὁ Βαβυλώνιος..(2ος αἰ. π.Χ.)
Ἡρόδωρ. = Ἡρόδωρος, ἱστορικός......(5ος αἰ. π.Χ.)
Ἡρόφ. = Ἡρόφιλος, ἰατρός .... (300 π.Χ.)
Ἡρώδ. Ἀττ. = Ἡρώδης ὁ Ἀττικός, σοφιστής (143 μ.Χ.)
Ἡρωδιαν. = Ἡρωδιανός, γραμματικός.... (160 μ.Χ.)
» Ἐπιμ. = Ἐπιμερισμοί
Ἡρωδιαν. Ἱστ. = Ἡρωδιανός, ἱστορικός........ (238 μ.Χ.)
Ἡρωδιαν. Ῥήτ. = Ἡρωδιανός, ῥήτωρ...... (2ος; αἰ. π.Χ.)
Ἥρων = Ἥρων, μηχανικός .... (250 π.Χ.)
» Αὐτομ. = » Αὐτοματοποιητικά
» Βελοπ. = » Βελοποιϊκά
» Γεωμ. = » Γεωμετρικά
» Γεωπ. = » Βίβλος Γεωπονική
» Διόπτρ. = » Διόπτρα
» Μέτρ. = » περὶ Μέτρων
» Ὁρ. = » Ὁρισμοί
» Πνευμ. = » Πνευματικά
» Στερεομ. = » Στερεομετρικά
Ἡρώνδ. = Ἡρώνδας, μιμογράφος (3ος αἰ. π.Χ.)
Ἡσ. = Ἡσύχιος, λεξικογράφος...... (450; μ.Χ.)
Ἡσ. Ἱερ. = Ἡσύχιος ὁ Ἱεροσολυμίτης ...(412 μ.Χ.)
Ἡσ. Μιλ. = Ἡσύχιος ὁ Μιλήσιος, ἱστορ. (6ος αἰ. μ.Χ.)
Ἡσαΐ. = Ἡσαΐας, ἀσκητικός .... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Ἡσαΐ. Νικ. = Ἡσαΐας ὁ Νικομηδεύς.... (14ος αἰ. μ.Χ.)
Ἡσίοδ. = Ἡσίοδος, ἐπικός......... (750-700 π.Χ.)
» Α. = » Ἀσπὶς Ἡρακλέους
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Ἔργ. = » Ἔργα καὶ Ἡμέραι
» Θ = » Θεογονία
Ἡφαιστ. = Ἡφαιστίων, γραμματικός.. (150 μ.Χ.)
» Ποιημ. = » περὶ Ποιημάτων
Ἡφαιστ. Ἀστρ. = Ἡφαιστίων, ἀστρολόγος (4ος αἰ. μ. Χ.)

Θ

Θαλ. = Θαλῆς, φιλόσοφος .... (6ος αἰ. π.Χ.)
Θαλάσ. = Θαλάσσιος, ἐκκλησιαστικός (7ος αἰ. μ.Χ.)
» Ἑκατ. = » Ἑκατοντάδες

Θαλλ. =Θαλλὸς 'Αντώνιος ......(1ος αἰ. π.Χ.)
Θεαγ. =Θεαγένης, Ἱστορικὸς .... (420 π.Χ.)
Θεάγ. Πυθ. =Θεάγης, Πυθαγόρειος .... (ἀρχ.)
Θεαίτ. =Θεαίτητος, ἐπιγραμμ. ......(3ος αἰ.π.Χ.)
Θεανώ =Θεανώ, Πυθαγ. φιλοσ....(6-5ος αἰ.π.Χ.)
Θεανὼ 'Επιστ. = » 'Επιστολαί..................... (μτγν.)
Θεμίσ. =Θεμίσων, Ἰατρὸς.......... (1ος αἰ. π.Χ.)
Θεμίστ. =Θεμίστιος, ῥήτωρ .... (335 μ.Χ.)
» Α Πρ. = » εἰς'Αριστλ.'Αναλυτ.Πρότερα παράφρ.
» 'Αν.'Υστ. = » 'Αναλυτικὰ Ὕστερα »
» Λόγ. = » Λόγοι
» Μ. Φυσ. = » εἰς Μικρὰ Φυσικὰ 'Υπόμν.
» Φυσ. = » εἰς 'Αριστλ. Φυσικὰ παράφρ.
» Ψυχ. = » » » περὶ ψυχῆς »
Θεμίστ. Καλ. =Θεμίστιος ὁ Καλώνυμος..(6ος αἰ. μ.Χ.)
Θεμιστοκλ. =Θεμιστοκλῆς, ἐπιστολογρ. (5ος αἰ.π.Χ.)
Θέογν. =Θέογνις ὁ Μεγαρεύς,ἐλεγειακ.(544 π.Χ.)
Θέογν. Τραγ. =Θέογνις, τραγικός............ (400 π.Χ.)
Θέογν. Ρόδ. =Θέογνις ὁ Ρόδιος, Ἱστορικ.(3ος; αἰ.π.Χ.)
Θεόγνητ. =Θεόγνητος, κωμικὸς .... (4ος; αἰ.π.Χ.)
Θεόγνωστ. =Θεόγνωστος, γραμματικὸς (815 μ.Χ.)
» Καν. = » Κανόνες
Θεόδ. =Θεόδωρος, ἐπιγραμματοποιός
Θεόδ. 'Αβουκ. =Θεόδωρος 'Αβουκάρας, Μεσοποταμίας (770 μ.Χ.)
Θεόδ. 'Αναγν. =Θεόδωρος ὁ 'Αναγνώστης .. (550 μ.Χ.)
Θεόδ. 'Εδ. =Θεόδωρος ὁ 'Εδέσσης,ἀσκητ. (750 μ.Χ.)
Θεόδ. Μοψ. =Θεόδωρος ὁ Μοψουεστίας.. (350 μ.Χ.)
Θεόδ. Λάσκ. =Θεόδωρος Λάσκαρις,αὐτοκρ.(1258 μ.Χ.)
Θεόδ. Ὑρτ. =Θεόδωρος ὁ Ὑρτακινὸς .... (1300 μ.Χ.)
Θεοδέκτ. =Θεοδέκτης, τραγικὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Θεοδόσ. =Θεοδόσιος,γραμματικὸς...... (320;μ.Χ.)
Θεοδόσ. Διάκ. =Θεοδόσιος ὁ Διάκονος .... (950 μ.Χ.)
» 'Ακρ. = » 'Ακροάσεις ἢ "Αλωσις Κρήτης
Θεοδόσ. Πατρ. =Θεοδόσιος, πατρ. 'Αλεξανδρ. (525 μ.Χ.)
Θεοδόσ. Συρακ. =Θεοδόσιος ὁ Συρακούσιος.... (880 μ.Χ.)
Θεοδοτ. =Θεοδοτίων,ἑρμηνευτὴς Π.Δ. (2ος αἰ.μ.Χ.)
Θεοδώρ. =Θεοδώρητος, ἐκκλησιαστικὸς (423 μ.Χ.)
Θεοδωρίδ. =Θεοδωρίδας, ἐπιγραμμ. (3ος αἰ.π.Χ.)
Θεοδωρίδ. Χ =Θεοδωρίδης Χ. .... †1958 ς)
» Φιλοσ. = » Εἰσαγωγὴ στὴ φιλοσοφία
Θεοκλ. =Θεοκλῆς, λυρικὸς .... (300 π.Χ.)
Θεόκρ. =Θεόκριτος, Εἰδύλλια .... (280 π.Χ.)
» 'Αδ. = » εἰς νεκρὸν "Αδωνιν
» 'Επιγρ. = » 'Επιγράμματα
» Σῦρ. = » Σῦριγξ
Θεόκτ. =Θεόκτιστος, ὑμνογράφος (12ος αἰ. μ.Χ.)
Θεολ. 'Αριθμ. =Θεολογούμενα 'Αριθμητικῆς (μτγν.)
Θεόληπτ. =Θεόληπτος, Φιλαδελφείας....(1310 μ.Χ.)
Θεόλυτ. =Θεόλυτος, ἐπικὸς .... (μτγν.)
Θεόπομπ. 'Ιστ. =Θεόπομπος, Ἱστορικὸς ...... (333 π.Χ.)
Θεόπομπ. Κολ. =Θεόπομπος ὁ Κολοφώνιος, ἐπικὸς
Θεόπομπ.Κωμ. =Θεόπομπος, κωμικὸς .... (390 π.Χ.)
Θεοτ. Κ =Θεοτόκης Κωνσταντῖνος († 1923 μ.Χ.)
» Καραβ. = » Καραβέλας
» Κατάδ. = » Κατάδικος
» Τιμ.Χρ. = » Ἡ τιμὴ καὶ τὸ Χρῆμα κ.ἄ.
Θεοτ. Νικ. =Θεοτόκης Νικηφόρος († 1800 μ.Χ.)
Θεοφάν. =Θεοφάνης ὁ Βυζάντιος, Ἱστ. (880 μ.Χ.)
Θεοφάν.'Επιγρ. =Θεοφάνης, ἐπιγραμματοποιὸς (μτγν.)
Θεοφάν. Κερ. =Θεοφάνης ὁ Κεραμεὺς ....(1100 μ.Χ.)
Θεοφάν. Νικ. =Θεοφάνης, μητροπ. Νικαίας (1350 μ.Χ.)
Θεοφάν. Νόνν. =Θεοφάνης ὁ Νόννος, Ἰατρὸς (930 μ.Χ.)
Θεοφάν. 'Ομ. =Θεοφάνης ὁ 'Ομολογητής..(† 817 μ.Χ.)
Θεοφάν. Συνεχ. =Θεοφάνους Συνεχισταί (μσν.)
Θεόφιλ. =Θεόφιλος, κωμικὸς .... (250 π.Χ.)
Θεόφιλ.'Αντικήν. =Θεόφιλος 'Αντικήνσωρ, νομ.(537μ.Χ.)
» 'Ινστιτ. = » 'Ινστιτοῦτα
Θεόφιλ. 'Εκκλ. =Θεόφιλος, ἐκκλησιαστικὸς .. (180 μ.Χ.)
Θεόφιλ. Πρωτ. =Θεόφιλος Πρωτοσπαθάριος. (640 μ.Χ)
» 'Ανθρ.Κατ. = » περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς
Θεόφρ. =Θεόφραστος, φιλόσοφος ....(322 π.Χ.)

Θεόφρ. Αἰσθ. =Θεόφραστ.περὶ Αἰσθήσεων καὶ Αἰσθητῶν
» 'Αν. = » περὶ 'Ανέμων
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» 'Ιδρ. = » περὶ 'Ιδρώτων
» Κόπ. = » περὶ Κόπων
» Λίθ. = » περὶ Λίθων
» Λειπ. = » περὶ Λειποψυχίας
Θεόφρ. Μεταφ. = Θεόφραστος Τὰ μετὰ τὰ φυσικὰ
» 'Οσμ. = » περὶ 'Οσμῶν
» Σημ. = » περὶ Σημείων
» Πυρ. = » περὶ Πυρὸς
» Φ Αἰτ. = » περὶ Φυτῶν Αἰτιῶν
» Φἱ = » περὶ Φυτῶν 'Ιστορίας
» Χαρ. = » Χαρακτῆρες
Θεοφύλ.Βουλγ. =Θεοφύλακτος, Βουλγαρίας... (1100μ.Χ.)
Θεοφύλ.Σ =Θεοφύλακτος ὁ Σιμοκάττης .. (610 μ.Χ.)
Θερειαν. =Διον. Θερειανός, λόγιος... († 1897 μ.Χ.)
Θέσπ. =Θέσπις, τραγικὸς .... (500 π.Χ.)
Θεσσ. =Θεσσαλός,Ἰατρὸς ἐκ Τράλλεων(1αἰ .μ.Χ.)
Θέων =Θέων, ἐπιγραμματοποιὸς (5ος; αἰ.π.Χ.)
Θέων Γυμν. =Θέων, γυμναστικὸς .... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Θέων Ρήτ. =Θέων, ῥήτωρ....................(100 μ.Χ.)
Θέων Σμ. =Θέων ὁ Σμυρναῖος,φιλόσοφος (130 μ.Χ.)
Θηβ. =Θηβαΐς (ποίημα τοῦ ἐπικοῦ κύκλου)
Θησ. Στεφ. =Θησαυρὸς 'Ερρίκου Στεφάνου (λεξικόν)
Θ Λειτ. =Θείας Λειτουργίας ἐκκλ.κείμ.(μτγν.μσν.)
Θουγ. =Θουγενίδης, κωμικὸς .... (μτγν.;)
Θουκ. =Θουκυδίδης, Ἱστορικὸς........ (423 π.Χ.)
Θρασύμ. =Θρασύμαχος .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Θύιλλ. =Θύιλλος, ἐπιγραμμ........ (1ος αἰ. π.Χ.)
Θυμοκλ. =Θυμοκλῆς, ἐπιγραμματοποιὸς (5ος;αἰ.)
Θωμ. =Θωμᾶς, ἐπιγραμματοποιὸς(6ος αἰ. μ.Χ.)
Θωμ. Μ =Θωμᾶς ὁ Μάγιστρος, γραμμ. (1310 μ.Χ.)

Ι

'Ιάμβλ. ='Ιάμβλιχος,Νεοπλατωνικὸς....(333 μ.Χ.)
» Μαθ.'Επιστ. = » π. κοινῆς Μαθηματ. 'Επιστήμης
» Μυστ. = » περὶ Μυστηρίων
» Νικ.'Αριθμ. = » π. Νικομάχου 'Αριθμ.'Επιστήμ.
» Προτρ. = » Λόγος Προτρ. εἰς Φιλοσοφίαν
» Πυθ. = » περὶ Πυθαγορικοῦ Βίου
'Ιάμβλ.'Ερωτ. ='Ιάμβλιχος, ἐρωτικὸς ...... (2ος αἰ. μ.Χ.)
'Ιβυκ. ='Ιβυκος, λυρικὸς .... (560 π.Χ.)
'Ιγνάτ. Γραμμ. ='Ιγνάτιος, γραμμ , ποιητής(9ος αἰ. μ.Χ.)
'Ιγνάτ. Διακ. ='Ιγνάτιος ὁ Διάκονος........ (850 μ.Χ.)
'Ιγνάτ. Θεοφ. ='Ιγνάτιος ὁ Θεοφόρος,'Αντιοχ.(103μ.Χ.)
'Ιδομ. ='Ιδομενεύς, Ἱστορικὸς ...... (3ος αἰ. π.Χ.)
'Ιερακοσ. ='Ιερακοσόφιον ....(μσν.)
'Ιέραξ ='Ιέραξ,λογοθέτης τοῦ Πατρ.(16οςαἰ.μ.Χ.)
» Χρον. ='Ιέρακος Χρονικὸν (ἐν Σάθ.)
'Ιεροκλ. 'Αστ. ='Ιεροκλῆς, συγγρ. 'Αστείων (4ος αἰ.μ.Χ.)
'Ιεροκλ.Γεωγρ. ='Ιεροκλῆς, γεωγράφος, Ἱστορ. (530 μ.Χ.)
» Συνέκδ. = » Συνέκδημος
'Ιεροκλ. 'Ιστ. ='Ιεροκλῆς, Ἱστορικὸς.. (2ος-3ος αἰ. μ.Χ.)
'Ιεροκλ. Πλ. ='Ιεροκλῆς, Πλατωνικὸς....(5ος αἰ. μ.Χ.)
» Προν. = » περὶ Προνοίας καὶ Εἱμαρμένης
» Χρ.'Επ. = » εἰς Χρυσᾶ "Επη 'Υπομνήματα
'Ιεροκλ. Στ. ='Ιεροκλῆς, στωϊκὸς..............(100 μ.Χ.)
'Ιερών. 'Εκκλ. ='Ιερώνυμος, ἐκκλησ. πατὴρ († 420 μ.Χ.)
'Ιερών. 'Ιστ. ='Ιερώνυμος ὁ Καρδιανός, Ἱστ.(300 π.Χ.)
'Ικέσ. ='Ικέσιος, Ἰατρὸς .... (1ος αἰ.π.Χ.)
'Ιλ. ='Ιλιὰς 'Ομήρου .... (9ος αἰ.π.Χ.)
'Ιλ. Μικρ. ='Ιλιὰς Μικρά, ἔπος .... (8ος αἰ.π.Χ.)
'Ιλ. Πέρσ. ='Ιλίου Πέρσις, ἔπος .... (8ος; αἰ.π.Χ.)
'Ιμέρ. ='Ιμέριος, σοφιστὴς .... (350 μ.Χ.)
» 'Εκλ. = » 'Εκλογαί
» Λόγ. = » Λόγοι
'Ιμπέρ. Μαργ. ='Ιμπέριοςκ.Μαργαρώνα,μυθιστόρ.(μσν.)
'Ιούβ. ='Ιούβας,βασ.Μαυριτανίας,Ἱστ.(30 π.Χ.)
'Ιουβεν. ='Ιουβενάλης, ποιητής.... (1ος αἰ. μ.Χ.)
'Ιουλ. ='Ιουλιανὸς ὁ Παραβάτης (363 μ.Χ.)
» 'Αθ. = » 'Επιστολὴ πρὸς 'Αθηναίους

Ἰουλ.Γαλ. = Ἰουλιανὸς κατὰ Γαλιλαίων
» Θεμ. = » Ἐπιστολὴ πρὸς Θεμίστιον
» Καίσ. = » Καίσαρες ἢ Συμπόσιον
» Λόγ. = » Λόγοι
» Μισ. = » Μισοπώγων ἢ Ἀντιοχικὸς
Ἰουλ. Αἰγ. = Ἰουλιανὸς ὁ Αἰγύπτιος .. (6ος αἰ. μ.Χ.)
Ἰουλ. Λαοδ. = Ἰουλιανὸς Λαοδικεύς, ἀστρολ. (500μ.Χ.)
Ἰοῦνκ. = Ἰοῦνκος, φιλόσοφος ...... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Ἰουστ. = Ἰουστῖνος ὁ Μάρτυς .... (150 μ.Χ.)
Ἰουστιν. = Ἰουστινιανός, αὐτοκράτωρ (527 μ.Χ.)
» Εἰσ. = » Εἰσηγήσεις
» Ἔδικτ. = » Ἔδικτα
» Νεαρ. = » Νεαραὶ
» Πανδ. = » Πανδέκται
Ἰοφ. = Ἰοφῶν, τραγικὸς .... (5ος αἰ. π.Χ.)
Ἱππ. = Ἱπποκράτης, ἰατρὸς .... (430 π.Χ.)
» Ἀγμ. = » περὶ Ἀγμῶν
» Ἀδ. = » περὶ Ἀδένων
» Ἀέρ. = » Ἀέρων, Ὑδάτων, Τόπων
» Αἱμ. = » περὶ Αἱμορροΐδων
» Ἀν. = » περὶ Ἀνατομῆς
» Ἄρθρ. = » περὶ Ἄρθρων Ἐμβολῆς
» Ἀρχ.Ἰητρ. = » περὶ Ἀρχαίης Ἰητρικῆς
» Ἀφ. = » περὶ Ἀφόρων
» Ἀφορ. = » Ἀφορισμοὶ
» Γον. = » περὶ Γονῆς
» Γυν. = » Γυναικεῖα
» Γυν. Φύσ. = » περὶ Γυναικείης Φύσιος
» Δι. = » περὶ Διαίτης
» Διαίτ. = » περὶ Διαίτης Ὀξέων
» Διαίτ. Ὑγ. = » περὶ Διαίτης Ὑγιεινῆς
» Ἑβδ. = » περὶ Ἑβδομάδων
» Ἐγκατ. = » Ἐγκατατομῆς Ἐμβρύου
» Ἑλκ. = » περὶ Ἑλκῶν
» Ἐν. = » περὶ Ἐνυπνίων
» Ἐντ. Παθ. = » περὶ τῶν Ἐντὸς Παθῶν
» Ἐπιδ. = » Ἐπιδημίαι
» Ἐπικ. = » περὶ Ἐπικυήσιος
» Ἐπιστ. = » Ἐπιστολαὶ
» Ἑπτ. = » περὶ Ἑπταμήνου
» Εὐσχ. = » περὶ Εὐσχημοσύνης
» Ἱερ. Νούσ. = » περὶ Ἱερῆς Νούσου
» Ἰητρ. = » περὶ Ἰητροῦ
» Καρδ. = » περὶ Καρδίης
» Κατ' Ἰητρ. = » κατ' Ἰητρεῖον
» Κεφ. Τρωμ. = » π.τ.ἐν Κεφαλῇ Τρωμάτων
» Κρισ. = » περὶ Κρισίων
» Κρισίμ. = » περὶ Κρισίμων Ἡμερέων
» Κωακ. = » Κωακαὶ Προγνώσιες
» Μοχλ. = » Μοχλικὸν
» Νόμ. = » Νόμος
» Νούσ. = » περὶ Νούσων
» Ὀδοντ. = » περὶ Ὀδοντοφυΐης
» Ὀκτ. = » περὶ Ὀκταμήνου
» Ὅρκ. = » Ὅρκος
» Ὀστ. = » περὶ Ὀστέων Φύσιος
» Ὄψ. = » περὶ Ὄψιος
» Παθ. = » περὶ Παθῶν
» Παραγγ. = » Παραγγελίαι
» Παρθ. = » περὶ Παρθενίων
» Προγν. = » Προγνωστικὸν
» Προρρ. = » Προρρητικὸν
» Σαρκ. = » περὶ Σαρκῶν
» Συρίγγ. = » περὶ Συρίγγων
» Τέχν. = » περὶ Τέχνης
» Τόπ. Ἀνθρ. = » π. Τόπων τ. κατὰ Ἄνθρ.
» Τροφ. = » περὶ Τροφῆς
» Ὑγρ = » περὶ Ὑγρῶν Χρήσιος
» Φυσ. = » περὶ Φυσῶν
» Φύσ. Ἀνθρ. = » περὶ Φύσιος Ἀνθρώπου
» Φύσ.Παιδ. = » περὶ Φύσιος Παιδίου
» Χυμ. = » περὶ Χυμῶν

Ἱππαγ. = Ἱππαγόρας, ἱστορικὸς
Ἵππαρχ. = Ἵππαρχος, ἀστρονόμος.... (2ος αἰ.π.Χ.)
Ἵππαρχ. Κωμ. = Ἵππαρχος, κωμικὸς.......... (3ος αἰ.π.Χ.)
Ἵππαρχ. Πυθ. = Ἵππαρχος, Πυθαγόρειος (4ος αἰ. π.Χ.)
Ἱππί. = Ἱππίας ὁ Ἠλεῖος, σοφιστὴς (450 π.Χ.)
Ἱππί. Ἐρ. = Ἱππίας ὁ Ἐρυθραῖος, ἱστορικὸς
Ἱππιατρ. = Ἱππιατρικὰ .... (μσν.)
Ἱππόδ. = Ἱππόδαμος Πυθαγόρειος (5ος αἰ.π.Χ.)
Ἱπποθ. = Ἱπποθόων, τραγικὸς .. (5ος; αἰ. π.Χ.)
Ἱππόλ. = Ἱππόλυτος, ἐκκλησιαστικὸς (3ος αἰ.μ.Χ.)
» Αἱρ. = » περὶ Αἱρέσεων
Ἵππυς = Ἵππυς, ἱστορικὸς .... (470 π.Χ.)
Ἵππων = Ἵππων, φιλόσοφος ...... (5ος αἰ. π.Χ.)
Ἱππῶν. = Ἱππῶναξ, ἰαμβογράφος .... 5 6 π.Χ.)
Ἰσαῖ. = Ἰσαῖος, ῥήτωρ.................. (380 π.Χ.)
Ἰσίγ. = Ἰσίγονος, παραδοξογράφος (100 π.Χ.)
Ἰσίδ. Αἰγ. = Ἰσίδωρος ὁ Αἰγεάτης, ἐπιγραμμ. (μτγν.)
Ἰσίδ.Πηλ. = Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης.... (450 μ.Χ.)
Ἰσίδ. Σεβ. = Ἰσίδωρος ὁ Σεβίλλης,γραμμ.(† 36 μ.Χ.)
» Ἐτυμ. = » Ἐτυμολογίαι ἢ Ἀρχαὶ
Ἰσίδ. Σχολ. = Ἰσίδωρος, σχολαστικὸς.. (6ος αἰ. μ.Χ.)
Ἰσίδ. Τραγ. = Ἰσίδωρος, τραγικὸς....(5ος; αἰ. π.Χ.)
Ἰσίδ. Χαρ. = Ἰσίδωρ.Χαρακηνός, γεωγρ.(1οςαἰ.π.Χ.)
Ἰσοκρ. = Ἰσοκράτης, ῥήτωρ............ (380 π.Χ.)
Ἴστρ. = Ἴστρος ἱστορικὸς .... (236 π.Χ.)
Ἴσυλλ. = Ἴσυλλος, λυρικὸς.......... (3ος αἰ. π.Χ.)
Ἰω. Ἀντ. = Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχεύς, Ἱστ. (6οςαἰ. μ.Χ.)
Ἰω. Γαζ. = Ἰωάννης ὁ Γαζαῖος, ποιητὴς (500 μ.Χ)
Ἰω. Γεωμ. = Ἰωάννης ὁ Γεωμέτρης......(10ος αἰ.μ.Χ.)
Ἰω. Διάκ. = Ἰωάννης ὁ Διάκονος, γραμμ. (μσν.)
Ἰω. Κλίμ. = Ἰωάνν. ὁ τῆς Κλίμακος.... (7ο αἰ. μ.Χ.)
Ἰω. Λυδ. = Ἰωάννης ὁ Λυδὸς .... (520 μ.Χ.)
» Διοσ. = » περὶ Διοσημειῶν
» Μην. = » περὶ Μηνῶν
» Ρωμ. = » π. Ἀρχῶν τῆς Ρωμ.Πολιτείας
Ἰω. Μάνθ. = Ἰωάννου Μάνθος .... (18ος αἰ.μ.Χ.)
» Ἱστ. Μορ. = » Συμφορὰ καὶ αἰχμαλωσία Μορέως
Ἰω. Μον. = Ἰωάννης ὁ Μοναχὸς.......... (650 μ.Χ.)
» Διόπτρ. = » Διόπτρα
Ἰω. Ναυπ. = Ἰωάννης ὁ Ναυπάκτου.... (1230 μ.Χ.)
Ἰω. Χρυσ. = Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος...... (397 μ.Χ.)
Ἴων Χ = Ἴων ὁ Χῖος .... (451 π.Χ.)
» Ἐλεγ. = » Ἐλεγειακὰ ἀποσπάσματα
» Ἱστ. = » Ἱστορικὰ »
» Λυρ. = » Λυρικὰ »
» Τραγ. = » Τραγικὰ »
Ἰώσ. = Ἰώσηπος, ἱστορικὸς .... (70 μ.Χ.)
» ΑΙ = » Ἀρχαιολογία Ἰουδαϊκὴ
» Ἀπ. = » Κατ' Ἀπίωνος
» Βί. = » Βίος
» ΠΙ = » Πόλεμος Ἰουδαϊκὸς
Ἰωσ. Γενέσ. = Ἰωσὴφ Γενέσιος, χρονογράφος (950μ.Χ.)
Ἰωσὴφ = Ἰωσήφ, ὑμνογράφος ...... (9ος αἰ μ.Χ.)

Κ

Καβάσ. = Καβάσιλας Ν.,μητρ.Θ)νίκης(14οςαἰ.μ.Χ.)
Καβάφ. = Καβάφης Κ., ποιητὴς .. († 1933 μ.Χ.)
Καζ. Ν = Καζαντζάκης Ν., ποιητὴς (σ†1957 χς)
» Ἀσκητ. = » Ἀσκητικὴ
» ΘΚωμ. = » μτφρ.Θείας Κωμῳδ. τοῦ Δάντου 1,2,3.
» Νικ. Φ. = » Νικηφόρος Φωκᾶς
» Πρωτομ. = » Πρωτομάστορας
» Ταξιδ. = » Ταξιδεύοντας
» Χριστ. = » Χριστός, κ. ἄ.
Καίλ. Αὐρ. = Καίλιος Αὐρηλιανός,Ἰατρὸς (5ος αἰ. μ.Χ.)
» Ὀξ. = » περὶ Ὀξέων Παθῶν
» Χρον. = » περὶ Χρονίων Παθῶν
Καισάρ. = Καισάριος, ἐκκλησιαστικὸς (350 μ.Χ.)
Καισάρ. Δαπ. = Καισάριος Δαπόντες ....(† 1774 μ.Χ.)
Κάλβ. = Κάλβος Ἀ., ποιητὴς ....(†1867 μ.Χ.)
Καλέκ.Ι = Καλέκας Ἰωάννης, ἐκκλ... (14ος αἰ. μ.Χ.)
Καλέκ. Μ = Καλέκας Μανουὴλ, ἐκκλ... (14ος αἰ. μ.Χ.)

Καλλ. =Καλλίμαχος, ἐπικὸς .... (260 π.Χ.)
» Αἴτ. = » Αἴτια
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» 'Απόλλ. = » Ὕμνος εἰς 'Απόλλωνα
» Ἄρτ. = » » εἰς Ἄρτεμιν
» Δῆλ. = » » εἰς Δῆλον
» Δήμ. = » » εἰς Δήμητρα
» Δία = » » εἰς Δία
» Ἑκ. = » Ἑκάλη
» 'Επιγρ. = » 'Επιγράμματα
» Ἴαμβ. = » Ἴαμβοι
» Λουτρ.Παλ. = » Ὕμνος εἰς Λουτρὰ τῆς Παλλάδος
» Σωβ. = » 'Επινίκιος εἰς Σωσίβιον
Καλλί. =Καλλίας, ἐπιγραμματοποιὸς
Καλλί. 'Ιστ. =Καλλίας Συρακούσιος, ἱστορ. (300 π.Χ.)
Καλλί. Κωμ. =Καλλίας, κωμικὸς .... (424 π.Χ.)
Καλλιγ. =Καλλιγᾶς Π. .... (†1896 μ.Χ.)
» Θαν.Βλ = » Θάνος Βλέκας
Καλλικρ. =Καλλικράτης, κωμικὸς .. (4ος αἰ. π.Χ.)
Καλλικρατ. =Καλλικρατίδας, Πυθαγόρειος.. (μτγν.)
Καλλικτ. =Καλλικτήρ, ἐπιγραμματοποιὸς (μτγν.;)
Καλλίμ.Χρυσ. =τὰ κτ.Καλλίμαχον κ.Χρυσορρόην (12αἰ.μΧ)
Καλλῖν. =Καλλῖνος, ἐπικὸς .... (7ος αἰ. π.Χ.)
Καλλίνικ. =Καλλίνικος, ῥήτωρ .... (3ος αἰ. μ.Χ.)
Καλλίξ. =Καλλίξενος, ἱστορικὸς........ (270 π.Χ.)
Κάλλιπ. =Κάλλιππος, ἀστρονόμος.... (350 π.Χ.)
Κάλλιστ. =Κάλλιστος, πατρ. Κ)πόλεως (1350μ.Χ.)
Κάλλιστ.'Ανδρ. =Κάλλιστος 'Ανδρόνικος.. († 1480 μ.Χ.)
Καλλίστρ. =Καλλίστρατος, σοφιστὴς (4ος αἰ. μ.Χ.)
Καλλίστρ.'Ιστ. =Καλλίστρατος, ἱστορικὸς (1ος αἰ. π.Χ.)
Καλοσγ. =Καλοσγοῦρος Γ. .... († 1902 μ.Χ.)
Κάλφ. =Κάλφογλους 'Αλ...........(18ος αἰ. μ.Χ.)
Καμαρ. =Καμαριώτης Ματθαῖος ....(1450 μ.Χ.)
Καματ. 'Ανδρ. =Καματηρὸς 'Ανδρόνικος .... (1150 μ.Χ.)
Καματ. 'Ιω. =Καματηρὸς 'Ιωάννης...... (1200 μ.Χ.)
Καμεν. =Καμενιάτης 'Ιω., ἱστορικὸς (900 μ.Χ.)
Καμπ. Δ =Καμπούρογλου Δ. .... (†1942 ;)
Καμπᾶς =Καμπᾶς Ν., ποιητὴς .... († 1932)
Καμπύσ. =Καμπύσης Γ., ποιητὴς († 1902 μ.Χ.)
Κάνδιδ. =Κάνδιδος, ἱστορικὸς ...... (5ος αἰ. μ.Χ.)
Κάνθ. =Κάνθαρος, κωμικὸς .... (420 π.Χ.)
Καντακ.'Ιω. =Καντακουζηνὸς 'Ιω. ....(1383 μ.Χ.)
Καντακ.Ματθ. =Καντακουζηνὸς Ματθαῖος (1383 μ.Χ.)
Καντούν. =Καντούνης 'Ιω. .... (18ος αἰ. μ.Χ.)
Καρασ. =Καρασούτσας 'Ιω., ποιητὴς (†1873 μ.Χ.)
Καρατζ. =Καρατζᾶς 'Ιω., στιχουργὸς (18ος αἰ. μ.Χ.)
Καρθ. =Καρθαῖος Κ. .... (†1955 ;)
Καρκβ. =Καρκαβίτσας 'Ανδρ......... (†1922 μ.Χ.)
» Παληκ. = » Διηγήματα γιὰ τὰ παληκάρια μας
» Ζητ. = » Ζητιᾶνος
» ΛΠλώρ. = » Λόγια τῆς πλώρης
» Λυγ. = » Λυγερὴ κ.ἄ.
Καρκῖν. =Καρκῖνος, τραγικὸς ...... (360 π.Χ.)
Καρνσκ. =Καρνεΐσκος, φιλόσοφος .. (300 π.Χ.)
Καρτάν. =Καρτάνος 'Ιωαννίκιος .... (16ος αἰ. μ.Χ.)
Καρύδ. =Καρύδης Σοφ. ποιητής.. († 1893 μ.Χ.)
Καρύστ. =Καρύστιος, ἱστορικὸς .... (2ος αἰ. π.Χ.)
Καρφυλλ. =Καρφυλλίδης, ἐπιγραμματοποιὸς
Καρυωτ· =Κ. Καρυωτάκης, ποιητὴς († 1928 μ.Χ.)
» 'Ελεγ. = » 'Ελεγεῖα καὶ Σάτιρες
Κάσσ. =Κάσσιος, ἰατροσοφιστὴς (3ος αἰ. μ.Χ.)
» Προβλ. = » Προβλήματα
Κασσ. Φ =Κάσσιος Φῆλιξ, ἰατρὸς .. (4ος αἰ. μ.Χ.)
Κασσία =Κασσία ἢ Κασσιανή, ποιήτρια(850μ.Χ.)
Κασσιαν. =Κασσιανὸς 'Αγαπητὸς .. (15ος αἰ. μ.Χ.)
Καστορ. =Καστορίων, λυρικὸς .... (300 π.Χ.)
Κατ. 'Αστρλ. Κ =Κατάλογ. Κωδ. 'Αστρολογ. (1898 μ.Χ.)
Κατραμ. =Κατραμῆς Νικ. .... († 1896 μ.Χ.)
» Ἀνάλ.Ζακ. = » Φιλολογικὰ 'Ανάλεκτα Ζακύνθου
ΚΔ =Καινὴ Διαθήκη .... (μτγν.)
» 'Απ. = » 'Αποκάλυψις
» Γαλ. = » Παύλου 'Επιστολὴ πρὸς Γαλάτας

ΚΔ 'Εβρ. =Καινὴ Διαθ.'Επιστ. Παύλ. πρὸς 'Εβραίους
» 'Εφεσ. = » » » πρὸς 'Εφεσίους
» Θεσσ.1,2 = » » » πρὸς Θεσσαλονικεῖς 1η,2α
» 'Ιακ. = » 'Επιστολὴ 'Ιακώβου
» 'Ιούδ. = » » 'Ιούδα
» 'Ιω. = » Εὐαγγέλιον κατὰ 'Ιωάννην
» 'Ιω.'Επ.1,2,3 = » 'Επιστολὴ 'Ιωάννου 1,2,3
» Κολ. = » 'Επιστολὴ Παύλου πρὸς Κολοσσαεῖς
» Κορινθ.1,2 = » » » » Κορινθίους 1η,2α
» Λουκ. = » Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν
» Μᾶρκ. = » » κατὰ Μᾶρκον
» Ματθ. = » » κατὰ Ματθαῖον
» Πέτρ.1,2 = » 'Επιστολὴ Πέτρου 1η,2α
» Πράξ. = » Πράξεις τῶν 'Αποστόλων
» Ρωμ. = » Παύλου 'Επιστολὴ πρὸς Ρωμαίους
» Τιμ.1,2 = » » » » Τιμόθεον 1η,2α
» Τίτ. = » » » » Τίτον
» Φιλ. = » » » » Φιλιππησίους
» Φιλήμ. = » » » » Φιλήμονα
Κέβ. =Κέβης, φιλόσοφος ....(1ος αἰ. μ.Χ.)
Κεδρ. Γεωργ. =Κεδρηνὸς Γεώργ., χρονογράφ. (1100μ.Χ.)
Κεκαυμ. =Κεκαυμένος 'Ιω. .... (11ος αἰ. μ.Χ.)
Κέλσ. =Κέλσος, φιλόσοφος .... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Κέλσ. 'Ιατρ. =Κέλσος, ἰατρὸς .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Κερεάλ. =Κερεάλιος, ἐπιγραμματοποιὸς (100 μ.Χ.)
Κερκ. =Κερκίδας, ἰαμβογράφος .. (3ος αἰ. π.Χ.)
Κέκρωπ. =Κέκρωπος, ἔπος.......... (7ος; αἰ.π.Χ.)
Κεφ. =Κεφαλίων, ἱστορικός...... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Κεφ.Κ =Κεφαλᾶς Κωνσταντ. .... (900 μ.Χ.)
Κηφισόδ. =Κηφισόδωρος, κωμικὸς .. (402 π.Χ.)
Κικ. =Κικέρων, ῥήτωρ, φιλόσοφος (60 π.Χ.)
» 'Ακαδ. = » 'Ακαδημεικά
» 'Αττ. = » 'Επιστολὴ πρὸς 'Αττικόν
» Καθ. = » περὶ Καθηκόντων
» Κόϊντ. = » 'Επιστολὴ πρὸς Κόϊντον
» Οἰκ. = » » πρὸς Οἰκείους
» 'Ορ. = » περὶ 'Ορίων
« Ρήτ. = » περὶ τοῦ Ρήτορος
» Τοπ. = » Τοπικά
» Φύσ. Θε. = » περὶ Φύσεως Θεῶν
Κίνναμ. =Κίνναμος 'Ιωάν., ἱστορικὸς (1240 μ.Χ.)
Κλαύδ. =Κλαύδιος 'Ιόλαος, ἱστορικός.... (μτγν.)
Κλαυδιαν. =Κλαυδιανός, ἐπιγραμμ. ...... (400 μ.Χ.)
Κλεαίν. =Κλεαίνετος, τραγικὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Κλεάνθ. =Κλεάνθης, φιλόσοφος .... (270 π.Χ.)
Κλέαρχ. =Κλέαρχος, κωμικὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Κλέαρχ. 'Ιστ. =Κλέαρχος, ἱστορικὸς (4—3ος αἰ.π.Χ.)
Κλειν. =Κλεινίας, φιλόσοφος ...... (4ος αἰ. π.Χ.)
Κλείταρχ. =Κλείταρχος, ἱστορικὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Κλείταρχ.Γνωμ. =Κλείταρχος, γνωμολόγος........ (μτγν.)
Κλειτόδ. =Κλειτόδημος (ἢ Κλείδημος) (4ος αἰ.π.Χ.)
Κλειτόμ. =Κλειτόμαχος, φιλόσοφος (2ος αἰ. π.Χ.)
Κλειτοφ. =Κλειτοφῶν, ἱστορικὸς ....(4ος; αἰ. π.Χ)
Κλεόβ. =Κλεόβουλος, λυρικὸς .... (6ος αἰ. π.Χ.)
Κλεοβουλ. =Κλεοβουλίνη, λυρική....... (6ος αἰ. π.Χ.)
Κλεομηδ. =Κλεομήδης, μαθηματικὸς (2ος αἰ. μ.Χ.)
Κλεοπ. =Κλεοπάτρα, ἀλχημίστρια .. (μτγν.)
Κλεόστρ. =Κλεόστρατος, φιλόσ.ποιητής(300 π.Χ.)
Κλεωνίδ. =Κλεωνίδης, μουσικὸς .... (200 μ.Χ.)
Κλήμ. 'Αλ. =Κλήμης ὁ 'Αλεξανδρεύς, ἐκκλ. (200 μ.Χ.)
» Παιδ. = » Παιδαγωγός
» Προτρ. = » Λόγος προτρεπτ. πρὸς Ἕλληνας
» Στρωμ. = » Στρωματεῖς
Κλήμ. Βουλγ. =Κλήμης, ἀρχιεπ. Βουλγαρίας (†916μ.Χ.)
Κλήμ. Ρωμ. =Κλήμης, ἐπίσκοπος Ρώμης (1ος αἰ.μ.Χ.)
Κλύτ. =Κλύτος, ἱστορικὸς .... (300 π.Χ.)
Κ Μανασσ. =Κωνσταντῖνος Μανασσῆς (1150 μ.Χ.)
Κοδρικ. =Κοδρικᾶς Παναγ. .... († 1827 μ.Χ.)
Κόϊντ. =Κόϊντος Σμυρναῖος, ἐπικὸς (390 μ.Χ.)
Κοϊντιλ. =Κοϊντιλιανός, ῥήτωρ .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Κόκκ. =Κόκκος Δημ., ποιητὴς .. († 1891 μ.Χ.)
Κολέτ. =Κολέττης Λιβέριος........ (18ος αἰ. μ.Χ.)

Κόλουθ. =Κόλουθος, ἐπικὸς .... (500 μ.Χ.)
Κολουμ. =Κολουμέλλας Ἰούλιος .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Κολώτ. =Κολώτης, φιλόσοφος .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Κομητ. =Κομητᾶς Χαρτουλάριος (9ος αἰ. μ.Χ.)
Κομμητ. =Κομμητᾶς Στέφανος............ († 1833 μ.Χ.)
Κομν.'Αλέξ. =Κομνηνὸς Ἀλέξιος............ (14ος αἰ. 1. μ.Χ.)
Κονδυλ. =Κονδυλάκης Ἰω. .... († 1920 μ.Χ.)
Κονδυλ.Δάσκ.=Κονδυλάκης Ὅταν ἤμουν Δάσκαλος
» Πατούχ. = » Πατούχας
Κονεμ. =Κονεμένος Ν. .... († 1905 μ.Χ.)
Κόντ. =Κόντος Κ., γραμματικὸς .... († 1909 μ.Χ.)
Κονταρ. =Κοντορῆς Γ. .... (17ος αἰ. μ.Χ.)
Κόνων =Κόνων, μυθογράφος .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Κορ. =Κοραῆς Ἀδαμάντιος .... († 1833 μ.Χ.)
» Ἄτ. = » Ἄτακτα
» Ἐπιστ. = » Ἐπιστολαὶ κ. ἄ.
Κόριν. =Κόριννα, λυρικὴ ποιήτρια........ (500 π.Χ.)
Κορνήλ. Λ =Κορνήλιος Λόγγος, ἐπιγραμμ. (μτγν.)
Κορνοῦτ. =Κορνοῦτος,φιλόσοφος .... (68 μ.Χ.)
» Ρητ. = » Ρητορικὴ Τέχνη
» Φύσ. Θε. = » περὶ τῆς Φύσεως τῶν Θεῶν
Κορων. Τζ. =Κορωναῖος Τζάνες .... (16ος αἰ. μ.Χ.)
Κοσμ. =Κοσμᾶς ὁ Ἰνδικοπλεύστης .... (538 μ.Χ.)
Κοσμ. Ἱερ. =Κοσμᾶς ὁ Ἱεροσολυμίτης..... (1081 μ.Χ.)
Κοσμ.Μελ. =Κοσμᾶς ὁ Μελῳδὸς .... (730 μ.Χ.)
Κοτελ. =Cotelerius,'Εκκλ. Μνημεῖα (ἐκδ. 17 αἰ. μ.Χ.)
Κουκζ. =Κουκουζέλης Ἰω., μοναχὸς (12ος αἰ. μ.Χ.)
Κουμαν. =Κουμανούδης Στ. .... († 1899 μ.Χ.)
» Ἀθησ. = » Συναγωγὴ λέξεων Ἀθησαυρίστων
» ΝΛ = » Συναγωγὴ Νέων Λέξεων
Κ Πορφ. =Κωνσταντῖνος Πορφυρογέννητος (950 μ.Χ.)
» Ἔκθ. = » Ἔκθεσις τῆς Βασιλείου τάξεως
» Θεμ. = » Περὶ θεμάτων
» Τακτ. = » Τακτικὰ
Κρατῖν. =Κρατῖνος, κωμικὸς .... (5ος αἰ. π.Χ.)
Κράντ. =Κράντωρ, φιλόσοφος .... (300 π.Χ.)
Κράτ.Γραμμ. =Κράτης, γραμματικὸς .... (2ος αἰ. π.Χ.)
Κράτ. Θηβ. =Κράτης ὁ Θηβαῖος, φιλόσ. (4ος αἰ. π.Χ.)
Κράτερ. =Κράτερος, ἱστορικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Κρατεύ. =Κρατεύας, βοτανικὸς .... (100 π.Χ.)
Κρατῖν.Νεώτ.=Κρατῖνος ὁ Νεώτερος, κωμ. (4ος αἰ. π.Χ.)
Κράτιππ. =Κράτιππος, ἱστορικὸς .... (400 π.Χ.;)
Κρέ. =Κρέων, ἱστορικὸς
Κρίν. =Κρίνις, στωϊκὸς .... (150 π.Χ.)
Κριναγ. =Κριναγόρας, ἐπιγραμμ. .... (μτγν.)
Κρίτ. =Κρίτων, κωμικὸς .... (2ος αἰ. π.Χ.)
Κρίτ.Ἰατρ. =Κρίτων, ἰατρὸς .... (100 μ.Χ.)
Κρίτ. Φιλ. =Κρίτων, φιλόσοφος .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Κριτί. =Κριτίας, ἐλεγειακὸς .... (5ος αἰ. π.Χ.)
Κ Ροδ. =Κωνστ. Ρόδιος, ἐπιγραμμ. (10ος αἰ. μ.Χ.)
Κρουμπ.=Κρουμπάχερ Ἱστ. Βυζ. Λογοτεχνίας μτφρ. 1891
Κρυστ. =Κρυστάλλης Κ., ποιητὴς (ἐκδ. Φέξη)
» Ἀγρότ. = » Ἀγροτικὰ .... († 1894 μ.Χ.)
» Καλόγ. » Καλόγηρος τῆς Κλεισούρας
» Τραγ. » Τραγ. τοῦ Χωριοῦ κ. τῆς Στάνης κ.ἄ.
Κρωβ. =Κρωβύλος, κωμικὸς .... (324 π.Χ.)
Κτησ. =Κτησίας, ἱστορικὸς .... (401 π.Χ.)
Κυδί. =Κυδίας, λυρικὸς .... (5ος αἰ. π.Χ.)
Κυδών. Δ. =Κυδώνιος Δημήτριος .... (1400 μ.Χ.)
Κυδών.Πρόχ. =Κυδώνιος Πρόχαρος .... (14ος αἰ. μ.Χ.)
Κυλλήν. =Κυλλήνιος, ἐπιγραμμ .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Κυνοσφ. =Κυνοσόφιον (μσν.)
Κυπαρισσ. =Κυπαρισσιώτης Ἰωάννης (14ος αἰ. μ.Χ.)
Κύπρ. =Κύπρια, ἔπος .... (7ος ἢ 6ος αἰ. π.Χ.)
Κυρ. =Γλωσσάριον τ. Κυρίλλου (4ος αἰ. μ.Χ.)
Κυραν. =Κυρανίδες (χρησμοί) (μτγν.)
Κυριαζ. =Κυριαζῆς Ἀθ., ποιητὴς 1949
Κυριακ. =Κυριακός, ὑμνογράφος ..... (5ος αἰ. μ.Χ.)
Κυριακόπ. =Κυριακόπουλος Τιμόθ. (18ος αἰ. μ.Χ.)
Κυρίλλ. =Κύριλλος,ἐπίσκ. Ἀλεξανδρ. (412 μ.Χ.)
» Κτ. Ἰουλ. = » Κατὰ Ἰουλιανοῦ

Κύριλλ.'Επιγρ. =Κύριλλος, ἐπιγραμμ. ...... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Κύριλλ. Πατρ. =Κύριλλος ὁ Πατραῖος ..... (18ος αἰ. μ.Χ.)
Κύριλλ. Σκυθ. =Κύριλλος ὁ Σκυθοπολίτης († 557 μ.Χ.)
Κῦρ. Φλ. =Κῦρος Φλάβιος, ἐπιγραμμ. (5ος αἰ. μ.Χ.)
Κωδ. =Κωδινὸς Γ. .... (1450 μ.Χ.)
» Ὀφφ. = » περὶ Ὀφφικίων
» Πάτρ. = » Γ. Πάτρια Κ)πόλεως
» Χρον. = » Χρονογραφία
Κωμ. Ἀδέσπ. =Κωμικὰ Ἀδέσποτα, ἐκδ. Τ. Kock
Κωνσταντ. Γρ. =Κωνσταντᾶς Γρηγ. .... († 1844 μ.Χ.)
Κωνσταντίν. Γ.=Κωνσταντίνου Γεώργ. .... (8ος αἰ. μ.Χ.)
Κωνστ. Ἐκλ. =Κωνσταντίνειοι Ἐκλογαὶ ... (10ος μ.Χ.)

Λ

Λάκ. =Λάκων, ἐπιγραμματοποιὸς
Λάμπρ. =Λάμπρος Σ., ἱστορικὸς ... († 1919 μ.Χ.)
» Ἱστ. Ἑλλ. = » Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος
» Μυθιστ. = » Συλλογὴ Ἑλλην. Μυθιστοριῶν
» Ν. Ἑλληνμ.= » Νέος Ἑλληνομνήμων
» Παλαιολ. = » Παλαιολόγεια καὶ Πελοποννησιακὰ
Λαμπροκλ. =Λαμπροκλῆς, λυρικὸς ..... (5ος αἰ. π.Χ.)
Λάμψ. Δ =Λάμψας Δ., παιδαγωγὸς (σύγχρονος)
Λαπίθ. =Γεώργιος Λαπίθης .... (1330 μ.Χ.)
Λᾶσ. =Λᾶσος, λυρικὸς .... (508 π.Χ.)
Λασκαρ. =Λασκαρᾶτος Ἀνδρ. .... († 1900 μ.Χ.)
» Βάρκ.Καν. = » Βάρκα Κανονιέρα
» Ληξ. = » Ληξούρι
» Λύχν. = » Λύχνος
» Μυστ. = » Μυστήρια τῆς Κεφαλονιᾶς
» Ποιήμ. =Ποιήματα (ἐκδ. Φέξη)
Λάσκ. Θεόδ. =Λάσκαρις Θεόδωρος αὐτοκρ. (1258 μ.Χ.)
Λεγκρ. = » Αἰμίλιος († 1903)
» Ἑλ. Βιβλ. = » Δημώδης Ἑλλ. Βιβλιοθ.
Λεξ. Βιενν. =Λεξικὸν Βιενναῖον
» Κανταβρ. = » Κανταβριγιανὸν
» Μεσσ. = » Μεσσηνιακὸν
» Κοίσλ. = » Κοϊσλιανὸν
» Πνευμ. = » Πνευματολογικὸν
» Ρητ. = » Ρητορικὸν
» Σαββ. = » Σαββαϊτικὸν
» Σεγ. = » Σεγουριανὸν
» Σχεδ. = » Σχεδογραφικὸν
Λεόντ. =Λεόντιος ὁ Σχολαστικὸς (6ος αἰ. μ.Χ.)
Λεόντ. Βυζ. =Λεόντιος ὁ Βυζάντιος, ἱστ. († 549 μ.Χ.)
Λεόντ.Μαθ. =Λεόντιος, μαθημ. ἀστρον. (7ος αἰ. μ.Χ.)
Λεόντ. Νεαπ. =Λεόντιος, Νεαπόλεως Κύπρ. (7ος αἰ. μ.Χ.)
Λεύκ. =Λεύκων, κωμικὸς .... (422 π.Χ.)
Λεσβῶν. =Λεσβῶναξ, γραμματικὸς .. (2ος αἰ. μ.Χ.)
Λεσβῶν. Ρήτ. =Λεσβῶναξ, ρήτωρ .... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Λεύκιππ. =Λεύκιππος, φιλόσοφος .. (5ος αἰ. π.Χ.)
Λέων Δ =Λέων ὁ Διάκονος, ἱστορ. (11ος αἰ. μ.Χ.)
Λέων Μαγ. =Λέων ὁΜαγεντηνὸς (μέσα 14ου αἰ. μ.Χ.)
Λέων Σοφ. =Λέων ὁ Σοφὸς ἢ Τακτικὸς... (886 μ.Χ.)
Λέων Φιλ. =Λέων ὁ φιλόσ. ἢ μαθημ. (9ος αἰ. μ.Χ.)
Λεωνίδ. Ἀλ. =Λεωνίδας ὁ Ἀλεξανδρεὺς ...(60 μ.Χ.)
Λεωνίδ. Ἰατρ. =Λεωνίδας, ἰατρὸς ....(100 μ.Χ.)
Λεωνίδ. Ταρ. =Λεωνίδας ὁ Ταραντῖνος .. (280 π.Χ.)
Λιβάν. =Λιβάνιος, σοφιστής, ρήτωρ (350 μ.Χ.)
» Ἀνασκ. = » Ἀνασκευαὶ
» Γνῶμ. = » Γνῶμαι
» Διηγ. = » Διηγήματα
» Ἐγκ. = » Ἐγκώμια
» Ἐπιστ. = » Ἐπιστολαὶ
» Ἐκφρ. = » Ἐκφράσεις
» Ἠθ. = » Ἠθοποιίαι
» Θέσ. = » Θέσεις
» Μελ. = » Μελέται
» Μῦθ. = » Μῦθοι
» Προγ. = » Προγυμνάσματα
» Ὑπερ. = » Νόμου Ὑπεράσπισις
» Λόγ. = » Λόγοι
» Ὑποθ. = » Ὑποθέσεις τῶν Δημοσθένους λόγ.

Λιβ. Ροδ. =Τά κατά Λίβιστρον καί Ροδάμνην (μσν.)
Λικύμν. =Λικύμνιος, λυρικός .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Λιμέν. =Λιμένιος, λυρικός .... (2ος αἰ. π.Χ.)
Λίν. =Λίνος, ἐπικός π. Στοβαίῳ
Λοβέρδ. 'Αγ. =Λοβέρδος 'Αγάπιος ...... († 1795 μ.Χ.)
Λόγγ. =Λόγγος, ἐρωτικός .... (400; μ.Χ.)
Λογγίν. =Λογγίνος, ρήτωρ .... (250 μ.Χ.)
Λογγίν. 'Απ. = » ἀποσπάσματα
» Προλ. = » Προλεγ. εἰς 'Ηφαιστίωνος Ἐγχει.
» Ρητ. = » Ρητορική Τέχνη
» Ὕψ. = » περί Ὕψους
Λόλλ. Βάσσ. =Λόλλιος Βάσσος, ἐπιγραμμ. (1ος αἰ. μ.Χ.)
Λουκ. =Λουκιανός, σοφιστής .... (160 μ.Χ.)
» 'Αλ. = » 'Αλιεύς
» 'Αλέξ. = » 'Αλέξανδρος ἤ ψευδόμαντις
» 'Αλ. 'Ιστ. = » 'Αληθεῖς 'Ιστορίαι
» 'Αλκ. = » 'Αλκυών
» 'Ανάχ. = » 'Ανάχαρσις
» 'Απαίδ. = » πρός 'Απαίδευτον
» 'Αποκ. = » 'Αποκηρυττόμενος
» 'Απολ. = » 'Απολογία
» 'Αρμ. = » 'Αρμονίδης
» 'Αστρολ. = » περί 'Αστρολογίης
» Β Πρ. = » Βίων Πρᾶσις
» Δημ. Ἐγκώμ. = » Δημοσθένους Ἐγκώμιον
» Δημῶν. = » Δημῶναξ
» Δίκ. Φων. = » Δίκη Φωνηέντων
» Διόν. = » Διόνυσος
» Δίς Κατ. = » Δίς Κατηγορούμενος
» Διψ. = » περί τῶν Διψαδῶν
» Δραπ. = » Δραπέται
» Εἰκ. = » Εἰκόνες
» 'Ενάλ. Δ = » 'Ενάλιοι Διάλογοι
» 'Ενύπν. = » 'Ενύπνιον
» 'Επιγρ. = » 'Επιγράμματα
» 'Επ. Κρον. = » 'Επιστολαί Κρονικαί
» 'Ερμότ. = » 'Ερμότιμος
» Ἐρωτ. = » Ἔρωτες
» 'Εταιρ. Δ. = » 'Εταιρικοί Διάλογοι
» Εὐν. = » Εὐνοῦχος
» Ζ 'Ελεγχ = » Ζεύς 'Ελεγχόμενος
» Ζ Τραγ. = » Ζεύς Τραγῳδός
» Ζεῦξ. = » Ζεῦξις
» Ἤλ. = » Ἤλεκτρον
» 'Ηρ. = » 'Ηρόδοτος ἤ 'Αετίων
» 'Ηρακλ. = » 'Ηρακλῆς
» 'Ησίοδ. = » 'Ησίοδος
» Θε. Δ = » Θεῶν Διάλογοι
» Θε. Ε = » Θεῶν 'Εκκλησία
» Θυσ. = » περί Θυσιῶν
» 'Ικαρ. = » 'Ικαρομένιππος
» 'Ιππ. = » 'Ιππίας
» 'Ιστ. Συγγρ = » Πῶς δεῖ Ἱστορίαν συγγράφειν
» Κατάπλ. = » Κατάπλους
» Κρόν. = » Κρόνος
» Κυν. = » Κυνικός
» Λεξιφ. = » Λεξιφάνης
» Μακρόβ. = » Μακρόβιοι
» Μέν. = » Μένιππος ἤ Νεκυομαντεία
» Μή Πιστ. Δ. = » π. τοῦ μή ῥᾳδ. πιστεύειν διαβολαῖς
» Μισθ. Συν. = » περί τῶν ἐπί μισθῷ συνόντων
» Μυῖ. 'Εγκ. = » Μυίας 'Εγκώμιον
» Νεκρ. Δ = » Νεκρῶν Διάλογοι
» Νεκυομ. = » Νεκυομαντεία
» Νέρ. = » Νέρων
» Νιγρ. = » Νιγρῖνος
» Οἶκ. = » Οἶκος
» Ὄν. = » Λούκιος ἤ Ὄνος
» Ὀνειρ. = » Ὄνειρος ἤ 'Αλεκτρυών
» 'Ορχ. = » περί 'Ορχήσεως
» Παράσ. = » Παράσιτος
» Πατρ. 'Εγκ = » Πατρίδος 'Εγκώμιον

Λουκ. Πενθ. =Λουκιανός Περί Πένθους
» Περεγρ. = » Περεγρῖνος
» Πλ. = » Πλοῖον ἤ Εὐχαί
» Προμ. = » Προμηθεύς
» Προμ. ἐν Λογ. = » Πρός τόν εἰπόντα Προμηθεύς εἶ ἐν λόγοις
» Προσ. Πταισμ. = » ὑπέρ τοῦ ἐν προσαγορεύσει πταίσμ.
» Ρητ. Διδ. = » Ρητόρων Διδάσκαλος
» Σκύθ. = » Σκύθης
» Συμπ. = » Συμπόσιον ἤ Λαπίθαι
» Συρ. = » περί Συρίης Θεοῦ
» Τίμ. = » Τίμων ἤ Μισάνθρωπος
» Τόξ. = » Τόξαρις
» Τραγωδ. = » Τραγῳδοποδάγρα
» Τυραννν. = » Τυραννοκτόνος
» ὑπ. Εἰκ. = » ὑπέρ τῶν Εἰκόνων
» Φάλ. = » Φάλαρις
» Φιλόπ. = » Φιλόπατρις
» Φιλοψ. = » Φιλοψευδής
» Χάρ. = » Χάρων
» Χαρίδ. = » Χαρίδημος
» Ψευδοσ. = » Ψευδοσοφιστής
» Ψευδολ. = » Ψευδολογιστής
» 'Ωκ. = » 'Ωκύπους
Λουκάν. =Λουκάνης Νικ. .... (16ος αἰ. μ.Χ.)
» Ἰλ. = » μτφρ. 'Ομήρου Ἰλιάδος
Λουκίλλ. =Λουκίλλιος, ἐπιγραμμ. .. (1ος αἰ. μ.Χ.)
Λυγκ. =Λυγκεύς, κωμικός .... (300 π.Χ.)
Λύκ. =Λύκος, ἱστορικός .... (300 π.Χ.)
Λυκούδ. =Λυκούδης Ἐμμ. .... († 1924 μ.Χ.)
Λυκοῦργ. =Λυκοῦργος, ρήτωρ .... (330 π.Χ.)
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
Λυκόφρ. =Λυκόφρων, τραγικός .... (270 π.Χ.
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
Λυκοφρονίδ. =Λυκοφρονίδης, λυρικός ... (3ος αἰ. π.Χ.)
Λυρ. 'Αδέσπ. =Λυρικά 'Αδέσποτα, ἐκδ. Bergk (ἀρχ. μτγν.)
Λυρ. 'Αλ. 'Αδέσπ. =Λυρικά 'Αλεξανδρ. 'Αδέσπ. Powell (μτγν.)
Λυρ Συμπλ. =Λυρικόν Συμπλήρωμα, ἐκδ. E. Diehl
Λύσ. =Λυσίας ρήτωρ (411 π.Χ.)
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
Λυσίμ. =Λυσίμαχος, ἱστορικός .... (100 π.Χ.)
Λυσιμαχ. =Λυσιμαχίδης, ἱστορικός
Λύσιππ. =Λύσιππος, κωμικός .... (434 π.Χ.)
Λύσις =Λύσις, φιλόσοφος (5ος αἰ. π.Χ.)

Μ

Μαβίλ. =Μαβίλης Λ., ποιητής ...... († 1912 μ.Χ.)
Μάγν. =Μάγνης, κωμικός .... (460 π.Χ.)
Μάγν. 'Επιγρ. = Μάγνος, ἐπιγραμμ. .... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Μάγν. 'Ιστ. =Μάγνος, ἱστορικός .... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Μάζ. =Μάζαρις Μάξιμος .... (14ος αἰ. μ.Χ.)
Μάι. =Μαΐ Νέα Βιβλιοθ. τῶν Πατέρων (1853 μ.Χ)
Μαιίστ. =Μαιίστας, ἐπ. ποιητής.... (3 αἰ. μ.Χ.)
Μαίκ. =Μαίκιος, ἐπιγραμμ. .... (1ος αἰ. μ.Χ.;)
Μακάρ. = Μακάριος, ὁ Αἰγύπτιος ἐκκλ. († 391 μ.Χ.)
Μακάρ. Χρυσ. = Μακάριος Χρυσοκέφαλος (14ος αἰ. μ.Χ.)
Μακεδ. = Μακεδόνιος, ἐπιγραμμ. ... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Μακεδ. Θεσ. = Μακεδόνιος Θεσσαλονικεύς (6ος αἰ. μ.Χ.)
Μακεδ. Λυρ. =Μακεδόνιος, λυρικός .... (μτγν.)
Μακρεμβ. 'Αλ. =Μακρεμβολίτης 'Αλέξιος (14ος αἰ. μ.Χ.)
Μακρόβ. = Μακρόβιος, γραμματικός...(5ος αἰ. μ.Χ.)
Μαλακ. =Μαλακάσης Μ., ποιητής (σύγχρονος)
» 'Αντίφ. = » 'Αντίφωνα
» Ὥρ. = » Ὧρες κ.ἄ.
Μαλάλ. Ι =Μαλάλας 'Ιωάν., χρονογράφ... (580 μ.Χ.)
Μαλαξ. Μ =Μαλαξός Μανουήλ .... (14ος αἰ. μ.Χ.)
Μαλαξ. Ν. =Μαλαξός Νικόλαος .... (14ος αἰ. μ.Χ.)
Μάλχ. =Μάλχος, ἱστορικός .... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Μάμερκ. =Μάμερκος, ἐλεγειακός (4ος αἰ. π.Χ.)
Μάμμ. =Μάμμας, πατρ. Κων)λεως († 1459 μ.Χ.)
Μάμ. Α =Μάμουκας 'Ανδρ. .... († 1488 μ.Χ.)
» Μοναστ. = » Μοναστηριακά

Μάμ. Α Καστρ.Χ	=Μάμουκας Καταστροφὴ Χίου
Μαν.	=Μανέθων, ἱστ., ἀστρολ. (3ος αἰ. π.Χ.)
Μαν. 'Ολόβ.	=Μανουὴλ 'Ολόβολος (13ος αἰ. μ.Χ.)
Μαν.Παλ.	=Μανουὴλ Παλαιολόγος (1425 μ.Χ.)
Μαν. Φιλ.	=Μανουὴλ Φιλῆς, ποιητὴς (1300 μ.Χ.)
Μάξιμ.	=Μάξιμος, ἀστρολόγος ....(1ος αἰ; π.Χ.)
Μάξ. 'Ομολ.	=Μάξιμος ὁ 'Ομολογητὴς (7ος αἰ. μ.Χ.)
Μάξ. Τύρ.	=Μάξιμος ὁ Τύριος, σοφιστὴς (150 μ.Χ.)
Μαργίτ.	=Μαργίτης, κωμ. ἔπος..., (5ος αἰ. π.Χ.)
Μαρία 'Αλχ.	=Μαρία, ἀλχημίστρια...... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Μάρ. Βικτ.	=Μάριος Βικτωρῖνος .... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Μαριαν.	=Μαριανός, ἐπιγραμματοποιός(500 μ.Χ.)
Μαρῖν.	=Μαρῖνος, φιλόσοφος..........(450 μ.Χ.)
Μ » Πρόκλ.	= » Βίος Πρόκλου
Μᾶρκ. 'Αργ.	=Μᾶρκος 'Αργεντάριος (6ος αἰ. μ.Χ.)
Μᾶρκ. Δ.	=Μᾶρκος Διάκονος.......... (5ος αἰ. μ.Χ.)
»Βί.'Αγ.Πορφ.	= » Βίος 'Αγίου Πορφυρίου
Μᾶρκ. 'Ερ.	=Μᾶρκος ὁ 'Ερημίτης .... (400 μ.Χ.)
Μᾶρκ. Εὐγεν.	=Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός, ρήτ. (1447 μ.Χ.)
Μάρκελλ. Σιδ.	=Μάρκελλος ὁ Σιδήτης .... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Μαρκελλῖν.	=Μαρκελλῖνος, βιογράφος..(4ος αἰ. μ.Χ.)
Μαρκελλῖν.'Ιατρ.	=Μαρκελλῖνος, ἰατρὸς......(2ος αἰ. μ.Χ.)
Μαρκιαν.	=Μαρκιανός, γεωγράφος .... (500 μ.Χ.)
» 'Επιτ.	= » 'Επιτομὴ Γεωγρ.'Αρτεμιδώρου
Μαρκορ.	=Μαρκορᾶς Γερ.,ποιητὴς .. (†1911 μ.Χ.)
Μᾶρκ.Αὐρ.	=Μᾶρκος Αὐρήλιος 'Αντωνῖνος (160 μ.Χ.)
Μαρτελ.	=Μαρτελάος 'Αντώνιος .. (18ος αἰ. μ.Χ.)
Μαρτζ.	=Μαρτζώκης Στέφ.,ποιητὴς(† 1913 μ.Χ.)
Μαρτιάλ.	=Μαρτιάλιος, ἐπιγραμμ. (1ος αἰ. μ.Χ.)
Μαρτιαν.	=Μαρτιανὸς Καπέλλας .... (5ος αἰ. μ.Χ)
Μάτεσ.	=Μάτεσης 'Αντ., ποιητὴς.. († 1874 μ.Χ.)
» Βασ.	= » Βασιλικὸς
Μάτρ.	=Μάτρων, παρῳδὸς ....(4ος αἰ. π.Χ.)
» Δεῖπν.	= » Δεῖπνον
» Παρ.ἀπ.	= » Παρῳδιῶν ἀποσπάσματα
Μαυρίκ.	=Μαυρίκιος .... (600 μ.Χ.)
» Στρατηγ.	= » Στρα ηγικὸν
Μαυρογ.	=Μαυρογιάννης Γ. .... († 1905 μ.Χ.)
Μαυροφρ.	=Μαυροφρύδης Δ............(† 1866 μ.Χ.)
» 'Εκλ. Μνημ.	= » 'Εκλογὴ Μνημείων Ν.'Ελλ.Γλώσσης
Μάχ.	=Μάχων, κωμικὸς .... (280 π.Χ.)
Μέγ.	=Μέγης, ἰατρὸς .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Μεγασθ.	=Μεγασθένης, ἱστορικὸς .... (300 π.Χ.)
Μεθόδ.	=Μεθόδιος, ἐπίσκοπος........ († 312 μ.Χ.)
» Συμπ.	= » Συμπόσιον τῶν δέκα Παρθένων
Μεθόδ. Κ)πλ.	=Μεθόδιος, πατρ. Κων)λεως (846 μ.Χ.)
Μελάμπ.	=Μελάμπους, μαντευτικὸς .... (250 π.Χ.)
Μελάνθ.	=Μελάνθιος, τραγικὸς .... (5ος αἰ. π.Χ.)
Μελάνθ. 'Ιστ.	=Μελάνθιος, ἱστορικὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Μελανιππ.	=Μελανιππίδης, λυρικὸς ......(450 π.Χ.)
Μελ. Λ	=Μελᾶς Λέων, πεζογράφος († 1875 μ.Χ.)
Μελ. Σπ.	=Μελᾶς Σπ., πεζογράφος.... (σύγχρονος)
» "Ασπρ.Μ	= » Τὸ ἄσπρο καὶ τὸ μαῦρο
» Γέρ Μ	= » 'Ο Γέρος τοῦ Μωριᾶ κ.ἄ.
Μελαχρ.	=Μελαχρινὸς 'Απ., ποιητὴς (†1952)
Μελέαγρ.	=Μελέαγρος ὁ Γαδαρηνὸς (50 π.Χ.)
Μελέτ. Γαλ.	=Μελέτιος Γαλησιώτης .... (13ος αἰ. μ.Χ.)
Μελινν.	=Μελιννώ, ποιήτρια λυρικὴ (100; μ.Χ.)
Μέλισσ.	=Μέλισσος, φιλόσοφος ...... (440 π.Χ.)
Μελιτην. Ι	=Μελιτηνιώτης 'Ιωάννης.. (14ος αἰ. μ.Χ.)
Μελιτην. Κ	=Μελιτηνιώτης Κωνστ....(13ος αἰ. μ.Χ.)
Μέμν.	=Μέμνων, ἱστορικὸς .... (50; μ.Χ.)
Μέν.	=Μένανδρος, κωμικὸς ....(300 π.Χ.)
» Γεωργ.	= » Γεωργὸς
» 'Επιτρ.	= » 'Επιτρέποντες
» "Ηρ.	= » "Ηρως
» Κιθ.	= » Κιθαριστὴς
» Κόλ.	= » Κόλαξ
» Κων.	= » Κωνειαζόμεναι
» Μισ.	= » Μισούμεναι
» Μον.	= » Μονόστιχοι
» Περικ	= » Περικειρομένη
Μέν. Περινθ.	=Μένανδρος Περινθία
» Σαμ.	= » Σαμία
» Φάσμ.	= » Φάσμα
Μέν.'Εφ.	=Μένανδρος ὁ 'Εφέσιος, ἱστορικὸς(μτγν.)
Μέν. Πρ.	=Μένανδρος ὁ Προτήκτωρ, ἱστ. (558 μ.Χ.)
Μέν. Ρήτ.	=Μένανδρος, ρήτωρ ...... (3ος αἰ. μ.Χ.)
Μέναιχμ.	=Μέναιχμος, ἱστορικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Μενάρδ.	=Μεάρδος Σ. .... (†1933 μ.Χ.)
Μενεκλ.	=Μενεκλῆς Βαρκαῖος, ἱστ.. (2ος αἰ π.Χ.)
Μενεκρ.	=Μενεκράτης, κωμικὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Μενεκρ. 'Εφ.	=Μενεκράτης ὁ'Εφέσιος,φιλσφ(4ος αἰ.π.Χ.)
Μενεκρ. Ξάνθ.	=Μενεκράτης ὁ Ξάνθιος,ἱστορ.(300 π.Χ.)
Μενέμ.	=Μενέμαχος, ἰατρός .... (1ος αἰ. μ.Χ)
Μενεσθ.	=Μενεσθένης, ἱστορικὸς ....(μτγν.)
Μενέτ.	=Μενέτωρ, ἱστορικὸς . ...(μτγν.)
Μένιππ.	=Μένιππος,ἐπιστολογράφος (3ος αἰ. π.Χ.)
Μένων	=Μένων, ἰατρὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Μεσομ.	=Μεσομήδης, λυρικὸς ......(2ος αἰ. μ.Χ.)
» 'Ηλ.	= » "Υμνος εἰς τὸν "Ηλιον
» Μοῦσ.	= » » εἰς τὴν Μοῦσαν
» Νέμ.	= » » εἰς τὴν Νέμεσιν
Μεταγ.	=Μεταγένης, κωμικὸς.......... (410 π.Χ.)
Μετοχ. Θ	=Μετοχίτης Θεόδωρος........(† 1332 μ.Χ.)
Μετοχ. Γ	=Μετοχίτης Γεώργιος.... (13ος αἰ. μ.Χ.)
Μηναῖ.	=Μηναῖον 'Εκκλησ. 1—12 (μτγν.κ. μσν.)
» 'Απολ.	= » 'Απολυτίκιον
» 'Εξαπ.	= » 'Εξαποστειλάριον
» 'Εσπ.	= » 'Εσπερινὸς
» Θεοτ.	= » Θεοτοκίον
» Κατ.	= » Καταβασία
» Σταυροθ.	= » Σταυροθεοτοκίον
» Συνξ.	= » Συναξάριον
» 'Ωδ.	= » 'Ωδὴ
Μηνιάτ.	=Μηνιάτης 'Ηλ.,ἐκκλ. ρήτωρ (†1714 μ.Χ.)
Μηνόδ.	=Μηνόδοτος Σάμιος, ἱστορ. (3ος αἰ.π.Χ.)
Μητρόδ.	=Μητρόδωρος ἐπιγραμμ. (4ος αἰ. μ.Χ.)
Μητρόδ. Λ	=Μητρόδωρος Λαμψακηνός....(290 π.Χ.)
Μητρόδ. Σκ.	=Μητρόδωρος Σκήψιος.ἱστορ. (1ος αἰ.π.Χ.)
Μητρόδ. Χ	=Μητρόδωρος Χῖος, φιλόσ. (5ος αἰ.π.Χ.)
Μητσ.	=Μητσάκης Μιχ.πεζογράφος(†1916 μ.Χ.)
Mi.	=Migne:Πατρολογία'Ελλ.(1857-1866 μ.Χ.)
Mi.L	= » Λατίνων
Μιθρ.	=Μιθραδάτης. ἐπιστολογρ.(1ος αἰ.π.Χ.)
Μίμν.	=Μίμνερμος, ἐλεγειακὸς .. (6ος αἰ. π.Χ.)
Μίμν. Τραγ.	=Μίμνερμος, τραγικὸς .... (ἀρχ.)
Μινουκ.	=Μινουκιανός, ρήτωρ ... .. (260 μ.Χ.)
Μιχ. 'Ακομ.	=Μιχαὴλ 'Ακομινάτος .... (12ος αἰ. μ.Χ.)
Μιχ. 'Ατταλ.	=Μιχαὴλ 'Ατταλειάτης....... (1080 μ.Χ.)
Μιχ. 'Εφ.	=Μιχαὴλ 'Εφέσιος, φιλόσ. (1050 μ.Χ.)
» 'Ηθ. Νικ.	= » εἰς 'Αριστλ.'Ηθικὰ Νικομάχεια'Υπομν.
» ΖΜ	= » » περὶ Ζῴων Μορίων »
» Μ Φυσ.	= » εἰς Μικρὰ Φυσικὰ »
Μιχ. 'Ιερ.	=Μιχαήλ, πατρ. 'Ιεροσολύμων (830 μ.Χ.)
Μιχ. Σύρ.	=Μιχαὴλ ὁ Σύρος, χρονογρ. (1166 μ.Χ.)
Μιχ. Σύγκ.	=Μιχαὴλ ὁ Σύγκελλος...... (8ος αἰ. μ.Χ.)
Μιχαήλ.	=Μιχαήλιος, ἐπιγραμμ....... (6ος αἰ. μ.Χ.)
ΜΜ	=Μανιάτικα Μοιρολόγια
Μνασάλκ.	=Μνασάλκας, ἐπιγραμμ. (3ος αἰ. π.Χ.)
Μνασέ.	=Μνασέας, ἱστορικὸς .... (200; μ.Χ.)
Μνησίθ. 'Αθ.	=Μνησίθεος'Αθηναῖος, ἰατρὸς(3ος αἰ.π.Χ.)
Μνησίθ. Κυζ.	=Μνησίθεος Κυζικηνός, ἰατρὸς (μτγν.)
Μνησίμ.	=Μνησίμαχος, κωμικὸς.... (4ος αἰ. π.Χ.)
Μοῖρ.	=Μοῖρις, γραμματικὸς .... (2ος αἰ.π.Χ.)
Μοιρώ	=Μοιρώ, ποιήτρια ἐπικὴ.. (3ος αἰ. π.Χ.)
Μοισιόδ.	=Μοισιόδαξ 'Ιώσηπος.... (18ος αἰ. μ.χ.)
Μόλπ.	=Μόλπις, ἱστορικὸς..........(4ος; αἰ.π.Χ.)
Μονφ. Παλ.	=Montfaucon Παλαιογραφία (1708; π.Χ.)
Μόσχ.	=Μόσχος, βουκολικός...... (200 π.Χ.)
Μόσχ. Δ	=Μόσχος Δημήτρ., ποιητ. (15ος αἰ. μ.Χ.)
Μόσχ. Ι	=Μόσχος'Ιωάννης.συναξαριστὴς(600 μ.Χ.)
Μοσχί.	=Μοσχίων, τραγικὸς .... (4ος αἰ.π.Χ.)
Μοσχί. Γνωμ.	=Μοσχίων, γνωμολόγος.......... (μτγν.)

Μοσχί. Ἰατρ. =Μοσχίων, ἰατρὸς .... (2ος αἰ. π.Χ.)
Μοσχί. Παραδ. =Μοσχίων, παραδοξογράφος (μτγν.)
Μοσχόπ. =Μοσχόπουλος, γραμματικὸς (1300; μ.Χ.)
Μούκ. =Μούκιος Σκαιόλας, ἐπιγραμμ. (μτγν.)
Μοῦνδ. =Μοῦνδος Μουνάτιος, ἐπιγραμμ. (μτγν.)
Μουσαῖ. =Μουσαῖος, ἐπικὸς............ (500 αἰ.μ.Χ.)
Μουσίκ. =Μουσίκιος, ἐπιγραμματικὸς (μτγν.)
Μουσοῦρ. =Μᾶρκος Μουσοῦρος ...... († 1517 μ.Χ.)
Μουστοξ. =Μουστοξύδης Ἀνδρέας .. († 1860 μ.Χ.)
Μουσών. =Μουσώνιος Ροῦφος, φιλόσοφος (66 μ.Χ.)
Μπεργ. =Μπεργαδῆς, ποιητὴς (16ος αἰ. μ.Χ.)
Μπόγρ. =Μπόγρης Δ., δραματικὸς †1964
Μπούμπ. =Μπούμπουλης Ἀντ.......(17ος αἰ.μ.Χ.)
» Θρῆν. Ἀθ. = » Θρῆνος τ περιφήμου πόλεως Ἀθήνης
Μπουτ. =Μπούττμαν ΦΚ, φιλόλογος († 1829)
Μυία =Μυία, πυθαγ. φιλόσοφος (5-4ος αἰ. π.Χ.)
Μύλλ. =Μύλλερ Ἀποσπάσμ. Ἑλλ. Ἱστορικῶν
Μύρ. =Μύρων, ἱστορικὸς .... (5ος; αἰ. π.Χ.)
Μυρεψ.Ν =Μυρεψὸς Νικόλ., ἰατρὸς .. (1200 μ.Χ.)
Μυρῖν. =Μυρῖνος, ἐπιγραμματοποιός
Μυρσίλ. =Μυρσίλος, ἱστορικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Μυρτίλ. =Μυρτίλος, κωμικὸς .... (430 π.Χ.)
Μωραΐτ. =Μωραϊτίδης Ἀλέξ., πεζογρ. († 1929 μ.Χ.)
Μωσ. =Μωσῆς, ἀλχημιστὴς ...... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Μωϋσ. =Μωϋσῆς ὁ Χωρανὸς .... (700 μ.Χ.)

Ν

Ναθαν. =Ναθαναὴλ Ἰωάννης .... (16ος αἰ. μ.Χ.)
Ναυμάχ. =Ναυμάχιος, ἐπικὸς .... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Ναυσικρ. =Ναυσικράτης, κωμικὸς .... (350; π.Χ.)
Ναυσιφ. =Ναυσιφάνης, φιλόσοφος .. (300 π.Χ.)
Νεάνθ. =Νεάνθης, ἱστορικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Νέαρχ. =Νέαρχος, ἱστορικὸς (4ος αἰ π.Χ.)
Νεῖλ. =Νεῖλος, ἐκκλησ. πατὴρ .... (420 μ.Χ.)
Νεῖλ. Ὁμ. =Νεῖλος, πατριάρχ. ὁμιλητικὸς (1380 μ.Χ.)
Νεμέσ. =Νεμέσιος, φιλόσοφος ...... (400; μ.Χ.)
Νεοπτ. =Νεοπτόλεμος, ἐπικὸς ...... (200 π.Χ.)
Νεόφ. =Νεόφυτος ὁ Ἔγκλειστος, ἱστ. (1134 μ.Χ.)
Νεόφρ. =Νεόφρων, τραγικὸς ...... (5ος αἰ. π.Χ.)
Νέσσ. =Νέσσας, φιλόσοφος ...... (5ος αἰ. π.Χ.)
Νέστ. =Νέστωρ, ἐπιγραμμ.......... (3ος αἰ. μ.Χ.)
Νεχέψ. =Νεχέψων, ἀστρολόγος .. (2ος αἰ. μ.Χ.)
Νηστ Ἰ =Νηστευτὴς Ἰωάν. .... (595 μ.Χ.)
Νίγ. Σέξτ. =Νίγηρ Σέξτιος, ἰατρὸς......(1ος αἰ. π.Χ.)
Νίκ. =Νίκανδρος, ἐπικὸς .... (160; π.Χ.)
» Ἀλεξ. = » Ἀλεξιφάρμακα
» Θηρ. = » Θηριακὰ
Νικαίν. =Νικαίνετος, ἐπικὸς .... (2ος αἰ. π.Χ.)
Νίκαρχ. =Νίκαρχος, ἐπιγραμμ.........(1ος αἰ. μ.Χ.)
Νικ. Βυζ. =Νικήτας Βυζάντιος ἢ Φιλόσοφ. (880 μ.Χ.)
Νικήτ. Εὐγ. =Νικήτας ὁ Εὐγενειανὸς....(12ος αἰ. μ.Χ.)
Νικήτ. Ἡρ. =Νικήτας ἐπίσκ. Ἡρακλείας (1100 μ.Χ.)
Νικήτ. Ἰατρ. =Νικήτας, ἰατρὸς............(11ος αἰ μ.Χ.)
Νικήτ. Θεσ. =Νικήτας, ἀρχιεπ. Θ)νίκης (12ος αἰ. μ.Χ.)
Νικήτ. Παφλ. =Νικήτας Παφλαγὼν .... († 890 μ.Χ.)
Νικ. Χων. =Νικήτας Χωνιάτης Ἀκομινάτος (1200 μ.Χ.)
Νικηφ. Πατρ. =Νικηφόρος ὁ Πατριάρχης .. (787 μ.Χ.)
Νικί. =Νικίας, ἐπιγραμματοποιὸς (3ος αἰ. π.Χ.)
Νικόδ. =Νικόδημος, ἐπιγραμματοποιὸς.. (μτγν.)
Νικόλ. Δαμ. =Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός, ἱστ. (1ος π.Χ.)
» Καίσ. = » Βίος Καίσαρος
Νικόλ. Κερκ. =Νικόλαος, μητροπ. Κερκύρας (1100 μ.Χ.)
Νικόλ. Κωμ. =Νικόλαος, κωμικὸς .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Νικόλ. Μεθ. =Νικόλαος, μητροπ. Μεθώνης (1150 μ.Χ.)
Νικόλ. Μυστ. =Νικόλαος ὁ Μυστικός.... (10ος αἰ. μ.Χ.)
Νικόλ. Ρήτ. =Νικόλαος, ρήτωρ............(5ος αἰ. μ.Χ.)
Νικόλ. Σμ. =Νικόλαος ὁ Σμυρναῖος, μαθηματ. (μτγν.)
Νικόλ. Στ. =Νικόλαος ὁ Στουδίτης.... (9ος αἰ. μ.Χ.)
Νικόμ. =Νικόμαχος, κωμικὸς .... (μτγν.)
Νικόμ. Γερ. =Νικόμαχος ὁ Γερασηνός, μαθημ. (100 μ.Χ.)
» Ἀριθμ. = » Εἰσαγωγὴ Ἀριθμητικῆς
» Ἁρμον. = » Ἐγχειρίδιον Ἁρμονικῆς
Νικόμ. Ἐκλ. =Νικόμαχος Ἐκλογαί
Νικόμ. Τραγ. =Νικόμαχος, τραγικὸς .... (5ος αἰ. π.Χ.)
Νικόστρ. =Νικόστρατος, κωμικὸς ......(350 π.Χ.)
Νικόστρ. Φιλ. =Νικόστρατος, φιλόσοφος........ (μτγν.)
Νικοφ. =Νικοφῶν, κωμικὸς .... (380 π.Χ.)
Νικοχ. =Νικοχάρης, κωμικὸς .... (400 π.Χ.)
Νίκων =Νίκων, κωμικὸς .... (μτγν.)
Νιρβ. =Νιρβάνας Παῦλος .... († 1937)
» Ἀγριολ. = » Ἀγριολούλουδο
» Βοσκοπ. =Ἡ Βοσκοπούλα μὲ τὰ μαργαριτάρια
» Ἀσόφ. = » Τὸ βιβλίον τοῦ κυρίου Ἀσόφου
» Μαλλ. Κουβ. = » Μαλλιὰ Κουβάρια
» Παγ. Λαλ. = » Παγὰ Λαλέουσα κ. ἄ.
Νόμ. Γόρτ. =Νόμοι Γόρτυνος
Νόν. Μ =Νόνιος Μάρκελλος .... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Νόνν. =Νόννος, ἐπικὸς .... (500; μ.Χ.)
» Δ = » Διονυσιακὰ
» Εὐαγγ. Ἰω. = » Παράφρασις Εὐαγγ. Ἰωάννου
Νοσσ. =Νοσσίς, ποιήτρια ἐπιγραμμ. (300 π.Χ.)
Νόστ. =Νόστοι, ἔπος
Νουμήν. Ἀπ. =Νουμήνιος ὁ Ἀπαμεύς, φιλόσ. (2ος αἰ. μ.Χ.)
Νουμήν. Ἡρ. =Νουμήνιος ὁ Ἡρακλεώτης (3ος αἰ. π.Χ.)
Νύμφ. =Νύμφις, ἱστορικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Νυμφόδ. =Νυμφόδωρος, ἱστορικὸς .... (320 π.Χ.)

Ξ

Ξάνθ. =Ξάνθος, ἱστορικὸς............ (463; π.Χ.)
Ξανθόπ. =Ξανθόπουλος Νικηφόρος..(14ος αἰ.μ.Χ.)
Ξεν. =Ξενοφῶν, ἱστορικὸς ...... (401 π.Χ.)
» Ἀγησ. = » Ἀγησίλαος
» Ἀθ. = » Ἀθηναίων Πολιτεία
» Ἀν. = » Κύρου Ἀνάβασις
» Ἀπολ. = » Ἀπολογία Σωκράτους
» Ἀπομν. = » Ἀπομνημονεύματα
» Ἑλλ. = » Ἑλληνικὰ
» Ἐπιστ. = » Ἐπιστολαί
» Ἱέρ. = » Ἱέρων
» Ἱππ. = » Περὶ Ἱππικῆς
» Ἱππαρχ. = » Ἱππαρχικὸς
» Κυν. = » Κυνηγετικὸς
» Λακ. = » Λακεδαιμονίων Πολιτεία
» Οἰκ. = » Οἰκονομικὸς
» ΚΠ = » Κύρου Παιδεία
» Προσ. = » Πόροι ἢ περὶ Προσόδων
» Συμπ. = » Συμπόσιον
Ξεν. Ἐφ. =Ξενοφῶν ὁ Ἐφέσιος, ἐρωτικὸς (230 μ.Χ.)
Ξεναγ. =Ξεναγόρας, ἱστορικὸς..............(μτγν.)
Ξέναρχ. =Ξέναρχος, κωμικὸς .... (330 π.Χ.)
Ξενοκλ. =Ξενοκλῆς, τραγικὸς ...... (5ος αἰ. π.Χ.
Ξενοκρ. =Ξενοκράτης Ἀφροδισιεύς, ἰατρὸς (40 μ.Χ.)
Ξενόπλ. =Ξενόπουλος Γρ., πεζογράφος († 1951)
» Ζακ. Μαντ. = » Ζακυνθινὸ Μαντήλι
» Κακ. Δρ. = » Κακὸς Δρόμος
» Κόκκ. Βρ. = » Κόκκινος Βράχος
» Μαργ. Στ. = » Μαργαρίτα Στέφα
» Στέλλ. Βιολ. = » Στέλλα Βιολάντη κ.ἄ.
Ξένος =Ξένος Στέφ., πεζογράφος († 1894 μ.Χ.)
Ξενοφ. =Ξενοφάνης, φιλόσοφος ...... (538 π.Χ.)
Ξένων =Ξένων, κωμικὸς .... (μτγν.)
Ξιφιλ. =Ξιφιλῖνος ὁ Τραπεζούντιος (1065 μ.Χ.)
Ξιφιλ. Ἰω. =Ξιφιλῖνος Ἰωάννης, χρονογρ. (1080 μ.Χ.)

Ο

Οἰκουμ. =Οἰκουμένιος, ἐκκλησιαστ. (10ος αἰ.μ.Χ.)
Οἰνόμ. =Οἰνόμαος, φιλόσοφος .... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Ὀκελλ. =Ὄκελλος Λευκανός, φιλόσ. (1ος αἰ. π.Χ.)
Ὀλυμπ. =Ὀλυμπιόδωρος, φιλόσοφος.. (575 μ.Χ.)
» Ἀλκ. = » εἰς Πλάτ. Ἀλκιβιάδην Ὑπόμνημ.
» Γοργ. = » » Γοργίαν Ὑπομνήματα
» Κατ. = » εἰς Ἀριστλ. Κατηγορίας Ὑπόμν.
» Μετ. = » » Μετεωρολογικὰ Ὑπομν.
» Πλάτ. = » Βίο· Πλάτωνος

'Ολυμπ.Προλ. ='Ολυμπιόδωρος, Προλεγόμενα
Φαίδ. = » εἰς Πλάτ. Φαίδωνα 'Υπομνήμ.
Φίλ. = » » Φίληβον »
'Ολυμπ.'Αλχ. ='Ολυμπιόδωρος,ἀλχημιστής(4ος αἰ.μ.Χ.)
'Ολυμπ.'Ιστ. ='Ολυμπιόδωρος, ἱστορικὸς (450 π.Χ.)
"Ομ. ="Ομηρος .... (9ος αἰ. π.Χ.)
» 'Ιλ. = » 'Ιλιάς
» 'Οδ. = » 'Οδύσσεια
'Ονάτ. ='Ονάτας ἢ "Ονατος,Πυθαγόρειος(ἀρχ.)
"Ονεστ. ="Ονεστος, ἐπιγραμμ.........(1ος αἰ. π.Χ.)
'Ονήσανδρ. ='Ονήσανδρος, φιλόσοφος ..(1ος αἰ.μ.Χ.)
'Οππ. ='Οππιανός, ἐπικὸς .... (3ος αἰ.μ.Χ.)
» 'Αλ. = » 'Αλιευτικά
» 'Ιξ. = » 'Ιξευτικά
» Κυν. = » Κυνηγετικά
'Ορειβ. ='Ορειβάσιος, ἰατρὸς........ ", Ο]
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Εὐπόρ.= » Εὐπόριστὰ
» Σύνοψ.= » Σύνοψις
'Ορέστ. ='Ορέστης, πατρ. 'Ιεροσολ. (1000 μ.Χ.)
'Ορφ. ='Ορφικά (ἀρχ. κ. μτγν.)
» 'Αργ. = » 'Αργοναυτικά
» Λιθ. = » Λιθικά
» 'Υμν. = » 'Ορφικοὶ 'Υμνοι
'Ορφαν. ='Ορφανίδης Θ., ποιητής....(†1886 μ.Χ.)
Οὐλπ. =Οὐλπιανός, γραμματικὸς(3ος αἰ. μ.Χ)
Οὐράν. =Οὐράνης Κ. .... (†1953)
Οὐράνι. =Οὐράνιος, ἱστορικὸς...... (1ος αἰ. π.Χ.)

Π

Παγαν. =Παγανέλης Σπ.,πεζογράφος (†1932μ.Χ.)
Παγκράτ. =Παγκράτης, ἐπιγραμματοποιὸς (μτγν.)
Παγκράτ. 'Επ. =Παγκράτης, ἐπικὸς ...... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Παιὰν Δελφ. =Παιὰν Δελφικὸς .... (2ος αἰ. π.Χ.)
Παιὰν 'Ερ. =Παιὰν 'Ερυθραῖος .... (4ος αἰ. π.Χ.)
Παΐσ. =Παΐσιος, μητροπ. Ρόδου (1580 μ.Χ.)
Πακουρ. =Πακουριανὸς Γρηγ. ...... († 1086 μ.Χ.)
Παλαιολ. Γρ. =Παλαιολόγος Γρηγόριος.... (1842 μ.Χ.)
Παλαιολ. Μιχ. =Παλαιολόγος Μιχαήλ, Ιστ. (1282 μ.Χ.)
Παλαίφ. =Παλαίφατος, μυθογράφος ...... (μτγν.)
Παλαμ. =Παλαμᾶς Κωστῆς,ποιητής (†1943)
» 'Ασάλ. Ζ = » 'Ασάλευτη Ζωή
» Βωμ. = » Βωμοὶ
» Δειλ.Σκλ.Στ. = » Δειλοὶ καὶ Σκληροὶ Στίχοι
» Δεκατετρ. = » Δεκατετράστιχα
» Διηγήμ. = » Διηγήματα
» Δωδ. Γύφτ. = » 'Ο Δωδεκάλογος τοῦ Γύφτου
» Θάν. Παλ. = » Θάνατος Παληκαριοῦ
» 'Ιαμβ. = » 'Ιαμβοι καὶ 'Ανάπαιστοι
» Καημ. Λιμν. = » Καημοὶ τῆς Λιμνοθάλασσας
» Ν Φήμ. = » Οἱ Νύχτες τοῦ Φήμιου
» Παράκ. = » Παράκαιρα
» Πεζ. Δρ. = » Πεζοὶ Δρόμοι
» Περ.Χαιρ. = » Περάσματα καὶ Χαιρετισμοὶ
» Σατ. Γυμν. = » Σατυρικὰ Γυμνάσματα
» Τάφ. = » 'Ο Τάφος
» Τετράστ. = » 'Ο κύκλος τῶν τετράστιχων
» Τραγ.Πατρ. = » Τραγούδια τῆς πατρίδας μου
» Τρισεύγ. = » Τρισεύγενη
» 'Υμν.'Αθ. = » 'Υμνος εἰς τὴν 'Αθηνᾶν
» Φλογ. Βασ. = » 'Η Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ κ.ἄ.
Παλαμ. Γρ. =Παλαμᾶς Γρηγ., θεόλογος (1350 μ.Χ.)
Πάλλ. =Πάλλης 'Αλέξ. .... († 1935 μ.Χ.)
» 'Ιλ. = » μετάφρασις 'Ομήρου 'Ιλιάδος
» Κούφ. Καρ. = » Κούφια Καρύδια
» Ταμπ.Κόπ. = » Ταμπουρᾶς καὶ Κόπανος
Παλλάδ. =Παλλάδιος, ἐκκλησιαστικὸς.. (420 μ.Χ.)
» Λαυσ. = » Λαυσιακὸν
Παλλάδ. 'Ιατρ. =Παλλάδιος, ἰατροσοφιστής .. (650 μ.Χ.)
» 'Ιππ. = » σχόλια εἰς 'Ιπποκράτην
Παλλδ. =Παλλαδᾶς, ἐπιγραμμ.......(5ος αἰ. μ.Χ.)
Πάλχ. =Πάλχος, ἀστρολόγος .... (500 μ.Χ.)

Πάμφ. =Πάμφιλος, ἐπιγραμματοποιὸς.. (μτγν
Πάμφ. 'Ιατρ. =Πάμφιλος, γραμμ., ἰατρὸς (1ος αἰ. μ.Χ.
Πάμφ. 'Εκκλ. =Πάμφιλος, ἐκκλησιαστικὸς....(307 μ.Χ.
Παμφίλ. =Παμφίλη, ἱστοριογράφος (1ος αἰ. μ.Χ.
Πάμφως =Πάμφως, ποιητής 'Υμνων (πρὸ 'Ομήρου
Παν. =Πανύασις, ἐπικὸς .... (489 π.Χ.
Πανάρ. =Πανάρετος Μιχαήλ, χρονογρ. (1450μ.Χ.
Παντ. =Παντεχνῆς Κωνστ...... (12ος αἰ. μ.Χ.
Παπαδ. =Παπαδιαμάντης 'Α., πεζογρ.(†1911μ.Χ.
» Γυφτ. = » Γυφτοπούλα
» Πασχ.Διηγ. = » Πασχαλινὰ Διηγήματα
» Ρόδ. 'Ακρ. = » Ρόδινα 'Ακρογιάλια
» Φόν. = » Φόνισσα
» Χολερ. = » Χολιασμένη
» Χρ. Μηλ. = » Χρῆστος Μηλιώνης κ.ἄ.
» Χριστ.Διηγ. = » Χριστουγεννιάτικα Διηγήματα
» Χριστ.Τεμπ. = » Τὰ Χριστούγεννα τοῦ Τεμπέλη
Παπαδιαμ. =Παπαδιαμαντόπουλος 'Ιω.(† 1910μ.Χ.)
Παπαντ. =Παπαντωνίου Ζ............ (†1940)
» 'Αγ.'Ορ. = » 'Αγιον 'Ορος
» Διηγ. = » Διηγήματα
» ΘΔ = » Θεῖα Δῶρα
» 'Οθ. = » 'Οθων
» 'Ορκ. Πεθ. = » 'Ορκος τοῦ Πεθαμένου
» Πεζ. Ρ = » Πεζοὶ Ρυθμοὶ κ. ἄ.
Παπαρρ. Δ. =Παπαρρηγόπουλος Δημ. († 1873 μ.Χ.)
Παπαρρ. Κ. =Παπαρρηγόπουλος Κ. Ιστ (†1891 μ.Χ.)
Πάππ. =Πάππος, μαθηματικὸς (280 μ.Χ.)
Παρακλ. =Παρακλητικὴ ἢ 'Οκτώηχος...... (ἐκκλ.)
Παρασπόνδ. =Παρασπόνδυλος Ζωτικὸς (15ος αἰ.μ Χ.)
Παράσχ. Α =Παράσχος 'Αχιλλεύς,ποιητής(†1895μ.Χ.)
Παράσχ. Γ =Παράσχος Γεώργιος,ποιητής(†1886μ.Χ.)
Παρθ. =Παρθένιος, ἐρωτικὸς .... (30 π.Χ.)
Παρμ. =Παρμενίδης, φιλόσοφος..........(503π.Χ.)
Παρμέν. =Παρμένων, ἐπιγραμματοποιὸς ..(μτγν.)
Παρμέν.'Ιαμβ. =Παρμένων, ἰαμβογράφος .. (3ος αἰ. π.Χ.)
Παρμενί. =Παρμενίων, ἐπιγραμματοποιὸς..(μτγν.)
Παρορ. =Παρορίτης Κ., πεζογράφος (†1931 μ.Χ.)
Παρρ. =Παρράσιος, ἐλεγειακὸς......(400 π.Χ.)
Πασαγ. Κ =Πασαγιάννης Κ. ....(† 1933 μ.Χ)
Πασαγ.Σ =Πασαγιάννης Σπ.,ποιητ. († 1910 μ.Χ.)
» 'Αντίλ. = » 'Αντίλαλοι
Πασπάτ. =Πασπάτης 'Αλ. .... († 1891 μ.Χ.)
» Χιακ.Γλωσ. = » Χιακὸν Γλωσσάριον
Πασχ. Χρον. =Πασχάλιον Χρονικὸν...... (630 μ.Χ.)
Πατροκλ. =Πατροκλῆς Θούριος,τραγ.(4ος;αἰ.π.Χ.)
Παῦλ. Αἰγ. =Παῦλος ὁ Αἰγινήτης, ἰατρὸς..(660μ.Χ.)
Παῦλ. 'Αλ. =Παῦλος ὁ 'Αλεξανδρεύς,ἀστρολ.(375μ.Χ.)
Παῦλ. Σιλ. =Παῦλος ὁ Σιλεντιάριος,ποιητής(530 μ.Χ.)
Παυσ. =Παυσανίας ὁ Περιηγητής.... (180 μ.Χ.)
Παυσ. Γραμμ. =Παυσανίας, γραμματικὸς ...... (μτγν)
Παυσ. Δαμ. =Παυσανίας Δαμασκηνός,Ιστ.(4ος αἰ.μ Χ.)
Παχυμ. Γ. =Παχυμέρης Γεώρ., Ιστορ. . (1270 μ.Χ.)
Παχώμ. Ρουσ. =Παχώμιος Ρουσάνος.... (16ος αἰ. μ.Χ.)
ΠΔ =Παλαιὰ Διαθήκη .... (μτγν.)
» 'Αγγ. = » 'Αγγαῖος
» 'Αμ. = » 'Αμώς
» 'Αμβ. = » 'Αμβακούμ
» 'Αρ. = » 'Αριθμοὶ
» 'Ασμ. = » 'Ασμα 'Ασμάτων
» Βαρ. = » Βαρούχ
» Βασ.1,2,3,4 = » Βασιλειῶν 1η,2α,3η,4η
» Βὴλ = » Βὴλ
» Γέν. = » Γένεσις
» Δαν. = » Δανιήλ
» Δευτ. = » Δευτερονόμιον
» 'Εκκλ. = » 'Εκκλησιαστής
» 'Εξ. = » 'Εξοδος
» 'Επιστ. = » 'Επιστολὴ 'Ιερεμίου
» 'Εσδρ. 1,2 = » 'Εσδρας 1ον,2ον
» 'Εσθ. = » 'Εσθήρ
» Ζαχ. = » Ζαχαρίας

ΠΔ Θρῆν. =Παλαιὰ Δ. Θρῆνοι Ἱερεμίου
» Ἡσ. = » Ἡσαΐας
» Ἰεζ. = » Ἰεζεκιήλ
» Ἱερ. = » Ἱερεμίας
» Ἰησ. = » Ἰησοῦς Ναυῆ
» Ἰουδ. = » Ἰουδίθ
» Ἰώβ = » Ἰώβ
» Ἰωήλ = » Ἰωήλ
» Ἰων. = » Ἰωνᾶς
» Κριτ. = » Κριταί
» Λευΐτ. = » Λευϊτικόν
» Μακκ. 1,2,3 = » Μακκαβαίων 1,2,3,4
» Μαλ. = » Μαλαχίας
» Μιχ. = » Μιχαίας
» Να. = » Ναούμ
» Νε. = » Νεεμίας
» Ὀβδ. = » Ὀβδιού
» Παραλ. 1,2 = » Παραλειπομένων 1,2
» Παροιμ. = » Παροιμίαι
» Ρούθ = » Ρούθ
» Σοφ. Σολ. = » Σοφία Σαλωμών
» Σοφ.Σειρ. = » Σοφία Σειράχ
» Σοφον. = » Σοφονίας
» Τωβ. = » Τωβίτ
» Ψαλμ. = » Ψαλμοί
» Ὠσ. = » Ὠσηέ
Πεδιάσ. Ι =Πεδιάσιμος Ἰωάν. ...... (14ος αἰ. μ.Χ.)
Πείσ. =Πείσανδρος ὁ Ρόδιος, ἐπικός (650 π.Χ.)
Πείσ. Λ =Πείσανδρος ὁ Λαρανδεύς,ἐπικ. (230μ.Χ.)
Πελάγ. =Πελάγιος, ἀλχημιστής .... (3ος α. μ.Χ.)
Πέμπελ. =Πέμπελος, φιλόσοφος π. Στοβαίῳ
Πέρδικ. =Περδικάρης Μιχ. .... († 1837 μ.Χ.)
Περικτ. =Περικτιόνη, Πυθαγορ. φιλόσοφος
Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.=Περίπλους Ἐρυθρ.Θαλάσσης(1οςαἰ.μ.Χ.)
Πέρσ. Κ =Περσεὺς Κιτιεύς,φιλόσοφος(3ος αἰ. π.Χ.)
Π.ρσ. =Πέρσης, ἐπιγραμματοποιός
Πέρσι. =Πέρσιος, ποιητής.......... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Πετειν. =Πετεινὸς Βασίλειος ....(10ος αἰ. μ.Χ.)
Πετμ. =Πετμεζᾶς Λαύρας .... (σύγχρονος)
Πετόσ. =Πετόσιρις, ἀστρολόγος .... (μτγν.)
Πέτρ.Ἀλεξ. =Πέτρος Α',Πατριάρχ.Ἀλεξανδρ.(†311μ.Χ.)
Πέτρ. Ἀργ. =Πέτρος,ἐπίσκοπος Ἄργους(10οςαἰ.μ.Χ.)
Πέτρ. Πατρίκ. =Πέτρος ὁ Πατρίκιος,ἱστορικ.(6ος αἰ.μ.Χ.)
Πετρών. =Πετρώνιος .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Πηγᾶς =Πηγᾶς Μελέτιος .... (1600 μ.Χ.)
Πικατ. =Πικατόρος Ἰω............ (16οςαἰ.μ. Χ.)
Πικρ. =Πικρὸς Πέτρος,πεζογράφος (σύγχρονος)
Πίνδ. =Πίνδαρος, λυρικός .... (490 π.Χ.)
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Διθύρ. = » Διθύραμβοι
» Ι = » Ἰσθμιονῖκαι
» Ν = » Νεμεονῖκαι
» Ο = » Ὀλυμπιονῖκαι
» Π = » Πυθιονῖκαι
» Παιᾶν. = » Παιᾶνες
» Παρθ. = » Παρθένια
Πισίδ. Γ. =Πισίδης Γεώρ., ποιητής...... (620μ.Χ.)
Πιττ. =Πιττακός, λυρικὸς ...... (6ος αἰ. π.Χ.)
Πλαν. =Πλανούδης Μάξιμος .... (1327 μ.Χ.)
Πλάτ. =Πλάτων, φιλόσοφος.......... (399 π.Χ.)
» Ἀλκ.1,2 = » Ἀλκιβιάδης 1ος, 2ος
» Ἀλκυ. = » Ἀλκυών
» Ἀντ. = » Ἀντερασταί
» Ἀξ. = » Ἀξίοχος
» Ἀπολ. = » Ἀπολογία Σωκράτους
» Ἀρετ. = » περὶ Ἀρετῆς
» Γοργ. = » Γοργίας
» Δημόδ. = » Δημόδοκος
» Δικ. = » περὶ Δικαίου
» Ἐπιγρ. = » Ἐπιγράμματα
» Ἐπιν. = » Ἐπινομίς
» Ἐπιστ. = » Ἐπιστολαί
Πλάτ. Ἐρυξ. = Πλάτων Ἐρυξίας
» Εὐθ. = » Εὐθύδημος
» Εὐθφρ. = » Εὐθύφρων
» Θεάγ. = » Θεάγης
» Θεαίτ. = » Θεαίτητος
» Ἱππ. = » Ἵππαρχος
» Ἱππ. Ε = » Ἱππίας ὁ Ἐλάσσων
» Ἱππ. Μ = » Ἱππίας ὁ Μείζων
» Ἴων = » Ἴων
» Κλειτ. = » Κλειτοφῶν
» Κρατ. = » Κρατύλος
» Κρίτ. = » Κρίτων
» Κριτί. = » Κριτίας
» Λάχ. = » Λάχης
» Λύσ. = » Λύσις
» Μέν. = » Μένων
» Μενξ. = » Μενέξενος
» Μίν. = » Μίνως
» Νόμ. = » Νόμοι
» Ὅρ. = » Ὅροι
» Παρμ. = » Παρμενίδης
» Πολ. = » Πολιτεία
» Πολιτ. = » Πολιτικός
» Πρωτ. = » Πρωταγόρας
» Σίσ. = » Σίσυφος
» Σοφ. = » Σοφιστής
» Συμπ. = » Συμπόσιον
» Τίμ. = » Τίμαιος
» Φαιδ. = » Φαίδων
» Φαιδρ. = » Φαῖδρος
» Φιλ. = » Φίληβος
» Χαρμ. = » Χαρμίδης
Πλάτ. Κωμ. =Πλάτων κωμικός .... (427 π.Χ.)
Πλάτ. Νεώτ. =Πλάτων ὁ Νεώτερος,ἐπιγραμμ.(μτγν.;)
Πλατών. =Πλατώνιος, γραμματικός........ (μτγν.)
Πλαῦτ. =Πλαῦτος, κωμικὸς ....(200 π.Χ.)
Πλήθ. Γ =Πλήθων ἢ Γεμιστὸς Γεώργ. (1450 μ.Χ.)
Πλίν. =Πλίνιος .... (23μ.Χ.)
» Φι = » Φυσικὴ Ἱστορία
Πλούτ. =Πλούταρχος .... (80 μ.Χ.)
» Ἀγ. = » Ἆγις
» Ἀγησ. = » Ἀγησίλαος
» Αἰμ. = » Αἰμίλιος Παῦλος
» Ἀλέξ. = » Ἀλέξανδρος
» Ἀλκ. = » Ἀλκιβιάδης
» Ἀντ. = » Ἀντώνιος
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Ἀρατ. = » Ἄρατος
» Ἀρέσκ. Φιλ. = » Ἀρέσκοντα τοῖς Φιλοσόφοις
» Ἀριστ. = » Ἀριστείδης
» Ἀρτξ. = » Ἀρταξέρξης
» Β Ὀμ. = » Βίος Ὁμήρου
» Βροῦτ. = » Βροῦτος
» Γάλβ. = » Γάλβας
» Γ Γράκχ. = » Γάϊος Γράκχος
» Δημ. = » Δημοσθένης
» Δημήτρ. = » Δημήτριος
» Δίων = » Δίων
» Εὐγ. = » ὑπὲρ Εὐγενείας
» Εὐμ. = » Εὐμένης
» Ἠθ. = » Ἠθικά
» Ἡσίοδ. = » Ὑπομνήματα εἰς Ἡσίοδον
» Θεμ. = » Θεμιστοκλῆς
» Θησ. = » Θησεύς
» Καίσ. = » Καῖσαρ
» Κάμ. = » Κάμιλλος
» Κάτ. Νεώτ. = » Κάτων ὁ Νεώτερος
» Κάτ. Πρεσβ. = » Κάτων ὁ Πρεσβύτερος
» Κικ. = » Κικέρων
» Κίμ. = » Κίμων
» Κλεομ. = » Κλεομένης
» Κοριολ. = » Κοριολανός

Πλούτ. Κράσσ. = Πλούταρχος, Κράσσος
» Λούκ. = » Λούκουλλο
» Λυκ. = » Λυκοῦργος
» Λύσ. = » Λύσανδρος
» Μάρ. = » Μάριος
» Μάρκελλ. = » Μάρκελλος
» Μέτρ. = » περὶ Μέτρων
» Νικ. = » Νικίας
» Νομ. = » Νομᾶς
» Ὄθ. = » Ὄθων
» Παροιμ. = » Παροιμίαι
» Πελ. = » Πελοπίδας
» Περ. = » Περικλῆς
» Πομπ. = » Πομπήϊος
» Ποπλ. = » Ποπλικόλας
» Ποτ. = » περὶ Ποταμῶν
» Πύρρ. = » Πύρρος
» Ρωμ. = » Ρωμύλος
» Σερτ. = » Σερτώριος
» Σόλ. = » Σόλων
» Στρωμ. = » Στρωματεῖς
» Σύγκρ. = » Σύγκρισις
» Σύλλ. = » Σύλλας
» Τ Γράκχ. = » Τιβέριος Γράκχος
» Τιμ. = » Τιμολέων
» Τίτ. = » Τίτος
» Φάβ. = » Φάβιος Μάξιμος
» Φιλ. = » Φιλοποίμην
» Φλαμ. = » Φλαμινῖνος
» Φωκ. = » Φωκίων
Πλωτίν. =Πλωτῖνος, φιλόσοφος ...... (204 μ.Χ.)
Πλώχ.Μιχ. =Πλώχειρος Μιχαήλ, ἱστορ. (1282 μ.Χ.)
Πολ. =Πολέμων, περιηγητής ...... (200 π.Χ.)
Πολ. Σοφ. =Πολέμων, σοφιστής .... (133 μ.Χ.)
» Καλλ. = » Καλλίμαχος
» Κυν. = » Κυναίγειρος
Πολ. Φυσ. =Πολέμων, φυσιογνωμονικός... (μτγν.)
Πολέμ. = Πολέμης 'Ι., ποιητής........ (†1922 μ.Χ.)
» 'Αλάβ. = » 'Αλάβαστρα
» Βασ.'Αν. = » 'Ο Βασιλιᾶς 'Ανήλιαγος
» Ποιήμ. = » Ποιήματα κ. ἄ.
Πολίοχ. =Πολίοχος, κωμικός
Πολίτ. =Πολίτης Ν..................... (†1921 μ.Χ.)
» 'Εκλ.Τραγ. = » 'Εκλογαὶ ἀπὸ Τραγούδια 'Ελλ. Λαοῦ (παραπομπὴ εἰς σελ.)
» Λαογρ. = » Λαογραφία
» Παραδ. = » Παραδόσεις
» Παροιμ. = » Παροιμίαι κ.ἄ.
Πολλιαν. =Πολλιανός, ἐπιγραμμ........ (2ος αἰ. μ.Χ.)
Πολύαιν. =Πολύαινος, ἱστορικός.......... (163 μ.Χ.)
Πολύαιν.'Επιγρ.=Πολύαινος 'Ιούλιος ....(1ος αἰ. π.Χ.)
Πολύβ. =Πολύβιος, ἱστορικός .... (167 π.Χ.)
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
Πολύβ. Σαρδ. =Πολύβιος Σαρδιανός, ρήτ. (14ος αἰ. μ.Χ.)
Πολυδ. =Πολυδεύκης, γραμματικός (180 μ.Χ.)
Πολύζ. =Πολύζηλος, κωμικός........ (402 π.Χ.)
Πολύκαρπ. =Πολύκαρπος, ἐκκλησιαστικός (104 μ.Χ.)
Πολύκλ. =Πολύκλειτος, φιλόσοφος .... (500 μ.Χ.)
Πολυκρ. =Πολυκράτης, ἱστορικός
Πολυλ. =Πολυλᾶς 'Ιάκωβος........ († 1896 μ.Χ.)
» 'Αμλ. = » μετάφρ. 'Αμλέτου Σαίξπηρ
» Διηγ. = » Διηγήματα
» 'Οδ. = » μετάφρ.'Ομήρου 'Οδυσσείας κ.ἄ.
Πολύστρ. =Πολύστρατος, 'Επικούρειος (3ος αἰ. π.Χ.)
Πολύστρ.ἐπιγρ.=Πολύστρατος, ἐπιγραμμ.. (2ος αἰ. π.Χ.)
Πολύχ. =Πολύχαρμος, ἱστορικός
Πολυχρόν. =Πολυχρόνιος 'Απαμείας ...... (450 μ.Χ.)
Πομπ. =Πομπήϊος, ἐπιγραμμ. .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Πομπ. Τραγ. =Πομπήϊος, τραγικός.............. (μτγν.)
Ποριώτ. =Ποριώτης Ν. .... (σύγχρονος)
» Ροδ. = » Ροδόπη κ..ἄ..
Πορφ. =Πορφύριος Τύριος, φιλόσοφος (263 μ.Χ.)

Πορφ.'Αποχ. =Πορφύρειος περὶ 'Αποχῶν
» 'Αρμον. = » εἰς Πτολεμαίου 'Αρμονικὰ
» Γνῶμ. = » Γνῶμαι
» Εἰσ. = » Εἰσαγωγὴ ἢ αἱ Πέντε Φωναί
» Ἔμβρ. = » Πῶς ἐμψυχοῦνται τὰ ἔμβρυα
» Ἰλ. = » εἰς 'Ιλιάδα
» 'Ιστ.ἀπ. = » 'Ιστορικὰ ἀποσπάσματα
» Κατ. = » εἰς 'Αριστλ.Κατηγορίας 'Υπόμνημα
» Μαρκ. = » πρὸς Μαρκέλλαν
» Νυμφ. = » περὶ τοῦ Ἄντρου τῶν Νυμφῶν
» 'Οδ. = » εἰς 'Οδύσσειαν
» Πλωτ. = » Βίος Πλωτίνου
» Πυθ. = » Βίος Πυθαγόρου
» Τετράβ. = » εἰς Πτολεμαίου Τετράβιβλον
» Χριστ. = » κατὰ Χριστιανῶν
Πορφύρ. =Πορφύρας Λάμπρος, ποιητής (†1933 μ.Χ.
» Μουσ. Φ = » Μουσικὲς φωνές
» Σκ. = » Σκιές
Ποσειδ. =Ποσείδιππος, κωμικός ...... (289 π.Χ.)
Ποσειδ. 'Επιγρ. =Ποσείδιππος, ἐπιγραμμ... (3ος αἰ.π.Χ.)
Ποσειδ. 'Ιατρ. Ποσειδώνιος, ἰατρός .... (300 μ.Χ.)
Ποσειδών. Ποσειδώνιος, ἱστορικός .... (100 π.Χ.)
Πραξαγ. =Πραξαγόρας, ἱστορικός .. (4ος αἰ. μ.Χ.)
Πράξιλλ. =Πράξιλλα, ποιήτρια λυρική (450 π.Χ.)
Πράξ. Συνόδ. =Πράξεις Συνόδων
Πρατίν. =Πρατίνας, ποιητής .... (499 π.Χ.)
» Λυρ. = » Λυρικὰ ἀποσπάσματα
» Τραγ. = » Τραγικὰ ἀποσπάσματα
Πρίσκ. =Πρίσκος, ἱστορικός .... (5ος αἰ. μ.Χ.)
Πρισκιαν. =Πρισκιανός, γραμματικός (500 μ.Χ.)
Πρισκιαν.Λυδ. =Πρισκιανὸς Λυδός, φιλόσοφος (550 μ.Χ.)
Προβελ. =Προβελέγγιος 'Αρ., ποιητ.(†1936 μ.Χ.)
Πρόδ. =Πρόδικος, φιλόσοφος ...... (5ος αἰ. π.Χ.)
Πρόδρ. =Πρόδρομος Θεόδωρος .... (1125 μ.Χ.)
» Γαλ. = » Γαλεομυομαχία
» Ροδ. = » Τὰ κατὰ Ροδάνθην καὶ Δοσικλέα
Προκ. =Προκόπιος ὁ Καισαρεύς, ἱστορ. (527μ.Χ.)
» Βανδ. = » περὶ τοῦ Βανδαλικοῦ Πολέμου
» Γοτθ. = » περὶ τοῦ Γοτθικοῦ Πολέμου
» Κτισμ. = » περὶ Κτισμάτων Πραγματεία
» Μυστ. = » Μυστικαὶ 'Ιστορ. ἢ 'Ανέκδοτα
» Περσ. = » περὶ τοῦ Περσικοῦ Πολέμου
Προκ. Γαζ. =Προκόπιος ὁ Γαζαῖος, ρήτωρ (490 μ.Χ.)
» 'Αναστ. = » εἰς 'Αναστάσιον Πανηγυρικὸς
» Ἔκφρ. = » Ἔκφρασις 'Ωρολογίου
» 'Επιστ. = » 'Επιστολαί
Πρόκλ. =Πρόκλος, φιλόσοφος .... (440 μ.Χ.)
» 'Αλκ. = » εἰς Πλάτ. 'Αλκιβιάδην 'Υπόμνημα
» Εὐκλ. = » εἰς τὸ α' βιβλ. τοῦ Εὐκλείδου 'Υπόμν.
» 'Ησιόδ. = » εἰς 'Ησιόδου Ἔργα καὶ 'Ημέρας
» 'Ιερ. = » περὶ 'Ιερατικῆς Τέχνης.
» Κρατ. = » εἰς Πλάτωνος Κρατύλον 'Υπομν.
» Παρμ. = » εἰς » Παρμενίδην »
» Πλάτ.Θεολ. = » περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα Θεολογίας
» Πολ. = » εἰς Πλάτωνος Πολιτείαν 'Υπομν.
» Στοιχ.Θεολ. = » Θεολογικὴ Στοιχείωσις
» Στοιχ.Φυσ. = » Φυσικὴ Στοιχείωσις
» Τετράβ. = » Παράφρ. εἰς Πτολεμαίου Τετράβιβ
» Τίμ. = » εἰς Πλάτωνος Τίμαιον 'Υπομνήμ.
» Ὕμν. = » Ὕμνοι
» 'Υποτ. = » 'Υποτύπωσις 'Αστρολογικ. Θέσεων
» Χρηστ. = » Χρηστομάθεια
Προμαθ. =Προμαθίδας, ἱστορικός...... (1ος αἰ. π.Χ.)
Πρόξ. =Πρόξενος, ἱστορικός ...... (3ος αἰ. π.Χ.)
Πρωταγ. =Πρωταγόρας, φιλόσοφος (5ος αἰ. π.Χ.)
Πρωταγορ. =Πρωταγορίδης, ἱστορικός (2ος αἰ. π.Χ.)
Πτολ. =Πτολεμαῖος, μαθηματικός (139 μ.Χ.)
» 'Αναλ. = » περὶ 'Αναλήμματος
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» 'Απλ. = » 'Απλωσις ἐπιφανείας σφαίρας
» 'Αρμ. = » 'Αρμονικά
» Γεωγρ. = » Γεωγραφικὴ 'Υφήγησις

Πτολ. 'Ημερολ.	=Πτολεμαῖος, 'Ημερολόγιον
» Καν.	= » Κανὼν Βασιλειῶν
» Καρπ.	= » Καρπὸς (νόθ.)
» Κριτ.	= » περὶ Κριτηρίου
» Μαθ.	= » Μαθηματικὴ Σύνταξις
» Τετράβ.	= » Τετράβιβλος
» 'Υποθ.	= » 'Υποθέσεις τῶν πλανωμένων
» Φάσ.	= » Φάσεις ἀπλανῶν ἀστέρων
» Ψηφ.	= » Ψηφοφορία
Πτολ. 'Ασκ.	=Πτολεμαῖος ὁ 'Ασκαλωνίτης.. (10 π.Χ.)
Πτολ.'Επιγρ.	=Πτολεμαῖος, ἐπιγραμμ. .... (μτγν.)
Πτολ.'Εὐεργ.	=Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης,ἱστ.(2οςαἰ.π.Χ.)
Πτολ. Μεγ.	=Πτολεμαῖος ὁ Μεγαλοπολίτης.. (μτγν.)
Πτολ. Χέν.	=Πτολεμαῖος ὁ Χέννος .... (100 μ.Χ.)
Πυθ.	=Πυθαγόρας, φιλόσοφος .... (531 π.Χ.)
» 'Επιστ.	=Πυθαγόρου κ. Πυθαγορείων'Επιστολαὶ
Πυθαίν.	=Πυθαίνετος, ἱστορικὸς .... (405 αἰ. π.Χ.)
Πυθοκλ.	=Πυθοκλῆς, ἱστορικὸς (ἀρχ.)
Πύθων	=Πύθων, τραγικὸς.......... (4ος αἰ. π..Χ.)
Πυργ.	=Πυργίων, ἱστορικὸς (ἀρχ.)
Πῶλ.	=Πῶλος, φιλόσοφος ...... (4ος αἰ. π.Χ.)

Ρ

Ραβδ. Ν	=Ραβδᾶς Νικόλαος .... (1340 μ.Χ.)
Ραγκ. 'Αλ.	=Ραγκαβῆς 'Αλέξ............. (†1892 μ.Χ.
» Αὐθ.Μ	= » Αὐθέντης τοῦ Μωρέως
» Δούκ.	= » Δούκας
» Κουτρ.Γάμ.	= » τοῦ Κουτρούλη ὁ γάμος
Ραγκ. Κλ.	=Ραγκαβῆς Κλέων............(† 1917 μ.Χ.)
Ράδ.	=Ράδος Κ., πεζογράφος .. († 1931 μ.Χ.)
Ρήγ.	=Ρήγας Βελεστινλῆς........ (†1798 μ.Χ.)
Ρήτ.	=Ρήτορες 'Ελληνες.......... (ἔκδ. Waltz)
Ρητόρ.	=Ρητόριος, ἀστρολόγος .. (6ος αἰ. μ.Χ.)
Ριαν.	=Ριανός, ἐπικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Ρῖζ. Νερ.	=Ρῖζος Νερουλὸς .... († 1850 μ.Χ.)
Ρίνθ.	=Ρίνθων, κωμικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Ροδιν. Ν	=Ροδινὸς Νεόφυτος.......... († 1669 μ.Χ.)
Ροΐδ.	=Ροΐδης 'Εμμ.................... (†1904 μ.Χ.)
» Εἴδ.	= » Εἴδωλα
» Κριτ. Μελ.	= » Κριτικαὶ Μελέται
» Πάπ. 'Ιω.	= » Πάπισσα 'Ιωάννα
» Συρ. Δ	= » Συριανὰ Διηγήματα κ.ἄ.
Ρουτίλ.	=Ρουτίλιος Λοῦπος, ρήτωρ ...... (μτγν.)
Ροῦφ.	=Ροῦφος ὁ 'Εφέσιος, ἰατρός ....(100 μ.Χ.)
» 'Ανατ.	= » 'Ανατομή
» 'Ερωτ.	= » 'Ερωτήματα
» Νεφρ.Κύστ.	= » π.τῶν ἐν Νεφροῖς καὶ Κύστει Παθῶν
» Σατ. Γον.	= » περὶ Σατυριασμοῦ καὶ Γονορροίας
» Σφυγμ.	= » Σύνοψις περὶ Σφυγμῶν
» 'Ονομ.	= » π.'Ονομασ.τῶν 'Ανθρώπου Μορίων
Ροῦφ. Ρήτ.	=Ροῦφος, ρήτωρ .... (μτγν.)
Ρουφῖν.	=Ρουφῖνος, ἐκκλησιαστικὸς .. (340 μ.Χ.)
Ρουφῖν.'Επιγρ.	=Ρουφῖνος, ἐπιγραμματοποιὸς....(μτγν.)
Ρουφινιαν.	=Ρουφινιανὸς 'Ιούλιος, ρήτωρ ..(μτγν.)
Ρωμ. Μελ.	=Ρωμανὸς ὁ Μελῳδὸς ...... (500 μ.Χ.)

Σ

Σαβῖν.	=Σαβῖνος Τύλλιος, ἐπιγραμμ.(1ος αἰ.μ.Χ.)
Σάθ.	=ΣάθαςΚ.,Μεσαιων.Βιβλιοθήκη(†1914μ.Χ.)
Σακέρδ.	=Σακέρδος Μάριος, γραμμ.... (300 μ.Χ.)
Σαλλ.	=Σαλλούστιος, φιλόσοφος (4ος αἰ. μ.Χ.)
Σάμ.	=Σάμος, ἐπιγραμματοποιὸς(3ος αἰ. π.Χ.)
Σανν.	=Σαννυρίων, κωμικός.... (5ος αἰ. π.Χ.)
Σαπφ.	=Σαπφώ, ποιήτρια λυρική.... (611 π.Χ.)
» ἀπ.	= » ἀποσπάσματα
Σάρρ.	=Σάρρος Δημήτριος .... †1938
» 'Αν. ΛΗ	= » 'Ανέκδοτον Λεξ.'Ηπειρωτ.Διαλέκτου
» μτφρ. Εὐρ.	= » μετάφρασις Εὐριπίδου
» μτφρ. Σοφ.	= » μετάφρασις Σοφοκλέους
» Πρ. Τραγ.	= » Τὰ πρῶτα τραγούδια κ.ἄ.
Σάτυρ.	=Σάτυρος, ἱστορικὸς.......... (200 π.Χ.)
» Εὐρ.	= » Βίος Εὐριπίδου
Σάτυρ. 'Επιγρ.	=Σάτυρος, ἐπιγραμμ......... (1ος αἰ.π.Χ.)
Σαχλ.	=Σαχλίκης Στέφ., στιχουργὸς(1440 μ.Χ.)
Σγουρ.	=Σγουρόπουλος Σίλβεστρος (15ος μ.Χ.)
» Φ Συνόδ.	= » 'Ιστορ. τῶν ἐν Φερράρᾳ καὶ Φλωρεντίᾳ Συνόδων
Σεκοῦνδ.	=Σεκοῦνδος,γνωμολόγος....(1ος αἰ. μ.Χ.)
Σέλευκ.	=Σέλευκος, γραμμ., ἱστορικὸς......(μτγν.)
Σέλευκ. Λυρ.	=Σέλευκος, λυρικὸς .... (μτγν.)
Σενέκ.	=Σενέκας, φιλόσοφος ....(1ος αἰ. μ.Χ.)
» ΦΖ	= » Φυσικὰ Ζητήματα
Σέξτ. 'Εμπ.	=Σέξτος ὁ 'Εμπειρικὸς............(225 μ.Χ.)
» Μαθ.	= » πρὸς Μαθηματικούς
» Πυρρ.	= » Πυρρώνειοι 'Υποτυπώσεις
Σέξτ. Πυθ.	=Σέξτος, Πυθαγόρειος.............. (μτγν.)
Σεραπ.	=Σεραπίων, ἀστρολόγος ....(μτγν.)
Σεραπ. 'Επιγρ.	=Σεραπίων,ἐπιγραμματοποιὸς.... (μτγν.)
Σεραπ. Τραγ.	=Σεραπίων, τραγικὸς.............. (μτγν.)
Σέρβ.	=Σέρβιος, γραμματικὸς .... (4ος αἰ. μ.Χ.)
Σέργ.	=Σέργιος, πατρ. Κων)λεως.. († 639 μ.Χ.)
Σέργ. Μακρ.	=Σέργιος Μακραῖος .... (18ος αἰ. μ.Χ.)
Σερῆν.	=Σερῆνος, γεωμέτρης.... (4ος αἰ. μ.Χ.)
» ΤΚυλ.	= » περὶ Τομῶν τοῦ Κυλίνδρου
» ΤΚων.	= » περὶ Κωνικῶν Τομῶν
Σερῆν. Γνωμ.	=Σερῆνος, γνωμολόγος .... (μτγν.)
Σευῆρ.	=Σευῆρος, φιλόσοφος ...... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Σευῆρ. 'Αντ.	=Σευῆρος, πατρ. 'Αντιοχείας (512 μ.Χ.)
Σευῆρ. 'Ιατρ.	=Σευῆρος, ἰατρὸς............ (4ος αἰ. μ.Χ.)
Σευῆρ. Ρήτ.	=Σευῆρος, ρήτωρ .... (470 μ.Χ.)
Σῆμ.	=Σῆμος, ἱστορικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Σημηρ.	=Σημηριώτης 'Αγγ., ποιητ. (σ †1944
» 'Ονείρ.	= » 'Ονείρων 'Ησκιοι
Σθεν.	=Σθενίδας, φιλόσοφος παρὰ Στοβαίῳ
Σιγοῦρ.	= ΣιγοῦροςΜαρῖνος,ποιητὴς (σύγχρονος)
Σικ.	=Σικελιώτης 'Ιω...........(14ος αἰ. μ.Χ.)
Σικελ.	=Σικελιανὸς 'Αγγ., ποιητὴς (ι †1961)
» 'Αλφρ.	= » 'Αλαφροΐσκιωτος
» Πάσχ.'Ελ.	= » Τὸ Πάσχα τῶν 'Ελλήνων
» Πρόλ.Ζ	= » Πρόλογος στὴ ζωὴ κ. ἄ.
Σιλην.	=Σιληνός, ἱστορικὸς.... (3ος- 2ος αἰ. π.Χ.)
Σίμ.	=Σίμων ὁ 'Αθηναῖος (5ος αἰ. π.Χ.)
Σιμμ.	=Σιμμίας, ἐλεγειακὸς ...... (3ος αἰ. π.Χ.)
Σιμπλίκ.	=Σιμπλίκιος, φιλόσοφος........ (500 μ.Χ.)
» 'Επίκτ.	= » εἰς 'Επίκτητον 'Υπομνήματα
» Κατ.	= » εἰς 'Αριστλ. Κατηγορίας 'Υπομν.
» Οὐρ.	= » » περὶ Οὐρανοῦ »
» Φυσ.	= » » Φυσικά »
» Ψυχ.	= » » περὶ Ψυχῆς »
Σιμύλ.	=Σιμύλος, κωμικὸς .... (5ος αἰ. π.Χ.)
Σιμων.	=Σιμωνίδης ὁ Κεῖος, λυρικὸς.. (525 π.Χ.)
Σιμων. 'Αμ.	=Σιμωνίδης ὁ 'Αμοργῖνος, ἰαμβ. (695 π.Χ.)
Σισίν.	=Σισίνιος, πατρ. Κ)λεως.. (10οςαἰ. μ.Χ.)
Σκάμ.	=Σκάμων, ἱστορικὸς
Σκιαδ.	=Σκιαδᾶς 'Αθ. .... († 1796 μ.Χ.)
Σκίπ.	=Σκίπης Σωτ., ποιητὴς .... (†1951)
» 'Απέθ.	= » ὁ 'Απέθαντος
» Κάλβ.	= » Κάλβεια μέτρα
» Μεγ. Αὔρ.	= » Μεγάλη Αὔρα
Σκίρ.	=Σκίρας, κωμικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Σκλάβ.	=ΣκλάβοςΜαν. .... (1508 μ.Χ.)
Σκλ.	=Σκληρὸς 'Αθ. .... († 1664 μ.Χ.)
Σκοῦφ.	=ΣκοῦφοςΦραγκ. .... (17ος αἰ. μ.Χ.)
Σκριβ.	=Σκριβώνιος Λάργος, ἰατρὸς.... (μτγν.)
Σκυθῖν.	=Σκυθῖνος, ποιητής, φιλόσ. (4ος αἰ. π.Χ.)
Σκύλ.	=Σκύλαξ, γεωγράφος ...... (350; π.Χ.)
Σκυλίτζ. 'Ιω.	=Σκυλίτζης 'Ιωάννης.......... (1050 μ.Χ.)
Σκυλίτσ.	= Σκυλίτσης'Ισ.,................(† 1890 μ.Χ.)
Σκύμν.	=Σκύμνος, γεωγράφος .... (2ος αἰ. π.Χ.)
Σόλ.	=Σόλων, λυρικὸς................ (594 π.Χ.)
Σολωμ.	=Σολωμὸς Διον., ποιητής.. (†1857 μ.Χ.)
» 'Εθν.'Υμν.	= » 'Εθνικὸς 'Υμνος
» 'Ελ. Πολ.	= » 'Ελεύθεροι Πολιορκημένοι
» Κρητ.	= » Κρητικὸς

Σολωμ.Λάμπρ. =Σολωμός Λάμπρος
» Λόρδ Μπάϋρ.= » Εἰς θάνατον Λόρδ Μπάϋρον κ.ά.
Σουητ. =Σουητώνιος, γραμμ.,ἱστορικ. (100 μ.Χ.)
Σουΐδ. =Σουΐδας, λεξικογράφος .... (960 μ.Χ.)
Σολπ. =Σουλπίκιος Μάξιμος, ἐπικός (1ος αἰ. μ.Χ.)
Σουρ. =Σουρῆς Γ., σατυρ. ποιητής (†1919 μ.Χ.)
Σουσ. =Σουσαρίων, κωμικός .... (570 π.Χ.)
Σοῦτσ. Α =Σοῦτσος Ἀλέξ. , ποιητής....(†1863 μ.Χ.)
» Περιπλ. = » Ὁ περιπλανώμενος
» Σατ. = » Σατυρικά
» Τουρκ.Ἑλλ.= » Τουρκομάχος Ἑλλάς
Σοῦτσ.Π =Σοῦτσος Π., ποιητής ...... (†1868 μ.Χ.)
» Ὁδοιπ. = » Ὁδοιπόρος
» Καραϊσκ.= » Καραϊσκάκης
Σοφ. =Σοφοκλῆς, τραγικός .... (468 π.Χ.)
» Αἰ. = » Αἴας
» Ἀντ. = » Ἀντιγόνη
» ἀπ. = » ἀποσπάσματα
» Ἐλ. = » Ἐλεγεῖαι
» Ἠλ. = » Ἠλέκτρα
» Ἰχν. = » Ἰχνευταί
» ΟΚ = » Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ
» ΟΤ = » Οἰδίπους Τύραννος
» Τρ. = » Τραχίνιαι
» Φιλ. = » Φιλοκτήτης
Σοφιαν. =Σοφιανός Ν. .... (1544 μ.Χ.)
Σόφιλ. =Σόφιλος, κωμικός .... (350; π.Χ.)
Σοφον. =Σοφονίας, φιλόσοφος .... (14ος αἰ. μ.Χ.)
» Ψυχ. = » εἰς Ἀριστλ. περὶ Ψυχῆς παράφρ.
Σπανέ. =Σπανέα Βυζαντ. ποίημα... (1100;μ.Χ.)
Σπεύσ. =Σπεύσιππος, φιλόσοφος. ....(347 π.Χ.)
Σταδ. =Σταδιασμὸς ἢ Περίπλους (1ος αἰ. μ.Χ.)
Στάθ. =Στάθης (κωμωδ. Κρητ. Θεάτρου) (μσν.)
Στατύλλ. =Στατύλλιος Φλάκκος, ἐπιγραμμ.
Σταφίδ. =Σταφίδας Ἰωάννης ....(μσν.)
» Ἰατροσ. = » Ἰατροσόφιον
Στέφ. =Στέφανος, φιλόσοφος ...... (7ος αἰ. μ.Χ.)
» Ἑρμ. = » εἰς Ἀριστλ.περὶ Ἑρμηνείας Ὑπόμν.
» Ρητ. = » » Ρητορικὴν »
Στεφ. Ἀθ. =Στέφανος ὁ Ἀθηναῖος,Ἰατρός(7οςαἰ.μ.Χ.)
» Γαλ. = » εἰς Γαληνὸν
» Ἱππ. = » εἰς Ἱπποκράτην
Στεφ. Βυζ. =Στέφανος ὁ Βυζάντιος........ (6ος μ.Χ.)
Στεφ. Σαββ. =Στέφανος ὁ Σαββαΐτης ....(† 790 μ.Χ.)
Στησίμβρ. =Στησίμβροτος, ἱστορικὸς (5ος αἰ. π.Χ.)
Στησίχ. =Στησίχορος, λυρικός ...... (611 π.Χ.)
Στοβ. =Στοβαῖος Ἰωάννης .... (5ος αἰ. μ.Χ.)
» Ἀνθολ. = » Ἀνθολόγιον
» Ἐκλ. = » Ἐκλογαὶ φυσικαί, ἠθικαί
Στουδ. Θεόδ. =Στουδίτης Θεόδωρος .... (795 μ.Χ.)
Στράβ. =Στράβων, Γεωγραφικά...... (24 π.Χ.)
» Χρηστ. = » Χρηστομάθεια
Στράτ. =Στράτων, ἐπιγραμμ.........(2ος αἰ. μ.Χ.)
Στράτ. Κωμ. =Στράτων, κωμικός ...... (3ος αἰ.; π.Χ.)
Στρατήγ. =Στρατήγης Γ., ποιητής.. †1938)
Στράττ. =Στράττις, κωμικός .... (407 π.Χ.)
Στωϊκ. ἀπ. =Στωϊκῶν Παλαιῶν ἀποσπ. ἔκδ. rnim
Συμ. =Συμεὼν ὁ Μεταφράστης .... (950 μ.Χ.)
Συμ. Θεσσ. =Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης (15ος αἰ. μ.Χ.)
Συμ. Μάγ. =Συμεὼν ὁ Μάγιστρος........ (960 μ.Χ.)
Συμ. Στ. =Συμεὼν ὁ Στουδίτης...... (9ος αἰ. μ.Χ.)
Σύμμ. =Σύμμαχος,ἑρμηνευτὴς τῆς ΠΔ (200 μ.Χ.)
Συναδ. =Συναδινὸς Θ.,δραματογρ ..(σύγχρονος)
Συνέσ. =Συνέσιος, ἐκκλησιαστικός.... (410 μ.Χ.)
Συνέσ. Ἀλχ. =Συνέσιος, ἀλχημιστής (4ος αἰ. μ.Χ.)
Συριαν. =Συριανός, φιλόσοφος .... (431 μ.Χ.)
» Ἑρμ. = » εἰς Ἑρμογένην Ὑπομνήματα
« Μεταφ. = » εἰς Ἀριστλ. Μεταφυσικὰ Ὑπομν.
Σφαίρ. =Σφαῖρος, φιλόσοφος...... (3ος αἰ. π.Χ.)
Σφαίρ. Ἱστ. =Σφαῖρος, Ἱστορικός .... (μτγν.)
Σωζόμ. =Σωζόμενος, ἱστορ., ἐκκλ...(5ος αἰ. μ.Χ.)
Σωκρ. =Σωκράτης, φιλόσοφος .... († 399 π.Χ.)
Σωκρ. Ἐπιστ. =Σωκράτους καὶ Σωκρατικῶν Ἐπιστολαί
» Ἀργ. =Σωκράτης ὁ Ἀργεῖος,περιηγητ.(150μ.Χ.)
Σωκρ. Κ =Σωκράτης ὁ Κῷος, ἱστορικὸς ....(μτγν.)
Σωκρ. Ρ =Σωκράτης ὁ Ρόδιος, ἱστορικὸς (25 π.Χ.)
Σωκρ. Σχ. =Σωκράτης ὁ Σχολαστικός (5ος αἰ. μ.Χ.)
Σώπ. =Σώπατρος, κωμικός (4ος αἰ. π.Χ.)
Σώπ. Γνωμ. =Σώπατρος, γνωμολόγος (4ος αἰ. μ.Χ.)
Σώπ. Ρήτ. =Σώπατρος, ρήτωρ .... (5ος αἰ. μ.Χ.)
Σωρ. =Σωρανὸς Ἐφέσιος, Ἰατρὸς (2ος αἰ.μ.Χ.)
» Ἐπιδ. = » περὶ Ἐπιδέσμων
» Κατ. = » περὶ Σημείων Καταγμάτων
Σωσίβ. =Σωσίβιος, ἱστορικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Σωσίθ. =Σωσίθεος, τραγικὸς .... (280 π.Χ.)
Σωσικρ. =Σωσικράτης, κωμικὸς ....(μτγν.)
Σωσικρ. Ἱστ. =Σωσικράτης, ἱστορικός........ (μτγν.)
Σωσικρ. Ρ =Σωσικράτης Ρόδιος, ἱστορ. (1ος αἰ.μ.Χ.)
Σωσίπ. =Σωσίπατρος, κωμικὸς .. (3ος αἰ. π.Χ.)
Σωσιφ. =Σωσιφάνης, τραγικὸς .... (280 π.Χ.)
Σώστρ. =Σώστρατος, ἱστορικὸς
Σωσύλ. =Σωσύλος, ἱστορικὸς.. (3ος - 2ος αἰ. π.Χ.)
Σωτ. =Σωτάδης, λυρικὸς ...... (3ος αἰ. π.Χ.)
Σωτ. Κωμ. =Σωτάδης, κωμικὸς .... (5ος αἰ. μ.Χ.)
Σωτήριχ. =Σωτήριχος, ἐπικός.......... (300 μ.Χ.)
Σωτήριχ. Παντ. =Σωτήριχος Παντεύγενος (12ος αἰ. μ.Χ.)
Σωτί. =Σωτίων, παραδοξογράφος (50 μ.Χ.)
Σωτί. Φιλ. =Σωτίων, φιλόσοφος........ (200 π.Χ.)
Σώφρ. =Σώφρων, κωμικὸς .... (5οςαἰ.π.Χ.)
Σωφρόν. =Σωφρόνιος, πατρ. Ἱεροσολ.(† 638 μ.Χ.)

Τ

Ταγκόπ. Δ =Ταγκόπουλος Δημ. ...... († 1924 μ.Χ.)
» Νουμ.= » περιοδικὸν Νουμᾶς
Ταντάλ. =Ταντολίδης Ἠλ., ποιητής (†1876 μ.Χ.)
Ταράσ. =Ταράσιος, πατρ. Κων)λεως († 806 μ.Χ.)
Τατιαν. =Τατιανός, ἀπολογητής....(2ος αἰ. μ.Χ.)
Τελεκλ. =Τελεκλείδης, κωμικὸς ......(5ος αἰ. π.Χ.)
Τελέσ. =Τελέσιλλα, ποιήτρια λυρική (510 π.Χ.)
Τελέστ. =Τελέστης, λυρικὸς ....(401 π.Χ.)
Τερέντ. =Τερέντιος, γραμματικός.... (2οςαἰ. μ.Χ.)
Τερέντ. Κωμ. =Τερέντιος Κωμικός...... (201—149 π.Χ.)
Τερεντιαν. =Τερεντιανός, γραμματικὸς (2ος αἰ.μ.Χ)
Τέρπ. =Τέρπανδρος, λυρικὸς .... (7ος αἰ. π.Χ.)
Τερτσ. =Τερτσέτης Γεώργ.,ποιητὴς (†1874 μ.Χ.)
Τερτυλλ. =Τερτυλλιανός, ἐκκλησιαστ... (200 μ.Χ)
Τεῦκρ. Κυζ. =Τεῦκρος Κυζικηνός, ἱστορ. (1ος αἰ.π.Χ.)
Τεῦκρ. Βαβ. =ΤεῦκροςΒαβυλώνιος,ἀστρολ.(1οςαἰ.μ.Χ.)
Τζάν. Μπουν. =Τζάνες Μπουνιαλῆς ....(1670 π.Χ.)
Τζέτζ. =Τζέτζης Ἰωάννης,γραμμ.,ἱστ.(1150μ.Χ.)
» Διαφ.Ποι. = » περὶ Διαφορᾶς Ποιητῶν
» Ἐξήγ.Ἰλ.= » Ἐξήγησις Ἰλιάδος
» Ἡσιόδ. = » εἰς Ἡσιόδου Ἔργα καὶ Ἡμέρας
» Θεογ. = » Θεογονία
» Λογ. = » περὶ Λογισμῶν
» Λυκόφρ. = » εἰς Λυκόφρονα
» Μεθ' Ὅμ. = » Τὰ μεθ' Ὅμηρον
» Μέτρ. = » περὶ Μέτρων
» Ὅμ. = » Τὰ Ὁμήρου
» Ὁμ.Ἀλλ. = » περὶ Ὁμηρικῶν Ἀλληγοριῶν
» Ὀπ. = » εἰς Ὀππιανὸν
» Παίδ. Ἀγ.= » περὶ Παίδων Ἀγωγῆς
» Πρὸ Ὅμ. = » τὰ πρὸ τοῦ Ὁμήρου
» Προλ.Κωμ.= » Προλεγόμενα περὶ Κωμῳδίας
» Ρημ. Αὐθ. = » περὶ Ρημάτων Αὐθυποτάκτων
» Τραγ. Π = » περὶ Τραγικῆς Ποιήσεως
» Χιλ. = » Βίβλος Ἱστορικὴ ἢ Χιλιάδες
Τζέτζ. Ἰσ. =Τζέτζης Ἰσαάκ, γραμματ. (1150 μ.Χ.)
» Πινδ. = » περὶ Πινδαρικῶν Μέτρων
Τιβέρ. =Τιβέριος, ρήτωρ.................... (μτγν.)
Τιβέρ. Ἰλλ. =Τιβέριος Ἰλλούστριος,ἐπιγραμμ. μτγν.)
Τίμ. =Τίμαιος, λεξικογράφος.......(250. (μ.Χ.)
» Λέξ. = » περὶ τῶν παρὰ Πλάτωνι λέξεων
Τίμ. Ἱστ. =Τίμαιος, ἱστορικὸς .... (300 π.Χ.)

Τίμ. Λοκρ.	=Τίμαιος ὁ Λοκρός, φιλόσ. (5ος αἰ. π.Χ.)
Τιμαγ.	=Τιμαγένης, ἱστορικὸς ..... (1ος αἰ. π.Χ.)
Τιμαρ.	=Τιμαρίων, διάλογος ...... (12ος αἰ. μ.Χ.)
Τιμόθ.	=Τιμόθεος, κωμικὸς .... (350 π.Χ.)
Τιμόθ. Γαζ.	=Τιμόθεος ὁ Γαζαῖος, φιλόσ. (6ος αἰ. μ.Χ.)
Τιμόθ.Μιλ.	=Τιμόθεος ὁ Μιλήσιος, λυρικὸς (398 π.Χ.)
» ἀπ.	= » ἀποσπάσματα
» Πέρσ.	= » Πέρσαι
Τιμοκλ.	=Τιμοκλῆς, κωμικὸς .... (350 π.Χ.)
Τιμοκλ. Μελ.	=Τιμοκλῆς ὁ Μελῳδός, ἐκκλ. (5ος αἰ. μ.Χ.)
Τιμοκρ.	=Τιμοκρέων, λυρικὸς .... (500 π.Χ.)
Τιμόστρ.	=Τιμόστρατος, κωμικὸς ....(2ος αἰ. π.Χ.)
Τίμων Φλ.	=Τίμων ὁ Φλιάσιος .... (279 π.Χ.)
Τιτανομ.	=Τιτανομαχία, ἐπικὸν ποί. (6-5ος αἰ. π.Χ.)
Τραγ. 'Αδέσπ.	=Τραγικῶν 'Αποσπ.'Αδέσποτα ἐκδ.Nauck
Τραύλ.	=Τραυλαντώνης 'Αντ... †1942
» 'Απολ.Μισ.	= » 'Απολογία Μισανθρώπου
» 'Εξαδ.	= » 'Εξαδέλφη
» Κρουστ.	= » Κρουσταλλένια κ.ἄ.
Τριβ.	=Τριβώλης 'Ιάκωβος .... (1528 μ.Χ.)
Τρικ.	=Τρικούπης Σπυρ., ἱστορικὸς (1873 μ.Χ.)
» 'Ιστ.'Ε.'Επ.	= » 'Ιστορία τῆς 'Ελλην. 'Επαναστάσεως
Τρικλίν.	=Τρικλίνιος Δημήτρ., γραμμ. (1300 μ.Χ.)
Τροφίλ.	=Τροφίλος π. Στοβαίῳ (;)
Τρύφ.	=Τρύφων, γραμματικὸς .... (1ος αἰ. μ.Χ.)
» ἀπ.	= » ἀποσπάσματα
» Παθ.	= » περὶ Παθῶν Λέξεως
» Τρόπ.	= » περὶ Τρόπων
Τρυφιόδ.	=Τρυφιόδωρος, ἐπικὸς ...... (400; μ.Χ.)
Τρωΐλ.	=Τρωΐλος 'Ανδρέας .... (17ος αἰ. μ.Χ.)
Τσιριμ.	=Τσιριμῶκος Μάρκ., ποιητὴς (σύγχρονος)
» 'Εκ Βαθ.	= » 'Εκ Βαθέων
» Τραγ. Πό.	= » Τραγούδια τοῦ πόνου
» 'Ωρ. Δειλ.	= » 'Ωρες τοῦ Δειλινοῦ κ.ἄ.
Τύλλ. Γέμ.	=Τύλλιος Γέμινος, ἐπιγραμμ..... (μτγ.)
Τύλλ. Λαυρ.	=Τύλλιος Λαυρέας, ἐπιγραμμ..... (μτγν.)
Τύλλ. Φλ.	=Τύλλιος Φλάκκος, ἐπιγραμμ.. (μτγν.)
Τύμν.	=Τύμνης, ἐπιγραμματοποιὸς ... (μτγν.)
Τυπάλδ.	=Τυπάλδος 'Ιούλιος, ποιητὴς († 1863 μ.Χ.)
Τυρτ.	=Τυρταῖος, ἐλεγειακὸς ...... (650 π.Χ.)

Υ

'Υγῖν.	='Υγῖνος .... (μτγν.)
'Υμν. 'Απόλλ.	= » 'Ομηρικὸς εἰς 'Απόλλωνα (ἀρχ
» 'Αρ.	= » εἰς 'Αρην »
» 'Αφρ.	= » εἰς 'Αφροδίτην »
» Δήμ.	= » εἰς Δήμητρα »
» Διόν.	= » εἰς Διόνυσον »
» 'Ερμ.	= » εἰς 'Ερμῆν »
» Πάν.	= » εἰς Πᾶνα »
'Υμν.'Ιδ.Δακτ.	='Υμνος εἰς 'Ιδαίους Δακτύλους (350 π.Χ.)
'Υμν. 'Ισ.	='Υμνος εἰς τὴν 'Ισιν (μτγν.)
'Υμν. Κουρ.	='Υμνος Κουρήτων .... (3ος αἰ. π.Χ.)
'Υμν.Μαγ.	='Υμνοι Μαγικοὶ .... (μτγν.)
'Υπερείδ.	='Υπερείδης, ῥήτωρ .... (323 π.Χ.)
» 'Αθ.	= » κατ' 'Αθηνογένους
» ἀπ.	= » ἀποσπάσματα
» Δημ.	= » κατὰ Δημοσθένους
» 'Επιτ.	= » 'Επιτάφιος
» Εὐξ.	= » ὑπὲρ Εὐξενίππου
» Λυκόφρ.	= » ὑπὲρ Λυκόφρονος
» Φιλ.	= » κατὰ Φιλίππου
'Υψικλ.	='Υψικλῆς, ἀστρονόμος.... (2ος αἰ. π.Χ.)

Φ

Φαβρίκ.	=Φαβρίκιος .... (1734 μ.Χ.)
Φ » 'Ελλην.Βιβλ.	= » 'Ελληνικὴ Βιβλιοθήκη
Φαβωρ.	=Φαβωρῖνος,φιλόσοφος, ἱστορ(2ος αἰ.μ.Χ.)
Φαινν.	=Φαεννός, ἐπιγραμμ. ....(2ος αἰ.; π.Χ.)
Φαίδιμ.	=Φαίδιμος, ἐπιγραμμ. ..... (2ος αἰ. π.Χ.)
Φαίστ.	=Φαῖστος, ἐπικὸς (μτγν.)
Φάλ.	=Φάλαρις, ἐπιστολογράφος ... (550 π.Χ.)
Φάλαικ.	=Φάλαικος, ἐπιγραμμ.......(3ος αἰ. π.Χ.)
Φανί.	=Φανίας, ἐπιγραμματοποιὸς
Φανί. 'Ιστ.	=Φανίας, ἱστορικὸς. ....(322 π.Χ.)
Φανόδ.	=Φανόδημος, ἱστορικὸς..... (4ος αἰ. π.Χ.)
Φανοκλ.	=Φανοκλῆς, ἐλεγειακὸς .... (330 π.Χ.)
Φαφόλ.	=Φαφόλας ποι. τοῦ «Στάθη» (1670 μ.Χ.)
Φερεκ.	=Φερεκύδης ὁ Λέριος, ἱστορικὸς (480 π.Χ.)
Φερεκ. Σύρ.	=Φερεκύδης ὁ Σύριος, φιλόσοφος (544 π.Χ.)
Φερεκρ.	=Φερεκράτης, κωμικὸς ..... (438 π.Χ.)
Φέστ.	=Φῆστος, γραμματικὸς ...... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Φίλ.	=Φίλων ὁ 'Ιουδαῖος .... (39 μ.Χ.)
» ἀπ.	= » ἀποσπάσματα
Φίλ. Βύβλ.	=Φίλων ὁ Βύβλιος ....(100 αἰ. μ.Χ.)
Φίλ. Βυζ.	=Φίλων ὁ Βυζάντιος ....(153 π.Χ.)
» Θαυμ.	= » περὶ τῶν 'Επτὰ Θαυμάτων
Φίλ. 'Επ.	=Φίλων, ἐπικὸς .... (μτγν.)
Φίλ.Μηχ.	=Φίλων, μηχανικὸς .... (200 π.Χ.)
» Βελοπ.	= » Βελοποιικὰ
Φίλ. Ταρσ.	=Φίλων ὁ Ταρσεύς, ἰατρὸς ....(μτγν.)
Φιλάγρ.	=Φιλάγριος, ἰατρὸς .... (300 μ.Χ.)
Φιλέτ.	=Φιλέταιρος, κωμικὸς ....(350 π.Χ.)
Φιλήμ.	=Φιλήμων, κωμικὸς ....(330 π.Χ.)
Φιλήμ. Νεώτ.	=Φιλήμων ὁ Νεώτερος, κωμικὸς (321 π.Χ.)
Φιλήμ. Γραμμ.	=Φιλήμων, γραμματικὸς ..... (650 μ.Χ.)
Φιλήντ.	=Φιλήντας Μένος .... († 1934 μ.Χ.)
» Γλωσσογν.	= » Γλωσσογνωσία καὶ Γλωσσογραφία
» Γραμμ.	= » Γραμματικὴ τῆς Ρωμαίικης Γλώσσας
» Βουν.Χαλκ.	= » Στὰ Βουνὰ τῆς Χαλκιδικῆς
Φιλῆς	=Φιλῆς Μανουὴλ ....(13ος αἰ. μ.Χ.)
Φιλήτ.	=Φιλήτας, ἐλεγειακὸς .... (300 π.Χ.)
Φίλιππ. Θεσσ.	=Φίλιππος Θεσσαλονικεὺς (1ος αἰ. μ.Χ.)
Φίλιππ. Κωμ.	=Φίλιππος, κωμικὸς ....(4ος αἰ. π.Χ.)
Φίλιππ.Μονότρ.	=Φίλιππος Μονότροπος (11ος αἰ. μ.Χ.)
» Διόπτρ.	= » Διόπτρα
Φιλιππίδ.	=Φιλιππίδης, κωμικὸς .... (323 μ.Χ.)
Φιλιππδ. Δαν.	=Φιλιππίδης Δανιὴλ ....(† 1820 μ.Χ.)
Φιλίσκ. Κωμ.	=Φιλίσκος, κωμικὸς ....(380 π.Χ.)
Φιλίσκ. Τραγ.	=Φιλίσκος, τραγικὸς ....(3ος αἰ. π.Χ.)
Φίλιστ.	=Φίλιστος, ἱστορικὸς .... (404 π.Χ.)
Φίλλ.	=Φίλλις, ἱστορικὸς
Φιλόδ.	=Φιλόδημος, 'Επικούρειος ..... (50 π.Χ.)
» 'Ακαδ.	= » 'Ακαδημαϊκῶν Πίναξ
» Εὐσ.	= » περὶ Εὐσεβείας
» ἐν 'Ηρακλ.	= » ἐν 'Ηρακλεωτικοῖς παπύροις
» Θαν.	= » περὶ Θανάτου
» Θε.α',γ'	= » περὶ Θεῶν α',γ'
» Κακ.	= » περὶ Κακιῶν
» Μουσ.	= » περὶ Μουσικῆς
» Οἰκ.	= » περὶ Οἰκονομίας
» 'Ομ.	= » π. τοῦ καθ' 'Ομ. ἀγαθοῦ βασ.
» 'Οργ.	= » περὶ 'Οργῆς
» Παρρ.	= » περὶ Παρρησίας
» Ρητ.	= » Ρητορική
» Ποιημ.	= » περὶ Ποιημάτων
» Σημ.	= » περὶ Σημείων καὶ Σημειώσεων
» Στωϊκ.	= » περὶ τῶν Στωϊκῶν
» Στωϊκ. Π	= » Στωϊκῶν Πίναξ
Φιλόδαμ.	=Φιλόδαμος Σκαρφεύς, λυρ. (4ος αἰ. π.Χ.)
Φιλόθ. Κόκκ.	=Φιλόθεος Κόκκινος .... (1354 μ.Χ.)
Φιλοκλ.	=Φιλοκλῆς, τραγικὸς ....(5ος αἰ. π.Χ.)
Φιλόλ.	=Φιλόλαος, φιλόσοφος ....(400 π.Χ.)
Φιλόμν.	=Φιλόμνηστος, ἱστορικὸς
Φιλόξ.	=Φιλόξενος, λυρικὸς ....(398 π.Χ.)
Φιλόξ. Γραμμ.	=Φιλόξενος, γραμματικὸς (1ος αἰ. π.Χ.)
Φιλόξ. 'Επιγρ.	=Φιλόξενος, ἐπιγραμμ....... (3ος αἰ. π.Χ.)
Φιλόπ. 'Ιω.	=Φιλόπονος 'Ιωάννης ...... (6ος αἰ. μ.Χ.)
» 'Υπομν.	= » 'Υπομνήματα εἰς ἔργα 'Αριστλ.
Φιλοστέφ.	=Φιλοστέφανος, κωμικὸς .... (μτγν.)
Φιλοστέφ. 'Ιστ.	=Φιλοστέφανος, ἱστορικὸς ...... (μτγν.)
Φιλοστόργ.	=Φιλοστόργιος, ἱστορικὸς .... (400 μ.Χ.)
Φιλόστρ.	=Φιλόστρατος, σοφιστής....... (200 μ.Χ.)
» 'Απολλ.	= » Βίος 'Απολλωνίου

Φιλόστρ. Γυμν. =Φιλόστρατος περὶ Γυμναστικῆς
» Διαλ. = » Διαλέξεις
» Εἰκ. = » Εἰκόνες
» Ἐπιστ. = » Ἐπιστολαί
» Ἡρ. = » Ἡρωϊκός
» Σοφ. = » Βίοι Σοφιστῶν
Φιλόστρ. Νεώτ. =Φιλόστρατος, ὁ νεώτερος (250;μ.Χ.)
» Εἰκ. = » Εἰκόνες
Φιλούμ. =Φιλούμενος, ἰατρὸς ....(3ος αἰ. μ.Χ.)
Φιλόχ. =Φιλόχορος, ἱστορικὸς ...... (280 π.Χ.)
Φιλύλλ. =Φιλύλλιος, κωμικὸς ...... (5ος αἰ. π.Χ.)
Φιλύρ. =Φιλύρας Ρῶμος, ποιητής..(†1942)
Φιλωνίδ. =Φιλωνίδης, κωμικὸς .... (430 π.Χ.)
Φίντ. =Φίντυς, Πυθαγόρειος π. Στοβαίῳ
Φίρμικ. =Φίρμικος Μάτερνος, ἀστρολόγ.(335μ.Χ.)
Φλέγ. =Φλέγων ὁ Τραλλιανὸς ...... (130 μ.Χ.)
» Θαυμ. = » περὶ Θαυμασίων
» Ἱστ. ἀπ. = » Ἱστορικὰ ἀποσπάσματα
» Μακροβ. = » περὶ Μακροβίων
» Ὀλυμπ. = » Ὀλυμπιονικῶν κ.ΧρονικῶνΣυναγ.
Φλώρ. Πλατζ. =Φλώριος κ.Πλατζαφλώρα (14ος αἰ.μ.Χ.)
Φοιβάμμ. =Φοιβάμμων, ῥήτωρ .... (420 μ.Χ.)
Φοινικ. =Φοινικίδης, κωμικὸς .... (3ος αἰ. π.Χ.)
Φοῖνιξ =Φοῖνιξ, ἰαμβογράφος ......(3ος αἰ. π.Χ.)
Φορτ. =ΦωσκόλουΑ.Φορτουνᾶτος (17οςαἰ.μ.Χ.)
Φορτουνατ. =Φορτουνατιανός, ῥήτωρ (4ος αἰ; μ.Χ.)
Φραντζ. =Φραντζῆς Γεώργιος........ (1401 μ.Χ.)
Φρόντ. =Φρόντων Μ. Κορνήλιος.... (2ος αἰ.μ.Χ.)
Φρύν. =Φρύνιχος, γραμματικὸς........(180 μ.Χ.)
» Σοφ.Παρ. = » Σοφιστικὴ Παρασκευή
Φρύν. Κωμ. =Φρύνιχος, κωμικὸς............ (429 π.Χ.)
» Λυρ. = » Λυρικὰ ἀποσπάσματα
Φρύν. Τραγ. =Φρύνιχος, τραγικὸς............ (475 π.Χ.)
Φύλαρχ. =Φύλαρχος, ἱστορικὸς .... (219 π.Χ.)
Φυλότ. =Φυλότιμος, ἰατρός
Φωκ. Ἰω. =Φωκᾶς Ἰωάννης .... (1185 μ.Χ.)
Φωκυλ. =Φωκυλίδης, ἐλεγειακὸς .... (540 π.Χ.)
Φώσκ. =Φώσκολος Οὖγος ...... († 1827 μ.Χ.)
Φώτ. =Φώτιος. .... (850 μ.Χ.)
» Ἀμφ. = » Ἀμφιλόχια
» Βιβλ. = » Βιβλιοθήκη ἢ Μυριόβιβλος
» Λέξ. = » Λέξεων Συναγωγή (Λεξικόν)
» Μαν. = » κατὰ Μανιχαίων
» Νομ. = » Νομοκάνων
Φωτιάδ.'Αλ. =Φωτιάδης Ἀλ., ποιητὴς (c †1943 ;)
Φωτιάδ. Δ =Φωτιάδης Δημ. .... (18ος αἰ.μ.Χ.)
Φωτιάδ. Λ =Φωτιάδης Λάμπρ.......... († 1805 μ.Χ.)
Φωτιάδ. Φ =Φωτιάδης Φ. .... (σύγχρονος)

Χ

Χαιρήμ. =Χαιρήμων, τραγικὸς .... (380π.Χ.)
Χαιρήμ. Ἱστ. =Χαιρήμων, ἱστορικὸς ...... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Χαλκ. Δ. =Χαλκοκονδύλης Δημήτριος (15οςαἰ.μ.Χ.)
Χαλκ. Λ. =Χαλκοκονδύλης Λαόνικος(15ος αἰ. μ.Χ.)
Χαλκίδ. =Χαλκίδιος, φιλόσοφος ...... (500;μ.Χ.)
Χαμαιλ. =Χαμαιλέων, γραμματικὸς (3ος αἰ. π.Χ.)
Χάρ. =Χάρων, ἱστορικὸς............. (504 π.Χ.)
Χάραξ =Χάραξ, ἱστορικὸς......... (1ος αἰ. μ.Χ.)
Χάρ. Ἰαμβ. =Χάρης, ἰαμβογράφος .. (4ος-3ος αἰ. π.Χ.)
Χάρ. Ἱστ. =Χάρης, ἱστορικὸς............ (330 π.Χ.)
Χάρ. Τραγ. =Χάρης, τραγικὸς ....(;)
Χαρικλ. =Χαρικλείδης, κωμικὸς .... (μτγν.)
Χαριξ. =Χαριξένης, ἰατρὸς .... (2ος αἰ. μ.Χ.)
Χαρίσ. =Χαρίσιος, γραμματικὸς .. (4ος αἰ. μ.Χ.)
Χαρίτ. =Χαρίτων, ἐρωτικὸς ....(μτγν.)
Χαρώνδ. =Χαρώνδας, φιλόσοφος .... (7ος αἰ. π.Χ.)
Χατζιδ. =Χατζιδάκις Γεώργιος ...... (σύγχρονος)
» Ἀκαδ.'Αν. = » Ἀκαδημεικὰ ἀναγνώσματα
» Γλ.'Ερ. = » Γλωσσολογικαὶ ἔρευναι
» Ἱστ.'Ελλ.Γλ. = » Ἱστορία Ἑλλ. Γλώσσης
» Μεσ.Ν.'Ελλ. = » Μεσαιων. κ. Νέα Ἑλληνικὰ κ.ἄ.
Χατζόπ. =Χατζόπουλος Κ.,ποιητὴς (†1920 μ.Χ.)
» Βρ. Θρ. = » Βραδυνοὶ Θρῦλοι
» Ἐλεγ. = » Ἐλεγεῖα καὶ Εἰδύλλια
» Πύργ. = » ὁ Πύργος τοῦ Ἀκροποτάμου
» Τραγ. Ἐρ. = » Τραγούδια τῆς Ἐρημιᾶς κ.ἄ.

Χερχ. =Hercher P., φιλόλογος (1868 μ.Χ.)
Χίλ. =Χίλων, λυρικὸς .... (6ος αἰ.π.Χ.)
Χιονιάδ. =Χιονιάδης Γρηγ.,ἀστρον.(14ος αἰ.μ.Χ.)
Χίων =Χίων, ἐπιστολογράφος ...... (353π.Χ.)
Χιωνίδ. =Χιωνίδης, κωμικὸς .... (487π.Χ.)
Χοιρίλ. =Χοιρίλος, ἐπικὸς................ (440π.Χ.)
Χοιρίλ. Τραγ. =Χοιρίλος, τραγικὸς............ (523π.Χ.)
Χοιροβ. =Χοιροβοσκός, γραμματικὸς (590;μ.Χ.)
» Ἡφ. = » σχόλια εἰς Ἡφαιστίωνα
» Θεο. = » » εἰς Θεοδοσίου Κανόνας
» Ὀρθογρ. = » περὶ Ὀρθογραφίας
» Τρόπ. = » περὶ Τρόπων
Χορίκ. =Χορίκιος, σοφιστὴς ...... (6ος αἰ. μ.Χ.)
» Βρουμ. = » εἰς τὰ Ἰουστινιανοῦ Βρουμάλια
» Ζαχ. = » Ἐπιθαλάμιος εἰς Ζαχαρίαν
» Λυδ. = » Λυδοί
» Μιλτ. = » Μιλτιάδης
» Προκ. = » Ἐπιθαλάμιος εἰς Προκόπιον)
Χόρν =Χόρν Παντ., πεζογράφος (c †1941
Χοῦμν. Γ =Χοῦμνος Γεώργιος .. (16ος αἰ. μ.Χ.)
» Κοσμογ. = » Κοσμογέννησις
Χοῦμν. Μ =Χοῦμνος Μιχαὴλ ...... (12ος αἰ. μ.Χ.)
Χοῦμν. Ν =Χοῦμνος Νικηφόρος .... (14ος αἰ.μ.Χ.)
Χρησμ. Σιβ. =Χρησμοὶ Σιβυλλικοὶ .... (μτγν.;)
Χρησμ. Χαλδ. =Χρησμοὶ Χαλδαϊκοὶ .... (μτγν.)
Χρηστομ. =Χρηστομάνος Κ............(†1911 μ.Χ.)
» Ἐλισ. = » Τὸ βιβλίο αὐτοκρ.'Ελισάβετ
» Κερέν. Κ = » Κερένια Κούκλα
» Ὀρφ. Π = » Ὀρφικὰ Ποιήματα
Χριστοβ.Χ =ΧριστοβασίληΧρ.,λόγιος.(†1937
Χριστόδ. Χριστόδωρος Κοπτίτης .... (500 μ.Χ.)
» Ἐκφρ. = » Ἔκφρασις
Χριστόπ. =Χριστόπουλος Ἀθ.,ποιητής(†1849μ.Χ.)
» Λυρ. = » Λυρικὰ κ.ἄ.
Χριστ. Πάσχ. =ΧριστὸςΠάσχων,δρᾶμα(11-12οςαἰ.μ.Χ.)
Χριστφ. Ἀλεξ. =Χριστόφορος Ἀλεξανδρείας (805 μ.Χ.)
Χριστφ. Μυτ. =Χριστόφορος Μυτιληναῖος (11ος αἰ.μ.Χ.)
Χρον. Μορ. =Χρονικὸν τοῦ Μορέως......(1300 μ.Χ.)
Χρύσ. Στωϊκ. =Χρύσιππος, Στωϊκὸς .... (240 π.Χ.)
Χρυσ. Τυαν. =Χρύσιππος ὁ Τυανεύς.. (1ος αἰ.μ.Χ.)
Χρύσ. Ἔπ. =Χρυσᾶ Ἔπη.............. (ἀρχ. κ. μτγν.)
Χρυσοβ. =Χρυσοβέργης Λουκᾶς .... (1156 μ.Χ.)
Χρυσολ. Δ. =Χρυσολωρᾶς Δημήτριος(15ος αἰ. μ.Χ.)
Χρυσολ. Μ. =Χρυσολωρᾶς Μανουὴλ.. (14ος αἰ. μ.Χ.)
Χωματ. =Χωματιανὸς Δημήτριος.. (1220 μ.Χ.)

Ψ

Ψελλ. =Ψελλὸς Μιχαὴλ .... (†1078 μ.Χ.)
Δαιμ. = » περὶ Ἐνεργείας Δαιμόνων
» Διδασκ. = » Διδασκαλία Παντοδαπή
» Δόγμ. = » περὶ Δόγματος
» Δόξ. Ψ = » Δόξαι περὶ Ψυχῆς
» Ἑρμ. = » εἰς Ἀριστλ. περὶ Ἑρμηνείας Ὑπόμν.
» Ἰλ. = » μετάφρασις Ἰλιάδος
» Ρητ. = » περὶ Ρητορικῆς
» Σύν.Νομ. = » Σύνοψις Νόμων
» Σύν. Ρητ. = » Σύνοψις Ρητορικῶν Ἰδεῶν
» Χαλδ.'Εξ. = » Ἐξήγησις εἰς τὰ Χαλδαϊκὰ Λόγια
» Χαλδ.Δογμ. = » Ἐκθ. τῶν π. Χαλδαίοις δογμάτων
Ψ Διοσκ. =ΨευδοΔιοσκουρίδης ...... (μτγν.)
Ψ Καλλισθ. =ΨευδοΚαλλισθένης.......... (μτγν.)
Ψ Κωδ. =ΨευδοΚωδινὸς .... (μσν.)
Ψ Φωκυλ. =ΨευδοΦωκυλίδης .... (μτγν.)
Ψυχάρ. =Ψυχάρης Γιάννης .... (†1929 μ.Χ.)
» Ἀγν. = » Ἀγνή
» Γιαννίρ. = » Τὸ ὄνειρο τοῦ Γιαννίρη
» Ρόδ. Μῆλ. = » Ρόδα καὶ Μῆλα
» Ταξ. = » Τὸ Ταξίδι μου, κ.ἄ.

Ω

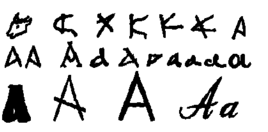
Ὡραπ. =Ὡραπόλλων .... (4ος αἰ.; μ.Χ.)
» Ἱερογλ. = » Ἱερογλυφικὰ
Ὡριγ. =Ὡριγένης, ἐκκλησιαστικὸς.. (330 μ.Χ.)
Ὡρίων =Ὡρίων, λεξικογράφος ....(450 μ.Χ.)
Ὧρος =Ὧρος, γραμματικὸς ....(5ος αἰ. μ.Χ.)
Ὠφελ. =Ὠφελίων, κωμικὸς .... (380 π.Χ.)

ΠΙΝΑΞ ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

σ.	=ἄλλως
αἰολ.	=αἰολικός,-όν
αἰτ.	=αἰτιατική
ἀκλ.	=ἄκλιτος,-ον
ἀλβ.	=ἀλβανική,-ικός
ἀλληλοπθ.	=ἀλληλοπαθής
ἀλχημ.	=ἀλχημιστής,-ικός
ἀμτβ.	=ἀμετάβατος,-ον,-ως
ἀμφ.	=ἀμφίβολον
ἀναγν.	=ἀναγνωστέον
ἀνατ.	=ἀνατομική,-ός
ἀνέκδ.	=ἀνέκδοτος,-ον
ἀντικ.	=ἀντικείμενον
ἀντικειμ.	=ἀντικειμενικός,-ή,όν,-ῶς
ἀντιδ.	=ἀντιδιαστολή
ἀντίθ.	=ἀντίθετον,-ος,-ως
ἀντίστ.	=ἀντίστοιχος-ον
ἀντων.	=ἀντωνυμία
ἀνών.	=ἀνώνυμος-οι
ἀόρ.	=ἀόριστος
ἀπ.	=ἀπόσπασμα,-ματα
ἀπαρέ.	=ἀπαρέμφατον
ἀποθ.	=ἀποθετικὸν ρῆμα
ἀπόκρ.	=ἀπόκρισις
ἀπολ.	=ἀπολύτως
ἀπρόσ.	=ἀπρόσωπον
ἀραβ.	=ἀραβική,-ικός
ἀραμ.	=ἀραμαϊκή,-ός
ἀρκ.	=ἀρκαδικός,-ή,-όν
ἀρσ.	=ἀρσενικόν
ἀρχ.	=ἀρχαῖος,-α,-ον
ἀρχ. λεξ.	=ἀρχαῖα λεξικὰ
ἀρχιτ κτ.	=ἀρχιτεκτονική,-ός
ἀσσίζ.	=ἀσσίζαι
ἀστρολ.	=ἀστρολογία,-ικός
ἀστρον.	=ἀστρονομία,-ικός
ἀσυν.	=ἀσυναίρετος,-ον
αὐξ.	=αὔξησις
αὐτοπθ.	=αὐτοπαθής
ἄχρ.	=ἄχρηστος
β.	=βίος
βιολ.	=βιολογία,-ικός,-ῶς
βλ.	=βλέπε
βλ. λ.	=βλέπε λέξιν
βλ. λς.	=βλέπε λέξεις
βοιωτ.	=βοιωτικός,-ή,-όν
βυζ.	=βυζαντινός,-ή,-όν
βοταν.	=βοτανική,-ικός
γαλλ.	=γαλλική,-ικός
γεν.	=γενικός,-ή,-όν,-ῶς
γενικ.	=πτῶσις γενική
γερμ.	=γερμανική,-ός
γεωδ.	=γεωδαισία,-ικός
γεωλ.	=γεωλογία,-ικός,-ῶς
γεωμ.	=γεωμετρία,-ικός
γλωσσ.	=γλωσσάριον,-α
γνωμ.	=γνωμικόν
γρ.	=γραφή
γραμμ.	=γραμματική,-ός,-ῶς
γρπ.	=γραπτέον
δ. ἀνάγν.	=διάφορος ἀνάγνωσις
δ.γρ.	=διάφορος γραφή
δεικτ.	=δεικτικός,-όν
δηλ.	=δηλαδή
δημ.	=δημοτική,-ός,-όν
διάθ.	=διάθεσις
δ. δίστ.	=δημοτικὸν δίστιχον
δ.ἑρμ.	=διάφορος ἑρμηνεία
δ. μυρ.	=δημοτικὸν μυρολόγι
δίγ.	=δίγαστον
διορ.	=διορισμός
διόρθ.	=διόρθωσις
δ.προφ.	=διάφορος προφορά
δ.τραγ.	=δημοτικὸ τραγούδι
δοτ.	=δοτική
δυϊκ.	=δυϊκός
δυν.	=δυνητικός
δωρ.	=δωρικός,-όν
ἑβρ.	=ἑβραϊκή,-ικός
ἐγκλ.	=ἐγκλιτικόν,-ός
εἰδ.	=εἰδικός,-ῶς
εἰκ.	=εἰκασία
εἰρων.	=εἰρωνικός,-ῶς
ἐκδ.	=ἔκδοσις
ἐκκλ.	=ἐκκλησιαστικός,-ῶς
ἐκφ.	=ἐκφορά
Ἔκφρ.	=Ἔκφρασις,-εις
ἐλεγ.	=ἐλεγεῖον,-εία,-ειακός
ἐμπρόθ.	=ἐμπρόθετος,-έτως
ἑν.	=ἑνικός
ἐνάρθρ.	=ἐνάρθρως
ἐνεργ.	=ἐνεργητικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐνεστ.	=ἐνεστώς
ἐνν.	=ἐννοεῖται
ἐνν.	=ἔννοια
ἐντ.	=ἐντεῦθεν
ἐξορκ.	=ἐξορκισμός,-οί
ἐπ.	=ἐπικός,-όν
ἐπέκτ.	=ἐπέκτασις
Ἐπιγρ.	=Ἐπιγραφή
ἐπίγρ.	=ἐπίγραμμα
ἐπίθ.	=ἐπίθετον
ἐπιθετ.	=ἐπιθετικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐπίρρ.	=ἐπίρρημα
ἐπιφ.	=ἐπιφώνημα
ἑρμ.	=ἑρμηνεία
ἐρώτ.	=ἐρώτησις
ἐσφ.γρ.	=ἐσφαλμένη γραφή
ἑτερόκλ.	=ἑτερόκλιτον
εὐκτ.	=εὐκτική
εὐφημ.	=εὐφημισμός
εὔχρ.	=εὔχρηστος,-ον
ἐφετ.	=ἐφετικόν
ζῳολ.	=ζῳολογία,-ικός
θ.	=θέμα
θεοδ.	=θεοδοσιανός
θηλ.	=θηλυκόν
θρησκειολ.	=θρησκειολογία,-ικός
ἰατρ.	=ἰατρική,-ικός,-ῶς
ἰδ.	=ἰδίως
ἰσπ.	=ἰσπανικός,-ή,-όν
ἱστ.	=ἱστορία,-ικός,-ῶς
ἰταλ.	=ἰταλική,-ικός
ἰων.	=ἰωνικός,-όν
κ.	=καί
κ.ἄ.	=καὶ ἄλλα
κ.ἀλλαχ.	=καὶ ἀλλαχοῦ
κατ.	=κατηγορούμενον
κατηγ.	=κατηγορηματικός,-ή,-όν
κρητ.	=κρητικός,-όν
κτ.	=κατά
κτλ.	=καὶ τὰ λοιπὰ
κττ.	=καὶ τὰ τοιαῦτα
κύρ.	=κύριος,-ον
κυρ.	=κυρίως
κώδ.	=κώδιξ,-ικες
κωμ.	=κωμικός-ῶς
λ.	=λέξις
λ.τραγ.	=λαϊκὸν τραγούδι
λακων.	=λακωνικός,-ικῶς
λατ.	=λατινική,-ικός
λεγόμ.	=λεγόμενος,-ον
Λειτουργ.	=Λειτουργικὰ βιβλία
λόγ.	=λόγος, λόγιον
λυρ.	=λυρικός,-ή,-όν,-ῶς
μ.	=μόνον
μαγ.	=μαγικός
μαθημ.	=μαθηματικός,-ά
μγθ.	=μεγεθυντικόν
ΜΜ	=Μανιάτικα Μυρολόγια
μεθομ.	=μεθομηρικός,-ή,-όν,-ῶς
μέλλ.	=μέλλων
μέσ.	=μέσος,-ον
μετεωρ.	=μετεωρολογικός-ῶς
μετοχ.	=μετοχικός,-ικῶς
μετων.	=μετωνυμία,-ός,-ῶς
μουσ.	=μουσική,-ικός,-ικῶς
μσν.	=μεσαιωνικόν,-ικός
μτ.	=μετά
μτβ.	=μεταβατικός,-ή,όν,-ῶς
μτγν.	=μεταγενέστερον,-ος
μτφ.	=μεταφορικῶς
μτφρ.	=μετάφρασις
μτχ.	=μετοχή
ναυτ.	=ναυτικός,-ή,-όν,-ῶς

νεώτ.	=νεώτερ· -ος
νομ.	=νομική,-ικῶς
νομοκ.	=νομοκάνων
ὅθ.	=ὅθεν
οἰκογ.	=οἰκογένεια
ὁμ.	=ὅμοιος,-ὁμοίως
ὁμοιογ.	=ὁμοιογένεια
ὄν.	=ὄνομα
ὀνομαστ.	=ὀνομαστική
ὅρ.	=ὅρος
ὀρθότ.	=ὀρθότερον,-ος
ὁριστ.	=ὁριστική
ὀρυκτολ.	=ὀρυκτολογία,-ικός
οὐδ.	=οὐδέτερον
οὐσ.	=οὐσιαστικὸ
π.	=παρά
παθ.	=παθητικός,-ικῶς
Πάπ.	=Πάπυροι
παράγ.	=παράγωγον, -α
παραθ.	=παράθεσις,-ετικὸς
παρακ.	=παρακείμενος
παράλλ.	=παράλληλος,-ον
παρατ.	=παρατατικός
παρερμ.	=παρερμηνεία
παρισ.	=παρισινός
παροιμ.	=παροιμία
περίφρ.	=περίφρασις,-ικῶς
περσ.	=περσική,-ός
πιθ.	=πιθανός,-ῶς
πλάγ.	=πλάγιος
πληθ.	=πληθυντικός
ποι.	=ποιητικός,-ικῶς
πραγμ.	=πρᾶγμα,-ατα
πρβλ.	=παράβαλε
πρόσ.	=πρόσωπον,-α
προσηγ.	=προσηγορικός,-ῶς
προστ.	=προστακτική
πρότασ.	=πρότασις
ρ.	=ρῆμα
ρηματ.	=ρηματικός,-ή,-όν
ρηματ. π.	=ρηματικὰ παράγωγ*
ρητορ.	=ρητορικός,-ικῶς
ρίζ.	=ρίζα
σ.	=σελίς
σανσκρ.	=σανσκριτικός
σατυρ.	=σατυρικός,-ικῶς
σημ.	=σημασία
σημιτ.	=σημιτι ὸς
σκώλ.	=σκώλιον
σλαβ.	=σλαβική,-ικός
σπαν.	=σπάνιος,-ως
στερ.	=στερητικόν
στρ.	=στροφή
στρατ.	=στρατιωτικός,-ῶς
συγγ.	=συγγενικός,-ῶς
συγκ.	=συγκοπή
συγκεκ.	=συγκεκομμένος,-ως
συγκρ.	=συγκριτικός,-ικῶς
συλλ.	=συλλαβή
Συναξ.	=Συναξάριον,-ιστής
σύνδ.	=σύνδεσμος
συνεκδ.	=συνεκδοχική,-ικῶς
συνεκφ.	=συνεκφορά
συνήθ.	=συνήθης,-ως
συνηρ.	=συνηρημένος
συνθ.	=σύνθεσις, συνθετικός
σύντ.	=σύνταξις
συχν.	=συχνάκις
σχόλ.	=σχόλιον,-α
Σχολ.	=Σχολιαστής
τ.	=τύπος
τμ.	=τμῆσις
τελικ.	=τελικός
τοπογρ.	=τοπογραφία,-ικὸς
τουρκ.	=τουρκική,-ικός
τροπ.	=τρ κός,-ῶς
Τυπικ.	=ΤυπικὸνΜοναστηρίων
ὑπερθ.	=ὑπερθετικόν,-ῶς
ὑπερσ.	=ὑπερσυντέλικος
ὑποθετ.	=ὑποθετικός
ὑποκ.	=ὑποκείμενον
ὑποκειμ.	=ὑποκειμενικός,-ῶς
ὑποκορ.	=ὑποκοριστικόν,-ῶς
ὑποτ.	=ὑποτακτική
φαρμακ.	=φαρμακολογία,-ικός
φαρμακευτ.	=φαρμακευτικός,-όν
φιλοσ.	=φιλοσοφία,-ικὸς
φρ.	=φράσις
φυσ.	=φυσικός,-ῶς
χειρόγρ.	=χειρόγραφον,-α
χημ.	=χημεία,-ικός
χρ.	=χρῆσις
χρν.	=χρόνος
χρησμ.	=χρησμός
χρον.	=χρονικός,-ῶς
Χρονογρ.	=Χρονογραφία,-φος,-οι
Ψ	=Ψευδο-
ψήφ.	=ψήφισμα
ὡσ.	=ὡσαύτως

* Τὰ ρηματ. π. τίθενται ἐν τέλει τοῦ ἑρμηνεύματος ὑπὸ ἴδιον ἀριθμὸν πρὸς εὐχέρειαν τῆς ἀναζητήσεως.
Αἱ λοιπαὶ ἐν τῷ κειμένῳ συντετμημέναι λέξεις εἶναι εὐδιάγνωστοι.

Α

Α, α, ἄλφα (τό), ἕτερος τύπος ἄλφη παρ' Ἡσ. (σημιτ. aleph), ἄκλ. (Ἡρωδιαν.2,776, πληθ. τὰ ἄλφα παρ' Ἀριστλ.Μεταφ.1087Α,8)· τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου : Πλούτ.Συμπ.9,2,3 ὃν (Κάδμον) φασι τὸ ἄλφα πάντων προτάξαι διὰ τὸ Φοίνικας οὕτω καλεῖν τὸν βοῦν (ΑΒ βοὸς κεφαλή) Πλάτ.Κρατ.431Ε ταῦτα τὰ γράμματα τό τε ἄλφα καὶ τὸ βῆτα καὶ ἕκαστον τῶν στοιχείων, Ἡρώνδ.3,22 ἐπίσταται δ' οὐδ' ἄλφα συλλαβὴν γνῶναι· || τροπικῶς ὁ πρῶτος, τὸ πρῶτον, ἡ ἀρχή : ΚΔ Ἀποκ.1,8 ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω ἀρχὴ καὶ τέλος, κ.ἄ. ὁ πρῶτος κ. ὁ ἔσχατος· || εἶναι δίχρονον, μακρὸν καὶ βραχὺ (Διον.Ἁλ.Συνθ. 74.75 R, Πλούτ.Συμπ.,92,2 κ.ἄ.)· || περὶ τῆς προφορᾶς αὐτοῦ : Πλούτ.Συμπ.9,2,3 πρώτην φύσει φωνὴν τῶν ἐνάρθρων ἐκφέρεσθαι διὰ τῆς τοῦ ἄλφα δυνάμεως· τὸ γὰρ ἐν τῷ στόματι πνεῦμα ταῖς περὶ τὰ χείλη μάλιστα πλάττεσθαι κινήσεσιν, ὧν πρώτην ἀνοιγομένων τὴν ἄνω διάστασιν οὖσαν ἐξιέναι τοῦτον τὸν ἦχον, ἁπλοῦν ὄντα κομιδῇ καὶ μηδεμιᾶς δεόμενον πραγματείας, μηδὲ τὴν γλῶτταν παρακαλοῦντα μηδ' ὑπομένοντα, ἀλλὰ κατὰ χώραν ὑποκειμένης ἐκείνης ἐκπεμπόμενον· καὶ περὶ τῆς προφορᾶς τοῦ μακροῦ ἄλφα : Διον.Ἁλ.Συνθ.75 R, εὐφωνότατον τὸ ἄλφα ὅταν ἐντείνηται· λέγεται γὰρ ἀνοιγομένου τοῦ στόματος ἐπὶ πλεῖστον καὶ τοῦ πνεύματος ἄνω φερομένου πρὸς τὸν οὐρανόν· || ὡς μουσικὸν σημεῖον : Ἀλύπ.372.373 κ.ἄ. ἄλφα καὶ βαρεῖα, Γαυδ.352 ἄλφα ἀνεστραμμένον, ΣτράτωνΑΠ12,187 ἀμφοτέρους δὲ (τοὺς φθόγγους) κρούων, τοῖς φθονεροῖς λάμβδα καὶ ἄλφα λέγε, πρβ. ἡμίαλφα. || Ὡς ἀριθμητ. σημεῖον α'=εἷς καὶ πρῶτος (τὸ κεφ. ἤδη ἐν ἐπιγραφῇ τοῦ ε' π.Χ.αἰῶνος) ἀλλὰ ͵α = χίλιοι.

Τὸ α ἐν ταῖς διαλέκτοις. Τὸ ἐξ ἀρχῆς μακρὸν α μένει ἐν τῇ Δωρικῇ καὶ τῇ Αἰολικῇ διαλέκτῳ, τρέπεται εἰς η ἐν τῇ Ἰωνικῇ, ἐν δὲ τῇ Ἀττικῇ μένει ὡς τὸ πολύ, ὅταν προηγῆται αὐτοῦ ρ ἢ ι ἢ ε· || μακρὸν α ἐν τῇ ἑν.ὀνομ.ἀρσ. ὀνομάτων τῆς α' κλίσεως (γεν. -ας) : τελέστα (Ἠλεῖοι), Μεγέα, ὀλυμπιονίκα (Βοιωτοί)· || ἀντὶ τοῦ γνησίου μακροῦ ε η : πατάρ (πατήρ), βασιλᾶος (βασιλῆος), (γεν. τοῦ βασιλεύς), Ϝράτρα (ῥήτρα), πεντάκοντα (Ἠλ.), δαλέομαι (δηλέομαι Δωριεῖς, Ἠλ.), πλᾶθος (πλῆθος Ἠλ.), ἀποσταλᾶμεν (ἀποσταλῆναι), φαίναται (φαίνηται), ἀνατεθᾶι (ἀνατεθῇ), κ.ἄ. (Ἠλ.)· || βραχὺ α ἀντὶ τοῦ ε πρὸ τοῦ ρ : ἰαρὸς κτλ. (Δωρ. Ἠλ.Βοιωτ. κ.ἄ.), Ϝάργον (ἔργον) ἐλεύθαρος κ.ἄ. (Ἠλ.), δάρμα (δέρμα Δελφ.), Ϝεσπάριοι, φάρειν (ἀλλὰ κ. διαφέρειν Λοκροί). πρὸ τοῦ β : εὐσαβέοι (Ἠλ.) μετὰ τὸ δ καὶ πρὸ τοῦ σ : δάλτον, παντακόπαστος (Κύπριοι)· ἐν τοῖς στράφειν (στρέφειν), τράπειν (τρέπειν), τράχειν (τρέχειν Δωρ.)· ἀντὶ τῆς αὐξήσεως ε : ἀπόησεν (ἐποίησεν Ἠλ.)· ἐν τῷ ἐνεστ. εὐκτ. : ἀποτίνοιαν (ἀποτίνοιεν), παρβαίνοιαν (παραβαίνοιεν) κ.ἄ. (Ἠλ.)· || βραχὺ α τελικὸν παρὰ τοῖς Αἰολεῦσιν ἀντὶ τοῦ μακροῦ α τῶν ἄλλων Ἑλλήνων : Ἀφρόδιτα, εἴρηνα, Ἔλενα κτλ.· || τὸ δωρικὸν (λακωνικὸν) μακρὸν α, προφερόμενον βραχύ, σῴζεται νῦν ἐν λ. τῆς Τσακωνικῆς διαλέκτου, οἷον ἁ (ἡ, θηλ. ἄρθρον), ἀμέρα (ἡμέρα), ἀράχνα (ἀράχνη), ἀστραπά (ἀστραπή), λίμνα (λίμνη), μᾶλι (μᾶλον=μῆλον), μάτη (μάτηρ = μήτηρ), σάμερε (σάμερον=σήμερον), φωνά (φωνή), ψαῦχα (ψυχή) κτλ.· || σποράδην δὲ ἀπαντᾷ καὶ ἐν ὀλίγαις λ. ἄλλων τὸ πάλαι δωρικῶν χωρῶν, οἷον σακάζω, σάκασμα (πρβ. ἀρχ. σακίτας, σηκάζω), Μίλατο, σαμαιά (σημαία) κτλ. ἐν Κρήτῃ, Δαματρία (Δημητρία) ἐν Ῥόδῳ, λανός (ληνός) ἐν Κρήτῃ, Μακεδονίᾳ κ.ἄ. κοίτα (κοίτη) ἐν Κυθήροις· || βραχὺ α ἐξ ἀναπτύξεως παρὰ τὸ ρ ἐν τῇ ἀρχ. γλώσσῃ ἀπαντᾷ ἐν ταῖς λ. βάραγχος (βράχος Ἱππῶν.), ἀράχοντος (ἄρχοντος, Ἤλιδος ἐπιγρ.), πρβλ. κ. δάρυλλος. α βραχὺ ἐξ ἀφομοιώσεως πρὸς τὸ α παρακειμένης ἐν τῇ λέξει συλλαβῆς εὑρίσκεται ἐν ταῖς λ. ἀδαλφοῦ Πάπ. α' αἰῶνος π.Χ., (πρβλ. τὸ νέον ἰδιωμ. ἀδαρφός), ἐπηγγέλμαθα (ἐπηγγέλμεθα Πάπ. β' αἰῶνος π.Χ.), ἐθαράπευσε (Ἐπιγρ. α' αἰῶνος μ.Χ.) θαραπευτής (Ἐπιγρ. β' αἰῶνος μ.Χ.), Μαγαρικός (κέραμος)=Μεγαρικὸς : πρβ. τὰ νεώτ. μαγαρίζω, μαγάρα, λακάνη (λεκάνη Κύπρ.), μαλάγγι (μελάγγι, μέλαινα γῆ, Σκῦρος), μαναχὸς (μοναχὸς Κρήτ.) κ.ἄ.· || ἐν ἀρχῇ λ. εὑρίσκεται α βραχὺ ἐξ ἀφομ. ἐν τῇ λ. ἀπάναγκον (ἐπάναγκον· Πάπ. β' αἰῶνος π.Χ.)· ὁμ. τὰ δημ. ἀπάνω, ἀλαφιασμένος, ἀλαφρός, ἄξαφνα, ἀργάζω, ἀργαλειός, ἀργάτης, ἀφαλός κττ.

α ἀχώριστον μόριον ἐν ἀρχῇ λ. ἐν συνθέσ. 1) στερητικὸν ἢ ἀποφατικὸν ἢ ἀρνητικόν, (συγγ. νη, ἄνευ)· σημαίνει στέρησιν, ἔλλειψιν : ἀθάνατος, ἄπολις, ἄτεκνος, ἄφωνος, ἄχειρ, ἄβατος, ἄτρητος, ἄφιλος· || πρὸ φωνήεντος αν : ἀναίτιος, ἀνάξιος, ἀνάργυρος, ἄναρθρος, ἀλλὰ μόνον α πρὸ λέξεων, αἵτινες εἶχον ἐν τῇ ἀρχῇ Ϝ : ἀϜέκων - ἀέκων - συνηρ. ἄκων, ἀϜεργὸς - ἀεργὸς - συνηρ. ἀργός, ἄϜεθλος, συνηρ. ἆθλος, ἢ σ, ὅπερ ἔπειτα ἐγένετο δασὺ πνεῦμα καὶ ἀπεβλήθη : ἄυπνος κ. ἄ., ἔτι δὲ καὶ πρὸ λέξεων ἀρχομένων ἀπὸ ο : ἀόργητος, ἄοσμος· || πολλάκις εὑρίσκονται δύο τύποι : ἀνόμματος κ. ἀόμματος, ἄοικος κ. ἄνοικος, ἄοπλος κ. ἄνοπλος, ἄοσμος κ. ἄνοσμος, ἀοχλησία κ. ἀνοχλησία· || ἔχει δὲ προσέτι τὸ α τοῦτο τὴν ἔννοιαν τοῦ κακοῦ, μικροῦ, δυσκόλου : πρβ. ἀβουλία (δυσβουλία), γάμος ἄγαμος (κακὸς γάμος), ἄδωρα δῶρα, νύμφην τ' ἄνυμφον. Κατὰ Kretschmer ὁ ἀρχικὸς τ. τοῦ στερητ. μορίου ἦτο ἀνα, ὡς ἐν ταῖς λ. ἀνάεδνος, ἀνάελπτος, ἀλλ' ὑπ' ἄ. γράφεται ἀνέεδνος (ἀνέϜεδνος) κ. ἀνέελπτος (ἀνέϜελπτος). Εἶναι δὲ τὸ α βραχύ· ἀλλ' ὅταν λέξις τις ἔχῃ βραχείας τὰς τρεῖς πρώτας συλλαβάς, τὸ α ἐκτείνεται παρὰ τοῖς ἐπικοῖς καὶ συχνὰ τοῖς λυρικοῖς καὶ τοῖς δραματικοῖς ποιηταῖς χάριν τοῦ μέτρου, οἷον ἐν τῇ λ. ἀκάματος καὶ ἀείποτε ἐν λ. ἀθάνατος· ἐν τῇ δημ. ἔχει καὶ τρεῖς ἄλλους τ. : ανα-, ανε- κ. ανη- : ἀνάβαθος ἢ ἄβαθος, ἀνεβάσταγος ἢ ἀβάσταγος, ἀνήφητος ἢ ἄφητος· 2) ἀθροιστικὸν (ἐπίρρ. ἅμα), ἐμφαῖνον τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁμοῦ (δασυνόμενον ἐν ταῖς λ. ἀθρόος, ἅπας, ἅπαξ, ἁπλοῦς) : ἀκόλουθος, ἀγάλαξ κ. ἀγάλακτος πρὸς τῷ ὁμογάλακτος, ἀγάστωρ πρὸς τῷ ὁμογάστωρ, ἄκοιτις πρὸς τῷ ὁμόκοιτις κ. ὁμόκοπος, ἄλοχος πρὸς τῷ ὁμόλοχος· ἀντὶ τοῦ α ἀπαντᾷ καὶ ο, οἷον ὀγάστωρ· 3) ἐπιτατικόν· ὡς τοιοῦτον χαρακτηρίζεται τὸ ἀρκτικὸν α τῶν λέξεων ἄβιος ἀντὶ πολύβιος, ἄδρομος ἀντὶ πολύδρομος, ἄξυλος ἀντὶ πολύξυλος, ἀτενής, ἀχανής κ.ἄ.· ὁμ. ἐπιτατικὴν ἔννοιαν ἔχει καὶ ἐν τῇ δημ. : ἄβαθος, ἀμουρος - ἄμωρος (ἀνόητος), ἄχλωμος (πολὺ χλω-

μός) κ.ἄ.· 4) **προθεματικὸν ἢ κατὰ πλεονασμόν**: **ἀβληχρός, ἀσπαίρω, ἀσταφίς, ἀστεροπή** κτλ. πρὸς τῷ **βληχρός, σπαίρω, σταφίς, στεροπή** κ.ἄ. (ἀντὶ τοῦ α καὶ ο: **ὀσταφίς**)· κ. δημ.: **ἀβδέλλα, ἀμασκάλη, ἀνᾶμα, ἀπήγανος** κττ.

ἆ ἐπιφών. δηλωτικὸν ποικίλων συγκινήσεων ἤδη ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου: Ὀδ.Υ 351 **ἆ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε;**· ‖ **ἆ, μπράβο, - ἆ, ἔτσι 'σαι σύ** κττ.

ἆ ἆ ἢ **ἂ ἂ** ἐπιφών. γελαστικόν, μτγν. κ. νεώτ. **χὰ χά.**

ἄα ἢ ἀά Φώτ. λεξ. «σύστημα ὕδατος».

ἄα (ἡ) αἰολ. ἠώς.

ἀάατος-ον μὲ μακρὰν τὴν παραλήγουσαν: Ἰλ.Ξ 271 **ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ** (εἰς ὃ ὁρκιζόμενος θεὸς δὲν ἠδύνατο νὰ παραβῇ τὸν ὅρκον του)· 2) μὲ τὴν παραληγ. βραχεῖαν: Ὀδ.Χ 5 **ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται** (ἆθλος ἐπιβλαβής, δυσχερής, δ.ἑρμ. ἄμεμπτος, ἄψογος)· 3) Ἀπολλ. Ρ 2,77 **κάρτος ἀάατος** (ἀήττητος) (πιθ. ἐκ τοῦ ἀ+ἀϝάτη - ἄτη, βλάβη -, **ἀάϝατος** ἢ τοῦ **ἀάω**).

ἀάβακτοι Ἡσ. «ἀβλαβεῖς» πιθ. τὸ **ἀάατος** βλ. λ.

ἀάβηκτον Ἐϝουδ. «μέλαν, ἀβλαβὲς» Γλωσσ. Κυρίλλ. ἀάβυκτον.

ἀαγής-οῦς-ές (ἄγνυμι) ὁ μὴ ἀγνύμενος, ἄθραυστος, σκληρός, ἰσχυρός.

ἄαδα Ἡσ. «ἔνδεια· Λάκωνες».

ἀαδεῖν Ἐϝουδ. «ὀχλεῖν, ἀπορεῖν».

ἀαδένη (ἡ) Ἡσ. «ὑεία κόπρος» Γλωσσ. **ἀαδέν.**

ἀαδής-ές δωρ. ἀηδής.

ἀάζω ἐκπνέω δι' ὅλου τοῦ στόματος ὡς ἵνα θερμάνω, χουχουλίζω: Ἀριστλ.Πρ.34,7 **φυσῶσι μὲν γὰρ ψυχρόν, ἀάζουσι δὲ θερμόν** (λ.πεποιημένη).

ἄαθι Γλωσσ. Κυρίλλ. «αὐτόθι».

ἀάθικτον Ἡσ. «ἄφθαρτον, ἀβλαβές».

ἀάκατος Ἐϝουδ. «τριακάς· Κύπριοι».

ἀακίδωτος-ον (ἀκίς) ὁ ἄνευ ἀκίδος: Γλωσσ. Κυρίλλ. «βέλος χωρὶς σιδήρου».

ἀακραγές Ἐϝουδ. «συὸς (χοίρου) κόπρος».

ἄακτος ἄθραυστος, σῶος· Ἡσ. «ἀαγής».

ἀάλιον Ἡσ. «ἀάλιον· ἄπλεκτον»· Λεξ. «ἄτακτον».

ἀάμινς-θος (ἡ) Λεξ. «ἰξευτήριον», ἰξόβεργα.

ἀαναίμα (ἡ) Ἡσ. «πολλαχὴ χάρις» (ἀμφ.)· 2) δ. ἑρμ. ἐκ τοῦ «**πολλαχοῦ ἡ καρίς**» (γαρίδα).

ἀάνδιχα Γλωσσ.Κυρίλλ. «δίχα, χωρίς».

ἀάνης Ἡσ. «χρήσιμος».

ἀανής-ές Ἡσ. «ὁ μὴ τελεσθησόμενος».

ἄανθα (ἡ) κ. ἀάνθα Ἡσ. «εἶδος ἐνωτίου π. Ἀλκμᾶνι ἢ Ἀριστοφάνει»: Ἀλκμ.ἀπ.120, Ἀριστφ.ἀπ.926.

ἀάομαι παθ. τοῦ **ἀάω** βλ.λ.

ἀάπλετος ἐπ. μτγν. ἄπλετος βλ. λ.

ἄαπτος-ον (στερ. **ἀ+ἅπτομαι**) ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐγγίσῃ, ἀκαταμάχητος, ἀκατάβλητος: Ἰλ.Α 567 **ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.**

ἀάρης Ἐϝουδ. «χρήσιμος».

ἄας γεν. τοῦ **ἄα** = ἠώς, ξημέρωμα· 2) ἐπίρρ. αὔριον: Βοιωτ. ἄες βλ. λ.

ἀασιφόρος-ον Ἡσ. «βλάβην φέρων».

ἀασιφρονία (ἡ) Φωτ.λεξ. «ἀφροσύνη»

ἀασιφροσύνη (ἡ) ἀεσιφροσύνη βλ. λ.

ἀασίφρων-ον ἀεσίφρων βλ. λ.

ἀάσκει Ἡσ. «βλάπτει».

ἀάσκεπτος-ον ἐπιτατικὸν τοῦ ἄσκεπτος βλ.λ.

ἀασμός (ὁ) ἐκπνοὴ δι' ἀνοικτοῦ τοῦ στόματος (ἐκ τοῦ **ἀάζω**): Ἀριστλ.Πρ.964 Α 18.

ἀάσπετος-ον μτγν. ἐπ. ἐπιτατικὸς τύπος τοῦ ἄσπετος βλ.λ.: Κόϊντ.3,673.

ἀάστονα Ἡσ. «ἀνεύφραντα».

ἀάσχετος-ον ἐπιτατικὸν τοῦ ἄσχετος βλ. λ.

ἄαται ἐπ. τ. ἀντὶ ἄεται τοῦ ρ. **ἄω** κορέννυμι: Ἡσιοδ.Α 101.

ἀάταλε Ἡσ. «ἀπλήρωτε».

ἀατήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἀτιμάζων, ἀτιμαστής: Μαν.4,56 **ἀατὴρ ἀλλοτρίων λεχέων.**

ἄατος-ον (στερ. **ἀ+ἄω**=κορέννυμι) συνῃρ. ἆτος ἀκόρεστος: Ἰλ.Ε 388 **ἄατος πολέμοιο**· 2) ἀντὶ ἄπτος βλ. λ., ὁρμητικός, σφοδρός.

ἀάτυλον Ἡσ. «ἀβλαβές».

ἀάω κ. παθ. **ἀάομαι** ἐπ. βλάπτω, φθείρω, τὸν νοῦν, ἀφαιρῶ τὴν διανοητικὴν διαύγειαν, οἷον διὰ οἴνου, διὰ τοῦ ὕπνου, πλανῶ ἐξαπατῶ: Ὀδ. Λ 61 **ἆσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ καὶ οἶνος,** Σοφ.Ἀπ.554 **Ἄτη, ἣ πάντας ἀᾶται**· 2) τὸ παθ. ἀμτβ. χάνω τὴν διαύγειάν μου, πλανῶμαι: Ἰλ.Ι 116 **ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ,** Ἰλ.Π 685 **μέγ ἀάσθη.**

ἄβ ὁ πέμπτος μὴν τῶν Ἑβραίων.

ἄβα Ἡσ. «τρόχος (διορθ. τάραχος) ἢ βοή».

ἄβα (ἡ) δωρ. **ἀντὶ ἥβη.**

ἀβάγητρον Ἡσ. «λεπτόν» πρβλ. **ἀβαήρ.**

ἄβαγνα Ἡσ. «ῥόδα ἀμάραντα· Μακεδόνες».

ἀβαδδών (ἑβρ.) ἄγγελος τῆς ἀβύσσου: ΚΔ Ἀποκ. 9,11 **Ἀβαδδών .. ἐν δὲ τῇ Ἑλληνικῇ . Ἀπολλύων**

ἀβαδής-ές μσν. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βαδίζῃ καλῶς·

ἀβάδιστος-ον γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ μὴ **βατός**; σχόλ. Ὀππ. Ἀλ.2,526 **ἀβάδιστος πάντος.**

ἄβαζος Σουΐδ. «ἤγουν ἐστερημένος τοῦ βάζειν» τοῦ λέγειν· ‖ αὐτ. «ἥσυχος».

ἀβαήρ Σουΐδ. «ὁ λεπτός».

ἀβάβ Ἡσ. «διδάσκαλος· Κύπριοι», πρβλ. **ἀββᾶς.**

ἄβαβα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς βάθος, ρηχά.

ἀβαθής-οῦς-ές μτγν.κ.νεώτ.ὁ μὴ ἔχων βάθος, ρηχός.

ἀβάθματα Ἡσ. «στρέμματα».

ἀβαθμίδωτος-ον μτγν. ὁ ἄνευ βαθμίδων.

ἀβαθμολόγητος-ον νεώτ. ὁ μὴ βαθμολογηθείς: **ἀβαθμολόγητος μαθητής - ἔκθεσις.**

ἀβαθμολογήτως ἐπίρρ. νεώτ. δημ. **ἀβαθμολόγητα** ἄνευ βαθμολογήσεως, βλ. λ.

ἄβαθος-η-ο δημ. ἀ ἀνάβαθος ὁ μὴ ἔχων πολὺ βάθος, ρηχός: **ἄβαθο πηγάδι - ἄβαθα νερά.**

ἀβαθούλωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἢ μήπω κοιλανθείς, ποὺ δὲν εἶναι ἢ δὲν ἔγινε βαθουλός

ἄβαθρος-ον μσν. ὁ ἄνευ βάθρου, ἄνευ βάσεως.

ἀβαθύρριζος-ον νεώτ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ μὴ ἔχων ἢ ὁ μὴ προωθῶν τὰς ρίζας αὐτοῦ εἰς βάθος.

ἀβαίνω Γλωσσ.Κυρίλλ. «στένω οἰμώζω».

ἀβάκα (ἡ) δημ. συντροφιά, συνεταιρισμός, ἰδίᾳ ἐν χαρτοπαιγνίῳ: **κάναμε ἀβάκα στὸ παιγνίδι**· 2) γεν. συμφωνία: **ἔχαμε ἀβάκα νὰ φύγωμε πρωΐ**· 3) κ. ὡς ἐπίρρ. παίζομε ἀβάκα = συντροφικά.

ἀβάκειον (τὰ) Πάπ. ὁ πεσσός, τὸ ζάρι.

ἀβακέω ἐπ. εἶμαι ἀβακής, ἄφωνος, μένω ἄναυδος: Ὀδ.Δ 249 **οἱ δ' ἀβάκησαν πάντες.**

ἀβακέως ἐπίρρ. ἡσύχως: Ἀνών. ποι. ἐν ΕΜ 2, 57 **ἀβακέως εὕδοντι**· 2) ἀσυνέτως, μωρῶς.

ἀβακήμων-ον Ἡσ., ΑΒ «ἄλαλος, ἀσύνετος».

ἀβακηνούς ΑΒ «τοὺς γυναικὶ μὴ ὁμιλήσαντας».

ἀβακής-ές ἄφωνος, ἥσυχος· ‖ δθ.. πρᾶος, ἀφελής: Σαπφ.108 (72) **ἀβάκην τὰν φρέν' ἔχω**· Ἡσ. «**ἀβάκην**· ἀφελῆ, ἀσύνετον, ἡσύχιον».

ἀβάκητον ΑΒ Ἡσ. «ἀνεπίφθονον».

ἀβακίζομαι σιωπῶ, ἄ. **ἀβακέω** βλ.λ.: Ἀνακρ.65(4)7.

ἀβάκιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ **ἄβαξ** βλ. λ. πινάκιον· ‖ εἰδ. ἡ ἐκ σχιστολίθου μέλαινα πλάξ, ἐφ' ἧς ἀσκοῦνται διὰ κονδυλίου εἰς τὸ γράφειν οἱ μικροὶ μαθηταί· 2) ἀρχαιολ. ὁ ἄβαξ βλ.λ.2).

ἀβακίσκος (ὁ) μικρὸς ἄβαξ, μέρος ψηφιδωτοῦ: Μοσχίων π. Ἀθ.5,207 C **δάπεδον εἶχεν ἐν ἀβακίσκοις συγκείμενον ἐκ παντοίων λίθων.**

ἀβακλή (ἡ) γλωσσ.Κυρίλλ. «ἄμαξα»

ἀβακοειδής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ἔχων σχῆμα ἄβακος.

ἀβάκτις (ὁ) (ab actis) μσν. ἄκλ. ἀρχειοφύλαξ ἢ συντάκτης δημοσίου τύπου ἰδιωτικῶν ἐγγράφων: Λυδ.Περὶ ἀρχ.3,20 «σημαίνει τὸν ἐπὶ τοῖς χρήμασι πραττομένοις ἐφεστῶτα».

ἄβακτον κ. **ἄβυκτον** ΑΒ «τὸ μὴ μακαριστὸν Δωριεῖς δὲ τὸν ἀνεπίπληκτον καὶ ἄμεμφῆ».

ἀβάκχευτος-ον ὁ μὴ μεμυημένος τὰ βακχικὰ ὄργια : Εὐρ.Βάκχ.472' || ὁ ἄνευ βακχικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ὁ ἄνευ χαρᾶς : Εὐρ.'Ορ.319 **ἀβάκχευτον αἳ θίασον ἐλάχετ' ἐν δάκρυσι καὶ γόοις.**

ἀβακχίωτος-ον μὴ τῷ Βάκχῳ προσφυής, δθ. μὴ πόσιμος : Τιμοθ.Περσ.73 **ἀβακχίωτος ὄμβρος.**

ἀβαλαία 'Ησ. « συγγραφή, ὁμολογία ».

ἄβαλε ἢ ἆ βαλε ἐπιφών. εὐκτ. : 'Αγαθ.'Επ.50,1 **ἄβαλε μηδ' ἐγένοντο γάμοι'** 2) σχετλιαστ. εἴθε ἢ φεῦ.

ἀβαλή 'Ησ. « ἀχρεῖον· Λάκωνες, αἳ δὲ νωθρόν »' 2) ἀβαλής ἀντὶ ἀβαρής· 'Ησ. « ἀσύνετος ».

ἄβαλις (ἡ) 'Ησ. « μοχθηρὰ ἐλαία ».

ἀβαλσάμωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βαλσαμωμένος, ἀταρίχευτος· || ἐπίρρ. **ἀβαλσάμωτα.**

ἄβαλτος-η-ο δημ. ὁ μὴ βαλμένος, ὁ μήπω τοποθετηθεὶς εἰς ἣν θέσιν προορίζεται : **ἐλιὲς ἄβαλτες στὴν ἅρμη, - ἔχω τὰ κρεμμύδια ἄβαλτα** (ἀφύτευτα)' 2) ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὑποδημάτων κτπ., ὁ μήπω τεθεὶς εἰς χρῆσιν, ἀφόρετος, ἀμεταχείριστος· 3) ὁ μὴ ὑπ' ἄλλου παρωθηθεὶς εἴς τινα πρᾶξιν.

ἀβαμβάκευτος-αν ἄνευ ἀρτύματος : Πυργίων π.'Αθ.4,143 Ε **ἀβαμβάκευτα τοῖς ὀρφανοῖς παρατίθεται** (ἐκ διορθ. τοῦ **ἀβαμβάκευστα**).

ἀβάναυσος-ον μσν. ὁ μὴ βάναυσος, ἐλευθέριος, ὁ ἔχων καλοὺς τρόπους· ἐπίρρ. **ἀβαναύσως.**

ἀβανήθ (ἑβρ.), ζώνη ἀρχιερέως : 'Ιωσ.ΑΙ 3,7,2.

ἀβανιά (ἡ) δημ. (ἰταλ.) βλάβη, ζημία· 2) διαβολή, συκοφαντία, κακολογία : **μοῦ 'βγαλαν μιὰ ἀβανιά·** 3) στενοχωρία, συμφορά, ζημιά, κακοτυχία, περιπέτεια : **μᾶς βρῆκαν πολλὲς ἀβανιές.**

ἀβανιάζω δημ. ζημιῶ· 2) συκοφαντῶ.

ἀβανιάρης-α-ικο δημ. κ. **ἀβάνης** συκοφάντης.

ἀβανίζω δημ. διαβάλλω, συκοφαντῶ.

ἀβανιστής (ὁ) κ. **ἀβάνης-ισσα** κ. **ἀβανιάρης** κακολόγος, συκοφάντης.

ἀβάντα (ἡ) δημ. (ἰταλ.) ἐπικουρία, στήριγμα : **ἔχω ἀβάντα τοὺς φίλους μου·** 2) χρηματικὸν ἐπίδομα εἰς ἀργομίσθους, ἰδίᾳ ἐν χαρτοπαιγνίοις : **θέλω ἀβάντα, - ζῆ μὲ τὶς ἀβάντες.**

ἀβανταδόρικος-η-ο δημ. ὁ ἰδιάζων εἰς ἀβανταδόρον βλ.λ., κατὰ τρόπον ἀβανταδόρου· ἐπίρρ.**-α.**

ἀβανταδόρος (ὁ) θηλ. **-α-** ἡ **ισσα** δημ. ὁ διὰ χρηματικῶν παροχῶν ἐξ εὐτελῶν ὑπηρεσιῶν ἀποζῶν· || εἰδ. ὁ παίζων ἐν χαρτοπαιγνίῳ διὰ λογαριασμὸν τῆς χαρτοπαικτικῆς ἐπιχειρήσεως οἷον λέσχης, καζίνου κτπ.· 2) ὁ διὰ δόλου πλεονεκτῶν ἐν παιγνίοις.

ἀβάντσα δημ. (ἰταλ.) κ. **-τσο** προκαταβολή.

ἀβαντσάρω δημ. (ἰταλ.) προκαταβάλλω· 2) εἶμαι ἀνώτερος, ὑπερτερῶ· 3) πλειοδοτῶ, ἐπαυξάνω : **πάω ἀβάντσο - νὰ ταῦ ἀβαντσάρῃς τὸ μισθό·** 4) πλεονάζω : **μοῦ ἀβαντσάρισε μοῦστος·** 5) ἔχω λαμβάνειν παρ' ἄλλου.

ἀβάντσο (τὸ) δημ. (ἰταλ.) κέρδος : **δουλειὲς ποὺ δὲν ἔχουν ἀβάντσο·** 2) προκαταβολή : **μοῦ 'δωσε ἀβάντσο·** 3) πλεονέκτημα εἴς τι.

ἄβαξ-ακος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. πλὰξ ἢ σανὶς ἐπίπεδος, πίναξ· || εἰδ. ἐν τοῖς δικαστηρίοις 'Αθηνῶν πρὸς ἀρίθμησιν τῶν ψήφων τῶν δικαστῶν : 'Αριστλ. 'Αθ.69 **τὸν ἀμφορέα .. ἐξερῶσιν ἐπὶ ἄβακα τρυπήματα ἔχοντα ὅσαιπερ εἰσὶν αἱ ψῆφοι'** || εἰδ. πίναξ πεπασμένος δι' ἄμμου ἢ κόνεως πρὸς χάραξιν γεωμετρ. διαγραμμάτων· ὑποκορ. **ἀβάκιον·** || σανὶς ἐφ' ἧς ἔπαιζον πεσσοὺς ἢ κύβους· || σκεῦος ἐφ' οὗ ἔφερον τὰ προσφάγια, δίσκος· 2) κ.νεώτ. ἀρχιτεκτ. ἡ πλὰξ ἡ ἀποτελοῦσα τὸ ἄνω μέρος τοῦ κιονοκράνου· 3) τετράγωνα πλακίδια πρὸς ἐπίστρωσιν δαπέδου ἢ τοίχων· 4) μσν. οἱ **ἄβακες** θέσεις τις ἐν τῷ θεάτρῳ· 5) μσν.κ.νεώτ. ἀριθμητικοὶ πίνακες ἰδίως οἱ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ· 6) νεώτ.μαθημ. σύστημα γραμμῶν ἐπὶ πίνακος ἀντιστοιχουσῶν εἰς δεδομένην ἐξίσωσιν πρὸς σπουδὴν ταύτης· 7) νεώτ. ναυτ. τὸ ἄνω μέρος τῆς πρύμνης παντὸς πλοίου, δημ. καθρέφτης· 8) νεώτ. στρατ. ἓν τῶν κυριωτέρων τμημάτων τῆς σκοπευτικῆς διόπτρας τοῦ πυροβόλου· || **ἄβακες βλητικῆς, προβλημάτων, βλητικῶν συναρτήσεων** κλπ. σύστημα γραμμῶν δι' ὧν ἄνευ ὑπολογισμοῦ ὁρίζονται τὰ διάφορα στοιχεῖα βολῆς· || τοπογρ. μικρὰ πινακὶς ὠρθογωνισμένη χρησιμεύουσα διὰ τοπογραφικὰς ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· 9) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν **καράβων.**

ἀβάπτιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀβάφτ-** κ. **ἀβάφτιγος** ὁ μὴ βαπτισθείς, μὴ βυθισθεὶς εἰς ὑγρόν, ἀβούτηχτος : Πίνδ.Π 2,145 « **ἀβάπτιστος ἅλμας** » (περὶ φελλοῦ)' || ὁ μὴ βεβρεγμένος· 2) **ἀβάπτιστον** 'Ησ.« τρυπάνου εἶδος ἰατρικοῦ »· 3) ἐκκλ. ὁ μὴ τυχὼν τοῦ μυστηρίου τοῦ βαπτίσματος· 4) δημ. ὑβριστικῶς ἐπὶ 'Εβραίων καὶ Τούρκων πρβλ. **ἀλάδωτος, ἀμύρωτος'** || κ. μτφ. σκληρός, ἄδικος.

ἄβαπτος ον κ. νεώτ., δημ. κ. **ἄβαφτος** κ. **ἄβαφος** ἐπὶ τοῦ σιδήρου, ὁ μὴ βαφείς, ὁ μὴ ἐμβαπτισθεὶς εἰς ψυχρὸν ὕδωρ μετὰ πυράκτωσιν, ἵνα οὕτω ἀποβῇ σκληρότερος, ἀστόμωτος· 2) ὁ μὴ βεβαμμένος, ὁ ἀχρωμάτιστος, βλ. **βαφή.**

ἀβάρα δημ. ναυτ. = ἄπωσον βλ. **ἀβαράρω.**

ἀβαράθρωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ βαραθρωθείς· || μτφ. ὁ μὴ ὑποστὰς μεγάλην ζημίαν.

ἀβαράρω δημ. (ἰταλ.) ἀπωθῶ τὸ πλοῖον ἀπὸ τῆς παραλίας διὰ τῆς κώπης, διὰ τῆς χειρὸς ἢ ἄ. : **ἀβαράρισε τὴ βάρκα νὰ μὴ χτυπήσῃ στὸ βράχο·** || ἡ προστακτ. **ἀβάρα** παράγγελμα ναυτικόν, ἀπομακρύνθητι, ἄπωσον : φρ. **ἀβάρα ἀπὸ δῶ γρήγορα** (φύγε)' || ὡς οὐσ. : **βάλε ἀβάρα μὲ τὸ κουπί.**

ἀβαρβάριστος-ον μσν. ὁ ἄνευ βαρβαρισμῶν βλ.λ.

ἀβαρβαρίστως ἐπίρρ.κ.νεώτ. ἄνευ βαρβαρισμῶν.

ἀβάρβαρος-ον ἀντὶ ἀβόρβορος βλ.λ.

ἀβαργόμιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ βαρυθυμῶν ἢ μὴ βαρυθυμήσας, ποὺ δὲ βαργομάει.

ἀβαρέλιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ βαρελιασμένος, ὁ μὴ ἀποτεθεὶς εἰς τὰ βαρέλια : **τυρὶ ἀβαρέλιαστο.**

ἀβαρεσιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀβάρετος, ἄοκνος, ἡ προθυμία πρὸς ἐργασίαν.

ἀβάρετα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ὄκνου, χωρὶς βαρεμάρα : **δουλεύει ἀβάρετα·** 2) ἄνευ πλήγματος, χωρὶς βάρεμα : **ἀβάρετα τοῦ ἥλιου φτάσαμε στὴν κορφή** (πρὶν μᾶς κτυπήσῃ ὁ ἥλιος).

ἀβάρετος-η-ο (1) δημ. (στερ. **α+βαρετός**) ὁ μὴ βαρυνόμενος, ἄοκνος, πρόθυμος πρὸς ἐργασίαν, ἄκνευτος : **ἀβάρετο παιδὶ· ὅπου κι ἂν τὸ στείλῃς πηγαίνει·** 2) ὁ μὴ προξενῶν βάρος, ἀνεπαχθὴς μὴ ὀχληρός : **μοῦ εἶναι ὁλότελ' ἀβάρετος.**

ἀβάρετος-η-ο (2) κ. **ἀβάρητος** δημ. (στερ. **α+βαρῶ**) ὁ μὴ πληγείς, ἀτραυμάτιστος, ἀλάβωτος : **οἱ ἀβάρετοι στρατιῶτες ἐσήκωσαν τοὺς βαρεμένους, - ἀβάρετος λαγός·** || ὁ μὴ δαρείς, μὴ κτυπηθεὶς **ἀβάρετο γάλα,** τὸ μὴ ἀποβουτυρωθὲν διὰ τῆς ἀνοταράξεως, ἄ. **ἄδαρτο·** 2) ἐνεργ. ὁ μὴ πλήξας, βαρέσας : **ὁ ἥλιος ἦταν ἀβάρετος στὸ βουνό** (αἱ ἀκτῖνες του δὲν εἶχον ἀκόμη πέσει ἐπὶ τοῦ βουνοῦ)' || εἰδ. ἐπὶ ὡρῶν τοῦ ἡμερονυκτίου (ἐκ συνεκδ. τῶν σημαινόντων τὰς ὥρας ὡρολογίων), ἡ μετ' ὀλίγον ὥρα, ἡ ἐγγὺς οὖσα : **ἦταν ἀβάρετες ἕντεκα, ὅταν ἦρθα.**

ἀβαρής-οῦς-ές ὁ ἄνευ βάρους, ἢ ὁ μὴ ἔχων πολὺ βάρος : Ζήν.Κ 1,27 **ἀβαρῆ εἶναι ἀέρα καὶ πῦρ·** 2) μτφ. ὁ μὴ παρέχων βάρος, μὴ ἐνοχλητικός : ΚΔΚορινθ.2 11,9 **ἀβαρῆ ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα.**

ἀβαρία (ἡ) δημ. (ἰταλ.) ζημία ἐπελθοῦσα εἰς πλοῖον ἢ τὸ φορτίον αὐτοῦ κατὰ τὸν πλοῦν, οἷον ἀπώλεια ἢ ἀπόρριψις ἕνεκα τρικυμίας· 2) συνεκδ. οἱαδήποτε ζημία : **στὸ ἐμπόριο ἔπαθα μεγάλες ἀβαρίες·** 3) μτφ. ἐν τῇ φρ. **κάνω ἀβαρία,** ἐπὶ ναυσιπλοούντων, ἐμῶ, ξερνῶ· 4) μτφ. ἐν τῇ αὐτῇ φρ. **κάνω ἀβαρία** ἀπαρνοῦμαι ἐν μέρει τὰς

πεποιθήσεις ἢ τὰς θεωρίας ἢ τὰς γνώμας μου ἢ ἁ. περιορίζω τάς ἀπαιτήσεις μου : **ἔκαμε ἀβαρία στὶς ἀξιώσεις του, - στὸ πρόγραμμά του.**

ἀβαριάτος-η-ο ὁ ἐξ ἀβαρίας προερχόμενος, ἐπὶ ἐμπορευμάτων· || συνεκδ. ἐπὶ παντὸς πράγματος ὑποστάντος (οὐχὶ ἐκ χρήσεως) φθοράν τινα.

ἄβαρις (ὁ) Ἡσ. « ὁ ἠπειρώτης καὶ μὴ ἔχων βᾶριν (πλοίου εἶδος) ».

ἀβαριστάν Ἡσ. « γυναικιζομένην, καθαιρομένην καταμηνίοις, Κύπριοι », πρβλ. οὐτ. **ἀβρινά.**

ἄβαρκνα Ἡσ. « λιμός ».

ἀβαρκνᾷ Ἡσ.« κομᾷ (τρέφει κόμην),Μακεδόνες».

ἀβαρλεῖται Ἡσ. « ταράσσεται, κροτεῖ ».

ἀβάρνομαι Ἡσ. « ἀβάρνου· στένε,οἴμωζε, βόα ».

ἄβαρος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων βάρος, ἀβαρής, ἐλαφρός· 2) ὁ μὴ ἔχων βάρη, ὑποχρεώσεις, εὐκατάστατος, πλούσιος:**ἄβαρος νοικοκύρης**· 3) ὁ μὴ προξενῶν βάρος, ἀνεπαχθής, βλ. κ. **ἀβαρής.**

ἀβαρταί Ἡσ. « πτηναί, Κύπριοι ».

ἀβαρτία Ἡσ. « ἀπληστία ».

ἄβαρτος (ὁ) Ἡσ. « ἄπληστος ».

ἀβαρύ Ἡσ. « τὸ ὀρίγανον Μακεδόνες ».

ἀβάρυντος-ον μσν. ὁ μὴ βαρυνθείς.

ἀβαρῶς μτγν. ἄνευ βάρους, ἀνεπαχθῶς, ἐλαφρῶς.

ἀβάς Ἡσ. « εὐήθης, καὶ ἱερὰ νόσος, Ταραντῖνοι ».

ἀβάσαι Ἡσ. « ὁριστῆσαι καὶ ἀρθῆναι ».

ἀβασάνιστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ βασάνων βλ.λ.· || ἄνευ ἐλέγχου, ἀνεξελέγκτως· || ἐπιπολαίως.

ἀβασάνιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βασανισθείς, μὴ διὰ βασάνου (ἐλέγχου) ἐξετασθείς: Ἀντιφ.1,13 **ἀβασάνιστόν τι ἐᾶσαι**· || γεν. κ. νεώτ. ἀνεξέταστος, ἀδοκίμαστος, ἀνεξέλεγκτος,ὁθ. ἀταλαίπωρος· 2) δημ. ὁ μὴ ὑποστὰς βάσανα, ταλαιπωρίας,ἀταλαιπώρητος, ἀντίθ. **βασανισμένος.**

ἀβασανίστως κ. νεώτ. ἀνεξελέγκτως.

ἀβασίλευτα ἐπίρρ. δημ. πρὶν δύσῃ ὁ ἥλιος.

ἀβασίλευτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ βασιλευόμενος, μὴ ὑπὸ βασιλέως κυβερνώμενος : Θουκ.2,805 **Χάονες ἀβασίλευτοι καὶ Θεσπρωτοὶ ἀβασίλευτοι,** Ξεν.Ἑλλ.5,2,17 **Θρᾷκες οἱ ἀβασίλευτοι,** - νεώτ. **ἀβασίλευτος δημοκρατία**· 2) ὁ στερούμενος ἄρχοντος («τὸ μὴ ἔχειν τὸν προηγούμενον») : Πλούτ. 1125 D· 3) δημ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου, μήπω δύσας : ἦταν **ἀκόμα ὁ ἥλιος ἀβασίλευτος.**

ἀβάσιμα ἐπίρρ. δημ. ἀστηρίκτως· || κ. μτφ.

ἀβάσιμος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βάσιμος, ἀστήρικτος, ἀβέβαιος : **ἀβάσιμος εἴδησις, - ὑπόνοια, πληροφορία, - ἀβάσιμον ἐπιχείρημα.**

ἀβασίμως ἐπίρρ.νεώτ. κατὰ τρόπον ἀβάσιμον βλ.λ.

ἀβάσιστα ἐπίρρ.δημ. κατὰ τρόπον ἀβάσιστονβλ.λ.

ἀβάσιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων βάσιν· || ἀσταθής· || ἀβέβαιος· || ἐπιπόλαιος: **ἀβάσιστα λόγια.**

ἀβασκαίνω δημ. (α προθεμ.) βασκαίνω βλ.λ.

ἀβάσκαμα (τὸ) δημ. (α προθεμ.) μάτιασμα, βασκανία βλ. λ.

ἀβασκάνιστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ὑπὸ βασκανίας ἢ φθόνου παθών : Πλοὺτ.755 D **οὐδὲ ἀβασκάνιστον** (διορθ. Reiske **ἀβασάνιστον**).

ἀβάσκανος-ον ὁ μὴ βασκαίνων, ὁ μὴ φθονῶν· Σουΐδ. « ἀνεπίφθονος, ἀψευδής » : Ἰώσ.Π 1,9,4.

ἀβάσκαντος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὑποστὰς βασκανίαν βλ.λ.· Ἡσ. « **ἀβάσκαντα,** ἄνευ βλάβης »· || ἐκφερόμ.κ.ὡς εὐχή : Ἐπιγρ. **τῶν ἀβασκάντων ἀδελφῶν,** Πάπ. περὶ παιδίων, **ἀσπάζεταί σε πολλὰ ὁ πατὴρ καὶ τὰ ἀβάσκαντά σου θρεπτάρια**· 2) ἐνεργ. τὸ κατὰ τῆς βασκανίας φυλακτήριον κ. εἰδ. φάρμακόν τι προφυλάττον ἀπὸ τὸν φθόνον· || **ἀβάσκαντον** τὸ ἀπατρέπον τὴν βασκανίαν : Διοσκ.3,91 **ἀβάσκαντον ἀνθρώποις καὶ ζῴοις**· 3) ἐνεργ. ὁ μὴ βλάπτων : Πάπ.μαγ.

ἀβασκαντοῦρι (τὸ) δημ. ἀγρία τις βοτάνη ἐν χρήσει κατὰ τῆς βασκανίας.

ἀβασκάντως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. δημ. -α ἄνευ βασκανίας· Πάπ. **ἀβασκάντως ὑγιαίνειν,** ΑΠ 11,267 **ἀβασκάντως ῥῖνα τρίπηχυν ἔχεις** (εἰρωνικῶς ὡς τὸ δημ. ποὺ νὰ μὴ βασκαθῇς ἔχεις . .).

ἀβασκάνως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀβασκάντως, ἄνευ βασκανίας, ἄνευ φθόνου : Μ'Αντ.1,16.

ἀβασταγή (ἡ) δημ. (α προθεμ.) τὸ βασταζόμενον δέμα, βαστάγι, ζαλίκι.

ἀβασταγιά (ἡ) δημ. (α στερητ.) κ. **ἀβασταξιά** τὸ νὰ εἶναί τις ἀβάσταγος, ἀκρατής, ἀνυπομονησία.

ἀβάσταγος-ον μσν. δημ., κ. **ἀνεβάσταγος** ἀβάστακτος βλ.λ. : Βίος Νείλου νεωτ.156 B **φαρτίον ἀβάστακτον πρὸς τοὺς ἀβαστάγους καὶ ἀνυπομονήτους, - ἀβάσταγα εἶναι τὰ παιδιά.**

ἀβάστακτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. δημ. κ. -**χτος** ὃν δὲν δύναταί τις νὰ βαστάσῃ, νὰ φέρῃ, ἐπ' αὐτοῦ : Πλούτ.'Αντ.16· 2) μτφ. μαν. κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ὑποφέρῃ, ἀφόρητος : **ἀβάσταχτος πόνος**· 3) ὁ μὴ συγκρατούμενος, ὁ λίαν ὁρμητικός : **ἀβάστακτο ἄλογο**· 4) ὁ μὴ συγκρατῶν ἑαυτόν, ὁ ἀκρατής· || ὁ ἀνυπόμονος.

ἀβαστάκτως ἐπίρρ. Ἡσ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀβάστακτον βλ.λ.

ἄβαστον ἄβατον· Ἡσ. «ἀδιόδευτον, ἀπέραντον».

ἀβατάς (ὁ) δωρ. **ἡβητής, ὁ ἡβῶν, νεανίας** : Καλλ. Ὕμν.5,109 **τὸν ἀβατὰν Ἀκταίωνα.**

ἀβάτευτος-η-ο δημ. ἐπὶ ζῴων καὶ πτηνῶν, ὁ μὴ βατευθείς, ἀνόχευτος, ἀνεπίβατος, **ἄβατος** βλ.λ.

ἀβάτης οἶνος εἶδος οἴνου Κιλικίας : Ἀθήν.1,33.

ἄβατος-ον θηλ. κ. **ἀβάτα** π. Πίνδ.Ν3,21, ὁ μὴ βατός, ὅπου δὲν δύναταί τις νὰ βαίνῃ, ἀδιάβατος, ἢ λίαν δύσβατος, ἀντίθ. **βατός, βάσιμος** : Ἡρ. 4,25 **οὔρεα ἄβατα καὶ οὐδεὶς σφεα ὑπερβαίνει,** Ξεν.'Αν.4,6,14 **οὐκ ἄβατόν ἐστι τὸ ὄρος**· || μὴ προσιτός τινι, ὁ εἰς ὃν ἀποκλείεταί τις νὰ μεταβῇ : Ἰσοκρ.3,33 **ἀβάτου δὲ τῆς Ἑλλάδος ἡμῖν οὔσης,** Πίνδ.Ν 3,2 **ἀβάταν ἅλα**· || ἄφθαστος : Εὐρ. Φοίν.822 **ἄβατον φῶς**· || δυσπρόσιτος : Ἀνάξιππ. παρ' Ἀθ.10,417 A **ἀβάτους ποιεῖν γὰρ τὰς τραπέζας κατασκήπτοντα αὐταῖς τῇ γνάθῳ**· 2) ἱερὸς τόπος, χῶρος εἰς ὃν δὲν δύναται πᾶς τις νὰ εἰσέλθῃ, ἄδυτος, ἀβέβηλος : Σοφ.ΟΚ 675 **τὰν ἄβατον θεοῦ φυλλάδα,** Εὐρ.Φοίν.1752 σηκὸς **ἄβατος**· ἀντίθ. **βέβηλος**· || **ἄβατον** (τὸ) ὡς τὸ **ἄδυτον** : Ἐπιγρ., Θεόπομπ. 113· 3) μτφ. ἁγνός, καθαρός, ἄφθορος : Πλάτ.Φαῖδρ.245 A, **ἁπαλὴν καὶ ἄβαταν ψυχήν**· 4) περὶ ἵππου, ὁ ἐφ' οὗ οὐδεὶς ἐπέβη· 5) ἀνόχευτος, ἀβάτευτος : Λουκ.Λεξ.9 **-ος ἔλαφος**· σκωπτ. κ. π. γυναικός : αὐτ.19 **-ος γυνή**· 6) ἐνεργ. ὁ κωλύων τινὰ νὰ βαίνῃ, νὰ βαδίζῃ : Λουκ.Ὠκ.36 **-ος πόνος**· 7) **ἄβατα** ὑποδήματα· Φώτ. Σουΐδ. ἐν λ. **ἀναξυρίδας**· 8) μσν. κ. νεώτ. εἰδ. **ἄβατον μοναστήριον** τὸ εἰς ὃ ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος γυναικὸς καὶ παντὸς θήλεος ζῴου, ἢ κ. ἀντιθέτως, ἐπὶ γυναικείου μοναστηρίου, τὸ εἰς ὃ ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος ἀρρένων.

ἀβατσινάριστος-η-ο δημ. κ. **ἀβατσίνιαστος** ἀδαμάλιστος βλ. λ., μὴ βατσιναρισμένος.

ἀβατῶμαι-όαμαι μτγν. ἐρημοῦμαι : ΠΔ'Ἱερ.29,20.

ἀβαφής-οῦς-ές μτγν. (ἀμφ.) κ.νεώτ. ὁ μὴ βάφων· 2) νεώτ. μὴ ζωηρῶς ἔγχρωμος· || κ. μτγν. (ἀμφ.) εἰδ. ἐπὶ οἴνου : Πλούτ Ἠθ.650 B (διόρθ. ἀναφής).

ἄβαφος (-η)-ο(ν) γλωσσ. κ. δημ. ἄβαπτος, μὴ βεβαμμένος· 2) δημ. κ. ὁ μὴ δεκτικὸς βαφῆς.

ἀββᾶ (ὁ) ἄκλ. (ἀραμαϊκόν) πατήρ : ΚΔΜᾶρκ. 14,36 **ἀββᾶ ὁ πατήρ,** πρβλ. ἑλλ. **ἄππα.**

ἄββαλεν αἰολ. συγκοπ. ἀντὶ **ἀπέβαλεν, ἀββάλλουσα, ἄβασκε** ἀντὶ **ἀποβάλλουσα, ἀπόβασκε.**

ἀββᾶς (ὁ) κ.νεώτ. (ἀραμαϊκὸν ἄββα =πατήρ), προσηγορία ἡλικιωμένων μοναχῶν χάριν σεβασμοῦ : Πάπ., Παλλάδ.Λαυσ.Λεόντ.Κύπρ.1928 D **νεώτερος ἐστι, καὶ διατί καλεῖς αὐτὸν ἀββᾶν ;**· 2) ἡγού-

μενος μοναστηρίου : Ἰουστιν.Νεαρ.123,34 **ὁ ἀββᾶς τοῦ Σινᾶ·** || νεώτ. εἰδ. (ἐκ μεταφράσεως) ὁ ἡγούμενος μοναστηρίου τοῦ Δυτικοῦ δόγματος· καὶ κατ' ἐπέκτ. ὁ προϊστάμενος ἱερεὺς (ἐφημέριος) Καθολικῆς ἐκκλησίας.

ἀβ(β)ιζάρω δημ. (Ἰταλ.) βλ. **ἀβιζάρω.**

ἀβ(β)ίζο (τὸ) δημ. (Ἰταλ.) βλ. **ἀβίζο.**

ἄβγαλτος-η-ο δημ. ἄ. **ἀνέβγαλτος** δημ. ὁ μὴ ὁπωσδήποτε ἐκβληθεὶς ἐκ τῆς θέσεώς του ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκβληθῇ : **ἄβγαλτη πέτρα,- ἄβγαλτα καρφιά·** 2) ἐνεργ. ὁ μὴ ἐξελθὼν ἔκ τινος χώρου : **ἄβγαλτος ἀπὸ τὸ σπίτι, - ἄβγαλτος ἀπὸ τὸν τόπο του, - ἄβγαλτα τὰ φωμιά** (ἐκ τοῦ κλιβάνου)· 3) ὁ μὴ ἐκφυείς, μὴ φυτρώσας, μὴ ἑαυτόν προβαλών, ἐπὶ φυτῶν : **ἄβγαλτες εἶναι ἀκόμα οἱ σπορές·** || κ. ἐπὶ ὀδόντων : **ἔχει ἄβγαλτους ἀκόμα τοὺς φρονιμίτες·** || εἰδ. **ἄβγαλτος ὁ ἥλιος** (μήπω ἀνατείλας)· 3) μτφ. ἄπειρος, ἄθῷος κ. συνεκδ. ἁγνός : **ἄβγαλτη** (ἢ **ἀνέβγαλτη**) **κοπέλλα** (ἡ εἰς τὰ τοῦ οἴκου μόνον περιοριζομένῳ καὶ ἀγνοοῦσα τὰ τοῦ κόσμου) 4) ἐπὶ ὑγρῶν, ὁ μήπω δι' ἐκθλίψεως ἐξαχθείς, ἐκβληθείς, **ἔχω τὸ λάδι, τὸ ρακὶ ἄβγαλτο.**

ἀβγαταίνω κ. -ένω ἀόρ. **ἀβγάτυνα** ἀμτβ. λαμβάνω αὔξησιν : **τὸ χειμῶνα ἡ νύχτα ἀβγαταίνει·** 2) μτβ. αὐξάνω τι : **τοῦ ἀβγάτισα τὸ μισθό.**

ἀβγατιά (ἡ) δημ. ἐπαύξησις, ἀφθονία.

ἀβγατίζω δημ. κάμνω τι νὰ αὐξηθῇ, ἐπαυξάνω : **ἀβγατίζω τὴν ταγὴ τοῦ ἀλόγου, ἀβγατίζω τὸ μισθό·** 2) προσφέρω ἐπὶ πλέον, πλειοδοτῶ· 3) ἀμτβ. κ. **ἀβγατῶ** λαμβάνω αὔξησιν, αὐξάνομαι : **τὸ ρύζι ἀβγατίζει** (ἢ **ἀβγατᾷ**) **- ἀβγάτισε τὸ βιός του.**

ἀβγάτιση (ἡ) δημ.κ. **ἀβγατισιά, ἀβγάτισμα** βλ.λ.

ἀβγάτισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐπὶ πλέον προσθήκη, αὔξησις, ἐπαύξησις : **τὸ ἀβγάτισμα τοῦ σχοινιοῦ, -τοῦ μισθοῦ -τῆς τιμῆς τοῦ σταριοῦ.**

ἀβγατιστής (ὁ) δημ. παιδιὰ καθ' ἣν ἡ ἀπόστασις ἢ τὸ ὕψος ἅλματος αὐξάνεται διαδοχικῶς.

ἀβγατιστός-ή-ό δημ. συνήθ. ἐπὶ ξύλου ἢ μετάλλου, ὁ ἀβγατισμένος, ὁ διὰ προσθήκης αὐξηθεὶς ἢ συμπληρωθείς, συντελεσθείς : **ἀβγατιστὸ σανίδι.**

ἀβγάτος-η-ο δημ. ὁ πλήρης φῶν, συνήθ. ἐπὶ ἰχθύων, ἄλλως **ἀβγωμένος.**

ἀβγατῶ-άω δημ. **ἀβγατίζω** βλ.λ.

ἀβγίλα (ἡ) δημ. κ. **ἀβγουλάδα** (ἡ) δ. γρ. αὐγ- ἡ γεῦσις ἢ ὀσμὴ φοῦ, συνήθ. ἐπὶ ἐδεσμάτων : **τὸ γλυκὸ μυρίζει ἀβγίλας** (τὸ -**άδα** συνήθ. ἐπὶ γεύσεως)

ἀβγό (τὸ) δημ. δ. γρ. **αὐγό** τὸ φὸν κυρίως μὲν τῶν πτηνῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰχθύων, τῶν ὄφεων κτλ. : **ἀβγὸ γερό, - κλούβια, -οὔρια, - τ' ἀβγὰ τῆς Λαμπρῆς,** παροιμ. **κούρεφε τ' ἀβγό, πάρ' τὸ μαλλί του, - ἔχασε τ' ἀβγὰ καὶ τὰ καλάθια ἢ μὲ τὸ καλάθι,** πρβ. παροιμ. (Πλάτ.Κωμ.π.Ζηνοβ.2,31) **ἀνηρπάκασ' ἀπαξάπαντ' αὐτῷ κανῷ·** φρ. **ἐκουρεύτηκε καὶ γίνηκε ἀβγό, - κάθησε στ' ἀβγά σου** (μὴ ἀναμιγνύεσαι εἰς ξένας ὑποθέσεις, μτφ. ἀπὸ τῶν ἐπωαζουσῶν ὀρνίθων), **- ἀκόμη δὲ βγῆκε ἀπὸ τ' ἀβγό,** (ἐπὶ τῶν ἐπιζητούντων ἀνάρμοστα εἰς τὴν μικρὰν ἡλικίαν των)· ὑποκορ. **ἀβγοῦλι, ἀβγουλάκι.**

ἀβγοβολῶ-άω δημ. δ. γραφ. **αὐγ-** γεννῶ αὐγά, ἰδ. ἐπὶ ὀρνίθων· || γεννῶ πολλὰ αὐγά, ἐπὶ ὀρνίθων.

ἀβγογεννῶ δημ. δ. γρ. **αὐγ-** ἀβγοβολῶ βλ. λ.

ἀβγοθήκη (ἡ) κ. **ἀβγουλιέρα** δ. γρ. **αὐγουλιέρα** δημ. ἡ θήκη τοῦ ἀβγοῦ ὡς ἐπιτραπέζιον σκεῦος.

ἀβγοκαλάμαρα (τὰ) δημ. εἶδος γλυκίσματος ἐκ φύλλων ζύμης παρασκευαζομένης μετὰ φῶν καὶ ὀπτωμένης ἐν ζέοντι ἐλαίῳ, ἄ. **δίπλες, φαθούρια.**

ἀβγοκόβω δημ. δ.γρ. **αὐγ-** καρυκεύω, ἐγχύνω ἐν ἐδέσματι σύγκρουμα, σύμμιγμα φοῦ καὶ ὀποῦ λεμονίου (ἀβγολέμονο)· **σούπα ἀβγοκομένη.**

ἀβγολέμονο (τὰ) δημ. δ. γρ. **αὐγ-** σύμμιγμα ἐξ φοῦ καὶ ὀποῦ λεμονίου ὡς ἔμβαμμα, καρύκευμα

ἀβγολόγος (ὁ) δημ. δ. γρ. **αὐγ- ἀβγοθήκη** βλ.λ.· 2) ὁ συλλέγων φά, ποὺ ἀβγολογάει βλ. λ.2).

ἀβγολογῶ-άω δημ. δ.γρ. **αὐγ-** συλλέγω τὸ φὰ ἐκ τῶν φωλεῶν τῶν ὀρνίθων· 2) περιερχόμενος τὰς οἰκίας ἀγοράζω πρὸς ἐμπορίαν ἀβγά· 3) ἐξετάζω τὴν ὄρνιθα διὰ τοῦ δακτύλου, **ἂν ἔχῃ τὸ ἀβγό·** 4) τὸ μεσ. εἰδ. ἐπὶ ὀρνίθων, κακκάζω πρὸς τὸ τίκτειν, τετράζω : **ἀβγολογιέται ἡ κότα** (κακκαρίζει μέλλουσα νὰ γεννήσῃ).

ἀβγομαζεύω δημ. δ. γρ. **αὐγ-** ἀβγολογῶ βλ.λ.2).

ἀβγομάνα (ἡ) δημ. δ. γρ. αὐγ- ἡ φοθήκη τῆς ὄρνιθος· 2) τὸ προοφώλαιον φόν, ὁ φῶλος βλ.λ.

ἀβγομαντεία (ἡ) δημ. δ. γρ. **αὐγ-** ἡ διὰ τοῦ λευκώματος (μὲ τὸ ἀσπράδι) τοῦ φοῦ μαντεία.

ἀβγοτάραχο (τὸ) νεώτ. κ. δημ. δ.γρ. **αὐγ-** μσν. κ. σπαν. δημ. **αὐγοτάριχο(ν)** φοθήκη ἰχθύος ἰδίως τοῦ κεφάλου τεταριχευμένη : Προδρ.Ἡγουμ.41 καὶ **πωρινὰ αὐγοτάριχα διὰ τὴν ἀνορεξίαν.**

ἀβγότσωφλο (τὸ) κ.**ἀβγότσιφλο** κ.**ἀβγόφλουδα** (ἡ) δ.γρ. **αὐγ-** τὸ κέλυφος, τσώφλιο, φλούδι, τοῦ φοῦ.

ἀβγουλᾶς-οῦ (ὁ,ἡ) δημ. ὁ **μεταπωλητὴς αὐγῶν**

ἀβγουλάτος-η-ο δημ. ὁ ἔχων σχῆμα φοῦ : **σταφύλι ἀβγουλάτο** (εἶδος σταφ. ἔχον ῥᾶγας φοειδεῖς)

ἀβγουλωτός-ή-ό δημ. δ. γρ. **αὐγ-** ὁ αὐγωτὸς βλ.λ.

ἀβγωμένος-η-ο δημ. δ.γρ. **αὐγ-** μτχ. παθ. τοῦ ἀβγώνω, φοφόρος, ἐπὶ ὀρνίθων, ἰχθύων, ὀστράκων.

ἀβγώνω δημ. δ. γρ. **αὐγ-** ἀποθ. ἐπὶ φοτόκων, ἰδίως ὀρνίθων, ἰχθύων, ὀστράκων, ἔχω ἐν τῇ φοθήκῃ μου ἀβγά, εἶμαι πλήρης φῶν : **ἀβγώσανε τὰ φάρια·** || συνήθ. μτχ. **ἀβγωμένος-η-ο : πουλλακίδα ἀβγωμένη, ἀβγωμένο φάρι·** φρ. βλασφημ. **νὰ μπῇ ὁ διάβολας μέσα σου, νὰ 'ναι κι ἀβγωμένος.**

ἀβγωτός-ή-όν δημ. δ. γρ. **αὐγ-** ὁ ἔχων σχῆμα φοῦ.

ἀβδέλλα (ἡ) δημ. (α προθεμ.) σκώληξ αἱμοπότης, ὁ βόραξ, ἡ βδέλλα τῶν πηγῶν· || βδέλλα ἡ φαρμακευτική, ἡ χρησιμοποιουμένη πρὸς θεραπευτικὰς ἀφαιμάξεις· 2) μτφ. ὁ φορτικός : **μοῦ 'γινε ἀβδέλλα ἢ μοῦ κόλλησε σὰν ἀβδέλλα** (ἐπὶ ὀχληροῦ καὶ δυσαπαλλάκτου)· 3) ὁ σκώληξ, δίστομον τὸ ἡπατικόν, ἀναπτυσσόμενος συνήθως ἐπὶ τοῦ χόρτου τῶν λιβαδίων· 4) **συνεκδ.** ἡ νόσος διστομῖτις τῶν χορτοφάγων ζῴων.

ἀβδελλᾶς πωλητὴς ἢ ὁ συλλέκτης βδελλῶν βλ.λ.

ἀβδελλιάζω δημ. ἐπὶ τῶν χορτοφάγων ζῴων, προσβάλλομαι ὑπὸ τῆς νόσου διστομίτιδος, **κλαμπατσιάζω·** 2) τεχν. συναρμόζω δι' ἐμβολῆς τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο δύο ξύλα (σανίδας **κυρίως**) ἢ δύο μέταλλα, βλ. **ἀβδελλώνω.**

ἀβδέλλιασμα (τὸ) ἡ νόσος διστομῖτις.

ἀβδελλιαστά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον **ἀβδελλιαστὸν** βλ. λ.

ἀβδελλιαστός-ή-ά δημ. ἐπὶ ξύλων ἢ μετάλλων, ὁ συνδεδεμένος,συναφὴς δι' ἀντιστοίχου ὀδοντώσεως καὶ προσαρμογῆς, πρὸς ἕτερον βλ. **ἀβδελλώνω.**

ἀβδελλίτσα (ἡ) μικρὰ βδέλλα.

ἀβδελλοκόκκαλο (τὸ) δημ. ἐν τῇ σημ. τοῦ ἀνυπάρκτος, τοῦ κατὰ φαντασίαν ὄντος : **ἔκατσε στὸ λαιμό του ἕνα ἀβδελλοκόκκαλο** (ἀστειολογία).

ἀβδελλόχορτο (τὸ) δημ. κ. **ἀβδελλοχόρταρο** χόρτον τῶν λιβαδίων τῆς τάξεως τῶν **βατραχιωδῶν, ἐφ' οὗ ἀναπτύσσεται** ἡ βδέλλα **δίστομον τὸ ἡπατικόν,** ἡ προξενοῦσα τὴν νόσον διστομῖτιν τῶν χορτοφάγων ζῴων.

ἀβδέλλωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀβδελλώνω βλ. λ.

ἀβδελλώνω δημ. συνδέω δύο ξύλα ἢ μέταλλα δι' ἀντιστοίχου ὀδοντώσεως καὶ προσαρμογῆς ἢ καὶ δι' ἐλάσματος : **τὰ ἕνωσε ἀβδελλιαστά.**

ἄβδελον Ἡσ. « ταπεινόν ».

ἀβδέλυκτος-ον ὃν δὲν βδελύσσεταί τις ἢ ὃν δὲν δύναταί τις νὰ βδελυχθῇ : Αἰσχ.Ἀπ.137.

ἀβδηρίτης (ὁ) ἄκριτος, ματαιόδοξος, ἐκ τοῦ ἐθν-

ὀνομ. τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Ἄβδηρα, οἵτινες ἦσαν διαβόητοι ἐπὶ ἀκρισίᾳ καὶ ματαιοδοξίᾳ.

ἀβδηριτίζω νεώτ. μιμοῦμαι ἢ ὁμοιάζω μὲ τοὺς ἀβδηρίτας βλ.λ., ἀκρίτως, μωρῶς φέρομαι ἢ ἐνεργῶ.

ἀβδηριτικός-ή-όν μτγν. εὐήθης : **ἀβδηριτικὸς λόγος**· ‖ **ἀβδηριτικόν** (τὸ) μωρόν τι καὶ ἠλίθιον.

ἀβδηριτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. μωρῶς, ἀκρίτως.

ἀβδηριτισμός (ὁ) νεώτ. τὸ ἀβδηριτίζειν βλ. λ.

ἀβδηρολόγος-ον μτγν. μωρολόγος.

ἄβδης (ὁ) Ἡσ. « μάστιξ παρ' Ἱππώνακτι ».

ἀβδίον (τὸ) μσν. εἶδος ἀμφιέσεως πιθ. ἀναλόγου μὲ τὸν ἀραβικὸν χιτῶνα **ἀμπαντία**, μάλλινος μανδύας φαιὸς καὶ λευκός, συνήθ. ριγωτός : Πορφυρογ. Βασ.470 **ἀβδία πλατύλωρα καὶ ἀβδία** μασουρωτά.

ἀβέβαιος-η-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βέβαιος, ἀσταθής, ἄστατος, σφαλερός, ἐπισφαλής, εὐμετάβολος, περὶ προσώπ. καὶ πραγμ. : Ἀριστλ.ΖΙ 1,10 **ἀβ-ὀφθαλμός**, Δημόκρ.166 **-ος τύχη**, Ἀλεξ.281 **(πλοῦτος) ἀβεβαιότατον ὧν κεκτήμεθα**, Δημ.134,1,28 **ἀβέβαιός ἐστιν ὁ δῆμος** (ἄστατος), Πολυδ.1,210 **-ος ἱππεύς**, - ἀβεβαία **κατάστασις**· ‖ **ἀβέβαιον** (τὸ) ἡ ἀβεβαιότης : Πλούτ.103 E **τὸ τῆς τύχης ἄστατον καὶ ἀβέβαιον**, Ἀρρ.Ἀν.1,15,2 **ἐξ ἀβεβαίου**.

ἀβεβαιότης-ητος (ἡ) κ.νεώτ.ἔλλειψις βεβαιότητος, ἀστάθεια : Πολύβ.30,10,1 **ἀβεβαιότης τῆς τύχης**.

ἀβεβαίως ἐπίρρ. κ. νεώτ. δημ. **ἀβέβαια** κατὰ τρόπον ἀβέβαιον βλ. λ.

ἀβεβαίωσις-εως (ἡ) μσν. ἀπιστία.

ἀβεβαίωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ οὗ **δὲν** ἐγένετο ἢ δὲν δύναται νὰ γίνῃ βεβαίωσις, ἀμαρτύρητος : **εἴδησις ἀβεβαίωτος**· ‖ εἰδ. ἐπὶ φόρων, ὁ μὴ κατὰ ποσὸν ἐξακριβωθείς, μὴ καθορισθείς.

ἀβέβηλος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ βέβηλος, ἱερός : Πλούτ.Βρ.20 **ἀσύλων καὶ ἀβεβήλων τόπων**, αὐτ. Καμ.30 **τὰ ἀβέβηλα** (τὰ ἱερὰ σκεύη), ΑΒ **ἀβέβηλα, τὰ ἄβατα χωρία καὶ ἱερὰ καὶ μὴ τοῖς τυχοῦσι βάσιμα, μόνοις δὲ τοῖς θεραπεύουσι τοὺς θεούς**· ‖ μτγν. μσν. ἐκκλ. ἐπὶ ἀνθρωπ., ὅσιος, ἁγνός.

ἄβεις Ἡσ. « ἔχεις ».

ἀβελίην Ἡσ. « ἡλιακόν· Παμφύλιοι ».

ἀβέλιον Ἡσ. « ἥλιον Κρῆτες » (ἀντὶ ἀϜέλιον).

ἄβελλον Ἡσ. « ταπεινόν ».

ἀβέλλει Ἡσ. « στρέφει » ἢ (ἐκ διορθ.) « στέφει ».

ἀβελόνιαστος-η-ο δημ. κ. **ἀβελόνιστος** ἐπὶ νήματος, ὁ μὴ διὰ βελόνης περάσας· ποὺ δὲν περάστηκε ἢ δὲν μπορεῖ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴ βελόνα : **κλωστὴ ἀβελόνιαστη**· 2) ἐπὶ ὑφάσματος, τὸ μὴ δεκτικὸν ραφῆς οἷον τὸ τετριμμένον ἢ τὸ σκληρόν.

ἀβελτέρειος-α-ον μτγν. ἀντὶ **ἀβέλτερος**.

ἀβελτερεύομαι μτγν. εἶμαι **ἀβέλτερος**.

ἀβελτερία (ἡ) νωθρότης τῆς διανοίας, μωρία, εὐήθεια (μτγν. τύπος **ἀβελτηρία** κατὰ τὸ **πονηρία**) : Πλάτ.Θεαίτ.174 C **δόξαν ἀβελτερίας παρεχομένη**.

ἀβελτεροκόκκυξ-υγος (ὁ) ἀβέλτερος, ἠλίθιος, κενός : Πλάτ.Κωμ.64 **ἀβ. ἠλίθιος περιέρχεται**.

ἀβέλτερος-ον θηλ. κ. **-α** π. Πλάτ.Φίλ.48 C (α στερητ.) ἀνόητος, ἠλίθιος, χαῦνος· Ἡσ. « ὁ τὸ βέλτιον μὴ γινώσκων » : Ἀριστφ.Νεφ.1201 **τί κάθησθ' ἀβέλτεροι**, Ἀναξανδρ.Ἱστ.21 **-ος πρός τι**· ‖ κ. ὑπερθ. **-ώτατος**, Ἀριστφ.Βάτρ.989 **ἀβελτερώτατοι, κεχηνότες**· ‖ συγκρ. μτγν. **-ερέστερος**.

ἀβελτέρως κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀβέλτερον βλ.λ.

ἀβελτηρία (ἡ) νεώτ. **ἀβελτερία** βλ.λ.

ἀβεντήν ΑΒ « ἀορτήν » **ἀβερτήν** βλ.λ.

ἀβέρβηλος Σουΐδ. ὁ ἀκατάστατος, Ἡσ. « πολύ, ἐπαχθές, μέγα, βαρύ, ἀχάριστον, μάταιον ».

ἀβερνίκωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ βερνικωμένος βλ.λ.

ἀβέρτα ἐπίρρ. δημ. (ἰταλ.) ἐλευθέρως, ἀνεμποδίστως : **μπαίνει στὸ σπίτι ἀβέρτα**· 2) παρρησίᾳ, ἀπροκαλύπτως : **τοῦ τὰ εἶπε ἀβέρτα**.

ἀβερτή (ἡ) Λεξ. ἡ ἀορτὴ βλ. λ.· Σουΐδ. « ἀορτήν· λέγουσιν οἱ πολλοί. νῦν ἀβερτὴν Μακεδονικὸν δὲ καὶ τὸ σκεῦος καὶ τὸ ὄνομα » (ΑΒ ἀβεντήν).

ἀβέρτος-η-ο δημ. (ἰταλ.) ἀνοικτός, ἄφρακτος, ἀνεμπόδιστος· ‖ **σπίτι ἀβέρτο** τὸ μὴ διῃρημένον εἰς δωμάτια· κ. μτφ. τὸ εὐπρόσιτον, φιλόξενον· 2) μτφ. εὐθύς, εἰλικρινής, ἀνυπόκριτος.

ἀθέσσει Ἡσ. « ἐπιποθεῖ, θορυβεῖ ».

ἀβηδών Ἡσ. (ἀντὶ ἀϜηδών) « ἀηδών ».

ἀβήνα (ἡ) (1) μτγν. αἰγίλωψ, βλ. λ., ἄ. κ. βόρμος.

ἀβήνα (2) μσν. κ. **ἀβένα** (ἡ) ἱμάς, λωρίον : Λεόντ. Κύπρ.1717 A **ἐδίδου αὐτῷ ἀβήνας** (ἐμαστίγωνε αὐτόν), σχόλ.Ὀππ. **σκυτάλαι· ἀβῆναι λεγόμεναι**.

ἀθήρ (ἀϜήρ) Ἡσ. « οἴκημα στοὰς ἔχον, ταμεῖον· Λάκωνες », πρβλ. **αὐήρ**.

ἀβήρει Ἡσ. « ᾄδει· ἀβηροῦσιν, ᾄδουσιν ».

ἀβής (ὁ) Ἡσ. « ἀναίσχυντος, ἀνόσιος ».

ἀβήσσει Ἡσ. « ἐπινοεῖ ».

ἄβιαστα ἐπίρρ.δημ. χωρὶς σπουδήν, χωρὶς βιασύνη.

ἀβίαστα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀβίαστον.

ἄβιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων σπουδήν, ὁ μὴ ἐν βίᾳ ἐνεργῶν· ‖ ὁ βραδύς, ὁ ἀτάραχος.

ἀβίαστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. (βιάζομαι)· ἄ. **ἀβίατος** μετὰ μακρᾶς παραληγ. (**βιάω**) ὁ μὴ βιασθείς, μὴ βεβιασμένος : Πλάτ.Τίμ..61 A **ἀβίαστον δὲ κατατήκει μόνον τὸ πῦρ**, Δίον.Ἀλ.Δημ.28 **-ος χάρις**, - **ἀβίαστος ἐνέργεια**· ‖ συνεκδ.κ. νεώτ. κ. δημ.ὁ ἑκούσιος· 2) εἰδ. νεώτ. κ. δημ. **-η** ἐπὶ γυναικός, ἡ μὴ ὑποστᾶσα βιασμὸν βλ.λ.· 3) νεώτ. ἐπὶ ἤθους, ὁ μὴ βεβιασμένος, ἀπροσποίητος : **ἀβίαστοι τρόποι**· 4) ὅστις δὲν δύναται νὰ ἐξαναγκασθῇ.

ἀβιάστως ἐπίρρ.κ.νεώτ. κατὰ τρόπον ἀβίαστ- βλ.λ.

ἀβίατος μτγν. **ἀβίαστον** βλ.λ.

ἀβίβαστος-ον Πάπ. γλωσσ. **ἄβατος** βλ.λ.

ἀβίβλαβον (τὸ) μτγν. εἶδος κρίνου, ἡ ἡμεροκαλλίς : Διοσκ.3,106· ‖ στάχυς λευκός : αὐτ.3,137.

ἀβίβλης (ὁ) μσν. ὁ **ἄβιβλας** ὁ μὴ ἔχων βιβλία.

ἄβιβλος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων βιβλία.

ἀβίγλιστος-η-ο μσν. κ. δημ. μὴ φρουρούμενος, μὴ ἐποπτευόμενος ἀπὸ σκοπιᾶς (βίγλας), ἐπὶ τόπου.

ἄβιδα Ἡσ. « ἀνδρεῖον ».

ἀβίδιαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς βίδιασμα βλ.λ.

ἀβίδιαστος-η-ο δημ. μὴ συνδεόμενος, μὴ συναρμαζόμενος, μὴ στερεούμενος μὲ βίδα βλ.λ.

ἀβίδωτος δημ. μὴ βιδωμένος· ἐπίρρ. **ἀβίδωτα**.

ἀβιζάρω δημ. (ἰταλ.) κάμνω γνωστόν, εἰδοποιῶ.

ἀβίζο δημ. (ἰταλ.) εἰδοποίησις : **τοῦ 'δωκαν ἀβίζα**· ‖ φρ. **παίρνω ἀβίζο** ἀντιλαμβάνομαι· 2) ναυτ. ἐλαφρὸν εὔδρομον χρησιμεῦον ὡς ἀγγελιαφόρον.

ἄβιν Ἡσ. « ἐλάτην οἱ δὲ πεύκην ».

ἀβιογένεσις νεώτ. βιολ. ἡ παραγωγὴ ὀργανικῶν ὄντων ἐξ ἀνοργάνων οὐσιῶν· αὐτόματος γένεσις.

ἀβιόλη Ἡσ. « σπέρμα ἐμφερές.. ».

ἀβιολογία νεώτ. βιολ. ἡ περὶ ἀψύχων εἰς κλάδους τινὰς τῆς φυσικῆς πραγματεία· ἡ ἀστρονομία καὶ ἡ ἐδαφολογία εἶναι κλάδοι τῆς ἀβιολογίας.

ἀβιομηχάνητος-η-ον νεώτ. μὴ βιομηχανικῶς κατειργασμένος : **προϊόντα ἀβιομηχάνητα**.

ἄβιος-ον κακός, δυστυχής : ΑΠ 6,515 **ἄβιος βίος**, Ἐμπεδ.38 **ζωῆς ἀβίου** (ἀφορήτου)· 2) μτβ. ὁ καθιστῶν τὸν βίον ἀφόρητον : Πλάτ.Νόμ.873 C **αἰσχίνη ἄβιος**· 3) ὁ κακὸν διάγων βίον, ὁ στερούμενος, ὁ πενόμενος, ὁ ἐνδεὴς τῶν πρὸς τὸ ζῆν : Συλλ.Ἐπιγρ.3915,46 **ἄτεκνος καὶ ἄβιος καὶ προώλης** (κατάρα)· 4) ἐκκλ. ὁ τῶν τέρψεων τοῦ βίου ἀπέχων, περὶ τῶν μοναχῶν : Θεοδώρητ.4,28 **οἱ ἄβιοι καὶ ἀνέστιοι καὶ ἄσαρκοι.. Θεῷ κατὰ τοῦτο πλησιάζοντες**· 5) αὐτάρκης, ἁπλοῦς τὸν βίον : Ἰλ.Ν 6 **Ἱππημολγῶν γαλακτοφάγων ἀβίων τε** (δ. ἑρμ. ἐξ ὀνόμ. ἐθνικ. **Ἀβίων**)· 6) (α ἀθροιστ.) ὁ ἄφθονος πλοῦτος (βίος) δημ. **τὸ πολὺ βιός**, Ἁρποκρ. ἐν λ. « τὸ ἄβιον Ἀντιφῶν ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένον ἔταξεν, ὥσπερ Ὅμηρος **ἄξυλον ὕλην** λέγει τὴν πολύξυλον ».

ἀβίοτος-ον κακός, δυστυχής, ἀφόρητος, ἄ. ἀβίωτος, ἄβιος βλ.λ. : Εὐρ.᾽Ιππ.868 **ἀβίοτος βίου τύχα.**

ἀβιότως ἐπίρρ. μτγν. κ νεώτ. κατὰ τρόπον ἀβίοτον βλ.λ. : Πλούτ.Σόλ.7 **αἰσχρῶς καὶ ἀβιότως.**

ἀβιταμίνωσις-εως (ἡ) νεώτ. βιολ. ἡ μείωσις ἢ ἔλλειψις βιταμινῶν εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμόν.

ἀβίυκτον (β=F) ᾽Ησ. « ἐφ᾽ οὗ οὐκ ἐγένετο βοὴ ἀπολλυμένου », (ἐκ διορθ. ἀντὶ **ἀβίηκτον**).

ἀβίωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὸ φακιρῶν θαυματοποιῶν κατορθουμένη νεκροφάνεια αὐτῶν.

ἀβιωτίκιον (τὸ) μαν. ἡ κατ᾽ ἔθιμον (ἐν Μονεμβασίᾳ) διάθεσις τῆς περιουσίας τῶν ἀποβιούντων ἀκλήρων εἰς ἐπισκευὴν τοῦ κάστρου.

ἀβιωτικός-ή-όν νεώτ. φυσικ. - βιολ. ὁ ἀφανίζων, καταστρέφων τὴν ζωήν· λέγεται ἐπὶ ἀκτίνων τινῶν ἀσκουσῶν νεκρωτικὴν ἐπίδρασιν.

ἀβιωτοποιός-όν σχόλ. ὁ καθιστῶν τὸν βίον ἀβίοτον, ἀφόρητον, ἄθλιον.

ἀβίωτος-ον κ. νεώτ. ὅν δὲν δύναταί τις νὰ ζήσῃ, δυστυχής, ἀφόρητος : ᾽Αριστφ.Πλ.969 **ἀβίωτον πεποίηκε τὸν βίον**, Εὐρ.῎Αλκ.242 **ἀβίωτον τὸν ἔπειτα χρόνον βιοτεύσει**, Πλάτ.Πολ.470 Α **οὐ ἀναγκαζομένου ἀπέχεσθαι ἀβίωτον** (ἐνν. **ἐστί**).

ἀβιώτως μτγν. ἀφορήτως, δυστυχῶς : Πλούτ. Σόλ.7 **αἰσχρῶς καὶ ἀβιώτως διατεθῆναι**

ἄβλαβα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ βλάβης.

ἀβλάβεια (ἡ) κ. νεώτ. πάθ. ἔλλειψις βλάβης, ἀκεραιότης : Πλούτ.᾽Ηθ.1090 Β· **ἀβλάβεια σαρκός**· 2) ἐνεργ. τὸ μὴ ποιεῖν βλάβην : ῞Υμν.῾Ερμ.393 **ἐπὶ ἀβλαβίῃσι νόοιο**, βλ. κ. **ἀβλοπία.**

ἀβλαβής-οῦς-ές κ. νεώτ. Κρητ. **ἀβλοπές** παθ., ὁ ἄνευ βλάβης, ὁ καλῶς ἔχων : Σαπφ.ἀπ.25,1 **ἀβλάβην κασίγνητον**, Πινδ.Ο 13,27 **λαὸν ἀβλαβῆ**, Σοφ. *᾽Ηλ.650* **ἀβλαβῆ βίον**· φρ. **σῶος καὶ ἀβλαβής**· *2) ἐνεργ. ὁ μὴ βλάπτων* : Αἰσχ.Εὐμ.285 **ἀβλαβεῖ ξυνουσίᾳ**, *Πλάτ.Πολ.357* Β **-εῖς ἡδοναί**· ‖ ὀθ. ἐν ἀττ. φρ. ἐπὶ συνθηκῶν, εἰλικρινής, δίκαιος : Θουκ. 5,18 **σπονδὰς ἀδόλους καὶ -εῖς**, ᾽Επιγρ. **ξύμμαχοι πιστοὶ -εῖς**· ‖ μετὰ μέσης (ἐνεργ κ. παθ.) σημασίας : Πλάτ. Νόμ.953 Α **ἀβλαβεῖς τοῦ δρᾶσαί τε καὶ παθεῖν**· 3) ὁ προλαμβάνων ἢ ἀποκρούων τὴν βλάβην : Θεόκρ.24,98 **ἀβλαβὲς ὕδωρ.**

ἀβλαβί μσν. ἀβλαβῶς.

ἀβλαβίη (ἡ) ᾽Ιων. ἡ **ἀβλάβεια** βλ.λ.

ἄβλαβος-η-ο δημ. παθ. ὁ μὴ παθὼν βλάβην, ἀβλαβής, ὑγιής : **γερὸς κι ἄβλαβος**· 2) ἐνεργ ὁ μὴ βλάπτων : **ἄβλαβο φίδι, - φαΐ - γιατρικό.**

ἀβλαβύνιον (τὸ) ᾽Ησ. « σειρὰ πλεκομένη παρ᾽ Αἰγυπτίοις ἐκ βύβλων » (παπύρων)

ἀβλαβῶς-έως κ. νεώτ. ἄνευ βλάβης· ‖ εἰδ. παρ᾽ ἀττ. κ. εἰλικρινῶς : Θουκ.5, 47 **ἐμμενῶ τῇ ξυμμαχίᾳ δικαίως καὶ ἀβλαβῶς καὶ ἀδόλως.**

ἀβλαδέως ᾽Ησ. « ἡδέως ».

ἀβλάκευτος-ον μσν. ὁ μὴ βλακεύων, ὁ μὴ νωθρός, πρόθυμος, ἄοκνος.

ἄβλακος-ον μσν. , ὁ ἀβλάκευτος βλ.λ.

ἀβλάξ ᾽Ησ. « λαμπρῶς, Κύπριοι » (ἀFλάξ).

ἄβλαπτα ἐπίρρ. δημ. κ. **-φτα** ἄνευ βλάβης.

ἄβλαπτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. δημ. **ἄβλαφτος** ὁ μὴ ὑποστὰς βλάβην, ἀβλαβής.

ἀβλάπτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀβλαβῶς.

ἄβλαροι ᾽Ησ. « ξύλα ».

ἄβλας ᾽Ησ. « ἀσύνετος καὶ ἀγνώμων ».

ἀβλαστάρωτος-η-ο δημ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ μὴ βλαστία, βλαστάρια ἐκφύσας : **βρούβα ἀβλαστάρωτη.**

ἀβλαστήμητα ἐπίρρ.δημ. ἄνευ βλασφημολογίας.

ἀβλαστήμητος-η-ο ὁ μὴ βλασφημίᾳ ὑβρισθείς : **δὲν ἄφησε ἅγια ἀβλαστήμητο.**

ἀβλαστής-ές ὁ μὴ βλαστάνων ἢ ὁ μὴ βλαστήσας : Θεόφρ.Φ1-2,2,8· 2) ὁ κωλύων τὴν βλάστησιν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,4,1 **-ῆ ἐδάφη**· 3) κ. μτφ. : Πλούτ. ᾽Ηθ.38 **ἄκαρπος ὅλος καὶ ἀβλαστὴς πρὸς ἀρετήν.**

ἀβλάστητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βλαστήσας : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,3,2· 2) ὁ κωλύων τὴν βλάστησιν : Γεωπ.9,9,4 **ἐν τοῖς -στέροις τόποις.**

ἀβλαστολόγητος-η-ο δημ. ὁ μὴ βλαστολογηθείς : **-ο ἀμπέλι** (οὗ δὲν ἀπεκόπησαν οἱ βλαστοί).

ἄβλαστος (-η)-ο(ν) κ.νεώτ.κ.δημ.**ἀβλάστητος** βλ.λ.· 2) ἐπὶ τόπου, ὁ μὴ βλάστησιν ἔχων, ὅλως ἄγονος.

ἀβλαστῶ-έω δὲν βλαστάνω : Θεόφρ.ἀπ.5,44· ‖ κακῶς βλαστάνω : αὐτ.ΦΑἰτ.1,20,5.

ἀβλασφήμητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ βλασφημηθείς· ‖ ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς βλασφημίαν.

ἀβλασφημήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ βλασφημολογίας.

ἀβλάσφημος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ βλασφημῶν.

ἄβλαυτος-ον ὁ μὴ ἔχων βλαύτας, ὁ ἀνυπόδητος : ᾽Οππ.Κυν.4,369, Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.5,2.

ἄβλαφτα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνέβλαφτα** κ. **ἀνέβλαβα** χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ βλάβη.

ἀβλεμέως ἐπίρρ. ἀκρατῶς, ἀμέτρως : Πανύασ. 13,8 **ἀβλεμέως πίνων**· ‖ Σουΐδ. « ἀφροντίστως »

ἀβλεμής-οῦς-ές ἀδρανής, ἄτολμος, ἀσθενής : Λογγίν.29,1 **ἀβλεμὲς προσπίπτει** (ἀσθενῶς ἠχεῖ).

ἀβλέμονας (ὁ) δημ. τὸ κατὰ τὴν ἀκτὴν ἀποτόμως βαθυνόμενον μέρος θαλάσσης· ‖ βαθὺ μέρος αἰγιαλοῦ, κατ᾽ ἀντιδιαστ.πρὸς τὸ **ἀβαθές**· ‖ ὀθ.κ. ὁ εὔορμος θαλάσσιος τόπος· 2) *συνεκδ.* βαθεῖα θάλασσα· 3) μτφ. τὸ ἄμετρον, ἐπὶ φαγητοῦ ἢ πόσεως : **τρώει ἢ πίνει τὸν ἀβλέμονα.**

ἀβλεννής-οῦς-ές μτγν. ὁ μὴ ἔχων βλένναν, ὁ ἄνευ μύξης· 2) ἐπιθετικῶς, ὁ ἰχθὺς **ραφὶς** ἢ **βελόνη** : Δίφιλ.Σιφν.π.᾽Αθ.8,355 Ε.

ἀβλεπής-οῦς-ές μτγν. ἀνάξιος τοῦ βλέπεσθαι, καταφρονητός, εὐτελής, ἀσήμαντος, φαῦλος.

ἄβλεπος-η-ο δημ. ἀφανής, ἀόρατος.

ἀβλέπτημα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. παρόραμα, ἐξ ἀπροσεξίας σφάλμα : Πολύβ.᾽Απ.90.

ἀβλεπτής-ές ᾽Ησ. « ἀβλεπτῶν ».

ἄβλεπτος-ον ἀτέκμαρτος : σχόλ.᾽Οππ.᾽Αλ.1,773· 2) ἀστρολ. ἀσύνδετος.

ἀβλεπτῶ-έω μτγν.κ.νεώτ. παρορῶ, ἀμελῶ, σφάλλομαι ἐξ ἀπροσεξίας : Πολύβ.30,6,4 **ἀβλεπτεῖν τὸ πρέπον**· κ. παθ. **τὰ ἀβλεπτηθέντα**· ‖ τυφλώττω : Εὐσ. ἐνΜι.21,130 **ἀβλεπτεῖν περὶ τὴν πάνσοφον ἁρμονίαν.**

ἀβλεπῶ-έω ἀβλεπτῶ βλ.λ. : Κύριλλ. ῾Ιεροσολ.187·

ἀβλεφαρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐλλιπὴς διάπλασις τῶν βλεφάρων.

ἀβλέφαρος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων βλέφαρα.

ἀβλεψία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. δημ. κ. **-ιά** ἔλλειψις ὁράσεως, τυφλότης· 2) Πάπ. ἀορασία, ἀφάνεια· 3) νεώτ.κ.δημ. ἀπροσεξία, παρόραμα, ἀβλέπτημα.

ἄβληρα ᾽Ησ. « ἡνία » ἄ. αὔληρα, εὔληρα.

ἀβλής-ῆτος (ὁ) ὁ μὴ βληθείς, ὁ μὴ ριφθείς : ᾽Ιλ. Δ 117 **ἰὸν ἀβλῆτα** (« οὔποτε ἄλλοτε βεβλημένον ».

ἀβλή(σ)μαστον ᾽Ησ. « ἄφαυστον ».

ἀβλήτηρες ᾽Ησ. « μάρτυρες ».

ἄβλητος-ον ὁ μὴ πληγείς, μὴ κτυπηθείς : ᾽Ιλ. Δ 450 **ἄβλητος . . ὀξέϊ χαλκῷ**· 2) νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βληθῇ· 3) ὁ μὴ ριφθείς· ᾽Ησ. « ἀβλβέλη . . οὔπω ἄλλοτε βεβλημένα ».

ἀβληχής-οῦς-ές ὁ ἄνευ βληχῶν, βελασμάτων : ᾽Αντίπ.ΑΠ 9,149 **ἀβληχὲς ἐπαύλιον**, πρβλ. **ἀμύκητος.**

ἀβλήχμων-ονος (ὁ) ᾽Ησ. « ἀμβλύς ».

ἀβληχρής-ές μτγν. ἀβληχρός.

ἀβληχροποιός-όν μσν. ὁ ποιῶν τινα ἀβληχρὸν ἄτονον : Εὐστ.1679,56 **ἀβληχροποιὸς θάνατος.**

ἀβληχρός-ά-όν (α ἐπιτατ.) βληχρός, ἀσθενής, ἁπαλός : ᾽Ιλ.Ε336 **χεῖρα ἀβληχρήν**, Θ 178 (**τείχεα**) **ἀβληχρά** (ἀσθενῆ), ᾽Οδ.Λ 134 **θάνατος ἀβληχρὸς.. ἐλεύσεται**, ᾽Απολλ.Ρ 2,205 **ἀβληχρῷ κώματι.**

ἀβληχρώδης-ες ὁ ἀβληχρός, ἀσθενὴς καὶ πρᾶος ἐπὶ προβάτων : Βαβρίας 93,5.

ἀ(β)λογεῖ ᾽Ησ. « σπεῖσον· Μακεδόνες »

ἀβλόγητος-η-ο δημ. κ. **ἀνευλόγητος** ὁ μὴ εὐλογηθεὶς ὑπὸ ἱερέως : **ἀβλόγητα κόλλυβα**˙ 2) ἐπὶ συνεύνου γυναικός, ἡ μὴ ἐν νομίμῳ γάμῳ.

ἀβλόει (δ.γρ. ἀβλόη) Ἡσ. « σπένδε Μακεδόνες ».

ἀβλοπές κ. Ἡσ. « ἀβλαβές ».

ἀβλοπία (ἡ) Ἐπιγρ. ἀβλάβεια.

ἄβλος (τό) ἀγγεῖόν τι πρὸς ἄμελξιν, **καρδάρα**.

ἀβλωθρίδια Ἡσ. « ἀτέλεστα, ἐκτρώματα ».

ἀβοαί Ἡσ. « εὐχαί ».

ἀβοατί ἐπίρρ. δωρ. ἀντὶ **ἀβοητί** ἄνευ προσκλήσεως, ἑκουσίως : Πίνδ.Ν 8,15.

ἀβόγγητα ἐπίρρ.δημ. ἄνευ βογγητοῦ, ἀγογγύστως.

ἀβόγγητος-η-ο δημ. ἀγόγγυστος˙ || ὁ μὴ γογγυσμόν, βόγγον προκαλῶν˙ || δθ. μτφ. ἄμοχθος : ὁ **δραγάτης τρώει τὸ ψωμὶ ἀβόγγητο.**

ἀβοηθησία (ἡ) ἔλλειψις βοηθείας : ΠΔ Σειρ. 51,10.

ἀβοήθητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ βοηθείας.

ἀβοήθητος (-η)ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς βοηθείας, θεραπείας, ὁ ἀνίατος, ἐπὶ νόσου Ἱππ.Διαίτ. **ἀβ- πάθος**˙ 2) ὁ μὴ λυσιτελῶς βοηθῶν, ἀνωφελής : Διόδ.2042 **ἀβοήθητον ἔχοντες τὴν ἐκ τῶν ἰατρῶν ἐπικουρίαν**˙ 3) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀπροστάτευτος, μὴ τυχὼν βοηθείας, ἀνεπικούρητος : Ἐπικτ.Ἐγχειρ.24 **γυνὴ χήρα καὶ ἀβοήθητας.**

ἀβοηθήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀθεραπεύτως˙ 2) κ. νεώτ. ἄνευ βο θείας.

ἀβοηθί μνγν. ἄνευ βοηθείας.

ἀβοητί ἐπίρρ. ἄνευ βοῆς, ἀβοατί βλ.λ.

ἀβόητος-ον δωρ. **ἀβόατος** ὁ δι᾽ ὃν δὲν ἐβόησαν, δὲν ἐθρήνησαν μετὰ βοῆς : Ἐπιγρ. **ἤλυθες οὐκ ἀβόατος**˙ 2) ὁ μὴ βεβοημένος˙ || δθ. μτφ. ὁ μὴ περίφημος : Ἐπίγρ. **οὐκ ἀβόητον** (**κλέος**)˙ 3) ἐνεργ. ὁ μὴ βοῶν, ὁ σιγῶν : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.144,16.

ἄβολα ἐπίρρ. μτγν. κ. δημ. ἀπροσφόρως, ἀκαταλλήλως. 2) **ἄβολα** : Πολύδ.7,204 « ἀτυχὴς βολὴ τοῦ κύβου »˙ || Ἡσ. « **ἄβολα**˙ κυβευτοῦ βόλου ὄνομα ».

ἀβολαία Ἡσ. « συγγραφή, ὁμολογία ».

ἀβολεῖς Ἡσ. « περιβολαί˙ Σικελοί »˙ ἀ. **ἀμβολεῖς.**

ἀβολεσιά (ἡ) δημ. κ. **ἀβολεψιά** ἐμπόδιον, δυσχέρεια, ἡ ἰδιότης τοῦ ἄβολου βλ. λ.

ἀβόλετα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀβόλετον βλ.λ.

ἀβόλετος-η-ο δημ. δύστροπος, μὴ προσαρμοζόμενος, ἀντίθ. **βολικός : ἀβ- καιρός**˙ 2) ἀκατόρθωτος, ποὺ δὲ βολεῖ νὰ γίνῃ˙ ἀντίθ. **βολετός : ἀβόλετο νὰ γιάνῃ.**

ἀβόλευτος-η-ο δημ. ἀτακτοποίητος, ἀνευτρέπιστος : **ἔχω τὸ σπίτι ἀβόλευτο**˙ || ὁ μὴ τεθεὶς ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει : **τὰ πράγματα εἶναι ἀβόλευτα**˙ || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ τακτοποιηθῇ, νὰ διευθετηθῇ˙ μτφ. ὁ ἀβόλευτος βλ.λ.1).

ἀβοληστοί (οἱ) Ἡσ. « ἀναπάντητοι ἰσχυρῶς ».

ἀβόλητοι Ἡσ. « ἐντεύξεις »

ἀβολήτορες Ἡσ. « μάρτυρες συνηλλαχότες ».

ἀβολητύς-ύος (ἡ) ἔντευξις, ἀπάντησις : ΑΒ Ἀντίμ. 108 ἀβολέω, **ἀβολήτορες.**

ἀβολήτωρ-ορος (ὁ) ὁ συναντῶν, συντυχάνων : Ἀντίμ.Ἀπ.58.

ἀβολιά (ἡ) δημ. κ. **ἀναβολιά** ἔλλειψις εὐκαιρίας, δυσχέρεια : **εἶχε ἀβολιὰ νὰ τῆς τὸ εἰπῇ**˙ 2) ἔλλειψις ἀνέσεως : **ἡ ἀβολιὰ τοῦ σπιτιοῦ**˙ 3) περιπέτεια, ἀναποδιά : **μᾶς βρῆκαν ἀβολιές.**

ἀβολιδοσκόπητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. μὴ βολιδοσκοπηθεὶς βλ. λ.˙ || μὴ δυνάμενος νὰ μετρηθῇ διὰ βολίδος, λίαν βαθύς˙ 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπ. ὁ οὗ δὲν ἐβολιδοσκοπήθησαν, διηρευνήθησαν ἢ δὲν δύνανται νὰ διερευνηθῶσιν αἱ διαθέσεις, αἱ σκέψεις.

ἀβολίδωτος-η-ον νεώτ. μὴ ἔχων βολίδα, χωρὶς βόλι : **τυφεκισμὸς ἀβολίδωτος, φυσίγγια ἀβολίδωτα.**

ἀβόλιστος μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ θαλάσσης ὁ οὗ τὸ βάθος δὲν ἐμετρήθη διὰ τῆς βολίδος.

ἀβολιτίων-ωνος (ἡ) μτγν. (λατ.) ἀκύρωσις.

ἀβόλλα (ἡ) μτγν. (λατ.) κ. ἀβόλλη βαρεῖα χλαμύς.

ἄβολος-ον (1) ὁ μὴ ἀποβαλὼν τοὺς πρώτους ὀδόντας, δι᾽ ὧν γνωρίζεται ἡ ἡλικία, ὁ λίαν νέος, περὶ ἵππου, ὄνου : Ἀριστλ.Ξ16,22, Πλάτ.Νόμ. 834 C, Εὐστ. **ἄβ- κτῆνος**˙ || ὁ μὴ ἀλλάσσων πλέον ὀδόντας, ἐπὶ γηραιοῦ ἵππου : ΑΒ 322˙ 2) ἄβολον Ἡσ. « ὄνομα στοιχείου »˙ 3) ὁ κακῶς βληθείς˙ 4) δημ. κ. ἀνάβ- ὁ μὴ ἔχων βολήν, εὐκολίαν, ἄνεσιν ἀντίθ. βολικός : **ἄβολο σπίτι**˙ || δύσβατος : **ἄβολος δρόμος**˙ || μτφ. ἐπὶ προσ., δύσκολος, κακότροπος, δυσπροσάρμοστος : **ἄβολος ἄνθρωπος.**

ἄβολος (ἡ) (2) μτγν. (λατ.) τὸ ἱμάτιον τοῦ ἱππέως.

ἀβολῶ-έω μτγν. ἐπ. (α ἀθρ.) ἀπαντῶ, συναντῶ.

ἀβόρβορος-ον ὁ ἄνευ βορβόρου ὤν : Σοφ. Ἀπ.367 (ἐκ διορθ. ἀντὶ τοῦ **ἀβάρβαρος**).

ἄβορος-ον (α ἐπιτατ.) μτγν. πολυφάγος, ἀδηφάγος.

ἀβός (ὁ) δωρ. ἀντὶ ἡβός βλ. λ.

ἀβοσκής-ές ὁ μὴ βοσκήσας, ὁ μὴ φαγών, ὁ νῆστις : Νικ.Θηρ.124.

ἀβόσκητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ βοσκῆς.

ἀβόσκητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων βοσκὴν ἐπὶ τόπων : Βάβρ.45.10 **ἀβόσκητα ὄρη**˙ 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βοσκηθείς, ὅπου δὲν ἐβόσκησαν κτήνη : **ἀβόσκητο λιβάδι**˙ 3) νεώτ.κ.δημ. ἐπὶ ζῴων, τὰ μὴ βοσκήσαντα.

ἀβοστοι (οἱ) Ἡσ. « οἱ σίτησιν (οὐκ ἔχοντες;) ὑπὸ Λακώνων ».

ἀβοτάνιστα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀβοτάνιστον βλ. λ.

ἀβοτάνιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ βοτανισθείς, ὁ ἐξ οὗ δὲν ἐξεβλήθησαν τὰ ἄγρια χόρτα : **ἀβ- χωράφι.**

ἀβότανος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων βοτάνας.

ἄβοτοι Ἡσ. « αἱ μὴ κατανεμημέναι βοτάναι ἢ ἡ φέρουσαι καρπόν », πρβ. **ἀβόσκητος.**

ἀβούητα ἐπίρρ. δημ. ἀβούιχτα βλ.λ.

ἀβούητος-η-ο δημ. ἀβόητος βλ.λ. 2) κ. 3).

ἀβούιχτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ βοῆς, θορύβου, κρότου˙ || μτφ.ὑπούλως : φρ.**τὸν βρῆκε βόλι ἀβούιχτο.**

ἀβούιχτος-η-ο δημ. ἀβόητος βλ.λ. 2).

ἀβουκόλητος-ον ὁ μὴ βουκοληθείς, μτφ. ἠμελημένος : Αἰσχ.Ἱκ.929 **-ον τοὔτ᾽ ἐνῷ φρονήματι.**

ἄβουλα ἐπίρρ. δημ. ἀκουσίως, ἄθελα.

ἀβουλεί ἐπίρρ. κ. -ί ἀβούλως, ἀφρόνως, ἀμαθῶς : Φίλ.1,124 **ἀβουλὶ τὸ πάθος ἄρχει.**

ἀβούλευτος-ον μτγν. ὁ μὴ βουλευόμενος, ὁ κακῶς βουλευόμενος, ἀπερίσκεπτος.

ἀβουλεύτως ἐπίρρ. μτγν. μσν. κ. νεώτ. ἀσκέπτως, ἀπρονοήτως, ἀστοχάστως : ΚΔΜακκ.1,5,67.

ἀβούλημα (τό) μσν. ἔργον ἀβουλίας, ἀστόχαστον.

ἀβουλησία (ἡ) ἔλλειψις βουλήσεως.

ἀβούλητος-ον (1) ὁ ἄνευ τῆς βουλήσεως γινόμενος, ἀκούσιος, ἀθέλητος : Πλάτ.Νομ.733 D **ἀβούλητόν τε καὶ ἀκούσιον**, Ἀρετ.61 **ἀφέσιες τῶν ὑγρῶν -οι**˙ 2) ὁ μὴ σύμφωνος πρὸς τὴν βούλησίν, δθ. δυσάρεστος, ἐναντίος : Ζήνων Στ.1,53 **τὰ ἀβούλητα**, Φιλόδ.Θαν.33 **-ος τύχη.**

ἀβούλητος-η-ο (2) δημ. ἀβούλιαχτος βλ. λ.

ἀβουλήτως μτγν. κ. νεώτ. ἀκουσίως, ἀθελήτως.

ἀβουλί ἐπίρρ. ἀβουλεί βλ. λ. : Φίλ.1,124 **ἀβουλὶ τὸ πάθος ἄρχει.**

ἀβουλία (ἡ) ἔλλειψις βουλῆς, σκέψεως : Δημόκρ. 119˙ || ἔλλειψις βουλήσεως, τὸ ἀναποφάσιστον : Θουκ.5,75 **ἐς τὴν ἄλλην ἀβουλίαν τε καὶ βραδυτῆτα** 2) κακὴ βουλή, δυσβουλία, ἀπερισκεψία : Ἡρ.7,9 **ἐπαρθέντες ἀβουλίῃ**, Θουκ.1,32 **ἡ πρότερον σωφρασύνη νῦν ἀβουλία**, ἀντίθ. **εὐβουλία**˙ 3) νεώτ. ἡ παθολογικὴ κατάστασις ἡ ἐκδηλουμένη ἐν τῇ ἐλλείψει βουλητικῆς ἐνεργείας.

ἀβούλιαχτα ἐπίρρ. δημ. ἀβυθίστως.

ἀβούλιαχτος-η-ο δημ. ὁ μὴ καταποντισθεὶς ἰδίως ἐπὶ πλοίων˙ || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βυθισθῇ,

νὰ βουλιάξῃ· 2) ὁ μὴ παθὼν καθίζησιν : **ἀβούλιαχτος δρόμος.**

ἀβούλλωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ βουλλωμένος, ὁ μὴ διὰ σφραγῖδος **σεσημασμένος : -ο γραμματόσημο·** 2) ἐπὶ φακέλου ἐπιστολῶν κττ., ὁ μὴ κεκλεισμένος : -ο **γράμμα·** 3) ἀκάλυπτος, ἀπωμάτιστος : -ο πιθάρι, - **βαρέλι·** 4) εἰδ. ἐπὶ πεπόνων, ὁ μὴ δι' ἐκτομῆς δοκιμασθείς : **-α καρπούζι, -πεπόνι.**

ἄβουλος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐστερημένος βουλῆς, ὁ μὴ βουλευόμενος : Σοφ. Ἀντ.1026 **οὐκέτ' ἔστ' ἀνὴρ -ος οὐδ' ἄνολβος·** 2) ὁ κακῶς βουλευόμενος, ἀπερίσκεπτος, δύσβουλος, κακόβουλος : Σοφ. Ἠλ.546 **οὐ ταῦτ' ἀβούλου καὶ κακοῦ γνώμην πατρός ;** || κ. παραθ. : Θουκ.1,120 **ἀβουλοτέρων τῶν ἐναντίων·** 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ πρωτοβουλίας, ἀναποφάσιστος· || ἄσκεπτος : παροιμ. **ἄβουλος ὁ νοῦς, διπλὸς ὁ κόπος.**

ἀβουλῶ-έω οὐ βούλομαι, δὲν θέλω : Πλάτ. Πολ. 437 C **τὸ ἀβουλεῖν καὶ μὴ ἐθέλειν·** 2) ἀπαρέσκομαι : Πλωτ.6,8,13 **οὐ γὰρ ἀβουλῶν ἐνεργεῖ·** 3) μετὰ αἰτ. ἀποδοκιμάζω : ΔίωνΚ.55,9 **οὔτε ἀβουλήσας τὰ δεδογμένα.**

ἀβούλως ἀσυνέτως, ἀφρόνως Ἡρ.3,71 : **ἐπιχείρησιν .. μὴ συντάχυνε ἀβούλως·** ὑπερθ. **-ότατα :** Ἡρ.7,9 **ἀβουλότατα πολέμους ἵστασθαι·** 2) μετὰ κακῆς θελήσεως : Ἀντιφῶν1,2 **ἀβούλως τε καὶ ἀθέως·** 3) νεώτ. κατὰ τρόπον ἄβουλον βλ. λ.3).

ἀβούρκωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐκ βορβόρου θολωθείς, ἐπὶ ὑγρῶν· || εἰδ. ἐπὶ ὕδατος, τὸ μὴ σεσηπός· || ὁ ἀθόλωτος· 2) μτφ. ὁ ἄσπιλος· 3) εἰδ. ἐπὶ ὀφθαλμῶν, ὁ μὴ ὑπὸ δακρύων θολωθείς.

ἀβούρλιαστος-η-ο δημ. μὴ περασμένος εἰς βοῦρλον ἢ ἀπάγγον : **φάρια ἀβούρλιαστα.**

ἀβουσκολεῖ Ἡσ. « θορυβεῖ. »

ἀβούτηκτος-η-ο δημ. κ. -χτος μὴ βουτηγμένος, ὁ μὴ ἐμβαπτισθεὶς εἰς ὕδωρ ἢ ἄλλο ὑγρόν· 2) μτφ. ὁ μὴ κλαπείς, μὴ ὑπεξαιρεθείς.

ἀβούτης-ου (ὁ) ὁ μὴ ἔχων βοῦς ἀροτῆρας, Ἡσ., ΕΜ « ἀκτήμων » : Ἡσίοδ. Ἔργ.451 **ἀνδρὸς ἀβούτεω.**

ἀβούτιλον νεώτ. βοταν. γένος κολλιανθῶν φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **μαλαχοειδῶν.**

ἄβουτον Ἡσ. « τὴν οὐλίαν Ἀργεῖοι ».

ἀβουτύριαστος-η-ο δημ. ἀβουτύρωτος βλ. λ.

ἀβουτύρωτος-η-ον νεώτ. μὴ περιέχων βούτυρον, ἀντίθ. βουτυρᾶτος· || ἔχων ὀλιγώτερον τοῦ δέοντος βούτυρον, ξεβουτυρωμένος : **τυρὸς ἀβουτύρωτος·** || μὴ ἐπαλειφθεὶς μὲ βούτυρον.

ἅβρα (ἡ) κ. **ἄβρα** λίαν οἰκεία, ἡ ἔμπιστος θεράπαινα, ἀκόλουθος, βάγια· Ἡσ. « **ἅβραι·** νέαι δοῦλαι », Αἰλ. Διον. « ἡ οἰκότριψ γυναικὸς κόρη καὶ ἔντιμος » : Μάχων π. Ἀθ.8,349 E **γυνὴ μετὰ παιδίσκης ἅβρας,** Πολυδ.4,151,154· **ἅβρα περίκουρος θεραπαινίδιόν ἐστι περικεκαρμένον.**

ἀβράβεσθαι Ἡσ. « ἀβρύνεσθαι ».

ἀβράβευτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βραβευθείς.

ἀβράδιαστα ἐπίρρ. δημ. προτοῦ νὰ νυκτώσῃ.

ἀβράδιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἑσπέρας : κατάρ. **ἀβράδιαστος νά 'ναι·** || ὁ πρὸ τῆς νυκτὸς ἀφικνούμενος· 2) κ. μτφ. ὁ μὴ ὑπὸ κακοῦ οἱονεὶ σκοταζόμενος, ὁ πάντοτε φωτεινός : **ἀβράδιαστ' εἶν' ἡ ἀγάπη μας.**

ἀβρακαδάβρα νεωτ. λ. **ἐκ** τῶν τῆς μαγείας, ἐξορκιστικὴ δαιμόνων ἢ νόσων· || μτφ. φράσις ἢ πραγματεία συγκεχυμένη καὶ ἀκατάληπτος.

ἀβράκωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ φορῶν βρακί : **ἀβράκωτοι, οἱ sans-culottes** τῆς Γαλλ. Ἐπαναστ.

ἀβραμηλιά (ἡ) δημ. τὸ θαμνῶδες δένδρον **προύμνη ἡ ἐμβολιαζομένη,** ἡ π. Θεοφρ. κ. Διοσκ. κοκκυμηλέα, π. Ἀθην. βράβυλος (ἡ -ηλος) ἀγριοκορομηλιά, μπουρνελιά, τζανεριά, κορομηλιὰ βλ.λ.

ἀβράμηλο (τὸ) δημ. τὸ βράβηλον, ἀγριοκορόμηλο, τζάνερο, ὁ καρπὸς τῆς ἀβραμηλιᾶς βλ.λ.

ἀβραμιαῖος-α-ον Ἡσ. « εἶδος ἔχων Ἀβραάμ, γιγαντιαῖος », Σουίδ. « ὁ ἀπόγονος Ἀβραάμ, ἱεροπρεπής »· θεοσεβής, φιλόξενος· || νεώτ. ὁ ἔχων τὰ ἤθη, τὸ μετ' ἀφθονίας φιλόξενον τοῦ Ἀβραάμ, πρβλ. πατριαρχικός.

ἀβραμίας Ἡσ. « ὄνομα βόλου κυβευτικοῦ ».

ἀβραμίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἀβραμὶς βλ.λ.

ἀβραμίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. Πάπ. **ἄβραμις** εἶδος ἰχθύος τοῦ Νείλου καὶ θαλασσίου : Ἀθήν.7,312 B,

ἀβράνας Ἡσ. « τοὺς κερκοπηθίκους, οἱ Κελτοί ».

ἀβρανίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. « **κροκωτὸς χιτὼν Λάκωνες** ».

ἀβρασάξ κατὰ τὸν γνωστικὸν Βασιλείδην συμβολικὸν ὄνομα τῆς ὑπερτάτης δυνάμεως προϊστάμενον τῶν 365 αἰώνων : Ἐπιφ. Παν.1,2,7 **τὴν ὑπεράνω τούτων δύναμιν εἶναι καὶ ἀρχὴν ἀβρασάξ.**

ἄβραστος-η-ο δημ. ὁ μὴ βρασμένος, ἄνεφθος, ἀ. ὠμός : **ἄβραστο κρέας, - γάλα, - αὐγό·** || ὁ μὴ ἐπαρκῶς βρασμένος· 2) ἐπὶ ὀσπρίων, ὁ μὴ ἐντελῶς πεσσόμενος διὰ τοῦ βρασμοῦ, ἄ. **ἀνέψητος, κακόβραστος,** ἀντίθ. **βραστερός·** 3) ἐπὶ οἴνου, ὁ μήπω ὑποστὰς ζύμωσιν : **ἄβραστος μοῦστος.**

ἄβραχεν Ἡσ. « ἤχησεν ».

ἀβραχία (ἡ) νεώτ. ἀβραχιοκεφαλία βλ.λ.

ἀβραχιοκεφαλία (ἡ) νεώτ. κ. **ἀβραχία** ἰατρ. ἔλλειψις βραχιόνων ἢ κεφαλῆς εἰς τὸ ἔμβρυον.

ἀβράχνιαστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ βράχνας βλ.λ.

ἀβράχνιαστος-η-ο δημ. κ. **ἀβράχνιαγος** μὴ βραγχιῶν, ποὺ δὲν βραχνιάζει ἢ δὲν ἐβράχνιασε.

ἄβραχος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. ἄβροχος : Πάπ. πρβλ. ἐλαιοβραχής· 2) δημ. ὁ μὴ ἔχων βράχους.

ἀβράχυντος-ον νεώτ. ὁ μὴ γενόμενος βραχύτερος, συντομώτερος ἢ μικρότερος· || ὁ ἀνεπίδεκτος βραχύνσεως.

ἄβρεκτος (-η)-(ον) κ. νεώτ. δημ. κ. -χτος μὴ βεβρεγμένος, ἄβροχος, στεγνός : Ἱππ. Παθ.57 **-των κριθέων** συνών. **ἄβροχος, ἀδίαντος, ξηρός.**

ἀβρεμής-οῦς-ές Ἡσ. « ἀβλεπής, Κύπριοι ».

ἀβρεξιά (ἡ) δημ. ἔλλειψις βροχῆς, στέγνη, ἀνομβρία, ἀβροχιά· || τὸ μὴ ἔχειν βραχεῖ.

ἄβρετος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀνευρισκόμενος, ἀνεύρετος· 2) δυσεύρετος· 3) δθ. κ. ἐξαίρετος.

ἄβρεχος-η-ο **ἄβρεκτος** βλ.λ.

ἀβρίδδεται ἢ **ἀβρίσδεται** (ἐκ διορθ. **-ίζεται**) Ἡσ. « κοσμεῖται, θρύπτεται ».

ἀβρίζω ἀόρ. ἀβρίξαι Σουίδ. « τὸ ἀπὸ βορᾶς (δηλ. μετὰ τὴν τροφὴν) νυστάξαι ἢ κοιμηθῆναι ».

ἀβριθής-ές μὴ βριθύς, μὴ βαρύφορτος: Εὐρ. Ἱκ.1125.

ἄβρικτος-ον ἄγρυπνος, ἀνύστακτος, Σουίδ. « δύσκωφος », Ἡσ. « -ον· δύσκωφον, ἄυπνον ».

ἀβρινά Ἡσ. « κεκαθαρμένα ».

ἀβρίξ Ἡσ. «ἐγρηγόρως» (ἀγρύπνως), βλ. **ἄβρικτος.**

ἀβριστήν Ἡσ. « μαστιγίαν ».

ἄβριστος-η-ο δημ. μὴ ὑβρισμένος, μὴ ὑβρισθείς.

ἀβροβάτης (ὁ) ὁ ἀβρῶς βαίνων, μαλθακῶς βαδίζων : Αἰσχ. Πέρσ.1072 **γοᾶσθ' ἀβροβάται.**

ἀβρόβιος-ον ὁ ἀβρὸν βίον ζῶν : Βακχ.17,2 **ἀβροβίων ἄναξ Ἰώνων,** ὑπερθ. **ἀβροβιώτατος.**

ἀβρογάστωρ-ορος μον. κοιλιόδουλος.

ἀβρόγοος-ον ὁ ἀβρῶς, ἁπαλῶς, μαλθακῶς θρηνῶν : Αἰσχ. Πέρσ.541 **ἀβρόγοοι Περσίδες.**

ἀβρόδαις-αιτος (ὁ, ἡ) ὁ ἀβρὰν ἔχων δαῖτα, πολυτελής : Ἀρχέστρ. π. Ἀθ.1,4 E **ἀβρόδαιτι τραπέζῃ.**

ἀβροδίαιτα (ἡ) μτγν. ἀβρά, πολυτελὴς δίαιτα.

ἀβροδίαιτος-ον ὁ ἀβράν, τρυφηλὴν ἔχων δίαιταν : Αἰσχ. Πέρσ.41 **ἀβροδιαίτων Λυδῶν ὄχλος,** Παρράσ. Ἐπιγρ.1 **-ος ἀνήρ·** || **ἀβροδίαιτον** (τὸ) ὡς οὐσ. ἀβρὰ δίαιτα, μαλθακότης : Θουκ.1,6.

ἀβροδιαιτῶμαι-άομαι ἀβρῶς διαιτῶμαι : σχόλ. Ἀριστφ. Εἰρ.1227 **ὡς ἀβροδιαιτωμένους.**

ἀβροδιαίτως ἐπίρρ. μαλθακῶς, τρυφηλῶς.

ἀβροείμων-ονος-ον μτγν. ποι. ὁ ἀβρὰ εἵματα, ἐνδύματα ἔχων, ὁ πολυτελῶς ἐνδεδυμένος.

ἀβροθυμοέγκαυστος-ον μσν. ὁ οἱονεὶ ἔγκαυστον ἔχων τὴν ψυχὴν ἐξ ἀβρότητος, ἐκτεθηλυμένος.

ἀβρόκαρπον Ἡσ. « ἀβρότονον ».

ἀβροκόμης (ὁ) δωρ. -μας ὁ ἔχων ἀβράν, λαμπρὰν κόμην, ἐπίθ. θεῶν παρὰ μτγν. ποιηταῖς· 2) ἐπὶ φυτῶν, ἔχων ἀβρόν, θαλερὸν φύλλωμα, εὐθαλής : Εὐρ.Ἴων 920 **φοίνικα παρ' ἀβροκόμαν.**

ἀβροκόμος-ον μτγν. κ. μσν. **ἀβροκόμης** βλ. λ.

ἀβροκόσμητος-ον μσν. ὁ ἀβρῶς κεκοσμημένος.

ἀβρομία (ἡ) Ἡσ. « ακοτία », ἄ. σιωπή.

ἀβρομιά (ἡ) δημ. δ. γρ. ἀβρωμιὰ βλ. λ.

ἀβρόμιος-ον ἄνευ οἴνου : Ἀντίπ.ΑΠ231 **ἀβρόμιος καὶ ἄοινος,** σχολ. « Βρόμιος γὰρ ὁ Διόνυσος, ὁ καὶ ἔφορος τοῦ οἴνου κατὰ τοὺς Ἕλληνας ».

ἀβρόμιστος-η-ο δημ· δ. γρ. ἀβρώμιστος βλ.λ.

ἀβρομίτρης (ὁ) ὁ ἔχων μίτρον, ζώνην, ἀβράν, Ἡσ. « -ας λαμπροζώνους »· 2) μσν. ὁ φορῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μίτραν λαμπρὰν ὡς οἱ ἀρχιερεῖς.

ἄβρομον (τὸ) Ἡσ. « αἰγηρόν, ἄφοφον ».

ἄβρομος-ον *(1) (α ἀθροιστ.)* μετὰ πολλοῦ θορύβου : *Ἰλ.Ν 41* ***Τρῶες δέ.. ἕποντα,. ἄβρομοι,*** *Ἀπολλ.σχολ. « σὺν βρόμῳ πολλῷ »·* 2) *δ.ἑρμ. (α στερ.)* ἀθόρυβος : *Ἀπίων σχολ. «ἄφωνοι κ.ἥσυχοι».*

ἄβρομος-η-ο *(2)* δημ. δ. γρ. ἄβρωμος βλ. λ.

ἀβρόντητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ βροντῶν, ἀκρότως.

ἀβρόντητος-ον μσν. ὁ μὴ ἐμβρόντητος, ὁ μὴ καταπλαγείς· 2) δημ. ὁ ἄνευ βροντῶν.

ἀβροπάρθενος-ον μτγν. ὁ ἐξ ἢ ὑπὸ ἀβρῶν παρθένων : Λυρ.Ἀλέξ.22 **ἀβροπαρθένους.. χορούς.**

ἀβροπέδιλος-ον ὁ φορῶν ἀβρὰ πέδιλα : Μελέαγρ. ΑΠ 12,158 **ἀβροπέδιλος Ἔρως.**

ἀβροπενθής-ές βλ. **ἀκροπενθής.**

ἀβροπέταλος-ον κ. νεώτ. ἀβροπέτηλος βλ.λ.

ἀβροπέτηλος-ον μσν. ὁ ἔχων ἀβρὰ πέτηλα, πέταλα : Ἰω.Γαζ.Ἔκφρ.2,2 **χάριν -έτηλον κορύμβου.**

ἀβρόπηνος-ον ὁ ἔχων ἀβρὰν πήνην, ὁ λεπτῶς ὑφασμένος : Λυκόφρ.863 **-ους πέπλους,** Τζέτζ. « τρυφεροστήμονας, πλουσιοϋφεῖς ».

ἀβρόπλουτος-ον ὁ ἀβρῶς, λίαν ἀνέτως, ἀφθόνως πλούσιος : Εὐρ.ΙΤ 1148 **χλιδᾶς ἀβροπλούτοιο.**

ἀβρόπους-ουν ὁ ἀβροὺς πόδας ἔχων : ΑΠ 9,189 **-πόδων βήμαθ' ἑλισσόμεναι** (δ. γρ. **ἀβρὰ π.**) ·

ἀβρός-ά-όν κ. νεώτ. αἰολ. **ἄβρος** τρυφερός, ἁπαλός, εὐειδής, χαρίεις· ἐπίθ. θεῶν καὶ ἀνθρώπων : Σαπφ.90(60) **ἄβραι Χάριτες,** Αἰσχ.ἀπ.313 **παρθένοις ἀβραῖς,** Ἀνακρ.28(55) **Ἔρωτα τὸν ἀβρόν·** 2) γεν. περὶ πραγμάτων, λαμπρός : Πίνδ. **-ὸν στέφανον·** 3) μαλθακός, τρυφηλός : Ἡρ.1,404 **Ἀγάθυρσοι ἀβρότατοι ἄνδρες,** Ἀντιφάν.91 **Ἰώνων τρυφεραμπεχόνων ἀβρός,** ἡδυπαθὴς ὄχλος, Λουκ. Θε.Δ 18,1 **ὁ θηλυμίτρης, ὁ ἀβρότερος τῶν γυναικῶν** (Διόνυσος) κ.ἄ.· 4) κ. νεώτ. ἡδύς, τερπνός : Ξεν.Συμπ.4,44 **τὸ -ότατόν γε κτῆμα, τὴν σχολήν,** Θέογν.474 **ἀβρὰ παθεῖν** (πρβλ. ἡδυπαθεῖν)· || οὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Εὐρ.Μήδ.1164 **ἀβρὸν βαίνουσα,** Ἀνακρεόντ.41,3 **ἀβρὰ γελῶντες·** 5) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν **ροπαλοκέρων·** 6) νεώτ. βοταν. γένος θάμνων κοσμητικῶν, φυομένων ἐν θερμαῖς χώραις καὶ ὧν ἓν εἶδος παράγει τὴν τοξικὴν οὐσίαν **ἀβρίνην.**

ἀβροσία (ἡ) σχόλ. ἀβροσύνη.

ἀβρόσιτος-ον μσν. ὁ ἔχων ἀβρά, πολυτελῆ σιτία, φαγητά : ΚΜανασσ.Χρον.229 **ἀβρόσιτος τράπεζα.**

ἀβρόσκιλλο δημ. τὰ φυτὸν σκίλλη ἢ παράλιος.

ἀβροσταγής-ές μσν. ὁ ἀβρῶς στάζων (μύρα) : Ἀνών.π.Σουΐδᾳ (ἐν λ.ἀβρός) **ἀβροσταγὲς μέτωπον.**

ἀβροστόλιστος-ον μσν. ὁ ἀβρῶς, ὁ πολυτελῶς ἐστολισμένος, ἐνδεδυμένος, βλ. **ἀβροείμων.**

ἀβροσύνη (ἡ) ἀβρότης : Σαπφ.65(79) **φίλημ' ἀβροσύναν,** Ξενοφάν.3 **ἀβρασύνας ἀνωφελέας.**

ἀβρόσφυρος-ον ὁ ἔχων ἀβρά, χαρίεντα σφυρά : Ἀνών.ἐν Παπ. **Ναΐδες ἀβρόσφυροι.**

ἀβροτάζω ἁμαρτάνω, ἀποτυγχάνω : Ἰλ.Κ 65 **μήπως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιιν** (μὴ δὲν συναντηθῶμεν).

ἀβρόταξις ἀποπλάνησις, ἀποτυχία, Εὐστ.789,51 « ἁμαρτία, διαμφόδησις ».

ἀβροτήμων Ἡσ., Φώτ., Σουΐδ, ΑΒ « ἁμαρτωλός ».

ἀβρότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. δωρ. **-τας** μαλθακότης, πολυτέλεια, χλιδή, λαμπρότης, Ἡσ. « ἁπαλότης, τρυφερότης » : Πίνδ.Π 11,34 **δόμους ἀβρότατος** (ἀβρότητος), ἀντίθ. ἐγκράτεια· 2) κ. νεώτ. λεπτότης τῶν τρόπων, εὐγενὴς συμπεριφορά : Εὐρ. ΙΑ 1343 **οὐκ ἐν ἀβρότητι κεῖσαι·** 3) γλυκύτης, τερπνότης τοῦ λόγου : Ἑρμογ.δ.1,12.

ἀβροτῆσαι Ἡσ. « ἀπαντῆσαι νυκτός ».

ἀβρότιμος-ον πολύτιμος, ὁ διὰ ἢ ἐκ πολλῆς δαπάνης : Αἰσχ.Ἀγ.690 **ἀβροτίμων προκαλυμμάτων.**

ἀβροτίνη Ἡσ. « ἁμαρτωλή ».

ἀβροτόνινος-η-ον μτγν. ὁ διὰ τοῦ φυτοῦ ἀβροτόνου σκευασθείς : **-ινον ἔλαιον, - μύρον.**

ἀβροτονίτης (ὁ) μτγν. **-ης οἶνος** ὁ δι' ἀβροτόνου ἐσκευασμένος, πρβλ. **οἶνος ἀψινθίτης.**

ἀβρότονον (τὸ) κ. ἀβρ- κ. **ἀβρούτονον** (τὸ) (Διοσκ. νόθ.) κ. **ἀβρότονος** (ἡ) ἀρωματικὸν καὶ ἰαματικὸν φυτόν, εἶδος ἀψινθίου : Γαλ.11,804 **ἀβρότονον ἄρρεν** (ἀρτεμισία), Διοσκ.3,24 **ἀβρότονον θῆλυ** (χαμαικυπάρισσος).

ἄβροτος-ον θηλ. κ. **-η** ἀθάνατος, θεῖος, ἱερός : π. Ὁμ. ἅπαξ, Ἰλ.Ξ 78 **νὺξ ἀβρότη** (ἱερά), Ἀπολλ. Σ 2,30 « οἱ μὲν ἐρήμην βροτῶν φα.., οἱ δὲ ἀθανάτην »· 2) ὁ ἄνευ βροτῶν ἀνθρώπων ὤν, ἔρημος : Αἰσχ.Πρ.2 **-ον εἰς ἐρημίαν.**

ἀβροτράπεζος-ον μσν. ὁ ἔχων ἀβρὰν τράπεζαν, πλήρη πολυτελῶν φαγητῶν.

ἀβροῦτες Ἡσ « ὀφρύες Μακεδόνες ».

ἀβροφροσύνη (ἡ) νεώτ. ἡ ἀβρότης βλ. λ.2).

ἀβρόφρων-ον νεώτ. ὁ ἀβρὸς βλ.λ. τοὺς τρόπους.

ἀβροφυής-οῦς-ές ἀβρὰν φυὴν ἔχων, τρυφερός : Φιλόδ.ΑΠ 9,412 **θριδάκων οὔλων ἀβροφυῆ πέταλα.**

ἀβροχαίτης (ὁ) δωρ. **-τας** ἀβροκόμης : Ἀνακρεόντ.41,8 **-ας κοῦρος,** ΑΠ 9,525 **Ἀπόλλωνα .. -ην.**

ἀβροχία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις βροχῆς, ἀνυδρία, δημ. ἀβροχιά, ἀβρεξιά, ἀναβροχιά.

ἀβροχικός-ή-όν μτγν. **ἄβροχος** : Κύριλλ.Πάπ.

ἀβροχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ἀβρὸν χιτῶνα « τρυφερὰ φορῶν »· || Ἐπιγρ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἔρωτος, τοῦ Βάκχου, τῶν Βακχῶν· || Αἰσχ.Πέρσ.543 **εὐνὰς ἀβροχίτωνας** (κλίνας μὲ μαλακὰ σκεπάσματα).

ἄβροχος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βεβρεγμένος, ἄβρεκτος : Αἰσχίν.2,21 **ὁλοσχοίνῳ ἀβρόχῳ,** Διοκλῆς π.Ἀθ.2,53 D **λυπεῖ δὲ ἧττον τὰ βεβρεγμένα** (ἀμύγδαλα) **τῶν ἀβρόχων,** Νόνν.Δ 1,75 **-ος ἅλμης,** Βασίλ.1,1064 B **τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀβρόχοις ποσὶ διαπεράσασαι,** ὅθ. φρ. **ἀβρόχοις ποσὶ** (ἀβλαβῶς, ἀκόπως)· 2) ὁ μὴ ἀρδευόμενος : Εὐρ.Ἑλ.1484 **-α πεδία,** Καλλ.Ὕμν.1,19. **-ος Ἀρκαδίη** (ὑπὸ ποταμῶν), Πάπ. **ἡ ἄβροχος** (γῆ) ξερική· ἀντίθ. **ἔμβροχος, σύμβροχος·** 3) μσν. νεώτ. κ.δημ. ὁ ἄνευ ὑετοῦ, βροχῆς (μήν, ὥρα τοῦ ἔτους κτλ.) : παροιμ. **μ' ἄβροχο Φλεβάρη λιγοστὸ σιτάρι.**

ἀβροχῶ-έω εἶμαι ἄβροχος, ἀπότιστος δι' ὕδατος (εἰδ. τοῦ Νείλου) : Πάπ. (γῆς) **ἠβροχηκυίας.**

ἀβρόχως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀβρέκτως, ἄνευ βροχῆς ἢ ἄνευ ποτίσματος, ἀνύδρως.

ἄβρυνα (τὰ) Παρθ.π.Ἀθ.2,51 F **ἃ. συκάμινα, ἃ καλοῦσιν ἔνιοι μόρα· Σαλαμίνιοι δὲ τὰ αὐτὰ βάτια** (ἀλλὰ **βάτια** εἶναι τὰ κοινῶς βατόμουρα ἢ **βάτσινα**)· Ἡσ. « ἄβρυνα· συκάμινα ».

ἀβρυντής (ὁ) μσν. ὁ ἀβρυνόμενος, θηλυπρεπής.

ἀβρύνω ποιῶ ἀβρόν, καλλωπίζω : Αἰσχ.Ἀγ.892 **μὴ γυναικὸς ἐν τρόποις ἐμὲ ἄβρυνε,** σχόλ. « καλλώπιζε »· 2) μέσ. **ἀβρύνομαι·** Ἡσ. « κοσμοῦμαι, λαμπρύνομαι », Σουΐδ., Ζων. «κοσμοῦμαι, θρύπτομαι, καυχῶμαι» : Αἰσχ.Ἀγ.1205 **ἀβρύνεται γὰρ**

πᾶς τις εὖ πράσσων πλέον, Πλάτ.άπ.20 C **ἐκαλλυνόμην τε καὶ ἡβρυνόμην ἄν.**

ἄβρυστος (ὁ) Ἡσ. « ἡ ἄβροστος ἢ ὁ βιβρωσκόμενος ».

ἀβρυταί (οἱ) Ἡσ. « εἶδος ἐχίνων θαλασσίων ».

ἄβρωμα (τό) Ἡσ. « στολῆς γυναικείας εἶδος ».

ἀβρώμευτος-η-ο δημ. ἀβρώμιστος βλ.λ.

ἀβρωμία (ἡ) μσν. κ. **ἀβρομία** ἔλλειψις δυσωδίας, βρώμας ἢ βρομιᾶς βλ.λ. || καθαριότης.

ἀβρωμιά (ἡ) δημ. κ. **ἀβρομιά** ἡ ἀβρωμία βλ.λ.

ἀβρώμιστα ἐπίρρ. δημ. ἐν ἀβρωμίᾳ βλ.λ.

ἀβρώμιστος-η-ο δημ. ὁ ἐν ἀβρωμίᾳ βλ.λ., ὁ μὴ ὄζων, μὴ σεσηπώς, ἢ ὁ μὴ ἔχων ρύπον ἢ λύμην· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βρωμίσῃ βλ.λ., ἢ νὰ βρωμισθῇ.

ἄβρωμος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. κ. **ἄβρομος** ὁ ἄνευ βρώμου, δυσωδίας : Δίφιλ.Σίφν.π.'Αθ.8,355 B **ἰχθύδια ἄβρωμα, κωβιοὶ ἄβρωμοι**, ἀντίθ. **βρωμώδης**.

ἀβρωνιά (ἡ) δημ. κ. **ἀβρουνιά** ἡ βρυωνία - ιά βλ.λ.

ἀβρώς-ῶτος (ὁ,ἡ) ὁ μὴ βεβρωμένος, ἄδηκτος : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,764 **ἀλεξήτειρα δὲ τέχνη ἀνέρα μυιάων κέντρον ἀλευόμενον ἀβρῶτα φυλάσσει.**

ἁβρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἁβρόν : 'Ανακρ.69(17) **-ῶς φάλλω πηκτίδα**, Σαπφ.6(5) **ἄβρως νέκταρ οἰνοχόεισα**, Εὐρ.Μήδ.830 **βαίνοντες ἁβρῶς**· κ. συγκρ. **ἁβροτέρως** : 'Ηλιόδ.1,17.

ἀβρωσία (ἡ) μτγν. ἀσιτία : Πολυβ.6,39.

ἄβρωτος-ον ὁ μὴ βιβρωσκόμενος, ὁ μὴ ἐδώδιμος ἀντίθ. **βρωτός, ἐδεστός, ἐδώδιμος** : Κτησ.'Απ. 57,26 **ἄβρωτα κρέα**, 'Αριστλ.ΖΙ 12,14 **-ον ἰχθύδιον**, Θεόφρ.ΦΙ 3,12,2 **καρπὸν -ον**· 2) τὸ μὴ τρωγόμενον ὑπὸ σκωλήκων ἢ θριπῶν : Θεόφρ.ΦΙ 5,1,2 **ξύλα -α**· 3) ὁ μὴ βεβρωμένος, ἀφάγωτος : Παρφ.'Απ.ἐμφ.2,27 **οὐδὲν ἄβρωτον περιλείποντες**· 4) ἐνεργ. ὁ μὴ φαγών, νῆστις : Χαρίτ.6,3 **ἄβρωτον, ἄποτον.**

ἀβύζαχτος-η-ο δημ. κ. **-αστος** κ. **-αγος** ὁ μὴ θηλασθείς : **ἀβύζαχτη γίδα**· 2) ὁ μὴ θηλάσας γάλα : **ἄφησε τὸ παιδὶ ἀβύζαχτο.**

ἀβύζιαγος-η-ο δημ. ὁ ἔχων λίαν ἰσχνοὺς μαστούς, ποὺ δὲν ἔχει βυζιά, ἰδίως ἐπὶ γυναικῶν : **ξεραγκιανὴ κι ἀβύζιαγη**, βλ. κ. **ἀβύζωτος.**

ἄβυζος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων μαστούς, βυζιά.

ἀβύζωτος-η-ο ὁ εἰς ὃν δὲν ἐσχηματίσθησαν οἱ μαστοί, τὰ βυζιά, ἐπὶ κορασίδων : δ.τραγ. **καὶ δυὸ μικρὲς ἀβύζωτες χλωρὰ βοτάνια κόβαν.**

ἀβύθητος-ον μτγν. ἀμέτρητος, ἄβυθος βλ.λ.

ἀβύθιστα ἐπίρρ.δημ. κατὰ τρόπον ἀβύθιστον βλ.λ.

ἀβύθιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βυθισθείς, ἀβούλιαχτος· || ὁ μὴ δεκτικὸς βυθισμοῦ βλ.λ.· || **ἀβύθιστον** (τό) κ. ὡς οὐσ. ἐφευρέτης τοῦ ἀβυθίστου.

ἀβυθίστως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ βυθισμοῦ βλ.λ.

ἄβυθος κ. (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀπύθμενος, ἡ ἄβυσσος : Πλάτ.Παρμ.130 D **εἴς τινα ἄβυθον φλυαρίαν** (διορθ. **ἄβυσσον**)· || **ἄβυθα** (ἡ) χάσμα γῆς βαθύτατον· ἡ λ. ἐν χρ. κ. ὡς τοπωνυμία· || νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ βαθείας θαλάσσης ἢ ἐπὶ χάσματος, ὁ μὴ βυθομετρηθείς· 2) δημ. (βύθος) ἐπὶ ὕπνου ἢ νάρκης, ὁ μὴ ληθαργικός.

ἀβύρβηλον (τὸ) ἀβέρβηλον βλ.λ.

ἀβύρσευτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ βυρσευθείς, ἀκατέργαστος, ἐπὶ δορᾶς, δέρματος.

ἀβυρτάκη (ἡ) ἔδεσμα **ὑπότριμμα** βλ.λ. δριμὺ ἐκ καρδάμων, πράσων καὶ ἄλλων : Φερεκρ.181.

ἀβυρτακοποιός (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ παρασκευάζων ἀβυρτάκας βλ.λ.

ἀβυρτακώδης-ες ὅμοιος πρὸς ἀβυρτάκην : 'Ησ. « **ἔδεσμα, πέμμα ἀβυρτακῶδες** ».

ἀβυσσαῖος-α-ον νεώτ. ὁ ἐν τῇ ἀβύσσῳ· οὕτω λέγονται ἰχθῦς καὶ πολλὰ ὀργανικὰ ὄντα βιοῦντα εἰς τὰ μεγάλα βάθη τῶν θαλασσῶν.

ἀβυσσαλέος-α-ον νεώτ. ὁ οὗ ὁ βυθὸς ἀπρόσιτος, ὁ μὴ δεκτικὸς μετρήσεως· 2) μτφ. ὁ ἀνεξιχνίαστος, ὁ ἀπροσδιόριστος, λίαν σκοτεινός· || ὁ βυσσοδομῶν, ὁ καταχθόνιος : **ἀβυσ- στοχασμοί - ἐνέργειαι, - σχέδια.**

ἀβυσσικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς ἀβύσσου βλ.λ.

ἀβυσσοπόλος-ον μσν. ὁ διάγων ἐν τῇ ἀβύσσῳ

ἄβυσσος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. (α στερ.) ὁ μὴ ἔχων βυθόν, πυθμένα, ὁ ἔχων ἀμέτρητον βάθος : 'Ηρ.2,28 **τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου ἐούσας ἀβύσσους**, 'Αριστφ.Βάτρ.137 **λίμνην -ον**, Εὐρ.Φοίν. 1606 **Ταρτάρου ἄβυσσα χάσματα**, Λουκ.'Αλ.'Ιστ. 2,42 **-ον πέλαγος**· || δημ. κ. ἐπὶ ὑγρῶν· 2) μτφ. ἀμέτρητος, ἀπέραντος, ἄπειρος : Αἰσχ.'Ικ.480 **ἄτης δ' ἄβυσσον πέλαγος**, αὐτ.'Επτ.450 **πλοῦτος -ος**· 3) **ἄβυσσος** (ἡ) μτγν. ὡς οὐσ. ἡ θάλασσα : ΠΔ 1,2 **σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου**· 4) ὁ Ἅδης, ὁ Τάρταρος : ΚΔΛουκ.8,31 **εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν**· 5) Πάπ. τὸ ἄπειρον κενόν.

ἀβυσσοτόκος-ον μσν. ὁ τίκτων τὴν ἄβυσσον.

ἀβυσσωμένος-η-ο δημ. ὁ οἱονεὶ ἐν ἀβύσσῳ ὢν ἢ πεπτωκώς· || μτφ. ὁ κατεστραμμένος.

ἀβυσσώνομαι δημ. πίπτω εἰς τὴν ἄβυσσον, ἀφανίζομαι, χάνομαι, καταστρέφομαι, χαντακώνομαι.

ἀβώ 'Ησ. « πρωΐ, Λάκωνες » κ. **ἀβώρ** 'Ηώς.

ἀβωλοκόπητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. -όκοπος βλ.λ.

ἀβωλόκοπος-ον μτγν. ὁ μὴ βωλοκοπηθείς, ἀβωλοκόπητος, **ἀσβάρνιστος** : Πολυδ.1,248 **-ον χωρίον.**

ἄβωλος-ον Πάπ. ὁ μὴ ἔχων ἐν αὐτῷ βώλους γῆς, περὶ σίτου κ. ἄ. δημητριακῶν (ἐσφ. γρ. ἄβολος).

ἄγαβος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κανθάρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **δυτῶν**, μελαφός, ὑδρόβιος.

ἀγάγας Πάπ. ἀντὶ **ἀγαγών**, πρβλ. **συνάγαγα.**

ἀγαγύρτης 'Ησ. « ἀγύρτης » ἐξ ἀναδιπλασ.

ἀγαδεύω δημ. ζῶ, περνῶ ὡς ἀγᾶς, κάμω τὸν ἀγᾶ, τὸν πλούσιον, τὸν ἀφέντη· || ἀρχοντοφέρνω.

ἀγάζηλοι ΕΜ « μεγαλόζηλοι, οἱ δὲ **φθονεροί** ».

ἀγάζω μετ' ἀγανακτήσεως ἐξετάζω : Αἰσχ.'Ικ 1062 **τὰ θεῶν μηδὲν ἀγάζειν**, σχόλ. « λίαν ἐξετάζειν », Σοφ.άπ.968, ΑΒ « ἀγάζεις ἀντὶ τοῦ θρασύνεις », 'Ησ. « **ἀγάζει**· ἀγανακτεῖ, βαρέως φέρει »· 2) μέσ. **ἀγάζομαι** τιμῶ, λατρεύω : Πίνδ.Ν 11,6 **λοιβαῖσιν ἀγαζόμενοι πρῶταν θεῶν**, σχόλ « ἐξιλεούμενοι »· 2) ἄγαμαι θαυμάζω : 'Ορφ.'Αργ 64.

ἀγάζωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐρραμμένος μὲ γαζὶ βλ.λ.

ἀγαθάγγελος (ὁ) δηλ. ὁ προφητεύων ψευδῶς, ἀσυναρτήτως, ὡς τὸ κατὰ τὸν ἴδιον αἰῶνα κυκλοφορήσαν βιβλίον, τὸ δῆθεν ὑπ' 'Αγαθαγγέλου : φρ. ὑβρ. **φυλλάδα τ' ἀγαθαγγέλου** (ψευδολόγος).

ἀγαθάρχης (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων, ὁ ἀρχηγός, ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγαθοῦ (περὶ τοῦ Θεοῦ).

ἀγαθαρχία (ἡ) μτγν. ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγαθοῦ.

ἀγαθαρχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀγαθαρχίαν, ὁ ἐκ τῆς ἀγαθαρχίας βλ.λ.

ἀγάθεια (ἡ) μσν. ἀγαθότης.

ἀγαθείκελος-ον μτγν. εἴκελος, ὅμοιος ἀγαθῷ.

ἀγάθεος δωρ. ἀντὶ **ἠγάθεος**, βλ.λ.

ἀγαθεργάτης (ὁ) μσν. ὁ τοῦ ἀγαθοῦ ἐργάτης.

ἀγαθεργοδότης (ὁ) μσν. ὁ δοτὴρ ἀγαθῶν ἔργων.

ἀγαθέστατος ὑπερθ. τοῦ ἀγαθός.

ἀγαθεύω δημ. εἶμαι ἀγαθός (μωρός) ἀνοητοίνω.

ἀγαθηφόρος-ον μτγν. ἀγαθοφόρος βλ.λ.

ἀγαθίδιον (τό) ὑποκορ. τοῦ **ἀγαθίς**, κουβαράκι· 'Ησ. ἐν λ. τολύπη.

ἀγαθίζομαι 'Ησ.ΕΜ « συνεχῶς ἀγαθὰ λέγω ».

ἀγαθικά (τὰ) τὰ ἔχοντα ἀγαθότητα, τὰ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ : 'Επίχ.'Απ.99, ΑΒ, Σουΐδ. « σπουδαῖα ».

ἀγαθίς-ίδος (ἡ) σφαῖρα νήματος, κουβάρι, 'Ησ. « δέσμη ράμματος καὶ στήμονος » : παροιμ. **ἀγαθῶν ἀγαθίδες**, συχνὴ π. τοῖς κωμικοῖς, ἐπὶ πλήθους ἀγαθῶν· 2) εἶδος πλακοῦντος ἐκ σησάμου.

ἀγαθοβρυσία (ἡ) μσν. ἀφθονία, πλῆθος ἀγαθῶν.

ἀγαθογονία (ἡ) μτγν. γένεσις ἀγαθῶν : 'Ιάμβλ.

ἀγαθοδαιμονητικός-ή-όν μτγν. ἀστρολ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀγαθοδαίμονα : 'Αστρον.Κατάλ.5,131,

ἀγαθοδαιμονιασταί (οἱ) κ. **-ισταί** οἱ πίνοντες ἐν συμποσίοις μόνον τὸ πόμα ἢ τὴν πόσιν τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος κ. γεν. οἱ ὀλιγοποτοῦντες : Ἀριστλ.ΗΕὐδ.3,6· 2) **ἀγαθοδαιμονιασταί** (Ἐπιγρ. Ρόδου) σύλλογος ὀλιγοποτούντων.

ἀγαθοδαιμονῶ-έω μτγν. εἶμαι ἐν τῷ χώρῳ τοῦ ἀγαθοδαίμονος (ἀστρολ.), πρβλ. **ἀγαθοτυχέω.**

ἀγαθοδαίμων-ονος (ὁ) διορθ. **ἀγαθὸς δαίμων** θεότης : Παπ., Ἀπολλ.Δύσκ., Ἐπιρρ.60,15· 2) ἀστρολ. ὁ ἑνδέκατος οἶκος βλ. λ. τῆς γεννήσεως λέγ. κ. **ἀγαθὴ τύχη,** Βεττ.Βαλ.135,32· 3) εἶδος αἰγυπτίου ὄφεως : Φιλούμ.Δηλ.29.

ἀγαθοδοσία (ἡ) μτγν. κ. μσν. δόσις ἀγαθοῦ.

ἀγαθοδότης-ις-ιδος μτγν. ὁ δίδων ἀγαθά.

ἀγαθοδότως ἐπίρρ. διὰ δόσεως ἀγαθοῦ.

ἀγαθοδωρία (ἡ) μσν. πλῆθος δώρων ἀγαθῶν : Γερμ.ἐν Μι 2,249.

ἀγαθόδωρος-ον μσν. ὁ δωρούμενος ἀγαθά.

ἀγαθοειδής-ές ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἀγαθόν : Πλάτ. Πολ.509 Α, **ἀγαθοειδῆ μὲν νομίζειν ταῦτ' ἀμφότερα ὀρθόν, ἀγαθὸν δὲ ἡγεῖσθαι ὁπότερον αὐτὸν οὐκ ὀρθόν·** || ὁ μορφὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἔχων : Πλωτ.1,71· 2) ἐκκλ. **ἀγαθοειδεῖς** οἱ ἄγγελοι ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν Θεόν, ὄντα αὐτὸ τὸ ἀγαθόν.

ἀγαθοειδῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀγαθοειδῆ βλ.λ.

ἀγαθοεξία (ἡ) μσν. ἀγαθὴ ἕξις, καλὴ διάθεσις, εὐεξία, ἀντίθ. **καχεξία** : Νεῖλ.516 Β.

ἀγαθοεργασία (ἡ) μσν. **-οεργία** : Προκ.Κτισμ.1,7.

ἀγαθοεργέτις-ιδος (ἡ) μσν. ἡ ἀγαθοεργός.

ἀγαθοέργημα (τό) κ. **ἀγαθούργημα** μσν. ἔργον ἀγαθόν, εὐποιΐα : Μεθόδ.322.

ἀγαθοεργής-ές μτγν. ἀντὶ **ἀγαθοεργὸς** βλ.λ.

ἀγαθοεργία κ. μσν. κ. νεώτ. ἰων. **-ίη** ἀγαθόν, καλὸν ἔργον : Ἡρ.3,154 **ἐν Πέρσῃσιν αἱ ἀγαθοεργίαι τιμῶνται·** || μτγν. κ. **ἀγαθουργία** εὐποιΐα, εὐεργεσία· || τὸ πράττειν ἀγαθὰ φιλάνθρωπα ἔργα.

ἀγαθοεργός-όν κ. νεώτ. μτγν. κ. **ἀγαθουργός** ὁ ἀγαθόν τι ἐργαζόμενος, ἀγαθοποιός· || νεώτ. εἰδ. εὐεργετικός, φιλανθρωπικός : **ἀγαθοεργὰ ἱδρύματα·** 2) ΑΒ « ἔστι δὲ καὶ ἀρχή τις ἐν Λακεδαίμονι **οἱ ἀγαθοεργοί·** ἄρχουσι δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τῶν ἔξω τῆς πόλεως παρανομησάντων », Ἡρ.1,67 **αἱ δὲ ἀγαθοεργοὶ εἰσι τῶν ἀστῶν, ἐξιόντες ἐκ τῶν ἱππέων αἰεὶ οἱ πρεσβύταται.**

ἀγαθοεργῶ-έω μτγν. κ. **ἀγαθουργέω** ποιῶ τὸ ἀγαθόν, εὐεργετῶ, ἀγαθοποιῶ : ΚΔ Τιμ.1,6,18.

ἀγαθοήθης-ους-ες νεώτ. ὁ ἀγαθὸς τὰ ἤθη.

ἀγαθοήθως τιμίως, εἰλικρινῶς : Νεῖλ.Ἐπιστ.328.

ἀγαθοθέλεια (ἡ) ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ θέλειν τὸ ἀγαθόν : Ἀνων.Ἀπ.π.Σουΐδ. **οὐκ ἀρκεῖ τοῖς πράγμασιν ἡ ἀγαθοθέλεια μόνον.**

ἀγαθοθελής-ές μτγν. ὁ θέλων τὸ ἀγαθόν.

ἀγαθοθρέμμων-ονος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἀγαθοὺς τρέφων : Εὐσταθ.Θεσσ.Μ.141 **ἀγαθοθρέμμων νῆσος.**

ἀγαθολογῶ-έω λέγω ἀγαθά, ἐπαινῶ : Εὐστ.σχολ. Ἰλ.Γ.38 **ἀγαθολογεῖν εἰωθώς.**

ἀγαθόνους-ουν μσν. ὁ ἀγαθὰ διανοούμενος.

ἀγαθοπάροχος-ον μσν. ὁ ἀγαθὰ παρέχων.

ἀγαθοπιστία (ἡ) νεώτ. ἰδιότης τοῦ ἀγαθοπίστου.

ἀγαθόπιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ εὐκόλως πιστεύων εἰς βεβαιώσεις ἄλλων, μωρόπιστος.

ἀγαθοποίησις-εως (ἡ) μσν. τὸ ποιεῖν τὸ ἀγαθόν.

ἀγαθοποιΐα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ποιεῖν ἀγαθόν, ἡ ἰδιότης τοῦ ἀγαθοποιοῦ βλ. λ.· 2) ἀστρολ. ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις τοῦ ἀστέρος ἢ ζῳδίου.

ἀγαθοποιός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ποιῶν τὸ ἀγαθόν, ἀγαθουργός· ἀντίθ. **κακοποιός** : Πλούτ.Ἠθ. 368 Β· μετὰ αἰτ. : Διογ.Λ 3,72 **-ὸν εἶναι τὸ ἀγαθόν·** 2) ἀστρολ. **ὁ ἔχων εὐεργετικὴν** ροπὴν καὶ ὁ καλὰ σημαίνων : **-οὶ ἀστέρες.**

ἀγαθοποιῶ-έω ποιῶ τὸ ἀγαθὸν ἀντίθ. **κακοποιῶ** : Σέξτ.Ἐμπ.Μ 11,70· 2) **μτβ.** μετὰ αἰτ. ἢ δοτ εὖ ποιῶ, **εὐεργετῶ τινά·** || μσν. κ. παθ. **-έομαι·** 3) ἀστρολ. εἶμαι ζῴδιον ἢ ἀστὴρ ἀγαθοποιός· || παθ. ἐπὶ ζῳδίου ἢ ἀστέρος ἐν γ' προσώπ. -εῖται προσλαμβάνει ἀγαθὴν ἐπίδρασιν.

ἀγαθοπραγῶ-έω μσν. ἀγαθουργῶ.

ἀγαθοπραξία (ἡ) μσν. ἀγαθουργία, εὐεργεσία.

ἀγαθοπρεπής-ές μσν. ὁ πρέπων, ἁρμόζων τῷ ἀγαθῷ· || εὐεργετικός.

ἀγαθοπρεπῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα, πρέποντα εἰς τὸ ἀγαθόν.

ἀγαθοπτικός-ή-όν ὁ ἱκανὸς νὰ βλέπῃ τὸ ἀγαθόν : ΨΔιον.Ἀρ.Θει.4,23 **-ὴ δύναμις.**

ἀγαθόρρυτος-ον μσν. ὁ ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ ῥέων.

ἀγαθός-ή-όν κ.νεώτ.κ.δημ. λακων. **ἀγασός** ὁ ἔχων τὴν ἀρετήν, τὴν ἱκανότητα, δι' ὃ ἔργον εἶναι προωρισμένος, τὸ δημ. **καλός,** ἀντίθ. **κακός·** || γενναῖος, ἀνδρεῖος : Ἰλ.Ρ631 **τῶν μὲν γὰρ πάντων βέλε' ἅπτεται, ὅς τις ἀφείη, ἢ κακὸς ἢ** ἀγαθός, Ἡρ.5,109 **γίνεσθαι ἄνδρας ἀγαθούς,** Θουκ.2,87,9 **οἱ δὲ ἀγαθοὶ τιμήσονται τοῖς προσήκουσιν ἄθλοις** Ξεν.Οἰκ.4,15 **τοὺς πολέμῳ** ἀγαθοὺς **γεγονότας·** 2) συνετός, **φρόνιμος,** χρηστός : Ἰλ.Ν666 **ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύϊδος·** 3) πλούσιος : Ὀδ.Ο324 **οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες,** Πλάτ. Φαῖδρ.274 Α **δεσπόταις** ἀγαθοῖς **τε** καὶ **ἐξ ἀγαθῶν** (εἰς πλουσίους καὶ ἐκ πλουσίων καταγομένους)· 4) γεν. ὁ διακρινόμενος, ἔξοχος, εὐγενὴς τὴν καταγωγήν : Ἰλ.Φ109 **πατρὸς δ' εἰμ'** ἀγαθοῖο, **θεὰ δέ με γείνατο** μήτηρ, Θέογν.190 **κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ,** Πινδ.Π 3,125 **πραΰς** ἀστοῖς, **οὐ φθονέων ἀγαθοῖς,** Σοφ.ἀπ.105 **οἵ τ' ἀγαθοὶ πρὸς τῶν ἀγενῶν κατανικῶνται·** 5) **τύχῃ ἀγαθῇ ἢ τυχἀγαθῇ, ἢ ἐπ' ἀγαθῇ τύχῃ** (Ἀριστφ.Σφ. 899): ἐπ' αἰσίαις οἰωνοῖς, τὸ δημ. μὲ τὸ καλό, συνήθ. ἐν ἀρχῇ ψηφισμάτων : **τύχῃ ἀγαθῇ δεδόχθαι τῇ βουλῇ·** 6) **ὦ 'γαθὲ ἢ ὦγαθὲ** ἐπιφώνημα συνήθ. ἠπίαν ἔκπληξιν ἢ κ. εἰρωνικῶς πως ἐκφερομένη· || κ. ὑπερθ. **ὦ βέλτιστε, ὦ λῷστε, ὦ κάλλιστε·** 7) μτγν. ἐπίσης ἐν κλητικῇ ἐπιθετ. = μεγάλε, ἐξοχώτατε : ΚΔΜατθ.19,16 **διδάσκαλε ἀγαθέ·** 8) εἰδ. ὁ ἔμπειρος, ὁ ἐπίδοσιν ἔχων εἴς τι : Ἰλ.Β408 **βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος** (ὁ ἔχων ἰσχυρὰν φωνήν), Ξεν.ΚΠ1,3,13 **τοὺς ἀγαθοὺς τὰ πεζικά,** Αἰλ.ΠΙ 1,10 **οἱ Κρῆτές εἰσιν τοξεύειν ἀγαθοί,** Ξεν.ΚΠ 1,6,19 **ἀγαθὸς** γεωργός, **ἰατρός, αὐλητής·** || **ἀγαθὴ γῆ** ἡ γόνιμος : Ξεν.ΚΠ 7,5,26 **γῆν πολλὴν καὶ ἀγαθήν·** 9) **καλὸς κἀγαθὸς ἢ καλός τε κἀγαθὸς** ὁ ὡραῖος ἅμα καὶ ἐνάρετος· 10) **ἀγαθοῦ δαίμονος πόσις** κατὰ τὸν σχολ. εἰς Ἀριστφ.Σφ.525 « ἔθος ἦν, ὁπότε μέλλοι ἡ τράπεζα αἴρεσθαι, ἀγαθοῦ δαίμονος ἐπιρροφεῖν » ἤτοι ὀλίγον ἄκρατον οἶνον εἰς τιμὴν τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος· 11) **ἀγαθοί** (οἱ) οὐσ. οἱ χρηστοί, οἱ ἔντιμοι, ἄλλως **ἐσθλοί** : Πλάτ.Συμπ.174 Β **ἀγαθῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν αὐτόματοι ἀγαθοί·** 12) οἱ τὴν ἄρχουσαν τάξιν τῆς πολιτείας ἀποτελοῦντες, οἱ ἀριστοκράται, συγγ. **ἐσθλοί, χρηστοί, ἄριστοι, βέλτιστοι, ἀμείνους, βελτίους·** 13) **ἀγαθὸν** (τὸ) οὐσ. ὠφέλεια, κέρδος, ἀρετή : Ἰλ.Β 204 **οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη,** Θουκ.5,27 **οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ ἀλλ' ἐπὶ καταδουλώσει τῆς Πελοποννήσου,** Δημ.328,12 **ὄνησιν οὐδεμίαν φέροντας οὐδ'** ἀγαθοῦ **κτῆσιν οὐδενός,** Στοβ. **καινὸν ἀγαθὸν τοῦτ' ἔστι, χρηστὸς εὐτυχῶν·** 14) τὸ οὐδ. γεν. πᾶν ὅ,τι καλόν : Ξεν.ἀπ.2,1,28 **τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ** πόνου **καὶ ἐπιμελείας οἱ θεοὶ διδόασιν ἀνθρώποις·** 15) **ἀγαθὸν ἢ ἀγαθὰ πάσχειν** εὐεργετεῖσθαι, ὠφελεῖσθαι : Ξεν.Ἀν.5,5,9 **ἀξιοῦμεν ἀγαθὸν μέν τι πάσχειν κακὸν δὲ μηδέν,** Λυσ.14,43 **ὑπὸ τούτου τι ἀγαθὸν πείσεσθαι τὴν πόλιν·** 16) **ἀγαθά** (τά) τὰ μέσα τῆς εὐζωίας, τὰ τρόφιμα, τὰ ἀγαθὰ ὡς ἐν τῇ

δημ. : Ξεν.ΚΠ 4,4,1(4) **χώρα μεστὴ σίτου καὶ πάντων ἀγαθῶν,** ΚΔ Λουκ.12,19 **φυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά, - ἔχει ὅλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου·** ‖ νεώτ.κ.δημ.κ. πᾶν τὸ ἔχον ἀξίαν ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν ἢ πνευματικήν : **τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολιτισμοῦ, - τῆς ὁμονοίας, - τῆς τάξεως·** 17) κ. νεώτ. κ. δημ. πρᾶος, ἤρεμος, συγγνωμονικός, ἄκακος, ἀπόνηρος : **ἀγαθὸς γέρων, - ἀγαθὸν παιδίον·** 18) δημ. κ. ὁ πολὺ εὔπιστος, εὐαπάτητος, εὐήθης, ἀπλοϊκός, κουτός : **εἶναι ἀγαθὸς καὶ εὔκολα γελιέται,** δημ. ὑποκορ. **ἀγαθούτσικος -ούλης -ούλικος** βλ.λ.· 19) παραθετ. τοῦ ἀγαθός· συγκρ. **ἀμείνων, βελτίων, κρείσσων** κ. σπανιώτ. **ἀρείων, λώων (λωίων), κάρρων·** ἐπ. κ. **βέλτερος, λωΐτερος, φέρτερος·** ὑπερθ. **ἄριστος, βέλτιστος, κράτιστος, λῷστος (λώιστος)** κ. σπανιώτ. **κάρτιστος, φέριστος, φέρτατος, βέλτατος·** τὰ ὁμαλὰ παραθετ. **ἀγαθώτερος - ἀγαθώτατος** ἤδη παρὰ μτγν.

ἀγάθοσμον (τὸ) Ἡσ., ΕΜ « τήλινον » (ἔλαιον).

ἀγαθοσύμβουλος (ὁ) μσν. ἀγαθὰ συμβουλεύων.

ἀγαθοσύνη (ἡ) μτγν. ἐκκλ. ἡ ἀγαθωσύνη βλ. λ.

ἀγαθοτέλεια (ἡ) μτγν. ἡ τελείωσις τοῦ ἀγαθοῦ.

ἀγαθοτελής-ές μτγν. ὁ ἐκτελῶν ἢ ὁ τελειῶν τὸ ἀγαθόν· ‖ ἐκκλ. κ. ὁ τελείως ἀγαθός.

ἀγαθότης-ητος (ἡ) μτγν. μσν. κ. νεώτ. ἀρετή, ἀγαθωσύνη, χρηστότης, καλωσύνη, ἀντίθ. **κακότης** : ΠΔΣοφ.Σαλ.1,1 **ἐν ἀγαθότητι καὶ ἐν ἁπλότητι καρδίας·** 2) μσν. κ. ὡς τ. προσφωνήσεως ἰδίως ἐν ἐκκλ. χρ. : Ἰουλ.Ἐπ.12,86 **ἡ σὴ ἀγαθότης.**

ἀγαθότροπος-ον μσν. ὁ ἀγαθὸς τοὺς τρόπους.

ἀγαθοτρυφία (ἡ) μσν. ἀγαθὴ ὅθ. εὐσεβὴς τρυφή.

ἀγαθότυπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀγαθόν, καλὸν τύπον, καλὴν μορφήν.

ἀγαθοτυχῶ-έω μτγν. ἀστρολ. εἶμαι ἐν τῇ περιοχῇ, οἴκῳ τῆς ἀγαθῆς τύχης· πρβλ. **ἀγαθοδαιμονέω.**

ἀγαθούλης (ὁ) δημ. ἀγαθούτσικος βλ. λ.

ἀγαθούργημα-ατος (τὸ) μσν. ἔργον ἀγαθόν : Θεοφύλ.3,547 G **λάμπε.. τοῖς ἀγαθουργήμασιν.**

ἀγαθουργία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἀγαθοεργία βλ.λ.

ἀγαθουργικός-ή-όν μτγν. ἐκκλ. εὐεργετικός : Διον.Ἀρεοπ.Ἐκκλ.4,3,12.

ἀγαθουργικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἀγαθουργικὸν βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ.Ἐκκλ.4,3,12.

ἀγαθουργός-όν μτγν. ἀγαθοεργός : Πλούτ.Ἠθ. 460 **Ἐμπεδοκλῆς δὲ τὴν μὲν ἀγαθουργὸν ἀρχήν.**

ἀγαθουργῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀγαθοεργῶ βλ. λ.

ἀγαθουργῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἀγαθοεργὸν βλ.λ.

ἀγαθούτσικος-η-ο δημ. κ. **ἀγαθούλης** ὀλίγον ἀγαθός, κάπως, ἀφελής, ἀνόητος, ποὺ κουτοφέρνει.

ἀγαθοφανής-ές ὁ φαινόμενος ἀγαθός, ἀλλὰ μὴ ὤν : Δημόκρ.Γν.82 **κίβδηλοι καὶ ἀγαθοφανέες.**

ἀγαθοφέρνω δημ. εἶμαι πως ἀγαθὸς βλ.λ.17), εὐήθης, ἄνους, **ὅ.** κουτοφέρνω.

ἀγαθοφιλής-ές μτγν. ὁ ἀγαπῶν τὸ ἀγαθόν.

ἀγαθοφόρος-ον μτγν. Πάπ. ὁ φέρων ἀγαθά.

ἀγαθόφρων-ονας-ον μτγν. ὁ ἀγαθὰ φρονῶν, ὁ ἔχων καλὰς διαθέσεις, πρβλ. **ἀγαθόνους, εὔφρων.**

ἀγαθοφυής-ές μτγν. ὁ ἔχων ἀγαθὴν φύσιν.

ἀγαθοφυΐα (ἡ) μτγν. ἡ ἐκ φύσεως ἀγαθότης.

ἀγαθοχυσία (ἡ) μσν. χύσις, ἀφθονία ἀγαθῶν.

ἀγάθυνσις-εως (ἡ) μσν. τὸ ἀγαθύνειν βλ. λ.

ἀγαθύνω **ἀγαθῶ** βλ.λ., εὖ ποιῶ, εὐεργετῶ τινα : Ἡλιόδ.σχόλ.Ἀριστλ.ΗΝ 86,41 **ἀγαθύνειν τινά·** κ. μετὰ δοτ. εἶμαι, γίνομαι ἀγαθός, εὐεργετικὸς πρός τινα : ΠΔΨαλμ.124,4 **ἀγάθυνον, κύριε, τοῖς ἀγαθοῖς·** 2) ὅθ. ποιῶ τινα ἀγαθόν, δηλ. λαμπρόν, μεγαλύνω, δίδω αὐτῷ δύναμιν, δόξαν : ΠΔΨαλμ. 50,18 **ἀγάθυνον, κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών·** ‖ συνεκδ. καλλωπίζω, εὐπρεπίζω : ΠΔΒασ. 4,2,30 **καὶ ἠγάθυνε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς·** 3) ἀμτβ. **-ω** γίνομαι ἀγαθός, καλός : ΠΔΨαλμ.35,3 **οὐκ ἠβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῦναι·** ‖ κ. μεσ. **-ομαι·** ‖ ἀστρολ. ποιῶ τι πρὸς ἀγαθότητα, πρὸς ἀγαθὴν ἔκβασιν : Ἀστρολ.Καταλ.2,196· 4) ἀγάλλομαι, γίνομαι εὐδιάθετος, καλοκεφιάζω : ΠΔ Βασ.4,13 **ὡς ἂν ἀγαθυνθῇ ἡ καρδία Ἀμνὼν ἐν τῷ οἴνῳ.**

ἀγαθῶ-όω μτγν. εὐεργετῶ, εὖ ποιῶ (τινὰ ἢ τινί) : ΠΔΒασ.1,25,31 **ἀγαθῶσαι κύριος τῷ κυρίῳ μου,** ἀντίθ. **κακόω·** 2) παθ. **ἀγαθοῦμαι -όομαι** γίνομαι ἀγαθός : Νουμίν.π.Εὐσέβ.Εὐαγγ.2,22.

ἀγάθωμα (τὸ) μτγν. ἀγαθὸν ἔργον : Προκλ.σχόλ. Παρμ.863,83.

ἀγαθωνυμία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀγαθὴ ὑπόληψις.

ἀγαθωσύνη (ἡ) μτγν. κ. δημ. ἀρετή, χρηστότης, καλωσύνη : ΚΔΡωμ.15,14 **μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης·** 2) δημ. ἡ εὐπιστία, ἡ εὐήθεια, ἡ κουταμάρα.

ἀγαθῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀγαθὸν βλ.λ.

ἀγαί Ἡσ. « ἠϊόνες, (σ)τρώματα, τραύματα », ΕΓουδ. « αἰγιαλοὶ κατὰ τοὺς Ἴωνας ».

ἀγαίομαι ἄ.τ. τοῦ **ἄγαμαι, μετ᾽** ἀγανακτήσεως ἐκπλήττομαι, ὀργίζομαι διά τι ἢ ἐπί τινι : Ὀδ.Υ 16 **ἀγαιομένου κακὰ ἔργα,** Ἡσίοδ.Ἐργ.333 **τῷ δ᾽ ἤτοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται·** 2) φθονῶ, ζηλεύω : Ἀρχίλ.22,(25) **οὐδ᾽ ἀγαίομαι θεῶν ἔργα,** Ἡρ.8,69 **οἱ δὲ ἀγαιόμενοί τε καὶ φθονέοντες αὐτῇ·** 3) ἐκπλήττομαι : Ἡσ.ἀπ.81,4 **ἀγαίετο θυμὸς ἅπασιν·** 4) θαυμάζω τινὰ ἢ τι : Ἀπολλ.Ρ 1,899.

ἀγαῖαν Φώτ,ΑΒ,Σουΐδ,Ἡσ. « ἐπίφθονον· οἱ δὲ θαυμαστόν· οἱ δὲ φθονερόν »

ἀγαῖος-α-ον ὁ ἄγων, ὁ προπορευόμενος : Ἐπιγρ. **τὸν ἀγαῖον μόσχον** (προηγούμενον ἱερείων).

ἀγαίω μσν. « θαυμάζω » : Εὐστ.σχόλ.Ἰλ.746.

ἀγακλεής-ές κ. **-κλέης** ὁ ἄγαν κλέος ἔχων, περικλεής, ἔνδοξος, περίφημος γεν. **ἀγακλῆος,** Ἰλ., πληθ. **ἀγακληεῖς** : Ἰλ.Φ 379 **τέκνον ἀγακλεέες** κτλ., Βακχ.15,12 **ἀγακλέα ναὸν** κ. ἄ. Ἐπίρρ. **ἀγακλεῶς.**

ἀγακλειτός-ή-όν (**ἄγαν** κ. **κλειτός**) ἀγακλεής : Ἰλ.Μ 101 **-ῶν ἐπικούρων** κτλ., Ὀδ.Γ 59 **-ῆς ἑκατόμβης** κτλ., Ἡσίοδ.Θ 1016 **Τυρσηνοῖσιν -οῖσιν,** Σοφ.Τρ 854 **-ὸν πάθος,** πρβλ. **ἀγακλυτός.**

ἀγακλήεις-εσσα-εν μτγν. ἀγακλεής βλ.λ.

ἀγακλυμένη (ἡ) ἀγακλυτὴ βλ.λ. : Ἀντίμ.Ἐλεγ.4.

ἀγακλυτός-ή-όν (**ἄγαν** κ. **κλυτός**) Ἀπολλ.Σ « ἄγαν ὀνομαστός », Ἡσ. « ἄγαν ἔνδοξος », περίφημος, ξακουστός : Ἰλ.Ζ 436 **-ὸν Ἰδομενῆα,** Ὀδ. Γ 338 **δῶμαθ᾽ ἵκοντο -ά,** Ἡσίοδ.Θ 945.

ἀγακτίμενος μόνον θηλ. **-α** καλῶς ἐκτισμένη : Πίνδ.Π 5,81 **Κυράνας ἀγακτιμέναν πόλιν.**

ἀγαλά ἐπίρρ. δημ. ἀγάλια βλ. λ.

ἀγαλακτία (ἡ) Πολυδ.3,50 « τὸ μὴ ἔχειν γάλα »· ‖ ἡ **ἀγαλαξία** νεώτ. παντελὴς ἔλλειψις γάλακτος μετὰ τὸν τοκετόν· 2) νόσος ἰδιοπαθὴς τῶν αἰγοπροβάτων μεταδοτική, **παρμός** ἢ **παρμάρα.**

ἀγάλακτος-ον (1) (**α** στερ. κ. **γάλα**) ἡ παρέχουσα ὀλίγον, ἀνεπαρκὲς γάλα : Ἱππ. **-ους γυναῖκας·** 2) ὁ ἀπογαλακτισθείς, **ἀποκομμένος** : Αἰσχ.Ἀγ. 718 **ἔθρεψεν δὲ λέοντος ἶνιν δόμοις -ον,** Πολυδ. 1,251 **ὗες -οι καὶ γαλαθηνοί·** 3) ὁ οὕτω θηλάσας : Νόνν. Εὐαγγ.9,101 **τυφλὸς ἔην -ος,** ἐκ γενετῆς· 4) Γολ.6,346 **-οι νομαί,** βοσκαὶ ποιοῦσαι κακὸν τὸ γάλα τῶν νεμομένων ζῴων, βλ. κ. **ἀγάλαξ.**

ἀγάλακτος-ον (2) (**α** ἀθροιστ.) Ἡσ. « ὁμόθηλος ».

ἀγάλακτος-ον (3) (**α** ἐπιτ. κ. **γάλα**) ὁ πολὺ γάλα ἔχων, παρέχων : Ἐρωτιαν.505, **ἀσήμοις τόποις πολυσήμοις, ὡς καὶ ἀγαλάκτοις, πολυγαλάκτοις**

ἀγαλακτοσύνη (ἡ) Ἡσ. « συγγένεια ».

ἀγάλανος-η-ο δημ. ὁ μὴ γαλανὸς βλ. λ.

ἀγάλαξ-ακτος (ὁ,ἡ) (1) μ. ἐν πληθ. **ἀγάλακτες,** ὁ μὴ γαλακτοφόρος, ὅθ. κ. ὁ ἄτοκος : Καλλ.Ὕμν. 2,51 **αὐδ᾽ -ες οἴιες οὐδ᾽ ἄκυθοι.**

ἀγάλαξ-ακτος (ὁ,ἡ) (2) ὁμογάλακτος : Ὠρίων ἐν ΕΜ « **-ες·** οἱ ἀδελφοί· οἱονεὶ ὁμογάλακτές τινες ὄντες· ἢ οἱ τὸ αὐτὸ γάλα σπάσαντες (θηλάσαντες) ».

Ἡσ. « ἀγάλακτες· σύγγονοι, ἥλικες, ὁμογάλακτοι », Σουΐδ. « ἄλλοι δὲ τοὺς ἱερείων καινωνοὺς καὶ συγγενεῖς· οἱ δὲ συντρόφους ».

ἀγαλαξία (ἡ) ΑΒ ἡ ἀγαλακτία βλ. λ.

ἀγάλαστος-ον Ἡσ. « ἀκόλαστος ».

ἀγαλάχτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διὰ γαλακτώματος ἀσβέστου ἐπιχρισθείς, ἄσπριστος, ἀνάσπριατος.

ἀγαλβάνιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ μετάλλων, ὁ μὴ ὑποστὰς γαλβανισμὸν βλ.λ.

ἀγαληνά ἐπίρρ. δημ. κ. **γαληνά,** ἡσύχως, βραδέως : δ. τραγ. Κύπρου **καὶ παῖζε το κι ἀγαληνὰ κι ἀγαληνά τραγούδα,** βλ. κ. ἀγαλιανός.

ἀγαληνή (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀραχνῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀγαληνιδῶν.**

ἀγαλήνιστος-η-ο νεώτ. κ. δημ. **ἀγαλήνευτος** ὁ μὴ γαληνισθείς, ἀκαταπράϋντος, συνήθ. ἐπὶ νηπίου.

ἀγάληνος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων γαλήνην, ἀνήσυχος.

ἀγαληνὺς κ. **γαληνός** μσν. κ. δημ. γαλήνιος, ὅθ. βραδυκίνητος, ἥσυχος : **ἀγαληνὴ θάλασσα.**

ἀγαλήτορα Ἡσ. « παῖδα, Τυρρηνοί ».

ἀγάλεα ἐπίρρ. κ. **ἀγάλι** κ. **γάλια** δημ. σιγά, ἠρέμα : **πήγαινε ἀγάλια κι ἔφθασα,-ἀγάλια νὰ σοῦ πῶ·** || λέγ. δὶς ἐπιτατικῶς : παροιμ. **ἀγάλια (α)γάλια φύτευεν ὁ γεωργὸς ἀμπέλι καὶ ἀγάλια (α)γάλια γίνεται ἡ ἀγαυρίδα μέλι· ἀγάλια (α)γάλια κόκκορα κι ἐγὼ σὲ μαγειρεύω· ἀγάλι γάλι βάθρακα καὶ θά ῥθῃ καλοκαίρι· ποὺ ἀγάλια (α)γάλια περπατᾷ μακριὰ μπορεῖ νὰ πάῃ,** φρ. **ἀγάλια τὸ χειρουβικὸ** (εἰρων. ἐπιφώνησις ἢ ὑπόμνησις πρὸς ἀπαιτητικὸν ἢ καυχηματίαν).

ἀγαλιάζω δημ. ἀμτβ. πραΰνομαι, καθησυχάζω.

ἀγαλιανά ἐπίρρ. δημ. ἀργά, χαμηλόφωνα : δ.τραγ. **σιγὰ σιγὰ τὸν ἐξυπνᾷ κι ἀγαλιανὰ τοῦ λέει.**

ἀγαλιανός-ή-ό δημ. ὀκνός, βραδύς· || ἐπὶ ἤχου, οὐχὶ ἔντονος, σιγανός· || εἰδ. ἐπὶ ᾄσματος, ἀργὸς ἢ χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

ἀγαλίκι (τὸ) δημ. (**τουρκ.**) ἡ **εἰς** τὴν δικαιοδοσίαν ἀγᾶ βλ.λ. ὑπαγομένη περιοχή· 2) φόρος πληρωνόμενος εἰς ἀγᾶν· 3) συνεκδ. τὸ προβάλλειν αὐθαιρέτως ἀξιώσεις· 4) συμπεριφορὰ ἢ βίωσις ἰδιάζουσα εἰς ἀγᾶν, νωχέλεια ἢ εὐμάρεια.

ἀγαλίφιαστος-η-ο δημ. **ἀγαλίφωτος** ὁ μὴ παρασυρόμενος ἀπὸ θωπείας, κολακείας (γαλιφιές)· || ὁ μὴ τυχὼν κολακείας, γαλιφιᾶς.

ἀγαλλητόν Ἡσ. « ἐφ' ᾧ ἄν τις ἀγασθείη ».

ἀγαλλιάζει Ἡσ. « λοιδορεῖται », πρβ. ΕΜ ἀγαλ(λ)ίζεσθαι λοιδορεῖσθαι Ταραντῖνοι.

ἀγαλλιάζομαι μτγν. ἀγαλλιῶμαι βλ.λ.

ἀγαλλιάζω δημ. χαίρω, ἀναγαλλιάζω βλ. λ.

ἀγαλλίαμα (τὸ) μεγάλη χαρά, εὐφροσύνη· Ζωναρ. « καύχημα, δόξασμα, χαροποίημα ».

ἀγαλλιάς (ἡ) μτγν. ἡ ἀγαλλίς βλ.λ. : Νικ.Ἀπ.74,31.

ἀγαλλιάσιμος-ον μτγν. ἐκκλ. ὁ εἰς ὃν προσήκει ἀγαλλίασις βλ.λ. ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀγαλλίασιν.

ἀγαλλίασις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ **ἀγαλλιᾶσθαι,** μεγάλη χαρά, εὐφροσύνη : ΠΔΨαλμ.50,10 **ἀκουτιεῖς μαι ἀγαλλίασιν,** ΚΔ.Λουκ.1,14 **ἔσται χαρά σοι καὶ** ἀγαλλίασις, - **ἀγαλλίασις ἐπὶ τῇ νίκῃ.**

ἀγαλλιασμός (ὁ) νεώτ. εὐφροσύνη, ἀγαλλίασις.

ἀγάλλιος Ἡσ. «λοίδορος, **ἀγαλμός** (ὁ) λοιδορία».

ἀγαλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ βολβῶδες φυτὸν ἶρις ἡ Ἀττική, εἶδος ὑακίνθου : Ὑμν.Δήμ.7.427.

ἀγαλλιῶ μτγν. ἀγαλλιάομαι βλ.λ. : Κ.Δ.Λουκ.1,47 **ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ.**

ἀγαλλιῶμαι-άομαι μτγν. κ. ἐκκλ. ἀντὶ **ἀγάλλομαι** (μέλλ. ἀγαλλιάσομαι, ἀόρ. **ἠγαλλιασάμην** κ. **ἠγαλλιάσθην**), χαίρω λίαν, εὐφραίνομαι : ΠΔΨαλμ. 50,9 ἀγαλλιάσονται **ὀστέα τεταπεινωμένα.**

ἀγάλλω μέλλ. **-ῶ,** ἀόρ. **ἤγηλα,** ὑποτακτ. ἀγήλω ποιῶ ἀγλαόν, κοσμῶ, λαμπρύνω : Εὐρ.Μήδ.1027 **γαμηλίους εὐνὰς ἀγῆλαι·** 2) τιμῶ : Πίν.Ο 1,86 **τὸν** (Πέλοπα) **ἀγάλλων Θεός·** || μάλιστα τιμῶ θεόν, λατρεύω : Νόμος Ἐλευσ. π. Πορφ.Ἀπ.ἐμφ.4,22 **θεοὺς καρποῖς ἀγάλλειν,** Ἀριστφ.Εἰρ.399 **καί σε θυσίαισιν προσόδοις τε ἀγαλοῦμεν·** 3) παθ. **ἀγάλλομαι** κ. νεώτ. (ἀρχ. μόνον κατ' ἐνεστ.κ.παρατ. μτγν.ἀόρ. παθ. ἀγαλθῆναι) χαίρω, ἥδομαι, τέρπομαι, ἐπὶ ἐμψύχων καὶ ἀψύχων : Ἰλ.Β462, **ὀρνίθων ἔθνεα ἀγαλλόμενα πτερύγεσσιν,** Ὀδ.Ε179 **νῆες** ἀγαλλόμεναι **Διὸς οὔρῳ,** Ξεν.Ἀπ.2,1,33 **οἱ δὲ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγάλλονται, - ἀγαλλόμεθα διὰ τὴν νίκην·** 4) καυχῶμαι, ὑπερηφανεύομαι, καμαρώνω, Ἡσ. « **-εται** σεμνύνεται, σοβαρεύεται, γαυριᾷ », ἐπ' ἀγαθῷ ἢ ἐπὶ κακῷ : Ξεν.Ἀν.2,6,29 **ὥσπερ δέ τις ἀγάλλεται ἐπὶ θεοσεβείᾳ οὕτω Μένων ἠγάλλετο τῷ ἐξαπατᾶν δύνασθαι** (συντάσσεται μετὰ δοτ. καὶ μτγν. κ. νεώτ. μετὰ τῆς **διὰ** σὺν αἰτ.).

ἄγαλμα (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. Ἡσ. « πᾶν ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται », κόσμημα, στολισμός, ἐγκαλλώπισμα, στόλη : Ἰλ.Δ144 **βασιλῆι δὲ κεῖται -α** (παρήιον ἵππων), Αἰσχ.Ἀγ.207 **τέκνον δόμων -α,** Σοφ.Ἀντ.115 **Καδμείας νύμφας -α** (περὶ τοῦ Διονύσου), Εὐρ. Ἑκ.461 **δάφνα .. ἀνέσχε πτόρθους Λατοῖ φίλᾳ, ὠδῖνος ἄγαλμα Δίας·** 2) πᾶν τὸ ἀνατιθέμενον τοῖς θεοῖς, τὸ ἀνάθημα : Ὀδ.Θ509 **ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι** (τὸν δούρειον ἵππον), σχ. « **ἱλαστήριον εἰς τέρψιν** θεῶν εἶναι· τέρπει γὰρ θεοὺς τὰ ἀναθήματα »· οὕτω κ. περὶ βοός : Ὀδ.Γ438, **ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα·** κ. περὶ ἄ. πολυτίμων πραγμ. : αὐτ.274 **πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε·** κ. περὶ ἀνδριάντος : Ἐπιγρ. ἐν Βραγχίδαις **Χάρης εἰμὶ ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος·** 3) ὁμοίωμα, μίμημα θεοῦ, δαίμονος, ἥρωος, **εἴδωλον** (πρβ. κ. **βρέτας, δαίδαλον, ἕδος, εἰκών, ξόανον**) : Ἡρ.131 **-ατα μὲν καὶ νηοὺς καὶ βωμοὺς οὐκ ἐν νόμῳ ποιευμένους ἱδρύεσθαι** (τοὺς Πέρσας), Αἰσχ.Εὐμ. 55 **πρὸς θεῶν -ατα,** Σοφ.Τρ.1379 **δαιμόνων ἀγάλμαθ' ἱερά,** Πλάτ.Φαῖδρ.251 Α **θύοι ἂν ὡς ἀγάλματι καὶ θεῷ τοῖς παιδικοῖς,** Ἀριστλ.Πολ. 1336b,15 **μήτε ἄγαλμα μήτε γραφήν·** 4) πᾶν τὸ διὰ λατρείας τιμώμενον : Πολύβ.31,3 **τὸ δὲ τῶν ἀγαλμάτων πλῆθος οὐ δυνατὸν ἐξηγήσασθαι·** ΑΒ « ἀγάλματα δὲ καὶ τὰς γραφὰς καὶ τοὺς ἀνδριάντας λέγουσιν »· 5) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ **ἄγαλμα,** ὡς πρότυπον κάλλους, ὥς τι ἀξιοθαύμαστον : Εὐρ.Ἑκ.560 **στέρνα θ' ὡς ἀγάλματος κάλλιστα,** Πλάτ.Χαρμ.154 C **πάντες ὥσπερ -α ἐθεῶντα αὐτόν,** πρβλ. **ἀγαλματίας** καὶ τὸ νεώτ. **ἀγαλματώδης·** 6) μάλιστα μτγν. ὁμοίωμα ἀνθρώπου, ὅπερ ὑπὸ τῶν ἀρχ. συνήθως λέγεται ἀνδριάς καὶ **εἰκών·** 7) γεν. πᾶν ὁμοίωμα αἰσθητὸν ἢ νοητόν : Εὐρ.Ἑλ.705 **νεφέλης ἄγαλμα,** Πλάτ.Συμπ.216 Ε **τὰ ἐντὸς** (τοῦ Σωκράτους) ἀγάλματα .. **θεῖα καὶ χρυσᾶ καὶ πάγκαλα καὶ** θαυμαστά (ἤτοι αἱ ἀρεταὶ αὐτοῦ)· 8) ἐκκλ. τὰ ἀγάλματα, ὡς καὶ τὰ εἴδωλα, δηλοῦσι τὰ ὁμοιώματα τῶν θεῶν τῶν ἐθνικῶν· 9) ἐκκλ. κ. ἀντίθ. **ἄγαλμα** ὁ Θεός· || καὶ ὁ ἄνθρωπος : **ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ·** 10) νεώτ. κ. δημ. γλυπτὸν ἢ σκαλιστὸν ἢ χυτὸν ὁμοίωμα ἀνθρώπου κατεσκευασμένον ἐκ μετάλλου ἢ ξύλου ἢ ἄ. ὕλης καὶ ἰδίως τὸ ἐκ μαρμάρου, συγγ. **ἀνδριάς : ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, - τοῦ Κοραῆ,** φρ. δημ. **στέκει σὰν ἄγαλμα** (ἀκίνητος καὶ ἄφωνος). 11) νεώτ. εἰδ. ζωολ. ὄν. γένους κοιλεντερωτῶν τοῦ ἀθροισμ. τῶν **σιφωνοφόρων.**

ἀγαλματένιος-α-ο δημ. ἀγαλματώδης βλ. λ.

ἀγαλματίας (ὁ) κ. μαν. ὡραῖος ὡς ἄγαλμα : Φιλόστρ.Βί.σοφ.2,25 πρβ. τὸ νεώτ. **ἀγαλματώδης.**

ἀγαλματικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἀνήκων ἢ ἰδιάζων εἰς ἄγαλμα ἢ ἀγάλματα : Ἐπιγρ. **ταῖς ἐν τῷ οἴκῳ κίοσιν καὶ .. ἀγαλματικαῖς,** Ἡσ. « ἀγαλματικός· ἀκουστής ».

ἀγαλμάτιον (τὸ) κ. νεώτ. μικρόν ἄγαλμα : Ἐπιγρ. μικρὰν ἀγαλμάτιον, Θεόπ.κωμ.47 κ.ἄ.

ἀγαλματίτης (ὁ) Ἡσ. «λιθοκόλλα», βλ. λιθόκολλα.

ἀγαλματογλύφος (ὁ) μτγν. γλύπτης ἀγαλμάτων.

ἀγαλματοποιητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς ἀγαλματοποιόν· || ἀγαλματοποιητική (τέχνη), ἀγαλματοποιϊκή, ἀγαλματοποιΐα: Γαλ.14,686.

ἀγαλματοποιΐα (ἡ) κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ἀγαλματοποιοῦ : Πολυδ.1,13,7,108 κ.ἄ.

ἀγαλματοποιϊκός-ή-όν ὁ ἀνήκων εἰς ἀγαλματοποιόν : Ἐπιγρ. ἀγαλματοποιϊκοῦ ἀργυρίου (μισθοῦ ἀγαλματοποιοῦ)· 2) ἀγαλματοποιϊκή = ἀγαλματοποιητική : Πολυδ.1,13.

ἀγαλματοποιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ποιῶν ἀγάλματα, ἀγαλματουργός : Ἡρ.2,46, Πλάτ.Πρωτ.311 C Πολυκλείτω καὶ Φειδία, ... ὡς ἀγαλματοποιοῖς· ἐν Ἀριστλ.Πολ.1348 A, 38 διακρίνονται οἱ γραφεῖς (ζωγράφοι) τῶν ἀγαλματοποιῶν.

ἀγαλματοποιῶ-έω ποιῶ ἀγάλματα : Πολυδ.7,108· 2) κ.μτφ. ἐκφράζω, παρουσιάζω τι σαφῶς ἢ καλῶς, οἱονεὶ ὡς ἐν ἀγάλματι : -ῆσαι τῷ λόγῳ Φιλοστρ.

ἀγαλματουργία (ἡ) μτγν. κ. ἀγαλματουργική ἀγαλματοποιΐα : Μάξ.Τύρ.27.3, Πολυδ.1,13.

ἀγαλματουργικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀγαλματοποιητικός βλ.λ.· || τὸ θηλ. ἀγαλματουργική ἡ ἀγαλματουργία, ἀγαλματοποιΐα.

ἀγαλματουργός (ὁ) ὁ ἀγάλματα ἐργαζόμενος, ἀγαλματοποιός βλ. λ. : Πολυδ.1,12.

ἀγαλματοφόρος (ὁ) Ἡσ. ὁ φέρων, ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἄγαλμα, εἰκόνα, ὁ ἐνεργῇ τὴν παράστασίν τινος ἐν ἑαυτῷ ἔχων.

ἀγαλματοφορῶ-έω μτγν. φέρω νοητόν τι ἄγαλμα, εἰκόνα ἐν τῇ ψυχῇ : Φίλ.1,16· || παθ. -φοροῦμαι : αὐτ.· || μεσ. AB, Σουΐδ. «-φορούμενος· ἀγάλματα ἤτοι τύπους τῶν νοηθέντων φέρων ἐν ἑαυτῷ, οὕτω Φίλων».

ἀγαλματόφωρ-ορος (ὁ) ἀγαλματοφώρας βλ.λ.

ἀγαλματοφώρας (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ κλέπτης ἀγαλμάτων.

ἀγαλματῶ-όω μέλλ. -ώσω μεταβάλλω εἰς ἄγαλμα : Λυκόφρ.845.

ἀγαλματώδης-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἄγαλμα τὸ κάλλος, τὴν στάσιν κτλ., βλ. κ. ἀγαλματίας.

ἀγαλματώνω δημ. ἀγαλματοποιῶ βλ.λ.

ἀγαλμητόν Ἡσ. «ἀσθενές».

ἀγαλμοειδής ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἀγλαοειδής.

ἀγαλμός (ὁ) Ἡσ. «λοιδορία».

ἀγαλμοτυπεύς (ὁ) ἀγαλματοποιός : Μαν.4.569.

ἄγαλος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων, μὴ δίδων ἐπαρκὲς γάλα, γεν. ἐπὶ νεοτόκων θηλέων.

ἀγαλός-ή-ό δημ. ἁπαλός, ἀγανός· || λεῖος.

ἀγαλούχητος-ον νεώτ. μὴ γαλουχηθείς, ἀβύζαχτος.

ἀγάλοχον κ. ἀγάλοχον (τὸ) τὸ εὐῶδες φυτὸν ξυλαλόη βλ. λ., ξυλαλάς, οὐδαγάτσι : Διοσκ.1,22.

ἄγαλσις-εως (ἡ) EM ἀγαλλίασις βλ.λ.

ἄγαμαι παρατ. ἠγάμην, μέλλ. ἐπ. ἀγάσσομαι, μτγν. ἀγασθήσομαι, ἀόρ. ἠγασάμην (ἐπ. ἠγασσάμην κ. ἀγασσάμην) κ. ἠγάσθην (βλ. κ. ἀγάζομαι, ἀγαίομαι, ἀγάομαι) θαυμάζω, ἐκπλήττομαι : Ἰλ.Γ228 οὐ τότε γ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες, Ὀδ.Ζ 168 ὡς σέ, γύναι, ἄγαμαί τε καὶ τέθηπα, Εὐρ.Ὀρ.28 οὐκ ἄγαμαι ταῦτα ἀνδρὸς ἀριστέως· 2) θαυμάζω, ἐκτιμῶ : Ἡρ.6,76 ἄγασθαι ἔφη τοῦ Ἐρασίνου, Πλάτ.Πολ.329 D ἀγασθεὶς αὐτοῦ εἰπόντος ταῦτα, Ξεν.Ἀν.1.1,9 τούτῳ συγγενόμενος Κῦρος ἠγάσθη αὐτόν· 3) εὐφραίνομαι ἐπί τινι : Ἡρ.4,75 οἱ δὲ Σκύθαι ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται, Εὐρ.Ἡρ.845 οὐκ ἀγασθῆναι φίλοις, οὐδ' ἥδομαι φαιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων.

ἀγαμένως ἐπίρρ. (ἐκ μτχ. ἀγάμενος) ἀξιοθαυμάστως, λίαν ἐπαινετῶς : Πλατ.Φαίδ.389 E ἡδέως καὶ θαυμαστῶς καὶ ἀγαμένως, Ἀριστλ.Ρητ.1488A 18 ἀγαμένως λέγειν, ἀντιθ. ταπεινῶς.

ἀγαμέται (αἱ) νεώτ. βιολ. τὰ ἔν τισι ὀργανισμοῖς γενετήσια κύτταρα, τὰ ἄνευ συνενώσεως μετ' ἄλλου παράγοντα γονὴν ὁμοίαν αὐτοῖς.

ἀγαμετοκύτταρον (τὸ) νεώτ. βιολ. κύτταρον γονιμοποιούμενον ἀφ' ἑαυτοῦ βλ. ἀγαμογένεσις.

ἀγάμετρος-ον ποι. ὁ ἄγαμος : Σοφ.Ἀπ.970.

ἀγάμητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. μὴ ἐν γαμετῇ καταστάς : Ἀνώνυμ.Κωμ.315· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βινηθείς, ἰδίᾳ ἐπὶ γυναικός : δ. τραγ. ἀγάμητ' εἶν' ἡ κόρη μας, ἔχει καὶ δυὸ μπαστάρδια· || ἐνεργ. ὁ μὴ βινήσας, παροιμ. καλόγερέ μου ἀγάμητε καὶ ποιός νὰ σὲ πιστέψῃ.

ἄγαμι (τὸ) νεώτ. ζωολ. πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν ἑλοβίων, μακρόσκελον, μέγα τὸ σῶμα, μελανόπτερον, ζῶν ἀγεληδὸν ἐν Ν. Ἀμερικῇ.

ἀγαμία (ἡ) κ. μον. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ἄγαμος : Πλουτ.491 F ἀγαμία τῶν μοναχῶν.

ἀγαμίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια σαυροειδῶν.

ἀγάμιον (τὸ) ἀγαμίου δίκη δίκη κατὰ παραμείναντος ἀγάμου : Πλούτ.Λυσ.38 ἦν ἐν Σπάρτῃ καὶ ἀγαμίου δίκη καὶ ὀψιγαμίου καὶ κακογαμίου.

ἀγαμογένεσις (ἡ) νεώτ. βιολ. ἡ παραγωγὴ νέου ὄντος ἐξ ἀγαμέτου βλ.λ. ἀ. ἀγαμετοκυττάρου ἤτοι ἄνευ γονιμοποιήσεώς του ὑπὸ ἄλλου ὁμοίου του.

ἀγαμογονία (ἡ) νεώτ. βιολ. ἀγαμογένεσις βλ.λ.

ἄγαμος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐλθὼν εἰς γάμον, ἀνύμφευτος ἢ ἀνύπανδρος : Ἰλ.Γ 40 αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι, Φρύν.Κωμ.18 ζῶ δὲ Τίμωνος βίον, ἄγαμον, ἄδουλον, Ξεν.Συμπ.9,7 οἱ μὲν ἄγαμοι γαμεῖν ἐπώμνυσαν, οἱ γεγαμηκότες ἀπήλαυνον πρὸς τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας· || ἐπὶ γυναικός : Αἰσχ.Ἱκ.143 ἄγαμον, ἀδάματον ἐκφυγεῖν, Εὐρ.Ὀρ.505 ἄγαμος, ἄτεκνος· 2) ἄγαμος γάμος ὀλέθριος : Εὐρ.Ἑλ.678 καταστένει γάμον ἄγαμον αἰσχύνα.

ἄγαν ἐπίρρ. κ. νεώτ. λίαν, σφόδρα, πέρα τοῦ δέοντος, ὑπὲρ τὸ μέτρον : Ἡρ.2,173 ἐς τὸ ἄγαν φαῦλον προάγων σεωυτόν, Αἰσχ.Πρ.180 ἄγαν δ' ἐλευθεροστομεῖς, Πλάτ.Πολ.564 A ἡ ἄγαν ἐλευθερία ἔοικε εἰς ἄγαν δουλείαν μεταβάλλειν, Σοφ.Ἀντ.1251 ἡ τ' ἄγαν σιγὴ βαρὺ δοκεῖ προσεῖναι, Ἀριστλ.Ρητ.1389 B 4 φιλοῦσί τε ἄγαν καὶ μισοῦσι ἄγαν· || παροιμ. μηδὲν ἄγαν.

ἄγανα πιθ. ἀγάνα· Ἡσ. «σαγήνη, Κύπριοι».

ἀγάνα (ἡ) δημ. τὸ ἄγανο βλ. λ.2).

ἀγανά ἐπίρρ.δημ. ἀραιῶς, ἁπαλῶς, ἐπὶ ὑφάνσεως.

ἀγανάδα (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀγανοῦ βλ.λ.· 2) κοπιώδης προσπάθεια· || ταλαιπωρία.

ἀγανάκτημα (τὸ) μον. δημ. κ. ἀγανάχτισμα στενοχωρία, δυσανασχέτησις· || ταλαιπωρία.

ἀγανάκτησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. -άχτηση ὁ ἐκ τῆς ὀδοντοφυΐας ἐρεθισμὸς τῶν οὔλων : Πλάτ.Φαῖδρ.251 C κνῆσίς τε καὶ ἀγανάκτησις περὶ τὰ οὖλα· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. δυσαρέστησις, ὀργὴ κατά τινος : Θουκ.2,41,3 οὔτε τῷ πολεμίῳ ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει, - κινεῖ τὴν ἀγανάκτησιν· 3) δημ. κ. δεινοπάθησις, ταλαιπωρία.

ἀγανακτητικός-ή-όν ὁ εὐκόλως ἀγανακτῶν, εὐερέθιστος, εὐέξαπτος : Πλάτ.Πολ.605 A πρὸς τὸ ἀγανακτητικόν τε καὶ ποικίλον ἦθος.

ἀγανάκτητος-η-ο δημ. ἀγανάκτητος, ἀκούραστος.

ἀγανακτητός-ή-όν ὁ κινῶν ἀγανάκτησιν : Πλάτ.Γοργ.511 τοῦτο δὴ καὶ τὸ ἀγανακτητόν.

ἀγανακτικός-ή-όν μτγν. ἀντὶ ἀγανακτητικός.

ἀγανακτικῶς ἐπίρρ. μτγν. μετ' ἀγανακτήσεως.

ἀγανακτισμός δημ. κ. -χτισμός ταλαιπωρία· || δεινὴ δυσαρέσκεια.

ἀγανακτῶ-έω κ. νεώτ. δημ. κ. -χτῶ κυρίως ἐπὶ φυσικῆς σημασίας, σφόδρα ἐρεθίζομαι : Πλάτ.Φαῖδρ.251 C ζητεῖ τε καὶ ἀγανακτεῖ καὶ γαργαλίζεται (ἡ ψυχή), Ἀριστφ.Βάτρ.1005 θυμοῦμαι μὲν τῇ ξυντυχίᾳ καί μου τὰ σπλάγχν' ἀγανακτεῖ·

2) αἰσθάνομαι δυσάρεστον ψυχικὴν συγκίνησιν, λυποῦμαι, ὀργίζομαι : Πλάτ.Φαίδ.69 D **οὐ χαλεπῶς φέρω οὐδ᾽ ἀγανακτῶ,** Δημ.704,2 **ἐβόων, ἠγανάκταυν, ἐλοιδοροῦντο,** Ξεν.Ἑλλ.5,3,11 **ἀγανακτήσασα δὲ τούτους ἡ πόλις ἐζημίωσε πάντας·** 3) ἐνίοτε τὸ μέσ. ἐπὶ ἐνεργ. σημασίας : Λουκ.Ἐνύπν.4 **ἀγανακτησάμενος,** Ὑπερ.ἀπ.70 **ἠγανάκτηνται τῷ πράγματι·** 4) δημ. **ἀγαναχτῶ** δυσανασχετῶ, δεινοπαθῶ, ταλαιπωροῦμαι : **ἀγανάχτησα ὅσο νὰ μεγαλώσω τὰ παιδιά μου.** 5) εἰδ. ἐπὶ τοῦ οἴνου, ζυμοῦμαι : Πλούτ.134 E.

ἀγάνεται Ἡσ. « πραγματεύεται, χρῆται ».

ἀγανεύω δημ. κάμνω τι ἀγανόν, χαλαρόν : **ἀγανεύω τὸν κόμπο, - τὸ δέσιμο·** 2) ἀμτβ. γίνομαι ἀγανός, ἀραιός : **ἀγάνεψε ὁ κόσμος·** 3) ἐπὶ ὑφασμάτων, ἀπολεπτύνομαι : **ἀγάνεψε τὸ πανί·** 4) μτφ. πραΰνομαι, μαλακώνω τὸν θυμόν μου.

ἀγάνημαι Ἡσ. « ἀσχάλλω, ἀγανακτῶ ».

ἀγανιά (ἡ) . δημ. ἑλικοειδὴς πρὸς ἀνωφέρειαν ὁδός : **ἀγανιὰ ποὺ ἀνεβαίνει στὴν κορφή·** || κ. ἡ στροφὴ τῆς ἀνωφερικῆς ὁδοῦ: **στὴν πρώτη ἀγανιά.**

ἀγανιάζω δημ. ἐπὶ στάχυος σίτου κττ., βγάνω ἄγανα, ἀθέρα : **τὸ σιτάρι ἀγάνιασε·** 2) μοχθῶ, ταλαιπωροῦμαι, ἄ. συνηθέστ. γανιάζω.

ἀγανιᾶν ΕΓουδ. « καθαρεύειν » ἐκβάλλειν τὰ ἄγανα βλ.λ. οἷον ἀπὸ σίτου, κριθῆς κττ.

ἀγανίδα δ.γρ. **ἀγανηδά** Ἡσ. « ἀτρέμας ».

ἀγανίζομαι μσν. ἀσχολοῦμαι εἴς τι : Ἀχμ. Ὀνειροκρ.152,124 **ἐν οἷς ἕκαστος ἀγωνίζεται.**

ἄγαννα Ἡσ. κ. ἀγάνα ΕΓουδ. « ἅμαξα ἱερὰ καὶ ἡ ἐν οὐρανῷ ἄρκτος ».

ἀγάννιφος (ὁ) ὁ ἄγαν νιφόμενος, ὁ χιονοσκεπής : Ἰλ.Α 420 **πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον.**

ἄγανο (τὸ) δημ. ἡ βελονοειδὴς ἀπόφυσις τοῦ στάχυος, ὁ ἀθήρ, ἀνθέρηξ, ἀκωκὴ τοῦ στάχυος (σίτου, κριθῆς)· 2) συνεκδ. τὰ λεπτότατα ὀστᾶ τῶν ἰχθύων : **μοῦ κάθισε ἕνα ἄγανο στὸ λαιμό.**

ἀγανοβλέφαρος μτγν. ἀγανόμματος προσηνής, ἤπιος : Ἴβυκ.5 **ἀγανοβλέφαρος Πειθώ.**

ἀγάνομαι Ἡσ. « ἀγάνεται, πραγματεύεται, χρῆται », πρβλ. **ἀγανίζομαι.**

ἀγανόμματος-ον ὁ ἔχων ἀγανόν, πρᾶον βλέμμα : Παπ. **Μουσῶν ἀγανόμματε μᾶτερ.**

ἄγανον (τὸ) (ἄγνυμι) οὐδ. τοῦ ἄγανος βλ.λ. : Φώτ. 12,14 R : « Σοφοκλῆς δὲ Ἐπὶ Ταινάρῳ ἄγανον ἔφη ξύλον βαρυτόνως τὸ κατεαγὸς ἢ ἀπελέκητον ».

ἀγανῶπις-ιδος (ἡ) (ὤψ) ἡ ἡδέως προσβλέπουσα· ἡ ἀγανὴν βλ.λ. ὄψιν ἔχουσα.

ἀγανοπλέκω δημ. μτχ. παθ. παρακ. ἀγανοπλεγμένος πλέκω ἀγανά, ἀπαλά, οὐχὶ σφιχτά.

ἀγανόρειος-ορία δωρ. ἀντὶ **ἀγηνόρειος** βλ.λ.

ἀγανορία (ἡ) θηλ. τοῦ ἀγανόριος, ἀγηνόρειος βλ.λ.

ἄγανος-ον (ἄγνυμι) τεθλασμένος, ἀκατέργαστος, ἐπὶ ξύλων : Σοφ.ἀπ.231· || **ἄγανον** (τὸ) βλ. λ.

ἀγανός-ή-όν κ. δημ. ἤπιος, πρᾶος, ἤρεμος, γλυκύς : Ὀδ.Β,230 **ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω σκηπτοῦχος βασιλεύς,** ὁμ. ἀγ- **ἔπη, - μῦθοι, - λόγοι·** 2) κ. δημ. ἁπαλός, μαλακός : **ἀγαναὶ χεῖρες, - ἀγανὸς κηρός·** 3) δημ. ἀραιός, ἁπαλός· || τρυφερός, κρουστός : **ἀγανὸ πανί, ἀγανὸς κόμπος.**

ἀγανοϋφαίνω δημ. ὑφαίνω ἀγανά, ἀραιά.

ἀγανοφρονῶ-έω μτγν. εἶμαι ἀγανόφρων βλ.λ.

ἀγανοφροσύνη (ἡ) προσήνεια, πραότης : Ἰλ.Ω 772 **σῇ τ᾽ ἀγανοφροσύνῃ.**

ἀγανόφρων-ον προσηνής, φιλόφρων, πρᾶος : Ἰλ.Υ 467 **οὐ . . γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν οὐδ᾽ ἀγανόφρων,** Ἀριστφ. Ὀρν.1321 **τῆς ἀγανόφρονος Ἡσυχίας εὐάμερον πρόσωπον.**

ἀγάντα δημ. ναυτ. ὅρος προστακτ. τοῦ ἀγαντάρω βλ.λ.· || **ὡς** οὐσ. δύναμις, ἀντίστασις, τὸ πιάσιμο, ὅθεν δύναταί τις νὰ κρατηθῇ : **τὸ λιμάνι ἔχει πολλὲς ἀγάντες** (πασσάλους ἢ κλοιοὺς προσδέσεως)· 2) μτφ. ἐνδόσιμον, στήριγμα, βάσιμον ἐπιχείρημα : **ὁ δικηγόρος βρῆκε πολλὲς ἀγάντες.**

ἀγαντάρω δημ. (ἰταλ.) δράττομαι, λαμβάνω, πιάνω, ἰδίᾳ ναυτ. : **ἀγάντα τὴ γούμενα·** 2) ἐπιλαμβάνομαι προθύμως, ἀντέχω, ἀνέχομαι, ὑποφέρω : **γέρασα καὶ δὲν ἀγαντάρω τὴ δουλειά.**

ἀγάντζωτος-η-ο δημ. (ἰταλ.) μὴ πιασμένος ἀπὸ γάντζο, μὴ συλληφθεὶς δι᾽ ἁρπάγης.

ἀγανῶπις-ιδος (ἡ) ἡ ἀγανῶς, προσηνῶς βλέπουσα: Μάρκελλ.Σιδ.Ἰατρ.π.Ἰχθ 80 **αἰεὶ δ᾽ ἀγανῶπιν.**

ἀγάνωρ-ορος δωρ. ἀντὶ **ἀγήνωρ** βλ. λ.

ἀγανῶς ἁπαλῶς, πράως : Ἀνακρ.51,1· || κ.συγκρ. Ἀριστφ.Λυσ.886, **ἀγανώτερον βλέπειν.**

ἀγάνωτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. μὴ διὰ κασσιτέρου ἐπαλειφθείς, ἐπὶ χαλκίνων (νεώτ.κ.ἄ. μεταλλίνων) ἀγγείων : Ποσειδ.Παῦλ.Αἰγιν.7,20,26 **ἐν τῷ κακκάβῳ ἀγανώτῳ ὄντι·** 2) μτφ. φαῦλος, ἀναιδής· || ἄνευ ἀξίας : φρ. **τενεκὲς ἀγάνωνος** (ἢ ξεγάνωτος).

ἀγάομαι-ῶμαι ἄ. τ. τοῦ **ἄγαμαι,** θαυμάζω : Ὀδ.Π 203 **οὔτ᾽ ἄρ᾽** ἀγάασθαι· 2) ζηλοτυπῶ, φοβοῦμαι : Ὀδ.Ε 119 **σχέτλιοί ἐστε, θεοί, αἵ τε θεαῖς** ἀγάασθε **παρ᾽ ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι,** Ἡσίοδ.Θ 619 **ἠνορέειν ὑπέροπλον ἀγώμενος ἠδὲ καὶ εἶδος.**

ἀγαπάζω κ. -ομαι (ἄ. τ. τοῦ ἀγαπῶ-άω) φιλοφρόνως μεταχειρίζομαι, μετὰ στοργῆς ὑποδέχομαι, θωπεύω : Ὀδ.Π 17 **ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα** ἀγαπάζει, Φ 224 **κύνεον ἀγαπαζόμενοι.**

ἀγάπανθος νεώτ. βοταν. φυτὸν τῆς οἰκογεν. **τῶν λειριοειδῶν** τῆς φυλῆς τῶν **ἀσφοδελίων.**

ἀγαπάω-ῶ κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπ. κ. ἀγαπάζω αἰσθάνομαι στοργὴν πρός τινας ἢ πρός τι, **φιλῶ,** ἀντίθ. μισῶ : Ἀριστλ.ΗΝ 1120 B 14 **αἱ εὖ πεποιηκότες φιλοῦσι καὶ ἀγαπῶσι τοὺς πεπονθότας,** ΚΔ Ἰω.13,34 **ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς·** 2) ἀρκοῦμαι εἴς τι, εἶμαι εὐχαριστημένος : Ὀδ.Φ 289 **οὐκ ἀγαπᾷς ὃ ἕκηλος . . μεθ᾽ ἡμῖν δαίνυσαι,** Θουκ.6,364 **ἀγαπῶσιν ὅτι οὐχ ἡμεῖς ἐπ᾽ ἐκείνους ἐρχόμεθα,** Πλάτ.Γοργ.483 **ἀγαπῶσιν, ἂν τὸ ἴσον ἔχωσι·** || μετὰ δοτ. πράγματος : Λυσ.2,21 **οὐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς·** || μετὰ μτχ. : Πλάτ. Πολ.475 D **ἀγαπῶ τιμώμενος·** 3) μετ᾽ ἀπαρεμφ. ὡς τὸ **φιλῶ** (συνηθίζω) : Ἰσοκρ.π.Καλλ.50 **οὐκ ἀγαπᾷ τῶν ἴσων τυγχάνειν τοῖς ἄλλοις,** Ἀριστλ. Οἰκ.1348 D 29· 4) μετὰ αἰτ. κ. γεν. ὡς τὸ **ἄγαμαι** : Πλούτ.90 E, Ἰώσ.ΑΙ 1,75,258,7,333· 5) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀγαπῶ ἐρωτικῶς, ἐρῶ : Ἑβδ.Β´Βασιλ.13,1 **ἠγάπησεν αὐτήν,** παροιμ. **ὅποιας θέλει ν᾽ ἀγαπήσῃ**) **πρέπει νὰ χασομερήσῃ·** 6) δημ. αἰσθάνομαι κλίσιν, ἀσπασίως ἀποδέχομαι, φιληδῶ : **ἀγαπᾷ τὰ γράμματα, - τὴν μουσικήν, - τὰ χαρτιά, - τὰ σῦκα,** παροιμ. **ἀγάπα ἡ Μάρω τὸ χαρό, ηὗρε κι ἄντρα λυράρη·** || φρ. **ἀγαπᾷ τὰ ξινά** (ἀρέσκεται εἰς τὰς ἐρωτικὰς περιπετείας)· || δημ. θέλω, ἐπιθυμῶ : **τί ἀγαπᾷς ; - ὅ,τι ἀγαπᾶτε, - ὅπως ἀγαπᾶτε·** 7) παθ. **ἀγαπιοῦμαι** κ. **-έμαι** καθίσταμαι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἀγαπηθῶ : **τὸ παιδὶ ἀγαπιέται μοναχό του** (δηλονότι ἐκ τῶν τρόπων του)· || κ. ἀλληλοπαθῶς : **τ᾽ ἀδέρφια ἀγαπιοῦνται·** || ὁμ. κ. ἐπὶ ἐρωτικῆς ἀγάπης, βλ.κ. ἀγαπίζω.

ἀγάπη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. φιλικὴ διάθεσις, στοργή, διαφέρον πράς τι, ἀντίθ. **μῖσος, ἔχθρα :** ΚΔ Ἰω.13,35 **ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις, - πατρική, - ἀδελφικὴ ἀγάπη, - ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον·** 2) συμφιλίωσις, εἰρήνη : Σύνοδ.Κων/πόλ.1041 A **ἵνα γένηται ἀγάπη καὶ εἰρήνη·** 3) δημ. μετὰ τῆς προθ. διὰ (γιὰ) πρὸς χάριν : **γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, - τοῦ Θεοῦ** (ἐπικλητικῶς), δ.τραγ. **ἐγὼ γιὰ τὴν ἀγάπη σου ὅ,τι μοῦ πῇς θὰ κάμω,** φρ. **γι᾽ ἀγάπη σου** (πρὸς χάριν σου)· 4) **αἱ ἀγάπαι,** τὰ κοινὰ δεῖπνα τῶν χριστιανῶν κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ

Χριστιανισμοῦ : Ἰουλ. **τῆς λεγομένης παρ' αὐτοῖς ἀγάπης καὶ ὑποδοχῆς καὶ διακονίας τραπεζῶν·** 3) τὸ μετὰ τὴν τελετὴν τῆς Ἀναστάσεως ἀμοιβαῖον φίλημα τῶν Χριστιανῶν· 4) ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τελετὴ τοῦ ἑσπερινοῦ, ἄλλως δευτέρα Ἀνάστασις· 5) σαρκικὴ ἀγάπη, ἔρως : ΠΔ Ἀσμ.2,4,5· ‖ τὸ ὑποκείμενον τῆς ἀγάπης, αὐτὸ τὸ ἀγαπώμενον πρόσωπον, (ἤδη ἀπὸ τῶν Ἑβδ.) : κ. δημ. **θὰ κάμω, ἀγάπη μου, ὅ,τι πῇς**, Σολωμ. **πές μου θυμᾶσαι, ἀγάπη μου, ἐκείνη τὴν παιδούλα ;** ‖ ἰδίᾳ τὸ ἐρωτικῶς ἀγαπώμενον : δ.τραγ. **καινούργια ἀγάπη καὶ παλιὰ μὲ βάλανε στὴ μέση·** ‖ εἰρωνικῶς : **τί λές, ἀγάπη μου !·** 6) συμφιλίωσις : **ἔκαμαν ἀγάπη** (συνεφιλιώθησαν, εἰρήνευσαν).

ἀγάπημα(τὸ) ὑποκείμενον ἀγάπης, πρᾶγμα ἀγαπητόν : Κρατ.Θηβ.12 **σοφῶν ἀνδρῶν ἀγάπημα**, Ἀξιόν.4,5 **γαλεοὺς σῖτον ὀψοφάγων καὶ λίχνων ἀνδρῶν ἀγάπημα·** δημ. διάθεσις ἀγάπης, στοργῆς, φιλίας : **δὲ θέλω τέτοιο ἀγάπημα·** 2) τὸ προκαλοῦν ἀγάπην : δ.τραγ. **καλῶς το τ' ἀρχοντόπουλο τ' ἀγουρογιοματάρι τῶν κορασιῶν τ' ἀγάπημα κι ἐμαῦ ζωὴ κι ἐλπίδα·** 3) συνδιαλλαγή, βλ. ἀγαπημός.

ἀγαπημένα δημ. ἐπίρρ. μὲ ἀγάπην, ἐν ὁμονοίᾳ, εἰρηνικῶς : **ζοῦν ἀγαπημένα, μοίρασαν τὴν κληρονομιὰ ἀγαπημένα.**

ἀγαπημός(ὁ) δημ. φιλικὸς σύνδεσμος, συμφιλίωσις εἰρήνευσις : **αἱ Φράγκοι μὲ τσ' Ἀγαρηνοὺς ἀγαπημὸν ἐκάναν·** ‖ τὸ αἴσθημα ἀγάπης ἢ ἔρωτος ἢ συμπαθείας πρὸς ἄλλον.

ἀγαπήνωρ-ορος(ὁ) ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀνδρείαν, ἀνδρεῖος : Ἰλ.Θ 114 **Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ.**

ἀγαπησιάρης(ὁ) θηλ **-άρα** οὐδ. **ἀγαπησιάρικο** δημ. ὁ ἔχων κλίσιν εἰς τὸ ν' ἀγαπᾷ, ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸν ἔρωτα, ἐρωτύλος.

ἀγάπησις-εως(ἡ) ἀγάπη : Ἀριστλ.Μεταφ.980,22A **Πάντες ἄνθρωποι τοῦ εἰδέναι ὀρέγονται φύσει· σημεῖον δ' ἡ τῶν αἰσθήσεων ἀγάπησις**, Ψευδοπλ. Πλάτ. Ὅρ.413B **ἀ. παντελὴς ἀπόδεξις.**

ἀγαπησμός(ὁ) φιλοφροσύνη : Μέν.453.

ἀγαπητερός-ή-ό δημ. ὁ μεστὸς ἀγάπης, ἐράσμιος, εὐάρεστος : Ἐρωτόκρ.Β 1691 ἔκδ.Ξανθουδ. **Ἐδέτσι μ' ἀγαπητερὰ λόγια ξεχωριστῆκαν.**

ἀγαπητικός-ή-όν ὁ πρὸς τὸ ἀγαπᾶν ἐπίφορος, στοργικός : Πλουτ.Σόλ.7 **ἡ ψυχὴ ἀγαπητικόν τι ἐν ἑαυτῇ ἔχει.** Ἐπίρρ. **ἀγαπητικῶς** μτγν. 2) δημ. τὸ θηλ.-**ικιά** ὁ ἐρωτικῶς ἀγαπῶν : **ὁ ἀγαπητικὸς τῆς βοσκοπούλας·** ‖ ὁ παρανόμως συζῶν μετὰ γυναικός : δ.τραγ. **πίσω ἀπὸ τὰ καλύβια, τ' ἀκαῦς καυμπάρα μου ; ἔχω μιὰ ἀγαπητικιά·** 3) δημ. ὁ ἀγαπῶν ἢ ἀγαπητός, ἐγκάρδιος φίλος : ἀκρ.τραγ. **ὁ Διγενῆς ψυχομαχᾶ κι ἡ γῆς ἀνατρομάζει, τὸ μάθανε τρεῖς φίλοι του τρεῖς ἀγαπητικοί του.**

ἀγαπητός-ή-όν δωρ. **-πατός** ὁ ἠγαπημένος, προσφιλής : Ὀδ.Β 365 **μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός**, ΚΔ **ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός·** ‖ ἐπὶ πραγμάτων, ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖον εὐχαριστεῖταί τις : **βιβλίον, δῶρον, κειμήλιον ἀγαπητόν·** 2) δι' ὃν πρέπει τις νὰ εἶναι εὐχαριστημένος : Ἀνδοκ.3,22 **κακὸν ἀγαπητὸν** (διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἴμεθα εὐχαριστημένοι, διότι ἦτο δυνατὸν νὰ ἦτο χειρότερον). ‖ ἀγαπητὸν (**ἐστιν**) πρέπει νὰ εἶναί τις εὐχαριστημένος (ἀκολουθεῖ πρότασις διὰ τοῦ **εἰ, ἐὰν** ἢ ἀπαρέμφ.) νεώτ. κ. δημ. συνήθης προσηγορία : **ἀγαπητὲ κύριε.**

ἀγαπήτρια(ἡ) κ. **ἀγάπη** μσν. ἐρωμένη, παλλακή, ἰδίᾳ παρὰ μοναχοῖς, αἱ ἄλλως **συνείσακτοι** καλούμεναι· 2) δημ. κ. **ἀγαπήτρα** γυνὴ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸν ἔρωτα, φίλανδρος.

ἀγαπητῶς ἐπίρρ. ἀρχ. προθύμως, μετὰ χαρᾶς, ἀσπασίως· 2) ἱκανῶς, ἀρκετά, εὐχαριστημένα, ἀλύπως : Δημ.407,7 **τὴν εἰρήνην ἐπαινέσασθ' ἀγαπητῶς** (οὕτως ὥστε νὰ εἶσθε εὐχαριστημένοι).

ἀγαπίζω δημ. (ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ ἀορίστου ἀγάπησα ληφθέντος μεταβιβαστικῶς) κάμνω νὰ ἀγαπηθοῦν, νὰ συμφιλιωθοῦν : **ἦταν μαλωμένοι καὶ τοὺς ἀγάπισα·** 2) ἀμτβ. συμφιλιοῦμαι, συνδιαλλάττομαι : γνωμ. **τ' ἀδέρφια κι ἂν μαλώνουνε μὰ γρήγορα ἀγαπίζουν.**

ἀγαποβότανα(τὸ) δημ. ἄλλως **σκορπίδι, λαγοκοιμηθιά, ἀμάραντος, ἀγαποχόρταρο** κ. **παναγιόχορτο** τὸ βοτάνι τῆς ἀγάπης, ἀγριόχορτον χρησιμεῦον ὡς μαγικὸν φίλτρον· βοταν. τεύκριον τὸ πόλιον : δ.τραγ. **βαστοῦν ψωμὶ γιὰ τὰ σκυλιὰ καὶ κρέας γιὰ τὰ λιοντάρια, βαστοῦν κι ἀγαποβότανο γιὰ τὰ ξανθὰ κοράσιο.**

ἀγαπόρνις(ἡ) νεώτ. εἶδος ψιττακοῦ τῆς Ἀφρ.κῆς.

ἀγαπός(ὁ) ἢ **ἀγαπῶς** θηλ. ἡ **ἀγαπὼ** δημ. ὁ ἐραστής, ὁ ἐρωτικῶς ἀγαπώμενος, μόνον εἰς ᾄσματα· **τὸν ἀγαπῶ παντρολογοῦν, τὸν ἀγαπῶ μοῦ παίρνουν**, ἔνθα ἡ λ. ἔχει ρηματικὴν ἔννοιαν· ἐντ. **βρίσκω τὸν πρῶτο μ' ἀγαπῶ στὰ ρόδα κι ἐκοιμοῦταν**, ἔνθα οὐσ., ΝΠολίτ.Ἐκλογ. σ.174 **στὴν πόρτα τῆς πολυαγαπῶς τ' ἀτίμητο χρυσάφι.**

***ἀγαπρεπής** Συντακτ.Βυζαντ.στίχ.σ.18,7 Συνόδ. (Χαριτων.).

ἀγαπώντως ὅ,τι τὸ **ἀγαπητῶς·** 2) Πλάτ.Νόμ. 735D (δ.γ. ἀγαπητῶς) Νουμήν. παρ' Εὐσεβ.Προπ. Εὐαγγ.14,5,4.

ἀγὰρ(τὸ) κ. **ἀγὰρ-ἀγὰρ** νεώτ. οὐσία ζελατινώδης ἀπὸ θαλάσσια φύκη, χρήσιμος ἰδίως διὰ καλλιέργειαν μικροβίων.

ἀγαργάλιστος-ον μσν. κ. δημ. κ. **ἀγαργάλητος** ὁ μὴ γαργαλισμένος· ‖ **ποὺ δὲν γαργαλιέται·** 2) μσν. μτφ. ὁ μὴ κεντριζόμενος πρὸς τὸ κακόν

ἀγαρηνός-ή-ό δημ. (ἐκ τῆς ὑπὸ ἐκκλησ. βυζαντινῶν **συγγραφέων** προσωνυμίας τῶν Μωαμεθανῶν ὡς Ἀγαρηνῶν) ἀδυσώπητος, σκληρός, ἄσπλαγχνος, ἄπιστος : **κακὸ σκυλὶ κι ἀγαρηνό.**

ἀγαρίζω μσν. γίνομαι Ἀγαρηνός, ἀσπάζομαι τὸν μωαμεθανισμόν, **τείνω πρὸς τὸν μωαμεθανισμόν.**

ἀγαρικίνη(ἡ) **νεώτ. κρυσταλλοειδὴς** ρητίνη τοῦ ἀγαρικοῦ.

ἀγαρικὸν(τὸ) μτγν. εἶδος μύκητος ἀναπτυσσομένου ἐπὶ τοῦ **κορμοῦ δένδρων** agaricum, δημ. **ἴσκα** : Διοσκ.3,1 **ἀγαρικὸν ρίζα** φέρεται **σιλφίῳ ἐμφερής, ἔστι δὲ τὸ μὲν αὐτοῦ ἄρρεν, τὸ δὲ θῆλυ.**

ἀγαρισία(ἡ) κ. **ἀγαρισμός**(ὁ) μσν κ νεώτ. ἡ ἀποδοχὴ τοῦ μωαμεθανισμοῦ, ὁ μωαμεθανισμός

ἄγαρμπος-η-ο δημ. ποὺ δὲν ἔχει γάρμπος, ἄκομψος, ἀσύμμετρος, ἄχαρις : **ἄγαρμπος ἄντρας, ἄγαρμπο κορμί,-α ροῦχα.** Ἐντ **ἀγαρμπιά, ἀγαρμποσύνη, ἀγαρμποκομμένος.** Ἐπίρρ. **ἄγαρμπα.**

ἀγαρνίριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ γαρνιρισμένος : **ἀγαρνίριστο καπέλα** (χωρὶς γαρνιτούρα), **ἀγαρνίριστο φητὸ** (χωρὶς καρυκεύματα). Ἐπίρρ. **-α.**

ἄγαρρις Ἡσ.Ἐπιγρ. ἀθροισις ἢ πλήθους ἀγωγή.

ἀγάρροος-ον ἄγαν ρέων, ὁμηρ. προσηγορία τοῦ Ἑλλησπόντου : Ἰλ.Β 845 **ὅσους Ἑλλήσποντος** ἀγάρροος **ἐντὸς ἐέργει.**

ἄγαρσις(ἡ) ἄγερσις, συνάθροισις, λ. εὐβοϊκή, πρβ. **ἄγορρις** κ. **ἀγόρριον** κ. **πανάγορρις.**

ἀγάς(ὁ) δημ. (λ. τουρκ. δηλωτικὴ τίτλου στρατ. ἢ πολιτ.) ἄρχων, προεστώς, ἐξουσιαστής, πλούσιος, ἀνέτως ζῶν : **δουλεύω σὰ σκλάβος καὶ τρώω σὰν ἀγᾶς**, φρ. **καμαρώνει σὰν ἀγάς, κόψε με, ἀγᾶ ν' ἁγιάσω** (ἐπὶ τῶν μοιρολατρικῶς ἐκτιθεμένων εἰς τὸν κίνδυνον), παροιμ. **γερόντοι θέλουν χάιδεμα κι ἀγάδες θέλουν γρόσια.**

ἀγασθενής-ές μτγν. ὁ ἄγαν σθένων, λίαν ἰσχυρός.

ἀγάσιον Ἡσ. ἔνδοξον

ἄγασις Ἡσ. φθόνος, σφαῖρα, ἐξ οὗ διακριτέον **ἀγασίς** (λακων. ἀντὶ **ἀγαθίς**) σφαῖρα (Φάβ.).

ἀγάσματα(τὰ) **σεβάσματα**, τὰ ἐφ' οἷς ἄγαταί τις Σοφ.Ἀπ.971.

ἀγασσός(ὁ) λακων. ἀντὶ **ἀγαθός.**

ἀγάσταχυς-υ Φώτ. πολύσταχυς, γῆ εὔφορος εἰς στάχεις, εἰς σῖτον.

ἀγαστής Ἡσ. βάσκανος.

ἀγάστονος-ον ἄγαν στένων, σφόδρα ἠχῶν, ἐπὶ θαλάσσης: Ὀδ.Μ 97 **ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη·** 2) ὁ πολλῶν στεναγμῶν ἄξιος· ‖ ὁ ἄγαν θρηνῶν: ΑΠ 14,123 **ὦ. μήτηρ,** Αἰσχ.Ἑπτ.96 **τί μέλλομεν ἀγάστονοι.**

ἀγαστός-ή-όν ἄξιος θαυμασμοῦ, ἀγητός: Εὐρ. Ἑκ.167,Ξεν.Ἑλλ.2,3,56 **ἐκεῖνο δὲ κρίνω τοῦ ἀνδρὸς ἀγαστόν.** Ἐπίρρ. **ἀγαστῶς**: Σοφ.Ἰχν.243,Ξεν.Ἀγησ. 1,24.

ἀγάστωρ-ορος(ὁ,ἡ) ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς γαστρός, ὁμαγάστριος, ὁμομήτριος, ἀδελφός (ἐκ τοῦ ἀθροιστ. ἀ κ. γαστήρ) Λυκόφρ.264.

ἀγασυλλίς-**ίδος**(ἡ) φυτὸν κομμιοφόρον κ. **ἀγάσυλλος** Διοσκ.3,84,1.

ἀγάσυρτον ὡς ἐπισεσυρμένον καὶ ῥυπαρόν, καλεῖ τὸν Πιττακὸν ὁ Ἀλκαῖος παρὰ Διογ.Λ 1,81, πρβ. **κολόσυρτος.**

ἀγατᾶσθαι Ἡσ. βλάπτεσθαι.

ἀγατός δ.γρ.Ὑμν.Απ.545· βλ. Schulze Q.E.σ.449.

ἀγαύη(ἡ) κ. **ἀγαυή** νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας ἀμαρυλλιδαειδῶν, βοταν. **agave L.·** τὸ ἐν Ἑλλάδι διαδεδομένον εἶδος **ἀγαύη ἡ ἀμερικανή,** χρησιμοποιούμενον ἰδίως διὰ φράκτας ἀγρῶν, λέγεται δημ. **ἀθάνατος** βλ. λ.

ἀγαυός-ή-όν χαρακτηριστικὸν τῶν ἡρώων παρ' Ὁμήρῳ, ἔνδοξος, εὐγενής, ἐπιφανής: **ἀγαυοὶ μνηστῆρες,-Φαίηκες,** ὁμοίως παρὰ Πινδ.· 2) ἐν γένει, **λαμπρός: ἀγαυὸν δῶρον, ἀγαυὸν εἶδος, ἀγαυὸν σῆμα, ἀγαυοὶ ἀστέρες.**

ἀγαυρίαμα(τὸ) ἔπαρμα, οἴησις Ἡσ.Σουΐδ.Φώτ. ΑΒ· ‖ γαυρίαμα, καύχημα: ΠΔ Ἡσ.62,7 **καὶ ποιήσῃ Ἰερουσαλὴμ ἀγαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς·** Ρημ. **ἀγαυριάω** ἐπαίρομαι ΕΜ.

ἀγαύρισμα ἐσφ.γ. π. Εὐσταθίῳ 1444,8, ἰδὲ λ. **ἀγκύρισμα.**

ἀγαυρός κ. **ἄγαυρος** γαῦρος, ὑπερήφανος, μεγαλοπρεπής, Ἡσίοδ. ὁ Ἡρῳδιαν. **ἀγαυρός** τονίζει. Ἐπίρρ. **ἀγαυρότατα** Ἡρ.

ἀγάφθεγκτος-ον ὁ ἄγαν φθεγγόμενος, μεγαλόφωνος: Πίνδ.Ο 6,91 **ἀγάφθεγκτοι ἀοιδαί.**

ἀγάω Ἀλκμ.121 ἀμφ. λ.

ἄγγαρα ΕΜ «**ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς σταθμοὺς ἄγγαρα**».

ἀγγαρεία(ἡ) Ἐπιγρ. ἀγγελία, εἴδησις· 2) Σουΐδ. ἡ κατ' ἀνάγκην καὶ διὰ τῆς βίας γινομένη ὑπηρεσία· ‖ στρατ. ὑπηρεσία ἀχθοφορική, οἷον ὕδρευσις, ξύλευσις κ.τ.τ.· 3) δημ. κ. **ἀγγαρειά** κ. **ἀγγάρεια** καθόλου, βαρεῖα καὶ ἐπίπονος ἐργασία γινομένη ἄνευ ἀμοιβῆς: **δουλεύω ἀγγάρεια,** δ.τραγ. **ὁλημερὶς στὶς ἀγγαρειές, στὰ βάσανα, στοὺς κόπους,** παροιμ. **βάνει τὰ σκυλιὰ σ' ἀγγάρεια** (ἐπὶ ἀέργου), γνωμ. **κουφοῦ καμπάνα κι ἂν χτυπᾷς τυφλὸν κι ἂν θυμιατίζῃς καὶ μεθυσμένον κι ἂν κερνᾷς διαβόλου ἀγγάρεια κάνεις·** συνών. **ἀγγάρεμα·** ‖ μτφ. δυσάρεστος ὑποχρέωσις.

ἀγγαρειάζω δημ. ἐπιβάλλω εἴς τινα ἐργασίαν ἄνευ ἀμοιβῆς του: φρ. **ἀγγάρειασαν τὸν μπιστικὸ νὰ κάνῃ τὸ δραγάτη** (ἐπὶ ἀστόχου ἐντολῆς)· συνών. **ἀγγαρεύω,** βλ. λ.

ἀγγάρεμα(τὸ) δημ. ἐργασία, ὑπηρεσία, ὑποχρέωσις, ἄνευ ἀμοιβῆς κ. μτφ. δυσάρεστος, ὁ χληρά· συνών. **ἀγγαρεία,** βλ. λ.

ἀγγαρευτής(ὁ) Ἡσ. ὁ ἔχων **ἐν** τῇ ὑπηρεσίᾳ του ἄγγαρον· 2) νεώτ. ὁ ἐπιβάλλων ἀγγαρείαν, ὁ ἐξαναγκάζων εἰς ὑπηρεσίαν.

ἀγγαρευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς ἀγγαρείας ἢ ὁ ἐπιβάλλων ἀγγαρείαν: **νόμος ἀγγαρευτικός.** Ἐπίρρ. **ἀγγαρευτικῶς.**

ἀγγαρεύω ἐξαναγκάζω τινὰ εἰς ἀχθοφορικὴν ὑπηρεσίαν ἄνευ ἀμοιβῆς: ΚΔ Ματθ.5,41 **ὅστις σὲ ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο** κ. 27,32 **εὗρον ἄνθρωπον ὀνόματι Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ·** ‖ παθ. **ἀγγαρεύομαι** ἐξαναγκάζομαι εἰς ἐπίπονον ὑπηρεσίαν, ἀναλαμβάνω ἐπίπονον ὑπηρεσίαν· **ἀμτβ.** Ἡσ. **ἀγγαρεύει** ὑπομένει.

ἀγγαρήιον(τὸ) ὡς οὐσ. τὸ σύστημα τῶν ἐφίππων ταχυδρόμων Ἡρ.8,98, πρβ. Ξεν.ΚΠ 8,6.17.

ἀγγαρήιος(ὁ) ταχυδρόμος ὀχούμενος δημοσίου ἵππου, τὸν ὁποῖον ἀντικαθιστᾷ εἰς τοὺς ἐφεξῆς σταθμούς, ἀγγελιοφόρος: Ἡρ.3,126.

ἀγγαρίδιον(τὸ) φορτηγὸν ζῷον, ὑποζύγιον· ἴσως γρ. **ἀγγαριαῖαν** (Φάβ.).

ἀγγαρικός-ή-ό δημ. δι' ἀγγαρείας ἐκτελούμενος: **δρόμος ἀγγαρικός·** 2) τὸ οὐδ. οὐσ. ἡ ὑποχρέωσις ἀγγαρείας: **γιὰ νὰ γίνουν οἱ δρόμοι βάλαν ἀγγαρικὸ σ' ὅλα τὰ χωριὰ γύρο·** 3) ἀρσ. πληθ. ὁμαδικῶς οἱ ἀγγαρευθέντες: δ.τραγ. **τσ' ἀγγαρικοὺς πηγαίνανε ἐλιὲς νὰ πᾶ ῥαβδίζουν·** συνών. **ψυχικός.**

ἀγγαρικῶς ἐπίρρ. κατ' ἐπιβολήν, ἄνευ ἀμοιβῆς ‖ ἀπροθύμως, ἀκουσίως· συνών. **στανικῶς.**

ἄγγαρος(ὁ) οὕτως ἐκάλουν οἱ Πέρσαι τοὺς βασιλέων ἀγγέλους· ‖ ὁ ἐκ διαδοχῆς γραμματοφόρος Σουΐδ.Φώτ. βλ. **ἀγγαρήιος·** 2) ἐπίθετ.Αἰσχ.Ἀγ.282 **φρυκτὸς δὲ φρυκτὸν δεῦρ' ἀπ' ἀγγάρου πυρὸς ἔπεμπεν** (τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμὸν μεταδιδομένου σημείου διὰ πυρός).

ἀγγαροφορέω φορτία φέρω ἐκ διαδοχῆς: Μέν.π.Φωτ.R 11,2 **ἀγγαροφόρει καὶ ταῦθ' ἃ νῦν ποιεῖς ποίει.**

ἀγγαστρειά(ἡ) δημ. βλ. γγαστριά.

ἀγγαστρώνω δημ. βλ. γγαστρώνω.

ἀγγάστρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐγκυμονῶν: **κατσίκα, προβατίνα, γελάδα ἀγγάστρωτη.**

ἄγγατος Ἡσ. «τὸ εἰς ἀναδενδράδα ξύλον».

ἀγγειαλγία κ. **ἀγγειαλγία**(ἡ) νεώτ. πόνος ἀγγείων τοῦ ἀνθρ. σώματος χωρὶς καταφανῆ βλάβην ἢ ἀλλοίωσιν.

ἀγγείδιον(τὸ) Θεόφρ. μικρὸν ἀγγεῖον (ὑποκορ. τοῦ **ἀγγεῖον,** ὡς **γραφείδιον, γραμματείδιον, σκαφείδιον** ἐκ τοῦ **γραφεῖον, γραμματεῖον, σκαφεῖον** βλ. Κόντ.Ἀθην.9,142).

ἀγγειδιόσπογγος(ὁ) νεώτ.ἰατρ.ὅρος **ἐξόγκωμα** τῆς κεφαλῆς.

ἀγγειεκτασία(ἡ) νεώτ.ἰατρ. διάτασις ἀγγείου

ἀγγειεκτόπισις(ἡ) νεώτ.ἰατρ. μετακίνησις ἀγγείου.

ἀγγειέλκωσις(ἡ) νεώτ.ἰατρ. τὸ ἕλκος ἀγγείων.

ἀγγειέμφραξις(ἡ) νεώτ.ἰατρ. ἡ ἔμφραξις ἀγγείου τινὸς εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.

ἀγγειῖτις(ἡ) νεώτ.ἰατρ. φλεγμονὴ ἀγγείου.

ἀγγειό(τὸ) δημ. μαγειρικὸν ἢ ἄλλο σκεῦος ἢ δοχεῖον πήλινον ἢ κ. χάλκινον· ἡ λ. συνήθης εἰς τὸν πληθ.: **τ' ἀγγειὰ τῆς κουζίνας, τ' ἀγγειὰ διὰ τὸ γάλα·** ‖ ἰδίᾳ τὸ οὐροδοχεῖον· ‖ μτφ. εἰς τὰς φράσεις **κακὸ ἀγγειό, πονηρὰ ἀγγειό,** κακοήθης, ἐπίβουλος, πονηρός· ‖ **ἀγγειά**(τὰ) πᾶν ὅ,τι ἔχει τις πρὸς χρῆσίν του: φρ. **πᾶρε τ' ἀγγειά σου καὶ φύγε.**

ἀγγειοαιμία(ἡ) νεώτ.ἰατρ. συμφόρησις αἵματος εἰς ἀγγεῖα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ἀγγειοβλάστωμα-ατος(τὸ) νεώτ. βλ. ἀγγείωμα.

ἀγγειοθρίθεια(ἡ) νεώτ.ἰατρ. πλησμονὴ ἀγγείων αἱματοφόρων, βλ. **ἀγγειοβριθής.**

ἀγγειοβριθής-ές νεώτ.ἰατρ. ὁ βρίθων ἀγγείων αἱματοφόρων: ὁ **τράχηλος εἶναι ἀγγειαβριθής.**

ἀγγειογένεια(ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διαμόρφωσις τῶν ἀγγείων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ἀγγειογραφία(ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ διακοσμεῖν τὰ ἀγγεῖα· βλ. **ἀγγειοπλαστική·** 2) ἡ μελέτη τῶν ἐπὶ ἀρχαίων ἀγγείων παραστάσεων· 3) ἰατρ ἡ μελέτη τῶν ἀγγείων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ἀγγειογραφική (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ζωγραφεῖν ἐπὶ ἀγγείων.

ἀγγειογράφος (ὁ) νεώτ. ὁ ζωγραφῶν ἐπὶ ἀγγείων.

ἀγγειοδιασταλτικὰ νεῦρα νεώτ.ἰατρ. βλ. ἀγγειοκινητικά.

ἀγγειοδιάστασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διάστασις ἀγγείου τινὸς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ἀγγειοθήκη (ἡ) νεώτ. θήκη ἀγγείων παντὸς εἴδους.

ἀγγειοθρύπτης (ὁ) νεώτ. χειρουργ. ἐργαλεῖον, δι' οὗ συνθλᾶται τὸ ἄκρον τετμημένου ἀγγείου τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ἀγγειοθρυψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ σύνθλασις τοῦ ἄκρου τετμημένου ἀγγείου (angiotripsie).

ἀγγειοκεράτωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. μικρὸς ὄγκος ἀκροχονδροειδὴς σχηματιζόμενος ἐξ ἀγγειακῶν διαστάσεων συνήθως εἰς τοὺς δακτύλους.

ἀγγειοκινητικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ νεῦρα, δι' ὧν κινοῦνται τὰ ἀγγεῖα.

ἀγγειολευκολογία (ἡ) νεώτ. ἡ μελέτη τῶν λυμφατικῶν ἀγγείων.

ἀγγειολιθικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. παθολογικὸν σάρκωμα, οὗτινος τὰ τοιχώματα ὁμοιάζουν πρὸς λίθους (angiolithique).

ἀγγειολογέω χειρουργῶ ἐπὶ φλεβὸς Σωραν. π. Γυν.1,85. 'Εντ. **ἀγγειολογία** Παῦλ.Αἰγ.6.5,35.37.64.65 κ. 82, ἔνθα διδάσκεταί τις τὸν τρόπον τῆς ἐγχειρήσεως.

ἀγγειολογία (ἡ) νεώτ. τὸ περὶ τῶν ἀγγείων τοῦ σώματος τμῆμα τῆς 'Ανατομικῆς ἐπιστήμης· 2) νεώτ. ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῆς τέχνης, ἡ εἰδικὴ περὶ τῶν ἀγγείων τέχνης πραγματεία.

ἀγγειομαλακία (ἡ) νεώτ.ἰατρ. (ἐν τῇ ἀνατομίᾳ) ἡ κατάστασις μαλακύνσεως τῶν ἀγγείων.

ἀγγειομύκης-ητος (ὁ) νεώτ. βλ. ἀγγειδιόσπογγος.

ἀγγεῖον (τὸ) ἰων. **ἀγγήιον** σκεῦος πρὸς ὑποδοχὴν διαφόρων πραγμάτων, καθόλου δοχεῖον στερεῶν ἢ ὑγρῶν· ἐκ τῆς ὕλης **ἀγγεῖον ξύλινον, πήλινον, ὀστράκινον, χρυσοῦν, ἀργυροῦν, χαλκοῦν** κ.τ.λ., ἐκ τοῦ περιεχομένου **ἀ. οἰνηρόν, ἀλφιτηρόν**: Κρατ.187 **ἀγγεῖα τὰ περὶ τὸν πόντον**· ‖ ἀσκός, σάκκος, Πλούτ.Λυσ.16 **τὰς ῥαφὰς τῶν ἀγγείων κάτωθεν ἀναλύσας καὶ ἀφελών**, πρβ. Ξεν.'Αν.6,4,23,'Αθήν.117D.548F,Πλούτ.Σύλλ.13,1· ‖ λάρναξ :. 'Ηρ. 1,113, 'Επιγρ.· ‖ μέτρον, πρβ. **κεράμιον**· 2) ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῴων, πᾶν ὅ,τι περιέχει ὑγρόν, τροφὴν κ.τ.λ., 'Αριστλ.ΖΙ 3,20 **ὅσα φύσει ὑπάρχει ὑγρὰ ἐν τῷ σώματι, ἐν ἀγγείοις ὑπάρχει, ὥσπερ καὶ αἷμα ἐν φλεψὶ καὶ μυελὸς ἐν ὀστοῖς**, νεώτ. **ἀγγεῖα αἱμοφόρα, λεμφοφόρα**· 3) τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν **ψυχήν**, πρβ. **σκεῦος**· ‖ κέλυφος, ἐπὶ φυτῶν : Θεόφρ.Φ.Ἱστ.1,11· 4) τὸ χόριον (δημ. τὸ ὕστερο) : Σωραν.2,57 (ἴδε 'Αθήν.7,Ζ'350)· 5) μονόξυλον, λέμβος : Θεοφ.Σιμ.θ,6,8· ‖ μτφ., **κακόν, βρωμερὸν ἀγγεῖον**, ἐπὶ ἀνθρώπου πονηροῦ, δολίου κ.τ.λ.

ἀγγειονεύρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διαταραχὴ τῶν ἀδένων τῆς ἐσωτερικῆς ἐκκρίσεως, ἐκδηλουμένη εἰς μὲν τὸ δέρμα ὑπὸ μορφὴν κνιδώσεως, εἰς δὲ τὰ ἄκρα ὡς οἴδημα ἢ ὑδάρθρος.

ἀγγειονευρωτικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ προερχόμενος ἐξ ἀγγειονευρώσεως : **ἀγγειονευρωτικὸν οἴδημα**.

ἀγγειοπάθεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ παθολογικὴ κατάστασις τῶν ἀγγείων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ἀγγειοπλάνη ἢ -ία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ κακὴ κατανομὴ τῶν ἀγγείων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ἀγγειοπλασία (ἡ) νεώτ. ἡ πλάσις νέων ἀγγείων (τριχοειδῶν) ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι.

ἀγγειοπλάστης (ὁ) νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς ἀγγείων, ἰδίως πηλίνων.

ἀγγειοπλαστική (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς ἀγγείων, ἰδίως πηλίνων.

ἀγγειοπλαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἀγγειοπλαστικὴν ἢ ὁ προσφυὴς εἰς τὴν-ήν : ἀγγειοπλαστικοὶ πηλοί (ὀρυκτόν). 'Επίρρ. **-ῶς**.

ἀγγειοπλαστουργία (ἡ) νεώτ. συνών. τοῦ ἀγγειοπλαστική βλ. λ.

ἀγγειοπλαστουργός (ὁ) νεώτ. βλ. ἀγγειοπλάστης.

ἀγγειοπληθής-ές νεώτ.ἰατρ. βλ. ἀγγειοβριθής.

ἀγγειοπλήρωσις-εως (ἡ) νεώτ.ἰατρ. βλ. ἀγγειοαιμία.

ἀγγειόπλυμα (τὸ) δημ. τὸ πλύσιμον ἀγγείων μαγειρικῶν κ.τ.τ.· ‖ τὰ ἀκάθαρτα ἐκ πλύσεως ἀγγείων ὑγρά, ἄλλως ἀπόπλυμα· ‖ τὸ πανί, δι' οὗ γίνεται ἡ πλύσις ἀγγείου· ‖ μτφ. ὁ εὐτελής, ὁ περιφρονητέος, ὁ οὐτιδανός, κάθαρμα.

ἀγγειοπλύτης (ὁ) νεώτ. ὁ πλύνων τὰ ἀγγεῖα καὶ ἰδίᾳ τὰ μαγειρικὰ σκεύη, ὁ βοηθὸς τοῦ μαγείρου· συνών. **τσανακοπλύτης**· λέγεται καὶ ὡς ὕβρις.

ἀγγειοπράτης (ὁ) νεώτ. ὁ πωλητὴς ἀγγείων.

ἀγγειόπτερις (ἡ) νεώτ. πτεριδόφυτον τῆς τάξεως τῶν **πτεριδωτῶν**, τῆς οἰκογενείας τῶν μαραττιοειδῶν (angiopteris Hoffm.).

ἀγγειορραγία (ἡ) νεώτ.ἰατρ. **ῥῆξις ἀγγείου αἱ**ματοφόρου.

ἀγγειορραφή (ἡ) νεώτ.ἰατρ. ἡ ῥαφὴ ἀγγείων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ἀγγειόρροια (ἡ) νεώτ.ἰατρ. ἡ αἱμορραγία.

ἀγγειόσπασις-εως (ἡ) κ. **ἀγγειοσπασμός** (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ σύσπασις ἀρτηριακοῦ ἀγγείου ἐπιφέρουσα τὴν ἰσχαιμίαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀγγειουμένης χώρας.

ἀγγειοσπαστικός-ή-όν νεώτ.ἰατρ. ὁ δημιουργῶν σπασμοὺς εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.

ἀγγειόσπερμα (τὰ) νεώτ.βοταν. γένος φυτῶν, ἅτινα μετὰ τῶν γυμνοσπέρμων ἀποτελοῦν τὸ ἄθροισμα τῶν φανερογάμων.

ἀγγειόσπερμος κ. **ἀγγειοσπέρματος** ἀντὶ **ἐναγγειοσπέρματος** κ. **ἐναγγειόσπερμος** βλ. λ.

ἀγγειόσπογγος (ὁ) νεώτ. βλ. ἀγγειδιόσπογγος.

ἀγγειοστένωσις (ἡ) νεώτ. ἰατρ. στένωσις ἀγγείων τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ.

ἀγγειόστομα (τὰ) νεώτ. τάξις μικρῶν τυφλῶν ὄφεων, ἄλλως ὀνομαζομένων **τυφλωπιδῶν**.

ἀγγειοστροφή (ἡ) νεώτ.ἰατρ. στροφὴ τῶν ἀρτηριῶν.

ἀγγειοτελεκτασία (ἡ) νεώτ. διάτασις ἀγγείων τριχοειδοῦς ὀργάνου.

ἀγγειοτομία (ἡ) τομὴ ἀγγείου τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος Παῦλ.Αἰγ.6,31.

ἀγγειοῦδι (τὸ) δημ. ὑποκορ. μικρὸν οὐροδοχεῖον.

ἀγγειώδης-ες 'Αριστλ. ὁ ὅμοιος μὲ ἀγγεῖον, κοῖλος· ‖ νεώτ. βιολ. ὁ ῥαγοειδὴς χιτὼν τοῦ ὀφθαλμοῦ· 2) βοταν. τὸ οὐδέτερον ἐν χρήσει περὶ τῶν κυλινδρικῶν ἢ γωνιωδῶν σωλήνων τῶν φυτῶν.

ἀγγείωμα (τὸ) νεώτ.ἰατρ. πάθησις τοῦ δέρματος ἐμφανιζομένη συνήθως ὑπὸ μορφὴν αἱματοχρόου ἢ καφεχρόου κηλῖδος ἢ ὡς μικρὸς ὄγκος.

ἀγγειωμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος χαρακτηριζομένη ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ πολυαρίθμων ἀγγειωμάτων (angiomatose).

ἀγγείωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἀνατομ. τὸ ἐπὶ μέρους ἀγγειακὸν δίκτυον καὶ ἡ δι' αὐτοῦ τροφοδοσία εἰς αἷμα τοῦ οἰκείου μέρους.

ἀγγελάκι (τὸ) δημ. μικρὸς ἄγγελος· ‖ ὡραῖον βρέφος ἢ μικρὸν παιδίον· συνηθέστ. **ἀγγελοῦδι**.

ἀγγελάρχης (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων τῶν ἀγγέλων, ἀρχάγγελος.

***ἀγγεληφόρος** Θ.Πρόδρ.Κατομ.277.311.352.

ἀγγελία (ἡ, ἄγγελος) ἄγγελμα, εἴδησις, ἥ τε κόμισις καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς : 'Ηρ.2,114 **ἀγγελίην λέγουσαν τάδε, ἀγγελίαν φάναι, -ἀποφάναι, -ἀπειπεῖν** κ.τ.λ., **ἀγγελίαν φέρειν, -ἀπαφέρειν, -εἰσφέρειν, ἀγγελία τινός** (περί τινος) : 'Οδ.Α 408,Σοφ. Αἰ.221, Θουκ.1,61.8,15, 'Ιλ.Ι 336 **ἐμὴ ἀγγελίη** (περὶ ἐ-

μοῦ]· ἐν τῷ **ἀγγελίην ἐλθεῖν** [πρβ. τὸ λατ. legationem obire], Λ 140 ἡ αἰτ. ἐσωτερικὸν ἀντικ. ὡς τὸ **ἐξεσίην ἐλθεῖν, ἀγγελίην προϊάλλειν** (πορεύομαι ὡς ἄγγελος), **ἡ δὲ γενικὴ ἐν ταῖς χωρίοις ἀγγελίης ἤλυθες** Ν 252, οἴχνεσκε Ο 640 κ. Γ 206 λαμβάνεται ὡς γενικὴ τῆς αἰτίας (ἕνεκα ἀγγελίας), ἄλλοι γράφουσι καὶ ἐνταῦθα **ἀγγελίην**, ὁ δ' Ἀρίσταρχος ὑπολαμβάνει ὡς ὀνομ. τοῦ ἀρσ. **ὁ ἀγγελίης** (ἀγγελιαφόρος).

ἀγγελιάζω δημ. πάσχω σωματικὴν ἐξασθένωσιν, ἰσχναίνομαι, ἀδυνατίζω· 2) παθ. **ἀγγελιάζομαι** βλέπω τὸν ἄγγελόν μου, ψυχορραγῶ· 3) ἐντ. ἐνεργ. κάμνω τινὰ νὰ τρομάξῃ, καταπλήσσω : **μὴ μοῦ ἀγγελιάζῃς τὸ παιδί.**

ἀγγελίαρχος(ὁ) μτγν. ἀρχάγγελος.

ἀγγέλιασμα(τὸ) δημ. ἡ ὑστάτη πνοή, τὸ ξεφύχημσ' ἢ ὄκρα ἰσχνότης, μεγάλη ἐξάντλησις.

ἀγγελιαφορέω μτγν. εἶμαι ἀγγελιαφόρος σχολ. Αἰσχ.Πρ.966.

ἀγγελιοφορία(ἡ) μσν. μεταβίβασις ἀγγελίας.

ἀγγελιαφόρος(ὁ) (Ἰων. **-ιηφ-**) ὁ φέρων ἀγγελίας, μηνυτής· 2) παρὰ Πέρσαις, ὁ εἰσάγων ἀνθρώπους εἰς τὸν βασιλέα πρὸς ἀκρόασιν Ἡρ.3,118, πρβ 1,114.

ἀγγελίεια(ἡ) θηλ. τοῦ **ἄγγελος** : Ὀρφ. Ὕμν.78 **ἀγγελίεια θεοῦ,** διόρθ. **ἀγγελιῶτι,** πιθαν. **ἀγγέλτειρα.**

ἀγγελίζω δημ. ὁμοιάζω μὲ ἄγγελον, εἶμαι ἐράσμιος, ἀγαπητός : δ.τραγ. **ἄλλοτ' ἐγὼ ἤμουν ἄγγελος, τώρ' ἀγγελίζουν ἄλλοι·** 2) παρέχω ἐλεημοσύνην, ἐλεῶ : **ἀγγέλισέ με τὸ φτωχό·** 3) πραΰνω διὰ θωπειῶν : **ἀγγέλισε τὸ παιδὶ νὰ ἡσυχάσῃ.**

ἀγγελιήτης(ὁ) μτγν. ἄγγελος.

ἀγγέλικα(ἡ) δημ. φυτὸν τῆς τάξεως τῶν σκιαδανθῶν· εἶναι δύο εἰδῶν λεγομένων ἐν τῇ βοταν: **αἰγιπόδιον τὸ ποδαγρικόν,** ἄλλως **ρίζα συριακὴ** καὶ **σέσελι τὸ πελοποννησιακόν,** δυσπροσδιόριστον κατὰ Π.Γεννάδ.Φυτ.Λεξ.865· 2) ἡ ρίζα τοῦ φυτοῦ ἀγγέλικα· 3) οἰνοπνευματῶδες ποτὸν περιέχον τὸ ἐκ τῆς ρίζης ἀγγέλικας δι' ἀποστάξεως ἐξαγόμενον αἰθέριον ἔλαιον.

ἀγγελικάτος(ὁ) δημ. ὡραῖος ὡς ἄγγελος τὴν ὄψιν ἢ τὸ σῶμα : δ.τραγ. **τ' ἀγγελικάτο σου κορμὶ κρυφὰ τὸ καμαρώνω.**

ἀγγελική(ἡ) νεώτ. φυτόν· ‖ ἡ ρίζα τοῦ φυτοῦ· ‖ τὸ ἐξ αὐτῆς ποτόν, βλ. **ἀγγέλικα.**

ἀγγελικό(τὸ) δημ. αἰφνίδιος θάνατος· 2) θυμός, παραφορά· 3) ἐπιληψία, σεληνιασμός, συνών. **ἀγγελόκρουσμα, ἀγγελόσκιαγμα, ταραχτικὰ** κ. κατ' εὐφημισμόν, **τὸ γλυκύ** (του), **τὸ καλὸ** (του) : **τὸν ἔπιασε (τὸν ηὗρε) τ' ἀγγελικό του** (εἰς τὴν ἔννοιαν ἐδαιμονίσθη)· φρ. κατάρας **ἀγγελικὸ νὰ τοῦ 'ρθῃ.**

ἀγγελικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἄγγελον ἢ τοὺς ἀγγέλους : Φρύν.,ΑΒ **ἀγγελικὴ ρῆσις·** αἱ τῶν ἀγγέλων ἐν ταῖς τραγῳδίαις ρήσεις· ‖ **ἀγγελικὴ στρατιὰ** ἡ ἐξ Ἀγγέλων· 2) **ἀγγελικὴ ὄρχησις** ἢ **ἀγγελικὸν ὄρχημα** εἶδος παντομιμικοῦ χοροῦ ἐν συμποσίῳ : Ἀθήν.629Ε **καὶ τὴν ἀγγελικὴν δὲ πάροινον** (γρ. **παρ' οἶνον**) **ἠκρίβουν ὄρχησιν,** Πολυδ.4,103 **τὸ δὲ ἀγγελικὸν ἐμιμεῖτο σχήματα ἀγγέλων·** 3) δημ. ὁ ὅμοιος μὲ ἄγγελον, ὡραῖος : **ἀγγελικὸ κορμί** : δ.τραγ. **τὸ ποιὸ τραγούδι νὰ σοῦ πῶ, καλή μου, νὰ σ' ἀρέσῃ, | ποὺ 'χεις κορμὶ ἀγγελικό, δαχτυλιδένια μέση ;** Ἐπίρρ. μτγν. **ἀγγελικῶς** κ. δημ. **ἀγγελικά·** ‖ **ἀγγελικὸς χορὸς** δημ. ὁ κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ γάμου χορός, ἄλλως λεγόμ. **τὸ Ἠσαΐα χόρευε.**

ἀγγελίνης ξύλον νεώτ. εἶδος σκληροῦ καὶ συνεκτικοῦ ξύλου.

ἀγγελιοδοσία(ἡ) νεώτ. λειτουργία διαβιβάσεως ἀγγελιῶν ἢ κ. **ἁπλῶς παροχὴ ἀγγελιῶν.**

ἀγγελιοδότης(ὁ) νεώτ. **ὁ παρέχων ἀγγελίαν, ὁ δίδων διαφήμισιν εἰς ἐφημερίδα.**

ἀγγελίς-ίδος(ἡ) μσν. θηλ. τοῦ **ἄγγελος,** πρβ. **δαιμονίς, δαίμων.**

ἀγγέλισμα(τὸ) δημ. ἡ εἰς **πτωχὸν παρεχομένη** ἐλεημοσύνη, μικρὰ **βοήθεια.**

ἀγγελίτης(ὁ) ἐπονομασία διαφόρων χριστιανῶν αἱρετικῶν, οἵτινες κατ' Ἐπιφάνιον ἐδόξαζον ὅτι ὁ κόσμος ἐπλάσθη ὑπὸ τῶν ἀγγέλων ἢ ὅτι **αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἔζων ὡς ἄγγελοι καὶ ἄλλως, κατ' Αὐγουστῖνον, καυχωμένων ὅτι ἐγίνωσκον τὰ θεῖα διὰ** μέσου τῶν ἀγγέλων.

ἀγγελιώτης(ὁ) ἄγγελος : Ὕμν.Ἑρμ.295 **γαστρὸς ἔριθον, ἀτάσθαλον ἀγγελιώτην** (ἀκόλαστον, ἄγγελον, τ.ἔ. φόφον, ὃν ἵνα συγκαλύψῃ **ἐπέπταρε**), θηλ. **ἀγγελιῶτις** : Καλλ.

ἀγγέλλω (ἄγγελος) μέλλ.Ἰων. **ἀγγελέω,** δωρ. **ἀγγελίω,** ἀττ. **ἀγγελῶ,** ἀόρ. παθ. **ἠγγέλθην** κ. **ἠγγέλην** Εὐρ.ΙΤ 932, Ἐπιγρ. (Ἀθηνᾶ 22,328) ὁ β' ἀόρ. **ἤγγελον** εἶναι ἀπόβλητος (Ἀθην.22,320)· φέρω ἀγγελίαν· α') ἀπολύτως : Ἰλ.Θ 409 **ὦρτο δὲ Ἶρις ἀγγελέουσα·** β') μετ' αἰτ. : Ἰλ.Κ 448 **ἐσθλὰ** καὶ μετὰ δοτ. προσέτι : Ἰλ.Ρ 701 **Ἀχιλλῆϊ κακὸν ἔπος** καὶ παρὰ πεζοῖς : Πλάτ.Πρωτ.310Β **μή τι νεώτερον ἀγγέλλεις,** παροιμιακὴ φράσις Φαῖδρ.242Β **αὖ πόλεμόν γε ἀγγέλλεις·** γ') ἐμπρόθ. ἀγ. περί τινος : Σοφ.Ἠλ.1111· δ') μετ' ἐξηρτημένων προτάσεων : Ἰλ.Χ 439 **ἤγγειλ' ὅττι,** Εὐρ.ΙΤ 704 **ὡς,** Σοφ.Ἠλ.47 **ὁθούνεκα** καὶ μετὰ μτχ. : 1452 **ἦ καὶ θανόντ' ἤγγειλαν ;** Ξεν.Ἀν.2.3.19· τὸ μέσον : Σοφ.Αἴ.1376 **ἀγγέλλομαι εἶναι φίλος** (ἀγγέλλω ἐμαυτόν, ὅτι εἶμαι) παθ. : Σοφ.Τρ.73, **ζῶν ἢ θανὼν ἀγγέλλεται ;** καὶ μετ' ἀπαρ. : Πλάτ.Χαρμ.153Β **ἤγγελται ἡ μάχη ἰσχυρὰ γεγονέναι,** Θουκ.8,97 **τὰ** ἠγγελμένα, ἀγγελίαι, εἰδήσεις.

ἄγγελμα(τὸ) ἀρχ. μήνυμα, ἀγγελία.

ἀγγελοβαρεμένος(ὁ) δημ. ὁ ψυχορραγῶν, ὡς κτυπηθεὶς ὑπὸ τοῦ ψυχοπομποῦ ἀγγέλου.

ἀγγελοβάρημα(τὸ) κ. **-εμα** δημ. τὸ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου κτύπημα, θάνατος αἰφνίδιος : κατ. **κακὸ ἀγγελοβάρεμα νὰ σοῦ 'ρθῃ·** συνών. **ἀγγελικό.**

ἀγγελοβάρσαμο(τὸ) δημ. ἐξαίσιον πραϋντικὸν ἢ θεραπευτικὸν φάρμακον : δ.τραγ. **ἀγγελοβάρσαμο ἔβανες κι ἔγιανες τὴν πληγή μου·** 2) ἐξόχως ἡδὺ μύρον : δ.τραγ. **ἀγγελοβάρσαμο βαστᾷς κι ὅπου κι ἂν πᾷς μυρίζεις.**

ἀγγελόβιος(ὁ) μσν. ὁ ζῶν ἀγγέλου βίον.

ἀγγελοβλεποῦσα(ἡ) δημ. ἡ ἔχουσα βλέμμα ἀγγελικὸν κ. ἡ βλέπουσα τοὺς ἀγγέλους· **εἰδικῶς** ἐπίθετον τῆς Παναγίας.

***ἀγγελογράφος**(ὁ) Θ.Στουδ.Μεγ.Κατηχ.27,17Κερ.

***ἀγγελοδείκτης** Pap.Mag.Gr.A' 1B,1371(Χαριτων.).

ἀγγελοειδής-ές μτγν. ὁ ὅμοιος μὲ ἄγγελον : **ἀγγελοειδὲς πρόσωπον.** Ἐντ. **ἀγγελοείδεια** ἡ πρὸς ἄγγελον ὁμοιότης.

ἀγγελοζωγραφιστός-ή-ό δημ. ἔχων ὄψιν, ἐμφάνισιν, παράστασιν ἀγγέλου· ἄλλως δημ. ἀγγελοστόριστος : δ.τραγ. **κοπελιά μου πεταχτὴ κι ἀγγελοζωγραφιστή,** Ἐρωτόκρ.Β 607 ἐκδ.Ξανθουδ. **μιὰν** ἀγγελοζουγράφιστη **ροδοπεριχυμένη.**

ἀγγελοθεσία(ἡ) μτγν. ἡ εἰς θέσιν ἀγγέλου **τάξις.**

ἀγγελοθωρῶ δημ. βλέπω τὸν ἄγγελόν μου, ψυχορραγῶ· συνών. **ψυχομαχῶ· ἀγγελοκρούομαι.**

ἀγγελοκαμωμένος-η-ο ὁ καμωμένος σὰν ἄγγελος, ἀγγελόμορφος, ὡραῖος.

ἀγγελοκάμωτος-η-ο δημ. ὁ πλασμένος, καμωμένος ὡς ἄγγελος, βλ. **ἀγγελικάτος.**

ἀγγελοκατέβατος-η-ο δημ. ὁ ἀπὸ **τῶν** ἀγγέλων προελθών : γνωμ. **καὶ τσ' ἀγγελοκατέβατης μπορεῖ νὰ βρῇς κουσούρια.**

ἀγγελοκόβω δημ. διακόπτω τὴν ἐπιθανάτιον ἀγωνίαν ἄλλου, βλ. **ἀγγελοσκιάζομαι 4.**

ἀγγελοκόμιστος-ον μσν. ὁ ὑπ' ἀγγέλου κομισθείς

ἀγγελοκρίτης(ὁ) δημ. ὁ ἀρχάγγελος ὡς ψυχοπομπός : κατ. **ἀπὸ τὸν ἀγγελοκρίτη νὰ τὸ βρῇς.**

ἀγγελόκρουσμα(τὸ) δημ. ψυχορράγημα· ‖ κατάπληξις, φόβος, ἀποτροπιασμός, δεινὴ κατάπληξις : φρ. **ἀγγελόκραυσμα τοῦ 'ρθε σὰν τ' ἄκαυσε.**

ἀγγελοκρούω κ. **-ομαι** δημ. ὁ ἐνέργ. τύπος ἐσχηματίσθη ὑποχωρητικῶς ἐκ τοῦ παθ.· 1) ψυχορραγῶ· 2) **καταπλήσσομαι, φοβοῦμαι,** ἐξίσταμαι : **τὸν εἶδα κι ἀγγκλοκραύστηκα·** ‖ ὑποφέρω ὀξεῖς πόνους· ‖ παθ. σεληνιάζομαι, δαιμονίζομαι, κυριεύομαι ἐ; ἐρωτομανίας : ὑβριστ. **μωρὴ ἀγγελοκρουσμένη·** 2) μτφ. ταράσσομαι ὑπὸ τρικυμίας, κλυδωνίζομαι δ.τραγ. **νὰ ἰδῆτε τ' ἄρμενα πῶς ἀρμενίζουνε κι ἀγγελοκρούονται·** 3) ἐνεργ. ἀφαιρῶ τὴν ψυχήν τινος (συνήθως ὁ Χάρος)· 4) ἐξολοθρεύω· 5) ἐκφοβίζω, ἀγρίως ἐπιπλήττω.

ἀγγελολάτρης(ὁ) νεώτ. ὁ λατρεύων τοὺς ἀγγέλους, βλ. κ. **ἀγγελίτης.**

ἀγγελολογία(ἡ) νεώτ. ἡ περὶ τῶν ἀγγέλων διδασκαλία ἐν τῇ Δογματικῇ.

ἀγγελομάτης-α κ. **-οῦσα** δημ. ἔχων ὡραίους ὡς ἀγγέλου ὀφθαλμούς : δ.τραγ. **μὰ τούτη ἂν τὸν ἀγάπησε ἀγγελομάτης εἶναι.**

ἀγγελομαχῶ δημ. ψυχορραγῶ, ψυχομαχῶ.

ἀγγελομιμήτως μτγν. κατ' ἀπομίμησιν τῶν ἀγγέλων.

ἀγγελόμορφος-ον μσν. ὁ ἔχων μορφὴν ἀγγέλου, συγγεν. δημ. ἀγγελοκάμωτος κ. **ἀγγελοκαμωμένος.**

ἀγγελοπετριά(ἡ) δημ. αἰφνίδιος θάνατος· 2) πλῆγμα πέτρας ὑπ' ἀγνώστου ριφθείσης κ. μτφ. ἀπροσδόκητον, ἐξαφνικόν, ἀναπάντεχο κακόν· 3) ἐρωτομανία, ἐρωτοληψία, ἐρωτικὸν παραλήρημα.

ἀγγελοπλήρωτος-ον μσν. ὁ πλήρης ἀγγέλων.

ἀγγελόπλοκος-ον μσν. ὁ ὑπ' ἀγγέλων πλεχθείς : ἀγγελόπλοκος **στέφανος.**

ἀγγελοπρεπής-ές μτγν. ὁ πρέπων ἀγγέλοις, ὁ ὅμοιος μὲ ἀγγέλους. Ἐντ. **ἀγγελοπρέπεια.** Ἐπίρρ. **-ῶς.**

ἀγγελοπροστασία(ἡ) μσν. προστασία ἀγγέλων.

ἀγγελοπρόσωπος-η-ο δημ. ὁ ἔχων πρόσωπον ἀγγέλου, ὁ εὐγενὴς τὴν ὄψιν, ὡραῖος.

ἄγγελος(ὁ,ἡ) ἀγγελιαφόρος, κομιστὴς εἰδήσεων : Ἰλ.Β 26 Διός **δέ τοι ἄγγελός εἰμι** (ὁ Ὄνειρος), Ω 169 (Ἶρις), Σ 12 **Ἀντίλοχος δ' Ἀχιλῆι ἄ. ἦλθεν,** Σοφ.Ἠλ.149 **ὄρνις Διὸς ἄγγελος** ἢ **ἐκ Διὸς ἄγγελος τοῦ ἔαρος** (ἡ ὑπὸ Διὸς πεμφθεῖσα ἄγγελος τοῦ ἔαρος, τ.ἐ. τὸ Διός γεν. ὑποκ., τὸ δὲ προσυπακουόμενον **ἔαρος** ἀντικ.), πρβ. Σαπφ.39 **ἦρος ἄγγελος ἱμερόφωνος, ἀηδών·** 2) **ἄγγελοι** ἐκκλ. πνεύματα διάμεσα μεταξὺ θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ἀποτελοῦντα πλήθη ἀναρίθμητα, ἀλλὰ συντεταγμένα· 3) συνεκδ. ὁ ὅμοιος μὲ τοὺς ἀγγέλους κατὰ τὴν ψυχήν, εὐσπλαχνικός, ἐλεήμων, φιλάνθρωπος· ‖ ὁ ὡραῖος, θηλ. **ἀγγελίνα,** ὁ ὅμοιος πρὸς τοὺς ἀγγέλους κατὰ τὴν μορφήν : **ἕνα παλληκάρι ἄγγελος·** ‖ θωπευτικὴ προσηγορία τῆς μητρὸς πρὸς τὰ τέκνα, τῶν συζύγων, τῶν ἐραστῶν πρὸς ἀλλήλους· 4) ὁ φύλαξ ἄγγελος, ὁ παρὰ τὴν ψυχὴν παρακολουθῶν καὶ καθοδηγῶν τὸν ἄνθρωπον, λατ. **genius** : δημ. φρ. **δὲ δίνει τ' ἀγγέλου του νερὸ** (ἐπὶ φιλαργύρων κ. ἐγωιστῶν), **εἶναι σὲ κακὸ ἄγγελο** (ἐπὶ ἐξωργισμένου ἢ δυσθύμως ἔχοντος), **εἶδα τὸν ἄγγελό μου** (ἐδοκίμασα μεγάλην ἀγωνίαν), **εἶδα πράσινο ἄγγελο** κ. **εἶδα τὸ σκύλο ἄγγελο·** 5) δαίμων, στοιχειό : ὅρκος **μὰ τὸν ἄγγελο τῆς φωτιᾶς,** δ. τραγ. **ἐξέβη δράκος ἄγγελος καὶ θέλ' νὰ τρώῃ τὸ Γιάννη.**

ἀγγελοσκιάζομαι δημ. (ἐξ οὗ ὑποχωρητικῶς κ. τὸ ἐνεργ. **ἀγγελοσκιάζω**) τρομάζω κατὰ τὴν ἐπιθανάτιον ἀγωνίαν μου, ἁπλῶς πνέω τὰ λοίσθια· 2) τρομάζω ἐξ ἀπροόπτου ἐμφανίσεως· 3) παθαίνω ἐπιληψίαν, σεληνιάζομαι· 4) ἐνεργ. μεταβ. διακόπτω τὸν ἐπιθανάτιον ρόγχον ἄλλου (διὰ κλαυθμῶν κ.τ.τ.)· συνών. **ἀγγελοκόβω·** 5) ἐνεργ. τρομάζω ἄλλον : κατ. **ποὺ νὰ σ' ἀγγελοσκιάξῃ ὁ χάρος·** συνών. **ἀγγελοκρούω.**

ἀγγελόσκιασμα(τὸ) δημ. ἐπιθανάτιος ἀγωνία· 2) δεινὸς φόβος, τρομάρα· 3) ἐπιληψία· συνών. **ἀγγελόκρουσμα,** ψυχομαχητό, ψυχορράγημα, **ξεψύχημα,** τὸ **ἀγγελικό, ἀγγελοχτύπημα.**

ἀγγελοστολίζω δημ. στολίζω τινὰ ὡς ἄγγελον· συνηθέστ. εἰς τὴν μτχ. **ἀγγελοστολισμένος-η-ο** ἔχων στολισμὸν κ. μτφ. ἀρετὰς ἢ ὡραιότητας ἀγγέλου : δ.τραγ. **παπαδοπούλα μου ὄμορφη κι ἀγγελοστολισμένη,** ἄλλως **ἀγγελοστόλιστος-η-ο.**

ἀγγελοστορίζω δημ. ἱστορίζω, περιγράφω τινὰ ὡς ἄγγελον, ὑπερεπαινῶ.

ἀγγελοστορισμένος-η-ο ὡς ἄγγελος ἱστορισμένος, γραμμένος σὰν ἄγγελος, ὡραῖος, ἀγγελοζωγραφιστός βλ. λ.

ἀγγελότης-ητος(ἡ) μσν. ἡ φύσις τοῦ ἀγγέλου.

ἀγγελούδι(τὸ) δημ. ἐπὶ βρέφους ἢ μικροῦ παιδίου, ὡραῖον ὡς ἄγγελος· συνών. **ἀγγελάκι.**

ἀγγελούμνητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τῶν ἀγγέλων ὑμνηθείς.

ἀγγελοφάνεια(ἡ) μσν. ἐμφάνισις ἀγγέλου.

ἀγγελόψυχος-η-ο δημ. ἔχων ἀγγέλου ψυχήν, ἀγαθὸς καὶ πρᾶος, ἐλεήμων· συνών. **ἀγγελόκαρδος, πονόψυχος**

ἀγγελτήρ-ῆρος(ὁ) μσν. ἄγγελος : Χρησμ.Σιβ.2,214 θεοῦ. **ἄφθιτοι ἀγγελτῆρες,** πρβ. **διαγγελτήρ, ἀγγέλτρια** : Χρησμ.Σιβ.8,117 **σάλπιγξ πολέμων ἀγγέλτρια.**

ἀγγελτήριον(τὸ) νεώτ. τὸ δι' οὗ ἀγγέλλομεν γάμους, θάνατον, γέννησιν κ.τ.τ. ἔντυπον.

ἀγγελτικός-ή-όν μσν. ἀπαγγελτικός βλ. λ.

ἀγγελωνία(ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας σκροφουλουλαροειδῶν, φυόμενον ἰδίως ἐν νοτ. Ἀμερικῇ.

ἀγγελωνυμία(ἡ) μσν. τὸ νὰ ἔχῃ τις ὄνομα ἀγγέλου· 2) τὸ νὰ ἔχῃ τις παρωνύμιον ἀπὸ τῶν βασιλέων τοῦ Βυζαντίου Ἀγγέλων.

ἀγγελωνυμοκράτωρ καὶ **Αὐσονοκοσμοκράτωρ** μσν. οὕτω καλεῖται ὑπὸ τοῦ Βαλσαμῶνος ὁ αὐτοκράτωρ Ἰσαάκ.

ἀγγιάζω κ. γγιάζω δημ. ἀντὶ ἐγγίζω, ἅπτομαι, ἐφάπτομαι, θίγω : μὴ με **γγιάξῃς,** γιατὶ θὰ πέσω· 2) ἐνοχλῶ, πειράζω, λυπῶ, προσβάλλω : **μὲ γγιάζεις μὲ τὰ λόγια σου,** παροιμ. **ἂν μὲ ἀγγιάξῃς στὴν οὐρά, θὰ σὲ 'γγιάξω στὴν καρδιά,** φρ. **ἄγγιαξε τὸ μαχαίρι στὸ κόκκαλο** (τὸ κακὸν ἔφθασε εἰς τὸ ἀπροχώρητον), **κοίτα με καὶ μὴ μὲ 'γγιάζῃς** (μὴ μοῦ ἅπτου, ἐπὶ ἑτοιμορρόπων ἢ εὐθραύστων, μτφ. ἐπὶ εὐερεθίστων), βλ. κ. ἀγγίζω, **ἐγγίζω.**

ἀγγιάξιμο(τὸ) δημ. κ. 'γγιάξιμο ἐπαφή· ‖ ἐνόχλησις, πείραγμα, ὁμοίως **ἄγγιασμα**(τὸ) κ. **ἄγγιαγμα, ἄγγιγμα,** ἀγγίξιμο.

ἄγγιαχτος-η-ο δημ. κ. **ἀνέγγιαχτος** κ. **ἀνέγγιαγος** κ. **ἄγγιχτος** ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον δὲν ἤγγισέ τις, ἀνέπαφος : **ἄφησαν τὰ πράγματα στὴ θέση τους ἄγγιαχτα·** 2) **κόρη ἁγνὴ κι ἀνέγγιαχτη** ἄψογος, ἐρωτικῶς ἄθικτος.

ἄγγιγμα(τὸ) δημ. ψαῦσις, ἐπαφή· ‖ **πείραγμα,** προσβολή, βλ. κ. **ἀγγίξιμο.**

ἀγγίζω κ. γγίζω δημ. ἀντὶ **ἐγγίζω** ἅπτομαι, ἐφάπτομαι : **μὴν ἀγγίζῃς ἀπάνω μου,** Ἐρωτόκρ.Δ 1436 ἐκδ.Ξανθουδ. **ὁ πόνος εἶν' στὰ σωθικὰ καὶ στὴν καρδιὰ τ' ἀγγίζει·** ‖ ἅπτομαι ἐρωτικῶς : **θέλησε νὰ τὴν ἀγγίξῃ, μὰ δὲν τὰ κατάφερε·** 2) ἐνοχλῶ, πειράζω διὰ λόγου ἢ ἔργου, λυπῶ τινα : **τὰ λόγια σου μ' ἀγγίζουν,** φρ. **μὴ μὲ 'γγιᾷς τὶ γγίζομαι·** 3) νοσφίζομαι, κλέπτω καὶ συνων. πειράζω : φρ. **οὔτε καὶ χρυσάφι ἀγγίζει,** ἰδίως περὶ τιμίου ὑπηρέτου· 4) παθ.-μαι θυμώνω, πειράζομαι, ἐξοργίζομαι : δ. τραγ. **ἀρπάχτηκε κι ἀγγίστηκεν καὶ θύμωσε καὶ ἀγγρίστηκεν,** φρ. **ἔχω τὴν καρδιὰ γγιγμένη** (εἶμαι πειραγμένος ἢ θλιμμένος).

ἀγγίνα(ἡ) δημ. κυνάγχη.

ἀγγίξιμο(τὸ) κ. γγίξιμο δημ. ἐπαφή, πρόσφαυσις : **μὲ τὸ παραμικρό γγίξιμο μπήγει τὶς φωνές**· || ἐνόχλησις, πείραγμα : ὁ **λόγος του εἶναι γγίξιμο**· ὁμοίως **ἄγγισμα**(τὸ)· 2) νόσος τις τῶν προβάτων εἰς τοὺς μαστοὺς (φλεγμονή).

ἀγγιχτά δημ. μετ᾿ ἐπαφῆς ἢ φαύσεως.

ἀγγιχτικός-ή-ό δημ. ὁ προξενῶν λύπην, πειραχτικός : **τὰ λόγια του εἶναι ἀγγιχτικά.** Ἐπίρρ. **ἀγγιχτικά** ι **μιλάει ἀγγιχτικά.**

ἄγγιχτος-η-ο κ. ἀνέγγιχτος κ. **ἀνέγγιγος**, βλ. **ἀγγιαχτος**. Ἐπίρρ. **ἄγγιχτα.**

ἀγγλεσίτης(ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν τοῦ μολύβδου, κουσταλλόμορφον, διαφανές, προερχόμενον ἐξ ὀξειδώσεως τοῦ γαληνίτου.

ἄγγλιθες(αἱ) μσν. ἀντὶ **ἄγλιθες**, βλ. **ἄγλις.**

ἀγγλισμός(ὁ) νεώτ. ἰδιωτισμός τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης.

ἀγγλιστί νεώτ. ἐπίρρ. εἰς τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν.

ἀγγλομανής-ές(ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων ἀγγλομανίαν βλ.λ.

ἀγγλομανία(ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ ἀγάπη ἢ ὁ θαυμασμὸς πρός τοὺς Ἄγγλους· || ἡ μίμησις ἀγγλικῶν τρόπων, συνηθειῶν κ.τ.τ.

ἀγγλοφέρνω δημ. ἔχω συμπεριφορὰν ἢ συνηθείας τῶν Ἄγγλων κ. συνηθέστ. μιμοῦμαι τοὺς Ἄγγλους, ἄλλως **ἰγγλεζοφέρνω.**

ἀγγοθήκη(ἡ) Ἀθήν.210C **ἡ δὲ ὑπ᾿ Ἀλεξανδρέων καλουμένη ἀγγοθήκη τρίγωνός ἐστι, κατὰ μέσον κοίλη, δέχεσθαι δυναμένη ἐντιθέμενον κεράμιαν, ἔχουσι δὲ ταύτην οἱ μὲν πένητες ξυλίνην, οἱ δὲ πλούσιοι χαλκῆν ἢ ἀργυρᾶν,** ἰδὲ λ. ἐγγυθήκη.

ἀγγολόγος(ὁ) δημ. ὄργανον ἁλιείας, μικρός σάκκος δικτυωτός ἔχων σιδηρᾶν στεφάνην συνεχομένην μὲ μακρὰν λαβήν, χρήσιμος δι᾿ ἁλιείαν ὀστράκων ἐν τῷ βυθῷ· ἄλλως **ἀγγολόι.**

ἀγγόνι(τὸ) δημ. ὁ ἔγγονος, τὸ τοῦ υἱοῦ ἢ τῆς θυγατρὸς τέκνον, **τοῦ παιδιοῦ μου τὸ παιδί.** Ὑποκορ. **ἀγγονάκι**(τὸ). Μεγεθ. **ἄγγανας**(ὁ), **ἀγγόνα**(ἡ).

ἀγγοπήνια(τὰ) Ἡσ.Σουΐδ.τὰ τῶν μελισσῶν κηρία.

ἄγγος-εος(τὸ) πᾶν εἶδος ἀγγείου, οἷον οἴνου, γάλακτος, ὕδατος κ.τ.λ. μικρὸν ἢ μέγα, οἷον ὑδρία, σταμνίον, ποτήριον, πίθος, κάδος, κιβώτιον, λάρναξ, φέρετρον κ.τ.λ. ἤδη ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου : Ὀδ. Π13 **ἐκ δ᾿ ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα**, Ἡρ.5,12 **ἐπ᾿ ὕδωρ ἔπεμπον ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχαυσαν**. 2) ἡ μήτρα τοῦ θήλεος : Ἱππ.Γαλ.· 3) τὸ ὄστρακον τοῦ καράβου : Ὀππ. Ἁλ.2,406· 4) ἡ κυψέλη τῶν μελισσῶν : ΑΠ,9,226.

ἀγγοστύρα ἡ ἀληθὴς νεώτ. ὁ φλοιὸς τῆς **γαλιπέας** τῆς τριφύλλου τῆς τάξεως τῶν **ρυτωδῶν.**

ἀγγουράγκαθο(τὸ) δημ. φυτὸν ἐκ τῶν φυλλακάνθων τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (**compositae**)· συνών. **γαϊδουράγκαθο.**

ἀγγουράκι(τὸ) δημ. μικρὸ ἀγγούρι βλ. λ.· 2) ὑποχοιρὶς ἡ κρητική, ἀγριόχορτον τῆς τάξεως τῶν συνθέτων· συνών. **ἀγγουρέλι**, ἀγγουρούδι.

ἀγγουραρμιά(ἡ) δημ. ἡ ἅλμη ἢ ὀξάλμη, εἰς ἣν τίθενται μικρὰ ἀγγούρια διὰ νὰ διατηρηθοῦν.

ἀγγουριά(ἡ) δημ. φυτόν, βοταν. σικυὸς ἢ πέπων ὁ ἥμερος ὁ παράγων τὸ ἀγγούρι βλ. λ.

ἀγγουρίλα(ἡ) δημ. ὀσμὴ ἀγγουριοῦ : **τὸ ἄγουρο καρπούζι μυρίζει ἀγγουρίλας.**

ἀγγούριον(τὸ) μσν. κ. δημ. **ἀγγούρι**, ὁ καρπὸς πέπονος τοῦ ἡμέρου **cucumis ratius**, σίκυος σπερματίας : φρ. **δροσερὸ σὰν ἀγγούρι**, παροιμ. **πότε φύτρωσε τ᾿ ἀγγούρι πότε μάκρηνε ἡ αὐρά του** (περὶ πράγματος ταχύτατα ἀναπτυχθέντος)· 2) δυσκολία, περίπτωσις δυσχερής : **ἐδῶ εἶναι τὸ ἀγγούρι**, παροιμ. **μὴ χορεύῃς φούρια φούρια κι ὁ χορὸς δὲν εἶναι ἀγγούρια** (μὴ ἐνεργῇς βιαστικὰ καὶ ἀπρόσεκτα)· συνών. **δροσινό, δροσίτης, κατσούνα**· συγγεν. **νεράγγουρο, ξυλάγγουρο, τετράγγουρο, διάγγουρο**· ὑποκορ. **ἀγγουράκι**· σύνθ. ἀγγουρομάννα ἄλλως **σπορίτης, ἀγγουροσαλάτα** ἀγγουροντοματοσαλάτα, ἀγγουρόσπορος κ.τ.τ.

ἀγγουροβλάσταρο(τὸ) δημ. ὁ νεωστὶ φυτρώσας βλαστὸς τῆς ἀγγουριᾶς· συνών. **ἀγγουρόφυτο.**

ἀγγουρομάννα(ἡ) δημ. ἡ ἀγγουριὰ ἡ ἀφηνομένη νὰ μεγαλώσῃ διὰ σπόρον.

ἀγγουρόνερο(τὸ) δημ. ὁ χυμὸς τῶν ἀγγουριῶν, χρησιμεύων ὡς καλλυντικὸν τῆς ἐπιδερμίδος, ἰδίως πρός πλύσιν τοῦ προσώπου.

ἄγγουρος Ἡσ. εἶδος πλακοῦντος.

ἀγγουροσαλάτα(ἡ) δημ. σαλάτα ἀπὸ ἀγγούρι.

ἀγγουρόσπορος(ὁ) δημ. ὁ σπόρος ἀγγουριοῦ.

ἀγγουρότοπος(ὁ) δημ. τόπος παραγωγῆς ἀγγουριῶν· συνών. **ἀγγουρόκηπος.**

ἀγγουροφάγος(ὁ) δημ. ὀνομασία σκώληκος τρωγοντος τὴν ρίζαν τῆς ἀγγουριᾶς.

ἀγγουρόχορτο(τὸ) χόρτον τι φαγώσιμον δύο εἰδῶν, ὧν τὸ ἓν παράγει μικρὰ ἀγγούρια.

ἀγγουρωτόν(τὸ) μσν. κάλυμμά τι τῆς κεφαλῆς.

ἀγγούσα(ἡ) δημ. κυνάγχη· 2) λόξυγγας· 3) κ. ἄγγαυσα, δύσπνοια, ἀνεπαρκὴς ἢ μολυσμένος ἀτμ. ἀὴρ εἰς βαθέα ὀρύγματα **δὲν μπόρεσαν νὰ προχωρέσουνε στὴ σπηλιὰ γιατὶ οἰστάνθηκαν ἀγγούσα, σταμάτησε ὁ πηγαδᾶς γιατὶ στὸ βάθος ἔχει ἄγγουσα.**

ἄγγρι(ἡ) δημ. λύπη ἐκ ματαιώσεως πόθου ἢ προσδοκίας : **ἄγγρι μᾶς ἔκανες ποὺ δὲ γιόρτασες φέτος**· 2) κλαυθμηρισμὸς παιδίου, γρίνια· 3) ἔρις, διένεξις, τσάκωμα : **ἔπιασέ τους ἄγγρι**· 4) δυσαρέσκεια, κακογνωμία : δ. τραγ. **ἄφησ᾿ τὴν ἄγγρι στὸ βουνὸ καὶ τὴν κατσιὰ στὴ βρύση.**

ἀγγρίας Ἡσ. λύπας· κ. ΕΜ.

ἀγγρίζειν Ἡσ. ὑφαιρεῖσθαι, ἐρεθίζειν.

ἀγγρίζω δημ. ἐρεθίζω, παρενοχλῶ, ἐξαγριώνω : **μὴν ἀγγρίζῃς τὸ παιδί,-τὸ σκυλί**, παροιμ. **ἀγγρίστηκεν ἡ γουρουνιὰ καὶ παιὸς νὰ τὴν μερώσῃ** (ἐπὶ χυδαίου ὀργιζομένου), **ὁποὺ χρωστεῖ πλερώνει κι ὁπ᾿ ἀγγρίζεται μερώνει**· || ἀγγρίζω **τὸ σπυρί,-τὴν πληγὴ** κάμνω νὰ ἐρεθισθῇ, νὰ ἀφορμίσῃ (μσν. **ἀγρίζω**).

ἄγγρις μσν. Σουΐδας, ἡ ὀδύνη.

ἄγγρισμα(τὸ) κ. **ἄγγρισι**(ἡ) ἐρέθισμα, πείραγμα (βλ.Κορ.Ἄτ.Β 7), δυσαρέσκεια· 2) **ἡ πρὸς ὀχείαν ὁρμὴ τῶν ζώων.**

ἄγγριφας(ὁ) δημ. ὄργανον σιδηροῦν φέρον πολλὰ ἀγκύλια, δι᾿ οὗ ἀνασύρουν τὰ εἰς τὰ φρέατα πίπτοντα ἀντλήματα, ἐκ τοῦ μτγν. **ἀγρίφη** βλ. λ.

ἀγγρίφι κ. **ἀγρίφι**(τὸ) δημ. ἄγκιστρον ἓν ἢ καὶ πλείονα ὁμοῦ πρὸς ἐξάρτησιν, ἁρπάγη, **τσιγγέλι** : **κρέμασε τὸ κρέας ἀπὸ τ᾿ ἀγγρίφι**· 2) ἀκίς, ἀκάνθιον, πᾶν ὅ,τι ἀγκυλώνει : **τὸ ἀρροκάνιστα ξύλο ἔχει ἀγγρίφια**· μτφ. σκώπτης, πειραχτής : **εἶναι ἀγγρίφι**· 3) μόνον εἰς πληθ. παράκτιοι βράχοι ἀπόκρημνοι, ἀπορρῶγες : Παπαδ. Χριστουγεν. διηγ. 98 **ὅλες τὶς ξέρες καὶ τ᾿ ἀγγρίφια καὶ τὰ θαλάμια**, κατ. **παὺ νὰ σὲ φᾶν τ᾿ ἀγγρίφια** (νὰ πνιγῇς καὶ νὰ ἐκβρασθῇ τὸ πτῶμα σου εἰς βράχους καὶ ἐκεῖ νὰ σαπίσῃ), δ.τραγ. **ἀνίσως καὶ μ᾿ ἀπαρνιστῇς καὶ πάῃ ἀλλαῦ ἡ φιλιά σου (τ᾿ ἀγγρίφια τῆς ἀκρογιαλιᾶς νὰ φᾶν τὴν καρμαλιά σου**· || αἰχμηροὶ λίθοι.

ἀγγριφίζω δημ. πιάνω τι μὲ ἀγγρίφι βλ. λ.· 2) ἀμτβ. σκαρφαλώνω, πρβ. **ἀγγριφώνω.**

ἀγγριφώνω κ. **ἀγριφώνω** δημ. πιάνω στ᾿ ἀγκίστρι, ἀναρτῶ : **ἀγγριφώνω τὸ κρέας**· || συλλαμβάνω, **γαντζώνω** : **μ᾿ ἀγγρίφωσε στὰ γερά**· 2) ἀμτβ. πιάνομαι οἱονεὶ ἀπὸ τὸ ἀγγρίφι, προσκολλῶμαι ἀσφαλῶς : **ἀγγρίφωσα στὰ κλαριά**· || ἀναρριχῶμαι, **σκαρφαλώνω** : **ἀγγρίφωσα στὰ κυπαρίσσι.**

ἀγγριφωτός-ή-ό δημ. αὐτὸς ποὺ ἔχει ἀγγρίφια : **πέτρα, σανίδα ἀγγριφωτή**, ἄλλως **ἀγγριφερός.**

ἄγγων-ωνος(ὁ) μαν. ἀκόντιον.

ἄγδαρτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐκδαρεὶς, ὁ μὴ ἀφαιρεθεὶς τὸ δέρμα, ἀντίθ. γδαρμένος.

ἄγδην συρτὰ (ἐκ τοῦ ἄγω) : Λουκ.Λεξιφ.10 ἄγδην σύρειν· ἐν τῇ δικανικῇ γλώσσῃ ἀπάγειν.

ἀγδίκητος-η-ον μσν. ὁ μὴ ἐκδικηθεὶς διά τι ἢ ὑπέρ τινος : Σαχλίκη Γραφαὶ καὶ Ἀφηγ.42 παρὰ ν' ἀφήσῃ ἀγδίκητον τὸν θάνατον τοῦ φίλου· 2) ἐκεῖνος, ὑπὲρ οὗ δὲν ἐλήφθη ἐκδίκησις ἢ ὁ μὴ λαβὼν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐκδίκησιν.

ἀγδίκιωτος-η-ον δημ. βλ. ἀγδίκητος : δ.τραγ (μοιρολ. Μάνης) κι ἦταν ἀκόμη ἀγδίκιωτος, | γιατὶ ἦταν τὰ παιδιὰ μικρὰ | κι ἐγὼ τὰ χαϊδανάσταινα | νὰ μεγαλώσουν γλήγορα | νὰ πάρουνε τὸ δίκιο τους. Ἐπίρρ. ἀγδίκιωτα, βλ. κ. ἀδίκιωτος.

ἄγδυτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐκδυθεὶς : ἄγδυτος κοιμήθηκα· ἀντίθ. γδυτός.

ἄγε, ἄγετε προστ. τοῦ ἄγω : ἐπιρρηματικῶς συνήθως μετὰ προστακτικῆς ἢ ὑποτακτικῆς πρὸς ἐπίτασιν τῆς προσταγῆς ἢ προτροπῆς, καθὰ τὸ κοιν. ἄλα βλ. λ. : Ἰλ.Γ 441 ἄγε δὴ τραπείομεν, Ὀδ.Γ 332 ἄγε τέμνετε, Ἰλ.Β 139 ἄγεθ'... πειθώμεθα πάντες, Ὀδ.Ω 139 ἄγεθ', ὑμῖν τεῦχε' ἐνείκω, Ξεν.Κύρ.Π 5, 5,15 ἄγε δὴ σκοπῶμεν.

ἀγέγωνος μτγν. Ἐπιγρ. ἄφωνος· ἀντίθ. γεγωνός.

ἄγεθλον Ἐπιγρ. ἱερεῖον.

ἄγει ἴδε ἄγρει.

ἀγείρατος Ἡρῳδιαν.2,269 ἀντὶ ἀγέραστος βλ. λ.

ἀγείρω αἰολ. ἀγέρρω, μέλλ. ἀγερῶ, παρακ. ἀγήγερκα, ἀγήγερμαι ἀόρ.β' Ὁμ. ἀγέροντο, ἀπαρφ. ἀγερέσθαι, μτχ. ἀγρόμενος· συνάγω εἰς ἀγοράν, εἰς ἐκκλησίαν, συναθροίζω : Ἰλ.Β 438 λαὸν ἀγειρόντων κατὰ νῆας, Σοφ.ΟΚ 1306 τὸν ἑπτάλογχον ἐς Θήβας στόλον ξὺν τοῖσδε ἀγείρας, Θουκ.2,17,4 ξυμμάχους τε ἀγείροντες καὶ ἑκατὸν νεῶν ἐπίπλουν· ||.παθ. Ἰλ.Β 52 οἱ μὲν ἐκήρυσσον, ταὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα· || συνέρχομαι Ἰλ.Δ 152 ἄψορρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη, πρβ. θυμηγερέω· 2) καθόλου, συλλέγω, συναθροίζω : Ὀδ.Γ 301 ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων | ἠλᾶτο, Ξ285 πολλὰ δ' ἄγειρα | χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· || ἐπαιτῶν συλλέγω : Ὀδ.Ρ 362 ὤτρυν' ὡς κεν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι, Δημ.96,26 ἀφ' ὧν ἀγείρει καὶ προσαιτεῖ· 3) κάμνω χρηματικὸν ἔρανον ὑπὲρ τοῦ ναοῦ : Πλάτ.Πολ.381 μηδ' εἰσαγέτω Ἥραν ἠλλοιωμένην ὡς ἱέρειαν ἀγείρουσαν, ὡς ἱέρειαν περιερχομένην, βλ. Naber Mnem. 1901,324 κ.ἑ. Ἐπιγρ. ἀγειρέτω (ἡ ἱέρεια) πρὸ τῆς θυσίας ἡμέρας τρεῖς, βλ. ἀγερμός, περιαγερμός, ἀγυρμός, μητραγύρτης, χελιδονίζειν· 4) ὀφρύας εἰς ἓν ἀγείρω μτγν. συνοφρυοῦμαι.

ἀγείσωτον ΕΜ ἀθρίγκωτον, ἀστέγαστον.

ἀγειτόνευτος-ον μσν. κ. δημ.-ος-η-ο ὁ μὴ ἔχων γείτονα ἢ γειτονίαν, ἀγείτων, μονήρης : ἀγειτόνευτος μονή, ἀγειτόνευτο χωριό· 2) μόνον δημ. ὁ ἐκ δυστροπίας μὴ ἔχων ἢ μὴ δυνάμενος νὰ ἔχῃ σχέσεις καλῆς γειτονίας : γνωμ. ἀπ' ἀγειτόνευτη γρηὰ κι ἀπὸ κασίδη μακρυά· συγγεν. μονόχνωτος.

ἀγείτων-ονος(ὁ,ἡ) ὁ μὴ ἔχων γείτονας, ἀγειτόνευτος, ἔρημος : Αἰσχ.Πρ.285 ἔρημος ἀγείτων πάγος, Εὐρ.Ἠλ.1130 οἶκος φίλων ἀγείτων, Πλαύτ. Ἠθ.423Ε ἄφιλος καὶ ἀγείτων.

ἀγελάδα(ἡ) . δημ. κ. γελάδα ἡ θήλεια βοῦς, ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀγελὰς (ἡ ἐν ἀγέλῃ, ἀγελαία)· || μτφ. ἡ εὔτραφης γυναίκα : δ.δίστιχ. σὰν ἀγελάδα κόκκινη καὶ καλοτριχισμένη μοῦ φάνηκες τὴν Κυριακὴ σὰ σ' εἶδα στολισμένη κ. ὑβριστ. μωρὴ ἀγελάδα· || μτφ. ὁ ἐκμεταλλεύσιμος ἄνθρωπος : τὸν ἔχει ἀγελάδα καὶ τὸν ἀρμέγει, φρ. σὰν τὴ γελάδα τὴν κοπριά (ἐπὶ τῶν ἀμελῶν), εἶναι γιὰ νὰ τρώῃ ἀγελάδες (ἐπὶ τῶν ἀέργων)· || συνεκδ. τὸ κατειργασμένον δέρμα ἀγελάδος ὅταν δηλοῦται ἡ προέλευσίς του : ἀγελάδα Ἀμερικῆς, γαλλικὴ κ.τ.λ.

ἀγελαδάρης(ὁ) δημ. θηλ.-ισσα ὁ βοσκὸς τῶν ἀγελάδων, βουκόλος, ἄλλως ἀγελαδοβοσκός.

ἀγελαδινός-ή-ό κ. ἀγελαδήσιος δημ. ὁ τῆς ἀγελάδος : ἀγελαδινὸ γάλα.

ἀγελάδιον(τὸ) μσν. ἀγελάς· 2)δημ. γελάδι μικρὸς βοῦς κ. γενικῶς βοῦς, συνήθ.πληθ. : βόσκει γελάδια.

ἀγελαδοβοσκός(ὁ) ὁ βοσκὸς ἀγελάδων, ἀγελαδάρης.

ἀγελαδοκομία(ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστημονικῶς γινομένη ἐκτροφὴ καὶ συντήρησις ἀγελάδων.

ἀγελαδοκόμος(ὁ) ὁ ἐπιμελούμενος ἀγελάδων, ὁ ἐκτρέφων ἀγελάδας ἐπιστημονικῶς πρὸς παραγωγὴν γάλακτος.

ἀγελαδοτόμαρο(τὸ) δημ.τομάρι,δορὰ ἀγελάδος.

ἀγελαδοτροφία(ἡ) νεώτ. βλ. συνών. ἀγελαδοκομία.

ἀγελαδοτρόφος(ὁ) νεώτ. βλ. συνών. ἀγελαδοκόμος.

ἀγελάζομαι ζῶ ἐν ἀγέλῃ, συναγελάζομαι : Ἀριστλ.ΖΙ 597Β7 ἀγελάζονται δ' αἵ τε φάτται καὶ αἱ τρυγόνες, ΝΔαμασκ.2791 οἱ Κρητῶν παῖδες ἀγελάζονται μετ' ἀλλήλων σκληραγωγούμενοι· ἐνεργ. Ἡσ. ἀγελάσας· κομίσας μτγν.

***ἀγελαιοκομέω** ἐπιμελοῦμαι ἀγέλης : Ψελλ. 1,69 Βαθ. ποιμνίοις ἐπιστατῶν ἢ ἀγελαιοκομῶν.

ἀγελαιοκομικός-ή-όν ἀγελαιοκομικὴ ἐν. τέχνη· ἡ τέχνη τοῦ ἐκτρέφειν ἀγέλας κτηνῶν ἢ βοσκημάτων : Πλάτ.Πολιτ.275Ε,276Α,Πολυδ.7,209, ΑΒ.

ἀγελαιοκόμος(ὁ) μτγν. ὁ ἐπιμελούμενος ἀγέλης.

ἀγελαῖος-α-ον ὁ τῆς ἀγέλης,ὁ τοῦ ποιμνίου : Ὀδ. Κ 410 ὡς δ' ὅτε τ' ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας, Εὐρ.Βάκχ.627 ἀγελαῖα βοσκήματα, Ξεν. Ἱππικ.5,8 αἱ ἀγελαῖαι τῶν ἵππων· 2) καθόλου, ὁ μετὰ πολλῶν ἄλλων, ὁ ἀγεληδὸν ζῶν : Ἡρ.2,93 ἰχθύες ἀγελαῖοι· || ἀγελαῖα(τὰ) τὰ ἀγεληδὸν ζῶντα ζῷα, κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὰ μοναδικὰ ἢ σποραδικά : Ἀριστλ.ΖΙ 488Α· 3) μτφ. ὁ εἰς ἀγέλην, εἰς πλῆθος ἀνήκων, κοινός, χυδαῖος, εὐτελής : Πλάτ.Πολιτ.268Α ἀγελαῖοι ἄνθρωποι κατ' ἀντίθ. πρὸς τοὺς ἄρχοντας : Ἰσοκρ.Παναθ.18 ἀγελαῖοι σοφισταί, Εὔπολ. Ἀδήλ.374 ἀγελαῖαι ἰσχάδες· 4) ὁ ἀγελαῖος νεώτ. ὡς οὐσιαστ. εἶδος ᾠδικοῦ πτηνοῦ.

ἀγελαιοτροφία(ἡ) ἀρχ. τὸ τρέφειν ἀγέλας. Ἐντ. ἀγελαιοτροφικός, ἀγελαιοτροφικὴ (τέχνη), ἄλλως ἀγελαιακομικός, ἀγελαιοκαμική. ἀγελαιοτρόφος-ον μτγν. ὁ τρέφων ἀγέλας.

ἀγελαιοτροφικός-ή-όν ὁ εἰς τὴν ἀγελαιοτροφίαν ἀναγόμενος ἢ ἀσχολούμενος.

ἀγελαιών-ῶνος(ὁ) Σουΐδ. ὁ τόπος δι' ἀγέλην.

ἀγέλαοι(οἱ) ἐπιγρ. Κρήτης οἱ δι' ἀγέλην, οἱ στρατευόμενοι νέοι.

ἀγελάριος(ὁ) μσν. κ. ἀγελλάριος ὁ ὁδηγὸς καὶ ἐπιτηρητὴς τῆς ἀγέλης τῶν κτηνῶν ἢ βοσκημάτων.

ἀγελαρχέω εἶμαι ἀγελάρχης, διευθύνω τὴν ἀγέλην ἢ τὴν ὁμάδα : Πλούτ.Γάλβ.17 ἡ τῶν παλλακίδων ἀγελαρχοῦσα.

ἀγελάρχης(ὁ) ὁ ὁδηγος, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀγέλης : Λουκ.Ἐρωτ.22 ἀγελάρχης ταῦρος.

ἀγελαρχία Ἐπιγρ. ἀγελαρχικός.

ἀγέλαρχος(ὁ) μτγν. ἀγελάρχης.

ἀγελάς-άδος(ἡ) μτγν. ἡ ἀνήκουσα εἰς ἀγέλην βοῦς· || γενικῶς ἡ βοῦς, δημ. ἀγελάδα βλ. λ.

ἀγέλασμα(τὸ) συναγέλασμα, ἄθροισμα, πλῆθος Πρόκλ. Ὕμν.7,44.

ἀγελαστέω Ψευδηράκλ.Ἐπιστ.7 εἶμαι ἀγέλαστος.

ἀγελαστί Πλάτ. ἄνευ γέλωτος.

ἀγελαστικός-ή-όν ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀγελάζεται, νὰ ζῇ μετ' ἄλλων, κοινωνικός, συνάπτεται τῷ σύννομος : Φίλ.4,298,15 ἀγελαστικὸν γὰρ καὶ σύννομον ζῷον τὸ ἡμερώτατον ἄνθρωπον ἡ φύσις

γεννήσασα πρὸς ὁμόνοιαν καὶ κοινωνίαν ἐκάλεσε, 5,39,16 **περιστερὰ τῶν φύσει ἀγελαστικῶν.**
ἀγέλαστος(ὁ) ὁ μὴ γελῶν, σκυθρωπός, σύννους : Αἰσχ.'Αγ.794 **ἀ.** πρόσωπα, 'Υμν.Δήμ.200) ὅθεν ἀγέλαστος πέτρα· || παθ. δι' ὃν δὲν γελᾷ τις, ὁ μὴ ἀξιογέλαστος : Αἰσχ.Χο.28 **ξυμφοραὶ ἀγέλαστοι·** περὶ τοῦ ἐν 'Οδ.Θ 607 **ἀγέλαστα** βλ. **γελαστά·** || δημ. παροιμ. **μήτε νεκρὸς ἀγέλαστος μήτε γάμος ἄκλαυτος·** 2) ὁ μὴ ἐξαπατητός.
ἀγελαστός(ὁ) ὁ ἀγελαζόμενος, ὁ μετ' ἄλλων ζῶν : 'Ησ. « **ἀγελαστούς· ἐφήβους Κρῆτες** », διορθοῦσιν **ἀγελάτας.**
ἀγέλη(ἡ) ἄθροισμα εἰς βοσκὴν ἀγομένων κτηνῶν, πλῆθος βοσκημάτων : **ἀγέλη βοῶν,-ἵππων,-αἰγῶν,-προβάτων,-συῶν,** 'Ιλ.Λ 678 **πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας τόσα πώεα οἰῶν, | τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν·** 2) καθόλου, ὁμάς, πλῆθος : Σοφ.Αἴ.168 **παταγοῦσιν ἅπερ πτηνῶν ἀγέλαι,** 'Οππ.'Αλ.3,339 **ἀγέλη ἰχθύων,** Πλάτ.Νόμ.3 694 **ἀγέλη ἀνδρῶν,** 'Αθήν.2,57 **ἀγέλη μειρακίων·** 3) ἐν Κρήτῃ **ἀγέλαι** ὁμάδες νέων ἀνατρεφομένων ὁμοῦ, πρβ. βοῦαι.
ἀγεληδά μτγν. ἀντὶ **ἀγεληδόν.**
ἀγεληδόν ἐπίρρ. κατ' ἀγέλας : 'Ιλ.Π 160 περὶ λύκων, 'Ηρ.2,93 περὶ ἰχθύων, Θεόκρ.16,92 περὶ βοῶν.
ἀγελήη(ἡ) 'Ομ. χαρακτηριστικὸν τῆς 'Αθηνᾶς, ἡ ἄγουσα λείαν, ἄλλως ληῖτις-ιδος.
ἀγέληθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς ἀγέλης.
ἀγεληίς-ίδος(ἡ) (=ἀγελαία) Νουμ.π.'Αθην.327Β· 2) ἀντὶ τοῦ **ἀγελήη** : Κορν.'Επιδρ.20 **ἀλαλκομενηίδα καλοῦσιν οἱ ποιηταὶ καὶ ἀγεληίδα.**
ἀγεληκόμος(ὁ) Νόνν. ὁ τρέφων ἀγέλας
ἀγεληλάτης(ὁ) νεώτ. δημ. **ἀγελαλάτης** ὁ βόσκων ἀγέλην, βουκόλος, γελαδάρης.
ἀγελημαῖος βλ. **ἀγελιμαῖος.**
ἀγελήτης(ὁ) δωρ. **ἀγελάτης** ὁ τῆς ἀγέλης, Σουΐδ. « ἀγελήτης βοῦς »
ἀγελητρόφος(ὁ) μτγν. ὁ τρέφων ἀγέλην.
ἀγελιάζω μσν. μετέχω ἀγέλης, ὁμάδος, ἀναστρέφομαι μετ' ἄλλων : **ἀργαλογῶν καὶ ἀγελιάζων.**
ἀγελίζω γλωσσ. συνάγω εἰς ἀγέλην, **ἀγελάζω.**
ἀγελικός-ή-όν μσν. ὁ τῆς ἀγέλης, ἀγελαῖος.
ἀγελιμαῖος(ὁ) μσν. ἀγελαῖος, εὐτελής, χυδαῖος· οὐχὶ **ἀγελημαῖος,** πρβ. **πηγιμαῖος, ἐπιστολιμαῖος.**
•ἀγελόδρομος ἀγελαδράμιαν, Actes d'Athos 88,13,88,40.
•ἀγελόθυμος-ον Μιχ.Παλαιολ. βασ.τυπ. σ.51,10 **γένος δ' οὗται Ἄρει σύντραφον φιλαίματον καὶ ἀγελόθυμον.**
•ἀγελοίαστος-ον Θ.Στουδ.Μ.Κατηχ.478,19 **ἀγάπα τοὺς ἀγογγύστους, τοὺς ἀγελαιάστους,** κατωτέρω αὐτόθι ἀντιτίθεται ὁ **γογγυστής,** ὁ **γελωτοποιός,** πρβ. κ. σ. 178,1,765,8.
ἀγελοιοποίητος-ον νεώτ. ὁ μὴ γελοιοποιηθείς, πρβ. **ἀγελωτοποίητος.**
ἀγέλοιος-ον 'Ηνίοχ.κωμ.4 ὁ μὴ γελοῖος, ὁ μὴ προκαλῶν γέλωτα. 'Επίρρ. **ἀγελοίως.**
ἀγελοκομικός-ή-όν ἀγ. ἐνν. **τέχνη** : Κλήμ.'Αλ. Στρωμ.1,6,37.
ἀγελοκόμος μτγν. **ἀγελακομικός** βλ. λ.
ἄγελος(ὁ) μτγν. ἀγέλη.
ἀγελοτροφικός-ή-όν μτγν. βλ. **ἀγελαιατροφικός.**
ἀγελωτοποίητος-ον νεώτ. ὁ μὴ γελωτοποιηθείς.
ἀγεμάτιστος-η-ον δημ. βλ. ἀγευμάτιστος.
ἀγέμιστος-η-ο Πάπ. κ. δημ. ὁ οὔπω πληρωθείς, ὁ μὴ ἐντελῶς πλήρης : **πιστόλι ἀγέμιστα, ἄφησε τὸ βαρέλι ἀγέμιστο·** ἀντίθ. **γεμισμένος, γεμᾶτος·**
ἀγενεαλόγητος-ον ΚΔ ὁ μὴ ἔχων γενεαλογίαν, ὁ μὴ γινώσκων τὴν γενεάν του.
ἀγενέθλος-ον ὁ ἄνευ γενέθλης, **ἀγενεαλόγητος.**
ἀγένεια(ἡ) τὸ γνώρισμα τοῦ **ἀγενοῦς,** ταπεινὴ καταγωγή, 'Αριστλ. Πολιτ.6,2, ἀντιτίθεται τῷ γένει· 2) νεώτ. **εὐτέλεια,** ποταπότης περὶ τὸ φέρεσθαι, χυδαιότης τῶν τρόπων, προστυχιά, ἀντίθ. εὐγένεια.
ἀγένειος-ον(1) Πίνδ.'Αριστφ. ὁ μὴ ἔχων γένειον, δημ. **ἀμούστακος,** ἀντιτίθ. τῷ **γενειῶντι** : Ξεν.'Αν. 2,6,28 **εἶχε παιδικὰ ἀγένειος ὢν γενειῶντα·** || ἰδίᾳ **ἀγένειοι** ἐκαλοῦντο οἱ μεταξὺ παιδικῆς καὶ ἀνδρικῆς ἡλικίας : « ἀγὼν ἀγενείων »· || **ἀγένειον** (τὸ) Λουκ.Εὐν.9 ἡ ἔλλειψις γενείου· 2) μτφ. Λουκ. Ζεὺς Τραγ.29 **ἀγένειον τοῦτο εἴρηκας** (παιδαριώδες). 'Επίρρ. **ἀγενείως ἔχειν** Φιλόστρ.Β.Σοφ.18.
ἀγένειος-ον(2) ὁ ἄπαις, ἄτεκνος : 'Επιγρ. Δελφ., 'Ησ. **ἀγενείους** : τὰς μὴ γεγεννηκυίας.
ἀγενεσία(ἡ) νεώτ. ἀνικανότης τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τεκνογονίαν· ὅ,τι διὰ τὴν γυναῖκα ἡ **ἀτοκία.**
ἀγενής-ές οὐ γεγονώς, ἀγένητος : Πλάτ.Τίμ.27C **γέγονεν ἢ καὶ ἀγενές ἐστι·** 2) ταπεινὸς τὴν καταγωγήν, δυσγενής, ἀντίθ. **εὐγενής, ἀγαθός** (ἐκ τοῦ **γένος**) : Σοφ.'Απ.81 **ὅταν οἵ τ' ἀγαθοὶ πρὸς τῶν ἀγενῶν κατανικῶνται·** || καὶ ἐπὶ πραγμ. : Σχολ.'Οδ. Λ 568 **οὐκ ἀγενεῖς στίχοι.** 'Επίρρ. 'Ησ. **ἀγενῶς** : ἀσθενῶς· || νεώτ. χυδαῖος, εὐτελής, πρόστυχος· **ἀγενὴς πρᾶξις, ἄνθρωπος ἀγενής.** 'Επίρρ. **ἀγενῶς.**
ἀγενησία(ἡ) τὸ ἀδημιούργητον : Σιμπλ. **ἀγενησία τοῦ κόσμου** (ἐκ τοῦ ἀγένητος).
ἀγένητος-ον ὁ μὴ γενόμενος, ὁ μὴ λαβὼν ὕπαρξιν : Πλάτ.Πρωτ.324Β **οὐ γὰρ ἂν τό γε πραχθὲν ἀγένητον θείη,** Σοφ.Τρ.743 **τὸ γὰρ φανθὲν τίς ἂν δύναιτ' ἂν ἀγένητον** ποιεῖν ;, Πλούτ.'Ηθικ. 115 **τὸ γεγενημένον οὐδὲ θεῷ ἐστι ποιῆσαι ἀγένητον·** 2) ὁ μὴ λαβὼν ὕπαρξιν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἀλλ' ἀεὶ ὤν : Πλάτ.Φαῖδρ.246 **ἐξ ἀνάγκης ἀγένητόν τε καὶ ἀθάνατον ψυχὴ ἂν εἴη** (**ἀ-γίγνομαι**). 'Επίρρ. **ἀγενήτως** μτγν.
ἀγενικός-ή-ό δημ. ἀγενής, πρόστυχος Βλάχ. Θησ. || λαίμαργος : δ.τραγ. **κι ὡς εἶν' ἡ κόρη ἀγενικὴ πολλὰ ἀγενικοπίνει·** 2) πλεονέκτης.
ἀγέννεια(ἡ) ἀρχ. τὸ γνώρισμα τοῦ **ἀγεννοῦς,** εὐτέλεια, ταπεινότης, δειλία, ἀντίθ. **γενναιότης,** πρβ. **ἀγένεια,** μεθ' οὗ συγχέεται.
ἄγεννη-ο δημ. ἡ μήπω γεννήσασα : **-η γίδα.**
ἀγέννηγος-η-ο δημ. ὁ μήπω γεννηθείς, **ἀγέννητος** βλ.λ.· 2) ἡ μὴ γεννήσασα, ἄγεννος : παροιμ. **ἀγέννηγο ζευγάρι μαῦρ' ἁλώνι** (ὅτι ἡ ἄροσις μὲ μικροὺς τὴν ἡλικίαν βοῦς δὲν ἀποφέρει σῖτον ἁδρόν).
ἀγεννής-ές ὁ ταπεινῆς καταγωγῆς, ἀντίθ. **εὐγενής,** γενναῖος : Πλάτ.Πρωτ.319 **συμβουλεύει αὐτοῖς ἔμπορος ναύκληρος, πλούσιος πένης, γενναῖος ἀγεννής·** 2) ταπεινός, εὐτελής, ἀνάξιος προσοχῆς, φαῦλος, **ἀνελεύθερος,** μεθ' ὧν καὶ συνεκφέρεται : Αἰσχίν.2,149 **ἀγεννεῖς διατριβὰς ἔχειν,** Πλούτ.διακρ. Κόλ. **τὸ ἀγεννὲς καὶ ταπεινόν,** Δημ.26,22 **κύων ἀγεννὴς καὶ φαῦλος,** Πλούτ.δυσ. **ἄγριον βλάστημα καὶ ἀγεννές.** 'Επίρρ. **ἀγεννῶς** : Εὐρ.ΙΑ 1458 **δόλῳ δ' ἀγεννῶς 'Ατρέως τ' οὐκ ἀξίως,** Φώτ. « **ἀγεννῶς·** ἀνάνδρως » (στερ. **ἀ**+**γέννα**), βλ. Κορ.'Επιστ.3,703.
ἀγεννησία(ἡ) μτγν. τὸ νὰ μὴ γεννηθῇ τι, τὸ μὴ γεννᾶσθαι, ἀντίθ. **γέννησις,** Σουΐδ. **ἀγονία, ἀτεκνία, ἀγεννησία,** δημ. **ἀγεννησιά** : φρ. **ἀγεννησιὰ τὴ δέρνει** (ἐπὶ γυναικὸς στείρας).
ἀγεννητογενής-ές μσν. ὁ ἐξ ἀγεννήτου γεννηθείς.
ἀγέννητος-ον ὁ μὴ γεννηθείς : Σοφ.ΟΚ 973 **ὃς οὔτε βλάστας πω.-πατρός, οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ' ἀγέννητος τότ' ἦ** (ἀγέννητος τότε ἤμην)· 2) ὁ ταπεινῆς καταγωγῆς : 'Ησ. « **ἀγεννήτων·** δυσγενῶν », Σοφ.Τρ.61 **ὦ παῖ, κἀξ ἀγεννήτων ἄρα μῦθοι καλῶς πίπτουσιν·** 3) ἐνεργ. ὁ μὴ γεννῶν : Θεόφρ. Φ.αἰτ.6,10,1. 'Επίρρ. **ἀγεννήτως·** 4) δημ. τὸ θηλ. **-η** ἡ μήπω γεννήσασα, βλ. ἀγέννηγος 2).
ἀγεννία(ἡ) μτγν. **ἀγέννεια** βλ. λ.
ἀγεννίζω Τέλης 6,4 φέρομαι ἀνάνδρως.
ἀγεννοβόλητος-η-ον δημ. ποὺ δὲν ἐγεννοβόλησε, δὲν ἐγέννησεν αὐγά, ἐπὶ ἰχθύων.

ἄγενος-η-ον δημ. ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμη γένεια: φρ. **ἄλλος ὁ ἄγενος ὁ νιὸς κι ἄλλος ὁ σπανός.**

ἀγένωτος δημ. μὴ γενομένος, ἄωρος βλ. κ. ἀγίνωτος.

ἀγερακᾶτος-η-ο δημ. εἶδος μεγάλου κοχλίου.

ἀγεράκι(τὸ) δημ. ἐλαφρὸς ἀήρ, αὔρα: δ. τραγ. **φυσᾷ ἀγεράκι στὸ γιαλὸ κι ὁ κάμπος ἀνασαίνει.**

ἀγεράνιος βλ. γεράνιος.

ἀγέρας(ὁ) δημ. ὁ ἀέρας, ὁ ἄνεμος.

ἀγερασιά(ἡ) δημ. τὸ νὰ μὴ γηράσκῃ τις, ἀγηρασία, **ἀγερασιὰ ἔχουν οἱ γυναῖκες.**

ἀγέραστος-ον(1) (στερ. α+γέρας) ὁ μὴ λαβὼν γέρας, ὁ ἄνευ βραβείου, ἄνευ ἀμοιβῆς ἢ τιμῆς, ἤδη ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου Ἰλ.Α 119.

ἀγέραστος-η-ο(2) δημ. ὁ μὴ γηράσκων, ὁ ἀεὶ ἀκμάζων: **ἀγέραστη γυναῖκα.** Ἐπίρρ. **ἀγέραστα.**

ἀγέρατον ἢ **ἀγήρατον**(τὸ) νεώτ. καλλωπιστικὸν φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων, ὑποδιαιρέσεως τῶν γλωσσοστεφάνων, ἰθαγενὲς τοῦ Μεξικοῦ (ageratum mexicanum).

ἀγερέθω βλ. **ἠγερέθομαι.**

ἀγερικὺ(τὸ) ἀμαδρυάς, νηρηΐς, ξωθιά, ξωτικό, νεράϊδα, στοιχειό, βλ. ἀερικό.

ἀγερμός(ὁ) ἔρανος χρηματικός, συλλογὴ κερμάτων: Ἐπιγρ. Ἁλικαρν. **ἀγειρέτω (ἡ ἱέρεια) πρὸ τῆς θυσίας ἡμέρας τρεῖς ἐπ' οἰκίαν μὴ πορευομένη· ὁ δὲ** ἀγερμὸς **ἔστω τῆς ἱερείας,** πρβ. Ἀθήν.360Α, βλ. **ἀγυρμός, περιαγερμός** καὶ **ἀγείρω·** 2) καθόλου, συναγερμός, συνάθροισις: Πολυδ.1,176.9,142 **ἀ. ἐμπόρων,** ἄλλως **ἀγερμοσύνη**(ἡ) Ὀππ.Κυν.4,251.

ἀγεροκόμητος-η-αν δημ. βλ. ἀγηροκόμητος.

ἀγεροκρέμαστος-η-ον δημ. ὁ κρεμάμενος ἐναερίως: παρὰ Βαλαωρ. **ἀράχνη ἀγεροκρέμαστη.**

ἀγέρομαι μτγν. ἀντὶ **ἀγείρομαι.**

ἀγεροσσούρια(τὰ) κ. **ἀνεμοσσούρια** βλ. λ.

ἀγερόσουρτος-η-ο ποὺ τὸν σέρνει ὁ ἀέρας, ὁ ἄνεμος, οἷον τὰ φύλλα, τὰ ἄχυρα.

ἀγερσίθυμος-ον μσν. ὁ ἀγείρων θυμον, μένος: ἀγερσίθυμοι **πόλεμοι.**

ἀγερσικύβηλις Κρατ.62 ὁ ἀγείρων, ἐπαιτῶν θύτης, ἱερεὺς ἀπὸ τῆς κυβήλεως τ.ἔ. τοῦ πελέκεως κατὰ τοὺς γραμματικούς, περὶ τοῦ θύτου καὶ μάντεως Λάμπωνος, βλ. **ἐγερσικύβηλις.**

ἄγερσις-εως(ἡ) Ἡρ. συνάθροισις, **ἀγερμός.**

ἀγέρτης(ὁ) Ἐπιγρ. Ταυρομεν. εἰσπράκτωρ φόρου, εἰσφορᾶς πρβ. **σιταγέρται, σιτολόγοι.**

ἀγερώσσει Ἡσ. ἀγρυπνεῖ.

ἀγερωχέω κ. **ἀγερωχεύομαι** μσν. εἶμαι ἀγέρωχος.

ἀγερωχία(ἡ) ὑπεροψία, ἀλαζονεία: Φώτ. «ἀγερωχία, ὑπερηφανία», Πολύβ. Ἑβδ. κ.ἀ.

ἀγέρωχος-ον μεγαλοπρεπής, μεγαλόφρων, ὑπερήφανος, σεμνός, εὐγενής, ἰδίᾳ ἐπὶ πολεμικῶν λαῶν: Ἰλ.Γ 36 ἀγέρωχοι Τρῶες, Βακχ.5,35 **Δεινομένευς ἀγέρωχοι παῖδες·** ‖ Πίνδ.Ν 6,56 **ἀγέρωχα ἔργματα** μεγαλοπρεπεῖς πράξεις· 2) ἐπὶ κακῆς σημασίας, ὑπερήφανος, ὑπεροπτικός, ἀλαζών, Ἀρχίλ.154, Ἀλκ.120. Ἐπίρρ. **ἀγερώχως** Πολύβ. 2,8,7, συγκριτ. ἀγερωχότερον αὐτ.18,34,3.

ἀγεσίλαος(ὁ) Ἡσ. δωρ. **ἀγεσίλας** Καλλ.5,49 ἐπίθετον τοῦ Πλούτωνος, ὁ ὁδηγῶν τοὺς λαοὺς εἰς τὸν Ἅδην, ἄλλως **ἀγησίλαος,** Αἰσχ.Ἀπ.406, βλ. ἡγεσίλαος, **ἀγήσανδρος.**

ἄγεστα πολεμικὸν μηχάνημα, περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Προκοπίου ὑπὲρ τῶν Πολ.2,26,29.

ἀγέστρατος-ον ὁ ἄγων, ὁ ὁδηγῶν τὸν στρατόν: ἀγέστρατος Ἀθήνη, Νόνν. **ἀγ. αὐλός,-ἦχος.**

ἀγέτας ἀγέτις, βλ. ἡγ-.

ἀγέτρια Ἡσ. **ἀγέτρια·** μαῖα Ταραντῖνοι βλ. ἀναγέτρια.

ἀγευματιστος-η-ον νεώτ. ὁ μὴ γευματίσας, ἀδείπνητος.

ἀγευσία(ἡ) νεώτ. ἀπώλεια τοῦ αἰσθητηρίου τῆς γεύσεως, δημ. **ἀγεφιά.**

ἀγευστί χωρὶς νὰ γευθῇ τις, χωρὶς νὰ φάγῃ.

ἀγευστία(ἡ) νηστεία, βλ. Ἡσ.λ. ἀπε ri, ἀπαστίαν.

ἄγευστος-ον ἐνεργ. ὁ μὴ γευθείς, ὁ μὴ φαγών, ἀπολ.Πλάτ.Κωμ.113 **ἄγευστος, ἄσπλαγχνος-ἀλιβάνωτος,** Λουκ.Τίμ.18 **ἄποτοι καὶ ἄγευστοι καὶ ξηροὶ τὸ στόμα·** ‖ μετὰ γεν. Λουκ.Ἐπιστ.Κρον.28 **ἰχθύων μὲν ἄγευστοι καὶ ἄσιτοι·** 2) μτφ. ὁ μὴ δοκιμάσας τι, ἄπειρος: Πλάτ.Πολιτ.576Α **ἐλευθερίας καὶ φιλίας ἀληθοῦς τυραννικὴ φύσις ἀεὶ ἄγευστος·** 3) παθ. Ἀριστλ.Ψυχ.2,10 ἀντίθ. **γευστός.**

ἄγευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ φαγών, μὴ γευματίσας.

ἀγεφύρωτος-ον νεώτ. ἐπὶ ποταμοῦ, χάσματος κ.τ.τ. ὁ μὴ συνδεόμενος διὰ γεφύρας· ‖ ὅστις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γεφυρωθῇ· ‖ μτφ. **μᾶς χωρίζει χάσμα ἀγεφύρωτον** (διιστάμεθα εἰς τὰς ἀρχάς μας, εἰς τὰς σκέψεις μας κ.τ.λ.).

ἀγέχορος(ὁ) ὁ ἄγων χορόν, χορηγός: Ἀριστφ. Λυσ. 1281· ὁ Wilam. γρ. **ἡγέχορος.**

ἀγεωγράφητος-ον νεώτ. ὁ μὴ γνωρίζων γεωγραφίαν· 2) ὁ μὴ περιγραφεὶς γεωγραφικῶς: **αἱ ἀγεωγράφητοι χῶραι τῆς Ἀφρικῆς·** ὁ Casaubo ἔπλασε τὸ **ἀγεωγραφησία** ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Ἀθηναίου 2,17.

ἀγεωδαίτητος-ον νεώτ. ὁ μὴ διανεμηθείς, διαιρεθείς, ἐπὶ ἐδάφους: **ἔκτασις ἀγεωδαίτητος.**

ἀγεωμέτρητος-ον Ἀριστλ. ὁ μὴ γινώσκων, ὁ μὴ δεξιὸς περὶ τὴν γεωμετρίαν καὶ τὰ μαθηματικὰ ἐν γένει: **μηδεὶς ἀγεωμέτρητος εἰσίτω,** ἐπιγραφὴ ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ Πλάτωνος κατὰ τὸν Τζέτζην Χιλ.8 973, Ἐπιστ.43. Θλάσκ.Ἐπιστ.121,19,σχολ.Ἀριστείδ. 464,1. Ἐπίρρ. μτγν. **ἀγεωμετρήτως.**

ἀγεωργησία(ἡ) ἔλλειψις γεωργήσεως ἢ κακὴ γεώργησις τῆς γῆς, μσν. ἀγεωργία.

ἀγεώργητος-ον Θεόφρ.Ἐπιγρ. ὁ μὴ γεωργηθεὶς ἢ γεωργούμενος, ἀκαλλιέργητος: **ἀνεώργητας χώρα·** ἀντίθ. **τὰ γεωργούμενα μέρη.** Ἐπίρρ. **ἀγεωργήτως** μτγν.

ἀγεωργίου δικάζεσθαι Φώτ. ἐπὶ ἀμελῶν ἐκμισθωτῶν (μὴ καλλιεργούντων τὸ μίσθιον).

ἄγη(ἡ)(1) δωρ. **ἄγα** ἔκπληξις, θάμβος, φόβος: Ἰλ.Φ 221 **ἄγη μ' ἔχει·** 2) φθόνος, μῖσος, κακία: Ἡρ.6,61 **φθόνῳ καὶ ἄγῃ χρεωμένος.**

ἀγή(ἡ)(2) θραῦσμα, σύντριμμα, τεμάχιον συντριβέντος πράγματος: Εὐρ., Αἰσχ.: **ἀγαὶ ἁρμάτων, -κωπῶν·** 2) **κύματος ἀγή** τὸ μέρος ὅπου συντρίβεται τὸ κῦμα, ἀκτή, παραλία, ἄλλως **κυματωγή·** 3) καμπή, λύγισμα: Ἀρατ.668 **ὄφεως ἀγή·** 4) πληγή Φώτ. ἐκ τοῦ **ἄγνυμι.**

ἀγή(ἡ) ἀγωγή Ἐπιγρ.Χί. (ἐκ τοῦ ἄγω).

ἀγηλατέω Ἡρ., Σοφ. ἐλαύνω τὸ ἄγος, ἀποδιώκω, ἐκβάλλω τὸν ἐναγῆ, τὸν ἔνοχον φόνου ἢ ἱεροσυλίας· κ. **ἀγηλατίζω** ΕΜ. **ἀγηλάτημα**(τὸ) Τζέτζ.Χιλ.13,318, ἔνθα φλυαρεῖ περὶ τοῦ πνεύματος.

ἀγήλατος-ον ὁ τὸ ἄγος ἐλαύνων, ἀποδιώκων: Λυκ.Ἀλ.436 **ἀγήλατος μάστιξ.**

ἀγηλείοιο Ἡσ. λαφυραγωγοῦ.

ἄγημα(τὸ) τμῆμα στρατοῦ, λ. στρατιωτικὴ ἰδιάζουσα παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς Μακεδόσι: **ἄγημα πεζῶν,-ἱππέων·** 2) νεώτ. τμῆμα πληρώματος πολεμικοῦ πλοίου πρὸς ἐκτέλεσιν εἰδικῆς ὑπηρεσίας, συνήθως ἀποβιβαζόμενον εἰς **τὴν** ξηρὰν κ. **ἄγημα πεζοναυτῶν.**

ἀγηνόρειος-α-ον δωρ. **ἀγανόρ-** ἀντὶ **ἀγήνωρ** βλ. λ.: Αἰσχ.Πέρσ.1026 **οὐ φυγαίχμας-ἀγανόρειος,** ἄλλοι γράφουσιν **ἄγαν ἄρειος.**

ἀγηνορέω εἶμαι ἀγήνωρ, ὑπερηφανεύομαι.

ἀγηνορίη(ἡ) Ὁμηρ. τὸ γνώρισμα τοῦ **ἀγήνορος,** ἀνδρεία, θάρρος· 2) ὑπερηφάνεια, ἀλαζονεία θρασύτης.

ἀγήνωρ-ορος δωρ. **ἀγάνωρ** γενναῖος, ἀνδρεῖος, ὁρμητικός : Ἰλ.Β 276 : **ἀγήνωρ θυμός**· ὁμοίως **-πατήρ, -ἵππος**· 2) ὑπερήφανος, ὑπεροπτικός, ἀλαζών : παρ' Ὁμήρῳ **ἀγήνορες Τρῶες, -μνηστῆρες**· 3) μεγαλοπρεπής, λαμπρός : Πίνδ.Ο 9,35 **ἀγήνωρ ἵππας**· ὁμοίως **ἀγήνωρ πλοῦτος, -κόμπος** παρὰ τῷ αὐτῷ· ἐκ τοῦ **ἄγ(αν) ἀνήρ**.

ἀγήραντος-ον ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἀγήρατος βλ. λ.

ἀγήραος(ὁ) συνηρ. **ἀγήρως-ων** : ὁ μὴ γηράσκων, ἀέναος, διαρκής· παρ' Ὁμήρῳ τὰ χειρόγραφα ἔχουσιν **ἀγήραος** κ. **ἀγήρως**, τὸ μέτρον ἐπιδέχεται ἀμφότερα, ὁ Ἀρίσταρχος γρ. **ἀγήρως**· ἀσφαλὲς τὸ **ἀγήρως** ἐν Ὀδ.Ε 218 **σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως**· αἰτ. **ἀγήρων**, εὕρηται καὶ τὸ **ἀγήρω**, (βλ. Van Leeuwen ἐν Enchir. § 62).

ἀγηρασία(ἡ) μτγν. δημ. **ἀγερασιά** τὸ νὰ εἶναί τις ἀγήρατος, διαρκὴς νεότης, ἀκμή.

ἀγήρατον(τὸ) εἶδος **βοτάνης** πικρᾶς, ἀρωματικῆς, ἡ θύμβρα, origenum onites Διοσκ.4,58 κ. παρὰ Θεοφρ.

ἀγήρατος(ὁ) ἀγήρως Σιμων.Ἐπ.118 κώδ. **ἀγήρατας** (Εὐρ.) παρ' Ἀθην.61Β, Kaibel Epigr.547,3. 1084.3,35Α· **ἀγήρατον κλέας**, Εὐρ. ΙΑ 567 ἀνθ' οὗ γρ. **ἀγήραον**, Kaibel 634 **ἀγήρατας** ἀθανάτη τε, ἔνθα γρ. **ἀγήραας** (ἴδε Schulze Q. Ep.225· ἐκ τοῦ **γηρᾶν**, πρβ. **ἐπάρατος, δυσπέρατος**· 2) **ἀγήρατος**(ὁ) εἶδος λίθου πρός στίλβωσιν τῶν ὑποδημάτων· 3) θύμβρα Ψευδοδιοσκ.3,37.

ἀγηροκόμητος-ον μσν. ὁ μὴ γηροκομούμενος ἢ μὴ γηροκομηθείς.

ἀγής-ές ὁ τοῖς θεοῖς **καθιερωμένος, ἐπάρατος** Ἱππῶν.ἀπ.4,1)· ἐναγής.

ἀγής-ές **εὐαγής**, λαμπρός, καθαρὸς Ἐμπεδ.47 **ἀγὴς κύκλος** ὁ ἥλιος.

ἀγησίλαος(ὁ) **ἄλλως** ἀγεσίλαος βλ. λ.

ἀγησίχορος-ον ὁ ὁδηγῶν τὸν χορόν, **ἡγησίχορος**.

ἀγήτευτος-ή-ό ὀρθότ. **ἀγύτευτος** βλ. λ.

ἀγητός-ή-όν **ἀγαστός, θαυμαστός** : Ἰλ.Ε 787 κ.ἀ. **εἶδος ἀ.**, Ὑμ.Ἀπ.198 **εἶδος ἀγητή**, Ἀνακρεόντ.53,36 **ἀ. ἔρανος**, βλ. Schulze Q.E.σ.449.

ἀγιαγκάθι(τὸ) δημ. ἀγριόχορτον φαρμακευτικὸν δύο εἰδῶν, βοταν. κνίκος ἢ ἱεράκανθα καὶ κνίκος ὁ συριακός· συνών. **ἀσπράγκαθο, καλάγκαθα**.

ἀγιάζι(τὸ) δημ. (τουρκ.). τὸ ἐν αἰθρίᾳ χειμῶνος πρωινὸν ψῦχος, ἰδίᾳ μετὰ ἐλαφροῦ ἀνέμου : δ. τραγ. **ὅλοι φτωχοὶ καὶ πλαύσιοι καὶ καλομαθημένοι μέσα στ' ἀγιάζι ξενυχταῦν γυμνοὶ κι ἀνεζωσμένοι**· ‖ πάχνη : δ. τραγ. **ὁ κρίνος ἔχει ἐννιὰ ἀδερφοὺς κι ἀνοίγουν μὲ τ' ἀγιάζι**.

ἁγιάζω ΠΔ,ΚΔ καθιστῶ τινα ἅγιον, ἱεράν : **ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου**, « ἡγιασμένον ὕδωρ » ὁ ἁγιασμός· 2) δημ. ραντίζω δι' ἡγιασμένου ὕδατος : **ἁγιάσε ὁ παπᾶς τὸ σπίτι**· ‖ ἀμτβ. γίνομαι ἅγιος : **νὰ ἁγιάσῃ ἡ ψυχὴ τῶν ἀπαθαμένων σου, ἐμαρτύρησε καὶ ἅγιασε**, παροιμ. **ἅγιασε ὁ μαχαιροκλέφτης καὶ πουλᾷ σκαυριαλεπίδες**, φρ. λογοπαιγν. **δὲν ἁγιάζει ὁ ταβερνιάρης**· ‖ μτχ. **ἁγιασμένος** ὁ ἁγιασθείς : **ἁγιασμένος τόπος**· ὁ γενόμενος ἅγιος : **ψυχὴ ἁγιασμένη, κόκκαλα ἁγιασμένα**.

ἀγιάλωπος(ὁ) δημ. αἰγίλωψ βλ. λ.

ἀγιάνης(ὁ)(1) δημ. (ἀραβ.) αὐθέντης, ἄρχων, ἡγεμών.

ἀγιάνης(2) κ. ἀγιανίτης(ὁ) δημ. ἀγριόχορτον ἰατικόν, ἀγριοβασιλικός, βοταν. (salvia sclarea), πρβ. γοργογιάνης.

ἀγιανίτης(ὁ) δημ. πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν στρουθοειδῶν, ἐρυθανὶς ἢ πυραλίς, ἐρύθακος ὁ ἐρυθρόλαιμος· συνών. δημ. **πυρουλᾶς** (ὁ), **χειμωνιάτης**.

ἀγιανίτης(ὁ) δημ. ἐλελίσφακος ὁ ἐρυθρανθής.

ἀγιαννόχορτο(τὸ) δημ. φυτὸν φλόμος τῆς Σίλφης.

ἀγίανος-η-ο δημ. ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ γιάνῃ, ἀνίατος, ἀγιάτρευτος.

ἀγιαντρέας(ὁ) δημ. ἄλλοῦ ὁ μὴν Νοέμβριος καὶ ἀλλοῦ ὁ Δεκέμβριος διὰ τὸ ὅτι ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τελεῖται τὴν 30 Νοεμβρίου, μεταίχμιον τῶν δύο μηνῶν.

ἀγιαντώνης(ὁ) δημ. ἐπιθετικῶς καὶ παραστατικῶς (ἐξ ἀναλογίας πρὸς τὴν ἰσχνότητα τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου) ὁ λιπόσαρκος, ὁ ἐξηντλημένος : κατ. **βουβαμὸς τ' ἁγι' Ἀντωνιοῦ** (νὰ πόθῃς ἀφασίαν ὡς ὁ ἅγ. Ἀντ.), γνωμ. **κακὴ ραυπὴ τ' ἁγι' Ἀντωνιοῦ** (διότι κατὰ τὰ μέσα Ἰαν. πολλάκις βαρυχειμωνιάζει).

ἀγιαπαρθένο(ἡ) δημ.ἐπίθ. τῆς Παναγίας : δ.τραγ. **ἡ Παναγιὰ τὸν γέννησεν | ἡ ἁγιαπαρθένο τὸν ἀνέστησεν**, φρ. **κάνει τὴν ἁγιαπαρθένο** (ἐπὶ γυναικὸς ὑποκρινομένης τὴν ἀθῶαν καὶ σεμνήν)· συγγ. **φραγκοπαναγιά**.

ἀγιαποστολιάζω δημ. ἑορτάζω, πασχάζω μετὰ τὴν νηστείαν τῶν ἁγ. Ἀποστόλων (λέγ. καὶ κατ' ἐπέκτασιν) **ὅλο κι ἀγιαποστολιάζεις** (συμποσιάζεις)· συγγεν. **ξεφαντώνω, τὸ ρίχνω ἔξω, χαροκοπάω**· 2) διαλύω τὸν πρὸς τυροκομίαν ποιμενικὸν συνεταιρισμόν, ἀποσύρων τῆς ἀγέλης τὰ πρόβατά μου καὶ λαμβάνων τὴν μερίδα μου τυροῦ· συνών. ξεκοινιάζω. Ἐντ. **ἀγιαποστόλιασμα** ἡ μοιρασιά.

ἀγιάρι(τὸ) δημ. (ἀραβ. τουρκ.) ἀκριβὴς λειτουργία μηχανήματος ἢ ζυγοῦ : **χάλασε τ' ἀγιάρι τοῦ ρωλογιοῦ, ἔκανα τὸ καντάρι ἀγιάρι** (ἐκανόνισα τὴν ἀκρίβειαν τοῦ στατῆρος)· κ. μτφ. φρ. **κάνει ἀγιάρι τὸ νοῦ του** (διανοεῖται τι ἐπακριβῶς)· 2) δοχεῖον οἰνοπνευματώδους ποτοῦ ἔχον ὡρισμένην χωρητικότητα· ‖ ἡ χωρητικότης ἀγγείου : **μιὰ ὀκὰ εἶναι τ' ἀγιάρι τοῦ φλασκιοῦ μου**.

ἁγίασις(ἡ) δημ. ἁγίαση· ἡ ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων.

ἁγιασμα(τὸ) **δημ.** ὁ ἁγιασμός : φρ. **τὸν χουρσούζη οὔτε τ' ἅγιασμα ὠφελεύει**· 2) τὸ δεύτερον ὑποδεέστερον γλεῦκος ἐκ στεμφύλων λαμβανόμενον διὰ προσθήκης ὕδατος· 3) κατ' εὐφημ. ὁ μικρομύκης βοτρυΐτης, botrytis bassiaca, ὁ προξενῶν τὴν νόσον τοῦ μεταξοσκώληκας μυκητίασιν· συνών. **ζαχαρωτή, μούχλα**.

ἁγίασμα(τὸ) ἁγιαστήριον : ΠΔ Ἀμ.7,13 **ἁγίασμα βασιλέως καὶ οἶκος βασιλείας ἐστι**, Ψαλμ. 113,2 **ἐγενήθη Ἰουδαία ἁγίασμα αὐτοῦ**· 2) ἡ θεία μετάληψις· 3) μσν. κ. δημ. λεγόμ. κ. ἁγιάσμα τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ, ἁγιασμός : Κ.Πορφ.Βασ.Τ 141,13 (Βόν.) **λαβὼν ὁ πατριάρχης ἁγίασμα ἐπιχέει ἐπὶ ταῖς χερσὶ τοῦ βασιλέως**, παροιμ. **πιέ, γάδαρε, ἁγιάσμα** (ἐπὶ τοῦ παρ' ἀξίαν τιμωμένου κ. ἄλλως ἐπὶ τοῦ **ἐξαναγκαζομένου**), **τὸ μεγάλο ἁγιάσμα** (τῶν Θεοφανείων), δ.τραγ. **ἐγὼ σὲ θέλω νά 'ρχεσαι τὶς τρεῖς γιορτὲς τὸ χρόνο | τὴ Γέννηση γιὰ τὸ Χριστό, τὰ Φῶτα γιὰ τ' ἁγιάσμα**· 4) ὀλίγον ὕδωρ ἀναβλύζον ἢ ρέον πλησίον παλαιοῦ ἐξωκκλησίου, θεωρούμενον ἡγιασμένον· 5) ἰαματικὰ μεταλλικὰ ὕδατα : **πηγαίνουν στ' ἁγιάσματα κι ἀφήνουν τὴ ζούρα τους** (ἀσθένειαν)· 6) τόπος ἱερός· 7) μύρον ἀναβλύζον ἐκ τοῦ σώματος ἁγιάσαντος : εὐχὴ **ἁγιάσμα νὰ βγάν' τὰ κόκκαλά σου**· 8) νόμισμα βυζαντινόν, φέρον ἐγχαραγμένον σταυρὸν καὶ ἀποδιδόμενον εἰς τὸν ἅγ. Κωνσταντῖνον, συνήθως χρησ. ὡς **φυλαχτό**, συνών. **ἁγιοκωνσταντινάτο**· 9) εἰρωνικῶς, τὸ εἰς τὸν οἶνον προστιθέμενον ὕδωρ.

ἁγιασματάρι(τὸ) δημ. τὸ δοχεῖον, ὅπου τίθεται ὁ ἁγιασμός.

ἁγιασματάριον(τὸ) μικρὸν ἐκκλησιαστικὸν βιβλίον περιέχον τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μικροῦ ἁγιασμοῦ καὶ ἄλλας εὐχάς· 2) δοχεῖον, ἐν ᾧ τίθεται ἁγιασμός.

ἁγιασματερό(τὸ) δημ. βλ. ἁγιασματάρι.

ἁγιασμένα δημ. ἐπιρρ. ἁγίως, εὐσεβῶς, ἁγνῶς.

ἁγιασμός(ὁ) μτγν. ἐν ΚΔ,ΠΔ κ. ἐφεξ. ἁγιοποίησις, ἀφιέρωσις προσώπου ἢ πράγματος **εἰς τὸν**

Θεόν, κυρίως δι' εὐχῶν· || **καθαρμὸς τῆς καρδίας** τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀναγέννησις αὐτοῦ διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· 2) ἡ δι' εὐχῶν τοῦ ἱερέως ἁγίασις τοῦ ὕδατος· || **αὐτὸ τὸ** ἡγιασμένον ὕδωρ.

ἁγιαστήρα(ἡ) κ. **ἁγιαστούρα** δημ. τὸ δι' οὗ ὁ ἱερεὺς ραντίζει τοὺς πιστοὺς μὲ ἡγιασμένον ὕδωρ, συνήθως θαλλὸς βασιλικοῦ.

ἁγιαστήριον(τὸ) τόπος ἱερός, ναός : ΠΔ Ψαλμ. 72,17 **ἕως εἰσέλθω εἰς τὸ ἁγιαστήριον τοῦ Θεοῦ.**

ἁγιαστία(ἡ) ἡ ἁγιωσύνη, ἡ καθαρότης : ΠΔ Μακκ. 4,7,9 **τὴν ἁγιαστίαν σεμνολογήσας οὐ κατέλυσας.**

ἁγιαστικός-ή-όν μτγν. ὁ ποιῶν, καθιστῶν τι ἤ τινα ἅγιον, καθαρόν : **ἁγ. μύρον, ἁγ. δύναμις.**

ἁγιάτικος-η-ον δημ. ὁ εἰς ἅγιον ἢ ναὸν ἢ μόνην ἀφιερωμένος· συνήθ. τὸ ἀφιερούμενον κτῆμα ἢ ζῷον : **ἄκληρος ἦταν κι ἔταξε τὰ χτήματά του ἁγιάτικα,** γνωμ. **τὸ ἁγιάτικο κι ἑφτὰ φορὲς νὰ πλερωθῇ πάλι ἁγιάτικο εἶναι,** κατ. **ἁγιάτικο νὰ μείνῃ !** (ἀδέσποτον νὰ γίνῃ τὸ κτῆμα)· 2) τὸ οὐδ. **ἁγιάτικο** (ὡς οὐσιαστ.) κατηραμένον : **ὄξω ἁγιάτικα !** (πρὸς ζῷα).

ἁγιάτρευτος-η-ο δημ. ἀνίατος, ὁ μήπω θεραπευθείς, ποὺ δὲ γιατρεύεται ἢ ποὺ δὲ γιατρεύτηκε ἀκόμη : **ἁγιάτρευτη ἀρρώστια, δ.** τραγ. **μὲ τὴν πληγή του ἁγιάτρευτη σηκώθηκε νὰ φύγῃ** κ. μτφ. **ἁγιάτρευτος καϋμός.**

ἁγιαφόρος-ον ὁ τὰ ἅγια, τὰ ἱερὰ φέρων ἱεραφόρος Ἐπιγρ.

ἀγίγαρτος-ον Θεόφρ. ἐπὶ σταφυλῶν, ἄνευ γιγάρτων, χωρὶς κουκούτσια, βλ. γιγαρτίζω.

ἁγίζω ἀφιερῶ, καθαγιάζω, προσφέρω : Σοφ.ΟΚ 1495(λυρ.) **τυγχάνεις θεῷ βούθυτον ἑστίαν ἁγίζων** (προσφέρεις θυσίαν βοὸς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ), Διον. Ἀλ. **ἀπαρχὰς ἁγ.**· || παθ.Πίνδ.Ο 3,19 **βωμοὶ ἁγισθέντες** (καθαγιασθέντες, πληρωθέντες θυσιῶν)· || **ἁγίζομαι** ἀντὶ ἅζομαι Ἀλκμ.123.

ἀγινέω ἐπ. κ. Ἰων. ἀντὶ **ἄγω** ὁδηγῶ, φέρω : Ἰλ. Σ 493 **νύμφας** ἠγίνεον **κατὰ ἄστυ**· || μεταβιβαστικῶς : Ἡρ. 7,33 **γυναῖκας εἰς τὸ ἱρὸν ἀγινεόμενος.**

ἄγινος-η-ο κ. **ἄγενος** δημ. ὁ μήπω ὡριμάσας, ὁ ἔτι ἄωρος, ἀγίνωτος, βλ. λ. : **τὰ γεννήματα εἶν' ἀκόμη ἄγινα, σταφύλια ἄγενα**· || ὁ μὴ φημένος ἐπαρκῶς· συνών. **ἀγίνωτας**· || μτφ. ἄπειρος, ἀστόχαστος : παροιμ. **ἄγενος ὁ πραματευτὴς καὶ προκοπὴ δὲν ἔχει.**

ἀγίνωτος-η-ο δημ. κ. **ἀγένωτος** ὁ μὴ φθάσας εἰς ὡριμότητα, ἄωρος ἔτι, ἰδίᾳ ἐπὶ καρπῶν : **ἀγίνωτα σῦκα,-σταφύλια**· || **ἀγίνωτα ψωμί** (ὁ μὴ ὑποστὰς τελείως τὴν ζύμωσιν ἄρτος).

ἁγιοβασιλιάτικος-η-ο δημ. ὁ τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Βασιλείου, πρωτοχρονιάτικος : **ἁγιοβασιλιάτικα δῶρα,-παιγνίδια, ἁγιοβασιλιάτικη πήτα** (ἡ περιέχουσα νόμισμα, ἡ τεμαχιζομένη καὶ εἰς ὁμοτραπέζους διανεμομένη τὴν πρώτην ὥραν τῆς πρωτοχρονιᾶς). Ἐπίρρ. χρον. ἦρθες ἁγιοβασιλιάτικα **νὰ μᾶς βρίσῃς,** συνών. **πρωτοχρονιάτικα.**

ἁγιόβλαστος(ὁ) μσν. ὁ ἔχων θείαν καταγωγήν.

ἁγιοβότανο(τὸ) δημ. φυτόν, ἀψίνθιον τὸ θαμνῶδες, τῆς τάξεως τῶν συνθέτων· συνών. **ἀφιθιά.**

ἁγιογδύτης(ὁ) δημ. ὁ οἱονεὶ καὶ τοὺς ἁγίους ἐκδύων, ἐπιθυμητὴς τῶν ἀλλοτρίων, τοκογλύφος, κλέπτης, ἱερόσυλος.

ἁγιογραφία(ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ἁγιογράφου· || εἰκὼν ἁγίου ἢ χριστ. ἱεροῦ θέματος.

ἁγιογραφίζω δημ. ἀπεικονίζω, παριστάνω πρόσωπον ἢ πρᾶγμα δι' εἰκόνος ἢ διὰ λόγου (κατὰ μεταπλ. ἐκ τοῦ συνων **ζωγραφίζω**) : δ.τραγ. **κάθεται βασιλόπουλα καὶ μῆλα ἁγιογραφίζει,** ΣΖαμπ Ἄσμ δημ 739 **τοὺς ὡραιότατους ναοὺς τοὺς ἁγιογραφισμένους.**

ἁγιογράφισμα(τὸ) δημ. ζωγράφισμα . ΑΜανούσ. τραγ.2,80 **ἀπάνω στ' ἁγιογράφισμα ἀγάπη του ἐνθυμήθη.**

ἁγιογράφος(ὁ) νεώτ. ζωγράφος ἁγίων εἰκόνων, ἁγιογράφος.

ἁγιόγραφος-ον ὁ ὑπὸ ἁγίων γεγραμμένος : Διον. Ἀρ. **ἁγιόγραφοι δέλτοι**· || **ἁγιόγραφα**(τὰ) ὡς οὐσ. τὰ ἱερὰ βιβλία, ἡ Π.Διαθήκη.

ἁγιοδημητριάτης(ὁ) κ. ἐνιαχοῦ **ἁγιοδημήτρης** δημ. ὁ μὴν Ὀκτώβριος διὰ τὴν κατ' αὐτὸν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

ἁγιοδημητριάτικο(τὸ) δημ. τὸ χρυσάνθεμον, συνήθ. εἰς πληθ.

***ἁγιόδουλοι**(οἱ) ἅγιοι δοῦλοι, οἱ ἅγ. πατέρες **Act. et Dipl.E,15.**

ἁγιοδόχοι θῆκαι μσν. αἱ δεχόμεναι τοὺς ἁγίους.

ἁγιοδρόμος-ον μσν. ὁ ἐν ἁγιότητι περιπατῶν.

ἁγιοκέρι(τὸ) δημ. λαμπὰς ἀπὸ κηρὸν μελίσσης : φρ. **χλώμιασε σὰν ἁγιοκέρι**· || ἡ μᾶζα κηροῦ μελίσσης· 2) τὸ φυτὸν χοῦα ἡ σαρκώδης, ἔχον ἄνθη κηρώδους ὄψεως Γεννάδ.1037· συνών. **κεράκι.**

ἁγιόκλημα(τὸ) βλ. **αἰγόκλημα.**

ἁγιοκλίτης Ἐπιμ.Ἡρωδ:αν.

***ἁγιοκοίμητος-ον** Act.et Dipl. 4,428 **ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας τοῦ ἀοιδίμου καὶ ἁγιοκοιμήτου πατρός.**

ἁγιοκτόνος-ον μσν. ὁ τοὺς ἁγίους κτείνων.

ἁγιολεκτέω μσν. προσαγορεύω τινὰ **ἅγιον.**

ἁγιολόγιον(τὸ) κατάλογος τῶν ἁγίων : **τὸ ἁγιολόγιον τοῦ μηνός.**

ἀγιομάτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ γευματίσας.

ἁγιομνήσιον(τὸ) μσν. ἁγία ἀνάμνησις, ἱερὰ μνήμη.

ἁγιονικολοβάρβαρα(τὰ) δημ. αἱ τρεῖς συναφεῖς ἑορταὶ ἁγίων Βαρβάρας, Σάββα καὶ Νικολάου, τὴν 4,5 καὶ 6 Δεκεμβρίου· ἄλλως κ. **ἀϊνικολοβάρβαρα, νικολαβάρβαρα** : γνωμ. **τ' ἀϊνικολοβάρβαρα** ἢ θὰ **βρέχῃ** ἢ **θὰ** χιονίζῃ κ. **τ'** ἁγιονικολοβάρβαρα **πηδᾷ ὁ λαγὸς στὰ κάφαλα.**

ἁγιοποιέω μσν. ἁγιάζω, ἀναγορεύω τινὰ **ἅγιον,** κάμνω τινὰ ἢ τι ἅγιον Φώτ.

ἁγιοποίησις-εως(ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπίσημος ἀνακήρυξις μετὰ θάνατον προσώπου τινὸς ὡς ἁγίου.

ἁγιοποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν τι ἅγιον, ὁ ἁγιάζων.

ἁγιοπολίτης(ὁ) ὁ ἐκ τῆς ἁγίας πόλεως (Ἱερουσαλὴμ) ὤν, πρβ. Ματθ.4,5.27,53 **ἁγία πόλις Ἱερουσαλήμ.**

ἁγιοπούλλι(τὸ) τὸ πτηνὸν ψὰρ ὁ ροδόχρους (pastor roseus) ἄλλως **ἀκριδοφάγος.**

ἁγιοπρεπής-ές μσν. ὁ τοῖς ἁγίοις πρέπων : **ἁγιοπρεπεῖς λόγοι.** Ἀφηρ. **ἁγιοπρέπεια.** Ἐπίρρ. **ἁγιοπρεπῶς.**

ἁγιοργίτης(ὁ) κ. **ἀϊγιοργίτης** δημ. ὁ προωρισμένος νὰ σφαγῇ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγ. Γεωργίου ἀμνός, τοῦ ὁποίου ἰδίως ἐξετάζουν τὸ ὀστοῦν τῆς δεξιᾶς ὠμοπλάτης διὰ νὰ προμαντεύσουν : δ.τραγ. **νὰ τρῶν καρύδια, μύγδαλα, μεζὲ ἀπ'** ἁγιοργίτη· 2) ᾆσμα ᾀδόμενον κυρίως τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγ. Γεωργίου· 3) ὁ μὴν Ἀπρίλιος· 4) ἐνιαχοῦ (παρὰ τοῖς Ποντίοις) ὁ μὴν Νοέμβριος : **στὸ ἔμπα τ' ἁγιοργίτη.**

ἁγιοργίτικο(τὸ) φυτόν, χαμαίμηλον τὸ κοινόν.

ἁγιορείτης(ὁ) δημ. μοναχὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

ἁγιορείτικος-η-ο ὁ τοῦ Ἁγ. Ὄρους : **ἁγιορείτικα φουντούκια, ἁγιορείτικη εἰκόνα.**

ἁγιόρριζας-ον μσν. ὁ ἐξ ἁγίας ῥίζης, γενεᾶς καταγόμενος.

ἅγιος-α-ον ἱερός, σεπτός : Ἡρ.2,41 **Ἀφροδίτης ἱερὸν ἅγιον,** αὐτ.44 **ἱερὸν Ἡρακλέους ἅγιον,** Ἰουλ.389Α **τῆς ἁγιωτάτης θεᾶς Δήμητρος**· 2) ἐκκλ. ὁ ἀπηλλαγμένος ἁμαρτιῶν, ὁ ἁγνὸς πάσης κακίας, προσηγορία κατ' ἐξοχὴν τοῦ Θεοῦ : **ἅγιος ὁ Θεός**· || τῶν ἀγγέλων, τῶν προφητῶν τῶν ἀποστόλων καὶ καθόλου τῶν θεάρεστον βίον ζησάντων καὶ τῶν μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας· || παντὸς πράγματος ἔχοντος ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὴν λατρείαν :

« ἡ ἁγία τράπεζα », « τὸ ἅγιον ποτήριον », « οἱ ἅγιοι τόποι » κ.τ.λ.· 3) συνεκδ. εὐσεβής, ταπεινόφρων, ἄκακος : **ἅγιος ἄνθρωπος, κανενὸς κακὸ δὲν κάνει·** 4) προσηγορία ἢ καὶ τίτλος ἐκκλησιαστικῶν προσώπων, ἤδη ἀπὸ τοῦ 4ου αἰῶνος : **τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ ἐπισκόπῳ Ἀθανασίῳ·** 5) ὡς οὐσ. « ὁ ἅγιος Ἀθηνῶν,-Σπάρτης » ὁ μητροπολίτης Α.Σ.· 6) ὁ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καθηγιασμένος : **τοῦ ἐν ἁγίαις πατρὸς ἡμῶν Σάββα·** || δημ. γνωμ. **μήτε τοῦ ἅγιου τάξε κερὶ μήτε τοῦ μικροῦ παιδιοῦ κουλούρα** κ. ἄλλως **μωροῦ κι ἁγιοῦ μὴν τάξῃς κι ἂν τάξῃς μὴ γελάσῃς, ἅγιος** ποὺ **δὲ θαματουργεῖ μάϊδε καὶ δόξαν ἔχει** (ἐπὶ μὴ εὐεργετικῶν ἀνθρ.), **τὸν ἅγιο τὸν ὁποὺ 'χω τὴ δόξα του τὴν ξαίρω** (γνωρίζω τοὺς μεθ' ὧν συναλλάσσομαι), παροιμ. **φτωχὸς ἅγιος δόξα δὲν ἔχει, κλέφτης καὶ γυναικᾶς ἅγιοι δὲ γίνονται, ἅγιος ἀπ' ἅγιο διαφέρει,** φρ. **ἅγιο τὸν ἔκανα νὰ ρθῇ** (ἐπιμόνως τὸν παρεκάλεσα), **κάνει τὸν ἅγιο** (ἐπὶ ὑποκρινομένου τὸν ἐνάρετον), **καθένας μὲ τὸν ἅγιο του** (ἐπὶ διχογνωμούντων)· || **τὰ ἅγια τῶν ἁγίων,** ὁ ἱερώτερος τόπος τοῦ ναοῦ, λατ. sancta sanctorum· 7) ἐπὶ κακῆς σημασίας ἐξάγιστος, ἐπάρατος, ἐναγής : Κρατ.373. Ἐπίρρ. **ἁγίως** : Ἰσοκρ.Βούσ.25 **ἁγίως περὶ ταῦτα καὶ σεμνῶς ἔχουσιν,** τ.ἔ. εὐσεβῶς, ὁσίως· || ὑπερθ.Δημ.23,74 **δικαστήριον, ὃ πάντων ἁγιώτατα ἔχει καὶ φρικωδέστατα** (μιαρώτατα)· καὶ δημ. **ἅγια** : φρ. **καλὰ καὶ ἅγια ἔκαμες** (πολὺ σωστὰ ἔκαμες).

ἁγιοσορίτισσα(ἡ) μσν. κ. δημ. ἡ φύλαξ τοῦ Ἁγίου Τάφου, ὄνομα ἐκκλησίας τῆς Παναγίας, Κωδῖν. 227,4.

ἁγιοταφίτης(ὁ) δημ. μοναχὸς τοῦ Ἁγίου Τάφου·

ἁγιοταφίτικος-η-ο ὁ τοῦ Ἁγίου Τάφου ἢ ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος : **ἁγιοταφίτικος σταυρός, -ο κερί, ἁγιοταφίτικο μοναστήρι, -ο μετόχι·** || μτφ. ὁ προσφιλὴς ὡς πολύτιμος : δ. τραγ. **ἁγιοταφίτικε σταυρὲ καὶ χῶμα τ' Ἅγιου Τάφου | ἐμάθανε πὼς σ' ἀγαπῶ καὶ μετὰ μένα τά 'χουν.**

ἁγιότης-ητας(ἡ) ΠΔ,ΚΔ τὸ γνώρισμα τοῦ ἁγίου, ἱερότης, ἁγνότης, ἄλλως **ἁγιωσύνη·** || **ἡ ἁγιότης σου, ἡ ὑμετέρα ἁγιότης** προσηγορία πρὸς τιτλοφορούμενον διὰ τοῦ ἁγίας.

ἁγιοτρισ(σ)ολογέω μσν. ψάλλω τὸν τρισάγιον ὕμνον.

ἁγιοτρύφωνας(ὁ) δημ. αὕτω καλεῖται ἐν Αἰτωλίᾳ ὁ μὴν Φεβρουάριος.

ἁγιούλι(τό) βλ. **γιούλι.**

ἁγιουτάρω δημ. (ἰταλ.) βοηθῶ, ἐπικουρῶ, ἐνισχύω, ἐνθαρρύνω. Οὐσ. ἁγιοῦτο(τό) : **δὲν ἔχω ἀπὸ πουθενὰ ἁγιοῦτο.**

ἁγιοφανής-ές μσν. ὁ φαινόμενος ὡς ἅγιος.

ἁγιόφθογγος-ον(ὁ) μσν. ὑπὸ ἁγίου φθεγγόμενος.

ἁγιοφόρος-ον μσν. ὁ πλήρης ἁγιότητος.

ἁγιοχορεῖαι(αἱ) μσν. χορεῖαι ἁγίων, πρβ. διὰ σύνθ. **λιθοσωρεία.**

ἁγιόψυχος-η-ο δημ. ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ ψυχὴ εἶναι ἁγί'', ἀγαθός, σεμνὸς κυριολεκ. κ. εἰρων.

ἁγισμός(ὁ) προσφορὰ εἰς νεκρούς, **ἐναγισμός** : Διόδ.4,39,1 **ποιήσαντες ἁγισμούς.**

ἁγιστεία(ἡ) Ἰσοκρ. Πλάτ.κ.ἄ. λατρεία, ἱεροτελεστία· 2) ἡ ἁγιωσύνη, ἡ καθαρότης Φώτ.· πολλάκις παρὰ Φίλωνι.

ἁγίστευμα(τό) Προκ.π.κτισμ.1,4,17 τ. ἱερός· || ναός.

ἁγιστεύω ἱερουργῶ, ἐπιτελῶ θυσίας, ἱεροτελεστίας Ἀπολύτ.Πλάτ.Νόμ.757Β, **ὁ μέλλων ἁγιστεύσειν** : Τίμ.Πλάτ.Λεξ. **ἁγ. ἱεραθυτεῖν·** || παθ.Φίλ. **ὅσα ἄλλα ἁγιστεύεται** (ὅσαι ἄλλαι ἱεροτελεστίαι τελοῦνται), Στράβ.417 **χωρία ἁγιστευόμενα** (δι' ἱεροτελεστιῶν λατρευόμενα)· 2) μετ' αἰτ. ἐπιτελεῖν τι : Διον.Ἀλ.1,40 **ἁγ. τὴν ἱερουργίαν·** 3) ζῶ ἁγνῶς, εἶμαι ἁγνός, καθαρὸς τὰς χεῖρας αἵματος, ἁγιάζω Φώτ : Εὐρ.Βάκχ.74 **βιοτὰν ἁγιστεύει.** Δημ.59,78 **ἁγιστεύω καὶ εἰμὶ καθαρὰ καὶ ἁγνὴ** κ.τ.λ., βλ. **ἁγνεύω, καθαριεύω, ἁγνός·** 4) καθαίρω, ἐξαγνίζω Παυσ.10,6,7 ἀμφ.

ἁγιστήριον(τό) περιρραντήριον Ἐπιγρ.

ἁγιστός ΕΓουδ. λ. ἁγιστεία.

ἁγιστύς(ἡ) τελετή, Καλλ.Ἀπ.8,3 Pff. **ἄγων ἐπέτειον ἁγιστύν·** φιληδεῖ ὁ Καλλ. τοῖς εἰς -**τύς** οὐσ., οἷον **ἀλητύς, γελαστύς, διωκτύς, μαστύς,** πληκτύς, ἀφραστύς.

ἁγιωδέστατα Φίλ.1.675, ὁ Wendland 2,278 διορθοῖ **ἁγιώτατον.**

ἁγιώδης-ες μτγν. ἅγιος.

ἁγιώνυμος-ον ὁ ὠνομασμένος ἅγιος.

ἁγιωσύνη(ἡ) μτγν. βλ. ἁγιότης.

ἁγιωτικά(τά) δημ. τὰ εἰκονίσματα τῶν ἁγίων καὶ ἐν γένει πᾶν πρᾶγμα σχετιζόμενον μὲ τὴν θρησκείαν.

ἁγιωτικαὶ εἰκόνες μσν. εἰκόνες ἁγίων, εἰκονίσματα· || εἰκονίσματα ἡγιασμένα.

ἀγκαδιάζω δημ. κ. **ἀγκαθιάζω** ἐξετάζω ἐπιμόνως, ἐρευνῶ μετὰ κόπου πρὸς ἐξακρίβωσιν ἢ ἀνεύρεσιν παρατηρῶ : **ἀγκάδια(-σε) νὰ βρῇς τὸ κλειδί,** δ.τραγ. **ξαίρεις ἐμὲ τὴ μάννα μου, γνωρίζεις τὴ γενιά μου | ἀγκάδιασ' τὰ μοισίδια μου κι ἴδὲ τὴ συντυχιά μου** (παρατήρησε τὰ χαρακτηριστικά μου καὶ ἴδὲ τοὺς τρόπους μου, τὴν ὁμιλίαν μου).

ἀγκαζάρω δημ. ὁρίζω δι' ἐμαυτόν, κ. προσκαλῶ εἴς τι, λαμβάνω ὑπόσχεσιν : ἀγκαζάρησα **τὴν κυρία γιὰ τὸν ἑπόμενο χορό·** || οἱονεὶ ἐπιτάσσω : ἀγκαζάρω **τὴν ἐφημερίδα, -τὸ ἁμάξι.**

ἀγκάζομαι ἐπ. λαμβάνω εἰς τὰς ἀγκάλας μου : Ἰλ. Ρ722 **νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο** (ἐκ τοῦ **ἀγκάς**).

ἀγκάθα(ἡ)(1) δημ. κ. ἄγκαθας μεγεθ. τὸ μεγάλο ἀγκάθι κ. ἁπλῶς τὸ ἀγκάθι : **μοῦ μπῆκε μιὰ ἀγκάθα στὸ πόδι·** || μτφ. ἀνησυχία, δύσκολος περίστασις : φρ. **κάθεται πάνω στὶς ἀγκάθες** κ. ἡ ραδιουργία : φρ. **τοῦ σκάρωσε μιὰν ἀγκάθα·** 2) ἡ σπονδυλικὴ στήλη, ἡ ραχοκοκκαλιὰ (ἤδη παρὰ τοῖς ἀρχ. ἡ αὐτὴ λ. **ἄκανθα**).

ἀγκάθα ἄσπρη(ἡ) (2) φυτόν, τὸ κίρσιον, ἡ ἄκορνα· συνών. **ἀγριάγκαθα, ἀσπράγκαθα, κουκκαυτσάγκαθο, σεϊτάγκαθα.**

ἀγκαθάκι(τό) δημ. μικρὸ ἀγκάθι· || κ. μτφ

ἀγκάθαρος(ὁ) δημ. τὸ φυτὸν φλομὶς ἡ θαμνώδης (phlomis fruticosa).

ἀγκαθᾶς(ὁ) δημ. φυτόν, καρλινία ἡ κομμεοφόρος τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae) : δ. τραγ. **βοτάνια τὸν ἐπότιζαν γιὰ νὰ τὸν φαρμακώσουν, τὸν ἀγκαθᾶ καὶ τὸ ζουφρὸν καὶ τὸ πικραμαραύλι.**

ἄγκαθεν ἐπίρρ. εἰς τὰς ἀγκάλας : Αἰσχ.Εὐμ.80 **ἄγκαθεν λαβὼν βρέτας·** ἐπὶ τῶν ἀγκώνων Αἰσχ.Ἀγ.3.

ἀγκαθένιος-ια-ο δημ. ἀκάνθινος.

ἀγκαθερός-ή-ό δημ. ἀκανθώδης, ἔχων πολλὰς ἀκάνθας· **χωράφι ἀγκαθερό, φάρι ἀγκαθερό.**

ἀγκάθι(τό)(1) δημ. ἡ βελονοειδὴς ἔκφυσις φυτῶν τινων, ἀκάνθιον : ἐπῆγα **στὸ λόγγο καὶ γέμισαν τὰ χέρια μου ἀγκάθια, τὰ ρόδα ἔχουν ἀγκάθια·** || μτφ. **ἀγκάθια ἔχει τὸ σπίτι καὶ ποτὲ δὲν κάθεσαι μέσα,** φρ. ἀγκάθια ἔχει **ὁ κῶλός του,** παροιμ. ἀπ' ἀγκάθι **βγαίνει** ρόδο κι ἀπὸ ρόδο **βγαίνει** ἀγκάθι, ποὺ **ἀγκάθια** βάνει σ' **ἄλλους** ἀγκαθιάζεται κι ὁ **ἴδιος,** τὸ ἀγκάθι ἀπὸ μικρὸ **ἀγκυλώνει,** δ. δίστ. ἀγκάθια **εἶχαν τὰ μάτια σου καὶ τὴν καρδιά μ'** ἀγκάθιασαν | **πλάνες** εἶχαν **τὰ** λόγια **σου καὶ τὴν καρδιά μου πάθιασαν,** Πολίτ.Παρ.1,251· || **μοῦ 'γινε** ἀγκάθι (ἐμπόδιον)· 2) πᾶν εἶδος ἀκανθηροῦ φυτοῦ : **τὸ καλοκαίρι ὁ κάμπος εἶναι γεμᾶτας** ἀγκάθια· ὑποκορ. ἀγκαθάκι βλ. λ.

ἀγκάθι(τό) δημ.(2) φυτόν, σκόλυμος ὁ ἱσπανικός· || ἐπίσης, κνίδη ἡ διοίκιος· συνών. **τσουκνίδα·** ||

ἀγκάθι βόϊδινο ὄνωνις ἡ ἀκανθώδης || **ἀγκάθι βαφῶν** δίψακος ὁ γναφευτικός· || **ἀγκάθι τοῦ Χριστοῦ** ἀτρακτυλὶς ἡ λευκόκαυλος· συνών. **σταυραγκάθι·** || **ἀγκάθι μάγισσας,** κίστος ὁ ἐλελισφακόφυλλος, ἐκ τοῦ φλοιοῦ τοῦ ὁποίου κατασκευάζουν σταυροὺς προφυλακτηρίους ἀπὸ τῆς μαγείας.

ἀγκαθιά(ἡ) δημ. θάμνος ἀκανθῶν· 2) τὸ φυτὸν ἐρύγγιον τὸ πεδινόν.

ἀγκαθιάζω δημ. κεντῶ μὲ ἀγκάθι· 2) γεμίζω ἀγκάθια, ἐπὶ ἀγροῦ.

ἀγκάθιαστος-η-ο δημ. (τοῦ ἀρχ. α γινομένου στερητικοῦ διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου) ὁ χωρὶς ἀκάνθας : **ἀγκάθιαστη τριανταφυλλιά·** || ὁ μὴ νυχθεὶς ὑπὸ ἀκανθῶν : δ. δίστ. **τὸν πρῶτο μῆνα ἀγκάθιαστα, τὸ δεύτερο μ' ἀγκάθια | τὸν τρίτο τὸν καλύτερο** (ἢ ἀλ. τὸ χειρότερο) **μὲ γκρίνιες καὶ μὲ πάθια** (ἐπὶ διχονοούντων συζύγων).

ἀγκαθιαστός-ή-ό δημ. ἀντὶ ἀγκαθωτός. Ἐπίρρ. ἀγκαθιαστά.

ἀγκαθίτης(ὁ) δημ. ὁ μύκης λυκόπερδον (lycoperdon), μανιτάρι φαγώσιμον φυόμενον παρὰ τὰς ἀκάνθας· συνών. **ἀγκαθομανίταρο, ἀγκαθομανίτης, μοσκομανίτης.**

ἀγκαθιώνας(ὁ) τόπος πλήρης ἀκανθῶν.

ἀγκαθοκέφαλο(τὸ) δημ. ὑψηλή, μεγάλη ἄκανθα ἢ συστὰς ἀκανθῶν : δ. τραγ. **κάτω στὸ Δαφνοπόταμο καὶ στὸ θρασὸ λαγκάδι | ποὺ 'χει τ' ἀγκάθι πιθαμὴ καὶ τὸ τριβόλι πῆχυ | κι ἔχει τ'** ἀγκαθοκέφαλο **εἰς ἐλικιὰν ἀνθρώπου.**

ἀγκαθοκολλιά(ἡ) (σύνθ. ἐκ τοῦ ἀγκάθι καὶ κόλλα)· φυτὸν παράγον ὀπὸν κολλώδη, καρλινία ἡ κομμεοφόρος· συνών. **ἀγκαθομαστίχα, μαστιχάγκαθο, ἀγριαμαστιχιά.**

ἀγκαθοκόπι(τὸ) δημ. κ. **ἀγκαθοκόπος** κ. **ἀγκαθολόγος** τὸ πρὸς κοπὴν ἀκανθῶν δρέπανον· || τὸ ὑποκορ. **ἀγκαθακοπάκι** ξυλουργικὸν ἐργαλεῖον χρήσιμον πρὸς λείανσιν καὶ αὐλάκωσιν ξύλων.

ἀγκαθοροδιά(ἡ) δημ. ροιὰ ἡ ἀκανθοφόρος, punica granatum Γεννάδ.848, παράγουσα καρπὸν μεγαλόκοκκον καὶ πολύχυμον.

ἀγκαθός(ὁ) δημ. ὁ κανθός, ἡ πρὸς τὸν κρόταφον γωνία τοῦ ὀφθαλμοῦ : **περνοῦσε καὶ πῆρε τον ὁ ἀγκαθὸς τοῦ ματιοῦ μου** (τὸν διέκρινα διὰ **τοῦ κανθοῦ τοῦ ὀφθ.**)· 2) ἡ γωνιώδης ἐγκοπὴ ξύλου, γινομένη διὰ νὰ ἐμβληθῇ εἰς αὐτὴν ἄλλο ξύλον· 3) τὸ ἄκρον τῆς τρόπιδος πλοίου : **νὰ ξωπελαγίσουμε τὸ καΐκι νὰ φανῇ ὁ ἀγκαθὸς γιὰ νὰ καλαφατίσουμε** τὴν **καρίνα·** 4) γωνία τῆς οἰκίας πρὸς τὸ βάθος ἐσωτερική : **μοῦ 'κρυφε τὸ ταγάρι στὸν ἀγκαθό·** 5) γενικῶς, ἡ γωνία κυβοσχήμου ἢ παραλληλεπιπέδου ἢ κ. ἄλλου πράγματος, ὁπότε συνών. **γωνιά, ἀγκωνή, μύτικας** : γνωμ. (ἀστεῖον) **νὰ τρῶς ἀγκαθὸ** (γωνιὰ τοῦ ψωμιοῦ) **γιὰ νὰ σ' ἀγαπᾷ ἡ πεθερά σου.**

ἀγκαθοτόπι(τὸ) δημ. τόπος πλήρης ἀκανθῶν : φρ. **στ' ἀγκαθοτόπι τὸ γομάρι κι ἡ κατσίκα στὸ βλαστάρι** (εἰς ἕκαστον τὸ προσῆκον).

ἀγκαθότοπος(ὁ) τόπος ποὺ βγάνει μόνον ἀγκάθια : **αὐτὸ τὸ ξέφωτο εἶναι ἀγκαθότοπος.**

ἀγκαθόχοιρος(ὁ) δημ ἐχῖνος ὁ χερσαῖος ἢ ἐχ. ὁ εὐρωπαϊκός· συνών. **σκαντζόχοιρας.**

ἀγκαθωτός-ή-ό δημ. ὁ ἔχων ἀκάνθας, ἀκανθωτός : **ἀγκαθωτὸς σκαντζόχερας.**

ἀγκαίνιαστος-η-ο δημ. κ. **ἀγκίνιαστος** ὁ μὴ ἐγκαινιασθεὶς ναός· 2) ὁ μήπω τεθεὶς εἰς χρῆσιν : **ἀγκαίνιαστα ροῦχα,** δ. τραγ. **σὰν ἄγριο μοῦ φαίνεται κι ἀγκίνιαστο μουλάρι,** γνωμ. **ἀκέρηα νά 'ναι τὸ ψωμί, ἀγκαίνιαστο τὸ πιάτο** (νὰ ἔχῃς εὐπρεπῆ συμπεριφοράν).

ἀγκαῖος(ὁ) νεώτ. μαλακόστρακον τῆς τάξεως τῶν Ἰσοπόδων.

ἀγκαλά δημ. σύνδ. ἐπανορθωτικὸς τοῦ προηγουμένου διανοήματος : **ἔλα νὰ σοῦ δείξω τὸ δρόμο, ἀγκαλὰ σὺ τὸν ξαίρεις** (μολονότι, ἂν καὶ σὺ τὸν ξαίρεις).

ἀγκαλαμίδα(ἡ) κ. **ἀγκλαμίδα** δημ. καλάμιον, ἐφ' οὗ τυλίσσεται νῆμα, μασούρι, πρβ. καλαμίδα.

ἀγκάλη(ἡ) ὁ κεκαμμένος βραχίων, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν : Αἰσχ.Ἱκ.481 **κλάδους ἐν ἀγκάλαις λαβών,** Ἀγ. 724 **ἔσχ' ἐν ἀγκάλαις,** Ἡρ.6,61 **φέρει ἐν τῇ ἀγκάλῃ** (**παιδίον**), δημ. **βαστῶ στὴν ἀγκάλη μου τὸ μωρό·** ἡ φρ. **ἐν** ταῖς **ἀγκάλαις** περιφέρειν **τινὰ** λαμβάνεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ **ὑπεραγαπᾶν** : Ξεν. ΚΠ7,5,50 **μονονοὺκ ἐν ταῖς ἀγκάλαις περιφέρομεν αὐτοὺς** (ἀγαπῶντες), ἰδὲ Cobet Mnem. 1857,300, Nov. Lect. 394, πρβ. **ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς περιφέρειν τινά,** βλ. **κεφαλή·** μτφ. πᾶν ὅ,τι περιλαμβάνει, περιβάλλει : Ἀρχίλ.23 **ψυχὰς ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις** : παρῳδ. Ἀριστφ.Βάτρ.704, Αἰσχ. Πρ.1019 **πετραία δ' ἀγκάλη σε βαστάσει,** Χο.585, Εὐρ.Ἑλ.1062.Ἀποσπ.Ναυσικρ.· 2) νεώτ. κ. δημ. καὶ ὅρμος, μέρος αἰγιαλοῦ ὑπήνεμον, ἐσοχὴ βουνοῦ, βράχου, γῆς : **ἀράξαμε σὲ μιὰν ἀγκάλη, σὲ μιὰν ἀγκάλη τῆς πλαγιᾶς εἶναι φτιαγμένη στάνη·** 3) δημ. ἡ ἀγκαλίς, **πέντε χειρόβολα κάνουνε μιὰν ἀγκάλη,** βλ. κ. συνηθέστ. τύπον **ἀγκαλιά.**

ἀγκαλιά(ἡ) δημ. ὁ κεκαμμένος βραχίων, ἡ ἀγκάλη : **τὸ παιδὶ κοιμᾶται στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάννας, ἔλα γεῖρε στὴν ἀγκαλιά μου·** || **κοιμοῦνται ἀγκαλιὰ** ἐνηγκαλισμένοι, φρ. **τοῦ ἀρέσει ἡ ἀγκαλιά** (εἶναι φιλήδονος, φιλογύνης) κ. κατ' ἐπέκτασιν Σολωμ.« Πόθος » **στοῦ πέλαγου νὰ βροῦμε τὴν ἔρμη ἀγκαλιὰ** κ. « Γαλήνη » **δὲν ἀκούεται οὔτ' ἕνα κῦμα εἰς τὴν ἔρμη ἀκρογιαλιὰ | λὲς κι ἡ θάλασσα κοιμᾶται μέσ' στῆς γῆς τὴν ἀγκαλιά·** 2) **ὅ,τι δύναταί** τις **νὰ περιλάβῃ εἰς** τὴν ἀγκάλην του : **μιὰ ἀγκαλιὰ ξύλα·** 3) **ἐν** τῇ ἀγκάλῃ, ἀγκαλιαστά : **πάρ' τὸ παιδὶ ἀγκαλιά,** δ.τραγ. **καὶ τσάκωσέ την ἀγκαλιὰ καὶ στὸν γκρεμὸν ἀνέβη·** 4) κοίλωμα εἰς τὰς πλαγιὰς βουνοῦ : Χ. Χριστοβασ. Ξενιτ. **τοῦ χωριοῦ ποὺ 'ναι στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ράχης·** 5) τεχν. σιδηροῦν τεμάχιον περιβάλλον τμῆμα τοῦ δοκοῦ τῆς στέγης· || εἰς πληθ. **ἀγκαλιὲς τὰ ξύλινα περιζώματα κάδων οἰνοποιίας·** 6) **κλάδος λυγαριᾶς ἢ λεπτὸν κλῆμα διὰ** τοῦ ὁποίου **περιδένουν** μίαν ἀγκαλίδα στάχια, ἄλλως **ἀγκαλίστρα, πρβ. κ. ἀγκαλίς.** Ὑποκορ. **ἀγκαλίτσα**(ἡ) (ἐν χρ. κ. θωπευτικῶς) Κορ.Ἄτ.2,9.

ἀγκαλιάζω δημ. παίρνω στὴν ἀγκαλιά μου, περιβάλλω διὰ τῆς ἀγκάλης μου, ἐναγκαλίζομαι : **ἀγκάλιασέ με μάννα μου νὰ ζεσταθῶ,** δ.δίστ. **ἡ θάλασσα εἶναι ἥσυχη μ' ἀγέρας** τὴν ταράζει | **κι ἡ μάννα κάνει τὸ παιδὶ καὶ ξένος τ'** ἀγκαλιάζει, Βαλαωρ.Ἀθ.Διάκ.Ἀσμ.Α' **ἀραχνιασμένη ἡ λύρα | ποὺ μοῦ 'ταν ἀδερφοποιτὴ κι ὁποῦ μ' ἐμὲ στὴ φτέρη | ἀγκαλιασμένη πλάγιαζε·** μτφ. φρ. **ἀγκάλιασε τὴ φτώχεια** (ἐπὶ τοῦ νυμφευθέντος πτωχήν), **ἀγκάλιασε τὰ στρώματα** (εἶναι πολὺν καιρὸν ἀσθενής)· 2) κάμνω ἀγκαλίδας ἀπὸ χόρτα, ξύλα, φρύγανα· κ. παθ. : **τὰ σανὰ εὔκολα ἀγκαλιάζονται·** 3) γίνομαι ὑποστηρικτής, ὀπαδός, προστάτης : **ἀγκάλιασε τὸ παπαδαριό** (ἔγινε κληρικόφρων), **ἤτανε φτωχὸς καὶ τὸν ἀγκάλιασε** (τὸν ἐπροστάτευσε)· κ. παθ. : δ.τραγ. **κι ἕνας Ἰούδας ἔγινε κι Ἀντίχριστος στὸν τόπο | γι αὐτὸ καὶ ἡ διοίκηση τὸν εἶχε ἀγκαλιασμένο·** 4) παρακαλῶ ἐπιμόνως : **τὸν ἀγκάλιασα νὰ μὴ ξενιτευτῇ·** 5) κατέχω αὐθαιρέτως, βιαίως : **βρῆκε κι ἀγκάλιασε μοναστηριακὰ** (κτήματα).

ἀγκάλιασμα(τὸ) δημ. ἐναγκαλισμός, περίπτυξις : **φιλιὰ καὶ ἀγκαλιάσματα,** Βαλαωρ. 3,223 (ἐκδ. Μαρασλῆ) **πνίγει τὸ δέντρο κι ὁ κισσὸς μὲ τ' ἀγκαλιάσματά του,** παροιμ. **τοῦ γέρου τ' ἀγκαλιάσματα | τύφλες μοῦντζες καὶ σαλιάσματα.**

ἀγκαλιαστός-ή-ό δημ. ἀγκαλιασμένος: **χορεύανε ἀγκαλιαστοί.** Ἐπίρρ. **ἀγκαλιαστά**: **κοιμοῦνται** ἀγκαλιαστά.
ἀγκαλιδαγωγός(ὁ) ἀγ. **ὄνος** Πολυδ.7,109.2,139 Φώτ. οἱ φέροντες ἀγκαλίδας, δέματα, καὶ ἀγκαλιδηφόροι **ἄνδρες** αὐτ. Ἐντ. **ἀγκαλιδαγωγῶ** κ. ἀγκαλιδοφορεῖν: Παυσ. παρ' Εὐσταθίῳ 1283,42 «**ἀγκαλιδαγωγεῖν** κατὰ Παυσανίαν τὸ ἀγκαλίδας ἄγειν ἐπὶ κτηνῶν ἢ πλοίου οὐκ αὐτὸν φέροντα· τοῦτο γὰρ **ἀγκαλιδοφορεῖν**».
ἀγκαλιδοπῶλαι Φώτ. οἱ πιπράσκοντες τ.ἔ. πωλοῦντες τὰς ἀγκαλίδας, δέσμας ξύλων.
ἀγκαλίζομαι ἐναγκαλίζομαι: Σιμων.7,77 **τάλας ἀνήρ,ὅστις κακὸν τοιοῦτον ἀγκαλίζεται**· παρὰ Ψελλ.Μεσ.Βιβλ.Σάθ.5,223 **ἀντὶ τοῦ αὖ δὲ** (**καιρὸς**) **δόρατος ἀγκαλισάμενος ἐρρωμενέστατος ἐμβαλεῖεν** γρ. ὁ Κόντος, Ἀθην. 2,684 **ἀγκυλησάμενος**.
ἀγκαλικῶς ἀγκαλιαστά: Εὐστ.1326,18 **ἀγκὰς ἀλλήλων ἔλαβον· ἀγκαλικῶς ἀλλήλων ἥψαντο.**
ἀγκαλίνας Ἡσ. «Ἀργεῖοι τὰς ἀγκάλας».
ἀγκαλίς(ἡ) ἀγκάλη: Ἰλ.Χ 505 **ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης εὕδεσκε** (ἐκοιμᾶτο συνήθως στὴν ἀγκαλίτσα τῆς τροφοῦ), Εὐστ.1283,40 «τὰς δὲ ἀγκάλας **ἀγκαλίδας** εἰπὼν συνυποκορίζει αὐτὰς τῇ βραχύτητι τοῦ ἐγκοιμωμένου αὐταῖς βρεφυλλίου»· 2) δέματα, δέσμαι, οἷον φρυγάνων, ξύλων, ὅσον δύναταί τις νὰ περιλάβῃ ἐν τῇ ἀγκάλῃ: Ἡσ.Ἀριστφ. Ἀπ.418,βλ. δημ. **ἀγκαλιά, ἀγκάλη, ἀγκαλαύδι**· 3) δρέπανον Μακεδ.Ἡσ.Ἰώσ.
ἀγκάλισμα(τὸ) ὑποκείμενον ἐναγκαλίσματος, ὅ,τι ἐναγκαλίζεταί τις κυρ. κ. μτφ.: Τιμόθ.Πέρσ.91 **ἄπιστον ἀγκάλισμα κλυσιδρομάδος αὔρας**, Λυκ.308 **τερπνὸν ἀγ.**· ‖ τὸ ἐναγκαλίζεσθαι, τὸ ἀγκάλιασμα: Λουκ. Ἐρ.14 **ἀμφιλαφεῖς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χειροπληθές** (ἀγκάλιασμα ποὺ γεμίζει τὰ χέρια), Ἀχ.Τάτ.2,37, πρβ. **ἐναγκάλισμα, παραγκάλισμα.**
ἀγκαλισμός(ὁ) ἀγκάλισμα: Πάπ.
ἀγκάλιστρος(ὁ) δημ. ὄργανον ταλασιουργικὸν (ὑφάνσεως), διὰ τοῦ ὁποίου τὸ νῆμα τυλίσσεται ἀπὸ τὰ κουβαράκια εἰς κοῦκλες.
ἄγκαλος(ὁ) Ὕμν.Ἑρμ.82 ὅ,τι τὸ **ἀγκαλίς** βλ. λ.
ἀγκαλοῦδι(τὸ) δημ. δέσμη, μικρὴ ἀγκαλιά: **ἕνα** ἀγκαλοῦδι ξύλα. Μεγεθ. **ἀγκαλαύδα**(ἡ).
ἀγκαλοφέρνω δημ. σηκώνω στὴν ἀγκαλιά μου· ‖ μτφ. ἀγαπῶ τινα πολύ.
ἀγκαλοφορέομαι μσν. φέρομαι ἐν ἀγκάλῃ.
ἀγκαλῶ κ. ἀγκαλεύω δημ. ἐγκαλῶ, καταμηνύω, καταγγέλλω, ἐνάγω: **θὰ σ' ἀγκαλέσω στὸν πατέρα σου, στὸ δάσκαλο, στὸν ἀστυνόμο**, δ. τραγ. **δὲν ἦταν κρίση νὰ μὲ πᾶς, κριτὴς νὰ μ' ἀγκαλέσῃς μόν' γκάλεσές με στὸ Θεὸ ποὺ 'ναι δικαιοκρίτης;**, παροιμ. **κι ἂν φιλᾷ ὁ καδῆς τὴ μάννα σου ποῦ νὰ τὸν ἀγκαλέσῃς;** Ἐντ. **ἀγκάλεσμα** (τὸ) μήνυσις, καταγγελία.
ἀγκανάρω δημ. (Ἰταλ.) συκοφαντῶ· ‖ πειράζω, ἐνοχλῶ· 2) παρακινῶ, ἐξαναγκάζω, ἐπιβάλλω ὑποχρεωτικῶς, πιέζω: **μὴ μ' ἀγκανάρῃς νὰ σὲ πληρώσω γιατὶ δὲν ἔχω**· 3) παθ. πιέζω τὸν ἑαυτόν μου, σφίγγομαι: **ἀγκανάρεται ἡ λεχώνα νὰ γεννήσῃ.** Ἐντ. **ἀγκανάρισῃ**(ἡ), ἡ πίεσις· 4) δυσθυμῶ, δυσφορῶ, θυμώνω· 5) πένομαι, ἀναγκεύομαι.
ἀγκάνια δημ. ἐπὶ τῆς ράχεως ἱππαστί, τὸ ἀρχαῖον περιπλίγδην: **τὸν ἐπῆρα ἀγκάνια.**
ἀγκανίζω δημ. ἐπὶ τῶν ὄνων, ὀγκῶμαι, γκαρίζω.
ἀγκάνισμα(τὸ) δημ. τὸ γκάρισμα.
ἀγκαρανία(ἡ) κ. **ἀγκαραθός**(ὁ) δημ. φυτὸν τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν, **καντηλήθρα, λουμίνι**· 2) φλομὶς ἡ θαμνώδης, **γαϊδουραφάνα.**
ἀγκάς ἐπίρρ. εἰς τὴν ἀγκάλην, δημ. **στὴν** ἀγκαλιά Ἰλ.Ξ 353 **ἔχε δ' ἀγκὰς ἄκοιτιν**, Ἰλ.Ψ 711 **ἀγκὰς δ' ἀλλήλων λαβέτην** ἐπὶ παλαιστῶν, **ἀγ. ἄλλω λαβέτην ὤμων ἢ ἐξ ἄλλου** τινὸς τοῦ σώματος μέρους· δύσκολον νὰ θεωρηθῇ τὸ **ἀγκὰς** δοτικὴ τοῦ **ἀγκῶν** μεταπτωτικῶς, ἴδε Van Leeuwen Enchirid.[3] σ.195.
ἀγκαλίζω δημ. κεντῶ, νύσσω· ‖ μτφ. **μὲ ἀγγελίζουν οἱ θέρμες** προσβάλλομαι ὑπὸ πυρετῶν.
ἀγκαλώνω βλ. **ἀγκυλώνω.**
ἀγκερίδα(ἡ) δημ. ράβδος ἀγκυλωτὴ εἰς τὸ ἄνω ἄκρον· συγγ. **μαγκούρα, ἀγκλίτσα, κλίτσα.**
ἀγκή(ἡ) **ἀγκάλη** Ἡσ. **ἀγκάσιν**, ἴσως μετάπλαστος δοτ. τοῦ **ἀγκή**: Ὀππ.Ἀλ.2,315 **ἀγκάσιν ἐμπεφυῶτα.**
ἀγκίδα(ἡ) δημ. βελονοειδὴς σχίζα ἀπὸ σανίδος ἢ ἄλλου ξύλου, ἀκίς: **μαῦ μπῆκε μιὰ ἀγκίδα στὸ δάχτυλο**· 2) μτφ. πᾶν ὅ,τι κεντᾷ ἠθικῶς, οἷος ἔρως, στενοχωρία, ραδιουργία, ἐμπόδιον: φρ. **μοῦ 'γινες ἀγκίδα.** Ὑποκορ. **ἀγκίδι,-άκι,-ούλα**, βλ.Κορ.Ἄτ.2,7.
ἀγκίλια(τὰ) μσν. λατ. ancilia· εἶδος πέλτης Ἰων. Λυδ.π.Μην.4,55 **διοπετῆ** ὅπλα, ἅτινα ἐκάλουν **ἀγκίλια**, βλ. **ἀγκύλια** πληθ.
ἀγκίλλα(ἡ) μσν. δούλη, ἐκ τοῦ λατ. ancilla.
ἀγκινάρα(ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κινάρα καὶ τὸ ἐδώδιμον ἄνθος του (cynara scolymus)· ‖ φρ. παραστατικὴ **πάτησε στὴν ἀγκινάρα** (δηλ. ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔπρεπε, ἔσφαλε ὁλότελα).
ἀγκιναράκι(τὸ) δημ. μικρὴ ἀγκινάρα.
ἀγκιναριά(ἡ) δημ. τὸ φυτὸν τὸ παράγον ἀγκινάρες κ. **ἀγριαγκιναριά.**
ἀγκιναροκέφαλο(τὸ) δημ. ὁ ἐδώδιμος καρπὸς τῆς ἀγκινάρας.
ἀγκιναρόκηπος(ὁ) δημ. κῆπος μὲ ἀγκινάρες.
ἀγκιναροκούκκια(τὰ) δημ. φαγητὸν ἀπὸ ἀγκινάρες καὶ κουκιά.
ἀγκιναρόριζα(ἡ) δημ. ὁ γλυκὺς καὶ λευκὸς μίσχος τοῦ καρποῦ τῆς ἀγκινάρας.
ἀγκιναρόσπορος(ὁ) δημ. ὁ σπόρος ἀγκινάρας.
ἀγκιναρότοπος(ὁ) δημ. τόπος, ὅπου ἐφυτεύθησαν ἢ συνήθως φυτεύονται ἀγκινάρες.
ἀγκιναροφάγος(ὁ) δημ. ὁ ἀγαπῶν νὰ τρώγῃ ἀγκινάρες, πρβ. ἀρχ. **κυναρηφάγος.**
ἀγκιναρόφυλλο(τὸ) δημ. φύλλον ἀγκινάρας.
ἀγκιναρόχορτο(τὸ) δημ. τὸ φυτὸν μήκων ἡ νόθος (papaver hybridum).
ἄγκινας(ὁ) κ. **ἀγκινάρι**(τὸ) κ. **ἀγκίνι** δημ. ὁ εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ἀτράκτου κεκαμμένος ὀβελίσκος.
***ἀγκιστρᾶς**(ὁ) Θεόδ.Στουδ.Μεγ.Κατ.σ.269,4Σερ. ὁ κατασκευαστὴς ἀγκίστρων **κἂν μεμβρανᾶς, κἂν σκυτεύς, κἂν ἀγκιστρᾶς, κἂν βυρσεύς, κἂν τραπεζᾶς, κἂν ἁλιεύς, κἂν ζωγράφος.**
ἀγκιστρεία(ἡ) ἡ δι' ἀγκίστρου ἁλιεία: Πλάτ.Νόμ 823D, Τζέτζ.Λυκ.261,19 ἀγκιστρεία διέξων.
ἀγκιστρευτής(ὁ) δημ. ὁ φαρεύων μὲ ἀγκίστρι, ἀρχ. ἀσπαλιεύς. Ἐπιρρ. **ἀγκιστρευτά.**
ἀγκιστρευτικός-ή-όν Πλάτ.Σοφ.220D τὸ διὰ τῶν ἀγκίστρων μέρος τῆς θήρας καλεῖ **ἀγκιστρευτικόν**(τὸ) βλ. **ἀγκιστρεία, ἀγκιστρευτική** (ἐνν. τέχνη) ἡ τέχνη τοῦ δι' ἀγκίστρων ἁλιεύειν: Γαλ.5,861.
ἀγκιστρεύω ἁλιεύω δι' ἀγκίστρου Ἀχμ.Ὀνειρ. 138,17· συνήθως μτφ δελεάζω: Ἀρισταίν.Ἐπιστ. 1,5· ὁ Φίλων συχνάκις τὸ μέσον ἀντὶ τοῦ ἐνεργ. μτφ. παθ.Ἱππ.παρ' Ἐρωτιαν.43,8 «**ἠγκίστρευται**· ἀγκιστροειδῶς συμπέφυκεν»· ἀλλὰ παρ' Ἱππ.ὀστ. φύσ.14 φέρεται «διὰ δὲ τῶν σφονδύλων πυκνοῖσι φλεβίοισι ἐς τὸν νωτιαῖον μυελόν, **ἐγκισσεύεται**» δίκην κισσοῦ ἐμφύεται, βλ. **ἐγκισσεύομαι.**
ἀγκιστριά(ἡ) δημ. ἡ βολὴ τοῦ ἀγκίστρου κα ἡ ἐφ' ἅπαξ διὰ τοῦ ἀγκίστρου συλλαμβανομένη λεία: **κάθε ἀγκιστριὰ καὶ φάρι.**
ἀγκίστριον(τὸ) μικρὸν ἄγκιστρον Θεόκρ.21,57· ‖ δημ. **ἀγκίστρι πᾶν** εἶδος ἀγκίστρου: **ρίχνω, ταγίζω τ' ἀγκίστρι**· ‖ μτφ. **πιάστηκε στ' ἀγκίστρι** (στὴν παγίδα). Ὑποκορ. **ἀγκιστράκι**(τὸ).
ἀγκιστρογναθιαία πτυχή νεώτ. ἡ πτυχὴ τοῦ βλεννογόνου τοῦ προστομίου, εὑρισκομένη μεταξὺ

τοῦ τελευταίου γομφίου ὀδόντος τῆς ἄνω γνάθου καὶ τοῦ τῆς κάτω.

ἀγκιστρογναθιαῖος σύνδεσμος νεώτ. συνδεσμικὴ ταινία, τὸ σφηνοειδὲς ὀστοῦν.

ἀγκιστρόδετος-ον μτγν. ὁ μετ' ἀγκίστρου δεδεμένος : ΑΠ 6,27 « ἀγκιστρόδετοι δόνακες ».

ἀγκιστροειδής-ές μτγν. ὁ ἔχων σχῆμα ἀγκίστρου, κεκυρτωμένος. Ἐπίρρ. **ἀγκιστροειδῶς** Ἐρωτιαν.43,7 βλ. **ἀγκιστρεύω**.

ἀγκιστροθηρευτής(ὁ) μσν. ὁ δι' ἀγκίστρων ἁλιεύων.

ἄγκιστρον(τὸ) τὸ ἀγρευτικὸν τῶν ἰχθύων, κοιν. ἀγκίστρι πτηνῶν κ.τ.λ. ὄργανον : Ἰλ.Δ 369.Μ 332, Ἡρ.2,70· 2) συνεκδ. πᾶν ὄργανον ἔχον σχῆμα ἀγκίστρου, δημ. **γάντζος** : Πλάτ.Πολιτ.616C, (Φώτ.). ΔίωνΚ 60,35,4· 3) χειρουργικὸν ἐργαλεῖον Περιοδ. Hermes 38,281,Παῦλ.Αἰγ. 6,16,2 : **λαβόντες ἄγκιστρον καταπείρομεν εἰς τὴν ἀντιάδα καὶ ἐξέλκομεν αὐτήν.**

ἀγκιστροποιός(ὁ) νεώτ. ὁ κάμνων ἄγκιστρα.

ἀγκιστροπώλης(ὁ) μτγν. πωλητὴς ἀγκίστρων.

ἄγκιστρος(ἡ) μσν. ἄγκιστρον βλ. λ.

ἀγκιστροφάγος(ὁ) ἐπὶ ἰχθύος, ὁ ἀποτρώγων τὸ δόλωμα ἢ ἀποκόπτων τὸ ἄγκιστρον : Ἀριστ.ΖΙ 621Β **ἐὰν δ' ᾖ συνήθης καὶ ἀγκιστροφάγος** (ὁ γλάνις), πρβ. 620,Α5κ.ἑ. Ἡσ.ΕΜ ὁ φιλάργυρος· || δημ. κ. **ἀγκιστροφάης, ἀγκιστροκλέφτης.**

ἀγκιστρόω μτγν.συλλαμβάνω διὰ τοῦ ἀγκίστρου : Συν.Ἐπιστ.4 **ἠγκιστρωμένον ἰχθύδιον**· 2) μτφ. κατέχω, κρατῶ, ἕλκω : Λυκόφρ.67 πόθῳ **ἠγκιστρωμένη** (ἑλκομένη σχολ.)· 3) μεταβάλλω εἰς σχῆμα ἀγκίστρου, κάμπτω : Πλούτ.Κράσσ.25 **ἠγκιστρωμένας ἀκίδας.**

ἀγκιστρώδης-ες ὅ,τι τὸ **ἀγκιστροειδές** : Πολύβ. 33,3,5 κ.ἁ.

ἀγκίστρωμα(τὸ) ἡ διὰ τοῦ ἀγκίστρου σύλληψις· || ἡ τοποθέτησις τοῦ δολώματος εἰς τὸ ἄγκιστρον.

ἀγκιστρώνω δημ. πιάνω στ' ἀγκίστρι· 2) βάνω δόλωμα στὸ ἀγκίστρι, (λέγεται κ. μτφ.), **ἀγκιστρῶ** βλ. λ.

ἀγκιστρωτός-ή-ό ὁ κεκαμμένος δίκην ἀγκίστρου : Πολύβ.6,23 **ἀγκιστρωτὸν βέλος.**

ἀγκλάριον(τὸ) ἐπιγρ. δωρ. ἀντὶ **ἀνακλήριον.**

ἀγκλέπτειν βλ. **ἀνακλέπτειν.**

ἀγκληδόνα(ἡ) βάτραχος δενδρίτης (rana viridis) ᾄδει ἐπικειμένης βροχῆς (ἀρχ. **κληδών**).

ἀγκλιά(ἡ) κ. **ἀγκλιά** δημ. τὸ δι' οὗ ἀντλοῦμεν ἢ μεταγγίζομεν ὑγρόν τι, ἀντλητήριον· 2) ἡ διχοτομημένη λαγυνόσχημος κολοκύνθη ὡς κατ' ἐξοχὴν ἀντλητήριον (ἐκ τοῦ **ἀντλία**).

ἄγκλιμα ἀγκλίνω βλ. **ἀνάκλιμα, ἀνακλίνω.**

ἀγκλίτσα(ἡ) δημ. βλ. **κλίτσα.**

ἀγκλόν Ἡσ. σκολιόν, πρβ. **αἶκλαι.**

ἀγκλῶ κ. **ἀγκλίζω** δημ. ἀντλῶ, ἰδίᾳ ὕδωρ : **ἀγκλῶ νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι,-ἀπὸ τὴ στέρνα.**

ἀγκοβόλος Ἡσ. ἁλιεύς.

ἀγκοινέομαι (ἐκ τοῦ **ἀγκοίνη**, ὡς **ἀγκυλέομαι** ἐκ τοῦ **ἀγκύλη**)· ἀκοντίζω τι : Νικ.Χων.240, 2 **βασιλεὺς τὸ τοῦ συνεστῶτος ἱππότου δόρυ ἀγκαινησάμενος διαπείρει ἕνα** κ.τ.ἑ., βλ. ἀγκοινίζομαι, ἐν- δια-.

ἀγκοίνη(ἡ) ἀττ. Ἐπιγρ. **ἄγκοινα** ἀγκάλη : Ἰλ. Ξ 213 **Ζηνὸς ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις**· || μτφ. ΑΠ 9,398 **ἐν χθονὸς ἀγκοίναις μητρὸς ἧς**· 2) Ἡσ. « **ἄγκαιναι** σχοινία ἱστοῦ » κ. ἐν ἐπιγρ. ἀναφέρεται **ἄγκοινα** παρὰ τὸ **κάλως, ἱμάντες.**

ἀγκοίνησις(ἡ) (ἀγκοινέομαι) ἀκόντισις : Νικ.Χων. 25,4 **ἱππομαχίᾳ καὶ δοράτων ἀγκοινήσεις** κ.ἁ., βλ. ἀγκώνισις.

ἀγκοινίζω ὁ.γ. Πολυδ.3,155. **ἀγκοινίζομαι** : Νικ. Χων.48,16 **ἀγκοινισάμενος** (ἴσ. **ἀγκοινησάμενος**) **τὸ δόρυ** κ.ἑ.

ἀγκομάχημα(τὸ) δημ. τὸ ἄσθμα, ἡ δύσπνοια· || ἡ ἀγωνία, ὁ ρόγχος τοῦ θανάτου, τὸ ψυχορράγημα.

ἀγκομαχητό(τὸ) δημ. βλ. **ἀγκομάχημα.**

ἀγκομαχῶ δημ. ἀσθμαίνω, πνευστιῶ, λαχανιάζω : ἀγκομαχεῖ **ἀπὸ τὴν τρεχάλα,-ἀπὸ τὸ φαΐ,-ἀπὸ τὸν πυρετό, ἀνέβηκε τὸν ἀνήφορο ἀγκομαχῶντας**· 2) στενάζω, γογγύζω : ἀγκομαχάει **ἡ γελάδα μας.** Ἐντ. ἀγκομάχημα(τὸ) κ. ἀγκομαχητό(τὸ) ἄσθμα, πνευστίασις, **λαχάνιασμα.**

ἀγκομιδά(ἡ) Ἐπιγρ. ἀντὶ **ἀνακομιδά**(ἡ).

ἀγκονίω ἀντὶ ἀνακονίω Ἀριστφ.Λυσ.1312 **τὰς κόρας ἀμπάλλοντι πυκνὰ ποδοῖν ἀγκονιῶσαι** τ.ἑ. ἀναβάλλουσαι κονίαν (**Wilam.**), ρίπτουσαι ἐπάνω των κόνιν.

ἀγκοπτήρ Ἡσ. σφῦρα δωρ. ἢ αἰολ.

ἀγκορτσά(ἡ) δημ. (σλαβ.) ἀπιδέα ἢ ἀμυγδαλοειδὴς τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀμυγδαληδῶν** (amygdalaceae),

ἄγκος(τὸ) ὀρεινὴ κοιλάς, ὅ,τι δημ. λέγεται λάκκα : Ὀμ.Ἡσίοδ.Ἡρ. **ἄγγεα βαθέα,-ποιήεντα,-βησσήεντα** Εὐρ.Βάκχ.1051 **ἀμφίκρημνον** (περιβαλλόμενον ὑπὸ κρημνῶν), λατ. aucus, uncus.

ἀγκοτύλη(ἡ) Ἡσ. εἶδος παιδιᾶς, βλ. **κατύλη.**

ἀγκούλα(ἡ) δημ. ἀγκύλη ράβδος, βακτηρία κεκαμμένη κατὰ τὴν λαβήν, **μαγκούρα, μπαστούνι**· || ἰδίᾳ ἡ τῶν ποιμένων ἀγκύλη ράβδος, δι' ἧς συλλαμβάνουν τὰ πρόβατα ἀπὸ τὸν λαιμόν, διάφορος τῆς **κλίτσας** βλ. λ.

ἄγκουρα(ἡ) κ. **ἄγκορα** δημ. τύπος τοῦ **ἄγκυρα** (λατ. ancora).

ἀγκουρέτο(τὸ) δημ. ναυτ. κερκέτης βλ. λ.

ἀγκουροτσάκαλος(ὁ) δημ. ἰχθὺς τοῦ γένους τοῦ **βλέννου** (blennius fasciatus ἢ bl. planicornis.)

ἀγκούσα(ἡ) δημ. (ἰταλ.) ὀρθοτέρα γρ. βλ. **ἀγγούσα.**

ἀγκουσεύω κ. -ομαι ἔχω ἀγκούσα, πνευστιῶ· || μτφ. στενοχωροῦμαι, δυσφορῶ : **ἀγκουσεύομαι γιὰ τὸ παιδί μου ποὺ εἶναι στὰ ξένα.**

ἀγκούτσα(ἡ) δημ. κ. **ἀγκούλα** ἀγγύλη ράβδος πρὸς συλλογὴν τῶν ὀπωρῶν ἀπὸ τοὺς ἀπροσίτους κλάδους : **ἀγκ. γιὰ νὰ φτάσω τὰ σῦκα**· || ἡ ποιμενικὴ ἀγκούλα· 2) ἡ ἀπὸ δοκοῦ ἀνηρτημένη ἀνάποδα ἀγκύλη ράβδος χρησιμεύουσα ὡς κρέμασμα.

ἀγκοφορῶ δημ. ἀγκομαχῶ, ἀσθμαίνω.

ἀγκράτος Φώτ. « **ἀγκράτος ἐλαύνω** εἶπε Ξενοφῶν κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ **ἀνὰ κράτος** », πρβ. κ. ΑΒ σ.337,27, βλ. **κράτος.**

ἀγκράφα(ἡ) δημ (γαλλ.) πόρπη, περόνη

ἀγκρέμιστος-η-ο δημ. ποὺ δὲν γκρεμίστηκε.

ἄγκρεμνος-η-ο ποὺ δὲν ἔχει κρημνούς, ὁμαλός : ἄγκρεμνη **ἀκροθαλασσιά.**

ἀγκρινόμενος Ἡσ. **ἀποφαινόμενος.**

ἀγκριώνω δημ. ἀγκιστροῦμαι, ἐμπλέκομαι : δ. τραγ. **ἀπὲ μὲ σκίζαυν ἀγκαθιές, ἀπὲ μ' ἀγκριώσουν βάτοι.**

ἄγκτειρα(ἡ) ἡ ἄγχουσα, ἡ σφίγγουσα τὸν λαιμόν : Χρησμ.Χαλδ.265 **ποιναὶ μερόπων ἄγ.**· θηλ. τοῦ **ἀγκτήρ.**

ἀγκτήρ (ὁ, ἐκ τοῦ **ἄγχω**), σφιγκτήρ, ἐπίδεσμος · Ἡλιόδ. Ὀρειβ.28,28,5 « μετὰ δὲ τὸν ἀμματισμὸν ἐναλλάσσονται αἱ ἀρχαὶ τοῦ πλαγίου τελαμῶνος (λέγεται δ' οὗτος **ἀγκτήρ**) ἐν τέλει δὲ τοῦ **ἀγκτῆρος** κατὰ τὴν κορυφὴν πρὸς ἀλλήλας διαδέονται »· || χειρουργ. ἐργαλ., λαβίδες fibulae· ὁ Κέλτος 5,26,23 συνιστᾷ τὰς fibulas, quas Graeci ancteras nominant, οὐχὶ suturam (ραφὴν) πρὸς συνολκὴν τῶν κεχηνότων τραυμάτων : Πλούτ.468C **ὀδοντάγραις καὶ ἀγκτῆρσιν,** Γαλ.385 **ἐπίδεσις ἡ συνάγουσα τὰ διεστῶτα, καὶ ἀγκτῆρες καὶ ραφαί,** Παῦλ.Αἰγ.6,107 **ἀγκτῆρσι** (γ δ. ἀγκίστροις) **καὶ ραφαῖς χρησάμενοι**· 2) μέρος τοῦ λαιμοῦ : Ἡσ. « δι' οὗ συμβαίνει ἄγχεσθαι », Πολυδ.2,134 **τὸ ἐν μέσῳ**

πρηστήρων τε καὶ φάρυγγος ἀγκτήρ· || μτφ. δεσμός : Πρόκλ.Εὐκλ.20,25 **τῶν γενεσιουργῶν δεσμῶν καὶ τῶν ἀγκτήρων τῆς ὕλης**· Πλάτ.Πολιτ.2,150 20 **τῶν ὑλικῶν καὶ τῶν ποιναίων ἀγκτήρων.**

ἀγκτηριάζω συνέλκω νὰ κεχηνότα τοῦ τραύματος χείλη δι' ἀγκτήρων: Γαλ.13,878 **ἐπειδὰν ῥαφῇ ἢ ἀγκτηριασθῇ** ἐν Ἱππιατρ.146 γρ. **ἀγκτηριάζεσθαι καὶ θεραπεύεσθαι ὡς τραῦμα** ἀντὶ τοῦ **ἀρτηριάζεσθαι,** Ἐντ. νεώτ. **ἀγκτηρίασμα** δημ. **μαυρσελάρισμα.**

ἀγκτικά(τὰ) μσν. ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἄγχειν, τὰ τοῦ Ἰούδα ἀργύρια.

ἀγκυλένδετος(ὁ) δι' ἀγκύλης δεδεμένος, ὁ ὡπλισμένος : Τιμ.Πέρσ.23 **ἴσος δὲ πυρὶ Ἄρης ἀγκυλένδετος μεθίετα χερσί** |ὡς κεραυνὸς ὡπλισμένος ὥρμησε καὶ ἔρριπτε τὰ ἀγκυλωτὰ δόρατα|· **τὴν ὅλην** ῥῆσιν τοῦ Τιμοθέου, ὑφηγητοῦ τοῦ Λυκόφρονος, ὁ Wilam. ὑπολαμβάνει γριφώδη.

ἀγκυλέομαι κρατῶ δι' ἀγκύλης τι πρὸς ἐξακόντισιν : Σάτυρ.π.'Αθην.534Ε **ἐφ' ἧς ἦν ἐπίσημον Ἔρως κεραυνὸν ἠγκυλημένος,** βλ. ἀγκυλίζομαι **ἐναγκυλοῦμαι, διαγκ-,ἀγκυλόω, ἐν-, ἀγκαλίζομαι.**

ἀγκύλη(ἡ) ἡ καμπὴ τοῦ ἀγκῶνος : Ἡσ.ΑΒ,ΕΜ, Φώτ.Εὐστ.344,21· 2) ἡ καμπὴ τοῦ γόνατος : Φιλόστρ.Εἰκ.2,6 **τὰ σκέλη τοῖς βουβῶσιν** ἐναρμό**σας καὶ περιδιείρας ἐξ ἑκατέρας** ἀγκύλης **ἄκρω τὼ πόδε,** Ἡλιόδ.Αἰθ.3,1 **τὸ ζῶσμα χιτῶνα λευκὸν εἰς ἀγκύλην ἀνέστελλε**· 3) ἰατρ. ἡ ἀγκύλωσις : Πολυδ.4,196 ἀγκύλη **σκληρότης τυλώδης ἐν τοῖς** ἄρθροις κ.ἑ., Σωραν.Γυν.1,84 **παχυντικαὶ τῶν νεύρων συζεύξεις, ὥστε** ἀγκύλας **ἐπιφέρειν** (βλ. **ἀγκύλιον, ἀγκυλόγλωσσον, ἀγκυλοβλέφαρον**)· 4) δερμάτινος βρόχος (θηλειά) περὶ τὸ μέσον τοῦ ἀκοντίου, εἰς ὃν ἐμβάλλων ὁ ἀκοντιστὴς ἕνα ἢ δύο δακτύλους ἐξακοντίζει, ἐπιτείνων οὕτω τὴν φορὰν τοῦ **ἀκοντίου** (**βλ. μεσάγκυλο**) : Στράβ.197 **γρόσφῳ ἐοικὸς ξύλον, ἐκ χειρὸς οὐκ ἐξ ἀγκύλης ἀφιέμενον,** πρβ. Πλούτ.Φιλοπ.6· || Εὐρ.ΙΤ 1407 **πλεκτὰς ἀγκύλας** (βρόχοι πλεκτοί, συρτοθηλειές), Ξεν.Κυν. 6,1 **οἱ δ' ἱμάντες ἔχοντες ἀγκύλας** (θηλειές) **τῇ χειρί,** 'Ηρακλ.π.'Ορειβ.48,2,1.2,4.4,1 (βλ. **ἀγκύλιον**) ΠΔ Ἔξ.26,4κ.ἑ. **ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας** (θηλειές ἀπὸ ὕφασμα ὑακύνθινον) καὶ 37,17.19 **ἀγκύλαι ἀργυραῖ** (κρίκοι ἐξ ἀργύρου) βλ. **ἀγκύλιον**· 5) αὐτὸ τὸ ἀκόντιον : Εὐρ.1477 **ὁ μὲν πέτρους, ὁ δ' ἀγκύλας ἔχων**· || ἡ νευρὰ τοῦ τόξου, Σοφ.ΟΤ 203 **χρυσόστραφος ἀγκύλη,** Ἡσ. **ἱμάντες ἐν κρηπῖσιν,** Ἄλεξ.31 **τὴν ἀγκύλην τῆς ἐμβάδας** οὐ **καλῶς ἔσφιγξας λυθεῖσαν**)· 6) πατήριον, βλ. **ἀγκύλος, ἀγκυλητός.**

ἀγκυλητός-ή-όν (**ἀγκυλέομαι**) ὁ ἀπ' ἀγκύλης (χειρός) βαλλόμενος : Αἰσχ.'Απ.179,4 **ἀγκυλητοὶ κόσσαβοι,** Εὐστ.344,24 « ἠγκύλουν γάρ, φασί, τὴν δεξιὰν οἱ τοὺς κοττάβους προϊέμενοι **κυκλοῦντες** αὐτήν, οὓς δὴ **κοττάβους ἀγκυλητοὺς** Αἰσχύλος ἔφη »· ἀλλ' ὁ Ἀθήναιος οὐχὶ ὀρθῶς 782Ε λέγει « Ἐντεῦθεν (ἀπὸ **ἀγκύλης**=ποτηρίου βλ. ἀγκύλος) ἐννοοῦμεν τοὺς παρ' Αἰσχύλῳ ἀγκυλητοὺς κοττάβους ».

ἀγκυλητά(τὰ) τὰ δι' ἀγκύλης βαλλόμενα (βλ. **ἀγκύλη 3**: Αἰσχ.'Απ.16 **κἀγκυλητά**· ὁ δὲ Ἀθήναιος 782Ε λέγει « λέγονται δὲ καὶ δόρατα ἀγκυλητὰ καὶ μεσάγκυλα ἄλλα· ἀπὸ ἀγκύλης ἤτοι τῆς δεξιᾶς χειρός »· καὶ παρ' Εὐρ.Βάκχ.1205· νῦν πάντες σχεδὸν γρ **ἀγκυλητὰ σταχάσματα** ἀντὶ τοῦ **ἀγκυλωτὰ** βλ. **ἀγκυλωτός, ἀγκυλοῦν, ἀπ-.**

ἀγκύλι(τὸ) κ. **γκύλι** κ. **γκέλι** δημ. ὀξύ τι καὶ βελονοειδὲς ἀγκάθι, ἀγκίδα, κέντρον : **γκύλι ἀπὸ τριανταφυλλιά, μοῦ μπῆκε ἕνα ἀγκύλι στὸ πόδι**· 2) μτφ. ῥαδιουργία, σκάνδαλον : **βάζει γκύλια νὰ μαλώσωμε**· συνών. **ἀγκυλίδα.**

ἀγκυλιδωτός-ή-όν Ἱππ.π.Γαλ.'Εξ.19,69 « ἀγγυλιδωτόν (Dind. ἀγκυλωτόν)· ἀγκύλην ἔχον· εἴρηται δὲ ἐπὶ ἅρματος (ἢ ἅμματος) ἢ κυρτώματος ».

ἀγκυλίζομαι Πολυδ.1,175 δ. γ. Νικ.Χων.750,5 **ξίφος ἀγκυλιζόμενος,** βλ. **ἐν-.**

ἀγκυλίνη(ἡ) ἀγκύλη; θηλειά : Ἡρ.'Αλ.Α' 420,10.

ἀγκύλιον(τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἀγκύλη (ἀγκύλωσις) βλ. ἀγκύλη 3, Ἀντυλλ.'Ορειβ.45,15,4 ἀ. : **ἔστι συναλκὴ σωμάτων φύσει καμπτομένων καὶ ἐκτεινομένων** κ.ἑ., Παῦλ.Αἰγ.6,29. **δι' αὐλήν τινα τὸ ἀγκύλιαν γέγονεν,** κ.ἁ.· 2) βρόχος, θηλειά, κρίκας : Ἡρακλ.'Ορειβ.48,2,1 **δύο πλεκτὰ ἀγκύλια,** Σουΐδ. « **ἀγκύλια**· οἱ κρίκοι τῶν ἀλύσεων »· || πληθ. ἀγκύλια(τὰ) τὸ ῥωμαϊκὸν ὄνομα ancilia (βλ. **ἀγκίλια**) ἐγράφη ἑλληνιστὶ **διὰ τοῦ υ ἀγκύλια** (Πλούτ. Νομ.13), ὡσεὶ ἐκ τοῦ **ἀγκύλος,** βλ. Κορ.'Ατ.1,401.

ἀγκυλίς-ίδος(ἡ) ὅ,τι καὶ τὸ **ἀγκύλη**· ἀκόντιον : 'Οππ.Κυν.1.155 **ἀ. σκαλιάς.**

ἀγκυλιστής(ὁ) Ἡσ.ΕΜ ἀκοντιστής, βλ. **ἀγκυλίζομαι.**

ἀγκύλλω (**ἀγκύλος**) ποιῶ τινα ἀγκύλον : 'Αρετ.1, 6,6 **ὀπισθότανος δὲ κατόπιν** ἀγκύλλει **τὸν ἄνθρωπον** (τὸν στραβολαιμιάζει), Ἡσ. « ἀγκύλλεσθαι, κάμπτεσθαι ».

ἀγκυλοβλέφαρος(ὁ) ὁ ἔχων ἀγκύλωσιν τῶν βλεφάρων : Γαλ.14,772 « προσφύεται δὲ τὰ βλέφαρα ἢ τῷ λευκῷ ἢ τῷ μέλανι », πρβ. Κέλσ.7,7,6.

ἀγκυλόβουλος(ὁ) μτγν. ὁ ἀγκυλομήτης, ὁ σκολιόβουλος, πανοῦργος.

ἀγκυλόγλωσσος-ον ὁ ἔχων ἀγκύλωσιν τῆς γλώσσης, γλωσσοδέτην· || **ἀγκυλόγλωσσον**(τὸ) γλωσσοδέτης : Παῦλ.Αἰγ.6,15 ἀ. **πάθος.**

ἀγκυλογλώχιν-ινος(ὁ) μτγν. ἐπὶ τοῦ ἀλέκτορος, ὁ ἔχων πλῆκτρον ἀγκύλον, γαμψόν.

ἀγκυλογνώμων-ονος-ον μτγν ἀγκυλομήτης, πανοῦργος.

ἀγκυλόδειρος-ον ὁ ἔχων τὴν δειρήν, τὸν τράχηλον κυρτόν : 'Οππ.'Αλ.4,630 **πτερόεν βατὸν ἀγκ.**

ἀγκυλοδοντία(ἡ) τὸ ἔχειν ἀγκύλους ὀδόντας.

ἀγκυλόδους-οντος(ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων ἀγκύλους ὀδόντας, οἷον **ἅρπη ἀ.**Κόιντ.Σμ.6,218, **χαλινὸς** Νόνν. Δ6,12· || νεώτ. κ. δημ. ὁ στραβοδόντης.

ἀγκυλοειδής-ές τόπος φαραγγώδης Σουΐδ. ἐν λ. **ἄγκη.** Ἐπίρρ. **ἀγκυλοειδῶς,** βλ **ἀγκυροειδῶς.**

ἀγκυλόεις-εσσα-εν ἀγκυλωτός, ἀγκύλος : Νόνν. 6,21 **ἀ. σίδηρας.**

ἀγκυλόκλαδος(ὁ) νεώτ. φυτὸν κομμιοφόρον τῆς τάξεως τῶν Ἀποκυνωδῶν (angylocladus ἢ willughdeia).

ἀγκυλοκοπέω μτγν. Πάπ. πλήττω, παραλύω τὰς ἰγνύς, πρβ. **ἀντζοκοπῶ** Κορ.'Ατ.4,21.

ἀγκυλόκυκλος-αν κυκλικός, ἀγκυλωτός, κεκυρτωμένος, περὶ οὐρᾶς δράκοντος : Νόνν.35,217 **ἀ. οὐρή.**

ἀγκυλόκωλος-αν ὁ ἔχων ἀγκύλα κῶλα, μέλη κυρτά : 'Αρχέστρ.55 **ἀγκυλόκωλοι Κᾶρες.**

ἀγκυλομαχία εἰς Ἐπίγρ. μάχη δι' ἀγκυλῶν, ἀκοντίων.

ἀγκυλομήτης(ὁ) ὁ ἀγκύλα, σκολιὰ βουλευόμενος, πανοῦργος· παρ' 'Ομ. προσηγορία τοῦ Κρόνου, παρ' Ἡσιόδ. καὶ τοῦ Προμηθέως· ὁ Nanck (Bull.22,4) καὶ ὁ Van Leeuwen (Enchir. Dict. Ep.[2] σ.194) γρ. **Κρόνος ἀγκυλόμητις, Κρόνου παῖς ἀγκυλόμητις,** παρ' Ἡσιόδῳ Θ 18.473 φέρεται δ.γ. **ἀγκυλόμητις,** ὁ κανονικὸς τύπος, ὅστις ἀπαντᾷ π: Νόνν.21,255 βλ. **ποικιλομήτης, δολομήτης· ἐν** Ἀπ. τῆς Καρίννης 4,13 φέρεται **ἀγκουλομεῖτα,** (βοιωτ.).

ἀγκυλοποδία(ἡ) ἡ σκολίωσις τῶν ποδῶν.

ἀγκυλόπους(ὁ) Πλούτ.Μαρ.5 **ἀ. δίφρος**· ὁ ὀκλαδίας, οὕτω ὁ Πλούτ. ὀνομάζει τὴν sellam curulem, τὸν ἁρμάτειον δίφραν, πρβ. **ἀρχικὸς δίφρος,** λ. **ἀρχικός**· || νεώτ. ὁ στραβοπόδης.

ἀγκυλόρ(ρ)ινος-ον μσν. ὁ ἔχων ῥῖνα ἀγκύλην, γρυπήν, κοιν. **καμπαυρομύτης.**

ἀγκυλορρόας (ὁ) ὁ τὸν ροῦν ἔχων ἀγκύλον, ἑλικοειδῆ : Νικήτ. Χων.253,25 ἀγκυλορρόας Μαίανδρος, Νικήτ.Εὐγ.4,146 ἀγκυλορρόας Ἀλφειός.

ἀγκύλος-η-ον κυρτός, κεκαμμένος : Ἰλ.Ε 209 ἀγκύλα τόξα (ὅθεν ἀγκυλότοξος), Πίνδ.Π 1,8 ἀγκύλον κάρα καὶ Πλούτ.988Ε ἀγκύλοι ὄνυχες (περὶ τοῦ ἀετοῦ, βλ. ἀγκυλοχήλης) Λουκ.Δὶς Κατηγ.11 ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀποξύεσθαι ἱδρῶτα· || ἀγκύλη (ἐνν. χείρ), Κρατ.93 πίνουσ' ἀπ' ἀγκύλης, Βακχ. Ἀπ.24 τὴν ἀπ' ἀγκύλης ἵησιν «τὴν ἀπ' ἀγκύλης χειρὸς πρόεσιν, βολήν, διὰ τὸ ἐπαγκυλοῦν τὴν χεῖρα ἐν τῇ παιδιᾷ κοτταβισμῷ», βλ. κοτταβίζω-σμός, ἀγκυλοῦν ἐπ-), ἐν οἷς χωρίοις τὸ ἀγκύλη ὁ Ἡσύχιος καὶ Ἀθήναιος 782Ε καὶ 667C, ὡς ἄλλα πολλά, παρεδέξατο, ὡς σημαῖνον ποτήριον λέγων· «ἀπὸ ἀγκύλης ἤτοι τῆς δεξιᾶς, καὶ ἡ κύλιξ δὲ ἀγκύλη διὰ τὸ ἐπαγκυλοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα τῇ προέσει», βλ. ἀγκύλη, ἀγκυλητός· 2) μτφ. περιπεπλεγμένος, δυσνόητος, ἀσαφής, λοξός : Λουκ.Ἑρμ.15 οὐ συνίημι καὶ μὴν οὐ πάνυ ἀγκύλον ἠρόμην, Δὶς Κατηγ.2) ἀγκύλοι λόγοι καὶ λαβυρίνθῳ ὅμοιοι, Διον. Ἀλ.κ.Θουκ.25 ἀγκυλωτέρα ἡ φράσις γέγονε καὶ δεινοτέρα (ἀσαφεστέρα, ἄλλοι ἑρμην. μᾶλλον τετορνευμένη, rotunda)· καὶ ἐν σχολ. εἰς Λυκ.397,15 «καὶ Λοξίας ὁ Ἀπόλλων διὰ τὸ γριφῶδες καὶ κοῖλον τῶν χρησμῶν γρ. ἀγκύλον»· 3) πονηρός : Λυκόφρ.344 Σισυφεία ἀγκύλη λαμπουρίς (ἡ ἐκ Σισύφου πονηρὰ ἀλώπηξ-ὁ Ὀδυσσεύς). Ἐπίρρ. ἀγκύλως μτγν. περιπεπλεγμένως, ἀποτόμως : Ἡσ., βλ. Λεξ. Τεχνολ. Ernesti σ. 2.

ἀγκυλότης-ητος (ἡ) τὸ εἶναί τινα ἢ τι ἀγκύλον : Τιμαρ.41 (σ.85 Elliss.) οὔπω γὰρ τὴν ἀγκυλότητα τοῦ χείλους ἀπέβαλεν.

ἀγκυλοτόμον (τὸ) χειρουρ.ἐργ., δι' οὗ τέμνονται τὰ ἀγκύλια, οἱ τὴν γλῶσσαν κατέχοντες ὑμένες, ἔτι αἱ ἀντιάδες (κοιν. ἀμυγδαλαῖ) : Παῦλ.Αἰγ.6,31, βλ. ἀγκυλόγλωσσος-ον.

ἀγκυλότοξος-ον ὁ ἔχων ἀγκύλον, κυρτὸν τόξον· παρ' Ὁμ. οἱ Παίονες Ἰλ.Κ 428.

ἀγκυλόφρων (ὁ,ἡ) ἀγκυλομήτης : Νικήτ.Εὐγ.8,204 Πάρθοι ἀγκυλόφρονες.

ἀγκυλοχείλης (ὁ) πληθ.-χεῖλαι. Ἡσ.«ἀ. ἐπικαμπῆ τὰ ράμφη ἔχοντες», Σουΐδ. «ἀγκυλαχείλης καὶ ἀγκυλόχειλος, σκολιόχειλος»· παρ' Ὁμ. Ἰλ.Π 428,Τ 538 καὶ Ἡσιόδ.'Αn.405 ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ καὶ τῶν αἰγυπιῶν : αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλαχεῖλαι κ. αἰετὸς ἀγκυλοχείλης, ἀλλὰ Ὀδ.Χ 302 φέρεται καὶ γρ. ἀγκυλοχῆλαι, ἐκ τοῦ χηλή, ἥτις εἶναι καὶ ἡ μόνη ὀρθή, διότι ἔπρεπε νὰ σχηματισθῇ ἀγκυλοχειλεῖς ἢ ὡς παρὰ μτγν. ἀγκυλόχειλος· ὁμοίως ἐν Βατραχομ.294 φέρεται καὶ γρ. ἀγκυλοχῆλαι (βλ. Zacher Philolog. 57,23), Ἀλκίφρ.3,23,3 ἀετὸν ἀγκυλοχείλην τὸ στόμα, δηλ. τὸ ράμφος· οὕτω ἐκ τῆς κακῆς ἀναγνώσεως ἀγκυλοχείλης παρεκδοχὴ ὑπὸ πάντων τῶν μτγν. ἐγένετο, βλ. ἀγκυλοχήλης.

ἀγκυλοχειλία (ἡ) νεώτ. πάθησις τοῦ χείλους, σύμφυσις τῶν χειλέων μετὰ τῶν οὔλων.

ἀγκυλόχειλος-ον μτγν.'Αχμ.'Ονειρ.114,4 τῶν ἀβρώτων καὶ ἀγκυλοχείλων (δ. γ. ἀγκυλοχειλῶν) ὀρνέων.

ἀγκυλοχήλης (ὁ ἐκ τοῦ χηλή) παρ' Ἀριστφ. Ἱππ.197 (ταύτην τὴν γρ. ὁ σχολ. ἀνεγίνωσκε ὡς καὶ ὁ Σουΐδας) ὁ ἐπικαμπεῖς τὰς χηλὰς ἔχων· ἐν δὲ στ. 204 λέγεται τί δ' ἀγκυλοχήλης ἐστίν; αὐτό που λέγει ὅτι ἀγκύλαις ταῖς χερσὶ ἁρπάζων φέρει (περὶ τοῦ Κλέωνος ὡς ἅρπαγος καὶ κλέπτου τῶν κοινῶν), βλ. ἀγκυλόω.

ἀγκυλόω καθιστῶ τι ἀγκύλον, κυρτῶ, κάμπτω : Πλάτ.Κωμ.47 ἀγκυλοῦντα δεῖ σφόδρα τὴν χεῖρα πέμπειν εὐρύθμως τὸν κότταβον, πρβ.'Αθήν.479Ε ἔδει γὰρ εἰς τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα ἐρείσαντα καὶ τὴν δεξιὰν ἀγκυλώσαντα (Kaibel ἀντὶ τοῦ κυκλώσαντα) ὑγρῶς ἀφεῖναι τὴν λάταγα), βλ. ἐπαγκυλόω· || Ἀριστφ.Ὄρν.1180 ὄνυχας ἠγκυλωμένος (μὲ τοὺς ὄνυχας κυρτοὺς καὶ ἕτοιμος πρὸς μάχην) παίζει ὁ ποιητὴς πρὸς τὸ ἀγκύλας (ἀκόντια), βλ. διαγκυλοῦμαι-διηγκυλωμένος.

ἀγκύλωμα (τὸ) (1) βρόχος, θηλειά : Γαλ.18,1,798 ὁ βρόχος ὁ καλούμενος βουκολικὸς ἢ δι' ἀγκυλωμάτων.

ἀγκύλωμα (τὸ) (2) κ. ἀγκέλωμα δημ. νύγμα, κέντρισμα, μὲ ἀγκύλι, μὲ ἀγκάθι, μὲ σκλήθραν, μὲ βελόνι, καρφίδα κ.τ.τ.· 2) συνεκδ. ἄκανθα ἢ ἄλλο ἀγκύλι : μοῦ μπῆκε ἕνα ἀγκύλωμα στὸ πόδι· 3) εἰς πληθ. πολλαὶ ἄκανθαι, ἀγκαθιές, φυτὸν ἀκανθηρόν : τ' ἀνόργωτα χωράφια εἶναι γεμάτα ἀγκυλώματα· 4) νόσος ἐξαφνική οὐχὶ ἐκ τῶν συνήθων καὶ διὰ τοῦτο πιστευομένη ὡς ἐκ δαιμονικῆς ἐπηρείας, οἷον ἐπιληψία, φρενοπάθεια, παράλυσις κ.τ.τ.· συνών. δαιμονιακό, ἀγγελικό, συγγ. παρμάρα.

ἀγκυλωματιά (ἡ) δημ. νύγμα ἀκάνθης· 2) πᾶσα νόσος θεωρουμένη ὡς ἐξ ἐπηρείας δαιμόνων ἐπισκήψασα, βλ. ἀγκύλωμα 4.

ἀγκυλῶνυξ-υχος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τοὺς ὄνυχας ἀγκύλους, γαμψούς : Νικήτ.Εὐγ.5,222 ἀ. ἱέραξ.

ἀγκυλώνω κ. ἀγκελώνω δημ. νύσσω, κεντῶ μὲ ἀγκύλι, μὲ ἀγκάθι κ.τ.τ. : μ' ἀγκύλωσε ἡ βελόνα, πῆγα νὰ κόψω τριαντάφυλλα κι ἀγκελώθηκα, δ.δίστ. ἡ ἀγάπη εἶναι καρφίτσα π' ἀγκελώνει τὴν καρδιά | κεῖ μ' ἀγκέλωσε καὶ μένα καὶ δὲν ἔχω γιατρειά,—κ. νὰ 'μουνα τῆς γῆς βελόνι | νὰ πατῇς νὰ σ' ἀγκελώνῃ, δ.τραγ. ἀσπάλαθρέ μου τί κεντᾷς, βάτε μου τί 'γκελώνεις ;—κ. ἐπάνω στὸν ἀσπάλαθρο κεντᾷ ἡ γραία τὸ γέρο | κι ὁ γέρος ἀγκυλώνοταν κι ἡ γραία χαμογέλα, παροιμ. τ' ἀγκάθι π' ἀγκελώνει δὲ φαίνεται (τὸ κακὸν ὑπούλως ἐπισκήπτει), ἀπὸ τὰ μικράτα του ἀγκυλώνει τ' ἀγκάθι (ὁ φύσει κακὸς παιδιόθεν πράττει τὸ κακόν), φρ. εἰρωνικὴ ἀγκυλώθηκε μὲ τ' αὐγὸ ἡ βασιλοπούλα (ἐπὶ τῶν νοσηρῶς εὐαισθήτων ἢ τῶν πολὺ μαλθακῶν)· 2) μτφ. πειράζω, ἐρεθίζω : τὰ λόγια σου μ' ἀγκελώνουν.

ἀγκυλωσιά (ἡ) νύγμα ἀκάνθης.

ἀγκύλωσις-εως (ἡ) ἰατρ. (ἐκ τοῦ ἀγκυλώνω) πάθησις, καθ' ἣν εἴτε ἐκ κακώσεως, εἴτε ἐκ μολυσματικῆς ἢ ἄλλης νόσου ἄρθρωσίς τις τοῦ σώματος χάνει τὴν φυσιολογικὴν λειτουργίαν της, διατελοῦσα ἐν κάμψει ἢ ἐν ἐκτάσει : Γαλ.14,772.Παῦλ.Αἰγ.4,55, Ἀντυλλ.π.'Ορειβ.46,16,4.

ἀγκυλωτία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ σύμφυσις τῶν πλευρῶν τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου.

ἀγκυλωτός-ή-όν ὁ δι' ἀγκύλης βαλλόμενος : Εὐρ. Βάκχ.1205 ἀγκυλωτὰ στοχάσματα, ἀνθ' οὗ ὁ Nauck γρ. ἀγκυλητά, βλ.λ., ἐκ τοῦ ἀγκυλέομαι, ὡς καὶ πάντες σχεδὸν οἱ νεώτεροι : Παράφρ.Περα. Τιμοθ.στ.23 τὰ ἀνδροφόνα δόρατα τὰ ἀγκυλωτὰ ἐκ τῶν χειρῶν ἠφίετο (βλ. ἀγκυλένδετος)· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἠγκυλωμένος, καμπύλος, κυρτός.

ἀγκυνάρα βλ. (ἐπικρατεστ. γραφ.) ἀγκινάρα.

ἀγκυνόστομο (τὸ) δημ. βλ. κυνόστομο.

ἄγκυρα (ἡ) τὸ σιδηροῦν βαρὺ ἀγκυλωτὸν ὄργανον, τὸ ἐξηρτημένον διὰ σιδηρᾶς ἁλύσεως ἢ σχοινίου ἀπὸ τοῦ πλοίου καὶ ριπτόμενον εἰς τὴν θάλασσαν ἐν ὅρμῳ, ὅπως ἐμπαγῇ εἰς τὸν βυθὸν καὶ οὕτω τὸ πλοῖον ἀκινητήσῃ· ἀφίημι, καθίημι, μεθίημι, βάλλειν, βάλλεσθαι (δημ. ρίχνω) τὴν ἄγκυραν, αἴρω κ. αἴρομαι τὴν ἄγκυραν, ἀνέλκω, ἀνασπῶ τὴν ἄγκυραν (δημ. σηκώνω τὴν ἄγ.)· || ἐπ' ἀγκυρέων (-ρῶν) ἔχειν, ὁρμεῖν, ὁρμίζειν, Ἡρωνδ.1,41 ἐπ' ἀγκύρης, πρβ. Ἰλ.Ξ 77 ἐπ' εὐνάων ὁρμίσσομεν, βλ. εὐνή· || παρὰ Πινδ.Ο 6,101 ἀγαθοὶ δὲ πέλονται δύ' ἄγκυραι· || ἱερὰ ἄγκυρα, ριπτομένη ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ, βλ. ἱερός· 2) μτφ. ἀσφάλεια, στήριγμα : Εὐρ.'Εκ.80 οἴκων ἄγκυρα (περὶ τοῦ Πολυ-

δώρου). 'Απ.774 **ἥδε μοι τροφός,** μήτηρ, ἀδελφή, **δμωίς ἄγκυρα,** Σοφ.'Απ.623 **εἰσὶ μητρὶ παῖδες ἄγκυραι βίου,** 'Επιγραφ. ἐμμ. ἄγκυραν γήρως μ' ἔθρεψεν· 3) πολιορκητικὸν ὄργανον : Πολύβ.21,27 **τοῖς δρεπάνοις σιδηρᾶς περιτιθέντες** ἀγκύρας **καὶ κατασπῶντες ταῦτ' ἔσω τοῦ τείχους·** 4) εἶδος κλαδευτηρίου : Θεόφρ.Φ.αἰτ.3,2,2 **ἐν τῇ διακαθάρσει τὰ μὲν σιδήροις, τὰ δὲ ταῖς χερσί, τὰ δὲ** ἀγκύ**ραις τισὶ ἀφαιρεῖν·** 5) τὸ ἀνδρικὸν μόριον : 'Επἰχ. 'Απ.191,πρβ. **πηδάλιον·** 6) δημ. **ἄγκυρα μ' ἕνα νύχι** (μὲ ἓν ἀγκύλι), **μὲ δύο νύχια,** μὲ **τέσσερ' ἀγκίστρια·** φρ. **ρίχνω ἄγκυραν** καλοκάθομαι, ἐγκαθίσταμαι ὁριστικῶς· 7) εἰδικῶς, **ἄγκυρα τοῦ ἀλωνιοῦ** τὸ περὶ τὸν στῦλον τοῦ ἀλωνίου περιστρεφόμενον σχοινίον κατὰ τὸ ἀλώνισμα

ἀγκυρηβόλεον (τό) Δημόκρ.148, βλ. ἀγκυρο**βόλιον.**

ἀγκυρίδα (ἡ) δημ. ἀγκύλη ράβδας, δι' ἧς ἀποκόπτοντες συλλέγουσι τὰς ὀπώρας· συνών. **ἀγκούλα,** ἀγκ**ούτσα·** || οἱαδήποτε μὲ καμπύλην λαβὴν ράβδος· αυγγ. **ἀγκλίτσα, κλίτσα, μαγκούρα.**

ἀγκυρίζω κατωπαλαίω, καταβάλλω : 'Αριστλ.'Ιππ. 263 **διαλαβὼν ἀγκυρίσας** (ἠγκύρισε Brung) σχολ. « ὑποσκελίσας, κάμψας τὸν πόδα », Σκαλίγηρος : ἐμβαλὼν τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματας τοῦ ἀντιπάλου ὑπὰ τὸν ἐν σχήματι ἀγκύρας κεκαμμένον βραχίονα, πρβ. Εὐπ.262· || νεώτ. πρασαρτῶ ἄγκιστρον ἐπὶ ἀλύσεως πρὸς ἕλξιν κοιν. **γαντζώνω, κοτσάρω.**

ἀγκύριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἄγκυρα** παρὰ Πλουτ. 634. 'Εντ. **ἀγκύριας, ἀγκύρια** (ἐνν. πείσμστα), Διόδ.14,73 **τῶν ἀγκυρίων ἀποκαιομένων** ἡ ὀρθὴ γρ. **ἀγκύρειος** ὡς ἐπιγρ. πρβ. **ἀκάτειος** (βλ. Κόντ. 'Εβδομ.1884,Δελτ.23).

ἀγκυρίς (ἡ) 'Ησ. « βοτάνη τις ».

ἀγκύρισμα (τό) εἶδος παλαίσματος καὶ σκεῦος ἀγρευτικὸν σύκων : σχολ.'Αριστλ.'Ιππ.262.

ἀγκυρίτης (ὁ) 'Ησ. « λίθος » χρησιμοποιούμενος ὡς ἄγκυρα, πρβ. 'Επιγρ. **ἄγκυρα σιδηρᾶ καὶ λίθος μολυβδοῦς,** Ξεν.'Αν.3,5,10 κ. 'Ηρ.9,74, βλ. κ. **εὐνή-αί.**

ἀγκυρίττει 'Ησ. « μεταμέλεται ».

ἀγκυρόβολα (τὰ) 'Ησ. « Φοίνικες, τὰ δεῖπνα ἃ παρεσκεύαζον τελώναις ἐκ τῶν λιμένων· ἔστι δὲ καὶ μισθός.. ἐνόρμιον ».

ἀγκυροβολέω μτφ. καταντῶ : 'Ιπποκρ.π. 'Ερωτιαν.43,9 **ἠγκυροβόλησεν** κατήντησεν· « ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν καθορμιζομένων πλοίων εἴρηται »· ἀλλὰ παρ' 'Ιππ.π.'Οστ.φύσ.18 φέρεται « ἡ δ' ἑτέρη (φλέψ) πιέσασα ἐς τὴν ἄκανθαν καὶ ἐς τὸν νεφρὸν **ἠγκυροβόληται** »· || νεώτ. κυρ. ρίπτω τὴν ἄγκυραν, προσορμιζόμενος ἀσφαλίζω τὸ πλοῖον διὰ τῆς ἀγκύρας, δημ. συνών. **φουντάρω** (τὴν ἄγκυραν).

ἀγκυροβόλημα (τό) νεώτ. ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀγκυροβφλεῖν βλ. **ἀγκυροβολία.**

ἀγκυμοβόλησις-εως (ἡ) νεώτ. βλ. **ἀγκυροβολία.**

ἀγκυροβολία (ἡ) νεώτ. ἡ πόντισις τῆς ἀγκύρας εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης κατὰ τὸν προσορμισμὸν τοῦ πλοίου, βλ. κ. **ἄγκυρα.**

ἀγκυροβολικός-ή-όν νεώτ. ὁ χρησιμεύων πρὸς ἀγκυροβόλησιν.

ἀγκυροβόλιον (τὸ) κ. **ἀγκυρηβόλιον** μτγν. τόπος θαλάσσης κατάλληλος πρὸς ἀγκυροβόλησιν, ὅρμος, λιμήν, δημ. συνών. **σκάλα** (τόπος ἀγκυροβολίας καὶ ἀποβιβάσεως), **ἀραξοβόλι.**

ἀγκυροβόλον (τό) νεώτ. μηχάνημα χρησιμεῦον εἰς τὴν εὐκολωτέραν πόντισιν τῶν ἀγκυρῶν.

ἀγκυρόδεσμος (ὁ) νεώτ. ὁ ναυτικὸς δεσμός, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεδένετο ὁ κάλως εἰς τὸν δακτύλιον τῆς **ἀγκύρας πλοίων,** τὸ παλαιότερον, δημ. συνών. **κουλαῦρι** κ. **κουλούρα.**

ἀγκυροδέτης (ὁ) νεώτ. ἅλυσις ἢ σχοινίον, δι' οὗ στερεοῦται ἡ ἄγκυρα ἐπὶ τοῦ πλοίου, συνών. δημ. μπότσος. 'Εντ. **ἀγκυροδετῶ, ἀγκυροδέτησις** (ἡ).

ἀγκυροειδής-ές ὁ ἔχων σχῆμα ἀγκύρας : Διοσκ.3,158 **κλάδος ἀ.** 'Επίρρ. ἀγκυροειδῶς ἀνθ' οὗ νῦν **ἀγκυλοειδῶς.**

ἀγκυρομήλη (ἡ) εἶδος χειρουργικοῦ ἐργαλείου : 'Ιππ.παρ' 'Ερωτιανῷ.

ἀγκυρουχία (ἡ) ἡ διὰ τῆς ἀγκύρας ἐξασφάλισις : Αἰσχ.'Ικ.766 **οὐδ' ἐν ἀγκυρουχίαις θαρσοῦσι ναῶν ποιμένες·** ἄλλως **ἀγκυροβολία** βλ. λ.

ἀγκυρῶ νεώτ. ναυτ. ὁρμίζω τὸ πλοῖον ποντίζων μίαν ἢ δύο ἀγκύρας.

ἀγκύρωμα (τό) ἐν τῷ πληθ. ναυτικὸν ὄργανον : σχολ.'Αριστφ.'Ιππ.762 ἑρμηνεύων τὴν λ. **δελφίς.**

ἀγκυρωτός-ή-όν μτγν. ὁ κεκαμμένος ὡς ἄγκυρα : **δοκίδες ἀγκυρωταί·** || μτφ. **λόγας ἀγκυρωτός** (ὁ δίκην ἀγκύρας ἀσφαλίζων τὴν χριστιανικὴν πίστιν).

ἀγκώδης-ες μτγν. ἐπὶ τόπου, ὁ ἔχων ἄγκη, φαραγγώδης, κοῖλος.

ἀγκωλιάδ(δ)ειν AB « ἅλλεσθαι Κρῆτες » ἀντὶ τοῦ **ἀσκωλιάδ(δ)ειν** ἢ **ἀσκωλιάζειν.**

ἀγκών-ῶνος (ὁ) ἡ κλείδωσις, ὁ ἁρμὸς μεταξὺ τοῦ βραχίονος καὶ τοῦ ἀντιβραχίου, δημ. ἀγκῶνας Πολυδ.2,140 « ὁ πῆχυς ἔχει ὀστᾶ δύο, τὸ μὲν ὑπερογκότεραν, τὸ δὲ βραχύτερον καὶ ἵνα γε τῷ βραχίονι συνήρθρωται, τὸ μὲν πᾶν **ἀγκών** καλεῖται, ἀφ' οὗ γαλιάγκων παρ' 'Ιπποκράτει » : 'Ιλ.Κ 80 **ὀρθωθεὶς ἐπ' ἀγκῶνος,** 'Οδ.Ξ 494 **ἐπ' ἀγκῶνος σχέθε κεφαλὴν** κ. 485 **ἀγκῶνι νύξας** (ἀφ' οὗ τὸν ὤθησε, τὸν ἐσκούντηξε μὲ τὸν ἀγκῶνα), πρβ. Πλάτ. 'Εραστ.132B **κινεῖν τῷ ἀγκῶνι,** παροιμ. φρ. Βίων Διογ.Λαέρτ.4,46 **τῷ ἀγκῶνι ἀπομυσσόμενος** (σπογγίζων τὴν ρῖνα τῷ ἀγκῶνι, ὡς ταριχέμπορος Εὐστ. 637,38), Λουκ.Λεξ.6 **ἐπ' ἀγκῶνι δειπνεῖν** (ἐπὶ τῶν ἐν συμποσίῳ ἀνακεκλιμένων)· 2) βραχίων, Σοφ.'Αντ. 1237 **ἐς δ' ὑγρὸν ἀγκῶνα προσπτύσσεται·** 3) ἡ καμπὴ τῶν σκελῶν, ἐπὶ κυνῶν : Ξεν.Κυν.4,1 καὶ ἐν γένει πᾶσα καμπή, γωνία, ὡς ἡ τοῦ τείχους : 'Ιλ.Π 702 (πρβ.'Ηρ.1,180), ἡ τοῦ παταμοῦ Νείλου : 'Ηρ. 2,99,Διόδ.5,27· 4) 'Ησ. « καὶ τῆς κιθάρας δὲ τὰ ἀνέχοντα τοὺς πήχεις ἀγκῶνες λέγονται », πρβ. 'Αθήν.637C, Παροιμ. **γλυκὺς ἀγκών** : Πλάτ.Φαῖδρ. 257D **γλυκὺς ἀγκών, λέληθέ σε, ὅτι ἀπὸ τοῦ μακροῦ** ἀγκῶνος **τοῦ κατὰ** Νεῖλου **ἐκλήθη** (κατ' ἀντίφρασιν, ἐπὶ τῶν δυσχερῶν), πρβ.σχολ. Πλάτ.αὐτ. 'Αθήν.516A,Ζηνόβ.2,92· παρὰ Πλάτ.Κωμ. 140 **ὦ γλυκὺς ἀγκών** (ὦ γλυκὺ παραγκάλισμα)· 5) ἀβρότονον : Διοσκ.3,24. (**Τὸ ἀγκών** ἐκ τῆς αὐτῆς τῷ **ἄγκος, ἀγκάζομαι, ἀγκοίνη, ἀγκοιλὸς** κτλ. ρίζης)· 6) νεώτ. ναυτ. ἐργαλεῖον ξύλινον ἢ σιδηροῦν μὲ δύο σκέλη κινούμενα κατὰ βούλησιν, χρησιμεῦον πρὸς σύνδεσιν τῶν ζυγῶν τοῦ πλοίου μετὰ τῶν νομέων, κοιν. **μπρατσόλι·** 7) ἀγκὼν ἀγκύρας, **τὸ διπλοῦν σκέλος,** εἰς τὸ ὁποῖον καταλήγει ἡ ἄτρακτος τῆς ἀγκύρας.

ἀγκωνάγρα (ἡ) πόνος κατὰ τὸν ἀγκῶνα, πρβ. **ἀγκωνοκάκη.**

ἀγκωνάρι (τὸ) δημ. ὀγκώδης λίθος πελεκημένος παραλληλόγραμμος, τιθέμενος κατὰ τὴν τοιχοποιΐαν εἰς τὰς γωνίας τῶν οἰκοδομῶν : **ὅλο μ' ἀγκωνάρια εἶναι χτισμένος αὐτὸς ὁ τοῖχας·** || πᾶς λίθος κατάλληλος νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς ἀγκωνάρι· || μεγάλος λίθος : **μ' ἕν' ἀγκωνάρι τὸν ἐβάρεσε κατάστηθα·** 2) γωνία οἰκοδομήματος, τοίχου, θύρας κ.τ.τ. : **τὰ τέσσερ' ἀγκωνάρια τοῦ σπιτιαῦ, ἀκούμπησε στ' ἀγκωνάρι τοῦ τζακιοῦ,** φρ. **ἔφαε καὶ τ' ἀγκωνάρια τοῦ σπιτιαῦ ταυ** (ἐπὶ κατασωτεύσαντος τὴν περιουσίαν του)· 3) πᾶν στερεὸν καὶ ἀμετασάλευτον· || μτφ. ἀσφαλὲς ἔρεισμα: **ἀγκωνάρι τῶν γηρατειῶν εἶναι ὁ καλὸς γιός·** 4) γωνιακὴ στροφὴ τῆς ὁδοῦ : **στ' ἀγκωνάρι τοῦ δρόμαυ μὲ παραφύλαγε,** δ.τραγ. **χρυσῆ ἀνεμίτσα κρέμεται στοῦ πύργου τ' ἀγκωνάρι,** παροιμ. τὸ

καλὸ τ᾽ ἀγκωνάρι θὰ βρῇ τὴ θέση του | ὁ ἱκανὸς θὰ εὐδοκιμήσῃ |, γνωμ. ἀνωφέλευτα τ᾽ ἀγκωνάρια σ᾽ ἀθέμελο τοῖχο (ἀνωφελὴς ἡ ὑποστήριξις ἀνικάνων)˙ || ἡ ἐξέχουσα γωνία οἰκοδομήματος, ἡ ἀγκωνή.

ἀγκωναροδεσιά (ἡ) κ. ἀγκωναροδέσι (τὸ) δημ. ἡ διὰ σιδηρῶν ἐλασμάτων δέσις τῶν ἀγκωναριῶν˙ 2) τὸ μὲ ἀγκωνάρια ἐκτισμένον τμῆμα τῆς τοιχοποιΐας : εἶναι στέρεος ὁ τοῖχος, γιατὶ ἔχει γερὴ ἀγκωναροδεσιά.

ἄγκωνας (ὁ) κ. ἀγκῶνας δημ. ὁ ἀγκὼν τῆς χειρός, ὁ ἀγκὼν βλ. λ.˙ 2) ἡ γωνιώδης προεξοχὴ βράχου ἢ γῆς˙ συγγ. μύτικας.

ἀγκώνη (ἡ) ἀγκοίνη : σχολ.Διον.Θρᾳκ.191,37Η,Εὐστ. 206,3.279,16.

ἀγκωνή (ἡ) δημ. γωνία εἰσέχουσα ἢ ἐξέχουσα κατ᾽ ἀντιδιαστ. πρὸς τὰς πλευράς˙ 2) ὁ πρὸς συγκλίνουσαν γωνίαν χῶρος, ἐν γένει ἄκρον : Βαλαωρ. Ἀθ.Δ 3,99 κι ὅταν ὁ γέρο μάντης | ἐξάνοιξε στὴν ἀγκωνὴ (τῆς πλάτης) μελαχροινὴ λουρίδα, φρ. κάτσε, γέρο, στὴν ἀγκωνή σου (μὴ ἐπεμβαίνῃς)˙ 3) ἀκρωθελία ἄρτου, πίτας κ.τ.τ. : προτιμῶ τὴν ἀγκωνὴ τοῦ ψωμιοῦ.

ἀγκωνιάζω δημ. τοποθετῶ εἰς τὴν γωνίαν˙ || ἀπωθῶ πρὸς τὴν γωνίαν˙ 2) διαγράφω ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰς γωνίας τοῦ μέλλοντος νὰ οἰκοδομηθῇ˙ || (ἐπὶ τοιχοποιΐας κ. ξυλουργικῆς), ὀρθογωνιάζω˙ συνών. τοῦ γωνιάζω : ἀγκώνιασε καλὰ τὰ τοῦβλα νὰ μὴν πάῃ στραβὰ ὁ τοῖχος˙ 3) καταφεύγω κάπου νὰ προφυλαχθῶ, οἷον ἀπὸ τὴν βροχὴν ἢ ἐν συμπλοκῇ˙ 4) σπρώχνω τινὰ ἐλαφρῶς διὰ τοῦ ἀγκῶνος.

ἀγκώνιασμα (τό) δημ. ἡ ὀρθογώνισις τοίχου˙ 2) ἡ ἐλαφρὰ ἀπώθησις διὰ τοῦ ἀγκῶνος.

ἀγκωνιαστά δημ. ἐπίρρ. εἰς τὴν γωνίαν τὴν σχηματιζομένην ὑπὸ δύο τοίχων : βάλε τὸν καθρέφτη ἀγκωνιαστά˙ 2) ἡ κατὰ γωνίαν τοποθέτησις δύο πραγμάτων : βάλε τὰ τραπέζια ἀγκωνιαστά.

ἀγκωνίζομαι σχηματίζω ἀγκῶνας, ἑλιγμούς, Εὐστ.Διον.Π.στ.976 ὁ Τίγρης ῥόον ἴσον ἐλαύνων, ἤγουν ἐπ᾽ εὐθείας κατὰ δὲ τοὺς ἄλλους καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἀγκωνιζάμενος κ.ἑ. (πρβ.στ.431) βλ. κ. ἀγκαλίζομαι˙ 2) μτφ. ἐν τῷ λόγῳ μεταχειρίζομαι ἑλιγμόν : Κωμ.Ἀδ.14,8S. μυριάκις ἀγκωνισαμένοις ῥῆσιν μακρὰν λέγειν˙ τὸ ἐνεργ. ἀγκωνίζω γλωσσ. « ἀγκωνίσωμεν˙ ἀνακλιθῶμεν ».

ἀγκώνιον (τό) μικρὸς ἀγκών : Γαλ.4,452.

ἀγκώνισις (ἡ) Νικ.Χων.799,6 τὴν τῶν δοράτων ἀγκώνισιν, ἴσως γρ. ἀγκοίνησιν βλ. λ.

ἀγκωνίσκιον (τό) Ἡρ.Πνευμ.1,42. ὑποκορ. τοῦ ἀγκωνίσκος Ἡρ.1,42,ΠΔ Ἐξ.26,17.

ἀγκωνισμός (ὁ) μυχὸς πορθμοῦ : Εὐστ.1712,30 στενοῦ τοῦ πορθμοῦ ὄντος καὶ πολλοὺς ἀγκωνισμοὺς ἔχοντος.

ἀγκωνόδεσμος γλωσσ.Πάπ. δεσ. τοῦ ἀγκῶνος.

ἀγκωνοειδής-ές ὁ ἔχων σχῆμα ἀγκῶνος : Εὐστ. 1082,27 « ἀγκὼν δὲ τείχους γωνίαν δηλοῖ, ἤγουν ἐξοχὴν γωνιώδη καὶ διὰ τοῦτο ἀγκωνοειδῆ ».

ἀγκωνοκάκη (ἡ) νεώτ. πόνος κατὰ τὸν ἀγκῶνα, ἄλλως ἀγκωνάγρα.

ἀγκωνόπονος (ὁ) δημ. πόνος, πάθησις τοῦ ἀγκῶνος, ἀγκωνοκάκη.

ἀγκωνοφόροι (οἱ) Ἐπιγρ. εἶδος ἱερέων φερόντων ἐπὶ τῶν χειρῶν ἱερά, πρβ. ἁγιαφόρας, παστοφόρος.

ἀγκώνω δημ. κ. ᾽γκώνω μτβ. κάμνω τι νὰ ὀγκωθῇ, ἐξοιδαίνω, διαστέλλω κ. συνεκδ. γεμίζω : φρ. ἀπὸ ζητιανειὰ ἄγκωσε τὴ σακκούλα του (ἐπὶ τῶν δι᾽ εὐτελείας πλουτούντων)˙ 2) φέρω κόρον, προκαλῶ ἀηδίαν : τὸ πολὺ παχὺ κρέας ᾽γκώνει˙ 3) ἀμτβ. ἐξογκοῦμαι : εἶναι βαρεμένη (ἔγκυος) κι ἄρχισε ν᾽ ἀγκώνῃ˙ 4) ὀγκοῦμαι ἀπὸ χορτασμόν, κορέννυμι : παράφαγα γλυκὰ κι ἄγκωσα (αἰσθάνομαι ἀηδίαν, ἀποστροφήν, ἀπὸ πολὺ γλυκὰ ἢ λιπαρὰ φαγητά)˙ 5) μτφ. δυσφορῶ, στενοχωροῦμαι, ὀργίζομαι : ᾽γκώνει ἡ καρδιά μου σὰν εἶμαι μαζί του κ. παθ. -ομαι Μαχαιρ.13Ε (ἐκδ. Σάθα) οἱ Γενουβῆσοι ἦταν ἀγκωμένοι (θυμωμένοι).

ἀγκωνωτός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ παρουσιάζων ἀγκῶνας, γωνίας : ἀγκωνωτὸν περικόχλιον (ἐργαλεῖον συνδέσεως ἠλεκτρικῶν καλωδίων).

ἀγλαβιτσιά (ἡ) δημ. θαμνῶδες ἄγριον φυτόν, ἀγλανιδιὰ βλ. λ.˙ συνών. φελουριά, ἀγριοσμερτιά.

ἀγλαέθειρος-ον ὁ ἔχων ἀγλαὰς ἐθείρας, στιλπνὴν κόμην Ὑμν.Παν.5.

ἀγλαΐα (ἡ) ἰων. ἀγλαΐη (ἀγλαός˙ ἀγάλλω, αἴγλη) λαμπρότης, μεγαλοπρέπεια, κάλλος, κόσμος, τιμή : Ὀδ.Σ 180 ἀγλαΐην γὰρ ἐμοί γε θεοὶ ὤλεσαν (περὶ τοῦ κάλλους τῆς Πηνελόπης), Ζ 510 ἵππος ἀγλαΐηφι πεποιθώς˙ || μετὰ τοῦ κῦδος Ὀδ.Ο 78 ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη καὶ ὄνειαρ (ἔνθα τὸ κῦδος -ἀγλαΐη ἀντιτίθ. τῷ ὄνειαρ ὄφελος), Πίνδ.Ο 13,14 νικηφόρος ἀγλαΐα (χαρὰ καὶ δόξα ἐπὶ τῇ νίκῃ)˙ || ἡδονή, χαρά : Σοφ.Ἠλ.211 μηδέποτε ἀγλαΐας ἀπονιαίατο τοιάδ᾽ ἀνύσαντες ἔργα (ἀντιστ. πρὸς τὸ δημ. νὰ μὴ δοῦν χαρά) Ἡσίοδ.Α 272 ἀγλαΐαις τε χοροῖς τε τέρψιν ἔχον, αὐτ.284 πᾶσαν δὲ πόλιν θαλίαι τε χοροί τε ἀγλαΐαι τ᾽ εἶχον, Πίνδ. Π 1,4 βάσις ἀγλαΐας ἀρχά, πρβ. τὸ δημ. χαρὲς χοροὶ παιγνίδια.

ἀγλαΐζω μέλλ.-ιῶ (ἀγλαός) ποιῶ τι ἀγλαόν, λαμπρύνω, καλλωπίζω : Ἰσυλλ.28 θυσίαις τέμενος ΚΕ 931,4 στεφάνοις, ΚΕ183,10 ἀθανάτοις χάρισιν, Πλούτ. 965C ἀγλ. ἀκροθινίοις˙ 2) δίδωμί τι ὡς κόσμημα, ὡς τιμήν : σοί, Βάκχε, τάνδε μοῦσαν ἀγλαΐζομεν παρ᾽ Ἀθην.622C πρὸς τιμήν σου ᾄδομεν τὸ ᾆσμα τοῦτο˙ 3) παθ. κοσμοῦμαι, καλλωπίζομαι, εὐφραίνομαι ἐπί τινι, εὑρίσκω ἡδονὴν ἐπ᾽ αὐτῷ, Ἰλ.Κ 331 σέ φημι διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι (τοῖς ἵπποις), Πίνδ. Ο 1,22 ἀγλαΐζεται καὶ μουσικῆς ἐν ἀώτῳ (τέρπεται μὲ τὸ ἄνθος, μὲ ὅ,τι ὡραιότατον ᾆσμα ὑπάρχει)˙ || Ἐφιππ.3,6 (Εὐβ. 1,50) ἐλαίῳ ῥάφανος ἠγλαϊσμένη (κεκοσμημένη), ΚΕ886Α ξανθαῖσί με σταχύεσσι ἠγλαϊσμένον.

ἀγλάϊσις-εως (ἡ) μσν. λάμπρυνσις, φαίδρυνσις.

ἀγλάϊσμα (τὸ) τὸ ἐφ᾽ ᾧ τις ἀγλαΐζεται, εὐφραίνεται, κόσμημα, τιμή : Εὐρ.Ἑλ.11 Εἰδώ, τὸ μητρὸς ἀγλάϊσμα (ἡ χαρὰ καὶ τὸ στολίδι)˙ || Αἰσχ.Χο.193, Σοφ.Ἠλ.908 ἀγλάϊσμα (ὁ πρὸς τιμὴν τοῦ πατρὸς τμηθεὶς βόστρυχος τοῦ Ὀρέστου).

ἀγλαϊσμός (ὁ) καλλωπισμός, κόσμος, στολισμός : Πλάτ.Ἀξίοχ.369D ἀγλαϊσμὸς ῥημάτων (εὐέπεια, καλλιέπεια).

ἀγλαϊστής (ὁ) νεώτ. ὁ ποιῶν τι ἀγλαόν, ὁ λαμπρύνων τι, ὁ ἐξυμνῶν τι.

ἀγλαϊστικός-ή-όν νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ καταστήσῃ τι ἀγλαόν, λαμπρόν.

ἀγλάκητα κ. ἀγλάκηχτα δημ. ἐπίρρ. χωρὶς τρέξιμον, χωρὶς βιασύνην˙ ἀντίθ. (ἀ)γλακηχτά.

ἀγλακητός-ή-ό κ. γλακηχτός δημ. δρομαῖος συνών. τρεχᾶτος.

ἀγλακηχτά κ. γλακηχτά δημ. ἐπίρρ. δρομαίως.

ἄγλαμπρος-η-ο δημ. ὁ περιφανής, ὁ ἔκλαμπρος, ἐπίθετον κυρίως τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης ἢ τοῦ ἐνάστρου *οὐρανοῦ* : δ.τραγ. τὸ φεγγαράκι τὸ ἄγλαμπρο στὸ αἷμα βαυτημένο.

ἀγλάνθη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. εἶδος μεδούσης χρώματος ῥοδίνου ζώσης εἰς τὰ βόρεια τοῦ Ἀτλαντικοῦ˙ ὠκεανοῦ.

ἀγλανιδιά (ἡ) δημ. θαμνῶδες ἄγριον φυτόν, βοταν. φιλλυρέα ἡ μεσαία, ἄλλως ἀγλαβιτσιὰ βλ. λ.

ἀγλαϊστός-ή-όν μτγν. κεκοσμημένος.

ἀγλαόβοτρυς-υος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ἀγλαοὺς βότρυς, ἁδρὰς σταφυλάς : Νόνν.18,3 ἀγλαόβοτρυς ὀπώρη.

ἀγλαόγυιος-ον ἐπὶ τῆς Ἥβης, ἡ ἔχουσα ἀγλαὰ γυῖα, ὡραῖα μέλη τοῦ σώματος : Πίνδ.Ν 7,4.

ἀγλαόδενδρος-ον ὁ ἔχων ἀγλαά, ὡραῖα δένδρα : Πίνδ.Ο 9,20 **ἀγλαόδενδρον ματέρα Λοκρῶν** (τ.ἔ. τὴν Ὀποῦντα).

ἀγλαόδωρος-ον ὁ παρέχων ἀγλαὰ δῶρα Ὕμν. Δημ.54.192.492,Ὀππ.Κυν.4,17 **ἀγλαόδωρος θήρη**, Πρόκλ.Ὕμν.1,42 **ἀγλαόδωρος ὑγείη**.

ἀγλαοεργός-όν μτγν. ὁ ἀγλαὰ ἔργα πράττων.

***ἀγλαοθηλές** Ἡσ. «ἁπαλόν».

ἀγλαόθρονος-ον ὁ ἀγλαόν, ἔνδοξον θρόνον ἔχων· παρὰ Πινδ. ἐπίθετον τῶν Μουσῶν καὶ τῶν Δαναΐδων : Ο 13,96,Ν 10,1, ἔνθα ὁ Τρικλίνιος διὰ τὸ μέτρον διώρθωσε **ἀγλαόθωκος**· παρὰ Βακχ.16,124 τῶν Νηρηίδων.

ἀγλαόθυμος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀγλαόν, γενναῖον θυμόν, εὐγενῆ, γενναίαν ψυχήν.

ἀγλαόκαρνος-ον (δ.γ.Πίνδ.Ν 3,56) ἀγλαοκέφαλος, ἀλλ' ὀρθοτέρα ἡ γρ. **ἀγλαόκαρπος** βλ.λ.

ἀγλαόκαρπος-ον ὁ ἀγλαούς, ἀδροὺς καρποὺς φέρων : Ὀδ.Η 115 **μηλέαι ἀγλαόκαρποι**· παρὰ Πινδ.Ν 3,56 πολλοὶ παρέλαβον τὴν γρ. **ἀγλαόκαρπον** ἐπὶ τῆς Θέτιδος, ἑρμηνεύοντες τὴν **εὔπηχυν**, ἀλλὰ δὲν ἔχομεν ὅμοιον παράδειγμα συνθέτου, ἐν ᾧ τὸ **καρπὸς** νὰ δηλοῖ τὸν καρπὸν τῆς χειρός.

ἀγλαόκοιτος πάνυ τίμιος : Φώτ.,ΑΒ, Σουΐδ.

ἀγλαόκολπος-ον ἐπὶ γυναικός, ἡ φοροῦσα ἔνδυμα κομψῶς κολπούμενον (δ.γ. παρὰ Πινδ. Ν 3,56, βλ. **ἀγλαόκαρπος**).

ἀγλαόκουρος-ον ὁ ἔχων ἀγλαοὺς κούρους, ἐνδόξους νεανίας : Πίνδ.Ο 13,5 **Κόρινθος ἀγλαόκουρος**.

ἀγλαόκωμος-ον ὁ λαμπρύνων τὸν κῶμον : Πίνδ. Ο 3,6 **φωνὰ ἀγλαόκωμος**.

ἀγλαομειδής-ές ὁ φαιδρῶς μειδιῶν, παρὰ Λυδ. Μην.4,154 ἀγλαομειδὲς Ἔρως ἐκ διορθ. Meineke ἀντὶ ἀγαλμοειδές βλ. λ.

ἀγλαομήτηρ (ἡ) μσν. ἡ ἀγλαά, ἡ ἔνδοξος καὶ λαμπρὰ ἐπὶ τοῖς τέκνοις μήτηρ.

ἀγλαόμητις-ιος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἀγλαά, λαμπρὰ βουλευόμενος, ὁ εὐγενῆ διανοούμενος. **ἀγλαομητία** λαμπρὰ βουλή ΕΜ.

ἀγλαομορφέομαι ἔχω ἀγλαάν, λαμπρὰν μορφήν : Pap.Cr.Mag.2,94,144 καὶ 109,448, πρβ. **ἀλλομορφεῖν**.

ἀγλαόμορφος-ον μτγν. ὁ ἔχων λαμπρὰν μορφήν.

ἀγλαόνημον (τὸ) ἢ **ἀγλαόνημα** (τὰ) βοταν. φυτὸν τῆς οἰκογενείας ἀροειδῶν μὲ ἀρωματώδη φύλλα φυόμενον εἰς τὰς Ἰνδίας (agleonema).

ἀγλαόνους-ουν μσν. ἀγλαόμητις βλ.λ.

ἀγλαόπαις-αιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ἀγλαόκουρος βλ. λ.

ἀγλαόπεπλος-ον ὁ φορῶν λαμπρὸν πέπλον : Κόιντ.Σμ.11,240 **ἁ. Θέτις**.

ἀγλαόπη (ἡ) νεώτ. γένος μαλακοστράκων τῆς τάξεως τῶν δεκαπόδων μακροούρων· 2) γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων τῆς τάξεως τῶν τραχειωτῶν ἀρθρωτῶν (aglaope infausta).

ἀγλαόπηχυς-εος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ὡραίους πήχεις, βραχίονας : Νόνν.32,80 **ἀγλαόπηχυς νύμφη**.

ἀγλαοπίστου Ἡσ. «λαμπροπίστου» (μή-πύστου;).

ἀγλαοποιέω ποιῶ τινα ἔνδοξον : Ἑρμαπ.π.Ἀμμέαν.17,4,19 **ἀγλαοποιήσας Ἡλίου πόλιν**.

ἀγλαόπυργος-ον μσν. ὁ ἔχων ἀγλαούς, μεγαλοπρεπεῖς, περιφανεῖς πύργους.

ἀγλαός-όν κ. -ή-όν ποιητ. (ἀγάλλω : ἀντὶ ἀγαλός) λαμπρός, στιλπνός, φωτεινός, ἀκτινοβολῶν· 1) ἐπὶ πραγμάτων : Ἰλ.Β 307,Ὀδ.Γ 29 **ὕδωρ** Ἰλ.Α 213 **δῶρα**, Ἰλ.Α 23 κ. 223, **ἄποινα ἔργα**, Τυρτ.10,28 **ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος**, 1,9 **εἶδος**, Θέογν.250 **Μουσάων ἀγλαὰ δῶρα ἰοστεφάνων**, Ἡσίοδ.Ἔργ.335 **μηρία** (στίλβοντα διὰ τὸ λίπος), πρβ. Ὁμ.. **πίονα μηρία**, Πίνδ.Π 4,82 **πλόκαμοι**, πρβ. **λιπαροπλόκαμος**, Ἀδεσπ.3,138Β, **ἄστρον ἀγλαόν**, παρὰ τὸ **ἀνέφελον**, Ἀράτ.Φαιν.415 **χρυσός**· 2) ἐπὶ ἀνθρώπων, ὡραῖος, εὐγενής, οἱ τῶν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων παῖδες : Ἀριστφ.Λυσ.640, πρβ. **ἀγλαΐζω, ἀγλάϊσμα, ἀγλαώψ**.

ἀγλαότεκνος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων λαμπρὰ τέκνα· ‖ ἡ χώρα ἡ ἔχουσα λαμπροὺς πολίτας.

ἀγλαότευκτος-ον ὁ λαμπρῶς οἰκοδομημένος : Χρησμ.Σιβ.14,130.

ἀγλαότιμος-ον ὁ λαμπρῶς τιμώμενος : Ὀρφ. Ὕμ.12,8 κ.ἀ.

ἀγλαοτριαίνης (ὁ) δωρ.-τριαίνας ἐπίθετον τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ ἔχων ἀγλαήν, ἔνδοξον τρίαιναν : Πίνδ. Ο 1,41.

ἀγλαοφανής-ές μτγν. ὁ ἔχων λαμπρὰν ἐμφάνισιν. Ἐπίρρ. **ἀγλαοφανῶς**· 2) **ἀγλαοφανή** (τὰ) νεώτ. γένος μαλακίων τῆς τάξεως τῶν κεφαλοπόδων τῆς ὑποταξίας **διβραγχιωτῶν** καὶ τῆς ὑποδιαιρέσεως τῶν ὀκταπόδων (aglaoph...).

ἀγλαοφάνια (τὰ) νεώτ. ὑμοπολύποδες (νεροχτάποδα) τῆς οἰκογ. τῶν **σερτουλαριδῶν**.

ἀγλαόφαντον (τὸ) **ἀγλαοφωτίς** Κατάλ.Ἀστρ. Κωδ.8(3).154,164.

ἀγλαοφαρής-ές ὁ ἔχων λαμπρὸν φάρος, ἔνδυμα, ὁ λαμπρῶς ἐνδεδυμένος : Χρησμ.Σιβ.3,454 **ἀγλαοφαρέσι κούραις**.

ἀγλαοφεγγής-ές ὁ ἀγλαῶς λαμπρῶς στίλβων : Χρησμ. Σιβ.13,65 **ἀγλαοφεγγεῖ πλούτῳ**.

ἀγλαόφημος-ον μσν. ὁ ἔχων λαμπρὰν φήμην.

ἀγλαόφοιτος-ον ὁ ἀγλαῶς, λαμπρῶς παρουσιαζόμενος Μάξ.π.καταρχ.403.

ἀγλαοφορέω φέρομαι εὐγενῶς π.Wett.Val.9,7

ἀγλαόφορτος-ον ὁ λαμπρὸν φορτίον φέρων : Νόνν.7,253 **ἀγλαόφορτος τέκε γαστήρ**.

ἀγλαοφύτευτος-ον ὁ ἀγλαῶς, λαμπρῶς, κομψῶς πεφυτευμένος : ΚΜανασσ.Χρον.4260 **ἄλσος ἀγλαοφύτευτον παντοδαπῆς σοφίας**.

ἀγλαόφωνος-ον ὁ ἔχων ἀγλαάν, λαμπρὰν φωνήν : Πρόκλ.Ὕμν.3,2.

ἀγλαόφωτις-ιδος (ἡ) κ. **-φωτίς** μσν. εἶδος φυτοῦ· νεώτ. **ἀγλαοφώτης** (ὁ) τὸ φυτὸν παιωνία ἢ φαρμακευτικὴ τῆς τάξεως τῶν πολυκαρπικῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **βατραχιοειδῶν**.

ἀγλαόχαρτος (ὁ) ὁ ἐπὶ ἀγλαΐᾳ, κάλλει χαίρων : ΑΠ 15,11 **Νιρεὺς ἀγλαόχαρτος**, πρβ.Ἰλ.Β 672 **Νιρεὺς Ἀγλαΐης υἱὸς Χαρόποιό τε ἄνακτος**.

ἀγλαύρα (ἡ) νεώτ. εἶδος μεδούσης ἐρυθροκιτρίνης μὲ πολλοὺς πλοκάμους ζώσης ἐν Μεσογείῳ.

ἄγλαυρος-ον ἀγλαός : Νικ.Θηρ.62 **ἀ. ποταμοί**, 441 **ἀ. δράκων**, πρβ. κύρ. ὄν. **Ἄγλαυρος ἐν** ἐπιγρ. οὐχὶ μεταθ. Ἄγραυλοι, κ. **Ἀγλαυρίδες** Εὐρ.Ἴων33.

ἀγλαφάζω κ. **γλαφάζω** δημ. βαθύνω αὔλακα, καθαρίζω ὀχετόν· 2) συνεκδ. κοιλαίνω· ‖ ἀμτβ. **βαθουλώνω,-ομαι**· 3) μτφ. ἀνερευνῶ, ἐξετάζω λεπτομερῶς, ἀκριβολογῶ : φρ. **καὶ τῆς μύγας τ' ἄντερα ἀγλαφάζει** (ἐπὶ τοῦ ἐνδιατρίβοντος εἰς λεπτομερείας ἢ τοῦ ὑπερμέτρως διερευνητοῦ).

ἀγλάφυρος-ον ὁ ἄνευ γλαφυρότητος, μόνον τὸ ἐπίρρ. **ἀγλαφύρως** Εὐστ.1295,15, βλ. **γλαφυρός**.

ἀγλαῶς ἐπίρρ. λαμπρῶς, περιφανῶς, εὐγενῶς : Ἀριστφ.Λυσ.640 **ἀγλαῶς ἔθρεφέ με**.

ἀγλαώψ-ῶπος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων λαμπροὺς ὀφθαλμοὺς Σοφ.ΟΤ 214, θηλ. **ἀγλαῶπις-ιδος** ἐσφ.ἀντὶ **ἀλαῶπις**.

ἄγλειφτος-η-ο δημ. ὃν δὲν ἔγλειψέ τις : ἡ **γάτα δὲν ἀφήνει τὰ γατιὰ της ἄγλειφτα**, βλ. Κορ.Ἀτ. 4,175, Χατζιδ.ΜΝΕ 1,300, πρβ. κ. **ἄγλυφτος**.

ἀγλέουρας (ὁ) κ. ἀγκλέουρας δημ. τὸ φυτὸν εὐφόρβιον τὸ δικταδενῶδες (euphorbia biglandulosa) εἶδος φλόμου δηλητηριώδους : φρ. **νὰ βγάλῃς τὸν ἀγκλέουρα** (ἐπὶ φωνασκοῦντος, συνών. τοῦ σκάσε)· ‖ μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου μοχθηροῦ, σαρκαστοῦ : **εἶναι ἕνας ἀγκλέουρας**.

ἀγλεουρίζω κ. ἀγκλεουρίζω δημ. δηλητηριάζω τὸ ὕδωρ θαλάσσιον κ. συνηθέστ. ποτάμιον ἢ λιμναῖον (ρίπτων εἰς αὐτὸ ἀγκλέουρα βλ. λ.) πρὸς

ἄγραν ἰχθύων ἢ ἐγχέλεων διὰ τῆς οὕτω δηλητηριάσεώς των· λέγεται κ. μτφ. συγγ. **φαρμακώνω.**

ἀγλευκής-ές (γλεῦκος) ὁ μὴ γλυκύς, δριμύς, ξινός, στυφός, ἔπειτα ἀηδής, ἀτερπής : Λουκ.Λεξ.6 **οἶνος ἀ.,** 'Αριστλ. πρβ. 4,12 **γλυκεῖς ἢ ἧττον ἀγλευκεῖς,** Ξεν.'Ιέρ.1,21 **ἀγλευκέστερον** (ἀντίθ.**ἥδιον**), 'Επίχ.140 **ἀ. ἄνθρωπος** (ἀηδής), ὁμοίως Πολυδ 4,73 **αὐλητής ἀγλευκής·** ‖ αἰτ. **ἀγλευκὴν** ἑτερόκλ. : Νικ.'Αλεξ.171 (βλ. Schneider σ. 103)· ‖ ἐπὶ λέξεως, ὕφους, ἀπότομος, ἀσαφής : 'Ερμογ.'Ιδ. 1,12.1,12 (Λογγῖν.) Ρητ.σ.195H, βλ. **ἀγλυκής.**

ἀγλήγορα δημ. ἐπίρρ. γλήγορα βλ. λ.

ἀγλήγορη (ἡ) κ. **ἀγλήγορα** δημ. τὸ φυτὸν θαφία τὸ ἀσκληπιεῖον, τῆς τάξεως καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν **σκιαδανθῶν,** λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ὅτι ἐπιτιθεμένη εἰς ἐκχυμώσεις τοῦ δέρματος τὰς ἀποξηραίνει ταχύτατα.

ἀγλήγορος-η-ον δημ. γλήγορος βλ. λ.

ἄγληνος-ον μτγν. ὁ ἄνευ γλήνης, ἄνευ ὀφθαλμοῦ, τυφλός· 2) νεώτ. **ἄγληνον** (τὸ) γένος κολεοπτέρων ροπαλοπτέρων ἐντόμων τυφλῶν (**aglenus**).

ἀγλιά (ἡ) βλ. **ἀγκλιά.**

ἀγλίδα (ἡ) νεώτ. νυχτοπεταλούδα, γένος ψυχῶν νυκτοβίων.

ἀγλίδια (τὰ) 'Ησ. σκόροδα κάλλιον **ἀγλίθια,** πρβ. ἀγλιθάριον.

ἀγλίθα (ἡ) κ. **ἀγλίθρα** δημ. ἡ σκελὶς τοῦ σκορόδου· ἐπίσης καὶ τῶν κιτρωδῶν, ἄγλις βλ. λ.

ἀγλιθάριον ὑποκορ. τοῦ **ἄγλις-ιθος** : Ροῦφ., 'Ορειβ.8,39,10 **ἀγλιθάριον περιλελεπισμένον.**

ἄγλινος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων γλίναν βλ. λ.

ἄγλις-ιθος (ἡ) ν. **ἀγλίς-ῖθος** κεφαλὴ σκορόδου : 'Αριστφ.'Αχ.763 **τὰς ἄγλιθας ἐξορύσσετε·** ‖ ἡ σκελὶς τοῦ σκορόδου, 'Αριστφ.Σφ.680 **τρεῖς ἄγλιθας μετέπεμψα,** πρβ. **γέλγις·** δημ. ἀγλίθρα, ἀγλίδα, ἀγκλίδα κ. ἀγλίθα βλ. λ.

ἄγλισχρος-ον οὐχὶ γλίσχρος, ὀλισθηρός : Θεόφρ.Φ.αἰτ.6,11,16 **ὑγρότητες ἄγλισχροι,** 'Ιππ.Προρρ. 1,117 δ.γ., βλ. **περίγλισχρος.**

ἀγλούπιστος-η-ο δημ. ὁ ἄγλυφτος, συνεκδ. ὁ μὴ βοσκηθείς : **ἀγλούπιστο εἶν' ἀκόμη τὸ λιβάδι·** ‖ ὁ μὴ λειανθεὶς (ἐπὶ ξυλείας οἰκοδομ.) συνών. τοῦ ἀπλάνιστος κ. συγγ. τῶν ἀσκεπάρνιστος κ. ἄγλυφτος· 2) ὁ μὴ περιφαγωθεὶς : **κλαρὶ δὲν ἀφήνουν ἀγλούπιστα οἱ κατσῖκες·** ‖ ὁ ἀξεφλούδιστος : **ἀγλούπιστα τρώει τὰ σύκα.**

ἀγλύκαντος-η-ο (πρβ. ἀρχ. γλύκανσις κ. ἀγλύκαστος) δημ. ὁ μὴ γενόμενος γλυκὺς ἢ ὁ μὴ γλυκύς, πικρός : Βαλαωρ.'Αατραπόγ.23 **φαρμάκι ἀγλύκαντο μέσ' στὸ λαιμό μου·** 2) μτφ. ταλαίπωρος, δυστυχής, ἰδίᾳ ἐπὶ ἀρᾶς : **ἀγλύκαντη νά 'σαι.**

ἀγλυκασιά (ἡ) δημ. ἀνεπαρκὴς γλυκύτης.

ἀγλυκής-ές ἐσφ.γ. τοῦ **ἀγλευκής** (βλ. λ.) παρὰ Θεοφρ.Φ.αἰτ.6,44,12 κ. 18,8 **ἀγλυκεῖς ὀσμαί, ἀγλυκὴς καὶ οὐκ εὔχυλος,** κ. Ξεν.'Ιέρ.1,21 ἀγλυκέστερον (περὶ τοῦ σχημ. τῶν εἰς **υς** ἐπιθ. ἐν συνθέσει ἰδὲ Χαριτων.Μνημοσ.1915,221 κ.ἑ.).

ἄγλυκον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ ἕτερον τῶν δύο συστατικῶν τοῦ γλυκοζίτου βλ. λ.

ἀγλυκόνη (ἡ) νεώτ. συνηθέστ. εἰς τὸν πληθυντικὸν τὰ ὀργανικὰ σύνθετα τὰ παρεχόμενα ὑπὸ τῶν γλυκοζιτῶν, ἀφαιρουμένης τῆς γλυκόζης.

ἀγλυκόριζα (ἡ) δημ. γλυκόριζα βλ. λ.

ἄγλυκος-η-ο κ. **ἀνέγλυκος** δημ. μὴ ἐπαρκῶς γλυκύς : **ἄγλυκα πορτοκάλια, ἀνέγλυκο σιρόπι.**

ἄγλυπτος-ον νεώτ. ὁ μὴ γεγλυμμένος, ἄγλυφος.

ἀγλυφόδοντα (τὰ) νεώτ. ζωολ. εἶδος ὄφεων στερουμένων αὐλακοφόρων ὀδόντων.

ἄγλυφος-ον ὁ μὴ γεγλυμμένος, ὁ ἀπελέκητος : σχολ.Σοφ.ΟΚ 100 **τὸν ἄγλυφον καὶ ἀπελέκητον.**

ἄγλυφτος-η-ο ὁ μὴ γεγλυμμένος, ὁ μὴ ἐκφλοιωμένος, ὁ ἀξεφλούδιστος· συνών. ἀγλούπιστος βλ.λ.

ἄγλωσσα (τὰ) νεώτ. ὑποταξία ἀνούρων ἢ ἀκέρκων βατραχίων χαρακτηριζομένων ἀπὸ ἔλλειψιν γλώσσης : ἄγλωσσα **πιμελόβια,** ἄγλωσσα χαλκόχροα.

ἀγλωσσεῖν 'Ησ. « δυσφημεῖν », πρβ. εὐγλωσσεῖν.

ἀγλώσσευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ κακολογηθείς, ἀδιάβλητος : **ἀγλώσσευτη γυναῖκα.**

ἀγλωσσία κ. **ἀγλωττία** ἡ ἀδυναμία εἰς τὸ λέγειν, ἡ ἔλλειψις εὐγλωττίας : Εὐρ.'Απ.56,2 **ἀγλωσσίᾳ δὲ πολλάκις ληφθεὶς ἀνὴρ δίκαια λέξας ἧσσον εὐγλώσσου φέρει.**

ἄγλωσσον (τὸ) κ. **ἄγλωσσος** (ἡ) νεώτ. γένος ἐντόμων (ψυχῶν) τῆς οἰκογενείας τῶν **πυραλιδῶν·** συνών. σκόρος.

ἄγλωσσος κ. **ἄγλωττος-ον** (1) ὁ μὴ ἔχων γλῶσσαν : 'Αριστλ.Ζ1 690A,23 **διὰ μὲν τὸ χερσαῖος εἶναι (ὁ κροκόδειλος) ἔχει χώραν γλώττης, διὰ δὲ τὸ ἔνυδρος ἄγλωττος,** ΑΠ 7,193 **τερπνὰ δι' ἀγλώσσου φθεγγομένα στόματος** (περὶ τῆς ἀκρίδος), πρβ. Εὐδ.'Αθήν.449E **ἔστι λαλῶν ἄγλωσσος** κ.τ.ἑ. (περὶ τοῦ πρωκτοῦ)· 2) ἄλαλος, ἄφωνος : ΑΠ 7,191 **ἄγλωσσος ἀναύδητας·** ‖ δημ. εἰς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, ἀλλὰ κ. ἀμίλητος· 3) ὁ ἀδύνατος λέγειν, ὁ μὴ εὔγλωττος : Πίνδ.Ν 8,23 **ἄγλωσσον μέν, ἦτορ δ' ἄλκιμον** (περὶ τοῦ Αἴαντος ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν 'Οδυσσέα), ΔίωνΧρ.12,55 **ὅτε ἀνὴρ** (Φειδίας) **οὐκ ἄγλωττος οὐδὲ ἀγλώττου πόλεως,** Προκ.'Ανέκδ.6,18 **ἄγλωττος παντάπασιν ὢν** ('Ιουστῖνος) **καὶ ἀγροικιζόμενος μάλιστα·** 4) ὁ βαρβαρόφωνος, βάρβαρος : Σοφ.Τρ.1060 **οὔθ' Ἑλλὰς οὔτ' ἄγλωσσος·** 5) ἐπὶ αὐλῶν : Πολυδ.2,109 **αὐλὸς ἄγλωττος.** 'Επίρρ. **ἀγλώττως** : Πολυδ.6,148 **ἀφώνως, ἀγλώττως, ἀμηχάνως, ἀδυνάτως·** 6) δημ. ὁ χωρὶς γλῶσσαν ἢ γλωσσίδι, ἀγλώσσωτος βλ. λ.

ἄγλωσσος (ὁ) (2) νεώτ. τὸ φυτὸν κυνόδοντον ὁ δάκτυλος, τῆς τάξεως τῶν **λεπυρανθῶν** glumiflore τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀγρωστιδῶν.**

ἀγλωσσοστοματογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ περιγραφὴ στόματος ἄνευ γλώσσης.

ἀγλωσσόστομον (τὸ) νεώτ. τερατοειδὲς νεογνὸν στερούμενον γλώσσης.

ἀγλωσσοφάγητος-η-ο καὶ **-ωτος**-η-ο δημ. ἐκεῖνος ποὺ δὲν τὸν γλωσσοτρώγουν, ὁ μὴ κακολογούμενος : **κανένα δὲν ἄφησες ἀγλωσσοφάγωτο.**

ἀγλωσσοχαρίτως μον. ἄνευ κολακείας, εἰλικρινῶς, πρβ. **γλωσσοχαριτῶ, χαριτογλωσσῶ.**

ἀγλώσσωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ γλωσσωτός, χωρὶς γλῶσσαν ἢ γλωσσίδι : **ἀγλώσσωτη 'πόμεινεν ἡ καμπάνα, ἀγλώσσωτη δαντέλα.**

ἀγλωστῖναι 'Ησ. « γογγυλίδες ».

ἄγμα (τὸ) ἐκ τοῦ **ἄγνυμι** θραῦσμα, κλάσμα, σύντριμμα : Πλούτ.Φιλοπ.6., 'Ησ « **ἄγμα·** σύντριμμα, κλέμμα (γρ. **κλάσμα**) », πρβ. Σουΐδ. « **ἄγμασι·** κλάσμασι », 'Επιγρ. 'Ελευσ. **ἄγματε δύο** (δυϊκ.).

ἀγματολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πραγματεία περὶ καταγμάτων, ἄλλως κ. καταγματολογία.

ἀγμείονες 'Ησ. « βουβῶνες ». **ἀγμηρόν** 'Ησ. « ἥσυχον ». « **ἀγμικόν·** ἄκρατον ». 'Ησ. **ἀγναῖος** « καθαρός ». **ἀγναιώτης** 'Ησ. « ὁ πολὺ κεκαυμένος ».

ἀγμός (ὁ) θραῦσις, κάταγμα· σύγγραμμα τοῦ 'Ιπποκράτους ἐπιτιτλοφορεῖται **περὶ ἀγμῶν·** 2) διερρωγώς, ἀπόκρημνος βράχος : Εὐρ.Βάκχ.1094 **διὰ δὲ χειμάρρου νάπης ἀγμῶν τ' ἐπήδων,** Π 262 **κοιλωπὸς ἀγμός** (βραχῶδες σπήλαιον)· 3) αἰγιαλός : Νικ.'Αλεξ.391 **φυκιόεντας ἀγμούς,** σχολ. « ὅ ἐστιν αἰγιαλούς »· 4) τὸ χεῖλος βόθρου ἐν μαγ. Παπ.

ἄγναθα (τὰ) νεώτ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἑτερομερῶν, **στερουμένων** γνάθων.

ἀγναθία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις γνάθου, σιαγόνος.

ἄγναθος-ον νεώτ. ὁ στερούμενος γνάθου.

ἀγναῖος 'Ησ. καθαρός· 2) ὄνομα μηνός : 'Επιγρ.Θεσσ. .

ἀγνάκορος ἀνάγυρος : σχολ.Νικ.Θηρ.70 **οἱ μὲν**

ἀνάγυρον, οἱ δὲ ἄκοπον, οἱ δὲ ἀγνάκορον, Διοσκ.3,150 **αἱ δὲ ἄκοπον** (ἄνευ τοῦ **ἀγνάκορον**)· ἀλλὰ κώδ. τινες παρέχουσι **ἀγνάκοπον,** ὅπερ ὀρθότερον τοῦ ἀγνάκορον.

ἀγνα(μ)πτοπόλεμοι Ἡσ. « ἀνίκητοι ».

ἄγναμπτος κ. **ἄκναμπτος-ον** ὁ μὴ γναμπτός, ἄκαμπτος, ἀλύγιστος, ἀμετάτρεπτος : Αἰσχ.Πρ.163 **ἄγναμπτας νόος** (ἀντιστρ.182 δέδια δ' ἀμφὶ Τρικλ. Porso ἀντὶ τοῦ **δέδια γάρ**), πρβ. Ἰλ.Ω 41 **νόημα γναμπτόν,** Ὀρφ.Λιθ.195 **γνάμπτει νόον,** Βακχ.8,73 **μήτηρ ἀγνάμπτων,** 8,73 **μήτηρ ἀγνάμπτων ἐρώτων** (Κύπρις), Ὀρφ.Λιθ.27 **ἄγναμπτον σθένος,** Πλούτ. Κάτ.νεώτ.11 **τὸ πρὸς ἡδονὰς ἄγναμπτον καὶ στερρόν,** Πινδ.Π 6,87 **ἄκναμπτον μένος,** βλ. **ἄκαμπτος.**

ἀγνάνθη (ἡ) νεώτ. δενδρύλλιον τῆς οἰκογ. τῶν **οὐερβενιδῶν** (θαγ. τῶν Ἀντιλλῶν (agnanthus vailli).

ἀγνάντεμα (τὸ) δημ. ἐπισκόπησις ἀπὸ μακράν· 2) τόπος ἀφ' ὅπου γίνεται ἐπισκόπησις τῶν πέριξ : **ἔβγα στ'** ἀγνάντεμα **νὰ ἰδῆς ἂν ἔρχεται.**

ἀγναντερός-ή-ό δημ. ἄποπτος, περίοπτος : **ἀγναντερὸ χωριό·** ‖ τόπος ἀφ' ὅπου δύναταί τις νὰ ἐπισκοπῇ εὐχερῶς τὰ πέριξ, καλὴ σκοπιά.

ἀγναντεύω δημ. βλέπω μακρόθεν καὶ ἀφ' ὑψηλοῦ, ἰδίᾳ πρὸς χῶρον ἀναπεπταμένον, ἐπισκοπῶ· ‖ παρατηρῶ, βλέπω τι ἔναντί μου : **κάθεται στὸ παράθυρο καὶ ἀγναντεύει,** δ.τραγ. **βγῆκα ψηλὰ στὸν Ὄλυμπο κι ἀγνάντεψα τριγύρου** κ. **χαμήλωσε μωρὴ συκιὰ | γιὰ ν' ἀγναντέψω στὰ χωριὰ | πὰ κι ἔρχεται ὁ Λυγόρακας,** Κρυστ.Ἔργα 1202 **καὶ στοὺς κύκλαυς ὅπου πλέκαυν ἀγναντεύονται | καὶ κρυφὰ γλυκοτηρειοῦνται** καὶ γνωρίζονται, Ζερβ.Τραγ. τοῦ καλ. κ. 53 **κι ὅπου ἀγναντέψῃς σπερδουκλιὰ μ' ἀκέριο τὸν ἀνθό της,** παροιμ. **ποὺ τρώει μπροστὰ** ἀγναντεύει **ὕστερα** (ἐπὶ τοῦ προώρως δρῶντος ἢ ἀτόπως σπεύδοντος), **ποὺ πολλὰ ἀγναντεύει, λιχουδεύει.**

ἀγνάντι κ. **ἀγνάντια** δημ. ἀπέναντι : **κάθεται** ἀγνάντια **στὸ σπίτι μου, ἀγνάντι στεκόμαστε.**

ἀγναντιάζω δημ. κ. ἀγναντίζω εἶμαι ἀπέναντι, ἀντικρύζω τινὰ ἢ τι : **τὸν ἀγνάντιασαν μὰ δὲν τοῦ μίλησαν,** δ.δίστ. **στὴ βρύση ποὺ σ' ἀγνάντιασα** πῆγα **νὰ ξεδιψάσω | μὰ ἡ** δίψα μου θεριάκωσε **καὶ πῶς νὰ τὴ χορτάσω ;** · ‖ παρατηρῶ μακρόθεν, ἀγναντεύω βλ. λ.· 2) εἶμαι ὁρατὸς μακρόθεν, φαίνομαι ἀπ' ἀγνάντια : **τὸ βαπόρι ἀγνάντιασε, σὲ λίγη ὥρα θά 'ναι στὸ** λιμάνι.

ἀγναντιαστός-ή-ό δημ. ὁ ἀπέναντι κείμενος : **οἱ δυὸ βράχοι** ἀγναντιαστοὶ **καὶ καταμεσὶς μιὰ ρεματιὰ στενή.** Ἐπίρρ. ἀγναντιαστά : **τὰ δυὸ μοναστήρια εἶναι χτισμένα** ἀγναντιαστά.

ἀγνάντιο (τὸ) δημ. ἡ μακρόθεν θέα : **βγαίνω στ' ἀγνάντιο·** ‖ περίοπτος θέσις ὅθεν ἀγναντεύει, περισκοπεῖ τις τὰ πέριξ : **κάθομαι σ' ἀγνάντιο.**

ἄγναντος-η-ο δημ. ὁ περίοπτος, ὁ μακρόθεν ὁρατός : **χωριὰ ἄγναντα,** ἐντεῦθεν κ. τοπωνυμίαι.

ἀγναντῶ δημ. βλέπω μακρόθεν : δ.τραγ. **Σαρακηνὸς τὴν ἀγναντᾷ ἀπὸ ψηλὴ ραχούλα·** συνών. τοῦ ἀγναντεύω βλ. λ.

ἄγναπτος-ον στερ. **α+γναπτός** ὁ μὴ ἐγναμμένος, ἀλεύκαντος : Πλούτ.Ἠθ.631D· 2) ὁ ἄπλυτος : Πλούτ.Ἠθ.169E ὁ Μοῖρις τὸν διὰ τοῦ κ. τύπον ὑπολαμβάνει ἀττικόν : **ἄκναπτον Ἀττικῶς, ἄγναφον Ἑλληνικῶς,** πρβ. Θωμ.Μ **ἄκναπτον, οὐκ ἄγναφον, ὥσπερ καὶ κναφεύς, οὐ γναφεύς,** Πολυδ.7,37.69,Φώτ.19,21R ἄγναπτος καὶ διὰ τοῦ γ καὶ διὰ τοῦ κ **ἔλεγον τοὔνομα·** ἐκ τῶν ἐπιγρ. φαίνεται ὅτι οἱ διὰ τοῦ γν προενηνεγμένοι τύποι, οἷον **γναφεῖαν, Γνίφων** εἶναι νεώτεροι, τοῦ 4ου καὶ 3ου αἰῶνος π.Χ., οἱ δὲ διὰ τοῦ κν τοῦ 6ου καὶ τοῦ τέλους τοῦ 5ου αἰῶνος π.Χ. Ξεν.Ἀπ.3, 7,6 **κναφεύς,** Δημ.54,7 **κναφεύς,** Αἰσχίν.1,194 **κναφεύς, κναφεῖον,** Ἀριστφ.Σφ.1128 καὶ Ἐκκλ.415 **κναφεύς,** ἀλλὰ Πλούτ.166 (388 π.Χ.) **γναφεύει** οὐχὶ ἀκούσης τῆς λιθίνης παραδόσεως, ἀλλὰ χειρόγρ. τινα καὶ Πολυδ.7,37 ἔχουσι **κναφεύει** παρὰ τὸ μέτρον, ὁ δὲ Brunk διορθοῖ **ὁ δέ τις κναφεύει,** βλ. **κναφεύς-γναφεύς, κναφεύω.**

ἀγνάτος-η-ον λ. λατ. ὁ πρὸς πατρὸς συγγενής : Ἰουστ.Νεαρ.2,195L adgnatus ἢ cognatus.

ἄγναφος-ον (1) (βλ. **ἄγναπτος**) ΚΔΜατθ.9,16,Μᾶρκ. 2,21 **ῥάκους ἀγνάφου** (ἐκ τοῦ **γνάπτω**) πρβ. **ράπτω, ἄρραφας.**

ἄγναφος η-ο (2) κ. **ἄγναφτος** δημ. ἀλεύκαστος.

ἀγναφόπετσο (τὸ) κ. ἀγναφοπέτσι δημ. τὸ εἰργασμένον ἀτελῶς δέρμα· συνών. πέτσακας.

ἀγνέα (ἡ) κ. **ἀγνιὰ** δημ. τὸ φυτὸν ἄγνος βλ. λ.

ἄγνεθος-η-ον κ. **ἄγνεστος** δημ. ὁ μὴ κεκλωσμένος, ὁ μὴ μεταβληθεὶς εἰς νῆμα, ἄκλωστος : **ἄγνεθο μαλλί, ἄγνεστο μπαμπάκι.**

ἀγνεία (ἡ) **(ἀγνεύω)**· ἁγνότης, καθαρότης : Σοφ. ΟΤ 814 **τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων τε ἔργων τε πάντων,** Ἀντιφ.Τετρ.1,6,11 **οὔτε εἰς τὰ τεμένη εἰσιὼν τὴν ἁγνείαν τῶν θεῶν μιανῶ οὔτε** κ.τ.έ., Πλάτ.Νόμ. 917B **καθαρότης καὶ ἁγνεία·** 2) ἀποχή, σωφροσύνη : Πλούτ.Νόμ.16 **ἡ τριακονταέτις ἁ. τῶν Ἑστιάδων,** Πλούτ.730D **ἁγνείας μέρος ἀπαχὴ ἰχθύων,** Ἐπιγρ. **μετὰ πολλῆς ἁγνείας καὶ νομίμων ἐθῶν·** ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ ναοῦ λέγουσιν ὅτι ἦτο γεγραμμένον **ἁγνὸν χρὴ ναοῖο θυώδεος ἐντὸς ἰόντα ἔμμεναι· ἁγνεία δ' ἐστὶ φρονεῖν ὅσια·** 3) **ἁγνείας πεῖρα** (δοκιμασία καὶ ἀπόδειξις τῆς ἁγνείας, ἔλεγχος παρθενίας) βλ. Ἀ.Ἀδαμαντ. ἐν Λαογρ. τόμ.1-3.

ἅγνευμα (τὸ) ἁγνή, παρθενικὴ διαγωγή : Εὐρ.Τρ. 501,Ἠλ.256 **ἅγνευμ' ἔχων τι θεῖον** ἔχων εὐχήν, τάξιμον, πρὸς τοὺς θεοὺς νὰ τηρῇ σωφροσύνην, « μὴ θιγεῖν σῆς εὐνῆς ».

ἁγνευτήριον (τὸ) ὁ τόπος, ἔνθα οἱ ἁγνεύοντες μένουσιν : Χαιρήμ.Πορφ.Ἀπ.ἐμψ.4,6· ἐν Παπ. τόπος, ἐν ᾧ ἐναποτίθενται τὰ σκεύη, ἱερὸν σκευοφυλάκιον.

ἁγνευτικός-ή-όν ὁ διατηρῶν ἑαυτὸν ἁγνόν, ἀντίθ. **ἀφροδισιαστικός :** Ἀριστλ.ΖΙ 498B.2· 2) ἐνεργ. ὁ καθαίρων Φίλ.4,303,24.5,121,17Βερολ. **ἁγνευτικὰ** περιρραντήρια, 4,235,4.5,125,15 **ἁγνευτικὰ καθάρσια,** 2,58,71 **περιρραντήρια καὶ καθάρσια ἁγνευτικά·** ἐν Παπ. **ἁγνευτικαὶ ἡμέραι** ἡμέραι καθαρμοῦ.

ἄγνευτος-η-ο κ. **ἄγνεφος-η-ο** δημ. ὁ μὴ γινόμενος, μὴ ἐνεργούμενος, μὴ παιζόμενος διὰ νευμάτων : **νὰ παίξουμε κοντσίνα ἄγνευτη·** ἐπίρρ. **ἄγνευτα** κ. **ἄγνεφα.**

ἁγνεύτρια (ἡ) γυνὴ ἁγνίζουσα, πρβ. Ἡσ. λ. ἐγκιλικίστρια (Χαριτων. **ἐγκυλικίστρια** βλ.λ.) **περιαγνίστρια.**

ἁγνεύω (ἁγνός) ἀμτβ. εἶμαι ἁγνός, καθαρός, σώφρων, ἀπέχομαι παντὸς μιάσματος, ἐγκρατεύομαι, πρβ. **καθαρεύω·** 1) Αἰσχ.Ἱκ.226,Πλάτ.Νόμ.837 C, Λυσ. κ. Ἀνδ.51,Φίλ.3,164,10 **ψυχὴ ἁγνεύουσα,** Ἐπιγρ. ἁγνεύοντες **καὶ νήφοντες·** ‖ μέσ.Στουδ.Μ Κατ.378,8Κερ. ἁγνευόμενοι **καὶ καθαιρόμενοι** 740, 14 **ἐγκρατευόμενοι καὶ ἁγνευόμενοι·** 2) μετ' ἀπαρ. Ἡρ.1,140 **ἁγνεύουσι μηδὲν ἔμψυχον κτείνειν** (ἁγνεύοντες φυλάσσονται μηδὲν κ.τ.ἑ.)· 3) μετ' αἰτ. τοῦ κατά τι : Εὐρ.ΙΤ 1227 **χεῖρας ἁγνεύει θεοῖς** (εἶναι ἁγνὸς τὰς χεῖρας ὡς πρὸς τοὺς θεούς), βλ. **ἁγνός,** μετ' ἐσωτ.ἀντ.Ἰώσ.ΑΙ 199 **ἁγνείας ἁγνεύοντες·** 4) μετὰ γεν. ἀπροθ. ἁ. **τινός :** Δημ.618, 9 κ. 758,20 **τὸν βίον ἡγνευκέναι τοιούτων ἐπιτηδευμάτων,** Λουκ.Ἔρ. 5 **ἁγνεύων ἔρωτος ἄρρενος ἐς γυναῖκας ἐπτόητο,** Φιλόδ.π.Παρρησ.26,10 **ὁ παντὸς ἁγνεύων,** Φίλ.4,279,2 **ἁγνεύσας ὁμιλιῶν τῶν πρὸς γυναῖκας·** ‖ μέσ.Ἐπίγρ.Κῶ **προαγορευέτω ἁγνεύεσθαι γυναικὸς καὶ ἄρσενος** (βλ. ἁγνός)· 5) ἐμπροθ. μετὰ τῆς **ἀπὸ** Φίλ.4,216,15 **ἁγνεύσας ἀπὸ πάντων** κ. 254,5 **ἀπὸ παντὸς ἁγνεύειν μιάσματος,**

Ἐπιγρ. ἀγνευέτωσαν δὲ καὶ εἰσίτωσον εἰς τὸν τῆς θεοῦ ναόν, ἀπὸ μὲν τῆς ἰδίας γυναικὸς καὶ τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς αὐθημερόν, ἀπὸ δὲ ἀλλοτρίας καὶ ἀλλοτρίου δευτεραῖοι λουσάμενοι· ὡσαύτως δὲ καὶ ἀπὸ κήδους καὶ τεκούσης γυναικὸς δευτεραῖοι, ἀπὸ δὲ τάφου καὶ ἐκφορᾶς κ.τ.ἑ. (βλ. ἁγνός)· δ) καὶ λ. ἀγνίζω ἀπολ. παθ.ἐνεργ. Ἀντιφ.Τετρ.Ι,3,ΙΙ τιμωρεῖσθε τὸν ἀποκτείναντα, ἁγνεύετε δὲ τὴν πόλιν, κ. ἁγνεύει ἑαυτόν, πρβ. σχολ. Ἀριστφ. Νεφ.531 τὸ δὲ ἀνείλετο λαβοῦσα ἡ ἐκ παραλλήλου ὡς τὸ ἀγνεύσας ἐκάθηρεν· ‖ παθ. Ἐπιγρ. ὅπως ἀγνεύηται τὸ ἱαρόν, Πολυδ.Ι,25· ‖ μτφ.ἀμτβ.Φιλόδ.Ρητ.Ι,189,85 ἁγνεύοντες ἐν λέξει (ὄντες καθαροί, σαφεῖς εἰς τὸ λεκτικόν).

ἀγνέω Ἡσ. « ἄγειν Κρῆτες, ἄγνηκε· ἀγήοχε Λάκωνες », Ἐπιγρ. αἰτωλ. ἀγνηκώς, πρβ. διεξαγνέω.

ἀγνεών (ὁ) Εὐστ.1082,35 « ἀγνεὼν ἐκαλεῖτο παικτικῶς ἀντιφραζόμενος, ἀληθῶς γὰρ ἦν ἄναγνος » δηλ. πορνεῖον : Κλέαρχ.π. Ἀθην.515E τὰς τῶν ἄλλων γυναῖκας καὶ παρθένους εἰς τὸν τόπον τὸν διὰ τὴν πρᾶξιν ἀγνεῶνα συνάγοντες ὕβριζον (ὁ Kaibel εἰκ. « ἀγκῶνα=ἀγκάλισμα, ὅπου τὰς γυναῖκας περιπτύσσονται », πρβ. καὶ Πλάτ. Κωμ.178, βλ. ἀγκών).

ἀγνιασμός (ὁ) ἐσφ.γ. τοῦ ἁγνισμός : ΠΔ Ἀριθ.8,7.

ἀγνίζω μελ. -ιῶ (ἀφ- Ἀριθ.8,6) ποιῶ τι ἁγνόν, καθαίρω ἰδίως δι' ὕδατος : ἀπολ.Πλούτ. Ἠθ.263E τὸ πῦρ καθαίρει καὶ τὸ ὕδωρ ἀγνίζει· ‖ παθ. Ἀριστόν.Ι,17 ἀγνισθεὶς ἐνὶ Τέμπεσιν βουλαῖς Ζηνὸς ὑπειρόχου, ΚΔ Πράξ.21,24 ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, αὐτ. 26 σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερὸν (τ.ἔ. ἀγνεύσας εἰδωλοθύτου καὶ αἵματος κ.τ.λ.), πρβ. Ἀριθ.6,3 ἀπὸ οἴνου ἀγνισθήσεται· ‖ μετ' αἰτ.Σοφ. Αἴ.655 λύμαθ' ἀγνίσας (καθάρας δι' ὕδατος, ἀποπλύνας τοὺς ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ποιμνίων ῥύπους), Πλούτ.Νομ.13,3 ὕδωρ ἱερὸν ἀποδεῖξαι ταῖς Ἑστιάσι παρθένοις, ὅπως ἀγνίζωσι καὶ ῥαίνωσι τὸ ἀνάκτορον· ‖ μέσ.Εὐρ. Ὀρ.429 οὐδ' ἥγνισαι σὸν αἷμα χεροῖν (ἀντὶ σοῖν χεροῖν· οὐδ' ἥγνισαι μίασμα χερῶν, ἐξήγνισας τὰς χεῖρας τοῦ μιαίνοντος αὐτὰς αἵματος)· ‖ μετ' αἰτ. καὶ δοτ. ὀργ. : Ἰώσ.ΑΙ 2,14,6 τῷ αἵματι τὰς οἰκίας ἥγνιζον, αὐτ.3, 11,1 τὴν φυλὴν ἥγνιζε πηγαίοις ὕδασι, ΑΠ 15,6 ὃν πάτρη μὲν ἔδεκτο φίλον νέκυν, ἥγνισε δ' Ἀτθὶς πυρκαϊῇ (=ἔθαψε)· ‖ παθ.Εὐρ. Ἱκ.1211 ἵν' (=ὅπου) αὐτῶν σώμαθ' ἡγνίσθη πυρί (=ἐτάφησαν), πρβ. Ὀρ.40 θανοῦσα μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας· ‖ καὶ ἁπλῶς ἀγνίζω : ΑΠ 2,926 ἥγνισαν ἔντομα μήλων (ἔκαυσαν θύματα, ἱερεῖα μήλων), 7, 49 (Βιάνωρ) τρὶς γὰρ ἀπαστράψας ἐκ Διὸς αἰθὴρ ἥγνισε τὰν θνατὰν σήματος ἱστορίαν (κατέκαυσε τὴν θνητὴν τοῦ τάφου εἰκόνα, τὸ ἐν τῷ τάφῳ σῶμα), Σοφ. Ἀντ.544 μή τοι μ' ἀτιμάσῃς τὸ μὴ οὐ θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι (μὴ μοῦ ἀρνηθῇς τὴν τιμὴν ν' ἀποθάνω μαζί σου καὶ οὕτω διὰ τοῦ θανάτου νὰ ἐξιλεώσω τὸν ἀποθανόντα, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐν στ.538· ἀλλὰ κάλλιον διὰ τῆς ταφῆς καθᾶραι, τοῦ μὲν θανεῖν τελικῶς, τοῦ δ' ἀγνίσαι εἰδικῶς ὅτι ἥγνισα, κατὰ ζεῦγμα), πρβ. Ἡρ.6,37, ὁ Κροῖσος προηγόρευε τοῖσι Λαμψακηνοῖσι μετιέναι (τελικῶς) Μιλτιάδεα· εἰ δὲ μή, σφέας πίτυος τρόπον ἀπείλεε ἐκτρίψειν (εἰδικῶς)· ‖ καὶ κατ' ἀντίφρασιν Ἡσ. « ἀγνίσαι· ἀποθῦσαι (Εὐριπίδης) Βουσίριδι· καὶ διαφθεῖραι Σοφοκλῆς ἐν Ἀμφιαράῳ », πρβ. ΑΒ 339,8· ‖ μέσ. Πλούτ.972Β ἀγνιζόμενοι τῇ θαλάσσῃ· ‖ παθ.Διον. Ἀλ.468 καθῆραι τὸν ἄνδρα οἷς νόμος τοὺς ἀκουσίους φόνους ἀγνίζεσθαι καθαρμοῖς.

ἀγνικά (τά) κ. ἀγνὰ δημ. τὰ ἄνευ ἀκάνθης, αἵματος καὶ λεπῶν μαλακόδερμα, οἷον σηπίαι, πολύποδες, τευθίδες κ.τ.τ. τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μαλάκια λεγόμενα : Χατζιδ.ΜΝΕ 135.

ἀγνινέα (φῦλα) Ὀρφ. Ἀργ. ἀμφ. Hermann ἀγχήρεα.

ἄγνινος-η-ον ὁ ἐξ ἄγνου πεποιημένος, λύγινος : Πλούτ. Ἠθ.693F τῶν οἰκετῶν ἕνα τύπτοντες ἀγνίναις ῥάβδοις διὰ θυρῶν ἐξελαύνουσιν, πρβ. λυγίζειν.

ἄγνισμα (τὸ) ἀγνισμός, καθαρμός, ἐξάγνισις, ἐξιλαστήριον : Αἰσχ.Εὐμ.1326 ματρῷον ἄγνισμα κύριον φόνου (φυσικὸν ἐξιλαστήριον τοῦ μητρικοῦ φόνου) βλ. κάθαρμα ΠΔ Ἀριθ. ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἄγνισμά ἐστι, πρβ.19.20 ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιερραντίσθη ἐπ' αὐτόν, ἀκάθαρτός ἐστι.

ἀγνισμός (ὁ) καθαρμός, ἐξάγνισις : Διον. Ἀλ.469 ἀγνισμὸν ποιεῖσθαι, Πλούτ. Ἠθ.280C περιμάττουσι σκυλακίοις τοὺς ἀγνισμοῦ δεομένους, πρβ.418B, Ἐπιγρ. 3ου αἰῶνος π.Χ. τοῖς ἀγνισμοῖς τοῖς πρὸ τῶν Θεσμοφορίων ἐπεύχεσθαι, καὶ τούς τε ἀγνισμοὺς καὶ τοὺς καθαρμοὺς ἐπιτελεῖν.

ἀγνιστέος-α-ον ὁ ὀφείλων ν' ἀγνισθῇ : Εὐρ.ΙΤ 1199 ἀγνιστέον μοι καὶ τὸ τῆς θεᾶς βρέτας πρέπει νὰ καθάρω (διὰ θαλασσίου ὕδατος, πρβ.στ. 1191 κ.ἑ.) τὸ ξόανον τῆς θεᾶς.

ἀγνιστήριον (τὸ) τὸ δι' οὗ τις ἀγνίζεται, καθαίρεται, σπονδεῖον : Ἥρων.Πνευμ 2,31 « Θησαυροῦ (τ.ἔ. σπονδείου, βλ. αὐτ.1,21) κατασκευὴ τροχὸν ἔχοντος στρεφόμενον χάλκεον, ὃς καλεῖται ἀγνιστήριον· τοῦτο γὰρ εἰώθασιν οἱ εἰς τὰ ἱερὰ εἰσιόντες στρέφειν », πρβ.1,32 « ἐν τοῖς Αἰγυπτίων ἱεροῖς πρὸς ταῖς παραστάσι τροχοὶ χάλκεοι ἐπιστρεπτοὶ γίνονται πρὸς τὸ τοὺς εἰσερχομένους ἐπιστρέφειν αὐτοὺς διὰ τὸ δοκεῖν τὸν χαλκὸν ἀγνίζειν· ἔστι δὲ καὶ περιρραντήρια πρὸς τὸ τοὺς εἰσερχομένους περιρραίνεσθαι. δέον οὖν ἔστω ποιῆσαι, ὥστε ἐπιστραφέντος τοῦ τροχοῦ ὕδωρ ἐξ αὐτοῦ ἐπιρρέειν εἰς τὸ ὡς εἴρηται περιρραίνεσθαι » 2) ὁ τόπος, ἔνθα τις ἀγνίζεται διὰ τῆς προσευχῆς : Θ.Στουδ. Μεγ.Κατ.165,7 Κερ. πορευσώμεθα ἐπὶ τὸ τοῦ ἀοιδίμου Θεοδοσίου ἀγνιστήριον.

ἀγνιστής (ὁ) ὁ ἐξαγνίζων, ὁ καθαρτὴς γλωσσ.

ἀγνιστικός-ή-όν (βλ. ἀγνευτικός) : Εὐστ.43,4 ἀγνισμὸς δέ τις ἦν ἡ διὰ τοῦ πυρὸς δαπάνη τοῦ νεκρωθέντος, ὅτι καὶ τὸ πῦρ ἀγνιστικόν· διὸ καὶ οἱ καθαρμοὶ διὰ πυρὸς ἐγίνοντο.

ἀγνίτης (ὁ) ὁ ἀγνίζων : Πολυδ.2,24 θεοὶ λύσιοι καθάρσιοι ἀγνῖται, Λυκόφρ. Ἀλ.135 τὸν ξένοις σύνδορπον Αἰγαίωνος ἀγνίτην πάγον : (σχολ. ἤγουν τὸν ἅλα· τὸν σύνδειπνον τῶν ξένων τὸν ἀγνίζοντα πάγον τοῦ Ποσειδῶνος, τῆς θαλάσσης), Φώτ. « ἀγνίτης· ἱκέτης καὶ καθάρσιος : καὶ γὰρ ὁ μύσους ἀγνισθεὶς καὶ ὁ καθήρας οὕτως λέγονται ».

ἀγνοδικεῖς (-δοχεῖς κώδ., ὅπερ ἀδύνατον· ἰδὲ Ἀθηνᾶν 1,625 κ.ἑ.) οἱ θεοί » : Ἡσ.Φώτ.ΑΒ. ὁ Ruhnkenius πιθαν. « ἀγνολεχεῖς· οἱ ἤθεοι » (ἰδὲ Τιμ. Λεξ.Πλάτ.σελ.112) αἱ ἁγνὴν κοίτην ἔχοντες, αἱ ἁγνῶς κοιμώμενοι.

ἀγνόδικος Ἡσ. (κάλλιαν Herw. ἀγνο(ησί)δικος) ἡ ἀγνοοῦσα τὸ δίκαιον.

ἀγνοέω ἐπ. ἀγνοιέω ὑποτ. γ' ἑν. ἀγνοιῇσι, ἀόρ. ἠγνοίησα, μέλλ. παρά τε τοῖς Ἀττικοῖς καὶ τοῖς μεταγ. : ἀγνοήσω, μέσ. μέλλ. μετὰ παθ. διαθ. ἀγνοήσομαι : Δημ.18,249 (δ. γ. ἀγνοηθήσομαι· οὐχὶ ὀρθὰ Naber Mnem. 1903,302) Λουκ.δ.τραγ.5 (δ. γ. ἀγνοηθήσεται, σχολ. ἀγνοήσεται ἀντὶ τοῦ ἀγνοηθήσεται)· διὰ μακρῶν διαλαμβάνει ὁ Κόντος ἐν Ἀθηναίῳ 8,434 κ.ἑ., πρβ. καὶ Λογ. Ἑρμ.130 κ.ἑ.· τὸ ἀγνοέω προϋποτίθησι ἐπίθ. * ἄγνοϝος, Schulze Quaest. Ep.288 οὐ γιγνώσκων· 1) οὐ γινώσκω, δὲν ἀναγνωρίζω τινά· μετ' αἰτ. : Ἰλ.Ν 28 οὐδ' ἠγνοίησε ἄνακτα, Ἡσίοδ.Θ 551 γνῶ οὐδ' ἠγνοίησε δόλον (τὸν κατάλαβε τὸν δόλον καὶ τὸν παρακατάλαβε), Θουκ.2,49,8 τοὺς δὲ καὶ λήθη ἐλάμβανε τῶν πάντων ὁμοίως καὶ ἠγνόησαν σφᾶς τε αὐ-

τοὺς καὶ τοὺς ἐπιτηδείους (τινὰς δὲ κατελάμβανε ἀμνησία τῶν πάντων, ἥτις ἔσχεν ἀποτέλεσμα νὰ μὴ ἀναγνωρίζουν τὸν ἑαυτόν τους καὶ τοὺς συγγενεῖς των), πρβ. Ἱππ.Κῳ.6,Γαλ.16,648, βλ. ἄγνοια, Δημ.10,74 πῶς γάρ ἐστιν ἴσον ταύτων μέν τινας ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἥκοντας ἑαυτοὺς ἀγνοεῖν, τὴν πόλιν δ', ἣ προειστήκει τῶν ἄλλων κ.τ.ἑ. | διότι πῶς εἶναι δίκαιον τινὲς μὲν τούτων, ἐν ᾧ ἔχουσιν ἐξέλθει ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, νὰ λησμονῶσιν ἑαυτούς, νὰ μὴ ἔχωσι τὸ γνῶθι σαυτόν, ἡ δὲ πόλις κ.τ.ἑ.|, Πλάτ.Φαῖδρ.228Α εἰ ἐγὼ Φ. ἀγνοῶ καὶ ἐμαυτοῦ ἐπιλέλησμαι | ἐὰν ἐγὼ δὲν γνωρίζω τὴν φύσιν τοῦ Φαίδρου καὶ ἔχω λησμονήσει ἐμαυτόν, δὲν γνωρίζω τὸν ἑαυτόν μου|· || μετὰ γεν.πρ. καὶ αἰτ.πράγ. : Πλάτ.Γοργ.517 ἀγνοοῦντες ἀλλήλων ὅ,τι λέγομεν (βλ. γιγνώσκω| | ὁ Μωραΐτης τὴν γεν. ἀλλήλων ἐξαρτᾷ ἐκ τοῦ ὅ,τι λέγομεν=τοὺς λόγους ἀλλήλων)· || ἐμπροθ. : Πλάτ.Φαῖδρ.277D περί τινος· || μετὰ μτχ. : Δημ.13,17 τίς ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρ' ἥξοντα ;· || μετὰ εἰδ.προτ. διὰ τοῦ ὅτι : Ξεν.ΚΠ 7,2,24 ἀγνοῶν ἐμαυτὸν | μὴ συναισθανόμενος | ὅτι σοὶ κ.τ.ἑ.· || μετὰ πλαγ. ἐρωτ. διὰ τοῦ εἰ : Ἰσοκρ.15,17, Ξεν.Ἀν.6,5,12· || ἡ μτχ. ἀγνοῶν ἑρμην. πολλ. διὰ τοῦ ἐξ ἀγνοίας, δι' ἄγνοιαν, οἷον Ξεν. Ἀν.7,3,38· || παθ. : Ἀρρ.Ἀν.7,1,4 ζητεῖν τι τῶν ἠγνοημένων (τῶν ἀγνώστων μερῶν), Διόδ.11,26.45.17,73 συγγνώμην αἰτεῖσθαι, διδόναι ἐπὶ τοῖς ἠγνοημένοις (ἐπὶ ταῖς ἡμαρτημένοις, τοῖς ἀγνοήμασι, λατ. peccata), Ἰσοκρ.5,87 τῶν ἀγνοηθέντων κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον (τῶν γενομένων σφαλμάτων |, ἀπολ. : Ἰσοκρ.8,39 ταῖς ψυχαῖς ταῖς ἀγνοούσαις καὶ γεμούσαις πονηρῶν ἐπιθυμιῶν οὐδέν ἐστιν ἄλλο φάρμακον πλὴν λόγος, Πλούτ.Κάτ.πρεσβ.21 ὁ δὲ ἐρωτηθείς, τί πράττει Κάτων, οὐδὲν ἀπεκρίνετο, πλὴν ἀγνοεῖν· || νεώτ. μτχ. ἀγνοούμενος ὁ ἀγνώστου διαμονῆς στρατιωτικὸς ἢ ναυτικός, ὁ κηρυχθεὶς εἰς ἄγνοιαν.

ἀγνόημα (τό) ἄγνοια, σφάλμα ἐξ ἀγνοίας, ἁμάρτημα, πλάνη : Γοργ.Ἑλ.ἐγκ.19 εἰ δ' ἐστὶν ἀνθρώπινον νόσημα καὶ ψυχῆς ἀγνόημα, Θεόφρ.Φ.Ἱστ. 9,4,8 πλὴν οὗτοί γ' ἕτερον ἀγνόημα προσηγνόουν, Διόδ.1,1,5 καλὸν τὸ δύνασθαι τοῖς τῶν ἄλλων ἀγνοήμασι πρὸς διόρθωσιν χρῆσθαι παραδείγμασι, ΠΔ Ἰὼβ 3,3 ταῖς ἁμαρτίαις καὶ ταῖς ἀγνοήμασί μου, ΚΔ Ἑβρ.9,7 τὰ τοῦ λαοῦ ἀγνοήματα, Πάπ.

ἀγνοηματίζω Ἀκύλ.Ψαλμ.118, πρβ. ὀνοματίζω.

ἀγνόησις (ἡ) Φιλόδημ.Θε.1.7.

ἀγνοηταί (οἱ) αἱρετικοί τινες, οἱ λέγοντες μὲν τὸν Θεὸν Λόγον πάντα γινώσκειν, τὴν δ' ἡνωμένην αὐτῷ καθ' ὑπόστασιν ἀνθρωπότητα πολλὰ ἀγνοεῖν, Κουμαν.Λεξ.Ἀθησαυρ.

ἀγνοητέον μετ' ἀρν. οὐκ ἀγνοητέον : Φίλ.1,16,16.

ἀγνοητικός-ή-όν ὁ προερχόμενος ἐξ ἀγνοίας : Ἀριστλ.ΗΕὐδ.1946Β38 ἀδικήσει ἄρα ἀπὸ ἐπιστήμης τὰ ἄδικα πράττων ὥσπερ καὶ τὰ ἀγνοητικὰ ἀπὸ ἐπιστήμης.

ἀγνοιᾶ (ἡ) κ. ἀγνοίᾶ Σοφ.Τρ.350, Φίλ.129, πρβ. ἀνοίᾶ, παλιρροίᾶ, εὐκλείᾶ κ.τ.λ. | ἴδε Χαριτων. Ποικ.Φιλ.1,198 κ.ἑ. | ἀγνωσία, ἀμαθία : Αἰσχ.Ἱκ. 499 φίλον τις ἔκταν' ἀγνοίας ὕπο, Σοφ.Τρ.419 οὐκ οὖν σὺ ταύτην, ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὁρᾷς, Ἰόλην ἔφασκες κ.ἑ. (ἣν ἐπειδὴ δὲν γνωρίζεις βλέπεις· εἰρωνικῶς), τὸ χωρίον πάντως ἐφθαρμένον, ἴσως οὐκ οὖν σὺ ταύτην, ἣν σύ γ' ἀγνῶς ὡς θροεῖς, Ἰόλην ἔφασκες | περὶ ἧς ὡς ἀγνοῶν δῆθεν, σὰν νὰ μὴ τὴν ξαίρῃς, ὁμιλεῖς, ὅπερ συμφωνεῖ καὶ πρὸς τὸν σχολ. ἣν προσποιῇ ἀγνοεῖν), στ.350 ἃ μὲν γὰρ ἐξείρηκας ἀγνοία μ' ἔχει (δηλ. τούτων ἀγνοῶ ἃ κ.τ.ἑ.), Θουκ.2,43,4 οὔτε γὰρ ἰατροὶ ἤρκουν τὸ πρῶτον θεραπεύοντες ἀγνοίᾳ, ἀλλ' αὐτοὶ κ.τ.ἑ. (οὔτε οἱ ἰατροὶ ἠδύναντο νὰ βοηθήσωσι, διότι χωρὶς νὰ γνωρίζουν τὴν φύσιν τῆς νόσου διὰ πρώτην φορὰν ἐθεράπευον αὐτήν, κ.ἑ.)· || ἀντιτίθ. τῇ ἐπιστήμῃ : Πλάτ.Θεαίτ.199D τῇ γνώσει, Φιλόπ.π. Ἀϊδ.κόσμ.4,7.7,5 ἐξ ἀγνοίας ἁμαρτάνειν, Ξεν. ΚΠ 3,1,38 οὐ γὰρ κακονοίᾳ τῇ σῇ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ἀγνοίᾳ· ὁπόσα δ' ἀγνοίᾳ ἄνθρωποι ἐξαμαρτάνουσι, πάντ' ἀκούσια ταῦτ' ἔγωγε νομίζω (δηλ. ἡ κατὰ Σωκρ. ἐπανείδιστος ἀμαθία), Φίλ.1,70,6 τὰ ἀκούσια καὶ κατὰ ἄγνοιαν ἁμαρτήματα, 6, 121,7 τῷ ἀγνοίᾳ τοῦ κρείττονος διαμαρτάνοντι συγγνώμη δίδοται, 4,184,21 ὑπ' ἀγνοίας ἁμαρτάνω, Πολύβ.1,68,1 οἱ Καρχ. τότε πρὸ ὀφθαλμῶν ἐλάμβανον τὴν αὑτῶν ἄγνοιαν, ὅτ' ἦν οὐδὲν ὄφελος· || νεώτ. ἄγνοια νόμου ἡ μὴ γνῶσις τοῦ νόμου, ταύτην οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ἵνα ἀποφύγῃ τὰς συνεπείας τοῦ νόμου (ἀντιτ. πρὸς τὴν ἄγνοιαν πράγματος)· || ἀμνησία, τὸ μὴ ἀναγνωρίζειν : Ἱππ.Κῳ.6 μετὰ ῥίγεος ἄγνοια κακόν (τὸ νὰ μὴ ἀναγνωρίζῃ τις τοὺς οἰκείους του), πρβ. Γαλ. 16,648 ἡ μετὰ ῥίγους ἄγνοια καὶ λήθη· || τὸ ἐξ ἀγνοίας σφάλμα, ἀγνόημα· || νεώτ. ἡ κατάστασις τοῦ ἐν ἀγνώστῳ διαμονῇ, μήπω λιποτάκτου : ἐκηρύχθη εἰς ἄγνοιαν· || ἄγνοια ἐλέγχου τὸ κατὰ τὸν ἔλεγχον ἐξ ἀγνοίας γινόμενον λογικὸν σφάλμα.

ἀγνοϊσμός (ὁ) νεώτ. ἀγνωσία βλ. λ.

ἀγνοϊστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ ἀγνωστικισμοῦ, ἀγνωστικός βλ. λ.

ἀγνόκοκκον (τὸ) Εὐστ.834,36 ὃ καὶ οἶσον καλοῦσιν, ἐξ οὗ καὶ οἰσόκαρπον, τὸ κατά τινας ἀγνόκοκκον, Γαλ.14,552 ἀγνόκοκκα δίδου ἐσθίειν, κ. ἀγνόκοκκα πάντα συντρίψας, πρβ. «Δουκάγκ. «ἀγνόκοκκο· ἀλυγαιοκοκκα» γρ. τὰ λυγεόκοκκα.

ἀγνοούντως ἐξ ἀγνοίας : Ἀριστλ.Τοπ.2,9,2, ἀντίθετον τοῦ ἐπιστημονικῶς, ὡς ἡ ἄγνοια ἀντιτίθεται τῇ ἐπιστήμῃ.

ἀγνοποιός-όν μσν. ποιῶν τι ἁγνόν, ἐξαγνίζων.

ἀγνοπολέομαι Φώτ.20,8R « ἀγνοπολεῖσθαι· τὸ σφαγίοις καθαίρεσθαι ».

ἀγνοπόλος-ον ἁγνός, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος : Ὀρφ. Ὕμν.18.12· 2) ὁ ἁγνίζων : Ὀρφ.Ἀργ.38 ἀγνοπόλος καθαρμός.

ἀγνόρυτος-ον (μὲ ἓν ρ χάριν τοῦ μέτρου) : Αἰσχ.Πρ.450 παγαί θ' ἀγνορύτων ποταμῶν (ἁγνῶς ῥεόντων, καθαρῶν).

ἄγνος (ὁ ἀρσενικῶς ἀττ ἡ θηλυκῶς μτγν.) θαμνῶδες φυτόν, ἄλλως λύγος-λυγέα βλ. λ. agnus castus, οὗ οἱ κλάδοι εὔκαμπτοι καὶ εὐλύγιστοι, δι' ὧν ἔπλεκον διάφορα πράγματα τὸ πάλαι ὡς καὶ νῦν : Χιων.κωμ.2 ἄγνου ἐν χαράδρᾳ πεφυκότος, Πλάτ.Φαῖδρ.230Β | πρβ.Πλούτ.Ἠθ.749Α | τοῦ ἄγνου δὲ τὸ ὕψος καὶ τὸ σύσκιον πάγκαλον, παρὰ Πλουτ.641D ἡ ἄγνος ἀνθεῖ χὠ βότρυς πεπαίνεται, πρβ. ΕΜ 595,34 Μύρσος· μύρσον ἐς ὠτώεντα παλαιφαμένης τ' ἄγνοιο. Μύρσας πλεκτόν ἐστιν ἀγγεῖον ἐξ ἄγνου πλεκόμενον λύγων· παρὰ τοῖς παλαιοῖς ὑπῆρχεν ἡ δόξα, καθ' ἣν ὁ ἄγνος ὑποστρωννύμενος συνετέλει εἰς ἁγνείαν, ἤτοι ἐκώλυε τὴν ἀφροδίσιον ὁρμήν : Αἰλ.Ζ 9,26 τοῦτόν τοι καὶ ἐν Θεσμοφορίοις ἐν ταῖς στιβάσι τὰ γύναια τὰ Ἀττικὰ ὑποστόρνυνται καὶ ὁρμῆς ἀφροδισίου κώλυμά ἐστι, καὶ ἔοικε τό γε ὄνομα λαβεῖν ἐντεῦθεν, Διοσκ.1,103,3 ὠνόμασται δὲ ἄγνος διὰ τὸ τὰς ἐν Θεσμοφορίοις ἁγνευούσας γυναῖκας εἰς ὑπόστρωμα χρῆσθαι αὐτῇ, Γαλ.11, 808, πρβ. 6,550,ΕΜ λ. ἄγνος, Πλίν.24,38 | βλ. λύγος | βλ. κ. Κόντον ἐν Ἀθηναίῳ 5,485· || ἐκ τοῦ φυτοῦ ἄγνος δῆμος Ἁγνοῦς, δημότης Ἁγνούσιος-Ἁγνόσιος=Ἁγνούσιος Ἐπιγρ.· 2) ἰχθύς : Δίφιλ.Σίφν. π. Ἀθην.356Β οὐρανοσκόπος δὲ καὶ ὁ ἄγνος καλούμενος ἢ καὶ καλλιώνυμος βαρεῖς (κῶδ. ἄνευ τόνου καὶ πνεύματος, Kaibel ἁγνός), βλ. κ. συγγ. ἀγνικά· 3) Σουΐδ. εἶδος ὀρνέου.

ἁγνός-ή-όν (ἁγ- ἅζομαι) καθαρός, ἱερός, ἅγιος· 1) περὶ θεῶν, ὡς ὁ Ζεύς : Αἰσχ.'Ικ.652, εὐαρμοστότατα δὲ ἐπὶ τῆς 'Αρτέμιδος ὡς παρθένου : 'Οδ.Ε 124,Σ 202 **χρυσόθρονος 'Αρτ. ἁγνή**, Σοφ.ΟΤ 830 **θεῶν ἁγνὸν σέβας** (περιγρ. ἁγνοὶ σεβαστοὶ θεο βλ. **σέβας**)· 2) περὶ τόπων καὶ πραγμάτων ἀφιερωμένων τοῖς θεοῖς, οἷον Αἰσχ.Πρ.280 **ἁγνὸς αἰθήρ**, Σοφ.'Ηλ.86 **ἁγνὸν φάος**, 'Αντ.1201 **ἁγνὸν λουτρὸν** (ἁγνιστικόν)· ‖ Σοφ.ΟΚ 37 **χῶρος οὐχ ἁγνὸς πατεῖν** (χῶρος οὐχὶ καθαρός, οὐχὶ κενὸς ἄγους, ὥστε πατεῖν, ὃν ἀσεβές ἐστι πατεῖν, λατ. quem calcare pedibus nefas est), πρβ. στ.40, 'Επιγρ. Ηαβατον=ἄβατον· 3) ἐπὶ ἀνθρώπων, καθαρός, ἀμόλυντος, ἀμίαντος, παρθένος : Πίνδ.Π 4,183 **κοῦραι ἁγναί**, Εὐρ.'Ιππ.102 **πρόσωθεν αὐτὴν (τὴν Κύπριν) ἁγνὸς ὢν ἀσπάζομαι** (βλ. ἀσπάζομαι)· ‖ μετὰ γεν. : Εὐρ.'Ιππ.1003 **ἐνὸς δ' ἄθικτος λέχους γὰρ ἐς τόδ' ἡμέρας ἁγνὸν δέμας**, Πλάτ.Νόμ.840D **ἤθεοι καὶ ἀκήρατοι γάμων τε ἁγνοὶ ζῶσιν**, Μέν.'Επιτρ.223, **ἁγνὴ γάμων γὰρ ἡμέραν τρίτην κάθημαι**, Φὶλ 4,70,21, **ἁγνοὶ γάμων ἁγναῖς παρθένοις προσερχόμεθα**, Ξεν.'Εφ.2,13,8 **ἐπόμνυται τηρήσειν αὐτὴν γάμων ἁγνήν**, Πλούτ. 'Ηθ.268Ε, **ἁ. ἀφροδισίων**· ‖ ἐμπροθ. μετὰ τῆς **ἀπό** : Δημ.1371,24 (ἐν ὅρκῳ ἱερείας) **ἁγιστεύω καὶ εἰμι καθαρὰ καὶ ἁγνὴ ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν οὐ καθαρευόντων καὶ ἀπ' ἀνδρὸς συνουσίας**, 'Ωριγ. Κέλσ.Γ 147 **ἁγνὸς ἀπὸ παντὸς μύσους** (βλ. **ἁγνεύω** 4.5), **ἁγνὸς φόνου** (καθαρὸς φόνου, οὐχὶ μεμιασμένος τὰς χεῖρας δι' αἵματος, ἀθῷος), Πλάτ.Νόμ. 759C **φόνου ἁγνὸν καὶ πάντων τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα** εἰς τὰ θεῖα ἁμαρτανομένων, Εὐρ.'Ορ.1604 **ἁγνὸς γάρ εἰμι χεῖρας** (καθαρὸς τὰς χεῖρας φόνου, αἵματος)· ‖ καὶ ἁπλῶς **ἁγνός** : Εὐρ.'Ηλ.975 **μητροκτόνος νῦν φεύξομαι τόθ' ἁγνὸς ὢν** (τώρα θὰ κατηγορηθῶ, θὰ καταδιωχθῶ, ἐκτελέσας τοὺς χρησμοὺς τοῦ 'Απόλλωνος, ὡς μητροκτόνος, ἐν ᾧ τότε, ἄλλοτε, πρὸ τοῦ λάβω τὴν ἐντολήν, ἤμην ἁγνός, ἀθῷος), Σοφ.'Αντ.889 **ἡμεῖς γὰρ ἁγνοὶ τοὐπὶ τήνδε τὴν κόρην** (οὐδὲν ἐναγές, μιαρὸν ἐπράξαμεν, εἴμεθα ἀθῷοι)· 4) γενικῶς ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας : Πίνδ.Ο 3,37 **ἁγνὸς κρέοις**, Ξεν.Συμπ.8,15 **ψυχῆς φιλία ἁγνή** Πλάτ.Νόμ.782 **ἁγνὰ θύματα** (τὰ ἀναίμακτα, οἷον πέλαγοι καὶ μέλιτι καρποὶ δεδευμένοι· ἀντιπθ. πρὸς **τὰς σάρκας**)· ‖ παροιμ. **ἁγνότερος πηδαλίου** Διογενιαν.1,12 « ἐπὶ τῶν ἁγνῶς βεβιωκότων· παρόσον ἐν θαλάσσῃ ἐστὶν ἀεὶ τὸ πηδάλιον »· 5) δημ. κ. ἀγαθός, ἀπόνηρος, τίμιος : φρ. **ἔχει τὰ χέρια ταυ ἁγνὰ** (δὲν κλέπτει)· 6) δημ. ἐπὶ πραγμ. ἀνόθευτος, γνήσιος, ἐκλεκτῆς ποιότητος : **ἁγνὸ βούτυρο, ἁγνὸ λάδι** (ἐκλεκτόν, ἄνευ ἀμόλγης)· 7) δημ. τεράστιος, θαυμάσιος : δ.τραγ. **ἀπ' τὸν ἁγνὸ τὸ θουητὸ ἡ γῆς ὅλη βογγοῦσε | ἡ 'Ανατολὴ ἔβρεξε νερὸ κ'ἡ Δύση ἁγνὸ χαλάζι.**

ἁγνόστομος-ον ὁ ἔχων ἁγνὸν στόμα : Τζέτζ. 'Ιστ.Χιλ.6,33.

ἁγνοσύνη Φιλόδημ Θε.3,'Απ.76.

ἁγνοτελής-ές ὁ ἁγναῖς τελεταῖς λατρευόμενος : 'Ορφ.'Αργ.549 **Θέμις ἁ.**, 'Υμν.54,3 **Σιληνὸς ἁ.**

ἁγνότης (ἡ) ἡ καθαρότης : 'Επιγρ. **δικαιοσύνης ἕνεκεν καὶ ἁγνότητος**, ΚΔ Κορινθ.2,6,6.11,3 **τῆς ἁπλότητος καὶ τῆς ἁγνότητος**· ‖ δημ. ἁγνότη : δ. τραγ. **ὅση ἀσπράδα ἀπόλειψεν ἀπὸ τὴν ὀμορφιά σου, ἁγνότη σοῦ τὴν ἔπλασε ὁ Θεὸς μέσ' στὴν καρδιά σου.**

ἁγνοτόκεια μσν. ἐπίθ. τῆς Θεοτόκου καὶ

* **ἁγνοτόκος** Πέτρ.Μον.Στιχ. εἰς τὸν Θεόδ. τὸν Πρόδρ.52 **πείθεα δ' εὐχωλῇσιν ἁγνοτόκοιο τεῆς** μητρός.

ἁγνοτραφής-ές ὁ ἁγνῶς τραφεὶς : 'Επιγρ. Suppl.Epigr.1,570.14.

ἁγνόφυτος-ον μσν. ὁ ἁγνῶς πεφυτευμένος.

ἀγντᾶς (ὁ) κ. ἀγδᾶς δημ. (τουρκ.) σιρόπιον λίαν πυκνούμενον διὰ βρασμοῦ.

ἀγντώνω κ. ἀγδώνω δημ. πικρίζω ἀπὸ τὸ πολὺ βράσιμον (ἰδίως διὰ τὰ σιρόπια) : **παράβρασε ἡ μουσταλευριὰ κι ἄγδωσε.**

ἄγνυθες (αἱ) (ὀρθότ. **ἀγνῦθες**) Θεόδ.'Αλεξ. Καν.1,332,19.20 « Δεῖ δὲ σημειώσασθαι ἐν τῷ κανόνι τὸ **ἀγνύς - ἀγνῦθος**· τοῦτο γὰρ ὀξύτονον ὂν καὶ μακρὸν ἔχον τὸ υ διὰ τοῦ θος ἐκλίθη καὶ οὐ διὰ καθαροῦ τοῦ ος· **ἀγνῦθες** δὲ λέγονται οἱ λίθοι οἱ περιφερεῖς καὶ τετρημένοι οἱ κρεμάμενοι ἐν τοῖς ἱσταρίοις », Πολυδ.7,36 **ἀγνῦθες δὲ καὶ λεῖα οἱ λίθοι αἱ ἐξηρτημένοι τῶν στημόνων κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὑφαντικήν**, Πλούτ.156 κανόνων διάθεσιν ἢ **ἀνέγερσιν** (Wilam. **ἄνερσιν** βλ. λ.)· αἱ **ἄγνυθες** λατ. pondera, ἐν τῇ δημ. **πέτρες, λιθάρια, βαρίδια, πετρίτσες, λιθαράκι, ντοντόνα** (Κρήτη)· πλείονα περὶ **ἀγνύθων** βλ. 'Αθηνᾶν 10,54) κ.ἑ.

ἄγνυμι ἁπλοῦν Ἰων. καὶ ποιητ., σύνθ.πεζολ. **κατάγνυμι**, μέλλ. **ἄξω, κατάξω**, ἀόρ. **ἔαξα ἦξα, ξυνέαξα, κατέαξα** (**κατῆξα** Ψευδιπποκρ. 'Επιδ.5,26), παθ. ἀόρ. **ἐάγην ἄγην-ἄγεν=ἄγησον** 'Ομ., παρ' ᾧ τὸ α βραχύ, πλὴν ἑνὸς χωρίου Λ 559 **ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγη**, ἔνθα ἡ ὀρθὴ γρ. **ἐάγη** ἐκ τοῦ **ἔαγα**, Ahrens γρ. **ἀμφιFεFάγη**, **κατεάγην** (ᾱγ) ἀόρ. μτγν. ἀπὸ τοῦ 'Αριστοτέλους **κατεάχθην**, παρακ. **ἔαγα**=εἶμαι συντετριμμένος : 'Ησίοδ. 'Εργ.534, Σαπφ. κατὰ τμ. **ἀλλὰ κὰμ μὲν γλῶσσα ἔαγε**=κατέαγε (Cobet Mnem.1873,361 πέπαγε,) Friedländer Hermes 1929,379 **γλῶσσά μ'** (=μοι) **ἔαγε** (ἴδε 'Επετηρ.Φιλοσοφ.Σχολ.14.259), Χοιρίλ.π.'Αθην. 464Β **ἐαγός**, καὶ μτγν., **κατέαγα** πεζολ. ἀττ. καὶ μτγν. Εὐρ.'Αριστφ.Πλάτ.Δημοσθ., ἰων. **κατέηγα** ('Ηρ.7,224, πολλάκις ἐν τοῖς 'Ιπποκρατείοις ἐν τῷ περὶ ἀγμῶν καὶ ἄρθρων,. πρβ. καὶ **παρέηγε-ἀπέηγε** Μοχλ.49), **παθ.παρακ.** μτγν. **κατέαγμαι**, πρβ. **πέπηγα-πέπηγμαι, ἔρρωγα-ἔρρηγμαι**, ῥημ.ἐπίθ. **κατακτός** 'Αριστλ.Μετ.4,9,10 κ.ἀ. κακῶς Blass A',b',346 ἀναφέρει τὸ ἐν Εἰρ.'Αριστφ.1244 εἰς τὸ κατάγνυμι δέον εἰς τὸ **κατάγω**)· παρὰ τὸ **κατάγνυμι** μτγν. ἐνεστὼς **κατάσσω** (βλ.λ.) ὡς **ῥήσσω** ῥήγνυμι, πήσσω **πήγνυμι**· οἱ τύποι **κατεάξαντες** **κατεάξει κατεαγέντες, κατεαγῇ** εἶναι μτγν. πολλαχοῦ δὲ καὶ σφάλματα τῶν ἀντιγραφέων (βλ. Κόντον ἐν τῷ Λογ. 'Ερμῇ α.75 κ.ἑ.)· ‖ συντρίβω, τσακίζω· 'Ησ. « **ἔαξεν**· ἔκλασε, συνέτριψεν » : 'Ιλ.Η 270 **εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε**, Ρ 63 **τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε**, Ψ 392 **ἵππειον δέ οἱ ἦξε θεὰ ζυγόν**, ἄλλοι **ἵππειόν οἱ ἔαξε**, 'Οδ.Τ 539 **πᾶσι κατ' αὐχένας ἦξε καὶ ἔκτανεν** (Cobet **αὐχέν' ἔαξε**, βλ. Κόντον Λόγ.'Ερμ. 88 σημ.), Γ 367 **ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος**, 'Οδ.Κ 123 **νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων** 'Ησ. « κλωμένων, συντριβομένων », 'Ηρ.1,185 **ἐποίεε δὲ ἀμφότερα ταῦτα ὡς ὅ τε ποταμὸς βραδύτερος εἴη περὶ καμπὰς πολλὰς ἀγνύμενος, καὶ οἱ πλόοι ἔωσι σκολιοὶ** (ἵνα καὶ ὁ ῥοῦς τοῦ ποταμοῦ εἶναι βραδύτερος μὲ τὸ νὰ συντρίβεται εἰς πολλὰς καμπὰς (ἀγκῶνας), καὶ οἱ πλοῖ εἶναι σκολιοὶ)· ‖ μτφ. 'Ησίοδ. Α 279.348 **περὶ δέ σφισιν ἄγνυτο ἠχὼ** (πέριξ δ' αὐτῶν ἡ ἠχὼ ἀντήχει).

ἄγνυς βλ. ἄγνυθες.

ἀγνώδης-ες ὁ ὅμοιος ἄγνῳ, λύγῳ ἢ λυγέᾳ : Θεόφρ.ΙΦ.3,13,4 **τὸ δὲ φύλλον** (τοῦ κυνοσβάτου) **ἀγνῶδες**· ἄλλοι διορθ. **ἀκανθῶδες**,βλ. **κυνόσβατον.**

ἄγνωθα δημ. ἐπίρρ. ἀνοήτως, ἀφρόνως, ἐξ ἀκρισίας· ἐκ τοῦ γνώθω (ἐννοῶ καλῶς, γνώσκω)· 2) ἐξ ἀγνοίας : **ἄγνωθά μου σὲ ζήμιωσα.**

ἄγνωθος-η-ο δημ. ὁ μὴ γινώσκων, μὴ μαθὼν ‖ ἀγροῖκος, ἀνόητος : **ἄγνωθος ἄνθρωπος εἶναι.**

ἄγνωμα κ. ἀνέγνωμα δημ. ἐπίρρ.. χωρὶς γνώμην, ἀθελήτως, ἀκουσίως συνών. ἄβουλα· 2) χωρὶς προθυμίαν· συνών. ἄκεφα.

ἀγνωμιά (ἡ) κ. **ἀνεγνωμιά** δημ. τὸ ἀναποφάσιστον, ἡ ἔλλειψις σχεδίου, ὁ δισταγμὸς κατευθύνσεως : **νὰ πάῃ ἢ νὰ μὴν πάῃ· κι αὐτὸς δὲν ἤξαιρε· ἡ ἀγνωμιὰ τὸν ἔδερνε,** δ. τραγ. ἀγάπη παὺ 'χα **κι ἔχασα 'πὸ τὴν ἀνεγνωμιά μου·** 2) ἀνοησία, ἐλαφρότης, ἀπερίσκεπτος πρᾶξις : ἀπ' **ἀγνωμιὰ ἔβαλε φωτιὰ στὰ σανά·** || ἄγνοια, ἀγροικία, συνών. ἀγνωσιά· 3) ἔκπληξις, σαστιμάρα : δ. τραγ. **κρυφοθιαμαίνομαι κι ἐγὼ καὶ μ' ἀγνωμιὰ ἀπομνέσκω.**

ἀγνώμιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ προβάλλων ἰδίας γνώμας· || ὁ μὴ ἐπιμένων εἰς τὰς γνώμας του· || πρᾶος, ἤπιος, ὑπάκουος, ὑποτακτικός.

ἀγνωμονεύω Πλοῦτ.484Β, ἀγνωμονευόμενος, ἀνθ' οὗ ὁ Wytt. ἀγνωμονούμενος.

ἀγνωμονέω ·ἐναντ. **εὐγνωμονῶ** οὐκ εὐγνώμων εἰμί, ἄδικος κριτής εἰμι : Ξεν.'Ελλ.1,7,33 **μὴ τοίνυν ἀντὶ τῶν ἐκ θεοῦ ἀναγκαίων ἀγνωμονεῖν δόξητε προδοσίαν καταγνόντες ἀντὶ τῆς ἀδυναμίας. ἀλλὰ πολὺ δικαιότερον στεφάνοις γεραίρειν τοὺς νικῶντας ἢ** κ.τ.έ. (οὐχὶ ὀρθῶς ὁ Huile ἐν τῇ ν.ἐκδ.εἰκάζει * ἀσυγγνωμονεῖν), 'Ωριγ.1,239,19 **ἀγνωμονῶν περὶ τοῦ Ἰησοῦ·** 2) ἐν γένει, ἀδικῶ, κακῶς ἢ βαναύσως, σκληρῶς ἢ τραχέως φέρομαι, δυσανασχετῶ, σχολ. ἀχαριστῶ : Ζήν.π.Πλουτ.534Α **ἀγνωμονῶν καὶ ἀδικῶν οὐ δέδιεν οὐδ' αἰσχύνεται,** Αἰλ.ΠΙ 3,19 **ἀδικῶν ἅμα καὶ ἀγνωμονῶν,** 'Αριστεἰδ.37,219, 'Επίκτ.4,1,122, 'Απολλόδ.κωμ.7,6 **τῷ δὲ πατρὶ πρὸς τὸν υἱόν, ἂν ἀγνωμονῇ, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὐ γέγονας αὐτὸς γέρων;** (ἂν φέρεται τραχέως, κ.έ.), Πλούτ.'Αλκ.Κορ.Συγκρ.4 **οὐκ ὠργίζοντο ταῖς πολίταις ἀγνωμονοῦσιν** (ἀδικοῦσιν ἢ κακῶς φερομένοις)· || μετ' αἰτ.Τραγ.'Αδέσπ.112 **μὴ θνητὸς ὢν τὰ θνητῶν ἀγνωμόνει** (μὴ θ. ὢν τὰ τῶν θνητῶν βαρέως φέρε), Θεοφ.Σιμ.1,1,15 **μήτε τὰς τῶν πεπιστευκότων καταισχύνων ἐλπίδας μήτε τὰς σὰς ἀρετὰς ἀγνωμονῶν** (ἀδικῶν-διαψεύδων) καὶ 1,5,9 **ποίους εὐδοξίας χαρακτῆρας ἀποίσῃ Ρωμαίους ἀγνωμονῶν** (ἀδίκως, κακῶς πρὸς τοὺς Ρ. φερόμενος), 4,10,2 **ἀγνωμονῶν τοὺς ἐπιπλάστους θεοὺς** (ἀποπτύων), 8,7,9 **εἰ δὲ Ρωμαῖός ἐστιν, εὐεργέτα, ὁ ἀγνωμονῶν σε, εἰς δουλείαν σου τοῦτον ὑποτάξει** (ὁ ἀχαριστῶν σοι)· || μετ' αἰτ.ἐσωτ.ἀντ. : 'Αριστεἰδ.33,91 **εἴ τε ὕστερον ἠγνωμόνησαν** (εἴ πως ὕστ. ἠδίκησαν) καὶ 33,122 35,166· || ἐμπρ. **ἀγν.** εἴς τινα : Δημ.257,14 **περὶ ὧν ἠγνωμονήκεσαν εἰς ὑμᾶς** (δι' ὅσα εἶχον φανῆ ἄδικοι πρὸς ὑμᾶς, διὰ τὴν ἄδικον ἀπέναντί σας διαγωγήν)· || πρός τινα : Δημ.309,23,Πλούτ.Φωκ.27,2· || περί τινα : Πλούτ.'Αλκ.19,Φωκ.13· || περί τι : Πλούτ. Κάμ.18 **τῶν δὲ Κελτῶν περὶ τὸν σταθμὸν ἀγνωμονούντων** (δολίως φερομένων περὶ τὴν ζύγισιν)· 3) ἰσχυρογνωμονῶ, ἐπιμένω, σκληροτραχήλως φέρομαι : 'Ιωσ.ΑΙ 2,296,2 **ὁ δὲ θεός, ἀγνωμονοῦντος καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς συμφορᾶς οὐκέτι σωφρονεῖν ἐθέλοντος, ἄλλην ἐπιφέρει πληγήν·** 4) δεικνύω ἀμέλειαν εἰς τὴν ἀπόδοσιν φόρων, εἰς τὰς ἐκτίσεις, δυστροπῶ κ.τ.λ. 'Ιουστιν.Νεαρ. τ.1,217Ι, **εἰ δὲ ἀγνωμονοῖντο παρά τινων οἱ δημόσιοι φόροι τοὺς τῶν ἐθνῶν ἡγουμένους τοῖς ἐκδίκοις ἐπιτάττειν τὰς κατὰ τῶν ἀγνωμονούντων εἰσπράξεις** κ. 255 **τοὺς ἀγνωμονεῖν τε καὶ ἀρνεῖσθαι πειρωμένους,** 101,29.123,25.τ.2,198 **ἐν διπλῷ αἱ ἀγνωμονοῦντες καταθήσουσι, ὅπερ δολίως καὶ κατὰ ἀγνωμοσύνην ἠρνοῦντο ἢ κρύψαντες** κ.τ.έ. καὶ σ.202,Πολυδ.5,103 **στερῆσαι,** ἀποστερῆσαι-ἀγνωμονῆσαι-**στέρησις, ἀποστέρησις ἀγνωμοσύνη·** || παθ. : Πλούτ.766 C **ἐρασταῖς ἀγνωμονηθεῖσιν ὁ Ἔρως ὀξὺς ὑπακούει** (ἀδικηθεῖσιν ἐρ. ὁ Ἔρως ταχέως εἰσακούει).

* **ἀγνωμονικός**-ή-όν Θ.Στουδ.Μεγ.Κατ.530,15 Κερ. ἀντετέθ. τῷ **εὐεργετικός·** 2) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀγνωμοσύνην.

ἀγνωμόνως ἀλογίστως, ἀπερισκέπτως : 'Ισοκρ. 15,22 **οὕτω τινὲς ἀγνωμόνως ἔχουσιν ὥστε εἰδότες** (οὕτω ἀλόγιστοί τινες ὑπάρχουσιν), Δημ.25,26 **οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε** ('Αρποκρ. ἀλογίστως): ἐν Ξεν.'Ελλ.6,3,11 ἠπιώτερον χαρακτηρίζονται **αἱ ἀλλήλων ἀντιποιήσεις : ἀγνωμόνως πραχθέντα,** ἀπερισκεψίαι βλ. ἀγνωμοσύναι, 'Αρρ. 'Επικτ.4,11 **ἀπερισκέπτως καὶ ἀγνωμόνως·** 2) ἀδίκως, ἀνεπιεικῶς : Ξεν.ΚΠ 5,5,28 **εἰ δὲ ταῦτα δοκῶ ἀγνωμόνως ἐνθυμεῖσθαι** (ὡς ἀγνώμων, ὡς ἄδικος κριτής), Πλούτ.532D, Φάλ.'Επιστ.105 **ἀγνωμόνως κρίνεις τὰ περὶ γονέων.**

ἄγνωμος-η-ο κ. **ἀνέγνωμος** δημ. ἄφρων, ἀσύνετος, ἀνόητος : φρ. **ἄγνωμος κουβεντιάζει τοῦ** πιω**μένου** (ἐπὶ μὴ δυναμένων νὰ συνεννοηθοῦν) Βηλαρ. φορ. κ. πουλ. **ἐστοχάστηκε ἀρκετό του** (**γιὰ τ' ἀνέγνωμο μυαλό του·** 2) ἄθωος, ἄμαθος : **ἀνέγνωμη κορασίδα εὔκολα πλανιέται·** 3) κακός, σκληρόκαρδος, κακόγνωμος : δ. τραγ. **ἄλεθε μύλε μου ἄλεθε μιᾶς ἀγνώμης κορμάκι** (**νὰ γίνῃ ἀλεύρι κόκκινο κι ἡ πάσπαλή του μαύρη·** 4) εὐμετάβολος, ἄστατος (ἰδίως ἐπὶ ἀτμοσφ. καταστάσεως) : **ἄγνωμος μῆνας ὁ Φλεβάρης.**

ἀγνωμοσύνη (ἡ, ἀγνώμων) ἔλλειψις γνώσεως, ἄγνοια, ἀμαθία : Πλάτ.Θεαί.199D **μὴ ἀγνωμοσύνῃ ἀλλὰ τῇ ἐπιστήμῃ,** 'Αντιφ.Πολυδ.4,9 ἀνεπιστημοσύνη, **ἄγνοια,** ἀγνωσία : **'Αντιφῶν** (Sturz Ξενοφῶν) **δ' ἐπὶ τούτου καὶ ἀγνωμοσύνην,** πρβ.5,145· 2) ἀσυνεσία, ἀφροσύνη, ἀλογιστία : Δημόκρ.175 **διὰ νοῦ τυφλότητα καὶ ἀγνωμοσύνην,** Θέογν.896 **γνώμης οὐδὲν ἄμεινον οὐδ' ἀγνωμοσύνης ὀδυνηρότερον,** Ξεν.'Απολ.31 **διὰ τὴν τοῦ υἱοῦ πονηρὰν παιδείαν καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ ἀγνωμοσύνην ἔτι καὶ τετελευτηκὼς τυγχάνει κακοδοξίας·** ἐν 'Αν.2,5,6 αἱ μεταξὺ τοῦ Τισσαφέρνους καχυποψίαι (**ὑποψίαι**-ἀπιστία ἀλλήλων) χαρακτηρίζονται ἐπιεικῶς πως ὡς **ἀγνωμοσύναι**=ἀφροσύναι, ἀπερισκεψίαι (βλ. **ἀγνωμόνως**), 'Ηρ.2,172 **σοφίῃ αὐτοὺς ὁ Ἄμασις οὐκ ἀγνωμοσύνῃ προσηγάγετο** (διὰ σοφῆς καὶ οὐχὶ ἀνοήτου ἐπινοίας προσείλκυσε πρὸς ἑαυτὸν αὐτοὺς ὁ Ἄμασις)· || ἐντ.γεν. ἐπιπολαιότης, κουφότης, τὸ ἐξ ἀμαθίας θράσος, ἀλαζονεία, ἡ ὑπερτίμησις τῶν δυνάμεων, ἡ ὑπερβάλλουσα αὐτοπεποίθησις, ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη : 'Ηρ. 7,9 **ἐώθασι Ἕλληνες ἀβουλότατα πολέμους ἵστασθαι ὑπό τε ἀγνωμοσύνης καὶ σκαιότητος** (νὰ στήνουν πολ. ἀπὸ ἐπιπολαιότητα καὶ ἀδεξιότητα), 9,3 **ἀλλά οἱ δεινὸς τις ἐνέστακτο ἵμερος τὰς 'Αθήνας ἑλεῖν ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνωμοσύνης** κ.έ. (ὑπὸ κενοδοξίας), πρβ. κ. 4 κ.6,10 **ἀγνωμοσύνῃ τε διεχρέοντο καὶ οὐ προσίεντο τὴν προδοσίαν** (ἰσχυρῶς ἐπέμενον εἰς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς ἀποστάσεως καὶ δὲν ἐδέχοντο τὴν προδοσίαν), 4,93 οἱ δὲ Γέται πρὸς **ἀγνωμοσύνην τραπόμενοι αὐτίκα ἐδουλώθησαν** (ἀλαζονευσάμενοι, ὑπερτιμήσαντες τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις), 5,83 **νέας τε πηξάμενοι καὶ ἀγνωμοσύνῃ χρησάμενοι** (**Αἰγινῆται**) **ἀπέστησαν** (ὑπερτιμήσαντες τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις ἀπεστάτησαν), Εὐρ.Βάκχ.885 **τοὺς ἀγνωμοσύναν τιμῶντας** (τοὺς τὴν ἀλαζονείαν τιμῶντας)· 3) κακόνοια (πρβ. **ἀγνώμων, ἀγνωμονῶ**), κακοβουλία, ἐν γένει ἀδικία : Δημ.311,252 **πανταχόθεν ἄν τις ἴδοι τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν βασκανίαν,** 'Αριστεἰδ.33,91 **οἱ Θηβαῖοι τὴν ἀγνωμοσύνην ἀπρόσωπον ἔχουσι καὶ φύσει πονηρῷ τρόπῳ χρῶνται·** || δυσμένεια, ἀνεπιείκεια : Δημ.297,207 **τῇ τῆς τύχης ἀγνωμοσύνῃ,** Δημάδ. Δωδ.8 **ἀπορία οὐ τρόπου κακίαν ἀλλὰ τύχης ἀγνωμοσύνην ἐλέγχει,** Σοφ.Τρ.1266 **μεγάλην δὲ θεῶν ἀγνωμοσύνην εἰδότες ἔργων τῶν πρασσομένων** (μάρτυρες δὲ γενόμενοι τῆς ἀνεπιεικείας τῶν θεῶν ἐπὶ τῶν τελουμ. ἔργων)· || ἐπὶ ἠθικ. ἐν-

νοίας, ἀχαριστία : Αἰσχ.3,153 **ἐπὶ τῇ τῆς πόλεως** ἀγνωμοσύνῃ, πρβ.170.174 **περὶ δὲ εὐγνωμοσύνην καὶ λόγου δύναμιν πῶς πέφυκε; δεινὸς λέγειν, κακὸς βιῶναι·** || ἀμέλεια εἰς τὴν ἀπόδοσιν φόρων, ἐκτίσεων, ἄρνησις, δυστροπία : Ἰουστ.Νε.τ.1,106,8. 255,14.22.382,21 τ.2,198.204, βλ. **ἀγνωμονῶ, ἀγνώμων, εὐγνώμων-εὐγνωμοσύνη.**

ἀγνώμων (ὁ,ἡ) τὸ ἄγνωμον, (βλ. Κόντ.Σωκρ.Α 269 κ.ἑ.,γλωσσ.Παρατ.154) ὁ ἐστερημένος γνώμης, νοῦ, λογισμοῦ, ὁ μὴ τοῦ φρονεῖν μετέχων, ἀσύνετος, ἀνόητος, ἀλόγιστος ἐπί τε ἀψύχων καὶ ἐμψύχων : Ἱππ.Διαιτ.1,6 **πλανᾶται μὲν γὰρ τὰ ἀγνώμονα** (τὰ ἐστερημένα νοῦ, λογισμοῦ), **ξυγγιγνόμενα δ' ἀλλήλοισι γιγνώσκει πρὸς ἃ προσίζει,** Αἰσχίν.3,244 **τὰ ξύλα καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν σίδηρον, τὰ ἄφωνα καὶ ἀγνώμονα** (μὴ μετέχοντα τοῦ φρονεῖν), Πίνδ.Ο 8.60 **ἄγνωμον δὲ τὸ μὴ προμαθεῖν** (ἀνόητον δ' εἶναι τὸ διδάσκειν ἄνευ προπαιδεύσεως), Ξεν.Ἀπ.1,2,26 **νέω ὄντε αὐτώ, ἡνίκα καὶ ἀγνωμονεστάτω** (=ἀνοητοτάτω) **καὶ ἀκρατεστάτω εἰκὸς εἶναι,** Μέν.Ἀπ.617 **Ἕλληνές εἰσιν ἄνδρες οὐκ ἀγνώμονες καὶ μετὰ λογισμοῦ πάντα πράττουσιν,** καὶ 532,12 **ἀγνώμον', ὀργίλην, χαλεπήν-λάλον,** ΔίωνΚ 40,18,5 **τῶν πάνυ ἀγνωμόνων τε καὶ ἀσυνέτων,** Φίλ.2,258,10 **βεβαιούμενοι τὰ βουλαῖς ἀγνώμοσι ἐπιλογισθέντα,** 3,199,9 **ἀγνώμονι γνώμῃ χρωμένη κακῶς ἐδόξαζε,** μετὰ τοῦ **ἄδικος** 4,225,17· || ὁ μὴ ἔχων γνῶσιν, ἀνεπιστήμων, ἀμαθής : Πλάτ.Πολ.450D **οὔτε γὰρ ἀγνώμονες οὔτε ἄπιστοι οὔτε δύσνοι οἱ ἀκουσόμενοι** (πρβ.ΑΒ 334), Φαῖδρ.275Α ἀντίθ. τῷ **πολυγνώμονες** (πολυμαθεῖς), Νόμ.700Β **ἀγνώμονες περὶ τὸ δίκαιον τῆς Μούσης,** Ἐπιν.989Α **τοῦ γιγνώσκειν ἐνδεεῖς τῶν δικαίων ἀγνώμονες,** Ἀντιφ.Πολυδ. 5,145 **ἄπειρος ἀνεπιστήμων ἀγνοῶν,** Ἀντιφῶν (Sturz Ξενοφῶν) **δὲ καὶ ἀγνώμων λέγει** (βλ. ἀγνωμοσύνη), Ξεν.Οἰκ.21,3 **οἱ δὲ οὕτως ἀγνώμονές** (ἄπειροι) **εἰσιν, ὥστε πλεῖον ἢ ἐν διπλασίῳ χρόνῳ τὸν αὐτὸν ἀνύτουσι πλοῦν·** || τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀμαθοῦς παρομαρτεῖ ἡ τοῦ ἀλαζόνος, τοῦ ἰσχυρογνώμονος : Ἡρ.9,41 **Μαρδονίου δὲ** (γνώμη) **ἰσχυροτέρη τε καὶ ἀγνωμονεστέρη καὶ οὐδαμῶς συγγιγνωσκομένη** (ἡ γνώμη τοῦ Μαρδ. ἦτο ἰσχυροτέρα καὶ ἀλαζονικωτέρα καὶ ἀνένδοτος, βλ. **ἀγνωμοσύνη**)· || ὁ οὐκ εὖ γιγνώσκων, κρίνων, ὁ ἄδικος κριτής, ἐναντ. **εὐγνώμων** : Ξεν.Ἀπ.2,8,5 **χαλεπὸν δὲ καὶ ἀναμαρτήτως τι ποιήσαντα μὴ ἀγνώμονι κριτῇ περιτυχεῖν,** πρβ. αὐτ. 6 **τοὺς φιλαιτίους φεύγειν καὶ τοὺς εὐγνώμονας διώκειν·** || ἐν γένει, ἄδικος, ἀνεπιεικής, σκληρός : Ἀρρ.Ἐπικτ. 1,11,24 **ἄνισον καὶ ἄγνωμον,** πρβ. 4,6.35, Δημ.322,6 **ἀγνώμων καὶ συκοφάντης ὢν καὶ μιαρός,** 546,3 **τὸν οὕτως ὠμόν, τὸν οὕτως ἀγνώμονα,** 1261,22 **ἀγνώμονες καὶ πικροί,** Σοφ.ΟΚ 86 **Φοίβῳ δὲ κἀμοὶ μὴ γένησθ' ἀγνώμονες** (ἀνεπιεικεῖς, σκληροί), Τρ.473 **ἐπεί σε μανθάνω θνητὴν φρονοῦσαν θνητὰ κ' οὐκ ἀγνώμονα** (ἐπειδὴ παρατηρῶ ὅτι σὺ ὡς θνητὴ ἔχεις φρονήματα θνητά, θνητῷ προσήκοντα καὶ οὐχὶ σκληρὰ (ἄλλοι **θνητά, κ' οὐκ ἀγνώμονα** (οὖσαν)· καὶ ὅτι δὲν εἶσαι σκληρά), πρβ.στ.438, Ξεν.ΚΠ 8,3,50· || τῇ ἐνν. τοῦ ἀδίκου καὶ ἀνεπιεικοῦς παρομαρτεῖ ἡ τοῦ ἀχαρίστου : (Ξεν.Ἀπ. 2,2,3) Ξεν.Ἀπ.2,10,3 **καὶ μὴν οἶσθά γε ὅτι οὐκ ἀγνώμων ἐστὶν Ἑρμογένης· αἰσχύνοις τ' ἄν, εἰ ὠφελούμενος ὑπὸ σοῦ μὴ ἀντωφελοίη σε,** Ἀρρ. Ἐπικτ.4,5,33 **ᾤκει Σωκρ. γυναικὸς ἀνεχόμενος τραχυτάτης, υἱοῦ ἀγνώμονος,** ὅθεν καὶ συνάπτεται, Ξεν.ΚΠ 8,3,50 **τὰ δ' ἄλλα πάντα ζῷα καὶ ἀχαριστότερα καὶ ἀγνωμονέστερα ἀνθρώπων ἐγίγνωσκεν εἶναι,** Πολύβ.4,85,3 **ἐπείπερ οὕτως ἀχαρίστους ὑμᾶς ὁ βασιλεὺς καὶ λίαν ἀγνώμονας εὑρίσκει·** ἀλλ' ἐν.Ξεν.Ἀν.7,6,23 **εἰ μὴ παντάπασιν ἀγνώμονες ἐδοκεῖτε εἶναι ἢ λίαν εἰς ἐμὲ ἀχάριστοι** (διαζευκτικῶς, = ἄδικοι κριταὶ μᾶλλον), πρβ. αὐτ.36· || Λουκ.Ἑρμ.10 **πανηρὸς καὶ ἀγνώμων περὶ τὰς ἀποδόσεις** (ἀμελὴς εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του ὡς ὀφειλέτου, δύστροπος, κακοπληρωτής). Ἰουστιν.Νεαρ.1,357,25 L **ἡ τῶν δημοσίων εἴσπραξις, τοῖς μὲν εὐγνώμοσι** (εἰς τοὺς τακτικοὺς εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν δημοσίων φόρων) **φιλάνθρωπός τε καὶ πατρικὴ γινομένη, τοῖς δ' ἀγνώμοσι** (τοῖς ἀμελεστέροις, δυστροποῦσι) **σφοδρά τε καὶ ἀνένδοτος** (βλ. **ἀγνωμονῶ, ἀγνωμοσύνη, εὐγνώμων-εὐγνωμοσύνη**)· || ἀγνώμων, οὐ γνώμῃ ληπτός, ἀκατανόητος, ἄτοπος : Παρθέν. Ἐρωτ.Παθ.17,5 **νυνὶ δὲ παντάπασι** πρᾶγμα **ἄγνωμον πάσχειν διὰ τὸ μὴ ἐφίεσθαι αὐτῷ καθορᾶν τὴν ἐκ πολλοῦ χρόνου συνοῦσαν αὐτῷ** (ἔλεγεν ὁ Περίανδρος τῇ μητρὶ ὅτι πάσχει πρᾶγμα ὅλως ἄτοπον, τὸ νὰ μὴ τοῦ ἐπιτρέπεται κ.τ.ἑ.)· || **ἀγνώμων-ἀγνώμονες** ἐπὶ ἵππων, οἱ μὴ ἔχοντες γνώματα ἢ γνώμονας (βλ.λ.), ἐξ ὧν ἡ ἡλικία γνωρίζεται : Πολυδ.1,182 **οἱ δὲ γεγηρακότες ἀγνώμονες καὶ λ(ε)ιπογνώμονες** (ὀρθῶς ὁ Bethe διορθοῖ **ἀπογνώμονες** ἐκ τοῦ Ἡσ.=οἱ παυσάμενοι ἔχειν γνώμονας, οἱ **ἀποβαλόντες** τοὺς γνώμονας).

ἄγνωρα κ. **ἀνάγνωρα** κ. **ἀνέγνωρα** δημ. ἐπίρρ. ἐν ἀγνοίᾳ, ἐξ ἀγνοίας : **ἀγνωρά μου σὲ ζήμιωσα.**

***ἀγνώριμος-ον** (1) μὴ γνώριμος : Ἀχμ.Ὀνειρ.22, 6.87,26 Dr. δ.γ. τοῦ **ἀγνώριστος.**

ἀγνώριμος-η-ο (2) κ. ἀνεγνώριμος δημ. ὁ ἐξ ἀλλοιώσεως ἣν ὑπέστη μὴ ἀναγνωριζόμενος : **ἀγνώριμος ἀπὸ τὶς κακοπάθειες γύρισε στὸ χωριό του,** δ.τραγ. **ἐκεῖ κοιμᾶται ὁ Γιάννης τ' Ἀντρονίκου ὁ γιός,** | **σφαγμένος καὶ κομμένος κι ἀνεγνώριμος·** 2) ἄγνωστος : δ.τραγ. **μακρὰ στὴ Ρωμανία** | **στὰ ξένα, στ' ἀνεγνώριμα·** 3) ἀφάνταστος, ἀσύλληπτος, ἀνυπολόγιστος κ. ἐντ. ἄγνωστος : δ.τραγ. **καὶ σὰν ἀστραπὲς** | **θολὲς καὶ βουρκωμένες κι ἀνεγνώριμες.**

ἀγνωρισιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ ἔχῃ γίνει τις ἤ τι ἀγνώριστον ἐξ ἀλλοιώσεως ἢ μετατροπῆς : **ἀγνωρισιὰ ποὺ 'λαβε τὸ σπίτι σου ἔτσι ποὺ τὸ μεγάλωσες!** **ἀγνωρισιὰ ποὺ 'χει πάνω στὴ σκηνὴ σὰν κάνει τὸ κοριτσάκι.**

ἀγνώριστος-ον ὁ μὴ γνωρισθείς, ἀνεξακρίβωτος : Θεόφρ.Φ.ἱστ.1,2,3 **διὰ τῶν γνωριμωτέρων μεταδιώκειν δεῖ τὰ ἀγνώριστα,** Πολυδ.5,150 **δύσγνωστα, ἄγνωστα, δυσγνώριστα, ἀγνώριστα·** 2) ἐναντ. τοῦ **γνώριμος** (=γνωστός) : Ἱεροκλ.Φιλογ. 150 **ὑφ' ἑνὸς μὲν ἀγνωρίστου, ὑπὸ δὲ ἑτέρου γνωρίμου,** Ἀχμ.Ὀνειρ.22,6.87,26.Dr.· 3) ἀφανής, ἄγνωστος : Πολυδ.5,159 **ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων ἄδοξος, ἀκλεής, ἀνώνυμος, ἀφανής, ἀγνώριστος, ἄγνωστος·** || μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὢν γνωστὸς κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ γνωσθῇ, ὁ ἀνεξακρίβωτος : **αἱ ἀγνώριστοι δυνάμεις τῆς φύσεως—ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀπείρου συνυπάρχει ἡ ἔννοια τοῦ ἀγνωρίστου** κ. δημ. Ἐρωτοκρ. (ἐκδ. Ξανθουδ.) 5,1541 ἄγνωστος : **δὲ θὲ νὰ κουρφευτῶ, κι ἀγνώριστο νὰ μ' ἔχου,** | **μὰ θέλω νὰ φανερωθῶ·** 4) ὁ μὴ ἀναγνωριζόμενος, καθ' ὁ ἐξηλλοιωμένος τὴν μορφήν : **μεγάλωσε καὶ ἔγινε ἀγνώριστος, τὰ βάσανα τὴν ἔκαναν ἀγνώριστη, ἀγνώριστο ἔγινε τὸ χωριό μας.**

ἄγνωρος-η-ο κ. ἀνάγνωρος κ. **ἀνέγνωρος** δημ. ὁ ἀγνοῶν, ὁ μὴ ἔχων πεῖραν, ὁ ἀμαθής : γνωμ. **ἄμαθος στὰ πανιὰ κι ἄγνωρος στὸ τιμόνι,** Κ.Θεοτ. Βιργ.Γεωρ.4 **σπλαχνιστικὸς γιὰ τοὺς γεωργοὺς τοὺς ἄγνωρους τῆς στράτας·** 2) ὁ ἄγνωστος, ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωσθῇ : δ.τραγ. **ἄγνωρος ὁ κάτου κόσμος** | **ὅλοι πᾶν μὰ δὲ γυρίζουν** κ. **μάννα δὲν εἶναι ξένος μάιδε ἄγνωρος** | **πὸ τοὺς δικούς μας εἶναι κι ἀπ' τὸν τόπο μας·** || ὁ καταστὰς ἀγνώριστος : Ἐρωτόκρ. (ἐκδ. Ξανθουδ.) 1,1105

ἀσούμουρος κι ἀνέγνωρος ἦταν ἀποδομένος, δ.τραγ. 'κείνη κρύα κι ἀνέγνωρη, τὰ μάτια της κοιμοῦνταν, Λ Μαβίλη "Εργα 139 ἄγνωρα ρεποθέμελα ἀρχαίου ναοῦ.

ἁγνῶς Ὑμν.'Απόλλ.121 λόον ὕδατι καλῷ ἁγνῶς καὶ καθαρῶς, Ἡσίοδ.Ἔργ.337 ἔρδειν ἱέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσι ἁγνῶς καὶ καθαρῶς, Τζέτζ. « ἁγνῶς ἐπὶ ψυχῆς λέγεται, καθαρῶς δὲ τὸ ἀρρυπάντως ἔχειν ὡς ἐπὶ τοῦ σώματος », Ἰσυλλ.21 ἁγνῶς πομπεύειν, Ξεν.'Απ.3,8,10 ἡδὺ ἁγνῶς ἔχοντας προσιέναι.

ἀγνώς-ῶτος (ὁ,ἡ) οὐδ.αἰτ.πληθ. ἀγνῶτα κώδ. τινες π.'Αριστφ.Βατρ.926, ἀνθ' οὗ ὁ Lobeck καὶ ἄλλοι στοιχοῦντες τῷ Ἡρῳδιανῷ π.σχολ.'Αριστφ. « ἄγνωτα ῥήματα : ἀπὸ τοῦ ἄγνωτος· οὐ γὰρ παρασχηματίζεται ἀπὸ τοῦ ἀγνὼς εἰς οὐδέτερον γένος, ὥς φησιν Ἡρῳδιανός »· (ἴδε Lobeck Paralip. 262-274 καὶ Wecklein Cur. Epigr. σελ. 61)· ὁμοίως γρ. παρὰ Σοφ.ΟΤ 58 ἀγνῶτά μοι ἀντὶ τοῦ ἄγνωτα (βλ. ἄγνωστος-ἄγνωτος)· 1) παθ. ὁ μὴ γινωσκόμενος, ἄγνωστος : 'Οδ.Ε79 ἀγνῶτες ἀλλήλοισι, Αἰσχ.Χο.677 ἀγνὼς πρὸς ἀγνῶτ' εἶπε, 'Ικ.993, Σοφ.Φιλ.1008,'Αριστφ. 'Εκκλ.639 καὶ νῦν γιγνώσκοντες πατέρ' ὄντα ἄγχουσι. τί δῆθ' ὅταν ἀγνὼς ᾖ; πῶς οὐ τότε καὶ ἐπιχεσοῦνται; Μέν.'Επιτρ.119, Θουκ.1,137 ἦν ἀγνὼς τοῖς ἐν τῇ νηί, Λυσ.6,6 οὐδὲ γὰρ ἀγνὼς ὁ Ἀνδοκίδης οὔτε τοῖς ἔξω οὔτε τοῖς ἐνθάδε, Δημ. 851,24 οὔτ' ἀγνῶτες ἡμῖν οὔτ' ἐπὶ τὰ χείρω γιγνωσκόμενοι κ.ἀ., Πλάτ.Πολ.375E ἀντιτίθ. τῷ γνώριμος, Λυσ.6,6,30 πιστεύων ἀεὶ μᾶλλον τοῖς ἀγνῶσι τῶν γνωρίμων διὰ τὸ ἠδικηκέναι οὓς γιγνώσκει, 'Αριστφ.Πολιτ.1327B5 φιλητικοὺς μὲν τῶν γνωρίμων, πρὸς δὲ τοὺς ἀγνῶτας ἀγρίους, 1328A2 ἀντιτίθ. τῷ συνήθεις, Ρητ.1410B22 αἱ μὲν οὖν γλῶτται ἀγνῶτες, τὰ δὲ κύρια ἴσμεν, Θεόφρ. Χαρ.23,4 ἀγνώτων παρακαθημένων (δ.γρ. ἀγνώστων), Διον.'Αλ.2015 ὑπ' ἀνδρὸς ἀγνῶτος (δ.γ. ἀγνώστου)· ‖ ἄσημος, ἀφανής : Εὐρ.ΙΑ 19 ἀγνὼς ἀκλεής, Πίνδ.Ι 2,19 οὐκ ἀγνῶτ' ἀείδω νίκαν (ἀφανῆ νίκην, ἄλλοι ἄγνωτ' ἀείδω), Λυσ.14,12 ἐὰν τοὺς ἀγνῶτας κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων· ἐὰν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τιμωρῆσθε κ.τ.ἑ., Λυκοῦργ.κ.Λεωκρ. ὁμοίως ἀγνὼς ἐπιφανής· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ γινώσκων, ὁ ἀγνοῶν : Σοφ.ΟΤ 677 σοῦ μὲν τυχὼν ἀγνῶτος, 1133 ἐγὼ σαφῶς ἀγνῶτ' ἀναμνήσω νιν, Ξεν.Οἰκ.20,13 εἰ δέ τις παντάπασιν ἀγνὼς εἴη, τί δύναται φέρειν ἡ γῆ (Cobet οὐχὶ ὀρθῶς ἀγνοοίη, ὡς ἐδίδαξεν ὁ Κόντος), Λουκ.Συρ.Θε.18 ὁ μὲν ὧδε ἀγνὼς ἐὼν (Cobet ἀγνώσσων ἄνευ ἀνάγκης) ἐδέετο, Δίων Χρ.12,29, Αἰλ.ΠΙ 4,1 καὶ αὐτὸς ὢν αὐτοῖς ἀγνώς, 'Απ.110,13 φίλοις καὶ ἀγνῶσι· ‖ μετὰ γεν. : Πίνδ.Π 9,58 οὔτ' ἀγνῶτα θηρῶν, αὐτ. Ι 2,30 καὶ γὰρ οὐκ ἀγνῶτες ὑμῖν ἐντὶ δόμοι οὔτε κώμων ἐρατῶν οὔτε μελικόμπων ἀοιδᾶν, 'Αριστλ.Σοφ.'Ελ.17ΒΑ,26 ὁ ἀγνὼς τῶν λόγων, Πλάτ.Νομ.751D ὄντες τε ἀλλήλων ἀγνῶτες, Θουκ.3,53 ἀγνῶτες ὄντες ἀλλήλων (=ἀγνοοῦντες ἀλλήλους), ἀλλὰ φέρ. καὶ γρ. ἀλλήλοις (=ἄγνωστοι ἀλλήλοις), πρβ. 'Οδ Ε 79, 'Αριστλ.Πολιτ.1313B2 ἀγνῶτες ἀλλήλοις ἔσονται, 'Επιγρ. Kaibel 1046,16 δοιὼ δ' ἔτι παῖδε λιπέσθην νηπιάχω, ἀγνῶτε κακῶν (ἄπειροι κακῶν, ἀνήξεροι ἀπὸ κακά, infantes)· πλείονα τῆς μετὰ γεν. συντ. παραδείγματα ἴδε π. Κόντῳ ἐν τῷ 'Αθηναίῳ 8,483 κ.ἑ.

ἀγνωσία (ἡ) ἐνεργ. (ἐκ τοῦ ἐνεργ. ἀγνώς-ῶτος βλ. λ.) τὸ μὴ γινώσκειν, τὸ ἀγνοεῖν, ἡ ἄγνοια, ἀντίθ. γνῶσις : Πλάτ.Σοφ.267B καὶ Πολ.477A συνάπτ. τῷ ἁμαρτίῃ 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.9,5, δι' ἀγνωσίην καὶ ἁμαρτίην δῆλοί εἰσι ἀπολέσαντες τὴν ναῦν, Εὐρ. 'Απ.205 τὸ μὴ εἰδέναι γὰρ ἡδονὴν ἔχειν τινὰ νοσοῦντα, κέρδος δ' ἐν κακοῖς ἀγνωσία, Δημ.1412,25, ΚΔΠέτρ.1,2,15· ‖ μετὰ γεν. : Εὐρ.Μήδ.1204 συμφορᾶς ἀγνωσίᾳ, Θουκ.θ,66,3 διὰ τὴν ἀλλήλων ἀγνωσίαν (ἐπειδὴ ἠγνόουν ἀλλήλους), πρβ 3,53, 'Αρετ.2,1,4 ἀγνωσία τῶν παρεόντων κακῶν, ΠΔ Κορινθ.1,15,34 ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσιν· 2) ἀποφυγὴ γνωριμίας : Λουκ.Τίμ.41 ἀμειξία πρὸς ἅπαντας καὶ ἀγνωσία καὶ ὑπεροψία· 3) τὸ μὴ ἀναγνωρίζειν, λήθη, ἀμνησία : 'Ιππ.π.'Ιερ.Νούσ.14 ἀγνωσίη τῶν κατεστεώτων καὶ ἀηθίη καὶ ἀπειρίη (βλ. ἄγνοεα)· 4) παθ. ἐκ τοῦ ἀγνώς παθ. βλ. λ. Πλάτ.Μενξ.238 D ἀγνωσίᾳ πατέρων (δι' ἀγνωστότητα, ἀφάνειαν π., ὅτι οἱ πατ. ἦσαν ἄγνωστοι, ἀφανεῖς), πρβ. Θουκ.2,37,Πολυδ.5,160 καὶ τὰ πράγματα ἀδαξία, κακοδαξία, δύσκλεια, δυσφημία, ἀγνωσία, Πολύβ.16,29,4 διὰ τὴν ἀγνωσίαν τῆς ἐκτὸς θαλάσσης (διότι ἦτο ἄγνωστος ἡ ἐκτὸς τῶν Ἡρακλείων στηλῶν θάλασσα, τὸ 'Ατλαντικὸν πέλαγος, βλ. θάλασσα), ΔίωνΚ 37,48,3 τὴν ἀγνωσίαν τῶν χωρίων ἐδεδίει (τὸ ἄγνωστον τῶν τόπων ἐφοβεῖτο, ὅτι δὲν ἦσαν γνωστά), πρβ.75, 9,4, 'Αρετ.1,6,10 ἀγνωσίη δ' ὑπὸ διαστροφῆς καὶ τοῖς φιλτάτοις ἀνθρώποις (ὁ πάσχων τέτανον ἕνεκα τῆς ἐξαλλοιώσεως, ἣν ὑφίσταται καὶ ὑπὸ τῶν φιλτάτων ἔτι δὲν ἀναγνωρίζεται), Φιλόστρ.'Επιστ.8,5 ἀμείνων καὶ ἐραστὴς ὁ ξένος, ὅσῳ ἀνύποπτας τῇ ἀγνωσίᾳ (δὲν δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ὑποψίαν τῶν ἄλλων ὡς ἄγνωστος)· 5) νεώτ. φιλοσ. ἡ ἀφετηρία τῆς περὶ γνώσεως σωκρατικῆς θεωρίας συνοψιζομένη ἐν τῇ φράσει ἓν οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα· πρβ. ἀγνωσιαρχία.

ἀγνωσιά (ἡ) δημ. ἀγνωσία (ἡ) κ. ἀνεγνωσιά, ἀφροσύνη, ἐπιπολαιότης, ἀσυνεσία, μωρία· 2) ἀμάθεια, ἀγροικία· συνών. ἀγνωμιά βλ. λ.

ἀγνωσιακός-ή-όν νεώτ. ἀρσ. ὁ ὀπαδὸς τῆς περὶ ἀγνωσίας φιλοσοφικῆς θεωρίας, ἄλλως ἀγνωστικός,-κιστής· θηλ.-ική θεωρία,-ικὸν δόγμα κ.τ.τ.

ἀγνωσιαρχία (ἡ) νεώτ. φιλοσοφικὴ θεωρία, καθ' ἣν ἡ γνῶσις τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου καὶ τῆς οὐσίας τῶν ὄντων εἶναι ἀδύνατος (agnosticismus).

ἀγνώσσω (ἐκ τοῦ Ὁμ. ἀγνώ(σ)σασκε) μτγν. ἀγνοῶ (βλ. Κόντον ἐν 'Αθηναίῳ 8,434).

ἀγνωστί Ψευδοκαλλ. 3,19 (σ. 116,23 Κτ.) ἐκέλευσεν ἀγνωστὶ ζωγραφῆσαι 'Αλέξανδρον (χωρὶς ν' ἀναγνωρισθῇ, κρυφά, μυστικά, δι' ἀπορρήτων).

ἀγνωστικίζω νεώτ. ῥέπω πρὸς τὴν φιλοσ. θεωρίαν τοῦ ἀγνωστικισμοῦ.

ἀγνωστικισμός (ὁ) νεώτ. ἀγνωσιαρχία βλ. λ.

ἀγνωστικιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τῆς θεωρίας τοῦ ἀγνωστικισμοῦ.

ἀγνωστικιστικός-ή-όν νεώτ. ἀρσ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ ἀγνωστικισμοῦ. ἀγνωστικιστικὴ δοξασία, -ικὸν δόγμα κ.τ.τ.

ἀγνωστικός-ή-όν νεώτ. ἀγνωστικιστὴς βλ. λ.

ἀγνωστισμός (ὁ) νεώτ. ἀγνωστικισμὸς βλ. λ.

ἀγνωστοποίητος-η-ον νεώτ. ὁ μὴ γνωστοποιηθείς, μὴ γενόμενος γνωστός.

ἄγνωστος πεζ. κ. ποιητ. ἄγνωτος ποιητ. μόνον· 1) παθ. ὁ μὴ δυνάμενος γνωσθῆναι, γνωρισθῆναι, ἀγνώριστος : 'Οδ.Ν 191 περὶ γὰρ θεὸς ἠέρ' ἔχευε ὄφρα μιν αὐτὸν ἄγνωστον τεύξειε μή πρὶν ἄλοχος γνοίη, ἀστοί τε φίλοι τε, αὐτ.397 ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι (μεθ' ὃ ἐπακολουθοῦσιν αἱ ἐπενεχθησόμεναι ἀλλοιώσεις περὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ 'Οδυσσέως), πρβ. Β 75 (ὁ Nauck καὶ ὁ Van Leeuwen γρ.π.'Ομ. ἄγνωτος, πρβ. γνωτός), Μίμν.5,7 (γῆρας) ἄγνωστον τιθεῖ ἄνδρα (τὸν κάμνει ἀγνώριστον)· 2) ἀκατάληπτος : Θουκ.3,94 (Αἰτωλοὶ) ἀγνωστότατοι γλῶσσαν καὶ ὠμοφάγοι (ἀκαταληπτότατοι) σχολ. « οὐκ ἔχοντες διάλεκτον εὔκολον γνωσθῆναι »· 3) φιλοσ. ὁ μὴ ὑποκείμενος τῇ γνώσει, τῇ ἐπιστήμῃ, Πλάτ.Θεαίτ.202B οὕτω τὰ μὲν στοιχεῖα ἀ-

λογα καὶ ἄγνωστα, αἰσθητὰ δὲ (τ.ἔ. οὐκ ἐπιστητά, οὐ τῇ ἐπιστήμῃ ληπτά), Ἀριστλ.Μεταφ.1036Α9 ἡ δ' ὕλη ἄγν. καθ' αὑτὴν (ἀντιτίθ. τῇ αἰσθητῇ κ. τῇ νοητῇ)· || Ζl 494Β 20 ἀντίθ. γνώριμος : γνώριμα διὰ τὴν συνήθειάν ἐστιν· τὰ δ' ἐντὸς τοὐναντίον· ἄγνωστα γὰρ κ.τ.ἑ.· || συγκρ. Μεταφ.995Α 2 ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσυνήθειαν ἀγνωστότερα κ. ξενικώτερα· τὸ γὰρ σύνηθες γνωριμώτερον· 4) οὐ γνωστός, ὅ,τι τὸ ἀγνώς, ἄγνωτος : Εὐρ.ΙΤ 94 ἥκω ἄγνωστον εἰς γῆν, ἄξενον, Ἑλ.504 Μενέλαος οὐκ ἄγνωστος ἐν πάσῃ χθονί (ὁ Cobet N.L.190 ἀθ. τὸν στίχον), Πολυδ.5,159 ἀκλεής, ἀνώνυμος, ἀφανής, ἀγνώριστος, ἄγνωστος, Πλούτ.Κατ.1 τῶν δὲ προγόνων παντάπασιν ἀγνώστων γεγονέναι δοκούντων· νεώτ. ἄγνωστος στρατιώτης, μνημεῖον ἀγνώστου στρατιώτου· || ἄγνωστοι θεοί : Παυσ.1,1,4 βωμοὶ θεῶν ὀνομαζομένων ἀγνώστων, ΚΔΠράξ.17,24 εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο Ἀγνώστῳ Θεῷ, πρβ.Λουκ.Φιλόπ.9 νὴ τὸν Ἄγνωστον· || ἄγνωτος : Πίνδ.Ι 4,51 τῶν ἀπειράτων γὰρ ἄγνωτοι σιωπαί (οἱ μὴ δοκιμάζοντες τὰς δυνάμεις των ἐν τῷ σταδίῳ διατελοῦσιν ἐν σιωπηλῇ ἀγνοίᾳ), Σοφ. ΟΤ 58 γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι προσήλθεθ' ἱμείροντες (προσήλθετε γνωστοὺς καὶ οὐχὶ ἀγνώστους μοι ἱμέρους (πόθους) ἐπιθυμοῦντες· γνωσταί μοι εἶναι αἱ ἐπιθυμίαι ὑμῶν, δι' ἃς προσήλθετε), Ἀριστφ.Βάτρ.924 ῥήματ' ἂν βόεια δώδεκ' εἶπεν ἄγνωτα τοῖς θεωμένοις· || νεώτ. εἰδικ. ἄγνωστος, ἐπίσημος προσωπικότης ταξιδεύουσα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὡς ἰδιώτης ἢ ὑπὸ ξένον ὄνομα, ἄλλως ἰνκόγνιτο πρβ. ἀγνωστοφανής· || μαθημ. ὁ ἀριθμὸς ὅστις ζητεῖται νὰ προσδιορισθῇ εἰς πρόβλημά τι· 5) ἐνεργ. ὁ μὴ γινώσκων, ἀγνοῶν : Πίνδ.Ο 6,67 φωνὰν ἀκούειν ψευδέων ἄγνωτον (φωνήν, ἥτις ἀγνοεῖ τὸ ψεῦδος περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος), Λουκ.Ἀλκ.3 δοκιμάζομεν γὰρ δὴ κατὰ δύναμιν ἀνθρωπίνην ἄγνωστον οὖσαν καὶ ἄπιστον καὶ ἀόρατον (ἥτις δὲν δύναται νὰ γινώσκῃ καὶ νὰ πιστεύῃ καὶ νὰ βλέπῃ, βλ. ἐπίρρ. ἀγνώστως ἐνεργ.)· 6) μτγν. κ. δημ. ἀσύνετος, ἀνόητος, ἀναίσθητος, ἀμαθής : Ἡσ. «ὀνο(ω)δέστεροι» «ἄγνωστοι» : Κορ.Ἄτ.2,10, Ἐρωτόκρ.Ι, 991 κι ὡς ἄγνωστη κομπώθηκα καὶ πιάστηκα 'ς τὸ βρόχι, 4,604 ἐγὼ ἄγνωστα τόνε κρατῶ, καὶ πελελὸς λογᾶται· 7) ἄγνωστος μὴ πειθόμενος : Ἡσ. ἀντὶ τοῦ ἀνανάγνωστος (βλ. Ἀθήν.27,306).

ἀγνωστοφανής-ές νεώτ. ὁ φαινόμενος ὡς ἄγνωστος, ὁ ταξιδεύων ἰνκόγνιτο.

ἀγνώστως 1) παθ. σχολ. Λουκ.Ἴκαρ.1 «ὑποξενίζοντας· ξένως καὶ ἀγνώστως διαλεγομένους»· 2) ἐνεργ.Φιλόδ.π.Παρρ.σ.290 τὸν νουθετούμενον ἀγνώστως τοῖς πέλας· 3) Πολυδ.5,145 τὸ δ' ἀγνώστως καὶ ἀγνωμόνως κοινὰ καὶ πρὸς ἕτερα, βλ. ἄγνωστος 3.

ἀγνωτίδιον (τὸ) εἶδος ἰχθύος : δωρ.π.Ἀθην. 118D οἱ μείζονες, πλατίστακοι, αἱ δὲ μέσην ἡλικίαν μύλλοι, οἱ δὲ βαιοὶ τοῖς μεγέθεσιν ἀγνωτίδια, ἴδε Κορ.Ξενοκρ. κ.τ.ἑ. σ. 201.

ἄγξις-εως (ἡ) ἡ ἐνέργεια τοῦ ἄγχειν, τὸ σφίξιμο τοῦ λαιμοῦ.

ἀγογγυσία (ἡ) τὸ μὴ γογγύζειν, τὸ μὴ παραπονεῖσθαι, ἡ ὑπομονή : Θ.Στουδ.Μεγ.Κατ.155,13 Κερ. τὴν ἀγογγυσίαν, τὴν ὑπομονὴν καὶ σ. 537,7: 621,17. 683,18 δημ. ἀγογγυσιά.

***ἀγογγυστί** ἀγογγύστως : Act. Sanct. Oct.4,117Β.

***ἀγογγυστικώτερον** Θ.Στουδ.Μεγ.Κατ.282,15 Κερ. εὐλαβέστερον καὶ ἀγαγγυστικώτερον (ἀντὶ ἀγογγυστότερον).

ἀγόγγυστος-ον ὁ μὴ γογγύζων, ὁ ὑπομονητικός : Θ.Στουδ.Μεγ.Κατ.106,7 Κερ. ἀγόγγυστοι ἔχοντες τὴν ὑπαμανὴν θεμέλιον κ. 221,13.234,20.

ἀγογγύστως ἄνευ γογγυσμοῦ παραπόνου, ὑπομονητικῶς : Σωραν.π.Γυν.π.1,88 ἀόκνως καὶ ἀγογγύστως, Εὐστ.3,10 ἀγογγύστως τὸ ἐπιτεθὲν φορεῖον ἄραντες.

ἀγογιάρης-α-ικο δημ. ὁ κραυγάζων, ὁ φωνακλᾶς.

ἀγοήτευτος-ον ὁ μὴ γοητευμένος, ὁ μὴ ἀπατηθείς : Πλωτῖν.4,4,43.44 πολλ.

ἀγοητεύτως Κικ.ad.Att.12,3,1 audi me hoc ἀγοητεύτως dicentem τ.ἔ. ἀδόλως, εἰλικρινῶς.

ἀγοΐζω κ. γοΐζω δημ. κραυγάζω παραφόρως : τί ἔπαθες καὶ γοΐζεις ἔτσι· 2) ὀργίζομαι.

ἀγομάριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ σχηματισθεὶς εἰς φορτίον (σὲ γομαριὰ) λέγ. διὰ ξύλα, φρύγανα κ.τ.τ.

ἀγόμενον (τὸ) νεώτ. σχοινίον τοῦ ἐξαρτισμοῦ τοῦ πλοίου, ἡ ἐπιχειρία κοιν. περνάμενο ἢ σερνάμενο.

ἀγομεντάρω δημ. (ἰταλ.) αὐξάνω, καλυτερεύω.

ἀγομέντο (τὸ) δημ. (ἰταλ). αὔξησις, βελτίωσις.

ἀγομμάριστος-η-ο δημ. μὴ ἐπηλειμμένος διὰ γόμμας : ἀγομμάρισται φάκελοι.

ἀγομφίασις-εως (ἡ) νεώτ. βλ. ἀγόμφωσις.

ἀγόμφιος (ὁ) ὁ στερούμενος γομφίων (τραπεζιτῶν), καθόλου νωδός : Διοκλ.κωμ.14 προνοησάτω δ' ὅπως μηδ' ἀγόμφιόν ποτε αἰῶνα τρίψει (πῶς νὰ μὴ διέλθῃ τὴν ἄνευ γομφίων ἡλικίαν τ.ἔ. τὴν γεροντικήν, τὸ γῆρας).

ἀγόμφωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ κατάστασις τῶν κλονουμένων ὀδόντων, πρβ. γομφώνω.

ἀγόμφωτος-ον ὁ ἄνευ γόμφων ἡρμοσμένος, ἐναντίον εὐγόμφωτος βλ λ. Ἰω.Χρυσ. ἀγόμφωτον σκάφος Ἡσ. «ἀγόμφωτα· τὰ ἀνάρμοστα» ὁ Herw εἰκ. ὅτι εἶναι λ. Αἰσχύλειος· || νεώτ. ἐπὶ ὀδόντων, ὁ μὴ καλῶς στερεωμένος, ὁ κλονούμενος.

ἀγόμωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ γεμισμένος· συνών. ἀγέμιστος : ἀγόμωτα φυσίγγια.

ἀγονάτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ γονατίσας ἢ μὴ γονατισμένος· 2) μτφ. ὁ μὴ ὑποκύψας, ὁ μὴ καμφθείς, ὁ μὴ ἐξαντληθείς : ἀπὸ τοὺς μεγάλους φόρους καμιὰ ἐπιχείρηση δὲν ἔμεινε ἀγονάτιστη.

ἀγόνατος-ον ὁ μὴ ἔχων γόνυ : Ἀριστλ.Ζl 709Α 3 εἴ τι ἀγόνατον εἴη τῶν βαδιζόντων· 2) ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἄνευ κόμβων : Θεόφρ.Φ.Ἱστ.4,8,7 ὅμοιος καλάμῳ ἀγονάτῳ, Ἀριστλ.Ἀπ.190,1512Α,10 ἀγόνατον γὰρ μόνον ὁ κύαμος· 3) ἐκκλ. ὁ μὴ κάμπτων τὸ γόνυ, ὁ μὴ κάμνων μετανοίας, τ.ἔ. ὁ ἀλαζών, ἀσεβής, μεθ' ὧν καὶ συνάπτεται.

ἀγονέω εἶμαι ἄγονος, ἄκαρπος, ἀντιθ. τῷ γεννᾶν : Θεόφρ.Φ.Ἱστ.9,18,3 γεννᾶν καὶ ἀγονεῖν, Φίλ. 5,8,3 ἐστείρωται καὶ ἀγονεῖ· || μετὰ γεν.αὐτ.373,18 στειρωθεῖσα καὶ ἀγονήσασα τούτων.

ἀγονία (ἡ) ἡ ἀφορία, ἡ ἀκαρπία : Ἰώσ.Πl 4,8,2 ἀοίκητον διὰ τὴν ἀγονίαν, Φίλ.1,28,7 πολλὰ γὰρ ὕδωρ καὶ ἀὴρ εἰς ἀγονίαν καρπῶν νεωτερίζουσιν· 2) ἀγεννησία, στείρωσις : Πλούτ.Ρωμ.24 καρπῶν ἀφορίας καὶ θρεμμάτων ἀγονίας, Φίλ. 6,62,13 στείρωσιν καὶ ἀγονίαν τεχνάζονται, ἀντίθ. εὐγονία, Φίλ.5,23,12 εὐγονίας ζῴων καὶ φυτῶν καὶ τοὐναντίον ἑκατέρων ἀγονίας, Ἰάμβλ.Μαθ.15 εὐγονίας, ἀγονίας, ἀφορίας· || νεώτ. ἐπὶ ἀνδρὸς ἢ γυναικός, ἡ ἔλλειψις γονιμοποιοῦ ἱκανότητος, ἀσπερμία, ἀτοκία.

ἀγονοποιός-όν ὁ μὴ ποιῶν γονήν : Δίδυμ.Ἀλεξ. 39,699 τὸ πικρὸν καὶ ἀγονοποιὸν ὕδωρ προσηνὲς καὶ γόνιμον.

ἄγονος-ον (Ι) παθ. ὁ μὴ γεννηθείς : Ἰλ.Γ 40 αἴθ' ὄφελες ἄγονος τ' ἔμεναι κ.ἑ. (εἴθε νὰ μὴ εἶχες γεννηθῇ)· || ὁ οὔπω γεννηθείς : Εὐρ.Φοίν.1598 ὃν καὶ πρὶν εἰς φῶς μητρὸς ἐκ γονῆς μολεῖν ἄγονον Ἀπόλλων Λαΐῳ μ' ἐθέσπισεν φονέα γενέσθαι πατρὸς (διότι προτοῦ ἔλθω εἰς τὸν κόσμον ἐκ τῆς γαστρὸς (κ. μήτρας) τῆς μητρός μου ὁ Ἀπόλλων, ἐν ᾧ ἀκόμη δὲν εἶχα γεννηθῆ ἐχρησμοδότησε κ.τ.ἑ., πρβ. Ἀριστφ.Βάτρ.1185), Εὐβ.π.Ἀθην.449Β (ἀπ. 107,11) παίδων ἀγόνων γόνον ἐξαφανίζων (περὶ τοῦ ἰχνεύμονος ἐξαφανίζοντος τὸν γόνον,

τ.ἔ. τὰ ᾠὰ τῶν κροκοδείλων), παίδων ἀγόνων (πρὶν ἀκόμη γεννηθῶσι) (πρβ. Αἰλ.Ζ 6,38,5 ὁμ. περὶ ᾠῶν ἀσπίδος), Σοφ.ΟΤ 27 τόκοι ἄγονοι γυναικῶν (τὸ ἄγονοι προληπτ., τόκοι τοιοῦτοι, ὥστε νὰ εἶναι ἄκαρποι, τ.ἔ. αἱ γυν. τίκτουσι τεθνεῶτα ἢ ἀτελῆ τέρατα ἢ καὶ οὐδέν)˙ ‖ Ὀππ. Κυν.1,260 ἄγονος γόνος (γόνος κακόγονος, γόνος καὶ οὐ γόνος, υἱὸς καὶ οὐχ υἱός)˙ 2) ἐνεργ. ὁ μὴ γεννῶν, ἐπὶ ἐμψύχων καὶ ἀψύχων, ἀντίθ. γόνιμος: Εὐρ.Ἡρ.Μ 888 γένος ἄγονον, Ἱππ.Ἀφορ.5,59 γίγνωσκε ὅτι αὕτη οὐ δι' ἑαυτὴν ἄγονός ἐστι, Ἀριστλ.ΖΙ 576Α6 ἵππος ἄγονος, Ἡλιόδ.4,12 ἄγονος καὶ τέκνος, Θεόφρ.Φ Ἱστ.1,13,4 ἔστι δὲ καὶ ἄγονα τῶν ἀνθῶν ἔνια, Αἰλ.Ζ 15,9 ἄγονος καὶ στερίφη γαστήρ, ΔίωνΚ 56,5,3 στερίφην καὶ ἄγονον τὴν πατρίδα ἀπεργαζόμενοι˙ νεώτ. ἐπὶ ἀνδρός. ὁ ἐστερημένος γεννητικῆς ἱκανότητος, ἄσπερμος: ἄγονα φυτά τὰ μὴ ἔχοντα σπόρους ἢ τὰ ἔχοντα ἀτροφικοὺς καὶ ἀγόνους˙ ‖ μτφ. ὁ μὴ εὐδοκιμῶν: Πλούτ. Ἠθ.348Β ἄγονος ποιητής, Ἱππ.Ἐπιδ.2,6,8.10 ἄγονος ἡμέρα,-μήν, ἄγονον ἔτος, ἀντιτ. τῷ γονίμῳ˙ εὐτυχὴς πρὸς τοκετόν, καλὸν ἢ κακόν˙ παρὰ τοῖς Πυθ.Κλήμ. Ἀλεξ.Στρωμ.6,140 ἄγονος ἀριθμός, παρὰ τοῖς ἀστρολόγοις ἄγ. ζῴδιον˙ ‖ μετὰ γεν. κυριολ. καὶ μτφ.: Πλάτ.Μενξ.238D ἡ ἡμετέρα θηρίων ἀγρίων ἄγονος καὶ καθαρὰ ἐφάνη, Ἀξίοχ.370D κακῶν ἄγονος βίος, Φίλ.3,169,12 οὐκ ἄγανος σαφίας, 4, 74,5 ἡ Παλαιστίνη Συρία καλοκαγαθίας οὐκ ἄγανος˙ 3) τὸ οὐδ. ἀντὶ τοῦ ἀφηρ.: Πλωτῖν.3,6,19 τὸ ἄγονον τῆς ὕλης.

ἄγονος (ὁ) (2) νεώτ. ἰχθὺς τῆς οἰκογενείας τῶν ἀσπιδοφόρων (agonus).

ἄγοος-ον ὁ μὴ τυγχάνων γόων, ἄκλαυτος: Αἰσχ.Ἑπτ.1063.

ἀγορά (ἡ) ἰων. ἀγορή (ἀγείρω) συνάθροισις, συνέλευσις τοῦ λαοῦ ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν βουλὴν τῶν γερόντων: Ἰλ.Β,93 ἔθνεα πολλὰ ἐστιχάοντο ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν, Ἡρ.6,11 τῶν Ἰώνων συλλεχθέντων ἐς τὴν Λάδην, ἐγίνοντο ἀγοραί, Σοφ.Τρ. 638 ἔνθ' Ἑλλάνων ἀγοραὶ Πυλάτιδες κλέονται (Ἀμφικτιονικαὶ ἐκκλησίαι, Ἀμφ. συνέδρια), Ξεν. Ἀν.5,7,3 ἔδοξεν αὐτῷ ὡς τάχιστα συναγαγεῖν αὐτῶν ἀγαρὰν καὶ μὴ ἐᾶσαι συλλεγῆναι αὐτομάταυς˙ 2) ἡ ἐν ἀγορᾷ ὁμιλία, ἀγόρευσις: Ἰλ.Β 370 ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν, Δ 400 γείνατο χέρηα μάχῃ ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνων, Σ 106 ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι˙ ‖ ἀγορὴ δικῶν ὅ,τι τὸ λατ. conventum agere (βλ. ἀγοραῖας)˙ 3) Λουκ.Δὶς κατηγ.12 ἀγορὰν δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καταστησόμεθα τήμερον˙ 3) ὁ τόπος τῆς συναθροίσεως forum: Ἰλ.Η 382 τοὺς δ' ηὗρ' ἐν ἀγορῇ Δαναούς, θεράποντας Ἄρηας˙ 4) ὁ τόπος τῆς πράσεως καὶ ὠνῆς, τῆς πωλήσεως καὶ ἀγορᾶς διατελῶν ὑπὸ τὴν προστασιῶν θεῶν (Αἰσχ.Ἑπτ. 257 θεοὶ ἀγορᾶς ἐπίσκοποι, βλ. ἀγοραῖος Ι κ. 2), Σοφ.Τρ.371 καὶ ταῦτα πολλοὶ πρὸς μέσῃ Τραχινίων ἀγορᾷ συνεξήκουον ὡσαύτως ἐμοί˙ ‖ πληθ.: Σοφ.ΟΤ 20 ἀγοραῖσι θακεῖ (ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀγ. τῆς πόλεως), Ἡρ.7,36 ἐνταῦθα λειμών ἐστι, ἵνα σφι ἀγορή τε ἐγίνετο καὶ πρατήριαν, Θουκ.6,44 τῶν οόλεων οὐ δεχομένων αὐτοὺς ἀγορῇ οὐδὲ ἄστει, 1,67,4 εἴργεσθαι τῆς Ἀττικῆς ἀγορᾶς (τῆς ἀγορᾶς εἴργοντο κατὰ παλαιὸν τοῦ Δράκοντος νόμον καὶ οἱ φονεῖς)˙ ‖ γυναικεία ἀγορά: Θεόφρ.2,9 τὰ ἐκ γυναικείας ἀγορᾶς διακονῆσαι δυνατός˙ κατὰ τὸν Πολυδ.10,18 τὰ σκεύη τὰ ταῖς γυναιξὶν ἐπιτήδεια˙ ἀλλ' ἀμφίβολον εἶναι ἐὰν γ. ἀγαρὰ διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον ἐλέγετο ἢ διότι ταῦτα ἐπώλουν γυναῖκες δοῦλαι˙ ἐλευθέρα ἀγορὰ κατ' Ἀριστλ.Πολιτ.1371Α 32 ἡ καθαρὰ τῶν ὠνίων, Ξεν.ΚΠ 1,2,3 ἐλευθέρα ἀγορά.. ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὤνια καὶ οἱ ἀγοραῖοι καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλίαι ἀπελήλανται, πρβ. Ἡρ.1,153 αὐτοὶ γὰρ οἱ Πέρσαι ἀγορῇσι οὐδὲν ἐώθασι χρᾶσθαι, οὐδέ σφί ἐστι τὸ παράπαν ἀγορή˙ τὸ μὴ φοιτᾶν εἰς τὴν ἀγορὰν ἦτο σημεῖον πενίας: Θέογν. 267 γνωτή τοι πενίη γε ἀλλοτρίη περ ἐοῦσα˙ οὔτε γὰρ εἰς ἀγορὴν ἔρχεται οὔτε δίκας (ὁ πένης), παροιμ. Ἡρωδιαν.7,49 ἀλλ' οὐ λόγων γάρ, φασιν, ἡ ἀγορὴ δεῖται, χαλκῶν δέ, πρβ. Σουΐδ. οὐ λόγων ἀγορὰ δεῖται Ἑλλάδος ἀλλ' ἔργων˙ ἀλλὰ καὶ οἱ αὐστηροὶ τὰ ἤθη οὐδαμῶς ἐθάμιζον εἰς τὴν ἀγοράν: Ἀριστφ.Ἱππ.1373, Νεφ.991, Εὐρ.Ὀρ. 919, Λυσ.19,5, Πλάτ.Θεαίτ.173C D, Ἰσοκρ.7,48˙ ὅθεν τὸ ἐν ἀγορᾷ κυλίνδεσθαι ἢ καλινδεῖσθαι οὐχὶ εὐφήμως ἐλέγετο: Ἀριστφ.Σφ.492 νῦν δὲ πολλῷ τοῦ ταρίχαυς ἐστίν (ἡ τυραννίς) ἀξιωτέρα, ὥστε καὶ δὴ τοὔνομ' αὐτῆς ἐν ἀγορᾷ κυλίνδεται, Πλούτ.Πομπ.46,4 παρ' ἀξίαν (ὁ Πομπήιος) ἐκυλίνδετο ἐν ἀγαρᾷ, Σέξτ.Ἐμπ. πρὸς Μαθ.24 οὐκ ἔστιν ὠφέλιμος (ἡ ῥητορική), ἐπεὶ πρῶταν μὲν ἐν ἀγαραῖς καὶ γραμματοφυλακείοις ἀναγκαῖόν ἐστι καλινδεῖσθαι, κἂν θέλῃ κἂν μὴ θέλῃ μετὰ μαχθηρῶν καὶ παλιμβόλων καὶ συκοφαντῶν διατρίβειν, οὕτω ἠθ. οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς, (βλ., ἀγοραῖος˙ ‖ νεώτ. λαϊκὴ ἀγορά τόπος πωλήσεως εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης εἰς χαμηλὰς τιμὰς κ. ἡ πώλησις: σήμερα ἔχουμε ἢ θὰ γίνῃ λαϊκὴ ἀγορά, ἀγορὰ φιλανθρωπική, ἡ διοργάνωσις ἀγορᾶς, ἧς τὰ κέρδη διατίθενται εἰς φιλανθρωπικοὺς σκοπούς˙ ‖ ἐλευθέρα ἀγορά, ἡ ἔξω τοῦ χρηματιστηρίου ἀγοραπωλησία συναλλάγματος καὶ ξένου νομίσματος˙ 5) ὅπου εἶναι οἱ πονηροί, οἱ πανοῦργοι, οἱ χυδαῖοι, οἱ κοινοί: Ἀριστφ.Ἱππ.180 πονηρὸς καὶ ἐξ ἀγορᾶς εἶ καὶ θρασύς, πρβ. 293, Δημ.269,20 περίτριμμα ἀγορᾶς˙ ‖ καὶ ἐπὶ πραγμ. ὁ ἐξ ἀγορᾶς ἄρτας (κοινός): Ἀλκίφρ.3,38,2 σιτεῖται δὲ οὐδὲν τῶν πολυτελῶν, ἀλλ' ἄρτον τὸν ἐξ ἀγορᾶς καὶ ὄψον, Πλούτ.Ἠθ. 461Β οὔτε ἄρτον ἐξ ἀγαρᾶς φαγών˙ ἀλλ' ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηνῶν ποιούμενος ἐπαινεῖται: Ἀρχέστρ.Ἀθην.112Β τὸν δ' εἰς ἀγορὰν ποιαύμενον ἄρτον αἱ κλειναὶ παρέχαυσι βροτοῖς κάλλιστον Ἀθῆναι, βλ. ἀγαραῖας 3 τέλ.˙ 6) τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλούμενα ὤνια: Ξεν.Ἀν. πολλαχοῦ ἀγορὰν παρέχειν, αὐτ.7,6,24 ἀγορᾷ δὲ ἐχρῆσθε σπάνια μὲν ὁρῶντες τὰ ὤνια, σπάνια δὲ ἔχοντες ὅτων ὠνήσεσθε˙ 7) ἀγορὰ πλήθουσα ὁ χρόνος τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι εὑρίσκοντο συνήθως εἰς τὴν ἀγοράν, ὁ πρὸ τῆς μεσημβρίας χρόνος, ἱκανῶς δὲ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ἀντιστοιχῶν ἰδίᾳ πρὸς τὴν δείλην πρωΐαν˙ 8) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν ἐμπορευμάτων ἔν τινι τόπῳ: ἡ ἀγορὰ τῶν Ἀθηνῶν, - τοῦ Πειραιῶς, - τῆς Θεσσαλονίκης˙ 9) ἡ ἐν χρηματιστηρίοις διαπραγμάτευσις μεταξὺ πωλούντων καὶ ἀγοραζόντων: ἡ ἀγορὰ ἦτο ζωηρά, χαλαρά, σταθερά, στάσιμος κ.τ.τ. ἐπί τε χρηματιστηριακῶν ἀξιῶν καὶ ἐπὶ ἐμπορευμάτων.

ἀγοράζω δωρ. ἀγοράσδω μέλλ. ἀγαράσω Ἀριστφ.Λυσ.633, Ἱππ.1373 κ.ἀ. κωμ., οἱ ἀττ. πεζ. ποιοῦνται χρῆσιν τοῦ ὠνήσομαι (Θωμ.Μ 406,3R ὠνήσομαι κάλλιον ἢ ἀγοράσω), ἀλλ' ὁ Ὑπερείδ.Ἀπ. 70,3 εἰπὼν ἱερεῖα ἀγαράσοντες εὐθὺς μετ' ὀλίγον λέγει ἱερεῖα ὠνησόμενοι, μέλλ. δωρ. Μεγ. ἀγορασῶ Ἀριστφ.Ἀχ.750 μέλ. ἀγαρῶ, ΠΔ Νεεμ.10,38 (βλ. Cobet N.L.163), ἀόρ. ἠγόρασα, παρακ. ἠγόρακα, μ.ἀόρ. ἠγαρασάμην, παθ.ἀόρ. κ. παρακ. ἠγοράσθην-ἠγόρασμαι (πεζ. καὶ ποιητ.)˙ 1) διατρίβω, ἀναστρέφομαι, περιπατῶ ἐν τῇ ἀγορᾷ: Κρατ. 215 μετὰ χερσὶ δὲ μῆλον ἕκαστος ἔχων σκίπωνά τ' ἠγόραζον, Ἀριστφ.Ἱππ.1373 οὐδ' ἀγοράσει γ' ἀγένειος οὐδεὶς ἐν ἀγορᾷ (καὶ οὐδεὶς ἀγ. θὰ διατρίβῃ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καθότι οἱ αὐστηροὶ τὰ ἤθη ἔφευγον τὴν ἀγοράν), Ἡρ.2,35 ἐν ταῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, Θουκ.6,

51, 2 εἰσελθόντες ἠγόραζον, Ξεν.Λακ.Πολ.9,4. Ἑλλ.2,4,14· 2) ὠνοῦμαι : Ἀριστφ.Ἀχ.625 ἐγὼ δὲ κηρύττω γε Πελοποννησίοις πωλεῖν ἀγοράζειν πρὸς ἐμέ (νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμὲ καὶ νὰ κάμνουν ἀγοραπωλησίας, πρβ. στ.720)· | μετ' ἀντικ. : Ξεν. Ἀν.1,5,10 οἱ στρατιῶται ἠγόραζον τὰ ἐπιτήδεια, Ἰσοκρ.2,54, Δημ.412,21 πόρνας ἠγόραζε καὶ ἰχθῦς, Αἰσχ.1,224 τοῦ τὰ ἀγοράσματα Ὀλυμπιάδι ἀγοράζοντος (τοῦ προμηθευομένου διὰ τὴν Ὀλυμπιάδα τὰ συνηθισμένα ὀψώνια), Ἐπιγρ.Κῶ IGD[3]1000,4 ἀγοράξαντες τὰν ὠνάν, Θεόκρ.15,10 νίτρον καὶ φῦκος ἀπὸ σκανᾶς ἀγοράσδων ἦνθε φέρων ἅλας (προτιθέμενος ν' ἀγοράσῃ ἀπό τινος παραπήγματος ἐν τῇ ἀγ. ν. καὶ φ. ἦλθε φέρων ἁλάτι)· || ἐμπροθ. ἀγοράζω πρός τι· ἀντί τινος, ὡς ὠνεῖσθαι, πωλεῖν πρός τι : Μέν.π.Ζηνοβ.2,12 Θρᾷξ εὐγενὴς εἶ πρὸς ἅλας ἠγορασμένος ἀντὶ ἁλῶν ἠγ., πρβ. Εὐστ.692,18 Μετρ.ἐκτ. ἀγ., πρβ. ἀγοράομαι· || νεώτ. φρ. ἀγοράζω φάρια στὸ γιαλὸ (ἐπὶ διαπραγματεύσεων ἀβεβαίων), αὐτός σὲ πουλεῖ καὶ σ' ἀγοράζει, (εἶναι εὐφυέστερός σου)· || μτφ.. ἀγοράζω λόγια προσπαθῶ νὰ διαγνώσω ἐκ τῶν λεγομένων του τὰς σκέψεις, τὰς διαθέσεις, τὰς ἀποφάσεις ἄλλου· συνών. φρ. τὸν φαρεύω.

ἀγοραῖος-ον κ. ἀγοραία-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀγορὰν ἤτοι ἐκκλησίαν καθ' Ὁμηρ. χρῆσιν : (ἐν ἐπικλήσεσι θεῶν) Ζεὺς ἀγοραῖος (ὡς προστάτης τῆς ἀγορᾶς, ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀγορητῶν), Αἰσχ.Εὐμ.974, Εὐρ.Ἡρ. 70, Ἀριστφ.Ἱππ.500, Παυσ.3,11,9 Ἀθηνᾶ Ἀγοραία, πρβ. Βουλαία, Παυσ.5,15,4 Ἄρτεμις ἀγοραία, πρβ. Ἀριστοβούλη, Βουληφόρος· 2) μτγν. ὡς οὐσ. ὁ ῥήτωρ, ὁ πολιτικός, μεθ' οὗ καὶ συνάπτεται : Πλούτ.Αἰμ.38 κατεῖδεν ὁ Ἄππιος ἀνθρώπους ἀγενεῖς καὶ δεδουλευκότας, ἀγοραίους δὲ καὶ δυναμένους ὄχλον συναγαγεῖν, Περ.11,1 ἀγοραῖος δὲ καὶ πολιτικὸς μᾶλλον (περὶ τοῦ Θουκυδίδου ἀντιπ. τοῦ Περικλ.)· || δικηγόρος, ἰδίᾳ ὁ πρακτικός, ὁ δικολάβος, οὗ τὸ ἔργον ὑπελαμβάνετο κατώτερον τοῦ ἔργου τοῦ θεωρητικοῦ : Φιλόστρ.Ἀπολλ. 6,26 ῥητορικὴν σε παιδεύσουσι τὴν τῶν ἀγοραίων, ῥᾳδία δ' ἡ τέχνη, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν φιλοσοφίαν, 8,7 καλῶ δὲ σοφὰς μὲν (τέχνας) ποιητικήν, μουσικήν, ἀστρονομίαν, σοφιστὰς καὶ τῶν ῥητόρων τοὺς μὴ ἀγοραίους, 8,22 μετελαύνει τὰ πρόβατα, ἐπειδὰν τοὺς ἀγοραίους προσιόντας μάθῃ ἵνα μὴ ἐμπίπτωσι τῇ ποίμνῃ οἱ λύκοι· || καὶ ἐπὶ πραγ. ἐπιθ. Πλούτ.713F ἀγῶνας ἐκκλησιαστικοὺς καὶ ἀγοραίους ἐπισχεῖν, Φάβ.Μάξ.1,8 οὐ γὰρ ἐπῆν ὡραϊσμὸς καὶ ἀγοραῖος χάρις, Λουκ.Ἐρώτ.9 προηγουμένως γὰρ πολιτικῶν λόγων προΐστατο καὶ ταυτησὶ τῆς ἀγοραίου ῥητορικῆς, Διον.Ἀλ.π.Συνθ. ὀν.25,206 (σ. 131,15R) τὸ δ' ἀγοραῖον τῆς ῥητορικῆς μέρος ὁδοῦ τε καὶ τέχνης χωρὶς ἐπιτηδεύοντες, Κλήμ.Ἀλ. Στρωμ.8,1,5 ἀγοραῖος εὑρησιλογία· || ἐν Παπ. ἀγοραῖα κριτήρια αἱ δικαστικαὶ ὑποθέσεις· 3) ἀγοραῖος (ἡ) κ. ἀγοραία (ἐνν. σύνοδος) : ΚΔΠράξ. 19,38 ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, Στράβ.929 διατάξαι τὰς διοικήσεις, ἐν αἷς τὰς ἀγοραίους ποιοῦνται, πρβ. IGR.788,5 γυμνασιαρχήσαντα δι' ἀγοραίας καὶ ἀγορανομήσαντα δι' ἀγοραίας κ. 7 γυμνασιαρχίαν δι' ἀγοραίας κ. 10 τῇ μὲν πρώτῃ ἑξαμήνῳ, ἐν ᾗ (ἐνν. ὥρᾳ) καὶ ἡ ἀγοραῖος (ἐνν. σύνοδος) ἤχθη κ. 789,6.790,6 κ. 163B ταμιεύσαντα ἐν ἀγοραίᾳ, πρβ. Φιλόστρ.Ἀπ.1,12, ΔίωνΧρ.35,14, λατ. conventum indicere, forum agere (βλ. ἀγορά) ἐν ταῖς συνόδοις ταύταις ἐν ταῖς Ῥωμ. ἐπαρχίαις ἐδικάζοντο διάφοροι ὑποθέσεις : Φώτ. Ἀγοραίαν· τὴν δικαιολογίαν, Σουΐδ. ἀγοραίαν δίκην· τὴν δικαιολογίαν· 4) ὁ τῆς ἀγορᾶς, ὡς τόπου ὠνῆς καὶ πράσεως ἐν ἐπικλ. θεῶν : Ἀριστφ.Ἱππ.297 Ἑρμῆς Ἀγοραῖος, Λουκ.Δὶς Κατηγ.8 καὶ ἀγοραῖος εἶ (ὦ Ἑρμῆ) καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττεις, πρβ. Ἐμπολαῖος, Αἰσχ.Ἀγ.90 οἵ τε θυραῖοι οἵ τ' ἀγοραῖοι, βλ. ἀγορά· 5) ὁ τὰ τῆς ἀγορᾶς ἀσκῶν ἢ ἐπιτηδεύων, ὁ περὶ τὴν ὠνὴν ἢ πρᾶσιν, καπηλείαν καὶ ἐμπορίαν διατρίβων : Ξεν.Ἑλλ.6,2,23 ὁ ἀγοραῖος ὄχλος (οἱ ἔμποροι οἱ πωλοῦντες τοῖς στρατιώταις). ΚΠ 1,2,3 ἐντεῦθεν (ἐκ τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς) τὰ μὲν ὤνια καὶ οἱ ἀγοραῖοι καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλίαι ἀπελήλανται· ἐν Πορφ.4,13 οἱ ἀγοραῖοι διακρίνονται τῶν ἐμπόρων, Ὑπερ.κ.Ἀθηνογ.3 προσέλαβε συναγωνιστὴν Ἀθηνογένην ἄνθρωπον λογογράφον τε καὶ ἀγοραῖον, τὸ δὲ μέγιστον Αἰγύπτιον, πρβ. 19 καθήμενος ἐν τῇ ἀγορᾷ ὅσας ἡμέρας, τρία δὲ μυροπώλια κεκτημένος, Ἀριστλ.Πολιτ.1291A 4,1291B19,1319A27 κ. 1321D 4 τέτταρα μέρη τοῦ πλήθους γεωργικόν, βαναυσικόν, ἀγοραῖον, θητικόν, Ἐπιγρ.IGD[3]588,62 ἀγέτω δ' ὁ ἐργολαβήσας τὸν ταῦρον εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἀγειρέτω παρά τε τῶν σιτοπωλῶν καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀγοραίων ἃ ἀνήκει εἰς τὴν τροφήν· || πληθ. Ἡρ.1,93, ἀγοραῖοι ἄνθρωποι, 2,141 Πολυδ.7,6 οἱ τέχνας ἀγοραίας ἔχοντες· 6) νεώτ. ἀγοραία ἀξία ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ κυμαινομένη ἀξία τοῦ συναλλάγματος· ἀγοραία τιμὴ ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ κρατοῦσα τιμὴ ἐμπορεύματος· 7) κ. ἐπὶ πραγμ. ἀγοραῖα αἱ περὶ τὴν ἀγορὰν ὑποθέσεις : Πλάτ.Πολ.426C τὰ ἀγοραῖα ξυμβολαίων τε πέρι κατ' ἀγορὰν ἕκαστος ἃ πρὸς ἀλλήλους ξυμβάλλουσιν (αἱ περὶ τὴν ἀγορὰν ὑποθ. ὡς πρὸς τὰς συναλλαγάς, ἃς πρὸς ἀλλήλους συναλλάσσονται), Πλούτ.Λυκ.25 χρεία ἀγοραῖος (τὰ ἐκ τῆς ἀγορᾶς χρειώδη)· || Πάπ. ἀγοραῖον γραμμάτιον συμβόλαιον ἀγοραπωλησίας· 8) οἱ μὴ τυγχάνοντες ἐλευθερίου ἀγωγῆς : Διον.Ἀλ.Θουκ.50,22 οὐ γὰρ ἀγοραίοις ἀνθρώποις οὐδ' ἐπιδιφρίοις ἢ χειροτέχναις οὐδὲ τοῖς ἄλλοις, οἳ μὴ μετέσχον ἀγωγῆς ἐλευθερίου, ἀλλ' ἀνδράσι διὰ τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων ἐπὶ ῥητορικὴν καὶ φιλοσοφίαν ἐληλυθόσιν· || παρ' Ἀριστλ.ΗΝικ.1162B25 ἀντιτίθ. ἡ ἀγοραία φιλία πρὸς τὴν ἐλευθέριον : ἔστι δὲ ἡ νομικὴ (φιλία) ἡ ἐπὶ ῥητοῖς, ἡ μὲν πάμπαν ἀγοραία ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα, ἡ δ' ἐλευθεριωτέρα εἰς χρόνον· οἱ μὴ τυχόντες ἐλευθερίου ἀγωγῆς, οἱ ἀνελεύθεροι illiberales, εἶναι ἀπαίδευτοι rudes, χυδαῖοι, βάναυσοι, κοινοί, ποταποί, πονηροί, πανοῦργοι, ὡς καὶ ὁ βίος, οἱ λόγοι καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν : Πλάτ.Πρωτ. 347E δοκεῖ μοι τὸ περὶ ποιήσεως διαλέγεσθαι ὁμοιότατον εἶναι τοῖς συμποσίοις τοῖς τῶν φαύλων καὶ ἀγοραίων ἀνθρώπων· καὶ γὰρ οὗτοι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δι' ἑαυτῶν συνεῖναι ὑπὸ ἀπαιδευσίας κ.τ.ἑ., Θεόφρ.Χαρ.6,1 τῷ ἤθει ἀγοραῖός τις εἶναι καὶ ἀνασεσυρμένος καὶ παντοποιός, ΔίωνΚ'Απ.100,1 ἀνὴρ ἀγοραῖος καὶ ἐκ δικαστηρίων τὸν βίον ποιούμενος· || συγκριτ.Πτολ.Εὐεργ. Ἀθην.485F καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀγοραιοτέρων (=χυδαιοτέρων) ἐκχυθὲν συνεκυλίσθη, Ἀριστφ. Εἰρ.750 ἔπεσι μεγάλοις καὶ διανοίαις καὶ σκώμμασι οὐκ ἀγοραίοις (κοινοῖς, τετριμμένοις), Φώτ.21,24R ἀγοραῖος νοῦς ὁ πάνυ εὐτελὴς καὶ συρφετώδης, Αἰσχίν.1,125 ἀγοραῖα τεκμήρια παρεχόμενος, Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.44 ὀνόματα ἀγοραῖα καὶ καπηλικά, Ἀριστλ.Πολιτ.1328B39 οὔτε βάναυσον βίον οὔτ' ἀγοραῖον δεῖ ζῆν τοὺς πολίτας (ἀγεννὴς γὰρ ὁ τοιοῦτος βίος καὶ πρὸς ἀρετὴν ὑπεναντίος), Πλούτ.615A λόγος βάναυσος καὶ ἀγοραῖος· || νεώτ. ἀγοραία συμπεριφορά,-διαγωγὴ (βάναυσος, χυδαία), ἐλέχθη καὶ ἀγοραῖον ὀψάριον (=εὐτελές), Δίφιλ.43 καὶ ἀγοραῖος ἄρτος κυρ. οἱ ἐξ ἀγορᾶς (βλ. ἀγορά)· Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος Ἀθην. 109A ἐξαίρει τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηνῶν πωλουμένους. Ἐπίρρ. ἀγοραίως κατὰ τὸν δικανικόν,

ῥητορικὸν τρόπον : Πλούτ.Γΐράγχ.4,2 **πολλὰ ῥητορικῶς καὶ ἀγοραίως εἰρημένα**, 'Αντών.24,3 **ἐτόλμησεν 'Υβρίας ὑπὲρ τῆς 'Ασίας λέγων εἰπεῖν ἀγοραίως μὲν ἐκεῖνα καὶ πρὸς τὸν τοῦ 'Αντωνίου ζῆλον οὐκ ἀηδῶς**· ‖ τετριμμένως, λόγοις κοινοῖς, vulgaribus verbis : Διον.'Αλ.Τέχν.Ρητ.10,11 **ἀπλάστως καὶ ἀσχημστίστως λέγουσιν ὥσπερ καὶ ἀγοραίως ταῖς ὀνόμασι.**

ἀγορανομέω εἶμαι ἀγορανόμος : "Αλεξ.κωμ.247 **ἀγοραμήσεις, ἂν Θεός**· ‖ 'Επιγρ.Θεσσ. χρηματίζω πρὸς τὸν δῆμον· ‖ Πάπ. μετὰ γεν. **ἀγορανομῶ τῆς πόλεως**· 2) ὅ,τι τὸ ρωμ. aedilem esse Πλούτ. Διον.'Αλ.'Αππ.

ἀγορανομία (ἡ) τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀγορανόμου : 'Αριστλ.Πολιτ.1331B 9, **ἀγορανομίας τέλος** καὶ τέλος **ἀγορ.** ὠνίων ἐν ὀστράκοις αἰγυπτιακοῖς, οὗ ἡ εἴσπραξις παρὰ τῶν ἐμπόρων ἦτο ἀνατεθειμένη τοῖς ἀγορανόμοις· ‖ ἡ ἄστυν. ἐξουσία τοῦ ἀγορανόμου aedilitas : Πολύβ.10,4,1 κ.ἀ. 2) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν περὶ τῆς ἀγορᾶς ἐν γένει διατάξεων, τῶν ὁριζουσῶν τὰ κατ' αὐτὴν δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν πολιτῶν.

ἀγορανομικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τοῦ ἀγορανόμου : Πλάτ.Πολ.425D **ἀγορανομικὰ ἄττα ἢ ἀστυνομικὰ ἢ ἐλλιμενικά**, 'Επιγρ. **κατὰ τὸν ἀγορ. νόμον**· νεώτ. **ἀγορανομικαὶ διατάξεις** (τὰ ἀφορῶντα τὴν τάξιν, καθαριότητα καὶ ἀκρίβειαν τῆς ἀγορᾶς) **ἀγορανομικὸν δόγμα** (διάταξις τοῦ Ρ. Δικαίου, καθ' ἣν ὁ πωλητὴς ἦτο ὑπεύθυνος πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὰ ἐλαττώματα τοῦ πωληθέντος aedilic'um edictum)· ‖ ὁ ἀσκῶν τὴν ἀστυνομικὴν ἐξουσίαν τῆς ἀγορονομίας aedilicius : Πλούτ.Πομπ.53,Διον.'Αλ.

ἀγορανόμιον (τὸ) τὸ ἀρχεῖον τοῦ ἀγορανόμου : Πλάτ.Νόμ.917E **ἀναγραφάντων ἅ τε χρὴ ποιεῖν τὸν πωλοῦντα καὶ ἃ μὴ καὶ πρόσθεν τοῦ ἀγορανομίου θέντων ἐν στήλῃ**, 'Επιγρ. **ἀναγράφοι ἐς τὴν φλιὰν τοῦ ἀγορανομίου** κ. **οἰκοδομήσας ἀγορανόμιον ἀπὸ ἰδίων**· ἐν Παπ. ἔστιν ὅτε ἀντὶ τοῦ ἀγορανόμιαν καὶ ἀγορανομεῖον· 2) Πάπ. ἀγορανόμιον τὰ συμβολαιογρ. τέλη, ἄλλως **γραφεῖον.**

ἀγορανόμιος περίπατος IGR.4,504.

ἀγορανόμος (ὁ) πληθ.-οι εἶχον τὴν διοίκησιν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν ὠνίων : 'Αριστλ.'Αθ.51,1 **τούτοις δὲ ὑπὸ τῶν νόμων προστέτακται τῶν ὠνίων ἐπιμελεῖσθαι πάντων, ὅπως καθαρὰ καὶ ἀκίβδηλα πωλήσεται**, πρβ. Πλάτ.Νόμ.917E **ἐπεμελοῦντο καὶ τῆς εὐκοσμίας κατὰ τὰς ἑορτάς**. 'Επιγρ. **ἐπιμεληθῆναι τοὺς ἀγορανόμους τῶν ὁδῶν τῶν πλατειῶν ᾗ ἡ πομπὴ πορεύεται**· ‖ λατ. aedilis Πολύβ. 3,26 Διον.'Αλ.Πλούτ.

ἀγοράομαι ἐπ. ἀγορεύω ἐν συναθροίσει : 'Ιλ. Α 73, Σ 253 **ὃ σφιν εὐ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε**, 'Ηρ.6,11 **τῶν 'Ιώνων συλλεχθέντων ἐς τὴν Λάδην ἐγίνοντο ἀγοραί, καὶ δή κού σφι καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο** (Bredov. ἠγορέοντο)· 2) διαλέγομαι : 'Ιλ.Δ 1 **οἱ δὲ θεοὶ παρ' Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο**, Σοφ.Τρ.601 **ἕως σὺ ταῖς ἔσωθεν ἠγορῶ ξέναις**, μετ' αἰτ. Θέογν.159 **μήποτε, Κ., ἀγοράσθαι ἔπος μέγα** (νὰ μὴ λέγῃς μεγάλα λόγια), πρβ. **μεγάλ' αὐδᾶν**, 'Οδ.Δ 505 **μεγάλα λέγειν**, 'Αριστφ.Βάτρ.835 **μέγα λέγειν**, Σοφ.Αἴ.386, 'Ηλ.830· **ἐν** Β 337 μετρ. ἐκτ. **ἀγοράεσθε** (ἀγ) Schulze Quaest. Ep.149).

ἀγοραπωλησία (ἡ) νεώτ. ἀγορὰ καὶ πώλησις (ἀγορασία καὶ πρᾶσις, ὠνὴ καὶ πρᾶσις), ἐνιαίως λαμβανομένων τοῦ ἀγοράζοντος καὶ τοῦ πωλοῦντος.

ἀγορασείω ἐπιθυμῶ νὰ ἀγοράσω : σχολ.'Αριστφ.Βάτρ.1068, πρβ. **ὠνησείω, ὠνητιῶ.**

ἀγορασία (ἡ) ἀγορά, ὠνή : 'Επιγρ. **ἀγορασία σίτου,-ἐλαίου**, 'Υπερ.'Απ.70,3 **πορευθῆναι ἐπὶ τὴν ἀγορασίαν**· 2) τὸ ἀγορασθέν : 'Επιγρ. **ἀγορασία Βιταλίου ἀγ. Πύθα δύο τόπων** (τόπος ἀγορασθεὶς ὑπὸ Β. καὶ Π. ὡς ἰδιόκτητος τάφος) ἐπὶ ὀστράκων.

ἀγόρασις-εως (ἡ) 'Επιγρ. ἀγορά, ὠνή : Πλάτ. Σοφ.219D **διά τε δωρεῶν καὶ μισθώσεων καὶ ἀγοράσεων.**

ἀγόρασμα (τὸ) πᾶν ὅ,τι ἀγοράζεται ἢ πωλεῖται, ἐμπόρευμα, συνήθ. πληθ. : Δημ.909 τέλ. **τὰ ἀγοράσματα τῶν ἐμῶν χρημάτων**, Αἰσχίν.3,223 **τοῦ τὰ ἀγοράσματα 'Ολυμπιάσι ἀγοράζοντος**, 'Ησ. **«ἀγοράσματα· ὤνια»**· 2) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀγοράζειν : **βαρέθηκα τ' ἀγοράσματα.**

ἀγορασμός (ὁ) ἡ ἀγόρασις, τὸ ἀγοράζειν : 'Επιγρ. 'Εφ.'Αρχ.1903,119 **ὁ κατ' ἀγορασμὸν σῖτος**· 2) τὸ ἀγορασθὲν KF 714,5 **ἐνπόριον ἀγορασμῶν μεστόν**, ΠΔ Γέν.42,19 **ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν**, Πάπ. **ἀγορασμὸς πυρῶν.**

ἀγοραστής (ὁ) ὁ ἀγοράζων : Πάπ. **ἀγοραστὴς τῆς οἰκίας**· ἰδίᾳ ὁ δοῦλος ὁ ἀγοράζων τὰ τρόφιμα τοῦ κυρίου : 'Αθήν.171A **ἐκάλουν δὲ καὶ ἀγοραστὴν τὸν τὰ ὄψα ὠνούμενον, νῦν δὲ ὀψωνάτωρα, ὡς Ξενοφῶν ἐν δευτέρῳ 'Απομνημονευμάτων** (1,5,2) **οὑτωσὶ λέγων διάκονον δ' ἂν καὶ ἀγοραστὴν τὸν τοιοῦτον ἐθέλοιμεν προῖκα λαβεῖν**· ‖ νεώτ. γενικῶς, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα ἢ τὴν διάθεσιν ἢ τὴν ἱκανότητα τοῦ ἀγοράζειν : **εἰς τὴν τιμὴν αὐτὴν δὲν εἶμαι ἀγοραστής—τὰ χρεώγραφα σήμερον εἰς ὑποτίμησιν ἄνευ ἀγοραστῶν.**

ἀγοραστικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ πώλησιν, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἐμπορεύεσθαι, ὅθεν **τέχνη ἀγοραστική** : Πλάτ.Σοφ.223CA **τῆς ἀλλακτικῆς δύο εἴδη λέγωμεν, τὸ μὲν δωρητικόν, τὸ δ' ἕτερον ἀγοραστικόν**; Β. **καὶ μὴν αὖ φήσομεν ἀγοραστικὴν διχῇ τέμνεσθαι**; Κρατ.408A **καὶ τὸ κλοπικόν τε καὶ τὸ ἀπατηλὸν ἐν λόγοις καὶ τὸ ἀγοραστικόν**· ἐν Παπ. **οἰκία** ἀπὸ ἀγοραστικοῦ ἀντὶ τοῦ **ἀγοραστικοῦ**. 'Επίρρ. **ἀγοραστκῶς** Σουΐδ.'Ησ. **« ὠνητιῶν· ἀγοραστικῶς ἔχων»**· ‖ νεώτ. τὸ θηλ. ἀγοραστικὴ δηλοῖ τὴν ἀξίαν πρὸς ἀγορὰν πράγματος ἢ τὴν εἰς νόμισμα ἀποτίμησιν πράγματος : **ἡ ἀγοραστικὴ ἀξία τῆς δραχμῆς** κ. **ἡ ἀγοραστικὴ ἀξία τοῦ κοσμήματος αὐτοῦ εἶναι μικρά.**

ἀγόραστος-η-ο δημ. (διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου τὸ α στερητ.) ὁ μὴ ἠγορασμένος· ‖ ὁ μὴ ἀκόμη ἀγορασθείς : **ἀγόραστα ἔχω ἀκόμη τὰ κεριὰ τῆς Λαμπρῆς.**

ἀγοραστός-ή-όν ὁ ἠγορασμένος, ὁ δι' ἀγορᾶς κτηθείς : Πάπ. **ἀγοραστὸς σῖτος,-ἡ δούλη, -αἱ ἄρουραι**, 'Ησ. **«ὠνίους· ἀγοραστούς»**, Σουΐδ. **«ὤνια· πράσιμα, ἀγοραστά»**· 2) νεώτ. ὁ ἀγοραζόμενος, κατ' ἀντίθ. πρὸς ὅ,τι ὑπάρχει ἐξ εἰσοδήματος ἢ ἐκ τῆς κατ' οἶκον παρασκευῆς : **ἀγοραστὸ λάδι,-σιτάρι,-πανί, ἀγοραστὸ ψωμὶ τρῶτε ἢ σπιτικό;**, φρ. **ἀγοραστὸ στάρι λιμαχτικὸ ψωμί**· ‖ μτφ. ὀλίγος, σπάνιος καὶ συνεπῶς πολύτιμος : δ. τραγ. **γιατί διαβαίνεις πάρωρα καὶ τραγουδᾶς πανώρια, ποὺ 'χω τὸν ὕπνο ἀγοραστὸ καὶ βαρυπλερωμένο;**

ἀγοράστρια (ἡ) Πάπ. ‖ κ. νεώτ. ἡ ἀγοράζουσα.

ἀγορατρός (ὁ) ἀντὶ πυλαγόρος ἢ πυλαγόρας : 'Επιγρ. IGD[3]436,5 **ἔδοξε τοῖς ἱερομνήμοσι καὶ τοῖς ἀγορατροῖς.**

ἀγορατυπεῖς 'Ησ. ἄγαν θορυβεῖς, πρβ. χοροιτυπεῖν.

ἀγοραφοβία (ἡ) νεώτ. ὁ ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς φόβος, ἀποφυγὴ τῶν κοινωνικῶν συγκεντρώσεων, προερχομένη ἐκ ψυχοπαθείας.

ἀγοράχος (ἡ) ἱερατικὸν ἀξίωμα γυναικὸς ἐν Σπάρτῃ : 'Επιγρ. **Θοιναρμόστριαν καὶ ἀγεράχαν** ἐκ τοῦ **ἀγεράοχος.**

***ἀγορεύς** (ὁ) ἀγορητής, ῥήτωρ : Θ.Στουδ.Μεγ. Κατηχ.632,7 Κερ. **ἀγορεύς τις καὶ εὔλαλος**, πρβ. **διαγορεύς.**

ἀγόρευσις (ἡ) μσν. κ. νεώτ. λόγος, ὃν ἀπαγγέλλει τις ἐν δημοσίᾳ συναθροίσει, ἐν βουλῇ, ἐν δικαστηρίῳ· συνών. δημηγορία.

ἀγορευτήρεον (τὸ) Ἐπιγρ. τόπος ἀγορεύσεως.

ἀγορευτός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ: Ἰουστ.μάρτ. **οὔτε ῥητόν, οὔτ᾽ ἀγορευτόν.**

ἀγορεύω (ἀγορά=λόγος) δημηγορῶ, ὁμιλῶ ἐν συναθροίσει: Ἰλ.Η 347 **τοῖσιν δ᾽ Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ᾽ ἀγορεύειν,** Θ 542 **ὡς Ἕκτωρ ἀγόρευ᾽, ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν** κ. ἀ., Ἀριστφ. Ἀχ.41 **ἀλλ᾽ οἱ πρυτάνεις γὰρ οὑτοιὶ μεσημβρινοὶ οὐκ ἠγόρευον;,** Νεφ.1456 **τί δῆτα ταῦτ᾽ οὔ μοι τότ᾽ ἠγορεύετε;,** Ἡρ.3,75 **ἐκεῖνον δ᾽ ἐκέλευον ἀναβάντα ἐπὶ πύργον ἀγορεῦσαι,** Ἰσοκρ.6,1 **εἰ μέν τις τῶν εἰθισμένων ἐν ὑμῖν ἀγορεύειν ἀξίως ἦν τῆς πόλεως εἰρηκώς, πολλὴν ἂν ἡσυχίαν ἦγον·** ‖ παθ.: Θουκ. 2,35,1 **ἐπαινοῦσι τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε, ὡς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων θαπταμένοις ἀγορεύεσθαι αὐτόν·** ‖ ἡ ἀρχαιότροπος Ὁμ. χρῆσις σῴζεται κ. ἐν τῇ φράσει **τίς ἀγορεύειν βούλεται** τοῦ Σολωνείου νόμου, Αἰσχ.1,23.27.3,4, καθ᾽ ὃν ὁ κῆρυξ ἐπερωτᾷ: **τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων;,** ὅστις νόμος μετὰ τὸν Πελοποννησ. πόλεμον, ὡς φαίνεται, σιωπηρῶς εἶχε καταργηθῆ (**σεσίγηται τὸ κάλλιστον καὶ σωφρονέστατον κήρυγμα**), διό εἰς τὸ καθ᾽ ἡλικίας ἀγορεύειν (Αἰσχ.2,25,47) ἀκοσμία ἐπεκράτει, πρβ. Ξεν. Ἀπ.3,6,1κ.ἑ., Ἀνδ. κ. Ἀλκ.22, Πλάτ. Ἀλκ.1,119.2, Εὐπ.101.102· πλασματώδη τὰ ὑπὸ τοῦ σχολ. τοῦ Ἀριστφ.Νεφ.510· **νόμος ἦν Ἀθηναίοις μήπω τινὰ ἐτῶν λ᾽ γεγονότα μήτε δρᾶμα ἀναγινώσκειν ἐν θεάτρῳ μήτε δημηγορεῖν,** πρβ. Λιβ. Ὑπ.24 **τὸν εἴσω τριάκοντα ἐτῶν μὴ δημηγορεῖν·** 2) λέγω, ὁμιλῶ, ἀναφέρω τι, διακηρύττω, ἀνακηρύττω, καλῶ: Ἰλ.Ε 574 **τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἠγόρευον,** Ὀδ.Α 307 **ἦ τοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις, ὥς τε πατὴρ ᾧ παιδί,** Σοφ.ΟΚ 838 **οὐκ ἠγόρευον ταῦτ᾽ ἐγώ;,** Ἡρ.7,10 **ἀγορεύειν ἐκέλευε ὅτευ δέοιτο,** Ξεν. Ἀν.5,6,27 **δεινὸν ἰδίᾳ μὲν Ξενοφῶντα πείθειν τε καταμένειν καὶ θύεσθαι, εἰς δὲ τὸ κοινὸν μηδὲν ἀγορεύειν·** ‖ ἐπὶ ἀψύχων μετενσωματουμένων, ὁ νόμος, τὰ ψηφίσματα ἀγορεύει: Ἀριστλ.Ρητ.1354Α 22 **οἴονται δεῖν οὕτω τοὺς νόμους ἀγορεύειν,** Λυσ.13,50 **τὰ ψηφίσματα καταμαρτυρεῖ διαρρήδην ἀγορεύοντα,** πρβ. Ἰσαῖ.3,68 **διαρρήδην ὁ νόμος λέγει,** Δημ. 33,28 **ὡς ἐν τῷ ἄξονι ἀγορεύει** (ὑπακ. ὁ νόμος, ἄλλοι ὁ νομοθέτης), Θεόκρ.25,175 **δέρμα δὲ θηρὸς** (=τοῦ λέοντος) **ἀριφραδέως ἀγορεύει χειρῶν καρτερὸν ἔργον** (μηνύει σαφῶς), Ἐπίγρ. Kaibel 52,2 **οὔνομα μὲν τοὐμὸν καὶ ἐμοῦ πατρὸς ἥδ᾽ ἀγορεύει στήλη καὶ πάτραν·** 3) **ἀγορεύειν γνώμην** ἀποφαίνομαι, λέγω γνώμην: Διον. Ἀλ.2071 **τοῖς δημάρχοις βουλὴν συνάγειν ἢ γνώμην ἀγορεύειν οὐκ ἐξῆν;** ‖ ἀγορεύειν δίκην: Φιλόστρ.Βι.Σοφ. 1,22,4 **ἐπεδήμει ταῖς Σάρδεσιν ἀγορεύων δίκην ἐν τοῖς ἑκατὸν ἀνδράσιν,** λατ. causam dicere· 4) μετ᾽ ἀπαρ. ὡς τὸ κελεύω, παρακελεύομαι, παροτρύνω: Ἀριστφ.Βάτρ.699 **ἀγορεύω τινὶ ἐμὲ μὴ βασανίζειν** (παρῳδ.Εὐρ.Βάκχ.504 **αὐδῶ με μὴ δεῖν**), Λυσ.9,9 **τοῦ δὲ νόμου διαρρήδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ λοιδοροῦντας ζημιοῦν** κ. Ἡρ.7,10Α **ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ δ᾽ ἐμῷ, Δαρείῳ ἠγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας** (Cobet **ἀπηγόρευον**)· 5) μετὰ τοῦ ὡς καὶ ὅτι ὡς τὸ **λέγω**: Ἰλ.Α 109 **ἀγορεύεις ὡς** κ.τ.ἑ., Ἡρ.3,156 **ὁ δὲ σφι ἠγόρευε ὡς εἴη τε Ζώπυρος** κ.τ.ἑ.· 6) μετ᾽ αἰτ. προσ. ἐν τῇ φρ. **κακῶς ἀγορεύω τινὰ** ὡς **κακῶς λέγω τινά**: Πλούτ.Σόλ.27,1 **ἐπαινεῖται δὲ τοῦ Σόλωνος καὶ ὁ κωλύων νόμος τὸν τεθνηκότα κακῶς ἀγορεύειν,** Ἡρ.5,83 **κακῶς δ᾽ ἠγόρευον οἱ χοροὶ ἄνδρας μὲν οὐδένα, τὰς δ᾽ ἐπιχωρίους γυναῖκας,** Δημ.23,50 ἐν νόμ. **ἄν τις κακῶς ἀγορεύῃ,** Αἰσχ.1,35 **τῶν ῥητόρων ἐάν τις λοιδορῆται ἢ κακῶς ἀγορεύῃ τινά·** ‖ μετὰ διπλ.αἰτ.: Ὀδ.Σ 15 **οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν οὔτ᾽ ἀγορεύω,** Ἀριστφ.Θεσμ.786 **πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φῦλον κακὰ πόλλ᾽ ἀγορεύει·** ‖ μετ᾽ αἰτ. συστ. ἀντικ. Ἰλ.Β 788 **οἱ δ᾽ ἀγορὰς ἀγόρευον·** παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἐν συνθ. μετὰ τῶν προθ. ἀνα- ἀπο- **ἀντιπροσ- δια- ἐξ- ἐπανα- κατα- προ- προσ- προσανα- συν- ὑπο-** στοιχοῦσιν οἱ χρόνοι τοῦ **λέγω**: **ἐρῶ εἶπον- εἶπα, εἴρηκα ἐρρήθην ῥηθήσομαι, εἰρήσομαι, εἴρημαι, εἰρήμην** καὶ ἐν τοῖς παραγ. **ῥῆσις, ῥῆμα, ῥητός-έος, ῥήδην·** ὅλλὰ φέρονται ἐνιαχοῦ καὶ χρόνοι ἐκ τοῦ **ἀγορεύω,** οἷον Ξεν. Ἀπ.3,2,1 **τοῦ ἕνεκεν Ὅμηρον οἴει τὸν Ἀγαμ. προσαγορεῦσαι ποιμένα λαῶν,** Δημ.1006,7 **Βοιωτὸν αὐτὸν προσαγορεύσας,** Λυκοῦργ.Λεωκρ.91 **ἑνὶ ὀνόματι προσαγορεύσας,** Αἰσχ.Πρ.860 **προσηγορεύθης ἡ Διὸς κλεινὴ δάμαρ,** Πλάτ.Φαίδ.104Α **τῷ αὐτῆς ὀνόματι ἀεὶ προσαγορευτέα εἶναι·** ἐν πᾶσι τούτοις τοῖς χωρίοις τὸ **προσαγορεύειν** κεῖται οὐχὶ ἐπὶ τῆς τοῦ **ἀσπάζεσθαι** ἐννοίας, ἀλλ᾽ ἀντὶ τοῦ **καλεῖν, ὀνομάζειν.**

ἀγορηγός (ὁ, ἡ, **ἀγορά**=ὤνια **ἄγω**) ΕΜ «**ἀγορηγοὺς ὁλκάδας**· τὰς ὤνια ἐπαγομένας».

ἀγορῆθεν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, ἐκ τῆς ἐκκλησίας: Ἰλ.Β 264 **ἐπὶ νῆας ἀφήσω πεπληγὼς ἀγορῆθεν,** Ὀδ. Μ 439 **ἦμος δ᾽ ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη.**

ἀγορήνδε εἰς τὴν ἀγοράν, εἰς ἐκκλησίαν, εἰς συνέλευσιν Ἰλ.Β 51 **κέλευσεν κηρύσσειν ἀγορήνδε,** 207 **οἱ δ᾽ ἀγορήνδε αὖτις ἐπεσσεύοντο.**

ἀγορητής (ὁ, ἐκ τοῦ **ἀγοράομαι**=ἀγορεύω) ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐκκλησίᾳ, ἀγορεύων ῥήτωρ: Ἰλ.Α 248 **λιγὺς Πυλίων ἀγορητής.**

ἀγορητότατος Ἡσ. λογιώτατος.

ἀγορητύς-ύος (ἡ) εὐγλωττία: Ὀδ.Θ 168 **οὔτ᾽ ἄρ᾽ φρένας οὔτ᾽ ἀγορητύν.**

ἀγόρι (τὸ) δημ. (κατισχύσασα γραφὴ καίπερ ἡ λ. ἐκ τοῦ ἄωρος, ἄγωρος: Νομοκαν. παρὰ Δουκαγγ. **εἰ δέ τις ἄγωρος μνηστευθῇ κοράσιν**) ἄρρεν μικρᾶς ἡλικίας: Ζαλοκώστα, **τὸ φίλημα ἤμουν ἀλάλητο πουλὶ δέκα χρονῶν ἀγόρι·** ‖ γεν. τὰ ἄρρενα κατ᾽ ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ θήλεα: Ἀγνωστ.Λαγ. Ἐποικοδομητ. **καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καλῶς ἁρμοσμένον εἶναι τὰ κοράσια νὰ μένουν χωρὶς ἀπὸ τὰ ἀγόρια· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γυναικίτι·** 2) εἰδ. τὰ ἄρρενα τέκνα, ἀσχέτως πρὸς ἡλικίαν: **εἶχε τρία ἀγόρια καὶ δύο κορίτσια.** Ὑποκορ. ἀγοράκι.

ἀγορία (ἡ) Νικηφ.Βλεμμ.91,4Τ **ἀπαίσιοι ἀγορίαι** =λογισμοί.

ἀγορίνα (ἡ) δημ. κόρη ἔχουσα τὴν ἐμφάνισιν ἢ τοὺς τρόπους ἢ **τὰς ἐν παιδιαῖς συνηθείας τῶν ἀγοριῶν**· συνών. ἀγοροκόριτσο.

ἀγορίστικος-η-ο κ. **ἀγοριτσίστικος** δημ. ὁ ἰδιάζων ἢ ἀνήκων ἢ προσαρμοζόμενος εἰς ἀγόρια: **ροῦχα ἀγορίστικα—ἀγοριτσίστικα φέρνεται ἡ μικρή.**

ἀγορολογάω κ. -ῶ δημ. ἀσχολοῦμαι εἰς τὸ ἀγοράζειν (ἐκ τοῦ ἀγορά καὶ τῆς παραγωγ.καταλήξ. -λογάω): **ὅλο κι ἀγορολογάει μὰ δὲν ἀγοράζει τίποτε·** ‖ διαπραγματεύομαι ἀγορὰν ὡρισμένου πράγματος: **ἀγορολογάει τὸ σπίτι τοῦ πατέρα του.**

ἄγορος (ὁ) συνάθροισις, σύλλογος ἀντὶ τοῦ **ἀγορά,** ἄλλως **ἀλέη** Εὐριπίδειος λέξις: Ἡρ.Μ **ἄγορον ἀλίσας φίλων,** ΙΤ 1097 **Ἑλλάνων ἀγόρους.**

ἀγόρριον Ἡσ. ἐκκλησία αἰολ.πρβ. Ἡσ. **ἄγορρις** ἀγορά, ἄθροισις.

ἄγος (τὸ) (Ι) πᾶν ὅ,τι φεύγει τις ἐκ θρησκευτικοῦ φόβου ἢ θρησκ. εὐλαβείας· ‖ μίασμα, μύσος ἐκ φόνου ἢ παραβάσεως θρησκευτικοῦ νόμου, ἀνοσιούργημα, ἀσεβὴς πρᾶξις (λατ. piaculum): Πλούτ.Σόλ.12 **Κυλώνειον ἄγος, οἱ δ᾽ ἐνεχόμενοι**

τῷ ἄγει ἐλέγοντο **ἐναγεῖς καὶ ἀλιτήριοι** (Ἡρ.5,70 κ.ἑ.Θουκ.1,126) καὶ ἔχρηζον καθαρμοῦ· || ὅθεν **ἐλαύνειν ἄγος** ·ἀγηλατεῖν (Θουκ.1,126,1.127,1)· || συνάπτ. τῷ **μύσος, μίασμα ἢ μιασμός** : Απτ.Ἐφφ.2,11 **ἄγος καὶ μύσος**, Φίλ.5,16,20 **ἄγη καὶ μιάσματα**· 2) **ἄγος** ἀντὶ τοῦ **ἐναγής** : Σοφ.ΟΤ 1416 **τοιόν δ' ἄγος ἀκάλυπτον οὕτω δεικνύναι (αἰδεῖσθε)**.

ἄγος (2) Ἡσ.ΕΜ κλάσμα, θραῦμα.

ἄγος ἅγνισμα (ρίζ. **ἅγιομαι-ἅζομαι, ἅγιος, ἁγνός, παναγής**) Ἡσ. «**ἄγος**· ἅγνισμα θυσίας» : Σοφ.Φαίδρ. κ. Ἀντ.775 **φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἄγος** (ἐνν. εἶναι) **μόνον προθείς, ὅπως μίασμα, πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις** (προβαλὼν τόσον τροφῆς ὥστε νὰ χρησιμεύῃ δι' ἁγνισμόν, σχολ. «ἵνα μὴ δοκῶσι λιμῷ ἀναιρεῖν», Αἰσχ.Χο.153 **ἵετε δάκρυ καναχὲς ἀπότροπον ἄγος ἀπευχετον κεχυμένων χοᾶν** (ποταμηδὸν ἄς ρεύσουν τὰ δάκρυά σας, ὥστε νὰ ἀποτραπῇ διὰ τῶν εὐχῶν σας ὁ ἁγνισμὸς τῶν γενομένων ἐκ μέρους τῆς Κλυταιμ. χοῶν)· 2) σέβας, reverentia : Ὁμ.Ὕμν.Δήμ.479 **μέγα γάρ τι θεῶν ἄγος ἰσχάνει αὐδὴν** (ἡ μεγάλη πρὸς τοὺς θεοὺς εὐλάβεια κρατεῖ τὴν φωνήν)· Σουΐδ. «λέγεται δὲ καὶ ἄγος καὶ τὸ τίμιον καὶ ἄξιον σεβάσματος, ἐξ οὗ αἱ **ἱέρειαι πανογεῖς**, Ἡσ. «**ἄγεα· τεμένη**», ΑΒ «ἄγη· τὰ μυστήρια».

ἀγός (ὁ) (ὁ) ἐκ τοῦ ἄγω. **ἡγεμών**, ἀρχηγός : Ἰλ.Δ 266 **Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγός**, Αἰσχ.Ἱκ.248.

ἀγοστός (ὁ) (ὁ) τὸ κοῖλον τῆς χειρός, ἡ παλάμη : Ἰλ.Λ 425 **ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ**.

ἀγούβιαστος-η-ο δημ. συνών. ἄγουβος βλ. λ.

ἄγουβος-η-ο δημ. μὴ ἔχων κοιλώματα, λάκκους, γοῦβες, ἰσόπεδος : **ἄγουβος κάμπος — ἄγουβη αὐλή**· συνών. ἀγούβιαστος, συγγ. ἀγούρνιαστος.

ἀγούδουρας (ὁ) δημ. ἀγριόχορτον ἀπλωνόμενον εἰς πολλοὺς λεπτοὺς πολυφύλλους κλάδους, πολυετές, βλαβερὸν ὡς τροφὴ τῶν βοσκημάτων, χρήσιμον διὰ τὴν κλάδωσιν τοῦ μεταξοσκώληκος, καὶ ὡς ὑπόστρωμα πρὸς ξήρανσιν ὀπωρῶν καὶ ὡς σάρωθρον τῶν ἁλωνίων, γνωστὸν καὶ φαρμακευτ. διὰ τὸ ἀφέψημά του ὡς θεραπευτικὸν τοῦ ἰκτέρου· βοταν. ὑπερικὸν τὸ οὖλον, hypericum crispum : φρ. **πάει σὰν ἀγούδουρας** (ἐπὶ ἐλαφρῶς καὶ γοργῶς βαίνοντος ἢ τρέχοντος), **λουλούδιασαν κι οἱ ἀγούδουροι** (ἐπὶ ἀσήμων ἐμφανιζομένων μὲ ἀξιώσεις).

ἀγούλα (ἡ) κ. **ἀγούλαρη** δημ. ἀγριόχορτόν τι μὴ ἐδώδιμον, ἐκ τῶν βλαβερῶν εἰς τὴν γεωργίαν, τῆς οἰκογενείας τῶν **εὐφορβιοειδῶν**.

ἀγούλιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ καταπινόμενος εὐχερῶς : **μεγάλα ἔκαμε τὰ χάπια κι εἶναι ἀγούλιαστα**.

ἀγουλονάρι (τὸ) κ. **ἀγουλοναριά** (ἡ) δημ. ἀγριόχορτόν τι μὴ ἐδώδιμον, εὐφόρβιον τὸ γεραρδιανόν· συνών. γαλατσίδα.

ἄγουλος-η-ο δημ. ποὺ δὲν ἔκαμε γοῦλι : **τὰ παντζάρια ἄγουλα εἶναι ἀκόμη**.

ἀγούλωτος-η-ο δημ. (ἐπὶ φυτῶν κ. ἀμπέλων) ὁ μὴ περιχωματισμένος μὲ χῶμα ἢ λίπασμα· 2) ὁ μὴ λαίμαργος, ὀλιγοφάγος (ἐκ τοῦ γούλα εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ πεῖνα, βλ. Βλ.Συνμ.167).

ἀγούμαστος-η-α δημ. (συνηθέστ. εἰς πληθ. οὐδ.) εἶδος σταφυλῆς μὲ μεγάλας ἐπιμήκεις ρῶγας, ἡ βούμαστος καὶ βούμασθος : Πάπ. **περὶ τῆς βουμάστου ἀμπέλου**· || συνεκδ. ἡ ἄμπελος ἡ παράγουσα ἀγούμαστα : δ.τραγ. **μήτε καὶ σέν' ἀγούμαστε μὲ τὰ παχιὰ τσαμπιά σου**.

ἀγούννωτος-η-ο κ. **ἀγούννιαστος** δημ. χωρὶς γούναν· || ὁ μὴ ἐπενδεδυμένος ἢ ὑπενδεδυμένος μὲ γούναν : **ἀγούννωτα παλτό**.

ἄγουρα δημ. ἐπίρρ. ἀώρως, πρὸ τῆς πρεπούσης ὥρας : Βλαχογ.Λόγοι κ. Ἀντίλ.63 **τὴν αὐγὴ ξύπνησε ὁ καμπαύρης ἄγουρα τὴν κόρη**.

ἀγουραπηλογιά (ἡ) δημ. δριμεῖα ἔκφρασις, ἐξύβρισις : παροιμ. **ἡ μαχαιριὰ γιατρεύεται, μὰ ἡ ἀγουραπηλογιὰ πομένει**.

ἀγούρι (τὸ) δημ. συνηθέστ. πληθ. **τ' ἀγούρια** αἱ σταφυλαὶ τῆς ἀγριαμπέλου.

ἀγουρίδα (ἡ) δημ. ἡ ἄωρος σταφυλή : **θειάφισμα στὴν ἀγουρίδα**· || ὁ χυμὸς τῆς ἀώρου σταφυλῆς· 2) πᾶς ἄωρος καρπός.

ἀγουρίδι (τὸ) δημ. ἡ ἄωρος σταφυλή· || γεν. πᾶς ἄωρος καρπός.

ἀγουρίτης (ὁ) δημ. νεανίας, ἄγουρος : δ.τραγ. **καὶ νά 'μουν μὲ τὸν ἄγουρα καὶ μὲ τὸν ἀγουρίτη**.

ἀγούρνιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων γούρναν, κοιλώματα, λάκκους : **πέτρα ἀγ., βρύση ἀγούρνιαστη**.

ἀγουρο- δημ. θέμα τοῦ ἄγουρος (ἄωρος) πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν ρημάτων, ὀνομάτων κ. ἐπιρρημάτων πρὸς δήλωσιν τοῦ προώρου ἢ τοῦ ἀώρου, οἷον ἀγουρογέννητος, ἀγουρόκοφτα, ἀγουρόλαγα, ἀγουρόμηλα, ἀγουροξυπνῶ κ.τ.λ.

ἀγουρογέννητος-η-ο κ. **ἀγουρογεννημένος-η-α** δημ. ὁ προώρως γεννηθείς.

ἀγουρόγεννος-ο-η δημ. συνηθ. τὸ θηλ. ἡ προώρως γεννήσασα ἢ γεννῶσα, ἰδίως ἐπὶ ὀρνίθων ὅταν γεννῶσι τὰ ᾠὰ ἄνευ συμπαγοῦς κελύφους.

ἀγουρογερνῶ κ. **ἀγουρογεράζω** δημ. γηράσκω πρὸ τῆς ὥρας μου : δ.δίστ. **ἀσπρίζουν οἱ ἔγνοιες τὰ μαλλιά, 'χαμναίνουν τὰ μαράζια | καὶ μὲ μ' ἀγουρογέρασαν μιανῆς ξανθῆς τὰ νάζια**, δ.τραγ. **στὴν Ἀμερικὴ νιὸς πέρασα | κι ἐκεῖ ἀγουρογέρασα | καὶ πάνε, πᾶν τὰ χρόνια | κλάφτε με παιδιὰ κι ἀηδόνια**· || μτχ. παθ. ὡς ἐπίθετον : **ἀγουρογερασμένος-η-ο** ἐκ τοῦ ἀχρ. παθ. τύπου τοῦ ρήματος (ὡς πολλάκις συμβαίνει τοῦτο ἐν τῇ δημ.) ὁ προώρως γηράσας **εἶναι ἀγουρογερασμένος ἀπὸ τὰ πολλὰ τὰ βάσανα**.

ἀγουρογίνομαι δημ. προώρως γίνομαι, ἀναπτύσσομαι, μεγαλώνω, ὑψηλώνω : **ἀγουρογίνηκε, ἔρριξε μπόι καὶ φαίνεται μεγάλο κορίτσι**· 2) ἐπὶ καρπῶν κοπτομένων ἀώρων διὰ νὰ γίνῃ οὕτω βραδυτέρα ἡ ὡρίμασις αὐτῶν : **ἀγουρογενωμένες ντομάτες ποτὲ δὲν εἶναι νόστιμες**.

ἀγουροθάνατος-η-ον δημ. ἀωροθάνατος, ὡς τὸ ἀρχ. I. Bekker Anecd. gr. 24,22 : **ὁ πρὸ τῆς καθηκούσης ὥρας ἀποθανών**.

ἀγουροθερίζω δημ. θερίζω πρὸ τῆς ὡριμάσεως τοῦ καρποῦ, συνών. χλωροθερίζω· || κ. μτφ. περὶ προώρως ἀποθανόντων ἀνθρώπων : δ.τραγ. **σταράκι μου ἀλεξαντρινὸ κι ἀγουροθερισμένο | ποῦ σ' ἀγουροθερίσανε τοῦ χάρου οἱ θεριστάδες**.

ἀγουροκόβω δημ. κόπτω τοὺς καρποὺς ἀώρους, ἀγένωτους : **ἀγουρόκαφε τὰ σταφύλια καὶ θὰ ξινοφέρνῃ τὸ κρασί του**· συνήθως ἡ μτχ. **ἀγουροκομμένος** ἐκ τοῦ σχεδὸν ἀχρήστου παθ. τύπου **τ' ἀγουροκομμένα σῦκα εἶναι κακαχώνευτα**. Ἐντ. ἀγουρόκομμα· 2) διακόπτω προώρως τὴν ἐργασίαν ἢ ἀσχολίαν μου : **οἱ μαστόροι βιάζονται κι ἀγουροκόβουν τὴ δουλειά τους τὸ Σάββατο**· 3) κάμνω ἄλλον νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν ἢ ἀσχολίαν του : **τὸν ἀγουρόκοψα 'πὸ τὴ δουλειά του γιὰ νὰ προφτάσουμε τὸ τραῖνο**· || συνήθ. ἐπὶ τοῦ ὕπνου : **ἦρθε χαράματα καὶ μ' ἀγουρόκοψε τὸν ὕπνο**.

ἀγουρόλαδο (τὸ) δημ. ἔλαιον ἐξ ἀώρων ἔτι ἀρρυτιδώτων ἐλαιῶν, ἀρχ. **ὀμφάκιναν ἢ ὠμοτριβὲς ἔλαιον**· || τὸ λαμβανόμενον ἐκ τῆς πρώτης ἐκθλίψεως, ἄλλως **ἄθερμο**.

ἀγουρολάχανο (τὸ) κ. ἀγκρολάχανο δημ. εἶδος ἀγριολαχάνου μὲ πλατέα φύλλα ἔχοντα μικρὰς μαλακὰς ἀκάνθας· συγγ. ἀρκουδόχορτο.

ἀγουρολόγι (τὸ) κ. **ἀγουρολόϊ** δημ. σωρὸς ἢ συγκομιδὴ ἀώρων καρπῶν· || εἰδικῶς ὁ πρὸ τῆς ὡριμάσεως συλλεγόμενος ἐλαιόκαρπος.

ἀγουρομαζώνω δημ. συλλέγω τοὺς καρποὺς ἀώρους· συγγ. ἀγουροκόβω βλ. λ.

ἀγουρομαραγγιάζω δημ. ἐπὶ καρπῶν καὶ φυτῶν, προώρως μαραίνομαι, ρικνοῦμαι, παθαίνω μαράγγιασμα : **σκουλήκι ἔπεσε φέτος στὰ ροδάκινα κι ἀγουρομαραγγιάζουν—ἡ πάχνη ἀγουρομαράγγιασε τὸ λιβάδι**˙ ‖ κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων : δ.τραγ. **δὲν μοῦ λέτε, σεῖς γειτόνοι, νὰ τοῦ δώσω τὸ κορίτσι ; | Δῶστ' το, δῶστ' το κι ἂς πηγαίνῃ μὴν ἀγουρομαραγγιάσῃ**˙ ‖ κ. μτβ. κάμνω τι ἄωρον νὰ μαραγγιάσῃ : δ.τραγ. **μὴν τὸ πάρῃς μὴν τ' ἀφήνῃς μὴν τ' ἀγουρομαραγγιάζῃς.**

ἀγουρόμηλο (τὸ) δημ. εἶδος ἀγριομήλων, ἄλλως ξινόμηλο˙ ‖ γεν. πᾶν ἄωρον μῆλον.

ἀγουροξύπνημα (τὸ) κ. ἀγουροξυπνημός (ὁ) δημ. πρόωρος ἢ ἄκαιρος διακοπὴ τοῦ ὕπνου.

ἀγουροξυπνῶ δημ. μτβ. **κάμνω** τινὰ νὰ ξυπνήσῃ προώρως, ἐξεγείρω τοῦ ὕπνου : ἀγουροξύπνη**σες τὸ μωρό,** δ.τραγ. **ἀπόψε ἀποκοιμήθηκα σὲ μιὰ κορφὴν ἀπάνω | κι ἦρθε τ' ἀηδόνι τῆς αὐγῆς κι ἀγουροξύπνησέ με**˙ ‖ ἀμτβ. ἀφυπνίζομαι προώρως, χωρὶς νὰ ἔχω κοιμηθῆ ἐπαρκῶς.

ἄγουρος η-ο δημ. ἐπὶ καρπῶν, ὁ μὴ ὥριμος, ἀγένωτος, **ἄγουρα σταφύλια,-ἀχλάδια**˙ 2) καθόλου, ὁ μὴ λαβὼν τελείαν ἀνάπτυξιν : **εἶναι ἄγουρο ἀκόμη τὸ μυαλό του καὶ δὲν νογάει**˙ 3) ἄγουρος (ὁ) ὡς οὐσ. νεανίας εὔρωστος καὶ ἐράσμιος : **ἕνας ἄγουρος κι ἕνας καλὸς λεβέντης**˙ σύνηθες ἐν τῇ μεσαιων. ποιήσει. Ὑποκ. ἀγουρίτσης Πτωχοπρ.3,165A˙ φέρεται καὶ παρὰ Λέοντι τῷ Γραμμ.460 **δεῦρο ἴδε, μῆτερ, οἷον ἄγουρον ἐπελαβόμην** κ. Ἀνν.Κομν.7,7 **παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τούς τε καλουμένους ἠνδρειωμένους τῶν ἀγούρων**˙ ὁ δ' Εὐσ .1788,57 λέγει **Ἀχαιοὶ δὲ κούρους, Θρᾷκες ἀγούρους,** ὡσαύτως καὶ Ἀττικοί˙ βλ. Κορ. Ἄτ.1,87,Χατζιδ.ΜΝΕ 1,286 326.

ἀγουροτρώγω κ. ἀγουροτρώω δημ. τρώγω ἀώρους καρπούς : **τὰ παιδιὰ ἀγουροτρῶνε κρυφὰ τὰ φροῦτα κι ἀρρωσταίνουν.**

ἀγουρούπα (ἡ) · φυτὸν ἄγριον φρυγανῶδες ἐκ τῶν συλλεγομένων ὡς χρησίμων πρὸς καῦσιν.

ἀγουροφάγος δημ. ὁ τρώγων τὰς ὀπώρας ἔτι ἀώρους˙ ‖ ὁ κλέπτης τῶν ὀπωρῶν : παροιμ. **ἀγουροφάγος ἔφαγε κι ὁ γουρμοφάγος καρτερεῖ** (ἐπὶ τῶν μὴ ἐποπτευόντων τὰ ἴδια κ. ἐπὶ τῶν ἀδρανῶν)˙ μτφ. συνεκδ. ὁ κλέπτης ὀπωρῶν.

ἀγουροφέρνω δημ. εἶμαι ὀλίγον ἄωρος, ἔχω γεῦσιν ἀώρου, φέρνω, τείνω πρὸς τὸ ἄγουρο (περὶ τοῦ φέρνω ὡς παραγωγικῆς καταλήξεως βλ. Χατζιδ.Ἀθηνᾶ 22 (1910 252) : **τὸ πεπόνι ἀγουροφέρνει.**

ἀγουρωπός-ή-ό δημ. ὁ κάπως, ὁ κατά τι ἄωρος.

ἀγουστάλιον (τὸ) μσν. ἀγουστέλα βλ. λ.

ἀγουστέλα (ἡ) κ. **ἀγουστέλι** (τὸ) δημ. σῦκον τῆς βουτυκῆς ὡριμάζον τὸν Αὔγουστον˙ 2) εἶδος μεγάλων ἀπιδίων ὡριμαζόντων τὸν Αὔγουστον.

ἄγρα (ἡ) θήρα, κυνήγιον, ἁλιεία : Ἰλ.Χ 306 **χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ,** Ὀδ.Μ 330 **ἄγρην ἐφέποντες, ἰχθῦς ὄρνιθάς τε**˙ 2) τὸ ἀγρευόμενον˙ ‖ ἡ δεξιότης περὶ τὴν ἄγραν, τρόπος ἀγρευτικός˙ 3) τὸ ἀγρευθέν : Αἰσχ.Εὐμ.148 **ἄγραν ὤλεσα.**

ἀγραβάνι (τὸ) δημ. (τουρκ.) κερατέα ἢ ἔλλοβος, σύριγξ ἡ κοινή, βλ. λ. κουτσουπιά, ἀγραβανιά.

ἀγραβανί (τὸ) κ. **γραβανί** δημ. τὸ βαθὺ ἐρυθρὸν χρῶμα.

ἀγραβανιά (ἡ) δημ. (τουρκ.) φυτόν, κερατέα ἢ ἔλλοβος, κουτσουπιά˙ 2) εἶδος φυτοῦ κοσμητικοῦ καὶ φαρμακευτικοῦ ἐρυθρανθοῦς, φυσαλὶς τὸ ἁλικάκαβον, τῆς τάξεως τῶν **στρυχνωδῶν, συνών.** κερασούλι˙ 3) τὸ δένδρον κερκὶς ἡ κερωνοειδὴς (**cercis siliquastrum**)˙ συνών. κουτσουπιὰ Γεννάδ. 502.

ἄγραδε ἐπίρρ. μτγν. ἀντὶ **ἀγρόνδε.**

ἀγραῖος-α-ον μτγν. ὁ τῆς ἄγρας : **ἀγραῖοι δαίμονες,** ἰδίᾳ **ἀγραῖος Ἀπόλλων, ἀγραία Ἄρτεμις.**

ἀγραμάδα (ἡ) δημ. περίφραγμα ἀγροῦ, αὐλῆς κ.τ.τ. ἀποτελούμενον ἐκ πετρῶν μὴ ἐκτισμένων˙ συγγ. ξερολιθιά˙ 2) σωρὸς μικρῶν πετρῶν.

ἀγραμάς (ὁ) δημ. (ἰταλ.) εἶδος κεντήματος κροσσωτοῦ.

ἀγραμματία (ἡ) μτγν. ἄγνοια γραμμάτων, ἀγραμματωσύνη˙ 2) ἄγνοια γραφῆς.

ἀγράμματος-ον ὁ μὴ γινώσκων γράμματα, ἀπαίδευτος, ἀμαθής, **συνεκφέρεται** μετὰ τοῦ **ἄμουσος** : Ξεν.Ἀπ.4,2,20 **ὁ μὲν ἑκὼν μὴ ὀρθῶς γράφων γραμματικὸς ἂν εἴη, ὁ δὲ ἄκων ἀγράμματος**˙ 2) ὁ μὴ γνώσκων γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν . Ἐπιγρ. **ἔγραφα ὑπὲρ αὐτῶν ἀγραμμάτων** ἀντὶ **τῶν ἀγραμμάτων**˙ ὁμοίως καὶ εἰς τὴν δημ. συνών. ἐν χρήσει εἰς τὴν νεωτ. ὁ ἔχων ἄγνοιαν γραμμάτων : φρ. συνήθης ἐν συμβολαίοις : **δηλώσας ἄγνοιαν γραμμάτων**˙ 3) ὁ μὴ γεγραμμένος, ἄγραφος : Πλάτ.Πολιτ.295A **καὶ ἐν γράμμασιν ἀποδιδοὺς καὶ ἐν ἀγραμμάτοις**˙ 4) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ γραφῇ : **ψόφος θηρίων ἀγράμματος—ἀγράμματος φωνή**˙ 5) ἐπὶ τῶν ζῴων ὡς ἐχόντων φωνὴν ἄναρθρον, ἀντίθ. **τὰ διάλεκτον ἔχοντα**˙ 6) -ος-η-ο νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀπαίδευτος : **ἄνθρωπος ἀγράμματος ξύλο ἀπελέκητο**˙ ‖ κ. συνεκδ. ὁ πλημμελῆ, ἀτελῆ ἔχων μόρφωσιν : **πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κληρικούς μας εἶναι ἀγράμματοι.** Ἐπίρρ. **ἀγραμμάτως.**

ἀγραμματωσύνη (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ **νὰ εἶναι** τις ὅλως ἀγράμματος˙ 2) τὸ νὰ ἔχῃ τις ἀνεπαρκῆ παίδευσιν, ἰδίᾳ γραμματικήν : **πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ παίρνουν δίπλωμα ἔχουν ἀγραμματωσύνην.**

ἄγραμμος-ον Ἡσ. ἐπὶ βολῆς τῶν κύβων, ὁ μὴ ὢν ἐπὶ τῆς γραμμῆς.

ἀγράμπελη (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κληματὶς ἡ κιρρώδης : Βαλαωρ.Ἀγράμπ. **λέγ' ἡ ἀγράμπελη μυριανθισμένη | στὸν ἄγριο πλάτανο ποὺ τὴ θωρεῖ**˙ συνών. στροῦνος, κλῶστρος, πλοκάδι˙ 2) κληματὶς ἡ **φλογερά,** τῆς ὁποίας ἀνθισμένοι κλάδοι τίθενται πλησίον τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἀποκρουστικοὶ τῶν ἐντόμων˙ συνών. ἀγραμπελίδα, ἀλογάκι ; δ. τραγ. **νὰ μάσῃς τὴν ἀγράμπελη νὰ κάψῃς τὴν καρδιά μου**˙ 3) κληματὶς ἡ λευκάμπελος˙ συνών. χελιδονιά.

ἀγρανάπαυσις (ἡ) ἡ ἐπί τινα χρόνον ἀποχὴ ἀπὸ τῆς καλλιεργείας ἀγροῦ, ἵνα οὕτω ἀνακτήσῃ τὴν παραγωγικότητά του, δημ. ἀνάπαμα κ. ἀναπομός.

ἀγραντολόϊστος-η-ο κ. **ἀγραντολόγιστος** δημ. ὁ μὴ γραντολογιστός˙ ἐπὶ ἱστίων πλοίου, μὴ ἐχόντων γύρω ἐρραμμένον σχοινίον πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀντοχῆς των : **ἀγραντολόϊστο πανὶ δὲ φτουρᾷ** (δὲν διατηρεῖται, διότι σχίζεται ἀπὸ τὸν ἀέρα) 2) μτφ. ὁ κακῶς ἐνδεδυμένος κ. ὁ κακοσχηματισμένος˙ συγγ. ἀσουλούπωτος˙ 3) ὁ ἀγροῖκος, ὁ χυδαῖος τοὺς τρόπους.

ἄγραντος-η-ο δημ. ἄξαντος, ἀλανάριστος, ἐπὶ ἐρίων˙ 2) ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων, ὁ δυσκολόφθαρτος, ὁ ἄλειωτος.

ἀγραπόδης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων πτερὰ κατὰ τὸ γόνυ ἀλέκτωρ.

ἄγραπτος-ον κ. δημ. **ἄγραφτος** ὁ μὴ γεγραμμένος, ἄλλως **ἄγραφος** : Σοφ.Ἀντ.454 **ἄγραπτα θεῶν νόμιμα**˙ 2) Πολυδ.8,57 **ἄγραπτος δίκη** ἡ ὑπὸ παραγραφῆς ἀναιρεθεῖσα.

ἀγράστης (ὁ) κ. **ἀγράστη** (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κυνόδους ὁ δάκτυλος (ἐκ τοῦ ἀρχ. γράστις)˙ συνών. ἀγριάδα.

ἀγρατσούνιστος-η-ο κ. **ἀγρατσάνιστος** δημ. ὁ παθὼν ἀμυχὰς (γρατσουνίσματα) ὑπὸ ὀνύχων ἢ ἄλλως : παροιμ. **ποὺ μὲ γάτες κάν' παιχνίδια ἀγρατσούνιστος δὲ φεύγει.**

ἀγραυλέω εἶμαι ἄγραυλος, ζῶ ἐν τοῖς ἀγροῖς, μακρὰν κατῳκημένου τόπου : Στράβ.4,4,3 **αἱ δὲ** ὕες **καὶ** ἀγραυλοῦσιν, ΚΔΛουκ.2,8 **καὶ ποιμένες** ἀγραυλοῦντες **καὶ** φυλάσσοντες.

ἀγραυλής-ές μτγν. ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς : **ἀγραυλὴς κοίτη.**

ἀγραυλιά (ἡ) μτγν. ἡ ἐν τοῖς ἀγροῖς ζωή, λέγεται συνήθως περὶ τῶν ποιμένων.

ἄγραυλος (ὁ) ὁ διαιτώμενος τὸ πλεῖστον ἐν τοῖς ἀγροῖς, οἷον οἱ ποιμένες (δημ. συγγ. **ξωτάρης**) : Ἰλ.Σ 162 ποιμένες **ἄγραυλοι**· || καθόλου, ὁ τῶν ἀγρῶν, ἐπὶ τῶν κτηνῶν κ.τ.λ. : Ἰλ.Κ 155 **βοὸς ἀγραύλοιο,** Εὐρ.Ἠλ.342 **πύλας ἀγραύλους**· || **ἄγραυλον** (τὸ) Ἡσ. « ὕπαιθρον, ἐν ἀγρῷ αὐλιζόμενον » (ἐκ τοῦ ἀγρός κ. αὐλή, πρβ. **ἄγροικος**).

ἀγραφής-ές ἄγραφος : Πάπ. ἀγραφὲς **δάνειον.**

ἀγραφία (ἡ) μσν. τὸ μὴ γράφειν ἐν γένει, ἰδίᾳ ἐπιστολάς· 2) νεώτ. ἀνικανότης πρὸς γραφήν, λησμοσύνη τοῦ γράφειν, ὀφειλομένη εἰς παθολ. ἀλλοίωσιν τοῦ γραφικοῦ κέντρου τοῦ ἐγκεφάλου.

ἀγραφίου δίκη ἀρχ. ἐπὶ τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου τῶν μὴ ἐγγραφέντων εἰς τὸν κατάλογον, ἵνα οὕτω ἀποφύγουν τὴν πληρωμήν, πρβ. Δημ.1314 τέλ.

ἄγραφος-ον ὁ μὴ γεγραμμένος : **ἄγραφοι νόμοι** οἱ ἠθικοὶ νόμοι, οἱ παρὰ πᾶσιν ὁμολογούμενοι, καὶ οἱ κατ' ἔθιμον κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τοὺς **κειμένους** τοὺς νομοθετηθέντας : Δημ.18,275 **τοῖς ἀγράφοις νόμοις καὶ τοῖς ἀνθρωπίνοις ἔθεσι,** πρβ. Ἀριστλ.Ρητ.1,10 **ὅσα ἄγραφα παρὰ πᾶσιν ὁμολογεῖσθαι δοκεῖ,** Πλάτ.Νόμ.793Α **ἄγραφα νόμιμα**· || Ἡσ. **ἄγραφα ἀδικήματα**· περὶ ὧν νόμος οὐ γέγραπται· || Θουκ.1,40 **ἄγραφοι πόλεις** αἱ μὴ γεγραμμέναι αἱ μὴ συμπεριλαμβανόμεναι ἐν συνθήκῃ τινί, Φώτ.Σουΐδ. **ἄγραφα μέταλλα** τὰ ἀνασκαπτόμενα λάθρᾳ τῆς πόλεως πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ φόρου· 2) ὁ μὴ φέρων ἐπιγραφήν, ἀνεπίγραφος· 3) νεώτ. μτφ. ἐν τῇ φρ. **χάρτης ἄγραφος** τὸ νόμῳ ἄκυρον, τὸ ἀνίσχυρον ἢ τὸ παραβιαζόμενον ἔγγραφον· 4) δημ. τὸ οὐδ. πληθ. **ἄγραφα** (τὰ) τὰ μὴ γραφόμενα, τὰ μὴ γραφέντα, τὰ μὴ περιλαμβανόμενα εἰς γραπτὰς συμφωνίας κ.τ.τ. : φρ. **εἶν' ἀπὸ τ' ἄγραφα** (ἀπὸ τ' ἀπροσδόκητα)· μέρος τῆς Εὐρυτανίας καὶ τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσης ὀρεινότατον, ἐκλήθησαν οὕτω ἐπὶ τουρκοκρατίας ὡς μὴ καταγεγραμμένα εἰς τοὺς φορολογ. καταλόγους. Ἐντ. **ἀγραφιώτικος-η-ο** ὁ τῶν Ἀγράφων.

ἀγράφως νεώτ. ἐπίρρ. οὐχὶ γραπτῶς.

ἄγραφ ἄγραφος, μὴ καταγεγραμμένος. μόνον παρὰ ΘΣτουδ.440 **ἐκ πατρὸς ἄγραφ, ἐκ τεκαύσης γραπτέος** (περὶ τοῦ Χριστοῦ).

ἀγρέας (ὁ) δημ. μικρὰ πεταλούδα χρησιμοποιουμένη πρὸς ἄγραν μικρῶν πτηνῶν· συνών. λαμπινέρι.

ἀγρεῖος-α-ον ὁ τῶν ἀγρῶν : **ἀγρεῖος πλάτανος**· 2) μτφ. ἀγροῖκος, σκαιός, φορτικός : Ἀριστφ.Νεφ.655 **ἀγρεῖος εἶ καὶ σκαιός.**

ἀγρειοσύνη (ἡ) ΑΠ σκαιότης, βίος πλανητικός.

ἀγρεῖφνα (ἡ) μσν. κ. δημ. γεωργ. ἐργαλεῖον, πλατεῖα καμπυλωτὴ σιδηρᾶ περόνη μὲ μακρὰν ξυλίνην λαβήν, δι' ἧς συνάγουν ἐν τοῖς ἀγροῖς τὸ χόρτον· συνών. τσουγκράνα.

ἀγρέλι (τὸ) δημ. ὁ ἐδώδιμος βλαστὸς τοῦ ἀγρίου ἀσπαράγου, τῆς **ἀγρελιᾶς** βλ. λ.

ἀγρελιά (ἡ) δημ. κοινὴ ὀνομασία διαφόρων εἰδῶν ἀγρίων ἀσπαράγων (ἀρχ. κ. ἀσφαράγων)· ἀσπάραγος ὁ ὀξύφυλλος (acutifolius),-ὁ σφονδυλωτὸς (verticulatus),-ὁ ἀκανθώδης (aculeatus) -ὁ ἄφυλλος (aphyllus),-ὁ θαλάσσιος (maritimus)· συνών. ἀγριοσπάραγγο κ. ἀγριοσπαράγγι βλ. λ.

ἄγρεμα (τὸ) (1) δημ. τὸ ἄγρευμα ἰχθύων, οἱ ἀλιευθέντες ἰχθῦς : **σὰ φυσάει νοτιᾶς ἔχουμε πάντα πολὺ ἄγρεμα—οἱ φαρόβαρκες φέρανε σήμερα πολὺ ἄγρεμα.**

ἄγρεμα (τὸ) (2) δημ. ἀγρὸς ἄρτι ἐκχερσωθείς· ὡς τὸ τῆς ἀρχ. **ἄγρευμα** : Anecd.Gr.340,16 « ἀγρεύματα τὰ ἐπὶ τῆς ἀγροικίας κτήματα Σόλων εἶπε ».

ἀγρέμιος-ον ΑΠ ὁ ἐν ἄγρᾳ ληφθείς.

ἀγρεμών-όνος ΕΜ θηρευτής· 2) Ἡσ. ὁ κάμαξ.

ἀγρεσία (ἡ) ΑΠ ἄγρα, κυνήγιον.

ἀγρέστα (ἡ) δημ. (Ἰταλ.) ἡ ἄωρος καὶ ὅλως ὀξίνη σταφυλή· συνών. ἀγουρίδα.

ἀγρέτα συναθροιστῇ κ. **ἀγρέταν** ἡγεμόνα, θεόν : Ἡσ. (ἐκ τοῦ **ἀγείρω,** πρβ. **ἱππαγρέτης**).

ἀγρεταί Ἡσ. « παρὰ Κῴοις ἐννέα κόραι κατ' ἐνιαυτὸν αἱρούμεναι πρὸς θεραπείαν τῆς Ἀθηνᾶς » αἱρεταί (ἐκ τοῦ **ἀγρέω**).

ἀγρετεύσαντα κ. **ἀγρετεῖν** ἐν ἐπιγρ. Σπάρτης, ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἡγεμονεύειν.

ἄγρευμα (τὸ) τὸ ἀγρευθέν, τὸ συλληφθὲν ἐν ἄγρᾳ· || μτφ. Εὐρ.Ἀπ.754 **ἄγρευμα ἀνθέων**· 2) μέσον θηρευτικόν, δίκτυον : Αἰσχ.Χο.998 **ἄγρευμα θηρός**· || νεώτ. μόνον τὸ ἀγρευθέν, τὸ θήραμα.

ἀγρεύς-έως (ὁ) ὁ ἀγρεύων, κυνηγός, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ Βάκχου, τοῦ Πανός, τοῦ Ποσειδῶνος κ.ἄ., βλ. Αἰσχ.Ἀπ.200, Εὐρ.Βάκχ.1192, Λουκ. Ἀλ:47· 2) εἶδος μικροῦ πτηνοῦ.

ἀγρεύσιμος-ον σχολ. ὁ εὐκόλως ἀγρευόμενος.

ἄγρευσις-εως (ἡ) Ἡσ. σύλληψις· || νεώτ. ἀναζήτησις ἡ ἀνέλκυσις πράγματος ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης : **ἄγρευσις ἀγκύρας.**

ἀγρευτεῖ Ἡσ. ὑβρίζει.

ἀγρευτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ἀγρευτής, κυνηγός· || ὡς ἐπίθ. : Ὀππ.Κυν.3,456 **ἀγρευτῆρες κύνες,** Μαν.5,279 ἀγρευτῆρι **λίνῳ** (μὲ θηρευτικὸν δίκτυον).

ἀγρευτήριον (τὸ) μσν. τὸ μέσον, δι' οὗ ἀγρεύομεν : **ἀγρευτήριον ψυχῶν.**

ἀγρευτής (ὁ) θηλ. -ίς κυνηγός, θηρευτής : Σοφ. ΟΚ 1091 **καὶ τὸν ἀγρευτὰν Ἀπόλλω**· || **ἀγρευταὶ κύνες** (θηρευτικοί), **ἀγρευταὶ κάλαμοι** (ἡ διὰ καλάμων παγὶς τῶν θηρευτῶν).

ἀγρευτικός-ή-όν ἀρχ. ὁ ἐπιτήδειος, ὁ δεξιὸς εἰς ἄγραν· || **ἀγρευτικόν** (τὸ) χρήσιμον πρὸς ἄγραν. Ἐπίρρ. **ἀγρευτικῶς.**

ἀγρευτίς-ίδος (ἡ) σχολ. ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος.

ἀγρευτός-ή-όν μτγν. ὁ συλληφθείς.

ἀγρεύω συλλαμβάνω ἐν ἄγρᾳ, θηρεύω, ἁλιεύω : Εὐρ.Βάκχ.1204 **ἔλθεθ' ὡς ἴδητε τήνδ' ἄγραν, ἣν ἠγρεύσαμεν**· || παθ. συλλαμβάνομαι ἐν θήρᾳ : Ξεν. Ἀν.5,3,8 **καὶ θῆραι πάντων ὁπόσα ἐστὶν ἀγρευόμενα θηρία**· 2) μτφ. ἐπιδιώκω : Ἀριστφ.Ἀπ.675 **ἀγρεύειν ἀρετὰς δύναμιν**· || ΚΔΜᾶρκ.12,13 **ἀγρεύειν τινὰ λόγῳ** παγιδεύω, συλλαμβάνω διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ λόγων.

ἀγρέω ποιητ. τύπος **τοῦ ἀγρεύω,** συνήθως μτφ. : Σαπφ.2,14 **τρόμος πᾶσαν ἀγρεῖ** καταλαμβάνει, Αἰσχ.Ἀγ.126 ἀγρεῖ πόλιν κυριεύει· || Ἀρχίλ.5,3 **ἄγρει δ' οἶνον ἐρυθρὸν ἀπὸ τρυγός** (ζήτησον)· 2) παρ' Ὁμ. μόνον ἡ προστ. **ἄγρει** ἐμπρὸς ἔλα, ἄγε : Ἰλ.Ε 765 **ἄγρει μάν οἱ ἔπορσαν Ἀθηναίην,** Ὀδ.Φ 176 **ἄγρει δὴ πῦρ κῆον.**

ἀγρήγορος ὕπνος Ἐπιγρ. ἀξύπνητος ὕπνος, πρβ. **νήγρετον ὕπνον** (ἐκ τοῦ ἀρνητ. ἀ+**γρηγορέω**).

ἄγρηθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς θήρας.

ἀγρηνόν Πολυδ.4,116Κ Ἡσ. «πλέγμα ἐξ ἐρίων δικτυῶδες ».

ἄγρια δημ. ἐπίρρ. ἀγρίως, μὲ ἄγριον τρόπον : τὸν κοίταξε **ἄγρια—τοῦ μίλησε ἄγρια.**

ἀγρία (ἡ) μσν. κ. δημ. Σουΐδ. « ἄγρωστις εἶδος βοτάνης, ἡ κοινῶς ἀγρία » βλ. κ. **ἀγριά.**

ἀγριά (ἡ) δημ. βοταν. ἄγρωστις ἡ ἕρπουσα (agropyrum repens)· συνών. ἀγριάδα : φρ. **ἔφαγε ἀγριὰ ἡ ράχη σου** (ἐπὶ τοῦ ἡττηθέντος ἐν πάλῃ), Ζερβ.Τραγ.Καλ.Κ 56 **κόβει ἀγριὰ καὶ παρθεναύδι νὰ στολίσῃ κάποιο μνῆμα.**

ἀγριαγγουριά (ἡ) δημ. ἄγριος σικυός, βοταν.

ἐκβάλιον ἢ ἐλατήριον ὁ ἀγριοσίκυς (elbarium elaterium) τῆς τάξεως τῶν κολοκυνθωδῶν· τὸ ἐκχύλισμα τοῦ καρποῦ της (ἐλατήριον παρὰ Διοσκ.) ἀνεφέρεται ὡς δραστικὸν καθαρτικόν· συνών. πικραγγουριά, γαϊδουραγγουριά.

ἀγριάγγουρο (τὸ) δημ. βοταν. ἀγριοσίκυον τὸ βουβάλιον, πικράγγουρο.

ἄγρια-γερόκλαδα (ἡ) δημ. φυτόν, ἡ πασσερίνα βλ. λ.

ἀγριάγκαθο (τὸ) δημ. εἶδος μεγάλης ἀκάνθης, ἡ παρὰ Διοσκ. ἄκανθα ἡ ἀγρία· 2) ἡ ἄκανθα ἀτρακτυλλίς· 3) κίρσιον, ἡ παρὰ Θεοφρ. ἄκορνα καὶ παρὰ Διοσκ. ἄκανθα ἡ λευκή· 4) νωτόβασις ἡ συριακή· συνών. γαϊδουράγκαθο, κουφάγκαθο, ἀσπράγκαθο, σεϊτάγκαθο.

ἀγριαγκινάρα (ἡ) δημ. ὁ τῶν ἀρχαίων σκόλυμος· 2) ἄκανθα ἡ ἀραβική.

ἀγριαγκυλονιά (ἡ) δημ. γενικῶς αἱ παντὸς εἴδους ἄκανθαι· συνήθ. εἰς πληθ. : ἀγριαγκυλονιὲς εἶν' ὅλη ἡ πλαγιά.

ἀγριάδα (ἡ) (1) δημ. ἔκφρασις, ἐκδήλωσις ἀγριότητος : τὸ πρόσωπό του, ἡ ὄψη του ἔχει ἀγριάδα, τὸν βλέπεις καὶ τὸν φοβᾶσαι· 2) ἐπὶ ὑφῆς, τραχύτης, ἔλλειψις λειότητος· 3) ἐπὶ γεύσεως, στριφνότης : ἡ ἀγριάδα τοῦ κρασιοῦ· 4) ἐπὶ φυσικῶν φαινομένων : ἡ ἀγριάδα τοῦ καιροῦ, -τῆς θάλασσας, -τοῦ χειμῶνα, Παλαμ.Βωμοὶ 178 φωτιὰ δραδυνὴ μέρεψε τῆς νύχτας τὴν ἀγριάδα· 5) ἐπὶ τόπου, δύσβατος, ἐπικίνδυνος, ἔρημος, συγγ. κακοτοπιά· 6) εἰς τὸν πληθ. χέρσοι καὶ δυσκαλλιέργητοι, ἄγονοι τόποι : φτωχὸ τὸ νησί· ὁλοῦθε βράχια κι ἀγριάδες ἔχει.

ἀγριάδα (ἡ) (2) δημ. ἀγριὰς βοτάνη, τὸ φυτὸν πανικὸν τὸ ἕρπον· συνών. ἀγράστι, ἀγριά· ‖ κ.διάφ. ἄλλα τῆς τάξεως τῶν ἀγρωστιδῶν βλ. κ. ἀγριά.

ἀγριάδι (τὸ) δημ. εἶδος σουπιᾶς πιθανῶς ὁ τῶν ἀρχαίων τεῦθος.

ἀγρίαζε Ἡσ. ἄγριος ἴσθι.

ἀγριαίνω εἶμαι, γίνομαι ἄγριος, ἐρεθίζομαι, ὀργίζομαι : Πλάτ.Πολ.493Β ἡμεροῦταί τε καὶ ἀγριαίνει, αὐτ.Συμπ.173D σαυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγριαίνεις· ὡς καὶ εἰς τὴν δημ.· 2) ἐπὶ ποταμοῦ, πλημμυρῶ, ἐξογκοῦμαι : Πλούτ.Καῖσ.38· ‖ ἐπὶ ἕλκους, ἐρεθίζομαι : Ἀρεταῖος ἢν ἀγριαίνῃ ἡ διάβρωσις· 3) μτβ. κάμνω τινὰ νὰ ὀργισθῇ, ἐξοργίζω, ἐξερεθίζω : ΔίωνΧρ.44,47· ὁμοίως καὶ εἰς τὴν δημ.· ‖ παθ. εἶμαι ἐξωργισμένος : Πλούτ.Ἀντών.58.

ἀγριαλισφακιά (ἡ) δημ. ἐλελίφασκον, φασκομηλιά, κ. μηλοφασκιά, φυτὸν τῆς οἰκογ. τῶν χειλανθῶν· συνών. ἀλισφακιὰ βλ. λ.

ἀγριαμάραντος (ὁ) κ. ἀγριαμάραντο (τὸ) τὸ ἄγριον φυτὸν ἀμάραντος : δ.τραγ. γιὰ δὲς τ' ἀγριαμάραντο σὲ τί ἐγκρεμοὺς φυτρώνει | τὸν τρῶν τ' ἀλάφια καὶ φοφοῦν, τ' ἀρκούδια καὶ μερώνουν· 2) φυτόν τι τῶν ἀρέων ἔχον κίτρινα ἄνθη, προσόμοιον μὲ τὸ ἐλελίφασκον.

ἀγριαμπελαιά (ἡ) δημ. κ. ἀγριαμπελίδα (ἡ) κ. ἀγριαμπελίνα (ἡ) δημ. ἡ ἀγράμπελη βλ.λ. : Παπαδ. Πασχ. διηγ. 12 ἐν μέσῳ εὐωδῶν θάμνων καὶ τῶν λευκῶν ἀνθέων τῆς ἀγριαμπελαιᾶς.

ἀγριάμπελο (τὸ) δημ. ἄμπελος ἡ ἀγρία (vitis vinifera silvestris)· 2) ἄμπελος ἐγκαταλειφθεῖσα ἀκαλλιέργητος, συνών. ξάμπελο.

ἀγριάμπελος Ἡσ. ἡ βρυωνία βοτάνη.

ἀγριάνθρωπος (ὁ) μτγν. κ. δημ. ὁ ὅλως ἀπολίτιστος, ὁ ἄγριος, ὁ τραχὺς τοὺς τρόπους, ἄξεστος : Καλλισθ.3,28· ‖ συνεκδ. μισάνθρωπος : οἱ συμφορὲς τὸν ἔκαναν ἀγριάνθρωπο.

ἀγρεαντράκλα (ἡ) δημ. φυτόν, τὸ σέδον βλ.λ.

ἀγριαπίδι (τὸ) κ. ἀγριάπιδο δημ. ὁ καρπὸς τῆς ἀγριαπιδιᾶς : δ. ἐπῳδὸς ὁ ζαχὸς καὶ τ' ἀγριαπίδι εἶναι σταύρωμα στὸ φίδι.

ἀγριαπιδιά (ἡ) δημ. ἀχράς, ἄπιος ἡ ἀμυγδαλοειδής, ἀγριαχλαδιά· 2) δέντρον ἄγριον τὸ ἔχον ὅμοια πρὸς τὰ τῆς ἀγριαπιδιᾶς φύλλα, φιλύρα ἡ κοινή.

ἀγριάς (ἡ) μτγν. ἐπιθετ. ἐννοίας ἄγριος : ἀγριὰς μαλάχη, -ἄμπελος· ‖ ἀγριὰς γῆ χέρσος, ἄγονος, ἀγριάδα βλ. λ. ‖ Ἀγριάδες (αἱ) Ἡσ. νύμφαι.

ἀγριαστοιβή (ἡ) δημ. τὸ ἀκανθ. φυτὸν στοιβή : παροιμ. ἔβγαλ' ἡ κοπριὰ φροκάλι κι ἡ ἀγριαστοιβὴ κλωνάρι (ἐπὶ ἀναξίως ἀναδεικνυομένου).

ἀγριαφάνα (ἡ) δημ. τὸ ἀγριοβότανον κενταύριον τὸ ἀστρωτόν, λυκοφάνης.

ἀγριαχλαδιά (ἡ) δημ. ἀγριαπιδιὰ βλ. λ.

ἀγριαχράς-άδος (ἡ) μτγν. ἀγριαχλαδιὰ βλ. λ.

ἀγριαψιθιά (ἡ) δημ. βοταν. ἀψίνθιον ἡ ἀρτεμισία· 2) ἀχίλλειος ἡ ἡβῶσα καὶ ἀχίλλειος ἡ μικράκανθος.

ἀγριάω μτγν. εἶμαι ἄγριος : Ὀππ.Κυν.2 49 τρομέουσιν ἐὸν πόσιν ἀγριόωντα.

ἀγρίδιον (τὸ) μτγν. μικρὸς ἀγρός, λατ. agellus

ἀγριέλα (ἡ) κ. ἀγρέλα (ἡ) δημ. ὁ κότινος, ἡ ἀγριελιά· ‖ κ. ὁ καρπὸς τῆς ἀγριελιᾶς· ‖ κ. τὸ ξύλον ἀπὸ ἀγριελιὰ βλ. λ.

ἀγριελαία (ἡ) μτγν. ἀγρία ἐλαία· ἀγριέλαιος (ὁ) ἀγριλιὰ βλ. λ. Ἐντ. ἀγριελάινος : ἀγριελάινα ξύλα.

ἀγριελοβόλι (τὸ) δημ. πλῆθος ἀγριελαιῶν ὁμοῦ· συνών. ἀγριελοθέμι, ἀγριελότοπος.

ἀγρίελος (ὁ) δημ. ἡ ἀγρία ἐλαία κ. ὁ καρπὸς τῆς ἀγρίας ἐλαίας· 2) συνεκδ. πάντα τὰ ἄγρια δέν-ρα.

ἀγρίεμα (τὸ) δημ. ἐκδήλωσις ἀγριότητος : ἐθύμωσε κι εἶχε ἕνα ἀγρίεμα τρομερό—τὸ ἀγρίεμα τῆς θάλασσας ἀπὸ τὸν καιρό—κακὸ τὸ ἀγρίεμα τῆς γάτας· 2) δέος, φόβος, ψυχικὴ ταραχή : στὰ ἐρημοτόπια ἡ νύχτα φέρνει ἀγρίεμα.

ἀγριεμάρα (ἡ) δημ. ἐξαγρίωσις.

ἀγριεμός (ὁ) δημ. ἀγρίεμα βλ. λ.

ἀγριεύς Ἡσ. ἀγροῖκος.

ἀγριεύω γίνομαι ἄγριος, ἐξαγριοῦμαι : οἱ γάτες ὅταν μείνουν μόνες ἀγριεύουν· ‖ ἐκ φόβου γίνομαι ἄγριος, ἀνήσυχος : ἐσκιαξες τὸ παιδί κι ἀγρίεψε—τὸ σκοτάδι μ' ἀγριεύει· 2) ὀργίζομαι, θυμώνω, ἐκδηλῶ ἐχθρικὴν διάθεσιν : μὴν ἀγριεύῃς, γιατὶ δὲν σὲ φοβοῦμαι· 3) μτβ. κάμνω τινὰ νὰ ἐξαγριωθῇ : μοῦ ἀγρίεψες τὸ παιδὶ μὲ τὶς φωνές σου.

ἀγρίζομαι ἐρεθίζομαι : Ἱππ.Γυναικ.2,154, ἴσως τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἀγγρίζω βλ. λ.

ἀγριηνὰ πετεινά ἄγρια πτηνά : Χρησμ.Σιβ.

ἀγριλήσιος-α-ο κ. ἀγριελήσιος κ. ἀγριλίτικος κ. ἀγριελίτικος δημ. ὁ ἐξ ἀγρίας ἐλαίας : μπαστοῦνι ἀγριλήσια, δοκάρια ἀγριλίτικα.

ἀγριλιά (ἡ) κ. ἀγριελιά κ. ἀγρίλι (τὸ) δημ. ἀγριελαία, καὶ τὸ δένδρον καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὸ ξύλον καθ' ἑαυτό : δ.τραγ. νὰ πιῇς τῆς δάφνης τὸ ζουμὶ τῆς ἀγριλιᾶς τὸ λάδι· συνήθ. καὶ τοπωνυμικῶς : στ' ἀγρίλια.

ἀγριλίδα (ἡ) κ. ἀγρίλι (τὸ) δημ. ἡ ἀγρία ἐλαία : Βαλαωρ.Φωτειν.Α ζυγὸ καὶ σπάθη ἀπὸ φτελιά. Κι ἤθελ' ἀπ' ἀγριλίδα | νά 'ναι χυτὲς οἱ ζεῦγλες του· ‖ φρ. μτφ. τοῦ 'δωσε ἀγρίλι, συνών. τῆς φρ. τὸν ἔδειρε στὰ γερά.

ἀγριλίδι (τὸ) δημ. μικρὰ ἀγρία ἐλαία : παροιμ. ἔχομ' ἐλιὲς κι ἐλίδια ἔχομε κι ἀγριλίδια (δὲν ὑπάρχουν μόνον σημαντικοὶ καὶ μέτριοι ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ ὅλως ἀσήμαντοι καὶ εὐτελεῖς).

ἀγριλίκι (τὸ) (τουρκ.) προγαμιαία δωρεὰ ἀνδρὸς πρὸς τὴν δευτέραν σύζυγον παρθένον οὖσαν.

ἀγριλίτης (ὁ) κ. ἀγριελίτης εἶδος κοχλίου εὑρισκομένου ἐπὶ ἀγριελαιῶν.

ἀγρίλλιαστος-η-ο κ. ἀγρίλλιαγος-η-ο δημ. ἄψητος (ἐπὶ κρέατος) μὴ ἀρκετὰ ψημμένος· 2) τὸ ἄνευ δρυφάκτου, ἄνευ κιγκλίδων, χωρὶς γρίλλιες (ἐπὶ παραθύρων).

ἀγριμαῖος-α-ον μτγν. ἄγριος, ἀντίθ. ἥμερος : ἀ-

γριμαίων ὀρνίθων ἀγρίων πτηνῶν· || **ἀγριμαῖον** (τὸ) ἄγριον ζῶον· || τὸ θήραμα, πρβ. δημ. **ἀγρίμι.**

ἀγρίμι (τὸ) δημ. ἀγριμαῖον, ἄγριον ζῶον, θηρίον : **τὸν ἔφαγαν τ' ἀγρίμια·** 2) πᾶν θηράσιμον ζῶον : δ.τραγ. **ἀγρίμια κι ἀγριμάκια μου, λάφια μου καὶ ζαρκάδια | πέτε μου ποῦ 'ναι οἱ τόποι σας, ποῦ 'ναι τὰ χειμαδιά σας—κι οὐδ' ἕνα λάφι ἐφάνηκε, οὐδὲ κἂν' ἄλλο ἀγρίμι·** 3) κατ' ἐξοχήν, ἡ αἴγαγρος, συνών. **ἀγριοκάτσικο·** 4) ἄγρια πτηνὰ ὡς θηράματα· || κ. εἰδικ. εἶδος μικροῦ λάρου· 5) τὸ δέρμο τῶν ἀγριμιῶν. Ἐντ. **ἀγριμολογάω** ἀγοράζω καὶ πωλῶ δέρματα ἀγριμιῶν κ. **ἀγριμολόγος** βλ. λ.· 6) μτφ. δύστροπος, ἀκοινώνητος, ἄξεστος, σκληροτράχηλος.

ἀγριμικό (τὸ) δημ. τὸ ἀγρίμι ὡς θήραμα : **ἔπεσαν πολλὰ ἀγριμικά.**

ἀγριμολόγος (ὁ) δημ. ὁ κυνηγὸς ἀγριμαίων, θηρευτής : δ.τραγ. **ποιὸς εἶναι ὁ νιὸς ὁ κυνηγός, ὁ** νιὸς ἀγριμολόγος | **ποὺ δὲ φοβᾶται 'πὸ θεριὰ καὶ δὲν τρομάσσει δράκο ;** συνών. ἀγριμοκυνηγός.

ἀγριμολογῶ κ. **-άω** κυνηγῶ ἀγριμαῖα, θηρεύω.

ἀγριμόνιά (ἡ) κ. **ἀγριμανιά** δημ. | ἰταλ. | ἀγριμόνιον τὸ εὐπατόριον | παρὰ Διοσκ. | φυτικὸν γένος τῆς οἰκογ. τῶν **ροδοειδῶν,** ἔχον φύλλα πτεροειδῆ καὶ ἐπὶ στελεχῶν ὀρθίων ἄνθη κιτρινόχροα, ὧν τὸ ἀφέψημα ὡς καὶ τῶν ξηρῶν φύλλων φαρμακευτικῶς χρήσιμον· συνών. ἀσπροζάκι, φωνόχορτο (ἐκ τῆς θεραπευτ. ἰδιότητος τοῦ ἀφεψήματος εἰς φορυγγίτιδα.).

ἀγριμούτσα (ἡ) δημ. μεγάλη ἀκρίς.

ἀγρίνιαστα κ. **ἀγγρίνιαστα** δημ. ἐπίρρ. χωρὶς μεμφιμοιρίας, χωρὶς γρίνια : **ἕνα κομμάτι φωμὶ μοῦ δίνεις κι αὐτὸ ὄχι ἀγρίνιαστα.**

ἀγρίνιαστος-η-ο κ. **ἀγγρίνιαστας** δημ. ὁ μὴ φίλερις, ὁ ἀμεμφίμοιρος : **κατάρα τὸ 'χεις νὰ μὴν εἶσαι πατὲ ἀγρίνιαστος.**

ἀγρινὸ (τὸ) αἴγαγρος : φρ. **εἶδες ποτέ σου τ' ἀγρινὰ τσοπάνο ν' ἀκλουθᾶνε ;**

ἀγριο- τίθεται ὡς πρῶτον συνθετικὸν ἔν τε τῇ ἀρχαίᾳ καὶ συνηθέστ. ἐν τῇ δημ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ἀγρίου, τοῦ μὴ ἡμέρου κυριολεκτ. κ. μτφ.

ἀγριοαγριάδα (ἡ) δημ. φυτ. πανικὸν τὸ ἕρπον.

ἀγριοαίρα (ἡ) δημ. διάφορα φυτὰ **ἀγρωστώδη** (graminaceae) : ἄγρωστις ἡ ἕρπουσα (ἀγριάδα), αἶρα ἡ πολυετὴς (εἶρα ἥμερη), βραχυπόδιον τὸ διστάχυον, καρφοειδὲς τὸ κτηνοτροφικὸν κ. ἄ.

ἀγριοαρακᾶς (ὁ) κ. **ἀγριοάραχο** (τὸ) κ. **ἀγριάχυρο** (τὸ) δημ. διάφ. εἴδη τοῦ φυτοῦ βίκου (vicia) τῆς τάξεως τῶν **φυχανθῶν·** συνών. ἀγριόβικος, ἀγριόροβη, ἀγριοκούκκι, σκοτισμάρα, ἄχυρο μαῦρο· συγγ. ἀγριομπίζι, ὦχρος, ἀγριολαθούρι.

ἀγριοαπίδιον (τὸ) μσν. ὁ καρπὸς τῆς ἀγρίας ἀπιδέας, ἀγριάπιδο, ἀγριάχλαδο.

ἀγριοβαβούλι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν λάθυρος ἡ ἀφάκη τῆς τάξ. τῶν **φυχανθῶν** (lathyrus aphaca).

ἀγριοβαλανιδιά (ἡ) δημ. διάφοροι δρύες θαμνώδεις ἢ καὶ δρύες μεγάλαι φέρουσαι μικρὸν καρπόν, ἀντίθ. πρὸς τὴν ἥμερη βαλανιδιά.

ἀγριοβάλανον (τὸ) μτγν. ἡ ἀγρία βάλανος.

ἀγριοβάλσαμο (τὸ) κ. **ἀγριοβάλσαμος** (ὁ) ἄγριος ἡδύοσμος· 2) ἄγριος βασιλικός.

ἀγριοβαφή (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἐρυθρόδανον τὸ βαφικόν, ἄλλως λεγ. ριζάρι· 2) ἐρυθρόδανον τὸ ἐξωτικόν.

ἀγριόβικος (ὁ) δημ. ἀγριοαρακᾶς βλ. λ.

ἀγριοβιολέτα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν μαλκολμία ἡ παράλιος, ἀγριολούλουδον τῆς τάξεως τῶν **σταυρανθῶν·** συνών. ἀγριοπουλιά.

ἀγριοβλαστάρι (τὸ) κ. **ἀγριοβλάσταρο** δημ. οἱ ἐδώδιμοι βλαστοὶ ἀγρίων χόρτων· || εἰδικ. οἱ βλαστοὶ βουνιάδος τῆς εὐζωμοειδοῦς (βρούβας).

ἀγριοβλέπω δημ. προσβλέπω τινὰ μὲ βλέμμα ἄγριον, συνών. ἀγριοκοιτάζω· || μτφ. ἀπειλῶ σιωπηρῶς, φαβερίζω.

ἀγριοβόρι (τὸ) δημ. ἄγριος βορρᾶς : δ.τραγ. **σὰ σίφουνας τρομαχτικὸς κι ἀγριαβόρι μαῦρα.**

ἀγριοβότανο (τὸ) δημ. ἀγριόχορταν, ἰδίως τὰ φαρμακευτικῆς χρήσεως.

ἀγριόβουλος-ον μτγν. ἀγρίας βουλῆς, σκληρός.

ἀγριόβρομη (ἡ) κ. **ἀγριόβρομος** (ὁ) κ. **ἀγριοβρόμη** (ἡ) δημ. διάφορα εἴδη ἀγρίας αὐτοφυοῦς βρόμης : ἡ γενειοφόρος,-ἡ ἄστατος,-ἡ αἰγίλωψ, -τὸ σιφώνιον κ.ἄ.

ἀγριόβρουβα (ἡ) δημ. σίναπι τὸ λευκὸν (βρούβα, λαφάνα) καὶ σισύμβριον τὸ φαρμακευτικόν· συνών. πικρόχορτο, σκυλοβρούβα.

ἀγριοβρωνιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν **ροκέλλη ἡ βαφική,** λειχὴν ἐξ οὗ **ἐξάγεται** πορφυρᾶ **βαφή.**

ἀγριόγαλος (ὁ) τὸ ἀτιθάσευτον πτηνὸν **ὠτὶς** ἡ βραδεῖα (otis tarda)· ὠτὶς ἡ τέτραξ, **συνών.** ἀγριόκοττα, χαμωτίδα.

ἀγριογαρίφαλλο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν τῆς τάξεως τῶν **καρυαφυλλωδῶν,** διόσανθος ὁ ἄσαμος, ἀγριομοσκοκάρφι, καρυόφυλλα.

ἀγριόγατος (ὁ) θηλ. **ἀγριόγατα** ὁ ἐγκαταλειφθεὶς ἢ παραπλανηθεὶς καὶ ἐξαγριωθεὶς κατοικίδιος γάτος· **2) ὁ ἄγριος** γάτος, παρ' **ἀρχ. αἴλουρος,** (felix catus) ζῶν εἰς δάση· **3) μτφ. ἐπὶ** ἀνθρώπου, ὀξύθυμος, δύστροπος, ἄγριος : **μ' ὅποιον τὰ βρῇ ρίχνεται πάνω του σὰν ἀγριόγατος.**

ἀγριόγιδα (ἡ) δημ. ἡ αἴγαγρας, χιμαρίδι.

ἀγριογλαρόνι (τὸ) δημ. εἶδος μακρολαίμου καὶ μακρόποδος ἀδηφάγου γλάρου.

ἀγριογνωμοσύνη (ἡ) μαν. ἄγριον **φρόνημα.**

ἀγριογούρουνο (τὸ) κάπρος, **ἀγριόχοιρος** βλ. λ.

ἀγριοδαίτης (ὁ) μτγν. ὁ τρώγων ἀγρίους καρπούς, πρβ. **βαλανηφάγος.**

ἀγριοδαμάσκηνο (τὸ) δημ. βράβυλον, κακκύμηλον τὸ ἄγριον.

ἀγριοδάφνη (ἡ) δημ. ὁ θάμνος βιβοῦρνον ἡ ψευδοδάφνη, χαμαιδάφνη, πέπλιον.

ἀγριόδεντρο (τὸ) δημ. πᾶν δένδρον αγριους καρποὺς φέρον· **2) βοτάνη,** γλαύκιον τὸ **ξανθὸν** τῆς τάξεως τῶν **μηκωνωδῶν** καὶ γλαύκιον τὸ λειόκαρπον· συνών. **ἀγριοφασουλιά, μαγιασιλόχορτο,** γιαλοπίκρα.

ἀγριοδυόσμος (ὁ) δημ. τὸ **φυτὸν ἡδύοσμος** ὁ μακρόφυλλος, καλαμήθρα, συγγ. ἀγριορίγανη· || κ. ἡδύοσμος ὁ στρογγυλόφυλλος.

ἀγριόεις-εσσα-**εν** ἄγριος : Νικ.'Αλεξ.604.

ἀγριοζαλούλι (τὸ) δημ. ἀγριολαθούρι βλ. λ.

ἀγριοζιζυφιά (ἡ) κ. **ἀγριοτζιτζυφιά** δημ. τὸ δέντρον ἐλαίαγνος.

ἀγριοζουμπούλι (τὸ) δημ. φυτὸν **βαλβῶδες** προσόμοιον μὲ ζαυμπούλι, ἔχον μικρὰ ἰοειδοῦς χρώματος ἄοσμα ἄνθη.

ἀγριοζοχός (ὁ) ἀγριόχορτον τῆς τάξεως **τῶν συνθέτων,** σόγχος ὁ ἀκανθώδης παρὰ Διοσκ., βοταν. ἐλμινθία ἡ ἐχινοειδής· 2) τὸ φυτ. οὐρόσπερμα τὸ πικριδοειδές.

ἀγριοηδύοσμος (ὁ) μσν. ὁ ἄγριος ἡδύοσμος.

ἀγριοθαλασσιά (ἡ) δημ. ἀγριόχορτόν τι μὴ ἐδώδιμον φυόμενον εἰς ἀμμώδη παραθαλάσσια.

ἀγριόθερμος (ὁ) δημ. ἄγριον λούπινον.

ἀγριοθρούμπη (ἡ) δημ. τὸ **φυτὸν κίστας ὁ ἐλελισφακόφυλλος.**

ἀγριόθρους-ουν μαν. ὁ ἀγρίως θορυβῶν, ἄγριος.

ἀγριοθύμαρο (τὸ) δημ. φυτὸν προσόμοιον μὲ τὸ θυμάρι ἀλλὰ τραχύτερον καὶ ἄοσμον : Παλαμ. Δωδεκάλ.Γύφτ.86 **ἀπὸ σπάρτα εὐωδιαστὲς κι ἀγριοθύμαρα.**

ἀγριοθυμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑπερμανία.

ἀγριόθυμος-ον ἄγριος τὴν ψυχήν : 'Ορφ.'Υμν.12,4.

ἀγριοθωρῶ δημ. ἀγριοβλέπω, ἀγριοκοιτάζω βλ.λ.

ἀγριοκαίρι (τὸ) δημ. καιρὸς κακός, ἄγριος: **τὸ πρῶτο ἀγριοκαίρι τοῦ χειμῶνα.**

ἀγριοκάνναβις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἄγρια κάνναβις.

ἀγριοκάρδαμον (τὸ) τὸ ἄγριον κάρδαμον: Γαλ.13,353.

ἀγριοκάρδιος-ον μσν. ὁ ἄγριος τὴν καρδίαν, σκληρός, θηριώδης.

ἀγριόκαρδον (τὸ) Πάπ. « ἄκανθα Αἰγυπτία ».

ἀγριοκάρυον (τὸ) Ἡσ. δένδρον.

ἀγριοκάτσικο (τὸ) δημ. αἴγαγρος μικρά· || μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ἀκοινώνητος, ἀνυπότακτος.

ἀγριοκαυκαλήθρα (ἡ) ἀγριόχορτον ἐδώδιμον, ὁ σκάνδιξ παρὰ Θεοφρ., συνών. σκαντζίκι.

ἀγριοκερασιά (ἡ) δημ. τὸ δένδρον προύμνη βλ.λ.

ἀγριοκινάρα (ἡ) ἀγρία ἀγκινάρα: Διοσκ.3,12.

ἀγριόκλημα (τὸ) δημ. ἡ ἐξαγριωθεῖσα ἄμπελος· 2) ἡ αὐτοφυὴς ἀγρία ἄμπελος.

ἀγριοκοιτάζω δημ. κοιτάζω μὲ τὸ ἄγριο, προσβλέπω βλοσυρῶς, ἀπειλητικῶς, συγγ. στραβοκοιτάζω: **τί μ' ἀγριακοιτάζεις;** (τὸ ἀρχ. τί μοι δεινὸν ἐνορᾷς;), οὐσ. **ἀγριοκοίταγμα.**

ἀγριοκοκκύμηλα (τὰ) μτγν. ἄγρια δαμάσκηνα, τὰ προῦμνα: Γαλ.6,619.

ἀγριοκόκορας (ὁ) δημ. ἀγριοπετεινὸς βλ. λ.

ἀγριοκολοκυθιά (ἡ) δημ. διάφορα ἄγρια φυτὰ προσόμοια μὲ τὴν κολοκύνθην: φευδοβρυωνία ἡ δίοικος, φευδοβρυωνία ἡ κρητική, δρακοντία ἡ μικρά, συνών. ἀμπελουρίδα, θηριόχορτο, φορμακιά, δρακοντιά, φιδόχορτο.

ἀγριοξομπιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἀγριοκαπνός.

ἀγριόκοτα (ἡ) δημ. πτηνὸν ἄγριον τῆς τάξεως τῶν **ἀλεκτοροειδῶν** μικρότερον τῆς ὄρνιθος· 2) φασιανὸς ὁ κοινός.

ἀγριοκουμαριά (ἡ) δημ. τὸ θαμνοειδὲς δένδρον κόμαρος ἡ ἀνδράχλη τῆς τάξεως τῶν **ἐρεικωδῶν**· 2) τὸ δένδρον κυδωνίαστρον τὸ γνεφῶδες τῆς τάξεως τῶν **ροδωδῶν.**

ἀγριοκουτσουπιά (ἡ) δημ. τὸ δένδρον κερκίς.

ἀγριοκρόμμυον (τὸ) σχολ. βολβός.

ἀγριοκυδωνιά (ἡ) δημ. τὸ δένδρον στύραξ βλ.λ.

ἀγριοκύμινον (τὸ) σχολ. ἄγριον κύμινον.

ἀγριολάχανα (τὰ) μσν. κ. δημ. τὰ ἄγρια λάχανα.

ἀγριολειχὴν-ῆνος (ὁ) Ἡσ. νόσος τις, ἄλλως **ἀγριοφωρία.**

ἀγριόλευκα (ἡ) δημ. τὸ δένδρον αἴγειρος βλ.λ.

ἀγριολίβανο (τὸ) κ. **ἀγριολίβανος** (ὁ) δημ. τὸ ἀγριόχορτον ἄζυγος ἡ χαμαιπίτυς τῆς τάξεως τῶν **χειλανθῶν**· συνών. λιβανόχορτο· || **ὁ θάμνος χαμαιπεύκη** ἡ κολοβή.

ἀγριολινάρι (τὸ) κ. **ἀγριολίναρο** (τὸ) δημ. ἀγριόχορτον τοῦ γένους τοῦ λινοῦ, λινοκαλαμίς· 2) ἀγριόχορτα παρεμφερῆ πρὸς τὸ λίνον, ὡς τὸ δελφίνιον, θησεῖον τὸ ταπεινὸν κ.ἄ.· συνών. λιναρήθρα, λιναρίδα.

ἀγρίολον (τὸ) ἱπποσέλινον: Διοσκ.3,67.

ἀγριολούλουδο (τὸ) δημ. τὸ ἐξ ἀκηπεύτου ἀγρίου φυτοῦ ἄνθος· || συνεκδ. καὶ τὸ φυτόν.

ἀγριολούπινας (ὁ) κ. **ἀγριολουπίνι** (τὸ) κ. **ἀγριολαυπινιά** (ἡ) δημ. ἀκήπευτον φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν σαπρίων, θέρμος ὁ ἄγριος παρὰ Διοσκ. κ. θέρμος ὁ δασύς· ὁ καρπὸς ἀγριολούπινο κ. ἀγριολουπινάρι: ἐξορκ. κατὰ νόσων **στὰ βουνὰ νὰ πᾷς νὰ φᾷς δίβολα καὶ τρίβολα κι ἀγριολούπινα.**

ἀγριόλυκος (ὁ) δημ. ἀγριόχορτον, ζιζάνιον ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν σταχυοφυΐαν τῶν δημητριακῶν, ἰδίως τοῦ σίτου· συνών. σιταρόλυκος.

ἀγριομαλάχη (ἡ) σχολ. ἡ ἀγρία μαλάχη, δημ. ἀγριομολόχα.

ἀγρεόμαλλο (τὸ) δημ. τὸ τραχὺ ἔριον προβάτων· || τὸ ἔριον τῶν αἰγῶν, κατσικόμαλλο.

ἀγριομαντηλίδα (ἡ) δημ. φυτὸν χρυσάνθεμον τὸ ἄγριον, ἡ κάχλα κατὰ Διοσκ. καὶ τὸ χαλκάνθεμον.

ἀγριομανῶ δημ. ἔχω βλάστησιν ἄφθονον, ὀργῶσαν, ὑπερβολικήν, ὑλομανῶ, συνών. θρασομανῶ, ἀγκουσομανῶ. Ἐντ. **ἀγριομανητό** (τὸ) ἡ ὑπερβάλλουσα βλάστησις, ἰδίως ἀγρίων φυτῶν.

ἀγριομάραθο (τὸ) διάφορα ἀγριόχορτα τῆς τάξεως τῶν **σκιαδανθῶν**: ἱππομάραθρον, δαῦκος ὁ ἄγριος, πύρεθρον, ἄμμι τὸ γλυφίδιον κ.ἄ.

ἀγριομαρούλι (τὸ) δημ. διάφορα ἀγριόχορτα τῆς τάξεως τῶν **συνθέτων,** συνών. πικραλίδα, μαρουλίτσα, πικραφάκι· 2) τὸ ἀγριόχορτον μολύβδαινα ἡ εὐρωπαϊκή, φαρμακευτ. κατὰ τῶν λειχήνων· συνών. λειχηνόχορτο.

ἀγριομαστιχιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κορλινία ἡ κοινὴ κ. ἡ μαλλωτή, ἰξία παρὰ Θεοφρ., συνών. κοκκινάγκαθο, μαστιχομάραθο, μαστιχάγκαθο.

ἀγριοματιάζω δημ. ματιάζω, βασκαίνω.

ἀγριόματος-η-ο δημ. ἔχων ὄμμα ἄγριον· || ὁ βάσκανον ἔχων βλέμμα.

ἀγριομέλισσα (ἡ) δημ. μέλισσα ἡ μελιτοφόρος ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει· || συνεκδ. κ. τὸ σμῆνος μελισσῶν διαιτωμένων εἰς κοίλωμα δένδρου ἡ ρωγμὴν βράχου· 2) ἡ μελισσόμορφος μικρὰ σφήξ, ἡ ἀνθρήνη (κοπρομέλισσα) κ. τενθρηδὼν κ. πεμφρηδών: δ.τραγ. **διφοῦν οἱ κάμποι γιὰ νερὸ καὶ τὰ βουνὰ γιὰ χιόνια** | **διφάει κι ἡ ἀγριομέλισσα γιὰ ἥμερα λουλούδια.**

ἀγριομέλιττα (ἡ) γλωσσ. εἶδος σφηκός, βομβυλιός, τενθρηδών.

ἀγριομερινός-ή-ό κ. **ἀγριόμερος-η-ον** δημ. ὁ ἐν ἀγρίοις τόποις διαιτώμενος· || συνεκδ. οἱ θῆρες, λύκοι, θῶες, ἀλώπεκες καὶ τὰ πρὸς τροφὴν θηρευόμενα ἀγριμαῖα· || τὸ θήραμα: δ.τραγ. **κι ἀλάργα 'πὸ τὴν ἐκκλησιά, σ' ἀγριόμερο χωράφι** | **ποὺ θὰ 'ρθῇ ἡ ὥρα κι ὁ καιρὸς νὰ σκάφουν νὰ τὸ σπείρουν.**

ἀγριομηλιά (ἡ) δημ. διάφορα ἄγρια δένδρα μηλεοειδῆ· || ἡ κορομηλιά.

ἀγριόμηλον (τὸ) μτγν. ἄγριον μῆλον.

ἀγριόμορφος-ον ὁ ἄγριος τὴν μορφήν: Ὀρφ. Ἀργ.979 ἀντὶ **συαγρόμορφος.**

ἀγριομουγκαλίζω δημ. μυκῶμαι ἀγρίως (ἐπὶ βοῶν)· || κ. ἐπὶ ἀνθρώπων, φωνασκῶ ἀγρίως, ἀγριομουγκρίζω. Ἐντ. **ἀγριομουγκάλισμα.**

ἀγριομούρης-α-ικο δημ. ἄγριος, φοβερὸς ἢ κ. ἁπλῶς ἄσχημος τὴν μορφήν, συνών. ἀγριόμουτρο, ἀγριομούτσουνος, συγγ. ἀσχημομούρης.

ἀγριομπαμπακιά (ἡ) δημ. ἀγριόχορτα τῆς τάξεως τῶν **χοιραδιωδῶν,** γαλατσίδες κ. τῆς τάξεως τῶν **μαλαχωδῶν,** καμπανέλες.

ἀγριομπάρμπαρο (τὸ) δημ. βοτάνη τῆς τάξεως τῶν **συνθέτων,** ἧς τὸ πικρὸν ἀφέψημα χρήσιμον ὡς φάρμακον κατὰ πυρετῶν, συνών. θερμόχορτο.

ἀγριομυριαλίδα (ἡ) δημ. χόρτον ἄγριον, ἐδώδιμον, ἀγριοκαυκαλήθρα.

ἀγριομυρίκη (ἡ) μτγν. ἀγρία μυρίκη, θάμνος ἀρωματώδης τῆς οἰκογ. τῶν **μυρικοειδῶν,** οὗ τὰ ξηρὰ φύλλα χρησιμοποιοῦνται ἀντὶ τεΐου.

ἀγριομυρίκινον ξύλον (τὸ) μτγν. ἐξ ἀγριομυρίκης.

ἀγριομύρμηξ-κος (ὁ) γλωσσ. σκώληξ τοῦ σίτου.

ἀγριόμωρος-ον ἐκκλ. ὁ λίαν μωρός.

ἀγριονόμι (τὸ) δημ. τόπος ἄγριος βοσκήσιμος.

ἀγριόνους-ουν Ἐπιγρ. ἄγριος τὸν νοῦν, ἄδικος, ἀντίθ. **ὅσιος.**

ἀγριόξυλο (τὸ) δημ. ξύλον ἀγρίου δένδρου, σκληρόν· || μὴ προσφυὲς εἰς ξυλουργικὴν ἐπεξεργασίαν· 2) συνεκδ. ἄγριον ξυλοκόπημα: **τοῦ 'δωσε ἕν' ἀγριόξυλο.**

ἀγριόπαπια (ἡ) νῆσσα ἀγρία, ἡ πηνέλοψ κ. ἡ βοσκάς, συνών. ἀγέρμανος, ἀγριόνησσα, ἀγριοπαπίρα.

ἀγριοπασχαλιά (ἡ) τὸ δένδρον ψευδομελία ἡ ἀζεδαράχη· συνών. λελουδιά, λουλουδιά, μαυρομάτα, μοσχοκαρφιά.

ἀγριοπερίστερο (τὸ) κ. ἀγριοπεριστέρι (τὸ) ἡ ἀγρία θηρευτὴ περιστερά, ἡ τῶν ἀρχ. οἰνάς.
ἀγριοπετεινός (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν ἔποψ, τσαλαπετεινός, ξυλοπετεινός· 2) εἶδος μικρῶν φασιανῶν· 3) φυτὸν ἄγριον φέρον ἄνθη ροδόχροα, αὐτοφυὲς καὶ ἐπιβλαβὲς εἰς σιτοσπάρτους ἀγρούς, ἀλλὰ καλλιεργούμενον ἀνθοκομικῶς, ξιφίον παρὰ Διοσκ., συνών. ἀγριοφοινίκι, σπαθίνακας, σπαθόχορτο, ἀγριοκόκορας, πασχάτικο, γλαδιόλα.
ἀγριοπήγανο (τὸ) δημ. διάφ. ἀγριόχορτα τῆς τάξεως τῶν **ρυτωδῶν**· 2) τὸ προσόμοιον μὲ πήγανον χόρτον καρονίλλα ἡ ἐμετοειδής, τῆς τάξεως τῶν **φυχανθῶν**.
ἀγριοπηγοί (οἱ) σχολ. **οἱ** ἀμαξοπηγοί, ὡς ἐργάται, συναρμοσταὶ ἀγρίων (σκληρῶν) ξύλων.
ἀγριοπιπεριά (ἡ) δημ. διάφορα ἀγριόχορτα· στρύχνος ὁ καφικός· 2) τὸ ὑδροπέπερι· 3) γεντιανὴ ἡ ἀσκληπιακή.
ἀγριοπλάτανος (ὁ) δημ. σφένδαμνος βλ. λ.
ἀγριόπνοος κ.-πνους μσν. ὁ ἀγρίως πνέων.
ἀγριοποιέω μσν. εἶμαι ἀγριοποιὸς βλ. λ.
ἀγριοποιός-όν σχολ. ἐπιθ. τοῦ Αἰσχύλου « ὡς ἀγρίους εἰσάγοντος καὶ ὠμοὺς τοὺς ἥρωας »· ‖ καὶ τοῦ οἴνου ὡς ἐξαγριοῦντος τοὺς πίνοντας.
ἀγριοπόντικο (τὸ) δημ. μῦς ὁ ἀρουραῖος, ὁ τῶν ἀγρῶν.
ἀγριοπόταμος (ὁ) κ. ἀγριοπόταμο (τὸ) ἔχων ὁρμητικὸν ρεῦμα, χειμαρρώδης ποταμός.
ἀγριόπρασον (τὸ) γλωσσ. τὸ φυτὸν serpyllum.
ἀγριοπρίναρο (τὸ) δημ. οἱ θαμνώδεις ἀγριωδέστεροι πρῖνοι : δ.τραγ. **κλωνάρια ἀπ' ἀγριοπρίναρο, φουρκάλες ἀπὸ ἐλάτια.**
ἀγριόπριο (τὸ) δημ. τὸ ἄγριον φυτὸν σισύμβριον τὸ πολυκεράτιον, τὸ ἐρύσιμον παρὰ Διοσκ.
ἀγριοπυξάρι (τὸ) δημ. ὁ θάμνος δάφνη ἡ χαμελαία, συνών. χαμολιά, πικροβύζι.
ἀγριοράδικο (τὸ) ἀγριόχορτον ἐδώδιμον, τὸ γιγγίδιον βλ. λ.
ἀγριόρεμα (τὸ) δημ. χείμαρρος ὁρμητικός· ‖ δυσδιάβατος πόρος ποταμοῦ.
ἀγριορκύκι (τὸ) δημ. ἀγριόχορτον, ἐλαφόβοσκον τὸ σκιερόν.
ἀγριορίγανη (ἡ) δημ. ἡ ἀγρία ρίγανη, παρ' ἀρχ. καλάμινθος.
ἀγριορίγανος (ὁ) μτγν. ρίγανη, origanum viride.
ἀγριορίζαρο (τὸ) δημ. διαφ. εἰδῶν ἀγριόχορτα προσόμοια μὲ τὸ ἐρυθρόδανον (ριζάρι).
ἀγριοροδιά (ἡ) δημ. φυτὸν θαμνοειδές, κυνόσβατος, συνών. ἀγριοτριανταφυλλιά.
ἀγριορόκα (ἡ) δημ. τὸ ἄγριον κάρδαμον· 2) τὸ χόρτον εὔζωμον τὸ ἥμερον.
ἀγριόρροδον (τὸ) γλωσσ. ἡ κελτικὴ νάρδος, saliunca.
ἄγριος-α-ον ὁ τῶν ἀγρῶν, ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς ζῶν, ἐπὶ ζῴων, ἀντίθ. **ἥμερος, τιθασός** : Ἰλ.Ε 52 **δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη**, Ι,539 **ὦρσεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον, ἀργιόδοντα**, Ἡρ.7,86 **ὑπὸ δὲ τοῖσι ἁρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι ἄγριοι**· 2) ἐπὶ δένδρων καὶ φυτῶν, ἐν γένει πᾶν τὸ μὴ καλλιεργούμενων ὑπ' ἀνθρώπου, ἀντίθ. **ἥμερος** : Αἰσχ.Πέρσ.614 μητρὸς ἀγρίας ἄπο ποτὸν (περὶ τοῦ οἴνου), Σοφ. Τρ.1197 ἄγριον **ἔλαιον** (τὸ ἐξ ἀγρίων ἐλαιῶν), ΚΔ Ματθ.3,4 **ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον** (τὸ ἐξ ἀδεσπότων μελισσῶν)· **ἀγρία ἐλαία,-ἄμπελος, ἀγριολάχανα**, ἀντίθ. **κηπευόμενα** ἡ **κηπευτά**· 3) ἐπὶ τόπου, ὁ μὴ καλλιεργούμενος, ὁ μὴ συχναζόμενος ὑπ' ἀνθρώπων, φοβερός, λατ. horridus : Πλάτ.Φαῖδ.113Β **ἐκπίπτει εἰς τόπον δεινόν τε καὶ ἄγριον**· 4) ὁ ἔχων ἰδιότητας ἀνηκούσας εἰς ἀγρίαν κατάστασιν, τραχύς, χαλεπός, σκληρός, ἐν γένει κακός : Ἰλ.Δ 23 **Ἀθηναίη ἀκέων ἦν χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει**, Πλάτ.Ἀπολ.329C **ἀπέφυγον, ὥσπερ λυττῶντά τινα καὶ ἄγριον** δεσπότην, αὐτ.Φαίδ. **φόβων καὶ ἀγρίων ἐρώτων καὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν ἀνθρωπείων ἀπηλλαγμένη**, Ἡρ.4,106 **ἀνδροφάγοι ἀγριώτατα πάντων** ἔχουσι ἤθεα· ‖ **ἀγρία νύξ,-δουλεία, ἀγρία νόσος** ἡ ἄγριον **ἕλκος** τὸ καρκινῶδες, ἄλλως **τεθηριωμένον**. Ἐπίρρ. **ἀγρίως**.
ἀγριοσάλιαγκας (ὁ) δημ. ὁ γυμνοσάλιογκας· ‖ πᾶς μὴ ἐδώδιμος κοχλίας.
ἀγριοσέλινο (τὸ) δημ. ἀγριόχορτα διάφορα τῆς τάξεως τῶν **σκιαδανθῶν** ὡς τὸ ἐλειοσέλινον, τὸ ἱπποσέλινον, τὸ σμύρνιον· ‖ ἄλλων τάξεων φυτὰ προσόμοια, ὡς τὸ βατράχιόν κ. τὸ ἐνυδροκάρδαμον τὸ φαρμακευτικόν.
ἀγριοσέσκουλο (τὸ) δημ. τὸ ἀγριολάχανον τεῦτλον τὸ παράλιον, συνών. ἀγριολάμποτο· 2) λάπαθον τὸ ἀκανθῶδες.
ἀγριοσίκυον (τὸ) ἄγριος σικυός : Ἱππιατρ.22.
ἀγριοσίταρο (τὸ) δημ. διάφορα ἀγρωστώδη ἀγριόχορτα μὴ ἐδώδιμα, ἐπιβλαβῆ εἰς σιταγρούς.
ἀγριοσκάρφι (τὸ) δημ. τὸ ἀγριόχορτον κόνυζα, σύγγ. ἀγριοχαμόμηλο, φυλλόχορτο.
ἀγριόσκιλλα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν σκίλλα ἡ παράλιος καὶ τὸ φ. ὀρν.θόγαλον τὸ ναρβωνικόν, προσόμοιον μὲ τὸν ἀσφόδελον : δ.τραγ. ὁ **μαῦρος κι ἂν ἐφούσκωσε καὶ τὸ σπαθί του ἂν κόβῃ | ἀγριοσκιλλιὲς ἔχει πολλὲς κι ἂς πά' νὰ κατακόβῃ**.
ἀγριοσκολύμπρι (τὸ) δημ. ἡ ἄκανθα κάρδος ὁ πυκνοκέφαλος, συνών. μαρουλάγκαθο, φιδάγκαθα, φίδουρας.
ἀγριόσκορδο (τὸ) δημ. διάφορα εἴδη ἀγριοκρομμύων τῆς τάξεως τῶν **λειριωδῶν**.
ἀγριόσκουπα (ἡ) δημ. τὸ ἐξ ἀγρίων θάμνων σάρωθρον· ‖ εἶδος τι θάμνων ἀκανθωτῶν.
ἀγριοσπαθούλα (ἡ) δημ. ἀγριοβοτάνη παράγουσα ἀρωματικὸν ἔλαιον, δεκτικὴ καλλιεργείας, τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀροειδῶν**, ἄκορος, ὁ κάλαμος παρὰ Διοσκ. κ. Θεοφρ.
ἀγριοσπανάκι (τὸ) δημ. ἀγριόχορτον ἐδώδιμον, τὸ χηνοπόδιον βλ. λ.
ἀγριοσπαράγγι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἀσπάραγος ὁ ἄφυλλος.
ἀγριόσπαρτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν γυμνόγραμμα τὸ κητεράχιον, συνών. χρυσόχορτο (ὡς θεραπεῦον τὴν νόσον ἴκτερον λεγ. κοινῶς χρυσῆν).
ἀγριοσταφίδες κ. ἀγριοστάφυλα· Ἡσ. ἄγριαι σταφυλαί.
ἀγριοσυκῆ (ἡ) ἀγρία συκῆ, ὁ ἐρινεός, δημ. ὀρνιός : Ὡραπόλλ.2,77.
ἀγριόσυκο (τὸ) δημ. σῦκον ἄγριον, τὸ ἐξ ἐρινεοῦ παραγόμενον, συνών. ὀρνιός.
ἀγριότης-ητος (ἡ) τὸ γνώρισμα τοῦ ἀγρίου, τοῦ μὴ ἐξημερωμένου, ἀντίθ **ἡμερότης** : Ἰσ.12,163 πρὸς **τὴν ἀγριότητα τὴν τῶν θηρίων**· ‖ κ. ἡ ἰδιότης κ. ἡ διάθεσις· ‖ ἐπὶ φυτῶν : Θεοφρ.ΦΙ 3,2,4,Γεωπ. 7,1,4 **ἀγριότης γῆς**· ‖ ἐπὶ ἀνθρώπου, σκληρότης, ἀπανθρωπία, θηριωδία : Πλάτ.Συμπ.197D **πραότητα μὲν πορίζων, ἀγριότητα δ' ἐξορίζων**.
ἀγριοτριανταφυλλιά (ἡ) δημ. ἡ κυνάκανθα ἄλλως ὁ κ. ἡ κυνόσβατος, συνών. ἀγριοροδιά.
ἀγριούτσικος-η-ο δημ. ὑποκορ. τοῦ **ἄγριος** κάπως ἄγριος· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ οἴνου κ.ἄ.
ἀγριοτσικουδιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν τερέβινθος ἡ ἀγρία τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀνακαρδιοειδῶν**.
ἀγριοτσουκνίδα (ἡ) δημ. τὸ ἀγριόχορτον κνίδη ἡ καυστηρὰ ἐν μεγάλῃ αὐτῆς ἀναπτύξει, μεγάλη τσουκνίδα : παροιμ. **ποὺ μυριστῇ σε γιὰ βασιλικὸ σὲ βρίσκει ἀγριοτσουκνίδα** (ὁ ἐμπιστευθεὶς πονηρόν, κατ' ἐπιφάνειαν ἀγαθόν, δεινὰ πάσχει).
ἀγριοφάγοι (οἱ) μσν. ἐπὶ ἀνθρώπων, οἱ ἐσθίοντες τὰς τροφὰς ὠμάς.

ἀγριόφαγρος (ὁ) φάγρος, βλ. λ. δημ. **φαγγρί**: Ὀππ.Ἁλ.1,140.

ἀγριοφακῆ (ἡ) δημ. τὸ ἀγριόχορτον λάθυρος ὁ ἐρέβινθος τῆς τάξεως τῶν **ἐλλοβοκάρπων** (leguminosa) συνών. ἀφάκη.

ἀγριοφανής-ές μσν. ὁ φαινόμενος ἄγριος.

ἀγριοφασουλιά (ἡ) δημ. διάφορα ἄγρια φυτὰ πρασόμοια μὲ τὸν φασήολον ἢ εἰς ἀγροὺς φασηόλων φυόμενα, ὁ ἀνάγυρος, τὸ ἀγριοδέντρι, ἡ ἀγριομπαμπακιὰ βλ. λ.

ἀγριόφθαλμος-ον μσν. ὁ ἔχων βλέμμα ἄγριον.

ἀγριόφλομος (ὁ) δημ. διάφορα ἀγριόχορτα τοῦ γένους τοῦ **φλόμου** βλ. λ.

ἀγριοφλουτουριά (ἡ) δημ. τὸ ἀγριόχορτον πράσιον τὸ πικρόν, συνών. καλάνθρωπος, μαρμαράκι.

ἀγριοφοινικιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἀγριοπετεινὸς βλ. λ. 2) σπαθόχορτο: δ.τραγ. **κάτω στὸν ἅι Γιάννη καὶ στὰ κρύα νερά | ἔδει ἕνα δεντρουλάκι καὶ μι' ἀγριοφοινικιά.**

ἀγριοφουντουκιά (ἡ) δημ. ὁ θάμνος λεπτοκαρυὰ ἡ βυζαντινή.

ἀγριοφουσκοῦνι (τὸ) δημ. τὸ ἀγριόχορτον ἀντίρρινον τὸ μεῖζον, συνών. σκυλόχορτο, λαγάκι, σκυλλάκι, λυκόστομο.

ἀγριοφράουλα (ἡ) κ. **ἀγριοφράγουλα** δημ. φυτὰ ποώδη προσόμοια μὲ τὴν φράουλαν, τὸ πεντάφυλλον, συνών. πενταδάχτυλο, τὸ ἑπτάφυλλον, τὸ πενταπετές.

ἀγριόφρων-ον μσν. ἀγριόψυχος.

ἀγριοφύλλι (τὸ) κ. **ἀγριόφυλλα** (τὸ) κ. **ἀγριοφυλλιά** (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες ἀγριόχορτον πευκέδανον τὸ φαρμακευτικόν.

ἀγριόφυλλον (τὸ) φυτόν, ἄλλως **πευκέδανον**: Διοσκ.3,78.

ἀγριόφυτα (τὸ) πόα ἀγρία: σχολ.Νικ.Ἀλεξ.426.

ἀγριοφωνάζω δημ. φωνάζω ἀγρίως, ὀργίλως, ἰσχυρῶς.

ἀγριοφωνάρα (ἡ) δημ. ἀγρία φωνή, κραυγή· || ἁπλῶς ἰσχυρὰ φωνή.

ἀγριόφωνος-ον ὁ ἔχων φωνὴν ἀγρίαν, οὐχὶ ἑλληνικήν, **βαρβαρόφωνος**: Ὀδ.Ο 294 **ἀγριόφωνοι Σίντιες.**

ἀγριοχαρουπιά (ἡ) δημ. ἀγριοκουτσουπιὰ βλ. λ., ὁ καρπὸς ἀγριοχάρουπο.

ἀγριοχελίδονο (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν κύφελος ὁ λευκός, ἄλλως δρεπανίς.

ἀγριόχηνα (ἡ) κ. **ἀγριαχηνάρι** (τὸ) δημ. τὸ νηκτικὸν πτηνὸν χὴν ἡ ἀγρία· 2) ὁ ἀγριόγαλος βλ.λ.· 3) ὁ γέρανος.

ἀγριοχηνάριον (τὸ) μσν. ἄγριον χηνάριον.

ἀγριόχοιρος (ὁ) ἄγριος χοῖρος, ἀγριογούρουνο: σχολ.Ἀριστφ.Πλ.304.

ἀγριοχόρταρο (τὸ) δημ. τὸ ἀγριόχορτο βλ.λ.· || συνηθέστ. ἐν χρήσει ἐπὶ τῶν μὴ ἐδωδίμων καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς πόας τῆς βοσκησίμου.

ἀγριόχορτο (τὸ) δημ. πᾶν ἄγριον χόρτον ἐδώδιμον ἢ μή.

ἀγριόψυχος-ον Ἡσ. θηριώδης.

ἀγριοψωρία (ἡ) Ἡσ. «νόσος, καὶ ἀγριολευχῆνες».

ἀγριόω καθιστῶ τινα ἄγριον, ἐξαγριῶ, ἐρεθίζω, παροξύνω: Εὐρ.Ὀρ.616 **ἡ τῇ τεκούσῃ σ' ἠγρίωσε**· 2) συνήθ. μέσ. **ἀγριόομαι** ἐπὶ φυτῶν, χωρῶν κ.τ.λ. γίνομαι ἄγριος, δὲν τυγχάνω ἀνθρωπίνης ἐπιμελείας, δημ. **ἀγριεύω** ἀντίθ. ἡμεροῦμαι: Θεόφρ.Φ.5,8,2 **νῆσαν ἠγριωμένην τῇ ὕλῃ**· || ἐπὶ ἀνθρώπου: Εὐρ. Ὀρ.226 **ὡς ἠγρίωσαι διὰ μακρᾶς ἀλουσίας**· 3) γίνομαι ἄγριος, σκληρός, ἐξαγριοῦμαι, ἀποθηριοῦμαι: Σοφ.Φιλ.1321 **σὺ δ' ἠγρίωσαι**· || μτφ. Πλούτ.Πυρρ.15 **ἠγριωμένον πέλαγος**· || Ἱππ.Ἀερ.4 **ἕλκεα ἀγριαῦται** παρὰ τὸ **φλεγματώδεα.**

ἄγριππος (ἡ) λακων. ἀγρία ἐλαία: παροιμ. Ζηνόβ.1,60 **ἀκαρπότερος ἀγρίππου**, πρβ. **ἄγριφος.**

ἀγρίτης (ὁ) μσν. ὁ τῶν ἀγρῶν, χωρικός.

ἀγρίφη (ἡ) μσν. ἐργαλεῖον γεωργικόν, δι' οὗ συνάγουσι τὸ χόρτον· || βωλοκόπος.

ἀγριώδης-ες ὁ πλήρης ἀγρίας φύσεως, **δυσήμερος**: Στρ.156 **τὸ δυσήμερον καὶ ἀγριῶδες οὐκ ἐκ τοῦ πολεμεῖν συμβέβηκε μόνον.**

ἀγρίωμα (τὸ) δημ. γῆ χέρσος ἔχουσα πολλοὺς θάμνους, ἀκάνθας καὶ ἄγρια χόρτα: **στ' ἀγριώματα τῆς κακοραχιᾶς μονάχα γίδια βόσκουν.**

ἀγριωμάρα (ἡ) δημ. ἀγρία ἔκφρασις τοῦ προσώπου ἢ τοῦ βλέμματος· || σκαιότης.

ἀγριώνω δημ. ἀγριόω, μτβ. ἐξαγριῶ τινα, ἐξερεθίζω· 2) ἐξαγριοῦμαι· || ἐπὶ ἀγρῶν λέγεται διὰ τοὺς ἐγκαταλειπομένους χέρσους· παθ. **-μαι** φοβοῦμαι, ἀνησυχῶ ἕνεκα τοῦ ἀγρίου περιβάλλοντος ἢ ἕνεκα ἀγρίου συμβάντος: **ἀγριώθηκα τὴ νύχτα ἀπὸ τὴ βουὴ τ' ἀνέμου— τράνταξε ἡ γῆ ἀποσπεροῦ κι ἀγρίωσαν ὅλοι στὸ χωριό μας**· 4) ἐκφοβίζω (διὰ φοβερᾶς διηγήσεως, ἀπροόπτου τρομάγματος κτπ.): **βγῆκε μεσάνυχτα σὰ βρυκόλακας καὶ τὸν ἀγρίωσε.**

ἀγριωπός-ή-όν ἄγριος, τραχύς: Εὐρ.Ἡρ.990 **ἀγριωπὸν ὄμμα**· || Πλούτ.Μαρ.14 **τὸ ἀγριωπὸν τοῦ προσώπου.**

ἀγριωσύνη (ἡ) δημ. ἀγριότης, ἀγριάδα βλ. λ.

ἀγροβόας (ὁ) ἀρχ. ὁ ἀγροίκως φθεγγόμενος.

ἀγροβότης (ὁ) δωρ. **-βότας** ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς οἰκῶν: Σοφ.Φιλ.214 **ἀγροβότας Κύκλωψ**, πρβ. ἀγρονόμος.

ἀγρογείτων-ονος (ὁ) ὁ ἔχων γειτονικὸν ἀγρόν, πρβ. δημ. **συναυλακάρης**: Πλούτ.Κάτ.πρ.25.

ἀγρογενής-ές γλωσσ. ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς γεννηθείς, πρβ. **οἰκογενής.**

ἀγροδιαιτέω μσν. διαιτῶμαι ἐν τοῖς ἀγροῖς.

ἀγροδίαιτος-ον μσν. ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς διαιτώμενος, γεωργός, ἀντίθ. **ἀστυπόλος.**

ἀγροδοσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκμίσθωσις ἐπὶ μορτῇ.

ἀγροδότης (ὁ) (1) παρέχων ἄγραν: ΑΠ **δαίμασιν ἀγροδότῃσι.**

ἀγροδότης (ὁ) (2) νεώτ. ἐκμισθωτὴς ἀγροτικοῦ κτήματος ἐπὶ μορτῇ.

ἀγροζημία (ἡ) νεώτ. ζημία, φθορὰ ἀγροῦ ἐσπαρμένου ἢ καλλιεργημένου.

ἀγρόθεν ἐπίρρ. ἐκ τῶν ἀγρῶν: Ὀδ.Ο 428 **ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι ἀγρόθεν ἐρχομένην.**

ἀγρόθι ἐπίρρ. μτγν. ἐν τοῖς ἀγροῖς.

ἀγροικερός-ή-ό κ. **ἀγροικηρός-ή-ό** δημ. ὁ ἰσχυρῶς ἀντηχῶν, ὁ ἀποδίδων καλὴν ἠχώ, ὁ ἔχων καλὴν ἠχητικήν, λεγ. περὶ τόπων, σπηλαίων, κτιρίων κτπ.): **σπηλιὰ ἀγροικηρή**· 2) ὁ δι' οὗ εὐκόλως διαπερᾷ ὁ ἦχος: **τὴ νύχτα εἶναι κι οἱ τοῖχοι ἀγροικεροί** (**ἄλλως**: τὴ νύχτα κι οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐτιά).

ἀγροικεύομαι μσν. εἶμαι ἄγροικος.

ἀγροικηρός-ά-όν μτγν. ὁ ἀγροικίας πλήρης, ἄγροικος· 2) δημ. ἀγροικερός βλ. λ.

ἀγροίκηση (ἡ) δημ. ἄκουσμα, ἀκρόασις, συνεννόησις.

ἀγροικησιά (ἡ) δημ. ἀπείθεια, ἀνυποταξία, παρακοή· 2) ἀπερισκεψία, ἀνοησία: **κάναν τὴν ἀγροικησιὰ τὰ παιδιὰ ν' ἀνεβοῦνε στ' ἀκρότοιχο.**

ἀγροίκητα δημ. ἐπίρρ. ἄνευ συνεννοήσεως: **ἀγροίκητα βρεθήκαμε κι οἱ δυὸ στὸ πανηγύρι**· 2) ἀπηνῶς, τραχέως, σκληρῶς, βαναύσως: **δέρνει τὴν κόρη του ἀγροίκητα.**

ἀγροικητά κ. ἀγροικιστὰ δημ. ἐπίρρ. ἐξ ἀκοῆς, συνών. ἀκουστά: **ἀγροικιστὰ 'πὸ τὸν παππούλη μου τὸ ξαίρω**, φρ. **ἀγροικητὰ τὸν ἔχω** (ἐκ φήμης τὸν γνωρίζω).

ἀγροίκητος-η-ο κ. ἀγροίκιστος-η-ο δημ. ἀνήκουστος, πρωτάκουστος: Παλαμ.Δωδεκ.Γύφτ.158 **κι εἶν' ἐκεῖνοι λόγοι ἀγροίκητοι**· || ὁ μὴ ἀκουσθείς

ἢ μὴ ἀκουόμενος· παροιμ. **τ' ἀγροίκητα τοῦ γονιοῦ θὰ 'ρθῃ ὥρα ν' ἀγροικηθοῦνε·** 2) ἀκατάληπτος, ἀκατανόητος · **ἀγροίκητος ἦταν ὁ λόγος τοῦ δασκάλου·** 3) παράλογος, παράδοξος : **ἀγροίκητες οἱ κουβέντες παὺ μοῦ κάνεις·** 4) ἐνεργ. ἀνυπάκουος, ἰσχυρογνώμων· ‖ σκαιός, σκληρός : δ.τραγ. **Σαρακηνοὶ ἀγροίκιστοι κρατοῦν τὰ παραστάρια.**

ἀγροικητός-ή-ό κ. **ἀγροικιστός-ή-ό** δημ. ὁ ἐξ ἀκοῆς, ἐκ φήμης· 2) μόνον τὸ ἀγροικιστός, ὁ διάσημος, ὁ ἐξάκουστος, δημ. συνων. ξακουστός.

ἀγροικία (ἡ) τὸ γνώρισμα τοῦ ἀγροίκου, τραχύτης, σκληρότης, ἀνελευθερία : Πλάτ.Πολ.560D **(τὴν) κοσμίαν δαπάνην ὡς ἀγροικίαν καὶ ἀνελευθερίαν (ὀνομάζοντες)·** 2) οἱ ἀγροὶ κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἄστυ : Πλούτ.519Α· ‖ ἡ ἐν τοῖς ἀγροῖς οἰκία, ἔπαυλις : Διόδ.20,8.

ἀγροικιά (ἡ) (1) δημ. ἀγροτικὴ οἰκία.

ἀγροικιά (ἡ) (2) δημ. ἄκουσμα, φήμη· 2) ἀνοησία, ἀποκοτιά· 3) ἀπείθεια, παρακοή.

ἀγροικιέμαι δημ. ἀκούομαι, εἰσακούομαι : **δὲν ἀγροικιέμαι ἀπὸ τὰ παιδιά μου·** 2) συνεννοοῦμαι, συμφωνῶ τὴν γνώμην μὲ ἄλλον : **μὲ τὴ γυναῖκα του ἀγροικιέται,** πρβλ. τὸ ἐνεργ **ἀγροικῶ.**

ἀγροικίζομαι φέρομαι ἀγροίκως, τραχέως : Πλάτ.Θεαίτ.146Α ~~ὑπὸ φιλολογίας~~ **ἀγροικίζομαι.**

ἀγροικικός-ή-όν μτγν. ἀγροτικός· ‖ ἄξεστος, χυδαῖος. Ἐπίρρ. **ἀγροικικῶς.**

ἀγροικίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ.τοῦ **ἄγροικος,** χωρική.

ἀγροικιστί ἐπίρρ. μον. ἀγροικικῶς.

ἀγροικοπυρρώνειος-ον μτγν. ὁ ἀγροῖκος ἅμα καὶ πυρρώνειος, τραχύς, **ἄξεστος.**

ἄγροικος-ον κ. νεώτ. **ἀγροῖκος** ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς οἰκῶν, χωρικός, ὁ μὴ ἔχων λεπτοὺς τρόπους, σκαιός, ἀπειρόκαλος, ἀντίθ. **ἀστὸς ἢ ὁ ἐξ ἄστεως** : Ἀριστφ.Νεφ.628 **ἄγροικος εἶ καὶ σκαιὸς καὶ ἐπιλήσμων,** Πλάτ.Φαῖδρ.220D **μὴ ἀγροικότερον ᾖ τἀληθὲς εἰπεῖν·** συνδυάζεται μετὰ τοῦ **ἀνελεύθερος, ἀπαίδευτος, ἀναίσθητος, ἀμαθής, βωμολόχος·** 2) μτφ. ἐπὶ καρπῶν καὶ ὀπωρῶν, ἰσχνός, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ **γενναῖος, ἁδρός·** ‖ Θουκ.3,106,3 **ἄγροικον ὄρος** τραχύ, ἀγεώργητον, ἐκδιδ. **Ἀγραϊκόν·** 3) δημ. βάναυσος, τραχὺς τοὺς τρόπους· ‖ μωρός, ἀνόητος : **ἄγροικος ἄνθρωπος.** Ἐπίρρ. **ἀγροίκως.**

ἀγροικόσοφος (ὁ) μτγν. ἄξεστος σοφίαν ἀντιποιούμενος : Φίλ.1,448, συγγ. θυμόσοφος.

ἀγροικῶ κ. **γροικῶ** κ. **γροικάω** δημ. ἐννοῶ, καταλαμβάνω, νοιώθω : **δὲν ἀγροικῶ τίποτε, δὲν γροικᾶς τί σοῦ γίνεται,** παροιμ. **ὁ γύφτος ὅσο γροικᾶ τυρὶ στὸ σακκούλι του ὕπνος δὲν τοῦ πάει·** 2) ἀκούω Σολωμ. Εἰς μοναχ. **ξύπνα ἀδελφή ! τὴ σάλπιγγα τὴν ὕστερη ἀγροικῶ·** 3) ὑπακούω : παροιμ. **νὰ γροίκαε ὁ θεὸς τῶν** καράκω **δὲ θὰ 'πόμενε γάιδαρος ζωντανός·** παθ. ἀγροικιέμαι βλ. λ.

ἀγροικώδης-ες μτγν. ὁ **ἔχων** ἀγροίκους τρόπους, χυδαίας, **πρβ. χωριάτης, χωριατοφέρνω.**

ἀγροιώτης (ὁ) ὁ ἄνθρωπος τῶν ἀγρῶν, ἀγρότης : Ὀδ.Λ 293 **βουκόλοι ἀγροιῶται.**

ἀγροιῶτις-ιδος (ἡ) ἀρχ. θηλ. **τοῦ προηγουμένου.**

ἀγροκήπιον (τὸ) ἀγρόκηπος βλ. λ. : Στράβ.545 **εὐγεὼν ἐστι τὸ ἔδαφος καὶ ἀγροκηπίοις κεκόσμηται πολλοῖς·** 2) νεώτ. ἀγροτικὸν κτῆμα ἔνθα ὑποδειγματικῶς καλλιεργοῦνται διάφορα φυτὰ ἢ καὶ ἐκτρέφονται ζῷα πρὸς βελτίωσιν τῆς γεωργίας καὶ ζωοτεχνίας.

ἀγρόκηπος (ὁ) Ἐπιγρ. ἀγρὸς διατηρούμενος ὡς κῆπος, δημ. **περιβόλι, μπαξὲς** (τουρκ.).

ἀγροκόμος (ὁ) μτγν. ὁ ἐπιμελούμενος τῆς καλλιεργείας ἀγροῦ ἢ ἀγρῶν, πρβ. **δασοκόμος.**

ἀγρολέτειρα (ἡ) Ἡσ. ἡ καταστρέφουσα τοὺς ἀγρούς· ‖ Σουΐδ. ἡ καταστρέφουσα τὴν ἄγραν, ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος.

ἀγρολήπτης (ὁ) νεώτ. **ὁ ἐπὶ μορτῇ ἀναλαμβάνων** τὴν καλλιέργειαν ἀγροτικοῦ κτήματος, ἄλλως **ἀναστάτης, ἡμισειαστής,** δημ. **κολλήγας,** σέμπρος.

ἀγροληψία (ἡ) νεώτ. ἐπίμορτος καλλιέργεια· ‖ ἡ σύμβασις δι' ἧς ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων παρέχει **εἰς τὸν** ἕτερον ἀγροτικόν του κτῆμα μὲ τὴν εἰδικὴν συμφωνίαν **νὰ** λαμβάνῃ **ἀντὶ** μισθώματος ποσοστὸν **ἐκ τῶν προϊόντων· συνών.** πάκτωσις κ. δημ. πάχτο.

ἀγρολογία (ἡ) νεώτ. (ὡς **ἐπιστημ. ὅρος**) **κλάδος** τῆς ἀγρονομίας πραγματευόμενος **τὰ τῆς διαμορφώσεως, τῆς συστάσεως καὶ τῶν ἰδιοτήτων τῆς** καλλιεργησίμου γῆς.

ἀγρομενής Ἡσ. « ὁ **ἐν τῷ ἀγρῷ διατρίβων**

ἀγρομέτρης (ὁ) νεώτ. ὁ καταμετρῶν **τοὺς ἀγρούς,** πρβ. **γαιωδέτης.**

ἀγρόμυζον (τὸ) νεώτ. εἶδος μικρᾶς μυίας **συνήθους** εἰς ἀγροὺς **καὶ δάση, συνών.** σταχτόμυγα κ. σταχτομυγίτσα, συγγ. χορτόμυγα.

ἀγρόνδε ἐπίρρ. εἰς τὸν ἀγρόν : Ὀδ.Ο 370 **ἀγρόνδε προΐαλλε.**

ἀγρονόμας (ὁ) δωρ. ὁ τῶν ἀγρῶν, **ἀγρονόμος.**

ἀγρονομία (ἡ) ἀρχ. τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀγρονόμου· 2) νεώτ. τὸ σύνολον **τῶν νομοθ. διατάξεων** ἀστυναμίας τῶν ἀγρῶν· ‖ κ. ἡ ἐποπτεία ἐν γένει καὶ διαχείρισις τῶν ἀγροτ. κτημάτων· 3) **νεώτ.** ἡ ἐπιστημονικὴ ἐξέτασις τῶν ὅρων τῆς **καλλιεργείας** τῆς γῆς πρὸς καλυτέραν παραγωγὴν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων.

ἀγρονόμος-ον ὁ ἐν τοῖς ἀγραῖς διάγων : Ὀδ. Ζ 106 **τῇ δὲ θ' ἅμα νύμφαι ἀγρονόμοι παίζουσι·** 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἀγροτικός : Σοφ. Ἀντ.782 **ἐν τ' ἀγρονόμοις αὐλαῖς·** 3) **ἀγρονόμος** (ὁ) ὡς αὐσ. ἀρχ. ὁ ἄρχων ἐπιβλέπων τὰς γαίας τοῦ δημοσίου· 4) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἀγρονομίαν βλ. λ.· 5) **βαθμὸς ὑπαλληλικὸς** εἰς τὴν ἀγροφυλακήν.

ἀγρόπολις (ὁ) νεώτ. συνοικισμὸς ἔχων μέχρι τριάκοντα χιλ. κατοίκων καὶ κατὰ ἰδιάζουσαν ρυματομικὴν διαρρύθμισιν ἀρχῆθεν οὕτως ᾠκοδομημένος, ὥστε **νὰ ἀφίεται εὐρὺς καλλιεργήσιμας** χῶρας πέριξ ἑκάστης οἰκίας· διὰ τῶν ἀγροπόλεων ἐπιδιώκεται συνδυασμὸς τοῦ ἀστικοῦ πρὸς τὸν ἀγροτικὸν βίον.

ἀγροπολίτης (ὁ) ὁ κάτοικος ἀγροπόλεως βλ. λ.

ἀγρόπορον (τὸ) νεώτ. γένος **φυτῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀγρωστιδῶν.**

ἀγρός (ὁ) γῆς ἔκτασις **καλλιεργουμένη,** ἀγροτ. κτῆμα, ὑποστατικόν, ἰδίᾳ ἡ σπειραμένη ἔκτασις, δημ. **χωράφι** : Ὀδ.Δ 757 **δώματά θ' ὑψερεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς,** κ. μτγν. ΚΔ Λουκ.14,18 **ἀγρὸν ἠγόρασα,** φρ. παροιμ. κ. ἐν τῇ δημ. συνών. ἑτέρας φρ. καρφὶ δὲ μοῦ κέγεται ‖ κ. νεώτ. κατὰ διάστολ. **ἀγροὶ** καὶ **ἀμπελῶνες·** 2) ἡ ὅλη καλλιεργουμένη ἔκτασις, ἡ ἔξω τῆς πόλεως χώρα, ἐξοχή, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν **πόλιν** ἢ τὸ **ἄστυ** : Ὀδ.Ρ 182 **ἐξ ἀγροῖο πόλινδε ἰέναι,** Ξεν.Ἀπ.2,9 4 **ὁπότε συγκομίζοι ἢ σῖτον ἢ ἔλαιον, ἤ τι ἄλλο τῶν ἐν ἀγρῷ γιγνομένων,** αὐτ.Ἀν.5,3,9 **τὰ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ὡραῖα,** Σοφ.ΟΤ 112 **ἐν οἴκοις ἢ ἐν ἀγροῖς,** Θουκ.2,13 **τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐσκομίζεσθαι.**

ἀγρόστεμμα (τὸ) νεώτ. φυτὸν ἄγριον δηλητηριῶδες παράγον ὑποστρόγγυλα φαιὰ σπέρματα· **συνών.** δημ. γόγγολη, κόκολη.

ἀγροστεμματικὸν ὀξύ (τὸ) **νεώτ.** δηλητήριον ἀφέψημα σπερμάτων τοῦ ἀγροστέμματος (βλ. λ.) ἀποσπῶν τὴν χρωστικὴν οὐσίαν τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων.

ἀγρόται (αἱ) **νεώτ.** γένος **λεπιδοπτέρων ἐντόμων** τῆς οἰκογενείας τῶν **νυκτερίων ψυχῶν.**

ἀγρότας (ὁ) ὁ συναθροίζων, ἀντὶ **ἀγρέτας** : Αἰσχ. Πέρσ.1002 **ἀγρόται στρατοῦ** (ἐκ τοῦ **ἀγείρω,** πρβ. **ἄγερσις-ἄγορσις**).

ἀγρότερος-α-ον ὁ τῶν ἀγρῶν, ὁ μακρὰν τῶν κατοικουμένων τόπων, ἄγριος : Ἰλ.Φ 486 ἀγροτέρας **ἐλάφους κ. θῆρες, λέοντες, βόες, αἶγες ἀγρότ.** || **ἐπὶ αὐτῶν : ἀγροτέρα ἐλαία, ἀγρότεροι κάλαμοι** 2) θηρευτὴς ἀγρίων ζώων, κυνηγός : Πινδ.Π 9 6 **παρθένον ἀγροτέραν** (ἡ νύμφη Κυρήνη), Ἐπιγρ. **θεοὶ ἀγρότεροι** 3) ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος . **ἀγροτέρα Ἄρτεμις ἢ ὡς κύριον Ἀγροτέρα καθὰ τὰ Ἀγραία** (ἐκ τοῦ **ἀγρὸς**+**τερος** καθὰ **ὀρέστερος**).

ἀγροτὴρ-ῆρος (ὁ. θηλ. **ἀγρότειρα** ὁ ἐκ τῶν ἀγρῶν.

ἀγρότης (ὁ θηλ **ἀγρότις-ιδος** ὁ ἄνθρωπος τῶν ἀγρῶν, ὁ καλλιεργητὴς τῆς γῆς, χωρικός, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸν ἀστόν : Εὐρ. Ὀρ 1270 **ἀγρότας ἀνήρ** 2, ὁ τῆς **ἄγρας κυνηγός, ἐπὶ τῶν θεῶν** : ΑΠ 6,13 **ἀγρότης Πάν** , ὡς **πρωτότυπον** κατ' ἀμφοτέρας **τὰς σημασίας δυνατὸν νὰ εἶναι τὸ ἀγρὸς καθὰ** καὶ **εἰς τὸ ἀγρότερος**).

ἀγροτικὸς ἡ-όν μσν. κ. **νεώτ.** ὁ τῶν ἀγροτῶν, ἀντίθ. **ἀστικός : ἀγροτικὸς πληθυσμός, ἀγροτικὸν ζήτημα,-κόμμα** κ.τ.λ. || **ἀγροτικοὶ νόμοι** οἱ ἀποβλέποντες **εἰς** τὴν ῥύθμισιν τῶν ἀγροτικῶν πραγμάτων || **ἀγροτικὴ βλάβη,** νομ. εἰδικὸν ἀδίκημα ἄλλως ἀγροζημία ἐπίσης **ἀγροτικὴ κλοπὴ** κ.ἄ. || **ἀγροτικὴ οἰκονομία. συνών.** γεωργία 2) ὁ ἐν τοῖς ἀγροῖς κατοικῶν, ὁ **χωρικός** 3) ὁ εἰς τὰ τῶν ἀγροτῶν ἀφορῶν ἢ ὁ μετ' **ἀγροτῶν** συναλλαττόμενος : **ἀγροτικὴ ἀσφάλεια, ἀγροτικὴ τράπεζα.**

ἀγροτισμός (ὁ) ὁ πολυθεϊσμός, ἄλλως λεγόμ. εἰδωλολατρεία, κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνας, paganismus.

ἀγρουγκιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κράταιγος μονόγυνος τῆς οἰκογενείας τῶν **μηλοειδῶν.**

ἀγρούζα (ἡ) κ. **γρούζα** (ἡ) (1) **δημ.** ὁ ἰχθὺς δράκων ὁ θαλάσσιος, ἄλλως τρυγὼν ἢ θαλασσία, συνών. δρακόνι, δράκαινα.

ἀγρούζα (ἡ) κ. γρούζα (ἡ) (2) δημ. τὸ ἀγριόχορτον σησαμοειδὲς τὸ ὠχρόν, **βότανον ἐπουλωτικὸν** πληγῆς ἐκ κτυπήματος τοῦ ἰχθύος δράκαινα (ἀγρούζα) βλ. λ. συνών. ῥεζαντά.

ἀγροφάγος (ὁ) νεώτ. ὁ σφετεριζόμενος ἢ ὁπωσδήποτε καταλαμβάνων παρανόμως ἀγροτικὰς ἐκτάσεις τοῦ δημοσίου ἢ κοινοτικὰς ἢ μοναστηριακὰς ἢ ὀρφανικὰς κ.τ.τ., συγγ. οἰκοπεδοφάγος.

ἀγρόφιλον (τὸ) νεώτ. εἶδος λεπιδοπτέρου ἑτεροκέρου ἐντόμου τοῦ ἀθροίσματος τῶν **νυκτοβίων.**

ἀγροφυλακή (ἡ) νεώτ. θεσμὸς ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας καὶ ἰδίᾳ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς 2) **συνεκδ.** οἱ διὰ τὴν ἀγροφυλακὴν κατὰ νόμον ὑπάλληλοι συνολικῶς. 3) ἡ λειτουργία, ἡ πρᾶξις τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν καλλιεργημένων ἀγρῶν κ.τ.λ. ὑπὸ τῶν νομίμως ἐντεταλμένων : **ἡ ἀγροφυλακὴ τῆς ἐπαρχίας μας γίνεται καλῶς.**

ἀγροφύλαξ-ακος (ὁ) **νεώτ. ὁ** φύλαξ τῶν ἀγρῶν, δημ. **δραγάτης** : ΑΠ 4,243.

ἀγροφυλιάτικο (τὸ) δημ. ἡ ὑπὸ κτηματιῶν παρεχομένη πρὸς ἰδιωτικοὺς ἀγροφύλακας (δραγάτες) ἀντιμισθία.

ἄγρυκτος-ον ἐκεῖνος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἔγρυξέ τις ἢ δὲν γρύζει, ὁ περὶ οὗ οὐδ' ὑπαινιγμὸς φωνητικὸς (γρὺ) δύναται νὰ γίνῃ, ὡς ἐν τῇ παροιμιώδει φρ. : Φερεκρ.157 **ἄγρυκτα κάλεκτα** (πάσχειν).

ἀγρυξία (ἡ) ἄκρα σιωπή.

ἄγρυπνα κ. **ξάγρυπνα** δημ. ἐπίρρ. ἀγρύπνως, ἐπιμελῶς : **νὰ φυλᾷς τὸ σπίτι ἄγρυπνα.**

ἀγρυπνέω εἶμαι ἄγρυπνος, δὲν κοιμοῦμαι, ἀντίθ. **καθεύδω** : Θέογν.471 **μηδὲ τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθεύδειν** || κ. δημ. **ἀγρυπνῶ** εἰς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν : γνωμ. **χαρὰ στὸ γέρο ποὺ ἀγρυπνᾷ στὸ νιὸν ὁποὺ κοιμᾶται** || **ἀγρυπνῶ τὴν νύκτα** διέρχομαι τὴν νύκτα ἀκοίμητος 2) μτφ. προσέχω, ἐπιτηρῶ, παρακολουθῶ : Ξεν. Ἱππ.6,13 **προνοοῦντα καὶ ἀγρυπνοῦντα ἕνεκα τῶν ἀρχομένων,** ΚΔ Μᾶρκ.13,33 **βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε** 3) **πρὸς τούτοις, νεώτ.** κ. δημ. ἀργὰ κατακλίνομαι τὴν νύκτα.

ἀγρύπνημα (τὸ) δημ. ἡ ἀϋπνία || **ἡ κατὰ τὴν** νύκτα ἐγρήγορσις : μ' **ἀρρώστησε τ'** ἀγρύπνημα.

ἀγρυπνητέον μον. δεῖ τινα ἀγρυπνεῖν.

ἀγρυπνητὴρ-ῆρος (ὁ) κ. **ἀγρυπνητής** (ὁ) μτγν. ὁ ἀγρυπνῶν, **νυκτοφύλαξ.**

ἀγρυπνητής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀγρυπνῶν || ὁ παρακολουθῶν ἐκκλησιαστικὴν ἀγρυπνίαν.

ἀγρυπνητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἱκανὸς νὰ ἀγρυπνῇ, νὰ φυλάττῃ || **τὸ ἀγρυπνητικὸν τοῦ κυνὸς** (ἡ φύσις τοῦ κυνὸς πρὸς τὸ ἀγρυπνεῖν καὶ φυλάττειν).

ἀγρυπνία (ἡ) ἀποχὴ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἀϋπνία : Ἡρ.3,129 **ἀγρυπνίῃσι εἴχετο** (κατείχετο ὑπ' ἀγρυπνίας), Πλάτ.Κρίτ.43Α **οὐδ' ἂν αὐτὸς ἤθελον ἐν τοσαύτῃ τε ἀγρυπνίᾳ καὶ λύπῃ εἶναι** 2) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. παννύχιος θρησκευτικὴ ἀκολουθία : **αἱ ἀγρυπνίαι(ες) τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος.**

ἀγρυπνικός-ή-όν μσν. ὁ μένων ἄγρυπνος, ὁ ἀντέχων εἰς ἀγρυπνίας.

ἀγρυπνόκωμα (τὸ) δημ. ἀγρυπνία μετὰ κώματος, κωματώδης ὑπνηλία.

ἄγρυπνος-ον ὁ μὴ κοιμώμενος, ὁ ἀντέχων εἰς ἀγρυπνίαν : Πλάτ.Πολ.404Α (τοὺς κύνας) **ἀγρύπνους ἀνάγκη εἶναι** || μτφ.Αἰσχ.Πρ.358 **Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος** 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κοιμηθεὶς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κοιμηθῇ : **ἄγρυπνος καὶ ἄσιτος -ἄγρυπνος πέρασα ὅλη τὴ νύχτα** 3) μτφ. ἀκοίμητος, προσεκτικός : **ἄγρυπνος φρουρὸς τῆς οἰκογενείας του** 4) ἐνεργ. ὁ ἀποδιώκων τὸν ὕπνον : ΑΠ **ἄγρυπνοι μέριμναι** 5) **ἄγρυπνον** (τὸ) ἀγρυπνία : Ἱππ. Ἀερ.24.

ἀγρυπνώδης-ες ὁ προκαλῶν, ὁ ἐπιφέρων ἀγρυπνίαν : Ἱππ.Προρρ.1,10.

ἀγρύπνως ἐπίρρ. Πάπ. || καὶ νεώτ. ἰδίως μτφ.

ἀγρώσσω ἐπ. ἀντὶ **ἀγρεύω** συλλαμβάνω, θηρεύω : Ὀδ.Ε 53 **ἀγρώσσων ἰχθῦς** || **ἀγρώσσομαι** συλλαμβάνομαι : Ὀππ. Ἁλ.3,4,15.

ἀγρώστης (ὁ) ἄνθρωπος τοῦ ἀγροῦ, ἀγρότης, λατ. agrestis : Σοφ. Ἀπ.91 **ἀγρώστης ὄχλος** 2) κυνηγός : Ἀπολλ.Ρ 4,175 3) εἶδος φαλαγγία : Νικ. Θηρ.734.

ἀγρωστῖνος Ἡσ. ἄγροικος.

ἄγρωστις-εως κ. **-ιδος** (ἡ) πόα τις, βοτάνη, triticum repens, δημ. ἀγριάδα, πρβ. **γράστις** : Ὀδ. Ζ 90 **τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα,** Θεόκρ.13,42 **ἄγρ. ἐν Κιλικίᾳ,** hordeum marinum : Διοσκ.4,32 || **ἄγρ.ἐν Παρνασσῷ,** parnassia palustris:Διοσκ.4,31.

ἀγρωστοειδῆ (τὰ) κ. **ἀγρωστώδη** νεώτ. φυτικὴ οἰκογένεια περιλαμβάνουσα ἅπαντα τὰ σιτηρὰ (gramineae) καὶ τὰ σπουδαιότερα νομευτικὰ τῆς τάξεως τῶν **λεπυρανθῶν.**

ἀγρώστωρ-ορος (ὁ) μτγν. κυνηγός, **ἀγρώστης.**

ἀγρώτης (ὁ) ἀγρότης, παρὰ τὸ **ἀγρώστης** : Εὐρ. Βάκχ.564 **σύναγεν θῆρας ἀγρώτας.**

ἀγυάλιστος-η-ο κ. **ἀγυάλιγος-η-ο** δημ. ἀστίλβωτος, ἄλαμπτος, ἀλούστρωτος, συγγ. ἀκαθάριστος, ἀσκλίβωτος.

ἀγύγερτος-ον ἀναπόδοτος, ἀνεπίστροφος, ἀγύριστος παρὰ Γερ. Βλάχῳ ἀντὶ **ἀγιάγερτος**

ἀγυιά (ἡ) ὁδός, λεωφόρος : Ὀδ.Ο 441 **ξυμβλημένος ἢ ἐν ἀγυιῇ ἤ που ἐπὶ κρήνῃ,** νεώτ. **ἀνὰ τὰς ῥύμας καὶ τὰς ἀγυιάς** 2) συνεκδ. ἡ πόλις : Πινδ. Π 8,55 **Ἄβαντος εὐρυχόρους ἀγυιάς** (Ἄργος) 3) στενωπός : Φώτ.Σουΐδ. : « ἀγυιὰν τὸν στενωπὸν εἶπε Ξενοφῶν » 4) ἡ θαλασσία ὁδός, ἐπὶ μεταβάσεως διὰ θαλάσσης : Ὀδ.Λ 12 **δύσκτό τε ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί** γραμματ. ἐκ τοῦ **ἄγω,** πρβ. **ἅρπυια, ὀργυιά.**

ἀγυιαῖος-α-ον ἀρχ. ὁ τῶν ὁδῶν : ἀγυιαιοι θεοί.
ἀγυιάτης (ὁ) ὁ τῶν ἀγυιῶν. **ἀγυιεύς** βλ. λ. : Αἰσχ. Ἀγ.1081 Ἀπόλλων **ἀγυιᾶτα**· 2) θηλ. ἀγυιᾶτις ιδος γείτων, **κωμῆτις**· 3) ἀγυιάτιδες **θεραπεῖαι** (ἡ λατρεία τοῦ Ἀγυιέως Ἀπόλλωνος).
ἀγυιεύς-έως (ὁ) ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς φύλακος τῶν ὁδῶν, **καὶ** ὁ πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας βωμὸς αὐτοῦ : Εὐρ.Φοίν.631 **καὶ σὺ Φοῖβ' ἄναξ ἀγυιεῦ**, Δημ.531,7 **Ἀπόλλωνι ἀγυιεῖ**, Ἀριστφ.Σφ. 875 **ὦ δέσποτ' ἄναξ, γεῖτον ἀγιεῦ τοὐμοῦ προθύρου προπύλαιε.**
ἀγυιόπεζα Κουρῆτις (ἡ) μυστηριακόν ὄνομα τῆς πυθογορείου τριάδος : Νικόμ.π.Φωτ.143Β.
ἀγυιοπλαστέω πλάττω, οἰκοδομῶ στοιχηδόν, οἱονεὶ κατ' ἀγυιάς : Λυκόφρ.601.
ἄγυιος-ον ὁ ἄνευ γυίων, ὁ ἀσθενὴς κατὰ τὰ μέλη : Ἱππ.Γυν.1,25.
ἀγυμνασία (ἡ) ἡ μὴ ἄσκησις εἰς γυμνασίαν βλ. λ. : Ἀριστφ. Βατρ.1088 **λαμπάδα δ' οὐδεὶς οἷός τε φέρειν ὑπ' ἀγυμνασίας.**
ἀγύμναστος-ον ὁ μὴ γεγυμνασμένος, ἀνάσκητος σωματικῶς : Ξεν.ΚΠ 8,1,38 **ἀγ. ἵπποι**, Πλάτ., Ἀρατ.47 **ἀγύμναστος τῷ σώματι**· ‖ ἐν τοῖς ὅπλοις. ‖ **-περὶ τὴν ῥητορείαν** Εὐρ.Βάκχ.491 **ἀγύμναστοι λόγων** (ἄπειρος λόγων)· ὁμοίως **-εἴς τι ἢ -πρός τι**· 2) ἀνενόχλητος : Εὐρ.Ἑλ.533 **οὐδ' ἀγύμναστον πλάνοις.** Ἐπίρρ. **ἀγυμνάστως ἔχω πρὸς φύχη** : Ξεν.Ἀπ.2,1,6.
ἀγύναικος (ὁ) Φρύν.Κωμ.19.
ἀγυναίκωτος (ὁ) δημ. ὁ μὴ συζῶν μετὰ γυναικός, ἄγαμος. ‖ μτφ. ὁ μὴ ὑπακούων **εἰς** γυναῖκα.
ἄγύναιξ-αικος (ὁ) ὁ ἄνευ γυναικός, ἄνευ συζύγου : Σοφ.Ἀπ.4.
ἀγύναιος (ὁ) ΠΔ Ἰώβ.24,21.
ἀγύνης-ου (ὁ) Πολυδ.4,38.
ἄγυνος (ὁ) Ἀριστφ.Ἀπ.735.
ἀγύρευτος-η-ο δημ. ἀζήτητος· ‖ ἀναπόδοτος : φρ. **δανεικὰ κι ἀγύρευτα** (ματαίως ἀναζητούμενα)· 2) παραγκωνισθείς, παραμεληθείς : **τὸν ἄφησαν ἀγύρευτο καὶ πέθανε** συνών. ἀκοίταχτος· 3) ἀπευκταῖος : φρ. **ἀγύρευτο νά 'ναι** (τὸ γιατρικό κ.τ.λ.).
ἄγυρις-ιος (ἡ) αἰολ. συνάθροισις, **ἀγορά** : Ὀδ. Γ 31 **ἀνδρῶν ἄγυριν** (ἐντ. **ὁμήγυρις, πανήγυρις**).
ἀγύριστος-η-ο δημ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ γυρίσῃ, νὰ περιέλθῃ, ἐκτεταμένος : **ἀγύριστο ἀμπέλι, -χωράφι**· ‖ ὁ μὴ ἐπιστρεφόμενος · **δανεικὰ κι ἀγύριστα**, (ἄλλως ἀγύρευτα βλ. λ.)· ‖ ὁ μὴ ἀνεστραμμένος : **ἀγύριστο φόρεμα,-καπέλλο**· 2) ὁ ἀφ' οὗ δὲν ἐπιστρέφει τις : φρ. **ἄς πάῃ στὸν ἀγύριστο** (ποτὲ ἄς μὴ γυρίσῃ, ἄς χαθῇ)· 3) μτφ. ὁ ἐπιμένων εἰς τὰ φρονήματά του· ‖ ὁ ἰσχυρογνώμων : φρ. **ἀγύριστο κεφάλι** ποὺ δὲν γυρίζει, δὲν μεταβάλλει γνώμην, συγγ. πεισματάρης.
ἀγυρμός (ὁ) μτγν. ἄλλος τύπ. τοῦ **ἀγερμός** βλ.λ.
ἀγυρτάζω (ἀγύρτης) συλλέγω χρήματα ἐπαιτῶν, **πρβ. ἀγερμός** : ΟΤ 284 **χρήματ' ἀγυρτάζειν.**
ἀγύρται (οἱ) νεώτ. γένος κολεοπτέρων ῥοπαλοκέρων ἐντόμων **τῆς** οἰκογενείας τῶν **συλφιδῶν.**
ἀγυρτεία (ἡ) Σουΐδ. τὸ ἀγυρτεύειν, ἐπαίτησις, ἐπαιτεία· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. φευδολογία, ἀπάτη.
ἀγυρτευτής (ὁ) ἀγύρτης : Τζέτζ.Χιλ.13.
ἀγυρτεύω μτγν. εἶμαι ἀγύρτης, περιφερόμενος κατὰ τὰς ἑορτὰς ἐπαιτῶ : Στράβ.7· 2) φευδολογῶ ὑπισχνούμενος ἀνυπόστατα, μεγάλα ἢ θαυμάσια, ἐξαπατῶ τοὺς ἀφελεστέρους : Γρηγ.Νύσσ. 2,261Β **ἰατροῦ τινος τῶν ἀγυρτευόντων.**
ἀγυρτήρ-ῆρος (ὁ) ἀγύρτης : Μαν.4,218.
ἀγύρτης (ὁ) ὁ ἐνεργῶν **ἀγερμόν** βλ. λ., ὁ ἐπαιτῶν πρὸ τῆς θυσίας κέρματα, οἷον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν Κυβέλης : **Μητρὸς ἀγύρτης**, ὅθεν **μητραγύρτης** βλ.λ.· 2) ὁ ἐπαιτῶν, ὁ διὰ παντὸς τρόπου προσπαθῶν νὰ ἐπιτύχῃ χρημάτιόν τι· ‖ **ἀπατεών, φευδολόγος** : Σοφ.ΟΤ 388 **μάγον, μηχανορράφον, δόλιον ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσιν μόνον δέδορκε** (περὶ τοῦ Τειρεσίου)· ‖ νεώτ. **ὑβριστ. προσηγορία**, ἰδίᾳ ἐπιστημόνων, ἰατρῶν, φαρμακοποιῶν, χημικῶν **κτλ.** ἀμαθῶς ἢ ἀπατηλῶς μεγάλα **καὶ θαυμάσια** ὑπισχνουμένων πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀφελεστέρων· 3) βόλος τις ἐν τῇ παιδιᾷ τοῦ κύβου : **Εὐβ**.57,5.
ἀγυρτικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων **εἰς** τὸν ἀγύρτην, ὁ τοῦ ἀγύρτου, ἀπατητικός : **Πλοῦτ.** Λυκ.9 **ἀγ. μάντις**· ‖ **νεώτ. ἀγυρτικὸς τρόπος, ἀγυρτικὸν** ἐπάγγελμα. Ἐπίρρ. ἀγυρτικῶς.
ἀγύρτισσα (ἡ) δημ. τὸ θηλ. τοῦ ἀγύρτης βλ. λ.
ἄγυρτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων γύρει, κλίνει, καμφθῇ πρὸς τὴν γῆν : ἄγυρτος **κλῶνος,-ἄγυρτη κολώνα.**
ἀγυρτούς Ἡσ. συναθροιστούς.
ἀγύρτρια (ἡ) θηλ. τοῦ **ἀγύρτης** βλ. λ. : Αἰσχ.Ἀγ. 1273 ὡς **ἀγύρτρια πτωχός τε μαινὰς λιμοθνής.**
ἀγυρτώδης-ες μσν. ὁ ὅμοιος μὲ ἀγύρτην.
ἀγύτευτος-η-ο δημ. ποὺ δὲν τὸν ἐγύτεψαν, ποὺ δὲν τοῦ ἔκαμαν γυτειές : **ἄφησε τὸ ἀνεμοπύρωμα ἀγύτευτο καὶ πέθανε**· ‖ ποὺ δὲν γυτεύεται, βλ. **γυτεύω κ. γυτειά.**
ἄγυφος-ον μσν. ὁ ἄνευ γύφου : **οἶνος ἄγυφας.**
ἀγύφωτος-η-ο δημ. μὴ διαρθωθεὶς ἢ μὴ περιβληθεὶς διὰ γύφου ἢ γυφωμάτων κοσμητικῶν : **ἀγύφωτες ἄφησες τὶς ραγὲς τοῦ τοίχου καὶ φαίνονται, ταβάνι ἀγύφωτο** (ἄνευ γυφίνων κοσμημάτων).
ἀγχάζω ἀντὶ ἀναχάζομαι : Σοφ.Ἀπ.800.
ἄγχαυρος-ον ὁ ἐγγὺς τῆς πρωίας : Ἀπολλ.Ρ 4,111 ἄγχαυρος **νύξ.**
ἀγχεῖος Σουΐδ. « ὁ πλησίον ».
ἀγχέμαχος-ον (**ἄγχι+μάχεσθαι**) ὁ μαχόμενος ἐκ τοῦ πλησίον : Ἰλ.Ν 5 Μυσῶν ἀγχεμάχων· ‖ **ἀγχέμαχα ὅπλα** ὅπλα πρὸς τὴν ἐκ τοῦ συστάδην μάχην κατάλληλα, οἷον μάχαιρα, ξίφος κττ.
ἀγχέπαλος-ον μσν. ὁ παλαίων ἐκ τοῦ πλησίον.
ἀγχήρης-ες ὁ ἐγγὺς εὑρισκόμενος ἢ κείμενος, ὁ γειτνιάζων : Σοφ.Ἀπ.7.
ἄγχι ἐγγύς, πλησίον : Ἰλ.Ι 43 **νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης ἑστᾶσι**, Ὀδ.Γ 449 Θρασυμήδης **ἤλασεν ἄγχι στάς**, Αἰσχ.Πέρσ.467 **ἄγχι πελαγίας ἁλός**· 2) Ὀδ.Τ 301 **ὁ μὲν ἐλεύσεται ἤδη** ἄγχι μάλα (ταχέως). Συγκρ. **ἄγχιον κ. ἄσσον** βλ. λ., ὑπερθ. **ἄγχιστα**, βλ. **ἄγχιστας.**
ἀγχίαλος-ον κ. **-η-ον** ὁ ἄγχι ἁλός, ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν, παραθαλάσσιος : Ἰλ.Β 640 **Χαλκίδα ἀγχίαλον**, Εὐρ.ΙΑ 169 **ἀγχιάλων ὑδάτων τᾶς κλεινᾶς Ἀρεθούσας**· ‖ ἐπὶ τῶν νήσων ἀντὶ **ἀμφίαλος** : Ὁμ.Ὑμν.Ἀπόλλ.32 ἀγχιάλη Πεπάρηθος.
ἀγχιβαθής-ές ἐπὶ τῆς θαλάσσης « ἡ ἀγχοῦ τῆς γῆς βαθεῖα » : Ὀδ.Ε 413 ἀγχιβαθὴς θάλασσα **καὶ οὔ πως ἔστι πόδεσσιν στήμεναι**· 2) βαθύς, ὑφηλός : Ἀριστλ.ΖΙ 5,16,8 **ἀγχιβαθεῖς ἀκταί**, Στράβ. 222 **ἀγχ. λιμήν.**
ἀγχιβατεῖν Ἡσ. « ἐγγὺς βεβηκέναι »
ἀγχιβάτης Ἡσ. « ὁ πλησίον βαίνων ».
ἀγχιβλώς Ἡσ. ΕΜ « ἄρτι παρών ».
ἀγχίγαμος-ον μτγν. ὁ ἐγγὺς τοῦ γάμου ὤν.
ἀγχιγείτων-ον-ονος ὁ ἐγγὺς γείτων : Αἰσχ.Πέρσ. 886 **Τῆνος τε συνάπτουσ' Ἄνδρος ἀγχιγείτων.**
ἀγχίγυος-ον ὁ ἄγχι **τῶν γυῶν** (βλ. **γύης**) τῆς χώρας, πλησιόχωρος : Ἀπολλ.Ρ 1,1222· **2)** ὁ παρὰ τὴν ξηράν : Νόνν.3,44.
ἀγχιθάλασσος-ον παραθαλάσσιος : Πολυδ.9,17.
ἀγχιθανής-ές μτγν. ὁ ἐγγὺς τοῦ θανάτου, ἑτοιμοθάνατος.
ἀγχίθεος-ον ἰσόθεος. εὐδαίμων, ἰσχυρὸς ὡς ὁ θεός · Ὀδ.Ε 35 **ἀγχίθεοι Φαίηκες.**
ἀγχίθρονος-ον μτγν. ὁ πλησίον **ἔχων τὸν θρόνον**, ὁ καθήμενος πλησίον.

ἀγχιθυρέω μσν. παρὰ τὴν θύραν, πρόχειρος.
ἀγχίθυρος-ον ὁ παρά τὴν θύραν εὑρισκόμενος : Ἐπιγρ. **ἀγχίθυρον ἄγαλμα**· 2) ὁ ἐγγὺς εὑρισκόμενος : Θεόκρ.2,71 **ἀγχίθυρος ναίοισα.**
ἀγχικέλευθος-ον ὁ παρὰ τὴν ὁδόν : Νόνν.Δ 40.
ἀγχίκρημνος-ον· ἀγχιβαθὴς βλ. λ. : Πίνδ.'Απ.82 ἀγχίκρημνος Αἴγυπτας.
ἀγχιλά 'Ησ. « ἁλμυρά, θαλάσσια, ἄβρωτα ».
ἀγχιλεχής-ές ὁ πλησίον τοῦ λέχους, τῆς κλίνης διατελῶν : 'Αντίμ.66.
ἀγχίλωψ-ωπος (ὁ) μτγν. ἀπόστημα πρὸς τὸν κανθὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ : Γαλ.19,438.
ἀγχιμαθής-ές μσν. ὁ ἐγγὺς τοῦ μαθεῖν, ὁ πλησιάζων νὰ μάθῃ.
ἀγχιμαχητής (ὁ) ὁ ἐκ τοῦ πλησίον μαχόμενος, ἀγχέμαχος : 'Ιλ.Β 604 **ἀνέρες ἀγχιμαχηταί.**
ἀγχίμαχος-ον μτγν. ἀγχέμαχος βλ. λ.
ἀγχιμολέω ἔρχομαι πλησίον : Νόνν.Δ 25.
ἀγχίμολος-ον ὁ ἐγγὺς ἐρχόμενος· ‖ τὸ οὐδ ἀγχίμολαν ὡς ἐπίρρ.-πλησίον, ἐγγύς : 'Ιλ.Δ 529 **ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε,** 'Ησίοδ.Α 325, **ἐξ ἀγχιμόλοιο ἐφράσατο.**
ἄγχιμος-αν ὁ πλησίον : Εὐρ.'Απ.867 **ἄγχιμος γυνή.**
ἀγχινεφής-ές ὁ πλησίον τῶν νεφῶν : ΑΠ **ἀγχινεφὴς σκόπελος.**
ἀγχίνοια (ἡ) ταχύνοια, ἑτοιμότης πνεύματος, κατὰ Διογ.Λ 7,93 ἕξις εὑρετικὴ τοῦ καθήκοντος ἐκ τοῦ παραχρῆμα· συνεκφέρεται μετὰ τοῦ **εὐβουλία, εὐμάθεια** : Πλάτ.Χαρμ.160Α· 2) μσν. τιμητικὴ προσαγόρευσις **τῇ σῇ ἀγχινοίᾳ.**
ἀγχίνοος (-ους)-οον (-ουν) ταχέως νοῶν, ὁ ἔχων ἑτοιμότητα πνεύματος, ἀντιλήψεως, ὁ εὑρετικὸς τοῦ ἑκάστοτε ἀναγκαίου· συνεκφέρεται μετὰ τοῦ **ἐχέφρων, εὐμαθής, μνήμων,** ὀξύς : 'Οδ.Ν 332 ἐπητής **ἐσσι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφρων**· παραθ. ἀγχινούστερος, **ἀγχινούστατος.** Ἐπίρρ. **ἀγχίνως -ούστατα**· ‖ νεώτ. ἀγχίνους μνήμη ἡ μηχανικὴ ἐξ ὁμοιότητος **ἐξωτερικῆς** ἀνάπλασις παραστάσεων.
ἀγχίνωψ-ωπος (ὁ) μτγν. εἶδος καλαμοειδοῦς φυτοῦ.
ἀγχίπλοος-οον συνηρ. ἀγχίπλους-ουν ὁ εὐκόλως διαπλεόμενος : Εὐρ.ΙΤ 1325 **οὐ γὰρ ἀγχίπλουν πόρον φεύγουσιν.**
ἀγχίπολις (ὁ, ἡ) κ. **ἀγχίπτολις** ὁ πλησίον τῆς πόλεως, ἀντίθ. **ἀπόπτολις** : Αἰσχ.'Επτ.501 **Παλλάς ἥδ' ἀγχίπταλις,** Σοφ.'Αντ.970 ἀγχίπτολις "Αρης.
ἀγχίπορος-ον μτγν. ὁ ἐρχόμενος πλησίον, ὁ παρακολουθῶν : ΑΠ **ἀγχίποροι κόλακες**· 2) ἐγγὺς κειμένος, γειτονικός : ἀγχίπορον **ἄστυ.**
ἀγχίπους-οδος-ουν ὁ πλησίον ἔχων τὸν πόδα, ὁ πλησίον εὑρισκόμενος : Λυκόφρ 318.
ἀγχίπτολις (ὁ, ἡ) ποιητ. ἀντὶ τοῦ ἀγχίπολις βλ. λ.
ἀγχίρροος (-ους)-οον ὁ ἄγχι ρέων : 'Απόλλ.Ρ 2,367.
ἀγχίσαυρος (ὁ) νεώτ. βιολ. ἓν τῶν μικροτέρων γενῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **δεινοσαύρων,** ἀνῆκον εἰς **τὰ θηρόποδα** καὶ οὗ ἀπολιθώματα εὑρέθησαν ἐν βορείᾳ 'Αμερικῇ.
ἀγχίσπορος-ον συγγενής : Πλάτ.Πολ.391Ε **οἱ θεῶν ἀγχίσποροι Ζηνὸς ἐγγύς.**
ἀγχιστεία (ἡ) ἡ ἐγγυτάτη συγγένεια, ἡ ἐκ τοῦ γένους, **ἐξ** αἵματος : 'Αριστλ.Ρ 1385Α 3 **ἀγχ. ὑπάρχει τινὶ πρός τινα**· ‖ τὸ ἐκ τῆς συγγενείας δικαίωμα κληρονομίας : 'Ισαῖ.65,26 **προτέροις τοῖς ἄρρεσι τῶν θηλειῶν τὴν ἀγχιστείαν πεποίηκε,** αὐτ.61,6 **νόθῳ μηδὲ νόθῃ ἀγχιστείαν εἶναι**· 2) νεώτ. ἡ ἐκ τοῦ γάμου συγγένεια, παρ' ἀρχ. **κηδεστία,** λατ. **affinitas,** κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν ἐξ αἵματος (**cognatio**) : **συγγενεῖς ἐξ ἀγχιστείας.**
ἀγχιστεύς-έως (ὁ) ὁ πλησιέστατος συγγενὴς ὁ καὶ κληρονόμος, βλ. **ἀγχιστεία** : 'Ηρ.5,80 **ἐπικαλεόμενοι κατὰ τὸ χρηστήριόν σφι βοηθεῖν, ὡς ἐόντων ἀγχιστέων.**
ἀγχιστεύω εὑρίσκομαι ἄγχιστα, πλησιέστατα : Εὐρ.Τρῳ.224 **γῆ ἀγχιστεύουσα πόντῳ**· 2) εἶμαι πλησιέστατος συγγενής τινος καὶ ὡς ἐκ τούτου κληρονόμος αὐτοῦ : 'Ισαῖ.11,11 **ἐμοὶ ἀγχιστεύειν** 3) μτβ. παρὰ ΠΔ **ἀγχιστεύω κληρονομίαν** (λαμβάνω κληρ.), ὁμοίως **ἀγχ. τινά** (τὴν κληρονόμον κόρην)· 4) παθ.ΠΔ Ἔσδρ.2,262 **ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας** (ἀπεώσθησαν, ἀπεκλείσθησαν).
ἀγχιστήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἄγχι φέρων, ὁ πλησιάζων : Σοφ.Τρ.256 **τὸν ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους** (δ.γ. **τὸν οἱ κτιστῆρα**).
ἀγχιστικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς ἀγχιστείας, ὁ ἀνήκων εἰς ἀγχιστείαν, συγγενικός.
ἀγχιστῖνος-η-ον πυκνός, ὁμαδόν, κατὰ σωρούς : 'Ιλ.Ρ 3,61 **τοὶ δὲ ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον νεκροί.**
ἄγχιστος-ον ὑπερθ. τοῦ **ἄγχι** ἐγγύτατος, πλησιέστατος : Αἰσχ.'Αγ.256 **τόδε ἄγχιστον ἕρκος**· ‖ ἐπὶ συγγενείας : Εὐρ.Τρῳ.48 **γένει ἄγχιστος** πατρός· 2) τὸ οὐδ. **ἄγχιστον κ. ἄγχιστα** ὡς ἐπίρρ. πλεῖστον, μέγιστον : 'Ιλ.Β 58 **μάλιστα Νέστορι εἶδος ἄγχιστα ἐῴκειν,** 'Οδ.Ν 80 **ὕπνος θανάτῳ ἄγχιστα ἐοικώς**· ‖ ἐπὶ τόπου, πλησιέστατα : 'Ηρ.9,81 **ἄγχιστα τοῦ βωμοῦ**· ‖ ἐπὶ συγγενείας, **οἱ ἄγχιστα,** οἱ πλησιέστατοι, λατ. **proximi** : 'Ηρ.5 79 **ἐκέλευε τῶν ἄγχιστα δέεσθαι,** μτγν. **οἱ ἄγχιστα γένους**· ‖ ἐπὶ χρόνου, πρὸ ὀλίγου, ἀρτίως : 'Ηρ.2,143 **τοῦ ἄγχιστα ἀποθανόντος.**
ἀγχίστροφος-ον ὁ ταχέως στρεφόμενος : Θέογν. 1261 **ἰκτίνου ἀγχιστρόφου ἦθος**· 2) μτφ. ὁ ταχέως μεταβαλλόμενος, ἄστατος, εὐμετάβολος : Διον. 'Αλ.6,19 **ἀγχίστροφος τύχη**· ‖ νεώτ. **χαρακτὴρ ἀγχίστροφος**· ‖ 'Ηρ.7,13 **ἀγχίστροφα βουλεύομαι** ταχέως μεταβάλλω γνώμην· ‖ Θουκ.2,53 **ἀγχίστροφος μεταβολή**· 3) ἐπὶ ρητόρων, ὁ εἰσάγων ἐννοίας ἢ διανοήματα αἰφνιδίως, ἀπροσδοκήτως· 4) **ἀγχίστροφον** (τὸ) ὡς οὐσ. ἡ ταχύτης τῆς μεταβάσεως ἀπὸ διανοήματος εἰς διανόημα.
ἀγχιστρόφως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀγχίστροφον βλ. λ.
ἀγχιτέλεστος-ον ὁ πλησίον τοῦ τέλους : Νόνν. Εὐαγγ.'Ιω.16,25 **ἀγχιτέλεστος χρόνος.**
ἀγχιτελής-ές ἀγχιτέλεστος βλ.λ. : Νόνν.Δ 40 **ἀγχιτελὴς σελήνη.**
ἀγχιτέρμων-ον ὁ ἄγχι τοῦ τέρματος, ὁ παρὰ τὸ τέρμα, γείτων : Σοφ.'Απ.384.
ἀγχίτοκος-ον ὁ ἄγχι τοῦ τόκου : Πίνδ.'Απ.58 **ἀγχίτοκοι ὠδῖνες** (οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ)· 2) μτγν. ἐπὶ γυναικός, ἐπίτοκος, ἑτοιμόγεννη : ΑΠ 7,462.
ἀγχιφανής-ές μτγν. ὁ πλησίον **φαινόμενος.**
ἀγχίφρων-ον μτγν. ἀγχίνους.
ἀγχίφυτος-ον μτγν. ὁ πλησίον **φυτευμένος.**
ἀγχίων-ον ΕΜ συγκρ. τοῦ **ἄγχι.**
ἀγχόθεν ἐπίρρ. ἐκ τοῦ πλησίον, ἀντίθ. **πόρρωθεν,** πρβ. **ἀγχοῦ** : 'Ηρ.4,31 **ἀγχόθεν χιόνα ἁδρὴν πίπτουσαν εἶδε.**
ἀγχόθι ἐπίρρ. πλησίον, **ἀγχοῦ** : 'Ιλ.Ξ 412 **ἀγχόθι δειρῆς.**
ἀγχομένης (ὁ) νεώτ. εἶδος κανθάρου ζῶντος ὑπὸ λίθους ἢ ἐντὸς σεσηπότος ξύλου.
ἀγχονάω μτγν. δι' ἀγχόνης θανατῶ, ἀπαγχονίζω.
ἀγχόνη (ἡ) τὸ σχοινίον δι' οὗ γίνεται ἀπαγχόνισις, ὁ βρόχος, κοιν. **θηλειά** : Πλούτ.Βροῦτ.31 **κρέμασθαι ἐξ ἀγχόνης**· ‖ νεώτ. τὸ ἰκρίωμα, ἐκ τοῦ ὁποίου κρεμᾶται ὁ ἀπαγχονιζόμενος, συνών. κρεμάλα : **στήνω ἀγχόνην**· 2) ὁ διὰ τῆς ἀγχόνης θάνατος, τὸ κρέμασμα : Αἰσχ.Εὐμ.746 **ἔργανα κρείσσον' ἀγχόνης** (ἄξια μείζονας τιμωρίας ἢ δι' ἀγχόνης θανάτου).
ἀγχονίζω μσν. ἀπαγχονίζω, κρεμῶ.
ἀγχονιμαῖος-α-ον μσν. ὁ διὰ τῆς ἀγχόνης **ἀγχονιμαίῳ μόρῳ ἀποθνῄσκουσι.**
ἀγχόνιος-α-ον ὁ τῆς ἀγχόνης : Εὐρ.'Ελ.686 **ἀγχόνιος βρόχος.**
ἀγχονιστής (ὁ) μσν. **ἀπαγχονιστής, δήμιος.**

ἄγχος (τό) νεώτ. ἰστρ ἀγωνία, ἐναγώνιος προσδοκία ὡς ἐκδήλωσις φυχοπαθείας.

ἀγχόσε ἐπίρρ. μτγν. πλησίον, πρβ. ἀγχοῦ.

ἀγχοτάτω ἀρχ. ἐπίρρ. ὑπερθ. τοῦ **ἀγχοῦ** ἐγγύτατα, πλησιέστατα, ἔγγιστα· ‖ **οἱ ἀγχοτάτω προσήκοντες** οἱ πλησ.έστατοι συγγενεῖς.

ἀγχότερος-α-ον συγκρ. τοῦ **ἀγχοῦ** ἐγγύτερος.

ἀγχοῦ ἐγγύς, πλησίον, **ἄγχι**, λατ. **prope** : Ἰλ.Β 172 ἀγχοῦ **δ'** ἱσταμένη.

ἄγχουρος Ἡσ. « ὄρθρος », πρβ. ἄγχαυρος.

ἄγχουσα φυτὸν φαρμ. ὡς παρὰ Θεοφρ. καὶ Διοσκ., Ἡσ. « ῥίζα ᾗ φυκιοῦνται γύναια »· ‖ νεώτ. γένος φυτῶν ποωδῶν καρυοφόρων τῆς οἰκογενείας τῶν **βοραγινιδῶν** (**horagineae**), ὧν δύο εἰδικῶς ὀνομαζόμενα παρ' ἀρχαίοις, τὸ βούγλωσσον καὶ ἄγχουσα ἡ βαφική, ἧς αἱ ῥίζαι παρέχουσι ἐρυθρᾶν χρωστικὴν οὐσίαν· συνών. δημ. βοϊδόγλωσσα.

ἀγχουσιάζυμαι Ἡσ. καλλωπίζαμαι δι' ἀγχούσης, φιμυθιοῦμαι.

ἀγχουσίνη (ἡ) νεώτ. βλ. **ἀλκαννίνη**.

ἀγχράνασθαι Ἡσ.«περιλείχασθαι ἢ λούσασθαι».

ἄγχω σφίγγω τὸν λαιμόν, φανεύω ἄγχων : Ἰλ.Γ 371 **ἄγχε δέ μιν ὑπὸ δειρήν,** Ἀριστφ.Ὄρν.1352 **ἄγχειν ἐπιθυμῶ τὸν πατέρα καὶ πάντ' ἔχειν**· ‖ παθ. ἀπαγχονίζομαι· 2) ἐμφράττω τὸ στόμα, προκαλῶ πνιγμονήν : Δημ.19,208 **ἄγχει, σιωπᾶν ποιεῖ**· 3) μτφ. κάμνω τινὰ νὰ στενοχωρηθῇ, πιέζω, καταπιέζω· ‖ παθ. ἄγχομαι, στενοχωροῦμαι.

ἀγχώμαλος-ον σχεδὸν ἴσος, ἰσόρροπος, ἀμφίρροπος : Θουκ.3,49 **ἐγένοντο ἐν τῇ χειροτονίᾳ ἀγχώμαλα, ἀγχώμαλος μάχη, νίκη,** Θουκ.7.71 **ἀγχώμαλα ἐναυμάχαυν.** Ἐπίρρ. **ἀγχωμάλως.**

ἀγχωμαλέω μσν. ἀγχωμάλως ἀγωνίζομαι.

ἄγχων-οντος (ὁ) Ἡσ. « ἄγχων, πνίγων, δήμιος ».

ἄγω ἀόρ. ἤγαγον-ἠγαγόμην, παρκ. ἦχα-ἦγμαι, μτγν. παρακ. **ἀγήοχα** ὁδηγῶ, διευθύνω, προσάγω, συνήθως ἐπὶ ἐμψύχων κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ **φέρω** : Ἰλ.Ψ 512 **δῶκε δ' ἄγειν ἑτάροισι γυναῖκα καὶ τρίποδα φέρειν,** ἔνθα τὸ μὲν **γυναῖκα** ἀναφέρεται εἰς τὸ **ἄγειν,** τὸ δὲ **τρίποδα** εἰς τὸ **φέρειν,** Ὀδ.Δ 622 **αἱ δ' ἦγαν μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον,** Ὀδ.Γ 439 **βοῦν δ' ἀγέτην κεραῶν**· ‖ ἀμτβ. πορεύομαι, μεταβαίνω : Ξεν.Ἀν.4,8,12 **ταύτῃ ἄξει ὁ λόγας,** Θουκ.5,54,3 **ἐξελθόντες τετράδι φθίνοντος καὶ ἄγοντες τὴν ἡμέραν ταύτην πάντα τὸν χρόνον, ἐσέβαλλον,** Ξεν.Ἑλλ.4,4,13 τὸ **στράτευμα ἦγε τὴν ἐπὶ Μέγαρα**· ‖ ἡ ὑποτ. **ἄγωμεν** ἂς ὑπάγωμεν· (ἡ ἀμετάβατος χρῆσις προῆλθεν ἐκ τῆς μεταβατικῆς κατὰ παράλειψιν τοῦ ἀντικειμένου, οἷον **ἄγειν τὸ στράτευμα ἐπὶ τοὺς πολεμίους καὶ ἄγειν ἐπὶ ταὺς πολεμίους**· 2) ἀπάγω, ἀποκομίζω, οἷον αἰχμαλώτους, λείαν κ.τ.τ. : Ἰλ.Α 367 **τὴν δὲ διεπράθαμεν καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα,** Ἡρ. 6,30 **ὡς ἐζωγρήθη ἄχθη ἀγόμενος παρὰ βασιλέα Δαρεῖον**· ‖ φρ. **ἄγω καὶ φέρω** ἢ **φέρω καὶ ἄγω** λεηλατῶ καθολοκληρίαν, διαρπάζω : Ἡρ.1,88 **φέρουσί τε καὶ ἄγαυσι τὰ σά,** Ξεν.Ἑλλ.3,22 **φέρων καὶ ἄγων τὴν Βιθυνίδα**· ‖ μτφ. χρησιμοπαιῶ κατὰ βούλησιν. αὐθαιρέτως, Ἡρ.3,39 **ἔφερε δὲ καὶ ἦγε πάντας**· ‖ κ. νεώτ. **ἄγει καὶ φέρει ταὺς φίλαυς του** τοὺς κάμνει ὅπως θέλει· 3) προσλαμβάνω κσ' ὁδηγῶ : Ὀδ.Θ 62 **κῆρυξ ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν,** Εὐρ.ΙΑ 666 **ἄγειν σύμπλουν ἐμέ,** Ξεν.Κυρ. 5,4,38 **βούλομαι τὴν μητέρα ἄγειν μετ' ἐμαυτοῦ,** Ξεν.Ἀπομν.2,1,23 **τὴν ἡδίστην τε (ὁδὸν) καὶ ῥᾴστην ἄξω σε**· 4) μτφ. καθοδηγῶ, κατευθύνω : Θουκ. 2,65,8 **κατεῖχε τὸ πλῆθος ἐλευθέρως καὶ οὐκ ἤγετο μᾶλλον ὑπ' αὐτοῦ ἢ αὐτὸς ἦγε**· ‖ μτφ.Πλάτ. Φαίδ.68Α **ὑπὸ ταύτης ἀγόμεναι τῆς ἐλπίδας**· ‖ **ἡ ὁδὸς ἄγει εἰς τὰς Θήβας, ὁδὸς ἄγουσα διὰ τῆς πόλεως-διὰ τῶν ἀγρῶν**· 5) περιφρ. **γυναῖκα ἄγομαι** νυμφεύομαι· ‖ **ἄγω εἰρήνην,-σπονδάς,-σχολήν, ἑορτήν**· ‖ Ἡρ.8,26 **ἄγω Ὀλύμπια** τελῶ τοὺς Ὀλυμπιοκοὺς ἀγῶνας· ‖ **ἄγω περὶ πλείστου,-ἐν τιμῇ,** ἐφ' ἧς ἐννοίας τὸ **περὶ πλείστου** ποιοῦμαι ἢ ἡγοῦμαι, βλ. Κόντον Ἀθην.6,185-246· ‖ **νεώτ. ἄγω τὸ δέκατον ἔτος** διατρέχω τὸ δέκατον ἔτος, **ἄγει τὸ τρίτον ἔτος** τῶν σπουδῶν του κ.τ.τ.· 6) μσν. κ. δημ. εἰς τοὺς τύπους ἄγε (ἢ ἄγι), ἄγωμε (ἢ **ἀγωμέτε**), ἄγετε (ἀγιᾶτε) μτβ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὁδηγεῖν κ. φέρειν : δ.τραγ. **ἔλα ὕπνε κι ἔπαρέ το κι ἄγε το** στ' ἀγᾶ τ' ἀμπέλι—καὶ **χαιρετίσματα πολλὰ ἄγι στὴ Ρήγαινά μου**· ‖ μτβ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ πορεύεσθαι : **ἄγι ὦ Ἀρετούσα μου, τὸ σπίτι μας τὸ ξέρεις**—**ἀγωμέτε στὸ πανηγύρι,** φρ. **ἄγε καλειά σου** (πήγαινε στὴ δουλειά σου) πρβ. Χατζιδ. ΜΝΕ 1,198· ‖ κ. ὡς μόρια παρακελευσματικά : **ἄγι νὰ πᾶς—ἄγωμε σύ, κι ἐγὼ ἔρχαμαι—ἀγιᾶτε τώρα ξεκινήσετε,** πρβ. **ἄμε, ἄι, ἄιντε.**

ἀγωγαῖος-α-ον μτγν. ὁ δι' οὗ ἄγει τις, οἷον τὸ περιλαίμιον κυνὸς ἢ ὁ ἱμάς.

ἀγωγεῖον (τό) μτγν. οἰκία μαστροποῦ, προαγωγεῖον, πορνεῖον, μπαρντέλο.

ἀγωγεύς-έως (ὁ) ὁ ἕλκων, ὁ σύρων· 2) τὸ δι' οὗ ἄγει τις ἢ ἕλκει ἢ σύρει, οἷον ἱμάς, λωρίον κττ.· 3) ὁ ἐνάγων, ὁ κατήγορος Σουΐδ.

ἀγωγή (ἡ) τὸ ἄγειν, μετακόμισις, μεταφορά : Ἡρ. 6,85 **ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Αἰγινῆται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς,** Πλάτ.Πολ.370Ε **πρὸς τὰς ἀγωγὰς χρεῖσθαι ὑπαζυγίοις,** Θουκ.4,29 **τὴν ἀγωγὴν διὰ τάχους ἐποιεῖτο**· ‖ ἡ ὁδήγησις : Θουκ.5,85 **ὑμῶν ἡ εἰς τοὺς λόγους ἀγωγή**· 2) Ἐπιγρ. **ἀγωγαὶ ὕδατος** τὰ ὑδραγωγεῖα· 3) παίδευσις, ἀνατροφή : Πλάτ.Νόμ.659D **παιδεία μὲν ἔσθ' ἡ παίδων ὁλκή τε καὶ ἀγωγὴ πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου λόγον ὀρθὸν εἰρημένον,** Ἀριστλ.ΗΝικ.10,9,8 **ἀγωγῆς ὀρθῆς τυχὼν πρὸς ἀρετήν**· 4) καθόλου, τρόπος ἢ σύστημα καθ' ὃ ἐπιδιώκεται ἢ ἐπιτυγχάνεταί τι : **θεραπευτικὴ ἀγωγή** ἡ ἐπιβαλλομένη ἑκάστοτε δίαιτα εἰς νοσοῦντα ἢ ἀναρρωννύοντα· ‖ **μουσικὴ ἢ ῥυθμικὴ ἀγωγή** ὁ τηρούμενος χρόνος ἐν τῇ ἐκτελέσει μουσικοῦ τεμαχίου· 5) τρόπος, μέθοδος καθ' ἣν γίνεται νόμος τις : Ἀριστλ.Ρητ.1,115,10· ‖ ὕφος· 6) μτγν. κ. νεώτ. νομικ. οὐσιαστικῶς, ἡ ἐξουσία τοῦ ὑπὲρ αὖ τὸ δικαίωμα ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀρωγὴν τοῦ δικαστηρίου, τυπικῶς, ἡ δικονομικὴ πρᾶξις δι' ἧς ἐπιδιώκεται ἡ ἐπικράτησις τοῦ προσβληθέντος δικαιώματος· ‖ **ποινικὴ ἀγωγή** ἢ ἄλλως **δημοσία** ἡ εἰς τὴν δικαστ. ἐξουσίαν προσφυγὴ ἐναντίον ποινικοῦ ἀδικήματος, καταγγελία, μήνυσις· 7) παιδαγωγικῶς, ἡ ἑκουσία καὶ συνειδητὴ ἐπίδρασις τῶν ἐνηλίκων ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀνηλίκων : Πλουτ. **περὶ παίδων ἀγωγῆς.**

ἀγώγι (τὸ) κ. **ἀγῶι** (τὸ) δημ. ἀγώγιαν.

ἀγωγιάζω δημ. παρέχω ἢ λαμβάνω ἐπὶ ἀγωγίῳ ὑποζύγιον ἢ τροχοφόρον : **ἀγωγιάζω τὸ ἄλογό μου, τὸ κάρρο μου.**

ἀγωγιάτης (ὁ) δημ. ὁ παρέχων τὸ ὑποζύγιόν του πρὸς μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων, ἰδίᾳ ὁ ὡς ἐπάγγελμα ἀσκῶν τοῦτο : **ἀγόρασε μουλάρι κι ἔγινε ἀγωγιάτης.**

ἀγωγιάτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀγωγιάτην· ‖ πληθ. ταῦ αὐδ. **τὰ ἀγωγιάτικα** ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἀγωγιάτου, τὸ ἀγώγιον.

ἀγωγικὰ χρήματα Βασιλικ.56,10.5 **τῶν λεγομένων ἀγωγικῶν, ἤτοι παραπομπικῶν.**

ἀγωγιμόμετρον (τό) νεώτ. ὄργανον μετρήσεως τῆς ἀγωγιμότητος τῶν ἠλεκτραγωγῶν.

ἀγώγιμος-ον ὁ δυνάμενος νὰ ἀχθῇ, νὰ μετακαμισθῇ· ‖ Ξεν.Ἀν.5,1,16 **τὰ μὲν ἀγώγιμα, ἐξαιρούμενα φύλακας καθίστασαν** (τὰ ἐμπορεύματα)· 2) ἐπὶ ἀνθρώπου, Πλουτ.Σολ.13 **χρέα λαμβάνοντες ἐπὶ τῆς σώμασιν ἀγώγιμοι ἦσαν** ἠδύναντο νὰ ἀχθῶσιν εἰς δουλείαν ὑπὸ τῶν δανειστῶν· 3) ἐπὶ πρα-

γμάτων, τὸ ὑποκείμενον εἰς κατάσχεσιν· 4) νομ. **ἀγώγιμος ἐνοχὴ** ἡ προστατευομένη δι' ἀγωγῆς, ἤτοι ἡ δυναμένη νὰ ἐπιδιωχθῇ δι' ἐπικλήσεως τοῦ δικαστηρίου, πρβ. **ἀγωγὴ** 7).

ἀγωγιμότης (ἡ) ἡ ἰδιότης τοῦ ἀγωγίμου, ἡ μεταβιβαστικότης : **ἀγωγιμότης ἠλεκτρική, -θερμική.**

ἀγώγιον (τὸ) ἀρχ. τὸ ἀγόμενον φορτίον, **φορτίον ἁμάξης**· ‖ **νεώτ.** καθόλου, φορτίον κομιζόμενον ἐπὶ ἀμοιβῇ τοῦ μεταφέροντος, δημ. ἀγώγι κ. **ἀγῶι : δὲ βρῆκα ἀγώγι—ἔχω ἀγώγι γιὰ τὸ χωριό·** 2) συνεκδ. ἡ ἀμοιβή, ὁ μισθὸς διὰ τὸ μεταφερόμενον φορτίον ἢ πρόσωπον, ἄλλως **ἀγωγιάτικα** (τά) : **πλήρωσα ἑκατὸ δραχμὲς ἀγώγι.**

ἀγωγός-όν ὁ ἄγων, ὁ ὁδηγῶν, ὁδηγός· 2) ὁ προκαλῶν τι : Εὐρ.Τρῳ.1131 **δακρύων ἀγωγός**· 3) ἐπαγωγός, ἑλκυστικός· ‖ **ἀγωγόν** (τὸ) τὸ ἐπαγωγόν· 4) νεώτ. τὸ δι' οὗ ἄγεταί τι, μετάγεται, ὁδηγεῖται, φέρεται : **καλός, κακὸς ἀγωγὸς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, τῆς θερμότητος**· ‖ σωλήν, ὀχετός, αὖλαξ.

ἀγών-ῶνος (ὁ) συνάθροισις καὶ μάλιστα ἡ πρὸς θεωρίαν ἀγώνων : Ἰλ.Ψ 258 **ἵζανεν εὐρὺν ἀγῶνα, Ω 1 λῦτο δ' ἀγών**· 2) ὁ τόπος ἔνθα ἠγωνίζοντο : Ἰλ.Ψ 685 **βήτην ἐς μέσον ἀγῶνα**, Ὀδ.Θ 260 **λείηναν δὲ χορόν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα**, πρβ. **ἀγορά**, δι' οὗ δηλοῦται ἡ συνάθροισις καὶ ὁ τόπος τῆς συναθροίσεως· ‖ **ὁ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγών, ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀγὼν** οἱ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγῶνες· 3) ἡ ἅμιλλα περὶ βραβείου : **ἀγὼν ἱππικός,-γυμνικός, -μουσικός, στεφανίτης ἢ στεφανηφόρος ἀγών**, οὗ τὸ ἔπαθλον ἦτο στέφανος· ‖ νεώτ. διαγωνισμός : **ποιητικός-, δραματικός-, φιλολογικὸς ἀγών**· 4) καθόλου, πᾶσα σπουδαία ἢ ἐπικίνδυνος προσπάθεια : Σοφ.Τρ.159 **πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιὼν** (ὁ Ἡρακλῆς), Ἡρ. 7,11 **οὐκ ἐξαναχωρέειν δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ ποιέειν ἢ παθεῖν προκέεται ἀγών**· 5) δίκη, ἀγὼν δικαστικός : Πλάτ.Ἀπολ.24C **εἰς ἀγῶνας καθιστάναι ἀνθρώπους**· ‖ **διεξάγω ἀγῶνα** ἀγωνίζομαι, ταλαιπωροῦμαι, **ἀγὼν περὶ ὑπάρξεως,-περὶ τῶν ὅλων**· ‖ **ἀγὼν τάξεων** διαμάχη μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν τάξεων· ‖ πόλεμος, μάχαι : **οἱ πεσόντες κατὰ τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνας- οἱ ἐθνικοὶ ἡμῶν ἀγῶνες**· ‖ κατ' ἐξοχὴν **ὁ Ἀγὼν** ἡ ἑλληνικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1821 : **ἐφονεύθη κατὰ τὸν Ἀγῶνα**· 6) μτγν. ταλαιπωρία, ψυχικὴ στενοχωρία, ἐπιθανάτιος ἀγωνία : ἐκκλ. **οἷον ἀγῶνα ἔχει ἡ ψυχὴ χωριζομένη ἐκ τοῦ σώματος.**

ἀγωνάριον (τὸ) εἶδος διαγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν ἐν τῇ σχολῇ μαθητῶν : Ἐπιγρ. **ἀγωνάριον ἡβώντων κ. ἀνήβων** βλ. Herw. Suppl. ἐν λ.

ἀγωνάρχης (ὁ) ἀγωνοθέτης· 2) **ἀγώναρχος** (ὁ) ἐν Βοιωτίᾳ ὁ ἀγορανόμος : Ἐπιγρ.

ἀγῶνας (ὁ) δημ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀρχ. ἀγὼν 3 κ. 4 βλ. λ.· 2) μόχθος, μεγάλη προσπάθεια : **μὲ ἀγῶνα σπούδασε ὁ φτωχὸς τὰ παιδιά του**· ‖ κακοπάθεια ἐκ νόσου : **ἀπὸ τὸν πολὺν ἀγῶνα ὁ ἄρρωστος ἀποκαρώθηκε τὰ ξημερώματα.**

ἀγώνια (τὰ) νεώτ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογενείας τῶν **σκαραβαίων**.

ἀγωνία (ἡ) ἀγὼν περὶ νίκης γυμναστικῆς, ἐν γένει, ἀγών, ἅμιλλα : Ἡρ.2,91 **ἀγῶνα γυμνικὸν τιθεῖσι διὰ πάσης ἀγωνίης ἔχοντα**· 2) γυμναστικὴ ἄσκησις, πάλη, δρόμος κ.τ.λ., ἐν γένει γυμνασία : Δημ.1398,18 **ἅπασαν ᾤοντο δεῖν ἀγωνίαν ἐκτεῖναι**· 3) ψυχικὴ στενοχωρία : Ζωναρ. « φόβος πτώσεως ἢ ἥττης, ἐπὶ τοῦ εἰς ἀγῶνα μέλλοντος ἀπιέναι » φόβος : Δημ.236,18 **ἐν φόβῳ καὶ πολλῇ ἀγωνίᾳ** (ὁ Blasse παραλείπει τὸ **πολλῇ ἀγωνίᾳ**)· 4) πάλη, προσπάθεια ἀπεγνωσμένη : **πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν μὲ ἀγωνίαν**· ‖ **ἐπιθανάτιος ἀγωνία** ἡ τελικὴ πάλη τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ κατὰ τοῦ θανάτου, συνών. **χαροπάλεμα.**

ἀγώνιαστος-η-ο δημ. ποὺ δὲν εἶναι γωνιασμένος, ἄνευ ἀκριβείας τῶν γωνιῶν : **τοῖχος ἀγώνιαστος.** Ἐπίρρ. **ἀγώνιαστα.**

ἀγωνιάτης (ὁ) μτγν. ὁ οἱονεὶ ἀγωνιῶν, ἀνήσυχος, ἐν ἀδημονίᾳ, νευρικός.

ἀγωνιάω ἀγωνίζομαι, ἁμιλλῶμαι, προσπαθῶ· 2) εὑρίσκομαι ἐν ἀγωνίᾳ, εἶμαι ἀνήσυχος, φοβοῦμαι ἰσχυρῶς : Πλάτ.Λύσ.210E **ἀγωνιῶντα καὶ τεθορυβημένον** κ. νεώτ. **ἀγωνιῶ νὰ μάθω τὰ νέα.**

ἀγωνιέμαι δημ. μοχθῶ, προσπαθῶ, ταλαιπωροῦμαι : **ἀγωνιέμαι ὥς που ν' ἀνέβω τὴ σκάλα.**

ἀγωνιεύω μτγν. ἀντὶ ἀγωνιάω.

ἀγωνίζομαι διεξάγω ἀγῶνα γυμναστικόν, ἁμιλλῶμαι περὶ βραβείου : Ἡρ.8,26 **ἐπείρετο ὅ,τι εἴη περὶ ὅτευ ἀγωνίζονται**· 2) ἐπὶ σκηνικῶν καὶ ποιητικῶν ἐν γένει ἀγώνων : Ἡρ 5,67 **Κλεισθένης ῥαψῳδοὺς ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι**, Ἀριστφ.Ἀχ.140· 3) συζητῶ ἐριστικῶς, φέρω ἐπιχειρήματα σοφιστικά : Πλάτ.Θεαίτ.167E· 4) ὅρος δικανικός : **ἀγωνίζομαι δίκην,-γραφὴν** ὑπερασπίζω ὑπόθεσιν ἐν δικαστηρίῳ : Δημ.653,26· 5) μάχομαι : Ἡρ.1,7,6 **καὶ τὰ μὲν στρατόπεδα ἀμφότερα οὕτω ἠγωνίσατο**, Θουκ.5,24 **ἀγωνίσασθαι τοῖς τε Ἕλλησιν ἄρξαι πρῶτοι**· 6) γενικῶτ. προσπαθῶ, παλαίω, ταλαιπωροῦμαι, κοπιάζω : Θουκ.4,87· ‖ κ. δημ **ἀγωνίζεται νύκτα μέρα νὰ βγάνῃ τὸ ψωμί του**· 7) παθ. φέρομαι εἰς πέρας, διεξάγομαι : Λυσ.194,5 **δεινῶς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἠγωνίσθη**, Ἡρ.9,26 **πολλοὶ πρὸς ὑμέας ἡμῖν ἀγῶνες ἀγωνίδαται** πολλοὶ ἀγῶνες ἐναντίον σας ἔχουν διεξαχθῇ ὑφ' ἡμῶν· ‖ Δημ.516,18 **ἀγωνιεῖται καὶ κριθήσεται τὸ πρᾶγμα** (θὰ συζητηθῇ καὶ θὰ ἀποφασισθῇ).

ἀγωνικός-ή-όν μτγν. ὁ εἰς ἀγῶνα ἁρμόδιος. ‖ τὸ οὐδ. **ἀγωνικὸν** ἆθλον, βραβεῖον, ἔπαθλον.

ἀγωνιόδεμα (τὸ) νεώτ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογενείας τῶν **σκαραβαίων**, ζώντων ἐν μέσῃ καὶ ἀνατολ. Εὐρώπῃ.

ἀγωνιόδερα (τά) νεώτ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογεν. **σκαραβαίων**, ζῶντα ἐν β. Ἀμερικῇ.

ἀγωνιόνευρα (τὰ) νεώτ. γένος ὑμενοπτέρων ἐντόμων μικροτάτων, τρεφομένων διὰ φυτοφθειρῶν.

ἀγώνιος-ον (1) ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀγῶνα, ὁ τοῦ ἀγῶνος : Πίνδ.Ι 5,7 **ἄεθλοι ἀγώνιοι**· 2) ἐπίθετον τοῦ Ἑρμοῦ, τοῦ Διὸς καὶ ἄλλων θεῶν ὡς προστατῶν τῶν ἀγωνιζομένων ἢ τῶν ἐν κινδύνῳ : Αἰσχ. Ἀγ.513 **ἄναξ Ἄπολλον τούς τ' ἀγωνίους θεοὺς πάντας προσαυδῶ.**

ἀγώνιος-ον (2) ὁ μὴ ἔχων γωνίαν, ἀγώνιον σχῆμα εἶναι ὁ κύκλος.

ἀγωνιόσωμα (τὰ) νεώτ. γένος πενταμερῶν ἡμιπτέρων ἐντόμων ζώντων εἰς τὰς ἀνατολ. Ἰνδίας.

ἀγώνιση (ἡ) δημ. σπουδή, βιασύνη : **ἀπὸ τὴν ἀγώνιση γιὰ νὰ σὲ προφτάσω λαχάνιασα.**

ἀγώνισις-εως (ἡ) τὸ ἀγωνίζεσθαι χάριν βραβείου : Θουκ.5,50 **ἐξουσία τῆς ἀγωνίσεως.**

ἀγώνισμα (τὸ) ἀγὼν πολεμικός, πάλη, συμπλοκή : Ἡρ.8,76 **ἵνα ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων**· 2) ἀθλητικὸς ἀγών : **ἀγωνίσματα κατὰ τὰ ἆθλα** ἐπιγρ.· 3) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγωνίζεσθαι, κατόρθωμα : Θουκ.8,12 μὴ Ἄγιδος τὸ ἀγώνισμα τοῦτο γενέσθαι· 4) **ἀγώνισμα ποιοῦμαί τι** θεωρῶ μέλημά μου, ἔχω ἔργον μου : Ἡρ.1,140 **οἱ μάγοι ἀγώνισμα μέγα τοῦτο ποιεῦνται, κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκάς τε καὶ ὄφις καὶ τἆλλα ἑρπετὰ καὶ πετεινά**· 5) ῥητορικὸν γύμνασμα : Θουκ.1,22 **ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα.**

ἀγωνισμός (ὁ) ἅμιλλα : Δουκάγγ.7,70 ἀγωνισμὸς πρὸς ἀλλήλους.

ἀγωνιστέον ἀρχ. πρέπει νὰ ἀγωνισθῇ τις.

ἀγωνιστήριον (τὸ) ὡς οὐσ. Ἡσ. « ὁ τόπος ἐν ᾧ ἀγωνίζονται »· ‖ Ἡσ. **ἀγωνιστήρια** (τὰ) « τὰ διδόμενα τοῖς ἀγωνισταῖς ».

ἀγωνιστήριος-α-ον μτγν. ὁ ἀγωνιστικὸς βλ. λ.

ἀγωνιστής (ὁ) ὁ ἀγωνιζόμενος, ὁ μετέχων τῶν ἀγώνων: Ἡρ.2,160 **ξείνοισι ἀγωνιστῇσι ἐκέλευον τὸν ἀγῶνα τιθέναι, Ἠλείων δὲ μηδενὶ εἶναι ἀγωνίζεσθαι·** 2) συζητητής, ρητορικὸς ἀντίπαλος: Πλάτ. Φαῖδρ. **τὸ δύνασθαι ὥστε ἀγωνιστὴν τέλεον γενέσθαι εἰκός·** 3) ὁ φιλότιμος διδάσκαλος: Ἰσοκρ. Ἀντιδ.201· 4) καθόλου, ὁ διεξάγων οἱονδήποτε ἀγῶνα· 5) νεώτ. μαχητής, πολεμιστής· ‖ ειδικ. οἱ ἕλληνες πολεμισταὶ τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀνεξαρτησίας (1821): **ὁ πάππος του ἦταν ἀγωνιστής.**

ἀγωνιστικός-ή-όν κατάλληλος πρὸς ἀγῶνα, μαχητικός: Ἀριστλ.Ρητ.1,5,14 **ἀγωνιστικὴ σώματος ἀρετή·** ‖ **ἀγωνιστική** (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ ἀγωνίζεσθαι, τοῦ μάχεσθαι· ‖ **ἀγωνιστικόν** (τὸ) ἡ δύναμις, ἡ ἱκανότης τοῦ ἀγωνίζεσθαι· 2) κατάλληλος εἰς ἀγῶνα λόγων, **ἀγωνιστικοὶ λόγοι** ἄλλως ἐριστικοὶ λ., **ἀγωνιστικὴ λέξις** φρασεολογία, ὕφος ἀγωνιστικόν· ‖ ἐπὶ ἀνθρώπου, ἐριστικός. Ἐπίρρ. **ἀγωνιστικῶς** ἐριστικῶς· ‖ τεχνικῶς, ἀπηκριβωμένως· 3) εὐθαρσῶς.

ἀγωνίστρεα (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ ἀγωνιστής.

ἀγωνιώδης-ες νεώτ. ὁ πλήρης ἀγωνίας: **ἀγωνιώδης ἀναμονή.** Ἐπίρρ. **ἀγωνιωδῶς.**

ἀγωνίωτος-η-ον νεώτ. ὁ ἄνευ γωνιῶν, μὴ γωνιασθείς, πρβ. **γωνιάζω.**

ἀγωνοδίκης (ὁ) Ἡσ. ὁ κριτὴς τοῦ ἀγῶνος.

ἀγωνοθεσία (ἡ) μτγν. τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἀγωνοθέτου· 2) νεώτ. ἡ καθίδρυσις ἀγῶνος.

ἀγωνοθεσιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀγωνοθεσίαν. Ἐπίρρ. **ἀγωνοθεσιακῶς.**

ἀγωνοθετέω εἶμαι ἀγωνοθέτης, διευθύνω ἀγῶνας, ἀπονέμω βραβεῖα· 2) μτβ. **ἀγωνοθετῶ στάσιν, -πόλεμον** διεγείρω στάσιν, πόλεμον.

ἀγωνοθέτης (ὁ) 1) ὁ τιθεὶς ἀγῶνας· 2) ὁ συγκροτῶν καὶ διευθύνων ἀγῶνας, ὁ βραβευτὴς τῶν ἀγωνιζομένων· 3) ὁ κριτής, πρβ. ἀθλοθέτης. Ὁμοίως **ἀγωνοθετήρ-ῆρος.**

ἀγωνοθετικός-ή-όν ὁ τοῦ ἀγωνοθέτου ἢ ὁ τῆς ἀγωνοθεσίας: Ἐπιγρ. **ἀγωνοθετικὰ χρήματα.**

ἀγωνοθέτις-ιδος (ἡ) ἐξ ἐπιγρ. θηλ. τοῦ ἀγωνοθέτης βλ. λ.

ἀγωνοθήκη (ἡ) συνών. ἀγωνοθεσία.

ἄγωνος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων γωνίας, ἀγώνιος.

ἀγορεῖν Ἡσ. «συναθροίζειν».

ἀγῶρι (τὸ) δημ. ἐτυμ. ὀρθογραφ. τοῦ **ἀγόρι** βλ. λ.

ἄγωρος (ὁ) μτγν. κ. μσν. (ἄγουρος) νεανίας: Ἐπιγρ. **Ἡράκλειτος ἐτῶν εἴκοσι τριῶν ἄγωρος.**

ἀδάγκωτος-η-ο κ. ἀδάγκαστος δημ. ἄδηκτος, ποὺ δὲν τὸν ἐδάγκασαν.

ἄδαδος-ον μτγν. ἐπὶ ξύλου πεύκης, τὸ μὴ ρητινοβριθὲς ἵνα ἀποσχισθῇ εἰς δαδία, ἀντίθ. **ἔνδαδος.**

ἀδαδούχητος-ον μσν. ἐπὶ γάμου, ὁ μὴ διὰ δᾴδων καὶ λαμπάδων καταιγασθείς, κρύφιος.

ἀδαημονίη (ἡ) ἄγνοια ἐκτελέσεως, ἀπειρία: Ὀδ. Ω,254 **οὐκ ἀδαημονίη σ᾿ ἔχει ἀμφιπολεύειν.**

ἀδαημοσύνη (ἡ) ἡ ἰδιότης τοῦ ἀδαήμονος, ἄγνοια, ἀπειρία: **σφάλμα ἐξ ἀδαημοσύνης.**

ἀδαήμων-ον ὁ μὴ γινώσκων τι, ὁ ἄπειρός τινος, ἀδαής: Ἰλ.Ε 634 **μάχης ἀδαήμονι φωτί,** Ἡρ.8,65 **ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν Ἐλευσῖνι·** ‖ Ὀδ.Μ 208 **κακῶν ἀδαήμονες** ἀγεύατοι κακῶν.

ἀδαής-ές ὁ ἄπειρός τινος, ὁ μὴ γινώσκων τι, ἀδαήμων, ἀντίθ. **ἔμπειρος:** Ἡρ.5,90 **χρησμῶν ἀδαέες·** 2) παθ.: Παρμ.8,59 **νύκτ᾿ ἀδαῆ** (σκοτεινήν).

ἀδάητος-ον παθ. ἄγνωστος Ἡσιοδ.Θ 655 **οὐκ ἀδάητα πιφαύσκεαι·** 2) ἐνεργ. ἀδαής βλ. λ. Ἐπίρρ. **ἀδαηστί** Ζωναρ. χωρὶς μαθήσεως.

ἀδαίδαλτος-ον μτγν. ἀποίκιλτος, ἁπλοῦς.

ἀδαίετος-ον μτγν. ἀδιαίρετος (**δαίω**).

ἀδαΐητος-ον ἄφθαρτος ἐκ τοῦ **δαΐζω.**

ἀδαιμόνιστος-η-ον **δημ.** ὁ μὴ καταληφθεὶς ὑπὸ δαίμονος, ὁ μὴ δαιμονιζόμενος.

ἄδαιτος-ον ὁ μὴ πρὸς **δαῖτα,** πρὸς βρῶσιν, ἄβρωτος: Αἰσχ.Ἀγ.151 **θυσία ἄδαιτος** (**δαίς**).

ἀδαίτρευτος-ον μτγν. ἀδιαίρετος ἐκ τοῦ **δαιτρεύω,** ὁμοίως Ἡσ. **ἄδαιτρος-ον.**

ἄδακρυς-υ ὁ μὴ δακρύσας, ἄλυπος· 2) ἐφ᾿ ᾧ τις οὐ δακρύει, ὁ μὴ προξενῶν δάκρυα: **ἄδακρυς πόλεμος,-ἄδακρυς βίος.**

ἀδακρυτί ἄνευ δακρύων: Ἰσ.14,47 **οὐδεμίαν ἡμέραν ἀδακρυτὶ διάγομεν.**

ἀδάκρυτος-ον ὁ μὴ χύσας δάκρυα, ἄλυπος: Ἰλ.Α 415 **ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων,** Σοφ.Τρ.1200 **ἀστένακτος κἀδάκρυτος·** 2) παθ. **ἐκεῖνος** διὰ **τὸν** ὁποῖον δὲν ἐχύθησαν δάκρυα, ὁ μὴ θρηνηθείς: Σοφ.Ἀντ.882 **ἀδάκρυτος πότμος·** ‖ ὁ μὴ προκαλέσας δάκρυα: Πλούτ.Τιμολ.37 **ἀδάκρυτα τρόπαια·** ‖ δημ. εἰς ἀμφ. τὰς ἐννοίας: **ἔθαψε τὸν πατέρα του ἀδάκρυτος—θάφτηκε ἀδάκρυτος.**

ἀδάκτυλος-ον νεώτ. ὁ ἄνευ δακτύλων· γνώρισμα τάξεως μαλακοστράκων τινῶν.

ἀδαλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ βρωμοδιαιθυλακετυλουρία (adalinum), λευκὴ κόνις, ἄοσμος, ὑπόπικρος, χρησιμεύουσα ὡς πραϋντικὸν τῶν νεύρων καὶ ὑπνωτικόν.

ἀδαμαντίζω νεώτ. ὁμοιάζω πρὸς ἀδάμαντα, πρβ. **ἀδαμαντοειδής.**

ἀδαμαντίνη (ἡ) **νεώτ.** ἡ περιβάλλουσα τοὺς ὀδόντας σκληρὰ καὶ στιλπνὴ οὐσία, κοιν. **σμάλτο.**

ἀδαμάντινος-η-ον ὁ ἐξ ἀδάμαντος, ἐκ χάλυβος κατεσκευασμένος: Πίνδ.Π 4,224 **ἀδαμάντινον ἄροτρον·** 2) μτφ. σκληρός, στερεὸς ὡς ὁ χάλυψ: Αἰσχίν.3,84 **χαλκᾶ καὶ ἀδαμάντινα τεύχη·** ‖ ἐπὶ ἀνθρώπου, σκληροκάρδιος· 3) νεώτ. **ἀδαμάντινος χαρακτὴρ** ἐπὶ εἰλικρινοῦς καὶ ἀδεκάστου ἀνθρώπου· 4) **ἀδαμάντινοι γάμοι** ὁ ἑορτασμὸς τῆς **ἑξηκοστῆς** ἐπετηρίδος ἀπὸ τοῦ γάμου ζώντων συζύγων.

ἀδαμαντίνως νεώτ. ἐπίρρ. σταθερῶς, ἀνυποχωρήτως, **ἀμετατρέπτως.**

ἀδαμάντιας μτγν. **ἀδαμάντινος** βλ. λ.

ἀδαμαντίς-ίδος (ἡ) adamandis παρὰ Πλιν. ὄνομα βοτάνης μαγικῆς.

ἀδαμαντοδεσία (ἡ) νεώτ. ἡ δέσις, προσκόλλησις ἀδαμάντων ἐπὶ πολυτίμου κοσμήματος.

ἀδαμαντοδέτης (ὁ) νεώτ. τεχνίτης δένων, προσαρμόζων **ἀδάμαντας** ἐπὶ κοσμημάτων.

ἀδαμαντόδετος-ον ὁ διὰ χάλυβος, ὁ στερεῶς δεδεμένος: Αἰσχ.Πρ.184 ἀδαμαντοδέτοισι λύμαις· ‖ νεώτ. ἀδαμαντοκόλλητος ἐπὶ κοσμημάτων βλ. λ.

ἀδαμαντοειδής-ές νεώτ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἀδάμαντα **κατὰ** τὴν λάμψιν καὶ τὴν σκληρότητα: **ἀδαμαντοειδὴς οὐσία.**

ἀδαμαντοθήρας (ὁ) **νεώτ.** ὁ ἀναζητῶν **ἢ κ.** ὁ ὀρύσσων ἀδάμαντας.

ἀδαμαντοκόλλητος-ον νεώτ. ὁ φέρων ἐπικολλημένους ἀδάμαντας, ὁ κεκοσμημένος μὲ ἀδάμαντας: **ἀδαμαντοκόλλητον ὡρολόγιον,-δακτυλίδιον.**

ἀδαμαντόκονις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ κόνις τῶν ἀδαμάντων, δι᾿ ἧς γίνεται ἡ **κατεργασία** των.

ἀδαμαντοκόσμητος-ον νεώτ. ὁ κεκοσμημένος δι᾿ ἀδαμάντων ἄλλως ἀδαμαντοκόλλητος: **διάδημα-,στέμμα ἀδαμαντοκόσμητον.**

ἀδαμαντοκοσμῶ νεώτ. κοσμῶ μὲ ἀδάμαντας.

ἀδαμαντοπέδιλος-ον ἔχων βάσιν ἀδαμαντίνην, σταθεράν: Πίνδ.Ἀπ.88 **ἀδαμαντοπέδιλοι** κίονες.

ἀδαμαντοποίκιλτος-ον νεώτ. ὁ πεποικιλμένος δι᾿ ἀδαμάντων.

ἀδαμαντοπωλεῖον (τὸ) νεώτ. κατάστημα, εἰς τὸ ὁποῖον πωλοῦνται κοσμήματα πεποικιλμένα δι᾿ ἀδαμάντων κ. συνεπῶς ἄλλα τιμαλφῆ χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ κοσμήματα ἢ σκεύη.

ἀδαμαντοπώλης (ὁ) νεώτ. ὁ πωλῶν ἀδάμαντας καὶ ἄλλα πολύτιμα κοσμήματα καὶ ἀντικείμενα.

ἀδαμαντόστικτος-ον νεώτ. ὁ ἐστιγμένος, στολισμένος μὲ ἀδάμαντας.

ἀδαμαντοστόλιστος(-η)-ον νεώτ. στολισμένος μὲ ἀδάμαντας, βλ. **ἀδαμαντοκόσμητος.**

ἀδαμαντουργία (ἡ) νεώτ. ἡ κατεργασία τῶν ἀδαμάντων· ‖ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κατεργαζομένου ἀδάμαντας, τοῦ ἀδαμαντουργοῦ.

ἀδαμαντουργός (ὁ) νεώτ. τεχνίτης κατεργαζόμενος τόν ἀδάμαντα.

ἀδαμαντοφόρος-ον νεώτ. ὁ τόπος γῆς ὁ περιέχων ἀδάμαντας : **ἀδαμαντοφόρον ὀρυχεῖον.**

ἀδαμαντωρυχεῖον (τὸ) νεώτ. ὀρυχεῖον ἀδαμάντων, περιοχὴ ἔνθα ἐξορύσσονται ἀδάμαντες.

ἀδαμαντωρύχος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἐν ὀρυχείοις εὕρεσιν καὶ ἐξόρυξιν ἀδαμάντων.

ἀδάμας-αντος (ὁ) ἀρχ. ἀδάμαστος, ἀκαταπόνητος· 2) τό σκληρότατον τῶν μετάλλων, πιθανῶς ὁ χάλυψ· ‖ μτφ. πρᾶγμα ἀμετάβλητον, σταθερόν, ἰσχυρόν : Ἡρ.7,14| **ἔπος ἐρέω ἀδάμαντι πελάσσας·** 3) εἶδος ἄνθρακος μεγίστης σκληρότητος, λαμπρᾶς διαφανείας καὶ κυβικῆς συμμετρίας, ὁ πρωτεύων τῶν πολυτίμων λίθων διά τε τὴν λάμψιν καὶ διότι εἶναι τὸ σκληρότερον τῶν γνωστῶν σωμάτων.

ἀδάμαστος-ον ἀρχ. ὁ μὴ δαμασθείς, ὁ μὴ ἔτι ἡμερωθεὶς κ. νεώτ. : **ἀδάμαστος ταῦρος·** ‖ ἄκαμπτος, ἐπίθ. τοῦ Ἅδου· ‖ νεώτ. κ. ὁ μὴ δαμαζόμενος, ὁ μὴ ἡμερούμενος : Παλαμ.Ἀσάλ.ζωὴ **Καὶ σὰν ἀδάμαστο ἄλογο ποὺ σπάει τὸ χαλινάρι·** ‖ κ. μτφ. **χαρακτὴρ ἀδάμαστος** ἰσχυρός, ἀμετάβλητος. Ἐπίρρ. **ἀδαμαστί** κ. **ἀδαμάστως** ἀκαταπονήτως.

ἀδάματος-ον ἄλλος ἀρχ. τύπος τοῦ ἀδάμαστος βλ. λ.· ‖ ἐπὶ γυναικός, ἡ ἄγαμος· ‖ ἐπὶ ζώου, ὁ μὴ δαμασθείς, ὁ μὴ ἐξημερωθείς.

ἀδαμάτωρ-ορος (ἡ) ἐπίθ. τῆς Ἑκάτης : Πάπ.

ἀδαμιαῖος-α-ον νεώτ. ὁ τοῦ Ἀδάμ : **ἀδαμιαία περιβολὴ** | παντελὴς γυμνότης |. Ἐπίρρ. **ἀδαμιαίως.**

ἀδαμινή (ἡ) νεώτ. γεωλ. γλοιῶδες χῶμα ἁπλούμενον εἰς τὴν παραλίαν ἐκ τῶν παλιρροιῶν, ἐξ οὗ κατά τινα παράδοσιν ἐπλάσθη ὁ Ἀδάμ.

ἀδαμίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν σπάνιον ἐξ ἐνύδρου ἀρσενικοῦ ψευδαργύρου συνιστάμενον καὶ εὑρισκόμενον ὑπὸ μορφὴν κρυστάλλων ἐπικαθημένων ἐπὶ σμιθσωνίτου.

ἀδαμνής κ. **ἄδαμνος** Ἡσ. ἀδάμαστος.

ἀδαμσία (ἡ) νεώτ. κοράλλιον τῆς τάξεως τῶν **ἑξακοραλλίων,** κιτρινωπόν, ἐκ τῶν λόγῳ τοῦ σχήματος καλουμένων « θαλασσίων ἀνεμωνῶν ».

ἀδάνειστος-η-ο δημ. κ. **ἀδάνειγος** ὁ μὴ δανεισθείς τι· 2) ὁ μὴ δοθεὶς ἢ μὴ διδόμενος εἰς δάνειον : **ἔχει τὰ χρήματά του ἀδάνειστα—ἀδάνειστα πρᾶμα·** ‖ κ. ὁ μὴ δυνατὸν νὰ δοθῇ εἰς δάνειον : δ.ᾆσμ. **τὸ ποὺ 'ναι ἀδάνειγη ἡ ὀμορφιὰ κατέχω το μονάχα | ἤθελα κείνην ποὺ ἔχει την συντρόφισσά μου νά 'χα·** 3) ὁ μὴ δανειζόμενος : παροιμ. **ἀδάνειστος καὶ ξέγνοιαστος·** 4) ἐνεργ. ὁ μὴ δίδων δάνεια : **πλούσιας πολὺ καὶ καλομίλητος μ' ἀδάνειστος εἶν' ὁ γειτονάς μου.**

ἀδανσονία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **στυλοφόρων,** τῆς οἰκογενείας τῶν **μαλαχιδῶν.**

ἀδαπανησία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις ἢ ἀποφυγὴ δαπάνης, τὸ μὴ ἐξοδεύειν· ‖ τὸ ἀδάπανον.

ἀδαπανητί νεώτ. ἀδαπανήτως, χωρὶς ἔξοδα : **ἐταξείδευσα ἀδαπανητί,** συγγ. δημ. τζάμπα.

ἀδαπάνητος-ον μσν. ὁ μὴ δαπανώμενος, ἀνεξάντλητος· ‖ ὁ μήπω δαπανηθείς, συνών. δημ. ἀξόδιαστος : **τρόφιμα-, χρήματα ἀδαπάνητα.**

ἀδάπανος-ον ὁ μὴ ἀπαιτῶν δαπάνην : **βίος ἀδάπανος** 2) ἐπὶ προσώπ. ὁ μὴ δαπανῶν : Ἀριστ.περὶ Ἀρετ.κ.Κακ.7,3 **ἀδάπανος χρημάτων εἰς τὸ δέον.** Ἐπίρρ. **ἀδαπάνως.**

ἀδάρκη (ἡ) κ. **ἄδαρκος** (ὁ) κ. **ἀδάρκιον** (τό) μτγν λεπτὸν ἅλας πηγνύμενον ἐπὶ καλάμων, ξύλων κ.τ.τ. εὑρισκομένων ἐντὸς ἁλμυροῦ ὕδατος.

ἄδαρτος-ον μσν. ὁ μὴ ἐκδαρείς, ἄγδαρτος. 2) δημ. τὸ θηλ.-η μὴ δαρείς, ἀμαστίγωτος·. 3) ἐπὶ γάλακτος κττ. ὁ μὴ ἀναταραχθείς : **ἄδαρτο γάλα** τὸ μὴ δαρθὲν πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ βουτύρου.

ἀδασκάλευτος-η-ο δημ. μὴ διδαχθείς, μὴ δασκαλεμένος τί νὰ εἴπῃ ἢ τί νὰ κάμῃ : **κορίτσι ἀδασκάλευτο.** Ἐπίρρ. **ἀδασκάλευτα.**

ἀδασμολόγητος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς δασμόν· ‖ καὶ ἐκεῖνος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἐπλήρωσέ τις δασμόν, συγγ. ἀφορολόγητος.

ἄδασμος-ον Ἡσ. οὐδένα δασμὸν ἐκτελοῦσα.

ἄδαστος-ον ἀμέριστος, ἀδιανέμητος : Σοφ. Αἴ.54 **ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα.**

ἀδάσυντος-ον νεώτ. ὁ μὴ λαμβάνων **δασεῖαν** : **ἀδάσυντοι λέξεις.**

ἄδατος-ον ΕΜ **ἄδαστος.**

ἀδαχέω κνήθω, τσουγκρανίζω : Ἀριστφ.Ἀπ.360.

ἄδδαξ (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀντιλόπης μὲ κέρατα ἑλικοειδῆ ἐν σχήματι λύρας : **ἄδδαξ ἡ στικτή, ἄδδαξ ἡ στρεψίκερως.**

ἄδδιξ-ιχος (ἡ) μέτρον τεσσάρων χοινίκων.

ἀδδισώνειος νόσος (ἡ) νεώτ. νόσος ὀφειλομένη εἰς βλάβην τῶν ἐπινεφριδίων ἀδένων ἐσωτερικῆς ἐκκρίσεως ἐπονομασθεῖσα ἐκ τοῦ πρώτου περιγράψαντος αὐτὴν Θ. Ἄδδισων.

ἀδδισωνισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐξησθενημένη εἰς ἄλλην νόσον συνδρομὴ τῆς ἀδδισωνείου νόσου.

ἀδεε! Ζωνορ. ἀφόβως, ἀδεῶς

ἀδεεστάτως μσν. ἄνευ οὐδενὸς φόβου.

ἀδεής ὁ, ἡ, τό-ές 1 κ. ἐπικ. **ἀδειής** (ἐκ τοῦ δέους=φόβου) ὁ ἄνευ δέους, ἄφοβος, ἀσφαλής : Πλάτ. Πολ. 386Β **ἀδεὴς θανάτου.** Ἐπίρρ. **ἀδεῶς,** ἄνευ φόβου, θαρραλέως ‖ ἐλευθέρως. 2 **ἀδεής, ὁ, ἡ, τό-ές** μτγν. (ἐκ τοῦ δέομαι=ἔχω ἀνάγκην) ὁ μὴ ἐν ἐνδείᾳ ὤν, ὁ μὴ στερούμενος τινός : **«Κρεῖττον πενιχρὸν μέν, ἀσφαλῆ δὲ καὶ ἀ δ ε ᾶ βίον ἀσπάσασθαι, ἢ πλούσιον καὶ ἐπικίνδυνον».** (Ἀρχ. ρητόν). Οὐδ. πλ. τό ἀδεᾶ.

ἀδέητος-ον κ. **ἀδεύητος** Σουΐδ. ΕΜ ὁ **οὐδενὸς** δεόμενος, ὁ μὴ ἔχων ἀνάγκην τινός.

ἄδεια (ἡ) ἀφοβία, ἀσφάλεια, ἰδίᾳ ἐπὶ προσώπου : Ἀντιφ.138,24 **τοῖς ἄλλοις ἄδειαν δεδώκατε οἰκεῖν τὴν σφετέραν,** Σοφ.ΟΤ 447 **γῆς ἄδεια** ἀσφαλὴς κατοικία, Δημ.18,286 : **ὧν ἐφρόνουν ἔλαβον ἄδειαν** (ἐπετράπη εἰς αὐτοὺς ἀτιμωρητὶ νὰ φανερώνουν τὸ φρόνημά των |· 2) ἀσφάλεια ζωῆς, ἀμνηστία· 3) νεώτ. ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος νὰ κάμνῃ τις τι ἢ καὶ νὰ παραλείπῃ τι : **δίδω-, λαμβάνω ἄδειαν—προφορική-, γραπτὴ ἄδεια—ἄδεια γάμου,-ὑλοτομίας—ἄδεια εἰσόδου, -ἐξόδου,-ἀπουσίας.**

ἄδειά (ἡ) κ. ἄδεια δημ. ὡς οὐσ. καθ' ἃ τὸ μτγν. ἐξουσία, ἐλευθερία τοῦ ἀσκεῖν ἢ ἐνεργεῖν τι : **ἔχει τὴν ἄδεια νά 'ρχεται ὅποια ὥρα θέλει·** ‖ κ. ἀντιθ. ἐλευθερία τοῦ μὴ ἐκτελεῖν ὑποχρέωσιν : **πῆρα ἄδεια νὰ μὴ δουλέψω σήμερα·** 2) συγκατάθεσις, συναίνεσις : **ἔχω τὴν ἄδεια τοῦ νοικοκύρη νὰ περνῶ ἀπὸ τὸ χτῆμα·** 3) κ. τὸ ἔγγραφον δι' οὗ παρέχεται ἄδεια τοῦ ἐνεργεῖν τι : **πῶς κυνηγᾶς; ποῦ 'ναι ἡ ἄδειά σου;·** 4) εὐκαιρία, ἄνεσις χρόνου : Ἐρωτ.Β 1380 (ἔκδ. Ξανθ.) **νὰ βραῦ ἄδεια νὰ γλυτώσου—ἔλα μὲ τὴν ἄδειά σου** | ὅταν εὐκαιρήσῃς, μὲ τὴν ἡσυχία σου |, δ. τραγ. **οἱ νιὲς ποὺ τὰ ζυμώσανε μεγάλες ἄδειες εἶχαν·** ‖ συνεκδ. ἡ ἀνεργία, τὸ ἀργόσχολον, ἡ φυγοπονία : παροιμ. **ἡ πολλὴ ἄδεια κάνει τὸ νοικοκύρη κλέφτη,** Πολίτ. παροιμ.1285 **ἄδεια εἶχε ὁ καλόγερος καὶ μὲ τὶς μυῖγες πάλευε·** 5) χῶρος κενός, εὐρυχωρία **δὲν ἔχει ἄδεια ἡ ἀποθήκη μας, φρ. κάνε μας ἄδεια** κάνε μας τόπο· ‖ εὐρυχωρία :. παροιμ.

εὑρῆκ' **ἀδειὲς καὶ λειβαδειὲς κι ἀλωνίζει,** ἐπὶ εὑρόντος εὐκαιρίαν νὰ παρεκτραπῇ· || γεν. **κενότης** κ. μτφ. **κούφότης,** συνών. ἀδειανιά βλ. λ.

ἀδειάζω μον. ἡσυχάζω· || δημ. ἀμτβ. εὐκαιρῶ, εἶμαι ἀπηλλαγμένος ἐργασίας, σχολάζω : **θά 'ρθω ὅταν ἀδειάσω,** φρ. **δὲν ἀδειάζω οὔτε στιγμή** (εἶμαι διαρκῶς ἀπησχολημένος), φρ. **περπατῶ καὶ δὲν ἀδειάζω** (ἐπὶ ἀργοσχόλου προσποιουμένου τὸν πολυάσχολον)· 2) ἐπὶ ἀγγείου, αἰθούσης, οἰκίας κ.τ.τ. κενοῦμαι, ἀποβάλλω τὸ περιεχόμενον : **ἄδειασε ἡ στάμνα, -τὸ σπίτι, -τὸ θέατρο, -ἡ ἐκκλησία,** φρ. **ἄδειασέ μας τὴ γωνιά** (φύγε ἀπὸ 'δῶ, συνών. ξεφορτώσου μας)· 3) μτβ. κάμνω τι νὰ ἀδειάσῃ, κενῶ, ἐκκενῶ : **ἄδειασα τὴ στάμνα·** || μεταγγίζω, μεταφέρω : **ἀδειάζω τὴ στάμνα στὸ πιθάρι, -τὰ κάρβαυνα στὴν ἀποθήκη·** || ναυτ. **ἀδειάζω τὰ νερά** (ἐν τῷ κύτει τοῦ πλοίου εἰσρεύσαντα)· || **ἀδειάζω τὸ τουφέκι, -τὸ περίστροφο** κ.τ.τ. ἀφαιρῶ τὴν γόμωσιν ἢ καὶ πυροβολῶ : **ἄδειασα τὸ τουφέκι μου στὸν ἀέρα.**

ἀδειανιά (ἡ) δημ. κενὸς χῶρος· || μτφ. ἔλλειψις σκέψεως, φαντασίας, αἰσθήματος, τέχνης, κουφότης : Βλαστ.Καβαφ.Στωϊκ : **μὲ τὴν ἄρνηση κάνει πὼς γεμίζει τὴν ἀδειανιά.**

ἀδειανός-ή-ό δημ. ποὺ ἔχει ἄδεια, ὁ μὴ ἀπησχολημένος, ὁ σχολάζων, ὁ ἄδειος : **σήμερα εἶμαι ἀδειανός·** || ὁ μὴ πλήρης, κενός : **ἀδειανὸ σακκί, -κοφίνι,-τουφέκι,** παροιμ. **ἀδειανὸ βαρέλι φίλο δὲν πιάνει—ἀδειανὰ χέρια,** πρβ. ἀρχ. **κεναῖς χερσί,** παροιμ. **ἀδειανὰ τὰ χέρια σου κακὸ τὸ ποδιακό σου** (ὁ ἄνευ δώρων ζητῶν τι ἀποτυγχάνει), **-ἀδειανὸ στομάχι γκρίνια καὶ ταμάχι.**

ἀδειασερός-ή-ό δημ. ἄνεργος, ἀργός· || φυγόπονος, συνών. ἀδούλης βλ. λ. : φρ. **ὁ τεμπέλης κι ὁ ἀτζαμῆς ἀδειασεραὶ εἶναι πάντα.**

ἄδειασμα (τό) δημ. ἡ κένωσις : **ἄδειασμα τῆς στάμνας,- τοῦ βαρελιαῦ.**

ἀδειαστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκκενωτής.

ἀδειαστικά (τὰ) νεώτ. ἡ πληρωμὴ διὰ τὸ ἄδειασμα : **ἀδειαστικὰ ταῦ βάθρου.**

ἀδειγάνες (οἱ) μτγν. ἄρχοντες τῆς Σελευκείας.

ἀδηικτος-ον μτγν. δημ. **ἀδειχτος-η-ο** ὁ μὴ δειχθεὶς ἢ μὴ δυνάμενος νὰ δειχθῇ.

ἀδειλία (ἡ) μτγν. ἀφοβία.

ἀδείλιαστα δημ. ἐπίρρ. χωρὶς δειλίαν, ἀφόβως.

ἀδείλιαστος-η-ον δημ. ὁ μὴ αἰσθανόμενος δειλίαν, ἄφοβος, ἀπτόητος.

ἀδειλίατος-ον μτγν. κ. δημ. **ἀδείλιαστος** βλ. λ.

ἀδειλίνιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ φαγὼν κατὰ τὸ δειλινόν, μὴ δειπνήσας. Ἐπίρρ. **ἀδειλίνιστα.**

ἄδειλος-ον μτγν. ὁ μὴ δειλός, ἄφαβος.

ἀδείμαντος-ον ἄφαβος, ἀκατάπληκτος : Πίνδ.Ν 10,17· 2) ὅπου οὐδεὶς ὑπάρχει φόβος, ὁ μὴ ἐμποιῶν φόβον : Λουκ.Φιλοφ.31. Ἐπίρρ. **ἀδειμάντως.**

ἄδειμος-ον Ἡσ.Σουΐδ. ἄφοβος (δεῖμα).

ἄδειος-α-ο δημ. εὔκαιρος, ἄνευ ἀσχολίας, ἀδειανὸς βλ. λ., ὁ ἀδειᾶτος : φρ. **ἄδειος καὶ καθούμενος** (ἐπὶ ἀργοσχόλων), γνωμ. **ἄδειας στὰ νιάτα, φτωχὸς στὰ γεράματα,** παροιμ. **ἄδειας ἄνθρωπος παρηγαριὰ τῆς χώρας** (ὁ εὐκαιρῶν εἶναι χρήσιμος εἰς τοὺς γείτονας), **ἄδεια κι ἄδεια πᾶσα μέρα** | **νηστικὸς θά 'σαι τὸ βράδυ—ἄδειος ἄνθρωπας ὀργὴ Θεαῦ·** 2) κενός, ἀδειανός : **ἄδειο σακκί,-βαρέλι,** φρ. **ἦρθε μ' ἄδειο καλάθι** (ἐπέστρεφε ἄπρακτος), **ἄδεια λόγια** (κοῦφα, μωρά) : Ζερβ.Στοχ.Μον. **μ' ἄδεια λόγια γλυκαίνουμαι τὴ θλίψη—ἄδειο τὸ πάνω πάτωμα** (κουφιοκέφαλος), παροιμ. **τ' ἄδεια τ' ἄντερα γουργαυρίζαυν** (οἱ πεινῶντες εἶναι ἐπικίνδυνοι), **ἄδεια καιλιὰ τραγούδια δὲν ξέρει** (δὲν εὐθυμεῖ ὁ πεινασμένος), **σ' ἄδειο κοτέτσι δὲ ζυγώνει ἡ ἀλεπαῦ.**

ἀδείπνητος-ον νεώτ. μὴ δειπνήσας ἄδειπνος βλ.λ.

ἄδειπνος-ον ὁ μὴ δειπνήσας, ὁ μὴ φαγὼν τὸ ἑσπέρας, ἀδείπνητας : Ξεν.'Αν.4,521 **ηὐλίσθησαν αὐταῦ ἄνευ πυρὸς καὶ ἄδειπνοι·** || κ. νεώτ. κ. δημ. : **ἐπέστρεφεν ἄδειηνος, κοιμήθηκε ἄδειπνος.**

ἀδεισιβόας (ὁ) ὁ μὴ δεδιώς, ὁ μὴ φοβούμεμενος τὴν βοήν, ὁ μὴ τρομάζων ἀπὸ τὰς φωνάς : Βακχ.11,61 **ἀδεισιβόαι χαλκάσπιδες ἡμίθεοι.**

ἀδεισιδαιμονία (ἡ) ἐλευθερία, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς δεισιδαιμονίας : Ἱππ.Εὐσχημ.5.

ἀδεισιδαίμων-αν μτγν, ὁ μὴ ταραττάμενος, μὴ κυριευόμενος ὑπὸ τῆς δεισιδαιμονίας.

ἀδεισίθεος-αν ὁ μὴ δεδιώς, ὁ μὴ φοβούμενος τὸν Θεόν, ἀσεβής, δημ. ἀθεόφοβος.

ἀδεκαρία (ἡ) δημ. τὸ νὰ μὴ ἔχῃ τις δεκάρα, ἡ παντελὴς ἔνδεια χρημάτων : **ἔχω ἀδεκαρία ἢ ἀδεκαρίες,** πρβ. **ἀπενταρία.**

ἀδέκαρος-η-ο ποὺ δὲν ἔχει δεκάρα, ὁ παντελῶς ἄνευ χρημάτων, φρ. **ἀδέκαρος καὶ γαμπρός.**

ἀδέκαστος-ον ἀδωροδόκητος, ἀπροσωπόληπτος, 'Αριστλ.ΗΝικ.2,9,6 κ. μτγν. κ. νεώτ. **ἀδέκαστος ὑπάλληλας,-δικαστής·** || αὐδ. **τὸ ἀδέκαστον** ὡς οὐσ. : τὸ **ἀδέκασταν τοῦ χαρακτῆρος.** Ἐπίρρ. **ἀδεκάστως.**

ἀδεκάτευτος-ον ὁ μὴ ὑποβληθεὶς **εἰς τὸν** φόρον τῆς δεκάτης, ὁ μὴ ἠλαττωμένος **κατὰ** τὸ δέκατον μέρος, ἀδεκάτιστος : 'Αριστφ.Ἱππ. **ἀδεκατεύταυς τῶν θεῶν ἱρὰς ἔχοντα κοιλίας.**

ἀδεκάτιστος-η-ο δημ. ἀδεκάτευτος βλ. λ.

ἄδεκτος-αν ὁ μὴ ἐπιδεχόμενός τι, ἀντίθ. **δεκτικός** : Στοβ.553 **ζῷα ἄδεκτα εὐδαιμονίας.**

ἀδελέαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ δελεαζόμενος, ὁ μὴ ἐξαπατώμενος. Ἐπίρρ. **ἀδελεάστως.**

ἀδελία (ἡ) νεώτ. γένος **φυτῶν τῆς** τάξεων **τῶν τρικόκκων** τῆς οἰκογενείας **τῶν εὐφορβειδῶν** (adelie).

ἀδελτιογράφητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐγγεγραμμένος εἴς τι δελτίον : **βιβλίον ἀδελτιογράφηταν.**

ἀδελφᾶτον (τό) νεώτ. ἐπιτραπεῖα διευθύνουσα ἀγαθοεργὸν κατάστημα : **ἀδελφᾶτον νοσοκομείαυ,-γηροκομείου** κττ.

ἀδελφή (ἡ) Ἰων. **ἀδελφεή** ἐπ. **ἀδελφειή** δωρ. ἀδελφεά θηλ. τοῦ **ἀδελφός** : Σοφ.ΟΤ 160 **πρῶτα σὲ κεκλόμενος γαιάοχον τ' ἀδελφεὰν Ἄρτεμιν,** αὐτ.ΟΚ 535 **κοιναί τε πατρὸς ἀδελφεαί·** 2) προσηγορία χριστιανῆς : ΚΔΡωμ.16,1 **συνίστημι δὲ ἡμῖν Φαίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν·** 3) προσηγορία μοναχῆς : Σολωμ. Εἰς μαναχὴν **χαῖρε ἀδελφή ! Μ' ἀρέσουνε τῆς ὄψης σου οἱ χλωμάδες·** 4) νεώτ. νοσοκόμος γυνή : **ἀδελφὴ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.**

ἀδελφία (ἡ) νεώτ.βοταν. συνένωσις ἐνίων ἐκ τῶν στημόνων τοῦ ἰδίου ἄνθους, τῆς ἑνώσεως ὅλων τῶν στημόνων **λεγομένης συνάνδριον.**

ἀδελφίδεος κ. **-δέας (-οῦς)** κ. **-δός** ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ ἢ τῆς ἀδελφῆς, δημ. **ἀνεψιός** : Ἡρ. 1,65 **ἀδελφιδέου μὲν ἑωυταῦ.** Θηλ. **ἀδελφιδέη** (-ῆ) θυγάτηρ τοῦ ἀδελφοῦ ἢ -ῆς.

ἀδελφίδες (αἱ) εἶδος **φοινικοβαλάνων, λατ. adelphides** παρὰ Πλιν.

ἀδελφιδεύς (ὁ) ἀδελφίδεος βλ. λ.

ἀδελφίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἀδελφός** : Ἀριστφ. Βάτρ. **ποῖός τις, ὠδελφίδιον ;**

ἀδελφιδός (ὁ) μτγν. ἀδελφός, ἀγαπητός.

ἀδελφίζω ποιοῦμαί τινα ἀδελφόν, καλῶ ἀδελφόν : Ἰσοκρ.19,30· || μσν. εἶμαι πολὺ ὅμοιος.

ἀδελφικοασπάζομαι νεώτ. ἀσπάζομαι, φιλῶ ἀδελφικῶς, φρ. συνήθ. παλαιότερον ἐν ἐπιστολαῖς.

ἀδελφικός-ή-όν ὁ τοῦ ἀδελφοῦ ἢ τῆς ἀδελφῆς : Ἀριστλ.ΗΝικ.1161Α6· || ὁ ἰδιάζων τοῖς ἀδελφοῖς : **ἀδελφικὴ ἀγάπη·** || ὁ ὡς ἀδελφός : **ἀδελφικὸς φίλος.** Ἐπίρρ. **ἀδελφικῶς** μὲ ἀδελφ. τρόπον ἢ αἴσθημα.

ἀδελφικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἀδελφοσύνη.

ἀδελφῖνος (ὁ) δημ. ὁ δελφίν, συνών. δελφίνι,

ἀδέλφιξις-εως (ἡ) στενὴ συγγένεια : Ἱππ. περὶ ἄρθρ.823.

ἀδέλφιον (τὸ) μσν. τὸ δημ. **ἀδέρφι** ὑποκορ. τοῦ ἀδελφός, ἄνευ ὑποκορ. ἐννοίας, ἀδελφός : **ἐβάπτισα καὶ ἕτερα τρία ἀδέλφια.**

ἀδελφισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἀδελφοποίησις δημ. ἀδέρφωμα βλ. λ.

ἀδελφογαμέω μσν. ἐκκλ. συνάπτω γάμον μετὰ ἀδελφου : Γρηγ.Νύσσ.

ἀδελφογαμία (ἡ) μτγν. ὁ μεταξὺ ἀδελφῶν γάμος.

ἀδελφοζωία (ἡ) μσν. τὸ ζῆν ἀδελφικῶς.

ἀδελφοθεΐα (ἡ) μσν. τὸ νὰ εἶναί τις ἀδελφὸς ἐν Θεῷ· || τὸ **νὰ** εἶναι ἀδελφόθεος βλ. λ.

ἀδελφόθεν μσν. ἐξ ἀδελφοῦ, πρβ. **πατρόθεν.**

ἀδελφόθεος (ὁ) μτγν. προσηγορία τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου διὰ τὸ παρὰ Παύλ.Ἐπ.Γαλ.1,19: **ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.**

ἀδελφοθεσία (ἡ) νεώτ. βλ. **ἀδελφοποιΐα.**

ἀδελφοκοιτία (ἡ) μσν. ἀδελφομιξία βλ. λ.

ἀδελφοκτονέω μτγν. εἶμαι φονεὺς ἀδελφοῦ μου.

ἀδελφοκτονία (ἡ) μτγν. ὁ φόνος ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς ὑπὸ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς.

ἀδελφοκτόνος-ον κατὰ ἰων. τύπον **ἀδελφεοκτόνος-ον** ὁ τὸν ἀδελφὸν ἢ τὴν ἀδελφὴν φονεύσας.

ἀδελφομίκτης (ὁ) νεώτ. ὁ μετ' ἀδελφῆς συνουσιασθείς.

ἀδελφομιξία (ἡ) μσν. συνουσία ἢ γάμος μεταξὺ ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς : Τζέτζης.

ἀδελφονοέω μσν. ὁμοφρονῶ : Εὐσταθ.Ἐπιστ.7.

ἀδελφόπαις-αιδος (ὁ) μτγν. ὁ παῖς τοῦ ἀδελφοῦ ἢ τῆς ἀδελφῆς, ἀδελφίδεος βλ. λ.

ἀδελφοπαράδοτος-η-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του παραδοθεὶς εἰς τὰς ἀρχὰς φυγόδικος.

ἀδελφοπάτωρ (ὁ) νεώτ. ὁ πατὴρ τοῦ ἑτεροθαλοῦς ἀδελφοῦ, ὁ μητρυιός.

ἀδελφοποιέω μτγν. κάμνω τινὰ ἀδελφόν μου.

ἀδελφοποίησις κ. **ἀδελφοποιΐα** ἡ διὰ ἱεροτελεστίας ἢ ἄλλου τυπικοῦ σύστασις ἀδελφικοῦ δεσμοῦ μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων ἀτόμων μὴ συγγενῶν, ὑποσχομένων ἀμοιβαίαν ἀγάπην καὶ προστασίαν.

ἀδελφοποιητός (ὁ) δημ. **ἀδελφοποιητός** κ. **ἀδερφοποιτός** ὁ διὰ τῆς τελετῆς ἀδελφοποιήσεως (βλ. λ.) ἀναγνωριζόμενος ὡς ἀδελφός.

ἀδελφοποιΐα (ἡ) νεώτ. βλ. **ἀδελφοποίησις.**

ἀδελφοποιός-όν ΕΜ ὁ παραδεχόμενος, ἀναγνωρίζων τινα ὡς ἀδελφόν.

ἀδελφοποιτός (ὁ) βλ. **ἀδελφοποιητός.**

ἀδελφοπρεπῶς μτγν. ὡς πρέπει εἰς ἀδελφούς.

ἀδελφός (ὁ) ἰων. **ἀδελφεός** ἐπ. **ἀδελφειός** (ἀθροιστ. **α+δελφύς**) προσηγορία τῶν ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων τέκνων πρὸς ἄλληλα ἢ καὶ τῶν ἐκ τοῦ ἑτέρου τῶν γονέων : **ἀδελφοὶ ἀμφιθαλεῖς** κ. **ἀδελφοὶ ἑτεροθαλεῖς,** Εὐρ.Ἠλ.536 **δυοῖν ἀδελφοῖν πούς ἂν οὐ γένοιτ' ἴσος ἀνδρός τε καὶ γυναικός,** Ἡρ.7,97 **Ξέρξεω ἐὼν ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφεός·** 2) προσηγορία χριστιανοῦ πρὸς χριστιανόν : ΚΔ Ματθ.12,50 **ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν·** 3) ἐπίθ. **ἀδελφός-ή-όν** ἐπὶ ἐχόντων μεγάλην ὁμοιότητα καὶ οἱονεὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν καὶ φύσιν : Πλάτ.Κριτ.109C **φύσιν ἀδελφὴν ἔχοντες** (περὶ τοῦ Ἡφαίστου καὶ τῆς Ἀθηνᾶς) κ. μτφ. Σοφ.Ἀπ.925 **ἡ δὲ μωρία μάλιστ' ἀδελφὴ τῆς πονηρίας ἔφυ,** Πλάτ.Φαίδ.108B **ἃ τούτων ἀδελφά τε καὶ ἀδελφῶν ψυχῶν ἔργα τυγχάνει ὄντα·** || Αἰσχ.Ἑπτ.811 **ἀδελφαῖς χερσὶν ἠναίροντ' ἄγαν·** 4) ἐπὶ παντὸς διπλοῦ : Ξεν.Ἀπ.2,3,19 **ἀδελφὼ γε ὁ θεὸς ἐποίησεν· χεῖρέ τε καὶ πόδε καὶ ὀφθαλμὼ καὶ τἆλλα ὅσα ἀδελφὰ ἔφυσεν ἀνθρώποις·** 5) νεώτ. **ἀδελφοί** μέλη συλλόγων ἢ ἑταιριῶν μυστικῶν ἢ ἀδελφοτήτων (ἐκ τῶν ἱδρυθεισῶν ἰδίᾳ τὸν μεσαίωνα) : **οἱ ἀδελφοὶ τῶν Παθῶν** ἐν Γαλλίᾳ, **οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ἐλευθέρου ἔρωτος** κ.ἄ.· 6) προσαγόρευσις τῶν μοναχῶν : **οἱ ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς Χιλιανδαρίου·** 7) δημ. ἁπλῆ προσαγόρευσις : **τί κάνεις ἐκεῖ βρὲ ἀδελφέ;** φρ. ἐπιφων. **ὤχ ἀδελφέ!**

ἀδελφοσύνη (ἡ) δημ. **ἀδερφοσύνη** ἡ μεταξὺ ἀδελφῶν οἰκειότης καὶ ἀγάπη· || στενὴ φιλία.

ἀδελφότης-ητος (ἡ) μτγν. ἀδελφικὴ ἀγάπη, ἡ σχέσις τῶν ἀδελφῶν· 2) τὸ σύνολον τῶν ἐν πνεύματι ἀδελφῶν· 3) ἕνωσις ἐπαγγελματιῶν εἰς μίαν ὀργάνωσιν πρὸς συνεργασίαν ἢ ἀλληλοβοήθειαν, συγγ. σωματεῖον, βιοτεχνικὴ **συντεχνία.**

ἀδελφούλης-α δημ. ὑποκορ. τοῦ ἀδελφὸς καὶ ἀδελφή· || πολλάκις ἁπλῶς προσαγόρευσις : **τί νὰ σοῦ πῶ ἀδελφούλη μου!**, συνών. ἀδερφάκι μου.

ἀδελφοφρονέω νεώτ. ὁμοφρονῶ τῷ ἀδελφῷ.

ἀδελφώνω νεώτ. κ. δημ. βλ. **ἀδερφώνω.**

ἀδεμάτιαστος-η-ο δημ. μὴ συσκευασθεὶς εἰς δέμα, μὴ δεματιασμένος : **ἀδεμάτιαστα κλαριά.**

ἄδενδρος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων δένδρα : Πολύβ. 3,55,9· || κ. νεώτ. κ. δημ. : **ἔκτασις ἄδενδρος·** || ὀλιγόδενδρος, πρβ. **ξέφωτος·** || δημ. ὁ μὴ **κεκτημένος** δένδρα : **κοτζάμ' χωριὸ κι ὅλ' οἱ νοικοκυραῖοι του ἄδεντροι εἶναι·** || μτφ. ὁ ἄνευ τέκνων· || ὁ ἀπρόσφορος εἰς δενδροφυτείαν τόπος : **ἄδεντρο τὸ βουνό μας, οὔτε πουρνάρια βγάνει.**

ἀδενδροτόμητος-ον νεώτ. ὁ μὴ δενδροτομηθείς : ἀδενδροτόμητον **δάσος.**

ἀδενεκτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἐκτομή,** ἐγχείρησις πρὸς ἀφαίρεσιν ἀδένος.

ἀδενεκτοπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μετατόπισις ἀδένος ἀπὸ τῆς φυσιολογικῆς του θέσεως.

ἀδενεμφραξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἔμφραξις ἀδένος.

ἀδένια (τὰ) νεώτ. βιολ. μικροὶ ἀδένες ἐπικουρικοὶ τῶν κυρίων ἀδένων.

ἀδενία (ἡ) νεώτ. ἀδενῖτις βλ. λ.

ἀδενίνη (ἡ) νεώτ. χημ. πυρηνικὴ βάσις προερχομένη ἐκ τῆς ὑπὸ ἀνοργάνων ὀξέων ὑδρολύσεως τῶν πυρηνικῶν ὀξέων.

ἀδένιον (τὸ) νεώτ. γένος φυτῶν δικοτυληδόνων τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀποκυνιδῶν** τῆς τάξεως **τῶν στρεφιανθῶν** (adenium).

ἀδενίσκος (ὁ) νεώτ. μικρὸς ἀδήν.

ἀδενισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ πρὸς τὴν μορφὴν ἀδένος παθολογικὴ ἀλλοίωσις ὀργάνου τινός.

ἀδενῖτις (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῶν λεμφικῶν γαγγλίων (ἀδένων) : **ἀδενῖτις ὀξεῖα,-χρονία.**

ἀδένογκας (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **γυνανδρῶν καὶ τῆς** οἰκογενείας τῶν **ὀρχεϊδῶν** (adenongos).

ἀδενόγκωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἡ ἐξόγκωσις** ἀδένων, πρβ. **ἀδένωμα.**

ἀδενόγραμμα (τὰ) νεώτ. ἰατρ. γένος φυτῶν **τῆς** τάξεως τῶν **οὐρτικωδῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **μορεϊδῶν** (adenogramma).

ἀδενογραφία (ἡ) νεώτ. περιγραφὴ τῶν ἀδένων.

ἀδενοδιάστασις-εως καὶ **-σία** (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἀνώμαλος διάστασις τῶν ἀδενικῶν λοβῶν.

ἀδενοειδής-ές μτγν. ὅμοιος μὲ ἀδένα· νεώτ. ἰατρ. : **ἀδενοειδεῖς ἐκβλαστήσεις** (ὑπερτροφία λεμφικῶν ἀδένων).

ἀδενοειδῖτις (ἡ) νεώτ. ἡ φλόγωσις τῶν ἀδένων.

ἀδενοκαρκίνωμα (τὸ) νεώτ.ἰατρ. κακόηθες **νεόπλασμα** προερχόμενον **ἐκ** τῶν ἀδένων τοῦ σώμ., ἄλλως **κακόηθες ἀδένωμα,** πρβ. **καρκίνωμα.**

ἀδενόκαρπος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **χεδροπῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ψυχανθῶν** (adenocarpus) : **ἀδενόκαρπος ὁ ἑλληνικός.**

ἀδενόκαυλος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **σωρανθῶν** ἢ **κεφαλανθῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων** (adenocaule).

ἀδενοκρεπίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν

τῆς τάξεως τῶν **τρικόκκων** τῆς **οἰκογενείας** τῶν **εὐφορβιιδῶν** (adenocrepide).

ἀδενοκύστις (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος κρυπτογάμων φυτῶν τῆς ὑποδιαιρέσεως τῶν **θαλλοφύτων** (adenocystis).

ἀδενοκύτταρα (τὰ) νεώτ. βλ. **ἐπιθηλιακὸς ἱστός.**

ἀδενοκυφέλη-αι (ἡ) νεώτ. ἀνατομ. αἱ ἀνευρυσμέναι τυφλαὶ ἀπολήξεις τῶν **ἐμβολίμων** σωληναρίων κυφελοειδοῦς ἀδένος.

ἀδενολεμφῖτις (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ γαγγλίων καὶ τῶν **ἐξ αὐτῶν ἀφορμωμένων λεμφαγγείων.**

ἀδενολεμφοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διόγκωσις τῶν λεμφογαγγλίων ἐξ ὑπερτροφίας καὶ κιρσώδους διατάσεως τῶν λεμφατικῶν σωληνορίων.

ἀδενολιπωμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. παθολογική διόγκωσις κατὰ τὴν κοιλίαν καὶ τὰς βουβωνικὰς χώρας, προερχομένη ἐκ διαταραχῆς τῆς θρέψεως.

ἀδενολογαθῖτις (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ φλόγωσις τοῦ ἐπιπεφυκότος τῶν νεογνῶν.

ἀδενολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μελέτη καὶ ἡ περιγραφὴ **τῶν ἀδένων** καὶ τῆς λειτουργίας αὐτῶν.

ἀδενολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀδενολογίαν, πραγματευόμενος **τὰ** τῶν **ἀδένων.**

ἀδενομαλακία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ παθολογικὴ μαλάκυνσις τῶν ἀδένων.

ἀδενοπάθεια (ἡ) νεώτ. νοσηρὰ κατάστασις τῶν γαγγλίων (ἀδένων) τοῦ μεσοπνευμονίου χώρου.

ἀδενοπαθής-οῦς (ὁ) νεώτ. ὁ πάσχων τοὺς ἀδένας, ἔχων ἀδενοπάθειαν βλ. λ.

ἀδενόπελτις-ιδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **τρικόκκων** τῆς οἰκογενείας τῶν **εὐφορβιιδῶν αὐτοφυὲς** τῆς Χιλῆς (adenopeltis).

ἀδενοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μετάβασις ἠλλοιωμένου τινὸς ὀργάνου εἰς ἀδενώδη κατάστασιν.

ἀδενοσάρκωμα (τὸ) νεώτ. βλ. **ἀδενόγκωσις.**

ἀδενοσκλήρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ σκλήρυνσις ἀδένων.

ἀδένοσμος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **προσωπανθῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀκανθιδῶν** (adenosme).

ἀδενόστεμμα (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς **τάξεως** τῶν **σωρανθῶν** τῆς **οἰκογενείας** τῶν **συνθέτων** (adenostemma).

ἀδενόστομον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **ροδανθῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ροδιιδῶν** αὐτοφυῶν τῆς Καλιφορνίας (adenostome).

ἀδενόστυλος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς τάξως τῶν **σωρανθῶν** ἢ **κεφαλανθῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων** (adenostyles).

ἀδενοτομία (ἡ) νεώτ. ἀνατομικὴ ἡ τομὴ ἀδένων.

ἀδενοτριλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος τῶν θυλακωδῶν ἀδένων.

ἀδένους-ωτος κ. **ἀδένωτος** (ὁ) νεώτ. ζωολ. **αἴ**γαγρος μὲ μικρὰ καμπυλωτὰ κέρατα.

ἀδενοφαρυγγῖτις (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλόγωσις τῶν ἀμυγδαλῶν τοῦ λοιμοῦ.

ἀδενοφθαλμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῶν μειβομειανῶν ἀδένων.

ἀδενοφλέγμων (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ὀξεῖα μολυσματικὴ νόσος τῶν γνάθων προκολουμένη ἐκ τερηδονιομένου ὀδόντος.

ἀδενοφόρος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **καμπανουλιδῶν** (adenoforn).

ἀδενώδης-δες ὁ ὅμοιος μὲ ἀδένα : Πλούτ.664F **ἀδενώδη φύματα**· ‖ νεώτ. ὁ ἔχων ἀδένας : **ἀδενώδη φύλλα** (τὰ ἔχοντα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μικροὺς ἀδένας), **ἀδενώδης μεμβράνα** (ὁ φλοιὸς κρυσταλλικοῦ ἀδένος ὀρυκτῶν).

ἀδένωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἐξόγκωσις ἀδένος.

ἀδένωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. γενικὸν ὄνομα τῶν παθήσεων τῶν ἀδένων.

ἀδενωτίς (ἡ) νεώτ. εἶδος αἰγάγρου, ἀδένους βλ. λ.

ἀδεξιμιός-ιμιά-ίμι δημ. σπανιώτερος τύπος τοῦ ἀναδεξιμιός, ὁ βαπτιστικός.

ἀδέξιος-ον μτγν. ὁ τῇ ἀριστερᾷ κυρίως χρώμενος, ἀνεπιτήδειος, ἀριστερός, ἀριστερόχειρ, δημ. ζερβοχέρης, ἀντίθ. ἐπιδέξιος κ. δεξιός· 2) κ. νεώτ. δημ. ὁ μὴ ἱκανός, ὁ μὴ ἐπιτήδειος εἴς τι : **ἀδέξιος μάστορης,** συγγ. ἀτζαμής, ἀντίθ. ἐπιδέξιος· ‖ περὶ τοὺς τρόπους : **εἶναι ἀδέξιος μπρὸς στὶς γυναῖκες ἀπὸ δειλία,** Παλαμ.'Ασάλ. ζωὴ 75 **ἐγὼ τ'ἀδέξιο τ'ἄβουλο παιδὶ τ'ἀνειροπλάνο**· ‖ ἀκατάλληλος δι' ἀξίωμα ἢ ἐπάγγελμα : **ἀδέξιος σοῦ φαίνεται γιὰ παππᾶς**· ‖ ἀπρόσφορος : **ἀδέξιος γαμπρὸς εἶναι**· 3) δύσκολος, ἀντίξοος, ἐναντίος : φρ. **κακὰ κι ἀδέξια,** παροιμ. **εἰς τὸν ἀνάποδο καιρὸ καὶ στὸν ἀδέξιο χρόνο (ἕν' ἄσπρα ἔχει τὸ πρόβατο καὶ δυὸ ἔχ' ἡ καυδουνέα** (ὑποτιμῶνται τὰ σημαντικὰ καὶ ὑπερτιμῶνται **νὰ** εὐτελῆ)· 4) ἄλυτος, ἄτηκτος, συνών. ἄλειωτος (πιθ. ἐξ ἄλλου ἐτύμου) : **κερὶ ἀδέξιο** (ἄλειωτο), **στὰ τρίχρονα ἄνοιξαν τὸν τάφο του καὶ τὸν εὑρήκασιν ἀδέξιο.**

ἀδεξιότης (ἡ) νεώτ ἔλλειψις δεξιότητος, ἀνεπιτηδειότης : **ἀδεξιότης περὶ τὸ γράφειν.**

ἀδεξιώνω δημ. γίνομαι ἀπρόσφορος, ἀνώμαλος (ἰδίως ἐπὶ ὁδῶν) : **ἀδέξιωσεν ὁ δρόμος.**

ἀδεξιωσύνη (ἡ) δημ. ἀδεξιότης βλ. λ.

ἀδεξωπός-ή-ό δημ. ὑποκορ. τοῦ ἀδέξιος βλ. λ.

ἄδερκτος-ον ὁ μὴ βλέπων : Σοφ.ΟΚ 1200 **ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος** (κατὰ πρόληψιν).

ἀδέρματος-ον κ. **ἄδερμος-ον** μτγν. ὁ ἄνευ δέρματος, συνών. δημ. ἀπέτσωτος.

ἀδερμοτροφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὰ λέπτυνσις, ἀτροφία τοῦ δέρματος.

ἀδέρφι (τὸ) δημ. **ἀδέλφιαν-ἀδέλφι** ἀδελφὸς βλ. λ. : δ.τραγ. **χαλάλι σου ἀδελφαύλη μου κι ὅλα δικά σου νά 'ναι.** Ὑποκορ. **ἀδερφούλης** (ὁ), θηλ. **ἀδερφούλα, ἀδερφάκι** (τὸ) ἀδελφίδιον.

ἀδερφιά (ἡ) δημ. ἀδερφοσύνη βλ. λ. 1 καὶ 2.

ἀδερφικά κ. **ἀδερφικάτα** δημ. ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀδελφικόν, εἰλικρινῶς καὶ φιλικῶς.

ἀδερφικᾶτος-η-α δημ. τρόπος ἀδελφῶν πρὸς ἀλλήλους· ‖ τρόπος προσήκων **εἰς** ἀδελφούς : Λασκαρ.Μυστ.30 **κάνει μὲ δαύτη ἡ δεσιμότητά του Χριστὸς 'Ανέστη τόσο ἀδερφικᾶτο.**

ἀδερφικός-ή-ό δημ. βλ. ἀδελφικός.

ἀδερφίτσα (ἡ) δημ. (τὸ μσν. ἀδελφίτσα) ἡ ἀγαπητὴ ἀδελφή· ‖ ἡ μικροτέρα ἀδελφή : δ.τραγ. **ὥρα καλὴ στραδιώτισσα τῆς μάννας μου ἀδερφίτσα,** συνών. ἀδερφούλα.

ἀδερφοδιώχτης (ὁ) δημ. ὁ προκαλῶν (κατὰ λαϊκὴν πρόληψιν) θάνατον εἰς τοὺς **ἀδελφούς** του, ἰδίως τοὺς μετ' αὐτὸν γεννωμένους.

ἀδερφοκλωναριάζω δημ. (ἐπὶ φυτῶν καὶ ἰδίως δένδρων) προβάλλω παραφυάδας, ἐκφύω : **ἀδερφοκλωνάριασε ἡ περιπλοκάδα,-ἡ βυσσινιὰ** κ.τ.τ., συνών. ἀδερφολογῶ βλ. λ.

ἀδερφολογῶ δημ. (ἐπὶ φυτῶν) προβάλλω παραφυάδας, συνών. ἀδερφοκλωνιάζω βλ. λ.

ἀδερφομαχαιριά (ἡ) πλῆγμα μαχαίρας, τραῦμα ὑπὸ ἀδελφοῦ γενόμενον : Πολίτ.'Εκλ. **ἂν εἶναι ἀδερφομαχαιριὰ καμμιὰ γιατρειὰ δὲν ἔχει.**

ἀδερφομοιράζω δημ. μοιράζω μὲ τοὺς ἀδελφούς μου τὴν κοινὴν **κληρονομ** **περιουσίαν.**

ἀδερφομοιράσι (τὸ) δημ. ἀδερφομοίρι βλ. λ. 2) ἡ πρᾶξις τῆς μεταξὺ ἀδελφῶν διανομῆς κοινῆς περιουσίας : **μὲ τ' ἀδερφομοιράσι πῆρα ἐγὼ τὸ σπίτι**· 3) τὸ ἐκ τοιαύτης διανομῆς κτῆμα : **τ' ἀμπέλια αὐτὰ εἶναι ἀδερφομοιράσια.**

ἀδερφομοιρασιά (ἡ) δημ. διανομὴ κληρονομικῆς περιουσίας μεταξὺ ἀδελφῶν.

ἀδερφομοίρι (τὸ) δημ. τὸ εἰς ἕκαστον ἀδελφὸν ἀναλογοῦν μερίδιον τῆς οἰκογενειακῆς πε-

ριουσίας· 2) τὸ τοῦ ἀκλήρου ἀποθανόντος ἀδελφοῦ μερίδιον ἐκ τῆς οἰκογενειακῆς περιουσίας μένον εἰς τοὺς ἐπιζῶντας ἀδελφούς· 3) ἀκίνητον κτῆμα περιελθὸν εἴς τινα ἐκ διανομῆς κοινῆς ἀδελφικῆς περιουσίας, ἄλλως ἀδερφομοιράδι : **τὰ χωράφια αὐτὰ εἶναι ἀδερφομοίρια.**

ἀδερφοξάδερφα (τὰ) κ. **ἀδερφοξαδέρφια** δημ. οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἐξάδελφοι ἐν συνόλῳ.

ἀδερφοπαίδι (τὸ) τέκνον ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς.

ἀδερφοποιτός-ή νεώτ. ὁ διὰ ἱεροτελεστίας συνδεθεὶς μετά τινος δι' ἀδελφικοῦ δεσμοῦ καὶ δι' ὑποσχέσεως ἀμοιβαίας βοηθείας καὶ ἀμύνης : δ. τραγ. **κι ἐγίναν ἀδερφοποιτοὶ μέσα στὴν ἐκκλησία—βοήθα με ἀδερφοποιτὲ κι ὁ Τοῦρκος θὰ μὲ φάῃ,** συνών. στουραδερφὸς καὶ στουρα δέρφι· 2) κατ' ἐπέκτ. φίλος στενός· 3) κουμπάρος· 4) καὶ ὁ συγγενείᾳ ἀγχιστείας συγγενεύσας : δ. τραγ. **καὶ ραίνουν νύφη καὶ γαμπρό, κουμπάρο κι ἀδερφοποιτό.**

ἀδερφός-ή-ι δημ. ἀδελφὸς βλ. λ., θηλ. πληθ. ἀδερφάδες : δ. τραγ. **τρεῖς ἀδερφάδες εἴμαστε κι οἱ τρεῖς κακαγραμμένες.**

ἀδερφοσκοτωμός (ὁ) δημ. φόνος ἀδελφοῦ ὑπὸ ἀδελφοῦ· ‖ συμπλοκὴ μεταξὺ ἀδελφῶν ἔνοπλος ἢ καὶ ἁπλῶς παράφορος· 2) ἔνοπλος σύρραξις ἢ ἁπλῶς βιαία ἔρις μεταξὺ συγγενῶν· 3) ἔνοπλος αἱματηρὰ σύγκρουσις μεταξὺ ὁμοεθνῶν ἢ ὁμοδόξων (ἰδίᾳ χριστιανῶν), ἐμφύλιος πόλεμος : **ἀδερφοσκοτωμὸς γένηκε ἀνάμεσα στοὺς Φράγγους.**

ἀδερφοσκοτώνομαι δημ. συμπλέκομαι ἐνόπλως ἢ ἁπλῶς συγκρούομαι πρὸς ἀδελφούς· ‖ ἢ συγγενεῖς· ‖ ἢ ὁμοεθνεῖς βλ. **ἀδερφοσκοτωμός.**

ἀδερφοσυνοριάζω δημ. ἔχω σύνορα μὲ τὰ κτήματα ἀδελφῶν μου, τὰ προερχόμενα ἀπὸ ἀδερφομοίρι βλ. λ.· 2) εὐαρμόστως, ὁμαλῶς, οἱονεὶ ἀδελφικῶς, γειτονεύω, συνδέομαι, συνορεύω πρός τινα ἢ πρός τι : Ζερβ.Λυρ.Σατ.Α **κι ἀδερφοσυνοριάζουνε τὰ κλήματα κι οἱ ἐλιές.**

ἀδερφοσύνη (ἡ) δημ. ἀδελφότης, ἡ ἀγαθὴ μεταξὺ ἀδελφῶν σχέσις καὶ συνάφεια· 2) ἡ στενή, ὡς ἡ μεταξὺ ἀδελφῶν, ἀγάπη : δ. τραγ. **μὰ τὸ ψωμὶ ποὺ φάγαμε, μὰ τὴν ἀδερφοσύνη·** 3) παλαιότ., φιλία δι' ἱεροτελεστίας καθιερωθεῖσα : δ. τραγ. **κι ἐμεῖς μὲ τὸν Ἀνδρόνικα εἴχαμ' ἀδερφοσύνη·** 4) εὐποιΐα : **κάνει πολλὲς ἀδερφοσύνες.**

ἀδερφοτός δημ. ἀδερφοποιτὸς βλ. λ.

ἀδερφοφάγωμα (τὸ) δημ. ἡ μεταξὺ ἀδελφῶν ἢ στενῶν συγγενῶν ἔρις.

ἀδερφοχτοί (οἱ) δημ. οἱ κλέφται καὶ ἁρματολοὶ τῆς Κρήτης συνηνωμένοι εἰς στρατιωτ. σώματα προστατεύοντα τοὺς χριστιανοὺς ἐναντίον τῶν Τούρκων· ἄλλως λεγόμενοι νυχτοπολεμιτάδες καὶ ὑπὸ τῶν Τούρκων χαΐνιδες (ἀνυπότακτοι).

ἀδέρφωμα (τὸ) δημ. σύναψις στενῆς φιλίας· 2) συνδιαλλαγή· 3) ἐπὶ φυτῶν, σύμφυσις μὲ παραφυάδας ἢ βλαστούς, βλ. **ἀδερφώνω.**

ἀδερφώνω-ομαι δημ. γίνομαι στενὸς φίλος μὲ ἄλλον· 2) συνδιαλλάττομαι, συμφιλιώνομαι : **ἀδέρφωσα μὲ τὸν ὀχτρό του—εἴμαστε στὰ μαχαίρια μὲ τὸ γείτονα κι ἀδερφωθήκαμε·** 3) ἀποκτῶ ἀδελφόν : **ἀδερφώθηκε ἡ μοναχοκόρη μας·** 4) συνεταιρίζομαι : **ἀδερφώθηκαν οἱ δυὸ πραμματευτάδες τοῦ χωριοῦ μας καὶ κάνουν τώρα χρυσὲς δουλειές·** 5) ἐπὶ φυτῶν, συμφύομαι μὲ παραφυάδας ἢ βλαστούς : **τὰ ζουμπούλια εὔκολα ἀδερφώνουν·** 6) ἡ μτχ. **ἀδερφωμένος** λίαν στενῶς συνδεδεμένος : Παλαμ.Τραγ.Πατρ.43 **ἀδερφωμένοι φίλοι·** ‖ συμπορευόμενος, ὁμότυχος : δ. τραγ. **ἀνάθεμά σε κυνηγὲ ποὺ σκότωσες τὸ ἕνα καὶ δὲν ἐσκότωσες τὰ δυὸ νὰ πᾶμε ἀδερφωμένα·** 7) μόναν τὸ ἐνεργ., συμφιλιώνω, κάμνω ἄλλους νὰ ὁμονοήσουν : **ἦταν ἐχθροὶ καὶ τοὺς ἀδέρφωσα.**

ἀδέσμευτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ δεσμευθεὶς ἢ μὴ δεσμευμένος, ἄδεσμος βλ. λ.· ‖ νεώτ. μτφ. κ. ὁ μὴ ὑποχρεωμένος πρός τινα ἐνέργειαν, ὁ ἔχων ἐλευθερίαν ἐνεργείας : **εἶμαι ἀδέσμευτος εἰς τὰς πράξεις μου,** ἀντίθ. **δεσμευμένος.**

ἀδέσμια (τὰ) νεώτ. γένος κολεοπτέρων ἑτεραμελῶν ἐντόμων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **νυκτοβίων.**

ἀδεσμία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν χεδροπῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ψυχανθῶν** (adesmia).

ἀδέσμιος-ον ἄδεσμος βλ. λ. : Νόνν.Δ 15.

ἄδεσμος-ον ὁ ἄνευ δεσμῶν, ἀδέσμευτος : Θουκ.3 34 **ὁ δὲ ἐκεῖνον μὲν ἐν ἀδέσμῳ φυλακῇ** εἶχε δηλ. ἄνευ φυλάκων, ἐλεύθερον.

ἀδέσποτος-ον ὁ μὴ ἔχων δεσπότην, κύριον : ἀδέσποτος ἵππος, ἀδέσποτον πρᾶγμα, Πλάτ.Πολ. 617Ε **ἀρετὴ δὲ ἀδέσποτον, ἣν τιμῶν καὶ ἀτιμάζων πλέον καὶ ἔλαττον αὐτῆς ἕκαστος ἕξει·** 2) τὸ οὐδενὶ ἀνῆκον καὶ περιερχόμενον εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ πρώτου εὑρόντος ἢ λαβόντος· 3) νεώτ. μτφ. ἀδέσποτος φήμη, εἴδησις ἡ οἱονεὶ ἀφ' ἑαυτῆς προκύψασα, ὑποβολιμαία, ἀδόσιμος.

ᾄδεται (ὡς ἀπρόσωπ. ἐκ τοῦ ᾄδω) φημολογεῖται, θρυλεῖται, λέγεται, διαδίδεται.

ἄδετος-ον ὁ μὴ δεδεμένος, ὁ μὴ διὰ δεσμοῦ ἠσφαλισμένος, ἐλεύθερος, λυτός : **ἵππος ἄδετος·** 2) μτγν. ὁ μὴ ὑποδεδεμένος, ἀνυπόδητος· 3) μσν. ὁ μὴ ἐλθὼν εἰς γάμον· 4) νεώτ. κ. δημ. εἰδικῶς ἐπὶ βιβλίων, ὁ μὴ βιβλιοδετημένος : **ἄδετον βιβλίον·** 5) ἐπὶ πολυτίμων λίθων, ὁ μὴ προσηρμοσμένος εἰς κόσμημά τι : **ἔχω ἕνα διαμάντι ἄδετο.** ‖ ἐπίρρ. ἀδέτως ἄνευ δέσεως.

ἀδετούρης (ὁ) μσν. (λατ. auditor) ἀξιωματικὸς τοῦ βυζαντινοῦ παλατίου ἐπὶ τῶν ἀκροάσεων.

ἀδετοχίτων-ονος (ὁ) βλ. **ἀμιτροχίτων.**

ἀδεύητος-ον βλ. ἀδέητος.

ἀδευκής-ές οὐχὶ γλυκύς, πικρός· κατὰ τοὺς ἀρχ. σχολ. « ἀπεοικώς, ἀπροσδόκητος, ἀπροόρατος, ἀνείκαστος » : Ὀδ.Ζ 489 **ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκεῖ ἧς ἐπὶ νηός.**

ἀδευόμεθα Ἡσ. ἀπηδιζόμεθα.

ἀδευτέρωτος-η-ο δημ. κ. **ἀδευτέριστος-η-ο** ὁ μὴ γενόμενος διὰ δευτέραν φοράν· 2) ὁ μὴ σκαφεὶς ἐκ δευτέρου, ἐπὶ ἀμπέλων, κήπων, ἀγρῶν.

ἀδευτόν Ἡσ. « χαλεπὸν ἢ οὗ οὐκ ἄν τις ἐπιδεηθείη· οἱ δέ, ἀδευτής, αὐτάρκης ».

ἀδέψητος-ον ἐπὶ δέρματος, ἀκατέργαστος : Ὀδ.Υ 2 **κὰμ μὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθεν κώεα πόλλ' οἴων.**

ἀδέω εἶμαι κεκορεσμένος, αἰσθάνομαι φόρτον, βάρος, ἀηδίαν : Ὀδ.Α 134 **μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ δείπνῳ ἀδήσειεν,** Ἰλ.Κ 98 **καμάτῳ ἀδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ.**

ἀδήιος-ον συνῃρ. **ἄδῃος** ὁ μὴ προσβεβλημένος, μὴ κατεστραμμένος : Σοφ.ΟΚ 1533 **ἀδῇον σπαρτῶν ἀπ' ἀνδρῶν·** ‖ ἐπὶ προσώπου, οὐχὶ ἐναντίος, οὐχὶ ἐχθρικός : Ἀπολλ.Ρ 4,647.

ἄδηκτος-ον ὁ μὴ δηχθείς, ὁ μὴ καταβρωθεὶς ὑπὸ σκωλήκων (ἐπὶ ξύλων) : Ἡσίοδ.Ἔργ.420 **τῆμος ἀδηκτοτάτη πέλεται τμηθεῖσα σιδήρῳ ὕλη·** 2) μτφ. ἀβλαβής, ὃν δὲν ἐπέπληξέ τις· 3) ὁ μὴ δάκνων, οὐχὶ δηκτικός.

ἄδηλα (τὰ) νεώτ. γένος ἐντόμων **λεπιδοπτέρων** τοῦ ἀθροίσματος τῶν **μικρολεπιδοπτέρων·** τῶν ἀδήλων τούτων αἱ κάμπαι μένουσι κεκρυμμέναι.

ἀδηλέω διατελῶ ἐν ἀγνοίᾳ, δὲν ἐννοῶ τι : Σοφ. ΟΚ 35 **σκοπὸς προσήκεις ὧν ἀδηλοῦμεν φράσαι.**

ἀδηλητηρίαστος-ον νεώτ. μὴ δηλητηριασθείς, συνών. δημ. ἀφαρμάκωτος· ‖ κ. μτφ. : **ἡ συκοφαντία οὐδεμίαν ἔξοχον προσωπικότητα ἀφῆκεν ἀδηλητηρίαστον.**

ἀδήλητος-ον (ἐκ τοῦ δηλέομαι) ὁ μὴ βλαβείς, ἄτρωτος : Ἀπολλ.Ρ 2,709.

ἀδηλία (ἡ) μτγν. ἀδηλότης βλ. λ.
ἄδηλο (τὸ) δημ. ὀφθαλμικὴ νόσος, ἡ λευκὴ ἐπὶ τῆς ἴριδος τοῦ ὀφθαλμοῦ κηλίς, συνών. ἀσπράδι.
ἀδηλοποιέω μτγν. καθιστῶ τι ἄδηλον, ἀφανές.
ἀδηλοποίητος-ον νεώτ. μὴ δημοσίᾳ δηλωθείς, μὴ κοινολογηθείς, μὴ ἀνακοινωθείς.
ἀδηλοποιὸς-όν μσν. ὁ καθιστῶν τι ἄδηλον, ἀφανές, ἀόρατον.
ἄδηλος-ον ὁ ·μὴ δῆλος, ὁ μὴ γινωσκόμενος, ἄγνωστος, ἀφανής, συνήθως ἐπὶ πραγμάτων : Σοφ. ΟΤ 496 **ἄδηλοι θάνατοι** (θάνατοι δι' ἀγνώστου χειρός), Θουκ.8,108,4 **ἔχθραν προσποιησάμενος ἄδηλον**˙ 2) νεώτ. καὶ ὁ μὴ ἀμέσως φανερός, ὁ μὴ καθωρισμένος, ὁ μὴ ἐμφανής : **ἄδηλαι πόραι**˙ || **ἄδηλος διαπνοὴ** ἡ διὰ τοῦ δέρματος ἀναπνοή˙ 3) **ἄδηλόν** (τό) ὡς οὐσ. ἀμφίβολον, ἄγνωστον : Πλάτ.Φαίδ.91D **ἄδηλον παντὶ μὴ ἡ ψυχὴ αὐτὴ ἀπόλλύηται**, ΠΔΨαλμ. **τὰ ἄδηλα καὶ κρύφια τῆς καρδίας σου ἐδήλωσάς μοι, ἄδηλαν τὸ μέλλον**, φρ. **ἐπ'** ἀδήλοις εἰς τὴν τύχην.
ἄδηλος ἡ χρυσῆ νεώτ. εἶδος ψυχῶν τοῦ γένους τῶν **ἀδήλων** βλ. λ.
ἀδηλότης-ητος (ἡ) μτγν. ἀβεβαιότης, **ἀδηλία** : **ἡ ἀδηλότης τῶν προσδοκωμένων.**
ἀδηλόφλεβος-ον ὁ ἔχων τὰς φλέβας ἀφανεῖς.
ἀδηλόω μτγν. καθιστῶ τι ἄδηλον˙ || παθ. γίνομαι ἄδηλος, ἀφανής, ἀόρατος.
ἀδήλως ἐπίρρ. ἀφανῶς, ἀφανερώτως.
ἀδήλωτον ἡ Ἡσ. « ἀδιάφορον, δεξιόν, συνετόν, ἢ πένητα, ἄπορον ».
ἀδήλωτος-ον νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δηλωθείς, ἰδίᾳ εἰς τὰς ἐπισήμους τοῦ κράτους ἀρχάς **ἀδήλωτον κτῆμα,-εἰσόδημα,-παιδίον**˙ || εἰδ. ἐπὶ τῶν μὴ ἐγγεγραμμένων, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, εἰς τοὺς στρατολογικοὺς καταλόγους.
ἄδημα Ἡσ. ψήφισμα, δόγμα.
ἀδημαγώγητος-ον νεώτ. μὴ παρασυρθείς, μὴ παραπλανηθεὶς ὑπὸ δημαγωγοῦ˙ || μὴ ὑποκείμενος εἰς τὸ νὰ πλανηθῇ ὑπὸ δημαγωγοῦ : **ἡ πραγματικὴ μόρφωσις καθιστᾷ τὸν λαὸν ἀδημαγώγητον.**
ἀδημάρχητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἔχων δήμαρχον : ἐπὶ **ἓν ἔτος ἡ πόλις ἀπέμεινεν ἀδημάρχητος.**
ἀδήμευτος-ον νεώτ. ὁ μὴ δημευθείς˙ || ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς δήμευσιν βλ. λ.
ἀδημιούργητος-ον μτγν. ὁ μὴ εἰργασμένος, ἀκατέργαστος καὶ μτφ. τραχύς, ὠμός˙ 2) ὁ μὴ δημιουργηθείς, ἄκτιστος, ἀγέννητος.
ἀδημοκόπητος-ον νεώτ. ἀδημαγώγητος βλ. λ.
ἀδημοκράτητος-ον νεώτ. ὁ μὴ δημοκρατούμενος, ὁ μὴ **ἔχων** δημοκρατικὸν πολίτευμα, ὁ μὴ δημοκρατικῶς κυβερνώμενος : ΔίωνΚ 43,45.
ἀδημονέω εὑρίσκομαι ἐν ἀδημονίᾳ, στενοχωροῦμαι ὑπερβολικῶς : Πλάτ.Φαῖδρ.251D **ἀδημονεῖ τῇ ἀτοπίᾳ τοῦ πάθους.**
ἀδημονία (ἡ) (1) μτγν. ἀνησυχία, θλῖψις.
ἀδημονία (ἡ) (2) νεώτ. ζωολ. κάνθαρος μικρὸς μέλας **ἢ** ὑπομέλας, διαιτώμενος συνήθως ἐπὶ τῶν θάμνων καὶ χόρτων δημ. μπίρμπιλας.
ἀδημοπράσιαστος-ον νεώτ. μὴ ἐκτεθεὶς **ἢ** μὴ ὑποκείμενος εἰς δημοπρασίαν.
ἄδημος-ον ἀπόδημος βλ. λ.
ἀδημοσίευτος-ον μσν. ὁ μὴ δημοσιευθείς, κρύφιος, μυστικός˙ || καθόλου, ὁ μὴ διακοινωθείς : || κ. νεώτ. **ἀδημοσίευτος νόμος,-ον ἔγγραφον** κ.τ.τ.
ἀδημοσύνη (ἡ) ἀρχ. ἀδημονία βλ. λ.
ἀδήμων-ον ὁ ἀδημονῶν, ὁ τεθλιμμένος (λ. μὴ **ἐν** τοῖς ἀρχ. κειμ. ἀπαντῶσα, ἀλλ' ὑποτιθεμένη ὡς πρωτότυπος τοῦ **ἀδημονέω καὶ ἀδημονία**).
ἄδην κ. **ἄδην** ἐπίρρ. ἱκανῶς, ἀρκούντως, μέχρι κόρου : Ἰλ.Ε 203 **εἰωθότες ἔδμεναι ἄδην**, Πλάτ. Πολιτ.972C **ἐμπιμπλάμενοι σίτων ἄδην**, αὐτ.Πολ. 341C **ἄδην τῶν τοιούτων**˙ || Ἡρ.9,39 **ἄδην εἶχον κτείνοντες** (ἐκορέσθησαν φονεύοντες), Πλάτ.Πολ. 541 B **ἄδην ἔχουσιν ἡμῶν οἱ λόγοι περὶ τῆς πόλεως** (ἀρκετὰ εἴπομεν περὶ τῆς πόλεως).
ἀδήν-ένος (ὁ,ἡ) παρ' ἀρχ. ἰατροῖς « **οἱ δὲ ἀδένες** σώματά εἰσι σμικρά, ἀφαιροειδῆ, **χαῦνα μεταξὺ** τῶν μεγάλων φλεβῶν καὶ ἀρτηριῶν, δίκην σφηνίσκων ἵνα μὴ τῇ ὁμιλίᾳ σήπωνται **τὰ ἀγγεῖα** » κ. ἄλλως « ὄγκος ἐν μέσῳ σαρκὸς καὶ πιμελῆς », πρβ. Ἱππ.Ἄρθρ.11˙ || ὁρισμ. νεώτ. κοῖλον ἢ ἄκοιλον ἐπιθηλιακὸν ἢ ἐπιθηλιογενὲς ὄργανον πρὸς ὃ φθάνουσιν ἀγγεῖα ἐκκρίνοντα ὑγρόν, συνών. δημ. γλυκάδι, βαλανήθρα, γαργαλήθρα, ἐλιά˙ 2) ὀρυκταλογ. ἄθροισμα κρυσταλλικὸν ἐν ᾧ **τὰ διάφορα** κρυστάλλια συνδέονται πρὸς ἓν κεντρικόν, λαμβάνοντα ἐν τῷ συνόλῳ μορφὴν ἀφαιροειδῆ **ἢ** βοτρυοειδῆ.
ἀδήνεια (ἡ) κ. **ἀδηνείη** Ἡσ. ἄγνοια, ἀπειρία.
ἀδηνής-ές ἀμαθής, ἄπειρος : Σιμων.7,53. Ἐπίρρ. **ἀδηνέως** ἄνευ δόλου : Ἐπιγρ. **διὰ τῆς πόλεως ἀδηνέως γεγωνέοντες.**
ἄδηρις-ιος (ὁ,ἡ) ἀδήριτος **βλ. λ.** : ΑΠ 7,440˙ || νεώτ. ἀδήριτος ἀνάγκη.
ἀδήριτος-ον ὁ ἄνευ ἀγῶνος ἢ μάχης˙ 2) ἀκαταμάχητος, ἀδιαφιλονείκητος : Ἰλ.Ρ 42 **οὐ μὰν ἀπείρητος πόνος ἔσται οὐδέ τ' ἀδήριτος.**
ἀδηρίτως ἐπίρρ. ἄνευ ἀγῶνος, ἀμαχήτως.
Ἄδης (ὁ) κ. **Αἴδης -αο** κ. **-εω** ἔτι δὲ γεν. Ἄιδος, δοτ. **Ἄιδι** (ὡς ἐξ ὀνομ. **Ἄις**) παρ' Ὁμήρῳ μόνον ὡς κύριον ὄν. ἀντὶ τοῦ Πλούτων ὁ θεὸς τοῦ κάτω κόσμου : Ἰλ.Ο 188 **Ζεὺς καὶ ἐγώ, τρίτατος δ' Ἀίδης ἐνέροισιν ἀνάσσων**, αὐτ.Ω 593 **εἰν Ἄιδός περ ἐών**, παρ' Ἀττ. **ἐν Ἅδου**, Σοφ.Ἠλ.463 **ἐν Ἅδου κειμένῳ κοινῷ πατρί**˙ 2) συνεκδ. **ὁ τόπος** ἔνθα ὁ Ἅδης ἀνάσσει, ὁ κάτω κόσμος, **ἔνθα αἱ** ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων μεταβαίνουσιν, **ὁ ᾅδης** : **Ἰλ.Ψ** 244 **εἰσόκεν αὐτὸς Ἄιδι κεύθωμαι**, ΚΔΛουκ.16,23 **καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ**, φρ. εὐαγγ. παροιμ. **ἐν τῷ ᾅδῃ οὐκ ἔστι μετάνοια**˙ 3) ὁ τάφος : Αἰσχ.Ἀγ.667 **ᾅδην πόντιον πεφευγότες**, πρβ. **Ἀιδηνεύς** κ. **Ἀιδωνεύς**˙ 4) δημ. ὡς παρ' ἀρχαίοις ὁ κάτω κόσμος : δ.τραγ. **φέρνει στὸν Ἅδη ὁ Χάροντας παιδιὰ καὶ νιοὺς καὶ γέρους** (**φέρνει καὶ μιὰ μονάκριβη καὶ μασκαναθρεμμένη—γιὰ μήνυσέ μου μάτια μου πῶς σοῦ** φανῆκε ὁ Ἅδης, Ζερβ.Τραγ.Καλ.Καιρ.48 στὴ ρίζα **ταῦ βουνοῦ σπηλιὰ κι ἐκεῖθε πόρος πάει στοῦ Χάροντα τὰ γυφταριὰ ποὺ 'ναι στὸν Ἅδη πλάϊ**, φρ. **σὰν οἱ στραβοὶ στὸν Ἅδη** (ἐπὶ τῶν μιμουμένων ἄτοπα καὶ ἐπιζήμια), **ἀπὸ τὸν Ἅδη φῶς;** (ἀπὸ τοῦ πονηροῦ προσδοκᾷς ἀγαθόν;), κατάρ. **νὰ σὲ φάῃ ἡ μαύρη γῆ κι ὁ σκατεινὸς ὁ Ἅδης**˙ 5) ἡ Κόλασις ἔνθα οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐσαεὶ βασανίζονται, ἡ κατὰ τὰς Γραφὰς γέεννα τοῦ πυρός : φρ. **ἡ ἀχαριστία στὸν Ἅδη κράζει καὶ πάει**˙ 6) τόπος πολὺ σκοτεινὸς ἢ ἁπλῶς βαθὺ σκότος : **ᾅδης εἶναι τὸ ὑπόγειό μας—σκοτάδι ᾅδης.**
ἀδηφαγέω εἶμαι ἀδηφάγος, λαίμαργος : Ἰσοκρ. 6,55 **ζεύγη ἵππων ἀδηφαγούντων.**
ἀδηφαγία (ἡ) πολυφαγία, λαιμαργία, δημ. ἀχορταγιά κ. ἀχορτασιά : Ἀριστφ.Ἀπ.144˙ || **κ. μτφ.** ἀπληστία.
ἀδηφάγος-ον (1) πολυφάγος, λαίμαργος, ἀχόρταγος : Σοφ.Φιλ.313 **τὴν ἀδηφάγον νόσον**, νεώτ. : **ἀδηφάγα ζῷα**˙ 2) ὁ καταναλίσκων πολλὰ χρήματα, πολυδάπανος, ἐπὶ τριήρους, **ἐπὶ** ἱππικοῦ ἀγῶνος κ.τ.τ. : Λυσ.Ἀπ.39 **ἀδ. τριήρεις**, μτφ. ἄπληστος.
ἀδηφάγος (ὁ) (2) **ἡ πολυφάγος** νεώτ. ζῷον σαρκοβόρον τῆς οἰκογενείας τῶν **μουστελιδῶν**, θηρευόμενον διὰ τὸ πολύτιμον δέρμα του.
ἀδῄωτος-ον ἀρχ. ὁ μὴ δῃωθείς, **ὁ μὴ διαρπαγεὶς** ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, ἀκούρσευτος.
ἀδὶ κ. **ἀδὲ** κ. ἀδά δημ. μόριον ἐρωτημ. τροπ. πάντοτε προτασσόμεναν, συνών. τοῦ μήπως : **ἀδὶ**

γένηκε δεκαπέντε χρονῶ νὰ τὴν παντρολοήσω ;— ἀδὰ ξαίρει τί τοῦ γίνεται ;

ἀδιάβαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διαβασμένος, ὁ μὴ ἀναγνωσθείς : **ἀδιάβαστο βιβλίο**· 2) μὴ λαβὼν εὐχὴν ἐξιλαστήριον ὑπὸ ἱερέως· 3) ὁ μὴ μελετήσας τὸ μάθημα.

ἀδιαβατικός-ή-όν νεώτ. φυσ. μὴ δεχόμενος καὶ μὴ διαβιβάζων θερμότητα.

ἀδιαβατισμός (ὁ) νεώτ. φυσ. ἰδιότης ἀερίων μὴ δεχομένων καὶ μὴ διαβιβαζόντων θερμότητα.

ἀδιάβατος-ον ὁ μὴ διαβατός, οἷον ποταμός, νάπος κ.τ.τ. : Ξεν.Ἀν.2,1,11 **ποταμῶν ἐντὸς ἀδιαβάτων**· || **ἀδιάβατος δρόμος** ὁ μὴ ἔχων πολλοὺς διαβάτας, ἀντίθ. τοῦ περαστικός· || ἀδιέξοδος : ἀδιάβατο **σοκάκι** (στενὸς δρόμος κλειστὸς ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον)· 2) ΑΒ ὁ μὴ περιπατῶν εὐκόλως.

ἀδιαβεβαίωτος-ον μτγν. ὁ μὴ βεβαιούμενος, περὶ οὗ δὲν ὑπάρχει βεβαιότης, διαβεβαίωσις.

ἀδιαβίβαστος-ον μσν. παρὰ γραμματ. ἀμετάβατος· || νεώτ. ὁ μὴ διαβιβασθείς, ὁ μὴ μεταδοθεὶς εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον : **ἀδιαβίβαστον τηλέγράφημα,-ἔγγραφον.**

ἀδιάβλητος-ον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαβληθῇ : Ἀριστλ.ΗΝικ.1157Α21 **ἡ τῶν ἀγαθῶν φιλία ἀδιάβλητός ἐστι**· 2) νεώτ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς διαβολὴν βλ. λ., ὁ μὴ διαβεβλημένος, ὁ μὴ συκοφαντηθείς : **οὐδεὶς πολιτικὸς ὑπῆρξεν ἀδιάβλητος.**

ἀδιάβολος-ον μτγν. ἀδιάβλητος βλ. λ.

ἀδιάβροχος-ον μτγν. ὁ μὴ διαβρεχόμενος ὑπὸ τῆς βροχῆς ἢ τοῦ ὕδατος· || νεώτ. **ἀδιάβροχον** (τὸ) μανδύας ἐξ ἀδιαβρόχου ὑφάσματος, μὴ διαπερώμενος ὑπὸ τῆς βροχῆς· 2) εἶδος δέρματος ὑποδημάτων.

ἀδιάβρωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ παθὼν διάβρωσιν ἢ μὴ ὑποκείμενος εἰς διάβρωσιν : **ἀδιάβρωτον ἔδαφος—ἀδιάβρωτον ξύλον ὁ ἔβενος.**

ἀδιάγγουρο (τὸ) δημ. ὑδροπέπων, κολοκύθα.

ἀδιάγερτος-η-ο δημ. ἀνεπίστρεπτος, μὴ ἀποδιδόμενος : φρ. **δανεικὰ κι ἀδιάγερτα** (κοινότερον ἀγύριστα)· 2) ὁ τόπος ἐξ οὗ δὲν ἐπιστρέφει τις· || ὁ Ἅδης : δ.τραγ. **στὸν τόπον τὸν ἀδιάγερτο ἐκεῖ θελὰ σὲ πάω.**

ἀδιάγλυπτος-ον ΑΒ « **ἀδιάγλυπτον ἣν οὐκ ἔστι** διαγλύψαι καὶ διελθεῖν ».

ἀδιάγλυφος-ον μτγν. ὁ μὴ φέρων γλυφός : Ἀδάμ. 2,29.

ἀδιάγνωστος-ον ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διαγνώσῃ, διακρίνῃ : Διόδ.1,30· || Ἀριστείδ.Κυντιλ.1,5 **ἀδιάγνωστα** ὀνόματα ἀκατανόητα ἢ δυσνόητα.

ἀδιαγούμιστος-η-ο δημ. ἀλεηλάτητος, ἀλαφυραγώγητος, ἀδιάρπαστος : **δὲν ἔμεινε νησὶ ἀδιαγούμιστο ἀπὸ τοὺς κουρσάρους.**

ἀδιάγραπτος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαγραφεὶς ἢ μὴ διαγραφόμενος πρβ. ἀπαράγραπτος.

ἀδιάγωγος-ον μτγν. ὁ μεθ' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ διάγῃ, νὰ ζῇ : Φίλ.2,268.

ἀδιάδεκτος-ον κ. **ἀδιάδοχος** μσν. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς διαδοχήν, αἰώνιος, ἀέναος : **ἀδιάδεκτος ὁ θεός**· 2) ὁ στερούμενος διαδόχου : **ὁ ἡγεμὼν ἀπέθανεν ἀδιάδοχος.**

ἀδιάδραστος-ον μτγν. ὁ μὴ διαδράσκων, ὁ μὴ διαφεύγων, ἄφυκτος, βέβαιος· || ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διαφύγῃ, ἀναπόφευκτος.

ἀδιάζευκτος-ον μτγν. ὁ μὴ διαζευγνύμενος, ἀχώριστος· || νεώτ. ὁ μὴ τυχὼν διαζυγίου.

ἀδιάζωστος-ον νεώτ. μὴ περιζωσθεὶς ἢ μὴ δυνάμενος νὰ περιζωσθῇ, δημ. ἄζωστος.

ἀδιάθερμος-ον νεώτ. ὁ δι' οὗ δὲν διέρχεται θερμότης, ἄλλως ἐν τῇ φυσ. ἀδιαβατικὸς βλ. λ.

ἀδιαθεσία (ἡ) νεώτ. ποιά τις διαταραχὴ ἐν τῇ λειτουργίᾳ τοῦ ὀργανισμοῦ, ἐλαφρὰ ἀσθένεια.

ἀδιάθετος-ον μτγν. ὁ μὴ διατεταγμένος προσηκόντως· || ὁ μὴ διατεθειμένος πρός τινα σκοπόν : **πίστωσις ἀδιάθετος—κληρονομία ἀδιάθετος**· 2) ὁ μὴ καταλιπὼν διαθήκην : Πλούτ.ΔίωνΧρ. κ.ἀ.· || νεώτ. **ἀπέθανεν ἀδιάθετος**· || **ἀδιάθετον** (τὸ) ὡς οὐσ. ἔλλειψις διαθήκης : **κληρονόμοι ἐξ ἀδιαθέτου** (δυνάμει τοῦ νόμου καὶ οὐχὶ ἐκ διαθήκης τοιοῦτοι)· 3) μὴ χρησιμοποιηθείς : **πρόσοδος ἀδιάθετος**· 4) ὁ πάσχων ἀδιαθεσίαν βλ. λ., ἀντίθ. εὐδιάθετος ὁ ἔχων εὐεξίαν.

ἀδιαθετῶ (-έω) νεώτ. κατέχομαι ὑπὸ ἀδιαθεσίας.

ἀδιαθέτως ἐπίρρ. ἄνευ διαθήκης.

ἀδιάθλαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαθλώμενος, εἰδ. ἐπὶ τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός.

ἀδιαιρεσία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τι ἀδιαίρετον.

ἀδιαίρετος-ον ὁ μὴ διαιρεθείς, ἀδιανέμητος : Ἀριστλ.Πολιτ.1265Β4. 2) **ἀδιαίρετον** (τὸ) ἀδυναμία διανομῆς· || νομ. ἡ ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ἀντικειμένου ἀξίωσις ἑκάστου τῶν δικαιούχων· ἐντ. αἱ νομ. ἔννοιαι κυριότης ἐξ ἀδιαιρέτου, ἀδιαίρετοι δουλεῖαι κ. ἀ. : **κληρονόμοι ἐξ ἀδιαιρέτου**· 3) ὁ μὴ διαιρετός, ἀμερής : Τριὰς ὁμοούσιος καὶ ἀδιαίρετος· || κ. μαθημ. : ὁ **ἀκέραιος** || **εἶναι ἀδιαίρετος ὑπὸ ἀκεραίου πλὴν ὑπὸ τῆς μονάδος**· 4) ἀχώριστος, ἀναπόσπαστος.

ἀδιαιρετότης (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μὴ διαιρεῖσθαι, ἀντίθ. διαιρετότης : **ἀδιαιρετότης ἀκινήτου**, βλ. **ἀδιαίρετον.**

ἀδιαιρέτως ἐπίρρ. χωρὶς νὰ γίνῃ διαίρεσις, χωρισμός : νομ. φρ. **ἀλληλεγγύως καὶ ἀδιαιρέτως.**

ἀδιαίτητος-ον μτγν. ὁ μὴ ἀκολουθῶν δίαιταν. Ἐπίρρ. **ἀδιαιτήτως** μσν. ἄνευ διαίτης περὶ τὴν τροφήν : ἰατρ. **ἀδιαιτήτως βρώμασι χρώμενος.**

ἀδιακάθαρτος-ον μτγν. ὁ μὴ καθαρθείς.

ἀδιακανόνιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ κανονισθεὶς λεπτομερῶς : **χρέος ἀδιακανόνιστον.**

ἀδιακίνητος-η-ο δημ. ἐκεῖνος οὗ δὲν ἤρξατό τις τὴν κατασκευὴν ἢ τὴν χρῆσιν ἢ τὴν τακτοποίησιν, συγγ. ἀξεκίνητος κ. ἀσυγύριστος.

ἀδιάκλειστος-ον μτγν. ὁ μὴ ἀποκλεισθείς.

ἀδιακόνευτα δημ. ἐπίρρ. συνών. ἀζητιάνευτο

ἀδιακόνευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ δι' ἐπαιτείας (διακονιᾶς) κτηθείς : φρ. **ἀδιακόνευτο κι ἂς εἶν' καὶ κριθινίτσα** (κρίθινος ἄρτος).

ἀδιακόνητος-ον μτγν. ὁ μὴ ἐκτελεσθείς : Ἰώσ.ΑΙ 19,1,1 ἐκλιπεῖν ἀδιακόνητον τὴν ἐπιστολήν· 2) νεώτ ὁ μὴ διακονούμενος, ἄνευ διακόνου ἢ βοηθοῦ.

ἀδιακόντιστος-ον μτγν. ὃν οὐδὲν ἀκόντιον δύναται νὰ διαπεράσῃ.

ἀδιάκοπος-ον μτγν. ὁ μὴ διακοπτόμενος, συνεχής, ἀδιάλειπτος : **ἀδιάκοπος λόγος,-μελέτη,-βροχή.** Ἐπίρρ. **ἀδιακόπως** ἄνευ διακοπῆς.

ἀδιακόρευτος-ον μσν. ἐπὶ γυναικός, ἡ μὴ διακορευθεῖσα, ἡ παρθένος, δημ. τὸ κορίτσι.

ἀδιακόσμητος-ον μτγν. ὁ μὴ κατὰ κόσμον καὶ τάξιν τεθειμένος : **οὐσία ἀδιακόσμητος**· 2) νεώτ ὁ μὴ διακοσμηθείς, ἀστόλιστος.

ἀδιακρισία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις διακρίσεως κ. κατὰ Σουΐδ. σύγχυσις πραγμάτων· 2) νεώτ. κ. δημ. ἀναίδεια, ἀγροικία, ἔλλειψις λεπτότητος : **μιλεῖ-φέρνεται-τρώει-κάθεται μ' ἀδιακρισία.**

ἀδιάκριτος-ον ὁ μὴ διακρινόμενος, ὁ μὴ διαχωριζόμενος εἰς τὰ ἐξ ὧν σύγκειται : Ἱππ.Κωακ.570· 2) ἀκατανόητος, ἀδιανόητος : Πολυβ.15,12,9 3) ἀναποφάσιστος· 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων διάκρισιν, εὐπρεπῆ συμπεριφοράν, ὁ ἀναιδής, ὁ χυδαῖος, ὁ ὀχληρός : **ἀδιάκριτος ἐπισκέπτης.**

ἀδιακρίτως κ. δημ. **ἀδιάκριτα** ἐπίρρ. ἄνευ διακρίσεως : **ὕβρισε πάντας ἀδιακρίτως**· || δημ. κ. ἀπρεπῶς, ἀναισχύντως : **φέρθηκε ἀδιάκριτα.**

ἀδιακύβευτος-ον νεώτ. ὁ μὴ διακυβευθείς, ὁ μὴ διακινδυνεύσας τι, ὡς ἐν κυβείᾳ.

ἀδιακώλυτος-ον νεώτ. ἀνεμπόδιστος.

ἀδιακωμῴδητος-ον νεώτ. ὁ μὴ διακωμῳδηθείς, ὁ μὴ ὡς ἐν κωμῳδίᾳ περιπαιχθείς.

ἀδιαλάλητος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαλαληθείς, ὁ μὴ διὰ κήρυκος ἢ κ. ἄλλως ἀνακοινωθείς.

ἀδιάλειπτος-ον μτγν. ὁ ἄνευ διαλειμμάτων, ἀδιάκοπος, συνεχής : ΚΔ Ρωμ.9,2 **ὅτι λύπη μοί ἐστι μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος** κ. νεώτ. : **ἀδιάλειπτος παρακολούθησις**˙ || νεώτ. ἰστρ. **ἀδιάλειπτος σφυγμὸς** ὁ ἄνευ διαλείψεων. Ἐπίρρ. **ἀδιαλείπτως.**

ἀδιάλεκτα ἐπίρρ. ἄνευ ἐκλογῆς, ἀδιάλεχτα βλ.λ.

ἀδιάλεκτος-ον (1) μτγν. ὁ ἄνευ διαλέξεως, συνομιλίας : **ἀδιάλεκτος βίος** ὁ μονήρης.

ἀδιάλεκτος-η-ο **(2)** κ. **ἀδιάλεχτος** κ. **ἀδιάλεγος** δημ. ὁ μὴ διαλεγμένος, ὁ μὴ κατ' ἐπιλογὴν ἢ κατ' ἐκλογήν, ἀλλὰ τυχαίως λαμβανόμενος : **ἀδιάλεχτα μῆλα,-ἀχλάδια**˙ || ὁ ἐξ οὗ δὲν ἔγινε ἐκλογή, ἀξεχώριστος εἰς ποιότητας, συγγ. ἀξεδιάλεγος : φρ. **γοῦρμα κι ἄγουρα κι ἀδιάλεχτα** (πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς ἀσυναρτησίας ἢ τῆς ἀκαταστασίας), παροιμ. **τὸ γαϊδούρι τὸ λυτὸ τρώει χορτάρι ἀδιάλεχτο.**

ἀδιάληπτος-ον μτγν. ὁ μὴ διειλημμένος, ὁ μὴ ξεχωρισμένος. Ἐπίρρ. **ἀδιαλήπτως,** ἀντίθ. **διειλημμένως.**

ἀδιάλλακτος-ον ὁ μεθ' οὗ διαλλαγὴ δὲν δύναται να γίνῃ, ἀσυμφιλίωτος, ἄσπονδος : Δημ.1472, 22 **τὰ πρὸς ὑμᾶς ἀδιάλλακτα ὑπάρχει** (δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διαλλαχθῶ πρὸς ὑμᾶς)˙ || κ. νεώτ. **ἐχθρός-, ἀντίπαλος ἀδιάλλακτος**˙ || **οἱ ἀδιάλλακτοι** οἱ μὴ δεχόμενοι μείωσιν, συγκατάβασιν τῶν ἀξιώσεών των, συγγ. τοῦ ἀσυμβίβαστος : **τὸ κόμμα τῶν ἀδιαλλάκτων.** Ἐπίρρ. **ἀδιαλλάκτως.**

ἀδιαλλαξία νεώτ. ἡ διάθεσις τοῦ ἀδιαλλάκτου βλ.λ. : **θρησκευτική-,πολιτικὴ ἀδιαλλαξία** κ.τ.τ.

ἀδιαλόγιστος-(η)-ο(ν) μσν. ὁ ἄμοιρος λογισμοῦ, μὴ διαλογιζόμενος, ἀσυλλόγιστος˙ || δημ. κ. παράλογος, ἀσύνετος : παροιμ. **ἄνθρωπος ἀδιαλόγιστος ἀτός του κι ἀπατός του) κάνει 'πὸ τὸ κεφάλι του τὰ ποὺ δὲν κάνει ὀχτρός του**˙ 2) ἀπρόοπτος, αἰφνίδιος (ἐπὶ κακῷ) : κατάρ. **ἀδιαλόγιστη ὥρα νὰ σ' εὕρῃ**˙ 3) ἀνυπολόγιστος, μέγας, πολύς : **ἔπαθε ἀδιαλόγιστη ζημιά.**

ἀδιάλυστος-η-ο δημ. ὁ μὴ καθαρθεὶς ἀπὸ ἄλλων οὐσιῶν (λέγ. ἐπὶ ζωικῶν καὶ φυτικῶν προϊόντων) : **ἀδιάλυστα μαλλιά.**

ἀδιαλυτικότης (ἡ) κ. **ἀδιαλυτότης** (ἡ) νεώτ. ἐπιστημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μὴ διαλύεσθαι.

ἀδιάλυτον (τό) τὸ φυτὸν ἡλιοτρόπιον : Διοσκ.4,190.

ἀδιάλυτος-ον ὁ μὴ διαλυόμενος εἰς τὰ ἐξ ὧν σύγκειται : Πλάτ.Φαίδ.80Β **τῷ θείῳ μονοειδεῖ καὶ ἀδιαλύτῳ**˙ || ὁ μὴ ἀποβάλλων τὴν συνεκτικότητα τῶν μορίων του : Ἐπικ.π.Φ 14,2 **στερεὰ καὶ ἀδιάλυτα**˙ || κ. νεώτ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : **ἀδιάλυτον εἰς τὸ ὕδωρ διαλυτὸν δὲ εἰς** οἰνόπνευμα˙ || κ. δημ. συνών. τοῦ ἄλειωτος˙ || κ. μτφ. συνών. τοῦ ἀξεδιάλυτος : **δεμένος ἀπὸ κρυφὰ κι ἀδιάλυτα μάγια** (ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ λυθοῦν).

ἀδιαλύτως ἐπίρρ. συνεχῶς, ἀφιλιώτως, ἀδιαλλάκτως : Πολύβ.18,37,4 **ἀδιαλύτως πολεμεῖν.**

ἀδιαλώβητον Ἡσ.Σουίδ.Φώτ.ΑΒ ἀβλαβές.

ἀδιαμάρτητος-ον ὁ μὴ διαμαρτάνων, ἀσφαλῶς δρῶν, ἀσφαλής : Γαλ.19,595.

ἀδιαμαρτύρητος-ον νεώτ. ἐκεῖνος δια τον ὁποῖον δὲν διεμαρτυρήθη τις˙ || νομ. : **ἀδιαμαρτύρητος συναλλαγματική.** Ἐπίρρ. **ἀδιαμαρτυρήτως** ἄνευ διαμαρτυρίας, ἀντιρρήσεως ἢ ἐπιφυλάξεως.

ἀδιαμάσητος-ον μτγν. ὁ μὴ διαμασηθείς.

ἀδιαμέλιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαμελισθείς, ὁ μὴ κατατμηθείς, ὁ μὴ χωρισθεὶς εἰς μερίδια.

ἀδιαμέριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διανεμηθείς.

ἀδιαμέριστος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ διαμερισθείς, ἀδιαίρετος, ἀδιανέμητος, ἀμοίραστος.

ἀδιαμερίστως ἐπίρρ. ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως.

ἀδιαμέτρητος (-η)-ο(ν) μὴ διαμετρηθείς, μὴ δεκτικὸς διαμετρήσεως : **αἱ ἀδιαμέτρητοι ἐκτάσεις τοῦ οὐρανοῦ—ὁ ἀδιαμέτρητος χρόνος**˙ || κ. δημ. μὴ δεκτικὸς ὑπολογισμοῦ, μέγας, πολύς, συνών. ἀδιαλόγιστος˙ **2)** ὁ μὴ ἔχων μέτρον, ἀντίθ. τοῦ μετρημένος βλ. λ.

ἀδιαμοίραστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διανεμηθείς.

ἀδιαμόρφωτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ διαμορφωθείς, ὁ μὴ λαβὼν σταθερὸν σχῆμα ἢ μορφήν, ἀσχημάτιστος, συγγ. ἀδιατύπωτος.

ἀδιαμφισβήτητος-ον νεώτ. ἀδιαφιλονίκητος.

ἀδιανέμητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ διανεμητὸς ἢ μὴ διανεμηθείς, ἀδιαίρετος : **οὐσία ἀδιανέμητος,** νομ. **κλῆρος ἀδιανέμητος.**

ἀδιανέμιστος-η-ο δημ. μὴ στεγνώσας **εἰς** τὸν ἀέρα.

ἀδιάνθιστος-η-ον νεώτ. μὴ ἔχων ἄνθη ἢ μὴ ἔχων στολισθῆ δι' ἀνθέων, ἰδίως μτφ. ἐπὶ λόγου ἢ ὕφους : **ἀγόρευσις ἀδιάνθιστος.**

ἀδιανοησία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις, ἀδυναμία περὶ τὴν διανόησιν.

ἀδιανοητεύομαι μσν. εἶμαι **ἀδιανόητος,** ὁμιλῶ ἀκατανοήτως, ἀκαταλήπτως, ἀσυναρτήτως.

ἀδιανόητος-ον (1) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ νοηθῇ, ἀκατανόητος : Πλάτ.Σοφ.238C˙ **2)** ἐνεργ. ὁ μὴ ἐννοῶν, ἀνόητος, εὐήθης : Ἀριστφ.Ἀπ.90. Ἐπίρρ. **ἀδιανοήτως ἀκαταλήπτως**˙ || ἀνοήτως.

ἀδιανόητος-η-ο (2) κ. **ἀδιάνοιωτος** δημ. ἀμέριμνος, συνών. ξέγνοιαστος˙ 2) ὁ ἐξ ὕπνου ἢ κώματος ἢ ληθάργου ἀναίσθητος.

ἀδιάνοικτος-ον μσν. ὁ μὴ ἀνοιχθείς˙ || ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος διάνοιξιν˙ || οὗ ἀπαγορεύεται ἡ διάνοιξις.

ἀδίαντος-ον (1) ὁ μὴ διανθείς, μὴ ὑγρανθείς : Πίνδ.Ν 7,73 **ἀδίαντος αὐχένα (ἄνευ** ἱδρῶτος).

ἀδίαντος (ὁ) **(2)** κ. **ἀδίαντον** (τό) φυτὸν τῆς τάξεως τῶν **πτεριδωδῶν,** ἀδίαντον **τὸ** καλλίτριχον, -τὸ πολύτριχον,-τὸ τριχομανές.

ἀδιαντροπία (ἡ) κ. **ἀδιαντροπιά** (ἡ) δημ. ἔλλειψις ἐντροπῆς, ἀδιακρισία, ἀναίδεια, συνών. ξετσιπωσύνη, ξαδιαντροπιά.

ἀδιάντροπος-η-ο δημ. ἄνευ αἰδοῦς, ἄνευ ἐντροπῆς, ἀδιάκριτος, ἀναιδής. Ἐπίρρ. **ἀδιάντροπα.**

ἀδιάνυτος-ον μσν. ἀτέλεστος, ἀκατόρθωτος˙ || κ. νεώτ. μὴ διανυθεὶς ἢ μὴ δυνάμενος νὰ διανυθῇ : **ἀδιάνυτος ὁδός, -ἀπόστασις.**

ἀδιάξεστος-ον μτγν. ὁ μὴ ἐξεσμένος, ὁ μὴ διὰ ξέσεως λειανθείς.

ἀδιαξίφιστος-ον νεώτ. μὴ ὑποστὰς διαξιφισμοὺς εἰς ἐπιθέσεις διὰ ξίφους, μὴ διατρηθεὶς ὑπὸ ξίφους˙ || μὴ τρωτὸς ὑπὸ ξιφισμῶν˙ || συνηθέστ. εἰς μτφ. ἔννοιαν, μὴ ὑποστὰς ἐπιθέσεις ἢ ὑπαινιγμοὺς λόγου ἢ μὴ τρωτὸς ὑπὸ τοιούτων, ἄτρωτος, ἀπρόσβλητος, ἀκατάβλητος.

ἀδιαπαιδαγώγητος-ον νεώτ. ὁ μὴ τυχὼν τῆς προσηκούσης ἀνατροφῆς καὶ διαπαιδαγωγήσεως : **λαὸς ἀδιαπαιδαγώγητος εὐχερῶς παρασύρεται ὑπὸ δημοκόπων**˙ || ὃν δὲν δύναταί τις νὰ παιδαγωγήσῃ : **οἱ φύσει ἄγροικοι καὶ αἱ ὅλως ἀνισόρροποι εἶναι ἀδιαπαιδαγώγητοι.**

ἀδιαπαρθένευτη-ο δημ. ἀδιάφθορος κόρη, παρθένος, ἀδιακόρευτος βλ. λ. : **ἀδιαπαρθένευτο κορίτσι.**

ἀδιάπαυστος-ον μτγν. ἀδιάλειπτος, συνεχής˙ || ὁρμητικός˙ || κ. νεώτ. ἀκατάπαυστος, διηνεκής, παντοτεινός. Ἐπίρρ. **ἀδιαπαύστως.**

ἀδιάπεπτος-ον μσν. ὁ μὴ διαπεσσόμενος, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ χωνευθῇ, νὰ ὑποστῇ πέψιν ἢ ὡρίμασιν : **δόρπας ἀδιάπεπτος.**

ἀδιαπέραστος-ον ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ διαπεράσῃ, νὰ διατρήσῃ : **θώραξ ἀδιαπέραστος, χάλυψ ἀδιαπέραστος**˙ 2) στεγανός.

ἀδιαπεφία (ἡ) τὸ μὴ διαπέπτεσθαι, ἡ ἀχωνεφία.

ἀδιαπήδητος-ον νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διαπηδήσῃ· ‖ κ. μτφ. : **ἀδιαπήδητος** δυσχέρεια.

ἀδιαπίστωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαπιστωθείς, ὁ μὴ δι᾽ ἐγγράφου ἢ μαρτυρίας πιστοποιηθείς : **γεγονότα ἀδιαπίστωτα,** νομ. **ἀξιώσεις ἀδιαπίστωτοι.**

ἀδιάπλαστος-ον ὁ μὴ διαπλασθείς, ὁ μὴ λαβὼν σχῆμα : Πλάτ.Τίμ.91D· ‖ ἀδιαμόρφωτος Σουίδ. : ἀδιάπλαστος **βάτραχος**· ‖ κ. νεώτ. **ἀδιάπλαστον σῶμα,-στῆθος**· ‖ κ. μτφ. **ἀδιάπλαστος χαρακτήρ.**

ἀδιαπλάστως ἐπίρρ. ἄνευ διαμορφώσεως, ἀσχηματίστως, ἀμορφώτως.

ἀδιάπλεκτος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαπλεχθεὶς εἰς βοστρύχους, ἀπλεξούδωτος.

ἀδιάπλευστος-ον νεώτ. μὴ διαπλάσθεὶς ἢ μὴ δυνάμενος νὰ διαπλασθῇ : **αἱ περὶ τοὺς πόλους θάλασσαι εἶναι ἀδιάπλευστοι.**

ἀδιαπνευστέω μτγν. δὲν ἔχω διαπνοήν, δὲν ἔχω ἐξάτμισιν, εἶμαι ἀξήραντος.

ἀδιαπνευστία (ἡ) νεώτ. ἐπιστημ. ἔλλειψις διαπνοῆς ἢ ἐξατμίσεως, ἄλλως ἰατρ. διαφόρησις βλ.λ.

ἀδιάπνευστος-ον μτγν. ὁ μὴ ὑφιστάμενος διαπνοήν, ἐξάτμισιν, ἀξήραντος, **ἀρρίπιστος,** ἀντίθ. εὐδιάπνευστος : **ἀδιάπνευστοι τόποι, ἀδιάπνευστα σώματα**· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ διαπνέων, ὁ ἄνευ ἀναπνοῆς : Ἰάμβλ.Πυθ.188 **σύντονος καὶ ἀδιάπνευστος ἐξέτασις** (χωρὶς ἀνάσα). Ἐντ. τά : **ἀδιαπνευστία** (ἡ) καὶ **ἀδιαπνευστέω.**

ἀδιαποίκιλτος-ον νεώτ. μὴ ἔχων ποικίλματα, διακοσμήσεις, στολίδια, λέγεται ἰδίως ἐπὶ ὑφασμάτων, κεντημάτων, πολυτίμων κοσμημάτων κ.τ.λ.

ἀδιαπόνητος-ον μτγν. ὁ μὴ ἀχθεὶς εἰς πέρας, ὁ μὴ συντελεσθείς· ‖ ἀχώνευτος.

ἀδιαπόρευτος-ον μτγν. ἀδιάβατος.

ἀδιαπραγμάτευτος-ον νεώτ. μὴ ὢν ἢ μὴ γενόμενος ἀντικείμενον διαπραγματεύσεως : ἀδιαπραγμάτευτος γάμος—**τὰ τῆς συμβάσεως εἶναι** ἀκόμη **ἀδιαπραγμάτευτα.**

ἀδιαπραγματεύτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ διαπραγματεύσεως, ἄνευ συνεννοήσεως καὶ συμφωνίας.

ἀδιάπρακτος-ον νεώτ. μὴ ἔχων ἀκόμη διαπραχθῇ : **τὰ μόνον ἐν διανοίᾳ ἀδικήματα δὲν ὑπόκεινται εἰς ποινὴν καθ᾽ ὃ ἀδιάπρακτα,** συγγ. ἀσυντέλεστος βλ. λ.· ‖ καὶ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαπραχθῇ : **ἀδιάπρακτοι ἆθλοι.**

ἀδιάπρεπος-(η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων διαπρέψῃ, διακριθῇ, ἀντίθ. νεώτ. διαπρεπής : **φτωχὸς κι ἀδιάπρεπος πέρασε ὅλη τὴ ζωή του στὴν ἐπαρχία.**

ἀδιάπταιστος-ον μτγν. ὁ μὴ προσπταίων, ὁ μὴ προσκόπτων· ‖ **νεώτ. κ. ὁ ἄνευ λάθους.**

ἀδιάπτωτος-ον ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς σφάλμα, ἀναμάρτητος, ἐπιτυχής, ἄμεμπτος : Λογγῖν.33,5 **ἀδιάπτωτος συγγραφεὺς** ἐκεῖνος οὗ τὸ ὕφος εἶναι τέλειον· 2) ὁ μὴ καθυστερῶν, διαρκής : **ἀδιάπτωτος μνήμη,-χρόνος**· ‖ **ἀδιάπτωτον** (τὸ) κ. **ἀδιαπτωσία** (ἡ) ἐπὶ ὕφους, τὸ τέλειον : Λογγῖν.36,4. ‖ κ. νεώτ. **μὲ ἀδιάπτωτον εὐθυμίαν,** συνών. μὲ ἀμείωτον, μὲ συνεχῆ **εὐθυμίαν.**

ἀδιαπτώτως ἐπίρρ. ἀναμαρτήτως, ἀμειώτως.

ἀδιάρθρος-ον μτγν. ἀντὶ **ἀδιάρθρωτος** βλ. λ.

ἀδιάρθρωτος-ον ὁ μὴ διηρθρωμένος, μὴ συνεζευγμένος, ἀσύνδετος : Ἀριστλ.Ζ 579A24· 2) ἐπὶ φωνῆς, ἄναρθρος : Πλούτ.378C.

ἀδιαρθρώτως ἐπίρρ. ἄνευ διαρθρώσεως· ‖ ἄνευ συνδέσεως.

ἀδιάρπακτος-ον μτγν. ὁ μὴ διαρπαγείς, ἢ μὴ δυνάμενος νὰ διαρπαγῇ, συγγ. δημ. **ἀκούρσευτος.**

ἀδιάρπαστος-η-ον νεώτ. ὁ μὴ διαρπαγείς.

ἀδιάρπαχτος-η-ο δημ. ἀδιάρπακτος βλ. λ.

ἀδιάρρηκτος-ον μτγν. ὁ μὴ διερρωγὼς εἰς τεμάχια· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαρρηχθῇ : **ἀδιάρρηκτον χρηματοκιβώτιον**· 2) καθόλου, ἄρρηκτος, σταθερός, ἀσφαλής· ‖ κ. μτφ. : **ἀδιάρρηκτος φιλία.**

ἀδιαρρίπιστος-ον Ἡσ. ὁ μὴ ῥιπιδίῳ διαρριπιζόμενος.

ἀδιαρροίη (ἡ) ἀρχ. ἰατρ. ὅρος « ἡ τῶν διαρρεόντων παντελὴς ἐποχή » δηλ. ἐπίσχεσις.

ἀδιασάλευτος-ον νεώτ. ὁ μὴ διασαλευθείς, ὁ ἀδιατάρακτος : **ἡ ἀσφάλεια τῆς ὑπαίθρου ἀδιασάλευτος—φιλία ἀδιασάλευτος.**

ἀδιασάφητος-ον μσν. ὁ μὴ διασαφηθείς, ὁ μὴ ἐξηγηθείς· 2) νεώτ. ὁ μὴ τυχὼν διασαφήσεως τελωνιακῆς, βλ. **διασάφησις.**

ἀδιάσειστος-(η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ διασειόμενος, ἄσειστος, ἀκλόνητος, ἀσφαλής : **γέφυρα ἀδιάσειστος**· ‖ μτφ. **ἀδιάσειστος πεποίθησις, -ἐπιχείρημα.** Ἐπίρρ. **ἀδιασείστως** ἀκλονήτως.

ἀδιάσελος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων διάσελα, διαβάσεις, διόδους : **βουνὸ ἀδιάσελο.**

ἀδιασκέδαστος-ον (1) μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ διασκεδασθείς, ὁ μὴ διασκορπισθείς : **ὑποψίαι-δυσαρέσκειαι ἀδιασκέδαστοι.**

ἀδιασκέδαστος-η-ο (2) δημ. ὁ μὴ διασκεδάσας : **ἀδιασκέδαστος πέρασα τὶς γιορτές**· ‖ κ. ἐνεργ. ὁ μὴ διασκεδάζων τοὺς ἄλλους : **ἀδιασκέδαστη εἶναι ἡ συντροφιά του** (ἀτερπής), πρβ. διασκεδαστικός κ. **διασκεδάζω.**

ἀδιασκέλιστος-(η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διασκελίσῃ, νὰ διαβῇ, νὰ ὑπερπηδήσῃ : ἀδιασκέλιστο **χαντάκι, ἀδιασκέλιστος τοῖχος,** συνών. ἀδρασκέλωτος βλ. λ.

ἀδιασκέπτως μσν. ἀπερισκέπτως.

ἀδιάσκευος-ον Σουίδ. ὁ μὴ ἐσκευασμένος, ἀκόσμητος· 2) ὁ μὴ διασκευασθείς, ὁ μὴ μεταβληθεὶς πρὸς ὡρισμένον τύπον, **ἀδιασκεύαστος.**

ἀδιασκόπητος-ον μσν. ὁ μὴ διασκοπηθείς.

ἀδιάσκοπος-ον μσν. ὁ μὴ σαφής, ὁ μὴ ἐναργής.

ἀδιασκόρπιστος-ον ὁ μὴ διασκορπισθείς.

ἀδιασπάθητος-ον νεώτ. μὴ ἔχων διασπαθηθῇ, σπαταληθῇ, συγγ. ἀδιασκόρπιστος.

ἀδιάσπαστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ διακεκομμένος, διαρκής, συνεχής : Ξεν.Ἀγησ.1,4 **οὐδεμία ἀρχὴ ἀδιάσπαστος οὔτε δημοκρατία οὔτε ὀλιγαρχία οὔτε τυραννίς**· ‖ ἄρρηκτος, ἀχώριστος : **ἀδιάσπαστος φιλία.** Ἐπίρρ. **ἀδιασπάστως.**

ἀδιάσταλτος-ον μσν. ὁ μὴ διαστελλόμενος ἀπὸ ἄλλον, ὁ μὴ διακρινόμενος· 2) νεώτ. ὁ μὴ δεκτικὸς διαστολῆς, ὁ μὴ αὐξάνων κατ᾽ ὄγκον.

ἀδιαστασία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις διαστάσεως, συνέχεια : Ἰάμβλ. ἐν Νικομ.81.

ἀδιάστατος-ον μσν. ὁ ἄνευ διαλειμμάτων, συνεχής· 2) ὁ ἄνευ διαφορᾶς· 3) κ. νεώτ. ἐπιστημ. ὁ ἄνευ διαστάσεων. Ἐπίρρ. **ἀδιαστάτως.**

ἀδιασταύρωτος-(η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μετ᾽ ἄλλου διασταυρούμενος, συναντώμενος : **ἀδιασταύρωτα πυρά—ἀδιασταύρωτοι δρόμοι**· 2) μόνον δημ. ἀσυμβίβαστος, ἀμετάπειστος.

ἀδιάστικτος-ον μτγν. ὁ μὴ διεστιγμένος, ὁ μὴ φέρων στίγματα· 2) συνεχής.

ἀδιάστολος-ον γραμματ. ὁ μὴ διαστελλόμενος, συγκεχυμένος, ἀόριστος.

ἀδιάστομος-ον μτγν. ὁ μὴ ὠνομασμένος· 2) ὁ κεκλεισμένος πανταχόθεν, ὁ ἄνευ διαβάσεως· ‖ οὗ εἶναι ἀποκεκλεισμένον τὸ στόμιον, ὁ πόρος, συγγ. δημ. **στομωμένος.**

ἀδιάστρεπτος-ον νεώτ. ἀνεπίδεκτος διαστροφῆς : **ἀδιάστρεπτος γνώμη**· ‖ εἰδ. ἐν τῇ ζωολ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ζῴων τινῶν· 2) μτφ. ὁ μὴ διεφθαρμένος, ὁ μὴ ἠλλοιωμένος, ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς διαστροφήν.

ἀδιαστρέπτως ἐπίρρ. ἄνευ στροφῆς, συνεχῶς.

ἀδιάστροφος-ον ὁ ἀνεπίδεκτος στροφῆς. Ἐπίρρ. **ἀδιαστρόφως.**

ἀδιάσφαλτος-ον μτγν. ὁ ἄνευ σφάλματος, ἄνευ πλάνης. Ἐπίρρ. **ἀδιασφάλτως**.

ἀδιάσχιστος-ον ὁ μὴ διασχισθείς : Ἀριστλ.ΖΙ 532 b 13.

ἀδιάσωστος-ον μτγν. ὁ κακῶς διατηρηθείς : **ἀδιάσωστον βιβλίον, ἀδιάσωστος ἐπιγραφή, ἀδιάσωστος κῶδιξ**· || νεώτ. κ. ὁ μη διασωθείς : **ἀδιάσωστα ἔθιμα**· 2) νεώτ. ἀνεπίδεκτος διασώσεως, σωτηρίας, συνών. δημ. ἀγλύτωτος.

ἀδιάτακτος-ον μτγν. ὁ μὴ διατεταγμένος, ἀτακτοποίητος : **ἀδιάτακτος πόλις, ἀδιάτακτος ὄχλος**· 2) νεώτ. (κ. δημ. ἀδιάταχτος) ὁ μὴ διαταχθείς, ὁ μὴ λαβὼν διαταγήν, ὁ ἄνευ διαταγῆς γενόμενος· 3) δημ. κ. ὁ ἀνάγωγος, ὁ χωρὶς τάξιν (εὐπρέπειαν) **φερόμενος**· || κ. ὁ ἀσύνετος, κ. ὁ ἀσυνεπής, συνών. ἀκέφαλος, ἀκατάστατος : **ἀδιάταχτος στὰ νιάτα του θά 'ναι καὶ στὰ γεράματα**· 4) δημ. ὁ μὴ καταλιπὼν διαθήκην (διάτα) : **πέθανε ξαφνικὰ κι ἀδιάταχτος**.

ἀδιατάκτως ἐπίρρ. ἀτακτοποιήτως, ἄνευ διατάξεως, κατατάξεως· 2) ἄνευ διαταγῆς.

ἀδιατάρακτος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαταραχθείς, ἀδιασάλευτος : **ἀδιατάρακτος εἰρήνη**.

ἀδιάτατος-ον μτγν. ὁ μὴ διατεταμένος, ὁ μὴ παθὼν ἢ μὴ δυνάμενος νὰ λάβῃ διάτασιν βλ. λ.

ἀδιατήρητος-(η)-ο(ν) νεώτ. καὶ δημ. ὁ μὴ διατηρηθείς· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διατηρηθῇ : **ἀδιατήρητοι καρποί** (οἱ ταχέως σηπόμενοι)· 2) μόνον δημ. οὗ δὲν γίνεται ἐπιμέλεια συντηρήσεως : **ἀδιατήρητο σπίτι φαίνεται παλιό**· || κ. ἐνεργ. ὁ μὴ καλῶς τρέφων καὶ συντηρῶν ἑαυτόν : **ἀδιατήρητος ἄνθρωπος γλήγορα γεράζει**.

ἀδιατηρήτως νεώτ. ἐπίρρ. ἄνευ διατηρήσεως.

ἀδιάτμητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ διατετμημένος, ἀδιαίρετος, ἄλλως **ἀδιάτομος**.

ἀδιάτομος-ον νεώτ. ἀνεπίδεκτος διατομῆς.

ἀδιατράνωτος-ον μτγν. ὁ μὴ διατρανωθείς, ὁ μὴ ἀπερίφραστος· || ἀσαφής, ἀκατανόητος.

ἀδιάτρεπτος-ον μτγν. ἀμετακίνητος, ἀμετάβλητας· || ἰσχυρογνώμων : **ἀδιάτρεπτος γνώμη**.

ἀδιατρεψία (ἡ) μτγν. ἰσχυρογνωμοσύνη.

ἀδιάτρητος-ον νεώτ. ἀδιατρύπητος, ἀδιαπέραστος. Ἐντ. **ἀδιατρησία** (ἡ).

ἀδιατύπωτος-ον μτγν. ὁ μὴ διατυπωθείς, ὁ μὴ λαβὼν μορφήν, ἄμορφος : Διόδ. 1,10· || νεώτ. ὁ μὴ διατυπωθεὶς διὰ λόγου, ἐγγράφ. ἢ προφορ.

ἀδίαυλος-ον ἐπὶ τοῦ Ἅδου : Εὐρ.Ἀπ.860 **Φερσεφόνας ἀδίαυλον ὑπὸ δόμαν** (ὁπόθεν ἐπιστροφὴ δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνον μετάβασις).

ἀδιαφάνεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις διαφανείας βλ. λ. : **τὰ πλεῖστα τῶν στερεῶν σωμάτων ἔχουσιν ἀδιαφάνειαν**,

ἀδιαφανής-ές νεώτ. ὁ μὴ διαφανής, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου δὲν δύναταί τις νὰ ἴδῃ : **ἀδιαφανὴς ὕαλος**. Ἐντ. **ἀδιαφάνεια** (ἡ), ἐπίρρ. **ἀδιαφανῶς**.

ἀδιαφέντευτος-η-ο δημ. ἀνυπεράσπιστος, ἀπροστάτευτος, ἀνεπιτήρητος· || κ. παλαιότερ. : **ἀδιαφέντευτη χώρα** ἡ μὴ ὑπὸ φρουρίων προστατευομένη, ἡ ἐστερημένη στρατιωτικῆς ἀμύνης, **οἱ Σκλαβοῦνοι ἐδιαγούμισαν τότε πᾶσα τὴν ἀδιαφέντευτη χώραν**· 2) ἀτακτοποίητος : **τὰ ὀρφανικὰ εἶν' ἀδιαφέντευτα, τὰ τρώει ὁ ἕνας κι ὁ ἄλλος,—πέθανε κι ἄφηκε τὶς δουλειές του ἀδιαφέντευτες**.

ἀδιάφευκτος-ον νεώτ. μὴ ἐπιδεχόμενος διαφυγήν, ἀναπόφευκτος, δημ. ἀξέφευγος.

ἀδιαφήμιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαφημισθείς, ἀδιαλάλητος, συγγ. δημ. ἀρεκλαμάριστος.

ἀδιαφθαρσία (ἡ) ἀδιαφθορία βλ. λ.

ἀδιάφθαρτος-ον **ἀδιάφθορος** βλ. λ. : Πλάτ. Ἀπολ.34Β **αὐτοὶ μὲν αἱ διεφθαρμένοι οἱ δὲ ἀδιάφθαρτοι**· || νεώτ. μὴ ἔχων διαφθαρῇ.

ἀδιαφθορία (ἡ) τὸ νὰ μένῃ τις ἀδιάφθορος, ἄνευ φθορᾶς· || κ. μτφ. ἀκεραιότης.

ἀδιάφθορος-ον ὁ μὴ διεφθαρμένος, ἁγνός : Δημ.325,15 **ἀπ' ὀρθῆς καὶ δικαίας κἀδιαφθόρου τῆς ψυχῆς**· || νεώτ. **ἀδιάφθαρος χαρακτήρ**· || ἐπὶ δικαστῶν, μαρτύρων καὶ ἀρχόντων, ἀδέκαστος· || ἐπὶ γυναικός, ἡ ὅλως ἠθική, ἡ παρθένος ἢ ἄμωμος· 2) ἄφθαρτος, ἀνώλεθρος : Πλάτ.Φ ἰδ.106D **τὸ ἀθάνατον καὶ ἀδιάφθορόν ἐστιν**.

ἀδιαφθόρως ἐπίρρ. ἄνευ διαφθορᾶς, ἄνευ φθορᾶς· || ἐν εἰδικῇ ἐκκλ. σημασίᾳ : ἁγνῶς (περὶ τῆς Παναγίας) : **τὴν ἀδιαφθόρως τεκοῦσαν**.

ἀδιαφιλονίκητος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαφιλονικούμενος, ἀδιαμφισβήτητος.

ἀδιαφόρετος-η-ο δημ. μὴ παρέχων ὠφέλειαν, χωρὶς κέρδος, χωρὶς διάφορο : παροιμ. **ἀδιαφόρετη ἐκκλησιὰ τύφλα στὰ μάτια τοῦ παπᾶ** (ἀξιολύπητος ὁ ἔχων ἀνεπικερδῆ ἀσχολίαν), **ἀδιαφόρετο πρᾶμα πομπὴ τοῦ κόσμου** (τὰ ἀνωφελῆ εἶναι ὑπὸ πάντων περιφρονημένα)· 2) ἀδιάφορος : Βλαστ.Συνμ.15· 3) ἄχρηστος, ἀχρησίμευτος : Βλαστ. Συνμ.45 κ. ἀσήμαντος : παροιμ. **ἀδιαφόρετος ἄνθρωπος σανίδι σάπιο** (ἐπὶ ἀσημάντου ἀνθρώπου δὲν δύναταί τις νὰ βασισθῇ)· 4) ἀξεδιάλυτος : Βλαστ.Συνμ.30 **ἀδιαφόρετος καυγᾶς**· 5) ἰσχνός, ἐξηντλημένος, καχεκτικός : **οἱ θέρμες τὸν κατάντησαν ἀδιαφόρετο**· 6) μὴ ἀποδίδων τόκον, διάφορο βλ. λ.· 7) ἀδιάφορος, ἀπαθής : **κάθεται καὶ βλέπει τὸν καυγᾶ ἀδιαφόρετας**.

ἀδιαφορέω μτγν. εἶμαι ἀδιάφορος, δὲν διαφέρω, εἶμαι ὅμοιος· || **ἀδιαφορεῖ** μετ' ἀπαρεμφ τὸ εἶναί τινα ἀδιάφορον nihil refert· 2) νεώτ. δὲν ἐνδιαφέρομαι, δὲν μὲ μέλει.

ἀδιαφόρησις (ἡ) μσν. ἀδιαφορία βλ. λ.

ἀδιαφορητικός-ή-όν μτγν. ὁ μὴ διαφέρων· || ἀδιαφορητικὸν (τὸ) ἀδιαφορία : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,1,14.

ἀδιαφόρητος-ον μτγν. ἰατρ. ὁ μὴ ἐξατμιζόμενος ἢ μὴ δυνάμενος νὰ ἐξέλθῃ τῶν πόρων τοῦ σώματος.

ἀδιαφορία (ἡ) μτγν. ὀλιγωρία, ἀμέλεια, περιφρόνησις· 2) ἔλλειψις διαφορᾶς, ταυτότης σημασίας· || νεώτ. κ. ἀπάθεια.

ἀδιάφορος-ον ὁ μὴ διάφορος, ὅμοιος· || **ἀδιάφορα** (τὰ) τὰ μήτε καλὰ μήτε κακά, res indifferentes· 2) **ἀδιάφορος συλλαβή** ἡ κοινή, **anceps**· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐνδιαφερόμενος.

ἀδιαφόρως ἐπίρρ. ἄνευ διαφορᾶς· || ἄνευ ἐνδιαφέροντος· || ἄνευ διακρίσεως κ. διαστολῆς·δημ. **ἀδιάφορα** ἄνευ διακρίσεως· 2) μὲ ἀδιαφορίαν.

ἀδιάφρακτος-ον μτγν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἄνευ διαφραγμάτων ἢ ἄρθρων, ἀντίθ. **γονατώδης**.

ἀδιάφυκτος-ον μτγν. **ἄφυκτος** βλ. λ.

ἀδιαφώτιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ διαφωτισθείς, ὁ μὴ καταστὰς ἐνήμερος· 2) ὁ περὶ οὗ δὲν ὑπάρχουν σαφῆ δεδομένα, ὁ μήπω διευκρινισθείς : **τὰ ἀδιαφώτιστα σημεῖα τοῦ ἐγκλήματος**.

ἀδιαχείριστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς διαχείρισιν· || ὁ μὴ ὑποβληθεὶς εἰς διαχείρισιν· 2) ὁ ἀνεπίδεκτος διαχειρίσεως.

ἀδιαχειρίστως νεώτ. ἐπίρρ. ἄνευ διαχειρίσεως.

ἀδιάχυτος-ον μτγν. ὁ μὴ ἀπαλυνόμενος διὰ τῆς ἑψήσεως : Θεοφρ.Αἰτ.Φ.12,2, ἀντίθ. τῷ εὐδιάχυτος· 2) ὁ μὴ διακεχυμένος : Ἱππ.Εὐσχημ.3· 3) ἐπὶ ὕφους λόγου, ὁ συμπεπυκνωμένος : Λογγῖν.34,3· 4) ἀδιάχυτος „χαρὰ ἡ μὴ ἐξωτερικευομένη.

ἀδιαχώρητος-ον νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ συνυπάρξῃ μετ' ἄλλου ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ· || **ἀδιαχώρητον** (τὸ) φυσ. ἡ γενικὴ ἰδιότης τῶν σωμάτων καθ' ἣν δὲν δύνανται νὰ συνυπάρξωσιν ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ πλείονα τοῦ ἑνός.

ἀδιαχώριστος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ διαχωριστός, ὁ μὴ διακρινόμενος ἀπὸ ἄλλου ΕΜ.

ἀδιαχωρίστως ἐπίρρ. Ἠα. ἀδιασπάστως.

ἀδιάψευστος-ον μτγν. ὁ μὴ διαψευδόμενος, ἀσφαλής : **ἀδιάψευστον κριτήριον** ‖ κ. νεώτ. ὁ μὴ διαψευσθείς : **ἀδιάψευστος εἴδησις.**

ἀδιβόλιστος-η-ο κ. ἀδιβόλητος δημ. ὁ μὴ ὀργωθεὶς δευτέραν φοράν, συνών. ἀνευτέρωτος βλλ.

ἀδίδακτος-ον ὁ μὴ διδαχθείς, ἀδαής, ἄπειρός τινος : Δημ.520,13· 2) ὁ μὴ διδασκόμενος ἀλλ' ἐμφύτως γινωσκόμενος, αὐτοδίδακτος· 3) **ἀδίδακτον δρᾶμα** τὸ μὴ παρασταθέν· ‖ **ἀδίδακτος χορὰς** ὁ μὴ ἠσκημένος· 4) νεώτ. ὁ μὴ διδαχθείς, ὁ μὴ καθοδηγηθείς· ‖ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν σπουδασμάτων : **ἀδίδακτον μάθημα.** Ἐπίρρ. **ἀδιδάκτως** δημ. **ἀδίδαχτα,** συγγ. ἀσπούδαχτα, ἀνορμήνευτα.

ἀδίδυμος-ον μσν. ὁ ἄνευ διδύμων (ὄρχεων).

ἀδιέγερτος-αν νεώτ. ὁ μὴ διεγερθείς, ἐρεθισθείς : **πάθη ἀδιέγερτα**· ‖ ὁ μὴ δεκτικὸς διεγέρσεως, ἤρεμος. Ἐπίρρ. **ἀδιεγέρτως.**

ἀδιεισδυτος-ον νεώτ. ὁ μὴ εἰσδύσας, ὁ μὴ εἰσχωρήσας· 2) ὁ εἰς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ εἰσχωρήσῃ : **ἀδιείσδυτοι αἱ πολικαὶ ἐκτάσεις.**

ἀδιέκβατος-ον μσν. ὁ μὴ ἔχων διέκβασιν, διέξοδον : **ὁδὸς ἀδιέκβατος** ἀδιέξοδος.

ἀδιεκδίκητος-ον νεώτ. ὃν δὲν διεκδικεῖ τις : **περιουσία-, κληρονομία ἀδιεκδίκητος.**

ἀδιέκδυτος-ον μτγν. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διαφύγῃ. Ἐπίρρ. **ἀδιεκδύτως.**

ἀδικνέργητος-ον νεώτ. μὴ ἔχων ἐνεργηθῆ, διεξαχθῆ : **ἡ δίκη μένει ἀδιενέργητος.**

ἀδιεξέργαστος-αν ὁ μὴ ἐξειργασμένος : Ἰσοκρ. 5,109 **ἀδιεξέργαστος τόπος.**

ἀδιεξέταστος-ον ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος ἐξέτασιν, ἀνεξερεύνητος : Ἑβδομ.Σειρ.21,18.

ἀδιεξήγητος-ον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διεξηγηθῇ, νὰ περιγραφῇ· 2) μτγν. ἀνεξάντλητος.

ἀδιεξίτητος-αν ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διεξέλθῃ, νὰ ἐξακριβώσῃ, ἀόριστος εἰς ἔκτασιν ἢ χρόνον : Ἀριστλ.Φυσ.207 Β 29· 2) ἀδιέξοδος : Ὀρειβ.9,23.

ἀδιεξόδευτος-ον μσν. ὁ μὴ ἔχων διέξοδον, ἀδιέξοδος : Εὐστάθ.1688,37 **λαβύρινθος ἀδιέξ.**

ἀδιέξοδος-ον ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διεξέλθῃ· ‖ ἐπὶ τόπων, μὴ ἔχων διέξοδον : **ὁδὸς ἀδιέξοδος**· ‖ ἐνεργ. ἀνίκανος νὰ ἐξέλθῃ διὰ μέσου· 2) νεώτ. **ἀδιέξοδαν** (τὸ) μέρος ἢ κατάστασις μὴ παρέχουσα διέξοδον, διεκφυγήν : **περιῆλθεν εἰς ἀδιέξοδον.**

ἀδιέργαστος-ον ὁ μὴ ἐντελῶς εἰργασμένος, ἀτελείωτος, ἀδιεξέργαστος : Ἰσοκρ.12,268 **μὴ καταλιπεῖν αὐτὸν ἡμιτελῆ μηδ' ἀδιέργαστον.**

ἀδιερεύνητος-αν ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διερευνήσῃ : Πλάτ.Τίμ.25Ι· ‖ ὁ μὴ διερευνηθείς· 2) ἐπὶ προσώπ. ὃν δὲν ἐξήτασέ τις : Πλούτ.Δίων19.

ἀδιευθέτητος-ον νεώτ. ὁ μὴ διευθετηθείς.

ἀδιευκόλυντος-ον νεώτ. μὴ τυχὼν διευκολύνσεως, παροχῆς εὐκολιῶν.

ἀδιευκρίνητος-ον μτγν. ὁ μὴ διευκρινημένος, ἀδιασαάφητος, δημ. **ἀξεκαθάριστος.**

ἀδιεχής-ές μτγν. ὁ μὴ διέχων, συνεχής.

ἀδίζω δημ. (ἐκ τοῦ ᾄδω) τραγουδῶ ἡδέως, μελωδικῶς, γλυκά : δ.τραγ. **ποὺ κακαρίζει ὡς πέρδικα κι ἀδίζει σὰν ἀηδόνι.**

ἀδιήγητος-ον ὁ μὴ τυχὼν διηγήσεως, ὅ,τι δὲν διηγήθη τις· ‖ ὅ,τι δὲν δύναταί τις νὰ διηγηθῇ, ἀνεκδιήγητος, ἀπερίγραπτος : Ξεν.Κύρ.6,7,22· ‖ κ. δημ. : **εἶναι ἀδ(ι)ήγητα τὰ πάθια μου.**

ἀδιήθητος-ον ὁ μὴ διηθηθείς, μὴ διυλισμένος, μὴ στραγγισθείς : Ἱππ.Διαιτ.Ὀξ.384.

ἄδικα δημ. ἐπίρρ. παρὰ τὸ δίκαιον, ἐξ ἐπιγνώσεως ἢ ἐκ πλάνης ἀδίκως : **ἄδικα τὸν ἐφυλάκισαν,—ἄδικα τὸν ἔδιωξε ὁ ἀφεντικός του**· 2) ἀβασίμως, ἀναιτιολογήτως : **ἄδικα μὲ φορτώνεσαι**· 3) παρὰ τὸ πρέπον : **ἄδικα πέθανε** (μποροῦσε νὰ γλυτώσῃ)· 4) ἀνωφελῶς, ἀσκόπως, ματαιοπόνως : ἄδικα παιδεύεσαι νὰ πετύχῃς,—**ἄδικα πολεμήσαμε,** φρ. **μὴ χάνῃς τὰ λόγια σου ἄδικα,** παροιμ. **τὸν ἀράπη κι ἂν λευκάνῃς** | **ἄδικα τὸν κόπο κάνεις,** φρ. **ἄδικα τῶν ἀδίκων** (ὅλως ἀνωφελῶς).

ἀδικαίαρχος (ὁ) παρὰ Κικ. πρὸς Ἀττ.2,12 « isti nostri ἀδικαίαρχος » οἱ ἄδικοι ἄρχοντες, λ. πεπαισμένη ὡς ἀντίθ. τοῦ **Δικαίαρχος,** πρβ. **ἄιρος.**

ἀδικαιοδότητος-ον Διοδ. 38-39 **ἀδικαιοδότητος Σικελία** ἔνθα δὲν ἐπικρατεῖ, δὲν ἀπονέμεται τὸ δίκαιον.

ἀδικαιολόγητος-ον μτγν. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ δικαιολογηθῇ : **ἀδικαιολόγητος πρᾶξις,-παράλειψις** κ.τ.τ. Ἐπίρρ. **ἀδικαιολογήτως.**

ἀδικαίωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ δικαιωθείς.

ἀδικασία (ἡ) μτγν. ἀδικία.

ἀδίκαστος-ον κ. δημ. -ος-η-ο ὁ μὴ δικασθείς, ὁ μὴ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κριθείς : **ἀδίκαστος δίκη,-ὑπόθεσις**· ‖ ὁ μὴ ἀποφασισθείς. Ἐπίρρ. **ἀδικάστως** ἄνευ δίκης.

ἀδίκειμι ἀρχ. βοιωτ. ἀντὶ **ἀδικεύω.**

ἀδίκευσις-εως (ἡ) μτγν. βλάβη : Στοβ.3,25, **ἐνέργεια** κατ' ἀδικίαν.

ἀδικεύω δημ. ἐξ ἰδιοτελείας ἀδικῶ, νοσφίζομαι : **μὲ ἀδίκεψες στὴ μοιρασιά,** παραιμ. **ὅπου ἀδικεύει στὰ στερνὰ ρεύει** (σήπεται),—**ὅποιος ὀρφανὰ ἀδικεύει 'πὸ τὸ Θεὸ τὸ βρίσκει,—ἀδίκευε τὸ φτωχὸ ἀγνάντευε καὶ κατὰ τὸ Θεό**· 2) ἁπλῶς κάμνω ἀδικίαν : δ.τραγ. **Θεὲ μεγαλοδύναμε, σὲ μένα ἦταν νὰ βλέφῃς** | **νὰ πάρῃς τὸν καλό μου γιὸ κι ἔτσι νὰ μ' ἀδικέφῃς**

ἀδικέω εἶμαι ἄδικος, πράττω ἀδικίαν : Ἀριστλ. Ρητ.1,10,3 **ἀδικεῖν ἐστι τὸ βλάπτειν ἑκόντα παρὰ τὸν νόμον,** Πλάτ.Ἀπολ.19 Β **Σωκράτης ἀδικεῖ τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιῶν καὶ ἄλλους τὰ αὐτὰ ταῦτα διδάσκων**· 2) διαπράττω ἀδικίαν κατά τινος, βλάπτω τινά : Ἡρ.1,112 **οὔτε σὺ ἀλώσεαι ἀδικέων τοὺς δεσπότας,** Δημ.556,27 **τοσαῦτ' ἐστίν, ἃ πολλοὺς ὑμῶν ἠδίκηκε**· 3) παθ. πάσχω ἀδικίαν, βλάπτομαι ὑπό τινος : Σοφ.ΟΚ Κ174 **μὴ δῆτ' ἀδικηθῶ σοὶ πιστεύσας,** Πλάτ. Συμ.196Β **Ἔρως οὔτ' ἀδικεῖ οὔτ' ἀδικεῖται οὔθ' ὑπὸ θεοῦ οὔτε θεόν.**

ἀδίκη (ἡ) μτγν. ἀκαλήφη, κνίδη, βοῦρλον.

ἀδίκημα (τὸ) ἄδικος πρᾶξις, βλάβη, ἰδίᾳ ἑκούσιος καὶ μεμελετημένη : Ἀριστλ.ΗΝικ.1135Β20 **ἀδίκημα διώρισται τῷ ἑκουσίῳ,** Δημ.586,11 **δεῖ καὶ τὰ τῶν νόμων ἀδικήματα κοινὰ νομίζειν** (τὰς παραβάσεις τῶν νόμων)· ‖ νομ. πᾶσα ἀντίθεσις πρὸς τὸ δίκαιον τὸ νόμῳ ὡρισμένον περιέχουσα προσβολὴν δικαίου· 2) τὸ δι' ἀδικίας ληφθέν, τὸ ἅρπαγμα.

ἀδικήμενος Ἐπιγρ. ἀντὶ **ἀδικούμενος.**

ἀδίκησις-εως (ἡ) μτγν. ἄδικος πρᾶξις, ἀδικία.

ἀδικητέον δεῖ ἀδικεῖν, πρέπει τις νὰ ἀδικῇ : Πλάτ.Πολ.365Ε **φαμὲν ἑκόντας ἀδικητέον εἶναι.**

ἀδικητής (ὁ) μτγν. ὁ ἀδικῶν, ὁ βλάπτων· ‖ κ. δημ. : **ἀδικητὴς ἄνθρωπος,** δ.τραγ. **Μ' ἀρνήθηκες, ἀδικητή, ποὺ νὰ σὲ βρῇ τὸ κρῖμα** | **καὶ νὰ σὲ φάῃ ἡ θάλασσα, τῆς Μπαρμπαριᾶς τὸ κῦμα,** Παλαμ.Πεντασύλ.43 **βασιλεύει ὁ ἥλιος καὶ κοκκινίζει** | **σάμπως ντροπιασμένος ἀδικητής.**

ἀδικητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀδικῇ, ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ ἀδικεῖν, ἐπιβλαβής. Ἐπίρρ. **ἀδικητικῶς,** κατὰ τρόπον ἄδικον.

ἀδίκητος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀδικηθείς, μὴ ἐξ ἀδικίας ζημιωθείς : **ὅλοι νὰ παραπονιοῦνται, μὰ καὶ οὐ ὁ ἀδίκητος ;**

ἀδικητός-ή-ό δημ. ὁ ἀδικημένος, ἰδίως ἐξ ἀδικίας μεγάλην βλάβην ὑποστάς : **ἀδικητὸς ἐχάθηκε.**

ἀδικήω αἰολ. ἀντὶ ἀδικέω.

ἀδικία (ἡ) κ. δημ. **ἀδικιά** (ἡ) τὸ πράττειν κακόν Ἡρ.1,130 **Κροῖσον ὕστερον τούτων ἄρξαντα ἀδι-**

κίης **κατεστρέφατο·** 2) αὐτὸ τὸ προττόμενον κακόν, ἄδικος πρᾶξις, βλάβη : Ἡρ.6,136 **ζημιώσαντε, δὲ κατὰ τὴν ἀδικίην πεντήκοντα ταλάντοισι,** Δημ. 745,3 οὓς (νόμους) ἐπ᾽ ἀδικίᾳ τῆς πόλεως τιθέασι, παροιμ. **τῆς ἀδικιᾶς τὸ γέννημα σὲ ποντισμένο μύλο,—τῆς ἀδικιᾶς τὸ θησαυρὸ τὸν τρώει ἡ ἁμαρτία,—τῆς ἀδικίας τὸ φλουρὶ ἔτσι τὸ θέλει ὁ νόμος** (**ποτὲ νὰ μὴν τὸ χαίρεται δεύτερος κληρονόμος·** 3) συκοφαντία, κατηγορία ἄδικος : δ.τραγ. **βαρειὰ ἀδικιὰ μοῦ ρίξανε πὼς φίλησα κορίτσι.**

ἀδικιάρης (ὁ) δημ. ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὰς ἀδικίας, ἡ φιλάδικος, ὁ **ἄδικος**, ὁ νοσφιστὴς ἀλλοτρίων.

ἀδικιάω ἢ **ἀδικίω** δωρ. ἀντὶ ἀδικέω.

ἀδικίου γραφὴ ἀρχ. δίωξις, καταγγελία κατὰ τῶν βλαπτόντων τὰ δημόσια· 2) ἄδικος ἐπιδρομή : Ἡρ.5,89 ἀπὸ **τοῦ Αἰγινητέων ἀδικίου** (ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Αἰγ. εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀττικῆς).

ἀδίκιωτος-η-ο κ. **ἀδικαίωτος**-η-ο κ. **ἀγδίκιωτος** δημ. ὁ μὴ λαβὼν τὸ δίκαιόν του : **ἀδίκιωτος ἀπόμεινα·** 2) κυρίως ὁ δι᾽ ὃν φονευθέντα δὲν ἐλήφθη ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἐκδίκησις : δ. τραγ. **ἀσκότωτο κι ἀμάτωτο κι ἀδίκιωτο τὸν κλαίγουν·** 3) κ. ὁ ἀποθανὼν χωρὶς νὰ ἐκδικηθῇ τὸν φόνον συγγενοῦς (χωρὶς νὰ πάρῃ τὸ δίκιο του).

ἀδικοβγάλτης-τρια δημ. συκοφάντης, φιλοκατήγορος, δυσφημιστής.

ἀδικοβγάνω κ. **ἀδικοβάνω** κ. **ἀδικοβάζω** κ. **ἀδικοβάλλω** δημ. συκοφαντῶ, δυσφημῶ, κακοπίστως καὶ ἀδίκως, οὐχὶ βασίμως κατηγορῶ : παροιμ. **δυὸ κακὰ κάνει κεῖνος ποὺ ἀδικοβγάνει.**

ἀδικογερνῶ κ. **ἀδικογεράζω** δημ. ἀδίκως, προώρως γηράσκω : Ἀλφ. τῆς ἀγάπ. **Γιῶτα : γεφύρι θὰ γενῶ μικρὴ μου νὰ περάσῃς** | **νὰ ρθῇς νὰ σμίξουμε τὰ δυὸ νὰ μὴ ἀδικογεράσῃς.**

ἀδικοδοξέω μτγν. ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω δόξαν δι᾽ ἀδίκων μέσων : Διόδ.Σ 316.

ἀδικοδοξία (ἡ) μτγν. ἄδικος δόξα, κακὸς σκοπός.

ἀδικοθανατίζω δημ. καταρῶμαί τινα νὰ πάθῃ ἄδικον θάνατον· || ἀμτβ. παθαίνω ἄδικον θάνατον : ἀνίσως **καὶ δὲ σ᾽** ἀγαπῶ **ν᾽ ἀδικοθανατίσω·** || **ἀδικοθανατισμένος** ὁ ἀδίκως ἀποθανών

ἀδικοθάνατος-η-ο δημ. ὁ παθὼν ἄδικον θάνατον, ἀδικοσκοτωμένος.

ἀδικοκραίνω δημ. κατακρίνω ἀδίκως, κακολογῶ.

ἀδικοκρατία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπικράτησις τοῦ ἀδίκου.

ἀδικοκρισία (ἡ) νεώτ. ἄδικος κρίσις, ἄδικος δικαστικὴ ἀπόφασις.

ἀδικοκρίτης (ὁ) κ. **ἀδικοκριτής** (ὁ) δημ. ὁ ἀδίκως κρίνων ἢ δικάζων : φρ. ὁ Θεὸς **δὲν εἶναι ἀδικοκριτής,** Ἐρωφίλ.Α (ἔκδ. Ξανθουδ.) **περίσσια ἀδικοκρίτη νὰ σὲ λέσι,** δ. τραγ. **Παρασκευὴ τοὺς γέροντες, Σάββατο τοὺς παπάδες, τοὺς ἀδικοκριτάδες.**

ἀδικομαχέω μτγν. μάχομαι διὰ τρόπου οὐχὶ δικαίου (ἰδίως ἐν δικαστηρίοις) : Ἀλκίφρ.3,29.

ἀδικομαχία (ἡ) ἄδικος μάχη, ἄδικοι τρόποι τοῦ μάχεσθαι : Ἀριστ.ΣΕ 171B23.

ἀδικόμαχος ἵππος ὁ δυσπειθής.

ἀδικομήχανος-ον ὁ μηχανώμενος ἀδικίαν.

ἀδικοπήμονας ΑΒ «τοὺς ἄνευ δικαίου πράττοντάς τι καὶ βλάπτοντας».

ἀδικοπραγέω μτγν. πράττω τι ἄδικον, ἀδικῶ.

ἀδικοπράγημα (τό) μτγν. ἄδικος πρᾶξις.

ἀδικοπραγία (ἡ) νεώτ. νομ. ἄδικος πρᾶξις ἢ παράλειψις, συγγ. παρανομία.

ἄδικος-ον ἐπὶ προσώπων, ὁ πράττων τι παρὰ τὸ δίκαιον : Ἡρ.2,119 **ἐγένετο Μενέλαος ἀνὴρ ἄδικος** πρὸς **Αἰγυπτίους,** Σοφ.Τρ.1011 **ὦ πάντων Ἑλλάνων ἀδικώτατοι ἀνέρες,** καιν. **ἄδικος δικαστής,-ἄρχων,-ἄνθρωπος·** 2) Ξεν.ΚΠ 2,2,26 **ἄδικος ἵππος** (ἀτίθασος ἵππος)· 3) ἐπὶ πραγμάτων, ὁ μὴ **σύμφωνος** μὲ τὸ δίκαιον : **ἄδικος** λόγος (ὁ τὴν ἀδικίαν ὑποστηρίζων), ἄλλως **ἥττων λόγος,** Θέογν.395 **ἄδικα φρονέειν,** Ἀντιφ.126,6 ἀδίκων **χειρῶν ἄρχω** (ἀρχίζω πρῶτος νὰ ἀδικῶ)· 4) Λουκ.Λεξιφ.ὁ **ἄδικος ἡμέρα** dies nefastus ἡ ἄνευ δικῶν ἡμέρα, καθ᾽ ἣν τὰ δικαστήρια ἀργοῦσι· || **ἄδικον** (τό) ὡς οὐσ. ἡ ἀδικία, τὸ ἀδίκημα : **τὸ ἄδικον οὐκ εὐλαγεῖται·** || δημ. **ἄδικο** (τὸ) ζημία, βλάβη : **ἀπ᾽ ὅταν πλήθυναν τ᾽ αὐτοκίνητα πάθανε μεγάλο ἄδικο οἱ ἁμαξάδες·** || κ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ μὴ ὀρθοῦ, τοῦ ἀβασίμου, τοῦ παραλόγου : δ.τραγ. **δὲν εἶναι κρῖμα κι ἄδικο δὲν εἶναι κι ἁμαρτία;·** 5) δημ. ἀνωφελές, ἄσκοπον : **ἄδικο νὰ πᾷς τόσο δρόμο·** || **κ.** εἰς τὸ ἀρσ. : **ἄδικος κόπος,** συνών. τοῦ **χαμένος** κόπος. Ἐπίρρ. **ἀδίκως** δημ. ἄδικα βλ. λ.

ἀδικοσκότωμα (τό) δημ. ἄδικος φόνος.

ἀδικοσκοτωμένος-η-ο δημ. ὁ ἀδικόφονος, ὁ ἀδίκως φονευθείς, **ἀδικοθάνατος** : κατάρ. **νὰ πᾷς ἀδικοσκοτωμένος.**

ἀδικοσυλάω συλῶ, λεηλατῶ ἀδίκως : Ἐπιγρ. Λοκρ. **αἲ κ᾽ ἀδικοσυλῶ.**

ἀδικότροπος-ον μτγν. ὁ ἄδικος τοὺς τρόπους, ὁ ἔχων ἄδικον τὸ φρόνημα.

ἀδικόχειρ-ειρος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ἄδικον χεῖρα, ἄδικος : Σοφ.Ἀπ.977.

ἀδικοχρήματος-ον ὁ ἔχων χρήματα ἀδίκως κτηθέντα : Κρατ.κωμ.42.

ἀδινός-ή-όν ὁ οἱονεὶ ἄδην ὑπάρχων, πυκνός, ἀθρόος : Ἰλ.Β 87 **ἔθνεα μελισσάων ἀδινάων,** αὐτ. 469 **μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά,** Ὀδ.Α 92 **αἰεὶ μῆλ᾽ ἀδινὰ σφάζουσι,** Σοφ.Τρ.847 **ἀδινῶν δακρύων·** || ἐπίθ. τῆς καρδίας (πάλλουσα βιαίως) : Ἰλ.Π 481 **ἀμφ᾽ ἀδινὸν κῆρ,** Ὀδ.Τ 516 **πυκιναὶ δέ μαι ἀμφ᾽ ἀδινὸν κῆρ ὀξεῖαι μελεδῶνες·** 2) σφοδρός, βίαιος : Ἰλ.Σ 316 **Πηλείδης ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο·** || ἠχηρός : Ὀδ.Ψ 326 **Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν.**

ἀδινῶς κ. **ἀδινόν** κ. **ἀδινά** ἐπίρρ. σφοδρῶς, ἰσχυρῶς : Ἰλ.Τ 314 **ἀδινῶς φώνησεν,** αὐτ.Σ 124 **ἀδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην,** Ὀδ.Δ 721 **ἀδινὸν γοόωσα.**

ἀδιόδευτος-ον μτγν. ὁ δι᾽ οὗ δὲν δύναταί τις νὰ διοδεύσῃ, **νὰ διέλθῃ, ἀδιέξοδος, ἀδιάβατος.**

ἀδιοικησία (ἡ) ἔλλειψις διοικήσεως.

ἀδιοίκητος-ον ὁ μὴ καλῶς διοικούμενος ἢ ὁ μηδόλως διοικούμενος, ἀκυβέρνητος : Δημ.709,5.

ἀδίοπος-ον ἐπὶ πλοίου, ὁ ἄνευ διόπου, ἄνευ κυβερνήτου, ἀκυβέρνητος : Αἰσχ.Ἀπ.269.

ἀδιόρατος-ον μτγν. ὁ μὴ διορώμενος, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ παρατηρηθῇ· || κ. νεώτ. **ἀδιόρατα μόρια.**

ἀδιοργάνιστος-ον μσν. ἀδιοργάνωτος.

ἀδιοργάνωτος-ον μτγν. ὁ μὴ διωργανωμένος, ὁ μὴ ἔχων ὀργάνωσιν καλὴν : **ἀδιοργάνωτος στρατός,-ὑπηρεσία, ἀδιοργάνωτον κράτος.**

ἀδιόρθωτος-ον μὴ διωρθωμένος, **ὁ** μὴ **ὢν** ἐν τάξει : Δημ.50,18 **ἄτακτ᾽ ἀδιόρθωτ᾽ ἀόρισθ᾽ ἅπαντα·** 2) μὴ διορθούμενος, ἀνεπανόρθωτος : **ἀδιόρθωτον κακόν·** || μτφ.νεώτ. : **ἄνθρωπος ἀδιόρθωτος ὁ** μὴ διορθωνόμενος, **ὁ** μὴ διορθώνων τὸν ἑαυτόν του, μὴ ἀποβάλλων τὰς κακίας του.

ἀδιοριστία (ἡ) ἀοριστία βλ. **ἀδιόριστος.**

ἀδιόριστος-ον ὁ μὴ ὁριζόμενος : Ἀριστλ.ΑΠρ. 26B 23· || ὁ ἀόριστος, ὁ ἀκαθόριστος : Ἀριστλ. Μορφ.171 **ἄδηλον καὶ ἀδιόριστον·** 2) νεώτ κ. δημ. (θηλ. **-η**) ὁ μήπω ἀναλαβὼν ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, θέσιν, ὑπούργημα (ἐνίοτε κ. ἄμισθος) : **πολλοὶ καθηγηταὶ ἀπομένουν ἀδιόριστοι,—δασκάλα ἀδιόριστη·** || μὴ λαβὼν νόμιμον ἐντολὴν (διορισμόν) : ἀδιόριστας **κάνει τὸν ἐπίτραπο.**

ἀδιορίστως ἐπιρρ. ἀκαθορίστως, ἀπροσδιορίστως· || **νεώτ. ἄνευ** διορισμοῦ βλ. λ.

ἀδιοχέτευτος-ον νεώτ. ὁ μὴ διοχετευθείς.

ἀδιπλάρεστος-η-ο δημ. **ὁ** μὴ παραπλεύρως

πρός τινα ἢ πρός τι ἐλθών, ἐκεῖνος ποὺ δὲν πηγαίνει, δὲν εὑρίσκεται δίπλα : **ἡ βάρκα ἀπόμεινε ἀδιπλάριστη** (δὲν ἐδιπλάρωσε στὸ βαπόρι)· ‖ **καμμιά δὲν ἀφήνει ἀδιπλάριστη, ὅλες** (τὶς γυναῖκες) **τὶς παίρνει ἀπό δίπλα.**

ἀδιπλάρωτος-η-ο δημ. **ἀδιπλάριστος** βλ. λ.

ἀδιπλασίαστος-ον μσν. ὁ μὴ διπλασιασθείς.

ἀδίπλιαστος-η-ο δημ. ποὺ δὲν ἐδίπλιασε, ὁ μὴ διπλασιασθείς· 2) ποὺ δὲν ἔκαμε δίπλες (πτυχάς) : **σεντόνι ἀδίπλιαστο,** συγγ. ἀδίπλωτος.

ἀδίπλωτος (-η)-α(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ διπλωμένος βλ. λ. : **ἀδίπλωτα τυπογραφικὰ φύλλα.**

ἀδίστακτος-ον μτγν. ὁ περὶ οὗ δὲν διστάζομεν, βέβαιος· 2) μσν. ὁ μὴ διστάζων, ἀποφασιστικός, ἄφοβος.

ἀδιστάκτως ἐπίρρ. ἄνευ δισταγμοῦ.

ἀδιύλιστος (-η)-ο(ν) μτγν. ὁ μὴ διυλισθείς, ἀστράγγιστος, ἀσούρωτος· ‖ κ. δημ. : **ἀδιύλιστο νερό.**

ἀδιύπνιστος-ον μτγν. ὁ μὴ διυπνιαθείς, μὴ ἐγερθεὶς ἐκ τοῦ ὕπνου, μὴ ἐξυπνήσας.

ἀδίχαστος-ον μσν. ὁ μὴ διχασθεὶς ἢ μὴ διχαζόμενος, ἀδιχοτόμητος, μὴ διαιρούμενος.

ἀδιχοτόμητος-ον μτγν. ἀδίχαστος βλ. λ.

ἀδίψαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διψῶν ἢ ὁ μὴ διψήσας· 2) κ. ἐπὶ τόπου, ὁ μὴ στερούμενος ὑγρασίας.

ἀδίψητος-ον μτγν. ἀδίψαστος βλ. λ.

ἀδιψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὅρος τὸ εἶναί τινα ἄδιψον· ‖ ἔλλειψις τῆς ἀνάγκης νὰ πίῃ τις ὕδωρ, ἡ ἀντοχὴ εἰς τὴν δίψαν.

ἄδιψος-ον ὁ μὴ διψῶν, ὁ ἀντέχων εἰς τὴν δίψαν : Εὐρ.Κύκ.574· 2) ὁ καταπαύων τὴν δίψαν : Ἱππ. Διαιτ.Ο 385.

ἀδίψως ἐπίρρ. χωρὶς δίψαν, δημ. ἀδίψαστα.

ἀδίωκτος-ον μτγν. ἀκαταδίωκτος, ὁ μὴ διωχθείς : **ἀφέθησαν οἱ ἐχθροὶ ἀδίωκτοι, ἀδίωκτος ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης.**

ἄδιωχτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐκδιωχθείς.

ἀδμής-ῆτος (ὁ,ἡ) ὁ μὴ δαμασθείς : Ὀδ.Δ 637 **ἡμίονοι ταλαεργοὶ ἀδμῆτες· τῶν κέν τιν᾽ ἐλασσάμενος δαμασαίμην·** ‖ παρθένος, ἄγαμος Ὀδ.Ζ 109 **ἢ γ᾽ ἀμφιπόλοισι μετέτρεπε παρθένος ἀδμής·** ‖ Βακχ. 34 **ἀδμᾶτες νούσων** ἀκατάβλητοι ὑπὸ νόσων.

ἄδμητος-η-ον ἀδάμαστος : Ἰλ. 293 **βοῦν ἧνιν ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·** 2) παρθένος, ἄγαμος ἔτι : Σοφ.Ἠλ.1239 **ἀλλ᾽ οὐ τὰν Ἄρτεμιν τὰν αἰὲν ἀδμήταν.**

ἄδμωνες (οἱ) κ. **ἄδμωες** μτγν. εἶδος θαλασσίου ἰχθύος : Ὀππ.Ἁλ.3,771.

ἀδνόν Ἡσ. Κρῆτες ἁγνόν.

ᾀδοβάτης (ὁ) ὁ καταβὰς εἰς τὸν κάτω κόσμον, εἰς τὸν Ἅδην : Αἰσχ.Πέρσ.924.

ἀδογμάτιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ δογματισθείς, ὁ μὴ ἐκφρασθεὶς ὡς δόγμα, ὡς ἀξίωμα.

ἀδογματίστως ἐπίρρ. οὐχὶ δογματικῶς· ‖ οὐχὶ κατὰ διατύπωσιν ἀποφθεγματικήν.

ᾁδόθεν μτγν. ἐξ Ἅδου.

ἀδοιάστως ἀνενδοιάστως, ἑτερ.απ.τ. ἀδοάστως.

ἀδόκητος-ον ἀπροσδόκητος : Σοφ.ΟΚ 249 **ἀλλ᾽ ἴτε, νεύσατε τὰν ἀδόκητον χάριν,** Θουκ.7,29,5 **ξυμφορὰ τῇ πόλει πάσῃ ἀδόκητός τε ἐπέπεσεν αὕτη καὶ δεινή·** ‖ **ἀδόκητον** (τό) ὡς οὐσ : Εὐρ. Μήδ.1417 **τὰ δοκηθέντ᾽ οὐκ ἐτελέσθη, τῶν δ᾽ ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός·** ‖ φρ. **ἀπὸ τοῦ ἀδοκήτου** ἀπροσδοκήτως.

ἀδοκήτως ἐπίρρ. ἀπροσδοκήτως.

ἀδοκίμαστος-ον (1) ὁ μὴ δοκιμασθείς, μὴ ὑποστὰς προηγουμένως δοκιμασίαν· ‖ μὴ ἀσκηθείς : Λύσ.14,8 **ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἱππεύειν·** ‖ κ. νεώτ. : **ἀδοκίμαστον τὸν προσέλαβεν ὡς ὑπάλληλον·** 2) κ. ὁ μὴ ὑποστὰς δοκιμασίας (δεινά, ἀτυχίας, περιπετείας) : **ἀδοκίμαστος διῆλθεν ἐν γαλήνῃ τὸν βίον.**

ἀδοκίμαστος-η-ο (2) δημ. οὗ δὲν ἔγινε δοκιμή (ἐξέτασις, ἔλεγχος, ἐξακρίβωσις) : **ἀδοκίμαστα πῆρα ἀπὸ τὸ ράφτη τὰ ροῦχα μου,** παροιμ. **ἀδοκίμαστα κρασιὰ μόνο οἱ παλαβοὶ ἀγοράζουν.**

ἀδοκιμάστως ἐπίρρ. ἄνευ δοκιμασίας βλ. **ἀδοκίμαστος** (1), δημ. **ἀδοκίμαστα** χωρὶς δοκιμὴν βλ. ἀδοκίμαστος (2).

ἀδόκιμος-ον ὁ μὴ δόκιμος, ὁ μὴ ἀποδοχῆς ἄξιος, κίβδηλος, ἀπόβλητος : Ξεν.Λακ.Πολ.3,3 **ὡς μὴ ἀποδειλιάσαντες ἀδόκιμοι γένοιντο,** Δημ. 781,3 **ἔστι δὲ πάντ᾽ αὐτῷ ταῦτ᾽ ἀδόκιμα·** 2) ἄσημος, ἀφανής : Πλάτ.Πολ.618Β **εἶναι δὲ καὶ δοκίμων ἀνδρῶν βίους τοὺς μὲν ἐπὶ εἴδεσι, τοὺς δὲ ἐπὶ γένεσι καὶ προγόνων ἀρεταῖς, καὶ ἀδοκίμων κατὰ ταὐτά·** ‖ **ἀδόκιμος συγγραφεὺς** ὁ μὴ τῶν ἐνδόξων χρόνων· ‖ καθόλου, ὁ μὴ ἀποδοχῆς ἄξιος, ὁ μὴ ἀναγινωσκόμενος. Ἐπίρρ. **ἀδοκίμως.**

ἀδολεσχέω ἀργολογῶ, ληρῶ, φλυαρῶ : Πλάτ. Φαίδ.70C **ἀδολεσχῶ καὶ οὐ περὶ τῶν προσηκόντων τοὺς λόγους ποιοῦμαι.** Ἐντ. **ἀδολέσχημα** (τὸ) μσν.

ἀδολέσχης-ου (ὁ) λάλος, πολύλογος, φλύαρος : Πλάτ.Πολιτικ.299Β **ἀδολέσχης τις σοφιστής,** Εὔπολ. Ἀδ 10 **Σωκράτην τὸν πτωχὸν ἀδολέσχην.**

ἀδολεσχία (ἡ) πολυλογία, φλυαρία, ἀργολογία : Θεοφρ.Χαρ.3 **ἀδολεσχία ἐστὶ διήγησις λόγων μακρῶν καὶ ἀπροβουλεύτων·** 2) ἡ τῶν λόγων τέχνη, ἡ προσήκουσα χρῆσις τοῦ λόγου : Πλάτ. Φαῖδρ.269Ε **ὅσαι μεγάλαι τῶν τεχνῶν προσδέονται ἀδολεσχίας καὶ μετεωρολογίας.** Ἐντ. **ἀδολεσχικός** ἀρχ. ὁ φλυαρῶν.

ἀδόλεσχος-ον μτγν. **ἀδολέσχης** βλ. λ.

ἀδολίευτος-ον μσν. ὁ καθ᾽ οὗ δόλος δὲν ἐχρησιμοποιήθη· ‖ νεώτ. γεν. ἄνευ δόλου· 2) συνήθ. ὁ μὴ δολιευόμενος, εἰλικρινής, εὐθύς, ἀπόνηρος, ἄδολος : **χαρακτὴρ ἀδολίευτος.**

ἀδολιεύτως ἐπίρρ. ἄνευ δόλου, ἄνευ δολιότητος, εἰλικρινῶς.

ἄδολος-ον (1) ὁ ἄνευ δόλου, εἰλικρινής, ἀντίθ. **δόλιος** : Θουκ.5,18,3 **εἶναι τὰς σπονδὰς ἀδόλους καὶ ἀβλαβεῖς·** ‖ νεώτ. κ. ἐν νομικῇ ἐννοίᾳ βλ. **δόλος** : **ἄδολος σύμβασις·** 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἀνόθευτος, γνήσιος, ἁγνός, ἀντίθ. **νόθος** : Αἰσχ.Ἀγ.95 **μαλακαῖς ἀδόλοισι παρηγορίαις.**

ἄδολος-η-ο (2) δημ. ὁ ἄνευ δόλου, ἄνευ πονηρίας, ὁ εἰλικρινὴς καὶ ἀθῷος : παροιμ. **ἄδολοι κι ἁμαρτωλοὶ φάγαν·** ‖ ὁ ἁγνός, ὁ τίμιος καὶ ἠθικός : δ. δίστ. **ἀπήτη, κόρη μου ἄδολη, μ᾽ ἐτήραξες κι ἐμένα | ὁ δόλιος νοῦς σκοτάθηκε θολώσα μου τὰ φρένα·** 2) ἀνόθευτος, ἀμιγής, γνήσιος, συνών. ἀδόλωτος : **ἄδολο γάλα,-κρασί,-χρυσάφι** κ.τ.τ., φρ. **τὸ πίνει ἄδολο** (ἐπὶ μεθύσων), δ. τραγ. **γιατ᾽ εἶχε ἀσήμι ἄδολα καὶ μάλαμα καθάριο,** Παλαμ.Ἀσάλ.ζωὴ 283 **γιὰ τ᾽ ἄδολο κρασὶ τρυγᾷς τὰ ὡραῖα σταφύλια.**

ἀδόλως ἐπίρρ. : Θουκ.5,18,1 **ταῦτα δὲ εἶναι δικαίως καὶ προθύμως καὶ ἀδόλως·** ‖ δημ. **ἄδολα.**

ἀδόλωτος-ον μσν. κ. δημ. ἀνόθευτος, ἁγνός, ἄκρατος, ἄδολος βλ.λ. : **ἀδόλωτο κρασί,-βούτυρο·** 2) μὴ δολωμένος, χωρὶς νὰ ἔχῃ δόλωμα : παροιμ. **ἀδόλωτ᾽ ἀγκίστρια ψάρια δὲν πιάνουν.**

ἀδόνητος-ον μτγν. ὁ μὴ δονούμενος, ἀκλόνητος, ἀσάλευτος· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ δονηθῇ.

ἀδονίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἀντὶ **ἀηδονίς.**

ἄδοξα δημ. ἐπίρρ. ἄνευ δόξης καὶ τιμῆς, ἀνυπολήπτως : **ἄδοξα τέλειωσε ὁ πόλεμος.**

ἀδόξαστος-ον ὁ μὴ δοξαζόμενος, ὁ μὴ νομιζόμενος, ἀλλὰ βέβαιος, ἀληθής : Πλάτ.Φαίδ.84Α **τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀδόξαστον θεωμένη·** 2) **ὁ μὴ δοξάζων,** ὁ μὴ νομίζων, ἀλλ᾽ ὁ βέβαιος ὢν περί τινος : **παρὰ Στωικοῖς·** 3) δημ. ὁ διάβολος : **βλασφ. τὸν ἀδόξαστό σου!** (ἐξ ὑπονοουμ. τοῦ ὅτι εἶναι ἀνάξιος νὰ δοξάζεται)·

|| φρ. **τοῦ ἄλλαξε τὸν ἀδόξαστο** (τὸν ἐταλαιπώρησε ἢ τὸν ὕβρισε δεινῶς ἢ τὸν ἔδειρε πολύ, ἄλλως **τοῦ ἄλλαξε τὴν πίστη**).

ἀδοξέω εἶμαι ἄδοξος, δὲν ἔχω καλὴν φήμην : Δημ.374,7 **ἡμᾶς ἐξηπάτηκεν, ἀδοξεῖ, δικαίως ἀπόλωλεν·** 2) μτβ. θεωρῶ τινα ἀνάξιον τιμῆς, περιφρονῶ : Ξεν.Οἰκ.4,2 **αἱ βαναυσικαὶ** (**τέχναι**) **ἀδοξοῦνται πρὸς τῶν πόλεων.** Ἐντ. **ἀδόξημα** (τὸ) μτγν. **ἀδοξία** βλ. λ.

ἀδοξία (ἡ) ἔλλειψις ἀγαθῆς δόξης, καλῆς φήμης, κακὴ φήμη, κακὴ ὑπόληψις, ἀντίθ. **ἔπαινος** : Θουκ. 1,76,4 **ἡμῖν δὲ ἀδοξία τὸ πλέον ἢ ἔπαινος περιέστη,** Πλάτ.Φαίδ.82C **ἀτιμίαν τε καὶ ἀδοξίαν.**

ἀδοξοποίητος-ον μτγν. ἀνόητος, ἄλογος.

ἄδοξος-ον (1) ὁ ἄνευ ἀγαθῆς δόξης, ἐπίμεμπτος : Δημ.58,6 **ἔπειθον ὑμᾶς πόλεμον καὶ ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν ἄρασθαι·** 2) ἀφανής, ἄσημος : Δημ.106,7 **ἐκ πτωχῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γίγνονται καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ ἀδόξων ἔνδοξοι καὶ γνώριμοι·** 3) ἀπίθανος : Ἀριστλ.Τοπ.159Α39. Ἐπίρρ. **ἀδόξως,** ἀντίθ. **ἐνδόξως.**

ἄδοξος-η-ο (2) δημ. ὁ μὴ ἔχων δόξαν, φήμην, κοινὴν ἀναγνώρισιν, ἐκτίμησιν, ὁ ἄνευ ὑπολήψεως : παροιμ. **ἄδοξος ἅγιος τροπάρι δὲν ἔχει.**

ἄδοξος (ὁ) (3) γένος ἐντόμων τῆς οἰκογενείας τῶν **εὐμολπιδῶν,** δημ. ριζοφάος.

ἄδορος-ον μσν. ὁ μὴ ἐκδαρείς, ἄγδαρτος.

ἄδορπος-ον μτγν. ὁ ἄνευ δόρπου, ἄνευ τροφῆς, νηστικός.

ἀδορυφόρητος-ον ὁ μὴ φυλαττόμενος ὑπὸ δορυφόρων, ὁ μὴ ἔχων ἀκολουθίαν σωματοφυλάκων : Ἀριστλ.Πολ.1315 Β 28.

ἄδος (τὸ) (1) κορεσμός, ἐξ οὗ καὶ ἀηδία : Ἰλ.Λ 88 **τάμνων δένδρεα μακρὰ ἄδος τέ μιν ἵκετο θυμόν.**

ἅδος (τὸ) (2) Ἐπιγρ. ψήφισμα.

ἄδος ἀδοσύνη δωρ. ἀντὶ **ἦδος, ἡδοσύνη.**

ἀδοσίλογος-ον ὀρθ. **ἀδωσίλογος** βλ. λ.

ἀδοτί μσν. ἄνευ δόσεως χρημάτων.

ἄδοτος-ον εἰς ὃν δὲν ἐδόθη τι, δὲν ἐδωρήθη, ἀπροίκιστος : Ὕμν.Ἑρμ.573· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δοθείς, ὁ μὴ πληρωθείς : **ἄδοτα ἔχει ἀκόμα τὰ προικιά·** 3) μόνον δημ. ἀπώλητος : **ἄδοτο μοῦ μένει ὅλο τὸ φετεινὸ λάδι.**

ἀδούλευτος-ον (1) ὁ μηδέποτε γενόμενος δοῦλος· || ὁ μὴ ὑποδουλούμενος : Ἰσαῖ.Ἀπ.138· 2) Ἡσ. δοῦλος οἰκογενὴς μηδέποτε πωληθείς, ἀλλὰ παραμένων εἰς τὸν αὐτὸν κύριον· 3) νεώτ. ὁ μὴ δεδουλευμένος : **τόκοι ἀδούλευτοι·** 4) δημ. ὁ μὴ ἐργαζόμενος, ὁ μὴ ταλαιπωρηθεὶς ἐν τῇ ἐργασίᾳ : φρ. **ἀδούλευτος κι ἀγέραστος·** 5) ὁ ἄνευ ἐργασίας (δουλειᾶς) κτηθείς : **ἀδούλευτο τοὔρθε τὸ βιὸς ἀπὸ κληρονομιά·** 6) ὀκνός, νωθρός, ὀκνηρός, συνών. τεμπέλης : παροιμ. **ἄνθρωπος ἀδούλευτος θεοκαταραμένος,—ἀδούλευτος δρόμος** ὁ μήπω ἐν πολλῇ χρήσει· 7) δημ. ὁ ἀμεταχείριστος, ὁ καινουργής, ὁ μὴ ἐξειργασμένος : **ἀδούλευτο δρεπάνι, ἀδούλευτος πηλός.**

ἀδουλεψιά (ἡ) δημ. ἔλλειψις ἐργασίας, ἀεργία, συνών. ἀδουλιὰ βλ. λ. : **ὁ κόπος δὲ μὲ σκιάζει, μὲ σκιάζει ἡ ἀδουλεψιά·** 2) ἀποφυγὴ ἀπὸ τοῦ ἐργάζεσθαι, ὀκνηρία, τεμπελιά : παροιμ. **ἀδουλεψιὰ καὶ φτώχεια πᾶν ἀντάμα** (τῇ ὀκνηρίαν ἐπακολουθεῖ ἔνδεια)· 3) ἐπὶ ἀγρῶν, ἡ μὴ καλλιέργεια ἢ κακὴ καλλιέργεια : **ἀπὸ τὴν ἀδουλεψιὰ ἔφτασε κι ἀγρίεψε τὸ περιβόλι.**

ἀδούλης θηλ. -ισσα κ. -ω δημ. ὀκνηρός, φυγόπονος, συνών. ἀκαμάτης : φρ. **ἀδούλης καὶ ξενοφαγᾶς** (ἐπὶ τῶν παρασίτων ἀνθρ.), δ. τραγ. **ἡ μάννα μου ἡ βρομοσπορὰ ὅλο καὶ μὲ κατηγορᾷ πὼς εἶμαι ἀδούλω καὶ ρεμπού** (ρέμπελη, ἀκατάστατη), παροιμ. **διάλεγε νὰ βρῇ δουλεύτρα κι ἡ ἀδούλισσα τὸν βρῆκε** (ἐπὶ ἀτυχῶν εἰς τὸν γάμον).

ἀδουλία (ἡ) τὸ μὴ ἔχειν δούλους, τὸ νὰ καλλιεργῇ τις μόνος τοὺς ἀγρούς του : Ἀριστλ.Πολιτ.1323Α 6.

ἀδουλιά (ἡ) δημ. ἀεργία, ἀδουλεψιὰ βλ.λ. 1) κ. 2).

ἄδουλος-ον (1) ὁ μὴ ἔχων δούλους, ὁ μὴ ὑπηρετούμενος ὑπὸ δούλων : Εὐρ.Ἀνδρ.593 **ἄδουλα δώμαθ᾽ ἑστίας λιπών·** 2) ὁ μὴ ἀνεχόμενος δουλείαν : Φίλ.2 451 **ἀδουλότερος τῶν λεόντων.**

ἄδουλος-η-ο (2) δημ. ὁ μὴ ἐργαζόμενος : **ὁ ἄδουλος δὲν γερνᾷ εὔκολα·** || ὁ ἀποφεύγων τὴν ἐργασίαν, ὀκνηρός, συνών. τοῦ ἀδούλως βλ. λ., ἀργόσχολος : παροιμ. **ἄδουλος δουλειὰ τὴ βρῆκε, λυεῖ καὶ δένει τὸ βρακί του·** 2) ἐπὶ ἀγρῶν ὁ μὴ καλλιεργηθείς : **καρφὶ δὲν τοῦ καίγεται, ἄδουλα ἀφήνει τὰ χτήματά του·** || κ. γεν. ἐπὶ πραγμάτων, ὁ μὴ ἐπεξειργασμένος, ἄλλως ἀδούλευτος : **ἄδουλα παράτησε τὰ σανίδια.**

ἀδούλωτος-ον ὁ μὴ ὑποδουλωθείς, ἐλεύθερος : Κράτ.Θηβ.5 **ἀδούλωτος ἡδονή.**

ἀδούπητος-ον μτγν. ὁ μὴ προξενῶν δοῦπον, κρότον, ἀθόρυβος, βλ. κ. **ἄδουπος.**

-αδούρα κ. **-δούρα** δημ. κατάληξις τιθεμένη εἰς οὐσιαστ. πρὸς σχηματισμὸν ἄλλων οὐσιαστ. δηλωτικῶν σωρείας ἢ πλησμονῆς ἢ ἁπλῶς μεγεθυντικῶν, οἷον **σκουπιδούρα** (σωρὸς σκουπιδιῶν), **μαλλιαδούρα** (πλησμονὴ μαλλιῶν), **καπελλαδούρα** (μεγεθ. τοῦ καπελλάδα-χαιρετισμοῦ διὰ πίλου ἢ μεγεθ. τοῦ καπέλλου)· ἀντιστοιχ. πολλάκις πρὸς τὴν μεγεθυντ. κατάληξιν **-ωνα** οἷον σπιταδούρα καὶ σπιταρώνα.

ἀδούρητος-η-ο δημ. ὁ μὴ διαρκῶν, ὁ μὴ ἀντέχων, συνών. τοῦ ἀφτούρητος βλ. λ. || ὁ βραχύβιος· || ὁ ἀνάξιος, ὁ εὐτελής, ὁ ἀσήμαντος, συνήθ. ὑβριστικῶς : **ἔλα μωρὲ ἀδούρητα νὰ σὲ ταΐσω.**

ἀδουσιασάμενοι Ἡσ. « ὁμολογησάμενοι ».

ἀδούσιον Ἡσ. « ἀρεστόν, σύμφωνον » : Ϝαδώσιας Ἐπιγρ. βλ. Ἀθηνᾶς 13,606.

ᾀδοφοίτης (ὁ) ὁ ἐν ᾅδῃ φοιτῶν ᾀδοβάτης βλ.λ.

ἄδρα (ἡ) δημ. ἡ ἐκ νηχομένων ἐγγὺς τῇ ἐπιφανείᾳ ἰχθύων ἐλαφρὰ ρυτίδωσις (ἀνατρίχιασμα) τῆς θαλάσσης : **ἄδρα βλέπω παραπέρα κι ἐκεῖ νὰ ρίξουμε τὰ δίχτυα.**

ἀδρά δημ. ἐπίρρ. ἀντὶ μεγάλης τιμῆς· || ἀκριβά : **καλὸ οἰκόπεδο μὰ τ᾽ ἀγόρασα ἀδρά.**

ἀδραγάτευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐπιβλεπόμενος, φυλαττόμενος ὑπὸ ἀγροφύλακος, δραγάτη βλ. λ. : παροιμ. **κῆπος ἀδραγάτευτος ἀγγούρι δὲν κάνει.**

ἄδραγμα (τὸ) δημ. ἡ διὰ τῆς χειρὸς ἐπίληψις ἀνθρώπου ἢ πράγματος (τὸ **ἀρχ.** δραγμός), τὸ ἅρπαγμα, συνών. δράξιμο, συγγ. πιάσιμο : **μὲ τὸ ἄδραγμα ποὺ τοῦ 'καμε πῆγε νὰ τὸν πνίξῃ.** παροιμ. **κατὰ τὸ βάρος τοῦ σακκιοῦ καὶ τ᾽ ἄδραγμά του·** 2) ἀκαμψία μέλους τοῦ σώματος, ἀγκύλωσις, συνών. πιάσιμο, συγγ. παρμάρα· 3) ἀπότομος καῦσις καὶ συνεπῶς φθορὰ δημητριακῶν, ἡ προκαλουμένη **ἐκ** τοῦ ἰσχυροῦ μετὰ βροχὴν καύσωνος, συνών. κάψιμο.

ἀδραία Ἡσ. ἀντὶ **αἰθρία** Μακεδόνες.

ἀδρακής-ές Ἡσ. ἀντὶ **ἀδερκής.**

ἀδρακίδα (ἡ) κ. **ἀδρακίτσα** (ἡ) δημ. ἄγριον ἀκανθηρὸν φυτὸν τοῦ γένους τῆς κινάρας.

ἀδράκυλο (τὸ) εἶδος ἀκάνθης ἐκ τῶν μεγαλυτέρων, ὁ κράταιγος· 2) πᾶς ἀγκαθωτὸς ἀγρίου δένδρου ἢ βάτου κλάδος.

ἀδράλα (ἡ) πολλαὶ ὁμοῦ **πέτραι** μικραὶ κατεσπαρμέναι εἰς ἀγρόν : **γεμᾶτα ἀδράλα εἶναι τὸ χωράφι.** Ἐντ. **ἀδραλωπός** (πλήρης μικρῶν ὀξέων πετρῶν), **ἀδραλότοπος, ἀδραλοχώραφο.**

ἀδράλεστος-ον μσν. χονδροαλεσμένος.

ἀδρανέης-ές ΑΠ ἀδρανής.

ἀδράνεια (ἡ) κ. ἐπ. **ἀδρανίη** μτγν. ἀπραξία, ὀκνηρία : Ἰουστιν.Νεαρ.102,3· || ἔλλειψις δραστηριότητος, ἀκινησία, νωθρότης· 2) ἀρχὴ τῆς **ἀδρανείας,** καθ᾽ ἣν τὰ ὑλικὰ σώματα δὲν δύνανται νὰ

μεταβάλωσι κατάστασιν ἠρεμίας ἢ κινήσεως ἄνευ ἐξωτερικῆς ἐπιδράσεως.

ἀδρανέω εἶμαι ἀδρανής, ἀκινητῶ : Ὀππ.Ἁλ. 1,296· || εἶμαι εἰς ψυχικὴν διάθεσιν ἀδρανείας.

ἀδρανής-ές μτγν. ἀνίσχυρος, ἀδύνατος : ΑΠ 9, 359· || ἀνεπαρκής : Σιμπλίκ.π.Φιλ.533,19· || ἀδυνατίζων : δίαιτα ἀδρανής· 2) ὁ μὴ δραστήριος, ἀκίνητος, νωθρός, ἀργός : **ἀδρανὴς ὄγκος**· 3) ἐπὶ σιδήρου, δυσέργαστος· 4) ἐκνευριστικός, ἐκλυτικός.

ἀδραξιά (ἡ) δημ. ἄδραγμα, πιάσιμο μὲ τὸ χέρι· || δράξ, φούχτα : **μιὰ ἀδραξιὰ σιτάρι** (μιὰ φουχτιά).

ἀδρασκελιά (ἡ) δημ. κ. **δρασκελιά** (ἡ) διασκέλισις, τὸ νὰ διασκελίσῃ τις κατοκείμενόν τινα· 2) βῆμα ἀνοικτόν : **γιὰ ἰδὲς κάτι ἀδρασκελιὲς ποὺ κάνει**· || **φρ. μιὰ ἀδρασκελιὰ τόπος** ὅσον δύναταί τις καὶ νὰ διασκελίσῃ, ἐλάχιστος.

ἀδρασκελίζω κ. **ἀδρασκελάω** κ. **δρασκελῶ** δημ. διασκελίζω, διέρχομαι ἄνωθεν κατακειμένου τινός, ὑπερπηδῶ : **μὴν ἀδρασκελᾷς τὰ μνήματα κι εἶναι κακό**· 2) ἀναρριχῶμαι· || πορεύομαι γοργῶς, μὲ μεγ. βήματα (ἀδρασκελιές).

ἀδρασκελώνω δημ. κ. **ἀδρασκελίζω** βλ. λ.

ἀδρασκέλωτος-η-ο δημ. ἀδιασκέλιστος βλ. λ.

Ἀδράστεια (ἡ) προσηγορία τῆς θεᾶς Νεμέσεως, ἣν οὐδεὶς δύναται νὰ διαφύγῃ : Αἰσχ.Πρ.936 **οἱ προσκυνοῦντες τὴν Ἀδράστειαν σοφοί** (ἐκ τοῦ **ἄδραστος**)· 2) μυθική τις βοτάνη.

ἄδραστος-ον Ἰων. **ἄδρηστος** ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποδράσῃ, ἐπὶ τῶν δούλων : Ἡρόδ.4,142 **ἀνδράποδα φιλοδέσποτα καὶ ἄδρηστα**· 2) ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διαφύγῃ, ὅθεν **Ἀδράστεια** βλ. λ., πρβ. κ. **ἀναπόδραστος**.

ἀδράφαξυς-υος κ. **ἀδράφ-** κ. **ἀτράφαξυς** (ἡ-ξις) εἶδος λαχάνου, τὸ **χρυσολάχανο atriplex hortensis**.

ἀδράχνη (ἡ) μτγν. εἶδος δένδρου.

ἀδράχνω κ. **ἀδράζω** κ. **δράχνω** δημ. δράττομαι, ἁρπάζω, λαμβάνω τι βιαίως : **ἀδράχνει ἕνα ξύλο καὶ τὸν παίρνει ἀπὸ καντά**, δ. τραγ. **παίρνει καὶ ζώνει τὸ σπαθὶ κι ἀδράζει τὸ ντουφέκι**· 2) καψαλίζω : **τὴν ἄδραξε ὁ ἥλιος καὶ μαύρισε**, συνών. **τὴν πῆρε ὁ ἥλιος, — ἄδραξε ἡ πολλὴ φωτιὰ τὸ φαΐ** (τὸ λαφρόκαφε)· 3) ἀμτβ. καψαλίζομαι : **ἄδραξε ὁ φοῦρνος καὶ κάηκαν τὰ ψωμιά**.

ἀδραχτά δημ. ἐπίρρ. ἁρπαχτά, ἐν σπουδῇ.

ἀδραχτάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. μικρὰ ἄτρακτος· 2) φυτὸν ἄγριον, ἡ ἀτρακτυλλίς, συνών. **ἀδραχτύλλι**, ἀδραχταριά.

ἀδραχτᾶς (ὁ) δημ. μεγάλη ἄτρακτος σιδηρᾶ περιστρεφομένη διὰ τῆς ἀνέμης· 2) ὁ κατασκευάζων ἢ πωλῶν ἀτράκτους· 3) ῥάβδος ἀγκυλωτὴ δι' ἧς ἀποσπῶνται ὀπῶραι (ἰδίως τὰ φραγκόσυκα)· 4) μτφ. ὁ πλεονέκτης, ὁ ἅρπαξ κ. ὁ κλέπτης, συνών. ἁρπάχτης, ἀδράχτης (θηλ. ἀδράχτρα) βλ. λ.

ἀδραχτεριά (ἡ) κ. **ἀδραχτερή** δημ. κρεμάστρα ἢ κάλαθος ὅπου κρεμῶσιν ἢ τοποθετοῦσι τὰς ἀτράκτους (τ' ἀδράχτια).

ἀδράχτης (ὁ) ἡ ἄτρακτος, σπανιώτ. τ. τοῦ ἀδράχτι βλ. λ.· 2) ὁ ἅρπαξ· || ὁ κλέπτης, συνών. ἀδραχτᾶς βλ. λ. 4).

ἀδράχτι (τὸ) δημ. ἡ ἄτρακτος, τὸ ἀδράκτιον μὲ τὸ ὁποῖον νήθουν : **ἡ ρόκα καὶ τ' ἀδράχτι, — ἔκοψε ἡ κλωστὴ κι ἔπεσε τ' ἀδράχτι**· || **τὸ ἀδράχτι τοῦ λιοτριβιοῦ** ὁ ξύλινος ἢ σιδηροῦς κοχλίας τῶν ἐλαιοτριβείων. Ἐντ. ὑποκορ. **ἀδραχτάκι** (τό), **ἀδραχτᾶς** (ὁ) ὁ κατασκευαστὴς ἀδρακτίων.

ἀδρέπανος-ον ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δρέψῃ τις, καθ' Ἡσ. ὁ τοῖς θεοῖς ἀνακείμενος : Σοφ.Ἀπ.978.

ἀδρεπήβολος-ον μτγν. ὁ ἀδρῶν **ἐπήβολος**, ὁ ἀδρὰ ἐπιχειρῶν, πρβ. **μεγαλεπήβολος**.

ἄδρεπτος-ον ὁ μὴ δρεφθείς, ἀτρύγητος : Αἰσχ. Ἱκ.649 **ἄδρεπτον ἥβας ἄνθος ἔστω**.

ἀδρέω γίνομαι ἀδρός, ὡριμάζω : Διοσκ.2,85.

ἀδρὶ (τὸ) κ. **ἀντρὶ** (τὸ) δημ. ὁ ξύλινος ἢ σιδηροῦς ἧλος (σφὴν) ὁ συνδέων τὸν ἱστοβοέα τοῦ ἀρότρου (σταβάρι) μετὰ τοῦ ζυγοῦ· 2) ἡ ποιμενικὴ ῥάβδος, ἄλλως ἀδρά, συνών. ἀγκλίτσα : δ.τραγ. **μὲ τὴ φλογέρα τ' ἀπολυεῖ καὶ μὲ τ' ἀδρὶ τὰ διώχνει**· 3) ἡ ἄνευ ὀστῶν σὰρξ τῶν ζώων, τὸ ψαχνό : δ. τραγ. **νὰ φᾷς ἀδρὶν ἀπὸ λαγὸ καὶ πέρδικας τὰ στῆθα**.

Ἀδρίας-ου (ὁ) ἡ Ἀδριατικὴ θάλασσα. Ἐντ. **Ἀδριανός-ή-ό** ὁ τοῦ Ἀδρίου : **Ἀδριανὴ ἀκτὴ** κ. **Ἀδριανικός** κ. **Ἀδριατικός-ή-ό**.

ἀδρίζω δημ. σκληρύνομαι ἢ εἶμαι σκληρός, σκληρόγνωμος : **ἀδρίζουν τὰ γεράματα**· 2) γίνομαι δριμύς, ταγγός, ξυνίζω, τσαγκεύω : **ἄδρισε τὸ κρασί**.

ἄδριμυς-υ μτγν. ὁ μὴ δριμύς : Λουκ.Τραγ.323.

ἀδροβατικόν (τὸ) ζῶον τῆς ξηρᾶς, ἄλλως ξηροβατικόν, ὑδροβατικόν.

ἀδροβεργίδα (ἡ) δημ. παγὶς μικρῶν πτηνῶν κατεσκευασμένη διὰ λυγιζούσης πρὸς τὰ κάτω βέργας, συγγ. βρόχος κ. βρόχι.

ἀδρόβωλος-ον ὁ ἔχων ἀδρούς, στερεοὺς βώλους : Διοσκ.1,67.

ἀδροδάκτυλος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀδρούς, ἰσχυροὺς δακτύλους : Νικήτ.Εὐγεν.6,588.

ἀδροθήριον (τὸ) νεώτ. ἀπολίθωμα ζῴου μαστοφόρου, πιθανῶς παχυδέρμου, εὑρεθὲν εἰς φωσφοριτικὰ στρώματα τῆς ΝΔ Γαλλίας.

ἀδροκαμωμένος-η-ο κ. **ἀδροκάμωτος-η-ο** δημ. ὁ ἔχων ἀδρὰ χαρακτηριστικά.

ἀδρόκερως-ων μτγν. ὁ ἔχων ἀδρὰ κέρατα.

ἀδροκέφαλος-ον ὁ ἔχων ἀδράν, μεγάλην κεφαλήν, : Παῦλ.Αἰγ.6,74.

ἀδρόκοκκος (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων ἀδροὺς τοὺς κόκκους : **ἀδρόκοκκος σῖτος**.

ἀδρολαλία (ἡ) μσν. χονδρολογία ἢ καὶ πολυλογία : Θ.Προδρ.Μαν.Κομν.2,488, Κορ. Ἀτ.1,302.

ἀδρομάλλης-οῦσα-ικο δημ. ὁ ἔχων ἀδρόν, πυκνὸν τὸ τρίχωμα, συνήθ. ἐπὶ ζώων : **ἀρνιὰ ἀδρομάλλικα**.

ἀδρομέρεια (ἡ) ἡ ἐξ ἀδρῶν μερῶν σύστασις πράγματός τινος ἢ κ. λόγου· || ἡ ἐν γεν. γραμμαῖς ἔκθεσις ἐπί τινος θέματος, ἀντίθ. λεπτομέρεια.

ἀδρομερής-ές ὁ ἐξ ἀδρῶν, μεγάλων μερῶν συνιστάμενος, χοντροκόμματος, συνήθ. ἐν τῇ φαρμακολογίᾳ, ἀντίθ. **λεπτομερής** : Διόδ.5.26· 2) ἐπὶ οἴνου, τραχύς, συνών. δημ. **μπροῦσκος**. Ἐπίρρ. **ἀδρομερῶς** συνολικῶς, γενικῶς.

ἀδρόμηλο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς ροδακινέας τῆς λειοκάρπου· 2) ὁ καρπὸς τῆς προύμνης, συνών. πουρνέλα κ. μπουρνέλα.

ἀδρομισθία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀδρὰ μισθοδοσία, πολὺ μεγάλος μισθός, ὑπέρμετρος ἀντιμισθία.

ἀδρόμισθος-ον μτγν. ὁ λαμβάνων ἀδρόν, μέγαν, ὑπέρμετρον μισθόν. Ἐπίρρ. **ἀδρομίσθως**.

ἄδρομος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων δρόμους : **ἄδρομο βουνό**, συγγ. ἄβατος· || ὁ ἔχων ὀλίγους καὶ κακοὺς δρόμους : **ἄδρομο εἶναι τὸ νησί μας**.

ἀδροπόρος-ον ἀδροὺς ἔχων τοὺς πόρους (τοῦ σώματος)· || μον. : **οἱ πολυπόται ἀδροπόροι εἰσί**.

ἀδρός-ά-όν πυκνός, παχύς, εὐμεγέθης, γεμάτος : Ἡρ.4,31 **χιόνα ἀδρὴν πίπτουσαν εἶδε**, μτγν. **ἀδροὶ ἄνθρακες, -κίονες**· || ἰσχυρός, σημαντικός, ἀξιόλογος : Ἀριστφ.Βάτρ.1099 **ἀδρὸς πόλεμος**, **ἀδρὰ ἀμοιβὴ** κ. **ἀδρὰ βροχὴ** ἡ ραγδαία, **δωρεαὶ καὶ τιμαὶ ἀδραὶ** αἱ ἄφθονοι· || **ἀδρὸν ὕφος** τὸ μεγαλοπρεπές, ἀντίθ. **ἰσχνόν**· 2) ἐπὶ προσώπων, μέγας, ὡραῖος, εὔσωμος : Ἡρ.4,180 **ἐπεὰν τὸ παιδίον ἀδρὸν γένηται**, Ἰσοκρ.255C **οἱ ἀδρότεροι** οἱ μᾶλλον εὔσωμοι· || παρὰ τοῖς Ἑβδ. **ἀδροὶ** οἱ ἡγεμόνες· 3) ἐπὶ καρπῶν, **μεστός**, εὐμεγέθης, εὔχυμος, ἄλλως **γενναῖος** : Ἡρ.1,17 **ὅκως**

εἴη ἐν τῇ γῇ καρπὸς ἀδρός. 'Επίρρ. ἀδρῶς, κοιν. ἀδρά : πληρώνει-, ἀμείβει ἀδρά.
ἀδροσία (ἡ) μσν.· || δημ. ἀδροσιά ἔλλειψις δρόσου, ξηρασία.
ἀδρόσιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ δροσιζόμενος ἢ ὁ μὴ δροσισθείς· || μτφ. ὁ μὴ εὐτυχήσας, δυστυχής, κακομοίρης : ἄμοιρη κι ἀδρόσιστη γυναῖκα.
ἀδροσοβόλητος-η-ο καὶ **-στος** δημ. ὁ μὴ δροσισθείς, ἀδρόσιστος βλ. λ.
ἄδροσος-η-ο δημ. ὁ ἄνευ δρόσου, ἰκμάδος, ξηρός, αὐχμηρός : ἄδροσος κάμπος.
ἀδροσύνη (ἡ) ἀδρότης, πυκνότης, περιεκτικότης· || κ. μτφ. πυκνότης λόγου· || μτγν. ἰσχύς, παχύτης· 2) ἐντελὴς ὡρίμανσις σταχύων : 'Ησίοδ. Ἔργ.475.
ἀδροσυντυχιά (ἡ) δημ τραχὺς λόγος, αὐθάδης συνομιλία.
ἀδροσύντυχος-η-ο δημ. ὁ τραχὺς τοὺς λόγους, ὁ αὐστηρῶς, ὀργίλως ὁμιλῶν.
ἀδρόσφαιρος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀδρὰς σφαίρας, ἐπὶ τοῦ μαλαβάθρου βλ. λ.
ἀδρότεχνος-ον νεώτ. ὁ ἀδρὰν ἤτοι χονδροειδῆ τέχνην μετερχόμενος, χειρῶναξ.
ἀδρότης (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀδροτής βλ. λ.
ἀδροτής-ῆτος (ἡ) ἀδροσύνη βλ. λ., τελεία ὡριμότης· 2) μτφ. ἀρτιότης, τελειότης, παχύτης : ἡ ἀδρότης τῶν ἐπιχειρημάτων· 3) ἀφθονία.
ἀδρούππα (ἡ) δημ. βλ. δρούππα.
ἀδρόω ἀρχ. μόνον παθ. **-αμαι** γίνομαι ἀδρός, ὥριμος, ἰσχυρός.
ἄδρυα (τὰ) (1) 'Ησ. « πλοῖα μονόξυλα ».
ἄδρυα (τὰ) (2) 'Ησ. οἱ τύλοι ἀρότρου δι' ὧν ὁ ἱστοβοεὺς ἁρμόζεται.
ἀδρυάς-άδος (ἡ) ἄλλως ἁμαδρυάς βλ. λ.
ἄδρυνσις-εως (ἡ) πέπανσις, ὡρίμασις.
ἀδρυντικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀδρύνων, ἐνισχυτικός.
ἀδρύνω καθιστῶ τι ἀδρόν, ὥριμον, πεπαίνω, ὡριμάζω : Ξεν.'Απομν.4,3,8· || παθ. **ἀδρύνομαι** γίνομαι ὥριμος, ἀδροῦμαι : 'Ηρ.Ι,193.
ἄδρυπτος-ον μτγν. ὁ μὴ δρύπτων, μὴ σχίζων διὰ τῶν ὀνύχων, ποὺ δὲν γρατζουνίζει : Νόνν.Δ ΙΙ,137.
ἄδρυς-υ ἀρχ. ὁ μὴ ἔχων δρῦς, μτγν. ἄδενδρος.
ἀδρύς-ειά-ύ δημ. ἀντὶ ἀδρός, τραχὺς τὴν ὑφὴν ἢ τὴν ἐπιφάνειαν, σκληρός : ἀδρὺ γένηκε τὸ χέρι μου ἀπὸ τὸν ἀσβέστη· 2) δριμύς, ὀξύς, τραχὺς τὴν γεῦσιν : ἀδρὺ κρασί,—ἀδρὺ βούτυρο (ταγκό)· 3) πυκνός, ἄφθονος, ἐπὶ χόρτων, δημητριακῶν κ. ἄ. πραγμάτων : ἀδρυὰ στάχια,-μαλλιά· 4) μεστός, εὔτραφής, γεμᾶτος, παχύς : ἀδρυὰ στήθια καὶ ἰδίως ἐπὶ ζῴων καὶ ἐπὶ καρπῶν : ἀδρὺ πρόβατο, ἀδρυὰ μύγδαλα· 5) μεγάλος, δυνατός : δ.τραγ. κι ἀρχίζει νὰ τήνε φιλεῖ καὶ πέφτει ἀδρὺ χαλάζι, —νὰ κάνουν τὰ στεφάνια σου π' ἀδρὺ μαργαριτάρι· 6) ἐπὶ τόπου, δύσβατος, ἀνώμαλος, τραχύς : δ.τραγ. καὶ παίρνουν τὸ δρομί, δρομί, τ' ἀδρὺ τὸ μονοπάτι· 7) μτφ. ὀργίλος, δύστροπος βλ. Χατζιδ. ΜΝΕ Ι,582.
ἀδρύφακτον ἄνευ δρυφάκτου, 'Ησ. « ἀφύλακτον, ἀτείχιστον ».
ἄδρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. βιολ. τὸ σύστημα τῶν ἱστῶν δι' ὧν κυκλοφορεῖ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ σῶμα τῶν τελείως ὠργανωμένων φυτῶν.
ἀδυ- δωρ. ἀντὶ ἡδυ- τῶν ἀπὸ τοῦ ἡδὺς συνθέτων.
ἀδύναμα δημ. ἐπίρρ. χωρὶς δύναμιν, ἀσθενῶς.
ἀδυναμέω ἀδυνατῶ : Πλάτ.Κριτί.121.
ἀδυναμία (ἡ) ἔλλειψις δυνάμεως, ἰσχύος, νεώτ. : εὑρίσκομαι ἐν ἀδυναμίᾳ (ἀδυνατῶ, δὲν δύναμαι)· 2) ἡ ἕνεκα νόσου σωματικὴ ἐξάντλησις, ἀτονία, ἀχάμνια· 3) δημ. κ. ἡ ὑπερβολικὴ στοργὴ πρός τινα : αὐτὸς ἔχει ἀδυναμία στὴ γυναῖκα του.
ἀδυναμίζω κ. **ἀδυναμιάζω** δημ. ἰσχναίνω, ἐξασθενῶ, συνών. ἀδυνατίζω βλ. λ. : τὸ παιδὶ ἀδυνάμιασεν ἀπὸ τὴν ἀρρώστια, δ. διστ. στὴ φυλακὴ μὲ κλείσανε γιὰ πῶς ν' ἀδυναμίσω | μὰ 'γὼ γιὰ σέν' ἀγάπη μου σὰ ῥόδο θεν' ἀνθήσω· || κ. ἐπὶ δένδρων καὶ φυτῶν : ἀπὸ τὴν ξεραΐλα φέτος ἀδυνάμισαν ὅλες οἱ φύτρες· || γίνομαι καχεκτικός : ἀπὸ τὶς θέρμες στὰ βαλτοχώρια ὅλοι ἀδυναμίζουν.
ἀδυναμικός-ή-όν νεώτ.ἰατρ. ὁ ἔχων ἀδυναμίαν, σωματικὴν ἀτονίαν. 'Επίρρ. ἀδυναμικῶς.
ἀδύναμος-ον μτγν. ἀδύνατος, ἀσθενής, ἐξηντλημένος, ἄτονος· || κ. δημ. : παροιμ. ἀδύναμος μὲ λόγια φοβερίζει· || κ. μτφ. ἀδύναμη ψυχή,—ἀδύναμη θέλησι.
ἀδυναμωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἀδυναμίαν, ὁ ἀδυνατίζων, ἀντίθ. τοῦ δυναμωτικός : ἀδυναμωτικὴ ἀσθένεια, -ὸν φάρμακον.
ἀδυνάμωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ δυναμωμένος, ὁ μήπω ἀναλαβὼν ἔκ τινος νόσου
ἀδυνασία (ἡ) νεώτ. ἀδυναμία, ἐξάντλησις.
ἀδυνάστευτος-ον μτγν. ὁ μὴ δυναστευόμενος, ὁ μὴ ὑπείκων εἰς δυνάστην : ἀδυνάστευτος λαός.
ἀδύνατα δημ. ἐπίρρ. ἀσθενῶς, ἄνευ δυνάμεως.
ἀδυνατεία (ἡ) δημ. (ἐκ. ρ. ἀδυνατεύω) τὸ νὰ εἶναί τις ἀδύνατος, ἡ ἀδυναμία, ἐξάντλησις.
ἀδυνατεύω δημ. γίνομαι ἀδύνατος, ἐξασθενῶ, ἐξαντλοῦμαι, ἄλλως ἀδυνατίζω καὶ ἀδυνατῶ.
ἀδυνατέω-ῶ εἶμαι ἀδύνατος,δὲν δύναμαι· || νεώτ. κ. εὑρίσκομαι ἐν ἀδυναμίᾳ : ἀδυνατῶ νὰ ἐννοήσω τοὺς λόγους σου.
ἀδυνατίζω δημ. γίνομαι ἀδύνατος, ἀνίσχυρος, ἄτονος· || ἀχαμναίνω, ἀντίθ. δυναμώνω : ἀδυνάτισα ἀπὸ τὴν νηστεία,-ἀπὸ τὴν ἀγρυπνία· 2) ἐλαττοῦμαι, ὀλιγοστεύω : δ.τραγ. ἀδυνάτισαν οἱ βρύσες | κι οἱ ποταμιὲς στερέψανε κι οἱ κάμποι ξεραθῆκαν· || συνήθ. ἡ μτχ. : ἀδυνατισμένος ἐν ἐπιθετ. ἐννοίᾳ, ἰσχνός 3) μτβ. κάμνω τινὰ ἤ τι ἀδύνατον, ἐξασθενίζω : μὲ ἀδυνάτισε ἡ ἀρρώστια, ἡ γυμναστικὴ ἀδυνατίζει τὸ σῶμα,—τὸ νερὸ μᾶς ἀδυνάτισε, τὸ κρασί-, τὸ γάλα-κ.τ.τ.
ἀδυνάτισμα (τὸ) δημ. ἐξασθένησις, ἀπίσχνανσις.
ἀδυνατιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν ἀδυναμίαν, ὁ κατάλληλος δι' ἀδυνάτισμα : ἀδυνατιστικὴ δίαιτα, ἀδυνατιστικὸν φάρμακον.
ἀδύνατος-ον ὁ μὴ ἔχων τὴν δύναμιν νὰ πράξῃ τι, ἀνίκανος, ἀνίσχυρος : 'Ηρ.3,138 βίην δὲ ἀδύνατοι ἦσαν προσφέρειν, 5,9 ἵππους σμικροὺς δὲ καὶ σιμοὺς καὶ ἀδυνάτους ἄνδρας φέρειν,—λαλεῖν ἄριστος ἀδυνατώτατος λέγειν· 2) ἀδύνατος (οἱ) ὡς οὐσ. ἀνίσχυρος, ἀσθενής : Εὐρ.'Ἴων 596 τῶν μὲν ἀδυνάτων ὕπο μισησόμεθα· λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα· || Θουκ.7,28,4 ἀδύναται ἐγένοντο τοῖς χρήμασι πτωχοί· || οἱ ἀνίκανοι : Αἰσχ.14,40 ἐν τοῖς ἀδυνάτοις μισθοφορεῖν, Λυσ. ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου, 'Ηρ.6,16 ὅσοιαι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἦσαν αἱ νέες ὑπὸ τῶν τρωμάτων ἀνίκανοι πρὸς πλοῦν διὰ βλάβην· 3) ὁ μὴ δυνατὸς νὰ γίνῃ, ὁ ἀτέλεστος : Εὐρ.'Ορ.665 ἐρεῖς ἀδύνατον (τοιαύτη ἐνέργεια εἶναι ἀδύνατος), Πλάτ. βούλαμαι ἀδύνατα (ζητῶ ἀδύνατα πράγματα), Εὐρ. ἀδυνάτων ἐρᾶν· || ἀδύνατον (ἐστί) ἀπροσ. : 'Ηρ. Ι,32 τὰ πάντα συλλαβεῖν ἄνθρωπον ἐόντα ἀδύνατόν ἐστι· || παραθ. ἀδυνατώτερον - ἀδυνατώτατόν (ἐστι). 'Επίρρ. ἀδυνάτως.
ἀδυνατότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ μὴ εἶναί τι δυνατόν, τὸ μὴ δυνατὸν γενέσθαι, τὸ ἀδύνατον.
ἀδυσανάσχετος (-η)-ον νεώτ. ὁ μὴ δυσανασχετῶν, ὁ μὴ ἀγανακτῶν.
ἀδυσαρέστητος-ον νεώτ. ὁ μὴ δυσαρεστηθείς : κανένα δὲν ἄφησε ἀδυσαρέστητον.
ἀδυσκόλευτα δημ. ἐπίρρ. ἄνευ δυσκολίας, εὐκόλως : πήραμε τὴν κληρονομιὰ ἀδυσκόλευτα.
ἀδυσκόλευτος-ο δημ. ὁ μὴ συναντῶν δυσκα-

λίας : **ἀδυσκόλευτος μπαινοβγαίνει στὰ ὑπουργεῖα·** 2) ὁ μὴ φέρων δυσκολίας, προσκόμματα, ὁ εὔκολος : **ἀδυσκόλευτη γυναῖκα.**

ἀδυστύχητος-η-ο ὁ μὴ δυστυχήσας : **ἀπέθανε** ἀδυστύχητος. Ἐπίρρ. **ἀδυστύχητα κ. ἀδυστύχιστα.**

ἀδυσχέραντος (-η)-ον νεώτ. ὁ μὴ καταστὰς δυσχερής· 2) ὁ μὴ προκαλῶν δυσχερείας.

ἀδυσώπητος-ον μτγν. ὁ μὴ μεταβάλλων τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του· ‖ ἄτεγκτος, ἀνεξιλέωτος, ἀμάλακτος : **Μοῖραι ἀδυσώπητοι.**

ἀδυσωπήτως ἐπίρρ. ἀνεξιλεώτως, ἀτέγκτως.

ἄδυτος-ον ἐπὶ τόπου, **εἰς** ὃν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέρχεταί τις : **ἄδυτος θησαυρός,** Στρ.650 **ἄδυτός ἐστιν ὁ τόπος·** 2) **ἄδυτον** (τὸ) ὡς οὐσ.αστικόν, τὸ ἐσώτατον τοῦ ναοῦ : Ἡρ.5,72 **ἤιε ἐς τὸ ἄδυτον τῆς θεοῦ·** 3) κ. μτφ. : Πλάτ.Θεόκρ.162Α **ἐς τοῦ ἀδύτου τῆς βίβλου.**

ᾄδω ποιητ. **ἀείδω** μέλλ. ποιητ. **ἀείσομαι,** ἀττ. **ᾄσομαι,** ἀόρ. **ᾖσα** τραγουδῶ, ψάλλω : Ἰλ.Α 604 **αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ἐπὶ καλῇ,** Πλάτ.Θεαίτ.146Λ **πρὶν νενικηκέναι ᾄδειν,** Ἀριστλ. **ᾄδω πρὸς αὐλὸν ἢ λύραν** (ἐν συμφωνίᾳ αὐλοῦ κτλ.)· 2) διηγοῦμαι, ψάλλω : Ἰλ.Α 1 **μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληϊάδεω,** κ. 1,189 **ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν·** 3) λέγω, ἐπαναλαμβάνω κ. συνήθ. παθ. **ᾄδομαι** λέγομαι διὰ στόματος, ἐκ φήμης : Πλάτ.Λύσ.203 **ἅπερ αἱ γραῖαι ᾄδουσιν** (λαλοῦσι), Λουκ. **ᾄδεται παρὰ πάντων** (λέγεται)· 4) ἐπαινῶ, ὑμνῶ : Ὀδ.Θ 489 **λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις.**

ἀδώμητος-ον μτγν. ἄκτιστος : Νόνν.Δ 17,40.

ἀδών-όνος (ἡ) δωρ. ἀντὶ ἀηδών : Μόσχ.3,9.

Ἀδωναία ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης, ἄλλως Ἀδωνιάς.

ἀδώνειος-ον Σουΐδ. ὁ εἰς τὸν Ἄδωνιν ἀνήκων.

Ἀδώνια (τὸ) μτγν. θρῆνος εἰς τὸν Ἄδωνιν· ‖ καὶ ἑορτὴ εἰς τιμὴν τοῦ Ἀδώνιδος.

ἀδωνιάζουσαι (αἱ) αἱ τελοῦσαι τὰ Ἀδώνια βλ.λ., ἐπιγραφὴ τοῦ 15ου εἰδυλλίου τοῦ Θεοκρίτου.

ἀδωνιακός-ή-όν μτγν. ὁ τοῦ Ἀδώνιδος.

Ἀδωνιάς-άδος (ἡ) κ. **Ἀδωναία** μτγν. ἐπώνυμον τῆς Ἀφροδίτης.

ἀδωνιασμός (ὁ) θρῆνος εἰς τὸν Ἄδωνιν ᾀδόμενος ὑπὸ γυναικῶν τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν Ἀδωνίων.

ἀδωνιασταί (οἱ) Ἐπιγρ. ὄνομα θιασωτῶν τοῦ Ἀδώνιδος ἔν τινι ἔναντι τῆς Ῥόδου τόπῳ.

ἀδωνιδίνη (ἡ) νεώτ. φαρμ. ἡ ἐνεργὸς οὐσία τοῦ φυτοῦ **ἀδώνιδος** βλ. λ., κόνις κιτρίνη, λίαν πικρά, ἐνεργοῦσα τονωτικῶς ἐπὶ τῆς καρδίας.

ἀδώνιον (τὸ) κ. **ἀδώνειον** Ἡσ. ἐμβατήριον παρὰ τοῖς Λάκωσιν· ‖ Σουΐδ. ἄγαλμα τοῦ Ἀδώνιδος· 2) μετρικῶς, στίχος συγκείμενος ἐκ δακτύλου καὶ σπονδείου.

ἄδωνις-ιδος (ὁ) μυθ. Ἄδωνις περικαλλὴς νεανίας τὸν ὁποῖον ἠράσθη ἡ Ἀφροδίτη· 2) ὡς προσηγ. ὁ ἐρώμενος· ‖ νεώτ. ὁ κομψευόμενος, ὁ καλλωπιζόμενος· 3) **Ἀδώνιδος κῆποι** βοτάναι καλλιεργούμεναι παρ' ἀρχ. ἐν δοχείοις, προοριζόμεναι διὰ τὰ Ἀδώνια· 4) εἶδος θαλασσίου ἰχθύος ἀναπαυομένου ἔξω τῶν ὑδάτων, ἄλλως **ἐξώκοιτος·** 5) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **βατραχιωδῶν** (adonis) : ἄδωνις ὁ χειμερινός,-ὁ ἐαρινός, -ὁ Κυλλήνιος.

ἀδωνισμός (ὁ) νεώτ. ἡ τάσις πρὸς τὸν σύτάρεσκον καλλωπισμόν, πρβ. **ναρκισσισμός.**

ἀδωνίτης (ὁ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις τῆς ὁμολόγου σειρᾶς τῶν **πεντιτῶν,** ἤτοι τῶν πεντασθενῶν ἀλκοολῶν, λαμβανομένη ἐκ τοῦ ἀδώνιδος βλ.λ. 5).

ἀδώρητος-ον ὁ μὴ λαμβάνων δῶρα, ὁ μὴ δεκαζόμενος· 2) μτγν. ὁ μὴ παρέχων δῶρα.

ἀδωρί Ζωναρ. ἄνευ δώρων.

ἀδωρία (ἡ) μτγν. ἡ μὴ παροχὴ δώρων.

ἀδωροδόκητος-ον ὁ μὴ δωροδοκούμενος, ἀδωροδόκος. Ἐπίρρ. **ἀδωροδοκήτως.**

ἀδωροδοκία (ἡ) μτγν. ἀδωρία βλ. λ.

ἀδωροδόκος-ον μτγν. ὁ μὴ δεχόμενος δῶρα.

ἀδωρόληπτος-ον μσν. ἀδωροδόκος, ὁ μὴ δωρολήπτης, ὁ ἀδωροδόκητος.

ἄδωρος-ον ὁ μὴ δεχόμενος δῶρα, ἀδιάφθορος, ἀδωροδόκητος : Θουκ. 2,65 **χρημάτων ἀδωρότατος·** 2) ὁ μὴ παρέχων δῶρα· 3) **δῶρα ἄδωρα** δῶρα κακά, πικριῶν πρόξενα. Ἐπίρρ. **ἀδώρως.**

ἀδωροφόρητον βῆμα Φώτ. ἀδέκαστον, ἀδωροδόκητον.

ἀδωσίλογος-ον νεώτ. ὁ μὴ δωσίλογος, μὴ ὑποκείμενος εἰς λογοδοσίαν, ἀνυπεύθυνος.

ἀδώτης (ὁ) ὁ μὴ δίδων : Ἡσίοδ.Ἔργ.353.

ἄε κ. **ἄϊ** δημ. (τὸ ἀρχ. ἄγε) ὡς ἄκλιτ.μόρ. πήγαινε βάδιζε : **ἄε ἀπὸ 'δῶ,—ἄϊ φεῦγα,—ἄϊ στὸ καλό.**

ἄεδνος-ον ἐπὶ κόρης, ἡ ἄνευ ἕδνων, ἄνευ προικός· 2) ἡ πολλὴν ἔχουσα ἕδναν, προῖκα, ἡ πολύφερνος (ἐκ τοῦ **ἀ** τοῦ ἐπιτατικοῦ).

ἀέδνωτος-ον μτγν. ὁ μὴ μνηστευθείς.

ἀέθλιον (τὸ) ἐπ. κ. ἰων. ἀντὶ **ἆθλον** βραβεῖον τοῦ ἀγῶνος, ἔπαθλον· 2) ἆθλος, ἀγών, ἀγώνισμα.

ἀέθλιος-ον κ. -α-ον (ὁ συνηρ. τ. **ἄθλιος** ἐν περιωρισμένῃ σημασίᾳ) ὁ ἐπ' ἀέθλῳ ἀγωνιζόμενος, ἀθλητής· 2) ὁ τυχὼν τοῦ ἐπάθλου, ἀθλοφόρος· ‖ Καλλ. Δήλ.113 **μῆλον ἀέθλιον** τὸ μῆλον τῆς ἔριδος.

ἄεθλον (τὸ) κ. **ἄεθλος** (ὁ) ἐπ.κ.ἰων. ἀντὶ **ἆθλον κ. ἆθλος** βλ. λ.

ἀεθλονικία (ἡ) νίκη ἐν ἀγῶσι : Πινδ.Ν 3,11.

ἀεθλοσύνη (ἡ) ΑΠ ἀγών, ἅμιλλα.

ἀεθλοφόρος-ον ἐπ. κ. ἰων. ἀντὶ **ἀθλοφόρος.**

ἄεθνος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀνήκων εἰς ἓν μόνον ἔθνος, συγγ. διεθνής, παγκόσμιος.

ἀεί κ. **αἰεί, αἰέν** δωρ. **αἰές** αἰολ. **αἰ(ν)** ἐπίρρ. πάντοτε, συνεχῶς : **ἀεὶ ψεύδεται·** ‖ μετ' ἄλλων ἐπιρρ. πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας : παρ' Ὁμ. **διαμπερὲς-, συνεχὲς-, ἐμμενὲς αἰεί·** ‖ **ἀεὶ καθ' ἡμέραν,-κατ' ἐνιαυτόν** (κάθε ἡμέρα, κάθε χρόνο)· 2) μετὰ τοῦ ἄρθρ. ὁ **ἀεὶ χρόνος** (ἡ αἰωνιότης), **οἱ ἀεὶ ὄντες** (οἱ ἀθάνατοι) κ. ἐκκλ. **νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·** 3) **οἱ ἀεὶ δικάζοντες** (οἱ ἑκάστοτε δικάζοντες) : Αἰσχ.Πρ.937 **θῶπτε τὸν κρατοῦντ' ἀεὶ** (τὸν ἑκάστοτε ἄρχοντα).

ἀειβλαστής-ές μτγν. ὁ ἀεὶ βλαστάνων.

ἀειβλάστησις-εως (ἡ) μτγν. τὸ **ἀεὶ** βλαστάνειν, ἀέναος βλάστησις : Θεόφρ.Αἰτ.Φ 1,11,16.

ἀείβλαστος-ον μσν. ἀειβλαστὴς βλ. λ.

ἀείβλυστος-ον μσν. ὁ ἀεὶ ἀναβλύζων, ἐκρέων.

ἀειβοηθήτρια (ἡ) μσν. ἡ πάντοτε βοηθοῦσα τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτήν, προσωνυμία τῆς *Παναγίας.*

ἀείβολος-ον ΑΠ ὁ ἀεὶ βαλλόμενος.

ἀειβρυής-ές μτγν. ὁ ἀεὶ βρύων, βλ. **βρύω.**

ἀείβρυτος-ον μσν. ἀειβρυὴς βλ. λ.

ἀειγαλήνιος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε ἥσυχος, γαλήνιος : Γαβριηλίδ. **ἀειγαλήνια κύματα.**

ἀειγενεσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἀέναος γένεσις.

ἀειγενετήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ ἀενάως παράγων.

ἀειγενέτης (ὁ) ἐπ. ὑπὸ τὸν τύπον **αἰειγενέτης** ἐπίθετον τῶν θεῶν, αἰώνιος, ἀθάνατος, **ἀειγενής** : Ἰλ.Θ 400 **θεῶν αἰειγενετάων.**

ἀειγενής-ές αἰώνιος, ἀειγενέτης : Πλάτ.Συμπ.206.

ἀειγεννητής (ὁ) μτγν. ὁ ἀενάως γεννῶν, παράγων, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος : Μακροβ.Σ 1,17,35 **τὸ τὸν αὐτὸν ἀεὶ γίγνεσθαι καὶ ἀεὶ γεννᾶν.**

ἀείγνητος-ον ἀειγενέτης βλ. λ.

ἀειγονεύς (ὁ) μσν. ὁ ἀεὶ γεννῶν.

ἀείδακρυς-υ μσν. ὁ ἀεὶ δακρύων.

ἀείδελα Ἡσ. λαμπρά.

ἀειδέλιος-ον κ. **ἀείδελος-ον** μτγν. ἀόρατος, σκοτεινός, ἀσαφής· ‖ ἀφανής, ἔρημος· 2) εἰς ὃν δὲν δύναταί τις ν' ἀτενίσῃ, θαμβωτικός· 3) Ἡσ. ἀειδέλιος· κατάρατος, δεινός.

ἀειδής-ές ἀόρατος, ἀσώματος, ἄυλος, ἀντίθ. **σωματοειδής** : Πλάτ.Φαίδ.79A **ἀλλ' ἔστιν ἀειδῆ τὰ τοιαῦτα καὶ οὐχ ὁρατά·** 2) ἄγνωστος, ἄσημος· 3) ἄνευ μορφῆς, ἄμορφος· || δυσειδής, δύσμορφος : **νεανίσκας οὐκ ἀειδής.**

ἀειδία (ἡ) μτγν. ἀμορφία, δυσμορφία.

ἀειδιάδοχος-ον μσν. ὁ ἀεὶ διαδεχόμενος.

ἀειδίνητος-ον ΑΠ ὁ ἀεὶ περιστρεφόμενος.

ἀείδιος ἀντὶ **ἀίδιος** βλ. λ.

ἀειδιότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ πάντοτε ὑπάρχειν, ἡ αἰωνιότης, ὀρθότερον **ἀιδιότης.**

ἀειδουλεία (ἡ) κ. **ἀειδουλία** μτγν. διαρκὴς δουλεία, παντοτεινὴ ὑποδούλωσις.

ἀείδουλος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ δοῦλος ὤν.

ἀείδρομος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ τρέχων.

ἀείδω ποιητ. ὅ,τι καὶ τὸ ἀττ. **ᾄδω** βλ. λ.

ἀείδωτος-η-ο δημ. ἀόρατος, ἀνείδωτος βλ.λ.· 2) μὴ γνωρίζων τὰ τοῦ βίου, τὰ τῆς κοινωνίας, ἄπειρος, συνών. ἄμαθος, ἀμάθητος, ἄγνωρος, ἀνήξερος : **ἀείδωτος ἤτανε καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἐτύλιξαν καὶ τὸν ἐπάντρεφαν.**

ἀειεστώ-οῦς (ἡ) μτγν. ἡ αἰωνία ὕπαρξις, **τὸ αἰώνιον** εἶναι : Ἀντιφῶν Σοφιστ.22.

ἀειζωία (ἡ) μσν. ἐκκλ. ἡ αἰωνία ζωή.

ἀειζωοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια φυτῶν διγενῶν, ἀκτινομόρφων, ἐχόντων φύλλα ἀσύναπτα ἢ συμφυῆ, ποωδῶν ἢ θαμνωδῶν, ἐτησίων ἢ πολυετῶν· τὰ **ἀειζωοειδῆ** περιλαμβάνοντα περὶ τὰ 600 εἴδη φύονται ἐπὶ ξηρῶν καὶ ἐρήμων τόπων τῆς θερμῆς ζώνης, ἰδίᾳ ἐν Ἀφρικῇ.

ἀείζωον (τὸ) νεώτ. φυτὰ σαρκόφυλλα, ποώδη, πολυετῆ, τοῦ γένους τῶν **σαρκοφυλλωδῶν**, καλύπτοντα συνήθως ἀμμώδες ἢ πετρῶδες ἔδαφος, συνών. δημ. τῶν ἐν Ἑλλ. ἀειζώων ἀμάραντο κ. ἀμάραντος, σέδα, συγγ. σεμπερβίβο, βλίτα (βελούδα).

ἀείζωος-ον κ. **ἀείζως-ων** ὁ ἀεὶ ζῶν : Ἡράκλειτ.20 **πῦρ ἀείζωον,** Αἰσχ.Ἀπ.31 **ἀειζώου πόας.**

ἀειζωότης-ητος (ἡ) μτγν. **ἀειζωία**

ἀείζωτος-ον κ. **ἀείζωστος** ΕΜ ὁ ἀεὶ ἐζωσμένος. ὁ πάντοτε ἕτοιμος (ἐπὶ προσώπου).

ἀειζώων-ουσα-ον μτγν. ὁ ἀεὶ ζῶν.

ἀειθαλής-ές μτγν. ὁ ἀεὶ θάλλων : Διοσκ.1,88 **τὸ ἀειθαλὲς τῶν φύλλων·** || κ. νεώτ. **τὰ ἀειθαλῆ φυτὰ** τὰ φέροντα διαρκῶς φύλλωμα, ἀντίθ. **φυλλοβόλα·** 2) μτφ. ζωηρός, ἀκμαῖος : Ὀρφ.Ὕμν. 60,5 **ἀειθαλεῖς Χάριτες.**

ἀειθανής-ές μτγν. ὁ οἱονεὶ ἀεὶ θνήσκων, **ὁ πάντοτε** κατεχόμενος ὑπὸ τοῦ φόβου τοῦ θανάτου.

ἀειθεήρ (ὁ) λ. πεπλασμένη, ὁ οἱονεὶ ἀεὶ περὶ τὸν ἀέρα θέων, τρέχων, ὡς ἐτυμολογικὴ ἀρχὴ τῆς λ. αἰθὴρ παρὰ Πλάτ.Κρατύλ.410B **τὸν δὲ αἰθέρα τῇδέ πη ὑπολαμβάνω, ὅτι ἀεὶ περὶ τὸν ἀέρα θέων ἀειθεὴρ δικαίως ἂν καλοῖτο.**

ἀειθερής-ές μτγν. ὁ ἀεὶ θερμαίνων.

ἀείθουρος-ον μτγν. ἀεὶ μαχητικός : Ὀππ.Κυν.2,189.

ἀειθρύλητος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ θρυλούμενος.

ἀείκαρπος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ καρποφορῶν.

ἀεικέλιος-α-αν (ἡ -ος-ον) κ. **αἰκέλιος** ἀνάρμοστος, ὑβριστικός, ἀπρεπής, ἐπὶ λόγων, πράξεων, πραγμάτων, σπανιώτ. ἐπὶ προσώπων : Ὀδ.Δ 244 **πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,** Θέογν.1344 **αἰκέλιος.** Ἐπίρρ. **ἀεικελίως** ἀπρεπῶς.

ἀεικής-ές ἀττ. **αἰκής** ἀνάρμοστος, ἀπρεπής : Ὀδ.Ω 250 **αἰχμεῖς τε κακῶς καὶ ἀεικέα ἕσσαι** (καὶ ἀπρεπῆ ἐνδύματα φορεῖς), Σοφ.Ἠλ.191 **ἀεικεῖ σὺν στολᾷ,** Ἡρ.7,13 **ὥστε ἀεικέστερα ἀπορρῖψαι ἔπεα εἰς ἄνδρα πρεσβύτερον ἢ χρεόν·** 2) εὐτελής, μικρός : Ἰλ.Μ 435 **ἀεικέα μισθόν·** 3) παράδοξον : **οὐδὲν ἀεικές,** Αἰσχ.Πρ.1042 **πάσχειν κακῶς ἐχθρὸν ὑπ' ἐχθρῶν οὐδὲν ἀεικές.**

ἀεικία (ἡ) κ. **ἀεικείη** ἰων. **-ίη** ἀττ. **αἰκία** βλ. λ. βλάβη, ὕβρις : Ἰλ.Ω 19 **πᾶσαν ἀεικείην ἄπεχε χροΐ.**

ἀεικίζω ἀττ. αἰκίζω βλ. λ. μεταχειρίζομαι ἀπρεπῶς, βλάπτω, ἀδικῶ : Ἰλ.Χ.256 **οὐ γάρ ἐγώ σ' ἔκπαγλον ἀεικιῶ** (δὲν θὰ σοῦ κάμω μεγάλην ἀτιμίαν), παθ. μὲ ἐνεργ. σημ. : Ἰλ.Π 559 **εἴ μιν ἀεικισσαίμεθ' ἑλόντες, τεύχεα τ' ὤμοισιν ἀφελοίμεθα.**

ἀεικινησία (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ἀέναος κίνησις.

ἀεικίνητος-ον ὁ ἀενάως κινούμενος, **ἄστατος** : Πλάτ.Φαῖδρ.445 C· || νεώτ. κ. ὁ δραστήριος, ὁ συνεχῶς ἐν κινήσει, ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν δράσει διατελῶν· || **ἀεικίνητον** (τὸ) μηχανὴ δυναμένη νὰ παρέχῃ ἐνέργειαν ἀδιακόπως καὶ ἄνευ δαπάνης.

ἀεικινήτως μὲ ἀέναον κίνησιν : Ἀριστλ.Κοσ.6,37.

ἀείκλαυστος-ον κ. **ἀείκλαυτος** μσν. ὁ ἀεὶ κλαιόμενος, ὁ ἄξιος νὰ τὸν κλαίῃ τις πάντοτε.

ἀεικλεής-ές νεώτ. ὁ πάντοτε δοξασμένος, ὁ ἔχων ἄφθαρτον **κλέας** (δόξαν).

ἀείκρουνος-ον μσν. ὁ ἀεὶ ῥέων κ. μτφ. παρὰ Μ.Ἀκομιν. **ἀείκρουνος πηγὴ δακρύων.**

ἀείκρουστος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε κρουόμενος, ἐπὶ μουσικοῦ ὀργάνου.

ἀεικύμαντος-ον μσν. ὁ ἀεὶ κυμαινόμενος, ὁ πάντοτε ταραττόμενος ὑπὸ τῶν κυμάτων.

ἀείκωμος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ κωμάζων.

ἀείλαλος-ον ὁ ἀεὶ λαλῶν, ὁ φλύαρος· 2) ὁ δι' ὃν ἀεὶ λαλεῖ τις : ΑΠ **ἀείλαλος ἔρως.**

ἀειλαμπής-ές ὁ ἀεὶ λάμπων : Στοβ.1,22,2.

ἀειλιβής-ές μτγν. ὁ ἀενάως, ἀδιαλείπτως ῥέων (**λείβω,** θέμ. **λιβ-**) : Νόνν.μ.Εὐαγγ.Ἰω.3,34.

ἀείλιχνος-ον μτγν. ὁ ἀεί, ὁ λίαν λαίμαργος.

ἀειλογέω μσν. ἀεὶ ὁμιλῶ· || ἀπεραντολογῶ.

ἀειλογία (ἡ) διαρκὴς ὁμιλία, πολυλογία· 2) Ἁρποκρ. τὸ ἀεὶ λόγον καὶ εὐθύνας ὑπέχειν.

ἄειλος-ον ὁ μὴ θερμαινόμενος ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἀνήλιος : Αἰσχ.Ἀπ.419, Ἡσ. ἄειλα.

ἀειμακάριστος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ μακαριστός, σύνηθες ἐπίθετον τῆς Παναγίας : ἐκκλ. ὕμν. **τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον.**

ἀείμαργος-ον μτγν. λαίμαργος, πλεονέκτης.

ἀειμαχία (ἡ) νεώτ. τὸ ἀεὶ μάχεσθαι.

ἀειμέριμνος-ον νεώτ. ὁ ἀεὶ μεριμνῶν, **ὁ πάντοτε** εὑρισκόμενος εἰς φροντίδας.

ἀειμειδής-ές νεώτ. ὁ πάντοτε μειδιῶν.

ἀειμνημόνευτος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ μνημονευόμενος : Ἰώσ.ΑΙ 17,6,2.

ἀειμνήμων-ον ὁ πάντοτε μνήμων, ὁ ἔχων καλὴν μνήμην : Ἀριστλ.Φυσιογν.3,14.

ἀειμνηστία (ἡ) νεώτ. ἡ παντοτινὴ ἐνθύμησις.

ἀείμνηστος-ον ὁ ἄξιος διαρκοῦς μνήμης : Αἰσχ.Πέρσ.760 **ἔργον ἀείμνηστον,** Θουκ.2,43 **ἀείμνηστον δόξαν καταλείπειν·** || κ. ἐκκλησ. κ. νεώτ. συνήθ.ἐπίθ. ἐπὶ ἀποθανόντων : **ὁ ἀείμνηστος ἀνήρ** (ὁ ἀλησμόνητος). Ἐπίρρ. **ἀειμνήστως.**

ἀείμολπος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε μέλπων, ᾄδων.

ἀειναής-ές κ. **ἀείναος** ἀντὶ **ἀέναος** βλ. λ.

ἀειναῦται (οἱ) προσωνυμία τῶν Μιλησίων ἀρχόντων (πιθανῶς εἰδικῶς τῶν καταλυσάντων τὴν τυραννίδα) αἵτινες συνεδρίαζαν ἐπὶ πλοίου : Πλούτ. Ἑλλ.32, Ἡσ. « ἀρχῆς ὄνομα παρὰ Μιλησίοις ».

ἀεινεφής-ές νεώτ. ὁ πάντοτε νεφελώδης.

ἀείνηστις-ιας (ὁ,ἡ) ΑΠ ὁ ἀεὶ νηστεύων.

ἀείνομος-ον μσν. ὁ ἀεὶ νεμόμενος.

ἀειπαγής-ές νεώτ. ὁ ἀεὶ συμπαγής, ἄρρηκτος, σταθερός : **ἀειπαγὴς ἀρχή,—ἀειπαγὲς κράτος.**

ἀειπαθής-ές μτγν. ὁ ἀεὶ πάσχων.

ἀείπαις-αιδος (ἡ) ἐκκλ. ἡ ἀειπάρθενος, λέγεται εἰδικ. **ἐπὶ** τῆς Παρθένου Μαρίας.

ἀειπαρθενεύω μσν. εἶμαι ἀειπάρθενος.

ἀειπαρθενία (ἡ) νεώτ. ἡ καθ' ὅλην τὴν ζωὴν διατήρησις τῆς παρθενικῆς ἁγνότητος.

ἀειπάρθενος (ἡ) κ. παρὰ Σαπφ.96 αἰολ. **αἰπάρθενος** ἡ ἀεὶ παρθένος, ἡ μηδέποτε συνελθοῦσα μετ' ἀνδρός : ΔίωνΚ 56,5 **αἱ ἱέρειαι ἀειπάρθεναι·**

2) ὀνομασία τοῦ ἀριθμοῦ 7 ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων· 3) ἐκκλ. προσηγορία τῆς Παναγίας : εὐχ. **πρεσβείαις τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας.** Ἐγτ. **ἀειπαρθενία** (ἡ) παντοτινὴ παρθενία.

ἀειπερίεργος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε ἐν περιεργίᾳ εὑρισκόμενος· 2) ὁ ἄξιος διαρκοῦς περιεργίας.

ἀειπλανής-ές μτγν. κ. **ἀειπλάνος-ον** μσν. ὁ ἀεὶ πλανώμενος· 2) ἀεὶ κινούμενος (ἐπὶ χειλέων), φλύαρος : Σουΐδ. **ἀείπλανα χείλεα γραός.**

ἀειποθής-ές μσν. ἀειπόθητος.

ἀειπόθητος-ον μσν. ὁ ἀεὶ ποθητός.

ἀείποτε ἀεί, πάντοτε (ἡ μετὰ τοῦ **ποτέ** συνεκφορὰ τοῦ **ἀεί** καθιστᾷ τὴν ἔννοιαν ἐντονωτέραν).

ἀειπράσινος-ον νεώτ. ἐπὶ ἀγρῶν, ὁ πάντοτε πράσινος, ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἀειθαλής.

ἀειρέεθρος-ον μσν. ἀεὶ ῥέων παρὰ ΘΠροδρ.

ἀειρείτη (ἡ) λ. πλασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλάτ.ἐν Κρατύλ.415D ἐξ ἧς ἐτυμολογεῖται ἡ λ. **ἀρετή : ὀρθῶς μὲν ἔχει ἀειρείτην καλεῖν** (τὴν ἀρετήν).

ἀείροος-ον συνῃρ. **-ους-ουν** ὁ ἀεὶ ῥέων.

ἀειρός Σουΐδ. «ἄπειρος», Ἡσ. «δυστυχής».

ἀείρυτος-ον ἀείρους, πάντοτε ῥέων : Σοφ.ΟΚ 469 **ἀείρυτος κρήνη.**

ἀείρω ποιητ., αἰολ. **ἀέρρω**, ἀττ. **αἴρω** βλ. λ.

ἀεισάλευτος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε σαλευόμενος, ὁ μηδέποτε μόνιμος καὶ σταθερός.

ἀεισέβαστος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ σεβαστός, προσηγορία ἀποθανόντων αὐτοκρατόρων : Ἐπιγρ.5187 κ.ἀ.

ἀείσειστος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε σειόμενος.

ἀεισιτία (ἡ) κ. ἰων. **-η** ἡ προνομία τοῦ ἀεὶ σιτεῖσθαι ἐν τῷ πρυτανείῳ, ἤτοι τοῦ **ἀεισίτου** βλ. λ.

ἀείσιτος-ον Ἐπιγρ. ὁ ἀεὶ σιτούμενος, τρεφόμενος ἐν τῷ πρυτανείῳ· ἀείσιτοι ἦσαν οἱ ὡς εὐεργέται τῆς πόλεως λογιζόμενοι, πολλάκις δὲ καὶ ἀπόγονοι αὐτῶν· μτγν. καὶ ἱερεῖς τινες· Ἡσ. «ὁ ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πρυτανείῳ δειπνῶν».

ἀεισκίαστος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε σκιερός, ὁ πυκνὴν ἔχων σκιάν, σύσκιος, συνγ. ἀνήλιος.

ἀεισκότεινος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε σκοτεινός.

ἀείσκωψ-ωπος (ὁ,ἡ) εἶδος γλαυκός, σκωπός : Αἰλ.ΙΖ 15,28 **τῶν δ' ἀεισκώπων διαφέρουσιν οἱ σκῶπες τῷ πάχει, παραπλήσιαι δέ εἰσι τὴν ἰδέαν τῇ τρυγόνι τε καὶ φάττῃ.**

ἄεισμα (τὸ) ποιητ. καὶ ἰων. ἀντὶ **ᾆσμα** βλ. λ.

ἀεισόος-ον Νόν. ὁ ἀείποτε ἀσφαλής.

ἀείσοφος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε σοφός, συνετός.

ἀεῖσσον Ἡσ. «ἆσσον (συγκρ. τοῦ ἄγχι)».

ἀειστένακτος-ον μσν. ὁ ἀεὶ στενάζων.

ἀειστρεφής-ές κ. **ἀείστροφος-ον** μσν. ὁ ἀεὶ στρεφόμενος : Γρηγ.Ναζ. καὶ Τζέτζ.

ἀεισύμφορος-ον μσν. ὁ ἀεὶ συμφέρων, πάντοτε ὠφέλιμος, χρήσιμος.

ἀεισχοροῦν ἄλλως **ἀεισχόρρουν** λ. πλασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλάτ.Κρατύλ.416Β, ἐξ ἧς ἐτυμολογεῖται ἡ λ. **αἰσχρός,** οἱονεὶ προελθοῦσα ἐκ τοῦ **ἀεὶ ἴσχω τὸν ῥοῦν.**

ἀειτάραχος-ον νεώτ. ὁ πάντοτε ἐν ταραχῇ εὑρισκόμενος : **ἀειτάραχος θάλασσα.**

ἀείτας-α βοιωτ. ἀντὶ **ἀετός**· 2) **αἴτας** βλ. λ.

ἀειτελής-ές μτγν. ὁ ἀεὶ τέλειος, ἐπίθ. τοῦ Θεοῦ.

ἀείτρεπτος-ον μσν. ὁ ἀεὶ τρεπόμενος, στρεφόμενος, μεταβαλλόμενος : Πισιδ.ΔΚοσμ.362.

ἀειτρεφής-ές μσν. ἀεὶ πνευματικῶς τρεφόμενος : Νικητ.Δαβὶδ (Ἑλλ.Πατρ.Μί.) 38,781 **ἀειτρεφὴς ψυχή, ἡ ἀεὶ τῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου τρεφομένη.**

ἀείυπνος-ον μσν. ὁ ἀεὶ κοιμώμενος.

ἀειφαγία (ἡ) νεώτ. τὸ διαρκῶς τρώγειν, καὶ ἡ πρὸς τοῦτο ῥοπή : **πάσχει ἀπὸ ἀειφαγίαν.**

ἀειφάγος-ον νεώτ. ὁ διαρκῶς τρώγων.

ἀειφαής-ές ὁ πάντοτε λάμπων, ἀειφανής βλ. λ.

ἀειφανής-ές μτγν. ἐπὶ τῶν ἀστέρων, ὁ ἀεὶ φαινόμενος, πάντοτε ὁρατός : Ἀρρ.Ἰνδ.25,6· ‖ εἰδικῶς ὁ πολικὸς ἀστήρ : Στοβ.Ἐκλ.1,900· 2) ὁ πάντοτε καίων καὶ φωτίζων : **ἀειφανὲς ἡλίου πῦρ,— λύχνος ἀειφανής.**

ἀείφατος-ον μτγν. ὁ περὶ οὗ πάντοτε γίνεται λόγος, ὁ πάντοτε ἀναφερόμενος, ἐξυμνούμενος.

ἀειφεγγής-ές μτγν. ὁ ἀεὶ φέγγων.

ἀείφθογγος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ φθεγγόμενος.

ἀειφλεγής-ές μτγν. ὁ ἀεὶ φλεγόμενος.

ἀειφόρος-ον ἀειθαλής : Σοφ. Απ. 580.

ἀειφραύρητος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ φρουρούμενος.

ἀείφρουρος-ον ὁ ἀεὶ φρουρῶν, ὁ ἐν φυλακῇ, ἐν δεσμοῖς κρατῶν : Σοφ.Ἀντ.802 **οἴκησις ἀείφρουρος** (περὶ τοῦ τάφου)· 2) ὁ ἀεὶ διαμένων, ἀειθαλής : **μελίλωτος** (τριφύλλι) **ἀείφρουρος.**

ἀειφυγία (ἡ) ἡ ἐς ἀεὶ φυγή, ἡ διὰ βίου ἐξορία : Πλάτ.Νόμ.877C **φευγέτω ἀειφυγίαν,** Δημ.528,7 **ἀειφυγίᾳ ζημιοῦν τινα.**

ἀειφύλακτος-ον μτγν. ἀείφρουρος βλ. λ. 1).

ἀειφυλλία (ἡ) μτγν. τὸ ἀεὶ ἔχειν φύλλα, τὸ ἀειθαλές : Θεοφρ.ΦΑἰτ.2,17,2.

ἀείφυλλος-ον φέρων πάντοτε φύλλα, ἀειθαλής : Ἀριστλ.ΖΙ 783Β10.

ἀείφωτος-ον μτγν. ὁ ἀεὶ φωτίζων.

ἀειχανής-ές μσν. ὁ ἀεὶ χαίνων.

ἀειχείμαστος-ον μσν. ὁ ἀεὶ χειμαζόμενος, πάντοτε ταλαιπωρούμενος.

ἀείχλωρος-ον μτγν. ὁ πάντοτε χλωρός : Διοσκ. 2,173 **κάππαρις ἀείχλωρος.**

ἀείχρηστος-ον Ἡσ. ὁ ἀεὶ χρήσιμος.

ἀειχρόνιος-ον ΑΠ αἰώνιος. Ἐπίρρ. **ἀειχρονίως.**

ἀείχρυσον (τὸ) μτγν. εἶδος φυτοῦ, ἀείζωον βλ. λ. εἰδ. **ἀείζωον τὸ μέγα** : Διοσκ.4,88.

ἀεκαζόμενος-η-ον ἄκων, ἐξαναγκαζόμενος : Ἰλ.Ζ 458 **πόλλ' ἀεκαζομένη.**

ἀεκήλιος-ον ἀντὶ **ἀεικέλιος** βλ. λ.

ἀέκητι ἐπίρρ. ἀκουσίως : Ἰλ.Μ 8 **θεῶν ἀέκητι.**

ἀεκούσιος (ὁ,ἡ) κ. **-α-ον** ἀττ. **ἀκούσιος** βλ. λ.

ἀέκων ἀττ. συνῃρ. **ἄκων -ουσα -ον** ὁ ποιῶν τι παρὰ τὴν θέλησίν του : Ἰλ.Δ 43 **ἐγὼ σοὶ δῶκα ἀέκοντί γε θυμῷ,** Αἰσχ.Πρ.19 **ἄκοντά σ' ἄκων προσπασσαλεύσω**· 2) ἐπὶ πράξεων : Σοφ.ΟΤ 1230 **φανεῖ κακὰ ἑκόντα κοὐκ ἄκοντα.** Ἐπίρρ. ἀκόντως βλ. λ.

ἀέλαμος (ὁ) κ. ἀγέλαμος (ὁ) δημ. διάφορα φυτὰ ἐκ τῶν **ἀγρωστωδῶν**· ὁ παρ' ἀρχ. **ἔλυμος** (ὅθεν τὸ ἀέλαμος) ἄλλως **μελίνη, κέγχρος,** δημ. κεχρί· 2) ἡ βρόμη, ἡ ἀγρία κ. ἡ ἥμερος· ‖ κ. ἡ βρίζα· 3) γενικ. ὁ ἐξ ἀγρωστωδῶν φυτῶν κτηνοτροφικὸς σανός· 4) εἰδικ. τὸ ἀπὸ κοντοῦ εἰς τὰ ἁλώνια ἀναρτώμενον μικρὸν ἐξ ἐλαφροῦ ξηροῦ χόρτου δέμα, τὸ χρησιμεῦον ὡς ἀνεμοδείκτης κατὰ τὴν λίχνισιν.

ἀέλιος (ὁ) δωρ. ἀντὶ **ἠέλιος** ἥλιος.

ἄελλα κ. **ἀέλλη-ης** (ἡ) θυελλώδης ἄνεμος, ἀνεμοστρόβιλος : Ἰλ.Ν 795 **οἱ δ' ἴσαν ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλῃ**· ‖ μτφ. ἐπὶ πάσης στροβιλοειδοῦς κινήσεως : **ἄστρων ὑπ' ἀέλλαισι.**

ἀελλαῖος-α-ον κ. **ἀελλήεις-εσσα-εν** ταχὺς ὡς θύελλα, ὁμοίως **ἀελλάς-άδος** (ἡ).

ἀελλεῖ Ἡσ. φιλεῖ, κολακεύει.

ἀέλλεται ΕΜ πνεῖ.

ἀελλήεις-εσσα-εν ἀελλαῖος βλ. λ.

ἀελλὴς κονίσαλος (ὁ) περιδινούμενος κονιορτός, δίνη κονιορτοῦ, μόνον παρ' Ὁμήρ.Ἰλ.Γ 13.

ἀελλοδρόμος (ὁ) κ. **-ας** τρέχων ταχέως ὡς θύελλα : Βακχυλ. **πῶλον ἀελλοδρόμαν.**

ἀελλόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) ἔχων τρίχας κυμαινομένας ἐν τῷ ἀέρι : Σοφ.Ἀπ.292.

ἀελλομάχος-ον ΑΠ παλαίων κατὰ θυέλλης.

ἀελλόπους-οδος (ὁ,ἡ) κ. **ἀελλόπος** (ὡς τὸ Οἰδίπος) ἔχων οἱονεὶ πόδας θυέλλης, ταχὺς ὡς θύελλα· μτγν. **ἀελλοπόδης-ου.**

ἀελλοπτερύγων βλ. **αἰολοπτέρυξ.**
ἀελλός Ἡσ. « μαινόμενος καὶ ὀρνεόν τι ».
ἀελλοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων, ὁ προκαλῶν τὴν ἄελλον, τὴν θύελλαν· ὁ αἴτιος τῆς θυέλλης.
Ἀελλώ-όος συνηρ.-**οῦς** (ἡ) ταχεῖα ὡς θύελλα, ὄνομα μιᾶς τῶν Ἁρπυιῶν· ‖ ὄνομ. κυνηγετικοῦ κυνός.
ἀελλώδης-ες (1) σχολ. ὁμοιάζων πρὸς θύελλαν.
ἀελλώδης (ὁ) (2) νεώτ. πτηνὸν θαλάσσιον τοῦ γέν. τῶν **ἀελλωδιδῶν** : ὁ πελάγιος κ. ὁ γιγάντιος.
ἀελλωδίδαι (οἱ) νεώτ. ὁμοιογένεια πτηνῶν νηκτικῶν ζώντων εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας.
ἀελλῶν· Ἡσ. στρέφων, ὀπτῶν, ποικίλ(λ)ων.
ἀελπής-ές μὴ ἔχων ἐλπίδα βλ. ἀελπτής.
ἀελπτέω δὲν ἔχω ἐλπίδα· ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῇ μετοχῇ : Ἰλ.Η 310 κ. Ἡρ.7,168 **ἀελπτέοντες.**
ἀελπτής-ές περὶ οὗ δὲν ἔχει τις ἐλπίδα, ἀπροσδόκητος, μόνον ἐν Ὀδ.Ε 408 **γαῖαν ἀελπτέα δῶκεν ἰδέσθαι**, διορθωθὲν ὀρθ. **ἀελπέα.**
ἀελπτία (ἡ) γεγονὸς ἀπροσδόκητον, **ἐξ ἀελπτίης** ἀπροσδοκήτως· 2) ἀπελπισία : Πινδ.Π 12,55.
ἄελπτος-ον : ἀελπτής, **ἐξ ἀέλπτου** (ἀπροσδοκήτως), ὁ ἄνευ ἐλπίδος, περὶ οὗ ἀπελπίζεταί τις : Ἡρ.1,111 **αἶα ἐξ ἀέλπτου ἰδαῦσα**· 2) ὁ ἀπελπιστικός. Ἐπίρρ. **ἀέλπτως** ἀνελπίστως.
ἄεμμα (τὸ) ἐπικ. ἀντὶ ἅμμα νευρὰ τόξου.
ἀενάκι (τὸ) κ. **ἀγενάκι** δημ. ἀγριόχορτον ἐκ τῶν ἐδωδίμων, ἔχον ἐλαφρῶς ἀκανθωτὰ φύλλα.
ἀενaόβρυτος πηγή μαν. ἡ ἀενάως ῥέουσα.
ἀέναος-ον καὶ **ἀείναος**, συνηρ. **ἀείνως** : ὁ διαρκῶς ῥέων : Ἡσίοδ.Ἔργ.595 **κρήνης τ' ἀενάου καὶ ἀπορρύτου**, Ἀριστφ.Βάτρ.146 **βόρβορον πολὺν καὶ σκῶρ ἀείνων**· 2) αἰώνιος : Σιμων.4 **ἀρετᾶς κόσμον ἀέναόν τε κλέος**, Ξεν.Κύρ.4.2.44 **ἀεναώτερον τὸν ὄλβον παρέχειν.** Ἐπίρρ. **ἀενάως.**
ἀενάων-**ουσα-ον** ἀέναος βλ. λ.
ἀέννaος ἰων. τύπος τοῦ **ἀέναος** βλ. λ.
ἀέντιον (τὸ) Ἡσ. « **Αἰγύπτιαν σμυρνίον** ».
ἀεξίβιος-ον Ἐπιγρ. ὁ αὐξανόμενος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του.
ἀεξίγυιος-ον ὁ ἐνδυναμώνων τὰ γυῖα, τὰ μέλη τοῦ σώματος : Πινδ.Ν 4,120.
ἀεξίκακος-ον μτγν. ὁ πληθύνων τὸ κακόν.
ἀεξίκερως-ων Ἐπιγρ. ὁ αὐξάνων τὰ κέρατα.
ἀεξίνοος-ον κ. **-ους-ουν** ὁ αὐξάνων τὸν νοῦν.
ἀεξίτοκος-ον μτγν. ὁ αὐξάνων τὸν τόκον.
ἀεξίτροφος-ον μτγν. ὁ αὐξάνων τὴν τροφήν.
ἀεξίφυλλος-ον ὁ αὐξάνων τὰ φύλλα, τὴν βλάστησιν : Αἰσχ.Ἀγ.697 **ἀκτὰς ἀεξιφύλλους.**
ἀεξίφυτος-ον ΑΠ ὁ αὐξάνων τὰ φυτά.
ἀέξω ποιητ. αὔξω αὐξάνω, προάγω, ἰσχυροποιῶ : Ἰλ.Ρ 139 **μέγα πένθος ἐνὶ στήθεσσιν ἀέξων**· 2) ὑψῶ, δοξάζω, μεγαλύνω, λέγω ἐπὶ τὸ μεῖζον : Σοφ.Αἴ.226 **ἀγγελίαν μῦθος ἀέξει**· 3) παθ. αὐξάνομαι, γίνομαι μέγας : Ὀδ.Χ 426 **Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο**, Ἰλ.Θ 66 **ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ** (ἐπλησίαζε νὰ γίνῃ μεσημβρία) βλ. κ. **αὔξω.**
ἀεραγώγιον (τὸ) νεώτ. βλ. **ἀνεμοδόχας.**
ἀεραγωγός (ὁ) νεώτ. ὄργανον, συσκευή, ὀπὴ δι' ἧς φέρεται ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ ὅπου εἶναι ἀνάγκη.
ἀεραέριον (τὸ) νεώτ. χημ. ἕνωσις μονοξειδίου τοῦ ἄνθρακος καὶ ἀζώτου, τὸ ἄλλως ἀέριον Siemens.
ἀεραιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος τοῦ αἵματος συμβαίνουσα εἰς δύτας ἐργαζομένους **μὲ** σκάφανδρον ἢ ὑπὸ καταδυτικοὺς κώδωνας.
ἀεραιμοκτονία (ἡ) κ. **ἀεραιμοτοξία** νεώτ. αἰφνίδιος θάνατος ἐξ ἀπορροφήσεως ἀέρος διὰ τῶν φλεβῶν μετὰ τραυματισμὸν ἢ χειρουργικὴν τομήν.
ἀεράκατος (ἡ) νεώτ. ἄκατος πλέουσα δι' ἱστίων, ἀνεμόβαρκα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ **ἀτμάκατος.**
ἀεράκι (τὸ) ἄλλως **ἀγεράκι** βλ. λ. ὑποκ. τοῦ ἀέρας, ἐλαφρὰ πνοὴ ἀνέμου, αὔρα, ἐλαφρὸς ἄνεμος : Σολωμ. « Ψυχούλα » **ὡσὰν γλυκόπνοο** | **δροσᾶτ' ἀεράκι**, Νρβ.Π.Λαλ.7 **φύσ' ἀεράκι ἀπόκοσμο**, δ.τραγ. **φυσᾶ ἀγεράκι στὰ δεντριὰ σκύβουσι καὶ φιλιοῦνται**, φρ. **ἔβαλε ἀεράκι** ἄλλως **σήκωσε** (ἔπνευσεν ἐλαφρὸς ἄνεμος), **ἀγεράκι ἀπὸ στεριᾶς,-ἀπὸ πελάου** (ἀπόγειος αὔρα ἢ θαλασσία), παροιμ. **ἔχει κάθε λαγκαδάκι τὸ δικό του τ' ἀγεράκι** (ἕκαστος ἔχει τὰς συνηθείας του).
ἀεραντλία (ἡ) νεώτ. μηχάνημα χρησιμεῦον πρὸς πύκνωσιν ἢ ἀραίωσιν τοῦ ἀέρος ἐν κλειστῷ χώρῳ.
ἀεραποθήκη (ἡ) νεώτ. ὁ κλειστὸς χῶρος μηχανήματός τινος ἔνθα ἀποθηκεύεται πεπιεσμένος ἀήρ.
ἀέρας (ὁ) κ. **ἀγέρας** δημ. ὁ ἀὴρ ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ παρ' ἀρχ. σημασίᾳ, ὁ τῶν κατωτέρων στρωμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας, ὁ εἰσπνεόμενος : **καλὸς ἀγέρας, μολεμένος ἀγέρας,—βγῆκα νὰ πάρω ἀέρα**, δ.δίστ. **τ' ἀγρίμια πάνω στὰ βουνὰ χαίρονται τὸν ἀγέρα | κι ἐγὼ γιὰ τὴν ἀγάπη μου χλίβομαι πᾶσα μέρα**· ‖ καὶ ἐν ὑπονοουμένῃ ἀντιθέσει πρὸς τὸν αἰθέρα, ὡς παρ' ἀρχ. : **τὰ πουλιὰ πετοῦν στὸν ἀέρα, οἱ ψυχὲς ταξιδεύουν στὸν αἰθέρα**· 2) ὁ ἄνεμος : **ἀέρας πρίμος** (οὔριος), **σηκώθηκε ἀέρας,—ἔπεσε ὁ ἀέρας**, Ζερβ.Τραγ.Καλ.Καιρ.14 **Στὸ νησάκι πέρα ποὺ φυσᾶν τοῦ ἀγέρα ἐλαφρὲς πνοές**· 3) ἡ ἀτμόσφαιρα ἐν γένει : **γέμισε ὁ ἀέρας καπνούς**, Βαλαωρ. Ἀθαν.Διάκ.Α **θὰ καῖνε τὸν ἀγέρα | μὲ τ' ἄγρια τὰ χνῶτα τους γκέγκικα καρυοφύλλια**· 4) συνεκδ. τὸ κλῖμα τόπου τινός : **δὲν τὸν ὠφελεῖ ὁ ἀέρας τοῦ νησιοῦ**· 5) ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις προσώπου τινός, οἱ τρόποι του, τὸ ὕφος του : **ἀέρας ἀρχαντιᾶς,—ἔχει ἀκόμα τὸν ἀέρα τοῦ χωριάτη,—θυμίζει τὸν ἀέρα Παριζιάνας,—πῆρε τὸν ἀέρα κοκκότας**· ‖ κ. εἰδ. ὕφος ἐπάρσεως, ἀλαζονείας, ξυπασιᾶς : **ἀπ' ὅταν ἔγινε ὑπουργὸς πῆρε ἕναν ἀέρα !**· ‖ ἐπίσης, ὕφος δεξιότητος, ἐμπειρίας, ἀνέσεως κ.τ.τ. : **ἔχει τὸν ἀέρα τῆς τέχνης του** (δεξιοτέχνης), **δὲν πῆρε τὸν ἀέρα τῆς δουλειᾶς** (ἀδέξιος), **ἔχει ἀέρα στὴ σκηνή** (ἄνεσιν)· 6) ἡ ἔκφρασις ἤθους ἢ ψυχικῆς διαθέσεως : **τοῦ λείπει ὁ ἀέρας** (εἶναι ἀθαρσής), **ἔχει ἀέρα σὰ μιλεῖ στὸ δικαστήριο**· 7) ἡ ὁρμή, αὐθάδεια κ.τ.τ. : **μπῆκε στὸ γραφεῖο μου μὲ ἀέρα,—ξαίρω νὰ τοῦ κόψω τὸν ἀέρα** (τὴν αὐθάδειαν)· 8) τὸ μὴ πραγματικόν, τὸ πλαστόν, τὸ ψευδές, τὸ ἀβάσιμον : **ἀέρα θέλεις νὰ μοῦ πουλήσῃς;**—(ἐπὶ χαρτοπαικτῶν) **παίζουν ἀέρα γιὰ ν' ἀρχίσῃ τὸ παιγνίδι** (ἐντ. ἀεριτζῆς βλ. λ.)· ‖ εἰδ. διὰ τὰς ἐν χρηματιστηρίοις πράξεις, ἡ κατὰ πλάσμα γινομένη ἀγοραπωλησία προϊόντων, νομισμάτων, χρεογράφων, μετοχῶν κ.τ.τ., τὸ κατὰ νομικὸν ὅρον παίγνιον ἢ περίδοσις : **ὡς καὶ οἱ τράπεζες τώρα παίζουν ἀέρα**· 9) ἡ λόγῳ πελατείας ἢ φήμης ἢ κεντρικῆς θέσεως ὑπολογιζομένη ἢ κατὰ τὴν ἐκχώρησιν αὐτῆς συμφωνουμένη ἐπὶ πλέον τῆς ὑλικῆς περιουσίας ἀξία ἐπιχειρήσεώς τινος : **γιὰ τὴ φίρμα του θέλει ἕνα ἑκατομμύριο ἀέρα,—γιὰ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ μαγαζί του πῆρε ἑκατὸ χιλιάδες ἀέρα**· 10) ἡ ἄνωθεν οἰκοδομῆς ἐλευθέρα ἔκτασις : **ἀγόρασα τὸν ἀέρα τοῦ σπιτιοῦ του γιὰ νὰ χτίσω**· 11) τὸ ἐλάχιστον, τὸ σχεδὸν ἀσήμαντον (συνήθως μετὰ τοῦ ἕνα) : **ἕναν ἀέρα καὶ θὰ 'φτανα τὸ κλαρί,—ἕναν ἀέρα ν' ἀνοίξῃς τὸ φόρεμα καὶ θὰ 'ρθῃ καλά,—ἕναν ἀέρα ἔσκυψε κι ἔτσι τὸ βόλι πέρασε πάνω 'πὸ τὸ κεφάλι του**· 12) εἰδ. σημασίαι : τὸ κάλυμμα τοῦ Ἁγίου Ποτηρίου (ὡς ἐκλησ. ὁ ἀήρ)· ‖ ἡ ἐπιμήκης μὲ ῥιπίδιον εἰς τὸ ἄκρον ῥάβδος δι' ἧς σβήνουν τὰς κανδήλας· ‖ ὁ γῦρος τοῦ ἀνδρικοῦ πίλου : **καπέλο μὲ πλατὺ ἀέρα**· ‖ καχεξία τις τῶν σπαρτῶν ἐξ ἀπροσδιορίστου νόσου προερχομένη : **τὰ σπαρτοφύτια μας φέτος τά 'πιασε ἀέρας**· ‖ ἀδιαθεσία λεχοῦς, ἡ προερχομένη ἀπὸ βασκανίαν (μάτιασμα) : **ἀέρας πάτησε τὴ λεχώνα**· ‖ πέρδησις, ἀποφόφησις (ἀνάλογ. τῷ ἀρχ. φῦσαν ἀ-

φίημι) : **ἔχει τὸ ἐλάττωμα ὅπου βρεθῆ νὰ ξαπολῆ ἀέρα καὶ νὰ βρωμίζῃ τὸν τόπο·** || εἰς διπλ. συνήθ. αἰτ. **ἀέρα, ἀέρα** πολεμικὴ ἰαχὴ ἐφόδου (ἣ καὶ ἐν συναγερμοῖς καὶ διαδηλώσεσι ὡς ἀποδοκιμαστικὴ ἐκφωνουμένη)· || τὸ σχοινίον τοῦ ἀλωνιοστύλου, τὸ μεθ' οὗ συνδέεται τὸ ἀλωνίζον ζῶον· || πληθ. **ἀέρηδες** καὶ **ἀγέρηδες** τὰ δύο ἐν εἴδει παρατόνων σχοινία δι' ὧν πλευρικῶς στηρίζεται τὸ ἄνω μέρος τοῦ ἱστοῦ. Φρ. συνήθ. **μᾶς ἔκοψε τὸν ἀέρα** (κτίσας ἔκλεισε τὴν θέαν), **τοῦ 'δωσε ἀέρα** (οἰκειότητα), **τοῦ πῆρε τὸν ἀέρα** (τὸν ἐπτόησε), **τοῦ 'δωσε τὸν ἀέρα του** (τὸν ἐξεδίωξε), **κάνε μας ἀέρα ἢ πάρε ἀπὸ 'δῶ τὸν ἀέρα σου** (συνών. ξεκουμπίσου, ξεφορτώσου μας), **κάνε ἀέρα** (τεχνητῶς διὰ ριπιδίου κ.τ.τ.), **κοπανᾶ-, καβουρδίζει-, τηγανίζει ἀέρα** (περὶ μάταια ἢ ἀνόητα ἀσχολεῖται), **ἀέρας φρέσκος** κ. **ἀέρας καβουρδιστὸς** (κενοὶ λόγοι ἢ κεναὶ ὑποσχέσεις), **πῆραν τὰ μυαλά του ἀέρα** (ἐθρασύνθη, ὑπερηφανεύθη κ.τ.τ.), **χτίζει στὸν ἀέρα** (ματαιοπονεῖ), **στὸν ἀέρα ἢ τοῦ ἀέρα κουβεντιάζεις** (ἀβάσιμα λέγεις), **στὸν ἀέρα στέκει** (ἐπισφαλῶς ἵσταταί τι), **λόγια τοῦ ἀέρα** (μάταια ἢ ἀβάσιμα ἢ ἀσήμαντα) κ.τ.λ. Γνωμ. **κάθε τερὲς** (χαράδρα) **μὲ τὸν ἀγέρα του** (ἕκαστος μὲ τὰς συνηθείας του), **οὔτε τοῦ γείτονα τὰ κλειδιά σου οὔτε ἀέρα στὰ παιδιά σου** (οὔτε ἐμπιστοσύνην εἰς ξένους οὔτε πολὺ θάρρος εἰς τὰ τέκνα), **δῶσ' μου ἀέρα μέτρα μίλια** (ἂν ἡ τύχη βοηθήσῃ τάχιστα προκόπτει τις), **κατὰ ποῦ φυσάει ἀγέρας ἅπλωνε σὺ τὸ πανί σου** (ἀκολούθει τὴν κρατοῦσαν γνώμην), **ὅποιος ἀγέρα κυνηγᾶ τ' ἀνέμου κοπανίζει** (ἐπὶ τῶν ἀνέφικτα ἐπιδιωκόντων), παροιμ. **ἀγέρα** (ἢ ἤσκιο) **ποὺ 'χεις πλάτανε πεῖνα ποὺ δὲ χορταίνεις,—μ' ἀέρα ὁ διάκος ἔφαλε ξεσυνορίστη ὁ φάλτης,—ἀδικομαζώματα, ἀγεροσκορπίσματα** (ἢ διαολοσκορπίσματα).

ἀερατμός (ὁ) κ. **ἀερασατμός** νεώτ. ἕνωσις ἀέρος καὶ ἀτμοῦ· 2) κινητὴρ ἐνεργῶν δι' ἀερατμοῦ.

ἀέρβα (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **κεντροσπέρμων** τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀμαρανθιδῶν.**

ἀεργηλός-ή-όν κ. **ἀεργής-ές** μτγν. ἀεργός βλ. λ.

ἀεργής-ές μτγν. ἄεργος : Νίκανδρ. ἐν 'Αθην.9,372.

ἀεργία (ἡ) ἰων. -ίη ἀττ. **ἀργία** ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τῆς ἐργασίας : 'Ησίοδ."Εργ.309 **ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη τ' ὄνειδος·** 2) νεώτ. ἡ ἔλλειψις ἐργασίας διὰ τοὺς ἐργάτας, συνών. **ἀνεργία·** 3) ἐπὶ ἀγροῦ, τὸ νὰ παραμένῃ ἀκαλλιέργητος, χέρσος.

ἄεργος (-η) -α(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κ. ἰδίως ὁ μὴ εὑρίσκων ἐργασίαν, ἄλλως ἄνεργος· || ὁ μὴ θέλων νὰ ἐργασθῇ, ὁ σχολάζων, ὁ ὀκνηρός.

ἀεργός-όν ἀττ. **ἀργός** ὁ μὴ ἐργαζόμενος, ὀκνηρός : 'Ιλ.Ι 320 **κάτθαν' ὁμῶς ὅ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ ὅ τε πολλὰ ἐοργώς·** 2) ὁ καθιστῶν τινα ἀργόν.

ἀέρδην ἀττ. ἄρδην ἐπίρρ. ἀνασηκωμένα.

ἀερεισπνοή (ἡ) κ. **ἀεροεισπνοή** κ. **ἀεροκατάποσις** νεώτ. ἡ μετὰ τῆς τροφῆς εἰσαγωγὴ ἀέρος εἰς τὸν στόμαχον, συμβαίνουσα ἰδίᾳ παρὰ τοῖς ζώοις.

ἀερεπίπεδον (τὸ) νεώτ. μηχάνημα, εἰς σχῆμα πτηνοῦ, ἱπτάμενον, πρόδρομος τοῦ ἀεροπλάνου.

ἀερηθμός (ὁ) νεώτ. μηχάνημα διηθοῦν τὸν ἀέρα.

ἀερήιον 'Ησ. ἀερῶδες.

ἀέρι (τὸ) κ. **ἀγέρι** δημ. ὑποκορ. τοῦ ἀέρας ἐλαφρὰ πνοὴ ἀνέμου : Σολωμ. Ξανθούλα **ἐφούσκωνε τ' ἀέρι λευκότατα. πανιά,** δ.τραγ. **κι εἶχε τ' ἀγέρι σκέπασμα καὶ τὰ χαλίκια στρῶμα·** 2) ἡ ἀτμοσφαιρικὴ σύγκρασις, τὸ κλῖμα : **δὲν τὸν σήκωσε τὸ ἀέρι τοῦ τόπου μας·** 3) φρενοβλάβεια, ἐπιληψία, παρμάρα : **ἔπαθε ἀέρι.**

ἀεριαγωγός (ὁ) σωλὴν διοχετεύων ἀέριον.

ἀερίδες 'Ησ. μέλισσαι· 2) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **γυνανδρῶν** καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν **ὀρχεϊδῶν** (aerides) ἄλλως **ἀερίδια.**

ἀεριέλαια (τὰ) νεώτ. ἔλαια ἐξ ὧν ἐξάγονται μὲ διασπαστικὴν ἀπόσταξιν ἀέρια καύσιμα.

ἀερίζω μτγν. εἶμαι λεπτὸς ὡς ἀήρ· || εἶμαι γλαυκόχρους ὡς ὁ ἀήρ· 2) νεώτ. κ. δημ. ἐκθέτω εἰς τὸν ἀέρα, ἰδίᾳ παθ. : **ἔβγαλα τὰ ροῦχα ἔξω νὰ ἀερισθοῦν·** || κ. ἐκθέτω ἐμαυτὸν εἰς τὸν ἀέρα, δροσίζομαι : **βγῆκα ν' ἀεριστῶ·** || ἡ μετοχὴ **ἀερισμένος** δροσισμένος, ἰδίᾳ ἐπὶ ἀσθενῶν : **εἶναι κάπως ἀερισμένος σήμερα** (μὲ ὀλιγώτερον πυρετόν)· || **κάμνω** ἀέρα διὰ ριπιδίου· 3) ἀνανεῶ τὸν ἀέρα χώρου τινός : **ἀερίζω τὸ δωμάτιο.**

ἀερικόν (τὸ) μσν. φόρος τεθεὶς ὑπὸ 'Ιουστινιανοῦ.

ἀερικός-ή-όν (1) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἀέρια : **ἀερικὸν θερμόμετρον** τὸ δι' οὗ μετρεῖται ὁ θερμικὸς συντελεστὴς τῆς πιέσεως ἀερίων, **ἀερικὸν πυρεῖον** συσκευὴ καλουμένη καὶ **ἀεροθλίπτης** ἐν τῇ ὁποίᾳ διὰ συμπιέσεως τοῦ ἀέρος ἀναφλέγεται τεμάχιον ἀγαρικοῦ.

ἀερικός-ή-όν (2) κ. **ἀγερικός**-ή-ό δημ. εὐάερος : **ἀερικὸς τόπος, ἀερικὸ σπίτι,-μέρος·** || ὁ καλῶς ἀερισμένος : δ.τραγ. **χωρὶς σεντόνια ἀγερικὰ νὰ κοιμηθῇ δὲν πέφτει·** 2) ὡς οὐσ. **ἀ(γ)ερικὸ** (τὸ) κ. **ἀ(γ)ερικιὰ** (ἡ) δαιμόνιον τοῦ ἀέρος, νεράιδα, ξωτικό, συνηθέστ. εἰς τὸν πληθ. : **τὸν χτύπησαν ἀερικά, ἔπαθε ἀπ' ἀερικὸ** (ἐκ δαιμονικῆς ἐπηρείας). Γρυπάρ.Σκάραβ.55 **τοὺς πλανταγμένους νιοὺς γελοῦνε** | **τ' ἀερικά, τ' ἀνεμικά·** 3) συνεκδ. ἡ ἐπίχαρις καὶ θελκτικὴ γυνή, συνών. τοῦ νεράιδα : **ἀγερικὸ εἶν' αὐτὴ ἡ γυναῖκα·** 4) τὸ λευκὸν ἐλαφρῶς κυανοῦν δέρμα τοῦ προσώπου, τὰ οἱονεὶ οὐρανόχρουν : δ.τραγ. **ὀλίγ' ὀλίγο χλώμιασε τ' ἀγερικό της χρῶμα·** 5) ἡ νόσος ἐρυσίπελας· || νόσος λεχοῦς, συνών. ἀέρας βλ. λ. (2)· || κ. εἰς πληθ. οἱ ρευματισμοί.

ἀέρινος-ερίνη-ον (1) ἀερώδης, ὅμοιος μὲ ἀέρα, ἐξ ἀέρος συνιστάμενος : 'Αριστλ.Μεταφ.1049 Α 26· || γλαυκός, ὡς τὸ στερέωμα : Πολυδ.4,119 **ἐσθὴς-ίνη.**

ἀέρινος-έρινη-ο (2) δημ. ὡσεὶ ἀὴρ διαφανής, λεπτός, ἐλαφρός : δ.τραγ. **κι ἔχει φιλὸ πουκάμισο κι ἀέρινο φουστάνι·** 2) δροσερός.

ἀερινός-ή-ό κ. **ἀγερινός-ή-ό** δημ. ὁ εὐάερος, ὁ δροσερός, ἰδίως ἐπὶ τόπου : **τὸ νησί μας τὸ καλοκαίρι εἶναι ἀερινό·** || κ. ἐπὶ φυτῶν : δ.τραγ. **ἀερινὸ βασιλικὸ στὸ παναθύρι σου ἔχεις·** 2) ὁ ἀεριζόμενος, ὁ ἐκτιθέμενος εἰς τὸν ἀέρα διὰ νὰ ἀερισθῇ βλ. **ἀερίζω : ἀερινὰ νὰ 'ναι τὰ φωμιὰ γιὰ νὰ μὴ μουχλιάσουν.** 'Επίρρ. **ἀερινά.**

ἀεριοβόλος-ον νεώτ. μηχάνημα βάλλον, ἐκτοξεῦον ἀέρια.

ἀεριοβολῶ νεώτ. βάλλω, ἐκτοξεύω ἀέρια, ἰδίως ἐπὶ ἀερίων ἀσφυξιογόνων βλ. λ.

ἀεριοβολίς (ἡ) νεώτ. βολὶς περιέχουσα καὶ ἐξακοντίζουσα ἀέριον βλ. **ἀεριοβολῶ.**

ἀεριόβομβος (ὁ) νεώτ. ὁ βόμβος ὁ προερχόμενος ἐκ διαφυγῆς ἀερίων.

ἀεροβλητικός-ή-όν νεώτ. τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἀεροβολεῖν, βλ. **ἀεριοβόλος** κ. **ἀεριοβολῶ.**

ἀεριογνωσία (ἡ) κ. **ἀερογνωσία** νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐξετάζουσα τὰς ἰδιότητας καὶ ἐνεργείας τῶν ἀερίων.

ἀεριογόνος-ον νεώτ. ὁ γεννῶν, παράγων ἀέριον : **κάμινος ἀεριογόνος** κ. ἰατρ. **ἀεριογόνα ἔντερα.**

ἀεριογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐξετάζουσα καὶ προσδιορίζουσα τὰ τοῦ ἀέρος.

ἀεριογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀεριογραφίαν : **ἀεριογραφικὸς πίναξ.**

ἀεριοδοχεῖον (τὸ) νεώτ. φυσ. δοχεῖον πρὸς ἀποδοχὴν καὶ φύλαξιν ἀερίου.

ἀεριοειδής-ές νεώτ. φυσ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἀέριον, ὁ ἐν καταστάσει ἀερίου ὤν· || ἀτμιδοειδής.

ἀεριοθέρμαι (αἱ) νεώτ. θέρμαι ἀερίων, λουτρὰ θερμῶν ἀερίων ἀναδιδομένων ἐκ τῆς γῆς.

ἀερίοικος-ον (ὁ,ἡ) κατοικῶν ἐν τῷ ἀέρι : Εὐδ.139.

ἀεριοκινητήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. μηχανὴ κινουμένη δι' ἀερίου, ἄλλως **ἀεριομηχανή.**

ἀεριόλουτρον (τό) νεώτ. φυσικὸν ἢ τεχνητὸν λουτρὸν ἐντὸς θερμῶν ἀερίων, συγγ. ἀεριοθέρμαι.

ἀεριομέτρης (ὁ) νεώτ. βλ. **ἀεριόμετρον.**

ἀεριομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἀσχολουμένη εἰς τὴν μέτρησιν τῶν ἀερίων.

ἀεριόμετρον (τό) νεώτ. συσκευὴ πρὸς μέτρησιν τῆς τάσεως ἢ πιέσεως τῶν ἀερίων· || μετρητὴς τοῦ καταναλισκομένου ἀερίου, **γκαζόμετρον.**

ἀεριομηχανή (ἡ) νεώτ. μηχανὴ κινουμένη, λειτουργοῦσα δι' ἀερίου, συγγ. θερμοκινητήρ.

ἀεριόμορφος-ον νεώτ. ἀεριοειδής.

ἀέριον (τό) νεῶτ. φυσ. ὡς οὐσ. τὸ τρίτον εἶδος τῶν ἐν τῇ φύσει σωμάτων, ὁ ἀὴρ καὶ πᾶσα ἄλλη μὴ στερεὰ ἢ ὑγρὰ ὕλη·—σῶμα μὴ ἔχον οὔτε σχῆμα ὡρισμένον οὔτε ὄγκον ἀλλὰ τεῖνον νὰ καταλάβῃ οἱονδήποτε προσφερόμενον χῶρον. || χημ. **ἀέρια εὐγενῆ τὰ στοιχεῖα Ἄργον, Νέον, Κρυπτόν, Ξένον καὶ Ἥλιον· ἀέριον κροτοῦν** μεῖγμα ἐκ δύο ὄγκων ὑδρογόνου καὶ ἑνὸς ὄγκου ὀξυγόνου, ὅπερ καὶ ἰσχυρῶς κροτεῖ ὅταν ἐν ἀνοικτῷ δοχείῳ ἀναφλέγεται· **ἀέρια πολεμικὰ** γεν. πᾶσαι αἱ ἀεριώδεις ἢ ὑγραὶ ἢ στερεαὶ οὐσίαι αἱ διὰ βλητικῶν μηχανῶν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ριπτόμεναι· || **ἀέρια ἐντερικὰ** ἰατρ. τὰ ἐν τῷ στομάχῳ ἀναπτυσσόμενα, προερχόμενα δὲ ἐκ τοῦ ἀέρος ὃν περιέχουσιν αἱ τροφαί· 2) δημ. **ἀέρια,** εἰς τὴν θεατρικὴν ὀνοματολογίαν, αἱ ἐξ ὀθόνης καὶ ἐπιχρωματισμέναι πλατεῖαι ταινίαι, αἱ ὑπεράνω τοῦ ἀνοικτοῦ σκηνικοῦ διακόσμου κατὰ πλάτος τιθέμεναι.

ἀεριοπαραγωγός-όν νεώτ. ὁ παράγων ἀέριον.

ἀεριοπηγή (ἡ) νεώτ. πηγὴ ἀερίων, τόπος ὁπόθεν ἀναδίδονται ἀναθυμιάσεις ἰαματικῶν ἀερίων.

ἀεριοποιεῖον (τό) νεώτ. ἐργοστάσιον παραγωγῆς ἀερίου καὶ ἰδίως ἀεριόφωτος.

ἀεριοποιήσιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀέριον : **στερεόν-, ὑγρὸν ἀεροποιήσιμον.**

ἀεριοποίησις (ἡ) νεώτ. μεταβολὴ στερεοῦ ἢ ὑγροῦ εἰς ἀέριον, ἐξαέρωσις.

ἀεριοποιητικός-ή-όν νεώτ. ὁ παρασκευάζων ἀέριον : **ἀεριοποιητικὸν μηχάνημα.**

ἀεριοποιῶ νεώτ. μεταβάλλω εἰς ἀέριον, ἐξαερῶ.

ἀέριος (ὁ,ἡ) κ. **-α-ον** Ἰων. **ἠέριος-η-ον** ὁ ἐν τῇ ὁμίχλῃ, ὁ σκοτεινός, ὁμιχλώδης ἀήρ : Εὐρ.Φοίν.1534 **ἀέριον σκότον ὄμμασι σοῖσι βαλών·** 2) ὁ ἐν τῷ ἀέρι (ὡς καὶ ἐν τῇ νεωτ.) ὁ ἐναέριος : Εὐρ.Τρῳ. **παρθένοι δὲ ἀέριον ἀνὰ κρότον ποδῶν βοὰν ἔμελπον,** Πλάτ.Ἐπινομ.984 D **ἀέριον γένος** (τὰ πτηνά)· || ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀέρα, ἀντίθ. χθόνιος : Εὐρ.Ἀπ.27, Ἀριστλ.Κόσμ.392 B,14· 3) ὁ ἄπειρος, ὁ ἀπέραντος, ὁ λίαν εὐρύς : Διόδ.Σ 1,33 **θῖνας ἔχοντας ἄμμου μέγεθος ἀέριον·** 4) μτφ. μάταιος, μηδαμινός, κενός : **ἐπιζήτησις ἀέριος·** 5) νεώτ. κ. ὁ συγκείμενος ἐξ ἀέρος· || ὁ ἀεροποιημένος. Ἐν τῷ οὐδ. εἰδ. σημασίαι· βλ. **ἀέριον·** 6) βοταν. τὸ καταφανὲς μέρος τοῦ καυλοῦ τῶν φυτῶν : **ἀέριος καυλός·** 7) νεώτ. εἰδ. ὀνομασία εἴδους μικροτάτων σφηκῶν αἵτινες κρεμοῦν τὰς φωλεάς των εἰς τοὺς κλάδους ὑψηλῶν δένδρων.

ἀεριοσκόπιον (τό) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ ἐξελέγχεται ἡ ὕπαρξις ἀερίων ἐν μεταλλείοις.

ἀεριοταμιευτήρ (ὁ) νεώτ. χαλυβδίνη φιάλη πρὸς ὑποδοχὴν καὶ μεταφορὰν ἀερίων ὑπὸ πίεσιν.

ἀεριοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἀέριον· || τὰ ὑγρὰ εἰς ἃ εἰσάγεται ἀέριον : **ἀεριοῦχα ποτά.**

ἀεριοφόρος-ον νεώτ. ὁ φορεὺς ἀερίου.

ἀεριοφυλάκιον (τό) νεώτ. συσκευὴ ἐναποθηκεύσεως ἀερίων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς κανονικῆς παροχῆς καὶ διανομῆς αὐτῶν, οἷον τοῦ φωταερίου.

ἀεριόφως-ωτος (τό) νεώτ. φῶς ἐκ φωτιστικοῦ ἀερίου· 2) αὐτὸ τὸ φωτιστ. ἀέριον, φωταέριον.

ἀεριοφωτισμός (ὁ) νεώτ. φωτισμὸς δι' ἀεριόφωτος (μὲ γκάζ).

ἀεριοφωτιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἀεριόφως : **ἀεριοφωτιστικὸν ὄργανον,-ἐργαλεῖον.**

ἀεριοφωτοποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργαστάσιον παραγωγῆς ἀεριόφωτος, ἄλλως **φωταεριοποιεῖον.**

ἀεριόω νεώτ. μεταβάλλω εἰς ἀέριον, ἐξαερῶ.

ἀερίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βλ. **ἀερίδες.**

ἀερίσιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀερισθῇ καὶ ὁ ἔχων ἀνάγκην ἀερισμοῦ.

ἀέρισμα (τό) δημ. ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος, ἀερισμός· 2) φῦξις τοῦ σώματος ὑπὸ τοῦ ἀέρος.

ἀερισμός (ὁ) νεώτ. ἀέρισμα βλ.λ. : **ἀερισμὸς τῆς** αἰθούσης,-τοῦ ὀρυχείου,—τὸ **θέατρον ἔχει καλὸν** ἀερισμόν,—**κανόνες ἀερισμοῦ.**

ἀεριστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. τὸ μέσον ἢ τὸ ὄργανον ἢ τὸ μηχάνημα διὰ τοῦ ὁποίου γίνεται ὁ ἀερισμός.

ἀεριστῆρας (ὁ) κ. **ἀεριστής** (ὁ) δημ. ἀεριστὴρ βλ. λ.· || μικρὸν παράθυρον, φεγγίτης χρησιμεύων πρὸς ἀερισμόν, ἰδίᾳ ἐν ὑπογείαις χώροις.

ἀεριστήριος-ον νεώτ. ὁ χρήσιμος διὰ τὸ ἀέρισμα, ὁ ἐνεργῶν τὸν ἀερισμόν : **μηχανὴ ἀεριστήριας·** || **ἀεριστήριον (τό)** ἀεριστὴρ βλ. λ.

ἀεριστικός-ή-όν νεώτ. ὁ φέρων ἀέρα· 2) ὁ διὰ τοῦ ἀέρος γινόμενος : **ἀεριστικὸς καθαρισμός.**

ἀερίστρα (ἡ) δημ. ἡ ἔχουσα τὴν μέριμναν νὰ ἀερίζῃ (βλ.λ.) **χῶρόν τινα ἢ καρπούς,** τρόφιμα, φορέματα κ.τ.τ. ὑπηρέτρια : **ἔβαλα δυὸ ἀερίστρες στὴ σταφιδαποθήκη·** 2) τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεται ἀερισμός : **φέρε τὴν ἀερίστρα νὰ διώξω τὶς μυῖγες ἀπὸ τὰ γάλα,** συνών. **ἀεριστήρι.**

ἀεριτζῆς (ὁ) θηλ. -οῦ δημ. ὁ ἀναμιγνυόμενος εἰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις χωρὶς νὰ διακινδυνεύῃ τι, ὁ λαμβάνων οὕτω **ἀέρα** (προσυμφωνημένην δηλ. ἀμοιβὴν ἢ ἄλλως ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ κέρδους)· || εἰδ. ὁ ψευδῶς παίζων ἐν χαρτοπαιγνίῳ διὰ νὰ παρασύρῃ ἄλλους ἢ καὶ ἁπλῶς ἄλλους παρασύρων εἰς τὸ χαρτοπαικτεῖον, ὑφ' οὗ ἐπὶ τούτῳ ἀμείβεται· ἡ λ. ὑβριστική, συγγ. **ἀβανταδόρος.**

ἀερίτης (ὁ) νεώτ. χημ. τὸ τριτοξείδιον τοῦ σιδήρου, ἄλλως λεγόμενος **ἀετίτης.**

ἀερῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν ἀναγαλλίς· 2) νεώτ. **ἀερῖτις ζώνη** ἡ ἐντὸς βολῆς τηλεβόλου ζώνη τοῦ ἀέρος ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἡ ὁποία θεωρεῖται οἱονεὶ ἔδαφος τῆς χώρας, δι' ὃ καὶ **χωρικὸς ἀὴρ** ἄλλως καλεῖται.

ἀερίως Ἐπίρρ. ἐν τῷ ἀέρι : Ἰάμβλ.Μυστ.1,9.

ἀεριώδης-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ἀέριον, ὁ ἔχων μορφὴν ἢ σύστασιν ἀερίου.

ἀερκτος-ον ὁ οὐ περιειργόμενος, ὁ ἄφρακτος, μὴ περικεκλεισμένος, ἀνοικτός : Λυσ.7,23.

ἀεροβάμων-ον ὁ ἐν τῷ ἀέρι βαίνων, ἱπτάμενος, ἐπὶ πτηνῶν· || νεώτ. μτφ. ὁ διὰ τῆς φαντασίας του ἀεροβατῶν, εὐφάνταστος, φαντασιοκόπος.

ἀεροβαρόμετρον (τὸ) νεώτ. εἶδος βαρομέτρου.

ἀεροβασία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀεροβάτου, πορεία ἐν τῷ ἀέρι· 2) μτφ. φαντασιοπληξία.

ἀεροβατέω πορεύομαι ἐν τῷ ἀέρι : Ἀριστφ. Νεφ.225 **ἀεροβατῶ καὶ περιφρονῶ τὸν ἥλιον,** Πλάτ.Ἀπ.19C **φάσκοντά τε ἀεροβατεῖν·** 2) νεώτ. ἐπίσης μτφ. φαντασιοκοπῶ.

ἀεροβάτης-ου μτγν. ὁ ἐν τῷ ἀέρι βαίνων.

ἀεροβατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸν ἀεροβάτην· || θηλ. ὡς οὐσ. **ἀεροβατική** (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ ἀεροβάτου.

ἀερόβιος-ον ὁ ζῶν ἐν τῷ ἀέρι, ὁ ἔχων ἀνάγκην τοῦ ἀέρος διὰ νὰ ζήσῃ : **ἀερόβια φυτά,-βακτήρια,-μικρόβια,** ἀντίθ. **ἀναερόβια·** 2) ὡς οὐσ. **ἀερόβιον** (τό) γέν. φυτῶν τῆς τάξ. τῶν **γυνανδρῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ὀρχεϊδῶν·** || **ἀερόβιοι** ῥίζαι : αἱ ἐν τῷ ἀέρι διατηρούμεναι ῥίζαι φυτῶν τινων.

ἀεροβίωσις (ἡ) νεώτ. διαβίωσις ἐν τῷ ἀέρι, ἡ ἰδιότης τῶν ὀργανισμῶν ὅσοι δὲν δύνανται νὰ ζήσουν ἄνευ ἀέρος· 2) ἡ ἐργαστηριακῶς γινομένη μεταλλαγὴ τῶν ἀναεροβίων μικροβίων εἰς ἀερόβια.
ἀεροβολεῖ Ἡσ. «τείνει».
ἀεροβόλισις (ἡ) νεώτ. ἡ βόλισις τοῦ ἀέρος, μέτρησις τῶν διαφόρων μετεωρολογικῶν στοιχείων τῆς ἀτμοσφαίρας, ἐν συσχετίσει πρὸς τὸ ἑκασταχοῦ ὕψος, ἤτοι ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως, θερμοκρασίας κ.τ.λ., ἄλλως ἀτμοσφαιροβόλισις.
ἀεροβόλος-ον ὁ διὰ τῆς διαστολτικῆς ἐνεργείας τοῦ πεπιεσμένου ἀέρος βάλλων: ὅπλα -όλα.
ἀεροβόρος-ον νεώτ. τρεφόμενος ἐκ τοῦ ἀέρος, ἄλλως ἀεροτραφής: ἀεροβόρα ζῶα.
ἀεροβότανο (τὸ) δημ. ἀγριόν τι χόρτον διδόμενον εἰς τὰς ἐκ κρυολογήματος πασχούσας αἶγας ὡς θεραπευτικόν.
ἀερόγαμα (τὰ) νεώτ. φυτὰ τῶν ὁποίων ἡ ἐπικονίασις τελεῖται διὰ τοῦ ἀέρος.
ἀερογάμης (ὁ) δημ. εἶδος ἱέρακος, κίρκος ὁ ἐρυθρόπους, κοιν. κιρκινέζι ἢ σαΐνι· 2) μτφ. ὁ καινολόγος καὶ ψευδῶς μεγαλαυχῶν ἐπὶ ἐρωτικοῖς.
ἀερογέννητος-ον νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ ἀέρος γεννώμενος· 2) μτφ. ὁ κενὸς περιεχομένου: ἀερογέννητος σκέψις,-ἰδέα.
ἀερογνωσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐξετάζουσα τὸν ἀέρα καὶ τὰ ἀέρια πρβ. ἀεριογνωσία.
ἀερόγραμμα (τὸ) νεώτ. ἐπιστολὴ μεταβιβασθεῖσα διὰ τοῦ ἐναερίου ταχυδρομείου.
ἀερόγραπτος-ον μσν. ὁ ἐν τῷ ἀέρι γραφείς.
ἀερογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστημ. ἐξέτασις καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῶν τῆς καταστάσεως τοῦ ἀέρος.
ἀερογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς ἀερογραφίας: ἀερογραφικὰ ὄργανα, ἀερογραφικὴ ὑπηρεσία.
ἀερογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου ἐξετάζεται ἡ κατάστασις τοῦ ἀέρος.
ἀερόδαρτος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀέρος πληττόμενος, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου προσβαλλόμενος: ἀκρογιαλιὰ ἀερόδαρτη, ράχη ἀερόδαρτη.
ἀεροδείκτης (ὁ) νεώτ. ἀνεμοδείκτης βλ.λ.· 2) ἀεροδεῖκται τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα ἐντόμων τινῶν καὶ ὑδροβίων σκωλήκων.
ἀεροδέρνομαι δημ. πλήττομαι, κλυδωνίζομαι ὑπὸ ἀέρος, συνών. ἀνεμοδέρνομαι· ‖ μτφ. ταλαιπωροῦμαι ἐν περιπετείαις.
ἀεροδιάλυτος-ον νεώτ. ὁ διαλυτὸς ἐν τῷ ἀέρι, ἐπὶ σωμάτων ἅτινα διαλύονται ἐν τῷ ἀέρι διὰ τῆς ἀπορροφήσεως τῆς ἐν αὐτῷ ὑγρασίας.
ἀεροδίνη (ἡ) νεώτ. φυσ. δίνη, στρόβιλος ἰσχυρὸς τοῦ ἀέρος, ἀνεμοστρόβιλος.
ἀεροδινής-ές Ιων. ἠεροδινής ὁ περιδινούμενος ἐν τῷ ἀέρι, λέγεται ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ.
ἀερόδιφρος (ὁ) νεώτ. δίφρος ἱπτάμενος εἰς τὸν ἀέρα, κατὰ ποιητ. ἔκφρασιν τὸ ἀερόπλανον.
ἀεροδόκη (ἡ) νεώτ. στρατ. μεταλλικὸς κυλινδρικὸς θάλαμος πλήρης ἀέρος ἀποτελῶν μέρος τοῦ μετὰ πεπιεσμένου ἀέρος τμήματος τοῦ ἐπανατάκτου τῶν ταχυβόλων πυροβόλων ὅπλων.
ἀεροδόνητος-ον ὑπὸ ἀέρος δονούμενος.
ἀεροδοχεῖον (τὸ) νεώτ. μετάλλινον ἐξάρτημα ἀτμομηχανῆς περιέχον ἀέρα χρησιμεῦον δὲ διὰ τῆς πιέσεως ἣν ἀσκεῖ εἰς ῥύθμισιν τῆς λειτουργίας αὐτῆς, ἄλλως λεγ. κ. ἀεροκιβώτιον, ἀεροκώδων.
ἀεροδόχος-ον ὁ δεχόμενος, ὁ ἐγκλείων ἀέρα· ‖ ὡς οὐσ. ἄνοιγμα δι' οὗ διέρχεται ἀήρ· ‖ ὁ ὑποδοχεὺς τοῦ ἀέρος ἐν τῷ ἀεραγωγῷ.
ἀεροδρομέω μτγν. διέρχομαι τὸν ἀέρα, ταξιδεύω εἰς τὸν ἀέρα, ἀεροπορῶ ἐπὶ πτηνῶν κ. μτφ.
ἀεροδρομία (ἡ) νεώτ. ὁ διὰ τοῦ ἀέρος δρόμος, πορεία, ἐναέριον ταξίδιον, ἀεροπορία.
ἀεροδρομικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς ἀεροδρομίας ἢ τοῦ ἀεροδρόμου: ἀεροδρομικὰ ὄργανα,-σταθμοί, ἀεροδρομικὴ τροχιά ‖ ἡ ἐν τῷ ἀέρι τροχιὰ τῶν βλημάτων πυροβόλου). Ἐπίρρ. ἀεροδρομικῶς.
ἀεροδρόμιον (τὸ) νεώτ. τόπος ἐπίπεδος παρεσκευασμένος πρὸς ἀπογειώσεις καὶ προσγειώσεις ἀεροπλάνων, καὶ ἐφωδιασμένος μὲ ἐγκαταστάσεις στεγάσεως, ἐφοδιασμοῦ καὶ ἐπισκευῆς αὐτῶν.
ἀεροδρόμος-ον μσν. ὁ διὰ τοῦ ἀέρος διερχόμενος· 2) νεώτ. ὁ διατρέχων τὸν ἀέρα δι' ἀεροπλάνου ἢ ἀεροπλοίου, ὁ ἀεροπόρος.
ἀεροδυναμική (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ ἐπιστήμη ἡ πραγματευομένη τὰς μηχανικὰς ἰδιότητας τῶν ἀερίων.
ἀεροδυναμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀεροδυναμικήν: ἀεροδυναμικὸν παράδοξον.
ἀεροειδής-ές ἐπ. κ. Ιων. ἠεροειδής βλ.λ. ὅμοιος τῷ ἀέρι, ὁ ἔχων χρῶμα τοῦ ἀέρος, τοῦ στερεώματος: Πλάτ.Τίμ.78C· ‖ νεώτ. ὁ ἔχων τὰς ἰδιότητας τοῦ ἀέρος. Ἐπίρρ. ἀεροειδῶς.
ἀερόεις-εν Ἡσ. ἠερόεις βλ. λ.: Ἐπιγρ. ἀερόης τάρταρος.
ἀερόεν Ἡσ. μέλαν, βαθύ, μέγα.
ἀεροεξαγωγός (ὁ) νεώτ. μέσον ἢ ὄργανον δι' οὗ ἐξάγεται, ἀφαιρεῖται ὁ ἀήρ.
ἀεροεξπρές (τὸ) νεώτ. ἄκλιτον ταχὺ ἐναέριον ὄχημα· 2) ταχίστη διὰ τοῦ ἀέρος συγκοινωνία.
ἀεροζωγραφική (ἡ) νεώτ. τὸ ἀπὸ τοῦ ἀέρος ζωγραφεῖν ἤτοι ἐκ θεωρήσεως τῶν ἀντικειμένων ἄνωθεν ἀρχὴ αἰσθητικὴ τοῦ φουτουρισμοῦ (ἐκ μεταφρ. τοῦ ἰταλ. ὅρου aeropittura).
ἀεροηλιοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ σώματος εἰς τὸν ἀέρα καὶ τὸν ἥλιον γινομένη θεραπεία.
ἀεροηλιόλουτρον (τὸ) νεώτ. λουτρὸν ἐν τῷ ἀέρι καὶ τῷ ἡλίῳ, βλ. ἡλιοθεραπεία.
ἀερόηχον (τὸ) νεώτ. μουσικὸν ὄργανον μετὰ πλήκτρων παρατεῖνον τοὺς ἤχους τῶν χορδῶν διὰ παλλομένων πλακῶν συνηχουσῶν πρὸς αὐτάς.
ἀεροθάλαμος (ὁ) νεώτ. θάλαμος ἀέρος, ἀεροδόκη, ἀεροδοχεῖον· 2) εἰδικ. ὁ κατὰ τὸν ἀμβλὺν πόλον τοῦ ᾠοῦ κενὸς χῶρος· 3) ἡ ἐσωτερικὴ σωληνοειδὴς στεφάνη τοῦ πνευματικοῦ ἐπισώτρου τῶν τροχῶν αὐτοκινήτου, ἡ σαμπρέλλα.
ἀερόθεν μσν. ἐκ τοῦ ἀέρος, ἐξ ὕψους.
ἀεροθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ χρησιμοποίησις τοῦ καθαροῦ ἀέρος ὡς θεραπευτικοῦ μέσου.
ἀεροθεραπευτήριον (τὸ) νεώτ. τόπος καὶ εἰδ. θεραπευτικὸν ἵδρυμα, ὅπου γίνεται ἀεροθεραπεία.
ἀεροθεραπευτής (ὁ) νεώτ. ἰατρὸς ἢ νοσοκόμος ἀσκῶν ὡς θεραπ. μέσον τὴν ἀεροθεραπείαν.
ἀεροθεραπευτικός-ή-ό νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀεροθεραπείαν: ἀεροθεραπευτικὴ μέθοδος· ‖ ὁ ὀπαδὸς τῆς ἀεροθεραπ. μεθόδου. Ἐπίρρ. ἀεροθεραπευτικῶς.
ἀεροθερμαγωγός-όν νεώτ. σωλὴν ἀγωγὸς θερμοῦ ἀέρος, οἷον τὸ καλοριφὲρ μὲ ἀέρα.
ἀεροθέρμανσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ σωλήνων διοχετευόντων θερμὸν ἀέρα θέρμανσις τοῦ ἐσωτερικοῦ οἰκιῶν καὶ ἐν γένει κλειστῶν χώρων.
ἀεροθερμαντήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. φυσ. ὄργανον χημικῶν καὶ φυσικῶν πειραμάτων.
ἀεροθερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ περιέχων ἀέρα σταθερᾶς θερμοκρασίας: ἀεροθερμικὴ ἅμαξα (βαγόνι) ἅμαξα τῆς ὁποίας ὁ ἀὴρ ἀραιοῦται διὰ θερμότητος χρησιμεύουσα πρὸς μεταφορὰν νωπῶν τροφίμων διατηρουμένων οὕτω ἀναλλοιώτων.
ἀεροθερμοθεραπεία (ἡ) νεώτ. θεραπεία πάσχοντος ὀργάνου ἢ μέλους τοῦ σώματος διὰ ῥεύματος θερμοῦ ἀέρος, πρβ. ἀεροθεραπεία.
ἀερόθερμος-ον ὁ διὰ θερμοῦ ἀέρος θερμαινόμενος: ἀερόθερμος κλίβανος.
ἀεροθλίπτης (ὁ) νεώτ. συσκευὴ δι' ἧς συνθλιβόμενος ἐντὸς κυλίνδρου ὁ ἀὴρ θερμαίνεται ἀναφλέγων οὕτω τεμάχιον ἀγαρικοῦ ἐντὸς τοῦ κυλίνδρου.

ἀεροθλιπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ χρησιμεύων πρὸς συμπίεσιν ἀέρος: **ἀεροθλιπτική μηχανή,-ἀντλία.**

ἀεροβυλάκιον (τὸ) νεώτ. ἀνατομ. κλωνίον βραχὺ καὶ τυφλὸν ἐκπεμπόμενον ἀπὸ κυψελωτοῦ πόρου κατὰ τὴν πορείαν του ἐν τοῖς πνευμονικοῖς λοβίοις.

ἀεροκαθαριστής (ὁ) νεώτ. ἀνεμιστὴρ χρησιμεύων πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ μὴ καθαροῦ ἀέρος.

ἀεροκατάποσις (ἡ) νεώτ. ἀερεισπνοή βλ. λ.

ἀεροκατοπτρισμός (ὁ) νεώτ. ἀτμοσφαιρικὸς κατοπτρισμός, ἄλλως ἀντικατοπτρισμὸς βλ. λ.

ἀεροκέλαδοι Ἡσ. πιτυοκάμπ[τ]αι.

ἀεροκέλητες (οἱ) νεώτ. ταχύποδες ἵπποι.

ἀερόκενος-ον νεώτ. ὁ κενὸς ἀέρος: -ος **σωλήν.**

ἀεροκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κήλη περιέχουσα ἀέρα, ὡς ἡ τραυματικὴ ἀερακήλη τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ τῆς τραχείας ἀρτηρίας κ.τ.λ.

ἀεροκιβώτιον (τὸ) νεώτ. ἀεροδοχεῖον βλ. λ.

ἀεροκινητήρ (ὁ) νεώτ. μηχάνημα ἐνεργοῦν διὰ μόνης τῆς δυνάμεως τοῦ ἀέρος, ἄλλως κ. ἀεροκινητής· || εἰδ. κινητὴρ τῶν ἀεροπλάνων.

ἀεροκινητικός ἢ **ἀεροκίνητος-ον** νεώτ. ὁ διὰ τοῦ ἀέρος κινούμενος: **ἀεροκίνητον πλαῖον.**

ἀεροκλειδόχορδον (τὸ) νεώτ. εἶδος κλειδοκυμβάλου οὗ αἱ χορδαὶ δονοῦνται ὑπὸ ἀέρος παραγομένου διὰ φυσητῆρος (γαλλ. aeroclavicorde).

ἀερόκλειθρον (τὸ) νεώτ. κλεῖθρον δι' οὗ φράσσεται, κλείεται ἡ ἀεροδόχη, ὁ ἀεροφόρος θάλαμος.

ἀεροκλινοσκόπιον (τὸ) νεώτ. παράκτιος σηματογράφος πρὸς σήμανσιν τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου καὶ βαρομετρικῶν μεταβολῶν.

ἀεροκοπανίζω κ. **-νάω** δημ. κοπανίζω ἀέρα (στὸ γουδί), μωρολογῶ, φλυαρῶ 2) ματαιοπονῶ.

ἀεροκοπάνισμα (τὸ) δημ. φλυαρία, ἄσκοπος ὁμιλία ἢ συζήτησις· 2) ματαιοπονία.

ἀεροκοπανιστής (ὁ) δημ. φλύαρος, φαφλατᾶς.

ἀεροκόρδαξ-κος (ὁ) κ. **ἀεροκώνωψ-ωπος** μυθικὰ πλάσματα παρὰ Λουκ.᾿Αλ.᾿Ιστ.I,16.

ἀεροκουβέντα (ἡ) δημ. ματαιολογία, ἀερολογία, ἄσκοπος καὶ ἀσήμαντος συνδιάλεξις.

ἀεροκτίζω νεώτ. κ. δημ. κτίζω εἰς τὸν ἀέρα, οἰκοδομῶ ἀβασίμως, ματαιοπονῶ.

ἀεροκυβερνησία (ἡ) νεώτ. ἡ διακυβέρνησις χώρας τινὸς χωρὶς πρόγραμμα καὶ κατεύθυνσιν.

ἀερόκυστις-εως (ἡ) νεώτ. φυτὸν κρυφίγονον τῆς κλάσεως τῶν **φαιοφυκῶν** τοῦ γένους **φύκους** φέρον εἰς τὰ ἄκρα τῶν θαλλῶν ἀεριοφόρους κύστεις.

ἀερολέσχης (ὁ) Ἡσ. καμπορρήμων.

ἀερολεωφορεῖον (τὸ) νεώτ. ἀερόπλοιον ἢ ἀεροπλάνον λεωφορεῖον συγκοινωνίας.

ἀερολήψία κ. **ἀερόληψις-εως** (ἡ) λῆψις ἀέρος ὑπὸ εἰδικοῦ ἐπὶ τούτῳ μηχανήματος.

ἀερολιθικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἰδιάζων ἢ ἀνήκων εἰς ἀερόλιθον ἢ προερχόμενος ἐξ ἀερολίθου.

ἀερόλιθος (ὁ) νεώτ. μεταλλικὸν ἢ πετρῶδες ἐκ τοῦ διαστήματος προερχόμενον σῶμα, ὅπερ εἰσέρχεται εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν, πυρακτοῦται ἐκ τῆς πρὸς αὐτὴν τριβῆς καὶ πίπτει ἐπὶ τῆς γῆς, ἄλλως **οὐρανόλιθος, μετεωρίτης-, οὐρανοπετὴς λίθος.**

ἀερόλαγα (τὰ) δημ. λόγοι ἀνεμώλιοι, φλυαρίαι.

ἀερολόγημα (τὸ) νεώτ. λόγος ἀνεμώλιος, κοῦφος ὡσεὶ ἀήρ, συνήθ. εἰς πληθ. **ἀερολογήματα** ἀνόητοι φλυαρίαι, μποσικόλογα, ἀερολογία.

ἀερολογία (ἡ) (1) νεώτ. λόγοι ἀνεμώλιοι, φλυαρία, μωρολογία, ἀεροκουβέντα, ἀερολόγημα βλ. λ.

ἀερολογία (ἡ) (2) νεώτ. κλάδος τῆς Μετεωρολογίας, ἡ σπουδὴ τῆς ἐλευθέρας ἀτμοσφαίρας.

ἀερολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐπιστήμην τῆς ἀερολογίας: **ἀερολογικὴ μελέτη,-συζήτησις, ἀερολογικὸς σταθμός.**

ἀερολόγος (ὁ) (1) νεώτ. ὁ λόγια τοῦ ἀέρος (κενὰ ἐννοίας) λέγων, ὁ φλύαρος, ὁ ἀδολέσχης, ὁ μωρολόγος, πρβ. τὸ ἀρχ. **μετεωρολέσχης.**

ἀερολόγος (ὁ) (2) νεώτ. ἐπιστ. μετεωρολόγος εἰδικῶς περὶ τὴν ἀερολογίαν ἀσχολούμενος.

ἀερολογῶ νεώτ. λέγω λόγια τοῦ ἀέρος, κενὰ ἐννοίας, μωρολογῶ, φλυαρῶ, **ἀεροκουβεντιάζω.**

ἀερόλουτρον (τὸ) νεώτ. τὸ δι' ἀέρος ἢ ἀερίου (θερμοῦ συνήθ.) λουτρόν· || χημικὸν σκεῦος πρὸς ξήρανσιν οὐσιῶν διὰ θερμοῦ **ἀέρος**, ξηραντήριον.

ἀερομαντεία (ἡ) μσν. μαντεία ἐκ τῶν μετεώρων, μαντικὴ περὶ τὰς διοσημίας, ἀεροσκοπία.

ἀερομάντης (ὁ) θηλ. **-ισσα** νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ ἀέρος μαντεύων, ὁ ἀσκῶν τὴν ἀερομαντείαν.

ἀερόμαντις-εως (ὁ) μσν. ὁ ἀερομάντης βλ. λ.

ἀερομαχέω νεώτ. διεξάγω ἐναέριον μάχην.

ἀερομαχητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀερομαχίαν· || ὁ ἱκανὸς πρὸς ἀερομαχίαν.

ἀερομαχία (ἡ) μάχη ἐν τῷ ἀέρι, ἐπὶ πτηνῶν: Λουκ.᾿Αλ.᾿Ιστ.I,18· || νεώτ. κ. ἡ μεταξὺ ἀεροπλάνων ἢ πηδαλιουχουμένων **ἀεροπλοίων** μάχη.

ἀερομάχος (ὁ) νεώτ πτηνὸν ἐκ τῶν ἁρπακτικῶν, εἶδος ἱέρακος, ἄλλως κῖρκος ὁ ὀξύπτερος.

ἀερόμελι-ιτος (τὸ) κ. δημ. **ἀεραμέλι** ἔκκριμα παρασίτου ἐντόμου ἐπὶ φυτῶν, κολλῶδες καὶ τὴν γεῦσιν γλυκύ· ἄλλως λεγ. μελιτώδης δρόσος (πιθ. τὸ τῶν Ἑβραίων **μάννα**): ᾿Αθήν.500D, τὸ ἄλλως ὗον **μέλι** κ. **δροσόμελι**: Γαλ.6,739.

ἀερομετέωρα (τὰ) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων.

ἀερομετρέω μετρῶ τὸν ἀέρα· || καταγίνομαι εἰς ἀνωφελεῖς ἐρεύνας ἢ θεωρίας: Ξεν.Οἰκ.II,3 **ἀδολεσχεῖν καὶ ἀερομετρεῖν.**

ἀερομέτρημα (τὸ) νεώτ. ἡ καταμέτρησις τοῦ ὕψους ἐν τῷ ἀέρι, ἢ τῆς πυκνότητος, συστάσεως κ.τ.λ. αὐτοῦ· 2) εἰρων. ἡ ἀφ' ὑψηλοῦ πτῶσις.

ἀερομέτρης (ὁ) νεώτ. ὁ μετρῶν τὸν ἀέρα, ἤτοι τὰ συστατικά, πυκνότητα, ἔντασιν κ. ἔκτασιν αὐτοῦ.

ἀερομετρητής (ὁ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται ἡ πυκνότης καὶ τὰ συστατικὰ τοῦ ἀέρος.

ἀερομετρία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς Μετεωρολογίας, ἀναφερόμενος εἰς τὴν καταμέτρησιν κ. τὰ συστατικὰ τοῦ ἀέρος, βλ. **ἀερολογία.**

ἀερόμετρον (τὸ) βλ. **ἀεριόμετρον.**

ἀερομηχανική (ἡ) νεώτ. φυσ. ἡ μηχανικὴ τῶν ἀερίων ἐν ἰσορροπίᾳ καὶ ἐν κινήσει.

ἀερομηχανικός (ὁ) νεώτ. μηχανικὸς ἀεροπλάνων, ὁ ἐπιστήμων εἰς τὰ τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἀεροπλάνων.

ἀερομιγής-ές μτγν. μεμιγμένος μετ' ἀέρος.

ἀερομίχλη (ἡ) νεώτ. ὁμίχλη μετ' ἀνέμου.

ἀερομιχλώδης-ες μτγν. ὁμιχλώδης· || νεώτ. ὁ μεθ' ὁμίχλης ἄνεμος: **ἀερομιχλώδης νότος.**

ἀερόμορφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τὴν μορφήν, τὰς ἰδιότητας τοῦ ἀέρος, **ἀεροειδής.**

ἀερομόρφωσις (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης ἣν ἔχουσιν ἀμφίβιά τινα φυτὰ νὰ ἐμφανίζουν διάφορον μορφὴν ὅταν ζῶσιν ἐν τῷ ἀέρι.

ἀερομοτέρ (ὁ) νεώτ. (γαλλ.) ἄκλ. βλ. **ἀεροκινητήρ.**

ἀερομοτοσυκλέτα (ἡ) νεώτ. μοτοσυκλέτα ἧς ὁ κινητὴρ ἀντὶ τῶν τροχῶν περιστρέφει ἕλικα ὁμοίαν πρὸς τὴν τῶν ἀεροπλάνων.

ἀερομυθέω μτγν. ὁμιλῶ περὶ τῶν ἐν τῷ ἀέρι, μετεωρολογῶ: Φίλ.I,457 **ἀερομυθεῖν περὶ σελήνης.**

ἀερόμυθος-ον μτγν. ὁ λέγων λόγους τοῦ ἀέρος, ἄλλως μετεωρολέσχης ἀερολόγος: Φίλ.268.

ἀερόμυλος (ὁ) νεώτ. ἀνεμόμυλος.

ἀεροναυαγός (ὁ) νεώτ. ὁ ἐν τῷ ἀέρι ναυαγῶν, ἐπὶ ἀεροναυτῶν ὧν τὸ ἀερόπλοιον ὑφίσταται βλάβην ἢ καταστροφὴν κατὰ τὴν πτῆσιν.

ἀεροναύτης (ὁ) -αῦς νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ πλήρωμα ἀεροπλοίου ἢ ἀεροπλάνου, ἀεροπόρος. Ἐντ. **ἀεροναυτικός** κ. ἐπίρρ. **ἀεροναυτικῶς.**

ἀεροναυτιλία (ἡ) νεώτ. ἡ ναυτιλία ἐν τῷ ἀέρι ἡ ἐπιστήμη τῆς ἀεροπλοΐας.

ἀερόνεφος (τὸ) νεώτ. νέφος ἀέριον ἤτοι μὴ περιέχον βροχήν, συγγ. δημ. κουφιοσύννεφο.

ἀερονηχής (ὁ) ὁ οἱονεὶ νηχόμενος ἐν τῷ ἀέρι: Ἀριστφ.Νεφ.337 **γαμψοὺς οἰωνοὺς ἀερονηχεῖς.**

ἀερονομέω κινοῦμαι ἐν τῷ ἀέρι: Ἡλιόδ.10,30.

ἀερονομικός-ή-όν ὁ διατρίβων ἐν τῷ ἀέρι, ὁ ζῶν ἐν τῷ ἀέρι: Ἀθήν.99Β.

ἀερονόμος-ον μτγν. ἐν ἀέρι νεμόμενος.

ἀερόνους νεώτ. ἐλαφρόμυαλος.

ἀερόοικος-ον νεώτ. ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ἀέρι.

ἀεροπαγής-ές νεώτ. ὁ παγώσας ἀπὸ τὸν ἀέρα.

ἀεροπέδη (ἡ) νεώτ. τροχοπέδη λειτουργοῦσα διὰ πεπιεσμένου ἀέρος.

ἀεροπέτης-ου (ὁ) μτγν. ὁ πετῶν εἰς τὸν ἀέρα.

ἀεροπετής-ές μτγν. ὁ πεσὼν ἐκ τοῦ ἀέρος.

ἀεροπιάνομαι δημ. λ. μτφ. πιάνομαι ἀπὸ τὸν ἀέρα, προσπαθῶ νὰ κρατηθῶ ἀπὸ σαθρόν τι καὶ ἀνίσχυρον· || στεροῦμαι ἰσχυρῶν ἐπιχειρημάτων.

ἀεροπίεσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πίεσις ἀέρος.

ἀεροπιεστήριον (τὸ) νεώτ. πιεστήριον λειτουργοῦν διὰ πιέσεως τοῦ ἀέρος.

ἀεροπιστολιά (ἡ) δημ. βολὴ διὰ πιστολίου ἢ ἄλλου μικροῦ πυροβόλου ὅπλου ριπτομένη εἰς τὸν ἀέρα· || ἐπίσης ἄνευ σφαίρας ἢ ἄλλου βλήματος τοιαύτη βολή: **οἱ χωροφύλακες γιὰ νὰ τοὺς διαλύσουν ρίξανε κάμποσες ἀεροπιστολιές,—τὴ Λαμπρὴ μᾶς ξεκουφαίνουν οἱ ἀεροπιστολιές.**

ἀεροπιστολισμός (ὁ) νεώτ. ἀεροπιστολιὰ βλ. λ.

ἀεροπλάνητος-ον νεώτ. ἐν μτφ. ἐννοίᾳ περιπλανηθεὶς ἀνὰ τὸν ἀέρα, ὑπὲρ τὰ γήινα.

ἀεροπλανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἀεροπλάνα· || ὁ κατάλληλος διὰ τὴν προσγείωσιν αὐτῶν χῶρος: **ἀεροπλανικὴ νῆσος.**

ἀεροπλάνον (τὸ) κ. ἀερόπλανο(ν) νεώτ. κ. δημ. (γαλλ.) ἡ βαρυτέρα τοῦ ἀέρος πτητικὴ συσκευὴ ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐπιπέδων ὁριζοντίων πετασμάτων καὶ ἐκ σκάφους (ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ ἐπιβάται αὐτοῦ) καὶ ἐξ οὐρᾶς καὶ κινητῆρος· τὸ ἀεροπλάνον ὑψοῦται καὶ κινεῖται ἐν τῷ ἀέρι διὰ τῶν δυνάμεων, αἵτινες ἀναπτύσσονται ἐπὶ φερουσῶν ἐπιφανειῶν (ἤτοι τῶν ἐπιπέδων πετασμάτων) ἕνεκα τῆς ἐν ἀέρι κινήσεως· τὴν ὤθησιν προσδίδει ἕλιξ, κινουμένη ἀπὸ μηχανὴν ἐσωτερικῆς καύσεως ἢ καὶ πολλαὶ ἕλικες, ὑπὸ χωριστῶν μηχανῶν κινούμεναι. Τὸ ἀεροπλάνον οὕτω, ἂν καὶ βαρύτερον τοῦ ἀέρος, ἵπταται διὰ μέσου αὐτοῦ, κατ' ἀνάλογόν τινα πρὸς τὰ πτηνὰ τρόπον.

ἀεροπλάνος-ον Ἡσ. (ἐν λ. **ἠεροφοῖτις**) ὁ πλανώμενος ἐν τῷ ἀέρι.

ἀεροπλανοφόρον (τὸ) νεώτ. ἀτμόπλοιον μὲ εὐρύτατον κατάστρωμα, διεσκευασμένον ὥστε ἀπ' αὐτοῦ νὰ γίνεται ἀπογείωσις καὶ ἐπ' αὐτοῦ προσγείωσις ἀεροπλάνων καὶ μεταφορὰ αὐτῶν.

ἀεροπλευρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ πλήρωσις τοῦ κενοῦ τοῦ θώρακος δι' ἀερίου τινός, ἤτοι ἡ τεχνητῶς ἢ αὐτομάτως ἔγχυσις τούτου εἰς τὸ κοῖλον τοῦ ὑπεζωκότος, ἄλλως **πνευμοθώραξ** βλ. λ.

ἀεροπληθής-ές νεώτ. πλήρης ἀέρος, πεπληρωμένος μὲ ἀέρα: **ἀεροπληθὴς σφαῖρα.**

ἀεροπληθυσμογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον μετρήσεως τῶν θωρακικῶν ἀνυψώσεων **κατὰ τὴν** ἀναπνοήν, πρβ. **ἀεριόμετρον.**

ἀεροπλοέω νεώτ. πλέω, ταξιδεύω εἰς τὸν ἀέρα.

ἀεροπλοΐα (ἡ) νεώτ. ὁ διὰ τοῦ ἀέρος πλοῦς.

ἀεροπλοϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀεροπλοΐαν: **ἀεροπλοϊκὴ συγκοινωνία.**

ἀεροπλοϊκῶς νεώτ. ἐπίρρ. δι' ἀεροπλοίου ἢ δι' ἀεροπλάνου: **ἦλθα ἀεροπλοϊκῶς.**

ἀερόπλοιον (τὸ) νεώτ. ἐν γένει τὸ ἐν τῷ ἀέρι ταξιδεῦον πλοῖον, ἰδίᾳ τὸ ἐλαφρότερον τοῦ ἀέρος (ἐπὶ τοῦ ἀέρος πλέον) πηδαλιουχούμενον.

ἀερόπνευστος-ον νεώτ. πᾶσα διὰ πνοῆς ἀέρος, ἤτοι δι' εἰσαγομένου εἰς αὐτὴν ἀέρος λειτουργοῦσα συσκευή: **ὄργανον ἀερόπνευστον.**

ἀερόπνοος-ον νεώτ. ὁ πνέων ἐλαφρὰ ὡς ὁ ἀήρ.

ἀεροποδήλατον (τὸ) νεώτ. ποδήλατον μὲ ἐπίπεδα ὡς πτέρυγας ἀεροπλάνου πετάσματα, δυνάμενον οὕτω νὰ ἀνυψοῦται ἐπ' ὀλίγον εἰς τὸν ἀέρα.

ἀεροποιέω-ῶ νεώτ. μετατρέπω εἰς ἀέρα.

ἀεροποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς ἀέριον μετατροπὴ στερεοῦ ἢ ὑγροῦ σώματος.

ἀεροποιητικός-ή-όν νεώτ. ὁ παράγων ἀέρα· 2) ὁ δι' οὗ ἀεροποιεῖταί τι.

ἀεροποίητος-ον νεώτ. μτφ. ἐννοίας, ὁ καμωμένος ἀπὸ ἀέρα, λεπτός, αἰθέριος.

ἀεροπορέω μτγν. πορεύομαι διὰ τοῦ ἀέρος, ἐπὶ πτηνῶν· || κ. μτφ. Φίλ.2,116. κ. Γρηγ.Νύσ.1,146· || νεώτ. κ. ταξιδεύω ἀεροπορικῶς.

ἀεροπορία (ἡ) νεώτ. πορεία ἐν τῷ ἀέρι, ἰδίᾳ δι' ἀεροπλάνου· 2) τὸ στρατ. ἀεροπορ. σῶμα.

ἀεροπορικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς ἀεροπορίας: || ὁ διὰ τῆς ἀεροπορίας: **ἀεροπορικὴ ἄμυνα.**

ἀεροπορικῶς νεώτ. ἐπίρρ. δι' ἀεροπλοίου, ἰδίᾳ δι' ἀεροπλάνου: **ταξιδεύω ἀεροπορικῶς.**

ἀεροπόρος (ὁ) ὁ διὰ τοῦ ἀέρος πορευόμενος: **ἀεροπόρον γένος,-πτηνόν** Πλάτ.Τίμ.40 Α· 2) νεώτ. ὁ γνώστης τοῦ χειρισμοῦ καὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀεροπλάνων ἢ ἀεροπλοίων· || ὁ ταξιδεύων ἐπ' αὐτῶν ὡς ὁδηγὸς ἢ παρατηρητὴς ἢ ὡς μηχανικός, ἢ μέλος τοῦ πληρώματος· 3) ὁ ἀνήκων εἰς τὸ στρατιωτικὸν σῶμα ἀεροπορίας.

ἀεροπός Ἡσ. κοχλίας.

ἀεροπότης (ὁ) νεώτ. ὁ καταπίνων μετὰ τῆς τροφῆς ἀέρα: **ἀεροπότης ἵππος,** βλ. **ἀερεισπνοή.**

ἀερόπους εἶδος πτηνοῦ: σχολ. Ἀριστφ. Ὀρν. 1354 πιθανῶς ἐκ κακῆς ἀναγνώσεως τοῦ βοιωτ. ἀέροφ-ἀέροπος, ἀττ. μέροψ βλ. λ.

ἀερόργανα (τὰ) νεώτ. πνευστὰ μουσικὰ ὄργανα τὰ δι' ἐμφυσήσεως ἠχοῦντα ὡς ὁ αὐλὸς κ.τ.τ.

ἀερορρεύματα (τὰ) νεώτ. αἱ κινήσεις τοῦ ἀέρος αἱ γενικώτερον καλούμεναι ἄνεμοι.

ἀεροσέρνομαι κ. ἀγεροσέρνομαι δημ. ὑπὸ τοῦ ἀέρος εἰκῇ παρασύρομαι, ὑπὸ τῆς φορᾶς τοῦ ἀέρος ἄκων φέρομαι· || κ. μτφ. ἀγωνίζομαι ἐν δεινοῖς ἀβοήθητος καὶ ἀνίσχυρος, συνών. ἀνεμοσέρνομαι, ἀεροφέρνομαι βλ. λ., συγγ. ἀεροδέρνομαι, ἀνεμοδέρνομαι.

ἀεροσίφων-ωνος (ὁ) νεώτ. ἡ ἀεραντλία βλ. λ.

ἀερόσκαλα (ἡ) δημ. ἀποβάθρα ὑδροπλάνων, παραλία καταλλήλως διερρυθμισμένη πρὸς ἐπιβίβασιν ἢ ἀποβίβασιν ἐπιβατῶν, ἀνεφοδιασμὸν τῶν ὑδροπλάνων καὶ ἀνέλκυσιν αὐτῶν εἰς τὴν ξηράν.

ἀερόσκαφον (τὸ) νεώτ. πᾶν μετὰ τῆς καταλλήλου μηχανῆς σκάφος ἀεροπλοΐας, **ἀεροπλάνον, ὑδροπλάνον, πηδαλιουχούμενον, ἀερόστατον** κτπ.

ἀεροσκοπία (ἡ) μον. **ἀερομαντεία** βλ. λ.

ἀεροσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀεροσκοπίαν: **ἀεροσκοπικαὶ παρατηρήσεις.**

ἀεροσκόπιον (τὸ) νεώτ. φυσ. συσκευὴ πρὸς συλλογὴν τοῦ αἰωρουμένου κονιορτοῦ καὶ ἐξέτασιν αὐτοῦ διὰ μικροσκοπίου.

ἀεροσκόπος (ὁ) νεώτ. **ἀερόμαντις** βλ. λ.

ἀεροσούρι (τὸ) δημ. ἡ βοερὰ διὰ χαραδρῶν ἢ κλεισωρειῶν καταφορὰ ἀνέμων, συνηθέστ. εἰς πληθ.· 2) ἡ τοποθεσία, ἡ κλεισώρεια, ἡ τοιαύτην βοερὰν καταφορὰν ἀνέμου ἔχουσα, ἡ καταιγίζουσα.

ἀεροστάθμη (ἡ) νεώτ. φυσ. ὄργανον δι' οὗ ἐλέγχεται ἡ ὁριζοντίωσις ἐπιπέδου.

ἀεροστάθμησις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ δι' ἀεροστάθμης προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς τῆς κλίσεως εὐθείας ἢ ἐπιπέδου πρὸς τὸν ὁρίζοντα.

ἀεροστάθμιον (τὸ) νεώτ. φυσ. ὄργανον δεικνῦον τὰς μεταβολὰς τοῦ βάρους τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῆς θερμοκρασίας αὐτῆς.

ἀεροσταθμῶ νεώτ. φυσ. προσδιορίζω δι' ἀεροστάθμης τὴν τιμὴν τῆς κλίσεως εὐθείας ἢ ἐπιπέδου πρὸ τὸν ὁρίζοντα.

ἀεροσταμάτημα (τὸ) δημ. ἡ ἀπότομος στάσις, παῦσις, τὸ πέσιμο τοῦ ἀέρος : **εἴχαμε ξάφνου ἀεροσταμάτημα κι ἡ βροχὴ ἄρχισε τότε.**

ἀεροστασία (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς τὸν ἀέρα στάσις· 2) σπανίως, ἀντὶ τοῦ ἀεροστατική βλ. λ.

ἀεροστατική (ἡ) νεώτ. ἐπιστ. κλάδος τῆς Φυσικῆς πειραματικῆς ἐξετάζων τὰς ἰδιότητας τῶν ἀερίων εὑρισκομένων ἐν ἰσορροπίᾳ.

ἀεροστατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀεροστατικὴν βλ. λ.· 2) ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ **ἀερόστατον.**

ἀεροστατοαετός (ὁ) κ. **ἀεροστατaετός** (ὁ) νεώτ. δέσμιον ἀερόστατον· τοιαῦτα **εἶναι** ἐν χρήσει διὰ μετεωρολογικὰς ἢ στρατιωτικὰς παρατηρήσεις.

ἀεροστατοδρόμος (ὁ) νεώτ. ὁ δι' ἀεροστάτου ταξιδεύων, ἐντ. **ἀεροστατοδρομία** τὸ δι' ἀεροστάτου ταξίδιον.

ἀεροστατοειδῆ (τὰ) νεώτ. τὰ ὅμοια πρὸς ἀερόστατα.

ἀερόστατον (τὸ) νεώτ. τὸ **ἐν τῷ** ἀέρι **ἱστάμενον** [ὑψούμενον] **ἀερόπλαιον** ἔχον σάκκον πλήρη ἀερίου **ἐλαφροτέρου** τοῦ ἀτμοσφ. ἀέρος, καὶ κάτωθεν **αὐτοῦ** προσηρτημένον σκάφος, ἄλλως λεγ. λέμβον· ἢ λ. γαλλ. **aerostat** [ἐκ τῶν ἑλλην. ἀήρ κ. **στατός**].

ἀεροστεγής-ές νεώτ. ὁ ἐστεγασμένος ἀπὸ τοῦ ἀέρος, ὁ εἰς ὃν δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ ἀήρ· ἰδίᾳ ἐπίρρ. **ἀεροστεγῶς** οὕτως ὥστε νὰ μὴ εἰσέρχεται ἀήρ : **δοχεῖον κεκλεισμένον ἀεροστεγῶς.**

ἀεροστροβιλίζω κ. **ἀγεροστροβιλίζω** δημ. στροβιλίζομαι ὑπὸ τοῦ ἀέρος, περιδινοῦμαι εἰς τὸν ἀέρα : ΣΠασαγιάν.Ἀντίλ.37 **ὅπως μὲ τὸ χινόπωρο στ' ἄφυλλα δάση πέφτει] δρολάπι κι ἀνεμόχιονο κι ἀγεροστροβιλίζει.**

ἀερόστρωμα-ατος (τό) νεώτ. στρῶμα ἀέρος.

ἀεροσυμπιεσταί (οἱ) νεώτ. μηχ. ἐμβολοφόρα μηχανήματα (ἀντλίαι) χορηγοῦντα ἀέρα ἢ ἀέρια ὑπὸ πίεσιν 5 μέχρις 150 καὶ ἄνω ἀτμοσφαιρῶν.

ἀεροσυνακτήρ-ῆρος (ὁ) ἀεραποθήκη βλ. λ.

ἀερόσφαιρα (ἡ) νεώτ. ὁ ἐν εἴδει σφαίρας περιβάλλων **τὴν γῆν ἀήρ, ἀτμόσφαιρα**· 2) ἡ πλήρης ἀερίου **σφαῖρα** ἀεροστάτου· **3)** πᾶσα ἀερόσφαιρα **κατ' ἀντιδιαστολὴν** πρὸς **τὴν πυρόσφαιραν** βλ. λ.

ἀερόσφυρα (ἡ) νεώτ. εἶδος σφύρας τῶν λεβητοποιῶν, λειτουργούσης διὰ πεπιεσμένου ἀέρος.

ἀερόταξις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἰδ. περίπτωσις χυμοτάξεως καθ' ἣν πολλὰ βακτήρια παρουσιάζουν μεγάλην **εὐπάθειαν** εἰς ἐλάχιστον ὀξυγόνον διευθυνόμενα πρὸς αὐτὸ διὰ χυμοτακτικῶν κινήσεων.

ἀεροτεχνία (ἡ) νεώτ. ὁ τρόπος τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ ἀέρος ἐν τῇ βιομηχανίᾳ.

ἀεροτεχνική (ἡ) νεώτ. ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς τὴν σπουδὴν καὶ τὴν τέχνην τῆς ἀεροπλοΐας.

ἀερότηκτος-ον νεώτ. ὁ τηκόμενος, διαλυόμενος ἐν τῷ ἀέρι δι' ἀπορροφήσεως τῆς ὑγρασίας τῆς ἀτμοσφαίρας οἷον τὸ ἅλας.

ἀεροτινάζω δημ. τινάσσω τινὰ ἢ τι εἰς τὸν ἀέρα, συνών ἀ[γ] γεροταράζω, ἀ[γ]γεροκουνῶ, ἀ[γ]γεροτραντάζω : **τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ τὸν ἀεροτίναξε** [τὸν ἔσεισε μεθ' ὁρμῆς], **τὸ ἄλογο ξαφνιάστη καὶ τὸν ἀεροτίναξε** [τὸν ἔρριψε χαμαί], κ. μέσ. **ἀεροτινάχθηκα πάνω στὴ σούστα** κ. **ἀεροτινάχθηκα ἀπὸ τὸ μουλάρι.**

ἀεροτόμος-ον μτγν. ὁ τὸν ἀέρα τέμνων.

ἀεροτονόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς τάσεως τῶν ἀερίων.

ἀερότονον (τὸ) μτγν. μηχανὴ πολιορκητικὴ ἐξακοντίζουσα λίθους καὶ βέλη διὰ τῆς ἐνεργείας πεπιεσμένου ἀέρος· 2) νεώτ. ὅπλον βάλλον διὰ πεπιεσμένου ἀέρος, δυνάμενον νὰ ρίφῃ βλῆμα εἰς ἀπόστασιν 25-50 **μέτρων.**

ἀερότονος-ον μτγν. ὁ διὰ τοῦ ἀέρος κινούμενος : Φίλ.Βελ.77,13 **ἀερότονος καταπάλτης.**

ἀερότοπος-α κ. **ἀεροτόπι** (τὸ) κ. **ἀγερότοπος** (ὁ) κ. **ἀγεροτόπι** (τὸ) δημ. τόπος ὑπὸ ἀνέμων πάντοτε προσβαλλόμενος· ‖ ἀναπεπταμένος· 2) ἄγονος.

ἀεροτροπία (ἡ) κ. **ἀεροτροπισμός** (ὁ) νεώτ. βοταν. ἡ ἰδιότης φυτῶν τινων καθ' ἣν αὐξανόμενα ἐκτρέπονται τῆς ἀρχικῆς διευθύνσεώς των, ὅταν τεθῶσιν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἀερίων.

ἀεροτρύπανον (τὸ) εἶδος τρυπάνου γῆς, βράχων κ.τ.τ. λειτουργοῦντος διὰ πεπιεσμένου ἀέρος.

ἀεροτύλη (ἡ) νεώτ. συσκευὴ προσηρμοσμένη εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς ἁμάξας πρὸς παρεμπόδισιν τῆς μεταξὺ των ἀποτόμου κρούσεως, λειτουργοῦσα δι' ἀέρος ἀντὶ ἐλατηρίου.

ἀερουδροθεραπεία (ἡ) νεώτ. μέθοδος θεραπευτικὴ διαφόρων νόσων διὰ τοῦ ἀέρος κυρίως καὶ τοῦ ὕδατος, ἐσφαλ. λέγ. κ. **ἀερουδροπάθεια.**

ἀερουδροπλάνον (τὸ) νεώτ. λέμβος κινουμένη ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος δι' ἐναερίων ἑλίκων, διάφορος τοῦ ὑδραεροπλάνου βλ. λ.

ἀεροῦμαι νεώτ. συνηρ. **-όομαι** ἐξαεροῦμαι.

ἀερούφαντος-ον νεώτ. ὁ λεπτότατος, οἱονεὶ δι' ἀέρος ὑφασμένος : **ἀερούφαντος πέπλος.**

ἀεροφαγία (ἡ) νεώτ. ὡς πάθησις νευροστομαχική, εἰσαγωγὴ ἀέρος εἰς τὸν πεπτικὸν σωλῆνα.

ἀεροφάγος-ον νεώτ. ὁ πάσχων ἀεροφαγίαν βλ. λ.

ἀεροφανής-ές μτγν. διαφανὴς οἱονεὶ ὡς ὁ ἀήρ : Παλλαδ.Β.Χρυσοστ.112· ‖ νεώτ. μέδουσαί τινες ἔχουσαι ἀερώδη διαφάνειαν.

ἀεροφάρος (ὁ) νεώτ. συνήθ. κατὰ πληθ. εἰδικοὶ φάροι χρησιμοποιούμενοι διὰ τὴν ἐν καιρῷ νυκτὸς προσγείωσιν ἀεροσκαφῶν ἔχοντες μεγαλυτέραν τῶν ἄλλων φάρων ἔντασιν φωτός, φωτίζοντες δὲ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὰ ἄνω πρὸς καθοδήγησιν τῶν ἀεροπλοούντων.

ἀεροφέρνομαι κ. ἀγεροφέρνομαι δημ. ὑπὸ τοῦ ἀέρος ἄκων φέρομαι, ὑπὸ τοῦ ἀέρος ρίπτομαι, παρασύρομαι : **ἡ βάρκα ἀεροφέρθηκε στὶς ξέρες κι ἐτσακίστη,—καὶ λάσπη βρῆκαν νὰ σταθοῦν φύλλ' ἀγεροφερμένα**· 2) μτφ. [ἰδίως εὔχρηστος ἡ μετοχή] ἐπὶ σπερμολογιῶν, διαδόσεων, δυσφημήσεων κ.τ.τ., ἄνευ ἀποδείξεων, ἀορίστως λέγομαι, ἀνακοινοῦμαι, φημίζομαι, θρυλοῦμαι : **ἀεροφερμένη κατηγορία** κ. **ἀγεροφερμένος ἔπαινος**, συνών. ἀερόφερτος βλ. λ. 2).

ἀεροφέρνω κ. **ἀγεροφέρνω** δημ. ὁμοιάζω ὡσεὶ ἀερώδης, ἡ παράστασίς μου ἔχει τι τὸ ἐπιχαρίτως ἄνετον καὶ ἐλαφρόν, τὸ ἀέρινον βλ. λ. : **ἔχει ὄμορφη κορμοστασιά, ψηλὴ κι ἀεροφέρνει** [διὰ τὴν ἐν προκειμένῳ σημασίαν τοῦ καταληκτικοῦ **-φέρνω**, πρβ. **ἀρχοντοφέρνω, κουτοφέρνω** κ.τ.τ.].

ἀερόφερτος-η-ο κ. **ἀγερόφερτος-η-ο** δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀέρος ριφθείς, ὁ ὑπὸ τοῦ ἀέρος φερόμενος, ἀεροφόρητος : **ἀερόφερτα φύλλα, ἀερόφερτοι σπόροι**· 2) μτφ. τὸ οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ ἀέρος φερθὲν καὶ διαδοθέν, τὸ μὴ ἐξηκριβωμένον, τὸ ἀναποδείκτως λεγόμενον, τὸ ἀβάσιμον.

ἀεροφίλημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ φευγαλέα φαῦσις τοῦ ἀέρος· 2) ὁ διὰ τοῦ ἄκρου τῶν χειλέων ἀσπασμός· ‖ κ. χειρονομία ἐνδεικτικὴ φιλήματος.

ἀερόφιλος-ον νεώτ. ὁ ἀγαπῶν τὸν καθαρὸν ἀέρα, τὴν ἐν τῷ ὑπαίθρῳ ζωήν.

ἀεροφοβία (ἡ) νεώτ. ὁ ὑπερβολικὸς καὶ δὴ νοσηρὸς φόβος ἀπὸ τῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρος.

ἀερόφοβος-ον νεώτ. ὁ πάσχων ἀεροφοβίαν.

ἀεροφοίτας (ὁ) ὁ διὰ τοῦ ἀέρος πορευόμενος : Ἴων Ἐλεγ.10 **ἀοῖον ἀεροφοίταν ἀστέρα μείνωμεν.**

ἀερόφοιτος (ὁ) ὁ διὰ τοῦ ἀέρος πορευόμενος,

σάκκος | συσκευὴ περιέχουσα ὀξυγόνον ὑπὸ πιέσιν)· || **ἀεροφάρος αὐλός** εἰδ. σωλὴν τῶν λαμπτήρων πρὸς καλυτέρον καῦσιν τοῦ πετρελαίου.

ἀεροφράκτης (ὁ) νεώτ. δικλεὶς διὰ τῆς ὁποίας κανονίζεται ἡ εἰσαγωγὴ ἢ ἐξαγωγὴ ἀέρος κατὰ τὴν λειτουργίαν μηχανημάτων τινῶν.

ἀεροφυής-ές μτγν. ὁ ἐκ τοῦ ἀέρος φυείς.

ἀεροφύσημα (τὸ) κ. **ἀγεροφύσημα** (τὸ) ἡ πνοὴ τοῦ ἀέρος : Παλαμ.Φλογέρ.631 **τὸ πρῶτο ἀγεροφύσημα πρὸς τὰ πλατιὰ τῆς ζήσης.**

ἀερόφυτα (τὰ) τὰ ἐν τῷ ἀέρι ζῶντα φυτά, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ **ὑδρόφυτα** ἢ ὑδροχαρῆ.

ἀερόφωνον (τὸ) νεώτ. ὄργανον πρὸς μεταβίβασιν τῆς φωνῆς διὰ τοῦ ἀέρος εἰς μεγάλας ἀποστάσεις· 2) **ἀερόφωνα** (τὰ) εἶδος πτηνῶν ἐν οἷς ὁ γερανός.

ἀεροφωτογραφία (ἡ) νεώτ. φωτογραφία ἀπὸ ἀεροπλάνων ἢ ἀεροστάτων..

ἀεροφωτομετρία (ἡ) νεώτ. βλ. **φωτομετρία.**

ἀερόχρους-ουν μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἀέρος, τοῦ στερεώματος, γλαυκός : Διοσκ.5,85.

ἀεροχρώματος-η-ο δημ. ἀερόχρους βλ. λ.

ἀερόχρωμος-ον νεώτ. ἀερόχρους βλ. λ.

ἀεροχτύπητος-η-ο κ. **ἀγεροχτύπητος** δημ. ἀγεροχτυπημένος βλ. **ἀεροχτυπιέμαι.**

ἀεροχτυπιέμαι δημ. πλήττομαι ὑπὸ τοῦ ἀέρος : ὅσο **νὰ μπῇ ἡ βάρκα στὸ λιμάνι ἀεροχτυπηθήκαμε**· 2) προσβάλλομαι ὑπὸ δαιμονίου, ἀερικοῦ βλ. λ., νοσῶ τὸ σῶμα ἢ τὰς **φρένας** ἐκ δαιμονικῆς ἐπηρείας· || **ἀ(γ)εροχτυπημένος** ὁ δαιμονόληπτος : Παλαμ.Φλογέρ.βασ.31 **τότες οἱ ἀλαφροΐσκιωτοι κι οἱ ἀγεροχτυπημένοι.**

ἀέροψ-οπος (ὁ) σχολ. τὸ πτηνὸν **μέροψ** βλ. λ.

ἀεροψυγεῖον (τὸ) νεώτ. εἶδος ψυγείου ἐπιφανείας **ἐν τῷ ὁποίῳ** ἡ ἐξυδάτωσις τοῦ ἀέρος γίνεται διὰ ρεύματος ψυχροῦ ξηροῦ ἀέρος.

ἀερόω μεταβάλλω εἰς ἀέρα : Ἡρακλειδ.Ἀλληγ.Ὁμ.439· || παθ. **ἀερόομαι** γίνομαι ἀήρ,ἐξαεροῦμαι.

ἀέρρω αἰολ. ἀντὶ **ἀείρω.**

ἄερσαν Ἡσ. « τὴν δρόσον, Κρῆτες ».

ἀερσικάρηνος-ον μσν. ὁ αἴρων τὴν κεφαλήν.

ἀερσίλοφος-ον μτγν. ὁ ὑψηλὸν ἔχων λόφον.

ἀερσίμαχος-ον ὁ αἴρων, κινῶν εἰς μάχην.

ἀερσίνοος-ον κ. -ους συν. μτγν. ὑπερήφανος· 2) ὁ κινῶν τὸν νοῦν : **οἶνος ἀερσίνοος.**

ἀερσιπέτης-ες **ἀερσιπότης** : Κόιντ.Σμ.3,211.

ἀερσιπόδης-ου (ὁ) μσν. ἀερσίπους.

ἀερσιπόρος-ον μσν. ὑψηλὰ πορευόμενος.

ἀερσιπότης (ὁ) ὁ ὑψηλὰ πετῶν : Ἡσίοδ.Ἀπ.316.

ἀερσιπότητος ἀερσιπότης : Ἡσίοδ.Ἔργ.777.

ἀερσίπους-οδος-πουν αἴρων ὑψηλὰ τὸν πόδα, ἀναπηδῶν : Ἰλ.Σ 532 **ἵπποι ἀερσίποδες**· || κ. συνηρ. **ἀρσίποδες** : Ὑμν.Ἀφρ.211.

ἀερσίφρων (ὁ) ΕΜ ὁ ἐπαίρων τὰς φρένας.

ἀερτάζω μτγν. ἐπικ. τύπος παρὰ τὸν **ἀείρω**, παρτ. **ἠέρταζον,** ἐπικ. ἀόρ. **ἀερτάσσειε** αἴρω ὑψηλά.

ἀερυδρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐνεργῶν διὰ μίγματος ἀέρος καὶ ὑδρατμοῦ : **ἀερυδρικὸς φυσητήρ.**

ἀερώδης-ες ὅμοιος ἀέρι, ἐλαφρός : Ἐπίκουρ.Ἀπ.314· 2) ὡς τὸ ἀεροειδής, ὁ γλαυκὸς τὴν χρόαν : Διοσκ.5,152· 3) πλήρης ἀέρος· 4) οὐδ. **τὰ ἀερῶδες** τὸ φύσιν ἀέρος ἔχον. Ἐπίρρ. **ἀερωδῶς** ἐν εἴδει ἀέρος.

ἀέρωσις (ἡ) μσν. ἡ εἰς τὸν ἀέρα ὕψωσις.

ἀές δωρ. ἀντὶ **ἀεί.**

ἄεσα **ἀέσαμεν ἄεσαν** συνηρ. **ἄσαμεν** ἀπαρμφ. ἀέσαι ἀόρ. ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἐνεστῶτα **ἀέσκω** βλ. λ. ἐκοιμήθην : Ὀδ.Τ 342 **πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ ἄεσα.**

ἀεσ(σ)ίμαινα Ἡσ. « ἡ τοῖς πνεύμασι τῶν ἀνέμων μαινομένη· θαλάσσης δὲ τὸ ἐπίθετον ».

ἄεσις Ἡσ. « πόνος, βλάβη ».

ἀεσιφροσύνη (ἡ) ἀφροσύνη, ἀνοησία : Ὀδ.Ο 470 **ἑπόμην ἀεσιφροσύνῃσιν,** Ἡσίοδ.Θ 502.

ἀεσίφρων-ον ὁ **φρεσὶν** ἀασθείς, βλαβεὶς τὸν νοῦν, ὁ φρενοβλαβής, ὁ μωρός, ὁ ἀσύνετος : Ἰλ.Ψ 603 **οὔ τι παρήορος, οὐδ' ἀεσίφρων ἦσθα πάρος.**

ἀέσκω Ἡρωδιαν. 1,436,ΕΜ 20,11 **ἀέσκοντο,** Ἡσ. « ἀνεπαύοντο, ἐκοιμῶντο », ἀόρ. **ἄεσα** βλ. λ.

ἀετασία (ἡ) Σουΐδ. « λύπη ».

ἀετέα (τὰ) Ἡσ. « τὰ τῷ αὐτῷ ἔτει γεννώμενα ».

ἀέτειος-ον μτγν. Σουΐδ. **ἀέτειον πτερόν**· || νεώτ. μτφ. ἐπὶ βλέμματος, ὄψεως, ἐκφράσεως, χαρακτηριστικῶν, ὡς τοῦ ἀετοῦ : **βλέμμα ἀέτειον, ρὶς ἀέτειος** | γρυπὴ |, κ. **σκέψις ἀέτειος, ὁρμὴ ἀέτειος.**

ἀετηδόν νεώτ. ὡς ἀετός, δίκην ἀετοῦ.

ἀετήσιος-α-ο δημ. ὁ τοῦ ἀετοῦ : **ἀετήσια φωλιά**· || ὁ ἰδιάζων εἰς τὸν ἀετόν, ἀέτειος βλ. λ. : **ἀετήσια νύχια**· || κ. μτφ. **γληγοράδα-, ὁρμή-,** ἀποκοτιὰ **ἀετ**ήσια· 2) ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ ὀστοῦν ἀετοῦ : **σουραύλι ἀετήσιο.**

ἀετιδεύς (ὁ) μτγν. τὸ νεογνὸν τοῦ ἀετοῦ.

ἀετίνα (ἡ) δημ. ἡ θήλεια τοῦ ἀετοῦ.

ἀετίτης λίθος (ὁ) μτγν. λίθος ὁ εὑρισκόμενος καθὰ λέγεται ἐν φωλεαῖς ἀετῶν, δημ. **ἀετόπετρα.**

ἀετοβάται (οἱ) νεώτ. ἰχθῦς **ἐκ τῶν λεγομένων σελαχίων** τῆς οἰκογενείας τῶν **μυλιοβατιδῶν.**

ἀετοβιτριόλιον (τὸ) νεώτ. τὸ βιτριόλιον τοῦ Βeizblurg ἢ διπλοῦν βιτριόλιον ἢ βιτριόλιον τοῦ **Admont** | λατ. **cuprum sulfurium medium** |.

ἀετόβλεπος-οῦσα-ο δημ. ὁ ἔχων ἀετοῦ βλέμμα, ἰσχυρὰν ὅρασιν, συνών. **ἀετομάτης.**

ἀετόδραμος-ον μσν. ὁ πετόμενος ὡς ἀετός, ὁ ἐφορμῶν ὡς ἀετός· || μτφ. ὁ ἀνδρεῖος.

ἀετοειδῆ (τὰ) νεώτ. ὑπο-οικογένεια ἁρπακτικῶν πτηνῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἱερακοειδῶν.**

ἀετοκόσμητος-ον νεώτ. ὁ στολισμένος μὲ ἀετούς : σημαία **ἀετοκόσμητος.**

ἀετόλιθος (ὁ) νεώτ. ἀετίτης βλ.λ., ἀετόπετρα.

ἀετομάννα (ἡ) ἡ θήλεια ἀετός, ἡ ἀετίνα.

ἀετομάτης-α ἢ -ισσα-ικο δημ. ὁ ἔχων βλέμμα ἀετοῦ, ὀξεῖαν ὡς ἀετοῦ ὅρασιν : Παλαμ.Γυφτ.100 **μέσα μας εἶν' ἐμᾶς ὁ νόμος ἀετομάτης.**

ἀετομάχος (ὁ) κ. **ἀϊτομάχος** (ὁ) νεώτ. κ. δημ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **κορακιδῶν,** περιλαμβάνον πολλὰ εἴδη, ὧν τὰ πλεῖστα ᾠδικά, ἀποδημητικά, βρώσιμα, ἔνια δὲ ἐξημερούμενα. Ἡ ὀνομασία των ἐκ τοῦ ὅτι ὄντα καὶ σαρκοβόρα ἐπιπίπτουσι κατὰ μικροτέρων πτηνῶν ὁρμητικῶς καὶ ἐξαπίνης ὡς ὁ ἀετός· συνών. δημ. κεφαλᾶς βλ. λ., συνήθη ἐν Ἑλλάδι εἴδη : **ἀετομάχος ὁ ἐρυθρόνωτος** καὶ **ἀετομάχος ὁ μεσημβρινός.**

ἀετομύτης-α ἢ -ισσα ἢ -οῦ -ικο δημ. ὁ ἔχων ρῖνα λίαν γρυπὴν ὡς ἡ τοῦ ἀετοῦ.

ἀετόμορφος-ον μτγν. ὁ ἔχων μορφὴν **ἀετοῦ.**

ἀετόνυχες Ἡσ. « βοτάνη ».

ἀετονύχης (ὁ) δημ. οἱονεὶ ἔχων ἀετοῦ ὄνυχας, ἁρπακτικός, νοσφιστὴς ἀλλοτρίων, κατεργάρης.

ἀετονύχι (τὸ) ἢ **ἀϊτονύχι** καὶ **ἀϊτόνυχο** δημ. εἶδος σταφυλῆς μὲ ρᾶγας ἐπιμήκεις ἐλαφρῶς κυρτάς, τελευτώσας εἰς ὀξὺ ἄκρον, ἡ παρὰ Πλινίῳ δακτυλῖτις κ. δακτυλίς.

ἀετονυχαλιά (ἡ) δημ. μία τῶν ποικιλιῶν τοῦ δένδρου ἐλαία· λέγεται ἐνίοτε κ. ἀντὶ τοῦ ἀγριλιά.

ἀετόξυλον (τὸ) νεώτ. γένος δένδρων ἢ δενδρυλλίων τῆς τάξεως **τῶν θυμελαιωδῶν,** ἐκ τῶν ἑρμαφροδίτων. Τὸ ἀετόξυλον φυόμενον εἰς τὰς Ἀ. Ἰνδίας, τὸ Θιβὲτ καὶ τὴν Μαλαισίαν εἶναι δύο εἰδῶν : **ἀετ.** τὸ **ἀγάλοχον,** τὸ γνωστὸν εἰς τὸ ἐμπόριον **ὡς ξύλο τ' ἀϊτοῦ** ρητινῶδες καὶ εὔοσμον καὶ **ἀετ.** τὸ **μαλαίσιον,** ἐπίσης **εὔοσμον,** γνωστὸν ὡς **ξύλον τῆς ἀλόης**· **τὸ ἀγάλοχον** κατὰ Διοσκ. ἐκομίζετο κατὰ μεγάλας ποσότητας ἐκ τῶν Ἰνδιῶν.

ἀετόπετρα (ἡ) δημ. ὁ παρ' ἀρχ. ἀετίτης βλ. λ.

2) βραχώδης ἔρημος βουνοκορυφή, οἱονεὶ μόνον ἀετῶν ἐνδιαίτημα, ἐν χρήσει κ. ὡς τοπωνυμία.

ἀετοπιάνομαι δημ. ζητῶ νὰ πιαστῶ ἀπὸ ὑψηλά, ἐπιδιώκω τι δυσανάλογον πρὸς τὰς δυνάμεις μου, ἀνέφικτον· ‖ ἐπιδεικνύομαι ματαιοδόξως.

ἀετοπόδης (ὁ) δημ. ὠκύπους, ταχύπους.

ἀετόπουλο (τὸ) δημ. ὁ νεοσσὸς τοῦ ἀετοῦ, ἀετιδεύς: παραμύθ. **κάθε μέρα πήγαινε τὸ φίδι κι ἔτρωγε τ' ἀετόπουλα·** 2) ἰχθὺς τοῦ εἴδους τῶν λεγομένων σελαχίων, ἄλλως σκυλόφαρο.

ἀετόπτερος-ον νεῶτ. ὁ ἔχων πτερὰ ἀετοῦ.

ἀετορραφίς (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **βατραχοειδῶν**, διακοσμητικόν, ἔχον πλούσιον φύλλωμα καὶ ὡραῖα ἄνθη.

ἀετορράχη (ἡ) δημ. ράχη βουνοῦ βραχώδης, ἀπόκρημνος, ἀπρόσιτος οἱονεὶ ἀετῶν φωλεά.

ἀετορρίχνω δημ. ἐπιχειρῶ δυσέφικτα.

ἀετός (ὁ) ἐπικ. κ. Ἰων. **αἰετός** κ. **αἰητός** δημ. κ. **ἀιτός** γένος πτηνῶν σαρκοβόρων τῆς οἰκογενείας τῶν **κορακοειδῶν**, περιλαμβάνον τὰ μεγαλύτερα, ἰσχυρότερα καὶ ἁρπακτικώτερα τῶν γαμψωνύχων. Παρ. ἀρχ. τὸ κατ' ἐξοχὴν πτηνὸν τοῦ Διός: Ἰλ.Ω 310 **ὅς τε σοὶ αὐτῷ φίλτατος οἰωνῶν** ἔχει (ἴδιως παρ' Ὁμήρῳ πολλὰ ἐπίθ.: **ἀγκυλοχείλης, ὑψιπέτης, ὑψιπετήεις, αἴθων, μέλας, κάρτιστος, ὠκιστος, ὀξύτατος δέρκεσθαι, πετεηνῶν τελειότατος** κ. παρὰ Πινδ.Ν 3,77 **αἰετὸς ὠκὺς ἐν ποτανοῖς**, κ. **ὄρνις θεῖος**, παρ' Αἰσχ.Πρ.1022 **Διὸς δέ τοι πτηνὸς κύων δαφοινός**, παρὰ Σοφ.Ἀπ.776 **σκηπτοβάμων ἀετὸς Διὸς κύων**, παρ' Ἀριστφ.Ἱπ.1013 **ἐν νεφέλαισιν αἰετὸς** (ὁ καὶ παροιμ. ἐπὶ τῶν ἐπιχειρούντων ἄφθαστα) κ.ἄ. Παρ' Ἀριστλ. πρὸς τῷ **ἀετῷ τῷ γνησίῳ** (πιθ. νεωτ. χρυσαετῷ) ἀπαριθμοῦνται ἐν ΖΙ 618Β 18 κ. ἑξ. τὰ εἴδη: **πύγαργος ἢ νεβραφόνος, πλάγγος ἢ νηττοφόνος, μελανάετος, περκνόπτερος ἢ ὑπάετος** (ὁ γυπαετὸς) κ. **ἁλιαετός**. Πολλαὶ ἐπὶ ἀετοῦ παρ. ἀρχ. παροιμ. ὡς: **ἀετὸς θρῖπας** (σκώληκας) **ὁρᾷ**, ἀνάλογ. τῇ φρ. σὰ μυρμήκια τοὺς βλέπει,—**ἀετὸς μυίας οὐ θηρεύει**,—**ἀετὸν κάνθαρος μαιεύεται** (ἐπὶ ἰσχυρῶν ἐκπεσόντων καὶ περιθαλπομένων ὑπὸ ἀσθενῶν),—**ἀετοῦ γῆρας κορύδου νεότης** (τοῦ ἀιτοῦ τὰ γηρατειὰ κάνουν ὅσο τοῦ σκορδαλοῦ τὰ νιάτα),—**ἀετοῦ χάριν ἐκτίσω** (ἡγεμονικῶς θὰ σοῦ ἀνταποδώσω),—**ἀετὸν κορώνη ἐρεσχελεῖ** (χλευάζει),—**ἀετὸν ἵπτασθαι** (ὑπονοεῖται: διδάσκεις). Ἐπίσης πλεῖσται παροιμ. δημ. ὡς **ὁ ἀϊτὸς τρώει κι ἡ κουρούνα κράζει**,—**ὁ ἀϊτὸς μεγάλα πουλιὰ θέλει**,—**στὴν πομπὴ τοῦ ἀϊτοῦ χόρευε καὶ σὺ χελώνα**,—**ἄλλα τὰ μάτια τοῦ ἀετοῦ** (ἐσφαλ. λαγοῦ) **κι ἄλλα τῆς κουκουβάγιας**,—**ἀϊτὲ καὶ πῶς κατάντησες τὸ φίδι νὰ σὲ σούρνη**,—**ὁπού 'χει γεῖτον' ἀετὸ τὰ ὀρνίθια του ἂς φυλάει** κ. ἄ. Καὶ ἐν τῇ δημ. ποιήσει συνηθέστ. ἀναφέρεται, πολλάκις δὲ κ. μτφ.: Πολιτ.Ἐκλογ.38 **ἕνας ἀϊτὸς περήφανος, ἕνας ἀϊτὸς λεβέντης**,—τρ. Διγ. Ἀκρ. **χρυσὸς ἀϊτὸς ἐγίνηκε, στοὺς οὐρανοὺς κι ἐξέβη** (ὁ χάρος),—**τρεῖς ἀετοὶ καθόντανε σὲ τρία μαῦρα λιθάρια**,—**καὶ πάνω στοὺς χλωροὺς βλαστοὺς ἀετὸς φωλιὰν ἐφτιάνει**,—**ἀϊτὲ ποὺ κάθεσαι ψηλὰ στ' ὄρος τὸ χιονισμένο**· κ. εἰς παραδόσεις, παραμύθια κ.τ.τ., ὀνειροκρ. **ἀετὸς ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν θάνατος**, ὡς παρ' Ἀρτεμιδώρῳ: **ἀετὸς ἐπικαθεσθεὶς τῇ κεφαλῇ τοῦ ἰδόντος θάνατος**,—παραμύθ. **γίνηκε ὁ μάγος ἕνας ἀέτουκλας** (μέγας ἀετός),—αἴνιγμ. **ἀετὸς νυχᾶτος, κλεισταφτεράτας πετάει κι ὅλα πάει, μαντᾶτα παίρνει καὶ φέρνει** (ἐπιστολή), κ. **ἀετὸς νυχᾶτος καὶ νυχοποδαράτος περπατάει καὶ κρίνει μὲ δικαιοσύνη** (τὸ καντάρι)· 2) **ἀετὸς ἄσπρος** δημ. μονήρες ἁρπακτικὸν πτηνὸν ἐκ τῶν **ἀετοειδῶν**, ἀποδημητικόν, σπάνιον καὶ μόνον τὸ θέρος ἐν Ἑλλάδι ‖ ἑνιαχοῦ κ. ὁ γύψ· 3) ὁ ἀετὸς ὡς σύμβολον θειότητος, ἀθανασίας, ἰσχύος ἐν ἀπεικονίσει, πα[illegible] Βαβυλωνίοις, Ἀσσυρίοις, Χετίταις, κ. ἐν Αἰ[illegible]πτῳ ἐπὶ Πτολεμαίων· ‖ σημαία παρὰ Πέρσαις, ἐπ[illegible]ης παρὰ Ῥωμαίοις: **αὐτοκρατορικὸς ἀετός**· ‖ [illegible]κκλ. παλαιότ. σύμβολον τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ κ. σύμβολον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου κ.ἄ. Παρὰ Βυζαντινοῖς ἔμβλημα κ. διακοσμητικὴ παράστασις: **δικέφαλος ἀετός**· κ. ἐν τῇ Δύσει ἀπὸ τοῦ μσν. ὡς πολεμικὴ σημαία, ὡς ἔμβλημα εὐγενείας εἰς οἰκόσημα καὶ εἰς σημαίας, στέμματα καὶ οἰκόσημα βασιλικῶν οἴκων: **τσαρικὸς ἀετός,—ἀετὸς τῶν Ἀψβούργων,—ἀετὸς τοῦ Ναπολέοντος** κ.τ.λ.· ‖ σῆμα εἰς ἀρχαῖα νομίσματα κ. εἰς νεώτ.· ‖ κ. παράσημον διαφόρων κρατῶν: **ἀετὸς ἐρυθρός,- μέλας,- λευκός,- χρυσοῦς** κ.τ.λ.· 4) ἰχθὺς μέγας μήκους ἕως δύο μέτρων τοῦ εἴδους τῶν **μυλιοβατιδῶν** ἔχων χονδρὰς πλατείας πτέρυγας, δημ. κ. σελάχι· 5) τὸ ἀέτωμα οἰκιῶν καὶ ναῶν (βλ.λ.) ‖ ἄλλως **τύμπανον** κ. **δέλτα**· 6) μσν. εἶδος μικροῦ στρατιωτικοῦ μανδύου· 7) ἡ βαρυτέρα τοῦ ἀέρος συσκευὴ ἡ ὑψουμένη εἰς τὸν ἀέρα διὰ τῆς δυνάμεως ἀερίου ρεύματος κ. ὁ πρὸς παιδιὰν χαρταετὸς βλ. λ.· 8) ἀστερισμὸς τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου.

ἀετοσαυρίδαι (οἱ) νεώτ. οἰκογένεια ἀπολιθωμένων ἑρπετῶν ζῴων τῆς τάξεως τῶν **ψευδοζουχίων** (aetosauridae).

ἀετόσαυρος (ὁ) νεώτ. γένος ἀπολιθωμένων σαυρῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀετοσαυριδῶν**.

ἀετούπολις-εως (ἡ) νεώτ. βράχοι ἀετῶν φωλεά.

ἀετόφθαλμος (ὁ) νεώτ. χαλαζίας βλ. λ.

ἀετοφόρα (τὰ) νεώτ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογενείας τῶν **καράβων**.

ἀετοφόρος (ὁ) ὁ φέρων τὸν ἀετόν, τὴν σημαίαν· Πλούτ.Καῖσ.52 **Καῖσαρ τὸν ἀετοφόρον φεύγοντα λέγεται κατασχὼν ἐκ τοῦ αὐχένος ἀναστρέψαι**.

ἀετοφωλεά (ἡ) δημ. φωλεὰ ἀετοῦ.

ἀετώδης-ες μτγν. ὁ ὅμοιος μὲ ἀετόν.

ἀέτωμα-ατος (τό) ἀετὸς βλ.λ.5) τὸ τριγωνικὸν ἐπιστέγασμα τῶν μικρῶν πλευρῶν ἀρχαίου ναοῦ· ‖ τὸ τῆς ὀροφῆς οἴκου τρίγωνον, λατ. fastigium: Ἀριστφ.Ὄρν.1110 **τὰς γὰρ ὑμῶν οἰκίας ἐρέψομεν πρὸς ἀετόν**. Ὁρισμὸς Γαλ. εἰς λ. Ἱπποκράτης **« τὸ εἰς ὕψος ἀναπεπταμένον τῆς ὀροφῆς ὥσπερ τρίγωνον »**· ‖ ἐπίσης κ. νεώτ. **τὰ ἀετώματα τοῦ Παρθενῶνος**· 2) νεώτ. ἀνατομικὴ λεπτομέρεια τῆς κοιλίας.

ἀετωμάτιον (τό) νεώτ. ἀρχιτεκτ. μικρὸν ἀέτωμα.

ἀετωματοειδής-ές νεώτ. ὅμοιος πρὸς ἀέτωμα.

ἀετώνυχον (τό) λιθόσπερμον: Διοσκ.3,141· ‖ κῆμος: Διοσκ.4,133, Ἡσ. « βοτάνη ».

ἀετώσιος-ον ἀντὶ **ἐτώσιος**: Ἴβυκ.51.

ἀέτωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀετώματος (λατ. fastigatio)· ‖ ἡ τριγωνοειδὴς ὀρόφησις.

ἀεφανέων Ἡσ. « λαμπρῶν ».

ἀέχεια (ἡ) ἡ ἀκτημοσύνη, ἡ ἔνδεια, ἡ ἀνέχεια: Χρύσιππ.Στωϊκ.2,51.

ἀεχῆνες Ἡσ. « πένητες ».

ἀέχοντο Ἡσ. « ὥρμων ».

ἄζα (ἡ) κ. ἐπ. ἄζη ὁ κονιορτός, ἡ ξηρασία: Ὀδ.Χ 84 **σάκος πεπαλαγμένον ἄζῃ**· ‖ παρ' Ἡσ. « ἄσβολος (καπνιά), κόνις, παλαιότης, κόπρος ἐν ἀγγείῳ ὑπομείνασα »· 2) καῦμα, θερμότης: Ὀππ.Κυν.1,134 **ἄζα ἠελίοιο**· ‖ ξηρότης τοῦ δέρματος: Νικ.Θηρ.304 **ἄζα χροός**· 3) δημ. πρὸς τῇ ἀρχ. σημ. αἰθάλη, καὶ ἡ εἰς τὸν τυρὸν ριπτομένη **ἅλμη**· ‖ κ. λεπτοτάτη κόνις ἀνθράκων καὶ ἀχύρων: **πνίγηκ' ἀπὸ τὴν ἄζα τοῦ κάρβουνου,-τοῦ ἄχερου**· ‖ κ. τὰ ὑπολείμματα τῶν γεννημάτων, σκύβαλα, λιθάρια κ.τ.τ. ἐν τῷ ἀλωνίῳ· ‖ κ. τὸ ἐκ. πανίου - ἢ καυλοῦ νάρθηκος ἡμίσβεστον ἔναυσμα ὡς καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ τέφρα.

ἀζάβωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ λυγισθείς, καμφθείς· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ ὑπὸ νόσου παθὼν καχεξίαν τινά: **ἀπὸ τὸ δάγκειο κανένας δὲν ἔμεινε ἀζάβωτος·** ‖ κ. ὁ μὴ οἰκονομικῶς μειωθείς: **ἡ βαρειὰ φορολογία κανένα δὲν ἄφησε ἀζάβωτο·** ‖ κ. ὁ πνευματικῶς ἰσόρροπος, ἀντίθ. τοῦ **ζαβός: κανένας μπεκρῆς ἀζάβωτος δὲν ἀπομένει.**

ἀζαγιά (ἡ) δημ. αἰθάλη, καπνιά: **γέμισαν οἱ τοῖχοι ἀζαγιά·** 2) τέφρα καέντος χάρτου ἢ ὑφάσματος· 3) ἱστὸς ἀραχνῶν ἐπὶ τοῦ τοίχου.

ἀζαές (γρ. κῶδ. ἀζαλές) Ἡσ. πολύπνουν, καὶ ὀλιγόπνουν.

ἀζαθός ἀγαθός: Ἐπιγρ. Κύπρ. **τύχᾳ ἀζαθᾷ.**

ἀζαΐα Ἡσ. « φθονερά ».

ἀζαίνω ξηραίνω (βλ. **ἄζα**): Νικ.Θηρ.205.

ἀζαλέα (ἡ) κ. **ἀζάλεια** (ἡ) φυτὸν τῆς τάξεως τῶν **ἐρεικωδῶν** (ericaceae).

ἀζαλεΐνη (ἡ) βλ. **ἀζαλίνη.**

ἀζαλέος-α-ον ξηρός: Ἰλ.Λ 494 **ἀζαλέα δρῦς·** ‖ Ἰλ.Υ 491 **ἀζαλέον οὖρος** ἄνυδρον, ξηρὸν ὄρος· 2) ἐνεργ. ὁ ξηραίνων: Ἡσίοδ.Ἀσπ.152 **ἀζαλέος Σείριος·** 3) μτφ. ξηρός, τραχύς, ἄτεγκτος: **ἀζαλέος Ἄρης·** 4) **ἀζαλέα** (ἡ) ὡς οὐσ. φίλωθρον.

ἀζάλη (ἡ) Ἡσ. « νήνεμος », γαλήνη.

ἀζάλικας (ὁ) κ. **ἀτζάλικας** (ὁ) δημ. τὸ ἄνω πρόσθιον μέρος τοῦ μηροῦ καὶ οἱ παρ' αὐτῷ βουβῶνες, τὸ ἄλλως λεγ. ριζομέρι καὶ ριζομεριά· ‖ κ. ἡ μασχάλη: **ἀπὸ τὸ πήδημα τοῦ πρήστηκε ὁ ἀζάλικας** (ὡς τὸ μτγν. βουβὼν αὐτῷ ἐπήρθη), **φούσκωσε τοῦ παιδιοῦ ὁ ἀζάλικας** (ἡ μασχάλη).

ἀζαλίκι (τὸ) δημ. (τουρκ.) τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀζᾶ βλ. λ.· ‖ ἐξουσία· ‖ διάθεσις αὐθαιρεσίας.

ἀζαλικώνομαι δημ. ἔχω ἐξοίδησιν εἰς τοὺς βουβῶνας ἢ ὑπὸ τὴν μασχάλην.

ἀζαλίκωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ φέρων φορτίον (ἰδίως ξύλων) ἐπὶ τῶν ὤμων· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ ἔχων βαρείας ὑποχρεώσεις, οἰκογενειακὰ βάρη· ‖ κ. ὁ ἄγαμος, ὁ ἀνύπαντρος ὑφ' ἣν ἔννοιαν κ. τὸ ἐλεύθερος κ. τὸ ἀσαμάρωτος.

ἀζαλίνη (ἡ) μῖγμα ἐρυθροῦ τῆς κινολίνης καὶ κυανίνης, χρησιμοποιούμενον πρὸς εὐαισθητοποίησιν τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν διὰ τὸ ἐρυθρόν, τὸ κίτρινον καὶ τὸ πράσινον.

ἀζάλιον Φώτ. ξηρὸν ἢ ἄγαν ζέον.

ἀζάλιστος-η-ον δημ. ὁ μὴ ζαλισμένος.

ἄζαλος-ον (1) μσν. ὁ μὴ ζαλιζόμενος.

ἄζαλος (ὁ) (2) δημ. ὁ μικρὸς μοχλὸς τοῦ ὑφαντουργικοῦ ἱστοῦ, χρησιμεύων νὰ σφίγγῃ ἢ νὰ χαλαρώνῃ τὸ ξύλον, ὅπου τυλίγεται τὸ ὑφασμένον πανί, τὸν παρ' ἀρχ. κανόνα, τὸ **ἀντίον** δημ. **ἀντὶ** βλ. λ.

ἀζάλωτος-η-ο δημ. ἀζαλίκωτος βλ. λ.

ἀζαντιράχτα (ἡ) κ. **ἀζαντιρίνη** (ἡ) νεώτ. δένδρον τῶν Ἰνδιῶν, εἶδος πασχαλιᾶς.

ἀζάνω ἀζαίνω βλ. λ.

ἀζάπης (ὁ) (1) πληθ. **-άποι, -άπιδες** μσν. (ἀραβ.) ὁ ἀνήκων εἰς τουρκικὸν στρατιωτικὸν σῶμα, τοῦ ὁποίου οἱ στρατιῶται ὑπεχρεοῦντο εἰς ἀγαμίαν: Χαλκοκονδ.422,1 (ἔκδ.Bonn.) **καὶ διήρπαζον οἱ ἀζάπιδες τὴν ἀγοράν.**

ἀζάπης (ὁ) (2) δημ. (τουρκ.) ταλαίπωρος, δυστυχής, κακομοίρης: Ἐρωτόκρ.Β1289 **τρεῖς καὶ τοῦ Ρωτόκριτου ἐλάχασι τ' ἀζάπη.**

ἀζαπιά (ἡ) δημ. (ἀραβ.) ἀπειθαρχία, παράνομος ἐλευθερία ἐνεργείας, ἡ ἄνευ μέτρου χρῆσις.

ἀζάπικος-η-ο δημ. (ἀραβ.) ὁ αὐθαιρέτως δρῶν, ὁ παρανόμως ἢ ἀτιθάσως πρὸς τοὺς ἄλλους φερόμενος: **ἀζάπικα ἔχεις τὰ κατσίκια σου καὶ χάλασαν τὰ περιβόλια.**

ἄζαπος-η-ο δημ. (ἀραβ.) ἀζάπικος βλ. λ. ἀτίθασος, ἄτακτος, ἀνυπότακτος, αὐθάδης.

ἀζάπωτος-η-ο δημ. (ἀραβ.) ἀζάπικος βλ. λ.· 2) ἀδέσποτος, μὴ ὑπὸ κατοχὴν τινος διατελῶν.

ἀζάρα (ἡ) γένος φυτῶν τοῦ Μεξικοῦ καὶ τῆς Ν. Ἀμερικῆς, τῆς οἰκογενείας τῶν **βιξωδῶν.**

ἀζαριά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κίστος.

ἀζαρολιά (ἡ) ἀγριόδενδρον τὸ παρ' ἀρχ. λεγ. ἐπιμηλὶς ἐν τῇ βοταν. **κράταιγος ἡ ἀζαρόλος** ἐμβολιαζόμενον συνήθ. ὡς ἀπιδέα ἢ μεσπιλέα.

ἀζάρωτος-η-ον δημ. ἀρρυτίδωτος, ἀρρίκνωτος, ὁ χωρὶς ζάρες, ὁ ἀτσαλάκωτος: **ἀζάρωτη ὄψη,— ἀζάρωτα ροῦχα·** ‖ μτφ. ὁ μὴ ὑποχωρῶν πρὸ ἀπειλῆς, ὁ μὴ καμφθείς: **ὅσο ποὺ τὸν φοβέρισαν ἀζάρωτος ἔμεινε.** Ἐπίρρ. **ἀζάρωτα.**

ἀζᾶς (ὁ) δημ. (τουρκ.) μέλος διοικητικῆς ἀρχῆς ἢ συμβουλίου ἀρχόντων ἢ δικαστηρίου: δ.τραγ. **ποῦ εἴσαστε Βελουδιανοὶ τῶν Σφακιανῶν ἀζᾶδες.**

ἀζάτης (ὁ) δημ. ἄτακτος, ἀπειθής· 2) ὁ μὴ σύρων ὄπισθέν του ζῷον· ‖ κ. ὁ πεζῇ πορευόμενος· 3) ὁ ἄγαμος, ὅ,τι κ. ἀζαλίκωτος βλ. λ.

ἀζάτι ἄκλιτ. (τουρκ.) ἐπιρρηματ. μετὰ τῶν ρημ. γίνομαι, ἀφήνω, πηγαίνω, κάνω κ.τ.τ. ἐλευθέρως, ἀπεριορίστως, ἄνευ φραγμοῦ: **ἀπόλυκε τὰ πρόβατα ἀζάτι,—ρίχτηκαν οἱ στρατιῶτες ἀζάτι μέσ' τὸ χωριό·** ‖ φρ. εἰδ. **κάνω ἀζάτι** χωρίζομαι (ἐπὶ συζύγων), διαλύω σύνδεσμόν μου μετ' ἄλλου.

ἀζατιά (ἡ) δημ. (τουρκ.) ἡ ἄνευ μέτρου ἐλευθερία, ἡ αὐθαιρεσία βλ. ἀζάτης ‖ κ. ἀζάτι.

ἀζατιάτικος-η-ο δημ. (τουρκ.) ὁ ἄνευ περιορισμοῦ, ὁ ἀνεπιτήρητος ‖ ὁ ἀφύλακτος. Ἐντ. ἐπίρρ. **ἀζατιάτικα** αὐτοβούλως, αὐθαιρέτως.

ἀζάτικος-η-ο δημ. (τουρκ.) ἀζατιάτικος βλ. λ.

ἀζάττος (ὁ) παλαιστὴς βλ. Ἀθην.39, 226 κ. ἑξ.

ἀζαυτός Ἡσ. « παλαιότης καὶ κόνις ».

ἀζάφτιστος-η-ο δημ. (τουρκ.) ὁ ἀδάμαστος, ὁ ἀνυπότακτος, ποὺ δὲν τὸν κάνουνε ζάφτι βλ. λ.

ἀζαχάριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ὑποστὰς πῆξιν τῆς ζακχάρεως, ἐπὶ γλυκισμάτων: **γλυκὸ ἀζαχάριαστο·** 2) ὁ μὴ ἀναμιχθεὶς μετὰ ζακχάρεως.

ἀζαχάρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ζαχαρωμένος, ὁ μὴ ἐπαρκῶς γλυκύς: **ριζόγαλα ἀζαχάρωτο.**

ἀζέκα (ἡ) νεώτ. εἶδος μαλακίων γαστεροπόδων γεωφίλων ὀστρακοφόρων τῆς οἰκογενείας τῶν **κοχλιωδῶν,** τῆς τάξεως τῶν **πνευμονοφόρων κοχλιῶν** (azeca).

ἀζελαϊκὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὸν ὀξύ, δικαρβονικὸν τῆς κανονικῆς σειρᾶς.

ἀζεμάτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ζεματισμένος· ‖ εἰδ. ἐπὶ φαγητῶν, ὁ μὴ διὰ ζέοντος ὕδατος ἢ ἐλαίου ἢ βουτύρου ζεματισθείς: **ἀζεμάτιστα μακαρόνια·** ‖ μτφ. ὁ μὴ παθὼν βαρεῖαν χρηματικὴν ἀπώλειαν· ‖ ὁ μὴ ὑποβληθεὶς εἰς βαρεῖαν εἰσφορὰν ἢ πρόστιμον κ.τ.τ.

ἀζεμία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **φραγκουλωδῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **κηλαστριδῶν.**

ἀζέσταγος-η-ο δημ. ὁ μὴ διὰ πυρὸς ἢ ἄλλως θερμανθείς: **νερὸ ἀζέσταγο·** 2) ὁ μὴ δεκτικὸς θερμάνσεως ἢ ὁ δυσχερῶς θερμαινόμενος: **σπίτι ἀζέσταγο.**

ἀζεστασιά (ἡ) δημ. ἔλλειψις θερμότητος.

ἀζέστος-η-ο δημ. ὁ μὴ θερμανθεὶς ἢ μὴ θερμαινόμενος· ‖ ὁ μὴ πυρέσσων, ἄθερμος.

ἀζετόω Ἐπιγρ. φωρῶ, ἐξελέγχω.

ἀζευγάριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ζευγαρωμένος· ‖ ὁ ἀσύζευκτος, ὁ ἄγαμος· ‖ ὁ μὴ συνδεόμενος, μὴ συναπτόμενος κ. ὁ μὴ δυνάμενος ἢ μὴ ἁρμόζων νὰ συνδεθῇ, νὰ ζευγαρώσῃ: Παλαμ.Τραγ. πατρ.36 **ἀπὸ καιρὸ μιὰ ἀράχνη τὰ στεφάνωσε καὶ τὰ 'χει ζευγαρώσει τ' ἀζευγάριαστα.**

ἀζευγάριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ζευγαρισμένος, ὁ μὴ ἀροθείς: **χωράφι ἀζευγάριστο·** ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος ν' ἀποτελέσῃ ζεῦγος μετ' ἄλλου.

ἀζευγάρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ζευγαρωμένος, ὁ μὴ ἀποτελῶν μετ' ἄλλου ζεῦγος, συνών. ἀταίριαστος, ἀζευγάριαστος. Ἐπίρρ. **ἀζευγάρωτα.**

ἀζευγολάτητος-η-ο δημ. ἀνήροτος, ἀγεώργητος, ἀζευγάριστος, ἢ ἀζευγάριαστος, ἀνόργωτος.
ἄζευκτος-ον ὁ μὴ τεθεὶς ὑπὸ ζυγόν : Διον.Ἁγ. 2,31· ‖ **ἄζευκτος γάμου** (μὴ ὑπανδρευμένη).
ἄζευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ζευχθείς : **ἄζευτο ἀκόμα ἔχω τὸ βόδι**· ‖ κ. ὁ μὴ ζευγνύμενος, ὁ ἀτίθασος, ὁ ἄγριος : **ἄζευτο μουλάρι.**
ἀζήλευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ζηλευόμενος, ἀφθόνητος (ἐπ' ἀγαθῷ ἢ κακῷ), τὸ μσν. ἀζήλωτος.
ἀζηλία (ἡ) (1) δ. γ. παρὰ Πλουτ.Λυκ.21 ἀντὶ **εὐζηλία**, ὁ ἐκδίδεται καὶ **εὐτέλεια**, Κορ.Πλάτ.3,389.
ἀζηλία (ἡ) (2) μτγν. ἡ ἔλλειψις ζήλου, διαθέσεως, κλίσεως πρός τι.
ἀζηλίδαι (οἱ) νεώτ. ἔντομα τοῦ γένους **ἄζηλον** βλ.λ.
ἄζηλον (τὸ) νεώτ. γένος διπτέρων βραχυκέρων ἐντόμων ὁμοιαζόντων πρὸς μυίας.
ἄζηλος-ον ὁ μὴ ζηλευτός, φαῦλος, δυστυχής : Σοφ.Ἠλ.1445 **καὶ μάλ' ἄζηλος θέα,** Τραχ.284 **ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον**· 2) μτγν. ὁ μὴ ζηλεύων, ὁ μὴ φθονῶν : Ἀθήν.594C· ‖ νεώτ. ὁ μὴ ἔχων ζῆλον, κλίσιν πρός τι.
ἀζηλοτύπητος-ον μτγν. ὁ μὴ ζηλοτυπούμενος.
ἀζηλότυπος-ον μτγν. ὁ μὴ ζηλοτυπῶν.
ἀζήλωτος-ον μσν. ὁ μὴ ζηλωτός, ἀζήλευτος.
ἀζημία (ἡ) νεώτ. (ἐσφαλμ. τ.) ἡ ἔλλειψις ζημίας.
ἀζήμιος-ον ἀτιμώρητος : Ἡρ.1,212 **ἀποδούς μοι τὸν παῖδα ἄπιθι ἐκ τῆσδε τῆς χώρας ἀζήμιος,** Λυσ.22,17 **εἰ τοὺς ὁμολογοῦντας παρανομεῖν ἀζημίους παιήσετε**· 2) ὁ μὴ ἄξιος τιμωρίας : Σοφ.Ἠλ.1102 **χὠ φράσας ἀζήμιας**· 3) κ. νεώτ. ἀβλαβής, ὁ μὴ προξενῶν ζημίαν : Θουκ.2,37 **οὐδὲ ἀζημίους μέν, λυπηράς δὲ τῇ ὄψει ἀχθηδόνας προστιθέμενος**· ‖ συνήθ. νεώτ. κατ' οὐδ. **τὸ ἀζήμιον, ἄλλως** ἀζημίωτον.
ἀζημίως ἐπίρρ. ἀτιμωρήτως : Φιλήμ.94,5· 2) ἄνευ ἀπάτης, τιμίως : Ἰώσ.ΑΙ 15,4,4 ;
ἀζημίωτος-(η)-ο(ν) μσν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ζημιούμενος· ‖ οὐδ. **τὸ ἀζημίωτον** ὡς οὐσ. : φρ. **μὲ τὸ ἀζημίωτον** χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ ζημία, οὐχὶ ἄνευ ἀμοιβῆς, μετὰ κέρδους.
ἀζητησία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. **ἀζητησιά** ἔλλειψις ζητήσεως : **ἀζητησία προϊόντων** κ.τ.τ., **ἀζητησία μαστίζει τὸ ἐμπόριον,—ἡ ἀζητησιὰ τοῦ λαδιαῦ φέτος μᾶς χαντάκωσε.**
ἀζήτητος-(η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ μὴ ἐξετασθείς : Αἰσχ. 3,22 **ἀνεύθυνον δὲ καὶ ἀνεξέταστον καὶ ἀζήτηταν οὐδέν ἐστι τῶν ἐν τῇ πόλει**· 2) νεώτ. ὁ μὴ ζητούμενος : **ἀζήτητα γράμματα**· εἰδ. τελωνειακὸς ὅρος : **τὰ ἀζήτητα** τὰ ἐν ταῖς τελων. ἀποθήκαις ἀποκείμενα, ἅτινα οὐδεὶς παρουσιάζεται νὰ παραλάβῃ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένης προθεσμίας· ‖ **ἀζήτητα προϊόντα** τὰ μὴ ζητούμενα ὑπὸ ἀγοραστῶν.
ἀζητήτως ἐπίρρ. ἄνευ ζητήσεως, ἀναξετάστως.
ἀζητιάνευτα ἐπίρρ. δημ. οὐχὶ ἐπαιτικῶς, χωρὶς ζητιανιά : **ἀζητιάνευτα πέρασε τὴ φτώχια.**
ἀζητός Σουίδ. ὃν ἄζεταί τις, σεβαστός.
ἀζηχής-ές μὴ χωριζόμενος, ἀδιάλειπτος, ἀδιάκοπος : Ἰλ.Ο 25 **ἀζηχὴς ὀδύνη Ἡρακλῆος θείοια,** αὐτ. Ρ 741 **ἀζηχὴς ὀρυμαγδὸς ἐπήιεν**· ‖ συνεχής : Ὀδ.Σ 3 **ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν**· 2) τραχύς, σκληρός : Ἀπολλ.Ρ. **ἀζηχὴς κορύνη.**
ἀζίδια (τὰ) νεώτ. χημ. τὰ ἅλατα τοῦ ὑδροαζωτικοῦ ὀξέος (ἀζωτίδια), ἐκρηκτικά.
ἀζιδινοχρώματα (τὰ) νεώτ. χρώματα συνθετικῶς παρεσκευασμένα καὶ ἀπ' εὐθείας βάπτοντα, ὡς τὰ **ἀζιδινοκυανοῦν, ἀζιδινόφαιον** κ.τ.λ.
ἀζίδιον ἰωδιοῦχον (τὸ) νεώτ. χημ. σῶμα ἐκρηκτικὸν ἀνοικτοῦ κιτρίνου χρώματος· ‖ **ἀζίδιαν χλωριοῦχον** ἀέριον ἐκρηκτικὸν ὀσμῆς ὁμοίας τῆς ταῦ ὑποχλωριώδους ὀξέος.
ἀζιδοξέα (τὰ) νεώτ. χημ. ἑνώσεις ἐκ τῶν καρβονικῶν ὀξέων προερχόμεναι, ἄλλως **τριαζωοξέα.**
ἀζιμίδια (τὰ) νεώτ. χημ. τὰ ὀρθοσυμπυκνωμένα παράγωγα τοῦ τριαζολίου μετὰ βενζολικοῦ πυρῆνος, ἀνήκοντα εἰς τὰς ὀργανικὰς ἑνώσεις ἄλλως λεγομένας **ἀζιμινοενώσεις.**
ἀζιμιδόλαε (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις ἀνήκουσαι εἰς τὴν τάξιν τῶν ἑτεροκυκλικῶν ἑνώσεων μετὰ πλειόνων ἑτεροατόμων.
ἀζιμουθιακός κ. -ικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἀζιμούθιον· ‖ **ἀζιμουθιακός κύκλος** εἶναι γωνιομετρικὸν γεωδαιτικὸν ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν ἀποκλειστικῶς ὁριζοντίων γωνιῶν.
ἀζιμούθιον (τὸ) νεώτ. κ. ἀζιμούθ (ἀραβ.) ὅρος ἀστρον. τοπογραφ. ναυτιλ. διεθνοῦς χρήσεως σημαίνων διεύθυναιν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ κατακορύφου ἐπιπέδου τοῦ διερχομένου διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ παρατηρητοῦ καὶ διὰ τοῦ ἐπισκοπουμένου σημείου, οὐρανίου ἢ ἐπιγείου.
ἀζιμουθόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ μετροῦνται τὰ ἀζιμούθια βλ. λ.
ἀζίνα (ἡ) δημ. σπινθὴρ ἐκπηδῶν ἐξ ἀνθρακιᾶς, συνών. σπίθα : δ. τραγ. **φωτιὰ νὰ πέσῃ στ' ἄαπρα σου κι ἀζίνα στὸν παρά σου**· 2) ἔναυσμα, προσάναμμα, μικραὶ φωτιστικαὶ σχίζαι πεύκου, δαδί.
ἀζῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις προερχόμεναι ἐκ τῶν ἀλδεϋδῶν καὶ κετονῶν τῇ ἐπιδράσει ὑδραζίνης, περιέχουσαι πλείονα τοῦ ἑνὸς ἄτομα ἀζώτου ἐν τῷ πυρῆνι· 2) εἰδ. τάξις εἰδικῶν ὀργανικῶν χρωμάτων παραγώγων τῆς φενοαζίνης.
ἀζινοχρώματα (τὰ) νεώτ. χημ. ὁμὰς χρωστικῶν συνθετικῆς προελεύσεως, ἐξαγομένων ἐκ πρώτων ὑλῶν σωμάτων ὁ-κινοειδοῦς συντάξεως, οἷον φεναζίνη, ναφθοφεναζίνη κ.τ.λ. βλ. λ. ἀζῖναι 2).
ἄζιφτος-η-ο δημ. ὁ μὴ πιεσθείς, συνθλιβεὶς πρὸς ἐκροὴν τοῦ ἐν αὐτῷ ὑγροῦ : **λεμόνια ἄζιφτα,—ἐλιὲς ἄζιφτες,—ἅπλωσε τὰ ροῦχα ἄζιφτα.**
ἀζογκάθα (ἡ) δημ. θάμνος ἀκανθώδης χρησιμεύων ὡς σάρωθρον αὐλῶν, ὁδῶν κ.τ.τ. ἰδίως εἰς τὰ χωρία, ἄλλως ἀγκαθόσκουπα καὶ σκουπάγκαθο.
ἀζόερας (ὁ) κ. -ρας κ. **ἀζόγερας** δημ. τὸ ἄγριον φυτὸν ἡ παρ' ἀρχ. **ἀνάγυρις** κ. **ἀνάγυρος** βλ. λ., συνών. βρωμολυγαριά, βρωμοκλάδι : παροιμ. **μὴ σειεῖς τὸν ἀζόγερα.**
ἀζόκροτος μσν. ξηρασία.
ἄζομαι σέβομαι, εὐλαβοῦμαι, μάναν εἰς ἐνεστ. καὶ παρατ. : Ἰλ.Α 21 **ἀζόμενος Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα,** Ὀδ.Ι 478 **ξείνους οὐχ ἄζεο ἐσθέμεναι,** Αἰσχ.Εὐμ.389 **τίς οὖν τάδ' οὐχ ἄζεταί τε καὶ δέδαικεν βροτῶν**· 2) φοβοῦμαι, διστάζω : Εὐρ.Ὀρ.1116 **καὶ μὴν τάδ' ἔρξας δὶς θανεῖν οὐχ ἄζομαι**· ‖ Σοφ.ΟΤ 155 **ἀμφὶ σοὶ ἀζόμενος** (φοβούμενος).
ἄζον Ἡσ. « **μέλαν, ὑφηλόν** ».
ἄζοξ Ἡσ. « **ὕλη** ».
ἀζόρευτα δημ. ἐπίρρ. ἄνευ **πιέσεως**, ἀμόχθως, ἀνέτως, βλ. **ἀζόρευτος.**
ἀζόρευτος η-ο δημ. ἄνευ ἐνστάσεως, **ἄνευ** πιέσεως, ἄνευ στενοχωρίας : **δέσιμο ἀζόρευτα,—στὸ ἀμάξι χωροῦμε πέντε ἀζόρευτοι** (χωρὶς νὰ στενοχωρηθῶμεν)· ‖ ἄνετος, οὐχὶ ἐπίμοχθος χωρὶς ζόρι : **τοῦ περιβολάρη ἡ δουλειὰ εἶναι ἀζόρευτη.**
ἀζόριστος-η-ο δημ. βλ. **ἀζόρευτος.**
ἀζορίτης (ὁ) νεώτ. εἶδος ὀρυκτοῦ ἐξαγομένου εἰς τὰς νήσους Ἀζόρας (azorite) καὶ εὑρισκομένου ἐντὸς πετρώματος **σανιδινίτου.**
ἀζορπυρρίτης (ὁ) νεώτ. παραλλαγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ πυροχλώρου (azotpyrrite).
ἄζος-η-ον ξηρός, δ.γ. εἰς σχολ.Θεοκρ.5,109.
ἄζος (ὁ) συνηρ. τοῦ **ἄοζος** δοῦλος, θεράπων, οἰκέτης : Ἀθήν.267C.
ἀζουβέρτης (ὁ) νεώτ. εἶδος τοῦ πτηνοῦ σπίνου ἰθαγενὲς τῆς ἐν Μαλαισίᾳ νήσου Τιμόρ.
ἀζουδεύομαι δημ. σχετλιάζω, κλαίω τὴν ἀζου-

διά μου, τὴν δυστυχίαν μου, τὴν κακορριζικιό μου.
ἀζουδιά (ἡ) δημ. δυστυχία, ἔνδεια, κακομοιριά.
ἄζουδος-η-ο δημ. δυστυχής, κακομοίρης, ταλαίπωρος : δ.τραγ. **τὴν ἄζουδη πατρίδα τους νὰ τὴν ἐλευθερώσουν**· 2) ἄνευ ζωτικότητος, νωθρός.
ἀζουλάμης (ὁ) νεώτ. εἶδος πτηνοῦ τῆς τάξεως τῶν **πλατυρραμφῶν** ἔχον κυανοῦν ἢ ὑποκύανον πτέρωμα· **εἶναι** ἰθαγενὲς τῆς Κεντρῴας Ἀφρικῆς.
ἀζουλίνα (ἡ) νεώτ. **εἶδος** πτηνοῦ ἰθαγενοῦς τῆς Κεντρῴας Ἀφρικῆς ὁμοίου πρὸς σπίνους.
ἀζουλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις κυανῆ χρωστικὴ ἀνήκουσα εἰς **τὰ φενυλιωμένα** παράγωγα **τῶν** ροζανιλινῶν.
ἀζούλιχτος-η-ο κ. **-ιστος** κ. **-λιγος** δημ. ὁ μὴ ζο·λισμένος : **ἀζούλιστα σταφύλια**· ‖ ὁ μὴ συμπιεσθείς, μὴ κακοπαθήσας ἐν συνωστισμῷ πλήθους· 2) **ἐπὶ** ἀρρένων ζῴων, ὁ μὴ ὑποστὰς σύνθλασιν τῶν ὄρχεων, ὁ μὴ **εὐνουχισθείς** : **τραγὶ ἀζούλιγο.**
ἀζουλμικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις σχηματιζομένη ὑπὸ μορφὴν φαιῶν νιφάδων **εἰς ὑδατικὸν** διάλυμα κυανίου.
ἀζούματο (τὸ) δημ. ἀγριόχορτον ἐδώδιμον, ἄγρια ρόκα, εὔζωμον **τὸ** ἄγριον, **τῆς τάξεως τῶν σταυρανθῶν**· συνήθ. εἰς πληθ. ἀζούματα.
ἄζουμος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων ζωμόν, ὁ ἄχυμος.
ἀζούρ (τὸ) **δημ.** (**γαλλ.**) **ἄκλιτον** εἶδος **κεντήματος** διατρήτου γινομένου συνήθως δι' ἀφαιρέσεως κλωστῶν ἀπὸ **τοῦ ὑφάσματος** : **μαντήλια μὲ ἀζούρ.**
ἀζούρι (τὸ) δημ. ἄλλως λαζούρι, ὁ παρ' ἀρχ. κύανος ἢ **σάπφειρος**, λίθος ἡμιπολύτιμος, χρώματος κυανοῦ, διάφορος τοῦ νῦν λεγ. σαπφείρου, **ἄλλως λέγ.** λαζουρόλιθος ἢ λαζουρίτης βλ. λ.
ἀζουριά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κύανος, ζιζάνιον τῶν σιτηρῶν· ‖ **μτφ. ὁ κάτω λαός**, ὁ ὄχλος.
ἀζουρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις τῆς τάξεως **τῶν κινονῶν**· ‖ ὑγρὸν **λαμβανόμενον διὰ** κορεσμοῦ **διαλύματος** θειικοῦ χαλκοῦ δι' ἀμμωνίας χρησιμοποιούμενον πρὸς ράντισιν νασούντων φυτῶν.
ἀζουρῖνος (ὁ) **νεώτ.** πτηνὸν ὅμοιον πρὸς ἀηδόνα κατά τι μεγαλύτερον αὐτῆς, ἰθαγεν. τῆς Ἀφρικῆς.
ἀζουρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν **καὶ** μετάλλευμα τοῦ χαλκοῦ, ἔχον ὡραῖον κυανοῦν χρῶμα.
ἀζουρόγης (ὁ) **νεώτ.** πτηνὸν τοῦ γένους **τῶν** σπιζιδῶν (σπίνων) ἰθαγενῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς.
ἀζουρολοκυανοῦν (τὸ) χημ. ἀζωχρωστικὴ οὐσία βάπτουσα ἐν ὀξίνῳ λουτρῷ τὸ ἔριον κυανοῦν.
ἀζουρομαλαχίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν μῖγμα χαλκοῦ τοῦ ἀζουρίτου καὶ τοῦ μαλαχίτου.
ἀζούρωψ (ὁ) νεώτ. γένος χλωρίδος τοῦ Καναδᾶ.
ἀζούφα (ἡ) νεώτ. γένος σαρκοφάγων θηλαστικῶν ταυτιζόμενον ὑπὸ τινων πρὸς τὴν ὕαιναν.
ἀζούχι (τὸ) κ. **ἀζίκι** δημ. (τουρκ.) ἐφόδιον τροφίμων διὰ **ταξίδιον**, ὁδοιπορίαν, ἐκδρομήν, συνών. κουμπάνια : **παροιμ. ἀπὸ τὴ γειτονιά σου σύντροφο κι ἀπὸ τὸ σπίτι σου ἀζούχι.** Ἐντ. **ἀζουχώνω** δίδω **εἰς ἄλλον ἀζούχι** (τρόφιμα διὰ πορείαν).
ἀζυγής-ές μτγν. ἀζευγάρωτος, **ἄζυξ** βλ. λ.
ἀζυγία (ἡ) νεώτ. ὁ ἄγαμος βίος, ἡ ἀνυπανδρία.
ἀζύγιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ζυγιασθείς, ἀστάθμητος : **ἀγόρασα τὰ ξύλα ἀζύγιαστα**· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ζυγισθῇ ἢ ὁ δυσχερῶς ζυγιζόμενος λόγῳ τοῦ μεγάλου βάρους του : **κάσα ἀζύγιαστη** κ. μτφ. **ἀζύγιαστη φέτος ἡ σοδειά του** (λίαν ἄφθονος)· ‖ κ. ὁ ἀφθόνως δαπανώμενος, χωρὶς ὑπολογισμὸν καὶ φειδώ : **αὐτὸς τρώει ἀζύγιαστο φωμί**· 2) ὁ μὴ σταθμίζων τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις του, ὁ ἀστόχαστος : **ἀζύγιαστος ἄνθρωπος.** Ἐπίρρ. **ἀζύγιαστα : ἀγοράζω - πουλῶ ἀζύγιαστα.**
ἀζύγιστος-(η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἀζύγιαστος βλ.λ.
ἀζυγοβράγχια (τὰ) νεώτ. ὑποταξία παλαιον-τ λογικῶν μαλακίων γαστεροπόδων προσωβραγχίων ζῴων, **ἄλλως** συνηθέστ. **κτενοβράγχια.**

ἀζυγόθρησκος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀνεχόμενος τὸν ζυγὸν θρησκευτικῶν **δογμάτων, ἐλευθερόφρων.**
ἀζυγόκερα (τὰ) νεώτ. σκώληκες τοῦ γένους τῶν ἀνελιδῶν παρουσιάζοντες ἀζύγους κεραίας.
ἄζυγος-(η)-ο(ν) (1) ὁ μὴ ἀποτελῶν ζεῦγος, ὁ παράταιρος, μονός : Στράβ.259 **ἄζυγα σανδάλια** κ. δημ **ἄζυγες κάλτσες**· 2) ἄγαμος : Λουκ.Ἐρωτ.44 **ἄζυγος κοίτη** (ἡ οὐχὶ νόμιμος)· ‖ μσν. ἐπίθετον προσγραφόμενον **εἰς τοὺς μοναχοὺς καὶ ἀγάμους** κληρικούς· 3) δημ. ὁ μὴ δοκιμάσας ζυγόν· 4) νεώτ. ἀνατομ. **ἄζυγος φλέψ** τὸ πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς σπονδυλικῆς στήλης στέλεχος **φλεβῶν.**
ἄζυγος (ἡ) (2) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **χειλανθῶν τῆς οἰκογενείας** τῶν **χειλοστεφάνων** ἢ **χειλωτῶν** (ajuga) ἄλλως ἀγυιίας.
ἀζυγοσπόρια (τὰ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἀποτελούντων ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ζυγοσπόρια βλ. λ
ἀζυγοστάτητος-ον μσν. ἀζύγιστος.
ἀζύγωτος-η-ο δημ. ἀπροσπέλαστος : **ἀζύγωτη** βουνοκορφή,—**ἀπὸ τὰ μαντρόσκυλα ἀζύγωτη μᾶς ἦταν ἡ στάνη**· ‖ κ. μτφ. δύστροπος, ἀκοινώνητος : ἀζύγωτος **ἄνθρωπος**· 2) ἐπὶ ζῴων, ὁ μὴ τεθεὶς ὑπὸ ζυγόν : **ἔχω ἀκόμη ἀζύγωτο τὸ πουλάρι.**
ἀζυμῖται (οἱ) μσν. ἐπίθετον τῶν Λατίνων χλευαστικῶς, ὡς ποιουμένων χρῆσιν ἀζύμου (**ἀντὶ** ἐνζύμου) ἄρτου **διὰ τὴν** Θείαν Εὐχαριστίαν.
ἄζυμος-(η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ ἄνευ ζύμης ἢ ζυμώσεως : Πλάτ.Τίμ.74D· ‖ **ἐπὶ** ἄρτου : ΠΔ Ἐξ.29,2 **καὶ ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐλαίῳ**· ‖ ἄζυμα (τὰ) ὁ ἄζυμος ἄρτος : **αὐτ.12,15 ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε**· ‖ αὐτ. Ἀσμ.8,13 κ. ΚΔ Λουκ.22,1 ἤγγιζε **δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα**· 2) δημ. ὁ μὴ ζυμώνων ἢ μὴ ἔχων νὰ ζυμώσῃ : παροιμ. **ἕνα χρόνο ἄσπορος πέντε χρόνια ἄζυμος.**
ἀζεμοσφραγὶς-ῖδος (ἡ) νεώτ. διακίον ἐξ ἀζύμου φυράματος δι' οὗ παλαιότερον, πρὶν τεθοῦν εἰς χρῆσιν **οἱ φάκελλοι, συνεκολλᾶτο** τὸ ἄκρον τῆς διπλωμένης ἐπιστολῆς, δημ. **μπολλίνι** ἢ **ὄστια.**
ἀζυμότης (ἡ) μσν. **ἔλλειψις** ζύμης.
ἀζυμοφαγία (ἡ) μσν. τὸ ἐσθίειν ἄζυμον ἄρτον
ἀζύμωτος-η-ο νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ζυμωθείς, ἐπὶ ἀλεύρων, τυροῦ κ.τ.τ., ὁ ἀκατάμακτος, ὁ μὴ δουλευθείς : **ἀλεύρι ἀζύμωτο**· ‖ κ. ὁ μὴ ἐπαρκῶς ζυμωθείς, ἐπὶ ἄρτου, **ἐδεσμάτων** κ.τ.τ. : **ἄφησε τοὺς κεφτέδες ἀζύμωτους**· 2) νεώτ. χημ. ὁ μὴ ἀκόμη λαβὼν τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ ζύμωσιν.
ἄζυξ-υγος (ὁ, ἡ) ὁ μὴ ζευχθείς, μὴ ἀποτελῶν ζεῦγος : Ἀρχίλ.157· 2) ἄγαμος : Εὐρ.Βάκχ.694 **νέαι παλαιαὶ παρθένοι τ' ἔτ' ἄζυγες**, αὐτ.Τρῳ.537 **ἄζυγος ἀμβροτοπώλου** (τῆς Ἀθηνᾶς)· ‖ Εὐρ.Ἱππ.546 **ἄζυγα λέκτρων ἄνανδρον τὸ πρὶν καὶ ἄνυμφον.**
ἄζω (1) ξηραίνω : Ἡσίοδ.Α 397 **ὁπότε χρόα Σείριος ἄζει**· ‖ κ. παθ. Ἰλ.Δ 487 **ἡ μὲν** (αἴγειρος) **τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας.**
ἄζω (2) φωνάζω ἆ ἆ, στενάζω : **Σοφ.**Ἀντ.980· ‖ ὁμοίως μέσ. : Ἡσίοδ.Θ 99 **εἴ τις ἄζηται κραδίην ἀκαχήμενος**· 2) **διὰ τοῦ στόματος** ἀθρόως ἀναπνέω : Νικοχάρ.19.
ἄζω ἀντὶ ἅζομαι : Σοφ.ΟΚ 134 **τὰ δὲ νῦν τιν' ἥκειν οὐδὲν ἅζονθ' ἂν ἐγώ.. οὔπω δύναμαι.**
ἀζωαμυλία (ἡ) νεώτ. ἡ κατάστασις κυττάρου τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ τὸ ὁποῖον χάνει περισσότερον γλυκοζόνον παρ' ὅσον ἀποταμιεύει.
ἀζωβενζίλιον (τὸ) νεώτ. χημ. παλαιοτέρα ὀνομασία τοῦ τριφενυλοξαζολίου.
ἀζωβενζοϊκὰ ὀξέα (τὰ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις ἀνήκουσαι εἰς τὰ ἀζωπαράγωγα τοῦ βενζοϊκοῦ ὀξέος.
ἀζωβενζόλη (ἡ) νεώτ. τὸ ἀζωβενζόλιον βλ. λ.
ἀζωβενζόλιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις κρυσταλλουμένη ἐκ λιγροΐνης οὖσα ἡ ἁπλουστέρα συμμετρικὴ ἀρωματικὴ **ἀζωένωσις.**

ἀζωγενέρυθρον (τὸ) νεώτ. χημ. σταθερὰ διαζωένωσις τῆς π-νιτρονιλίνης.

ἀζωγράφητος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀζωγράφιστος**, ὁ μὴ-ζωγραφηθείς, ὁ μὴ δι' εἰκόνων κοσμηθείς· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ζωγραφηθῇ.

ἀζωγρεναδίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐρυθρόφαιος κόνις χρωστικὴ βάπτουσα ἐρυθρᾶ τὸ ἔριον καὶ τὴν μέταξαν.

ἀζώγρητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ζωγρηθεὶς, ὁ μὴ συλληφθεὶς ζωντανός, λέγ. ἐπὶ ἀνθρ. κ. ἐπὶ ζῴων.

ἀζωδερμίνη (ἡ) νεώτ. χημ. κεραμόχρους κόνις εὐδιάλυτος εἰς τὴν ἀλκόλην καὶ τὸ χλωροφόρμιον.

ἀζωδικαρβονικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. ὀργανικὴ ἕνωσις ἐκ τῶν παραγώγων τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος.

ἀζωδιφενυλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. συνώνυμον τῆς φεναζίνης βλ. λ.

ἀζωδολένιον (τὸ) νεώτ. φάρμακον συγκείμενον ἐξ ἴσων μερῶν πελλιδόλης καὶ ἰωδολενίου.

ἀζωενώσεις (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις χρήσιμοι ὡς πρῶται ὕλαι διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν συνθετικῶν χρωμάτων.

ἀζωερυθρὸν (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ βάπτουσα τὸ ἔριον ἐρυθρόν.

ἀζωεωζίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀζίνη ἀζωχρωστικὴ ἐρυθρᾶ κόνις, ὀλίγον διαλυτὴ εἰς τὴν ἀλκοόλην, βάπτουσα τὸ ἔριον ἐρυθρὸν κυανίζον.

ἀζὼθ διεθν. λ. ἄκλιτ. ὄνομα τοῦ ὑδραργύρου ἐν τῇ ἀλχημείᾳ, συγκείμενον ἐκ τοῦ ἑλλην. Α κ. Ω, τοῦ ἑβρ. Θ (ταῦ) καὶ τοῦ λατ. Ζ· 2) ἡ ὑπὸ τοῦ Παρακέλσου ὀνομασία τῆς πανακείας του· 3) ἐν τῇ ἀποκρυφολογίᾳ, σύμβολον τῆς ἀρχικῆς μονάδος, πρώτης ἀρχῆς καὶ ῥίζης τῶν πάντων· || ἡ συμβολικὴ ἔκφρασις τοῦ ἀρχικοῦ **ἀνδρογύνου**, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος παντὸς ζῶντος ἐν τῇ φύσει.

ἀζωθαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος καθ' ἣν παρατηρεῖται αὔξησις τοῦ ἀζώτου (οὐρίας) ἐν τῷ αἵματι· ὁ πάσχων ἀζωθαιμίαν **ἀζωθαιμικός-ή-όν**.

ἀζωία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις ζωῆς.

ἀζωικός-ή-όν νεώτ. ὁ μὴ ἔχων ἴχνη ζωῆς: **ἀζωικὸς αἰών**, ἄλλως ἀρχαιολιθικός, ἡ ἀρχαιοτάτη περίοδος τῆς γῆς καθ' ἣν δὲν εἶχεν ἀναπτυχθῇ εἰσέτι ζωή,—**ἀζωικὴ περίοδος** (τῆς γῆς),—**ἀζωικὸν ἔδαφος** τὸ μὴ ἔχον ἴχνη (ἀπολιθώματα) ζωῆς.

ἀζωιῶδες γνήσιαν (τὸ) νεώτ. χημ. ὄξινος ἀζωχρωστικὴ βάπτουσα τὸ ἔριον καὶ τὴν μέταξαν.

ἀζωκαρδινάλη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ κεραμέρυθρος βαφὴ ἐρίων καὶ μετάξης.

ἀζωκαρμίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζινοχρωστικὴ βαφὴ βάπτουσα τὸ ἔριον ἐρυθρόν.

ἀζωκίτρινον (τὸ) νεώτ. χημ. ὄξινον ἀζώχρωμα ἐν χρήσει διὰ τὴν βαφὴν τῶν ἐρίων.

ἀζωκοραλλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ βάπτουσα τὸ ἔριον ἐρυθρόφαιον.

ἀζωκυανοῦν (τὸ) νεώτ. χημ. κυανομέλαινα μεταλλικῶς στίλβουσα κόνις βάπτουσα ἀπ' εὐθείας τὸν βάμβακα φαιοϊώδη, εἰς δὲ τὸ ἔριον καὶ εἰς τὴν μέταξαν δίδουσα σκοτεινὸν χρῶμα.

ἀζωμεθάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις ἀνήκουσα εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀζωσωμάτων.

ἀζωνικός-ή-όν μσν. ἄζωνος βλ. λ.

ἄζωνος-ον μσν. ἐπὶ θεῶν, ὁ μὴ ἐν ὡρισμένῃ χώρᾳ λατρευόμενος ἀλλὰ γενικῶς ὑπὸ πάντων, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς ἐπιχωρίους θεότητας· 2) δημ. ὁ μὴ φορῶν ζώνην, ὁ ἄζωστος.

ἀζωογόνητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ζωογονηθείς.

ἀζωοξυενώσεις (αἱ) νεώτ. χημ. τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἀλκαλικῆς ἀναγωγῆς τῶν ἀρωματικῶν νιτροσωμάτων, ἐξ ὧν καὶ λαμβάνονται δι' ἐπιδράσεως αἰθυλο—ἢ μεθυλαλκοολικοῦ ἀλκάλεως.

ἀζωοποίητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ζωογονηθείς, μὴ λαβὼν πνοὴν ζωῆς, ὁ μὴ ἐμψυχωθείς.

ἄζωος-ον μτγν. ἄνευ ζωῆς· 2) ὁ μὴ ἔχων ζῷα, σκώληκας ἐν **ἑαυτῷ, λέγεται ἰδίως** περὶ ξύλου.

ἀζωροδέρυθρον (τὸ) νεώτ. χημ. χρωστικὴ οὐσία δίδουσα ζωηρὸν ἐρυθρὸν χρῶμα.

ἄζωρος Ἡσ. «ὁ εὔκρατος οἶνος».

ἀζωσκοτεινοπράσινον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ βάπτουσα τὸ ἔριον πρασινομέλαν.

ἄζωστος(-η)-ο(ν) ὁ μὴ ἐζωσμένος, ὁ μὴ φορῶν ζώνην: Ἡσίοδ. Ἔργ. 345 **γείτονες ἄζωστοι ἔκιον** || κ. δημ. ὁμοίως συνών. ξέζωστος: **ἄζωστο εἶχε ἀκόμη τὸ σπαθί**· 2) ἀπερισχοίνιστος: Πολίτ. Παραδ. Β 1123 **ἄζωστη ἐκκλησιά**.

ἀζωσώματα (τὰ) νεώτ. χημ. ἀζωενώσεις βλ. λ.

ἀζωτάσβεστος ἢ **ἀσβεστάζωτον** (τὸ) ἢ ἀσβεστοκυαναμίδια νεώτ. χημ. βλ. **κυαναμίδια**.

ἀζῶτες Ἡσ. «οἱ μὴ εἰς τὰ συνεστῶτα παρόντες».

ἀζωτικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ νιτρικὸν ὀξύ.

ἀζωτισμὸς (ὁ) νεώτ. ἡ παροχὴ ἀζώτου: **ἀζωτισμὸς τοῦ ἐδάφους** (διὰ λιπασμάτων).

ἀζωτοβακτήρια (τὰ) νεώτ. βακτήρια ζῶντα ἐν τῷ ἐδάφει καὶ ἔχοντα τὴν ἱκανότητα νὰ δεσμεύωσιν ἐκεῖ τὸ ἄζωτον τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος καὶ νὰ τροφοδοτῶσιν οὕτω δι' αὐτοῦ τὰ φυτά.

ἀζωτολόγα φυτὰ (τὰ) νεώτ. φυτὰ τῆς τάξεως τῶν **ἐλλοβοκάρπων** τῆς οἰκογεν. τῶν **ψυχανθῶν** εἰς τὰς ῥίζας τῶν ὁποίων ζῶσιν ἀζωτοβακτήρια· βλ. λ.

ἀζωτολουόλια (τὰ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις ἀνήκουσαι εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀζωενώσεων.

ἀζωτόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται τὸ ἐν σώμασι καὶ οὐσίαις ἄζωτον.

ἄζωτον (1) Ἡσ. «ἀβίωτον».

ἄζωτον (τὸ) (2) νεώτ. ἀέριον ἄχρουν καὶ ἄοσμον, ἓν τῶν συναποτελούντων τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα στοιχείων, ἀποτελοῦν τὰ 78,13 τοῦ ὄγκου καὶ τὰ 75,55 τοῦ βάρους αὐτοῦ· συμβολιζόμενον διὰ τοῦ γράμματος N (ἐκ τοῦ λατ. Nitrogenium)· || **ἄζωτον θειοῦχον** σῶμα στερεὸν ὑπὸ μορφὴν χρυσοκιτρίνων κρυστάλλων σχηματιζόμενον ἐξ ἑνώσεως ἀζώτου καὶ θείου, ἐκρηκτικόν,—**ἄζωτον πενταθειοῦχον** ὑγρὸν βαθέως ἐρυθρόχρουν σχηματιζόμενον ἐκ κατεργασίας θειούχου ἀζώτου μετὰ θειούχου ἄνθρακος ἐν αἰθέρι,—**ἄζωτον ἰωδιοῦχον** στερεὸν καστανομέλαν σῶμα σύνθετον ἐξ ἀμμωνίας καὶ ἰωδίου, εὐκόλως ἀποσυντιθέμενον εἰς ἄζωτον καὶ ἰώδιον καὶ διὰ τοῦτο λίαν ἐκρηκτικόν,—**ἄζωτον χλωριοῦχον** κίτρινον ἐλαιῶδες ὑγρὸν πνιγηρὸν καὶ λίαν ἐκρηκτικόν, διαλυόμενον ἐν ὕδατι καὶ ἐν βενζολίῳ.

ἀζωτονοσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κλάσις νόσων ἀποδιδομένων εἰς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἀζώτου ἐπὶ τῶν λοιπῶν χημικῶν στοιχείων τοῦ ὀργανισμοῦ, οἷον τὸ σκορβοῦτον, ἡ γάγγραινα, ὁ καρκίνος κ.ἄ.

ἀζωτοξείδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξείδιον ἀζώτου.

ἀζωτοξειδύλιον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ ὑποξείδιον τοῦ ἀζώτου, ἄλλως ἱλαρυντικὸν ἀέριον.

ἀζωτόρροια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ αὔξησις τῆς ἐν τοῖς κοπράνοις περιεχομένης ποσότητος τοῦ ἀζώτου, σύμπτωμα παγκρεατικῆς ἀνεπαρκείας.

ἄζωτος-ον ΕΜ ἄζωστος βλ. λ.

ἀζωτουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑπερβολικὴ ἀπέκκρισις ἀζώτου διὰ τῶν οὔρων, σύμπτωμα διαφ. νόσων.

ἀζωτοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἄζωτον: **ἀζωτοῦχοι τροφαί,—ἀζωτοῦχα λιπάσματα**.

ἀζώτωσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ ὑπὸ χημικῆς τινος ἑνώσεως πρόσληψις ἀζώτου.

ἀζωφενυλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἡ φεναζίνη, ἄλλως ἀζωφενυλίνη.

ἀζωφλαβίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ βάπτουσα τὸ ἔριον καὶ τὴν μέταξαν χρυσοκίτρινα.

ἀζωφόρα (τὰ) νεώτ. χημ. διάφοροι διαζωενώσεις ὡς τὸ ἀζωφοροκυανοῦν, ἀζωφοροερυθρὸν κ.τ.τ.

ἀζωφουξίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ βάπτουσα τὸ ἔριον ὑποκίτρινον ἐρυθρόν.

ἀζωφωσφίνη (ἡ) νεώτ. χημ. βασικὴ ἀζωχρωστικὴ βάπτουσα τὸν βάμβακα φαιοκίτρινον.

ἀζωχρώματα (τά) νεώτ. χημ. διάφοροι κεχρωσμέναι ὀργανικαὶ ἑνώσεις τῆς ἀρωματικῆς σειρᾶς, ἄλλως λεγόμεναι **ἀζωχρωστικαί**.

ἀηδής-ές δυσάρεστος εἰς τὴν γεῦσιν, ἄνοστος, ναυτιώδης : Πλάτ.Νόμ.660 A· 2) μτφ. περὶ παντὸς δυσαρέστου πράγματος, ἰδίᾳ κατ' οὐδ. : Πλάτ.Φαίδ. 84D **μή σοι ἀηδὲς ᾖ** (μήπως σοῦ κάμνει ἐνόχλησιν), Ἡρ.7,101 **οὐδέν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν**· 3) ἐπὶ ἀνθρώπου, ἐπαχθής, δυσάρεστος, φορτικός : Πλάτ.Φαίδ.91B **ἧττον τοῖς παροῦσιν ἀηδὴς ἔσομαι ὀδυρόμενος**, Θεόφρ.Χαρ. 20 **ὁ δὲ ἀηδὴς τοιοῦτός τις, οἷος ἐγείρειν ἄρτι καθεύδοντα, ἵνα αὐτῷ λαλῇ**· ‖ κ. νεώτ. : **ἀηδὲς φαγητόν,—ἀηδὴς ἄνθρωπος,—ἀηδὴς ὑπόθεσις.**

ἀηδία (ἡ) ἐπὶ γεύσεως, ἀποστροφή, σιχασιά, οἷον ἐπὶ φαρμάκων : Ἱππ.'Οξ.23· 2) ἐπὶ προσώπων, ἀπέχθεια, ἀντιπάθεια πρός τινα : Δημ.564,12 **ἀπακναίει γὰρ ἀηδίᾳ καὶ ἀναισθησίᾳ καθ' ἑκάστην τὴν ἐκκλησίαν ταῦτα λέγων**, Θεόφρ.Χαρ.20 **Ἐστὶν ἡ ἀηδία ἔντευξις λύπης ποιητικὴ ἄνευ βλάβης**· 3) καθόλου, δυσαρέσκεια : Πλάτ.Φαῖδρ. 240D **ἐπ' ἔσχατον ἐλθεῖν ἀηδίας**· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. : **αἰσθάνομαι ἀηδία(ν) νὰ τὸν ἀκούω,-νὰ τὸν βλέπω**· ‖ κ. ὡς ἐπίθ. : **αὐτὸς εἶναι ἀηδία** (ἀηδής).

ἀηδιάζω νεώτ. κ. δημ. γευόμενός τι αἰσθάνομαι ἀηδίαν, δυσαρεστοῦμαι πολὺ ἀπὸ τὴν γεῦσιν του, τὴν ἀποστρέφομαι : **ἀηδιάζω τὰ φάρμακα, ἀηδιάζω τὸ σκόρδο**· ‖ κ. μτφ. **ἀηδιάζω τὴν φιλαρέσκειαν, ἀηδιάζω τὰ παχιὰ λόγια**· 2) μτβ. (κυρίως εἰς τρ. πρόσ.) προξενῶ ἀηδίαν, ἀποστροφήν, δυσφορίαν : **τὸ κρέας μὲ ἀηδιάζει, μὲ ἀηδίασε ἡ σκορδαλιά**· ‖ κ. μτφ. **τὰ ἀστεῖα σου μᾶς ἀηδίασαν**· 3) ἡ μετοχ. **ἀηδιασμένος** ὁ ἔχων ἀηδίαν· ‖ ὁ προκαλῶν, ὁ προξενῶν ἀηδίαν, συνών. ἀηδής, ἀηδιαστικὸς κ. δημ. σιχαμένος, σιχαμερός.

ἀηδίασμα (τό) δημ. ἀηδία, σιχασιά, σιχαμὸς βλ. λ., ἀναγούλιασμα, ἀναγούλα : Βλ.Συνμ.192.

ἀηδιαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ προξενῶν ἀηδίαν : ἀηδιαστικὴ ὀσμή,—**ἀηδιαστικὸν φάρμακον.**

ἀηδίζω μτγν. προξενῶ ἀηδίαν· ‖ **παθ.** αἰσθάνομαι ἀηδίαν, ἀποστροφὴν πρός τινα ἢ πρός τι.

ἀηδισμός (ὁ) μτγν. ἡ ἀηδία, τὸ ἀηδιάζειν.

ἀηδόνα (ἡ) δημ. ἡ ἀηδών, ἰδίως ἡ μεγάλη· ‖ γυνὴ καλλίφωνος· 2) ὁ ἕλιξ τῆς κολοκυνθέας καὶ ἄλλων παρεμφερῶν φυτῶν.

ἀηδονάκι (τό) δημ. νεοσσὸς τῆς ἀηδόνος, ἀηδονεύς, ἀηδονόπουλο· ‖ μτφ. θωπευτικὴ προσαγόρευσις ἢ ἐπαινετικὴ φωνῆς προσωνυμία : **τ' ἀηδονάκι τῆς γειτονιᾶς**· ‖ κ. σκωπτικὸς χαρακτηρισμὸς ἐπιπολαίων φλυάρων : Δ.Σάρρου ἀνέκδ. Λεξ.Ἠπ. ἐν λ. **εἶναι λαλούμενο τ' ἀηδονάκι.**

ἀηδόνειος-ον μτγν. ὁ ἰδιάζων εἰς τὴν ἀηδόνα, ὁ ἀηδόνιος βλ. λ. : παροιμ. παρὰ Νόνν.Διον.5,41 **ὕπνος ἀηδόνειος** (λέγεται περὶ ἐλαχίστου ὕπνου).

ἀηδόνι (τό) δημ. ἡ ἀηδών βλ. λ. : φρ. **κόστισε ὁ κοῦκος ἀηδόνι** (ἀκριβοπληρώθηκε), **ἀηδόνι τοῦ μαγιοῦ** (σκωπτ. ὁ ὄνος), **ἀηδονιοῦ λαλιὰ καὶ πέρδικας καμάρι** (ἐπαινετ. περὶ γυναικῶν), δ. τραγ. **παραπονιέμαι σὰν πουλὶ καὶ κλαίω σὰν ἀηδόνι,—ἀηδόνι στὴ φωλίτσα σου πῶς δὲ λαλεῖς πουλί μου**, Πολίτ.Ἐκλογ.80 **δὲν κελαϊδοῦσε σὰν πουλὶ δὲν ἔλεε σὰν ἀηδόνι**· ‖ μτφ. ὡς ἐπίθ. ἀνθρ. καλλιφώνων ἢ εὐφραδῶν : **ἀηδόνι τῆς Βουλῆς**, κ. σκωπτ. ἐπὶ λάλων· 2) παιδιὰ παιζομένη ὑπὸ πολλῶν παιδίων ἐν ἀναπεπταμένῳ χώρῳ καθ' ἣν διαδοχικῶς ἕκαστον τῶν παιδίων ἀπομακρυνόμενον τῆς γραμμῆς ᾄδει : **τ' ἀηδόνι τ' ἀηδόνι, τ' ἀηδόνι τὸ παγώνι**· 3) ποικιλία τῆς ἀμπέλου τῆς τάξ. τῶν **φραγκουλωδῶν** τῆς οἰκογ. τῶν **ἀμπελίδων.**

ἀηδονία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις ἡδονῆς (παρὰ τοῖς ἐπικουρείοις φιλοσόφοις) : Διογ.Λ 2,90 **μέσας τε καταστάσεις ὠνόμαζον ἀηδονίαν καὶ ἀπονίαν.**

ἀηδονίδαι (οἱ) νεώτ. γένος ᾠδικῶν πτηνῶν.

ἀηδονιδεύς (ὁ) μτγν. τὸ νεογνὸν τῆς ἀηδόνος.

ἀηδονίζω νεώτ. κ. δημ. μιμοῦμαι τὴν φωνὴν τῆς ἀηδόνος· ‖ μτφ. ὁμιλῶ πολὺ ἢ εὐθύμως, φλυαρῶ ἐξ εὐχαριστήσεως : **πέτυχες τὴ δουλειά σου κι ἀηδονίζεις τώρα** (συγγ. κελαδᾷς, ξέρεις καὶ μιλᾷς).

ἀηδόνιος-ον ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀηδόνα : **ἀηδόνιος γόος** ὁ θρῆνος τῆς ἀηδόνος : Ἀριστφ.Βάτρ. 684 **κελαδεῖ δ' ἐπίκλαυτον ἀηδόνιον νόμον** (ᾆσμα).

ἀηδονίς-ίδος (ἡ) ἀηδών : Εὐρ.Ῥῆσ.550, Θεόκρ.8,38.

ἀηδόνισμα (τὸ) νεώτ. τὸ κελάδημα τῆς ἀηδόνος, ἀηδονολάλημα· ‖ ᾆσμα γλυκὺ οἱονεὶ ἀηδόνος.

ἀηδονολαλάω κ. -ῶ δημ. τραγουδῶ ὡς ἀηδών, ἡδέως : δ.τραγ. **μιὰ ὄμορφη ἀηδονολαλεῖ κι ἐγὼ κρυφοστενάζω**· 2) κατ' εὐφημισμὸν ἐπὶ τῶν τελευταίων λόγων τῶν ἐπιθανατίων τραυλιζόντων : Πολίτ.Ἐκλογ.78 δ.τραγ. **κι ἡ γλῶσσα του ἀηδονολαλεῖ**· 3) συνηθέστ. ἡ μετοχ. **ἀηδονολαλοῦσα** ὡς ἐπίθ. ἐπὶ ἡδυμόλπων πτηνῶν, γυναικῶν κ. ἐπὶ μουσ. ὀργάνων) : **φλογέρα -οῦσα**, δ.τραγ. **ν' ἀκούσω καὶ τὴν πέρδικα τὴν ἀηδονολαλοῦσα**, Παλαμ.Ἀσάλ.Ζ 101 **ἀπάνω στὴν κιθάρα μου τὴν ἀηδονολαλοῦσα.**

ἀηδονολάλημα (τὸ) δημ. κελάδημα ἀηδόνος, ᾆσμα ἡδύ : Μαβίλη Πατρίδα **τ' ἀηδονολαλήματα.**

ἀηδονόλαλος-η-ο δημ. ὁ οἱονεὶ ἀηδόνος φωνὴν ἔχων, ὁ ᾄδων ἢ λαλῶν ἡδέως.

ἀηδονόπουλο (τὸ) δημ. ὁ νεοσσὸς ἀηδόνος.

ἀηδονόστομος-η-ο δημ. ὁ ἔχων στόμα ἤτοι φωνὴν ἀηδόνος, ὁ γλυκύλαλος, ὁ καλλίφωνος.

ἀηδονοφωλιά (ἡ) δημ. φωλεὰ ἀηδόνος.

ἀηδονόφωνος-η-ο δημ. ὁ ἔχων φωνὴν γλυκεῖαν ὡς ἀηδών : **ἀηδονόφωνος τραγουδιστής.**

ἀηδώ-οῦς (ἡ) ἐπικ. ἀηδών : Σοφ.Αἴ.628 **οἰκτρᾶς γόον ὄρνιθος ἀηδοῦς.**

ἀηδών-όνος (ἡ) γένος πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν ᾠδικῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀηδονιδῶν** ἢ **συλβιδῶν** : Ὀδ.Τ 518 **χλωρηῒς ἀηδὼν καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο**, Ἡσίοδ.Ἔργ.201 **ὧδ' ἴρηξ προσέειπεν ἀηδόνα ποικιλόδειρον**· φρ. **μουσῶν ἀηδόνες** (οἱ ποιηταί), παροιμ. **ἀηδόνες λέσχαις ἐγκαθήμεναι** (ἐπὶ φλυάρων)· 2) τὸ στόμιον τοῦ μουσ. ὀργάνου αὐλὸς καὶ αὐτὸς ὁ αὐλός.

ἀηδῶς ἐπίρρ. δυσαρέστως, ἀκουσίως, μὲ ἀποστροφήν, ἀποκρουστικῶς : Λυσ.16,2 **τυγχάνει ἀηδῶς διακείμενος**, Ἰσοκρ.12,19 **ἀηδῶς διατεθῆναι πρός τινα**· ‖ Ξεν.ΚΠ 1,2,11 **ἀηδῶς πίνειν.**

ἀήθεια (ἡ) κ. **ἀηθία** ἰων. **ἀηθίη** ἔλλειψις συνηθείας : Θουκ.4,55,4 **ἐκ τῆς πρὶν ἀηθείας τοῦ κακοπραγεῖν**· ‖ ἀπειρία : Πλάτ.Θεαίτ.175 **ὑπὸ ἀηθείας.**

ἀηθέσσω ἀντὶ ἀηθέω εἶμαι ἀσυνήθιστος : Ἰλ. Κ 493 **ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν.**

ἀήθης-ες ὁ μὴ συνηθισμένος, ἀντίθ. **ἐθάς** : Θουκ.4,34,2 **ἐνέπεσεν ἀνθρώποις ἀήθεσι τοιαύτης μάχης**· 2) ἀσυνήθης, παράδοξος : Αἰσχ.Ἱκ. 567 **ὄψιν ἀήθη**· 3) ὁ μὴ ἔχων ἦθος, χαρακτῆρα : Ἀριστλ.Πολιτ.1450A25 **ἀήθης τραγῳδία.**

ἀηθίζομαι μτγν. εἶμαι ἀσυνήθιστος εἴς τι.

ἀήθως ἀπροσδοκήτως, ἐκτάκτως, ἀσυνήθως : Θουκ.4,17,4 **οἱ ἀήθως τι ἀγαθὸν λαμβάνοντες.**

ἀήκουστος-η-ο δημ. κ. **ἄηκουστος-η-ο** πρωτάκουστος, ἐπίκακῳ, ἀλλόκοτος, ἀνήκουστος· ‖ οὐδαμοῦ ἀκουόμενος : φρ. **ἄφαντος κι ἀήκουστος,—πῆγε κι ἔβαλε φωτιὰ στὰ θερισμένα ὁ ἀήκουστος.**

ἀήμερος-η δημ. (ὑπονοουμ. ἅγιος ἢ ἁγία) ὁ μὴ ἑορταζόμενος, ἐπειδὴ δὲν ἀναγράφεται ἡ ἡμέρα τῆς γεννήσεως ἢ τοῦ θανάτου του.

ἄημι ἀπαρφ. **ἀῆναι** κ. **ἀήμεναι** μτχ. **ἀείς-έντος** μέσ. **ἀήμενος** πνέω, φυσῶ : Ἰλ.Ι 5 **τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον**, αὐτ. Ε 526 **οἵ τε νέφεα διασκιδνᾶσιν**

ἀέντες, Ἡσίοδ.Θ 869 **ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων** || παθ.: Ὀδ.Ζ 131 **εἶσ᾽ ὑόμενος καὶ ἀήμενος** (ὑπὸ τῆς βροχῆς καὶ τοῦ ἀνέμου βαλλόμενος).

ἀήρ γεν. **ἀέρος** κ. ἐπ. **ἠέρος** (ὁ,ἡ) αἰολ. **αὔηρ**, δωρ. **ἀβήρ** κ. παρ᾽ Ἱππ.Ἀερ.282,290 **ἤηρ**· παρ᾽ Ὁμήρ. κ. Ἡσιόδ. θηλ., ἀπὸ δὲ Ἡροδ. κ. ἑ. ἀρσ. ὁ μᾶλλον πυκνὸς καὶ ὀμιχλώδης ἀήρ, ὁ περὶ τὴν γῆν, κατ᾽ ἀντιδιαστ. πρὸς τὸν παρ᾽ ἀρχ. αἰθέρα, τὸν ἀνώτατον καθαρὸν ἀέρα : Ἰλ.Ξ 288 **εἰς ἐλάτην ἣ τότ᾽ ἐν Ἴδῃ μακροτάτη πεφυυῖα δι᾽ ἠέρος αἰθέρ᾽ ἵκανεν**· 2) ὀμίχλη, ὀμιχλῶδες σκότος : Ἰλ.Ε 776 **ἔνθ᾽ ἵππους ἔστησε θεὰ περὶ δ᾽ ἠέρα παυλὺν ἔχευεν**· 3) καθόλου, ὁ περιβάλλων τὴν γῆν ἀήρ, ἡ ἀτμόσφαιρα, δημ. **ἀέρας** βλ. λ. : **ἀὴρ ὑγρός,-αὐχμηρός,-εὔκρατος,-θερμός,-ψυχρός**· 4) ὁ ὕπαιθρος χῶρος ἐν **τοῖς** λουτροῖς : Ἐπιγρ. παρ᾽ Εὐστ.· 5) τὸ κάλυμμα **τοῦ** Ἁγίου Ποτηρίου κ.τ.λ. ὡς σύμβολον τῆς σινδόνος μὲ τὴν ὁποίαν περιετύλιξαν τὸν Ἰησοῦν.

ἄησις (ἡ) φύσημα, πνοή (ἐκ τοῦ ἄημι).

ἀήσκιωτος-η-ο δημ. ἄχαρις, ἀνήσκιωτος βλ. λ. ἀσυμπαθής : **ἀήσκιωτο εἶν᾽ αὐτὸ τὸ παιδί**· 2) ἀπρόκοπτος, ἄτυχος : **ἀήσκιωτας ὁ κακομοίρης ὅ,τι νὰ καταπιαστῇ σὲ ζημιὰ τοῦ βγαίνει.**

ἀήσσητος-ον ἀντὶ ἀήττητος βλ. λ.

ἀήσυλος (ὁ) Ἰλ.Ε 876 πονηρός, ἀντὶ **αἴσυλος** βλ.λ.

ἀήσυρος-ον ἐλαφρός, μικρός, ταχὺς ὡς ἄνεμος : Αἰσχ.Πρ.452 **κατώρυχες ἔναιον ὥστ᾽ ἀήσυροι μύρμηκες**· || λέγ. κ. περὶ ἀνέμου Ἀπολ.Ρ 2,1102.

ἀητέομαι μτγν. πέτομαι, πετῶ : Ἀρατ.523.

ἀήτη (ἡ) θύελλα, ἀήτης βλ.λ. : Ἡσίοδ.Ἔργ.643,673.

ἀήτης (ὁ) βιαία πνοὴ ἀνέμου, θύελλα : Ὀδ.Δ 567 **Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντος ἀήτας.**

ἀητόρροος-οον συνηρ. -**ους-ουν** λ. πλασθεῖσα ὑπὸ Πλάτ. ἐν Κρατ.410Β **ἀὴρ κέκληται ὅτι ἀεὶ ῥεῖ, ὥσπερ ἂν εἰ εἴποι πνευματόρρουν, ἀητόρρουν.**

ἄητος-ον ὁρμητικός, σφοδρός : Ἰλ.Φ 395 **θεοὺς ἔριδι ξυνελαύνοις θάρσος ἄηταν ἔχουσα**· 2) Ἡσ. « **ἄητοι**· ἀκόρεστοι, ἄπληστοι ».

ἀητοφόρος-αν μτγν. φέρων ἀετόν : -**οι λεγεῶνες.**

ἀηττησία (ἡ) μτγν. τὸ ἀήττητον.

ἀήττητος-ον κ. **ἀήσσητας** ὁ μὴ ἡττηθεὶς ἢ ὁ μὴ ἡττώμενος, **ἀνίκητος** : Θουκ.6,70,3 **πολλοὶ ὄντες καὶ ἀήσσητοι εἶργαν,** Πλάτ.Πολ.375 Β **πρὸς πάντα** ἄφοβός **τέ ἐστι καὶ ἀήττητος**· || κ. νεώτ. ὁμοίως.

ἀηχία (ἡ) **ἔλλειψις** ἤχου : Κουμαν.Συναγ.ΝΛ20.

ἄηχος-ον ἄνευ ἤχου, μὴ ἠχῶν : Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.1,11.

ἄθαβος-η-α δημ. μήπω ταφείς : **τὸν μπαλσάμωσαν καὶ τὸν ἔχουν ἄθαβο**· || γεν. ὁ μὴ τυχὼν ἐνταφιασμοῦ, ὁ ἀπομείνας **ἄθαπτος** βλ. λ.

ἀθαλάμευτος-ον Ἐπιγραμμ. ὁ μὴ τυχὼν γαμηλίου θαλάμου, ἄγαμος.

ἀθαλάσσευτος-ον κ. -**ττευτος-ον** μτγν. ὁ μήπω εἰς τὴν θάλαασαν ῥιφθείς : **ἀθαλάσσευται νῆες.**

ἀθαλασσία-ττία (ἡ) μτγν. ἄγνοια θαλάσσης, ἀπειρία θαλασσίου πλοῦ.

ἀθαλασσιά (ἡ) δημ. γαλήνη ἐν τῇ θαλάασῃ.

ἀθάλασσος-αν κ. -**ττος-ον** ὁ μακρὰν τῆς θαλάσσης εὑρισκόμενος, μεσόγειος : Μένανδ. **ἐν** Τροφων. 1,9· || ἐπὶ οἴνου, ὁ μὴ περιέχων θαλάσσιον ὕδωρ, μὴ **τεθαλασσωμένος,** ἄλλως ἀπαράχυτος.

ἀθαλάσσωτος -(η)-ο(ν) κ. -**ττωτος**-αν κ. δημ. ὁ ἀσυνήθιστος εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ χερσαῖος : Ἀριστφ.Βάτρ.204 ἄπειρος, **ἀθαλάσσωτος, ἀσαλαμίνιος ὤν**· 2) δημ. ὁ μὴ εἰς τὴν θάλασσαν **ῥιφθείς,** εἰδ. ἐπὶ πλοίων : **μῆνες ἄφησε τὴ βάρκα του ἀθαλάσσωτη κι ἄνοιξε**· 3) δημ. μτφ. ὁ μὴ περιελθὼν εἰς οἰκονομικὰς ἢ ἄλλας ἀνωμαλίας : **μονάχ᾽ αὐτὸς ὁ χρηματιστὴς ἀπόμεινε ἀθαλάσσωτος**· || κ. ἐπὶ πραγμ. ὁ μὴ ὑπὸ ἄλλου διαταραχθεὶς ἢ ὑποστὰς ζημίας : **σὰ μεθύσῃ δὲν ἀφήνει καφενὲ ἀθαλάσσωτο** (**ἐκ** τῆς σχετικῆς φρ. **τὰ κάνει θάλασσα**).

ἀθάλη (ἡ) δημ. **καπνιά**· || στάχτη, ἀοδόλη.

ἀθαλής-ές μτγν. ὁ μὴ θάλλων, ὁ ἐξηραμμένος.

ἀθαλία (ἡ) **νεώτ.** γένος μικρῶν ὑμενοπτέρων, ἐχόντων περίπου τὴν μορφὴν καὶ τὸ μέγεθος κοινῆς μυίας, ἀνῆκον εἰς τὴν οἰκογέν. τῶν **τεθρηδονιδῶν.**

ἀθαλπής-ές μσν. ὁ ἄνευ θάλπους, θερμότητος. Ἐπίρρ. **ἀθαλπέως** : Ἱππ.Ὀξ.29.

ἀθάλπωτος-η-ο δημ. ἀθάμβωτος βλ. λ.

ἀθαλώνω δημ. καπνίζω μὲ ἀθάλην, μαυρίζω βλ.λ.

ἀθαμαντία (ἡ) **φυτικὸν** γένος τῆς **οἰκογενειας** τῶν **σκιαδοφόρων** (athamantia L.)

ἀθαματούργητος-η-ο κ. ἀθαυματούργητος-η-ο δημ. ὁ μὴ ποιῶν θαύματα, ὁ μὴ θαυματουργῶν : παροιμ. **ἅγιος ἀθαματούργητος δόξα, τιμὴ δὲν ἔχει.**

ἀθάμβευτος-αν **νεώτ.** ὁ μὴ θαμβωθείς, καὶ ὁ μὴ θαμβούμενος, **συνών.** ἀρχ. [illegible]

ἀθαμβής-ές ὁ μὴ θαμβούμενος· || κ. ὁ ἄφοβος.

ἀθαμβία (ἡ) τὸ νὰ μὴ θαμβοῦταί τις· || ἡ ἀφοβία.

ἄθαμβος-ον ὁ ἄφοβος : Δημοκρ.παρὰ Στοβ.38,39.

ἀθάμβωτος-ον **νεώτ.** κ. δημ. **ἀθάμπωτος-η-ο** ὁ μὴ θαμβωθείς· || μὴ θαμβούμενος, λέγ. κ. μτφ.

ἄθαμνος-ον μσν. ἄνευ θάμνων : **ἄθαμν. χώρα.**

ἀθάναιος μὴν **παρ᾽** Αἰτωλοῖς : Ἐπίγρ. Δελφῶν.

ἀθαναϊσταί Ἐπίγρ. Ῥόδου, ὄνομα ὀργιαστῶν (ἄλλως θιασωτῶν) τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς· ἐν Ἐπιγρ. Τσ-άγρας **φέρεται** « ἀθηναϊσταί ».

ἀθανασία (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τις ἀθάνατος : Πλάτ. Φαῖδρ.246 Α **ἀγένητόν τε καὶ ἀθάνατον ψυχὴ ἂν εἴη,-περὶ μὲν οὖν ἀθανασίας αὐτῆς ἱκανῶς,** νεώτ. ἀθανασία **τῆς ψυχῆς,-εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀθανασίαν.**

ἀθανάσιμος-η-α δημ. βλ. θανάσιμας.

ἀθανατίζω ποιῶ τινα ἀθάνατον : Ἀριστλ.Ἀπ. 645· 2) γίνομαι ἢ εἶμαι ἢ νομίζομαι ἀθάνατος : Ἡρόδ.4,93 **πρώτους αἱρέει Γέτας τοὺς ἀθανατίζοντας** (τοὺς νομίζοντας ἑαυτοὺς ἀθανάτους).

ἀθανατόω μσν. ποιῶ τινα ἀθάνατον.

ἀθανατισμός (ὁ) μτγν. ἡ ἀθανασία βλ. λ. ἢ ἡ πίστις εἰς τὸ δόγμα τῆς ἀθανασίας.

ἀθανατοποιός-όν μσν. ὁ ποιῶν τινα ἤ τι ἀθάνατον : **ἀθανατοποιὸς δόξα, -τέχνη,-ἱσταρία.**

ἀθάνατος (-η)-ο(ν) (1) κ. δημ. ὁ μὴ ἀποθνήσκων, ἀντίθ. **θνητός,** ἐπίθ. ἰδίᾳ τῶν θεῶν : Ὀδ.Μ 117 **αὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν**· 2) ὡς οὐσ. ἐν πληθ. **οἱ ἀθάνατοι** οἱ θεοί· 3) ἐν γενικωτ. χρήσει, ὁ ἄφθιτος, ἀΐδιος : **ἀθάνατος δόξα, -φήμη,** Ὀδ.Μ 118 **ἡ δέ τοι οὐ θνητή, ἀλλ᾽ ἀθάνατον κακόν ἐστιν**· || κ. τὸ σχετικῶς ἀθάνατον, ὅθεν παρὰ Πλάτ.Φαίδ.99 C **ἰσχυρότερον καὶ ἀθανατώτερον** κ. Πλαυτ.Νομ.9 **τὴν περὶ τὸ πῦρ τὸ ἀθάνατον θεραπείαν**· 4) ἀθάνατοι (οἱ) σῶμα στρατιωτικὸν περσικὸν ἐκ δεκακισχιλίων ἐπιλέκτων : Ἡρ. 7,83 **ἐκαλέοντο δὲ ἀθάνατοι ἐπὶ τοῦδε· εἴ τις αὐτῶν ἐξέλειπε τὸν ἀριθμὸν ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο καὶ ἐγίνοντο οὐδαμὰ οὔτε πλεῦνες μυρίων οὔτε ἐλάσσονες**· || ὁμοίως παρὰ Βυζαντινοῖς ἡ ὑπὸ Ἰωάννου Τσιμισκῆ συστηθεῖσα ἴλη ἐπιλέκτων ἱππέων· || **κ. νεώτ.** προσηγορία τῶν 40 μελῶν τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας· || κατὰ λεκτ. ἀντίθ. **κ. ὁ θάνατος ἀθάνατος**· 5) δημ. πρὸς τῇ ἀρχικῇ σημασίᾳ, στερεός, μὴ φθειρόμενος, ἀντέχων : **ἀθάνατα ροῦχα, -παπούτσια**· || ἰδίως ἐπὶ ποτῶν κ. ἐκλεκτός, **ἐξαίρετος** : **ἀθάνατα κρασί**· || κ. θαυμάσιος, ἀλησμόνητος : **ἀθάνατο γλέντι**· 6) δημ. **ἀθάνατα νερὸ** τὸ δίδον ἀθανασίαν εἰς τὸν πίνοντα : δ.τραγ. **πάω γι᾽ ἀθάνατο νερὸ νὰ πιῶ νὰ μὴν πεθάνω**· 7) εἰς τὴν κλητ. τοῦ ἀρσ. ἁπλῶς ἐπιφώνημα ἐπαινετ. ἢ σκωπτ. : **νὰ μᾶς ζήσῃς, ἀθάνατε.**

ἀθάνατος (ὁ) κ. **ἀθάνατο** (τό) **(2)** δημ. διάφορα φυτὰ τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων,** ἰδίως **ἀγαύη ἡ ἀμερικανική,** ἡ ἔχουσα ἐπιμήκη, σαρκώδη, σκληρὰ **καὶ εἰς τὸ ἄκρον** ἀκιδωτὰ φύλλα καὶ διὰ τοῦτο **χρήσιμος** συνήθως ὡς φράκτης κήπων· **ἐκ** τῶν

ἰνῶν αὐτῆς κατασκευάζονται τρίχαπτα καὶ σχοινία· ‖ ἀθάνατος ὀνομάζεται κ. τὸ φυτὸν οὐργινεία ἢ σκίλλα ἢ σκιλλοκρομύδα· ‖ κ. τὸ θαμνόχορτον στατική ἢ κολπώδης, δημ. σταθῆρι.

ἀθανάτωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ θανατωθείς· ‖ κ. ὁ δυσχερῶς θανατούμενος· 2) ὁ μὴ πληγωθεὶς ἀπὸ θανάτους συγγενῶν του, ὁ μὴ χαροκαμένος.

ἀθανής-ές μαν. ὁ μὴ ἀποθνῄσκων.

ἄθαπτος-ον κ. δημ. **ἄθαφτος**-η-ο ὁ μὴ τεθαμμένος, ἄταφος: Ἰλ.Χ 386 **κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυτος, ἄθαπτος**, Σοφ.Ἀντ.205 **ἐᾶν δ' ἄθαπτον**· ‖ δημ. ὁμοίως: **κυνηγημένοι φύγανε ἀφήνοντας ἄθαφτους τοὺς σκοτωμένους**· 2) ἀνάξιος ταφῆς: ΑΠ 9,498· 3) δημ. ἐπὶ φυτῶν, μὴ διὰ χώματος προσωρινῶς καλυφθείς: **ἄθαφτες σὰ μείνουν μιὰ ὥρα αἱ φῦτρες, κατόπι στὸ φύτεμα δὲν πιάνουν**· ‖ ὁ μὴ καλυφθεὶς δι' ἀνθρακιᾶς πρὸς ὄπτησιν, ἐπὶ ζύμης ἢ καρπῶν: **ἄθαφτα τὰ μῆλα δὲν καλοφήνονται**· 4) ἐν τῇ φρ. **πεθαμένος κι ἄθαφτος** ὁ ἄγαν φοβηθείς: Δ.Σάρρου ἀνέκδ. Λεξ.Ἠπ. ἐν λ., καὶ ἐν τῇ φρ. **εἶναι πεθαμένοι κι ἄθαφτοι** οἱ ἐκπεσόντες οἰκονομικῶς, οἱ δεινῶς δυστυχήσαντες.

ἀθαρεσιά (ἡ) κ **ἀθαρεψιά** (ἡ) δημ. ἔλλειψις θάρρους, ἀτολμία, δειλία χαρακτῆρος.

ἀθάρετα κ. **ἀνεθάρετα** δημ. ἐπίρρ. ἀτόλμως, μὲ συστολήν, μὲ δειλίαν: **ἀνεθάρετα σὰ ζητᾷς τὸ δίκιο σου δὲν τὸ βρίσκεις**· 2) ἀπροόπτως, ἀπροσδοκήτως, συνών. δημ. ἀναπάντεχα: **ἀθάρετα μοῦ ἦρθε ἡ συμφορά.**

ἀθάρευτα δημ. ἐπίρρ. ἄνευ θάρρους.

ἀθάρευτος-η-ο κ. **ἀθάρετος**-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων θάρρος, ἄτολμος, συνεσταλμένος τοὺς τρόπους.

ἀθαρέως Ἡσ. «ἀκριβῶς».

ἀθάρη (ἡ) ὁ χονδροαλεσμένος σῖτος καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἔδεσμα, δημ. **χόντρος**: Ἀριστφ.Πλ.673.

ἀθαρής Ἡσ. «ἄφθορος, στερεός».

ἀθάρι (τό) δημ. ἐξάνθημα διαβιβρῶσκον τὸ δέρμα, λεγ. ἐπὶ ζώων· 2) τρῦπα εἰργασμένου δέρματος: **ἔχει πολλὰ ἀθάρια αὐτὸ τὸ πετσί**· 3) ἡ στενὴ ὀπὴ ἀγγείων τινῶν, ἡ χρήσιμος διὰ νὰ ἀερίζηται τὸ ἐν αὐτοῖς ὑγρόν.

ἄθαρος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων θάρρος, ἄτολμος.

ἀθαρσής-ές ὁ ἄνευ θάρρους, ὁ ἀποθαρρυνθείς, ὁ δειλός· ‖ **ἀθαρσές** (τό) ἔλλειψις θάρρους.

ἀθαρσῶς ἐπίρρ. ἄνευ θάρρους, ἀτόλμως.

ἀθαρώδης-ες μσν. ὅμοιος ἀθάρη βλ. λ.

ἀθάσι (τό) δημ. τὸ νωπὸν ἀμύγδαλον, ἐκ τοῦ μσν. ἀθάσιον: δ.τραγ. **ἡ μάννα μου μὲ τάϊζε σῦκο παστὸ κι ἀθάσι**· 2) εἶδος εὐθραύστων ἀμυγδάλων· 3) ἐκχύλισμα ἀμυγδάλων, ἄλλως σουμάδα.

ἀθασωτός-ή-ό δημ. ἀμυγδαλωτός: **ἀθ. μάτια.**

ἀθαυμασία (ἡ) μτγν. ὀρθότ. ἀθαυμαστία βλ.λ.

ἀθαυμαστί ἐπίρρ. Σουΐδ. «χωρὶς θαύματος».

ἀθαυμαστία (ἡ) μτγν. τὸ μηδὲν θαυμάζειν, τὸ νὰ μὴ ἐκπλήττεταί τις διὰ τίποτε.

ἀθαύμαστος-ον ὁ μὴ θαυμάζων, ὁ μὴ ἐκπληττόμενος: Ζήν. παρ' Ἀθην.233 Β· 2) ὃν δὲν ἀποθαυμάζει τις. Ἐπίρρ. **ἀθαυμάστως** κ. **ἀθαυμαστί.**

ἀθεαμόνως μτγν. ἐπίρρ. ἀνεπιστημόνως.

ἀθεάμων-ον μτγν. ὁ μὴ θεώμενος.

ἀθέατος-(η)-α(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὁρώμενος, ἀόρατος: Λουκ. Πλ.44· κ. νεώτ. ὁμοίως· ‖ κ. δημ. **ἀθέατη γυναῖκα**· 2) ὃν δὲν εἶναι θεμιτὸν νὰ ἴδῃ τις: Πλούτ.Νομ.9 **εἶναί τινά φασιν ἀθέατα τοῖς ἄλλοις ἱερὰ κρυπτόμενα**· 3) ἐνεργ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἴδῃ, τυφλὸς πρός τι: Ξεν.Ἀπ.2,1,31 **τοῦ πάντων ἡδίστου θεάματος ἀθέατος.**

ἀθεατρίνιστα δημ. ἐπίρρ. χωρὶς θεατρινισμούς, χωρὶς ψευτοεπίδειξιν, χωρὶς στόμφον.

ἀθεατρίνιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ὑποστὰς θεατρισμόν, διαπόμπευσιν, μὴ ἐκτεθεὶς εἰς σκώμματα.

ἀθεάτριστα δημ. ἐπίρρ. ἀθεατρίνιστα βλ. λ.

ἀθεάτριστος-(η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταβὰς εἰς θεατρικὴν παράστασιν, ὁ μὴ συχνάζων εἰς τὸ θέατρον· 2) ὁ ἀθεατρίνιστος βλ. λ.

ἀθεεί ἄνευ τῆς βοηθείας τοῦ Θεοῦ: Ὀδ.Σ 353 **οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσσήιον ἐς δόμον ἵκει.**

ἀθεέω μτγν. εἶμαι ἢ γίνομαι ἄθεος: Δίδυμ.Ἀλεξ. **λείπεται ἀθεήσαντα εἰπεῖν.**

ἀθεησίη (ἡ) μτγν. ἔλλειψις ὁράσεως, τυφλότης.

ἀθεΐα (ἡ) ἄρνησις ὑπάρξεως θεοῦ, τὸ μὴ πιστεύειν εἰς θεόν: Αἰλ.Ἀπ.39· ‖ κ. ὁ ἀθεϊσμὸς βλ. λ.

ἀθείαστος-ον ὁ μὴ ὑπὸ τοῦ θείου ἐμπνευσθείς ὁ μὴ ἔνθεος: Πλουτ.Κορ.33.

ἀθειάφιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διὰ θείου ραντισθείς, λέγ. ἰδίως ἐπὶ φυτῶν: **ἀθειάφιστο ἀμπέλι.**

ἀθειάφωτος-η-ο δημ. ἀθειάφιστος βλ. λ.

ἀθεΐζω νεώτ. εἶμαι ἄθεος, ἀσπάζομαι τὴν ἀθεΐαν· ‖ ἀποκλίνω πρὸς τὴν ἀθεΐαν.

ἀθεϊσμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἀθεΐα ὡς φιλοσ. δόγμα.

ἀθεϊστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀθεϊσμόν: **ἀθεϊστικὴ διδασκαλία.**

ἄθελα κ. **ἀνάθελα** δημ. ἐπίρρ. ἀκουσίως, ἀθελήτως, **ἄθελά μου σὲ κτύπησα**, φρ. **ἀνάθελα ξεκίνησε καὶ θελητά του πῆγε** (ἐπὶ τῶν προσποιουμένων ὅτι ἀποστέργουσί τι).

ἀθελβάζω Ἡσ. διϋλίζω, διηθῶ.

ἀθελγής-ές ὁ μὴ θελγόμενος, ἀκαταπράϋντος: Νόνν.Δ 33,20· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ θέλγων, ὁ μὴ καταπραΰνων: αὐτ.12,261.

ἀθέλγητρος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἔχων θέλγητρα.

ἀθελγία (ἡ) Πάπ. ἀδιαλλαξία, μῖσος.

ἀθέλγω Ἡσ. «ἀμέλγω»· ‖ παθ. **ἀθέλγεται** ἐξάγεται διὰ πιέσεως, διηθεῖται, διεκλύεται: Ἱππ. σχ. Ι παρὰ Γαλ., πρβ. **ἀθελβάζω** κ. **ἀθέλδω.**

ἀθέλδω Ἡσ. «**ἀθέλδεται**· διηθεῖται».

ἀθέλεος-ον ἄκων, ἀθέλητος Αἰσχ.Ἱκ.862 **σὺ δ' ἐν ναῒ ναῒ βάσει τάχα θέλεος ἀθέλεος.**

ἀθελής-ές μσν. ὁ μὴ ἔχων θέλησιν.

ἀθέλητος-ον Ἡσ. ὁ μὴ θέλων· 2) δημ. κ. ὁ μὴ ἔχων θέλησιν, ἀναποφάσιστος· 3) ἀκούσιος.

ἀθελήτως ἐπίρρ. κ. δημ. **ἀθέλητα** ἀκουσίως.

ἀθέλιμνος Σουΐδ. κακός.

ἄθελκτος-ον ἄκαμπτος: Αἰσχ.Ἱκ.1056 **σὺ δὲ θέλγοις ἂν ἄθελκτον.**

ἀθελξίνοος-ον μτγν. ὁ μὴ θέλγων, μὴ τέρπων τὸν νοῦν, παρ' Αὐσονίῳ: **ἀθελξίνοοι Μοῦσαι.**

ἄθελξις (ἡ) ἀντὶ ἄλθεξις βλ. λ.

ἄθελος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων θέλησιν, ἀθελής: **μαλακὸς καὶ ἄθελος ἄνθρωπος**· 2) ὁ ἄκων ἢ ἀπρόθυμος: **ἄθελος πῆγα στὸ πανηγύρι**, γνωμ. **ἄθελη δουλειὰ καὶ τέχνη προκοπὴ ποτὲ δὲν ἔχει.**

ἀθεμβέω Ἡσ. ἀκολασταίνω.

ἀθεμείλιος-ον ἄνευ θεμελίων, ὡς παρ' Ἡσ. «ἀθέμηλον, οὐδὲν ἔχουσα οὐδὲ θεμέλιον».

ἀθεμέλιος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων θεμέλιον.

ἀθεμελίωτος-ον μσν. κ. νεώτ. κ. **ἀθεμελίωτος**-η-ο δημ. ὁ ἄνευ θεμελίων: Ἡσ. «ἀθεμελίωτος οἰκία» Σεκοῦνδ. **πλοῖον ἀθεμελίωτον**· ‖ κ. ὁ κακῶς θεμελιωθείς· ‖ μτφ. **ἀθεμελίωτος πολιτεία**· ‖ δημ. κ. ὁ μήπω θεμελιωθείς.

ἀθέμελος-η-ο δημ. ὁ ἄνευ θεμελίων· ‖ ὁ ἀνεπαρκῆ θεμέλια ἔχων, ἐπισφαλής: **ἀθέμελος τοῖχος**· ‖ κ. μτφ. **ἀθέμελες δουλειές** (ἐπισφαλεῖς).

ἀθεμίλιος-ον Ἡσ. «ἀκροσφαλής, ψεύστης».

ἄθεμις-ιτος (ὁ, ἡ) ἄνομος, ἄδικος: Πίνδ.Π 3,32 συγκρ.-ίστερος: Ὀππ.Ἁλ.1,756-ίστατος: Χρ.Σιβ.1,169.

ἀθεμιστέω Ἡσ. «**ἀθεμιστῆσαι**· παρανομῆσαι, ἀδικῆσαι».

ἀθεμιστία (ἡ) μτγν. παρανομία.: Ἀππ.Ἐμφ.2,77.

ἀθεμίστιος-ον ἀσεβής: Ὀδ.Σ 142 **τῷ μή τίς ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη**· ‖ **ἀθεμίστια** (τὰ) ἄνομα ἔργα: Ὀδ.Ι 428 **Κύκλωψ εἰδὲ πέλωρ ἀθεμίστια εἰδώς.**

ἀθέμιστος-ον κ. ἀθέμιτας-(η)-ο(ν) ἄνευ νόμου, ἀσεβής, ἀνόσιος : Ὀδ.1,106 **Κυκλώπων δ' εἰς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων·** 2) ἐπὶ πραγμ. ἄνομον, ἄδικον : Ἡρ.8,143 **ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε.**

ἀθεμιτογαμέω μτγν. ποιοῦμαι ἀθέμιτον γάμον.

ἀθεμιτογαμία (ἡ) μτγν. ἐκκλ. γάμος ἀθέμιτος.

ἀθεμιτομιξία (ἡ) μσν. παράνομος γαμικὴ συμβίωσις· || γάμος οὐχὶ νόμιμος : Τζέτζ.-Λυκόφρ.1143.

ἀθεμιτοποιός-όν μσν. ἀθεμιτουργὸς βλ. λ.

ἀθεμιτοπραγία (ἡ) κ. **ἀθεμιτοπραξία** μσν. πρᾶξις ἀθέμιτος, ἄλλως ἀθεμιτουργία.

ἀθέμιτος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ παρὰ τὰ θέσμια, ὁ ἄνομος, ὁ ἀνήθικος : Ξεν.Ἀπ.1,1,9 **τοὺς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν πυνθανομένους ἀθέμιτα ποιεῖν ἡγεῖτο·** || κ. νεώτ. **ἀθέμιτον κέρδος, πρᾶξις ἀθέμιτος·** || δημ. τὸ οὐδ. πληθ. **ἀθέμιτα ἢ ἀθέματα** ἐν συνεκφ. μετὰ τοῦ **ἄρρητα ἢ ἄρρατα**, ἀνόητα ἔργα, ἀφροσύναι, φλυαρία ἀσυνάρτητος : παροιμ. **ἄρρατ' ἀθέματα κουκκιὰ μαγερεμένα.**

ἀθεμιτουργέω μτγν. ἐκκλ. πράττω ἀθέμιτα, ἄνομα : Ἰ.Χρυσ.Πατρ.Μί.15,594.

ἀθεμιτουργία (ἡ) μτγν. σύνηθ. ἐκκλ. ἐνέργεια ἄνομος, πρᾶξις ἀθέμιτος : Κώδ.Ἀστρ.2,178.

ἀθεμιτουργός-όν μτγν. ὁ πράττων ἄνομα, ὁ ἀθέμιτα, παράνομα ἐργαζόμενος : Ἡλιόδ.8,9.

ἀθεμιτοφαγέω μτγν. τρώγω ἐδέσματα μὴ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἢ τῆς λαϊκῆς συνηθείας ἐπιτρεπόμενα, μαγαρίζομαι.

ἀθεμιτοφάγος-ον μτγν. ὁ τρώγων ἀθέμιτα.

ἀθεμίτως ἐπίρρ. παρανόμως, ἀδίκως.

ἀθεολόγητος-ον νεώτ. ὁ μὴ διδαχθεὶς θεολογίαν, ὁ περὶ τὴν θεολογίαν ἀμαθής.

ἀθεολογήτως ἐπίρρ. ἄνευ θεολογικῆς ἐπιστημοσύνης : **ἀθεολογήτως ἐπιχειρεῖ νὰ κηρύττῃ.**

ἀθεομάχητος-ον νεώτ. ὁ μὴ μαχόμενος τῷ Θεῷ, μὴ καταπολεμῶν τὴν περὶ Θεοῦ πίστιν.

ἄθεος-ον δημ. -ος-η-ο ὁ μὴ ἔχων θεὸν βοηθόν, ὁ ἐγκαταλελειμμένος ὑπὸ τῶν θεῶν : Σοφ.ΟΤ 662 **ἄθεος, ἄφιλος, ὅ,τι πύματον ὀλοίμαν·** 2) κ. δημ. ὁ ἀρνούμενος τὸν Θεόν, ὁ μὴ πιστεύων εἰς θεὸν δημιουργὸν τοῦ παντός, ὑλιστής : Πλάτ.Ἀπ 26C **καὶ αὐτὸς νομίζω εἶναι θεούς, καὶ οὐκ εἰμὶ τὸ παράπαν ἄθεος·** 3) ἀσεβής : Αἰσχ.Εὐμ.151 **ἄθεον ἄνδρα καὶ τοκεῦσι πικρόν, τὸν μητραλοίαν·** || μτγν. κ. ὁ ἀποξενωθεὶς τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ· 4) δημ. κ. ὁ ἀξιόμεμπτος, ὁ φαῦλος, ὁ ἄκριτος καὶ παράτολμος, ὁ ἀλιτήριος, συνών. ὁ ἀθεόφοβος : **ξενυχτίσανε στὸ γλέντι οἱ ἄθεοι**, φρ. **ξύλο ἄθεο** (δαρμὸς ὑπερβολικός, ἀνηλεής).

ἀθεότης-τητος (ἡ) ἀσέβεια : Πλάτ.Πολιτ.308E **εἰς ἀθεότητα καὶ ὕβριν καὶ ἀδικίαν ἀπωθουμένους·** 2) τὸ μὴ πιστεύειν εἰς θεόν, ἀθεΐα : ΔίωνΚ 67,14.

ἀθεοφοβία (ἡ) μσν. κ. δημ. ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀσέβεια· 2) δημ. τὸ φιλάδικον, τὸ ἁρπακτικόν, ἡ ἔλλειψις φιλανθρωπίας, ἡ ἀσυνειδησία : **τοκογλύφος χωρὶς ἀθεοφοβία δὲ γίνεται.**

ἀθεόφοβος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ φαβούμενος τὸν Θεόν, ὁ μὴ ὑπολογίζων τὴν θείαν δίκην, ὁ ἀσυνείδητος κ. ὁ φαῦλος, ὁ ἀλιτήριος : **ἀθεόφοβος ἀγύρτης,—παράτησε τὰ παιδιά της ἡ ἀθεόφοβη.**

ἄθερα δημ. ἐπίρρ. πρὸ τοῦ θερισμοῦ : **ἄθερα πῆγε κι ἔφυγε·** || χωρὶς νὰ ἔχῃ γίνῃ ὁ θερισμός, συνών. ἐπίρρ. ἀθέριστα.

ἀθεραπεία (ἡ) παραμέλησις ἰατρικῆς θεραπείας.

ἀθεραπευσία (ἡ) ἔλλειψις περιποιήσεως, παραμέλησίς τινος προσώπ. ἢ πράγμ. : Πλάτ.Πολ.443A **γονέων ἀμέλειαι καὶ θεῶν ἀθεραπευσίαι·** 2) τὸ ἀθεράπευτον, τὸ μὴ εἶναι ἐπιδεκτικὸν θεραπείας.

ἀθεράπευτος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ μὴ τυχὼν θεραπείας, περιποιήσεώς, παρημελημένος : Ξεν.Ἀπ. 2,4,3 **οὐδὲν ἐῶντας ἀθεράπευτον οὐδ' ἀνεπίσκεπτον·** τὸ δημ. **ἀθεράπευτος·** 2) ὁ μὴ ἰαθεὶς : Λουκ.Ὠκύπ.27· || ὁ ἀνεπίδεκτος θεραπείας, ἀνίατος : **πληγὴ ἀθεράπευτη,—καϋμὸς ἀθεράπευτος.** Ἐπίρρ. **ἀθεραπεύτως** κ. δημ. **ἀθεράπευτα.**

ἀθέρας (ὁ) δημ. τὸ λεπτὸν καὶ ἀκανθῶδες ἄκρον τοῦ στάχυος, ἄγανο, ἀρχ. **ἀθήρ·** 2) ἡ ἐκ τοῦ σίτου λεπτὴ κόνις : **κοσκίνισε τὸ στάρι νὰ φύγῃ ὁ ἀθέρας·** 3) ἡ ἀκμὴ μαχαίρας, ξυραφίου κ.τ.τ.· 4) μτφ. τὸ ἐκλεκτότατον, ἐξαίρετον μέρος (ἄλλως ὁ ἀφρὸς) ὅλου τινός : **ἐδιάλεξε καὶ πῆρε τὸν ἀθέρα·** 5) ἐπὶ προσώπ. οἱ ἐκλεκτοί, αἱ ἄριστοι : **ξενιτεύτηκε ὁ ἀθέρας τῶν παλληκαριῶν τοῦ χωριοῦ·** || κ. οἱονεὶ ἐπίθ. : **ἀθέρας εἶναι ἡ κόρη αὐτή**, γνωμ. **ποὺ ζητᾷ νὰ πάρῃ ἀθέρα παίρνει τὴν κακή του μέρα** (οἱ ἀπαιτητικοὶ συνήθως ἀποτυγχάνουν).

ἀθερές Ἡσ. « ἀνόητον, ἀνόσιον, ἀκριβές ».

ἀθερηΐς-ΐδος (ἡ) ἡ ἔχουσα ἀθερας, ἀκανθίδια : Νικ.Θηρ.849 **ῥίζα ἀθερηΐς.**

ἀθερής-ές ἐπ. ἀντὶ ἀθερής βλ. λ. : Θέογν.933.

ἀθεριαστίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν πυριτικὸν πολυσύνθετον περιέχον κυρίως ἄργιλον καὶ ἄσβεστον, βλ. **σκαπόλιθος.**

ἀθέριευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ λαβὼν δύναμιν, ὁ μὴ αὐξηθείς, συγγ. ἀδυνάμωτος : **ἀθέριευτα γεννήματα·** || κ. μτφ. **καλὰ πάει ἡ δουλειά του, μὰ εἶν' ἀκόμη ἀθέριευτος** (δὲν ἔκαμε περιουσίαν).

ἀθερίζω καταφρονῶ, περιφρονῶ, ἀτιμάζω : Ἰλ. Α 261 **οὔποτέ μ' οἵ γ' ἀθέριζον**, Ὀδ.Θ 212 **οὔ τιν' ἀναίνομαι οὐδ' ἀθερίζω.**

ἀθερίκερα (τὰ) νεώτ. ὁμοιογένεια διπτέρων περιλαμβάνουσα τὰ γένη τῶν κωνώπων, μυιῶν, μυώπων καὶ οἴστρων (γαλλ. athéricères).

ἀθερίνη (ἡ) κ. ἀθερῖνος (ὁ) δημ. κ. **ἀθερίνα** (ἡ) εἶδος μικροῦ ἰχθύος τοῦ γένους τῶν **ἀθερινῶν** τῆς τάξεως τῶν **ἀκανθοπτερυγίων** θρίσσα ἢ ἐλάσσων, σαπερδίς : Ἀριστλ.ΖΙ 570 B 15· 2) δημ. πᾶν εἶδος ἰχθυδίων ἐκ τῶν ὁμοῦ ἁλιευομένων, ἰδίως ἡ μικρὰ σμαρίς, πρβ. Εὐστ.σχολ.Ἰλ.Α 261 **ἐκ τοῦ ἀθερίζειν καὶ ἰχθὺς ἡ ἀθερίνα ἔοικε λέγεσθαι· ἀθερίζεται γάρ πως καὶ αὕτη διὰ τὸ εὐτελές, δι' ὃ καὶ ἀτυχὲς ἰχθύδιον ἐν τοῖς τοῦ Ἀθηναίου φέρεται λεγομένη.**

ἀθερινιό (τὸ) κ. **ἀθερινιά** (ἡ) δημ. δίκτυον διὰ τὴν ἁλιείαν ἀθερίνας καὶ ἐν γένει λεπτῶν ἰχθύων, ἄλλως **ἀθερινολόγος, ἀθερινίστρα.**

ἀθέριστος (-η)-ο(ν) ὁ ἀμεληθείς, ὁ παρημελημένος : Ζων. «ἀφρόντιστος», (ἐκ τοῦ **ἀθερίζω**)· || ἐνεργ. : Αἰσχ.Ἀπ.128 **χαλκὸς ἀθέριστος** σχ. « ὁ ἀθερίζων καὶ οὐδενὸς ἔχων λόγον »· 2) δημ. ὁ μήπω θερισθείς, ἐπὶ δημητριακῶν κ. χόρτου : **χωράφι ἀθέριστο, σανὰ ἀθέριστα, σιτάρι ἀθέριστο.**

ἀθέρμαντος-ον ὁ μὴ θερμανθείς : Αἰσχ.Χο.629 **τίων ἀθέρμαντον ἑστίαν δόμων.**

ἀθέρμαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ πυρέσσων, ὁ μὴ πάσχων ἀπὸ θέρμην, ἀπὸ ἑλώδη πυρετόν.

ἀθερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ κακὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος : **σώματα ἀθερμικά.**

ἀθέρμιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διὰ ζέοντος ὕδατος ἢ ἄλλου τινὸς θερμοῦ ὑγροῦ παρασκευασθείς : **ἀζεμάτιστος, ἀθέρμιστα μακαρόνια·** || εἰδ. ὁ μὴ ἀπὸ ξένων οὐσιῶν, καθιζημάτων κ.τ.τ. καθαρισθεὶς διὰ ζέοντος ὕδατος ἢ κ. ὁ μὴ διὰ θερμάνσεως ἀναλυθεὶς πρὸς τοῦτο, οἷον **λάδι-, μέλι-, βούτυρο ἀθέρμιστο·** 2) ὁ μὴ καθαρισθεὶς διὰ **θερμοῦ** (ἤτοι ὕδατος συνήθως μὲ στάκτην ἀνθράκων ἀναμεμιγμένου) : **πιάτα ἀθέρμιστα,—πλύση ἀθέρμιστη**, συνών. ξεθέρμιστος.

ἀθερμομέτρητος-ον νεώτ. ὁ μὴ θερμομετρηθεὶς : **τὸν ἄφησαν μιὰ βδομάδα ἀθερμομέτρητο.**

ἄθερμος (-η)-ο(ν) ὁ ἄνευ θερμότητος : Πλάτ.Φαίδ. 106 A **τὸ ἄθερμον·** 2) νεώτ. κ. ὁ ἀθερμικὸς βλ. λ. ἀντίθ. **διάθερμος·** 3) δημ. κ. ὁ ἀθέρμαστος βλ.λ.

ἀθερολόγιον (τό) μτγν. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐξαγωγὴν ἀθέρων, ἀκίδων : Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ. 46,11,30 πρβλ. ἐθειρολόγος.

ἄθερος-η-ο δημ. ἀθέριστος : **σπαρτὰ ἄθερα.**

ἀθερόσπερμον (τό) νεώτ. γένος δένδρων ἐξωτικῶν ὑπαγόμενον εἰς τὸ ἄθροισμα τῶν **ἀθεροσπερμωδῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **μονιμιοειδῶν.**

ἀθεροσπερμώδη (τά) νεώτ. ἄθροισμα φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **μονιμιοειδῶν** βλ. λ.

ἀθερώδης-ους-ες ἔχων ἀθέρας, λεπτὰς ἀκίδας, ὡς ὁ στάχυς : Θεόφρ.ΙΦ 7,11,2 παρὰ Γαλ.**ἀθαρώδης.**

ἀθεσία (ἡ) μτγν. παρασπονδία : Πολύβ.2,32,8.

ἀθεσμία (ἡ) ΕΜ ἀνομία.

ἀθέσμιος-ον μτγν. ὁ μὴ κατὰ τὰ θέσμια, ἄνομος.

ἀθεσμόβιος-ον ὁ ἄθεσμον βίον ζῶν : Ἱππ.Ἐπιδ.17.

ἀθεσμογαμία (ἡ) μσν. ὁ ἄθεσμος γάμος.

ἀθεσμόγαμος-ον ὁ ἄθεσμον συνάψας γάμον.

ἀθεσμοθέτητος-ον νεώτ. ὁ μὴ θεσμοθετηθείς, μὴ καθιερωθεὶς διὰ νόμου, **συνών. ἀθέσπιστος.**

ἀθεσμόλεκτρος-ον μτγν. ὁ ἐν ἀθεμίτῳ λέκτρῳ κοιμώμενος, ὁ ἀθέαμως μετὰ γυναικὸς συμβιῶν.

ἀθεσμοπραγία (ἡ) μσν. ἄθεσμος πρᾶξις.

ἄθεσμος-ον μτγν. ὁ μὴ κατὰ τοὺς θεσμοὺς ὢν ἢ γενόμενος, ὁ ἄνομος, ὁ ἀθέσμιος : Φίλ.2,165.

ἀθεσμοσύνη (ἡ) μτγν. ἄθεσμος ἐνέργεια, ἀνομία

ἀθεσμοφάγος-ον μτγν. ὁ τρώγων φαγητὰ ἄθεσμα, μὴ ἐπιτρεπόμενα : Μανέθ.4,564.

ἀθέσμως ἐπίρρ. παρανόμως, ἀθεμίτως.

ἀθέσπιστος-ον μσν. κ.νεώτ. μὴ θεσπισθείς, μὴ νόμῳ τεθείς : Λέοντ.Νεαρὰ Α΄ **ἀθέσπιστοι συνήθειαι.**

ἄθεστος-ον σκληρός, ἄτεγκτος, λέγεται περὶ τῶν Ἐρινύων, ἅς : **οὐχ᾿ οἷόν τε θέσσασθαι** βλ. λ.

ἀθέσφατος-ον ἐπ. ὁ μέγας, ὁ μακρός, ὁ καταπληκτικὸς διὰ τὸ μέγεθος ἢ τὴν ποσότητα : Ἰλ.Γ 4 **ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,** Ὀδ.Η 273 **ὦρινε δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον,** αὐτ.Λ 373 **νὺξ δ᾿ ἥδε μάλα μακρή, ἀθέσφατος,** αὐτ.Λ 61 **ἆσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ καὶ ἀθέσφατος οἶνος,** αὐτ. Ν 244 **ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος,** Ἡσίοδ.Ἔργ.660.

ἀθετέω-ῶ μτγν. πράττω τι ἄθετον, ἄκυρον, ἀνίσχυρον· || παραβαίνω ὅρκον, ὑπόσχεσιν, νόμον· 2) αἴρω, μηδενίζω : Πολύβ.31,18 **ἀθετεῖν πίστιν** κ. παρ᾿ ἀστρολογ. καθιστῶ ἀνίσχυρον : Βέττ.Βάλ.115,3· 3) δὲν συγκατατίθεμαι : Πολύβ.12,14,6 **ἀθετῶ τοῖς ὑπὸ Τιμαίου εἰρημένοις·** 4) ἐπανίσταμαι, ἐπαναστατῶ : ΠΔ Βασ.12,19 **καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκον Δαυΐδ·** 5) γραμματικῶς, ἀπορρίπτω χωρίον, λέξιν ἢ τύπον γραμματικὸν ὡς νόθον : **ἡ γραφὴ αὕτη ἀθετεῖται·** || κ. νεώτ. ἐν τῇ πρώτῃ σημασίᾳ : **ἀθετῶ τὸν λόγον μου, τὴν ὑπόσχεσιν μου.**

ἀθέτημα (τὸ) μτγν. παράβασις νόμου : ΠΔ Βασ. 3,8,50 **τὰ ἀθετήματα αὐτῶν, ἃ ἠθέτησάν σοι.**

ἀθετήσιμος-ον Πάπ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀθετηθῇ.

ἀθέτησις-εως (ἡ) μτγν. παράβασις ὑποσχέσεως, ὅρκου κτπ.· 2) ἐκτόπισις, κατάργησις : ΚΔ Ἑβρ. θ,26 **εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ·** 3) γραμματικῶς, ἀπόρριψις τινος χωρίου ἢ φράσεως ἢ λέξεως ἐν συγγράμματι ὡς νόθου.

ἀθετητής (ὁ) μτγν. ἀθετῶν τὰ συμπεφωνημένα.

ἄθετος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ ἄνευ θέσεως ἢ τόπου : Ἀριστλ.Α Ὑστ.87 Α 36 **μονὰς οὐσία ἄθετος, στιγμὴ δὲ οὐσία θετός·** 2) ὁ μὴ τεθειμένος, ὁ μὴ εὑρισκόμενος ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει : **ἄθετος πλίνθος, -λίθος·** 3) ὁ κατὰ μέρος τεθείς : Πολύβ.17,9, 10· || ἐντ. ὁ μὴ ἔχων θέσιν, ὁ ἀπρόσφορος, ἄχρηστος : Διόδ.Σ 11,15 **τὸν τόπον ἀπεφαίνετο παντελῶς ἄθετον ἔσεσθαι·** 4) δημ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ τεθῇ, νὰ τοποθετηθῇ, αυγγ. ἀδόλευτος : **ἄθετο καταντάει ἕνα τόσο μεγάλο ντουλάπι.**

ἀθέτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἰδικὴ συνδρομὴ κινητικῶν διεγερτικῶν φαινομένων συνισταμένη εἰς πολυπλόκους καὶ παραδόξους κινήσεις τῶν μυῶν μοίρας τινὸς τοῦ σώματος : **ἀθέτωσις συμπτωματική,-ἰδιοπαθής,-πρωτοπαθής.**

ἀθεωρησία (ἡ) μτγν. ἄγνοια· || ἔλλειψις θεωρήσεως ἐλέγχου, παρατηρήσεως : Διόδ.Σ 1,37.

ἀθεωρητί μτγν. ἄνευ θεωρήσεως, ἀμελῶς.

ἀθεώρητος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ μὴ θεωρούμενος, ἀόρατος, ἄγνωστος : Ἀριστλ.Κόσ.399B22· 2) ὁ ἄνευ θεωρίας, γνώσεως, ἀνεπιστήμων τινός : Πλούτ. 405Α **ἀθεώρητος ἐν λόγοις·** 3) νεώτ. κ. δημ. μὴ θεωρηθείς, μὴ ἐξελεγχθείς : **ἀθεώρητος λογαριασμός,—ἀθεώρητο διαβατήριο.**

ἀθεωρήτως μτγν. κ. δημ. ἀθεώρητα ἐπίρρ. ἄνευ θεωρήσεως, ἄνευ ἐλέγχου, : Πλούτ.Νομ.18.

ἀθέως νεώτ. κ. δημ. **ἄθεα** ἐπίρρ. ἄνευ σεβασμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, ἀσεβῶς πρὸς τὰ θεία.

ἄθηκα (τά) νεώτ. ἀπολιθώματα κοραλλίων, τῶν ὁποίων τὰ διαφράγματα ἀποτελοῦντα τὸν σκελετὸν στεροῦνται θήκης, ἤτοι σωληνοειδοῦς ἢ χωνοειδοῦς περιφράγματος, ἄλλως ἀθηκάλια.

ἀθηκάρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ὢν ἐν τῇ θήκῃ του, ὁ ἔξω τῆς θήκης του, ἢ ὁ ἐστερημένος θήκης, ὁ ξεθηκαρωμένος ἢ ποὺ δὲν ἔχει θηκάρι, ἰδίως ἐπὶ ξιφῶν, μαχαιρῶν κτπ. : **ἀθηκάρωτο σπαθί.**

ἄθηκοι (οἱ) νεώτ. αἱ ἄνευ κερατοειδῶν θυρεῶν χελῶναι ὡς ἡ μεγάλη θαλασσία δερματόχελυς.

ἀθήλαστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ θηλάσας· || ὁ μὴ ἀπὸ θηλῆς μαστοῦ τραφείς, ὁ ἀβύζαχτος : **ἀθήλαστον βρέφος·** || ὁ ἄνευ θηλῆς, ἄνευ ἀκρομασθίου, χωρὶς ρῶγα τοῦ βυζιοῦ.

ἀθήλειαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων θηλειὰν ἢ θηλειὰς ἢ βρόχους : **ἀθήλειαστα παπούτσια·** 2) ὁ μὴ περασθεὶς ἀπὸ θηλειὰν ἢ μὴ συναρμοσθεὶς εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ θηλειάν : **μὴν ἀφήνῃς τὸ πανὶ τῆς βάρκας ἀθήλειαστο·** 3) ὁ μὴ διὰ θηλειῶν συναρμοσθείς, ἐπὶ ξύλων, ἐπίπλων κτπ. : **ἔφτιασε τὸ μπαοῦλα ἀθήλειαστο** (ὄχι μὲ περαστὲς τὶς σανίδες), ἀντίθ. θηλειοστός, περαστὸς βλ. λ.

ἀθηλής-ές μτγν. ὁ ἐξ οὗ δὲν ἔγινε θηλασμός.

ἄθηλος-ον ὁ μὴ θηλάσας : Ἀριστφ.Λυσ.881 **οὐδ᾿ ἐλεεῖς τὸ παιδίον ἄλουτον ὂν κἄθηλον·** || ὁ μόλις ἀπογαλακτισθείς : Σιμων.Ἀμ.Ἰαμβ.15· 2) Σουΐδ. « εὐνοῦχος ».

ἀθηλύκωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ θηλυκωμένος, ἀκόμβωτος, συνών. ξεθηλύκωτος.

ἀθήλυντος-ον μτγν. ὁ μὴ ἐκθηλυνθείς, ὁ οὐχὶ γυναικώδης, ὁ ἀρρενωπός.

ἄθηλυς-υ μτγν. ὁ ἀθήλυντος βλ.λ. : Πλούτ.2,285C· 2) ἀνοίκειος εἰς θῆλυ : αὐτ. συγκρ.Λυκ.Νομ.3.

ἀθημώνιαστος-η-ο κ. **ἀθεμώνιαστος-η-ο** δημ. ὁ μὴ σχηματισθείς, στοιβασθεὶς εἰς θημῶνα, εἰς θημωνιὰν βλ. λ., μὴ θημωνιασμένος, συνών. ἀστοιβάνιαστος : **δεμάτια ἀθημώνιαστα.**

ἀθηναΐζω μσν. εἶμαι Ἀθηναῖος· 2) ὁμοιάζω τῇ Ἀθηνᾷ κατὰ τὴν φρόνησιν : Εὐστ.σχόλ.Ὀδ.17,42.

ἀθηναϊκός-ή-όν νεώτ., δημ. **ἀθηναίικος** ὁ τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν προερχόμενος : **ἀθηναϊκὸ ἢ ἀθηναίικο γοῦστο·** || **ἀθηναίικη** εἶδος ἐλαίας.

ἀθηναΐς (ἡ) Ἡσ. « **ἐλαία τῶν Ἀθηνῶν** ».

ἀθηνιάω-ῶ μτγν. σφόδρα ἐπιθυμῶ τὰς Ἀθήνας.

ἀθηνιώτικος-η-ο δημ. ὁ τῶν Ἀθηναίων, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν προερχόμενος : **ἀθηνιώτικες συνήθειες, ἀθηνιώτικες ἐλιές·** || τὸ οὐδ. **ἀθηνιώτικο** εἶδος σταφυλῆς ὀψίμου, ἐχούσης μεγάλας ρῶγας καὶ χονδρὸν φλοιόν, ἡ συνηθέστ. λεγομ. φράουλα.

ἀθηνιώτισσα (ἡ) μσν. ἡ ἀθηναία : **Παναγία ἡ ἀθηνιώτισσα** (ἐκ τοῦ **Ἀθηνιός-ιώτης**).

ἀθηνολάτρης-ις (-ισσα) νεώτ. ὁ λατρεύων, ἀγαπῶν τὰς Ἀθήνας.

ἀθηνολιά (ἡ) δημ. ποικιλία τῆς ἐλαίας μὲ στενὰ φύλλα καὶ μικρὸν καρπόν, ἄλλως **ἀθηναίικη.**

ἀθηνόφιλος-ον νεώτ. ὁ φιλαθήναιος.

ἀθήρ-έρος (ὁ) ἡ ἀπὸ τοῦ λεπύρου τῶν σιτωδῶν ἐκφυομένη ἀκὶς ἢ ἄκανθα τοῦ στάχυος, δημ. ἄγανο : Λουκ.Ἀνάχ.31 τὴν μὲν ἄχνην καὶ τοὺς ἀθέρας ἀποφυσῶντας· σχόλ. «τὰ τοῦ στάχυος κέντρα», Διοσκ.4,137 ἐξ ὧν (σπερμάτων) ἀθέρες οἱονεὶ τρίχες ἐκπεφύκασι· ‖ ἐνίοτε κ. αὐτὸς ὁ στάχυς· 2) μτφ. ἰδίως εἰς πληθ. ὁ ἀσήμαντος, ὁ ἀνάξιος λόγου : Λουκ.Ἀνάχ.31· 3) ἡ ἀκμὴ τέμνοντος ὀργάνου, δημ. ἀθέρας.

ἀθήρατος-ον μτγν. ὁ μὴ συλληφθεὶς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ συλληφθῇ ἐν θήρᾳ : Αἰλ.ΙΖ 1,4.

ἀθηρᾶτος (ὁ) οὐδ. -ο δημ. οἶνος θηραϊκὸς (σαντορινιὸ κρασί) καὶ πᾶς ἄλλος ἐκ σταφυλῶν τοῦ εἴδους τῆς θηραϊκῆς ἀμπέλου : δ.τραγ. στρῶσε τὴν τάβλα νὰ γευτῇ, δῶσ' του κρασὶ ἀθηρᾶτο.

ἀθήρευτος-ον κ. νεώτ. μὴ θηρευθείς, ἀκυνήγητος, ἐπὶ ζῴου, μτφ. ἐπὶ πράγμ. : Ξεν.ΚΠ 1,4,16.

ἀθήρη (ἡ) αἰολ. κ. ἀθήρα (ἡ) ἄλλως ἀθάρη βλ.λ. πόλτος, ζωμὸς πηκτὸς ἐκ χονδροαλεσμένου σίτου (δημ. μπουλουγούρι).

ἀθηρηλοιγός (ὁ) ὁ καταστρέφων τοὺς ἀθέρας τοῦ στάχυος, λικμητήριον· Ἡσ. «τὸ λεγόμενον πτύον, οἷον ἀθερολοιγόν, τὸ τῶν ἀθέρων ὀλοθρευτικόν· ἀθέρες δὲ τὰ λεπτότατα τῶν ἀσταχύων»·

ἀθηρία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις κυνηγίου : Αἰλ.ΙΖ 7,2.

ἀθήριν (τὸ) μσν., ἀθήρι δημ. οἶνος ἐκ σταφυλῶν τοῦ εἴδους τῆς θηραϊκῆς ἀμπέλου, ἐκλεκτός, συνών. ἀθηρᾶτας βλ.λ.: Πρόδρομ.3,285Η (ἐκδ. Hess-Pern.) ἀλλὰ γλυκὺν Μυτιληναῖον καὶ Κρητικὸν ἀθήριν. 2) τὸ εἶδος τῆς σταφυλῆς, ἐξ οὗ ὁ θηραϊκὸς οἶνος, λευκόν, γλυκὺ καὶ λεπτόφλαιον.

ἀθηρίτικο (τὸ) δημ. ὁ οἶνος ἀθήρι : κρασὶ ἀθηρίτικο· 2) ἡ σταφυλὴ ἀθήρι βλ. λ.

ἀθηρίωτος-ον μσν. ὁ μὴ καταστὰς ἄγριος.

ἀθηρόβρωτος-ον γεωργικὸν ἐργαλεῖον καταστρέφον τοὺς ἀθέρας τοῦ σίτου, βλ. κ. ἀθηρηλοιγός. Σαφ.Ἀπ.444 ἀθηρόβρωταν ὄργανον.

ἄθηρος-ον ὁ μὴ ἔχων θηρία, ὁ ἄνευ κυνηγίου ἀγρίων ζῴων : Ἡρ.4,185 ἄθηρος καὶ ἄνομβρος καὶ ἄξυλός ἐστι ἡ χώρη· 2) ἄπρακτος (ὡς ἄνευ θηράματος), ἀνωφελής, ἐπὶ χρόνου : Αἰσχ.Ἀπ.339· 2) ὁ ἀπελαύνων, ἀποκλείων ἐπιζήμια ζῷα (τοῖχος, φράκτης κττ.) : Γεωπ.10,32 κλάδας ἄθηρος.

ἀθήρωμα (τὸ) μτγν. οἴδημα μαλακὸν πλῆρες πολτώδους ὑγροῦ οἱονεὶ ἀθήρης βλ. λ. : Γαλ.10,985.

ἀθηρωμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐξ ἀθηρώματος χρονία φλεγμονὴ τοῦ ἐσωτερικοῦ χιτῶνος τῶν ἀρτηριῶν, προκαλοῦσα μείωσιν τῆς ἐλαστικότητος καὶ διεύρυνσιν σακκοειδῆ αὐτῶν καὶ ἐπιφέρουσα οὕτως ἀρτηριοσκλήρυνσιν.

ἀθησαύριστος (-η)-α(ν) κ. δημ. ὁ μὴ θησαυρισθείς, ὁ μὴ περισυλλεχθεὶς καὶ ἀποτεθεὶς οἱονεὶ ἐν θησαυρῷ· ‖ ὁ μὴ πρόσφορος, κατάλληλος πρὸς ἀποθησαύρισιν : Πλάτ.Νόμ.844D· 2) κ. ὁ μὴ διατηρήσιμος, ἐπὶ τροφῶν κττ. : Θεόφρ.ΙΦ 6,4,11· 3) ἐνεργ. ὁ μὴ θησαυρίζων, ἀποταμιεύων, συνεκδ. ὁ σπάταλος : Πολυδ.3,117· 4) νεώτ. ἐν τῇ πρώτῃ ἐννοίᾳ· ‖ κ. εἰδ. ὁ μὴ ἐν συλλογαῖς καταγραφείς : συναγωγὴ λέξεων ἀθησαυρίστων· 5) δημ. ὁ μὴ θησαυρισμένος, μὴ φυλαγμένος : ἀθησαύριστα πλούτια· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ περισυλλεχθῇ καὶ θησαυρισθῇ : τοῦ πέλαου τ' ἀθησαύριστα ποιὸς τὰ εἶδε ποιὸς τὰ ξέρει.

ἀθητερός-ή-ό δημ. ὁ σκοτεινόν, μελαφὸν ἔχων χρῶμα, ἐκ τοῦ ἄθα (ἀθράκα) συνών. τοῦ στάχτη : ἀθητερὸ γένηκε τὸ φωμί· ‖ ὁ τεφρόχρους σταχτίς, σταχτερός: ἔβγαλε τὰ μαῦρα ἡ χήρα κι ἐφόρεσε τ' ἀθητερά· 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ πανίον τὸ ἁπλούμενον ἐπὶ τῶν ἐστοιβασμένων ἀσπρορρούχων, ἐφ' οὗ χύνεται θερμὸν μετὰ τέφρας ὕδωρ, συνών. σταχτοπάνι, μπουγαδόπανο, μπουγαδομάντηλο.

ἀθήτευτος Ἡσ. «ὁ μηδενὶ ἐπὶ μισθῷ δουλεύων».

ἀθιάκι (τὸ) δημ. ὁ πυρίτης σκληρὸς λίθος, ὅστις κρουόμενος, ἰδίως διὰ μαγνητ. σιδήρου, ἀναδίδει σπινθῆρας, ἄλλως στουρναρόπετρα ἢ τσακμακόπετρα, παλαιότερον κ. ντουφεκόπετρα.

ἀθιακώνω κ. θιακώνω δημ. ἐμπηγνύω εἰς τὸ δουκάνι τοῦ ἀλωνίου ἀθιάκι, βλ. λ., διὰ νὰ γίνῃ σκληρότερον· 2) ἡ μτχ. ἀθιακωμένος ὁ ἀπεσκληρυμμένος· ‖ μτφ. ὁ σκληρός, ὁ ἄκαμπτος.

ἀθιάμαστος-η-ο κ. ἀθιάμαχτος-η-ο δημ. ὁ μὴ θαυμάζων, μὴ ἐκπληττόμενος, ὁ ἀξύπαστος.

ἀθιάς (ὁ) δημ. ἰχθὺς ὀξύρρυγχος, ὁ παρ' ἀρχ. ἀνθίας αὐλωπίας, ἁρπακτικὸς κ. ἀδηφάγος· ‖ ἐντ. μτφ. ἀθιάς, ἐπὶ ἀνθρ. ὁ ἄπληστος, ὁ ἁρπακτικός.

ἀθιβάλω κ. ἀθιβάνω κ. ἀθιβάλλω δημ. τὸ ἀρχ. κ. μτγν. ἀντιβάλλω ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀνταλλάσσω (λόγους) κ. ἀπαμείβομαι, ἐν συμφύρ. πολλάκις πρὸς τὸ μτγν. κ. νεώτ. ἀμφιβάλλω : Κορ.Ἄτ.2,50, Χατζιδ. ἐν Ἀθ.24 (1912) 9, Meyer ἐν Byz. Zeitschr.3, 156, Φιλήντ.Γλωσσογν.3,240, συνομιλῶ, συζητῶ : ἀθιβάλαμε στὸ σπίτι μου γιὰ τὰ καμώματα τοῦ παπᾶ· 2) φιλονεικῶ : δ.τραγ. καὶ ξέρε το καὶ μάθε το σ' ἄλλον νὰ μὴ ἀθιβάνῃς· 3) ἁπλῶς ὁμιλῶ : θ' ἀθιβάλω κι ἂν θέλετ' ἀκοῦστε με· 4) ἐξυμνῶ, ἐπαινῶ, διηγοῦμαι οἱονεὶ ἐπικῶς :δ.τραγ. Ἀφέντη μου, ἄι Γιώργη μου, θέλω νὰ σ' ἀθιβάλω (ποὺ σκότωσες τὸ θέρακλα, τὸ δράκο τὸ μεγάλο· 5) λέγω ἢ ἀντιλέγω ἐκφράζων ἀμφιβολίαν (ἐπικρατούσης πως τῆς ἐννοίας τοῦ ἀμφιβάλλω), συνήθ. ἐν συναφείᾳ μετὰ τοῦ λέω (λέγω) : ἐγὼ ἀθιβάνω καὶ λέω πώς...· 6) κ. ἐμφανέστ., ἐκ τοῦ ἀμφιβάλλω : ἀθιβάνεις γι' αὐτὰ ποὺ σοῦ λέω;

ἀθιβόλεμα (τὸ) δημ. ἀλιεία μὲ ἀθίβολον βλ. λ.

ἀθιβολεύω δημ. ἀλιεύω μὲ ἀθίβολον βλ. λ.

ἀθιβολή (ἡ) δημ. λόγος, ὁμιλία, συζήτησις : δ. τραγ. ἀθιβολὴ δὲν εἴχανε κι ἀθιβολὴν ἐπιάσαν, Ἐρωτόκρ.Β 2172 (ἐκδ. Ξανθουδ.) καὶ τούτη τὴν ἀθιβαλὴ εἶχαν μικροὶ μεγάλοι· 2) μνεία, ὑπαινιγμός : αὐτ.Γ 1011 εἰς τοῦ κυροῦ τζ' ἀθιβολὴ στὴν προξενειάν ἐκείνη,—κ. Α 476 (αὐτ.) πάντα γιὰ τὸν τραγουδιστὴ ἀθιβολὲς ἐκίνα· 3) ἀντίρρησις, φιλονεικία : δ.τραγ. κάθου 'κεῖ δὰ ποὺ κάθεσαι κι ἀθιβαλὴ μὴ φέρνῃς, παροιμ. σὲ καΐκι καὶ σὲ σπίτι ἡ ἀθιβολὴ δὲ λείπει· 4) ἐπίπληξις, δημ. συνών. ξεμπρόστιασμα : δ.δίστ. τὴν κάλλια πάνω στὸ χορὸ τὸς ποὺ 'χει μάτια βλέπει (κι ὅποὺ δὲ θέλει νὰ τὴ δῇ ἀθιβολὴ τοῦ πρέπει· 5) ἔκφρασις ἀμφιβολίας : Ἐρωτόκρ.Α 1349 πάντα 'ν' ὁ φίλος του καντὰ κι ἀθιβολὲς τοῦ φέρνει· 6) δυσφήμησις : δ.τραγ. νὰ πάψουν αἱ ἀθιβολὲς κι οἱ γλῶσσες τῶν ἀνθρώπω· 7) θέμα ὁμιλίας : μὲ τὰ καμώματά της γένηκε ἀθιβαλὴ ὅλου τοῦ χωριοῦ· 8) φήμη εἴδησις : ἔφυγε κι ἀθιβολὴ δὲν ἔφτασε στὸ χωριὸ βλ. κ. ἀθιβάλω.

ἀθιβόλι (τὸ) δημ. ὑπόδειγμα, σχέδιον, ἀχνάρι, προσχεδίασμα : Φιλήντ.Γλωσσογν.3,241.

ἀθιβολιά (ἡ) δημ. τὸ ἄλιευμα, τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀθιβόλου βλ. λ.· ‖ ἡ ῥῖψις τοῦ ἀθιβόλου.

ἀθίβολος (ὁ) κ. ἀθίβολο (τὸ) δημ. εἶδος μικροῦ δικτύου, ῥιπταμένου ὑφ' ἑνὸς ἁλιέως ἀπὸ τῆς ξηρᾶς, ὁ παρ' ἀρχ. ἀμφίβολος, ὡς ἀμφοτέρωθεν βαλλόμενος, κ. παρὰ Ὀππ.Ἁλιευτ.4,149 ἀμφιβ[illegible]λή, μτγν. ἀμφίβληστρον, συνών. πεζόβολος· ‖ κ. ἐ[illegible] μτφ. ποιητ. τὸ δυνάμενον νὰ συμβῇ κατ[illegible] κατ' ἄλλον τρόπον : παροιμ. σοῦ δίνει ἡ μ[illegible] ἀθίβολο καὶ κατὰ πὼς τὸν ῥίξῃς.

ἀθιγγανικός-ή-όν νεώτ. τὸ ἰδιάζον [illegible] τοὺς ἀθιγγάνους : ἀθιγγαν. συνήθειαι, ἀθιγγανικὰ ἔθιμα.

ἀθίγγανοι (οἱ) μσν. προσωνυμία δοθεῖσα πιθανῶς ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 8ου [illegible]ῶνος εἰς χριστιανοὺς αἱρετικούς, τοὺς Μελχισεδεκίτας, διότι κατὰ Τιμόθ. Πρεσβύτ. (ΕΜ) ἀθίγγανος, ὁ μὴ θέλων τινὶ

προσεγγίσαι· ἀπὸ τοῦ θίγω (θιγγάνω), οἱ γὰρ τὴν αἵρεσιν ταύτην ἔχοντες οὐδὲν παρ' ἄλλου λαμβάνουσι· ὅθεν παρὰ Βυζαντ. ἐνίοτε λέγ. κ. **ἄθικτοι.** Οἱ ἀθίγγανοι (Μελχισεδεκῖται) ἀναφέρονται, ὡς ἐν Ἀμορίῳ τῆς Φρυγίας ὄντες τὸ πρῶτον, μετῳκίσθησαν δὲ μετὰ τῶν Παυλικιανῶν εἰς Θρᾴκην καὶ ἐκεῖθεν πολλοὶ διεσπάρησαν εἰς Εὐρώπην: Ζωναρ. Ἐπιτ. Ἱστ. **Μανιχαίοις καὶ τοῖς καλουμένοις Ἀθιγγάνοις ἐν χρησμαῖς καὶ οἰωνίσμασι καὶ τελεταῖς ἀπορρήτοις ἐχρήσατο** (Νικηφόρος Α') **κἀντεῦθεν εἰς τὰς χώρας τὰς ρωμαϊκὰς εἰσεφθάρησαν·** οὕτω τὸ ὄνομα ὡς προσωνυμία τῶν αἱρετικῶν προϋπῆρξε προδήλως τοῦ τῆς φυλῆς τῶν ἀθιγγάνων, ὀρθότ. τσιγγάνων βλ. λ.

ἀθίγγανος (ὁ) μον. κ. νεώτ., θηλ. νεώτ. -ις ὁ ἀνήκων εἰς τὴν χριστ. αἵρεσιν τῶν Μελχισεδεκιτῶν· 2) νεώτ. ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τῶν τσιγγάνων· 3) ὁ φερέοικος, ὁ πλάνητα βίον διάγων ὡς ὁ τῶν ἀθιγγάνων βλ.λ.· ‖ μόνον τὸ ἀρσ. ὡς ἐπίθ. ὁ ἀκατάστατος, ὁ ἀνοικοκύρευτος, ὁ εὐτελής, δημ. τσιγγάνος βλ. λ.

ἀθιγής-ές μτγν. ἄθικτος: Θεόπομπ. Ἱστ.79 **παρθένος ἀθιγής·** 2) ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐγγίσῃ.

ἄθικτος-ον ὃν οὐδεὶς ἔθιξεν, ἄφαυστος, ἀνέγγιχτος: Σοφ.Τρ.686 **τὸ φάρμακον τοῦτ' ἄπυρον ἀκτῖνας τ' ἀεὶ ἄθικτον ἐν μυχοῖς σῴζειν ἐμέ·** ‖ ἐπὶ παρθένου, ἁγνή, ἄμεμπτος· 2) ὁ μὴ ἐγγιζόμενος, ὃν δὲν πρέπει τις νὰ ἐγγίσῃ: Σοφ.ΟΚ 39 **τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος; ἄθικτος οὐδ' οἰκητός·** ‖ **ἄθικτα** (τὰ) ἱερὰ πράγματα: Σοφ.ΟΤ 891 **τῶν ἀσέπτων ἔρξεται ἢ τῶν ἀθίκτων ἕξεται·** 3) ἐνεργ. ὁ μὴ ἐγγίζων τι: Καλλ.Ἀρτεμ.201· ‖ μον. **ἄθικτοι** οἱ ἀθίγγανοι, βλ. λ., ὡς μὴ ἐγγίζοντές τινα.

ἀθίτσια (τὰ) δημ. τὰ μικρὰ ἄνθη: δ.δίστ. **ἀθίτσια καλομύριστα καὶ καλοποτισμένα | ἐκείνη ποὺ σᾶς γνοιάζεται ἂς γνοιάζοταν κι ἐμένα.**

ἄθλαστος-ον ὁ μὴ τεθλασμένος· ‖ ὁ μὴ θλώμενος: Ἀριστλ.Μεταφ.385A15.

ἀθλεύω ἐπ.κ.Ἰων. **ἀεθλεύω** ἀγωνίζομαι, ἁμιλλῶμαι, παλαίω, ἀθλέω: Ἰλ.Δ 389 **ἀεθλεύειν προκαλίζετο,** Αἰσχ.Πρ.95 **τὸν μυριετῆ χρόνον ἀθλεύσω.**

ἀθλέω-ῶ ἀγωνίζομαι· ‖ μοχθῶ, μάχομαι: Ἡρ. 7,212 **τῇ δ' ὑστεραίῃ οἱ βάρβαροι οὐδὲν ἄμεινον ἀέθλεον,** Σοφ.ΟΚ 564 **ἤθλησα κινδυνεύματα** (ἠγωνίσθην ἐπικίνδυνον ἀγῶνα)· 2) εἶμαι ἀθλητής, ἀγωνίζομαι ὑπὲρ βραβείου· 3) ὑφίσταμαι μαρτύρια, μαρτυρικὸν θάνατον, λέγ. ἐπὶ χριστιανῶν: **ὁ Ἅγιος Δημήτριος ἤθλησεν ἐπὶ Μαξιμιανοῦ.**

ἄθλημα (τὸ) ἀγών ἅμιλλα, μάχη· ‖ τὸ δι' ὅ τις ἀθλεῖ, ἀγώνισμα· 2) ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἐργάζεταί τις: Θεόκρ.21,9 **τὰ τᾶς θήρας ἀθλήματα, τοὶ καλαθίσκοι τοὶ κάλαμοι, τἄγκιστρα.**

ἄθλησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. **ἅμιλλα,** ἰδίως ἐπὶ ἀθλητῶν· ‖ γεν. ἀγών, δυσκολία, δοκιμασία: ΚΔ Ἑβρ.10,32 **πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων.**

ἀθλητήρ-ῆρος (ὁ) ἐπ. ἀρχ. τύπος τοῦ ἀθλητής: Ὀδ.Θ 164 **οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.**

ἀθλητής (ὁ) θηλ. νεώτ. κ. δημ. **ἀθλήτρια ὁ ἀγωνιστής,** ἰδίως ὁ ἐπ' ἄθλῳ ἀγωνιζόμενος: παρὰ Πινδ. **ἀεθλητής** Ν 5,49,-10,51· ‖ **ἀθλητὴς ἵππος** ὁ δι' ἱπποδρομικοὺς ἀγῶνας κατάλληλος: **ἀθληταῖς ἵπποις ἐνίκησεν Ἰσθμοῖ·** 3) ἠσκημένος εἴς τι, ἔμπειρος, ἱκανὸς ἐργάτης: Πλάτ.Πολ.543 Β **ἀθλητὰς πολέμου·** ‖ κ. μτφ. Δημ.799,17 **πάντες ἀθληταὶ τῶν καλῶν ἔργων ἐγένοντο,** Διόδ.Σ 9,1 **ἀθλητὴς πάσης ἀρετῆς·** ὁμοίως παρ' ἐκκλησ.συγγρ.

ἀθλητικός-ή-ό(ν) κ. δημ. ὁ τῶν ἀθλητῶν: Ἀριστλ.Ἀθ.1338 Β 10 **ἀθλητικὴ ἕξις** κ. νεώτ. **ἀθλητικοὶ ἀγῶνες·** ‖ **ἀθλητικὸν σῶμα εὔρωστον** οἱονεὶ ἀθλητοῦ, ρωμαλέον: **ἀθλητικὴ γυναῖκα·** 2) ὁ κατάλληλος, ὁ ἁρμόδιος νὰ γίνῃ ἀθλητής: **οἱ ἀθλητικοὶ παῖδες.** Ἐπίρρ. **ἀθλητικῶς.**

ἀθλητισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἐπίδοσις εἰς ἀθλητικὰς ἀσκήσεις: **καταγίνομαι εἰς τὸν ἀθλητισμόν·** ‖ ἡ συστηματικὴ προσπάθεια πρὸς προαγωγὴν καὶ διάδοσιν τῶν ἀθλητικῶν ἀσκήσεων.

ἀθλιβής-οῦς-ές μτγν. ὁ μὴ πιεσθείς, ὁ μὴ ὑποστὰς θλῖψιν· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ πιέζων, ὁ ἄλυπος.

ἄθλιβος (-η)-ο(ν) μτγν. ἄθλιπτος, ἄστιπτος: Γαλην.25, 445· 2) δημ. μτφ. ὁ μὴ ἔχων ἢ μὴ ὑποστὰς θλίψεις.

ἀθλιόκαιρος (ὁ) δημ. κακοκαιρία.

ἀθλιόλογα (τὰ) δημ. λόγοι κακοὶ καὶ αἰσχροί, ἄλλως συνηθέστ. **βρωμόλογα.**

ἀθλιόπαις-δος (ὁ, ἡ) μσν. ὁ ἀθλίους ἔχων παῖδας, δυστυχὴς εἰς **τέκνα:** Εὐμάθ.213.

ἄθλιος (ὁ, ἡ) κ. **-α-ον** ὁ πλήρης ἄθλων, ἀγώνων, μόχθων, ταλαιπωριῶν, δυστυχής, ἀντίθ. **μακάριος, εὐδαίμων:** Σοφ.ΟΤ 815 **τίς τοῦ δέ γ' ἀνδρὸς νῦν ἔστ' ἀθλιώτερος;,** Εὐρ.Φοίν.1679 **συμφεύξομαι τῷδ' ἀθλιωτάτῳ πατρί·** 2) σχετλιαστικῶς, ἐλεεινός, ἀπεχθής, ἀξιολύπητος: Δημ.142,18 **οὐδεὶς οὕτως ἄθλιος οὐδ' ὠμὸς εἶναι δοκεῖ τὴν γνώμην,** Ἀντιφ.1,30 **νόσος ἀθλία,** κ. δημ. **ἄθλιες χαρὲς τῆς ξενιτειᾶς·** 3) κακὸς ἐπὶ προσώπ. κ. ἐπὶ πραγμ.: Εὐρ.Ἡρ.878 **πλανήτην εἶχετ' ἄθλιον βίον,** κ. νεώτ. **ἄθλιος ἄνθρωπος, -καιρός, ἄθλιον βιβλίον·** 4) προξενῶν ἀθλιότητα, αἴτιος δυστυχίας: Σοφ.ΟΚ 753 **ἆρ' ἄθλιον τοὔνειδος.**

ἀθλιότης-ητος (ἡ) δυστυχία, ταλαιπωρία, κακοδαιμονία: Πλάτ.Πολ.545Β **εὐδαιμονίας τε πέρι καὶ ἀθλιότητος·** ‖ ἐλεεινότης, ὑλικὴ ἢ ψυχική· ‖ κ. νεώτ. **οἰκονομικὴ ἀθλιότης,—ἠθικαὶ ἀθλιότητες.**

ἀθλιότοπος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. χώρα ἢ τόπος δύσκρατος, νοσηρός· ‖ **τόπος δύσβατος,** ἄγονος κ. πτωχός· 2) ὑπὸ ἀθλίων (κακῶν) οἰκούμενος.

ἄθλιπτος-ον μτγν. μὴ θλιβείς, ἄστιφτος: Γαλ.9,373.

ἀθλίως ἐπίρρ. ἐν δυστυχίᾳ, ταλαιπώρως, ἐλεεινῶς: Σοφ.Ἀντ.26 **τὸν δ' ἀθλίως θανόντα·** 2) ἰδίᾳ νεώτ. κακῶς, φαύλως: **ἐφέρθη ἀθλίως.**

ἀθλοθεσία (ἡ) κ. **ἀθλοθετία** τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀθλοθέτου, ἄλλως ἀγωνοθεσία: Ἀριστφ. Ἀπ.585· ‖ νεώτ. τὸ θέτειν, τὸ συνιστᾶν ἀγωνίσματα καὶ βραβεῖα.

ἀθλοθετέω-ῶ μτγν. προτείνω, ὁρίζω βραβεῖον, προσφέρω ἀμοιβάς, ἀγωνοθετῶ: Κλέαρχ.18.

ἀθλοθετήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. Ἐπιγρ. ὁ ἀθλοθέτης βλ. λ.· 2) ὁ νέμων τὰ ἄθλα.

ἀθλοθέτης (ὁ) ὁ ἐπιδικάζων τὰ ἄθλα, τὰ βραβεῖα, ὁ ἐπιμελητὴς ἢ κριτὴς ἐν τοῖς ἀγῶσι: Πλάτ. Νόμ.764D· ‖ νεώτ. ὁ θέτων, ὁ συνιστῶν ἄθλον ἢ ἄθλα.

ἀθλομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν τὸν ἀθλητισμόν· ‖ ὁ μετὰ ὑπερβολικοῦ ζήλου ἐπιδιδόμενος εἰς ἀθλητικὰς ἀσκήσεις· ‖ ὁ φανατικὸς ὑπερασπιστὴς τοῦ ἀθλητισμοῦ.

ἀθλομανία (ἡ) νεώτ. ἡ διάθεσις, ἡ ἰδιότης τοῦ ἀθλομανοῦς βλ. λ.

ἆθλον (τὸ) ἐπ. κ. Ἰων. **ἄεθλον (ἄϝεθλον)** βραβεῖον ἀγῶνος, ἔπαθλον: Ἰλ.Ψ 897 **Ταλθυβίῳ δίδου περικαλλὲς ἄεθλον,** Θουκ.2,46 **ἆθλα κεῖται ἀρετῆς μέγιστα,** φρ. **ἆθλα προκεῖσθαι,-προφαίνειν, -προτιθέναι,-τιθέναι·** 2) ἀντὶ ἆθλος ἀγών: Ὀδ. Ω 89 **ζώννυνταί τε νέοι καὶ ἐπεντύνωνται ἄεθλα·** 3) συνεκδ. ἀγών, ἐπίμοχθος προσπάθεια, πάλη: Αἰσχ.Ἰκ.1034 **στυγερὸν τόδε ἆθλον·** 4) πληθ. **τὰ ἆθλα** ὁ τόπος ἔνθα ἀγωνίζονται: Πλάτ.Νόμ.868 Α.

ἀθλονίκης (ὁ) μον. νικητὴς ἐν ἀθλητικοῖς ἀγῶσι.

ἀθλονικία (ἡ) νίκη ἐν ἀθλητικ. ἀγῶσι: Πινδ.Ν 3,11.

ἆθλος (ὁ) ἐπ. κ. Ἰων. **ἄεθλος (ἄϝεθλος)** ἀγών, ἅμιλλα περὶ βραβείου: Ὀδ.Θ 214 **οὐ κακός εἰμι μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἄεθλοι,—ἆθλοι Δελφικοί, -Πυθικοί·** 2) ἀντὶ ἆθλον βραβεῖον: Θουκ.6,80,4, **τῆς νίκης οὐκ ἄλλον τινὰ ἆθλον ἢ τὸν τὴν νίκην παρασχόντα λήψονται·** 3) καθόλου, ἀγών, ἐπίμοχθος προσπάθεια, κατόρθωμα: Ὀδ.Δ 241 **οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ο[illegible]νομήνω ὅσσοι Ὀδυσσῆος...εἰσιν ἄεθλοι,—ο[illegible]λοι τοῦ Ἡρακλέους.**

ἀθλοσύνη (ἡ) μσν. ΑΠ ἄθλος.

ἀθλοφορέω-ῶ σχόλ. εἶμαι ἀθλοφόρος, νικητής.

ἀθλοφορικός-ή-όν μσν. ὁ τοῦ ἀθλοφόρου βλ.λ.

ἀθλοφόρος-ον έπ. **ἀεθλοφόρος** ὁ λαμβάνων βραβεῖον: Ἰλ.Ι 124 **ἵππους.. ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο**· 2) Ἐπιγρ. ὁ παρέχων βραβεῖα.

ἄθολος (-η)-ο(ν) (1) μτγν. κ. δημ. ὁ μὴ θολός, ἀθόλωτος: Λουκ.Ἱστ.συγγρ.51· ‖ δημ. **μέσ' στὸ πετραύλακα ἄθολα νερὰ γοργοκυλαῦνε.**

ἄθολος (-η)-ο(ν) (2) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄν ευθόλου ἢ θόλων ἐπὶ κτιρίων, ὁ ἀθόλωτος (2) βλ. λ.

ἀθολοσκέπαστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. μὴ ἐστεγασμένος, μὴ σκεπασμένος διὰ θόλου: **ἀθολοσκέπαστος ναός,—ἀθολοσκέπαστη ἐκκλησιά.**

ἀθόλωτος (-η)-ο(ν) (1) κ. δημ. ὁ μὴ τεθολωμένος, καθαρός, διαυγής: Ἡσιόδ.Ἔργ.595 **κρήνης τ' ἀενάου, ἥ τ' ἀθόλωτος**· ‖ ὁμ. κ. δημ. **ἀθόλωτο ποτάμι.**

ἀθόλωτος (-η)-ο(ν) (2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐστεγασμένος διὰ θόλου, μὴ ἔχων θόλον, ἀντίθ. θολωτός.

ἄθορος-ο(ν) μτγν. ἐπὶ ἀρρένων ζῴων, ὁ μὴ πηδήσας, μὴ βατεύσας θήλειαν: Ἀντ.Λιβεράλ.13.

ἀθορύβητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. ὁ μὴ θορυβηθείς, ἢ μὴ θορυβούμενος, ἀτάραχος· 2) νεώτ. κ. δημ. καὶ ὁ μὴ ποιῶν ἢ ὁ μὴ ἔχων θόρυβον.

ἀθορυβήτως κ. δημ. -α ἀταράχως, ἀθορύβως.

ἀθορυβίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια ὑδραβίων σιφωνοφόρων ἐχόντων κορμόν βραχὺν μετ' ἀεροφόρου σάκκου ἄνευ νηκτικῶν κωδώνων.

ἀθόρυβος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ θορύβου, ἀτάραχος, ἥσυχος: Πλάτ.Νόμ.640C· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐπιδιώκων νὰ ἐγείρῃ περὶ τὸ ὄνομά του θόρυβον, ὁ μὴ θέλων νὰ διαφημίζεται· 3) ἀθόρυβος (ὁ) γένος ζώων σιφωνοφόρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀθορυβιδῶν** βλ. λ. ἐν Μεσογείῳ.

ἀθορύβως κ. νεώτ. κ. δημ. -α ἐπίρρ. χωρὶς θόρυβον ἡσύχως: Εὐρ.Ὀρ.630· ‖ χωρὶς διαφήμησιν.

ἄθος (τὸ) δωρ. ἀντὶ ἦθος βλ. λ.

ἀθότυρος (ὁ) κ. **ἀθότυρο** (τὸ) δημ. εἶδος μυζήθρας (ἄνθος+τυρί), χλωροτύρι. Παρ' Ἡσ. «ἀνθίνας ὁ προσφάτως συντεθειμένος τυρός».

ἀθοῦς-οῦντος (ὁ) νεώτ. γένος κανθάρων μὲ πόδας μακροὺς καὶ κεραίας πριονωτάς, ζώντων ἐπὶ ἀνθέων καὶ τρυφερῶν φύλλων.

ἀθραγένη (ἡ) εἶδος κληματίδος ἐξ ἧς ἐλαμβάνετο φλοιώδης ὕλη εὔφλεκτος βραδέως καιομένη, χρήσιμος ὡς προσάναμμα: Θεόφρ.ΙΦ 5,9,6.

ἄθραι Ἡσ. «ἀπειλαί, ἀναστάσεις».

ἀθράκα (ἡ) κ. **θράκα** δημ. τέφρα θερμὴ περιέχουσα καὶ μικροὺς πεπυρακτωμένους ἄνθρακας, ἀνθρακιὰ ἐν ἀποτεφρώσει, συνών. καρβουνιά, χόβολη βλ.λ.: **ψήνω πίττα στὴν ἀθράκα.**

ἀθρακᾶς (ὁ) κ. **ἀθρακοῦ** (ἡ) δημ. δοχεῖον ἐν τῷ ὁποίῳ ἐπὶ τέφρας τίθενται ἀνημμένοι ἄνθρακες πρὸς θέρμανσιν κλειστοῦ χώρου, τὸ παρ' ἀρχ. αἴθρανον, πύραυνον, συγγ. δημ. μαγκάλι: φρ. **ἀθρακᾶ θέλ' ἡ γριά** (σκωπτική ὡρίμων γυναικῶν ἐρωτολήπτων)· 2) δοχεῖον ἢ λάκκος παρὰ τὸ στόμιον κλιβάνου, ἐν ᾧ συρομένη ἀποτίθεται ἡ τέφρα.

ἀθράκι (τὸ) δημ. ἡμιαποτεφρωμένος σωρὸς ἀνθράκων ἄλλως θράκα ἢ ἄθρακα βλ. λ., συνήθ. εἰς πληθ: Παλαμ.Καημ.λιμν.109 **στὴ γωνιά σου σβήσαν καὶ τ' ἀθράκια**· 2) μικρὸν πύραυνον, συνών. σκανταλέτο (Ἰταλ.), μικρὸς ἀθρακᾶς βλ. λ.

ἀθρακιά (ἡ) δημ. ἀνθρακιά, κ. ἡ ἀθράκα βλ. λ.

ἀθρακίτης (ὁ) δημ. νόσος κηπευτῶν φυτῶν ξηραίνουσα τὰ φύλλα: **οἱ ἀγγουριὲς πάθαν ἀθρακίτη.**

ἀθρακόβολη (ἡ) κ. **ἀθρακόβολο** (τὸ) δημ. ἡ μετὰ τεφρουμένων ἀνθράκων στάκτη, ἐν ἀποτεφρώσει ἀνθρακιά, χόβολη, θράκα, ἀθράκα βλ. λ.

ἀθρακοκούφι (ἡ) κ. **ἀθρακούφι** (τὸ) κ. **ἀθοκούφη** (ἡ) δημ. θερμὴ στάκτη περιέχουσα καὶ μικροὺς ἀνημμένους ἄνθρακας, ὑπόλειμμα πυρᾶς ἑρμηνευτικὸν τῆς προελεύσεως τῆς λ. τὸ παρὰ Διοσκ.5,85 **ἐπὶ λεπτὴν καὶ κούφην ἀνθρακιάν.**

ἀθρακολόγος (ὁ) δημ. ἡ μακρὰ σιδηρᾶ ράβδος δι' ἧς ἁπλώνεται καὶ διευθετεῖται ἡ ἐντὸς κλιβάνου ἢ ἐν ἑστίᾳ πυρά, συνών. πυραλόγος, φαυρνολόγος.

ἀθρακομάνι (τὸ) κ. **ἀθρακομανιό** (τὸ) δημ. ἡ ὑπερβολικὴ ἐξ ἀνθράκων πυρὰ ἑστίας ἢ κλιβάνου: **οἱ λουκουμάδες καλοψήνονται μ' ἀθρακομάνι.**

ἄθρακτος-ον ἀτάρακτος: Σοφ.ἀπ.812.

ἀθράκωμα (τὸ) δημ. ἡ πλήρης πυράκτωσις ἀνθράκων, τὰ χωνεμένα κάρβουνα· 2) ἡ ἔξωθεν ἀνθράκωσις, τὸ ἄρπογμα, κάψιμο ἄρτου ἢ κρέατος ἐξ ὑπερβολικῆς πυρᾶς: **κατὰ τ' ἀθράκωμα ποὺ 'χει θαρῶ πὼς θὰ πίκρισε τὸ ψητό**· 3) φλεγμονὴ ἐνίοτε πυώδης περὶ τοὺς ὄνυχας τῶν δακτύλων τῆς χειρός: **γιὰ νὰ περάσῃ τ' ἀθράκωμα βάλε του πάνω κοπανισμένο καρμπουνόχορτο.**

ἀθρακωνιά (ἡ) δημ. ἀνθρακιά, κ. ἀθράκα βλ. λ.

ἀθρακώνω δημ. πυρακτώνομαι, ἀρχίζω ν' ἀποτεφρώνωμαι, ἐπὶ ἀνθράκων κ. ξύλων· 2) μτβ. ἀνάπτω ἐντελῶς τὴν ἐξ ἀνθράκων πυράν: **ἀθράκωσε τὰ κάρβουνα πρὶν τὰ βάνῃς στὸ μαγκάλι.**

ἀθράκωτος-η-ο δημ. ὁ μήπω τελείως πυρακτωθεὶς ἄνθραξ: **ὅσο εἶν' ἀθράκωτα τὰ κάρβουνα μὴν κλῇς τὸ παράθυρο**· 2) ὁ δυσχερῶς, ὁ κακῶς καιόμενος ἄνθραξ: **βράχηκαν πολὺ τὰ κάρβουνα κι εἶναι ἀθράκωτα.**

ἀθράνευτος-ον Ἡσ. «ἄστρωτον»: Εὐρ.ἀπ.569.

ἀθράσυντος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἄτολμος: σχόλ. Αἰσχ.Χο. 629· ‖ νεώτ. ὁ μὴ καταστὰς θρασύς.

ἄθραυστος-ον ὁ μὴ τεθραυσμένος, ἀβλαβής, ἀκέραιος, δημ. ἄσπαστος: Εὐρ.Ἑκ.17 **πύργοι τ' ἄθραυστοι Τρωϊκῆς ἦσαν χθονός**· 2) ὃν δὲν δύναταί τις νὰ θραύσῃ, ἄσπαστος, ἀτσάκιστος: Ἀριστλ.Μετ.385 Α 14· ‖ ἀνεπίδεκτος καταστροφῆς, ἀδιάλυτος: Δοξογρ.1,3,18 **ἄτομος ἄθραυστος.**

ἄθρεπτος (-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. **ἄθρεφτος-η-ο** ὁ μὴ τεθραμμένος, ὁ κακῶς τεθραμμένος· ‖ δημ. κ. ὁ μήπω ἐπαρκῶς τραφείς, ἀναπτυχθείς, ἰδίως ἐπὶ φυτῶν κ. καρπῶν: **ἄθρεφτα εἶναι τὸ Μάρτη τὰ κουκκιά**, ἀντίθ. θρεμμένος· 2) ἐνεργ. νεώτ. ὁ μὴ ἐπαρκῶς τρέφων: **ἄθρεπτοι τροφαί.**

ἀθρεψία (ἡ) νεώτ. ἔλλειψις κανονικῆς θρέψεως, ἐλλιπὴς θρέψις, ἀτροφία, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν παιδίων.

ἀθρέω-ῶ βλέπω μετὰ προσοχῆς, παρατηρῶ: Ἰλ.Μ 391 **μή τις Ἀχαιῶν βλήμεναν ἀθρήσειε**· 2) θεῶμαι: Ἰλ.Κ 11 **ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,**—Εὐρ.Ἱππ.300 **δεῦρ' ἄθρησον** (κοίταξε ἐδῶ)· 3) θεωρῶ διὰ τοῦ νοῦ, ἐξετάζω: Σοφ. ΟΤ 1305 **θέλων πόλλ' ἀνερέσθαι, πολλὰ πιθέσθαι, πολλὰ δ' ἀθρῆσαι**· ‖ ὑπολογίζω: Εὐρ.ΙΑ 1416 **ἄθρησον, ὁ θάνατος δεινὸν κακόν** (λογάριασε).

ἀθρήματα (τὰ) Ἡσ «δῶρα πεμπόμενα παρὰ τῶν συγγενῶν ταῖς γαμουμέναις παρθένοις παρὰ Λεσβίοις».

ἀθρήνη (ἡ) Σουΐδ. κ. Ζωναρ. «εἶδος μελίσσης»

ἀθρήνητος (-η)-ο(ν) μσν. νεώτ. δημ. κ. ἀθρήνηγας-η-ο ὁ μὴ θρηνηθείς: Εὐστ.928,63· ‖ δημ. **ἀθρήνηγο τὸν ἔθαφαν**· 2) ὃν οὐχὶ ἐπαρκῶς δύναταί τις νὰ θρηνήσῃ· ‖ νεώτ. **ἀθρήνητον τοῦ Ἰησοῦ τὸ μαρτύριον**· ‖ δημ. **ἀθρήνητος ὁ ξαφνικὸς χαμός.**

ἀθρηνί μτγν. ἐπίρρ. ἄνευ θρήνων, ἀμυρολόγητα: Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.255 κ. Σουΐδ.

ἀθρησκεία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀπόρριψις πάσης θρησκείας: **τὸ δόγμα τῆς ἀθρησκείας**· ‖ ἡ ἔλλειψις θρησκευτικῆς πίστεως 2) ἡ πρὸς τὴν θρησκείαν ἀσέβεια, περιφρόνησις ‖ δημ. γενικώτερον κ. ἡ ἀθεΐα βλ. λ.

ἀθρήσκευτος-ον μσν ὁ μὴ πρεσβεύων θρησκείαν, ἄθρησκος: Φώτ.Ἐπιστ.116 **ἀθέας καὶ ἀθρησκεύτας**· ‖ **ἀθρήσκευτον** (τὸ) νεώτ. ἡ ἀθρησκεία: **τὸ ἀθρήσκευτον τῆς ὑλιστικῆς θεωρίας.**

ἄθρησκος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ θρησκείας, ὁ ἐστερημένος θρησκευτικοῦ συναισθήματος· || δημ. κ. ὁ ἀσεβής.

ἀθρητέον δεῖ ἀθρεῖν, ἐξεταστέον, σκεπτέον: Εὐρ. Ἱππ.379 ἀλλὰ τῇδ' ἀθρητέον τόδε,—Μάξ.Τύρ.7,9.

ἀθρητικός-ή-όν μσν. ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀθρεῖν, παρατηρητικός, προσεκτικός.

ἀθριάμβευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων θριαμβεύσει, νικήσει, κατισχύσει: μακρὰ καὶ ἀθριάμβευτος πάλη· 2) ὁ μὴ ἑορτόσας ἐπισήμως (διὰ θριάμβου) τὴν νίκην: στερνὰ ἀπὸ μεγάλη συφορὰ ἀθριάμβευτη καὶ ἡ νίκη.

ἀθρίγγωτος-ον ΕΜ ὁ ἄνευ θριγγοῦ, ἀγείσωτος· || ἀστέγαστος.

ἄθριξ-ἄτριχος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἄνευ τριχῶν, ἄτριχος: Μάτρων παρ' Ἀθην.ἀπ.4 καὶ Ἀλεξ. Ἀφρ.Πρ.1,6.

ἀθριπήδεστος-ον μτγν. ὁ μὴ ὑπὸ θριπῶν βρωθείς, ὁ μὴ σκωληκόβρωτος: Θεόφρ.ΙΦ 5,1,2.

ἀθροίζω ἢ ἀθροίζω συνάγω ἐπὶ τὸ αὐτό, συλλέγω, μαζεύω: Σοφ.ΟΤ 144 ἄλλος δὲ Κάδμου λαὸν ὧδ' ἀθροιζέτω, Ξεν.Ἀν.1,2,1 ἀθροίζει ὡς ἐπὶ τούτους τό τε βαρβαρικὸν καὶ ἑλληνικόν· || μαθημ. ἐκτελῶ τὴν ἀριθμ. πρᾶξιν τῆς προσθέσεως, κάμνω ἄθροισιν· || παθ. συνάγομαι, συναθροίζομαι: Θουκ.1,50,3 αὖθις ἀθροισθέντες ἐπέπλεον τοῖς Κερκυραίοις· 2) συσσωρεύω, θησαυρίζω. Ἀριστλ. Πολιτ.1314 Β 10· 3) λαμβάνω ἐν συνόλῳ: Πλάτ.Θεαίτ.157 Β λέγειν... περὶ πολλῶν ἀθροισθέντων· 4) παθ. συγκεντροῦμαι, συνέρχομαι εἰς ἐμαυτόν: Πλάτ.Φαίδ.83 Α αὐτὴν δὲ εἰς αὑτὴν ξυλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζεσθαι.

ἀθροίσιμος ἡμέρα μσν. ἡμέρα συναθροίσεως.

ἄθροισις-εως (ἡ) συνάθροισις, συναγωγή: Εὐρ Ἑκ.314 στρατοῦ τ' ἄθροισις πολεμίων τ' ἀγωνία || ἡ πρᾶξις τῆς ἀθροίσεως ἀριθμῶν ἢ σχημάτων

ἄθροισμα (τὸ) τὸ συναθροισθέν, τὸ συνηγμένον: Εὐρ.Ὀρ.874 ἀστῶν δὲ δή τιν' ἠρόμην ἄθροισμ' ἰδών· 2) τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀθροίσεως, τῆς προσθέσεως: Πλάτ.Θεαίτ.157 Β πολλῶν ἀθροισθέντων, ᾧ δὴ ἀθροίσματι ἄνθρωπόν τε τίθενται καὶ λίθον καὶ ἕκαστον ζῷον· || κ. μαθημ. ὁ προκύπτων ἐκ τῆς ἀθροίσεως ἀριθμῶν ἢ σχημάτων συνολικὸς ἀριθμὸς ἢ συνολικὸν σχῆμα: τὸ ἄθροισμα τῶν τριῶν γωνιῶν παντὸς τριγώνου ἰσοῦται μὲ δύο ὀρθὰς (γωνίας)· 3) φιλοσ. ἡ συνδρομὴ τῶν ἀτόμων πρὸς κατασκευὴν ὅλου τινός: Ἐπίκ.ἀπ.59· 4) νεώτ. παίγνιόν τι ἐκτελούμενον μὲ παιγνιόχαρτα.

ἀθροισματικός-ή-όν μτγν. ὁ διαιτώμενος μὲ ἄλλους ὁμοῦ, ὁ ἀγελαῖος, ὁ κοπαδήσιος.

ἀθροισμός (ὁ) μτγν. ἄθροισις, συμπύκνωσις.

ἀθροιστέον δεῖ ἀθροίζειν.

ἀθροιστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. συσκευὴ μηχανικὴ διὰ τῆς ὁποίας ἐκτελοῦνται μηχανικῶς πράξεις προσθέσεως καὶ ἀφαιρέσεως, ἄλλως λογιστήρ.

ἀθροιστήριον (τὸ) μσν. τόπος συναθροίσεως.

ἀθροιστικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν ἢ ἐπιτήδειος εἰς ἄθροισιν· 2) γραμμ. ὁ ἐμφαίνων ἄθροισιν: τὸ ἀθροιστικὸν α,—ἀθροιστικὰ ὀνόματα, ἄλλως περιληπτικά.

ἀθροιστικῶς ἐπίρρ. δι' ἀθροίσεως.

ἀθρονί μτγν. ἐπίρρ. ἄνευ θρόνου: Θεόδ.Ἀλεξ

ἀθρόνιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ θρονιασμένος, ποὺ δὲν ἐκάθησε ἢ δὲν ἐτοποθετήθη στὸ θρονί του.

ἄθρονος (ὁ,ἡ) μτγν. ἐκκλ. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων θρόνον ἐπισκοπικόν· || νεώτ. ὁ μὴ βασιλεύων, ἐπὶ ἡγεμονικῶν οἰκογενειῶν: μετὰ τὸν πόλεμον πολλαὶ δυναστεῖαι ἀπέμειναν ἄθρονοι.

ἀθροοποσία (ἡ) μτγν. ἀθρόα πόσις: Ὀρειβ.78.

ἄθροος-ον (στερ. α+θροῦς) κ. ἄθρους-ουν μτγν. ἀθόρυβος. Ἐπίρρ. ἀθροεί ἀθορύβως.

ἀθρόος (ὁ,ἡ) κ. -α-ον (συνηρ. ἄθρους-ουν) ἐπικ. δοτ. ἀθρόοισιν κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναχθείς, ὁ ἀποτελῶν σύνολον: παρ' Ὁμήρῳ μόνον εἰς πληθ. Ἰλ. Β 439 ἡμεῖς δ' ἀθρόοι... ἴομεν· καθ' ἑνικ. τὸ πρῶτον παρὰ Πινδ.· Ἡρ.6,112 ἀθρόοι προσέμειξαν τοῖσι βαρβάροισι, Θουκ.2,39,3 ἀθρόᾳ τε τῇ δυνάμει ἡμῶν οὐδείς πω πολέμιος ἐνέτυχε: Πλάτ. Ἀπολ.32Β τοὺς δέκα στρατηγοὺς ἐβούλεσθε ἀθρόους κρίνειν· || νεώτ. ἀθρόα κίνησις ἡ ταυτόχρονος ἐκτέλεσις κινήσεώς τινος ὑπὸ πάντων τῶν πλοίων πλεούσης ναυτ. δυνάμεως· 2) ὁλόκληρος, συνεχής: Πίνδ.Π 4,230 ἀθρόαι πέντε νύκτες (πέντε ὅλαι νύκτες), Θουκ.2,60 ἀθρόα πόλις,—κάθαρσις ἀθρόα (διὰ μιᾶς), Πλωτ.3,7,8 ἀθρόα κίνησις· 3) πολυπληθής, ἀδιάλειπτος: Πίνδ.Π 2,65 ἀθρόα κακότης, Εὐρ.Ἡρ.489 ἀθρόον ἀποδοίην δάκρυ· 4) συγκρ. ἀττ. ἀθροώτερος ὁμαδικώτερος, μᾶλλον συντεταγμένος, πολυπληθέατερος: Θουκ.6,34,4 εἰ δ' αὖ τῷ ταχυναυτοῦντι ἀθροωτέρῳ, μτγν. ἀθρούστερος: Ἀθην.3,79Β κ. ὑπερθ. ἀθρούστατος: Πλούτ.Καῖσ.20· 5) οὐδ. ἑνικ. τὸ ἀθρόον τὸ ἄθροισμα: Ἐπίκ.1,16· 6) ἐπίσης τὸ οὐδ. ἐπιρρηματ. τὸ ἀθρόον κ. τὸ ἄθρουν διὰ μιᾶς· || γενικῶς, ἐν συνόλῳ: Ἀριστείδ.ΤΡ 2,5475 ἀθρόον λέγειν.

ἀθρόος-ον κ.-α-ον συνηρ. ἄθρους-οῦν· ἑτέρα γρ. τοῦ ἀθρόος βλ. λ. παρ' Ὁμ. κατ' Ἀρίσταρχ. παρ' Ἀττικοῖς τὸ συνηρ. (Ἀριστφ. Ὑπερείδ.Δημ.).

ἀθροότης (ἡ) μτγν. ὁλότης, πλῆθος, σύνολον: Ἐπίκ.παρὰ Διογ.Λ 10,106 κατὰ ἀθροότητα ἀντίθ. τοῦ κατὰ μέρη.

ἀθρός-ά-όν Ἐπιγρ.Αἰγ. ἀντὶ ἀδρός.

ἀθρουβάλιστος-η-ο κ. ἀθρουβάλιαστος-η-ο δημ. ἀθρυμμάτιστος, ἀθρυφάλιαστος, μὴ γενόμενος θρ(ο)ύβαλα: σὰ μεθᾶ δὲν ἀφήνει γυαλικὸ ἀθρουβάλιαστο· 2) ὁ δυσχερῶς ἢ μηδόλως θρυμματιζόμενος. ἀθρουβάλιστη εἶναι ἡ μυγδαλόπετρα.

ἀθρόως κ. νεώτ. ἐπίρρ. σωρηδόν, κατὰ πλῆθος· || γενικῶς, συνολικῶς: Ἀριστλ.ΖΙ 533 Β 10.

ἀθρύλητος (-η)-ο(ν) μσν. νεώτ. κ. δημ. περὶ οὗ δὲν γίνεται πολὺς λόγος, ὁ μὴ θρυλούμενος.

ἀθρυμμάτιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. μὴ θρυμματισθείς, μὴ γενόμενος θρύμματα· 2) ὃν δὲν δύναταί τις νὰ θρυμματίσῃ: ἀθρυμμάτιστη πέτρα.

ἀθρύμπη (ἡ) κ. ἀθρούμπη (ἡ) δημ. πικρά τις καὶ δριμεῖα, εὔοσμος βοτάνη, ἡ παρ' ἀρχ. θύμβρα κ. θρύμβη (micromeria juliana), συνών. ἔσσαφο (τὸ) κατσιδόχορτο, ἔσσωπος κ. ὕσσωπος βλ. λ.

ἄθρυπτος-ον ἄθραυστος, ἄφθαρτος· 2) μὴ ἐκλελυμένος: Πλούτ.Περ.5 ἄθρυπτος εἰς γέλωτα (μηδέποτε γελῶν), αὐτ.2,38 Β ὦτα ἄθρυπτα κολακείᾳ. Ἐπίρρ. ἀθρύπτως ἀθραύστως.

ἀθρυφάλιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ κατακερματισθείς, ὁ μὴ γενόμενος θρύφαλα· 2) ὃν δὲν δύναταί τις νὰ θρυμματίσῃ, νὰ θρυφαλιάσῃ.

ἀθρυφία (ἡ) μτγν. λιτότης περὶ τὴν δίαιταν.

ἀθυμέω-ῶ κ. νεώτ. κατέχομαι ὑπὸ ἀθυμίας, στενοχωροῦμαι, λυποῦμαι, ἀντίθ. εὐθυμῶ: Ἰσοκρ.4,3 σὺ μὴν ἐπὶ τούτοις ἀθυμήσας εἱλόμην ῥᾳθυμεῖν, Ξεν.Ἀν.5,4,19 στρατιῶται, μηδὲν ἀθυμήσητε ἕνεκα τῶν γεγενημένων· || κ. νεώτ. ἀθυμῶ διὰ τὴν κατάστασιν,—συνήθως ἀθυμεῖ (συνών. δημ. φρ. δὲν ἔχει κέφι)· 2) φοβοῦμαι, εἶμαι πολὺ ἀνήσυχος: Σοφ.Τρ.666 ἀθυμῶ δ' εἰ φανήσομαι κακὸν μέγ' ἐκπράξασα.

ἀθύμητος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐν τῇ μνήμῃ, ὁ λησμονηθείς, ὁ ἀθύμιστος βλ. λ., ὃν δὲν ἔχει τις ἤδη ἐν τῇ μνήμῃ: φρ. τὰ ξεχασμένα καὶ τ' ἀθύμητα· 2) ὃν δὲν πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα: ἀθύμητη νά 'ναι ἡ κακομοιριὰ τῆς αἰχμαλωσίας.

ἀθυμία (ἡ) ἰων. -ίη ἔλλειψις θάρρους, λιποψυχία: Ἡρ.1,37 οὔτε τινὰ δειλίην μοι παριδὼν οὔτε ἀθυμίην· 2) λύπη, δυσφορία: Σοφ.Ἀντ.237 τί δ' ἐστὶν ἀνθ' οὗ τήνδ' ἔχεις ἀθυμίαν; Πλάτ.Νόμ.

731Δ εἰς ἀθυμίαν καθιστάναι ἢ ἐμβάλλειν τινά· ‖ κ. νεώτ. ἀθυμία κατεῖχε πολλαύς,—ἄνευ λόγου περιπίπτει εἰς ἀθυμίαν· ‖ κ. παθ. ἐμπίπτω,—καθίσταμαι εἰς ἀθυμίαν.

ἀθυμίαστα κ. **ἀθύμιαστα** δημ. ἐπίρρ. ἄνευ θυμιάματος, ἀλιβάνωτα· ‖ κ. μτφ. ἄνευ κολακείας: ἀθύμιαστα **δὲν καταφέρνεις τοὺς τρανούς.**

ἀθυμίαστος-ον (1) μτγν. ἀκαθιέρωτος, μὴ ἀφιερωθείς: Πρόκλ.σχόλ.εἰς Ἡσίοδ.746.

ἀθυμίαστος-(η)-ο(ν) (2) νεώτ. δημ. κ. **ἀθύμιαστος-η-ο** ὁ μὴ θυμιασθείς, ὁ ἀλιβάνιστος ἢ ἀλιβάνωτος: **ἀθυμίαστα ἱερὰ** (μὴ θυμιαζόμενα, παρημελημένα), **ἀπὸ τὴ βιάση του ὁ διάκος ἄφησε τοὺς μισοὺς ἀθύμιαστούς·** 2) μτφ. ὁ μὴ κολακευτικῶς ἐπαινεθείς: **οὐδεὶς ἰσχυρὸς ὑπῆρξεν ἀθυμίαστος·** ‖ ὁ ἀποστέργων κολακευτικοὺς ἐπαίνους: **ἀθύμιαστος εἶναι ὁ προϊστάμενός μας.**

ἀθυμιάτιστα δημ. ἐπίρρ. ἀθυμίαστα βλ.λ.

ἀθυμιάτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ θυμιατισθείς, ἄλλως μὴ λιβανισθείς, ἀλιβάνιστος, ἀθυμίαστος βλ.λ.· ‖ μτφ. ὁ μὴ θέλων, μὴ εὐχαριστούμενος νὰ τὸν θυμιατίζουν (**κολακεύουν**), μὴ παρασυρόμενος ὑπὸ θυμιαμάτων (κολακειῶν)· ‖ κατ' εἰρων. ἀντίθεσιν μτφ. ὁ μὴ φεχθείς, ὁ μὴ ὑβρισθείς: **θύμωσε καὶ κανένα μας δὲν ἄφησε ἀθυμιάτιστο.**

ἀθυμίατος-ον μὴ ἀναδίδων, μὴ πέμπων ἀναθυμιάσεις: Ἀριστλ.Μεταφ.385 Α 18.

ἀθύμιστος (-η) -ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὃν δὲν ἐνθυμοῦνται, ὁ λησμονηθείς: **ἀθύμιστοι συνήθως αἱ εὐεργεσίαι,—τῆς μάννας ὁ χαμὸς ἀθύμιστος ποτὲ δὲν εἶναι·** 2) ἐκεῖνος ὃν θέλομεν ἢ πρέπει νὰ μὴ ἐνθυμώμεθα: **ἀθύμιστες ἂς εἶναι οἱ παλιὲς λῦπες.**

ἄθυμος (-η)-α(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ θυμοῦ, ἄνευ θάρρους, δειλός: Ἡρ.7,11 **καί τοι... ἐόντι κακῷ τε καὶ ἀθύμῳ, μήτε συστρατεύεσθαι ἔμοιγε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι γυναιξί·** 2) ὁ ἄνευ ὀργῆς, ἄνευ πάθους, ἀντίθ. θυμοειδής: Πλάτ.Πολ.411 Β **ἐὰν ἐξ ἀρχῆς φύσει ἄθυμον λάβῃ, ἐὰν δὲ θυμοειδῆ,** κ. δημ. **ὁλότελ' ἄθυμος κι ἄκακος εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος·** 3) ὁ μὴ ἐνθαρρυντικός, δυσάρεστος: Αἰσχ.Εὐμ.770 **ὁ δοὺς ἀθύμους καὶ παρόρνιθας πόρους·** 4) νεώτ. τεθλιμμένος, στενοχωρημένος: **ἡ εἴδησις ἔκαμε πάντας ἀθύμαυς·** 5) δημ. κ. ὁ πρᾶος, ὁ ἀνόργητος.

ἀθυμόω-ῶ μτγν. ἐκφοβίζω, ἀποθαρρύνω τινά.

ἀθύμως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ προθυμίας, μετὰ δυσφορίας: Ξεν.ΚΠ 3,1,24 **ἀθύμως διάγειν.**

ἀθύμωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ θυμωμένος, ὁ μὴ ὀργιαθείς· ‖ ὁ μὴ ὀργιζόμενος, ὁ πρᾶος.

ἀθορεύεσθαι Ἡσ. «παίζειν, σκιρτᾶν».

ἀθυρίδωτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄνευ θυρίδος.

ἀθύριον (τό) νεώτ. γένος πτεριδοφύτων φυτῶν μετὰ σποριαγγείων ποικίλως διαμεμορφωμένων.

ἄθυρμα (τό) κ. νεώτ. παίγνιον, μέσον μὲ τὸ ὁποῖον παίζει τις: Ὀδ.Σ 323 **παῖδα δὲ ὣς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·** 2) χαρά, τέρψις, χαρμονή: Πίνδ.Π 5,23 **Ἀπολλώνιον ἄθυρμα** (οἱ Πυθικοὶ ἀγῶνες), Βακχ.ἀπ.33 **ἀθύρματα Μουσῶν** (τὰ ᾄσματα)· 3) μτφ. ἐπ' ἀνθρώπου, ὃν μεταχειρίζεταί τις **κατὰ βούλησιν,** οἱονεὶ ὡς ἄθυρμα.

ἀθυρμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τὸ μικρὸν ἄθυρμα.

ἀθυρματοποιΐα (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ἀθύρματα, παιδικὰ παιγνίδια.

ἀθυρματοποιός (ὁ) νεώτ. ὁ ποιῶν, ὁ κατασκευάζων ἀθύρματα, παιδικὰ παιγνίδια.

ἀθυρματοπώλης (ὁ) νεώτ. ὁ πωλῶν ἀθύρματα κ. **ἀθυρματοπωλεῖον** (τό) τὸ κατάστημα.

ἀθυρογλωσσέω-ῶ εἶμαι ἀθυρόστομος βλ.λ.

ἀθυρογλωσσία (ἡ) μτγν. ἀναιδής, ἀπερίσκεπτος φλυαρία: Πολύβ.8,12,1.

ἀθυρόγλωσσος κ. **-ττος-ον** ὁ οἱονεὶ ἄθυρον ἔχων τὴν γλῶσσαν ἢ τὸ στόμα, κατὰ Θέογν.421 «ᾧ γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται», πολυλόγος, ἀπύλωτον ἔχων στόμα, φλύαρος: Εὐρ.Ὀρ.903 **ἀνήρ τις ἀθυρόγλωσσος, ἰσχύων θράσει.**

ἀθυρονόμος (ὁ) Ἡσ. «ὡς ἔτυχε χρώμενος τοῖς νόμοις κατὰ τὸ δοκοῦν ἢ κατὰ τὴν περίστασιν».

ἄθυρος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἄνευ θύρας· 2) κ. μτφ. **ἄθυρον στόμα, ἄθυρος γλῶσσα.**

ἀθυροστομέω-ῶ μον. κ. νεώτ. εἶμαι ἀθυρόστομος, ἀπρόσεκτος ἢ αὐθάδης εἰς τοὺς λόγους μου.

ἀθυροστομία (ἡ) ἀθυρογλωσσία: Πλούτ.2, 11 C.

ἀθυρόστομος-ον κ. νεώτ. ὁ ἄθυρον ἔχων τὸ στόμα, ὁ πολυλόγος, ὁ φλύαρος, ὁ ἀθυρόγλωσσος: Σοφ.Φιλ.188 **ἀθυρόστομος ἀχὼ** (κατὰ σχολ. πολυλάλητος)· ‖ νεώτ. κ. ὁ αὐθάδης.

ἄθυρσις-εως (ἡ) ἄσκησις περὶ παίγνια: Βακχ.12,93.

ἄθυρσος-ον ὁ ἄνευ θύρσου βλ. λ.

ἀθύρω ἐπ. ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ. κ. παρατ. σπανίως παρ' Ἀττ. παίζω, διασκεδάζω, ἐπὶ παιδίων: Ἰλ.Ο 364 **παῖς... ἀθύρματα... συνέχευε ποσὶν καὶ χερσὶν ἀθύρων.**

ἀθύρωτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ κλειόμενος ὑπὸ θυρῶν, ἀπύλωτος: Ἀριστφ.Βάτρ.838 **ἀθύρωτον στόμα.**

ἀθυσίαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ θυσιασθείς, ἄθυτος.

ἀθύσσει Ἡσ. «μιγνύει, ῥαπίζει».

ἄθυστος-ον ἀντὶ **ἄθυτος**: Σιμων.7,56.

ἄθυτος (-η)-α(ν) κ. δημ. ὁ μὴ θυσιασθείς, ἀθυσίαστος: Λυσ.26,6 **ἀνάγκη ἄθυτα τὰ** πάτρια **ἱερὰ γίγνεσθαι·** 2) **ἄθυτα ἱερὰ** ἐπὶ θυσίας, τῆς ὁποίας τὰ μαντικὰ σημεῖα δὲν ἦσαν αἴσια: Αἰσχίν.3,131 **ἀθύτων καὶ ἀκαλλιερήτων τῶν ἱερῶν ὄντων·** 3) μτφ. μὴ διὰ θυσίας (ἱερᾶς τελετῆς) καθιερωμένος, μὴ νόμιμος: Πλάτ.Νόμ.841 D **ἄθυτα παλλακῶν σπέρματα** κ. Σουΐδ. **ἄθυτοι γάμοι·** 4) ἐνεργ. ὁ μὴ θύσας, ὁ μὴ προσενεγκὼν θυσίαν: Ξεν.Ἑλλ.3,2,22 **ἄθυτος ἀπῆλθεν·** 5) μὴ πρόσφορος πρὸς θυσίαν (ἐπὶ θυμάτων) ἀντίθ. τοῦ θύσιμος· 6) Ἡσ. «ἄπυρος»· 7) δημ. μόνον ἐπὶ ζῴων ἐδωδίμων, ὁ μὴ σφαγείς, συνών. τοῦ ἄσφαχτος: **ἄθυτο ἔχω ἀκόμη τὸ μοσχάρι,—τί ἀφήνεις ἄθυτα τόσα κοκκόρια;**

ἀθῶα δημ. ἐπίρρ. ἀφελῶς, ἀκάκως, ἀδόλως: **ἀθῶα σοῦ μίλησα, γιατί πανοιάστηκες;**

ἀθώητος Ἡσ. «ἀζημίωτος».

ἀθωνικός -ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὰ τοῦ ὄρους Ἄθω ἢ ὁ προερχόμενος ἐκεῖθεν: **ἀθωνικὰ χειρόγραφα,—ἀθωνικαὶ εἰκόνες.**

ἀθωνίτης (ὁ) ἐξ Ἄθω προερχόμενος, ἐπὶ προσώπ.· ‖ ὁ ἐν Ἄθῳ μονάζων ἢ διαμένων.

ἀθωνίτικος -η-ο δημ. ἀθωνικὸς βλ. λ.

ἄθωος-η-ον κ. **ἄθωος-ον** ὁ ἐκ τοῦ ὄρους τῆς ἀνατολ. χερσονήσου τῆς Χαλκιδικῆς (γρ. μτγν. πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ ἀθῷος), νεώτ. **ἀθωνίτης.**

ἀθῷος (-α)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ τιμωρηθείς· ‖ ἀπηλλαγμένος τινός: Ἀριστφ.Νεφ.1413 **ἀθῷας πληγῶν·** 2) μὴ ἄξιος τιμωρίας: Δημ.549,27 **ἔπειθαν ἡμᾶς... τὸν μὲν Ἀρίσταρχον ἀθῷον ἀφεῖναι·** 3) ὁ μὴ ἔνοχος, ὁ καθ' οὗ δὲν ἐπιβάλλεται ποινή: Δημ.269,4 **οὐ ἐγὼ μὲν ἀθῷας ἅπασι·** ‖ νεώτ. **τὸ δικαστήριον ἐκήρυξε τὸν κατηγορούμενον ἀθῷον·** κ. δημ. φρ. **τοῦ ἀθώου τὸ δίκιο ἀπὸ μακριὰ φωνάζει·** ‖ συνεκδ. ὁ ἄνευ δόλου, ἀπόνηρος, ἀγνός, ἀφελής: **ἀθώα γυναῖκα,—τὰ παιδιὰ εἶναι ἀθῶα πλάσματα,** φρ. πολλάκις εἰρων. **ἀθῷος ὁ κατηγορούμενος** (ἐπὶ ἀσυδοτούντων λόγῳ μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου κττ.)· 6) ἀνεύθυνος: ΚΔ Ματθ.27,24 **ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου·** 7) μὴ προξενῶν βλάβην: Δημ.1437,11 **ἀθῴους τοὺς κινδύνους ποιήσουσι·** 8) δημ. ὁ εὐήθης (συνών. τοῦ ἀγαθὸς ἐν τῇ αὐτῇ συνεκδ. ἐννοίᾳ): **μὴ τὸν ξεσυνερίζεσθε, εἶναι λιγάκι ἀθῶας.**

ἀθῳότης-ητας (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀθῴου, τὸ νὰ εἶναί τις ἀθῷος: Ἀκουΐλ.Ψαλμ.25,6: **ἐν ἀθῳότητι·** ‖ νεώτ. κ. ἀγνότης, ἀφέλεια, τὸ ἀπο-

νήρευτον, ἄγνοια τῆς κακίας ἢ τῆς ἀνηθικότητος.

ἀθῳόω-ῶ μτγν. δημ. **ἀθωώνω** κηρύττω τινὰ ἀθῷον, οὐχὶ ἔνοχον, ἀπαλλάττω τινὰ τῆς κατηγορίας.

ἀθώπευτος-ον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ θωπευθῇ, ἀκολάκευτος : Εὐρ.'Ανδρ.459 **ἀθώπευτόν γέ σε.. ἀφήσω**· 2) μτγν. ἐνεργ. ὁ μὴ θωπεύων κ. μτφ. ὁ μὴ κολακεύων, ἐντ. ὁ τραχύς, σκληρός· 3) νεώτ. κ. ὁ μὴ τυχὼν θωπειῶν, ἀχάϊδευτος. Ἐπίρρ. **ἀθωπεύτως**.

ἀθωράκιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ θώρακος : Ξεν.ΚΠ 4,2,3(,Πλούτ.Αἰμ.Π 19 **περιδάντα.. ἀθωράκιστον**· ‖ νεώτ. ὁ μὴ διὰ χαλυβδίνης ἐπενδύσεως τεθωρακισμένος : **ἀθωράκιστον πλοῖον.**

ἀθωράκωτος-ον νεώτ. ἐπὶ πλοίων, τὸ μὴ ἔχον χαλυβδίνην ἐπένδυσιν, θώρακα, ἀθωράκιστος βλ. λ. : **ἀθωράκωτον πλοῖον,** ἀντιθ. θωρακωτός.

ἀθώρηκτος-ον μτγν. ἀθωράκιστος, ἄνευ θώρακος· 2) ἀμέθυστος, ἐκ τοῦ θωρήσσω βλ. λ.

ἀθώρητα δημ. ἐπίρρ. ἀθεάτως ὑπὸ ἄλλου, κρυφίως : **ξημερώματα διάβηκαν τὸ στενὸ σκυφτά κι ἀθώρητα**· 2) ἀπροσέκτως, ἐξ ἀβλεψίας : **ἀθώρητά μου σὲ σκούντηξα**· 3) ἀπροβλέπτως, συγγ. ἀναπάντεχα : **ἀθώρητα μοῦ ἦρθε τὸ κακό.**

ἀθώρητος-η-ο δημ. ἀθεώρητος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἴδῃ, ὁ λόγῳ ὕψους, ἀποστάσεως, παρεμβαλλομένων ἐμποδίων κτλ. ἀθέατος : **ἀπὸ τὴν καταχνιά ἦταν ἀθώρητος ὁ κάμπος,—ἀθώρητη εἶναι ἡ ἐκκλησία ἀπὸ τὸ σπίτι μας,** παραμύθ. **ἐκεῖ ποὺ καθόταν κοντὰ στὴ βρύση πῆγε δίπλα του ἀθώρητη ἡ νεράϊδα, σ' αὐτὸν μόνο φαινάμενη** (ὡς τὸ ὁμηρικόν : οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔ τις ὁρᾶτο), **ψηλὴ κορφή μου ἀθώρητη, συγνεφοσκεπασμένη**· ‖ κ. ὁ σπανίως ἢ δυσχερῶς θεατός : **τώρα ὕστερα μᾶς ἔγινες ἀθώρητος,** συγγ. **ἀκριβαθώρητος**· ‖ κ. ὁ ἀπόκρυφος : **τὸ κάστρο εἶχε κάποιο ἀθώρητο ἔμπα ἀπὸ ἕνα λαγούμι**· 2) ὃν δὲν ἁρμόζει ἢ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἴδῃ τις : **ἀθώρητες ὥριζε ὁ τούρκικος νόμος τὶς γυναῖκες**· ‖ **τ' ἀθώρητα** τὰ κρύφια μέλη τοῦ σώματος, συγγ. ἀμελέτητα· 3) ὁ παρημελημένος, ὁ δι' ὃν δὲν καταβάλλεται ἡ προσήκουσα φροντίς, συγγ. ἀκοίταχτος, ἀφρόντιστος : **ἀθώρητα παρατάει τὰ παιδιά της ἡ ἀνοικοκύρευτη**· ‖ κ. ὁ ἀνεπιτήρητος, ὁ ἀνεπίβλεπτος : **παίζει ὁλημέρα χαρτιὰ καὶ ἀφήνει ἀθώρητο τὸ μαγαζί του,** δ.τραγ. **τὰ χτήνια μου ἀνάλμεχτα, τὰ πρόβατά μου ἀθώρητα**· 4) ἐπὶ προσ. ὁ μεταβαλὼν ὄψιν (θωριά) κ. οὕτω ἀγνώριστος : **ἀθώρητο τὸν ἔκανε ἡ ἀρρώστεια,—ἀθώρητος γένηκε ἀπὸ τὸ θυμό του** 5) ὁ ἐν ὡρισμένῃ περιστάσει ἀμέριμνος, ἀφῃρημένος, ἀπρόσεκτος, ἀνύποπτος, συγγ. ἀνίδεος, ξέγνοιαστος : **ἐκεῖ ποὺ πήγαιν' ἀθώρητος ἔπεσα ξάφνου σ' ἕνα λάκκο.**

ἀθωρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ρυθμὸς τῶν αἰγυπτιακῶν κιόνων ἀποληγόντων εἰς κιονόκρανα τετράγωνα, ἑκάστην πλευρὰν τῶν ὁποίων καλύπτει διακοσμητικῶς ἓν πρόσωπον τῆς θεᾶς 'Αθώρ.

ἄθωρος-η-ο δημ. ἀθέατος : **ἄθωροι, πίσω ἀπὸ τὸ βράχο βλέπαμε τοὺς ἄλλους**· 2) ὁ διὰ τὴν ἀπόστασιν ἢ τὸ ὕψος ἢ τὴν ἔκτασιν μὴ θεατός, ὁ ἀθώρητος βλ. λ. : **ἀπέραντος, ἄθωρος κάμπος.**

ἀθῴως ἐπίρρ. 'Ησ. «ἀζημίως»· ‖ νεώτ. ἀδόλως.

ἀθῴωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. -η ἀναγνώρισίς τινος ὡς ἀθῴου, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ κατηγορίας.

ἀθῳωτής (ὁ) θηλ. -τρια νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀθῳῶν ἢ ἀθῳώσας τινὰ διὰ τῆς ἐπὶ δικαστηρίου μαρτυρίας του : φρ. **καὶ μηνυτὴς κι ἀθωωτής.**

αἰ σύνδ. ὑποθετ. δωρ. ἀντὶ τοῦ **εἰ**· παρ' 'Ομήρῳ πάντοτε μετὰ τοῦ **κέ** ἢ **κέν** : **αἴ κε** ἢ **αἴ κεν,** δωρ. **αἴ κα** : 'Ιλ.Ε 279 **νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴ κε τύχωμι,** αὐτ.Η 387 **ἠνώγει.. εἰπέμεν αἴ κέ περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο**· 2) **αἰ γάρ** (τονιζόμενον) πρὸς δήλωσιν εὐχῆς, εἴθε : 'Οδ.Η 311 **αἲ γάρ.. παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι.**

αἶ ἐπιφών. θαυμασμοῦ ἢ ἀγανακτήσεως : 'Αριστφ. Πλοῦτ.706 **αἶ τάλαν**· ‖ δημ. κ. κλητικ. **αἶ σύ !**

αἶ ἐπιφών. θλίψεως, τὸ ἄχ, ἐν χρήσει συνήθ. διπλοῦν **αἰαῖ,** ἀλίμονον : Αἰσχ.Χο.1007 **αἰαῖ αἰαῖ μελέων ἔργων,**—Βίων 1,28 **αἰαῖ τὰν Κυθέρειαν.**

ἄϊ δημ. ἐπιφών. (πιθ. ἐκ τοῦ ρημ. τ. **ἄγε**) παρακελεύσεως : **ἄϊ πήγαινε γλήγορα,—ἄϊ νὰ δοῦμε** (φέρε ἴδωμεν)· ‖ ὀργῆς, ἐπιτιμήσεως κττ. : **ἄϊ φύγε ἀπὸ 'δῶ,—ἄϊ γκρεμίσου,—ἄϊ στὸ διάολο**· κ. ἀντιθ. φιλίας, εὐχῆς κττ. : **ἄϊ στὸ καλό,**—δημ. νανούρ. **ἄϊ μου κανακάρικο, | ἄϊ στὸ γλυκοῦπνι σου, | νὰ ἰδῇς ἄμορφα λούλουδα | νὰ ἰδῇς χρυσᾶ καὶ κόκκινα**· ‖ ἀπειλῆς κττ. : **ἄϊ μωρὲ καὶ ποῦ θὰ μοῦ πᾷς**· 2) **ἄϊ** (πιθ. τὸ ἀρχ. **αἶ**) εἰς ἐκδήλωσιν εὐχαριστήσεως : **ἄϊ χόρτασα φαΐ σήμερα**· 3) θαυμασμοῦ κττ. : **ἄϊ χορευτὴς ἀλήθεια !** ‖ σχετλιαστικόν : **ἄϊ τὸ κακὸ ποὺ 'παθα**· ‖ εὐχῆς : **ἄϊ καὶ νὰ πετύχαινα**· ‖ χαιρεκακίας κττ. : **ἄϊ καλὰ τοῦ γένηκε**· ‖ πόνου ἐξ ἀλγηδόνων σωματικῶν ἢ ψυχικῶν, ὁπότε συνήθ. ἐν ἐπαναλήψει θρηνητικῶς : **ἄϊ ἄϊ τί πόνος εἶναι τοῦτος !—ἄϊ ἄϊ καὶ πῶς σ' ἔχασα, παιδάκι μου !**

ἀΐ ἐπίρρ. αἰολ. ἀντὶ ἀεί.

αἶα (ἡ) ἐπ. ἀντὶ γαῖα : 'Ιλ.Β 162 **ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,**—Αἰσχ.Πέρσ.2 **'Ελλάδ' ἐς αἶαν**· 2) τὸ ἀρχ. ὄνομα τῆς Κολχίδος ‖ κ. μέρους τῆς Θεσσαλίας, οἱονεὶ ἐπιθετικῶς ἡ κατ' ἐξοχὴν **αἶα,** ἡ στεριά : Σοφ.ἀπ.744.

αἴαγμα (τὸ) κ. μσν. **αἰαγμός** (ὁ) θρῆνος.

αἰάζω κράζω αἰαῖ, θρηνῶ ἢ θρηνῶ **τινα** παρὰ τραγ.· 2) ἀντὶ τοῦ **ἀάζω, ἄζω,** πνέω **ἰσχυρῶς** · 'Αριστλ.ΖΙ 536Β22.

αἰάκειος-α-ον ὁ ἀνήκων τῷ Αἰακῷ : Σοφ.ἀπ.434.

αἰακίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς τοῦ **delphinium Ajacis** διαλυτὸν ἐντὸς ἀλκοόλης.

αἰακονίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς τοῦ **delphinium Ajacis** εἰς ἄχροα πρίσματα **διαλυτὸν** ἐντὸς ἀλκοόλης.

αἰακτός-ή-όν ἄξιος οἰμωγῆς, ὀδυρμοῦ : Αἰσχ. 'Επτ.845 **αἰακτὰ πήματα,** 'Αριστφ.'Αχ.1195 **ἐκεῖνο δ' αἰακτὸν ἂν γένοιτό μοι**· 2) θρηνῶν, ἐλεεινός : Αἰσχ.Πέρσ.931 **ὅδ' ἐγών, οἰοῖ, αἰακτὸς μέλεος.**

αἰανής-ές ἰων. αἰηνής-ές ἀλγεινός, θλιβερός, ἀπεχθής : παρὰ Πινδ. **αἰανὴς κόρος,** Αἰσχ.Εὐμ.479 **αἰανὴς νόσος,** αὐτ.Πέρσ.639 **αἰανὰ βάγματα,** Σοφ. 'Ηλ.506 **ὡς ἔμολες αἰανὴς τᾷδε γᾷ**· 2) ἐπὶ χρόνου : Αἰσχ.Εὐμ.572 **εἰς τὸν αἰανῆ χρόνον** εἰς τὸν ἄπειρον, ἀτελεύτητον χρόνον.

αἰανός (ὁ) 'Ησ.,Σουΐδ.διάφ.γρ. τοῦ **αἰανής** βλ.λ.

αἰάντειον δελφίνιον (τὸ) νεώτ. ἄνθος κοσμητικόν, δημ. **καπουτσῖνος** (**delphinium Ajacis L.**).

αἰάντειος-ον κ. ποιητ. τ. **αἰάντιος** ὁ τοῦ Αἴαντος : παροιμ. **αἰάντειος γέλως** γέλως παράφρονος· ‖ **Αἰάντειον** (τὸ) ὁ τάφος τοῦ Αἴαντος κ. **αἰάντεια** (τὰ) ἡ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἑορτή.

αἰαντίδης ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Αἰαντίδος βλ. λ.· ‖ ὁ ἀπόγονος τοῦ ἥρωος Αἴαντος.

αἰαντίς-ίδος (ἡ) μία τῶν φυλῶν τῆς 'Αττικῆς.

αἰανῶς ἐπίρρ. αἰωνίως, ἀτελευτήτως : Αἰσχ.Εὐμ.672

αἴασμα (τὸ) μσν. αἴαγμα, θρῆνος, μυρολόγι.

ἀϊάτρευτος παλαιοτ. γρ. τοῦ ἀγιάτρευτος βλ.λ.

ἀΐαφος Σουΐδ. Ζωναρ. « ποικίλος ».

αἰβάλη Σουΐδ. « θύρα » ὡς αἰβάνη βλ. λ.

αἰβάνη (ἡ) 'Ησ. « θύρα », καταποκτή, κλαβανή.

αἰβάτιος ἀρχαῖόν τι νόμισμα.

αἰβοῖ ἐπιφών. σχετλιαστικὸν ἢ θαυμαστικόν, ὡς κ. νῦν : 'Αριστφ.Εἰρ.1066 **αἰβοῖ βοῖ.**

αἶγα (ἡ) μσν. κ. δημ. ἡ αἴξ, γίδα, κατσίκα.

αἰγάγρειος-α-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ προερχόμενος ἐξ αἰγάγρου : **αἰγάγρειον δέρμα,-κρέας.**

αἰγαγροθήρας (ὁ) νεώτ. ὁ κυνηγῶν αἰγάγρους.
αἴγαγρος (ὁ,ἡ) μτγν. αἲξ ἀγρία (capra aegagrus).
αἰγαῖος-α-ον συνήθως Αἰγαῖον πέλαγος, **Αἰγαῖος πόντος** ἡ μεταξὺ 'Ανατ. 'Ελλάδος καὶ Μ. 'Ασίας θάλασσα· ‖ νεώτ. ὁ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους : **αἰγαῖος πολιτισμός.**
αἰγανέη (ἡ) λόγχη, πρόβολος, ἀκόντιον θηρευτικόν : 'Ιλ.Β 774 **δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες τόξοισίν τε,**—ὁμοίως 'Οδ.Δ.626.
ἀΐγδην μτγν. (ἐκ τοῦ ἀΐσσω) ἐπίρρ. ὁρμητικῶς, ραγδαίως, ταχέως.
αἰγέα (ἡ) δέρμα αἰγός, ἡ αἰγεία, βλ. **αἴγειος.**
αἰγεῖον (τὰ) ὁ **ναὸς** τοῦ Αἰγέως : Δείναρχ.ἀπ.3,1.
αἴγειος-η-ον ἐπ. κ. **-α-ον** ἀντὶ αἴγεας ἀνήκων εἰς αἶγα, ὁ ἐξ αἰγός : 'Ιλ.Γ 247 **οἶνον εὔφρονα.. ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ·** 2) ὁ ἐκ δέρματος αἰγός : 'Οδ.Ω 231 **αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε,**-'Ηρ.4,189 **αἰγέας περιβάλλονται ψιλὰς περὶ τὴν ἐσθῆτα.**
αἰγειρέλαιον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐκ τῆς αἰγείρου (λεύκης) παραγόμενον ἔλαιον, ὡς φάρμακον.
αἰγειρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζίτης ἐξαγόμενος ἐκ φύλλων ἢ φλοιῶν αἰγείρου (λεύκης).
αἰγείρινος-ον νεώτ. ὁ ἐκ ξύλου αἰγείρου.
αἰγειρίτης-μύκης μσν. ὁ ἐπὶ τῆς αἰγείρου ἀναπτυσσόμενος : Γεωπ.12,41· **αἴγειρον ἀπόκαφον καὶ κατὰ τῆς ἀποκοπῆς τοῦ στελέχους τοῦ ἑστῶτος ἐν τῇ γῇ ζύμην ὕδατι χύσας ἐπίχεε καὶ εὐθέως ἔσονται οἱ μύκητες αἰγειρῖται.**
αἴγειρος (ἡ) λεύκη ἡ μέλαινα (Populus nigra) : 'Οδ.Ρ 208 **αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος,** 'Ιλ. Δ 482 **χαμαὶ πέσεν αἴγειρος ὥς, ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκῃ·** ‖ ὡς δένδρον τοῦ "Αδου : 'Οδ.Κ 510 **ἄλσεα Περσεφονείης, μακραί τ' αἴγειροι·** 2) ὄνομα ἀμαδρυάδος· 3) νεώτ. τὸ ξύλον τῆς αἰγείρου, εὔχρηστον εἰς ἐπιπλοποιΐαν.
αἰγειροφόρος-ον μτγν. τόπος, ὅπου πολλαὶ αἴγειροι : Μάξ.Τύρ.118, 38 **Βοιωτία αἰγειροφόρος.**
αἰγειρών-ῶνος (ὁ) δάσος αἰγείρων : Στράβ.774.
αἰγελάτης (ὁ) μτγν. ὁ αἶγας ἐλαύνων, αἰγοβοσκός.
αἴγεος-α-ον ἀντὶ αἴγειος βλ. λ.
αἰγήσιος-α-ο δημ. ὁ ἐξ αἰγός, αἴγειος, γιδήσιος : Χατζιδ.ΜΝΕ 2,209 **μαλλὶ αἰγήσιο,** ἄλλως **γιδήσιο.**
αἰγιάζω ὁμιλῶ περὶ αἰγῶν : Εὔπ. 2.
αἰγιάλειος-α-ον μτγν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν αἰγιαλόν, ὁ ἐκ τοῦ αἰγιαλοῦ ἢ ὁ ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἢ παρὰ τὸν αἰγιαλόν : 'Αέτ.2,141.
αἰγιαλεύς (ὁ) γεν.**-ῆος** μτγν. αἰγιάλειος βλ. λ.
αἰγιαλίτης (ὁ) θηλ.**-ῖτις-ιδος** μτγν. κ. νεώτ. ὁ παρὰ τὸν αἰγιαλόν, ὁ αἰγιάλειος βλ.λ., ὁ ἀνήκων εἰς τὸν αἰγιαλόν : Στράβ.4,1,7 **αἰγιαλίτιδες ψῆφοι,** ΑΠ 10,10 **αἰγιαλίτης Πάν·** 2) νεώτ. **αἰγιαλῖτις ζώνη** (ζώνη θαλάσσης ἀποτελοῦσα τὸ τεχνικὸν ναυτικὸν σύνορον χώρας τινός, ἄλλως **χωρικὰ ὕδατα**)· 3) γένος πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν ἑλοβίων (aegialites). Τὰ ἐν 'Ελλάδι ἀπαντώμενα δύο εἴδη ὄντα μᾶλλον διαβατικὰ τοῦ χειμῶνος λέγονται δημ. θαλασσοπούλι καὶ παράνας.
αἰγιαλόπικρα (ἡ) νεώτ. τὸ **φυτὸν** γλαύκιον τὸ ξανθὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **μηκωναειδῶν,** δημ. γιαλόπικρα, ἀγριοφασουλιά, μαγιασιλόχορτο, σερπιερίνα, ἀγριόδεντρο (glaucium flavum).
αἰγιαλός (ὁ) κ. δημ. **γιαλός** βλ. λ. παραλία, ἀκτή, ἀκροθαλασσιά : 'Ιλ.Δ 422 **ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέι,** Θουκ.1,7,1 **ἐπ' αὐτοῖς τοῖς αἰγιαλοῖς τείχεσιν ἐκτίζοντο** (πόλεις), παροιμ. **αἰγιαλῷ λαλεῖς** (λαλεῖς πρὸς μὴ ἀκούοντας, πάνε χαμένα τὰ λόγια σου)· 2) ἰδία, ἀμμώδης παραλία : Ξεν.'Αν.6,4,4 **λιμὴν δ' ὑπ' αὐτῇ τῇ πέτρᾳ αἰγιαλὸν ἔχων.**
αἰγιαλοφύλαξ-κος (ὁ) Πάπ. τὸ νεώτ. ἀκταιωρός.
αἰγιαλόχορτον (τὸ) νεώτ. τὸ φυτὸν ποσειδωνία ἡ ὠκεάνειος, δημ. **γιαλόχορτα,** ἀγριόλυκος, σταρόλυκος, θρούνα (bellardia trixago).
αἰγιαλώδης-ους-ες ὁ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συχνάζων 'Αριστλ.ΖΙ 488Β 7 **αἰγιαλώδη ζῷα,** ἀντίθ. πελάγια.
αἰγιαλώτης (ὁ) μσν. ὁ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν οἰκῶν.
αἰγιάς-άδος (ἡ) μτγν. λευκὸν στίγμα ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ : 'Ιππ.Κωακ.218, 'Ησ. « αἰγίς » βλ. λ.
αἰγιβάτης (ὁ) κ. μτγν. **αἰγοβάτης** ὁ βατεύων αἶγας, ὁ ἐπιβήτωρ τράγος : Πίνδ.ἀπ.201, Θεόκρ.ἐπιγρ. 5,6 **Πᾶνα τὸν αἰγιβάταν ὀρφανίσωμες ὕπνου.**
αἰγίβοσις-εως (ἡ) ΑΠ 9,318 βοσκὴ αἰγῶν.
αἰγίβοσκος γῆ Ζωναρ. «ἐπιτηδεία αἶγας βόσκειν».
αἰγιθότης (ὁ) ΑΠ 6,334 ὁ τρέφων αἶγας· 2) ὁ βοσκόμενος ὑπὸ αἰγῶν τόπος.
αἰγίβοτος-ον ὅπου ἰδίᾳ βόσκουν αἶγες : 'Οδ.Δ 606 **αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.**
αἰγιβότος (ὁ) μτγν. ὁ τρέφων αἶγας : Νόνν.Δ 1,368.
αἰγίδιον (τὸ) (1) μτγν. ὑποκορ. τοῦ **αἴξ,** δημ. κατσίκι.
αἰγίδιον (τὸ) (2) νεώτ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων πενταμερῶν τῆς τάξεως τῶν **πεταλοκεράτων,** ζῶν ἐν Βραζιλίᾳ καὶ Γαυσδελούπη (aegidium).
αἰγιδοειδές-οῦς (τὸ) Εὐατ.692 « ὅμοιον αἰγίδι ».
αἰγιδοῦχος 'Ησ. « αἰγίοχος ».
αἰγιδώδης-ους-ες ὁ ἔχων μορφὴν οἱονεὶ αἰγός.
αἰγιθαλλίδαι (οἱ) νεώτ. ὁμοιογένεια μικρῶν πτηνῶν (aegithalidae ἢ καὶ paridae) βλ. **αἰγίθαλλος.**
αἰγίθαλλος (ὁ) κ. **αἰγίθαλος** μικρὸν πτηνὸν πολέμιον τῶν μελισσῶν, δημ. παπαδίτσα, κλειδωνᾶς, καλογρίδα, μελισσοφάγος : 'Αριστφ."Ορν.888 **καὶ ἐρωδιῷ, καὶ καταράκτῃ, καὶ μελαγκορύφῳ, καὶ αἰγιθάλλῳ·** ‖ νεώτ. γενικῶς, ἅπαν τὸ γένος τῶν **αἰγιθαλλιδῶν,** πτηνῶν ᾠδικῶν τῆς τάξεως τῶν ξηροβατικῶν (aegithalus).
αἰγιθήλας βλ. **αἰγοθήλης.**
αἴγιθος (ὁ) κ. **αἰγίοθος** κ. **αἴγινθος** τὸ πτηνὸν στρουθίον : 'Αριστλ.ΖΙ 609 Α 31, Αἰλ.Ζ 5,48.
αἰγίκνημος-ον ΑΠ 6,167 ὁ αἰγὸς κνήμας ἔχων.
αἰγικορεῖς-έων (οἱ) οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν Αἰγικορίδα, μίαν τῶν τεσσάρων παλ. φυλῶν τῆς 'Αττικῆς.
αἰγίκορος μτγν. ἐπώνυμον τοῦ Πανός.
αἰγικός-ή-όν Πάπ. αἴγειος, ὁ ἐξ αἰγός· 2) Διοσκ.4,29 τὸ **αἰγικὸν** « ἄγρωστις ».
αἰγίλιψ-ιπος (ὁ,ἡ) ἀπόκρημνος, ὄρθιος : 'Ιλ.Ι 15 **ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ.**
αἴγιλος (ἡ) εἶδος βοτάνης, αἰγίλωψ : Θεόκρ.5,128.
αἰγιλωπικός-ή-όν μτγν. τρόπος θεραπείας τοῦ αἰγίλωπος βλ. λ. 3).
αἰγιλώπιον (τὸ) μτγν. ἡ νόσος αἰγίλωψ βλ.λ 3).
αἰγίλωψ-ωπος κ. ποιητ. **-οπος** εἶδος ζιζανίου ὡς ἡ αἶρα, φυομένου ἐν πυροῖς καὶ κριθαῖς, ἀγριόβρομο, ἀγριόβρομη, σιδερόσταρο, ἀγριόσταρο : Θεόφρ.Αἴτ.Φ 5,15,5· 2) εἶδος δρυός, φερούσης γλυκεῖς καρπούς, ἥμερη βαλανιδιά : Θεόφρ.ΙΦ 3,8,2· 3) συρίγγιον ὀφθαλμικὸν ἐκ διανοίξεως τοῦ δακρυϊκοῦ ἀσκοῦ· 4) βολβῶδες φυτόν : Πλίν. ΙΦ 19,95.
αἰγιναῖος-α-ον ὁ τῆς Αἰγίνης : **αἰγιναία δραχμή.**
αἰγίνη (ἡ) « περικλύμενον » Διοσκ.4,14.
αἰγινήτης θηλ. **-ῆτις-ιδος** ὁ ἐξ Αἰγίνης.
αἰγινητικός-ή-όν κ. δημ. **αἰγινήτικος-η-α** ἀνήκων εἰς τὴν Αἴγιναν ἢ κατασκευαζόμενος ἐν αὐτῇ : Παυσ.1,42,5 αἰγινητικὰ **ἔργα** (ἀγάλματα ἀνήκοντα εἰς τὴν αἰγινητ. σχολήν), δημ. **αἰγινήτικα κανάτια.**
αἰγίνθη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν μεταναστευτικῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **φρυγαλιδῶν.**
αἰγινίδαι (αἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια μεδουσῶν.
αἰγινομεύς-έως (ὁ) κ. **αἰγονομεύς** ΑΠ αἰγοβοσκός.
αἰγίνομος-ον παθ. βοσκόμενος, τρωγόμενος ὑπὸ αἰγῶν : ΑΠ 9,217 **βοτάνη αἰγίνομος.**
αἰγινόμος-ον κ. **αἰγονόμος** μτγν. ἐνεργ. **ὁ νέμων** αἶγας, αἰγοβοσκός, γιδοβοσκός, γιδάρης.
αἴγινος (ὁ) (1) μτγν. κώνειον : Διοσκ.4,78.
αἴγινος-η-ον (2) ὁ αἰγικός, ὁ τῆς αἰγὸς **ἢ ὁ ἐξ** αἰγός : Πάπ. **αἴγινα δέρματα.**

αἰγίνουρα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ὑδρόβια κοιλεντερωτὰ τῆς οἰκογ. τῶν **ὑδρομεδουσῶν** ἔχοντα πολύχρωμον διαφανὲς σῶμα, παρεμφερὲς ἀλεξιβροχίῳ.

αἰγινοφίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὑδρόβια τῆς οἰκογ. τῶν **ὑδρομεδουσῶν** ἔχοντα σῶμα δισκοειδές.

αἰγιόνομοι Ἡσ. « ζῷα οὕτω καλούμενα ».

αἰγίοχος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων αἰγίδα, ἀσπίδα· ἐπίθετον τοῦ Διός, ὕστερον δὲ καὶ τῆς Ἀθηνᾶς : Ἰλ. Γ 426 **κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.**

αἰγίπαν (ὁ) ὁ τραγόπους θεὸς Πάν : Πλούτ.2, 311 B· 2) νεώτ. ζωολ. εἶδος πιθήκου τοῦ γένους τῶν **κυνοκεφάλων.**

αἰγίπλαγκτος-ον ὁ ἐφ' οὗ αἶγες πλανῶνται, ὅθεν τὸ παρ' Αἰσχ. Ἀγ.303 **ὄρος... Αἰγίπλαγκτον.**

αἰγιπόδης (ὁ) κ. **αἰγοπόδης** ὁ ἔχων πόδας αἰγός : Ὕμν. Ὁμ.19,2,37,- ΑΠ 6,57 **αἰγιπόδη Πάν.**

αἰγιπόδιον τὸ ποδαγρικόν νεώτ. φυτὸν ποώδες, πολυετές, τοῦ γένους τῶν **σκιαδανθῶν**, κοινὸν πολλαχοῦ ἐν Εὐρώπῃ, σπάνιον ἐν Ἑλλάδι (aegipodium podagraria).

αἰγίπους-ίποδος-ουν ὁ οἱονεὶ αἰγὸς πόδας ἔχων : Ἡρ.4,25 **οἰκέειν τὰ ὄρεα αἰγίποδας ἄνδρας.**

αἰγίποψ ΕΜ « ἀετός ».

αἰγίπυρος (ὁ) κ. **αἰγίπυρον** (τὸ) ἡ βοτάνη ὀνωνίς, δημ. ἀνωνίδα, βοϊδάγκαθο, γιδοβότανο, κατσικόχορτο : Θεόκρ.4,25 **αἰγίπυρος καὶ κνύζα καὶ εὐώδης μελίτεια** : Φώτ. « πόα πυρρὰ ἣν αἶγες νέμονται, ἡ τῶν ἀρχαίων ὀνώνις ».

αἰγιρίνης (ὁ) κ. **αἰγίριον** (τὸ) ὀρυκτόν, ἐν τῶν **πυροξένων** μορφῆς μονοκλινοῦς μὲ βάσιν νάτριον καὶ σίδηρον, συνών. ἀκμήτης.

αἰγίς-ίδος (ἡ) δέρμα αἰγός : Εὐρ.Κύκλ.360 **δασυμάλλῳ ἐν αἰγίδι κλινομένῳ·** 2) ἡ ἀσπὶς τοῦ Διός, τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ Ἀπόλλωνος : Ἰλ.Β 447 **γλαυκῶπις Ἀθήνη αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον**, αὐτ.Δ 167 **Ζεὺς δέ... ἐπισσείησιν... αἰγίδα πᾶσιν**, αὐτ. Ο 229 **λάβ' αἰγίδα θυσανόεσσαν** (Ἀπόλλων)· 3) θύελλα, καταιγίς : Αἰσχ.Χο.592 **κἀνεμόεντ' ἂν αἰγίδων φράσαις κότον·** 4) ἔνδυμα δερμάτινον : Ἡρ. 4,189· 5) κηλίς τις ἐν τῷ ὀφθαλμῷ : Ἱππ.Κωακ.214· 6) τὸ πρὸς τὴν ἐντεριώνην ξύλον τῆς πεύκης καὶ τῆς ἐλάτης, τὸ ἐνδότερον δηλ. καὶ παλαιότερον, δι' ὃ καὶ βαρύτερον τοῦ ἐξωτέρου : Θεόφρ.ΙΦ3,9,3· 7) νεώτ. φρ. **ὑπὸ τὴν αἰγίδα** ὑπὸ τὴν προστασίαν : **ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν νόμων,—ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν ἰσχυρῶν.**

αἰγίσκος (ὁ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τῆς αἰγός, κατσικάκι.

αἰγιφίλη (ἡ) νεώτ. γένος **φυτῶν ἐξωτικῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ἱεροβοτάνων**, θαμνῶδες, ἀειθαλές, περιλαμβάνον περὶ τὰ 30 εἴδη (aegiphila martinicensis L.).

αἰγλάεις δωρ. ἀντὶ αἰγλήεις βλ. λ.

αἰγλάζω μτγν. ἀκτινοβολῶ, λάμπω.

αἰγλεύνη (ἡ) νεώτ. γλυκοζίτης ἀνακαλυφθεὶς ὑπὸ Penzig εἰς εἶδός τι τοῦ φυτικοῦ γέν. **αἴγλη** βλ.λ. 4).

αἴγλη (ἡ) φῶς, λάμψις : Ἰλ.Β 458 **ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο αἴγλη παμφανόωσα·** 2) μτφ. δόξα, γοητεία : Ἑλλ.Ρήτ.16,225 **πόλεις.. λάμπουσιν αἴγλῃ καὶ χάριτι**, κ. **νεώτ. : ἡ αἴγλη τοῦ θρόνου·** 3) νεώτ. εἰδ. ὁ **φωτοστέφανος** τῶν ἁγίων· 4) **αἴγλη ἡ τρίφυλλος** νεώτ. βοταν. δενδρύλλιον ἰθαγενὲς θερμῶν χωρῶν, ἀκανθῶδες, ἀειθαλές, τῆς τάξ. τῶν **ρυτωδῶν** τῆς οἰκογεν. τῶν **ἐσπεριδοειδῶν** (aegle ἢ citrus triptera ἢ trifoliata). Τὸ ἀφέψημα τοῦ καρποῦ του, μὴ βρωσίμου, ἐν χρήσει ὡς **φάρμακον** κατὰ τῆς δυσεντερίας, τὸ δὲ ἐκ τοῦ φλοιοῦ **ὡς φάρμ.** κατευναστικὸν τῶν παλμῶν τῆς **καρδίας καὶ** τὸ ἐκ τῶν φύλλων ὡς φάρμ. διὰ τὸ ἄσθμα· 5) νεώτ. ζωολ. γένος ποδοφθάλμων μαλακοστράκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **μακρούρων.**

αἰγλήεις-εσσα-εν κ. νεώτ., δωρ. **αἰγλάεις** κ. συνηρ. **αἰγλᾶς**, ὁ πλήρης αἴγλης, λαμπρότητος, ὁ ἀκτινοβόλος : Ἰλ.Α 532, **εἰς ἅλα ἆλτο... ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου**, Πινδ.Π 4,411 **αἰγλάντα κόσμον**, Εὐρ.Ἀνδρ.286 **νίφαν αἰγλάντα σώματα ῥοαῖς** (αἰγλήεντα)· ‖ τὸ οὐδ. κ. ἐπιρρ. **αἰγλῆεν στίλβουσι.**

αἰγλήτης (ὁ) μτγν. ἀκτινοβολῶν : Ἀπολλ.Ρ 4,1716.

αἰγληφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων, ὁ διοχέων αἴγλην· ‖ ὁ λάμπων, αἰγλήεις : Ἐπιφάν.2,270.

αἰγλοβαλέω-ῶ μτγν. βάλλω αἴγλην, λάμπω.

αἰγλοβόλημα-ατος (τὸ) νεώτ. αἰγλοβολία, βλ.λ. εἰδικῶς ἐν τῇ ἀστρον. ἐπὶ κομήτου.

αἰγλοβολία (ἡ) νεώτ. διάχυσις, ἐκπομπὴ αἴγλης.

αἰγλοφανής-οῦς-ές ΑΠ φωτοβόλος.

αἰγοβάτης (ὁ) ΑΠ αἰγιβάτης βλ. λ.

αἰγοβόλος (ὁ) αἰγοκτόνος ὡς εἰδικὸν ὄνομα τοῦ Διονύσου.

αἰγοβοσκός (ὁ) ὁ βόσκων αἶγας : Αἰσωπ.12 B.

αἰγόδερμα-ατος (τὸ) νεώτ. δέρμα αἰγός.

αἰγοδίωξ-ωκος (ὁ) ΜΕ ὁ διώκων τὰς αἶγας.

αἰγόδορος-ον μτγν. ἐξ αἰγείου δορᾶς ὢν ἢ κατεσκευασμένος : Ὀππ. Ἁλ.5,356.

αἰγοθήλας (ὁ) εἶδος γλαυκὸς θηλαζούσης ἀπὸ τῶν αἰγῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 618Β 2, πρβ. νεώτ. **αἰγοθήλης.**

αἰγοθήλης (ὁ) νεώτ. γένος πτηνῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **αἰγοθηλιδῶν** : δημ. γιδοβυζάστρα, λαγοβυζάχτρα, αἰγοκέφαλο (τό) (caprimulgus).

αἰγοθηλίδαι (οἱ) νεώτ. ὁμοιογένεια πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν **ξηροβατικῶν** καὶ τῆς ὁμάδος τῶν **κεκρακτῶν** (caprimulgidae).

αἰγοθήρας (ὁ) μτγν. ὁ θηρεύων ἀγρίας αἶγας.

αἰγοθηρικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀναγόμενος, ἀσχολούμενος εἰς τὰ τῆς θήρας ἀγρίων αἰγῶν.

αἰγόκερα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα **λεπιδόπτερα** τῆς οἰκογενείας τῶν **αἰγοκεριδῶν** λίαν καταστρεπτικὰ εἰς τὰς **φυτείας**, ἰδίως ἐφ' ὅσον εἶναι ἔτι κάμπαι, αἱ λεγόμεναι **σταχτερὰ σκουλήκια.**

αἰγόκερας-ατος (τὸ) μτγν. εἶδος μαράθου (foenum graecum) : Διοσκ.2,102, βλ. **αἰγοκερατοειδῆ·** 2) ὀνομασία ζῴων, ἐκ τῶν ἐν ἀπολιθώσει εὑρισκομένων, ἀνηκόντων εἰς τὴν πρώτην ἰουραΐσιον περίοδον τῆς ἱστορίας τῆς γῆς.

αἰγοκερατοειδῆ (τὰ) νεώτ. ὑποδιαίρεσις τῆς φυτικῆς οἰκογενείας τῶν **μυρσινοειδῶν** (aegiceratoidae Pax.) περιλαμβάνουσα ἓν μόνον γένος, τὸ αἰγόκερας, μικρὸν δένδρον ἄτριχον μὲ δερματώδη ἄμισχα φύλλα καὶ λευκὰ ἀκτινωτὰ ἄνθη εὔοσμα.

αἰγοκερεύς-έως ἰων. -ῆος αἰγόκερως 4) βλ.λ.

αἰγόκερως-ω κ. **-ωτος** μτγν. ὁ ἔχων τράγου κέρατα· 2) νεώτ. γένος φυχῶν ἐσπερίων, αἵτινες ἔχουσι τὰς κεραίας αὐλακωτάς, ὅπως τὰ κέρατα τοῦ κριοῦ· 3) (παλαιοντ.) γένος Ἀμμωνιτῶν τῆς λιασίου περιόδου ἐν Γερμανίᾳ, Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ 4) ὡς κύρ. ὄνομα, ἀστερισμὸς τοῦ Ζῳδιακοῦ κύκλου, ὁ περιλαμβάνων τὴν χειμερινὴν τροπήν.

αἰγοκέφαλο (τὸ) δημ. ὁ αἰγοθήλης βλ. λ.

αἰγοκέφαλος (ὁ) εἶδος γλαυκός : Ἀριστλ.ΖΙ 506Α 17· 2) νεώτ. πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν **ἑλοβίων** καὶ τῆς ὁμοιογεν. τῶν **σκολοπακιδῶν·** 3) νεώτ. οἱονεὶ ἔχων αἰγὸς κεφαλήν, κατσικοκέφαλος.

αἰγοκλέπτης (ὁ) νεώτ., τὸ δημ. **κατσικοκλέφτης.**

αἰγόκλημα-ατος (τὸ) νεώτ. καλλωπιστικὸς θάμνος, τὸ παρ' ἀρχ. **περικλύμενον**, δημ. **ἀγιόκλημα**, ἀγριόκλημα κ. **ἀγιόφυλλο** (Lonicera).

αἰγοκληματοειδῆ (τὰ) νεώτ. οἰκογένεια φυτῶν περιλαμβάνουσα **δενδρύλλια καὶ πολυετεῖς** πόας.

αἰγόλεθρος (ὁ) μτγν. εἶδος φυτοῦ δηλητηριώδους εἰς τὰς αἶγας (rhododendron ponticum).

αἰγόμανδρα (ἡ) νεώτ. μάνδρα αἰγῶν, **γιδομάντρι.**

αἰγομελής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων μέλη αἰγός.

αἰγόμορον (τὸ) μτγν. Διοσκ. 4,78 « κώνειον ».

αἰγονομεύς-έως (ὁ) αἰγοβοσκός, **αἰγινομεύς.**

αἰγονομέω-ῶ ΕΜ βόσκω αἶγας.

αἰγονόμια Ἡσ. «αἰπόλια».
αἰγονόμιον (τὸ) καθ' Ἡσ. ποίμνη αἰγῶν.
αἰγονόμος-ον ΑΠ 7,397 αἰγινόμος βλ. λ., δημ. γιδοβοσκός, γιδάρης, κατσικάς : Νίκ.'Αλ.39.
αἰγόνυξ-υχος (ὁ,ἡ) ΑΠ ἀντὶ **αἰγώνυξ**.
αἰγοπήδημα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ πήδημα αἰγός· || εἰδικὸν ἅλμα τοῦ ἵππου.
αἰγοπίθηκος (ὁ) μτγν. **εἶδος** πιθήκου, φέροντος γένειον παρεμφερὲς πρὸς τὸ τοῦ τράγου.
αἰγόπλαστος-ον σχῆμα αἰγὸς ἔχων: Ἐμπεδ.Σφ.140.
αἰγοπόδης (ὁ) αἰγιπόδης βλ. λ.
αἰγοπρόβατα (τὰ) νεώτ. κ. δημ. ποίμνιον ἐκ προβάτων καὶ αἰγῶν, συνών. δημ. γιδοπρόβατα.
αἰγοπρόσωπος-ον ὁ ἔχων πρόσωπον αἰγός : Ἡρ.2,46 γράφουσί **τε δὲ καὶ γλύφαυσι αἰγοπρόσωπον καὶ τραγοσκελέα** (τὸν Πᾶνα).
αἰγοσκελής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων σκέλη αἰγός.
αἰγόστασις-εως (ἡ) γλωσσ. μάνδρα αἰγῶν.
αἰγόσωμα-ατος (τὸ) νεώτ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κεραμβυκιδῶν**.
αἰγοτριχέω-ῶ μτγν. ἔχω τρίχας αἰγός : Στράβ. 822 **κωδιοφόροι δ' εἰσίν, ἐρέαν οὐκ ἔχοντες, τῶν προβάτων αἰγοτριχαύντων.**
αἰγότριχος-ον νεώτ. ὁ τρίχας οἱονεὶ αἰγὸς ἔχων.
αἰγότριψ-ιβος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ πεπατημένος ὑπὸ αἰγῶν : Διον.'Αλ.20,11 **αἰγότριβες ἀτραποί.**
αἰγοτροφία (ἡ) νεώτ. ἡ συντήρησις αἰγῶν.
αἰγοτρόφος-ον νεώτ. ὁ διατρέφων αἶγας· || ἐπὶ τόπου, ὁ ἐκτρέφων **ἢ** κατάλληλος δι' ἐκτροφὴν αἰγῶν : **αἰγοτρόφος χώρα.**
αἰγοφάγος-ον ὁ τρώγων αἶγας, ἐπίθετον τοῦ Διὸς κ. ἐν Σπάρτῃ τῆς Ἥρας : Παυσ.3,15,9 **Ἥραν ἐπονομάζειν Αἰγοφάγον καὶ αἶγας τῇ θεῷ θύειν.**
αἰγόφθαλμος (ὁ) μτγν. εἶδος πολυτίμου λίθου.
αἰγοφωνία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ὡς βέλασμα αἰγὸς βραχνὴ φωνὴ ἀνθρώπου, πάθησις ἐκ πλευρίτιδος.
αἰγυπιός (ὁ) εἶδος γυπός, γυπάετος : Ἰλ.Π 428 αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι, Ἡρ.3,76 **ἐφάνη ἱερήκων ἑπτὰ ζεύγεα δύο αἰγυπιῶν ζεύγεα διώκοντα,** Νίκ.Θηρ. 406 **αἰγυπιοὶ γῦπές τε.**
αἰγυπτάριον (τὸ) μτγν. ὄνομα τοῦ φαρμάκου κολλυρίου : Ἀέτ.7,101.
αἰγύπτης Ἡσ. «σύντης, ὁ καλοβότης».
αἰγυπτιάζω μιμοῦμαι τοὺς Αἰγυπτίους· || εἶμαι δόλιος, πανοῦργος : Ἀριστφ.Θεσμ.922 **οὐκ ἐτὸς πάλαι ᾐγυπτιάζετα·** 2) ὁμιλῶ τὴν αἰγυπτ. γλῶσσαν· 3) κατακλύζομαι ὑπὸ ὑδάτων ὡς ἡ Αἴγυπτος.
αἰγυπτιακός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξ Αἰγύπτου : Ἀθήν.4,150· 2) οὐδ. **-ακὰ** (τὰ) τίτλος τοῦ ἔργου τοῦ Ἑλλανίκου κ. ἀλλ. : Ἀθήν.15,697F· || νεώτ. κ. δημ. **αἰγυπτιακοὶ κέραμοι,—αἰγυπτιακὲς ἀρχαιότητες,—αἰγυπτιακὰ λαχανικά.**
αἰγυπτιασμός (ὁ) μσν. μίμησις τῶν Αἰγυπτίων.
αἰγύπτιος-α παρ' Ὁμ.θηλ.**-ίη** ὁ ἐξ Αἰγύπτου, ὁ κάτοικος τῆς Αἰγύπτου· || ὡς ἐπίθ. **αἰγύπτιος-α-ον** ὁ προερχόμενος ἐξ Αἰγύπτου : **αἰγυπτία λίθος** (ἡ ὕαλος)· 2) θηλ. **-ία** ὄνομα ἀλοιφῆς : Γαλ.13,643. Ἐπίρρ. αἰγυπτίως κατὰ τρόπον αἰγυπτιακόν : ΔίωνΚ48,30.
αἰγυπτιστὶ κ. αἰγυπτιαστὶ κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Αἰγυπτίων : Ἡρ.2,46 **καλέεται δὲ ὁ Πὰν αἰγυπτιστὶ Μένδης·** 2) μτφ. κατὰ τὸν τρόπον τῶν Αἰγυπτίων, δολίως, πονηρῶς : Θεόκρ.15,48.
αἰγυπτιώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος Αἰγυπτίῳ.
αἰγυπτιώτης (ὁ) θηλ. **-ις** νεώτ. ὁ μονίμως κατοικῶν ἐν Αἰγύπτῳ, μὴ αὐτόχθων· || ὁ ἐν Αἰγύπτῳ γεννηθεὶς ξένος : **οἱ αἰγυπτιῶται Ἕλληνες.**
αἰγυπτογενής-ές ὁ ἐξ αἰγυπτιακοῦ γένους : Αἰσχ. Πέρσ.35 **Πηγασταγὼν αἰγυπτογενής.**
Αἴγυπτος (ὁ) γεν. -αιο παρ' Ὁμήρῳ ὁ ποταμὸς Νεῖλος : Ὀδ.Δ 477 **Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο** (ἡ χώρα κ. παρ' Ὁμ. ἡ Αἴγ.)· 2) παρ' Αἰσχ. ὁ βασιλεὺς Αἴγυπτος : Ἱκ.10 γάμον **Αἰγύπτου παίδων,**

αἰγωγαῖον Ἡσ. «ὀφθαλμός»
αἰγωλιός (ὁ) κ. αἰγώλιος (ὁ) εἶδός τι γλαυκὸς (strix flammea) : Ἀριστλ. ΖΙ 592 Β 11.
αἰγών-ῶνος (ὁ) γλωσσ. «μάνδρα».
αἰγώνυξ-υχος (ὁ,ἡ) ΑΠ ὁ ἔχων ὄνυχας αἰγός.
αἰγωπόμματος-ον μτγν. αἰγωπὸς βλ. λ.
αἰγωπός-όν ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς οἱονεὶ αἰγός· 2) ὀφθαλμὸς ὅμοιος πρὸς τὸν τῆς αἰγός.
ἄϊδα (ἡ) κ. **ἄϊτα** μσν. κ. δημ. (ἰταλ.) βοήθεια, ἐπικουρία, συνών. **εὔχρηστ.** ἁγιοῦτο, βλ. **ἁγιουτάρω.**
αἰδάας Ἡσ. «δεσπότης».
αἰδάνης Ἡσ. «διατρίβων».
ἀϊδάρισμα (τὸ) δημ. (Ἰταλ.) βοήθεια, ἄϊδα βλ.λ.
ἀϊδάρω κ. **ἀϊτάρω** μσν. κ. σπανίας χρ. δημ. βοηθῶ, ἐπικουρῶ, ἁγιουτάρω βλ. λ. : Φορτ. προλ. 129 (ἔκδ. Ξανθουδ.) **θωρώντας τσοι τέτοιας λοῆς κι ἐγὼ ἀϊδάρισά τσοι·** || κ. ἀλληλοπαθ. -μαι : **ἀϊδαριστήκαμε μὲ τὸ γείτονα** στὸ θέρο.
Ἀΐδας (ὁ) δωρ. ἀντὶ Ἀΐδης, Ἅδης, συνήθ εἰς τὰ χορικὰ τῶν τραγικῶν.
ἀΐδασμος-ον κ. **αἴδασμος** ὁ ὑποκείμενος εἰς διαρκῆ δασμόν, φόρον : Ἐπιγρ. **ἐκδίδομεν τὴν γῆν... ἀΐδασμον αὐτὴν καὶ τὰ ἐχόμενα... πάντα·** 2) καὶ ἀντιθέτως ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς δασμόν, ἀφορολόγητος (ἡ σημασία ἀμφισβητήσιμος).
αἰδέομαι-οῦμαι κ. νεώτ. (συνηρ) ποιητ. **αἴδομαι** μέλλ. **αἰδέσομαι** ἐπ. **αἰδέσσομαι** μέσ. **ᾐδεσάμην** ἀόρ. παθ. **ᾐδέσθην** μετ. παρακ. **ᾐδεσμένος** ἐντρέπομαι : Ὀδ.Ζ 221 **αἰδέομαι γὰρ γυμνοῦσθαι·** 2) ἔχω ἐν τιμῇ, σέβομαι, περὶ πολλοῦ ἔχω τὴν περὶ ἐμοῦ γνώμην τινός : Ἰλ.Ζ 442 **μάλ' αἰνῶς αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,** Πλούτ.Παίδ.Ἀγ.10 **δεῖ... γονέας τιμᾶν, πρεσβυτέρους αἰδεῖσθαι·** 3) συμπονῶ διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου, συμπαθῶ : Ὀδ.Γ 96 **μηδέ τι μ' αἰδόμενος... μηδ' ἐλεαίρων** (ἀντὶ **αἰδεόμενος**)· 4) παρ' ἀττ. δικανικὸς ὅρος, παρέχω αἴδεσιν, συγχωρῶ τὸν φονέα, διαλλάττομαι πρὸς αὐτόν : Δημ. 641 **τὸν ἁλόντα ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ... φεύγειν ἕως ἂν αἰδέσηταί τινας τῶν ἐν γένει τοῦ πεπονθότος·** 5) νεώτ. μόνον ἐν τῇ ἐννοίᾳ ἐντρέπομαι, ἐν χρήσει κατ' ἐνεστ.
αἰδέσιμος-ον μτγν. κ. νεώτ. σεβάσμιος, σεμνός, ἔντιμος : Παυσ.3,5,6 **ἱερὸν Πελοποννησίοις πᾶσιν αἰδέσιμον·** || προσαγορία ἀνθρώπων προβεβηκότων ἢ ἐξόχου περιωπῆς : Γρηγ.Ναζ. **ἦγετο γέρων ἱερεὺς αἰδέσιμος τὴν ἡλικίαν·** || νεώτ. σύνηθ. τὸ ὑπερθ. **-ώτατος** τίτλος ἐγγάμων ἱερέων.
αἰδεσιμότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. σεβασμιότης, εἶδος προσαγορεύσεως : Πάπ.· || νεώτ. συνήθ. προσηγορία πρὸς ἱερέα: **ἡ αἰδεσιμότης σας.**
αἴδεσις-εως (ἡ) σεβασμός· 2) ἡ συγγνώμη **τῶν** συγγενῶν τοῦ φονευθέντος πρὸς τὸν ἀκουσίως φονεύσαντα : Δημ.528,8 **τοὺς δὲ ἀκουσίως (ἀποκτιννύντας) αἰδέσεως... ἠξίωσαν.**
αἰδεστικός-ή-όν μτγν. ὁ αἰδούμενος, ἐντροπαλός : σχόλ. Εὐρ.Ἱππ.345.
αἰδεστός-ή-όν μτγν. ὁ αἰδοῦς ἄξιος, σεβαστός
ἀΐδηλος-ον δωρ. **ἀΐδαλος** καταστρεπτικός, ἐξολοθρευτικός : Ἰλ.Λ 155 **ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,** Ὀππ.Ἀλ.1,150 ἀΐδηλος **πότμος·** 2) ἄγνωστος, σκοτεινός : Ἡσίοδ.Ἔργ.756 **μηδ' ἱεροῖσιν ἐπ' αἰθομένοισι κυρήσας μωμεύειν ἀΐδηλα.** Ἐπίρρ. **ἀϊδήλως**, ὀλεθρίως, ἐξολοθρευτικῶς : Ἰλ.Φ 220 **κτείνεις ἀϊδήλως.**
ἀϊδημητριάτης (ὁ) δημ. ὁ μὴν Ὀκτώβριος ἐκ τῆς κατ' αὐτὸν ἑορτῆς τοῦ ἁγ. Δημητρίου.
ἀϊδημητριάτικος-η-ο κ. **ἀϊδημητρήσιος** δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Δημητρίου : **αὐτὸς εἶν' ἀϊδημητριάτικος** (ἐγεννήθη κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Δημ. ἢ ἄλλως τὸν Ὀκτώβριον)· || **ἀϊδημητριάτικα** τὰ χρυσάνθεμα.

αἰδημόνικός-ή-όν αἰδεστικός: σχόλ.Εὐριπ.'Ιππ.78.

αἰδημοσύνη (ἡ) κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις αἰδήμων, ἐντροπαλός, ἡ σεμνότης, ἡ κοσμιότης.

αἰδήμων-ονος-ον ὁ αἰδούμενος, ἐντροπαλός, ἀντίθ. ἀναιδής: Ξεν.Λακ.2,10 **διέπραξε** καὶ αἰδημονεστέρους **εἶναι τοὺς παῖδας**, αὐτ.'Αν.1,9,5 Κῦρος αἰδημονέστατος **τῶν ἡλικιωτῶν ἐδόκει εἶναι.**

Ἀΐδης (ὁ) ποιητ. ἀντὶ "Αδης βλ. λ.

ἀϊδής-οῦς-ές ὁ μὴ βλέπων, τυφλός: 'Επιγρ. 'Επιδ. **παῖς ἀιδής... κατὰ τὸ ἱαρὸν θεραπευόμενος τοὺς ὀπτίλους ὑγιὴς ἀπῆλθε·** 2) παθ. ἀφανής: 'Ησίοδ. Α 477 **τοῦ δὲ τάφον καὶ σῆμ' ἀϊδὲς ποίησεν "Αναυρος.**

αἰδήσιμος-ον ἀντὶ **αἰδέσιμος** ποιητ. 'Ορφ.'Αργ. 1346.

ἀϊδιάζω μτγν. εἶμαι ἀΐδιος, αἰώνιος.

ἀΐδιος-ον κ. -η-ον ἀδιάλειπτος, αἰώνιος, παντοτινός: 'Ησίοδ.Α 310 **οἱ μὲν ἄρ' ἀΐδιον δὴ ἔχον πόνον**, Θουκ. 4.20,1 **ἀνάγκη ἀΐδιον ὑμῖν ἔχθραν ἔχειν·** || Ξεν.'Αγησ.11,16 **ἀΐδιος οἴκησις** (τάφος)· || νεώτ. **ἀΐδιος μνήμη, -εὐγνωμοσύνη** κττ.

ἀϊδιότης-ητος (ἡ) αἰωνιότης: 'Αριστλ.Οὐρ.284 Α1.

ἀϊδνήεις-εσσα-εν ἀϊδνός βλ. λ.

ἀϊδνής-οῦς-ές μτγν. ἀϊδνός βλ. λ. **ἀϊδνὴς πηλός.**

ἀϊδνός-ή-όν ποιητ. ἀμαυρός, σκοτεινός: 'Απολλ. Ρ 1,389 **ἀϊδνὴ λιγνύς.**

αἰδοιικός-ή-όν μτγν. ὁ τῶν **αἰδοίων**: **αἰδοιικὴ χώρα** τὸ μέρος τοῦ σώματος ὅπου τὸ αἰδοῖον.

αἰδοιΐτις-ιδος (ἡ) **νεώτ.** ἰατρ. ἡ φλεγμονὴ τῶν ἐξωτερικῶν γεννητικῶν μορίων, **πρβλ. κολπῖτις.**

αἰδοιογραφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐπιστημονικὴ περιγραφὴ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, αἰδοίων.

αἰδοιοδυνία (ἡ) νεώτ. ἡ κατὰ τὰ αἰδοῖα ὀδύνη.

αἰδοιολείκτης (ὁ) 'Ησ. ὁ λείχων, ὁ λειχάζων τὸ αἰδοῖον πρας ἀφροδισιακὴν ἀπόλαυσιν.

αἰδοιολογία (ἡ) νεώτ. σύστημα **περιγραφῆς** τῶν αἰδοίων.

αἰδοῖον (τό) οὐσ. τὸ γεννητικὸν ὄργανον ἀνδρὸς ἢ γυναικός, τὰ ἄλλως ἀπόκρυφα μέρη, συνήθ. εἰς πληθ.: 'Ιλ.Ν 568 **βάλε δουρὶ** αἰδοίων **τε μεσηγὺ καὶ ὀμφαλοῦ**, 'Ηρ.2,48 **μέζον τε ἔχει τὸ αἰδοῖον καὶ κινέει μοῦνον τοῦ σώματος·** 2) **αἰδοῖον θαλάσσιον** ζῷον θαλάσσιον, ποιητ. **pennatula**: 'Αριστλ.ΙΦ532 Β.

αἰδοῖος-α-ον ὁ θεωρούμενος μετὰ φόβου καὶ σεβασμοῦ, σεβαστός, σεμνοπρεπής· παρ' 'Ομ. κ. 'Ησιόδ. μόνον ἐπὶ προσώπ. ἐνίοτε κ. **ἐπὶ** θεῶν: 'Ησίοδ.Θ 44 **γένος θεῶν αἰδοῖον·** συνηθέστ. ἐπὶ βασιλέων κ. προσ. ἐπιφανῶν ἢ γερόντων: 'Ιλ. Δ 402 **αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο**· || κ. ἐπὶ γυναικῶν ἀξίων αἰδοῦς (σεβασμοῦ), συζύγων, παρθένων: **αὐτ.Β 514 παρθένος αἰδοίη·** || κ. ἐπὶ ξένων, ἱκετῶν, ἀξίων προστασίας: 'Οδ.Ι 271 **ὅς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ**, ὅθεν κ. συνών. τοῦ ἱκέτης,—αὐτ.Ο 373 **αἰδοίοισιν ἔδωκα·** || μετὰ τὸν 'Ομ. **κ. ἐπὶ πραγμ.**: Πίνδ.Π 5,18 **αἰδοιότατον γέρας**,—Αἰσχ.'Ικ. 30 **αἰδοίῳ πνεύματι χώρας** 2) ἐνεργ. αἰδήμων, ἐντροπαλός: 'Οδ.Ρ 578 **κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης**,—Πλάτ.Ν. 943 Ε ἐν παραθέσει ποιητικοῦ **χωρίου·** || συγκρ. **αἰδοιότερος** κ. μτγν. **-έστερος**, ὑπερθ. **-ότατος** κ. **-έστατος.**

αἰδοιοσκοπία (ἡ) κ. -σκόπησις (ἡ) νεώτ. ἡ ἰατρικὴ ἐξέτασις τῶν αἰδοίων.

αἰδοιώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος, παρεμφερὴς πρὸς αἰδοῖον: 'Αριστ.ΖΙ 541 Β 8

αἰδοίως μετὰ σεβασμοῦ.

αἴδομαι (μτχ. **αἰδόμενος**) ποιητ. ἀντὶ αἰδέομαι βλ.λ.

"Αϊδος (ὁ) "Αδης: 'Αντίμ. παρὰ Παπ.· 2) **ἐπ.** γεν. "Αϊδος, ὡσεὶ ἐξ ὀνομαστικῆς **"Αϊς.**

αἰδοσύνη (ἡ) . αἰδημοσύνη βλ. λ.: ΑΒ, Φώτ.

ἀϊδοφοῖται 'Ησ. «οἱ λεπτοὶ **καὶ ἰσχνοὶ καὶ ἐγγὺς** θανάτου ὄντες».

αἰδόφρων-ονος-ον ὁ σεβόμενος, ὁ τιμῶν: Σοφ. ΟΚ 237 **ὦ ξένοι αἰδόφρονες.**

ἀϊδρείη (ἡ) ἄγνοια, ἀμάθεια: 'Οδ.Μ 41 **ὅς τις ἀϊδρείῃ πελάσῃ** (ἐξ ἀγνοίας).

ἀϊδρήεις-εσσα-εν μτγν. ἄϊδρις βλ. λ.

ἄϊδρις-εως ποιητ. -ιος κ. **-εος** (ὁ,ἡ) ὁ μὴ γινώσκων, ἀμαθής, ἄπειρος: 'Οδ.Κ 282 **χώρου ἄϊδρις ἐών.**

ἀϊδροδίκης δωρ. **-δίκας** παράνομος, ἄνομος: Πίνδ.Ι,63 **ἀϊδροδίκαι θῆρες** τὸ δίκαιον ἀγνοοῦντες, ἄλλως οἱ ἐκτὸς νόμου ὄντες.

ἄϊδρος-ον ἑτερ.τ. τοῦ **ἄϊδρις** βλ.λ.: 'Αλκ.παρὰ Παπ.

ἀΐδρυτος-ον κ. **ἀνίδρυτος** ὁ μὴ ἔχων μόνιμον κατοικίαν, πλάνης: 'Αριστφ.Λυσ.809 **Τίμων ἦν τις ἀΐδρυτος ἀβάτοισιν ἐν σκώλοισι**, Δημ.786,10 ἀσπειστος, ἀνίδρυτος, **ἄμεικτος·** || μτφ. ὁ ἀσταθὴς τὰ φρονήματα: Φίλ.2,112· || Διον.'Αλ.1,15 **νῆσος ἀνίδρυτος** (ἐπιπλέουσα). 'Επίρρ. **ἀϊδρύτως.**

ἄϊδυλος 'Ησ. θρασύς, ΕΜ **αἰδύλος.**

αἰδώ (ἡ) ἀντὶ **αἰδώς**: Φιλέτ.9.

'Αϊδωνεύς-έως (ὁ) ποιητ. τύπος τοῦ "Αιδης: Αἰσχ.Πέρσ.649 **'Αϊδωνεὺς δ' ἀναπομπὸς ἀνείης.**

ἀϊδώνια 'Ησ. «θανάσιμα».

αἰδῷος ΕΜ «αἰδοῖος».

αἰδώς-οῦς (ἡ) ὁ ἀπὸ παντὸς αἰσχροῦ ἠθικὸς φόβος, ἐντροπή: 'Ιλ.Ο 657 **οὐδ' ἐσκέδασθεν ἀνὰ στρατόν· ἴσχε γὰρ αἰδὼς καὶ δέος**, Θουκ.1,84,3 **αἰδὼς σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει**, 'Ηρ.1,8 **ἅμα κιθῶνι ἐκδυομένῳ συνεκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ γυνή·** || Πλάτ.Πρωτ.322C **αἰδώς καὶ δίκη** ὡς βάσις εὐνομουμένης πολιτείας· 2) εὐλάβεια, σεβασμός: Αἰσχ.Πέρσ.699 **εἰπὲ καὶ πέραινε πάντα, τὴν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς·** 3) πᾶν ὅ,τι προκαλεῖ ἐντροπήν, συστολήν: 'Ιλ.Ε 787 **αἰδώς, 'Αργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα·** || τὰ αἰδοῖα, τὰ γεννητικὰ ὄργανα, ὡς ἐξ αἰδοῦς (ἐντροπῆς) ἀποκρυπτέα: 'Ιλ.Β 262 **χλαῖνάν τε χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει** 4) μεγαλεῖον, ἀξιοπρέπεια: 'Υμν.Δήμ.214· 5) προσωποποίησις τῆς αἰδοῦς, ὡς θεᾶς συνέδρου τοῦ Διὸς καὶ τροφοῦ τῆς 'Αθηνᾶς.

αἰδῶσσα 'Ησ. «αἴθουσα».

ἀϊδώτατον 'Ησ. «τειχίονα».

αἰεί ἰων. κ. ποιητ. ἀντὶ **ἀεί** βλ. λ.

αἰειγενέτης (ὁ) ποιητ. ἀντὶ **ἀειγενέτης.**

αἰειγενής-οῦς-ές μτγν. **αἰειγενέτης.**

αἰείμνηστος-ον ποιητ. ἀείμνηστος.

αἰέν κ. δωρ. **αἰές** ἀντὶ **ἀεί.**

αἰέναος-ον 'Επιγρ. ἀντὶ **ἀέναος.**

αἰένοικος (ὁ) ΕΜ ἀΐδιος οἶκος.

αἰένυπνος-ον ὁ κοιμίζων εἰς αἰώνιον ὕπνον, ποιητ. ἐπίθ. τοῦ θανάτου: Σοφ.ΟΚ 1578 **σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰένυπνον.**

αἰετηδόν μτγν. ὡς ἀετός, δίκην **ἀετοῦ.**

αἰετιαῖος-α-ον 'Επιγρ. ὁ τοῦ ἀετοῦ τῆς στέγης, ὁ τοῦ ἀετώματος βλ. λ.

αἰέτιος μτγν. ἀντὶ ἀέτειος.

αἰετός (ὁ) ἀντὶ **ἀετὸς** βλ. λ.

αἰζήεις-εσσα-εν μτγν. ἀντὶ **αἰζηός.**

αἰζήιος-ον ποιητ. ἰσχυρός, ρωμαλέος: 'Ιλ.Ρ 520 **ὀξὺν ἔχων πέλεκυν αἰζήιος ἀνήρ**, πρβλ. **αἰζηός.**

ἀΐζηλος-ον ὁ ἄδηλος, ἀόρατος: 'Ιλ.Β 318.

αἰζηός-όν θαλερός, σφριγηλός, ἐπὶ μαχητῶν, θηρευτῶν, ἀθλητῶν: 'Ιλ.Π 716 **ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε**, 'Ησίοδ."Εργ.441 **τοῖς δ' ἅμα τεσσαρακονταετὴς αἰζηὸς ἕποιτο·** 2) ὡς οὐσ. ἔφηβος, νεανίας: 'Οδ.Μ 440 **κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν**, Κρατ.95 **κταμένοις ἐπ' αἰζηοῖσι.**

αἰζόκροτος 'Ησ. «ξηρασία».

αἴητος-ον ἐπίθ. τοῦ 'Ηφαίστου, πιθανῶς οὐχὶ ἄσχετον πρὸς τὸ **ἄητος**, φυσῶν, κατ' **ἄλλους** ἀγρίως μαινόμενος, κατ' ἄλλους μέγας: 'Ιλ.Σ 410 **ἦ καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἴητον ἀνέστη χωλεύων.**

αἰητός (ὁ) δωρ. ἀντὶ **ἀετός**, αἰετός.
αἰθαλέος-α-ον μτγν. ΕΜ **αἰθάλεος** ὁ πλήρης αἰθάλης, **αἰθαλόεις**· 2) ὁ ἔχων τὸ χρῶμα κεκαυμένου πράγματος, σκοτεινόχρους κατὰ σχολ. κ. τεφρώδης : Νίκ.Θηρ.566 ἐπὶ μυρμήκων.
αἰθάλη (ἡ) καπνιά : Ἱππ.Γυν.1.91, ΠΔ Ἔξοδ.9,8 **πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης καμιναίας**· 2) τὸ ἐξατμιζόμενον ἢ ἐξατμισθέν : Ζώσ.Ἀλχ.250 Β· 3) ΕΜ. «αἰθάλη δὲ ὁ ἀπὸ ἀσβέστου καπνός».
αἰθαλής-οῦς-ές ἀντὶ ἀειθαλής : Ὀρφ.Ὕμν.8,13.
αἰθαλίδας Ἡσ. «**τὰ** ἐν τῷ σίτῳ γιγνόμενα ἢ τοὺς ἐν τῷ ὕδατι σταλαγμοὺς τοῦ ἐλαίου».
αἰθάλιον (τὸ) νεώτ. ἄλλως **φουλίγιον** γένος μυξοφύτων, οὗ τὸ κυριώτερον εἶδος ζῇ σαπροφυτικῶς ἐπὶ σηπομένων ἀντικειμένων, οἷον ξύλων κτλ.
αἰθαλίων-ωνος πιθαν. ὡς αἰθαλέος 2) : Θεόκρ. 7,138 **αἰθαλίωνες τέττιγες**.
αἰθαλόεις-εσσα-εν κ. συνῃρ. -**οῦς-αῦσσα-αῦν** ὁ πλήρης αἰθάλης, καπνισμένος : Ἰλ.Β 415 **Πριάμοιο μέλαθρον | αἰθαλόεν**· 2) φλογερός, πυρώδης : Ἡσίοδ.Θ 72 **ἔχων βροντὴν ἠδ' αἰθαλόεντα κεραυνόν**· 3) ἐρυθρόφαιος, τεφρόχρους, ἔχων χρῶμα αἰθάλης βλ. λ. : Νίκ.Θηρ.566.
αἰθαλοκομπία (ἡ) μσν. μεγαληγορία, καμπορρημοσύνη, κενὴ καύχησις, ἀλαζονεία.
αἴθαλος (ὁ) φλὸξ καπνίζουσα, καπνιά, **αἰθάλη** : Εὐρ.Ἑκ.911 **κατὰ δ' αἰθάλου κηλῖδα... κέχρωσαι**· 2) ἐπίθ. τεφρόχρους, αἰθαλόεις 2) βλ.λ.· 3) Ἡσ. «αἴθαλος ἡ τοῦ πυρὸς ἀποφορά· καὶ ἡ ἐν τῷ ὀρόφῳ αἰθάλη».
αἰθαλόω-ῶ πληρῶ αἰθάλης : Εὐρ.Ἠλ.1140 **φραύρει δέ μοι μή σ' αἰθαλώσῃ πολύκαπνον στέγος πέπλους**· 2) παθ. κατακαίομαι ὑπὸ τοῦ πυρός.
αἰθαλώδης-ους-ες αἰθαλόεις, γεμᾶτος καπνιά : Ἀριστλ.Κόσ.395Α26· ‖ μέλας· ‖ Ἡσ. «σκοτώδης».
αἰθάλωσις-εως (ἡ) μτγν. εἰς πληθ. ἡ ἐξ αἰθάλης ἀμαύρωσις : Μάξ.Τύρ.41,4 **αἰθαλώσεις**.
αἰθαλωτός-ή-όν μτγν. κεκαυμένος : Λυκόφρ.338· ‖ μαυρισμένος ἀπὸ καπνιάν.
αἰθάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀέριον ἄχρουν καὶ ἄοσμον, εὔφλεκτον καὶ εὐκόλως ὑγροποιούμενον.
αἶθε ἐπ. ἀντὶ **εἴθε** : Ἰλ.Α 415 **αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων ἧσθαι.**
αἰθεραναισθησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δι' εἰσπνοῆς αἰθέρος ἐπιτυγχανομένη ἀναισθησία **τοῦ** πάσχοντος πρὸς ἐκτέλεσιν ἐγχειρήσεως.
αἰθέρας (ὁ) δημ. ὁ αἰθὴρ βλ. λ. ποιητ. κ. ἀντὶ οὐρανός : Σολωμ. **καὶ ἡ ψυχούλα του εἰς τὸν ἀέρα | γρήγορα ἀνέβαινε πρὸς τὸν αἰθέρα.**
αἰθερεμβατέω-ῶ ΑΠ αἰθεροβατῶ.
αἰθέρια ἔλαια (τὰ) νεώτ. χημ. ἔλαια εὑρισκόμενα ἐντὸς ἢ μεταξὺ εἰδικῶν ἐκκριτικῶν κυττάρων τῶν φυτῶν (εἰς τὰ φύλλα, ἄνθη, καρπούς, ρίζας) καὶ ἐξ αὐτῶν χημικῶς ἐξαγόμενα· εἶναι ἄχροα ἢ ὑποκίτρινα, σπανίως δὲ κυανᾶ ἢ πράσινα καὶ ἔχουσι τὰ πλεῖστα εὐάρεστον ὀσμήν· ἀποτελοῦνται ἐκ μείξεως διαφόρων ὀργανικῶν οὐσιῶν, γενικῶς δὲ εἶναι πτητικά· χρησιμεύουσιν ὡς πρῶται ὗλαι πολυτίμων χημικῶν προϊόντων, ἰδίως φαρμάκων καὶ ἀρωμάτων.
αἰθέριος-ον κ. -α ὁ τοῦ αἰθέρος, ὁ ὑψηλὰ εὑρισκόμενος : Σοφ.ΟΤ 1082 **αἰθερίας νεφέλας κύρσαιμι**, νεώτ. **αἰθέρια ὕψη**· 2) νεώτ. ἐπίθ. χαρακτηριστικὸν λεπτότητος, διαυγείας, ὡραιότητος : **αἰθέριον σῶμα**· 3) ὁ ἐξατμιζόμενος, ὁ πτητικός : **αἰθέρια ἔλαια** βλ.λ. Ἐπίρρ. **αἰθερίως**.
αἰθεριώδης-ους-ες ὅμοιος μὲ αἰθέρα, Ἡράκλειτ.Ἀλλ.36 αἰθερώδης βλ. λ.
αἰθεροβάμων-ονος (ὁ, ἡ) μσν. ὁ οἱονεὶ ἐν τῷ αἰθέρι βαίνων· ‖ περὶ αἰθερίων σκεπτόμενος.
αἰθεροβατέω-ῶ μτγν. βαδίζω εἰς τὸν αἰθέρα, λέγ. κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων : Φίλ.1,506.

αἰθεροβάτης (ὁ) μτγν. εἶδος χορευτοῦ σχοινοβάτου· ‖ νεώτ. ὁ οἱονεὶ βαδίζων εἰς τὸν αἰθέρα, ὁ ἐκτὸς τῆς πραγματικότητος ζῶν, οὐτοπιστής.
αἰθεροβοσκός (ὁ) μτγν. ὁ ἐν τῷ αἰθέρι ζῶν.
αἰθεροδρομέω Ἐπιγρ. διατρέχω τὸν αἰθέρα.
αἰθεροδρόμος-ον ὁ τὸν αἰθέρα διατρέχων : Ἀριστφ.Ὄρν.1393 **πετεινῶν αἰθεροδρόμων**.
αἰθεροειδής-οῦς-ές μτγν. αἰθερώδης.
αἰθερολαθρέμπορος (ὁ) νεώτ. ὁ λαθραίως πωλῶν αἰθέρα.
αἰθερόλαμνος ποὺ **λάμνει** εἰς τὸν αἰθέρα : Σολωμ. Μπάϋρον **τὰ αἰθερόλαμνα φτερά.**
αἰθερολαμπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν τῷ αἰθέρι λάμπων : Μαν.4,29.
αἰθερολογέω-ῶ μτγν. **ὁμιλῶ** περὶ τοῦ αἰθέρος **καὶ τῶν** ὁμοίων (**ἐπὶ τῶν** φιλοσόφων Θάλητος, Ἀναξιμένους) : Διαγ.Λ 2,5.
αἰθερολόγος-ον ὁ ὁμιλῶν, ὁ πραγματευόμενος περὶ τοῦ αἰθέρος ἢ τῶν ἄστρων κττ. : Διογ.Λ 2,4· 2) νεώτ. ὁ ἀερολόγος, οὐτοπιστής, κενολόγος.
αἰθερομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων τὴν μανίαν τῆς αἰθεροποσίας, ἤτοι τῆς δι' αἰθέρος μέθης.
αἰθερομανία (ἡ) νεώτ. τὸ πάθος τῆς δι' εἰσπνοῶν ἢ πόσεως αἰθέρος μέθης, ἐπιφερούσης τὴν βραδεῖαν δηλητηρίασιν ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀλκοολισμόν.
αἰθερονόμος-ον Ἡσ. «αἰθεροβόσκας».
αἰθερονωμάω-ῶ μτγν. κυβερνῶ τὸν αἰθέρα.
αἰθερόομαι-οῦμαι μτγν. κ. νεώτ. διαμένω εἰς τὸν αἰθέρα : σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,201· ‖ νεώτ. ἐπὶ ὑγρῶν ἢ στερεῶν σωμάτων ἀντὶ ἐξαεροῦμαι.
αἰθερόπλαγκτος-ον μτγν. ὁ ἐν τῷ αἰθέρι περιπλανώμενος : Ὀρφ.Ὕμν.6,1.
αἰθεροποίησις-εως (ἡ) **νεώτ. χημ. ἡ** μετατροπὴ ἀλκοολῶν **καὶ** φαινολῶν **εἰς** αἰθέρας.
αἰθεροπόρος-ον **μσν.** ὁ διὰ τοῦ αἰθέρας παρευόμενος, ὁ διερχόμενος δι' αὐτοῦ.
αἰθεροποσία (ἡ) νεώτ. τὸ πίνειν αἰθέρα, **τὸ** μεθύσκεσθαι δι' αἰθέρος, ἡ αἰθερομανία βλ. λ.
αἰθεροπότης (ὁ) νεώτ. ὁ ἐμμανῶς πίνων αἰθέρα, ὁ ἀγαπῶν νὰ μεθύσκεται δι' αἰθέρος.
αἰθερώδης-ους-ες **μτγν.** ὅμοιος, ἀνάλογος **με** αἰθέρα. : Πλούτ.2,432 F.
αἰθήεις-εσσα-εν μτγν. αἰθαλόεις 3) βλ. λ.
αἰθήρ-έρος (ὁ, παρ' Ὁμήρ. ἡ) τὸ ἀνώτατον στρῶμα τῆς ἀτμοσφαίρας νοούμενον ὡς λίαν λεπτὸν καὶ διαυγές : Ἰλ.Ο 192 **Ἀΐδης δ' ἔλαχε ζόφον ἠερόεντα, Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν**,—αὐτ.Β412 **Ζεὺς αἰθέρι ναίων**, —Σοφ.ΟΤ 867 **νόμοι δι' αἰθέρα τεκνωθέντες**· 2) γενικώτερον, οὐρανὸς ἀνέφελος : Ἰλ.Θ 556 **ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθήρ**· 3) ἀήρ : Αἰσχ.Πρ.1044 **αἰθὴρ δ' ἐρεθιζέτω βροντῇ σφακέλῳ τ' ἀγρίων ἀνέμων**· 4) τὸ παρ' ἀρχ. λογιζόμενον πέμπτον στοιχεῖον τῆς φύσεως : Πλάτ.Ἐπιν.981C· ‖ **πῦρ κατ'** Ἀναξαγ.1,15· ‖ **πῦρ τεχνικὸν κατ'** Ἀριστλ.Κόσ.392 Α 5· ‖ τὸ θεῖον στοιχεῖον ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ : Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,34· 5) τὸ κλῖμα : Εὐρ.Ἀλκ.594 **αἰθέρα τᾶν Μαλοσσῶν**· 6) νεώτ. στοιχεῖον ὑποθετικόν, μὴ σταθμητόν, ὁμοιογενές, ἐλαστικώτατον, πληροῦν τὸ σύμπαν καὶ τὰ κενὰ διαστήματα μεταξὺ τῶν σωμάτων, ἀκίνητον, ἐπιδεκτικὸν ὅμως κυμάνσεων ταχυτάτων· 7) νεώτ. χημ. ὑγρὸν ἄχρουν χαρακτηριστικῆς ὀσμῆς καὶ λίαν εὐανάφλεκτον· 8) **αἰθέρες** νεώτ. χημ. τάξις ὀργανικῶν ἑνώσεων παραγομένων ἐκ τῶν ἀλκοολῶν ἢ τῶν φαινολῶν,
αἰθής-ές ὁ καίων, ὁ φλέγων : παροιμ. **αἰθὴς πέπλος** μτφ. (ἐκ τοῦ δηλητηριασμένου πέπλου τοῦ Ἡρακλέους τοῦ σταλέντος αὐτῷ ὑπὸ τῆς Δηϊανείρας), λεγομένη ἐπὶ τῶν δημαγωγῶν· Ζηνόβ. 1,33 «ἐπὶ τῶν ὑπεκκαιόντων καὶ φθειρόντων καὶ διαβολὰς ποιούντων».

αἴθινος-η-ον καθ' Ἡσ. ὁ δριμύς· ΕΜ «αἶθοψ, καπνός»· 2) ΕΜ **αἴθινα ξύλα** (τὰ εὔκαυστα).

αἰθιόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. γένος ἀγρίων φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **σταυρανθῶν** τῆς φυλῆς τῶν **λεπιδίων**, περιλαμβάνον φυτὰ ἄγρια πολυετῆ, χθαμαλά, ἔχοντα φύλλα σαρκώδη καὶ ἄνθη λευκὰ ἢ ροδόχροα, φυόμενον καὶ ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ ὀρέων καὶ πετρωδῶν τόπων (aethioneme r. br.).

αἰθιοπίζω μτγν. ὁμιλῶ τὴν αἰθιοπικὴν γλῶσσαν· ‖ εἶμαι ὅμοιος μὲ Αἰθίοπα : Ἡλιόδ.10,39.

αἰθιοπικός-ή-όν κ. **αἰθιόπιος-α-ον** ὁ τῶν Αἰθιόπων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Αἰθίοπας.

αἰθιοπίς-ίδος (ἡ) ὡς ἐπίθ. ἡ αἰθιοπική : Ἡρ.3,19 **τοὺς ἐπισταμένους τὴν Αἰθιοπίδα γλῶσσαν**· 2) ὡς οὐσ. ἐπικὸν ποίημα τοῦ Ἀρκτίνου· 3) ὄνομα φυτοῦ, πιθ. εἶδος ἐλελισφάσκου : Διοσκ.4,104.

αἰθίοψ-οπος θηλ. αἰθιοπίς-ίδος σπαν. ἡ αἰθίοψ πληθ. αἰθιοπῆες ἐκ τοῦ **αἰθιοπεύς**, ὁ ἐξ Αἰθιοπίας : Ἰλ.Α 423 **μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα** (ὁ Ζεύς)· 2) γεν. κ. κατὰ τὴν κυριολ. (αἴθω, ὄψ) ὁ μελάγχρους, ὁ εἰς μίαν τῶν μελαψῶν ἤτοι αἰθιοπικῶν φυλῶν (καθ' Ἡρ. κατοικουσῶν **πρὸς ἀνατολαῖς καὶ δυσμαῖς**) ἀνήκων : παροιμ. **αἰθίοπα σμήχειν** (ἐπὶ τῶν ἀνεπιδέκτων διορθώσεως)· 3) εἶδος ἰχθύος : Ἀγάθαρχ.109,3.

αἰθολικώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἔχων αἰθόλικα, φλύκταιναν, φουσκάλα : Γαλ.19,71.

αἰθόλιξ-κος (ἡ) φλύκταινα ἐκ καύματος, δημ. καφοφουσκάλα : Ἱππ.Ὑγρ.6.

αἰθοξυκαφαίνη (ἡ) νεώτ. λευκὴ κρυσταλλικὴ οὐσία, ἀντίδοτον ἡμικρανιῶν καὶ νευραλγιῶν, χρήσιμος δι' ὑποδορείους ἀναισθητικὰς ἐνέσεις.

αἶθος (ὁ) τὸ καῦμα, ὁ καύσων : Εὐρ.Ἱκ.208 **αἶθον ἐξαμύνασθαι θεοῦ** (δ.γ. **αἶθρον**).

αἰθός-ή-όν κεκαυμένος, διάπυρος· 2) μέλας, ἀσβολωμένος : Ἀριστφ.Θεσμ.246 **ἰοὺ τῆς ἀσβόλου, αἰθὸς γεγένημαι.**

αἴθουσα (ἡ) ὑπόστεγον, στοὰ τῆς ὁμηρικῆς οἰκίας : Ὀδ.Χ 449 **ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς**, αὐτ.Θ 57 **πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν**· 2) Διοσκ.4,78 «κώνειον»· 3) νεώτ. εὐρύχωρον δωμάτιον, συνήθως τὸ πρὸς ὑποδοχήν· ‖ καθόλου πᾶς εὐρὺς ἐστεγασμένος χῶρος τελετῶν, διαλέξεων, συναυλιῶν θεάτρου κττ. : **αἴθουσα συλλόγου, αἴθουσα ἑστιατορίου, αἴθουσα τελετῶν, αἴθουσα τοῦ θρόνου**· 4) **αἴθουσα τὸ κυνάπιον** νεώτ. φυτὸν ποῶδες, μονοετές, τῆς οἰκογενείας τῶν **σκιαδοφόρων.**

αἴθοψ-οπος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ὄψιν πυρός, λάμπων, ἀστράπτων, παρ' Ὁμ. ἐπὶ μετάλλων : Ἰλ.Δ 495 **κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ**· ‖ κ. ἐπὶ οἴνου : αὐτ.Α 462 **ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον λεῖβε**· ‖ ἅπαξ ἐπὶ καπνοῦ μετὰ φλογός, ὡς τὸ αἴθαλος βλ. λ. : Ὀδ.Κ 152 **ἴδον αἴθοπα καπνόν**· 2) μτγν. σκοτεινός, ἀμαυρός : Ὀππ.Ἁλ.1,133, Ἑλλ.Ἀνθ.3,166 **αἴθοπι κισσῷ**· 3) μτφ. πυρώδης, ὀξύς, βίαιος, παράφορος, ἀπεχθής, μισητός : Ἡσίοδ.Ἔργ.363 **ὁ δ' ἀλύξεται αἴθοπα λιμόν**, ΑΠ 5,217 **αἴθοψ βασκανίη.**

αἰθρεῖ Ἡσ. «χειμάζει».

αἴθρη (ἡ) ποιητ., μτγν. αἴθρα καθαρὸς οὐρανός, εὐδία, αἰθρία βλ. λ. : Ἰλ.Ρ646 **Ζεῦ πάτερ, ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι**, Ἀριστφ.Ὀρν.778 **κύματά τ' ἔσβεσε νήνεμος αἴθρη**· 2) ὁ ἀήρ, ὡς στοιχεῖον τῆς φύσεως.

αἰθρηγενέτης (ὁ) γενόμενος ἢ γεννηθεὶς ἐν τῇ αἴθρῃ, αἰθρία βλ. λ., ἐπίθ. τοῦ Βορρᾶ : Ὀδ.Ε 296 **Ζέφυρός τε δυσαὴς καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης.**

αἰθρηγενής-οῦς-ές κ. νεώτ. αἰθρηγενέτης βλ.λ. : Ἰλ.Ο 171 **ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο.**

αἰθρήεις-εσσα-εν μτγν. αἴθριος βλ. λ.

αἰθρία (ἡ) ἰων. **αἰθρίη** ἀνέφελος οὐρανός, **εὐδία**, ξαστεριά : Ἡρ.7,188 **αἰθρίης καὶ νηνεμίης**, Ἀριστλ. Μετ.342Α12 **αἰθρίας οὔσης**· 2) καθαρὸς καὶ ψυχρὸς ἀὴρ τῆς νυκτὸς : Ἡρ.2,68 **θερμότερόν ἐστι τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίης καὶ τῆς δρόσου.**

αἰθριάζω κ. νεώτ. καθιστῶ αἴθριον : Ἀριστλ. Πρ.941Α4 **ἀέρα αἰθριάζω**· 2) νεώτ. ἀμτβ. γίνομαι αἴθριος : **ὁ καιρὸς αἰθριάζει** (ξανοίγει ὁ καιρός)· ‖ μτφ. **ὁ πολιτικὸς ὁρίζων ᾐθρίασε.**

αἰθριακή (ἡ) μσν. κ. δημ. αἰθρία κατὰ τὴν νύκτα, νυχτοξαστεριά ; **θέσε νερὸν τοῦ Μ. Ἁγιασμοῦ εἰς αἰθριακήν** (δι' ἐξορκισμόν).

αἰθρίασις-εως (ἡ) μτγν. ἀποκατάστασις αἰθρίας.

αἰθρίασμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. αἰθρίασμα, ἡ εὐδία, ξαστέρωμα, ξαστεριά.

αἰθριάω-ῶ ἐκθέτω εἰς τὸν ἀέρα, δροσίζω : Ἱππ.Νούσ.3,17· 2) ἀμτβ. ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, εἶμαι ἢ γίνομαι ἀνέφελος, : Βάθρ.45,9 **ὡς δ' ᾐθρίασε.**

αἰθρίδιον (τὸ) Πάπ. μικρὸν αἴθριον, μικρὸς πρόδομος (ἐπὶ οἰκημάτων).

αἰθριζίνη (ἡ) νεώτ. φάρμακον κατὰ τῶν ρευματισμῶν, χρησιμοποιούμενον ἐξωτερικῶς ὡς ἀλοιφή

αἰθρινός-ή-όν Ἡσ. «πρωϊνός».

αἰθριοκοιτέω-ῶ κοιμῶμαι ἐν ὑπαίθρῳ : Θεόκρ 8,78 **τῶ θέρεος παρ' ὕδωρ ῥέον αἰθριοκοιτεῖν.**

αἰθριοκοιτία (ἡ) νεώτ. τὸ κοιμᾶσθαι ἐν ὑπαίθρῳ.

αἰθριοποιέω-ῶ γλωσσ. ποιῶ αἰθρίαν βλ. λ.

αἴθριος-ον νεώτ. -ία -ιον ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας, διαυγής, καθαρός : Ἡρ.2,25 **αἰθρίου τε ἐόντος τοῦ ἠέρος καὶ ἀλεεινῆς τῆς χώρης**· ‖ νεώτ. : **καιρὸς αἴθριος**· ‖ **αἴθριοι ἄνεμοι** οἱ καθιστῶντες τὸν οὐρανὸν ἀνέφελον, ἰδίως οἱ βόρειοι : Ἀριστλ.Μετ.364Β29· 2) ἐπίθ. τοῦ Διός : Ἀριστλ. Κόσ.401Α17· 3) ὑπαίθριος : Κρατῖν.22· 4) διαυγής : Σοφ.Ἀπ.149 **αἴθριος πάγος**· 5) τὸ οὐδ.-ον ὡς οὐσ. (λατ. atrium), ὁ πρόδομος : Ἰώσ.ΑΙ 3,6,2.

αἰθριοσκόπιον (τὸ) νεώτ. ὄργανον μετροῦν τὴν θερμικὴν ἀκτινοβολίαν τῆς γῆς.

αἰθριώδης-ους-ες μτγν. ὁ αἴθριος.

αἰθροβάτης (ὁ) μτγν. ὁ διὰ τοῦ αἰθέρος βαίνων· 2) σχοινοβάτης, αἰθεροβάτης βλ. λ.

αἰθροβολέω-ῶ μτγν. ῥίπτω λάμψιν, φωτίζω τι.

αἰθροδόνητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ μέσου τοῦ αἰθέρος δονούμενος, παλλόμενος.

αἰθροπλανής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν τῷ αἰθέρι πλανώμενος : Μαν.4,586 **ἀστῆρα αἰθεροπλανῆ.**

αἰθροπολεύω κ. -πολέω-ῶ μτγν. αἰθεροβατῶ.

αἶθρος (ὁ) ψῦχος : Ὀδ.Ξ 318 **αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν εἰς οἶκον**· 2) Πάπ. «αἴθριον».

αἰθρότοκος-ον μτγν. ὁ ἐν τῷ αἰθέρι γεννηθείς.

αἰθρωπός-όν μτγν. αἴθριος, λαμπρός.

αἴθυγμα-ατος (τὸ) μτγν. σπινθήρ, λάμψις, φεγγοβολή, ἀστραψιά : ΔίωνΧρ.80,5 **αἴθυγμα πυρός**, κ. μτφ. : Πολύβ.4,35,7 **αἴθυγμα εὐνοίας, δόξης.**

αἴθυια (ἡ) θαλάσσιον πτηνόν, εἶδος λάρου : Ὀδ. Ε 353 **ἐς πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα αἰθυίῃ εἰκυῖα**, ΑΠ 6,23 **αἴθυιαι ἰχθυοπόλοι**· Ἡσ. «αἴθυιαι· ἐνάλιαι κορῶναι»· 2) ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς ὡς προστάτιδος τῶν πλοίων· ‖ μτφ. κ. πλοῖον : Λυκόφρ. 230· 3) Ἡσ. «αἰθυίας ἄνθος· βοτάνης εἶδος».

αἰθυιόθρεπτος-ον μτγν. ὁ αἰθυίας τρώγων καὶ ἐξ αὐτῶν τρεφόμενος : Λυκόφρ. 237.

αἰθυκτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ἐπὶ τῶν ἀγριμίων, ἰδίως τῶν ἀγριοχοίρων, ὁ ὁρμῶν βιαίως : Ὀππ.Κυν.2,332.

αἰθυλένιον (τὸ) νεώτ. ἀέριον ἄχρουν χαρακτηριστικῆς ὀσμῆς, ἀναδίδον ἐν καύσει φωτιστικὴν φλόγα, παρασκευαζόμενον δι' ἀφαιρέσεως τῶν στοιχείων τοῦ ὕδατος ἐκ τοῦ οἰνοπνεύματος.

αἰθυλικός-ή-όν νεώτ. χημ. ὁ ἐκ τοῦ αἰθυλίου βλ. λ. : **αἰθυλικὸς αἰθήρ, -ἡ ἀλκοόλη, -ὸν πνεῦμα.**

αἰθύλιον (τὸ) νεώτ. χημ. μονοσθενὴς ὀργανικὴ ρίζα (ethyle).

αἰθυλίωσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ εἰσαγωγὴ τῆς ὀργανικῆς ρίζης αἰθυλίου εἰς τινα ἕνωσιν.

αἰθυλοβρωμίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. βρωμιοῦχον αἰθύλιον, ὑγρὸν ἄχρουν ὀσμῆς χαρακτηριστικῆς ὡς ἀπὸ χλωροφορμίου, χρήσιμον πολλαχῶς εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ εἰδ. ὡς ναρκωτικὸν εἰς μικρὰς ἐγχειρήσεις (bromure d' éthyle).

αἰθυλοθειϊκὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξὺ παραγόμενον κατὰ τὴν ἐπίδρασιν θειϊκοῦ ὀξέος ἐπὶ οἰνοπνεύματος (acide sulfovinique).

αἰθυλοϊωδίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἰωδιοῦχον αἰθύλιον (iodure d' éthyle).

αἰθυλοχλωρίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. χλωριοῦχος αἰθήρ, χρήσιμος εἰς τὴν χημ. βιομηχανίαν καὶ εἰς τοπικὰς ἀναισθησίας.

αἰθύσσω κινῶ βιαίως, διασείω, ἐξάπτω : Σοφ. ἀπ.542, Νόνν.Δ 38,382 **αἰθύσσω νόον**· ‖ παθ. ἐπὶ φύλλων, κινοῦμαι ὁρμητικῶς, σείομαι.

αἴθω ἀνάπτω, καίω : Ἡρ.4,145 **εἰρώτεον τί ἐθέλοντες ἥκοιέν τε ἐς τὴν χώρην καὶ πῦρ αἴθοιεν**, Σοφ.Φιλ.1033 **αἴθειν ἱερά**, Εὐρ.Ῥῆσ.95 **αἴθουσι πᾶσαν νύκτα λαμπάδας πυρός**· ‖ ἀμτβ. : Σοφ.Αἴ. 286 **λαμπτῆρες οὐκέτ' ᾖθον**· 2) παθ. -ομαι ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας, καίομαι, πυρπολοῦμαι, παρ' Ὁμ. πάντοτε μτχ. : Ἰλ.Ζ 182 **χίμαιρα... ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο**, Ἡρ.4,61 **ὑποκαίουσι τὰ ὀστέα. τὰ δὲ αἴθεται κάλλιστα**, Εὐρ. Βάκχ.624 **δώματ' αἴθεσθαι δοκῶν**· ‖ κ. μτφ. φλέγομαι ψυχικῶς : Ξεν.ΚΠ 5,1,16 **ἔρωτι αἴθεσθαι**.

αἴθων-ωνος (ὁ,ἡ) ὁ καίων, ὁ φλέγων : Πίνδ.Ο 10, 83 **αἴθων κεραυνός**· 2) ἐπὶ μετάλλων, ἀπαστράπτων, μαρμαίρων, στιλπνός : Ἰλ.Δ 485 **ἁρματηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ ἐξέταμε**, αὐτ.Ι 123 **αἴθωνας λέβητας**, Σοφ.Αἴ.147 **κτείνοντ' αἴθωνι σιδήρῳ**· 3) ἐπὶ ζῴων, διὰ τὸ χρῶμα ἢ τὴν στιλπνότητα : Ἰλ.Β 839 **ἵπποι αἴθωνες μεγάλοι**, αὐτ. Ο 690 **αἰετὸς αἴθων**, Ὀδ.Σ 372 **βόες αἴθωνες**, Πλάτ.Πολ. 559 D **αἴθωσι θηρσὶ καὶ δεινοῖς**· 4) ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁρμητικός, βίαιος, καυστικός, ὁμοίως κ. ἐπὶ πραγμάτων : Σοφ.Αἴ.1088 **αἴθων ὑβριστής**· ‖ Αἰσχίν.3, 184 ἐξ ἐπιγράμμ. **λιμόν τ' αἴθωνα**· ‖ Σοφ.Αἴ.221 **ἀνδρὸς αἴθονος** ἀντὶ **αἴθωνος**, πρβλ.οὐδ. : Αἰσχ. Ἑπτ.448 **αἴθων τέτακται λῆμα**· 5) **αἴθων τὸ κυνάπιον** νεώτ. κ. **αἴθουσα τὸ κυνάπιον** φυτὸν ποώδες ἢ **αἴθουσα** 4) βλ. λ.

αἰκάλη (ἡ) Ζωναρ. « ἀπάτη ».

αἰκάλλω εὔχρ. εἰς ἐνεστ. κ. παρατ. κολακεύω, θωπεύω : Σοφ.ΟΤ 597 **οἱ σέθεν χρῄζοντες αἰκάλλουσί με**, Ἀριστφ.Θεσμ.869 **αἰκάλλει καρδίαν ἐμήν**· ‖ ἐπὶ κυνός, κινῶ τὴν οὐρὰν κολακευτικῶς, σαίνω.

αἴκαλος καθ' Ἡσ. κόλαξ.

αἴκεια (ἡ) κάκωσις τοῦ σώματος διὰ πληγμάτων ἐπενεχθέντων ὑπὸ ἄλλου, ἢ κατὰ τὸ ἀττ. δίκαιον «ἔμπληγος ὕβρις», κολαζομένη μόνον κατ' ἔγκλησιν τοῦ παθόντος. Ἐν περιπτώσει ἀμοιβαίων αἰκειῶν (δ.γ. αἰκιῶν) ἐτιμωρεῖτο μόνος « ὁ ἄρξάμενος χειρῶν ἀδίκων ».

αἰκέλιος-ον ποιητ. ἀντὶ **ἀεικέλιος** : Εὐρ.Ἀνδρ.131.

ἀΐκή (ἡ) ὁρμητικὴ κίνησις, βολή : Ἰλ.Ο 709 **τόξων ἀΐκὰς ἀμφὶς μένον**.

ἀϊκής-οῦς-ές ποιητ. ἀντὶ **ἀεικής** βλ. λ. : Αἰσχ.Πρ. 472 **ἀϊκὲς πεπονθὼς πῆμα**, Σοφ.Ἠλ.206 **θανάτους ἀϊκεῖς**.

αἰκία (ἡ) κ. **αἴκεια** ἰων. **ἀεικίη** κ. νεώτ. καὶ δημ. κάκωσις σωματική, βιαιοπραγία, ἀπρεπὴς μεταχείρισις : Αἰσχ.Πρ.177 **πρὶν ἂν ποινὰς τίνειν τῆσδ' αἰκίας ἐθελήσῃ**, Σοφ.Ἠλ.486 **κατέπεφνεν αἰσχίσταις ἐν αἰκίαις**· ‖ **αἰκίας δίκη** ἢ **ἐπὶ αἰκίᾳ δίκη** ἦτο κατὰ τὸ ἀττ. δίκ. διὰ κάκωσιν ἢ προσβολήν, αἴκειαν βλ. λ. : Πλάτ.Πολ.464Ε **οὐδ' αἰκίας δίκαι δικαίως ἂν εἶεν ἐν αὐτοῖς**· 2) καθόλου, προσβολή, βλάβη, δυστυχία : Θουκ.7,75,6 **ἡ ἄλλη αἰκία καὶ ἰσομοιρία τῶν κακῶν**· 3) νεώτ. ἡ αἰκία ὡς ὅρος ἐν τῷ Ποιν.Δικ. διαστελλομένη εἰς ὑβριστικὴν βιαιοπραγίαν καὶ **εἰς τοιαύτην ἐπάγουσαν** προσωρινὴν ἀνικανότητα ἢ νόσον τοῦ παθόντος, τιμωρουμένη δὲ πάντοτε κατ' ἔγκλησιν τούτου· 4) δημ., σπαν. χρήσεως, κάκωσις, βλάβη, πληγή : κατάρ. **αἰκία νὰ σ' εὕρῃ**.

αἰκίδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. σποριοφόρον εἰδικὸν ὄργανον τῶν **οὐρεδινείων**, ἔχον σχῆμα μικροσκαπικοῦ κυπέλλου, σχηματιζόμενον ἐντὸς τῶν ἐπιφανειακῶν ἱστῶν τοῦ προσβεβλημένου ὑπὸ τῶν μυκήτων τούτων φυτοῦ (aecidium).

αἰκιδιοσπόρια (τὰ) νεώτ. βοταν. τὰ ἐν τοῖς αἰκιδίοις, βλ. λ., διαμορφούμενα σπόρια τῶν **οὐρεδινείων**, ᾠοειδῆ ἢ σφαιρικὰ ὡριμάζοντα τὴν ἄνοιξιν.

αἰκίζω συνήθ. μέσ. **αἰκίζομαι** ἀόρ. **ᾐκισάμην** παθ. **ᾐκίσθην** κακοποιῶ τινα, βιαιοπραγῶ κατά τινος : Σοφ.Αἴ.403 **μ' ἁ Διὸς ἀλκίμα θεὸς ὀλέθρι' αἰκίζει**, Αἰσχ.Πρ.195 **σὲ Ζεὺς** ... **ὡς ἀτίμως καὶ πικρῶς αἰκίζεται**· ‖ προξενῶ βλάβας, ζημίας : Σοφ.Ἀντ.419 **πᾶσαν αἰκίζων φόβην ὕλης πεδιάδος** (ἐπὶ καταιγίδος), Δημ.1075,10 **καταφρονητικῶς ᾐκίσαντο τὰ χωρία**· ‖ παθ. : Αἰσχ.Πρ.168 **ἐμοῦ... κρατεραῖς ἐν γυιοπέδαις αἰκιζομένου**.

αἴκισμα-ατος (τὸ) κάκωσις, βλάβη : Αἰσχ.Πρ. 989 **οὐκ ἔστιν αἴκισμ'... ὅτῳ προτρέψεταί με Ζεὺς γεγωνῆσαι τάδε**· ‖ Εὐρ.Φοίν.1529 **αἰκίσματα νεκρῶν** (ἠκρωτηριασμένα πτώματα).

αἰκισμός (ὁ) αἴκισμα βλ. λ. : Δημ.102,19 **δούλῳ δὲ πληγαὶ** χῶ τοῦ σώματος **αἰκισμός**.

αἰκιστικός-ή-όν ὁ ῥέπων εἰς τὸ αἰκίζειν βλ. λ.

αἰκιστικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον αἰκιστικὸν βλ. λ. : σχόλ. Ἰλ.Χ 336, Πολυδ.8,75.

αἰκίστρια (ἡ) ἡ αἰκίζουσα, ἡ κακοποιοῦσα· ἡ λ. παρὰ Σουΐδ. κ. Ζωναρ. ὡσεὶ ἐξ ἀρσ. **αἰκιστής**.

αἶκλοι Ἡσ. « αἱ γωνίαι τοῦ βέλους ».

αἶκλον (τό) κ. **ἄϊκλον** τὸ δεῖπνον παρὰ Λακεδαιμονίοις : Ἀλκμ.71, παρ' Ἡσ. κ. Σουΐδ. αἶκνον.

ἀϊκτήρ-ῆρος (ὁ) (ἀΐσσω) μτγν. ὁ ὁρμητικῶς φερόμενος : Νόνν.Δ 2,192 **ἀϊκτῆρες ἀστέρες**· ‖ ὁ ἐφορμῶν : Ὀππ.Ἁλ.1,171 **σκαρπίας ἀϊκτήρ**.

ἄϊκτος-ον (ἱκνέομαι) ἀπρόσιτος : Ἱππ.Διαίτ.1,10 **καὶ ὄφει καὶ φαύσει ἄϊκτος** (δ. γ. **ἄθικτος**).

ἀϊκῶς ἐπίρρ. ποιητ. ἀπρεπῶς, αἰσχρῶς : Ἰλ.Χ 336 **σὲ μὲν κύνες ἠδ' οἰωνοὶ ἑλκύσουσ' ἀϊκῶς**.

ἀϊλάκι (τὸ) κ. **ἀϊλιάκα** (ἡ) δημ. τὸ ἄγριον φυτὸν σμίλαξ· συνών. δημ. σμιλάγγια, ἀσμίλαγας, ἀσμιλάκι, ἀβρονιές, ξυλόβατος, ἀρκουδόβατος.

ἀΐλανθος (ὁ) δημ. ὁ ἀΐλαντος βλ. λ.

ἀΐλαντος (ὁ) ἄλλως **ἀείλανθος** ἢ **ἀΐλανθος** νεώτ. δένδρον ἰθαγενὲς τῆς ἀνατ. Ἀσίας, φυόμενον κοινῶς καὶ ἐν Ἑλλάδι, δημ. συνηθέστ. βρωμοκαρυδιά.

αἰλία (ἡ) νεώτ. ἔντομον τῆς τάξεως τῶν **ἡμιπτέρων** ὀξύρυγχον, ἐπιβλαβὲς εἰς τὰ φυτά (aelia).

αἰλινέω-ῶ μτγν. ᾄδω αἴλιον, ἐλεγεῖαν : Ἄρατ.15.

αἴλινος (ὁ) ἰσχυρὰ καὶ ἀγρία θρηνώδης ἀναφώνησις, πένθιμον μέλος : Αἰσχ.Ἀγ.121 **αἴλινον, αἴλινον εἰπέ**· 2) ἐπίθ. (ὁ, ἡ) **-ον** θρηνώδης, θρηνητικός : Εὐρ.Ἑλ.171 **αἰλίνοις κακοῖς** (δ. γ. **αἴλινον, κακοῖς**)· ‖ οὐδ. πληθ. **αἴλινα**, ὡς ἐπίρρ. μτγν. : Μόσχ.3,1 **αἴλινά μοι στοναχεῖτε**.

αἶλος Ἐπιγρ. ἀντὶ **ἄλλος**.

αἰλότρια Ἐπιγρ. Ὀλυμπίας ἀλλότρια.

αἰλότροπον Ἡσ. « ἀλλοιότροπον ».

αἰλούρεος (ὁ) Ἡσ. « ῥίζα τις ».

αἰλουρίς (ἡ) γλωσσ. ἡ γαλῆ, ἡ γάτα.

αἰλουροβοσκός (ὁ) Πάπ. ὁ ἐπιμελούμενος τῶν αἰλούρων (ἱερῶν γαλῶν παρ' Αἰγυπτίοις).

αἰλουρόδους-αντος (ὁ) νεώτ. ζωολ. μέγα σαρκοβόρον ζῷον τῆς μειοκαίνου περιόδου, εὑρεθὲν ἐν ἀπολιθώσει εἰς τὴν βόρ. Ἀμερικήν.

αἰλουροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων τὴν μορφὴν αἰλούρου, γαλῆς· 2) **αἰλουροειδῆ** (τὰ) ζωολ. ὁμοιογένεια ἁρπακτικῶν θηλαστικῶν (felidae).

αἰλουρόμορφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν αἰλούρου, γαλῆς.

αἰλουρόπους-οδος (ὁ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ἀγρωστοειδῶν, περιλαμβάνον πόας παραθαλασσίους, πολυετεῖς, γλαυκάς, ἐκφυούσας μακρὰς παραφυάδας, συγγενὲς τοῦ φυτοῦ δακτυλίς (aeluropus Trin.).

αἰλουροπρόσωπος-ον ὁ ἔχων πρόσωπον αἰλούρου, γαλῆς : Πάπ. αἰλουροπρόσωπος θεός.

αἴλουρος παρ' Ἡρ. κ. κωμικοῖς αἰέλουρος (ὁ, ἡ) γαλῆ, γάτα : Ἡρ.2,67 **ἀπάγονται δὲ οἱ αἰέλουροι ἀποθανόντες ἐς ἱρὰς στέγας**· 2) μτγν. κ. τὸ φυτὸν ἀναγαλλὶς ἡ ἀρουραία· Διοσκ.2,178 «ἀναγαλλὶς ἡ κυανῆ».

αἰλουροτάφος Πάπ. ὁ μεριμνῶν τὰ τῆς ταφῆς αἰλούρων (τῶν ἱερῶν γαλῶν παρ' Αἰγυπτίοις).

αἰλουρόφθαλμος (ὁ) νεώτ. μία τῶν κρυσταλλικῶν παραλλαγῶν τοῦ χαλαζίου (Quartz), ὀρυκτοῦ, οὗ κύριον συστατικὸν εἶναι τὸ πυριτικὸν ὀξύ.

αἰλούροφις-εως (ὁ) νεώτ. ὀνομασία γένους ἀπολιθωμένων σαρκοβόρων ζώων.

αἴλλων Ἐπίγρ. Κύπρου, ἀντὶ **ἄλλων** πρβλ. **ἀλλότρια.**

αἷμα-ατος (τὸ) δημ. κ. γαῖμα (τὸ) βιολ. ἐρυθρὸν πολυσύστατον ὑγρόν, κυκλοφορούμενον ἐντὸς τῶν φλεβῶν καὶ τῶν ἀρτηριῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων καὶ χρησιμεῦον, ὅπως προσάγῃ εἰς τὸν ὀργανισμὸν τὰ εἰς αὐτὸν χρήσιμα στοιχεῖα, ἀπάγῃ δὲ ἐξ αὐτοῦ τὰ ἀνωφελῆ ἢ ἐπιβλαβῆ· ‖ παρ' Ὁμήρῳ τὸ αἷμα ὑποτίθεται καὶ ἐν τοῖς σώμασι τῶν θεῶν : Ἰλ.Ε 339 **ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο, ἰχώρ**· συνήθως μὲ ἐπίθ. χαρακτηριστ. τοῦ χρώματος ὡς πορφύρεον, κελαινόν, μέλαν, κελαινεφές, φοίνιον : Ἰλ.Α 303 **αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί**, αὐτ. Ρ 360 **αἵματι δὲ χθὼν δεύετο πορφυρέῳ**· ‖ εἰς πληθ. παρ' Αἰσχ.Ἀγ.1293 **αἱμάτων εὐθνησίμων ἀπορρυέντων**· 2) συνεκδ. ψυχῆς αἷμα ἡ ζωή : Σοφ.Ἠλ.786 **τοὐμὸν ἐκπίνουσ' ἀεὶ ψυχῆς ἄκρατον αἷμα**· 3) κατὰ μτφ. ἐπέκτασιν (ἐκ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ θυσιάζοντος τὸ αἷμά του) θάρρος, εὐψυχία : Αἰσχίν.3,160 **αἱματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὠνία**· 4) αἱματοχυσία, φόνος : Αἰσχ.Χο.520 **τὰ πάντα γάρ τις ἐκχέας ἀνθ' αἵματος ἑνός**, Σοφ.ΟΤ 101 **φόνῳ φόνον... λύοντας, ὡς τόδ' αἷμα χειμάζον πόλιν**· 5) ὡς δηλωτικὸν συγγενείας, τῆς ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος προελεύσεώς τινος, ἤτοι τοῦ ὁμαίμου : Ἰλ.Τ 111 **τῶν ἀνδρῶν, οἳ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης**, Ὀδ.Θ 583 **οἵ τε μάλιστα κήδιστοι τελέθουσι μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν**· 6) ὡς ἐνδεικτ. χρώματος, ὁ πορφυροῦς, ὁ ἐρυθρόχρους : ΠΔ Σειρ.39,26 **αἷμα σταφυλῆς**· 7) δημ. ἐν αἷς ἐννοίαις ἀνωτέρω, συνήθ. δὲ καὶ εἰς διαφόρ. μτφ. ἢ συνεκδ. ἐννοίας ἐν φρ. οἷον : **εἶναι ἀπὸ καλὸ αἷμα** (ἐξ εὐγενοῦς οἰκογ.),—**τό 'χει τὸ αἷμα του** (ὁ χαρακτήρ του ἢ ἡ κληρονομικὴ προδιάθεσίς του),—**τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς μου** (ὅ,τι πολυτιμότερον ἔχω),—**μὲ τρώει τὸ αἷμά μου** (προαισθάνομαι κακόν),—**τὸν τρώει τὸ αἷμα του γιὰ καβγὰ** (ἐπὶ φιλερίδων),—**τοῦ ἄναψε τὸ αἷμα** (ἐξωργίσθη),—**θὰ σοῦ πιῶ τὸ αἷμα** (ὡς ἀπειλή),—**αἷμα τοῦ μυρίζεται** (ἐπὶ αἱμοχαρῶν ἢ φιλερίδων),—**μπαίνω στὰ αἵματα** (παρασύρομαι εἴς τι),—**βάνω στὰ αἵματα** (παρασύρω),—**εἶναι αἷμα μου** (συγγενής μου),—**δίνω ἢ χύνω γι' αὐτὸν τὸ αἷμα μου** (θυσιάζομαι δι' αὐτόν),—**ἱδρώνω αἷμα ἢ ἄλλως φτύνω αἷμα** (μτφ. μοχθῶ πολύ, καταβάλλω μεγάλην προσπάθειαν),—**τὰ λεφτὰ βγαίνουν μὲ αἷμα** (μὲ μόχθον),—**μοῦ 'καψες τὸ αἷμα** (μὲ τρόμαξες),—**τοῦ ἦρθε αἷμα** (ἔπαθεν αἱμόπτυσιν ἢ αἱμόρροιαν),—**αἷμα στὸ αἷμα** (αἱματηρὰ ἐκδίκησις),—**χρωστάει αἷμα** (ὑπόκειται εἰς ἐκδίκησιν),—**παίρνω τὸ αἷμα μου πίσω** (ἐκδικοῦμαι ἢ ἁπλῶς λαμβάνω ἱκανοποίησιν),—**ἀπὸ τὸ ἴδιο αἷμα** (συγγένεια ἐξ αἵματος),—**γλυκὸ τὸ αἷμα του** (συμπαθής, ἀγαπητός),—**ἔχει πυρρὸ αἷμα** (εἶναι ὀξύθυμος),—**ἔχει τὰ αἵματά της** (ἐπὶ γυν. τὰ ἔμμηνα),—**στάζουν αἷμα** (εἰς ἔνδειξιν χρωματισμοῦ τὰ πορφυρᾶ χείλη, αἱ ἐρυθρ. παρειαὶ κττ.), — **τίμιο-, ἄτιμο-, πρόστυχο-, κακοῦργο-, ἁμαρτωλό-, κρύο-, ζεστὸ αἷμα** κ.ἄ. (ἐπίθ. περὶ χαρακτήρων),—**σκοτωμένο αἷμα** (τὸ ἐκ τραύματος ἢ ἐκ νόσου ρεῦσαν),—**γαλάζιο αἷμα** (τῶν ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας, κ. εἰρων. τῶν μαυροθρέπτων),—**αἵματα ἀνακατωμένα** (οἱ ἐξ ἐπιμιξίας ἀλλοφύλων ἢ ἀλλοθρήσκων γόνοι),—**σ' ἕνα αἷμα** (ἐν μιᾷ σφαγῇ), δ.τραγ. **ἐξῆντα δράκους ἔκοψα ἀπάνω σ' ἕνα αἷμα.** Παροιμ. **τὸ αἷμα νερὸ δὲ γίνεται,—ἔχει τὸ αἷμα ἡ καρδιὰ καὶ τὸ μυαλὸ τὴ γνώση**· ‖ οὐχὶ σπανίως εἰς δ.τραγ. ὑπὸ τὸν τ. **γαῖμα**· ἡ γεν. τοῦ **αἱμάτου**· 8) **αἷμα τοῦ Χριστοῦ** νεώτ. τὸ φυτὸν κνῆκος ἡ ἱεράκανθα τῆς τάξεως τῶν **συνθέτων**, καλάγκαθο (cnicus benedictus)· 9) δημ. **αἷμα ἀδερφίτικο** ἢ αἷμα δράκου ὀπός τις ἐρυθρὸς ἐξ αἵματος περιστερᾶς ἢ ἄλλου ζῴου, ζυμούμενος μετὰ βοτανῶν τινων πρὸς παρασκευὴν **μαντζουνίου** (ἐμπειρικοῦ φαρμάκου) τονωτικοῦ· 10) **αἷμα δράκοντος** νεώτ. ρητινώδης ἐρυθρωπὸς χυμός, συλλεγόμενος ἐκ δένδρων τῆς Ἰνδικῆς καὶ χρησιμοποιούμενος εἰς ὀδοντοτρίμματα καὶ ὡς χρῶμα ἐρυθρόν (sanguis draconis).

αἱμαγγείωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀγγείωμα ἐξ αἱμοφόρων ἀγγείων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ λεμφαγγείωμα τὸ ἀποτελούμενον ἐξ ἀγγείων λεμφοφόρων.

αἱμαγμός (ὁ) μτγν. φόνος : Βέττ.Βάλ.3,4.

αἱμαγωγός-όν μτγν. ὁ ἀπάγων τὸ αἷμα, ἰδίᾳ προκειμ. περὶ νοσηρῶς ἐπισχεθέντων ἐμμήνων· 2) οὐδ. τὸ **αἱμαγωγόν**· Διοσκ.3,140 «γλυκυσίδη».

αἱμαθίδρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἔκκρισις αἱματηροῦ ἱδρῶτος ἢ αἵματος διὰ τῶν ἐκφορητικῶν πόρων τῶν ἱδρωτοποιῶν ἀδένων.

αἱμακουρίαι (αἱ) κ. **αἱμακορίαι** χοαὶ αἵματος, εἰσερχομένου δι' ἐπὶ τούτῳ ὀπῆς εἰς τὸν τάφον : Πινδ.Ο 1,90, Πλούτ.Ἀριστ.21 **παρακαλεῖ... τοὺς... ἀποθανόντας ἐπὶ τὸν δεῖπνον καὶ τὴν αἱμακουρίαν.**

αἱμακτικός-ή-όν ὁ καθιστῶν τι αἱματηρόν : σχόλ.Σοφ.Ἀντ.1003.

αἱμακτός-ή-όν ποιητ. ὁ μεμιγμένος μὲ αἷμα : Εὐρ.ΙΤ 645 **σὲ τὸν... ῥανίσι... μελόμενον αἱμακταῖς.**

αἱμαλέος-α-ον ΑΠ αἱματώδης.

αἱμαλώδης-ους-ες ἐρυθρὸς ὡς αἷμα : Ἱππ.Ἐπιδ. 4,29 (δ. γ. **αἱματώδης**).

αἱμαλωπιάω-ῶ μτγν. ἔχω τὴν ὄψιν αἵματος πεπηγότος· συγγ. δημ. μελανιάζω : Διοσκ.2,77.

αἱμαλωπίς-ίδος (ἡ) μτγν. θρόμβος αἵματος.

αἱμάλωψ-ωπος (ὁ) μέρος τοῦ σώματος ἔχον αἷμα πεπηγός, μώλωψ αἱματώδης, μᾶζα αἵματος : Ἱππ.Κωακ.542· 2) μᾶζα, κηλὶς αἵματος παρὰ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα : Ἐρωτιαν.266 **τὸν αἱμάλωπα· ὃ ἐστι συγγραφὴ ὕφαιμος, ὡς ἐπίπαν ἐκ πληγῆς, περὶ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα γινομένη.**

αἵμανθος (ὁ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀμαρυλλιοειδῶν**, ἰθαγενὲς τῆς Ἀφρικῆς.

αἵμαξις-εως (ἡ) μτγν. ἀφαίμαξις.

αἱμάρθρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἔκ τινος κακώσεως προερχομένη συσσώρευσις αἵματος ἐντὸς τινος ἀρθρώσεως, βλ. κ. **αἱμάτωμα.**

αἱμάρροια (ἡ) μτγν. αἱμόρροια βλ. λ.

αἱμάς-άδος (ἡ) ἐξόρμησις, ρύσις αἵματος : Σαφ. Φιλ.697 **θερμοτάταν αἱμάδα κηκιομέναν ἑλκέων.**

αἱμασιά (ἡ) λίθινον περίφραγμα ἄνευ ἀσβέστου ἢ ἄλλης συγκολλητικῆς ὕλης, δημ. ξερολιθιά : Ὀδ.Σ 359 **αἱμασιάς τε λέγων καὶ δένδρεα φυτεύων**, Ἡρ.191 **ἐπὶ τὰς αἱμασιὰς ἀναβάντες τὰς παρὰ τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ**, Δημ.1274,28 **τὴν αἱμασιὰν περιῳκοδόμησε**· ‖ φράκτης, περίβολος, ἀντηρὶς κττ.

αἱμασιολογέω-ῶ μτγν. συλλέγω λίθους πρὸς κατασκευὴν αἱμασιᾶς βλ. λ.: Θεόπομπ.Κωμ.23.

αἱμασιώδης-ους-ες ὅμοιος μὲ αἱμασιάν (φράκτην ἢ ξερολιθιάν): Πλάτ.Νόμ.681 Α.

αἱμάσσω κ. ἀττ. αἱμάττω μέλλ. αἱμάξω ἀόρ. ἥμαξα κ. παθ. **ἡμάχθην** (παρὰ Σοφ.Αἶ.909 **αἱμάχθην**) καθιστῶ αἱματηρόν, κηλιδῶ δι' αἵματος: Σοφ.Αἶ.453 **ἐν τοιαῖσδε χεῖρας αἱμάξαι βοτοῖς·** 2) τραυματίζω, πληγώνω: Σοφ.Φιλ.1002 **κρᾶτ' ἐμὸν τόδ' αὐτίκα πέτρᾳ αἱμάξω πεσών·** || παθ. κυλίομαι εἰς τὸ αἷμα, σφάττομαι: Σοφ.'Αντ.1175 **Αἵμων ὄλωλεν· αὐτόχειρ δ' αἱμάσσεται·** 3) μτγν. ἰατρικὸς ὅρος ἀφαιμάσσω, ἐξάγω αἷμα διὰ φλεβοτομίας· 4) μτγν. εἶμαι αἱματώδης, ἐρυθρὸς ὡς αἷμα· 5) νεώτ. ἀμτβ. ἐν χρ. μόνον εἰς ἐνεστ. κ. σπαν. παρατ. ὑφίσταμαι ἐκροὴν αἵματος, αἱματορροῶ: **πληγὴ ἀκόμη αἱμάσσουσα·** || κ. μτφ. **αἱμάσσει ἡ καρδία μου.**

αἱμάτακας (ὁ) δημ. κ. **μάτακας** (ὁ) τὸ ἔντομον ἰξώδης κυνορραϊστὴς τὸ προσβάλλον συνήθως τοὺς κύνας, ἰδίᾳ δὲ τὰ ἐν ποιμνίοις ζῷα, ὡς καὶ τὰ συναυλιζόμενα κατοικίδια πτηνά, δημ. τσιμπούρι: δ.τραγ. **νὰ τρίβεσαι, νὰ ξύνεσαι νὰ πέφτουν οἱ αἱματάκοι·** 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων ἀχρήστων ἢ ἐπιζημίων ὡς καὶ ἀέργων, ἐπὶ παρασίτων κττ.: φρ. **χασομέρης κι αἱμάτακας.**

αἱματάνθραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἀπηνθρακωμένον αἷμα· 2) νόσος, ὀξεῖα τὴν μόλυνσιν, προσβάλλουσα εὐκόλως τὰ χορτοφάγα ζῷα.

αἱματάρης θηλ. **-ισσα** δημ. ὁ ἔχων πολὺ αἷμα, ὁ αἱματώδους κράσεως· || ἐπὶ γυναικός, ἡ ἔχουσα πολλὴν τὴν ἔμμηνον ῥοήν.

αἱματάρικος-η-ο δημ. πάσχων αἱμορροφιλίαν βλ. λ.

αἱματᾶς (ὁ) δημ. δοθιὴν μέγας φλεγμαίνων, ἀλλὰ μὴ πυώδης, συγγ. διάσονας, καλόγερος.

αἱματάω διψῶ αἷμα, ἀμφίβ. παρ' 'Αλκμᾶνι 68.

αἱματεκχυσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἔκχυσις αἵματος: ΚΔ 'Εβρ.9,22 **σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται... χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται οὐδέν.**

αἱματεκχυτικός-ή-όν νεώτ. εὔκολος, ἐπιρρεπὴς εἰς ἔκχυσιν αἵματος, εἰς αἱματόρροιαν.

αἱματέμεσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τὸ ἐμεῖν αἷμα· ἄλλως **αἱματεμεσία.**

αἱμάτη (ἡ) μσν. Θεόγνωστ.Καν.5,32 « λεκάνη ».

αἱματηρός (-ά ἢ -ή)-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. καθημαγμένος: Εὐρ.Φοίν.625 **αἱματηρὸν τοὐμὸν ἀργήσει ξίφος·** 2) ὁ ἐξ αἵματος ὤν: αὐτ.Φοίν.1415 **σταγόνες αἱματηραί·** || νεώτ. κ. ὁ περιέχων ἐν μέρει αἷμα: **αἱματηρὰ φλέγματα,-κάπρανα·** 3) μτγν. εἰδ. ἐπὶ θυσιῶν: **αἱματηραὶ θυσίαι** (θυσίαι σφαγίων)· ἀντίθ. ἄναιμοι ἢ ἀναίμακτοι θυσίαι· 4) αἱμαδιψής, αἱμοχαρής: Αἰσχ.Εὐμ.137 **σὺ δ' αἱματηρὸν πνεῦμ' ἐπουρίσασα·** 5) νεώτ. ὁ ἐπιφέρων χύσιν αἵματος, τραύματα κττ.: **αἱματηρὰ συμπλοκή·** || μτφ. νεώτ. κ. δημ. **αἱματηραὶ οἰκονομίαι,—αἱματηρὲς θυσίες** (μέχρις αἵματος ἢ κ. ἀφαιμάσσουσαι) μεγάλαι, σκληραί.

αἱματηρῶς ἐπίρρ. νεώτ. μὲ αἷμα· || κατὰ τρόπον αἱματηρὸν βλ. λ. 5).

αἱματηφόρος-ον ὁ ἐπιφέρων αἷμα, θανατηφόρος: Αἰσχ.'Επτ.419 **αἱματηφόρους μόρους.**

αἱμάτια (τὰ) ΕΜ ἀλλάντια.

αἱματία (ἡ) μτγν. ζωμὸς παρασκευαζόμενος μετὰ αἵματος, ὁ μέλας τῶν Σπαρτιατῶν· 2) εἶδος ἀλλᾶντος: Πολυβ.6,56 « **μίμακρις δὲ κοιλία καὶ ἔντερα μετὰ αἵματος ἐσκευασμένα... ἡ καλουμένη αἱματία**· 'Ησ. « αἱματία, ἀλλαντία ».

αἱματιά (ἡ) κ. αἱμαθιά ἢ ἀμαθιά δημ. εἶδος ἀλλᾶντος, κατασκευαζομένου ἐκ πεπηγμένου χοιρείου αἵματος καὶ ἀρωματικῶν καρυκευμάτων ἐν τῷ παχεῖ ἐντέρῳ χοίρου ἢ ἄλλου ζῴου· ἄλλως **ἐνιαχ. λεγ. μούσουλας** (πιθ. **αἱμούσουλας**), πρβλ. αἱματία· 2) τὰ διὰ τοιούτους ἀλλᾶντας **ἔντερα·** 3) γεν. τὰ ἐντόσθια σφαγίου.

αἱματιαῖος-α-ον μσν. ὁ τοῦ αἵματος.

αἱματίζω κηλιδῶ δι' αἵματος, αἱματώνω, ματώνω: Αἰσχ.'Ικ.662 **αἱματίσαι πέδον γῆς·** 2) ἐξάγω αἷμα· || ῥοφῶ αἷμα (ἐπὶ μυιῶν): 'Αριστλ.ΖΙ 532 Α13.

αἱματικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τοῦ αἵματος, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ αἷμα: 'Αριστλ.ΖΜ 697 Α29 **αἱματικὴ θερμότης,** Γαλ.13,332 **αἱματικὸς χυμός·** νεώτ. αἱματικὴ θεραπεία· 2) ἐπὶ τῶν ζῴων, ὁ ἔχων αἷμα, ἔναιμος· ἀντίθ. ἄναιμος: 'Αριστλ.ΖΜ 673 Β 27 **τὸ ἧπαρ αἱματικώτατον.** 'Επίρρ. **αἱματικῶς.**

αἱματίνη (ἡ) νεώτ. τὸ σιδηροῦχον συστατικὸν τῆς αἱμοσφαιρίνης, ὁ φορεὺς τοῦ ὀξυγόνου κατὰ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος.

αἱμάτινον (τὸ) πορφυρᾶ ἀδιαφανὴς ὕαλος, ἐπιδεκτικὴ μεγάλης λειάνσεως, ἐξ ἧς κατεσκευάζοντο ψηφῖδες διὰ μωσαϊκὰ καὶ π[illegible], ἀγγεῖα.

αἱμάτινος-η-ον ὁ ἐξ αἵματος, αἱματώδης: 'Αριστλ.ΖΙ 561 Α 11 **αἱματίνη στιγμή·** || κ. μτφ.: σχόλ.Εὐρ.'Εκ.241 **αἱμάτινα δάκρυα.**

αἱμάτιον (τὸ) μτγν. ὀλίγον αἷμα· 2) ζωμός, καρύκευμα ἐξ αἵματος: Γεωπ.20,46,6· 3) πλακοῦς ἐξ αἵματος: 'Επιγρ. κ. 'Ησ.

αἱματίς-ίδος (ἡ) πιθ. αἱματόχρουν, πορφυροῦν ἔνδυμα: 'Αριστλ.Χρωμ.797 Α 6· 2) μσν. τὰ εὐτελέστερα κρέατα τῶν σφαγίων, τὰ πρὸς τὴν κοιλίαν πρβ. αἱματιά 3), οἱ λαπάδες (κατὰ Κορ."Ατακτ.1,308 **τὰ μὴ καλεψημένα**): Πρόδρομ. (ἐκδ. Hess.Per. 4) 3,394 **ἂς ἔνι καὶ συνόστεον, ἂς ἔχῃ καὶ αἱματίδας.**

αἱματίσιος-α-ο δημ. ὁ ἔχων χρῶμα αἵματος.

αἱματίτης (ὁ) θηλ. **-ῖτις** κ. νεώτ. ὅμοιος μὲ αἷμα: Διοσκ.5,126 **λίθος αἱματίτης** αἱμοστάτης· || νεώτ. ὀρυκτὸν τοῦ σιδήρου, τοῦ ὁποίου εἶναι ὀξείδιον ἄνυδρον· 2) νόσος τῶν ἐντέρων ἐξ ἀποφρακτικῆς συστροφῆς τοῦ εἰλεοῦ: 'Ιππ.ἐντ.Παθ.46 **εἰλεὸς αἱματίτης·** || ἐπὶ τῶν φλεβῶν, αἱ τὸ αἷμα ἄγουσαι: 'Ιππ.'Ιερ.Νούσ.15 **αἱματῖτις φλέψ·** 3) Σώφιλ.5 **αἱματῖτις χορδὴ** (ἀλλᾶς αἵματος), δημ. αἱματιά βλ. λ.

αἱματίτικος-η-ο δημ. ὁ ἔχων χρῶμα αἵματος.

αἱματίτσιν (τὸ) μσν. ὑποκορ. αἱματίδιον ὀλίγον αἷμα: Πρόδρομ.3,394 (δ.γ.).

αἱματοβαμμένος-η-ο δημ. βεβαμμένος εἰς τὸ αἷμα· || μτφ. ὁ διὰ θυσιῶν αἵματος ἐπιτευχθείς.

αἱματόβαπτος-ον μσν. αἱματοβαφὴς βλ. λ.

αἱματοβαφής-οῦς-ές νεώτ. ὁ δι' αἵματος βεβαμμένος, πλήρης αἵματος: **χεῖρες αἱματοβαφεῖς.**

αἱματόβαφος-η-ο δημ. αἱματοβαφὴς βλ. λ.

αἱματοβάφω δημ. βάπτω μὲ αἷμα· || μτφ. προκαλῶ ἢ κάμνω αἱματοχυσίαν ἐν συμπλοκῇ κττ.: **μαχαίρωσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο κι αἱματόβαφαν τὴ γιορτή·** || κ. παθ. **αἱματοβάφτηκε τὸ πανηγύρι.**

αἱματόβιον (τὸ) νεώτ. παράσιτον, φορεὺς τῆς ἐντερικῆς νόσου βιλάρζια.

αἱματοβούτηχτος-η-ο δημ. ὁ ἐμβεβαπτισμένος, βουτηγμένος εἰς τὸ αἷμα, ἰδίᾳ ἐν μτφ. ἐννοίᾳ· ἄλλως αἱματόβρεκτος, αἱματοβαμμένος.

αἱματόβρεκτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' αἵματος βεβρεγμένος, μεστὸς αἵματος· || κ. μτφ.

αἱματοβρέχω νεώτ. κ. δημ. βρέχω δι' αἵματος κ. μτφ.· || -μαι βρέχομαι δι' αἵματος· ἡ μτχ. **αἱματοβρεγμένος-η-ο** δημ. ὁ ἔχων βραχῆ ἢ κηλιδωθῆ ἢ ποτισθῆ μὲ αἷμα: **χῶμα αἱματοβρεγμένο·** || κ. μτφ.

αἱματοβυζαίνω δημ. ῥοφῶ, πίνω, βυζαίνω αἷμα: δ.τραγ. **σὰ αἱμάτακας ἐμπήγεσαι νὰ αἱματοβυζάξῃς·** || κ. μτφ. **τακογλύφος, ποὺ αἱματοβύζαξε ὅλα τὰ χωριὰ τῆς ἐπαρχίας μας.**

αἱματοβυζάχτρα (ἡ) δημ. εἶδος χονδρῆς, λίαν τριχωτῆς ἀράχνης, δι' ἣν πιστεύεται ὅτι ῥοφᾷ αἷμα κοιμωμένων ἀνθρώπων ἢ ζῴων.

αἱματογενής-οῦς-ές νεώτ. ἰατρ. ἐν τῷ αἵματι γινόμενος ἢ ἀναπτυσσόμενος: **αἱματογενὴς ἴκτερος.**

αἱματογλοβίνη (ἡ) νεώτ. βλ. **αἱμοσφαιρίνη.**

αἱματογόνον (τὸ) νεώτ. οὐσία σιδηροῦχος ἀποχωριζομένη ἐκ τῶν ᾠῶν, ταυτισθεῖσα πρὸς τὴν αἱματίνην τῆς αἱμοσφαιρίνης | **hématogène** |.

αἱματογόνος-ον νεώτ. ὁ παρέχων εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν αἷμα, ἐπιστημονικῶς ὁ φέρων αὔξησιν τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων.

αἱματοδεκτικός-ή-όν ὁ ἐν ἑαυτῷ δεχόμενος αἷμα, αἱματοδόχος : σχολ.᾽Αριστφ.Θεσμ.754.

αἱματοδιαγνωστική (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διαγνωστικὴ τῶν νόσων διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἐν τῷ αἵματι ἐπελθουσῶν ἀλλοιώσεων.

αἱματοδιάλυσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐπὶ τοσοῦτον ἀλλοίωσις τοῦ **αἵματος, ὥστε νὰ μὴ χρησιμεύῃ ἐπαρκῶς εἰς τὴν θρέψιν τῶν ἱστῶν.**

αἱματοδόχος (-α)-ο(ν) μτγν. νεώτ. δημ. κ. **᾽ματοδόχος** περιέχων ἢ δεχόμενος αἷμα : σχόλ.᾽Οδ.Γ 444· || νεώτ. **αἱματοδόχα ἀγγεῖα·** || δημ. ὡς οὐσ. σκάφη, ἐν ᾗ ἐκρέει τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων χοίρων, τὸ διὰ παρασκευὴν αἱματιᾶς βλ. λ.

αἱματοδυναμική (ἡ) κ. **αἱμοδυναμική** νεώτ. βιολ. ἡ πραγματεία περὶ τῶν μηχανικῶν φαινομένων τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος.

αἱματοδυναμόμετρον (τὸ) κ. **αἱμοδυναμόμετρον** ὄργανον, δι᾽ οὗ μετρεῖται ἡ δύναμις τῆς ροῆς τοῦ αἵματος ἐντὸς τῶν ἀγγείων τοῦ σώματος.

αἱματοειδής-οῦς-ές μτγν. ἐρυθρὸς ὡς αἷμα.

αἱματοειδίνη (ἡ) νεώτ. βιολ. ὠχροέρυθρος χρωστικὴ οὐσία, παραγομένη ἐκ τῆς αἱμοσφαιρίνης.

αἱματόεις-εσσα-εν κ. συνηρ. **-τοῦς -τοῦσσα -τοῦν** ὁ πλήρης αἵματος, αἱματηρός : ᾽Ιλ.Ε 82 **αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε,** Σοφ.ΟΤ 1279 **χάλαζά θ᾽ αἱματοῦσσ᾽ ἐτέγγετο·** 2) αἱματόχρους : ᾽Ιλ.Π 459 **αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,** Σοφ. ᾽Αντ.*529* **αἱματόεν ῥέθος·** 3) αἱματηρός, φονικός : ᾽Ιλ.Ι *650* **πολέμοιο αἱματόεντος.**

αἱματόζῳα (τὰ) νεώτ. βιολ. παράσιτα ἐνδοκυττάρια ζῶντα ἐκ τοῦ αἵματος, ἰδίᾳ τῶν θηλαστικῶν ζῴων, οἷον τὰ πλασμώδια τῶν ἑλωδῶν πυρετῶν.

αἱματοζῳάρια (τὰ) νεώτ. βιολ. μικροσκοπικοὶ ὀργανισμοὶ φορεῖς τῆς ἑλονοσίας, ἄλλως λεγόμενα **πλασμώδια τοῦ Λαβεράν.**

αἱματοθεραπεία (ἡ) νεώτ. αἱμοθεραπεία βλ.λ.

αἱματόθρεπτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ τραφεὶς ἢ ὁ τρεφόμενος μὲ αἷμα : **αἱματόθρεπτα παράσιτα.**

αἱματοθυσία (ἡ) νεώτ. θυσία αἵματος αἱματηρά, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν ἀναίμακτον.

αἱματοκαλλιέργεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μεταβίβασις αἵματος ἐντὸς θρεπτικοῦ ὑλικοῦ, γινομένη συνήθ. πρὸς πολλαπλασιασμὸν τῶν ἐν αὐτῷ παθογόνων μικροοργανισμῶν, ἄλλως **αἱμοκαλλιέργεια.**

αἱματοκατουράω-ῶ δημ. αἱματουρῶ.

αἱματοκατούρημα (τὸ) δημ. ἡ αἱματουρία.

αἱματοκαυσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἄμεσος ἕνωσις αἵματος μετὰ τοῦ ὀξυγόνου τοῦ εἰσπνεομένου ἀέρος.

αἱματοκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἕνεκα ἐκχύσεως αἵματος ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἐπερχομένη ἀλλοίωσις τῆς ὄψεως καὶ δυσμορφία.

αἱματοκέφαλος-ον νεώτ. ὁ δύσμορφος ἕνεκα ἐγχύσεως αἵματος εἰς τὸν ἐγκέφαλον.

αἱματοκήλη (ἡ) νεώτ. συλλογὴ αἵματος ἕνεκα φλεγμονῆς εἰς τὸν χιτῶνα τοῦ ὄρχεως ἢ ὄπισθεν τῆς μήτρας ἢ ἐντὸς τῆς πυέλου.

αἱματοκηλίδωτος-ον νεώτ. ὁ ἔχων κηλῖδας αἵματος· || κ. μτφ. **αἱματοκηλίδωτος ἑορτασμός.**

αἱματοκηλίς-ῖδος (ἡ) νεώτ. κηλὶς αἵματος.

αἱματοκόβω κ. **αἱματοκόφτω** δημ. τρομάζω τινά, τοῦ κόβω τὸ αἷμα· || παθ. **-μαι** τρομάζω : **τὸν εἶδε καὶ αἱματοκόφτηκε** | κατατρόμαξε |.

αἱματοκοιλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἔκχυσις αἵματος εἰς τὴν κοιλότητα τῆς κοιλίας ἕνεκα ρήξεως σημαντικῶν ἀρτηριακῶν κλάδων.

αἱματοκολλητῖναι (αἱ) νεώτ. βιολ. ἀντισώματα τῆς τάξεως τῶν **συγκολλητινῶν** παραγόμενα ἐν τῷ ὀρῷ τοῦ αἵματος ζῴου μετ᾽ εἰσβίβασιν εἰς αὐτὸ ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων.

αἱματοκολπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις καθ᾽ ἣν συσσωρεύεται καταμήνιον αἷμα ἐν τῷ κόλπῳ γυναικὸς ἕνεκα ἀτρησίας τοῦ παρθενίου ὑμένος.

αἱματόκολπος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ὁ ἐκ στάσεως τοῦ αἵματος σχηματιζόμενος παρὰ τὸν ὑμένα κόλπος, ἡ πάθησις τῆς αἱματοκολπίας βλ. λ.

αἱματόκομμα (τὸ) δημ. ἡ ἕνεκα πλήγματος ἢ συμπιέσεως ἐκχύμωσις τοῦ αἵματος.

αἱματοκονίτης (ὁ) νεώτ. ποικιλία ἀσβεστολίθου μαρμάρου χρώματος αἱματερύθρου.

αἱματοκυανίνη (ἡ) βλ. **αἱμοκυανίνη.**

αἱματοκυλίζω νεώτ. κ. δημ. αἱματοκυλῶ βλ.λ.

αἱματοκύλισμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. συμπλοκή, σύρραξις δύο ἢ πολλῶν, προκαλέσασα χύσιν αἵματος, ἤτοι τραύματα ἢ καὶ φόνους.

αἱματοκυλισμένος-η-ον νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς αἵματα κυλισθείς, ὁ ὑποστὰς αἱματοχυσίαν ἐκ συμπλοκῆς, ἐμφυλίου συρράξεως κττ.· λέγ. συνήθ. ἐπὶ ὁμάδων ἀνθρώπων ἢ ἔθνους κτλ. : **αἱματοκυλισμένο συγγενολόϊ,—χώρα** αἱματοκυλισμένη.

αἱματοκυλισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. παρατεταμένη ἢ γενικωτέρα πως αἱματηρὰ συμπλοκή : **ὁ αἱματοκυλισμὸς ξακολούθησε ὅλη τὴν ἡμέρα.**

αἱματοκύλιστος-η-ο δημ. κυλισμένος εἰς τὸ αἷμα, αἱμόφυρτος.

αἱματοκυλῶ κ. **-άω** νεώτ. κ. δημ. **κυλίω εἰς** τὸ αἷμα, γίνομαι αἴτιος χύσεως πολλοῦ αἵματος.

αἱματοκύστις-εως (ἡ) νεώτ. κύστις αἱματώδης.

αἱματολάφτης (ὁ) κ. **ματολάφτης** δημ. ὁ λάπτων, ὁ ροφῶν αἷμα, αἱμοβόρος, πρβλ. **αἱμολάπτης.**

αἱματολογία (ἡ) νεώτ. ἡ περὶ τοῦ αἵματος εἰδικὴ μελέτη ἢ διδασκαλία ἢ πραγματεία.

αἱματολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αἱματολογίαν βλ. λ.

αἱματολογικῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἀπὸ ἀπόψεως αἱματολογίας βλ. λ.

αἱματολόγος (ὁ, ἡ) νεώτ. ὁ εἰδικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἀσχολούμενος περὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τοῦ αἵματος καὶ τῶν ἀλλοιώσεων αὐτοῦ.

αἱματολοιχός-όν ὁ λείχων αἷμα, ὁ διψῶν δι᾽ αἷμα : Αἰσχ. Αγ.1478 **ἔρως** αἱματολοιχός.

αἱματολουσία (ἡ) νεώτ. τὸ οἱονεὶ ἐν αἵματι λούεσθαι, ἡ μεγάλη αἱματοχυσία.

αἱματομετρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἀπαρίθμησις, καταμέτρησις τῶν ἐν τῷ σώματι αἱμοσφαιρίων.

αἱματόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου γίνεται καταμέτρησις τῶν ἐν τῷ σώματι ἐρυθρῶν καὶ λευκῶν αἱμοσφαιρίων.

αἱματομητρία κ. **αἱματομήτρα** (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ κατ᾽ ἀκολουθίαν τῆς αἱματοκολπίας συλλογὴ αἵματος καταμηνίου ἐντὸς τῆς μητρικῆς κοιλότητος.

αἱματομυελία (ἡ) κ. **-ῖτις-ίτιδος** νεώτ. αἱμορραγία, παραγομένη ἐντὸς τοῦ νωτιαίου μυελοῦ.

αἱματόμφαλος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὀμφαλοκήλη μετ᾽ ἐγχύσεως αἵματος· ἄλλως **αἱματομφαλοκήλη.**

αἱματοξερνῶ-άω δημ. ἐμῶ αἷμα : **ἀπὸ τὸ ξύλο τὸ πολὺ ποὺ τοῦ ᾽δωκαν αἱματοξέρασε.**

αἱματοξυλίνη (ἡ) νεώτ. χρωστικὴ οὐσία, ἐξαγομένη ἐκ τοῦ αἱματοξύλου καὶ χρησιμεύουσα πρὸς χρωματισμὸν μικροσκοπικῶν παρασκευασμάτων.

αἱματόξυλο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐκ τοῦ δένδρου αἱματοξύλου τῆς οἰκογεν. τῶν **ἐλλοβοκάρπων ξύλον,** τὸ ἄλλως καμπεχιανόν, δημ. μπακόμι.

αἱματοπίνης (ὁ) κ. **αἱματοπίνη** (ἡ) νεώτ. εἶδος παρασίτων ἐντόμων, ζώντων ἐπὶ κυνῶν, χοίρων, ὑ-

ποζυγίων κ. ἄ. ζώων, τῶν ὁποίων ροφοῦν τὸ αἷμα, δημ. αἱμάτακας βλ. λ., τσιμπούρι (haematopinus).
αἱματόπνιχτος-η-ο πνιγμένος εἰς τὸ αἷμα ἐν μτφ. εὐνοίᾳ : Παλαμ. Παράκαιρα **τῶν ἐθνῶν τὴν ἀγάπην ἡ αἱματόπνιχτη γῆ.**
αἱματοποδίτης (ὁ) νεώτ. αἱματόπους βλ. λ.
αἱματοποιέω-ῶ μτγν. κ. νεώτ. μεταβάλλω, μετποιῶ εἰς αἷμα, αἱμοποιῶ βλ. λ. : Παλλάδ.Ἰατρ. ἐν σχόλ. Ἱππ.2,74 D.
αἱματοποίησις-εως (ἡ) μαν. παραγωγὴ αἵματος.
αἱματοποιητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ποιῶν αἷμα, ὁ αὐξάνων τὸ ἐν τῷ σώματι αἷμα : Γαλ. 15,506 **δύναμις τοῦ ἥπατος αἱματοποιητική.**
αἱματοποιός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ποιῶν αἷμα, ὁ αὐξάνων τὸ αἷμα, αἱματοποιητικός : Γαλ.7,213.
αἱματοπορφυρίνη (ἡ) νεώτ. βλ. **αἱμοπορφυρίνη.**
αἱματοποσία (ἡ) μτγν. ἡ πόσις αἵματος.
αἱματοποτέω-ῶ πίνω αἷμα : σχόλ.᾿Αριστφ.Ἱππ.198.
αἱματοπότης (ὁ) θηλ. **-πότις-ιδος** νεώτ. ὁ πίνων αἷμα· ‖ μτφ. αἱμοβόρος, σκληρός· 2) ζῳολ. γένος ἐντόμων διπτέρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ταβονιδῶν,** ἐνοχλούντων τὰ ζῷα, ἰδίᾳ βοῦς καὶ ἵππους, τῶν ὁποίων διατρυπῶσι τὸ δέρμα καὶ ἀπομυζῶσι τὸ αἷμα. Εἶναι μικραὶ **μυῖαι μὲ** ρύγχος σαρκῶδες καὶ προτεταμένον, δημ. συνών. ντάβανος.
αἱματοπότιστος (-η)-α(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ποτισμένος μὲ αἷμα, συνήθ. μτφ. **αἱματοπότιστη χώρα.**
αἱματόπους-αδος (ὁ) νεώτ. γένος ἐλαδίων πτηνῶν τῆς ὁμοιογ. τῶν **χαραδριιδῶν** (haematopus).
αἱματοπτυσία (ἡ) νεώτ. βλ. **αἱμοπτυσία.**
αἱματόπτυστος-ον μσν. ὁ πάσχων αἱμοπτυσίαν.
αἱματοπυόρροια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκροὴ αἵματος μετὰ πύου.
αἱματοπώτης (ὁ) θηλ. μτγν. **-πῶτις-ιδος** ὁ πίνων, ροφῶν αἷμα : ᾿Αριστφ.Ἱππ. 198 **δράκοντα αἱματοπώτην,** μτγν. **αἱματοπώτιδες ἄρκτοι.**
αἱματορούφης-α-ικο δημ. ὁ πίνων τὸ αἷμα ἄλλων· ‖ κυριολεκτ. κατὰ τὰς ἑλληνικὰς παραδόσεις αἱματορούφες εἶναι ἡ **στρίγγλα κ. ἡ λάμια,** πρβλ. γαλλ : vampire· ἐπίσης οἱ βρυκόλακες **αἱματορούφηδες·** 2) μτφ. ὁ ἄλλους σκληρῶς ἐκμεταλλευόμενος.
αἱματορουφῆχτρα (ἡ) δημ. ἡ πίνουσα τὸ αἷμα ἄλλων· ‖ μτφ. ἡ κατεξαντλοῦσα οἰκονομικῶς αὐτούς (ἐπὶ γυναικῶν), συγγ. βδέλλα ἐν μτφ. ἐννοίᾳ.
αἱματορραχία (ἡ) κ. **αἱματόρραχις -εως** νεώτ. συλλογὴ αἵματος ἐντὸς τοῦ σπονδυλικοῦ σωλῆνος.
αἱματόρροια (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ τοῦ ἀνθρ. σώματος ρύσις αἵματος, ἰδίως ἐκ νοσηρᾶς αἰτίας.
αἱματορρόφησις (ἡ) κ. **αἱματορροφία** (ἡ) νεώτ. τὸ ροφᾶν αἷμα, ἡ αἱματοπασία.
αἱματορρόφος-ον αἱμοβόρος, αἱμοδιψής : Αἰσχ. Εὐμ.193 **λέοντος ἄντρον αἱματορρόφου·** ‖ ὁ ροφῶν αἷμα : **ζῶα αἱματορρόφα.**
αἱματορρῶ (-έω) νεώτ. πάσχω αἱματόρροιαν βλ.λ.
αἱματόρρυτος-ον ὁ περίρρυτος ἀπὸ αἷμα : Εὐρ.1515 **αἱματόρρυτοι ῥανίδες.**
αἱματοσαλπιγγία (ἡ) κ. **αἱματοσάλπιγξ** νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐν τῇ σάλπιγγι ἢ ἐν τῷ φαγωγῷ τῆς γυναικὸς συσσώρευσις αἵματος.
αἱματοσκόπιον (τὸ) νεώτ. ὄργανον μετροῦν τὸ ποσὸν τῆς αἱμοσφαιρίνης τοῦ αἵματος.
αἱματόσπερμα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. ὁ σπόρος ὁ ἔχων ἐρυθρὸν χρῶμα.
αἱματοσπόδητος-ον ὁ ἐν σποδῷ αἵματος ρυπανθείς, αἱματολάσπωτος : Σοφ.ἀπ.817.
αἱματοσπορίδια (τὰ) νεώτ. παράσιτα ἐνδοκυττάρια τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων τῶν σπονδυλωτῶν, αἴτια τῶν ἑλωδῶν πυρετῶν.
αἱματοσταγής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἀποστάζων αἷμα, αἱματόρρυτος, καθῃμαγμένος : Αἰσχ.᾿Αγ.1309 **φόνον δόμοι πνέουσιν αἱματοσταγῆ,**—᾿Αριστφ. Βάτρ.471 **᾿Αχερόντιός τε σκόπελος αἱματοσταγής.**
αἱματοσταλάζω δημ. στάζω αἷμα· ‖ αἱματοσταλαγμένος, στάζων αἷμα : Παλαμ.Βωμ.148 **στὰ χέρια σου τὰ αἱματοσταλαγμένα.**
αἱματοστάλακτος (-η)-α(ν) μσν. νεώτ. κ. δημ. -χτος καθῃμαγμένος, αἱματοσταγής, ὁ στάζων αἷμα : Παλαμ.Βωμ.173 **πόλεμοι αἱματοστάλαχτοι.**
αἱματοσταξιά (ἡ) δημ. σταγὼν αἵματος.
αἱματόστασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τὸ σταμάτημα αἱμορραγίας, στάσις τῆς ἐμμήνου ρο῀ῆς.
αἱματοστάτης (ὁ) νεώτ. δημ. κ. ματοστάτης ὁ αἱματίτης λίθος, ἤτοι διάφοροι ποικιλίαι τῶν λίθων ὀπαλίου καὶ ἰάσπιδος, περὶ ὧν πιστεύεται ὅτι δι᾿ ἐπαφῆς σταματῶσι τὴν αἱμορραγίαν ἢ εἰδικῶς ἐπὶ γυναικῶν ἐπιτόκων ὅτι ἐν δακτυλίοις ἢ ἄλλως ὑπ᾿ αὐτῶν φερόμεναι ἐπιταχύνουσι τὸν τοκετόν.
αἱματοσυγγένεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ αἵματος, ἡ ἐξ ἀρρενογονίας συγγένεια.
αἱματουργός-όν μτγν. πρόξενος αἱματοχυσίας.
αἱματουρέω-ῶ νεώτ. οὐρῶ αἷμα, πάσχω ἐκ νόσου τινὸς αἱματουρίαν.
αἱματουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. οὔρησις αἵματος ἢ οὔρου αἱματώδους.
αἱματουρικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἕνεκα αἱματουρίας ἢ ὁ προκαλῶν αἱματουρίαν : **αἱματουρικὸς πυρετός.**
αἱματοῦσα (ἡ) δημ. ἡ συνήθως ἔχουσα ἄφθονον ρύσιν ἐμμήνων γυνή, ἡ αἱμορροοῦσα· 2) ὡς οὐσ. αἱματῶδές τι στίγμα τοῦ προσώπου.
αἱματοφάγος (-α)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. **αἱματαφάης** ὁ τρώγων, ροφῶν αἷμα· ‖ ἰδίως μτφ. ὁ ἀπηνὴς ἐκμεταλλευτὴς τῶν ἄλλων, ὁ σκληρὸς ἀδικητής, ὁ ἀνηλεὴς τοκογλύφος.
αἱματοφιλία (ἡ) αἱμοφιλία καὶ αἱμορροφιλία βλ.λ.
αἱματοφοβία (ἡ) κ. **αἱμοφοβία** νεώτ. φόβος, ὑπερβολικὴ συγκίνησις ἐκ τῆς θέας αἵματος.
αἱματοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων, διοχετεύων αἷμα : αἱματοφόρος **φλέψ.**
αἱματόφυρτος (-η)-α(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. πεφυρμένος μὲ αἷμα, ὁ ἐφ᾿ οὗ ρέει αἷμα, ἄλλως αἱμόφυρτος : ΑΠ 5,179 **αἱματόφυρτα βέλη·** νεώτ. : αἱματόφυρτας **λόγχη,—αἱματόφυρτο πουκάμισο.**
αἱματοχαρής-οῦς-ές νεώτ. αἱμοχαρὴς βλ. λ.
αἱματοχάρμης (ὁ) ΑΠ αἱματοχαρής.
αἱματόχαρος-η-ο δημ. ὁ χαιρόμενος ἐπὶ αἱματοχυσίᾳ, ὁ αἱμοβόρος πολέμιος : αἱματόχαροι **᾿Αρβανῖτες ποὺ ρημάξανε τὴ χώρα.**
αἱματόχαρτος-ον μσν. αἱματοχαρής.
αἱματόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ποτέριον τῆς τάξεως τῶν **ροδανθῶν** (poterium sanguisorba) **ἐν** λαϊκῇ χρήσει ὡς αἱμοστατικόν, συνών. βασκαντούρα ἢ ἀβασκαντούρα.
αἱματόχρους-χρόου-ουν νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ αἵματος : **αἱματόχροα χείλη.**
αἱματοχρωμογόνον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. σιδηροῦχος χρωστικὴ οὐσία τοῦ αἵματος, ἄλλως **αἱματοχρωμογόνος οὐσία.**
αἱματόχρωμος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ χρῶμα αἵματος ἔχων : Παλαμ.Δωδεκ.Γύφτ.144 **ποὺ μαυρολογάει στὰ πλάγια τοῦ αἱματόχρωμου βουνοῦ.**
αἱματοχυσία (ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἄλλως **αἱμαχυσία,** χύσις αἵματος, ἰδίᾳ τραυματισμός, φόνος κτλ.
αἱματόχυτος-ον μσν. ὁ ἐξ οὗ χύνεται αἷμα.
αἱματόφειρα (ἡ) δημ. παράσιτον τῶν φυτῶν ἔντομον, φθεῖρα ἡ σχιζόνευρος, ἡ χνο[illegible]ης.
αἱματοφθηκία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δ[illegible]γ[illegible]ωσις τῆς φωθήκης ἐκ τῆς παρουσίας αἱματωδ[illegible] [illegible]ύστεων.
αἱματόω-ῶ ρυπαίνω δι᾿ αἵματος, αἱματώνω : Εὐρ. ᾿Ανδρ.260 **αἱμάτου θεᾶς βωμόν,** Θουκ.7,84,5 **ὕδωρ ἡματωμένον·** 2) φονεύω : Σοφ.ἀπ.987· 3) μεταβάλλω εἰς αἷμα : Γαλ.8,379 **αἱματοῦν τὴν τροφήν.**
αἱματώδης-ους-ες ὁ λαμβάνων τὸ χρῶμα αἵ-

ματος, ἐρυθρὸς ὡς αἷμα : Θουκ.2,49,2 : ἥ **τε φάρυγξ καὶ ἡ γλῶσσα εὐθὺς αἱματώδη ἦν·** 2) ὡς ὁ τοῦ αἵματος : Ἀριστλ.Ζ1 726Β 32 **αἱματώδης ὑγρότης·** 3) νεώτ. ἔχων πολὺ αἷμα : **αἱματώδης κρᾶσις,—ἄνθρωπος αἱματώδης.**

αἱμάτωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. **μάτωμα** ἐκροὴ αἵματος ἐξ ἀγγείων τοῦ σώματος : **μάτωμα τῆς μύτης·** 2) ἰατρ. ἄθροισις αἵματος ὑπὸ τὸ δέρμα ἢ μεταξὺ τῶν ἱστῶν.

αἱματώνω δημ. κ. **ματώνω** ἐπιφέρω ρεῦσιν αἵματος ἐκ τῶν αἱματοφόρων ἀγγείων διὰ τοῦ δέρματος ‖ ἀμτβ. πάσχω τοιαύτην ρεῦσιν αἵματος : **αἱμάτωσε ἡ μύτη μου,-τὸ χέρι μου·** 2) ρυπαίνω δι' αἵματος : **αἱμάτωσες τὸ μαντήλι·** ‖ παθ. αἱματώνομαι, ρυπαίνομαι δι' αἵματος : **αἱματώθηκαν τὰ φορέματα·** 3) μτφ. πάσχω βαρὺ ἠθικὸν τραῦμα, θλῖψιν δεινήν : **αἱμάτωσε ἡ καρδιά μου·** ‖ **αἱματωμένος** κ. ἐν τῇ μτφ. ἐννοίᾳ τοῦ αἱματοβαφής.

αἱματωπός-όν ὁ ἔχων ὄψιν αἱματώδη· 2) ὁ δι' αἵματος κηλιδωθείς : Εὐρ.'Ορ.256 **αἱματωπαὶ κόραι** (αἱ Ἐρινύες)· 3) αἱματώδης βλ. λ.

αἱμάτωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. αἱματοποίησις βλ.λ., ἡ εἰς αἷμα μεταβολή : Γαλ.6,256.

αἱματώψ-ῶπος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ὄψιν αἱματώδη, ὁ αἱματωπὸς βλ. λ. : Εὐρ.'Ηρ.933 (δ.γ.).

αἱμαχάτης (ὁ) μτγν. ἀχάτης μετ' ἐρυθρῶν φλεβῶν.

αἱμηπότης (ὁ) ἰων. ἀντὶ **αἱμοπότης** βλ.λ : Ἀπολλ. Δύσκ.'Επιρρ.189,10.

αἱμηρός-ά-όν μτγν. αἱματηρός : Φιλόδ.'Οργ.5 **w πρόσωπον αἱμηρὸν** (ἕνεκα πληγῆς).

αἰμίθεος αἰολ. ἀντὶ **ἡμίθεος.**

αἱμίνη (ἡ) νεώτ. αἱματίνη βλ. λ.

αἰμίονος (ἡ) αἰολ. ἀντὶ **ἡμίονος.**

αἰμισέων αἰολ. ἀντὶ **ἡμισέων.**

αἰμνίον (τὸ) δ.γ. ἀντὶ **ἀμνίον** βλ. λ.

αἱμόβαπτος-η-ον νεώτ. αἱματόβαπτος βλ. λ.

αἱμοβαρής-οῦς-ές μτγν. αἵματι βεβαρημένος.

αἱμοβαφής-οῦς-ές αἱματοβαφὴς βλ.λ.: Σοφ.Αἶ.219.

αἱμοβολοειδές-οῦς (τὸ) νεώτ. φαρμακ. εἰδική τις σκευασία σιδηρούχου μορφῆς.

αἱμόβοον (τὸ) νεώτ. φαρμακ. εἰδικὴ σκευασία βάσιν ἔχουσα αὐτούσιον αἷμα βοός, χρήσιμος κατὰ τῆς ἀναιμίας, φυματιώσεως κτλ.

αἱμοβορία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ αἱμοβόρου βλ.λ.· ‖ μτφ. ἀπανθρωπία, σκληρότης.

αἱμοβόρικος-η (ἡ-ια)-ο δημ. ὁ ἔχων διάθεσιν αἱμοβόρον, αἱμοχαρής, σκληρός : **αἱμοβόρικια ψυχή,** συνηθέστ. εἰς τὸ οὐδ. : **αἱμοβόρικο παιδί.**

αἱμοβόρος (-α)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐντόμων, ὁ βιβρώσκων, ἀπομυζῶν αἷμα : Ἀριστλ.Ζ1 596 Β 13· ‖ ἐπὶ ὄφεων, ὁ μὴ χορταίνων αἷμα : Ἐπιγρ. **ἔχιδνα αἱμοβόρος·** 2) νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, σκληρός, αἱμοδιψής : **αἱμοβόρα ψυχή.**

αἱμοβότος-ον μτγν. ὁ τρέφων,λιπαίνων δι' αἵματος.

αἱμογλοβίνη (ἡ) νεώτ. ἡ αἱμοσφαιρίνη βλ. λ.

αἱμοδαιτέω-ῶ μτγν. εὐωχοῦμαι μὲ αἷμα.

αἱμοδιψής-οῦς-ές νεώτ. ὁ διψῶν αἷμα, ἄγριος, ἀπάνθρωπος, αἱμοβόρος : **αἱμοδιψὴς κακοῦργος.**

αἱμοδιψία (ἡ) νεώτ. ἡ δίψα αἵματος, ἡ τέρψις εἰς τὸ αἱματηρῶς κακουργεῖν, ἡ ἀγριότης.

αἱμόδιψος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. αἱμοδιψὴς βλ.λ.: Λουκ. Ὠκύπ.97.

αἱμοδόχος-ον ΕΜ «αἱματοδόχος».

αἱμοδρομόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ καταμετρεῖται ἡ ταχύτης τοῦ αἵματος ἐν τοῖς αἱματοφόροις ἀγγείοις τοῦ σώματος.

αἱμόδωρον (τὸ) μτγν. φυτὸν δηλητηριῶδες, ἰδίως ἐπιβλαβὲς εἰς φυτά, δημ. ὁ λύκος, τὸ ἀρούβαλο : Θεόφρ.ΙΦ 8,8,5.

αἱμοειδής-οῦς-ές μτγν. αἱματοειδὴς βλ. λ.

αἱμοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ χρησιμοποίησις αἵματος ἀνθρώπου διὰ μεταγγίσεως εἰς ἕτερον πάσχοντα ἢ δι' ἐνέσεων πρὸς θεραπευτικοὺς σκοπούς.

αἱμοθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. συσσώρευσις αἵματος ἐντὸς κοιλώματος τοῦ ὑπεζωκότος, τοῦ περιβάλλοντος τὸν πνεύμονα, προερχομένη ἐκ θλάσεως τοῦ θώρακος ἢ τραύματος διαμπεροῦς.

αἱμοκαλλιέργεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. αἱματοκαλλιέργεια βλ. λ.

αἱμόκερχνον (τὸ) βὴξ μεθ' αἱμοπτυσίας : Ἱππ.

αἱμοκοκκίδια (τά) νεώτ. αἱματοσπορίδια βλ. λ.

αἱμοκολλητῖναι (αἱ) νεώτ. αἱματοκολλητῖναι βλ.λ.

αἱμοκονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μικρότατα λιπώδη σωμάτια ἐν τῷ αἵματι ὡς κονιορτὸς αἰωρούμενα.

αἱμοκρισία (ἡ) νεώτ. μαντεία, συναγομένη ἐκ τῆς ἐξετάσεως τοῦ αἵματος, ἄλλως **αἱματομαντεία.**

αἱμοκυανίνη (ἡ) νεώτ. βιολ. χρωστικὴ οὐσία, εὑρισκομένη ἐντὸς τοῦ κυανοῦ αἵματος πλείστων μαλακίων καὶ ὀστρακοδέρμων.

αἱμολάπτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ αἷμα λάπτουσα, αἱμορροφοῦσα, ἡ βδέλλα : Γρηγ.Ναζ.2,221.

αἱμόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακευτικὴ σκευασία ἐν μέρει διαλυτὴ ἐν ὕδατι, περιέχουσα σίδηρον, εὐχερῶς ἀπορροφουμένη ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ, ἐνδεικνυομένη κατὰ τῆς ἀναιμίας καὶ τῆς χλωρώσεως.

αἱμολυσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος, ἧς κύριον σύμπτωμα εἶναι ὁ ἀποχωρισμὸς τῆς αἱμοσφαιρίνης ἀπὸ τοῦ στρώματος τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων.

αἱμολυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αἱμολυσίαν βλ. λ. : **αἱμολυτικὸς ὀρός.**

αἱμομετάγγισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μετάγγισις αἵματος νέου ὑγιοῦς ἀνθρώπου εἰς πάσχοντα.

αἱμομιγής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μεμιγμένος μὲ αἷμα : **ὀρὸς αἱμομιγής,—τροφαὶ αἱμομιγεῖς.**

αἱμομίκτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ. θηλ. νεώτ. **-ικτρια ὁ** καθ' αἱμομιξίαν βλ. λ. συνευρεθείς.

αἱμομικτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αἱμομιξίαν βλ.λ. : **αἱμομικτικὸς γάμος** (ὁ μεταξὺ συγγενῶν ἐξ αἵματος τελεσθείς, ἐκκλ. καὶ νομικ. ἄκυρος θεωρούμενος),—**αἱμομικτικὸν τέκνον** (ἐκ γονέων συγγενῶν ἐξ αἵματος γεννηθέν).

αἱμομιξία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ μεταξὺ συγγενῶν ἐξ αἵματος σαρκικὴ μῖξις : Φώτ.3,281 Α· ‖ νεώτ. νομ. ἡ μεταξὺ ἐξ αἵματος συγγενῶν ἀνιόντων ἢ κατιόντων ἢ ἀδελφῶν ἐκ νομίμου γάμου τελουμένη οἱαδήποτε ἀσελγὴς πρᾶξις καὶ οὐχὶ μόνον ἡ κατὰ φύσιν συνουσία, γενικῶς ἀξιόποινος.

αἱμοπερικάρδιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. συσσώρευσις αἵματος ἐν τῷ περικαρδίῳ.

αἱμοποιέω-ῶ νεώτ. παράγω αἷμα, μεταποιῶ εἰς αἷμα, ἰδίᾳ θεραπευτικῶς ἢ διαιτητικῶς.

αἱμοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὁ διὰ φαρμάκων πολλαπλασιασμὸς τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων.

αἱμοπορφυρίνη (ἡ) νεώτ. βλ. ἡ χρωστικὴ οὐσία τοῦ αἵματος, ἐξ ἧς ἡ ἐρυθρότης αὐτοῦ.

αἱμοποσία (ἡ) μτγν. ἡ πόσις αἵματος.

αἱμοποτέω-ῶ νεώτ. ἐπὶ ζῴων, πίνω αἷμα· 2) ποιοῦμαι τὴν δι' αἵματος θεραπείαν.

αἱμοπότης κ. νεώτ. αἱματοπώτης βλ. λ. : Βέττ. Βάλ.78,6· 2) θηλ. -πότις -ιδος : Πάπ. ὡς ἐπιθ. τῆς Ἑκάτης ‖ ἐπιθ. τῆς Σελήνης : Ὕμν.Μαγ.5,53.

αἱμοπτυϊκός-ή-όν μτγν. αἱμοπτυσιακὸς βλ. λ.

αἱμοπτυσία (ἡ) κ. **αἱματοπτυσία** κ. **αἱμάπτυσις** νεώτ. πτύσις, ἀπόχρεμψις αἵματος.

αἱμοπτυσιακός-ή-όν νεώτ. ὁ πάσχων αἱμοπτυσίαν ‖ ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς αἱμοπτυσίαν.

αἱμόπτυσις (ἡ) νεώτ.κ.δημ.**-υση** ἡ αἱμοπτυσία βλ.λ.

αἱμοπτυστέω-ῶ νεώτ. κάμνω αἱμοπτυσίαν.

αἱμόπτυον (τὸ) μτγν. πτύελον αἵματος : Γαλ.14,444.

αἱμοπυόρροια (ἡ) νεώτ. βλ. **αἱματοπυόρροια.**

αἱμοπυρόλη (ἡ) νεώτ. χημ. οὐσία χημικῶς ἀποχωρισθεῖσα ἀπὸ τὴν αἱματίνην τῆς αἱμοσφαιρίνης καὶ ἀπὸ τὴν χλωροφύλλην τῶν φυτῶν.

αἱμοπώτης (ὁ) μτγν. αἱματοπότης : Λυκόφρ.1403

αἱμόροος-οον μτγν. ποιητ. ὁ ἐξ οὗ ρέει αἷμα, ἀντὶ **αἱμόρροος** βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.318.

αἱμορραγέω-ῶ ἔχω, πάσχω αἱμορραγίαν : Ἱππ. Παθ.67 αἱμορραγεῖ ἐκ τῶν ῥινῶν.

αἱμορραγής-οῦς-ές ὁ σφοδρῶς αἱμορροῶν βλ. λ. : Σοφ.Φιλ.825 **ποδὸς αἱμορραγὴς φλέψ.**

αἱμορραγία (ἡ) ἀθρόα ἔκχυσις αἵματος, οἷον ἐκ τῆς ρινός, ἐκ τραύματος ἢ ἄλλως : Ἱππ.Ἀρθρ.69.

αἱμορραγικός-ή-όν ὁ πάσχων αἱμορραγίαν· 2) νεώτ. ὁ προκαλῶν αἱμορραγίαν ἢ συνοδευόμενος μὲ αἱμορραγίαν : **αἱμορραγικὴ μητρῖτις.**

αἱμορραγικῶς μτγν. κ. νεώτ. ἐξ αἱμορραγίας : Γαλ.8,304 **αἱμορραγικῶς τελευτᾶν.**

αἱμορραγώδης-ους-ες αἱμορραγικός βλ. λ.

αἱμόρραντος-ον ὁ ραντισμένος μὲ αἷμα : Εὐρ. Ἀλκ.134 **ἐπὶ βωμοῖς αἱμόρραντοι θυσίαι.**

αἱμορροέω-ῶ κ. νεώτ. ἔχω αἱμόρροιαν, πάσχω ἐκ ραῆς αἵματος : Ἱππ.Κωακ.86,110,—ΚΔ Ματθ. 9,20 **καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη** (πάσχουσα ἐξ αἱμορραγίας).

αἱμόρροια (ἡ) κ. νεώτ. ροή, ἔκχυσις αἵματος, αὐτόματος αἱμορραγία : Ἱππ.Κωακ.292,301.

αἱμορροϊδοκαύστης (ὁ) μσν. κ.νεώτ. ἐργαλεῖον καυτηριάσεως πρὸς θεραπείαν αἱμορροΐδων.

αἱμορροϊκός-ή-όν ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς αἱμόρροιαν· || ὁ προκαλῶν αἱμόρροιαν : Ἱππ.Κωακ.300.

αἱμορροΐς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ.-ίδα συνήθ. πληθ.**αἱμορροΐδες** (ἐνν.**φλέβες**) αἱ ρηγνύμεναι φλέβες, ὅθεν ἡ αἱμόρροια· || εἰδ. ἡ ἐξ ἀνευρυσμάτων τῶν φλεβῶν καὶ σχηματισμοῦ φλεβικῶν ὄγκων, ἰδίως τοῦ ὀρθοῦ ἐντέρου, προκαλουμένη αἱμορροϊκὴ (ἢ αἱμορροϊδιακὴ) πάθησις, δημ. **μορρόϊδες** κ. συνηθέστ. **ζωχάδες** : Ἱππ.Ἀφ.3,30· 2) εἶδος ὀστρακοδέρμου (δ. γ. ἀπορραΐς) : Ἀριστλ.ΖΙ 530Α19· 3) θηλ. τοῦ αἱμόρροος βλ. λ. : Νίκ.Θηρ.315 **αἱμοροῒς θήλεια.**

αἱμόρροος-ον κ.-**ρους -ρουν** ὁ ἐξ οὗ αἷμα ρέει : Ἱππ.Ἀγμ.11 **αἱμ. φλέβες**· 2) ὁ ὑποφέρων ἐξ αἱμορροΐδων· 3) ὡς οὐσ. ὄφις δηλητηριώδης, οὗ τὸ δῆγμα, καθ' ἃ ἐπιστεύετο, προκαλεῖ αἱμορραγίαν ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ σώματος.

αἱμορροφιλία (ἡ) νεώτ. βιολ. ροπὴ πρὸς αἱμορραγίαν, προερχομένη ἐκ τῆς ἰδιοσυστασίας τοῦ αἵματος καὶ τῶν αἱμαφόρων ἀγγείων ἀτόμου τινός, ἧς ἕνεκα, τυχούσης αἱμορραγίας, τὸ αἷμα δὲν σχηματίζει τὴν θρόμβωσιν τὴν εἰς τοὺς ὑγιεῖς ὀργανισμοὺς ἐπιφέρουσαν τὴν ἀπόφραξιν τοῦ ρήγματος καὶ τὴν κατάπαυσιν οὕτω τῆς αἱμορραγίας. Πάθησις κληρονομική, μεταδιδομένη μόνον εἰς τοὺς ἄρρενας ἀπογόνους, ἄλλως λεγ. αἱμοφιλία.

αἱμορρόφιλος-ον νεώτ. ἔχων τὴν ὀργανικὴν πάθησιν τῆς αἱμορροφιλίας βλ. λ.

αἱμορροώδης-ους-**ες** αἱμορραγικὸς βλ. λ.

αἱμορρυής-οῦς-ές ΑΠ αἱμόρρυτος βλ. λ.

αἱμόρρυσις-εως (ἡ) μτγν. αἱμόρροια βλ. λ.

αἱμόρρυτος-ον ὁ αἷμα ρέων : Αἰσχ.ἀπ.230.

αἱμορυγχιάω-ῶ ἔχω τὸ ρύγχος ᾑματωμένον : Ἑρμιππ.80 **τύπτων τὸ πρόσωπον αἱμορυγχιᾶν ποιήσω**· Ἡσ. « **αἱμορυγχιᾶν**· καθῃμάχθαι τὸ ρύγχος ».

αἱμόρυτος-ον ποιητ. ἀντὶ αἱμόρρυτος βλ. λ. : Ἐπιγρ. **αἱμόρυτος νόσος.**

αἱμός (ὁ) δρυμός : Αἰσχ. ἀπ. 9.

αἱμοσάτης (ὁ) μτγν. εἶδος λίθου πρὸς στίλβωσιν τοῦ χρυσοῦ, ὁ **Σάμιος λίθος** : Διοσκ.5,173.

αἱμοσπασία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ σικύας ἢ βδέλλας συναγωγὴ καὶ ἀφαίρεσις αἵματος.

αἱμοσπερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐξακόντισις σπέρματος, μεμιγμένου μεθ' αἵματος.

αἱμοσπορίδια (τὰ) νεώτ. βιολ. κυτταροπαράσιτα, διαβιοῦντα ἐν τοῖς αἱμοσφαιρίοις.

αἱμοσταγής-**οῦς-ές** κ. νεώτ. ὁ στάζων αἷμα, ὁ αἱματοσταγὴς βλ.λ.· κ. μτφ. : Εὐρ.ἀπ.384.

αἱμοστασία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπίσχεσις αἱμορραγίας, γινομένη εἴτε ἀφ' ἑαυτῆς (διὰ θρομβώσεως τοῦ αἵματος) εἴτε δι' ἰατρ. ἐπεμβάσεως (αἱμοστατικῶν φαρμάκων ἢ ἀπολινώσεως ἢ ἄλλως).

αἱμόστασις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διὰ στυπτικοῦ ἐπίσχεσις αἱμορραγίας· || νεώτ. γενικῶς ἡ αἱμοστασία βλ.λ.· 2) φυτόν τι ἐπουλωτικὸν πληγῶν, σύμφυτον : Ἀνδρομ. παρὰ Γαλ.13,76.

αἱμοστάτης (ὁ) νεώτ. ὁ αἱματοστάτης βλ.λ.

αἱμοστατικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ σταματῶν τὸ αἷμα : Ἀλέξ.Τραλλ.7,296· || νεώτ. γενικῶς ὁ ἱκανὸς ἢ ὁ κατάλληλος πρὸς αἱμοστασίαν : **φάρμακα αἱμοστατικά.** Ἐπίρρ. **αἱμοστατικῶς.**

αἱμοσταφίς-ίδος (ἡ) μτγν. ροδοδάφνη : Διοσκ.4,81.

αἱμόστικτος-ον νεώτ. φέρων κηλῖδας αἵματος.

αἱμοστύλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. σκευασία βάσιν ἔχουσα τὸν αἱμοποιητικὸν ὀρὸν ἵππου, ἐνδεικνυομένη δὲ κατὰ τῆς ἀναιμίας.

αἱμοσφαιριναιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐν τῷ ὀρῷ τοῦ ἀνθρωπίνου αἵματος ὕπαρξις ποσότητός τινος αἱμοσφαιρίνης, ἐκλυομένης ἀπὸ τῶν μὴ ἐν φυσιολογικῇ ὁμαλότητι ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων.

αἱμοσφαιρίνη (ἡ) νεώτ. βιολ. τὸ κύριον συστατικὸν τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων, ἡ χρωστικὴ οὐσία, ἡ προσδίδουσα τὴν ἐρυθρότητα εἰς τὸ αἷμα, φορεὺς δὲ οὖσα τοῦ ὀξυγόνου εἰς τοὺς ἱστούς.

αἱμοσφαιρινόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, καταμετροῦν τὴν αἱμοσφαιρίνην τοῦ αἵματος.

αἱμοσφαιρινουρία (ἡ) νεώτ. νοσηρότης, καθ' ἣν μετὰ τῶν οὔρων ἀποβάλλεται αἱμοσφαιρίνη.

αἱμοσφαιρινουρικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν αἱμοσφαιρινουρίαν βλ. λ. ἢ προερχόμενος ἐξ αἱμοσφαιρινουρίας : **αἱμοσφαιρινουρικὸς πυρετός.**

αἱμοσφαίριον (τὸ) νεώτ. βιολ. στοιχεῖον τοῦ αἵματος· εἰς τὰ σπονδυλωτὰ εἶναι δύο εἰδῶν αἱμοσφαίρια : **ἐρυθρὰ κ. λευκά.**

αἱμοτοξῖναι (αἱ) νεώτ. ἰατρ. οὐσίαι, ἐκκρινόμεναι ὑπὸ διαφόρων μικροβίων, αἵτινες ἐπιδρῶσαι ἐπὶ τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων τοῦ αἵματος ἐπιφέρουσι διάλυσιν αὐτῶν, αἱμολυσίαν βλ. λ.

αἱμοφανής-οῦς-ές μτγν. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, αἱματώδης, αἱμόχρους : Ἀέτ.7,22.

αἱμόφθαλμος-ον μσν. κ. νεώτ. ἄλλως νεώτ. κ. **αἱματόφθαλμος** ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αἱματώδεις· || νεώτ. ἰατρ. ὁ ἐξ ἐνδοφθαλμίου αἱμορραγίας, συνήθως τραυματικῆς, ἔχων τὸ ὑαλοειδὲς τῶν ὀφθαλμῶν σῶμα αἱματόχρουν.

αἱμοφθόρος-ον νεώτ. ὁ φθείρων τὸ αἷμα.

αἱμοφιλία (ἡ) ἡ αἱμορροφιλία βλ. λ.

αἱμοφιλικός-ή-όν νεώτ. ὁ πάσχων αἱμοφιλίαν, ἄλλως **αἱμορροφιλίαν** βλ. λ.

αἱμοφιλικῶς ἐπίρρ.νεώτ. ἐξ αἱμορροφιλίας βλ.λ.

αἱμόφιλος-ον νεώτ. πάσχων αἱμορροφιλίαν βλ. λ.· 2) ὁ ἐκ διαστροφῆς τῆς γενετησίου ὁρμῆς ἐπιδιώκων νὰ συνουσιάζηται μεθ' αἱμορροουσῶν.

αἱμοφοβία (ἡ) νεώτ. βλ. **αἱματοφοβία.**

αἱμοφόβος-ον μτγν. ὁ φοβούμενος τὸ αἷμα.

αἱμοφόρος-ον νεώτ. βιολ. ὁ ἐν ᾧ φέρεται, κυκλοφορεῖται αἷμα : **αἱμοφόρα ἀγγεῖα.**

αἱμοφόρυκτος-ον (φορύσσω) ὁ μεμολυσμένος δι' αἵματος : Ὀδ.Υ 348 **αἱμοφόρυκτα...κρέα ἤσθιον.**

αἱμόφυρτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ καθῃμαγμένος, ἄλλως **αἱματόφυρτος** βλ. λ. : Πολύβ.15,14,2.

αἱμοχάρεια (ἡ) νεώτ. διάθεσις τοῦ αἱμοχαροῦς.

αἱμοχαρής-**οῦς-ές** κ. νεώτ. ὁ ἀγαπῶν τὴν χύσιν αἵματος, αἱματοχαρὴς βλ. λ. : σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.24

αἱμόχροος-οον κ. **-ους -ουν** μσν. ὁ ἐρυθρὸς ὡς αἷμα, ἄλλως αἱματόχρους.

αἱμοχροώδης-ους-ες αἱμόχρους : Ἱππ.Ἐπιδ.4,52.

αἱμοχυσία μσν. κ. νεώτ. ἡ αἱματοχυσία βλ. λ.

αἱμόω Ἡσ. « αἱματόω ».

αἱμυλία (ἡ) μτγν. τὸ γνώρισμα τοῦ αἱμύλου, τρό-

πος θελκτικός : Πλούτ.Νουμ.8 **αἰμυλία καὶ χάρις**· || πειστικός· || δολερός.
αἰμύλιος-ον ὁ αἱμύλος βλ. λ. : Ὀδ.Α 56 **μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν θέλγει.**
αἰμυλομήτης (ὁ) ὁ κολακευτικός, ὁ δολίως ἐπίχαρις φαινόμενος, ὁ πανοῦργος.
αἰμυλοπλόκος-ον μτγν. ὁ αἱμυλίας βλ. λ. πλέκων, ὁ δολοπλόκος : Κρατῖν. 379 A.
αἱμύλος-η-ον ἐν ΑΠ 7,643 **-ος-ον** ἐπὶ λόγου, κολακευτικός, παραπειστικός : Ἡσίοδ.Ἔργ.374 **μηδὲ γυνή. . . ἐξαπατάτω αἱμύλα κωτίλλουσα**· || ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ κολακεύων, ὁ δόλιος : Σοφ. Αἴ.389 **τὸν αἱμυλώτατον. . . τούς τε δισσάρχας ὀλέσας βασιλεῖς**· || ἐπὶ ἀλώπεκος, πονηρός : Ἀριστφ.Λυσ.1268 **τᾶν αἱμυλᾶν ἀλωπέκων.**
αἰμυλόφρων-ονος-ον μτγν. ὁ αἱμύλως σκεπτόμενος, αἰμυλομήτης βλ. λ. : Κρατῖν. 379 B.
αἱμωδέω-ῶ κ. μτγν. **ἔχω** πάθησιν τῶν ὀδόντων, αἱμωδίαν : Ἱππ.Χυμ.9, Κρατῖν.3 D· **αἱμωδιάω** βλ. λ.
αἱμώδης-ους-ες μτγν. αἱματώδης βλ. λ. : Λουκ Συρ.Θ 8· 2) ὁ πάσχων αἱμωδίαν βλ.λ. : Γαλ.14,523
αἱμωδία (ἡ) κ. νεώτ. πάθησις, πόνος τῶν ὀδόντων : Ἱππ.Νούσ.2,16· || κ. **νεώτ.** νάρκη, μούδιασμα τῶν ὀδόντων : Ἀριστλ.Πρ.863 B **τὴν ἀπὸ τῶν ψυχρῶν ὀπωρῶν προσγινομένην αἱμωδίαν τοῖς ὀδοῦσιν** ἀνδράχνη **ψυχρὰ θεραπεύει**· 2) νεώτ. νάρκη μέλους τοῦ σώματος, μυρμήγκιασμα, μούδιασμα, συνηθέστ. **λεγ. αἱμωδίασις** βλ. λ.
αἱμωδιάζω νεώτ. κ. δημ. κ. **αἱμουδιάζω** κ. **μουδιάζω** πάσχω αἱμωδίασιν, αἱμωδιάω βλ. λ. 2) κ. 4) : αἱμωδιάσαμεν **ἐν** ἀκινησίᾳ **μένοντες**,—παροιμ. **τὰ παιδιὰ τρῶσι τὰ ξυνόμηλα καὶ τοῦ γέρου τὰ δόντια αἱμουδιάζουν.**
αἱμωδίασις-εως (ἡ) νεώτ. νάρκη μέλους τοῦ σώματος, διατάραξις οὖσα τῆς ἁπτικῆς αἰσθήσεως· ἄλλως λέγ. μυρμηκίασις, δημ. μούδιασμα.
αἱμωδίασμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. **καὶ αἱμούδιασμα** κ. **μούδιασμα** αἱμωδίασις βλ. λ.
αἱμωδιασμός (ὁ) Ἡσ. «γομφιασμόν· συνθλασμὸν ἢ συντριμμὸν ἢ αἱμωδιασμὸν ὀδόντων»· 2) νεώτ. αἱμωδίασις βλ. λ.
αἱμωδιάω-ῶ κ. μτγν. κ. νεώτ. αἰσθάνομαι, πάσχω νάρκην μέρους τοῦ σώματος, μουδιάζω, ἔχω, πάσχω αἱμωδίαν [ἐπὶ ὀδόντων] : Ἱππ.Νούσ.2,55,—ΕΜ «τὸ τοὺς ὀδόντας ὀδυνᾶσθαι μετὰ κνησμοῦ»· || κ. μτβ. : Ἱππ.Νούσ.2,73 **αἱμ- ὀδόντας**· 2) αἰσθάνομαι αἱμωδίασιν **περὶ** τοὺς ὀδόντας ἐκ βρώσεως ἢ πόσεως ὀξύνων, δριμέων ἢ στρυφνῶν : ΠΔ Ἱερεμ. **αἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων αἱμωδίασαν**· 3) κατὰ μτφ. ἔχω ἄφθονον ἔκκρισιν σιέλου ἐξ ὁράσεως ἢ ἀκούσματος : Ἀριστλ.Πρ.886 B 12 **αἱμωδιῶμεν τοὺς ὀξὺ ὁρῶντες ἐσθίοντας**· || Ἡσ. **αἱμωδιᾶν**· τὸ τοὺς ὀδόντας ναρκᾶν ἀπὸ ὁράσεως ἢ ἀκούσματος» 4) νεώτ. πάσχω νάρκην, μυρμηκίασιν, μούδιασμα μέλους τοῦ σώματος, ἔχω αἱμωδίασιν βλ. λ.
αἴμων-ονος ἐπιτήδειος, ἔμπειρος : Ἰλ.Ε 49 **Σκαμάνδριον, αἴμονα θήρης**· 2) καθημαγμένος : Εὐρ. Ἑκ.90 **ἔλαφον λύκου αἵμονι χαλᾷ σφαζομέναν.**
αἱμώνεος-ον μτγν. ἐρυθρὸς ὡς τὸ αἷμα : Ἀθήν.3, 76 B **αἱμώνια σῦκα,** δημ. κοκκινόσυκα, μουσύκια.
αἱμωπός-όν μτγν. κ. μσν. αἱματωπὸς βλ.λ.
αἰναρέτης (ὁ) ὁ αἰνῶς, σφόδρα γενναῖος : Ἰλ. Π 31 **ὃν σὺ φυλάσσεις, αἰναρέτη** (δ. γ. **αἰναρέται**).
ἀΐνας (ὁ) δημ. (τουρκ.) τὸ ἄνω μέρος τῆς πρύμνης, ὅπου κ. συνήθως ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ πλοίου, ὁ ἄβαξ· ἄλλως **καθρέφτης.**
αἰνελένη (ἡ) μτγν. ἡ δεινὴ Ἑλένη· πρβλ. **αἰνόπαρις.**
αἰνεπίκουρος Ἡσ. «ἐπὶ κακῷ βοηθῶν».
αἰνέσιμοι Ἡσ. «καθήκοντες».
αἰνέσιμος-ον νεώτ. ἄξιος ἐπαίνου, ἐπαινετὸς [κ. κατ' ἐσφ.γ. ἀντὶ **ἐναίσιμος** προοιωνιστικός].
αἴνεσις-εως (ἡ) κ. αἴνησις μτγν. ὕμνησις : ΠΔ Ψαλμ.73,28 **τοῦ ἐξαγγεῖλαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου,** ΚΔ Λειτουργ. **ὁ θυσίαν αἰνέσεως καὶ λατρείαν εὐάρεστον... προσδεχόμενος.**
αἰνετήριος-α-ον μτγν. γραμμ. ἐπαινετήριος.
αἰνετής (ὁ) κ. αἰνέτης (ὁ) ἐπαινέτης, ὑμνητής· ἀντίθ. μωμητής : Ἱππ.Ἀρθρ.8 (ἀμφιβ.)
αἰνετός-ή-όν ἐπαινετός : ΠΔ Λευϊτ.19,24 **ἔσται πᾶς ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἅγιος, αἰνετὸς τῷ Κυρίῳ.**
αἰνέω-ῶ συνήθ. Ἰων. κ. ποιητ. παρατ. ᾔνουν, μέλλ. αἰνήσω, ἀττ. ποιητ. **αἰνέσω,** μέσ. **αἰνέσομαι,** ἀόρ. ᾔνεσα, παρακ. **ᾔνεκα** λέγω : Αἰσχ.Ἀγ.98 **τούτων λέξασ' ὅ,τι καὶ δυνατὸν καὶ θέμις αἰνεῖν**· 2) ἐπαινῶ, ἐξυμνῶ : Ἡρ.5,102 **ὑπὸ Σιμωνίδεω... πολλὰ αἰνεθέντα,** ΠΔΨαλμ.117,1 **αἰνεῖτε** τὸν Κύριον πάντα **τὰ ἔθνη,** ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί· 3) ἐπιδοκιμάζω : Ὀδ.Π 403 **εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,** Αἰσχ.Ἱκ.902 **εἰ μή τις ἐς ναῦν εἶσιν αἰνέσας τάδε**· 4) συνιστῶ, κελεύω : Αἰσχ.Χο.715 **αἰνῶ δὲ** πράσσειν ὡς ὑπευθύνῳ τάδε· 5) ὑπόσχομαι : Σοφ.Φιλ.1398 **ἃ δ' ᾔνεσάς μοι... πέμπειν πρὸς οἴκους, ταῦτά μοι πρᾶξον.**
αἴνη (ἡ) αἶνος, ἔπαινος : Ἡρ.3,74 **ἐόντα ἐν αἴνῃ.**
αἰνήθεστος Ἡσ. «οὐκ εὐλιτάνευτος».
αἴνημι αἰολ. ἀντὶ αἰνέω : Ἡσίοδ.Ἔργ. 682 **οὔ μιν ἔγωγε αἴνημι.**
αἴνησις-εως μτγν. ἀντὶ **αἴνεσις** : Φίλ.2,245.
αἰνητός-ή-όν αἰνετὸς βλ. λ. : Πίνδ.Ν 8,39.
αἴνιγμα-ατος (τὸ) κ. **νεώτ.** κ. δημ. λόγος ἀσαφὴς καὶ σκοτεινός : Αἰσχ.Πρ.610 **λέξω τορῶς... οὐκ** ἐμπλέκων **αἰνίγματ', ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ,** Αἰσχίν. 3,121 **οὐ δι' αἰνιγμάτων, ἀλλ' ἐναργῶς γέγραπται ἐν τῇ ἀρᾷ**· || φράσις **ἢ** στίχος ἢ συνηθέστερον δίστιχον διὰ περιφράσεων καὶ παρομοιώσεων καλύπτον ἔννοιάν τινα, ἣν προκαλεῖται νὰ ἀνακαλύψῃ ὁ ἐρωτώμενος, **νιῶσμα**· 2) χαρακτηριστικὸν ἐνεργείας ἢ καταστάσεως, τῆς ὁποίας ἡ ὑπόστασις εἶναι ἀφανής : Δημ.446,12 **καὶ γέγονε τὰ πράγματ' ὥσπερ αἴνιγμα τῇ πόλει**· || νεώτ. κ.δημ. (κατ' ἐπέκτ.) κ. τὸ μελλοντικῶς ἄδηλον : **αἴνιγμα τὸ πῶς θὰ ἐπαρκέσωμεν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου**· || τὸ ἀβέβαιον : **αἴνιγμα ποιὸς θὰ βγῇ κερδισμένος**· || τὸ δυσεξιχνίαστον : **αἴνιγμα πῶς ζῇ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος**· || τὸ ἀνεξιχνίαστον : αἴνιγμα ἡ **φύσις.**
αἰνιγματίας (ὁ) μτγν. ὁ δι' αἰνιγμάτων λαλῶν.
αἰνιγματικός-ή-όν κ. νεώτ. αἰνιγματώδης βλ. λ.
αἰνιγματικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. δι' αἰνιγμάτων, ἀσαφῶς ὁμιλῶν ἢ δρῶν : σχόλ.Εὐρ.Ἱππ.337.
αἰνιγματιστής (ὁ) ὁ αἰνίγματα λέγων : ΠΔ Ἀριθμ. 21,27 **ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταί.**
αἰνιγματογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ σύνθεσις αἰνιγμάτων, γρίφων κττ.
αἰνιγματογράφος-ον νεώτ. ὁ γράφων αἰνίγματα, αἰνιγματοποιός· || εἰρων. ἐπὶ τῶν ἀσαφῶς διατυπούντων τὰς ἰδέας των συγγραφέων.
αἰνιγματολύτης θηλ.-ύτις **-ιδος** κ.-τρια **νεώτ.** ὁ δεξιὸς εἰς τὴν λύσιν τῶν αἰνιγμάτων κττ.
αἰνιγματοποιός-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ποιῶν, ὁ συνθέτων αἰνίγματα : Εὐστ.1074,60.
αἰνιγματώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὁμοιάζων μὲ αἴνιγμα, ἀσαφής, σκοτεινός : Αἰσχ.Ἱκ.464 **αἰνιγματῶδες τοὔπος· ἀλλ' ἁπλῶς φράσον,** Πλάτ.Θεαίτ. 180A **ῥηματίσκια αἰνιγματώδη ἀνασπῶντες ἀποτοξεύουσι,** Διόδ.Σ32,10 **χρησμὸς αἰνιγματώδης.**
αἰνιγματωδῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον αἰνιγματώδη βλ. λ. : Ἀριστλ.Ρητ.1441B 22.
αἰνιγμός (ὁ) λόγος αἰνιγματώδης, συνήθ. **ἐν τῷ** πληθ. : Ἀριστφ.Βάτρ.61 δι' **αἰνιγμῶν ἐρεῖν,** Εὐρ. Ῥῆσ.754 **τάδ' οὐκ ἐν αἰνιγμοῖσι σημαίνει κακά.**
αἰνίζομαι ἐνεργ. αἰνίζω ἐν ΑΠ 11,341 ἐπαινῶ, ἐπιδοκιμάζω : Ὀδ.Θ 487 **δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων**· || συγχαίρω.

ἀϊνικολοβάρβαρα (τὰ) δημ. περιληπτικῶς αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς πανηγυρίζονται αἱ ἑορταὶ τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ τῆς ἁγίας Βαρβάρας.
αἰνικτήρ-ῆρος (ὁ) κ. **αἰνικτής** ὁ αἰνισσόμενος, ὁ ἀσαφῶς δι' ὑπαινιγμῶν λαλῶν : Σοφ ἀπ.771 **αἰνικτήρων θεσφάτων.**
αἰνικτηρίως ἐπίρρ. αἰνιγματωδῶς : Αἰσχ.Πρ. 949 **μηδὲν αἰνικτηρίως, ἀλλ' αὔθ' ἕκαστ' ἔκφραζε.**
αἰνικτής (ὁ) μτγν. ὁ αἰνικτὴρ βλ. λ. : Τίμ.43 (περὶ τοῦ Ἡρακλείτου).
αἰνικτός-ή-όν ὁ δι' αἰνίγματος δηλούμενος : Σοφ.ΟΤ 439 **πάντ' ἄγαν αἰνικτὰ κἀσαφῆ λέγεις.**
αἴνιξις-εως (ἡ) μτγν. ἡ χρησιμοποίησις αἰνιγματωδῶν, σκοτεινῶν καὶ δυσλήπτων ἐκφράσεων : Πλωτῖν.6,8,19 δι' **αἰνίξεως λέγεσθαι.**
αἰνίσσομαι ἀττ. **αἰνίττομαι,** μέλλ. **αἰνίξομαι,** ἀόρ. **ᾐνιξάμην** κ. νεώτ. αἰνιγματωδῶς, ἀσαφῶς ὁμιλῶ : Εὐρ.Ἴων 430 **λόγοισιν.. κρυπτοῖσιν ἀεὶ λοιδοροῦσ' αἰνίσσεται,** Πλάτ.Ἀπολ.21 Β **τί ποτε λέγει ὁ θεὸς καὶ τί ποτε αἰνίττεται·** 2) νεώτ. διατυπώνω ἔνδειξιν, ὑποδηλῶ, ποιοῦμαι ὑπόδειξιν περί τινος ἢ ἐναντίον τινός· 3) παθ. αἰνιγματωδῶς δηλοῦμαι : Πλάτ.Γοργ.495Β **τὰ νῦν δὴ αἰνιχθέντα πολλὰ καὶ αἰσχρὰ φαίνεται,** Ἀριστφ.Ἱππ.196 **ποικίλως πως καὶ σοφῶς ᾐνιγμένος** (ὁ χρησμός).
αἰνίτικο (τό) κ. **νίτικα** δημ. εἶδος ἀλιπάστου καπνιστοῦ ἰχθύος λυκουρίνου ἢ μικροῦ κεφάλου, προερχομένου ἐκ τῆς θρακικῆς πόλεως Αἶνος.
αἰνοβάκχευτος-ον μτγν. ὁ δεινῶς βεβακχευμένος, ὁ μαινόμενος : Λυκόφρ.792.
αἰνοβίας (ὁ) ἰων. **αἰνοβίης** ΑΠ ὁ σφόδρα ἰσχυρός.
αἰνόγαμος-ον ὁ δεινόν, ὀλέθριον γάμον τελέσας : Εὐρ.Ἑλ.1120 **Πάρις αἰνόγαμος.**
αἰνογένεθλος-ον μτγν. ὁ πρὸς δυστυχίαν, ἐπὶ κακῷ γεννηθείς : Μαν.1,145.
αἰνογένειος (ὁ) μτγν. ὁ δεινάς, φοβερὰς ἔχων σιαγόνας : Καλλ.Δῆλ.92.
αἰνογίγας-αντος (ὁ) μτγν. ὁ φοβερὸς γίγας.
αἰνογόνος-ον μτγν. ὁ ὑμνῶν τὸν γόνον, τὸ τέκνον.
αἰνόγοος-ον Ἐπιγρ. ὁ δεινῶς θρηνηθείς.
αἰνοδότειραι Ἐρινύες αἱ δεινά, φοβερὰ παρέχουσαι : Ὀρφ.Ἀργ.352.
αἰνόδρυπτος-ον ἐπὶ τῶν δούλων, ὁ δεινῶς πληγωθείς, μαστιγωθείς : Θεόκρ.15,27 **Εὐνόα ... αἰνόδρυπτε** (δ.γ. **αἰνόθρυπτε**).
αἰνοδρυφής-οῦς-ές μτγν. ὁ δεινῶς δρυπτόμενος, ὁ δεινῶς ἀμυσσόμενος, πληγώνων τὸ σῶμά του εἰς ἔνδειξιν πένθους.
αἰνόθεν μόνον ἐν τῇ φρ. **αἰνόθεν αἰνῶς,** ὡς ἔμφασις τοῦ **αἰνῶς·** πρβλ. **οἰόθεν οἶος** : Ἰλ.Η 97 **λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς** (δεινοτάτη).
αἰνόθρυπτος-ον μτγν. ὁ δεινῶς, ὁ σφόδρα ἐκτεθηλυμμένος, τρυφηλός : Θεόκρ.15,27 (δ.γ.).
αἰνολαμπής-οῦς-ές ὁ σφόδρα λάμπων, περίλαμπρος : Αἰσχ.Ἀγ.389 **φῶς αἰνολαμπές.**
αἰνόλεκτρος-ον κ. **αἰνολεχής-οῦς-ές** μτγν. ὁ δεινὸν γάμον τελέσας, αἰνόγαμος βλ. λ. ‖ ὁ φοβερὰν ἔχων κλίνην, κοίτην : Λυκόφρ.1354 (περὶ τοῦ σπηλαίου τῆς Ἐχίδνης).
αἰνολέτης (ὁ) μτγν. αἰνός, δεινός, φοβερὸς καταστροφεύς : Ὀρφ.Ἀργ.426.
αἰνολεχής-οῦς-ές μτγν. ὁ δεινὸν ἔχων λέχος, αἰνόλεκτρος βλ. λ. : Ὀρφ.Ἀργ.878.
αἰνολέων-οντος (ὁ) μτγν. δεινός, φοβερὸς λέων.
αἰνόλινος-ον ΑΠ ὁ ἔχων τὸ λίνον, δηλ. τὸ νῆμα τῆς ζωῆς του φοβερόν, δυστυχής.
αἰνολόγος (ὁ) Πάπ. ὁ αἰνά, φοβερὰ λέγων.
αἰνόλυκος (ὁ) ΑΠ δεινός, φοβερὸς λύκος.
αἰνομανής-οῦς-ές μτγν. ὁ δεινῶς μαινόμενος.
αἰνόμορος-ον ὁ δεινὸν τέλος ἔχων : Ἰλ.Χ 481 **ὃ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν, δύσμορος αἰνόμορον.**
αἰνοπαθής-οῦς-ές ὁ δεινὰ πάσχων : Ὀδ.Σ 201 **μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψεν.**
αἰνόπαρις-ιδος (ὁ) ὁ δεινῶς αἴτιος Πάρις : Εὐρ. Ἑκ.944 **Ἰδαῖόν τε βούταν αἰνόπαριν.**
αἰνοπάτηρ-ερος (ὁ) δυστυχὴς πατήρ : Αἰσχ.Χο. 315 **ὦ πάτερ αἰνόπατερ.**
αἰνοπέλωρος-ον μτγν. ὁ φοβερῶς τεράστιος : Ὀππ.Ἁλ.5,303 **αἰναπέλωρον δάκος.**
αἰνοπλήξ-ῆγος μτγν. ἡ δεινῶς πλήττουσα, δάκνουσα : Νίκ.Θηρ.517 **αἰνοπλὴξ ἔχιδνα.**
αἰνοποιέω-ῶ μτγν. ποιῶ αἶνον, ὕμνον.
αἰνόποτμος-ον μτγν. αἰνόμορος βλ. λ.
ἄϊνος-ον (ἴς) μτγν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ μὴ ἔχων ἶνας ἢ ἀγγεῖα : Θεόφρ.ΙΦ 5,3.
αἶνος (ὁ) ποιητ. κ. ἰων. λόγος, ἱστορία : Ὀδ.Ξ 507 **αἶνος μέν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας·** ‖ λόγος μυθώδης, ἀποκεφαλαιούμενος εἰς ἠθικὴν παραίνεσιν· ‖ παροιμία· 2) ἐγκώμιον ἀττ. **ἔπαινος** : Αἰσχ.Ἀγ. 1547 **τίς δ' ἐπιτύμβιος αἶνος ἐπ' ἀνδρὶ θείῳ,** Ἡρ. 7,107 **ἄξιος αἴνου μεγάλου ἐγένετο Βόγης·** 3) ἀπόφασις : Ἐπιγρ. **αἶνος τῶν Ἀχαιῶν·** 4) ἐκκλ. οἱ τελευταῖοι ψαλμοὶ τοῦ Δαβίδ, ἐν οἷς πολλάκις ἡ φράσις : **αἰνεῖτε τὸν Κύριον.**
αἰνός-ή-όν ποιητ. δεινός, φοβερός, σκληρός, μέγας : Ἰλ.Δ 15 **πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν ὄρσομεν,** Σοφ.Αἴ.706 **ἔλυσεν αἰνὸν ἄχος ἀπ' ὀμμάτων Ἄρης.**
αἰνοτάλας-αντας (ὁ) μτγν. ὁ λίαν δυστυχής.
αἰνότης-ητος (ἡ) μτγν. δεινότης.
αἰνοτίταν (ὁ) μτγν. δεινὸς Τιτάν.
αἰνότλητος-ον μτγν. ὁ δεινῶς ἀφόρητος, ὁ λίαν ἀνυπόφορος : Μάξ.Τύρ.224 **αἰνότλητον ἀνίην.**
αἰνοτόκεια (ἡ) μτγν. ἡ ἀτυχήσασα μήτηρ, ἡ πρὸς δυστυχίαν τεκοῦσα : Μόσχ.4,27.
αἰνότοκος (ὁ) παθ. Ἡσ. «ὁ ἐπὶ κακῷ τεχθείς».
αἰνοτόκος-ον ἐνεργ. μτγν. ὁ ἀτυχήσας πατήρ, ὁ πρὸς δυστυχίαν γεννήσας : Ὀππ.Ἁλ.5,526.
αἰνοτύραννος (ὁ) ΑΠ φοβερὸς τύραννος.
αἰνόφρων-ονος-ον μτγν. πρασηνής, εὐπροσήγορος, ἀγανόφρων βλ.λ.
αἰνόφυτα (τὰ) μτγν. φυτὰ τοῦ ἐπαίνου.
ἄϊντε ἐπιφών. δημ. τὸ ἄϊ (ἐκ τοῦ ἄγε) βλ. λ. ἐπιτατικῶς εἰς τὰς αὐτὰς ἐννοίας καὶ χρήσεις : **ἄϊντε νὰ ἰδῇς τί γίνονται,—ἄϊντε καὶ ποῦ θὰ μοῦ πᾷς,—ἄϊντε ἀπὸ δῶ,** δ.τραγ. **ἄϊντε νὰ πᾶμ' κυρὰ Εὐδακιά κι ὁ ἄντρας σου σὲ θέλει·** ‖ ἐνίοτε κ. διπλοῦν ἐπιτιμητικῶς : **ἄϊντε ἄϊντε, ὅλη νύχτα κρασοπότι,**—δ.τραγ. (παροίνιον) **ἄϊντε βρὲ Γληγόρακα, ποὺ ἤπιες κι ἔφαες τὸν κόρακα·** ‖ σπανίως κ. ἐν ἐπεκτάσει **ἀϊντέστε : ἀϊντέστε τώρα παιδιὰ πᾶμε νὰ κοιμηθοῦμε.**
αἴνυμαι ποιητ. λαμβάνω : Ἰλ.Λ 580 **αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων·** ‖ μτφ. : Ὀδ.Ξ 144 **ἀλλά μ' Ὀδυσῆος πόθος μ' αἴνυται** (μὲ καταλαμβάνει).
αἴνω πτίσσω, λικμῶ, καθαρίζω : Ἱππ. παρὰ Γαλ. 19,103, παροιμ. **μαλγὸν αἴνειν.**
αἰνῶς ἐπίρρ. δεινῶς, φοβερῶς, παραδόξως, ὑπερβολικά : Ἰλ.Κ 38 **μάλ' αἰνῶς δείδω,** Ἡρ.4,52 **αἰνῶς πικρός.**
ἄϊξ-ϊκος (ἡ) μτγν. ὁρμητικὴ κίνησις : Ἀπολλ.Ρ 4,820 **ἀϊκή, ἀνέμων ἄϊκες·** ‖ Ἡσ. «ἄϊκες· ὁρμαί».
αἴξ-αἰγός (παρ' ἀρχ. ὁ, ἡ, νεώτ. μόνον θηλ. ἡ) γένος ζῴων μηρυκαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κοιλοκεράτων,** ἥ τε ἐξημερωμένη καὶ ἡ ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει, δημ. γίδα, κατσίκα : Ἰλ.Γ 24 **ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα,** Ὀδ.Ι 155 **ὦρσαν δὲ νύμφαι... αἶγας ὀρεσκῴους,**—παροιμ. Κρατῖν.244 **αἲξ οὐρανία** (πηγὴ μυστηριώδους πλούτου μεθ' ὑπαινιγμοῦ πρὸς τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας), Διογενιαν.2,33 « **αἲξ Σκυρία·** ἐπὶ τῶν τὰς εὐεργεσίας ἀνατρεπόντων, ἀνατρέπει γὰρ τὸ ἀγγεῖον ἀμελχθεῖσα », Ζηνόβ.3,69 « **ἐλεύθεραι αἶγες ἀρότρων·**

ἐπὶ τῶν βάρους τινὸς ἀπηλλαγμένων»· 2) ὁ ἀστὴρ Αἴξ, κατατασσόμενος νῦν εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἡνιόχου : Ἄρατ.157· 3) πτηνὸν ὑδρόβιον, ἀνῆκον εἰς τὸ γένος τῶν χηνῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 593Β 23· 4) πυρῶδες μετέωρον : Ἀριστλ.Μετ.341Β 3· 5) εἰς πληθ. ὑψηλὰ κύματα : Ἀρτεμίδ.2,12.

ἀΐξασκε Ἰων. κ. ἐπ. ἀόρ. τοῦ **ἀΐσσω.**

αἰξάφας (ὁ) μτγν. εἶδος πλακουντίου.

αἰξωνεύομαι βλασφημῶ, κακολογῶ· ΑΒ «**αἰξωνεύεσθαι**, ὡς ἀπὸ δήμου τινὸς ἡ κατηγορία τοῦ Αἰξωνέως... βλάσφημοι γὰρ οἱ Αἰξωνεῖς».

αἰολάομαι ἀμφιταλαντεύομαι, εἶμαι ἀνήσυχος, ἀνυπόμονος : Ἱππ.Γυν.2,174Β (δ.γ.).

αἰόλειος ΕΜ «ὁ ποικίλος».

αἰολεύς-έως (ὁ) ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αἰολικὴν φυλήν, μίαν τῶν τεσσάρων κυρίων φυλῶν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων· 2) ὁ κάτοικος τῆς Αἰολίδας, χώρας τῆς Μ.Ἀσίας· 3) καθ' Ἡσ.κ.ὁ καικίας ἄνεμος.

αἰολέω-ῶ ποικίλλω : Πλάτ.Κρατ.409Α.

αἰόλησις-εως (ἡ) ταχεῖα κίνησις : σχόλ.Πινδ.Π 4,412.

αἰολίας (ὁ) ἰχθύς τις πλήρης στιγμάτων : Ἐπίχ.44 ‖ πεποικιλμένος : Ἀθην.7,38 **αἰολίην κορακῖνον.**

αἰολίδας Ἡσ. «ποικίλους, ταχεῖς».

αἰολιδίδαι (οἱ) νεώτ. ὁμοιογένεια γυμνοκοχλιῶν τῆς τάξεως τῶν **ὀπισθοβραγχίων**, φερόντων ἐπὶ τῆς ράχεως πλῆθος κυλινδρικῶν ἢ ἀτρακτοειδῶν ἐξαρτημάτων πρὸς ἀναπνοήν, εἶδος βραγχίων.

αἰολίζω μέλλ. **αἰολίσω** διαστρέφω τι διὰ ψευδῶν λόγων : Σοφ.ἀπ.815 **μηδ' αἰόλιζε ταῦτα·** 2) μιμοῦμαι τοὺς Αἰολεῖς, ὁμιλῶ αἰολιστί, συνθέτω κατὰ τὸν αἰολικὸν τρόπον : Πρατίν.ἀπ. 5 **αἰολίζω τῷ μέλει·** 3) ὁμιλῶ τὴν αἰολικὴν διάλεκτον : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντάξ. 279,52 **αἰολίζεται τὰ Ἀλκαίου ποιήματα·** 4) Ἡσ. ἀολλίζειν, ποικίλλειν.

αἰολικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ τοῦ Αἰολέως : Θεόκρ.1,56· 2) ὁ κατὰ τὴν αἰολικὴν διάλεκτον ἐκπεφρασμένος : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπίρρ.193,15· 3) ὁ κατὰ τὸ αἰολικὸν μέτρον : Ἡφαιστ.7,5· ‖ **αἰολικὴ ἅρπα** ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον, ἀναδίδον τοὺς ἤχους του διὰ πνοῆς ἀνέμου.

αἰολικῶς ἐπίρρ. μτγν κ. νεώτ. κατὰ τρόπον αἰολικόν βλ. λ. : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,78.

αἰολίνη (ἡ) νεώτ. πνευστὸν ὄργανον παιδικόν, εἶδος ἁρμόνικας, ἡ ὁποία παίζεται συρομένη ἐπὶ τῶν χειλέων· 2) φυσαρμόνικα, παιζομένη διὰ πλήκτρων, πιεζομένων ὑπὸ τῶν δακτύλων.

αἰόλιος-α-ον ὁ ὢν κατ' αἰολικὸν τρόπον : Πλούτ. 2,1132D **αἰόλιας νόμος.**

αἰολίς-ίδος (ἡ) ποιητ. **αἰοληΐς** ὡς ἐπίθ. αἰολικός : Ἡσίοδ.Ἔργ.636 **Κύμην Αἰολίδα προλιπών·** 2) ὁ κατ' αἰολικὸν τρόπον· 3) ὁ κατ' αἰολικὴν διάλεκτον· 4) ὡς οὐσ. ἡ χώρα τῶν Αἰολέων.

αἰόλισμα-ατος (τὸ) ποικίλον μέλος : Σοφ.Ἰχν.319 αἰόλισμα λύρας.

αἰολιστί ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ αἰολικῇ διαλέκτῳ : Στράβ.8,1,2.

αἰόλλω στρέφω ταχέως, κινῶ· 2) μτγν. ποικίλλω· 3) παθ. μεταβάλλω χρῶμα : Ἡσίοδ.Α 399 **ὄμφακες αἰόλλονται** (αἱ ἄωροι σταφυλαὶ ἀλλάσσουσι χρῶμα ὡριμάζουσαι).

αἰολόβουλος-ον μτγν. δόλιος : Ὀππ.Κυν.3,449.

αἰολοβρόντης (ὁ) ὁ τὸν κεραυνὸν ποικίλως, ὀφιοειδῶς κινῶν : Πινδ. Ο 9,42 **Ζεὺς αἰολοβρόντης.**

αἰολόδακρυς-υ μτγν. ὁ ἔχων λάμποντα, διαυγῆ δάκρυα. : Νόνν.Δ 26,79.

αἰολοδείκτης (ὁ) μτγν. ὁ ὑπὸ διαφόρους μορφὰς δεικνυόμενος : Ὀρφ.Ὕμν. 8,12 (ἐπὶ τοῦ Φοίβου).

αἰολόδειρος-ον μτγν. ὁ ἔχων ποικιλόχρουν τράχηλον : Ὀππ.Κυν. 2,317 **αἰολόδειροι πέρδικες.**

αἰολόδερμος-ον μτγν. ποικίλος τὸ δέρμα.

αἰολόδους-οντος νεώτ. ζῷον τῆς ὁμοιογενείας τῶν **τελεοσαυριδῶν**, ζῆσαν κατὰ τὴν ἄνω Ἰουράσιον περίοδον τοῦ τριασικοῦ συστήματος, ἔχον ρύγχος ἐπίμηκες καὶ ὀδόντας ποικίλου μεγέθους.

αἰολόδωρος-ον μσν. ὁ ποικίλα δῶρα παρέχων.

αἰολόθριξ-τριχος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **θριπιδῶν** τῆς τάξεως τῶν **θυσανούρων** μὲ κεφαλὴν κυλινδρικήν, κεραίας καὶ τρεῖς ὀφθαλμίσκους, σύνηθες διαιτώμενον ἐπὶ τῶν ἀνθέων διαφόρων φυτῶν (seolothrix).

αἰολοθώρηξ-ηκος (ὁ) ὁ ἔχων ἀστράπτοντα θώρακα : Ἰλ.Δ 489 **Ἄντιφος αἰολοθώρηξ .. ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί**, Ὕμν.Μαγ. 2,16.

αἰολομήτης (ὁ) αἰολόμητις βλ.λ. : Ἡσίοδ.ἀπ.7 (δ.γ.).

αἰολόμητις-ιος (ὁ,ἡ) κ. **αἰολομήτης**-ου ποικιλόφρων, δόλιος : Ἡσίοδ.Θ 511 **Προμηθέα ποικίλον**, αἰολόμητιν, **ἁμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθέα.**

αἰολομίτρης (ὁ) ὁ ἔχων λάμπουσαν ζώνην, κεκαλυμμένην διὰ μετάλλου : Ἰλ.Ε 707 **Ὀρέσβιον αἰολομίτρην·** 2) ἔχων ποικίλην μίτραν, τιάραν : Θεόκρ. 17,19 **Πέρσαισι ... αἰολομίτραις.**

αἰολόμολπος-ον μτγν. ὁ ποικίλην μολπὴν ἐκπέμπων : Νόνν.Δ 40,223 αἰολόμολπος σῦριγξ.

αἰολόμορφος-ον μτγν. ὁ ποικίλας μορφὰς ἔχων ἢ προσλαμβάνων : Ὀρφ.Ὕμν.4,7.

αἰολόμυθος-ον μτγν. ὁ μετὰ πανουργίας ὁμιλῶν

αἰολόνωτος-ον μτγν. ὁ ἔχων τὰ νῶτα πεποικιλμένα στίγμασι, ποικιλόχροα : Ὀππ.Κυν.1,125.

αἰολόπεπλος-ον μτγν. ὁ ἔχων πεποικιλμένον ἢ ποικιλόχρουν πέπλον : Νόνν.Δ 7,173.

αἰολόπους : σχόλ.Ὀππ.Κυν.1,306 «στικτόπους».

αἰολόπρυμνος ὁ ἔχων ἀπαστράπτουσαν, ποικίλην πρύμνην : Βακχ.1,4 **νῆες αἰολόπρυμνοι.**

αἰολοπτέρυξ-υγος (ὁ,ἡ) ὁ ταχέως πτερυγίζων.

αἰολόπωλος-ον ὁ ἔχων πώλους, ἵππους ταχύποδας : Ἰλ.Γ 185 **Φρύγας ἀνέρας**, αἰολοπώλους.

αἴολος (ὁ) ὁ μυθολογούμενος βασιλεὺς τῶν ἀνέμων· 2) κατὰ τοὺς πυθαγορείους, ὁ ἀριθμ. 4 ἢ ὁ ἐνιαυτός : Θεολ.Ἀριθμ.22.

αἰόλος-η-ον εὐκίνητος, ὁρμητικός : Ἰλ.Τ 404 **πόδας αἰόλος ἵππος** ‖ ὡς ἐπίθ. ἀπαστράπτων, δ. ἑρμ. ὁ εὐκόλως ὑπὸ τοῦ μαχητοῦ κινούμενος : Ἰλ.Ε 295 **τεύχ' ἐπ' αὐτῷ αἰόλα παμφανόωντα·** 2) ὁ τὸ χρῶμα μεταβάλλων, ἀπαστράπτων : Σοφ.Τρ. 12 **αἰόλος δράκων·** ‖ αὐτ.Τρ.94 : αἰόλα νὺξ (κατάστικτος ἐξ ἄστρων)· 3) μτφ. εὐμετάβολος, ἄστατος : Αἰσχ.Ἱκ. 327 **αἰόλ' ἀνθρώπων κακά·** 4) δόλιος, πανοῦργος : Πινδ.Ν 8,25 **αἰόλον ψεῦδος.**

αἰολόστομος-ον ἐπὶ χρησμῶν, ὁ ποικίλα, ἀβέβαια, δυσεξιχνίαστα σημαίνων : Αἰσχ.Πρ.661 **αἰολοστόμους χρησμοὺς δυσκρίτως τ' εἰρημένους.**

αἰολόσφαιρα (ἡ) νεώτ. μηχαν. συσκευὴ ἐκ κοίλης μεταλλικῆς σφαίρας, χρησιμοποιηθεῖσα πρὸς παραγωγὴν διὰ τοῦ ἀτμοῦ κινήσεως, κληθεῖσα δὲ τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἐφευρόντος αὐτὴν ἀλεξανδρινοῦ μαθηματικοῦ Ἥρωνος αἰόλου πύλαι.

αἰολόσωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος σκωλήκων τῆς τάξεως τῶν **ὀλιγοχαιτῶν** τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ναϊδιδῶν**, ζώντων εἰς ὕδατα ἢ ἰλύν.

αἰολοτροπία μαγνητική (ἡ) νεώτ. φυσ. ἡ ἀνομοιομορφία, ἡ ἀσυμμετρία μαγνητίσεως ἐπὶ μαγνητικῶν οὐσιῶν.

αἰολόφοιτος ὁ ὑποκείμενος εἰς ἄστατον, διαφόρως ἑκάστοτε ἐκδηλουμένην παραφροσύνην : σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.2,420 (δ.γ. **αἰολόφυλος**).

αἰολόφυλος-ον μτγν. ὁ ἐκ διαφόρων φυλῶν συνιστάμενος : Ὀππ.Ἁλ.1,617.

αἰολόφωνος-ον ὁ ποικίλην φωνὴν ἔχων, ὁ ποικίλως ἐν τῷ ᾄσματι τὴν φωνὴν χρωματίζων : Ὀππ. Ἁλ.1,728 **αἰολόφωνος ἀηδών.**

αἰολοχαίτης (ὁ) μσν. ὁ ἔχων χαίτην κυμαινομένην.

αἰολόχορδον (τὸ) νεώτ. μουσικὸν ὄργανον μὲ χορδὰς ὁριζοντίας, παράγον ἤχους διὰ μόνης τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου.

αἰολόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ποιητ. ποικιλόχρους Εὐρ.ἀπ.596.

αἰονάω-ῶ περιχέω, μουσκεύω : Ἱππ.Γυν.Φύσ.44.

αἰόνημα-ατος (τό) μτγν. κατάβρεγμα, μούσκευμα.

αἰόνησις-εως (ἡ) καταιόνησις, κατάβρεξις ἐκ τῶν ἄνω : Ἱππ.Ὑγρ.Ι.

ἄϊος αἰών : Στησίχ. (κώδ.).

αἰπεινής-οῦς-ές Ἐπιγρ. αἰπεινὸς βλ. λ.

αἰπεινός-ή-όν ἐπὶ πόλεων, ὁ ὑψηλὰ ἐκτισμένος : Ἰλ.Ι 419 Ἰλίου αἰπεινῆς· || ἐπὶ ὀρέων, ἀπόκρημνος: Σοφ.Τρ.858 ἄγαγες ἀπ' αἰπεινᾶς Οἰχαλίας· 2) μτφ.: Πίνδ.Ν 5,32 αἰπεινοὶ λόγοι (ἀπότομοι, ἄσκεπτοι),— αὐτ.Ο 9,108 σοφίαι μὲν αἰπειναί (δυσπρόσιτοι).

αἰπήεις-εσσα-εν κ. μτγν. αἰπεινὸς βλ. λ. : Ἰλ.Φ 87 Πήδασον αἰπήεσσαν, Ἀπολλ.Ρ 2,721.

αἰπολέω-ῶ εἶμαι αἰπόλος, βόσκω αἶγας· 2) αἰπολοῦμαι, ὁδηγοῦμαι εἰς βόσκησιν ἢ ἁπλῶς βόσκω (ἐπὶ ποίμνης) Αἰσχ.Εὐμ.196 χωρεῖτ' ἄνευ βοτῆρος αἰπολούμεναι.

αἰπολικός-ή-όν μτγν. ὁ τοῦ αἰπόλου : Καλλ.ἀπ. 412 αἰπολικὸν τρύπανον.

αἰπόλιον (τό) ἀγέλη αἰγῶν : Ἰλ.Λ 679 τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν, Ἡρ.Ι,126 τά τε αἰπόλια καὶ τὰς ποίμνας καὶ τὰ βουκόλια ὁ Κῦρος πάντα .. συναλίσας· 2) βοσκὴ αἰγῶν : ΑΠ 9,101.

αἰπόλος (ὁ) βοσκὸς αἰγῶν : Ὀδ.Υ 173 αἰπόλος αἰγῶν, αἶγας ἄγων· 2) Ἡσ. « αἰπόλος· κάπηλος ».

αἶπος-εος (τό) ὕψωμα, ἀκρώρεια, κρημνός : Αἰσχ. Ἀγ.285 Ἀθῷον αἶπος· || μτφ. : Εὐρ.Φοίν.851 αἶπος ἐκβαλὼν ὁδοῦ (δ.γ. ἄπος) (τὸ κοπιῶδες τῆς ὁδοιπορίας), αὐτ.Ἀλκ.500 πρὸς αἶπος ἔρχεται.

αἰπός-ή-όν ὑψηλός, ἀπόκρημνος : Ἰλ.Ν 625 πόλιν αἰπήν· 2) ὁρμητικός, ταχύς : Ἰλ.Θ 369 Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.

αἰπύδμητος-ον μτγν. ὁ ὑψηλὰ ᾠκοδομημένος.

αἰπυδολωτής (ὁ) μτγν. ὁ ἄκρως πονηρός, παμπόνηρας : Τίμ. παρὰ Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.11,171.

αἰπύκερως-ω-ων ΕΜ, Σουΐδ. «ὑψίκερως».

αἰπύλοφος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὑψηλὸν λόφον.

αἰπυμήτης (ὁ) ὁ ὑψηλὰ ἢ μεγάλα ἢ δεινὰ βουλευόμενος : Αἰσχ.Πρ.18 Θέμιδος αἰπυμῆτα παῖ.

αἰπύνοος-ον Ἐπιγρ. αἰπυμήτης βλ. λ. (ἐπὶ τῆς αἰγυπτιακῆς θεότητος Ὀσίριδος).

αἰπύνωτος-ον ὁ ἔχων ὑψηλὰ νῶτα, ὁ ἐπὶ ὑψηλοῦ τόπου ὤν : Αἰσχ.Πρ.830 αἰπύνωτος Δωδώνη.

αἰπύορνις-ιθος (ἡ) νεώτ. παλαιοντ. ἐκλιπὸν τεράστιον πτηνόν, συγγενὲς τῆς στρουθοκαμήλου.

αἰπυπλανής-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς τὰ ὕψη πλανώμενος : Μαν.4,249.

αἰπύς-εῖα-ύ ἐπ. κ. λυρ. ὑψηλός, αἰπεινὸς βλ. λ. : Ἰλ.Β 603 Κυλλήνης ὄρος αἰπύ,—Ὀδ.Γ 485 Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον· 2) μτφ. ὀξύς, τραχύς, βαρύς : Ὀδ.Δ 843 φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες· 3) βαθύς : Ἡσίοδ.Θ 682 αἰπεῖα ἰωή.

αἶρα (ἡ) (1) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐν τοῖς σιτηροῖς παράσιτον φυτόν, κατ' Ἀριστλ.Ἐνυπν.456Β,30 ὑπνωτική· ΕΜ «σπέρμα σιτῶδες ἐκ παραφθορᾶς τοῦ σίτου γινόμενον»· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ἀγρωσταειδῶν τῆς φυλῆς τῶν ἀβενοειδῶν περιλαμβάνον πολυετεῖς βοσκησίμους πόας (aira L.)· || δημ. ἄλλως εἶρα κ. ἀέρα κ. γαῖρα· 2) δημ. τὸ φυτὸν ἀγριάδα : φρ. γίνηκε τῆς αἶρας κόσκινο (ἐπὶ τῶν ἐξευτελιζομένων πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ τινος ἢ ἐπὶ ἐκπιπτόντων),—παροιμ. νὰ χωρίσῃ (ἢ νὰ βγῇ) ἡ εἶρα ἀπὸ τὸ στάρι (νὰ διακριθοῦν οἱ ἀγαθοὶ ἀπὸ τῶν πονηρῶν, οἱ ἀθῷοι ἀπὸ τῶν ἐνόχων κττ.),—δ. δίστ. τὸ κεφάλι μου πονεῖ σά νά 'φαγα τὴν εἶρα | μὰ 'γὼ εἶρα δὲν ἔφαγα μόν' ἀγαπῶ τὴ χήρα.

αἶρα (ἡ) (2) μτγν. σφῦρα, ὄργανον τοῦ σιδηρουργοῦ : Καλλ.ἀπ.129 αἰράων ἔργα· 2) Ἡσ. « ἀξίνη ».

αἰράριον (τὸ) (λατ. aerarium) Ἐπιγρ. ταμεῖον.

αἱρεσεμένος (ὁ, ἡ) δημ. συνηθέστ. ρεσεμένος ὁ κακομαθημένος, ὁ ἔχων ἰδιοτροπίας, ἐλαττώματα : γνωμ. κάρη αἱρεσεμένη, γριὰ κολασμένη.

αἵρεση (ἡ) δημ. ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζῴων, ἐλάττωμα, κακὴ συνήθεια : ἔχω τὴν αἵρεση νὰ βλαστημάω,—τὸ μουλάρι ἔχει τὴν αἵρεση νὰ κλωτσάῃ.

αἱρεσιάζω δημ. αἰφνιδιάω, ξαφνίζομαι, σκιάζομαι, συνών. φριξιάζω.

αἱρεσιάρης-α-ικο δημ. ὁ ἔχων αἵρεση βλ.λ.· συνών. αἱρεσεμένος βλ.λ.

αἱρεσιάρικος-η-ο δημ. ὁ αἱρεσιάρης βλ.λ.

αἱρεσιαρχέω-ῶ ἐκκλ. εἶμαι αἱρεσιάρχης, ἱδρυτὴς ἢ ἀρχηγὸς θρησκευτικῆς αἱρέσεως· 2) ἀστρολογ. ὅρος « ἄρχω τῆς αἱρέσεως ».

αἱρεσιάρχης (ὁ) μτγν. ὁ ἀρχηγὸς σχολῆς ἐν τῇ Φιλοσοφίᾳ : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,245· 2) ἀρχηγὸς σχολῆς ἐν τῇ Ἰατρικῇ : Γαλ.6,372· 3) ἐκκλ. ὁ ἀρχηγὸς αἱρέσεως θρησκευτικῆς.

αἱρεσιαρχία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκλογὴ ἀρχόντων, συνηθέστ. ἀρχαιρεσία· 2) ἡ ἀρχηγία αἱρέσεως βλ.λ.

αἱρεσιαρχικός-ή-όν νεώτ. ὁ τοῦ αἱρεσιάρχου· || ὁ τείνων πρὸς δημιουργίαν αἱρέσεως· || φιλοσ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αἱρεσιαρχίαν βλ. λ.

αἱρεσιαρχικῶς ἐπίρρ. ἀπὸ ἀπόψεως ἢ κατὰ τρόπον αἱρεσιαρχικὸν βλ. λ.

αἱρέσιμος-ον ἁλώσιμος· 2) ἐκλέξιμος.

αἱρεσιομάχος-ον μτγν. ὁ μαχόμενος περὶ θρησκευτικῆς αἱρέσεως : Φίλ.2,84.

αἵρεσις-εως (ἡ) (ἐκ τοῦ αἱρῶ =κυριεύω) ἅλωσις, κατοχή, κατάληψις : Ἡρ.4,1 μετὰ τὴν Βαβυλῶνος αἵρεσιν (ἅλωσιν),—αὐτ.9,3 ἡ δὲ βασιλέος αἵρεσις .. δεκάμηνος ἐγένετο (ἡ κατοχὴ ὑπὸ τοῦ βασιλέως),—Θουκ.2,751 ἐλπίζοντες ταχίστην αἵρεσιν ἔσεσθαι (ταχίστην κατάληψιν, κυρίευσιν)· || πρόσκτησις, ἐπίτευξις : Πλάτ.Γοργ.513Α ἡ αἵρεσις ἡμῖν ἔσται ταύτης τῆς δυνάμεως· || γεν. λῆψις : Πάπ. ἐπιγεννημάτων αἵρεσις· 2) (ἐκ τοῦ αἱροῦμαι =ἐκλέγω ἢ ἐκλέγομαι) ἐκλογή, προτίμησις ἑνὸς ἐκ δύο προκειμένων : Ἡρ.1,11 δυοῖν ὁδοῖν παρεουσέων .. δίδωμι αἵρεσιν ὁκοτέρην βούλεαι τραπέσθαι,—Αἰσχ.Πρ.779 δυοῖν λόγοιν σε θατέρῳ δωρήσομαι .. πρόδειξον, αἵρεσιν τ' ἐμοὶ δίδου,—Σοφ. Αἴ.265 πότερα δ' ἄν, εἰ νέμοι τις αἵρεσιν,—Πλάτ. Σοφ.245Β χαλεπὴν προβέβληκας αἵρεσιν (ἐκλογὴν μεταξὺ δύο ἀντιλήψεων)· || κ. γεν. ἐκλογὴ ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐκ διαφόρων προκειμένων : Θουκ.2.61 οἷς μὲν αἵρεσις γεγένηται· 3) ἐκλογὴ ἀρχόντων : Θουκ.8,89,3 αἱρέσεως γιγνομένης,—Ἰσοκρ.143C ἵνα δὲ .. ἀκριβῶς εἰδότες ποιῆσθε καὶ τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν κρίσιν· 4) προαίρεσις, προτίμησις, κλίσις, πρόθεσις, τὸ τείνειν πρός τι, τὸ ὀρέγεσθαί τι : Πλάτ. Γοργ.513 ἡ αἵρεσις ἡμῖν ἔσται ταύτης τῆς δυνάμεως,—Πολύβ.40,6,3 αἵρεσις Ἑλληνικὴ (προτίμησις ἑλληνικῆς παιδείας)· 5) φιλοσοφικὸν δόγμα ἢ φιλοσ. σύστημα : ἀκαδημεικὴ -, στωϊκὴ -, ἐπικούρειος αἵρεσις· 6) μτγν. θρησκευτικὸν δόγμα κατὰ παρέκβασιν ἢ ἀπόκλισιν τῶν κοινῶς παραδεδεγμένων : ΚΔ Πράξ.15,5 ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων,—αἵρεσις τῶν Ἀρειανῶν,—τῶν Μονοφυσιτῶν· || εἰδ. αἱ περὶ τὸ δόγμα παρεκκλίσεις ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας· 7) νομ. αἵρεσις ὁ ἐν τῇ δηλώσει τῆς βουλήσεως προστιθέμενος περιορισμός, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ ἐπέλευσις τοῦ νομικοῦ ἀποτελέσματος ἢ ἡ ἀνατροπὴ τοῦ ἤδη ὑφισταμένου τοιούτου ἤρτηται ἐκ μελλοντικοῦ τινος ἀβεβαίου γεγονότος : σοὶ δωρῶ τὴν οἰκίαν μου ὑπὸ τὴν αἵρεσιν ὅτι θὰ κληρονομήσω τὸν θεῖόν μου. Αἱ νομ. αἱρέσεις διαστέλλονται εἰς ἀναβλητικὰς καὶ διαλυτικάς, εἰς καταφατικὰς καὶ ἀρνητικάς, εἰς πραγματικὰς καὶ νομικὰς καὶ εἰς δυνητικάς, τυχαίας καὶ μικτάς· || νομ. ψευδεῖς αἱρέσεις

ἐκεῖναι, καθ' ἃς τὸ γεγονός, ἐξ οὗ ἐξορτᾶται ἡ ἐπέλευσις ἢ ἀνατροπὴ τοῦ νομικοῦ ἀποτελέσματος δὲν εἶναι μελλοντικὸν ἢ δὲν ἐνέχει ἀβεβαιότητά τινα· 8) νεώτ. (κατ' ἐπέκτ. τῆς νομ. ἐννοίας) προϋπόθεσις: **ἀπεφάσισε νὰ σπουδάσῃ ὑπὸ τὴν αἵρεσιν ὅτι θὰ τὸν ὑπεστήριζεν ὁ θεῖός του·** 9) αἵρεσις ἐν τῷ δημ. τύπῳ **αἵρεση** βλ. λ.

αἱρεσιώτης (ὁ) θηλ. **αἱρεσιῶτις** μτγν., μσν. κ. νεώτ. μέλος αἱρέσεως βλ.λ. 5): Πορφ.'Αποχ.4,11 (δ.γ.)· || ὁ ἰδιάζοντα δόγματα πρεσβεύων: Σουΐδ. **αἱρεσιῶτις πολιτεία** (διαγωγή)· 2) μσν. κ. νεώτ. ὁ αἱρετικός, ὁ πρεσβεύων θρησκευτικὰς δοξασίας, ἀντικειμένας εἰς τὰς βάσεις τῆς χριστιανικῆς θρησκείας· οὗτος κατὰ τὸν ἑλληνικὸν ποινικὸν νόμον ὑπόκειται εἰς δίωξιν, ὅταν δι' ἀθεμίτων μέσων προσηλυτίζῃ εἰς τὰς δοξασίας του ἢ ὅταν αὗται ἀντίκεινται εἰς τοὺς νόμους καὶ τὴν κοσμιότητα.

αἱρετέον πρέπει τις νὰ ἐκλέξῃ: Πλάτ.Γοργ.499Ε.

αἱρετέος-α-ον μτγν. ὁ ἐκλεκτέος.

αἱρετής (ὁ) μτγν. ὁ ἐρευνητὴς ἀρχείων: Πάπ. αἱρετὴς ἡγεμονικῆς **βιβλιοθήκης**· || ὁ θέλων, ἐπιζητῶν τι: Βέττ.Βάλ.55,17 **ἀγαθῶν αἱρετής**· 2) ἀστρολογ. ὁ ἔχων δοξασίαν τινά· συνών. αἱρετιστὴς βλ.λ.

αἱρετίζω μελλ. αἱρετιῶ ἐκλέγω, προτιμῶ: Ἱππ. Ἐπιδ.17· 2) ἐκκλ. εἶμαι αἱρετικός.

αἱρετικίζω μσν. κλίνω πρὸς αἵρεσίν τινα.

αἱρετικός-ή-όν ἱκανὸς ἢ πρόσφορος πρὸς ἐκλογήν: Πλάτ.Ὅρ.412 Α· 2) ὁ ἀνήκων εἰς θρησκευτ. αἵρεσιν: ΚΔ Τιτ.3,10 **αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ.**

αἱρέτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ αἱρουμένη, ἡ ἐκλέγουσα.

αἱρετισμός (ὁ) μτγν. ἐκκλ. αἵρεσις.

αἱρετιστής (ὁ) μτγν. ὁ ἀσπαζόμενος αἵρεσιν, ἰδίᾳ φιλοσοφικὴν τοιαύτην βλ. **αἵρεσις** 5).

αἱρετοκρισία (ἡ) νεώτ. διαιτησία, ἀρχ. **δίαιτα.**

αἱρετοκρῖται (οἱ) νεώτ. δικασταὶ εἴς τινας νήσους τοῦ Αἰγαίου ἐπὶ τουρκοκρατίας διὰ τὰς μεταξὺ χριστιανῶν διαφοράς, διοριζόμενοι ὑπὸ τῶν δημογερόντων.

αἱρετοκριτής (ὁ) νεώτ. διαιτητὴς δικαστικῶς ὁριζόμενος συγκαταθέσει τῶν διαδίκων.

αἱρετός-ή-όν κ. νεώτ. ἁλωτός, ὁ δυνάμενος νὰ κυριευθῇ ἢ νὰ συλληφθῇ: Ἡρ.4,201 **κατὰ μὲν τὸ ἰσχυρὸν οὐκ αἱρετοὶ εἶεν [δόλῳ δὲ αἱρετοί]**· 2) μτφ. καταληπτὸς ἢ καταληπτέος: Πλάτ.Φαίδ. 81Β· 3) ὁ αἱρούμενος, ὁ ἐκλεγόμενος ἢ ὁ ἐκλεγείς: **αἱρετοὶ ἄρχοντες**· 4) ὁ δυνάμενος, ὁ ἔχων τὰ προσόντα νὰ ἐκλεγῇ· 5) μον. νομ. **αἱρετὸς δικαστὴς** ὁ διαιτητής, ἄλλως αἱρετοκριτὴς βλ.λ.· 6) τὸ συγκρ. **αἱρετώτερος** προτιμότερος.

αἱρέω-ῶ μέλλ. **αἱρήσω-αἱρήσομαι-αἱρεθήσομαι,** ἀόρ.μέσ. **εἱλόμην,** παθ. **ἡρέθην,** παρακ.**ᾕρηκα-ᾕρημαι** ἐνεργ. λαμβάνω: Ὀδ.Θ 372 **σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἕλοντο**· 2) λαμβάνω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, καταλαμβάνω, κυριεύω: Ὀδ.Ν 42 **ἕλοντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν αἱρήσειν**· || μτφ.: Ἰλ.Β 34 **ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσί, μηδέ σε λήθη αἱρείτω,** Πλάτ. Θεαίτ.142 Β **αὐτὸν αἱρεῖ τὸ γεγονὸς νόσημα**· 3) συλλαμβάνω, αἰχμαλωτίζω: Ἰλ.Φ 102 **πολλοὺς ζωοὺς ἕλον ἠδὲ πέρασσα**· || προσελκύω, παίρνω μὲ τὸ μέρος μου: Ξεν.Ἀπομν.2,3,16 **τὰ πονηρὰ ἀνθρώπια οὐκ ἂν ἄλλως μᾶλλον ἕλοις ἢ εἰ δοίης τι,** αὐτ. 3,11,11 **βίᾳ μὲν οὔτ' ἂν ἕλοις οὔτε κατάσχοις φίλον, εὐεργεσίᾳ δὲ καὶ ἡδονῇ τὸ θηρίον τοῦτο ἁλώσιμον**· 4) δικαν. ὅρος αἱρῶ δίκην ἢ **γραφὴν** κερδίζω δίκην: Ἰσαῖ.7,7 **εἰσέπραξε τὸ ἡμικλήριον.. δύο δίκας ἑλών**· 5) φρ.μτφ. **ὁ λόγος αἱρεῖ** (ὁ ὀρθὸς λόγος νικᾷ, καταναγκάζει), Πλάτ. Πολ.604 C **ὅπῃ ὁ λόγος αἱρεῖ βέλτιστ' ἂν ἔχειν.** Ὡς παθ. τῶν χρήσεων ταύτων χρησιμεύει συνήθως τὸ **ἁλίσκομαι** βλ. λ.· 6) αἱροῦμαι ὡς μέσ. λαμβάνω δι' ἐμαυτόν: Ἰλ.Η 264 **νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε,** αὐτ.Χ 119 **Τρωσὶν δ' αὖ.. ὅρκον ἕλωμαι μή τι κατακρύψειν, ἀλλ' ἄνδιχα πάντα δάσασθαι**· 7) ἐκλέγω, προτιμῶ: Ἰλ.Κ235 **τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλῃσθα,** Ἡρ.1,87 **οὐδεὶς γὰρ οὕτω ἀνόητός ἐστι, ὅστις πόλεμον πρὸ εἰρήνης αἱρέεται,** Ξεν.Ἀν.1,7,3 **τὴν ἐλευθερίαν ἑλοίμην ἂν ἀντὶ ὧν ἔχω πάντων**· 8) ἐκλέγω ἄρχοντα: Θουκ. 8,82,1 **στρατηγόν τε αὐτὸν εὐθὺς εἵλοντο.. καὶ τὰ πράγματα πάντα ἀνετίθεσαν**· 9) παθ. ἐκλέγομαι ἄρχων: Ἡρ.6,67 **μετὰ τῆς Βασιλείης τὴν κατάπαυσιν ὁ Δημάρητος ἦρχε αἱρεθείς,** Ξεν.Ἀπομν.3,2,3 **βασιλεὺς αἱρεῖται οὐχ ἵνα ἑαυτοῦ καλῶς ἐπιμελῆται, ἀλλ' ἵνα καὶ οἱ ἑλόμενοι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσι.**

αἱριάρης (ὁ) κ. ἀριάρης (ὁ) δημ. κόσκινον τοῦ σίτου διὰ τὴν ἀποχώρισιν τῆς αἴρας, αἰρόπινον βλ.λ., συνών. ἀρῖλογος ἢ ἀριλόγος.

αἱρικός-ή-όν μτγν. ὁ περιέχων αἶραν βλ.λ.

αἴρινος-η-ον μτγν. ὁ περιέχων αἶραν βλ. λ.: Διοσκ.2,112 **ἄλευρον αἴρινον.**

αἰρόπινον (τὸ) ΕΜ «τὸ ἀραιὸν κόσκινον παρὰ τὰς αἴρας ποιεῖν ἀπεῖναι καὶ χωρίζειν».

ἄϊρος (ὁ) ὁ δυστυχής, ὁ ἄμοιρος Ἶρος: μόνον ἐν Ὀδ.Σ 73 **Ἶρος ἄιρος.**

αἴρω κ. νεώτ., ἐπ. κ. ἰων. **ἀείρω,** αἰολ. **ἀέρρω,** παρατ. **ἦρον,** ἐπ. **ἄειρον,** μέλλ. **ἀρῶ,** ἀόρ. **ἦρα,** ἐπ. **ἄειρα,** παρακ. **ἦρκα**· || μέσ. **αἴρομαι** κ. **ἀείρομαι,** μέλλ. **ἀροῦμαι,** ἀόρ. **ἠράμην,** παρακ. **ἦρμαι**· || παθ. μέλλ. **ἀρθήσομαι,** ἀόρ. **ἤρθην,** ἐπ. **ἀέρθην,** παρακ. **ἤερμαι** (μτγν. ποιητ.), ὑπερσ. ἐπ. μόνον ἐν γ'. προσ. **ἄορτο** (οὐχὶ **ἄωρτο,** βλ. Λορεντζάτου Ὁμ. Λεξ. ἐν λ.) ἐνεργ. σηκώνω, ὑψώνω, ἐγείρω: Ὀδ.Α 141 **κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας,** Σοφ. Φιλ.879 **σύ μ' αὐτὸς ἆρον**· || σηκώνω καὶ λαμβάνω, μεταφέρω, ἀποκομίζω, παίρνω (ἐπ-αἴρω): Ἰλ.Π 678 **Σαρπηδόνα δῖον ἀείρας**· || σηκώνω καὶ δίδω, προσφέρω: Ἰλ.Ζ 264 **μή μοι οἶνον ἄειρε**· 2) σηκώνω καὶ κρατῶ ὑψωμένον: Ἰλ.Γ 272 **ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄορτο,** Αἰσχ.Χο.496 **ὀρθὸν αἴρεις.. τὸ σὸν κάρα,** Σοφ.Ἀπ.110 **ἄρασα μύξας** (ἔλαφος), ΚΔ Ματθ.15,21 **ἀγγαρεύουσι.. Σίμωνα Κυρηναῖον, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ**· 3) καθιστῶ ὑψηλόν, ἀνυψώνω: Θουκ.1,90,3 **ἕως ἂν τὸ τεῖχος ἱκανὸν ἄρωσιν**· 4) εἰδικώτ. ἀπομακρύνω: Θουκ.1,52 **τὰς μὲν ναῦς ἄραντες ἀπὸ τῆς γῆς**· || κ. μετακινῶ, τὸ δημ. ξεσηκώνω: αὐτ. 2,12,4 **ἄρας τῷ στρατῷ προυχώρει**· 5) μετάγω, μεταφέρω ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον: ΚΔ Ἰω.19, 15 **ἆρον, ἆρον σταύρωσον αὐτὸν** (τῆς ἐπαναλήψεως ἐντ. ἐχούσης ἐπιτατικὴν ἔννοιαν, δηλοῦσαν τὸ ταχέως, ἄνευ ἀναβολῆς, ἀμέσως)· 6) μτγν. κ. ἀνοίγω: ἐκκλ. **ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες**· 7) κ. νεώτ. μετακινῶ, ἀφαιρῶ ἀπὸ τοῦ μέσου κ. συνεκδ. ἐξαλείφω, μηδενίζω τὸ ἐπιπροσθοῦν: **αἴρω τὰς δυσχεραινούσας τὴν συγκοινωνίαν ἀνωμαλίας τῆς ὁδοῦ,—ἤρθη ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία του,—αἴρονται αἱ διατιμήσεις**· 8) μτφ. ὑποφέρω, βαστάζω: Αἰσχ.Πέρσ.547 **κἀγὼ δὲ μόρον τῶν οἰχομένων αἴρω**· 9) μτφ. λαμβάνω, ἀναλαμβάνω: φρ. **αἴρειν θάρσος** (ἀναθαρσεῖν)· 10) μτφ. ἐξυψῶ κ. συνεκδ. μεγαλύνω, ἐπαινῶ: Αἰσχ.Χο.262 **ἀπὸ σμικροῦ δ' ἂν ἄρειας μέγαν,—** αὐτ.Πέρσ.164 **ὄλβον ὃν Δαρεῖον ἦρεν,** Εὐρ.Ἡρακλ.322 **πολλῷ σ' ἐπαίνῳ.. ἀρῶ**· 11) μτφ. ἐντείνω, αὐξάνω: Σοφ.ΟΤ 914 **ὑψοῦ γὰρ αἴρει θυμὸν Οἰδίπους**· 12) κ. νεώτ. μτφ. ἀφαιρῶ, συνεκδ. ἀνακαλῶ: **αἴρω τὴν ἐντολήν,—ἡ Βουλὴ ἦρε τὴν πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἐμπιστοσύνην της**· 13) πολλαχῶς κατ' ἐπέκτασιν, ἐν παραλλαγῇ τῶν ἀνωτ. ἐννοιῶν, οἷον **ἆθλον ἄρασθαι** (ἀναλαμβάνειν),—**αἶρε τὸ νᾶμα** (φέρε),—**αἴρειν τὸν λόγον** (ὑψώνειν τὴν φωνήν),—**αἴρειν τὸ πρᾶγμα λόγῳ** (ἐξογκώνειν διὰ

λόγου),—**αἴρειν συνθήκας** (ἀκυρώνειν),—**αἴρειν κοῦφον βῆμα** (σπεύδειν) κ.ἄ. Μέσ. **-ομαι** ἐν ταῖς αὐταῖς σημασ., ἀναφερόμενον εἰς τό ὑποκ.· 14) κ. εἰδ. λαμβάνω ἢ κομίζω τι δι' ἐμὲ ἢ ὅ,τι εἶναι ἴδιον ἐμαυτοῦ : Ἰλ.Ζ 293 **τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ**,—αὐτ.Ψ 856 **πάντας ἀειράμενος πελέκεας οἰκόνδε φερέσθω**· ‖ κ. μτφ. : Ὀδ.Λ 240 **ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω** ‖ ἐντ. κτῶμαι, κερδαίνω : Ἰλ.Ε 3 **κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο**· 15) συνεκδ. δέχομαι, λαμβάνω : Ἰλ.Ξ 130 **μή πού τις ἐλκεῖ ἕλκος ἄρηται**· ‖ κ. βαστάζω : αὐτ.Υ 247 **οὐδ' ἂν νηῦς ἑκατόζυγος ἄχθος ἄροιτο**· 16) μτφ. ἐπιχειρῶ, ἀναλαμβάνω τι (συνήθ. ἐξυπονοούμενον ὡς ἐπίμοχθον), ἀρχίζω : Ἡρ.7,132 **οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλεμον ἀράμενοι**, Θουκ.1,70,3 **χρὴ .. πόλεμον ἄρασθαι**· 17) κ. τό μέσ. ἐπίσης ὡς τό ἐνεργ. ἐν πολλαῖς ἐπεκτάσεσι συνεκδ. κ. μτφ. τῆς ἐννοίας, οἷον **ἄρατο νίκαν** (ἐνίκησε) κ. **ἠρμένοι νίκην** (ἔχοντες νικήσει).—Πλάτ.Πολιτ.277 Β **θαυμαστὸν ὄγκον ἀράμενοι τοῦ μύθου** (ἀποδεχθέντες),—**ἦρατο τὰς ὀφρῦς** (ὑπερηφανεύθη),—Θέογν.90 **νεῖκος ἀειράμενος** (προκαλέσας, ἀρχίσας), Ἰλ.Α 124 **ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο** (ἐκέρδισαν),—**τὰ ἱστία ἀείρασθαι** (ἀνοίγειν τὰ ἱστία, ἀποπλέειν),—**αἴρεσθ' ἔσω** (φέρετε μέσα),—**ἕως ἂν αὐτὸς ἥλιος ταύτῃ μὲν αἴρῃ** (ἀνατέλλει),—**τὰ σημεῖα ἤραντο** (ἀνεπέτασαν τὰς σημαίας),—**δίκην ἄρασθαι παρά τινος** (ἐκδικεῖσθαι) —**κίνδυνον αἴρεσθαι** (διαφεύγειν),—**ἀρθῆναι φόβῳ** (κυριεύεσθαι ὑπὸ φόβου),—**ἀρθῆναι ἐλπίσι** (παρασύρεσθαι ὑπὸ ἐλπίδων),—**ποδοῖν κλαπᾶν ἀρθῆναι** (κρυφίως φυγεῖν) κ.ἄ. Παθ.· 18) λαμβάνω ἐπ' ἐμοῦ, ὑφίσταμαι, ὑπέχω : Ἡρ.6,150 **βαρὺς ἀείρασθαι**· 19) ὑφαιροῦμαι ὑπὸ ἄλλου, ἐκτοπίζομαι, μετάγομαι, κ. ἐπὶ πραγμ. μεταφέρομαι : Ἡρ.9,52 **ἐνθαῦτα ἀρθέντες οἱ πολλοὶ ἀπαλλάσσαντο**· ‖ κ. μτφ. ἐκτοπίζομαι, συνεκδ. ἐκλείπω : Ἀριστλ.Πρ. 920 Β 11 **ἀρθέντος τοῦ αἰτίου**· συνήθ. κ. ἐν τῇ νεωτ. **ἤρθη ἡ παρεξήγησις,—προσεχῶς αἴρονται αἱ δυσχέρειαι,—αἱρομένων τῶν ἐκ τοῦ νόμου κωλυμάτων**· ‖ δημ. ἐν τῷ τύπῳ **ἆρον ἆρον** βλ. λ.

αἱρώδης-ους-ες μτγν. **αἱρικός** κ. **αἴρινος** βλ. λ.

αἴσακος (ὁ) μτγν. δάφνης ἢ μύρτου κλάδος, τὸν ὁποῖον κρατοῦντες ὕμνουν τοὺς θεούς : Πλούτ. 615Β, Ἡσ., ΑΒ, Σουΐδ., ΕΜ.

αἰσάλων-ωνος (ὁ) εἶδος ἱέρακος : Ἀριστλ. ΖΙ 609Β 8.

αἰσθάνομαι κ. νεώτ. κ. δημ. μέλλ. **αἰσθήσομαι**, ἀόρ. **ᾐσθόμην**, παρακ. **ᾔσθημαι** λαμβάνω γνῶσιν τινος διὰ τῶν αἰσθήσεων : Θουκ.6,17,6 **τά τε οὖν ἐκεῖ ἐξ ὧν ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι τοιαῦτα .. ἔσται**, Πλάτ.Φαίδ.75 Β **πρὸ τοῦ ἄρξασθαι ἡμᾶς ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ τἆλλα αἰσθάνεσθαι**· 2) νεώτ. διατηρῶ τὰς αἰσθήσεις μου : **ὁ ἄρρωστας δὲν αἰσθάνεται πιά**· 3) νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ συναισθάνομαι, ἔχω ἐπίγνωσιν : **δὲν αἰσθάνεται τὴν κατάντια του**· ‖ κ. ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι : **δὲν αἰσθάνεται τί τοῦ γίνεται**· 4) ἐντρέπομαι, αἰδοῦμαι μετὰ μετοχῆς, ἐννοῶ, καταλαμβάνω, μανθάνω : Πλάτ.Θεαγ.122C **αἰσθανόμεθα γελοῖοι ὄντες**, Ξεν. Ἀπ.2,2,1 **αἰσθόμενος δέ ποτε Λαμπροκλέα πρὸς τὴν μητέρα χαλεπαίνοντα**, αὐτ.4,4,11 **ᾔσθησαι οὖν πώποτέ μου ψευδομαρτυροῦντος**· 5) μετ' ἀπαρεμφ. ὑπολαμβάνω, νομίζω : Θουκ.6,59,3 **αἰσθανόμενος αὐτοὺς μέγα παρὰ βασιλεῖ .. δύνασθαι.**

αἰσθαντικός-ή-ό δημ. εὐαίσθητος, ὁ κατεχόμενος ὑπὸ συναισθημάτων συμπαθείας.

αἰσθαντικότης (ἡ) νεώτ. κ. δημ. εὐαισθησία.

αἴσθημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀντίληψις, γνῶσις : Ἀριστλ.Α"Υστ.99Β37· ‖ καθόλου, ἀντίληψις : Εὐρ.ΙΑ 1243 **αἴσθημά τοι κἀν νηπίοις γε τῶν κακῶν ἐγγίγνεται**· 2) νεώτ. ἡ πρώτη συνείδησις τῆς ἐν ἡμῖν γεννωμένης μεταβολῆς ἐξ ἀντιδράσεως πρὸς ἐξωτερικὰ ἢ ἐσωτερικὰ ἐρεθίσματα, τό ἁπλούστατον στοιχεῖον τῆς γνώσεως : **αἴσθημα πόνου,-ὀσμῆς,-γεύσεως** κτλ.· ‖ κ. ἡ ψυχικὴ κατάστασις : **αἴσθημα χαρᾶς,- λύπης,- φόβου** κτλ.· 3) ψυχικὴ διάθεσις : **αἴσθημα μουσικῆς, - δικαιοσύνης, - τιμῆς,—αἴσθημα τῆς ἀλληλεγγύης, -τῆς ἀδελφότητος**· ‖ εἰδ. εἰς διαφ. φρ. καλὸς χαρακτήρ, γενναῖος, μεγαλόφρων κττ. ἢ ἀντίθ. : **ἄνθρωπος μὲ αἰσθήματα,-αὐτός δὲν ἔχει αἴσθημα**· 4) εἰδ. ἐρωτικὸν συναίσθημα, ἀγάπη : **ἀνεπτύχθη μεταξύ των αἴσθημα,—τοὺς συνδέει αἴσθημα.**

αἰσθηματάκι (τό) δημ. ὑποκορ. τῆς λ. αἴσθημα, μικρὸν ἐρωτικὸν συναίσθημα, ἔρως ἄνευ σφοδρότητος ἢ ἄνευ διαρκείας.

αἰσθηματίας (ὁ) νεώτ. ἄνθρωπος μὲ αἰσθήματα, εὐγενής, γενναῖος.

αἰσθηματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς εὐγενὲς συναίσθημα : **αἰσθηματικὸς ἔρως**· 2) αἰσθαντικὸς βλ. λ. : **αἰσθηματικὴ νέα.**

αἰσθηματικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ αἰσθηματικοῦ βλ. λ.

αἰσθηματικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κ. δημ. αἰσθηματικά ἀπὸ ἀπόψεως αἰσθηματικῆς βλ. λ., κατὰ τρόπον αἰσθηματικόν· 2) εἰδ. διὰ τοῦ συναισθήματος τοῦ ἔρωτος : **οἱ δύο νέοι συνεδέοντο αἰσθηματικῶς.**

αἰσθηματοβριθής-οῦς-ές νεώτ. πλήρης αἰσθημάτων, λίαν αἰσθηματίας βλ. λ.

αἰσθηματολόγημα-ατος (τό) νεώτ. λόγος πλήρης αἰσθήματος, μὴ βασιζόμενος εἰς τὴν λογικὴν καὶ τὴν πραγματικότητα ἀλλ' εἰς τό αἴσθημα· ‖ εἰδ. φλύαρος ἢ ὑπερβολικὴ ἐρωτικὴ ἔκφρασις.

αἰσθηματολογία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τό μετ' αἰσθήματος, **τρυφερῶς ἐκφράζεσθαι**· 2) **εἰδ.** ἡ καθ' ὑπερβολὴν χρῆσις ἐρωτικῶν ἐκφράσεων : **τραγούδια γεμάτα αἰσθηματολογίες.**

αἰσθηματολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αἰσθηματολογίαν βλ. λ.· ‖ ὁ ἐπιρρεπὴς πρὸς αἰσθηματολογίαν.

αἰσθηματολόγος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τὴν διάθεσιν ἢ τὴν ἀδυναμίαν νὰ αἰσθηματολογῇ βλ. λ.

αἰσθηματολογῶ (-έω) νεώτ. ἐκφράζομαι ἢ διατυπώνω ἀντιλήψεις μου παρασυρόμενος ὑπὸ ἀμέσων (εὐαρέστων συνήθως) ἐντυπώσεών μου ἢ διαθέσεων ἢ συναισθημάτων : (οὐχὶ συμφώνων πρὸς τὴν πραγματικότητα καὶ τὴν ἀγαθὴν κρίσιν) : **οἱ πλεῖστοι τῶν λαϊκῶν ῥητόρων δὲν λογικεύονται ἀλλ' αἰσθηματολογοῦσι**· ‖ ἐκφράζω ἁπλῶς ἢ μεθ' ὑπερβολῆς ἐρωτικὰ συναισθήματα· 2) ἀναστρέφομαι μετ' ἄλλου μὲ ἐρωτικὴν πρὸς αὐτὸν διάθεσιν : αἰσθηματολογεῖ **πρὸς τὴν δεσποινίδα,—ὁ νεαρὸς καὶ ἡ κυρία αἰσθηματολογοῦν εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν.**

αἰσθηματώδης-ους-ες νεώτ. πλήρης αἰσθημάτων, πολὺ αἰσθηματικὸς βλ. λ.

αἴσθηση (ἡ) δημ. αἴσθησις βλ. λ.· ‖ κ. κατ' ἐπέκτ. ἀντίληψις : **εἶχα τὴν αἴσθηση πώς μοῦ ἦταν ἐχθρός.**

αἰσθησιαρχία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ἡ γνωσιολογικὴ θεωρία, καθ' ἣν πᾶσα γνῶσις ἡμῶν πηγὴν ἔχει τὴν αἴσθησιν, (sensualismus) ἄλλως αἰσθησιοκρατία.

αἰσθησιαρχικός-ή-όν νεώτ. φιλοσ. ὁ δοξάζων τὰ τῆς αἰσθησιαρχίας βλ. λ.· ‖ ὁ ὑπαγόμενος ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αἰσθησιαρχίαν.

αἰσθησιαρχικῶς νεώτ. ἐπίρρ. κατὰ τὴν αἰσθησιαρχίαν βλ. λ.

αἰσθησιοκρατία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ἡ ἐμπειρικὴ γνωσιολογικὴ θεωρία, καθ' ἣν πᾶσα γνῶσις καὶ ὁ ὅλος ψυχικὸς βίος, δηλ. τὰ αἰσθήματα, αἱ ἔννοιαι, τὰ συναισθήματα κτλ., πηγὴν ἔχουσι τὰς

αἰσθήσεις, οὐδὲν δὲ **ἔμφυτον** ψυχικὸν στοιχεῖον ὑπάρχει. Ἡ ἀφετηρία τῆς φιλοσοφικῆς ταύτης αἱρέσεως παρ' Ἀριστλ. : **νοῦς γραμματεῖον, ἐν ᾧ μηδὲν ὑπάρχει ἐντελεχείᾳ** γεγραμμένον, ἐν συνεχείᾳ παρὰ Στωϊκοῖς, καθ' οὓς τὸ ἡγεμονικὸν τῆς ψυχῆς ἅμα τῇ γεννήσει **ὥσπερ χάρτης ἐνεργὸς εἰς ἀπογραφὴν.. πρῶτος δὲ τῆς ἀναγραφῆς τρόπος ὁ διὰ τῶν αἰσθήσεων.** Ἐν χρήσει κ. ὁ κοινὸς διεθνῶς ὅρος **σενσουαλισμός** (sensualismus).

αἰσθησιολογία (ἡ) νεώτ. ἀντὶ **αἰσθησιοκρατία** βλ. λ.· 2) ἡ περὶ τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἀσχολουμένη **ἐπιστήμη**.

αἰσθησιόμετρον (τὸ) νεώτ. διαβήτης, χρησιμοποιούμενος ἐν τῇ Φυσιολογίᾳ καὶ πειραματικῇ Ψυχολογίᾳ πρὸς εὕρεσιν τοῦ τοπικοῦ ὁρίου τοῦ δέρματος, δηλ. τῆς ἐλαχίστης ἀποστάσεως, ἐν ᾗ δύο ἐρεθίσματα ἐπὶ τοῦ δέρματος γίνονται ἀντιληπτὰ ὡς κεχωρισμένα ἀλλήλων.

αἴσθησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ διὰ τῶν αἰσθήσεων γνῶσις κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν ἐπιστήμην, τὴν φρόνησιν, τὴν σοφίαν : Πλάτ.Ἀπολ.40 C **αἴσθησιν μηδεμίαν μηδενὸς ἔχειν τὸν τεθνεῶτα**, Ἰσοκρ.1,47 **τῆς τελευτῆς αἴσθησιν λαμβάνομεν**· ‖ τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῶν ἐμψύχων ἀπὸ τῶν ἀψύχων : Ἀριστλ. **τὸ ζῷον αἰσθήσει ὥρισται**· ‖ αἴσθησιν **παρέχω ἢ ποιῶ** γίνομαι ἀντιληπτικός, κάμνω νὰ ἐννοηθῇ τι : Ξεν.Ἀν.4,6,13 **ἐξὸν ἀπελθεῖν τοσοῦτον ὡς μὴ αἴσθησιν παρέχειν**, Θουκ.2,50,2 **οἱ κύνες.. αἴσθησιν παρεῖχον τοῦ ἀποβαίνοντος διὰ τὸ ξυνδιαιτᾶσθαι**· 2) συναίσθησις, ἐπίγνωσις, βαθεῖα ἐκτίμησις : Πλούτ.Κάτ.νεώτ.64 **αἴσθησις τότε παρέστη καὶ πόθος τῆς τοῦ Κάτωνος ἀρετῆς**· 3) νεώτ. ζωηρὰ ἐντύπωσις : **αἴσθησις εἰς τὸ ἀκροατήριον,—ἡ ἐμφάνισίς της ἐπροξένησε αἴσθησιν**· 4) ἡ δύναμις τοῦ αἰσθάνεσθαι· ‖ κ. τὸ αἰσθητήριον ὄργανον : Πλάτ.Πολ.507 E **ἡ τοῦ ὁρᾶν αἴσθησις**· ‖ **ἡ αἴσθησις τῆς ἁφῆς, τῆς ὁράσεως, τῆς ἀκοῆς** κτλ.

αἰσθητήριον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ὄργανον τῆς αἰσθήσεως : Ἀριστλ.Ψυχ.421B32, ΚΔ Ἑβρ.5,14 **τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ**· ‖ κ. νεώτ. ὁμοίως : **τὸ αἰσθητήριον τῆς ἀκοῆς, τῆς ὁράσεως** κτλ.,—**τὰ αἰσθητήρια ὄργανα.**

αἰσθητής (ὁ) ὁ αἰσθανόμενος, ὁ διὰ τῶν αἰσθήσεων λαμβάνων γνῶσιν : Πλάτ.Θεαίτ.160 D **πῶς.. οὐκ ἐπιστήμων ἂν εἴην ὧνπερ αἰσθητής;**

αἰσθητική (ἡ) νεώτ. ἡ τὸ καλὸν ἐν τῇ φύσει καὶ τῇ τέχνῃ ἐξετάζουσα ἐπιστήμη· ἄλλως **καλαισθητική**, ἢ εἰδικ. **καλαλογία.**

αἰσθητικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἱκανὸς πρὸς τὴν διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀντίληψιν· ‖ ὁ αἰσθανόμενος : **αἰσθητικὰ ὄντα** κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὰ μὴ αἰσθανόμενα, τὰ ἄψυχα : Ἀριστλ.ΗΝικ. 1098A2 **ζωὴ αἰσθητική**· 2) ταχὺς περὶ τὴν ἀντίληψιν, ὀξύνους· 3) ὁ παρέχων αἴσθησιν, ἀντιληπτός, δῆλος· 4) ἐπὶ πραγμάτων, ὁ καταληπτός, εὐνόητος : Πλούτ.2,90B· 5) νεώτ. κ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν αἰσθητικὴν ἐπιστήμην βλ.λ., ἢ ὁ εἰς αὐτὴν ἀναφερόμενος ἢ ὑπαγόμενος : **αἰσθητικαὶ ἀντιλήψεις,—αἰσθητικὰ θέματα**· 6) νεώτ. ὁ ἐκ φυσικῆς προδιαθέσεως καὶ ἐκ μορφώσεως αἰσθανόμενος, ἀντιλαμβανόμενος καὶ ἀγαπῶν τὸ ὡραῖον (καλόν)· 7) οὐδ. **αἰσθητικόν** ὡς οὐσ. ἡ ἱκανότης πρὸς τὸ αἰσθάνεσθαι.

αἰσθητικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἱκανότης πρὸς τὸ αἰσθάνεσθαι, ἡ εὐαισθησία· 2) ἡ ἀντίληψις καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ ὡραίου.

αἰσθητικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον αἰσθητικὸν βλ. λ. : Ἀριστλ.ΗΕὐδ.1230 B 37 **αἰσθητικῶς ἔχειν** (τὸ νὰ ἔχῃ τις ταχεῖαν τὴν αἴσθησιν, τὴν ἀντίληψιν πράγματος), Αἰλ.ΠΙ 14,23 **αἰσθητικῶς ἔχω ἐμαυτοῦ** μετὰ μτχ. (ἔχω τὴν ἀντίληψιν, τὴν συναίσθησιν ὅτι ἐγὼ κάμνω τι)· 2) νεώτ. κατὰ τρόπον αἰσθητικόν, ἀπὸ ἀπόψεως ὡραιότητος.

αἰσθητισμός (ὁ) νεώτ. ἡ προσήλωσις ἐν τῇ τέχνῃ οὐχὶ εἰς ἠθικὰς ἢ κοινωφελεῖς ἢ φιλοσοφικὰς ἀρχάς, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ὡραιοφάνειαν· 2) ἡ δύναμις τοῦ αἰσθήματος.

αἰσθητιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων τὴν δοξασίαν τοῦ αἰσθητισμοῦ βλ. λ.· ‖ **ὁ ἀσκῶν αὐτὸν ἐν τῇ τέχνῃ.**

αἰσθητοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ σαφής, οἱονεὶ δι' ἀμέσως αἰσθητῶν ἀντικειμένων, παράστασις πράγματος, ὥστε νὰ καταστῇ τοῦτο αἰσθητόν.

αἰσθητοποιητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἱκανὸς νὰ αἰσθητοποιῇ βλ.λ. Ἐπίρρ. **αἰσθητοποιητικῶς.**

αἰσθητοποιῶ (-έω) νεώτ. καθιστῶ τι αἰσθητόν, παριστῶ σαφῶς καὶ ἐναργῶς βλ. **αἰσθητοποίησις.**

αἰσθητός-ή-όν κ. **-ός -όν** ὁ διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀντιληπτός, ἀντίθ. νοητός : Πλάτ.Θεαίτ.285 E **τοῖς μὲν τῶν ὄντων.. αἰσθηταί τινες ὁμοιότητες πεφύκασιν**· 2) οὐδ. **αἰσθητὸν** ὡς οὐσ. ἡ δεξιότης τοῦ διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀντιλαμβάνεσθαι· 3) νεώτ. κ. ὁ δυνάμενος νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν· ‖ ὁ σημαντικός· ἀντίθ. ἀνεπαίσθητος : **αἰσθητὴ διαφορά,- βελτίωσις, αἰσθητὸν κέρδος.**

αἰσθητότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τινὸς νὰ εἶναι αἰσθητός· 2) τὸ ἔχειν τὴν ἱκανότητα τοῦ αἰσθάνεσθαι βλ.λ.

αἰσθητῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον αἰσθητὸν βλ.λ. : Ἀριστλ.Χρωμ.793B27· 2) νεώτ. κατὰ τρόπον ὑποπίπτοντα εἰς τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν· ‖ σημαντικῶς, σπουδαίως : **ἡ θερμοκρασία ὑψώθη αἰσθητῶς.**

αἴσθομαι δ.γ. ἐκ χειρογρ. κ. μτγν. τ. ἀντὶ αἰσθάνομαι : Πλάτ.Πολ.808 **αἰσθόμεθα δ' οὖν, ὡς οὐ σπουδαστέον**, Κλήμ.Ἀλ.519,882.

ἀΐσθω ἐκφυσῶ, ἐκπνέω, δ. ἑρμ. αἰσθάνομαι, ἀκούω : Ἰλ.Υ 403 **αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἄϊσθε καὶ ἤρυγεν.**

αἰσιμία (ἡ) εὐτυχία, εὐδαιμονία : Αἰσχ.Εὐμ.996 **χαίρετ' ἐν αἰσιμίαισι πλούτου.**

αἰσιμνάτας (ὁ) δωρ. ἀντὶ **αἰσυμνήτης** βλ.λ.

αἴσιμος-ον κ. **-η-ον** (αἶσα) ἐπ. ὁ ὑπὸ τῆς μοίρας ὡρισμένος, ὁ πεπρωμένος : Ἰλ.Θ 72 **ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν**, Ἡρ.9,43 **ὅταν αἴσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ**· 2) ὁ σύμφωνος πρὸς τὸ μέτρον, ὀρθός, δίκαιος : Ὀδ.Β 231 **μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς, ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι.**

αἰσιμῶ κατὰ Σουΐδ. δαπανῶ, καταναλίσκω.

αἰσιμώματα καθ' Ἡσ. δαπάναι.

αἰσιοδοξία (ἡ) νεώτ. τὸ δοξάζειν **αἴσια**, ἡ προσδοκία εἰς εὐτυχῆ τῶν πραγμάτων ἔκβασιν· 2) φιλοσ. ἡ θεωρία, καθ' ἣν ὁ κόσμος εἶναι ἄριστος ἢ εἶναι ὁ ἄριστος τῶν δυνατῶν κόσμων καὶ τὸ ἀγαθὸν πρυτανεύει ἐν αὐτῷ (optimismus).

αἰσιόδοξος-ον νεώτ. ὁ αἴσια δοξάζων, ὁ ἐλπίζων εἰς εὐτυχῆ τῶν πραγμάτων ἔκβασιν.

αἰσιοδοξῶ (-έω) νεώτ. ἔχω αἰσιοδοξίαν βλ. λ. : αἰσιοδοξῶ **περὶ τοῦ μέλλοντος.**

αἰσιοδόξως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον αἰσιόδοξον βλ.λ.

αἰσιομήτης (ὁ) Ζωναρ. «ὁ αἴσια βουλεύων».

αἰσιόομαι-οῦμαι μτγν. θεωρῶ, ἐκλαμβάνω τι ὡς αἴσιον οἰωνόν : Πλούτ.2,774 C.

αἰσιοποιέω-ῶ γλωσσ. καθιστῶ τι αἴσιον.

αἴσιος-ον κ. **-α-ον** ποιητ. ὁ καλὰ προμηνύων, εὐοίωνος : Ἰλ.Ω 376 **ὁδοιπόρον.. αἴσιον, οἷος δὴ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγητός**, Αἰσχ.Ἀγ.104 **ὅδιον κράτος ἀνδρῶν ἐκτελέων**· ‖ συνήθ. ἐπὶ πτηνῶν, Πίνδ. Ν 9,18 **αἰσία ὄρνις**, Ξεν.ΚΠ 2,4,19 **αἴσιος ἀετός**, ἀντίθ. **ἀπαίσιος**· ‖ ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ ἐρχόμενος : Ἰλ.Ω 376 **ὅς μοι τοιόνδ' ἧκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι, αἴσιον**· ‖ φρ. μτγν. κ. νεώτ. **ἐπ' αἰσίαις οἰωνοῖς ἢ ἐπ' αἰσίοις** (μὲ τὴν ἐλπίδα εὐτυχοῦς μέλλοντος)· ‖ νεώτ. εὐχάριστος, εὐπραγής, εὐ-

δαιμονικός : **αἴσιον καὶ εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος·** 2) ἁρμόδιος, εὐθύς, πρασήκων : Νίκ.Θ 93 αἴσιος ὁλκή, Ἰουστ.Ἐδικτ.13,41 αἴσιος ἐμβολή.

αἶσις (ἡ) Ἡρωδιαν. « κεῦσις ».

αἰσίως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον αἴσιον βλ.λ. : Εὐρ.Ἴων 410 **εἰ γὰρ αἰσίως ἔλθοιμεν·** 2) νεώτ. **εὐτυχῶς.**

αἰσκουλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζίτης ἀνήκων εἰς τὴν ὁμάδα τῆς **κουμαρίνης,** ἧς εἶναι ὑδροξυπαράγωγον.

αἰσκουλιτίνη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ προϊὸν τῆς ὑδρολύσεως τῆς αἰσκουλίνης ὑπὸ ἀραιῶν ὀξέων.

ἀϊσσόμενος Ἡσ. « φραξάμενος ».

ἀΐσσονες Ἡσ. « φραγμοί ».

ἄϊσος-ον ἄνισος, ἀνόμοιος : Πίνδ.Ι 7,43.

ἀΐσσω συνηρ. **ᾄσσω,** ἀττ. **ᾄττω** κ. **ἄττω,** παρατ. **ἤισσον,** ἰων. **ἀΐσσεσκαν,** ἀττ. **ᾖσσον,** μέλλ. **ἀΐξω,** ἀττ. **ᾄξω,** ἀόρ. **ἤϊξα,** δωρ. **ᾆξα,** ἀττ. **ᾖξα** συνήθ. ποιητ. κινοῦμαι ὁρμητικῶς, ὁρμῶ, σείαμαι· παρ' Ὁμ. παθ. ἀόρ. **ἀΐχθην** κ. **ἠΐχθην** : Ἰλ.Λ 484 **ὁ γ' ἥρως ἀΐσσων ῳ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ,** αὐτ.Ω 97 **ἀκτὴν δ' ἐξαναβᾶσαι εἰς οὐρανὸν ἀϊχθήτην** (ὥρμησαν, ταχέως ἐπέταξαν), αὐτ.Ζ 510 **ἀμφὶ δὲ χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται** (κυμαίνονται)· 2) μτφ. στρέφομαι πρός τι, ἐπιδιώκω ἐκθύμως : Εὐρ.Ἴων 328 **οὐδ' ᾖξας εἰς ἔρευναν ἐξευρεῖν γονάς;** 3) μτβ. κινῶ, κάμνω νὰ κινηθῇ : Εὐρ.Ὀρ.1429 **αὔραν.. κύκλῳ πτερίνῳ πρὸ παρηΐδος ᾄσσων·** 4) μτγν. κ. ἀναγκάζω, βιάζω : Χρησμ.Σιβ.5.

ἀϊστί (ἄϊστος) ἐπίρρ. Σουΐδ. « ἀϊστί· ἀφανῶς ».

ἄϊστος-ον συνηρ. **ᾆστος** ποιητ. ἀόρατος, ἄφαντος : Ἰλ.Ξ 258 **καί κέ μ' ἄϊστον ἀπ' αἰθέρος ἔμβαλε πόντῳ·** 2) ἐνεργ. ὁ μὴ γινώσκων τι : Εὐρ.Τρῳ. 1314 **ἄτας ἐμᾶς ἄϊστος·** 3) μτγν. ἄγνωστος, ἄδοξος.

ἀϊστός-ή-όν κεκαυμένος ΕΜ «Ἥφαιστας... ὁ τῇ ἀφῇ ἀϊστὰ ποιῶν τὰ πάντα».

ἀϊστοσύνη (ἡ) ΕΜ « ἡ ἀπώλεια ».

ἀϊστόω-ῶ συνηρ. **ᾀστόω,** ἀόρ. **ἠΐστωσα,** συνήθ. ποιητ. καθιστῶ τι ἄϊστον βλ.λ., ἀφανίζω, καταστρέφω : Αἰσχ.Πρ.232 **ἀϊστώσας γένος τὸ πᾶν·** ‖ παθ.-**ομαι** : Πλάτ.Πρωτ.321Α **ταῦτα ἐμηχανᾶτο.. μή τι γένος ἀϊστωθείη.**

ἀΐστωρ-ορος (ὁ) ὁ μὴ ἵστωρ, ἀμαθής, ἄπειρος : Εὐρ.Ἀνδρ.682 **ὅπλων γὰρ ὄντες καὶ μάχης ἀΐστορες,** Πλάτ.Νόμ.845 Β **ἀΐστωρ ὢν αὐτός.**

ἀΐστως ἐπίρρ. **ἐξ** ὁλοκλήρου, ἐντελῶς· ‖ ἀφανῶς : Μαν. 3,263 **ἀΐστως θυμὸν ὄλεσσαν.**

ἀΐστωσις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. ἐξαφάνισις.

ἀϊστωτήριος-ον μτγν. καταστρεπτικός:Λυκόφρ.74.

αἰσυητήρ-ῆρος (ὁ) ὁ τὸ δίκαιον καὶ πρέπον ἐνθυμούμενος, δηλ. καθ' Ὁμ. ὁ ἡγεμών, ὁ ἄρχων, μόνον ἐν Ἰλ.Ω347 (δ.γ. τοῦ **αἰσυμνητήρ**).

αἰσυλοεργός-όν μτγν. ὁ αἴσυλα, βλ.λ., ἐργαζόμενος, παράνομος, ὁ ἄδικος.

αἴσυλος-ον παράνομος, ἄδικος, ἀσεβής, ἀπρεπής· ἀντίθ. αἴσιμος : Ἰλ.Ε403 **ὀβριμοεργός, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων.**

αἰσυμνάω-ῶ δωρ. **αἰσιμνάω** ἄρχω, κυβερνῶ : Εὐρ.Μήδ.19 **αἰσυμνᾷ χθανός·** 2) Ἐπιγρ. ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ αἰσυμνήτου βλ.λ. 21.

αἰσυμνητεία (ἡ) ἡ ἀρχὴ τοῦ αἰσυμνήτου βλ.λ.· 2) μοναρχία ἀσκουμένη ὑπὸ αἱρετοῦ ἡγεμόνος : Ἀριστλ.Πολιτ.1285Β25.

αἰσυμνητήρ-ῆρος (ὁ) αἰσυμνήτης βλ.λ. : Ἰλ.Ω 25, 347 **βῆ δ' ἰέναι κούρῳ αἰσυμνητῆρι ἐοικώς.**

αἰσυμνήτης (ὁ) δωρ. **αἰσυμνάτας** ὁ διατάττων τοὺς ἀγῶνας, κοσμήτωρ, κριτὴς τῶν ἀγώνων : Ὀδ.Θ 258 **αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν·** ‖ διευθυντής, ἐπόπτης : Θεόκρ.25,48 **ὅστις ἐπ' ἀγρῶν τῶνδε γεραίτερος αἰσυμνήτης·** 2) **κυβερνήτης, ἄρχων,** ἡγεμὼν αἱρετός : Ἀριστλ. Πολιτ.1285 Α 31· 3) μτγν. πρὸς δήλωσιν τοῦ λατιν. **dictator** : Διον.Ἀλ.5,73· 4) ὡς ἐπίθ. τοῦ Διονύσου ἐν Ἀχαΐᾳ : Παυσ.7,21,6· 5) παρὰ Σουΐδ. καὶ τὸ θηλ. αἰσυμνῆτις-ιδας.

αἰσυμνητύς-ύος (ἡ) τὸ ἀξίωμα τοῦ αἰσυμνήτου.

αἰσύμνεον (τό) τὸ βουλευτήριον ἐν Μεγάροις.

αἰσύφιος Ἡσ. « δειλός, ψευδής, ἀπατεών ».

αἰσχεοκερδής-οῦς-ές μτγν. ἀντὶ **αἰσχροκερδής** ὁ ἐπιδιώκων αἰσχρὰ κέρδη : Μαν.4,314.

αἰσχεόμυθος-ον μτγν.ὁ μυθούμενος,λέγων αἰσχρά.

αἰσχεορρήμων-ονος-ον μτγν. αἰσχεόμυθος βλ.λ.

αἰσχεόφημος-ον μτγν. αἰσχεόμυθος βλ.λ.

αἴσχιστος-η-ον κ. νεώτ. ὑπερθ. τοῦ **αἰσχρός,** ὁ αἰσχρότατος. Ἐπίρρ. **αἰσχίστως.**

αἰσχίων-ον συγκρ. τοῦ **αἰσχρός** ὁ αἰσχρότερος.

αἶσχος-εος (-ους) (τὸ) κ. νεώτ. αἰσχύνη, ὄνειδος, ἐντροπή· παρ' Ὁμ. συνήθ. ἐν πληθ. : Ἰλ.Γ 242 **αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα,** Ἡσιόδ.Ἔργ.211· 2) μόνον ἐν πληθ., πράξεις ἐπονείδιστοι, αἰσχραί : Ὀδ.Α 229 **νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ αἴσχεα ὁρόων.** 3) δυσμορφία, ἀσχημία : Πλάτ.Συμπ.201Α **ὁ Ἔρως κάλλους ἂν εἴη ἔρως, αἴσχους δ' οὔ,** Ἱππ. Ἀρθρ.14 **αἶσχος περὶ τὴν κάτηξιν·** 4) νεώτ. πρὸς ταῖς ἀνωτέρω 1η καὶ 2ᾳ ἐννοίαις καὶ ἀτίμωσις, ἀνυποληψία : **αἱ πράξεις του προσῆψαν εἰς αὐτὸν ἀνεξίτηλον αἶσχος·** ‖ κ. ὡς ἐπιφών. ἀποδοκιμασίας : **αἶσχος!** τὸ δημ. **ντροπή σου ἢ ντραπή του**

αἰσχόω προσάπτω αἶσχος : Εὐπ.142.

αἰσχρήμων-ον-ονος ΑΠ ἀκόλαστος, ἀναίσχυντος.

αἰσχρόβιος-ον μσν. ὁ αἰσχρῶς, ἀκολάστως ζῶν.

αἰσχρόγελως-ωτος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἐπονειδίστως γελοῖος : Μαν.4,283

αἰσχροδιδάκτης (ὁ) μτγν. ὁ αἰσχρὰ διδάσκων.

αἰσχροδικεῖον (τὸ) νεώτ. εἰδικὸν δικαστήριον τῶν ἐπ' αἰσχροκερδείᾳ, βλ.λ., κατηγαρουμένων.

αἰσχροδίκης (ὁ) νεώτ. ὁ δικαστής, ὁ ἐκδικάζων τὰ ἀδικήματα τῆς αἰσχροκερδείας βλ. λ.

αἰσχροεπέω-ῶ αἰσχρὰ λαλῶ, αἰσχρολογῶ : Ἱππ.

αἰσχροεπής-οῦς-ές αἰσχρολόγος : Αἰλ.ἀπ.80 (πιθ.).

αἰσχροεργέω-ῶ μτγν. ἀντὶ **αἰσχρουργέω** βλ. λ.

αἰσχροήθεια (ἡ) νεώτ. τὸ αἰσχρὰ ἤθη ἔχειν, ἡ τοῦ χαρακτῆρας αἰσχρότης· πρβλ. **κακοήθεια.**

αἰσχροκέρδεια (ἡ) κ. νεώτ. αἰσχρόν, ἀθέμιτον κέρδος : Σοφ.Ἀντ.1056 **τὸ δ' ἐκ τυράννων αἰσχροκέρδειαν φιλεῖ,** Πλάτ.Νόμ.754 Ε· ‖ νεώτ. νομ. ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀποκτήσεως μὴ θεμιτοῦ ἢ ἁπλῶς ὑπερβολικοῦ κέρδους, πραγματοποιουμένη διὰ τῆς νοθείας ἢ τῆς ἐλλιποῦς μετρήσεως ἢ σταθμίσεως ἢ τῆς πωλήσεως εἰς τιμὴν ὑπερβολικὴν διαφόρων ἀντικειμένων ἢ διὰ τῆς ἀποκρύψεως αὐτῶν.

αἰσχροκερδέω-ῶ κ. νεώτ. εἶμαι αἰσχροκερδής βλ. λ. : Ὑπερείδ. ἀπ. 223.

αἰσχροκερδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ αἰσχρὸν κέρδος θηρεύων, ὁ αἰσχρῷ τρόπῳ κερδίζων : Ἡρ.1,187 **εἰ μὴ ἄπληστός τε ἔας χρημάτων καὶ αἰσχροκερδής, οὐκ ἂν νεκρῶν θήκας ἀνέῳγες·** 2) νεώτ. ὁ αἰσχρόν, ἀθέμιτον κέρδος ἐπιδιώκων βλ. **αἰσχροκέρδεια.**

αἰσχροκερδία (ἡ) μτγν. αἰσχροκέρδεια βλ. λ.

αἰσχροκερδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αἰσχροκέρδειαν βλ. λ.

αἰσχροκερδῶς μτγν. κ. νεώτ. ἐπίρρ. μετ' αἰσχροκερδείας βλ.λ., δ. ἑρμ. μετὰ φιλαργυρίας : ΚΔ Πέτρ. 1,5,2 **ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες.. μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως·** νεώτ. νομ. μετ' αἰσχροκερδείας βλ. λ.

αἰσχρολέκτης (ὁ) νεώτ. ὁ αἰσχρὰ λέγων, ὁ αἰσχρολόγος· 2) ὁ συλλέγων **αἰσχρολογήματα.**

αἰσχρολογέω-ῶ κ. νεώτ. αἰσχρὰ λέγω, αἰσχρολογῶ : Πλάτ.Πολ.395Ε **κακηγαροῦντάς τε καὶ κωμῳδοῦντας ἀλλήλους καὶ αἰσχρολογοῦντας.**

αἰσχρολόγημα-ατος (τὸ) νεώτ. αἰσχρολογία.

αἰσχρολογία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ αἰσχρὰ λέγειν· 2) λόγος αἰσχρός : Ξεν.Λακ.5,6 **αἰσχρουργίαν καὶ**

αἰσχρολογίαν ἐγγίγνεσθαι· ‖ ὕβρις, ὀνειδισμός: Πολύβ.8,11,8,—ΚΔ Κολοσσ.3,8 **ἀπόθεσθε.. βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.**

αἰσχρολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ ἰδιάζων εἰς τὴν αἰσχρολογίαν βλ.λ.

αἰσχρολογικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον αἰσχρολογικόν· ‖ μετ᾽ αἰσχρολογημάτων.

αἰσχρόλογο (τό) δημ. αἰσχρολόγημα, λέξις ἢ φράσις αἰσχρά· συνήθ. εἰς πληθ. **αἰσχρόλογα.**

αἰσχρολόγος (-α)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ λέγων αἰσχρά: Πολυδ.6,123.

αἰσχρολόγως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον αἰσχρολογίας, μετ᾽ αἰσχρολογημάτων: Πολυδ.8,80.

αἰσχρολοιχός-όν μαν. ὁ διὰ τῆς γλώσσης ἀσελγῶν, ὁ αἰδοιολείκτης βλ.λ.: Εὐστ. 518,52.

αἰσχρόμητις-ιος (ὁ,ἡ) ὁ αἰσχρὰ διανοούμενος ἢ συμβουλεύων: Αἰσχ.᾽Αγ.222 **βροτοὺς θρασύνει.. αἰσχρόμητις.. παρακοπά.**

αἰσχρομυθέω-ῶ αἰσχρολογῶ: Ἱππ.᾽Επιδ. 3,17,ια΄.

αἰσχρόνεος (ὁ) νεώτ. αἰσχρὸς νέος: Θηλαρ.

αἰσχροπάθεια (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ αἰσχρὰ πάσχειν· 2) ὡς περιληπτ. αἰσχρὰ πάθη.

αἰσχροπαθής-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς αἰσχρὰν ὑποκείμενος μεταχείρισιν, αἰσχρὰ πάσχων: Φίλ.2,268.

αἰσχροπλοκία (ἡ) νεώτ. τὸ αἰσχρὰ πλέκειν, σχεδιάζειν· ‖ ἡ ἰδιότης τοῦ αἰσχροπλόκου βλ.λ.

αἰσχροπλόκος-ον νεώτ. ὁ πλέκων, σχεδιάζων ἢ συνθέτων ἢ διηγούμενος ἢ γράφων αἰσχρότητας.

αἰσχροποιέω-ῶ κ. νεώτ. διαπράττω αἰσχράν, κακοήθη, ἀσελγῆ πρᾶξιν: ᾽Αθήν.8,342C, σχόλ. ᾽Αριστφ.Βάτρ.1308 «λεσβιάζω»· 2) μτβ. ἀτιμάζω, καταισχύνω: Ἱππ.Τέχν.1 **αἰσχροπ. τὰς τέχνας** (δ.γ.).

αἰσχροποιία (ἡ) μτγν. κατ᾽ εὐφημισμόν, τὸ ἀσελγεῖν ὡς αἰδοιολείκτης βλ.λ.: σχόλ.᾽Αριστφ.Νεφ.296.

αἰσχροποιός-όν ὁ αἰσχρὰ πράττων: Εὐρ.Μήδ. 1346 **ἔρρ᾽ αἰσχροποιὲ καὶ τέκνων μιαιφόνε·** 2) κατ᾽ εὐφημισμὸν ὁ αἰδοιολείκτης, ὁ αἰσχρολοιχός βλ.λ.: Μάχ. παρ᾽ ᾽Αθην.13,582 D.

αἰσχροπραγέω-ῶ ποιοῦμαι πρᾶξιν αἰσχράν, αἰσχροποιῶ βλ.λ.: ᾽Αριστλ.ΗΝικ.1120 Α 15.

αἰσχροπραγία (ἡ) μσν. πρᾶξις αἰσχρά.

αἰσχροπραγμοσύνη (ἡ) μσν. τὸ αἰσχρὰ πράττειν.

αἰσχροπράγος-ον μσν. ὁ αἰσχρὰ πράττων.

αἰσχροπραξία (ἡ) κ. νεώτ. αἰσχρουργία βλ. λ.

αἰσχροπρεπής-οῦς-ές ὁ δυσειδὴς τὴν ἐμφάνισιν: σχόλ.Εὐρ.᾽Ιππ.75, Αἰλ.ἀπ.80 (ἐσφ.γ. **αἰσχροεπής**).

αἰσχροπρόσωπος-ον Σουΐδ. ἀσχημοπρόσωπος.

αἰσχρορρημονέω-ῶ κ. νεώτ. αἰσχρά, ἀνήθικα λέγω: Χαρώνδ. παρὰ Στοβ. 4,2,24.

αἰσχρορρημόνως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ φράσιν αἰσχράν, αἰσχρολογικῶς βλ. λ.: Πολυδ.81.

αἰσχρορρημοσύνη (ἡ) κ. νεώτ. τὸ αἰσχρὰ λέγειν, ἡ αἰσχρολογία βλ. λ.: Δημ.1489,7.

αἰσχρορρήμων-ονος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ αἰσχρὰ λέγων, αἰσχρολόγος: Πολυδ. 8,80.

αἰσχρός-ά(-ή)-ό(ν) κ.νεώτ.κ.δημ. ἐν ΑΠλ.4,151-ός-όν ὁ ὄνειδος προξενῶν, ὁ ὑβριστικός: ᾽Ιλ.Γ 38 **νείκεσσεν.. αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·** 2) ὡς ἀντιθ. τοῦ **καλός,** δυσειδής, ἄσχημος: ᾽Ιλ.Β 216 **αἴσχιστος δ᾽ ἀνὴρ ὑπὸ ῎Ιλιον ἦλθεν** (ὁ Θερσίτης), Ἱππ.᾽Αρθρ.63 **αἰσχρῶς χωλός·** 3) ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, αἰσχρός, ἐπονείδιστος: Ἡρ.3,155 **ἔργῳ τῷ αἰσχίστῳ οὔνομα τὸ κάλλιστον ἔθεμ,** Σοφ.᾽Ηλ.621 **αἰσχροῖς γὰρ αἰσχρὰ πράγματ᾽ ἐκδιδάσκεται,** Πλάτ.Γοργ.482 Ε **τὸ ἀδικεῖν αἴσχιον εἶναι τοῦ ἀδικεῖσθαι·** ‖ τὸ οὐδ. **-όν** ἐν ἀπροσ. ἐκφρ.: ᾽Ιλ.Β 298 **αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν,** Σοφ.Αἴ.1159 **αἰσχρόν, εἰ πύθοιτό τις·** 4) τὸ οὐδ. **-όν** ὡς οὐσ. ἡ ἀτίμωσις, ἡ ἀνυποληψία: Σοφ.Φιλ.476 **τοῖσι γενναίοισι τό τ᾽ αἰσχρὸν ἐχθρὸν καὶ τὸ χρηστὸν εὐκλεές,** ᾽Ανδοκ.2,9 **τὸ ἐμὸν αἰσχρόν·** 5) τὸ ἐλάττωμα, ἡ ἔλλειψις· ‖ κ. ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ καλόν, πρὸς τὸ ἀγαθόν: ᾽Αριστλ. Ρητ.1366Α 24 **τὸ καλὸν καὶ τὸ αἰσχρόν·** 6) ὁ μὴ πρόσφορος, ὁ μὴ προσήκων, ὁ φαῦλος: Δημ.287,24 **αἰσχρὸς γὰρ ὁ καιρός·** 7) κακόμορφος: Ἱππ.᾽Αγμ. 30 **αἰσχρὸν καὶ ἄτεχνον·** 8) νεώτ. κ. δημ. μόνον ἐν ἠθικῇ σημασίᾳ, ψυχικῶς ἄσχημος, διεστραμμένος, ἀνήθικος· παραθ. ἀρχ. **αἰσχίων—αἴσχιστος:** ᾽Ιλ.Φ 437 **τὸ μὲν αἴσχιον,**—μτγν. σπαν. **αἰσχιστότατος·** ‖ μτγν. κ. νεώτ. ἐν συνήθ. χρ. τὰ παραθετικὰ **αἰσχρότερος -ότατος,** ἀλλὰ κ. **αἴσχιστος.**

αἰσχροσεμνία (ἡ) μτγν. ἡ τῆς αἰσχρότητος, τῆς ἀσελγείας ἀποφυγή: Αὔσον.Εἰδύλλ.13.

αἰσχροσύνη (ἡ) μσν. αἰσχρότης βλ. λ.: Τζέτζ.

αἰσχρότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἀσχημία, δυσμορφία: Πλάτ.Γοργ.525 Α **ἀσυμμετρίας τε καὶ αἰσχρότητος γέμουσαν·** 2) πρᾶξις αἰσχρά, ἀσελγής· 3) νεώτ. γεν. ἡ ἀνήθικος πρᾶξις· ‖ ἡ φαυλότης.

αἰσχρουργέω-ῶ μτγν. κ. νεώτ. διαπράττω ἔργα αἰσχρά, ἀνήθικα, ἀκολασταίνω: Σέξτ.᾽Εμπ.Πυρρ. 3,206· ‖ μτχ. παθ.: Διογ.Λ.Προοίμ.5 **τὰ αἰσχρουργούμενα** (αἱ αἰσχραὶ πράξεις, ἡ ἀκολασία).

αἰσχρούργημα-ατος (τό) μτγν. κ. νεώτ. πρᾶξις αἰσχρά, κακοήθης· ‖ νεώτ. κ. ἔργον κακόμορφον.

αἰσχρουργηματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἰδιάζων ἢ ἀνήκων εἰς αἰσχρούργημα ἢ αἰσχρουργίαν βλ. λ.

αἰσχρουργηματικῶς ἐπίρρ. νεώτ. αἰσχρῶς.

αἰσχρουργία (ἡ) κ. νεώτ. αἰσχρὰ διαγωγή: Εὐρ. Βάκχ.1062 **Μαινάδων αἰσχρουργίαν·** ‖ αἰσχρότης, ἀσέλγεια: Αἰσχίν.2,99 **ἐν παισί.. ὢν ἐκλήθη δι᾽ αἰσχρουργίαν τινὰ καὶ κιναιδίαν Βάταλος·** 2) νεώτ. γεν. ἀνήθικος πρᾶξις ἢ ἐνέργεια.

αἰσχρουργικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς τὴν αἰσχρουργίαν βλ. λ. ἀναγόμενος ἢ ἰδιάζων· ‖ ὁ ἐν αἰσχρουργίαις διάγων.

αἰσχρουργός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ αἰσχρὰ ἐργαζόμενος, ὁ ἀνήθικος, ὁ φαῦλος, ὁ ἀκόλαστος: Γαλ.12,249. ᾽Επίρρ. **αἰσχρουργῶς.**

αἰσχρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον αἰσχρόν, ἐπονειδίστως: ᾽Ιλ.Ψ 473 **τὸν δ᾽ αἰσχρῶς ἐνένιπεν·** ‖ φαύλως, ἀτίμως: Σοφ.᾽Ηλ.989 **ζῆν αἰσχρὸν αἰσχρῶς τοῖς καλῶς πεφυκόσιν·** ‖ κ. νεώτ. **αἰσχρῶς ἐπολιτεύθησαν,- αἰσχρῶς φέρεται,- ἐξηπατήθην αἰσχρῶς.** Ὑπερθ. **αἰσχίστως.**

αἰσχύνανθος (ὁ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **γεσνεριοειδῶν,** ἰθαγενὲς τῶν θερμῶν χωρῶν, καλλιεργούμενον ὡς διακοσμητικόν.

αἰσχύνη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ συστολή, ἡ ἐντροπὴ δι᾽ αἰσχρὰς πράξεις ἰδίας τοῦ αἰσχυνομένου ἢ ἑτέρων· ἀντιθ. ἀναισχυντία: Ἡρ.1,10 **ἄνδρα ὀφθῆναι γυμνὸν ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει,** Πλάτ.᾽Απολ.35Α **οἳ ἐμοὶ δοκοῦσιν αἰσχύνην τῇ πόλει περιάπτειν,** Δημ.777,1 **ἡ παρὰ τῶν νέων αἰσχύνη, ἡ εὐταξία, τῇ τῶν νόμων προσθήκῃ τῶν αἰσχρῶν περίεστι, τῆς ἀναισχυντίας, τῆς θρασύτητος, τῆς ἀναιδείας·** 2) καθόλου, αἰδώς, εὐλάβεια: Σοφ.᾽Ηλ.616 **ἆρά σοι δοκεῖ χωρεῖν ἂν εἰς πᾶν ἔργον αἰσχύνης ἄτερ;,** Εὐρ.᾽Ηρακλ.200 **ἡ γὰρ αἰσχύνη πάρος τοῦ ζῆν παρ᾽ ἐσθλοῖς ἀνδράσι νομίζεται,** Θουκ.1,84 **αἰδὼς σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει, αἰσχύνης δὲ εὐψυχία·** ‖ σπανίως χρ. ἐν τῷ πληθ.: Σοφ.ἀπ. 659,9 **πτήσσουσαν αἰσχύνῃσιν·** 3) κατ᾽ εὐφημ. τὸ αἰδοῖον: ᾽Αλκιδάμ. παρ᾽ ᾽Αριστλ.Ρητ.1406Α29 **τὴν τοῦ σώματος αἰσχύνην.**

αἰσχυναμένη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος βοτάνης, τῆς ὁποίας τὰ φύλλα συστέλλονται ἅμα τῇ ἐπαφῇ· 2) νεώτ. γένος φυτῶν ποωδῶν, καλλωπιστικῶν, φυομένων εἰς θερμὰς τῆς ᾽Ασίας καὶ τῆς ᾽Αφρικῆς χώρας, ὑπαγομένων εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν **ψυχανθῶν** τῆς φυλῆς τῶν **ἡδυσαροειδῶν** (aeschynomene L.). Αἱ ἶνες εἰδῶν τινων τῆς αἰσχυνομένης χρησιμεύουσιν εἰς τὴν βιομηχανίαν.

αἰσχυνομένως ἐπίρρ. μτγν. μετ᾽ αἰσχύνης, μετὰ σεμνότητος: Διον.᾽Αλ.7,50.

αἰσχυντηλία (ἡ) μτγν. αἰδημοσύνη, ἐντροπαλότης, συστολή : Πλαύτ.2,66C.

αἰσχυντηλός-ή-όν αἰδήμων, κόσμιος : Ἀριστλ. ΗΝικ. 1128Β20· 2) τὸ οὐδ. **αἰσχυντηλόν** ὡς οὐσ. αἰδημοσύνη : Πλάτ.Χαρμ.158 C· 3) ἐπὶ πραγμάτων, ὁ προξενῶν αἰσχύνην : Ἀριστλ.Ρητ.1384Β18.

αἰσχυντηλῶς ἐπίρρ. πρὸς ἢ κατ' αἰσχύνην : Πλάτ.Νόμ.665 Ε **ἀηδῶς καὶ αἰσχυντηλῶς ᾄδειν.**

αἰσχυντήρ-ῆρος (ὁ) ὁ καταισχύνων, ἀτιμάζων : Αἰσχ.Χο.990 **ἔχει γὰρ αἰσχυντῆρος, ὡς νόμος, δίκην.**

αἰσχυντήρια (τὰ) μσν. τὰ αἰσχύνην προκαλοῦντα.

αἰσχυντηρός-ά-όν αἰσχυντηλὸς βλ. λ. : Πλάτ. Γοργ.487 Β **αἰσχυντηροτέρω μᾶλλον τοῦ δέοντος.**

αἰσχυντικός-ή-όν ὁ αἰσχύνην προκαλῶν ἢ ἐπάγων : Ἀριστλ.Ρητ.1384Α9.

αἰσχυντικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον προξενοῦντα, ἐπιφέροντα αἶσχος.

αἰσχύνω μέλ. **αἰσχυνῶ,** παθ. **αἰσχυνοῦμαι,** σπανίως κ. **αἰσχυνθήσομαι,** ἀόρ. **ᾔσχυνα,** παρακ. **ᾐσχυγκα,** παθ. ἀόρ. **ᾐσχύνθην,** ποιητ. ἀπαρφ. **αἰσχυνθήμεν,** παθ. παρακ. **ᾔσχυμμαι** καταισχύνω, ἀτιμάζω, ἐντροπιάζω : Ἰλ.Ζ 209 **μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι.. ἐγένοντο,** Σοφ. Αἴ.1305 **ἀριστέοιν δυοῖν βλαστὼν ἂν αἰσχύνοιμι τοὺς πρὸς αἵματος·** 2) εἰδ. μοιχεύω : Αἰσχ.Ἀγ. 1626 **εὐνὴν ἀνδρὸς αἰσχύνων ἅμα·** 3) ποιῶ τινα αἰσχρόν, ἄσχημον, ἀσχημίζω : Ἰλ.Σ 24 **κόνιν αἰθαλόεσσαν χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον·** 4) καταφρονῶ : Πινδ.Π 3,22 **αἰσχ- ἐπιχώρια·** 5) παθ. κ. νεώτ. αἰσθάνομαι αἰσχύνην, εἶμαι ἐντροπιασμένος : Ὀδ.Η 305 **ἐγὼ οὐκ ἔθελον δείσας αἰσχυνόμενός τε,** Ξεν.Ἀπομν. 2,2,8 **οὐδεπώποτε αὐτὴν.. οὔτ' εἶπα οὔτ' ἐποίησα ἐφ' ᾧ ᾐσχύνθη·** ‖ μετὰ μτχ., ἐντρέπομαι διὰ πρᾶξίν μου γινομένην : Αἰσχ Πρ.642 **καὶ λέγουσ' αἰσχύνομαι,** Δημ.268,4 **οὐδ αἰσχύνει φθόνου δίκην εἰσάγων·** ‖ μετ. ἀπαρφ., ἐντρέπομαι νὰ πράξω τι, δὲν πράττω τι ἐξ αἰσχύνης : Πλάτ.Παλ.414 Ε **οὐκ.. ᾐσχύνου τὸ ψεῦδος λέγειν·** ‖ μετ' αἰτ. προσ., αἰσθάνομαι ἐντροπὴν ἐνώπιόν τινος : Εὐρ. Ἴων 934 **αἰσχύνομαι μέν σ', ὦ γέρον, λέξω δ' ὅμως.**

αἰσχύνωμα-ατος (τό) μτγν. τὸ δι' ὅ τις αἰσχύνεται· 2) κατ' εὐφημ. τὸ αἰδοῖον : Πλίν.24,17,—ΠΔ.

αἰσώπειος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ τοῦ Αἰσώπου : Διον.Λ 5,80 **αἰσώπειαι λόγοι·** ‖ ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Αἴσωπον : Πλούτ. 2,157Β **αἰσώπειας κύων,** παροιμ. Ζηνόβ.1,47 **αἰσώπειον αἷμα** (ἐπὶ κηλῖδος ἀνεξιτήλου).

αἰσωποποίητος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ Αἰσώπου ἢ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ Αἰσώπου γενόμενος.

ἀΐτας (ὁ) δωρ. ἀντὶ **ἀΐτης** βλ. λ.

αἶτε δωρ. ἀντὶ **εἴτε.**

ἀϊτεράκι (τό) δημ ὑποκορ. τοῦ ἀϊτέρι βλ. λ.

ἀϊτέρι (τό) δημ. ἐπὶ πράγμ. τὸ ἕτερον τῶν δύο ὁμοίων ἢ προσομοίων· ἄλλως **τέρι : θά 'κανα κουμπὶ τὸ φλουράκι, ἂν εὕρισκα ἀϊτέρι του·** ‖ τὸ προσηρμοσμένον μὲ ἓν ἄλλο, τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὴν χρῆσιν ἑνὸς ἄλλου : **μοῦ εἶν' ἄχρηστο αὐτὸ τὸ παπούτσι, γιατὶ ἔχασα τ' ἀϊτέρι του·** 2) ἐπὶ ἀνθρ. κ. ζῴων, συνηθέστ. τὸ θῆλυ συμβιοῦντος ζεύγους : **ἔχασε ὁ ἄμοιρος τὸ ἀϊτέρι του** (τὴν σύζυγόν του) κ. ἀντιθέτως : δ.τραγ. **τὴν π' ἀγαπῶ μελαχροινὴ καὶ γλυκομαυραμάτα | πού 'χασε τ' ἀϊτέρι της καὶ μαυρομαντηλώθη,— τὸ τρυγόνι σὰν τοῦ σκοτώσουν τ' ἀϊτέρι του δὲ ζῇ·** ‖ εἰς πληθ. **ἀϊτέρια,** δύο εὐαρμόστως ἢ λίαν συνδεόμενοι, οἱ πολὺ φίλοι : **ἀϊτέρια ἦταν οἱ δυό τους σὲ χαρές, σὲ γιορτὲς καὶ σὲ ξεφαντώματα·** ‖ ὅμοιοι : φρ. **καὶ στὰ ἀϊτέρια του** (ἀρὰ λεγ. ἄλλοτε ὑπὸ Χριστιανῶν κατὰ κηδείαν Τούρκου)· ‖ κ. μτφ. **ἀϊτέρι τῆς ἀνεμυαλιᾶς ἡ φτώχεια.**

αἰτέω-ῶ κ. νεώτ., αἰολ. **αἴτημι,** Ἰων. παρατ. **αἴτεον** ζητῶ, παρακαλῶ νὰ λάβω : Ἰλ.Ε 358 **λισσομένη χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους,** Αἰσχ.Ἀγ.1 **θεοὺς μὲν αἰτῶ τῶνδ' ἀπαλλαγὴν πόνων,** Ξεν. Ἀν.1,3,16 **εὔηθες εἴη ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τούτου,** ΚΔ Ματθ.7,7 **αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν·** 2) ζητῶ ἐπιμόνως, ἀπαιτῶ : Ὀδ.Σ 49 **οὐδέ τιν' ἄλλον πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα·** 3) ἐν τῇ λογικῇ, λαμβάνω τι ὡς αἴτημα, ὡς δεδομένον : Ἀριστλ.Πρ.41Β9· 4) μέσ. ζητῶ χάριν ἐμαυτοῦ· κατὰ παλαιὸν γραμματικὸν « τὸ μὲν αἰτῶ, τὸ ἁπλῶς ζητῶ, τὸ δὲ αἰτοῦμαι, τὸ μεθ' ἱκεσίας » : Αἰσχ.Χο.480 **πάτερ.. αἰτουμένῳ μοι δὸς κράτος τῶν σῶν δόμων,** Σοφ.Ἀντ.778 **αἰτουμένη που τεύξεται,** νεώτ. **ᾐτήσατο τὴν παροχὴν ἀδείας·** 5) παθ. ἐπὶ προσώπων, ζητεῖταί τι παρ' ἐμοῦ : Ἡρ.8,111 **Ἄνδριοι.. αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλέος χρήματα οὐκ ἔδοσαν,** Θουκ.2,97,4 **αἴσχιον ἦν αἰτηθέντα μὴ δοῦναι ἢ αἰτήσαντα μὴ τυχεῖν·** ‖ ἐπὶ πραγμάτων : Ἡρ.8,112 **αἴτεε χρήματα.. λέγων ὡς εἰ μὴ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, ἐπάξει,** Λυσ.24,12 **ἵπποι ᾐτημένοι·** νεώτ. **ἡ αἰτηθεῖσα ἀρωγή,—τὸ αἰτούμενον δάνειον.**

αἴτημα-ατος (τό) κ. νεώτ. ὅ,τι τις αἰτεῖ, ἡ ἀπαίτησις : Πλάτ.Πολ.566Β, ΚΔΛουκ.23,24 **ὁ δὲ Πιλᾶτας ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν·** 2) ἐν τῇ λογικῇ πρότασις καθ' ἑαυτὴν ἀναπόδεικτος, καθ' ὅσον τὸ ἐκτελέσιμον αὐτῆς γινώσκεται ἀμέσως : Ἀριστλ.Α'Ὑστ.76 Β 23· ‖ μαθημ. κ. φιλοσ. πρότασις θεωρητικῶς ἀναπόδεικτος, ἣν αἰτεῖ ὁ νοῦς πρὸς ἑρμηνείαν φαινομένων τῆς ἐμπειρίας· 3) **αἴτημα Εὐκλείδου** τὸ δι' οὗ αἰτεῖται ὅτι μία μόνον παράλληλος πρὸς δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄγεται.

αἰτηματικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑποβάλλων αἴτημα· ‖ ὁ ἀπαιτητικός : Ἀρτεμίδ.4,2.

αἰτηματικῶς νεώτ. ἐπίρρ. δι' ὑποβολῆς αἰτήματος, κατὰ τρόπον αἰτήματος βλ. λ. 1, 2).

αἰτηματώδης-ους-ες μτγν. λογ. κ. μαθ. ὁ ὅμοιος πρὸς αἴτημα βλ. λ. 2), ὁ τιθέμενος, ἀλλὰ μὴ ἀποδεικνυόμενος : Πλούτ.2,694 F.

αἴτημι αἰολ. ἀντὶ **αἰτέω** βλ. λ.

αἴτης (ὁ) Ἡσ. « πτωχός ».

ἀΐτης (ὁ) θηλ. **ἀΐτις** πρβλ. Ἀλκμ.125 ὁ ἀγαπώμενος νεανίας, ὁ ἐρώμενος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν **εἰσπνηλον** ἢ **εἰσπνήλαν,** τὸν ἐραστήν : Θεόκρ. 12,14 **ὁ μὲν εἴσπνηλος.. τὸν δ' ἕτερον πάλιν, ὥς κεν ὁ Θεσσαλός, εἴποι ἀΐτην·** ‖ γεν. ἐραστής.

αἰτήσιμος-ον Ἐπιγρ. ὁ τῇ αἰτήσει βλ. λ. ἐπιτευκτός· ‖ νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ζητηθῇ.

αἰτήσιος Ζωναρ. « ὁ αἰτῶν ».

αἴτησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ζήτησις, ἀξίωσις : Ἡρ.7,32 **οὔτε ἐς Ἀθήνας οὔτε ἐς Λακεδαίμονα ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆς αἴτησιν·** 2) ἐν τῇ λογικῇ, αἴτημα βλ.λ. 2), τὸ λαμβάνειν τι ὡς δεδομένον : Ἀριστλ.Ἑρμ.20Β, 22 **ἡ ἐρώτησις ἀποκρίσεώς ἐστιν αἴτησις·** 3) νεώτ. ἔγγραφος ζήτησις, ἀναφορὰ ἰδιώτου πρὸς δημ. ἀρχήν : **ὑποβάλλω αἴτησιν·** ‖ κ. προφορ. γινομένη : **ἔγινε τῇ αἰτήσει του·** ‖ τελων. : **αἰτ. ἀποταμιεύσεως,** δι' ἧς ὁ ἔμπορος αἰτεῖται παρὰ τοῦ τελώνου τὴν προσωρινὴν τοποθέτησιν ἐμπορευμάτων του εἰς τὰς ἀποθήκας ἀποταμιεύσεως· **αἰτ. ἀναλώσεως,** δι' ἧς αἰτεῖται τὴν παράδοσιν αὐτῷ ἐμπορευμάτων του, ἀποκειμένων εἰς τὰς ἀποθήκας ἀποταμιεύσεως πρὸς εἰσαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὴν κατανάλωσιν· **αἰτ. ἀναγνωρίσεως,** δι' ἧς αἰτεῖται τὴν ἀναγνώρισιν εἰς αὐτὸν ἐκχωρήσεως τῶν ἐμπορευμάτων· ‖ ἐπὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἡ ἐγγράφως πρὸς τὴν προϊσταμένην ἀρχὴν ὑποβαλλομένη ἀναφορὰ ἐπὶ ζητημάτων ἀτομικοῦ ἐνδιαφέροντος, πρὸς ἐνάσκησιν δικαιώματός τινος τοῦ αἰτουμένου : **αἴτησις ἀδείας,- μεταθέσεως,- παραιτήσεως** κτλ.· ‖ νομ. **αἴτησις ἀναιρέσεως,** τὸ ἔνδικον μέσον, δι' οὗ ἐπιδιώκεται ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀκύρωσις τῆς προσβαλ-

λαμένης ἀποφάσεως ὡς νομικῶς ἐσφαλμένης· **αἴτησις ἐπαναλήψεως δίκης**, χωροῦσα ὅταν ἐκ γεγονότων προκυψάντων μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἀποδεικνύεται ὅτι ἐν αὐτῇ ὑπῆρξε δικαστ. πλάνη, **αἴτησις θεραπείας**, ὑποβαλλομένη ὑπὸ ἀδικηθέντος παρὰ δικαστ. ἀρχῆς ἰδιώτου πρὸ τῆς **ἀγωγῆς κακοδικίας**, κ. ἄ.

αἰτητής (ὁ) ὁ ἀπαιτητής : Πάπ.,ΔίωνΚ ἀπ.66,2.

αἰτητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀγαπῶν νὰ αἰτῆται, νὰ ἐρευνᾷ : Ἀριστλ.ΗΝικ.1120 Α 33· ‖ **ὁ ἐπιμόνως** αἰτούμενος, ζητῶν.

αἰτητικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον αἰτητικόν βλ.λ. : Διογ.Λ 6,31 **αἰτητικῶς ἔχειν πρός τινα.**

αἰτητός-ή-όν τὸ ζητούμενον, τὸ διὰ ζητήσεως λαμβανόμενον : Σοφ.ΟΤ 384 **ἣν ἐμοὶ πόλις δωρητόν, οὐκ αἰτητόν, εἰσεχείρισεν**· ὁ δυνάμενος νὰ ζητηθῇ· Ἡσ. **«αἰτητά·** τὰ κατ' ἔρανον διδόμενα».

αἰτία (ἡ) κ. νεώτ. εὐθύνη, συνήθ. ἐπὶ κακῷ, κατηγορία· τὸ πρῶτον παρὰ Πινδ.—Αἰσχ.Πρ.330 **ἐκτὸς αἰτίας κυρεῖς**, Εὐρ.Ἱππ.1064 **τῇδ' ἐπ' αἰτίᾳ φυγών**, Δημ.1467,23 **μὴ μόνος δι' αἰτίαν φευδῆ τῆς πατρίδος.. ἀπαστερηθῆναι**· ‖ ψόγος, μομφή : Ἡρ.5,70 **τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα**· ‖ αἰτίασις, ἐπίκρισις, κατάκρισις : Ἡρ.5,106 **ὅρα μὴ ἐξ ὑστέρης σεωυτὸν ἐν αἰτίᾳ σχῇς**, Θουκ.2,59,2 **τὸν μὲν Περικλέα ἐν αἰτίᾳ εἶχον ὡς πείσαντα σφᾶς πολεμεῖν**· κ. κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ κατηγορία : αὐτ.1,69,6 **αἰτία μὲν γὰρ φίλων ἀνδρῶν ἐστιν ἁμαρτανόντων, κατηγορία δὲ ἐχθρῶν ἀδικησάντων**, Ξεν.Λακ.9,5 **ἐν αἰτίᾳ ὑπέχειν**· 2) καταγγελία, ἔγκλησις, ἰδίᾳ ἐν δικαν. χρήσει : **αἰτ-κοιναὶ** (διὰ δημόσ. ἀδικήμ. **ἴδιαι** (ἰδιωτ. φύσεως) **ἐπ' αἰτίᾳ μοιχείας**, Ἀντιφ. 6,15 **ἔξω αἰτίας**, Μέν.Σαμ.271 **ἐλεύθερος αἰτίας**, Ἐπιγρ. **αἰτία φόνου**· ‖ συνήθ. μετὰ τῶν ἑξ.ρημ. Ἡρ.1,26 **αἰτίαν ἐπιφέρειν**, Σοφ.Αἴ.28 **αἰτ- νέμειν**, Θουκ.2,60,7 **αἰτ- φέρεσθαι**, Ἀριστφ.Εἰρ.640 **αἰτ- προστιθέναι**, Πλάτ.Ἱππ.Ἐλάσσ.365D **αἰτ- ἀναδέχεσθαι**,—κ. **αἰτίας παύειν-ἀπολύειν-ἀφιέναι-ἀπαλλάττειν**, Ἡρ.8,99 **ἐν αἰτ- τιθέναι**, αὐτ.9,80 **αἰτίας ἀπολύειν**, Σοφ.ΟΤ 656 **ἐν αἰτ- βαλεῖν**, Θουκ. 1,35,4 **ἐν αἰτ- ἔχειν**, Πλάτ.Θεαίτ.150Α **εἰς αἰτ- ἐμπίπτειν**, Λυσ.7,1 **εἰς αἰτ-περιπίπτειν**, αὐτ.25,3 **εἰς αἰτ-καθιστάναι**, Ἀντιφ. **εἰς αἰτ- ἄγειν-ἐλθεῖν**, Δημ.1467,22 **αἰτίας τυγχάνειν**, Αἰσχίν.3,139 **αἰτ-ὑπομεῖναι**, Πλούτ. Καῖσ.59 **αἰτ-παρέχειν**· 3) νουθέτημα, παραίνεσις μετὰ μέμψεως : Θουκ.1,69 **μὴ ἐπ' ἔχθρᾳ τὸ πλέον ἢ αἰτίᾳ**· 4) πρᾶξις κολάσιμος, ἔγκλημα : ΚΔ Ἰω. 18,38 **ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ**· 5) ἀγαθὴ ἐνέργεια, τὸ ἀποτέλεσμα ἀγαθῆς ἐνεργείας : Αἰσχ.Ἑπτ.4 **εἰ μὲν γὰρ εὖ πράξαιμεν, αἰτία θεοῦ**· ‖ κ. ὤθησις πρός τι, εὐκαιρία, καλὴ περίστασις : Πίνδ.Ν 7,16 **αἰτίαν ῥοαῖσι Μοισᾶν ἐνέβαλε** (ἔδωκε τὴν ὤθησιν, τὴν ὑπόθεσιν πρὸς ᾆσμα), Λουκ.Τυραννόκτ.13 **αἰτίαν παρέχει**· 6) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ οὗ ἕνεκα, ὁ λόγος δι' ὃν συμβαίνει τι : Ἡρ.1,1 **δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι**, Πλάτ.Φαίδ.97Α **ἐπεὶ δ' ἐπλησίασαν ἀλλήλαις, αὕτη ἄρα αἰτία αὐτοῖς ἐγένετο δύο γενέσθαι**· ‖ τὸ αἴτιον, ἐν ᾗ σημ. ἐν τῇ νεωτ. κ. τῇ δημ : Ἀριστφ. Πλ.1176 **ἡ δ' αἰτία τίς ἐστιν;**, Σοφ.ΟΤ 1236 **πρὸς τίνος αἰτίας;** (τὸ δημ. ποιά ἡ αἰτία; γιὰ ποιὰ αἰτία;)· ‖ μσν. Πρόδρ. (ἐκδ. Hess. Pern.) 3,424 **δι' ἃς περ εἶπον ἄνωθεν παμπλείστους τὰς αἰτίας**· 7) κ. νεώτ. καθόλου, τὸ ποιῆσαν ἢ ποιοῦν αἴτιον ἐν ἀφηρ. καὶ φιλοσ. ἐννοίᾳ : Πλάτ.Φαίδ.97 Α **αἰτίαι τοῦ γενέσθαι**, Δημόκρ. **αἰτίαι οὐράνιοι**, Ἀριστλ.Μεταφ.983 Α 28 **αἱ πρῶται αἰτίαι**, Ἰάμβλ. 7,10 **ἀπό τινος αἰτίας**, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,5 **δραστικὴ αἰτία**, Πρόκλ.Τίμ.1,231 **αἰτία καθ' ὕπαρξιν**· 8) νεώτ. ἐν φιλοσ. κ. ἐπιστημ. σημασίᾳ, τὸ γεγονός, οὗ ἡ ἐνέργεια ἢ ἡ μεταβολὴ ἢ ἡ ὕπαρξις ἐπάγεται τὴν γένεσιν ἑτέρου ἢ πλειόνων εἴτε ὁμαδικῶς εἴτε ἐν ἀλληλουχίᾳ γεγονότων : **αἰτία ἧς οὐκ ἄνευ** (ἀναπόδραστος προϋπόθεσις τοῦ κατ' ἀποτέλεσμα γεγονότος),—**αἰτία καθ' ὑπόθεσιν ἢ δυνητικὴ** (ὑποτιθεμένη ὅτι ἔφερε τὸ ἀποτέλεσμα),—**αἰτία ἐκ συμβεβηκότος** (ἡ κατὰ τύχην ἢ περίστασιν),—**ποιητικαὶ αἰτίαι** (αἱ μηχανικῶς ἐπιφέρουσαι τὸ ἀποτέλεσμα)· **αἰτίαι κατὰ συντυχίαν ἢ κατὰ σύμπτωσιν** (αἱ ἔξωθεν ἀνυπολογίστως, κατὰ τὸ δοκοῦν, ἐπεμβαίνουσαι καὶ ἐπάγουσαι ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ ἀποτέλεσμα)· ‖ κατὰ μεταφυσ. ἐπέκτ. **τελικαὶ αἰτίαι** οἱ ἀκρότατοι **σκοποὶ** (τέρμα, τέλος), εἰς οὓς τείνουσι τὰ πάντα· ‖ **αἰτία ἑαυτοῦ** (causa sui) ἢ **αὐτὴ αἰτία** ἢ κατὰ τοὺς σχολαστικοὺς **αὐταιτία** ὁ δημιουργὸς τοῦ παντός (ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος)· ‖ **ἀρχικὴ αἰτία** θεολογ. καὶ ἀποκρυφολογ. ὁ Θεός· 9) εἰδ. νομ. ἡ πρὸς δημιουργίαν νομικοῦ τινος ἀποτελέσματος ἐνεργῶς ἐκδηλουμένη βούλησις, ἥτις, ἐφ' ὅσον συμφώνως τῷ νόμῳ εἶναι, ἐπάγεται τὴν **δικαιοπραξίαν**. Ὅθεν καὶ ἕκαστον δικαίωμα ὡς καὶ ἑκάστη ὑποχρέωσις ἔχουσι τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν **αἰτίαν**· ‖ νομ. **αἰτία** κ. τὸ τυχαῖον ἢ ἄλλοτε τὸ ἀθέμιτον γεγονὸς προκαλοῦν νομικὸν ἀποτέλεσμα : **αἰτία θανάτου, αἰτία δωρεᾶς, αἰτία ἐπαχθής, αἰτία ἐπὶ συναλλαγματικῆς**· ‖ **ἀθέμιτος αἰτία** ἡ παράνομον ὑπόσχεσιν ἐνέχουσα, δι' ὃ καὶ ἄκυρος, μὴ παράγουσα ἀστικὴν ἐνοχήν· 10) νεώτ. αἰτία, τὸ κύριον, τὸ κατ' οὐσίαν αἴτιον, συνήθ. ἐν ἀντιδιαστ πρὸς τὸ **ἀφορμὴ** τὸ κατ' ἐπιφάνειαν ἢ κατὰ πρόφασιν : **αἰτία τοῦ πολέμου ὑπῆρξεν ὁ οἰκονομικὸς ἀνταγωνισμός,—ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐξ αἰτίας κακῆς διαγνώσεως**· ‖ φρ. διεθν. δικ. **αἰτία πολέμου** (casus belli) γεγονὸς δυνάμενον νὰ αἰτιολογήσῃ, νὰ προκαλέσῃ τὴν κήρυξιν πολέμου· 11) δημ. προϋπάρχων λόγος : **εἶχε μὲ αὐτὸν αἰτίες νὰ μαλώσῃ**· 12) δημ. κ. ἀφορμή : **αἰτία γυρεύει γιὰ καβγά**· 13) δημ. ἐν ἐπιρρ. χρ : αἰτία **ὁ πόλεμος** (ἕνεκα τοῦ πολέμου), **αἰτία τὸ ξύλο, ποὺ 'τρωγε,- αἰτία, ποὺ μέθυσαν** (ἕνεκα μέθης).

αἰτιάζομαι εἶμαι ἐν αἰτίᾳ βλ. λ. 1) 2), διατελῶ ὑπὸ κατηγορίαν, κατηγοροῦμαι : Ξεν.Ἑλλ.1,6,5 **ἡ πόλις αἰτιάζεται**, ΔίωνΚ 38,10 **ᾐτιάζετό τινος.**

αἰτίαμα-ατος (τὸ) κατηγορία, ἐνοχοποίησις : Αἰσχ.Πρ.194 **ποίῳ λαβών σε Ζεὺς ἐπ' αἰτιάματι οὕτως αἰκίζεται;**, Θουκ.5,72 **διὰ τοῦτο τὸ αἰτίαμα ὕστερον φεύγειν ἐκ Σπάρτης**· 2) μτγν διαβολή, συκοφαντία : ΚΔ.

αἰτιάομαι-ῶμαι κ. νεώτ. ἐν αἰτίᾳ ἔχω, κατηγορῶ, κατακρίνω, ψέγω τινά : Ἰλ.Λ 654 **τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο**, Ἡρ.5,27 **τοὺς μὲν λιποστρατίης ἐπὶ Σκύθας αἰτιώμενος**, Πλάτ.Πολ. 619 C **οὐ γὰρ ἑαυτὸν αἰτιᾶσθαι τῶν κακῶν**, Ξεν. Ἀν.3,1,7 **ὁ δ' ἀκούσας ᾐτιᾶτο αὐτὸν ὅτι αὐ τοῦτο πρῶτον ἠρώτα**· 2) ἐν καλῇ σημασίᾳ, παρέχω καλὸν ὄνομα, ὑπόληψιν : Πλάτ.Πολ.599 Ε **σὲ δὲ τίς αἰτιᾶται πόλις νομοθέτην ἀγαθὸν γεγονέναι;** 3) μετ' ἀπαρφ. διατείνομαι, ἰσχυρίζομαι : Πλάτ.Πρωτ.333D : **τὸν λόγον ᾐτιᾶτο δυσχερῆ εἶναι**· 4) νεώτ. μόνον μέμφομαι, ψέγω τινά : **διὰ τὴν ἀποτυχίαν σου μόνον τὸν ἑαυτόν σου νὰ αἰτιᾶσαι.**

αἰτιάρης-α-ικο δημ. ὁ ζητῶν ἀφορμὴν πρὸς ἔριδα, φιλέρις, φιλόνικος· συνών. καβγατζῆς : **σὰ μεθᾷ γίνετ' αἰτιάρης—αἰτιάρα γυναῖκα, μ' ὅλη τὴ γειτονιὰ τὰ βάνει**· 2) ὁ ἔχων ῥοπήν, αἰτίαν πρὸς τὸ νοσεῖν, ὁ φιλάσθενος, ὁ καχεκτικός· ‖ ἰδίᾳ κατ' εὐφημ. ὁ φυματικός, ὁ χτικιάρης ἢ χτικιασμένος.

αἰτιαρχέομαι-οῦμαι νεώτ. φιλοσ. διέπομαι ὑπὸ τοῦ καθολικοῦ φυσικοῦ νόμου τῆς **αἰτιαρχίας**, ἄλλως ὀρθότ. **αἰτιοκρατίας** βλ. λ.

αἰτιαρχία (ἡ) νεώτ. ὀρθότ. αἰτιοκρατία βλ. λ.

αἰτιαρχικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὑπαγόμε-

νος εἰς τὴν αἰτιαρχίαν ὀρθότ. αἰτιοκρατίαν βλ.λ.

αἰτίασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. κατηγορία, καταγγελία : 'Αντιφ.5,25· 2) νεώτ. μομφὴ κατά τινος.

αἰτιατέον πρέπει τις νὰ κατηγορῇ τινα ἤ τι : Ξεν.ΚΠ 7,1,11· 2) πρέπει τις νὰ θεωρῇ τινα αἴτιον : Πλάτ.Πολ.379 C **τῶν μὲν ἀγαθῶν οὐδένα ἄλλον αἰτιατέον, τῶν δὲ κακῶν ἀλλ' ἄττα δεῖ ζητεῖν τὰ αἴτια, ἀλλ' οὐ τὸν θεόν.**

αἰτιατικός-ή-όν αἰτιώδης βλ. λ. : σχόλ. 'Ιλ.Ψ 627· 2) γραμμ. **αἰτιατική** (ἡ τετάρτη πτῶσις)· 3) ἀστρολ. ἐπιβλαβής, ἐπηρείας ἐπακτικός : Βέττ.Βάλ. 208,10 **αἰτιατικὸς τόπος** : Στωϊκ.ἀπ.2,59.

αἰτιατικοφανής-οῦς-ές νεώτ. ἐν χρ. τὸ οὐδ., ἔχων μορφὴν αἰτιατικῆς : **αἰτιατικοφανὲς ἐπίρρ.**

αἰτιατικῶς ἐπίρρ. γραμμ. ἐν τῇ αἰτιατικῇ πτώσει : σχόλ.Εὐρ.Φοίν.470.

αἰτιατός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐξ αἰτίας τινὸς προκύπτων, ὁ ὡς ἀποτέλεσμα ὑφιστάμενος : 'Αριστλ.Α 'Υστ.76 Α 20· ‖ **αἰτιατόν** (τὸ) τὸ ἀποτέλεσμα, συνήθως ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ αἴτιον.

αἰτίζω ἐπ. ζητῶ ἐπιμόνως, ἐπαιτῶ : 'Οδ.Ρ 558 **σῖτον αἰτίζων κατὰ δῆμον δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐθέλησιν,** 'Αριστφ.Εἰρ.120 **ἡνίκ' ἂν αἰτίζητ' ἄρτον·** ‖ γενικῶς ζητῶ : Καλλ.'Αρτ.32 **φέρεν τέκας ὅσσ' ἐθελημὸς αἰτίζεις.**

αἴτιο (τὸ) δημ. ἕρπης τοῦ δέρματος τῆς κεφαλῆς, ἰδίᾳ συνήθης εἰς τὰ βρέφη, συγγ. **πυοφύτης.**

αἰτιοκρατέομαι-οῦμαι νεώτ. φιλοσ. διέπομαι ὑπὸ αἰτίων, καθ' ἃ ἡ θεωρία τῆς **αἰτιοκρατίας** βλ. λ. ὁρίζει : **ὁ κόσμος σύμπας αἰτιοκρατεῖται.**

αἰτιοκρατία (ἡ) νεώτ. (διεθν. ὅρος **determinismus**) ἡ φιλοσοφικὴ θεωρία, καθ' ἣν πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ τελοῦνται κατὰ ποιητικὰ αἴτια ἐν αἰτιώδει σχέσει καὶ ἀλληλουχίᾳ οὕτως, ὥστε εἰς προηγουμένην αἰτίαν ἀκολουθεῖ τὸ ἀποτέλεσμα κατ' ἀνάγκην. 'Η θεωρία τῆς **αἰτιοκρατίας,** ἀποκλείουσα πᾶσαν ἀπόκρυφον ὑποθετὴν δύναμιν διέπουσαν καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀντικειμένη εἰς πᾶσαν δοξασίαν τελεολογικήν, συνάπτεται ἐν τοῖς πλείστοις μὲ τὴν θεωρίαν τοῦ ὑλισμοῦ βλ. λ.

αἰτιοκρατικός-ή-όν νεώτ. φιλοσ. ὁ τῆς αἰτιοκρατίας βλ. λ. ὀπαδός· ‖ ὁ κατὰ τὴν θεωρίαν τῆς αἰτιοκρατίας : **αἰτιοκρατικὰ πορίσματα τῶν ὑλιστικῶν δοξασιῶν,—ὡς πρώτη μορφὴ τῆς αἰτιοκρατικῆς φιλοσοφίας δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀντίληψις τοῦ πεπρωμένου.**

αἰτιολογέω-ῶ μτγν. κ. νεώτ. ἀναζητῶ καὶ εὑρίσκω τὴν αἰτίαν πράγματός τινος ἢ φαινομένου : 'Επίκ.'Επιστ.1,31Ū, Πλωτῖν.6,7,3· ‖ συναρμόζω καὶ ἐκθέτω λογικὰ ἐπιχειρήματα πρὸς αἰτιολογίαν γνώμης, ἀποφάσεως ἢ γεγονότος βλ. λ.· ‖ μέσ. νεώτ. **-ομαι** ἔχω ἢ εὑρίσκω ἢ δίδω αἰτιολογίαν ὑπὲρ ἐμοῦ· ‖ παθ. λαμβάνω αἰτιολογίαν ἔκ τινος : 'Απολλ.Δύσκ.

αἰτιολογητέον μτγν. πρέπει τις νὰ ἀνερευνᾷ τὰς αἰτίας : 'Επίκ.'Επιστ.1,29Ū.

αἰτιολογία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐξήγησις τῆς αἰτίας, δι' ἣν συμβαίνει τι : Δημόκρ.118· 2) ρητορ. εἶδος ἐρωτήσεως, καθ' ἣν ὁ ἐρωτῶν δίδει καὶ τὴν ἀπάντησιν· 3) νεώτ. ἰατρ. **αἰτιολογία τῶν νόσων** ἡ ἔρευνα τῶν αἰτίων τῶν μορφολογικῶν καὶ λειτουργικῶν διαταραχῶν τοῦ ὀργανισμοῦ, αἵτινες συνιστῶσι τὴν ὑπόστασιν τῶν νόσων καὶ τῶν παθήσεων· 4) νεώτ. νομ. **αἰτιολογία ἀποφάσεως** ἡ ἐν τῷ σκεπτικῷ μνημόνευσις τῶν συγκεκριμένων περιστάσεων (ἀποδείξεων ἢ ἐνδείξεων), ἐξ ὧν τὸ δικαστήριον συνήγαγε τὴν κρίσιν του, **αἰτ- βουλεύματος** εἰδ. ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων, ἡ περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν διὰ τὴν δικαζομένην ἀξιόποινον πρᾶξιν ἀπαιτουμένων νομίμων στοιχείων διὰ τὴν ἐνοχὴν ἢ τὴν ἀθῳότητα τοῦ ὑπὸ κατηγορίαν.

αἰτιολογικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ δηλῶν τὴν αἰτίαν, ὁ αἰτιολογῶν τι· ‖ νεώτ. νομ. **αἰτιολογικὸν ἀποφάσεως** βλ. αἰτιολογία 4)· 2) φιλοσ. ὁ ἀνερευνῶν τὰς αἰτίας: Διογ.Λ 5,32 **αἰτιολογικώτατος** (ὁ 'Αριστοτέλης)· ‖ οὐδ. αἰτιολογικὸν ὡς οὐσ. ἡ τῶν αἰτίων ἔρευνα : Στράβ.2,3,8· 3) γραμμ. **αἰτιολογικὴ σύνταξις,** καθ' ἣν ἐκφέρονται ἐξηρτημέναι προτάσεις, δηλοῦσαι τὴν αἰτίαν τῆς κυρίας προτάσεως, αἱ **αἰτιολογικαὶ** προτάσεις· **αἰτιολογικοὶ σύνδεσμοι** οἱ δι' ὧν εἰσάγονται αἱ τοιαῦται προτάσεις.

αἰτιολογικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ σύνταξιν αἰτιολογικήν : 'Απολλ.Δύσκ.Συντάξ.320,3· 2) νεώτ. κατὰ τρόπον παρέχοντα τὴν αἰτίαν.

αἰτιολογισμός (ὁ) μτγν. αἰτιολογία βλ. λ.

αἰτιοπορφυρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. προϊὸν ἐπιδράσεως τῶν ἀνοργάνων ὀξέων ἐπὶ τῆς αἰτιοφυλλίνης, ἅτινα ἀφαιροῦν ἀπ' αὐτῆς τὸ **μέταλλον** μαγνήσιον.

αἴτιος-α-ον σπανίας χρ. **-ος-ον** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔνοχος, ὁ ὑπαίτιος : 'Ιλ.Γ 164 **θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν, οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν,** Θουκ.2,21,3 **τὸν Περικλέα ἐν ὀργῇ εἶχον.. αἴτιόν τε σφίσιν ἐνόμιζον πάντων ὧν ἔπασχον** καὶ συγκρ. : αὐτ.4,20,2 **ὑμᾶς αἰτιωτέρους ἡγήσονται** (θὰ θεωρήσουν σᾶς περισσότερον ὑπαιτίους παρὰ ἡμᾶς)· ‖ τὸ ἀρσ. **-ος** ὡς οὐσ. ὁ κατηγορούμενος, ὁ ἐγκληματίας : Αἰσχ.Χο.273 **εἰ μὴ μέτειμι τοῦ πατρὸς τοὺς αἰτίους** (τοὺς φονεῖς τοῦ πατρός)· 2) ὁ ὑπεύθυνος, ὁ δοὺς αἰτίαν : Σοφ. 'Αντ.1173 **αἱ δὲ ζῶντες αἴτιοι θανεῖν,** Πλάτ.Λάχ. 190 Ε **αἴτιος ἐγώ.. τὸ σὲ ἀποκρίνασθαι,** Θουκ.1,74 **Θεμιστοκλέα.. ὃς αἰτιώτατος ἐν τῷ στενῷ ναυμαχῆσαι ἐγένετο,** Δημ.242,14 **αἴτιος δ' οὗτος ὥσπερ ἑωλοκρασίαν τινά μου τῆς πονηρίας τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀδικημάτων κατασκεδάσας·** ‖ μσν. Πρόδρ. (ἔκδ. **Hess.-Pern.**) 1,139 **ἐγὼ δ' ὡς ἤμουν νηστικός.. μὴ κρύψω τὴν αἰτίαν** (ἔνθα τὸ αἰτία ἐπίθ.)· ‖ κ. νεώτ. **αἴτιος τῆς κακοδαιμονίας·** ‖ κ. δημ. **αἴτιος τοῦ χαμοῦ·** 3) τὸ οὐδ. **-ον** ὡς οὐσ. τὸ αἴτιον, ἡ αἰτία, δι' ἣν συμβαίνει τι : Δημ.103,17 **τί ποτ' οὖν τὸ αἴτιον.. μηδένα τούτων πώποτ' εἰπεῖν·** ‖ συνήθ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ παρὰ φιλοσ. : Πλάτ.Φαίδ.110Ε **τὸ δ' αἴτιον τούτου εἶναι,** 'Αριστλ. Πρ.920 Β 11 **ἀρθέντος τοῦ αἰτίου·** ‖ νεώτ. ἡ αἰτία ἑνὸς γεγονότος κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀφορμὴν ἢ πρὸς τὸ τυχαῖον γεγονός, ὅπερ τὸ προεκάλεσε : **τὰ αἴτια τοῦ πολέμου·** ‖ νεώτ. νομ. κ. εἰδ. ἐν τῷ ποιν. δικαίῳ : **αἴτια τοῦ ἐγκλήματος** (τὰ ἐλατήρια)· ‖ νεώτ. ἐν τῇ συντάξει τοῦ λόγου : **ποιητικὸν αἴτιον** (τὸ δηλοῦν πόθεν ἡ ἐνέργεια), **—τελικὸν αἴτιον** (τὸ δηλοῦν πρὸς τίνα σκοπὸν ἡ ἐνέργεια ἐπιτελεῖται),**—ἀναγκαστικὸν αἴτιον.**

αἰτιότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ὕπαρξις αἰτίου, ἡ αἰτία· ‖ φιλοσ. ἡ κατὰ τὸν νόμον αἰτίας καὶ ἀποτελέσματος συνάφεια πραγμάτων ἢ φαινομένων : **νόμος τῆς αἰτιότητος,** καθ' ὃν πᾶν πρᾶγμα ἢ φαινόμενον ἔχει ἀναγκαίως τὴν αἰτίαν αὐτοῦ.

αἰτιοτροπισμός (ὁ) νεώτ. ἡ τάσις πρὸς ἀνάπτυξιν μερῶν τῶν φυτῶν **ἕνεκα** ἐξωτερικῶν αἰτίων.

αἰτιοφυλλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. προϊὸν ἀποσυνθέσεως τῶν χλωροφυλλινῶν τῇ ἐπιδράσει πυκνῶν ἀλκοολικῶν διαλυμάτων ἀλκαλίων.

αἰτιώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. τὴν αἰτίαν ἐμφαίνων, τὴν αἰτίαν ἐν αὑτῷ περιέχων : Πλωτῖν.6,8,14 **αἰτιώδης οὐσία,** 'Ανών. παρὰ Σέξτ.'Εμπ.3,36 **πρότασις αἰτιώδης·** 2) γραμμ. ὁ αἰτιολογικὸς βλ. λ. 3) : 'Απολλ.Δύσκ.Συντάξ.245,13 **σύνδεσμοι αἰτιώδεις·** 3) νεώτ. νομ. **αἰτιώδης σύνδεσμος** ἡ μεταξὺ τῆς **ἐνεργείας** τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἐπελθόντος ἀποτελέσματος, τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν ἀντικειμενικὴν τοῦ ἀδικήματος ὑπόστασιν, ὕπαρξις σχέσεως τοιαύτης, οἵα ἡ σχέσις αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ· 4) μορφοειδής, οὐχὶ ὑλικῶς ἀλλ' ἐξ ἐνεργείας ἐμφανὴς κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ὑλικός.

αἰτιωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον αἰτιώδη ἢ αἰτιολογικὸν βλ. λ.
αἰτίωμα-ατος (τὸ) μτγν. αἰτίαμα βλ.λ., ἀπόδοσις κατηγορίας : ΚΔ Πράξ.25,7 **πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου.**
αἰτιώνυμος-ον ὁ ἐκ τῆς αἰτίας, ἤτοι ἰδίᾳ τοῦ σφάλματος ἢ τοῦ παραπτώματος ὠνομασμένος : σχόλ.Σοφ.Αἶ.205 **αἰτιώνυμον πάθος.**
αἰτίωσις-εως (ἡ) μσν. ἡ αἰτίασις βλ.λ. : Εὐστ.1422,21.
αἰτναῖος-α-ον ὁ τῆς Αἴτνης : Αἰσχ.Πρ.365 **ῥίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο**· 2) ὁ σικελικός : Σοφ.ΟΚ 312 **Αἰτναίας ἐπὶ πώλου βεβῶσαν**· ‖ σκωπτικῶς ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς κανθάρους : Ἀριστφ.Εἰρ.73 **οὐκ οἶδ' ὅποι εἰσήγαγ' Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον**· 3) εἶδος ἰχθύος : Ὀππ.Ἁλ.1,512.
ἀϊτοπέταμα (τὸ) δημ. ἡ πτῆσις τοῦ ἀετοῦ· ‖ ἡ κατ' ἀετοῦ τρόπον πτῆσις.
ἀϊτός (ὁ) **δημ.** ὁ ἀετὸς βλ. λ.
αἴτουλας (ὁ) δημ. κ. **αἰτούλακας δημ.** εἶδος ἰκτίδος. νυφίτσας· συνών. μουστέλα.
ἀϊτοφτέρουγος-η-ο δημ. ὁ οἱονεὶ ἀετοῦ πτέρυγας ἔχων ‖ ὁ ἀνέτως καὶ εἰς τὰ ὕφη ἱπτάμενος, ὑψιπέτης· ‖ κ. μτφ. ὁ **νοῦς ὁ ἀϊτοφτέρουγος.**
αἰτρία (ἡ) ἀντὶ **αἰθρία** : Ἀριστφ.Θεσμ.1001.
ἀΐττεσθαι· Ἡσ. « **δικάζειν ἢ δικάζεσθαι** »· ἴσως « **ἄττεσθαι**· διάζειν ἢ διάζεσθαι ».
ἄϊτυρον Ἡσ. « ὕαλον ».
αἰτωλάρχης (ὁ) μτγν. ὁ ἀρχηγὸς τῆς αἰτωλικῆς συμπολιτείας.
αἰτώλιος (ὁ) ὁ αἰτωλικός : Ἰλ.Δ 399 **Τυδεὺς Αἰτώλιος,** Ἀριστλ.ΖΙ 563 Α 31 (ἐσφ.γ. ἀντὶ **αἰγώλιος**).
ἀΐφερτος-η-ο δημ. ἀνήφερτος βλ. λ.
αἰφνηδόν κ. **αἰφνηδίς** ἐπίρρ. μτγν. **αἰφνιδίως** βλ. λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.270.
αἴφνης ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐξαίφνης, αἰφνιδίως : Εὐρ.ΙΑ 1581 **θαῦμα δ' ἦν αἴφνης ὁρᾶν.**
αἰφνιδιάζω μσν. κ. νεώτ. εἰσορμῶ αἰφνιδίως· ‖ νεώτ. ἰδ. στρατιωτ. κάμνω αἰφνιδιασμὸν βλ. λ.
αἰφνιδιασμός (ὁ) μσν. αἰφνιδία εἰσόρμησις· ‖ νεώτ εἰδ. στρατιωτικὴ ἐπίθεσις ἀπροσδόκητος, ἐπιφέρουσα ταραχὴν καὶ σύγχυσιν εἰς τὸν ἐχθρόν· ‖ πᾶσα ἀπροσδόκητος ἐμφάνισις ἢ πρᾶξις· ‖ ἔκπληξις, τρόμος· **δημ. ξάφνιασμα.**
αἰφνιδιαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ δι' αἰφνιδιασμοῦ βλ. λ., ὁ ἀπροσδοκήτως, ὁ ἐξαίφνης γενόμενος.
αἰφνιδιαστικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον αἰφνιδιασμοῦ βλ. λ.
αἰφνίδιον ἐπίρρ. μτγν. αἰφνιδίως, ἐξαίφνης, ἐξαπίνης βλ.λ. : Πλούτ.Νουμ.15.
αἰφνίδιος (-α)-α(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξαίφνης λαμβάνων ὑπόστασιν, ἀπροσδόκητος, ξαφνικός, ἀναπάντεχος : Θουκ.2,61,3 **δουλοῖ γὰρ φρόνημα τὸ αἰφνίδιον καὶ ἀπροσδόκητον καὶ τὸ πλείστῳ παραλόγῳ ξυμβαῖνον,** νεώτ. **αἰφνίδιος θάνατος.**
αἰφνιδιοτυχής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐπωφελούμενος τῶν ἀντιξόων, τῶν ἀτυχῶν περιστάσεων πρὸς καλοτυχίαν : Βέττ.Βάλ.18,16.
αἰφνιδίως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον αἰφνίδιον, ἐξαφνικόν, ἀπροσδόκητον : Θουκ.2,53 **αἰφνιδίως θνῃσκόντων**· ‖ κ. νεώτ. **αἰφνιδίως ἤλλαξεν ἀντιλήψεις,—ἀνεχώρησεν αἰφνιδίως.**
αἰχμάεις (ὁ) δωρ. ἀντὶ **αἰχμήεις** βλ. λ.
αἰχμάζω ἐπ. μέλλ. **αἰχμάσσω** χειρίζομαι τὸ δόρυ : Ἰλ.Δ 324 **αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἳ περ ἐμεῖο ὁπλότεροι γεγάασι**· ‖ καθόλου, ἀγωνίζομαι, μάχομαι : Εὐρ.Ῥῆσ.444 **ἤδη δέκατον αἰχμάζεις ἔτος**· 2) ὁπλίζω μὲ δόρυ : Σοφ.Αἶ.97 **Ἀτρείδαισιν ᾔχμασας χέρα**· 3) πληγώνω : Νόνν.Δ 35,178 (ἀμφίβ.).
αἰχμαλωσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ νὰ συλληφθῇ καὶ νὰ κρατῆται τις ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν : **αἰχμαλωσία ἑνὸς τάγματος**· ‖ ἡ κατάστασις τοῦ αἰχμαλώτου : **τὰ δεινὰ τῆς αἰχμαλωσίας,—μείναμε δυὸ χρόνια στὴν αἰχμαλωσία**· 2) αὐτοὶ οἱ αἰχμάλωτοι, ἡ ὁμὰς τῶν αἰχμαλωτισθέντων : Διόδ.Σ 17,70,—ΠΔ Ἀριθμ.31,12 **ἤγαγον** πρὸς **Μωϋσῆν.. τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα.**
αἰχμαλώτευμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ἐν πολέμῳ ληφθὲν εἴτε ἔμψυχον εἴτε ἄψυχον.
αἰχμαλωτεύω μτγν. κ. νεώτ. αἰχμαλωτίζω βλ.λ. : ΚΔ Ἐφ.4,8 **ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις**· 2) συνεκδ. συλλαμβάνω τι, προσκτῶμαι : **αἰχμαλωτεύω πλοῦτον.**
αἰχμαλωτίζω μτγν. κ. νεώτ. συλλαμβάνω τινὰ αἰχμάλωτον : ΠΔ Βασ.4,24,14 **πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς δυνατούς.. αἰχμαλωτίσας**· ‖ νεώτ. αἰχμαλωτίζω **ἄνδρας,- πλοῖα,- ζῷα**· ‖ μέσ. -ομαι συνηθέστ. ἐν τῇ αὐτῇ σημασίᾳ : Ἰώσ.Π Ι 4,8,1· ‖ παθ. ἐν Ἐπιγρ. **Κυζίκου**· 2) μτφ. νεώτ. καθιστῶ τινα ὑποχείριον, σαγηνεύω : **οἱ ἀκκισμοί της αἰχμαλωτίζουν τοὺς ἀφελεῖς,—ὁ λόγος του αἰχμαλωτίζει τοὺς ἀκροωμένους.**
αἰχμαλωτικός-ή-όν ὁ τῶν αἰχμαλώτων ἢ ὁ εἰς αἰχμαλώτους προσιδιόζων : Εὐρ.Τρῳ.871 **δόμοις.. ἐν αἰχμαλωτικοῖς.**
αἰχμαλωτίς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ **αἰχμάλωτος** ἡ αἰχμάλωτος : Σοφ.Αἶ.1228 **σὲ τοι, τῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωτίδος λέγω**· 2) ὡς ἐπίθ. ἡ αἰχμαλωτισθεῖσα : αὐτ.Αἶ.71 **σὲ τὸν τὰς αἰχμαλωτίδας χέρας δεσμοῖς ἀπευθύνοντα.**
αἰχμαλώτισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. αἰχμαλωτισμός, αἰχμαλωσία βλ.λ. : Ἡσ. **ἐν λ. ἀρτάνη.**
αἰχμαλωτισμός (ὁ) μτγν. αἰχμαλωσία **βλ. λ.** : σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.186.
αἰχμαλωτιστής (ὁ) γλωσσ. ὁ αἰχμαλωτίζων.
αἰχμάλωτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ αἰχμῇ ἁλούς, ὁ διὰ τῶν ὅπλων, ὁ ἐν πολέμῳ συλληφθείς· πρβλ. **δοριάλωτος** : Ἡρ.6,79 **δύο μνέαι τεταγμέναι κατ' ἄνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίνειν,** Σοφ. Τρ.417 **τὴν αἰχμάλωτον, ἣν ἔπεμψας ἐς δόμους,** Θουκ.3,70,1 **οἱ αἰχμάλωτοι οἱ ἐκ τῶν περὶ Ἐπίδαμνον ναυμαχιῶν,** Ξεν.Ἀν.4,1,13 **πολλὰ ὄντα τὰ ὑποζύγια καὶ τὰ αἰχμάλωτα** (ἔνθα νοοῦνται καὶ ἄψυχα)· φρ. **αἰχμάλωτον λαμβάνειν,- ἄγειν** (αἰχμαλωτίζειν),—**αἰχμάλωτον γίγνεσθαι** (αἰχμαλωτίζεσθαι), Διόδ.Σ 13,57 « **τὸ αἰχμάλωτον, ἀνδράποδον** »· ‖ νεώτ. **κατὰ τὴν μάχην συνελήφθησαν πολλοὶ αἰχμάλωτοι,—ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν αἰχμαλώτων**· 2) αἰχμαλωτικὸς βλ.λ. : Ἡρ.9,76 **ῥῦσαι με τὴν ἱκέτιν αἰχμαλώτου δουλοσύνης** (δουλείας, αἴαν ἀναμένει αἰχμάλωτος), Αἰσχ.Ἑπτ.364 **εὐνὰν αἰχμάλωτον** (δ.γ.), Διόδ.Σ 27,6 **αἰχμάλωτος τύχη**· 3) νεώτ. ὁ ἐξαρτώμενος ἔκ τινος, ὁ ὑποχείριος : **κατήντησεν αἰχμάλωτος τῶν παθῶν του.**
αἰχματάς (ὁ) δωρ. ἀντὶ αἰχμητής βλ. λ.
αἰχμεία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **βρομελιοειδῶν, καλλωπιστικόν,** ἰθαγενὲς τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς (aechmea).
αἰχμή (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ὀξὺ ἄκρον παντὸς νύσσοντος ὀργάνου ἢ ὅπλου, οἷον δόρατος, βέλους κτλ. : Ἰλ.Ζ 320 **λάμπετο δουρὸς αἰχμὴ χαλκείη,** αὐτ.Π 315 **ἔγχεος αἰχμῇ,** Αἰσχ.Πέρσ.239 **τοξουλκὸς αἰχμή,** Ὀππ.Ἁλ.1,216 **αἰχμὴ ἀγκίστρου**· ‖ αὐτὸ τοῦτο τὸ ὅπλον, οἷον λόγχη, δόρυ : Ἰλ.Ν 504 **αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη**· 2) πλῆθος ἐνόπλων : Πινδ.Ο 7,35 **ἀργεΐᾳ σὺν αἰχμᾷ**· 3) πόλεμος, μάχη : Αἰσχ.Πέρσ.999 **καὶ μὴν ἄλλους γε ποθοῦμεν.. Τόλμον τ' αἰχμᾶς ἀκόρεστον** (τὸν ἄπληστον πολέμου)· 4) νεώτ. εἰδ. **αἰχμὴ τῆς βάσεως** καλεῖται ἡ κάτω μέση γωνία τῶν οἰκοσήμων.
αἰχμήεις-εσσα-εν δωρ. **αἰχμάεις** ὁ φέρων δόρυ, ὁ πολεμιστής : Αἰσχ.Πέρσ.137 **τὸν αἰχμάεντα θοῦρον εὐνατῆρα**· 2) αἰχμηρός, ὀξύς : Ὀππ. Κυν.3,321 **αἰχμήεις σίδηρος.**

αἰχμηρός-ά-όν νεώτ. περὶ μαχαιρῶν κττ. ὁ ἔχων αἰχμήν : **ἐτραυματίσθη δι᾽ αἰχμηροῦ ὀργάνου·** ‖ ἐπὶ οἰκοσήμων, **τὰ αἰχμηρά** συνήθη τιμητικὰ διακρ. σχήματα ἢ ἐμβλήματα εἰς αἰχμὴν ἀπολήγοντα.

αἰχμητά (ὁ) ἐπ. ἀντὶ **αἰχμητής** : Ἰλ.Ε 197.

αἰχμητήρ-ῆρος μτγν. ἀντὶ **αἰχμητής** βλ. λ.

αἰχμητήριος-α-ον μτγν. πολεμικός, πολεμοχαρής : Λυκόφρ.454 **αἰχμητηρίαν λύσσαν.**

αἰχμητής (ὁ) δωρ. **αἰχματάς,** θηλ. κατὰ ΕΜ **αἴχμητις** ὁ δόρυ φέρων ἢ πάλλων, κυρίως **κατ᾽** ἀντίθ. τοῦ **τοξότης** : Ἰλ.Β 543 **Ἄβαντες.. αἰχμηταί, μεμαῶτες ὀρεκτῇσιν μελίῃσιν θώρηκας ῥήξειν·** 2) παρὰ Πινδ. ὡς ἐπίθ. ὀξύς : Πινδ.Π 1,5 **αἰχμητὰς κεραυνός·** ‖ φιλοπόλεμος : αὐτ. Ν 9,87 **αἰχμητὴς θυμός,** ΑΠ 6,159 **αἰχμητὴς ἀλέκτωρ.**

αἰχμόδετος-ον ὁ ἐν πολέμῳ δεσμευθείς, ὁ αἰχμάλωτος : Σοφ.ἀπ.47 | πιθαν. **αἰχμόλετας** |.

αἰχμοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα αἰχμῆς, ὁ εἰς αἰχμὴν ἀπολήγων : **αἰχμοειδῆ φύλλα.**

αἰχμοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὸς φόβος τοῦ θίγειν αἰχμηρὰ ἀντικείμενα.

αἰχμοφόρος-ον ὁ λογχοφόρος : Ἡρ.Ι,103 **τούς τε αἰχμοφόρους καὶ τοὺς τοξοφόρους καὶ τοὺς ἱππέας·** ‖ εἰδ. ἐπὶ σωματοφυλάκων, λογχοφόρος, ὡς τὸ **δορυφόρος** : αὐτ.Ι,8.

αἶψα ἐπίρρ. ἀμέσως, ταχέως, συνήθ. παρ᾽ Ὁμ. μετὰ τοῦ **μάλα** ἢ τοῦ **ἔπειτα** κ. παρὰ λυρικοῖς ποιητ. : Ἰλ.Δ 70 **αἶψα μάλ᾽ ἐς στρατὸν ἐλθέ,** Ὀδ. Ο 193 **αἶψα δ᾽ ἔπειτ᾽ ἵκοντο,** Σαπφ.1,13, Θέογν. 663, Αἰσχ.Ἱκ.481 **αἶψ᾽ ἐν ἀγκάλαις λαβών.**

αἰψηροκέλευθος-ον ὁ ταχεῖαν ἔχων πορείαν, βίαιος, ὁρμητικός (ἐπὶ τοῦ βορρᾶ) : Ἡσίοδ.Θ 379 **Βορέην τ᾽ αἰψηροκέλευθον καὶ Νότον.**

αἰψηρός-ά-όν ταχύς, ὁρμητικός, αἰφνίδιος : Ὀδ. Δ 103 **αἰψηρὸς δὲ κόρος.. γόοιο·** ‖ Ἰλ.Τ 276 **λῦσεν δ᾽ ἀγορὴν αἰψηρήν** (τὴν ταχέως διαλυομένην).

αἰψηρῶς ἐπίρρ. μτγν. ταχέως, ὁρμητικῶς.

ἀΐω (1) ἐπ. κ. λυρ. ἐν χρ. μόνον κατ᾽ ἐνεστ. καὶ παρατ. ἀντιλαμβάνομαι διὰ τῆς ἀκοῆς, ἀκούω : Ἰλ.Ο 130 **οὐκ ἀΐεις ἅ τέ φησι;**—Αἰσχ.Πέρσ.633 **ἀΐει μου.. βασιλεύς·** 2) ἀντιλαμβάνομαι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, βλέπω : Σοφ.ΟΚ 181 **προβίβαζε, κούρα, πόρσω· σὺ γὰρ ἀΐεις·** 3) καθόλου, ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ : Ἰλ.Κ 160 **ἔγρεο, Τυδέος υἱέ.. οὐκ ἀΐεις, ὡς Τρῶες.. εἵαται ἄγχι νεῶν;**

ἀΐω (2) ἐκπνέω, ἐκβάλλω, παρὰ τὸ **ἄημι** κ. **ἀΐσθω** : Ἰλ.Ο 252 **ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ.**

ἀϊών-όνος (ἡ) δωρ. ἀντὶ **ἠϊών** ἡ παραλία.

αἰών-ῶνος (ὁ, ἰων. κ. ἐπ. κ. ἡ) κ. νεώτ. αἰτ. **αἰῶ** : Αἰσχ.Χο.350 **ἐπιστρεπτὸν αἰῶ,** πρβλ. Ποσειδῶ ὁ χρόνος, ἡ περίοδος τῆς ζωῆς : Ἀριστλ.Οὐρ.279 Α25 **τὸ τέλος τὸ περιέχον τὸν τῆς ἑκάστοτε ζωῆς χρόνον.. αἰὼν ἑκάστου κέκληται·** 2) ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου· ‖ ἐν γένει ἡ ζωή, ἡ ὕπαρξις· συνεκφέρεται μετὰ τοῦ ψυχὴ χάριν ἐμφάσεως : Ἰλ.Π 453 **ἐπὴν δὴ τόν γε λίπῃ ψυχή τε καὶ αἰών,** Ὀδ.Ι 523 **αἲ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον Ἄϊδος εἴσω,** Αἰσχ.Πρ.862 **γυνὴ γὰρ ἄνδρ᾽ ἕκαστον αἰῶνος στερεῖ,** Εὐρ. ἀπ.801 **ἀπέπνευσεν αἰῶνα,** Θουκ.Ι,70,8 **καὶ ταῦτα μετὰ πόνων πάντα.. δι᾽ ὅλου τοῦ αἰῶνος μοχθοῦσι·** ‖ ἡ γενεά : Αἰσχ.Ἑπτ.744 **αἰῶνα ἐς τρίταν·** 3) προορισμός, εἶδος ἀσχολίας ἐν τῇ ζωῇ : Εὐρ.Ἀνδρ.1215 **τίν᾽ αἰῶν᾽ εἰς τὸ λοιπὸν ἕξεις;** 4) περίοδος χρόνου μακρά : Ἡσίοδ.Θ 609 **ἀπ᾽ αἰῶνος κακὸν ἐσθλῷ ἀντιφερίζει ἔμμεναι,** Αἰσχ. Ἱκ.582 **δι᾽ αἰῶνος μακροῦ πάναλβον·** 5) ὁ ἄναρχος καὶ ἀτέρμων χρόνος, ἡ αἰωνιότης : Πλάτ. Τίμ.37 D **εἰκὼν δ᾽ ἐστὶ τῷ ἀγεννάτῳ χρόνῳ, ὃν αἰῶνα ποταγορεύομες,** ΠΔ Ψαλμ.131,14 **αὕτη ἡ κατάπαυσίς μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος,—ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος·** 6) ὁ πάλαι χρόνος, ἀρχῆθεν : ΚΔ Λουκ.1,70 **καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ·** 7) μυθ. ἐν προσωποποιήσει ὁ ἀτελεύτητος χρόνος, ὁ Αἰών : Εὐρ.Ἡρακλ.900 **Αἰὼν χρόνου παῖς·** 8) περίοδος χρόνου σαφῶς καθωρισμένη, ἢ ἄλλως ἐποχή : ΚΔ Ματθ.13,22 **ὁ αἰὼν οὗτος** (ἡ παροῦσα ἐποχή)· ἀντίθ. ὁ μέλλων αἰών· 9) ἐν τῷ πληθ. ἡ αἰωνιότης : ΠΔ Σειρ.45,26 **μεγαλεῖον εἰς τοὺς αἰῶνας,—**ΚΔ Ρωμ.1,25 **ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας,—**αὐτ.Φιλιππ.4,20 **τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,—**Κορινθ.Ι,2,7 **ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων** (ἀπὸ τοῦ ἀπείρου παρελθόντος)· 10) μτγν. ὁ νωτιαῖος μυελός : Ὑμν.Ἑρμ.42,119· 11) νεώτ. ἱστορικὴ περίοδος, μία ὡρισμ. ἐποχή : **ὁ αἰὼν τοῦ Περικλέους,- χρυσοῦς αἰὼν τῆς ἑλλ. τέχνης·** 12) περίοδος ἑκατὸν ἐτῶν, ἑκατονταετία· ἐν διεθνεῖ χρήσει πρὸς χρονολογικὴν κατάταξιν τῶν γεγονότων, τῶν ἀφορώντων τὸν ἄνθρωπον· 13) νεώτ. **γεωλογικοὶ αἰῶνες** αἱ μακραὶ χρονικαὶ περίοδοι, εἰς ἃς διαιρεῖται τὸ παρελθὸν τῆς γῆς : **ἀζωϊκὸς—παλαιοζωϊκὸς αἰών.**

αἰωνίζω μσν. εἶμαι αἰώνιος, ἔχω διαιωνισθῆ.

αἰώνιον τὸ δενδρῶδες νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **σαρκοφυλλιδῶν ἢ γρασσουλιδῶν,** φυτὸν θαμνῶδες, κοσμητικόν, διὰ μοσχευμάτων πολλαπλασιαζόμενον· δημ. συνών. **ἑφταχρονίτικο.**

αἰώνιος-ον κ. -α-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπὶ αἰῶνα β. λ. 5), ὁ διαρκῶν, ὁ διηνεκής : Πλάτ.Πολ.363 D **ἡγησάμενοι κάλλιστον ἀρετῆς μισθὸν μέθην αἰώνιον·** 2) ὁ ἀΐδιος, ὁ παντοτινός, ὁ ἄνευ ἀρχῆς ἢ τέλους : αὐτ. Νόμ.904Α **ἀνώλεθρον.. ἀλλ᾽ οὐκ αἰώνιον,** Τίμ.Λοκρ.96 C **θεὸν τὸν αἰώνιαν,** ΚΔ Ματθ.25,46 **εἰς ζωὴν αἰώνιον·** 3) ὁ ἐφ᾽ ὅρου ζωῆς κατέχων ἀξίωμά τι ἢ τίτλον : Πάπ. **αἰώνιος γυμνασίαρχος·** ‖ νεώτ. **αἰωνία ἡ μνήμη** (ἀγήρως, ἀΐδιος).—**αἰώνιος ζωή** (ἡ μετὰ θάνατον ζωή),—**εἰς τὰς αἰωνίους μονάς** (εἰς τὸν παράδεισον)· 4) δημ. κ. ὁ πάντοτε ὁ αὐτός, ὁ οἱονεὶ ἀναλλοίωτος, ὁ συνήθης : φρ. **ἡ αἰωνία γυναῖκα** (συνεκδ. αἱ γυναῖκες ἐν τῇ ἀντιλήψει τοῦ ψυχολογικῶς ἀναλλοιώτου αὐτῶν)· ‖ **ὁ αἰώνιος καβγάς μας** (ὁ συνήθης)· συγγ. παντοτινός.

αἰωνιότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐν συνεχείᾳ καὶ ἄνευ διακοπῶν ὑπάρχειν, ἡ ἀτέρμων διάρκεια· 2) νεώτ. φιλοσ. κ. θεολ. τὸ μὴ ἔχειν ἀρχὴν ἢ τέλος, τὸ πάντοτε ὑπάρχειν· ἄλλως **ἀϊδιότης : ἡ αἰωνιότης τοῦ Θεοῦ,- τοῦ Σύμπαντος.**

αἰώνισμα ατος (τὸ) μτγν. ἀδιάλειπτον μνημόνευμα.

αἰωνίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. **αἰώνια** πάντοτε, ἀτελευτήτως : Πρόκλ.Θεολ.Στ.172 **νοῦς ἀκίνητος αἰωνίως πάντα ὤν·** ‖ συνεχῶς : σχόλ.Εὐρ. Ἀλκ.338 **αἰωνίως μισεῖν·** ‖ δημ. **αἰων- γκρινιάζει.**

αἰωνόβιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ αἰῶνος ἢ αἰώνων βίον ζῶν· ‖ ὁ ἀθάνατος· 2) ὁ τίτλος τῶν Λαγιδῶν : Ἐπιγρ. κ. Πάπ. **αἰωνόβιος Πτολεμαῖος·** 3) νεώτ. γεν. ὁ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ζῶν : **αἰωνόβια δένδρα.**

αἰωνοθαλής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ αἰωνίως, ὁ πάντοτε θάλλων : Εὐσέβ.

αἰωνοπολοκρατεῖν Πάπ. εἶναί τινα αἰωνοπολοκράτορα βλ. λ.

αἰωνοπολοκράτωρ-ορος (ὁ) Πάπ. ὁ αἰώνιος τῶν οὐρανίων ἄρχων.

αἰωνοπυρεῖν (τὸ) Ἐπιγρ. αἰωνίως **ἐν πυρὶ** διατελεῖν, τὸ εἶναι διάπυρον (ἐπὶ τόπου).

αἰωνοτόκος-ον μτγν. ὁ τὴν αἰωνιότητα γεννῶν.

αἰωνόφθαλμος-ον Πάπ. ὁ αἰωνίως βλέποντας ὀφθαλμοὺς ἔχων.

αἰωνοχαρής-οῦς-ές μτγν. ὁ αἰωνίως χαίρων· 2) ὁ χαρὰν αἰώνιον ἐπιφέρων : Κλήμ.Ἀλ.115,26 αἰωνοχαρὴς Θεοῦ λόγος.

αἰώρα (ἡ) κ. **ἑώρα** κ. νεώτ. μηχάνημα, δι' οὗ τὰ σώματα ὑψούμενα κρατοῦνται μετέωρα, αἰωρούμενα, εἴτε ἐν κρεμαστῇ κλίνῃ : Πλάτ.Φαιδ.111 E **ταῦτα κινεῖν ἄνω καὶ κάτω ὥσπερ αἰώραν τινά**, Πολυδ.4,131 **αἰώρας δ' ἂν εἴποις τοὺς κάλως, οἳ κατήρτηνται ἐξ ὕψους, ἀνέχειν τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀέρος φέρεσθαι δοκοῦντας**· 2) βρόχος, θηλειὰ ἀγχόνης : Σοφ.ΟΤ 1264 **πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένον**· 3) ἰατρ. παθητικὴ ἄσκησις : 'Αντυλλ. παρ' 'Ορειβ.6,23· 4) μτφ. : Μητρόδ. φιλοσ. ἐν Παπ. **αἰώρα ψυχῆς** (τὸ ἀμφιταλαντεύεσθαι ψυχικῶς)· 5) 'Ησ. « ἑορτὴ 'Αθήνησιν »· 6) νεώτ. σύμπλεγμα τελαμώνων, ἐφαρμοζόμενον ὑπὸ τὴν κάτω σιαγόνα καὶ τὸ ἰνίον, ἵνα δι' ἕλξεως ἐκ τῶν ἄνω ἐπιτευχθῇ ἡ τάσις τῆς σπονδυλικῆς στήλης· 7) νεώτ. ναυτ. κλίνη κρεμαστὴ ἐξ ὀθόνης πρὸς κατάκλισιν τῶν ναυτῶν εἰς τὰ πλοῖα· δημ. **μπράντα**· 8) νεώτ. παιδιά, γινομένη διὰ σχοινίου εἰς ὕψος προσδεδεμένου, εἰς οὗ τὰ δύο κάτω ἄκρα προσδένεται σανίς, ἐφ' ἧς καθήμενος ταλαντεύεται κατὰ κίνησιν ἐκκρεμοῦς ὁ αἰωρούμενος· δημ. συνών. **κούνια**.

αἰωρέω-ῶ κ. νεώτ. μέλλ. παθ. **αἰωρηθήσομαι**, ἀόρ. **ᾐωρήθην**, παρακ. **ᾐώρημαι** ἐγείρω, μετεωρίζω : Πίνδ.Π 1,9 **ὑγρὸν νῶτον αἰωρεῖ** (ἐπὶ ἀετοῦ, ἐγείροντος τὰ νῶτα καὶ τὰ πτερὰ αὐτοῦ)· 2) κινῶ, σείω ὡς ἐν αἰώρᾳ βλ. λ. : 'Ιππ.Γυν.1,68 **αἰ-[γυναῖκα] ἐπὶ κλίνης φερομένην**, Δημ.313,23 **τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας θλίβων καὶ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς αἰωρῶν**· 3) ἐξαρτῶ : Λουκ.Ζεὺς 'Ελ.4 **καὶ σὲ . . αἰωροῦσ.· ἐκ τοῦ ἀτράκτου**· 4) συχνότ. παθ. ἐξαρτῶμαι, κρέμαμαι : 'Ηρ.7,92 **δέρματα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρεύμενα**, 'Ιππ.'Αγμ.757 **χρὴ οὖν ἐν ταινίῃ . . τὸ πλεῖσταν τοῦ πήχεος καὶ τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς ὁμαλῶς αἰωρέεσθαι**· ‖ εἶμαι μετέωρος, πάλλομαι ἐν τῷ ἀέρι : Πλάτ.Λάχ.184 A· ‖ ἐπὶ ὀνείρων, περιίπταμαι : Σοφ.'Ηλ.1390 **τοὐμὸν φρενῶν ὄνειρον αἰωρούμενον**· ‖ ἐποχοῦμαι : 'Ιώσ.ΑΙ 18,187 **αἰωρεῖσθαι ἐφ' ἁμάξης**· ‖ μτφ. εἶμαι μετέωρος : Θουκ.7,77,2 **ἐν τῷ αὐτῷ κινδύνῳ τοῖς φαυλοτάτοις αἰωροῦμαι**, Ξεν.Κυν.4,4 **αἰ-τὴν ψυχὴν** (ἀμφιταλαντεύομαι ψυχικῶς).

αἰώρημα-ατος (τὸ) τὸ ἐν τῷ κενῷ αἰωρούμενον, μετέωρον κρεμάμενον ἢ κινούμενον· ‖ ἡ αἰώρα αὐτή· 2) βρόχος, ἀγχόνη : Εὐρ.'Ελ.353 **αἰώρημα φόνιον διὰ δέρης ὀρέξομαι**· 3) γυμν. αἰώρησις βλ. λ. 3).

αἰώρησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ διὰ ταλαντεύσεων κίνησις καὶ ἰατρ. ἡ παθητικὴ ἄσκησις : Πλάτ.Τίμ. 89 Α,—Γαλ.10,710,—Πολυδ.10,51 **αἰώρησις δι' ὀχημάτων**· 2) νεώτ. τὸ εἶναί τι ἢ τινα μετέωρον· ‖ φυσ. κίνησις περιοδικὴ ἢ περίπου περιοδικὴ περὶ μέσην τινὰ θέσιν : **ἡ αἰώρησις τοῦ ἐκκρεμοῦς**· ‖ μηχαν. τὸ σύνολον τῶν μηχανημάτων, δι' ὧν ἐν ὄχημα στηρίζεται ἐπὶ τῶν κυλιομένων μερῶν αὐτοῦ· ‖ ναυτ. ἡ ἀνάρτησις τῶν κρεμαστῶν κλινῶν τῶν ναυτῶν πρὸς κατάκλισιν· 3) γυμναστ. ταλάντευσις τοῦ σώματος ἐν εἴδει ἐκκρεμοῦς ἀπὸ μονοζύγου δι' ἐξαρτήσεως ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν.

αἰωρητέον μτγν. ἰατρ. δεῖ ἐν αἰωρήσει βλ. λ. εἶναι : 'Ηρόδοτ. ἰατρ. παρ' 'Αετ.9,13 **ἐν φορείῳ αἰωρητέον**.

αἰωρητός-ή-όν ΑΠ ὁ αἰωρούμενος.

αἰωρία (ἡ) μτγν. αἰώρησις.

αἰωρίζεται γλωσσ. φέρεται (δ.γ. **ἑωρίζεται**)· 'Ησ. « μετεωρίζεται, ἀναποτεῖ ».

αἰωροθέσιον (τὸ) νεώτ. μέρος τοῦ πλοίου, ὅπου τίθενται πτυσσόμεναι αἱ αἰῶραι τῶν ναυτῶν μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτῶν· συνών. δημ. **φιλαρέτο**.

ἀκᾶ ἐπίρρ. δωρ. ἀντὶ **ἀκήν** σιωπηλῶς, ἡσύχως.

ἀκαβάλλητος-η-ο κ. **ἀκαβάλληγος** δημ. ἐνεργ. ὁ μὴ ἱππεύσας· 2) παθ. ἐπὶ ζώων, ὁ μὴ ἱππευθείς : **ἄλογο ἀκαβάλλητο**· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἱππευθῇ, ὁ διὰ τὸ ἀπίθασον μὴ ἱππεύσιμος· 3) ἐπὶ θηλ. ζώων, ὁ ἀνόχευτος· ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρ. ἐν φρ. ἀσέμνῳ.

ἀκαβαλλίκευτος-η-ο δημ. ἀκαβάλλητος βλ.λ.

ἀκαβούρδιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ καβουρδισμένος, ὁ ἄφρυκτος : **καφὲς ἀκαβούρδιστος**· ‖ κ. ὁ ἐν χύτρᾳ ξηρῶς ἢ ἀτελῶς ἑψηθείς : **κρέας ἀκαβούρδιστο**· 2) μτφ. ὁ μὴ ταλαιπωρηθείς.

ἀκαγίνη (ἡ) νεώτ. χημ. συσκευασία πρὸς καθαρισμὸν τοῦ ἀκετυλενίου.

ἀκαγκέλλωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων κάγκελλα, δρύφακτα ἢ σιδηρᾶς κιγκλίδας, πρὸς φραγμὸν ἢ πρὸς διακόσμησιν : **παράθυρα ἀκαγκέλλωτα**,— σιδερόπορτα ἀκαγκέλλωτη, **αὐλή -, μάνδρα -, περισχὴ ἀκαγκέλλωτη**.

ἀκαγκουρού (τὸ) νεώτ. δένδρον φοινικοειδές, τῆς Γουϊνέας, τὰ φύλλα τοῦ ὁποίου χρησιμοποιοῦνται πρὸς κατασκευὴν ῥιπιδίων (**acagura**).

ἄκαγος-η-ο δημ. ὁ μὴ καεὶς ἢ μὴ καιόμενος, ἄκαυτος βλ. λ· ‖ κ. ὁ δυσχερῶς καιόμενος.

ἀκάγχαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ καγχάσας, μὴ διὰ σαρκαστικοῦ γέλωτος ἐμπαίξας· 2) παθ. ὁ καθ' οὗ δὲν ἐκάγχασαν, ἀπεριγέλαστος.

ἀκαδένιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ προσδεδεμένος μὲ καδένα, μὲ ἅλυσιν : **ἀκαδένιαστο ῥαλόϊ**.

ἀκαδημαϊκός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἀκαδημεικὸς βλ.λ. : Πλούτ.2,1077 C· 2) νεώτ. ὁ ἀποτελῶν μέλος 'Ακαδημίας· ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς 'Ακαδημίαν : **ἀκαδημαϊκὴ σύγκλητος**· 3) νεώτ. ἰδιωνύμως, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον : **ἀκαδημαϊκὸν ἔτος** (ἡ ἐνιαυσία περίοδος τῶν πανεπιστημιακῶν μαθημάτων),—**ἀκαδημαϊκὸς πολίτης** (ὁ πανεπιστημιακὰ μαθήματα παρακολουθῶν, ὁ φοιτητής),— **ἀκαδημαϊκὸς ὅρκος** (ὁ ὑπὸ τῶν πτυχιούχων τοῦ Πανεπιστημίου διδόμενος)· 4) νεώτ. ὁ κατὰ κανόνας ὑπὸ 'Ακαδημίας τεθέντας ἢ κατὰ τρόπους, μεθόδους, μορφὰς κατισχυσάσας ἐν τῇ τέχνῃ συνθέτων· ‖ κ. τὸ οὕτω συντεθειμένον ἔργον τέχνης : **ἀκαδημαϊκὸς ζωγράφος,—ἀκαδημαϊκὴ τέχνη,—ἀκαδημαϊκὸν ὕφος**· 5) ἐπὶ συζητήσεων κττ., ὁ μὴ κατ' οὐσίαν καὶ λεπτομερῶς, ἀλλ' ἐν γενικότητι καὶ θεωρητικῶς, ἄνευ πρακτικοῦ σκοποῦ λόγος : **ἡ συζήτησις ἦτο ὅλως ἀκαδημαϊκή,—ἀκαδημαϊκῶς ἀποφαίνεται**.

ἀκαδημαϊκότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ βλ. λ· 2) ὁ ἀκαδημαϊκὸς βλ. λ. χαρακτὴρ ἔργου τέχνης· ἄλλως **ἀκαδημαϊσμός** βλ. λ.

ἀκαδημαϊκῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκαδημαϊκὸν βλ. λ. 4) κ. 5) : **ἀκαδημαϊκῶς ἐξετάζει τὰ ζητήματα,—ἀκαδημαϊκῶς συζητοῦμεν**.

ἀκαδημαϊσμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρὸς κλασσικὰ πρότυπα αὐστηρὰ προσήλωσις ἐν τῇ τέχνῃ· ‖ ἡ ἔλλειψις πρωτοτυπίας· ‖ ἐν τῇ ζωγραφικῇ ἰδίᾳ ἐπικριτικῶς, ἡ μίμησις τῶν μεγάλων ζωγράφων τῆς 'Αναγεννήσεως, ἡ συνήθ. ὡς ἄψυχος ἐπικρινομένη.

ἀκαδήμεια (ἡ) συνήθ. κ. γ. **ἀκαδημία** γυμναστήριον ἔξωθι τῶν ἀρχαίων 'Αθηνῶν πρὸς τιμὴν τοῦ ἥρωος 'Ακαδήμου, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶτα ἐδίδασκεν ὁ Πλάτων : Εὐπ.32 **ἐν δρόμοισιν 'Ακαδήμου θεοῦ**, 'Αριστφ.Νεφ.1005 **εἰς 'Ακαδήμειαν κατιὼν ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξει**· 2) μτγν. ἡ κατὰ Πλάτωνα σχολὴ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ : παρὰ Φιλοδ. **'Ακαδήμεια παλαιά,- μέση,- νεωτέρα**.

ἀκαδημεικός-ή-όν μτγν. φιλοσ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν κατὰ Πλάτωνα σχολὴν ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ· ὁ ἀποδεχόμενος ἐν ὅλῳ ἢ κυρίως τὴν φιλοσοφικὴν θεωρίαν τοῦ Πλάτωνος.

ἀκαδημία (ἡ) νεώτ. ἀνώτατον ἐπίσημον ἵδρυμα πρὸς προαγωγὴν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης, ἀ-

παρτιζόμενον ἐξ ἐπιστημόνων, καλλιτεχνῶν καὶ λογίων· 2) κατ' ἐπέκτ. ἀνωτέρα σχολὴ θεωρητικῶν ἢ καὶ πρακτικῶν καθαρῶς σπουδῶν : **Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία·** || κατὰ παρέκβασιν δισφημιστικῶς καὶ ἄλλαι παντοειδεῖς σχολαί : **ἀκαδημία χοροῦ·** 3) συνεκδ. κ. τὸ κτίριον, ὅπου ἔχουν ἐγκατασταθῆ τὰ γραφεῖα τῆς ἀκαδημίας.

ἀκαδημιακός-ή-όν μτγν. ἀκαδημεικός βλ. λ.

ἀκαδημίηθεν ἐπίρρ. μτγν. ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας βλ. λ· 2) παροιμ **ἀκαδημίηθεν ἥκεις** (ἐπὶ φιλοσοφούντων).

ἀκαδήμιος μτγν. ἀκαδημεικὸς βλ. λ.

ἀκαδημισμός (ὁ) νεώτ. κ. **ἀκαδημαϊσμός** βλ.λ.

ἀκάδιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ εἰς κάδον τεθεὶς (ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν πρὸς βαφὴν ὑφασμάτων ἢ νημάτων).

ἀκαζάνιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ εἰς λέβητα τεθείς : **ἀκαζάνιαστα τσίπουρα** (μήπω τεθέντα εἰς τὸν ἄμβυκα πρὸς ἀπόσταξιν).

ἀκαζάντιστος-η-ο δημ. (τουρκ.) ὅστις δὲν ἐκαζάντισε, δὲν συνέλεξε πλοῦτον, δὲν ἀπεθησαύρισε· 2) ὁ ἀνίκανος ἢ ἀναρμόδιος νὰ ἀποθησαυρίσῃ· συγγ. ἀχαίρευτος, ἀπρόκοφτος.

ἀκάζεσθαι Ἡσ. «ἀνιάζεσθαι».

ἀκαζοῦ (τὸ) νεώτ. ἄκλ. τὸ ξύλον ἀκάϊον βλ. λ.

ἀκαής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μὴ κεκαυμένος, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καῇ : **ἀκαὴς θάλαμος.**

ἀκαθαγίαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ καθηγιασμένος, ὁ μὴ διὰ τῆς προσηκούσης θρησκευτικῆς τελετῆς γενόμενος ἱερός : **ναὸς ἀκαθαγίαστος.**

ἀκαθαίρετος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταβάλῃ : Φίλ.1,39· || ὁ μὴ ἐξησθενημένος· 2) ἐκκλ. κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καθαιρέσῃ, νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπ' ἀξιώματος· 3) ὁ μὴ καθαιρεθείς. Ἐπίρρ. **ἀκαθαιρέτως.**

ἀκαθάριστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀκαθάριγος** ὁ μὴ ἀποκαθαρισθείς, εἰδ. εὕρηται ἐν γλωσσ. φρ. : **ἀκαθάριστον χρυσοῦ γήδιον·** 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καθαρισθείς· || ὁ μὴ ἀπὸ ρύπου ἀπαλλαγείς : **ροῦχα ἀκαθάριστα·** || ὁ μὴ περιττῶν ἢ ἐπιβλαβῶν ἀπαλλαγείς : **ἀκαθάριστο σιτάρι** (ὁ μὴ ἀπὸ τῶν προσμεμιγμένων σκυβάλων καθαρισθεὶς σῖτος),—**χόρτα ἀκαθάριστα** (ἀπὸ τῶν μὴ βρωσίμων φύλλων),—**ἀμπέλι ἀκαθάριγο** (οὗ δὲν ἀπεκόπησαν αἱ μικραὶ κληματίδες),—**ἐλιὰ ἀκαθάριγη·** 3) οἰκονομ. ἐπὶ εἰσοδημάτων ἢ οἱασδήποτε φύσεως κερδῶν, ἀφ' ὧν δὲν ἀφῃρέθησαν αἱ δαπάναι διαχειρίσεως, φόρων, τόκων κτλ.· || ἐπὶ ἐμπορευμάτων βάρους μικτοῦ, δηλ. περιλαμβάνοντος καὶ τὸ βάρος (τάρα) τῶν περιεχόντων τὰ ἐμπορεύματα περιβλημάτων, δοχείων, κιβωτίων κτλ.· || ἐπὶ λογαριασμοῦ, ὁ μὴ ἐκκαθαρισθείς.

ἀκαθαρσία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τραύματος, ἕλκους κτλ., ρυπαρότης : Ἱππ.Ἐπιδ.6,31 **ἀκ. ἀγγείων,** Πλάτ.Τίμ.72 C· || Ἐπιγρ. κ. νεώτ. κ. δημ. γενικῶς ρυπαρότης, λέρα, βρόμα· 2) μτφ. κακία, φαυλότης : Δημ.553,13 **τοῦτ' οὐκ ἔχον ἐστὶν ὑπερβολὴν ἀκαθαρσίας·** 3) ἐν τῇ ΠΔ ἡ κατάστασις τοῦ μὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου τελετουργικῶς καθαροῦ : ΠΔ Λευΐτ.15,3 **οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ·** 4) νεώτ. κ. δημ. συνήθ. εἰς πληθ. ἀπορρίμματα, περιττώματα : **οἱ ἀκαθαρσίες τοῦ δρόμου·** 5) δημ. τὰ ἔμμηνα γυναικός.

ἀκαθαρτίζομαι μτγν. γίναμαι ἀκάθαρτος : ΠΔ.

ἀκαθαρτοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ δηλητηριωδῶν ἢ κακογεύστων οὐσιῶν ἀλλοίωσις φορολογουμένων βρωσίμων ἢ ποσίμων ἢ ἄ. εἰδῶν (ἅλατος, οἰνοπνεύματος, πετρελαίου καὶ ἄ.), ἵνα ταῦτα οὕτως ἀπαλλάσσωνται τῆς εἰδικῆς ἐπὶ τῶν καθαρῶν εἰδῶν ἐπιβεβλημένης φορολογίας.

ἀκάθαρτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. μὴ καθαρός, μεμολυσμένος· συνών. δημ. βρομερός, βρόμικος, βρομιάρης : Ἱππ.Ἀέρ.6 **ἀκάθαρτος ἀήρ,**—αὐτ.Ἀγμ.27 **ἀκάθαρτον ἕλκος·** || ὁ μὴ κεκαθαρμένος : Πλάτ.Νόμ.866 A· 2) μτφ. ὁ ἠθικῶς ἀκάθαρτος, ὁ μὴ ἁγνός : Πλάτ.Φαίδ.81 B **ἐὰν . . μεμιασμένη καὶ ἀκάθαρτος τοῦ σώματος ἀπαλλάττηται** (ἡ ψυχή), Βάτ.5 **ἀκάθαρτε** (κτῆνος)· 3) ἐπὶ γεγονότων καὶ πραγμάτων, ὁ μὴ καθαρθείς, ἐκκαθαρισθείς, διευκρινισθείς : Σοφ.ΟΤ 256 **εἰ γὰρ ἦν τὸ πρᾶγμα μὴ θεήλατον, ἀκάθαρτον ὑμᾶς εἰκὸς ἦν οὕτως ἐᾶν·** 4) ἐπὶ δένδρων, ὁ ἐξ οὗ δὲν ἀπεκόπησαν οἱ ξηροὶ ἢ ἄλλως ἄχρηστοι κλάδοι, ὁ μὴ κλαδευθείς : Θεόφρ.Αἰτ.Φ 1,15,1· 5) ἐν τῇ Ἁγ.Γρ. ἐπὶ τροφῶν, ὧν ἡ βρῶσις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου ἀπηγορεύετο : ΠΔ Λευΐτ.5,2 **ἡ ψυχὴ . . ἐὰν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ θνησιμαίου, ἢ θηριαλώτου ἀκαθάρτου,**—ΚΔ Πράξ.10,14 **ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον·** 6) ἐν τῇ Ἁγ.Γρ. ὁ διάβολος : ΠΔ Ζαχ.13,2 **τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐξαρῶ ἀπὸ τῆς γῆς,**—ΚΔ Ματθ.12,43 **ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν·** || μτφ. κ. νεώτ. ὁ ἀκάθαρτα, σκότια διανοούμενος ἢ ἐπιζητῶν : ἐκκλ. **πνεῦμα πονηρὸν καὶ ἀκάθαρτον·** 7) Πάπ. ὁ μὴ καθαρισθείς, ὁ περιέχων ἀκαθαρσίας· || νεώτ. κ. δημ. ὁ ξένας οὐσίας περιέχων : **ἀκάθαρτον πετρέλαιον·** || κ. ὁ μὴ καθαρός, ὁ ρυπαρός : δημ. **χέρια-, ροῦχα ἀκάθαρτα·** || ἀστυνομ. **κατάστημα-, τρόφιμον ἀκάθαρτον** (μὴ πληροῦν τοὺς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς καθαριότητος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπιβλαβὲς ἢ ἐπικίνδυνον εἰς τὴν δημοσίαν ὑγείαν)· 8) ἐνεργ. ὁ μὴ δεκτικὸς καθαρισμοῦ : Ἀρετ.Χρον.νούσ.1,8 **[φάρμακα] ἑλκέων ἀκαθαρτότερα.**

ἀκαθαρτοφαγία (ἡ) ἐκκλ. κ. νεώτ. τὸ τρώγειν ζῷα ὡς ἀκάθαρτα θεωρούμενα : Ἀρέθ. εἰς Ἀποκάλ.2,15· 2) νεώτ. ἰατρ. τὸ ἀκάθαρτα, ἰδίως κόπρον τρώγειν ἕνεκα φρενικῆς διαταράξεως.

ἀκαθάρτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκάθαρτον βλ. λ. 2) : Πλάτ.Τίμ.92 B **ἀκαθάρτως ἔχειν·** 2) νεώτ. ρυπαρῶς.

ἀκαθεκτέομαι-οῦμαι μτγν. δὲν εἶμαι κατειλημμένος, εἶμαι κενός : Στωϊκ.ἀπ.2,163 **διάστημα ἀκαθεκτούμενον ὑπὸ σώματος.**

ἀκάθεκτος-ον κ. νεώτ. δυσδιοίκητος, ἀκατάσχετος, ἀχαλίνωτος : Φωκυλ.193, Πλούτ.Νικ.8· || νεώτ. ἀσυγκράτητος, ὁρμητικός : **ἀκάθεκτος ἐπίθεσις.**

ἀκαθέκτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκάθεκτον βλ.λ., ἀσυγκρατήτως, ὁρμητικῶς : Φίλ. 2,48 **ἀκαθέκτως λυττᾶν,**—σχόλ. Ὀππ. Ἁλ.1,38 ἀκαθέκτως **μαργαίνειν** (μαίνεσθαι), νεώτ. **ὥρμησαν ἀκαθέκτως ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.**

ἀκαθέλκυστος-ον νεώτ. ἐπὶ πλοίων, ὁ μὴ καθελκυσθείς, μὴ συρθεὶς ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν θάλασσαν.

ἀκαθηκόντως ἐπίρρ. μτγν. ἀναρμόστως, ἀπρεπῶς : Ὠριγ.Κέλσ.3,25 **ἀκαθηκόντως ζῆν.**

ἀκαθήκων-ουσα-ον μτγν. κ. μσν. ὁ μὴ προσήκων, ὁ ἀπρεπής : Ἰουστ.Νεαρ.38,3 **ἀκαθήκουσαι διαθῆκαι** (ἀπρεπεῖς, ἀσεβεῖς, ὡς τοὺς οἰκειοτάτους, δηλ. παῖδας, γονεῖς ἢ ἀδελφούς, ἀποξενοῦσαι τῆς κληρονομίας).

ἀκαθήλωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ καθηλωθείς.

ἀκαθησία (ἡ) νεώτ.ἰατρ. στενοχωρία ἢ φόβος τοῦ νὰ μένῃ τις καθήμενος, ἐκδηλουμένη συνήθως ὡς σύμπτωμα ψυχικῶν ἢ νευρικῶν διαταραχῶν.

ἀκαθησιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ μὴ κάθηταί τις, ἡ συνεχὴς ὀρθοστασία· || ἡ ἀεικινησία, ἡ διαρκὴς ἀπασχόλησις· 2) ἡ προθυμία πρὸς ἐργασίαν.

ἀκαθησύχαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ καθησυχάζων ἢ μὴ καθησυχάσας, ὁ διατελῶν ἐν ἀνησυχίᾳ.

ἀκαθίδρυτος-ον νεώτ. ὁ μὴ καθιδρυμένος ὁ μὴ ἐγκατεστημένος : **ἀκαθίδρυτος διοίκησις.**

ἀκαθιέρωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ καθιερωθείς· || ὁ μὴ κατὰ τὸν καθωρισμένον ἐπίσημον τρόπον τεθεὶς εἰς κοινὴν χρῆσιν : **ναὸς ἀκαθιέρωτος** (μὴ ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου ἐγκαινιασθείς)· 2) ὁ μὴ ἐκ κοινῆς καὶ συνεχοῦς ὁμολογίας ἢ χρήσεως ἀνεγνωρισμένος : **ἔθιμον ἀκαθιέρωτον.**

ἀκαθιστόρητος-ον νεώτ. ὁ μὴ πλήρως ἱστορηθείς, μὴ διὰ λεπτομεροῦς διηγήσεως ἐκτεθείς : **πλείστων ἁγίων οἱ βίοι εἶναι ἀκαθιστόρητοι.**

ἀκάθιστος (-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀκάθιγος** ὁ μὴ καθήμενος, ὁ ὄρθιος ἱστάμενος· 2) ἐκκλ. **ἀκάθιστος ὕμνος** ἡ μακρὰ ἀκολουθία, ἧς κύριον θέμα ὁ τῇ Θεοτόκῳ εὐχαριστήριος ὕμνος ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῶν Ἀβάρων, ψαλλομένη ὁλόκληρος τὴν Παρασκευὴν τῆς 5ης ἑβδομάδος τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἐν ὀρθοστασίᾳ τῶν ἐκκλησιαζομένων· || **ἀκάθιστος ξηροφαγία** (θρησκ. ποινὴ πρὸς ἐξιλασμὸν ἁμαρτίας) : Στουδ.1733 **ξηροφαγίαν ἀκάθιστον ἐπιτιμάσθω·** 3) δημ. ἐπὶ πραγμ., ὁ μήπω ἐπαρκῶς πεπιεσμένος : **μπαμπάκι-, μαλλί-, στρῶμα ἀκάθιστο·** 4) εἰδ. ἐπὶ ὀρνίθων, ἡ μήπω ἐπῳάζουσα, ἡ μὴ ἀκόμη κλώσσα.

ἀκαθόπλιστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ καθωπλισμένος : σχόλ.᾽Ιλ.Δ 100.᾽Επίρρ. **ἀκαθοπλίστως.**

ἀκαθόρατος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ καθορώμενος, ὁ ἀόρατος. ᾽Επίρρ. **ἀκαθοράτως.**

ἀκαθόριστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀκριβῶς προαδιωρισμένος· 2) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ προσδιορισθῇ ἀκριβῶς· 3) φιλοσ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸν νόμον τῆς αἰτιότητος.

ἀκαθορίστως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκαθόριστον βλ. λ., ἀορίστως, ἀσαφῶς.

ἀκαθόρμιστος-ον νεώτ. ἐπὶ πλοίου, ὁ μὴ ἀκόμη εἰς ὅρμον, **εἰς** λιμένα ἀράξας· || κ. ὁ μὴ ἀσφαλῶς προσωρμισμένος ἐν λιμένι.

ἀκαθοσίωτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ κεκαθαρμένος : ᾽Επιφάν.I,495C,—᾽Ησ. **« ἀκαθοσίωτον·** ἄκοσμον », ΑΒ « ἄνομον καὶ ἀπόβλητον », Φώτ.· 2) ἐκκλ. ὁ μὴ ἐπισήμως εἰς τὸν Θεὸν ἀφιερωθείς : ναὸς ἀκαθοσίωτος. ᾽Επίρρ. ἀκαθοσιώτως.

ἀκαθύβριστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐντόνως ὑβρισθείς· || κ. ὁ μὴ ἀτίμωσιν ὑβριστικὴν παθών : **οἱ ἐπιδρομεῖς δὲν ἀφῆκαν γυναῖκα ἀκαθύβριστον.**

ἀκαθυπερτέρητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ὑπερτερήσῃ, ὁ ἀνυπέρβλητος : Πτολ.Τετράβ.157.᾽Επίρρ. **ἀκαθυπερτερήτως.**

ἀκαθυστέρητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ οὐδενὸς στερούμενος : Βέττ.Βάλ.67,18 **βίος ἀκαθυστέρητος·** 2) νεώτ. ὁ μὴ καθυστερήσας, ὁ εἰς τὴν πρέπουσαν ὥραν γενόμενος ἢ ἀφικόμενος : **ἀκαθυστέρητον τηλεγράφημα·** || κ. μτφ. ὁ μὴ καθυστερημένος εἰς τὰς γνώσεις του ἢ τὰς ἀντιλήψεις του.

ἀκαθυστερήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ καθυστερήσεως βλ. λ., ἐγκαίρως : ᾽Επιγρ. **ἀκαθυστερήτως ἐπιτελεῖν τι·** || νεώτ. **ἀκ- τηλεγράφημα.**

ἀκαθωραΐστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐξωραϊσθείς, ὁ μὴ καλλωπισθείς, ὁ μὴ διακοσμηθείς.

ἀκαΐα (ἡ) νεώτ. φαινόμενον τῆς ψυχοφυσικῆς, καθ᾽ ὃ ὑπὸ συνθήκας ἀκαθορίστους εἰσέτι τὸ πῦρ δὲν ἔχει ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ἄκαιγος-η-ο δημ. μὴ καεὶς ἢ μὴ καύσιμος· ἄλλως **ἄκαγος, ἄκαος** βλ. λ.

ἀκαίη (ἡ) Σουίδ. **« ῥάβδος θαλασσία ».**

ἄκαινα-ης (ἡ) μτγν. τὸ ἔχον αἰχμὴν || τὸ βούκεντρον : ᾽Απολλ.Ρ 3,1323· ᾽Ησ. κ. **« ἄκαινθα »·** 2) ῥάβδος μήκους δέκα ποδῶν πρὸς καταμέτρησιν γαιῶν. ᾽Ορισμ. παρὰ Καλλ.ἀπ.214 **ἄκαιναν ἀμφότερον κέντρον τε** βοῶν **καὶ μέτραν ἀρούρης·** 3) μέτρον ἐμβαδοῦ 100 τετραγωνικῶν ποδῶν ἐν Αἰγύπτῳ : σχόλ.᾽Απολλ.Ρ 3,1323· || ὁμοίως κ. ἐν Βιθυνίᾳ : ᾽Επιγρ.· 4) γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ῥοδοειδῶν, ἰθαγενὲς ἐν χώραις τοῦ ν. ἡμισφαιρίου.

ἀκαίνιτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ὑμενοπτέρων ἐντόμων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἰχνευμονιδῶν** μὲ κεφαλὴν προεξέχουσαν ἐν σχήματι ῥύγχους.

ἄκαινον (τὸ) μτγν. ἄκαινα βλ. λ.

ἀκαινοτόμητος-ον γλωσσ. ὁ μὴ τὰς ἀπαρχὰς ποιησάμενος· 2) μσν. ὁ ἄνευ νεωτερισμῶν : ᾽Ιουστ.Νεαρ.61,1,4· || νεώτ. ὁ μὴ σχὼν ἢ μὴ ὑποστὰς καινοτομίας· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς καινοτομιῶν.

ἀκάϊον ξύλον (τὸ) νεώτ. ξύλον πολύτιμον ἐν τῇ ἐπιπλοποιΐᾳ· δημ. μαόνι, ἀκαγιοῦ (acajou).

ἀκαιρεύομαι μτγν. λαλῶ, ὁμιλῶ ἀκαίρως· || φέρομαι ἀναρμόστως, ἀπρεπῶς : Φίλ.2,166.

ἀκαιρέω-ῶ μτγν. κ. μσν. στεροῦμαι εὐκαιρίας, ἀντίθ. **εὐκαιρέω** : Διόδ.Σ 10,7,—Ζωναρ. **«ἠκαιρεῖσθε·** ἐκωλύεσθε καιρὸν οὐκ **ἔχοντες »·** 2) μτγν. φλυαρῶ· || οὐχὶ ἐπικαίρως, οὐχὶ εὐθέτως ὁμιλῶ.

ἀκαιρία (ἡ) κ. μτγν. ἡ τοῦ καιροῦ ἀκαταλληλότης· ἀντίθ. ἐν Δημοκρ.26 Β ἐπικαιρίαι κ. παρὰ Πλάτ. εὐκαιρία κ. ἐγκαιρία : Πλάτ.Πολιτ.305 D **ἐγκαιρίας τε πέρι καὶ ἀκαιρίας·** || ἐπὶ κακοκαιρίας : Πλάτ.Νόμ.709 Α **ἐνιαυτῶν πολλῶν ἀκαιρία,** ᾽Αριστλ.Πρ.941 Β 25 **τῶν πνευμάτων ἀκαιρία·** 2) ἡ ἔλλειψις εὐκαιρίας, ἡ ἀκατάλληλος περίστασις· ἀντίθ. καιρός : Δημ.16,4 **τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντες·** 3) ἡ ἔλλειψις χρόνου : Πλούτ.2,130 Ε· 4) ἐπὶ προσ. τὸ ἄκαιρα, ἀνάρμοστα ποιεῖν, ἡ ἀδιακρισία, ἡ φορτικότης : Πλάτ.Συμπ.182 Α **ὁρῶντες αὐτῶν τὴν ἀκαιρίαν καὶ ἀδικίαν,** Θεόφρ.Χαρ.12 **ἀκαιρία ἐστὶν ἔντευξις λυποῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας.**

ἀκαιριὰ (ἡ) δημ. οἱ δυσμενεῖς, οἱ οὐχὶ προσήκοντες, οἱ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν γεωργίαν καιροί : **τὰ σπαρτὰ φέτος μᾶς τὰ χάλασε ἡ ἀκαιριά.**

ἀκαίριμος-η-ον ὁ ἄκαιρος, ὁ ἐν ἀκαταλλήλῳ περιστάσει λέγων ἢ ποιῶν : παροιμ. **ὅ,τι κ᾽ ἐπ᾽ ἀκαιρίμαν γλῶσσαν ἔλθῃ** (ἐπὶ τῶν ἀπροσέκτως ἄκριτα ἢ ἀνόητα λεγόντων).

ἀκαίριος-ον ποιητ. ἀντὶ **ἄκαιρος** βλ. λ. : ᾽Επιγρ. ἀκαίριος **ἥκεις** (ἐπὶ προώρως ἀποθανόντων).

ἀκαιριός-ή-ό δημ. κ. **ἄκαιρος**-η-ο ὁ προώρως, μὴ ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ γεννηθείς : **ἀκαιριὸ εἶναι τὸ παιδὶ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ πάρῃ** ἀπάνω του· συγγ. ἑφταμηνίτικος, ἀγουρογεννημένος.

ἀκαιρίως ἐπίρρ. ᾽Επιγρ. ἀκαίρως, ἀναρμόστως.

ἀκαιροβόας (ὁ) μτγν. ὁ ἀκαίρως βοῶν.

ἀκαιρόγελως-ωτος (ὁ) μτγν. ὁ ἄκαιρον, ἀπρεπῆ γέλωτα δίδων : ᾽Αρχιγέν. παρὰ ᾽Αετ.6,8.

ἀκαιρόγλωττος-ον μσν. ὁ λαλῶν ἀκαίρως.

ἀκαιροεπόπτης (ὁ) ἐκκλ. ὁ ἀκαίρως, ἀτόπως, ἀναρμοδίως ἐποπτεύων : ᾽Αποστ.Διατ.

ἀκαιρολογέω-ῶ κ. νεώτ. ὁμιλῶ ἀκαίρως : σχόλ. Πλάτ Γοργ.469 Α· || ὁμιλῶ ἐν οὐ δέοντι : νεώτ. **ἀκαιρολογῶν τὰ ἱερὰ ἐδίδασκεν ἐν** συμποσίῳ.

ἀκαιρολογία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀκαίρως, ἀτόπως, μὴ προσφυῶς λέγειν· ᾽Ησ. ἐν λ. **βαττολογία.**

ἀκαιρολόγος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνάρμοστα λέγων : Φίλ.2,268, Εὐστ.208,38· || ὁ μὴ ἐν προσήκοντι καιρῷ ὁμιλῶν. ᾽Επίρρ. **ἀκαιρολόγως.**

ἀκαιρομυθία (ἡ) κ. νεώτ. ἀκαιρολογία **βλ. λ.**

ἀκαιρόμυθος-ον νεώτ. ὁ ἀκαιρολόγος.

ἀκαιροπαρρησία (ἡ) μσν. τὸ μετ᾽ ἀναρμόστου θάρρους ὁμιλεῖν· ἡ ἄκαιρος, ἡ ἄτοπος, ἡ **ἀ**πρεπὴς ἐλευθεροστομία : Εὐστ.1069,10.

ἀκαιροπαρρησιαστής (ὁ) μσν. ὁ ἀκαίρως παρρησιαζόμενος, ὁ **ἐλευθεροστομῶν ἐν οὐ δέοντι.**

ἀκαιροπάτητος-ον μτγν. **ἐκκλ.** ἄλλως **ἀκαιροπεριπάτητος** βλ. λ.

ἀκαιροπεριπάτητος-ον **ἐκκλ.** ὁ ἀκαίρως, ὁ οὐχὶ ἐν εὐθέτῳ περιστάσει βαίνων εἴς τινα τόπον.

ἀκαιρορρήμων-ονος-ον μτγν. ἀκαιρολόγος.

ἄκαιρος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ **ἐν τῷ**

προσήκοντι καιρῷ λεγόμενος ἢ γινόμενος κ. συνεκδ. ὁ ἄτοπος : Θέογν.919 **ἐς ἄκαιρα πονεῖν,** Αἰσχ.Πρ.1036 **οὐκ ἄκαιρα φαίνεται λέγειν,** Ἱππ. Ἀρχ.Ἰητρ.10 **ἄκαιρος κένωσις,** Πλάτ.Πολ.569 C **ἀντὶ τῆς πολλῆς ἐκείνης καὶ ἀκαίρου ἐλευθερίας,** Δημ.241,8 **ἀντὶ τῆς πολλῆς καὶ ἀκαίρου ῥᾳθυμίας τὴν ἐλευθερίαν ἀπολωλεκέναι·** || νεώτ. ἄκαιρος ἐπέμβασις,- ὑπόμνησις· δημ. **ἄκαιρη κουβέντα·** || τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. ὡς ἐπίρρ. : Εὐρ. Ἑλ.1081 **ἄκαιρ' ἀπώλλυτο·** 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ ὀχληρός, ὁ φορτικός : Θεόφρ.Χαρ.12 **ὁ δὲ ἄκαιρος τοιοῦτός τις, οἷος ἀσχολουμένῳ προσελθὼν ἀνακοινοῦσθαι,** Ἀλκίφρ.3,62 **ἄκαιρος καὶ λάλας·** 3) μετ' ἀπαρφ. ὁ μὴ πρόσφορος, ὁ ἀνεπιτήδειος νὰ πράξῃ τι : Ξεν.Ἱππαρχ.7,6 **καὶ φυλάττειν τοίνυν καὶ ἀναχωρεῖν οὐκ ἀκαιρότεροι·** 4) οὐδ. **ἄκαιρον** : Διοσκ.4,144 « μυρσίνη ἀγρία »· 5) δημ. ὁ προώρως γεννηθείς, ἄλλως ἀκαιριός βλ.λ.

ἀκαιροφάγος-ον μτγν. ὁ ἀκαίρως, ὁ πέραν τοῦ πρέποντος τρώγων· ἀντίθ. μετριοφάγος.

ἀκαιροφόρητος-η-ο δημ. ὁ μὴ εὐνοηθεὶς ὑπὸ τοῦ καιροῦ, ἰδίως ἐπὶ καλλιεργειῶν κ. προϊόντων : **τ' ἀμπέλια φέτος εἶν' ἀκαιροφόρητα.**

ἀκαίρως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἄκαιρα,** συγκρ. **ἀκαιροτέρως** ἐν Ἱππ.Ἐπιδ.1,19 κατὰ τρόπον ἄκαιρον βλ. λ., ἀτόπως : Αἰσχ.Ἀγ.808 **τὸν ἀκαίρως πόλιν οἰκουροῦντα·** || νεώτ. **ἀκαίρως μὲ διέκαψε.**

ἄκακα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ κακίας· || ἀδόλως.

ἀκακαλίς-ίδος (ἡ) κ. **ἀκακαλλίς** καρπὸς δένδρου ἀφρικανικοῦ : Διοσκ.1,89 **θάμνου καρπός ἐστι γεννωμένου ἐν Αἰγύπτῳ, ἐοικὼς κατά τι τῷ μυρίκης καρπῷ·** 2) φυτόν τι συνώνυμον τοῦ ναρκίσσου ἢ τὸ ἄνθος τοῦ φυτοῦ τούτου : Εὔμαχ. παρ' Ἀθην.15,681 E **ἀκακαλίς· νάρκισσος, κρόταλος,** Ἡσ. «**ἀκακαλίς**· ἄνθος ναρκίσσου, Κρῆτες»· 3) Διοσκ.1,75 «ἄρκευθος», δένδρον τι ἀκανθῶδες, εἶδος κέδρου.

ἀκακέμφατος-ον Ἡσ «ὁ κακῆς φήμης ἀπηλλαγμένος».

ἀκακετίνη (ἡ) · νεώτ. χημ. ὁ μονομεθυλαιθὴρ τῆς **ἀπιγενίνης,** ἀπαντῶν εἰς τὰ φύλλα ροβινίας τῆς ψευδακακίας (robinia pseudo-acacia).

ἀκάκης (ὁ) δωρ. **ἀκάκας,** ποιητ. τ. τοῦ **ἄκακος** βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ.855 **ἀκάκας ἄμαχας βασιλεύς·** σχόλ. « ὁ μὴ κάκην καὶ δειλίαν ἔχων »· 2) Ἐπιγρ. ἐπίθετον τοῦ Ἅδου.

ἀκακήσιος (ὁ) ἐπίθ τοῦ Ἑρμοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ, ὁ ἄκακος, ὁ ἄδολος, ὁ μὴ κακὸν ποιῶν : Παυσ.8,36, 10 **Ἑρμοῦ ἀκακησίου λίθος.**

ἀκάκητα (ἡ) ἐπίρρ. δημ. **ἀκάκιωτα** βλ. λ.

ἀκάκητα (ὁ) (2) κατ' Ἀριστάρχ.σχόλ.Ἰλ.Π 185 ἀκακῆτα ἐπ. τ. τοῦ **ἄκακος,** ἄδολος, φιλόφρων, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ : Ἰλ.Π 185 **Ἑρμείας ἀκάκητα,** EM « ἀπὸ τοῦ ὄρους Ἀκακησίου »· || ἐπίθ. τοῦ Προμηθέως : Ἡσίοδ.Θ 614 **ἀκάκητα Προμηθεύς.**

ἀκάκητος (ὁ) Σουΐδ. ἐπίθ τοῦ Ἑρμοῦ.

ἀκακία (ἡ) (1) ἔλλειψις κακίας, τὸ ἀπονήρευτον, τὸ ἄδολον : Δημ.1372,23 **διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἀκακίαν τὴν ἑαυτοῦ,** Ἀριστλ. Ῥητ.1389 B 9 **τῇ αὑτῶν ἀκακίᾳ τοὺς πέλας μετροῦσιν** (οἱ νέοι), ΠΔ Ἰὼβ 2,3 **ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ, ἔτι δ' ἔχεται ἀκακίας·** || μσν. ἐκκλ. **τῇ σῇ ἀκακίᾳ ἐπιβουλευσάμενος.**

ἀκακία (ἡ) (2) μτγν. κ. νεώτ. θάμνος ἢ δένδρον πολύκλαδον, ἀκανθοφόρον, φυλλοβόλον, αὐτοφυὲς ἐν Ἀραβίᾳ, ἐξ οὗ ἐκκρίνεται τὸ γνήσιον ἀραβικὸν κόμμι· λεγόμ. βοταν. **ἀκακία ἡ ἀραβική** : Διοσκ.1,101· 2) νεώτ. γένος δένδρων ἢ θάμνων τῆς τάξεως τῶν **ἐλλοβοκάρπων** τῆς φυλῆς τῶν **μιμηλῶν,** καλλιεργουμένων διὰ τὸ φύλλωμα καὶ τὰ ἐπιδεικτικὰ συνήθως κίτρινα ἄνθη των· 3) ἀποκρυφολ. δένδρον μυστηριῶδες, γνωστὸν μόνον εἰς τοὺς ἱκανοὺς νὰ διδάξωσι τὴν ἀπόρρητον γνῶσιν, σύμβολον τῆς ἀφθαρσίας καὶ ἀθανασίας τὸ μόνον ἴχνος τῆς κατὰ τὸ φαινόμενον ἐξαφανισθείσης ζωῆς· 4) μσν. πορφυροῦν σακκίδιον περιέχον **χῶμα,** ὅπερ ἐκράτουν αἱ βυζαντιναὶ αὐτοκράτορες κατὰ τὰς τελετάς.

ἀκακίεις Ἡσ. « συνίεις »

ἀκάκιστος-ον μτγν. ἐπὶ φαρμάκων, ὁ ἤπιος.

ἀκάκιωτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ **ἐμπαθείας,** ἄνευ μνησικακίας, ἄνευ ἔχθρας : **ἀκάκιωτα τοῦ μίλησε.**

ἀκάκιωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ δυσφορῶν, ὁ μὴ ὀργιζόμενος : **ἀκάκιωτο ἀφεντικό·** || ὁ ἀμνησίκακος : **ἀκάκιωτος ἄνθρωπος·** || κ. ὁ μὴ ἐξ ἔριδος προελθὼν εἰς διάστασιν πρὸς ἄλλον : **εἶπανε, ξεῖπανε καὶ χώρισαν ἀκάκιωται.**

ἀκακοήθευτος (-η)-ο(ν) μσν. κ. δημ. **ἀκακοήθης** βλ.λ. : Εὐστ.404,8· 2) δημ. μὴ κακοήθης.

ἀκακοήθης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ καλοκάγαθος, ὁ ἀπόνηρος, ὁ ἀνυστερόβουλος· 2) ἰατρ. ἤπιος, καλοήθης : Ἡλιόδ. παρ' Ὀρειβ.45,14,44 **ἀκακοήθης μυρμηκιά.**

ἀκακοήθως ἐπίρρ. μτγν. ἀδόλως, ἀνυστεροβούλως : **ἀκακοήθως διδόναι.**

ἀκακοκάρδιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ κακοκαρδίζων, ὁ μὴ δυσανασχετῶν ἢ μὴ δυσανασχετήσας· || κ. ὁ μὴ εὐκόλως δυσανασχετῶν.

ἀκακολόγητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κακολογούμενος ἢ ὁ μὴ κακολογηθείς, ὁ μὴ δυσφημισθείς· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ δυσφημισθῇ.

ἀκακοπαθέω-ῶ κακοπαθείας, μόχθου εἶμαι ἀπηλλαγμένος· EM « ἄμοχθος, ἀκακοπαθῶν ».

ἀκακοπάθητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κακοπαθήσας, ὁ μὴ ταλαιπωρηθείς.

ἀκακοπαθήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μόχθου, ἀταλαιπωρήτως : **ἀκακοπαθήτως τίκτειν.**

ἀκακοπέραστος-η-ο δημ. ἀμτβ. ὁ μὴ δυσκόλως διά τινος τόπου διερχόμενος ἢ διαβαίνων· || μτφ. παθ. ὁ μὴ ὑφιστάμενος ἢ μὴ ὑποστὰς στερήσεις καὶ κακοπαθείας, ὁ ἀταλαιπώρητος.

ἀκακόπεφτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀποτυχὼν εἰς ἐπιδίωξιν ἢ ζήτημά τι, ἰδίᾳ εἰς τὸν γάμον του, ὁ μὴ κακοπεσμένος· || κ. ὁ μὴ κακῶς ἀποβάς.

ἀκακοποίητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κακοποιηθείς, ὁ καθ' οὗ δὲν ἠσκήθη βία || μτφ. ὁ μὴ διαστραφείς : **ἀκακοποίητος ἀλήθεια.**

ἀκακοποιός-όν μτγν. ὁ μὴ ποιῶν κακόν.

ἄκακος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τὸ κακὸν ἀγνοῶν, ὁ πρᾶος, ὁ ἄδολος : Αἰσχ.Πέρσ.664 **πάτερ ἄκακε,** ΚΔ Ῥωμ.16,18 **ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων,** νεώτ. **ἄκακος ἄνθρωπος·** || ὁ ἀφελής· || κ. ὁ ἀνεπιτήδευτος, εὐήθης : Δημ.1153,11 **προσποιούμενος ἄκακος εἶναι ἐξηπάτησε τοὺς δικαστάς·** 2) ἀβλαβής, ἀκέραιος : Σαπφ.149· 3) Πάπ. ἄκρατος, ἀνόθευτος· 4) δημ. ἐν τῇ 1ῃ σημ. κ. ἐπὶ γενικῶν ἐννοιῶν ἢ πραγμάτων : **παιγνίδι ἄκακο,—ἀστεῖο ἄκακο,—ἄκακη κουβέντα.**

ἀκακούργητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀδιάφθορος : Ἁρποκρ. ἐν λ. **διασείστους·** || ἀβλαβής : Πάπ. **φορτία σῶα καὶ ἀκακούργητα·** || νεώτ. ὁ μὴ παθὼν κακουργίαν ὑπ' ἄλλου· 2) νεώτ. κ δημ. ὁ μὴ διαπράξας κακουργίαν.

ἀκακουργήτως δημ. -α ἐπίρρ. ἄνευ κακουργίας.

ἀκάκουργος-ον (ὁ) μτγν. ὁ μὴ κακοποιός, ἀγαθός.

ἀκακούργως ἐπίρρ. ἀκάκως : σχόλ. Δημ.393, 21 (ἑρμήνευμα τῆς λ. **εὐήθης**).

ἀκακούχητος-ον νεώτ. ὁ μὴ κακουχίας βλ. λ. ὑποστάς, ἀκακοπάθητος, ἀταλαιπώρητος.

ἀκακουχήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ κακουχίας, ἄνευ κακοπαθειῶν, ἀταλαιπωρήτως.

ἀκακοφόρμιστος-η-ο δημ. ἐπὶ δοθιήνων, πληγῶν κτλ., ὁ μὴ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ νὰ πάθῃ ἐμπύημα, νὰ ἐμπυόσῃ, νὰ κακοφορμίσῃ : **τοῦ καλοαί-**

ματου **τὰ πονίδια εἶναι ἀκακοφόρμιστα**· ‖ κ. ὁ μὴ ἀκόμη κακοφορμισμένος, μήπω παθὼν ἐμπύησιν : **ἡ πληγή του εἶν' ἀκόμη ἀκακοφόρμιστη.**
ἀκάκυντος-ον (ὁ) μτγν. ἀκάκωτος βλ. λ.
ἀκάκως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἄκακα** ἀφελῶς, ἀνυστεροβούλως : Δημ.1154,18 **ῥᾳδίως μοι καὶ ἀκάκως ἀποκρίνεται**· ‖ μτγν. κ. νεώτ. κ. ἄνευ κακίας, φιλοφρόνως : Μέν.Περικε.ρ.329 **ἐὰν προθυμηθῇς ἀκάκως τοὐνθένδ' ἔχειν.**
ἀκάκωτος-ον μτγν. ὁ μὴ ὑποστὰς κάκωσιν, ἀβλαβής, ἀκέραιος : Φίλ.1,490, Ἐπιγρ. **ἀκάκωτος εὐχή**· 2) ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς κάκωσιν, συνεκδ. ἀκαταμάχητος, ἀδάμαστος.
ἀκαλά ΕΜ « ἡσύχως ».
ἀκαλάθιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐν καλάθῳ τεθείς· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος **νὰ** τεθῇ ἐν καλάθῳ.
ἀκαλαισθησία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἔλλειψις καλαισθησίας, ἤτοι τῆς φύσει κατὰ τὸ πλεῖστον ἱκανότητος τοῦ αἰσθάνεσθαι, διακρίνειν, ἐκλέγειν ἔτι δὲ καὶ ζητεῖν τὸ ὡραῖον (καλὸν) ἐν τοῖς πράγμασι καθόλου καὶ ἰδίᾳ ἐν ἔργοις τέχνης ἢ λόγου.
ἀκαλαίσθητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἀκαλαισθησίαν βλ. λ., ὁ ἀπειρόκαλος : **ἀκαλαίσθητος λαός,—ἀκαλαίσθητη γυναῖκα**· 2) ὁ ἄνευ καλαισθησίας γενόμενος, ὁ κακότεχνος : **πανηγυρισμὸς ἀκαλαίσθητος,—διακόσμησις ἀκαλαίσθητος,—ὕφος -, ποίημα ἀκαλαίσθητον.**
ἀκαλαισθήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ καλαισθησίας βλ. λ., χονδροειδῶς, κακοτέχνως.
ἀκαλάμιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ τυλιγμένος εἰς ἀνέμην καλαμίνην : **κλωστὴ ἀκαλάμιαστη.**
ἀκάλαμος-η-ο δημ. κ. ἀκαλάμωτος βλ. λ.
ἀκαλάμωτος-η-ο κ. ἀκάλαμος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων καλάμους, ὁ μὴ μετ' ἐντετειχισμένου πλέγματος καλάμων ᾠκοδομημένος : **τοῖχος ἀκαλάμωτος**· 2) ἐπὶ ἰχθυοτροφείων, ὁ μὴ ἔχων καλάμους ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης ἐμπεπηγμένους : **ἀκαλάμωτο διβάρι**· 3) ἐπὶ φυτῶν σίτου, τὸ μήπω σχηματίσαν καλάμην : **ὁ Φλεβάρης πέρασε κι ἀκαλάμωτα εἶναι τὰ σιτάρια ἀκόμα**· 4) ἐπὶ νήματος, τὸ μὴ τυλιχθὲν εἰς τὴν καλάμην· συνήθ. **ἀκαλάμιαστος** βλ. λ.· 5) εἰδ. ἐπὶ ἐμπειρ. θεραπείας θλάσεως ὀστοῦ, ἢ στρεβλώσεώς τινος, τὸ μὴ διὰ σχιζῶν καλάμου περιβληθὲν καὶ οὕτω περιδεθὲν τραυματισμένον μέλος τοῦ σώματος : **ἂν ἄφηνε ἀκαλάμωτο τὸ σπασμένο κόκκαλο θὰ στραβοπόδιαζε τὸ παιδί.**
ἀκαλανάρχητα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κανονάρχημα, κατὰ τρόπον ἀκαλανάρχητον βλ. λ.
ἀκαλανάρχητος-η-ο δημ. ὁ χωρὶς καλανάρχημα· ἄλλως **κανονάρχημα** βλ. λ. γινόμενος : **ἀκαλανάρχητη ψαλτική**· 2) ὁ μὴ τὴν δέουσαν ἐπιτίμησιν ὑποστάς (ἐκ συνεκδ. σημ. τοῦ καλαναρχῶ=ἐπιτιμῶ)· 3) ὁ μὴ ὀχληρὰν ὁμιλίαν παραινετικὴν ἢ ὁδηγητικὴν κττ. ὑποστάς (ἐξ ἄλλης συνεκδ. σημ. τοῦ καλαναρχῶ=μονοτόνως, ὀχληρῶς συμβουλεύω ἢ κ. ἁπλῶς ἀνιαρῶς ὁ λῶ).
ἀκαλάνθεια (ἡ) ΕΜ ἀντὶ ἀκαλανθὶς βλ. λ.
ἀκαλανθὶς-ίδος (ἡ) εἶδος πτηνοῦ, ἀκανθὶς βλ.λ.· δημ. **καρδερίνα** : Ἀριστφ.Εἰρ.1079 **χὴ κώδων ἀκαλανθὶς ἐπειγομένη τυφλὰ τίκτει**· 2) ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος : αὐτ.Ὀρν.871 **Λητοῖ Ὀρνυγομήτρᾳ, καὶ Ἀρτέμιδι Ἀκαλανθίδι.**
ἀκάλανθος ΑΒ ἀντὶ ἀκαλανθὶς βλ. λ.
ἀκαλαρρείτης (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Ὠκεανοῦ : ὁ ἡσύχως, ἠρέμα ῥέων : Ἰλ.Η 422 **ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.**
ἀκαλάρροος-ον ὁ ἠρέμα ῥέων, ἀκαλαρρείτης βλ. λ. : Ὀρφ.Ἀργ.1187.
ἀκαλαφάτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ καλαφατισμένος, ὁ μὴ διὰ στυπίου καὶ ῥητίνης ἢ πίσσης βεβυσμένος : **καράβι ἀκαλαφάτιστο**· ‖ ὁ μὴ ἐπιδεκτικὸς καλαφατίσματος· ‖ συνεκδ. κ. ἐν αἰσχρᾷ σημ. **δὲν ἄφησε θηλυκὸ ἀκαλαφάτιστο.**
ἀκάλεστα ἐπίρρ. δημ. ἀπροσκλήτως.
ἀκάλεστος-η-ο δημ. ὁ μὴ που κληθείς, ὁ μὴ καλεσμένος, ὁ ἀπρόσκλητος, ἰδίᾳ εἰς γάμον ἢ ἑορτήν : φρ. **ἄνθρωπος ἀκάλεστος στὸ γάμο τί γυρεύει;** (ἐπὶ τῶν ἀπροσκλήτως ἀναμιγνυομένων εἰς ἀλλότρια ἔργα ἢ καθήκοντα).—παροιμ. **ἀκάλεστος φίλος, καθάριος διακονιάρης**· ‖ κ. μτφ. : **ἀκάλεστη συφορά**, φρ. **ὁ χάρος εἶν' ἀκάλεστος.**
ἀκαλήφεια (τὰ) νεώτ. ἄθροισμα φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **εὐφορβιοειδῶν**, ὧν τὰ ἄνθη εἶναι ἀπέταλα καὶ συνηθροισμένα εἰς τὰς μασχάλας τῶν βρακτείων ἐν εἴδει σταχύων.
ἀκαλήφη (ἡ) κ. νεώτ. κ. ἀκαλύφη ἐν Θεοφρ.Φl 7,7,2 ἐν κώδ. εἶδος βοτάνης, ἡ κνίδη, δημ. τσουκνίδα : Μοῖρ. «**ἀκαλήφη** ἀττικῶς, **κνίδη** ἑλληνικῶς». Διοσκ.4,93, σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.884 « ἣν προσφέροντες τῷ σώματι κνηστιᾶν αὐτὸ ποιοῦμεν »· ‖ μτφ. Ἀριστφ.Σφ.884 **ἀπὸ τῆς ὀργῆς τὴν ἀκαλήφην ἀφελέσθαι** (τὸ τραχὺ καὶ δηκτικόν)· 2) κ. νεώτ. θαλάσσιον ζῷον, ὑπαγόμενον εἰς τὴν τάξιν τῶν **κοιλεντέρων ἢ κοιλεντερικῶν**, πελάγιον, διαφανές, ἐνίοτε κεχρωσμένον, φέρον δὲ ὄργανα κνίζοντα, ἤτοι ἐρεθιστικὰ τοῦ τρυφεροῦ ἰδίᾳ δέρματος· δημ. τρεμούλα, τσούχτρο κ. θαλασσομάννα : Εὔπ.60, Ἀριστφ.Ἱππ.422 **ὥσπερ ἀκαλήφας ἐσθίων πρὸ χελιδόνων ἔκλεπτες**, Ἀριστλ.ΖΙ 531Α 31 **ποιοῦν κνισμὸν τοῖς συνάγουσι**, Φιλιππίδ.4 **ὄστρει' ἀκαλήφας καὶ λεπάδας παρέθηκέ μοι.**
ἀκαλίγωτος-η-ο (α+λατ. caliga) δημ. ὁ μὴ καλιγωμένος, ἀπετάλωτος· 2) μτφ. ὁ μὴ ἐξαπατηθείς.
ἀκαλλής-οῦς-ές (1) ὁ ἄνευ κάλλους, ὁ ἄνευ θελγήτρων : Ἱππ.Ἐπιστ.15 **ἀκ- γυνή**, Λουκ.Προμ.14 **γῆ αὐχμηρὰ καὶ ἀκαλλής** (δ.γ. ἀκαμής), παρὰ Πλουτ. **ἀκαλλὴς καὶ ἄμορφος εἰκών.**
ἀκαλλής-οῦς (ὁ) (2) νεώτ. γένος κολεοπτέρων τετραμερῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ῥυγχωτῶν**, φερόντων **κεραίας** λεπτὰς καὶ ῥύγχος κυλινδρικόν, τοξοειδῶς **καμπτόμενον** πρὸς τὰ πρόσω.
ἀκαλλιεργησία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις καλλιεργείας· ‖ ἡ κατάστασις τοῦ ἀκαλλιεργήτου· ‖ κ. μτφ. **ἀκαλλιεργησία τοῦ νοῦ.**
ἀκαλλιέργητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ γεωργηθείς, ὁ μὴ τυχὼν τῆς προσηκούσης καλλιεργείας : **ἀκαλλιέργητος ἀγρός**· ‖ κ. μτφ. **ἀκαλλιέργητος ἰδιοφυΐα**· 2) μτφ. ὁ ἀγροῖκος.
ἀκαλλιέρητος-ον ὁ μὴ καλλιερήσας, ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ θυσία δὲν ἦτο εὐνοϊκή, δὲν ἦτο εὐάρεστος εἰς τοὺς θεούς : Αἰσχίν.3,131 **ἀθύτων καὶ ἀκαλλιερήτων τῶν ἱερῶν ὄντων.**
ἀκαλλιτέρευτος-η-ο δημ. δ. γ. **τοῦ ἀκαλυτέρευτος** βλ.λ.
ἀκάλλυντος-ον νεώτ. ἀκαλλώπιστος.
ἀκαλλώπιστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καλλωπισθείς, ἀστόλιστος : Φίλ.1,1,—Λουκ.Ἀλ.12 **ἀκαλλώπιστος κόμη,—μαγαζὶ ἀκαλλώπιστο**· ‖ ὁ μὴ δεκτικὸς καλλωπισμοῦ : **ἄνθρωπος ἀγροῖκος καὶ φύσει ἀκαλλώπιστος**· ‖ ἐπὶ ὕφους λόγου, τὸ ἠμελημένον, τὸ μὴ γλαφυρόν : **φράσις ἀκαλλώπιστος**· 2) νεώτ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων ῥυγχωτῶν τετραμερῶν (acallopistus).
ἀκαλλωπίστως ἐπίρρ. δημ. **ἀκαλλώπιστα** κατὰ τρόπον ἀκαλλώπιστον βλ. λ.
ἀκαλλῶς ἐπίρρ. μσν. ἄνευ **κάλλους** : Εὐστ.1871,54.
ἀκαλμάριστος-η-ο δημ. (Ἰταλ.) ὁ μὴ ἀπὸ ταραχῆς ἀπαλλαγείς, ὁ μὴ ἐν ἡσυχίᾳ ἢ γαλήνῃ ἀποκατασταθείς, ἀκατεύναστος, ἀκαταπράϋντος : **ἀκαλμάριστη θάλασσα** (μὴ ἀκόμη γαληνιάσασα),—**ἄνθρωπος ἀκαλμάριστος** (ἐξ ὀργῆς ἢ λύπης ἢ φόβου ἢ ἄλλου ψυχ. πάθους)· 2) ὁ μὴ δεκτικὸς πραΰνσεως, κατευνασμοῦ· ‖ ἐπὶ ὑποζυ-

γίων, ὁ μὴ τιθασευόμενος : **ἄλογο -, μουλάρι ἀκαλμάριστο.**

ἀκαλογίνωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ καλῶς συντελεσθείς : **ἀκαλογίνωτη δουλειά**· ‖ ἐπὶ ἐδεσμάτων, ὁ μὴ καλῶς γενόμενος ἢ μὴ ἐπαρκῶς ἑψημένος : **ἀκαλογίνωτη πίτα**· ‖ ἐπὶ καρπῶν, ὁ μὴ καλῶς ὡριμάσας ἢ ὁ μὴ ἀκόμη ὥριμος : **ἔφαγε ἀκαλογίνωτα σῦκα κι ἀρρώστησε**· συνών. ἄγουρος, κακόγουρμος, ἀγένωτος, ἀκάμωτος, ἀκαλοκάμωτος βλ.λ.

ἀκαλοκάμωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ καλῶς γενόμενος, ὁ μὴ καλῶς κατεσκευασμένος : **ροῦχο -, ἔπιπλο -, σπίτι ἀκαλακάμωτο**· ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ ἀρτίαν σωματικὴν διάπλασιν ἔχων, ὁ μὴ καλοκαμωμένος· συγγ. ἀσουλούπωτος ἢ ἀσουλούπιαστος· ‖ ἐπὶ ὑποθέσεων, ἐπιχειρήσεων, κττ. ὁ μὴ καλῶς ἢ κατ' εὐχὴν διεξαχθεὶς ἢ περαιωθείς· 2) ἐπὶ καρπῶν, ὁ μὴ καλῶς ὡριμάσας, συνήθ. συνών. ἄγουρος, κακόγουρμος, ἀγένωτος, ἀκάμωτος, ἀκαλογίνωτος βλ. λ.

ἀκαλοκάρδιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ εὔθυμον διάθεσιν ἔχων, μὴ τέρψιν αἰσθανόμενος, κακοκαρδισμένος· ‖ κ. ὁ μὴ ἐν τῷ βίῳ τέρψιν αἰσθανθείς : **μάννα βασανισμένη κι ἀκαλακάρδιστη.**

ἀκαλόπιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ καλῶς ἢ εὐκόλως διὰ τῶν χειρῶν λαμβανόμενος : **τιμόνι ἀκαλόπιαστο**· ‖ μτφ. ὁ μὴ εἰς καλοὺς λόγους ἢ παρακλήσεις ἐνδίδων, ὁ δύστροπος· ‖ κ. ὁ πρὸς ὅν τις δὲν προσηνέχθη καλῶς· ‖ ἐπὶ ζώων, ὁ μὴ διὰ καλοῦ τρόπου τιθασευόμενος.

ἀκαλοπλήρωτος-η-α δημ. κ. **ἀκαλοπλέρωτος** ὁ μὴ καλῶς, κατ' ἀξίαν ἀμειβόμενος : **δουλειὰ δύσκολη κι' ἀκαλοπλήρωτη**· ‖ κ. ὁ μὴ κατ' ἀξίαν ἀμειφθείς· ‖ ἐπὶ ἐμπορευμάτων, ἀκινήτων κττ., ὁ δι' ὅν δὲν προσφέρεται ἢ δὲν προσηνέχθη ἡ ἀγοραία ἀξία : **χτῆμα κακοπουλημένο κι ἀκαλοπλήρωτο**· ‖ μτφ. ὁ μὴ προσηκόντως διὰ παράπτωμα, αἰτίαν ἢ ζημίαν τιμωρηθείς.

ἄκαλος ΕΜ « ἀηδής, ἀγλυκής, ἄκαλος ».

ἀκαλός-ή-όν κ. **ἄκαλος** κ. μσν. ἥσυχος, ἤρεμος, πρᾶος : Ἡσίοδ. ἀπ. 218 **ἀκαλὰ προρέων** (ἐπὶ ποταμοῦ), Ἡσ., Εὐστ.1009,30.

ἀκαλούπιαστος-η-α δημ. (τουρκ.) ὁ μὴ εἰς καλούπι, εἰς τύπον τεθείς, ὁ μὴ τὴν προσήκουσαν ἢ ἁπλῶς σταθερὰν μορφὴν λαβών : **φάθα ἀκαλούπιαστη**· 2) ὁ ἄνευ μήτρας (καλουπιοῦ) ἀλλὰ μόνον διὰ χειροπλαστικῆς διαμορφωθείς : **πλίθες ἀκαλούπιαστες δὲ χτίζονται**· 3) εἰδ. ἐπὶ περιοχῆς κήπου κττ., ἀπεριτείχιστος ὁ μὴ περιφραχθεὶς μὲ καλούπια, πλίθες βλ. λ.

ἀκαλούφαντος-η-ο δημ. ὁ μὴ καλὴν ὕφανσιν λαβών· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν λεγόμενος, ὁ ἀσυνάρτητος ἢ ὁ ἄτεχνος.

ἀκαλοφάγωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐπαρκῶς φαγών.

ἀκαλόφητος-η-ο δημ. ὁ μὴ καλοφημένος· ‖ ἐπὶ τῶν ὀσπρίων, ὁ ἀνεπαρκῶς πεσσόμενος διὰ τοῦ βρασμοῦ, ἄλλως κακόφητος.

ἀκαλπονόθευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐκλογῶν, ἡ ἄνευ νοθειῶν ἐν τῇ ψηφοδόχῳ κάλπῃ διεξαχθεῖσα : **ἐλευθέρα καὶ ἀκαλπονόθευτος ἐκλογή**· ‖ κατ' ἐπέκτ. ὁ ἄνευ ἀπάτης ἢ δολιότητος συντελεσθείς.

ἄκαλτσος-η-ο δημ. βλ. **ἀκάλτσωτος**

ἀεάλτσωτος-η-ο δημ. κ. **ἄκαλτσος** ὁ μὴ φορῶν κάλτσες, ξεκάλτσωτος : **γυναῖκα ἀκάλτσωτη**· ‖ συνεκδ. ὁ πενέστατος.

ἀκαλύπτερα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ὑποδιαίρεσις τῆς μεγάλης οἰκογεν. τῶν μυιῶν, εἶδος μυιῶν ὧν αἱ πτέρυγες δὲν ἐπικαλύπτονται ὑπὸ λεπίων.

ἀκάλυπτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ κεκαλυμμένος, ἀσκεπής, ἀστέγαστος : Σοφ.ΟΤ 1427 **τοιόνδ' ἄγος ἀκάλυπτον οὕτω δεικνύναι**· Μέν.404 **ἐν ἀκαλύπτῳ βίῳ** (ἐπὶ τοῦ μὴ ἔχοντος στέγην, ὑφ' ἣν νὰ διαμείνῃ)· 2) νεώτ. ἐπὶ γαιῶν, ὁ μὴ δενδροφυτειιμένος, ψιλός· 3) στρατ. ὁ μὴ προστατευόμενος διὰ προκαλύμματος· 4) ὁ μὴ καταβαλὼν τὴν ὀφειλήν του, ὁ ἐκτεθειμένος ὡς ὀφειλέτης· ‖ ἐπὶ χαρτονομίσματος, τὸ μὴ ἔχον ἐπαρκὲς μεταλλικὸν ἀντίκρυσμα· 5) νεώτ. ζῳολ. ἀκάλυπτος γένος κολεοπτέρων ῥυγχωτῶν, φερόντων θώρακα, στενούμενον πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἔλυτρα ᾠοειδῆ, μὴ καλύπτοντα τὸ ἄκρον τοῦ σώματος.

ἀκαλύπτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ καλυμμάτων, ἀσκεπῶς : ΠΔ Μακκ.3,4,6 **ἀκαλύπτως δὲ ἀγόμεναι** (αἱ νεάνιδες)· 2) νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκάλυπτον βλ. λ. 1).

ἀκαλύφη (ἡ) μτγν. δ.γ. τοῦ **ἀκαλήφη** βλ. λ.

ἀκαλυφῆ κ. ἀκάλυφον Ἡσ. «ἄστεγον, ὕπαιθρον».

ἀκαλυφής-οῦς-ές ἀκάλυπτος βλ. λ. : Σοφ.Φιλ. 1327 **τὸν ἀκαλυφῆ σηκὸν φυλάσσει . . ὄφις.**

ἀκάλυφος-ον μτγν. ἀκάλυπτος βλ. λ., ἀσκέπαστος : Διογ.Λ 8,72 **ἀκάλυφος ἀνδριάς.**

ἀκαλωρίμαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ὡριμάσας καλῶς· ἄλλως **ἀκαλογίνωτος, ἀκαλοκάμωτος** βλ. λ.

ἀκάλως ἐπίρρ. ἄνευ ἀδιαθεσίας, ἄνευ ἀσθενείας, ὑγιῶς : Πάπ. **ἐὰν οὐκ ἀκάλως ἔχῃς, χαίρω.**

ἀκαλωσόρεστος-η-ο δημ. ὁ μὴ καλῆς δεξιώσεως, ὑποδοχῆς τυχών· ‖ κ. ἐκεῖνος οὗ ἡ ἔλευσις προκαλεῖ δυσφορίαν, δυσαρέσκειαν.

ἀκαλωσύνευτα δημ. ἐπίρρ. ἐν κακοκαιρίᾳ.

ἀκαλωσύνευτος-η-ο δημ. ὁ ἄνευ καλωσύνης, ἀγαθότητος· ‖ ὁ μὴ τὸ καλόν, τὸ ἀγαθὸν ποιῶν, ὁ μὴ εὐεργετῶν· ‖ κ. ὁ μὴ μεθ' ἑαυτοῦ τὸ καλόν, τὸ εὐχάριστον φέρων : **θάρθῃ καὶ μέρα ἀκαλωσύνευτη**· 2) ἐπὶ καιροῦ, ὁ μὴ βελτιούμενος, ὁ κατ' ἐξακολούθησιν κακός· ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς βελτιώσεως, ὁ ἀνημέρευτος.

ἀκαμάκεαστος-η-ο δημ. βλ. **ἀκαμάκωτας.**

ἀκαμάκωτος-η-α δημ. ὁ μὴ διὰ κάμακος πληγείς : **φάρι -, χταπόδι ἀκαμάκωτο.**

ἀκάμαλα Ἡσ. « τὴν κάμηλον ».

ἀκάμαγος ΕΜ « ἡ κάμηλος παρὰ τὸ μὴ κάμνειν ».

ἀκαμαντολόγχας (ὁ) ὁ ἐν ἀγῶνι λόγχης, ὁ ἐν πολέμῳ μὴ ἀποκάμνων : Πίνδ.Ι 7,10 **ἀκαμαντολαγχᾶν Σπαρτῶν** (σχόλ. « ἄγαν πολεμικῶν ».

ἀκαμαντομάχας (ὁ) ὁ ἐν τῇ μάχῃ ἀκάματος : Πίνδ.Π 4,171 **ἀκαμαντομάχαι Ζηνὸς υἱοί.**

ἀκαμαντοπόδας (ὁ) μτγν. ὁ ἀκαμάτους πόδας ἔχων· ‖ κ. μτφ. : Συνέσ.Υ 9,52 **ἀκαμαντοπόδας χρόνος** (ὁ ἀκαμάτως, διαρκῶς τρέχων).

ἀκαμαντόπους-οδος-ουν ὁ ἀκαμάτους πόδας ἔχων, ὁ ταχύπους : Πίνδ.Ο 3,3 **ἀκαμ- ἵπποι**· ‖ ὁ ταχύς : αὐτ.Ο 4,1 **ἀκαμ- βροντά.**

ἀκαμαντορόας (ὁ) ὁ ἀκαμάτως ῥέων : Βακχ.5, 180 ἀκαμαντορόαν **Ἀλφεόν.**

ἀκαμαντοχάρμας (ὁ) ὁ ἐν τῇ χάρμῃ, τῇ μάχῃ, ἀκάματος : Πίνδ.ἀπ.184 **ἀκαμαντοχάρμαν Αἴαν.**

ἀκαμάριαστος-η-ο δημ. κ. **ἀκαμάρωτος** ὁ μὴ καμάραν, κυλινδρικὸν θόλον ἢ ἀψῖδα ἔχων· ‖ ὁ μὴ εἰς δωμάτια διῃρημένος : **νεόχτιστο σπίτι κι ἀκαμάριαστο**· 2) ὁ μὴ καμάρια, θωπείας δεχόμενος ἢ δεχθείς· ‖ κ. ὁ μὴ καμαρωμένος, ὁ μὴ διὰ κολακειῶν διατρυφθείς, συνηθέστ. ἐν ταῖς ἀνωτέρω δύο σημ. **ἀκαμάρωτος.**

ἀκαμάρωτος-η-ο δημ. βλ. **ἀκαμάριαστας.**

ἀκάμας-αντας (ὁ) ὁ μὴ κάμνων, ἀκούραστος : Ἰλ.Π 176 **Σπερχειῷ ἀκάμαντι**, αὐτ.Σ 239 **Ἠέλιον δ' ἀκάμαντα**· ‖ ἀκατάπαυστος : Ἀριστφ.ἀπ.675 **ἀκάμαντες πόνοι.**

ἀκαμασιά (ἡ) κ. ἀκαματιά (ἡ) δημ. ὀκνηρία, τεμπελιά : Λασκαρ.Ληξ.253 **σημάδι ἀκαμασιᾶς τὸ κομπολόϊ**, παροιμ. **ἀκαμασιά, σπιτιαῦ ξεθεμελιώστρα.**

ἀκαμάτεμα (τὸ) δημ. ὁ ὄκνος, τὸ φυγόπονον· ‖ ἡ κόπωσις· 2) ἐπὶ ποιμνίων, τὸ **στάλισμα** βλ.λ.

ἀκαματεύω δημ. ἐπὶ ἀνθρώπων κ. ζῴων, γίνομαι

ἀκαμάτης, ὀκνηρός, **φυγόπονος· ἄλλως τεμπελιάζω·** || γίνομαι ῥάθυμος, ἀμελής· 2) ἐπὶ τῶν ποιμνίων, διέρχομαι μεσημβρινὰς ὥρας, ἰδίᾳ ἐν καιρῷ θέρους, ὑπὸ σκιάν, συνών. σταλίζω κ. σταλιάζω.

ἀκαμάτης-τρα κ. -τισσα-ικο δημ. ὁ φυγόπονος, ὁ ὀκνηρός, ὁ τεμπέλης : ἀντίθ. δουλευτής : παροιμ. **τοῦ δουλευτῆ τοῦ πέδει ὁ Θεὸς ἕνα ψωμὶ καὶ τ' ἀκαμάτη δύο,—τὸ Μάρτη βάν' ἀργάτες κι ἂς εἶναι κι ἀκαμάτες,—ἐκάμαν οἱ καματεροὶ κι ηὗραν οἱ ἀκαμάτοι,—ἀκαμάτρα κι ἂν μὲ λένε, μά καματερή ἐγώ 'μαι,—κοιμήσου ἀκαμάτρα μου κι ἡ μοῖρα σου δουλεύει·** || κ. ὁ ῥάθυμος, ὁ βραδὺς εἰς τὴν ἐργασίαν του· || κ. ὁ ἀμελής.

ἀκάματος-ον κ. -η-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀποκάμνων, ἀκαταπόνητος, ἀκούραστος : παρ' Ὁμ. πάντοτε ἐπίθ. τοῦ πυρός : Ἰλ.Ε 4 **δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθος . . ἀκάματον πῦρ,** Ἡσιοδ.Θ 747 **κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτῃσι χέρεσσιν,** Αἰσχ.Πέρσ.901 **ἀκάματον δὲ παρῆν σθένος ἀνδρῶν,** Βακχ.5,25 **ἀκάματος ἅλς,** Σοφ.Ἀντ.339 **Γᾶν ἄφθιταν ἀκαμάταν** (ἀείγονον, ἀνεξαντλήτως παράγουσαν)· || οὐδ. πληθ. **ἀκάματα** ὡς ἐπίρρ. : αὐτ. Ἠλ.164 **ἃν γ' ἐγὼ ἀκάματα προσμένουσα,** Πλούτ.Θησ.6 **ἀκάματοι ἄνθρωποι σωμάτων ῥώμαις·** || νεώτ. **ἀκάματος ἐργάτης τοῦ καλάμου,- ἐρευνητής·** || ὁ μὴ κεκμηκώς, καθ' Ἡσ. ὁ ἀκοπίαστος : Ἱππ. Ἀγμ.3 **ἀκάματος χείρ·** || μτβ. ὁ μὴ κάματον ἐπιφέρων.

ἀκαματοσύνη (ἡ) κ. **ἀκαματοσιά** δημ. ἀκαμασιὰ βλ. λ.

ἀκαμής-οῦς-ές ἀκάματος βλ.λ. : σχόλ.Αἰσχ.Πρ.324.

ἀκαμίνευτος-ον νεώτ. δημ. **ἀκαμίνιαστος** : ἐπὶ πλίνθων, κεράμων κττ., ὁ μὴ **καμινευθείς,** ὁ μὴ εἰς κάμινον εἰσαχθεὶς πρὸς ὄπτησιν· || ὁ ἀνεπαρκῶς ἢ οὐδαμῶς ἐν καμίνῳ φηθείς, ὁ ἄφητος.

ἀκαμίνιαστος-η-ο δημ. ἀκαμίνευτος βλ. λ· || εἰδ. ἐπὶ ξύλων εἰς ἀπανθράκωσιν προωρισμένων, κ. ὁ δι' ὃν δὲν ἐγένετο ἡ πρὸς τοῦτο κάμινος.

ἀκάμμυστος-ον ὁ μὴ καμμύων, ὁ μὴ κλείων τοὺς ὀφθαλμούς : Ἡσ. ἐν λ. **ἀσκαρδάμυκτος.**

ἄκαμνος-ον Πάπ. ἀκάματος βλ. λ. (πιθαν.ἐσφ. γρ. ἀντὶ **ἀκάμας**).

ἀκαμπής-οῦς-ές ὁ μὴ καμπτόμενος, ἄκαμπτος : Θεόφρ.ΙΦ 3,10,4,—Ὀρφ.Ἀργ.173 **ἀκαμπὲς γόνυ·** || μτφ.αὐτ.999 **ἀκαμπὴς θυμός,** Πλούτ.959F **ἀκαμπὴς πρὸς οἶκτον.**

ἀκαμπία (ἡ) ἰων. **ἀκαμπίη** ἡ ἀκαμψία βλ.λ. : Ἱππ. Ἀρθρ.55.

ἀκαμπίας Ἡσ. « ὁ εὐθὴς δρόμος· ἢ δρομεύς »· πρβλ. Σουΐδ.

ἀκάμπιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων κάμπας· || ἐπ' κηπευτῶν φυτῶν, δένδρων κττ. ὁ μὴ προσβληθεὶς ὑπὸ καμπῶν.

ἀκάμπιος-ον ἀκαμπὴς βλ λ. : Σοφ.ἀπ.988· || μον. ὁ ἄνευ καμπῶν δρόμος : Φώτ., ΑΒ,Σουΐδ. « ὁ ἐπ' εὐθείας δρόμος καὶ περίπατος »· 2) τὸ οὐδ. **ἀκάμπιον** εἶδος ἀγωνίσματος : Ἐπιγρ. **ἅρματι ἀκάμπιον Μικίων** (ἐνίκησε).

ἀκαμπούριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ καμπουριασμένος, ὁ μὴ ὢν κυφός.

ἀκαμπτόπους-ποδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τοὺς πόδας οἱονεὶ ἀκάμπτους : Νόνν.Δ 15,148 **ἀκαμπτοπόδων ἐλεφάντων.**

ἄκαμπτος-ον, ὁ μὴ καμπτόμενος, ἀλύγιστος, ἀντίθ. **εὔκαμπτος** . Πλάτ.Τιμ.74Β· 2) μτφ. ὁ μὴ ὑποχωρῶν, ἀνένδοτος, ἀμετάτρεπτος : Πίνδ.Π 4,72 **ἄκαμπτοι βουλαί,** Εὐρ.Ἱππ.1268 **σὺ τὰν θεῶν ἄκαμπτον φρένα καὶ βροτῶν ἄγεις, Κύπρι,** Πλούτ.Λυκ. 11 **τὸ πρὸς τοὺς πόνους ἄκαμπτον·** || νεώτ. ὁ μὴ εἰς ἱκεσίας ἢ θωπείας ἢ κολακείας ἐνδίδων, ἀκλόνητος, ἀσυγκίνητος : **ἄκαμπτοι γονεῖς,—ἄκαμπτος δικαστής·** 3) ὁ μὴ εἰς τὸ αὐτὸ ἔχων ἐπάνοδον : Ἐπιγρ. **ἄκαμπτος τρίβος.**

ἀκαμπτόσωμα (τὰ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακοστράκων τῆς οἰκογενείας τῶν **βραχυούρων,** ὧν τὸ δέρμα καλύπτεται ὑπὸ σκληρᾶς ὀστρακίνης οὐσίας.

ἀκάμπτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. : σχόλ.Πλάτ.Γοργ. 492 D « ἀγεννῶς »· 2) νεώτ. κατὰ τρόπον ἄκαμπτον βλ. λ.

ἀκαμψία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀκάμπτου βλ. λ., ἀντίθ. **εὐκαμψία·** δημ. ἀλυγισιά : Ἀριστλ.ΖΜ 654 Α 24 **ἀκαμψία ἀκανθῶν·** || νεώτ. κ. μτφ. **ἀκαμψία φωνῆς,- χαρακτῆρος·** 2) νεώτ.φυσιολ. κατάστασις τῶν μυῶν, ἅμα τῇ διακοπῇ τῆς δι' αὐτῶν κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, καθ' ἣν ἡ μὲν ἐγερσιμότης καὶ διατατικότης αὐτῶν ἐξαφανίζονται, ἡ δὲ σύστασις γίνεται κολλώδης· || **νεκρικὴ** ἀκαμψία μετὰ θάνατον ἀκινητούντων τῶν μελῶν, ἕνεκα σκληρύνσεως τῶν μυῶν· **ἀκαμψία τοῦ τραχήλου τῆς μήτρας** (ἡ δυσχέρεια περὶ τὴν διαστολὴν τοῦ αὐχένος τῆς μήτρας, ἕνεκα ἀνεπαρκοῦς ἐλαστικότητος τῶν τοιχωμάτων)· || βοταν. **ἀκαμψία** τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ παύουσι διάφοροι κινήσεις τῶν φυτῶν, ὅταν ταῦτα ἀπομακρυνθῶσι τῆς κατὰ φύσιν καταστάσεως καὶ τὰ ἐξωτερικὰ ἐρεθίσματα ὑπερβῶσιν ὡρισμένα ὅρια.

ἀκαμωσιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ εἶναί τι ἀσυντέλεστον, ἡ ἐν ἡμιτελεῖ καταστάσει ἐγκατάλειψις ἔργου· 2) **ἀκαματιά** κ. **ἀκαμασιά** βλ. λ.

ἀκάμωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ καμωμένος, ἀσυντέλεστος : **ἀκάμωτο σπίτι·** || ἐπὶ καρπῶν, ἄωρος· || ἐπὶ ἀγρῶν, ἀνόργωτος, ἀγεώργητος : **ἀκάμωτο χωράφι·** 4) ἐπὶ μαλλιῶν, ἄξαντος : **μαλλιὰ ἀκάμωτα·** || ὁ μὴ ἐπιτευχθείς· || κ. ὁ μὴ ἐπιτευκτός.

ἄκαν-ος (ὁ) ἀντὶ **ἄκανος** ἄκανθα : ΠΔΒασ.4, 4,9 **ὁ ἄκαν ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ.**

ἀκανάκευτος-η-ο (τουρκ.) δημ. ἀθώπευτος, ἀχάϊδευτος : **ὀρφανὸ ἀκανάκευτο.**

ἀκάνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. εἶδος ἰχθύος ζωηρῶς ἐρυθροχρύσου χρωματισμοῦ, οὗ τὸ ῥαχιακὸν καὶ τὸ οὐραῖον πτερύγιον ἀποτελοῦνται ἐκ μακρῶν καὶ σκληρῶν ἀκανθῶν.

ἄκανθα-ης (ἡ) κ. νεώτ. τὰ βελονοειδῆ ἐκφύματα τῶν φυτῶν· δημ. ἀγκάθι, κεντρί : Ἀριστλ.ΖΜ 655 Α19, Θεόκρ.7,140 **ἐν πυκιναῖσι βάτων τρύζεσκεν ἀκάνθαις·** 2) φυτὸν ἀκανθῶδες, ἡ ἀτρακτυλλίς, δημ. γαϊδουράγκαθο: Ὀδ.Ε 328 **ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας ἂμ πεδίον,** ΚΔΜατθ.7,16 **μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα ;·** || εἴδη τοῦ φυτοῦ : **ἄκανθα βασιλική** : Θεόφρ Αἰτ.Φ 1,10,5, **ἄκανθα Ἰνδική** : αὐτ. ΙΦ. 9,1,2, **ἄκανθα ἀραβική** : Διοσκ.3,13 κτλ.· || **ἄκανθος** βλ.λ. : αὐτ.3,17· || ἐπὶ τῶν κέντρων τοῦ ἀκανθοχοίρου καὶ ἰχθύων τινῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 530Β 8· 3) ἡ σπονδυλικὴ στήλη, ἰδίᾳ τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ὄφεων· δημ. **ἀγκάθα** : Ἀριστφ.Σφ.969 **τραχήλι' ἐσθίει καὶ τὰς ἀκάνθας·** 4) δένδρον τῆς Αἰγύπτου ἀκανθῶδες, εἶδος ἀκακίας· ἄλλως **ἄκανθα αἰγυπτία** : Ἡρ.2,96 **τὰ δὲ δὴ πλοῖα . . ἐκ τῆς ἀκάνθης ποιεύμενα, τῆς ἡ μορφὴ μέν ἐστι ὁμοιοτάτη τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ, τὸ δὲ δάκρυον κόμμι ἐστί·** 5) μτφ. ἀκανθῶδες, δύσκολον ζήτημα, Ἀθήν.97D· 6) ἀρχ τεκτονικὸν κόσμημα ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν κιονοκράνων κορινθιακοῦ ρυθμοῦ· 7) ναυτ. κυρτὸν τεμάχιον ξύλου τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου, δημ. **ἀρέτα·** 8) νεώτ. ἀνατομ. αἰχμηρὰ προεξοχὴ ὀστοῦ τινος : **ἄκανθα λαγόνιος.**

ἀκανθάρια (τὰ) νεώτ. ζῷα μονοκύτταρα θαλάσσια, ἐκ τῶν ἀτελεστέρων τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου, ὧν τῶν σῶμα ἀποτελεῖται **ἐκ κυστιδίου,** διὰ τῶν πόρων τοῦ ὁποίου προβάλλουσιν ἀκανθώδεις ἀκτῖνες.

ἀκανθαστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐχινοδέρμων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀστεριωδῶν,** τῆς

οἰκογενείας τῶν **σολαστεριδῶν**, ἐχόντων πλατὺ σῶμα καὶ πόδας πολυαρίθμους μετὰ μακρῶν καὶ σκληρῶν ἀκανθῶν· εἶναι ζῷα θαλάσσια, ἀπαντῶντα παρὰ τὰς Φιλιππίνας νήσους.

ἀκανθέα (ἡ) Πάπ. « ἄκανθα αἰγυπτία » βλ. ἄκανθο 4).

ἀκανθέλλα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **μελαστοματιδῶν**, θάμνος αὐτοφυὴς εἰς τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν τῆς νοτίου Ἀμερικῆς.

ἀκανθές Ἡσ. « ἀκανθῶδες ».

ἀκανθεφίππιον (τὸ) ἢ ἀκανθαφίππιον νεώτ. γένος **φυτῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ὀρχεοειδῶν**, ἰθαγενὲς τῆς Ἰνδομαλαισίας (acanthophippium Blume).

ἀκανθεών-ῶνος (ὁ) γλωσσ. τόπος πλήρης ἀκανθῶν.

ἀκανθήεις-εσσα-εν μτγν. ἀκανθώδης : Νίκ. Θηρ.638 **ἀκανθῆεν πετάλειον.**

ἀκανθηλή ἄνευ ἑρμην. : Ἡρωδιαν. Ἐπιμ.227.

ἀκανθηρός-ά-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἀκάνθας, πλήρης ἀκανθῶν, ἐπί τινος ἰχθύος : Ἀριστλ.ΖΙ 621 Β 16· || νεώτ. γεν. ὁ ἔχων ἀκάνθας· δημ. ἀγκαθερός, ἀγκαθιάρικος.

ἀκανθηφόρος-ον μτγν. ἀκανθοφόρος βλ. λ.

ἀκανθία (ἡ) νεώτ. γένος ἐντόμων ἡμιπτέρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **λεπτοποδιδῶν**, ἐχόντων μακρὸν καὶ ἀκανθῶδες ρύγχος (acanthia)· 2) **ἀκανθία τῆς κλίνης** ὁ γνωστὸς κορέος (acanthia lectularia).

ἀκανθίας (ὁ) κ. **νεώτ.** εἶδος καρχαρίου : Ἀριστλ.ΖΙ 565 Α 29· || νεώτ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογενείας τῶν **σπινακιδῶν**, ἐχόντων ἰσχυρὰν ἄκανθαν ἔμπροσθεν ἑκάστου τῶν δύο ραχιαίων πτερυγίων· 2) εἶδος τέττιγος, ᾄδοντος ἐν ἀκάνθαις : Αἰλ.Ζ 10,44· 3) ἀσφάραγος βλ. λ : Πολυδ.1,247.

ἀκανθίασις μελανίζουσα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. δερματοπάθεια σπανία, χαρακτηριζομένη ἐκ θηλωματώδους ὑπερπλασίας τῶν πτυχῶν τοῦ δέρματος μετὰ μυρμηκιωδῶν ἐκβλαστήσεων, προσδιδουσῶν εἰς τὸ δέρμα τὴν ὄψιν ἐξηραμμένου φλοιοῦ δένδρου εἰς δὲ τὴν ἁφὴν ἐντύπωσιν ὡς ἀπὸ ξέστρου.

ἀκανθίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια φυτῶν ἐκ τῶν **συμπετάλων χειλανθῶν**, περιλαμβάνουσα εἴδη ποώδη ἢ θαμνώδη, τὰ πλεῖστα φυόμενα εἰς τὰς θερμὰς χώρας· 2) νεώτ. ζωολ. κ. **ἀκανθιάδαι** ἔντομα ἑτερόπτερα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ρυγχωτῶν** καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν **κορέων**, ὧν τὸ στόμα, ἐπιμηκυνόμενον πρὸς τὰ ἔμπρος, καταλήγει εἰς ρύγχος ἢ προβοσκίδα, δι' ἧς κεντῶσι τὰ ζῷα, ὅπως ἀπορροφήσωσι τὸ αἷμά των.

ἀκανθίδιον (τὸ) νεώτ. ὑποκορ. τοῦ **ἄκανθα** μικρὰ ἄκανθα· δημ. ἀγκάθι, ἀγκαθάκι.

ἀκανθίζω μτγν. κ. νεώτ. συλλέγω ἀκάνθας ἀπὸ τόπου τινός· δημ. ξεγκαθιάζω· 2) νεώτ. πληρῶ ἀκανθῶν· δημ. ἀγκαθιάζω· 3) νεώτ. **κεντῶ δι' ἀκάνθης**· || μτφ. ἐνοχλῶ.

ἀκανθικός-ή-όν μτγν. ἀκανθώδης, πλήρης ἀκανθῶν : Θεόφρ.Αἰτ.Φ 4,6 **ἀκανθικὴ φύσις.**

ἀκανθιλλίς-ίδος (ἡ) δ.γ. τοῦ **ἀκανθυλλίς** βλ.λ. 2).

ἀκανθίνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων τῆς τάξεως τῶν **προσσοβραγχίων** τῆς ὁμοιογενείας τῶν **πορφυριδῶν** (acanthine).

ἀκανθίνιον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων τῆς τάξεως τῶν **τελεοστέων** τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀκανθοπτερυγίων**, ἐχόντων δέρμα οἱονεὶ γυμνὸν καὶ ἀπαντώντων εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν.

ἀκάνθινος-η-ον ὁ ἐξ ἀκανθῶν πεποιημένος : ΚΔΜᾶρκ.15,17 **περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον**· || μτφ. ἀκανθώδης, δύσκολος, τραχύς : Ἀνακρεόντ.53,12 **ἐν ἀκανθίνοις ἀταρποῖς**· 2) ὁ ἐκ τῆς αἰγυπτιακῆς ἀκάνθης, εἴδους ἀκακίας, κατεσκευασμένος : Ἡρ.2,96 **ἱστῷ ἀκανθίνῳ χρέωνται**· || κ. ὁ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ φλοιοῦ τοῦ φυτοῦ τούτου πεποιημένος : Στράβ.3,5,10 **τὰ ἀκάνθινα** (ὑφάσματα)· πρβλ. αὐτ. « δένδρον ἐξ ἀκάνθης φλοιὸν ἀφιέναι ἐξ οὗ ὑφάσματα γίγνεται κάλλιστα »· 3) εἶδος ἀκάνθης : Διοσκ.4,81 **ἀκάνθινος πάππος.**

ἀκάνθιον (τὸ) μικρὰ ἄκανθα, ἀγκαθάκι : Ἀριστλ. ΖΙ 516Β 19· 2) μτγν. εἶδος ἀκάνθης, γαϊδουράγκαθο.

ἀκανθίς-ίδος (ἡ) εἶδος πτηνοῦ, ἡ καρδερίνα ἢ ὁ σπίνος : Ἀριστλ.ΖΙ 616Β 31, Θεόκρ.7,141 **ἁ δ' ὀλολυγὼν .. βάτων τρύζεσκεν ἀκάνθαις. ἄειδον κόρυδοι καὶ ἀκανθίδες**, ΕΜ «στρουθίον ἐν ταῖς ἀκάνθαις **καθήμενον**» || νεώτ. πτηνὸν ᾠδικὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **σπιζιδῶν**, διακρινόμενον διὰ τὸ λεπτὸν καὶ εὐκίνητον σῶμά του, τὸ κωνικὸν καὶ λίαν ὀξὺ κατὰ τὸ ἄκρον ράμφος, τὰς ἀνεπτυγμένας πτέρυγας καὶ οὐρὰν καὶ τὸν λαμπρὸν καὶ ποικιλώτατον χρωματισμόν του. Διαιτᾶται κατὰ προτίμησιν εἰς ἀραιῶς καλλιεργημένας ἐκτάσεις καὶ ἀκανθώδεις τόπους, εὐκόλως ἐξημεροῦται, καὶ διὰ τὸ κελάδημά του εἶναι περιζήτητον· 2) φυτὸν ποῶδες, ἐτήσιον, εἶδος ζιζανίου· ἄλλως παρ' ἀρχ. **ἠριγέρων κ. νεώτ. βαταν. σηνέκιον τὸ κοινόν**· δημ. μαρτιάτικο κ. μαρτιάκος : Καλλ. παρὰ Πλιν. ΦΙ 25, 168,—Διοσκ.3,13 «ἄκανθα ἀραβική»· 3) Γαλ.17, 666 «κανθός».

ἀκανθίτης (ὁ) νεώτ. ραμβικὴ κρυστάλλωσις τοῦ ὀρυκτοῦ ἀργυρίτου.

ἀκανθίων-ονος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀκανθόχοιρος· δημ. σκαντζόχοιρος : Γαλ.12,423· || νεώτ. οἰκογένεια θηλαστικῶν τρωκτικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ὑστριδῶν**, ὧν τὸ σῶμα παχὺ καὶ μικρὸν καλύπτεται κατὰ τὰ νῶτα ὑπὸ τριχῶν σκληρῶν καὶ ἀκανθωδῶν, ἡ δὲ κεφαλὴ ἀπολήγει εἰς βραχὺ καὶ ὀξὺ ρύγχος καὶ οἱ πόδες εἶναι βραχύτατοι.

ἀκανθοβάτης (ὁ) σκωπτικῶς ἐπὶ τῶν γραμματικῶν, ὁ διὰ μέσου ἀκανθῶν βαδίζων : ΑΠ 11,322 **ἀκανθοβάται σῆτες**· || θηλ. : αὐτ. 7,198 **ἀκανθοβάτιν ἀκρίδα.**

ἀκανθοβδέλλα (ἡ) νεώτ. εἶδος βδέλλας, ζώσης παρασιτικῶς ἐπὶ τῶν ἰχθύων (acanthobdella peledina).

ἀκανθοβελής-οῦς-ές μον. ὀξὺς ἕνεκα τῶν ἀκανθῶν, τραχύς.

ἀκανθόβιος-ον νεώτ. ὁ ζῶν ἐν ἀκάνθαις ἢ παρὰ τὰς ἀκάνθας· **ἄλλως ἀκανθόφιλος.**

ἀκανθόβλαστος-ον μτγν. ὁ ἀκάνθας βλαστάνων.

ἀκανθοβόθριον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος πλατυελμίνθων σκωλήκων τῆς τάξεως τῶν **κεστωδῶν**, παράσιτον τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος ἰχθύων (acanthobothrium).

ἀκανθοβόλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκβάλλων, ἐκφύων ἀκάνθας : Νίκ. ἀπ.74,9 **ἀκανθοβόλον ῥόδον**· 2) χειρουργικὸν ἐργαλεῖον ἐξαγωγῆς ὀσταρίων ἢ ἀκανθῶν (πιθαν.ἐσφ.γ. ἀντὶ ἀκανθαλάβος ἐν Παυλ.Αἰγ.6,32).

ἀκανθόγλωσσος (ὁ) νεώτ. ζωολ. **ἓν τῶν ἀτελεστάτων** θηλαστικῶν τῆς τάξεως τῶν **μονοτρημάτων**, νυκτόβιον, ζῶν ἐν Νέᾳ Γουϊνέᾳ, ἔχον τὸ σῶμα χαμηλόν, τοὺς πόδας βραχεῖς, τὸ ρύγχος προτεταμένον καὶ φέρον μεταξὺ τῶν τριχῶν τοῦ δέρματος ὡς καὶ εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς γλώσσης πολυαρίθμους κερατίνας ἀκάνθας.

ἀκανθοδάκτυλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος σαυρῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **σχιζογλώσσων**, ὧν οἱ δάκτυλοι τῶν προσθίων καὶ ὀπισθίων ποδῶν φέρουσι κατὰ τὰ ἄκρα **σειρὰν** οἱονεὶ ὀδόντων **ἀκανθωδῶν** (acanthodactylus).

ἀκανθοδέρη (ἡ) νεώτ. ζωολ. βλ. **ἀκανθόδερος.**

ἀκανθόδερμοι (αἱ) νεώτ. παλαιοντολογικοὶ ἰχθύες τῆς τριτογενοῦς περιόδου.

ἀκανθόδερος (ὁ) κ. **ἀκανθοδέρη** νεώτ. ζωολ. **γένος ἐντόμων** καλεοπτέρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κεραμβυκιδῶν**, φερόντων μακροτάτας κεραίας

καὶ ἐνδιαιτωμένων ἐπὶ δρυῶν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην (acanthoderus)· 2) γένος ὀρθοπτέρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **πλασμιδῶν**.

ἀκανθόδριλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος σκωλήκων τῆς Νέας Καληδονίας καὶ Μαδαγασκάρης, ὧν τὸ σῶμα καλύπτεται ὑπὸ τριγωνικῶν τριχῶν.

ἀκανθοειδῆ (τὰ) νεώτ. οἰκογένεια φυτῶν.

ἀκανθοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὅμοιος μὲ ἄκανθαν.

ἀκανθόκαρπος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἢ παράγων ἀκανθώδη καρπόν· ‖ κ. ὁ φέρων ἀκάνθας καρπός.

ἀκανθόκεντρος-ον μσν. ὁ κεντῶν ὡς ἄκανθα.

ἀκανθόκερκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. μαλακόστρακον τῆς τάξεως τῶν **κλαδοκερώτων**.

ἀκανθόκερως (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων πενταμερῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **πλατυκερώτων** (acanthocerus), ὧν τὸ ἐπίμηκες σῶμα, ἐκτεινόμενον πρὸς τὰ ὄπισθεν, καταλήγει εἰς ἄκανθαν· εἶναι λίαν ἐπιβλαβῆ εἰς τὰς ρίζας τῶν ποωδῶν φυτῶν καὶ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρπούς· 2) γέν. διπτέρων ἐντόμων τῆς ὁμοιογεν. τῶν **πλατυκερώτων** τῆς ὁμάδος τῶν **τετραμερῶν**.

ἀκανθοκέφαλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. τάξις σκωλήκων, ζώντων παρασιτικῶς εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλῆνα διαφόρων ζῴων (acanthocephali).

ἀκανθόκινος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων καλεοπτέρων τῆς ὁμαιογενείας τῶν **περαμβυκιδῶν**, ἐχόντων σῶμα ἐπίμηκες καὶ ζώντων ἐντὸς σχισμῶν δένδρων (acanthocinus).

ἀκανθόκλαδος-ον νεώτ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων κλάδους ἀκανθώδεις.

ἀκανθόκορμος (ὁ) νεώτ. κορμὸς ἀκάνθης· ‖ κ. καρμὸς ἔχων ἀκάνθας.

ἀκανθόκυστις-εως (ἡ) νεώτ. ζωολ. ἓν τῶν ἀτελεστάτων πρωτοζῴων τῆς τάξ. τῶν **ἡλιοζῴων** (acanthocystis).

ἀκανθολαβίς-ίδος γλωσσ. βλ. λ. **ἀκανθολάβος**.

ἀκανθολάβος (ὁ) γλωσσ. κ. **ἀκανθαλαβίς** ἐργαλεῖον πρὸς συλλογὴν ἀκανθῶν.

ἀκανθολείμων-ωνος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **μολυβδαινοειδῶν**.

ἀκανθολογέω-ῶ νεώτ. συλλέγω ἀκάνθας· ‖ μτφ. ἐξελέγχων καταγράφω σφάλματα γλωσσικὰ ἢ λογικὰ γραπτοῦ τινος.

ἀκανθολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. συλλογὴ ἀκανθῶν· ‖ μτφ. καταγραφὴ σφαλμάτων γραπτοῦ τινος· 2) ἡ περὶ τῶν ἀκανθῶν ἐπιστημονικὴ γνῶσις.

ἀκανθολόγος-ον ΑΠ ὁ συλλέγων ἀκάνθας· ‖ μτφ. μικρολόγος, ἐπικριτικὸς συζητητής· 2) ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἀκανθολαγίαν.

ἀκανθόμετρα (τὰ) νεώτ. ἀκανθάρια βλ. λ.

ἀκανθόμηλον (τὸ) νεώτ. κ. δημ. **ἀγκαθόμηλο** ὀνομασία τοῦ δηλητηριώδους ἀντιασθματικοῦ φυτοῦ στραμωνίου ὡς καὶ τοῦ καρπαῦ του, ἄλλως τάτουλας ἢ τάτλας ἢ πορδόχορτα.

ἀκανθονίδαι (οἱ) νεώτ. ὁμοιογένεια πρωτοζῴων τῆς τάξεως τῶν **ἀκτινοζῴων** (acanthonidae).

ἀκανθόνωτος (ὁ) Ἡσ. «ὁ ἐχῖνος».

ἀκανθοπλὴξ Ὀδυσσεύς ὁ ὑπ' ἀκάνθης ἰχθύος πληγεὶς ὁμηρικὸς ἥρως Ὀδυσσεὺς (ὄνομα ἀπολεσθείσης τραγῳδίας τοῦ Σοφοκλέους).

ἀκανθοπτερύγιοι νεώτ. ζωολ. ἰχθύες τῆς τάξεως τῶν **τελεοστέων**, ὧν πολλοὶ ζῶσιν εἰς γλυκέα ὕδατα ἔχοντες τὸ ραχιαῖον πτερύγιον μὲ ἀνθεκτικὰς ἀκάνθας, ὡς ἡ πέρκη, ὁ σκόμβρος, ὁ λάβραξ κ. ἄλλοι πλεῖστοι τῶν ἐδωδίμων.

ἀκανθόρριζα (ἡ) νεώτ. ρίζα ἀκάνθης.

ἄκανθος (ὁ) εἶδος φυτοῦ ἀκανθώδους, οὗ τὸ φύλλον ἐμιμήθησαν πρὸς κόσμον τοῦ κορινθιακοῦ κιονοκράνου : Ἀριστφ.ἀπ.269,—Θεόκρ.1,55 ὑγρὸς ἄκανθα, Διοσκ.3,17 **ἄκανθα ἀγρία**· 2) ἀκανθῶδες **δένδρον** τῆς Αἰγύπτου, ἀκακία· ἄλλως ἄκανθα βλ. λ.· 3) Ἡσ. «περίραμμα ὑφασμένον».

ἀκανθοσίκυος (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **καλοκυνθοειδῶν**, φυομένων εἰς Δαμάραν καὶ Ἀγγόλαν (acanthosicyos Velw.).

ἀκανθόσπορος-υος (ὁ) νεώτ. σπόρος ἀκάνθου.

ἀκανθόσταχυς (ὁ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **βρομελιοειδῶν**, ἰθαγενὲς τῆς Βραζιλίας.

ἀκανθοστεφής-οῦς-ές κ. νεώτ. ἐπὶ ἰχθύος, ὁ ἔχων ἀκανθώδη νῶτα : Ἀριστλ.ἀπ.295· 2) νεώτ. ὁ δι' ἀκανθῶν ἐστεφανωμένος.

ἀκανθόσωμα (τὸ) νεώτ. γένος ἡμιπτέρων ἐντόμων τῆς ὁμάδος τῶν **δενδροκόρεων**, φερόντων εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ σώματος ἀκανθώδη ἀπόφυσιν (acanthosoma).

ἀκανθοτόκος-ον μτγν. ὁ ἀκάνθας τίκτων.

ἀκανθοτρόφος-ον νεώτ. ἐπὶ χέρσων ἐκτάσεων, ὁ τρέφων ἀκάνθας.

ἀκάνθουρας (ὁ) νεώτ. ζωολ. εἶδος ἀκανθοπτερυγίων ἰχθύων, ποοφάγων, ζώντων εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ν. Ἀμερικῆς κ. τῆς Ἀφρικῆς· 2) γένος ἐντόμων κολεοπτέρων, οὗ τὸ εἶδος **ἡμίπτερος** ἀπαντᾷ εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην ὡς κάνθαρος ἐν ἀγροῖς κατὰ τὸν Μάϊον.

ἀκανθοφαγέω-ῶ μτγν. τρώγω ἀκάνθας.

ἀκανθοφάγος-ον κ. νεώτ. ὁ τρώγων ἀκάνθας : Ἀριστλ.ΖΙ 592 Β 30 **ἀκανθοφάγα ζῷα**.

ἀκανθόφιλος-ον νεώτ. ὁ ζῶν ἐν ἀκάνθαις, ὁ πλησίον ἀκανθῶν συνήθως φυόμενος.

ἀκανθόφις-εως (ὁ) νεώτ. ὄφις δηλητηριώδης τῆς Αὐστραλίας καὶ τῆς Νέας Γουϊνέας, φέρων εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς ἀκανθώδη προεξοχήν· ἄλλως **ἀκανθοφόρος ἔχιδνα** (acanthophis antarcticus).

ἀκανθοφοῖνιξ-ικος (ὁ) νεώτ. γένος φοινίκων τῆς Μαδαγασκάρης (**acanthophoenix H. Wendl.**).

ἀκανθοφορέω-ῶ μτγν. κ. νεώτ. φέρω ἀκάνθας.

ἀκανθοφόρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ φέρων, ὁ ἔχων ἀκάνθας : Νόνν.Δ 13,421 **ἀκανθοφόρος ἐχῖνος**· 2) ἐπὶ ἀγρῶν, ὁ παράγων ἀκάνθας.

ἀκανθόφρακτα (τὰ) νεώτ. ὑποδιαίρεσις τῆς τάξεως τῶν **ἀκανθαρίων** βλ. λ. (acanthophracta).

ἀκανθοφυέω-ῶ μτγν. φύω, παράγω συνήθως ἀκάνθας : Διοσκ.3,18 (δ.γ.).

ἀκανθόφυλλον (τὸ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **καρυοφυλλοειδῶν**, φυόμενον εἰς ξηροὺς ἐρήμους τόπους (**acanthophyllum C. A. Mey**).

ἀκανθόφυλλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἀκανθώδη φύλλα, λεγ. ἐπὶ φυτῶν.

ἀκανθόχοιρος (ὁ) Ἡσ., νεώτ. ζωολ. ἐχῖνος ὁ χερσαῖος, δημ. σκαντζόχοιρος.

ἀκανθόω-ῶ μτγν. καθιστῶ τι ἀκανθῶδες : Θεόφρ. ΙΦ 7,6,2 φύλλον ἀκ·· ‖ μέσ. -αμαι γίνομαι ἀκανθώδης· Σουΐδ. **ἠκανθωμένα** (φυτά).

ἀκανθυλλίς-ίδος (ἡ) τὸ μικρὸν πτηνόν, ἡ ἀκανθίς, βλ. λ. δημ. **σπαθί, καρδερίνα** : Ἀριστλ. ΖΙ 593 Α 13· 2) ὁ ἄγριος ἀσπάραγος.

ἀκανθώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πλήρης ἀκανθῶν, ὁ ἔχων ἀκάνθας : Ἡρ.1,126 ἦν γάρ τις χῶρος τῆς **Περσικῆς ἀκανθώδης**, Ἀριστλ.Πρ.907 Α 22 τὸ ρόδον **ἀκανθῶδες**· ‖ ἀκανθηρός : Ἀριστλ.ΖΙ 490 Β 28 **ἀκανθώδεις τρίχες**· 2) μτφ. Λουκ.Νεκρ.Δ 10,8 **λόγοι ἀκανθώδεις**· ‖ νεώτ. μτφ. δυσχερής, πολύπλοκος : **ἀκανθῶδες ζήτημα**.

ἀκανθών-ῶνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀκανθεὼν βλ.λ., τόπος πλήρης ἀκανθῶν· δημ. ἀγκαθιώνας, ἀγκαθότοπος : Πάπ., Ἡρῳδιαν.

ἀκανθωτός-ή-όν κ. νεώτ., δημ. **ἀγκαθωτός** ὁ ἔχων ἀκάνθας, ἀκανθώδης βλ. λ. : ΕΜ «ἀκανθωτὴ ἀπόφυσις»· ‖ νεώτ. κ. ὁ ἐχινωτός.

ἀκάνθωψ-ωπος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ὀνομασία ἐντόμων τινῶν καὶ ἰχθύων, ὧν αἱ ὀφθαλμικαὶ κόγχαι περιβάλλονται ὑπὸ λεπτῶν ἀκανθῶν.

ἀκανίζω μτγν. ὁμοιάζω πρὸς ἄκανον βλ. λ. : Θεόφρ.ΙΦ 4,6,10.

ἀκάνιον (τό) ὑποκορ. τοῦ ἄκανος βλ. λ. μικρὰ ἄκανθα· δημ. ἀγκάθι κ. ἀγκαθάκι : Ἡσ. « ἀκάνιον· ἀκάνθιον ».

ἀκανόνιστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ ἐκκλ. φρασεολογίᾳ ὁ μὴ κανονικός, ὁ κατὰ παράβασιν τῶν κανόνων τῆς ἐκκλησίας λεγόμενος ἢ γινόμενος : **ἀκανόνιστα δογματίζει** (ἐναντία πρὸς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας δόγματα ἀποφαίνεται) : Κύριλλ.Ἀλ.141 C **ἀκανόνιστα βιβλία**· 2) κ. δημ. ὁ μὴ κανονικός, ὁ ἄνευ μέτρου ἢ ρυθμοῦ λεγόμενος ἢ γινόμενος, ὁ ἀκατάστατος : Σουΐδ., ΑΒ, ΕΜ « ἄρρυθμος »· νεώτ. **ἀκανόνιστος στιχουργία** (καθ' ἣν οἱ στίχοι διαδέχονται ἀλλήλους ἄνευ συμμετρίας), δημ. **ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου εἶναι ἀκανόνιστη** (ἀσύμμετρος ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν ἢ τὴν σειρὰν τῶν κεφαλαίων)· 3) νεώτ. κ. δημ ὁ μὴ διευθετηθείς : **τὸ ζήτημα παραμένει ἀκανόνιστον** (ἀνεπίλυτον, ἐκκρεμές)· 4) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ λογαριασμῶν, ὁ μὴ τακτοποιηθείς, ὁ ἀνεκκαθάριστος· ‖ κ. ὁ μὴ ἐξοφληθείς : **ἔχεις ἀκόμη τὸ λογαριασμό σου ἀκανόνιστο**· 5) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ διὰ κοινῆς συμφωνίας παραδεκτὸς γενόμενος, ὁ μὴ συνωμολογημένος : **ἔχουμε τὸ νοίκι ἀκανόνιστο** 6) δημ. ὁ εἰς ὃν δὲν ἐπεβλήθη ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ κανών, τιμωρία διὰ σοβαρὸν ἁμάρτημα ‖ γεν. κ. ὁ μὴ τὴν πρασήκουσαν τιμωρίαν διὰ παράπτωμα ὑπαστάς.

ἀκανονίστως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. ἀκανόνιστα, κατὰ τρόπον ἀκανόνιστον βλ. λ., οὐχὶ κανονικῶς, Βασίλ.4,681 Α.

ἄκανος (ὁ) μτγν. εἶδος ἀκάνθης ‖ ἡ ἀκανθώδης κεφαλὴ καρποῦ τινος

ἀκανώδης-ους-ες ὅμοιος πρὸς ἄκανον βλ.λ. . Θεόφρ.ΙΦ 1,10,6 **τὸ τῶν ἀκανωδῶν γένος**.

ἄκαος-η-ο κ. **ἄκαγος** κ **ἄκαιγος** δημ. ὁ μὴ κεκαυμένος ἄκαυστος, ἄκαφτος· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καῇ ἢ ὁ κακῶς, δυσχερῶς καιόμενος : **πολυβράχηκαν κι εἶν' ἄκαγο τὰ κάρβουνα**· ‖ κ. μτφ. **ἄκαος** ἀπὸ τὸ χάρο,—δ.δίστ. **ἄκαην ἔχεις τὴν καρδιὰ μὰ 'καφες κάποιαν ἄλλη | καὶ σὺ γελᾷς καὶ χαίρεσαι κι ὁ ναῦς σου δὲν τὸ βάλλει.**

ἀκαπάκωτος-η-ο (τουρκ.) κ. **ἀκάπακος**-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων καπάκι, σκέπασμα, ἀκάλυπτος : **τέντζερης ἀκαπάκωτος**,—**ἀκαπ- ρολόϊ**.

ἀκαπάρωτος-η-ο κ. **ἀκαπάριαστος** δημ. ὁ μὴ καπαρωμένος, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἐδόθη καπάρο, ἀρραβών, προκαταβολή, ὡς ἐγγύησις.

ἀκαπήλευτος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀπηλλαγμένος καπηλείας, εἰλικρινής : Συνέσ.Ἐπιστ.49 **ἀκαπήλευτον ἦθος**, Φώτ., ΑΒ, Σουΐδ. «ἀκαπήλευτον· ἄδολον, καθαρόν, ἀραδιούργητον »· ‖ νεώτ. ἐκεῖνος, οὗ δὲν ἐγένετο καπηλεία, αἰσχρὰ ἐκμετάλλευσις : **οὐδὲν ἱερὸν ἢ ὅσιον ἀφῆκεν ἀκαπήλευτον**.

ἀκάπηλος-ον μτγν. ἀκαπήλευτος βλ.λ. : Στράβ. 513 **βίος ἁπλοῦς καὶ ἀκάπηλος**.

ἀκαπίστρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων καπίστρι, περιστόμιον δεσμόν, ἄλλως **ξεκαπίστρωτος**.

ἀκαπλάντιστος-η-ο (τουρκ.) δημ. ὁ μὴ καπλαντισμένος, ὁ μὴ ἔχων καπλαμά, ἐπένδυσιν : **πάπλωμα ἀκαπλάντιστο**.

ἀκάπνιν (τό) μσν. ἀκάπνιστον βλ. λ. : Πρόδρ. (ἔκδ. Hess-Pern.) 3,151 **καὶ μέλιν ἐκ τὸ ἀκάπνιν**.

ἀκάπνιστος (-η)-ο(ν) μτγν. ἐπὶ τοῦ μέλιτος, τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἄνευ πιέσεως ἀπολυόμενον ἀπὸ τῶν κηρηθρῶν ἄλλως **ἄπυρον** : Στράβ.400 Α **τοῦ δὲ μέλιτος .. πολὺ βέλτιστόν φασι τὸ ἐν τοῖς ἀργυρίοις, ὃ καὶ ἀκάπνιστον καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς σκευασίας**· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὑπὸ τοῦ καπνοῦ ξηρανθείς, ἀταρίχευτος : **ἀκάπνιστα λουκάνικα, φάρια**· 3) ἐπὶ τοῦ ἐκ φύλλων νικοτίνης παρασκευαζομένου καπνοῦ, ὁ μὴ καταναλωθείς : **ἀκάπνιστα τσιγάρα**· ‖ κ. ὁ λόγῳ κακῆς ποιότητος δυσάρεστος διὰ τὸ κάπνισμα : **ἀκάπνιστα εἶναι αὐτὰ τὰ σιγάρα**· ‖ μὴ καταναλώσιμος.

ἄκαπνος (-η)-ο(ν) ὁ ἀπηλλαγμένος καπνοῦ : Ἱππ. Διαιτ.65 **σκέπη ἄκαπνος**· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ παράγων καπνόν : **ἄκαπνα ξύλα** (τὰ ξηρά)· ‖ φρ. ἐν Καλλ.ἐπ.53Ρ **ἄκαπνα γὰρ αἰὲν ἀοιδοὶ θύομεν** (θύομεν ἄνευ πυρὸς ἰδικοῦ μας, ζῶμεν ἀλλοτρίᾳ δαπάνῃ)· ‖ νεώτ. **ἄκαπνος πυρῖτις**· 2) δημ. **ἄκαπνο σπίτι** (ὅπου δὲν μαγειρεύουν ἕνεκα πενίας, φτωχό), φρ. **ἔμεινα ἄκαπνος** (ἔμεινα χωρὶς καπνό, χωρὶς τσιγάρα)· 3) δημ. **ἄκαπνο μέλι**, βλ. ἀκάπνιστος.

ἀκάπνωτος-ον ἀπηλλαγμένος καπνοῦ.

ἄκαρα ΕΜ,—Ἡσ. « τὰ σκέλη· Κρῆτες ».

ἀκαραδόκητος-ον μτγν. ἀπροσδόκητος.

ἄκαραν Ἡσ. «τυφλόν».

ἀκαρατόμητος-ον νεώτ. ὁ μὴ καρατομηθείς, οὗτινος δὲν ἀπεκόπη ἡ κεφαλὴ διὰ τῆς λαιμητόμου.

ἀκαρδία (ἡ) νεώτ. ἡ παντελὴς ἀπουσία καρδίας παρατηρουμένη εἰς θνησιγενῆ νεογνά.

ἀκάρδιος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων καρδίαν : Πλούτ. Καῖσ.63 **ζῷον ἀκάρδιον**· 2) ὁ μὴ ἔχων καρδίαν γενναίαν, ἄτολμος, δειλός· 3) ἐπὶ ξύλου, τὸ μὴ ἔχον ἐντεριώνην, στερεόν, **συμπαγές** : Θεόφρ.ΙΦ 3,12,1· 4) νεώτ. ἰατρ. **ἀκάρδιον** τερατογενὲς ἔμβρυον ἄνευ καρδίας.

ἄκαρδος-η-ον δημ. ὁ οἱονεὶ ἄνευ καρδίας, ὁ ἄσπλαγχνος, σκληρός : **εἶναι ἄκαρδος, δὲ λυπᾶται**, δ. τραγ. **ἄκαρδη 'ναι ἡ ἀγάπη μου καὶ δίχως ψυχοπόνια**.

ἀκαρέκλιαστος-η-ο δημ. ἐπὶ ἱερέως, ὁ θαπτόμενος ἐκτάδην καὶ οὐχὶ καθήμενος ἐπὶ καρέκλας. Ἐπίρρ. **ἀκαρέκλιαστα**.

ἀκαρέως Ἡσ. « ὁλοσχερῶς ».

ἀκάρηνος-ον ΑΠ Ἐπιγρ. ὁ ἄνευ κεφαλῆς.

ἀκαρής-οῦς-ές ΑΒ « βραχύς, ὀξύς, ὃν οὐχ οἷόν τε κεῖραι. Διττῶς δὲ λέγεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ ὀνοματικῶς, αἷον ἀκαρὴς χρόνος, καὶ τῷ ἀκαρεῖ, καὶ τὸν ἀκαρῆ· καὶ ἐπιρρηματικῶς ἀκαρεῖ ἀντὶ τοῦ βραχέως καὶ συντόμως » βραχύτατος, ἐλάχιστος, συνήθ. ἐπὶ χρόνου : Ἀριστφ.Σφ.701 **οὐκ ἀπολαύσεις πλὴν ταῦθ', ὃ φέρεις, ἀκαρὲς** (ἢ ἀκαρῆ) (γιὰ μιὰ στιγμή)· ‖ οὐδ. πληθ. ἀκαρῆ ὡς ἐπίρρ. συνήθ. μετ' ἀρνήσεως : αὐτ.541 **οὐκέτι .. χρήσιμος ἔστ' οὐδ' ἀκαρῆ** (οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον, οὐδόλως), Δημ.1223, 28 **δεομένου δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι ὅτι οὐδ' ἀκαρῆ δανείσοι**· ‖ μτγν. **ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ** ἢ μόνον **ἐν ἀκαρεῖ** ἢ **ἐν ἀκαρεῖ χρόνου** (ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ, στὴ στιγμή)· 2) **ἀκαρές** (τό) : Πολυδ.5,100 Ἡσ. δακτύλιος τοῦ μικροῦ δακτύλου.

ἄκαρι-εως (τό) κ. **ἀκαρίς**-ίδος (ἡ) νεώτ. παρασιτικὸν ζωΰφιον ἀραχνοειδὲς ἀπομυζητικόν, ζῶν ἐπὶ ζῴων καὶ φυτῶν. Τὰ ἀκάρια (acarina), μόλις διακρινόμενα διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἢ μόνον διὰ μικροσκοπίου, ἄλλα μὲν ζῶσιν ἐλεύθερα, τρεφόμενα ἐκ τεθνηκυίας ζωϊκῆς ἢ φυτικῆς οὐσίας, ἄλλα δέ, τὰ καὶ σημαντικώτερα, ἐπὶ ζῴων καὶ φυτῶν, λίαν πολλαπλασιαζόμενα καὶ 'νοσογόνα' εἰς τὸν ἄνθρωπον **ἄκαρι τὸ σαρκοκόπτον** φέρον τὴν φώραν, εἰς τὰ κατοικίδια ζῷα πολλὰ εἴδη **ἀκαρίων**, οἷον **αἱ δερματοφάγοι, οἱ δερματοκόπται**, οἱ **κρότωνες** (τσιμπούρια), καὶ εἰς τὰ φυτὰ **οἱ φυτόπται**, εἰς δὲ τὰ ἄλευρα **οἱ ἀμυλόπται**, καὶ εἰδ. εἰς τὸν τυρὸν **ὁ τυρόγλυφος**, ὁ παρ' ἀρχ. **ἀκαρί**, δημ. **πέτακας** ἢ **πετάκι**. Τὰ γνωστὰ εἴδη ἀκαρίων ὑπερβαίνουσι τὰ ἐννεακόσια.

ἀκαρί (τό) ἢ ἀκαρῆ τὸ ἐκ τοῦ παρασιτικοῦ ζωϋφίου **ἄκαρι** βλ. λ. εἰδικῶς προσβάλλον τὸν τυρόν, τυρογλύφος, πέτακας : Ἀριστλ.ΖΙ 5,32 **ἐλάχιστον τῶν ζῴων ἐπὶ κηρίῳ δὲ γίγνεται παλαιουμένῳ** (κηρίῳ ἐσφ. γ. ἀντὶ τυρῷ).

ἀκαριαῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἐν ἀκαρεῖ, λίαν ταχέως, ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ γινόμενος : Δημ.1293,3 **ἐκεῖσε μέν γε ἀκαριαῖος ὁ πλοῦς,** Φιλόδ.'Οργ.80W.

ἀκαριαίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκαριαῖον βλ. λ., τάχιστα : νεώτ. **ἡ εἴδησις μετεδόθη ἀκαριαίως,—τὸ πῦρ διεδόθη ἀκαριαίως.**

ἀκαρίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὸ τῶν παρασίτων ἀκαρίων βλ. λ. προσβολή, παρασιτικὴ πάθησις τοῦ δέρματος τῶν ζῴων ἢ τῶν φύλλων τῶν φυτῶν.

ἀκαρίδιον (τὸ) νεώτ. σπαν. χρ. ἀντὶ ἄκαρι βλ. λ.

ἀκαριοφοβία (ἡ) νεώτ. παθολογικὸς φόβος πρὸς παράσιτα, παρασιτοφοβία.

ἀκαρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. τὸ ἄκαρι βλ. λ.

ἄκαρνα (ἡ) μτγν. εἶδος ἀκάνθης· ‖ 'Ησ. «δάφνη»· ‖ νεώτ. γέν. φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων, συγγενὲς πρὸς τὰς ἀγριαγκινάρας (acarna All.).

ἀκάρναξ 'Ησ. «λάβραξ» (ἀμφίβ.).

ἀκαροδωμάτια (τά) νεώτ. κοιλότητες φυτῶν τινων, ἐν αἷς ζῶσιν ἀκάρια, παράσιτα τοῦ δέρματος.

ἀκαροσπόριον (τὸ) νεώτ. γένος φυτικ. λειχήνων.

ἄκαρπα ἐπίρρ. μτγν. κ. δημ. ἄνευ ἀποτελέσματος, ἀτελεσφορήτως : 'Ισίδ. **ἄκαρπα λυττᾶν**· ‖ κ. δημ. **ἄκαρπα ἀγωνίστηκε γιὰ τὸ καλό.**

ἀκαρπία (ἡ) κ. νεώτ., δημ. κ. ἀκαρπιά ἡ ἔλλειψις καρπῶν, ἡ μὴ καρποφορία· ἀντίθ. εὐκαρπία : 'Ιππ.Δι.4,90 **ἀκ. δένδρων,** Θεόφρ. Αἰτ.Φ 4,11,6· 2) ἀτεκνία : Αἰσχ.Εὐμ.801 **μὴ θυμοῦσθε, μηδ' ἀκαρπίαν τεύξητ' ἀφεῖσαι δαιμόνων σταλάγματα.**

ἀκαρπίζω δημ. εἶμαι ἢ γίνομαι ἄκαρπος : **ἀκάρπισε τ' ἀμπέλι, γιατὶ ἐθράσεψε.**

ἀκάρπιστος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ μὴ παρέχων καρπόν, ὁ μὴ γινόμενος καρποφόρος : Εὐρ.Φοίν.310 **ἀκαρπίστων πεδίων**· ‖ δημ. : **νιοφύτι ἀκάρπιστο**· ‖ κ. μτφ. μὴ προσοδοφόρος, ἀνωφελής.

ἄκαρπος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ παράγων καρπούς : 'Ιππ.Δι.4,90 **ἄκαρπα δένδρα,** Εὐρ. 'Ηρ.369 **ἄκαρποι ἄρουραι,** Πλάτ.Τίμ.91 C, Παυσ. 5,7,5 **ἄκαρπος καὶ ἰχθύων ἡ λίμνη** (ἡ Νεκρὰ Θάλασσα)· 2) ὁ ἄτεκνος· 'Ησ. «ἄγονος»· 'Ιππ. **ἄκαρπος ἄνθρωπος,** Πλάτ.Τίμ.91 C **ἄκαρπον ζῷον**· 3) μτφ. ἀνωφελής, μάταιος : Βακχ.ἀπ.7,5 **ἄκαρπος πόνος,** Πλάτ.Φαῖδρ.277 A **οὐχὶ ἄκαρποι ἀλλὰ ἔχοντες σπέρμα** (λόγοι), κ. ἐκκλ.Ι.Χρυσ.ΘΛειτ. **ἐγὼ ὑπάρχω τὸ δένδρον τὸ ἄκαρπον,** νεώτ. κ. δημ. **ἄκαρπος ἐνέργεια, ἄκαρπα διαβήματα.**

ἀκαρποφόρητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀποδώσας καρπούς· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ φέρῃ καρπόν, ἄγονος· 2) μτφ. ὁ ἄνευ ἀποτελέσματος, ἄνευ ὠφελείας : **διδασκαλία ἀκαρποφόρητη.**

ἀκαρπόφυλλον (τὸ) νεώτ. βοταν. ἄνθος στερούμενον καρποφύλλων βλ. λ.

ἀκαρπῶ-έω μτγν. ἐπὶ φυτῶν, εἶμαι ἄκαρπος : Θεόφρ.Αἰτ.Φ 3,3,4· ‖ κ. μτφ. εἶμαι ἄγονος.

ἀκάρπως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἄκαρπον βλ. λ. : Σοφ.ΟΤ 254 **ἀκάρπως ἡ γῆ ἔφθαρται.**

ἀκάρπωτος-ον κ. νεώτ. μὴ καρποφόρος, παρ' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ καρπωθῇ τι, ἀκαλλιέργητος : Θεόφρ.Αἰτ.Φ 3,133 **ἀκάρπωτος γῆ**· (ἀντίθ. γεωργουμένη)· ‖ κ. μτφ. ὁ ἐξ οὗ τις δὲν ἐκαρπώθη ὠφέλειαν : Σοφ.Αἴ.176 **νίκας ἀκάρπωτον χάριν**· 2) ἀνεκπλήρωτος : Αἰσχ.Εὐμ.714 **χρησμὸς ἀκάρπωτος.**

ἀκαρσύας 'Ησ. «ὁ ἀνίκητος».

ἀκαρτέρει ἐπίρρ. δημ. συνήθ. κατ' ἀναδίπλωσιν, ἐν προσδοκίᾳ, ἐν ἀναμονῇ : Σολωμ.'Εθν.'Υμν. **κι ἀκαρτέρει κι ἀκαρτέρει φιλελεύθερη λαλιά.**

ἀκαρτέρευτα ἐπίρρ. δημ. ἀκαρτέρητα βλ. λ.

ἀκαρτέρευτος-η-ο δημ. αἰφνίδιος, ἀκαρτέρητος βλ. λ.

ἀκαρτέρητα ἐπίρρ. δημ. ἀπροσδοκήτως, ἀναπάντεχα· 2) σπανιώτ. ἀνυπομόνως.

ἀκαρτέρητος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἀνυπόφορος : Πλούτ.2,733 B **ἀκαρτέρητοι φλεγμοναί**· 'Ησ. «ἀνυπομόνητος»· 2) νεώτ. κ. δημ. ἀπροσδόκητος, ἀναπάντεχος· ‖ ἀνυπόμονος.

ἀκαρτερήτως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἀνυπόφορον, ἀκαρτέρητον βλ. λ. : Γαλ.19,694.

ἀκαρτερῶ δημ. προσμένω, καρτερῶ βλ. λ. : Πολίτ.'Εκλ.244 **ποὺ Χάρο δὲν ἀκαρτεροῦν, φονιὰ δὲν περιμένουν.**

ἄκαρτος-ον μτγν. κ. ἐκκλ. ὁ μὴ καρείς, ἀκούρευτος : 'Αθήν.5,211 E **ἄκαρτοι πώγωνες.**

ἀκαρτῶ-έω μτγν. ἀκρατῶ, δὲν εἶμαι κύριος τινός· ‖ κ. μτφ. : Καλλ.'Αἐτ.3,10 **ἀκ- γλώσσης.**

ἀκαρύκευτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ φαγητῶν, ὁ ἄνευ τεχνικῶν ἀρτυμάτων, ἄνευ καρυκεύματος βλ. λ.· ‖ κ. μτφ. **ἀκαρύκευτος λόγος.**

ἀκαρφής-οῦς-ές μτγν. ὁ μὴ ἐξηραμμένος : Νίκ. ἀπ.70,9 **φλοιὸς ἀκαρφής.**

ἀκάρφωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ καρφωμένος.

ἀκασκᾶ κ. ἀκάσκα ἐπίρρ. βραδέως : Κρατῖν. 126 **πρέσβυται ἀκασκᾶ προβαίνοντες**· 'Ησ. «ἀκάσκα· ἡσύχως, μαλακῶς, βραδέως»· Εὔστ. «ἡσύχως»·

ἀκασκαῖος-α-ον ἥσυχος, κατ' ἄ. ἑρμ. κατακόσμητος : Αἰσχ.'Αγ.741 **-αῖον τ' ἄγαλμα πλούτου.**

ἀκασμένα 'Ησ. «ἀναπεπαυμένα, ἡρμοσμένα».

ἀκασσιτέρωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὄχι κασσιτερωμένος, ἀγάνωτος : **σκεύη ἀκασσιτέρωτα.**

ἄκαστος 'Ησ. «ἡ σφένδαμνος».

ἀκαστόφρων 'Ησ. «συνετός».

ἀκαταβάπτιστος-ον μσν. ὁ μὴ καταβαπτισθείς.

ἀκαταβίαστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἀβίαστος, ἐλεύθερος : Κύριλλ.'Αλ. **ἀκαταβίαστος γνώμη.**

ἀκαταβίβαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ καταβιβασθείς· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταβιβασθῇ.

ἀκατάβλητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταβαλλόμενος, ἀκαταπόνητος κ. ἀδιάσειστος : 'Αριστφ.Νεφ.1229 **οὐ γάρ.. ἐξηπίστατο Φειδιππίδης μοι τὸν ἀκατάβλητον λόγον**· ‖ **ἀκατάβλητον** (τὸ) καὶ ὡς οὐσ. : **τῆς ψυχῆς τὸ ἀκατάβλητον**· 2) νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ καταβληθείς, ὁ μὴ πληρωθείς, ὁ μὴ ἐξοφληθείς : **ἀκατάβλητοι τόκοι.**

ἀκαταβλήτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκατάβλητον, ἀκατανίκητον.

ἀκαταβόλιαστος-η-ο δημ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ μὴ ὡς καταβολὰς φυτευθείς : **κληματόβεργες ἀκαταβολίαστες**· 2) ὁ μὴ διὰ καταβολάδων ἀναπαραγόμενος.

ἀκατάβολος-ον ἐνεργ. 'Επιγρ. ὁ καθυστερῶν πληρωμήν· 2) παθ. ὁ μὴ πληρωθείς.

ἀκαταβολῶ-έω ἐπιγρ. καθυστερῶ πληρωμήν.

ἀκατάβρεκτος (-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. -χτος ὁ μὴ λαβὼν ἢ μὴ ὑποστὰς κατάβρεγμα : **αἱ ὁδοὶ ἀπομένουν ἀκατάβρεκτοι,—κανένας ἀπὸ τοὺς διαδηλωτὲς δὲν ἔμεινε ἀκατάβρεχτος.**

ἀκαταβρόχθιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ (οἱονεὶ) ἀμασήτως καταποθείς· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταβροχθισθῇ· ‖ κ. μτφ. **ἀκαταβρόχθιστα πλούτη.**

ἀκαταβύθιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταβυθισθείς, ἀβούλιαχτος· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταβυθισθῇ : **ἀκαταβύθιστη σημαδούρα.**

ἀκαταγγείωτος-ον μτγν. ἰατρ. ὁ μὴ ἔχων ἀγγεῖα αἱμοφόρα : 'Αντύλλ.παρ' 'Ορειβ.4,29 **ἀκαταγγείωτον δέρμα.**

ἀκατάγγελτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ καταγγελθείς, ὁ μὴ προηγουμένως κηρυχθείς : Διον.'Αλ. 1,58 **ἀκατάγγελτος πόλεμος**· 2) νεώτ. ὁ μὴ μηνυθείς, ὁ μὴ κατηγορηθείς ἐπὶ παραβάσει τινί : **παρανομία ἀκατάγγελτος**· 3) νεώτ. ὡς ὅρος νομ. ἐπὶ ἐμπορ. συμβάσεων μεταξὺ κρατῶν, ἡ καθ' ἧς δὲν ἐγένετο ἐν δέοντι χρόνῳ κοινοποίησις περὶ μὴ συνεχείας τῆς ἰσχύος αὐτῆς.

ἀκαταγέλαστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ καταγελασθείς, μὴ χλευασθείς· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ χλευασθῇ. 'Επίρρ. **ἀκαταγελάστως.**

ἀκατάγνωστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνά-

μενος νὰ καταδικασθῇ, ἀνέλεγκτος, ἀνεπίληπτος : ΚΔ Τίτ.2,8 **λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον**· || νεώτ. ἀκατηγόρητος· || ἀκαταδίκαστος· || καὶ ὁ μὴ ἔχων καταγνωσθῆ τινι (ποινή, πρόστιμον, φυλάκισις κτλ.).

ἀκαταγνώστως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀνεπιλήπτως, κατὰ τρόπον ἀκατάγνωστον βλ. λ. : Πάπ. **ἀμέμπτως καὶ ἀόκνως καὶ ἀκαταγνώστως**,—αὐτ. **ἀκαταφρονήτως καὶ ἀκαταγνώστως**, Ι.Χρυσ.Θ.Λειτ. **ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος**.. ἀκαταγνώστως.

ἀκατάγραπτος-ον νεώτ. ὁ μὴ καταγραφεὶς ἐν καταλόγῳ, ἀκαταχώριστος· || ὁ μὴ δεκτικὸς καταγραφῆς· || κ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς καταγραφήν.

ἀκατάγραφος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἀκατάγραπτος, ὁ οὗ δὲν ἔγινε καταγραφὴ βλ. λ.

ἀκαταγώνιστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἀκαταμάχητος, ἀκατανίκητος, ἀκατάβλητος : Διόδ.Σ 17,26 **ἀκαταγώνιστος πολέμιος**.

ἀκαταδάμαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ δαμαζόμενος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταστήσῃ ὑποχείριον.

ἀκαταδέκαστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ δεκαζόμενος, κατ' ἐπίτασιν τοῦ ἀδέκαστος : Ι.Χρυσ. Θ.Λειτ. ἀκαταδέκαστος **κριτής**.

ἀκατάδεκτος (-η)-ο(ν) μσν. ὁ μὴ ἀποδεκτός· 2) νεώτ., δημ. κ. -χτος ὑπερόπτης, ὑπερήφανος, ἐκεῖνος ποὺ δὲν καταδέχεται τοὺς ἄλλους : **ἀκατάδεκτος ἄνθρωπος**,—Λασκαρ.Ποιήμ. (ἐκδ.Φ) 141 **ἐστρίφανε ἀκατάδεχτοι, γιατὶ εἶχε κοκκινίσουνε**.

ἀκαταδεξία (ἡ) νεώτ., δημ. -ιά ὑπεροψία, ὑπερηφάνεια : **ἀκαταδεξιὰ ποὺ τὴν ἔχει** !

ἀκαταδίκαστος (-η)-ο(ν) γλωσσ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταδικασθείς· || κ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς καταδίκην : **ἀκαταδίκαστοι οἱ παράφρονες**,- **ἀκαταδίκαστες πρέπει νά 'ναι τῆς πείνας αἱ ἁρπαγές**.

ἀκαταδίωκτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταδιωχθείς· || εἰδ. ὁ μὴ ὑποστὰς δικαστικὴν δίωξιν ἢ ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς δικαστικὴν δίωξιν : **πολλοὶ καταχρασταὶ τοῦ δημοσίου χρήματος μένουσιν** ἀκαταδίωκτοι.

ἀκαταδούλευτος-ον μσν. ὁ μὴ καταδουλωθείς.

ἀκαταδούλωτος-ον κ. νεώτ. ἀκαταδούλευτος βλ. λ. : σχόλ.Εὐρ.'Εκ.417· || νεώτ. κ. μτφ.

ἀκαταδυνάστευτος-ον νεώτ. ὁ μὴ κακοπαθῶν ὡς ὑπὸ δυνάστου· || ὁ μὴ ἀνεχόμενος νὰ καταδυναστεύηται βλ. λ.· || ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταδυναστεύσῃ : **λαὸς ἀκαταδυνάστευτος**.

ἀκαταζήτητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταζητούμενος, ἰδίᾳ διὰ κολάσιμον πρᾶξιν ὑπὸ καταδιωκτικῆς ἀρχῆς· 2) ἐπὶ προϊόντων, τὸ ὅλως ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου ἢ τῶν καταναλωτῶν ἀζήτητον : **ἀκαταζήτητο εἶναι τὸ λάδι φέτος**.

ἀκαταζητήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀνεξετάστως, ἄνευ καταζητήσεως, ἄνευ ἐρεύνης.

ἀκατάθετος-ον νεώτ. μὴ κατατεθείς, ἐπὶ χρημάτων, δικ. ἐγγράφων, συμβολαίων, διαθηκῶν κτλ.

ἀκαταθύμιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ μὴ κατὰ τὸν θυμόν, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν ὢν ἢ γινόμενος, ὁ δυσάρεστος : 'Αρτεμίδ.2,49,—Εὐστ.149,28.

ἀκαταίσχυντος-ον μτγν., ἐκκλ. κ. νεώτ. ὁ μηδαμῶς εἰς αἰσχύνην ὑποκείμενος : Ι.Χρυσ.Θ.Λειτ.14 ἀκαταίσχυντον **ἐλπίδα**.. ὁ λαός σου ἔχει σε.

ἀκαταπίαστος-ον μτγν. ἐκεῖνος ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κατηγορήσῃ, ἄθῳος· 'Ησ. « ἀνέγκλητος ».

ἀκατακάθιστος-η-ον δημ. ὁ μὴ κατακαθίσας ἢ μὴ κατασταλάξας : **ἀκατακάθιστη σκόνη**,- **ἀκατακάθιστο λάδι**· || κ. μτφ. μήπω κατευνασθείς : **θυμὸς ἀκατακάθιστος**.

ἀκατακάλυπτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὅλως ἀκάλυπτος, φανερός· || στρατιωτ. ἐπὶ τόπων; ὁ οὐδαμῶς προστατευόμενος ὑπὸ προκαλυμμάτων.

ἀκατάκαμπτος-ον μσν. ἄκαμπτος, αὐστηρός.

ἀκατάκαυστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἄκαυστος βλ.λ.

ἀκατάκλαστος-ον μὴ κατακλώμενος, ἄθραυστος, ἰσχυρός : σχόλ.'Οδ.Κ 329· 2) μτφ. Εὐστ. « ἀκήλητος .. κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἀκατάκλαστος ».

ἀκατάκλιτος-ον νεώτ. ὁ μὴ κατακλιθείς, ἀπλάγιαστος· || ὁ μὴ ἀναπαυθείς, μὴ κοιμηθείς.

ἀκατάκλυστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ κατακλυζόμενος, ὁ μὴ ὑπὸ ὑδάτων καλυπτόμενος ἢ καλυφθείς· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατακλυσθῇ. 'Επίρρ. **ἀκατακλύστως**.

ἀκατάκοπτος (-η)-ο(ν) (παρὰ γραμματικοῖς), ὁ μὴ καμών, ὁ μὴ ἔχων κόπον, ὁ ἀκούραστος· 2) νεώτ. κ. δημ. -φτος ὁ μὴ εἰς μικρὰ τεμάχια κατατμηθείς.

ἀκατακόσμητος-ον μτγν. ὁ μὴ κατὰ κόσμον, κατὰ τάξιν γενόμενος, ὁ ἄτακτος : Πλούτ.2,424 Α.

ἀκατακράτητος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὑποταχθῇ· || νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῇ, ὑπὸ ἀστυν. ἢ δικαστ. ἀρχῆς· 2) νεώτ. νομ. κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κατακρατήσῃ, ἤτοι νὰ μὴ ἐπιστρέφῃ εἰς τὸν δικαιοῦχον : **ἀκατακράτητα κληροδοτήματα**. 'Επίρρ. **ἀκατακρατήτως**.

ἀκατακρήμνιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ κατακρημνισθείς· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς κατακρημνισμοῦ· 2) μτφ. ὅστις δὲν δύναται νὰ ἐκπέσῃ ἀπὸ ἀξιώματος.

ἀκατάκριτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κατακριθείς, μὴ καταδικασθείς : ΚΔ Πράξ.16,37 **δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους**· || νεώτ. ὁ μὴ κατακριθείς, ἀκατηγόρητος.

ἀκατακρίτως ἐπίρρ. ἐκκλ. κ. νεώτ. ἐνεργ. κ. παθ. ἄνευ κατακρίσεως : Ι.Χρυσ.Θ.Λειτ. **τολμᾶν ἀκατακρίτως ἐπικαλεῖσθαι σέ, τὸν ἐπουράνιον θεόν**.

ἀκατάκτητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κατακτηθείς, ὁ μὴ κυριευθείς· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατακτηθῇ ἢ νὰ ἐπιτευχθῇ· || μτφ. ἐπὶ γυναικῶν, ἡ δι' ἐρωτικῶν τρόπων ἢ ἄλλων δελεασμάτων μὴ σαγηνευομένη, μὴ παρασυρομένη.

ἀκάτακτος-ον κ. μτγν. ὁ μὴ καταγνύμενος, ἄθραυστος, ἀτσάκιστος· ἀντίθ. κατακτός : 'Αριστλ. Μετ.385 Α 14, Φιλόδ.Θαν.39.

ἀκατακύρωτος-ον νεώτ. νομ. ὁ μὴ κατακυρωθείς, ὁ μὴ κατὰ διαδικασίαν γραπτοῦ ἢ προφορικοῦ διαγωνισμοῦ εἴτε ἐν δημοπρασίᾳ παραχωρηθεὶς ὁριστικῶς εἴς τινα· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος διὰ δημοπρασίας ἢ ἄλλως νὰ κατακυρωθῇ εἴς τινα

ἀκαταλάγιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς καθησυχάσεως, ἠρεμήσεως, καταπραΰνσεως : **ἀκαταλάγιαστο παιδί**· || ὁ φύσει ἐν ἀνησυχίᾳ συνήθως διατελῶν, ὁ εἰς ἀδημονίαν εὐεπίφορος, ὁ ἄνθρωπος χαρακτῆρος ἀσταθοῦς καὶ ἀνησύχου.

ἀκαταλάλητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ καθ' οὗ δὲν κατελάλησαν, ἀκατηγόρητος, ἀσυκοφάντητος· συνών. ἀκουσαύρευτος, συγγ. ἀγλωσσοφάγωτας.

ἀκατάληκτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀδιάλειπτος, ὁ ἀκατάπαυστος, ὁ ἄνευ τέλους. 'Οκελλ.4,2 **ἀκατάληκτος γένεσις**· 2) ἐν τῇ ἀρχ. μετρικῇ ἀκατάληκτον **μέτρον** (τὸ ἔχον πλήρη τὸν τελευταῖον πόδα); ἀντίθ. καταληκτικὸν βλ. λ. : 'Ηφαιστ.4· 3) νεώτ. γραμμ. ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, ὁ μὴ ἔχων κατάληξιν : ἀκατάληκτα **ὀνόματα** (τὰ **ἐν** τῇ ὀνομαστ. σχηματιζόμενα ἐκ τοῦ θέματος ἄνευ καταλήξεως)· 4) δημ. ὁ ἄνευ συμπεράσματος, ὁ μὴ τελειωμένος, ἐπὶ ὁμιλίας ἢ ἐνεργείας : **δουλειά -, κουβέντα ἀκατάληκτη**.

ἀκαταλήκτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. Σουΐδ., ΑΒ, Φώτ. « ἀκαταπαύστως » : 'Αγαθῖν. παρ' 'Ορειβ.10, 7,26· 2) νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκατάληκτον βλ.λ.3).

ἀκαταληξία (ἡ) νεώτ. ἐπὶ γραπτῆς ἢ προφορικῆς διατριβῆς, τὸ μὴ καταλήγειν εἴς τι συμπέρασμα.

ἀκατάληπτος-ον κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ συλλάβῃ ἢ νὰ ἐγγίσῃ· δημ. ὁ ἄπιαστος : 'Αριστλ. Πρ.921 Β 23, Σεκοῦνδ. Γνωμ.11 **τί ἐστι φίλος ; ἄνθρωπος ἀκατάληπτος**· 2) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταληφθῇ, νὰ κυριευθῇ : 'Ιώσ.Π13,7,7 **ἀκρώρεια πα-**

λεμίοις ἀκατάληπτος· || κ. μτφ. ὁ ὑπὸ τῆς νοήσεως ἀσύλληπτος, ἀνερμήνευτος, ἀνεξακρίβωτος: Βέττ.Βάλ.238,25 **τὸ ἀκατάληπτον τῆς γοητείας**,—'Εκκλ. ὕμν. **ἀκατάληπτον καὶ ἀνερμήνευτον θαῦμα**· 3) φιλοσ. ἀκατανόητος, ὡς φύσει μὴ ἀντιληπτὸς ἐξ ὁλοκλήρου ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῆς διανοίας: Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.7,432· || εἰδ. παρὰ τοῖς σκεπτικοῖς φιλοσ., ὁ περὶ οὗ δὲν δύναταί τις νὰ προσκτήσηται βεβαίαν, ἐξηκριβωμένην γνῶσιν: Χρύσιππ.Στωϊκ.2,40 **φαντασία ἀκατάληπτος**· ἀντίθ. καταληπτή· 4) ὁ ἕνεκα πλημμελοῦς ἢ συγκεχυμένης ἐκφράσεως μὴ κατανοητός· 5) νεώτ. κ. δημ. μόνον ἐν τῇ 2ᾳ, 3ῃ κ. 4ῃ σημασίᾳ: **οὐδὲν φρούριον ἔμεινεν ἀκατάληπτον** (ἀκυρίευτον)· || **τὸ μυστήριον τῆς φύσεως ἀκατάληπτον** (μὴ ἀντιληπτόν),—**διδασκαλία ἀσαφὴς καὶ ἀκατάληπτος** (ἀκατανόητος).

ἀκαταληπτῶ-έω μτγν. δὲν κατανοῶ· συνών. **οὐ καταλαμβάνω**: Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,201.

ἀκαταλήπτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. δημ. -α κατὰ τρόπον ἀκατάληπτον βλ. λ.: σχόλ.'Ιλ.Π 75 **ἀκαταλήπτως=ἀκιχήτως**· 2) μὴ τῇ νοήσει προσιτῶς: Φίλ.1,7Β· 3) νεώτ. ἀκατανοήτως, ἄνευ τῆς προσηκούσης σαφηνείας.

ἀκαταληψία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὅρος παρὰ τοῖς σκεπτικοῖς φιλοσ., ἡ ἀνικανότης περὶ τὴν πρόσκτησιν ἀσφαλοῦς γνώσεως: Στωϊκ.ἀπ.1,17, παρὰ Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,236 **τῶν ἀδήλων ἀκαταληψία**· 2) νεώτ. τὸ εἶναί τι ἀκατάληπτον βλ.λ. 4) κ. 5).

ἀκατάλλακτος-ον ὁ μὴ καταλλασσόμενος, μὴ συμφιλιούμενος, ἀδιάλλακτος: Ζάλευκ. παρὰ Στοβ.4,2,19 **ἀκατάλλακτος ἐχθρός**.

ἀκαταλλάκτως ἐπίρρ. ἀδιαλλάκτως, χωρὶς διάθεσιν συμφιλιώσεως: Δημ.153,17 **τῶν αὐτῷ πρὸ τοῦ φίλων ὄντων, τοὺς μὲν νῦν πολεμεῖν ἀκαταλλάκτως**, Φίλ.1,479 **ἀκαταλλάκτως μισεῖν**.

ἀκαταλληλία (ἡ) Πάπ. κ νεώτ. ἡ ἀποτυχία περὶ τὴν εἰς κανόνας προσαρμογήν, ἡ πλημμέλεια προσαρμογῆς· 2) γραμμ. οὐχὶ ὀρθὴ συμφωνία: 'Απολλ.Δύσκ.Συντάξ.167,1· 3) νεώτ. γενικῶς τὸ εἶναί τι ἀκατάλληλον βλ. λ., ἀνάρμοσταν.

ἀκατάλληλος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνάρμοστος, ὁ μὴ ἐν τῇ προσηκούσῃ θέσει ὤν: 'Αριστλ.Κόσ.397 Β 31, Πολύβ.6,42,3 **ἀκατάλληλοι τόποι**, 'Ησ. «**ἀκατάλληλον**· ἀνάρμοστον, ἀκατάστατον»· 2) ὁ ἀνακόλουθος: Φιλόδ.Ποιημ.1676,8· 3) γραμμ. ὁ μὴ γραμματικῶς ὀρθός, ὁ σόλοικος: Διον.'Αλ.Δημ.27 **ἀκατάλληλον ἐνθύμημα**· 4) νεώτ. ἐν τῇ 1ῃ μόνον σημ.: **ἀκατάλληλος περίστασις**, ἀκ- **καιρὸς** (ἀπρόσφορος)· || ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ τὴν προσήκουσαν παρασκευὴν ἔχων πρός τι: **ἐκρίθη ἀκατάλληλος διὰ τὸ ἀξίωμα**· 5) νεώτ. εἰδ: ἐπὶ λογοτεχνικῶν καὶ ἰδίᾳ θεατρικῶν ἔργων, τὸ διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐκφραζομένην ἢ ὑπονοουμένην αἰσχρότητα προσβάλλον τὴν αἰδημοσύνην: **ἔργον ἀκατάλληλον**,—**φάρσα ἀκατάλληλη**.

ἀκαταλληλότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἀκαταλληλία βλ. λ.: παρ' 'Απολλ.Δυσκ.Συντάξ.2,11 **ἀκαταλληλότης προσώπων**.

ἀκαταλλήλως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. σολοίκως: Στωϊκ.ἀπ.3,214 **λόγος ἀκαταλλήλως συντεταγμένος**, 'Απολλ.Δύσκ.Συντάξ.89,18 **ἀκαταλλήλως κείμενα**· 2) ἀναρμόστως, οὐχὶ προσηκόντως, ἀτόπως: Πορφυρ.'Αποχ.2,40· || οὐχὶ ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὸ κανονικόν, πλημμελῶς: Πάπ. **ἀκαταλλήλως χρηματίζων**,-**ἀκαταλλήλως πρᾶξαι**· 3) νεώτ. ἐν χρόνῳ ἢ τόπῳ μὴ καταλλήλῳ, μὴ προσήκοντι· || συνεκδ. ἀνεπιθυμήτως.

ἀκαταλόγιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κατὰ λόγον διανοούμενος, λέγων ἢ πράττων· 2) νομ. εἰς ὃν δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ ἡ εὐθύνη ἐγκληματικῆς τινος πράξεως διὰ τὴν ἕνεκα τῆς ἡλικίας ἀτέλειαν τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως ἢ διὰ τὴν φρενικὴν διατάραξιν· 3) τὸ οὐδ.-ον ὡς οὐσ. ἡ ἀνικανότης πρὸς τὸ κατὰ λόγον διανοεῖσθαι· || νομ. ὅρος ἐν τῷ ποιν. δικαίῳ: **τὸ ἀκαταλόγιστον ἀποκλείει τὴν ποινήν**· 4) ὁ μὴ κατὰ λόγον γινόμενος· 5) νεώτ. κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ὑπολογίσῃ κατ' ἀκρίβειαν· συγγ. ἀνυπολόγιστος· 6) δημ. ὁ ἐκ παραφορᾶς ἢ ἐπιπολαιότητος ἀνόητα ἢ ἀπρεπῆ ἢ βλαβερὰ πράττων ἢ λέγων: **μὴ τὴν ξεσυνερίζεσαι, εἶναι ἀκαταλόγιστη**· 7) ὁ μὴ ἐν καταλόγῳ καταγεγραμμένος: **τὰ ἀκαταλόγιστα χειρόγραφα τοῦ Ἄθω**.

ἀκαταλογίστως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀκαταλόγιστα** κατὰ τρόπον ἀκαταλόγιστον βλ. λ.

ἀκατάλυτος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταλυόμενος, ὁ διαρκῶς ὑπάρχων: Διον.'Αλ.10,31 **ἀκατάλυτον δημαρχίας κράτος**, ΚΔ 'Εβρ.7,16 **κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου**· || δημ. ἐπὶ πράγμ., ὁ μὴ φθορᾶς δεκτικός, ὁ οἱονεὶ ἐς ἀεὶ διαρκής: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 36 **τίς στοίχειωσε ἀκατάλυτες σὰν τὰ βουνὰ νὰ μένουν**· 2) ἀνθεκτικός: **ρούχα -, παπούτσια ἀκατάλυτα**· 3) ἐπὶ τῶν νηστησίμων ἡμερῶν, ἃς δὲν ἐπιτρέπεταί τις νὰ καταλύσῃ τρώγων φαγητὰ ἀπαγορευόμενα ὡς πασχαλινά: **μέρα πρώτη τῆς Σαρακοστῆς κι ἀκατάλυτη**.

ἀκαταμάθητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ μετ' ἀκριβείας γνωστός: 'Ιππ.Διαίτ.7,51 **ὁπόσα ἀκαταμάθητα τοῖς ἰητροῖς**, Πλωτῖν.3,9,3· || νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κατανοήσῃ καὶ νὰ μάθῃ: **ἡ λογικὴ ὡς διδάσκεται νῦν εἶναι ἀκαταμάθητος**.

ἀκατάμακτος-ον ὁ μὴ διὰ τῆς ζυμώσεως μαλαχθείς: σχόλ.'Αριστφ.Λυσ.656 «**ἄφηκτος**».

ἀκαταμαρτύρητος-ον μτγν. ἀστρολ. οὗ δὲν ἐθεάθη, δὲν διηκριβώθη ἐν τῷ οὐρανῷ ἡ ἰδιάζουσα αὐτῷ θέσις: Βέττ.Βάλ.117,8.

ἀκαταμάχητος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἀκαταγώνιστος, ἀκατανίκητος: Μ.'Αντων.8,48 **ἀκαταμάχητον τὸ ἡγεμονικόν**· 'Ησ. «**ἀκαταμάχητον**· ἀνίκητον, ἀήττητον»· δημ.: **ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀκαταμάχητη**· || νεώτ. κ. μτφ. ὃν δὲν δύναταί τις διὰ λογικοῦ ἐλέγχου νὰ ἀντικρούσῃ, νὰ καταβάλῃ, νὰ καταρρίψῃ: **ἐπιχείρημα ἀκαταμάχητον**.

ἀκατάμαχος-ον μτγν. κ. μον. ἀκαταμάχητος βλ. λ.: Εὐστ. **ἀκατάμαχος δύναμις**.

ἀκατάμεμπτος-ον νεώτ. ὁ καθ' οὗ δὲν ἐξηνέχθη μομφή, ὁ μὴ κατηγορηθείς, ὁ ἄψογος.

ἀκαταμέμπτως ἐπίρρ. 'Επιγρ., ἐκκλ. κ. νεώτ. ἀμέμπτως, ἀνεπιλήπτως.

ἀκαταμέριστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ὑποστὰς κατανομήν: **ἀκαταμέριστος κληρονομία**· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς καταμερισμοῦ: **ἀκαταμέριστος ἐργασία**.

ἀκαταμέτρητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. οὗ δὲν ἐγένετο καταμέτρησις, ὁ ἀμέτρητος: 'Ερατοσθ. παρὰ Στράβ.2,1,21,—νεώτ. **ψηφοδέλτια ἀκαταμέτρητα**· || νεώτ. κ. ὁ μὴ δεκτικὸς καταμετρήσεως: **πλῆθος ἀκαταμέτρητον ὡς ἡ ἄμμος**.

ἀκαταμηνυσία (ἡ) νεώτ. τὸ ἀκατάγγελτον πράξεώς τινος· || τὸ νὰ εἶναί τις ἀκαταμήνυτος βλ. λ.

ἀκαταμήνυτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταμηνυθείς, ὁ μὴ διὰ κολάσιμον πρᾶξιν καταγγελθείς.

ἀκατάμικτος-ον γλωσσ. ὁ μὴ μετ' ἄλλου μεμιγμένος· || ὁ μεμονωμένος.

ἀκατανάγκαστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀναγκαστικός, ὁ ἀβίαστος· || κ. ὁ καθ' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ μετέλθῃ καταναγκασμόν, βίαν.

ἀκατανάλωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταναλωθείς, ὁ μὴ ἐξοδευθείς: **ἀκατανάλωτα τρόφιμα**· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταναλωθῇ.

ἀκατανέμητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ βοσκηθείς, ὁ ἀβόσκητος: Πάπ. **ἀκατανέμητοι νομοί** (βοσκαί)· 2) νεώτ. ὁ μὴ κατανεμηθείς, ὁ μὴ διαμοιρασθείς· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς κατανομῆς.

ἀκατανίκητος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ

καταγώνιστος, ἀκαταμάχητος· ‖ νεώτ. κ. δημ. μτφ.: **ἀκατανίκητος ἐπιθυμία,—ἀκατανίκητη θέληση.**

ἀκατανοησία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀκατανοήτου βλ. λ., ἡ ἀκαταληψία.

ἀκατανόητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κατανοούμενος, ἀκατάληπτος βλ.λ. 4): Λουκ.Φιλόπ. 13· Ἡσ. «ἀκατανόητα» ἐν λ. **δύσληπτα**· ‖ νεώτ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατανοηθῇ: **ἀκατανόητος λόγος,- ἀκατανόητος δικαιολογία.**

ἀκατανοήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκατανόητον βλ.λ.: Σουΐδ. ἐν λ. **Ναυμᾶς**· 2) γλωσσ. ἀπερισκέπτως, ἀλογίστως.

ἀκατάντηγος-η-ο δημ. ὁ μὴ κοινωνικῶς ἀποκατασταθείς· συγγ. ἀπρόκοφτος, κακορoίζικος.

ἀκατανυκτί ἐπίρρ. μτγν. ἄνευ εὐλαβοῦς συγκινήσεως, κατὰ τρόπον ἀκατάνυκτον βλ. λ.

ἀκατάνυκτος-ον ἐκκλ. κ. νεώτ. ὁ μὴ κατάνυξιν αἰσθανθείς, ὁ ἀσυγκίνητος· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ κατάνυξιν προκαλῶν, ὁ μὴ συγκινητικός.

ἀκατάξεστος-ον ὁ μὴ ἀπεξεσμένος, ὁ μὴ δι' ἀποξέσεως ὁμαλὴν κτησάμενος ἐπιφάνειαν: Ἐπιγρ. **ἀκατάξεστος τοῖχος.**

ἀκαταπάλαιστος-ον ὁ ἀκαταμάχητος ἐν τῷ ἀγωνίσματι τῆς πάλης: σχόλ.Πινδ.Ν 4,153.

ἀκαταπάτητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταπατηθείς, ὁ μὴ βίᾳ καταληφθείς: ΚΔ Ἰὼβ 20,18 (δ.γ. τοῦ **ἀκατάποτος**)· ‖ νεώτ. κ. μτφ. ὁ μὴ ποσαδιασθείς: **ἀκαταπάτητα οἰκόπεδα**· ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς παραβιάσεως, καταπατήσεως βλ. λ.: **ἀκαταπάτητον δικαίωμα.**

ἀκατάπαυστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταπαύσῃ, ὁ συνεχής, ὁ ἀδιάλειπτος: Πολύβ.4,17,4 **ἀκατάπαυστοι στάσεις**· 2) ἐκκλ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπέχεταί τινος: ΚΔ Πέτρ.2,2,14 **ὀφθαλμοὺς ἔχοντας μεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύσταυς ἁμαρτίας**· 2) Πάπ. ἀκατάσχετος, ἀχαλίνωτος.

ἀκαταπαύστως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ διακοπῆς, ἀδιαλείπτως: σχόλ.'Απολλ.Ρ 1,1001.

ἀκατάπαυτος-η-ο δημ.· ἀδιάκοπος, συνεχής, ἀκατάπαυστος βλ. λ.: **βροχὴ ἀκατάπαυτη.**

ἀκατάπειστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταπειθόμενος, ὁ ἐπιμένων εἰς τὴν ἄρνησίν του: **ὅσα καὶ νὰ τοῦ εἶπα ἔμεινε ἀκατάπειστος.**

ἀκατάπιαστος-η-ο δημ. ὃν δὲν ἤρχισαν εἰσέτι: **σπίτι ἀκατάπιαστα** (οὗ δὲν ἤρχισεν ἡ οἰκοδόμησις),—**ἀκατάπιαστο ψωμί** (ἐπὶ τῶν πρὸς ἀρτοποίησιν ἀλεύρων, ὧν δὲν ἤρχισεν ἀκόμη τὸ ζύμωμα)· 2) ὁ μὴ περί τι ἐντριβής: **εἶναι ἀκατάπιαστας ἀκόμα στὴν τέχνη**· 3) ὁ μὴ δεκτικὸς ἐκτελέσεως, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιτευχθῇ.

ἀκαταπίεστος (-η)-α(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταπιεσθείς, ὁ καθ' οὗ δὲν ἠσκήθη πίεσις, βία· ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς καταπιέσεως.

ἀκατάπιοτος-η-ο ὁ μὴ καταπίνων, ὁ μὴ διὰ τοῦ φάρυγγος καταβιβάζων τι εἰς τὸν στόμαχον ἢ ὁ μὴ καταπιών· 2) παθ. ὁ μὴ καταποθείς· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταπίῃ· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταποθῇ· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸς ὡς ἀληθής: **ἀκατάπιστη ψευτιά.**

ἀκατάπληκτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ καταπλησσόμενος, ἀτράμητος: Ἐπίκ.ἀπ.37.

ἀκαταπλήκτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ καταπλήξεως, ἀτρομήτως: Διον.'Αλ.1,57.

ἀκαταπληξία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μὴ καταπλήττεσθαι, τὸ ἀτρόμητον τοῦ χαρακτῆρος, ἡ ἀφοβία: Φιλόδ.Θε.ἀπ.81 **ἀκαταπληξίαν ἔχειν πρὸς τὰ δεινά.**

ἀκαταπολέμητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος· 2) δημ. κ. ὁ μὴ καταπολεμηθείς.

ἀκαταπόνατος μτγν. μὴ δεκτικὸς ἐξαντλήσεως, **ὁ ἄφθαρτος**: Φιλόλ.21 **ἀκαταπόνατος κόσμος.**

ἀκαταπόνητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ καταπονούμενος, ὁ ἀκατάβλητος, ὁ ἀκούραστος· 2) ὁ ἀκαταμάχητος: σχόλ.Πινδ.Ο 2,146.

ἀκαταπόντιστος-ον νεώτ. μὴ καταποντιζόμενος, μὴ ἐν ὕδατι καταβυθιζόμενος ἢ μὴ καταβυθισθείς· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταποντισθῇ.

ἀκατάποτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ οἱονεὶ ἀμάσητος καταποθεις: ΠΔ Ἰὼβ 20,18 **ἀκατάποτος στρίφνος**· ‖ νεώτ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταποθῇ.

ἀκαταπράϋντος-ον κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταπραΰνῃ, νὰ καθησυχάσῃ: σχόλ.Σοφ. Τρ.999· ‖ νεώτ. ἐπὶ πείνης, δίψης κττ., ὁ μὴ κορεσθεὶς ἢ μὴ δυνάμενος νὰ κορεσθῇ: **ἀκαταπράϋντος δίψα**· ‖ κ. μτφ. **ἀκαταπράϋντας πόθος.**

ἀκαταπτόητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ καταπτοούμενος ἢ καταπτοηθείς, ὁ ἀτρόμητος: σχόλ.'Ιλ.Γ 63· ‖ κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταπτοήσῃ.

ἀκατάπτωτος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ διατρέχων κίνδυνον πτώσεως: Γρηγ.Νύσσ., Εὐστ. ‖ ὁ μὴ καταπίπτων ἢ μὴ καταπεσών· 2) νεώτ. κ. μτφ. ὁ μὴ γενόμενος εὐτελὴς ἢ ὁ μὴ εἰς ἀνυποληψίαν περιπεσών· ‖ κ. ὁ μὴ εἰς κατάπτωσιν, ἀνυποληψίαν ὑποκείμενος.

ἀκατάργητος (-η)-ο(ν) μτγν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀργῶν, ὁ ἀκάματος: Ἐπιφάν. **ἀκατάργητος νοῦς**· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταργηθείς, ὁ μὴ καταλυθείς: **ἀκατάργητη ἀκόμα εἶναι ἡ ἀπαγόρευση**· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταργηθῇ, νὰ ἀκυρωθῇ.

ἀκατάρδευτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ καταρδευθείς, ὁ μὴ διὰ διοχετευομένων ὑδάτων ποτισθείς· ‖ νεώτ. κ. γεν. ὁ μὴ ὁπωσδήποτε ποτιζόμενος.

ἀκαταρτισία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις μορφώσεως, τὸ εἶναί τινα ἀκατάρτιστον βλ. λ.

ἀκατάρτιστος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κατηρτισμένος, ὁ μὴ ἄρτιος, ὁ ἀτελής: Εἰρην. 1106 C διά τὸ **ἀκατάρτιστον αὐτῶν καὶ ἀσθενὲς τῆς πολιτείας**· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ τὴν δέουσαν παρασκευὴν ἢ συγκρότησιν ἔχων: **ἀκατάρτιστος συνοικισμός**· 3) κ. ὁ μὴ τὴν προσήκουσαν μόρφωσιν λαβὼν ἢ ἔχων: **ἀπὸ τὰ σχολειά μας τώρα βγαίνουν τὰ παιδιὰ ἀκατάρτιστα.**

ἀκάταρτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ πλοίου, ἄνευ καταρτίου, ἤτοι ἱστοῦ: **ἀκάταρταν πλοιάριον,-ἀκάταρτο πιὰ σάπιζε τὸ καράβι στὸ λιμάνι.**

ἀκατάσβεστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐσβεσμένος: Γαλ.12,471 **ἀκατάσβεστος τίτανος** (ἐπὶ τῆς ἀσβέστου τῆς μὴ ὑπὸ ὕδατος κορεσθείσης ἢ ἀτελῶς ὑπὸ ὕδατος κατασβεσθείσης)· 2) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατασβεσθῇ, νὰ παύσῃ ὢν ἀνημμένος: 'Απολλών.Θαυμ.36 **ἐλλύχνια ἀκατάσβεστα**· ‖ νεώτ. κ. μτφ. λίαν ἔντονος, ἀδιάπτωτος: ἀκατάσβεστος δίψα,—ἀκατάσβεστον μῖσος.

ἀκατάσειστος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ἀκλόνητος: Ἡσ. «**ἀκατάσειστον**· βέβαιον, ἑδραῖον, ἀσάλευτον».

ἀκατασείστως ἐπίρρ. μτγν. ἀκλονήτως.

ἀκατασήμαντος-ον μτγν. μὴ κατασημανθείς, ἀσφράγιστος, ἄγραφος: Ἡρωδιαν.3,11,9 **ἀκατασήμαντος** ἐντολὴ (οὐχὶ γραπτή, ἀλλὰ προφορική).

ἀκατασίγητος-αν νεώτ. ὁ μὴ κατασιγηθείς· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατασιγηθῇ, νὰ κατασταλῇ, νὰ καταπαύσῃ: **πάθας ἀκατασίγητον.**

ἀκατάσκεπτος-ον ἐκκλ. ἀπερίσκεπτος.

ἀκατασκεύαστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐπιμελῶς παρασκευασθείς: Θεόφρ.ΙΦ 9,16,6 ἀκατασκεύασταν **φάρμακαν**· ‖ ἀκατέργαστος, ἄμορφος: ΠΔ Γέν.1,2 **ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατας καὶ ἀκατασκεύαστος**· ‖ ἀφιλόκαλος, ἄτεχνος: Πλούτ. Β 'Ομήρ.218 **ἁπλᾶ καὶ μονοειδῆ καὶ ἀκατασκεύαστα**· 2) νεώτ. μὴ κατεσκευασμένος, ἄφτιαχτος· 3) μτφ. ἀνεπιτήδευτος, ἀδολίευτος.

ἀκατασκευάστως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀνεπιτηδεύτως, ἁπλῶς: Διον.'Αλ.'Ισαῖ.15.

ἀκατάσκευος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ηὐθετημένος, ὁ ἄτακτος : Αἰσχίν.3,163 **τὰ ἴδια ἀκατάσκευα** (δ.γ. **ἀπαράσκευα**)· 2) ὁ ἄνευ παρασκευῆς, ἐξοπλισμοῦ : Πάπ. **πλοῖα ἀκατάσκευα**· 3) ὁ μὴ περίτεχνος, ὁ μὴ ἐπεξειργασμένος : Διον. Ἀλ.Θησ.27· 4) ὁ τῶν πάντων δεόμενος, ὁ ἀπολίτιστος, ἀρχέγονος . Διόδ.Σ 5,39 **βίος ἀκατάσκευος**· ἀντίθ. : Ἀθήν.511 D **βίος πᾶσιν ἐξηρτυμένος**· 5) νεώτ. κ. ὁ ἀνεπιτήδευτος, ὁ ἁπλοῦς.

ἀκατασκεύως ἐπίρρ. μτγν. οὐχὶ περιτέχνως, ἁπλῶς καὶ ἀπερίττως : Πολύβ.6,4,7.

ἀκατασκήνωτος(-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀκατάλληλος πρὸς ἐγκατάστασιν σκηνῶν καὶ ὑπ' αὐτὰς διαμονήν : Ὀνήσανδρ.10,17 **ἀκατασκήνωτος τόπος**· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κατασκηνώσας : **ὁ στρατὸς ἔμεινεν ἀκατασκήνωτος.**

ἀκατασκόπητος-ον μτγν. ἐκεῖνος ὃν δὲν δύναταί τις νὰ προσβλέπῃ ἀπ' εὐθείας, ἀτενῶς : Γρηγ. Ναζ. **ἀκατασκόπητος αὐγή.**

ἀκατάσκοπος-ον μτγν. ἄσκοπος, ἀπερίσκεπτος· 2) ὁ μὴ σκοπευθείς : σχόλ. Ὀππ.Κυν.4,101.

ἀκατάσκωπτος-ον μτγν. ὁ μὴ σκωπτόμενος, ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς σκώμματα : Κύριλλ.Ἀλ.

ἀκατασόφιστος-ον μτγν. ὁ μὴ καταβαλλόμενος διὰ σοφισμάτων : Ἀπολλ.Τυαν.Ἐπ.44.

ἀκατασπάρακτος(-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. **κ. ἀκατασπάραχτος** ὁ μὴ κατασπαραχθείς· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατασπαραχθῇ.

ἀκατασταλακτος(-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. **κ. ἀκαταστάλαχτος** ὁ μὴ κατασταλάζων, ὁ μὴ πίπτων ἢ μὴ πεσὼν κατὰ σταγόνας· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατασταλάξῃ· ‖ ὁ μὴ κατὰ σταγόνας ἀποβαλὼν τὸ ἐμπεριεχόμενον ὑγρόν, ὁ μὴ ἀποστραγγισθείς· ‖ μτφ. ὁ μὴ βαθμηδὸν διαμορφωθεὶς ἢ ἑδραιωθείς· ‖ ὁ μὴ πνευματικῶς ὥριμος.

ἀκατάσταλτος-ον νεώτ. ὁ μὴ κατασταλείς, ὁ ἀκατεύναστος· ‖ εἰδ. ἐπὶ στάσεων, στρατιωτικῶν κινημάτων κτπ. ὁ μὴ καταδαμασθείς· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατασταλῇ, νὰ καταδαμασθῇ.

ἀκαταστασία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. σύγχυσις, ἀναρχία, ἀταξία, ἀνωμαλία : Στωϊκ.ἀπ.3,99, Πολύβ.31,8 **ἀκαταστασία βασιλείας**, ΚΔ Κορινθ.2, 6,5 **ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις**· 2) ἡ πρὸς ὀρθοστασίαν ἀνικανότης : Χρύσιππ. Στωϊκ.3,121 **τοῦ σώματος ἀκαταστασία**· 3) ἀμφιταλάντευσις : Ἀρτεμίδ.2,68 **ἀκαταστασία ψυχῆς**· 4) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τοῦ καιροῦ, ἡ ἀστάθεια, τὸ εὐμετάβολον, ἡ λίαν συχνὴ ἀλλαγὴ αὐτοῦ.

ἀκατάστασις-εως (ἡ) μτγν. ἀνησυχία, ταραχή.

ἀκατάστατος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄστατος, ὁ εὐμετάβολος : Ἱππ.Ἀφορ.3,8 **ἀκατάστατοι καιροί**, ἀντίθ. καθεστεῶτες, δημ. φρ. **ὁ Φλεβάρης ὁ κλαφάρης κι ὁ ἀκατάστατος ὁ Μάρτης**· 2) ἄστατος, ἀνερμάτιστος, ἀνήσυχος : Δημ.383,6 **ὁ μὲν δῆμός ἐστιν ἀσταθμητότατον πρᾶγμα . . ὥσπερ θάλαττ' ἀκατάστατον, ὡς ἂν τύχῃ κινούμενον**, Διον.Ἀλ.6,74 **ἀκατ- πολιτεία**· ‖ ὁ μὴ κανονικός, ὁ ἄτακτος : Ἱππ.Διαίτ.20 (ἐπὶ τοῦ πυρετοῦ)· 3) ἐπὶ ἀνθρώπων, κ. ὁ ἀσταθής : Πολύβ.7,4,6,—ΚΔ Ἰακ.1,8 **ἀνὴρ δίψυχος ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ**· 4) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀνθρ. ὁ μὴ ἔχων τάξιν εἰς τὰ πράγματά του ἢ τὰς ὑποθέσεις του : **εἶναι σὲ ὅλα του ἀκατάστατος**· 5) ὁ ἄνευ τάξεως ἢ συστήματος γενόμενος : **ἀκατάστατον ἀρχεῖον,—ἀκατάστατο σπίτι**· ‖ ὁ ἀνώμαλος : **ἀκατάστατος δρόμος**· 6) εἰδ. ἀρχ. ὁ μὴ παράγων καθίζημα, κατακάθισμα : Ἱππ.Προρρ.1,32 **ἀκατάστατον οὖρον.**

ἀκαταστατῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι ἀσταθής, ἀκατάστατος, εὐμετάβλητος : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,1,12· ‖ μτγν. κ. παθ. : ΠΔ Τωβ.1,15 **αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκαταστάθησαν καὶ οὐκ ἔτι ἐδυνάσθην πορευθῆναι εἰς τὴν Μηδίαν**· 2) νεώτ. κ. μτβ. κάμνω τι ἀκατάστατον, ἀσταθές, ἄτακτον.

ἀκαταστάτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ. **-α** ἀστάτως, ἀνησύχως : Ἰσοκρ.21,7· ‖ νεώτ. κ. δημ. κατὰ τρόπον ἀκατάστατον βλ.λ.1), 3) κ. 4).

ἀκαταστέγαστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐξ ὁλοκλήρου ἄστεγος.

ἀκαταστέριστος-ον μτγν. ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, οὗ δὲν εἶναι κατατεταγμένοι οἱ ἀστερισμοί βλ. λ.

ἀκατάστικτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ πλήρης στιγμάτων.

ἀκαταστόλιστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. μὴ πλήρως διακεκοσμημένος.

ἀκαταστόρεστος-ον μσν. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταστρώσῃ, νὰ καθησυχάσῃ : Ἀνν.Κομν. **ἀκαταστόρεστα κύματα.**

ἀκαταστόχαστος-ον μτγν. ὁ μὴ εἰκαζόμενος : Φιλόδ.Ρητ.2,274 S **ἀκαταστόχαστα πράγματα** (ὀμφίβ.)· Σουΐδ. « ἀτέκμαρτος ».

ἀκαταστρατήγητος-ον νεώτ. ὁ μὴ καταστρατηγούμενος, ὁ μὴ διὰ τεχνασμάτων, δόλου ἢ πονηρίας παραβαινόμενος· ‖ ὁ μὴ καταστρατηγηθείς : **οὐδεὶς νόμος ἀκαταστρατήγητος**· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταστρατηγηθῇ.

ἀκατάστρεπτος-ον ὁ μὴ καταστρεφόμενος, μὴ ἀνατρεπόμενος : σχόλ.Πινδ.Ο 2,146.

ἀκατάστροφος-ον μτγν. ὁ μὴ πέρας ἔχων, ὁ ἀτελεύτητος· 2) ἐπὶ λόγου, ὁ καταστροφήν, ἁρμόδιον τέλος μὴ ἔχων, μὴ καταλήγων προσηκόντως : Διον.Ἀλ.Συνθέσ.22 **ἀκατάστροφος περίοδος.**

ἀκαταστρόφως ἐπίρρ. μτγν. συνεχῶς, ἀδιαλείπτως : Χρύσιππ.Στωϊκ.2,273.

ἀκατάστρωτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταστρωθείς, ὁ μὴ κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν εὐθετηθείς : **πρόβλημα ἀκατάστρωτον**· ‖ ὁ μὴ ἐκ τῶν προτέρων λεπτομερῶς καὶ μετὰ περινοίας σχεδιασθείς· ‖ ἐπὶ ἐμπορ. λογαριασμῶν κτπ., ὁ μὴ προσηκόντως καὶ ἐν τάξει καταγραφείς· ‖ γεν. ἐν τοῖς ἀνωτ. σημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταστρωθῇ

ἀκατάσχατος-ον μτγν. ἰατρ. ὁ εἰς οὗ τὸ δέρμα δὲν ἐγένετο αἱματηρὰ σικύα (βεντούζα).

ἀκατασχεσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀκατασχέτου, τὸ ἀκατάσχετον.

ἀκατάσχετος(-η)-ο(ν) (κατέχω) μτγν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ συγκρατούμενος, ἀκάθεκτος, ὁρμητικός : Διόδ. Σ 17,38 **ἀκατ. δάκρυα**, νεώτ. **ἀκατάσχετος χείμαρρος**· ‖ ἐπὶ προσώπων, ὁ ἀσυγκράτητος, ὁ ἀχαλίνωτος· ‖ νεώτ. κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ σταματήσῃ : **ἀκατάσχετος αἱμορραγία**· 2) νεώτ. ὁ μὴ κατασχεθείς, ὁ μὴ πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ ἱκανοποίησιν τοῦ δανειστοῦ ἀναγκαστικῶς ἀφαιρεθεὶς ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ ὀφειλέτου· ‖ κ. ὁ μὴ ὑπὸ τῆς καταδιωκτ. ἀρχῆς καταληφθεὶς ὡς δυνάμενος νὰ χρησιμεύσῃ εἰς βεβαίωσιν τοῦ πραχθέντος ἀδικήματος, ἀνακάλυψιν τοῦ ἐνόχου κτλ.· 3) νομ. ὁ μὴ ὑποκείμενος ἐκ τοῦ νόμου εἰς κατάσχεσιν : **τὰ ἱερὰ ἀντικείμενα εἶναι ἀκατάσχετα**· ‖ οὐδ. ὡς οὐσ. : **τὸ ἀκατάσχετον τοῦ μισθοῦ.**

ἀκατάτακτος(-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. **-χτος** ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταταχθῇ, νὰ τεθῇ ἢ νὰ καταγραφῇ ἐν τῇ προσηκούσῃ θέσει· ἀντίθ. κατατεταγμένος : Διον.Ἀρεοπ.· νεώτ. **ἀκατάτακτος βιβλιοθήκη,—ἀκατάτακτον ὑλικὸν συγγράμματος**· 2) ἀκαθόριστος βλ. λ. 3) : Ἐπιγρ. **ἀκατάτακτοι πρόσοδοι**· 3) νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ καταταχθεὶς ἐν τῷ στρατῷ.

ἀκατατόπιστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων γνῶσιν τόπου τινός· 2) ὁ μὴ κατατοπιζόμενος, ὁ μὴ περί τι τὴν προσήκουσαν εἰδημοσύνην ἔχων· ‖ ὁ μὴ ἐν γνώσει ἢ ὁ ἐν ἀνεπαρκεῖ γνώσει γεγονότος ἢ περιστάσεως ἢ ἐπεισοδίου κτπ. διατελῶν : **μπῆκε στὴν κουβέντα ἀκατατό-**

πιστος· || κ. ὁ μὴ κατατοπισθείς : **ὁ ὑπαυργὸς εἶναι ἀκατατόπιστος ἐπὶ τοῦ ζητήματος.**

ἀκατάτρεκτος-η-ο δημ. κ. -χτος ὃν δὲν κατέτρεξαν, δὲν κατεδίωξαν.

ἀκατάτρητος-ον μτγν. ὁ μὴ τετρυπημένος.

ἀκατάτριπτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ κατατριβόμενος, ὁ μὴ ἀναλισκόμενος, ὁ ἀνεξάντλητος : Πολύβ.3,89,9 **ἀκατάτριπτα χορήγια·** || ὁ μὴ διὰ τῆς τριβῆς φθειρόμενος : Γαλ.· || νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατατριβῇ, νὰ φθαρῇ· || κ. μτφ. ὁ μὴ ἀνωφελῶς καταδαπανηθείς, ὁ μὴ καταπονηθείς, ὁ μὴ φθαρείς : **ἀκατάτριπτοι δυνάμεις.**

ἀκατατρόπωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ πλήρη τροπήν, ὁλοσχερῆ ἥτταν ὑποστάς· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατατροπωθῇ : **στρατὸς ἀκατατρόπωτος.**

ἀκαταύγαστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ καταυγασθείς, ὁ μὴ πλήρως διαφωτισθείς.

ἀκατάφερτος-η-ο δημ. ἀκατόρθωτος, μὴ δεκτικὸς ἐκτελέσεως· 2) ἀμετάπειστος· 3) μὴ ἐκ παρακλήσεως ἐνδίδων ἢ δι' ὑποσχέσεων παρασυρόμενος· 4) μὴ διὰ δόλου κττ. δυνάμενος νὰ ἐξαπατηθῇ.

ἀκατάφθαστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ καταφθάσῃ, νὰ καταλάβῃ φεύγοντα ἢ ἁπλῶς ἀπομακρυνόμενον· || κ. μτφ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ φθάσῃ κατὰ κοινωνικὴν θέσιν ἢ πλοῦτον ἢ ἄλλως ἀνυψούμενον.

ἀκατάφθορος-ον κ. νεώτ. ὁ ἄφθαρτος, ὁ σῶος : Ἐπιγρ. **ἀκαταφθόρους πάντας τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ διατηρήσας ἐν εἰρήνῃ.**

ἀκατάφλεκτος-ον ἐκκλ. κ. νεώτ. ὁ μὴ καταφλεγόμενος· || νεώτ. κυρίως ἐπὶ ἀερίων, ὁ μὴ καθ' ὁλοκληρίαν ἀναφλεγείς, ὁ ἄκαυστος.

ἀκαταφόρετος-η-ο δημ. ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων, ὑποδημάτων κττ. ὁ μὴ διαρκῶς, ἰδίᾳ ὁ μὴ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας χρησιμοποιούμενος : **ροῦχα -, παπούτσια ἀκαταφόρετα.**

ἀκαταφόρητον Ἡσ. « ἀνάρσιον, ἀβάστακτον, ἀκαταφόρηταν, ἄδικον, ἀνάρμοστον »

ἀκατάφρακτος(-η)-ο(ν) νεώτ. δημ. κ. -χτος ὅλως ἄφρακτος· || κατ' ἐπέκτ. ὁ μὴ καλῶς τεθωρακισμένος, ὠχυρωμένος· || νεώτ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὀχυρωθῇ : **ἀκατάφρακτος δίοδος.**

ἀκατάφραστος-ον ἐκκλ. ἀνέκφραστος.

ἀκαταφρόνητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ καταφρονούμενος : Ξεν.Ἀγησ.6,8 ἀκαταφρόνητος **μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διετέλεσεν.. ἄμεμπτος δὲ ὑπὸ τῶν φίλων,** Πλούτ.2,483 Α· || νεώτ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταφρονηθῇ, ὁ σπουδαῖος.

ἀκαταφρονήτως ἐπίρρ. οὐχὶ ἀμελῶς, οὐχὶ ἀπροσέκτως : Πάπ. **ἐπιτελέσωμεν τὰ .. ἔργο πάντα ἀκαταγνώστως καὶ ἀκαταφρονήτως.**

ἀκατάφταστος-η-ο δημ. ἀκατάφθαστος βλ.λ.

ἀκαταχρημάτιστος-ον ἀνεξαγόραστος : Πάπ. δούλην **ἀνεξαλλοτρίωτον καὶ ἀκαταχρημάτιστον.**

ἀκατάχρηστος-ον γλωσσ. ὁ μὴ χρησιμοποιηθείς.

ἀκαταχώνιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐν τῇ γῇ ἢ ἀλλαχοῦ βαθέως χωσθείς· || ὁ μὴ ἐπιμελῶς ἀποκρυβείς· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταχωσθῇ ἢ ἀποκρυβῇ· 2) μτφ. ὁ μὴ ἐξοντωθεὶς ἢ μὴ δυνάμενος νὰ ἐξοντωθῇ.

ἀκαταχώριστος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. μὴ διὰ χωνεύσεως χωρισθείς, ἀκατέργαστος βλ. λ. : Ἀριστλ.Πρ.949 Β 3 **ἀκαταχώριστος ὕλη·** 2) μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ καταγραφεὶς ἐν τῷ προσήκοντι καταστίχῳ, ἐγγράφῳ κττ. : **ἀκαταχώριστα πρακτικά,—ἀκαταχώριστος λογαριασμός·** || νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ δι' ἐφημερίδος ἢ ἐν βιβλίῳ ἢ ἄλλῳ ἐντύπῳ δημοσιευθεὶς ἢ μὴ δημοσιεύσιμος : **ρεκλάμα ἀκαταχώριστη.**

ἀκατάχωστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ εἰς μέγα βάθος χωσθείς, ὁ μὴ ἐν τῷ χώματι ἀποκρυβείς· || ἐπὶ τῶν μεταφυτευομένων δένδρων, ὧν αἱ ρίζαι δὲν ἐχώσθησαν βαθέως.

ἀκατάχωτος-η-ο δημ. ἀκατάχωστος βλ. λ.

ἀκατάψεκτος-ον μτγν. ἄψογος, ἄμεμπτος.

ἀκαταψέκτως ἐπίρρ. μτγν. ἀμέμπτως, ἀψόγως.

ἀκατάψευστος-ον οὐχὶ πλαστός, οὐχὶ μυθώδης : Ἡρ.4,191 **πολλὰ θηρία ἀκατάψευστα·** || ὁ μὴ διαψευσθείς : Ἐπιγρ. **ἀκατάψευστος διάληψις.**

ἀκατέβαστος-η-ο δημ. ἀκατέβατος βλ. λ.· 2) ὁ μὴ καταβιβασθείς : **τὰ δυσκολώτερα τ' ἀφήκατε ἀκατέβαστα·** 3) **ἐπὶ τῶν ἐπιτόκων ἢ** γεννησάντων ζώων, μὴ ἐπαρκῶς γαλακτοφόρων : **ἀκατέβαστη γίδα.**

ἀκατέβατα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς ἔκπτωσιν.

ἀκατέβατος-η-ο δημ. ὁ μὴ καταβαίνων, ὁ μὴ κατερχόμενος· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταβῇ· || παθ. **ὁ δι' οὗ** δὲν γίνεται ἢ δὲν δύναται νὰ γίνῃ κατάβασις : **γκρεμνὸς ἀκατέβατος·** || **ἐπὶ τῶν ποιμνίων,** ὁ μὴ ἐξ ὀρεινῶν **εἰς πεδινοὺς τόπους** κατερχόμενος : **κοπάδια ἀκατέβατα ἀπὸ τὸ βουνό·** 2) ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων ἢ πραγμάτων, ὧν δὲν ὑποβιβάζεται, δὲν ἐκπίπτει ἡ τιμή : **ἤθελε ἀκατέβατες** ἑκατό **δραχμὲς τὸν πῆχυ.**

ἀκατεδάφιστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ οἰκοδομῶν καὶ κτισμάτων, ὁ μὴ κατεδαφιζόμενος, ὁ μὴ ὁλοσχερῶς **κατακρημνιζόμενος** ἢ ὁ μὴ κατακρημνισθείς : **οἰκία ἀκατεδάφιστος·** || κ. ὃν **δὲν** δύναταί τις νὰ κατακρημνίσῃ : **φρούριο ἀκατεδάφιστο,- ὁ βωμὸς εἶναι** ἀκατεδάφιστος.

ἀκάτειος-ον ὁ εἰς ἄκατον βλ. λ. ἀνήκων· 2) κ. κατὰ δ.γ. συνηθέστ. ἀκάτιος : Ἐπιγρ. **ἀκάτειος ἱστὸς** (τὸ πρωραῖον ἱστίον),—αὐτ. **ἀκάτειος κεραία·** || γεν. τὸ οὐδ.—**αν** ὡς οὐσ. τὸ μικρὸν ἱστίον : Ξεν.Ἑλλ.6,2,37· || πρβλ. τὸ ἐν διφορουμένῃ ἐννοίᾳ ἐν Ἀριστφ.Λυσ.64 **ἡ γ αὖν, Θεαγένους ὡς δεῦρ' ἰοῦσα θαὐκάτειον ἤρετο·** || φρ. : Ἐπίκ.ἀπ.163 **ἄρασθαι τὸ ἀκάτιον** (ἀναχωρεῖν).

ἀκατέργαστος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ χωνευθείς, ὁ ἄπεπτος : Ἀριστλ.ΖΜ 650 Α 15 **ἀκατέργαστος τροφή·** || ὁ δύσπεπτος : Γαλ.6,484· 2) ὁ μὴ κατειργασμένος, ὁ ἄμορφος : Λογγῖν.15,5· 3) ὁ μὴ καλλιεργηθείς, ὁ ἀγεώργητος : Πάπ. **ἀκατέργαστος γῆ·** 4) νεώτ. κ. δημ. μόνον ἐν τῇ 2ᾳ σημ. ὁ μὴ διὰ τῆς κατεργασίας τὴν προσήκουσαν μορφὴν ἢ διάπλασιν λαβών : **ἀκατέργαστοι λίθοι,—ἀκατέργαστα δέρματα·** 5) νεώτ. χημ. **ἀκατέργαστοι ἶνες** τὰ συστατι[illegible] τῶν φυτικῶν τροφίμων, τὰ δυσκόλως ὑπὸ τῶν [illegible]ικῶν ἀντιδραστηρίων καὶ τῶν πεπτικῶν ὑγρῶν προσβαλλόμενα· 6) μτφ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ τὴν πρέπουσαν μόρφωσιν ἢ ἀνατροφὴν ἔχων· || ὁ **τὴν σκέψιν ἢ** τοὺς τρόπους ἀγροῖκος· συγγ. **πρόστυχος.**

ἀκατεύναστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ πεσὼν εἰς τὴν εὐνήν, ἀκατάκλιτος : Ἡσ., Σουΐδ., Φώτ. « ἀκοίμητος »· 2) νεώτ. ὁ μὴ καταπραϋνόμενος, μὴ καθησυχαζόμενος ἢ μὴ καθησυχασθείς· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταπραϋνθῇ.

ἀκατεύοδος-ον μσν. δι' οὗ δυσκόλως πορεύεταί τις, δημ. κακόβατος : **ἀκατεύοδος ὁδός·** || δημ. ὁ κατὰ ταξίδιόν του μὴ προπεμφθείς· || κ. ὁ μὴ δι' εὐχῶν κατευοδωθείς.

ἀκάτη (ἡ) (ἀμφίβ.) δωρ. **ἀκάτα** ἄκατος βλ.λ. : Αἰσχ.Ἀγ.986 **ψαμμίας ἀκάτας παρήβησεν** (δ. γ.), ΑΠ 9,9 **τὰν ὀλίγαν ἀκάταν.**

ἀκατηγόρητος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κατηγορηθείς, ὁ καθ' οὗ ἢ δι' ὃν δὲν ἐγένετο καταγγελία, μήνυσις : Πάπ.,Διόδ.Σ 11,46 **ἀκατηγόρητος προδοσία·** 2) ὁ ἄμεμπτος, ὁ ἀνεπίληπτος, ὁ καθ' οὗ δὲν δύναται νὰ ἐπιρριφθῇ μομφή : Πάπ. **ἀκατηγόρητος γυνή,**—δημ. παροιμ. **ἀκατηγόρητος παπάς, δεσπότης παινεμένος.**

ἀκατήχητος(-η)-ο(ν) μσν. ἐκκλ. κ. νεώτ. κ. δημ

ὁ μὴ κατηχημένος, μὴ διδαχθεὶς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς πίστεως· ‖ Σουίδ. ὁ μὴ ὑπὸ ἤχου περιβαλλόμενος· 2) δημ. κατ' ἐπέκτ. ὁ μὴ εἴς τι μυηθείς, ὁ μὴ εἴς τι καθοδηγηθείς· συγγ. **ἀνορμήνευτος.**

ἀκάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἄκατος** μικρὰ ἄκατος, ἐλαφρὸν πλοῖον, χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν πειρατῶν : Θουκ.4,67,3 **ἀκάτιον ἀμφηρικὸν ὡς λῃσταὶ εἰώθεσαν.. κατακομίζειν τῆς νυκτὸς ὑπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ἐκπλεῖν,** Πλούτ.Τιμολ.17 **πειρατῶν ἀκάτια λεπτά·** 2) εἶδος ἱστίου διάφορον τῶν μεγάλων ἱστίων, πρβλ. **ἀκάτειον,** κατὰ Φρύν. ἐν ΑΒ «τὰ μικρὰ ἱστία λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ μεγάλων»: 'Αριστφ.ἀπ.739 Β, Λουκ.Ζεὺς Τραγ.46 **ὁ ἄνεμος ἐμπίπτων τῇ ὀθόνῃ καὶ ἐμπιπλὰς τὰ ἀκάτια·** Ἡσ. «τὸ ἐν ἀκατίῳ ἱστίον ἢ ὁ διοπεύων τὴν πόλιν ἄρχων ἢ ὁ δικαστὴς ἢ ὁ μέγας ἱστὸς ἢ ναῦς, ἤγουν πλοῖον· ἔστι δὲ καὶ **φιάλη,** ἴσως διὰ τὸ ἐοικέναι, στρογγύλῳ πλοίῳ»· 3) εἶδος ποτηρίου : 'Αθήν. 11,782· 4) εἶδος γυναικείου σανδαλίου : Πολυδ. 7,93· 5) μικρόσωμος ἄνθρωπος : Φρύν.ΑΒ «τοὺς μικροὺς τὰ σώματα ἀκάτια λέγουσιν»· 6) νεώτ. **ἀκάτιον ἱστίον τὸ κάτω** κ. μέγιστον σταυρωτὸν ἱστίον τοῦ πρωραίου ὀρθίου ἱστοῦ· δημ. στρίγκος.

ἀκάτιος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀκάτειος βλ.λ.· ‖ νεώτ. : **ἀκάτιος ἱστός** ὁ πρῶτος πρὸς πρῷραν ὄρθιος ἱστὸς τῶν πλοίων· δημ. τουρκέτο.

ἀκατίτης (ὁ) νεώτ. ναύτης ὑπηρετῶν ὡς λεμβίτης τῆς μεγάλης **λέμβου πλοίου,** λεγομ. ἀκάτου.

ἀκατοίκητος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κατοικούμενος ἢ μὴ κατῳκημένος : **ἀκατοίκητο νησάκι·** ‖ κ. ὁ μὴ **δυνάμενος** νὰ κατοικηθῇ : **τὰ σπίτι μὲ τοὺς σεισμοὺς ἔγιν' ἀκαταίκητο.**

ἀκατονόμαστος (η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων ὄνομα, ὁ ἀνώνυμος : 'Επικ.ἀπ.314 **ποιότης ἀκατονόμαστος,** Φίλ.1,630 **Θεὸς ἀκατονόμαστος·** 2) νεώτ. ὁ μὴ κατονομαζόμενος, ὁ μὴ ὀνομαστὶ **καλούμενος, καταγγελλόμενος** ἢ διακρινόμενος καὶ ὁ μὴ **κατονομασθείς·** ‖ κ. ὁ μὴ λόγῳ τῆς μεγάλης ἀπρεπείας του ἢ κακοηθείας δυνάμενος νὰ **κατονομασθῇ : αἴσχη ἀκατονόμαστα.**

ἀκατονομάστως ἐπίρρ. **νεώτ** κατὰ τρόπον ἀκατονόμαστον βλ. λ. 2).

ἀκατόπτευτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ οὐχὶ μετ' ἄλλου θεαθείς· 2) **νεώτ.** ὁ μὴ κατοπτευθείς, ὁ μὴ ἐν ἀκριβείᾳ παρατηρηθείς· ‖ κ. ὁ μὴ κατοπτευτός.

ἀκάτοπτος-ον μτγν. ὁ μὴ παρατηρηθείς.

ἀκατόρθωτος (-η)-ο(ν) μτγν. ὁ ἀδιόρθωτος· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ πραγματοποιηθείς, ὁ μὴ κατορθούμενος, ὁ μὴ ἐπιτευκτός : **χάνει τὸν καιρό του κυνηγώντας ἀκατόρθωτα.**

ἄκατος (ἡ κ. σπαν. ὁ) ἐλαφρὸν πλοῖον, λέμβος : Πίνδ.Π 11,40 **ἄκατος ἐνναλία,** 'Ηρ.7,186 **ἐν τῇσι σιταγωγοῖσι ἀκάτοισι ἐόντας,** 'Αριστφ.'Ιππ. 762 **ταὺς δελφῖνας μετεωρίζου καὶ τὴν ἄκατον παραβάλλου·** ‖ γενικῶς πλοῖον : Εὐρ.'Εκ.446 ποντοπόραυς **κομίζεις θοὰς ἀκάτους ἐπ' οἶδμα λίμνας·** 2) ποτήριον, ὁμοιάζον πρὸς ἄκατον : 'Αντιφάν.· 3) νεώτ. ἡ μεγίστη τῶν λέμβων πολεμικοῦ πλοίου ἰσχυρᾶς κατασκευῆς, χρησιμοποιουμένη διὰ βαρείας ἐργασίας· δημ. μεγάλη βάρκα.

ἀκατφύλωτος-ον μτγν. ἀνεπούλωτος.

ἀκατούρητος-η-ο δημ. ὁ μὴ οὐρήσας· ‖ συνεκδ. ὁ μὴ ἀποπατήσας· 2) **παθ.** ὁ μὴ ἐξ οὐρήσεως βραχείς, ρυπανθείς : **σεντόνι-στρῶμα-πάπλωμα ἀκατούρητο,—τοῖχο δὲν ἄφησαν ἀκατούρητο οἱ παλιάνθρωποι·** ‖ κ. μτφ. **ὅποια θέση τοῦ δώσανε δὲν τὴν ἄφησε ἀκατούρητη.**

ἀκατοχύρωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ δι' ὀχυρωματικῶν ἔργων ἀσφαλισθείς : **ἀκατοχύρωτον στρατόπεδον·** ‖ μτφ. ὁ μὴ διὰ νομικῶν ἢ ἄλλων ἐγγυήσεων στερεωθείς : ἀκατοχύρωτον **πολίτευμα·** ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς κατοχυρώσεως.

ἀκατόχως μσν. χωρὶς νὰ κατέχηται.

ἀκατράμωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἠλειμμένος διὰ πίσσης, ἀκέδρωτος : **ἀκατράμωτο πανί, - ξύλο·** 2) κ. μτφ. ὁ μὴ αἰσχυνόμενος ἢ μὴ αἰσχυνθείς· ‖ ὁ κ. μὴ δυνάμενος νὰ αἰσχυνθῇ.

ἀκατσάρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ εἰς βοστρύχους διαμορφωθείς, ὁ ἀβοστρύχωτος : **ἀκατσάρωτα μαλλιά·** ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς βοστρυχώσεως.

ἀκάττυτος-ον μτγν. ὁ ἄνευ καττυμάτων **βλ. λ.** : Τέλης 40,9 **ἀκάττυτον ὑπόδημα.**

ἄκαυλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἄνευ καυλοῦ, **στελέχους** : Διοσκ.1,8,2· 2) ἐπὶ πτεροῦ, μὴ ἔχοντος καυλόν, κάλαμον : 'Αριστλ.ΖΜ 682 Β 18· 3) τὸ οὐδ. **ἄκαυλον** ὡς οὐσ. : Ψ.Διοσκ. 3,107 **φυλλῖτις.**

ἀκαύλωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ περὶ τὰ γενετήσια ἐρεθισθείς· ‖ ὁ μὴ τοιούτου ἐρεθισμοῦ δεκτικός· ἡ λ. ἐκ τοῦ **καυλοῦ,** ἐν ᾗ σημ. παρὰ Πολυδ.2,71 «**καυλὸς** τὸ πρόμηκες τοῦ αἰδοίου, δι' οὗ τὸ ἐκ κύστεως ὑγρὸν ἐπιρρεῖ».

ἀκαυμάτιστος-ον ὁ μὴ προσβεβλημένος ὑπὸ κούματος· Ἡσ. ἐν λ. **ἀπρόσειλος.**

ἄκαυστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ καυτηριασθείς : 'Ιππ.Αἱμορρ.2 **ἄκαυστος αἱμορροΐς·** ‖ ὁ μὴ καείς, ὁ μὴ ἐμπρησμὸν ὑποστάς : Ξεν.'Αν.3,5,13 **ἄκαυστοι κῶμαι·** ‖ ὁ μὴ δεκτικὸς καύσεως· ἀντίθ. καυστός : 'Αριστλ.Μετ.387 Α 18, Θεόφρ.Λίθ.4 **ἄκαυστοι λίθοι·** 2) ὁ ἀκαταπαύστως καιόμενος, ὁ ἀκατάσβεστος : ΠΔ 'Ιὼβ 20,26 **κατέδεται αὐτὸν πῦρ ἄκαυστον** [δ.γ. **ἄσβεστον**]· 3) νεώτ. πρὸς τῇ 2α κ. 3ῃ σημ. κ. ὁ μὴ ὁλοσχερῶς καείς.

ἀκαυστῶ-όω μτγν. καθιστῶ τι ἀνεπίδεκτον καύσεως : Ζώσ.'Αλχημ.166 Β.

ἀκαύστωσις-εως μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀκαύστου, τοῦ καύσεως ἀνεπιδέκτου.

ἀκαυτηρίαστος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἵππων, ἐπὶ τοῦ δέρματος τῶν ὁποίων δὲν ἀπετυπώθησαν διὰ τοῦ καυτῆρος ἀνεξίτηλα διακριτικὰ σημεῖα : Στράβ.5,1,9 **ἀκαυτηρίαστοι ἵπποι·** 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καυτηρίασιν ὑποστάς· 3) νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. ὁ μὴ δριμύτατα, ὡς ἔδει, ἐπικριθείς.

ἄκαυτος (-η)-ο(ν) μτγν., δημ. δ. γ. **ἄκαφτος** ἄκαυστος βλ. λ. : Γαλ.12,212· Ἡσ. ἐν λ. **ἄθαπτος·** 2) δημ. ὁ μὴ καείς, ὁ μὴ διὰ πυρὸς ἀναλωθείς· ‖ κ. ὁ μὴ ὁλοσχερῶς καείς· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καῇ· ἄλλως **ἄκαος, ἄκαγος, ἄκαιγος** βλ. λ.

ἀκαυχησία (ἡ) ἐκκλ. κ. νεώτ., δημ. ἀκαυχησιά ἡ ἔλλειψις καυχήσεως, αὐτοεπαίνου, ἡ ταπεινοφρασύνη : **ἐν ἀκαυχησίᾳ μενέτω.**

ἀκαύχητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καυχησιολογῶν, ὁ ταπεινόφρων· ‖ κ. ὁ μὴ δικαιούμενος νὰ καυχηθῇ· δημ. **ἀκαύχητη εἶναι ἡ πονηριά.**

ἀκαφάσωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων καφάσι, λεπτὸν ξύλινον δικτυωτὸν φράγμα ἢ περίβλημα.

ἄκαφτος-η-ο δημ. ἄκαυτος βλ. λ.

ἀκαχίζω μέλλ. **ἀκαχήσω,** ἀόρ. α' **ἀκάχησα,** β' **ἤκαχον,** παρακ. **ἀκάχημαι** λυπῶ, θλίβω, πικραίνω : 'Ιλ.Π 822 **μέγα δ' ἤκαχε λαὸν 'Αχαιῶν,**—'Οδ. Π 432 **ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις·** ‖ **παθ.** θλίβομαι : 'Ιλ.Ζ 486 **μή λίην ἀκαχίζεο θυμῷ,**—'Οδ.Δ 806 **οὐ μὲν σ' ἐῶσι.. κλαίειν οὐδ' ἀκάχησθαι.**

ἀκαχμένος-η-ον μτχ. ἐπ. κ. παρὰ μτγν. ὁ ὀξεῖαν ἔχων ἀκμήν, ὁ ἠκονημένος, ὁ ὀξύς : 'Ιλ.Ο 482 **ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέι χαλκῷ,**—'Οδ.Ε 235 **πέλεκυν.. χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον·** 2) μτγν. ὁ ὡπλισμένος : 'Οππ.Κυν.1,476 **γένος σκυλάκων κυνόδουσιν ἀκαχμένον.**

ἀκαχύνει ἀχέω βλ. λ. Ἡσ. «**ἀκαχῦναι·** ἀνιᾶσθαι» : 'Αντίμ.80 **ἀκαχυνέμεν** (ἀπαρφ.).

ἀκαφάλιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ παθὼν ἐπιπόλαιον καῦμα, καφάλιασμα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, τὸ δέρμα, τὰς τρίχας κττ.· ‖ ὁ ἄφρυκτος : **ἀκαφάλιστο φωμί,—ἀκαφάλιστη πίτα·** ‖ **ἀκαφάλιστο**

χωράφι (οὔ δὲν ἔκαυσαν τὴν καλάμην μετὰ τὸν θερισμόν).
ἀκέα (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **πρωτεοειδῶν,** ἰθαγενῶν τῆς Αὐστραλίας, ξυλωδῶν, ἀειφύλλων, συνήθως καλλωπιστικῶν.
ἀκεᾶνες Ἡσ. «ἰχθύες ὑπὸ Ἀμπρακιωτῶν».
ἀκέανος (ὁ) ἢ **-ός** εἶδος ὀσπριώδους σπέρματος: Φερεκρ.188, Ἡσ. «οἱ μὲν τὰ ἐν τοῖς φακοῖς στρογγύλα καὶ δυσκάτακτα ὄσπρια, οἱ δὲ σπέρμα οὐχ ἑψόμενον οὐδὲ διαιρούμενον».
ἀκέαστος-ον μτγν. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ τμηθῇ, νὰ σχισθῇ, νὰ χωρισθῇ· Ἡσ. «**ἀκέαστος**· ἄκλαστος»: Γρηγ.Ναζ. ἀκέαστας **φύσις.**
ἀκεβία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **λαρδιζαβαλοειδῶν,** ἰθαγενῶν τῆς Κίνας καὶ Ἰαπωνίας, ὧν τὰ φύλλα εἶναι δακτυλωτὰ καὶ ὁ καρπὸς εἶδος δρύπης ἐπιμήκους καὶ ἐδωδίμου.
ἀκέδρωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἠλειμμένος διὰ κεδρίας, ἀκατράμωτος· || ναυτ. **ἀκέδρωτον σχοινίον** εἶδος σχοινίου τῶν πλοίων, μὴ ἠλειμμένου διὰ κεδρίας, ἀνθεκτικοῦ, ἀλλὰ ταχέως φθειρομένου.
ἀκεῖον Ἡσ., ΕΜ «τὸ φάρμακον».
ἀκειρεκόμης (ὁ) δωρ. ἀκειροκόμας ἀκερσεκόμης βλ. λ.: Πίνδ.Π 3,14 (περὶ τοῦ Ἀπόλλωνος), Ἐπιγρ. (περὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ).
ἀκειρόκομος-ον μτγν. ἀκούρευτος.
ἀκεκρυμμένως ἐπίρρ. μτγν. οὐ κεκρυμμένως.
ἀκελάδητος-η-ο δημ. ἐπὶ τῶν νεοσσῶν ᾠδικῶν πτηνῶν, ὁ μὴ κελαδῶν, μὴ ᾄδων: **ἀκελάδητο πουλί**· || κ. ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη τὴν ἱκανότητα νὰ κελαδῇ· 2) ποιητ. κ. μτφ. ὁ μὴ διὰ κελαδημάτων, ἤτοι λόγων κ. ἰδίᾳ ᾀσμάτων ὑμνηθείς.
ἀκελάϊδητος-η-ο δημ. ἀκελάδητος βλ. λ.
ἀκελάρυστος-η-ο δημ. ἐπὶ ῥέοντος ὕδατος ὁ μὴ κελαρυσμὸν ἐκπέμπων, μὴ κελαρύζων βλ.λ.: **ἀκελάρυστο ρυάκι.**
ἀκέλευθος-ον ἀδιέξοδος· Ἡσ. «**ἀκέλευθα** ἄνοδα, καὶ ἐν θυτικῇ σημεῖον, ὅταν μὴ ᾖ κέλευθος».
ἀκέλευμνον Ἡσ. «οὐ βεβηκώς ἀσφαλῶς, οἱ δὲ τὸν σκληρὸν σίδηρον».
ἀκέλευστος-ον ὁ μὴ κελευσθείς, ὁ ἀπρόστακτος, ὁ ἀπρόσκλητος: Σοφ.Αἴ.1284 **λαχὼν τε κἀκέλευστος ἦλθ' ἐναντίως,** Πλάτ.Νόμ.953 D.
ἀκελεύστως ἐπίρρ. ἄνευ παραγγελίας, ἀπροσκλήτως· Σουΐδ. ἐν λ. **ἀπαγγέλτως.**
ἀκέλλεα(ν) Ἡσ. «ἔκλεψαν· Ταραντῖνοι».
ἀκέλυφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τῶν καρπῶν, ὁ ἄνευ κελύφους, κάφης, φλούδας: Θεόφρ.Αἰτ.Φ I, 17,8 **ἀκέλυφα φυτά**· συνών. γυμνόσπερμα· || νεώτ. γενικῶς ἐπὶ σπερμάτων, ᾠῶν, ὀστρακοδέρμων κτλ., ὁ μὴ ἔχων κέλυφος, περίβλημα, τσόφλι.
ἀκεναφθένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὑδρογονάνθραξ, εὑρισκόμενος ἐν τῇ πίσσῃ τῶν λιθανθράκων.
ἀκενοδοξία (ἡ) μον. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀκενοδόξου βλ. λ., ἡ μετριοφροσύνη: Ζωναρ.
ἀκενόδοξος-ον μτγν. ὁ ἀπηλλαγμένος κενοδοξίας, ὁ μὴ ματαιόφρων.
ἀκενοδόξως ἐπίρρ. κατὰ ἀκενόδοξον **βλ. λ.** τρόπον: σχόλ.Ὀδ.Γ 411.
ἄκενος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων κενόν.
ἀκενόσπουδος-ον μτγν. ὁ μὴ περὶ τὰ κενὰ σπουδάζων, ὁ ματαίας ἀσχολίας ἀποφεύγων, ὁ μὴ ἀργόσχολος: Μ.Ἀντων. 1,6.
ἀκέντητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων ἀνάγκην νύγματος διὰ κέντρου, ἀκίδος: Πίνδ. Ο 1,21 (σχόλ. «ἀμάστικτος»)· 2) ἐπὶ κρυστάλλων, ὁ ἄθραυστος: Πλίν.Φ I 37,28· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κέντημα, νύγμα δεχθείς· || κ. μτφ. ὁ μὴ πειραχθεὶς ἢ μὴ δεκτικὸς πειράγματος· 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κέντημα, ποίκιλμα διὰ βελόνης καὶ νήματος ἐπὶ ὑφάσματος συνήθως ἐκτελούμενον: δημ. **ἀκέντητο μαντήλι.**
ἀκέντριστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀκέντητος βλ. λ. I): Ἡσ., ΕΜ, Σουΐδ. «ἠκέστας· ἀκεντήτους, ἀκεντρίστους»· 2) νεώτ. ὁ μὴ διεγερθείς, ὁ μὴ οἱονεὶ διὰ κέντρου παροξυνθείς.
ἀκεντρόπτερον (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἄθροισμα ἐντόμων, ὧν τὰ ἄκρα τῶν πτερύγων δὲν φέρουσι τριχοειδῆ νημάτια ἐν εἴδει ἀκανθῶν.
ἄκεντρος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κέντρον, νύσσον ἀκιδοειδὲς ὄργανον, τὸ δημ. κεντρί: Πλάτ.Πολ.552 C τοὺς **κηφῆνας** πάντας ἀ**κέντρους ὁ θεὸς πεποίηκε**· || ἐπὶ ἀλέκτορος, ὁ μὴ ἔχων ὄνυχα αἰχμηρὸν εἰς τὸν πόδα: Κλύτ.I· 2) ἐπὶ θάμνων, ὁ ἄνευ ἀκανθῶν, ποὺ δὲν κεντρώνει: Φιλ.2,91 **ἄκεντρος βάτος**· 3) ἐπὶ ἵππων, ὁ μὴ αἰσθανόμενος τὸ νύγμα τοῦ πτερνιστῆρος: Ἱππιατρ.105· 4) μτφ. ἐπὶ ὕφους λόγου, ὁ μὴ ἔντονος, ὁ ἀμβλύς, ὁ πλαδαρός: Λογγῖν.21,2· 5) ὁ μὴ τὸ κύριον σημεῖον, τὸ μέσον κατέχων, ὁ μὴ ἐπίκεντρος ἢ μὴ κέντρον ἔχων: Μαν.5,108,—Βέττ.Βάλ. 89,30 **ἄκεντρας τόπας**· 6) νεώτ. μόνον ἐν τῇ Ιη σημ. ἐπὶ ἐντόμων, στερουμένων ἢ ἐχόντων λίαν ὑποτυπώδες κέντρον· 7) δημ. συνηθέστ. **ἀκέντρωτος** ἐπὶ φυτῶν, ὁ μὴ ἐμβολιασθείς, οὗ δὲν ἐγένετο κέντρωμα βλ. λ.
ἀκεντρότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἔλλειψις κυρίου (ἐπικέντρου) σημείου.
ἀκένωτος (-η)-ο(ν) ἐκκλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κενούμενος, ἀνεξάντλητος, ἀστείρευτος: **ἀκένωτος ἡ θεία χάρις,- θησαυρὸς ἀκένωτος**· 2) δημ. ἐπὶ ἐδεσμάτων, ἀσερβίριστος.
ἀκέομαι ἰων. παρατ. ἀκέα παρ' Ἡρ.3,40, ἐπ. μτχ. **ἀκειόμενος,** μέλλ. ἀκέσομαι, ἐπ. ἀκέσσαμαι, ἀττ. ἀκοῦμαι, ἀόρ. **ἠκεσάμην,** παθ. **ἠκέσθην** μτβ. θεραπεύω, γιατρεύω: Ἰλ.Π 29 **ἕλκε' ἀκειόμενοι,** Ἡρ.4,90 **ποταμὸς ἄριστος τά τε ἄλλα.. καὶ ἵπποισι φώρην ἀκέσασθαι**· || ἐπὶ τοῦ θεραπευομένου μέλους τοῦ σώματος: Ἱππ.Μοχλ.25 **τὰ ἔσω ἀσκαῖσιν ἀκέομαι,** Εὐρ.Ἑκ.1067 **βλέφαρον ἀκέσαια τυφλόν**· || ἐπὶ προσώπου θεραπευομένου: Ἰλ.Ε 448 **τὸν** Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις.. **ἀκέαντο,** Ἐπιγρ. **νούσου.. μ' ἀκέσω βαρυαλγέας**· 2) καταπραΰνω, καταπαύω: Ἰλ.Χ 2 **πίον τ' ἀκέοντό τε δίψαν**· 3) ἐπιδιορθῶ, ἐπισκευάζω: Ὀδ.Ξ **νῆας ἀκειόμενος**· || ἐπὶ ἀράχνης, ἐπιδιορθούσης τὸν ἱστόν της: Ἀριστλ.ΖΙ 623 Α 18· || συνήθ. ἐπὶ τῶν ραπτῶν ἢ τῶν σανδαλοποιῶν ἐπιδιορθωτῶν: Λουκ.Δραπέτ.33· || μτφ. ἐπανορθῶ: Ἡρ.1,167 **βουλόμενοι ἀκέσασθαι τὴν ἁμαρτάδα,** Πλάτ.Πολ.364C **ἀκέομαι ἀδίκημα**· 4) ἀμτβ. εὑρίσκω τρόπον θεραπείας, συμβιβασμοῦ: Ἰλ.Ν 115 **ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον· ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν**· 5) παθ. Ἡσ. «ἀκεόμενα· θεραπευόμενα»: Παυσ.3,19,7 **ἀκεσθεὶς τὸ τραῦμα.**
ἀκεόντως Ἡσ. «ἀφοφητί, ἡσύχως».
ἄκερ (τὸ) νεώτ. ἄλλως **σφένδαμνος** (acer L.) γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀκεροειδῶν,** οὗ κυριώτερα εἴδη: **ἄκερ ἡ ψευδοπλάτανος** δένδρον ὑψηλόν, ἔχον φύλλα ἀντίθετα ἄνευ παραφύλλων, ἄνθη πολύγαμα καὶ καρπὸν λεῖον, φυόμενον ἐντὸς ὀρεινῶν τόπων καὶ καλλιεργούμενον συνήθως εἰς τοὺς κήπους· ἄλλως **συκομορέα· ἄκερ τὸ πλατανοειδές,** φυόμενον εἰς τὴν ζώνην τῶν ἐλατῶν, σπάνιον ἐν Ἑλλάδι· δημ. ἀγριοπλάτανος, νεροπλάτανος, κούμανι· **ἄκερ τὸ πεδινόν,** δημ. σφεντάμι, κρέκεζος, έγλενὸς κ.ἄ.
ἄκερα (ἡ) Ἡσ. «ἔνδυμά τι πολυτελές».
ἄκερα (τὰ) (2) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων τῆς τάξεως τῶν **ὀπισθοβραγχίων,** ὧν τὸ σῶμα εἶναι ἐγκεκλεισμένον ἐντὸς ὀστράκου λεπτοτοίχου καὶ εὐκάμπτου (acera).
ἀκέραιος (ὁ,ἡ) κ. **-α-ον** παρὰ σχολ.Ἀριστφ. δημ. **-η-ο** Πλ.593, κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. παρὰ πεζοῖς

ἀντὶ τοῦ ποιητ. **ἀκήρατος** ἀμιγής, καθαρός, μὴ περιέχων ξένας οὐσίας, γνήσιος : Ἀριστλ.ΖΙ 605 Α 15 **ἀκέραιον ὕδωρ,** Διοσκ.5,6 **ἀκέραιος** οἶνος (ἄδολο κρασί), Πλούτ.Ποτ.7,4 **χρυσὸς ἀκέραιος** (καθαρὸ χρυσάφι), Ἀπολλ.Ρ 4,157 **ἀκέραια φάρμακα** (γνήσια)· 2) τὸ μὴ μετὰ κακίας ἢ πάθους ἀνάμικτον, τὸ ἠθικῶς καθαρόν : Πλάτ.Πολ.409 Α **ἄπειρον καὶ ἀκέραιον δεῖ κακῶν ἠθῶν γεγονέναι·** ‖ κ. τὸ μὴ μολυνθέν, τὸ ἁγνόν, τὸ ἄσπιλον : Εὐρ.Ἑλ.48 **ἀκέραιον ὡς σώσαιμι Μενέλεῳ λέχος·** 3) ἐπὶ ἀνθρ. ἡ καθαρότης, γνησιότης τοῦ γένους : Εὐρ.Φοίν.943 **σὺ .. λοιπὸς εἶ σπαρτῶν γένους ἀκέραιος, ἔκ τε μητρὸς ἀρσένων τ' ἄπο·** 4) ὁλόκληρος, μὴ ἐλλιπής· δημ. ἀτόφιος : Πλάτ. Κριτί.111 Β **ἀκέραιος γῆ,** Ἀριστλ.ΖΙ 575 Β 3 **ἀκέραιος νομή,** Πολυδ.3,86 **ἀκέραιον ἀργύριον·** ‖ κ. ἀνέπαφος, σῶος, ἀβλαβής, ἄθικτος, μὴ ἠλαττωμένος, ἐπὶ προσ. ἀκακοποίητος : Ἡρ.3,146 **ἀκέραιαν ἀπολαμβάνειν τὴν πόλιν** (ἀδῄωτον), Θουκ. 3,3,1 **Λέσβον ναυτικὸν ἔχουσαν καὶ δύναμιν ἀκέραιον,** Ἐπιγρ. **ἐὰν τι ἀσινὲς καὶ ἀκέραιον·** κ. νεώτ. **ἀκέραιον διεφύλαξε τὸ πολίτευμα·** κ. δημ. συνήθ. μετὰ τοῦ σῶος : **γύρισε ἀπὸ τὴν περιπλάνηση σῶα καὶ ἀκέραιη,—ἔφεραν τὰ πράματα σῶα καὶ ἀκέραια·** 5) μεταφ. ἐπὶ πνευμ. ἢ ψυχ. ἰδιοτήτων, ὁ οὐδαμῶς ἐλλιπής : Πλάτ.Κρατ.396 Β **τὸ καθαρὸν καὶ ἀκέραιον τοῦ νοῦ,** Φιλόδ.Θε.3,8 **ἀκέραιοι φαντασίαι,** Πολύβ.1,45,2 **ἀκέραιοι ὁρμαί·** 6) μεταφ. ἐν ἠθικ. σημ. ἀκηλίδωτος, ἀνεπίληπτος, εὐθύς, ἀδιάφθορος, ἀδέκαστος : Εὐρ.Ὀρ. 922 **ἀκέραιος, ἀνεπίπληκτον ἠσκηκὼς βίον,** Διον. Ἀλ.7,4 **ἀκέραιος κριτής·** κ. νεώτ. **ὑπάλληλος ἀκεραίου χαρακτῆρος·** κ. δημ. **ἀκέραιος ἄνθρωπος·** 7) ἐν φρ. τὸ οὐδ. **ἐξ ἀκεραίου** (κατὰ τὸ ὅλον ἢ διὰ τοῦ ὅλου),-**ἀκέραιον ἐᾶν** (ἀφήνειν ἄθικτον),- Ἐπιγρ. **εἰς ἀκέραιον ἀποκαθιστάναι** (καθιστάναι τι αἷον καὶ ὡς πρότερον ἦτο),—νεώτ. **ἀπόδοσις εἰς ἀκέραιον** (πληρωμὴ ἐξ ὁλοκλήρου, πλήρης ἀπότισις ὀφειλῆς)· ‖ νομ. φρ. **ἀποκατάστασις εἰς ἀκέραιον** (restitutio in integrum) ἡ ἐπαναφορὰ εἰς τὴν προτέραν ἐμπράγματον ἢ ἐνοχικὴν κατάστασιν, τὴν ὑπάρξασαν πρὶν ἢ ἀλλοιωθῇ ὑπό τινος δικαιοπραξίας, ἥτις δικαστικῶς λύεται (ἀποσβέννυται, θεωρουμένη ἐκ νομικῆς αἰτίας ἄδικος)· 8) νεώτ. μαθημ. **ἀκέραιος ἀριθμός,** ὁ δι' οὗ ἐκφράζεται πλῆθος διακεκριμένων καὶ χωριστῶν ἀντικειμένων, ὧν ἓν ἕκαστον ἀποτελεῖ τὴν ἀκεραίαν (ὁλόκληρον καὶ μὴ κατατετμημένην) μονάδα· ἀντίθ. **ἀριθμὸς κλασματικός·** 9) βοταν. **ἀκέραια φύλλα,** ὧν τὸ χεῖλος τοῦ πλατύσματος δὲν δεικνύει ἐξοχάς, κόλπους, σχισμάς.

ἀκεραιοσύνη (ἡ) Σουΐδ. τὸ ἀπονήρευτον, ἡ ἀθῳότης.

ἀκεραιότης-ότητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ εἶναί τι ὁλόκληρον, σῶον, πλῆρες, ἀμείωτον : Πολύβ. 3,105 **ἀκεραιότης στρατοπέδων·** νεώτ. **πόλεμος ἀμυντικός εἶναι ὁ διὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς χώρας ἀναλαμβανόμενος·** 2) νεώτ. νομ. **σωματικὴ ἀκεραιότης** ἡ νόμῳ ὡς συμφυὲς δικαίωμα προστατευομένη διατήρησις ἀκεραίου τοῦ σώματος ἑκάστου ἀνθρώπου, ἤτοι τῶν μελῶν ἢ τῶν ὀργάνων ἢ τῆς λειτουργίας των, ἀπαγορευομένης βλάβης αὐτῶν ὑπὸ ἄλλου πλὴν ἐξ ἐπιταγῆς τοῦ νόμου : **τὸ δικαίωμα σωματικῆς ἀκεραιότητος καθιστᾷ ἀτιμώρητον τὴν ἄμυναν·** 3) ἐν ἠθικῇ σημ. ἡ καθαρότης τοῦ χαρακτῆρος, ἡ χρηστότης : Ἰουστ.Ἔδικτ.7,Β· ‖ νεώτ. τὸ ἀδιάφθορον, ἡ εὐθύτης, τὸ ἀδέκαστον : **μόνον ἡ ἀκεραιότης τῶν δικαστῶν ἐγγυᾶται τὴν καλὴν τῶν νόμων ἐφαρμογήν.**

ἀκεραιοῦμαι-όομαι μσν. εἶμαι ἀκέραιος βλ.λ.

ἀκεραιοφανής-οῦς-ές λ. πλασθεῖσα ὑπὸ γραμματικῶν πρὸς ἐτυμολογίαν τοῦ **ἀκραιφνής.**

ἀκεραίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ πληρωμῶν, ἐξ ὁλοκλήρου, πλήρως· 2) ἀνεπιφυλάκτως, εἰλικρινῶς.

ἀκεραμίδωτος-η-ο δημ. βλ. **ἀκεράμωτος.**

ἀκεράμωτος-η-ο κ. **ἀκεραμίδωτος** δημ. ὁ μὴ ἐκ κεράμων σκεπὴν ἔχων : **σπίτι ἀκεράμωτο·** 2) ὁ μὴ στέγην ἔχων, ὁ ἀστέγαστος, ὁ ἄστεγος.

ἀκέραστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κέρασμα βλ. λ.

ἀκέραστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀσυγκέραστος, ἄμικτος : Πλάτ.Πολιτ.310 D **ἡ δὲ αἰδοῦς πλήρης ψυχὴ καὶ ἀκέραστος τόλμης·** ‖ ὁ μὴ μετ' ἄλλου συμμιγνύμενος : Διον.Ἀλ.Συνθέσ.22 **ἀκέραστοι φωναί·** 2) δημ. ὁ πρὸς ὃν δὲν προσηνέχθη φαγητὸν ἢ ἀναψυκτικόν, κέρασμα, τρατα-μέντο· 3) ὁ πρὸς ὃν δὲν προσηνέχθη φιλοδώρημα διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσίαν.

ἀκεράστως ἐπίρρ. ἄνευ συγκερασμοῦ, βιαίως : σχόλ.Ὀδ.Β 421 **ἀκεράστως πνέων** (σχόλ. τοῦ **ἀκραής**).

ἀκεράτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ κτυπηθεὶς διὰ τῶν κεράτων κερασφόρου ζῴου· ‖ ἐπὶ τῶν κερασφόρων, ὁ μὴ ἐκφύσας ἔτι κέρατα.

ἀκέρατος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ κεράτων, ἄκερως : Πλάτ.Πολιτ.265 C ἔνθα ἀντίθ. **κερασφόρος·** ‖ νεώτ. ὄνομα ἐντόμων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀραχνοειδῶν,** στερουμένων κερατίων.

ἀκεράτωτος-η-ο δημ. ἐπὶ ἀνδρός, ὁ μὴ μοιχαλίδα ἢ πορνευομένην σύζυγον ἔχων ἢ σχών, ὁ μὴ κερατωμένος, μὴ κερατᾶς ἐν ᾗ σημ. καὶ παρὰ μτγν. : Ἀρτεμίδ. «ἡ γυνή σου πορνεύσει καὶ κατὰ τὸ λεγόμενον κερατᾶν σε (δ. γρ. **κέρατά σοι**) ποιήσει»· ‖ κατ' ἐπέκτ. κ. ὁ μὴ ἐκ θυγατρὸς ἢ ἀδελφῆς οὕτωσὶ ὑβρισμένος (κερατωμένος)· ‖ κ. ἐπὶ γυναικὸς ἐπίσης κατ' ἐπέκτ. ἡ ἔχουσα σύζυγον μὴ παραβαίνοντα τὴν συζυγικὴν πίστιν.

ἀκέραυνος-ον ἀκεραύνωτος βλ. λ. : Αἰσχ.ἀπ.17.

ἀκεραύνωτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ βληθεὶς διὰ κεραυνοῦ. : Λουκ.Ζεὺς Τραγ.25.

ἀκέρδεια (ἡ) ἔλλειψις κέρδους, βλάβη.

ἀκέρδετος-η-ο δημ. ἀκέρδευτος βλ. λ.

ἀκέρδευτος-η-ο δημ. δ.γ. **ἀκέρδεφτος** ὁ μὴ κερδηθείς· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ κερδήσας· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κερδηθῇ ἢ νὰ κερδήσῃ.

ἀκερδής-οῦς-ές ὁ μὴ φέρων κέρδος, ἀνωφελής, ἀντίθ. **ἐπικερδής** : Πλάτ.Κρατ.417 D **ἀξύμφορον καὶ ἀνωφελὲς καὶ ἀλυσιτελὲς καὶ ἀκερδές·** 2) ὁ μὴ ὢν ἄπληστος κέρδους, ὁ ἀφιλοκερδής : Πλούτ.Ἀριστ.1 **φιλοτιμίας τινὸς ἀκερδοῦς.**

ἀκέρδητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀκέρδευτος** ὁ μὴ κερδηθείς : **ἔμειναν πολλοὶ λαχνοὶ ἀκέρδητοι·** 2) ὁ μὴ κερδήσας, ὁ μὴ κέρδος, ὠφέλειαν λαβών· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κερδήσῃ ἢ κερδηθῇ· ‖ κ. ὁ κέρδος ἢ ὠφέλειαν μὴ ἀποφέρων, ὁ μὴ ἐπικερδής : **ἀκέρδητη δουλειὰ ἔπιασε.**

ἀκερδία (ἡ) μσν. ἀκέρδεια βλ. λ.

ἀκέρδιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀκέρδευτος ἢ ἀκέρδητος βλ. λ. : **σηκώθηκα ἀπὸ τὸ παιγνίδι ἀκέρδιστος.**

ἀκερδῶς ἐπίρρ. κ. μτγν. ἄνευ κέρδους : Ἀριστλ.Πολιτ.1309 Α 13, Πλούτ.2,27 D· 2) ἀφιλοκερδῶς : Πλούτ.2,483 Ε.

ἀκέριος-α-ο δημ. ὁλόκληρος : παροιμ. **καὶ τὴν πίτα ἀκέρια καὶ τὸ σκύλο χορτάτο.**

ἀκέρκιστος-ον ΑΠ ἀνύφαντος.

ἄκερκος-ον ὁ μὴ ἔχων κέρκον, ὁ ἄνευ οὐρᾶς : Ἀριστλ.ΖΜ 689 Β 6 **ἄκερκον ζῷον ὁ ἄνθρωπος.**

ἀκερμανίτης (ὁ) νεώτ. οὐσία τεχνητή, παραγομένη κατὰ τὰς μεταλλουργικὰς καμινεύσεις εἰς τὰς σκωρίας, ὅταν συντήκωνται μᾶζαι μετρίως βασικαί, πλούσιαι εἰς ἄσβεστον, περιέχουσαι συνάμα καὶ μαγνησίαν.

ἀκερματία (ἡ) ἔλλειψις κερμάτων, ἀχρηματία : Ἀριστοφ.ἀπ.15 **τὸ μὴ ἔχειν κέρματα.**

ἀκερμάτιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ κερματισθείς, ὁ μὴ εἰς κέρματα μεταβληθείς, ἀτεμάχιστος.
ἀκερμία (ἡ) μτγν. ἀκερματία βλ. λ.
ἀκεροειδῆ-ῶν (τὰ) νεώτ. ἄλλως **σφενδαμνοειδῆ** οἰκογένεια φυτῶν, φυομένων ἀνὰ τὰς εὐκραεῖς ζώνας τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου, ἰδίως ἐν Ἀμερικῇ, φερόντων καρπὸν μεριστόκαρπον, ἐχόντων δὲ φύλλα ἀντίθετα, ἄνθη καταπίπτοντα ἢ ἔμμονα καὶ ἄνευ παραφύλλων, τεταγμένα κατ' ἐπακρίους ἢ πλευρικοὺς βότρυς ἢ στάχυς, σκιάδια ἢ φόβας.
ἄκερος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων κέρατα : Ἀριστλ. Ζ 499 D 16 **ἄκερα ζῷα.**
ἀκερσεκόμης (ὁ) (κείρω-κόμη) παρὰ Πινδ. -μας, μτγν. κ. -σίκομος ὁ ἄκαρτον, κυματίζουσαν ἔχων τὴν κόμην : Ἰλ.Υ 39 **Φοῖβος ἀκερσεκόμης**· || ὁ μακρὰν ἔχων τὴν κόμην : Νόνν.Δ 10,29.
ἀκερσίλα Ἡσ. « μυρσίνη· Σικελοί ».
ἀκερχές Ἡσ. « ἀπενθές ».
ἄκερχνος-ον μτγν. ὁ χωρὶς κέρχνον, χωρὶς βραχνάδα· 2) ἐνεργ. ὁ θεραπεύων τὴν βραχνάδα.
ἄκερως-ω-ων (1) κ. μτγν. ὁ ἄνευ κεράτων : Πλάτ.Πολιτ.265B **τῶν μὲν τὴν γένεσιν ἀκέρων εἶναι, τῶν δὲ κερασφόρον,** Μάξ.Τύρ.17,5.
ἄκερως-ω (ἡ) (2) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ὀρχεοειδῶν,** ἐχόντων τὰ φύλλα τοῦ περιγονίου ὀρθὰ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κρανοειδῶς συμπίπτοντα, τὸ χειλάριον τρίλοβον ἢ τριμερὲς καὶ τὴν ᾠοθήκην συνεστραμμένην.
ἀκερωσύνη Σουΐδ. ἔλλειψις κεράτων (ἀμφίβ.).
ἀκέρωτος-ον (1) ὁ μὴ ἔχων κέρατα, ὁ μὴ κερασφόρος : ΑΠ 6,258 **ἀκέρωτον μόσχον.**
ἀκέρωτος-η-ο (2) δημ. ὁ μὴ διὰ κηροῦ ἐπηλειμμένος : **ἀκέρωτος** σπάγγος,- **μουσαμάς, ἀκέρωτο πάτωμα**· 2) ὁ ταφεὶς χωρὶς νὰ ἀναφθῶσι κατὰ τὴν κηδείαν του κεριά, ἤτοι χωρὶς νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ **νεκρώσιμος** ἀκολουθία· 3) ὁ μὴ τὸ χρῶμα (τὴν ὠχρότητα) τοῦ κηροῦ λαβών.
ἀκεσίας Φώτ., ΑΒ « ἰατρός· καὶ ἀκέστωρ ».
ἀκεσίμβροτος-ον μτγν. ὁ ἄκεσιν τοῖς βροτοῖς παρέχων, ὁ θεραπεύων τοὺς ἀνθρώπους : Ὀρφ. Λιθ.8 **ἀκεσίμβροτον** Ἡρακλῆα.
ἀκέσιμος-ον μτγν. ὑγιεινός, θεραπευτικός.
ἀκέσιος-ον μτγν. ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ θεραπεύων : Παυσ.6,24,6.
ἀκεσίπονον Σουΐδ., Φώτ. « θεραπευτικόν ».
ἄκεσις-εως (ἡ) κ. μτγν. θεραπεία, γιατριά : Ἡρ. 4,90 **ποταμῶν ἄριστος τά τε ἄλλα (τά) ἐς ἄκεσιν φέροντα καὶ δὴ καὶ ἀνδράσι καὶ ἵπποισι ψώρην ἀκέσασθαι,** Ἐπιγρ. **τὸν εὑράμενον παυσινόσους ἀκέσεις**· 2) ἐπιδιόρθωσις : Ἐπιγρ. **ἄκεσις θυρῶν**· 3) ἔμπλαστρον : Ἀσκληπιάδ. παρὰ Γαλ.13,442.
ἄκεσμα-ατος (τὸ) κ. μτγν. θεραπευτικὸν μέσον : Ἰλ.Ο 394 **ἐπὶ δ' ἕλκεϊ λυγρῷ φάρμακ' ἀκέσματ' ἔπασσε μελαινάων ὀδυνάων** (δ.γ. **ἀκήματα**)· || φάρμακον : Αἰσχ.Πρ.482 **ἔδειξα κράσεις ἠπίων ἀκεσμάτων**· || θεραπεία : Ἐπιγράμμ.554 **κραιπνὸν ἄκεσμα νόσου,** Παυσ.
ἀκέσμιον Ἡσ. « ἴασιμον ».
ἀκεσμός (ὁ) μτγν. ἄκεσις, θεραπεία· Ἡσ. « **ἀκεσμόν**· ἰατρείαν ».
ἀκεσσίνοσος-ον ΑΠ. ὁ θεραπεύων τὰς νόσους.
ἀκεσσίπονος-ον μτγν. ὁ θεραπεύων τοὺς πόνους, ὁ ἀνακουφίζων ἀπὸ τῶν κόπων : Νόνν.Δ 12, 369 **ἀκεσσιπόνοιο οἴνου.**
ἀκεστήρ-ῆρος (ὁ) θεραπευτής, ἰατρός· || ὡς ἐπίθ. : Σοφ.ΟΚ 714 **ἀκεστῆρα χαλινὸν** (τὸν σωφρονίζοντα, δαμάζοντα τοὺς ἵππους).
ἀκεστήριον (τὸ) μτγν. τὸ **ἐργαστήριον** τοῦ ἀκεστοῦ, **ἐπιδιορθωτοῦ ἐνδυμάτων** ἢ ὑποδημάτων.
ἀκεστήριος-ον μτγν. ὁ ἄκεσιν, θεραπείαν, ἴασιν **ἐπιφέρων,** ὁ θεραπευτικός· || μτφ. : Ἀππ.Λιβ.88 **ἀκεστήριον κακὸν φάρμακον.**
ἀκεστής (ὁ) κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ διορθωτὴς παλαιῶν ἐνδυμάτων ἢ ὑποδημάτων : Ξεν.ΚΠ 1,6,16 **ἀκεσταὶ ἱματίων ῥαγέντων**· 2) **θεραπευτής, ἰατρός.**
ἀκεστίδες (αἱ) Διοσκ.5,74 « **κάμινοι σιδηραῖ** παμμεγέθεις ».
ἀκεστικός-ή-όν κ. μτγν. ὁ κατάλληλος πρὸς θεραπείαν ἢ διόρθωσιν· 2) **ἀκεστική** (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ ἀκεστοῦ, τοῦ ἐπιδιορθωτοῦ ἱματίων : Πλάτ. Πολιτ.281B **κναφευτικὴν σύμπασαν καὶ τὴν ἀκεστικήν**· 3) -ή κ. ἡ τέχνη τοῦ θεραπευτοῦ : Γαλ.
ἀκεστορία (ἡ) μτγν. ἡ τέχνη τοῦ θεραπεύειν, ἰατρική : Ἀπολλ.Ρ 2,512.
ἀκεστορίς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ **ἀκέστωρ** βλ. λ.
ἀκεστός-ή-όν ὁ δυνάμενος νὰ θεραπευθῇ : Ἱππ. Ἄρθρ.58 ἀκεστὰ *πράγματα* (δεκτικὰ ἰάσεως) ἀντίθ. ἀνήκεστα· || μτφ. : Ἰλ.Ν 115 **ἀκεσταὶ φρένες ἐσθλῶν** (θεραπεύσιμοι).
ἀκέστρα (ἡ) μτγν. τὸ ὄργανον τοῦ ἀκεστοῦ, βελόνη, φορμορραφίς, σακκοράφα· ΕΜ « βελόνη ἡ μείζων, ἣν νῦν σακκοράφιον καλοῦσιν » : Λουκ. Νεκρ.Δ 4,1 **καὶ ἀκέστραν ὑπὲρ τοῦ ἱστίου.**
ἀκέστριον Εὐστ. « τὸ ἠπητήριον »
ἀκεστρίς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ **ἀκεστής** μαῖα : Ἱππ.
ἄκεστρον (τὸ) φάρμακον : Σοφ.ἀπ.480.
ἀκέστωρ-ορος (ὁ) ἄλλος τύπ. τοῦ **ἀκεστήρ,** ὁ θεραπεύων, ὁ σωτήρ : Εὐρ.Ἀνδρ.900 **ὦ Φοῖβ'** ἀκέστορ, **πημάτων δοίης λύσιν,** Γρηγ.Ναζ.
ἀκεσφορία (ἡ) κ. -ίη μτγν. θεραπεία, σωτηρία : ΑΠ, Μάξ.207 **ἀκεσφορίην ἐπάγειν.**
ἀκεσφόρος-ον ὁ **θεραπείαν ἐπιφέρων, ὁ ἰώμενος,** ὁ θεραπευτής : Εὐρ.Ἴων 1005 **τὸν μὲν θανάσιμον, τὸν δ' ἀκεσφόρον νόσων.**
ἀκεσώδυνος-ον κ. μτγν. ὁ ὀδύνας, *πόνους καταπαύων* : Παῖτ. παρ' Ἱππ.Ἐπιδ.2, Μέν.
ἀκεταβουλαρία (ἡ) νεώτ. φῦκος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀκεταβουλαριϊδῶν,** θαλλὸς ὀμβρελλοειδὴς λευκοπράσινος ἢ λευκός, οὗ τὸ λεπτὸν στέλεχος κατὰ τὸ ἀνώτερον ἄκρον ἀποτελεῖται ἀπὸ συμφυομένας ἀκτινοειδεῖς διακλαδώσεις **ἐν** σχήματι δίσκου (**acetabularia**).
ἀκετάλαι (αἱ) νεώτ. χημ. ὑγρὰ ἄχροα καὶ **εὔοσμα,** παραγόμενα ἐκ συμπυκνώσεως ἀλδεϋδῶν μετ' ὀλκοολῶν, ἐνεργοῦντα εἰς τὸν ὀργανισμὸν **ὡς** ὑπνωτικὰ καὶ ὡς ἀναισθητικά.
ἀκεταλδαζίνη νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις τῆς τάξεως τῶν **ἀλδαζινῶν,** ὑγρὸν ἄχρουν, διαλυτὸν εἰς τὸ ὕδωρ, σταθερὸν πρὸς τὰ ἀλκάλια.
ἀκεταλδεΰδη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ οὐσία, ὑπαγομένη εἰς τὴν τάξιν τῶν **ἀλδεϋδῶν,** ὑγρὸν ἄχρουν καὶ λεπτόρρευστον, χαρακτηριστικῆς ὀσμῆς.
ἀκεταμίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ **ἀμίδιον** τοῦ ὀξικοῦ ὀξέος, ἀποτελοῦν μακρὰς ἀχρόους βελόνας, εὐδιαλύτους **ἐν** ὕδατι καὶ ἐν οἰνοπνεύματι, ἄοσμον, ὅταν εἶναι χημικῶς καθαρόν.
ἀκετανιλίδη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀκετανιλίδιον βλ. λ.
ἀκετανιλίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ ἀνιλίδιον τοῦ ὀξικοῦ ὀξέος, παρασκευαζόμενον δι' ὀκταώρου ζέσεως ἀνιλίνης μετ' ὀξικοῦ ὀξέος, ἀποτελοῦν ἄχροα φύλλα εὐδιάλυτα ἐν οἰνοπνεύματι καὶ δυσδιάλυτα ἐν ὕδατι, χρησιμοποιούμενον σήμερον διὰ τὴν παρασκευὴν τῆς π-νιτρανιλίνης.
ἀκετίνη (ἡ) νεώτ. χημ. μῖγμα τῶν τριῶν ἀκετυλογλυκερινῶν, παρασκευαζόμενον διὰ παρατεταμένης ζέσεως γλυκερίνης μετ' ἀνύδρου ὀξικοῦ ὀξέος καὶ χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ τυποβαφικῇ ὡς διαλῦον ἄριστα τὰ βασικὰ χρώματα.
ἀκετοαλογενόζαι (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, χρήσιμοι πολλαχῶς πρὸς συνθέσεις παραγώγων τῶν σακχάρων.
ἀκετοβρωμογλυκόζη (ἡ) νεώτ. χημ. παράγωγον τῆς γλυκόζης, ὅπερ δι' ἀναγωγῆς **καὶ** σαπωνοποιήσεως παρέχει τὴν γλυκάλην.

ἀκετονάλη (ἡ) νεώτ. ὀξικὸν ἀργιλλιονάτριον, κρυσταλλικὸν διπλοῦν ἅλας διαλυτὸν ἐν ὕδατι.

ἀκετονέλαια (τὰ) νεώτ. χημ. τὰ κατὰ τὴν κλασμάτωσιν τῆς ὑδαροῦς ἀκαθάρτου ἀκετόνης μετὰ τὴν ἀκετόνην ἀποστάζοντα κλάσματα, ἀδιάλυτα εἰς τὸ ὕδωρ, χρήσιμα πρὸς καθαρισμὸν ἀκαθάρτου ἀνθρακενίου ὡς διαλύοντα τὰς προσμίξεις.

ἀκετόνη (ἡ) ἡ **διμεθυλοκετόνη** νεώτ. χημ. ὑγρὸν ἄχρουν, πτητικώτατον καὶ εὔφλεκτον, χρήσιμον ἐν τῇ χημικῇ βιομηχανίᾳ ὡς διαλύτης καὶ ὡς πρώτη ὕλη διὰ τὴν παρασκευὴν ἄλλων ὀργανικῶν προϊόντων, ἀπαντῶν ἐν τῇ φύσει εἰς διάφορα αἰθέρια ἔλαια καὶ εὑρισκόμενον προσέτι ἐν τοῖς οὔροις καὶ ἐν τῷ ἀποπνεομένῳ ἀέρι ἀτόμων πεινώντων ἢ στερηθέντων παντελῶς ὑδατανθράκων ἢ πασχόντων ἐκ διαφόρων νόσων, κυρίως διαβήτου.

ἀκετονοκολλόδιον (τὸ) νεώτ. φαρμακ. κολλόδιον ἐμβεβαπτισμένον εἰς ἀκετόνην, χρήσιμον ἐν τῇ ἰατρικῇ ὡς προφυλακτικὸν τοῦ δέρματος.

ἀκετοξικός ἐστήρ (ὁ) νεώτ. χημ. ἄχρουν ἐλαιῶδες ὑγρόν, εὔοσμον, ἐξ οὗ παρασκευάζονται ἡ ἀντιπυρίνη καί τινα χρώματα (**acetessigester**).

ἀκετοπουρπουρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀπ' εὐθείας βάπτουσα διααζωχρωστικὴ ἐρυθρὰ κόνις ἀδιάλυτος εἰς τὴν ἀλκοόλην καὶ διαλυτὴ εἰς τὸ ὕδωρ μετὰ κυανερύθρου χροιᾶς, χρήσιμος εἰς τὴν βαφὴν προϊόντων ἐξ ἐρίου καὶ μετάξης.

ἀκετοφαινόνη (ἡ) νεώτ. χημ. λιπαρωματικὴ κετόνη, ἀπαντῶσα εἰς τὸ βαρὺ ἔλαιον τῆς πίσσης τῶν λιθανθράκων, ἀδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ.

ἀκετοφόρμιον (τὸ) νεώτ. ἕνωσις ὀξικοῦ ἀργιλλίου μὲ κιτρικὸν ὀξὺ καὶ ἑξαμεθυλενοτετραμίνης.

ἀκετυλενίδια (τὰ) νεώτ. αἱ ἑνώσεις τοῦ ἀκετυλενίου μὲ μέταλλα (**acétylures, Acetylenide**).

ἀκετυλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. τὸ δι' ἐπιδράσεως ὕδατος ἐπὶ ἀνθρακασβεστίου λαμβανόμενον φωτιστικὸν ἀέριον· ἄλλως **ἀσετυλίνη** ἢ **ὀξυλένιον**.

ἀκετυλενοχλωρίδια (τὰ) νεώτ. χημ. ὀργανικοὶ διαλῦται, ἔχοντες ὀσμὴν προσομοίαν πρὸς τὴν χλωροφορμίου, ἐνεργοῦντες ναρκωτικῶς καὶ χρησιμοποιούμενοι ἐν τῷ οἴκῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ ἕνεκα τῆς ἐξαιρετικῆς διαλυτικῆς των ἱκανότητος διὰ λίπη, ἔλαια, ρητίνας, ἄσφαλτον, θεῖον κτλ.

ἀκετυλίωσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ εἰσαγωγὴ τῆς ρίζης τοῦ ὀξικοῦ ὀξέος εἴς τινα χημικὴν ἕνωσιν.

ἀκεῦαι (ἀμφίβ.) Ἡσ. «τηρεῖ Κύπριοι»

ἀκεύω Ἐπιγρ. διαφυλάττω, φρουρῶ.

ἄκεφα ἐπίρρ. (τουρκ.) δημ. δυσθύμως, μετ' ὄκνου, ἀπροθύμως, χωρὶς κέφι βλ. λ.

ἀκέφαλα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ζῷα τῆς ὁμοταξ. τῶν μαλακίων, στερούμενα κεφαλῆς ἢ ἔχοντα τοιαύτην ἀδιόρατον, κεκαλυμμένην ὑπὸ τῶν ἀναδιπλώσεων τοῦ χιτῶνος, τοῦ καλύπτοντας τὸ σῶμά των.

ἀκεφαλία (ἡ) νεώτ. συγγενὴς ἔλλειψις κρανίου καὶ ἐγκεφάλου εἰς τερατογενῆ ἔμβρυα.

ἀκεφαλιά (ἡ) δημ. ἀλόγιστος, παράτολμος ἐνέργεια ἢ πρᾶξις: **ἔκανα μιὰ ἀκεφαλιὰ** (πῆγα κι **ἔπαιξα χαρτιά**· || γεν. ἀκρισία, ἐπιπολαιότης, κακοκεφαλιά, ἀπρονοησία, ἀμυαλιά: **ἀπ' τὴν** ἀκεφαλιά **του πῆγε χαμένος**.

ἀκεφαλοβράγχια (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ζῷα, στερούμενα κεφαλῆς καὶ **βραγχίων**.

ἀκεφαλόγαστρα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ζῷά τινα, στερούμενα κεφαλῆς καὶ γαστρὸς ἢ ἔχοντα τὰ ὄργανα ταῦτα ἐν ὑποτυπώδει καταστάσει.

ἀκεφαλοκύστις-εως (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος παρασίτων ἀκεφάλων ζῴων τῆς οἰκογενείας τῶν ὑδατιδῶν· ἡ ἀκεφαλοκύστις ἀναπτύσσεται εἰς ὡρισμένα ὄργανα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῴων.

ἀκεφαλόποδα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ζῷα, στερούμενα κεφαλῆς καὶ ποδῶν· συχνότατα εἶναι τοιαῦτα ἔμβρυα θηλαστικῶν ζῴων.

ἀκέφαλος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κεφαλήν: Ἡρ.4,191 **οἱ ἀκέφαλοι οἱ ἐν τοῖσι στήθεσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες**, Πλάτ.Φαῖδρ.264 C **μήτε ἀκέφαλον εἶναι μήτε ἄπουν**· 2) ὁ μὴ ἔχων ἀρχήν· ἀντίθ. κολοβός: ἀκέφαλος κῶδιξ (οὗ ἀπωλέσθη ἡ ἀρχή)· 3) ἐν τῇ μετρικῇ: **στίχος ἀκέφαλος** (ἑξάμετρος ἀρχόμενος ἀπὸ βραχείας συλλαβῆς)· 4) ἐκκλ. **αἵρεσις ἀκέφαλος** (μὴ ἔχουσα γνωστὸν ἀρχηγόν)· || **ἀκέφαλοι** (οἱ ἀδιάλλακτοι Μονοφυσῖται τοῦ 5ου κ. 6ου αἰῶνος ἰδίᾳ ἐν Αἰγύπτῳ, οἱ ἀποσχισθέντες τοῦ κανονικοῦ αὐτῶν πατριάρχου)· 5) νεώτ. βοταν. ᾠοθήκη, μὴ φέρουσα ἀμέσως εἰς τὸ ἄνω αὐτῆς μέρος τὸν στῦλον· 6) νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ ἰη σημ. κ. ὁ ἄνευ κεφαλῆς, ἀρχηγοῦ: **ἀκέφαλον κόμμα**· 7) δημ. ὁ ἀλόγιστα, παράτολμα ἐνεργῶν ἢ πράττων· || ὁ ἄκριτος, ἄμυαλος.

ἀκεφαλόστομα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ζῷα μὴ ἔχοντα μὲν κεφαλήν, φέροντα ὅμως κατὰ τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ σώματος ὑποτυπῶδες νωδὸν στόμα.

ἀκεφάλως ἐπίρρ. ἄνευ λογικῆς ἀρχῆς: Ἑρμογ. Εὑρ.2,7 **ἀκεφάλως ἐμβάλλειν τοῖς πράγμασι**.

ἀκεφιά (ἡ) δημ. ἀθυμία, ψυχικὴ δυσφορία, δυσθυμία, κακορεξία, ἔλλειψις κεφιοῦ· || σωματικὴ δυσφορία, ἔλλειψις ὀρέξεως, ἀνορεξία· || κ. ἡ ἀπροθυμία.

ἄκεφος-η-ο δημ. ὁ δύσθυμος, ὁ ἔχων ἀκεφιὰ βλ. λ.: φρ. **ἄκεφος γαμπρός, νύφη κλαμένη**.

ἀκέω (1) Ἡσ. «**ἀκέουσιν**· θεραπεύουσι», Σουΐδ. «**ἀκέσασθαι καὶ ἀκέσαι** ἰάσασθαι»: Ἱππ.Τοπ. Ἀνθρ.10 **ἀκέουσιν σφίσιν ἑωυταῖς**· 2) μέσ. κ. παθ. **ἀκέομαι** βλ. λ.

ἀκέω (2) μτγν. εἶμαι σιωπηλός: Ἀπολλ.Ρ 1,765 **κείνους εἰσορόων ἀκέοις**.

ἀκέων-ουσα (ἀκήν, ἦκα) μετοχ. τύπος πολλάκις κ. ἐπιρρηματ. ἀντὶ τοῦ ἀκὴν σιωπηλῶς, ἀθορύβως, ἡσύχως: Ἰλ.Α 34 **βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα**, Ὀδ.Φ 89 **ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι**, Ἰλ.Δ 22 **Ἀθηναίη ἀκέων ἦν οὐδέ τι εἶπεν**· 2) ἐν κλίσει: Ἰλ.Α 565 **ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο** (νοεῖται ἡ Ἥρα), Ὀδ.Ξ 195 **δαίνυσθαι ἀκέοντ(ε)**, Ἀπολλ. Ρ 3,85 **ἀκέουσα τεῷ ἐπικέκλεο παιδί**.

ἄκη (ἡ) ἀκή βλ.λ. 3): Ἱππ.Χυμ.1, αὐτ.Μόχλ.21 (δ.γ. ἰ.

ἀκή (ἡ) δωρ. ἀκά ἑτερ. τ. τοῦ **ἀκίς** αἰχμή, Ἡσ., Φώτ.· 2) ἡσυχία: Πίνδ.Π 4,156 **ἀκᾷ ἀνταγόρευσεν** (σχόλ. «ἠρέμα καὶ ἡσύχως»), Μόσχ.2,18 **ἐπὶ δηρὸν ἀκὴν ἔχειν**, Ἡσ. «**ἀεὴν ἦγες** ἡσυχίαν ἦγες»· 3) θεραπεία: Ἱππ.Μοχλ.21 (δ.γ. ἄκη).

ἀκηδεὶ ἐπίρρ. γραμμ. ἀκηδῶς βλ. λ. (**ἀμφίβ.**).

ἀκήδεια (ἡ) κ. ἀκηδείη ἀκηδία βλ. λ.: Ἐμπ.136 **ἀκηδείῃσιν νόοιο**, Ἀπολλ.Ρ 2,219· 2) φόβος, ἀδημονία: αὐτ.3,298.

ἀκηδείη (ἡ) ἐπ. βλ. ἀκήδεια.

ἀκηδεμόνευτος (-η)-ο(ν) ἐκκλ. κ. νεώτ. κ. δημ. δι' ὃν οὐδεὶς φροντίζει, ὁ παρημελημένος· 2) νεώτ. νομ. κ. δημ. ἐπὶ ἀνηλίκων καὶ ὑπεξουσίων, ὁ μὴ ὑπὸ κηδεμονίαν βλ.λ. διατελῶν. Ἐπίρρ. **ἀκηδεμονεύτως**.

ἀκήδεστος-ον κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ τυχὼν φροντίδος· || ὁ ἄταφος: Ἰλ.Ζ 60 **πάντες Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι**· 2) μτγν. ἠμελημένος, ἀκτένιστος: Νόνν.Δ 10,272 **ἀκήδεστον κάρηνον**· 3) νεώτ. νομ. ὁ ἐστερημένος κηδεμόνος βλ. λ. ἀκηδεμόνευτος.

ἀκηδέστως ἐπίρρ. ἀσπλάγχνως, ἀνηλεῶς: Ἰλ.Χ 465 **ταχέες δέ μιν ἵπποι ἕλκον ἀκηδέστως**.

ἀκήδευτος (-η)-ο(ν) μτγν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κηδευθείς, ἄταφος: Πλούτ.Περ.28 **προσέταξεν προβαλεῖν ἀκήδευτα τὰ σώματα**.

ἀκηδής-οῦς-ές κ. νεώτ. παθ. ὁ μὴ τυχὼν φροντίδος, ἠμελημένος, ἀπεριποίητος: Ὀδ.Ζ 26 **εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα**· || ἄταφος: Ἰλ.Ω 554 **ὄφρα μὲν Ἕκτωρ κεῖται ἀκηδής**·

2) ἀμτβ. ὁ μὴ ἔχων φροντίδας ἢ θλίψεις, ἀμέριμνος, ἀτάραχος : αὐτ.Φ 123 **κεῖσο μετ' ἰχθύσιν, οἵ σ' ὠτειλὴν αἷμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες,** Ἡσίοδ.Θ 489 **ὡς οἱ ὀπίσσω ἀντὶ λίθου ἑὸς υἱὸς ἀνίκητος καὶ ἀκηδὴς λείπετο,** ΑΠ 11,42· ἐνεργ ὁ μὴ φροντίζων περί τινος, ἀμελής, ἀδι... ...ορος : Πλάτ.Νόμ.913 C **ἀκηδὴς παίδων·** 3) ...ἀλαβής, ἄκακος, ἀθῷος : Ὀππ.Ἁλ.1,611· 4) νεωτ. μόνον ἐν τῇ 2ᾳ σημ. ἄφροντις, ἀμελής.

ἀκηδ... (ἡ) ἰων. **ἀκηδίη** κ. νεώτ. ἀφροντισία, παρα... ..., νάρκωσις, ἀδράνεια : Ἱππ.Ἀδέν.12 **ἄμφω ἐν ...ίῃ καταγυιοῖ τὴν φύσιν·** ‖ κάματος, ἐξασθένησις : ΔίωνΚ ἀπ.73, ΠΔ Ἡσ.61,3 **καταστολὴν δόξης ἀντὶ πνεύματος ἀκηδίας·** 2) ἐνεργ. τὸ μὴ δίδειν σημασίαν, ἡ **περιφρόνησις·** 3) νεώτ. ἐν τῇ 1ῃ σημ. ἀμεριμνησία, ἀμέλεια, ῥαθυμία· ‖ θρησκ. ἀδράνεια, χαύνωσις περὶ τὰ πνευματικὰ καὶ ψυχωφελῆ, χαρακτηριζομένη ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων ὡς εἷς τῶν ὀκτὼ πονηρῶν λογισμῶν.

ἀκηδιασμός (ὁ) μτγν. ἀκηδία, ἀμέλεια : Βασίλ. 3,811 Α **ἀκηδιασμὸς τῆς ψαλμῳδίας.**

ἀκηδιαστής (ὁ) ἄφροντις : Ἰ Δαμασκην. « **ὁ ἀκηδιαστὴς** μισεῖ μὲν τὰ παρόντα, ἐπιθυμεῖ δὲ τὰ μὴ παρόντα », Ἡσ., Σουΐδ. « ὁ ἀσηκόρος ».

ἀκηδιῶ-άω μτγν. εἶμαι ἄφροντις· 2) εἶμαι καταπεπονημένος, ἐξηντλημένος : ΠΔΨαλμ.60,2.

ἀκηδῶ-έω κ. μτγν. εἶμαι ἀκηδής, δὲν φροντίζω, ἀδιαφορῶ : Ἰλ.Ψ 70 **οὐ μέν μευ ζώοντος ἀκήδεις, ἀλλὰ θανόντος,** Αἰσχ.Πρ. 508 **σαυτοῦ δ' ἀκήδει δυστυχοῦντος,** Μόσχ.4,81 **τῷ μή μ' ἐξείπῃς ποτ', ἐμὸν θάλος, ὡς σευ ἀκηδέω.**

ἀκηδῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ φροντίδος, ἄνευ ἐνδιαφέροντος : Σουΐδ.

ἀκήλητος-ον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πραϋνθῇ, ὁ ἄκαμπτος : Ὀδ.Ι 329 **σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν, ἀκήλητος νόος ἐστὶν** (Εὐστ. « ἄθελκτος καὶ ἀπαθής »), Σοφ.Τρ.999 **ἀκήλητον μανίας ἄνθος** (ἀκαταπράϋντον)· 2) ὁ μὴ θελγόμενος, μὴ συγκινούμενος : Πλάτ.Φαῖδρ.259 Β· 3) σκληρός, ἄσπλαγχνος : Θεόκρ.22,169 **σφῷ γὰρ ἀκηλήτω καὶ ἀπηνέες,** Ἡσ. « **ἀκήλητος**· ἀπαραλόγιστος, ἀκολάκευτος, ἀμετάβολος ».

ἀκηλίδωτος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κηλῖδας, καθαρός : ΠΔ Βασ.7,26 **ἔσοπτρον, ἐσθής, πέδιλα ἀκηλίδωτα·** ‖ μτφ. ἄσπιλος, ἀνεπίληπτος : αὐτ. Βασ.4,9 **βίος, ἀρετὴ ἀνεπίληπτος,** Φίλ.2,235, Φώτ.,ΑΒ,Σουΐδ. « **ἀκηλίδωτον**· ἄσπιλον, ἀκήρατον »· ‖ νεώτ. μτφ. **ἀκηλίδωτον παρελθόν.**

ἄκημα-ατος (τὸ) κ. **ἄκεσμα** βλ. λ. : Ἰλ.Ο 394 (δ. γ. ἀντὶ **ἀκέσματα**), Μάξ.142.

ἀκήμων Ἡσ. « ἐκκεχυμένος ».

ἀκήμωτος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων κημόν, χαλινόν, ἀχαλίνωτος : Ι Χρυσ. **ἀκήμωτον στόμα.**

ἀκήν ἐπίρρ. ἡσύχως, σιωπηλῶς : Ὀδ.Β 88 **πάντες ἀκὴν ἔσαν,** Ἰλ.Γ 95 **οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ** (ἔμειναν ἐν ἡσυχίᾳ σιωπήσαντες).

ἀκήνιον ΕΜ « ἥσυχον ».

ἀκήπευτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κηπευόμενος, ἄγριος : Ποσιδών.29 **ἀκήπευτοι γογγυλίδες,** νεώτ. **χόρτα κηπευτὰ καὶ ἀκήπευτα.**

ἄκηπος (ὁ) Γρηγ.Ναζ. **κῆπος ἄκηπος** (κακός, μὴ ἀποδίδων καρποὺς κῆπος)· πρβλ. **δῶρα ἄδωρα.**

ἀκηρασία (ἡ) ἁγνότης, καθαρότης : Ἡσ. (ἐν χειρογρ. ἀκηρεσία).

ἀκηράσιος-ον ἀμιγής, ἄκρατος, δ. ἑρμ. ἀβλαβής, ἀπείρακτος : Ὀδ.Ι 205 **οἶνον.. ἡδὺν ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν·** 2) ἐξ οὗ δὲν ἔδρεψαν, ὁ ἄθικτος : Ὕμν.Ὁμ.Ἑρμ.72 **ἀκηράσιοι λειμῶνες·** ‖ ἀπαραβίαστος : Ἐπιγρ. **σκῆπτρα ἀκηράσια·** 3) καθαρός, ἁγνός : ΑΠ 12,93 **γυίων ἄνθος ἀκηράσιον.**

ἀκήρατος-ον κ. ἐκκλ., ὑπερθ. ἀκηρότατος ἐν ΑΠ 12,249 ἀβλαβής, ἀπείρακτος, ἀκέριος, ἀνέγγιχτος : Ἰλ.Ο 498 **ἄλοχός τε σόη καὶ παῖδες ὀπίσσω καὶ οἶκος καὶ κλῆρος ἀκήρατος,** Ὀδ.Ρ 532 **...ὐτῶν ... γὰρ κτήματ' ἀκήρατα, κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ·** ...) ἐπὶ τοῦ ὕδατος, καθαρός, διαυγής : Ἰλ.Ω 303 ...σὶν **ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατον·** ‖ γενικῶς, ὁ ...αρός, ὁ μὴ περιέχων ξένας οὐσίας : Ἡρ.7,10,α' **χρυσὸν τὸν ἀκήρατον αὐτὸν ἐπ' ἑωυτοῦ οὐ διαγινώσκομεν,** Αἰσχ.Πέρσ.614 **ἀκήρατον ποτὸν** (ἄκρατον)· ‖ καθαρός, ἁγνός : Πλάτ.Φαῖδρ. 247 D **ἐπιστήμη, ἤθη ἀκήρατα·** 3) μτφ. ἐπὶ προσώπων, ἀκηλίδωτος, ἄσπιλος, ἀμόλυντος : Εὐρ. Τρῳ.675 **ἀκήρατον δέ μ' ἐκ πατρὸς λαβὼν δόμων πρῶτος τὸ παρθένειον ἐζεύξω λέχος,** ἐκκλ. **ἀκήρατον σῶμα τοῦ Χριστοῦ·** 4) ἀπρόσβλητος, ἀπηλλαγμένος ἀπό τινος : Εὐρ.Ἱππ.1113 **ἀκήρατος ἄλγεσι,- τύχαις,** Ἀπολλ.Ρ 1,974 **ἀκήρατος ὠδίνων** (ἐπὶ τῶν τικτουσῶν). Ἐπίρρ. **ἀκηράτως.**

ἀκήρεα Ἡσ. « ἀβλαβῆ ».

ἀκηρεσία (ἀμφιβ.) Ἡσ. «ἀφθαρσία».

ἀκήριος-ον (1) (**ἀ - κήρ**) ὁ ἀβλαβὴς ὑπὸ τῶν κηρῶν, ὁ μὴ ὑποκύψας εἰς τὸν θάνατον, ἀθάνατος : Ὀδ.Μ 98 **οὐ πώ ποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται,** Ἀπολλ.Ρ 3,466· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ βλάπτων, ἀβλαβής : Ἡσίοδ.Ἔργ.823 **ἡμέραι.. ἀκήριαι, οὔ τι φέρουσαι·** 3) ἀμτβ. ὁ μὴ ἔχων κακίαν, ἄκακος, ἄδολος : Σιμων.4 **πάμπαν δ' ἄμωμος οὔτις οὐδ' ἀκήριος.**

ἀκήριος-ον (2) (ἀ - κῆρ) ὁ ἄνευ καρδίας, ἄνευ ζωῆς : Ἰλ.Λ 392 **ὀξὺ βέλος πέλεται καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησιν·** 2) ὁ ἄνευ θάρρους, δειλός, χωρὶς καρδιά : Ἰλ.Η 100 **ἥμενοι.. ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως,** Ἀπολλ.Ρ 2,197 **ἀκήριον ἠΰτ' ὄνειρον.**

ἄκηρος (ἡ) μτγν. ὄνομα ἐμπλάστρου : Γαλ.13,759.

ἀκηρυκτεί ἐπίρρ. κ. ἀκηρυκτί κ. νεώτ. ἄνευ κήρυκος, ἄνευ ἐπισήμου κηρύξεως ἀκηρύκτως : Θουκ.2,1 **ἐπεμίγνυντο ἔτι ἀκηρυκτεί.. συνεχῶς ἐπολέμουν,** Δίων Κ 50,7 **ἀκηρυκτεὶ πολεμεῖν.**

ἀκηρυκτί ἐπίρρ. βλ. **ἀκηρυκτεί.**

ἀκήρυκτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κηρυχθείς, ὁ μὴ προαγγελθείς : Ἡρ.5,81 **πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι ἐπέφερον** (αἰφνίδιον)· 2) ἐπὶ πολέμου, καθ' ὃν ὁ φέρων προτάσεις εἰρήνης κῆρυξ δὲν γίνεται δεκτός : Δημ.314,15 **ἦν γὰρ ἄσπονδος καὶ ἀκήρυκτος ὑμῖν πρὸς τοὺς θεατὰς πόλεμος,** Πλούτ.Περ.30 **ἀκήρυκτος ἔχθρα·** 3) ὁ ὁπωσδήποτε μὴ διὰ κήρυκος γνωσθείς : Αἰσχίν.3,230 **ὑμεῖς μὲν ἀστεφάνωτοι καὶ ἀκήρυκτοι γίγνεσθε, οὗτος δὲ κηρυχθήσεται·** ‖ ὁ μὴ διὰ κηρύκων ἀναγορευθείς, ὑμνηθείς, ὁ ἄδοξος : Εὐρ.Ἡρακλ.89· ‖ ὁ περὶ οὗ δὲν ἐγνώσθη τι : Σοφ.Τρ.45, Νόνν.Δ 9,249· ‖ κρύφιος : αὐτ.Δ 48,653 **ἀκήρυκτοι ἔρωτες.**

ἀκηρύκτως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἀκήρυχτα** κατὰ τρόπον ἀκήρυκτον βλ. λ. : Θουκ.1,146 **ἀκηρύκτως ἐφοίτων παρ' ἀλλήλους.**

ἀκήρωτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἠλειμμένος διὰ κηροῦ, ἀκέρωτος : Λουκ.Ἰκαρ.3 **ἀκήρωτον πτερόν,** Σουΐδ. « δίχα κηροῦ ».

ἀκήσκος Ἡσ. « τάλαρος ».

ἀκητόν Ἡσ. « κράτιστον ».

ἀκηχεδόνες Ἡσ. « λῦπαι »· πρβλ. ἀχθηδών.

ἀκί Ἡσ. « φυτόν τι ».

ἀκία μσν. ἢ **καυντουβέρνιον ἢ λόχας ἐν τῷ βυζαντινῷ στρατῷ ἐλέγετο ὁ νῦν καλούμενος στοῖχος,** ἤτοι ὁ στρατιώτης τοῦ πρώτου ζυγοῦ παρατεταγμένου τμήματος ὁμοῦ μετὰ τῶν ὄπισθεν αὐτοῦ ἱσταμένων.

ἀκίανθος (ὁ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀρχεαειδῶν,** περιλαμβάνον δώδεκα εἴδη ἰθαγενῆ τῆς Αὐστραλίας, Νέας Ζηλανδίας καὶ Νέας Καληδονίας (aciunthus).

ἀκιβδήλευτος-ον μτγν. ἀκίβδηλος βλ. λ. : Φίλ. 2,267 **ἀκίβδηλον χρῶμα·** ‖ μτφ. αὐτ.1,345 **ἀκι-**

βδήλευτος σοφία, Ἡσ. « ἀκιβδήλευτος· ἀκακούργητος, ἄδολος. »

ἀκίβδηλος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ κίβδηλος, ἀνόθευτος, γνήσιος, ἰδίᾳ ἐπὶ νομισμάτων : Πλάτ.Νόμ.916 D ἀκίβδηλον νόμισμα, Ἀρ στλ.Ἀθην.51,1 καθαρὰ καὶ ἀκίβδηλα πωλεῖν· ‖ μτφ. ἄδολος, εἰλικρινής : Ἡρ.9,7,α' τὸ ἀπ' ἡμέων ἀκίβδηλον (ἡ εἰλικρίνειά μας).

ἀκιβδήλως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκίβδηλον βλ.λ. : Ἰσοκρ.1,7 ἀρετὴ αὐξάνεται ἀκιβδήλως.

ἀκιγκλίδωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ περιφραττόμενος διὰ κιγκλιδώματος.

ἀκιδανθηρά (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν Ἰριδαειδῶν, ἰθαγενὲς τῆς νοτίου Ἀφρικῆς, καλλιεργήσιμον (acidanthera).

ἀκιδία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος διπτέρων τῆς οἰκογενείας τῶν μυιιδῶν, οὗ κυριώτερον εἶδος ἡ a. heraclea L. χρώματος μέλανος στιλπνοῦ, μὲ κιτρίνας κηλῖδας ἐπὶ τοῦ θώρακος καὶ πτερὰ σχεδὸν τελείως κεκαλυμμένα ἀπὸ μελαίνας ζώνας (acidia).

ἀκίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἀκίς μικρὰ ἀκίς : Πάπ. ἀκίδια χρυσᾶ.

ἀκιδνός-ή-όν παρ' Ὁμ. μόνον συγκρ. ἀκιδνότερος, μτγν. ὑπερθ. ἀκιδνότατος ἀσθενής, εὐτελής, ἄθλιος : Ὀδ.Σ 130 οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο, Μαν.2,178 ἀκ- δμωαί, Νόνν. Δ 7,270 ἀκιδνότατον βέλεμνον· 2) μτγν. ἄνοστος : Ἀρχέστρ ἀπ.38 B ἔδεσμα ἀκιδνόν (δ.γ.).

ἀκιδογράφημα (τὸ) νεώτ. ἡ δι' ἀκίδος προχείρως καὶ ἀμελῶς χαραχθεῖσα ἐπιγραφὴ εἰς κίονας, τοίχους ἢ ἄλλα μέλη τῶν ἀρχαίων μνημείων καὶ δὴ τῶν Ἀθηναϊκῶν.

ἀκιδογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ δι' ἀκίδος κεχαραγμένος : ἀκιδογραφικὴ ἐπιγραφή.

ἀκιδοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὅμοιος ἀκίδι.

ἀκιδοτόμον (τὸ) νεώτ. ἐργαλεῖον χειρουργικόν, δι' οὗ ἀποκόπτονται μικραὶ προεξοχαὶ ὀστῶν.

ἀκιδοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων ἀκίδας, αἰχμάς, ὁ ὀξύς, μυτερός.

ἀκιδρωπάζω Ἡσ. « ἀμβλυωπῶ ».

ἀκιδῶ-όω Φώτ. « ἠκιδωμένος· ἀκίδας ἔχων » : Ἐπιγρ. βέλη ἠκιδωμένα.

ἀκιδώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ἀκίδος, ἀκιδοειδής, αἰχμηρός, ὀξύς : Θεόφρ.ΙΦ 4,12,22· 2) νεώτ. κ. ὁ πλήρης ἀκίδων, ἀγκιδωτός.

ἀκιδωτός-ή-όν ὁ καταλήγων εἰς ἀκίδα, ὀξύς, σαυβλερος : Πολυδ.1,97 ἀκιδωτὸν ἄγκιστρον, Ἡσ. ἀκιδωτὸν βέλος· 2) ὁ ἔχων πολλὰς ἀκίδας, προεξοχάς : AB, Φώτ. « ἀκιδωτὸς ὅρμος· συγκείμενος ἐκ πολλῶν ἀκίδων »· 3) τὸ ἀρσ.—ωτός ὡς οὐσ. : ΨΔιοσκ.4,54 «παρωνυχία»· 4) τὸ οὐδ. -ωτόν ὡς οὐσ. : αὐτ.2,175 « σέλινον ἄγριον » ἢ Διοσκ.3,15 « ποτίρριον »· 5) νεώτ. βοταν. ἀκιδωτὰ φύλλα (τὰ ἔχοντα κατὰ τὴν κορυφὴν ἀκίδα τραχεῖαν καὶ σκληράν, βελονοφόρα)· 6) νεώτ. ἐπὶ θυρεοῦ οἰκοσήμου, ὁ φέρων αἰχμὰς μετὰ τριγώνων κατὰ τὴν βάσιν : ἀκιδωτὸς θυρεός.

ἀκίθαρις-ιος ὁ ἄνευ κιθάρας ἢ κιθαρίσματος : Αἰσχ.Ἱκ.681 ἄχορον ἀκίθαριν δακρυογόνον Ἄρη.

ἄκικυς-υος (ὁ, ἡ) ἐπ. κ. ἰων. ἀδύνατος, ἀσθενής : Ὀδ.Ι 515 νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, Ἱππ. Νούσ.4,43· 2) ἐνεργ. ὁ ἐξαντλῶν, ἐξασθενῶν : Αἰσχ.Πρ.547 οὐδ' ἐδέρχθης ὀλιγοδρανίαν ἄκικυν, Ὀρφ. Λιθ.22 νοῦσος ἄκικυς.

ἄκιμον Σουίδ. « ἀθεράπευτον ».

ἀκίναγμα-ατος (τὸ) κ. ἀκιναγμός τίναγμα, τιναγμός : Λυρ.Ἀδέσπ.30 B ἀκίναγμα τίναγμα, χειρῶν ἠδὲ ποδῶν, EM « χειρῶν ἠδὲ ποδῶν ἀκινάγματα, τὰ τινάγματα τῶν ποδῶν μετὰ ῥυθμοῦ, καὶ τὰ τῶν χειρῶν κινήματα ».

ἀκιναγμός Ἡσ. « τιναγμός, κίνησις ».

ἀκίναιδος (ὁ) Σουίδ. « ὁ μὴ κινῶν τὰ αἰδοῖα ὁ σώφρων ».

ἀκινάκης (ὁ) (περσ.) γεν. -ου παρ' Ἡρ. -εος, πληθ. -εας ξίφος βραχὺ καὶ πλατὺ τῶν Περσῶν, φερόμενον ὡς ὅπλον καὶ κόσμημα ἐντὸς θήκης κατὰ μῆκος τοῦ δεξιοῦ μηροῦ : Ἡρ.7,54 περσικὸν ξίφος, τὸν ἀκινάκην καλέουσιν, Ξεν. Ἀν.1,2,27 ἔδωκε.. ἀκινάκην χρυσοῦν καὶ στολὴν περσικήν, Ἐπιγρ. ἀκινάκης ἐπίχρυσος (περσικὸν ξίφος, φυλαττόμενον ἐν τῷ Παρθενῶνι)· 2) Λουκ. Τοξ.38 νὴ τὸν ἀκινάκην (σκυθικὸς ὅρκος).

ἀκινακόμορφον (τὸ) νεώτ. ὄργανον φυτοῦ (φύλλον, καρποὶ κτλ.), ὁμοιάζον πρὸς ἀκινάκην βλ. λ., ἔχον δηλ. τὴν μίαν πλευρὰν αἰχμηράν, τὴν δὲ ἄλλην παχεῖαν καὶ σαρκώδη.

ἀκινδύνευτος (-η)-ο(ν) μσν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ διατρέχων ἢ μὴ διατρέξας κίνδυνον.

ἀκινδυνί ἐπίρρ. Σουίδ. ἄνευ κινδύνου, ἀκινδύνως.

ἀκίνδυνος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ κινδύνου, ἀσφαλής· ἀντίθ. ἐπικίνδυνος, κινδυνώδης : Σιμων.66 σιγᾶς ἀκίνδυνον γέρας, Εὐρ.ΙΑ 17 ζηλῶ δ' ἀνδρῶν ὃς ἀκίνδυνον βίον ἐξεπέρασ' ἀγνώς, Θουκ.3,40,4 ἐκ τοῦ ἀκινδύνου ἀνδραγαθίζεσθαι· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ κίνδυνον ἐπιφέρων : Πίνδ.Ο 6,14 ἀρεταὶ ἀκίνδυνοι, νεώτ. νόσος, ἐγχείρησις, διάβασις ἀκίνδυνος· 3) ἀττ. δίκ. πᾶσα δικαιοπραξία (δίκη, μαρτυρία) μὴ συνεπαγομένη εὐθύνην εἰς βάρος τοῦ διώκοντος, τοῦ μηνυτοῦ : Ὑπερείδ. Λυκόφρ.8 ἀκίνδυνον εἶναι τὸν ἀγῶνα.

ἀκινδυνότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ μὴ κινδυνεύειν, ἡ ἔλλειψις κινδύνου : Γαλ.9,491 ἀκινδυνότητα ἔχει τι.

ἀκινδυνόφρων-ονος-ον μσν. ἀσφαλής : Πρόδρ.

ἀκινδυνώδης-ους-ες ὁ μὴ ἔχων ἐπικίνδυνον μορφήν, ἐμφάνισιν : Ἱππ.Ἄρθρ.65 (ἐπιγρ.).

ἀκινδύνως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀκίνδυνα ἢ ἀκίντυνα, συγκρ. -ότερον, ὑπερθ. -ότατον ἄνευ κινδύνου : Θουκ.6,80,6 αἱρεῖσθε.. τὴν αὐτίκα ἀκινδύνως δουλείαν, Πλάτ.Φαίδ.85D εἰ μή τις δύναιτο ἀσφαλέστερον καὶ ἀκινδυνότερον διαπορευθῆναι, Ξεν.Ἀπομν.2,8,6 ἀκινδυνότατα ζῆν· ‖ δημ. ἥρωας ἀκίντυνα δὲ γίνεται κανένας.

ἀκινήεις-εσσα-εν μτγν. ὁ μὴ κινούμενος, ἀκίνητος : Νίκ. Ἀλ.436 ἀκινήεντα ὄσσε.

ἀκινησία (ἡ) κ. -ίη κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἔλλειψις, ἡ μὴ ὕπαρξις κινήσεως : Ἀριστλ.Φυσ.202 A 5· 2) ἀδυναμία πρὸς κίνησιν : Θεόφρ.ἀπ.113· 3) ἡ στασιμότης, ἡ ἀδράνεια : Ἱππ.Διαίτ. 2,37· 4) ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ, ἡ διακοπή, ἡ κατάπαυσις αὐτοῦ : Γαλ. 8,510, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,3 σφυγμὸς πρὸς ἀκινησίην ἐστί· 5) νεώτ. καὶ δημ. ἐν τῇ 1η, 2α, 3η σημ. : ἄλλοτε παρεδέχοντο τὴν ἀκινησίαν τῆς Γῆς· δημ. ὁ γιατρὸς διέταξε στὸν ἄρρωστο ἀπόλυτη ἀκινησία· ‖ ναυτ. παράγγελμα πρὸς ἀπόδοσιν τιμῆς εἰς πρόσωπον ἢ παρερχόμενον πολεμικὸν πλοῖον, ἅμα τῇ διόδῳ τοῦ ὁποίου οἱ ἄνδρες στρεφόμενοι πρὸς αὐτὸ λαμβάνουσι στάσιν προσοχῆς· 6) μτφ. ἡ διακοπή, ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐμπορικῶν, τραπεζιτικῶν κτλ. ἐργασιῶν καὶ γεν. τῶν οἰκονομικῶν συναλλαγῶν.

ἀκίνησις-εως (ἡ) μσν. ἀκινησία.

ἀκινητεί ἐπίρρ. μτγν. κ. ἀκινητί βλ. λ.

ἀκινητί ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀκινήτως : Πολυδ.3,89.

ἀκινητίζω κ. μτγν. ἵσταμαι, μένω ἀκίνητος, ἀκινητῶ βλ. λ. : Ἀριστλ.ΖΙ 537 B 7, Στωϊκ.ἀπ.2,161.

ἀκινητίνδα ἀρχαία ἑλληνικὴ παιδιά, καθ' ἣν γίνεται ἅμιλλα παραμονῆς ἐν ἀκινησίᾳ μὲ ὡρισμένην στάσιν : Πολυδ.9,115 « ἀκινητίνδα· ἅμιλλα τοῦ ἀκινητὶ μένειν», αὐτ.9,110 ἀκινητίνδα παίζειν, ἀνάλογος σύγχρονος παιδιά : τὰ ἀγάλματα, καθ' ἣν ὁ χαμένος ὑποχρεοῦται νὰ παραμένῃ εἰς ἣν στάσιν τοῦ ἐπιβάλλει ὁ νικητής.

ἀκινητοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ καθιστᾶν τι ἀκίνητον, τὸ καθηλώνειν ἐν ἀκινησίᾳ· || **ἀκινητοποίησις ἄνω ἢ κάτω** ἄκρου (κατάστασις ἀκινησίας τραυματισθέντος ἢ πάσχοντος ἄκρου τοῦ ἀνθρώπου)· || **ἀκινητοποίησις κεφαλαίου** (ἡ διάθεσις χρημάτων εἰς ἀκίνητα ἢ εἰς τίτλους μὴ ρευστοποιημένους).

ἀκινητοποίητος-ον νεώτ. ὁ μὴ κινητοποιηθείς, μὴ τεθεὶς εἰς κίνησιν: **ἀκινητοποίητον στράτευμα**· 2) μτφ. ἐπὶ οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων: **ἀκινητοποίητον ἐνεργητικὸν** (τὰ μηχανήματα, ἐργαλεῖα, κ. γεν. πᾶν τὸ ἀναγκαῖον καὶ παγίως προωρισμένον διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν ἐπιχειρήσεώς τινος, οὐχὶ δὲ πρὸς μεταπώλησιν.

ἀκινητοποιῶ-έω νεώτ. καθιστῶ τι ἀκίνητον, καθηλῶ τι ἐν ἀκινησίᾳ· 2) μτφ. οἰκονομικῶς ἐπενδύω χρηματικὸν κεφάλαιον εἰς ἀκίνητα· βλ. λ. 9), εἰς ἀξίας μὴ ρευστοποιημένας.

ἀκίνητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. παρὰ Πινδ. Ο 9,33 κ. Ἐπιγρ. -η-ον ὁ μὴ κινούμενος, ἑδραῖος, εὐσταθής: Ἡρ.6,98 **οὐδὲν ἦν ἀεικὲς κινηθῆναι Δῆλον τὸ πρὶν ἐοῦσαν ἀκίνητον**, Ἀριστλ.Μεταφ. 1012 B 31 τὸ **πρῶτον κινοῦν ἀκίνητον αὐτό**, Πολυδ.4,156 **ἄστρα ἀκίνητα** (οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες)· 2) ἀργός, ὀκνηρός: Ἡσίοδ.Ἔργ.750 μηδ' ἐπ' **ἀκινήτοισι καθιζέμεν** (ἐν ἀργίᾳ διάγειν, κατὰ δ. ἑρμ. ἐπὶ τῶν τάφων καθέζεσθαι, οὓς δὲν εἶναι θεμιτὸν νὰ κινήσῃ, νὰ θίξῃ τις), Ἀριστφ.Βάτρ.899 **ἀκίνητοι φρένες** (περὶ τῶν Βοιωτῶν ὡς νωθρῶν)· 3) ὃν δὲν εἶναι θεμιτὸν νὰ κινήσῃ τις, ἄθικτος, ἀπαραβίαστος: Ἡρ.1,187 **οὗτος ὁ τάφος ἦν ἀκίνητος**, αὐτ.6,134 **ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον κινήσοντά τι τῶν ἀκινήτων**· πρβλ.: Σοφ. ΟΚ 624 **οὐ γὰρ αὐδᾶν ἡδὺ τ' ἀκίνητ' ἔπη** (ἐπὶ τῶν ἀπορρήτων)· 4) ἀμετάβλητος, σταθερός: Θουκ.1,71,3 **τὰ ἀκίνητα νόμιμα ἄριστα**, Ξεν.Λακ.14,1 **καὶ νῦν ἔτι μοι δοκοῦσιν οἱ Λυκούργου νόμοι ἀκίνητοι διαμένειν**· 5) ἐπὶ προσώπων κττ. ἀμετάτρεπτος: Πλάτ.Τίμ. 51 E: **νοῦς ἀκίνητος πειθοῖ**· 6) Πλούτ.2,38 C **ἀκίνητος χώρα** (ἀκαλλιέργητος)· 7) Πάπ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποχωρισθῇ ἀπό τινας, ὁ ἀχώριστος· 8) νεώτ. **ἀκίνητος ἑορτὴ** (ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν τεταγμένην ἡμερομηνίαν πάντοτε ἑορταζομένη): **ὁ Εὐαγγελισμὸς εἶναι ἀκίνητος ἑορτή**· 9) νεώτ. οὐδ. **ἀκίνητον** ὡς οὐσ. πᾶν μετὰ τοῦ ἐδάφους συνεχόμενον καὶ ἐν σῶμα μετ' αὐτοῦ ἀποτελοῦν πρᾶγμα, μὴ δυνάμενον δὲ νὰ μεταφερθῇ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἄνευ βλάβης τῆς οὐσίας αὐτοῦ· νεώτ. εἰδ. **ἀκίνητον** μεγάλη οἰκοδομή.

ἀκινητόσωμος-ον νεώτ. ζωολ. ἐπὶ μαλακίων, τὸ ἔχον σῶμα ἀκίνητον.

ἀκινητότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ ἀμετακίνητον, ἡ ἀδράνεια, ἡ σταθερότης.

ἀκινητῶ-έω εἶμαι ἀκίνητος, ἡσυχάζω: Ἱππ.Γυν. 1,11 **ἀκινητέειν ἐπιτηδεύεσθαι**· || ἐπὶ τῶν ὀστῶν δὲν μεταβάλλω θέσιν: Γαλ.19,460.

ἀκινήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. δημ. **ἀκίνητα** ἄνευ κινήσεως· || ἀμεταβλήτως: Ἰσοκρ.13,12 **ἀκινήτως ἔχει τὸ τῶν γραμμάτων**.

ἀκίνια (ἡ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα τοῦ ἀθροίσματος τῶν διπτέρων τῆς οἰκογενείας τῶν **βραχυκέρων**, χαρακτηριζομένων ἐκ τῶν λίαν βραχειῶν κεραιῶν.

ἀκίνινος-ον ὁ ἐξ ἀκίνου βλ. λ. πεποιημένος: Ἀθήν.15,680 D **ἀκίνινοι στέφανοι**.

ἀκινίτης (ὁ) νεώτ. χημ. παρασκευαζόμενον διὰ κατεργασίας τοῦ ὑποχλωριώδους ἀσβεστίου καὶ ἀποτελοῦν ὑγρὸν ἄχρουν, χρησιμοποιηθὲν ὡς δακρυογόνος οὐσία ἐντὸς ὀβίδων· ἄλλως **χλωριαπικρίνη ἢ τριχλωριονιτρομεθάνιον**.

ἀκινόπους-οδος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα κολεόπτερα τοῦ ἀθροίσματος τῶν πενταμερῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **καραβικιδῶν**· εἶναι γνωστὰ ἑπτὰ εἴδη, ὧν κοινότερον ἀκινόπους **ὁ μεγαλοκέφαλος ἐν τῇ μεσημβρινῇ** Γαλλίᾳ.

ἄκινος (ὁ κ. ἡ) μτγν. εἶδος βασιλικοῦ, πυκνοφύλλου καὶ λίαν εὐώδους: Διοσκ.3,43 « **πόα ἐστὶ** λεπτόκαρφος, στεφανωματική, παραπλησία ὠκίμῳ, δασυτέρα δὲ καὶ εὐώδης ».

ἀκινοφόρον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος μυκήτων τῆς οἰκογενείας τῶν **λυκοπερδιδῶν**· ἓν εἶδος τούτων ἀπαντᾷ εἰς τὰ δάση τῆς Πενσυλβανίας.

ἀκίντουλα (ἡ) νεώτ. ζωολ. εἶδος ὀρνίθων, ἰθαγενῶν τοῦ Μεξικοῦ, ἐνδιαιτωμένων παρὰ **τὰς λίμνας ἢ τὰ ἕλη** καὶ τρεφομένων ἐξ ἰχθύων.

ἀκιόη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χρυσοβαλανιδῶν**, περιλαμβάνον φυτὰ ἰθαγενῆ τῆς νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τῶν τροπικῶν τῆς Ἀφρικῆς.

ἄκιος-ον ὑπερθ. **-ώτατος** ὁ μὴ ὑπὸ κιῶν βρωθείς, ὁ μὴ σκωληκόβρωτος: Ἡσίοδ.Ἔργ.435 **δάφνης δ' ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἱστοβοῆες** (δ.γ.-**ιρώτατοι**).

ἀκερίς Ἡσ. « λύχνος ».

ἀκιρός-όν αἰολ. **ἄκιρος** ἀσθενής, ἀδύνατος, ἄτονος: Ἡσίοδ.Ἔργ.435 (δ. γ.), Θεόκρ.28,15, Νίκ. Ἀλ.559 **ἀκ. πτέρυγες**· 2) Ἡσ. « **ἀκιρός**· ὁ βορρᾶς ».

ἀκιρῶς Ἡσ. « εὐλαβῶς, ἀτρέμας ».

ἀκίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. αἰχμηρὸν ἀντικείμενον, ἤτοι βελόνη: Ἱππ.Ἐντ.Παθ.41· 2) βέλος: Ἀριστφ. Εἰρ.443 **ἐκ τῶν ὀλεκράνων ἀκίδας ἐξαιρούμενον**· 3) ἐπὶ τῆς σμίλης: Α Πλ.: 4,221 **πετροτόμος ἀκίς**· 4) τὸ ὀξὺ ἄκρον βέλους ἢ ἀγκίστρου: Πλούτ.Δημήτρ.20 **ἀκὶς βελῶν**, ΑΠ 6,5 **ἀκὶς ἀγκίστρου**· 5) εἶδος χειρουργικοῦ ἐπιδέσμου: Γαλ. 18,823· 6) μτφ.: Τιμόθ.Κωμ.2 **ἔρως**.: **ἡ φρενῶν ἀκίς**· || ἐν τῷ πληθ. πόνοι δριμεῖς: Ἀρετ.Χρον. Νούσ.2,4· 7) νεώτ. ἐν τῇ 4ῃ σημ. κ. **τὸ ἄκρον βελόνης**, αἰχμή· δημ. ἀγκίδα, ἀγκίδι· || μεταλλουργ. χαλύβδινος καὶ λίαν αἰχμηρὸς στῦλος (γραφίς) ἢ μικρὰ σφραγὶς (τύπος), δι' ἧς ἐπὶ τῆς λείας ἐπιφανείας χαράσσονται ἀναγλυφαὶ ἢ ἐγγλυφαὶ ἢ διορθοῦνται χαραχθεῖσαι εἰκόνες ἢ χωνεύματα· || ἰατρ. **ἀκὶς τρίγωνος** χειρουργικὸν ἐργαλεῖον, χρησιμεῦον εἰς παρακέντησιν καὶ κένωσιν ὑγροῦ ἀπό τινος κοιλότητος τοῦ σώματος· ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ **ἀκιδοφόρου ἐμβόλου**, οὗ τὸ ἐν ἄκρον ἀπολήγει εἰς τρίεδρον. αἰχμήν, καὶ ἐκ τοῦ **καλαμίσκου**, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἰσέρχεται τὸ ἔμβολον, προεξεχούσης ἐλευθέρας τῆς αἰχμῆς αὐτοῦ· || ναυτ. μικρὸς καὶ λεπτὸς ἧλος μεταλλικός, χρησιμοποιούμενος εἰς τὴν ναυπηγίαν τῶν πλοίων· 8) νεώτ. ζωολ. ὄνομα πτηνῶν, ἐν οἷς οἱ μυοθῆραι, δημ. μυγοχάφτες, ὧν τὸ ράμφος ἀπολήγει εἰς ἀκίδα· 9) ἔντομον, ὑπαγόμενον **εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀκιφόρων** βλ. λ.

ἀκίσχλη (ἡ) Πάπ. σμίλη, γλυφίς.

ἀκιτρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. **ἡ κιγχονικὸς αἰθυλεστὴρ ἢ αἰθυλεστὴρ τῆς ἀτοφάνης** ὀργανικὴ ἕνωσις, ἀνήκουσα εἰς τὰ πολυπυρηνικὰ παράγωγα τῆς **πυριδίνης**, ἄοσμος, ἄγευστος, κιτρινόλευκος, κρυσταλλικὴ κόνις οὐδετέρας ἀντιδράσεως, ἐλάχιστα διαλυτὴ εἰς τὸ ὕδωρ· || φαρμακ. φαρμακοχημικὸν προϊόν, ἐνδεικνυόμενον κατὰ τῆς ἀρθρίτιδος, τῆς ἰσχιαλγίας, τῶν διαφόρων ἀρθρικῶν νευραλγιῶν κτλ.

ἀκιφόρον (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον τῆς τάξεως τῶν **μυαδέρων**· οἱ δακτύλιοι τοῦ τελευταίου σωματικοῦ του τμήματος τελευτῶσιν εἰς εἶδος ἀκίδος, δι' ἧς ἐναποθέτει τὰ ᾠά του εἰς τὰς σχισμὰς τῶν δένδρων.

ἀκίφυλλα (τὰ) νεώτ. **φυτά, ἔχοντα** φύλλα γραμμοειδῆ καὶ ὀξύληκτα· ἄλλως **ἀκιδωτά**.

ἀκίχητος-ον κ. μτγν. ἀνέφικτος, ἀκατόρθω-

τος : Ἰλ.Ρ 75 **θέεις ἀκίχητα διώκων,** Αἰλ Ζ 4,52 **ἀκ- μεταθεῖν·** 2) ἀδυσώπητος, ἄκαμπτος Αἰσχ Πρ 183 **ἀκίχητα . . ἤθεα . . ἔχει Κρόνου παῖς.**

ἀκίων ὁ μὴ ἔχων κίονας, ἀστήρικτος. Ἡσ ,ΑΒ Φώτ « **ἀκίονες** ἀστήρικτοι ».

ἄκκαθεν Ἡσ « ὄναλθεν »

ἀκκαῖον Ἡσ « εὐκαταφρόνητον »

ἀκκίζομαι προσποιοῦμαι ἀδιοφορίαν, ἐπιτηδεύομαι αἰδημοσύνην καὶ σεμνότητα : Πίνδ.ἀπ.203 Φιλιππίδ.5 **τὰ μὲν οὖν γύναια ἠκκίζετο·** 2) καθόλου, προσποιοῦμαι ἄγνοιαν, ὑποκρίνομαι δημ. καμώνομαι : Πλάτ.Γοργ.497 Α **οἶσθα, ἀλλ' ἀκκίζει** (κάνεις πὼς δὲν ξέρεις) 3) νεώτ. προσποιοῦμαι ὅτι δὲν θέλω τι, ὅπερ σφόδρα ἐπιθυμῶ ἢ ἐπιτηδεύομαι φιλαρέσκως· δημ. καμαρώνω, κάνω νάζια.

ἀκκίζω ἀκκίζομαι βλ.λ. : Αἰλ Ἐπιστ.9 **ἀκκίζουσι καὶ θρύπτουσι ἑαυτάς.**

ἀκκιπήσιος (ὁ) μτγν. ἰχθὺς περιζήτητος. εἶδος ὀξυρρύγχου.

ἄκκισμα-ατος (τό) κ νεώτ. ἀκκισμὸς βλ λ

ἀκκισμός (ὁ) κ. νεώτ. προσποιητὴ ἄρνησις, πᾶσα προσποιητὴ ἐκδήλωσις, φιλάρεσκος σεμνοτυφία Μοῖρ. « **ἀκκισμός** Ἀττικῶς. **προσποίησις** Ἑλληνικῶς »· δημ. νάζι, καμάρωμα : Φιλόστρ Ἐπιστ. 35, Ἡλιόδ.6,4.

ἀκκιστικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ νὰ ἀκκίζεται βλ. λ. : Εὐστ.1727,28.

ἀκκλησίαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ προσερχόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ‖ κ. ὁ ἐλλείψει ναοῦ ἢ ἱερέως μὴ ἐκκλησιαζόμενος : **δυὸ χρόνια περάσαμε στὰ ξένα ἀκκλησίαστοι·** 2) ὁ εἰς ὃν ἀπηγορεύθη δι' ἐπιτιμίου ἢ ἀφορισμοῦ ἡ φοίτησις εἰς ἐκκλησίαν· ‖ συνεκδ. ὁ μὴ χριστιανικῶς φερόμενος· κ. ὁ ἀσεβής : **λειτούργησεν ὁ παπᾶς τὸ Πάσχα πάνω στὸ βουνὸ ἀκκλησίαστος.**

ἀκκόρ Ἡσ. « ἀσκός Λάκωνες ».

ἀκκόρντο (τό) (Ἰταλ.) δημ. μουσ. συνήχησις, συμφωνία.

ἀκκός Ἡσ. « παράμωρος, λέγεται δὲ παιδίοις ὡς μωροῖς ».

ἀκκώ-οῦς (ἡ) μτγν. λ. πεποιημένη, φάσμα ὑποθετικόν, δι' οὗ αἱ τροφοὶ ἐφόβιζαν τὰ παιδιά : Πλούτ.2,1040 Β· 2) γυνὴ Σαμία, παροιμιώδης διὰ τὴν μωρίαν της : Ζηνόβ.1,53.

ἀκλαγγής-οῦς-ές ὁ ἄνευ κλαγγῆς, κραυγῆς : Αἰσχ.Πρ.803 **ὀξυστόμους γὰρ Ζηνὸς ἀκλαγγεῖς κύνας** (δ.γ. **ἀκραγεῖς**).

ἀκλάδας Ἡσ. «ἀμπέλους ἀκλαδεύτους· Αἰολεῖς ».

ἀκλάδευτος(-η)-ο(ν) ἐκκλ., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ δένδρων, θάμνων, ἀμπέλων κττ., ὁ μὴ κλαδευθεὶς βλ. λ.· ‖ κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ κλαδεύσῃ.

ἀκλάδιον (τό) νεώτ. βοταν. μύκης, ἀνήκων εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν **ὑφομυκήτων,** φέρων καρπικὰς ὑφὰς ἀσχιδεῖς μετ' ἐγκαρσίων τοιχωμάτων καὶ παράγων ἐπὶ σεσηπότων φυτικῶν μορίων λευκά, τεφρόχροα, καστανόχροα ἢ καὶ μελανὰ μικρὰ ἐπιστρώματα.

ἄκλαδος(-η)-ο(ν) γλωσσ., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κλάδους, βλαστούς, φυομένους ἀπὸ τοῦ κορμοῦ τῶν δένδρων ἢ τῶν ριζῶν τῶν θάμνων, ὁ χωρὶς κλαριὰ ἢ κλωνάρια· 2) νεώτ. μτφ. ὁ μὴ ἔχων συγγενεῖς ἐξ αἵματος· 3) δημ. ἀκλάδευτος βλ. λ. : **ἦρτ' ὁ Φλεβάρης καὶ τ' ἀμπέλια εἶν' ἀκόμη ἄκλαδα** (συνηθέστ. **ἀκλάδευτα**).

ἀκλαδούρα (ἡ) κ. **ἀκλαδούρι** δημ. ἀκλάδευτος καὶ παρημελημένη ἄμπελος : δ.τραγ. **ἀπ' ἄκρη χωραφιοῦ κι ἀπ' ἀκλαδούρα ἀμπέλι.**

ἀκλαδούρι (τό) δημ. ἀκλαδούρα βλ. λ.

ἀκλάδωτος-η-ο δημ. βλ. **ἀκλάρωτος** (2).

ἀκλάρωτος-ον (1) δωρ. ἀκλήρωτος βλ. λ.

ἀκλάρωτος-η-ο (2) δημ. ἐπὶ κόμπης μεταξοσκώληκος, ἡ μὴ ἀκόμη ἀποτεθεῖσα εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ κλάδον μορέας (τὸ **κλαρί**) διὰ νὰ πλέξῃ τὸ βομβύκιον· 2) ἐπὶ δένδρου, τὸ μὴ ἐκφύσαν μεγάλους κλάδους, (κλάρες) : **ἡ πουρναριὰ μαράθηκε ἀκλάρωτη·** 3) μτφ ὁ ἀποθανών, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ κληρονόμους, ὁ ἄτεκνος.

ἄκλαστος(-η)-ο(ν) ἄθραυστος : Θεόφρ.Αἰτ.Φ1, 15,17 **φυτὰ ἄκλαστα·** ‖ ἐπὶ τῆς κινήσεως, ἡ μὴ διακοπτομένη, ἡ συνεχὴς ἐν τῷ διαστήματι : Ἀριστλ.Οὐρ.288 Α 25 **ἡ κύκλῳ φορὰ μήκει ἄκλαστος·** 3) ἐπὶ τῶν φλεβῶν, ἡ ἄκαμπτος, ἡ μὴ ἔχουσα εὐκαμψίαν : Γαλ 5,659· 4) δημ. ὁ μὴ περδόμενος· 5) δημ ὁ μὴ διὰ φύσης, ἀποφοφήσεως, προσβληθείς.

ἀκλαυστεὶ κ. **ἀκλαυστί** ἐπίρρ. ἀκλαυτεί βλ. λ.

ἄκλαυτα ἐπίρρ.δημ ἄνευ κλαυθμοῦ, ἄνευ θρήνου.

ἀκλαυτεὶ κ. **ἀκλαυτί** ἐπίρρ. μτγν. χωρὶς κλαυθμόν : Καλλ. Ἄρτεμ.267, Ἀπολλ.Δύσκ. Ἐπιρρ.133,19.

ἄκλαυτος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ὃν δὲν ἔκλαυσαν, ὁ μὴ θρηνηθεὶς ἐπὶ τῷ θανάτῳ του : Ἰλ.Χ 386 **κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυτος ἄθαπτος Πάτροκλος,** Αἰσχ.Εὐμ.565 **ὤλετ' ἄκλαυτος, ἄϊστος,** Σοφ. Ἀντ.847 **φίλων ἄκλαυτος·** δημ. **πάει ἄκλαυτος στὸν Ἅδη·** ‖ νεώτ. κ. δημ. καὶ γενικῶς, **ὁ ἄνευ θρήνων,** ἀθρήνητος : παροιμ. **μήτε γάμος ἄκλαυτος μήτε λείψανο ἄγελο·** 2) ἐνεργ. ὁ μὴ κλαίων, μὴ θρηνῶν ἢ μὴ θρηνήσας : Ὀδ.Δ 494 **οὐδὲ σέ φημι δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι,** Σοφ. Ἠλ. 912 **μηδὲ πρὸς θεοὺς ἔξεστ' ἀκλαύτῳ τῆσδ' ἀποστῆναι στέγης** (ἄνευ θρήνων, ἀτιμωρητί), δημ. παροιμ. **ἄκλαυτο παιδὶ βυζὶ δὲν τρώει·** ‖ νεώτ κ δημ. κ. ὃν δὲν εἶναι ἄξιον νὰ θρηνήσῃ τις.

ἀκλεής-οῦς-ές (ἀ-κλέος) κ. νεώτ ἐπ. **ἀκλειής,** αἰτ **ἀκλεᾶ,** ἐπ. **ἀκλέα,** μτγν. **ἀκλεῆ** ὁ ἐστερημένος κλέους, ἄδοξος, ἄσημος : Ὀδ.Δ 728 **παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι ἀκλέα ἐκ μεγάρων,** Εὐρ. Ἱππ.1028 **ὀλοίμην ἀκλεὴς ἀνώνυμος·** ‖ τὸ οὐδ. **-ές** ὡς ἐπίρρ. ἀδόξως : Ἰλ.Η 100 **ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε, ἥμενοι αὖθι ἕκαστος ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως·** 2) δυσκλεής, ἄτιμος, ἐπονείδιστος : Λυσ. 13,45 **ἠναγκάζοντο αἰσχίστῳ καὶ ἀκλεεστάτῳ θανάτῳ ἀπόλλυσθαι.**

ἀκλεία (ἡ) ἰων. -ίη ΑΠ ἀδοξία, δυσφημία.

ἀκλείδωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ κλειόμενος ἢ μὴ κλεισθεὶς διὰ τῆς κλειδός· συνών. ξεκλείδωτος : **ἔφυγε κι ἄφησε τὴν πόρτα ἀκλείδωτη·** 2) ὁ μὴ που ἐγκλεισθεὶς διὰ τῆς κλειδὸς πρὸς ἀσφάλειαν : **εἶχε ἀκλείδωτα τὰ λεφτὰ καὶ τοῦ τὰ σήκωσαν.**

ἀκλειής-ές ἐπ. ἀντὶ **ἀκλεής** βλ. λ.

ἄκλειστος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ἀκλήιστος** ἐν Καλλ. Ἑκάλ.2, ἀττ. **ἄκληστος** ὁ μὴ κεκλεισμένος, ὁ ἀνοικτός : Εὐρ. Ἀνδρ.593 **ἄκληστ' ἄδουλα δώμαθ' ἑστίας λιπών,** Ξεν.ΚΠ 7,5,25 **ἄκληστοι πύλαι,** νεώτ. **ἄκλειστα καταστήματα·** 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ πλήρη τὸν κύκλον τῆς πορείας αὐτοῦ ἐπιτελέσας, ὁ ἀσυμπλήρωτος : **ἄκλειστος ὁ χρόνος τοῦ πένθους·** 3) ἐπὶ ἐμπορικῶν καὶ χρηματιστικῶν πράξεων, ὁ μὴ συνομολογηθείς· ‖ ἐπὶ ἐμπορικῶν λογαριασμῶν, ὁ μὴ ἐκκαθαρισθείς.

ἀκλέϊστος-ον νεώτ. ὁ μὴ κλεϊσθείς, ἀδόξαστος.

ἀκλειῶς ἐπίρρ ἀδόξως : Ὀδ.Α 241 **νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.**

ἄκλεπτος-ον ὁ μὴ κλέπτων, ὁ μὴ ἀπατῶν : Σοφ. ἀπ.690 Ἡσ. « παραλογιζόμενοι, ἀληθεῖς ».

ἀκλεριά (ἡ) δημ ἡ **ἔλλειψις τέκνων, ἀτεκνία.**

ἀκλερίτης-ισσα δημ ὁ μὴ ἀποκτῶν ἢ μὴ ἀποκτήσας τέκνα, ὁ ἄτεκνος : **στ' ἀκλερίτη τὴν αὐλὴ παιδιοῦ φωνὴ δὲ θ' ἀκουστῇ.**

ἄκλερος-η-ο δημ ἀντὶ **ἄκληρος** βλ. λ.

ἄκλεφτος-η-ο δημ ὁ μὴ κλαπείς, ὁ μὴ δολίως ἢ κρυφίως ἀφαιρεθεὶς ἀπό τινος : **γίδα ἄκλεφτη δὲν ἔμεινε στὸ χωριό·** 2) ὁ μὴ κλοπὴν παθών.

ἀκλεῶς ἐπίρρ κ. νεώτ. ἀδόξως : Ἡρ.5,77 ἀ-

κλεῶς διαλύειν τὸν στόλον, Αἰσχίν.1,158 ἀκλεῶς διαφθείρειν· συγκρ. ἀκλεέστερον: Ἰουλ.Λόγ.1,28 Α.

ἀκληδονίστως ἐπίρρ. ΕΜ «ἀκλειῶς, ἀκληδονίστως, ὡς μηδὲ φήμην τινὰ γενέσθαι».

ἀκλήδονος-η-ο δημ. ὁ μὴ οἱονεὶ μὲ κλήδονα βλ. λ. προμαντευθείς, μὴ προεικασθείς, εἰδικ. περὶ νυμφίων: γαμπρὸς τῆς ἦρθε ἀκλήδονος μακρυάσθε ἀπὸ τὰ ξένα.

ἀκλήιδας Ἡσ. «ἄζυγας».

ἀκλήιστος-ον Ἰων. ἀντὶ ἄκλειστος βλ. λ.

ἀκλήματος-ον μτγν. ὁ μὴ ἐκ κλημάτων, ἐξ ἀμπέλου προερχόμενος: Γρηγ.Ναζ.ἀκλήματον γάνυσμα.

ἀκληρεὶ ἐπίρρ. Ζωναρ. «χωρὶς κλήρου».

ἀκλήρημα-ατος (τό) μτγν. δυστυχία, συμφορά, δυσπραγία, δημ. κακοκατάντημα: Τέλης 25Η, Διόδ.Σ 17,13 ἀκληρήματα τῶν ἠτυχηκότων.

ἀκληρία (ἡ) κ. νεώτ., δημ. ἀκληριά ἀκτημοσύνη, ἀτυχία: Σοφ.ἀπ.989· 2) νεώτ. κ. δημ. ἀτεκνία, στέρησις κληρονόμων· ἄλλως ἀκλεριά.

ἀκληρονόμητος (-η)-ο(ν) ἐκκλ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κληρονόμους· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κληρονομηθείς, ὁ μὴ περιελθὼν εἰς κληρονόμους: ἀκληρονόμητος περιουσία.

ἀκληρόνομος-ον Πάπ. ἀκληρονόμητος βλ. λ.

ἄκληρος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ κλήρου, ἀκτήμων, ἐνδεής: Ὀδ.Λ 490 ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη· ‖ ὁ μὴ ἔχων μερίδιον ἢ μέρος, ὁ μὴ μετέχων τινός: Αἰσχ.Εὐμ.353 παλλεύκων δὲ πέπλων ἄμοιρος ἄκληρος ἐτύχθην· 2) ὁ μὴ διὰ κλήρου κύριον κτησάμενος ὁ μὴ διὰ κλήρου διανεμηθείς: Εὐρ.Τρῳ.32 ὅσαι δ' ἄκληροι Τρῳάδων· 3) ὁ τοῦ ἀνήκοντος αὐτῷ κλήρου στερηθείς: ἄκληρόν τινα ποιεῖν (ἀποστερεῖν τῆς κληρονομίας)· 4) νεώτ. κ. δημ. ἄνευ παίδων κληρονόμων, ἄτεκνος, ἄκλερος, ἀκλερίτης· 5) νομ. ὁ ἀποθνήσκων ἄνευ διαθήκης καὶ ἄνευ στενῶν συγγενῶν, οἵτινες θὰ ἐκαλοῦντο ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι αὐτοῦ.

ἀκληροῦχητος-ον Ἐπιγρ. ὁ μὴ λαβὼν κλῆρον, μερίδιον γῆς.

ἀκληρῶ-έω εἶμαι ἄκληρος, ἄνευ περιουσίας, δυστυχῶ: Τέλης 26 Η, Διόδ.Σ 3,13 αἱ ἀκληροῦντες, Πολύβ.1,7,4· οἱ ἠκληρηκότες, Φώτ.,ΑΒ, Σουΐδ. «ἀκληρεῖ, οὐ μετέχει, οὐ κεκλήρωται».

ἀκληρωτεὶ ἐπίρρ. κ. -τὶ κ. νεώτ. ἄνευ κληρώσεως, ἄνευ ἐκλογῆς διὰ κλήρου: Ἐπιγρ. ἀκληρωτεὶ λαβὼν τὴν προφητείαν, Ἀριστλ.Ἀθην.30,5.

ἀκληρωτὶ ἐπίρρ. ἀκληρωτεὶ βλ. λ.

ἀκλήρωτος (-η)-ο(ν) δωρ. -άρωτος κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λαβὼν κλῆρον, μερίδιον: Πινδ.Ο 7,59 μὶν χώρας ἀκλάρωταν λίπον· 2) ὁ μὴ εἰς κλήρους, εἰς μερίδια διανεμηθείς: Πλούτ.2,231 Ε χώρα ἀκλήρωτος· 3) νεώτ. ὁ μὴ διὰ κλήρου ὁρισθείς· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ συνεπείᾳ κληρώσεως ἐξοφλούμενος: ὁμολογίαι ἀκλήρωτοι· ‖ ὁ μὴ διὰ κληρώσεως κερδαίνων ἢ κερδήσας τι: ἀκλήρωτα λαχεῖα· 4) δημ. ἐπὶ τῶν στρατευομένων, ὁ μήπω γενόμενος κληρωτὸς βλ. λ., μήπω κληθεὶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐν τῷ στρατῷ θητείαν.

ἄκληστος-ον ἀττ. ἀντὶ ἄκλειστος βλ. λ.

ἀκλήτευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κλητευθείς, ὁ μὴ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος κληθεὶς νὰ προσέλθῃ ὡς διάδικος ἢ μάρτυς εἰς τὸ δικαστήριον.

ἀκλητὶ ἐπίρρ. ἀπροσκλήτως: Φώτ., ΕΜ «ἄνευ κλήσεως», Ἀνών.Κωμ. παρὰ Ζηνοβ.2,46 ἀκλητὶ κωμάζουσιν εἰς φίλους φίλοι.

ἄκλητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ προσκληθείς, ἀπρόσκλητος, ἀκάλεστος: Θουκ.1,118,3 καὶ αὐτὸς ἔφη ξυλλήψεσθαι καὶ παρακαλούμενος καὶ ἄκλητος, Πλάτ.Συμπ.174 ἰέναι ἄκλητος ἐπὶ δεῖπνον, ΠΔ'Ἐσθ. 4,11, Φώτ.—Σουΐδ., Ἡσ. «ἄκλητον· ἀνώνυμον».

ἀκλήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ προσκλήσεως, ἀπροσκλήτως, ἀκάλεστα· Σουΐδ. «Μυκώνιος γείτων· ἐπὶ τῶν ἀκλήτως εἰσιόντων εἰς τὰ συμπόσια».

ἀκλινέως ἐπίρρ. Ἰων. ἀκλινῶς βλ. λ.

ἀκλινής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐμφανίζων ἐντεῦθεν ἢ ἐκεῖθεν κλίσιν, ὁ μὴ παρεκκλίνων, ὁ ἰσορροπῶν, ὁ ἀσάλευτος: Πλάτ.Φαίδ.109 Α γῆ ἀκλινής, Πλούτ.2,780 Α ὀρθότης ἀνδριάντος ἀκλινής· ‖ ὁ εὐθύς, ὁ κανονικός: ΑΠ ἀκλινέων καλάμων· 2) μαθ. ἐπὶ τῆς καθέτου γραμμῆς, ἡ μὴ ἔχουσα κλίσιν· 3) ἐπὶ ἐπιπέδου ἐπιφανείας, ὁριζόντιος: Ἥρων Διόπτρ.19· 4) ἰατρ. ὁ διαρκῶν, ὁ μὴ ὑποχωρῶν: Ἡρόδοτ. παρ' Ὀρειβ.6,20,24 ἀκλινεῖς πυρετοί· 5) μτφ. εὐσταθής, ἀδιασάλευτος: ΑΠ 12, 158 ἀκλινὴς φιλία, ΚΔ Ἑβρ.10.23 λελουμένοι τῷ σώματι ὕδατι καθαρῷ κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ· 6) ἀμερόληπτος: Πάπ. ἀκλινεῖς ἀκοαί· 7) νεώτ. ἐν τῇ 2ᾳ σημ. ἀκλινὴς γραμμὴ ἡ διερχομένη διὰ τῶν τόπων, ἐν οἷς ἡ ἔγκλισις τῆς μαγνητικῆς βελόνης ἰσοῦται τῷ μηδενί, ἤτοι ἡ μένουσα ὁριζοντία, ἐλευθέρως ἐξηρτημένη οὖσα ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ βάρους αὐτῆς· ἄλλως μαγνητικὸς ἰσημερινός.

ἀκλινῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ κλίσεως, ῥοπῆς, κατὰ τρόπον ἀκλινῆ βλ. λ.: Φίλ.2,669· ‖ μτφ. σταθερῶς, ἀκάμπτως.

ἀκλισία (ἡ) γραμμ. κ. νεώτ. τὸ νὰ μὴ κλίνεταί τι: Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.12,4· ‖ νεώτ. ἡ ἀκλισία ἀριθμητικῶν τινων· 2) νεώτ. τὸ μὴ ὑφίστασθαι κλίσιν, κάμψιν τοῦ ὅλου σώματος ἢ μέλους αὐτοῦ.

ἄκλιτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν λέξεων, ὁ μὴ κλινόμενος βλ. λ.: Διον.Θρ.19 ἄκλιτον ἐπίρρημα, Ἀπολλ.Δύσκ.Συντάξ.30,10· νεώτ. τὰ ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου· 2) μαθ. «ἀκλινής» βλ. λ. 2), 3)· 3) μτφ. σταθερός, ἑδραῖος: Ἰάμβλ.Μυστ.1,15.

ἀκλίτως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ τῶν λέξεων, ἄνευ κλίσεως: Εὐστ.162,32 ἀκλίτως ἔχειν.

ἀκλόνητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κλονούμενος, ἀδιάσειστος, σταθερός: Σουΐδ,ΑΒ,Φώτ. «ἀκλόνητον· ἄσειστον, ἀδόνητον»· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. πεποίθησις-, ἀλήθεια ἀκλόνητος.

ἀκλονήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. ἀκλόνητα ἄνευ κλονήσεως, ἀδιασείστως· ‖ κ. μτφ.

ἀκλόνιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἀκλόνητος βλ.λ.

ἀκλονίστως δημ. ἀκλόνιστα ἄνευ κλονίσεως, ἄνευ κλονισμοῦ· ‖ ἄνευ τινάγματος· ‖ κ. μτφ.

ἄκλονος-ον ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ, ὁ μὴ κυμαινόμενος, ὁ σταθερός: Γαλ.9,347 ἄκλονος σφυγμός· ἀντίθ. κλονώδης· 2) ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος, ὁ μὴ κλονιζόμενος: αὐτ.17 Α 513 κῶλον ἄκλονον.

ἀκλοπεία (ἡ) μτγν. ἡ ἄνευ κλοπῶν, ἡ τιμίως γινομένη διοίκησις: Πάπ. ἐκλογιστὴς ἀκλοπείας.

ἄκλοπος-ον μτγν. ὁ μὴ κλεπτόμενος ἢ ὁ μὴ κλαπείς· 2) μτφ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς ἀποπλάνησιν· 3) ὁ μὴ ὑποκρυπτόμενος: Ὀππ.Ἁλ.3,532.

ἄκλουβος-η-ο δημ. ἐπὶ πτηνῶν, ὁ μὴ ἐν κλωβῷ: ἄκλουβες ἔχεις τὶς κότες σου καὶ γι' αὐτὸ τὶς χάνεις· 2) ὁ μὴ δεκτικὸς περιορισμοῦ ἐν κλωβίῳ: ἄκλουβα πουλιὰ τὰ χελιδόνια· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ γυναικῶν ζωηρῶν, μὴ ἀνεχομένων περιορισμούς.

ἄκλουθο (τό) δημ. ὁ μετὰ τὸν τοκετὸν ἀποπίπτων ἐκ τῆς μήτρας πλακοῦς, τὸ ὕστερο.

ἀκλυδώνιστος-ον μτγν. ὁ μὴ κλυδωνιζόμενος, ὁ μὴ σαλευόμενος ὑπὸ τῶν κυμάτων: Πολύβ.10,10,4 λιμὴν ἀκλυδώνιστος τῶν πνευμάτων· ‖ μτφ. ἀτάραχος· Ἡσ. «ἀκλυδώνιστον· ἀτάραχον»: Γρηγ. Νύσσ. ἀκλυδώνιστος ζωὴ (ἄνευ ταλαιπωριῶν).

ἀκλυδωνίστως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ κλυδωνισμοῦ· ‖ κ. μτφ. ἄνευ βιοτικῶν ἐναντιοτήτων, ἐν γαλήνῃ βίου.

ἄκλυστος-ον μτγν. θηλ. ἀκλύστα παρ' Εὐρ. ὁ μὴ ὑπὸ τῶν κυμάτων κλυζόμενος, ταρασσόμενος,

ἀκλυδώνιστος βλ. λ. : Εὐρ.ΙΑ 121 **Αὖλιν ἀκλύσταν,** ΑΠ.Ζ 13,19 **ἀκλύστου . θαλάττης,** Διόδ.Σ 3,44 **ἄκλυστος λιμήν,** Θεμίστ.Λόγ.13,178C **ὁ πλοῦς ἄκλυστος.**

ἄκλυτος-ον (κλύω) ὁ μὴ ἀκουσθείς, ὁ μὴ φημισθείς· ἀντίθ. κλυτός : Ἐπιγρ.· 2) ὁ ἀθόρυβος : Πλούτ.2,722 E **ἄκλυτος ἀὴρ** (δ.γ. **ἄκλυστος**).

ἄκλωθος-η-ο δημ. ἄκλωστος βλ. λ. : παροιμ. **ἀπὸ τὴ γνοιάσῃ τὴν παλλὴ ἄκλωθο ἀφήνει τὸ μαλλί** (ἐπὶ γυναικὸς πολυπραγμονούσης).

ἄκλων-ωνος (ὁ,ἡ) **ἐπὶ φυτῶν, ὁ μὴ ἔχων κλῶνους,** κλάδους : Θεόφρ.ΦΙ 6,6,2.

ἄκλωνος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κλώνους, κλωνάρια· 2) ὁ μὴ διὰ κλωστῆς (ἤτοι κλωνὰς ἢ κλωνῆς) συνδεδεμένος· 3) ὁ μὴ ἔχων κλωνὶ (=σπυρί) σιτάρι, σταφίδα κτπ. μετὰ πώλησιν ἢ ἕνεκα πενίας : **ἄκλωνος ἀπόμεινα φέτος.**

ἀκλώσσευτος-η-ο δημ. ἐπὶ φῶν, τὰ μὴ πρόσφορα πρὸς ἐπώασιν : **τὰ μπαγιάτικα αὐγὰ εἶν' ἀκλώσσευτα·** 2) ἀκλώσσητος βλ. λ.

ἀκλώσσητος-η-ο δημ. ἐπὶ τῶν ὀρνίθων, ἡ μὴ κλωσσῶσα, μὴ ἐπωάζουσα· || ἡ μὴ **ἐπωάσασα,** μὴ κλωσσήσασα· 2) ἡ μὴ **κλωσσῶσα,** ἤτοι μὴ τίκτουσα φά· 3) ἐπὶ τῶν φῶν, τὰ μὴ κλωσσηθέντα : **σηκώθηκε ἡ κότα καὶ παράτησε ἀκλώσσητα τ' αὐγά·** 4) συνεκδ. τὸ ἀπορριφθὲν ἔμβρυον· || μτφ. ὁ κατὰ τὴν σωματικὴν διάπλασιν ἀτελής· || κ. ὁ ἀσθενὴς τὸν νοῦν.

ἀκλώσσιαστη-ο δημ. ἐπὶ ὀρνίθων, ἡ μήπω γεναμένη κλῶσσα· || κ. ἡ μὴ κατάλληλος νὰ γίνῃ κλῶσσα· 2) ἐπὶ φῶν, τὸ μὴ πρὸς ἐπώασιν τεθέν· || τὸ μὴ πρὸς ἐπώασιν πρόσφορον.

ἀκλώσσιστος-η-ο δημ. κ. ἀκλώσσιγος ὁ ἀκλώσσητος βλ. λ. 1), 2) καὶ 3).

ἄκλωστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ μετάξης, ἐρίου, **βάμβακος** κτπ., ὁ μὴ κλωσθείς, ὁ μὴ μεταβληθεὶς εἰς νῆμα, ἄκλωθος, ἄγνεατος, ἀγνέθιστος : Πλάτ.Κωμ.221 **ἄκλωστοι στήμονες·** || νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπὶ λόγων ἢ συλλογισμῶν, ὁ μὴ ἔχων λογικὴν ἀκολουθίαν, ὁ ἀσυνάρτητος : **ἄκλωστα λόγια.**

ἄκμα (ἡ) Ἡσ. « νηστεία, ἔνδεια· Αἰολεῖς ».

ἀκμαδενία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ρυτοειδῶν,** ἰθαγενῶν τῆς νοτίου Ἀφρικῆς.

ἀκμάδιον (τὸ) μτγν. κ. μον. χειρουργικόν τι ἐργαλεῖον· 2) κωνοειδὴς χοάνη : Ψ.Μόσ.'Αλχ.39 Β.

ἀκμάζω κ. νεώτ. εὑρίσκομαι **ἐν ἀκμῇ·** ἀντίθ. παρακμάζω· || ἐπὶ προσώπων, **εἶμαι** εἰς τὴν ἀκμήν, τὴν ὑψίστην ἀνάπτυξιν τῶν **φυσικῶν** ἢ πνευματικῶν δυνάμεών μου : Ἡρ.2,134 **κατ' Ἄμασιν βασιλεύοντα ἦν ἀκμάζουσα Ῥοδῶπις,** Πλάτ. Πολιτ.310 D, Ξεν.'Απομν.4,4,23 **οὐ μόνον ἀγαθοὺς εἶναι, ἀλλὰ καὶ** ἀκμάζοντας **τοῖς** σώμασιν **ἢ δοκεῖ σοι ὅμοια τὰ σπέρματα εἶναι τῶν ἀκμαζόντων τοῖς τῶν παρηκμακότων,** Ἀριστλ.Ρητ.1390 Β 9 **ἀκμάζει. τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν λ' ἐτῶν μέχρι τῶν ε' καὶ λ'·** 2) **ἰσχύω ἔν** τινι, ἔχω τι **ἀφθόνως,** εὐπορῶ τινος : Ἡρ.1,29 **ἀπικνέονται ἐς Σάρδις ἀκμαζούσας πλούτῳ,** Θουκ.1,1,1 ἀκμάζοντές **τε ἦσαν ἀμφότεροι παρασκευῇ τε πάσῃ,** Αἰσχίν.3,163 ἀκμ. **ναυσὶ καὶ χρήμασι·** 3) ἐπὶ πραγμάτων, εὑρίσκομαι εἰς τὴν μεγίστην ἔντασιν ἢ ὀξύτητα : Ἱππ. Ἀφορ.2,29 **ἀκμ- ὁ πυρετός,** Θουκ.3,3 **ἦσαν γὰρ τεταλαιπωρημένοι ὑπό τε τῆς νόσου καὶ τοῦ πολέμου ἄρτι καθισταμένου καὶ ἀκμάζοντος·** || μτφ. : Πλάτ.Τίμ.70 D ἡνίκα . . ἀκμάζοι [ὁ θυμός]· 4) **ἀκμάζει,** ὡς ἀπρόσ. μετ' ἀπαρφ. εἶναι ὁ καιρός, ἡ προσήκουσα **ὥρα** νά- : Αἰσχ.'Επτ.97 **ἀκμάζει βρετέων ἔχεσθαι·** || νεώτ. ἐπὶ γενικῶν ἐννοιῶν, τὸ μεγάλως **εὐδοκιμεῖν, εὐημερεῖν : ἀκμάζει ἡ βιομηχανία,- ἡ πόλις,- ὁ λιμήν·** 5) νεώτ. ἐν τῇ Ιῃ σημ., ἤτοι **εὑρίσκομαι** εἰς ὕψιστον σημεῖον τῶν σωματικῶν ἱκανοτήτων μου ἢ τῆς πνευματικῆς μου δυνάμεως ἢ τῆς δραστηριότητός μου· || **ἐν** ἀκμῇ εὐημερίας ἢ ἰσχύος ἢ ἀναγνωρίσεως ἢ **ἐπικρατήσεως ἢ δόξης** κτπ. διατελῶ· 6) **νεώτ.,** (εἰδ. εἰς παρῳχ. χρον.), ἤμην **ἐν** δράσει, ἐπὶ προσώπων, ἐπὶ γεγονότων, ἐπὶ πραγμάτων : **Σίμων ὁ μάγος ἤκμασε κατὰ τοὺς πρώτους μ.Χ. χρόνους, —ἡ λῃστεία ἤκμαζε τὸν μεσαίωνα.**

ἀκμαῖαι (τὰ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων **τῆς** τάξεως τῶν **γαστεροπόδων,** τῆς οἰκογενείας **τῶν κυκλοβραγχίων·** ἔντομα, διακρινόμενα ἐκ τῆς βραγχιακῆς κοιλότητος καὶ τῆς ὑποτυπώδους σχισμῆς, ἥτις, ἀντικαθιστῶσα τὸ στόμα, φέρει τρία ζεύγη ἀκανθωδῶν πλακῶν ἐν εἴδει κροσσωτῶν ὀδόντων· περὶ τὰ τεσσαράκοντα εἴδη τῶν ἐντόμων τούτων εἶναι γνωστά, ἀπαντῶντα εἰς **πολλὰς** θαλάσσας, ἰδίᾳ τῆς Β. Ἀμερικῆς.

ἀκμαιάδερα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα κολεόπτερα τῆς ὁμοιογενείας **ξυλοτιδῶν,** τῆς οἰκογεν. τῶν **βουπριστιδῶν,** ἔχοντα σῶμα παχύ, ᾠοειδές, καλυπτόμενον ὑπὸ λεπτῆς λιπώδους οὐσίας μὲ προθώρακο κολοβὸν κατὰ τὴν βάσιν ἐν **εἴδει** τρόπιδος· εἶναι γνωστὰ περὶ **τὰ** τεσσαράκοντα **εἴδη,** ἀπαντῶντα εἰς τὰς περὶ τὸν τροπικὸν ζώνας.

ἀκμαῖος-α-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. αἰολ. **ἄκμαος ὁ** ἀκμάζος ὁ ἐν ἀκμῇ, ἐν ἀνθήσει, ἐν τελειότητι ὤν, ζωηρός, ἰσχυρός : Αἰσχ.Εὐμ.405 **πώλοις ἀκμαίοις** τόνδ' **ἐπιζεύξασ'** ὄχον, αὐτ.Πέρσ.441 **Περσῶν, ὅσοιπερ ἦσαν ἀκμαῖοι φύσιν,** ψυχήν **τ' ἄριστοι·** 2) **ἐπὶ πραγμάτων,** ὁ εἰς ἔντασιν ὤν : Ἀρρ.4,7,1 **τὸ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος** (ἡ καρδιὰ τοῦ χειμῶνα)· || κ. ὑπερθ. ὁ εἰς τὴν ὑψίστην αὐτοῦ ἔντασιν ὤν : Πολύβ.3,102,1 **μεσημβρία τὸ τοῦ φωτὸς ἀκμαιότατον·** || μτφ. : Λουκ.Τίμ.3 ἀκμαῖος **τὴν ὀργήν,** Ἐπιγρ. **κάλλει ἀκμαία,** ΑΠ 7,221 ἀκμαία **πρὸς ἔρωτα·** || **ἀκμαία παρθένος** (εἰς ὥραν γάμου)· 3) ὁ ἐν **τῷ προσήκοντι ὤν :** Πάπ. ἀκμαῖος **καιρός,** Ἀθήν.5,180C **ἀκμαῖαι ἡμέραι** (κατάλληλοι ἡμέραι)· || τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. -α ὡς ἐπίρρ. **ἐν** καιρῷ : Σοφ.ΑΙ.921 **ἀκμαῖ' ἂν** μόλοι· 4) **ἐπὶ** καρπῶν, ὁ **ὥριμος·** 5) νεώτ. κ. δημ. **ἐν τῇ Ιῃ καὶ τῇ 2ᾳ** σημ. : **ἄνθρωπος** ἀκμαῖος,—**βλάστησι ἀκμαία·** || κ. μτφ. : **τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ εἶναι ἀκμαῖον ἢ ἀκμαιότατον·** 6) κ. ὁ **εὐδοκιμῶν,** εὐημερῶν : **ἀκμαῖον ἐμπόριον.**

ἀκμαίως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐν ἀκμῇ, ἐν ἀνθήσει : Πολύβ.31,29,7 **ἀκμαίως ἔχειν κατὰ τὴν ἡλικίαν.**

ἀκμαστής (ὁ) μτγν. ἀκμαῖος βλ. λ. : Ἡρωδιαν. 1,17,11 **ἀκμαστὴς νεανίας** (δυνατός).

ἀκμαστικός-ή-όν ἀκμαῖος βλ. λ. : Ἱππ.'Επιδ.28 ἀκμαστικὴ **ἡλικία,** Γαλ.12,558 **ἀκμαστικὸς πυρετὸς** (ὁ ἐν ἀκμῇ, ἐν **ἐντάσει**).

ἀκμεκίτρινον (τὸ) νεώτ. χημ. **ὀξίνη ἀζωχρωστική,** μῖγμα ἐκ σουλφανιλικοῦ ὀξέος καὶ ρεζορκίνης· κόνις φαιά, ἥτις ἐν διαλύσει μεθ' ὕδατος βάπτει κιτρινέρυθρως τὸ ἔριον καὶ τὴν μέταξαν.

ἀκμέλλη (ἡ) νεώτ. φυτὸν τοῦ γένους **τῶν συνθέτων,** συνώνυμον τοῦ σειλάνθους (acmella Rich.).

ἀκμή (ἡ) (1) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ὀξύτατον ἄκρον ἠκονημένου μεταλλικοῦ ὀργάνου, μαχαίρας, πελέκεως, ξυραφίου κτπ.· δημ. κόψη : **φρ.** Πίνδ.Π 9,81 **ἀκμὴ φασγάνου,** Εὐρ.'Ικ.318 λόγχης ἀκμή· φρ. **ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς** (εἰς κρισιμώτατον σημεῖον)· πρβλ.'Ιλ. Κ 173 **νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς,** Ἡρ.5,11 **ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ** πράγματα· εὐχρ. κ. ἐν τῇ νεωτ.· 2) **ἡ τελειότης,** τὸ κορύφωμα, ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς **ἡλικίας :** Σοφ.ΟΤ 741 **ἀκμὴ ἥβης,** Πλάτ.Πολ.461 Α **ἀμφοτέρων αὕτη ἀκμὴ σώματός τε καὶ φρονήσεως,** Ἰσοκρ.'Επιστ.6,4 **τοσοῦτον τῆς ἀκμῆς ὑστερῶν·** || κ. κατ' ἄλλας σχέσεις : Πίνδ.Π 4.64 ἀκμὴ **ἦρος** (καρδιὰ τῆς ἀνοίξης), Ἱππ.'Αρθρ.38 **ἀκμὴ νούσου** (τὸ κρίσιμον σημεῖον)· || καθόλου ἡ ζωηρότης, **ἡ ῥώμη,** τὸ σφρῖ-

γος : Πίνδ.Ο 2,63 ἐν χερὸς ἀκμᾷ· πρβλ. Αἰσχ. Πέρσ.1060· || ἐν συνεκδ. περιφράσει : Σοφ.ΟΚ 1066 ἀκμὴ Θησειδᾶν (ἡ βία)· 3) κατάλληλος περίστασις, ὥρα, καιρός : Σοφ.Ο Τ 1492 ἡνίκ' ἂν δὴ πρὸς γάμων ἥκητ' ἀκμάς, αὐτ. Ἠλ.22 οὐκέτ' ὀκνεῖν καιρός, ἀλλ' ἔργων ἀκμή, Ἀριστφ.Πλ.256 ὁ καιρός.. ἔστ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, Εὐρ.Ἡρ.532 εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις, Δημ.52,7 ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμὴν (ἔχει φθάσει εἰς τὴν κρίσιμον ὥραν)· 4) νεώτ. ἐν τῇ 1η κ. 2α σημ. κ. τὸ ὕφιστον, τὸ καίριον, τὸ κρίσιμον σημεῖον· || ἀκμὴ νόσου χρονικὸν σημεῖον, καθ' ὃ ἡ ἀσθένεια φθάνει εἰς τὴν ὑφίστην ἔντασιν· 5) μαθημ. ἡ γραμμὴ τομῆς δύο ἐπιφανειῶν ἑνὸς σώματος· 6) χημ. ἡ δίεδρος γωνία, ἡ σχηματιζομένη κατὰ τὴν τομὴν δύο ἑδρῶν τοῦ κρυσταλλικοῦ στερεοῦ, ἤτοι δύο ἐπιπέδων· 7) στρατ. « τὸ ἄκρον τῶν ὀξέων ὅπλων, ξίφους, λόγχης κτλ. δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἡ διὰ νύξεως εἴσδυσις ἐντὸς τοῦ σώματος ἐμψύχου στόχου »· 8) ἰατρ. δερματοπάθεια, ὀφειλομένη εἰς ἀπόφραξιν τῶν σμηγματογόνων ἀδένων τοῦ προσώπου, τῆς ράχεως κτλ. καὶ χαρακτηριζομένη ἐκ μικρῶν βλατίδων, αἵτινες ἀπολήγουσαι εἰς διαπύησιν σχηματίζουσι μικρὰς φλυκταίνας· ἄλλως σπυράκια τῆς νεότητος.

ἀκμή (ἡ) (2) νεώτ. γένος μαλακίων τῆς τάξεως τῶν πνευμονιδῶν, στερούμενον βραγχίων (acme).

ἀκμήν αἰτ. τοῦ ἀκμή κ. μτγν. κ. ἐν ἐπιρρημ. χρ. (σπάνιον παρ' ἀττικοῖς) ἔτι, ἀκόμη ἢ τώρα δά : Ξεν.Ἀν.4,3,26 καὶ τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ ὁ ὄχλος ἀκμὴν διέβαινε, Ἀριστλ. ἀκμὴν ἐναίμου τε οὔσης καὶ διαθέρμου τῆς μήτρας, ΚΔ Ματθ.15,16 ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε· || ἐν ἐπιτάσει : Πολύβ.14,4,9 ἀκμὴν ἔτι· 2) ἀκμαίως βλ.λ.

ἄκμηνος-ον ὁ μὴ λαμβάνων τροφήν, νῆστις : Ἰλ. Τ 320 ἐμὸν κῆρ ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος, Νίκ.Θηρ.116 ἄκμηνος σίτων.

ἀκμηνός-ή-όν ὁ ἐν ἀκμῇ, ὁ ἀκμαῖος : Ὀδ.Ψ 191 θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἀκμηνὸς θαλέθων Παυσ. 5,15,6 νυμφῶν ἃς ἀκμηνὰς καλοῦσιν.

ἀκμής-ῆτος (ὁ,ἡ) κ. ὡς οὐδ. ἐν Παυσ.6,15,5 (κάμνω) ὁ ἀκάμας, ὁ ἀκάματος, ἀκούραστος, ἀκαταπόνητος· ἀντίθ. κεκμηκώς : Ἰλ.Ο 697 φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ· ὡς ἐσσυμένως ἐμάχοντο, Παυσ.6,15,5 ἐρρωμένῳ καὶ ἀκμῆτι τῷ σώματι, Πλούτ.Κίμ.13.

ἀκμητεί ἐπίρρ. κ. ἀκμητί ΑΒ,Φώτ.,Σουΐδ.,Ἡσ. « ἀκαμάτως » : Ἰώσ. Π 1,16,2 (δ.γ.).

ἀκμήτης (ὁμφίβ.) Ζωναρ. « ὁ μὴ κοπιῶν· καὶ ἀκμῆτις » : Διον.Ἀλ.2,55 ἀκμῆται (δ.γ.)

ἀκμητί ἐπίρρ. ἀκμητεί βλ. λ.

ἀκμῆτις (ἀμφίβ.) Ζωναρ. ἀκμήτης βλ. λ.

ἄκμητος-ον λυρ. ἄκματος ἀκάματος, ἀκούραστος : Ὑμν.Ὁμ.Ἀπόλλ.520 ἄκμητας ποσίν· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ προκαλῶν κόπον : Νίκ.Θηρ.737.

ἀκμίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἐκ τῶν πυροξένων μορφῆς μονοκλινοῦς μὲ βάσιν νάτριον καὶ σίδηρον· ἄλλως λέγ. αἰγιρίνης.

ἀκμοθέσιον (τὸ) νεώτ. ἀκμόθετον βλ. λ.

ἀκμοθέτης (ὁ) μτγν. ἀκμόθετον βλ.λ. : Πολυδ.10,147.

ἀκμόθετον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ξύλον ἢ ἡ θέσις, ὅπου ἐμπηγνύεται ὁ ἄκμων : Ἰλ.Σ 476 θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα· || νεώτ. ἡ ξυλίνη βάσις τοῦ σιδηρουργικοῦ ἄκμονος· ἄλλως ἀκμονόξυλον.

ἀκμονευτής (ὁ) μτγν. σφυροκόπος.

ἀκμόνιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ἄκμων βλ. λ.

ἄκμων-ονος (ὁ) κ. νεώτ. ἡ σιδηρᾶ βάσις, ἐφ' ἧς σφυρηλατοῦνται τὰ μέταλλα· δημ. ἀμόνι : Ἰλ.Σ 476 ἔπειτα θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, παροιμ. μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος (πρὸ ἐπικινδύνου διλήμματος)· || μτφ. : Πίνδ.Π 1,86 πρὸς ἄκμονι χάλκευε γλῶσσαν· 2) ἀλετρίβανος βλ.λ., δημ. κόπανος, γουδοχέρι· Ἡσ. « ἄκμανα· ἀλετρίβανον Κύπριοι »· 3) κεραυνός : Ἡσίοδ.Θ 722 χάλκεος ἄκμων οὐρανόθεν κατιών· 4) ὁ ἀκάματος : Καλλ.Ἄρτ.146· 5) Ἡσ. «ἀετοῦ γένος»· 6) εἶδος λύκου : Ὀππ.Κυν.3,326· 7) παρὰ Πυθαγορείοις ὁ ἀριθμὸς 6· 8) νεώτ. συνεκδ. ἄκμων φυσιγγίου « μικρὰ ἐξοχὴ ἐντὸς τῆς ἐγκαθίσεως τοῦ καψυλλίου τῶν φυσιγγίων τῶν πυροβόλων ὅπλων, χρησιμεύουσα ὡς ὑπόθεμα κατὰ τὴν κροῦσιν τοῦ ἐπικρουστῆρος »· 9) ζωολ. ἄκμων τοῦ ὠτός ἓν τῶν τριῶν ὀσταρίων τῆς κοιλότητος τοῦ μέσου ὠτός.

ἄκναμπτος-ον ἄγναφος βλ. λ. : Κράτ.Θηβ.5 ἀδούλωτοι καὶ ἄκναμπτοι (δ.γ. ἄκναπτοι).

ἄκναπτος-ον Μοῖρ. « ἄκναπτον Ἀττικῶς, ἄγναφον Ἑλληνικῶς »· πρβλ. Ἡσ., Πολυδ.7,48.

ἄκναφος-ον μτγν. ἄγναφος βλ. λ. : Πολυδ.7,37.

ἄκνευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ὄκνον ἢ κάματον πρὸς τὴν ἐργασίαν αἰσθανόμενος, φιλόπονος, ἀκούραστος, ἀβάρετος : ἄκνευτη νοικοκυρά.

ἀκνέφαλα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα δίπτερα τῆς οἰκογενείας τῶν ἁπλοκερατιδῶν, ἔχοντα τὸ ἔσχατον ἄκρον τῶν κεραιῶν ἁπλοῦν.

ἄκνημος-ον μτγν. ἄνευ κνημῶν· || κακόκνημος.

ἄκνησμος-ον ὁ μὴ προκαλῶν κνησμόν, φαγούραν, ξυσμάραν : Ἱππ.Ἰητρ.18 ἄκνησμα οἰδήματα.

ἄκνηστις-ιος (ἡ) ἡ σπονδυλικὴ στήλη τῶν ζῴων ἢ ἡ ράχις αὐτῶν, τὸ ραχοκόκκαλο : Ὀδ.Κ 161 τὸν δ' ἐγὼ.. κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα πλῆξα (δ.γ. κατὰ κνῆστιν), Ἀπολλ.Ρ 4,1403· 2) εἶδος φυτοῦ, ἡ ἀκαλήφη βλ. λ. : Νίκ.Θηρ.52.

ἄκνηστον (τὸ) Διοσκ.4,171 « ἡ χαμελαία ».

ἀκνιά (ἡ) δημ. ἔλλειψις ὄκνου, προθυμία εἰς ἐργασίαν, δραστηριότης.

ἄκνιος-α-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων ὄκνον, ὁ μὲ προθυμίαν ἐργαζόμενος : παροιμ. ἄκνια εἶν' ἡ νύφη μας μόν' ἀγαπᾷ τὸν ὕπνο (εἰρωνικῶς)· 2) ὁ κατὰ τὴν σωμ. δύναμιν ἀκμαῖος, ἀνθεκτικός· || λέγ. κ. ἐπὶ ζῴων : ἄκνιο μουλάρι· 3) συνεκδ. ὁ τὸν νοῦν ἄγρυπνος, ὁ ἐπιμελούμενος τῶν ἑαυτοῦ : ἄκνιος εἶναι στὴ δουλιά του καὶ θὰ προκόψῃ.

ἄκνισος-ον ὁ ἄνευ κνίσης, ἄνευ πάχους τῶν θυμάτων : ΑΠ 10,7 ἄκνισος βωμός· 2) ὁ ἄνευ λίπους, ἄπαχος : Θεόφρ.Φ Αἰτ.2,4,6 ἄκνισος τροφή· 3) ὁ ἄνευ εὐώδους ὀσμῆς : Ἱππ.Νούσ.2,54.

ἄκνιστος (ὁ), νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν σολανοειδῶν, ἰθαγενὲς τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς (agnistus Schott.).

ἀκνίσως ἐπίρρ. ἄνευ καπνοῦ, ἄνευ κνίσης· || ἢ ἄνευ θυσίας : Γαλ.14,266.

ἀκνίσωτος-ον ὁ ἄνευ τῆς κνίσης τῶν θυσιῶν, ὁ ἄκνισος βλ.λ. || : Αἰσχ.ἀπ.292 : ἀκνίσωτος οἶκος.

ἀκοάζῃ Ἡσ. « ἀκούεις ».

ἀκοαστῆρες (οἱ) Ἡσ. « ἀρχή τις παρὰ Μεταποντίοις ».

ἀκοή (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπ. ἀκουή ὁ ἀκουόμενος ἦχος : Ἰλ.Π 634 ἕκαθεν δέ τε γίγνετ' ἀκουή· 2) τὸ ἀκουόμενον, λόγος, εἴδησις, φήμη : Ὀδ.Δ 701 ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν ἐς Πύλον, Ἡρ. 2,29 μέχρι μὲν Ἐλεφαντίνης πόλιος αὐτόπτης ἐλθών, τὸ δ' ἀπὸ τούτου ἀκοῇ ἤδη ἱστορέων (ἐξ ἀκοῆς πληροφορηθείς), Θουκ.4,126,3 ἀφ' ὧν ἐγὼ εἰκάζω τε καὶ ἄλλων ἀκοῇ ἐπίσταμαι, Δημ.1300, 14 ἴσασιν.. μηδεμίαν προσάγειν ἀκοὴν πρὸς τοιαῦτον ἀγῶνα (μαρτυρίαν ἐξ ἀκοῆς)· νεώτ. τὸν γνωρίζω ἐξ ἀκοῆς· || δημ. κακὴ φήμη, κακὴ ὑπόληψις : παροιμ. ὁ λύκος ἔχει τὴν ἀκουὴ κι ἀλεπού τρώει τ' ἀρνί· 3) ἡ αἴσθησις τῆς ἀκοῆς, δι' ἧς λαμβάνομεν γνῶσιν τῶν δονήσεων τῶν ἠχογόνων σωμάτων στερεῶν, ὑγρῶν ἢ ἀερίων, ἤτοι τῶν ἤχων : Πλάτ.Φαίδ.65Α ἆρα ἔχει ἀλήθειάν τινα ὄψις τε καὶ ἀκοὴ τοῖς ἀνθρώποις (τὸ βλέπειν καὶ τὸ ἀκούειν), Φίλ.1,474 οἷς ὦτα μὲν ἔστιν, ἀκοαὶ δὲ οὐκ ἔνεισιν· || ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀκούειν

Σιμων.41 γῆρυν ἀραρεῖν ἀκοαῖσι, Σοφ.Ἠλ.30 ὀξεῖαν ἀκοὴν τοῖς ἐμοῖς λόγοις διδούς, Εὐρ.ΙΤ 1496 ἀκοαῖς δέχεσθαι, Πολύβ.24,5,9 τοῖς ἀκροάμασι τὰς ἀκοὰς ἀνατεθεικώς, δημ. ἔχασε τὴν ἀκοή του, ἔπαθε ἡ ἀκοή του· 4) τὸ οὖς : Σαπφ. 2,12 ὀππάτεσσι δ' οὐδεν ὄρημ', ἐπιρρόμβεισι δ' ἄκουαι, Ἑρμιππ.52 ἀπεσθίει μου τὴν ἀκοὴν (ὡς ἐν τῇ δημ. φρ. μοῦ τρώει τ' αὐτιά)· 5) τὸ ἀκούειν, τὸ ἀκροᾶσθαι : Πλάτ.Θεαίτ.142 D τούς τε λόγους .. διηγήσατο καὶ μάλα ἀξίως ἀκοῆς (ἀκροάσεως)· || φρ. Διόδ.Σ 19,41 εἰς ἀκοὴν φωνῆς (εἰς ἐπήκοον)· 6) ἡ ὑπακοή : ΠΔΒασ.1,15,22 ἀκοὴ ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθή· κ. δημ. : ὁ πού 'χει ἀκοὴ ἔχει καὶ προκοπή· 7) νεώτ. ἀποκρυφολ. ἡ ἐσωτέρα αἴσθησις, δι' ἧς κατορθοῦμεν νὰ διακρίνωμεν τοὺς ἤχους τῆς ἐναρμονιζούσης τὸ Σύμπαν τάξεως.

ἀκοΐδιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκ. τοῦ ἀκοή.

ἄκοιλα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ὁμὰς σκωλήκων θαλασσίων ἀτελεστάτων, στερουμένων ἐντερικοῦ σωλῆνος.

ἀκοιλάντως ἐπίρρ. ἀμειώτως, ἀκαθυστερήτως : Πάπ. ἀκοιλάντως τὸ ἐνοίκιον παραδώσω.

ἀκοίλιος-ον ὁ μὴ ἔχων κοίλωμα : Ἱππ.Τόπ.Ἀνθρ.4 ἀκοίλια νεῦρα, Εὐστ.Πονημ.194 ἀκοίλιος στῦλος· || ὁ ἄνευ στομάχου : Γαλ.5,384.

ἄκοιλος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ μὴ κοῖλος : Ἀριστλ.ΖΙ 515 A 3, Γαλ.4,900· || δημ. κ. ὁ ἀκοίλιος βλ. λ.

ἀκοιμησία (ἡ) νεώτ., κ. δημ. -ιά ἀϋπνία, ἀγρυπνία· || δημ. κ. μτφ. ἐπαγρύπνησις, ἐπίβλεψις.

ἀκοίμητα ἐπίρρ. δημ. ἀκοιμήτως βλ. λ.

ἀκοίμητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κοιμώμενος ἢ μήπω κοιμηθείς, ἄγρυπνος : Θεόκρ.13,44 Νύμφαι ἀκοίμηται, δειναὶ θεαὶ ἀγροιώταις,—ἀκοίμητο εἶχε τὸ μωρό· 2) ὁ μὴ ἀνάπαυσιν ἔχων, μὴ καταπραϋνόμενος, ὁ ἀκατεύναστος : Αἰσχ.Πρ. 139 τοῦ περὶ πᾶσαν θ' εἱλισσομένου χθόν' ἀκοιμήτῳ ῥεύματι .. Ὠκεανοῦ· 3) μτφ. ὁ ἄνευ διακοπῆς καίων ἢ φωτίζων, ὁ ἄσβεστος : Πλούτ. Κάμιλλ.20 ἀκοίμητον πῦρ, ΠΔΣοφ.Σολωμ.7,10 προειλόμην αὐτὴν (τὴν φρόνησιν) ἀντὶ φωτὸς ἔχειν, ὅτι ἀκοίμητον τὸ ἐκ ταύτης φέγγος· || ἐκκλ. ἀκοίμητος κανδήλα ἡ ἐν τῷ Ἁγίῳ Βήματι καὶ ἄνωθεν ἢ πρὸ τοῦ ἀρτοφορίου συνεχῶς ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς καιομένη λυχνία· || ἐκκλ. ἀκοίμητοι μοναχοὶ τῆς Ἀνατολῆς ζῶντες κοινοβιακῶς, οἵτινες διαιρούμενοι εἰς ὁμίλους ἀνύμνουν διαδοχικῶς τὸν Θεὸν καθ' ἅπαν τὸ ἡμερονύκτιον· || νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ τὸν νοῦν ἐγρηγορώς· κ. κατ' ἄλλας [illegible]σεις : ἀκοίμητον πάθος φιλοδοξίας,—αἱ ἐλπί[illegible] τοῦ Ἑλληνισμοῦ διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἦσαν ἀκοίμητοι,—ἀχόρταγος ὁ ἔρωτας κι ἀκοίμητος ὁ πόθος.

ἀκοιμήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀγρύπνως : Φίλ. ἀπ.101 H ἀκοιμήτως ἔχει πρὸς τὰ θεῖα.

ἀκοιμιά (ἡ) δημ. -ιά ἀκοιμησία βλ. λ.

ἀκοίμιστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ὕπνου ἢ ὑπνωδίας.

ἀκοίμιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀκοίμητος βλ.λ. · Διόδ.Σ 38-39,17 ἀκοίμιστος δεισιδαιμονία (δ.γ. ἀκοίμητος), παρὰ Φωτ. ἑρμήνευμα τῆς λ. ἀκατεύναστος· 2) νεώτ. κ. δημ. κ. ἐνεργ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποκοιμίσῃ : ἀκοίμιστο εἶναι σήμερα τὸ μωρό· || κ. μτφ. ὁ ἀκαθησύχαστος, ὁ ἀγρύπνως ἐποπτεύων, ὁ δυσκόλως ἀπατώμενος.

ἀκοΐνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ἄχρους καὶ ἄοσμος κρυσταλλικὴ κόνις, διαλυτὴ εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, προκαλοῦσα τοπικὴν ἀναισθησίαν, βραδέως μὲν ἐπερχομένην, διαρκοῦσαν ὅμως ἐπὶ μακρόν· εἶναι εὔχρηστος ἰδίᾳ εἰς διαλύματα ἐν τῇ ὀφθαλμιατρικῇ.

ἀκοινολόγητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κοινολογούμενος, ὁ μὴ εἰς πολλοὺς γινόμενος γνωστός, ἰδίᾳ προφορικῶς, ἢ ὁ μὴ κοινολογηθείς· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κοινολογηθῇ : ἀκοινολόγητον μυστικόν. Ἐπίρρ. ἀκοινολογήτως.

ἀκοινονόητος-ον μτγν. ὁ ἐστερημένος κοινονοημοσύνης : Κικέρ.Ἀττ.6,3,7, Ἰουβεν.7,218.

ἀκοινοποίητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταστὰς κοινός, ὁ ἄγνωστος ἔτι· || ἐπὶ διοικητικῶν, στρατιωτικῶν ἐγγράφων κττ., ὁ μὴ νομίμως εἰς γνῶσιν τῶν ὑφισταμένων ἢ τῶν ἐνδιαφερομένων ἀχθείς : ἀκοιν- ἐγκύκλιος,- ἀκοιν- διαταγή· || νομ. ὁ μὴ διὰ νομίμου κοινοποιήσεως βλ.λ. γνωστοποιηθείς : ἀκοινοποίητος ἀγωγή· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κοινοποιηθῇ. Ἐπίρρ. ἀκοινοποιήτως.

ἄκοινος-ον μτγν. ὁ μὴ κοινός : Θεμίστ.Λόγ.11, 142 A ἄκοινος .. ἀπόρρητος παρασκευή. Ἐπίρρ.-ως.

ἀκοινωνησία (ἡ) ἡ μὴ ὕπαρξις κοινότητος ἰδιοκτησίας : Ἀριστλ.Πολιτ.1236 B 22· 2) κ. νεώτ. ἡ ἔλλειψις κοινωνικότητος, ἡ ἀποφυγὴ συναναστροφῶν· Στοβ.2,7,25· 3) ἡ ἔλλειψις κοινότητος, τὸ ἀσυμβίβαστον : Δαμάσκ.Ἀρχ.221,423· 4) νεώτ., δημ. -ιά τὸ μὴ μεταλαμβάνειν τῶν ἀχράντων μυστηρίων· || ὁ ἀποκλεισμὸς ἀπὸ τῆς Θείας Κοινωνίας.

ἀκοινώνητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μετέχων, ὁ ἀμέτοχός τινος· 2) ὃν δὲν δύναται νὰ ἀνακοινώσῃ, γνωστοποιήσῃ τις : ΠΔ Σοφ.Σαλωμ.14,21 ἀκοινώνητον ὄνομα· 3) ἐνεργ. ὁ κοινωνίαν, συμμετοχὴν εἴς τι ἀποφεύγων : Πλάτ.Νόμ.914 C ἀκοινώνητος νόμων, Ἀριστλ.Τοπ.117 B 31 τὸ τοῖς κακοῖς ἀκοινωνητότερον· 4) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὢν κοινωνικός, ὁ τὰς κοινωνικὰς σχέσεις ἀποφεύγων : Πλάτ.Νόμ.774 A ἀκοινώνητος ἐν τῇ πόλει· || συνεκδ. ὁ δύστροπος τὸν χαρακτῆρα· 5) γραμμ. : Ἀπόλλ.Δύσκ.Συντάξ.49,12 τὸ ἀκοινώνητον τῶν ἄρθρων (ἡ ἔλλειψις οἱασδήποτε μετὰ τῶν ἄρθρων συναφείας)· 6) ἐκκλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταλαβὼν τῆς Θείας Κοινωνίας : δημ. δὲν τὴν πρόφτασαν καὶ πέθανε ἀκοινώνητη· 7) κανον.δίκ. ὁ ἕνεκα βαρέων παραπτωμάτων προσκαίρως ἢ ὁριστικῶς ἀποκλεισθεὶς τῆς Θείας Κοινωνίας ἢ γεν. τῆς μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπικοινωνίας.

ἀκοινωνήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. ἀκοινώνητα κατὰ τρόπον ἀκοινώνητον βλ. λ. : Ἰουλ. Ἐπιστ.89,292 D· 2) δημ. ἄνευ Θείας Κοινωνίας.

ἀκοινωνία (ἡ) διχόνοια : Πλάτ.Ἐπιστ.318 E τὴν ἐμὴν καὶ σὴν λυκοφιλίαν καὶ ἀκοινωνίαν.

ἀκοίταχτα ἐπίρρ. δημ. κ. ἀκοίταγα χωρὶς κοίταγμα βλ. λ.· || ἄνευ προσοχῆς, ἀπροσέκτως.

ἀκοίταχτος-η-ο δημ. κ.-αγος ὃν δὲν ἐκοίταξαν, δὲν παρετήρησαν· 2) ὁ μὴ προσοχῆς, ἢ ἐποπτείας τυχών : δουλειὰ ἀκοίταχτη δὲν πάει μπρός· 3) εἰδ. ὁ μὴ τυχὼν ἰατρικῆς περιθάλψεως : ἔμεινε καιρὸ ἀκοίταχτος καὶ προχώρησε ἡ ἀρρώστια.

ἀκοίτης (ὁ) ποιητ. θηλ. ἄκοιτις-ιος ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν κοίτην, σύζυγος, ἄλλως ὁμόκοιτος, σύνευνος : Ἰλ.Ο 91 Ἥρη .. ἦ μάλα δή σ' ἐφόβησε Κρόνου πάϊς, ὅς τοι ἀκοίτης, αὐτ. Γ 138 φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις, Πίνδ.Ν 5,28, Αἰσχ.Πέρσ.684 λεύσσων δ' ἄκοιτιν τὴν ἐμὴν τάφου πέλας ταρβῶ.

ἀκοιτήσας EM «μίξεως ἐπιθυμήσας».

ἄκοιτος-ον ὁ μὴ ἔχων κοίτην : Βακχ.18,23 ἄκοιτον ἄϋπνον Ἰὼ φυλάσσεν (=ὥστε μὴ κοίτην ἔχειν)· 2) μτγν. εἰδ. ἐπὶ τοῦ μέλιτος, τὸ ἐξ ἐπεξεργασίας καὶ ἀναμείξεως μὴ ἔχον ὑποστάθμην.

ἀκοκανθηρά (ἡ) νεώτ. θάμνοι τῆς οἰκογεν. τῶν ἀποκυνιδῶν, εἰς ὧν τὸ δηλητηριῶδες ἐκχύλισμα ἐμβάπτουσιν ἀφρικανικαί τινες φυλαὶ τὰ βέλη των.

ἀκοκανθηρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζίτης, εὑρισκόμενος εἰς τὸν φλοιὸν καὶ τὸ ξύλον εἴδους ἀκοκανθηρᾶς· ἄλλως διμεθυλουαβαΐνη.

ἀκοκέφαλα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἡμιπτέρων, τῆς οἰκογενείας ἡμεροβίων ψυχῶν, ἀπαντῶντα ἰδίᾳ ἐν Ἀμερικῇ.

ἀκόκκαλος-η-ο δημ. ὁ χωρὶς κόκκαλα, ὁ μὴ περιέχων ὀστᾶ : ἀκόκκαλο κρέας· 2) ὁ μὴ ἔχων ραχοκόκκαλο, σπονδυλικὴν στήλην, ἐπὶ ζῴων.

ἀκοκκίνιστος-η-ο δημ. κ.-ιγος ὁ μὴ ἐρυθρὸς βαφείς· ‖ μτφ. ὁ μὴ ἐρυθριῶν, ὁ μὴ αἰσχυνόμενος, ὁ ἀνερυθρίαστος· ‖ κ. ὅς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐρυθριάσῃ· 2) ἐπὶ μαγειρευμάτων, τὸ μὴ ἄνευ ζωμοῦ προκαταρκτικῶς ἑφθέν: κρέας ἀκοκκίνιστο, κρεμμύδια ἀκοκκίνιστα.

ἀκολάκευτος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κολακευόμενος, ὁ ἀπρόσιτος εἰς κολακείας· ‖ ὁ μὴ δεκτικὸς περιποιήσεως ἢ μὴ ἔχων ἀνάγκην τοιαύτης: Πλάτ.Νόμ.729 Α ἡ τῶν νεῶν ἀκολάκευτος οὐσία· ‖ δημ. ὁ μὴ τυχὼν κολακείας, ἐξαιρέτου φιλοφρονήσεως: ἄφησες τὴ γεροντοκόρη ἀκαλάκευτη· 2) μτγν. ὁ μὴ κολακεύων: Μάξ. Τύρ.31,6 ἀκολάκευτοι λόγοι, Ἰουλ.Λόγ.2,86 Β ἀκολάκευτος θεραπεία.

ἀκολακεύτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., κ. δημ.-α ἄνευ κολακειῶν: Φίλ.1,449 ἀκολακεύτως προσελθεῖν.

ἀκόλακος-ον μτγν. ὁ μὴ καλακεύων: Διογ.Λ 2,100 ψήφισμα ἁπλοῦν καὶ ἀκόλακον.

ἀκολάντριστος-η-ο δημ. κ. ἀκουλάντριστος-η-ο ὁ πρὸς ὃν δὲν προσηνέχθη τις προσφυῶς καὶ μετ' ἐπιτηδειότητος· ‖ ὁ μὴ εἰς τοῦτο δεκτικός, ὁ δύστροπος, ὁ ἀσυμβίβαστος· ‖ ἐπὶ πραγμ. ὁ μὴ εὐχερῶς τακτοποιούμενος, δυστοποθέτητος.

ἀκολασία (ἡ) κ. νεώτ. ἔλλειψις σωφροσύνης, ἀσωτία, φιληδονία: Λυσ.16,11 τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, Θουκ.3,37,3 ἀμαθία τε μετὰ σωφροσύνης ὠφελιμώτερον ἢ δεξιότης μετὰ ἀκολασίας, Πλάτ.Τίμ.86 D ἀκολασία περὶ τὰ ἀφροδίσια, αὐτ. Τίμ.72 Ε ἀκολασία ποτῶν καὶ ἐδεστῶν, Ἡσ. « ἀκολασία, ἔλλειψις τῆς σωφροσύνης, ἡ εἰς τὰ ἀφροδίσια καταφέρεια »· ‖ Ἐκκλ. Μην.3,1 ἐν ἀκολασίᾳ τὸ πρῶτον βιοῦσα, Τροπάρ.Εἰκασ. οἶστρος ἀκολασίας.

ἀκολασταίνω κ. νεώτ., μέλλ. ἀκολαστανῶ ἐν Ἀριστφ.Ὄρν.1227 εἶμαι ἀκόλαστος βλ.λ., διάγω βίον ἔκλυτον: Πλάτ.Πολ.555D ἐφιέντες ἀκολασταίνειν· ‖ νεώτ. κ. μτφ.: πολιτικοὶ ἀκολασταίνοντες.

ἀκολάσταμα-ατος (τὸ) κατὰ γρ. Βεκκ. ἀκολάσταμμα πρᾶξις ἀκολασίας, ἀκολάστημα· ‖ ἐν εἰδικ. χρ. παρ' Ἐπικουρείοις: Συν.Λέξ.Χρ.367,21 ἐν λ. ἀκόλαστος « ἀκολαστάματα δὲ λέγουσι κατακορῶς οἱ Ἐπικούρειοι· πλὴν καὶ Ἀναξανδρίδης κέχρηται τῇ λέξει καὶ Ἀριστοφάνης ».

ἀκολάστασμα-ατος (τὸ) ἀκολάστημα βλ.λ.: Ἀριστφ.Λυσ.398 τοιαῦτ' ἀπ' αὐτῶν ἐστιν ἀκολαστάσματα (δ. γ. ἀκόλαστ' ᾄσματα), Ἀλκίφρ.1,38.

ἀκολάστημα-ατος (τὸ) μτγν. πρᾶξις ἀκολασίας: Πλούτ.Κράσσ.32, Μ.Ἀντων.6.

ἀκολαστία (ἡ) κ. νεώτ. ἀκολασία βλ.λ.: Ἀλεξ. 36,6 (δ. γ. ἀντὶ ἀκολασία).

ἀκόλαστος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. • ὁ μὴ τυχὼν ἢ μὴ δεκτικὸς ἀγωγῆς, ἀχαλιναγώγητος, ἀχαλίνωτος: Ἡρ.3,81 τυράννου ὕβριν φεύγοντας ἄνδρας ἐς δήμου ἀκολάστου ὕβριν πεσέειν ἐστὶν οὐδαμῶς ἀνασχετόν, Εὐρ.Ἑκ.607 ἔν τοι μυρίῳ στρατεύματι ἀκόλαστος ὄχλος ναυτική τ' ἀναρχία, Ξεν.Ἀν.2,6,10 ἀκολάστου στρατεύματος οὐδὲν ἡγεῖτο ὄφελος εἶναι· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς τὰς ἡδονὰς ἔκδοτος, φιλήδονος, ἀσελγής: Σοφ.ἀπ.744, Ἀριστλ.Η Νικ.1117 Β 32 ὁ μὲν οὖν ἀκόλαστος ἐπιθυμεῖ τῶν ἡδέων πάντων ἢ τῶν μάλιστα, καὶ ἄγεται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ὥστε ἀντὶ τῶν ἄλλων ταῦθ' αἱρεῖσθαι· 3) ὁ μὴ κολασμόν, τιμωρίαν ὑποστάς, ὁ ἀτιμώρητος: Ἀππ.Ἰλλυρ.17· 4) ἐκκλ. κ. δημ. ὁ μὴ κολασμένος, ὁ μὴ διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ ὑποκείμενος εἰς τὰ μαρτύρια τῆς Κολάσεως μετὰ θάνατον· 5) δημ. ὁ μὴ ἐν πράξει ἢ κατὰ διάνοιαν ἁμαρτήσας: ὡς καὶ στὴν ἐκκλησιὰ τὰ γυναικοκαμώματα δὲν μᾶς ἀφήνουν ἀκόλαστους.

ἀκολάστως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ.-α φιληδόνως, ἀσελγῶς, κατὰ τρόπον ἀκόλαστον βλ. λ. 2): Πλάτ. Γοργ.493 C ἀκολάστως ἔχειν· συγκρ. ἀκολαστοτέρως ἐν Ξεν.Ἀπομν.2,1,1), νεώτ. -ότερον, ὑπερθ. -ότατα· 2) μόνον δημ. ἄνευ ἁμαρτίας, ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ τῆς λέξεως ἐννοίᾳ.

ἀκολάτσιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ φαγὼν τὸ πρόγευμα, τὸ κολατσιό του: κοντεύει μεσημέρι κι εἶν' ἀκόμη ἀκολάτσιστοι οἱ ἐργάτες.

ἀκολάφιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ κολαφισθείς, ὁ μὴ ῥαπισθείς· ‖ μτφ. ὁ μὴ προσβολὴν ὑποστάς.

ἀκολίνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. πτηνὸν τῆς οἰκογενείας τῶν ῥαλλοϊδῶν, ἔχον ῥάμφος ἐκ τῶν πλαγίων πεπιεσμένον, πτέρυγας βραχείας καὶ τοὺς προσθίους δακτύλους τῶν ποδῶν ἐπιμήκεις μὲ μακροὺς ἰσχυροὺς ὄνυχας, κολυμβῶν λίαν εὐχερῶς· ἐνδιαιτᾶται εἰς τέλματα καὶ λίμνας τοῦ Μεξικοῦ.

ἀκολλάριστος-η-ο δημ. ἐπὶ ὑφασμάτων, ὁ μὴ ἐμβαπτισθεὶς εἰς διάλυσιν κόλλας λευκῆς ἢ μὴ ἐμποτισθεὶς διὰ τοιαύτης πρὸς σκλήρυνσιν καὶ λείανσιν διὰ τοῦ σιδερώματος· 2) ὁ μὴ καινουργής, ἐπὶ χαρτονομισμάτων: ἂς εἶχα κάμποσα χιλιάρικα κι ἂς ἦταν κι ἀκολλάριστα.

ἀκολλητί ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀκόλλητον βλ. λ.: Ἑρμ. Τρισμ. παρὰ Στοβ.1,49,68 ἀκολλητὶ ῥεῖν (χωρὶς πρόσμιξιν ξένων οὐσιῶν).

ἀκόλλητος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ συγκολληθείς, ὁ μὴ διὰ συνδετικῆς οὐσίας συναρμοσθεὶς μετά τινος: Ἐπιγρ. λίθοι ἀκόλλητοι· 2) ὁ μὴ συναφθείς: Γαλ.11,125 ἀκόλλητον δέρμα σώμασι· ‖ ἐπὶ πληγῶν, ἡ μὴ κλείσασα, ἡ μὴ ἐπουλωθεῖσα: αὐτ.18,802· 3) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ συνδεθῇ: Διον.Ἁλ.Συνθέσ.22 στοιχεῖα ἀσύμμικτα καὶ ἀκόλλητα· ‖ δημ. κ. μτφ. ὁ λίαν ἀπίθανος, ὁ μὴ πιστευτός: ἀκόλλητη ψευτιά. Ἐπίρρ. -α.

ἄκολλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ περιέχων κόλλαν, συνδετικὴν οὐσίαν, ὁ μὴ συγκολλητικός: Θεόφρ. ΦΑἰτ.6,10,3 τὰ ἁλμυρὰ ἄκολλα καὶ ἀσύμπλεκτα.

ἀκολλύβιστος-ον ὁ ἄνευ συμπεφωνημένης ἀμοιβῆς ἢ τόκου ἢ ἀνταλλάγματος: Ἐπιγρ. ἀκολλύβιστον τὸ ἀργύριον προσεδέξατο.

ἀκολόβωτος(-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κολοβωθείς, ὁ μὴ ἀποβαλὼν τὸ τέλος αὐτοῦ: Εὐστ.727, 39 ἀκολόβωτος λόγος,—τὸ σύγγραμμα διεσώθη ἀκολόβωτον· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ ἠκρωτηριασμένος· ‖ κ. μτφ. Ἐπίρρ. ἀκολόβωτα.

ἄκολος (ἡ) βλωμός, μπουκιά· ΕΜ « μικρὸς ψωμός, μηκέτι κολούεσθαι δυνάμενος », Σουΐδ. « παρὰ τὸ μὴ κολλᾶσθαι »: Ὀδ.Ρ 222 πολλῇσι φλιῇσι παραστὰς φλίψεται ὤμους αἰτίζων ἀκόλους (γυρεύοντας μιὰ μπουκιὰ ψωμί), ΑΠ 9,563, παροιμ.Σουΐδ. ἀκόλῳ τὰ χείλη οὐ σύκῳ βῦσαι (=ἐρρωμένως χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν).

ἀκολούθημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ὅ,τι ἀκολουθεῖ, τὸ ἐπισυμβαῖνον ὡς αἰτιατόν, ἐπακολούθημα.

ἀκολούθησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἀκολουθία, ἡ συνοδεία: Ἀριστλ.Ρητ.1410 Α 4· 2) λογ. τὸ σφάλμα ἐν τῇ ἀποδείξει· πρβλ. διάλληλος κύκλος: Ἀριστλ. Πρ.52 Β 29· 3) ἡ ὑπακοή: Πλάτ.Ὅρ.412 Β.

ἀκολουθητά ἐπίρρ. δημ. ἐν συνεχείᾳ· ‖ κατόπιν.

ἀκολουθητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ φύσει παρεσκευασμένος νὰ ἀκολουθῇ, ὁ προθύμως ἀκολουθῶν: Ἀριστλ.Ρητ.1389 Α 5 ἀκολουθητικὸς ταῖς ἐπιθυμίαις, Χρύσιππ.Στωϊκ.3,93 τῷ αἱροῦντι λόγῳ ἀκ-, Στωϊκ.ἀπ.3,158 ἀκολουθητικὸς τῷ ἄρχοντι· ‖ κ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀκολουθῇ· ἀντίθ. ἡγεμονικός: Κλέαρχ.68 ἀκολουθητικοὶ πόδες.

ἀκολουθητικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ συνέπειαν, κατ' ἀκολουθίαν βλ. λ.· ‖ δημ. κατὰ συνέχειαν· ‖ μετὰ ὑπακοῆς, ὑποτακτικῶς.

ἀκολουθία (ἡ) τὸ ἀκολουθεῖν, τὸ σύμφωνον εἶναι πρός τι: Πλάτ.Κρατ.437 C ἡ δ' ἀκολασία παντά-

πασιν **ἀκολουθία τοῖς πράγμασι φαίνεται·** ‖ γραμματική συμφωνία, σύνταξις· ἀντίθ. **ἀνακολουθία**: Διον.᾽Αλ.Συνθέσ.22· 2) διαδοχή, σειρὰ συνεχής: Χρύσιπ.Στωϊκ.2,266 **τάξις καὶ ἀκολουθία**, νεώτ. **ἀκολουθία αὐτοσχεδίων στοχασμῶν** (τίτλος προλεγομένων τοῦ Κοραῆ)· ‖ μτγν φρ.: Ἡρωδιαν.7, 5,2 **κατ᾽ ἀκολουθίαν** κατὰ κανονικὴν διαδοχήν, ἑπομένως· ‖ ἐπακολούθημα: Φίλ.2,497· 3) ὑπακοή: Μ.᾽Αντων.3,9 **ἀκολουθία τοῖς θεοῖς**· 4) οἱ ἀκολουθοῦντες, ἡ συνοδεία θεραπόντων: Σοφ. ἀπ.990 κ. νεώτ. **ὁ βασιλεὺς μετὰ τῆς ἀκολουθίας του**· 5) κ. νεώτ. ἐν τῇ λογικῇ, ὡς εἰδ. ὅρος, ἡ συνέπεια, τὸ συμπέρασμα: Χρύσιπ. Στωϊκ.2,68· 6) ἐκκλ. τελετὴ τῆς Ἐκκλησίας, τελουμένη καθ᾽ ὡρισμένην τυπικὴν διάταξιν ἐν τῷ ναῷ ἢ κατ᾽ ἰδίαν· ‖ ἐν τῷ πληθ. **ἀκολουθίαι** τὸ σύστημα πασῶν τῶν ἱεροτελεστιῶν, τῶν τελουμένων κατὰ τακτὰς ἡμέρας καὶ ὥρας ἐν τῷ ναῷ ἢ κατ᾽ ἰδίαν: **ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου,- τοῦ ἑσπερινοῦ.**

ἀκολουθίσκος (ὁ) νεαρὸς ἀκόλουθος, μικρὸς ὑπηρέτης: Πτολ.Εὐεργ.6.

ἀκόλουθο (τό) δημ. κ. **ἄκλουθο** τὸ χόριον, τὸ δευτέριον· συνών. τὸ **ὕστερο** βλ.λ.

ἀκόλουθος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κατόπιν ἐρχόμενος, ὁ ἑπόμενος, ὡς οὐσ. ὁ ὑπηρέτης: Ἀριστφ.Ὄρν.73 **γενέσθαι μ᾽ ηὔξατο ὄρνιν, ἵν᾽ ἀκόλουθον διάκονόν τ᾽ ἔχῃ**, Εὐπ.159,3 **παῖς ἀκόλουθός ἐστιν**, νεώτ. **οἱ ἀκόλουθοι τοῦ βασιλέως**· ‖ νεώτ. ὕστερος, μεταγενέστερος: **ἀκόλουθος ἡμέρα,- ἐπιστολή**· 2) ὁ σύμφωνος, συνεπὴς πρός τι· ἀντίθ. **ἀνακόλουθος**: Δημ.312,25 **παιδὶ μὲν ὄντι φοιτᾶν εἰς τὰ προσήκοντα διδασκαλεῖα, ἐξελθόντι δ᾽ ἐκ παίδων ἀκόλουθα τούτοις πράττειν**· 3) ἐκκλ. κατώτερος κληρικός, ἰδίᾳ ἐν τῇ δυτικῇ ἐκκλησίᾳ, οὗ ἡ ὑπηρεσία συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀνάπτῃ τὰ κηρία τῆς Ἁγίας Τραπέζης, νὰ προετοιμάζῃ τὰ τῆς ἱεροτελεστίας καὶ γενικῶς νὰ βοηθῇ τοὺς ἱερουργοῦντας κατὰ τὰς τελετάς· 4) νεώτ. κατώτερός τις βαθμὸς τῆς δημοσίας ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας: **διπλωματικὸς ἀκόλουθος.**

ἀκολουθῶ-έω ἔρχομαι κατόπιν, ἕπομαι· ἀντίθ. ἡγοῦμαι, **ἡγεμονεύω**: Πλάτ.Πολ.474C **τοῖς μὲν προσήκει ἡγεμονεύειν ἐν τῇ πόλει.. τοῖς δ᾽ ἄλλοις ἀκολουθεῖν τῷ ἡγουμένῳ**, Ἰσοκρ.14,15 **τοῖς μὲν σώμασι μετ᾽ ἐκείνων ἠκολούθουν ταῖς δ᾽ εὐνοίαις μεθ᾽ ὑμῶν ἦσαν**· 2) παρακολουθῶ, ἐννοῶ τὰ ὑφ᾽ ἑτέρου λεγόμενα: Πλάτ.Φαίδ.107 Β· 3) μτφ. συμμορφοῦμαι πρός τι: Θουκ.3,38,6 **μὴ ὕστεροι ἀκολουθῆσαι τῇ γνώμῃ**, Δημ.51,14 **οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ᾽ ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων**· νεώτ. **ἀκολουθῶ τὰς ὁδηγίας,- τὰς συμβουλὰς κττ.**· 4) ἐπὶ γενικῶν ἐννοιῶν, ἕπομαι ὡς ἀποτέλεσμα ἢ ὡς συμπέρασμα, **ἐπακολουθῶ**: Πλάτ.Πολ. 400 Ε **εὐλογία ἄρα καὶ εὐρυθμία εὐηθείᾳ ἀκολουθεῖ**, Ἀριστλ.Τοπ.128 Β 4 **ὡς γένους ὄντος τοῦ ἀεὶ ἀκολουθοῦντος**· κ. νεώτ. ὁμοίως: **τὴν ἀκόλαστον νεότητα ἀκολουθεῖ γῆρας λυπηρόν**· 5) **ἀκολουθεῖ** ἀπρόσ. ἕπεται συνέχεια, συνήθως ἐν χρ. ἐπὶ δημοσιεύσεως τμηματικῶς καὶ περιοδικῶς γινομένης, τιθέμενον ἐν τέλει ἑκάστου τμήματος μέχρι τέλους αὐτῆς.

ἀκολούθως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ. συμφώνως: Δημ.1100,14 **ἀκολούθως τοῖς νόμοις** ‖ νεώτ. κ. δημ. κατόπιν, μετὰ ταῦτα.

ἀκολοῦτει ἀντὶ ἀκολούθει βαρβαρισμὸς τοῦ Σκύθου τοξότου παρ᾽ Ἀριστφ.Θεσμ.1198.

ἄκολπος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων κόλπον, κοιλίαν, ἀκοίλιος: Αἰλ.Ζ 15,16 **λεπτὸς καὶ ἄκολπος** 2) νεώτ. γεωγραφ. ἡ μὴ ἔχουσα θαλασσίους κόλπους παραλία, χώρα: **ἄκολπος ἡ Ἀραβία.**

ἀκόλυμβος-ον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κολυμβᾷ: Βατραχομ.158, Πλούτ.2,599 Β.

ἀκόλυτα (τά) νεώτ. εἶδος ἀκαληφῶν, περιλαμβάνον ζῷα, στερούμενα κεντρικοῦ στόματος καὶ κεντρικῶν διαυλακώσεων.

ἀκόμα ἐπίρρ. δημ. εὔχρ. τ. τοῦ ἀκόμη βλ. λ.

ἀκόμβωτος-η-ον νεώτ., τὸ δημ. ἀκούμπωτος-η-ο ἢ κατὰ δ.γρ. ἀκούμβωτος βλ. λ.

ἀκόμη ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀκόμα** μετὰ χρονικῆς σημ. ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἀρχ. πώ ἐν λόγῳ ἀρνητικῷ: Πρόδρ.3,67 **καὶ σὺ ἀκόμη οὐκ ἐπλήρωσες,- δὲν εἶναι ἀκόμη καιρός**· πρβλ. οὔπω καιρός· ‖ πρὸς τὸ **ἔτι**: **ἀκόμη καὶ τώρα**· πρβλ. ἔτι καὶ νῦν· 2) ὡς μόριον ἐναντιωμ., ὑστέρως ἐν τῇ φρ. ἐκφερόμενον: **γέρασες κι ἀκόμα μυαλὸ δὲν ἔβαλες** (= ἂν καὶ γέρων ἤδη)· 3) ἀντὶ τοῦ πρὶν ἤ: παροιμ. **ἀκόμη δὲν τὸν εἴδαμε καὶ Γιάννη τόνε λέμε**· 4) κ. ἐν συνδέσει μετὰ τοῦ νὰ καὶ ὑποτακτ., οὐχὶ ἕως ὥρας, συνήθ. πρὸς ἔκφρ. ἀνυπομονησίας ἢ δυσφορίας δι᾽ ἀδόκητον βραδύτητα ἢ καθυστέρησιν: **νύχτωσε κι ἀκόμη νὰ φανοῦν,- ἑφτὰ χρόνια φοιτητὴς κι ἀκόμα νὰ πάρῃ τὸ δίπλωμα**· 5) μετὰ ποσοτικῆς σημ.: **ζητάει καὶ ἄλλα ἀκόμη χρήματα,- καὶ ποῦ εἶσαι! θὰ ἰδῇς ἀκόμη κι ἄλλα**· 6) μετ᾽ ἐπιθ. ἢ ἐπιρρ. ὡς ἐπιτατικόν: **ἀκόμη καλύτερα περάσαμε στὴν ἐξοχή.**

ἀκόμης Ἡσ. «οὐκ εὐδιάκονος, οὐδὲ πανοῦργος».

ἀκομία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις κόμης.

ἀκομιστία (ἡ) ἐπ. -ίη ἔλλειψις θεραπείας, περιποιήσεως: Ὀδ.Φ 284 **ἦ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ᾽ ἀκομιστίη τε**, Μάξ.Τύρ.34,2.

ἀκόμιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ρυπαρός: Σοφ.Ἰχν.143· ‖ ὁ μὴ τυχὼν ἐπιμελείας, περιποιήσεως, ὁ ἀπεριποίητος: Διογ.Λ 5,5, Νόνν.Δ 35,186 **ἀκόμιστος χιτών**· 2) νεώτ. ὁ μὴ κομισθεὶς ἢ ὁ μὴ μετακομισθείς, ὅπου πρέπει: **ἀκόμιστος ἐπιστολή,— ἀκόμιστον ἐμπόρευμα**· 3) νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μετακομίσεως: **ἀκόμιστη εἶναι ταύτη ἡ πέτρα.**

ἀκομμάτιαστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ τεμαχισμοῦ, ἀκεραίως, ἐν συνεχείᾳ, ὁλοκλήρως.

ἀκομμάτιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ εἰς κομμάτια, τεμάχια κοπείς, ὁ μὴ κερματισθείς, ὁ ἀκέραιος· ‖ κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ τεμαχίσῃ, ἀτεμάχιστος.

ἀκομμάτιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κομματικῶς πολιτευόμενος, ὁ μὴ ἀνήκων ἢ ὁ μὴ χαριζόμενος εἰς πολιτικὸν κόμμα, ὁ ἀφατρίαστος: **χρηστὴ καὶ ἀκομμάτιστος διοίκησις τοῦ τόπου.**

ἀκομματίστως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. κ. -α ἀφατριάστως, κατὰ τρόπον ἀκομμάτιστον βλ. λ.

ἀκόμμωτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ κομμωθείς, ἀκαλλώπιστος, ὁ ἀφτιασίδωτος· ‖ κ. μτφ.: Θεμίστ. Λόγ.18,218 Β **ἀκόμμωτος ὕμνος καὶ ἀνήδυντος.**

ἀκόμνιον (ἀμφίβ.) Ἡσ. «σιμόν».

ἄκομος-ον (1) μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων κόμην, φαλακρός: Λουκ.᾽Αλ.᾽Ιστ.1,23, Πολυδ.2,26 **ἄκομος τὴν κεφαλήν**· 2) ὁ μὴ ἔχων φύλλα, ὁ τοῦ φυλλώματος ἀπογυμνωθείς, ἐπὶ δένδρων.

ἄκομος (ὁ) (2) νεώτ. ζῳολ. πτηνὰ τῆς οἰκογενείας τῶν **φασιανιδῶν**, ἔχοντα εἰς τὸν κύκλον τῶν ὀφθαλμικῶν κογχῶν των ὀδοντωτὰς αὐλακώσεις, ἡ κεφαλὴ αὐτῶν δὲν φέρει λοφίον, τὰ δὲ κύρια πτερά των τελευτῶσιν εἰς τὸ μέσον περίπου τῆς οὐρᾶς· εἶναι γνωστὰ μέχρι σήμερον τρία εἴδη τούτων, ἀπαντῶντα εἰς τὰς νήσους τῆς Ἀσίας Σουμάτραν, Ἰάβαν καὶ Μαλάκαν.

ἀκομπανιαμέντο (τό) δημ. (Ἰταλ.) μέρος μουσικῆς συνθέσεως ἐνόργανον ἢ φωνητικόν, τεταγμένον ὑπὸ ἓν ἢ δύο κύρια μελῳδικὰ ὡς στήριγμα ἀκουστικῶς καὶ πρὸς συνοδείαν αὐτῶν.

ἀκομπανιάρισμα (τό) δημ. (Ἰταλ.) ἡ μουσικὴ ὑπόκρουσις.

ἀκομπανιάρω δημ. (Ἰταλ.) ἐκτελῶ μουσικὴν ὑπόκρουσιν, συνοδεύω διὰ μουσικοῦ ὀργάνου ἢ

διὰ τῆς φωνῆς, κάμνω ἀκομπανιαμέντο βλ. λ.
ἀκόμπαστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ κομπάζων, ὁ ἄνευ ἀλαζονείας, στόμφου, οἰήσεως, ὁ μετριόφρων : Αἰσχ.'Επτ.538 **οὐ μὴν ἀκόμπαστός γ' ἐφίσταται πύλαις**, Εὐρ.ἀπ.892 **ἀκόμπαστος λόγος**, 'Ιω.Χρυσ.'Επίρρ. **ἀκομπάστως**.
ἀκόμπιαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κόμβον ἢ χωρὶς κόμπιασμα βλ. λ.· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ ἀπαγγελίας, χωρὶς δυσχέρειαν ἢ χωρὶς σταμάτημα· ‖ γεν., ἀπεριφράστως, ἀνεπιφυλάκτως, ἄνευ περιστροφῶν.
ἀκόμπιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ εἰς κόμβον δεθείς· ‖ ὁ μὴ ἔχων κόμβους : **ἀκόμπιαστο σχοινί**· ‖ **ἀκόμπιαστος παπᾶς** (ἱερεύς, ἐπὶ τῇ συναντήσει τοῦ ὁποίου δὲν ἔδεσαν κόμβον, πρὸς ἐξουδετέρωσιν τοῦ κακοῦ τούτου οἰωνοῦ)· 2) ὁ μὴ αἰσθανθεὶς ἐμπόδιον, κόμπιασμα εἰς τὸν οἰσοφάγον ἐκ νευρικῆς συσπάσεως ἢ ἐκ βλωμοῦ ἢ ἐκ ποτοῦ μεθ' ὑπερβολικῆς σπουδῆς καταποθέντος· 3) μτφ. ὁ μὴ αἰσθανόμενος δυσκολίας ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ἢ ἐν τῇ ἀναγνώσει· ‖ ὁ ἄνευ περιστροφῶν, μετὰ παρρησίας ὁμιλῶν ἢ ὁμιλήσας περί τινος· 4) ἐπὶ ζῴων, κ. ἐν αἰσχρᾷ σημ.· 5) κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κομπιάσῃ ἢ νὰ κομπιασθῇ ἐν ἁπάσαις ταῖς ἀνωτέρω σημ.
ἀκομπόδετος-η-ο δημ. ὁ μὴ δεθεὶς εἰς κόμβον· 2) ὁ μὴ δεθεὶς διὰ κόμβου : **χρήματα ἀκομπόδετα** (τὰ μὴ εἰς πουγγὶ δεδεμένον διὰ κόμβου ἢ εἰς κόμβον μανδηλίου κεκρυμμένα, τὰ ἐν κυκλοφορίᾳ)· 3) ὁ καθ' οὗ δὲν ἐπεχειρήθη ἡ μαγγανεία κομποδέματος, ὀρθότ. **ἀμποδέματος** βλ. λ.· ‖ ὁ καθ' οὗ δὲν δύναται νὰ τελεσφορήσῃ ἡ μαγγανεία τοῦ ἀμποδέματος. 'Επίρρ. **ἀκομπόδετα**.
ἄκομπος-ον (1) ἄνευ κόμπου, ἀκόμπαστος βλ.λ. : Αἰσχ.'Επτ.554 **ἔστιν ἀνὴρ ἄκομπος**.
ἄκομπος-η-ο (2) δημ. ὁ μὴ ἔχων κόμβους· ‖ συνεκδ. ἐπὶ φυτῶν, δένδρων, ξύλων, ὁ μὴ ἔχων πολλὰς κλειδώσεις ἢ ρόζους : **ἄκομπο κλῆμα,- ἄκομπος ὁ εὐκάλυπτος καὶ βγάνει καλὴ ξυλεία**.
ἄκομψα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κομψότητα βλ.λ.
ἀκόμψευτος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ὕφους λόγου, ὁ μὴ κομψευόμενος, ἀνεπιτήδευτος, ἀπέριττος : Διον.'Αλ.Συνθέσ.22 **ἀκόμψευτος ἁρμονία λόγου**· ‖ νεώτ. κ. δημ. γενικῶς ὁ μὴ ἐπιμεληθεὶς ἢ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἔχῃ κομψότητα εἰς τὴν περιβολήν, τοὺς τρόπους, τὴν ὁμιλίαν κτт.
ἀκομψία (ἡ) γλωσσ. κ. νεώτ. ἔλλειψις κομψότητος, τὸ νὰ εἶναί τις ἀκόμψευτος βλ. λ.
ἄκομψος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κομψός, ἀφιλόκαλος, ἄξεστος, ἁπλοῦς : Εὐρ.'Ιππ.986 **ἐγὼ δ' ἄκομψος εἰς ὄχλον δοῦναι λόγον, εἰς ἥλικας δὲ κὠλίγους σοφώτερος** (ἀγροῖκος, μὴ ἔχων εὐστροφίαν), νεώτ. κ. δημ. **ἄκομψοι τρόποι** (ἄξεστοι, χωριάτικοι), **ἄκαμψη γυναῖκα,—ἄκομψο σπίτι**.
ἀκόμψως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἄκομψα** χονδροειδῶς, κατὰ τρόπον ἄκομψον βλ. λ., Πλούτ. 2,4 F **ἀκόμψως ἐπισκώπτειν**.
ἀκόνα (ἡ) δημ. μεγάλη ἐκ λίθου ἀκόνη βλ. λ.· 2) ἄκρα γῆς πετρώδης καὶ ἀνώμαλος, ἄλλως ἀκόνι.
ἀκοναῖος-ον : Ν(κ.'Αλεξιφ.41 **ἐν ἀκοναίοις** (σχόλ. « **ἐν τοῖς τόποις ἐν οἷς γίνονται αἱ ἀκόναι** » βλ.λ.).
ἀκονάκιαστα ἐπίρρ.δημ. (τουρκ.) ἀκόνευτα βλ.λ.
ἀκονάκιαστος-η-ο δημ. (τουρκ.) ἀκόνευτος βλ.λ.
ἄκονδος 'Ησ. « **ἄκονδος** (δ.γ. **ἄκοννος**)· ἄχαρις· κονδὰς (δ.γ. κόννος) γὰρ ἡ χάρις ».
ἀκόνδυλος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων ἁρμούς, κλειδώσεις· ‖ εἰδ. δημ. ἐπὶ τῶν στάχεων· 2) ἄνευ πληγμάτων γρόνθου : Λουκ.Χάρ.2 **τὸν μισθὸν τῆς περιηγήσεως οὐκ ἀκόνδυλον.. ἐσόμενον**.
ἀκόνευτα ἐπίρρ. δημ. (τουρκ.) ἄνευ διαμονῆς εἰς οἴκημα πρὸς διανυκτέρευσιν ἢ ἀνάπαυσιν, ἄνευ ἐνδιαμέσου κατὰ τὴν πορείαν κατασκηνώσεως, ἄνευ ἐπισταθμεύσεως, χωρὶς νὰ μείνῃ τις **σὲ κονάκι** βλ. λ.· ‖ γεν. ἄνευ κατοικίας.

ἀκόνευτος-η-ο δημ. (τουρκ.) ὁ μὴ ἔχων κονάκι, ἤτοι πρασωρινὸν ἢ μόνιμον κατάλυμα πρὸς διαμονήν, ὁ ἄστεγος· 2) ὁ πρὸς πλάνητα βίον ἐπιρρεπής : **ἀκόνευτοι** ἀπὸ φυσικοῦ κι **ἀσύσταγοι οἱ τσιγγάνοι**· ‖ ὁ μὴ στέργων τὴν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἢ ἐν τῇ αὐτῇ γειτονίᾳ συνεχῆ διαμονήν του· ‖ κ. συνεκδ. ὁ ἐξ ἀνησύχου ψυχικῆς διαθέσεως μὴ θέλων νὰ ἔχῃ ἢ μὴ ἔχων τὴν συνήθη καὶ ὁμαλὴν διαβίωσιν : **ἀκόνευτος α' ὅλη του τὴ ζωὴ οὔτε σὲ χωριό, οὔτε σὲ χώρα κατάκατσε**.
ἀκόνη (ἡ) κ. νεώτ. δωρ. **ἀκόνα**, δημ. **ἀκόνι** (τὸ) λεῖον καὶ σκληρὸν ὄργανον ἐκ λίθου ἢ καὶ ἐξ ἄλλης ὕλης κατάλληλον πρὸς τρόχισμα, ἰδίᾳ ξιφῶν, μαχαιρῶν, φαλλίδων κττ., θηγάνη, θήγανον, ναξία λίθος : 'Ισοκρ.'Απόφθεγμ. **καὶ γὰρ ἡ ἀκόνη, αὐτὴ μὲν οὐ τέμνει, τὰ δὲ ξίφη ὀξέα ποιεῖ,**- Χίλων | **ἀκόνη λιθίνη,**- γλωσσ. **ἀκ- Κρητική**, 'Ερμιππ.46 **ἀκόνη σκληρά**, 'Αριστλ.ἀπ.212 **ἀκόνη μολίβδου**· ‖ μτφ. : Πίνδ.Ο 6,82 **δόξαν ἔχω ἀκόνας λιγυρᾶς ἐπὶ γλώσσᾳ** (παροξύνομαι νὰ λέγω)· ‖ ἐπὶ προσώπων, : Πίνδ.Ι6,73 **ἀνδράσιν ἀεθληταῖσιν Ναξίαν ἀκόναν**, ΑΠ 12,18 **ψυχῆς ἐστιν ἔρως ἀκόνη**, 'Εκκλ. Μην.1,30 **ἦν οἷα ξυρῷ τοῖς συνάθλοις ἀκόνη**, παροιμ. Διογενιαν.6,91 **ξυρὸς εἰς ἀκόνην** (πρὸς τοὺς ὧν βούλονται τυγχάνοντας), Ζηνόδ.Ι,58 **ἀκόνην σιτίζεις** (ἐπὶ ἰσχνῶν πολυφάγων)· 2) τὸ δένδρον θυία βλ.λ. : 'Ιππ.Διαίτ., Θεόφρ.ΦΙ 8.
ἀκόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ποιεῖν τέμνον τι ἢ νύσσον ὄργανον ὀξύτερον διὰ τριβῆς ἐπὶ ἀκόνης, τὸ ἀκόνισμα, τὸ τρόχισμα.
ἀκόνησις-εως κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀκονητοῦ, τὸ ἀκονᾶν τι βλ. λ., τὸ τρόχισμα, τὸ ἀκόνημα βλ. λ. : 'Ησ., Σουΐδ. ἐν λ. **βρυγμός**.
ἀκονητής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀκονῶν, ὁ ὀξύνων διὰ τῆς ἀκόνης, τροχιστής : 'Εδικτ. Διοκλ.7,33 **ἀκονητὴς σπάθης**.
ἀκονητὶ ἐπίρρ. ΕΜ « ἄνευ πόνου ».
ἀκονητός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ ἀκονήσῃ, νὰ τροχίσῃ· συνών. θηκτός : σχόλ.'Οππ.'Αλ.2,354.
ἀκονήτως 'Ησ. « ἀκοπιάστως, ἀπόνως ».
ἀκόνι (τὸ) δημ. ἀκόνη βλ.λ.· ‖ κ. μτφ. : γνωμ. **τὰ χωρατὰ εἶν' ἀκόνι τοῦ καβγᾶ**· 2) ἐπιδερμικόν τι ἐξάνθημα· ἄλλως κ. ἀκονάκι· 3) ἄκρα μικρὰ γῆς πετρώδης καὶ ἀνώμαλος· ἄλλως κ. **ἀκόνα**.
ἀκονίας (ὁ) μτγν. εἶδος ἰχθύος : Νουμήν. παρ' 'Αθην.17,326 Α (ἀμφίβ.) **ἀκονίας κιγκάλους τε**.
ἀκονίαστος-ον μσν. κ. νεώτ. ἀκονίατος βλ. λ.
ἀκονίατος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ διὰ κονίας, δι' ἀσβεστοκονιάματος ἠλειμμένος, ἐπὶ τοίχων κ. γεν. ἐπὶ οἰκοδομῶν, ὁ ἀσοβάτιστος· ‖ κ. ὁ μὴ ἀσβεστωμένος, μὴ ἀσπρισμένος : Θεόφρ.ΦΑΙτ.4,16,1 **ἀκονίατον οἴκημα**· ἀντίθ. κονιατόν· ‖ κ. ἐπὶ ἄλλων πραγμ. δεκτικῶν ἐπιχρίσεως δι' ἀσβεστοκονιάματος : Γαλ.13,356 **ἀκονίατον ἄγγος** (ἀμφίβ.).
ἀκονίζω νεώτ. κ. δημ. ἀκονῶ βλ. λ.· συνών. τροχίζω, τροχάω : ἀκονιστής | **μαχαίρια, φαλλίδια, ξουράφια ἀκονίζω,—φρ. τὸ χαντζάρι ἀκόνιζε καὶ στὸ κατώγι κρύβοταν** (ἐπὶ καυχηματιῶν)· ‖ κ. μτφ. : **ἀκόνισε τὴ γλῶσσα της νὰ βρίσῃ τοὺς γειτόνους,- ἀκονισμένο μυαλό,- ἀκονισμένη πονηριά**, 'Ιδα 'Οσ.Ζωντ.171 **ἡ μεγάλη μάζα.. σ' αὐτὴν ἀκονίζονται.. τὰ μεγάλα ἄτομα**.
ἀκόνιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. εἰδ. φάρμακον διὰ τοὺς ὀφθαλμούς : Διοσκ.1,98· 2) νεώτ. ἡ ἀκόνη.
ἀκονίορτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄνευ κονιορτοῦ, χωρὶς σκόνη· ἀντίθ. κονιορτώδης : Θεόφρ.
ἀκόνισμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἀκόνημα βλ.λ.
ἀκονιστήρι (τὸ) δημ. τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεται τὸ ἀκόνημα, ἡ ἀκόνη ἢ ὁ ἀκονιστικὸς τροχός.
ἀκονιστήριο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐργαστήριον, ἐν ᾧ ἀκονίζονται ἐργαλεῖα· 2) νεώτ. τὸ ὄργανον, δι' οὗ ἀκονίζονται κοπτερὰ ἐργαλεῖα.

ἀκονιστής (ὁ) θηλ. -ίστρια κ. -ίστρα νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀκονίζων, ὁ τροχιστής.

ἀκονιστικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ κατάλληλος δι' ἀκόνισμα : ἀκονιστικός τροχός· || οὐδ. πληθ. ἀκονιστικά ὡς ούσ. ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὸ ἀκόνισμα.

ἀκόνιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀκονήματος βλ.λ. : παλιὸ ξουράφι ἀκόνιστο εἶναι· || κ. μτφ. : ἀκόνιστο μυαλὸ (νοῦς ἀνεπίδεκτος μορφώσεως)· 2) ὁ μὴ ἀκονισθείς, ὁ ἀνακόνιστος, ὁ ἀτρόχιστος : παροιμ. πάει νὰ σφάξει χέρι - χέρι μὲ τ' ἀκόνιστο (ἢ ἀτρόχιστο) μαχαίρι (ἐπὶ τῶν ἀκρίτως σπευδόντων)· || κ. μτφ. : χοντρὸς κι ἀκόνιστος εἶναι ταῦ ἀγράμματου ὁ νοῦς.

ἀκονιτεί ἐπίρρ. ἀκονιτί βλ. λ.

ἀκονιτί ἐπίρρ. κ.-εί ἄνευ κόνεως τῆς παλαίστρας, ἄνευ ἀγῶνος ἢ κοπιώδους προσπαθείας :Ξεν.'Αγησ. 6,3 ἐν τοῖς ἀγῶσι δὲ οὐδὲν ἧττον τοὺς ἀκονιτὶ ἢ τοὺς διὰ μάχης νικῶντας στεφανοῦσι, Δημ.295,7 εἰ γὰρ ταῦτα προεῖτ' ἀκονιτί.

ἀκονιτικός-ή-όν ὁ ἐξ ἀκονίτου βλ. λ. παρεσκευασμένος : Ξεν.Κυν.11,2 ἀκονιτικὸν φάρμακον· 2) νεώτ. ἀκονιτικὸν ὀξὺ ὀξὺ τῆς σειρᾶς τοῦ αἰθυλενίου, εὑρεθὲν εἰς τὸ φυτὸν ἀκόνιτον καὶ εἰς ἄλλα τῆς οἰκογεν. τῶν ρανουγκουλοειδῶν, εἰς τὸν ὀπὸν τοῦ σακχαροκαλάμου, τῶν τεύτλων κτλ.

ἀκονιτίνη (ἡ) νεώτ. ἀλκαλοειδές, ἐξαγόμενον ὑπὸ κρυσταλλικὴν μορφὴν ἐκ τοῦ φυτοῦ ἀκόνιτον.

ἀκόνιτον (τό) μτγν. εἶδος δωρανίκου, φυτὸν ποῶδες, πολυετές, δηλητηριῶδες· δημ. σκορπίδι, σκορπιδόχορτο : Θεόφρ.Φl 9,16,4, Διοσκ.4,76· 2) ἀκόνιταν τὸ γογγυλῶδες κατ' ἐξοχὴν φαρμακευτικόν, ἐκ τῆς ρίζης τοῦ ὁποίου λαμβάνεται ἡ ἀκονιτίνη βλ. λ. : Διοσκ.4,77· 3) νεώτ. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν βατραχιδῶν ἢ ρανουγκουλοειδῶν, περιλαμβάνον φυτὰ ποώδη, πολυετῆ, ἔχοντα ἄνθη ζυγόμορφα, πέταλα πέντε, καρπίδια καψοειδῆ, πολύσπερμα, τὰ φύλλα παλαμοσχιδῆ, τὴν δὲ ρίζαν φαρμακευτικὴν καὶ δηλητηριώδη.

ἀκόνιτος-ον ὁ ἄνευ κόνεως τῆς παλαίστρας, ὁ ἄνευ ἀγῶνος ἢ κοπιώδους προσπαθείας : 'Αριστλ. ΖΓ 739 Β 12 (ἐσφ. ἀντὶ κωνικός), Διοσκ.1,7 (ἐσφ. γ. ἀντὶ ἀκώνητος), Κόιντ.Σμ. 4,319.

ἀκονῖτος (ἡ) μτγν. ἀκόνιτον βλ.λ. : Νίκ.'Αλεξιφ.42.

ἀκονόλιθος (ὁ) νεώτ. λίθος σκληρὸς φυσικὸς ἢ τεχνητός, συνήθ. ἐκ σμύριδος, κατάλληλος, ὅπως χρησιμοποιῆται ὡς ἀκόνη· δημ. ἀκονόπετρα.

ἀκονόπετρα (ἡ) δημ. ἀκονόλιθος βλ. λ.

ἄκονος (ὁ) μτγν. κ. ἄκινος βλ. λ. : Διοσκ.

ἄκοντα ἐπίρρ. δημ. οὐχὶ ἐκ τοῦ πλησίον, ὄχι ἀπὸ κοντά· ἀντιθ. ἀπάκοντα.

ἀκόντι (τό) δημ. μακρὸν μετ' ἀγκύλης ἢ ἁρπάγης ξύλινον ἐξάρτημα τῶν λέμβων, χρησιμεῦον, ὅπως διὰ προβολῆς καὶ κρατήσεως αὐτοῦ ἀπὸ προεξοχῆς παραλίας ἢ ἠγκυροβολημένου πλοίου γίνεται ὁμαλῶς τῆς λέμβου ἡ προσέγγισις.

ἀκοντί ἐπίρρ. Σουΐδ. « ἀκουσίως »· πρβλ.Πλούτ. Φάβ.5.

ἀκόντια (τά) νεώτ. νηματοειδεῖς προεξοχαὶ τῶν ἐν τῷ σώματι τῶν ἀνθοζῴων διαφραγμάτων, δι' ὧν ταῦτα ἐξακοντίζουσι καυστικὸν ὑγρὸν κατὰ τοῦ προσεγγίζοντος ἐχθροῦ (acontia).

ἀκοντίας (ὁ) μτγν. εἶδος ὄφεως : Νίκ.Θηρ.491· || νεώτ. ζῳολ. ἑρπετὸν τῆς τάξεως τῶν σαυριδῶν τῆς οἰκογενείας τῶν σαυροφθάλμων, ἔχον ὀφθαλμοὺς μικροτάτους καὶ σῶμα ὀφιοειδές, τελευτῶν εἰς κωνικὴν καὶ κολοβὴν οὐράν· ἀπαντᾷ ἰδίᾳ εἰς τὴν 'Αφρικήν· 2) ἐν τῷ πληθ. μετέωρον : Πλίν.Φl 2,89· || ἀστρονομ. κομήτης, ἔχων σχῆμα ἀκοντίου· 3) εἶδος φυτοῦ· 'Ησ., ΕΜ.

ἀκοντίζω κ. νεώτ., ἀττ. μέλλ. -ιῶ· ρίπτω τὸ ἀκόντιον : 'Ιλ.Π 359 Αἴας δ' ἐφ' Ἕκτορι .. ἵετ' ἀκοντίσσαι, 'Ηρ.1,43 ἀκοντίζων τὸν ὗν τοῦ μὲν ἁμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τοῦ Κροίσου παιδός· || χειρίζομαι τὸ ἀκόντιον, γνώσκω τὴν χρῆσιν τοῦ ἀκοντίου : 'Ηρ.4,114 ἡμεῖς τοξεύομέν τε καὶ ἀκοντίζομεν καὶ ἱππαζόμεθα (αἱ 'Αμαζόνες)· 2) βάλλω, τραυματίζω δι' ἀκοντίου ἢ ἁπλῶς σκοπεύω : Εὐρ. Βάκχ.1098 ὄζοισί τ' ἐλατίνοισιν ἠκοντίζετο, αὐτ. (Τ 1370 κῶλα .. ἐς πλευρὰ καὶ πρὸς ἧπαρ ἠκοντίζετο, Ξεν.'Ελλ.4,5,13 ἀκοντιζομένους αὐτοὺς εἰς τὰ γυμνά· 3) κ. μτφ. : Εὐρ.'Ιων 1155 κύκλος δὲ πανσέληνος ἠκόντιζ' ἄνω· 4) ἁπλῶς ρίπτω : 'Εκκλ.Μην.1,27 εἰ θέλει με εἰς τὸ πέλαγος ἀκοντίσαι· || ἀμιβ. μτφ. ὁρμῶ ἢ διασπερῶ : Εὐρ.'Ορ.1241 εἴπερ γὰρ εἴσω γῆς ἀκοντίζουσ' ἀραί· 5) μέσ. -ομαι στίλβω, λάμπω : 'Αριστλ.Κόσ.392 Β3.

ἀκοντικόν 'Ησ. « φάρμακον οὕτω καλούμενον ».

ἀκοντίλος (ὁ) 'Ησ., ΕΜ « ἀκοντίας » βλ. λ.

ἀκόντιον (τό) ὑποκορ. τοῦ ἄκων ὅπλον ἐπιθετικόν, νύσσον, συγκείμενον ἐξ ἐπιμήκους ράβδου ἐχούσης μεταλλικὴν αἰχμήν· 'Ησ. « δοράτιον, μικρὰ λόγχη, ράχιν δὲ Μακεδόνες, καὶ στρατεύματος μέρος 'Αγριανῶν » : 'Ηρ.1,34 ἀκόντια δὲ καὶ δουράτια .. τοῖσι χρέωνται ἐς πόλεμον ἄνθρωποι, Αἰν.Τακτ.29,6,8 εἰς ἀκοντίου βολὴν (εἰς ἀπόστασιν, ὅσην δύναται νὰ φθάσῃ ριπτόμενον ἀκόντιον), —εἰς ἀκόντιον ἱκνεῖσθαι (προσεγγίζειν ὅσον φθάνει ἀκόντιον)· 2) ἐν τῷ πληθ. ἡ τέχνη τοῦ ἀκοντίζειν : Πλάτ.Νόμ.794 C· 3) ἓν τῶν ἀγωνισμάτων τοῦ πεντάθλου, καθ' ὃ ἐγίνετο ρῖψις εἰς μῆκος ἢ ἐπὶ σκοπὸν ἀκοντίου, παραπλησίου πρὸς τὸ πολεμικόν· 4) νεώτ. τοπογρ. ἐργαλεῖον, ἐκ ξύλου χωρομετρικόν, ἐν χρήσει εἰς ἁπλουστέραν μορφὴν παρὰ τοῖς πρακτικοῖς γεωμέτραις, εἰς συνθετωτέραν δὲ παρὰ τοῖς τοπογράφοις.

ἀκοντισία (ἡ) 'Επιγρ. ἀκόντισις βλ. λ.

ἀκόντισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ βολή, τὸ ρίψιμον ἀκοντίου ἢ ἡ δεξιότης περὶ τὸ ἀκοντίζειν : Ξεν.'Αν. 1,9,5 ἐκ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων, τοξικῆς τε καὶ ἀκοντίσεως,—Δίω· Κ 38,49 τὴν ἀκόντισιν αὐτῶν.

ἀκόντισμα-ατος (τό) κ. νεώτ. τὸ διάστημα, ὅπερ διατρέχει τὸ ἀκόντιον βαλλόμενον : Ξεν.'Ελλ. 4,4,16 ἐντὸς ἀκοντίσματος οὐ προσῇσαν τοῖς ὁπλίταις (ἐντὸς βολῆς ἀκοντίου)· 2) αὐτὸ τοῦτο τὸ βαλλόμενον, τὸ ριπτόμενον, τὸ ἀκόντιον· || κατὰ δ.ἑρμ. τὸ ἐκ ριπτομένου ἀκοντίου τραῦμα : Πλούτ. 'Αλέξ.43 πολλῶν ἀκοντισμάτων κατάπλεως· 3) κατὰ συνεκδ. ἐν πληθ. οἱ ἀκονтισταί : Πλούτ. Πύρρ.21 ἀκοντίσματα καὶ τοξεύματα· 4) νεώτ. ἡ βολὴ τοῦ ἀκοντίου, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀκοντίζειν· 5) νεώτ. τὸ ἀγώνισμα ἀκοντισμοῦ.

ἀκοντισμός (ὁ) κ. νεώτ. τὸ ἀκοντίζειν, ἡ ἀκόντισις : Ξεν.'Ιππάρχ.3,6 ὅταν πρὸ τοῦ ἀκοντισμοῦ διελαύνωμεν· || τὸ ἀναπήδημα, ἐπὶ τῶν ὑγρῶν : σχόλ. 'Ιλ.Ρ 297, Γαλ.19,456 κατ' ἀκοντισμόν· 2) Πτολ.Τετράβ.102 ἀκοντισμοὶ ἀστέρων (ἐπὶ διαττόντων ἀστέρων ἢ φωτοβολίδων).

ἀκοντιστήρ-ῆρος (ὁ) ἀκοντιστής βλ.λ. : Εὐρ.Φοίν. 140 ἀκοντιστῆρες εὐστοχώτατοι· 2) θηλ. ὡς ἐπίθ., ἡ μεθ' ὁρμῆς βαλλομένη, ἐκσφενδονιζομένη : 'Οππ.'Αλ.5,535 ἀκοντιστὴρ τρίαινα· || μτφ. : Νόνν. Δ 7,264 μαζοὶ ἀκοντιστῆρες ἐρώτων.

ἀκοντιστήριον (τό) μηχανὴ πολεμική, ἐκσφενδονίζουσα βλήματα, ἰδίως λίθους : 'Αγαθ.3,5 τὰ τῶν μεγάλων λίθων ἀκοντιστήρια.

ἀκοντιστής (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. (θηλ. νεώτ. κ. δημ. -ίστρια)· ὁ ρίπτων τὸ ἀκόντιον : 'Ιλ.Π 328 υἷες ἀκοντισταὶ 'Αμισωδάρου, 'Ηρ.8,90 ἐόντες ἀκονтισταὶ αἱ Σαμοθρήικες, Θουκ.3,97 φιλῶν γὰρ ἀκοντιστῶν ἐνδεὴς ἦν μάλιστα, Θεόκρ.17,55· || νεώτ. κ. ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ρίπτειν τὸ ἀκόντιον ἀθλητής.

ἀκοντιστικός-ή-όν ὁ ἐπιδέξιος, ὁ ἔμπειρος εἰς τὸ ἀκοντίζειν : Ξεν.ΚΠ 7,5,63· || ἀκοντιστικὰ ἡ τέχνη τοῦ ἀκοντίζειν : Πλάτ.Θεάγ.126Β εἰ τὰ ἀκον-

τιστικὰ σοφὸς ἐβούλου γενέσθαι, οὐ παρὰ τοὺς ἀκοντιστικοὺς ᾤου ἂν ἐλθὼν σοφὸς ἔσεσθαι; ἄλλως ἀκοντιστική : Ἀρρ.Τακτ.Προοίμ.

ἀκοντιστικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀκοντιστικὸν βλ. λ. : Πολυδ.3,151.

ἀκοντιστύς-ύος (ἡ) ἀκόντισις, ἀγώνισμα δι' ἀκοντίου : Ἰλ.Ψ 622 οὐδὲ τ' ἀκοντιστὺν ἐσδύσεαι.

ἀκοντοβόλος-ον μτγν. ὁ βάλλων ἀκόντιον : Ἀπολλ.Ρ 2,1000 ἀκοντοβόλοι Χαδήσιαι· ‖ ἐν τῷ πληθ. ὡς οὐσ. : Ἀγαθ.3,20.

ἀκοντοδόκος-ον ὁ δεχόμενος ἀκόντιον ἢ ὁ δι' ἀκοντίου πληττόμενος· ΕΜ « ἀκοντοδόκος· ὁ ἐπιτηρῶν μή που ἀκοντίῳ βληθῇ » : Σιμων.106 ἀκοντοδόκων ἀνδρῶν.

ἀκοντοφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων ἀκόντια, ἐπὶ προσώπων κ. πραγμάτων : Νόνν.Δ 20,148 ἀκοντοφόρων ἀνδρῶν, αὐτ.Δ28,245 ἀκοντοφόρος πόντος.

ἀκόντως ἐπίρρ. ἀκουσίως, ἀθελήτως : Ξεν.Ἑλλ. 4,8,5 οὐκ ἀκόντως, ἀλλὰ προθύμως ἐπείσθησαν.

ἀκονυζός (ὁ) κοινὸν ὄνομα τῆς βοταν. λεγ. ἰνούλης, γένους φυτῶν φρυγανωδῶν καὶ ποωδῶν, φαρμακευτικῶν ἢ κοσμητικῶν ἢ συνήθως ζιζανίων (inula graveolens L.).

ἀκονῶ-άω κ. νεώτ. κ. δημ. καθιστῶ τι ὀξὺ διὰ τῆς ἀκόνης, θήγω, ἀκονίζω, τροχίζω, τροχάω : Ἀριστφ.ἀπ.684 ἀκ- μαχαίρας, Ξεν.ΚΠ 6,2,33 ἀκονῶ λόγχην· ‖ μεσ. : αὐτ.Ἑλλ.7,5,20 ἀκονᾶσθαι μαχαίρας· ‖ παθ. : Ἀριστλ.Πρ.836 Β 10, Φιλόδ.· 2) μτφ. κεντρίζω, ἐξάπτω, παρορμῶ, ἐρεθίζω : Δημ.784,9 εἰ δὲ κάπηλός ἐστιν πονηρίας καὶ παλιγκάπηλος καὶ μεταβολεύς.. τί τοῦτον ὦ μάταί' ἀκονᾷς; 3) μτφ. ὀξύνω, ἢ ἐξασκῶ : Τραγ. Ἀδέσπ.423 γλῶσσαν ἠκονημένος· πρβλ. Ξεν.Οἰκ.21,3 ἀκονᾶν τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ .. πονεῖν, Φιλόν.Δικ.728 τὴν διάνοιαν ἐπιμελῶς ἠκόνηνται.

ἀκοόμετρον (τὸ) νεώτ. εἰδικὸν ὄργανον πρὸς ἀκριβῆ μέτρησιν τῆς ὀξύτητος τῆς ἀκοῆς.

ἀκοός-όν ἀκουστικός : Πλάτ.Κωμ.226.

ἄκοπα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ κόπου : ἄκοπα ἔκαμε τὰ λεφτά· 2) διαρκῶς, συνεχῶς· συνηθέστ. ἀδιάκοπα· 3) ἄνευ κοπῆς, συνηθέστ. ἄκοφτα.

ἀκοπάνιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διὰ κοπάνου ἐν ἰγδίῳ εἰς κόνιν καταστριβείς : ἀκοπάνιστο πιπέρι,- ἁλάτι· 2) ὁ μὴ κτυπήματα διὰ κοπάνου λαβών : ἐλιὲς ἀκοπάνιστες· ἄλλως ἀτσάκιστες,- μαλλιά -, ροῦχα ἀκοπάνιστα· 3) ἐπί τινων δημητριακῶν, μήπω ἀλωνισθέντων : ἀκοπάνιστα ἀγριοκόκκια, ἀκοπάνιστη φακή· 4) ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ δεχθεὶς κτύπημα κοπάνου, ἰδίᾳ εἰς τοὺς δακτύλους τῶν χειρῶν· 5) μτφ. ὁ μὴ ἐπιτιμηθείς, ὁ μὴ ἐλεγχθείς, « παὺ δὲν τοῦ τὰ ἐκοπάνισαν » : δὲν τὸν ἄφησα ἀκοπάνιστο· 6) εἰδ. ὁ μὴ ὑποστὰς εἰδικὸν εὐναυχισμόν, ὑπὸ ἐμπειρικῶν ἐκτελαύμενον, ἐπὶ ζῴων κ. πτηνῶν· 7) ἐν αἰσχρᾷ σημ. : οὔτε κορίτσι ἀφίλητα οὔτε γριὰ ἀκαπάνιστη.

ἀκοπητί μτγν. ἄνευ κόπου.

ἀκοπία (ἡ) μτγν. ἡ ἀποφυγὴ κόπου : Κικέρ.Ἐπιστ.16,18 valetudo postulat πέψιν, ἀκοπίαν, περίπατον σύμμετρον.

ἀκοπιάριστος-η-ο δημ. (Ἰταλ.) ἐπὶ ἐγγράφου, οὗ δὲν ἐγένετο διὰ τοῦ εἰδικοῦ μηχανήματος τῆς κόπιας, ἀντίγραφον· ‖ γεν. ὁ μὴ ἀντιγραφείς.

ἀκόπιαστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ κόπου.

ἀκόπιαστος-η-ο δημ. ἀκοπίαστος βλ. λ.

ἀκοπίαστος-ον κ. νεώτ., δημ. κ. ἀκόπιαστος ὁ μὴ προξενῶν κόπον : Ἀριστλ.Κόσ.391 Α 12 (δ. γ. ἀκοπίατος) ἀκοπίαστος ὁδός· 2) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταβαλλόμενος ὑπὸ κόπου, ἀκαταπόνητος, ἀκούραστος : Ἑρμ.Τρισμ. παρὰ Στοβ. 1,43,44 ἀκοπίαστον φῶς ἡλίου,- ἀκοπίαστος ἀπασχόλησις· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ κόπου κερδαινόμενος : λεφτὰ ἀκοπίαστα ἢ ἀκόπιαστα.

ἀκοπιάστως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ κόπου, ἀκόπιαστα : σχόλ.Σοφ.Αἴ.852.

ἀκοπίατος-ον ἀκοπίαστος, ἀκάματος : Στωϊκ. ἀπ. 1,125 ἀκοπίατος πρόνοια, Πάπ.

ἀκοπιάτως ἐπίρρ. μτγν. ἄνευ κόπου : Φιλόδ., ΠΔ Σοφ.Σαλωμ.16,20 ἀκοπιάτως πέμπειν.

ἄκοπος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ εἰς κόπωσιν ὑποκείμενος, ὁ ἀκάματος : Πλάτ.Νόμ.789 D ἄκοπος κατακινεῖσθαι· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ κόπωσιν ἐπιφέρων, ὁ μὴ κοπιαστικός : Πλάτ.Τίμ.89 Α ἄκοπος ὄχησις, Ἀριστλ.ΖΜ 689 Β 17 τοῖς τετράποσιν ἄκοπον τὸ ἑστάναι, νεώτ. ἄκοπος ἐργασία· ‖ ὁ τὴν κόπωσιν ἀπομακρύνων : Ἱππ. Ἀφορ.2,48, Πλάτ.Φαῖδρ.227 Α κατὰ τὰς ὁδοὺς ποιοῦμαι τοὺς περιπάτους· φησὶ γὰρ ἀκοπωτέρους εἶναι τῶν ἐν τοῖς δρόμοις· ‖ τὸ οὐδ. ἄκοπον φάρμακον, ἀνακουφίζον ἀπὸ τῶν κόπων, τονωτικόν : Διοσκ.1,1, Γαλ.13,1005· ‖ τὸ θηλ. ἄκοπος ὡς οὐσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.· 3) ὁ μὴ ὑπὸ σκώληκος κοπτόμενος, μὴ σκωληκόβρωτος : Ἀριστλ. Πρ.909 Α 19 ἐν τῷ Πόντῳ ὁ σῖτος ἐαθεὶς ἐν τῷ ψύχει, πολλὰ ἔτη γίνεται ἄκοπος· ‖ ὁ μὴ σητόβρωτος : Θεόφρ.ΦΙ 4,4,7 κἂν εἰς ἱμάτια τεθῇ τὸ μῆλον ἄκοπα διατηρεῖ· 4) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ θερισθείς, μὴ τρυγηθείς, μὴ ἀπὸ τῆς ρίζης τοῦ μίσχου ἢ τοῦ στελέχους ἢ τοῦ κορμοῦ ἀποκοπείς, ἐπὶ καρπῶν, κλάδων, δένδρων κττ. : Πάπ. ἄκοπος χόρτος,- ἀπομένουν ἄκοπα τὰ σανά μας,- ἄκοπα κλαριά,- ἄκοπος λόγγος,- ἄκοπα φροῦτα· ‖ κ. ὃν εἶναι πρόωρον ἢ ἀθέμιτον νὰ κόψῃ τις : εἶν' ἄκοπα ἀκόμη τὰ μῆλα, ἄκοπο λουλοῦδι· 5) ἐπὶ πραγμ. γεν. τὸ μήπω κοπέν : ἄκοπα σανίδια· ‖ κ. τὸ μὴ δυνάμενον νὰ κοπῇ ἢ τὸ λίαν δυσχερῶς κοπτόμενον : ἄκοπο εἶναι τοῦτο τὸ κούτσουρο· ‖ ἐπὶ ὑφασμάτων, τὸ μὴ εἰς τεμάχια κοπέν, διὰ νὰ συρραφῇ εἰς φόρεμα· ‖ ἐπὶ σιτηρῶν, ὁ μὴ ἀλεσθείς : ἄκοπο σιτάρι· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ διὰ δελεαστικῶν λόγων ἢ τεχνασμάτων παρασυρθεὶς εἴς τι, ὁ μὴ ἐξαπατηθείς : ἄκοπο δὲν ἀφήνουν κανένα οἱ χαρτοπαῖχτες· 6) δημ. κ. ἐνεργ. ἐπὶ τεμνόντων ὀργάνων, τὸ μὴ κόπτον, τὸ μὴ ἔχον ὀξεῖαν κόψιν : ἄκοπο μαχαίρι.

ἀκόπριστος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ., δημ. κ. ἀκρόπιστος,-ιγος ὁ μὴ διὰ κόπρου λιπανθείς : Θεόφρ. ΦΑἰτ.4,12,3 ἀκόπριστα φυτά· ἀντίθ. κοπριζόμενα, —ἀκόπριστα χωράφι. Ἐπίρρ. ἀκόπριστα.

ἄκοπρος-ον κ. μτγν. ὁ ὀλίγην κόπρον παράγων : Ἱππ.Διαίτ 62 ἄκοπρόν ἐστι φύσει τὸ ὕδωρ· ‖ ὁ δυσχερῶς ἀφοδεύων· 2) ἀκόπριστος βλ. λ. : Θεόφρ. ΦΙ 8,77 ἄκοπρα φυτά, αὐτ.ΦΙ 8,6,4 ἄκοπρα χωρία.

ἀκοπρώδης-ους-ες ὁ μὴ κοπρώδης, ὁ ὀλίγα περιττώματα παράγων : Ἱππ.Διαίτ.57 ἀκοπρωδέστερον τὸ ἑφθὸν μελίκρητον τοῦ ὠμοῦ.

ἄκοπτος-ον νεώτ., δημ. ἄκοφτος ὁ μὴ κοπτόμενος ἢ μὴ κοπείς, ἄκοπος βλ.λ. ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κοπῇ· ‖ κ. ὁ δυσχερῶς κοπτόμενος.

ἀκόπως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. ἄκοπα ἀκαμάτως, ἀκαύραστα : Ἱππ.Δι.3,70 ἀκόπως διαπονεῖν· 2) νεώτ. κ. δημ. ἄνευ κόπου, κοπώσεως : ἐνίκησεν ἀκόπως εἰς τὸν ἀγῶνα· 3) κατὰ τρόπον ἄκοπον βλ.λ. 3) : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,16,2 ἀκόπως ἔχειν.

ἀκοπωτί ἐπίρρ. Βοασσ.Ἀν. « ἄνευ κόπου ».

ἀκοράζεσθαι Ἡσ. « ἀκροᾶσθαι » (πιθαν. ἀκροάζεσθαι).

ἀκοραῖος Ἡσ. « βλαβερός, ἀνωφελής ».

ἀκορδέλ(λ)ιαστος-η-ο δημ. ἐπὶ ἐνδυμάτων, εἰς τὸ ἄκρον ἢ τὴν παρυφὴν τῶν ὁποίων δὲν ἔχει περιρραφῇ σειράδιον, ταινία, κορδέλα· 2) ἐπὶ ἐκτάσεων γῆς, ἐπὶ ὁδῶν κττ. ὁ μὴ διὰ μέτρου, διὰ κορδέλας βλ. λ. μετρηθείς.

ἀκόρδιστος-η-ο δημ. κ. ἀκούρδιστος (Ἰταλ.) ἐπὶ

ἐγχόρδου μουσικοῦ ὀργάνου, τὸ μὴ δεόντως καὶ ἐν προσαρμογῇ πρὸς τὴν μουσικὴν κλίμακα ἔχον τὰς χορδὰς τετσμένας : **ἀκόρδιστο βιολί, ἀκούρδιστη κιθάρα**· 2) ἐπὶ τῶν ὡρολογίων, ὧν δὲν συνεστράφη τὸ ἐλατήριον, ἵνα θέσῃ εἰς κίνησιν τὸ μηχάνημα· 3) μτφ. **ἀκούρδιστος**· ὁ μὴ ὑπό τινος ἐπιτηδείως ἐρεθισθείς, ἐξοργισθείς· ‖ κ. ὁ μὴ ἔπαρσιν ἔχων, ὁ μὴ κομπαστής, ἀκόρδωτος βλ.λ.

ἀκόρδωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ κορδωμένος, μὴ ἐπηρμένος. Ἐπίρρ. **ἀκόρδωτα.**

ἀκορκσταίνω Φώτ. « ἀκόρεστα πράττω ».

ἀκορεστία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις κορεσμοῦ, ἀπληστία : Ἐπιφάν.· ‖ κ. μτφ.

ἀκόρεστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ κορεννύμενος, ἄπληστος, ἀχόρταστος : Αἰσχ.Πέρσ.998 **Τόλμον τ' αἰχμᾶς ἀκόρεστον**, νεώτ. **ἀκόρεστος πεῖνα,- δίψα, ἄνθρωπος ἀκόρεστος**· 2) ὁ μὴ παρέχων κόρον : Αἰσχ.Ἀγ.1331 **τὸ μὲν εὖ πράσσειν ἀκόρεστον ἔφυ πᾶσι βροτοῖσιν**, Ξεν.Συμπ.8,15 **ἡ δὲ τῆς ψυχῆς φιλία ἀκορεστοτέρα ἐστίν**· 3) ἀκατάπαυστος : Σοφ.Ἠλ.123 **τίν' ἀεὶ τάκεις ὧδ' ἀκόρεστον οἰμωγάν**· 4) νεώτ. χημ. χημικαὶ ἑνώσεις πτωχότεραι τῶν κεκορεσμένων κατ' ἄρτιον ἀριθμὸν ἀτόμων ὑδρογόνου, χαρακτηριζόμεναι διὰ τῶν καλουμένων ἀντιδράσεων διὰ προσθήκης.

ἀκορέστως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ χορτασμοῦ : ΑΠ 10,56 **ἀκορέστως ὀπυίεσθαι.**

ἀκόρετος-ον παρὰ τραγ ἀντὶ **ἀκόρεστος** : Αἰσχ.Ἀγ.1143 **ἀκόρετος βοᾶς.**

ἀκορής-οῦς-ές ἀκόρεστος βλ. λ. : Σοφ.ΟΚ 120 **ποῦ κυρεῖ ἐκτόπιος συθεὶς ὁ πάντων ἀκορέστατος**, Θεμίστ.Λόγ.7,90 D **ἀκορὴς οἰμωγῆς.**

ἀκόρητος-ον ἀκόρεστος, ἄπληστος : Ἰλ.Μ 335 **Αἴαντε δύω, πολέμου ἀκορήτω**, Ἡσίοδ.Α 346 **Ἄρης ἀκόρητος αὐτῆς**· 2) ὁ μὴ ὑπὸ κόρεων ἐνοχλούμενος : Ἀριστφ.Νεφ.44 **ἐμοὶ γὰρ ἦν ἄγροικος ἥδιστος βίος, εὐρωτιῶν, ἀκόρητος.. βρύων μελίτταις καὶ προβάτοις**· ‖ κατὰ διάφ. ἑρμηνείαν ὁ ἀστόλιστος· πρβλ. σχόλ.αὐτ.Νεφ.44 « ἀκόσμητος ἢ ἀκαλλώπιστος »· Ζωναρ. κ. ΕΜ « οἱ Ἀττικοὶ **ἀκόρητόν φασι τὸ ἀκαλλώπιστον καὶ** ἀφιλοκάλητον ὡς δηλοῖ **καὶ ὁ Κωμικός** ».

ἀκορία (ἡ) ἰων. **-ίη** τὸ μὴ μέχρι κόρου ἐσθίειν, ἡ **ἐγκράτεια** : Ἱππ.Ἐπιδ.6,4,18 **ἀκορίη τροφῆς**· 2) ἀπληστία, ἄσβεστος ἐπιθυμία : Ἀρετ.Χρον. Νούσ.2,2 **ἀκορία ποτοῦ.**

ἀκορίδεον (τὸ). νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ὀρχεοειδῶν**, ἰθαγενὲς τῆς Ἰνδομαλαισίας (acoridium Nees).

ἀκορίνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζίτης, ἐξαγόμενος ἐκ τοῦ ἀκόρου **τοῦ** καλάμου. βλ. **ἄκορος** 2).

ἀκορίτης οἶνος μτγν. οἶνος, μεμιγμένος μετ' ἀκόρου : Διοσκ.5,73.

ἄκορνα (ἡ) φυτὸν ἀκανθοειδές : Θεόφρ.Φ1 1,10,6.

ἀκορνάριστα : ἐπίρρ. δημ. (γαλ.) ἄνευ εἰδοποιητικοῦ σαλπίσματος, ἐπὶ αὐτοκινήτων.

ἀκορνάριστος-η-ο δημ. (γαλ.) ὁ μὴ προειδοποιῶν μὲ κορνάρισμα βλ. λ., ἐπὶ αὐτοκινήτων.

ἀκορνιζάριστος-η-ο δημ. (ἰταλ.) ὁ μὴ εἰς κορνίζαν, πλαίσιον τεθείς, ἐπὶ πινάκων ζωγραφικῆς, φωτογραφιῶν κττ.· ‖ ὁ μὴ διὰ κοσμητικῶν πλαισίων, κορνιζῶν ἐκ γύψου ἢ ξύλου ἢ μετάλλου διακοσμηθείς, ἐπὶ ὀροφῶν, τοίχων, στεγῶν, οἰκιῶν κτλ. : ταβάνι ἀκαρνιζάριστο,**—σκεπὴ ἀκορνιζάριστη**· ‖ κ. ὁ ἀνεπίδεκτος πλαισιώσεως. Ἐπίρρ. **-α.**

ἀκορνίζωτος-η-ο δημ. (ἰταλ.) ὁ μὴ ἔχων κορνίζαν, ἀπλαισίωτος, **ἀκορνιζάριστος** βλ.λ.

ἀκορνοί Ἡσ. « ἀτέλεστοι ».

ἀκόρντο (τὸ) νεώτ. (ἰταλ.) ἡ μουσικὴ ἁρμονία, συμφωνία, συνήχησις.

ἀκοροΐδευτος-η-ο δημ. ὃν δὲν περιεγέλασαν, δὲν περιέπαιξαν· ‖ κ. ὁ ἀνεπίδεκτος ἐμπαιγμοῦ· 2) ὁ μὴ διαβουκοληθείς : **δὲν ἄφησε γεροντοκόρη ἀκοροΐδευτη**· ‖ κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διαβουκολήσῃ : **ἀκοροΐδευτο κορίτσι.** Ἐπίρρ. **-α.**

ἄκορον (τὸ) πόα τις ἀρωματώδης : Διοσκ.1,4.

ἄκορος-ον (1) ὁ μὴ εἰς κόρον ὑποκείμενος, ἀδιάκοπος : Πίνδ.Π 4,202 **εἰρεσία ἄκορος.**

ἄκορος (ἡ) (2) μτγν. κ. νεώτ. πόα τις· 2) νεώτ. ἄκορος **ὁ κάλαμος** φυτὸν τῆς οἰκογεν. τῶν ἀροειδῶν, πόα πολυετής, ἔχουσα περιάνθιον ἑξαμερές, φύλλα ξιφοειδῆ, ρίζωμα σαρκῶδες φαρμακευτικόν, ἐξ οὗ δι' ἀποστάξεως ἐξάγεται ἀρωματικὸν ἔλαιον· φύεται εἰς βαλτώδεις τόπους (acorus calamus L.).

ἀκορραί Ἡσ. « ἄκανθαι ».

ἀκόρσευτον Ἡσ. « ἀκτένιστον, ἄκαρτον, ἀξύλιστον ».

ἄκορσος-ον μσν. ἀκέφαλος : Νικήτ.Χων.822,18 **ἄκορσα σώματα πιπτόντων.**

ἀκόρυφος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κορυφήν, ἀρχὴν μὴ ἔχων : Διον.Ἀλ.Συνθέσ.22 **οὐκ ἔχει τὴν βάσιν εὔγραμμον καὶ περιφερῆ, ἀλλ' ἀκόρυφός τις φαίνεται καὶ ἀκατάστροφος** 2) Ἡσ. « **ἀκόρυφα**· ἀνάριθμο, πολλά »· 3) νεώτ. ἐπὶ τῶν οἰκοσήμων, ὁ ἀμείβων βλ. λ. ὁ ἔχων τὴν κορυφὴν ἀποκεκομμένην : **ἀκόρυφος ἀμείβων.**

ἀκορύφωτος-ον ὁ μὴ ἀριθμούμενος, ὁ πολύς· Ἡσ. « **ἄκριτα**· ἀτέλεστα, ἀκορύφωτα, πολλά ».

ἄκορφα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κορυφὴν ἢ κορυφάς.

ἀκορφολόγητος-η-ο δημ. ἐξ οὗ δὲν ἀπέκοψαν τὰ ἐξέχοντα ἄκρα τῶν βλαστῶν, τὶς **κορφές** : **ἀκορφολόγητο ἀμπέλι**· ‖ μτφ. ἐξ οὗ δὲν συνεκόμισαν ὅ,τι κυριώτερον ἢ πολυτιμότερον.

ἄκος-εος (τὸ) ἰαματικὸν ἢ θεραπευτικὸν μέσον, γιατρικό : Ἰλ.Ι 250, **οὐδέ τι μῆχος ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν**, Σοφ.ἀπ.479 **κύβους.. τερπνὸν ἀργίας ἄκος**, αὐτ.Αἰ.363 **κακὸν κακῷ διδοὺς ἄκος**· ‖ ἐν ἰατρ. ἐννοίᾳ, φάρμακον : Ἱππ.Διαιτ.1· 2) μτφ. : Αἰσχ.Πρ.43 **ἄκος γὰρ οὐδὲν τόνδε θρηνεῖσθαι** (οὐδὲν ὄφελος, κέρδος)· ‖ μέσον, δι' οὗ τις ἐπιτυγχάνει τὸ ζητούμενον : Εὐρ.Ἑλ.1055 **σωτηρίας δὲ τοῦτ' ἔχει τί νῷν ἄκος**;

ἀκοσκίνητος-η-ο δημ. ἀκοσκίνιστος βλ. λ.

ἀκοσκίνιστα ἐπίρρ. δημ. κ. -ίνητα κ. -ίνιγα χωρὶς κοσκίνισμα βλ. λ.· 2) μτφ. ἄνευ ἐπαρκοῦς ἐλέγχου, ἀπροσέκτως.

ἀκοσκίνιστος-η-ο δημ. κ. **-ιγος** ὁ μὴ διὰ τοῦ κοσκίνου ἀπὸ σκυβάλων καθαρθείς : **ἀκοσκίνιστο σιτάρι,- ἀλεῦρι**· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κοσκινισθῇ· ‖ μτφ. ὁ μὴ ὑποστὰς ἐπαρκῆ ἔλεγχον, μὴ διονυχιστικῶς μελετηθείς, μὴ ὅσον ἔδει ἐρευνηθείς.

ἄκοσμα (τὰ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων, ἀπαντώντων εἰς τὴν χώραν τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος.

ἀκοσμετία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων τῆς τάξεως τῶν νυκτεροβίων.

ἀκοσμήεις-εσσα-εν μτγν. ἄκοσμος, ταραχώδης : Νίκ.Ἀλ.175 « **ἀκοσμήεσσα** φιλοργής, ἄτακτος, ἡ μὴ κοσμίως **κινουμένη** » (ἡ θάλασσα).

ἀκόσμητος-ον κ. νεώτ. ἄνευ τάξεως, ἀδιάτακτος· ‖ ὁ μή που μονίμως ἐγκατεστημένος : Πλάτ. Πρωτ.321 D **λοιπὸν δὴ ἀκόσμητον ἔτι αὐτῷ ἦν τὸ ἀνθρώπινον γένος**· 2) ἐπὶ ὕφους λόγου, ἀκαλλώπιστος, ἀπέριττος : Διον.Ἀλ.Θουκ.23, **τὴν λιτὴν καὶ ἀκόσμητον λέξιν καὶ μηδὲν ἔχουσαν περιττόν**· 3) ὁ μὴ ἔχων τὸν δέοντα κόσμον, ὁ ἀνεφοδίαστος : Ξεν.Οἰκ.11,9 **τὴν πόλιν.. χρήμασιν ἀκόσμητος**· 4) νεώτ. ὁ μὴ ἔχων διακόσμησιν, ὁ ἀστόλιστος : **ἀκόσμητος πόλις,- ναός.**

ἀκοσμήτως ἐπίρρ. ἄνευ τάξεως : Πλάτ.Νόμ. 781 Α· 2) νεώτ. ἄνευ διακοσμήσεως, ἀστόλιστα.

ἀκοσμία (ἡ) κ. νεώτ. ἔλλειψις κόσμου, τάξεως, τὸ ἀδιάτακτον : Πλάτ.Γοργ.508 Α **κόσμον καλοῦσιν, οὐκ ἀκοσμίαν οὐδὲ ἀκολασίαν** (τὸ Σύμπαν)·

2) ὑπερβολική χρῆσις, ἀκράτεια : Εὐρ.ΙΑ 317 **τίς ποτ' ἐν πύλαισι θόρυβος καὶ λόγων ἀκοσμία·** 3) κ. νεώτ. ἐν ἠθικῇ σημασίᾳ, ἡ ἀπρέπεια, ἡ ἀσχημοσύνη, ἡ παρεκτροπή : Πλάτ.Συμπ.188 Β, Φιλόδ.'Ομ.340 **ἀκοσμ. τοῦ πλήθους·** 4) νεώτ. φιλοσ. ἡ ὑπὸ νεωτέρων (Φίχτε, 'Εγέλου κ.ἄ.) δοθεῖσα ὀνομασία εἰς τὸ φιλοσοφικὸν δόγμα, καθ' ὃ ὁ πραγματικὸς κόσμος δὲν ὑπάρχει καθ' ἑαυτόν, μόνον δὲ τὸ πνεῦμα ἐπικρατεῖ ἐν παντί, ὥστε ὅ,τι ὀνομάζομεν ὕλην εἶναι ἁπλῶς καὶ μόνον ἀποκρυστάλλωσις τοῦ πνεύματος ἢ ἀπουσία τούτου (akosmismus).

ἀκόσμιος-ον ἀκοσμήεις βλ.λ. : σχόλ.Νικ.'Αλ.175.

ἄκοσμος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ κόσμιος, ὁ ἀπρεπής· ‖ ὁ αὐθάδης : 'Ιλ.Β 213 **ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη·** 2) ὁ ἄνευ κόσμου, ἄνευ τάξεως, ὁ ἄτακτος, ὁ ἐν συγχύσει : Αἰσχ. Πέρσ.470 **ἵησ' ἀκόσμῳ ξὺν φυγῇ,** Πλούτ.Μάρ.20 **ἀκοσμόν τινα καὶ ταραχώδη νυκτομαχίαν προσδεχόμενον·** 3) ΑΠ 7,561 **κόσμος ἄκοσμος** (κόσμος, ὅστις δὲν ἔχει τὴν προσήκουσαν εὐρυθμίαν=κόσμον) ἢ κατὰ δ. ἑρμ. ὀλέθριος, ἠρημωμένος· 4) ἀνάρμοστος, ἐπὶ κοσμημάτων : αὐτ.9,323.

ἀκοσμῶ-έω κ. νεώτ. πράττω ἀκόσμως, ἀπρεπῶς, παρεκτρέπομαι : ΑΒ « ἀκοσμεῖν· τὸ μηδὲν ἐν κόσμῳ καὶ τάξει ποιεῖν, ἀλλ' ἀκολασταίνειν » :Σοφ. Φιλ.387 **οἱ δ' ἀκοσμοῦντες βροτῶν.. γίνονται κακοί,** Δημ.729,27 **δικαστήρια πληροῦτε καὶ καταγιγνώσκετε δεσμὸν τῶν ἀκοσμούντων·** ‖ ἐξαμαρτάνω : Πλάτ.Νόμ.764 Β **ἀκοσμῶ περί τι·** 2) ἐν ἠθικῇ σημ. εἶμαι ἀκόλαστος.

ἀκόσμως ἐπίρρ, κ. νεώτ. ἄνευ κοσμιότητος, ἀτάκτως, ἀπειθῶς : Αἰσχ.Πέρσ.374 **οἱ δ' οὐκ ἀκόσμως, ἀλλὰ πειθάρχῳ φρενὶ δεῖπνον (τ') ἐπορσύνοντο·** ‖ κ. ἐν ἠθικῇ σημ. παρὰ τὸ πρέπον, παρανόμως : 'Ερατοσθ.Κατ.7 **ἀκόσμως αὐτὴν ἐβιάσατο** (ὁ 'Ωρίων τὴν "Αρτεμιν).

ἀκοστάρισμα (τὸ) δημ. (Ἰταλ.) ἐπὶ πλοίων, λέμβων κττ., ἡ παραβολή, τὸ πλεύρισμα εἰς παραλίαν, τὴν ἀποβάθραν ἢ εἰς πλοῖον· συγγ. διπλάρωμα.

ἀκοστάριστος-η-ο δημ. (Ἰταλ.) ὁ μὴ τιμολογηθείς, ἐπὶ ἐμπορευμάτων· 2) ἐπὶ πλοίων, λέμβων κττ., ὁ μὴ πλευρίσας εἰς τὴν ἀποβάθραν, εἰς τὴν ἀκτὴν ἢ εἰς πλοῖον. 'Επίρρ. -α.

ἀκοστάρω δημ. (Ἰταλ.) ἐπὶ πλοίων, λέμβων κττ., παραβάλλω, πλευρίζω εἰς ἀκτήν, ἀποβάθραν ἢ ἕτερον πλοῖον· ἄλλως **κοστάρω·** συγγ. διπλαρώνω.

ἀκοστή (ἡ) 'Ησ. « κριθὴ παρὰ Κυπρίοις » : Νίκ. 'Αλ.106 **πολλάκι δ' ἐνθρύφειας ἐν ὀπταλέῃσιν ἀκοσταῖς.**

ἀκόστησις-εως (ἡ) μον. **νομή.**

ἀκόστιλα 'Ησ. « ἐλάχιστα ».

ἀκοστῶ-άω ἢ **-έω** μόνον ἐν μτχ. ἀορ. : 'Ιλ.Ζ 560 **ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ** (φαγὼν ἄφθονον κριθὴν)· 'Ησ. « κριθιάσας, ἀδηφαγήσας ».

ἄκοτος-ον ὁ μὴ τὴν ὀργήν του διατηρῶν, ἀμνησίκακος, πρᾶος· 'Ησ. « **ἄκοτον**· ἀόργητον » : Πίνδ. Παιᾶν.1,3 **ἄκοτον νόημα.**

ἀκοτσάριστος-η-ο δημ. (Ἰταλ.) μὴ κοτσαρισμένος, μὴ πιασμένος, μὴ ἐξηρτημένος ἔκ τινος· ‖ μὴ δυνάμενος νὰ κοτσάρῃ βλ. λ.· ‖ ναυτ. ἐπὶ τροχίλων καὶ συσκευῶν, ἅτινα δὲν εἶναι ἐνημμένα ἢ ἠγκυρισμένα, ἂν καὶ ἐκ κατασκευῆς πρὸς τοῦτο προορίζωνται : **ἀκοτσάριστος μακαράς, παλάγκο ἀκοτσάριστο.** 'Επίρρ. ἀκοτσάριστα.

ἀκοτσομπόλευτος-η-ο δημ. ἀκουτσομπόλευτος βλ. λ.

ἀκοτυλήδονος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἄνευ κοτυληδόνος βλ. λ.

ἀκοτυλοφόρα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ὀνομασία ζῴων τινῶν, στερουμένων μυζητικῶν ὀργάνων.

ἀκουάζομαι ἀκούω, ἀκροῶμαι, ἐνωτίζομαι : 'Οδ.17 **δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δῶματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ·** ‖ κ. ἰατρ. ποιοῦμαι ἀκροαστικὴν ἐξέτασιν : 'Ιππ.Νούσ.2,61 **ἀκ- πρὸς τὰ πλευρά·** 2) συνεκδ. εἰμὶ προσκεκλημένος εἰς ἑστίασιν : 'Ιλ.Δ 343 **δαιτὸς ἀκουαζέσθον ἐμεῖο.**

ἀκουαρέλα (ἡ) ἢ **ἀκουαρέλλα** δημ. (Ἰταλ.) ἡ διὰ χρωμάτων, ἐν ὕδατι διαλυομένων ζωγραφία· ἄλλως λεγομένη **ὑδατογραφία·** 2) ζωγραφικὸς πίναξ, γενόμενος διὰ χρωμάτων, ἐν ὕδατι διαλυομένων· ‖ **χρώματα ἀκουαρέλας** χρώματα ζωγραφικῆς, ἐν ὕδατι διαλυάμενα.

ἀκουαρελίστας (ὁ) κ. **ἀκουαρελλίστας** δημ. (Ἰταλ.) ζωγράφος διὰ χρωμάτων ἀκουαρέλας βλ.λ. ἐργαζόμενος· ἄλλως λεγόμενος **ὑδατογράφος.**

ἀκουάριο(ν) (τὸ) (λατ.) νεώτ. κ. δημ. δεξαμενὴ ἢ δοχεῖον ἢ κτίριον. ἐν μέρει ὑαλόφρακτον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐντὸς ὕδατος διατηροῦνται ὑδρόβια ζῷα (ἰχθεῖς κτλ.) τῶν θαλασσίων ἢ τῶν γλυκέων ὑδάτων, χρησιμεῦον ἰδίᾳ πρὸς μελέτην τοῦ βίου τῶν ὑδροβίων αὐτῶν· ἄλλως λεγ. **ἐνυδρεῖον.**

ἀκουβάλητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ μετακομίσεως, ἄνευ μεταφορᾶς, χωρὶς κουβάλημα.

ἀκουβάλητος-η-ο δημ. ὁ μὴ μετακομισθείς, μὴ μεταφερθείς, ἀμετακόμιστος : **ἀκουβάλητα ἔπιπλα, ἀκουβάλητας σανός·** ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μετακομισθῇ : **ἀκουβάλητη κάσσα.**

ἀκουβάριαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κουβάριασμα βλ. λ.

ἀκουβάριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ εἰς κουβάρι, εἰς ἀγαθῖδα περιειλιγμένος, ὁ μὴ συσπειρωθεὶς ἢ μὴ συνεσπειρωμένος : **ἀκουβάριαστη κλωστή·** ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ περιελιχθῇ εἰς ἀγαθῖδα : **τὸ σκληρὸ σύρμα εἶναι ἀκουβάριαστο·** 2) μτφ. ἐπὶ ἐννοιῶν κ. φράσεων, ὁ μὴ ἐν λογικῇ ἀλληλουχίᾳ· 3) ἐπὶ πραγμ. ὁ μὴ μετ' ἄλλων ἐν τυχαίῳ σωρῷ (κουβαριαστὰ) τεθείς.

ἀκούβιτον (τὸ) ἢ **ἀκκούβιτον** μον. (λατ.) ἀνάκλιντρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἠκόμβιζον, ἀκουμποῦσαν, ἀνεκλίνοντο ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς κατὰ τὴν ἑστίασιν· ἔπιπλον παρὰ Ρωμαίοις καὶ Βυζαντινοῖς.

ἀκουή ἐπ. ἀντὶ **ὀκοή** βλ. λ.

ἀκουϊλαρία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογεν. τῶν θυμελαιοειδῶν· φυτὰ ἰθαγενῆ ἐν 'Ινδομαλαισίᾳ καὶ Κίνᾳ, ὧν ἓν εἶδος ἔχει ξύλον, περικλεῖον ἄφθονον ρητίνην καὶ χρήσιμον ἐν 'Ινδίαις ὡς φάρμακον καὶ ὡς ἀρωματικὸν (aquilaria Lam.)

ἀκουϊλεγία ἡ κοινή νεώτ. βοταν. φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **βατραχοειδῶν,** πολυετές, φυόμενον ἐντὸς δασῶν, πολλαπλασιαζόμενον διὰ σπερμάτων καὶ καλλιεργούμενον εἰς τοὺς κήπους διὰ τὰ ὡραῖα διπλᾶ ἄνθη του διαφόρων ἀποχρώσεων· ἔχει ναρκωτικὰς καὶ καυστικὰς ἰδιότητας, τὸ δὲ ἀφέψημα τῶν νωπῶν φύλλων του εἶναι χρήσιμον ὡς παρασιτοκτόνον, ἰδίᾳ κατὰ τῆς φώρας καὶ τοῦ κνύους (κασίδας)· δημ. κολομπίνα (aquilegia vulgaris).

ἀκουΐλιος νόμος νόμος τοῦ ρωμ. δικ. διὰ δημοψηφίσματος τεθεὶς ὑπὸ τοῦ δημάρχου 'Ακουϊλίου, ἀναγνωρίζων δικαίωμα ἀποζημιώσεως παντός, ὑφισταμένου ζημίαν ἐκ τῆς καταστροφῆς ἢ βλάβης ἢ ἀπωλείας ἰδικοῦ του πράγματος, ἀδιαφόρως ἐὰν μεταξὺ τοῦ ὑποστάντος τὴν ζημίαν καὶ τοῦ προξενήσαντος ταύτην προϋπῆρχεν ἐνοχικὴ σχέσις.

ἀκουϊνίτης (ὁ) νεώτ. πολεμικὸν ἀέριον ὁμοίας συστάσεως μὲ τὸν βινσενίτην βλ. λ. (aquinite).

ἀκουκούλ(λ)ιαστος-η-ο δημ. ὁ μήπω σχηματίσας κουκούλι, μήπω ἐμφανίσας βομβύκιον, νεκύβαλον, πηνίον, εἰδικῶς ἐπὶ μεταξοσκώληκος.

ἀκουκούλωτος-η-ο κ. **ἀκαυκκούλωτος-η-ο** δημ. ὁ μὴ διὰ κουκούλας βλ. λ. κεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν ἔχων· ‖ γεν. ὁ μὴ τὴν κεφαλὴν διὰ καλύμματος προφυλάττων, ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ ψύχους : **βγαι-**

νέι καὶ τὴ νύχτα ἀκουκούλωτη· || συνεκδ. κ. ὁ μὴ βαρύτερα ἐπενδύματα ἢ κλινοσκεπάσματα χρησιμοποιῶν ἐν ὥρᾳ ψύχους : κοιμᾶται καὶ τὸ χειμῶνα ἀκουκούλωτος· 2) μτφ. ὁ μὴ διὰ συνδέσμου πρὸς ἰσχυρὸν προησπισμένος· ||εἰδ. ἐπὶ γυν. ἡ μὴ ὑπανδρευθεῖσα : ἀκουκούλωτη ἀπόμεινε.

ἀκουλούμιαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κουλούμιασμα βλ. λ.

ἀκουλούμιαστος-η-ο δημ. κ. -αγος ὁ μὴ συναχθεὶς εἰς σωρόν, μὴ συσσωρευθεὶς εἰς κουλούμι : ἀκουλούμιαστη εἶν' ἡ σταφίδα στὸ ἁλώνι· || κ. ὃν εἶναι πρόωρον ἢ ἀδύνατον νὰ συσσωρεύσῃ τις· 2) ἐπὶ ἀμπελώνων, ὁ μὴ σκαφεὶς εἰς κουλούμια βλ. λ.

ἀκουλούριαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κουλούριασμα βλ. λ.

ἀκουλούριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ συνεσπειρωμένος, μὴ συνεστραμμένος ἑλικοειδῶς : ἀκουλούριαστο σχοινί,- φίδι ἀκουλούριαστο· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ συσπειρωθῇ, νὰ λάβῃ σχῆμα ἐπαλλήλων δακτυλίων.

ἀκούμβωτος(-η)-ο(ν) δημ. κ. ἀκόμβωτος-η-ο συνηθέστ. ἀκαύμπωτος βλ. λ.

ἀκουμπάριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ συνάψας κουμπαριὰ βλ. λ.

ἀκούμπημα (τὸ) δημ. κ. ἀκκούμβημα κ. ἀκκούμπημα κ. ἀκούμπισμα τὸ ἐρείδεσθαι ἐπί τινος ἢ ἐπιστηρίζειν τι : ἡ σκεπὴ ἔχει ἀκούμπημα στὸ διπλανὸ σπίτι· || κ. μτφ. : γνωμ. ὁ πού 'χει πλούσιο γείτονα ἔχει σ' ἀνάγκη ἀκούμπημα· 2) τὸ ἀποθέτειν τι εἴς τι, τὸ ὑποστήριγμα, τὸ στύλωμα, ἡ τοποθέτησις : ἔβαλε πλάγια ἕνα σιδερένιο δοκὸ γι' ἀκούμπημα τοῦ σπιτιοῦ,- ἔχω τὸ τραπεζάκι δίπλα στὸ γραφεῖο γι' ἀκούμπημα τῶν βιβλίων· 3) ὁ τόπος ἢ τὸ ἔπιπλον, ἐφ' οὗ ἀποτίθεταί τι ἢ ὑφ' οὗ ὑποστηρίζεταί τι, συνηθέστ. ἀκουμπιστήρι· || κ. μτφ. : ὁ γιός του εἶναι τὸ ἀκούμπημα τῶν γηρατειῶν του, συνηθέστ. ἀποκούμπι· 4) συνεκδ. εἰδ. τὸ ἀποθετόμενον ὡς ἐνέχυρον· || κ. ἡ ἐνεχυρίασις : σὺ τί ἀνάγκη ἔχεις; σοῦ βρίσκονται ἕνα σωρὸ χρυσαφικὰ γι' ἀκούμπημα σὲ ὥρα ἀνάγκης.

ἀκουμπίζω δημ. (λατ.) ἀποθέτω τι εἰς πρόσφορον θέσιν κ. γεν. ἀποθέτω τι· 2) ὑποστηρίζω τι ἐπί τινος, συνηθέστ. ἀκουμπῶ βλ. λ. 2).

ἀκούμπισμα (τὸ) δημ. ἀκούμπημα βλ. λ.

ἀκουμπιστήρι (τὸ) δημ. τὸ δι' οὗ ἢ ἐφ' οὗ στηριζόμεθα, τὸ ἐπιστήριγμα· || εἰδ. ῥάβδος, ἔχουσα εἰς τὸ ἓν ἄκρον ὁριζοντίως καρφωμένον ῥαβδίον, ἐν χρήσει εἰς ἐξωκκλήσια, ὅπως ἐπ' αὐτῶν στηρίζωνται, ἀκουμποῦν οἱ ἐκκλησιαζόμενοι.

ἀκουμπιστός-ή-ό δημ. ἀκουμπισμένος : ἀκουμπιστὸς στὸν τοῖχο ἐκουβέντιαζε.

ἀκουμπῶ-άω δημ. (λατ.) κλίνω, ἀποθέτω τὸ βάρος μου, στηρίζομαι ἐπί τινος· 2) μτβ. κ. ἀκουμπίζω στηρίζω τι ἐπ' ἄλλου : ἀκούμπισε τὸ τουφέκι στὴ γωνία· || προσεγγίζω μέχρις ἐπαφῆς : μὴν ἀκουμπᾷς τὸ χέρι σου στὴν κατσαρόλα, γιατὶ θὰ λερωθῇς· || μτφ. ἔχω τὴν προστασίαν, τὴν ὑποστήριξιν, τὴν βοήθειαν ἄλλου : φρ. ἀκούμπισε σὲ μεγάλο τζάκι· 3) μτφ. τοποθετῶ χρήματα εἰς τράπεζαν, ἐπιχείρησιν κτλ.· || ἐνεχυριάζω.

ἀκούμπωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ συνεχόμενος διὰ κομβίων, προσαρμοζομένων εἰς θηλειάς, μὴ κομβωμένος· συγγ. ξεκούμπωτος, ἀθηλύκωτος : ἀκούμπωτο σακάκι—γιλέκο.

ἀκούνητος-η-ο δημ. ὁ μὴ κίνησιν, μετακίνησιν ὑφιστάμενος ἢ μὴ ὑποστάς· 2) κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κινηθῇ, ὁ ἀμετακίνητος, ὁ ἀσάλευτος· 3) ὁ μὴ ἐν αἰώρᾳ ταλαντευθείς· || ὁ μὴ ἐν λίκνῳ νανουρισθείς. Ἐπίρρ. -α.

ἀκούνιγος-η-ο δημ. ἀκούνητος βλ. λ. 2).

ἀκούνιστος-η-ο δημ. ἀκούνητος βλ.λ. || κ. 2).

ἀκουόφωνον (τὸ) νεώτ. ἀκουστικὸν ὄργανον, καθιστῶν τοὺς ἤχους ἀντιληπτοὺς διὰ τῶν ὀστῶν τοῦ κρανίου, ὅταν τὸ ἔξω καὶ τὸ μέσον οὖς εἶναι βεβλαμμένα (audiophone ἢ audiphone).

ἀκούπα (ἡ) νεώτ. ζωολ. εἶδος ἰχθύων τῆς οἰκογενείας τῶν σπαριδῶν, ἀπαντώντων εἰς τὰς θαλάσσας τῆς βορείου Ἀμερικῆς.

ἀκουρασιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ μὴ κουράζεταί τις, ἡ ἀβαρεσιά, ἡ ἀοκνία.

ἀκούραστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ κοπώσεως, ἀκοπιάτως.

ἀκούραστος-η-ο δημ. ὁ μὴ αἰσθανόμενος ἢ μὴ ἐκδηλῶν κούρασιν, κόπωσιν, ὁ ἀκάματος· || κ. ὁ μετὰ προθυμίας ἀσχολούμενος εἰς τὸ ἔργον του : ἀκούραστος ἐργάτης,- ὑπάλληλος. Ἐπίρρ. ἀκούραστα.

ἀκούρδιστος-η-ο δημ. κ. ἀκόρδιστος βλ. λ.

ἀκούρευτος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄκαρτος, ἐκεῖνος οὗ δὲν ἐκόπη ἡ κόμη ἢ γενικῶς τὸ τρίχωμα : Στέφ.Βυζ. «ἀκούρευτοι Ἀκαρνᾶνες»,- ἀκούρευτα πρόβατα· || μτφ. ὁ παραμελητέος, ὁ ἀνάξιος προσοχῆς : ἄϊ χάσου, ἀκούρευτε !

ἀκουρμάζομαι ἀκουρμαίνομαι βλ. λ.

ἀκουρμαίνομαι κ. -άζομαι δημ. ἀκροάζομαι ἢ προσπαθῶ νὰ ἀκροασθῶ· || ἀκούω μετὰ προσοχῆς· || ὠτακουστῶ : ἀκουρμάσου τί λένε· || πείθομαι, ὑπακούω.

ἀκούρνιαστος-η-ο δημ. κ. -αχτος, -αγος ὁ μὴ κουρνιασμένος, ὁ μὴ εἰς τὴν κούρνιαν βλ. λ. εὑρισκόμενος ἢ μὴ τὸ σῶμα ἔχων συνεσταλμένον, ἵνα κοιμηθῇ, ἐπὶ πτηνῶν, ἰδίᾳ ὀρνίθων : ἀκούρνιαστη κότα· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κουρνιάσῃ : ἀκούρνιαστες εἶν' οἱ κότες, ὅταν εἶναι πολὺ φῶς κοντὰ στὸ κοτέτσι· || κ. μτφ. ὁ ἀκαθησύχαστος.

ἄκουρος-ον (1) (ἐκ τοῦ α+κοῦρος) ὁ στερούμενος τέκνου, ὁ ἄνευ ἄρρενος κληρονόμου : Ὀδ.Η 64 ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.. ἐν μεγάρῳ μίαν οἴην παῖδα λιπόντα.

ἄκουρος(-η)-ο(ν) (2) (ἐκ τοῦ α+κουρά) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κεκαρμένος, ὁ ἀκούρευτος : Ἀριστφ.Σφ.476 ὑπήνην ἄκουρον τρέφων, Λυκόφρ.986,Στράβ.10,3, 6,—δ. τραγ. ἔχω τὰ πρόβατα μου ἄκουρα καὶ τὸ τυρὶ στὸ ζύγι· 2) ὁ μήπω διὰ τῆς τελετῆς τῆς κουρᾶς λαβὼν τὸ ἐκκλ. σχῆμα, ἐπὶ μελλόντων νὰ τύχωσι χειροτονίας.

ἀκούρσευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ λεηλατηθεὶς ἀπὸ κουρσάρους, πειρατάς : νησὶ δὲν ἔμεινε ἀκούρσευτο· || γεν., ὁ μὴ κυριευθεὶς καὶ λεηλατηθεὶς ὑπὸ ἐχθρῶν ἢ λῃστῶν : πολιτεία ἀκούρσευτη.

ἀκουσείω ἐφετ. τοῦ ἀκούω, ἐπιθυμῶ νὰ ἀκούσω παρ' Ἡσ. : «ἀκουσείων ἀκουστικῶς ἔχων» (δ.γ. ἀντὶ ἀκουστιῶν) : Σοφ.ἀπ.991.

ἀκουσία (ἡ) ἡ μὴ ἑκουσία πρᾶξις : Σοφ.ἀπ.776.

ἀκουσιάζομαι μτγν. πράττω τι ἀκουσίως, ἁμαρτάνω ἐξ ἀγνοίας : ΠΔ Ἀρ.15,20 ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιασθείσης καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως.

ἀκουσίθεος-ον ὁ παρὰ τοῦ θεοῦ εἰσακουσθείς : ΑΠ 6,249 ἀκουσίθεον φέγγος· Σουΐδ. «τὸ εἰς θεοῦ ἀκοὰς ἐρχόμενον».

ἀκούσιμος(-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀκουσθῇ : Σοφ.ἀπ.745.

ἀκούσιος-ον ἀττ. συνηρ. ἐκ τοῦ ἰων. κ. ἐπικ. ἀεκούσιος-ον (κ. παρὰ Λουκ. ἀεκούσιος -α -ον) κ. μτγν., νεώτ. ἀκούσιος -α -ον ὁ ἐναντίον τῆς θελήσεως, ὁ παρὰ τὴν θέλησιν, βεβιασμένος, ἠναγκασμένος, ἐπὶ πράξεων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν· δημ. ἀθέλητος, ἄθελος : Ἡρ.2,162 καὶ τῷ οὔ κως ἀεκούσιον ἐγίνετο τὸ ποιεύμενον, Θέογν. 1343 τλήσομαι.. ἀεκούσια πολλὰ βίαια, Θουκ.

3,82,2 διὰ τὸ μὴ ἐς ἀκουσίους ἀνάγκας πίπτειν, Παυσ.10,2,1 ταῦτα οὐκ ἐγίνετο ἀκούσια τῷ πλήθει τῶν Φωκέων· ‖ συχνὰ παρ' Ἀττ. ἐπὶ ἀκουσίων πλημμελημάτων : Ἀντιφ.3,2,6 ἀκούσιος φόνος, Πλάτ.Νόμ.733D, Ἐπιγρ. τὰ μὲν ἀκούσια ἁπλῆ τὰ δὲ ἑκούσια διπλῆ, ΠΔ Ἀρ. 15,25 καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστιν, Ἐκκλ.Θ Λειτ. πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ‖ κ. παρὰ τοῖς νεωτ. ὡσαύτως : ἀκούσιος φόνος, ἀκούσια τραύματα, ἀκούσια παθήματα· ‖ νεώτ. βιολ. ἀκούσιαι κινήσεις αἱ ἀντανακλαστικαὶ (φυσιολογικαὶ ἢ παθολογικαί)· 2) ἐπὶ προσώπων, ἀντὶ τοῦ ἀέκων-ἄκων, ὁ πράττων τι παρὰ τὴν θέλησίν του : Θουκ.6,8,4 Νικίας ἀκούσιος ᾑρημένος ἄρχειν .. παρελθὼν ἀποτρέψαι ἐβούλετο.

ἀκουσιότης-ητος (ἡ) τὸ ἀθέλητον, τὸ ἀκούσιον βλ. λ.· πρβλ. Ἡσ. ἐν λ. ἀέκητι.

ἀκουσις-εως (ἡ) κ. μτγν. τὸ ἀκούειν, ἡ ἀκρόασις : Ἀριστλ.Ψυχ.426 Α 1, Φιλόδ.Ρητ.2,90 S· 2) κα τὰ πληθ. ἀκούσεις=ἀκουσμάτια : Πλωτῖν.4,1,12.

ἀκουσίως ἐπίρρ. κ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον συνηθέστ. ἀκούσιον, οὐχὶ θεληματικῶς· δημ. ἀθέλητα, ἄθελα : Θουκ.2,8,1 πολλὴ δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις (νεότης) οὐκ ἀκουσίως .. ἥπτετο τοῦ πολέμου, Ἀντιφ.1,5 ἀκουσίως ἀποθανεῖν· ἀντίθ. ἑκουσίως ἀποκτείνειν, Εὐρ.Τρῳ.1011 μένουσ' ἀκουσίως, Θεόφρ.Χαρ.15,6 οὐκ ἔχει συγγνώμην οὔτε τῷ ἀπώσαντι αὐτὸν ἀκουσίως οὔτε τῷ ὤσαντι· Θουκ.3,31,1 οὐδενὶ γὰρ ἀκουσίως ἀφῖχθαι· ‖ νεώτ. ὁμοίως : παρὰ τὴν θέλησιν : τὸν ἔβλαψα ἀκουσίως, τὸν ἐπείραξα ἀκουσίως μου· πρβλ. τὸ δημ. ἄθελα μου.

ἄκουσμα-ατος (τὸ) κ. μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὅ,τι τις ἀκούει, τὸ ἀκρόαμα : Ξεν.Ἀπομν.2,1,31 τοῦ δὲ πάντων ἡδίστου ἀκούσματος .. ἀνήκοος εἶ, αὐτ.Ἱππ.9,4 θυμοειδῆ ἵππον .. ταράττει τὰ ἐξαπίναια καὶ ὁράματα καὶ ἀκούσματα καὶ παθήματα, Πλούτ.Κράσσ.33· 2) φήμη, εἴδησις : Σοφ.ΟΚ 517 τό τοι πολὺ .. χρῄζω, ξεῖν', ὀρθὸν ἄκουσμ' ἀκοῦσαι, Ἰουλ.Λόγ.3,110 D· νεώτ. ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ θανάτου, ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς νίκης ἢ τῆς ἥττης, δ. τραγ. ἄκουσμα βγῆκε στὰ χωριὰ πὼς πλάκωσε ἡ ἀρβανιτιά· 3) τὸ ἀκούειν, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀκούειν : Γαλ.9,934 δημόσιον ἄκουσμα· 4) παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις ἀκούσματα λέξεις ἢ φράσεις, ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῶν ὁποίων ἀνεγνωρίζετο ὁ συλλαβίζων ἢ δι' ἐρωταποκρίσεως προφέρων αὐτὰς ὡς μύστης ἀνήκων εἰς ὃν καὶ ὁ ἀκούων μυστικὸν ὅμιλον.

ἀκουσματαγνωσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὅρος δηλῶν τὴν παθολογικὴν ἀνικανότητα τοῦ ἀναγνωρίζειν τοὺς ἤχους (acousmatagnosie).

ἀκουσματικός-ή-όν μτγν. ὁ πρόθυμος νὰ ἀκούῃ· 2) ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Πυθαγόρου : Ἰάμβλ.Β Πυθαγ.18,81 ἀκουσματικοὶ ἐλέγοντο οἱ ἐν δοκιμασίᾳ ἀκροώμενοι τῆς διδασκαλίας μαθηταί.

ἀκουσμάτιον (τὸ) μτγν. μικρὸν διήγημα ἢ ᾆσμα : Λουκ. Φιλόπατρ.18 ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἀκουσμάτιον ᾔεισαν.

ἀκουσμένος-η-ο δημ. ὁ ἐξ ἀκοῆς γινόμενος γνωστὸς ἐν καλῇ σημ., ὁ μέγα ὄνομα κτησάμενος διὰ τὸ ἦθος, τὴν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, τῇ πολιτικῇ κττ. ἀξίαν : ἀκουσμένος γιατρός,-πολιτικός· 2) ἐν κακῇ, ἰδίᾳ ἀσέμνῳ σημ., ὁ περὶ οὗ πολλὰ ἠκούσθησαν, ὁ εἰς ἀνυποληψίαν περιπεσών, ὁ ἤδη δυσφημισθείς : ἀκουσμένη γυναῖκα.

ἀκουστά ἐπίρρ. δημ. ἐξ ἀκοῆς, ἐκ φήμης : δὲν τὸν εἶδα ποτέ, ἀκουστά μου τὸν ἔχω.

ἀκουστέον (ἀκούω) πρέπει τις νὰ ἀκούῃ, νὰ δίδῃ προσοχήν : Εὐρ.ΙΑ 1010 τί τοῦτ' ἔλεξας ; ὡς ἀκουστέον γέ σου, Ξέν.Συμπ.3,9· 2) ὀφείλεται εἴς τι ὑπακοή : Σοφ.Ἠλ.340 τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ' ἀκουστέα· 3) ἑρμηνευτέον : Στράβ.9,5,12 διττῶς τι ἀκουστέον· ‖ ἐξηγητέον : Ἀρτεμίδ. 1,3 ἀκουστέον τοὺς ὀνείρους.

ἀκουστήριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. πλῆθος ἀκροωμένων, τὸ ἀκροατήριον : Πορφύρ.Β Πλωτίν.15· 2) αἴθουσα, ἐν ᾗ γίνεται ἀκρόασις μαθημάτων, λόγων κττ. : Θεμίστ.Λόγ.2,26 C· 3) νεώτ. σπαν. χρ. τὸ ἀκουστικὸν βλ. λ. τοῦ τηλεφώνου.

ἀκουστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀκούων, ὁ προσέχων : Μέν.988, Διον.Ἀλ.Δημ.45 τῶν ἀλλοτρίων κακὸς ἀκουστής, ΠΔ Σοφ.Σαλωμ.1,6 ἀκουστὴς τῆς φωνῆς· 2) ὁ ἀκροώμενός τινος, ὁ μαθητής : Φιλόδ.Ρητ.1,955.

ἀκουστική (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὡς οὐσ. βλ. ἀκουστικὸς 7).

ἀκουστικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ προθύμως καὶ εὐχαρίστως ἀκούων : Ἀριστλ.Η Νικ.1103 Α 3 ἀκουστικὸς τοῦ πατρός, Ἀρρ.Ἐπικτ.31,13· 2) τὸ οὐδ.-όν ὡς οὐσ. ἡ δεξιότης τοῦ ἀκούειν, ἡ αἴσθησις τῆς ἀκοῆς : Ἀριστλ.Ψυχ.426 Α 7· 3) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αἴσθησιν τῆς ἀκοῆς : Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,13 Ω ἀκουστικὸν πάθος, Πλούτ.2,37 F αἴσθησις ἀκουστική, Γαλ.10,455 πόρος ἀκουστικὸς (τὸ στόμιον τοῦ ὠτός, δι' οὗ διέρχονται τὰ ἠχητικὰ κύματα)· ‖ νεώτ. ἀκουστικὸν νεῦρον (ἡ ὀγδόη ἐγκεφαλικὴ συζυγία, ἀποτελουμένη ἐκ δύο μοιρῶν, τῆς προσθίας καὶ τῆς ὀπισθίας, αἵτινες ἀμφότεραι, ἐξ ἰνῶν συγκείμεναι, εἰσδύουσιν εἰς τὸν προμήκη μυελόν)· ‖ ἀκουστικὰ ὀστάρια (τρία ὀστάρια, κατασκηνοῦντα ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ μέσου ὠτὸς ἢ τοῦ ὠτικοῦ τυμπάνου καὶ ἀποτελοῦντα μικρὰν ἅλυσιν, ἡ σφῦρα, ὁ ἄκμων καὶ ὁ ἀναβολεύς) 4) ἀκουσματικὸς βλ. λ. : Γέλλ.1,9· 5) ἀκουστὸς βλ. λ. : σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.1281· 6) νεώτ. ὁ διὰ μέσου ἢ τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου γίνεται ἀκοή : ἀκουστικὸν κέρας (ὄργανον, χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν κωφῶν)· 7) νεώτ. κ. δημ. τὸ θηλ.-ή ὡς οὐσ. τὸ μέρος τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης, τὸ πραγματευόμενον περὶ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διαδόσεως τοῦ ἤχου· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἀκουστικὴ χώρου (ἤτοι θεάτρου, αἰθούσης συναυλιῶν, ἐκκλησίας κτλ.) ἡ ἰδιότης, καθ' ἣν ἡ ἀπαγγελία, τὸ ᾆσμα, ἡ μουσικὴ ἐκτέλεσις, εἰς οἱονδήποτε σημεῖον τοῦ χώρου παραγομένη, ἀκούεται εὐκρινῶς ἀπὸ οἱασδήποτε ἄλλης θέσεως ἐν αὐτῷ· 8) νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ.-ό(ν) ὡς οὐσ. εἶναι ἰδίᾳ τὸ ὄργανον τοῦ τηλεφωνικοῦ μηχανήματος δι' οὗ ἀκούονται οἱ τηλεφωνικῶς μεταβιβαζόμενοι ἦχοι.

ἀκουστικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀκουστικοῦ, τοῦ εἰς τὴν ἀκοὴν ἀναφερομένου· ‖ ἀκουστικότης χώρου ἡ ἱκανότης χώρου τινός, ὅπως ἦχος, παραγόμενος ἔν τινι θέσει αὐτοῦ, καθίσταται εὐχερῶς ἀκουστὸς ἐξ ὅλων τῶν λοιπῶν σημείων τοῦ χώρου τούτου· 2) ἀκουστικότης σημάτων ἐν τῷ ἀσυρμάτῳ τηλεγράφῳ ὁ λόγος μεταξὺ τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος, τοῦ προκαλοῦντος τὰ σήματα εἰς τὰ ἀκουστικὰ τοῦ δέκτου, πρὸς τὴν ἔντασιν τοῦ ρεύματος, τοῦ προκαλοῦντος μόλις αἰσθητὰ σήματα.

ἀκουστικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὥστε νὰ γίνεται ἀκουστός : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,355 ἀκουστικῶς κινεῖσθαι· 2) δι' εὐχαρίστου ἀκροάσεως, κατὰ τρόπον ἀκουστικὸν βλ. λ. : Φιλόδ. Μουσ.107,83 ἀκουστικῶς τέρπεσθαι· 3) νεώτ. ἀπὸ ἀπόψεως ἀκουστικῆς βλ. λ. ἀκουστικὸς 7) : ἡ διάταξις τῶν καθισμάτων εἰς τὸ θέατρον ἀκουστικῶς εἶναι ἐλαττωματική.

ἀκουστιῶν Ἡσ. «ἀκουστικῶς ἔχων».

ἀκουστός (-ή)-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ αἰσθητὸς εἰς τὴν ἀκοήν, ὁ δυνάμενος νὰ ἀκουσθῇ : Ὑμν.Ὁμ.

Ἑρμ.5,12 συρίγδων ἐνοπὴν ποιήσατο τηλόθ' ἀκουστήν, Πλάτ.Τίμ.33 C· || ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ θεατός : Ἰσοκρ.2,49 μύθους μὴ μόνον ἀκουστούς, ἀλλὰ καὶ θεατοὺς γενέσθαι· 2) μετ' ἀρνήσεως ὅ,τι δὲν πρέπει νὰ ἀκουσθῇ : Σοφ.ΟΤ1312 κακόν.. οὐδ' ἀκουστὸν οὐδ' ἐπόψιμον· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων καλὴν φήμην, ὁ διάσημος, ὁ ξακουστός, ὁ φημισμένος.

ἀκουστότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἦχου, ὥστε νὰ διεγείρῃ τὸ αἰσθητήριον τῆς ἀκοῆς.

ἀκουτίζω μτγν. κάμνω τινὰ νὰ ἀκούσῃ : ΠΔ Ψαλμ. 50(51),8 ἀκουτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην.

ἀκούτραφας (ὁ) δημ. τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ κρανίου, τὸ ἰνίον· ἄλλως κούτραφας.

ἀκουτσομπόλευτος-η-ο δημ. ἐκεῖνος, οὗ δὲν ἐσχολίασαν, δὲν ἐκακολόγησαν τὴν ἰδιωτικήν του ἰδίᾳ ζωήν, τὴν ἐμφάνισιν, τοὺς τρόπους κττ. : μιὰ ὥρα καυδεντιάζουν καὶ δὲν ἀφῆκαν κορίτσι ἀκουτσομπόλευτο· || κ. ὃν δὲν εἶναι δυνατὸν ἢ πρέπον οὕτω πως νὰ κακολογήσῃ τις.

ἀκουτσούλητος-η-ο δημ. ὁ μὴ ρυπανθεὶς μὲ κοτσιλιὲς βλ. λ. Ἐπίρρ. ἀκουτσούλητα.

ἀκουτσούρευτος-η-ο δημ. ἐπὶ φυτῶν, τὸ οὗ δὲν ἀπεκόπησαν τὰ ἄκρα τῶν βλαστῶν ἢ τῶν κλάδων· || ἐπὶ δένδρων, τὸ οὗ δὲν ἀπεκόπησαν πάντες οἱ κλάδοι· 2) μτφ. ὁ μὴ περικοπείς, μὴ ἐλαττωθείς : ἀκουτσούρευτος μισθός. Ἐπίρρ. ἀκουτσούρευτα.

ἀκούχι (τό) νεώτ. ζῷον θηλαστικὸν τῆς τάξεως τῶν τρωκτικῶν, τοῦ εἴδους ἀγούτι.

ἀκούω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπ. παρατ. ἄκουον, μέλλ. ἀκούσομαι, ἐνεργ. ἀκούσω ἐν Ὑπερείδ. Ἐπιτ.34 (δ.γ.) κ. μτγν., ἀόρ. ἤκουσα, ἐπ. ἄκουσα, παρακ. ἀκήκοα, σπαν. Ἰων. ἀκήκουκα, Πάπ. ἤκουκα, ὑπερσυντ. ἀκηκόειν ἐν Ἡρ.2,52, ἀκηκόη παρ' Ἀριστφ. κ. Πλάτ., ἀκηκόειν ἐν Ξεν.Οἰκ.15,7, μέσ.ἐπ.παρατ. ἀκούετο, ἀόρ. ἠκουσάμην, παθ. μέλλ. ἀκουσθήσομαι, ἀόρ. ἠκούσθην, παρακ. ἤκουσμαι ἐν Διον.Ἀλ.Ρητ.11,10, μτγν. ὑπερσυντ. ἠκουστο ἀντιλαμβάνομαι διὰ τῆς ἀκοῆς ἤχων κ. εἰδικώτ. λόγων, πληροφοροῦμαι διὰ τῆς ἀκοῆς : Ὀδ.Μ 389 ταῦτα Καλυψοῦς ἤκουσα, Πλάτ.Πρωτ. 320 Β ἐπειδὴ δέ σου ἀκούω ταῦτα λέγοντος, αὐτ.Κρίτ.53 Ε ἀκούσῃ πολλὰ καὶ ἀνάξια σαυτοῦ, Σοφ.Αἰ.480 πάντ' ἀκήκοας λόγον, αὐτ.Φιλ.614 καὶ ταῦθ' ὅπως ἤκουσ' ὁ Λαέρτου τόκος τὸν μάντιν εἰπόντα· δημ. ἄκουε πολλὰ καὶ λέγε λίγα· || μετὰ γενικῆς ἐμπροθέτου : Ἰλ.Ζ 524 ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω πρὸς Τρώων, Θουκ.1,125,1 Λακεδαιμόνιοι ἀφ' ἁπάντων ἤκουσαν γνώμην· || παθ. -ομαι : Θουκ.2,34,8 προελθὼν ἐπὶ βῆμα ὑψηλόν, ὅπως ἀκούοιτο ὡς ἐπὶ πλεῖστον τοῦ ὁμίλου, ἔλεγε τοιάδε· 2) μανθάνω, πληροφοροῦμαι ἐκ προφορικῆς παρ' ἄλλου ἀνακοινώσεως : Ὀδ.Α 287 εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς, Πλάτ.Πολ.407 Α Φωκυλίδου.. οὐκ ἀκούεις πῶς φησὶ δεῖν ἀρετὴν ἀσκεῖν, Ξεν. Ἀν.1,2,21 τριήρεις ἤκουε περιπλεούσας, Θουκ. 6,34,6 ὡς ἐγὼ ἀκούω (καθὼς μανθάνω)· δημ. παροιμ. ὅπου ἀκοῦς πολλὰ κεράσια βάστα καὶ μικρὰ καλάθια,- σὰν ἀκοῦς πῶς δὲν κλαδέφαν πὲς πῶς τρύγο δὲ θὰ κάνουν· 3) ἐπακούω, εἰσακούω τὴν δέησιν : Ἰλ.Α 381 τοῖο δ' Ἀπόλλων εὐξαμένου ἤκουσεν· 4) ἐξ ἀκοῆς γνωρίζω : Ἰλ. Ω 543 καὶ σέ, γέρον, τὸ πρὶν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι· 5) ὑπακούω, πείθομαι : Ὀδ.Η 11 Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον.. θεοῦ δ' ὡς δῆμος ἄκουεν, Αἰσχ.Πρ.448 κλύοντες οὐκ ἤκουον, Εὐρ. Κύκλ.119 οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενὸς ἀκούει· δημ. δὲν ἀκούει οὔτε μάννα οὔτε πατέρα, παροιμ. καλὰ λέει ὁ Γιάννης, μὰ δὲν ἀκούει ἡ χώρα· 6) ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι : Ἰλ.Β 194 ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν, οἷον ἔειπεν,- νοῦς ὁρῇ καὶ νοῦς ἀκούει· || Πλάτ.Φαῖδρ.268 C ἐκ βιβλίου ποθὲν ἀκούσας (μαθών)· 7) μεθ' Ὅμηρον ὡς παθ. τοῦ λέγω : χαίρω ἀγαθῆς φήμης : Σοφ.ΟΤ 903 εἴπερ ὀρθ' ἀκούεις· || συνήθως ὡς περίφρασις τοῦ εὖ ἢ κακῶς, εὖ ἀκούω (ἐπαινοῦμαι), κακῶς ἀκούω (ψέγομαι) : Ἡρ.8,93 ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται, Πλάτ.Ἐπιστ.311 C ὅπως ἂν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον εὖ ἀκούωσιν,Ξεν.Ἀν.7,7,23 εὖ ἀκούειν ὑπὸ ἑξακισχιλίων ἀνθρώπων, Δημ.442,12 κακῶς φησιν ἀκηκοέναι· 8) δημ. παθ. παρέχεται ἡ προσῄκουσα προσοχὴ εἰς λόγους, συμβουλὰς κττ. ἀκούεται ἀπὸ τὰ παιδιά του, κ. ἀντιθ. δὲν ἀκούεται ἀπὸ τά..· 9) γίνομαι ἀντικείμενον συζητήσεων κ. σχολίων ἐπαινετικῶν ἢ τοὐναντίον διὰ τὸν βίον, τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξίαν, τὴν πολιτικὴν ἐπιρροήν, τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν κττ. : ἀκούσθηκε σ' ὅλο τὸ νησὶ αὐτὴ ἡ γυναῖκα (διὰ τὸν ἀκόλαστον βίον της), εἶναι βουλευτὴς κι ἀκούεται (ἔχει πολιτικὰ μέσα), φρ. δὲν ἀκούομαι -εται κτλ. καλὰ δὲν εἶμαι κτλ. καλὰ ὑπὸ ἔποψιν ὑγείας· || ἢ κ. ἄλλως, φήμη κρατεῖ ὅτι δὲν εἶμαι κτλ. καλὰ οἰκονομικῶς : ἡ τράπεζα δὲν ἀκούεται καλά· 10) δημ. γεν. κ. ἀντὶ τοῦ αἰσθάνομαι : θὰ πάω στὸ γιατρό, γιατὶ δὲν ἀκούω καλὰ τὸν ἑαυτό μου, ἀκούω ἕνα πόνο στὴν καρδιά.

ἀκοφίνιαστος-η-ο δημ. κ. -αγας ὁ μὴ κοφινιασμένος, ὁ μὴ εἰς κόφινον τοποθετηθεὶς ἢ συσκευασθείς : τὰ ρούχα τῆς μπουγάδας εἶν' ἀκοφίνιαστα, ἀκ. σταφύλια, ἀκ. ντομάτες. Ἐπίρρ. -α.

ἄκοφτος-η-ο δημ. ἄκοπτος βλ.λ. || κ. μτφ. ὁ μὴ διὰ κολακειῶν ἢ ἄλλων δελεαστικῶν μέσων παρασυρθεὶς εἴς τι, ὁ μὴ ἐξαπατηθείς, ἀποπλανηθείς.

ἀκοχλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. εἶδος μαλακίων, πλοκαμωτῶν, στερουμένων κόγχης.

ἀκοχλίωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ κοχλιωθείς, ἀβίδωτος· 2) ὁ μὴ ἔχων ἕλικα, βίδαν.

ἄκοφον Ἡσ. « ἀδρανῆ ».

ἄκρα (ἡ) (1) κ. νεώτ. Ἰων. καὶ δημ. ἄκρη κ. ἄκρια βλ.λ. τὸ ἔσχατον ἢ ὕψιστον σημεῖον ἤτοι 1) ἐξοχὴ τῆς ξηρᾶς, ἀκρωτήριον : Ἰλ.Δ 425 χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δὲ τ' ἄκρας κυρτὸν ἰὸν κορυφοῦται (τὸ κῦμα), Ὀδ.Ι 285 πρὸς πέτρῃσι βαλὼν.. ἐπὶ πείρασι γαίης, ἄκρῃ προσπελάσας, Πλάτ.Κριτ.111 Α, Μέν.4 ἄκραν κάμπτειν, νεώτ. Σουνιάς, Εὔελπις "Ἄκρα (ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος)" || μτφ. : Θέογν.619 ἄκρην πενίης οὐχ ὑπερεδράμομεν· 2) ὕψωμα : Ὀδ.Θ 508 κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης· || κατ' ἐπέκτασιν ἐπὶ τῶν κυμάτων : Εὐρ.ἀπ.230 οὐ γὰρ ὑπερθεῖν κύματος ἄκραν δυνάμεσθα (τὸ ὑψιστον σημεῖον, τὴν κορυφήν)· || φρ. κατ' ἄκρης, παρ' Ὁμ. κ. κατ' ἄκρηθεν ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω : Ὀδ.Ε 313 ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρης δεινὸν ἐπεσσύμενον (δ.γ. κατὰ κρῆς)· || ἄρδην, σύρριζα, ἐξ ὁλοκλήρου : Ἰλ. Ν 772 νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης Ἴλιος αἰπεινή, Σοφ.Ἀντ.201 γῆν πατρῴαν.. πρῆσαι κατ' ἄκρης,Πλάτ.Νόμ.909 Β κατ' ἄκρης ἐξαιρεῖν, Θουκ. 4,112,3 βουλόμενος κατ' ἄκρας καὶ βεβαίως ἑλεῖν αὐτήν· || μτφ. ἰσχυρῶς : Ἰλ.Π 548 Τρῶας δὲ κατ' ἄκρηθεν λάβε πένθος ἄσχετον (δ.γ. κατὰ κρῆθεν)· 3) ἡ ἐπὶ ἀποκρήμνου καὶ ὑπερκειμένου τῆς πόλεως βράχου ᾠκοδομημένη ἀκρόπολις: Ξεν.Ἀν. 7,1,20 ὁ δὲ Ἐτεόνικος εἰς τὴν ἄκραν ἀποφεύγει· 4) τὸ πέρας, ἡ ἐσχατιά : Ἀριστλ.Ζ1 512 Α 6· || μαθημ. ἐπὶ τῶν γραμμῶν : Πάππ.Μαθ.682,14· 5) νεώτ. τὸ πρὸς τὴν θάλασσαν ἀκρότατον σημεῖον ἀκρωτηρίου, ὁ κάβος· || ναυτ. ἐπὶ σχοινίου συσπάστου ἢ πολυσπάστου, τὸ ἄκρον αὐτοῦ, ἐφ' οὗ ἀσκεῖται ἡ δύναμις τῆς ἕλξεως τῶν χειρι-

ζομένων ἀνδρῶν· δημ. ὁ κάβος· 6) δημ. κ. ἡ γωνία : στὴν ἄκρη τοῦ σπιτιοῦ.

ἄκρα (τὸ) (2) πληθ. τοῦ **ἄκρον** βλ. λ.

ἀκράαντος-ον ἀνεκτέλεστος, ἀνεκπλήρωτος : Ἰλ.Β 138 ἄμμι δ' ἔργον αὔτως ἀκράαντον.

ἀκραγγές ΕΜ βλ. ἀκραγές.

ἀκραγής-οῦς-ές ὁ μὴ ὑλακτῶν : Αἰσχ.Πρ.803 Ζηνὸς ἀκραγεῖς κύνες.. οἱ γῦπες (δ.γ. ἀκλαγγεῖς), Ἡσ. « ἀκραγὲς (ΕΜ ἀκραγγές) ἀσθενές, χαλεπόν, δυσχερές, σκληρόν, αὐστηρόν, καὶ τὸ ἀεὶ κλαῖον παιδίον τό τε ἀκραγγὲς ὀξύχολον ».

ἄκραγος-η-ο δημ. ἄκραχτος βλ. λ.

ἀκράδαντος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ κραδαινόμενος, ἀσάλευτος· Φώτ.,ΑΒ.,Σουΐδ.,Ἡσ. « ἀκράδαντον ἄσειστον, ἀσάλευτον, ἀκίνητον » : Κύριλλ.Ἀλ. ἀκράδαντον καὶ ἀσάλευτον σῶμα οἴνῳ, Φίλ.2, 136 ἀκράδαντα καὶ βέβαια· ‖ νεώτ. κ. μτφ. : ἀκράδαντος πεποίθησις (ἀκλόνητος).

ἀκραδάντως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ κραδασμῶν, ἀσαλεύτως, ἀκλονήτως : Νικόμ.Ἐγχειρ. Ἁρμ.4 ἠρέμα καὶ ἀκραδάντως· ‖ νεώτ. κ. μτφ. ἀδιστάκτως : πιστεύω ἀκραδάντως εἰς τὴν ἀθῳότητα τοῦ κατηγορουμένου.

ἀκραεί ἐπίρρ. μτγν. : Ἀρρ.Ἰνδ.24,1 ἀκραεὶ πλεῖν (μὲ δροσερὰν αὔραν).

ἀκραής-οῦς-ές κ. μτγν. ὁ ὀξέως, ὁ σφοδρῶς πνέων : Ὀδ.Β 421 ἀκραῆ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον, Ἡσιοδ.Ἔργ.594 ἀντίον ἀκραέος Ζεφύρου τρέψαντα πρόσωπον, Ἀπολλ.Ρ 2,721.

ἀκραίνα (ἡ) νεώτ. γένος ἐντόμων τοῦ ἀθροίσματος τῶν λεπιδοπτέρων, ζώντων εἰς τὰς τροπικὰς χώρας καὶ τῶν δύο ἡμισφαιρίων.

ἀκραινές Ἡσ. « ἀκρατές» (χειρόγρ. ἐγκρατές).

ἀκραῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἐν τῇ ἄκρᾳ, τῇ ἀκροπόλει, ὡς ἐπίθ. τῆς Ἥρας : Εὐρ.Μήδ.1379 ἐς Ἥρας τέμενος Ἀκραίας θεοῦ (σχολ. « παρὰ τὸ ἐν ἀκροπόλει ἱδρῦσθαι »), ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης : Παυσ.1,1,3 (εἰς ἀμφότερα τὰ ἀνωτέρω δ. ἑρμ. ὁ εἰς τὰ ὕψη κατοικῶν), Πολυδ.9,40 οἱ ἐν ἀκροπόλει θεοὶ ἀκραῖοι [εἰσὶ] καὶ πολιεῖς· 2) τὸ οὐδ. πληθ. ἀκραῖα ἰων. ἄκρεα ὡς οὐσ. τὰ ἄκρα τοῦ σώματος : Ἱππ.Ἐπιδ.1,18,Γαλ.7,416· 3) κ. νεώτ. ὁ εἰς τὸ ἄκρον κείμενος ἢ ἀνήκων : Ὀππ.Ἁλ.9,395, νεώτ. ἀκραῖος λίθος τοῦ τοίχου,-ἀκραῖος σταθμός (ὁ τελευταῖος σταθμὸς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς)· 4) νεώτ. τοπογρ. ἀκραῖα σημεῖα τὰ τέσσαρα σημεῖα τῆς τομῆς τῶν παραλλήλων καὶ μεσημβρινῶν γραμμῶν ἑνὸς τοπογραφικοῦ φύλλου ἢ τοῦ φύλλου μιᾶς τοπογραφικῆς ἢ κτηματογραφικῆς πινακίδος, τῶν περιοριζουσῶν ἐν πλαισίῳ τὴν ἐπὶ τοῦ φύλλου τούτου ἀποτυπωθησομένην ἐν σμικρύνσει ἐδαφικὴν ἔκτασιν.

ἀκραίπαλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἄνευ κραιπάλης, ζάλης, ναυτίας : Ἀριστλ.Πρ.873 Β 11 ἀκραίπαλοι γίνονται (νηφάλιοι)· 2) ἐπὶ τοῦ οἴνου, ὁ μὴ προκαλῶν κραιπάλην, ζάλην ἐκ μέθης, ναυτίαν : Ἀθήν.1,32 D ἀκραίπαλος οἶνος· 3) ὁ προλαμβάνων ναυτίαν, ἐπὶ βοτανῶν : Διοσκ.1,26 κρόκος ἀκραίπαλός ἐστι· 4) νεώτ. ὁ μὴ περιπίπτων εἰς κραιπάλην, εἰς τὴν ἐξ ὑπερβολικῆς πόσεως οἴνου μέθην.

ἀκραιπάλωτος-ον μτγν. ὁ μὴ μέθην φέρων, ἀκραίπαλος βλ. λ. : Ὀρειβ.5,585 ἀκραιπάλωτον πάνυ τὸ τοῦ ἀψινθίου ἀπόβρεγμα.

ἀκραιφνής-οῦς-ές κ. νεώτ. κατὰ σχόλ.Θουκ. 1,52 ἐκ τοῦ ἀκεραιοφανής ὁ μὴ διὰ προσμίξεως ξένων οὐσιῶν ἀλλοιωθείς, ὁ ἀμιγής, ὁ καθαρός : Εὐρ.Ἑκ.537 κόρης ἀκραιφνὲς αἷμα (σχόλ. « καθαρόν, ἄχραντον, τουτέστι τὸ τῆς παρθένου »), Ἀριστφ.ἀπ.32 ἀκραιφνὲς ὕδωρ· ‖ μτφ. ὁ ἀνυστερόβουλος, ὁ ἄδολος, ὁ εἰλικρινής : Ἰώσ.ΙΑ προοίμ.4 ἀκραιφνὴς ἀρετή, νεώτ. ἀκραιφνὴς φιλία, ἀκραιφνὴς ὀπαδός· 2) ἄθικτος, ὁ μὴ βλάβην ἢ μείωσιν ὑποστάς, ὁλόκληρος : Εὐρ. Ἀλκ.1052, Θουκ.1,19 μετ' ἀκραιφνοῦς τῆς ξυμμαχίας ἤνθησαν, Λύσιππ.9 κόρους ἀκραιφνεῖς μυρρίνης, Προκ.Κτισμ.1,10.

ἀκραιφνότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀμιγές, ἡ καθαρότης· ‖ μτφ. τὸ ἄδολον, ἡ εἰλικρίνεια.

ἀκραιφνῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ὑπερθ. ἀκραιφνέστατον ἐν Φίλ.2,319 κατὰ τρόπον ἀκραιφνῆ βλ. λ. 1) : Φίλ.1,100· ‖ μτφ. εἰλικρινῶς : Ἡλιόδ.2,30.

ἀκραίχμιον (τὸ) νεώτ. τὸ ἄκρον τῆς αἰχμῆς τῶν κεραυναγωγῶν· ἄλλως ἀλεξικεραύνων.

ἀκρακτηρίς (ἡ) κ. **ἀκρακτηρίδιον** (τὸ) νεώτ. τὸ ἄκρον τῆς ἀκτηρίδος ἐν τῷ κιλλίβαντι τῶν πυροβόλων.

ἀκραμύλα Ἡσ. « κοχλίας ».

ἄκρανα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. εἶδος ἑρπετῶν τῆς οἰκογεν. τῶν σαυριδῶν ἐκ τῶν ἐν Ἀφρικῇ.

ἀκράνι (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς κρανείας βλ.λ., τὸ κράνειον· ἄλλως κράνι.

ἀκράνια (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ἀτελέστατοι ἰχθύες ἄνευ κρανίου, ἀκέφαλοι (acrania).

ἀκρανία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. ἐπὶ τερατογενοῦς νεογνοῦ, ἔλλειψις ἢ ὑποτυπώδης διάπλασις κρανίου, καθ' ἣν ὑπάρχει μὲν ἡ βάσις, ἀλλ' ἐλλείπει ὁ θόλος τοῦ κρανίου.

ἄκραντος-ον ποιητ. ὡς τὸ ἀκράαντος βλ. λ. ἀνεκτέλεστος, ἀνεκπλήρωτος, ὁ ἀνωφελής : Πίνδ. Ο 1,86 ἄκραντα ἔπεα, Αἰσχ.Ἀγ.249 τέχναι δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄκραντοι· ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ἄκραντα ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ ματαίῳ : Αἰσχ.Χο.882 ἄκραντα βάζω, Εὐρ.Βάκχ.435 οὐδ' ἄκρανθ' ὡρμήσαμεν, αὐτ.Ἱκ.770 ἄκραντ' ὀδύρῃ· 2) ὁ μὴ εἰς πέρας τελευτῶν, ὁ ἀτελεύτητος : Αἰσχ.Χο.65 τοὺς δ' ἄκραντος ἔχει νύξ (δ.γ. ἄκρατος).

ἀκραξόνιον (τὸ) τὸ ἄκρον τοῦ ἄξονος : Πολυδ. 1,145 τὰ ἀκραξόνια τοῦ ἄξονος τὰ ἑκατέρωθεν σκέλη, σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 1,752· 2) νεώτ. στρατ. τὸ ἑκατέρωθεν τοῦ ἄξονος τῶν τροχῶν τοῦ πυροβόλου καὶ τῶν ὀχημάτων ἄκρον.

ἀκράπι (τὸ) δημ. ναυτ. ἀκράπι τῆς καρίνας ἡ δευτέρα τρόπις βλ.λ.· ‖ ἀκράπι τοῦ κορακιοῦ ἡ δευτέρα σειρὰ τοῦ κορακιοῦ βλ. λ.· ‖ ἀκράπι τοῦ ποδοστάματος τὸ δεύτερον ποδόστημα βλ.λ.

ἀκράσεια (τὰ) νεώτ. βοταν. σαπροφυτικοὶ μυξομύκητες, τῶν ὁποίων αἱ ἀμοιβάδες στεροῦνται κινητῶν βλεφαρίδων.

ἀκρασία (ἡ) (1) κ. νεώτ. ἰων. -ησίη ἡ κακὴ μῖξις : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.18 χυμῶν ἀκρησίαι· ‖ Θεόφρ. Φ.Αἰτ.3,2,5 ἀκρασία ἀέρος (τὸ νοσηρὸν κλῖμα)· ἀντίθ. εὐκρασία· πρβλ. Ἐκκλ.Θ Λειτ. ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων· 2) νεώτ. βιολ. ἡ κακὴ σύστασις τῶν χυμῶν τοῦ σώματος· συγγ. κακοχυμία.

ἀκρασία (ἡ) (2) κ. νεώτ. ἰων.-σίη ἀκράτεια βλ. λ. 2) : Δημόκρ.234, Ξεν.Συμπ.8,27 οὐδέ γε ἀναισχυντίαν καὶ ἀκρασίαν παρεχόμενον ἐγκρατῆ.. ποιῆσαι, Ἀριστλ.ΗΝικ.1145 Α 16,Μέν.544.

ἀκράσις-εως (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μυξομυκήτων τῆς τάξεως τῶν ἀκρασιωδῶν.

ἀκρασόβρεχτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ραντισθεὶς δι' οἴνου, ἐπὶ θαπτομένου νεκροῦ : τὸν ἔθαψαν ἀκρασόβρεχτο (ἐν σπουδῇ, ἄνευ τῶν παραδεδομένων ἐθίμων)· 2) ὁ μὴ ἐξ οἰνοποσίας ζαλισθείς : δ.τραγ. ἀκρασόβρεχτος δὲν εἶσαι, περπατᾷς μονόμπαντα (οἷον τὸ ἀρχ. ὑποβεβρεγμένος καὶ ἀκροθώραξ).

ἀκράσπεδα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. κοιλεντερωτὰ τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἀκαληφῶν, ἔχοντα σῶμα δισκοειδές, συνήθως ὀκτάκτινον μετ' ὀμβρελλοειδῶν χειλέων, πολλαπλασιαζόμενα δι' ᾠῶν καὶ εὑρισκόμενα σχεδὸν εἰς πάσας τὰς θαλάσσας.

ἀκράσπεδος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων κράσπεδα βλ. λ.· ‖ μτφ. ὁ ἄνευ ἄρθρων : Πλούτ.2,1010 D.

ἀκράσωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ περιέχων κρασί, οἶνον· ‖ ἀκράσωτα σταφύλια (ἐπὶ τῶν παρημελη-

μένων σταφυλῶν, αἵτινες μετὰ μίαν ἢ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς κοπῆς αὐτῶν ἐκ τῆς ἀμπέλου ἐκβάλλουσι φυσικῶς μέρος τοῦ χυμοῦ των· 2) ὁ μὴ πιὼν ἄφθονον οἶνον, ὁ μὴ μεθύσας, ἀμέθυστος.

ἀκράτεια (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἔλλειψις ἰσχύος, ἡ ἀδυναμία, ἡ **ἀτονία** : Ἱππ.Ἀφορ.5,16 **ἀκράτεια νεύρων**· 2) κ. νεώτ. ἡ ἀδυναμία τοῦ νὰ συγκρατῇ τις **ἑαυτόν**, ἡ ἔλλειψις αὐτεπιβολῆς, ἡ ἀκολασία· ἄλλως **ἀκρασία**· ἀντίθ. ἐγκράτεια : Πλάτ.Γοργ. 525 A **ὑπὸ ἐξουσίας καὶ τρυφῆς καὶ ὕβρεως καὶ ἀκρατείας**, αὐτ.Νόμ.886 A ἀκράτεια ἡδονῶν τε **καὶ ἐπιθυμιῶν**· πρβλ. Φίλ.2,406· 3) νεώτ. ἰατρ. **ἀκράτεια οὔρων** ἢ **αὐρακράτεια** (ἀκουσία καὶ ἀσυνειδήτως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπισυμβαίνουσα **ἔξοδος οὔρων ὑπὸ μορφὴν διαλειπούσης ἢ συνεχοῦς καὶ κατὰ σταγόνας** οὐρήσεως).

ἀκρατεύομαι κ. νεώτ. **εἶμαι** ἀκρατής, δὲν εἶμαι κύριος τῶν ἐπιθυμιῶν μου· ἀντίθ. **ἐγκρατεύομαι** : Ἀριστλ.ΗΝικ 1125A28 **τῶν ἀκρασιῶν ἦν οἱ μελαγχολικοὶ ἀκρατεύονται**· 2) ἐνεργ. καθιστῶ τινα ἀκρατῆ, ἀκόλαστον : Πλούτ. παρὰ Στοβ.3,6,53.

ἀκρατευτικός-ή-όν ὁ ἐξ ἀκρατείας προερχόμενος : Ἀριστλ.Ρητ.1391 A 19 **ἀκρατ. ἀδικήματα.**

ἀκρατής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ μὴ ἰσχύων, ὁ ἄνευ σωματικῆς ῥώμης, ὁ ἄτονος : Ἱππ.Ἀέρ.10 **παιδία ἀκρατέα καὶ νοσώδεα**, Σοφ.ΟΚ 1236 **ἀκρατὲς ἀπροσόμιλον γῆρας**· ‖ ἰατρ. ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος, ἐν παραλυσίᾳ εὑρισκομένων : Ἐπιγρ. **ἀκρατεῖς δάκτυλοι**, Ἀρετ.Χρον.Νούσ.1,7· ‖ νομ. ὁ ἄκυρος : Ἐπιγρ. **ἀκρατὴς πρῆσις**· 2) ὁ μὴ ὢν κύριός τινος, ὁ μὴ ἐξουσιάζων τι : Ἱππ.Ἄρθρ.48 **ἀκρατὴς παντὸς τοῦ σώματος**, αὐτ.Νούσ.2,6 **ἀκρ- ἑαυτοῦ**, Αἰσχ.Πρ.884 **ἔξω δὲ δρόμου φέρομαι λύσσης πνεύματι μάργῳ γλώσσης ἀκρατής**, Πλάτ.Νόμ.869 A **ἀκρατὴς θυμοῦ**, Διον.Ἁλ.1,38 **ἀκρατὴς χειρῶν** (ἐπὶ προσώπων, ὧν αἱ χεῖρες εἶναι δεδεμέναι)· 3) κ. νεώτ. ὁ κάμνων ὑπερβολικὴν χρῆσίν τινος, ὁ ἔκδοτος εἴς τι, ὁ ἄσωτος : Ξεν.Ἀπομν.1,2,2 **ἀκρατὴς ἀφροδισίων**, Ἀριστλ.ΖΙ 594 A 10 **ἀκρατὴς πρὸς τὸν οἶνον**, αὐτ.ΗΝικ. 1147 B 33 **ἀκρατὴς κέρδους** (ἐν τῇ ἐπιδιώξει τοῦ κέρδους)· 4) ὁ ἄνευ χαλινοῦ, ὁ μὴ συγκρατούμενος, ὁ βίαιος : Ἀριστφ. Βάτρ.838 **ἄνθρωπον ἀγριοποιόν, αὐθαδόστομον, ἔχοντα ἀχάλινον ἀκρατὲς ἀπύλωτον στόμα**· ‖ ὁ ἀσυγκράτητος : Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.1,6 **οὖρον ἀκρατές**· 5) ὁ μὴ ἐν μέτρῳ γινόμενος, ὁ ἄμετρος, ὁ ὑπερβολικός : Ἐπιγρ. **ἀκρατὴς δαπάνη.**

ἀκρατησία (ἡ) μτγν. ἰατρ. : Σωρ.2,47 **ἀκρατησία σπέρματος**, « τὸ μὴ κρατεῖσθαι τὸ σπέρμα ὑπὸ τῆς μήτρας »

ἀκράτητα (ἐπίρ). δημ. ἀκρατήτως βλ. λ.

ἀκράτητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ συγκρατούμενος, ὁ μὴ ἐπεχόμενος, ὁ ἀκατάσχετος : Ἀριστλ.Μετ.384 A 33 **ὕδωρ ὑπὸ φύσεως ἄπεπτον καὶ ἀκράτητον**· ‖ ὃν δὲν δύναταί τις νὰ συγκρατήσῃ, νὰ δαμάσῃ, ὁ ἀκάθεκτος : Ἡρωδιαν.1,8,2 **ἀκράτητος πλούτου ἐπιθυμία**· ‖ νεώτ. ὥρμησαν ἀκράτητοι **ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ**, δημ. ἀκράτητη χαρά, παροιμ. **βαστᾶ κι ὁ κρατημένος ἀκράτητο καμάρι** (ἐπὶ τῶν ἀτόπως ἀλαζονευαμένων).

ἀκρατήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀσυγκρατήτως, ἀκαθέκτως, σφοδρῶς : Ἰάμβλ.Β.Πυθαγ.20,94 ἀκρατήτως **ἐπτόηνται**,· ἀκρατήτως **ἐφώρμησαν.**

ἀκρατί ἐπίρρ. ἀσυγκρατήτως, ἀκρατῶς βλ.λ. : Ἀρετ.Χρον.Νούσ.1,7 **ἀκρατὶ τὰ οὖρα ἐκχέειν.**

ἀκρατία (ἡ) ἀττ. κ. ἰων. -ίη κ. ἡ ἀκράτεια βλ.λ.

ἀκρατίζω μέλλ. ἀκρατιῶ σπαν.χρ.Σουΐδ. «πίνω ἄκρατον»· 2) προσφέρω πρόγευμα : Ἐπιγρ. **δειπνίζειν καὶ ἀκρατίζειν τοὺς ἐφήβους**· ‖ μτφ. : Φίλ. 1,103 **ποτιζέτω καὶ ἀκρατιζέτω ψυχάς**· 3) μέσ. -ομαι συνηθέστ. πίνω ἄκρατον οἶνον· 4) λαμβάνω εὐθὺς μετὰ τὴν **ἔγερσιν** πρόγευμα, ἀποτελούμενον ἐκ τεμαχίου ἄρτου, ὅπερ **ἔχει** ἐμβαπτισθῆ εἰς ἄκρατον οἶνον· ‖ κ. γενικῶς προγευματίζω : Ἀριστφ.ἀπ.607 **κοκκύμηλα ἠκρατίσω** (προεγευμάτισας μὲ δαμάσκηνα), Ἀθήν.1,11 C **ἐν ἀκράτῳ βρέχω καὶ προσίεμαι ψωμούς**, σχόλ.Θεοκρ.1,51 « πρωίας ἔτι οὔσης ὀλίγον τινὰ ἐσθίομεν ἄρτον καὶ ἄκρατον οἶνον πίνομεν »· ‖ κ. μτφ. : Φίλ.2, 166 **ἀμιγοῦς ἠκρατίσω σοφίας.**

ἀκράτισμα-ατος (τὸ) τὸ εὐθὺς μετὰ τὴν ἔγερσιν λαμβανόμενον πρόγευμα : Ἀριστλ.ΖΙ 564 A 20 **ἕως ἀκρατίσματος ὥρας**, Ἀθήν.1,11 D **Φιλήμων δέ φησιν ὅτι τροφαῖς ἐχρῶντο οἱ παλαιοί, ἀκρατίσματι, ἀρίστῳ, ἑσπερίσματι, δείπνῳ**· 2) νεώτ. εὐθὺς μετὰ τὴν ἔγερσιν τὸ πρωϊνὸν ῥόφημα τῶν πληρωμάτων τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, ἀποτελούμενον ἐξ ἄρτου μετὰ τεΐου, καφὲ ἢ ἐλελιφάσκου.

ἀκρατισμός (ὁ) μτγν. τὸ ἀκράτισμα βλ. λ. λαμβάνειν, τὸ προγευματίζειν : Θεόκρ.1,51 **τὸ παιδίον οὐ πρὶν ἀνησεῖν φατὶ πρὶν ἢ ἀκρατισμὸν ἐπὶ ξηροῖσι καθίξῃ** (δ.γ. **ἀκράτιστον**), Ἀθήν.1,11 D.

ἀκράτιστος-ον ὁ μὴ **λαβὼν τὸ** ἀκράτισμα βλ. λ. : Θεόκρ.1,51 (δ.γ.).

ἀκρατόγελως-ωτος-ων γραμμ. **ὁ** μὴ **δυνάμενος** νὰ συγκρατήσῃ τὸν γέλωτα.

ἀκρατόεις-εσσα-εν μτγν. ἀκρατής : Μαν.4,548 ἀκρατόεντι **λογισμῷ.**

ἀκρατοθέρμαι (αἱ) νεώτ. ἰατρ. αἱ ἰαματικαὶ πηγαί, αἱ περιέχουσαι εἰς μικρὰν ποσότητα στερεὰ ἢ ἀέρια συστατικά· ὁ ὅρος ἐν χρήσει ἰδίᾳ παρὰ τοῖς Γερμανοῖς λουτρολόγοις (**akratothermen**).

ἀκρατοκώθων-ωνος (ὁ) ὁ πολὺν διὰ τοῦ κώθωνος ἄκρατον πίνων· δημ. **μπεκροκανάτας**· συνών. κρασοπατέρας : Ὑπερείδ.Δημ.ἀπ.(α) : **ἀκρατοκώθωνας ἀποκαλῶν τοὺς νεωτέρους**, Ἀθήν. 9,483 E « ἀκρατοκώθωνας καλοῦσι τοὺς πλέον ἄκρατον σπῶντας »· EM « **ἀκρατοκώθωνες** οἱ νέοι οἱ πίνοντες ἄκρατον ἐκ τῶν κωθώνων· ἐξ οὗ καὶ οἱ κώθωνες ἐκλήθησαν, ἐπειδὴ ἐν τοῖς συμποσίοις τὸν ὅλον βίον διάγουσιν ἀκρατοποτοῦντες ».

ἀκρατοπηγαί (αἱ) νεώτ. βλ. **ἀκρατοθέρμαι.**

ἀκρατοπηγόβρυτος-ον μτγν. ὁ ἐξ ἀκράτου, καθαρᾶς πηγῆς βρύων : Ἰω.Χρυσ.

ἀκρατοποσία (ἡ) ἰων. **ἀκρητοποσίη** πόσις ἀκράτου οἴνου : Ἡρ.6,84 **μαθὼν τὴν ἀκρητοποσίην παρ' αὐτῶν**, Πλούτ.Ἀλέξ.70· 2) **νεώτ.** ἀσυγκράτητος, ὑπερβολικὴ οἰνοποσία.

ἀκρατοπότης (ὁ) ἰων. **ἀκρητοπότης-εω** ὁ πίνων ἄκρατον, μὴ μεθ' ὕδατος μεμιγμένον οἶνον : Ἡρ. 6,84 **αὐτὸς δὲ Σπαρτιῆταί φασι.. Κλεομένεα Σκύθῃσι.. ὁμιλήσαντα.. ἀκρητοπότην γενέσθαι**, Αἰλ.ΠΙ 2,41· 2) ὄνομα ἥρωος, πίνοντος μόνον ἄκρατον οἶνον, προστατεύοντος δὲ τοὺς πίνοντας ἐπίσης ἄκρατον : Πολέμ.Ἱστ.40.

ἀκρατοποτῶ-έω πίνω ἄκρατον, μὴ μεθ' ὕδατος μεμιγμένον οἶνον : Ἀριστλ.Πρ.871 A 28 **ἀκρατοποτοῦσιν οἱ οἰνόφλυγες.**

ἄκρατος-ον κ. νεώτ. ἰων. **ἄκρητος** ὁ μὴ μεμιγμένος, ὁ καθαρός, ὁ ἄδολος, ἐπὶ ὑγρῶν, ἰδίᾳ ἐπὶ οἴνου ἢ ἀμιγοῦς ὕδατος : Ὀδ.Ω 73 **ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεύκ' ὀστέ'... οἴνῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι**, Ἡρ.1,207 **οἶνος ἄκρητος**, Ξεν.Ἀν.4,5,27 **οἶνος πάνυ ἄκρατος** (πολὺ δυνατὸ κρασί), Μέν. 779 **ὁ πολὺς ἄκρατος ὀλίγ' ἀναγκάζει φρονεῖν**· ‖ ἐπὶ ἄλλων ὑγρῶν : Ὀδ.Ι 297 **ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων** (καθαρόν, ἀνόθευτον), Αἰσχ.Χο.578 **ἄκρατον αἷμα πίεται**, Ἱππ. Ἀρχ.Ἰητρ.14 **ἀκρ- χυμός**· ‖ κατ' ἐπέκτασιν **ἐπὶ ἄλλων** πραγμάτων κ. πραγματικῶν ἐννοιῶν : Πλάτ. Τίμ.57C **ἄκρατα σχήματα**, Ἱππ.Διαίτ.42 **ἀκρ- χρῶμα**, Αἰλ.ἀπ.262 **ἄκρατος νὺξ** (σκοτεινὴ νύξ), Πλούτ. Νικ.21 **ἄκρατον σκότος** (βαθὺ σκότος)· ‖ **ἐπὶ ποιό-**

τητος ἢ ἰδιότητος: ο καθαρός, ἀπόλυτας, τέλειος: Πλάτ.Πολ.545Α **πῶς.. ἡ ἄκρατος δικαιοσύνη πρὸς ἀδικίαν τὴν ἄκρατον ἔχει,** Ξεν.ΚΠ 87,20 **ἄκρατος νοῦς**· ‖ ἐπὶ καταστάσεων κ. πολιτειακῶν μορφῶν, ἀμιγής, ἁγνός, πλήρης: Πλάτ.Πολ.562D **ἄκρατος ἐλευθερία,** Ἀριστλ.Πολιτ.1273Β37 **ἄκρατος ὀλιγαρχία**· 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ ἀκρατής, ὁ ὁρμητικός, βίαιος: Αἰσχ.Πρ.678 **ἄκρατος ὀργήν**· ‖ ἐπὶ συναισθημάτων: Σοφ.άπ.941 **ἄκρατος ἵμερος,** Ἰώσ.ΠΙ 2,9,3 **τὸ τῆς δεισιδαιμονίας ἄκρατον,** νεώτ. **ἄκρατος πατριωτισμός**· ‖ κ. ἐπὶ αἰσθημάτων: ΑΠ 9,71 **ἄκρατον καῦμα**· συγκριτ. **ἀκρατέστερος**· ἰων. **ἀκρητέστερος** ἐν Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.5, μτγν. κ. νεώτ. **ἀκρατότερος**· ὑπερθ. **ἀκρατέστατος** ἐν Πλάτ.Φιληβ.53 Α.

ἀκράτος-η-ο δημ. ἀνόθευτος, ἀμιγὴς ἀπὸ ἄλλων οὐσιῶν· ‖ εἰδ. ἐπὶ οἴνου, ἄδολος, ἀνέρωτος: **ἀκράτο τὸ θιακὸ κρασὶ βαράει στὸ κεφάλι**· ‖ κ. ὁ πολὺ δυνατός, ὁ δριμύς.

ἀκρατόστομος-ον ἀθυρόστομος: σχόλ.Εὐρ. Ὀρ.903 (ἑρμήν. τοῦ **ἀθυρόγλωσσος**).

ἀκρατοσύνη (ἡ) μσν. ἀσωτία, ἀκολασία, ἀκρασία βλ. λ.: Πρόδρ.Γαλεωμαχία 20 **ἀντίποινον ἀκρατοσύνης** (δ.γ. **ἀκρατωσύνης**).

ἀκρατοφόρον (ὁ) μτγν. κ. **ἀκρατοφόρος** βλ. λ.

ἀκρατοφόρος (ὁ) μτγν. κ. **ἀκρατοφόρον** (τὸ) ἀγγεῖον δι' ἄκρατον οἶνον· δημ. κρασόσταμνο, ξεστί· ἄλλως **φυκτήρ**: Πολυδ.6,99,- αὐτ.10,70.

ἀκρατόφρων-ονος-ον ἄφρων: σχόλ.Ὀδ.Τ 530 «ἔνιοι δὲ χαλίφρονα τὸν ἀκρατήφρονα (χάλις γὰρ ὁ οἶνος ὁ ἀναχαλῶν τὰς φρένας) ἀκρατόφρονα».

ἀκρατῶ-έω κ. μτγν. εἶμαι ἀκρατής, ἀσυγκράτητος, ἀκόλαστος: Ἱππ.Γυν.1,25,Πολυδ.2,154· ‖ ἐπ. μτχ.: Μαν.4,548 **ἀκρατέοντι λογισμῷ.**

ἀκράτωρ-ορος ἀσθενής, ἀδύνατος: Σοφ.Φιλ. 486 **ὢν ἀκράτωρ ὁ τλήμων, χωλός**· 2) ὁ μὴ ὢν κύριός τινος, ὁ μὴ ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ ἔχων, μὴ ἐξουσιαστής: Πλάτ.Πολ.579 C **μὴ.. ἑαυτοῦ ὢν ἀκράτωρ ἄλλων ἐπιχειρήσῃ ἄρχειν,** Αἰλ.άπ.90.

ἀκράτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ συγκερασμοῦ, ἀμιγῶς: Ἱππ.Προρρ.2,24 (δ.γ. **ἀκρίτως**)· 2) πλήρως, ἀπολύτως, ἀνεπανορθώτως: Πλάτ.Νόμ.731 D **ἀκράτως πλημμελής**· ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ **ἰάσιμα ἔχων τὰ κακά**· 3) τελείως, ἐξ ὁλοκλήρου: Λαυκ.Ἐνάλ.Δ 1,3 **ἀκράτως λευκός** (ὁλόλευκος, κάτασπρος)· 4) νεώτ. βιαίως, ἀχαλινώτως.

ἀκρατῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἰων. **ἀκρατέως** ἄνευ ρώμης, ἐν ἀτονίᾳ: Ἱππ. **ἀκρ- διακεῖσθαι**· 2) ἄνευ τῆς ἐξουσίας τινός, κατὰ τρόπαν ἀκρατῆ βλ. λ. 3): Ἰσαΐ.3,17 **ἀκρατῶς ἔχειν ἑαυτοῦ**· 3) κ. νεώτ. ἄνευ ἐγκρατείας, ἀκολάστως: Ἀριστλ. **ἀκρατῶς βιοτεύειν**· 4) ε. νεώτ. ἄνευ χαλινοῦ, ἀσυγκρατήτως, ὑπὲρ τὸ μέτρον: Ἰώσ.ΠΙ 1,353 **μειρακιωδῶς καὶ ἀκρατῶς ἐπιγελᾶν.**

ἀκραφετήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. μηχάνημα, δι' οὗ ἐκτελεῖται ἡ ἀκραφέτησις ἀλύσεως ἢ σχοινίου τῆς ἀγκύρας τοῦ πλαίου.

ἀκραφέτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ παρεάν, ἀφήνειν, ἐξαπολύειν τὴν ἄλυσιν ἢ τὸν κάλω τῆς ἀγκύρας τοῦ πλοίαυ εἰς τὴν θάλασσαν.

ἀκραφετῶ νεώτ. ἀφήνω τὴν πρός τὸ πλοῖον ἄκραν τῆς ἀλύσεως ἢ τοῦ κάλω τῆς ἀγκύρας νὰ διέλθῃ ἐλευθέρως ἀπὸ ταῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ πλοίου, ὥστε νὰ πέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν· δημ. (ἐκ τοῦ ἰταλ.) μολάρω πὲρ ὄκιο, ξαπολυῶ.

ἀκράχολος-ον ὁ ταχέως καὶ ἀποτόμως ὀργιζόμενος, ὀργίλος, ἀφίκορος: Ἀριστφ.Ἱππ.41 **νῷν γάρ ἐστι δεσπότης ἄγροικος ὀργήν, κυαμοτρώξ, ἀκράχολος,** Πλάτ.Πολ.411 C **ἀκράχολοι καὶ ὀργίλοι.. γεγένηνται, δυσκολίας ἔμπλεοι**· ‖ κ. ἐπὶ ζῴων: Ἀριστφ.άπ.594 Α **κύων ἀκράχολος** (γκρινιάρικο σκυλί)· 2) ἐπὶ φυτῶν: Φερεκρ.164 ἀχέρδου **τῆς ἀκραχολωτάτης** (ἀχλαδιᾶς, ἐχούσης παρὰ πολλὰ ἀγκάθια)· 3) ὁ καθ' ὑπερβολὴν τεθλιμμένος: Θεόκρ.24,61 **ποτὶ σφέτερον βάλε κόλπον ξηρὸν ὑπαὶ δείους ἀκράχολον Ἰφικλῆα.**

ἀκραχολῶ-έω μόνον ἐν μτχ. ἐνεστ. εἶμαι ὀργίλος, ὀξύθυμος, παράφορος: Πλάτ.Νόμ.731 D.

ἄκραχτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ κραγμοῦ ἢ κραξίματος, ἄνευ προσκλήσεως.

ἄκραχτος-η-ο δημ. κ. **ἄκραγος** ὁ μὴ διὰ κραγμοῦ προσκληθείς, ἐπὶ πτηνῶν, ἰδίᾳ ὀρνίθων: **ἄκραχτα ἔχει τὰ παυλιά της ἡ κότα**· ‖ γενικῶς ὃν δὲν ἔκραξαν, δὲν προσεκάλεσαν, ὁ ἀπρόσκλητος· ‖ κ. ὃν δὲν προσεκάλεσαν ἐνώπιον δικαστηρίου ὡς κατηγορούμενον, ὁ μὴ μηνυθείς· 2) ἐνεργ. ὃς δὲν ἔκραξε, δὲν ἐλάλησε· συνών. ἀλάλητος: **εἶναι μικρὸ κι ἄκραχτο ἀκόμη τὸ κοκκοράκι.**

ἀκρεατιά (ἡ) δημ. ἡ ἔλλειψις ἢ σπάνις κρέατος σφαγίων.

ἀκρεάτωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ εὔσαρκος, ὁ μὴ κρεατωμένος, ὁ τὸ σῶμα ἰσχνός· συγγ. ἀφώμωτος, ἰδίως ἐπὶ σφαγίων.

ἀκρέβατα ἐπίρρ. δημ. οὐχὶ ἐπὶ κλίνης ἢ γεν. οὐχὶ ἐπὶ στρωμνῆς.

ἀκρεβάτιαστος κ. **ἀκρεββάτιαστος** ὁ μὴ ἐπὶ κλίνης, ἐπὶ κραβάτου κατακλιθεὶς ἢ ἀποτεθείς, ἀκρεβάτωτος βλ.λ.· ‖ ἐπὶ ἀσθενῶν ἢ τραυματιῶν, ὁ μὴ ἐπὶ φορείου μεταφερθείς: **ἀκρεβάτιαστο τὸν πήραμε μισὴ ὥρα δρόμο στὰ χέρια**· 2) ἐπὶ κλήματος ἀμπέλου, τὸ μὴ ἐπὶ ξυλίνου ἢ σιδηροῦ ἰκριώματος (κρεβαταριᾶς ἢ κρεβατίνας) τοποθετηθέν.

ἀκρέβατος-η-ο δημ. κ. **ἀκρέββατος** ὁ μὴ ἔχων κρεβάτι, κλίνην· 2) ὁ μὴ κατακλιθείς, ὁ μὴ κοιμηθεὶς ἐπὶ κλίνης κ. γεν. ἐπὶ στρωμνῆς: **πολλοὶ στὸ βαπόρι σὰ βρέθηκαν ἀκρέβατοι λαγοκοιμήθηκαν καθιστοὶ σὲ καρέκλες**· 3) ἀκρέβατος ὁ θάμνος, σμίλαξ ἡ ἀγκαθωτή, βοταν.σμίλαξ ὁ ὀξύς· ἄλλως συνηθέστ. **σμιλάγκι.**

ἀκρεβάτωτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ κατακλίσεως, κατ' ἄλλην ἔκφρ. **στὸ πόδι,** ἐπὶ ἀσθενησάντων ἢ ἀσθενούντων: **ἀκρεβάτωτα πέρασα τὴ γρίππη.**

ἀκρεβάτωτος-η-ο κ. **ἀκρεββάτωτος** ὁ μὴ κρεβατωμένος ἢ μὴ κρεβατωθείς, ὁ μὴ ἐπὶ τῆς κλίνης παραμείνας ἕνεκα ἀσθενείας: **ὁ δάγκειος κανένα δὲν ἄφησε ἀκρεβάτωτο.**

ἀκρελαΐνη (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **ἀκρολεΐνη** βλ. λ.· 2) χημ. ἄχρουν ἰσχυρῶς τὸ φῶς θλῶν ὑγρόν, διαλυτὸν ἐν ὕδατι καὶ παρασκευαζόμενον δι' ἀφυδατώσεως γλυκερίνης τῇ ἐπιδράσει διθειϊκοῦ καλίου, περιέχοντος μικρὰν ποσότητα οὐδετέρου θειϊκοῦ καλίου· ἐχρησιμοποιήθη ἐντὸς ὀβίδων ὡς δακρυογόνον διὰ τὸν ἐρεθισμόν, ὃν προκαλοῦσιν οἱ ἀτμοὶ της ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων· ἄλλως **παπίτης.**

ἀκρελεφάντινος-ον μτγν. ὁ ἔχων τὰ ἄκρα, τὰς γωνίας κατεσκευασμένας ἐξ ἐλεφαντοστοῦ: Ἐπιγρ. **ἀκρελεφάντινον ἱερόν.**

ἀκρέμαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς ἀνάρτησιν ἀπό τινος στερεοῦ καὶ συνήθως ἀκινήτου· 2) χωρὶς κρέμασῃ βλ. λ. κ. **ἀκρέμαστος** 4).

ἀκρέμαστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ εἰς ὕψος τι ἐξαρτηθεὶς ἔκ τινος στερεοῦ καὶ συνήθως ἀκινήτου ἀντικειμένου, δοκοῦ, στύλου, κρεμάστρας, ἀγκίστρου, κλάδου δένδρου κτλ.· ‖ ἐπὶ καρπῶν, ὁ μὴ ὑψηλὰ ἐξαρτηθεὶς πρὸς ἀποξήρανσιν ἢ διατήρησιν: **ἀκρέμαστα σταφύλια,-κυδώνια, ἔχω ἀκρέμαστα τὰ καπνά μου** (ἤτοι τὰ χλωρὰ φύλλα πρὸς ἀπαξήρανσιν τοῦ φυτοῦ νικοτιανή, ἐξ ὧν παρασκευάζεται ὁ καπνός)· 2) ὁ μὴ ἀπαγχονισθείς, μὴ ὑποστὰς τὸν δι' ἀγχόνης (κρεμάλας) θάνατον· 3) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐξαρτηθῇ ἀσφαλῶς ἢ κα-

λῶς ἀπὸ ὀροφῆς, ἀπὸ ἀγκίστρου, δοκοῦ κττ. : ἀκρέμαστη εἶναι τόσο βαριὰ λάμπα· 4) ἐπὶ ἀκροκεράμων τῆς στέγης, προστεγασμάτων κττ., ὁ μὴ ἐπικλινὴς πρὸς ροὴν τοῦ ὕδατος, ὁ μὴ ἔχων ρύσιν, ὁ χωρὶς κρέμαση.

ἀκρεμνινοσάπωνες (οἱ) νεώτ. χημ. σάπωνες διὰ νατρίου ἀρωματισμένοι διὰ μαράθου καὶ ἀνισελαίου, περιέχοντες ἀλκαλιπολυσουλφίδια, ὄντες προφυλακτικοὶ κατὰ δηλητηριάσεων διὰ μολύβδου.

ἀκρεμονίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις, ἐπιφέρουσα λοίμωξιν, μυκητίασις, προερχομένη ἐκ μύκητος, καλουμένου Ποτρόνειον ἀκρεμόνιον.

ἀκρεμονικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἀκρεμόνας, διακλαδώσεις, ὁ διακλαδιζόμενος : Θεόφρ. ΦΙ 4,6,8 ἀκρεμονικαὶ ἀποφύσεις.

ἀκρεμόνιον (τὸ) νεώτ. βοταν. ὑφομύκης, ἔχων καρπικὰς ὑφὰς ἁπλᾶς, βραχείας, κεστροειδεῖς, ἐκφυομένας ἀπὸ τοῦ ἕρποντος μυκηλίου, ἐξ ὧν ἑκάστη καταλήγει εἰς ἓν μονοκύτταρον σφαιρικὸν σπόριον· ‖ ἀκρεμόνιον τὸ φαιὸν (μυκήλιον, διακλαδιζόμενον ὡς ἱστὸς ἀράχνης καὶ φυόμενον ἐπὶ σεσηπότων ξύλων καὶ ἐπὶ βλαστῶν).

ἄκρεμος-η-ο δημ. ἄνευ γαλακτώδους χυμοῦ ἢ ἀφροῦ, χωρὶς κρέμα : ἄκρεμα γλυκίσματα.

ἀκρέμων-ονος κ. ἀκρεμών βλ. λ.

ἀκρεμών-όνος συνήθως ἐν χειρογρ. ἀκρέμων κλάδος, ἰδίᾳ ὁ τῆς τελευταίας διακλαδώσεως τῶν δένδρων, κλωνάρι, βλαστάρι : Εὐρ.Κύκλ.455 ἀκρεμὼν ἐλαίας ἐστὶν ἐν δάμοισί τις, ὃν φασγάνῳ τῷδ᾿ ἐξαπαξύνας ἄκρον, εἰς πῦρ καθήσω, Θεόφρ.ΦΑΙτ. 5,1,3 αἱ κλῶνες ἢ πτόρθοι ἢ ἀκρεμόνες ἢ ὅ τι χρὴ καλεῖν τὰ ἐσχατεύοντα τῶν δένδρων, Θεόκρ.25,96 ἀνίκα τέττιξ.. ὑφόθι δένδρων ἀχεῖ ἐν ἀκρεμόνεσσιν· ‖ γενικῶς κλάδος, εἰς ἄλλους μικροτέρους ἀπολήγων : Θεόφρ.ΦΙ 1,1,9 καυλὸν λέγω τὸ ὑπὲρ γῆς πεφυκὸς ὑφ᾿ ἕν.. ὃ ἐπὶ τῶν δένδρων καλεῖται στέλεχος· ἀκρεμόνας δὲ τοὺς ἀπὸ τούτου σχιζομένους, οὓς ἔνιοι καλοῦσιν ὄζους. κλάδον δὲ τὸ βλάστημα τὸ ἐκ τούτων ὑφ᾿ ἕν, οἷον μάλιστα τὸ ἐπέτειον, Αἰλ. ΖΙ 4,38 οἱ ἀκρεμόνες τῶν κλάδων· 2) γενικώτ. τὰ ἄκρα, οἷον ἐπὶ κεράτων : Ὀππ.Κυν. 2,303 κεράων ἀκρεμόνες προτενεῖς· ‖ εἰδ. ἀκρεμόνες γραμμάτων κεφαλαίων, οἱ ἐν ἐπιγραφῇ τῶν μεταγενεστέρων χρόνων· 3) κ. μτφ. : ἀκρ. σοφίας.

ἄκρεος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κρέας, ὁ ἄσαρκος· ‖ ἐπὶ ἐδεσμάτων, τὸ ἄνευ κρέατος παρασκευαζόμενον : ὅλο ἄκρεα φαγητὰ μᾶς δίνουν.

ἀκρεοφαγία (ἡ) νεώτ. ἡ συστηματικὴ ἀποχὴ ἀπὸ τῆς κρεοφαγίας· ‖ τὸ νὰ μὴ τρώγῃ τις κρέας.

ἀκρεοφάγος-ον νεώτ. κ. δημ. μόνον -ος ὁ ἀποφεύγων τὴν κρεοφαγίαν, ὁ μὴ τρώγων τροφήν, παρεσκευασμένην μὲ κρέας· ‖ ὁ τὴν δίαιταν ἀκρεοφαγίας ὡς ὑγιεινὴν ἢ ὡς ἐξ ἠθικῶν λόγων ἐπιβαλλομένην διδάσκων ἢ ἀποδεχόμενος.

ἀκρεσπέριος-ον μτγν. ὁ περὶ τὸ ἄκρον τῆς ἑσπέρας ἐμφανιζόμενος, ἄλλως ἀκρέσπερος : Ἐπιγρ. ἀστὴρ γὰρ γενόμην θεῖος ἀκρεσπέριος.

ἀκρέσπερος-ον ὁ κατὰ τὸ ἄκρον, τὸ τέλος τῆς ἑσπέρας : Ἀριστλ.ΖΙ 619 Β 21 οὐ πᾶσαν νύκτα, ἀλλὰ τὴν ἀκρέσπερον καὶ περὶ ὄρθρον παρ᾿ Ἀθην.8,353Β δ.γ. ἀρχέστερον, Νικ.Θηρ.25 ἦμος ἀν᾿ἀγρούς.. αἴθριος ἐν καλάμῃ στορέσας ἀκρέσπερος εὕδῃς (σχόλ. « κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτὸς καὶ περὶ ἄκραν ἑσπέραν »), ΑΠ 7,633 ἀκρέσπερος ἀντέλλουσα Μήνη· ‖ τὸ οὐδ-ον ὡς ἐπίρρ. : Ἱππ.Ἐπιδ.7,23, Θεόκρ.24,77 πολλαὶ Ἀχαιιάδων μαλακὸν περὶ γούνατι νῆμα χειρὶ καταρίφοντι ἀκρέσπερον ἀείδουσαι Ἀλκμήναν (ᾄδουσαι κατὰ τὸ δειλινόν).

ἀκρεῶτις (ἡ) κορυφή· ‖ ἡ ἑβδομὰς παρὰ Πυθαγορείοις : Θεολ.Ἀριθμ. παρὰ Φωτ. 144 Β.

ἄκρη (ἡ) δημ. ἡ ἄκρα, τὸ ἄκρον, νοούμενον ὡς πέρας ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ μέσον εἰς ἐννοίας ἐκφραζούσας μῆκος : ἔδεσε τὸ μουλάρι ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ σχοινιοῦ· ‖ κ. εἰς ἐννοίας, ἐκφραζούσας ἐπιφάνειαν ἐν τῇ αὐτῇ σχέσει : στὴν ἄκρη τοῦ ἀμπελιοῦ ἐφύτεψε μιὰ βερυκοκιά,- πάω ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ δρόμου· ‖ κατ᾿ ἐπέκτασιν· ἐπὶ τῶν εἰς ἀπόκεντρα σημεῖα εὑρισκομένων καὶ εἰς μικρὰν ἔκτασιν ἐκτεινομένων κτημάτων : ἔχει δυὸ ἐλιὲς καὶ μιὰ ἄκρη τόπο· ‖ γενικῶς τὸ ἀπόκεντρον μέρος, τὸ ἀπόμερο· ‖ κ. ἐν μτφ. συνήθ. ἐννοίᾳ : κάθησε στὴν ἄκρη καὶ μὴν ἀνακατεύεσαι· 2) γεν. τὸ ἀπώτατον σημεῖον, ἡ ἐσχατιά : ἔφθασε ταξιδεύοντας στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου· 3) φρ. κάθεται στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου (πολὺ μακράν)· ‖ ἄκρη τοῦ γιαλοῦ (παραλία)· ‖ ἀπ᾿ ἄκρη σ᾿ ἄκρη (καθ᾿ὅλον τὸ μῆκος ἢ ἐξ ὁλοκλήρου)· ‖ εὑρήκαμε τὴν ἄκρη (ἐν πολλαῖς σημ. ἤτοι : ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τέρμα· ‖ κατ᾿ ἐπέκτασιν ἐδαπανήσαμεν ἐξ ὁλοκλήρου τὸ εἰς τὴν διάθεσίν-μας κεφάλαιον· ‖ εὕρομεν τὸ βαθύτερον αἴτιον ἢ τὸν ἀπώτερον σκοπὸν πράξεώς τινος· ‖ γενικῶς συνεφωνήσαμεν μετὰ συζήτησιν ἐπί τινος ζητήματος)· ‖ τὰ λεγε μέσες - ἄκρες (οὐχὶ ἐν συνόλῳ καὶ σαφῶς ἢ οὐχὶ κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν)· ‖ κάθομαι ἄκρη - ἄκρη (ἐν τῷ ἀκροτάτῳ σημείῳ)· ‖ πάω ἄκρη-ἄκρη (κατὰ μῆκος τῆς ἀκροτάτης γραμμῆς)· ‖ κατ᾿ ἐπέκτασιν : ὅ,τι βγάλῃ ἡ ἄκρη (ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἔκβασις)· ‖ παροιμ. στὴν ἄκρη σκάει ἡ σφεντόνα (εἰς τὸ τέλος ἔρχεται τὸ ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα)· ‖ τὸ ραβδὶ ἔχει δυὸ ἄκρες (πιθανὸν νὰ δαρῇ ὁ ἀποπειρώμενος νὰ δείρῃ).

ἀκρήβης (ὁ) ἄκρηβος βλ. λ. ΕΜ « ὁ ἄρτι ἀκμάζων » : ΑΠ 6,71 σὺν ἀκρήβαις.. παννυχίσας.

ἄκρηβος-ον ὁ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἥβης, τῆς νεότητος εὑρισκόμενος : Θεόκρ.8,93 νύμφαν ἄκρηβος ἐὼν ἔτι Ναΐδα γάμεν.

ἀκρήδεμνος-ον μτγν. ὁ ἄνευ κρηδέμνου, ὁ ἄνευ ἀναδήματος, ἐπὶ τῆς κόμης : Ὀππ.Κυν.1,496 ἀχίτων δειλή τε καὶ ἀκρήδεμνος ἐοῦσα, Νόνν.Δ 20,10 ἀκρήδεμνος βόστρυχος.

ἀερηθής Ἡσ. « ἄφεκτος ».

ἀκρήμνιστος (-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. κ. ἀγκρέμιστος κ. ἀγκρέμιγος ὁ μὴ καταρριφθείς, μὴ καταπεσὼν ἐξ ὕψους· 2) ὁ μὴ κατεδαφισθεὶς ἢ ὁ μὴ καταρρεύσας, ἐπὶ οἰκοδομῶν : ὁ σεισμὸς δὲν ἄφησε σπίτι ἀκρήμνιστο· ‖ ὁ μὴ ἀπὸ ἀξιώματος ἐκπεσών· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κατακρημνισθῇ ἐν ἁπάσαις ταῖς ἀνωτέρω σημασίαις.

ἀκρήμορον Ἡσ. « ἀστεργές ».

ἄκρηνος-ον μτγν. : Γρηγ.Νσζ. κρήνας ἀκρήνους (κρήνας ἄνευ πηγῆς, ἄνευ ὕδατος).

ἀκρήπεδος Ἡσ. « ἡ ἀγαθὴ » (γῆ)

ἀκρής Ἡσ. « ὁ διά τινα ἔκπληξιν ἄφωνος γενόμενος ».

ἀκρηστής Ἡσ. « δοῦλος ».

ἀκρῆστις Ἡσ. « ῥάχις, καὶ ἄκρα ».

ἀκρηστόλουχος Ἡσ. « δοῦλος » (δ.γ. ἀκρηστολοῦχος).

ἀκρητοποσίη (ἡ) ἰων. ἡ ἀκρατοποσία βλ. λ.

ἀκρητοπότης-εω (ὁ) ἰων. ἀκρατοπότης βλ. λ.

ἄκρητος-ον ἰων. ἄκρατος βλ. λ.

ἀκρητότης-ητος ἰων. ἡ ἰδιότης τοῦ μὴ μετ᾿ ἄλλων οὐσιῶν μεμιγμένου, τοῦ καθαροῦ : Ἱππ. Διαίτ.56 ἀκρητότης οἴνου, μέλιτος.

ἀκρητόχολος-ον ἐπὶ πυρετοῦ, ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ ἐμεσμάτων χολῆς : Ἱππ.Ἀγμ.43.

ἀκρηχολία (ἡ) ἰων. -ίη ἡ ὀξυθυμία, τὸ εὐερέθιστον, ἡ παραφορά : Ἱππ.Ἐπιδ.7,11, Πλούτ.2,454 Β.

ἄκρια (τὰ) ἄκρα : Ὀππ.Κυν.2,552 ἄκρια ῥινός.

ἀκριά (ἡ) δημ. ἀντὶ ἄκρη βλ. λ.

ἀκρία (ἡ) ἡ ἐν τῇ ἄκρᾳ, τῇ ἀκροπόλει, εἰδ. ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς Ἡσ.

ἀκρίαι Ἡσ. «τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν».

ἀκριανός-ή-ό δημ. κ. ἀκρινός βλ. λ. : **ἀκριανὰ χωράφια,- τὸ ἀκριανὸ σπίτι τοῦ χωριοῦ,- τ' ἀκριανὰ τοῦ ζώου** (τὰ ἄκρα, οἱ πόδες) ἀντίθ. **μεσιανὰ**=ὁ κορμός).

ἀκριάω Ἐπιγρ. ἐπὶ τόπων, συνορεύω.

ἀκριβὰ ἐπίρρ. δημ. εἰς **ὑπερβολικὴν τιμήν, μεθ'** ὑπερόγκου ἀγοραίας ἀξίας, ἐπὶ τῶν ὠνίων, ἐμπορευμάτων, ἀκινήτων κττ. : **ἀκριβὰ πουλιέται φέτος τὸ τυρί·** ‖ κατ' ἐπέκτασιν, ἐπὶ τῶν ἔναντι ἀμοιβῆς παρεχομένων ἰατρικῶν ἢ ἄλλων ὑπηρεσιῶν ἢ παροχῶν : **ἀκριβὰ παίρνει γιά μιὰ ἐπίσκεφη ὁ γιατρός·** ‖ μτφ. μετ' αὐστηροῦ κολασμοῦ : **ἀκριβὰ θὰ πληρώσῃς τὸ κακό, ποὺ κανες·** 2) ἐνίοτε κ. ἐν ταῖς ἀρχικαῖς ἐννοίαις τοῦ **ἀκριβής,** ἤτοι πεφροντισμένως, μετ' ἀκριβείας : **ἀκριβὰ νὰ κάνῃς τό, ποὺ σοῦ 'πα·** 3) φειδωλῶς, λίαν μεμετρημένως : γνωμ. **πλιὸ σ' ἀκούει ὁ ντουνιὰς σὰν ἀκριβὰ μιλᾷς** (φειδωλῶς ἢ σπανίως).

ἀκριβαγάπητος-η-ο δημ. ὁ τρυφερῶς ἀγαπώμενος : **τὸν ἔχουν μοναχογιὸ κι ἀκριβαγάπητο.**

ἀκριβαγαπῶ κ.-άω δημ. ἀγαπῶ τρυφερῶς.

ἀκριβαγοράζω δημ. ἐπὶ ὠνίων, ἐμπορευμάτων κττ., ἀγοράζω ἀκριβά, εἰς ὑπερβολικὴν ἢ ἁπλῶς εἰς μεγάλην τιμήν· ἀντίθ. ἀκριβοπουλῶ : **τὸ καλὸ πρᾶμα θὰ τ' ἀκριβαγοράσῃς·** ‖ ἐν χρήσει κ. μτφ. : **μὲ θυσία τῆς τιμῆς του ἀκριβαγόρασε τὸ ἀξίωμα·** ‖ ἡ μτχ. ἀκριβαγορασμένος ὡς ἐπίθ.

ἀκριβαγόραστος-η-ο δημ. ὁ ἀκριβά, εἰς ὑπερβολικὴν ἢ ἁπλῶς εἰς μεγάλην τιμὴν ἀγορασθείς, ὁ ἀκριβαγορασμένος.

ἀκριβάζω μτγν. ἀκριβῶ βλ.λ.· ‖ παθ.-ομαι μετὰ ἔλεγχον ἐπιδοκιμάζομαι : ΠΔ Σοφ.Σειρ.46,15 **ἐν πίστει αὐτοῦ ἠκριβάσθη προφήτης.**

ἀκριβαίνω δημ. ὑψώνω τὴν τιμὴν ἐμπορεύματος : **οἱ ἔμποροι ἀκρίβηναν τ' ἀλεύρι·** 2) ἀμτβ. γίνομαι ἀκριβότερος, αὐξάνει τὸ ἐμπορικὸν τιμημά μου : **ἀκρίβηνε τὸ ψωμί·** ‖ κ. γενικῶς καθίσταμαι δαπανηρότερος : **ἡ ζωὴ ἀκριβαίνει** (τὰ ἔξοδα τῆς ζωῆς γίνονται μεγαλύτερα).

ἀκρίβασμα-ατος (τὸ) μτγν. δικαίωμα· 2) πρόσταγμα· 3) ἡ ἀπηκριβωμένη μελέτη : Ἐπιφάν. Αἱρ.4,25 A **μὴ τηλαυγῶς. . . τῆς ἡμετέρας ζωῆς τὸ ἀκρίβασμα κατειληφότες.**

ἀκριβασμός (ὁ) μτγν. ἡ ἀκριβής τινος ἔρευνα καὶ κατανόησις· 2) πρόσταγμα : ΠΔ.

ἀκριβαστής (ὁ) μτγν. ὁ ἀκριβῶς ἐρευνῶν ἐξετάζων, ἐλέγχων τι· 2) ὁ νομοθέτης : ΠΔ.

ἀκρίβεια (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἰων. **ἀκριβείη** ἐπιμελὴς ἐξακρίβωσις, μετὰ λεπτομερῆ ἔλεγχον ὀρθὴ ἀπόδοσις, ἀκριβολογία : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.12 **πολλὰ εἰς τοσαύτην ἀκριβείην ἥκει,** Θουκ.1,22,2 **τὰ δ' ἔργα τῶν πραχθέντων.. οὐκ ἐκ τοῦ παρατυχόντος πυνθανόμενος.. οὐδ' ὡς ἐμοὶ ἐδόκει, ἀλλ'.. ὅσον δυνατὸν ἀκριβείᾳ περὶ ἑκάστου ἐπεξελθών·** ‖ μετὰ προθ. ἐν ἐπιρρηματ. σημ. : Πλάτ.Θεαίτ. 184C **τὸ δ' εὐχερὲς τῶν ὀνομάτων.. καὶ μὴ δι' ἀκριβείας ἐξεταζόμενον** (ἀκριβολόγως), αὐτ. Γοργ.487C **εἰς τὴν ἀκρίβειαν φιλοσοφεῖν·** ‖ Θουκ. 7,13,4 **ἀνδράποδα.. ἀντεμβιβάσαι ὑπὲρ σφῶν πείσαντες.. τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ναυτικοῦ ἀφῄρηνται** (τὴν ἐν τελειότητι καὶ πειθαρχίᾳ συγκρότησιν)· ‖ Ἰσοκρ.7,40 **ἀκρίβεια νόμων** (ἡ μετὰ λελογισμένης ὀρθότητος αὐστηρότης)· 2) φειδωλία, οἰκονομία, τσιγγουνιά : Πλούτ.Περ.36 **χαλεπῶς ἔφερε τὴν τοῦ πατρὸς ἀκρίβειαν, γλίσχρα καὶ κατὰ μικρὸν αὐτῷ χορηγοῦντος·** πρβλ.Πλάτ. Νόμ. 844B **ἐὰν τὸ ὕδωρ δι' ἀκριβείας ᾖ** (ἂν εἶναι σπάνιον, ὀλίγον)· 3) κ. νεώτ. ἡ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀρτία καὶ ὀρθὴ ἐκτέλεσις, κατασκευὴ ἢ λειτουργία τινός : Πλάτ.Νόμ.809 E **ἀκρίβεια μαθήματος,** Ἀριστλ.Ζ' **ἀκρίβεια τῶν αἰσθήσεων,** αὐτ.Ζ! ἀκρ- διανοίας νεώτ. **ἀκρίβεια τοῦ ζυγοῦ** (τὸ νὰ ἀποδίδῃ οὗτος τὸ πραγματικὸν βάρος κατὰ τὴν ζύγισιν), **ὡρολόγιον μεγάλης ἀκριβείας·** ‖ **ἀκρίβεια πυροβόλου ἢ βολῆς** (τὸ νὰ παρέχῃ τὸ πυροβόλον, σκοπευόμενον σταθερῶς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου τοῦ στόχου διὰ τῆς αὐτῆς ὑψώσεως καὶ παρεκτροπῆς, τροχιὰς λίαν συνεσφιγμένας καὶ ἑπομένως σημεῖα πτώσεως ἐπὶ τοῦ στόχου συγκεντρωμένα πρὸς ἄλληλα)· 4) νεώτ. φιλοσ. ἡ ἰδιότης παντὸς γνωστικοῦ περιεχομένου, ἐκπληροῦντος πλήρως τὰς λογικὰς ἀπαιτήσεις· 5) νεώτ., δημ. ἐν συνιζήσει, ὡσεὶ ἦτο **ἀκρίβια,** ἡ ὑψηλὴ ἐμπορικὴ τιμή, ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων, ἀκινήτων κττ. : **ἡ ἀκρίβεια τοῦ κρέατος,** παροιμ **καιρὸς πουλεῖ τὰ λάχανα κι ἡ ἀκρίβεια τ' ἀγοράζει·** ‖ γενικῶς ἡ ὑπερβολικὴ δαπανηρότης, ἡ ὑψηλὴ τιμὴ πωλουμένου πράγματος, τὸ μεγάλο κόστος· ἀντίθ. φτήνια : **ἡ ἀκρίβεια τῆς ζωῆς,- ἀκρίβειες θὰ 'χουμε καὶ φέτος,** γνωμ. **ἡ ἀκρίβεια δὲν πουλάει καὶ ἡ φτήνια ξεγελάει,** δ.τραγ. **στῆς ἀκρίβειας τὸν καιρὸ ἐπαντρεύτηκα κι ἐγώ.**

ἀκριβεύω χρησιμοποιῶ τι μετ' ἀκριβείας : Δίδυμ. παρὰ σχολ.Πινδ.Ν 4,3 **ἀκρίβευε τὴν ἀντωνυμίαν·** ‖ μεσ. **-ομαι** εἶμαι ἀκριβὴς περί τι : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.1,71· ‖ **παθ.** : Πάπ. **ἐὰν μὴ ἀκριβεύσωμαι ὑφ' ὑμῶν** (ἐὰν μὴ τύχω ὁδηγίας παρ' ὑμῶν).

ἀκριβής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ μετ' ἀκριβείας γενόμενος ἢ ἐπισυμβαίνων, ὁ ἄνευ ἐλλείψεως ἢ λάθους, ὁ ἀπηκριβωμένος : Ἱππ.Ἀφορ.1,4 **ἀκριβὴς δίαιτα,** αὐτ.Ἐπιδ.1,24 **πυρετὸς τριταῖος ἀκριβής** (ἀνὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν ἀκριβῶς ἐμφανιζόμενος), Θουκ.1,10 **οὐκ ἀκριβεῖ ἂν τις σημείῳ χρώμενος ἀπιστοίη μὴ γενέσθαι τὸν στόλον** (εἰς οὐχὶ ἀπηκριβωμένην ἔνδειξιν στηριζόμενος δύναταί τις νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι ἔγινεν ἡ ἐκστρατεία), νεώτ. **ἀκριβὴς χάραξις τῆς ὁδοῦ, - μετάφρασις,- ὥρα, - πληροφορία, ἀκριβὲς ἀντίγραφον·** (συνηθ. ἐν τῇ διοικονομ. φρ. **ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐξ ἀπογράφου**)· 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ ἐν σχολαστικῇ ἀκριβείᾳ ἐπιτελῶν τὸ ἔργον του, ὁ αὐστηρός : Θουκ. 3,46,4 **οὐ δικαστὰς ὄντας δεῖ ἡμᾶς μᾶλλον τῶν ἐξαμαρτανόντων ἀκριβεῖς βλάπτεσθαι·** ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ **μετρίως κολάζοντες,** Λυσ.7,12 **δεινὸς καὶ ἀκριβής·** ‖ ὁ ἐν τῇ αὐστηρᾷ τῆς λέξεως ἐννοίᾳ ὢν ἀκριβὴς ὅλως, ὁ κυριολεκτικῶς ἀκριβής: Πλάτ.Πολ.341C **ὁ τῷ ἀκριβεῖ λόγῳ ἰατρός·** ‖ τὸ οὐδ. - ἐς ὡς οὐσ. : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.9 **τὸ ἀκριβὲς** (ἡ ἀκρίβεια βλ.λ.), Θουκ.6,18,5 **νομίσατε.. ὁμοῦ δὲ τό τε φαῦλον, καὶ τὸ μέσον καὶ τὸ πάνυ ἀκριβές·** ‖ τὸ οὐδ. - ές μετὰ προθ. ἐν ἐπιρρηματ. ἐννοίᾳ : Εὐρ.Τρῳ.901 **οὐκ εἰς ἀκριβὲς ἦλθες** (ἐν τῇ προσηκούσῃ στιγμῇ)· 3) ὁ φειδωλός, ὁ φιλάργυρος, ὡς τὸ δημ. **ἀκριβός·** ‖ ὁ μεμετρημένος τὸ ἦθος, τοὺς λόγους κττ., ὁ περιεσκεμμένος : Μέν.235 **ἀκριβὴς τοὺς τρόπους.**

ἀκριβογιός (ὁ) δημ. ὁ ἀκριβός, πολὺ ἀγαπημένος γιός· ‖ ὁ μονογενής, δημ. μοναχογιός.

ἀκριβοδίκαιος (-α)-ον κ. νεώτ. ὁ ἀποδίδων ἀκριβῶς τὴν δικαιοσύνην, ὁ μέχρις ὑπερβολῆς δίκαιος, ὁ αὐστηρῶς κρίνων : Ἀριστλ.Η Νικ.1138 A 1 **ὁ μὴ ἀκριβοδίκαιος ἐπὶ τὸ χεῖρον·** ἀντίθ. ἐπιεικής, Φίλ.2,51 **ἀκριβοδίκαιος καὶ αὐστηρός,** νεώτ. **ἀκριβοδίκαιος ἄνθρωπος·** ‖ νεώτ. κ. ὁ μετ' ἀπολύτου δικαιοσύνης γενόμενος : **ἡ ἀκριβοδικαία διανομὴ τῆς περιουσίας μεταξὺ τῶν κληρονόμων.**

ἀκριβοθρέφω δημ. ἐπιμελῶς, στοργικῶς τρέφω ἢ ἀνατρέφω τινά· ‖ πολυδαπάνως τρέφω, ἐπὶ ζῴων· ‖ ἡ μτχ. ὡς οὐσ. **ἀκριβοθρεμένος.**

ἀκριβοθυγατέρα (ἡ) δημ. ἡ πολὺ ἀγαπητὴ θυγατέρα· ‖ ἡ μοναχοθυγατέρα, ἡ μοναχοκόρη.

ἀκριβοθώρητος-η-ο δημ. ὁ μὴ συχνὰ ὁρώμενος· || ὁ ἕνεκα τῆς ἀπουσίας του ποθεινός, ἐπιτὸς γενόμενος : **ἀκριβοθώρητος μᾶς ἔγινες.**

ἀκριβοθωρῶ δημ. βλέπω τι ὡς πολύτιμον· || μτφ. ἐπιμελοῦμαί τινος μετὰ στοργῆς.

ἀκριβοκάμαρα (ἡ) δημ. δωμάτιον προσφιλές : Ἐρωτόκρ.Α,1461 **τοῦ Ρωτ- ἡ ἀκριβοκάμαρά του.**

ἀκριβοκοιτάζω δημ. ἀκριβοθωρῶ βλ. λ.

ἀκριβοκόπος (ὁ) δημ. ὁ φιλάργυρος : παροιμ. **τοῦ ἀκριβοκόπου τὸ πουγγὶ σὲ χαροκόπου χέρια.**

ἀκριβολόγημα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἐν ἀκριβολογίᾳ βλ. λ. εἰρημένον.

ἀκριβολόγησις-εως (ἡ) μσν. ἀκριβολογία βλ.λ.

ἀκριβολογητέον πρέπει νὰ γίνεται ἀκριβολόγος ἐξέτασις, ἔρευνα : Ἀριστ.Ρητ.1404 Α 37 **ὥστε φανερὸν ὅτι οὐχ ἅπαντα.. ἀκριβολογητέον ἡμῖν.**

ἀκριβολογία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀκρίβεια ἐν τῷ λέγειν, ἡ ὀρθὴ καὶ ἀπηκριβωμένη ἔκφρασις : Ἀριστλ. Ρητ.1361 Β 34 **ἀλλ' οὐδὲν ἡ ἀκριβολογία χρήσιμος ἡ περὶ τούτων εἰς τὰ νῦν,** Μαρκελλῖν.36 **ἀκριβολογία ἐπὶ τοῖς ὀνόμασιν,** Γαλ.18 Β 526 **ἀκριβολογία καὶ κυριολογία·** || κατ' ἐπέκτασιν ἡ διονυχιστικὴ ἔρευνα, καθ' ἣν λεπτομερῶς καὶ ἀκριβῶς διακρίνονται τὰ ἀλλήλοις διάφορα : Ἀριστλ.Μεταφ. 995 Α 15 **ἀκριβολογία ἡ μαθηματική,** ΔίωνΚ 74 5 **δίκαιος ἄνευ ἀκριβολογίας·** 2) ἡ μετὰ μικρολογίας φειδωλότης : Ἀριστλ. ΗΝικ.1122 Β 8· 3) νεώτ. ἐπὶ τοῦ λόγου κατ' ἐπέκτ., ἡ σαφὴς καὶ ἀκριβὴς διατύπωσίς τινος· ἀντίθ. ἀοριστολογία : **ἡ ἀκριβολογία εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν ἐπιστήμην.**

ἀκριβόλογος-η-ο δημ. ὁ ἔχων ἀκριβὰ τὰ λόγια, ὁ σπανίως ἢ δι' ὀλίγων ὁμιλῶν· 2) μτφ. ὁ συνετὰ καὶ ἐν τῷ προσήκοντι μέτρῳ λέγων.

ἀκριβολόγος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀκριβὴς ἐν λογικοῖς ἐπιχειρήμασι : Τίμ.25 **ἀκριβολόγους ἀποφήνας·** 2) ὁ ὀρθὸν καὶ ἀπηκριβωμένον λόγον μεταχειριζόμενος· || **κατ'** ἐπέκτασιν, ὁ σαφῶς ἢ λεπτομερῶς ὁμιλῶν. Ἐπίρρ. **ἀκριβολόγως.**

ἀκριβολογοῦμαι-έομαι κ. νεώτ. εἶμαι ἀκριβὴς ἐν τῷ λέγειν, χρησιμοποιῶ ἔκφρασιν ὀρθὴν καὶ ἀπηκριβωμένην : Πλάτ.Κρατ.415 Α **μὴ λίαν ἀκριβολογοῦ·** 2) κατ' ἐπέκτ. μετ' ἀκριβείας, μετ' ἐπιμελείας, λεπτομερῶς ἐξετάζω : αὐτ.Πολ.403 D **εἰ παραδοῖμεν τὰ περὶ τὸ σῶμα ἀκριβαλογεῖσθαι** (τῇ διανοίᾳ), Δημ.232,5 **ταῦτα πάνθ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀκριβαλογοῦμαι·** || νεώτ. κ. παθ. ἐν σπαν. χρήσει.

ἀκριβολογῶ-έω μτγν., κ. νεώτ. κ. δημ. μετ' ἀκριβείας ἐρευνῶ τι : Διον.Ἀλ.Δημ.26 **ἐάσας τὸ περὶ τούτων ἀκριβολογεῖν ἐπ' ἐκεῖνα ἐλεύσομαι·** || **νεώτ.** ἀκριβολαγοῦμαι βλ. λ. ||· || **κ. γεν. ἐκ**φράζομαι μετὰ **σαφηνείας καὶ** ἀκριβείας.

ἀκριβομάννα (ἡ) δημ. ἡ ἀκριβὴ μάννα, ἡ πολύτιμος, ἡ λίαν ἀγαπητὴ μήτηρ.

ἀκριβομέτρης (ὁ) νεώτ. κ. **ἀκριβόμετρον** ὄργανον ἀκριβέστατον μετρήσεως ἢ σταθμίσεως μικροτάτων ἀντικειμένων.

ἀκριβομετρῶ-άω νεώτ. κ. δημοτ. μετρῶ ἐπιμελῶς καὶ μετ' ἀκριβείας· || ὑπολογίζω τι συνετῶς, λεπτομερῶς.

ἀκριβοπληρώνω δημ. ἐπὶ ἐμπορευμάτων, ἀκινήτων κττ., πληρώνω ἀκριβά, εἰς ὑπέρογκον τιμὴν : **θ' ἀκριβοπληρώσῃς τὸ καλὸ κρασί·** || μτφ. ὑφίσταμαι ὑπὲρ τὸ δέον αὐστηρὰν τιμωρίαν διὰ σφάλμα, παράπτωμα ἢ ἀδίκημα : **ἀκριβοπλήρωσε τὴν προσβολή, πού μοῦ 'καμε.**

ἀκριβοποθητός (ὁ) δημ. ὁ λίαν ποθητός.

ἀκριβοποθῶ-έω δημ. ἐξαιρέτως, λίαν ποθῶ.

ἀκριβοπουλῶ-άω δημ. πωλῶ τι ἀκριβά, εἰς ὑπέρογκον τιμήν, ἐπὶ ὠνίων, κτημάτων κττ., μοσκοπουλῶ· ἀντίθ. ἀκριβαγοράζω : **εἶναι λίγα φέτος τὰ χόρτα καὶ τ' ἀκριβοπουλοῦνε·** || κ. μτφ. σπαν.χρ. προσφέρω τὰς ὑπηρεσίας μου ἢ γεν. παραχωρῶ τι ἔναντι ὑπὲρ τὸ δέον ἁδρᾶς ἀμοιβῆς : **ἀκριβοπουλάει τὴ δούλεψή του,—τ' ὄνομά του·** || κ. μτφ. **οἱ πολιορκημένοι ἀκριβοπούλησαν τὴ ζωή τους·** || κ. ἐν τῷ παθ. -μαι : ἀκριβοπουλήθηκε **ἡ σταφίδα φέτος.**

ἀκριβός-ή-ό δημ. ἐπὶ ὠνίων, ἐμπορευμάτων, κτημάτων κττ. ὁ ὑπερβολικῆς τιμῆς ἢ ἀξίας, ὁ πολύτιμος : **τὸ ἀκριβὸ πρᾶμα ἔχει τὸν παρά του μέσα·** Ἐρωτοκρ.Α 587 **κάνει τὸν ἀκριβὸ φτηνό·** || κ. μτφ. : δ.τραγ. **καὶ μιὰ λαμπρὴ μιὰ Κυριακή, μιὰν ἀκριβὴν ἡμέρα·** || συνεκδ. ὁ αὐστηρὸς καὶ μεμετρημένος εἰς τὰς παροχάς του, ὁ φειδωλός, ὁ σφιχτοχέρης : παροιμ. **ἀκριβὸς κελλάρης, καλὸς κελλάρης·** || ὁ ὑπερβολικὰ φειδωλός, φιλάργυρος, ὁ τσιγγούνης : παροιμ. **τοῦ ἀκριβοῦ τὸ βιὸς σὲ χαροκόπου χέρια,—ἀκριβὸς στὰ πίτουρα καὶ φτηνὸς στ' ἀλεύρι.—τῶν ἀκριβῶ τὰ πράματα τὰ τρῶν οἱ χαροκόποι,—ἀκριβὸς θαρεῖ κερδαίνει μὰ φυρᾷ καὶ δὲν τὸ νιώθει·** 2) μτφ. ὁ λίαν ἀγαπώμενος ἢ τιμώμενος : **ἀκριβό μου παιδί, ἀκριβή μου μάννα·** 3) τὸ ἀρσ. -ός κ. ὡς οὐσ. ἐπὶ ἀνδρός, ὁ μνηστήρ, ὁ σύζυγος ἢ ἁπλῶς ὁ ἐρωμένος· || κ.τὸ θηλ. ἐπίσης ὡς οὐσ. ἡ μνηστή, ἡ σύζυγος, ἢ ἡ ἐρωμένη : δ.τραγ. **τοῦ κρέμασ' ἕνα φυλαχτὸ στὸν κόρφο ἡ ἀκριβή** του.

ἀκριβοταγίζω δημ. κ. **ἀκριβοταΐζω** ἐπὶ ζώων, παρέχω δαπανηρὰν τροφήν : **ἀκριβοταγίζει τ' ἄλογό του·** || ἐπὶ ἀνθρώπων ἐν παρεμφερεῖ σημ. : **ἕναν ἔχουν τὸ γιὸ καὶ τὸν ἀκριβοταγίζουν·** || κ. κατ' ἐπέκτ. περιποιοῦμαι, ἀνατρέφω ἐπιμελῶς, μετὰ στοργῆς.

ἀκριβοτάγιστος-η-ο δημ. κ. **ἀκριβοτάϊστος** ἐπὶ κατοικιδίων ζώων, ὁ διὰ τροφῆς δαπανηρᾶς συντηρούμενος· || κ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἐν παρεμφερεῖ σημ.· || κατ' ἐπέκτ. ὁ τυγχάνων στοργικῆς περιποιήσεως καὶ ἀνατροφῆς.

ἀκριβοταΐζω δημ. ἀκριβοταγίζω βλ. λ.

ἀκριβοτάϊστος-η-ο ἀκριβοτάγιστος βλ. λ.

ἀκριβοχέρης-έρα-ικο δημ. ὁ δύσκολος εἰς τὸ δίδειν, ἰδίᾳ χρήματα, ὁ φειδωλός· συνών. σφιχτοχέρης.

ἀκριβῶ-όω μέλλ. **ἀκριβώσω** κατασκευάζω τι μετ' ἀκριβείας καὶ ἀρτιότητος : Εὐρ.Ἱππ.469 **οὐδὲ στέγην καλῶς ἀκριβώσειαν·** || παθ. -**οῦμαι** καθίσταμαι ἀκριβής, ἄρτιος ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, τέλειος : Ἀριστφ.Βάτρ.1483 **μακάριός γ' ἀνὴρ ἔχων ξύνεσιν ἠκριβωμένην,** Ἀριστλ.Πολιτ.1279 Β 1 **ἠκριβῶσθαι πρὸς πᾶσαν ἀρετήν·** 2) **ἐξακριβῶ,** μετ' ἐπιμελῆ ἔρευναν ἀκριβῶς καὶ πλήρως μανθάνω : Εὐρ.Ἑκ.1192 **σοφοὶ μὲν οὖν εἰσ' οἱ τάδ' ἠκριβωκότες,** Πλάτ.Χαρμ.156Α **τοὔνομά μου σὺ ἀκριβοῖς ;** Ξεν.Ἀπομν.4,2,10 **ῥαψῳδοὺς οἶδα τὰ μὲν ἔπη ἀκριβοῦντας, αὐτοὺς δὲ πάνυ ἠλιθίους ὄντας,** ΚΔ Ματθ.2,7 καλέσας τοὺς μάγους **ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος·** || μέσ. -**οῦμαι** : Ἰώσ.ΑΙ 17,28 **τάδε ἀκριβώσομαι·** Ἡσ. **«ἠκρίβωτο·** ἀκριβῶς ᾔδει, **ἠκριβωμένος·** ἔμπειρος»· **3)** ἀπολ. εἶμαι ἀκριβής, δὲν ἔχω σφάλμα ἢ ἔλλειψιν : Ἀριστλ.ΖΓ 778 Α 6 **ἡ φύσις οὐκ ἀκριβοῖ,** αὐτ. Ψυχ. 421Α22 **[ὁ ἄνθρωπος] κατὰ τὴν ἁφὴν διαφερόντως ἀκριβοῖ·** 4) περιγράφω μετ' ἀκριβείας, ἄνευ σφαλμάτων ἢ ἀκαίρων παραλείψεων : Φιλόδ.Λιβ. 470.

ἀκρίβωμα-ατος (τὸ) μτγν. ἀκριβὴς γνῶσις : Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,30· 2) ἐν τῇ μουσ. ἡ ἀπηκριβωμένη, ἡ τελεία ἑρμηνεία κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν : Φιλόδ. Μουσ.90,9 **ἀκριβώματα μουσικῶν.**

ἀκριβῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθως παρ' Ἀττ., ἰδίᾳ πεζοῖς, ἄνευ σφάλματος ἢ ἐλλείψεως, κατὰ τρόπον ἄρτιον καὶ ἀπηκριβωμένον, μετ' ἀκριβολογίας : παρ' Ἡρ.7,32 κ. ἀλλαχοῦ **ἀκριβῶς εἰδέναι, ἐπίστασθαι, καθορᾶν, μαθεῖν,** Αἰσχ.Πρ.330 **ἀκριβῶς οἶσθα·** ἀντίθ. **ἁπλῶς οἶσθα** ἐν Ἰσοκρ.5,46,

νεώτ. τὸ πλοῖον ἀναχωρεῖ εἰς τὰς ἑπτὰ τὸ βράδυ ἀκριβῶς,—αὐτὸ ἀκριβῶς κι ἐγὼ κατάλαβα,— γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἦρθα· ‖ Πλούτ.Ἀλεξ.16 ἀκριβῶς καὶ μόλις (μετὰ πολλῆς δυσκολίας) φρ.κ.νεωτ. ἀκριβῶς εἰπεῖν· ‖ συγκρ. ἀκριβέστερον : Πλάτ. Πολ.436C, νεώτ. ἐκπληρώνει τώρα ἀκριβέστερον τὰς ὑποχρεώσεις του· ‖ ὑπερθ. ἀκριβέστατα : Πλάτ.Πολ.484C, νεώτ. μετέφρασεν ἀκριβέστατα· 2) μετ' ἀποφυγῆς τοῦ περιττοῦ, φειδωλῶς : Ἀνδοκ.4,32 ἀκριβῶς διαιτᾶσθαι.

ἀκρίβωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐπιμέλεια, ἡ φροντίς : σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.1053 (1019) οὐ γὰρ ἔστιν ἀκρίβωσις τὸ τοιοῦτον· ‖ ἀκριβὴς τήρησις : Ἰώσ. A II7,41 μόριόν τι Ἰουδαϊκῶν ἀνθρώπων, ἐπ' ἀκριβώσει μέγα φρονοῦν τοῦ πατρίου νόμου (δ.γ. ἐξακριβώσει· 2) νεώτ. ἡ ἐξηκριβωμένη ἔρευνα καὶ ἐξέτασις, ὁ ἀκριβὴς ἔλεγχος, ἡ ἐξακρίβωσις.

ἀκριβωτέον μτγν. πρέπει νὰ γίνεται ἢ νὰ γίνῃ ἐπιμελὴς ἐξέτασις ἢ περιγραφή : Φιλ.1,357.

ἀκριβωτής (ὁ) νεώτ. στρατ. μηχάνημα ἐκ χάλυβος σχήματος κυλινδρικοῦ, χρησιμοποιούμενον διὰ τὸν ἔλεγχον καλύκων ταχυβόλων.

ἀκριβωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐνεργῶν ἐξακρίβωσιν, ὁ συντελῶν ἢ ὁ κατάλληλος πρὸς αὐτήν, συνηθέστ. ἐξακριβωτικός.

ἀκρίδα (ἡ) δημ. τὸ ἔντομον ἀκρὶς βλ. λ.· 2) ἐν περιληπτικῇ ἐννοίᾳ, σμῆνος ἀκρίδων : κατάστρεφε τὰ σπαρτὰ ἡ ἀκρίδα· ‖ μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἐχόντων ἀνεπαρκῆ σωματικὴν ἀνάπτυξιν, μικροσώμων, καχεκτικῶν κττ. : αὐτὴ ἡ ἀκρίδα θὰ δώσῃ ξύλο *ἕνα ;—εἶναι ἀδύνατος σὰν ἀκρίδα.

ἀκριδίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομα, ἀποτελοῦντα ὁμοιογένειαν τῆς τάξεως τῶν ὀρθοπτέρων, ἔχοντα τὸ σῶμα βαρύ, κατὰ τὰς πλευρὰς πεπιεσμένον, τὴν κεφαλὴν καθέτως διευθυνομένην καὶ φέρουσαν πλευρικῶς δύο μεγάλους σφαιρικοὺς ὀφθαλμούς, πρὸς τὰ πρόσω δὲ δύο κεραίας νηματοειδεῖς καὶ βραχείας, καὶ τὸ στόμα, φέρον ἰσχυροτάτας σιαγόνας, δυναμένας νὰ δήξωσιν ἢ τρίψωσι σκληρότατα σώματα, τμήματα κορμῶν δένδρων, φλοιοὺς κττ.· οἱ μηροὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν των εἶναι λίαν ἐξωγκωμένοι, προσφυέστατοι δι' ἐκτέλεσιν πηδημάτων· τὰ ἔντομα ταῦτα ἀπαντῶσιν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας τοῦ κόσμου, μεταναστεύοντα κατὰ σμήνη· ζῶσιν ἀποκλειστικῶς ἐκ φυτικῶν οὐσιῶν, ἐπιφέροντα πολλάκις καταστροφὰς εἰς τὴν γεωργίαν (acrididae).

ἀκριδίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀζωτοῦχος ὀργανικὴ βάσις ἀσθενεστάτη, εὑρισκομένη ἐν τῷ ἀκαθάρτῳ ἀνθρακενίῳ τῆς πίσσης ἢ τῶν λιθανθράκων ὑπὸ μορφὴν κιτρίνων κρυστάλλων δυσδιαλύτων ἐν ὕδατι καὶ ἐρεθιζόντων ἰσχυρῶς τοὺς βλεννογόνους ὑμένας· τινὰ τῶν παραγώγων αὐτῆς χρησιμοποιοῦνται ὡς χρώματα διὰ τὴν βαφὴν βάμβακος, μετάξης κττ.

ἀκρίδιον (τό) ὑποκορ. τοῦ ἀκρίς : Διοσκ.2,94.

ἀκριδογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὑπὸ ἀκρίδων προκαλούμενος : ἀκριδογενὴς νόσος τῶν φυτῶν.

ἀκριδοδιώκτης (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς δίωξιν καὶ ἐξόντωσιν τῶν ἀκρίδων.

ἀκριδοειδής-ές νεώτ. ὅμοιος πρὸς ἀκρίδα· 2) ἐν τῷ πληθ. ἀκριδοειδεῖς = ἀκριδίδαι βλ. λ.

ἀκριδοθήρα (ἡ) μτγν. παγὶς διὰ τὴν ἄγραν ἀκρίδων : Θεόκρ.1,52 ἀνθερίκαισι καλὰν πλέκει ἀκριδοθήραν σχοίνῳ ἐφαρμόσδων, Λόγγ.1,10 (δ. γ. ἀκριδοθήκην).

ἀκριδοθήρας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν ξηροβατικῶν, ἔχον τὸ ῥάμφος βραχύ, πλευρικῶς πεπιεσμένον, τὰς πτέρυγας μακρὰς καὶ ὀξυλήκτους καὶ τὴν οὐρὰν εὐθεῖαν μετρίου μεγέθους· εἶναι χρησιμώτατον ὡς συλλαμβάνον καὶ φονεῦον τὰ ἐνοχλοῦντα τὰ ποίμνια ἔντομα, ἰδίᾳ δὲ τὰς καταστρεπτικὰς εἰς τὰς φυτείας ἀκρίδας· δημ. ἁγιοπούλι ἢ ἀκριδολόγος (pastor roseus).

ἀκριδόκαρπος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν μαλπιγιοειδῶν, ἰθαγενὲς τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀφρικῆς.

ἀκριδοκτόνος-ον νεώτ. ὁ φονεύων τὰς ἀκρίδας : φάρμακον ἀκριδοκτόνον.

ἀκριδολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἀκρίδας· ‖ ὁ μετ' εἰδημοσύνης πραγματευόμενος περὶ ἀκρίδων.

ἀκριδολόγος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. εἶδός τι δικτύου πρὸς θήραν ἀκρίδων· 2) τὸ πτηνὸν ἀκριδοθήρας βλ. λ.

ἀκριδομελίτροφος (ὁ) μσν. εἰδικῶς ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὁ τρεφόμενος μὲ μέλι καὶ ἀκρίδας.

ἀκριδόνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις, λαμβανομένη διὰ θερμάνσεως φαινυλανθρανιλικοῦ ὀξέος, μετὰ πυκνοῦ θειικοῦ ὀξέος· σῶμα στερεόν, κρυσταλλούμενον εἰς κιτρίνους κρυστάλλους.

ἀκριδοπαθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ παθών, ὁ καταστραφεὶς ἀπὸ ἀκρίδας : ἀκριδοπαθὴς φυτεία, -χώρα· ‖ κατ' ἐπέκτ. ἐπὶ γεωργῶν, ὧν τὰς ἐσοδείας ἔβλαψαν αἱ ἀκρίδες.

ἀκριδόπληκτος-ον νεώτ. ἀκριδοπαθὴς βλ. λ.

ἀκριδοφαγία (ἡ) νεώτ. τὸ τρώγειν ἀκρίδας.

ἀκριδοφάγος (-οῦ)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τρώγων ἀκρίδας : Διόδ.Σ 3,29· πρβλ. Στράβ.772 πλησιόχωροι τούταις εἰσὶ.. ἀκριδοφάγοι.

ἀκριδοφαγῶ-έω μτγν. τρώγω ἀκρίδας.

ἀκριδοφάης (ὁ) δημ. ἀκριδοφάγος βλ. λ. : τ' Αη Γιάννη τ' ἀκριδοφάη.

ἀκρι[δ]ώδης-ους-ες Ἡσ. « ἀκρι[δ]ώδη » (ζῷα) ἐν λ. ὀκορνούς.

ἀκρίζω κ. δημ. βαδίζω ἀκροποδητί· Ἡσ. « ἀκρίζων ἄκροις ποσὶν ἐπιπορευόμενος » : Εὐρ.ἀπ. 570· 2) σχόλ.Ἰλ Φ 12 « ἀκρίζειν τὰ ἄκρα ἐσθίειν »· 3) Σουΐδ. « τὸ ἄκρον κόπτω »· 4) δημ. φέρω τι ἢ θέτω τι εἰς τὸ ἄκρον· 5) δημ. κ. ἀμτβ. μένω, ἵσταμαι εἰς τὸ πλευρικῶς ἄκρον, τὸ χεῖλος ὁδοῦ, κττ. : ἄκρισε νὰ περάσουν τ' ἁμάξια· συγγ. παραμερίζω ὡς ἀμτβ.

ἄκριθος-ον ἐπὶ σίτου, ὁ μὴ ἀναμεμιγμένος μὲ κριθήν : Πάπ. πυρὸς ἄκριθος (καθαρὸ σιτάρι)· ἀντίθ. κριθόπυρος· δημ. σμιγάδι.

ἀκριμάτιστα ἐπίρρ. δημ. ἀναμαρτήτως, ἄνευ ἐνόχου σκέψεως ἢ πράξεως, χωρὶς κρῖμα· ἀντίθ. ἁμαρτωλά, κολασμένα : γνωμ. ἀκριμάτιστα κανένα μεγάλο βιὸς δὲ γίνεται.

ἀκριμάτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων κρίματα, ὁ ἀναμάρτητος· 2) ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς κρῖμα βλ.λ., ὁ εἰς ὃν δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ κακή τις πρᾶξις, ἰδίως ἠθικὸν παράπτωμα : παροιμ. στὴν ἐρημιὰ δλ' εἴμαστε ἀκριμάτιστοι, γνωμ. ἀκριμάτιστα τὰ γέλια, μὰ τὰ χάδια ἁμαρτωλά.

ἀκρίνας Ἡσ. « γωνίας, καὶ καθαρός, ἁγνός ».

ἀκρινόμος ὁ δασοφύλαξ· Ἡσ. « ὕλης ἐπιμελητὴς παρὰ Λάκωσιν ».

ἀκρινός-ή-ὁ δημ. ὁ ἀκραῖος, ὁ εὑρισκόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸ ἄκρον· ἄλλως ἀκριανός· ἀντίθ. μεσιανός : στὸ ἀκρινὸ σπίτι τοῦ χωριοῦ κάθεται ὁ παπάς, ἡ ἀκρινὴ ἐλιὰ τοῦ χωραφιοῦ.

ἄκριον Ἡσ. « ποῖον » (χειρόγρ. ῥίον).

ἀκριοφυσῶ-άω κ. ἀκραφυσῶ δημ. ἠρέμα φυσῶ.

ἄκρις-ιος (ἡ) ἐπ. ἡ ἄκρα βλ.λ., ἡ ἄκρη, ἡ κορυφή : παρ' Ὁμ. μόνον ἐν Ὀδ. κατὰ πληθ. : Ὀδ.ι400 φίκεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας (στὶς κορφές, ποὺ τὶς χτυπάει πολὺ ὁ ἀγέρας), αὐτ.Κ 281 δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος, χώρου ἄιδρις ἐών, Ἐπιγρ. Περγαμίνης ὑπὲρ ἄκριος.

ἀκρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ἔντομον τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἀκριδιδῶν βλ.λ. ἢ τῶν λοκουστιδῶν βλ.λ. δημ.

ἀκρίδα βλ. λ. : Ἰλ.Φ 12 ὡς δ' ὑπὸ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται φευγέμεναι ποταμόνδε, Ἀριστλ. Ζ1, ᾄδει τοῖς πηδαλίοις τρίζουσα ἀκρ-, Θεόκρ,7,41 βάτραχος δὲ ποτ' ἀκρίδας ὥς τις ἐρίσδω· 2) ὡς τροφή : Ἀριστφ.Ἀχ.1116 πότερον ἀκρίδες ἥδιόν ἐστιν ἢ κίχλαι, ΚΔ Ματθ.3,4 ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον (τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου)· 3) ὡς ὄνομα περιληπτικόν, σμῆνος ἀκρίδων : ΠΔ Ἔξοδ.10,4 ἐγὼ ἐπάγω ταύτην τὴν ὥραν αὔριον ἀκρίδα πολλήν.

ἀκρεσάριστα ἐπίρρ. δημ. κ. ἀκρισάρωτα ἐπὶ τῶν ἀλεύρων, χωρὶς ἀποκάθαρσιν ἀπὸ τῶν πιτύρων διὰ τῆς κρισάρας.

ἀκρισάριστος-η-ον δημ. κ. -ιγος κ. -άρωτος ὁ μὴ ἀπὸ τῶν πιτύρων διὰ λεπτοῦ κοσκίνου, κρισάρας βλ. λ. ἀποκαθαρθείς, ἐπὶ τῶν ἀλεύρων.

ἀκρισάρωτος-η-ο δημ. ἀκρισάριστος βλ. λ.· 2) κ. ὁ μὴ δυνάμενος διὰ κρισάρας βλ. λ. ν' ἀποκαθαρθῇ ἀπὸ τῶν πιτύρων.

ἀκρισία (ἡ) κ. νεώτ., δημ. κ. -σιά ἐπὶ νόσου, τὸ νὰ μὴ κριθῇ, νὰ μὴ φθάσῃ εἰς τὸ κρίσιμον σημεῖον : Ἱππ.Ἐπιδ.1,8· 2) ἡ ἀσαφὴς διάταξις, ἡ σύγχυσις : Ξεν.Ἑλλ.7,5,27 ἀκρισία δὲ καὶ ταραχὴ μετὰ τὴν μάχην ἐγένετο, Ἐπίκ.Γνωμ.22 ἀκρισία καὶ ταραχή· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἔλλειψις ὀρθῆς κρίσεως, ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀνοησία : Πολύβ. 2,35,2· || ἡ κακὴ ἐκτίμησις, ἡ ἐσφαλμένη ἐκλογή : Λουκ.Τίμ.8 ἀκρισία περὶ τῶν φίλων καὶ εὐήθεια ἐπέτριψεν αὐτόν· 4) νεώτ. ἡ ἀποφυγὴ δικαστικοῦ ἀγῶνος, κρισολογίας.

ἀκρίσκος-ον Ἡσ. « ἡ ἐπάνω τοῦ ἱστοῦ καθεζοζομένη, ἔστι δὲ ἡ ἄκμος »

ἀκρισολόγητα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κρισολογίαν, ἄνευ δικαστικοῦ ἀγῶνος : παροιμ. ἀκρισολόγητα πάντα γίνεται τῆς κλεφιᾶς τὸ μοιράσι.

ἄκριστιν Ἡσ. « κλέπτριαν· ἀλετρίδα Φρύγες ».

ἄκριστοι Ἡσ. « ἄκρα ὀρῶν, λόφοι, γωνίαι ».

ἀκρίσχιον (τὸ) ἰατρ. τὸ ἄκρον τοῦ ἰσχίου : Ἡλιόδ. παρ' Ὀρειβ.48,55,1, Ἐπιγρ.

ἄκριτα ἐπίρρ. δημ. ἀκρίτως βλ. λ. 2) κ. 3).

ἀκριτάγωνον Ἡσ. (χειρόγρ. ἀκριταγών) « πολύγωνον ».

ἀκρίτας (ὁ) δημ. ἀντὶ τοῦ μσν. ἀκρίτης, παρὰ Βυζαντινοῖς, ὁ φρουρῶν τὰς ἄκρας, τὰ σύνορα τοῦ κράτους : ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας.

ἀκριτεί ἐπίρρ. μτγν. ἀκριτὶ βλ. λ.

ἀκρίτης (ὁ) μσν. ἀντὶ ἀκρίτας βλ. λ.

ἀκριτί ἐπίρρ. ἄνευ δίκης : Σουΐδ., ΑΒ, Φώτ. « ἄνευ κρίσεως » : Λυσ.ἀπ.88 ἀκριτεὶ ἀποθνῄσκειν.

ἀκριτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς ἀκρίτας, ὁ τῶν ἀκριτῶν : ἀκριτικὸς κύκλος (τὸ σύνολον τῶν ἀκριτικῶν τραγουδιῶν).

ἀκριτοβάται (οἱ) Ἡσ. « ἀρχή τις παρ' Ἐφεσίοις τῆς Ἀρτέμιδος θυσιῶν ».

ἀκριτόβουλος-ον μτγν. ἀπερίσκεπτος.

ἀκριτόδακρυς-υ ὁ χύνων ἄφθονα δάκρυα : ΑΠ 5,235 ἀκριτόδακρυς Τάνταλος.

ἀκριτοέπεια (ἡ) νεώτ., τὸ ὁμιλεῖν ἀκρίτως, ἀπερισκέπτως ἢ ἀπρεπῶς, ἡ ἀκριτολογία.

ἀκριτοεπής-οῦς-ές μσν.κ.νεώτ. ἀκριτόμυθος βλ.λ.

ἀκριτολόγημα-ατος (τὸ) νεώτ. λόγος ἄκριτος, ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος.

ἀκριτολογία (ἡ) νεώτ. τὸ ἀκρίτως, ἀπερισκέπτως ἢ ἐν οὐ δέοντι ὁμιλεῖν.

ἀκριτολόγος-ον νεώτ. ὁ ἀκρίτως ὁμιλῶν.

ἀκριτολογῶ-έω νεώτ. ὁμιλῶ ἀκρίτως.

ἀκριτομυθία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἀσυνάρτητος ἀπεραντολογία, ἡ ἀστόχαστος φλυαρία : Εὐστ. 1878,4· 2) νεώτ. κ. ἡ μὴ φύλαξις ἀπορρήτου, ἡ ἐξ ἐπιπολαιότητος ἢ ἀκρισίας ἀνακοίνωσις μυστικοῦ : προελήφθη ἡ ἐπανάστασις ἐκ μιᾶς ἀκριτομυθίας.

ἀκριτόμυθος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀπεραντολόγος καὶ ἀσυνάρτητος : Ἰλ.Β 246 Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε (ΕΜ « ἄτακτε, ἀπεραντολόγε »), Φιλ.1,111· || : Ὀδ. Τ 560 ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι (σχόλ. « ἄκριτα καὶ ἀδιάτακτα λέγοντες »)· 2) νεώτ. ὁ μὴ ἀποφεύγων τὴν ἀνακοίνωσιν ἀπορρήτου, ὁ μὴ συγκρατῶν μυστικόν· ἀντίθ. ἐχέμυθος.

ἀκριτομυθῶ-έω μσν. κ. νεώτ. φλυαρῶ, εἶμαι ἀκριτόμυθος βλ. λ. : Εὐστ.349,17, Ζωναρ. « ἀκριτομυθεῖν πολυλογεῖν »· 2) νεώτ. σπαν. χρ. ἐξ ἐλαφρότητός μου ἀποκαλύπτω ἀπόρρητα.

ἄκριτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ διακεκριμένος, ὁ ἀξεχώριστος : Ἰλ.Η 337 τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες ἄκριτον ἐκ πεδίου, Ἱππ.Ἑβδ.6 ἄκριτον πάγον (Γαλ. « ἀδιάκριτον, ἀδιατύπωτον)· 2) ὁ συνεχής, ὁ ἀδιάλειπτος : Ἰλ.Γ 412 ἕξω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ· || τὸ οὐδ. -ον ὡς ἐπίρρ. ἀδιακόπως : Ὀδ.Σ 174 πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί, Ὑμν.Ὁμηρ.Ἑρμ.126 δηρὸν καὶ ἄκριτον· 3) ὁ ἄνευ εἱρμοῦ ἢ τάξεως, ὁ συγκεχυμένος ὁ ἀσυνάρτητος : Ὀδ.Θ 505 ὁ μὲν εἱστήκει, τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον (ἔλεγον πολλὰ ἀσυνάρτητα), Δημ.231,8 ἀλλά τις ἦν ἄκριτος.. ἔρις καὶ ταραχή· 4) ὁ μὴ ἐλθὼν εἰς τὸ κρίσιμον σημεῖον ἢ ὁ μὴ λαβὼν ὁριστικὴν τροπήν, ὁ ἀμφιβόλου ἐκβάσεως : Ἰλ.Ξ 205 σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω (δ. ἑρμ. ἀτελεύτητα, ἀδιάλειπτα), Ἱππ.Διαίτ.17 πυρετὸς ἄκριτος ἐπὶ πολὺν χρόνον (μὴ ἐλθὼν εἰς τὸ κρίσιμον σημεῖον), Θουκ. 4,20,2 ἔτι δ' ὄντων ἀκρίτων.. διαλλαγῶμεν, νεώτ. ἐπὶ δύο ἡμέρας ἦτο ἄκριτος ἡ μάχη· 5) εἰς τοὺς μεθ' Ὅμηρον ποιητάς, ὁ ἀναρίθμητος : Κριτίας 19 ἄστρων ὄχλος ἄκριτος, Ὀππ.Ἁλ.1,80 μυρία φῦλα καὶ ἄκριτα, Βάβρ.33,3 ἀκρ- πλήθει· 6) κ. δημ. ὁ δι' ὃν δὲν ἔγινε δίκη, ὁ μὴ δικασθείς, ἐπὶ προσώπων καὶ ὑποθέσεων : Ἡρ.3,80 βιᾶται γυναῖκας κτείνει τ' ἀκρίτους, Θουκ.2,67,4 ἀκρίτους.. αὐθημερὸν ἀπέκτειναν πάντας, Δημ.212,22 τοὺς δὲ τυραννουμένους ἀκρίτους ἐστὶν ὁρᾶν ἀπολλυμένους (ἄνευ δίκης), Ἰσοκρ. 15,22 νομίζειν ἀοικήτους εἶναι ταύτας τῶν πόλεων, ἐν αἷς ἄκριτοί τινες ἀπόλλυνται τῶν πολιτῶν, αὐτ.19,2 πρᾶγμα ἄκριτον (ὑπόθεσις μήπω ἐκδικασθεῖσα), δημ. ἄκριτο τὸν ἐσκότωσαν· || ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς κριτήν, ὁ ἀνεξέλεγκτος : Αἰσχ.Ἱκ.371 σύ τοι πόλις, σὺ δὲ τὸ δάμιον, πρύτανις ἄκριτος ὤν· 7) ἐνεργ. ὁ μὴ κρίνων, ὁ μὴ παρέχων τὴν κρίσιν του εἴς τι, ὁ μὴ διευκρινίζων τι : Ἡρ.8,124 οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα κρίνειν τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ἀποπλωόντων ἑκάστων εἰς τὴν ἑωυτῶν ἀκρίτων· 8) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ κρίσεως, ἀπερίσκεπτος, ἀλόγιστος : Εὐρ.Ἀνδρ.549 ἄκριτα μηχανώμενοι, Πολύβ.3,19,9 τόλμη ἄκριτος καὶ ἀλόγιστος, νεώτ. ἄκριτος ἄνθρωπος,—ἔγραψε πολλὰ ἐσφαλμένα καὶ ἄκριτα,—ἄκριτη γυναίκα· 9) ὁ μὴ κάμνων διάκρισιν, ἐπὶ τῆς μοίρας : ΑΠ 7,431 ἄκριτος Μοῖρα, Δίων.Χρ.65,8 ἄκριτος τύχη· || ἐπὶ τοῦ θανάτου : Ἐπιγράμμ.Ἑλλ.204,3 ἄκριτε δαῖμον.

ἀκριτόφυλλος-ον ὁ ἄκριτα, ἀνυπολόγιστα, ἀναρίθμητα φύλλα ἔχων, ὁ πολύφυλλος· πρβλ. μυριόφυλλος : Ἰλ.Β 868 ἀκριτόφυλλον ὄρος.

ἀκριτόφυλος-ον ὁ ἀπειραρίθμους φυλάς, ὑποδιαιρέσεις εἰδῶν ἔχων : Πάπ. κλωστήρων ἀκριτόφυλα γένη.

ἀκριτόφυρτος-ον ὁ δυσδιακρίτως πεφυρμένος, ἀναμεμιγμένος : Αἰσχ.Ἑπτ.360 ἀκριτόφυρτος γᾶς δόσις.

ἀκριτόφωνοι Ἡσ. « βαρβαρόφωνοι ».

ἀκρίτως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. ἄκριτα ἄνευ τάξεως, ἀκανονίστως : Ἱππ. ὀδύνη ἀκρίτως ἦλθεν, Πλούτ.2,168 Α ἀκρίτως καὶ συγκεχυμένως· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἄνευ κρίσεως, ἄνευ δίκης :

Ἰσοκρ.12,181 **ἔξεστι τοῖς ἐφόροις ἀκρίτους ἀποκτεῖναι τοσούτους,** Διον.Ἀλ.11,43 **ἀκρίτως ἀποκτείνειν,** ΠΔ Μοκκ.1,2,37 **μαρτυρεῖ ἐφ' ἡμᾶς ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ὅτι ἀκρίτως ἀπόλ' ›τε ἡμᾶς·** 3) κ. νεώτ. κ. δημ. ἄνευ κρίσεως, αλογίστως, ὀπερισκέπτως : Πολύβ.2,7,2.

ἀκροάζομαι κ. νεώτ. κ. δημ. ἀκροῶμαι, ἀκούω μετὰ προσοχῆς : Ἐπίχ.109 **ἀκρ-κρεγμῶν·** 2) κ. νεώτ. κ. δημ. εἶμαι ἀκροατὴς διδασκαλίας τινος ἢ θρησκευτικοῦ κηρύγματος κτπ. : **ἀκροάζεται τακτικὰ τὸν ἱερακήρυκα·** 3) ἐπὶ τῶν ἰατρῶν, ἐξετάζω ἀσθενῆ δι' ἀκροάσεως βλ. λ.

ἀκρόαμα-ατος (τό) κ. νεώτ. ὅ,τι τις ἀκροᾶται, ἰδίᾳ τερπνόν, οἷον ᾆσμα, δρᾶμα, ἀπαγγελία κτλ.· Μοῖρις «ἄκουσμα Ἀττικῶς, ἀκρόαμα Ἑλληνικῶς» : Ξεν.Συμπ.2,2 **οὐ μόνον δεῖπνον ἄμεμπτον παρέθηκας, ἀλλὰ καὶ θεάματα καὶ ἀκροάματα ἥδιστα παρέχεις,** Ἀριστλ.Η Νικ 1173Β 18 **ἀκροάματα καὶ ὁράματα,** Πολύβ.31,25,4 **ἀκροάματα καὶ πότος·** 2) συνεκδ. αὐτοὶ οἱ ᾄδοντες, οἱ ἀπαγγέλλοντες ἢ οἱ ἠθοποιοὶ ἰδίᾳ ἐν δείπνοις : Ἀθήν.12,526 **αὐλητρίδας καὶ ψαλτρίας καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀκροαμάτων,** Πάπ.

ἀκροαματικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ πρὸς ἀκρόασιν μόνον ὡρισμένος : Πλούτ.Ἀλέξ.7 **καὶ τῶν ἀπορρήτων καὶ βαρυτέρων διδασκαλιῶν, ἃς οἱ ἄνδρες ἰδίως ἀκροαματικὰς καὶ ἐποπτικὰς προσαγορεύοντες οὐκ ἐξέφερον εἰς πολλούς** (αἱ βαθύτεραι καὶ ἀπόρρητοι διδασκαλίαι γενόμεναι ἀπὸ στόματος τῶν φιλοσόφων εἰς μόνους τοὺς μαθητάς· ἄλλως **λόγοι ἀκροαματικοί,-ἐσωτερικοί·** κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τοὺς **ἐξωτερικούς,** τοὺς διὰ τοὺς πολλοὺς καὶ ἀμυήτους προωρισμένους) : **ἡ ἀκροαματικὴ διδασκαλία τοῦ Ἀριστοτέλους·** ‖ νεώτ. παιδαγ. **ἀκροαματικὴ μορφὴ διδασκαλίας** (καθ' ἣν ὁ μαθητὴς ἀκροώμενος παθητικῶς προσδέχεται τὰ διδασκόμενα, χωρὶς ὁ ἴδιος νὰ λέγῃ ἢ ἄλλως νὰ αὐτενεργῇ).

ἀκροαματισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ψυχολ. τὸ νὰ φαντάζεταί τις ὅτι **ἀκούει·** πρβλ. **ὁραματισμός.**

ἀκροάμων-ονος (ὁ) μσν. ὁ ἀκροώμενος, ἀκροατής.

ἀκροάσιμος-ον νεώτ. **ὁ** ἄξιος νὰ τύχῃ ἀκροατῶν ἢ ἀκροάσεως, ὁ ἄξιος νὰ ἀκουσθῇ.

ἀκρόασις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η τὸ ἀκροᾶσθαι, τὸ ἀκούειν ἰδίᾳ μετὰ προσοχῆς, ἡ διὰ τῆς ἀκοῆς προσεκτικὴ παρακολούθησίς τινος : Θουκ. 1,21,1 **ὡς λογογράφοι συνέθεσαν ἐπὶ τὸ προσαγωγότερον τῇ ἀκροάσει ἢ ἀληθέστερον,** Ἀνδοκ. 1,9 **ἀκρόασιν ποιεῖσθαί τινος** (ἀκροᾶσθαι), Αἰσχίν.3,35 **κλέπτειν τὴν ἀκρόασιν** ὑμῶν, νεώτ. **ἡ ἀκρόασις τῶν μαθημάτων·** 2) ἡ ὑπακοή, ἡ ὑποταγή : Θουκ.2,37,3 **τῶν τε ἀεὶ ἐν ἀρχῇ ὄντων ἀκροάσει καὶ τῶν νόμων·** 3) ὅ,τι τις ἀκροᾶται, διήγησις, ἀπαγγελία, μάθημα : Ἐπιγρ.,Πολύβ.32,2,5· 4) **συνεκδ.** αὐτοὶ οἱ ἀκροώμενοι, οἱ ἀκροαταί, τὸ ἀκροατήριον βλ. λ. : Πλούτ.2,58 C **ἀκροάσεις καὶ θέατρα·** 5) νεώτ. **ἡ καθ'** ὡρισμένον χρόνον **παρουσίασις ἐνώπιον ἀνωτέρων δημοσίων** ἀρχῶν, **καθ' ἣν αὗται ἀκούουσιν** ὑποβαλλόμενα αἰτήματα, παράπονα κτλ. : **ἡμέρα ἀκροάσεων παρὰ τῷ ὑπουργῷ, ἐν** περιφρ. **δέχομαι εἰς ἀκρόασιν·** ‖ κ. **γενικῶς ἡ μετὰ προηγουμένην** αἴτησιν καὶ **καθ' ὡρισμένην ὥραν παρουσίασις** ἐνώπιον **προσώπων κατεχόντων** ὑψηλὴν θέσιν· 6) νεώτ. μουσ. **πρώτη ἀκρόασις** (ἡ πρώτη κατ' ἰδίαν ἢ δημοσίᾳ **ἐκτέλεσις** μουσικοῦ **ἔργου,** ἔτι δὲ καὶ ἡ πρώτη ἐμφάνισις **καλλιτέχνου)·** 7) νεώτ. ἰατρ. μέθοδος **κλινικῆς ἐξετάσεως, καθ'** ἣν γίνονται διὰ τῆς ἀκοῆς ἀντιληπτοὶ ἦχοι καὶ θόρυβοι, εἴτε αὐτομάτως εἴτε κατὰ **πρόκλησιν** παραγόμενοι ἐντὸς τῶν **ὀργάνων τοῦ σώματος, οἷον** τῶν πνευμόνων, τῆς καρδίας κτπ. : **ἐπίκρουσις καὶ ἀκρόασις·** 8) δημ. τὸ νὰ προσέξῃ τις, ἡ ἀπόδοσις σημασίας, συνεκδ. ἡ συναίνεσις εἴς τι : **πολλὰ τοῦ εἶπα, μὰ δὲ μοῦ 'δωσε καμιὰ ἀκρόαση,** φρ. **οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόαση** (ἐπὶ τῶν μὴ διδόντων σημασίαν εἰς παράκλησιν, παράπονον κτπ.).

ἀκρόασμα (τό) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀκρόαμα βλ.λ.1).

ἀκροαστέος-α-ον νεώτ. ἐκεῖνος εἰς οὗ τὰ λεγόμενα πρέπει νὰ δοθῇ ἀκρόασις, προσοχή, σημασία : **ἀκροαστέος ὁ ῥήτωρ.**

ἀκροαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ κατάλληλος, ὁ ἄξιος πρὸς ἀκρόασιν· 2) ἰατρ. **ἀκροαστικὰ φαινόμενα** ἢ ἁπλῶς **ἀκροαστικά** (τὰ ἐκ τῆς ἀκροάσεως βλ. λ. 7) προκύπτοντα συμπτώματα ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῶν διαφόρων ὀργάνων τοῦ σώματος)· ‖ εἰδ. ἐπὶ τῶν ἐγκύων γυναικῶν : **ἀκροαστικὴ ἑστία** (τὸ σημεῖον τῆς κοιλίας καθ' ὃ οἱ παλμοὶ τοῦ ἐμβρύου ἔχουσι τὴν μείζονα ἔντασιν).

ἀκροαστικῶς ἐπίρρ. νεώτ. **διὰ** τῆς ἀκροάσεως, κατὰ τρόπον ἀκροάσεως· 2) ἰατρ. ἀπὸ ἀπόψεως ἀκροαστικῆς, ἐν τῇ ἀκροάσει βλ. λ. 7) : **ἀκροαστικῶς ἔχει θεραπευθῇ** (ἐπὶ φυματιώντων, εἰς οὓς **οὐδὲν** σύμπτωμα τῆς **νόσου ἐμφανίζεται** διὰ τῆς ἀκροάσεως).

ἀκροατέον πρέπει νὰ δίδηται προσοχή, σημασία εἴς τινα : Ἀριστφ.Ὄρν.1228 **ἀκροατέον ὑμῖν τῶν κρειττόνων.**

ἀκροατήριο(ν) (τό) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. τόπος, προωρισμένος πρὸς ἀκρόασιν, **μέρος** ἔνθα ἀκροῶνται : ΚΔ Πράξ.25,23 **εἰσελθόντων εἰς τὸ** ἀκροατήριον **σύν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' ἐξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως... ἤχθη ὁ Παῦλος·** ‖ αἴθουσα, ἐν ᾗ γίνεται ἀκρόασις μαθημάτων, **διαλέξεων, λόγων** κτπ. : **Φίλ.**1,528, **Δίων** Χρ. 32,9· ‖ νεώτ. νομ. ὁ τόπος, ἡ **αἴθουσα,** ἔνθα συνεδριάζει δημοσίᾳ τὸ δικαστήριον : **πρώτη ἐπ' ἀκροατηρίῳ συνεδρίασις** (καθ' ἣν δέον νὰ γίνωσιν ἐπὶ ποινῇ ἀποκλεισμοῦ ὅλαι αἱ νέαι προτάσεις, νὰ βελτιωθῶσιν αἱ παλαιαὶ καὶ νὰ προταθῶσιν αἱ ἐνστάσεις ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων δὲν συγχωρεῖται ἡ πρότασις κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν),—**ἀδικήματα πραττόμενα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ·** 2) συνεκδ. τὸ πλῆθος τῶν ἀκροωμένων : Πλούτ. Κάτ.Πρεσβ.22, νεώτ. **τὸ ἀκροατήριον ἐχειροκρότησε τὸν ῥήτορα,—συγκίνησις εἰς τὸ ἀκροατήριον·** ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰδ. τὸ σύνολον τῶν προσώπων, ἅτινα παρακολουθοῦσι μουσικὴν ἢ δραματικὴν παράστασιν : **ἡ κριτικὴ τοῦ ἀκροατηρίου·** ‖ νεώτ. νομ. οἱ ἔν τινι δίκῃ παριστάμενοι ἀκροαταὶ ὡς σύνολον· 3) νεώτ. ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ : **διαδικασία ἐπ' ἀκροατηρίου** (διαδικασία, ἥτις ἔχει ἀντικείμενον τὸν τρόπον καὶ τὰς διατυπώσεις τῆς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ποινικοῦ δικαστοῦ εἰσαγωγῆς καὶ ἐκδικάσεως τῆς καθ' ὡρισμένου κατηγορίας· κατ' αὐτήν, προφορικῶς διεξαγομένην ἐπιτρέπεται ἡ ἐλευθέρα προσέλευσις παντὸς βουλομένου, ἐπιβάλλεται δὲ ἡ αὐτοπρόσωπος παράστασις τοῦ κατηγορουμένου).

ἀκροατής (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀκροώμενος, ἰδίᾳ ὁ παρακολουθῶν δημοσίᾳ γινομένην ὁμιλίαν : Θουκ.3,38,4 **εἰώθατε θεαταὶ μὲν τῶν λόγων γίγνεσθαι, ἀκροαταὶ δὲ τῶν ἔργων** (κατ' ἀναστροφήν), Δημ.227,24 **παρασχὼν ἑαυτὸν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατὴν** (τοῖς λέγουσιν), Μέν.286· νεώτ. **οἱ ἀκροαταὶ ἐπευφήμησαν τὸν ῥήτορα·** ‖ νεώτ. ἐν τῇ μουσικῇ, ὁ ἀκροώμενος συναυλίαν ἢ ἄλλην μουσικὴν ἐκτέλεσιν· 2) **ὁ παρακολουθῶν** τὰ διδασκόμενα, ὁ μαθητής τινος : Ἀριστλ. Πολιτ.1274Α27 Θάλητος Λυκοῦργος ἀκροατής· 3) ὁ ἀναγνώστης : Πλούτ.Θησ.1 **εὐγνώμων ἀκροατής·** 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ κανονικῆς ἐγγρα-

φῆς παρακολουθῶν γυμνασιακὰ ἢ πανεπιστημιακὰ μαθήματα καὶ μὴ ἔχων τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα τῶν κανονικῶς ἐγγεγραμμένων μαθητῶν ἢ φοιτητῶν.

ἀκροατικός-ή-όν κ. νεώτ. ἀκροαματικὸς βλ. λ. : Ἀριστλ.ἀπ.662 **ἀκροατικοὶ λόγοι**· ἄλλως **ἀκροαματικοὶ λόγοι** : Ἰάμβλ.Προτρ.21 **ἀκροατικοὶ καὶ ἐξωτερικοὶ λόγοι**· 2) κ. νεώτ. ὁ τῆς ἀκροάσεως ἢ ὁ ἐνδεδειγμένος πρὸς ἀκρόασιν, ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἀκροᾶται· ‖ Λουκ.Δημ.Ἐγκώμ.25 **μισθὸς ἀκροατικὸς** (ὁ διὰ τὴν ἀκρόασιν μαθημάτων, ὁ μισθὸς τοῦ διδάσκοντος).

ἀκροατικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. : Φίλ.1,214 **ἀκροατικῶς ἔχω** (ἀρέσκομαι νὰ ἀκροῶμαι).

ἀκροβάζειν ἀκροβαδίζειν· Ἡσ. « ἄκροις τοῖς ποσὶν ἐπιβαίνειν ».

ἀκρόβαθρον (τὸ) νεώτ. τὸ ἀκραῖον βάθρον, στήριγμα γεφύρας· ἄλλως **ἀκρόπους**.

ἀκροβαλιστής (ὁ) νεώτ. ὁ μακρόθεν βάλλων, ὁ ἀκροβολιστὴς βλ. λ.

ἀκροβαμονέω ἀκροβατῶ βλ. λ. : Ἱππιατρ.117.

ἀκροβάμων-ονος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ βαδίζων **ἀκροποδητὶ** ἢ ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν : Βασ.,Γρηγ.Ναζ.· 2) νεώτ. εἰδ. **ἀκροβάμων ἵππος** (ὁ κατὰ τὴν βάδισιν ρίπτων ὅλον τὸ βάρος ἐπὶ τοῦ προσθίου μόνον μέρους τῆς ὁπλῆς).

ἀκροβαρῶ-έω πιέζομαι δι' ὑπερβολικοῦ βάρους ἐν τῷ ἄκρῳ, τῇ κορυφῇ : Ἀπολλδ.Πολιορκ.164,3.

ἀκροβασία (ἡ) νεώτ. τὸ ἀκροβατεῖν, ἡ ἐπὶ τῶν προσθίων ἄκρων τῶν ποδῶν, ἡ ἀκροποδητὶ βάδισις· 2) ἡ ἐκτέλεσις ἀκροβατικῶν γυμνασμάτων· 3) μτφ. ἐπικίνδυνος ἐνέργεια· ‖ ρητορικὴ ἀκροβασία (ἡ σοφιστικὴ ἐπιχειρηματολογία).

ἀκρόβασις-εως (ἡ) Ἐπίγρ. τὸ ἐπὶ ἄκρου βαίνειν.

ἀκροβατηδόν ἐπίρρ. νεώτ. σπαν. χρ. κατὰ τρόπον ἀκροβατικόν.

ἀκροβατήματα (τὰ) νεώτ. αἱ ἀκροβασίαι.

ἀκροβάτης (ὁ) (1), νεώτ. θηλ. ἀκροβάτις-ιδος ὁ τελετουργικὴν ἀκροβασίαν ἐκτελῶν : Ἐπιγρ. **ἀκροβάτης τῆς Ἀρτέμιδος**, Ἡσ « ἀκρ[ιτ]οβάται : ὀρχή τις παρὰ Ἐφεσίοις τῆς Ἀρτέμιδος θυοιῶν »· 2) νεώτ. ὁ βαδίζων ἐπὶ τῶν προσθίων ἄκρων τῶν ποδῶν· 3) ἐκτελῶν ἀκροβασίας, δυσχερῆ καὶ ἐπικίνδυνα γυμνάσματα, οἷον χοροὺς ἐπὶ τεταμένου σχοινίου, πηδήματα κτλ.· 4) νεώτ. ὁ ἀσκῶν ὡς τέχνην, ὡς ἐπάγγελμα τὸ ἀκροβατεῖν.

ἀκροβάτης (ὁ) (2) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **μαρσιποφόρων**· ζῷον, ἔχον σῶμα μέτριον ἢ μικρὸν ὡς τοῦ ποντικοῦ, τρίχωμα παχὺ καὶ μεταξῶδες, ὄνυχας μακρούς, αἰχμηροὺς καὶ λίαν γαμψούς, οὐρὰν μακρὰν καὶ θυσανωτήν· ζῇ εἰς τὴν Νέαν Ἰρλανδίαν καὶ Αὐστραλίαν (acrobates).

ἀκροβατικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. · εἶδος μηχανήματος, καταλλήλου δι' ἀνύψωσιν ἢ ἀνάβασιν : Βιτρούβ.10,1 « est autem unus genus (machinarum) scansorium quod graece ἀκροβατικὸν dicitur »· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀκροβάτην· ‖ ὁ ὑπὸ ἀκροβάτου ἐκτελούμενος : **ἀκροβατικὸν γύμνασμα, ἀκροβατικαὶ ἀσκήσεις**· 3) τὸ θηλ. **ἀκροβατικὴ** ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ ἀκροβάτου βλ. λ. 3)· 4) κ. μτφ. ὁ ἱκανὸς ἢ ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς ἐπικινδύνους ἢ ἐπιδεξίους, οἱονεὶ ἀκροβατικὰς ἐνεργείας· εἰδικῶς ἐν τῇ πολιτικῇ.

ἀκροβατικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά μετ' ἀκροβασιῶν, κατὰ τρόπον ἀκροβατικὸν βλ. λ.

ἀκροβατισμός (ὁ) νεώτ. τὸ ἀκροβατεῖν βλ. λ.· ‖ μτφ. : **ἀκροβατισμοὶ** παρακεκινδυνευμέναι ἢ ἐπιδέξιαι ἐνέργειαι)· ‖ ρητορικοὶ ἀκροβατισμοὶ (σοφιστικὰ ἐπιχειρήματα).

ἀκροβάτος-ον μτγν. ὁ βαδίζων ἀκροποδητί : Νόνν.Δ 47,235 ἴχνεσιν ἀκροβάτοισιν.

ἀκροβατῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. βαδίζω ἐπὶ τῶν προσθίων ἄκρων τῶν ποδῶν, ἀκροποδητί : Λουκ. Ἰκαρομ.10 καὶ ὥσπερ οἱ χῆνες.. ἐπαιρόμενος **καὶ ἀκροβατῶν.. μετὰ τῆς πτήσεως**, Διόδ. Σ 2,50 **ἀκροβατεῖν κατὰ γῆς** συνών. ἄκροις ποσὶν ἐπιψαύειν (ἐπὶ στρουθοκαμήλων)· ‖ μτφ. ἔχω ἀγέρωχον, μεγαλοπρεπὲς βάδισμα : Φίλ.2,404· 2) ἀναβαίνω εἰς ὕψος : Πολύαιν.4,3,23· 3) νεώτ. ἐκτελῶ ἀκροβατικὰ γυμνάσματα· 4) κατ' ἐπέκτ. ἀσκῶ τὴν τέχνην τοῦ ἀκροβάτου βλ.λ. 3)· 5) νεώτ. μτφ. ἐπιχειρῶ ἐπικίνδυνα ἢ ἐπιδέξια· 6) νεώτ. μτφ. παρατόλμως ἢ σοφιστικῶς, οἱονεὶ ἀκροβατῶν σκέπτομαι καὶ ἐκφράζομαι ἐπί τινος θέματος : **πολλοὶ μεταφυσικοὶ ἀκροβατοῦσι πρὸς διευκρίνισιν τοῦ ἄκρου αἰτίου.**

ἀκροβαφής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς τὸ ἄκρον ἢ ἐπιπολαίως βεβαμμένος : ΑΠ 6,66 **καλάμων ἀκροβαφεῖς ἀκίδας**· 2) ὁ ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν κυμάτων κολυμβῶν : Νόνν.Δ 1,65 **ἀκροβαφῆ ὁλκάδα ταῦρον**· 3) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων, φερόντων αἱματώδη κηλῖδα εἰς τὸ ἄκρον τῶν κυρίων πτερύγων.

ἀκροβελής-οῦς-ές ὁ ὀξύς, ὁ αἰχμηρὸς κατὰ τὸ ἄκρον, ὁ σουβλερός : ΑΠ 6,62 **δονάκων ἀκροβελῶν γλυφίδα**.

ἀκροβελίς-ίδος (ἡ) τὸ ἄκρον, ἡ αἰχμὴ τοῦ ὀβελοῦ : Ἀρχιππ.10 **τὸ πῦρ πολὺ λίαν, ὕπαγε τὰς ἀκροβολίδας**· ΕΜ « τὰ ἄκρα τῶν ὀβελῶν ἢ τοῦ ὀβελίου ἄρτου »· 2) Σουΐδ. « εἶδος ἀκοντίου ».

ἀκροβηματίζω ἀκροβατῶ βλ. λ. Ἡσ. « ἐπ' ἄκρων τῶν ποδῶν **βαδίζων οἱονεὶ ἀκροβηματίζων** » : σχόλ.Ἰλ.Ν 158.

ἀκροβλάσται (οἱ) νεώτ. βοταν. μύκητες τῆς οἰκογενείας τῶν **περονοσποριδῶν, ὧν τὰ κονίδια** παράγουσι βλαστικὰς προβολὰς ἐπακρίως.

ἀκροβλάσταρο (τὸ) δημ. ἡ ἄκρα βλαστοῦ.

ἀκροβλασταρώνω δημ. ἐπὶ φυτῶν, ἐκφύω κατὰ τὴν κορυφὴν βλαστούς· ‖ ἀρχίζω νὰ ἐκφύω βλαστούς : **τὸ δέντρο ποὺ κουτσουρέψαμε ἀκροβλαστάρωσε τώρα.**

ἀκροβλαστημῶ-άω μσν. κ. δημ. κ. **ἀκριοβλαστημῶ** ἀορίστως, οὐχὶ ἐντόνως βλασφημῶ : Χρον. Μορ. **ἀκριοβλαστήμησεν**.

ἀκρόβλαστος-ον ὁ ἀναφύων βλαστοὺς κατὰ τὸ ἄκρον : Θεόφρ.ΦΙ 1,14,2 **ἀκρόβλαστον καὶ ἀκρόφυλλον φυτὸν** (ἐπὶ τοῦ φοίνικος).

ἀκροβόλαι Ἡσ. « αἱ τοῦ ἡλίου βολαί ».

ἀκροβόλι (τὸ) δημ. τὸ παρὰ τὸ ἄγκιστρον ὁρμιᾶς προσαρτώμενον μολύβδινον βαρίδιον.

ἀκροβολία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μακρόθεν βάλλειν, ὁ ἀκροβολισμὸς βλ. λ. : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,84.

ἀκροβολίζομαι κ. νεώτ., ἀόρ. ἀρχ. **ἠκροβολισάμην** βάλλω μακρόθεν· ‖ εἰδ. ἐν πολέμῳ, μάχομαι δι' ἀκοντίων, βελῶν, λίθων κτπ., ἀψιμαχῶ κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ μάχομαι ἐκ τοῦ συστάδην : Θουκ.4,34,1 **χρόνον μὲν οὖν τινὰ ὀλίγον οὕτω πρὸς ἀλλήλους ἠκροβολίσαντο** (κατὰ σχόλ. « οἱονεὶ πόρρωθεν ἔβαλλον αὐτούς »), Ξεν.ΚΠ 8,8,22 **νῦν δὲ οὔτε ἀκροβολίζονται οὔτε εἰς χεῖρας συνιόντες μάχονται**, ΕΜ «**ἀκροβολισάμενοι**· τῆς συμβολῆς ἐν τῷ πολέμῳ ἀρξάμενοι ἢ ἀκοντίσαντες», ΑΒ «**ἀκροβ**- τὸ ἐν πολέμῳ προκατάρχεσθαι τῆς συμβολῆς ἢ τὸ ἄκραις συμπλέκεσθαι χερσὶν ἢ τὸ διὰ βελῶν μάχεσθαι καὶ τὸ ἐπιδείκνυσθαι τὸν πόλεμον»· 2) μτφ. διεξάγω πρὸς ἄλλον συζήτησιν δι' ἐπιχειρημάτων λογικῶν ἢ διὰ χαρακτηρισμῶν ἢ ἐπικρίσεων, ἐρίζω ἐν συζητήσει : Ἡρ.8,64 **οἱ περὶ Σαλαμῖνα ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι**· πρβλ.Φίλ.1,134 **τοιοῦτα ἠκροβολίσαντο πρὸ τῆς δίκης**· 3) παθ. Σουΐδ. « **ἀκροβολίζεται**· τὰ ἄκρα τοῦ σώματος βάλλεται »· 4) νεώτ. ἀνταλλάσσω μετὰ τοῦ ἐ-

χθροῦ τοὺς πρώτους ἀραιοὺς καὶ ἀκανονίστως διαδεχομένους ἀλλήλους πυροβολισμούς.

ἀκροβολίζω συνηθέστ. μέσ. **ἀκροβολίζομαι** βλ. λ. Ἡσ. « ἀκροβολίζει ἀκοντίζει πόρρω ἰών » : ΑΠ **7,546 κίχλας ὀργάνῳ ἀκροβολίζει.**

ἀκροβόλισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. στρατ. ἀκροβολισμὸς βλ. λ. : Ξεν.Ἀν.3,4,18 **ἐπῆλθον οἱ βάρβαροι μεῖον ἔχοντες τῇ ἀκροβολίσει.**

ἀκροβόλισμα-ατος (τὸ) ἀκροβολισμὸς βλ. λ. : Ἀππ.Λιβ.36 **ἀκροβολίσματα ἦν ἐς ἀλλήλους.**

ἀκροβολισμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ μακρόθεν βολὴ ἀκοντίων, λίθων κτπ. : Πλάτ.Νόμ.804 C **γυμνάσιά τε καὶ εὐρυχωρία, ταξικῆς τε καὶ τῶν ἄλλων ἀκροβολισμῶν ἕνεκα διακεκοσμημένα·** ‖ **εἰδικ.** ἐν πολέμῳ, ἡ ἀφιμαχία, τὸ ἀκροβολίζεσθαι βλ. λ. : Θουκ.7,25,5 **ἐγένετο δὲ καὶ περὶ τῶν σταυρῶν** ἀκροβολισμὸς **ἐν τῷ λιμένι,** Ξεν.Ἑλλ.1,3,14 **πρὸς τὸ τεῖχος ἀκροβολισμοὺς καὶ προσβολὰς ἐποιοῦντο·** ΕΜ ἐν λ. **ἀκροβαλισάμενοι·** « **ἀκροβολισμὸς δέ ἐστιν, ὅτε πρὶν** συμβάλλειν οἱ πολέμιοι ἀλλήλους βάλλουσι τοῖς βέλεσι καὶ τοῖς λίθοις »· ‖ νεώτ. ἐν τῷ πληθ.-**αἱ** κατὰ τὴν ἀνωτέρω σημ. **αἱ πρῶται βολαί,** αἱ ἀνταλλασσόμεναι μακρόθεν **μεταξὺ** τῶν προσεγγιζόντων στρατευμάτων πρὸ τῆς **κυρίας** μάχης· ‖ **κ.** γενικῶς **αἱ** μεταξὺ ἐχθρικῶν στρατιωτικῶν τμημάτων ἀνταλλασσόμεναι μακρόθεν **βολαὶ τυφεκίων ἢ τηλεβόλων** ἐν προπαρασκευῇ ἢ προοιμίῳ μάχης· ‖ ἐν τῇ στρατιωτικῇ τακτικῇ : **τάσσω μονάδα εἰς ἀκροβολισμὸν** (τὴν ἀναπτύσσω ἐπὶ μιᾶς γραμμῆς, ἐν ἀραιᾷ τάξει)· 2) μτφ.ὁ κατά τινος δυσμενὴς ἐχθρικὸς ὑπαινιγμός.

ἀκροβολιστής (ὁ) κ. νεώτ. ὁ μακρόθεν βάλλων· ‖ εἰδικ. ἐν πολέμῳ, ὁ ἀφιμαχῶν ψιλὸς στρατιώτης ὁ ἀκροβολιζόμενος βλ. λ. : Ξεν.ΚΠ 6,1,28 **τοῦτα ἐν ἀκροβολιστῶν μέρει εἶναι·** 2) ὁ ἀκοντίζων, ὁ ἀκοντιστής : Αἰλιαν.Τακτ.43 « ἧς [Τάραντος πόλεως] ὁ στρατιώτης **ἀκροβολιστὴς** κέκληται **διὰ** τὸ ἀπὸ ἵππων μακρὰν **πέμπειν** ἀκόντια καὶ μετέρχεσθαι συμπληγάδα », Ἀρρ.Τακτ.15 « **ἀκροβολισταὶ** λεχθεῖεν ἂν οἱ μὴ **εἰς** χεῖρας ἰόντες, ἀλλὰ πόρρωθεν ἐξακοντίζοντες »· 3) νεῶτ. κατὰ **τὴν 2αν** σημ. **κ.** ἐν τῇ στρατιωτικῇ **τακτικῇ** ἐν τῷ πληθ. **-αἱ** πάντες οἱ ἐν τῇ γραμμῇ τοῦ πυρὸς ἐν **ἀραιᾷ** τάξει μετὰ **τυφεκίων ἢ πολυβόλων** παρατεταγμένοι στρατιῶται τοῦ πεζικοῦ ἢ πεζομαχοῦντος ἱππικοῦ : **γραμμὴ ἀκροβολιστῶν** (ἡ ἐν ἀραιᾷ τάξει παρατεταγμένη πρώτη γραμμὴ τοῦ πυρός).

ἀκροβολιστί ἐπίρρ. νεώτ. κατ' **ἀκροβολισμόν,** ἀκροβολιστικῶς.

ἀκροβολιστικός-ή-όν μτγν. **κ.** νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀκροβολιστὴν βλ. λ. 1) : Αἰλιαν.Τακτ. 17 **ἀκροβολιστικὰ ὅπλα·** 2) νεώτ. ἐν τῇ 1η σημ. **κ. ὁ τεταγμένος, ὁ ὡρισμένος** πρὸς ἀκροβολισμόν· ‖ ἐν τῇ στρατιωτικῇ τακτικῇ : **ἀκροβολιστικὴ τάξις** (ἡ παράταξις τμήματος στρατοῦ ἀραιῶς καὶ ἐπὶ μιᾶς γραμμῆς).

ἀκροβολιστικῶς ἐπίρρ. νεώτ. μετ' ἀκροβαλισμῶν, κατὰ τρόπον ἀκροβολιστικὸν βλ. λ.

ἀκρόβολος-ον ὁ κατὰ τὸ ἄκρον, εἰς τὴν κορυφὴν βαλλόμενος : Αἰσχ.Ἑπτ.158 **ἀκροβόλων ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται.**

ἀκροβόλος-ον ὁ ἀκροβολιστὴς βλ.λ.· Ἡσ. « **ἀκροβόλαι** ἀκοντισταί, τοξόται », Σουΐδ, Ἐπιγρ.

ἀκροβολῶ-έω κ. νεώτ. βάλλω, ρίπτω μακρόθεν, ἀκοντίζω : ΑΠ 6,106 **καλαύροπα.. ἐκ χερὸς ἠκροβόλει·** ‖ νεώτ. στρατ. ρίπτω ἀραιοὺς καὶ κατὰ διαλείμματα πυροβολισμούς : **ἐπροχώρησαν ἀκροβολοῦντες·** 2) ἀστρολογ. ἀκτινοβολῶ, ρίπτω ἐπὶ ἄλλου ἀκτῖνας φωτός, φωτίζω : Μαν.4,354, **Ἑρμείου δ' ἀκτῖνες ἐπὴν Κρόνον ἀκραβολῶσιν.**

ἀκροβραχιόνιον (τὸ) **νεώτ.** τὸ **ἄκραν τοῦ βραχίονος ἱππίου πετάλου.**

ἀκροβρέχω δημ. βρέχω κατὰ τὰ ἄκρα· συνήθ. τὸ παθ. -μαι ὀλίγον ἢ μόλις βρέχομαι.

ἀκρόβρυα (τὰ) νεώτ. ἄθροισμα κρυπτογαμικῶν φυτῶν (acrobrya).

ἀκροβύθιος-ον μτγν. : Διον.Βυζ.30 « ἀκροβύθιος κόλπος ὑφάλοις ρίζαις περιφερής ».

ἀκροβύστης (ὁ) μτγν. **ἀκρόβυστος** βλ. λ. : Ἐπιφάν. Παναρ.6 Α **οὐκ ἐμπερίτομος, ἀλλ' ἀκροβύστης μὲν τῇ σαρκί** (ἀμφίβ.).

ἀκροβυστία (ἡ) μτγν ἀκροποσθία, τὸ ἄκρον τοῦ δέρματος τοῦ ἀνδρικοῦ αἰδοίου, ὅπερ περιετέμνετο παρ' Ἑβραίοις : ΠΔ Γεν.17,11 **καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ἡμῶν,** Φίλ. ἀπ.49 Η, ΚΔ Πράξ.11,3 **πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας·** 2) ἐν τῇ ΚΔ ἡ κατάστασις τοῦ ἔχοντος ἀκροβυστίαν, τοῦ ἀπεριτμήτου : ΚΔ Ρωμ.2,25 **ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν·** 3) συνεκδ. οἱ μὴ ὑποστάντες περιτομήν, οἱ ἐθνικοί, **κατ'** ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν **περιτεμνόμενον** Ἰσραήλ : ΚΔ Ρωμ.3,30 **ὁ Θεὸς ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως·** 4) μτφ. ἡ σκληροκαρδία, γεν. ἡ κακία : ΠΔ.Δευτ. 10,16 **καὶ περιτεμεῖσθε τὴν ἀκροβυστίαν ὑμῶν.**

ἀκροβυστίζω μτγν. ἀκροβυστῶ βλ. λ.

ἀκρόβυστος-ον μτγν. ὁ ἔχων **ἀκροβυστίαν,** ὁ μὴ ὑποστὰς περιτομήν· ἀντίθ. περιτετμημένος κ. ἐμπερίτομος : ΠΔ Ἰεζ.32,26 **πάντες ἀκρόβυστοι τραυματίαι ἀπὸ μαχαίρας.**

ἀκροβυστῶ-έω μτγν. περιτέμνω τὴν ἀκροβυστίαν βλ. λ. 1) : ΠΔ Λευΐτ.19,23 **ἀκροβυστεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ** (δ.γ. **ἀκροβυστιεῖτε**).

ἀκρογείσιον (τὸ) ἀρχιτεκτ. Ἐπιγρ. κ. νεώτ. τὸ ἄκρον τοῦ γείσου, ἡ **προεξέχουσα** ἄκρα αὐτοῦ, ἤτοι τὸ ὑπὲρ τὰςκεφαλάς τῆς ὑδρορρόης τμῆμα τῆς ὁριζοντίας πλευρᾶς τοῦ ἀετώματος.

ἀκρογένειος-ον ὁ ἔχων τὸν πώγωνα προέχοντα ἢ ὀξύν : Ἀριστλ.Φυσιογν.812 D 24.

ἀκρογενίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. **ἔνταμον τῆς** οἰκογ. τῶν **καράβων,** ἔχον **μικρόν,** πεπλατυσμένον **καὶ** ἐπίμηκες **σῶμα καὶ** ἀπαντῶν εἰς τὴν **Αὐστραλίαν.**

ἀκρογεφύρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ὁ εἰς τὰ ἄκρα τῆς γεφύρας τοῖχος· ἄλλως **ἀκρότειχος.**

ἀκρογιάλι (τὸ) δημ. κ. **ἀκρογιαλιά** βλ.λ. : δ.τραγ. **εἰς τ' ἀκρογιάλι πρόσμενε, τὸ πέλαγο θωροῦσε,** Ζερβ.Τραγ.Κ.Κ 29 **χαρωπὰ τ' ἀκρογιάλια..**

ἀκρογιαλιά (ἡ) δημ. τὸ ἄκρον τοῦ αἰγιαλοῦ, ἡ ἀκτή, ἡ ἀκροθαλασσιά, **τὸ** περιγιάλι : Ζερβ. Τραγ.Κ.Κ 29 **καὶ φιλιὰ | στοὺς ἀφροὺς τὸ κῦμα φέρνει | ἐδῶ στὴν** ἀκρογιαλιά.

ἀκρογιαλιᾶς ἐπίρρ. δημ. **κατὰ μῆκος τῆς** παραλίας : **θὰ πάω ἀκρογιαλιά.**

ἀκρογιαλίτης-ίτισσα-ιτικα **δημ.** ὁ τῆς ἀκρογιαλιᾶς, ὁ παραθαλάσσιος, ἤτοι ὁ κατοικῶν εἰς παραθαλάσσιον τόπον ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτοῦ.

ἀκρογιαλίτικος-η-α δημ. ὁ διαιτώμενος εἰς τὴν ἀκρογιαλιὰ βλ. λ. ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτῆς.

ἀκρογοῦλι (τὸ) δημ. ἡ ὑπὸ τὸν **πώγωνα** παρὰ τὸν λάρυγγα (τὴ γούλας) πτυχὴ τοῦ δέρματος.

ἀκρόγυνα (τὰ) νεώτ. βοταν. βρύα, **ἀνήκοντα** εἰς τὴν τάξιν τῶν **ἰουγγερμαννιωδῶν,** φέροντα **τὰ θήλεα ὄργανα, τὰ ἀρχεγόνια, εἰς τὸ ἄκρον** τοῦ στελέχους ἢ τῶν κλαδίσκων αὐτῶν (acrogyna).

ἀκρογωνιαῖος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ κείμενος εἰς τὴν ἄκραν, ἤτοι τὴν ἀνωτάτην ἢ κατωτάτην γωνίαν· ‖ εἰδικ. : ΠΔ Ἡσ.28,16 **ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια Σιὼν λίθον πολυτελῆ, ἐκλεκτόν,** ἀκρο**γωνιαῖον** (τὸν θεμέλιον λίθον τῆς γωνίας)· ‖ μτφ. κ. νεώτ. : ΚΔ Ἐφεσ.2,20 **ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ** Ἰησοῦ **Χριστοῦ,** κ. **νεώτ. ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος τῆς φιλίας·** 2) **νεώτ.** ἐν τῇ οἰκοδομικῇ : **ἀκρογωνιαῖοι λίθοι** (οἱ μορ-

φοῦντες τὰ ἄκρα δύο τοίχων παρὰ τὴν ἀκμὴν τῆς συναντήσεως αὐτῶν).

ἀκρόγωνος-ον κ. νεώτ. ἀκρογωνιαῖος βλ. λ.: Γρηγ.Ναζ. **ἀπὸ τοῦ ἀκρογώνου τῆς ἐπαύλεως,** νεώτ. **ἀκρόγωνος λίθος·** || μτφ.: Εὐστ.Πονημ.183, 27 **ἐξ ἀκρογώνων ἀληθείας συγκροτηθέντα.**

ἀκροδακτύλιον (τό) γλωσσ. κ. νεώτ. ἀκροδάκτυλον βλ. λ.

ἀκροδάκτυλον (τό) γλωσσ. ὁ ἀντίχειρ, ὁ μέγας δάκτυλος· 2) νεώτ. ἐκ παρερμηνείας τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου, τὸ ἀκροδάχτυλο.

ἀκροδαχτυλάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ ἀκροδάχτυλο βλ. λ.: δ.τραγ. **κι εἰς τ' ἀκροδαχτυλάκια του ἀφράτο παξιμάδι.**

ἀκροδαχτυλιά (ἡ) δημ. ρύπος, κηλὶς ἐπὶ ὀθόνης, τοίχου, χάρτου κττ. διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ δακτύλου γενομένη: **τὸ χαρτὶ ἔχει ἀκροδαχτυλιές.**

ἀκροδάχτυλο (τὸ) δημ. τὸ ἄκρον δακτύλου τῆς χειρὸς ἢ τοῦ ποδός: **μοῦ μπῆκε ἀγκάθι στ' ἀκροδάχτυλο.**

ἀκροδέα (ἡ) νεώτ. ναυτ. λεπτὸν σχοινίον, δι' οὗ προσδένεται ἡ ἄνω ἄκρα οἱουδήποτε ἱστίου ἐπὶ τῆς κεραίας, **ἡ ἀναδετικὴ ἀκροδέα·** 2) λεπτὸν σχοινίον, δι' οὗ προσδένονται ἐπὶ τῆς κεραίας αἱ πλευραὶ τοῦ σειροδετουμένου ἱστίου, ὅταν ἀναγκάζωνται οἱ ναυτικοὶ νὰ ἐλαττώσωσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ ἕνεκα τῆς σφοδρότητος τοῦ ἀνέμου: **ἡ σειροδετικὴ ἀκροδέα·** δημ. ἀμορόζα.

ἀκροδέκτης (ὁ) νεώτ. μετάλλινον τεμάχιον, εἰς ὃ καταλήγει σύρμα ἠλεκτρικῆς συσκευῆς, χρησιμεῦον εἰς τὴν σύνδεσιν μὲ ἐξωτερικὸν ἀγωγόν· || **ἀκροδέκτης γῆς** (συσκευή, δι' ἧς προφυλάσσονται τὰ μηχανήματα ἐγκαταστάσεως ἀσυρμάτου τηλεγράφου ἀπὸ ἰσχυρῶν ἀτμοσφ. ἐκκενώσεων, ἔτι δὲ ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς αὐτῆς κεραίας ἡ ἐκπομπὴ καὶ ἡ λῆψις ἄνευ εἰδικοῦ μεταγωγοῦ).

ἀκροδένω δημ. δένω τι εἰς τὸ ἄκρον: **ἀκρόδεσε τὸ ἄλογο·** 2) δένω τι ἐκ τοῦ ἄκρου ἢ καὶ ἐκ τῶν δύο ἄκρων αὐτοῦ· 3) ἐπὶ δύο ἢ πλειόνων ἀντικειμένων, **δένω τὰ ἄκρα αὐτῶν,** συνδέω ταῦτα διὰ τῶν ἄκρων **πρὸς ἄλληλα.**

ἀκροδεσία (ἡ) νεώτ., δημ. **ἀκροδεσιά** τὸ νὰ εἶναι ἀντικείμενόν τι δεδεμένον κατὰ τὰ ἄκρα ἢ εἰς τὰ ἄκρα· 2) νεώτ. τὸ νὰ δένῃ τις τὰς ἀκροδέας βλ. λ. τοῦ ἱστίου· ἄλλως **ἀκροδέτησις·** 3) δημ. τὸ διὰ στερεῶν καὶ μεγάλων λίθων δέσιμον οἰκοδομήματος κατὰ τὰς γωνίας τῶν θεμελίων: **δὲν κινδυνεύει ἀπὸ σεισμοὺς τὸ σπίτι, γιατὶ ἔχει καλὴ ἀκροδεσιά.**

ἀκρόδεσμος (ὁ) νεώτ. κόμβος τῶν ναυτικῶν σχοινίων, ἔχων τὸ σχῆμα Β, γινόμενος εἰς τὸ ἄκρον ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν ἐκπλοκὴν τῶν ἐμβόλων του ἢ τὴν ἔκφυγὴν ἀπὸ τρόχιλον, εἰς ὃν ἔχει διαπερασθῆ, δ. **ἀνάσταλμα,** κοιν. **ὀχτώ.**

ἀκροδέτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἀκροδεσία βλ.λ.

ἀκρόδετος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ τὸ ἄκρον δεδεμένος: ΑΠ 6,5 **δσύνακας ἀκροδέτους καὶ λίνον ἀκρομόλιβδον.**

ἀκροδετῶ-έω νεώτ. ναυτ. κάμνω ἀκροδεσίαν βλ. λ., δημ. **δένω ἢ περνῶ τὴν ἀμορόζα.**

ἀκροδίκαιος-ον μτγν. ὁ εἰς ἄκρον δίκαιος, ὁ ἀκριβοδίκαιος βλ. λ.: Κύριλλ.'Αλ.,Στράβ.2,123, Φώτ. «**ὁ εἰς ἄκρον** δίκαιος» || 'Επιφάν.Αἱρ. 68,721 C **οἱ καθαρεύοντές τε καὶ ἀκροδίκαιοι τῇ πίστει** (οἱ στερρότατα τῆς πίστεως ἐχόμενοι)· 2) τὸ οὐδ. ἀκροδίκαιον ὡς οὐσ.: Ἡσ. «τὸ ἔσχατον τῆς δίκης».

ἀκροδικαιοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ ἄκρα δικαιοσύνη.

ἀκροδικλείδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας **τῶν δαφνοειδῶν,** ἰθαγενῶν **τῆς τροπικῆς 'Αμερικῆς καὶ** τῶν **Δυτικῶν 'Ινδιῶν,** ὧν ἓν εἶδος παράγει καρπούς, χρησιμοποιουμένους ἐν τῇ φαρμακευτικῇ.

ἀκροδικλίδαι (οἱ) νεώτ. ἔντομα τοῦ ἀθροίσμ. τῶν ὑμενοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν ἰχνευμονιδῶν.

ἀκρόδισκος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυκῶν τῆς 'Αδριατικῆς τῆς οἰκογεν. τῶν κρυπτονεμιιδῶν.

ἀκρόδομος (ὁ) νεώτ. δῶμα οἰκιῶν, ἡ ταράτσα.

ἀκρόδοντα (τὰ) νεώτ. κ. **ἀκρόδοντες** ἑρπετὰ τοῦ ἀθροίσματος τῶν **σαυρῶν** ἢ σαυριδῶν.

ἀκρόδοντες (οἱ) νεώτ. ζωολ. ἀκρόδοντα βλ. λ.

ἀκρόδρυα (τὰ) κ. νεώτ. πᾶν εἶδος καρποῦ· ΕΜ «δρῦν. . . . πᾶν δένδρον καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἀκρόδρυα οὐ μόνον βαλάνους, ἀλλὰ παντὸς φυτοῦ καρπὸν ἐδώδιμον», Σουΐδ. «ἀκρόδρυα· καρποὶ δενδρικοί, πάντες οἱ τῶν δένδρων καρποί»· 2) εἰδικ. οἱ καρποί, οἵτινες ὡριμάζοντες ἔχουσι ξυλῶδες περίβλημα ἢ κέλυφος κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς ὀπώρας: 'Ιππ.Παθ.61,'Αριστλ.ΖΙ 606 Β 2 **οὔτ' ἀκρόδρυα οὔτ' ὀπώρα,** Γεωπ.10,74,4 «ὀπώρα λέγεται ἡ χλοώδη τὸν καρπὸν ἔχουσα, οἷον δωρακινά, μῆλα, ἀπίδια, δαμασκηνὰ καὶ ὅσα μὴ ἔχει ἔξωθέν τι ξυλῶδες· ἀκρόδρυα δὲ καλεῖται, ὅσα ἔξωθεν κέλυφος ἔχει, οἷον ῥοιὰ πιστάκια κάστανα, καὶ ὅσα ξυλώδη τὸν καρπὸν ἔχει ἔξωθεν»· 3) δένδρα, παράγοντα τοιούτους καρπούς: Πλάτ.Κριτί.115 Β, Ξεν.Οἰκ.19,12 **καὶ συκῆν οὕτω δεῖ φυτεύειν . . καὶ τἄλλα ἀκρόδρυα πάντα,** Θεόφρ.Φ Αἰτ.6,11,2· 4) γενικῶς δένδρα ὀπωροφόρα: Θεόφρ.ΦΙ 4,4,11· 5) Ἡσ. «ἀκρόδρυον· πλῆρες μέτρον παρὰ Ταραντίνοις».

ἀκροδυνία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος, ἀναφανεῖσα τὸν παρελθόντα αἰῶνα, εἰσβάλλουσα διὰ γαστριεῶν διαταράξεων, ἀνορεξίας, ῥινικοῦ καταρρου, ἐνίοτε δὲ μετὰ φαρυγγίτιδος ἢ ἐπιπεφυκίτιδος καὶ ἔχουσα σταθερὸν σύμπτωμα τὸ ἐρύθημα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν· || **ἀκροδυνία παίδων** νόσος προσβάλλουσα παῖδας μικρᾶς ἡλικίας, παρουσιάζουσα δὲ κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀκμῆς ποικίλας δερματικάς, νευρικὰς κ.ἄ. ἐκδηλώσεις.

ἀκροδωμάτιος-α-ον νεώτ. ἐπὶ λίθων, ὁ τοῦ ἄκρου δώματος: **ἀκροδωμάτιοι λίθοι** (οἱ περιβάλλοντες τὴν ταράτσαν).

ἀκροέλικτος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἄκρον εἱλιγμένος, συνεστραμμένος· κατὰ δ. ἑρμ. ὁ κατὰ τὸ ἄκρον τετυλιγμένος: Παῦλ.Σιλ.'Αμβ.178 **εἵμασιν ἀκροέλικτος ὁμιλαδὸν ἧλος ἐέργει.**

ἀκρόζεστος-ον μτγν. ὁ ἐλαφρῶς ζεσταθεὶς ἢ βρασθείς: Διοσκ.2,120 **ἀκρόζεστος κράμβη.**

ἀκροζύγια (τὰ) Ἡσ. «τοῦ βοεικοῦ ζυγοῦ τὰ μέσα· ἤγουν ζεύγλη»: Πολυδ.1,253.

ἀκρόζυμος-ον μτγν. ἐλαφρῶς ζυμωμένος: 'Αρχιγ.π.Γαλ.13,173: **ἄρτον ἀκρόζυμον ἢ ἄζυμον.**

ἀκροζώνη (ἡ) γλωσσ. ἡ ἄκρα ζώνη, τὸ ἐν εἴδει οὐρᾶς ἐπίσυρμα τῆς ποδήρους ἐσθῆτος τῶν ρωμαίων δεσποινῶν.

ἀκροθαλάσσι (τὸ) δημ. τὸ ἔσχατον παρὰ τὴν ξηρὰν ἄκρον τῆς θαλάσσης: **χαρτοβαρκοῦλες τὰ** παιδιὰ ρίχναν στ' **ἀκροθαλάσσι.**

ἀκροθαλασσιά (ἡ) δημ. τὸ παρὰ τὴν ξηρὰν μέρος τῆς θαλάσσης· 2) ἡ παραλία λωρὶς τῆς ξηρᾶς, ἡ ἀκτή, ἄλλως ἀκρογιαλιά.

ἀκροθαλασσιάς ἐπίρρ. δημ. κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς, τῆς παραλίας.

ἀκροθαλάσσιος (-ία)-ιο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ κείμενος εἰς τὴν παραλίαν, εἰς τὴν ἀκτήν: **ἀκροθαλ. φυλακεῖον.**

ἀκροθαλασσίτης-ισσα-ικο δημ. ὁ τῆς ἀκροθαλασσιᾶς βλ.λ., ὁ κείμενος ἢ ζῶν εἰς τὴν ἀκτήν· 2) ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς ἀκροθαλασσιᾶς.

ἀκροθάλασσο δημ. τὸ ἀκροθαλάσσι βλ. λ.

ἀκρόθαλλο (τὸ) δημ. ἄκρον ὑφάσματος, ἀρπεδόνι, ξεσκλίδι.

ἀκροθάλυπτος-ον Ἡσ. « **ἀκροθάλυπτα**· ἀκρόκαυστα ».

ἄκροθεν ἐπίρρ. κ. **ἀκρόθεν** ὡς παρὰ νεωτ. ἐκ τοῦ ἄκρου· ‖ ἐπ' ἄκρου : Ἀριστλ.Φυσιογν.811 Α 29 **τὴν ῥῖνα ἀκράθεν παχεῖαν ἔχαντες,** Νικ.Θηρ.337 **ἀκρόθεν μελαίνεται οὐρή.**

ἀκρόθεν ἐπίρρ. κ. νεώτ. βλ. **ἄκροθεν.**

ἀκρόθερμος-ον μσν. ὁ εἰς ἄκρον θερμός.

ἀκροθήκιον (τὸ) νεώτ βοταν. ὑφομήκης, ἔχων καρπικὰς ὑφὰς ἁπλᾶς ἢ ἐλάχιστα διηρθρωμένας, κατακειμένας ἢ ἀνυψουμένας, εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι τὰ σπόρια ἀνὰ ἕν (**Acrothecium Corda**).

ἀκρόθι ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὸ ἔσχατον ἄκρον : Ἄρατ.308 **ἀκρόθι νυκτὸς** (τὸ τέλος τῆς νυκτός, σχόλ. « περὶ τὸ ὄρθρον »).

ἀκροθιγγάνω μσν. ἐγγίζω τι κατὰ τὸ ἔσχατον ἄκρον· Ἡσ. « **ἀκροθιγγάνειν** τὸ λαβεῖν τῷ ἄκρῳ τοῦ δακτύλου τι ἢ βραχύ ».

ἀκροθιγής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἐγγίζων ἢ ἐγγιζόμενος· ‖ ὁ ἐλαφρῶς, ὁ ἐπιπολαίως ἁπτόμενος : ΑΠ12,68 **φίλημ' ἁρπάσαι ἀκροθιγές** (μόλις ἐγγίζον τὰ χείλη)· ‖ μτφ. : Βέττ.Βάλ.40,1 **ἀκροθιγὴς περὶ τὰς πράξεις,** νεώτ. **ἀκροθιγὴς ἐξέτασις τοῦ σχεδίου.**

ἀκροθιγῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. δι' ἐπαφῆς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν· ‖ ἐλαφρῶς, ἐπιπολαίως : Διοσκ.2,83 **κάθες πράως εἰς τὸν κηρόν, ἀκροθιγῶς ἐμβάπτων** (βάπτων κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ὀλίγον μόνον), Εὐστ.Πονημ.146,7 **ἀκροθιγῶς μέλιτος γεύεσθαι** (ὀλίγον)· Ἡσ. « **ἀκροθιγῶς λαβεῖν τι**· λαβεῖν τι τῷ ἄκρῳ τοῦ δακτύλου »· ‖ μτφ. οὐχὶ λεπτομερῶς, οὐχὶ μετ' ἀκριβείας. : Μαρῖν.Β Πρόκλ.26 **ἀκροθιγῶς εἴρηται,** Εὐσέβ. **ἀκροθιγῶς διεξέρχεσθαι,** Εὐστ.Πονημ.19,2 **οὐδὲ γνῶσις τῆς αὐτοῦ ἀπειρίας, μὴ ὅτι γε καταληπτικὴ ἐντελῶς, ἀλλ' οὐδὲ ἀκροθιγῶς ἐν ἐπιβολῇ κατανοήσεως φαύουσα,** κ. νεώτ. **ἀκροθιγῶς ἐξετάζει τὰ ζητήματα,-ὡμίλησεν ἀκροθιγῶς καὶ περὶ τῶν αἰτιῶν τοῦ πολέμου.**

ἀκροθινιάζομαι λαμβάνω τὰ ἀκροθίνια, τὰς ἀπαρχάς : Διον.Τραγ.1 **ἀπαρχὰς ἀκροθινιάζομαι**· ‖ μτφ. ἐκλέγω τὸ ἄριστον : Εὐρ.Ἡρ.476 **ἐγὼ δὲ νύμφας ἠκραθινιαζόμην.**

ἀκροθινιάζω συνηθέστ. μέσ. **ἀκροθινιάζομαι** βλ. λ. Ἡσ. « **ἀκροθινιάζειν** ἀκροθιγγάνειν **καὶ** ἀπάρχεσθαι ».

ἀκροθίνιον (τὸ) συνηθέστ. κατὰ πληθ. **ἀκροθίνια** παρὰ Πινδ.Ν 7,41 κ. **ἀκρόθινα**· ἐν Ἐπιγρ. ἀκρόθις (ἡ) μετ' αἰτ. **ἀκρόθινα αἱ** ἀπαρχαὶ ἐκ σωροῦ σίτου ἢ κριθῆς : σχόλ.Εὐρ.Φοίν.210 « **ἀκροθίνιον**· **κυρίως μὲν ἡ τῶν θινῶν** ἀπαρχή· θῖνες **δέ** εἰσιν οἱ τῶν πυρῶν **καὶ** τῶν κριθῶν σωροί »· 2) κατ' ἐπέκτασιν, αἱ ἀπαρχαὶ οἱωνδήποτε καρπῶν : Αἰσχ.Εὐμ.834 πο**λλῆς δὲ** χώρας τῆσδε **ἔτ' ἀκροθίνια**· 3) αἱ ἀπαρχαί, τὸ ἄριστον μέρος **τῶν** ἐκ τοῦ πολέμου **λαφύρων,** ὅπερ ἀφιεροῦτο **εἰς** τοὺς Θεούς : Ἡρ.1,86 **ἐν νόῳ ἔχων εἴτε δὴ ἀκροθίνια ταῦτα καταγιεῖν θεῶν ὅτῳ δή,** Πινδ. Ο 2,6 **Ὀλυμπιάδα δ' ἔστασεν Ἡρακλῆς ἀκρόθινα πολέμου,** Θουκ.1,132,2 **ἐπὶ τὸν τρίποδα ποτὲ τὸν ἐν Δελφοῖς, ὃν ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροθίνιον,** σχόλ.Εὐρ.Φοίν.203 « **κυρίως αἱ τῶν καρπῶν** ἀπαρχαί, παρὰ **τὸν** θῖνα, ὅ **ἐστι τὸν σωρὸν τῆς ἅλωνος**· **καταχρηστικῶς καὶ αἱ ἀπαρχαὶ τῆς λείας** »· ‖ **μτφ.** : Κλήμ.Ἀλεξ. **σωφροσύνης τοὺς καρποὺς γεώργησον ἐμφρόνως καὶ σεαυτὸν ἀκροθίνιον ἀνάστησον τῷ Θεῷ**· ‖ μτφ. ἐν διαφόρῳ χρ. : Ἰω.Χρυσ. **τὰ ἀκροθίνια τῆς πανηρίας**· σπαν. **χρήσεως** παρὰ πεζοῖς.

ἀκρόθις-ινας (ἡ) Ἐπιγρ. ἀκροθίνιον βλ. λ.

ἀκροθώραξ-ακος (ὁ,ἡ) **Ιων.** ἀκροθώρηξ **ὁ ἐ**λαφρῶς μεθύων· Ἡσ. « ἡμιμέθυσος » : Ἀριστλ.Πρ. **οἱ δὲ ἀκροθώρακες κρίνουσι μὲν διὰ τὸ μὴ σφόδρα μεθύειν. κακῶς δέ, διὰ τὸ μὴ νήφειν,** Δίφιλ.46 **ἐμὲ μὲν οὐχ ὁρᾷς πεπτωκότα ἤδη τ' ἀκροθώρακ' ὄντα καὶ θυμούμενον,** Λουκ. **ὑποβεβρεγμένος καὶ ἀκροθώραξ,** Κλήμ.Ἀλεξ.Παιδ.2, 133 « **ἀλλὰ καὶ τούτοις ὅρος ἔστω τοῦ ποτοῦ μέχρις οὗ τὸν λογισμὸν ἄσειστον διατηρήσωσι καὶ τὴν μνήμην ἐνεργὸν καὶ τὸ σῶμα ἀσάλευτον οἴνῳ καὶ ἀκράδαντον**· **ἀκροθώρακα** τοῦτον καλοῦσιν ».

ἀκροθώρηξ-ηκος (ὁ,ἡ) Ιων. ἀκροθώραξ βλ. λ. : Ἱππ. παρ' Ἐρωτιαν. ἐν λ. **θωρῆξαι.**

ἀκρόκαλος (-η)-α(ν) **νεώτ.** κ. δημ. **ἐπὶ ποταμοῦ,** αἰγιαλοῦ κττ. ὁ μὴ **ἔχων κροκάλας, χαλίκια**· 2) δημ. ὁ κάπως καλός, ὡς ἐν τῇ φρ. **καλὸς ἀκρόκαλος** (καλὸς καλούτσικος).

ἀκρόκαρπα (τὰ) νεώτ. βρυόφυτα, φέροντα τὰ πολλαπλασιαστικά των ὄργανα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κυρίως βλαστοῦ (**musci acrocarpi**).

ἀκρόκαρπος-ον μτγν., **ἐπὶ** τοῦ **φοίνικας, ὁ εἰς** τὸ ἄκρον ἔχων τὴν κορυφὴν ἢ παράγων τοὺς καρπούς : Θεόφρ.**Φ** 1,42,2.

ἀκροκαρτερῶ-έω μτγν. δημ. κ. **-άω** ὀλίγον καρτερῶ, ἐπὶ βραχὺ ἀναμένω τινά.

ἀκροκελαινιόων μτχ. ἐξ ἀχρ. ρήμ. κ. μσν. **ἀκροκελαινιάω** ὁ ἔχων σκοτεινὴν ἐπιφάνειαν : **Ἰλ.Φ 249 οὐδέ τ' ἔληγε μέγας Θεός, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτῷ ἀκροκελαινιόων** (Εὐστ. « τὴν ἄκραν ἐπιφάνειαν μελαινόμενος »), **Νόνν.Δ 18,155, ὄφνη ἀκροκελαινιόωσα,** Παῦλ.Σιλ.

ἀκρόκερα (τὰ) μτγν. κ. μσν. ἀκροκέραια βλ. λ.· 2) νεώτ. ζῳολ. ἔντομα δίπτερα κυστοειδῆ μικρότατα, ζῶντα **εἰς** γλυκέα **καὶ** ἁλμυρὰ **ὕδατα.**

ἀκροκέραια (τὰ) μτγν. κ. μσν. κ. **ἀκρόκερα** κ. νεώτ. τὰ ἄκρα τῆς κεραίας : σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 1,566 « Ἰκρίον οἱ μὲν μέρος τοῦ ἱστοῦ λέγουσι· βέλτιον δὲ νοεῖν ἰκρίον τὴν καλουμένην κεραίαν, ἧς τὰ ἄκρα **ἀκρόκερα λέγονται** », Πολυδ.1,91, Φώτ. « **ἡνιόχους**· τοὺς **ἀκροκέρους κάλους, οὓς νῦν** ἐκφόρους **λέγουσιν** »· **2)** νεώτ. **ναυτ. ἐν τῷ** ἑν. **-ον** τὸ **ἓν τῶν** δύο ἄκρων, δεξιὸν **ἢ** ἀριστερόν, σταυρωτῆς κεραίας, ὅπερ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ τραχηλώματος τῶν ὁλκῶν **καὶ** εἶναι λεπτότερον τῆς ἄλλης κεραίας, δημ. **πινό.**

ἀκροκέραιον (τὸ) **νεώτ. ναυτ. βλ.** ἀκροκέραια 2).

ἀκροκεραμάτος-η-ο δημ. ἀκροκεράμωτος βλ.λ.

ἀκροκέραμος (ὁ) **νεώτ.** κατὰ τὴν ἀρχ. ἀρχιτεκτονικὴν **κ. ὀρθοκέραμος** κοσμητικὸς κέραμος εἰς **τὰ** ἄκρα **τῆς** στέγης ἢ τὰς γωνίας τῶν ἀετωμάτων· ‖ **ἐν τῇ** νεωτ. ἀρχιτεκτ. κέραμος, δι' οὗ **περατοῦται ἡ σειρὰ τῶν καλυπτήρων κεράμων** ἐφ' ὅλης **τῆς** στέγης **ἢ** εἰς τὰς γωνίας μόνον αὐτῆς.

ἀκροκεράμωτος-η-ο δημ. ἐπὶ κτιρίων, **ὁ προεξέχοντας** κεράμους ἐπὶ τῆς στέγης **ἔχων.** Ἐπίρρ. ἀκροκεράμωτα.

ἀκροκερίδαε (οἱ) **νεώτ.** ὁμοιογένεια ἐντάμων διπτέρων, εἰς **ἣν ὑπάγονται** τὰ **ἀκρόκερα** βλ. λ.

ἀκροκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ ἀνθρωπολογίᾳ, παθολογικὴ κρανιακὴ παραμόρφωσις, ὀφειλομένη εἰς πρώϊμον **συνοστέωσιν** τῆς **στεφανιαίας** ραφῆς τοῦ κρανίου, ἧς **ἕνεκα** παρακωλύεται ἡ προσθιοπισθία ἀνάπτυξις τοῦ κρανίου **καὶ ἐγκεφάλου, ἀναπληρουμένη** διὰ **διογκώσεως τῶν** πλαγίων **καὶ ἀνυψώσεως ἰδίᾳ** τοῦ **θόλου**· **τὸ** μέτωπον εἶναι **πεπλατυσμένον,** τὸ **ἰνίον προέχον καὶ** τὸ ὅλον κρανίον εἶναι ὀξὺ **ἢ** ἔχει ἀποτόμους κλιτῦς· ἄλλως **ὑψικεφαλία**· ‖ νεώτ. ἰατρ. ἡ εἰδική, ὡς ἀνωτέρω, κρανιακὴ παραμόρφωσις, συνοδευομένη ὑπὸ ἐξοφθαλμίας, **προκαλοῦσα δὲ ὡς ἐπὶ τὸ** πολὺ καθυστέρησιν **τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως**· ἄλλως **πυργοκεφαλία.**

ἀκροκέφαλος (ὁ) (1) νεώτ. ὁ ἔχων κρανιακὴν παραμόρφωσιν, ἀκροκεφαλίαν βλ. λ.
ἀκροκέφαλος (ὁ) (2) νεώτ. ζωολ. γένος τῆς ὁμοιογενείας τῶν **συλβιιδῶν**· πτηνὸν ᾠδικὸν ἔχον ράμφος ἰσχυρὸν καὶ κωνικόν, πόδας ἰσχυρούς μετὰ παχέων δακτύλων, πτέρυγας βραχείας καὶ ἀπεστρογγυλωμένας, οὐρὰν μετρίου μεγέθους, σφηνοειδῶς ἀπολήγουσαν καὶ πτέρωμα λεῖον, οὗ τὸ χρῶμα προσομοιάζει πρὸς τὸ τῶν καλαμώνων· 2) νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χειλανθῶν**, ἰθαγενὲς τοῦ Μαλαϊκοῦ ἀρχιπελάγους καὶ τῆς τροπικῆς Ἀφρικῆς.
ἀκρόκινον (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον κολεόπτερον τῆς οἰκογενείας τῶν **μακροκέρων**, ἔχον μακροτάτους ἐμπροσθίους πόδας, ἰθαγενὲς τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς.
ἀκροκιόνιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἄκρον, ἡ κορυφὴ τοῦ κίονος, τὸ κιονόκρανον: Φίλ.2,147 κατὰ τὸ ἀκροκιόνιον ἐφηρμόζετο χρυσῆ κεφαλίς.
ἀκρόκλαδα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τὰ ἄκρα τῶν κλάδων.
ἀκροκλάδι (τὸ) δημ. τὸ ἄκρον τοῦ κλάδου δένδρου ἢ θάμνου: δ. δίστ. ἀκρόκλαδα μιᾶς μυγδαλιᾶς τά μπλεξα 'γὼ στεφάνι | γιά νὰ τὸ βρῆ ἡ ἀγάπη μου 'κεῖ ποῦ θὰ πάῃ σεργιάνι.
ἀκροκλάδια (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἐχινόδερμα τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἐχίνων τῆς οἰκογενείας τῶν **ἐχινομετριδῶν**, ἔχοντα σῶμα ᾠοειδὲς μετ' ἀζυγοῦς βραχείας ἀκτῖνος· ζῶσιν εἰς τὰς περὶ τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν χώρας.
ἀκρόκλαδος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἄκρον τοῦ κλάδου: σχόλ. Ἰλ.Β 312 «ἐπὶ τῷ ὑψηλῷ ἀκροκλάδῳ» ἑρμήν. τοῦ ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς τὸ ἄκρον κλάδου ἢ τῶν κλάδων ὢν ἢ φυόμενος: ἀκρόκλαδοι καρποί,— ἡ ἀκρόκλαδη φυλλωσιά.
ἀκρόκνεφα Ἡσ. «πρὸς ὄρθρον».
ἀκροκνέφαιος-ον ὁ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτός, ὁ περὶ τὸ λυκαυγές, ὁ ἀκρέσπερος· Ἡσίοδ.Ἔργ.567 Ἀρκτοῦρος.. πρῶτον παμφαίνων ἐπιτέλλεται ἀκροκνέφαιος (σχόλ. «κατὰ τὸ ἄκρον τῆς νυκτὸς καὶ κατὰ τὴν ἑσπέραν»).
ἀκροκνεφής-οῦς-ές μτγν. ὁ περὶ τὸ λυκαυγές, ἀκροκνέφαιος βλ. λ.: Λουκ.Λεξιφ.11 ἐμὲ δὲ.. ὑπὸ τὸ ἀκροκνεφὲς μετεστείλατο ὁ Δαμασίας.
ἀκροκόμης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀκρόκομος βλ. λ.: Πολυβ.2,28· 2) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς φυλῆς τῶν **κοκοείων**· φοῖνιξ, φυόμενος εἰς τὰς τροπικὰς χώρας τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν, ἔχων ὡραιότατον ἐπὶ τῆς κορυφῆς φύλλωμα καὶ παράγων ἐδωδίμους καρπούς, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται εὔοσμον φοινικέλαιον, χρήσιμον εἰς τὴν μυρεψίαν.
ἀκρόκομος-ον μτγν. κ. νεώτ. κ. ἀκροκόμης ὁ κατὰ τὴν ἄκραν, τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς κόμην τρέφων, ὡς ἐπίθ. τῶν Θρᾳκῶν, οἵτινες ἔκοπτον ὄπισθεν τὴν κόμην, ἔδενον δὲ εἰς κόμβον τὴν μακρὰν κόμην κατὰ τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς: Ἰλ.Δ 533 περίστησαν γὰρ ἑταῖροι Θρήικες ἀκρόκομοι δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες, Πολυβ. 2,28 ὀπισθοκόμαι Εὐβοεῖς καὶ ἀκροκόμαι Θρᾷκες λέγονται· ‖ ἐπὶ ζῴων: Πολυβ.34.10.9 ἀκροκόμης πυρὴν κάπρου (ἔχων τρίχας εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πώγωνος)· ‖ ἐπὶ φυτῶν, τὸ ἔχον φύλλωμα κατὰ τὸ ἄκρον: Εὐρ.Φοίν.1516 ἢ δρυὸς ἢ ἐλάτας ἀκροκόμοις ἀμφὶ κλάδοις, Νόνν.Δ 11, 502 στάχυν ἀκροκόμοισι περιφρίσσοντα κορύμβοις· ‖ εἰδικ. ἐπὶ τοῦ φοίνικος, ὁ ἔχων κατὰ τὴν κορυφὴν ὅλον τὸ φύλλωμα: Διόδ.Σ 2,53 ἀκρόκομα δὲ ὄντα [τὰ στελέχη τῶν φοινίκων] διαφόρους ἔχει τὰς ἀπὸ τῆς κόμης διαθέσεις, Διον.Περιηγ.10,10 ἀκρόκομοι φοίνικες· ‖ κ. ἐπὶ κυπαρίσσου, κωνοειδής: Θεόκρ 22,41 ἀκρόκομοι κυπάρισσοι.
ἀκροκονδύλιον (τὸ) γλωσσ. ἄρθρωσις.
ἀκρόκοπτρον (τὸ) νεώτ. ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἀποκόπτονται αἱ ἄκραι μετάλλων, ξύλων, ὀνύχων κτλ.
ἀκροκορδία (ἡ) νεώτ. εἶδος λειχῆνος ἐπὶ τῶν φλοιῶν δένδρων (acrocordia Massalongo).
ἀκροκόριον (τὸ) μτγν. εἶδος βολβοῦ.
ἀκροκόρυμβος-ον ἀκροκόρυφος ἐν πληθ. συνήθ. τὸ οὐδ. ἀκροκόρυμβα· Ἡσ. «ἀκροστόλια τῶν νεῶν» σχόλ. «ἄκρα κόρυμβα νηῶν, ἀκροστόλια, ἄφλαστα» ἤτοι τὸ λεγόμενον κάτοπτρον ἢ πρόσωπον τῶν πλοίων, τὸ ποικίλμασι κεκοσμημένον· 2) τὸ ἀρσ. κατὰ πληθ. ἀκροκόρυμβοι τὰ ἄκρα: παρὰ Ποιητ. ἡ βοτάνη καταχευομένη πόδας ἀκροκορύμβους.
ἀκροκόρυφος-ον μαν. κ. νεώτ. ὁ λίαν ὑψηλός· ‖ κ. μτφ.: Γεώργ.Πλήθ. δεινότης τῆς τέχνης τὸ ἀκροκόρυφον (τῆς ρητορικῆς τέχνης τὸ κορύφωμα)· 2) νεώτ. τὸ οὐδ. -ον τὸ ἄκρον τῆς κορυφῆς.
ἀκροκουκιά (ἡ) δημ. τὸ βότανον ἐλελίφασκος ἢ ἀγρία, σφάκος, συνών. κιστάρι.
ἀκρόκρημνον (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτόμως λῆγον ἄκρον πετρώματος, συνήθως ὑδατογενοῦς, ἔχον ἰσχυρὸν πρὸς ὁρίζοντα κλίσιν.
ἀκροκρηπίς-ίδος (ἡ) νεώτ. τὸ παραθαλάσσιον ἄκρον λιθοκτίστου προκυμαίας.
ἀκροκυάνωσις-εως (ἡ) νεώτ. κυανοῦς χρωματισμὸς τῶν δακτύλων χειρῶν καὶ ποδῶν, τῆς ρινὸς καὶ τῶν ὤτων, συνοδευόμενος ὑπὸ αἰσθήματος αἱμωδιάσεως καὶ ψύχους· εἶναι ἐπακολούθημα διαταράξεως τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, παρατηρούμενον εἰς ἀσθενείας καρδίας, πνευμόνων ἢ εἰς νευρικὴν πάθησιν τῶν ἄκρων.
ἀκροκυβόλιθος (ὁ) νεώτ. ὁ μέγας κυβόλιθος τῶν ἄκρων ὁδοστρώματος.
ἀκροκυματῶ-όω πλέω ἐπὶ τῆς ἄκρας, τῆς κορυφῆς τῶν κυμάτων, λέξ. μόνον ἐν τῇ μτχ. ἀορ. ἀκροκυματοῦσα, κειμένη σκωπτικῶς παρὰ Λουκ. ὡς πομπώδης: Λουκ.Λεξιφ.15 ὁλκάδα τριάρμενον ἐν οὐρίῳ πλέουσαν, ἐμπεπνευματωμένου τοῦ ἀκατίου, εὐφοροῦσάν τε καὶ ἀκροκυματοῦσαν.
ἀκροκωλία (ἡ) μτγν. τὸ ὑπερέχον τοῦ βραχίονος, ἡ κορυφὴ τοῦ ὤμου· ἄλλως ἀκρωμία, ὤμου κεφαλή, ἐπωμίς: Πολυβ.2,137
ἀκροκώλιον (τὸ) ἰδίᾳ ἐν τῷ πληθ. ἀκροκώλια τὰ ἄκρα, τὰ ἔσχατα μέλη τοῦ σώματος· ‖ εἰδικ. ἐπὶ ἐδωδίμου κρέατος, τὰ ὦτα, τὰ ρύγχη, οἱ πόδες, αἱ χορδαὶ κτλ. τοῦ σώματος τῶν ζῴων: Ἱππ.Δι.3,75 ἀκροκώλια θεῖα, Φερεκρ.108,14 ἐπὶ πινακίσκοις καὶ δίεφθ' ἀκροκώλια, ἥδιστον ἀτμίζοντα καὶ χόλικες βοός, Ἀριστφ.ἀπ.4 ἀκροκώλια ἕψειν, Ἀριστλ.Πρ.935 Β 38, Μάτρ. παρ' Ἀθην. 4,136 Ε δάμνα μιν ζωμὸς τε μέλας ἀκροκώλιά θ' ἑφθά· 2) ΕΜ «ἀκροκώλια ἄρτοι, βολβοί, φακῆ».
ἀκρολαίνη (ἡ) νεώτ. χημ. κ. ἀκρελαΐνη ἀκόρεστος ἀλδεΰδη, παραγομένη κατὰ τὴν ξηρὰν ἀπόσταξιν τῶν λιπῶν καὶ τῶν ἐλαίων δι' ἀποσυνθέσεως τῆς γλυκερίνης αὐτῶν· εἶναι ὑγρὸν ἄχρουν, ἰσχυρῶς διαθλαστικόν, ὀσμῆς δριμυτάτης καὶ λίαν δυσαρέστου, χρησιμοποιηθὲν ἐν πολέμῳ εἰς βλήματα ὡς δακρυογόνον, ἀσφυξιογόνον καὶ τοξικώτατον ἀέριον.
ἀκρόλειον (τὸ) Σουΐδ. «ἀπαρχή, ὥσπερ πρωτόλειον»· 2) τὸ ἄριστον μέρος τῶν ἐκ τοῦ πολέμου λαφύρων, ὅπερ προσεφέρετο εἰς τοὺς Θεούς: αὐτ. «ἄκρον τῆς λείας», αὐτ. Πολυξένην καταθῦσαι τοὺς Ἕλληνας ἀκρόλειαν, αὐτ. ὅσα ἦν θεοῖς ἀναθήματα καὶ ἀκρόλεια· ἄλλως ἀκροθίνιον βλ. λ.

ἀκρολέπια (τὰ) νεώτ. ζωολ. γένος ψυχῶν μικρολεπιδοπτέρων τῆς οἰκογενείας τῶν **τινεΐδῶν** ἔντομα, ὧν αἱ μὲν πρόσθιαι πτέρυγες εἶναι στεναί, λογχοειδεῖς, λίαν κροσσωταὶ εἰς τὴν ἐσωτερικήν των ἐπιφάνειαν καὶ μακρότεραι τῶν κεραιῶν, αἱ δὲ ὀπίσθιαι εἶναι ἐφωδιασμέναι μὲ μακροὺς κροσσούς· εἶναι ἀδηφάγα, ζῶσιν ἐξ οὐσιῶν φυτῶν, τὰ ὁποῖα οὕτω ὑπ' αὐτῶν προσβαλλόμενα κιτρινίζουσι βαθμηδὸν καὶ μαραίνονται.
ἀκρόλιθος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄκρος λίθος, ὁ γωνιόλιθος· 2) ὁ κατὰ τὰ ἄκρα λίθινος· || τὸ οὐδ-**ον** εἰδικ. ἐν τῇ ἀνδριαντοποιίᾳ, εἶδος ἀγαλμάτων ξυλίνων μὲν κατὰ τὰ ἐνδεδυμένα μέρη τοῦ σώματος, **ἐκ** μαρμάρου **δὲ** κατὰ τὰ λοιπά, ἤτοι τὴν κεφαλήν, τὰς ἄκρας χεῖρας καὶ τοὺς πόδας : ΑΠ 12,40 **ξόανον ἀκρόλιθον,** Ἐπιγρ. **ἄγαλμα** ἀκρόλιθον **χρυσόειμον,** Βιτρ.2,8,11 Martis fanum hebens statuam colossi, quam ἀκρόλιθον dicunt; πρβλ. Παυσ.6,24,6 **ξόανα ἐπίχρυσα τὰ ἐς ἐσθῆτα, πρόσωπα δὲ καὶ χεῖρες καὶ πόδες λίθου λευκοῦ.**
ἀκρολίνιον (τό) τὸ ἄκρον, τὸ κράσπεδον τοῦ κυνηγετικοῦ δικτύου : Ξεν. Κυν.2,6 κ. ι,9 **τὰ ἀκρολίνια συνάγων** (ὀρθοτ.γρ. **ἀκρωλένια**).
ἀκρόλινος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἄκρον τοῦ δικτύου ὤν : Ὀππ.Κυν.4,383 **ἀκρόλινοι ἀνέρες,** αὐτ.Κυν.4,414 **τοὶ δὲ . . ἀκρόλινοι θρώσκουσι.**
ἀκρολίπαρος-ον ὁ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν ἢ κατὰ τὰ ἄκρα λιπαρός, παχύς : Ἀλεξ.192 ἀκρολίπαροι (ἄνδρες) **τὸ δ' ἄλλο** σῶμα ὑπόξυλοι.
ἀκρολογῶ-έω δημ. -**άω** κατὰ τὰ ἄκρα, τὰ ἄνω μέρη ἀπὸ φυτοῦ δρέπω, **τὰς** ἄκρας συλλέγω· δημ. κορφολογῶ : ΑΠ 9,89 **λιμὸν ὀϊζυρὴν ἀπαμυνομένη πολύγηρως Νικώ, σὺν κούραις** ἠκρολάγει **στάχυας.**
ἀκρολοφία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κορυφὴ τοῦ λόφου, τοῦ βουνοῦ· δ. ἑρμ. ὁ ὑψηλός, ὀρεινὸς τόπος : Αἰν.Τακτ.15,6 **τὰς ἀναβάσεις τῶν** ἀκρο**λοφιῶν,** Πολύβ.2,27,5 **ὥρμησε σπεύδων προκαταλαβέσθαι τὴν** ἀκρο**λοφίαν,** Στράβ.15,1,29 **ἔν τισιν** ἀκρολοφίαις **φιλαῖς ἑστῶτας·** 2) νεώτ. ἐν τῇ ἀνατομικῇ κ. **ἀκρόλοφος** ἔπαρμα γραμμοειδὲς μὴ ἀρθρικόν, παρεμφερὲς πρὸς κορυφὴν ζυγοῦ, ἐφ' οὗ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεται πρόσφυσις μυῶν : **ἀκρολοφία τοῦ λαγονίου ὀστοῦ·** 3) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ὀρχεοειδῶν,** περιλαμβάνον εἴδη ἰθαγενῆ τῆς Ἀφρικῆς (acrolophia Pfitz).
ἀκρολοφίτης (ὁ) κ. δημ. ὁ διαμένων εἰς τὰς ἄκρας τῶν λόφων καὶ τῶν βουνῶν· δ. ἑρμ. ὁ εἰς ὀρεινοὺς τόπους διατρίβων : ΑΠ 6,221 **ἀκρολοφῖται** αἰγονόμαι, ΑΠλ 4,256 **οὐ γὰρ ὀρειοχαρὴς Ἑρμᾶς οὐδ' ἀκρολοφίτας·** || κ. δημ. **ὁ ἅη** Λιᾶς ὁ **ἀκρολοφίτης.**
ἀκρόλοφον (τὸ) νεώτ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων ἐν Κούβᾳ, τῆς οἰκογεν. τῶν **δελτοειδῶν.**
ἀκρόλοφος-ον κ. νεώτ. ὁ εἰς κορυφήν, εἰς ὀξὺ ἀπολήγων· δ. ἑρμ. ὁ ἐξέχων, ὁ ὑψηλός : Ὀππ.Κυν.1,418 **πρώνεσσιν ἐοικότες ἀκρολόφοισιν,** ΑΠ 12,185 **σῦκα πέτραισιν ἐν** ἀκραλόφοισι **πέπειρα·** 2) τὸ ἀρσ. -**ος,** τὸ οὐδ. -**ον** κ. νεώτ. ὡς οὐσ. ἡ κορυφὴ τοῦ λόφου τοῦ βουνοῦ : Πλούτ. Ποπλ.22 **τοὺς ἀκρολόφους καταλαβών·** 3) νεώτ. ἐν λοφοσειρᾷ, ὁ ἀκραῖος λόφος· 4) νεώτ. ἐν τῇ ἀνατομικῇ βλ. **ἀκρολοφία** 2).
ἀκρολυποῦμαι δημ. κ. **ἀκρολυπᾶμαι** κ. ἀκρολυπιέμαι εἰς ἄκρον λυποῦμαι, καταθλίβομαι : **τὴν ἀκρολύπησε ὁ χαμὸς τ' ἀρραβωνιαστικοῦ της·** || πενθῶ βαρέως.
ἀκρολυτῶ-έω μόνον ἐν ΑΠ 5,253 **τίπτε . . καὶ ζώνην παλάμαις οἷά περ ἀκρολυτεῖς ;** (παίζεις μὲ τὰ ἄκρα τῆς ζώνης ὡσὰν νὰ ἔλυες αὐτήν ;).
ἀκρό μακρα ἐπίρρ. δημ. ὀλίγον τι μακράν, μακριο τσικα : Ἐρωτόκρ.Β 1,429 πιάνουσι **τόπο** ἀκρόμ΄κρα οἱ ὄμορφοι **καβελάροι.**
ἀκρόμαλλος-ον μτγν. κ. δημ. ὁ πολλὰ ἔρια ἔχων, ὁ λίαν μαλλώδης : Στράβ.4,4,3 **ἡ δ' ἐρέα, τραχεῖα μέν, ἀκρόμαλλας δέ, ἀφ' ἧς τοὺς δασεῖς σάγους ἐξυφαίνουσιν** (γρ. Κοραῆ μακρόμαλλος)· 2) τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. -**α** ὡς οὐσ. αἱ λίαν βραχεῖαι τρίχες τοῦ ἐκ προβάτων ἢ αἰγῶν ἐρίου.
ἀκρομανής-οῦς-ές ὁ εἰς ἄκρον μαινόμενος· δ. ἑρμ. ὁ παρὰ τὸ ἄκρον, τὸ ὅριον τῆς μανίας ὤν, ὁ κάπως μαινόμενος : Ἡρ.5,42 **Κλεομένης . . ἦν τε οὐ φρενήρης ἀκρομανής τε.**
ἀκρομάσθιον (τό) γλωσσ. τὸ **ἄκρον τοῦ** μαστοῦ, ἡ θηλή.
ἀκρομεγαλία (ἡ) νεώτ. παθολογικὴ μεγέθυνσις τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν· ἄλλως **μεγαλακρία.**
ἀκρομεγαλώνω δημ. μεγαλώνω ὀλίγον, ἰδίως ἡλικιοῦμαί πως : Ἐρωτόκρ.Α 1025 **κι ὡσὰν ἀκρομεγάλωσα, τὸ γράμμα ἤρεσέ** μου.
ἀκρομέθυσος-ον σχόλ. ὁ ἐν μετρίᾳ μέθῃ εὑρισκόμενος, ὁ μὴ ὅλως μεθυσθείς : ἐν σχολ. Ἀριστφ. Ἀχ.1133 παρὰ τὸ **ἀκροθώραξ** βλ. λ.
ἀκρομελαλγία (ἡ) νεώτ ἰατρ. πάθησις σπανία, χαρακτηριζομένη ὑπὸ παροξυσμῶν, πόνων παρακολουθουμένων ὑπὸ ἐξοιδήσεως καὶ ἐρυθρότητος τοῦ καλυπτηρίου συστήματος, κυρίως εἰς τὰ κάτω ἄκρα, σπανιώτατα δὲ εἰς τὰ ἄνω καὶ τὸ πρόσωπον· ἄλλως **ἐρυθρομελαλγία.**
ἀκρομέλας-αινα-αν ὁ μέλας εἰς τὸ ἄκρον : Πάπ. τὸ ἀκρομέλαν **ἴβεως πτεροῦ.**
ἀκρομέτωπος : Νόνν.26,310 (**ἀμφιβ.** γρ. ἀντὶ **εὐρυμέτωπος.**
ἀκρομόλιβδος-ον κ. **ἀκρομόλυβδος**-ον ὁ ἔχων εἰς τὸ ἄκρον μόλυβδον : ΑΠ 6,5 ἀκρομόλιβδον **λίνον,** αὐτ.6,30 **ἀκρομόλυβδον δίκτυον.**
ἀκρομόλυβδος-αν βλ. **ἀκρομόλιβδος.**
ἀκρόμορφα ἅλατος νεώτ. γεωλ. προεξοχαὶ στρωμάτων ἢ ὄγκων ὀρυκτοῦ ἅλατος ἐντὸς ἄλλων ὑπερκειμένων στρωμάτων· ἄλλως **ἐκζέματα ἅλατος.**
ἀκρομύλη (ἡ) Ἡσ. « ἡ γουνὶς μύλων **ἢ** μύλος αὐτός ».
ἀκρομφάλιον (τό) μτγν. **κ.** νεώτ. **κ.** ἀκρόμ**φαλον** βλ. λ. : Πολυδ.6,169 **ὀμφαλοῦ δὲ τὸ ἐν μέσῳ** ἀκρομφάλιαν.
ἀκρόμφαλον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κ. ἀκρομφάλιον τὸ μέσον τοῦ ὀμφαλοῦ : Ρουφ.Ὀνομ.98 « ὀμφαλὸς δέ, τὸ ἐν μέσῳ κοῖλον· τούτου δὲ τὸ **ἐν** μέσῳ **ἀκρόμφαλον** »· 2) νεώτ. κ. **τὸ** ἄκρον τοῦ ὀμφαλίου λώρου, **τὸ** συνδεδεμένον πρὸς τὸ ἔμβρυον.
ἀκρομώλιον (τό) νεώτ. δημ. **ἀκρομώλι** τὸ πρὸς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν ἄκρον τῆς προκυμαίας, τοῦ μώλου.
ἄκρον (τὸ) κ. νεώτ. ἡ ἄκρα, τὸ ὕψιστον σημεῖον πράγματος, ἡ κορυφὴ ἰδίᾳ ὀρέων : Ἰλ.Ξ 292 **Γάργαρον ἄκρον Ἴδης ὑψηλῆς,** Ἡρ.6,100 **ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης,** Πλάτ.Κριτί.110 Ε· 2) τὸ ἀκρότατον σημεῖον ξηρᾶς, τὸ ἀκρωτήριον : Ὀδ.Γ 278 **Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ' ἄκρον Ἀθηνέων·** || γενικῶς τὸ ἀκρότατον σημεῖον, ἡ ἐσχατιά, τὸ πέρας : Πλάτ.Φαιδ.109 Δ **μηδεπώποτε ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς θαλάσσης ἀφιγμένος εἴη,** Ἀριστφ.ἀπ.29 **ἐξ ἄκρων,** Ξεν.Κυν.2,7 **φάλαγγας τὸ ἄκρον·** || νεώτ. : φρ. ἀπ' **ἄκρου εἰς ἄκραν** (ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πέρατος εἰς τὸ ἕτερον, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν), κ. φρ. ἐκ μτφ. : **τὰ ἄκρα συναντῶνται** (τὰ ἄκρως ἀντίθετα δυνατὸν νὰ καταλήξωσιν ἐπὶ τὸ αὐτό, νὰ συναρμοσθῶσιν)· -3) **τὸ ὅριον, τὸ σύνορον** : Πολύβ

1,42,2· 4) μτφ. ὁ ὕψιστος βαθμός, ἡ μεγίστη ἔντασις: Πίνδ.Ν 1,11 **πανδοξίας ἄκρον,** Σιμων.ἀπ. 15 **φιλοσοφίας.. ἐπ' ἄκρον ἁπάσης ἐλήλυθε,** Πλάτ.Τίμ.20 Α **ἐπί.. τὸ ἄκρον ἀγαγόντας.. δουλείας,** Θεόκρ.14,61 **εὐγνώμων, φιλόμουσος, ἐρωτικός, εἰς ἄκραν ἀδύς,** Λογγῖν.34,4 **ἐπ' ἄκρον ἀρετᾶς συντετελεσμένας ὑφηγορίας,** νεώτ. **εἰς ἄκρον φιλάργυρας,—εὐτυχής·** 5) συνήθ. ἐν τῷ πληθ. **τὰ ἄκρα** ἐπὶ τῶν ἄκρων μελῶν τοῦ σώματος: Λουκ εἰκ.6 **ἄκρα χειρῶν** (αἱ χεῖρες)· ‖ νεώτ. ἐν τῇ ἀνατομίᾳ, μέλη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, δύο ἄνω καὶ δύο κάτω, δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἔχοντα σχέσιν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸν κορμὸν τοῦ σώματος, οἷαν καὶ τὰ πρόσθια καὶ ὀπίσθια ἄκρα τῶν σπονδυλωτῶν ζῴων· ἄλλως κῶλα· 6) κ. μτφ.: Σοφ.ἀπ.397 **οὔτοι ποθ' ἥξει τῶν ἄκρων ἄνευ πόνου,** Λογγῖν.33,2 **μηδὲ ἀφίεσθαι τῶν ἄκρων·** ‖ νεώτ. φρ. **ἄνθρωπος τῶν ἄκρων** (ὁ μὴ ἀκολουθῶν τὴν μέσην ὁδόν, ὁ μὴ συμβιβαστικός)· 7) τὰ πρωτεῖα: ΑΠ 6,118 **ἃ δὲ φέροιτο ἄκρα λύρας, ὁ δ' ἔχοι πρῶτα κυναγεσίας,** Θεόκρ.12,31 **κοῦροι ἐριδμαίνουσι φιλήματος ἄκρα φέρεσθαι·** 8) ἐπὶ προσώπων: Θεόκρ.15,143 **Ἄργεος ἄκρα Πελασγοί** (τὸ μεγαλεῖον, τὸ καύχημα τοῦ Ἄργους κατὰ δ. ἑρμ. οἱ παλαιότατοι κυρίαρχοι)· 9) **δρυὸς ἄκρα** τὰ ἀκρόδρυα βλ. λ.: Θεόκρ.15,112 **πὰρ μὲν οἱ ὥρια κεῖται, ὅσα δρυὸς ἄκρα φέροντι·** 10) μτγν. φρ. **ἄκρον ἄωτον,** ἐπὶ τοῦ πηγαίου ὕδατος, τὸ ἀμέσως ἀπὸ τῆς ἐκροῆς, ἀπὸ τοῦ στομίου, τοῦ ἄκρου τῆς πηγῆς· ‖ νεώτ. ἡ αὐτὴ φρ. τὸ κατ' ἐξοχήν, τὸ ὑπέρτατον: **τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἀνδρείας, τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς κακοηθείας·** 11) ἐν τῇ λογικῇ τοῦ Ἀριστοτέλους, ἄκρα ὁ μείζων καὶ ὁ ἐλάσσων ὅρος τοῦ συλλογισμοῦ κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν μέσον ὅρον: Ἀριστλ.Πρ.25 Β 36· 12) μαθημ. **ἄκροι ὅροι** οἱ ἐν ἑκάστῃ ἀναλογίᾳ δύο ἄκροι ὅροι κατ' ἀντιδιαθ. πρὸς τοὺς δύο μέσους: **τὸ γινόμενον τῶν ἄκρων ἰσοῦται πρὸς τὸ γινόμενον τῶν μέσων.**

ἀκρόνηον (τὸ) Σουΐδ. «τὸ τῆς νεὼς ἄκρον»· 2) νεώτ. ναυτ. τὸ ἀνώτατον ἄκρον τῆς στείρας καὶ τοῦ ποδοστήματος· δημ. κεφάλι.

ἀκρονιφής-οῦς-ές ὁ κατὰ ἄκρον, τὴν κορυφὴν χιονοσκεπής: ΠαῖιΔελφ.16 **ἀκρονιφῆ πάγον.**

ἀκρονυγῶς (νύσσω) δι' ἐπαφῆς κατὰ τὰ ἄκρα, ἀκροθιγῶς: Γαλην.2,369 **βλέφαρα συμβάλλοντα ἀλλήλοις πυκνῶς καὶ ἀκρονυγῶς.**

ἀκρονύκτης (ὁ) (ἀμφίβ.) ἀκρόνυχος βλ. λ· 2) νεώτ. ζωολ. κ. **ἀκρόνυκτα** (τά) γένος ψυχῶν νυκτοβίων, ἐχουσῶν κεραίας ἁπλᾶς, ὀφθαλμοὺς γυμνούς, σκέλη ἐξ ὁλοκλήρου τριχωτὰ καὶ θώρακα κυρτόν, χρωματισμὸν δὲ τῶν πτερύγων φαιὸν ἢ φαιόλευκον μετὰ μελαινῶν ραβδώσεων.

ἀκρονύκτιος-αν μτγν. ἀκρόνυκτος βλ. λ.: Μαν.5,177 **Ἄρεα δ' εἰ γνοίης ἀκρονύκτιον.**

ἀκρόνυκτος-ο(ν) μτγν. κ. δημ. κ. **ἀκρόνυχτος** ἐπὶ τῶν ἀστέρων, ὁ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτός, ἤτοι μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἀνατέλλων: Βέττ. Βάλ.168,13 **ἀκρόνυκτας Ζεύς·** ‖ γενικῶς ὁ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτὸς ἐμφανιζόμενος ἢ γενόμενος: Πτολ.Τετράβ.78· 2) τὸ θηλ. **ἀκρόνυκτος** (ἡ) ὡς ούσ. μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ **φάσις** ἡ ἀρχὴ τῆς νυκτός· 3) δημ. τὸ οὐδ. ὁ πρὸ τῆς αὐγῆς ὕστατος χρόνος τῆς νυκτός: **τ' ἀκρόνυχτο ξεκίνησαν πριχοῦ νὰ ξημερώσῃ.**

ἀκρόνυξ-κτος (ἡ) ΑΒ, Σουΐδ. τὸ ἄκρον, ἡ ἀρχὴ τῆς νυκτός· ἄλλως **ἀκρονυχία.**

ἀκρόνυχα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τὸ ἄκρον τοῦ ὄνυχος ἢ τῶν ὀνύχων· ‖ κατὰ τὴν παρονυχίδα· 2) μὲ τὸ ἄκρον τῶν ὀνύχων, ἀκροποδητί.

ἀκρονύχι (τὸ) δημ. τὸ ἄκρον τοῦ ὄνυχος· ‖ ἰδίως ἐπὶ ζῴων καὶ πτηνῶν, τὸ ὀξὺ ἄκρον τῶν ὀνύχων.

ἀκρονυχί ἐπίρρ. ἀντὶ **ἀκρωνυχί** μὲ τὸ ἄκρον τοῦ ὄνυχος, ἐλαφρῶς: ΑΠ 12,126 **ἀκρονυχὶ ταύταν ἔκνισ'.. Ἔρως.**

ἀκρονυχία (ἡ) ὁ μεταξὺ τῆς ἑσπέρας καὶ τῆς βαθείας νυκτὸς χρόνος, ἡ ἀρχὴ τῆς νυκτός: Τζέτζ.σχόλ.Ἡσιόδ.Ἔργ.565 **ἀστὴρ ὄπισθεν ἡλίου διαμέτρως δύνοντος εἰς γῆν ἀπρονυχίαν τρέχει.**

ἀκρονυχίδα (ἡ) δημ. ἡ παρονυχὶς βλ. λ.

ἀκρόνυχος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτὸς γινόμενος ἢ ἐπισυμβαίνων: Ἀριστλ. Μετ.367 Β 26 **καὶ ἀκρόνυχον μὲν πνεῦμα γίνεται πρὸ τῶν μεσονυκτίων ἐκλείψεων, μεσονύκτιον δὲ πρὸ τῶν ἑῴων,** Θεόκρ.Βερεν.3 **σφάζων ἀκρόνυχος.. θεῷ.. ἰχθύν,** Νίκ.Θηρ.761 **τὴν περὶ λύχνους ἀκρόνυχος δειπνηστὸς ἀπήλασε παιφάσσουσαν·** 2) τὸ οὐδ.-ον ὡς ούσ. ἡ ἀρχὴ τῆς νυκτός: Ἀριστλ.Πρ.942 Α 23· 3) ποιητ. ἀντὶ **ἀκρώνυχος** ὁ διὰ τοῦ ἄκρου τῶν ὀνύχων, ὁ δι' ἐλαφρᾶς, ἠπίας ἐπαφῆς: Κόιντ.Σμ.8,157 **πέλαγος διὰ ποσσὶ θέουσιν ἀκρονύχων φαύοντες** (δ.γ. ἀκρονύχους)· ‖ κ. μτφ.: ΑΠ 6,103 **σχοῖνον ὑπ' ἀκρονύχῳ φαλλομένην κανόνι.**

ἀκροξιφίδιον (τὸ) γλωσσ. ὀκροξιφὶς βλ. λ.

ἀκροξιφίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ αἰχμὴ τοῦ ξίφους: Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,8 **δόρατα ἀκροξιφίδας ἔχοντα.**

ἀκρόουλος-ον μτγν. ἄκρουλος, βλ. λ.: Ἰω. Λυδ.Ρωμ.1,23.

ἀκροούρανο (τὸ) δημ. τὸ ἄκρον τοῦ ὁρίζοντος.

ἀκροπαγής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ἄκρον στερεωμένος: Ἰω.Γαζ.1,111 **ἄξων ἀκροπαγής·** ‖ κ. νεώτ. **ἐξέδρα ἀκροπαγής.**

ἀκροπάθεια (ἡ) νεώτ.ἰατρ. ἡ πάθησις τῶν ἄκρων μελῶν τοῦ σώματος· ἄλλως **ἀκροδυνία** βλ. λ.

ἀκροπαίζω μσν. καὶ δημ. εἰς παιδιὰν ὀλίγον ἐπιδίδομαι, ἐπ' ὀλίγον καὶ μόλις παίζω· ‖ δημ. κ. ἐρωτοτροπῶ: **γελούσανε, ἀκροπαίζανε ὁ ἄγουρος κι ἡ κόρη.**

ἀκροπαραισθησία (ἡ) νεώτ.ἰατρ. ἡ διαταραχὴ τῆς αἰσθητικότητος τῶν ἄκρων μελῶν τοῦ σώματος, ἐκδηλουμένη εἰς αἱμωδίαν μετὰ ὑπαισθησίας ἢ ὑπεραισθησίας, προκαλοῦσα δὲ συνήθως παροξυσμοὺς καὶ φθάνουσα ἐνίοτε μέχρι τοῦ ὑποκειμενικοῦ αἰσθήματος τῆς νεκρώσεως τῶν δακτύλων.

ἀκρόπαστος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν δι' ἅλατος πεπασμένος ἢ ὁ ὀλίγον ἀλατισμένος: Σώπατ. παρ' Ἀθην.3,119Α **μενδήσιός θ' ὡραῖος ἀκρόπαστος εἶ, ξανθαῖσιν ὀπτὸς κέφαλος ἀκτῖσιν πυρός.**

ἀκροπατῶ-άω δημ. βαίνω ἀκροποδητὶ βλ. λ.

ἀκροπαχής-οῦς-ές μσν. ὁ κατὰ τὸ ἄκρον ἢ κατὰ τὰ ἄκρα παχύς, ὀγκώδης: Μοῖρ.346· Σουΐδ. ἐν λ. σκυτάλη «ἀκροπαχὴς βακτηρία» (παχεῖαν ἔχουσα λαβήν).

ἀκροπελαγιά (ἡ) δημ. ἡ παρὰ τὴν ξηρὰν ἄκρα τοῦ πελάγους, ἡ ἀκροθαλασσιά: **μουρμούριζε στὴν ἀκροπελαγιὰ τ' ἀνάλαφρο τὸ κῦμα.**

ἀκροπενθής-οῦς-ές ὁ ἄκρως, ὁ λίαν πενθῶν: Αἰσχ.Πέρσ.135 **Περσίδες ἀκροπενθεῖς** (δ.γ. **ἁβροπενθεῖς,** βλ. Κόντον ἐν Ἐπετ.Πανεπ.2,35).

ἀκροπερπατῶ-άω δημ. βαίνω κατ' ἄκρον ὁδοῦ, ὄχθης κττ.· 2) ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν βαδίζω.

ἀκρόπηλος-ον μτγν. ἐπὶ τόπου, ὁ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν μόλις πηλώδης, λασπώδης, ἐσωτερικῶς δὲ συμπαγής: Πολύβ.3,55,2 **τοῖς διὰ τῶν ἀκροπήλων πορευομένοις.**

ἀκροπήνιον (τὸ) μσν. ἀντικείμενον χρήσιμον εἰς παιδιάν· εἶδος σβούρας: σχόλ.Γρηγ.Ναζ. Στηλιτ.1,79 «**ἀκροπήνιον** ἐπί τινος λείου χωρίου θέμενοι καὶ τοῦτον ἱμᾶσι παίοντες περιστρέφου-

σιν, ἐξ οὗ συμβαίνει μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀεὶ κινεῖσθαι κίνησιν. . . αἱ στροφαὶ οὖν καλοῦνται στρόμβοι, τὸ δὲ στρεφόμενον ἀκροπήνιον ».

ἀκροπιάνομαι δημ. πιάνομαι, κρατοῦμαι ἐκ τοῦ ἄκρου· ‖ κ. μτφ.

ἄκροπις (ἡ) ἐπὶ τῆς γλώσσης, ἡ ἕνεκα δυσκινησίας μὴ δυναμένη νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν : Ἱππ.Ἐπιδ. 7,43 **ἄκροπις γλῶσσα** (σχόλ.Γαλ. « ἡ γλῶσσα, ἡ οἷον ἄκρα ἑαυτῆς μὴ διατυποῦσα, τοῦτ' ἔστιν ἡ ἡ ἀδιάρθρωτος ὑπὸ δυσκινησίας ».

ἀκροπλεξοῦδι (τό) δημ. τὸ ἄκρον πλεξούδας ἢ πλεξίδας βλ. λ.· 2) τὸ κροσσωτὸν ἄκρον ὑφάσματος.

ἀκρόπλιον (τό) νεώτ. τὸ κατώτατον πρόσθιον ἄκρον τῶν ὀνυχοειδῶν, ἤτοι τῶν ὁπλὴν ἐχόντων ζῴων· ‖ ἐν τῇ ἀνατομικῇ κατὰ πληθ. **ἀκρόπλια** οἱ κοπτῆρες ὀδόντες ζῴων ὡρισμένης ἡλικίας.

ἀκρόπλοος-ον κ. συνηρ. ἀκρόπλους-ουν ὁ κατὰ τὸ ἄκρον πλέων, ὁ διατρέχων τὴν ἐπιφάνειαν : Ἱππ.Νούσ.1,14 **τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τοῦτον καὶ τὰ ἐν τῷ πλευρῷ φλέβια πάσχει, ὅσα ἔσω ἀκρόπλοά εἰσι** (Γαλ. « οἷον ἐπ' ἄκρου ἐμπλέοντα »), Πλούτ. **τὸ καθαρώτατον οἷον ἀκρόπλουν ἐκ κεφαλῆς τοῦ ἀνθρώπου·** 2) μτφ. ὁ μὴ ἐμβριθῶς σκεπτόμενος, ὁ ἐπιπόλαιος : Ἱππ.Ἐπιστ. 18 **νόος ἀκρόπλοος καὶ ἀβέβαιος.**

ἀκρόπλους-ουν συνηρ. τοῦ ἀκρόπλοος βλ. λ.

ἀκροποδητί ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κ. ἀκροποδιτί ἐπὶ τῶν ἄκρων, ἐπὶ τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν, ἤτοι ἐλαφρῶς, ἀθορύβως : Λουκ.Προμ.1 **καὶ τῷ ποδὶ στενὴν ταύτην ὁ κρημνὸς ἔχει τὴν ἐπίβασιν, ὡς ἀκροποδητί που μόλις ἑστάναι** αὐτ. Νεκρ.Δ 27,5 **ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν ἀκροποδητὶ μόλις βαδίζουσιν·** νεώτ. **ἐπλησίασεν, χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθοῦν βαδίζων ἀκροποδητί.**

ἀκροπόδιον (τό) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ἀκρόπους τὸ ἄκρον τοῦ ποδός : Σωραν.1,101· ‖ ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ ἐπὶ ἀστερισμῶν : Πτολ.Σύντ. Μαθ.7,5· 2) τὸ ἀνώτατον τμῆμα ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὰ βάθρον ἀγάλματος, συνήθως ἡνωμένον μετὰ τούτου· 3) νεώτ. ἐν τῇ ἀνθρωπολογίᾳ, τὸ κατὰ τὴν ὀρθίαν στάσιν πρὸς τὰ πρόσω προέχον ἄκρον τοῦ μεγάλου ἢ τοῦ δευτέρου δακτύλου τοῦ ποδός.

ἀκροποδιτί ἐπίρρ. ἀκροποδητὶ βλ. λ. παρὰ Σουίδ. « ἄκροις ποσί ».

ἀκρόποδον (τό) νεώτ. τὸ κατώτερον τμῆμα τοῦ ποδὸς τῶν πτηνῶν.

ἀκροποίκιλμα-ατος (τό) νεώτ. τὸ κατὰ τὸ ἄκρον ἢ τὰ ἄκρα ποίκιλμα, κόσμημα· συγγ. πλαυμίδι, στολίδι, κέντημα, φεστόνι.

ἀκροπολεύω μτγν. ἐν ἄκροις, ἐν ὑψηλοῖς πορεύομαι : Μαν.4,79 **τῇ δὲ Ἄρης ἰσόμαιρα δι' αἰθέρος ἀκροπολεύῃ.**

ἀκρόπολις-εως (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. ἀκρόπτολις τὸ ἄκρον τῆς πόλεως, τὸ ὑψηλότερον καὶ μᾶλλον φύσει καὶ τέχνῃ ὀχυρὸν μέρος αὐτῆς : Ὀδ. Θ 504 **αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες εἰς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο,** Ἡρ.1,84 **ἀπότομός τε γάρ ἐστι ταύτῃ ἡ ἀκρόπολις καὶ ἄμαχος,** Αἰσχ.Ἑπτ.240 **τάνδ'** εἰς ἀκρόπολιν, τίμιον **ἕδος,** ἱκόμαν· 2) εἰδ. ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν, ἰδίᾳ παρὰ τοῖς πεζογράφοις : Ἡρ.1,60 **τὸν αὐτὴ ἡ Ἀθηναίη. . κατάγει εἰς τὴν ἑωυτῆς ἀκρόπολιν,** Ἀνδοκ.1,76· ‖ κ. συνεκδ. τὸ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ταμεῖον τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας : Θουκ.2,13,3 **ὑπαρχόντων δὲ ἐν τῇ ἀκροπόλει ἔτι τότε ἀργυρίου ἐπισήμου ἑξακισχιλίων ταλάντων,** Ἰσοκρ. **μεστῆς οὔσης ἀργυρίου καὶ χρυσίου τῆς ἀκροπόλεως·** ‖ κ. φρ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ : Δημ.1327,26 **ἀνενεχθῆναι εἰς ἀκρόπολιν,** αὐτ.1337,25 **γεγράφθαι ἐν ἀκροπόλει** (τὸ νὰ ἐγγραφῇ τις ὀφειλέτης τοῦ Ἀθην. Δημοσίου)· 3) ἐν πολλοῖς μεταφοραῖς τὸ ἐξέχον, τὸ σημαντικόν, τὸ ἐξόχως ὀχυρὸν ἢ ἰσχυρόν : Θεογν.233 **ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενεόφρονι δήμῳ·** πρβλ. ἀνάλογον παρ' Εὐρ.Μήδ.594 **τυράννους παῖδας, ἔρυμα δώμασιν·** Εὐρ.Ὀρ.1094 **γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν Φωκέων ἀκρόπτολιν,** Πλάτ.Πολ 560 Β, Ἀριστλ ΖΜ 670 Α 26, Πλούτ.Συμπ.3,647Δ **αἱ τῶν ἀνθῶν ἀπόρροιαι. . ἀποτειχίζουσι τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῆς μέθης ὡς ἀκρόπολιν,** νεώτ. **ἀκρόπολις τοῦ ἑλληνισμοῦ,-τοῦ Χριστιανισμοῦ** κττ.

ἀκροπολίτης (ὁ) μσν. ὁ ἐν τῇ ἀκροπόλει διαμένων, κατοικῶν : Ἰω.Μαλάλ.9,278 **ἔκτισε . . ἄνω εἰς τὴν καλουμένην ἀκρόπολιν . . δημόσιον λουτρὸν τοῖς αὐτοῖς ἀκροπολίταις.**

ἀκροπόλος-ον ὁ λίαν ἐξέχων, ὑψηλός : Ἰλ.Ε 523 **νεφέλῃσιν . . ἅς τε Κρονίων . . ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν.**

ἀκρόπορος-ον μτγν. ὁ ἔχων πόρον, ἄνοιγμα κατὰ τὸ ἄκρον : Νόνν.Δ 2,2 ἀκρόπορος σῦριγξ· 2) ὁ περιπατῶν εἰς τὰ ἄκρα, ὑψηλά : αὐτ.46,136 **ἴχνεσιν ἀκροπόροισιν ἀνήιξε κίονα** βαίνων.

ἀκροπόρος-ον ὁ διὰ τοῦ ἄκρου, διὰ τῆς αἰχμῆς διαπερῶν, ὁ ὀξύς : Ὀδ.Γ 463 **ὤπτων δ' ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες·** ΕΜ « ἀκροπόροι ὀβελοί, οἷς ἄκρα πείρεται τὰ κρέα ».

ἀκρόπορπον (τό) νεώτ. τὸ εἰς τὴν σαγὴν ἱππικοῦ καὶ πυροβολικοῦ ἄκρον τοῦ ἱμάντος, τὸ φέρον τὴν πόρπην· ‖ καὶ γενικῶς πᾶν τεμάχιον δέρματος, χρησιμεῦον διὰ τὸν σύνδεσμον τεμαχίου σαγῆς διὰ γλωχῖνος.

ἀκροπόρφυρος-ον μτγν. ὁ τὸ ἄκρον πορφυροῦς : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,17 **ἀκροπόρφυροι χιτῶνες.**

ἀκροποσθία (ἡ) ἰων. ἀκροποσθίη τὸ ἄκρον τῆς πόσθης, τὸ καλῦπτον τὴν βάλανον ἄκρον τοῦ δέρματος τοῦ ἀνδρικοῦ αἰδοίου : Ἱππ.Κωακ.199 Β **νεῦρον διακοπὲν ἢ γνάθου τὸ λεπτὸν ἢ ἀκροποσθίη οὐ συμφύεται,** Ἀριστλ.ΖΙ 1493 Α 29.

ἀκροπόσθιον (τό) μτγν. ἀκροποσθία βλ. λ. : Πολυδ.2,171 **τὸ πόσθης προῦχον** (τὸ ἐπ' οὐρήθρᾳ δέρμα), Ῥοῦφ.Ὀνομ.102 « **τὸ πέρας τοῦ καυλοῦ βάλανος, καὶ τὸ δέρμα τὸ περὶ αὐτῇ πόσθη καὶ τὸ ἔσχατον τῆς πόσθης ἀκροπόσθιον** ».

ἀκροποταμιά (ἡ) δημ. ἡ κατὰ τὴν ἐκβολὴν ποταμοῦ ἄκρα· 2) γεν. ἡ κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ ὄχθη

ἀκροποταμίτης-ισσα-ικο δημ. ὁ ζῶν εἰς τὴν ἀκροποταμιὰν βλ. λ. ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτῆς.

ἀκροπότης (ὁ) μτγν. ὁ πίνων πολύ : Νόνν.Δ 41, 108 ἀκροπότης **δὲ Πετραίῳ . . ἕσπετο Φηρεύς.**

ἀκροπουδίς ἐπίρρ. Ἡρωδιαν. ἀκροποδητὶ βλ.λ.

ἀκρόπους-οδος (ὁ) κ. νεώτ. τὸ ἄκρον τοῦ ποδός : Παλλάδ. εἰς Ἱππ.Ἀγμ.12,285 **ὡς ἐπὶ κνήμης κλασθείσης τὸν ἀκρόποδα δεσμεῖν·** ‖ εἰδ. ἐπὶ προβάτων : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ. **κρεῶν ἀκρόποδες ἐν χυλοῖσιν τακεροί·** 2) μτφ. ἐπὶ ἀστερισμῶν : Πτολ.Σύντ.Μαθ.7,5· 3) νεώτ. τὸ ἀκραῖον βάθρον γεφύρας, τὸ ἀκρόβαθρον.

ἀκρόπρεμνον (τό) μσν. ἡ ἐσχάτη κορυφή : Νικήτ.Εὐγ.3,87 **ἀκρόπρεμνον ἐγγὺς αἰθέρος.**

ἀκροπρεπίδιον (τό) νεώτ. ἡ προσραπτομένη εἰς ἄκρα φορέματος πολύπτυχος ἢ κεντητὴ ταινία πρὸς στολισμόν· δημ. φαρμπαλάς.

ἀκρόπρῳρον (τό) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀκρότατον μέρος τῆς πρῴρας : Στράβ. **ἀκρόπρῳρον ξύλινον·** ‖ νεώτ. ναυτ. προτομὴ ἀνθρώπου ἢ ζῴου ἢ ἄλλη ἀλληγορικὴ παράστασις, τεθειμένη εἰς τὴν πρῷραν τοῦ πλοίου ὡς ἔμβλημα ὑπὸ τὸν πρόβολον, εἰς ἣν θέσιν συνέρχονται αἱ κερκίδες καὶ οἱ δελφῖνες τοῦ πλοίου, δημ. φιγούρα.

ἀκρόπτερις-ιδος (ἡ) νεώτ. τὸ φυτὸν πτέρις βλ.λ. συνών. **ἀσπλήνιον τὸ ἀκρόστιχον** (**acropteris Septentrionalis Lk**).

ἀκρόπτερον (τὸ) μτγν. τὸ ἄκρον τῆς πτέρυγος : ΑΠ 6,229 **αἰετοῦ ἀγκυλοχείλου ἀκρόπτερον ὀξύ·** 2) μτφ. : Ὀππ.Κυν.4,127 **ἀκρόπτερα φωτῶν** (οἱ ἄνδρες, οἱ τοποθετημένοι εἰς τὰ ἄκρα τοῦ δικτύου ἐν κυνηγίῳ, οἱ ἄλλως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως ἀναφερόμενοι **ἀκρόλινοι** βλ. λ.).

ἀκρόπτολις (ἡ) ποιητ. ἀντὶ ἀκρόπολις βλ. λ.

ἀκροπύργιον (τὸ) μσν. τὸ ἄκρον τοῦ πύργου· 2) νεώτ. ὁ ὑψηλότερος κ. γενικῶς ὁ σπουδαιότερος πύργος φρουρίου· || μτφ. τὸ πλέον δυσπρόσβλητον σημεῖον· || κ. τὸ ἔσχατον καταφύγιον.

ἀκρόπυργος (ὁ) νεώτ. ὁ ὑψηλότερος καὶ γεν. ὁ κυριώτερος πύργος φρουρίου· || τὸ κορυφαῖον ἄκρον πύργου, ἀκροπύργιον βλ.λ.

ἀκροπυργώματα (τὰ) μσν. ἀκροπύργια.

ἀκρόπυρος-ον λίαν θερμός : Ὀλυμπιόδ.Ἀλχ.76 Β **ἀκρόπυρος κρύσταλλος.**

ἀκρόρριζα (ἡ) δημ. κ. ἀκρόρριζο (τὸ) ἡ ἔξω τοῦ χώματος προβάλλουσα ρίζα δένδρου ἢ θάμνου : **στὴν ξεγλυμένη ποταμιὰ οἱ ἀκρόρριζες τοῦ πεύκου.**

ἀκρορρίζιον ὀδοντικόν νεώτ. ἰατρ. τὸ ἀκρότατον μέρος τῆς ρίζης τοῦ ὀδόντος.

ἀκρόρριζος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ρίζας κατὰ τὰ ἄκρα, ἤτοι ἐπιπολῆς· ἀντίθ. **βαθύρριζος** : Βασ. **ἀκρόρριζα δένδρα.**

ἀκρορρίνιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἄκρον τῆς ρινός : Πολυδ.2,80· || νεώτ. τὸ μεταξὺ τῶν μυκτήρων καὶ τοῦ ἄνω χείλους τοῦ ἵππου μέρος.

ἀκρορρύμιον (τὸ) μτγν. τὸ ἐμπρόσθιον ἄκρον τοῦ ρυμοῦ : Πολυδ.1,46 « **τὸ τοῦ ρυμοῦ τέλος, τὸ ὑπερθεν ἐκδεδεμένον τῷ ζυγῷ** ».

ἄκρος-α-ον κ. νεώτ. ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸ ἄκρον κατὰ μῆκος, ὁ ἀπώτατος, ὁ ἐξώτατος, ὁ ἀκρινός, ἰδίᾳ ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος : Ἰλ.Ε 336 **ἄκρην οὔτασε χεῖρα** (εἰς τὸ ἄκρον, ἤτοι τὸ ἔσχατον μέρος τῆς χειρός). αὐτ.Π 599 **βλῆτο γὰρ ὦμον δουρί. . ἄκρον ἐπιλίγδην,** αὐτ.Π 640 **ἐκ κεφαλῆς . , ἐς πόδας ἄκρους,** Ἡρ.1,119 **πλὴν κεφαλῆς τε καὶ ἄκρων χειρῶν τε καὶ ποδῶν,** Εὐρ. ΙΑ 940 **οὐχ ἅψεται σῆς θυγατρὸς οὐδ' εἰς ἄκραν χεῖρα,** Πλάτ.Λάχ.183 Β **οὐδὲ ἄκρῳ ποδὶ ἐπιβαίνοντας,** παροιμ.Διογεν.2,10 **ἄκροις δακτύλοις ἅπτεσθαι** (ἀνεπαρκῆ ἄσκησιν λαμβάνειν περί τι ἢ ἀτελῶς γνωρίζειν τι)· || κ. ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων : Σοφ.Ἀντ.1199 **πεδίον ἐπ' ἄκρον,** Κρατῖν.296 **πίτυν ἄκρας τῆς κόμης καθέλκων·** || ἐν τῇ γεωμετρίᾳ, ὁ τοῦ ἄκρου τῆς γραμμῆς : Ἀπολλών.Περγ.Κων.4,8 **ἡ ἐπ' ἄκραν τὴν ἀποληφθεῖσαν ἀγομένη·** || ἐν τῇ στρατιωτικῇ τακτικῇ κατὰ πληθ. **οἱ ἄκροι** εἰς τὰ ἄκρα, τὰ κέρατα τῆς παρατάξεως τοποθετημένοι ἄνδρες : Ἀσκληπ. Τακτ.1,3· 2) ὁ εἰς τὸ ἄκρον εὑρισκόμενος καθ' ὕψος, ὁ ὑψηλότατος : Ἰλ.Α 499 **Κρονίδην. . ἥμενον. . ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο,** αὐτ.Ζ 88 **νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ** (ἐν τῇ ἀκροπόλει), αὐτ.Ξ352 **ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ,** αὐτ.Π 162 **λάψοντες. . μέλαν ὕδωρ ἄκρον** (ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος), Σοφ.ΟΤ 1106 **ἐπ' ἄκρων ὀρέων** (ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὀρέων)· || ὁ ἐνδότατος, ὁ μύχιος : Εὐρ.Ἱππ. 255 **πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς·** || ἐν τῷ ὑπερθ. **ἀκρότατος** : Σαπφ.93,2 **ὕσδος ἀκρότατος·** 3) ἐπὶ ἐννοιῶν, ἐκφραζουσῶν χρόνον, ὁ ἐν ἀκμῇ, ὁ ἐν πληρότητι ὤν, κατὰ δ. ἐρμ. ὁ ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ εὑρισκόμενος : Πίνδ.Π 11,10 **ἄκρᾳ σὺν ἑσπέρᾳ,** Σοφ.Αἶ.285 **ἄκρας νυκτός** (σχόλ. « κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτός »), Θεόκρ.11,37 **χειμῶνος ἄκρω,** Ἐπιγρ.**ἄκρου τοῦ ἔαρος·** 4) μτφ. κατὰ ποικιλωτάτας χρήσεις, οἷον ἐπὶ προσώπων, ὁ ἄριστος, ὁ ἐμπειρότατος, ὁ δεξιώτατος : Αἰσχ.Ἀγ. 1130 **θεσφάτων γνώμων ἄκρος,** Σοφ.Ἠλ.1499 **ἐγώ σοι μάντις εἰμὶ τῶνδ' ἄκρος,** Πλάτ.Θεαίτ. 152 Ε **τῶν ποιητῶν οἱ ἄκροι τῆς ποιήσεως ἑκατέρας,** Ἀριστείδ.Λόγ. **πρῶτον Ἑλλήνων εἶναι καὶ ἄκρον ἐν λόγοις·** || μετὰ ἠθικῆς σημασίας : Ἀριστλ.ΗΝικ.1107 Β 31 **οἱ ἄκροι τῆς μέσης χώρας** (οἱ ἄριστοι καὶ οἱ χείριστοι τὸ ἦθος)· || ἐπὶ ἄλλων ἐννοιῶν, ὁ μεγίστης ἐντάσεως ἢ ἐκτάσεως, ὁ ὀξύτατος, ὁ μέγιστος : Ἀλεξ.222,4 **ἄκρα συμφορά** (ἀμφίβ.), Δίφιλ.54 **ἄκρα νηστεία,** νεώτ. **ἄκρα γαλήνη,-εὐτυχία·** || ἐν τῷ ὑπερθ. ἀκρότατος κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : Πλάτ.Φίληβ. 45 Α **εἰς τὰς ἀκροτάτας καὶ σφοδροτάτας λεγομένας ἡδονάς,** αὐτ.Πολιτ.8,564 Α **ἐκ τῆς ἀκροτάτης ἐλευθερίας δουλεία πλείστη τε καὶ ἀγριωτάτη·** 5) τὸ θηλ. κ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. βλ. **ἄκρα, ἄκρον·** 6) τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἄκρα** ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἢ τῆς ἐπιφανείας : ΑΠ 7,428,3 **ἄκρον δ' ἐπ' αὐτᾶς βαθμίδος·** 7) νεώτ. μτφ. κ. κατ' ἄλλας σχέσεις ἤτοι : **ἄκροι φίλοι** (στενώτατοι), **ἄκρος χαρακτὴρ** (ὁ μὴ δεχόμενος συμβιβασμούς)· || ἐν τῇ Δυτικῇ ἐκκλησίᾳ : **Ἄκρος Ἀρχιερεὺς** (ὁ Πάπας)· || ναυτ. **ἄκρα σιωπὴ** (παράγγελμα, ὅπερ ἐκφωνεῖται ὑπὸ τῶν ὑπαξιωματικῶν εἰς τὰ ὑποφράγματα καὶ τοὺς τόπους κατακλίσεως ἐν γένει τοῦ πληρώματος ἐν τέταρτον μετὰ τὸ « ἀνακλητικόν »)· || ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ : **ἄκραι τιμαὶ** (ἡ μεγίστη ἢ ἡ ἐλαχίστη τιμὴ μετεωρολ. στοιχείου ἐν συνόλῳ θεωρουμένου).

ἀκρός (ὁ) δημ. ἐπηρμένος, ἀλαφρόμυαλος, χαζός.

ἀκροσανθής-οῦς (ὁ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀειζωοειδῶν, πόα** ἢ ἡμίθαμνος, τοῦ ὁποίου τὰ γνωστὰ εἴδη εἶναι ἰθαγενῆ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος (Acrosanthes Eckl. καὶ Zeyh.).

ἀκροσαπής-ές ὁ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν σεσηπὼς ἢ ὁ ἐν ἀρχομένῃ σήψει : Ἱππ.Τροφ.41 **σιτίον νέοισι ἀκροσαπές, γέρουσι δὲ εἰς τέλος μεταβεβλημένον, ἀκμάζουσιν ἀμετάβλητον** (« τὸ ἐπιπολῆς καὶ ἐπὶ βραχὺ μεταβεβληκός »).

ἀκρόσαυρος (ὁ) νεώτ. παλαιοντολογ. ζῷον σαυροειδές, ἐκ τῶν δεινοσαύρων, ἔχον ρύγχος μακρόν.

ἀκροσειράδιον (τὸ) νεώτ. τὸ ἄκρον τῆς σειράδος βλ. λ.

ἀκροσίδηρος-ον δωρ. ἀκροσίδαρος ὁ σιδηροῦς εἰς τὸ ἄκρον, ὁ ἔχων σιδηρᾶν αἰχμήν : ΑΠ 6,95 **βούστροφον ἀκροσίδαρον.**

ἀκροσιφώνιον (τὸ) νεώτ. τὸ μεταλλικὸν ἄκρον τοῦ πυροσβεστικοῦ σωλῆνος.

ἀκροσκιρία (ἡ) ἡ περὶ τὴν κορυφὴν ὑψώματος λόχμη, τὸ ἄνω μέρος δασώδους ὑψώματος : Πίνακ.Ἡρακλ.187 **δύο δὲ ἐν ταῖς ἀκροσκιρίαις.**

ἀκροσκοτία (ἡ) μτγν. τὸ ἄκρον τοῦ σκότους, ὁ περὶ τὸ τέλος τῆς νυκτὸς χρόνος, τὸ λυκόφως : Ἰω. Χρυσ.5,743,25 **διὰ δὲ τὸν φόβον, καὶ τὸ ἔτι εἶναι ἀκροσκοτίαν, τηλαυγῶς τὸν τόπον οὐκ ἐθεώρησεν.**

ἀκροσμίγω δημ. κ. **ἀκροσμίχω** σμίγω, ἑνώνω τὰ ἄκρα δύο ἐλασμάτων ἢ ξύλων.

ἀκρόσοφος-ον κ. μσν. ὁ εἰς ἄκρον, εἰς ὕψιστον βαθμὸν σοφός, ἔμπειρος : Πίνδ.Ο 11(10),19 **μηδ' ἀπείρατον καλῶν, ἀκρόσοφον δὲ καὶ αἰχματὰν** (σχόλ. « τὸν εἰς ἄκρον ἐληλυθότα σοφίας »), Διον.Ἀλ. Δημ.51 **ἀνὴρ μήτ' ὀλιγόπονος. . μήτε ἀκρόσοφος.**

ἀκροσπάθια (τὰ) παρὰ Σουΐδ. ὡς ἑρμήνευμα τῆς λ. ὑποχόνδρια.

ἀκρόσπελλος (ὁ) μτγν. κ. **ἀκρόσπελος** αἰγίλωψ βλ. λ. : Ψ.Διοσκ.4,137.

ἀκρόσπερμον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος μικρῶν μυκήτων ποικιλοχρόων, ἀπαντώντων ἐπὶ νεκρῶν φυτικῶν μορίων (Acrospermum Tode).

ἄκροσσος-ον ὁ μὴ ἔχων κροσσούς, κρόσσια βλ. λ. : Γεωπ. **ἄκροσσα λέντια.**

ἀκροστάλαγμος (ὁ) νεώτ. ὑφομήκης, φέρων ἑρπούσας ὑφάδας, ὀρθίας μετὰ πολυαρίθμων γονιδίων, περιβεβλημένων βλέναν· σαπρόφυτον φυτικῶν ὑπολειμμάτων (acrostalagmus Corda).
ἀεραστασία (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ γυμναστικῇ, στάσις, καθ' ἣν τὸ σῶμα ἀνυψοῦται βραδέως, στηριζόμενον ἐπὶ τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν.
ἀκρόστεγος-ον μσν. ὁ κατὰ τὸ ἄκρον ἢ ἄνωθεν ἔχων στέγην, σκεπήν: Ἀνν.Κομν.13,383 Α **χελώναις ἀκροστέγοις περιφρουροῦντες τὰ ἄνω μέρη**· || μτφ.: Γεώργ.Πισίδ.Ἑξαήμ.704 **ἐκ τῶν ἄνω δὲ τῆς κεφαλῆς ἀκροστέγων νεύρων.**
ἀκροστέκομαι δημ. ἀόρ. **ἀκροστάθηκα**, ἵσταμαι ἀδρανῶν, ἀναπαύομαι ἐπ' ὀλίγον: Ἐρωτόκρ. Β 1421 **ν' ἀκροσταθῆς καμπόσο.**
ἀκροστεφής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ δοχείων, δεξαμενῶν κττ. ὁ μέχρι κορυφῆς, ὁ μέχρι τῶν χειλέων πεπληρωμένος· δημ. σώχειλας, ξέχειλος.
ἀκροστήθιον (τὸ) τὸ ἀνώτατον ἄκρον τοῦ στήθους: Ἀριστλ.Φυσιογν.102 ἀπ. **ἀπὸ τοῦ ἀκροστηθίου πρὸς τὸν τράχηλον**, αὐτ.Φυσιογν.810 Α 17 **ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ πρὸς τὸ ἀκροστήθιον.**
ἀκροστήμων-ονος (ὁ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἐρεικοειδῶν** τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς (acrostemon Kotzsch).
ἀκροστήριγμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἄκρον, ἐφ' οὗ στηρίζεταί τι· 2) τὸ ἄκρον στηρίγματος.
ἀκροστιχίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια πτερίδων τῆς τάξεως τῶν **πολυποδιιδῶν**, περιλαμβάνουσα ποώδεις πτέριδας, φυομένας εἰς τὰς τροπικὰς χώρας καὶ ἐχούσας φύλλα ἀσχιδῆ, ἢ πτεροσχιδῆ, ἁπλῶς ἢ διττῶς σύνθετα, σποριόφυλλα δὲ συχνάκις διάφορα τῶν ἀγόνων.
ἀκροστιχίς-ίδος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. **-ίδα** τὸ ἄκρον τοῦ στίχου· 2) εἰδικ. **σειρὰ** στίχων, ἐμμέτρως συντεθειμένων καὶ διατεταγμένων οὕτως, ὥστε τὰ **ἀρχικὰ** (παρὰ νεωτ. κ. **τὰ** τελικὰ γράμματα) αὐτῶν ἢ αἱ συλλαβαὶ ἢ αἱ λέξεις λαμβανόμεναι ἰδιαιτέρως νὰ ἀποτελῶσι λέξιν ἢ φράσιν ὡρισμένην: Διον.Ἁλ.4,62 **ἐλέγχονται ταῖς καλουμέναις ἀκροστιχίσιν** (οἱ παρέμβλητοι στίχοι)· 3) ἐκκλ. σύστημα ἐκκλησιαστικῶν ᾀσμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν στίχων ἀκολουθοῦσι τὴν σειρὰν τοῦ ἀλφαβήτου ἢ σχηματίζουσιν ὀνόματα, λέξεις ἢ καὶ ῥήσεις ὁλοκλήρους: Εὐσέβ.Κωνστ.18,448 (« θείας ἐπινοίας ὄντως γενομένη μεστὴ (ἡ Ἐρυθραία Σίβυλλα) δι' ἐπῶν περὶ τοῦ Θεοῦ τὰ μέλλοντα προεθέσπισε σαφῶς ταῖς προτάξεσι τῶν πρώτων γραμμάτων, ἥτις ἀκροστιχὶς λέγεται, δηλοῦσα τὴν ἱστορίαν τῆς τοῦ Ἰησοῦ κατελεύσεως· ἔστι δὲ ἡ ἀκροστιχὶς αὕτη· **Ἰησοῦς Χρειστός, Θεοῦ Υἱός, Σωτήρ, Σταυρός**»· || γενικώτερον τὰ κατ' ἐκκλησιαστικὴν ἀκροστιχίδα ποιήματα, ἤτοι κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ λεγόμενοι Κανόνες.
ἀκρόστιχον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ἄκρον, ἡ ἀρχὴ τοῦ στίχου· || ἡ ἀκροστιχίς βλ. λ.: σχόλ. Θουκ.2.17 (ἔνθα **ἄκρον τοῦ στίχου** εἶναι ἡ ἀρχὴ **τοῦ στίχου, ἀκροτελεύτιον δὲ** τὸ τέλος αὐτοῦ), ΑΠ 9,385· 2) ἐκκλ. ταυτόσημον **πρὸς** τὸ ἀκροτελεύτιον βλ. λ. 2)· 3) **ἔγγειος φόρος τῶν** Βυζαντινῶν κληθεὶς οὕτως ἐκ τῶν στίχων τῶν προσωπικῶν καταλόγων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων **ἐγένετο** ἡ βεβαίωσις καὶ εἴσπραξις τοῦ φόρου τούτου· 4) νεώτ. βοταν. γένος πτερίδων τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀκροστιχιδῶν**· εἶναι φυτὸν ποῶδες, μὲ φύλλα ἀσχιδῆ ἢ πτεροσχιδῆ, ἁπλῶς ἢ διττῶς σύνθετα, καὶ ἀναπτύσσεται συνήθως ἐπὶ κορμῶν δένδρων τῶν τροπικῶν χωρῶν (Acrostichum L).
ἀκροστόλιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ἄκρον **τοῦ πλοίου**, τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ στόλου, ἤτοι **τὸ διὰ πολλῶν ποικιλμάτων κεκοσμημένον** ἀκραῖον τμῆμα τῆς πρῴρας, ὑφ' ὃ τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου: Πολύβ.1,86 « **τὸ** μεταξὺ τοῦ ἐμβόλου καὶ τῆς προεμβολίδος ὁ στόλος ἐστὶν ὑπὲρ τὴν στεῖραν .. τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ προῦχον **ἀκροστόλιον** ἢ **πτυχίς** » (δ.γ. **ἡ πτυρίς**), Εὐστ.1039,40 « **ἀκροστόλιον** δὲ τὸ ἀπὸ τῆς πτυχῆς ἀνατεῖνον ξύλον ἐπὶ τὴν πρῷραν. , ἄκρος στόλος. .. στόλος, δὲ ἐστι τὸ ἀπὸ τῆς λεγομένης πτυχῆς ξύλον πλατύ· πτυχὴ δὲ ἐστιν ὅπου οἵ τε ὀφθαλμοὶ ζωγραφοῦνται καὶ τὸ τῆς νεὼς ὄνομα ἐγγέγραπται»· || ταῦτα συνήθως ἐν ναυμαχίαις ἀπεσπῶντο ἐκ τῶν πλοίων τοῦ ἡττημένου ἐχθροῦ εἰς ἔνδειξιν τῆς νίκης: Διόδ.Σ 18,75 **μετὰ δὲ ταῦτα Νικάνορος καταπλεύσαντος εἰς τὸν Πειραιᾶ** κεκοσμημένῳ **στόλῳ τοῖς ἀπὸ** τῆς νίκης ἀκροσταλίοις (δ.γ. **ἀκροστολίοις**), Ἀππ.Μιθριδ.25 **ὥστε καὶ τριήρη αὐτοῖς ἀνδράσιν ἀναδησάμενοι καὶ ἀκροστόλια πολλὰ καὶ σκῦλα εἰς τὸν λιμένα φέροντες ἐπανελθεῖν**· || νεώτ. τὸ σύνολον τῶν κοσμημάτων, ἅτινα ἐνεγλύφοντο ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐλαφροῦ σανιδώματος, τοῦ ἐπενδύοντος τὰς ἐπὶ τῶν κερκίδων ἐστερεωμένας στήριγγας τοῦ πλοίου· δημ. στολίσματα τῆς πλώρης· 2) κατὰ σύγχυσιν τὸ ἄφλαστον βλ. λ.
ἀκρόστολον (τὸ) μτγν. ἀκροστόλιον βλ. λ.: Παυσ.9,16,2 (δ.γ.), Διόδ.Σ 18,75 (δ.γ.).
ἀκροστόμιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἄκρον τοῦ στόματος: Διον.Ἁλ.Συνθ.14 **στρογγύλεταί τε ἐν αὐτῷ** (ἤτοι κατὰ τὴν προφορὰν τοῦ ω) **τὸ στόμα καὶ περιστέλλει τὰ χείλη, τήν τε πληγὴν τὸ πνεῦμα περὶ τὸ ἀκροστόμιον** ποιεῖται· 2) μσν. μτφ. ἐν πράξει τὸ ἄκρον τοῦ φυσεροῦ· ἄλλως **ἀκροφύσιον**: Εὐστ.1153,38 « τὰ μέρη τῶν φυσῶν τὰ τοῖς χοάνοις ἐνιέμενα **ἀκροφύσια** ἐλέγοντο **καὶ ἀκροστόμια**, οἷς φυσῶσιν οἱ χαλκεῖς»· 3) νεώτ. κατ' ἐπέκτασιν τὸ ἄκρον ὀπῆς ἢ γενικῶς ἀνοίγματος: **τὰ ἀκροστόμια τοῦ μεταλλείου.**
ἀκρόστροφος-ον νεώτ. ὁ κατὰ τὰ ἄκρα ἐστραμμένος· || ὁ κατὰ τὰ ἄκρα καμπυλωτός.
ἀκρόστυλον (τὸ) νεώτ. τὸ ἄκρον τοῦ στύλου· 2) τὸ στίγμα τοῦ ὑπέρου τῶν ἀνθέων.
ἀκροσυνάπτω νεώτ. συνάπτω τὰ ἄκρα δύο ἐλασμάτων ἢ ξύλων· δημ. **ἀκροσμίγω** βλ. λ.
ἀκροσύρτης (ὁ) νεώτ. ναυτ. σύσπαστον ἢ πολύσπαστον, οὗ εἷς τῶν τροχίλων προσαρτᾶται εἰς τὸ ἀγόμενον ἄλλου συσπάστου ἢ πολυσπάστου πρὸς πολλαπλασιασμὸν τῆς ἀσκουμένης ἐπ' αὐτοῦ δυνάμεως· δημ. καβοσύρτης, καβοσοῦλτος.
ἀκροσφαίρια (τὰ) μσν. τὰ στρογγύλα ἄκρα τῶν δακτύλων· δημ. ῥόγες.
ἀκροσφαλής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ εἰς ὀλίσθησιν, εἰς πτῶσιν ὑποκείμενος ἢ ἐπιρρεπής, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἵσταται ἢ νὰ βαδίζῃ σταθερῶς· ΑΒ « **ἀκροσφαλές**· σημαίνει τὸ ἄκρως σφαλερὸν καὶ μὴ δυνάμενον παγίως **ἐν ἀσφαλεῖ** εἶναι. οὕτω Φρύνιχος», αὐτ. « **ἀκροσφαλής**· ἑτοιμόπτωτος», Σουΐδ. « οἱ ἐν τῷ βαδίζειν σφαλλόμενοι »: Βασ. 2,125 **ἀκροσφαλεῖς οἱ πόδες καθάπερ οἱ τῶν παίδων**· || κ. νεώτ. συνήθ. μτφ. ὁ εὐκόλως κλονιζόμενος ἢ μεταπίπτων, ὁ μὴ **εὐσταθής**, ὁ ἐπισφαλής: Πλάτ.Πολ.404Β **μὴ ἀκροσφαλεῖς εἶναι πρὸς ὑγίειαν** (νὰ μὴ ἔχωσιν ἐπισφαλῆ ὑγείαν, ἐπὶ τῶν ἀθλητῶν), Μάξ. Τύρ. 5,2 **ψυχὴ ἐν εὐτυχίᾳ ἀκρασφαλής**, Θεμίστ.Λόγ. 22,274 Α **φιλίαν ῥαθυμία ἀκροσφαλῆ καὶ σαθρὰν ἀπεργάζεται**· νεώτ. **ἐργάζεται** πολὺ παρὰ **τὴν** ἀκροσφαλῆ (συνηθέστ. **ἐπισφαλῆ**) ὑγείαν του· 3) ἐνεργ. ὁ ὀλίσθησιν, πτῶσιν ἐπιφέρων, ὁ ἐπικίνδυνος: Πολύβ.9,19,7 **μή .. ὀρθότεραι προσερειδόμεναι λίαν ἀκροσφαλεῖς ὦσι τοῖς προσβαίνουσιν** (αἱ κλίμακες)· || κ. μτφ. ἐν τῇ αὐτῇ σχέσει: Θεμίστ.Λόγ.23,300Α **εἴτε ὠφέλιμος** [ἡ **τέχνη**] **ὀρθῇ πολιτείᾳ εἴτε βλαβερὰ καὶ ἀκροσφαλής.**

ἀκροσφαλῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐπιρρεπῶς πρὸς τὸ ὀλισθαίνειν ἢ πίπτειν, κατὰ τρόπον ἀκρασφαλῆ βλ. λ. : Πλούτ.Συμπ.2,682 D τὸν ἀκροσφαλῶς ἔχοντα πᾶσι προσπταίειν ἀνάγκη τοῖς ὑποπίπτουσιν· || μτφ.: Θεμίστ.Λόγ.26,319 τοῖς εἰς ἄκρον ὑγιαίνουσι καὶ τοῖς ἀκροσφαλῶς διακειμένοις.

ἀκρόσφυρα (τά) κ. ἀκροσφύρια ὑποδήματα γυναικεῖα· Ἡσ. « γένος ὑποδημάτων γυναικείων ».

ἀκροσφύρια (τὰ) μτγν. ὑποδήματα γυναικεῖα· ἄλλως ἀκρόσφυρα, Πολυδ.7,94.

ἀκροσχιδής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἄκρον, ἀνώτατον ἢ ἔσχατον μέρος ἐσχισμένος : Θεόφρ.Φ1 3,11,1 οὐχ οὕτω μεσοσχιδῆ, ἀλλ᾽ἀκροσχιδέστερα.

ἀκρόσωμον (τό) νεώτ. ἐν τῇ φυσιολογίᾳ, ἡ κεντρικὴ μοῖρ⁓ τῆς κεντροσφαίρας τῆς σπερματίδος, ἥτις ὡς κοκκίον ὑπάρχει εἰς τὸ πρόσθιον ἄκρον τῆς κεφαλῆς τοῦ σπερματοζῳαρίου· ἄ. ἀρχόσωμον.

ἀκροτάρσιον (τὸ) νεώτ. τὸ ἄκρον τοῦ ταρσοῦ, ἤτοι τὸ ὀπίσθιον ἐξέχον καὶ ἀνώτερον μέρος τῆς ἀρθρογωνίας τοῦ ταρσοῦ τοῦ ποδός, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν θέσιν, ἣν κατέχει τὸ σκαφοειδὲς ὀστοῦν, ἀρθρούμενον πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀστραγάλου.

ἀκροτάτως ἐπίρρ. μτγν. ὑπερθ. τοῦ ἄκρως ἐν μεταφρ. σημ. λεγόμενον, εἰς ὕψιστον βαθμόν, τὰ μέγιστα : Αἰλ.Ζ16,11 μελαίνης ἀκροτάτως χρόας, Ἐπιφάν.Αἱρ.57,481D φύσει ἀκροτάτως ἄνθρωπον φιλὸν διηγησάμενος (τὸν Χριστόν).

ἀκροτελεύτιον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ τέλος, τὸ ἄκρον παντὸς πράγματος· 2) εἰδικ. τὸ τέλος στίχου ἢ ποιήματος : Θουκ.2,17,1 καὶ τι καὶ πυθικοῦ μαντείου ἀκροτελεύτιον τοιόνδε διεκώλυε λέγον ὡς «τὸ Πελασγικὸν ἀργὸν ἄμεινον», (σχόλ.«τὸ ἄκρον τοῦ τέλους τοῦ στίχου»), Ἀριστείδ.Λόγ.45,107 (180) «ἐκεῖνος «ἔσκεν ὑφηνίοχος» φησὶ καὶ πάλιν « Ποσειδῶνας ὑποδμώς »· τὸ μὲν ἀρχή που τὸ δὲ ἀκροτελεύτιον ἔπους ἐστίν»,ΑΒ «κυρίως γὰρ ἀκροτελεύτια ἐπὶ ποιημάτων τιθέασιν Ἀττικοί. οὕτω Φρύνιχος »· 2) ἐκκλ. ἐν τῷ πληθ. -α παρὰ τοῖς παλαιοτέροις χριστιανοῖς ἐπιφωνήματα ἐκ μιᾶς λέξεως ἢ καὶ ἐξ ἑνὸς ἢ δύο στίχων ἀποτελούμενα, τὰ ὁποῖα ἔψαλλε τὸ ἐκκλησιαζόμενον πλῆθος εὐθὺς ὡς ἐτελείωνον οἱ ὕμνοι· ἄλλως ἐφύμνια, ἀκρόστιχα : Εὐσ.Ἐκκλ. Ἱστ.2,17 τῶν ὕμνων τὰ ἀκροτελεύτια, αὐτ.Ἐκκλ. Ἱστ.8,8 καὶ εἰς συστήματα μεριζόμενοι κατὰ τῶν ἀντιφώνων τρόπον ἔψαλλον ἀκροτελεύτια συντιθέντες πρὸς τὴν αὐτῶν δόξαν πεποιημένα.

ἀκροτελεύτιος-ον νεώτ. ὁ ἔχων θέσιν εἰς τὸ τέλος, ὁ τελευταῖος· || νομ. : ἀκροτελεύτιος διάταξις νόμου (ἡ τελευταία ὅλων τῶν διατάξεων)· 2) ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. ἀκροτελεύτιον βλ. λ.

ἀκροτενής-οῦς-ές μτγν. ὁ πρὸς τὰ ἄνω τείνων ἢ ἐκτεινάμενος : Νόνν.Δ7,309.

ἀκρότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἔσχατον σημεῖον, ἡ ἐσχατιά· || ἡ μεγίστη ἔντασις ἢ δυναμικότης : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰατρ.22 τῶν χυμῶν εἰδέναι τὰς ἀκρότητας καὶ τὰς ἰσχῦς· 2) ἐν ἠθικῇ σημ. κατ᾽ ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ μεσότης, ἡ ὑπερβολή : Ἀριστλ.Η Νικ.1107 Α Β διὸ κατὰ μὲν τὴν οὐσίαν καὶ τὸν λόγον τὸν τί ἦν εἶναι λέγοντα μεσότης ἐστὶν ἡ ἀρετὴ κατὰ δὲ τὸ ἄριστον καὶ τὸ εὖ, ἀκρότης· 3) μτφ : Πλούτ.Παιδ.Ἀγ.2 Β εἰσὶν αἱ μὲν ἀρχαὶ τῆς μαθήσεως, αἱ δὲ χρήσεις τῆς μελέτης, αἱ δὲ ἀκρότητες αὐτῶν, νεώτ. ἄνθρωπος ἀπαφεύγων τὰς ἀκρότητας· || κ. ἐπὶ ὕψους λόγου : Λογγῖν.1,13 ἀκρότης καὶ ἐξοχή τις λόγων ἐστὶ τὰ ὕψη, Διον. Ἁλ.Δημ.2 τὰς ἀκρότητας ἀμφοτέρας τῆς λέξεως . . σπουδῇ προελόμενοι . .

ἀκρότητος-ον μτγν. κ. μον. κ. νεώτ. ὁ μὴ κρουόμενος· || κατ᾽ ἐπέκτασιν ὁ μὴ διὰ κρούσεως ἀποδίδων τὸν προσήκοντα εἰς τὴν ἁρμονίαν ἦχον, ὁ « οὐκ ἀρτικροτῶν » : Τραγ.Ἀδέσπ.93 μέλη πάραυλα καὶ ἀκρότητα κύμβαλα· Ἡσ. «ἀκρότητα· πολυκρότητα αὐτοῖς γενόμενα ὥστε μηδὲ συγκροτεῖσθαι μηδὲ συμπεσεῖν », Φώτ.· 2) ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ μὴ διὰ τῶν ποδῶν πατηθεῖσα, ὥστε νὰ καταστῇ συμπαγὴς καὶ σκληρά, ἡ μαλακή : Ἡλιόδ. 9,8 γῆ χαῦνος καὶ ἀκρότητος σωρευθεῖσα (δ.γ. Κοραῆ ἀντὶ ἀκράτητος).

ἀκρότμητος-ον νεώτ. ἀκρότομος βλ. λ.

ἀκρότοιχος (ὁ) νεώτ. ὁ εἰς τὰ ἄκρα τῆς γεφύρας τοῖχος, ὁ ὑποβαστάζων αὐτήν, τὸ ἀκρογεφύρωμα· δημ. ἀκροτοίχι.

ἀκροτόμη (ἡ) νεώτ. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν χειλανθῶν, περιέχον πόας ἢ δενδρύλλια ἰθαγενῆ τῆς κεντρ. Ἀφρικῆς (acrotome Benth).

ἀκροτομία (ἡ) γλωσσ. ἀπορρώξ, κρημνώδης βράχος· 2) νεώτ. ἡ ἀποκοπὴ τῶν ἄκρων.

ἀκρότομος-ον μτγν., νεώτ. κ. ἀκρότμητος ἐκεῖνος, οὗ τὰ ἄκρα εἶναι κεκομμένα· || εἰδικ. ἐπὶ λίθων, οἱ διὰ κοπτήρων τμηθέντες κατὰ τὰ ἄκρα καὶ εἶτα γενόμενοι διὰ ξέσεως λεῖοι : Ἰώσ.ΑΙ 8,3,2 ἡ τοῦ ναοῦ οἰκοδομία κατὰ πολλὴν τέχνην ἐκ λίθων ἀκροτόμων ἐγένετο συντεθέντων ἁρμονίως πάνυ καὶ λείως· 2) ὁ εἰς ὀξὺ ἀπολήγων, ὁ αἰχμηρὸν ἔχων ἄκρον, κατὰ διάφ. ἑρμ. ὁ ὀξύτομος : Πολύβ. 9,27,4 ἐπὶ πέτρας ἀκροτόμου καὶ περιρρῶγος, Μαν.2,104 τὴν ἀκροτόμοισι τεμοῦσα Πηλίου ἐν κορυφαῖς (ναῦν Ἀργώ), Θεόδ.Ἐξ.4,25 λαβοῦσα Σεπφώρα (δ.γ. ψῆφον) ἀκρότομον περιέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν· Ἡσ. «ἀκροτόμῳ λίθῳ ὀξυτάτῳ, τέμνοντι, σκληρῷ», Σουίδ. « ἀκρότομος σκληρός, ὑψηλὸς ἢ ὀξύτατος λίθος, ὁ τέμνων ».

ἀκροτομῶ-έω κ. μτγν. κ. νεώτ. κόπτω τὰ ἄκρα, τὰ ἀνώτατα ἢ ἐξώτατα μέρη, ἀκρωτηριάζω· 2) εἰδικ. ἐπὶ στάχεων σιτηρῶν, ἀποκόπτω τὰς κορυφάς· συγγ. δημ. κορφολογῶ : Ξεν.Οἰκ.18,2 καὶ ἀκροτομοίης δ᾽ ἄν, ἔφη, ἢ παρὰ γῆν τέμνοις· || ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος : Μαν.4,51 ἀκροτομηθεὶς τράχηλον· || μτφ. : Ἰώσ.Π12,10,1 τῶν εὐγενεστάτων ἀνδρῶν ἀκροτομῆσαι τὴν πατρίδα· || νεώτ. κ. βραχύνω, περικόπτω, κολοβώνω τι.

ἀκρότονα (τὰ) νεώτ. βοταν. ὁμὰς φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ὀρχιοειδῶν (acrotona).

ἀκρότονος-ον μτγν. κ. μον. ὁ ἄκρως ἔντονος, ὁ ἰσχυροὺς ἔχων μυῶνας κατὰ τὰ ἄκρα, ἤτοι τοὺς βραχίονας : Ἀθήν.522 D οὕτως ἀκρότονον (εἶναι τὸν Ἱππώνακα) ὡς πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ κενὴν λήκυθον βάλλειν μέγιστόν τι διάστημα, Εὐστ.1332,53· 2) γλωσσ. εὐκίνητος, σβέλτος.

ἄκροτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δι᾽ ὃν δὲν ἐκροτήθησαν αἱ χεῖρες, ὁ μὴ χειροκροτηθείς· Ἡσ. «ἄκροτον· ἀδιαρρίπιστον, ἀπαίδευτον»· 2) ἐνεργ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κροτῶν, ὁ μὴ παράγων κρότον, ἢ ὁ μὴ κροτήσας : ἄκροτος πυρῖτις,- ἄκροτη μηχανή· || νεώτ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κροτήσῃ.

ἀκροτραυλίζω μον. κ. δημ. κ. ἀκροτραυλίζω εἶμαι ὀλίγον τραυλὸς βλ. λ.

ἀκροτυλίδαι (αἱ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια ῥοδοφυκῶν, ἧς τὰ ὀλίγα εἴδη ἀπαντῶσιν εἰς παράλια τῆς Ν. Ἀφρικῆς καὶ Αὐστραλίας (acrotyliaceae).

ἀκρότως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. ἄκροτα ἄνευ κρότου· || ἀψοφητί, ἀθορύβως.

ἀκρουλίδι (τὸ) δημ. τὸ ἀγριόχορτον λάπαθα, ἄλλως πνευμονόχορτο ἢ πεντάνευρο τοῦ νεροῦ.

ἄκρουλος-ον ὁ εἰς τὰ ἄκρα οὖλος, κατσαρός, ἐπὶ τῶν τριχῶν τῆς κόμης : Ἀριστλ.Φυσιογν. 812 B33 ἐπειδὴ οὖν αἵ τε φριξαὶ καὶ αἱ σφόδρα οὖλαι δειλίαν ἀναφέρουσιν, αἱ ἄκρουλοι ἂν εἶεν πρὸς εὐψυχίαν ἄγουσαι.

ἀκρουμαίνω κ. ἀκουρμαίνω δημ. ἀκούω, ἀκροάζομαι· 2) ὑπακούω,συμμορφοῦμαι πρὸς συμβουλὴν ἢ ἐπιταγήν· 3) μέσ. -ομαι ὁμογνωμῶ, συνεννοοῦμαι μὲ ἄλλον : ἀκρουμαινόμαστε οἱ δυό μας.

ἀκροῦν Ἡσ. « ὄρους κορυφὴ ἢ ὄρος ».

ἀκρουνοί Ἡσ. «ὅροι ὑπὸ Μακεδόνων».
ἄκρουρα Ἡσ. «οὐραί».
ἀκρουρά (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ στρατιωτικῇ τακτικῇ, τὸ κατὰ τὴν ὑποχωρητικὴν πορείαν ὕστατον κλιμάκιον τῆς ὀπισθοφυλακῆς.
ἀκρούραιον (τὸ) νεώτ. κ. ἀκρουραῖον τὸ ἄκρον τοῦ οὐραίου ὀπισθογεμοῦς ὅπλου.
ἀκρουρανία (ἡ) μτγν. τὸ ἄκρον, τὸ ὕφιστον σημεῖον, ἡ κορυφὴ τοῦ οὐρανοῦ : Λουκ.Λεξιφ.15 **ὥσπερ ὁ τοῦ Ὁμήρου Ζεὺς ἢ ἀπὸ φαλάκρων ἢ** ἀπὸ **τῆς ἀκρουρανίας ὄψομαι.**
ἀκρουροβόρη (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ τρώγουσα τὸ ἄκρον οὐρᾶς· || ἐπὶ τῆς σελήνης, ἡ ἐλλειφοειδής.
ἄκρουρον Ἡσ. «ἄκρατον»
ἀκρουστάλλιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ κρυσταλλοποιημένος ἢ κρυσταλλοποιηθείς· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κρυσταλλοποιηθῇ.
ἄκρουστος (-η)-ο(ν) κ. δημ. γλωσσ. ὁ μὴ κρουσθείς· 2) δημ. ὁ μὴ πυκνῶς (κρουστὰ) ὑφασμένος : **ἄκρουστο πανί.**
ἀκροῦφος (ὁ) δημ. συνήθ. εἰς πληθ. αἱ προεξέχουσαι πλάκες τῆς στέγης : **οἱ ἀκροῦφοι τοῦ σπιτιοῦ μας ἀλάργεψαν καὶ τὰ νερὰ στάζουν.**
ἀκρουχῶ-έω κατέχω τὸ ἄκρον ἢ τὰ ἄκρα· Ἡσ. «ἀκρουχεῖ ἄκρον ἔχει» : Σοφ.ἀπ.288.
ἀκροφαής-οῦς-ές μτγν. λεγόμ. ἅπαξ παρὰ Νόννῳ ἀκροφανὴς βλ. λ. : Νόνν.Δ 4,130 **ἀκροφαῆ δὲ δίχροα χιονέων ἀμαρύσσεται ἴχνια ταρσῶν.**
ἀκροφάλαγξ-αγγος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. τὸ ἐντὸς τῆς ὁπλῆς ἐγκεκλεισμένον κατώτατον ὀστοῦν τοῦ ἀκρόποδος, προσθίου ἢ ὀπισθίου, τῶν μονόπλων ζῴων· ἄλλως **τρίτη φάλαγξ, ὀστοῦν τῆς ὁπλῆς·** 2) κατ' ἐπέκτ. καὶ ὁλόκληρος ἡ ὁπλή.
ἀκροφαληριόωσα μτγν. ἐπ. μτχ. ἐκ τοῦ ἀχρήστου ῥήμ. ἀκροφαληριάω· ἡ κατὰ τὸ ἄκρον, τὴν κορυφὴν λευκάζουσα ἐξ ἀφροῦ : Νόνν.Δ 2,462 **πέτρη ἀκροφαληριόωσα μελαίνετο μάρτυρι καπνῷ.**
ἀκροφανής-οῦς-ές μτγν. κ. ἀκροφαής, σύνηθες παρὰ Νόννῳ, κ. νεώτ. ὁ μόλις ἢ ὁ εἰς τὰ ἄκρα, τὰς κορυφὰς πρῶτον ἀναφαινόμενος, ὁ ὑποφώσκων : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.12,12 **ἀκροφανὴς ὅτε νύκτα λιπόσκιον ἔσχισεν Ἠὼς** (ἡ ὑποφώσκουσα αὐγή)· 2) ὁ εἰς ὕψος φωτίζων, ὁ ἰσχυρὸν ἔχων φῶς, ὁ σφόδρα λάμπων : αὐτ.Εὐαγγ.Ἰω.18,3 **μεσοφαγὴς ὅθι λύχνος.. ὀξὺ φάος πολυωπὸν ὑπὸ σκέπας ἔκτοθι πέμπων ἀκροφανὲς σελάγιζε πολυσχεδὲς ἀλλόμενον πῦρ·** 3) νεώτ. ναυτ. ἡ καθ' ὡρισμένην ἀπόστασιν καὶ διεύθυνσιν ἀμυδρῶς διαγραφομένη εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος ἀκτή.
ἀκροφιγούρα (ἡ) δημ. ἡ ἐν τῷ ἄκρῳ πλοίου, ἰδίως ἱστιοφόρου φιγούρα, τὸ ἀκροστόλιον βλ. λ.
ἀκροφιλότιμος-η-ο δημ. ὁ εἰς ἄκρον φιλότιμος.
ἀκροφιλῶ-άω δημ. φιλῶ ἀκροθιγῶς.
ἀκροφοβοῦμαι δημ. ἐλαφρόν τινα ἔχω πως φόβον : Πολίτ.Λαογρ.1,208 **ἀκροφοβοῦνται.**
ἀκροφυής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐν τῷ ἄκρῳ, τῇ κορυφῇ φυόμενος, βλαστάνων : Θεόφρ.ΦΙ 9,5Ι **ἀκροφυὲς κιννάμωμον** (τὸ ἄκρον τοῦ βλαστοῦ) ἀντίθ. τὸ πρὸς τῇ ῥίζῃ· 2) ἐπὶ ζῴων, τὸ φύσει ἄκρως πρός τι παρεσκευασμένον : Συνέσ.Ἐπιστ. 40 **ἵππον ἀκροφυέστατον εἰς ἅπασαν ἀρετήν·** || κ. ἐπὶ ἄλλων ἐννοιῶν κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : αὐτ.60D **πρὸς ἅπαν ἀκροφυέστατος** (νοῦς).
ἀκροφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν. ὁ φύλαξ, ἤτοι ὁ τὴν φρούρησιν διευθύνων, ὁ φρούραρχος τῆς ἀκροπόλεως : Πολύβ.5,50,10 **ἀκροφύλακα τῆς Ἀπαμείας Ἄλεξιν·** 2) νεώτ. οἱ φύλακες τῶν ἄκρων κ. γεν. τῶν περιχώρων τῆς πόλεως.
ἀκρόφυλλον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν, περιλαμβάνον ἓν μόνον εἶδος τῆς οἰκογενείας τῶν **κουνονιοειδῶν,** ἰθαγενὲς εἰς τὴν νότιον Νέαν Οὐαλλίαν (Acrophyllum Benth.).
ἀκρόφυλλος-ον μτγν. ὁ ἐν τῷ ἄκρῳ, ἤτοι τῇ κορυφῇ ἔχων φύλλα : Θεόφρ.ΦΙ 1,14,2 **καὶ ἀκρόφυλλον καὶ ἀκρόβλαστον** (περὶ τοῦ φοίνικος).
ἀκροφύσιον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ἄκρον, ἤτοι τὸ ἀνώτατον ἢ ἔσχατον μέρος τοῦ φυσητῆρος, τὸ εἰς τὸ στόμιον τοῦ καμινευτῆρος τιθέμενον : Σοφ.ἀπ. 992, Θουκ.4,100 **κεραίαν μεγάλην δίχα πρίσαντες ἐκοίλαναν ἅπασαν, καὶ ξυνήρμοσαν πάλιν ἀκριβῶς ὥσπερ αὐλόν, καὶ ἐπ' ἄκραν λέβητά τε ἤρτησαν ἁλύσεσι καὶ ἀκροφύσιον ἀπὸ τῆς κεραίας σιδηροῦν εἰς αὐτὸν νεῦον καθεῖτο·** Ἡσ. «**ἀκροφύσια** τὰ ἄκρα τῶν ἀσκῶν, ἐν οἷς οἱ χαλκεῖς τὸ πῦρ ἐκφυσῶσιν», Εὐστ.1,153,37 «**τὰ μέρη τῶν φυσῶν τὰ** τοῖς χοάνοις ἐνιέμενα»· 2) μτφ. : Ἀριστφ.ἀπ.699 **ῥήματά τε κομψὰ καὶ παίγνι' ἐπιδεικνύναι πάντ' ἀκροφυσίων κἀπὸ κιναδευμάτων·** Σουΐδ. «λέγει γὰρ διὰ μὲν τοῦ ἀπ' **ἀκροφυσίων** καινῶς εἰργασμένα καὶ οἷον ἐκ πυρός»· || ἐντεῦθεν κ. παροιμ. **ἀπ' ἀκροφυσίων λόγους ἐνδεικνύναι** «οἱονεὶ καινοὺς καὶ νεοποιήτους»· 3) οὐρὰ κομήτου : Δίων Κ 78,30 **ἄστρον ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς τὸ ἀκροφύσιον ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἀνατεῖνον·** 4) νεώτ. ἐν τῇ 1ῃ σημ. τὸ ἄκρον παντὸς φυσητῆρος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκπέμπεται ὁ ἀὴρ κ. εἰδ. ἐν τῇ μηχανολογίᾳ, πᾶν τμῆμα, συνήθως ἄκρον σωλῆνος ἢ ἀγωγοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ συντελεῖται μετατροπὴ τῆς ἐνεργείας πιέσεως ἢ φυσικῶς δεδεμένης εἰς κινητικὴν ἢ ἐλευθέραν ἐνέργειαν τοῦ διὰ τούτου ῥέοντος ῥευστοῦ ἢ ἀερώδους.
ἀκροφύτιον (τὸ) νεώτ. βοταν. ὅρος τῆς οἰκολογίας βλ. λ. τῶν φυτῶν, ἀποδιδόμενος εἰς τὴν διαμόρφωσιν ἑκάστου εἴδους ἐκ τῆς προσαρμογῆς εἰς τὰς ἀλπείας ζώνας.
ἀκροφυῶς ἐπίρρ. μτγν. μετ' ἄκρας ἐπιμελείας, λίαν ἐξαιρέτως, τελειότατα : Ὀλυμπιόδ.Ἱστ. **ἀγροῦ τοῦ ἀκροφυῶς εἰργασμένου,**—αὐτ. **τὰ τοῦ Θεοῦ ποιήματα, τὰ ἀκροφυῶς συντεταγμένα.**
ἀκροχαῖται (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομα δίπτερα, ὧν ἐλάχιστα εἴδη ἐν Βραζιλίᾳ.
ἀκροχαίτη (ἡ) νεώτ. γένος φυκῶν, ἐπιφύτων καὶ μικροσκοπικῶν, τῆς οἰκογενείας τῶν κομφερβιδῶν τῆς Βορείου Θαλάσσης (acrochaete Pringsh.).
ἀκροχαίτιον (τὸ) νεώτ. βοταν. συνώνυμον τοῦ φύκους χαντρασία (Chantransia Fries).
ἀκροχάλιξ-ικος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἄκρως, ἤτοι εἰς ὕφιστον βαθμὸν μεθύων : Ἀπολλ.Ρ 4,432 **ἀκροχάλιξ οἴνῳ καὶ νέκταρι** (σχόλ. «ἄκρως μεθύων ἀκράτῳ ἢ νέκταρι»)· 2) ὁ μετρίως μεθύων· Ἡσ «**ἀκροχάλιξ** ἀκροθώραξ, ἡμιμεθής· χάλιξ γὰρ ὁ ἄκρατος οἶνος».
ἀκροχανής-ές ὁ ἄκρως, ὁ λίαν χαίνων· || ἢ ὁ κατὰ τὸ ἄκρον χαίνων : ΑΠ 6,57 **σοὶ τόδε.. ἀκροχανὲς.. ἄνθετο δέρμα λέοντος.**
ἀκρόχειρ (ὁ) ἡ ἄκρα χείρ, τὸ ἀπὸ καρποῦ μέρος παρ' Ἱππ. (ἀμφ.)· ΕΜ «**ἀκρόχειρας** τοὺς ὀξύχειρας ἢ ἀνδρ[οφ]όνους».
ἀκροχειρία (ἡ) κ. νεώτ. Ἰων. -ίη πάλη, ἀγώνισμα, διὰ τῶν ἄκρων τῶν χειρῶν· || εἰδ. ἐπὶ τῶν ἀγωνιζομένων πάλην ἢ παγκράτιον κτπ., ἡ πρώτη φάσις τοῦ ἀγωνίσματος πρὸ τῆς σῶμα πρὸς σῶμα συμπλοκῆς, καθ' ἣν ἑκάτερος τῶν παλαιστῶν ἢ παγκρατιαστῶν συλλαμβάνει τὰς χεῖρας τοῦ ἀντιπάλου : Ἱππ.Δι.2,68 (ἴδ.γ.), Φιλόστρ.Γυμναστ.36· || νεώτ. στρατιωτικὴ παιδιά, καθ' ἣν οἱ παῖκται ἑκατέρας ὁμάδος ἐπιζητοῦσι νὰ συλλάβωσι τοὺς ἀντιπάλους αὐτῶν ἐξ οἱουδήποτε μέρους καὶ νὰ τοὺς παρασύρωσι ἐντὸς τῆς περιοχῆς των.
ἀκροχειρίδιον (τὸ) νεώτ. τὸ ἄκρον τῆς χειρίδος τοῦ μανικιοῦ· δημ. **ἀκρομάνικο.**
ἀκροχειρίζομαι λαμβάνω διὰ τοῦ ἄκρου τῶν χειρῶν· || εἰδικ. ἐπὶ τῶν ἀγωνιζομένων πάλην ἢ παγκράτιον κτπ., χρησιμοποιῶ ἀκροχειρίαν **βλ. λ.** ;

Πλάτ.᾽Αλκ.Ι,107Ε **εἰ οὖν βουλεύοιντο Ἀθηναῖοι, τίσι χρὴ προσπαλαίειν καὶ τίσιν ἀκροχειρίζεσθαι** (Τίμ. **ἀκροχειρίζεσθαι**· πυκτεύειν ἢ παγκρατιάζειν πρὸς ἕτερον ἄνευ συμπλοκῆς ἢ ὅλως ταῖς ἄκραις μετ᾽ ἄλλου γυμνάζεσθαι»· πρβλ. Ἀριστλ.Η Νικ. 1111 Α 15 **καὶ δεῖξαι βουλόμενος ὥσπερ οἱ ἀκροχειριζόμενοι πατάξειεν ἄν,** Ποσειδών. παρ᾽ Ἀθην. 4,1154 Β **σκιαμαχοῦσι καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀκροχειρίζονται**· 2) ΕΜ **ἀκροχειρίζεσθαι**· «ἄρχεσθαι χειρῶν ἀδίκων ἔργων».

ἀκροχειρίζω μτγν. λαμβάνω διὰ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων: Ἀρισταίν.Ι,4 **ἀκροχειρίζουσαι τὸν κόλπον**· 2) συνήθ. μέσ. **ἀκροχειρίζομαι** βλ.λ.

ἀκροχείριξις δ.γ. ἀκροχείρισις βλ. λ.

ἀκροχείριον (τὸ) μτγν. ἀκρόχειρον **βλ. λ.**

ἀκροχειρίς-ίδος (ἡ) Σουΐδ. τὸ ἄκρον τῆς χειρός.

ἀκροχείρισις-εως (ἡ) κ. **ἀκροχείριξις** ἀκροχειρισμός βλ. λ.: Ἱππ.Δι.3,78.

ἀκροχειρισμός (ὁ) ἀκροχειρία βλ. λ.: Ἱππ.Δι. 3,78 (ἐν τῷ πληθ.), αὐτ.2,64, Λουκ.Λεξιφ.5.

ἀκροχειριστής (ὁ) ἀκροχειριζόμενος, ὁ ἐν ἀγωνίσματι πάλης, παγκρατίου κττ. χρησιμοποιῶν ἀκροχειρίαν βλ.λ., ἵνα καταβάλῃ τὸν ἀντίπαλον.

ἀκρόχειρον (τὸ) μτγν. τὸ ἄκρον τῆς χειρός: Ἐπιγρ. **τὰ τῶν ἀγαλμάτων ἀκρόχειρα,** Πτολ. Σύντ.Μαθημ.2,120 **ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ἀκροχείρου.**

ἀκρόχειρος (ἀμφίβ.) Ἡσ. «ἀνδροφόνος».

ἀκροχερσίτης (ὁ) ἐπωνυμία παγκρατιαστοῦ τινος Σικυωνίου, συνηθίζοντος κατὰ τὸ ἀγώνισμα νὰ συλλαμβάνῃ τὸν ἀντίπαλον ἀπὸ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ νὰ τὰ συνθλίβῃ μέχρι πλήρους καταπονήσεως αὐτοῦ: Παυσ.6,4,1 «Σικυώνιος Σώστρατος παγκρατιαστὴς ἀνήρ, ἐπίκλησις δὲ ἦν **ἀκροχερσίτης** αὐτῷ· [παρα] λαμβανόμενος γὰρ ἄκρων τοῦ ἀνταγωνιζομένου τῶν χειρῶν ἔκλα, καὶ οὐ πρότερον ἀνίει πρὶν ἢ αἴσθοιτο ἀπαγορεύσαντος».

ἀκροχήλιον (τὸ) νεώτ. τὸ ἄκρον τῆς χηλῆς προκυμαίας, μώλου· || εἰδ. τὸ ἄκρον κυματοθραύστου.

ἀκροχηνίσκοι (οἱ) μτγν. τὰ ἄκρα, ἤτοι τὰ ἐξώτατα μέρη τῶν ζευγλῶν τοῦ ζυγοῦ: Πολυδ.1,146.

ἀκροχλίαρος-ον κ. μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἄκρον χλιαρός, ἤτοι ὁ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἢ ὁ ἐλαφρῶς θερμός, ὁ ζεστούτσικος: Ἱππ.Διαίτ.58, Γαλ.11,97 Ε «ἀκροχλιάριον· ἐστὶν ἄκρως χλιαρόν, ἄκρως δέ ἐστι χλιαρόν, ὅπερ ἂν ᾖ μέσον ἀκριβῶς τοῦ τε ψυχροῦ καὶ τοῦ θερμοῦ»· || : Διοσκ.9,55 **ὠμὸν δὲ ῥοφηθὲν** (τὸ λεύκωμα ᾠοῦ) **αἱμορροΐδος δήγμασι βοηθεῖ· ἀκροχλίαρον δὲ πρὸς κύστεως δηγμοὺς καὶ ἕλκωσιν νεφρῶν** (ὅταν βράσῃ λίγο, ὅσο νὰ χλιάνῃ, ὅταν εἶναι μελάτο).

ἀκροχλιάρως ἐπίρρ. ἐν ἄκρᾳ, ἤτοι ἐν ὀλίγῃ, μετρίᾳ θερμότητι: Ἱππ.Γυν.2,204.

ἀκροχλίερας-ον ἀκροχλίαρος **βλ. λ.**: Ἱππ.

ἀκροχολία (ἡ) ἀκραχολία βλ. λ.

ἀκρόχολος-ον ἀκράχολος βλ.λ.: Ἀριστλ.ΗΝικ. 1126 Α 18 **ὑπερβολῇ δ᾽ εἰσὶν οἱ ἀκρόχολοι ὀξεῖς καὶ πρὸς πᾶν ὀργίλοι καὶ ἐπὶ παντί.**

ἀκροχολῶ-έω ἀκραχολῶ βλ. λ.

ἀκρόχορδα (τὰ) νεώτ. ἑρπετὰ τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ὀφιδίων** τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀκροχορδιδῶν,** ἀνιοβόλα, ἔχοντα σῶμα ἀπεστρογγυλωμένον ἢ ἐλαφρῶς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω πεπιεσμένον καὶ κεφαλήν, μόλις διακρινομένην τοῦ θώρακος· τὸ μόνον γνωστὸν εἶδος ζῇ εἰς τὴν Ἰάβαν.

ἀκροχορδάνη (ἡ) γλωσσ. ἀκροχαρδών βλ. λ.

ἀκροχορδόνη (ἡ) γλωσσ. «ἀκροχορδόνη ἡ μυρμηκία» ἄλλως **ἀκροχορδών** βλ. λ.

ἀκροχορδόνιον (τὸ) γλωσσ. ἀκροχορδὼν βλ. λ.

ἀκροχορδονώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ πάσχων ἐξ ἀκροχορδόνων βλ. λ.: ΔίωνΚ ἀπ.47, Τζέτζ. Λυκόφρ.603,1056 **Φαβίου τοῦ ἀκροχορδονώδους.**

ἀκροχορδών-όνος (ἡ) κ. νεώτ. σαρκώδης ἐκβλάστησις ἐπὶ τοῦ προσώπου, ἰδίᾳ τῶν παίδων, **ἡ κρεατοελιά**: Ἱππ.᾽Αφορ.3,26, Πλούτ.Φάβ.1 **ἀκροχορδόνα μικρὰν ἐπάνω τοῦ χείλους ἐπιπεφυκυῖαν,** Πολυδ. 4,195 «**ἀκροχορδὼν** ἀπὸ μὲν τῆς ῥίζης λεπτὴ ἔκφυσις, περὶ δὲ τὸ ἄκρον παχυνομένη, μάλιστα ἐπὶ παιδίων»· Ζωναρ. «**ἀκροχορδόνες** αἱ ἐν τῷ προσώπῳ ἐλαῖαι»· || νεώτ. ἰατρ. ἐπιδερμικὴ συνήθως στρογγύλη καὶ ἄμισχος ἐκβλάστησις χρώματος κιτρινοφαίου ἢ μέλανος, ἔμμονος ἢ παροδική, πάντοτε δὲ ἐπίκτητος παρουσιαζομένη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον· νεῶτ. μυρμηκία, δημ. μερμηγκιά· 2) παρὰ μτγν. ἐν διαστολῇ πρὸς τὸ μυρμηκία: Γαλ. **αἴρει δὲ τὰς μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδόνας καὶ ἥλους.**

ἀκρόχωλος (ὁ) ὁ ἐλαφρῶς χωλός· Σουΐδ. «ὁ πρὸς ὀλίγον χωλεύων».

ἀκρόφιλος-ον ὁ φιλός, ἤτοι γυμνὸς κατὰ **τὸ** ἄκρον: Ἱππ.᾽Επιδ.4,31 **καὶ τὸ αἰδοῖον ἀκρόφιλον ἐγεγόνει** (Γαλ. «ἐπὶ τοῦ ἄκρου φιλόν, γυμνόν»).

ἀκρόφωλος-ον ἐπὶ ἀνδρός, ὁ ἔχων βραχὺ λίαν ἢ κακόσχημον μόριον: σχόλ. Ἀριστφ. Ἱππ.960 «ὁ ἐπὶ βραχὺ φωλός», Σουΐδ. «**φωλὸς** ὁ λειπόδερμος, ὀξυτόνως, καὶ **ἀκρόφωλος** ὁ ἐπὶ βραχὺ τοιοῦτος ἢ ὁ ἀσχήμων κατὰ παρέκτασιν τοῦ μορίου».

ἀκροῶμαι-άομαι κ. νεώτ. μέλλ. **ἀκροάσομαι,** ἀόρ. ἠ**κροασάμην,** παρακ. **ἠκρόαμαι,** ὑπερσυντ. **ἠκρόασο** ἐν Ἀντιφ.93 (ΑΒ **ἠκροᾶσο** ἀντὶ **ἠκροῶ**), παθ. ἀόρ. **ἠκροάθην,** νεώτ. ἠκροάσθην ἀκούω, ἰδίᾳ μετὰ προσοχῆς: Ἱππ.᾽Εντ.Παθ.35, Ἀριστφ. Λυσ.503 **ἀκροῶ δή, καὶ τὰς χεῖρας πειρῶ κατέχειν,** Θουκ.6,17,4 **οὐκ εἰκὸς τὸν τοιοῦτον ὅμιλον οὔτε λόγου .. ἀκροᾶσθαι οὔτε εἰς τὰ ἔργα .. τρέπεσθαι,** Δημ.7,47,9 **καὶ ἀκροάσομαι τοῦ τε κατηγόρου καὶ τοῦ ἀπολογουμένου ὁμοίως ἀμφοῖν**· 2) ἀκούω, παρακολουθῶ τὰ διδασκόμενα παρά τινος: Ξεν.Συμπ.3,6 **πῶς ἂν λελήθοι ἀκροώμενόν γε αὐτῶν ὀλίγου ἀν᾽ ἑκάστην ἡμέραν,** Στράβ.13,1, 54 **ἀνὴρ Ἀριστοτέλους ἠκροαμένος** (ὅστις ἔχει μαθητεύσει παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει), νεώτ. **ἀκροῶμαι φιλοσοφικῶν μαθημάτων** (παρακολουθῶ φιλοσ. μαθήματα)· 3) δίδω προσοχήν, ὑπακούω: Θουκ.3,27,3 **οὔτε ἠκροῶντο ἔτι τῶν ἀρχόντων,** αὐτ.6,10,5 **ἔτι ἀχείρωτοι καὶ ἄλλοι τινές .. ἐνδοιαστῶς ἀκροῶνται** (μετὰ δισταγμοῦ, δυσκόλως πειθαρχοῦσι)· 4) ἐκκλ. **ἀκροώμενοι** (οἱ μετανοοῦντες διὰ βαρέα ἁμαρτήματα Χριστιανοί, ἐφ᾽ ὅσον ἐδικαιοῦντο νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν πρόναον, ἵνα ἀκροασθῶσι τὰς βιβλικὰς περικοπὰς καὶ τὸ κήρυγμα)· 5) νεώτ. ἐπὶ ἰατρῶν, ἐξετάζω τὸν ἀσθενῆ διὰ τῆς ἀκροάσεως βλ. λ.

ἀκρυλικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις τῆς σειρᾶς τῶν ἀκορέστων μονοκαρβονικῶν ἑνώσεων, λαμβανομένη δι᾽ ὀξειδώσεως τῆς ἀκρολεΐνης καὶ δι᾽ ἄλλων μεθόδων· ὑγρὸν δριμείας ὀσμῆς.

ἀκρύλλιον (τὸ) νεώτ. ζωολ. εἶδος μελεαγρίδος (φραγκόκοτας) τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀλεκτοροειδῶν** ἐν τῇ Ἀνατ. Ἀφρικῇ· ἔχει πτέρωμα φαιόμελαν, κυρβασίαν (λειρί) φαιοερυθρὰν καὶ **ῥάμφος** κυανοῦν μετὰ μελανῶν ἢ λευκῶν ῥαβδώσεων.

ἄκρωπτος-ον κ. νεώτ., δημ. **ἄκρυφτος-η-ο** ὁ μὴ κεκρυμμένος, ὁ φανερός, ὁ ἐμφανής: Εὐρ. Ἀνδρ.836 **δῆλα καὶ ἀμφιφανῆ καὶ ἄκρυπτα,** Αἰν. Τακτ.39,6 **ἡμέρας μὲν κρυφαίους, νυκτὸς δὲ ἀκρύπτους**· || νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποκρυβῇ: δημ. **ἄκρυφτο εἶναι τέτοιο μυστικό.**

ἀκρύπτως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἄκρυφτα** οὐχὶ κεκρυμμένως, ἐμφανῶς, φανερά: Φρύνιχ.Παρ.Σοφ. ΙΙ Β «πάνυ σεμνῶς τὸ μὴ κεκρυμμένως σημαίνει».

ἀκρύσταλλος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ παγετῶν, ὁ ἄνευ κρυστάλλων· || κ. ὁ μὴ κρυσταλλωμένος: Ἡρ.2,22 **ἄνομβρος ἡ χώρη καὶ ἀκρύσταλλος διατελέει ἐοῦσα.**

ἀκρυστάλλωτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ κρυσταλλώσεως, ἄνευ μετατροπῆς εἰς κρυστάλλους.
ἀκρυστάλλωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κρυσταλλωμένος, ὁ μὴ εἰς κρυστάλλους πεπηγώς· || δημ. εἰδικ. ἐπὶ τινων γλυκισμάτων, παρασκευαζομένων εἰς ὑγρὰν κατάστασιν : **ἀκρυστάλλωτο** γλυκό (ποὺ δὲν ἔχει ζαχαρώσει).
ἄκρυφτα ἐπίρρ. δημ. ἀκρύπτως βλ. λ.
ἄκρυφτος-η-ο δημ. ἄκρυπτος βλ. λ.
ἀκρῶα (τὰ) Ἡσ. «σπλάγχνα, ἔντερα ἀκρῶα».
ἀκρωβέλια (χειρόγρ. **ἀκρωσβέλια**) Ἡσ. «τὰ ἄκρα τοῦ ὀβελίσκου».
ἀκρωλένιον (τὸ) κ. μτγν. τὸ πρὸς τὸν ἀγκῶνα ἄκρον τῆς ὠλένης : Πολυδ.2,140 «**ἀκρωλένια**· τὰ ἄκρα τοῦ πήχεως»· 2) τὰ πέρατα τῶν ἀρκύων, τῶν κυνηγετικῶν δικτύων : Ξεν. Κυν.2,6 **ἐν δὲ τοῖς ἀκρωλενίοις.. τὰ μὲν ἐνόδια ἐχέτω μαστούς, τὰ δὲ δίκτυα δακτυλίους**, Πολυδ.5,29.
ἀκρωμία (ἡ) κ. **ἀκρωμίς** κ. **ἀκρώμιον** (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ἄκρον, ἤτοι τὸ ἐξέχον μέρος τοῦ ὤμου, τὸ συναπτόμενον πρὸς τὸν βραχίονα, ἡ ὠμοπλάτη : Ἱππ. Ἄρθρ,14 **τὸ ἀπὸ τῆς ἀκρωμίας πεφυκὸς ὀστέον**, αὐτ.Τέχν.16 **συνδεσμὸν τῆς κληῖδος καὶ τῆς ὠμοπλάτης**, Πολυδ. 2,137 **ἀκρωμίαν τὸ ὑπερέχον τοῦ βραχίονος**· 2) κ. νεώτ. ἐπὶ ἵππων, ἡ κατὰ τὴν συνένωσιν τοῦ τραχήλου μετὰ τοῦ κορμοῦ τοῦ ἵππου ἢ ἡμιόνου ἔξαρσις, ἥτις σχηματίζεται ἐκ τῶν ἀποφύσεων τῶν ἓξ ἢ ἑπτὰ πρώτων ραχιαίων σπονδύλων : Ξεν.Ἱππ.1,11 **καὶ αὖ ὑψηλὴ ἀκρωμία τῷ ἀναβάτῃ ἀσφαλεστέραν τὴν ἕδραν παρέχεται**· || κ. **ἐπὶ ἄλλων ζώων, ἤτοι βοῶν, ἐλάφων, λεόντων** κττ. : Ἀριστλ.ΖΙ 498 Β 30· 3) μτφ. ἡ ὑψηλοτέρα κορυφὴ πολυκορύφου ὄρους.
ἀκρωμιαῖος-α-ον νεώτ. ἀκρωμιακὸς βλ. λ.· || ἀνατομ. **ἀκρωμιαῖος κλὼν** (ὁ κλὼν τῆς ἐγκαρσίας ὠμοπλατιαίας ἀρτηρίας, ὅστις διανέμεται εἰς τὸ ἀκρώμιον, σχηματίζων μετὰ τῆς ἀκρωμιαίας ἀρτηρίας τὸ **ἀκρωμιαῖον πλέγμα**).
ἀκρωμιακός-ή-όν κ. ἀκρωμιαῖος νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἀκρώμιον βλ. λ.· || ἀνατομ. **ἀκρωμιακὸν ἄκρον** (τὸ ἔξω ἄκρον τῆς κλειδός, ὅπερ φέρει ᾠοειδῆ ἀρθρικὴν ἐπιφάνειαν καὶ συνάπτεται μετὰ τοῦ ἀκρωμίου διὰ τῆς ἀκρωμιοκλειδικῆς διαρθρώσεως).
ἀκρωμιοθωρακικὴ ἀρτηρία (ἡ) νεώτ. ἀνατομ. κλὼν τῆς μασχαλιαίας ἀρτηρίας, ἐκφυόμενος ἐκ του ἀνωτέρου μέρους αὐτῆς καὶ ἀποσχιζόμενος εἰς πολλὰ ἀποβλαστήματα.
ἀκρωμιοκλειδικὴ ἄρθρωσις (ἡ) νεώτ. ἀνατομ. ἡ διάρθρωσις τοῦ ἀκρωμίου πρὸς τὴν κλεῖδα, καθ' ἣν τὸ ἔξω ἄκρον τῆς κλειδὸς συνάπτεται πρὸς τὸ ἔσω χεῖλος τοῦ ἀκρωμίου.
ἀκρώμιον (τὸ) κ. νεώτ. ἀκρωμία βλ.λ. : Ἱππ.Μοχλ.5.
ἀκρωμιόπληγμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ πλῆγμα ἤτοι ὁ τραυματισμὸς τοῦ ἀκρωμίου ὑποζυγίων.
ἀκρωμίς-ῖδος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὠμοπλάτη, ἡ ἀκρωμία βλ. λ. : Ἀλκίφρ.ἐπ.5,4 **τρίχες.. τῶν ἀκρωμίδων ὑπερκεχυμέναι μαλακαί**.
ἀκρωμῖται (οἱ) μτγν. οἱ ἐπόπται τῶν σχολῶν τῶν σοφιστῶν : Ὀλυμπιόδ.461,19 **δαπάνας ἐπιγνοὺς.. εἰς τοὺς τῶν διατριβῶν** προστάτας **τοὺς λεγομένους ἀκρωμίτας**· Ἡσ. «οἱ μείζονες».
ἀκρῶμος (ὁ) μτγν. μέρος τοῦ σώματος περὶ τὰ αἰδοῖα : Μελάμπ.Παλμ.127.
ἄκρων-ωνος (ὁ) ἐπὶ σφαγίων, τὸ ἄκρον, ἤτοι τὸ ἐξώτατον ἢ ἔσχατον μέρος τοῦ σώματος, τὸ ἀκροκώλιον βλ. λ. : Ἱππιατρ.7 **ἄκρωνα χοίρειον** πιάτατον **καθεψῆσαι δεῖ**.
ἀκρωνάριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἄκρων** βλ.λ. : Ἱππιατρ. **εἰ δὲ μὴ εἴη σκύλαξ, χοίρου.. ἀκρωνάριον ἓν σὺν τῷ μηρῷ καθέψησαν**.
ἀκρωνία (ἡ) μετὰ σκοτεινῆς σημ., πιθαν. ἡ ἀποκοπὴ ἄκρων μελῶν τοῦ σώματος, ὁ ἀκρωτηριασμός : Αἰσχ.Εὐμ.188 **ἀκρωνίαν λευσμόν τε καὶ μύζουσιν οἰκτισμὸν πολὺν ὑπὸ ῥάχιν παγέντες** (σχολ. «ἀκρωνία· ἐκτομὴ μορίων»)· ἀλλὰ σχόλ. Ἡρωδιαν. «κακῶν ἄθροισις. Ἡρωδιανὸς δὲ τὸ σύστημα καὶ τὸ ἄθροισμα»· Φώτ.ΑΒ «ἄθροισμα, ἀκρότης, ἀκμή, ἐπίλεκτον σύστημα».
ἀκρῶνυξ-υχος (ὁ) μτγν. ἀκρωνυχία βλ.λ. ἐν κυρ. μεταφ. σημ. : Ἡρωδιαν. Σουΐδ. «**ἀκρῶνυξ** καὶ ἀκρωνυχία· τὸ ἄκρον τοῦ ὄνυχος καὶ τοῦ ὄρους».
ἀκρωνύχια (τὰ) μτγν. τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν : Πολυδ.2,161 «**ἀκρωνύχια** τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν»· 2) νεώτ. ναυτ. ἐν τῷ ἑνικῷ **ἀκρωνύχιον** τὸ ἄκρον τοῦ ὄνυχος τῆς ἀγκύρας τῶν πλοίων, δι' οὗ αὕτη ἐμπήγνυται εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης· δημ. δόντι.
ἀκρωνυχία (ἡ) (ὄνυξ) κ. νεώτ. τὸ ἄκρον, τὸ ἐξώτατον μέρος τοῦ ὄνυχος· 2) μτφ. τὸ ἄκρον, ἡ κορυφὴ ὑψώματος, ἰδίᾳ ὄρους· ἄλλως **ἀκρώρεια** : Ξεν. Ἀν.3,4,37 **καταλαμβάνουσι.. ἀκρωνυχίαν ὄρους, ὑφ' ἣν ἡ κατάβασις εἰς τὸ πεδίον**, αὐτ.Ἑλλ.4,6,7 **κατεβίβασαν εἰς τὸ ὁμαλὸν τὸ στρατόπεδον ἀπὸ τῆς ἀκρωνυχίας τοῦ ὄρους** Πλούτ.Εὐμ.11· 3) νεώτ. μαθηματικὸς ὅρος ἐν τῇ τοπογραφίᾳ, ἐμφαίνων τὰ ἔσχατα ἄκρα.
ἀκρωνύχιον (τὸ) βλ. **ἀκρωνύχια** 2).
ἀκρώνυχος-ον (ὄνυξ) μτγν. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὲ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων ἐγγίζων : ΑΠ 12,82 χε**ρὸς ἀκρώνυχα δισσὰ** (δ. ἑρμ. τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων), Πλούτ.2,317 Ε **ὡς εἶδεν ἴχνη** ποδῶν ἀ**κρώνυχα καὶ περιολισθήσεις**· || κ. **ἐπὶ ἵππων**: Πλούτ.Εὐμ.11 **τῆς γῆς.. τοῖς ἐμπροσθίοις ποσὶν ἀκρωνύχους ἐπιψαύειν**· || κ. ἐπὶ πτηνῶν : Ἡλιόδ. 5,14 **ἅλμασιν ἀκρωνύχοις τὴν πέτραν ἐπέξεον**.
ἀκρώρεια (ἡ) κ. μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἄκρα, ἡ κορυφή, **ἰδίως** ὄρους· Ἡσ. «**ἀκρώρεια**· ἐξοχή, κορυφή· εἰς τρία γὰρ διαιροῦσι τὸ ὄρος, εἰς ἀκρώ**ρειαν, εἰς** ὑπώρειαν, εἰς **τέρμα**· **ἀκρώρεια** μέν ἐστιν ἡ κορυφή, ὑπώρεια δὲ τὰ πλευρά, τέρμα δὲ **τὰ** τελευταῖα» : Ἱππ.Ἐπιδ.10, Ξεν.Ἑλλ.7,2,10 **κρατήσαντες ἐποίησαν τοὺς πολεμίους τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐπὶ τὰς ἀκρωρείας ὑποχωρεῖν**, Ὀρφ.Ὕμν.31,4 **ὑψαυχένας ἀκρωρείας**.
ἀκρωρειογραμμὴ (ἡ) νεώτ. ἡ συνεχὴς σειρὰ κορυφῶν ὑψωμάτων ἐπὶ ἐπιμήκους ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους· ἄλλως λεγομ. **κορυφογραμμή**.
ἀκρωρεῖται (οἱ) μτγν. οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰς κορυφάς, τὰς ἀκρωρείας **βλ.** λ : Ἡρωδιαν.2,869 «οἱ ἐν τῷ ἄκρῳ οἰκοῦντες».
ἀκρωρία (ἡ) γλωσσ. ἀκρώρεια βλ. λ.2) τὸ ἄκρον, τὸ τέλος τῆς νυκτός, ὁ ὄρθρος· δημ. τὰ χαράματα, ἡ χαραυγή : Θεόφρ. **ὀλολυγὼν ᾄδουσα μόνης ἀκρωρία χειμέριον**.
ἄκρως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τὸ ἄκρον, ἐπ' ἄκρου : Ἱππ.Μοχλ.24 **ἄκρως ἀνεστάλθαι**· 2) μτφ. ἄριστα, ἐξαιρέτως : Πλάτ.Πολ.8,543 Α **τῇ μελλούσῃ ἄκρως οἰκεῖν πόλει**, Λογγῖν.15,7 **ἄκρως καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ θνήσκοντος Οἰδίπου πεφάνταται**, Ἀθην.1,20 F **ἄκρως ἐσφαίρισεν**· || μετὰ μεγίστης τέχνης, ἐμπειρότατα : αὐτ.21F **ἄκρως ταῖς χερσὶ τὰ λεγόμενα** δεικνυούσαις, σχόλ. εἰς Ἰλ.Ν 623 **ἄκρως τῷ θηλυκῷ κατεχρήσατο εἰς τὴν ἀνανδρίαν τῶν βαρβάρων**· || κ. νεώτ. εἰς ὕψιστον βαθμόν, τελείως, ἀπολύτως : Γαλ. παρὰ Γλαυκίδ.10,359F **ὅταν ἄκρως ᾖ ξηρόν**, Διοσκ.3,86 ἄκρως ἁρμόζει πρὸς **ἐψυγμένα**, νεώτ. ἄ·ρως εὐ**τυχής, ἄκρως ἱκανοποιημένος ἐκ τῶν ἐξηγήσεων**.
ἀκρώσσει Ἡσ. «ἀκροᾶται, ἑκὼν οὐχ ὑπακούει, προσποιεῖται» (χειρόγρ. **ἀκρωσσεῖ**).
ἀκρωτερῆσαι Ἡσ. «κόψαι, ἢ ἀχρειῶσαι».
ἀκρωτήρι (τὸ) δημ. ἀκρωτήριον βλ.λ., κάβος, πούντα.
ἀκρωτηριάζω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν πλοίων,

ἀποκόπτω, ἀφαιρῶ τὰ ἀκρωτήρια, ἤτοι τὰ ἔμβολα: Ἡρ.3,59 καὶ τῶν νεῶν καπρίους ἐχουσέων τὰς πρῴρας ἠκρωτηρίασαν καὶ ἀνέθεσαν εἰς τὸ ἱρὸν τῆς Ἀθηναίης ἐν Αἰγίνῃ· ‖ μέσ. -ομαι κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν καὶ μετὰ σημ. ἐνεργ.: Ξεν.Ἑλλ.6,2,36 ὁ μέν τοι Ἰφικράτης τὰς μὲν τριήρεις ἀκρωτηριασάμενος· ‖ παθ.: Ἀθήν.12,535 D ἀναφάμενος τὰς αἰχμαλώτους ναῦς ἠκρωτηριασμένας· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ἀποκόπτω ἄκρα, ἐξέχοντα μέλη τοῦ σώματος· ἤτοι χεῖρας, πόδας, ρῖνα, ὦτα κττ.: Πολύβ.5,54,10 ἀκρωτηριάζων δὲ καὶ φονεύων καὶ στρεβλῶν πολλοὺς διέφθειρε, Διόδ.Σ 34,8 χεῖρας σὺν αὐτοῖς βραχίοσιν ἀκρ-, Ἀθήν.12,524 D εἰς τοῦτο προῆλθον ὕβρεως, ὥστε πάντων τῶν ἀνθρώπων, εἰς οὓς ἀφίκοιντο, ἠκρωτηρίαζον τὰς ῥῖνας, ΠΔ Μακκ.2,7,4 προσέταξε γλωσσοτομεῖν καὶ περισκυθίσαντας ἀκρωτηριάζειν, Ἰω.Λυδ.Μην.4,75 δύο Πέρσαι ἀκρωτηριάσαντες ἑαυτοὺς ὤτων τε καὶ μυκτήρων,- γύρισε ἀπὸ τὸν πόλεμο ἀκρωτηριασμένος, χωρὶς δάχτυλα στὸ δεξὶ χέρι· ‖ ἐπὶ τῶν περιόπτων γλυπτῶν παραστάσεων, ἀποκόπτω τὰ ἄκρα τῶν μορφῶν, ἐνεργῶ ἀκρωτηριασμὸν βλ.λ.3): Πλούτ.Ἀλκ.18 τῶν πλείστων [Ἑρμῶν] ἀκρωτηριασθέντων τὰ πρόσωπα· νεώτ. κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ἀνεῦρον ἀγάλματα ἠκρωτηριασμένα· 3) ἐνεργῶ περιτομήν: Φιλ.2,211 ἀκρ- ὄργανον· 4) κ. νεώτ. ἰατρ. δι' ἐγχειρήσεως ἀποτέμνω προεξέχουσαν μοῖραν τοῦ σώματος, ἐνεργῶ ἀκρωτηριασμὸν βλ. λ.: Ἡλιόδ. παρ' Ὀρειβ.45,14,4· 5) μτφ. περικόπτω, κολοβώνω: Δημ.324,20 ἄνθρωποι μικροὶ καὶ κόλακες, ἠκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρίδας, Λογγῖν.39,4 ἐξαιρεθείσης δὲ τῆς μιᾶς συλλαβῆς.. εὐθὺς ἀκρωτηριάζει τῇ συγκοπῇ τὸ μέγεθος· νεώτ. μετὰ τὴν ἧτταν της ἡ Δυαδικὴ Μοναρχία ἠκρωτηριάσθη· 6) μτγν. ἀμτβ. κατὰ μτχ. προεξέχω ὡς ἀκρωτήριον, ὁμοιάζω μὲ ἀκρωτήριον: Πολύβ.4,43,2 προοχῆς.. ἀκρωτηριαζούσης, Στράβ.1,28 ἐπιστροφὴν γὰρ λαμβάνει πρὸς νότον ἀκρωτηριάζουσα ἡ Θρᾴκη.

ἀκρωτηρίασις-εως (ἡ) γλωσσ. κ. νεώτ., δημ. ἀκρωτηριασμὸς βλ. λ.· 2) νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ.

ἀκρωτηρίασμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ἐκ τοῦ σώματος ἀποκοπὲν ἄκρον μέλος, ἤτοι χεῖρες, πόδες, ὦτα κττ.: σχόλ. Ἀπολλ.Ρ 4,478 τῶν καλουμένων ἀκρωτηριασμάτων.

ἀκρωτηριασμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀποκοπὴ τῶν ἄκρων μελῶν σώματος, ἡ κολόβωσις, ἡ πήρωσις· 2) κ. νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις, δι' ἧς ἀποτέμνεται μέλος τι ἄκρον (χεῖρες, πόδες κττ.) ἢ τμῆμα τούτου ἢ καὶ ὄργανον τοῦ σώματος (γλῶσσα, μαστοὶ κττ.): Πολύδ.2,75 εἰ δ' εὐφυῶς ἔχει πρὸς ἀποκοπὴν τὸ μέρος τὸ δεδηγμένον.. ἀνενδοιάστως τὸν ἀκρωτηριασμὸν ποιητέον, Εὐσ. Κωνστ.Ἐγκώμ. ἀποτομὰς μελῶν καὶ καυτῆρας, ὀφθαλμῶν ἐξορύξεις, τοῦ παντὸς σώματος ἀκρωτηριασμούς, νεώτ. ὑπέστη ἀκρωτηριασμὸν τοῦ ἀριστεροῦ ποδός· ‖ νεώτ. ἐν τῇ ὀδοντιατρικῇ· ἀκρωτηριασμὸς ὀδόντος (χειρουργικὴ ἐπέμβασις, δι' ἧς ἀποκόπτεται τὸ ἕνεκα λοιμώδους ἢ τοξικῆς ἐπενεργείας ἀπονεκρωθὲν ἄκρον τῆς ῥίζης πάσχοντος ὀδόντος)· ‖ νεώτ. ἰατρ. ἀκρωτηριασμὸς συγγενὴς ἢ αὐτόματος (ἡ αὐτόματος ἀποκοπὴ μέλους τινὸς ἢ τμήματος αὐτοῦ, ἥτις ἐπέρχεται κατὰ τὴν ἐνδομήτριον ζωὴν διὰ περισφίγξεως)· 3) ἐπὶ τῶν περιόπτων γλυπτῶν παραστάσεων, ἡ ἀποκοπὴ τῶν ἄκρων μελῶν τῶν μορφῶν, ἡ φθορά, ἡ καταστροφή: Πολυδ.1,12· 4) μτφ. νεώτ. ἡ περικοπή, ἡ καθ' ὑπερβολήν, ἡ ἐπιβλαβὴς σμίκρυνσις ἢ ἐλάττωσις πράγματός τινος: ἀκρωτηριασμὸς τῆς παιδείας.

ἀκρωτηριαστήρ (ὁ) νεώτ. ἰατρ. μάχαιρα μακρολέπιδος, δι' ἧς ἐκτελοῦνται ἀκρωτηριασμοί.

ἀκρωτηριαστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀκρωτηριάζων, ἤτοι ὁ ἐνεργῶν ἀκρωτηριασμὸν βλ. λ. 2)· 2) μτφ. ὁ περικόπτων, ὁ μέχρις ὑπερβολῆς σμικρύνων τι.

ἀκρωτήριο(ν) (τὸ) κ. νεώτ., δημ. κ. ἀκρωτήρι πᾶν τὸ ἀπώτατον, τὸ ἔσχατον· ‖ εἰδ. ἐπὶ τῶν πλοίων, τὸ ἔμβολον: Ἡρ.8,121 ἀνδριὰς ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρωτήριον νεός, ἐὼν μέγαθος δυώδεκα πηχέων, Ξεν.Ἑλλ.2,3,8 ἀπάγων τά τε αἰχμαλώτων νεῶν ἀκρωτήρια, Ἐπιγρ. ἀνέθεσαν τὰ ὅπλα καὶ τὰ ἀκρωτήρια, Ὕμν.Ὁμ. ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες πρύμνης· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ εἰς τὴν θάλασσαν προέχον ἐπίμηκες καὶ προϊόντως γωνιούμενον τμῆμα ξηρᾶς: Ἡρ.4,43 διεκπλώσας δὲ καὶ κάμψας τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λιβύης, Θουκ.1,30,1, Διόδ.Σ4,85 τὸ κατὰ τὴν Πελωριάδα κείμενον ἀκρωτήριον, νεώτ. παραλία ἔχουσα κόλπους καὶ ἀκρωτήρια πολλά,—τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Σουνίου· 3) πᾶν ὅ,τι ἐξέχει, τὸ ἐξώτατον μέρος πράγματός τινος, τὸ ὕψωμα, ἡ κορυφή: Ἡρ.7,217 ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ οὔρεος, Στεφ. Βυζ. Ἄρειος πάγος, ἀκρωτήριον Ἀθήνησι· 4) ἐν τῷ πληθ. ἀκρωτήρια τὰ ἄκρα μέλη τοῦ σώματος, ἤτοι αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες (ἢ οἱ δάκτυλοι αὐτῶν), ἡ κεφαλὴ κττ.: Ἱππ.Ἀφορ.7,1, Πλάτ. Νόμ.12,942 Ε ταῦτα (ἡ κεφαλὴ καὶ οἱ πόδες).. ἀκρωτήρια ὄντα σῳζόμενα.. ἔχει μεγίστην δύναμιν παντὸς τοῦ σώματος, Θουκ.2,49,7 τῶν γε ἀκρωτηρίων ἀντίληψις αὐτοῦ ἐπεσήμαινε· κατέσκηπτε γὰρ εἰς αἰδοῖα καὶ ἐς ἄκρας χεῖρας καὶ πόδας, Διοσκ.6,22 ἀκρωτηρίων ψύξις· Ἡσ. «ὠρίατον· πρῶτον ἀκρωτήριον, τοῦ ἀστραγάλου»· 5) ὁμοίως κατὰ πληθ. ἀκρωτήρια ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, κοσμήματα τῶν τριῶν γωνιῶν τῶν ἀετωμάτων τῶν ναῶν, συγκείμενα ἐκ πηλοῦ, μετάλλου, συνήθως ἐκ χαλκοῦ καὶ μάλιστα ἐκ μαρμάρου· παριστῶντα δὲ ἀνθέμια, μυθολογικὰ ζῷα ἢ καὶ ὁλοκλήρους μορφάς, ἰδίᾳ τῆς θεᾶς Νίκης ἢ νεανίδων: Πλάτ.Κριτ.116 D, Ἐπιγρ.· Ἡσ. «τὰ ἐπάνω τῶν ναῶν ζῴδια ἀνατιθέμενα· Δωριεῖς»· ‖ κ. τὰ ἐπὶ προσόψεως οἰκημάτων τιθέμενα ἀνάλογα κοσμήματα: Πλούτ.Καῖσ.63 ἦν γὰρ τῇ Καίσαρος οἰκίᾳ προσκείμενον οἷον ἐπὶ κόσμῳ καὶ σεμνότητι.. ἀκρωτήριον· 6) νεώτ. ἀνατομ.: ἀκρωτήριον τοῦ μέσου ὠτὸς (ἔπαρμα κυρτόν, κείμενον ἐν τῷ μέσῳ σχεδὸν τοῦ πρὸς τὸν λαβύρινθον τοιχώματος τοῦ ἔσω ὠτὸς καὶ προέχον ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ τυμπάνου).

ἀκρωτήριος-ία-ιον νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἄκρον: ἀκρωτηρία κεραμίς (ὁ ἀκροκέραμος).

ἀκρωτηριώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἔχων σχῆμα, μορφὴν ἀκρωτηρίου βλ. λ.: σχολ. Αἰσχ.Πρ.726 ἡ Σαλμυδησία ἐστὶ ῥαχία ἀκρωτηριώδης, ἐοικυῖα ὄνου γνάθῳ.

ἀκρωτηρίωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις συνήθως τῶν γερόντων, συνισταμένη εἰς γαγγραινώδη νέκρωσιν τῶν ἄκρων, δ. γεροντικὴ γάγγραινα.

ἄκτα (τὰ) μτγν. ~(λατ.) τὰ πεπραγμένα, τὰ γεγονότα, αἱ πράξεις: Ἐπιγρ., Ἰουστ. Μαρτ. Ἀπολ.35 ἐκ τῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου γενομένων ἄκτων.

ἀκτάζω μτγν. διατρίβω παρὰ τὴν ἀκτήν· ‖ δειπνῶ παρὰ τὴν ἀκτήν: Πλούτ.2,668 Β, παροιμ. σήμερον ἀκτάσωμεν· 2) ἐν ᾗ σημ. τὸ ἀκταίνω βλ.λ.

ἀκταία (ἡ) πολυτελὲς περσικὸν ἔνδυμα, ποικιλλόμενον μὲ λεπτοτάτας πλάκας, συγκρατουμένας διὰ πορφυρῶν κλωστῶν: Δημόκρ.Ἐφέσ.1 ἴδοι ἄν τις.. καὶ τὰς καλουμένας ἀκταίας, ὅπερ ἐστὶ καὶ πολυτελέστατον ἐν τοῖς περσικοῖς περιβλήμασι· 2) σφαῖρα: Κλέαρχ.65 τρίπους, χύτρα, λυχνεῖον, ἀκταία· πρβλ. Ἡσ. «Ἀκταία ἡ Ἀττικὴ πρώτως οὕτως ἐκαλεῖτο καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἀκτίτου λίθου κατα-

σκευασθεῖσα τοῦ Πεντελικοῦ » [στήλη;]· 3) μτγν. κ. νεώτ. **ἀκταία ἡ ἀκιδώδης**, ἤτοι φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **ρανουγκουλιδῶν**, πολυετές, φυόμενον εἰς σκιερὰ ὀρεινὰ μέρη, φέρον φύλλα ὁλοσχιδῆ πράσινα κατὰ τὴν ὑπτίαν ἐπιφάνειαν καὶ λευκάζοντα κατὰ τὴν πρανῆ, ἄνθη δὲ μικρὰ καὶ λευκά, ἐμφανιζόμενα τὸν Μάϊον· εἶναι χρήσιμον ἐσωτερικῶς ὡς ἀντινευραλγικόν, ἐξωτερικῶς δὲ ὡς παρασιτοκτόνον, ἰδίᾳ εἰς τὴν ἀγροτικὴν φαρμακείαν· δημ. ζαμποῦκος [actaia Spicata] : Πλίν.Φl 27,43.

ἀκταΐζω Ἡσ. « **ἀκταΐζων** ἀκτάζων, προθυμούμενος· ἢ ὁρμῆς πληρῶν· ἢ μετεωρίζων »· αὐτ. « **ἀκταϊσμένον** προῃρημένον ».

ἀκταινοΐδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. πτηνὰ τῆς οἰκογενείας τῶν **θαλασσοδρόμων**, ἀπαντῶντα εἰς τὰς **Φιλιππίνας νήσους καὶ ἔχοντα** τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος σκοτεινῶς πράσινον, τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ πλάγια τοῦ λαιμοῦ βαθέως κυανᾶ, τὴν δὲ κοιλίαν καὶ τὰς πλευρὰς ὑπερύθρους (actainoidae).

ἀκταίνω ἐγείρω, ὑψῶ, μετεωρίζω : Αἰσχ.Εὐμ.36 **ὡς μή με σωκεῖν μηδ' ἔτ' ἀκταίνειν βάσιν** [δ.ι. στάσιν], Τίμ.Λεξ. « **ἀκταίνειν**, γαυριᾶν, ἀτάκτως πηδᾶν ἢ μετεωρίζειν ἢ ὁρμᾶν ἢ **ἐξάπτειν** »· Σουΐδ. « **ἀκταίνειν**· ἀκολασταίνειν, γαυριᾶν, ἀτάκτως πηδᾶν ἢ πρὸς συνουσίαν ὁρμᾶν »· ‖ καὶ ἐπὶ ζῴων· Ἡσ. « **ἐπὶ ἵππων ἀκταίνειν**· τὸ μετεωρίζεσθαι καὶ ἐπαίρεσθαι καὶ γαυριᾶν »· ‖ μτφ. : Τραγ. Ἀδέσπ.147 **ἀκταῖνον μένος** [ΕΜ « τὸ ἀνάγον καὶ δυνάμενον ἀνορθοῦν ».

ἀκταινῶ-όω μόνον ἐν τῷ ἐνεργ. ἀορ. ὑψῶ, ἐξαίρω, μετεωρίζω : Ἀνακρ.137, Πλάτ.Νόμ. 672 C **πᾶν μὲν τελεωθὲν ζῷον μαίνεταί τε καὶ βοᾷ ἀτάκτως, καὶ ὅταν ἀκταινώσῃ ἑαυτὸ τάχιστα, ἀτάκτως αὖ πηδᾷ**, Πλάτ.Κωμ.180.

ἀκταῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ πρὸς τὴν παραλίαν ἐν τῇ θαλάσσῃ ζῶν ἢ κατοικῶν : Ἱππ.Παθ.52 **ἀκτ. ἰχθύες** (Ἡσ. ΕΜ « αἰγιάλιοι »), Ὀρφ.Ἀργ.342 **δαιμονίους εἰναλίους τε μιγαζομένους ἥρωσιν, ἀκταίους τε θεούς**, Βάβρ.25,6 **ἀκταίων βατράχων**· 2) ἐπὶ ἀψύχων, ὁ ἐν τῇ ἀκτῇ κείμενος, ὁ παράλιος, ὁ παραθαλάσσιος εἰδ. ὡς ἐπίθ. πόλεων τῆς Αἰολίδος : Θουκ.4,52,3 **τάς τε ἄλλας πόλεις τὰς Ἀκταίας καλουμένας**· ‖ ἐπὶ τῆς Ἀττικῆς : Καλλ. ἀπ.348, Παυσ.1,2,6· ‖ γεν. : Ὀππ.Ἁλ.2,127 **πείσματ' ἐπ' ἀκταίῃσιν ἀναψαμένη πιλάδεσσιν.**

ἀκταιόσαυρος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολ. ἑρπετὸν τῆς ὁμοιογεν. τῶν **δολιχοσαυριδῶν**· ἐκ τῶν μικρῶν ὑδροβίων σαλαμανδρῶν μετὰ κεφαλῆς καὶ σώματος ἐπιμήκους ροπαλοειδοῦς ἢ ἐγχελυοειδοῦς.

ἀκταίων-ωνος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων ὀπισθοβραγχίων τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἀκταιωνιδῶν· ζῷον, διαιτώμενον ἐντὸς ὀστράκου ᾠοειδοῦς ἢ σταυροειδοῦς μετ' ἐπιμήκους ἀνοίγματος καὶ ἀπαντῶν εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας [Act-eon].

ἀκταιωνίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια μαλακίων τῆς τάξεως τῶν **ὀπισθοβραγχίων**· φέρουσι βραχείας προσακτρίδας καὶ εἶναι ἐγκεκλεισμένοι εἰς ᾠοειδὲς καὶ μετὰ βραχειῶν περιελίξεων ὄστρακον, ζῶσι δὲ εἰς τὰς θαλάσσας, τρεφόμενοι ἐκ φυτῶν καὶ ᾠοτοκοῦντες (Actaeonidae).

ἀκταιωνίνα (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολ., γένος τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀκταιωνιδῶν γαστεροπόδων**· ζῷον, ὑπάρχον καὶ σήμερον ἀπὸ τοῦ ἀνθρακικοῦ συστήματος, διαιτώμενον ἐντὸς κελύφους λείου ᾠοειδοῦς ἢ ἀτρακτοειδοῦς.

ἀκταιωρία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναι τις ἀκταιωρὸς βλ. λ.· 2) τὸ ἔργον τοῦ ἀκταιωροῦ κ. γεν. ἡ ὑπὸ ἐντεταλμένων φρούρησις τῶν ἀκτῶν.

ἀκταιώρειον (τὸ) νεώτ. ὁ τόπος διαμονῆς τοῦ ἀκταιωροῦ βλ. λ.

ἀκταίωρος (ὁ) νεώτ. κ. **ἀκταιωρός**, ὀρθότ. **ἀκτωρός** βλ. λ. ὁ φύλαξ, ὁ φρουρὸς τῶν ἀκτῶν

ἀκταιωρός (ὁ) νεώτ. ὁ φύλαξ τῶν ἀκτῶν· ἄ ἀκταιωρός· ‖ **ἀκταιωρὸν πλοῖον** βλ. ἀκτωρόν.

ἀκταιωρῶ-έω κ. ἀκτωρῶ εἶμαι ἀκταιωρός, φυλάττω τὰς ἀκτάς· Ἡσ. « **-εῖν**· ἀκτὰς φυλάττειν ».

ἄκταντος-ον μσν. ὁ ἀφόνευτος : Θεόδ.Στουδ.

ἀκτέα (ἡ) κ. μτγν. ἀσυναίρ. τοῦ **ἀκτή** τὸ φυτὸν **ἀκτῆ ἡ μέλαινα** βλ.λ. : Βακχ.8,34 κλάδος ἀκτέας, Θεόφρ.Φl 3,13,4· 2) ὁμοίως φυτὸν **ἀκτῆ ἡ ἕλειος** βλ. λ. : Διοσκ.4,173· 3) δόρυ· Ἡσ. « **ἀκτέα**· δοράτιον, κάμαξ » [χειρόγρ. **δοράτια**].

ἀκτέανος-ον μτγν. ὁ ἀκτήμων, ὁ πτωχός : Μαν. 3,116 **ἀκτεάνους τεύχει, λυγραῖς πενίῃσι μογεῦντας**, ΑΠ 7,353 **οὐ τεκέων ἀκτεάνῳ πατέρι.**

ἀκτεῖνος (ὁ) κ. **-ῖνος** Ἡσ. «ὁδηγός, Συρακόσιοι».

ἀκτένιστα δημ. κ. **ἀχτένιστα** χωρὶς κτένισμα, ἤτοι χωρὶς τακτοποίησιν τῆς κόμης διὰ τοῦ **-ε-ου.**

ἀκτένιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ., δημ. κ. ἀχτένιστος, -ιγος ἐπὶ τῆς κόμης, ἧς αἱ τρίχες δὲν διηυθετήθησαν οὔτε διεχωρίσθησαν διὰ τῆς κτενός : Σοφ.ΟΚ 1261 **κόμη δ' αὔρας ἀκτένιστος ᾄσσεται** [ἀκτένιστο μαλλιά], σχόλ. Ἀπολλ.Ρ 1,60· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκεῖνος, οὗ τινος ἡ κόμη δὲν εἶναι ἀκόμη κτενισμένη : **ἄπλυτος καὶ ἀκτένιστος νὰ μὴν καλημερίζῃς**· 3) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν τριχῶν ἐρίων ἢ τῶν ἰνῶν λίνου κττ., αἵτινες δὲν διηυθετήθησαν μὲ εἰδικὸν ἐργαλεῖον, τὸ **χτένι**· ‖ κ. ὃν δὲν δύναταί τις ἢ δὲν κρίνει ἄξιον νὰ κτενίσῃ· 4) μτφ. ὁ μὴ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας ἐπεξειργασμένος, ἐπὶ γραπτοῦ ἢ προφορικοῦ λόγου : **ἀχτένιστη διάλεξη.**

ἄκτενος Ἡσ. «ὁριός, ἀξίνης κροῦσμα».

ἀκτέον κ. μτγν. πρέπει νὰ γίνῃ καθοδήγησις, πρωτοπορία, ἐπέλευσις : Πλάτ.Πολ.540 Α **πρὸς τέλος ἤδη ἀκτέον**, Ξεν.Ἑλλ.6,4,5 **ἀκτέον ἐπὶ τοὺς ἄνδρας**· 2) πρέπει τι νὰ διατηρηθῇ : Ἀνδ.Εἰρ.28 **ἀκτέον εἰρήνην**· 3) πρέπει τι νὰ τύχῃ περιποιήσεως : Σωρ.2,9 **τινὸς τρυφερώτερον ἀκτέαν.**

ἀκτέος-α-ον (1) κ. μτγν. πρέπει τις νὰ ὁδηγηθῇ, νὰ προσαχθῇ : Δημ.620,12 **ἀκτέος ἐπὶ τὸ κολασθῆναι**· 2) ἐπὶ γραμμῶν, πρέπει τις νὰ ἀχθῇ, νὰ γραφῇ : Γαλ.16,406 **ἀκτέαι γραμμαί.**

ἀκτέος (ὁ) (2) τὸ φυτὸν ἀκτέα βλ. λ. : Θεόφρ.Φl 3,4,2 **πρωΐβλαστα δὲ.. καὶ δρῦς καὶ ἀκτέος.**

ἀκτερέϊστος-ον ἀντὶ **ἀκτέριστος** βλ.λ. : ΑΠ 7,564 **ἀκτερέϊστον ἐδέξατο γαῖα**, Νόνν.Δ 5,430 **μὴ τεὸν ἀκτερέϊστον ὀλωλότα νεβρὸν ἐάσῃς.**

ἀκτερής-ές ἀκτέριστος βλ.λ. : Χρησμ.Σιβ.3,48 **κούρους ἀκτερέας.**

ἀκτέριστος ὁ μὴ κηδευθείς, ὁ μὴ τυχὼν τῶν ἐπικηδείων τιμῶν, ὁ ἄταφος : Σοφ.Ἀντ.1071.

ἀκτεροί Ἡσ. « ἄταφοι, αἱ κράνιοι ῥάβδοι ».

ἀκτή (ἡ) κ. νεώτ. δημ. κ. **ἀχτή** τὸ μέρος, ἔνθα θραύονται τὰ κύματα, ἡ παραλία· κατὰ δ. ἑρμ. τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ προεξέχον, ἡ ἀκωκή, ἡ ἄκρα : Ἰλ.Σ 68 **ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερώ**, αὐτ.Υ 50 **ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων μακρὸν ἀΰτει** [σχόλ. « οἱ παραθαλάσσιοι τόποι οἱ τῇδε κἀκεῖσε τοῦ ναυστάθμου προβεβλημένοι », Αἰσχ.Πέρσ.303 **στυφλοὺς παρ' ἀκτὰς θείνεται Σειληνιῶν**, Σοφ.Ἀντ. 592 **στόνῳ βρέμουσι δ' ἀντιπλῆγες ἀκταί**· σχόλ. Σοφ.Αἴ.413 « **ἀκτὴ** ὁ κρημνώδης τόπος ἐν θαλάσσῃ, αἰγιαλὸς δὲ ὁ ἐπίπεδος », Ἀπολλ.Ρ 1,592 **ἀκτήν τ' αἰγιαλὸν δυσήνεμον εἰσορόωντες**, νεώτ. στόλος ἀνεπαρκὴς διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοσούτον **ἐκτεταμένων ἀκτῶν**· Ἡσ., ΕΜ « ὁ παραθαλάσσιος καὶ ὁ πετρώδης τόπος »· ‖ κ. ἐπὶ τῶν ἀποκρήμνων ὀχθῶν ποταμοῦ : Πίνδ.Ν 9,40 **ἀκτ. Νείλου**, Αἰσχ. Ἀγ.697 **Σιμόεντος ἀκτὰς ἐπ' ἀεξιφύλλους**, Σοφ. Ἀντ.813· ‖ νεώτ. κ. ἐπὶ λιμνῶν ἐν τῇ Ιῃ σημ.· 2) γλῶσσα γῆς, εἰσερχομένη βαθέως εἰς τὴν θάλασσαν, χερσόνησος : Ἡρ.7,183 **ἐπὶ Σηπιάδα τε καὶ τὸν αἰγιαλὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς**, Ἀριστλ.Πολιτ 1329 Β 11

καὶ τὴν ἀκτὴν ταύτην τῆς Εὐρώπης Ἰταλίαν **τοὔνομα λαβεῖν**, Παυσ.2,34,9 **καὶ ἀκτὴ μετὰ τὸν αἰγιαλόν.. ἐκ τῆς θαλάσσης μὲν** ἀρχομένη **τῆς πρὸς ἀνατολάς, προήκουσα δὲ ὡς ἐπὶ τὴν ἑσπέραν μῆκος δὲ τῆς ἀκτῆς ἐστιν ἑπτὰ στάδια, πλάτος δέ, ᾗ πλατυτάτη, σταδίων τριῶν οὐ πλέον**· 3) τὸ πρὸς τὴν θάλασσαν τμῆμα τῆς Ἀττικῆς ἢ κατ' ἐπέκτ. καὶ ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ αὕτη· Ἁρποκρ. « **Ἀκτή**, ἐπιθαλαττίδιός τις μοῖρα τῆς Ἀττικῆς.. ὅθεν καὶ ἀκτίτης λίθος, ἐκάλουν δὲ οὕτω καὶ τὴν Ἀττικὴν οἱ μὲν ἀπὸ Ἀκταίωνος.. βασιλέως· οἱ δὲ διὰ τὸ τὴν πλείω μοῖραν τῆς χώρας ἐπιθαλάττιον εἶναι »· Σουίδ., ΑΒ « **ἀκτή**, ἰδίως ἐπιθαλαττίδιός τις μοῖρα τῆς Ἀττικῆς, ὅθεν καὶ ὁ ἀκτίτης λίθος » : Εὐρ.Ἑλ.1673 **φρουρὸν παρ' ἀκτῇ τεταμένην νῆσον λέγω**· 4) πᾶν τὸ ἐξέχον, ἡ οἱαδήποτε προεξοχή : Αἰσχ.Χο.722 **ὦ πότνια χθὼν καὶ πότνι' ἀκτὴ χώματος** [ἐπὶ ἐξέχοντος ἐκ τοῦ ἐδάφους τύμβου], Σοφ.ΟΤ 178 **ἀκτὰν πρὸς ἑσπέραν θεοῦ** [ἐπὶ βωμοῦ]· 5) παρὰ ποιηταῖς, ὁ σῖτος κ. γεν. οἱ δημητριακοὶ καρποί· κατὰ διάφ.ἑρμ. χονδροκοπανισμένον, χονδροαλεσμένον σιτηρόν, ἄλευρον : Ἰλ.Ν 322 **καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτὴν** (ΕΜ « **Δημήτερος ἀκτή**· διὰ τὸ κατάγνυσθαι ἐν τῇ ἅλῳ τὸν στάχυν τὸν εὐαγῆ ἢ αὐτὸν τὸν σῖτον ἐν τῷ μύλῳ θραύεσθαι»), Ὀδ.Β 355 **εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς**, Ἡσίοδ.Α 290 **ὡσεὶ Δημήτερος ἀκτήν**· ‖ ἐπὶ σπορᾶς : Ἀπολλ. Ρ 3,413 **οὐ σπόρον ὁλκαῖσιν Δηοῦς ἐνιβάλλομαι ἀκτήν**· 6) νομ. κατὰ τὸ ρωμ. δίκ. ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν ταινία γῆς, μέχρις οὗ τὸ χειμέριον μέγιστον ἔξεισι κῦμα, κοινὸν πᾶσι πρᾶγμα· κ. κατὰ νεώτ. ὁρισμόν, ἡ περιστοιχοῦσα τὴν θάλασσαν γῆ, καθ' ὅσον μέρος βρέχεται ἀπὸ τὰς μεγίστας πλὴν συνήθεις ἀναβάσεις τῶν κυμάτων, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀπὸ τὰς ἐκτάκτους πλημμύρας· εἶναι πρᾶγμα, οὐχὶ δὲ κοινὸν τοῖς πᾶσι, ἀλλὰ δημόσιον κοινῇ ὑπηρετοῦν χρήσει.

ἀκτῆ (ἡ) κ. νεώτ. συνηρ. τύπ. τοῦ **ἀκτέα** ὀνομασία γένους τῆς οἰκογενείας τῶν **αἰγοκληματιδῶν** ἢ **καπριφολιδῶν**· φυτὸν δενδρῶδες ἢ θαμνῶδες, ὅπερ ἀναπτύσσεται εἰς τὴν εὔκρατον καὶ τὴν θερμὴν ζώνην τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου καὶ ἔχει ἄνθη μὲ χεῖλος βραχύ, στεφάνην δὲ τροχοειδῆ καὶ καρπὸν τρίχωρον, τρίσπερμον ἢ πεντόσπερμον· εἶναι χρησιμώτατον εἰς τὴν φαρμακευτικήν, καθόσον ἐκ μὲν τοῦ φλοιοῦ παρασκευάζεται ἀφέψημα, ἀντικαθιστῶν τὴν καφεΐνην, τῶν δὲ ἀνθέων γίνεται χρῆσις ὡς ἐφιδρωτικῶν, γαλακταγωγῶν καὶ τοπικῶς μαλακτικῶν, ἐκχύλισμα δὲ τῶν καρπῶν αὐτοῦ ἐνδείκνυται ἐναντίον τῶν νευραλγιῶν (Sambucus L.)· δημ. ζαμποῦκο.

ἀκτῆ ἡ ἕλειος νεώτ. βοταν. εἶδος τοῦ φυτοῦ ἀκτῆ βλ. λ. αὐτοφυὲς ἐν Ἑλλάδι ἐντὸς ὑλημάτων εἰς πεδινοὺς ἀλλὰ καὶ ὀρεινοὺς ἀκόμη τόπους· ἄλλως ἀκτῆ ἡ ἔβουλος· δημ. βουζιά, ἀβυζιά, ραγάλο, φρουσκλιά, αὐσιές, βοῦσσες.

ἀκτῆ ἡ μέλαινα νεώτ. βοταν. εἶδος τοῦ φυτοῦ ἀκτῆ βλ. λ. δενδρύλλιον συνηθέστατον ἐν Ἑλλάδι μὲ φλοιὸν σταχτόχρουν καὶ ὀζώδη, φυλλάρια ὀδοντωτὰ καὶ ᾠοειδῆ, ἄνθη λευκά, ᾠοθήκην τρίχωρον, καρπὸν πράσινον εἶτα δὲ μέλανα· ἄλλως σάμβυξ ὁ μέγας· δημ. ζαμποῦκος, κουφοξυλιά, ἀφροξυλιά, ἀφροξυλάνθι (Sambucus nigra).

ἀκτημονῶ-έω μσν. εἶμαι ἀκτήμων βλ. λ. ζῶ ἐν ἐνδείᾳ, φτωχικά : Εὐστ.Πονημ.96,83 **ὁ δὲ ἀκτημονεῖν ἐπ' ἀληθείᾳ κυρώσας**.

ἀκτημοσύνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μὴ ἔχειν ἔγγειον κτῆσιν, ἡ ἔνδεια, ἡ κατάστασις τοῦ ἀκτήμονος βλ.λ. : Πολυδ.3,111,Κλήμ.Ἀλ.Προτρ.66 Α **οὐ πενία, οὐκ ἀδοξία, οὐκ ἀκτημοσύνη**, Ἐπιφάν. Ι,506Β **σεμνύνονται δὲ δῆθεν** ἀκτημοσύνην· Ἡσ. « ἔνδεια »· ‖ ἐν τῷ κανονικῷ δικαίῳ, μία τῶν κυρίων βάσεων τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ τῆς μοναχικῆς ὁμολογίας, ταχέως ἀτονήσασα, καθ' ἣν ἀφῃρεῖτο ἀπὸ τῶν μοναχῶν ἡ περιουσιακὴ ἱκανότης, ἤτοι γενικῶς τὸ δικαίωμα τῆς κτήσεως.

ἀκτήμων-ονος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ κεκτημένος, ὁ μὴ κάτοχος : Ἰλ.Ι 126 **οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο**· ‖ κ. νεώτ. γεν. ὁ μὴ ἔχων ἔγγειον κτῆσιν, ὁ πτωχός, ὁ ἐνδεής : Πλούτ.Σόλ.14, Εὐσ. παρὰ Στοβ.3,372 (567) **ἐγὼ δὲ ἀνέστιος καὶ ἀκτήμων**, Μουσών. **Κράτης ἄοικός τε καὶ ἄσκευης καὶ ἀκτήμων τέλεον ἦν**, Ἐκκλ.Μην.Ι,162 **τούτου γὰρ ἐδείχθης ζηλωτής, ἐκμαγεῖόν τε, ἀκτήμων, ἄοικος**· Ἡσ. « πένης, ἐνδεής »· ‖ ἀπολύτως : Θεόκρ.16,33 **πενίην ἀκτήμονα κλαίων**· ‖ νομ. κατὰ τὸν ἀγροτικὸν νόμον **ἀκτήμονες** κυρίως οἱ καλλιεργηταὶ ἀγροτικῶν κτημάτων (κολλῆγοι), οἵτινες μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἐκαλλιέργουν αὐτὰ ἐπὶ ἀναλόγῳ παροχῇ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην εἰς εἶδος ἢ χρήματα· ἐπίσης οἱ στερούμενοι ἐπαρκοῦς γεωργικῆς ἰδιοκτησίας, ἐὰν δὲν εἶχον ἐξ ἄλλου ἀκίνητον ἀστικὴν ἢ ἐπαρκῆ κινητὴν περιουσίαν· ‖ νομ. **ἀκτήμων ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου** (ὁ οὐδαμοῦ τοῦ Κράτους κεκτημένος κινητὴν ἢ ἀκίνητον περιουσίαν).

ἀκτῆνες ΕΜ « πένητες, ἠργηκότες ».

ἀκτηρὶς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ράβδος, ἐφ' ἧς ἐπιστηριζόμεθα κατὰ τὴν βάδισιν, ἡ βακτηρία : Ἀχαι.21,Πολυδ.10,157 « **ἀκτηρίδα δὲ τὴν βακτηρίαν** Ἀχαιὸς ἐν Ἴριδι **ὠνόμασε** »· 2) ξύλινον ἐξάρτημα ἅρματος ἢ ἁμάξης, χρήσιμον ὡς ὑποστήριγμα τοῦ ρυμοῦ, ὅταν ἡ ἅμαξα εἶναι ἄζευκτος : αὐτ.10,157 «καλεῖται δὲ οὕτω (ἀκτηρὶς) καὶ τὸ τὸν ρυμὸν τοῦ ἅρματος ἢ τῆς ἁμάξης ἀνέχον ξύλον, ὅταν ἄζευκτος ᾖ, ὃ στήριγγα καλεῖ Λυσίας »· 3) νεώτ. τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ κιλλίβαντος τοῦ πυροβόλου, τὸ χρησιμεῦον μετὰ τῶν δύο τροχῶν ὡς τρίτον σημεῖον, δι' οὗ οὗτος στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅταν τὸ πυροβόλον ἔχῃ τεθῇ πρὸς πυροβόλησιν· ‖ ἐπὶ νεωτέρων χειροκινήτων πυροβόλων, ἐξάρτημα τῶν κιλλιβάντων, χρήσιμον ὡς ἔρεισμα τοῦ ὤμου τοῦ σκοπευτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σκοπεύσεως.

ἀκτησία (ἡ) μτγν. ἡ ἔλλειψις κτήσεως, τὸ μὴ κέκτησθαί τι, ἡ ἀκτημοσύνη βλ.λ. : Ἀποστ.Διατ. 3,6,16 **τοῦτο τὴν παντελῆ τοῦ χρυσοῦ αὐτῶν ἀκτησίαν ἐμφαίνει**.

ἄκτητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ κτηθείς, ὁ μὴ ἀποκτηθείς· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποκτηθῇ, ὁ ἀναπόκτητος· ‖ κ. ὁ μὴ ἄξιος νὰ ἀποκτηθῇ : Πλάτ. Ἱππ.Μ 374Ε **τὰς μὲν ἀκόντως κακὰ ἐργαζομένας (αἰσθήσεις) ἀκτήτους εἶναι ὡς πονηρὰς οὔσας**.

ἀκτήφιλον (τὸ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **εὐφορβιδῶν**, περιλαμβάνον φυτὰ τῆς τροπικῆς Ἀσίας καὶ Ὠκεανίας.

ἀκτὶν-ῖνος (ἡ) μτγν. ἀντὶ τοῦ **ἀκτὶς** βλ.λ. : Ἡρωδιαν.

ἀκτινάκις (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, κοράλλιον ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν **μαδρεποριδῶν**, ζῶν εἰς συμπαγεῖς ἢ μὴ ἀποικίας, ἔχον δὲ θηλώδη στυλίσκον καὶ παχέα ὁμοειδῆ διαφράγματα, ἐφ' ὧν ἀκοντίδια (Actinacis d' orb.).

ἀκτινάραια (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολ. ἑξακοράλλιον τῆς ὁμοιογεν. τῶν **ποριτιδῶν**, ἔχον διαφράγματα ὑπελασματώδη, τελείως ἀνεπτυγμένα, καὶ στυλίσκον θηλώδη (Actinaraea d' orb.).

ἀκτιναύξησις-εως (ἡ) νεώτ. ὅρος ἐν τῇ βοτανικῇ, δηλῶν τὴν ἕνεκα τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων αὔξησιν τῶν φυτῶν.

ἀκτινέγχυμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. **ἀκτινέγχυμον** φυτικὸς παρεγχυματικὸς ἱστός, εὑρισκόμενος εἰς τὰ φύλλα πολλῶν φυτῶν καὶ ἀποτελούμενος ἀπὸ κύτταρα, ἅτινα ἔχουσι διακλαδισθῆ

ἀκτινέδα (ἡ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀραχνιδῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀκάρεων,** ἀναπτυσσόμενον εἰς τὰ φύλλα τῶν ἀμπέλων καὶ ἄλλων φυτῶν· ἄλλως **ἄκαρι τῆς ἀμπέλου.**

ἀκτινείδωλον (τὸ) τὸ διὰ τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτὸς σχηματιζόμενον εἴδωλον, ἡ ὀπτικὴ εἰκών.

ἀκτινέλλα (ἡ) ζωολ. πρωτόζωον τοῦ ἀθροίσματος τῶν **διτόμων** τῆς οἰκογενείας τῶν **εὐνωτιδῶν,** ἔχον ἀκτίνια ἀφιδοειδῆ, ἅτινα πολλάκις σχηματίζουσι σταυρόν· ἀπαντᾷ εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας.

ἀκτινενέργεια (ἡ) νεώτ. ἀντὶ τοῦ **ἀκτινεργία** βλ.λ.

ἀκτινενεργός-όν νεώτ. ἀντὶ τοῦ **ἀκτινεργός** βλ.λ.

ἀκτινεργία (ἡ) νεώτ. κ. **ἀκτινενέργεια** ἡ αὐτόματος ὑπὸ διαφόρων σωμάτων ἐκπομπή, ἔκλυσις ἐνεργείας· ‖ εἰδ. ἐν τῇ φυσικῇ, ἡ ἰδιότης σωμάτων τινῶν νὰ ἐκπέμπωσιν αὐτομάτως καὶ διαρκῶς ἀκτινοβολίας, ἀνεξαρτήτως τῶν φυσικῶν ἢ χημικῶν ὅρων, ὑφ' οὓς εὑρίσκονται· 2) ἐν τῷ πνευματισμῷ, ἡ ἀντινοβολία τοῦ περιπνεύματος, ἤτοι τοῦ εἰκαζομένου λεπτοφυοῦς σώματος, τοῦ παρακολουθοῦντος τὴν ψυχὴν μετὰ θάνατον.

ἀκτινεργός-όν νεώτ. κ. **ἀκτινενεργός** ὁ ἔχων ἀκτινεργίαν βλ. λ. I) : **ἀκτινεργὰ στοιχεῖα** (στοιχεῖα, αὐτομάτως ἐκπέμποντα ἐνέργειαν ὑπὸ μορφὴν ἀκτινοβολιῶν, ἤτοι τὸ ράδιον, τὸ κάλιον κτπ.)· ‖ **ἀκτινεργοὶ ἀκτῖνες** (αἱ προερχόμεναι ἐξ ἀκτινεργῶν στοιχείων ἢ σωμάτων κατὰ τὴν μετατροπὴν τοῦ ἀσταθοῦς ἀτόμου αὐτῶν).

ἀκτῖνες (αἱ) κ. νεώτ. πληθ. τοῦ **ἀκτίς** βλ. λ. εἰδ. ἀποκλειστικῆς χρήσεως ἐν τῇ φυσικῇ καὶ τῇ χημείᾳ : **ἀκτῖνες Ραίντγκεν ἢ Χ,- ἀνοδικαὶ ἀκτῖνες—διαυλικαὶ ἀκτῖνες.**

ἀκτίνη (ἡ) μτγν. φυτὸν ποῶδες· ἄλλως **βούνιαν** βλ. λ. : Ψ.Διοσκ.4,123.

ἀκτινηβολίη (ἡ) ἐπ. μτγν. ἀντὶ τοῦ **ἀκτινοβολία** βλ.λ. : Μαν.1,322.

ἀκτινηδόν ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀκτινοειδῶς : Λουκ. **περιδέοντες αὐτῇ ἀκτινηδὸν τὰ βέλη.**

ἀκτινιάρια (τὰ) νεώτ. ζωολ. τάξις ἀνθοζώων, ἅτινα στεροῦνται ἀσβεστολιθικοῦ σκελετοῦ, ζῶσι συνήθως μονήρη, σπανίως δὲ κατὰ κοινότητας καὶ μετακινοῦνται ἐλευθέρως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἢ προσφύονται ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων· ἄλλως **μαλακοδέρματα,** ἐπίσης δὲ καὶ **θαλάσσιαι ἀνεμῶναι ἢ θαλάσσια ρόδα** (διὰ τὴν ὁμαιότητα πρὸς ἄνθος μὲ πολύφυλλον στεφάνην).

ἀκτινίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια ἀνθοζώων τῆς τάξεως τῶν **ἀκτινιαρίων**· ζωϊκοὶ ὀργανισμοί, ὧν τὸ στερούμενον οἱουδήποτε σκελετοῦ μαλακὸν καὶ κυλινδρικὸν σῶμα διαιρεῖται ἐσωτερικῶς διὰ καθέτων διαφραγμάτων καὶ εἰς τὸ ἄνω μὲν μέρος φέρει στόμα μετὰ πολλῶν κύκλων προσακτρίδων, εἰς τὸ κάτω δὲ πέλμα, δι' οὗ προσκολλᾶται ἐπὶ τοῦ πυθμένος ἢ ἐπὶ ὀστράκων.

ἀκτινίδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **διλλενιιδῶν,** περιλαμβάνον θάμνους φυλλοβόλους, κοσμητικούς, εὐχερῶς πολλαπλασιαζομένους διὰ σπορᾶς καὶ μοσχευμάτων.

ἀκτινικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς ἀκτῖνος, ὁ κατὰ τὴν ἀκτῖνα· ‖ ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ, **ἀκτινικὴ κίνησις τῶν ἀπλανῶν** (ἤτοι κίνησις αὐτῶν κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς ὀπτικῆς ἀκτῖνος)· ‖ ἐπίσης ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ : **ἀκτινικὴ συνιστῶσα** μία τῶν τριῶν συνιστωσῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀναλύεται ἡ παρελκτικὴ δύναμις, ἣν ἀσκεῖ ὁ Ἥλιος ἐπὶ τῆς Σελήνης κατὰ τὴν περιφοράν αὐτῆς περὶ τὴν Γῆν.

ἀκτίνιον (τό) νεώτ. ἐν τῇ τριγωνομετρίᾳ, ἐκείνη ἡ μονὰς τῶν γωνιῶν, τῆς ὁποίας τὸ τόξον ἰσοῦται πρὸς τὴν ἀκτῖνα· 2) νεώτ. χημ. στοιχεῖον ἀκτινεργόν, παράγωγον τοῦ οὐρανίου· 3) νεώτ. ζωολ. γένος ζώων κοιλεντερωτῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀκτινιδῶν**· ἀτελέστατος ζωϊκὸς ὀργανισμός, ἔχων σῶμα κυλινδρικὸν μετὰ πολλῶν προσακτρίδων περὶ τὸ ὑποτυπῶδες σῶμα, ἀπαντῶν εἰς τὰς θαλάσσας καὶ τῶν δύο ἡμισφαιρίων.

ἀκτινίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων**· πόα μὲ ἐναλλασσόμενα φύλλα, ἰθαγενὴς τῆς Βορείου Ἀφρικῆς.

ἀκτινίσκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. θαλάσσιος ὀργανισμός, ἔχων πυριτικὸν σκελετὸν καὶ σῶμα κεκαλυμμένον δι' ἀκτίνων· 2) νεώτ. βοταν. γένος φυκῶν.

ἀκτινισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ποικίλας οὐσίας ἀλλοιοῦσα ἐπενέργεια τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων· ‖ ἡ ἐκ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων κινητήριος δύναμις.

ἀκτινοβάτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολογίᾳ, ἰχθὺς τοῦ ἄνω κρητιδικοῦ συστήματος.

ἀκτινοβλάττα (τὰ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολογίᾳ, ἔντομα τῆς τάξεως τῶν **βλαττοειδῶν,** ζῶντα κατὰ τὸ ἀνθρακοπέρμιον τοῦ παλαιοζωϊκοῦ αἰῶνος καὶ φέροντα πτέρυγας, ὧν τὸ πρῶτον ζεῦγος ἔχει σύστασιν στερεὰν καὶ καλύπτει τὸ δεύτερον λεπτὸν ζεῦγος (Actinoblatta Pruvost).

ἀκτινοβόλημα-ατος (τό) μον. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀκτινοβολεῖν βλ. λ.

ἀκτινοβολία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἐπὶ **ἀκτινηβολίη** ἡ ἐκπομπὴ ἀκτίνων, ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀκτινοβολεῖν βλ. λ. : Πλούτ.2,781 Α **νεμεσᾷ γὰρ ὁ Θεὸς τοῖς ἀπομιμουμένοις βροντὰς καὶ κεραυνοὺς καὶ ἀκτινοβολίας,** Εὐστ.Πονημ.240,75 **ἀκτινοβολία** ἡλίου **φωτίζοντος,** νεώτ. ἡ ἀκτινοβολία **τῶν ἀστέρων**· 2) ἀστρολογ. ἡ πρὸς ἕτερον ἄστρον συσχέτισις ἀκτινοβολίας : Πορφ.Εἰσ.189. συγγρ. δημ. **ἀστροβολιὰ** βλ.λ.· 3) ἀποκρυφολ. ἡ ὑπὸ τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων σωμάτων ἐκπομπὴ ἀκτίνων, αἵτινες ἀποτελοῦσιν εἶδος ἁλύσεως συνδετικῆς τῶν ὄντων πρὸς ἄλληλα· 4) νεώτ. ἐν τῇ ἰῃ σημ. κ. εἰδ. ἡ ἐνέργεια ἡ ἐκπεμπομένη ὑπὸ κεραίας ἀσυρμάτου τηλεγράφου εἰς μορφὴν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων : ὁ νόμος **ἀκτινοβολίας**· 5) νεώτ. ἐν τῇ φυσικῇ, ἡ ἐκπομπὴ ἐνεργείας ὑπὸ μορφὴν κυμάτων τοῦ αἰθέρος, ἅτινα ἀναλόγως πρὸς τὰ μέσα, δι' ὧν προσπίπτουσιν εἰς τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν, οὐσιαστικῶς δὲ ἀναλόγως πρὸς τὸ μῆκος αὐτῶν καλοῦνται θερμικά, φωτεινά, ὑπεριώδη ἢ χημικὰ καὶ ἠλεκτρομαγνητικά· 6) νεώτ. κ. μτφ. ἡ πρὸς μόρφωσιν, ἤτοι ἡ πρὸς διάπλασιν τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ ἤθους ἐπίδρασις : **ἀκτινοβαλία τῆς ἀρετῆς,—τῆς ἐπιστήμης** κτπ.

ἀκτινοβόλος-ον μτγν. ὁ ρίπτων, ὁ ἐκπέμπων ἀκτῖνας, ὁ φωτοβόλος : Πάπ. **ἀκτιναβόλε δέσποτα,** νεώτ. **ἀκτινοβόλος ἀστήρ**· ‖ ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ : **ἀκτινοβόλον σημεῖον διαττόντων** ἢ ἁπλῶς **ἀκτινοβόλον** (τὸ σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὗ φαίνονται ἐκπεμπόμενα τὰ κατὰ διαφόρους διευθύνσεις ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ ταχέως κινούμενα σμήνη μετεώρων, διαττόντων ἀστέρων κτπ.)· ‖ ἐν τῇ φυσικῇ, **ἀκτινοβόλος θερμότης** (ἡ διὰ μέσου τοῦ κενοῦ διαδιδομένη διὰ τοῦ αἰθέρος θερμότης· ἄλλως **θερμικὴ ἀκτινοβολία**)· 2) νεώτ. ζωολ. **ἀκτινοβόλας** (ὁ) ζῷον ἐγχυματικόν, ἔχον σῶμα ᾠοειδές, ἄνευ θώρακος, ἀλλὰ μετὰ συσταλτῶν προσακτρίδων, αἵτινες εἶναι διεσπαρμέναι μεταξὺ τῶν παλμωδῶν βλεφαρίδων καὶ περιβάλλουσι τὸ στόμα.

ἀκτινοβολῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀχτινοβολῶ (**ἀμτβ.**) βάλλω, ἐκπέμπω ἀκτῖνας, φωτίζω : Φίλ.1,638 **ἕως οὖν ἔτι σοι τὸ ἱερὸν φέγγος ὁ Θεὸς ἀκτινοβολεῖ,** ΚΜανασσ. ὡς **ἄστρον ἀκτινοβολοῦν ἀνέτελλε χαμόθεν**· ‖ παθ. δέχομαι ἀκτῖνας, φωτίζομαι παρά τινος, ἰδίᾳ τοῦ ἡλίου : Ἰσίδ.Χαρ. παρ' Ἀθην.3,94 Α **διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀκτινοβολεῖσθαι δύσχρους καὶ ἥσσων,** Εὐστ.Πονημ.266,6 **ἀλλὰ λαμφάτω τὸ φῶς σου ἄνωθεν ἀκτινοβολούμενον**· 2) ἀστρολογικῶς, ἔχω ἀκτινοβολίαν βλ.λ.2) : Πορφ.Εἰσ.189· 3) νεώτ.

κ. δημ. ἀμτβ. φωτοβολῶ, λάμπω· || κ. μτφ.: ἀκτινοβολεῖ ἐξ εὐτυχίας, ἀκτινοβολοῦσα ἀπὸ χαρά.
ἀκτινογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀκτινογραφήσεως προκύπτουσα εἰκών· || ἡ φωτογραφικὴ πλὰξ τῆς ἀκτινογραφίας.
ἀκτινογράφησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀκτινογράφηση ἡ ἀκτινογραφία βλ. λ. 2).
ἀκτινογραφία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. πραγματεία περὶ τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτὸς (τίτλος ἀπολεσθέντος συγγράμματος τοῦ Δημοκρίτου): Διογ.Λ 9,48· 2) νεώτ. ἡ διὰ τῶν ἀκτίνων X ἀποτύπωσις εἰκόνων φωτογραφικῶν· ἄλλως ἀκτινογράφησις· 3) νεώτ. καὶ ἡ πλάξ, ἐφ' ἧς ἀπετυπώθησαν οὕτω ληφθεῖσαι φωτογραφικαὶ εἰκόνες: ἡ ἀκτινογραφία τοῦ θώρακος δεικνύει ἀρχομένην φυματίωσιν.
ἀκτινογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀκτινογραφίαν ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτῆς: ἀκτινογραφικὸς χάρτης· || κ. ὁ γινόμενος δι' αὐτῆς: ἀκτινογραφικὴ ἐξέτασις ἀσθενοῦς.
ἀκτινογραφικῶς ἐπίρρ. νεώτ. διὰ ἢ ἐξ ἀκτινογραφίας, κατὰ τρόπον ἀκτινογραφικὸν βλ. λ.: ἀκτινογραφικῶς παρουσιάζει φυμάτια.
ἀκτινογραφῶ-έω νεώτ. ἐνεργῶ ἀκτινογραφίαν βλ.λ.· 2) -οῦμαι ὑποβάλλομαι εἰς ἀκτινογραφίαν.
ἀκτινοδάφνη (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν δαφνοειδῶν· δένδρον ἢ θάμνος τῆς τροπικῆς Ἀσίας καὶ ἄλλων χωρῶν.
ἀκτινοδερμῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πᾶσα ὀξεῖα ἢ χρόνιος φλεγμονὴ τοῦ δέρματος, ὀφειλομένη εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀκτίνων X.
ἀκτινόδεσμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, δίθυρον ζῷον τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἀδικουλιδῶν, ζῶν κατὰ τὸ δεβονιακὸν σύστημα τοῦ παλαιοζωικοῦ αἰῶνος καὶ ἔχον μακρὰς πτέρυγας, εἰς ὀξὺ ἀπολη γούσας.
ἀκτινοδέσμη (ἡ) νεώτ. αἱ ὁμαδόν, οἱονεὶ κατὰ δέσμας, πίπτουσαι ἀκτῖνες.
ἀκτινοδιαγνωστική (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ἀκτινογραφίας διάγνωσις νόσων.
ἀκτινόδους-οντος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, ἀμφίβιον τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἐρυοπιδῶν, φέρον ἀνὰ ἕνα μέγαν ὀδόντα μεταξὺ πολυαρίθμων ἑτέρων κοκκωδῶν ὀδόντων.
ἀκτινοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν ἀκτίνων, ὁ σχηματίζων ἀκτῖνας, ὁ ἀκτινωτός: Φίλ.2,559 στεφάνους ἀκτινοειδέσι τὴν κεφαλὴν ἀναδαύμενος· || νεώτ. ζῷα ἀκτινοειδῆ (ἔχοντα ἀκτινωτὴν κατασκευὴν τοῦ σώματος)· 2) νεώτ. ἐν τῇ ἀνθρωπολογίᾳ, ἀκτινοειδεῖς προβολαὶ (ἐπιμήκεις μελαναὶ πτυχαί, κείμεναι ἐπὶ τῆς ἔσω ἐπιφανείας τοῦ ἀκτινωτοῦ σώματος τοῦ ὀφθαλμοῦ)· 3) νεώτ. ἐν τῇ τοπογραφίᾳ: ἀκτινοειδὴς μέθοδος (ὁ προσδιορισμὸς διαφόρων σημείων τοπογραφικοῦ σχεδίου διὰ σκοπεύσεων ἢ μετρήσεων γινομένων, ἐξ ἑνὸς σημείου αὐτοῦ).
ἀκτινοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐν σχήματι ἀκτίνων, κατὰ τρόπον ἀκτινοειδῆ βλ.λ.: Γαλ.19,171.
ἀκτινόεις-εντος-εν ὁ ἐκπέμπων ἀκτῖνας, ὁ ἀκτινοβολῶν: Χρησμ.Σιβ.8,191 ἀκτινόεντα κομήτην.
ἀκτινόζωα (τὰ) ζῷα νεώτ. ζῳολ. τὰ ἀνθόζωα, τὰ ἐχινόδερμα κτλ., ἅτινα παρουσιάζουσιν ἀκτινοειδῆ κατασκευὴν τοῦ σώματος, καθ' ἣν ἀποτελεῖται τοῦτο ἐκ τμημάτων ὁμοίως ἐν εἴδει ἀκτίνων διατεταγμένων πέριξ ἑνὸς κεντρικοῦ ἄξονος· ἄλλως ἀκτινοειδῆ, ἀκτινωτὰ ζῷα· 2) νεώτ. ζῳολ. εἰδικώτ. τάξις πρωτοζώων, ζώντων ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐντὸς πυριτικῶν σκελετῶν, ὧν τὸ σωμάτιον ἐκφύει πολυαρίθμους ἀποφυάδας ἀκτινοειδῶς περὶ τὸ σῶμα, αἵτινες καλοῦνται ψευδοπόδια· 3) νεώτ. ἐν τῇ ὠκεανογραφίᾳ: ἀκτινοζώων ἰλὺς (ἡ εὑρισκομένη εἰς πελάγια ἀποθέματα ὑπέρυθρος ἢ φαιά, περιέχουσα σκελετοὺς πρωτοζώων).

ἀκτινοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τῶν ἀκτίνων X θεραπεία διαφόρων νοσημάτων, ἤτοι ὄγκων, δερματώσεων, νευραλγιῶν κτλ.
ἀκτινοθεραπευτής (ὁ) νεώτ. ὁ τὴν δι' ἀκτίνων X θεραπείαν ἐφαρμόζων ἰατρός.
ἀκτινοθεραπευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ δι' ἀκτίνων θεραπεύων. Ἐπίρρ. ἀκτινοθεραπευτικῶς.
ἀκτινοθερμομικρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον λίαν εὐαίσθητον, χρησιμοποιούμενον διὰ τὰς μεγίστης ἀκριβείας μετρήσεις θερμότητος.
ἀκτινοθύριον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος μυκήτων, περιλαμβάνον εἴδη, ἔχοντα σπερμογόνια ἐπίπεδα, στρογγύλα, ἀσπιδοειδῆ καὶ ἄνευ ἀνοίγματος.
ἀκτινόκαρπον (τὸ) νεώτ. εἶδος φυτοῦ, ἔχοντος καρποὺς ἀκτινοειδῶς διατεταγμένους.
ἀκτινοκέφαλος νεώτ. ζῳολ. πρωτόζῳον τῆς κλάσεως τῶν σποροζώων, ὀργανισμὸς μονοκύτταρος μὲ σῶμα ᾠοειδές, παράσιτον τῶν μυριαπόδων, τῶν ἀκρίδων καί τινων κολεοπτέρων ἐντόμων.
ἀκτινοκινηματογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ κατὰ τὴν κινηματογραφικὴν μέθοδον εἰς ἀλλεπαλλήλας εἰκόνας δι' ἀκτινογραφήσεως ἀποτύπωσις τῶν διαφόρων θέσεων, τὰς ὁποίας λαμβάνουσι τὰ σπλάγχνα, κινούμενα ἐντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.
ἀκτινόκογχος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολ. μαλακιδιόζῳον ἐκ τῶν ἀθυριδῶν βραγχιοπόδων.
ἀκτινοκράτωρ-ορος (ὁ) Πάπ. ὁ κύριος, ὁ ἐξουσιαστὴς τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου.
ἀκτινοκυκλίνα (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, πρωτόζῳον ἐκ τῶν τρηματοκόγχων.
ἀκτινόκυκλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. διάτομος θαλάσσιος ὀργανισμός, περικλείων ζῷα δισκοειδῆ, ἐλεύθερα ἢ προσκεκολλημένα ἐπὶ στερεῶν σωμάτων· 2) ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, σπόγγος τῆς ὁμοιογενείας τῶν βεντρικουλιτιδῶν· 3) ἐν τῇ παλαιοφυτολογίᾳ, διάτμητον φῦκος τῶν βακιλλαρίων.
ἀκτινολαμπής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἀκτινοβόλος.
ἀκτινολαμπῶ-έω μον. ἀκτινοβολῶ.
ἀκτινολεπίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων· πόα μονοετής, τρυφερὰ διακλαδουμένη μὲ φύλλα ἀντίθετα ἢ ἐναλλασσόμενα καὶ ἄμισχα (Actinolepis D. C.).
ἀκτινόλημμ-ατος (τὸ) νεώτ. γένος φυτῶν σκιαδοφόρων, περιλαμβάνον εἴδη τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου (actinolema Fenzl).
ἀκτινόλιθος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ ὀρυκτολογίᾳ, παραλλαγὴ τοῦ τρεμολίτου, μορφῆς μονοκλινοῦς μὲ βάσιν ἄσβεστον καὶ μαγνησίαν· ὀρυκτὸν ἄχρουν ἢ λευκὸν ἢ πράσινον, ἔχον σχισμὸν τέλειον καὶ λάμψιν ὑαλώδη.
ἀκτινόλοβος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀνθοζώων τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἀκτινιδῶν· ὀργανισμὸς ἔχων πέλμα πλατύ, σῶμα ἱκανῶς ὑψηλὸν καὶ βραχεῖς τοὺς περὶ τὸ στόμα βραχίονας ἐν εἴδει λοβίων.
ἀκτινολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης ἀσχολούμενος μὲ τὴν μελέτην τῶν ἀκτίνων· 2) ἐφαρμογὴ τῆς ἀκτινοβολίας ἠλεκτρικῆς, φωτιστικῆς ἢ θερμαντικῆς εἰς τὴν θεραπευτικήν.
ἀκτινολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀκτινολογίαν: ἀκτινολογικαὶ ἐγκαταστάσεις (συσκευαὶ μηχανημάτων, κατάλληλοι πρὸς ἀκτινοσκόπησιν, ἀκτινογραφίαν καὶ ἀκτινοθεραπείαν). Ἐπίρρ. ἀκτινολογικῶς.
ἀκτινολόγος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν μελέτην τῆς οὐσίας καὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν ἀκτίνων· 2) εἰδ. ὁ ἰατρός, ὅστις ἐφαρμόζει τὰς θεραπευτικὰς ἰδιότητας τῶν ἀκτίνων, ἰδίᾳ τῶν X.
ἀκτινομαντεία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀστρομαντεία
ἀκτινομερίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων· φυτὸν ποῶδες, πολυετές, κοσμητικὸν ἰθαγενὲς τῆς Ἀμερικῆς· ἄλλως ἀκτινόμετρον (Actinomeris Nutt.).

ἀκτινομετρία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς φυσικῆς καὶ τῆς μετεωρολογίας, πραγματευόμενος τὴν μέτρησιν τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας διὰ τῶν ἀκτινομέτρων· 2) ἐν τῇ φωτογραφικῇ τέχνῃ, εἶδος φωτομετρίας, ἀφορώσης εἰς τὴν μέτρησιν τῆς ἐντάσεως τῶν ἀκτινοβολιῶν, αἵτινες δρῶσιν ἐπὶ τὰς διαφόρους φωτοπαθεῖς οὐσίας.

ἀκτινομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀκτινομετρίαν· ‖ ἐν τῇ φυσικῇ : **ἀκτινομετρικὸν φαινόμενον** (ἡ ἐντὸς ἀερίων κίνησις ἐλαφρῶν σωμάτων, ὀφειλομένη εἰς τὴν ἀνομοιόμορφον θέρμανσιν τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν)· ‖ ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ : ἀκτινομετρικὸς **βαθμός** (τὸ γινόμενον τῶν ἑκάστοτε διαφορῶν τοῦ μέλανος καὶ γυμνοῦ θερμομέτρου ἀκτινομέτρων τινῶν ἐπὶ τὸν συντελεστὴν τοῦ χρησιμοποιουμένου ὀργάνου). Ἐπίρρ. ἀκτινομετρικῶς.

ἀκτινόμετρον (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ φυσικῇ, ὄργανον, δι' οὗ μετρεῖται ἡ ἔντασις τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ ἡλίου ἢ τοῦ οὐρανοῦ· 2) ἐν τῇ φωτογραφικῇ τέχνῃ, ὄργανον προσδιορίζον τὸν κατὰ τὴν φωτογράφησιν ἀπαιτούμενον χρόνον ἐκθέσεως.

ἀκτινομετρῶ-έω νεώτ. φυσ. μετρῶ, ὑπολογίζω τὴν ἡλιακὴν ἀκτινοβολίαν δι' ἀκτινομέτρου βλ.λ.)).

ἀκτινομικρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον ἀκριβοῦς μετρήσεως τῆς ἀκτινοβολίας.

ἀκτίνομμα-ατος (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἀκτινόζωον τῆς οἰκογενείας τῶν πολυσφαιριδῶν ἀκτινοζώων, φέρον σκελετόν, σχηματιζόμενον ἐκ τριῶν σφαιρικῶν ἢ ἐλλειψοειδῶν κογχῶν, ὧν αἱ δύο ἐσωτερικαί, ἡ δὲ τρίτη ἐξωτερική, ἔχουσα ἐπιφάνειαν συνήθως κεκαλυμμένην ὑπὸ ἀκτινοειδῶν ἀκανθῶν ἐξαιρετικῆς συμμετρίας· ἀπαντᾷ εἰς τὴν Μεσόγειον· 2) παλαιοζωολ. πρωτόζωον ἐκ τῶν σπουμελλαρίων ἀκτινοζώων, οὗτινος ἡ μεμβράνη τῆς κάψης εἶναι πανταχόθεν διάτρητος, ὁ δὲ πυριτικὸς σκελετὸς σφαιροειδὴς ἢ δισκοειδής.

ἀκτινομονάς-άδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. θαλάσσιον πρωτόζωον, στερούμενον κεντρικῆς κάψης.

ἀκτινόμορφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ἀκτίνων, ὁ ἀκτινοειδής, ἀκτινωτός : φρ. ἐν τῇ βοτανικῇ : ἀκτινόμορφον ἄνθος.

ἀκτινομύκης-ητος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ μικροβιολογίᾳ, φυτικὸν μικρόβιον τῆς τάξεως τῶν τριχομυκήτων, ἀποτελούμενον κατὰ μὲν τὴν περιφέρειαν ἐκ πολυαρίθμων ἐπιμήκων κορυνοειδῶν κυττάρων, κατὰ δὲ τὸ κέντρον ἐκ πολυπληθῶν λεπτῶν ἰνῶν, ποικίλως διασταυρουμένων· γεννᾷ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ βοὸς καὶ ἄλλων ζῴων τὴν ἀκτινομυκητίασιν βλ.λ. καὶ ἀνευρίσκεται ἐν τῷ κατὰ τὴν νόσον ταύτην σχηματιζομένῳ πύῳ· ‖ ἐν τῇ φυτοπαθολογίᾳ, βακτήριον νηματοειδές, σαπρόφυτον, σπανιώτερον παράσιτον ἐπὶ τῶν ἀθέρων τοῦ στάχεως καὶ γεν. ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν.

ἀκτινομυκητίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. ἀκτινομύκωσις νόσος, ὀφειλομένη εἰς τὸν ἀκτινομύκητα βλ. λ. καὶ μεταδιδομένη δι' ἐπαφῆς τοῦ δέρματος ἢ τοῦ βλενογόνου αὐτοῦ μετὰ φυτῶν, στάχεων, δημητριακῶν καρπῶν, σπανιώτερον δὲ διὰ ζῴων· παρουσιάζει εἰς τὴν χώραν τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ σκληρίαν μετὰ μικρᾶς διογκώσεως καὶ ἑστιῶν διαπυήσεως, ἀποληγουσῶν εἰς ἐξέλκωσιν καὶ εἰς συρίγγια· ‖ ἐν τῇ κτηνιατρικῇ, νόσος ἰδίᾳ τῶν βοῶν, προκαλοῦσα εἰς διάφορα μέρη τοῦ ὀργανισμοῦ οἰδήματα φύσεως φλεγμονικῆς.

ἀκτινομύκωσις-εως νεώτ. ἀκτινομυκητίασις βλ.λ.

ἀκτινόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. μύκης ἀνήκων εἰς τοὺς γυμνομύκητας καὶ σχηματίζων στρῶμα λεπτὸν καὶ ἐπίπεδον εἰς τὴν ἐπιδερμίδα τοῦ φύλλου ὑφῆς παρεγχυματικῆς· ‖ ἐν τῇ φυτοπαθολογίᾳ· ἀκτινόνημα τῆς ροδῆς (προκαλοῦν ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῶν φύλλων τοῦ φυτοῦ τούτου στρογγύλας κηλῖδας, αἵτινες ἐνίοτε ἐπιφέρουσι τὴν ἀποξήρανσιν καὶ πρόωρον πτῶσιν τῶν φύλλων).

ἀκτιν[illegible]όδια (τὰ) νεώτ. ζωολ. λεπτοφυῆ ψευδοπόδια τῶν ἡλιοζώων, ἅτινα συνήθως μένουσιν ἁπλᾶ, σπανίως δὲ διακλαδοῦνται καὶ συμφύονται.

ἀκτινόπτερις-ιδος (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν πολυποδιιδῶν, περιλαμβάνον πτέριδας, ἰθαγενεῖς τῆς Ἀφρικῆς (Actinopteris).

ἀκτινοπτερύγιοι (οἱ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολογίᾳ, ἰχθύες μετὰ ζευγοειδῶν πτερυγίων, ἐπιβραχυνθέντος ἀξονικοῦ σκελετοῦ καὶ ἰσχυρῶν ἀκτινίων εἰς τὰ πτερύγια.

ἀκτινόπτυχος (ὁ) νεώτ. ζωολ. θαλάσσιον ζῷον, τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἡλιοπελτιδῶν· ἔχον σῶμα δισκοειδὲς μὲ ραβδώσεις κ. ἀκτινωτὰ διαφράγματα.

ἄκτινος-η-ον μτγν. ὁ ἐκ τοῦ φυτοῦ **ἀκτῆ** βλ. λ. : Θεόφρ.ΦΙ 5,3,3 **ἄκτιναν ξύλον.**

ἀκτινοσιδεροστιά (ἡ) δημ. ἡ ἀκτινοειδὴς διάταξις κιγκλιδωμάτων εἰς παράθυρα, ἐξώστας κττ.

ἀκτινοσκόπησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -ση ἐξέτασις δι' ἀκτίνων Χ· ‖ εἰδ. ἐν τῇ ἰατρικῇ, ἡ διὰ τῶν ἀκτίνων τούτων ἐξέτασις ἔσω μέλους τοῦ σώματος, καθ' ἣν καταγράφονται ὑπὸ τοῦ ἐξετάζοντος αἱ παρατηρήσεις, χωρὶς νὰ ἀποτυπῶνται ἐπὶ εἰδικῆς πλακὸς αἱ φωτογραφικαὶ εἰκόνες, ὡς ἐν τῇ ἀκτινογραφίᾳ.

ἀκτινοσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀκτινοσκόπησιν. Ἐπίρρ. ἀκτινοσκοπικῶς.

ἀκτινοσκόπος-ον νεώτ. ἐνεργῶν ἀκτινοσκόπησιν.

ἀκτινοσκοπῶ νεώτ. κάμνω ἀκτινοσκόπησιν βλ.λ.

ἀκτινοστήμων-ονος (ὁ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος εὐφορβιοειδῶν τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν (Actinostemon Mart.).

ἀκτινοστροβίτης (ὁ) νεώτ. ὁ καρπὸς τῶν γυμνοσπέρμων καμπτοφύλλων (actinostrobitis Endl.).

ἀκτινόστροβος (ὁ) νεώτ. βοταν. φυτ. γένος τῆς οἰκογεν. τῶν κυπαρισσικῶν· θάμνος πυραμιδοειδὴς μὲ σπονδύλους ἐκ τριῶν φύλλων καὶ κώνους, ἔχοντας βαλβῖδας, ὧν ἑκάστη ἔχει ἓξ ᾠοθήκας.

ἀκτινόστρωμα-ατος (τό) ὑδρόζωον τῆς κατηγορίας τῶν στρωματοποριδῶν, ἔχον ἐλάσματα πορώδους ἐπιφανείας μετὰ προεξεχουσῶν ἀκωκῶν, αἵτινες εἶναι τὰ ἐλεύθερα ἄκρα κατακορύφων στύλων, διασχιζόντων κατὰ κανονικὰς ἀποστάσεις ἅπαντα σχεδὸν τὰ ἐλάσματα ταῦτα· εὕρηται ἐν Ἀγγλίᾳ ἢ Ἀμερικῇ (Actinostroma).

ἀκτινοσφαίριον (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἡλιόζωον, ἔχον σῶμα σφαιρικόν, χωριζόμενον εἰς δύο ὁμόκεντρα στρώματα, ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὁποίων ἐκφύονται πλεῖστα ψευδοπόδια, πολλαπλασιαζόμενον διὰ μερισμοῦ τοῦ σώματος ἢ διὰ σπορίων· ἀπαντᾷ εἰς τὰ γλυκέα ὕδατα (Actinosphairium).

ἀκτινοσφίγκτης (ὁ) νεώτ. ἐργαλεῖον, δι' οὗ συσφίγγονται αἱ ἀκτῖνες τῶν τροχῶν· δημ. σφιχτῆρι.

ἀκτίνουρα (τὰ) νεώτ. ζωολ. πτηνὰ ἀποδημητικὰ τῆς ὁμοιογενείας τῶν στρουθιδῶν, ἔχοντα ράμφος κατὰ τὸ ἄκρον ὀλίγον κυρτόν, πτέρυγας βραχείας, λίαν ἀπεστρογγυλωμένας καὶ οὐρὰν μακράν, ἐξ εὐκάμπτων καὶ πυκνῶν πτερῶν· ἀπαντῶσιν εἰς τὰς περὶ τὰ Ἱμαλάϊα χώρας.

ἀκτινόφθαλμα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ζῷα τινά, ὧν οἱ ὀφθαλμοὶ ἀκτινοβολοῦσιν εἰς τὸ σκότος, οἷον ἡ γαλῆ, ὁ λέων καὶ γενικῶς τὰ αἰλουροειδῆ.

ἀκτινοφόρον (τὸ) νεώτ. χημ. μῖγμα διοξειδίου τοῦ δημητρίου καὶ διοξειδίου τοῦ θορίου, χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν δι' ἀκτίνων Χ διαγνωστικήν.

ἀκτινοφόρος-ον γλωσσ. ὁ φέρων ἀκτῖνας· 2) τὸ ἀρσ. -ος ὡς οὐσ. εἶδος κοχλίου, ὀστρακοδέρμου ἀκτινωτοῦ : Ξενακρ.85 **οἱ δὲ πενταδάκτυλοι ὀξυπύθμενοι καὶ ὑπ' ἄλλων κληζόμενοι ἕλικες ἢ ἀκτινοφόροι.**

ἀκτίνοφρυς-υος (ἡ) νεώτ. πρωτόζωον τῆς τάξεως τῶν ἡλιοζώων, ἔχον σῶμα γυμνόν, συνήθως

ἄχρουν μετὰ ἐλαχίστων ψευδοποδίων· ζῆ εἰς θαλάσσια καὶ γλυκέα ὕδατα κατὰ πολυαρίθμους ἀποικίας.

ἀκτινόφυτον (τὸ) νεώτ. ὅρος ἐν τῇ βοτανικῇ, ἡ ἀκτινηδὸν διάταξις τῶν μερῶν τοῦ φυτοῦ.

ἀκτινοχλόη (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτὸν ποῶδες τῆς οἰκογεν. τῶν ἀγρωστωδῶν ἰθαγενὲς τοῦ Μεξικοῦ.

ἀκτινώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀκτινοειδὴς βλ. λ.· 2) νεώτ. βοταν. τὸ ὀρσ. -ώδης ὡς οὐσ. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν μυρτιδῶν· δενδρύλλιον τῆς Αὐστραλίας, ἔχον ἄνθη μικρὰ γραμμοειδῆ καὶ κορμὸν ὅμοιον πρὸς τὸν τῆς ἐρείκης.

ἀκτινωτός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. **ἀχτινωτός** ὁ ἔχων ἀκτῖνας, ὁ ἐν εἴδει ἀκτίνων διατεταγμένος, ὁ ἀκτινοειδής : Ἥρων 1,300 **τροχὸς ἀκτινωτός**, Φίλ.2,56C **στέφανον ἀκτινωτὸν φορεῖ, εὖ πως ἀπομαξαμένου τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας τοῦ τεχνίτου** (δ. ἑρμ. ἀκτινοειδῆ διακόσμησιν ἔχοντα)· νεώτ. **ἀκτινωτὸν φυτόν**· δημ. **ἀχτινωτὴ σιδεριά**· 2) νεώτ. ἐν τῇ ἀνατομίᾳ : **ἀκτινωτὸν σῶμα** (μέση μοῖρα τοῦ ἀγγειώδους χιτῶνος τοῦ ὀφθαλμοῦ, κειμένη μεταξὺ τοῦ χοριοειδοῦς καὶ τῆς ἴριδος, παρουσιάζουσα δὲ ἐπὶ τῆς ἔσω ἐπιφανείας μελαίνας ἐπιμήκεις πτυχάς, τὰς ἀκτινοειδεῖς ἢ βλεφαριδικὰς προβολάς)· **ἀκτινωτὸς ἢ προσαρμοστὴρ μῦς** (μικρὸς μῦς, μεταξὺ τοῦ σκληροῦ χιτῶνος καὶ τοῦ ἀκτινωτοῦ σώματος τοῦ ὀφθαλμοῦ, συνιστάμενος ἐκ λείων μυϊκῶν ἰνῶν, ἐπιμήκων καὶ κυκλοτερῶν, καὶ χρησιμεύων διὰ τὴν προσαρμογήν)· 3) νεώτ. ἐν τῇ νευρολογίᾳ : **ἀκτινωτὸς στέφανος** (ἄθροισμα νευρικῶν δεσμίδων, φερομένων διὰ τῆς ἔσω κάψης ἀκτινοειδῶς κατὰ διαφόρους διευθύνσεις μέχρι τοῦ φλοιοῦ τοῦ ἐγκεφάλου).

ἄκτιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἀκτή, παραλία : Αἰλ. ΠΙ 13,28 **ὑποστένει ἡ θάλασσα περὶ τὸ ἄκτιον**· 2) πόα τις, τὸ βούνιον : Διοσκ.4,123· 3) νεώτ. βοταν. ὅρος τῆς οἰκολογίας τῶν φυτῶν, χαρακτηρίζων τὴν διαμόρφωσιν ἑνὸς εἴδους ἐκ τῆς προσαρμογῆς αὐτοῦ εἰς πετρώδεις ἀκτάς.

ἀκτιόρνις-ιθος (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, πτηνὸν κολυμβητικὸν τῆς τάξεως τῶν στεγανοπόδων μετὰ ράμφους μακροῦ καὶ μικρῶν ρινικῶν ὀπῶν (**Actiornis Zitt.**).

ἄκτιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ κείμενος ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀκτήν, τὴν παραλίαν, ὁ ἀκταῖος, ὁ παραλιακός : Θεόκρ.5,14 **οὐ, μ' αὐτὸν τὸν Πᾶνα τὸν ἄκτιον** (« τὸν ἐπὶ ταῖς ἀκταῖς ὑπὸ τῶν ἁλιέων ἱδρυμένον »)· 2) ὁ εἰς ἄκραν, ἤτοι ἀκρωτήριον εὑρισκόμενος : Αἰλ.Ζ 11,8 **ἐν δὲ τῇ Λευκάδι ἄκρα μέν ἐστιν ὑψηλή, νεὼς δὲ Ἀπόλλωνι ἵδρυται, καὶ ἄκτιόν γε αὐτὸν οἱ τιμῶντες ὀνομάζουσιν.**

ἀκτίς-ῖνος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., μτγν. κ. ἀκτῖν-ῖνος, δημ. **ἀκτῖνα, ἀχτίδα**, παρ' Ὁμ. δοτ. πληθ. **ἀκτῖσιν** ἐν Ὀδ.Ε479 κ. **ἀκτίνεσσιν** ἐν Ἰλ.Κ 547 ἡ ἔκ τινος φωτεινοῦ σώματος ἐκπορευομένη φωτεινὴ γραμμή· 2) εἰδ. ἡ ἀκτὶς τοῦ ἡλίου : Ὀδ.Ε 479 **οὔτε ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν**, αὐτ.Λ 16 **οὐδέ ποτ' αὐτοὺς ἠέλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν**, Μίμν.11,6, Λουκ. Ἀναχ.16 **οὐκέτι πίλου δεόμεθα, ὃς τὴν ἀκτῖνα κωλύσει καθικνεῖσθαι τῆς κεφαλῆς**, Αἰλ.ΠΙ 3,1 **ὡς ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας αὐτὴν** (τὴν σκιὰν δένδρων) **προσήκουσαν ἀποστέγειν τὴν ἀκτῖνα**, νεώτ. **οἱ πάγοι τήκονται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων**· ‖ συνεκδ. ὁ ἥλιος : φρ. **ἀνὰ μέσσαν ἀκτῖνα** ἐν Σοφ.ΟΚ 1247 (ἐκ τῆς μεσημβρίας, ἐκ τοῦ νότου), **ἀκτῖνες μέσαι** ἐν Εὐρ.Ἴων 1,136 (ἡ μεσημβρία, τὸ μεσημέρι), Φώτ. « **πρὸς ἀκτῖνα**, πρὸς ἀνατολήν »· ‖ κ. ὁ ἥλιος συνεκδ. : Ἰω.Χρυσ.1,76D **τῆς ἀφανιζομένης ἀκτῖνος, τῆς κρυπτομένης σελήνης**· δημ. **λίγο νὰ τὸ δῇ ἡ ἀχτίδα στεγνώνει τὸ ροῦχο**· ‖ συνεκδ. κ. ἡ ἡμέρα : σχόλ.Νικ. Ἀλεξ.400 **ἐν δὲ μονήρει ῥηιδίως ἀκτῖνι βαρὺν κατεναίρεται ἄνδρα**· 3) ἡ ἀκτὶς τοῦ κεραυνοῦ : Πίνδ.Π 4,198 **ἀκτῖνες στεροπᾶς ἀπορρηγνύμεναι**, Σοφ.Τρ.1086 **ὦ Διὸς ἀκτίς, παῖσον**, Λουκ. Τίμ.10 **κατεαγμέναι γὰρ αὐτοῦ** (τοῦ κεραυνοῦ) **καὶ ἀποστομωμέναι εἰσὶ δύο ἀκτῖνες αἱ μέγισται**, Ἀπολλ.Ρ 1,731 **Ζηνὶ κεραυνὸν ἄνακτι πονεύμενοι** (οἱ Κύκλωπες) **μιῆς δ' ἔτι δεύετο μούνον ἀκτῖνος**· 4) ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Πίνδ. παρ' Ἀθην.13,564 D **ἀκτῖνας ὄσσων μαρμαριζοίσας**, Ἡλιόδ.2,16 **τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀποσῴζεις** (τοὺς ὀφθαλμούς)· 5) μτφ. ἡ αἴγλη, ἡ λάμψις, ἡ δόξα : Πίνδ.Ι 3,71 **βέβακεν ἐργμάτων ἀκτὶς καλῶν ἄσβεστος αἰεί**, αὐτ.Π 4,453 **ὑμετέρας ἀκτῖνας ὄλβου** (τῆς λαμπρᾶς σου εὐτυχίας), Ἰω.Χρυσ.1,266A **ἐὰν λάμψωσι σου τῆς πολιτείας αἱ ἀκτῖνες**· 6) ἀστρολογ. ἡ ἀριστερόθεν ἀκτινοβολία πλανήτου εἰς πλανήτην : Πορφ.Εἰσ.189, Βέττ.Βάλ.136,19 **τὴν ἀκτῖνα ἐπιφέρων**· 7) κ. νεώτ. ἰδίως ἐν τῷ πληθ. ἐπὶ τῶν τροχῶν τῶν ὀχημάτων, τὰ ἀπὸ τοῦ ἄξονος εἰς τὴν περιφέρειαν ἀκτινοειδῶς τεθειμένα στηρίγματα, ξύλινα ἢ μετάλλινα : ΑΠ 9,418 **ὁ [ἄξων] ἀκτίνεσσιν ἑλικταῖς στροφᾶται**· 8) ἐν τῇ φυσικῇ ἐν τῇ 1ῃ σημ. γεν. ἡ εὐθεῖα γραμμή, καθ' ἣν μεταδίδεται διὰ τῶν παλμικῶν κινήσεων τοῦ αἰθέρος ἡ ἀκτινοβόλος ἐνέργεια, ἡ ἔκ τινος σώματος ἐκπεμπομένη· ‖ **ἀκτῖνες α** (ἰδιαζούσης φύσεως ἀκτῖνες ἐκπεμπόμεναι ὑπὸ τῶν ἀκτινεργῶν στοιχείων κατὰ τὴν μετατροπὴν τοῦ ἀτόμου αὐτῶν)· ‖ **ἀκτῖνες ἀνοδικαὶ** (αἱ ἐντὸς ἀεροκένων σωμάτων καὶ ὑπὸ λίαν μικρὰν πίεσιν ἐκπεμπόμεναι ἀπὸ ἄνοδον ἐπικεχρισμένην μὲ ἅλατα, νατρίου, λιθίου, στροντίου, ἀποτελούμεναι δὲ ἀπὸ θετικῶς ἠλεκτρισμένα ἄτομα τῶν μετάλλων τούτων)· ‖ **ἀκτῖνες διαυλικαὶ ἢ θετικαὶ** (αἱ ἐντὸς ἀεροκένων σωλήνων ἐκπεμπόμεναι κατὰ τὴν παραγωγὴν τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων βλ.λ. καὶ ἔχουσαι τὴν ἰδιότητα νὰ προκαλῶσι τὸν φθορισμὸν τῶν ὑαλίνων τοιχωμάτων, ἐφ' ὧν προσπίπτουσι, νὰ ἀποδίδωσι δὲ ὑπὸ καταλλήλους ὅρους τὸ ἠλεκτρικὸν αὐτῶν φορτίον πρὸς δὲ καὶ νὰ ἰονίζωσι τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα)· ‖ **ἀκτῖνες ἠλεκτρικαὶ ἢ ἠλεκτρομαγνητικαὶ** (συνήθης ὀνομασία τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων βλ.λ.)· ‖ **ἀκτῖνες καθοδικαὶ** (αἱ ἐκπεμπόμεναι ἀπὸ τὸ ἀρνητικὸν ἠλεκτρόδιον (κάθοδον) ἀεροκένων σωλήνων, εἰς οὓς ἡ πίεσις τοῦ ἀερίου εἶναι λίαν μικρά)· ‖ **ἀκτῖνες Λέναρδ** (καθοδικαὶ ἀκτῖνες ἐν τῷ ἀέρι μεταδιδόμεναι ὑπὸ συνήθη πίεσιν)· ‖ **ἀκτῖνες Χ** ἄλλως **ἀκτῖνες Ραίντγκεν** (αἱ ἐκ σωλῆνος καθοδικῆς ἀκτινοβολίας, τροφοδοτουμένου ὑπὸ συνήθους ἐπαγωγικοῦ πηνίου, ἀναφαινόμεναι ἀκτῖνες, αἵτινες ἔχουσιν ὅλως ἰδιάζουσαν φύσιν, ἤτοι διαπερῶσι τὰ διὰ τὸ σύνηθες φῶς σκιερὰ σώματα (ξύλον, χάρτην, μέταλλα κττ.), προσβάλλουσι τὴν φωτογραφικὴν πλάκα, διεγείρουσι φθορισμόν, καθιστῶσι τὸν ἀέρα ἀγώγιμον κτλ. Πλεῖσται ἐφαρμογαὶ αὐτῶν γίνονται ἐν τῇ ἰατρικῇ πρὸς διάγνωσιν ἢ θεραπείαν νοσημάτων)· ‖ **ἀκτῖνες ὑπεριώδεις** (αἱ κείμεναι πέραν τῆς ἰώδους περιοχῆς τοῦ συνεχοῦς φάσματος, ἀόρατοι μὲν διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, γενόμεναι ὅμως αἰσθηταὶ διὰ τὴν χημικῆς φύσεως ἐπίδρασιν αὐτῶν εἰς διάφορα σώματα· εἶναι λίαν ὠφέλιμοι εἰς τὴν θεραπευτικήν, ἐφαρμοσθεῖσαι εἰς πλείστας δερματικάς, γυναικολογικάς, νευρικὰς παθήσεις, τραύματα κττ.)· ‖ **ἀκτῖνες ὑπέρυθροι ἢ θερμικαὶ** (αἱ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ συνεχοῦς φάσματος λευκοῦ φωτός, τῇ κειμένῃ πέραν τοῦ ἐρυθροῦ, ὧν τὸ μῆκος τοῦ κύματος εἶναι μέγα· χρήσιμοι θεραπευτικῶς εἰς ἀρθρίτιδας, εἰς νευραλγίας εἰς νοσήματα τῆς θρέψεως, τῆς οὐρικῆς δυσκρασίας, ἰδίᾳ δὲ τοῦ δέρματος)· ‖ ἀ-

κτῖνες φωτειναὶ (αἱ προερχόμεναι ἐκ τῶν φωτοβόλων σωμάτων καὶ αἱ ἔχουσαι τὴν ἰδιότητα νὰ διεγείρωσι τὸ αἰσθητήριον τῆς ὁράσεως καὶ προκαλῶσιν ἐν ἡμῖν τὸ αἴσθημα τοῦ φωτός)· ‖ **ἀκτίνων διάθλασις** (ἡ μεταβολὴ τῆς διευθύνσεως, τὴν ὁποίαν ὑφίσταται ἀκτὶς μεταβαίνουσα ἀπὸ ἑνὸς μέσου εἰς ἄλλο)· 9) φανταστικὴ γραμμή, ἀναχωροῦσα ἔκ τινος κεντρικοῦ σημείου: **ὀπτικὴ ἀκτίς**· ‖ τὸ μῆκος τοιαύτης γραμμῆς: **ἀκτὶς ἐνεργείας εἴκοσι χιλιομέτρων**· 10) ἐν τῇ γεωμετρίᾳ: **ἀκτὶς κύκλου** (εὐθεῖα γραμμή, ἑνοῦσα τὸ κέντρον πρός σημεῖόν τι τῆς περιφερείας)· ‖ **ἐπιβατικὴ ἀκτὶς** (ἡ εὐθεῖα, ἡ ἑνοῦσα σημεῖόν τι τῆς καμπύλης πρὸς μίαν τῶν ἑστιῶν τῆς ἐλλείψεως)· ‖ **ἀκτὶς καμπυλότητος** μιᾶς καμπύλης εἰς ἓν σημεῖον αὐτῆς (ἡ ἀκτὶς τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου, ἥτις εἶναι ἐγγυτάτη τῆς καμπύλης εἰς τὸ ἐν λόγῳ σημεῖον καὶ ἔχει ἐπαφὴν δευτέρας τάξεως μετ' αὐτῆς)· 11) πυροβολ.: **ἀκτὶς καμπυλότητος βλήματος** (ἡ ἀκτὶς τοῦ τόξου κύκλου τῆς ᾠοειδοῦς κορυφῆς τοῦ βλήματος· 12) ναυτ: **ἀκτὶς ἐνεργείας διά τινα ταχύτητα** (τὸ μέγιστον διάστημα, ὅπερ δύναται νὰ διανύσῃ πλοῖον μὲ τὴν ταχύτητα ταύτην)· ‖ **στρατηγικὴ ἀκτὶς ἐνεργείας** (τὸ μέγιστον διάστημα, ὅπερ δύναται νὰ διανύσῃ πλοῖον μὲ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῆς κινητηρίου μηχανῆς καὶ τῶν λεβήτων ἐπὶ τὸν μέγιστον χρόνον, ὃν ἐπιτρέπει ἡ ἐν τῷ πλοίῳ καύσιμος ὕλη)· ‖ **οἰκονομικὴ ἀκτὶς ἐνεργείας** (ἡ μεγίστη ἀπόστασις, ἡ διανυομένη ὑπὸ πλοίου μὲ τὴν οἰκονομικὴν ταχύτητα)· ‖ **ἀκτὶς ἀστρονομικὴ ἢ ῥάβδος τοῦ Ἰακὼβ** (ὄργανον ναυτιλιακόν, χρησιμεῦον διὰ τὴν μέτρησιν γωνιακῶν ἀποστάσεων καὶ μάλιστα ὑψῶν τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀστέρων· 13) βοταν. **ἀκτῖνες ἐντεριώνιοι** (σειραὶ παρεγχυματικῶν κυττάρων, αἵτινες χωρίζουσιν δύο παρακειμένας ἀγγειώδεις δέσμας τῆς ῥίζης ἢ τοῦ βλαστοῦ)· 14) ζῳολ. **ἀκτῖνες ἰχθύων** (τὰ σκληρὰ ἢ μαλακὰ τεμάχια, τὰ συγκρατοῦντα τὴν μεμβράνην τῶν διαφόρων πτερυγίων τῶν ἰχθύων· 15) ἐν εἰδικῇ μεταφορικῇ ἐννοίᾳ, **ἀκτὶς ἐνεργείας** (τὸ σημεῖον εἰς ὃ κατ' ἀνώτατον ὅριον δύναται νὰ ἐξιχθῇ ἐνέργειά τις, τὸ πεδίον δράσεως)· ‖ στρατ.: ἀκτὶς **ἐνεργείας στρατεύματος, φρουρίου** κτλ. (ἡ ἔκτασις, εἰς ἣν ἐξικνεῖται ἡ δραστικὴ ἐνέργεια στρατεύματός τινος, φρουρίου ἢ οἱασδήποτε ὠχυρωμένης τοποθεσίας).

ἄκτιστα ἐπίρρ. κ. **ἄχτιστα** δημ. χωρὶς κτίσιμον.

ἀκτιστῖται (οἱ) μσν. αἱρετικοὶ ἐκ τῶν Μονοφυσιτῶν τοῦ ἕκτου αἰῶνος, δοξάζοντες ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἦτο ἄκτιστον, ἐπομένως ἄφθαρτον.

ἄκτιστος (-η)-ο(ν) γλωσσ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **ἄχτιστος** ὁ μὴ κτισθεὶς ἤτοι ὁ μὴ δημιουργηθεὶς ὑπό τινος: Ἡσ. «**ἄκτιστον**· ἀποίητον»: Ἰω.Δαμασκ. Ὀρθοδ.Πίστ.3,69 **μόνον τὸ ἄκτιστον ἄτρεπτον**· ‖ **ἄκτιστον φῶς** (τὸ ἀφράστου λαμπρότητος περιβάλλον τοὺς ἐν ἐκστάσει Ἡσυχαστὰς φῶς, τὸ ὑπ' αὐτῶν θεωρούμενον ὡς τὸ ἀδημιούργητον θεῖον φῶς, ὅπερ περιεχύθη εἰς τὸν Σωτῆρα ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβώρ)· 2) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ οἰκημάτων, τοίχων κ. γενικῶς οἰκοδομικῶν ἔργων, ὁ μὴ ἐκτισμένος, ὁ μὴ ᾠκοδομημένος: **ἦρθ' ὁ καιρὸς νὰ παντρευτῇ ὁ καλογιὸς κι ἔχει ἄκτιστο τὸ σπίτι γιὰ τὴ νύφη**· ‖ κ. ἐκεῖνος οὗ δὲν ἀπεπερατώθη ἡ οἰκοδόμησις: **ἄκτιστη εἶναι ἀκόμα ἡ ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ**· 3) κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κτισθῇ: **ἄχτιστο ἦταν τὸ γεφύρι τῆς Ἄρτας.**

ἀκτίτης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἐν τῇ ἀκτῇ, τῇ παραλίᾳ κείμενος ἢ διατρίβων, ὁ ἀκταῖος: ΑΠ 6,304 **ἀκτίτα καλαμευτὰ ποτὶ ξερὸν ἔλθ' ἀπὸ πέτρας**· 2) **ἀκτίτης λίθος** (ὁ ἐκ τῆς ἀκτῆς, ἤτοι τῆς Χερσονήσου τῆς Ἀργολίδος ἐξορυσσόμενος): Σοφ. ἀπ.68, Ἡσ. «**ἀκτίτης λίθος**· ὁ ἀπὸ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ ἀκτῆς»· ‖ τὸ πεντελικὸν μάρμαρον ἢ κατὰ [illegible] ἑρμ. ὁ ἐκ τῆς Πειραϊκῆς χερσονήσου προερχόμενος: Ἐπιγρ.·Σουΐδ. «**Ἀκτὴ** (Ἀττική).. ὅθεν καὶ ὁ ἀκτίτης λίθος»· 3) νεώτ. ζῳολ. πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν **μακροτάρσων** τῆς οἰκογενείας τῶν **σκολοπάκων**, στερούμενον ὀπισθίου δακτύλου καὶ ἔχον ῥάμφος μακρότερον τῆς κεφαλῆς, πόδας δὲ ὑψηλοὺς καὶ λεπτούς· διατρίβει παρὰ τὰ ὕδατα, τρεφόμενον ἐξ ἐντόμων. (actitus).

ἄκτιτος-ον ποιητ. ἀντὶ τοῦ **ἄκτιστος** ὁ μὴ καλλιεργηθείς, ὁ ἀγεώργητος: Ὑμν.Ὁμ.Ἀφρ.123 **πολλὴν δ' ἄκληρόν τε καὶ ἄκτιτον** (γῆν).

ἀκτίτουρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. πτηνὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **σκολοπάκων**, οὗ τὸ ῥάμφος εἶναι μακρὸν καὶ βαθέως ἐσχισμένον, οἱ πόδες γυμνοὶ καὶ ὑψηλοὶ μετὰ δακτύλων ἑνουμένων δι' ἀνθεκτικῆς μεμβράνης, καὶ ἡ οὐρὰ ἱκανῶς μακρά· διαιτᾶται εἰς παραθαλάσσια ἢ παραλίμνια μέρη, τρεφόμενον ἐκ μικρῶν μαλακίων, ἐντόμων καὶ σκωλήκων καὶ ἔχει κρέας ἐδώδιμον (Actiturus).

ἀκτόλη (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ φαρμακολογίᾳ, τὸ μετ' ἀργύρου ἅλας τοῦ γαλακτικοῦ ὀξέος, παρασκευαζόμενον εἰς βελονοειδῆ κρυστάλλια ἢ λευκὴν κόνιν ἐξ ἀνθρακικοῦ ἀργύρου, ποσφάτως καθιζηθέντος, καὶ ἀραιοῦ διαλύματος γαλακτικοῦ ὀξέος· εἶναι ἀπολυμαντικόν, χρησιμοποιούμενον εἰς διαλύματα δι' ἀντισηπτικὰς πλύσεις τραυμάτων.

ἀκτοπλοΐα (ἡ) νεώτ. ὁ παρὰ τὴν ἀκτὴν πλοῦς κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν **πανταπλοΐαν**, ἤτοι τὸν πλοῦν εἰς ἀνοικτὰς θαλάσσας· ‖ ναυτ. πλοῦς ἐν ὄψει τῶν ἀκτῶν κατὰ τὴν συντομωτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν διαδρομὴν ἐν καιρῷ νυκτὸς καὶ ἡμέρας· 2) νομ. ἡ ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα τοῦ αὐτοῦ κράτους ναυσιπλοΐα, δι' ἧς ἐκτελεῖται μεταφορὰ ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων· ‖ κατ' ἐπέκτασιν ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν πλοίων, ἡ μεταξὺ τῶν λιμένων τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου διεξαγομένη ναυσιπλοΐα κατὰ διαστολὴν πρὸς τὴν **ποντοπλοΐαν** ἢ **ὠκεανοπλοΐαν**· ‖ ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ, ἡ ἀκτοπλοΐα εἶναι ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῶν ὑπηκόων τοῦ κράτους, δυνάμενον νὰ παραχωρηθῇ καὶ εἰς ἐμπορικὰ πλοῖα ὑπηκόων ξένων κρατῶν διὰ συνθηκῶν ἐπ' ἀμοιβαιότητι.

ἀκτοπλοϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀκτοπλοΐαν βλ.λ.: **ἀκτοπλοϊκὸν ἐμπορικὸν σκάφος, ἀκτοπλοϊκὴ συγκοινωνία.**

ἀκτοπλοϊκῶς ἐπίρρ νεώτ. μὲ πλοῦν παρὰ τὴν ἀκτήν, δι' ἀκτοπλοΐας βλ. λ.

ἀκτοπλοῶ-έω νεώτ. πλέω παρὰ τὴν ἀκτήν.

ἀκτός-ή-όν (ἄγω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀχθείς, ὁ προσκομισθείς: Πλούτ. ΓΓράκχ.7 **τὸ μὲν ἐστόρνυτο πέτρᾳ ξεστῇ, τὸ δ' ἄμμου χώμασιν ἀκταῖς ἐπυκνοῦτο** (ὁ.γ. **νακτοῖς**)· 2) ὁ κομιζόμενος πέριξ ἢ δυνάμενος νὰ κομισθῇ: γλωσσ. Ἡρ. «**ἀκτὰ** περιφορητά»· ‖ νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀχθῇ.

ἀκτουάριος (ὁ) (λατ.) μτγν. κ. μσν. παρὰ Ῥωμαίοις ὁ γραφεύς, ἤτοι ὁ πρακτικογράφος τῆς Συγκλήτου ἢ τῶν δημοσίων συνελεύσεων· ‖ ἐπὶ Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων καὶ Βυζαντινῶν, πολιτικὸς ὑπάλληλος, ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς ἐπιμελητείας τοῦ στρατοῦ.

ἀκτοφρουρά (ἡ) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν ἐντεταλμένων τὴν φρούρησιν τῶν ἀκτῶν· 2) ἡ φρούρησις τῶν ἀκτῶν.

ἀκτοφρουρός (ὁ) νεώτ. ὁ ἀκτοφύλαξ βλ. λ.

ἀκτοφυλακή (ἡ) νεώτ. ἡ φυλακή, ἡ ἐπιτήρησις τῶν ἀκτῶν· 2) τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀκτοφύλακος ἢ τὸ σύνολον τῶν ὑπηρετούντων ἀκτοφυλάκων βλ. λ.

ἀκτοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐντεταλμένος, ὁ ἐκτελῶν τὴν φύλαξιν τῆς ἀκτῆς, τῆς παραλίας.

ἀκτύπητα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀχτύπητα** χωρὶς χτύπημα, ἄνευ κρούσεως, ἄνευ δαρμοῦ.

ἀκτύπητος (-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. κ. **ἀχτύπητος** ὁ μὴ κτυπηθείς, ὁ μὴ κρουσθείς : **πόρτα δὲν ἄφησε ἀχτύπητη σὰν νά 'ταν διακονιάρης** (λέγ. μετὰ συνεκδοχικῆς ἐννοίας ἐπὶ τῶν ματαίως παρακαλούντων δι' ἀρωγὴν ἢ προστασίαν)· 2) ὁ μὴ ξυλοκοπηθείς, ὁ ἄδαρτος· ‖ κ. γεν. ὁ μὴ πληγωθείς, ὁ ἀτραυμάτιστος, ὁ ἀλάβωτος, ὁ ἀβάρετος : **οἱ ἀχτύπητοι στρατιῶτες πήρανε μὲ φορεῖα τοὺς χτυπημένους**· ‖ κ. ἐπὶ θηραμάτων, ὁ μὴ ὑπὸ θηρευτοῦ βληθείς : παροιμ. **γι' ἀχτύπητα πουλιὰ κι ἄπιαστα φάρια τί τὰ θέλεις τὰ παζάρια**· ‖ κ. ὁ δυσχερῶς βαλλόμενος, ὁ δυσθήρευτος : **ἡ ἀκοπάδιαστη πέρδικα εἶναι ἀχτύπητη**· 3) ἐπὶ γάλακτος, τὸ μὴ ἀναταραχθὲν πρὸς ἀποβουτύρωσιν : **πρόβειο γάλα δὲν πουλιέται ἀχτύπητο**· 4) ἐν τῇ τυπογραφίᾳ, ὁ μὴ στερεοτυπηθείς : **πῶς νὰ βγῆ τὸ φύλλο, ἀφ' οὗ εἶν' ἀχτύπητες οἱ μισὲς σελίδες**· 5) κατὰ διφορουμένην ἔννοιαν, ὁ μὴ κρουσθεὶς ἢ ἀμεταβάτως ὁ μὴ ἐκβαλὼν ἦχον, ὁ μὴ κροτήσας : **στὸ ἐρημοκλήσι ἀπὸ καιρὸ ἀχτύπητη ἡ καμπάνα**· 6) μτφ. ἐν πολλαῖς σημασίαις, ὁ καθ' οὗ ἢ δι' ὃν δὲν ἐγένετο ἐπίθεσις, ὁ μὴ δριμέως ἐπικριθείς : **αἱ ἐφημερίδες δὲν ἀφήνουν πολιτικὸ ἀχτύπητο**· 7) ὁ μὴ ὑποστὰς προσβολὴν νόσου τινός : **ἀχτύπητος ἀπὸ τὴ γρίππη**· ‖ ὁ μὴ ὑποστὰς φρενικὴν διατάραξιν, ποὺ δὲν ἔπαθε λόξα, δὲν τοῦ 'στριφε : **μὲ ζέστη τ' ἀλωνάρη ποῦ νὰ μείνη ἀχτύπητος αὐτός ;**· 8) κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ χτυπηθῆ καθ' ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω σημασίας.

ἀκτυπί ἐπίρρ. μτγν. ἄνευ κρότου, ἀθορύβως, ἀψοφητί : 'Αδαμάντ.2,41 **ἀκτυπὶ πνεῦμα χωροῦν.**

ἄκτυπος-ον μσν. κ. νεώτ., δημ. **ἄχτυπος-η-ο** ὁ οὐδένα ἦχον ἐκβάλλων, ὁ μὴ κροτῶν, ὁ ἀθόρυβος : Εὐστ.964,61 **τὸ μὲν** (κῦμα) **διὰ τὸ ἄκτυπον, τὸ δὲ διὰ τὴν τῶν ἀνέμων δήλωσιν.**

ἀκτωάριος (ὁ) (λατ.) μτγν. 'Επιγρ. ὁ γραφεύς, ὁ πρακτικογράφος, ἄλλως **ἀκτουάριος** βλ. λ.

ἄκτωρ-ορος (ὁ) (ἄγω) ὁ ἄγων, ὁ ὁδηγός· ‖ εἰδ. ἐν πολέμῳ, ὁ διευθύνων, ἤτοι ὁ ἀρχηγός : Αἰσχ. Πέρσ.555 **τίπτε Δαρεῖος μὲν οὕτω τότ' ἀβλαβὴς ἐπῆν τόξαρχος πολιάταις, Σουσίδαις φίλος ἄκτωρ** (σχόλ. « ἡγεμών, στρατηγός, βασιλεύς »), αὐτ. Εὐμ.393 **'Αχαιῶν ἄκτορές τε καὶ πρόμοι**· 2) εἶδος χαλινοῦ τῶν ὑποζυγίων ζῴων, δημ. **γκέμια, χαλινάρι, καπίστρι**· 'Ησ. « ἀγωγεύς, ἱμάς, σχοινίον ».

ἀκτώρια 'Ησ. « ἀκτάς· ἢ φυλακάς ».

ἀκτωρὶς ναῦς (ἡ) νεώτ. κ. **ἀκτωρὸν πλοῖον** βλ. **ἀκτωρός** 2).

ἀκτωρός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ φύλαξ τῶν ἀκτῶν, τῶν παραλίων· 'Ησ. « **ἀκτωρούς**· γεωργούς· ἢ φύλακας »· 2) νεώτ. ναυτ. **ἀκτωρὸν πλοῖον** (πλοῖον πολεμικὸν ἐπιτετραμμένον τὴν φρούρησιν τῶν ἀκτῶν καὶ ἐπιβλέπον τὴν ὑπὸ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τήρησιν τῶν διατάξεων τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ· ἄλλως **ἀκτωρὶς ναῦς**· δημ. ντραπάχτης).

ἀκτωρῶ-έω 'Ησ., ΕΜ « **ἀκτωρεῖ**· τὰ παρὰ τὴν θάλατταν φυλάσσει ».

ἀκυανοβλεψία (ἡ) νεώτ. παθολογικὴ ἀνικανότης διὰ τὴν ἀντίληψιν καὶ διάκρισιν τοῦ κυανοῦ χρώματος· ἄλλως **ἀκυανοψία**.

ἀκυβερνησία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ μὴ ὕπαρξις κυβερνήτου, ὁδηγοῦ ἢ ἀρχηγοῦ : Πρόδρ.· 2) νεώτ. εἰδ. ἡ μὴ ὕπαρξις κυβερνήσεως, ἤτοι τῆς ἐκτελεστικῆς ἀρχῆς, ἰδίᾳ δὲ τοῦ συνόλου τῶν προσώπων, ἅτινα ὑπευθύνως ἀσκοῦσι τὴν ἐν τῷ κράτει ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν : **ἡ ἰσοψηφία τῶν ἀντιπάλων κομμάτων ὁδηγεῖ τὸν τόπον εἰς ἀκυβερνησίαν**· 3) νεώτ. συνεκδ. χρῆσ. ἡ κακή, ἡ ἀσταθὴς διακυβέρνησις, ἡ κακὴ διεξαγωγή, διαχείρισις τῶν δημοσίων ὑποθέσεων.

ἀκυβέρνητος (-η)-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ πλοίων, τὸ ἄνευ κυβερνήτου, πηδαλιούχου· ‖ νεώτ. ναυτ. **ἀκυβέρνητον πλοῖον** (τὸ μὴ δυνάμενον ἕνεκα οἱουδήποτε συμβεβηκότος νὰ χρησιμοποιήσῃ συγχρόνως ἀμφότερα πηδάλιον καὶ προωστῆρας [κῶπας, ἱστία, ἕλικας κττ.])· 2) κατ' ἐπέκτ. ὁ μὴ ἔχων κυβερνήτην, διοικητήν, ἀρχηγόν : Φίλ.Ι,219, Πλούτ.Καῖσ.28 **ἐν ἀναρχίᾳ τὴν πόλιν, ὥσπερ ἀκυβέρνητον, ὑποφερομένην ἀπολιπόντες**, Λουκ.Ζ Τραγ.46 **τὸ ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οἴει καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι**, δημ. **ἀκυβέρνητο σπίτι** (οἰκογένεια, μὴ ἔχουσα ἀρχηγόν)· ‖ νεώτ. εἰδ. ἐπὶ λαοῦ κ. ὁ μὴ ἔχων κυβέρνησιν, ὁ εὑρισκόμενος ἐν ἀκυβερνησίᾳ βλ. λ. 2) : **μὲ τὴν ἀποδημίαν τῶν περισσοτέρων ὑπουργῶν τὸ κράτος παραμένει ἀκυβέρνητον**· 3) μτφ. ὁ ἀδιοίκητος : Φίλ.ἀπ.110 Η **ἀκ- θυμός**· 4) νεώτ. κ. ὁ κακῶς κυβερνώμενος, διοικούμενος.

ἀκυβερνήτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀκυβέρνητα** χωρὶς κυβέρνησιν, κατὰ τρόπον ἀκυβέρνητον βλ.λ.

ἀκύβευτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔκδοτος εἰς τὸ κυβεύειν, ἤτοι ὁ μὴ διακινδυνευόμενος εἰς τοὺς κύβους, ὁ ἀρριψοκινδύνευτος, ὁ ἀσφαλὴς κ. κατὰ δ. ἑρμ. ὁ μὴ διακινδυνεύων τι εἰς κύβους, ὁ προφυλακτικός, ὁ συνετός : Μ.'Αντων.Ι,8 **τὸ ἐλεύθερον καὶ ἀναμφιβόλως ἀκύβευτον.**

ἀκύβιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μετρηθεὶς κατὰ κυβικὸν μέτρον χωρητικότητος ἢ ὄγκου.

ἀκυησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἔλλειψις ἢ ἀδυναμία κυοφορίας.

ἀκυητήριον (τὸ) φάρμακον πρὸς πρόληψιν ἢ καταπολέμησιν τῆς ἐγκυμοσύνης· 'Ησ. « φάρμακον πρὸς τὸ μὴ κυεῖν γυναικεῖον ».

ἀκύθηρος-ον μτγν. ὁ ἄνευ θελγήτρων· ἄλλως **ἀναφρόδιτος** : Κικ.Οἰκ.7,32 ut nihil sit tam **ἀκύθηρον**, quod non alicui venustum esse videatur, Εὐνάπ.Πορφ.10 **πολὺ γὰρ τὸ ἀκύθηρον.**

ἄκυθος (-η)-ο(ν) μτγν. ἡ μὴ τίκτουσα, ἡ ἄγονος, ἡ στεῖρα· ἄλλως **ἄκυτος** βλ. λ. : Καλλ.'Απόλλ.52 **οὐδ' ἀγάλακτοι ὄιες οὐδ' ἄκυθοι, πᾶσαι δέ κεν εἶεν ὕπαρνοι**, αὐτ. 'Ιαμβ.Ι,242 **ἀκ- τόκων** (ἀμφίβ.).

ἀκυθῶν 'Ησ. « ἀγρυπνῶν » (δ. γ. ἀκοιτῶν).

ἀκοϊτάνιος βαθμὶς ἢ ἡλικία (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ γεωλογίᾳ, μία τῶν ἓξ βαθμίδων ἢ ἡλικιῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὑποδιαιρεῖται ἡ **μειόκαινος ὑποπερίοδος** τῆς τριτογενοῦς περιόδου τοῦ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος, καθ' ἣν τὰ ἐν ἀπολιθώσει εὑρεθέντα θηλαστικὰ ζῷα συγγενεύουσι πρὸς τὰ θηλαστικὰ τῆς προηγηθείσης ἀνωτέρας ὀλιγοκαίνου ἐποχῆς, ἀντιθέτως δὲ τὰ μαλάκια τῶν γλυκέων, ἰδίᾳ δὲ τῶν θαλασσίων, ὑδάτων ἔχουσι σπουδαίας πρὸς αὐτὰ διαφοράς.

ἀκυκλικὸν (τὸ) νεώτ. βοταν. ἄνθος, τοῦ ὁποίου τὰ σπονδυλώματα εἶναι διατεταγμένα ἑλικοειδῶς, ὡς τὰ ἄνθη τοῦ ἐλλεβόρου, τῆς νυμφαίας κ.ἄ.

ἀκύκλιος-ον μτγν. ὁ μὴ λαβὼν τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν, ὁ ἀπαίδευτος· ἀντίθ. ἐγκύκλιος : Πλάτ. Κωμ.227, ΑΒ, 'Ησ. « ἀπαίδευτος ».

ἄκυκλοι ἑνώσεις (αἱ) νεώτ. χημ. ἑνώσεις ὀργανικαὶ κεκορεσμέναι ἢ ἀκόρεστοι, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἐξ ἀτόμων ἄνθρακος σκελετὸς ἀποτελεῖ σύμπλεγμα ἀνοικτόν, ἤτοι ἅλυσιν ἀνοικτήν· ἄλλως **ἀλειφατικαὶ ἢ λιπαραί.**

ἀκυκλοφόρητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ τεθεὶς εἰς κυκλοφορίαν, ὁ μὴ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα διαδοθείς, ὁ μὴ κοινολογηθείς : **ἀκυκλοφόρητος εἴδησις**· ‖ εἰδ. ἐπὶ παντὸς εἴδους ἐντύπων, βιβλίων, περιοδικῶν, ἐφημερίδων κττ., ὁ μὴ παραδοθεὶς εἰς χρῆσιν τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ· ‖ ἐπὶ χαρτονομισμάτων, τὸ μὴ δοθὲν εἰς κοινὴν χρῆσιν· ‖ ἐπὶ χρημάτων, ὁ μὴ πρὸς ἐμπορίαν ἢ μὴ ἐπὶ τόκῳ διατεθείς : **τὰ ἀκυκλοφόρητα**

κεφάλαια τῆς τραπέζης· || ἐπὶ ὀχη(μά)των, ἐκτελοῦν διαδρομάς: ἡ πληθώρα τῶν αὐτοκινήτων κατέστησε τὰ ἥμισυ ἀκυκλοφόρητα· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κυκλοφορήσῃ. Ἐπίρρ. ἀκυκλοφορήτως· δημ. -α.

ἀκύκλωτα ἐπίρρ. δημ. ἀκυκλώτως βλ. λ.

ἀκύκλωτος(-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κυκλωθείς: Τζέτζ.Χιλ.8,596, νεώτ. **ἀκύκλωτος στρατός·** 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κύκλῳ διὰ τοιχώματος ἢ ἄλλου περιφράγματος ἢ συρματοπλέγματος, καλαμωτῆς κτλ. περιβληθείς, ὁ ἀπεριτείχιστος: **ἀκύκλωτο μαντρί,- ἀκύκλωτο διβάρι·** || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ περικυκλωθῇ ἢ νὰ περιτειχισθῇ.

ἀκυκλώτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀκύκλωτα** ἄνευ περικυκλώσεως ἢ περιτειχισμοῦ.

ἀκυλαλογονίδια (τὰ) νεώτ. χημ. ἑνώσεις, ἐκ τῶν λιπαρῶν ὀξέων δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδροξυλίου αὐτῶν δι' ἀλογονικοῦ στοιχείου.

ἀκυλεής (ἀμφίβ) Ἡσ. «ἀστός».

ἀκύλιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἡ ὀξύρριζα, ἡ παραμένουσα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ὑδροξυλίου ἐκ τῶν λιπαρῶν ὀξέων.

ἀκύλιστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς περιστροφήν, χωρὶς κύλισμα, χωρὶς μετακίνησιν· 2) χωρὶς ρύπανσιν διὰ περιστροφικῆς κινήσεως ἐν οὐσίᾳ τινὶ ἀκαθάρτῳ, ἰδίᾳ ρευστῇ.

ἀκύλιστος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κυλιόμενος, ὁ μὴ περιστροφικῶς μετακινούμενος: **ἀκύλιστος τροχός·** 2) ἐπὶ τῆς καρδίας, ἡ μὴ ἐκτελοῦσα τὰς παλμικὰς κινήσεις, ἡ ἀκίνητος, ἡ ψυχρά, ἡ κρύα κατὰ διάφ. ἐκ μεταφορᾶς ἑρμ., ἡ ἀδάμαστος, ἡ ἀτρόμητος: Τίμ.16 **νεκροῦ ὄμματ' ἔχων κραδίην τ' ἀκύλιστον·** 3) ὁ μὴ περί τι ἀναστραφείς, ὁ μὴ ἐντριβής, ὁ μὴ **εὔστροφος** (ἐπὶ τοῦ σοφιστοῦ Πρωταγόρου): Τίμ.5 **αὔτ' ἀσκόπῳ οὔτ' ἀκυλίστῳ Πρωταγόρῃ·** 4) δημ. ἐν τῇ 1ῃ σημ. κ. ὁ μὴ κυλιόμενος, ὁ μὴ περιστροφικῶς κινούμενος ἔν τινι, ἰδίᾳ ἀκαθάρτῳ ρευστῇ οὐσίᾳ: γουρούνι **ἀκύλιστο στὴ λάσπη·** 5) συνεκδ. ὁ μὴ ρυπανθείς, ἰδίᾳ μτφ.: στὴν **ἀτιμία ἀκύλιστη παιδεύεται, δουλεύει·** 6) δημ. ἐπὶ ἀγρῶν, ὁ μὴ εἰς μέγα βάθος σκαφείς: **ἀμπέλια σὲ τόπο ἀκύλιστα φυτεμένα·** 7) νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κυλισθῇ, ἐν τῇ 1ῃ, 4ῃ κ. 5ῃ σημ.: **ἀκύλιστη εἶναι τούτη ἡ πέτρα·** || εἰδ. ἐν τῇ 6ῃ σημ. κ. **ἐκεῖνος, οὗτινος εἶναι ἐργῶδες νὰ περαιωθῇ τὸ κύλισμα, ἡ βαθεῖα ἀνασκαφή.**

ἀκυλίωσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ ἀντικατάστασις ὑδρογόνου ὑδροξυλιακοῦ ἢ ἀμινικοῦ διὰ ρίζης ὀργανικοῦ ὀξέος.

ἄκυλος (ὁ,ἡ) κ. **ἀκυλας** κ. μτγν. ὁ καρπὸς τῆς πρίνου, τὸ βελανίδι: Ὀδ.Κ 242 **ταῖσι δὲ Κίρκη παρ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλε.. ἔδμεναι,** Ἀριστλ. ΖΙ 595Α29 **πιαίνεσθαι τὸ ζῷον τοῦτο κριθαῖς, κέγχροις, σύκοις, ἀκύλοις, ἀχράσι, σικύαις·** Θεόφρ. ΦΙ3,16,3 «καλοῦσι δὲ τὰ μὲν τοῦ πρίνου καὶ τὸν ταύτης (τῆς ἀρίας) καρπὸν **ἄκυλον·** τὸν δὲ τῆς δρυὸς **βάλανον»,** Θεόκρ.5,94 **οὐδὲ γὰρ αὐδ' ἀκύλαις ὁρομαλίδες, αἱ μὲν ἔχαντι λεπτὸν ἀπὸ πρίνοιο λεπύριον, αἱ δὲ μελίχροι·** ΑΒ «**ἄκυλας·** ὁ τῆς πρίνου καρπός.. βάλανος δὲ ὁ τῆς δρυός»· 2) Ἐπιγρ. κόσμημα, ἔχον τὸ σχῆμα ἀκύλου.

ἀκυλοχλωρίδια (τὰ) νεώτ. χημ. παράγωγα τῶν λιπαρῶν ὀξέων διὰ ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑδροξυλίου αὐτῶν μὲ χλώριον.

ἀκυλώνιον (τὸ) μτγν. τὸ λυχνάρι: Ψ Διοσκ.3,114.

ἀκύμαντα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κυμάτισμα, χωρὶς κλυδωνισμούς· || κ. μτφ. γαληνιαίως, ἠρέμως.

ἀκύμαντος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κυμαινόμενος, ὁ μὴ πληττόμενος,μὴ προσβαλλόμενος ἢ μὴ ταρασσόμενος ἐκ τῶν κυμάτων: Εὐρ.Ἱππ.235 **ψαμάθοις ἐπ' ἀκυμάντοις,** Θεμίστ.Λόγ.18,221 Β πλοῦς **ἀκ-,** Ἱμέρ.Λόγ.1432 **καθάπερ ἐκ τρικυμίας καὶ ζάλης εἰς ὅρμον ἐλθόντας ἀκύμαντον·** 2) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄνευ κυμάτων, ὁ γαληνιαῖος, ὁ ἤρεμος: Λουκ.Ἐνάλ.Δ 5,1 **ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐκέλευσέ με ἀκύμαντον ἐν τοσούτῳ φυλάσσειν,** σύτ.Ἀλκ.2 **ἀκύμαντον καὶ γαλήνιον ἅπαν τὸ πέλαγος,** Μαξ.Τύρ.31,5 **ἀκ- θάλαττα,** δημ. **ρηχὴ λιμνούλα ἀκύμαντη·** 3) ἐνεργ. ὁ μὴ προκαλῶν κυματισμόν, κύματα: Νόνν.Δ 3,36 **ἀκ- αὖραι·** 4) μτφ. ἀδιατάρακτος, ἥσυχος: Συνέσ.Ἐπιστ.194 Α **διὰ πάσης ἡλικίας ἵλεων καὶ ἀκύμαντον τῆς ψυχῆς ἐτήρησα τὴν διάθεσιν,** Ἰω.Χρυσ.1,91 **ἐπὶ τὴν ἀκύμαντον ζωὴν καὶ τὸν εὔδιον λιμένα ἐλθών·** κ. δημ. **νὰ 'χῃ ζωὴν ἀκύμαντη στῶν γηρατειῶν τὰ χρόνια·** 5) νεώτ. ἐπὶ τῶν τιμῶν γεωργικῶν ἢ βιομηχανικῶν προϊόντων, ἐπὶ χρηματιστηριακῶν ἀξιῶν κτλ., ὁ μὴ ὑφιστάμενος διακυμάνσεις, ἤτοι ταλαντεύσεις (ὑψώσεις ἢ πτώσεις ἀποτόμους) τῆς ἀγοραίας αὐτοῦ ἀξίας.

ἀκυμάντως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ κυματισμῶν· 2) ἡσύχως κατὰ τρόπον ἀκύμαντον βλ. λ. 4): Κλήμ.Αλ.Παιδ.3,266 Β **ἀκυμάντως τῆς ἁμαρτίας τὸν κλύδωνα διαπλεύσαντας·** 3) ἄνευ διακυμάνσεων, κατὰ τρόπον ἀκύμαντον βλ. λ. 5).

ἀκυμάτιστος-η-ο δημ. ὁ ἀκύμαντος βλ. λ.

ἀκύματος(-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ ἄνευ κυμάτων, γαληνιαῖος, ἀκύμαντος βλ.λ.2): Τραγ.Ἀδέσπ.366 **ἀκ- πορθμός·** δημ. **ἀκύματο πέλαγο·** 2) μτφ. ὁ ἀτάραχος, ὁ ἥσυχος: ΠΔ Ἐσθ.3,13 **τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκυμάτους διὰ παντὸς καταστῆσαι βίους** κ. δημ. **ἀκύματη ζωή.**

ἄκυμος-ον ὁ μὴ ὑπὸ τῶν κυμάτων πληττόμενος, ὁ ἀκύμαντος βλ. λ.: Ἀριστλ.Πρ.931 Β 31 **ἀκύμου δὲ ὄντος τοῦ κατ' αὐτὴν τόπου·** 2) μτφ. ὁ ἥσυχος, ὁ ἀδιατάρακτος: Εὐρ. Ἡρ.698 **ἄκυμον θῆκεν βίοτον βροτοῖς,** Πλούτ.2,1090 Β **οὐκ ἔστω ἄφοβον καὶ ἄκυμον διεξαγαγεῖν.**

ἀκύμων-ονος-ον (κῦμα) (1) κ. νεώτ. ὁ μὴ ὑπὸ κυμάτων ταρασσόμενος, ὁ ἀκύμαντος βλ. λ. 1): Πίνδ.ἀπ.235 **ἀκύμονος ἐν πόντου πελάγει,** Αἰσχ. Ἀγ.566 **πόντος.. κοίταις ἀκύμων νηνέμοις εὕδοι πεσών,** Εὐρ.ἀπ.773,39 (Πάπ.) **ἀκύμων πομπὰ σιγώντων κυμάτων·** 2) ὁ μὴ ἔχων κύματα, ὁ γαληνιαῖος: Λουκ.Ἐνάλ.Δ 15,3 **ἡ γὰρ θάλασσα εὐθὺς ἀκύμων ἐγένετο·** 3) ὁ μὴ προκαλῶν κύματα: Πλούτ.Συμπ.2,722 Ε **ἀκύμων.. καὶ ἀκλυστος ἀήρ·** 4) μτφ. ὁ ἀτάραχος, ὁ ἥσυχος: Πλούτ.2,8 Α **ἀκ- βίος,** Φώτ. «**ἀκύμονα·** ἀτάραχον, ἀσάλευτον», νεώτ. **ἀκύμων μοναχικὸς βίος.**

ἀκύμων-ονος-ον (κυῶ) (2) κ. νεώτ. ἡ μὴ γεννῶσα, ἡ μὴ κυοφοροῦσα, ἡ στεῖρα: Εὐρ.Ἀνδρ. 158 **νηδὺς δ' ἀκύμων διὰ σέ μοι διόλλυται·** Ἡσ. «**στεῖρα,** ἄτεκνος, ἄτοκος, μὴ γεννῶσα, μὴ ἔχουσα κύημα»· 2) ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ μὴ καρποφοροῦσα, ἄκαρπος: Μοσχίων Τραγ.8 **ἦν ἀκύμων οὐδὲν τ' ἐκφέρουσα γῆ.**

ἀκυνήγητα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς κυνήγημα, ἄνευ θηρεύσεως· || ἐπὶ ἀνθρώπων, ἄνευ διώξεως, ἀκαταδιώκτως· 2) μτφ. ἄνευ ἐπιμελοῦς ἐπιζητήσεως, ἄνευ ἐπιμόνου ἐπιδιώξεως.

ἀκυνήγητος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ θηραμάτων, τὸ μὴ κυνηγηθέν, τὸ μὴ θηρευθέν, ἤτοι τὸ μὴ φανευθὲν ἢ συλληφθὲν ἐν κυνηγίῳ· || ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ δίωξιν ὑποστάς, ὁ ἀκαταδίωκτος· 2) **μτφ. ὁ μὴ μετὰ ζήλου καὶ ἐπιμελείας ἐπιδιωχθείς: ἀκυνήγητη δουλειά·** || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κυνηγηθῇ καθ' ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω σημασίας.

ἄκυνον (ἀμφίβ.) Ἡσ. «ἄτοκον».

ἀκυντόν Ἡσ. «ἀπρόσιτον».

ἄκυον Ἡσ. «ἀτόκιον».

ἀκυοφόρητος-ον νεώτ. ὁ μὴ κυοφορηθείς, ὁ μὴ ἐν τῇ γαστρὶ τῆς μητρὸς συλληφθείς· 2) ἐπὶ

γυναικός, ἡ μὴ κυοφορήσασα, ἡ μὴ ἔγκυος γενομένη· 3) μτφ. ὁ μὴ ὡρίμως μελετηθεὶς ἢ παρασκευασθείς, ὁ ἀμελέτητος.

ἀκυοφορήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ κυοφορήσεως, κατὰ τρόπον ἀκυοφόρητον βλ. λ.

ἄκυπρον (Κύπρις) Ἡσ. « ἀμιγῆ, παρθένιον ».

ἄκυρα ἐπίρρ. δημ. ἀκύρως βλ. λ.

ἀκύρημα-ατος (τὸ) τὸ μὴ ἐπιτευχθὲν τῇ ζητήσει, τὸ ἀπότευγμα, ἅ. **ἄκυρμα**· Ἡσ., ΕΜ « ἀτύχημα ».

ἀκυρής ὁ μὴ ἐπιτυγχάνων τὸ ζητούμενον, ὁ ἔχων ἀποτυχίας· Ἡσ. « ἀτυχής ».

ἀκυρία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ μὴ ἐν τῇ κυρίᾳ σημασίᾳ χρῆσις λέξεως, ἡ **ἀκυρολεξία** : Ἑρμογ. « **ἀκυρία λέξεώς ἐστι,** ὅταν μὴ ἐφ' ἧς κεῖται σημασίας κυρίως ἡ λέξις ταύτην θήσωμεν »· 2) νεώτ. ἡ ἔλλειψις κύρους, ἐγκυρότητος, τὸ νὰ εἶναί τι ἄκυρον.

ἀκυριάρχητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀκυρίευτος βλ. λ.

ἀκυρίευτος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων κύριον, ὁ μὴ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός εὑρισκόμενος : Εὐστ.Πονημ.252,31 **ποῖος κανὼν ἀφίησί σε ἀδέσποτον, ἀκυρίευτον, ἄναρχον, ἀκέφαλον;**· 2) μτφ. ἀδάμαστος : Γρηγέντ. **ὀδύνη ἀκυρίευτος**· 3) νεώτ. ὁ μὴ διὰ πολέμου εἰς τὴν κυριαρχίαν τινὸς περιελθών· 4) κ. δημ. ὁ ἀπόρθητος : **φρούριο ἀκυρίευτο.**

ἀκυρεολεξία (ἡ) νεώτ. ὀρθότ. ἀκυρολεξία βλ.λ.

ἄκυρμα Ἡσ. « ἀτύχημα, ἀπότευγμα ».

ἀκυρογραφῶ-έω νεώτ. γράφω, *συντάσσω* τι τυπικῶς ἢ οὐσιαστικῶς ἄκυρον κατὰ τὸν νόμον.

ἀκυρόεντα (ἔπη;) Ἡσ. « ἀνάρμοστα, ἄκυρα ».

ἀκυρολέκτητος-ον μσν. ὁ μὴ ὀρθῶς λεχθείς : Εὐστ.569,6 (δ. γ. **ἀκυριολέκτητος**).

ἀκυρολεκτῶ-έω νεώτ. ἀκυρολογῶ βλ. λ.

ἀκυρολεξία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἀκυρολογία βλ. λ.· Σουΐδ. ἐν λ. **αὐθέντης**, Εὐστ. 1770.

ἀκυρολόγητος-ον μτγν. ἀστρολ. ὁ μὴ κύριος ὤν, ὁ μὴ ἐξουσιάζων, ὁ μὴ πρωτοστατῶν : Βέττ. Βάλ.3,1 **ἀκ- ἀστέρες**· ἀντίθ. κύριοι.

ἀκυρολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ χρῆσις λέξεως ἢ ἐκφράσεως οὐχὶ ἐν τῇ κυρίᾳ ἢ τῇ ἀκριβεῖ σημασίᾳ· ‖ τὸ περὶ τὴν φράσιν ἁμαρτάνειν, ὅπερ μετὰ τοῦ σολοικισμοῦ καὶ τοῦ βαρβαρισμοῦ ἀπετέλει κατὰ τοὺς παλαιοὺς γραμματικοὺς « τὰς τρεῖς κακίας περὶ λόγον »· AB « **ἀκυρολογία** ἐστὶ λέξεων τῶν περὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀναστρεφομένων οὐ προσεχὴς χρῆσις· γίνεται δὲ ἀκυρολογία, ὅταν τις ἀκύρῳ φωνῇ χρήσηται, παρεὶς τὴν κυριωτέραν » : Διον.Ἁλ.Λυσ.4 **οὔτε ἀκυρολογίας οὔτε ἀσαφείας δόξαν λαβεῖν.**

ἀκυρολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀκυρολογίαν βλ. λ. Ἐπίρρ. **ἀκυρολογικῶς.**

ἀκυρολόγος-ον νεώτ. ὁ ἀκυρολογῶν, ὁ περιπίπτων εἰς ἀκυρολογίας βλ. λ.

ἀκυρολογῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ὁμιλῶ οὐχὶ ὀρθῶς, μεταχειρίζομαι ἀκυρολογίαν βλ.λ. : Φῖλ.1,216 **προσεχῶν καὶ εὐθυβόλων ὀνομάτων παραπαίων, ἀκυρολογεῖ,** Ἡρωδιαν. « ὁ λέγων λίβανον τεθυμένον **ἀκυρολογεῖ**· δέον γὰρ εἰπεῖν λιβανωτόν ».

ἀκυρολόγως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ κυριολεξίας, ἄνευ ὀρθῆς χρήσεως λέξεων ἢ φράσεων.

ἄκυρον (τὸ) μτγν. βοτάνη τις ὑδρόβιος, ἄλλως **ἄλισμα** : ΨΔιόσκ.3,152.

ἀκυροποιῶ-έω νεώτ. καθιστῶ τι ἄκυρον βλ.λ.

ἄκυρος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν τῷ ἀττικῷ δικαίῳ, ἐπὶ ψηφισμάτων, δικαστικῶν ἀποφάσεων, νόμων κττ., ὁ μὴ ἔχων τὸ νόμιμον κῦρος, ὁ ἄνευ ἰσχύος, ὁ ἀκυρωθεὶς ἢ καταργηθείς· ἀντίθ. κύριος : Ἀνδ.1,8 **ἀκ- ψήφισμα,** Πλάτ.954 E **ἀτελῆ καὶ ἄκυρον γίγνεσθαι τὴν δίκην,** Λυσ.18,15 **καὶ τὰς μὲν πρὸς ἐκείνους συνθήκας κυρίας ποιήσατε τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρους,** Ἰσαῖ.Μενεκλ.37,26 **μὴ οὖν.. ἄκυρον τὴν ποίησιν αὐτοῦ καταστήσητε** (τὴν υἱοθεσίαν), Αἰσχίν. **εἴ τις ἀναγέγραπται νόμος ἐναντίος ἑτέρῳ νόμῳ ἢ ἄκυρος ἐν τοῖς κυρίοις** (ὁ διαγραφεὶς ἂν προϋπῆρχεν ἢ μὴ ἐπικυρωθεὶς ἂν προετάθη **νόμος**)· ‖ φρ. **ἄκυρον ποιεῖν** ἐν Πλάτ.Πρωτ.355 D, **ἄκυρον καταστῆσαι** ἐν Ἰσαῖ.1,2)· ‖ νεώτ. νομ. πᾶσα νομικὴ πρᾶξις, τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον ἐνέχει ἔλλειψίν τινα ἢ ἀντίθεσιν πρὸς τὸν νόμον, καθιστῶσαν αὐτὴν ὡσεὶ παντελῶς ἀνύπαρκτον, ἀντίθ. ἔγκυρος : **ἄκυρος γάμος** (ὁ ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρος ἐκ λόγου δημοσίου συμφέροντος· ἤτοι ἐπὶ ὑφισταμένου ἤδη νομίμου γάμου (διγαμίας), προϋπάρξαντος τρίτου γάμου, χειροτονίας, μοναχικοῦ βίου, συγγενείας ἐξ αἵματος, ἀγχιστείας, πνευματικῆς συγγενείας, υἱοθεσίας, μοιχείας καὶ ἀνικανότητος πρὸς συνάφειαν (εὐνουχίας)· ἢ ἐκ λόγου ἰδιωτικοῦ συμφέροντος, ἤτοι ἐπὶ ἀνικανότητος λόγῳ ἀνηβότητος, παντελοῦς ἐλλείψεως συναινέσεως, φρενοβλαβείας, ἐλλείψεως συναινέσεως τοῦ πατρὸς καὶ ἐπιτροπείας)· 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ μὴ ἔχων ἐξουσίαν ἢ ἰσχύν, ὁ μὴ ἔχων δικαίωμα ἐπί τινος : Ξεν.Ἑλλ.5,3,24 (Ἀγησίλαος) **ὀργισθεὶς ὅτι ἄκυρον αὐτὸν ἐποίουν,** Δημ.342,2 **παντάπασιν ἄκυροι πάντων ὑμεῖς γενήσεσθε,** Στράβ.3,154 (231,8) **ἄκυροι τῶν ἰδίων ἔργων καθίσταντο ἐξ ἀνάγκης**· 3) ἐπὶ πραγμάτων κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : Πλάτ.Θεαίτ.178 D **καὶ τοῦ μέλλοντος ἑστιάσεσθαι.. ἀκυροτέρα ἡ κρίσις τῆς τοῦ ὀψοποιοῦ,** Πολυδ.8,123 **ἄκυρος καδίσκος** (τὸ μικρὸν ξύλινον κιβώτιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔρριπτον οἱ δικασταὶ τὴν ἑτέραν τῶν ψήφων των, καταδικαστικὴν ἢ ἀθῳωτικήν, τὴν ὁποίαν ἤθελον νὰ ἀκυρώσωσι)· 4) ἰατρ. ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος, **τὸ ἄνευ δυνάμεως, τὸ ἄτονον** : Ἀριστλ.ΖΓ 772 B 28· ‖ τὸ δευτερεῦον, τὸ ἄνευ ἐνδιαφέροντος, τὸ ἀσήμαντον : Γαλ.16,540 ἀκ- μόριον· 5) ἐπὶ **λέξεων ἢ φράσεων,** ὁ κατ' ἀκυρολογίαν βλ. λ. εἰρημένος : Κικ.Οἰκ.16,17,1, Φιλόδ.Φυσ.717,12.

ἀκυρότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ παράνομος χρῆσις : Δαμάσκ.Ἀρχ.306 **ἀκ- οὐσίας**· 2) **νεώτ.** ἡ ἔλλειψις κύρους, νομίμου ἰσχύος, τὸ ἄκυρον· ‖ νομ. ἡ ἐν τῷ περιεχομένῳ νομικῆς ἢ διαδικαστικῆς πράξεως ἢ ἐν τῇ παραγωγῇ αὐτῆς ἐνυπάρχουσα ἔλλειψις, ἧς ἕνεκεν ὑπὸ τοῦ δικαίου λογίζεται ὡς μὴ οὖσα (νομικῶς ἀνύπαρκτος) καὶ δὲν παράγει ἔννομα ἀποτελέσματα : **ἀκυρότης νόμου,- διαθήκης,- διαδικασίας.**

ἀκύρτωτα ἐπίρρ. δημ. ἀκυρτώτως βλ. λ.

ἀκύρτωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ **κυρτούμενος**, ὁ μὴ καμπτόμενος μέχρις οὗ σχηματίσῃ **τοξοειδῆ καμπύλωσιν**, ἰδίᾳ ἐπὶ ἀνθρώπων, ὧν ὁ κορμὸς λόγῳ παθήσεως ἢ γηρατείων **δὲν ἔσχε** τοιαύτην καμπύλωσιν (δήμ. καμπούρα), ὁ ἀκαμπούριαστος· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κυρτωθῇ.

ἀκυρτώτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **-α** χωρὶς **κύρτωσιν**, ἤτοι τοξοειδῆ κάμψιν τοῦ κορμοῦ, ἀκαμπούριαστα.

ἀκυρῶ-όω κ. μτγν., νεώτ. κ. δημ. **ἀκυρώνω στερῶ** τι τοῦ κύρους, τῆς νομίμου ἰσχύος, καταργῶ, καθιστῶ ἄκυρον βλ. λ.· Ἡσ. « ψευδοπαιῆσαι, καταργῆσαι » : Δείν.1,63 **ἀκ- ψήφισμα,** Διόδ.Σ16,24 **τὰ δόγματα τῶν Ἀμφικτυόνων ἀκυρώσει,** Ἀπολλ. P 6,78 **ἑτέροις ἀκυρωθῆναι ταῦτα ψηφίσμασιν,** νεώτ. τὸ **Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἠκύρωσε τὴν ὑπουργικὴν** ἀπόφασιν, τὸ Ἐκλογοδικεῖον **ἠκύρωσε τὴν βουλευτικὴν ἐκλογήν**· δημ. **ἀκυρώθηκε τὸ συμβόλαιο**· ‖ νεώτ. ναυτ. **ἀκυρῶ σῆμα ἢ παράγγελμα** (ἀνακαλῶ δοθὲν σῆμα ἢ παράγγελμα διὰ τῆς ἀμέσου μετ' αὐτὸ ἐπάρσεως εἰδικοῦ σήματος λεγ. ἀκυρωτικοῦ)· **2) θέτω** τι

εἰς ἀχρηστίαν, θεωρῶ ὡς μὴ ὑπάρχον, ἀθετῶ : ΠΔ Ἔσδρ.3,6,32 **ἐὰν παραβῶσί τι τῶν γεγραμμένων ἢ ἀκυρώσωσι**, ΚΔ Ματθ.15,6 **καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ**, Ἰώσ.Αἰ 18,8,8 **μηδαμῶς ἀκυροῦν αὐτοκράτορος.. ἐντολάς**.

ἀκυρώνω νεώτ. κ. δημ. ἀκυρῶ βλ. λ.

ἀκύρως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἄκυρα** ἀνοικείως, οὐχὶ προσηκόντως : σχόλ.Ἰλ.Ω 614, Φιλόδ.Ρητ.1,161 **ἀκύρως ἐκφέρειν τὴν φράσιν**· 2) νεώτ. ἄνευ ἐγκυρότητος, κατὰ τρόπον ἄκυρον βλ. λ. 1).

ἀκυρωσία (ἡ) Ἐπιγρ., γλωσσ. ἡ κατάργησις, τὸ καθιστᾶν τι ἄκυρον βλ.λ., κατὰ δ. ἑρμ. ἡ διαπίστωσις τοῦ ἀκυρωσίμου· 2) νεώτ. νομ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀκυρωσίμου, διαρρηκτοῦ τῆς δικαιοπραξίας προερχομένη ἐξ ἐνυπάρχοντος ἐλαττώματος, ὡς πλάνης, φόβου, βίας, δόλου, ἀπάτης, ὑπερόγκου βλάβης.

ἀκυρώσιμος-ον νεώτ. νομ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀκυρωθῇ : **ἀκυρώσιμος δικαιοπραξία** (ἡ νομικῶς ὑφισταμένη ὡς ἰσχυρὰ καὶ παράγουσα ἅπαντα τὰ ἔννομα αὐτῆς ἀποτελέσματα, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ ἐνυπάρχοντος ἐλαττώματος δυναμένη νὰ διαρρηχθῇ ὑπὸ τοῦ ἔχοντος δικαίωμα προσβολῆς δι' ἀσκήσεως ἐνδίκου μέσου)· **ἀκυρώσιμος γάμος** (ὁ δυνάμενος νὰ διαρρηχθῇ, καθόσον ὑπάρχει ἐλάττωμα ἐν τῇ εἰς γάμον συναινέσει τῶν συζευχθέντων ἢ ὧν ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις, ἢ ἐφ' ὅσον ἡ συναίνεσις εἶναι ἐλαττωματικὴ λόγῳ βίας, δόλου ἢ πλάνης).

ἀκύρωσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. δημ. **ἀκύρωση** ἡ ἀναίρεσις, ἡ κατάργησις, τὸ καθιστᾶν τι ἄκυρον βλ. λ. : Διον.Ἁλ.Ρωμ.8,21 **ἀκ- τῆς καταδίκης**, Φιλόδ.Ρητ.1,2765 **ἀκ- συγγραφῶν**, Πάπ. **διαθήκην πρὸς ἀκύρωσιν ἄγειν**, νεώτ. **ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐπιβάλλεται**· 2) τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρὸς ἀκύρωσιν ἐνεργείας : **ἐγένετο ἀκύρωσις τῶν ἐκλογῶν**.

ἀκυρωτέον μτγν. κ. νεώτ. πρέπει τι νὰ ἀκυρωθῇ, νὰ κατασταθῇ ἀνίσχυρον, νὰ ἀθετηθῇ : Κλήμ. Ἀλ.Παιδ.2,191Α **ἀκυρωτέον τὰς ἐντολάς**· 2) νεώτ. πρέπει τι νὰ καταργηθῇ, νὰ γίνῃ ἄκυρον βλ. λ. 1).

ἀκυρωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ καταργητικός, ὁ ἐνέχων τὴν δύναμιν, τὸ δικαίωμα τῆς ἀκυρώσεως βλ. λ.· ‖ νομ. **ἀκυρωτικὸν δικαστήριον** (τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, τοῦ ὁποίου ἔργον εἶναι ἡ ἀκύρωσις τῶν ἀποφάσεων τῶν κατωτέρων δικαστηρίων)· ‖ ναυτ. **ἀκυρωτικὸν σῆμα** (οὗ ἡ ἔπαρσις σημαίνει τὴν ἀκύρωσιν ἢ ἀνάκλησιν σήματος ἢ παραγγέλματος, δοθέντος ἀμέσως πρότερον).

ἀκυρωτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δημ. **ἀκυρωτικά** καταργητικῶς, κατὰ τρόπον ἀκυρωτικὸν βλ. λ.

ἀκύρωτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κῦρος, ἰσχὺν λαβών, ὁ μὴ στερεωμένος, ὁ μὴ καθιερωμένος : Εὐρ.Ἴων 801 **ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατήρ.. ἢ σιωπῇ τοῦτ' ἀκύρωτον μένειν;**· 2) νεώτ. ὁ μὴ κυρωθείς, ὁ μὴ ἔγκυρος γενόμενος, ὁ ἀνεπικύρωτος· ‖ ὁ μὴ ἐπισήμου κύρους καὶ ἀναγνωρίσεως τυχών : **συναρμογὴ κανόνων ἠθικῆς ἀκυρώτων**· ‖ ὁ ἄνευ κυρώσεως, ὁ δι' οὗ τὴν παράβασιν **οὐδεμία ποινὴ κατὰ τοῦ παραβάτου προδιαγράφεται**.

ἀκυρώτως ἐπίρρ. νεώτ. χωρὶς κύρωσιν βλ. λ.

ἄκυτος (-η)-ο(ν) ἡ μὴ καθισταμένη ἔγκυος, ἡ μὴ τίκτουσα, ἡ στεῖρα, ἡ **στέρφα**, ἡ στρέφα· ΕΜ « **ἄκυτος**.. δηλοῖ ἡ λέξις ἐνεργητικὸν σημαινόμενον ταῖς μὴ κυούσαις », Ἡσ. « ἄτοκος, στερίφη).

ἀκύων-ωνος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, γένος παλαιοζωικῶν θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἁρπακτικῶν **μαρσιποφόρων δασυουριδῶν**· ζῷον, χαρακτηριζόμενον διὰ τεσσάρων προτραπεζιτῶν καὶ τεσσάρων ἰδίως τραπεζιτῶν ἑκατέρωθεν ἑκάστης σιαγόνος.

ἀκχαλίβαρ Ἡσ. « κράββατος· Λάκωνες ».

ἀκχημονικά Ἡσ. « καὶ κακοπαθήεντα ».

ἀκχός Ἡσ. « ὠμός ».

ἀκωδικοποίητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κωδικοποιηθείς, ὁ μὴ συναχθεὶς εἰς κώδικα, ἤτοι ὁ μὴ μεθοδικῶς καὶ κατ' ἀλληλουχίαν ὁμοειδοῦς ὕλης καταταχθείς· 2) κ. ὁ μὴ εἰς κώδικα περιληφθείς : **διατάξεις ἀκωδικοποίητοι**.

ἀκωδικοποιήτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀκωδικοποίητα** ἄνευ κωδικοποιήσεως, ἄνευ συστηματικῆς διατάξεως καθ' ὁμοειδῆ ὕλην.

ἀκωδώνιστος-ον μτφ. ὁ μὴ λεπτομερῶς ἐρευνηθείς, ὁ μὴ ἐξονυχισθείς : Ἀριστφ.Λυσ.485 **αἰσχρὸν ἀκωδώνιστον ἐᾶν τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα μεθέντας** (σχόλ. «ἀβασάνιστον, ἀπείρατον »).

ἀκωκή (ἡ) κ. μτγν. ἡ ἄκρα, ἡ αἰχμὴ ὅπλου, οἷον δόρατος, ξίφους, βέλους κτπ., ἡ μύτη : Ἰλ.Κ 393 **δουρὸς ἀκωκὴ ἐν γαίῃ ἐπάγη**, αὐτ.Ε 16 **ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ ἔγχεος**, Ἀρρ.Ἰνδ.24 **λόγχας ἐφόρεον παχέας.. ἀκωκὴ δὲ οὐκ ἐπῆν σιδηρέη**, ΕΜ « ὀξύτης τοῦ βέλους »· ‖ γενικῶς τὸ ὀξὺ ἄκρον, ἡ κορυφὴ οἱουδήποτε πράγματος : Νόνν.Δ 25,516 **καὶ παλάμῃ τανύφυλλον ἐὴν ἐλέλιξεν ἀκωκὴν** (ἐπὶ δένδρων), Ὀππ.Κυν.2,166 **ὀξεῖαι κεράων δὲ περιγλώχινες ἀκωκαί**, Ὀρφ. Λιθ.126 **εἴματος ἄκρον ἐπιφαύεσκεν ἀκωκαῖς** (μὲ τὸ ἄκρον τῶν ὀδόντων, ἐπὶ ἑρπετοῦ), Νόνν.Δ 25,251 **οὐτιδανὴν ἀσίδηρον ἔχων πτερόεσσαν ἀκωκήν** (ἐπὶ τῶν πτερύγων στυμφαλίδος ὄρνιθος)· 2) μορφή, σχῆμα, εἶδος πύργου, εἰς ὀξὺ ἀπολήγοντος· ΕΜ « ἔστι καὶ πύργου σχῆμα ».

ἀκῶλαι (τὰ) νεώτ.ζῳολ. σκώληκες τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ζωνοσκωλήκων**, στερούμενοι πυλωρικῆς ὀπῆς.

ἀκώλιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος λειχήνων τῆς οἰκογενείας τῶν **καλυκιδῶν**· φυτὸν ἀπαντῶν ἐπὶ κορμῶν κωνοφόρων **δένδρων** καὶ ἔχον ἀποθήκια ἄμισχα ἢ ἀντικωνικὰ καὶ σπόρια σκοτεινόχροα, πεπλατυσμένα, δικύτταρα.

ἀκώλιστος-ον μτγν. ὁ μὴ εἰς κῶλα βλ. λ. διαιρούμενος, ἐπὶ περιόδων **ἐν τῷ λόγῳ** : Διον.Ἁλ.Συνθ. 23 **ἀπερίοδον δὲ λέξιν ἢ περίοδον ἀκώλιστον**.

ἄκωλος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀποκεκομμένα κῶλα, μέλη ἔχων, ἤτοι ὁ ἠκρωτηριασμένος : Παυσ.1,24,3 **ἀκώλους Ἑρμᾶς**· ‖ εἰδ. ὁ μὴ ἔχων πόδας, ὁ ἄπους· Ἡσ.· 2) ὁ μὴ ἔχων κωλῆν, τὴν προσήκουσαν συνάρθρωσιν, ἤτοι ὁ δυσκόλως προχωρῶν, ὁ μὴ εὐκίνητος : σχόλ.Ὀδ.Μ89 **πόδες ἄωροι ἄκωλοι**· συνών. ἄναρθροι· 3) νεώτ. ἐν τῷ λόγῳ, **ἄκωλος περίοδος** (ἡ μὴ ἔχουσα κῶλα, τμήματα, ἐπὶ μέρους προτάσεις)· 4) δημ. ἐπὶ δοχείων, ἐν οἷς ἐναποτίθενται ὑγρὰ ἢ στερεὰ σώματα, ὁ μὴ **ἔχων** πυθμένα ἢ βάσιν.

ἀκωλυτί ἐπίρρ. ἄνευ ἐμποδίων, ἀνεμποδίστως, ἀκωλύτως βλ. λ. : Δημόκρ. **ἐν** Βιβλ.Φαβρικ.4,338 **ταῦρος ἀκωλυτὶ διαδεύεται**.

ἀκώλυτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ κωλυόμενος, ὁ ἀνεμπόδιστος, ὁ ἐλεύθερος : Λουκ.Τίμ.18 **εὐρύτερον τὸ πρὸς τὴν ἔκχυσιν κεχηνὸς τοῦ πίθου καὶ ἀκώλυτος ἡ ἔξοδος**, Ἡρωδιαν.113,2 **ῥᾳδία δὲ ἡ εἴσοδος αὐτῇ καὶ ἀκώλυτος**, Πλούτ.2,137 Ε **ἀκ- χρῆσις**, νεώτ. **ἡ ἀκώλυτος ἄσκησις τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος, ἡ ἀκώλυτος διάβασις τῶν στενῶν**· ‖ ὁ μὴ ὑφιστάμενος περιορισμούς : Ἀρτεμίδ.3 42 **ἀκώλυτοι οἱ μαινόμενοι**· ‖ νεώτ. κ. ὁ μὴ νομοθετικῶς ἢ ἄλλως ἀπηγορευμένος : **τὸ ἀκώλυτον λαθρεμπόριον τοῦ καπνοῦ**.

ἀκωλύτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ ἐμποδίων, ἄνευ ἀντιδράσεως, ἀνεμποδίστως, ἀπροσκόπτως, ἐλευθέρως : Πλάτ.Κρατ.415 D **ἀσχέτως καὶ ἀκωλύτως ἀεὶ ῥέων**, Ἡρωδιαν.8,2,1 **διέβησαν ἀκωλύτως μηδενὸς ἐμποδίου γενομένου**, ΚΔ Πράξ.28,31 **διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως**, νεώτ. **ὑβρίζει καὶ συκοφαντεῖ τοὺς πάντας ἀκωλύτως**· ‖ νεώτ.

εἰδ. κ. ἄνευ νομοθετικῆς ἀπαγορεύσεως.

ἀκώμαστος-ον μτγν. ὁ μὴ κωμάσας, ὁ μὴ εὐωχηθείς, ὁ μὴ εὐθυμήσας : Λιβάν.4,158,3 ὁ ἐμὸς ἵππος **ἄσιτον, ἄποτον, ἀκώμαστον, νήφοντα πρὸς τὴν συμφορὰν ἐκδέδωκεν.**

ἀκωμῴδητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ διακωμῳδηθείς, ὁ μὴ ἐν κωμῳδίᾳ ἐμπαιχθείς, ὁ μὴ σατυρισθείς, ὁ ἀπεριγέλαστος, ὁ ἀχλεύαστος.

ἀκωμῳδήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ διακωμῳδήσεως, ἀπεριγελάστως, ἀχλευάστως κατὰ τρόπον ἀκωμῴδητον βλ. λ. : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.1,2 **οὐκ ἀκωμῳδήτως πρός τινας ᾔνικται.**

ἄκων-οντος (ὁ) (1) δοτ. πληθ. **ἀκόντεσσιν** ἐν Πινδ. εἶδος ἀκοντίου, ὅπερ ἦτο βραχύτερον καὶ ἐλαφρότερον δόρατος ἢ ἔγχους καὶ ἐχρησίμευεν ἰδίᾳ εἰς ἀθλητικὰ ἀγωνίσματα καὶ εἰς τὸ κυνήγιον : 'Ιλ.Ο 709 **οὐδ' ἄρα τοί γε τόξων ἀϊκὰς ἀμφὶς μένον οὐδέ τ' ἀκόντων,** 'Οδ.Ξ 531 **εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα,** Πινδ.Π 9,37 **ἀκόντεσσίν τε χαλκέοις φασγάνῳ τε μαρναμένα,** Εὐρ. Φοίν.1402 **μέσον δ' ἄκοντα ἔθραυσεν,** 'Απολλ.Ρ 1,199 **εὖ μὲν ἄκοντι, εὖ δὲ καὶ ἐν σταδίῃ δεδαημένος,** ΑΠ 6,114 **κατὰ γᾶς ἤλασε δεινὸς ἄκων·** || κ. παρὰ πεζοῖς : 'Ερατοσθ.Κατ.33, 'Αριστείδ.Λόγ. 26 (14) 84 **οἱ .. ἄκοντες αἷαν ἐκ Διὸς περιπίπτοντες.**

ἄκων-ουσα-ον (2) συνῃρ. ἀντὶ τοῦ ἐπ. ἀέκων βλ.λ.

ἀκώνητος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων ἐπάλειψιν πίσσης, ὁ ἀπίσσωτος : Διασκ.1,7 **ἀκώνητον ἀγγεῖον.**

ἄκωνος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων κωνικὴν κορυφήν: 'Ιώσ.Αἰ 3,7,3 **ἄκωνος πῖλος,** νεώτ. **ἄκωνον ὄρος.**

ἀκώπητος-ον ὁ μὴ ἔχων κώπας· || μτφ. ὁ ἀπαράσκευος, ὁ ἀπροετοίμαστος· 'Ησ. «ἀκώπητον· ἀπαρασκεύαστον ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν μὴ ἐχουσῶν κώπας»· ΑΒ «ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν μὴ ἐχουσῶν κώπας μηδὲ τὰ πρὸς πλοῦν εὐπρεπισμένα»· 2) ὁ ἄνευ κώπης, ἤτοι λαβῆς ξίφους καὶ συνεκδ. ὁ ἄνευ ὅπλων, ὁ ἄοπλος· 'Ησ. «ἢ ἄνοπλον».

ἄκωπος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων κώπας, ὁ χωρὶς κουπιά : ΑΠ 9,88 **τὸν ἄκωπον ναύτην.**

ἀκώριαι 'Ησ. «ἄκανθαι».

ἄλα (1) 'Ησ. «οἶνος (ὑ) Κύπριοι».

ἄλα (2) δημ. ναυτ. (Ἰταλ.) προειδοποιητικὸν πρόσταγμα χειρισμοῦ, ὡς τὸ **εἰς τάξιν** : **ἄλα στὸ βίρα** (εἰς τάξιν ἀπάρσεως)· || ὡς τὸ **ἕτοιμοι εἰς..** : **ἄλα μόλα γάπια** (ἕτοιμοι εἰς ἀναστροφήν)· || ἐπιφ. ἐμπρός! : **ἄλα! ὅλοι μαζὶ καὶ τοὺς φάγαμε!**

ἄλα (τὰ) τὰ ἀπορρίμματα, τὰ περιττώματα· Σουΐδ. «τὰ κόπρια»· πρβλ. : 'Οδ.Ρ 455 **οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἄλα δοίης** (δ. ἑρμ. οὔτε θάλασσαν) κ. Εὐστ.1828 «.. Καλλίστρατος δὲ **οὖδαλα** φιλῶς .. ἐκδέχεται καὶ προπαροξυτόνως ἀντὶ τοῦ **κόπρια** ἢ ἄλλως λύματα παρὰ τὸν οὐδὸν ἤτοι τὸν βατῆρα κείμενα».

ἀλά δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἄλα** μόριον, ὅπερ δὲν τίθεται αὐτοτελῶς, ἀλλὰ συνάπτεται μετ' ἐπιρρημάτων πρὸς δήλωσιν τοῦ ὁμοιοτρόπως ἢ κατὰ μίμησιν γινομένου : **ἀλατούρκα, ἀλαρούσα, ἀλαϊγγλέζα, ἀλαβλάχα** κτπ. (συμφώνως πρὸς τὸν τρόπον ἢ κατὰ μίμησιν τῶν Τούρκων, τῶν Ρώσων, τῶν Ἄγγλων, τῶν Βλάχων κτπ.) : φρ. **τὸ 'στριψε ἀλαγαλλικὰ** (ὥστε νὰ μὴ γίνῃ ἀντιληπτός, κρυφίως), **πληρώνουνε τὸ λογαριασμὸ ἀλαγερμανικὰ** (κατ' ἴσα μερίδια), **κάθεται ἀλατούρκα** (ὀκλαδόν, σταυροπόδι)· || ἐπὶ τοῦ ἡμερολογίου ὁμοίως ἐν φρ. : **ἀλανόβα ἢ ἀλαφράγκα** (κατὰ τὸ νέον, τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον), — **ἀλαγκρέκα** (κατὰ τὸ παλαιόν, τὸ Ἰουλιανόν)· || ἐπὶ ἐδεσμάτων παρασκευαζομένων ὅπως συνηθίζουσιν εἴς τινα τόπον : **ἀγκινάρες ἀλαπολίτα, ρύζι ἀλαμιλανέζα** (κατὰ τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν Μιλάνῳ ἐθιζόμενον τρόπον)· 2) ἐπίσης καὶ μετὰ κυρίων ὀνομάτων ἢ παρωνυμίων προσώπων κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : **ἀλαΜήτσο, ἀλαΓιάννη, ἀλαΚώστα, ἀλαΠαπατρέχα, ἀλαΚοντορεβιθούλη** κτπ. (κατὰ τὸν τρόπον, τὰ λεγόμενα ἢ κατὰ μίμησιν τοῦ Μήτσου, τοῦ Γιάννη, τοῦ Κώστα, τοῦ Παπατρέχα, τοῦ Κοντορεβιθούλη κτπ.) : **ἂν τὸ κάμω ἀλαΜῆτσο θὰ στείλω τὴν κόρη μου γιὰ δούλα, —διάβαζε ἀργότερα ν' ἀκοῦμε, ὄχι ἀλαΠαπατρέχα·** πρβλ. Λορεντζ. ἐν Λαογραφ. τ.7.

ἀλάβα (ἡ) μέλαν ἐξ αἰθάλης, εἶδος μελάνης· 'Ησ. «μέλαν ᾧ γράφομεν»· ἄλλως **ἀλάβη** βλ. λ.

ἀλαβανδῖνος (ὁ) ἡ -ίνη νεώτ. ἀλαβανδίτης βλ.λ.

ἀλαβανδίτης (ὁ) νεώτ. θειοῦχον μαγγάνιον, ὀρυκτόν, κρυσταλλούμενον συνήθως εἰς κρυστάλλους κυβικοῦ συστήματος, ἀδιαφανές, λάμψεως ἡμιμεταλλικῆς καὶ χρώματος σιδηρομέλανος μέχρι χαλυβδοφαίου· ὁ. **ἀλαβανδῖνος** ἢ -ίνη (alabandine).

ἀλαβαρδιέρος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ δι' ἀλαβάρδου, εἴδους δόρατος μεσαιωνικοῦ, ὡπλισμένος, ὄνομα τῶν λογχοφόρων τῶν Προβλεπτῶν ἐν Ἑπτανήσῳ ἐπὶ Ἐνετοκρατίας.

ἀλαβαρχείη (ἡ) ἀλαβαρχία βλ. λ. : ΑΠ 11,383 **ἐξότε γὰρ καὶ τοῦτον ὄνον χαλεπὸς χρόνος ἔσχεν, ἐξ ἀλαβαρχείης γραμματικοῦ γέγονεν.**

ἀλαβάρχης (ὁ) κ. **ἀλάβαρχος** ὁ γραφεύς· 2) πιθαν. ὁ ἐπὶ τῆς Ἀραβικῆς ἀκτῆς τοῦ Νείλου ἀνώτατος τελωνιακὸς ἐπόπτης κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Πτολεμαίων καὶ τῶν Ρωμαίων· κατὰ δ. ἑρμ. ὁ ἄρχων τῶν Ἀράβων : Κικ.'Αττ.2,17,2 (σαρκαστικῶς περὶ τοῦ Πομπηΐου)· 3) ὁ μέγιστος ἄρχων, ὁ ἀνώτατος ἀξιωματοῦχος τῶν Ἰουδαίων εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἐν γένει τὴν Αἴγυπτον· ἄλλως **ἀραβάρχης.**

ἀλαβαρχία (ἡ) μτγν. τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀλαβάρχου βλ. λ. 2), 3) : 'Ιώσ.Αἰ 20,7,3.

ἀλάβαρχος (ὁ) μτγν. ἀλαβάρχης βλ. λ.

ἀλαβαρχῶ-έω μτγν. εἶμαι ἀλαβάρχης βλ.λ.2),3).

ἀλαβάστιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἀλάβαστος** βλ.λ. ἤτοι μικρὸν ἀγγεῖον συνήθ. ἐξ ἀλαβάστου : Εὐβ.100.

ἀλαβαστῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. (ἐξυπονοεῖται **πέτρα**) ὁ ἀλαβαστρίτης βλ. λ. : Καλλίξ.1, 'Αθήν.5,206 C **πλίνθοις ταῖς ἀπὸ τῆς ἀλαβαστίτιδος προσαγορευομένης πέτρας.**

ἀλαβαστοθήκη (ἡ) κ. **ἀλαβαστροθήκη** ἡ θήκη, τὸ σκεῦος, ἐν ᾧ ἐναποτίθενται τὰ ἐξ ἀλαβάστρου κοσμήματα : 'Εφ.'Αρχ.1903,443, Δημ.415,5 **σὲ μὲν τὰς ἀλαβαστοθήκας γράφοντα καὶ τὰ τύμπανα,** Πολυδ. 10,121 «οὗ δὲ ἔγκεινται οἱ ἀλάβαστροι, ταῦτα τὰ σκεύη **ἀλαβαστροθῆκαι**»· Σουΐδ. «ἡ θήκη τῶν ἀλαβάστων».

ἀλάβαστος (ὁ,ἡ) κ. **ἀλάβαστρος** ἀγγεῖον ἐξ ἀλαβάστρου ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατεσκευασμένον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλης ὕλης, σφαιροειδὲς συνήθως καὶ εὐρὺ εἰς τὴν βάσιν, στενὸν δὲ εἰς τὸ στόμιον καὶ ἄνευ λαβῶν, χρησιμεῦον εἰς φύλαξιν μύρων καὶ εὐόσμων ἐλαίων : 'Ηρ.3,20 **δῶρα φέροντας πορφύρεόν τε εἷμα καὶ χρύσεον στρεπτὸν περιαυχένιον καὶ ψέλια καὶ μύρου ἀλάβαστρον καὶ φοινικηΐου οἴνου κάδον,** 'Αριστφ.'Αχ.1053 **εἰς τὸν ἀλάβαστον κύαθον εἰρήνης ἕνα,** Ἄλεξ.62 **ἐμυρίζετ' ἐξ ἀλαβάστου,** Καλλ.Δῆμ.13 **μὴ μύρα λωτροχόοι τᾷ Παλλάδι μηδ' ἀλαβάστρους οἴσετε,** Πλούτ.'Αλέξ.20 **ὡς δὲ εἶδε.. καὶ κρωσσοὺς καὶ πυέλους καὶ ἀλαβάστρους,** ΠΔ Βασ. 4,21,13 **καθὼς ἀπαλείφεται ὁ ἀλάβαστρος ἀπαλειφόμενος** (δ.γ. **τὸ ἀλάβαστρον ἀπαλειφόμενον**), σχόλ. Πλάτ.'Ιππ.Μ 334 «λήκυθον δὲ ἀγγεῖον φασὶν Ἀττικόν, ἐν ᾧ τοῖς νεκροῖς ἔφερον τὸ μύρον, τὴν **ἀλάβαστρον**· ἀρσενικῶς δὲ **τὸν ἀλάβαστρον** εἶπεν Ἡρόδοτος»· 2) μτγν., νεώτ. μόνον **ἀλάβαστρος** (ὁ) λίθος τιτανοειδής, ἤτοι παραλλαγὴ τῆς ἀνύδρου γύψου, ἥτις ἔχει ἱστὸν μικροκρυσταλλικὸν ἢ λεπτοκοκκώδη, χρῶμα χιονόλευκον ἢ ἐλαφρῶς

ρόδινον ἢ φαιόν, λάμψιν μαργαριτοειδῆ καὶ εἶναι εὔχρηστος διὰ κατασκευὴν κομψοτεχνημάτων : Ἡρωδιαν.3,15,7 **κάλπις ἀλαβάστρου**· || νεώτ. **ἀλαβάστρου μαργαρῖται** ἢ **ἀλαβάστρινοι μαργαρῖται** (ψευδεῖς μαργαρῖται, συνιστάμενοι ἀπὸ σφαιρίδια ἀλαβάστρου, ἅτινα ἐνεβαπτίσθησαν ἐντὸς κηροῦ καὶ ἐπεκαλύφθησαν διὰ μαργαριτώδους οὐσίας)· || **ἀλαβάστρου ὕαλος** ἢ **ἀλαβαστρίνη ὕαλος** εἶδος ὑάλου διαφωτίστου, ἀλαμποῦς, οὐχὶ σκιερᾶς, χρησίμου εἰς τὴν κατασκευὴν διαφόρων ἀντικειμένων πολυτελείας.

ἀλαβαστρίνη (ἡ) Πάπ. λατομεῖον ἀλαβάστρου ἢ ἀλαβάστου βλ.λ.· 2) νεώτ. φαρμακευτικὸν σκεύασμα ἐκ ναφθαλίνης καὶ καφουρᾶς χρησιμοποιούμενον κατὰ τοῦ σητὸς (σκώραυ).

ἀλαβάστρινος-η-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ἀλαβάστρου βλ. λ. : Πάπ. **ἀλαβ- ἔργα**· || μτφ. νεώτ. ὁ λεῖος καὶ λάμπων : **ἀλαβάστρινος λαιμός**· 2) ὡς οὐσ. τὸ θηλ. **ἀλαβαστρίνη** βλ. λ.

ἀλαβάστριον (τὸ) Πάπ. λατομεῖον ἀλαβάστρου ἢ ἀλαβάστου· πρβλ. **ἀλαβαστρών**.

ἀλαβαστρίτης (ὁ) (ἐνν. **λίθος**) μτγν. κ. νεώτ. ἀλάβαστρος ἢ ἀλάβαστος βλ. λ.· ἄλλως **ἀλαβαστῖτις** (ἐνν. **πέτρα**) : Θεόφρ.Λιθ.65 **ὁ δὲ λίθος** (γύψος) **ἐμφερὴς τῷ ἀλαβαστρίτῃ**, Διοσκ.5,153 **ἀλαβαστρίτης λίθος, ὁ καλούμενος ὄνυξ**.

ἀλαβαστροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν ἀλαβάστρου, ὁ ὅμοιος πρὸς ἀλάβαστρον : Ζώσ.Ἀλχ.113Β· || μτφ. νεώτ. ὁ λεῖος καὶ λάμπων ὡς ἀλάβαστρος.

ἀλαβαστροειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐν εἴδει ἀλαβάστρου, ὡς ἀλάβαστρος : Διοσκ.4,76 **ἀλαβαστροειδῶς στίλβουσα**.

ἀλαβαστροθήκη (ἡ) κ. νεώτ. ἢ **ἀλαβαστοθήκη** βλ. λ.· || κ. γενικῶς θήκη, κιβωτίδιον (κουτάκι) διὰ τὴν φύλαξιν πολυτίμων λίθων, πυξίς : Ἀριστφ.ἀπ.548, Πάπ.· 2) μικρὸν δοχεῖον περιέχον ἀρώματα, μυρουδιές, ἡ μυροθήκη : Ψ.Χρυσ.7,382 **διὰ τοῦτο ἐκ τῆς ἀλαβαστροθήκης ὑμῶν ἐν τοῖς ποσί μου ἐξεκενώθη τὸ μύρον**· 3) νεώτ. θήκη ἐξ ἀλαβάστρου πεποιημένη, ἀλαβαστρίνη.

ἀλάβαστρον (τὸ) κ. νεώτ. ἀλάβαστος βλ. λ. : Ἐπιγρ., ΚΔ Μάρκ.14,3 **ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρον νάρδου.. καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς** (δ.γ.)· || ἐν τῷ πληθ. **ἀλάβαστρα** ἢ **ἀλάβαστα** : Θεόκρ. 15,114 **Συρίου δὲ μύρω χρύσει᾽ ἀλ-**, ΑΠ 9,153· 2) νεώτ. πετρολογ. **ἀλάβαστρον ἀσβεστολιθικόν** (**χονδροκρυσταλλικὸς ἀσβεστόλιθος** μὲ διαφόρους κατὰ στρώματα ἀποχρώσεις, διαφώτιστος· εἶναι ἰζηματογενὲς ἀπόθεμα πηγαίων ὑδάτων).

ἀλάβαστρος (ὁ,ἡ) κ. μτγν., νεώτ. μόνον ἀρσ. βλ. **ἀλάβαστος** καθ᾽ἁπάσας τὰς σημασίας αὐτοῦ.

ἀλαβαστροφόρος-ον ὁ φέρων ἀλαβάστρους, ἤτοι ἀγγεῖα πλήρη μύρων καὶ εὐόσμων ἐλαίων, μυροθήκας : Αἰσχ.ἀπ.409, Πολυδ.7,177 « **τὸν** τὰς ἀλαβάστρους φέροντα Αἰσχύλος εἴρηκεν **ἀλαβαστροφόρον** »· || ἐκκλ. τὸ θηλ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλαβαστροφόροι** (αἱ τρεῖς γυναῖκες, αἵτινες ἔφεραν τὰ μύρα εἰς τὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ)· ἄλλως **ἀρωματοφόροι, μυροφόροι**.

ἀλαβαστρών-ῶνος (ὁ) Πάπ. λατομεῖον ἀλαβάστρων ἢ ἀλαβάστων· πρβλ. ἀλαβάστριον.

ἀλάβη (ἡ) Ἡσ. « λιγνύς, σποδός· καρκίνος (=πυράγρα)· ὑπὸ δὲ Κυπρίων μαρίλη », αὐτ. « ἀλάβη ἄνθρακες ».

ἀλάβης-ητος (ὁ) μτγν. κ **ἀλαβής** κ. **ἀλλαβής** εἶδος ἰχθύος τοῦ Νείλου : Στράβ.17,2,4 **ἰχθύες δ᾽ ἐν τῷ Νείλῳ πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι.. γνωριμώτατος δὲ.. καὶ ἀλλαβής**, Ἀθήν.7,312 Α **νειλῷοι δέ εἰσιν ἰχθύες.. ἀλαβής**, ΕΜ « **ἀλαβής**· ὁ ἰχθύς, ὁ ἐστερημένος διὰ χειρῶν κρατεῖσθαι » (ἤτοι ὁ διολισθαίνων, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ συλλάβῃ = νὰ κρατήσῃ διὰ τῶν χειρῶν· κατὰ Κοραῆν εἰς Ξενοκρ.176 ἡ λέξις εἶναι μᾶλλον ἀραβική).

ἀλαβής (ὁ) εἶδος ἰχθύος βλ. **ἀλάβης**· 2) νεώτ. ὡς ἐπίθ. **-ής-ές** ὁ μὴ ἔχων λαβήν.

ἀλάβητοι Ἡσ. « θόρυβοι ».

ἀλαβυτῷ Ἡσ. « θορυβῶ ».

ἀλαβώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης ἀνθράκων ἢ καπνοῦ, ὁ αἰθαλόεις, ὁ καπνισμένος, ὁ σκοτεινός· Ἡσ. « **ἀλαβῶδες**· ἀνθρακῶδες, καπνισμένον » : Ἀντίμ.Κολοφ.1,5 **ἀλαβ- πύργος**.

ἀλάβωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λάβωμα, ἀτραυματίστως, ἀτρώτως, ἀπλήγωτα, ἀβάρετα.

ἀλάβωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ λαβωμένος, ὁ μὴ πληγωμένος, ὁ ἀτραυμάτιστος, ὁ ἀπλήγωτος, ὁ ἀβάρετος βλ.λ.2) : **οἱ ἀλάβωτοι στρατιῶτες κρατοῦσαν συντροφιὰ στοὺς λαβωμένους**, Ἐρωτόκρ.Γ 1698 **ἡ κοπανιὰ ἔτσ᾽ ἀλάβωτο δὲ θὲ νὰ τὸν ἀφήσῃ**· || κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ τραυματίσῃ.

ἀλαγάριστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ διυλίσεως· || χωρὶς κατακάθισμα ἢ καθαρισμόν.

ἀλαγάριστος-η-ο δημ. ὁ ἀδιύλιστος ἢ ὁ μὴ ἀπεσταγμένος· || ἐπὶ ἐλαίου ἢ οἴνου, ὁ ἀκατακάθιστος, ὁ θολός : **ἀλαγάριστο κρασί**· || γεν. ἐπὶ ὑγρῶν ἢ ὑγροποιουμένων μετάλλων, ἀκαθάριστος· || κ. μτφ. **ἀλαγάριστες ἰδέες** (συγκεχυμέναι).

ἀλαγγίνη (ἡ) νεώτ. ἐνεργὸν στοιχεῖον τοῦ φυτοῦ ἀλάγγιον βλ. λ., ἔχον ἐμετικὰς ἰδιότητας.

ἀλαγγιοειδῆ-ῶν (τὰ) νεώτ. βοταν. φυτικὴ οἰκογένεια, περιλαμβάνουσα δύο μόνον γένη, ἐν οἷς τὸ ἀλάγγιον βλ.λ., ἤτοι φυτὰ δενδρώδη, ἰθαγενῆ τῶν Ἰνδιῶν, συγγενῆ τῶν μυρτοειδῶν, ἔχοντα φύλλα ἁπλᾶ, ἀκέραια, ἐναλλάσσοντα, καρπὸν δὲ δρυποειδῆ καὶ μονάσπερμον.

ἀλάγγιον (τό) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀλαγγιοειδῶν**· δένδρον ἀειθαλές, κοσμητικόν, ἰθαγενὲς τῶν **Ἰνδιῶν**, ἔχον ἄνθη συνήθως ἑρμαφρόδιτα, τεταγμένα κατὰ κύματα, ξύλον δὲ λευκὸν καὶ λίαν σκληρὸν (Alangium Lam.).

ἀλαγήνιαστα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλαγήνιστα** ἄνευ τοποθετήσεως εἰς λαγήνια ἢ λαγήνι βλ. λ.

ἀλαγήνιαστος-η-ο δημ. ἐπὶ ὑγρῶν κ. καρπῶν, ὁ μὴ τιθέμενος ἢ ὁ μὴ τεθεὶς εἰς λαγήνι βλ. λ.· || ἐπὶ καρπῶν κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ τεθῇ εἰς λαγήνι.

ἀλαγήνιστος-η-ο δημ. ἀλαγήνιαστος βλ. λ.

ἀλάγιον (τὸ) μσν. **δ. γ.** τοῦ **ἀλλάγιον** βλ. λ.

ἀλαγόπτερα (τὰ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῶν φαινικιδῶν τῆς μεσημβρινῆς Ἀφρικῆς.

ἀλάδανον (τό) νεώτ. κ. **ἀλάδανος** (ὁ) κομεορρητινώδης οὐσία, ἐκκρινομένη ἐκ τῶν δένδρων τοῦ εἴδους **κίστος ὁ κρητικὸς** ἢ τοῦ **λαδανοφόρου** ὑπὸ μορφὴν φαιομελαίνης μάζης βαλσαμώδους ὀσμῆς, χρησιμοποιουμένη ἄλλοτε ὡς διεγερτικόν.

ἀλάδανος (ὁ) νεώτ. τὸ ἀλάδανον **ἁ. λάδανος** βλ.λ.

ἄλαδε ἐπίρ. (ἅλς) πρὸς τὴν θάλασσαν, εἰς τὴν θάλασσαν : Ἰλ.Α 308 **νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν**, Ὀδ.Κ 351 **εἰς ἅλαδε προρέουσι**, Ἐπίκ.ἀπ. 94· 2) **ἅλαδε μύσται** (τὸ ὄνομα τῆς δευτέρας ἡμέρας τῶν Ἐλευσινίων Μυστηρίων ἤτοι ἡ δεκάτη ἕκτη Βοηδρομιῶνος μηνός) : Πολύαιν.3,11,2.

ἀλαδιά (ἡ) ἡ ἔλλειψις ἐλαίου· 2) ἡ συνήθως ἀνὰ πᾶν δεύτερον ἔτος μὴ καρποφορία τῶν ἐλαιοδένδρων· ἀντίθ. λαδιά : **ἐφέτος εἴχαν ἀλαδιά**.

ἀλάδιαστος-η-ο δημ. ἀλάδωτος βλ. λ.

ἁλαδρόμος (ὁ,ἡ) ἡ ἁλάδρομος πιθαν. ὁ ὑπὲρ τὴν θάλασσαν δρόμος : Ἀριστφ.Ὄρν.1395 **τὸν ἁλ- ἁλάμενος ἅμ᾽ ἀνέμων πνοαῖσι βαίην**.

ἀλάδωτα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλάδιαστα** ἄνευ ἀρτύσεως δι᾽ ἐλαίου· 2) ἐπὶ μηχανῶν, χωρὶς λάδωμα, ἤτοι χωρὶς ἐπάλειψιν δι᾽ ἐλαίου· 3) χωρὶς ῥύπανσιν διὰ σταγόνων ἐλαίου· 4) ἄνευ τοῦ δι᾽ ἐλαίου ἱεροῦ χρίσματος· 5) ἐπὶ ἐλαιοτριβείων

χωρὶς ἔναρξιν τῆς κατεργασίας τῶν ἐλαιῶν ἐσοδείας τινός· **6)** μτφ. ἄνευ πληρωμῆς χρημάτων πρὸς ἐπίτευξιν σκοποῦ, ἄνευ δωροδοκίας, δεκασμοῦ.

ἀλάδωτος-η-ο δημ. κ. **ἀλάδιαστος** ὁ χωρὶς ἔλαιον, ὁ μὴ περιέχων ἄρτυμα ἐλαίου : **ἀλάδωτο φαΐ·** 2) ὁ μὴ δι' ἐλαίου ἐπικεχρισμένος : **δὲν τρέχει ἡ μηχανή, γιατὶ εἶναι ἀλάδωτη·** 3) ὁ εἰς ὃν δὲν ἔπεσαν σταγόνες ἐλαίου, ὁ μὴ ρυπανθείς, ὁ μὴ κηλιδωθεὶς δι' ἐλαίου : **λιτρουβιάρης μὲ ροῦχα ἀλάδωτα δὲ γίνεται·** 4) ὁ ἕνεκα πενίας ἢ νηστείας μὴ τρώγων ἢ μὴ φαγὼν ἔλαιον· 5) ὡς μειωτικὸν ἐπίθ. ἐπὶ ἀλλοθρήσκων, ἰδίᾳ Ἰουδαίων, ὁ μὴ λαβὼν τὸ δι' ἐλαίου ἱερὸν χρῖσμα, ὁ ἀβάπτιστος· || κ. γεν. ὡς σκωπτικὸν ἐπωνύμιον· **6)** ἐπὶ ἐλαιοτριβείων, τὸ μήπω ἀρχίσαν τὴν κατεργασίαν τῶν ἐλαιῶν ἐσοδείας τινός, ποὺ δὲν ἐλάδωσε : **ἦρθ' ὁ χειμώνας κι εἶν' ἀλάδωτα ἀκόμη τὰ λιτρουβιά·** 7) μτφ. ὁ μὴ λαβὼν χρήματα δι' ὑπηρεσίας, ὁ μὴ δωροδοκηθείς, ὁ μὴ ἐξωνηθείς : **ἀλάδωτος δικαστής·** φρ. : **ἀλάδωτος τροχὸς δὲν κυλάει** (ἄνευ δωροδοκίας δὲν ἐπιτυγχάνεταί τι)· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος **νὰ λαδωθῇ** κατὰ τὰς ἄνω 1,2κ.7σημ.

ἄλαζα Ἡσ. « αἰσχρά ».

ἀλαζόνας (ὁ) δημ. ἐπηρμένος, ὑπερήφανος.

ἀλαζονεία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ φύσις καὶ ἡ διαγωγὴ τοῦ ἀλαζόνος βλ.λ., ὁ κομπασμὸς δι' ἀνύπαρκτον ἢ ἐξωγκωμένον ἀγαθόν, ἡ μεγαλαυχία : Πλάτ.Γοργ. 525Α **πάντα σκολιὰ ἀπὸ ψεύδους καὶ ἀλαζονείας,** αὐτ. Ὅρ. **ἀλαζονεία ἕξις προσποιητικὴ ἀγαθοῦ ἢ ἀγαθῶν τῶν μὴ ὑπαρχόντων,** Αἰσχίν.3,237 **ἀλαζονεία καὶ κόμπος τοῦ ψηφίσματος,** Ἰσοκρ. 12,20 **ἀλαζονείαις χρῆσθαι,** Θεόφρ.Χαρ.23 **ἀλαζονεία δόξειεν ἂν εἶναι** προσποίησις ἀγαθῶν οὐκ **ὄντων,** Αἰλ.ΠΙ 2,15 **ὕβρει καὶ ἀλαζονείᾳ,** Λιβάν.4,512R **ὑπέρογκόν τι καὶ σοβαρὸν καὶ πολλή τις ἀλαζονεία·** ΑΒ « **εἰρωνεία** τὸ ἐναντίον ἐστὶ τῇ **ἀλαζονείᾳ,** ὅταν δυνάμενός τις ποιῆσαι φάσκῃ μὴ δύνασθαι· **ἀλαζὼν** γάρ ἐστιν ὁ ἐπὶ πλέον τὰ ἑαυτοῦ κομπάζων καὶ αὔξων· εἴρων δὲ ὁ ἐπὶ τὸ ἧττον ἄγων καὶ μειῶν »· νεώτ. **ἡ ἀλαζονεία ἔχει πιστὸν σύντροφον τὴν μωρίαν·** || μτφ. ἐπὶ χορδῶν, τὸ μὴ ἀποδίδειν τὸν προσήκοντα ἦχον· κατὰ δ. ἑρμ. ἡ ὑπέρμετρος ροπὴ πρὸς ἤχησιν κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἐξάρνησις : Πλάτ.Πολ.531Β **κατηγορίας πέρι καὶ ἐξαρνήσεως καὶ ἀλαζονείας χορδῶν·** || νεώτ. γενικῶς ἡ ἔπαρσις, ἡ οἴησις, ἡ ὑπερηφάνεια.

ἀλαζόνευμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ὁ δι' ἀνύπαρκτα ἢ ἐξωγκωμένα ἀγαθὰ κομπασμός, ἡ διὰ μεγάλων λόγων ἀγυρτεία, παρὰ τὸ ἀπάτη· ἄλλως πρᾶξις ἀλαζονείας βλ. λ. : Αἰσχίν.3,238 **ἡλίκον δ' ἐστὶ τὸ ἀλαζόνευμα τοῦτο, ἐγὼ πειράσομαι μεγάλῳ σημείῳ διδάξαι·** || ἐν τῷ πληθ. τὰ παχιά, τὰ φουσκωμένα λόγια, οἱ χοντροφευτιές : Ἀριστφ. Ἀχ.87 **καὶ τίς εἶδε πώποτε βοῦς κριβανίτας; τῶν ἀλαζονευμάτων,** Αἰσχίν.1,178 **ὑπὸ τῆς ἀπάτης καὶ τῶν ἀλαζονευμάτων.**

ἀλαζονεύομαι κ. νεώτ. διακηρύσσω περὶ ἐμαυτοῦ ἀνύπαρκτα, κομπορρημονῶ, ἐπαίρομαι, μεγαλαυχῶ, ἔχω ἀλαζονείαν βλ.λ. : Ἀριστφ.Βάτρ.280 **ἠλαζονεύεσθ', ἵνα φοβηθείην ἐγώ,** Ξεν.Ἀπομν.1, 7,5 **τοῦ ἀλαζονεύεσθαι ἀποτρέπειν τοὺς συνόντας** (τοὺς μαθητάς του), Ἰσοκρ.12,74 **ᾤμην γὰρ οὕτως ἐπιφανὴς εἶναι τοῖς ἀλαζονευομένοις πολεμῶν καὶ περὶ ἐμαυτοῦ μετρίως διειλεγμένος·** ΑΒ « **ἀλαζονεύεσθαι,** τὸ ἐπὶ πλέον τὰ ἑαυτοῦ κομπάζειν καὶ αὐξάνειν »· 2) ὑποκρίνομαι, προσποιοῦμαι, ψευδῶς τι παριστῶ : Πλάτ.Ἱππ.Μ 371 Α, Ἀριστλ.Οἰκ.1344 Α 19 **τὰ ἤθη ἀλαζονεύεσθαι,** Ἐπίκτ. **λέγε τὰ ἀληθινά.. καὶ μὴ ἀλαζονεύου, μηδὲ φιλόσοφος εἶναι ἀξίου·** πρβλ. ΑΒ « **ἀλαζονεύεσθαι** τὸ ψεύδεσθαι λέγουσι, καὶ ἀλαζόνα τὸν ψεύστην καὶ φένακα »

ἀλαζονία (ἡ) δ.γ. τοῦ **ἀλαζονεία** βλ. λ. : Ἀριστόξ. παρ' Ἡφαιστ. Ἐγχ. Ἁρμον.8,1 **τίς ἀλαζονίαν πλείσταν παρέχει τῶν ἀνθρώπων ; τοὶ μάντεις.**

ἀλαζονίας (ὁ) (ἀμφίβ.) μτγν. ὁ ἀλαζονευόμενος, ὁ κομπαστής : Ἡρωδιαν.

ἀλαζονικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων ροπὴν πρὸς τὴν ἀλαζονείαν βλ. λ., ὁ ἐπηρμένος, ὁ ἐπιδειξιομανής, ὁ ὑπερήφανος, ὁ φαντασμένος : Ἱππ.π.Ἰητρ.4 **φορτικὸν τὸ τοιοῦτον καὶ παντελῶς ἀλαζονικόν,** Ξεν.Ἀπομν.1,2,5 **οὐδὲ ἀλαζονικὸς ἦν οὔτ' ἀμπεχόνῃ οὔτ' ὑποδέσει,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1127 Β 29 **ἡ ὑπερβολὴ καὶ ἡ λίαν ἔλλειψις ἀλαζονικόν,** Πολύβ.27,6,12 **ἀλαζονικώτερον ὄντα καὶ κενόδοξον,** Πλούτ.Λύσ.6 **τὴν φιλοτιμίαν ἀλαζονικὴν καὶ κενὴν οὖσαν·** || νεώτ. κ. ὁ εἰς ἀλαζόνα προσιδιάζων : **ἀλαζονικὴ συμπεριφορά.**

ἀλαζονικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κενοδόξως, ὑπεροπτικῶς, ἐπηρμένως, ὑπερηφάνως, κατὰ τρόπον ἀλαζονικὸν βλ.λ. : Πολύβ.9,147 **ἀλαζονικῶς καὶ κομπαστικῶς,** σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.1028 **ἀλαζονικῶς οὖν σκήπτεται κοινωνίαν ἔχειν μετ' ἐκείνου,** σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 3,976 **οἱ καυχώμενοι ἀλαζονικῶς ἐν ἑτέρων διαβολαῖς,** Εὐστ.695,34 **βρενθύεσθαι ἤγουν κατατρυφᾶν ἀλαζονικῶς,** νεώτ. **ὡμίλησε,- συμπεριεφέρθη ἀλαζονικῶς.**

ἀλαζονοχαυνοφλύαρος (ὁ) μτγν. ὁ ἀλαζὼν ἅμα καὶ χαῦνος καὶ φλύαρος : Ἀρχέστρ. ἀπ.59,12 Β **εἰ δέ τινες σκώπτουσιν ἀλαζονοχαυνοφλύαρον.**

ἀλαζόνως ἐπίρρ. ὑπεροπτικῶς, ἐπηρμένως, ὑπερηφάνως : σχόλ. Λουκ.Τίμ.49 **ὡς αἰτήσαντος αὐτοῦ.. καὶ ἀλαζόνως παροραθέντος.**

ἀλαζοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ ἀλαζονεία βλ. λ.

ἀλαζών-όνος (ὁ, ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ δι' ἀνύπαρκτα ἐπαιρόμενος, ὁ ἀδύνατα ὑπισχνούμενος ἢ τὰ ἑαυτοῦ ὑπερβάλλων, ὁ κομπαστής, ὁ ματαιόφρων, ὁ ὑπερήφανος, ὁ καυχηαιόρης : Ξεν. ΚΠ 2,2,5 **ὁ μὲν γὰρ ἀλαζὼν ἔμοιγε δοκεῖ ὄνομα κεῖσθαι ἐπὶ τοῖς προσποιουμένοις καὶ πλουσιωτέροις εἶναι ἢ εἰσὶ καὶ ἀνδρειοτέροις καὶ ποιήσειν ἃ μὴ ἱκανοί εἰσιν ὑπισχνουμένοις,** Ἀριστλ. ΗΝικ.1127 Α 21 **δοκεῖ δὴ ὁ ἀλαζὼν προσποιητικὸς τῶν ἐνδόξων εἶναι καὶ μὴ ὑπαρχόντων καὶ μειζόνων ἢ ὑπάρχει,** Θωμ.Μ 370,12 R « ὑπερήφανος ἄνθρωπος, ὁ ὑπέρφρων καὶ ἀλαζών », Ἀρκάδ.11,19 « **ἀλαζὼν** ὁ ὑπερήφανος »· 2) ἰδίως ἐπὶ τῶν σοφιστῶν, ὁ ψεύστης, ὁ ἀπατεών, ὁ ἀγύρτης· συγγ. δημ. **τσαρλατάνος, φανφαρόνος·** Ἀριστφ.Νεφ.102 **πονηροί γ', οἶδα τοὺς ἀλαζόνας, τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις,** Πλάτ.Ἐρυξ.399 C **τὸν.. σοφιστὴν καὶ ἀλαζόνα ἡγοῦντο εἶναι,** αὐτ.Φαίδ.92 **ξύνοιδα οὖσιν** (τοῖς λόγοις) **ἀλαζόσι καὶ.. οὐ μάλα ἐξαπατῶσι,** ΑΒ « **ἀλαζών,** ὑπερήφανος, ψεύστης καὶ κομπαστὴς οὕτω Κρατῖνος »· 3) ὡς ἐπίθ. ὁ κομπαστικός, ὑπεροπτικός, ὁ ἀλαζονικὸς βλ. λ. : Πλάτ.Πολ.560 C **ψευδεῖς καὶ ἀλαζόνες.. λόγοι τε καὶ δόξαι,** ὑπερθ.αὐτ.Φιληβ.65 C **ἡδονὴ ἀλαζονίστατον,** συγκρ. **ἀλαζονέστερος** π. Σουίδ ἐν λ. **εἴρων·** || τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλαζονέστατα** ὡς ἐπίρρ. : Αἰλ.Ζ 4,29 **ἀλαζονέστατα δρῶν·** 4) ὁ περιπλανώμενος, ὁ τῇδε κακεῖσε περιφερόμενος, ὁ πλάνης· Σουίδ., ΑΒ « **ἀλαζὼν** ὁ ἀλώμενος· Ἀλκαῖος » : Ἀλκ.Κωμ.31, πρβλ. Εὐστ. 1783,38 « κεῖται γὰρ **ἐν** ρητορικῷ **λεξικῷ** ὅτι **ἀλαζὼν** κυρίως ὁ ἀπὸ ἄλης ζῶν καὶ ἀγύρτης ἁπλῶς δὲ ὁ φέναξ ».

ἀλάθεα (ἡ) αἰολ. ἀντὶ **ἀλήθεια** βλ. λ. : Ἀλκμ. 57.

ἀλάθεια (ἡ) δωρ. ἀντὶ **ἀλήθεια** βλ. λ. : Πίνδ.Ο 10,6 **Ἀλάθεια θύγατερ Διός.**

ἀλαθεία (ἡ) ἀντὶ **ἀλάθεια,** ἀλήθεια βλ. λ.

ἀλάθευτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λάθος, ἀπταίστως, ἀλαθήτως, ἄσφαλτα : **ἔγραφε ἀλάθευτα,- χτυπάει**

ἀλάθευτα στὸ κυνήγι. || ἄνευ παραπτώματος, ἀναμαρτήτως, ἀκριμάτιστα : **κανεὶς στὸν κόσμο δὲν ἔζησε ἀλάθευτα**· 2) ἀνυπερθέτως, ἀφεύκτως, τὸ δίχως ἄλλο : **ἀλάθευτα θάρθω.**

ἀλάθευτος-η-ο ὁ μὴ περιέχων λάθη, ὁ μὴ ἐσφαλμένος, ὁ ἀλάνθαστος : **λογαριασμὸς ἀλάθευτος**· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ κάμνων λάθη, ἤτοι σφάλματα, ὁ ἀλάθητος· || κ. ὁ μὴ διαπράττων ἢ διαπράξας ἁμαρτήματα, ὁ ἀναμάρτητος.

ἀλαθέως (ἀμφίβ.) δωρ. ἀντὶ **ἀληθέως, ἀληθῶς** βλ. λ., ὄντως, πραγματικῶς, ἀληθινά : Σιμων. **ἄνδρα ἀγαθὸν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπόν.**

ἀλαθής-έος-ές δωρ. ἀντὶ ἀληθὴς βλ. λ.

ἀλάθητα ἐπίρρ. δημ. ἀλαθήτως βλ. λ.

ἀλάθητος (-η)-ο(ν) μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λησμονούμενος ἢ μὴ δυνάμενος νὰ λησμονηθῇ, ὁ ἀλησμόνητος· Σουΐδ. «ἄλαστος ἀλάθητος» : σχόλ. Εὐρ.Ἑκ.675 **ὁ ἄλαστα καὶ ἀλάθητα ἔργα παιῶν,** Εὐστ.1268,56 **ἄλαστον εἰπεῖν τὸν Ἕκτορα, ὡς ἀλάθητα λυπήσαντα**· 2) ὁ μὴ διαφεύγων τὴν ἀποκάλυψιν : Ἀστράμψ.Χρησμ.13,1· 3) ἐνεργ. ἐκεῖνος, οὗτινος τὴν προσοχὴν οὐδὲν διαφεύγει : Φώτ. Ἐπιστ.226,334 **οὐκ ἂν λάθοις.. τὸν ἀλάθητον ὀφθαλμὸν τοῦ Θεοῦ,** Εὐστ.Πονημ.65,6 **καὶ λαθεῖν τὸν ἀλάθητον ἐνόμισαν ὀφθαλμὸν** (τοῦ Θεοῦ)· 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ περιπίπτων εἰς λάθη, σφάλματα, πλάνας, ὁ ἄπταιστος, ὁ ἀκριβής, ὁ ἀσφαλτος : **ἀλάθητος ἀπαγγελία**· || ἐκκλ. **ἀλάθητον τῆς ἐκκλησίας** (ἡ κατὰ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις διδασκαλία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καθ' ἣν ὁ καθ' ἕκαστον ἐπίσκοπος ἢ καὶ πολλοὶ τῶν ἐπισκόπων δύνανται νὰ σφάλλωνται, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ Ἐκκλησία ὡς ὅλον)· || **ἀλάθητον τοῦ Πάπα** (δόγμα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ Πάπας, ὅταν ὁμιλῇ **ex cathedra,** ἤτοι ἐπισήμως ὡς ποιμὴν καὶ διευθυντὴς ἁπάντων τῶν Χριστιανῶν, ἐπὶ ζητημάτων δόγματος καὶ ἠθικῆς, ἀποφαίνεται γνώμας ἀφ' ἑαυτῶν ἀλαθήτους).

ἀλαθήτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀλάθητα** ἄνευ σφαλμάτων, ἀπταίστως, ἀλανθάστως, ἄσφαλτα.

ἀλάϊ (τὸ) μσν. (ἑβρ.) πομπή, ἐπίδειξις, παρέλασις : **κάνω ἀλάϊ** (περνῶ ἐπιδεικτικῶς)

ἀλαί (αἱ) μτγν. κ. νεώτ. ἁλοπήγια, ἁλυκαί : Στράβ. 12,3,12 **Ἅλυς.. ὠνόμασται ἀπὸ τῶν ἁλῶν ἃς παραρρεῖ**· πρβλ. Διον.Ἁλ.Ῥωμ.2,55 **καὶ τῶν ἁλῶν ἀποστῆναι τῶν παρὰ ταῖς ἐμβολαῖς τοῦ ποταμοῦ.**

ἀλαῖα (τὰ) μτγν. ἀγῶνες πρὸς τιμὴν τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς : Παυσ.8,47,3.

ἀλαιθερές Ἡσ. «χλιαρόν, ἡλιοθερές».

ἀλαίμαργα ἐπίρρ. δημ. λαίμαργα βλ. λ.

ἀλαίμαργος-η-ο δημ. λαίμαργος βλ.λ. : **ὅσο ἀκνὸς στὸ φαΐ τόσο ἀλαίμαργος στὴ δουλειά του.**

ἀλαιμάρεαστος-η-ο δημ. ἐπὶ ζῴων, τὸ μὴ φέρον περιαυχένιον, λαιμαριὰν βλ. λ.

ἄλαιμος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ λαιμοῦ· || κατ' ἐπέκτασιν κ. ὁ ἄνευ μεγάλου λαιμοῦ· || νεώτ. ζωολ. τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἄλαιμα ζῷα** ἄνευ λαιμοῦ, ἤτοι ἔχοντα τὴν κεφαλὴν ἀπ' εὐθείας ἐνουμένην μὲ τὸ σῶμα.

ἀλαινής Σουΐδ. «μαινόμενος».

ἀλαίνω ἄλλως **ἀλάομαι,** περιπλανῶμαι : Αἰσχ. Ἀγ.82 **παιδὸς δ' οὐδὲν ἀρείων ὄναρ ἡμερόφαντον ἀλαίνει,** Εὐρ.Κύκλ.79· ΕΜ «**ἀλαίνω** τὸ πλανῶμαι, παρὰ τὸ ἄλην, ὁ σημαίνει τὴν πλάνην».

ἀλαιός-όν ἐσφ.γ. ἀντὶ **ἀλεός** βλ. λ.

ἀλακάπα δημ. μόνον ἐν φρ. μετὰ τοῦ **παίρνω,** παρεξηγῶν τι ὀργίζομαι : **τὸ πῆρε ἀλακάπα.**

ἀλακαρίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ.· οἰκογένεια **ἀραχνιδῶν** τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀκάρεων.**

ἀλάκαρον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀκάρεων τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀκαριδῶν**· ζῷον θαλάσσιον, ἔχον σῶμα ᾠοειδὲς μὲ προβοσκιδοειδὲς ῥύγχος, προσακτρίδας δισχιδεῖς καὶ πόδας πλαγίως τοῦ σώματος κειμένους· ἐνδιαιτᾶται ἐπὶ φυκῶν, βρυοζώων καὶ ἐπὶ ἄλλων ὑδροβίων ζῴων, τρεφόμενον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ ζωικῶν ὀργανισμῶν (λιμνοσκωλήκων κττ.), σπανίως δὲ ἐκ φυτῶν.

ἀλακάτα (ἡ) δωρ. κ. αἰολ. ἀντὶ **ἠλακάτη** βλ.λ.

ἀλακάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ **ἀλακάτη, ἠλακάτη** βλ.λ. : Λεων.Τακτ.5,7,27 «**ἀλακάτια**· μαγγανικά, στρεφόμενα κύκλωθεν»· Πάπ.

ἀλάκερα ἐπίρρ. δημ. ἀντὶ **ὁλάκερα** βλ. λ.

ἀλάκερος-η-ο δημ. ἀντὶ **ὁλάκερος** βλ. λ.

ἀλάκητα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλάκιστα** ἄνευ δρομαίας φυγῆς, χωρὶς λάκισμα βλ. λ.

ἀλάκητον Ἡσ. «ἀφόφητον».

ἀλάκητος-η-ο δημ. κ. **ἀλάκιστος** ὁ μὴ δρομαίως τρεπόμενος ἢ τραπεὶς εἰς φυγήν, ὁ μὴ πρὸ τοῦ ἐχθροῦ δειλιάσας καὶ κρύφα φυγὼν ἢ φεύγων, ποὺ δὲν λακάει : **ἀλάκητα παλικάρια.**

ἀλάκιστα ἐπίρρ. δημ. ἀλάκητα βλ. λ.

ἀλάκιστος-η-ο δημ. ἀλάκητος βλ. λ.

ἀλάκκιαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λάκκιασμα, ἤτοι χωρὶς σχηματισμὸν μικρῶν λάκκων ἐπὶ ἐδάφους, πρὸς φύτευσιν κηπευτῶν ἰδίᾳ φυτῶν : **ἀλάκκιαστα δὲ φυτεύονται ντομάτες**· 2) γεν. ἐπὶ ὁδῶν, πλατειῶν κττ. χωρὶς λάκκους ἢ ἀνωμαλίας.

ἀλάκκιαστος-η-ο δημ. κ. **-ωτος** ἐπὶ **ἐδάφους,** εἰς ὃ δι' ἐκσκαφῆς δὲν ἐσχηματίσθησαν λάκκοι πρὸς φύτευσιν δένδρων, ἰδίᾳ δὲ φυτῶν κηπευτῶν· 2) κ. εἰς ὃ εἶναι ἀδύνατον ἢ ἁπλῶς λίαν ἐργῶδες νὰ γίνῃ τὸ λάκκιασμα, σχηματισμὸς λάκκων· 3) γεν. ὁ ἄνευ λάκκων ἢ ἄνευ ἀνωμαλιῶν : **αἱ βροχὲς δὲν ἄφησαν δρόμο ἀλάκκιαστο**· συγγ. ἀλακκούβωτος, ἀλάκκωτος, ἄλακκος.

ἄλακκος-η-ο δημ. ὁ χωρὶς λάκκον ἢ λάκκους.

ἀλάκκωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λάκκους.

ἀλάκκωτος-η-ο δημ. ἔχων λάκκους· συγγ. **-ιαστος.**

ἀλακόπετρα (ἡ) δημ. ἀντὶ **ἀλυκόπετρα,** στρογγύλη πέτρα, δι' ἧς τρίβουσι τὸ ἅλας.

ἀλάκταγα ἢ **ἀλακτάγα** νεώτ. ζωολ. γένος τρωκτικῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **διπαδιδῶν**· ζῷον ἔχον τὴν κεφαλὴν πεπλατυσμένην πρὸς τὰ πρόσω καὶ ἀπολήγουσαν εἰς ῥύγχος μὲ μακροὺς μύστακας, τὰ ὦτα μεγάλα καὶ ὀξύληκτα, τοὺς ὀφθαλμοὺς πλαγίως κειμένους, τοὺς ὀπισθίους πόδας πολὺ μακροτέρους τῶν ἐμπροσθίων καὶ οὐρὰν μακροτάτην θυσανωτὴν κατὰ τὸ ἄκρον· εἶναι νυκτόβιον ζῷον εἰς τὰς ἐρημικὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας ἐντὸς φωλεῶν, ἃς ὀρύσσει εἰς τὸ ἔδαφος, τρέφεται δὲ κυρίως ἐκ διαφόρων ῥιζῶν καὶ σπερμάτων (**elactaga**)· **ἄλλως σκιρτητής.**

ἀλακτάνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. σύνθεσις ἀλουμινίου, ἤτοι ὀξυγαλακτικὸν ἀλουμίνιον· κόνις εὐχερῶς καὶ καθ' ὁλοκληρίαν διαλυτὴ ἐν τῷ ὕδατι, ἀποδίδουσα ἐλαφρὰν ὀσμὴν ὀξικοῦ ὀξέος, χρήσιμος ἐν τῇ θεραπευτικῇ.

ἀλάκτιστα ἐπίρρ. δημ. κ. **-χτιστα** ἀλακτίστως βλ.λ.

ἀλάκτιστος (-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. κ. **ἀλάχτιστος** ἐπὶ ἀνθρώπων, ζῴων καὶ πραγμάτων, ὁ μὴ λακτισθείς, ὁ καθ' οὗ δὲν κατηνέχθη λάκτισμα, ὁ ἀκλώτσητος : **ἀλάκτιστος σφαῖρα** (εἰς τὸ ποδόσφαιρον)· || μτφ. ὁ μὴ βαναύσως ἢ περιφρονητικῶς ἀποδιωκόμενος ἢ ἀποδιωχθείς : **δὲν ἀφῆκεν ὑφιστάμενον ἀλάκτιστον.**

ἀλακτίστως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ λακτισμῶν.

ἀλακῶσαι Ἡσ. «ἀθροῖσαι, συνάγεσθαι».

ἄλαλα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ λαλιᾶς, ἄνευ φωνῆς, ἀφώνως, βουβά· 2) ἀνοήτως, μωρῶς, κουτά, παλαβά, χωρὶς μυαλό : **ἄλαλα μιλοῦσε σὰν τρελός.**

ἀλαλά (ἡ) δωρ. ἀντὶ **ἀλαλή** βλ. λ.

ἀλαλαγή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰσχυρά, ἰδίᾳ χαρᾶς ἢ ἐνθουσιασμοῦ, κραυγή : Σοφ.Τρ.205 **ἀνολολυξάτω δόμος ἐφεστίοις ἀλαλαγαῖς** (σχόλ. «ταῖς ἐπὶ

τῶν θυσιῶν εὐχαῖς »), σχόλ.Πινδ.Ο 7,68 « ἡ γὰρ ἀλαλαγὴ κυρίως ἐπὶ τῆς τῶν πολέμων συμβολῆς γίνεται· εἶτ' οὖν λέγεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐκβακχευμάτων».

ἀλάλαγμα-ατος μτγν. κ. νεώτ. κραυγὴ χαρᾶς, ἐνθουσιασμοῦ ἢ καὶ ᾆσμα τῶν στρατιωτῶν ἐπὶ τῇ νίκῃ : Καλλ.ἀπ.310 **θεῷ τ' ἀλάλαγμα νομαῖον δοῦναι,** Πλαύτ.Λύσ.45 **πυκνῶν ἀλαλαγμάτων,** σχόλ. Σοφ.'Αντ.127 « **ἀλάλαγμα** δὲ ἐστὶν ἐπινίκιος ᾠδή »· || νεώτ. κ. γεν. κραυγὴ μεγάλη παρ' ὁμάδος πολεμιστῶν ἢ καὶ πλήθους ἀνθρώπων, ὁ ἀλαλαγμός· συγγ. δημ. ἡ ἀχλαλοή : **τὸ ἀλάλαγμα τῶν διαδηλωτῶν ἠκούετο εἰς ὅλα τὰ πέριξ χωρία.**

ἀλαλαγμός (ὁ) κ. νεώτ. ἠχηρά, χαρᾶς ἰδίως, ἐπινίκιος κραυγή, ἀλάλαγμα βλ. λ. : 'Ηρ.θ,37 **ἐκ δὲ τοῦ ἱροῦ τῆς Προνηΐης βοή τε καὶ ἀλαλαγμὸς ἐγίνετο,** Διόδ.Σ 20,86 **προσβάλλειν μετ' ἀλαλαγμοῦ καὶ σάλπιγγος,** Θεμίστ.Λόγ.13,176Β **ὁπλιτῶν ἀλαλαγμός**· ΑΒ « ἀλαλαγμός, ἐπινίκιος ὕμνος »· || κατ' ἐπέκτασιν κ. κραυγὴ ὀδύνης· ΕΓουδ. « **ἀλαλαγμός· ἐστιν** ἐπινίκιος ἐν πολέμῳ κρότος, ὀλολυγμός· κραυγὴ θρηνητικὴ ὀδυρμοῦ σημεῖον »· || γενικῶς μέγας θόρυβος ἐκ φωνῶν, ἤχων ἢ κρότος : Εὐρ.Κύκλ.65 **οὐ τάδε χοροὶ.. οὐ τυμπάνων ἀλαλαγμοί,** αὐτ.'Ελ.1325 **θεὰ.. τερφθεῖσ' ἀ'.αλαγμῷ** (**τῶν αὐλῶν**), 'Ιώσ. **ἠλάλαζε πᾶς ὁ λαὸς ἅμ' ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ,** νεώτ. **ὁ ἀλαλαγμὸς τοῦ ἐνθουσιῶντος πλήθους.**

ἀλάλαγξ 'Ησ. « ἡ πλάνη ».

ἀλαλάζω κ. νεώτ. μέλλ. **ἀλαλάξομαι** (δ.γ. ἐν Εὐρ.Βακχ.593), μτγν. κ. νεώτ. **ἀλαλάξω,** ἀόρ. **ἠλάλαξα,** ποιητ. **ἀλάλαξα** φωνάζω ἀλαλά, ἐκβάλλω κραυγὴν χαρᾶς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς μάχης : Ξεν. 'Αν.5,2,11 **τῷ 'Ενυαλίῳ ἠλάλαξαν,** αὐτ.ΚΠ 3,2,9, **ταχὺ ἀλαλάξαντες ἔθεον,** Πλούτ.Ποπλ.9 **τοῖς ἀλαλάξαι πάρεστι μέγα καὶ θαρραλέον**· 'Ησ. « **ἀλαλάζει**· ἐπινικίως ἠχεῖ », Εὐστ. Πονημ.1,57 **νίκην, ὅ φασιν, ἀλαλάξαι κατὰ τοῦ κοινοῦ πολεμίου δαίμονος**· 2) γενικῶς, κραυγάζω ἰσχυρῶς, ἀφήνω ἔντονον, ἠχηρὰν φωνήν, συνήθως χαρᾶς : Πινδ.Ο 7,37 **ἀλάλαξεν βοᾷ ὑπερμάκει,** Εὐρ.'Ηλ.855 **στέφουσι δ' εὐθὺς σοῦ κασιγνήτου κάρα χαίροντες ἀλαλάζοντες**· || ἐκκλ. ἐκβάλλω κραυγὴν δοξολογίας : ΠΔ Ψαλμ.80,2 **ἀγαλλιᾶσθε τῷ Θεῷ τῷ βοηθῷ ἡμῶν, ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ**· ΕΓουδ. « **ἀλαλάξατε**· τουτέστιν ὑμνώσατε τὸν Θεόν »· 3) σπαν. χρῆσ. ἐπὶ κραυγῆς πόνου ἢ λύπης : Εὐρ. 'Ηλ.843 **ἠλάλαζε δυσθνῄσκων φόνῳ,** ΚΔ Μᾶρκ.5,38 **θεωρεῖ θόρυβον καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά,** Πλούτ.Λούκ.28· 4) ἐπίσης σπαν. χρ. ἐπὶ πραγμάτων, ἀφήνω ἦχον, κροτῶ, ψοφῶ, κουρταλίζω : ΚΔ Κορινθ.I,13,1 **γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.**

ἀλαλαί ἢ **ἀλαλαλαί** ἐπιφ. χαρᾶς : 'Αριστφ. "Ορν.953 **νεφόβολα πεδία πολύσπορα τ' ἤλυθον. ἀλαλαί**· || κατὰ τὴν ἐκφοράν : **ἀλαλαλαὶ ἰὴ παιών,** αὐτ."Ορν.1763 (δ.γ. **παιήων**).

ἀλαλάξιος μτγν. ἐπίθ. τοῦ θεοῦ "Αρεως, πρὸς ὃν ἠλάλαζον, ἤτοι ἀπηύθυνον κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς μάχης κραυγὴν χαρᾶς : Κορνοῦτ.Φύσ. Θε.21· || ἐπίθ. τοῦ Διός : Καλλ.Αἴτ.3,1,60.

ἀλαλατός (ὁ) δωρ. ἀντὶ **ἀλαλητός** βλ. λ.

ἀλαλή (ἡ) δωρ. **ἀλαλά** ἰσχυρὰ κραυγή, βοή : Πινδ.ἀπ.208 **μανίαι τ' ἀλαλαί τ' ὀρινομένων,** Εὐρ. Φοίν.337 **ἀλαλαὶ αἰαγμάτων** (δ.γ. **ἀλαλαγαί**)· || ἰδίως ἡ κραυγή, ἰαχὴ τῶν στρατιωτῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς μάχης, ἡ πολεμικὴ κραυγή : Πινδ.Ν 3,60, **ἀλ- δορίκτυπος Λυκίων**· || συνεκδ. αὐτὴ ἡ μάχη : αὐτ. Ι 7(6),10 **καρτερᾶς ἐξ ἀλαλᾶς** (σχόλ. «ἐκ τῆς ἰσχυροτάτης μάχης»)· || κωμικῶς : Φοίνιξ παρ' 'Αθην.10,421 D **ἀλαλὴ «μύρον χεῖτε».**

ἀλάλημαι παρακ. τοῦ **ἀλάομαι** μετὰ σημασίας ἐνεστῶτος, διὸ καὶ ἡ μτχ. προπαροξύτονος **ἀλαλήμενος** περιφέρομαι, περιπλανῶμαι, παρ' 'Ομ. ἰδίᾳ ἐν 'Οδυσσείᾳ : 'Ιλ.Ψ 74 **ἀλάλημαι ἀν' εὐρυπυλὲς "Αϊδος δῶ** (ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ νεκροῦ Πατρόκλου)· || ἐπὶ προσώπων : 'Οδ.Β 370 **οὐδέ τί σε χρὴ.. κακὰ πάσχειν οὐδ' ἀλάλησθαι,** αὐτ. Γ 313 **δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,** αὐτ.Ξ 122 **οὔτις ἀνὴρ ἀλαλήμενος.. πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν,** Βίων 1,20 **ἀνὰ δρυμοὺς ἀλάληται** (ἡ 'Αφροδίτη)· || κ. ἐπὶ πραγμάτων κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : 'Ησίοδ."Εργ.100 **μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται**· 2) παρὰ τραγ. ἐν τῷ ὑπερσυντ. μετὰ σημασίας παρατατικοῦ : Εὐρ. 'Ανδρ.306 **μόχθους, οὓς ἀμφὶ Τροίαν δεκέτεις ἀλάληντο νέοι λόγχαις.**

ἀλαλησιά (ἡ) δημ. ἡ παρατεταμένη σιωπή, ἀλαλία, βουβαμάρα, μουγγαμάρα· || τὸ σπανίως καὶ δι' ὀλίγων ὁμιλεῖν : **ἀπὸ τὴν ἀλαλησιά του ὁ καλόγερος ἀρχίζει νὰ λησμονᾷ τὶς λέξεις.**

ἀλάλητα ἐπίρρ. δημ. ἰδίᾳ ἐπὶ πτηνῶν, χωρὶς λαλιὰν ἢ ἄνευ λαλήματος, ἄνευ κελαδήματος, ἀφώνως· || σπανιώτ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἄνευ ὁμιλιῶν : **ἀλάλητα στάθηκαν ὅλοι μπρὸς στὸν τάφο.**

ἀλαλητά κ. δημ. 'Ησ. «τεθορυβημένα»· 2) δημ. ἦχος, βοὴ ἐξ ὁμιλίας : **ἄκουσα τὰ ἀλαλητά του.**

ἀλάλητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λαληθῇ, νὰ ἐκστομισθῇ, ὁ ἄρρητος, ὁ ἀνέκφραστος, ὁ ἀνεκλάλητος : Θέογν.422 **πόλλ' ἀλάλητα πέλει** (δ.γ. **ἀμέλητα μέλει**), ΚΔ Ρωμ. 8,26 **αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις,** ΑΠ 5,4 **τὸν σιγῶντα.. συνίστορα τῶν ἀλαλήτων λύχνον**· 2) τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλάλητα**· 'Ησ. « ξύλα ποταμόκλυστα, γομφώδη »· 3) κ. δημ. ἐνεργ. ὁ μήπω ἔχων τὴν δεξιότητα νὰ λαλῇ, ὁ ἄφωνος, ὁ βωβὸς εἰσέτι, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν πετεινῶν καὶ τῶν ἄλλων πτηνῶν : Ζαλοκώστα Ποιήμ. **ἤμουν ἀλάλητο πουλί, δέκα χρονῶν ἀγόρι**· || γενικῶς, ὁ μήπω λαλήσας, ὁ μὴ ἐκβαλὼν λάλημα : **ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ, γιατὶ εἶν' ἀλάλητα τὰ κοκκόρια ἀκόμη**· 4) δημ. σπανιώτ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ ὁμιλῶν, ὁ ἄφωνος ἀπομείνας : φρ. **ἀλάλητος σὰν ἤσκιος.**

ἀλαλητός (ὁ) (ἀλαλαί) κ. δημ. δωρ. **ἀλαλατός** κραυγὴ τῶν στρατιωτῶν ἐν τῇ μάχῃ, πολεμικὴ ἰαχή, ἀλαλαγμός : 'Ιλ.Π 78 **οἱ δ' ἀλαλητῷ πᾶν πεδίον κατέχουσι, μάχῃ νικῶντες 'Αχαιούς,** 'Ησίοδ.Θ 686 **οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ,** Πίνδ.Π 1,72· 2) κ. δημ. συνεκδ. βοή, ἰσχυρὸς θόρυβος, κρότος ἐκ φωνῶν ἢ μουσικῶν ὀργάνων : ΑΠ 6,51 **ἀλ- αὐλῶν.**

ἀλαλήτως ἐπίρρ. μτγν., σπαν. κ. νεώτ. ἀνεκφράστως, ἀνεκλαλήτως, κατὰ τρόπον ἀλάλητον βλ. λ. : 'Αθανάσ. **λαλήσωμεν ἀλαλήτως καὶ νοήσωμεν ἀνοήτως,** Εὐστ.723,30 « ἀλόγως.. ταὐτὸν ὂν τῷ **ἀλαλήτως** », Γεώργ.Παχυμ. εἰς Διον.'Αρεοπ. **ἀλαλήτως συννοεῖν.**

ἀλαλία (ἡ) κ. νεώτ. ἰδίᾳ ἐν συνθέσει **κωφαλαλία** ἡ πρὸς τὸ λαλεῖν ἀνικανότης, τὸ νὰ μὴ δύναταί τις νὰ ὁμιλῇ· || ἡ ἀφασία· 2) 'Ησ. εἰς Σοφ.ἀπ.232 « **ἀλαλίαν**· πονηρίαν, ἀταξίαν ».

ἀλαλιά (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τις ἄλαλος βλ.λ.2), ἡ μωρία, ἡ εὐήθεια, ἡ ἀνοησία, ἡ κουταμάρα, ἡ παλαβομάρα : **πῆε χαμένος ἀπὸ τὴν ἀλαλιά του**· 4) εἰδ. σκέψις ἢ ἐνέργεια ἢ πρᾶξις ἀνόητος : **ἔκαμα μιὰν ἀλαλιά,- ὅλο ἀλαλιὲς κάνεις.**

ἀλαλιάζω δημ. καθιστῶ τινὰ εὐήθη, ἀνόητον, κουτιαίνω, ἀποβλακώνω : **τὸν ἀλάλιασε τὸ πολὺ ξύλο**· || ἁπλῶς ἐπιφέρω σύγχυσιν εἰς τὸν νοῦν τινος, ζαλίζω, σκοτίζω : **οἱ φωνάρες αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ μ' ἀλάλιασαν**· 2) ἀμτβ. γίνομαι εὐήθης, μωρός, ἀνόητος, κουτιαίνομαι, παλαβώνω : **ἀλάλιασε ἀπὸ τὶς συφορὲς καὶ δὲν ξέρει τί κάνει**· || ἁπλῶς ζαλίζομαι, σκοτίζομαι : **ἀλάλιασα ἀπὸ τὶς πολλὲς ἔγνοιες.**

ἀλαλίτης (ὁ) κ. **ἀλάλιθος** νεώτ. ἡ εἰς πρασίνους κρυσιάλλους παραλλαγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ διουλιδίου (alalite, alalith).

ἄλαλκε γ΄ ἐν. πρόσ. τοῦ ἀορ. β΄ (β΄ πρόσ. προστ. ἐν Θεόγν. 13) τοῦ ρ. **ἀλέξω** βλ.λ., Ἡσ. **ἤλαλκε,** παρὰ Πινδ. κ.α΄.πρόσ. **ἤλαλκον,** εὐκτ. **ἀλάλκοις,** ἀπαρφ. **ἀλαλκεῖν** κ. **ἀλαλκέμεν(αι),** μτχ. **ἀλαλκών,** μτγν. ἐνεστ. **ἀλάλκουσιν** κ. μέλλ. **ἀλαλκήσουσιν** ἀπέκρουσε, ἀπεμάκρυνε, ἀπέτρεψε, ἀπεσόβησε : Ἰλ.Φ138 **Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι,** αὐτ.Ψ185 **ἀλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,** Ἡσίοδ.Θ527 **κακὴν δ᾽ ἀπὸ νοῦσον ἄλαλκεν,** Πίνδ.Ο10,124 **ὥρᾳ, ἅ ποτ᾽ ἀναιδέα Γανυμήδει τὸν πότμον ἄλαλκε᾽.** ‖ ἐπεκούρησε, παρέσχε βοήθειαν, ὑπερήσπισε : Κόιντ.Σμ.10,260 **οὐ γάρ.. τις ἄλαλκε, λιλαιομένων περ ἀμύνειν᾽** ΕΜ « **ἡ ἀλαλκοῦσα τῷ μένει ὅ ἐστι τῇ δυνάμει βοηθοῦσα** ».

ἀλαλκομενεύς-έως (ἄλαλκε) ΕΜ ἐπίθ. τοῦ Διός· πρβλ. **ἀλαλκομενηίς** (ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς).

ἀλαλκομένη (ἡ) Ἐπιγρ. (**ἄλαλκε**) ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς· ἄλλως **ἀλαλκομενηίς.**

ἀλαλκομενηίς-ίδας (ἡ) (ἄλαλκε) ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς « ἡ μετὰ μένους ἀλάλκουσα, βοηθοῦσα »· κατὰ πιθανωτ. ἑρμ. ἐκ τῶν Ἀλαλκομενῶν, βοιωτικῆς πόλεως, πρὸς ἣν ἐσχετίσθη ἡ γέννησις τῆς θεᾶς : Ἰλ.Δ 8 **Ἥρη τ᾽ Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηὶς Ἀθήνη.**

ἀλαλκομένιος (ὁ) ἢ **-μένειος** ὄνομα βοιωτικοῦ μηνός, ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸν ἀττικὸν Μαιμακτηριῶνα : Ἐπιγρ. **μεῖνος Ἀλαλκομενίω,** αὐτ. **μηνὸς Ἀλαλκομενείου πεντεκαιδεκάτῃ.**

ἀλαλκτήριον (τό) (ἄλαλκε) φάρμακον, γιατρικό : **Φαβωρ.** 105,10 « **ἀλαλκτήρια λιμοῦ᾽** τὰ δυνάμενα ἀλαλκεῖν καὶ ἀπείργειν τὸν λιμόν », Ζωναρ.

ἀλαλογῶ-άω δημ. εἶμαι ἢ γίνομαι ἀνόητος, εὐήθης, μωρός, ἄλαλος βλ. λ.2) : Βηλαρ.222 **ἀλαλόγησε τὸ παιδὶ διάβασε - διάβασε.**

ἀλαλοζῶ δημ ἐν δυστυχίᾳ, ταλαιπωρούμενος ζῶ : Σαρ.Ἀν.ΛΗ φρ. **ζῇ κι ἀλαλοζῇ.**

ἀλαλομάρα (ἡ) δημ. ἡ παραφροσύνη, ἡ τῶν φρενῶν διασάλευσις, ζουρλαμάρα : **ἔπαθε ἀλαλομάρα᾽** 2) ἡ ἐξ ὀργῆς ἢ λύπης ἢ φόβου κττ. παραφορὰ ἢ κατάπληξις : **θύμωσε κι ἀπὸ τὴν ἀλαλομάρα του δὲν ἤξερε τί ἔκανε᾽** 3) ἀλαλιὰ βλ. λ., ἀκεφαλιά᾽ συνών. παλαβομάρα.

ἀλαλομοίρα (ἡ) δημ. δύσμοιρος, κακομοίρα : κατάρ. **ποὺ ἀλαλομοίρα νὰ γενῇ.**

ἄλαλος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ., • ἰδίᾳ **ἐν συνδέσει κωφάλαλος,** κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὁμιλήσῃ, ὁ ἄνευ λαλιᾶς, ὁ ἄναυδος, ὁ ἄφωνος, ὁ βωβός : Αἰσχ.ἀπ.60 **τίς ποτ᾽ ἔστ᾽ ὁ μαυσόμαντις, ἄλαλος ;** (ἀμφ.), Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.I,138 **οἱ ἐκ γενετῆς κωφοὶ καὶ ἄλαλοι,** ΚΔΜᾶρκ.9,25 **πνεῦμα ἄλαλον καὶ κωφόν,** αὐτ.7,37 **τοὺς ἀλάλους λαλεῖν,** Ἐκκλ. Παρακλ.Κ **ἄλαλα τὰ χείλη τῶν ἀσεβῶν τῶν μὴ προσκυνούντων τὴν εἰκόνα σου τὴν σεπτήν᾽** ‖ συγκρ. **ἀλαλώτερας** : σχόλ. Πινδ.Ν 8,41· 2) δημ. ὁ μωρός, ὁ εὐήθης, ὁ ἀνόητος, ὁ παλαβός, ὁ κουτός : **εἶναι ἄλαλος καὶ μὴν τὸν ξεσυνερίζεσαι,—** παροιμ. **ἀπὸ παιδὶ κι ἀπ᾽ ἄλαλο μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια, -ἀ ἄλαλος πουλαῦσε κι ὁ μεθυσμένας γάραζε** (ἐπὶ ἀκρίτως συμφωνουμένων δοσοληψιῶν).

ἀλάλυγξ-υγγος (ἡ) μτγν. λυγμός, πνιγμός : Νίκ. Ἀλεξ.18 **ποτὸν κακῇ ἀλάλυγγι βαρῦνον᾽** ΑΒ « **ἀλάλυγγι᾽** πνιγμῷ, ἀπορίᾳ, δυσπνοίᾳ ».

ἀλαλύκτημαι κατέχομαι ἀπὸ πολλὴν φροντίδα, στενοχωρίαν, ταραχήν, εἶμαι ἀνήσυχος, ἀδημονῶ : Ἰλ.Κ 94 **οὐδέ μοι ἦτορ ἔμπεδον, ἀλλ᾽ ἀλαλύκτημαι,** Εὔστ.792,6 « δυσχεραίνειν καὶ ἀδημονεῖν ».

ἀλαλύσθαι Ἡσ. « **φοβεῖσθαι,** [ἀ]λύειν ».

ἀλαλῶ-άω μτγν. καθιστῶ τινα ἄλαλον, ἄναυδον, ἄφωνον, βωβόν᾽ ‖ παθ. **ἀλαλοῦμαι-αομαι** : Ἀκύλ. Ψαλμ.38(39),3 **ἀλαλωθείησαν χείλη.**

ἀλαλώνω δημ. ἀλαλιάζω βλ.λ.1)· 2) **μέσ. -ομαι** ὡς τὸ ἀμτβ. **ἀλαλιάζω** βλ.λ.2).

ἀλαμάνος-α δημ. ἀπάνθρωπος, αἱμοβόρος, συγγ. πιλάτος : **τὴν τυράννησε ὡσποὺ τὴ χτίκιασε ὁ ἀλαμάνος᾽** 2) τὸ θηλ. **-α** συνηθέστ. **ἀνδρογυναῖκα,** γενναιόψυχος, τολμηρά.

ἀλαμιά (ἡ) δημ. περιληπτικῶς αἱ λαμίαι, ἤτοι τὰ φανταστικὰ ἀνθρωποβόρα γυναικεῖα τέρατα, αἱ λάμιες : δ.τραγ. **ἄϊ κόρη τὶ νύχτωσες μὴ πλιὸ θ᾽ ἀργοπορήσῃς—μὴ σὲ πατήσ᾽ ἡ ἀλαμιὰ καὶ τὰ στοιχειὰ σὲ φᾶνε.**

ἀλαμοσέμυς (ἡ) νεώτ. ζωολ. χελώνη ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **δερματεμυδιδῶν,** ἀπαντῶσα εἰς τὴν κεντρικὴν Ἀμερικὴν (Alamosemys Hay).

ἀλαμοσίτης (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ ὀρυκτολογίᾳ, ὀρυκτόν, ἄχρουν ἢ λευκόν, κατὰ τὸ μονοκλινὲς σύστημα κρυσταλλούμενον εἰς μικρούς, λεπτοὺς καὶ ἐπιμήκεις κρυστάλλους, ἔχον δὲ σχισμὸν τέλειον, λάμψιν ἀδαμαντίνην᾽ ἀπαντᾷ εἰς τὸ Μεξικόν.

ἀλαμοτοῦ νεώτ. βοταν. δένδρον ἀκανθῶδες, ἰθαγενὲς τῆς Μαδαγασκάρης, παράγον ἐδωδίμους καρπούς, ὧν ἡ γεῦσις ὁμοιάζει πρὸς τὴν τῶν σύκων ἢ τῶν **δαμασκήνων** (Alamotou Flacourt.).

ἄλαμπα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λαμπηδόνα, χωρὶς λάμψιν᾽ ‖ σκοτεινά᾽ ‖ πρὶν φωτίσῃ ἡ ἡμέρα : **ἄλαμπα ἀκόμη ξεκινήσαμε ἀπὸ τὸ χωριό.**

ἀλαμπαδηφόρητα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λαμπαδηφορίαν, ἀλαμπαδηφορήτως βλ. λ.

ἀλαμπαδηφόρητος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ λαμπάδων ἀνημμένων, ὁ χωρὶς λαμπαδηφορίαν : **ἀλαμπαδηφόρητον Πάσχα** (τὸ πένθιμον).

ἀλαμπαδηφορήτως ἐπίρρ. νεώτ., χωρὶς λαμπάδας ἀνημμένας, ἄνευ λαμπαδηφορίας.

ἀλαμπάδιαστα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλαμπάδιστα** ἐπὶ πυρᾶς, ἄνευ φλαγῶν, χωρὶς λαμπάδιασμα συγγ. ἀξελαμπάδιαστα᾽ 2) ἄνευ λαμπάδων.

ἀλαμπάδιαστος-η-ο δημ. κ. **ἀλαμπάδιστος** ὁ μὴ ἐκπέμπων φλόγας᾽ συγγεν. ἀξελαμπάδιαστος : **ἀλαμπάδιαστη φωτιά᾽** 2) ὁ ἄνευ λαμπάδων : **γάμος ἀλαμπάδιαστος** (ὁ μετὰ πολλῆς σπουδῆς, ἢ βίᾳ τελούμενος), **ἀλαμπάδιαστη κηδεία** (ἡ ἥκιστα πολυτελής, ἡ πενιχροτάτη)· 3) ὁ μὴ ξυλοκοπηθείς᾽ ‖ ὁ μὴ τρομοκρατηθεὶς ἐκ ξυλοκοπήματος ἢ ἄλλως πως : **ἄλλους κι ἄλλους λαμπάδιασα κι αὐτὸν θὰ τὸν ἀφήσω ἀλαμπάδιαστο ;**

ἀλαρπάδιστος-η-ο δημ. ἀλαμπάδιαστος βλ λ. 1) καὶ 2). Ἐπίρρ. **ἀλαμπάδιστα.**

ἀλαμπάν (ἀμφίβ.) Ἡσ. « τὸν ἥλιον ».

ἀλαμπαρί (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἀποκρυφολ. τὸ ἀτελέστατον τῶν μετάλλων, ἄθεν πολὺ ἀπομεμακρυσμένον τῆς ὕλης ἢ (κατὰ τὴν ἀποκρυφ. φρ.) τοῦ μεγάλου ἔργου᾽ θεωρεῖται ἐν τῇ μαγείᾳ προφυλακτικὸν τοῦ φέροντος αὐτὸ εἰς τὴν ἀριστερὰν κνήμην ἱππέως, ὡς καὶ περίαπτον χρήσιμον, ἵνα αἱ φέρουσαι αὐτὸ ἔγκυοι εὐτοκήσωσιν.

ἀλάμπετος-ον ὁ ἄνευ φωτός, ὁ σκοτεινός, ὁ ἐρεβώδης : Ὁμ.Ὕμν.31,5 **ἀλάμπετος ἀὴρ στίλβει,** Σοφ.ΟΚ1662 **νερτέρων.. γῆς ἀλάμπετον βάθραν** (δ.γ. **ἀλύπητον**), Ἐπιγρ. **ἀλάμπετον οὖδας Ἀΐδεω᾽** ‖ μτφ. ἐπὶ τοῦ Ἡρακλείτου : ΑΠ 9,540 **ὀρφνὴ καὶ σκότος ἐστὶν ἀλάμπετον.**

ἀλαμπής-οῦς-ές κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ σκοτεινός, ὁ ἀλάμπετος βλ. λ. : Σιμων.37,8 **ἀλ- νύξ᾽** ‖ ὁ ἄνευ λάμψεως, ὁ μὴ λάμπων, ὁ μὴ στιλπνός : Ἱππ.Προγν.2 **αἱ ὄφιες αὐχμῶσαι καὶ ἀλαμπεῖς** (δ.γ.), Σαφ.Τρ.691 **κᾶθηκα συμπτύξασ᾽ ἀλαμπὲς ἁλίαυ κοίλῳ ζυγάστρῳ δῶρον,** Διόδ.Σ 3,48 **φαιναμένου πυρὸς ἀλαμπαῦς ἐν σκότει,** Εὔστ.Πονήμ.235,83 **ἐν σκότῳ ἀλαμπεῖ᾽** ‖ κ. ἐπὶ χρωμάτων : Ἀριστλ.Χρωμ.793 Α 12, Πλούτ.Φωκ.1 **τοῖς σκιεροῖς καὶ ἀλαμπέσι χρώμασι᾽** ‖ νεώτ. κ. ἐπὶ στερεῶν σωμάτων, ἰδίᾳ ὀρυκτῶν : **ἀλαμπὲς ὀρυ-**

κτὸν (τὸ ἐστερημένον λάμψεως, οἷον ἡ ἄργιλος, ἡ κρητὶς κττ.)˙ 2) μτφ. ὁ ἄνευ αἴγλης, ὁ ἄδοξος, ὁ ἄσημος : Πλούτ.Φωκ.1 **ἀρετὴν .. ἀμαυρὰν καὶ ἀλαμπῆ,** Ἱμέρ.Λόγ.7,9 **οἷον Ταρτάρου τινὸς καὶ ἀλαμποῦς βίου.**

ἀλαμπία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἀπουσία, ἡ ἔλλειψις φωτὸς ἢ λάμψεως : Θεολ.Ἀριθμ.6 **ἀλαμπία, σκοτωδία, χάσμα, τάρταρος.**

ἀλαμπίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. γένος φυσοστόμων ἰχθύων, ἐχόντων σῶμα ἐγχελυοειδὲς κ. ζώντων εἰς θαλάσσας τῆς Ὠκεανίας καὶ τῆς Ν. Ἀφρικῆς.

ἀλαμπικάριστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἀποστάξεως ἢ διυλίσεως˙ || γενικῶς ἀκατακάθιστα.

ἀλαμπικάριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀπεσταγμένος : **ἀλαμπικάριστο κρασί˙** || ὁ μὴ διυλισμένος : **ἀλαμπικάριστο λάδι˙** || κ. γενικῶς ὁ ἀκατακάθιστος, ὁ θολός, ὁ μὴ διαυγής.

ἀλαμπίκος (ὁ) δημ. (ἀραβ.) κ. **λαμπίκος** ὁ ἀποστακτήρ, ὁ ἄμβυξ, ἤτοι τὸ μηχάνημα, δι' οὗ γίνεται λαμπικάρισμα, ἀπόσταξις.

ἄλαμπος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀναδίδων λάμψιν, ὁ ἀλαμπὴς βλ.λ.˙ 2) σπαν. χρ. ὁ ἐστερημένος λάμπας, ἤτοι λυχνίας, φωτιζούσης διὰ πετρελαίου ἢ οἰνοπνεύματος : **ἄλαμποι ὅλοι στὸ χωριουδάκι κοιμόνταν ἀπὸ νωρὶς μὲ τὰ ὀρνίθια.**

ἀλαμπουρνέζικα ἐπίρρ. δημ. (ἰταλ.) ἀσυνήθως, παραδόξως˙ || κ. ἀκατανοήτως : **ἑλληνικὰ μιλᾶς ἢ ἀλαμπουρνέζικα;**

ἀλαμπουρνέζικος-η-ο δημ. (ἰταλ.) ὁ ἐξωτικός, ὁ παραδόξως ἀσυνάρτητος˙ || ὁ ἀκατάληπτος, ὁ σκολιὸς τὴν ἔκφρασιν, ὁ ἀκατανόητος : **αὐτὰ εἶναι ἀλαμπουρνέζικα, δὲν τὰ καταλαβαίνω.**

ἀλαμπουρνέζος-α-ικο δημ. ἀλλόκοτος, ὁ ἐξωτικός˙ || κ. ὁ ἀκατάληπτος, ὁ ἀκατανόητος.

ἀλαμπῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ φωτός, χωρὶς λάμψιν˙ || μτφ. ἄνευ αἴγλης, ἀδόξως.

ἀλανάριστα ἐπίρρ. δημ. (ἰταλ.) χωρὶς λανάρισμα, ἄνευ ξάνσεως, καθαρισμοῦ διὰ τῆς λανάρας.

ἀλανάριστος-η-ο δημ. (ἰταλ.) ὁ μὴ λαναρισμένος, ὁ μὴ ἐξεσμένος μὲ τὴν λανάραν βλ.λ., ὁ ἄξαντος, ἤτοι ὁ μὴ ὢν ἕτοιμος πρὸς κλῶσιν ἢ ὕφανσιν, ἐπὶ ἐρίων : **ἀλανάριστο μαλλί˙** 2) ὁ ἀκαθάριστος, ὁ ἀξεφλούδητος, ἐπὶ λινοκαλάμης.

ἀλανεία (ἡ) (ἀμφίβ.) Σουΐδ. « ἡ ἀλαζονεία ».

ἀλανές Ἡσ. « ἀληθές ».

ἀλάνης-ισσα-ι δημ. (τουρκ.) ὁ πλάνης, ὁ ἀλήτης, ὁ ἄστεγος, ὁ ἄνθρωπος τοῦ δρόμου˙ || κ. ὁ ἄνευ ἀνατροφῆς, ὁ χυδαῖος : **δὲ θὰ δῇς προκοπὴ ποὺ 'πιασες παρέα μὲ ἀλάνηδες, — γέμισε ἡ γειτονιά μας ἀλάνια.**

ἀλάνθαστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ σφάλματος, ἀπταίστως, ἄσφαλτα, ἀλανθάστως βλ. λ.

ἀλάνθαστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ περιέχων λάθη, σφάλματα, ὁ ἀλάθητος, ὁ ἄσφαλτος, ὁ ἀλάθευτος : **πρᾶξις ἀριθμητικὴ ἀλάνθαστος˙** 2) ὁ μὴ περιπίπτων εἰς λάθη ἢ εἰς ἁμαρτήματα : **μόν' ὁ Πάπας εἶν' ἀλάνθαστος.**

ἀλανθάστως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ λάθους, χωρὶς σφάλμα, ἀπταίστως, ἀλάθευτα, ἀλάθητα : **ἔλυσε τὸ πρόβλημα ἀλανθάστως.**

ἀλάνι (τὸ) δημ. χῶρος ὕπαιθρος ἄδενδρος ἐντὸς ἢ ἐγγὺς πόλεως, ὅθεν οἱ ἀλῆται, οἱ συνήθως ἐκεῖ συχνάζοντες ἀλάνηδες˙ 2) τὸ οὐδ. τοῦ **ἀλάνης** ὁ ἀλητόπαις, τὸ παιδὶ τοῦ δρόμου.

ἀλανιάρης-άρα-ικο δημ. (τουρκ.) ἀλάνης βλ.λ.

ἀλανιάρικα ἐπίρρ. δημ. μὲ τρόπους ἀλανιάρη, ἀλάνη βλ. λ.

ἀλανιάρικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων εἰς ἀλανιάρην, ἀλάνην βλ. λ.˙ || κ. ὁ ἔχων τρόπους ἀλανιάρη.

ἀλανίνη (ἡ) νεώτ. χημ. προϊὸν τῆς διασπάσεως πλείστων πρωτεϊνῶν διαλυτὸν εἰς τὸ ὕδωρ, εὑρισκόμενον εἰς μεγάλην ποσότητα εἰς τὴν μέταξαν, ἐξ ἧς καὶ λαμβάνεται δι' ὑδρολύσεως μετὰ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος˙ ἄλλως **ἀμινοπροπτονικὸν ὀξύ.**

ἀλαντέλαιον (τὸ) νεώτ. φαρμακ. τὸ δι' ἀποστάξεως δι' ὑδρατμῶν τῆς ῥίζης τοῦ φυτοῦ ἰνούλη (inuła Helenium) λαμβανόμενον αἰθέριον ἔλαιον, ὅπερ εἰς συνήθη θερμοκρασίαν εἶναι στερεὰ κρυσταλλικὴ μᾶζα, πεποτισμένη δι' ὀλίγου ὑγροῦ ἐλαίου˙ ἄλλως **ἔλαιον ἐλενίου.**

ἀλαντικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. βλ. **ἀλαντολικὸν ὀξύ.**

ἀλαντολακτόνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. συστατικὸν τῆς ῥίζης τοῦ φυτοῦ ἰνούλη (inula Helenium), λαμβανόμενον ἐξ αὐτῆς, ὡς καὶ ὁ ἀλαντολικὸς ἀνυδρίτης, δι' ἀποστάξεως δι' ὑδρατμῶν καὶ χρησιμεῦον ἰδίᾳ ὡς ἀντισηπτικόν˙ ἄλλως **ἀλαντόλη.**

ἀλαντόλη (ἡ) νεώτ. ἀλαντολακτόνη βλ. λ.

ἀλαντολικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. φαρμακ. συστατικὸν τῆς ῥίζης τοῦ φυτοῦ ἰνούλη (Inula Helenium) ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ ἀνυδρίτου αὐτοῦ λαμβανόμενον δι' ἀποστάξεως ἐξ αὐτῆς δι' ὑδρατμῶν˙ ἄλλως **ἀλαντικὸν ὀξύ.**

ἄλαξ βλ. **ἀλξ.**

ἀλάξευτα ἐπίρρ. δημ. ἀλαξεύτως βλ. λ.

ἀλάξευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ λίθου, ἰδίᾳ μαρμάρου, ὁ μὴ λαξευθείς, ὁ ἀπελέκητος, ὁ ἀκατέργαστος : **ἀλάξευτα μάρμαρα˙** || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λαξευθῇ.

ἀλαξεύτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀλάξευτα,** ἐπὶ λίθων, χωρὶς λάξευμα, χωρὶς πελέκημα, ἄνευ κατεργασίας˙ συγγ. ἀσκάλιστα.

ἀλαός-όν (ἡ) ὁ μὴ βλέπων, ὁ τυφλός, ὁ στραβός : Ὀδ.Θ 195 **καί κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα,** Καλλ.5,98 **ἀλαὸν τιθέναι˙** || ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ ὑποστὰς τύφλωσιν, ὁ τετυφλωμένος : Σοφ.ΟΚ 149, Εὐρ.Φοίν.1531 **ἀλαὸν ὄμμα φέρων˙** || κατ' ἐπέκτασιν, ὁ νεκρός : Αἰσχ.Εὐμ.318 **ἀλαοῖσι** (σχόλ. « θανοῦσι ») **καὶ δεδορκόσι˙** || μτφ. ὁ μὴ προορατικός : αὐτ.Πρ.550 **τὸ φωτῶν ἀλαὸν γένος** (σχόλ. « ἀπροόρατον τοῦ μέλλοντος »)˙ 2) παθ. ὁ μὴ ὁρώμενος, ὁ μὴ ὑποπίπτων εἰς τὴν παρατήρησιν, ὁ ἀφανής, ὁ ἀόρατος : Ἱππ.Τόπ.Ἀνθρ. 10 **φθίσις ἀλαὴ γίνεται** (χειρόγρ. **ἄλλη,** Γαλ. **ἀλαία** « τυφλὴ καὶ ἀόρατος »)˙ 3) ἐνεργ. ὁ σκοτεινός, ὁ ἀμαυρός, ὁ μελανιασμένος : Ἀπολλ.Ρ 2,259 **ἀλαὸν νέφος** (οἱονεὶ τύφλωσιν ἐμποιοῦν).

ἀλαός (ὁ) (2) νεώτ. βοταν. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων πενταμερῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἐλατηριδῶν˙** ζῷον μέλαν, ἔχον τὸ ἄκρον τῶν κεραιῶν ᾠοειδὲς καὶ ἐντετμημένον, τοὺς πόδας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν συμπεπιεσμένους, φέροντας ὄνυχας ἁπλοῦς˙ ἀπαντᾷ ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ῥωσίᾳ, ὑπὸ τὸν φλοιὸν τῶν δένδρων, τρεφόμενον ἀποκλειστικῶς ἐκ φυτικῆς οὐσίας (Alaus).

ἀλαοσκοπιά (ἡ) ἰων. -ιή ἡ τυφλὴ σκοπιά, ἤτοι ἡ ἀνωφελὴς, ἡ ἄγονος ἐπιτήρησις, φυλακή : Ἰλ. Ν 10 **οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχεν κρείων ἐνοσίχθων** (« ἐπιμελῶς ἐσκόπει »), Ἡσίοδ.Θ 466˙ Σουΐδ « οὐ τυφλῶς ἐκοπίαζεν », ΕΜ « οὐ τυφλὴν τὴν σκοπιὰν εἶχεν », Εὐστ.821,55 « **ἀλαοσκοπιὴν** .. τὴν ματαίαν κατασκόπευσιν ».

ἀλαοτόκος Σουΐδ. « ὁ τυφλὰ γεννῶν ».

ἀλαουθράκη (ἡ) νεώτ. τὸ κοῖλον μέρος τοῦ κλιβάνου, ὅπου συσσωρεύεται ἡ τέφρα.

ἀλαοφίλητος-ον νεώτ. σπαν. χρ. ὁ μὴ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀγαπώμενος, ὁ μὴ δημοφιλής˙ ἀντίθ. λαοφιλής : **ἀλαοφίλητος κυβερνήτης τῆς χώρας.** Ἐπίρρ. **ἀλαοφιλήτως.**

ἀλάπα (ἡ) δημ. βοταν. εἶδος φύκου, ἀπαντῶν εἰς τὴν λίμνην τοῦ Μεσολογγίου ἐν Ἑλλάδι, τὸ φυτὸν Enteromorpha Spec.

ἀλαπαδνός-ή-όν ὁ εὐχερῶς ἐξαντλούμενος, εὐκατάβλητος, εὐπόρθητος, ἀσθενής, ὁ ἀδύνατος : Ἰλ.Δ 330 **πὰρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες**

οὐκ ἀλαπαδναὶ ἔστασαν, αὐτ.Ε 783 **τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν** (ἐπὶ λεόντων καὶ κάπρων), Ὁμ.Ὕμν.334 **μῦθος οὐκ ἀλαπαδνός,** Βάκις π. Παυσ.9,17 + **κακὸν οὐκ ἀλαπαδνόν**· ΕΜ «κενὸς δυνάμεως», Ἡσ. «ἀσθενής, εὐχείρωτος»· ‖ συγκρ.: Ἰλ.Δ 305 **ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.**

ἀλαπαδνοσύνη (ἡ) μτγν. τὸ εὐκατάβλητον, ἡ ἀδυναμία, ἡ ἐξάντλησις: Κόιντ.Σμ.7,12 **ὡς Νιρῆϊ ἄνακτι παρ᾽ ἀγλαΐῃ ἐρατεινῇ κεῖτ᾽ ἀλαπαδνοσύνη.**

ἀλαπάζω ἐπ. παρατ. ἀλάπαζον ἐν Ἰλ.Λ 503 μέλλ. **ἀλαπάξω,** ἐπ. ἀόρ. **ἀλάπαξα** κενῶ, ἀδειάζω, ἐξαντλῶ· ‖ εἰδ. καθιστῶ πτωχόν: Ὀδ.Ρ 424 **ἐγώ ποτε οἶκον ἔναιον ὄλβιος.. ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε**· 2) καταβάλλω: Ἰλ.Ε 166 **τὸν δ᾽ ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,** αὐτ.Λ 503 **νέων δ᾽ ἀλάπαζε φάλαγγας**· ‖ φονεύω: αὐτ. Λ 750 **Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ᾽ ἀλάπαξα**· 3) πορθῶ, λεηλατῶ, διαρπάζω: Ἰλ.Ι 136 **εἰ δέ κεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσιν ἀλαπάξαι**· πρβλ.Β 367 **πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,** Ἡσίοδ.ἀπ.81, Αἰσχ.Αγ.129 **κτήνη πρόσθε τὰ δημοπληθέα Μοῖρ᾽ ἀλαπάξει** (δ.γ. **Μοῖρα λαπάξει**), Καλλ.3,251, Ἀθήν. 8,362 F «ὅθεν καὶ ἐπὶ τοῦ πορθεῖν τὸ ἀλαπάζειν οἱ ποιηταὶ τάττουσιν», Ἐπιγρ. **Ἑλλήνων.. βωμοὺς ἀλαπάξας**· ‖ παθ. **-ομαι** ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ: Ἰλ.Ω 245 **ἀλαπαζομένην πόλιν κεραϊζομένην τε**· 4) μτφ. ἐκ τῆς 1ης σημ.: Πανύασ.14 **πάσας δ᾽ ἐκ κραδίης ἀνίας ἀνδρῶν ἀλαπάζει πιόμενος κατὰ μέτρον** (ὁ οἶνος).

ἀλάπαδο (τὸ) δημ. βοταν. κ. **λάπαθο** βλ. λ.

ἀλαπιά (ἡ) δημ. βότανον ἐν χρήσει φαρμακευτικῇ ὑπὸ τῶν ἐμπειρικῶν· συνών. ἀγριάδα, μουχρίτσα (Digitaria sanguinalis).

ἀλαπουρίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. τὸ κεκαθαρμένον λίπος ἐξ ἐρίων adeps lanae purissimum· οὐσία ἄοσμος ἀνοικτοῦ χρώματος, διαλυομένη εἰς αἰθέρα καὶ χλωροφόρμιον (Alapurinum).

ἀλάπτη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ὑμενοπτέρων ἐντόμων, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται ἓν μόνον εἶδος γνωστὸν ἐν Ἀγγλίᾳ (Alapta).

ἀλάρα (τὰ) ξύλον εἴδους καρυδιᾶς· Ἡσ. «τὰ ποντικὰ κάρυα ἀφ᾽ ὧν γίνεται τὰ δόρατα», ΕΜ· 2) τὸ ἄκρον τοῦ καυλοῦ δόρατος· Ἡσ. «τὸ τοῦ δόρατος εἰς τὸν αὐλὸν τῆς ἐπιδορατίδος ἐμπῖπτον», ΕΜ «καὶ τὸν εἰς τὸν αὐλὸν τοῦ δόρατος καταξυόμενον».

ἀλαράχνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος παρασίτων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀκάρεων**· ζῷον μὲ θώρακα ἐπιμήκη καὶ πόδας βραχυτάτους, παρατηρηθὲν εἰς τοὺς ρώθωνας φώκης τῶν Βρετανικῶν νήσων (Halarachna).

ἀλάργα ἐπίρρ. δημ. (ἰταλ.) κ. **ἀλλάργα,** συγκρ. **ἀλαργότερα** εἰς ἀπόστασιν ἔκ τινος ἄλλου, μακράν, μακριά· ἄλλως **ἀλάργου**: **στάθηκ᾽ ἀλάργα νὰ μὴ μὲ δοῦνε,- θ᾽ ἀργήσω νὰ φτάσω, γιατὶ κάθεται ἀλάργα**· συνήθ. μὲ τὴν πρόθ. ἀπό: **στάσου ἀπ᾽ ἀλάργα,- ἀκούεται ἀπ᾽ ἀλάργου**· 2) ναυτ. ἀνοικτά, πελαγίως: **τράβα κολυμπῶντας ἀλάργα**· 3) χρονικῶς, κατὰ διαστήματα: **ἀλάργα, ἀλάργα τὸ φιλὶ νά ᾽χῃ καὶ νοστιμάδα.**

ἀλαργάρω δημ. (ἰταλ.) κ. **ἀλλοργάρω** ἀλαργεύω βλ. λ. ἰδίᾳ ὡς ὅρος ναυτικός, ἤτοι ἀπομακρύνω: **ἀλάργαρε τὸ καράβι ἀπὸ τὴ στεριά**· 2) ἀμτβ. ἀπομακρύνομαι, διέρχομαι πλαγίως· δημ. ξανοίγω εἰς τὸ πέλαγος, τραβῶ στ᾽ ἀνοικτά: **ἀλαργάρησε ὁ καπετάνιος, γιατὶ φοβᾶται τὰ ρηχὰ νερά.**

ἀλάργεμα (τὸ) δημ. (Ἰταλ.) κ. ἀλλάργεμα ἡ ἀπομάκρυνσις, τὸ μάκρεμα, **ὁ** ἀλαργεμός, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀλαργεύω βλ. λ.

ἀλαργεμός (ὁ) δημ. (Ἰταλ.) ἡ ἀπομάκρυνσις, τὸ ἀλάργεμα βλ. λ.

ἀλαργεύω δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλλοργεύω** βλ. λ. τοποθετῶ μακράν, εἰς ἀπόστασιν ἔκ τινος ἄλλου, ἀπομακρύνω· πρβλ. ἀναργεύω: **ἀλάργεψε τὰ πρόβατα νὰ μὴ μαῦ φᾶν τὸ ἀμπέλι**· 2) ἀμτβ. ἀπομακρύνομαι, ἵσταμαι μακράν, ξαλαργεύω: **ἀλάργεψε ἀπὸ τὴ φωτιά, νὰ μὴν καῇς**· ‖ μτφ. ἐπὶ συγγενικῶν δεσμῶν: **παίρνονται τὰ δευτεροξάδερφα, γιατὶ εἶναι ἀλαργεμένοι συγγενεῖς** (συνέρχονται εἰς γάμον, διότι εἶναι μακρινοὶ συγγενεῖς)· ‖ κ. ἐπὶ φιλικῆς σχέσεως, συναφείας κττ.: **ἀλάργεψε ἀπὸ μένα καὶ δὲν ξέρω τώρα τί κάνει.**

ἀλάργεψη (ἡ) δημ. ἡ ἀπομάκρυνσις, τὸ ἀλάργεμα.

ἀλαργιά (ἡ) δημ. ἀναπεπταμένος χῶρος, ἁπλα.

ἀλαργινά ἐπίρρ. δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλλαργινά** κ. **-ηνά** ἀπομεμακρυσμένως, ἀλαργεμένα, ἀπόμακρα.

ἀλαργινός-ή-ό δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλλαργινός** κ. **-ηνός** ὁ μακρὰν κείμενος, ἀπομεμακρυσμένος, ἀλαργεμένος, ἀπόμακρος: **ἀλαργινὸ νησί,- πῆγα σήμερα στὸ πιὸ ἀλαργινὸ χωράφι μου,** δ.τραγ. **τ᾽ ἀπόμακρα, τ᾽ ἀλαργινά, τὰ ξένα θὰ μὲ φᾶνε**· ‖ μτφ. λέγ. ἐπὶ τῶν μὴ στενῶν συγγενῶν: **εἶναι ἀλαργινὸς μας συγγενὴς καὶ δὲν τὸν καλαξέρω.**

ἀλαργοπέφτω δημ. πίπτω ἀλάργα, μακράν: **ἀλαργόπεσαν φέτος τὰ τρυγόνια**· 2) κ. χρονικῶς, πίπτω κατ᾽ ἀραιὰ διαλείμματα: **ἀκούσαμε ντουφεκιὲς ν᾽ ἀλαργοπέφτουν**· 3) μτφ. εἶμαι μακρινὸς συγγενής.

ἀλαργοσβήνω δημ. σβήνω ἀλάργα, μακράν: **ἀλαργόσβηνε τὸ ἀστέρι.**

ἀλαργοτάξιδος-η-ο δημ. ὁ ἀλάργα, ἤτοι μακράν, εἰς μακρινοὺς τόπους ταξιδεύων ἢ ταξιδεύσας: δ.δίστ. **θὰ πάω μ᾽ ἀλαργοτάξιδο καράβι ἐγὼ στὰ ξένα** | **ἄλλες νὰ ἰδῶ κι ἄλλες νὰ βρῶ, νὰ λησμονήσω ἐσένα.**

ἀλάργου ἐπίρρ. δημ. (ἰταλ.) ἀλάργα βλ. λ.

ἀλαργωπός-ή-ό δημ. ὁ ὀλίγον μακρὰν κείμενος, μακρινὸς πως, ἀλαργινός· ἐπίρρ. **ἀλαργωπά.**

ἀλάρδιστα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ φαγητῶν, χωρὶς ἄρτυσιν διὰ χοιρείου λίπους, χωρὶς ἐπάλειψιν ἢ ἀνάμιξιν μὲ λαρδὶ βλ. λ.

ἀλάρδιστος-η-ο δημ. ἐπὶ φαγητοῦ, τὸ μὴ κατὰ τὴν παρασκευὴν ἀρτυθέν, ἤτοι μὴ ἐπαλειφθὲν ἢ ἀναμιχθὲν μὲ λαρδὶ βλ. λ. ἄλλως **ἀλάρδωτος**: **τηγάνισέ μου δυὸ αὐγὰ ἀλάρδιστα.**

ἀλάρδωτα ἐπίρρ. δημ. ἀλάρδιστα βλ. λ.

ἀλάρδωτος-η-ο δημ. ἀλάρδιστος βλ. λ.· 2) συνεκδ. ὁ νῆστις· ‖ ὁ ἀνεπαρκῶς, λίαν πενιχρῶς φαγών: **ἀλάρδωτος ὁλήμερα πῶς νὰ δουλέψῃ.**

ἀλάρια (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, γένος γαστεροπόδων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀπορραΐδων**· ζῷον τοῦ Ἰουρασίου καὶ τοῦ κρητιδικοῦ συστήματος, ἔχον ὄστρακον πυργοειδὲς μετὰ στόματος μακροῦ καὶ στενοῦ.

ἀλαρία (ἡ) δένδρον τι, ἐκ τοῦ ξύλου τοῦ ὁποίου κατεσκευάζετο ὁ καυλὸς τοῦ δόρατος· ΕΜ «οἱ δὲ καὶ δένδρον **ἀλαρίαν** ὅθεν εἰς τὰ δόρατα αἱ ράβδοι»· 2) νεώτ. βοταν. γένος φυκῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **φαιοσπόρων** τῆς φυλῆς τῶν **λαμιναρείων,** φυτὸν τῶν βορείων θαλασσῶν, τοῦ ὁποίου ὁ θαλλὸς εἶναι παχὺς καὶ αὐξάνεται πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις (Alaria).

ἀλαρκονία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων** τῆς φυλῆς τῶν **σενεκιονιδείων**· πόα ἰθαγενὴς τῆς Καλιφορνίας (alarconia).

ἀλαρῦναι Ἡσ. «ρυπᾶναι».

ἀλάρω δημ. ναυτ. σύρω, ἕλκω, τραβῶ: **ἀλάρησαν τὰ δίχτυα στὴ στεριά.**

ἀλάρωτος-η-ο δημ. ἀπαρηγόρητος, ἀνήσυχος, ἰδίᾳ ἐπὶ πενθούντων: φρ. **ἀλάρωτος κι ἀμέρωτος.**

ἅλας-ατος (τὸ) κ. νεώτ., δημ. **ἀλάτι** βλ. λ. τὸ χλωριοῦχον νάτριον, ἤτοι οὐσία ἀπαντῶσα ἀφθόνως εἰς τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης ἢ πηγῶν, ἔτι δὲ

ὡς ὀρυκτόν, χρήσιμος διὰ τὴν παρασκευὴν τῆς τροφῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῴων, εἰς τὴν συντήρησιν τῶν τροφίμων, καί, ἰδίως παρὰ νεωτ., εἰς πλείστους βιομηχανικοὺς σκοπούς· ἄλλως **μαγειρικὸν ἅλας** : Ἱππ. Διαίτ.2,56 (δ.γ.), Ἀριστλ.Θαυμ.844 B 16, Θεόκρ.15,17 **ἦνθε φέρων ἅλας ἄμμιν,** Πλούτ.Συμπ.668F **τὸ ἅλας . . οὐ χωρὶς οὐδέν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἐστὶν ἐδώδιμον·** ΕΜ « ὁτὲ δὲ τὸ ἁλμυρὸν δηλοῖ (ἅλς), ὅπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ οὐδετέρως **ἅλας** φαμέν »· 2) μτφ. : ΚΔΜατθ.5,13 **ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἁλισθήσεται;** || νεώτ. ἡ εὐφυΐα, ἡ λεπτὴ σάτυρα, ἡ νοστιμάδα : **οἱ λόγοι του ἔχουν ἄφθονον ἀττικὸν ἅλας·** 3) Πάπ. **ἅλας ἀμμωνιακόν·** νεώτ. χημ. προϊὸν παρασκευαζόμενον δι' ἐξουδετερώσεως ἀμμωνίας ὑπὸ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος εἰς μικροὺς ἄχρους κρυστάλλους ἢ μεγάλα, συμπαγῆ ἰνώδη τεμάχια, χρησιμεῦον διὰ τὴν ἐπικασσιτέρωσιν καὶ τὴν ἐπιψευδαργύρωσιν μετάλλων, ἐπίσης δὲ εἰς τὴν βαφικήν, τὴν τυποβαφικήν, καὶ ὡς ἀποχρεμπτικὸν σπανίως εἰς τὴν φαρμακευτικήν· δημ. νισαντῆρι· || **ἅλας ἀργυροῦν** (προϊὸν τῆς σουλφονώσεως τῆς ἀνθρακινόνης μὲ ἀτμίζον θειικὸν ὀξύ, ἀπομονούμενον ὑπὸ μορφὴν ἅλατος νατρίου)· || ἐν τῷ πληθ. **ἅλατα** βλ. λ.· || νεώτ. φαρμακ. **ἅλας ἀγγλικὸν ἢ πικρόν** (τὸ δραστικώτερον τῶν καθαρτικῶν ἁλάτων, εὑρισκόμενον εἰς πολλὰ μεταλλικὰ ὕδατα, εἰς τὸ θαλάσσιον ὕδωρ κ.ά.· ἄλλως **θειικὸν μαγνήσιον ἢ ἅλας τοῦ Ἔψομ,** δημ. ἀλάτι)· || **ἅλας τοῦ Glauber** (καθαρτικὸν ἅλας, εὐδιάλυτον εἰς τὸ ὕδωρ, γεύσεως πικρᾶς καὶ ἁλατώδους· ἄλλως **θειικὸν νάτριον**)· || **ἅλας τοῦ Carlsbad** (μῖγμα ξηροῦ θειικοῦ νατρίου, θειικοῦ καλίου, χλωριούχου νατρίου καὶ δισανθρακικοῦ νατρίου)· || **ἅλας τοῦ Seignette** (διουρητικὸν εἰς μικρὰς δόσεις, ἤπιον δὲ καθαρτικὸν εἰς μεγάλας· ἄλλως **τρυγικὸν καλιονάτριον**)· 4) νεώτ. ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ τεκτονικῇ, τὸ σύμβολον πάσης διανοητικῆς, ἠθικῆς καὶ φυσικῆς οὐσίας τῆς προσωπικότητος· 5) νεώτ. νομ. **ἅλατος μονοπώλιον** (ἡ ὑπὸ ἑνὸς μόνον ἐν τῷ κράτει παραγωγὴ καὶ χονδρικὴ πώλησις ἅλατος, καθιερωθεῖσα ἀπὸ τῆς συστάσεως σχεδὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, νομοθετικῶς ὁρισθέντος ὅτι αἱ ἁλυκαὶ τῆς ἐπικρατείας, ἂν μὴ ἐκχωρηθῶσιν εἰς ἐργολάβον, λειτουργοῦσιν εἰς λογαριασμὸν τῆς Κυβερνήσεως, ὁμοίως δὲ διενεργεῖται ἡ χονδρικὴ πώλησις τοῦ ἅλατος).

ἀλασκαΐτης (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ ὀρυκτολογίᾳ, ὀρυκτὸν ἀδιαφανές, μὲ λάμψιν ζωηράν, μεταλλικήν, καὶ χρῶμα μολυβδόφαιον, κατατασσόμενον εἰς τὰ θειο-βισμουθιοῦχα ἅλατα καὶ εὑρισκόμενον ἰδίως εἰς τὴν χερσόνησον Ἀλάσκαν (Alaskait).

ἀλασκάριστα ἐπίρρ. δημ. (Ἰταλ.) ἄνευ χαλαρώσεως, ἀχαλαρώτως· συνών. χωρὶς λάσκο.

ἀλασκάριστος-η-ο (Ἰταλ.) ὁ μὴ βαθμηδὸν χαλαρούμενος ἢ μὴ χαλαρωθείς : **σχοινὶ ἀλασκάριστο·** κ. ὁ μὴ δεκτικὸς χαλαρώσεως.

ἀλασκῖται (οἱ) νεώτ. ἐν τῇ πετρογραφίᾳ, πετρώματα γρανιτικά, ἴδια τῆς Ἀλάσκας (Alaskite).

ἀλασμίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. μαλάκια τῆς οἰκογενείας τῶν **μυακιδῶν,** ἔχοντα τὸ ᾠοειδές, ἐπίμηκες καὶ παχὺ σῶμα, κεκαλυμμένον διὰ ποικιλοχρόου ἐξωγκωμένης διθύρου κόγχης (Alasmidae).

ἀλασμίδοντα (τὰ) νεώτ. εἶδος μυάκων (μυδιῶν) τῶν γλυκέων ὑδάτων τῆς Β. Ἀμερικῆς (alasmidonta).

ἄλασπα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλάσπωτα** βλ. λ.

ἀλασπιά (ἡ) δημ. ἔλλειψις βορβόρου, λάσπης.

ἄλασπος-η-ο δημ. κ. **ἀλάσπωτος** βλ. λ.

ἀλάσπωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λάσπωμα, ἤτοι ἄνευ ἐπιχρίσεως μὲ τὸ ἐξ ὕδατος καὶ ἄμμου ἢ χώματος κονίαμα· 2) χωρὶς ρύπανσιν μὲ ἰλύν. συγγ. ἀλέρωτα· 3) μτφ. χωρὶς ἀδέξιον ἢ ἀνήθικον διαχείρισιν ὑποθέσεως, ἐπιχειρήσεως κττ.· || ἐπὶ ἀνθρώπων, χωρὶς ἠθικὴν κηλίδωσιν ἢ ἐξευτελισμὸν ἕνεκα ἀξιοποίνων πράξεων.

ἀλάσπωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐπικεχρισμένος μὲ λάσπην, ἤτοι κονίαμα ἐξ ἄμμου ἢ χώματος μεθ' ὕδατος : **οἱ τοῖχοι τῆς μάνδρας εἶναι ἀπόμη ἀλάσπωτοι·** 2) ὁ μὴ ρυπανθεὶς μὲ λάσπην, ἤτοι βόρβορον, ἰλύν : **κυλιόταν τὸ γουρούνι καὶ μόνο ἡ οὐρά του ἔμεινε ἀλάσπωτη·** 3) μτφ. ἐπὶ ὑποθέσεων, ἐπιχειρήσεων κττ., ἡ μὴ τυχοῦσα ἀδεξίου ἢ ἀνηθίκου χειρισμοῦ, ἡ μὴ ἐξ ἀνικανότητος ἢ κακοηθείας περιαχθεῖσα εἰς ἀποτυχίαν : **δουλιὰ δὲν ἄφησε ἀλάσπωτη·** || ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ ἀξιόμεμπτα πράττων ἢ πράξας : **ἀπὸ τὴν πολιτικὴ κανεὶς δὲν βγαίνει ἀλάσπωτος** (μὴ ἐσπιλωμένος)· 4) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ εἰς δεινὴν θέσιν (ἰδίως οἰκονομικῶς) περιελθών : **χρηματιστὴς κανεὶς τώρα δὲν ἔμεινε ἀλάσπωτος.**

ἀλασταίνω ἀλαστῶ βλ. λ.· Ἡσ. « **ἀλασταίνει·** δυσπαθεῖ »· || μέσ. **-ομαι** ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ· ΕΜ « **ἀλασταίνομαι·** ἀγανακτῶ, δυσπαθῶ ».

ἀλαστορία (ἡ) μτγν. ἡ τιμωρὸς συνείδησις κατὰ δ.ἑρμ. ἡ τιμωρὸς ἐκδίκησις τοῦ ὑπερτάτου ὄντος· ἄλλως ἡ πονηρία, ἡ ἀνοσιότης : Ἰωσ.ΑΙ 17,1,1 **ἀσεβείᾳ τε τῇ ὑστάτῃ καὶ ἀλαστορίᾳ.**

ἀλάστορος-ον ἑτερ. τ. τοῦ **ἀλάστωρ** βλ.λ.2) : Αἰσχ.ἀπ.294 **μέγας ἀλάστορος,** Σοφ.Ἀντ.974 **ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις** (σχόλ. « τοῖς ἄλαστα πεπονθόσιν »)· AB « **ἀλάστορον·** ἀντὶ τοῦ ἀλάστορα », Εὐστ.759,38 « ὡς εἴ τις εἴποι καὶ τὸν μάρτυρα μάρτυρον καὶ τὸν **ἀλάστορα ἀλάστορον** »· 2) ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός, ἀλάστωρ βλ. λ.1) : Φερεκ.175 S **Ζεὺς ἀλάστορος.**

ἄλαστος-ον ἐπὶ προσώπων, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λησμονηθῇ ἢ ὁ μὴ λησμονούμενος, κατὰ δ. ἑρμ. ὁ ἀλησμόνητα διαπράξας : Ἰλ.Χ 261 **Ἕκτορ, μή μοι, ἄλαστε, συνημοσύνας ἀγόρευε** (σχόλ. « **δεινὰ καὶ ἀνεπίληστα εἰργασμένε** », Εὐστ.1268,55 « **ἄλαστον** ἐννοεῖν τὸν **Ἕκτορα** ὡς ἀλάθητα λυπήσαντα »),—**ἀλάστου μνήμης·** || ἐπὶ πραγμάτων, δεινός, ἀφόρητος : Ἰλ.Ω 105 **πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσίν,** Ἡσίοδ.Θ 467, Αἰσχ.Πέρσ.990 **ἄλαστα, στυγνὰ πρόκακα λέγειν,** Σοφ.ΟΚ 538 **ἔπαθον ἄλαστ' ἔχειν,** Εὐρ.Ἱππ.877 **ἄλαστα ματρὶ** (σχόλ. « ἀνεπίληστα, ἀνυπομόνητα κακά »)· Ἡσ. **ἄλαστα·** ἄτλητα, ἀνεπίληστα, ἄτιμα, δεινὰ ἢ μιαρά »· || ὑπερθ. : Ἐπιγρ. **ἀλαστότατον πῆμα·** 2) ἐνεργ. τὸ **ἄλαστον** ὡς ἐπίρρ. χωρὶς νὰ λησμονῇ τις, ἀλήστως, ἀπαρηγορήτως : Ὀδ.Ξ 174 **παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς.**

ἀλαστῶ-έω (ἄλαστος) παρατ. **ἠλάστεον,** μτχ. ἀόρ. **ἀλαστήσας,** μτγν. μέλλ. **ἀλαστήσω** δὲν λησμονῶ· || εἰδ. εἶμαι πλήρης ὀργῆς, ἀγανακτῶ : Ἰλ.Μ 163 **ᾤμωξεν καὶ . . ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα** (σχόλ. «δεινοπαθήσας »), αὐτ.Ο 21 **ἠλάστεον δὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,** Καλλ.4,239 **ἀλεγεινὸν ἀλαστήσασα προσηύδα,** Μαν.2,183 **ἀλ- ἐπ' αἴσχεσιν,** Ἀπολλών.Λεξ. «χαλεπήνας, στενάξας· ἄλαστα γὰρ τὰ χαλεπὰ διὰ τὴν χαλεπότητα ἀνεπίληστα ὄντα»· Σουΐδ. «**ἀλαστήσειεν** ἀνεπιλήστως δεινοπαθήσειεν », Εὐστ.827,24 « **ἀλαστεῖν** δεινοπαθεῖν ὡς ἐπὶ ἀλάστοις πάθεσι ».

ἀλάστωρ-ορος (ὁ,ἡ) συχν. παρὰ τραγ. κ. νεώτ. ἡ κολάζουσα τὸ κακούργημα ἢ ἡ πρὸς αὐτὸ ἄγουσα θεότης, ὁ κακὸς δαίμων : Αἰσχ.Πέρσ.354 **φανεὶς ἀλάστωρ ἢ κακὸς δαίμων ποθέν,** Σοφ.Τρ. 1235 **τίς ταῦτ' ἄν, ὅστις μὴ ἐξ ἀλαστόρων νοσοῖ, ἕλοιτο,** Εὐρ.Ἠλ.979 **ἀλάστωρ εἶπ' ἀπεικασθεὶς θεῷ,** Πλούτ.Κικ.47 **ὥστε καὶ παρελθεῖν εἰς τὴν Καίσαρος οἰκίαν διενοήθη κρύφα καὶ**

σφάξας ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς ἑστίας προσβαλεῖν ἀλάστορα, αὐτ. « δαιμόνων, οὓς **ἀλάστορας** καὶ παλαμναίους ὀνομάζουσιν, ὡς ἀλήστων τινῶν καὶ παλαιῶν μιασμάτων ποιναῖς ἐπεξιόντας », Ἡλιόδ.1,13, 24 **ὑπὸ δαιμόνων ἀλαστόρων ἐπὶ τοὺς γεννήσαντας ἐλαθέντα,** Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.8,159 **ἀλ- δαίμων·** γενικῶς ὁ ἐπιφέρων καταστροφήν, ὁ ὀλετήρ: Σοφ.Τρ.1092 **Νεμέας ἔνοικον, βουκόλων ἀλάστορα λέοντα** (ὁ ἐπιφέρων καταστροφὴν εἰς τοὺς βουκόλους, ἡ μάστιξ τῶν βουκόλων), Λυκόφρ.529 **ἀλ- ποιμνίων** (σχόλ. « ὀλετήρ »), αὐτ.1318 **τὴν γνωτοφόντιν καὶ τέκνων ἀλάστορα** (σχόλ. « φονεύτριαν »), κ. νεώτ. **δαίμων ἀλάστωρ ἔκαψε τῆς ζωῆς του τὸ νῆμα·** 2) παθ. ὁ ἐκ τοιαύτης θείας ἐκδικήσεως πάσχων, ἰδίως ὡς κακούργημα διαπράξας, ὁ μιαρός, ὁ ἄθλιος: Αἰσχ.Εὐμ.236 **δέχου πρευμενῶς ἀλάστορα,** Σοφ.Αἶ.372 **χερὶ μὲν μεθῆκα τοὺς ἀλάστορας,** Εὐρ.Ἡρ.1233 **οὐδεὶς ἀλάστωρ τοῖς φίλοις ἐκ τῶν φίλων,** Δημ.324,21 **μιαροὶ.. καὶ κόλακες καὶ ἀλάστορες,** Βάτων 2,5 **ἄνθρωπ' ἀλάστωρ,** Ἀλκίφρ.3,26 **αἱ ἀλάστορες θεραπαινίδες,** Θεμίστ.Λόγ.3,43Α **ἀλάστορα βάρβαρον καὶ παλαμναῖον·** Ἡσ. « **ἀλάστορες** παλαμναῖοι οἱ μιάσμασιν ἐνεχόμενοι ἢ οἱ μεγάλα ἁμαρτάνοντες », ΕΜ « ἁμαρτωλός ».

ἅλατα (τὰ) νεώτ. χημ. τὰ προϊόντα τῆς ἑνώσεως τῶν ὀξέων μετὰ τῶν βάσεων, ἤτοι σώματα κρυσταλλικά, διαλυτὰ ἢ μὴ εἰς τὸ ὕδωρ· ‖ **ἅλατα οὐδέτερα ἢ κανονικά** (τὰ ἐκ τοῦ τελείου κορεσμοῦ ἰσοδυνάμου ὀξέος καὶ βάσεως προκύπτοντα)· ‖ **ἅλατα ἀγγλικὰ ἢ ὀσφρητικά** (σκευασίαι, ἀναδίδουσαι ἰσχυρὰν ὀσμὴν ἀμμωνίας, διδόμεναι πρὸς εἰσπνοὴν εἰς περιπτώσεις λιποθυμίας, ἀδυναμίας κττ., ὡς διεγείρουσαι τὰς ζωικὰς δυνάμεις)· ‖ **ἅλατα διπλᾶ** (συστήματα ἐκ δύο ἁλάτων συγκείμενα καὶ σχηματίζοντα ὁμοιογενεῖς κρυστάλλους ὡρισμένης μοριακῆς συνθέσεως)· ‖ **ἅλατα σύμπλοκα** (τὰ ἐκ τῆς ἑνώσεως δύο ἁλάτων προκύπτοντα, ὧν τὰ διαλύματα δὲν περιέχουσιν ἅπαντα τὰ ἰόντα τῶν συνιστώντων αὐτὰ ἁλάτων, ἀλλὰ νέα σύμπλοκα ἰόντα)· ‖ **ἅλατα θρεπτικά** (ἀνόργανοι οὐσίαι, αἵτινες εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν θρέψιν καὶ τὴν εὐεξίαν τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ καὶ ἀνευρίσκονται εἰς τοὺς ἱστοὺς καὶ τὰ ρευστὰ στοιχεῖα τοῦ σώματος).

ἀλαταποθηκάριος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ φύλαξ ἢ ὁ διευθυντὴς ἀλαταποθήκης βλ.λ.

ἀλαταποθήκη (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἀποθήκη ἅλατος· ‖ ἁλυκή· ‖ πρατήριον μονοπωλίων ἅλατος.

ἀλαταριά (ἡ) δημ. ὁ τόπος, ἔνθα οἱ ποιμένες ἁλίζουσι, ἁρμυρίζουν βλ. λ. πρόβατα ἢ αἶγας.

ἀλάτας (ὁ) δωρ. ἀντὶ **ἀλήτης** βλ.λ.

ἀλατᾶς (ὁ) δημ. θηλ. **ἀλαταοῦ** ὁ πωλητὴς ἢ παρασκευαστὴς ἅλατος· 2) ὁ ἀρεσκόμενος νὰ τρώγῃ ἁλμυρὰ φαγητά: **οἱ μπεκρῆδες εἶναι ἀλατάδες.**

ἀλατεία (ἡ) δωρ. ἀντὶ **ἀλητεία** βλ. λ.

ἀλατεμπόριο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐμπόριον τοῦ ἅλατος.

ἀλατέμπορος (ὁ) νεώτ., δημ. **ἀλατέμπορας** ὁ ἔμπορος ἅλατος.

ἀλατένιος-α-ον δημ. ὁ δι' ἅλατος πεποιημένος, ὁ ἁλάτινος· ‖ συνεκδ. ὁ λίαν ἁλμυρός.

ἀλατερή (ἡ) δημ. ἡ θήκη ἅλατος, ἀλατιέρα βλ. λ.· ‖ ὡς θηλ. τοῦ ἀλατερός βλ. λ.

ἀλατερό (τὸ) δημ. ἀλατοδοχεῖον βλ. λ.

ἀλατερός-ή-ό δημ. ὁ λίαν ἡλισμένος, ὁ πολὺ ἀλατισμένος: **ἀλατερὴ σάλτσα,- μὴν τρῶς ἀλατερὰ φαγιά.**

ἀλατζαδένιος-α-ο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ ἀλατζὰ βλ. λ.

ἀλατζᾶς (ὁ) δημ. (τουρκ.) βαμβακερὸν ὕφασμα ποικιλόχρουν, ἀλλὰ συνήθως δίχρωμον.

ἀλατζένιος-α-ο δημ. (τουρκ.) ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ ἀλατζὰ βλ. λ.: **φόρεμα ἀλατζένιο.**

ἀλάτι (τὸ) δημ. ἅλας βλ.λ.: **ψιλὸ ἀλάτι** (τὸ κατειργασμένον λευκόν, ἐπιτραπέζιον), **χοντρὸ ἀλάτι** (τὸ ἀκατέργαστον φαιόν, μαγειρικόν)· φρ. **ψωμὶ κι ἀλάτι εἶναι τὸ φαΐ του** (διαιτᾶται λιτότατα), **- ἐφάγαμε ψωμὶ κι ἀλάτι** (συνεδέθημεν δι' ἀρρήκτου φιλίας), **- τὸν ἔκαμε τ' ἀλατιοῦ** (τὸν ἔδειρε ἀνηλεῶς), **- ἀλάτι πάει στὴν ἀλυκή** (οὐδὲν τὸ νέον εἰσφέρει, ἢ ματαιοπονεῖ· πρβλ. ἀρχ. **γλαῦκ' Ἀθήναζε κομίζει**), **- ἀλάτι σπέρνει** (ἐπὶ τῶν ματαιοπονούντων), παροιμ. **τ' ἀλάτι κι ἡ ζάχαρη μοιάζουν, μὰ δὲν ταιριάζουν·** 2) **κάνει δίαιτα γιατὶ πῆρε ἀλάτι** (τὸ καθαρτικὸν ἀγγλικὸν ἅλας ἢ θειικὸν μαγνήσιον βλ. **ἅλας** 3)· 3) κ. μτφ.: **κουβέντα χωρὶς ἀλάτι** (ἀνάλατη, ἄνοστη, ἀνούσια), φρ. **τὸ ψέμα εἶναι τ' ἀλάτι τῆς ἀληθείας,- ἔβανε κι αὐτὸς ἀλάτι στὴ διήγηση** (εἶπε καὶ φανταστικὰ πράγματα).

ἀλατιά (ἡ) δημ. ἡ ἁλυκή· ‖ γῆ, ἀγρός, οὗ τὰ χώματα περιέχουσι πολὺ ἅλας, ἁρμυρότοπος: **ὅλο ἀλατιὰ εἶναι τὸ χωράφι τοῦτο.**

ἀλατιέρα (ἡ) ἐπιτραπέζιον, συνήθως ὑάλινον, σκεῦος, ἐν ᾧ ἀποτίθεται ἅλας, τὸ ἀλατοδοχεῖον, ἡ ἀλατερή, ἡ σαλιέρα: **κακὸ σημάδι, ἀναποδογύρισε ἡ ἀλατιέρα.**

ἀλατίζω μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιπάσσω ἅλας: Γαλ.14,576, νεώτ. **ἀλάτισε τὰ ψάρια·** ‖ νεώτ. κ. δημ. γενικῶς ρίπτω ἢ ἀναμιγνύω εἰς φαγητὸν τὸ ἀπαιτούμενον ἅλας, ἀρτύω δι' ἅλατος: **βράσανε τὰ χόρτα κι ἀκόμη δὲν τὰ ἀλάτισες, - ἀλάτισε τὴν πίττα καὶ βάλε τη στὸ φοῦρνο·** 2) μτφ.: **ἀλατίζει τὴν κουβέντα του** (καθιστᾷ αὐτὴν εὐχάριστον δι' εὐφυολογημάτων ἢ παρενείρει εἰς ὅσα διηγεῖται πολλὰ φανταστικά).

ἀλατικόν (τὸ) γλωσσ. ἡ μερὶς τοῦ ἅλατος, ἥτις ἐδίδετο εἰς τοὺς στρατευομένους καὶ ἀντηλλάσσετο κατόπιν μὲ χρήματα, γενικῶς ὁ μισθός, τὸ γέρας, ἡ σύνταξις (τὸ λατ. salarium).

ἀλατίνη (ἡ) νεώτ. ἡ ἁλμυρίς (salsola).

ἀλατίνιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς λατινικῆς γλώσσης ρηθείς· ‖ εἰδ. ὁ μὴ ἐντριβὴς περὶ τὴν λατινικὴν γλῶσσαν καὶ ζωήν· πρβλ. ἀνελλήνιστος.

ἀλατινίστως ἐπίρρ. νεώτ. παρὰ τοὺς κανόνας τῆς λατινικῆς γλώσσης· ‖ εἰδ. **ἄνευ** ἀκριβοῦς γνώσεως τῆς λατινικῆς.

ἁλάτινος-η-ον κ. νεώτ. ὁ ἐξ ἅλατος συνιστάμενος, ἀλατένιος: Ἀλέξ.Τραλλ.12 **ὁ Θεὸς.. ὁ ξηράνας τὴν τοῦ Λὼτ γυναῖκα καὶ ποιήσας αὐτὴν ἁλατίνην** (δ.γ. ἀλατινήν), Κλήμ.Ἀλ. **ὡς λίθον δείξας ἁλατίνην** (τὴν σύζυγον τοῦ Λώτ).

ἁλάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἅλας** βλ. λ. δημ. ἀλάτι: Αἴσ.322 Β **ὠνεῖτο ἁλάτιον εἰς πλῆθος,** Ἀέτ. 3,109· 2) φάρμακον, ἐξ ἅλατος παρασκευαζόμενον, ὅπερ ἐχρησιμοποίουν καὶ οἱ ἀντιγραφεῖς τῶν κειμένων κατὰ τῆς ἀμβλυωπίας: Κώδ.Παρισ. π. Παλαιογρ. Montfauc.37 « **ἁλάτιον** τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, δωδεκάθεον ὀνομαζόμενον εἰς πάντα τὰ πάθη, ἐξαιρέτως εἰς ἀμβλυωπίαν, ᾧ καὶ οἱ καλλιγράφοι χρῶνται ».

ἀλατισιά (ἡ) δημ. ἡ ἀλαταριὰ βλ. λ., ἄλλως ἁρμυριά, ἁρμυρότοπος: Σάρρ.Ἀνέκδ.ΛΗ.

ἀλάτισμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἄρτυσις φαγητοῦ δι' ἅλατος, ἡ πρᾶξις ἢ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀλατίζειν βλ. λ.· ‖ κ. ἡ ταρίχευσις, τὸ πάστωμα: **δὲν ἔπιασε τὸ ἀλάτισμα στὴ σαρδέλα·** 2) κ. μτφ. εὐφυολογία.

ἀλατισμένα ἐπίρρ. δημ. μὲ ἄρτυσιν δι' ἅλατος.

ἀλατισμένος-η-ο δημ. ὁ δι' ἅλατος ἠρτυμένος: **ἀλατισμένο φαΐ·** ‖ ἐπὶ ἰχθύων, ὁ παστός, ὁ ἁλίπαστος· 2) μτφ.: **ἀλατισμένη συζήτηση**

(μετ' εὐφυολογιῶν ἢ φανταστικῶν διηγήσεων).

ἁλατιστός-ή-ό δημ. ἐπὶ ἰχθύων, ὁ ἁλίπαστος: **τρῶνε φάρια ἁλατιστά**· ἀντίθ. φρέσκα.

ἁλατογόνος-ον νεώτ. ὁ δημιουργῶν, ὁ παράγων ἅλας· ‖ χημ. **ἁλατογόνα στοιχεῖα** ἢ ἁλογόνα (μονοσθενῆ στοιχεῖα, ἤτοι χλώριον, φθόριον, βρώμιον καὶ ἰώδιον, ἑνούμενα ἀμέσως μετὰ πάντων σχεδὸν τῶν μετάλλων καὶ σχηματίζοντα μετ' αὐτῶν ἅλατα βλ. λ.).

ἁλατοδοχεῖον (τὸ) νεώτ. δοχεῖον ἅλατος, μαγειρικὸν ἐπιτραπέζιον σκεῦος πρὸς ἀπόθεσιν ἐν αὐτῷ ἅλατος, ἡ ἁλατιέρα, τὸ ἁλατερὸ βλ.λ., ὁ ἁλατολόγος.

ἁλατοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἅλας· ‖ εἰδ. ὁ ἔχων τὴν φύσιν, τὰς ἰδιότητας προσομοίας πρὸς τὸ ἅλας: **ἁλατοειδῆ σώματα.**

ἁλατοειδῶς ἐπίρρ. νεώτ. ὁμοίως πρὸς τὸ ἅλας, κατὰ τρόπον ἁλατοειδῆ βλ. λ.

ἁλατοζύγιον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ μετρεῖται ἡ πυκνότης τῶν ἁλατούχων διαλύσεων· ἄλλως **ἁλαταζυγός** κ. **ἁλατοστάθμιον.**

ἁλατοζυγός (ὁ) νεώτ. ἁλατοζύγιον βλ.λ.

ἁλατοθήκη (ἡ) νεώτ. κ. δημ. θήκη ἢ δοχεῖον ἅλατος· ἄλλως **ἁλατοδοχεῖον, ἁλατολόγος.**

ἁλατόλακκος (ὁ) δημ. λάκκος, ἐν ᾧ παρασκευάζεται ἐκ θαλασσίου ὕδατος ἅλας.

ἁλατολόγος (ὁ) δημ. ἁλατοθήκη, ἁλατιέρα, ἁλατερὰ βλ.λ.

ἁλατόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ μετρεῖται ἡ εἰς ἅλας πυκνότης τοῦ θαλασσίου ὕδατος, ὅπερ περιέχεται ἐντὸς τῶν λεβήτων τῶν ἀτμοπλοίων.

ἀλατόμητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καπείς, μὴ ληφθεὶς ἐκ λατομείου: **ἀλατόμητοι λίθοι**· ‖ σπαν.χρ. ὁ ἀλάξευτος, ἀπετροκόπητος· ‖ **ἀλατόμητος γῆ** (εἰς ἣν δὲν ἠνεῴχθησαν λατομεῖα). Ἐπίρρ. **ἀλατομήτως**· δημ. **ἀλατόμητα.**

ἁλατομιγής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μεμιγμένος μὲ ἅλας· ‖ εἰδικῶς **ἁλατομιγὴς ἄργιλος** ἢ **ἁλατοῦχος** (ἐκείνη ἥτις ἔχει ἀναμιχθῆ ἢ ·συμποτισθῆ μὲ ὀρυκτὸν ἅλας, πολλάκις εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε νὰ καθίσταται ἐπωφελὴς ἡ ἐξ αὐτῆς βιομηχανικῶς ἐξαγωγὴ ἅλατος (argile salifere).

ἁλατόνερο (τὸ) δημ. ὕδωρ ἁλμυρὸν ἢ ὑφάλμυρον· ‖ ὕδωρ μεθ' ἅλατος, σαλαμούρα.

ἁλατοπαραγωγή (ἡ) νεώτ. παραγωγὴ ἅλατος· ‖ ἡ ποσότης τοῦ παραγομένου ἅλατος: **ἡ ἐτησία ἁλατοπαραγωγὴ εἶναι σημαντική.**

ἁλατόπαστος-η-ο δημ. ὁ πασθεὶς μὲ ἅλας, ἁλίπαστος βλ. λ., ἁλατιστός.

ἁλατόπετρα (ἡ) λεία καὶ σφαιρική, συνήθως θαλασσία, πέτρα, δι' ἧς τρίβεται τὸ ἅλας.

ἁλατοπηγεῖον (τὸ) νεώτ. ὁ τόπος, ὅπου πήγνυται τὸ ἅλας, ἡ ἁλυκή· ἄλλως **ἁλατοπήγιον.**

ἁλατοπηγία (ἡ) ἡ πῆξις θαλασσίου ὕδατος εἰς ἅλας, ἡ παρασκευὴ ἅλατος.

ἁλατοπήγιον (τὸ) νεώτ. κ. **ἁλατοπηγεῖον** βλ. λ.

ἁλατοπηγός (ὁ) ὁ πηγνύων θαλάσσιον ὕδωρ εἰς ἅλας, ὁ παρασκευάζων ἅλας· δημ. ἁλατάς.

ἁλατοπίπερο (τὸ) δημ. κοπανισμένον ἁλάτι καὶ πιπέρι ὁμοῦ εἰς μῖγμα· ‖ γενικῶς τὸ ἁλάτι καὶ τὸ πιπέρι· πρβλ. διὰ τὴν σύνθ. μαχαιροπήρουνα: **τὸ ἁλατοπίπερα νοστιμίζει τὸ καλὰ φαΐ.**

ἁλατοποιήσιμος-ον νεώτ. ὁ κατάλληλος, ὁ πρόσφορος εἰς ἁλατοποίησιν βλ. λ.

ἁλατοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς ἅλας μετατροπὴ θαλασσίου ὕδατος διὰ τῆς ἐξατμίσεως.

ἁλατοποιία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐν ἁλυκαῖς παρασκευὴ ἅλατος, ἡ ἁλατοπηγία.

ἁλατοποιός (ὁ) νεώτ. ὁ ἐν ἁλυκαῖς παρασκευάζων ἅλας, ὁ ἁλατοπηγός.

ἁλατοποιῶ-έω νεώτ. ἐν ἁλυκαῖς παρασκευάζω ἅλας, μετατρέπω τὸ θαλάσσιον ὕδωρ διὰ τῆς ἐξατμίσεως εἰς ἅλας· ‖ χημ. **ἁλατοποιοῦμαι** εἶμαι δεκτικός, πρόσφορος εἰς τοιαύτην μετατροπήν: **τὸ θαλάσσιον ὕδωρ ἁλατοποιεῖται.**

ἁλατοπύκνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ συμπύκνωσις ἁλατούχου ὑγροῦ.

ἁλατοπωλεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ κατάστημα, ἐν τῷ ὁποίῳ πωλεῖται, ἰδίᾳ λιανικῶς, ἅλας· ἁλατοπουλειό.

ἁλατοπώλης (ὁ) νεώτ. θηλ. **ἁλατόπωλις-ιδος** ὁ πωλῶν ἅλας, ἰδίᾳ λιανικῶς.

ἁλατοπωλία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πώλησις ἅλατος, ἰδίᾳ δὲ παρ' ἀρχαίοις τὸ δικαίωμα τῆς πωλήσεως ἅλατος: Ἀριστλ.Οἰκ.1346 B 21 **τῆς θαλάττης τὴν ἁλείαν καὶ τὴν τῶν ἁλῶν ἁλατοπωλίαν,** Πάπ.

ἁλατοστάθμιον (τὸ) νεώτ. πυκνόμετρον, δι' οὗ μετρεῖται ἡ πυκνότης ἁλατούχου διαλύματος.

ἁλατουργεῖον (τὸ) νεώτ. ὁ τόπος, ἔνθα γίνεται παρασκευὴ ἢ κατεργασία ἅλατος.

ἁλατουργία (ἡ) νεώτ. ἡ παρασκευὴ ἢ κατεργασία ἅλατος.

ἁλατουργός (ὁ) νεώτ. ὁ παρασκευάζων ἅλας.

ἁλατοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἅλας: **ἁλατοῦχος πηγή**· ‖ ἐν τῇ φωτογραφικῇ: **ἁλατοῦχος χάρτης** (τὸ ἁπλούστερον καὶ μὴ εὔχρηστον πλέον εἶδος τῶν φωτογραφικῶν χαρτῶν, πρὸς παρασκευὴν τοῦ ὁποίου ἐκτὸς τῶν ἄλλων διαβρέχεται ὁ εἰδικὸς χάρτης εἰς διάλυμα χλωριούχου νατρίου, ἤτοι ἅλατος).

ἁλατοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων, ὁ περιέχων ἅλας: **τὰ ἁλατοφόρα στρώματα τῆς χώρας εἶναι ἐξαιρέτως πτωχά**· 2) ὁ εἰς ὃν ἐξατμίζεται τὸ θαλάσσιον ὕδωρ εἰς ἅλας: **ἁλατοφόρος τόπος,- ἀκτή**· δημ. ἁλστιά κ. τηγάνι.

ἁλατοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. δημ. **-ύλακας** ὁ φύλαξ τοῦ ἅλατος εἰς ἁλαταποθήκην ἢ ἁλυκήν.

ἁλατοχημεία (ἡ) νεώτ. ἡ περὶ τὰ ἅλατα βλ.λ. ἀσχολουμένη χημεία· ἄλλως **ἁλοχημεία.**

ἀλάτρευτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ λατρείας, ἄνευ στοργῆς ἢ περιποιήσεως· 2) χωρὶς νὰ γίνῃ ἡ πρὸς καθαριότητα περιποίησις, ἡ λάτρα βλ. λ.

ἀλάτρευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λατρευόμενος, ὁ μὴ τυχὼν λατρείας· ‖ ὁ μὴ τυχὼν στοργῆς καὶ περιποιήσεως: **ἀλάτρευτο παιδί**· ‖ κ. ὁ μὴ ἄξιος λατρείας· 2) ὁ μὴ ἔχων ἢ μὴ σχὼν τὴν προσήκουσαν πρὸς καθαριότητα περιποίησιν, λάτραν βλ.λ.: **ἀλάτρευτο ἄφησες τὸ παιδί**· 3) ὁ μὴ τεθεὶς εἰς χρῆσιν, ἀχρησιμοποίητος, ὁ ἀμεταχείριστος: **ἀλάτρευτο τσουκάλι.**

ἀλατρίας (ἀμφ.) Ἡσ. «ἁμαρτωλίας».

ἁλατσάτικο (τὸ) π. δημ. εὐτελὴς φόρος ἐπὶ τοῦ ἅλατος ἐπὶ τουρκοκρατίας, εἰσπραττόμενος διὰ τῶν δημογερόντων.

ἁλατώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἅλας, ὁ ἔχων γεῦσιν ἅλατος· 2) ὁ πλήρης ἅλατος.

ἁλατωρυχεῖον (τὸ) νεώτ. ὀρυχεῖον ἅλατος, ἤτοι ὁ τόπος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξάγεται ὀρυκτὸν ἅλας.

ἁλατωρυχία (ἡ) νεώτ. ἡ ὄρυξις ἅλατος, ἤτοι ἡ ἐξαγωγὴ ἅλατος ἐξ ἁλατωρυχείου βλ. λ.

ἁλατωρύχος (ὁ) νεώτ. ὁ ὀρύσσων ἅλας, ὁ ἐργάτης ἁλατωρυχείου βλ. λ.· 2) κ. ὁ ἐργοδότης, ὁ ἐκμεταλλευόμενος ἁλατωρυχεῖον.

ἀλαυρίδας Ἡσ. «σχίζας».

ἀλαφάκι (τὸ) δημ. ἀντὶ **ἐλαφάκι** ὁ νεβρός.

ἀλάφι (τὸ) δημ. ἀντὶ **ἐλάφι** ἡ ἔλαφος, τὸ ἄρρεν ἰδίᾳ, ἐνῷ ἡ θήλ. λέγ. ἀλαφίνα: **τρέχει σὰν ἀλάφι,** δ.τραγ. **βοσκᾶν στὸν κάμπο πέρδικες κι ἀλάφια μέσ' στὸ λόγγο.**

ἀλάφια (τὰ) δημ. (τουρκ.) ἢ **λάφια** κενολογίαι, φλυαρίαι, τερατολογίαι: φρ. **κόβει ἀλάφια** (τερατολογεῖ, εἶναι λαφαζάνης).

ἀλαφία (ἡ) νεώτ. βοταν. μικρὸν ἀναρριχώμενον καὶ γαλακτοῦχον δένδρον τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀποκυνιδῶν,** ἰθαγενὲς τῆς Μαδαγασκάρης.

ἀλαφιά ἐπίρρ. δημ. ἀντὶ ἀλαφριά, ἐλαφριά, ἐλαφρῶς βλ. λ.

ἀλαφιάζω (ἀλάφι) δημ. ἐκφοβίζω, ἐμβάλλω εἰς τρόμον καὶ ταραχήν· 2) ἀμτβ. τρέχω περίφοβος, οἱονεὶ ὡς ἔλαφος καταδιωκομένη· ‖ κ. γενικῶς καταλαμβάνομαι ἀπὸ ἔκπληξιν, ταραχήν, τρόμον· ‖ ὁμοίως τὰ παθ. -ομαι : μὴ πλησιάσῃς τὸ ἄλογο, γιατὶ θὰ ἀλαφιαστῇ· ‖ συνηθέστ. ἐν τῇ μτχ. ἀλαφιασμένος βλ. λ.

ἀλαφιασμένος-η-ο δημ. παθ. μτχ. τοῦ ἀλαφιάζω βλ. λ. ὁ ἐν ἀνησυχίᾳ διατελῶν, ὁ τεταραγμένος· ‖ κ. ὁ εὐκόλως φοβούμενος, ὁ μὴ ψύχραιμος : παροιμ. ἀλαφιασμένος μπιστικὸς δὲν κάνει γιὰ καπάδι· 2) συνεκδ. ὁ ἀσθμαίνων ἐκ δρόμου.

ἀλαφίνα (ἡ) δημ. ἀντὶ ἐλαφίνα ἡ θήλεια ἔλαφος κ. πλατώνα : Σάρρ.Ἀν.ΛΗ,δ.τραγ. καὶ μιὰ ἀλαφίνα ξαπεινὴ δὲν πάει κοντὰ στὶς ἄλλες.

ἀλαφοκερατάς (ὁ) ὁ καταδήλως καὶ ἐν γνώσει του ἔχων μοιχευομένην σύζυγον, οἱονεὶ μεγάλα ὡς ἐλάφου κέρατα φέρων : τέτοιος ἀλαφακερατὰς καὶ μᾶς κάνει τὸν καμπόσο.

ἀλαφοκέρατο (τὸ) δημ. τὸ κέρας ἐλάφου.

ἀλαφοκυνηγάρης (ὁ) ὁ κυνηγὸς ἐλάφων καὶ γεν. ἀγριμίων· ‖ συνεκδ. ὁ καλὸς κυνηγός : δ.τραγ. ὁ νιὸς τραγουδοχορευτὴς κι ἀλαφοκυνηγάρης.

ἀλαφοκυνηγῶ-άω δημ. κυνηγῶ ἐλάφους.

ἀλαφόπουλο (τὸ) δημ. τὸ μικρὸ ἀλάφι, ὁ νεβρός.

ἀλαφρὰ (ἡ) (1) δημ. ἡ πόα τριφύλλιον τὸ ἀστερωτόν· ἄλλως δημ. τριφύλλι, ἄγριο τριφύλλι, μυρωδιάρικο, τριφύλλι ἀστρέο, ἀστρεάκι, φιοράκι τῆς γῆς (Trifolium Blellatum).

ἀλαφρὰ ἐπίρρ. (2) δημ. ἀντὶ ἐλαφρά, ἐλαφρῶς.

ἀλαφράδα (ἡ) δημ. τὸ νὰ εἶναί τι ἐλαφρόν, ὄχι βαρύ, ἡ ἐλαφρότης· ‖ μτφ. ἡ ἔλλειψις σοβαρότητος, ἡ κουφότης, ἡ ἐπιπολαιότης, ἡ εὐήθεια, ἡ μωρία : τὰ ἔπαθε ἀπὸ τὴν ἀλαφράδα του.

ἀλαφραίνω δημ. καθιστῶ τι ἐλαφρόν, οὐχὶ βαρύ, ἐλαφρώνω βλ. λ.· ‖ μτφ. μετριάζω, ἐλαττῶ : ἡ Κυβέρνηση ἀλάφρυνε τὸ φόρο, Ἐρωτόκρ. Α 114 τὸν πόθον ν' ἀλαφρύναυσι παύ 'χε στὴν Ἀρετοῦσα· ‖ κ. ἀνακουφίζω : Ἐρωτόκρ.Γ 1293 τὰ πράματα ὁ καιρὸς γλυκαίνει κι ἀλαφραίνει· 2) ἀμτβ. γίνομαι ἐλαφρός· ‖ μτφ. μετριάζομαι, ἐλατταῦμαι· ‖ κ. ἀνακουφίζομαι : ἀλάφρωσε ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ κοιμήθηκε λιγάκι, Ἐρωτόκρ.Ε 1207 κι ἀλάφρυνε τὸ βάρος τως κι οἱ πόνοι ντως ἐγιάνα, παροιμ. εἶπ' ἡ χελών' ἀλάφρωσ' με νὰ ἰδῇς κι ἐγὼ πῶς τρέχω.

ἀλαφριά ἐπίρρ. δημ. κ. ἀλαφιά ἀντὶ ἐλαφρὰ ἐλαφρῶς βλ. λ. : φόρτωνε ἀλαφριὰ τὸ ζῶ σου, γιατὶ εἶναι πουλάρι ἀκόμη,- ἀλαφριὰ ντύνεται,- ἀλαφριὰ χτύπησε καὶ σὲ δυὸ μέρες θά 'ναι καλά,- ποῦ νὰ ταῦ ξεφύγῃ σαύσουρα καθὼς κοιμᾶται ἔτσι ἀλαφριά ;- πέρασε ὁ χειμώνας ἀλαφριὰ καὶ δὲν καταλάβαμε τὸ κρύο.

ἀλαφρίτης (ὁ) δημ. πεζὸς στρατιώτης.

ἀλαφρογέρνω δημ. ἐλαφρῶς κλίνω, ἐλαφρῶς ἀπὸ τῆς κατακορύφου ἀφίσταμαι : ἀλαφρογέρνει ὁ τοῖχας τῆς μάντρας· 2) κατακλίνομαί που προχείρως πρὸς ἀνάπαυσιν : ἀλαφρόγειρα καὶ μὲ πῆρε ὁ ὕπνος· ‖ συνεκδ. ἀλαφροκοιμοῦμαι.

ἀλαφρόγιομος-η-ο δημ. ὁ ἐλαφρῶς γεμισμένος, ὁ μὴ λίαν γεμισθείς, ὁ μὴ πληρωθείς : ἀλαφρόγιομας εἶν' ὁ κουβὰς καὶ δὲ χύνεται τὸ νερό,- ἀλαφρόγιομη κόφα.

ἀλαφρογιορτὴ (ἡ) δημ. ἡ ἐλαφρά, ἡ μὴ ἔχουσα ὀργίαν ἑορτή· 2) μτφ. κουφόνους, ἐπιπόλαιος ἀνὴρ ἢ γυνή : Σάρρ.ἀν.ΛΗ εἶναι μιὰ ἀλαφρογιορτή.

ἀλαφρογλιστρῶ-άω δημ. ἐλαφρῶς ὀλισθαίνω ἢ διολισθαίνω : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 24 κι ἀλαφρογλιστροῦσε | σὰν τ' ἀνεμοσάλεμα μέσα στὰ στάχια.

ἀλαφρογνωμιὰ (ἡ) δημ. ἡ κουφόνοια, ἡ ἐπιπολαιότης, ἡ ἀκρισία· ‖ τὸ ἀλλοπρόσαλλον : ἀπὸ τὴν ἀλαφρογνωμιά του ἔχασε κάθε ὑπόληψη.

ἀλαφρόγνωμος-η-ο δημ. ὁ ἐλαφρόνους, ὁ ἐπιπόλαιος· ‖ ὁ ἀσταθὴς τὴν γνώμην.

ἀλαφροδιαβαίνω δημ. διαβαίνω μὲ ἐλαφρὸν βῆμα ἤ, ἐπὶ πτηνῶν, μὲ ἐλαφρὰν πτῆσιν ἤ, ἐπὶ ἀνέμων, μὲ ἐλαφρὰν πνοήν : ψυχὴ π' ἀλαφροδιάβηκες ἀπὸ τὴ γῆ ἐδῶ κάτου.

ἀλαφροδιαβατάρης-άρισσα-άρικο δημ. ποιητ. θηλ. σπαν. κ. -άρα ὁ μὲ ἐλαφρὸν βῆμα, ὁ κούφῳ ποδὶ πορευόμενος, ἀντιπαρερχόμενος : νιὸ στρατοκόπο ἀγνάντεψεν ἀλαφραδιαβατάρη,- ἀλαφροδιαθατάρικα κύματα 'κεῖ παὺ πᾶτε.

ἀλαφροζυγιάζω δημ. κ. -ίζω ζυγίζω δηλῶν τὸ βάρος πράγματος ἐλαφρότερον τοῦ ἀληθοῦς, κάμνω λιποβαρῆ ζύγισιν, ξικοζυγιάζω : δὲ φθάνει ποὺ πουλάει τὰ χειρότερα, μὰ κι ἀλαφροζυγιάζει· 2) ἐπὶ ἀντικειμένων μικροῦ βάρους, ζυγίζω χρησιμοποιῶν ἐκ τῶν δύο ἀκμῶν τοῦ στατῆρας τὴν ἀπωτέραν, ζυγίζω ἀπὸ τὶς ἀλαφριές· ‖ παθ. -ομαι ἐπὶ πτηνῶν κ. γεν. ἐπὶ ἱπταμένων μετὰ ἐλαφρότητος, μετεωρίζομαι· 3) ἀμτβ. βαρύνω, ζυγίζω ὀλίγον : ἀλαφραζυγίζαυν τὰ κούφια καρύδια.

ἀλαφροήσκιωτος-η-ο δημ. ὁ ἔχων ἐλαφρὰν σκιάν· ἀντίθ. βαρήσκιωτας· ‖ εἰδ. κατὰ λαϊκὴν δεισιδαιμονίαν, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα καὶ τὴν δύναμιν νὰ βλέπῃ τὸν ἀόρατον κόσμον τῶν ἐξωτικῶν, ἤτοι ἀερικά, φαντάσματα κττ., ἰδίᾳ δὲ νεράϊδες : Πολίτ. Παραδ.σ.407 ἀρ. 693 ἐγὼ τὰ 'γλεπα αὖλα, γιατ' εἶμαι ἀλαφροήσκιωτος καὶ βλέπω τὰ ἀερικά, Σολωμ.Ἐλεύθ.Πολιορκ. ἀλαφροήσκιωτε καλέ, γιὰ πές ἀπόψε τ' εἶδες· | νύχτα γιομάτη θαύματα, νύχτα σπαρμένη μάγια.

ἀλαφροκάμωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐπιπόλαιος συμπεριφορὰ ἢ πρᾶξις, συνηθέστ. εἰς πληθ. : τ' ἀλαφροκαμώματα τῶν κοριτσιῶν.

ἀλαφρόκαρδος-η-α δημ. ὁ ἔχων ἐλαφρὰν τὴν καρδίαν, ὁ ἄνευ φροντίδων ἢ ἀνησυχιῶν, ὁ ἀμέριμνος, ὁ ξένοιαστος : ἀλαφρόκαρδη γυναῖκα.

ἀλαφροκεφαλιὰ (ἡ) δημ. ἡ κουφόνοια, ἡ ἐπιπολαιότης, ἡ εὐήθεια, ἡ μωρία, ἡ ἀλαφρομυαλιά· 2) ἡ ἐπιπολαία, ἡ ἀνόητος πρᾶξις : ἔκαμα μιὰν ἀλαφροκεφαλιά.

ἀλαφροκέφαλος-η-α δημ. ὁ κουφόνους, ὁ ἐπιπόλαιος, ὁ ἀνόητος.

ἀλαφρόλογα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ σοβαρολογίας, μὲ ἐλαφράς, ἐπιπολαίας ἢ μωρὰς ὁμιλίας : ἀλαφρόλογα καυβέντιαζε ὅλα τὸ ἀπόγιομα.

ἀλαφρόλογο (τὸ) δημ ὁ ἐλαφρός, ὁ ἄνευ σοβαρότητος, ἐπιπόλαιος, μωρὸς λόγος : ἄφησε τὰ ἀλαφρόλογα νὰ μιλήσουμε γιὰ τὴ δουλιά μας.

ἀλαφρόλογος-η-ο δημ. ὁ λέγων ἀλαφρόλαγα βλ. λ., ὁ φαφλατάς : μ' αὐτὸν τὸν ἀλαφρόλογο δὲ μπορεῖς νὰ πῇς μιὰ κουβέντα σοβαρή.

ἀλαφρομαγερεύω δημ. ἐλαφρά, οὐχὶ δύσπεπτα σκευάζω ἐδέσματα : ἀλαφρομαγερεύουνε στὸ σπίτι μας· ‖ συνήθ. ἡ μτχ. ἀλαφρομαγερεμένος : προτιμῶ τ' ἀλαφρομαγερεμένα φαγιά.

ἀλαφρομυαλιὰ (ἡ) δημ. κουφόνοια, ἐπιπολαιότης, ἡ μωρία, ἡ ἀνοησία : θὰ χαθῇ ἀπὸ τὴν ἀλαφρομυαλιά του· συνών. ἀλαφραγνωμιά βλ.λ.

ἀλαφρόμυαλος-η-ο δημ. ὁ κουφόνους, ὁ ἐπιπόλαιος, ὁ μωρός, ὁ ἀνόητος : μὴ τὸν παρεξηγῇς, εἶναι ἀλαφρόμυαλας λιγάκι· συνών. ἀλαφρός, ἀλαφρονούσης, ἀλαφρόγνωμος βλ. λ.

ἀλαφρονούσης-α-ικο δημ. ὁ ἀλοφρόμυαλος βλ. λ.

ἀλαφροντύνομαι δημ. ἐνδύομαι, φορῶ ἐλαφρὰ ἐνδύματα : καὶ τὸ χειμῶνα ἀκόμη ἀλαφροντύνομαι, σατ. δ.δίστ. καμαρωτὰ καὶ κουνιστὰ χήρα ἀλαφροντυμένη | ὁπού σὲ δεῖ νὰ περπατᾷς σὰ χάχας ἀπαμένει.

ἀλαφρόξινος-η-ο δημ. ὁ ἐλαφρῶς, ὁ ἠπίως ὄξινον γεῦσιν ἔχων· συγγ. **ξινούτσικος.**

ἀλαφροπαίρνω δημ. λαμβάνω τι ἐλαφρῶς· || κ. μτφ. δὲν δίδω τὴν προσήκουσαν προσοχὴν ἢ σημασίαν εἴς τι· || δὲν ποθαίνομαι ἐξ ἀπωλείας ἢ ἀτυχήματος : **ἀλαφρὸ πῆρε τὸ χαμὸ τῆς περιουσίας του.**

ἀλαφροπερπατῶ-άω δημ. μὲ ἐλαφρὸν βῆμα πορεύομαι.

ἀλαφρόπετρα (ἡ) δημ. ἐλαφρός, σπογγοειδὴς λίθος, ἡ κίσηρις βλ. λ.· 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἐπιπόλαιος, ὁ κοῦφος : **μ' αὐτὸν μὴ συζητᾷς, εἶναι ἀλαφρόπετρα.**

ἀλαφροπετρίτης-ισσα-ικο δημ. ὁ καταγόμενος ἐκ τῆς νήσου Θήρας, εἰς ἣν ἀφθόνως ὑπάρχει ἡ κίσηρις, ἡ ἀλαφρόπετρα βλ. λ.· 2) σκωπτικῶς ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος τῆς ἐλαφρόπετρας, ὁ ἐπιπόλαιος : **τά 'πες σὰν ἀλαφροπετρίτης.**

ἀλαφροπιάνω δημ. πιάνω, ἐγγίζω τι ἀκροθιγῶς· || μτφ. ἐπιλαμβάνομαί τινος ἐπιπολαίως, οὐχὶ μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιμονῆς καὶ ἐπιμελείας : **δουλιὰ ποὺ ἀλαφροπιάνεις δὲν προκόβει.**

ἀλαφρόπιοτος-η-ο δημ. ὁ εὐκόλως πινόμενος, ὁ μὴ βαρύς, ὁ μὴ δριμύς, ὁ ἤπιος : **κρασὶ ἀλαφρόπιοτο,-καπνὰ ἀλαφρόπιοτα.**

ἀλαφρόπιστος-η-ο δημ. ὁ εὐχερῶς δίδων πίστιν ἰδίως εἰς ἐπιπολαιότητας ἢ μωρίας, ὁ μωρόπιστος : **σὰ μωρὸ παιδὶ ἀλαφρόπιστη ἡ γυναῖκα.**

ἀλαφροποινίτης-ισσα δημ. ὁ μικρὰν ποινὴν φυλακίσεως ἀποτίων, ἐλαφροποινίτης βλ. λ.

ἀλαφροπουπουλένιος-α-ο ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ ἀλαφροπούλουλο βλ. λ.· 2) ὁ ὁμοιάζων ἢ διὰ τῆς ἐμφανίσεως ἢ τῶν κινήσεων ἢ τοῦ βηματισμοῦ του ἐνθυμίζων, ὁμοιάζων τὸ ἀλαφροπούπουλο : δ.τραγ. **νεράϊδα μὲ περπατησιὰν ἀλαφροπουπουλένια.**

ἀλαφροπούπουλο (τὸ)· δημ. περιληπτ. τὰ λίαν ἐλαφρὰ πτίλα, πούπουλα, τὸ χνούδι τῶν πτερῶν : **πάπλωμα-μαξιλάρι ἀπ' ἀλαφροπούπουλο.**

ἀλαφρός-ιά-ό δημ. θηλ. ἀντὶ **ἐλαφρός** βλ. λ.

ἀλαφροσάλεμα (τὸ) δημ. ἡ ἐλαφρὰ μετακίνησις : **τ' ἀλαφροσάλεμα ποὺ 'χουν τὰ στάχια.**

ἀλαφροσάλευτος-η-ο δημ. ὁ ἐλαφρῶς ὑπὸ πνοῆς ἀνέμου σαλευόμενος : **ἀλαφροσάλευτοι ἀνεμόσπαροι·** || ὁ δι' ἐλαφρᾶς, μικρᾶς προσπαθείας δυνάμενος νὰ μετατοπισθῇ ἢ νὰ σεισθῇ : **ἀλαφροσάλευτο ἔπιπλο, - ὁ ἀλαφροσάλευτος καλαμιόνας.**

ἀλαφροσαλεύω δημ. σείω τι ἐλαφρῶς : **σεισμὸς ἀλαφροσάλεψε τὸ σπίτι·** || συνηθέστ. τὸ παθ. -εύομαι σείομαι, κινοῦμαι, μετατοπίζομαι, σαλεύομαι ἐλαφρῶς : **ἀλαφροσαλεύτηκε ἡ λιθιά.**

ἀλαφροσέρνω δημ. κ. **ἀλαφροσούρνω** σύρω ἐλαφρῶς, ἁπαλά, ἀθορύβως· || ὁ παθ. τ. -ομαι ἐν μέσῃ κ. παθ. σημ. : **λαβωμένος ἀλαφροσύρθηκε ὡς τὴ σκηνή του, - ἀλαφροσύρθηκε τραβηχτὰ μὲ τὰ σκοινιὰ τὸ καΐκι ὡς ἔξω στὴν ἀμμουδιά.**

ἀλαφροσύνη (ἡ) δημ. ἡ κουφόνοια, ἡ ἐπιπολαιότης ἢ εὐήθεια· 2) μτφ. ἡ εὐθυμία, ἡ φαιδρότης, ἡ ξενοιασιά· 3) ἡ ὕφεσις νόσου, ἡ βελτίωσις ὑγείας ἀσθενοῦντος, ἡ καλυτερωσύνη, τὸ ἀλάφρωμα : **πῆρε ἄρωστος ἀλαφροσύνη.**

ἀλαφρόσυρτα ἐπίρρ. δημ. μὲ ἐλαφρὸ σύρσιμο βλ. λ. : **ἀλαφρόσυρτα μετατόπισέ το.**

ἀλαφρόσυρτος-η-ο δημ. ὁ συρόμενος ἢ συρθεὶς ἐλαφρῶς, ἐπ' ὀλίγον· 2) ὁ δι' ὀλίγης δυνάμεως συρόμενος ἢ δυνάμενος νὰ συρθῇ : **εἶν' ἀλαφρόσυρτο τὸ ξύλο στὴν κατηφοριά.**

ἀλαφροφέρνω δημ. εἶμαι κουφόνους, ἐπιπόλαιος, ἀλαφρὺς βλ. λ.5).

ἀλαφροφορτώνω δημ. φορτώνω ἐλαφρά, ἤτοι θέτω ἐλαφρὸν φορτίον, ἰδίως ἐπὶ ὑποζυγίων ἀλλὰ κ. ἄ. : **ἀλαφροφορτώνει τὸ γαϊδοῦρι του, γιατὶ θ' ἀνεβῇ ἀνήφορο·** 2) παθ. φέρω ἐλαφρὸν φορτίον, ἐπὶ κάρου, ἁμάξης, αὐτοκινήτου, πλοίου κττ.· ἀντίθ. βαρυφορτώνομαι, φορτώνομαι κάργα κ. ἐπὶ ἀνθρ. : **ἀλαφροφορτώθηκαν οἱ χαμάληδες·** || ἰδίᾳ ἐν τῇ μτχ. **ἀλαφροφορτωμένος : σκεπὴ ἀλαφροφορτωμένη : ἐπῆγα γρήγορα γιατὶ ἤμουν ἀλαφροφορτωμένος.**

ἀλαφρύς-ιά-ύ δημ. θηλ. κ. **ἀλαφιά**, οὐδ. κ. **ἀλαφριό** ὁ ἔχων μικρὸν βάρος· ἀντίθ. βαρύς : λογοπαίγν. **τί εἶναι πιὸ ἀλαφρὺ μιὰ ὀκᾶ σίδερο ἢ μιὰ ὀκᾶ μπαμπάκι ;·** 2) ὁ εὐκόλως φερόμενος, ὁ μὴ ἐπίπονος, οὐχὶ κουραστικός : **γυρεύω μιὰ ἀλαφριὰ δουλιά, γιὰ ν' ἀφήσω τὸ τσαπί·** 3) ὁ εὔπεπτος : **φά το, εἶναι ἀλαφρύ, δὲ σὲ πειράζει·** 4) μτφ. ἐπὶ τοῦ ὕπνου, ὁ ἤπιος, ὁ οὐχὶ βαθύς : **ὕπνον ἀλαφρὺ κι ὄνειρα γλυκά·** 5) μτφ. συνηθέστ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἐπιπόλαιος, ὁ κοῦφος, ὁ ἀνόητος : **εἶναι ἀλαφρύς, τί νὰ τοῦ κάνῃς ;**

ἀλάφρωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις, ἰδίᾳ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀλαφρώνω, ἐλαφρώνω** βλ.λ. 2) μτφ. ἡ ὕφεσις νόσου· || ἡ βελτίωσις ὑγείας ἀσθενοῦντος, τὸ καλυτέρεμα : **μὲ τὸ πρῶτα ἀλάφρωμα λέει πὼς ἔγινε καλά·** || κ. ἡ ἀνακούφισις.

ἀλαφρωμένος-η-ο δημ. παθ. μτχ. τοῦ **ἀλαφρώνω** βλ. λ.2).

ἀλαφρώνω δημ. ἐλαφρώνω βλ. λ.· 2) μτφ. ἐπὶ νόσου, εὑρίσκομαι εἰς οὐχὶ ὀξεῖαν φάσιν, ὑφίσταμαι ὕφεσιν : **ἀλάφρωσε ἡ ἀρώστια καὶ ξανάρθε στὰ λογικά της ἡ μητέρα·** || ἐπὶ προσώπων ἀσθενούντων, ἔχω βελτιωμένην ὑγείαν, εἶμαι καλύτερα : **ἀλάφρωσε λίγο καὶ θέλει νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ κρεβάτι·** || κ. ἀνακουφίζομαι : **ἀλάφρωσα ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ,** 'Ερωτόκρ.Α 105 **ἐπάσκισ' ὅσο μπόρεσε τὴν παῖδα ν' ἀλαφρώσῃ,—ἀλάφρωσ' ἀπὸ τὰ χρέη·** || εἰδ. ἐπὶ γυναικός, τίκτω, γεννῶ, ἀνακουφίζομαι ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἐγκυμοσύνης· || κ. μέσ. -ομαι κατὰ τὰς αὐτὰς σχέσεις ἰδίᾳ κατὰ μτχ. παρακ. : **ἀλαφρωμένος εἶναι σήμερα ὁ ἄρωστος.**

ἀλάφρωση (ἡ) δημ. κ. **ἀλαφρωσιά** τὸ καθιστᾶν τι ἐλαφρόν, ἡ πρᾶξις ἰδίᾳ τοῦ ἐλαφρώνω βλ. λ. || μτφ. βλ. **ἀλάφρωμα** : 'Ερωτόκρ.Α 1425 **εἶχε καλύτερη μερὰ κι ἀλάφρωση παρμένη** (βελτίωσιν ὑγείας ἐπὶ ἀσθενοῦντος), αὐτ.Α 1393 **παρηγοριὰ κι ἀλάφρωση ἐπῆρε νὰ τ' ἀκούσῃ.**

ἀλαφρωσιά (ἡ) δημ. κ. ἀλάφρωση βλ. λ.

ἀλαφοραγώγητα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λαφυραγωγίαν, ἀλαφυραγωγήτως βλ. λ.

ἀλαφυραγώγητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λαφυραγωγηθείς, ὁ ἐξ οὗ δὲν ἀπήχθησαν λάφυρα, ὁ ἀλεηλάτητος : **χωρίον δὲν ἀφῆκε ὁ ἐχθρικὸς στρατὸς ἀλαφυραγώγητον, - ἀλαφυραγώγητες ἀπόμειναν μόνον οἱ καλύβες.**

ἀλαφυραγωγήτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -α ἄνευ λαφυραγωγήσεως, ἄνευ ἀπαγωγῆς λαφύρων.

ἀλάχανος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων λάχανα βλλ. : Γρηγ.Ναζ.'Επιστ.8,773 Β **πῶς παρέλθω τοὺς ἀκήπους κήπους ἐκείνους καὶ ἀλαχάνους.**

ἀλαχτάριστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λαχτάρα, ἄνευ διακαοῦς ἐπιθυμίας· 2) ἄνευ σφοδρᾶς συγκινήσεως ἢ ἄνευ πένθους, χωρὶς λαχτάρα : **ἀλαχτάριστα δὲν πέρασα οὔτε μιὰ ὥρα στὴ ζωή μου.**

ἀλαχτάριστος-η-ο δημ. ἐπὶ ἰχθύων, σπ.χρ. ὁ μὴ ἀσπαίρων : **ἀλαχτάριστα ψάρια·** 2) ἰδίᾳ μτφ. ὁ μὴ σφόδρα ἐπιθυμητός : **ἀλαχτάριστος στὴν ξενητιὰ γυρίζει·** 3) ὁ μὴ δοκιμάσας λαχτάραν ἤτοι διακαῆ ἐπιθυμίαν καὶ γενικῶς ἀδημονίαν, ἔντονον ἀνησυχίαν δι' ἀπόντα προσφιλῆ· || κατ' ἐπέκτασιν, ὁ μὴ δοκιμάσας σφοδρὰν συγκίνησιν, συγκλονιστικὸν πένθος : **λίγες μάννες ἄφησε ἀλαχτάριστες ὁ πόλεμος.**

ἀλαχτό(ν) [τό] κ. **ἀλλαχτό(ν)** μυθολογούμενον πονηρὸν κακοποιὸν πνεῦμα, συγγ. **τελώνιο, νεραϊδιακό, ξωτικό**: λαϊκὴ παράδοσις ἀπ' τ' ἀϊ Γιωργιοῦ **καὶ πέρα βγαίνουν μεσημεριάτικα τ' ἀλλαχτὰ καὶ λαμπάζουν τὰ παιδιά**· 2) συνεκδ. ὁ παθὼν ἐξ ἐπηρείας ἀλλαχτοῦ, ξωτικοῦ, κ. γεν. ὁ λίαν τεθορυβημένος ἐκ φόβου, ἀνησυχίας κττ.· || συνεκδ. ὁ ἐκ πνευματικῆς ἀτελείας ἀδέξιος, οἱονεὶ πεφοβισμένος, σαστισμένος: **τί κάνεις σὰν ἀλλαχτό;**

ἀλαθ-όω [ἀλαός] παρ' Ὁμ. ἀόρ. **ἀλάωσεν** τυφλώνω: Ὀδ.Α 69 **Κύκλωπος κεχόλωται** [ὁ Ποσειδῶν], **ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν** [ἐστέρησεν τοῦ ὀφθαλμοῦ, κατέστησε τυφλόν], ΑΠ 7,60]· ΕΜ **«ἀλαῶσαι** τὸ τυφλῶσαι», Ἡσ. «**ἀλαῶν**· τρυφῶν, λακίζων, ἐκτυφλῶν, βροχίζων, στερίσκων».

ἀλαῶπις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ **ἀλαωπός** ἡ μὴ βλέπουσα, ἡ τυφλή· || ἡ σκοτεινή: Ἐμπ.49 **νυκτὸς ἐρημαίης ἀλαώπιδος** [χειρόγρ. **ἀγλαώπιδος**]· Ἡσ. «σκοτεινὴν οὐ βλέπουσαν».

ἀλαωπός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ μὴ βλέπων, ὁ τυφλός: Νόνν.Εὐαγγ. Ἰω.9,125 **ἀλ- ὁδίτης**· || ὁ σκοτεινός: αὐτ.Εὐαγγ.Ἰω.9,72 **ἀλ- ὀμίχλη**, Εὐστ.1392,33 «κεῖται ἐν ῥητορικῷ λεξικῷ **ἀλαωπός**, ὁ ἀφανὴς ἢ ὁ τυφλός».

ἀλαωτύς-ύος [ἡ] [ἀλαῶ] ἡ στέρησις τῆς ὁράσεως, ἡ τύφλωσις: Ὀδ.Ι 503 **ὀφθαλμοῦ.. ἀεικελίην ἀλαωτύν**· Ἡσ. «τύφλωσιν».

ἀλαώψ-ῶπος (ὁ) μτγν.. ὁ τυφλός: Συνέσ.Ὕμν. 3,331Β **ἀλαῶπα τιθεὶς τὸν θεοδερκῆ**.

ἄλβα [ἡ] [λατ.] δ.γ. ἀντὶ **ἄλμπα** βλ. λ.

ἀλβανίζω νεώτ. ὁμιλῶ τὴν ἀλβανικὴν γλῶσσαν: **οἱ ἀλβανίζοντες πληθυσμοὶ τῆς Ἠπείρου**· || κατ' ἐπέκτασιν, ἀκολουθῶ, μιμοῦμαι τοὺς Ἀλβανοὺς εἰς τὰς συνηθείας τῆς ζωῆς· || κ. ἐκ συμπαθείας ἢ συμφέροντος ῥέπω ἢ ἔχω φιλικὰς σχέσεις πρὸς τοὺς Ἀλβανούς· πρβλ. ἀρχ. **μηδίζω**.

ἀλβανικά ἐπίρρ. νεώτ. ἄλλως **ἀλβανιστί** βλ.λ. δημ. **ἀρβανίτικα: στὸ χωριό τους μιλᾶν ἀλβανικά**.

ἀλβανικός(-ή)-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ τῶν Ἀλβανῶν, ἤτοι ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς αὐτούς: **ἀλβανικὸν ἔθνος,- ἀλβανικὴ ἱστορία,- ἀλβανικὸν χωρίον,- ἀλβανικὰ σχολεῖα**· || τὸ θηλ. **ἀλβανική** ὡς οὐσ. ἡ γλῶσσα τῶν Ἀλβανῶν: **ὁμιλῶ τὴν ἀλβανικήν**· || κ. ὁ προερχόμενος ἐξ Ἀλβανῶν· δημ. **ἀρβανίτικος: ἀλβανικὰ προϊόντα**.

ἀλβανικῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἀπὸ ἀλβανικῆς ἀπόψεως, κατὰ τρόπον ἀλβανικὸν βλ. λ.· 2) εἰς γλῶσσαν ἀλβανικήν, ἀλβανιστί.

ἀλβανιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπιστημονικῶς ἐρευνῶν τὰ τῶν Ἀλβανῶν, ἤτοι τὴν γλῶσσαν, τὴν ἱστορίαν, τὰ ἔθιμα κ. γενικῶς τὸν βίον καὶ τὸν πολιτισμὸν αὐτῶν· ἄλλως **ἀλβανολόγος**.

ἀλβανιστί ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τοὺς τρόπους, ἰδίᾳ δὲ τὴν γλῶσσαν, τῶν Ἀλβανῶν: **οἱ γέροντες εἰς τὸ χωρίον ὁμιλοῦν μόνον ἀλβανιστί**.

ἀλβανόγλωσσος-ον νεώτ. ὁ ὁμιλῶν τὴν ἀλβανικὴν γλῶσσαν ὡς μητρικήν, ἂν καὶ δὲν εἶναι Ἀλβανὸς τὴν ἐθνικότητα· ἄλλως **ἀλβανόφωνος: ἐπιβάλλεται ἡ ἵδρυσις ἑλληνικῶν σχολείων εἰς τοὺς ἀλβανογλώσσους πληθυσμούς**.

ἀλβανοέλληνες [οἱ] νεώτ. οἱ ἀλβανόγλωσσοι Ἕλληνες· 2) οἱ ἀποτελοῦντες τὴν εἰς τὸ Ἀλβανικὸν κράτος προσηρτημένην ἑλληνικὴν μειονότητα.

ἀλβανοελληνικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ἀλβανοὺς συνάμα καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἄλλως **ἑλληνοαλβανικός: ἀλβανοελληνικὸς σύνδεσμος, ἀλβανοελληνικὴ φιλία,- ἐμπορικὴ συνθήκη**.

ἀλβανολογία [ἡ] νεώτ. ὁ περὶ Ἀλβανῶν λόγος· || εἰδ. ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα περὶ τῆς γλώσσης, τῆς ἱστορίας, τῶν ἐθίμων κττ. τῶν Ἀλβανῶν.

ἀλβανολόγος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἐπιστημονικῶς μελετῶν τὴν γλῶσσαν, τὴν ἱστορίαν, τὰ ἔθιμα κ. γεν. τὸν βίον τῶν Ἀλβανῶν, ἀλβανιστὴς βλ. λ.

ἀλβανομάθεια [ἡ] νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀλβανομαθὴς βλ. λ.

ἀλβανομαθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ γνωρίζων τὴν γλῶσσαν κ. γενικῶς τὴν ἱστορίαν, τὸν βίον, τὸν πολιτισμὸν κττ. τῶν Ἀλβανῶν.

ἀλβανόπαις-αιδος (ὁ,ἡ) νεώτ. ἀλβανὸς παῖς, ἀλβανόπουλο, δημ. ἀρβανιτόπουλο: **ἡ φοίτησις τῶν ἀλβανοπαίδων εἰς τὰ σχολεῖα**.

ἀλβανόπουλο (τό) δημ. ὁ ἀλβανόπαις, ὁ παιδικῆς ἡλικίας Ἀλβανός, τὸ ἀρβανιτόπουλο: **μᾶς ἦρθ' ἕν' ἀλβανόπουλο ἀπὸ τὴν Κορυτσά**.

ἀλβανόφιλος-ον νεώτ. ὁ φίλος τῶν Ἀλβανῶν: **εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν πολλοὶ ἀλβανόφιλοι**· || κ. ὁ εὐμενὴς ὤν, ὁ φιλικὸς πρὸς τοὺς Ἀλβανούς: **ἀλβανόφιλος πολιτική**.

ἀλβανόφωνος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὁμιλῶν τὴν ἀλβανικὴν γλῶσσαν ὡς μητρικήν, ἂν καὶ δὲν εἶναι Ἀλβανὸς τὴν ἐθνικότητα: **οἱ ἀλβανόφωνοι τῆς Ἀττικῆς ὀλιγοστεύουν ἤδη**.

ἀλβάριος [ὁ] Ἐπιγρ. ὁ διὰ κονιάματος ἐπιχρίων, ὁ κονιατής, ὁ ἀσπριτζής.

ἀλβασπιδίνη [ἡ] νεώτ. φαρμακ. συστατικόν, ἐνεχόμενον εἰς τὰ φυτὰ Aspidium Felix καὶ Aspidium Spinulosum καὶ παρασκευαζόμενον εἰς μεταξοστίλπνους βελόνας εὐδιαλύτους μὲ χλωροφόρμιον, αἰθέρα καὶ βενζόλιον.

ἀλβᾶτοι [οἱ] μτγν. κ. μσν. [λατ.] οἱ ἔχοντες λευκὴν περιβολὴν ἀγωνισταὶ τοῦ ἐν Βυζαντίῳ Ἱπποδρόμου: Δίων Κ 61,6,3.

ἄλβατρος [ὁ] νεώτ. ζῳολ. μέγα θαλάσσιον πτηνὸν τῶν νοτίων θαλασσῶν.

ἀλβεδον (τό) νεώτ. ἄστρον. [λατ.] ἡ ποσότης ἐκ τοῦ προσπίπτοντος ἐπί τινος ἑτεροφώτου σώματος φωτός, ὅπερ ἀντανακλᾶται.

ἀλβεόλιθοι [οἱ] νεώτ. παλαιοζῳολ. ζῷον τῆς συνομοταξίας τῶν **κοιλεντερωτῶν**, τῆς τάξεως τῶν **ἀνθοζώων**, ἀπαντῶν κυρίως εἰς ἀπολιθώσεις ἐντὸς σχηματισμῶν τῆς τριτογενοῦς περιόδου.

ἀλβεολίνη [ἡ] νεώτ. ζῳολ. γένος πρωτοζώων τῆς τάξεως τῶν **ῥιζοπόδων**· ζῷον, οὗ τὸ μικρὸν σῶμα φέρει σπειροειδὲς κέλυφος [Alveoline].

ἀλβεολίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκ τῶν τραπεζοειδῶν κοραλλίων τῆς ὁμοιαγενείας τῶν **φαβοσιτιδῶν**· ζῷον διαιτώμενον εἰς κοινωνίας συμπαγεῖς ἢ **κατὰ διακλαδώσεις** ἐκ στενῶν καὶ πυκνῶς πρὸς ἄλληλα κειμένων καὶ συμπεπιεσμένων πρισματικῶν κυττάρων **μετὰ καλύκων λοξῶς** τριπλεύρων ἢ ἡμιαελληνοειδῶν.

ἀλβεόπορος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. ἑξακοράλλια τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ποριτιδῶν**, ἔχοντα τὰ μέρη τοῦ αώματος διάτρητα ὑπὸ πόρων [Alveopora]

ἀλβέρτειος ἀρχιτεκτονική [ἡ] νεώτ. ἀποκρυφ. ἡ μυστικὴ τέχνη, τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν τεκτονικὴν παράδοσιν μετεχειρίζετο εἰς τὴν οἰκοδομικὴν Ἀλβέρτος ὁ Μέγας.

ἀλβέρτειος βάσιμος (ὁ) νεώτ. μουσ. ἡ **ἀλμπέρτειος β-** τρόπος ἐκτελέσεως τοῦ ἐνοργάνου βασίμου διὰ λυτῶν ἢ ἀρπιστῶν συγχορδιῶν, λαβὼν τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ μουσικοῦ Ἀλμπέρτι ὅστις πρῶτος ἔθεσεν αὐτὸν εἰς χρῆσιν [Basso Albertino].

ἀλβέρτια [τά] νεώτ. ζῳολ. μικρότατοι σκωληκοειδεῖς ζωϊκοὶ ὀργανισμοί, ζῶντες παρασιτικῶς ἐντὸς τοῦ ἐντέρου τοῦ λείμακος [γυμνοσαλιάγκου].

ἀλβερτία [ἡ] νεώτ. ἐν τῇ παλαιοφυτολογίᾳ, γένος ἐκ τῶν **κωνοφόρων ἀραυκαριοειδῶν**· δένδρον, οὗ οἱ κλάδοι φέρονται ἀμφιπλεύρως ἐπὶ τοῦ κορμοῦ καὶ ἔχουσι φύλλα σπειροειδῶς διατεταγμένα, ἐπιμήκη, σπαθοειδῆ ἢ ἐλλειψοειδῆ.

ἀλβερτινία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς

οἰκογενείας τῶν **συνθέτων**, περιλαμβάνον ἓν εἶδος ἰθαγενὲς τῆς Βραζιλίας.

ἀλβερτίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἀσφαλτοειδὲς πέτρωμα, παρουσιαζόμενον φλεβοειδῶς ἐντὸς στρωμάτων τῆς κατωτέρας ἀνθρακικῆς περιόδου εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν (Albertit).

ἀλβερτόλαι (αἱ) νεώτ. χημ. τεχνηταὶ ρητῖναι, λαμβανόμεναι διὰ θερμάνσεως τῶν προϊόντων συμπυκνώσεως φορμαλδεΰδης καὶ φαινόλης μετὰ διαφόρων ρητινῶν καὶ ἐλαίων· χρησιμοποιοῦνται ὡς μονωτικαὶ ὗλαι ἐπίσης δὲ πρὸς παρασκευὴν βερνικίων καὶ ἄλλων πλαστικῶν μαζῶν.

ἀλβερτυπία (ἡ) νεώτ. ἡ ζελατινογραφία, ἤτοι μέθοδος ἐμφανοτυπικῆς ἀναπαραγωγῆς, περιλαμβανομένη εἰς τὰς ἐκτύπους φωτογραφικὰς μεθόδους.

ἀλβιζία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδροπῶν**· δένδρον ἢ θάμνος φυλλοβόλος, ἔχων ἄνθη σφαιρικὰ ἢ φερόμενα εἰς στάχεις, χρῶμα λευκὸν ἢ ρόδινον καὶ φυόμενος εἰς τὰς θερμὰς χώρας τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου.

ἀλβινισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῆς χρωστικῆς οὐσίας τοῦ δέρματος ἀνθρώπου, ἰδίᾳ δὲ ζῴων, προκύπτουσα ἐκ τῆς παντελοῦς ἢ μερικῆς ἐλλείψεως τῆς δερμικῆς μελαγχρωμίας καὶ ἐκδηλουμένη εἰς τὸ δέρμα γενικῶς, ὅπερ λαμβάνει χροιὰν ἀηδῶς λευκὴν καὶ καλύπτεται ὑπὸ τριχῶν λευκῶν καὶ κυανολεύκων, ἄ. **λευκοπάθεια**· || βοταν. πάθησις τῶν φυτῶν ἕνεκα κληρονομικῆς ἢ μὴ ἐλλείψεως χρωστικῆς οὐσίας, παρατηρουμένη εἰς τὰ φύλλα ἢ εἰς τὸν κάλυκα αὐτῶν.

ἀλβιονίδαι (αἱ) νεώτ. ζῳολ. σκώληκες τοῦ γένους τῶν βδελλῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ρυγχοβδελλῶν**, ἔχοντες σῶμα βραχύτατον, πλατὺ καὶ πεπιεσμένον μὲ ρύγχος πραβοσκιδοειδὲς καὶ λίαν ἐκτατόν· συνήθως φέρουσι δύο ζεύγη ὀφθαλμῶν καὶ εἶναι ἑρμαφρόδιτοι (Albionidae).

ἀλβίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν τῆς τάξεως τῶν ἀστρίων, ἄχρουν, λάμψεως ὑαλώδους, συνήθως κρυσταλλούμενον· ἄλλως **λευκήρης** (Albit).

ἀλβιτίωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ πετρογραφίᾳ, τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ ἀλβῖται πλούσιοι εἰς ἄσβεστον ἀλλαιοῦνται, οὕτω δὲ σχηματίζονται ἄλλα πυριτικὰ ὀρυκτὰ ἁλάτων ἀσβεστοφόρων.

ἀλβόλιθος (ὁ) νεώτ. τεχνητὸν ὑλικὸν δομῆς, προκῦπτον ἐκ τελείας ἀναμίξεως ὀξιδίου τοῦ μαγνησίου μετὰ πυριτικοῦ ὀξέος καὶ χρησιμοποιούμενον πρὸς κατασκευὴν ἀντικειμένων τέχνης.

ἄλβος-α-ον μσν. (λατ.) ὁ λευκός, ὁ ἄσπρος || συνεκδ. : Ἰω.Μαλάλ.176 **τὸ ἄλβον μέρος** (οἱ ἀλβᾶτοι βλ. λ.).

ἀλβοῦκα (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **λιλιοειδῶν**· φυτὸν ἰθαγενὲς τῆς Ἀφρικῆς, καλλιεργούμενον συνήθως ὡς καλλωπιστικὸν (Albuca L.).

ἀλβουμῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. ἢ **ἀλμπουμῖναι** ἄλλως **λευκωματῖναι** οὐδέτερα σώματα, διαλυόμενα εἰς τὸ ὕδωρ καὶ πηγνύμενα κατὰ τὴν θέρμανσιν, περιέχοντα δὲ μεγάλην ποσότητα θείου· || βοταν. θρεπτικαὶ οὐσίαι, εὑρισκόμεναι ὑπὸ τὸν ὑμενώδη χιτῶνα τοῦ φυτικοῦ σπέρματος καὶ περιβάλλουσαι τὸ ἔμβρυον, ὅπερ τρέφουσι κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναπτύξεώς του.

ἀλβουμινοῦχος χάρτης (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ φωτογραφίᾳ, εἶδος ἐμφανοτυπικοῦ χάρτου, πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὁποίου ἐπικαλύπτεται ἡ ἐπιφάνεια εἰδικοῦ φωταγραφικοῦ χάρτου διὰ μίγματος λευκώματος ᾠοῦ μετὰ χλωριούχου ἑνώσεως.

ἀλβοθρυνος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος τῶν κυπρινιδῶν ἰχθύων· ἔχει σῶμα συμπεπιεσμένον μετὰ λεπτῶν λεπίων, κεφαλὴν ποικιλόσχημον, στόμα ἀνοιγόμενον πλαγίως, τὸ ραχιαῖον πτερύγιον βραχύ, τὸ δὲ *οὐραῖον* δισχιδές, καὶ ἀπαντᾷ συνήθως εἰς τὰ γλυκέα ὕδατα, ἐν Ἑλλάδι δὲ εἰς τὰς πλείστας τῶν λιμνῶν.

ἀλγεῖ Ἡσ. « κρύπτει ».

ἄλγαι (αἱ) νεώτ. βοταν. κ. ἄλγη βλ. λ.2).

ἀλγάλη (ἡ) νεώτ. τὸ γαλακτοτρυγικὸν ἀργίλιον, φάρμακον ἀντισηπτικόν.

ἀλγαρότον (τὸ) νεώτ. φαρμακ. ὀξυχλωριοῦχον ἀντιμόνιον, συνήθως λευκὴ κρυσταλλικὴ κόνις, χρήσιμος εἰς τὴν φαρμακευτικήν.

ἀλγάς Ἡσ. « ἀλγηδόνας ».

ἄλγεβρα (ἡ) μαθημ. (ἀραβ.) κλάδος τῆς καθαρᾶς μαθηματικῆς ἐπιστήμης ἐξετάζων τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς μεταξὺ αὐτῶν σχέσεις· || νεώτ. κ. δημ. κ. τὸ περὶ τοῦ κλάδου τούτου τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης πραγματευόμενον βιβλίον : **δῶσε μου τὴν ἄλγεβρά σου νὰ διαβάσω**· μτφ. ἀσαφές τι ἢ σκοτεινὸν καὶ δυσνόητον : **αὐτά, ποὺ λές, εἶναι ἄλγεβρα δὲν τὰ καταλαβαίνω.**

ἀλγεβρίζω νεώτ. ἀσχολοῦμαι μὲ τὴν ἄλγεβραν ἢ διδάσκω αὐτήν· 2) **κάμνω ἀλγεβρισμὸν** βλ. λ.· 3) μτφ. ἀκριβολογῶ, χειρίζομαι θέμα μετ' ἀπολύτου ἀκριβείας, λίαν ἐπιστημονικῶς.

ἀλγεβρικός-ή-όν νεώτ. μαθημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἄλγεβραν ἢ ὁ χρησιμοποιούμενος ἐν αὐτῇ : **ἀλγεβρικὴ γραμμή,- ἐξίσωσις**· || **ἀλγεβρικὴ μορφὴ** (ἡ διὰ τῆς ἀλγέβρας ἔκφρασις ἰδιότητος γενικῶς ἑνὸς γεωμετρικοῦ σχήματος ἢ σχέσεως μεταξὺ ποσοτήτων)· || **ἀλγεβρικὴ συνάρτησις** (λέγ. συνάρτησις, ἐὰν ἡ ἐξίσωσις, διὰ τῆς ὁποίας συνδέεται πρὸς τοὺς ἀνεξαρτήτους μεταβλητὰς εἶναι ἀλγεβρικὴ πρὸς αὐτὴν καὶ τὰς ἀνεξαρτήτους μεταβλητάς)· || **ἀλγεβρικὸν πρόβλημα** (πᾶν πρόβλημα, λυόμενον διὰ τῆς ἀλγέβρας καὶ τοῦ ἀλγεβρικοῦ ὑπολογισμοῦ)· || **ἀλγεβρικὸς τύπος** (πᾶς τύπος, ὅστις χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ ἀλγέβρᾳ κατὰ τὴν λύσιν προβλημάτων καὶ ἐν ᾧ οἱ ἀριθμοὶ ἀντικαθιστῶνται διὰ γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου).

ἀλγεβρικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ ἢ μὲ τὴν ἄλγεβραν : **τὸ πρόβλημα τοῦτο λύεται** ἀλγεβρικῶς.

ἀλγεβρισμός (ὁ) νεώτ. μαθημ. ἡ δι' ἀλγεβρικῶν ἐξισώσεων κατάστρωσις καὶ λύσις μαθηματικῶν, ἰδίᾳ ἀριθμητικῶν προβλημάτων καὶ γεωμετρικῶν θεωρημάτων· 2) **ὁ τρόπος** τοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι τὴν ποσότητα ἀριθμητικῶς καὶ συνδυαστικῶς, ἤτοι ἀλγεβρικῶς.

ἀλγεβριστής (ὁ) ὁ εἰδικῶς ἀσχολούμενος μὲ τὴν ἄλγεβραν· || ὁ λύων τι **κατὰ** τὴν ἄλγεβραν· || ὁ σκεπτόμενος ἀλγεβρικῶς.

ἀλγείη Ἡσ. « ἀρρωστία Λάκωνες ».

ἀλγείνη (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ φωτογραφίᾳ, οὐσία λαμβανομένη ἐκ φυκῶν διὰ ζέοντος ὕδατος, χρήσιμος εἰς τὴν παρασκευὴν φωτογραφικῶν χαρτῶν.

ἀλγεινός-ή-όν κ. νεώτ. συγκρ. ἀλγίων, ὑπερθ. **ἄλγιστος ὁ προκαλῶν ἄλγος**, ἤτοι σωματικὸν πόνον, ὁ ὀδυνηρός : Ἱππ.Γυν.2,146 **ἀλγ- ἐπιμήνια,** Πλάτ.Τίμ.81 E **θάνατος . . ἀλγεινὸς καὶ βίαιος,** αὐτ.Τίμ.84 E **νοσήματα . . ἀλγεινά,** Λυκόφρ.942 **ὠδῖνας ἀλγεινὰς τόκων**· 2) ὁ ψυχικὸν πόνον, πικρίαν ἐπιφέρων, ὁ λυπηρός, ὁ θλιβερός : Αἰσχ. Πρ.197 **ἀλγεινὰ μὲν μοι καὶ λέγειν ἐστὶν τάδε,** Σοφ.Ἀντ.857 **ἀλγεινοτάτας μερίμνας,** Εὐρ.Μήδ. 1026 **λυπρὸν βίοτον ἀλγεινόν τ'**, Θουκ.2,39,4 **τοῖς τε μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκάμνειν,** Ξεν.ΚΠ 3,3,24 τοῖς **δὲ κακοῖς ταπεινός τε καὶ ἀλγεινὸς καὶ ἀβίωτος** ὁ αἰὼν ἐπανακείσεται, Ὀρφ.Ἀργ. 1163 νῦν γὰρ δὴ λυγρῇ τε καὶ ἀλγεινῇ κακότητι **ἔξομαι,** νεώτ. ἡ **εἴδησις ἐπροξένησεν ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν**· 3) παθ. σπαν. χρήσ. ὁ αἰσθανόμενος ἄλγος, πόνον, ὁ βαρέως ὑποφέρων : Σοφ. ΟΚ 1664 **ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς οὐδὲ σὺν νόσοις** ἀλγεινὸς **ἐξεπέμπετ'**· 4) συγκρ. κ. ὑπερθ. συνήθ. **ἀλγίων,** **ἄλγιστος** βλ. λ., ἄλλως κ. νεώτ.

ἀλγεινότερος, ἀλγεινότατος : Πλάτ.Συμπ.218 Α **ἐγὼ δεδηγμένος.. ὑπὸ ἀλγεινοτέρου καὶ τὸ ἀλγεινότατον ὧν ἄν τις δηχθείη,** Ἀριστλ.Πρ.890 Α 37, νεώτ. **ἀλγεινότατον ἄγγελμα.**

ἀλγεινότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀλγεινοῦ, τὸ νὰ εἶναί τι ἀλγεινὸν βλ. λ.

ἀλγεινῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. μετὰ σωματικοῦ πόνου, ὀδυνηρῶς : Πλάτ.Γοργ.476 C **σφόδρα γε καίει καὶ ἀλγεινῶς·** 2) μετὰ πικρίας, μετὰ λύπης, θλιβερῶς : Σοφ.Ἀντ.437 **ἡδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἅμα.**

ἀλγεόθυμος Ἡσ. « ἀνώδυνος (;) τὴν ψυχήν ».

ἀλγεριακός-ή-όν νεώτ. ἀλγερικὸς βλ. λ.

ἀλγερικός-ή-όν νεώτ. κ. **ἀλγεριακός** ὁ ἀνήκων εἰς τὸ Ἀλγέριον ἢ ἀναφερόμενος εἰς αὐτό : **αἱ ἀλγερικαὶ ἀκταί·** ‖ **ἀλγερικὸν μέταλλον** [κρᾶμα κασσιτέρου καὶ χαλκοῦ μετ' ἐλαχίστης ποσότητος ἀντιμονίου καὶ βισμουθίου, χρήσιμον ποιούμενον εἰς κατασκευὴν μικρῶν οἰκιακῶν ἀντικειμένων].

ἀλγερίνικος-η-ο δημ. κ. **ἀλτζερίνικος** κ. **ἀλιτζερίνικος** ὁ ἀνήκων εἰς τὸ Ἀλγέριον ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτοῦ : **ἀλγερίνικα φέσια,-ἦρτε ἕνα ἀλτζερίνικο καράβι καὶ ρήμαξε τὸ νησί·** 2) **ἀλιτζερίνικος** συνεκδ. ὁ τραχύς, ὁ ἁρπακτικός, βάρβαρος, αἱμοβόρος : **ἀλιτζερίνικα καμώματα.**

ἀλγερῖνος (ὁ) θηλ. **ἀλγερίνα,** δημ. κ. **ἀλτζερῖνος -α** οἱ ἰθαγενεῖς ἢ (καὶ) κάτοικοι τοῦ Ἀλγερίου· ‖ συνεκδ. δημ. οἱ πειραταί, οἱ κουρσάροι : **τὸν εἶχαν πάρει σκλάβο οἱ ἀλτζερῖνοι,** κατάρ. ἀλτζερῖνοι νὰ σὲ πάρουν· ‖ κ. ὁ ἁρπακτικὸς ἢ ὁ κακόπιστος, λέγ. συνήθως ὡς ὕβρις : **ἀλτζερῖνε,** παλιοχαράμη.

ἀλγεσίδωρος-ον κ. μτγν. ὁ δωρούμενος ἄλγη, ἤτοι ὁ πόνον, θλῖψιν ἐπιφέρων : Σαπφ.125 **ἀλγεσίδωρος καὶ γλυκύπικρος ἔρως,** Ὀππ.Κυν.2,668 **ἔρις ἀλγεσίδωρος.**

ἀλγεσίθυμος-ον ὁ θλίβων, ὁ λυπῶν τὴν ψυχήν : Ὀρφ.Λιθ.65 **ἀλγ- πόνος·** πρβλ. Πάπ. **ἀλγεσίθυμος καὶ βαρυδαίμων.**

ἄλγη (τὰ) κ. νεώτ. πληθ. τοῦ **ἄλγος** βλ. λ.· 2) νεώτ. βοταν. φυτὰ μονοκύτταρα κρυπτόγαμα τῆς τάξεως τῶν **θαλλοφύτων,** φυόμενα εἰς γλυκέα ἢ ἁλμυρὰ ὕδατα μεμονωμένως ἢ κατὰ πυκνὰς κοινότητας ἔχοντα συνήθως χλωροφύλλην, δι' ἧς μόνον διακρίνονται ἀπὸ τῶν μυκήτων· ἄλλως **ἄλγαι.**

ἀλγηδών-όνος (ἡ) κ. νεώτ. ὁ σωματικὸς πόνος, τὸ ἄλγος : Ἡρ.5,18 **ἀλγηδόνας σφι ὀφθαλμῶν,** Ἱππ. Κφακ.394 **ἀλγ- γίνεται παρ' ὅλον τὸ σῶμα,** Εὐρ. Ἀνδρ.259 **τραυμάτων ἀλγηδόνας,** Πλάτ.Πολιτ. 293Β **τέμνοντες ἢ κάοντες ἤ τιν' ἄλλην ἀλγηδόνα προσάπτοντες,** Ξεν.Ἀπομν.1,2,24 **μετὰ πόνων [τε] καὶ ἀλγηδόνων·** ‖ νεώτ. ἐν τῇ ψυχολογίᾳ, εἶναι τὸ αἴσθημα πόνου, ὅπερ παράγεται διὰ τοῦ δέρματος καὶ ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων τοῦ σώματος, συνοδεύεται δὲ πάντοτε ὑπὸ δυσαρέστων συναισθημάτων· 2) ὁ ψυχικὸς πόνος, ἡ λύπη, ἡ θλῖψις : Σοφ.ΟΚ 513 **τᾶς δειλαίας ἀπόρου φανείσας ἀλγηδόνας, ᾇ ξυνέστας,** Εὐρ.Μήδ.56 **εἰς ταῦτ' ἐκβέβηκ' ἀλγηδόνος, ὥσθ' ἵμερος μ' ἐπῆλθε,** Πλούτ.Αἰμ.33 **μεμιγμένην ἀλγηδόνι καὶ χάριτι τὴν θέαν,** Οἰνομ. παρὰ Στοβ.613,8 **ἀλγηδόνας δὲ ταῦτα καυφίζει φρενῶν·** 3) ἐνεργ. αἰτία σωματικοῦ πόνου : Ἀλεξ. παρὰ Πλαυτ.Ἀλεξ.21 **ἀλγηδόνες ὀμμάτων αἱ Περσίδες.**

ἄλγημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ αἴσθημα σωματικοῦ πόνου : Ἱππ. **ἀλγ- κατὰ κληῖδα,** Δημ.1260,21 **πυρετοὶ δὲ παρηκολούθουν μαι συνεχεῖς καὶ ἀλγήματα, ὅλου μὲν τοῦ σώματος πάνυ σφοδρὰ καὶ δεινά,** Ἰώσ.ΑΙ 19,350 **τῷ τῆς γαστρὸς ἀλγήματι,** Πλούτ.Σύλλ. **ἀλγ- ναρκώδες,** Γαλ. εἰς Γλαυκίδ.1 **ἄλγημα τῆς κεφαλῆς·** 2) ψυχικὸς πόνος, λύπη, θλῖψις : Σοφ.Φιλ.1170 **παλαιὸν ἄλγημ' ὑπέμνασας,** Μέν.667 οὐκ ἔστι λύπης.. ἄλγημα μεῖζον.

ἀλγηρός-ά-όν μτγν. ὁ ἐπιφέρων ἄλγος, ἤτοι σωματικὸν πόνον, ὁ ὀδυνηρός, ὁ ἐπώδυνος : ΠΔ Ἱερ.10,19 **ἀλγηρὰ ἡ πληγή σου·** 2) ὁ λυπηρός, ὁ θλιβερός· Ἡσ. « **ἀλγηρά,** λυπηρά ».

ἀλγησίμετρον (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ πειραματ. ψυχολογίᾳ, ὄργανον πρὸς καθορισμὸν τῶν σημείων ἀλγηδόνος ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ μέτρησιν τῆς ἐντάσεως τοῦ ἀπαιτουμένου ἐρεθίσματος διὰ τὴν παραγωγὴν ἀλγηδόνος.

ἄλγησις-εως κ. νεώτ. ἡ αἴσθησις σωματικοῦ πόνου : Σοφ.Φιλ.791 **εἴθε σου διαμπερὲς στέρνων ἔχοιτ' ἄλγησις ἥδε,** Βέττ.Βάλ.1,21 **ἀλγ- νεύρων·** 2) ψυχικὸς πόνος : Ἀριστφ.Θεσμ.147 **τοῦ φθόνου μὲν τὸν ψόγον. ἤκουσα, τὴν δ' ἄλγησιν οὐ παρεσχόμην·** Σουΐδ. « ἡ λύπη καὶ τὸ ἄλγος ».

ἀλγίνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλοιῶδες ὑδατόλυμα, λαμβανόμενον δι' ἐμβροχῆς τῆς λαμιναρίας ἐν διαλύματι σόδας, μὴ πηγνύμενον διὰ ψύξεως ἢ θερμάνσεως καὶ χρησιμοποιούμενον **ἐν μίγματι μετ'** ἀνθρακολαμιναρίας ὡς δυσθερμαγωγὸς μᾶζα [Algin].

ἀλγινοειδῆ (τὰ) κ. **ἀλγινοΐδια** νεώτ. αἱ μετὰ τοῦ ἀλγινικοῦ ὀξέος ἑνώσεις τῶν μετάλλων ἢ τὰ μετ' ἀλκαλοειδῶν ἅλατα αὐτοῦ [alginoïde].

ἀλγινόεις-εσσα-εν ὁ ἐπίμοχθος, ὁ ἐργώδης, ὁ ὀχληρός : Ἡσίοδ.Θ 226 **Ἔρις στυγερὴ τέκε μὲν Πόνον ἀλγινόεντα,** Μίμν.ΙΙ **τελέσας ἀλγινόεσσαν ὁδόν,** Ξενοφάν.2 **πυκτοσύνην ἀλγινόεσσαν ἔχων,** Ὀρφ.Λιθ.33 **στάσιν ἀλγ-·** 2) ὁ ἀλγεινός, ὁ ὀδυνηρός : Νικ.Θηρ.769 **ἀλγ- κέντρον,** ΑΠ 7,232 **ἀλγινόεσσα νόσος·** 3) μτφ. ὁ οἰκτρός, ὁ ἄθλιος, ὁ δυστυχής, ὁ ἄτυχος, ὁ κακορίζικος : Μαν.6,681 **ἀλγινόεσσα γενέθλη** [τητωμένη ὄλβου].

ἀλγίστατον (ἀμφίβ.) Σουΐδ. ἀντὶ **ἄλγιστον.**

ἄλγιστος-η-ον ὑπερθ. τοῦ **ἀλγεινός** βλ. **ἀλγίων** ὁ μέγιστον κόπον ἐπιφέρων, ὁ λίαν ἐπίπονος, ἐπίμοχθος : Ἰλ.Ψ 655 **ἡμίονον.. κατέδησ' ἐν ἀγῶνι ἑξέτε' ἀδμήτην, ἥ τ' ἀλγίστη δαμάσασθαι·** 2) ὁ λυπηρότατος, ὁ οἰκτρότατος, ὁ λίαν ἀξιοθρήνητος : Σοφ.Αἶ.993 **ὦ τῶν ἁπάντων δὴ θεαμάτων ἐμοὶ ἄλγιστον,** Εὐρ.Ἠλ.134 **συμφοραῖς ἀλγίσταισιν,** Θουκ.7,82,2 **ἀνδράσιν μὲν οὖν τὰ ἄλγιστα προσέθεσαν,** Λυσ.6,1 **ἀλγ- θάνατος,** Ὀππ. Ἁλ.2, 624 **δαῖτα κελαινοτάτην καὶ ἀλγίστην πονέοντες·** ‖ τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἄλγιστα** ὡς ἐπίρρ. : Σοφ. ΟΚ 1174 **οὗ λόγων ἐγὼ ἄλγιστ' ἂν ἀνδρῶν ἐξανασχοίμην κλύων,** Εὐρ.Βάκχ.326 **ἀλγ- μαίνεσθαι.**

ἀλγίων-ονος-ον συγκρ. τοῦ **ἀλγεινός** βλ. λ. σχηματιζόμενον, ὡς κ. τὸ ὑπερθ. **ἄλγιστος,** ἐκ τοῦ **ἄλγος** ὀδυνηρότερος, θλιβερώτερος· παρ' Ὁμ. μόνον κατ' οὐδ. γένος **ἄλγιον,** εἰς ὃ διάφ. ἑρμ. οὐχὶ συγκρίσεως δηλωτική, ἤτοι ὀδυνηρόν, κακόν : Ἰλ.Σ 278 **τῷ δ' ἄλγιον, αἴ κ' ἐθέλησιν.. μάχεσθαι,** Ὀδ.Π 147 **ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν,** Αἰσχ.Πρ.936 **ἀλλ' ἆθλον ἄν σοι τοῦδ' ἔτ' ἀλγίω πόροι,** Εὐρ.Ἱππ.484 **ὁ δ' αἶνος οὗτος.. σοὶ μᾶλλον ἀλγίων κλύειν,** Ἰσοκρ.8,128 τί **ἄλγιον** ἢ ζῆν **δεδιότα·** πρβλ.Σοφ.Ἀντ.64 **ἀλγίονα τῶνδε.**

ἀλγοδονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τοῦ χαλκοῦ, εὑρισκόμενον εἰς κακκώδεις μάζας καὶ κρυσταλλικὰ ἐπιφλοιώματα ἐν Χιλῇ, ἔχον ζωηρὰν μεταλλικὴν λάμψιν καὶ χρῶμα ὑπόλευκον.

ἀλγόλ νεώτ. κ. **ἀλγκόλ** [ἀραβ.] ἄστρον, ὁ μεταβλητὸς ἀστὴρ β τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Περσέως· 2) χημ. ὁμὰς τεχνητῶν ὀργανικῶν χρωμάτων ἐξαιρετικῆς ἀνθεκτικότητος, ἅτινα εἶναι παράγωγα τῆς ἀνθρακινόνης καὶ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν βαφὴν τοῦ βάμβακος, τοῦ λίνου καὶ τῆς τεχνητῆς μετάξης.

ἀλγολαγνεία (ἡ) νεώτ. διαστροφὴ τῆς γενετησίου ὁρμῆς, καθ' ἣν ὁ πάσχων αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην ἐν τῇ γενετησίῳ ὁμιλίᾳ νὰ βασανίζῃ τὸ

ἄτομον, μεθ' οὗ συνέρχεται εἰς γενετήσιον ὁμιλίαν= **σαδισμὸς** ἢ νὰ ὑφίσταται ὑπὸ τούτου τοιοῦτον ἄλγος=**μαζοχισμός.**

ἀλγομανία (ἡ) νεώτ. ψυχοπαθολογικὴ κατάστασις ἐκφύλων ἀτόμων, ἅτινα ἐπιζητοῦσιν, ἰδίᾳ ἐν τῇ γενετησίῳ ὁρμῇ, τὸ ἄλγος, τὸν πόνον, διότι αἰσθάνονται εἰς αὐτόν ἀπόλαυσιν.

ἀλγοριθμικοί (οἱ) μαν. κ. νεώτ. οἱ μαθηταὶ τῶν Ἀράβων οἱ παραδεχθέντες τὸ δεκαδικὸν σύστημα· ‖ νεώτ. **ἀλγοριθμικὴ λογικὴ** (σύνολον συμβόλων καὶ κανόνων λογισμοῦ ἀναλόγων πρὸς τοὺς τῆς Ἀλγέβρας).

ἀλγόριθμος (ὁ) μον. κ. νεώτ. μαθημ. τὸ δεκαδικὸν σύστημα τῆς ἀριθμήσεως· ‖ κατ' ἐπέκτ. τὸ σύνολον τῶν κανόνων τοῦ λογισμοῦ μὲ ἀριθμοὺς γεγραμμένους εἰς τὸ δεκαδικὸν σύστημα· ‖ κ. ὁ ἀριθμητικὸς λογισμός, ἤτοι οἱ κανόνες ἁπλῶν μαθηματικῶν πράξεων παντὸς εἴδους καὶ ἰδίᾳ ὁ τρόπος, καθ' ὃν εὑρίσκεται ἀριθμός τις ἐξαρτώμενος ἀπ' ἄλλων: ὁ **ἀλγόριθμος τοῦ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου**· ‖ νεώτ. γεν. πᾶν σύνολον συμβόλων καὶ μεθόδων λογισμοῦ.

ἄλγος-ους (τό) κ. νεώτ. συγκρ. ἄλγιον πρβλ. βασιλεύτερος ὁ σωματικὸς πόνος: Ἰλ. Ξ 394 **καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος,** Ἱππ. Ἐπιδ. 7,20 **ἄλγ- καρδίης,** Σοφ. Φιλ. 1379 **πρὸς τοὺς.. τήνδε τ' ἔμπυον βάσιν παύσοντας ἄλγους,** Ξεν. Κυν. 3,3 **ἄλγ- ποδῶν,** Ἐπιγρ. **ἄλγ- κεφαλᾶς,** ΠΔ Ψαλμ. 68,26 **ἄλγ- τραυμάτων**· ‖ ἰδίως οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἄλγεα** τὰ παθήματα, αἱ ταλαιπωρίαι, αἱ συμφοραί: Ἰλ. Α 110 **τοῦδ' ἕνεκά σφιν ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,** αὐτ. Β 721 **κρατέρ' ἄλγεα πάσχων**· 2) κ. μτφ. ἡ ἀνησυχία, ἡ λύπη, ἡ θλῖψις: Ἰλ. Ι 321 **ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,** Ὀδ. Α 4 **πολλὰ δ' ὅ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,** αὐτ. Ι 75 **καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες,** αὐτ. Τ 471 **τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα,** Αἰσχ. Πρ. 435 **στένουσιν ἄλγος οἰκτρόν,** παρ' αὐτ. **ἄμαχον, ἀξύστατον, δύσοιστον,** οἰκτρόν, **πάγκλαυτον, φθονερὸν ἄλγος,** Εὐρ. Ἑλ. 201 **αἰσχύνας ἐμᾶς ὑπ' ἀλγέων,** αὐτ. Ἱκ. 807 **τὰ κύντατ' ἄλγη κακῶν,** Ἀριστφ. Πλ. 1034 **ὑπὸ τοῦ γὰρ ἄλγους κατέτηκ' ὦ φίλτατε,** Λυκόφρ. 1087 **καὶ τοὺς μὲν ἄλγη ποικίλαι τε συμφοραὶ.. ἐξαυσιν,** ΠΔ Σοφ. Σειρ. 26,6 **ἄλγος καρδίας καὶ πένθος γυνὴ ἀντίζηλος ἐπὶ γυναικί**· 3) κ. ἐν ἐνεργ. ἐννοίᾳ, σπαν. χρῆσ. ὁ πόνον, ὀδύνην, μεγάλην θλῖψιν ἐπιφέρων: Βίων 2,11 **ἅρπασε τὰν Ἑλέναν ποθ' ὁ βωκόλος.. Οἰνώνῃ κακὸν ἄλγος,** ΑΠ 6,167 **ὑετὸς καὶ νὺξ καὶ τὸ τρίτον ἄλγος ἔρωτι οἶνος,** αὐτ. 9,390 **τέτρατον ἄλγος ἔτικτε** (ἐπὶ μητρός, ἥτις εἶχε κηδεύσει προηγουμένως τρία τέκνα της).

ἀλγραφία (ἡ) νεώτ. ὅρος τῶν γραφ. τεχν., μέθοδος ἐπιπεδοτύπου ἀναπαραγωγῆς, εἰς ἣν χρησιμοποιοῦνται πλάκες οὐχὶ λιθογραφικαί, ἀλλ' ἐξ ἀργιλίου.

ἀλγυνσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ἄλγος ἐπιφέρειν, ἡ πρόκλησις λύπης: Ὀλυμπιόδ. Γοργ. 531 J **δι' ἀλγύνσεως**· ἀντίθ. **δι' ἡδύνσεως.**

ἀλγυντήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ λύπην, θλῖψιν, ψυχικὴν ὀδύνην ἐπιφέρων: Χρησμ. παρὰ Ζωσ. 1,57 **ἔξιτέ μοι, μεγάρων ἀπατήμονες αὔλιοι ἄνδρες, φύτλης ἀθανάτων ἐρικυδέος ἀλγυντῆρες.**

ἀλγύνω κ. νεώτ. μέλλ. ἀρχ. **ἀλγυνῶ,** ἀόρ. **ἤλγυνα,** μέσ. μέλλ. **ἀλγυνοῦμαι** (μετὰ παθ. σημασίας), ἀόρ. παθ. **ἠλγύνθην** προκαλῶ ἄλγος, σωματικὸν ἢ ψυχικόν, λυπῶ, θλίβω: Αἰσχ. Χο. 735 **ἄλγη δύσοιστα.. ἐμὴν ἤλγυνεν ἐν στέρνοις φρένα,** Σοφ. ΟΤ 332 **ἐγὼ οὔτ' ἐμαυτὸν οὔτε σ' ἀλγυνῶ,** αὐτ. Φιλ. 483 **ἥκιστα μέλλω τοὺς ξυνόντας ἀλγυνεῖν,** Εὐρ. Μήδ. 402 **χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ,** Μαν. 5,101 **ἀλλ' ὁ μὲν ἀλγύνει ψυχὴν καὶ σῶμα βρότειον,** Πλούτ. Μάρκελλ. 25 **ὃν οἱ Μαρκέλλου λόγοι.. ἤλγυναν,** Ἀντων. Λιβ. 31 **ὁ λόγος ἤλγυνε τὰς νύμφας**· ‖ παθ. **-ομαι** κατὰ τὴν αὐτὴν σημ., θλίβομαι, αἰσθάνομαι ἄλγος, λυποῦμαι: Αἰσχ. Πρ. 245 **εἰσιδοῦσα ἠλγύνθην κέαρ,** Σοφ. Ἀντ. 468 **κείνοις ἂν ἤλγουν· τοῖσδε οὐκ ἀλγύνομαι,** Εὐρ. ΙΑ 657 **ἀλγ- τὸ θέλειν οὐκ ἔχων,** Πλούτ. Ἀγησ. 2 **τοῖς ψόγοις ἀλγύνεσθαι.**

ἀλγῶ-έω κ. νεώτ. αἰσθάνομαι ἄλγος, ἤτοι σωματικὸν πόνον: Ἰλ. Θ 85 **ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,** Ἱππ. Προγν. 7 **ἀλγ- κεφαλήν,** Ἀριστφ. Εἰρ. 237 **τὰς γνάθους ἀλγήσετε,** Πλάτ. Πολ. 462 D **ὁ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλγεῖ,** νεώτ. **ἀλγῶ κατὰ τὴν ὀσφυακὴν χώραν**· 2) πονῶ ψυχικῶς, ὀδύνομαι, λυποῦμαι, θλίβομαι: Ὀδ. Μ 27 **ἁλὸς ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες,** Ἡρ. 3,43 **ἵνα μὴ συντυχίης δεινῆς.. Πολυκράτεα καταλαβούσης αὐτὸς ἀλγήσειε τὴν ψυχήν,** αὐτ. 3,50 **ἤλγησ' ἀκούσας,** Αἰσχ. Ἀγ. 571 **ἀλγεῖν χρὴ τύχης παλιγκότου,** Σοφ. Αἴ. 337 **ἀλγοίης ἐπ' ἐξειργασμένοις,** Εὐρ. Τρῳ. 729 **εὐγενῶς δ' ἄλγει κακοῖς,** Θουκ. 2,65,4 **ὧν μὲν περὶ τὰ οἰκεῖα ἕκαστος ἤλγει ἀμβλύτεροι ἤδη ὄντες**· ‖ πιθαν. μετὰ παθ. σημ.: Ἱππ. Κωακ. 273 **ὑποχόνδριον ἀνωμάλως ἔχον καὶ ἀλγούμενον** (ἴσως **ἀλγυνόμενον**), Διοσκ. Εὐπ. 1,66 **τὸν ἀλγούμενον ὀδόντα.**

ἀλγώγκειος (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ παλαιοτάτη περίοδος τοῦ παλαιοζωϊκοῦ αἰῶνος, τῆς ὁποίας τὰ πετρώματα, μεγάλης ἐκτάσεως ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, ἐπικάθηνται ἐπὶ τῶν ἀρχαιολιθικῶν καὶ βαστάζουσι τὰ μεταγενέστερα.

ἀλδαίνω σπαν. χρῆσ. κ. μόνον κατ' ἐνεστ. κ. παρατ., πλὴν τοῦ ἐπ. ἀόρ. **ἤλδανε,** ὅστις κατὰ διάφ. ἐκδοχὴν εἶναι τύπος ἐκ ρήμ. **ἀλδάνω,** μτγν. ἀόρ. πιθαν. **ἀλδήσασκε** αὐξάνω, τρέφω, δυναμώνω: Ὀδ. Σ 70 **Ἀθήνη ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,** Αἰσχ. Ἑπτ. 12 **βλαστημὸν ἀλδαίνοντα σώματος πολύν,** αὐτ. Πρ. 539 **θυμὸν ἀλδαίνουσαν ἐν εὐφροσύναις**· ‖ πολλαπλασιάζω, ἀλλὰ κατὰ δ. ἑρμ. ἐξαγγέλλω, φανερώνω, ἀποκαλύπτω: αὐτ. Ἑπτ. 557 **ὃς οὐκ ἐάσει γλῶσσαν.. ἀλδαίνειν κακά**· ‖ μέσ. **-ομαι** κατὰ τὴν αὐτὴν σημ.: Ἡσ. « **ἀλδάνεται**· πίμπλαται, αὔξει, βλαστάνει ».

ἀλδάνη (ἡ) νεώτ. σῶμα, προερχόμενον ἀπὸ συγκόλλησιν δύο ἢ περισσοτέρων μορίων τῆς ἀλδεΰδης μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ὕδατος.

ἀλδάνω πιθαν. παρ' Ὁμ. κ. μόνον ἐν τῷ παρατ. **ἤλδανε,** βλ. **ἀλδαίνω.**

ἄλδετα Ἡσ. « ἄτμημα » (δ.γ. **ἄλαστα, ἄτλητα**).

ἀλδεϋδάζαι (αἱ) νεώτ. χημ. ἔνζυμα, ἅτινα μετατρέπουσιν ἀλδεΰδας εἰς ὀξέα, ἁ. **ἀλδεϋδάσαι.**

ἀλδεΰδαι (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, αἵτινες ἀπαντῶσιν ἀφθόνως ἐν τῷ φυτικῷ βασιλείῳ, συνήθως ὅμως παρασκευάζονται ἐν τῇ βιομηχανίᾳ συνθετικῶς εἴτε πρὸς χρῆσιν εἰς τὴν ἀρωματοποιίαν εἴτε πρὸς περαιτέρω κατεργασίαν· εἶναι ὑγρὰ ἢ στερεὰ σώματα, ἔχοντα ἰδιάζουσαν ὀσμήν, εὐκόλως ὀξειδούμενα εἰς τὸν ἀέρα καὶ γενικῶς λίαν ἀντιδραστικά· ἄλλως **ἀλδεΰδια.**

ἀλδεΰδια (τά) νεώτ. χημ. ἀντὶ **ἀλδεΰδαι** βλ. λ.

ἀλδεϋδοξέα (τά) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, περιέχουσαι ἀνὰ μίαν ἢ ἀνὰ πλείονας ἀλδεϋδικὰς συνάμα καὶ καρβοξυλικὰς ὁμάδας.

ἀλδεϋδορρητῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. κιτρινόφαιοι ρητινοειδεῖς μᾶζαι, λαμβανόμεναι ἐκ τῶν ἀλδεϋδῶν τῇ ἐπιδράσει καυστικῶν ἀλκαλίων.

ἄλδη (ἡ) μτγν. ἡ αὔξησις: Ἡρωδιαν. 1,311.

ἀλδήεις-εσσα-εν μτγν. ὁ αὐξάνων, ὁ μεγαλώνων: Μάξιμ. 533 **ἀλδήεντα πάντα καὶ αὔξιμα.**

ἀλθήμιος μτγν. ἐπίθ. τοῦ Διὸς ὁ αἴτιος τῆς αὐξήσεως: Μεθόδ. παρὰ ΕΜ « παρὰ τὸ ἀλδαίνειν καὶ αὐξάνειν τοὺς καρπούς ».

ἀλδήσασκε μτγν. ἀόρ. πιθαν. τοῦ **ἀλδαίνω**

βλ. λ. ηὔξησε, ἔθρεψε : 'Ορφ.Λιθ.370 **ὅτε βρέφος ἀλδήσασκε.**

ἀλδησκάνω μτγν. κ. ἀλδισκάνω βλ. λ.

ἀλδήσκω παρ' 'Ομ. μόνον κατὰ μτχ. **ἀλδήσκοντος** αὐξάνω : 'Ιλ.Ψ599 **τοῖο δὲ θυμὸς ἰάνθη, ὡς εἴ τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση ληίου ἀλδήσκοντος·** ΕΜ « αὐξάνοντος »· 2) μτθ. κάμνω τι νὰ αὐξάνῃ, ἀλδαίνω βλ. λ. : Θεόκρ.17,78 **λήϊον ἀλδήσκουσιν ὀφελλόμενον Διὸς ὄμβρῳ·** πρβλ. 'Ερατοσθ. **μὲ τοκῆες ἀνέτρεφον ἀλδήσκοντες.**

ἀλδίνα (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδρωπῶν—φυχανθῶν,** περιλαμβάνον μεγάλα δένδρα, ἰθαγενῆ τῆς Βραζιλίας καὶ Γουϊνέας.

ἀλδῖναι ἡ ἀλδιναὶ ἐκδόσεις νεώτ. αἱ κατὰ τὸν 15ον καὶ 16ον αἰῶνα ἐκδόσεις ἐκ τῶν τυπογραφείων τῆς οἰκογενείας τῶν "Αλδων Μανουτίων ἐν Βενετίᾳ, Ρώμῃ καὶ Βολωνίᾳ.

ἀλδισκάνω μτγν. ἀλδησκάνω αὐξάνω, μεγαλώνω : 'Ηρωδιαν.2,716.

ἀλδῖται (οἱ) νεώτ. χημ. αἱ πολυσθενεῖς ἀλκοόλαι, ἤτοι αἱ ἑνώσεις, αἱ περιέχουσαι ἐν τῷ μορίῳ αὐτῶν πλείονα ἀλκοολικὰ ὑδροξύλια.

ἀλδόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ὑγρὸν ἄχρουν παχύρρευστον, εὔγευστον, ἰδιαζούσης ὀσμῆς, ἐνεργοῦν ὡς ἤπιον ναρκωτικόν.

ἀλδροβάνδα (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **δροσεριδῶν,** τοῦ ὁποίου μοναδικὸν εἶδος εἶναι ἀλδροβάνδα ἡ **φυσαλιδώδης,** φυτὸν ὑδροχαρὲς καὶ ἐντομοφάγον, νηχόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἑλῶν καὶ τῶν στασίμων ὑδάτων τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Καλκούτας.

ἀλδύνομαι μτγν. αὐξάνομαι, τρέφομαι, ἐνισχύομαι : Κόιντ.Σμ.9,473 **ὡς δ' ὁπότ' ἀλδύνηται ἐπὶ σταχύεσσιν ἄρουρα·** ΕΜ « αὔξεται ».

ἀλέα (ἡ) (1) ἐπ., κ. ἰων. **ἀλέη** ἡ ἀποφυγή, ὑπεκφυγή· 'Ησ. « ἄλυξις » : 'Ιλ.Χ 301 **νῦν ἐγγύθι μοι θάνατος κακός . . οὐδ' ἀλέη,** 'Ιππ.'Αέρ.19 **οὐκ ἔστιν ἀλέη οὐδὲ σκέπη·** || προφυλακτήριον : 'Ησίοδ."Εργ.545 **ὄφρ' ἐπὶ νώτῳ ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλέην** |=δέρματα ὡς προφυλακτήρια|· 2) ἡ θερμότης, ἰδίᾳ ἡ ἀπὸ τοῦ ἡλίου, ἡ ζέστη· « θέρμῳ, ΕΜ « θερμασία » : Οδ.Ρ 23 **ἐπεὶ κε πυρὸς θερέω ἀλέη τε γένηται,** 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.16 **ἐν ἀλέῃ γενέσθαι,** αὐτ. Δι.3,68 **χρέεσθαι περιπάτοις ἐν ἀλέῃ,** 'Αριστφ.'Εκκλ.541 **σὲ δὲ ἐν ἀλέᾳ κατακείμενον καὶ στρώμασιν κατέλιπον,** Πλάτ.'Ερυξ.401D **ἀλέας καὶ ψύχους·** πρβλ. 'Αριστλ.Μεταφ.1026Β34 **ἐὰν χειμὼν γένηται καὶ ψῦχος, τοῦτο συμβῆναί φαμεν, ἀλλ' οὐκ ἐὰν πνῖγος καὶ ἀλέα,** Κλήμ.'Αλ.Παιδ.3,240 Β **τέσσαρές εἰσιν αἰτίαι καθ' ἃς ἐπ' αὐτὸ** (τὸ βαλανεῖον) **παραγιγνόμεθα· ἢ γὰρ καθαριότητος ἕνεκα ἢ ἀλέας ἢ ὑγιείας ἢ ἡδονῆς·** || ἡ ζωικὴ θερμότης : Πλούτ.2,131D **ἀλέᾳ καὶ διακρίσει τῆς σαρκός·** || πηγή, αἰτία θερμότητος : Παρφ.'Αποχ. 1,21 **τὸ ἔριον ἡμῖν κόσμος καὶ ἀλέα.**

ἀλέα (ἡ) (2) δημ. |'Ιταλ.| ἡ δενδροστοιχία· || ἡ βραγή : **σὲ μικρὲς ἀλέες φυτεύονται τὰ λουλούδια.**

ἀλεά ΕΜ « τόπος ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμαινόμενος ».

ἀλεάζειν πρβλ. **ἀλέα** (1)· 'Ησ. « κρύπτειν ἢ προβάλλειν, καὶ εἴργειν, ἀφανίζειν ».

ἀλεάζω εἶμαι θερμός : 'Αριστλ.Πρ.863Β22 **θερμῇ γὰρ λαύειν δεῖ ἢ ποιήσει ἀλεάζειν·** 2) μτγν. κ. ὡς μτθ. καθιστῶ τι θερμόν, θερμαίνω : Γαλ.19,73, 'Ησ. « **ἀλεάζειν·** θερμαίνειν ».

ἀλεάζω 'Ησ. « ἀθροίζω ».

ἀλεάζων 'Ησ. « δικαζόμενος ».

ἀλεαί (αἱ) 'Επιγρ. ἀντὶ ἀλαί βλ. λ.

ἀλεαίνω ἀόρ. **ἀλέανα** καθιστῶ τι θερμόν, θερμαίνω, ζεσταίνω : 'Ιππ.'Επιδ.5,57 **ἀλ- πόδας·** συνών. ἐκθερμαίνω, Φίλ.2,345 **ὡς γὰρ ἡ τοῦ πυρὸς δύναμις ἀλεαίνουσα, ὡς ἂν προσάψηται, θερμὴ πολὺ πρότερον οὖσα καθέστηκεν ἐξ αὐτῆς,** Αἰλ.Π19,30 **'Αλεξάνδρου αἱ κλῖναι κατεκαίοντο, ἵνα ἑαυτὸν ἀλεᾶναι δυνηθῇ·** || παθ. -ομαι κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : 'Αρχίλ. παρὰ Πλουτ. 2,954 F· 2) ἀμτθ. εἶμαι, γίνομαι θερμός, ζεσταίνομαι : 'Αριστφ.'Εκκλ.540 **ἐπειθ' ἵν' ἀλεαίνοιμι, τοῦτ' ἠμπισχόμην,** 'Αριστλ.ΖΜ 2,10 **ἀλ- μετὰ πυρός,** Μέν.832 **ἀλεαίνει πρὸς τὸ πῦρ καθημένη.**

ἀλεαντικός-ή-όν μτγν. ὁ μὲ θερμαντικὴν δύναμιν πεπροικισμένος, ὁ θερμαντικός : Σέξτ.'Εμπ. Μαθ.11,69 **πῦρ φύσει ἀλεαντικὸν πάντας ἀλεαίνει.**

ἄλεαρ 'Ησ. « ἀλεωρίαν ἢ πολυωρίαν ».

ἀλέασθαι ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ρήμ. **ἀλέομαι** βλ.λ.

ἀλεάτικο (τὸ) δημ. |'Ιταλ.| ὁ οἶνος τῆς Τοσκάνης, ἰδίως ὁ βαθέως ἐρυθρὸς καὶ ἀρωματικός, ὁ ἐκ σταφυλῶν μοσχάτου τῇ προσθήκῃ βρασθέντος γλεύκους καὶ ρωμίου.

ἀλεβάντιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀρωματισθεὶς μὲ κλάδους ἢ αἰθέριον ἔλαιον λεβάντας : κατάρ. **παὺ νὰ μείνουν τὰ ροῦχα σου ἀλεβάντιαστα** (νὰ μὴ ἀρωματισθῶσι διὰ τὴν εἰς τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ μεταφοράν, ἤτοι νὰ μείνῃς **ἄγαμος**).

ἀλεβεθᾶν 'Ησ. « ἐρευνᾶν ».

ἀλεγεινός-ή-όν ἐπ. ὁ σωματικὸν πόνον ἐπιφέρων, ὁ ἐπίμοχθος, ὁ δύσκολος : 'Ιλ.Κ 402 **οἱ δ' ἀλεγεινοὶ** (ἵπποι) **ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι ἠδ' ὀχέεσθαι·** 'Ησ. « χαλεπαί, δυσχείρωτοι ἢ μὴ δυνάμενοι χωρὶς ἀλγηδόνος ὑπὸ θνητοῦ δαμῆναι »· || ὁ χαλεπός, ὁ δεινός, ὁ βίαιος κατὰ διάφ.ἑρμ. κατὰ τὴν προηγουμένην ἔννοιαν, ὁ ἐπίπονος : 'Ιλ.Ρ 749 **ποταμῶν ἀλεγεινὰ ρέεθρα,** αὐτ.Σ 248 **μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς,** αὐτ.Ω 8 **ἀλεγεινὰ κύματα,** 'Οδ.Κ 78 **τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς·** 2) ὁ ψυχικὸν πόνον ἐπιφέρων, ὁ θλιβερός, ὁ ὀδυνηρός, ὁ πικρός : 'Ιλ.Λ 398 **ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ' ἀλεγεινή,** 'Ιλ.Β 787 **σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ,** Πίνδ.ἀπ.277 **ἀλ- μεριμνάματα,** 'Απολλ.Ρ 4,11 **ἀλεγεινότατον κραδίῃ φόβον ἔμβαλε·** || ὁ δυστυχής, ὁ ἄθλιος, ὁ κακοροίζικος, ὁ κακομοιριασμένος : 'Ιλ.Ο 16 **εἰ αὖτε κακορραφίης ἀλεγεινῆς πρώτη ἐπαύρηαι καί σε πληγῇσιν ἱμάσσω,** 'Οδ.Γ 206 **ἀλ- ὑπερβασίη,** Μαν. 3,109 **ἀλ- νηπιέη·** || τὸ οὐδ. -όν ὡς ἐπίρρ. : Καλλ.Δῆλ.239 **ἀλεγεινὸν ἀλαστήσασα.**

ἀλεγεινῶς ἐπίρρ. μτγν. μετὰ μεγάλης λύπης, λίαν θλιβερῶς : Κόιντ.Σμ.3,557 **ἀχνυμένης ἀλεγεινῶς.**

ἀλεγίζω ἐπ. ἐν χρ. μόνον κατ' ἐνεστ. κ. παρατ. μεριμνῶ, φροντίζω, δίδω σημασίαν : 'Ιλ.Α 160 **τῶν οὔτι μετατρέπῃ οὐδ' ἀλεγίζεις,** αὐτ.Ο 106 **ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει οὐδ' ὄθεται,** 'Ησίοδ. Θ 171 **ἐπεὶ πατρός γε . . οὐκ ἀλεγίζω ἡμετέρου,** Φάλαρ.'Επιστ.29 **κώνωπος ἐλέφας 'Ινδὸς οὐκ ἀλεγίζει,** 'Ορφ.Λιθ.38 **πόντοιο οὐκ ἀλεγίζει·** || σπαν. ἄνευ ἀρνήσεως : Μουσαῖ.ἀπ.3 D **ὃς τρία μὲν τίκτει, δύο δ' ἐκλέπει, ἓν δ' ἀλεγίζει·** || παθ. -ομαι κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : ΑΠ 5,18 **λέκτρον, δώραις ἐκ απατάλης οὐκ ἀλεγιζόμενον.**

ἀλέγκρο δημ. |'Ιταλ.| δ. γρ. τοῦ **ἀλέγρο** βλ.λ.

ἀλέγρα ἐπίρρ. δημ. |'Ιταλ.| κ. **ἀλλέγρα** εὐθύμως, φαιδρῶς : **περάσαμε ἀλέγρα·** 2) γοργῶς, ἀβέλτα : **ἀλέγρα νὰ τελειώσῃ ἡ δουλιά.**

ἀλεγράδα (ἡ) δημ. |'Ιταλ.| ἡ ἀλεγρία βλ. λ.

ἀλεγράρω δημ. |'Ιταλ.| κ. ἀλλεγράρω εὐθυμίζω, φαιδρύνω τινά, παροτρύνω εἰς εὐθυμίαν, εἰς ζωηρότητα : **ξέρει ν' ἀλεγράρῃ τὴν παρέα·** 2) γίνομαι φαιδρός, εὐθυμῶ· ἀντίθ. δημ. κατσουφιάζω (σκυθρωπάζω) : **σὰν ἀποκριὲς πού 'ναι σήμερα ἂς ἀλεγράρουμε λιγάκι.**

ἀλεγρέτο (τὸ) δημ. |'Ιταλ.| μουσ. ρυθμικὴ ἀγωγὴ ὀλιγώτερον εὔθυμος καὶ ταχεῖα ἢ τὸ ἀλέγρο βλ. λ.

ἀλεγρία (ἡ) δημ. |'Ιταλ.| κ. ἀλλεγρία εὐθυμία, φαιδρότης : **ἔχει πάντα ἀλεγρία·** 2) ἡ εὐκινησία, ἡ σβελτοσύνη : **κάνει τὴ δουλιά του μὲ ἀλεγρία.**

ἀλέγρο (τὸ) δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλλέγρο** ἐν τῇ μουσικῇ, ρυθμικὴ ἀγωγὴ ζωηρὰ καὶ ταχεῖα, γοργή· 2) τμῆμα, μέρος συμφωνίας, σονάτας κτλ.

ἀλέγρος-α-ο δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλλέγρος** εὔθυμος, φαιδρός : **ἀλέγρα καρδιά**· 2) κατ' ἐπέκτ. ταχύς, δραστήριος, σβέλτος : φρ. **ὀκνὸς στὴ δουλιὰ κι ἀλέγρος στὸ φαΐ.**

ἀλεγροσύνη (ἡ) δημ. ἡ ἀλεγρία βλ. λ.

ἀλεγύνω ἐπ., παρ' Ὁμ. μόνον κατ' ἐνεστ. κ. παρατ., μτγν. ἀόρ. **ἀλέγυνα,** φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι, εὐτρεπίζω, παρασκευάζω : Ὀδ.Α 374 **ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες** (« ἄλλας δὲ διὰ φροντίδος ἔχετε εὐτυχίας »), αὐτ.Θ 38 **θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα** (σχόλ. « εὐτρεπίζετε »), Ὁμ.Ὕμν.Ἑρμ.476 **κιθάριζε καὶ ἀγλαΐας ἀλέγυνε,** Ἀπολλ.Ρ 1,394 **τὰ ἕκαστα περιφραδέως ἀλέγυναν**· || μεσ. **-ομαι** κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : Ἐμπ. 137 **σφάξας ἀλεγύνατο δαῖτα.**

ἀλέγω κ. μτγν. φροντίζω, ἀπασχολοῦμαι, φροντίζω, ἐρωτῶ περί τινος, μὲ μέλει γιὰ κάτι : Ἰλ.Ι 504 **αἵ ῥά τε** (Λιταί) **καὶ μετόπισθ' ἄτης ἀλέγουσαι κιοῦσαι** (ἔχουσαι ἔργον νὰ ἀκολουθῶσι τὴν ἄτην), Ὀδ.Ι 115 **θεμιστεύει δὲ ἕκαστος παίδων ἠδ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν,** αὐτ.275 **οὐ γὰρ Κύκλωπες Διός .. ἀλέγουσιν,** Καλλ.Ἀέτ.3,1, 65 **μακάρων οὐκ ἀλέγοντα Θεῶν,** Μαν.2,187 **φίλων .. πατέρων .. ἀλέγοντα**· || εὐλαβοῦμαι : Ἰλ.Π 388 **θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες**· 2) συγκαταριθμῶ, συγκαταλέγω, δημ. λογαριάζω : Ἀλκμ.32 **οὐκ ἐγὼν Λύκαισον ἐν καμοῦσιν ἀλέγω** (σχόλ. « οὐ συνκαταριθμῶ »), Ἐπιγρ. **ἐν ἀθανάτοις ἀλ-**· || παθ. **-ομαι** κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : Πινδ.Ο 2, 142 **Πηλεύς τε καὶ Κάδμος ἐν τούτοις ἀλέγονται** (σχόλ. « ἀριθμοῦνται συγκαταλέγονται »).

ἄλεε Ἡσ. « φύλασσε ».

ἀλεεῖ Ἡσ. « ἀδικεῖ ».

ἀλεεινός-ή-όν (ἀλέα) ὁ θερμαίνων, ὁ θερμαντικός : Ξεν.Ἀν.4,4,11 **ἀλεεινὸν ἦν ἡ χιὼν ἐπιπεπτωκυῖα,** Ἀριστλ.Πρ. **ἀλ- ἐσθής,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,365 **ἀλ- πῦρ**· 2) ὁ θερμός, ὁ ζεστός : Ἡρ.2,25 **ἀλεεινῆς τῆς χώρης οὔσης οὐκ ἐόντων ἀνέμων ψυχρῶν,** Ἱππ.Δι.2,37 **νῆσοι .. ἀλεεινότεροι τὸν χειμῶνα**· ἀντίθ. δυσχειμερώτεροι, Ξεν. Κυν.10,6 **τοῦ μὲν γὰρ χειμῶνός ἐστιν ἀλεεινά, τοῦ δὲ θέρους ψυχεινά** (ἐπὶ δασωδῶν τόπων), Πλούτ.2,722 Α **νυκτὸς ἀλεεινῆς καὶ θερινῆς,** Στράβ.3,150 **χώρας ἑσπερίου καὶ ἀλεεινῆς οὔσης** (τῆς Ἱσπανίας)· ΑΒ « θερινός, θερμός ».

ἀλεείνω ἐπ. μόνον κατ' ἐνεστ. κ. παρατ. μτγν. ἀόρ. **ἀλεεῖναι** ἐκφεύγω, ἀπαφεύγω, ἐκκλίνω : Ἰλ.Ζ 167 **κτεῖναι μὲν ῥ' ἀλέεινε,** αὐτ.Ψ 713 **βίας ἀνέμων ἀλεείνων,** Ὀδ.Ν 148 **θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνων,** Ἡσίοδ.ἀπ.96,83 **κῆρ' ἀλεείνοντες,** Μαν.6,736 **ὅν τε χρεὼ σοφὸν ἀνέρα δῆθ' ἀλεεῖναι**· ΕΜ, ΕΓουδ. « ἐκφεύγω καὶ ἐκκλίνω »· 2) ἀμτβ. ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι μετὰ συστολῆς : Ἀπολλ.Ρ3,650 **ἐκ δὲ πάλιν κίεν ἔνδοθεν, ἂψ τ' ἀλέεινεν εἴσω.**

ἀλεεινῶς ἐπίρρ. μτγν. θερμῶς· δημ. ζεστά : Πολυδ.5,111 **πνιγηρῶς, ἀλεεινῶς.**

ἀλεεύς-έως (ὁ) μτγν. ἀντὶ ἁλιεύς βλ. λ.

ἀλέη (ἡ) ἰων. ἀντὶ **ἀλέα** βλ. λ.

ἀλεηλάτητα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλεηλάτιστα**· ἄνευ λεηλασίας, ἄνευ δηώσεως καὶ λαφυραγωγίας.

ἀλεηλάτητος (-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. κ. **ἀλεηλάτιστος** ὁ μὴ λεηλατηθείς, ὁ ἀλαφυραγώγητος : **οἱ ἐπιδρομεῖς δὲν ἀφῆκαν τίποτε ἀλεηλάλητον**· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λεηλατηθῇ.

ἀλεηλατήτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. ἀλεηλάτητα ἄνευ δῃώσεως, ἄνευ λεηλασίας, ἀλαφυραγωγήτως.

ἀλεημόνητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐλεημοσύνης· 2) ἄνευ οἴκτου, ἀσπλάγχνως, σκληρῶς.

ἀλεημόνητος-η-ο δημ. ὁ μὴ τυχὼν ἐλεημοσύνης, ὁ μὴ ἐλεηθείς· 2) ὁ μὴ ἄξιος ἐλεημοσύνης : **ἀλεημόνητος εἶναι, γιατὶ μεθάει.**

ἀλεής-οῦς-ές (ἀμφίβ.) ὁ ὑπὸ τὴν ἡλιακὴν θερμότητα, ὁ θερμός : Σοφ.Φιλ. 859 **ἀλεὴς ὕπνος ἐσθλός** (σχόλ. « ὑπὸ τὴν ἀλέαν τοῦ ἡλίου, θερμός »).

ἀλεθ (τὸ) νεώτ. ἀλχημ. μέταλλον παρεμφερὲς ἢ ταυτιζόμενον πρὸς τὸν κασσίτερον.

ἀλεθιά (ἡ) τὸ ἀγριόχορτον **senecio nemorensis**· ἄλλως ἀγριόκαπνος, πετούνικο.

ἀλέθρα (χειρόγρ. **ἄλαιθρα**) Ἡσ. « ἄλευρα ».

ἀλέθω νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν δημητριακῶν, μεταβάλλω εἰς ἄλευρον, ἀλευροποιῶ : **δὲν ἀλέσαμε ἀκόμη τὸ κριθάρι**· || ἐπὶ οἱουδήποτε φυτικοῦ ἢ ὀρυκτοῦ προϊόντος, μεταβάλλω εἰς κόνιν, κονιοποιῶ : **ἀλέθω καφέ, - πιπέρι, - γύψο**· || ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν, συνθλίβω διὰ τῆς μυλόπετρας καὶ μεταβάλλω εἰς πολτώδη μᾶζαν : **ἀλέθουν πρῶτα τὶς ἐλιὲς πρὶν τὶς στίψουν στὴ μηχανὴ νὰ βγῇ τὸ λάδι**· 2) δημ. συνεκδ. ἐπὶ τροφῶν, μασῶ καὶ χωνεύω καλῶς : **τόσο γέρος κι ὅλα τ' ἀλέθει**· 3) μτφ. καρποῦμαι, ἰδίως ἀθέμιτα, ὀφέλη : **θέλει νὰ γένῃ δήμαρχος ν' ἀλέσῃ κι αὐτὸς καμπόσα,** παροιμ. **ἐμπᾶτε, σκύλοι, ἀλέστε κι ἀλεστικὰ μὴ δόστε**· (ἐπὶ οἴκου, ἐπιχειρήσεως, δημοσίας ὑπηρεσίας, μὴ διοικουμένης μετὰ φειδοῦς), **- ὅποιος φυλάει τὸ μύλο ἀλέθει** (ὁ σταθερῶς ἐπιδιώκων ἐπιτυγχάνει τὸ ποθούμενον), **- ὅποιος ἀέρας κι ἂν φυσᾷ ὁ μύλος πάντα ἀλέθει** (ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν ἢ τῶν ἐπιτηδείων, οἵτινες ὑφ' οἱασδήποτε περιστάσεις ἀποκομίζουσιν ὀφέλη), **-ἄλεθε, μύλε μου, ἄλεθε.**

ἀλεία (ἡ) Φώτ., ΑΒ, Ἡσ. « πορεία ».

ἀλεία (ἡ) ἡ ἁλιεία βλ. λ. : Ἀριστλ.Πρ. **ἀφ' ἀλείας ζῆν,** Ἀρτεμίδ.1,72 **τέχνην ἔχων ἀλείαν,** Ἡρωδιαν.3,1,11 **τελῶν τε καὶ ἀλείας μεγάλης ὠφελεῖτο**· Σουίδ. « ἄγρευσις ».

ἀλειά (ἡ) δημ. ἡ γενομένη ἁλιεία, ἡ ἀπόδοσις ἀπὸ τὸ φάρεμα : **μεγάλη ἀλειά** (ἡ περίοδος τῆς ἀφθονωτέρας ἁλιείας ἐν τοῖς ἰχθυοτροφείοις τοῦ Μεσολογγίου)· || συνεκδ. οἱ ἁλιευθέντες ἰχθύες.

ἀλειάνιστα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλιάνιστα** βλ. λ.

ἀλειάνιστος-η-ο δημ. κ. **ἀλιάνιστος** βλ.λ.

ἀλείαντος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ λειανθεὶς καὶ ὁ μὴ ἔχων ὁμαλὴν καὶ λείαν ἐπιφάνειαν, ὁ ἀστίλβωτος· 2) ὁ μὴ διὰ μασήσεως κατειργασμένος, ὁ ἀμάσητος : Ἀριστλ.ΖΜ674 Β 28 **ἀλείαντος τροφή.**

ἄλειαρ-ατος (τὸ) τὸ ἐκ σίτου ἰδίως ἄλευρον : Ὀδ. Υ 108 **γυναῖκες ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν**· Σουίδ. « **ἀλείατα**· τὰ ἄλευρα » · Εὐστ.1885,10 « **ἄλειαρ** τὸ ἀπὸ πυρῶν ἄλευρον· καθάπερ ἄλφιτον τὸ ἀπὸ κριθῆς ».

ἀλείθω δημ. ἀντὶ **ἀλείφω** βλ. λ.

ἄλειμμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. πᾶσα ὕλη, χρήσιμος πρὸς ἐπάλειψιν, ἤτοι λίπος, ἔλαιον κτλ. : Πλάτ.Νόμ.932 Β, Τίμ.50 D **ἀλ- εὐῶδες,** Θεόφρ. Φ 19,20,2 **ἱδρωτικὸν ἀλ-,** ΠΔ Ἔξοδ.30,31 **ἔλαιον ἄλειμμα χρίσεως ἅγιον ἔσται τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν,** Πάπ. **ἀλειμμάτων ἄφθονος χορηγία**· || νεώτ. βιομηχ. πᾶσα ἐλαιώδης λιπαρὰ οὐσία ζωικὴ ἢ φυτική, χρησιμοποιουμένη δι' ἄλειψιν τῶν τροχῶν καὶ ἀξόνων τῶν μηχανῶν πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ἐκ τῆς τριβῆς ἀπωλείας δυνάμεως καὶ ἀποφυγὴν τῶν ἐκ τῆς θερμάνσεως βλαβῶν : **χωρὶς ἄλειμμα δὲ γυρίζει ὁ τροχός**· || στρατ. λιπαρὰ οὐσία ἢ μῖγμα λιπαρῶν οὐσιῶν, δι' ὧν ἐπαλείφονται πρὸς συντήρησιν τὰ μεταλλικὰ μέρη τῶν ὅπλων, πυροβόλων κτλ. ἢ τὰ σκύτινα μέρη τῆς σαγῆς ἱππικοῦ καὶ πυροβολικοῦ· || ναυτ. μῖγμα λιπαντικὸν μὲ βάσιν τὸ ζωικὸν στέαρ, χρήσιμον εἰς διαφόρους πρωρατικὰς ἐργασίας ἢ καὶ χειρισμοὺς πρὸς ἐλάττωσιν τῆς τριβῆς· || δημ. ἐν τῇ μαγειρικῇ, πᾶν ὡς ἀναπλήρωμα τοῦ βουτύρου, χρησιμοποιούμενον ζωικὸν ἢ φυτικὸν λίπος, καθιστάμενον

δι' ἐπεξεργασίας ἐδώδιμον : **ὅλο μὲ λάδι ἢ μὲ ἄλειμμα μαγειρεύουν οἱ φτωχοί·** 2) κ. δημ. ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλείφειν, ἡ χρῖσις : Ἀριστλ.Πρ. **τοὺς.. κόπους.. χειμερινοὺς ἀλείμματι** [ἰᾶσθαι], Θεόφρ.Κόπ.17, 805 **κελεύουσι δέ τινες τοὺς μὲν χειμερινοὺς** [κόπους] **ἀλείμμα τι, τοὺς δὲ θερινοὺς λουτρῷ θεραπεύειν,** Πλούτ.Ἀλέξ.23 **καταλύσας δὲ καὶ τρεπόμενος πρὸς λουτρὸν ἢ ἄλειμμα,** ΔίωνΧρυσ.Λόγ.78,662 Α **θρύπτεσθαι λουτροῖς τε καὶ ἀλείμμασι καὶ μύροις,** Ἐπιγρ. **μετέχειν τοῦ ἀλείμματος·** || δημ. κ. μτφ. ἡ δωροδοκία.

ἀλειμματᾶς (ὁ) δημ. θηλ. **ἀλειμματοῦ** ὁ ἀλείφων τι· || εἰδ. ὁ νοθευτὴς τοῦ βουτύρου ἔμπορος· || ὁ χρησιμοποιῶν λίπος ἀντὶ βουτύρου μάγειρος· 2) ὁ διὰ λιπωδῶν οὐσιῶν ἀλείφων τὴν μηχανὴν ἐργάτης : **ἀλειμματᾶς στὸ ἐργοστάσιο·** 3) μτφ. ὁ διὰ δωροδοκίας ἐπιτυγχάνων : **εἶν' ἀλειμματᾶς καὶ γι' αὐτὸ παίρνει ὅλες τὶς ἐργολαβίες.**

ἀλειμματένιος-ια-ιο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ ἄλειμμα, ὁ στεάτινος.

ἀλειμματιάρης-α-ικο δημ. ἀλειμματιάρικος βλ.λ.

ἀλειμματιάρικα ἐπίρρ. δημ. μετὰ περιεκτικότητος εἰς ἄλειμμα βλ.λ., λιπαρῶς.

ἀλειμματιάρικος-η-ο δημ. ὁ εἰς ἄλειμμα βλ. λ. περιεκτικός, ὁ λιπαρός, ὁ λιπώδης.

ἀλειμμάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ **ἄλειμμα** βλ. λ. ἐσθὴς λαβοῦσα ἐπάλειψιν, μύρωσιν : Διογ. Λ.6,52 **ἐπ' ἀλειμμάτιον ἢ ἐπ' ἄλλο ἱμάτιον.**

ἀλειμματοδοχεῖον (τὸ) νεώτ. δοχεῖον, ἐν ᾧ τίθεται ἄλειμμα· || εἰδ. στρατ. μεταλλίνη πυξὶς πρὸς ἀποταμίευσιν ἀλείμματος, προχείρου διὰ τὴν λίπανσιν τῶν τροχῶν τῶν ὀχημάτων τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

ἀλειμματοδόχη (ἡ) νεώτ. δοχεῖον, περιέχον ἄλειμμα· || θήκη, ἐν ᾗ ἀποτίθενται ἀλειμματαδοχεῖα· || στρατ. βλ. **ἀλειμματοδοχεῖον.**

ἀλειμματοθέτης (ὁ) νεώτ. ἐργάτης εἰδικὸς διὰ τὴν λίπανσιν τῶν μηχανῶν.

ἀλειμματοκέρι (τὸ) δημ. κηρίον στεάτινον, λαμπὰς κατεσκευασμένη ἐξ ἀλείμματος ἐκ λίπους.

ἀλειμματοκήριον (τὸ) νεώτ. ἀλειμματοκέρι βλ.λ.

ἀλειμματώδης-αυς-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἄλειμμα· || ὁ ὅμοιος πρὸς ἀλοιφήν : Ἱππ.Ἀφ.235

ἀλεῖν Ἡσ. «οἰκεῖν» (πιθαν. **ναίειν**).

ἀλεινός (ἀμφίβ.) Ἡσ. «εὐλαβούμενος».

ἀλέιον ὕδωρ Ἡσ. «ἀθροιστὸν καὶ συλλεκτόν».

ἀλέιος Ἡσ. «πένης».

ἀλειοτρίβητα ἐπίρρ. δημ. ἀλιοτρίβητα βλ. λ.

ἀλειοτρίβητος-η-ο δημ. ἀντὶ **ἀλιοτρίβητος** βλ.λ.

ἀλειπήριον Ἡσ. δ.γ. **ἀλειπτήριον** βλ. λ.

ἀλειπτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀλείπτης βλ.λ. : Μαν.4,178 **ἀλειπτῆράς τε κρατίστους παιδοτρίβας δείκνυσι διδασκαλίης τε παρέδρους·** 2) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ γίνεται ἐπάλειψις, χριστήρ.

ἀλειπτήριον (τὸ) μτγν. μέρος, ἔνθα ἐγένοντο αἱ δι' ἐλαίου χρίσεις ἐν τοῖς γυμναστηρίοις ἢ ἐν βαλανείοις παρὰ Ῥωμαίοις : Ἀλεξ.101, Θεόφρ. Πυρ.13 **τὰ ἀλειπτήρια καὶ τὰ βαλανεῖα θερμότερα χειμῶνος ἢ θέρους,** αὐτ.Κόπ.28 **καὶ ἐν τοῖς ἀλειπτηρίοις ἐὰν μὲν εὐθὺς παιήσῃ τις πολὺ πῦρ, ἧτταν ἱδρώσει,** Στράβ.3,154 **ἀλειπτηρίοις χρωμέναις δίς,** Πολυβ.7,166 **μέρας δὲ βαλανείου καὶ ἐσχάρα καὶ ἀλειπτήριον·** 2) ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀλείφειν, : Ἐρωτιαν. ἐν λ. **καμμάρῳ·** 3) παρ' Ἡσ. (χειρόγρ. **ἀλειπήριον**) «γραφεῖον Κύπριοι».

ἀλειπτήριος γλωσσ. ὁ τῆς ἀλοιφῆς, τοῦ μύρου.

ἀλείπτης (ὁ) κ. νεώτ. θηλ. **ἀλείπτρια** ὁ ἀλείφων, ὁ χρίων. || εἰδ. ἐν τοῖς γυμναστηρίοις, ὁ ἐκτελῶν ἢ ἐπιστατῶν τὰς τρίψεις τῶν ἀθλητῶν τὰς γενομένας πρὸ τῶν ἀσκήσεων ἢ μετ' αὐτάς· 2) ὁ γυμναστής, ὁ παιδοτρίβης βλ. λ. : Ἱππ.Ἐπιδ.7,9 **ὁ παρ' Ἁρπαλίδῃ ἀλ-,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1106 Β 1, Πλούτ. **ἀλλ' ἄφωνος ἐν τούτοις καὶ ἄτολμος, ὥσπερ ἀθλητὴν ἀλείπτης ἐῶν μεθύειν καὶ ἀκολασταίνειν,** Ἀρρ.Ἐπικτ.3,10,1 **εἰ νομίμως ἤθλησας, εἰ ἔφαγες ὅσα δεῖ, εἰ ἐγυμνάσθης, εἰ τοῦ ἀλείπτου ἤκουσας,** αὐτ. 3,26,22 **ὁ ἀλείπτης ἐπιστὰς λέγει· μετάβηθι, δὸς πλευράν, κεφαλὴν αὐτοῦ λάβε·** Σουΐδ. «ὁ πρὸς τοὺς ἀγῶνας ἐπασκῶν»· || μτφ. : Φίλ.2,409 **αἱ ἀθληταὶ τῆς ἀρετῆς μὴ φεύσαντες τοὺς ἀλείπτας νόμαυς·** || ὁ προγυμνάζων, ἐξασκῶν εἴς τι : Πλούτ.Περ.4 **τῶν πολιτικῶν ἀλείπτης καὶ διδάσκαλος·** 3) μτφ. ὁ παροτρύνων, ὁ παρορμῶν, ὁ παρασύρων εἴς τι : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ. 1,298 **ἀλείπτας τῆς περὶ αὐτοὺς κακίας.**

ἀλειπτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἀλείπτην βλ. λ. ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς αὐτόν : Τίμ. Λοκρ.104 Α **ἀλειπτικὰ** (τέχνα).. **καὶ ἃ ταύτᾳ συγγενεστάτα ἰατρικὰ** (ἡ τέχνη τοῦ ἀλείπτου, τοῦ παιδοτρίβου), Φίλ.1,658 **τὴν ἀδελφὴν ἰατρικῆς τέχνης ἀλειπτικήν,** Ἀρρ.Ἐπικτ.2,12,19 **ἐμπείρῳ.. ἀλειπτικῆς ἢ ἰατρικῆς,** Ἰάμβλ.Β Πυθ.25,20 **ἀλειπτικὰ συγγράμματα** (περὶ τῆς Γυμναστικῆς)· 2) ὁ ὑπὸ ἀλείπτου βλ. λ. ἀσκηθείς : Πλούτ. 2,619 Β **ἀλειπτικοὺς δὲ καὶ κυνηγετικοὺς καὶ γεωργικοὺς συνάγω·** 3) νεώτ. ὁ ἁρμόδιος, ὁ κατάλληλος, ὁ χρήσιμος δι' ἐπάλειψιν.

ἀλειπτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τὸν προσήκοντα εἰς ἀλείπτην βλ. λ. τρόπον, ὡς παιδοτρίβης, γυμναστής : σχόλ. Ἀριστφ.Ἱππ.492 ὡς ἑρμήνευμα τῆς λ. **παιδοτριβικῶς·** 2) νεώτ. ἀπὸ ἀπόψεως ἱκανότητας ἢ χρησιμότητος δι' ἐπάλειψιν.

ἀλειπτὸν (τὸ) δ.γ. **ἀλειπτὸν** φάρμακον δι' ἐπάλειψιν : Ἱππ.Ὑγρ. 7 **ἐπίχυσις ἀλείπτων** παρὰ τὸ **κατάχυσις ὑγρῶν·** ΕΜ «ἄλειπτον φάρμακον».

ἀλειπτὸν (τὸ) μύρον, δι' οὗ ἔχριον ἢ περιέρραινον ἐν ταῖς θυσίαις : Σουΐδ. «ἐσκευασμένον θυμίαμα».

ἄλειπτος-ον (λείπω), ὁ οὐδέποτε ἐν ἀγῶνι ὑπολειφθείς, ὑστερήσας, ἤτοι ὁ ἀήττητος, ὁ ἀκατανίκητος : Ἐπιγρ. **ἐν σταδίοις πᾶσιν ἄλειπτος ἔφυν,** αὐτ. **πυθαύλης ἠγωνίσατο ἄλειπτος,** αὐτ. **περιοδον[ε]ίκην παλαιστὴν παράδοξον, ἄλειπταν,** Πάπ.· πρβλ.Δίων Χρ.Λόγ.28,9.

ἀλειπτός-ή-όν (ἀλείφω) μτγν. ὁ ἔχων ἐπάλειψιν : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.2,117 **γυναιξὶ μὲν οὖν τὸ λευκὸν ὑπόδημα συγχωρητέον, πλὴν εἰ μὴ ὁδεύοιεν· τότε δὲ τῷ ἀλειπτῷ χρηστέον** (σχόλ. «τῷ βεβαμμένῳ· ἀλείφεται γὰρ τὰ βαπτόμενα τῶν ὑποδημάτων».

ἀλείπτρια (ἡ) θηλ. τοῦ **ἀλείπτης** βλ. λ. : Λυσ. ἀπ.88 S· || τίτλος δραματικῶν ἔργων : Πολυδ.7, 17 **Ἀμφιδος δὲ καὶ δρᾶμά ἐστιν, Ἀλείπτρια·** ΕΜ «γέγραπται Διφίλῳ τῷ κωμικῷ δρᾶμα, ὃ ἐπιγέγραπται **Ἀλείπτρια».**

ἄλειπτρον (τὸ) κ. νεώτ. πυξίς, δοχεῖον, περιέχον ἄλειμμα βλ. λ.1) : Ἀριστφ.Ἀχ.1063 **ὕπεχ' ὧδε δεῦρο τοὐξάλειπτρον, ὦ γύναι·** νεώτ. λιπαντικὸν σκεῦος· 2) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ ἀλείφουσι, φήκτρα χρήσιμος δι' ἐπάλειψιν σκευῶν ἢ μηχανῶν.

ἀλείς-εῖσα-έν μτχ. παθ. ἀορ. τοῦ **εἴλω** βλ. λ.

ἄλεισον (τὸ) ποτήριον, πιθανῶς δι' ἀναγλύφων παραστάσεων κεκοσμημένον, ὅπερ ἐκ τῆς ἑτέρας τῶν λαβῶν λαμβανόμενον ἐβυθίζετο ἐντὸς τοῦ κρατῆρος· πρβλ. **δέπας** : Ἰλ.Λ 774 **ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον σπένδων αἴθοπα οἶνον,** Ὀδ.Γ 50 **σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον, ὡς εἰπὼν ἐν χειρὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου,** αὐτ.Χ9 **ἤ τοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλεν,** χρύσεον ἄμφωτον· Ἡσ. «ποτήριον τετορνευμένον», Εὐστ.1775,10 «**ἄλεισον**.. δύναται δὲ καὶ κατὰ στέρησιν τοῦ λείου εἶναι ὅτι ζωωταῖς δαιδάλμασιν ἐμπέπασται»· 2) τὸ ἐν ἰσχίῳ ὀστοῦν, ἡ κοτύλη τοῦ μηροῦ. συνών. κύλιξ : Μαρσ. παρ' Ἀθην.11,479 C

ἄλεισος (ὁ) ἄλεισον βλ.λ. : Ἀριστφ.ἀπ.623

ἀλειτεία (ἡ) Σουΐδ. «ἡ ἁμαρτία».

ἀλείτης (ὁ) παρ' Ἡρωδιαν. θηλ. **ἀλεῖτις** ὁ ἀδίκημα, ἁμάρτημα διαπράξας, ὁ κακοῦργος, ὁ ἀνόσιος : Ἰλ.Γ 28 **φάτο γὰρ τείσεσθαι ἀλείτην** (δ.γ. **τίσασθαι**), Ἀπολλ.Ρ 1,1338 **φὰς ἐνὶ τοῖσιν ἅπασιν ἐνηέος ἀνδρὸς ἀλείτην ἔμμεναι** (σχόλ. « προσηνῆ ἄνδρα ἁμαρτεῖν »· ΕΜ « σημαίνει τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἄδικον », Εὐστ.1527,40 « **ἀλείτης** ὁ ἁμαρτωλός ».

ἀλειτουργησία (ἡ) μτγν. **ἀντὶ** τοῦ ἀττ. **ἀτέλεια**, ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ δημοσίων **εἰσφορῶν**, ἀπὸ λειτουργιῶν βλ.λ. : Στράβ.13,1,27, Ἐπιγρ.· 2) ἐκκλ. ἡ μὴ τέλεσις ἐκκλησιαστικῆς τινος ὑπηρεσίας : Φώτ.Νομοκαν.8,13 **ἀλειτουργησίαν ἔχουσι πάσης ἐπιτροπῆς καὶ κουρατωρείας . . μὴ ἀμελοῦντες τῆς θείας λειτουργίας** (ἐπὶ κληρικῶν)· || ἐκκλ. ἡ ἀπαγόρευσις, ὁ ἀποκλεισμὸς ἕνεκα ποινῆς ἀπὸ τῆς θείας λειτουργίας : **τὸν . . ἀρχιερέα μετρίῳ ἀφορισμῷ ἀλειταυργησίας ἐστενοχώρησεν, - ἀλειτουργησίας ἐπιτιμίῳ ὑποκείμενον**· 3) νεώτ. τὸ νὰ μὴ παρακολουθῇ τις τὴν θείαν **λειτουργίαν**, ἡ ἰδιότης τοῦ ἀλειτουργήτου βλ. λ.

ἀλειτουργησιά (ἡ) δημ. ἡ ἐπὶ μακρὸν μὴ τέλεσις λειτουργίας κ. γεν. θρησκευτικῶν ἀκολουθιῶν ἔν **τινι** ναῷ **ἢ χωρίῳ**· || **κ.** ἡ μὴ προσέλευσις **εἰς** θρησκευτικὰς ἀκολουθίας : **ἀλειτουργησιὰ εἴχαμε πέντε** χρόνια **στὰ ξένα.**

ἀλειτούργητα ἐπίρρ. **δημ. κ. ἀλειτρούντα** ἄνευ **τελέσεως** θείας λειτουργίας κ. γεν. ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν : **ἀλειτρούντα θὰ περάσῃ ἡ Λαμπρή,- ζήσαμε ἀλειτρούντα ἕνα χρόνο.**

ἀλειτούργητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀλειτρούντος** ὁ ἀπηλλαγμένος ἀπὸ λειτουργιῶν, ἤτοι δημοσίων εἰσφορῶν : Ψήφ.Βυζαντ. παρὰ Δημ.256,8 **τοῖς κατοικέειν ἐθέλουσι τὰν πόλιν ἀλειτουργήτοις ἦμεν πασᾶν τὰν λειτουργιᾶν**, Διόδ.Σ 2,40 ἀλειτούργητοι **πάσης** ὑπουργίας, Ἐπιγρ. ἀλειτούργητος **καὶ ἀνεπίσταθμος**, Δίων Χρ.Λόγ.7,28 **ἀλειτούργητοι καὶ ἀτελεῖς**· || μτφ. : Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,42 U **ἡ θεία φύσις ἀλειτούργητος διατηρείσθω**· 2) ἐκκλ. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀλειτρούντος**, ὁ μὴ ἁγιασθεὶς διὰ θείας λειτουργίας : Νομοκαν.111 **εἴ τις ἱερεὺς οὐ λειτουργήσει, ἀλλὰ φάγῃ τὰς προσφορὰς ἀλειτουργήτους**, δημ. **ἀλειτούργητη εἰκόνα**· 3) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ναοῦ, **εἰς ὃν δὲν ἐγένετο** θεία **λειτουργία** κ. γεν. **ἐκκλησιαστικὴ** ἀκολουθία : δημ. **ὁ παπᾶς πῆγε στὸ πανηγύρι κι ἄφησε τὴν ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ ἀλειτούργητη**· || νεώτ. δημ. ἰδίᾳ **ἀλειτρούντος ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἀπὸ** συστήματος μὴ παρακολουθῶν ἐκκλησιαστικὰς ἀκολουθίας : **ἀλειτρούντοι ζήσαμε τόσα χρόνια**· 4) δημ. κ. κατ' ἐπέκτασιν ἀσεβής, πονηρός, φαῦλος, λέγ. κ. ὡς ὕβρις : **καλὸ δὲν περιμένω ἀπὸ σὲ τὸν ἀλειτρούντο**, δ.γραγ. **γιὰ ἰδὲς τὴν ἀλειτούργητη τὰ λόγια ποὺ τοῦ λέει.**

ἀλειτουργήτως ἐπίρρ. **νεώτ.**, δημ. **ἀλειτούργητα** κ. **ἀλειτρούντα** βλ. λ.

ἀλειτρούντα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλειτούργητα** βλ.λ.

ἀλειτρούντος-η-ο δημ. **ἀλειτούργητος** βλ. λ.

ἄλειφα-ατος (τὸ) ἀντὶ **ἄλειφαρ** βλ. λ. : Ἡσίοδ. Θ 553 **χερσὶ δ' ὅγ' ἀμφοτέρῃσιν ἀνείλετο λευκὸν ἄλειφα** (δ.γ. **ἄλειφαρ**), Αἰσχ.Ἀγ.322 **ὄξος τ' ἄλειφά τ' ἐγχέας ταυτῷ κύτει**, Καλλ.ἀπ.12 **ἀπ' ὀστλίγγων αἰὲν ἄλειφα ῥέοι**, Κόιντ.Σμ.14,264 **χεύει πολλῶν ἄλειφα.**

ἄλειφαρ-ατος (τὸ) (ἀλείφω) κ. **ἄλειφα** μύρον, ἔλαιον κττ. χρήσιμον πρὸς ἐπάλειψιν, **ἀλοιφή** : Ἰλ.Ψ 170 **ἐν δ' ἐτίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας**, Ὀδ.Ω 44 **καθήραντες σῶμα καλὸν ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι**, Ἡρ.2,87 **ἐπεὰν τοὺς κλυστῆρας πλήσωνται τοῦ ἀπὸ κέδρου ἀλείφατος γινομένου**, Ἱππ.Γυν.1,74 **βάψας εἰς ἄλειφαρ ῥόδινον** (ροδέλαιον), Αἰλ.Ζ 12,41 **ὁ Γάγγης τρέφει κήτη καὶ ἐκ τῆς τούτων πιμελῆς ἄλειφαρ ἐργάζονται**· ΑΒ « **ἀλείφατι** ἐλαίῳ ἢ ἑτέρῳ ἀλείμματι », Ἡσ. « στέαρ, μύρον, χρῖσμα, ἔλαιον», Εὐστ.1954,1 « ἢ τὸ ἔλαιόν φησιν ἢ καὶ εἶδός τι ἀλείμματος εὐώδους ἕτερον »· 2) ἡ ἐκ πίσσης ἢ ῥητίνης ἢ ἄλλης κολλώδους οὐσίας ἀλοιφὴ πρὸς σφράγισιν : Θεόκρ.7,147 **τετράενες δὲ πίθων ἀπελύετο κρατὸς ἄλειφαρ.**

ἀλειφατικαὶ ἑνώσεις (αἱ) νεώτ. χημ. τάξις ἑνώσεων τοῦ ἄνθρακος, ἐν ᾗ τὰ ἄτομα τούτου σχηματίζουσιν ἀνοικτὴν ἅλυσιν, περιλαμβάνουσαν τὰ φυσικὰ λίπη καὶ πάσας τὰς ἐξ αὐτῶν παραγογένας ἑνώσεις· ἄλλως **λιπαραὶ ἑνώσεις.**

ἀλειφατίτης ἄρτος (ὁ) ὁ μετ' ἀλείφατος ἤτοι ἐλαίου ἢ λίπους παρεσκευασμένος : Ἐπίχ.52,Εὐστ. 975,49 « παρ' Ἀθηναίῳ ἄρτος **ἀλειφατίτης**, ᾧ περ ἴσως καὶ τι πιμελῆς ἐγκαταμέμικται ».

ἀλειφατορρητῖναι (αἱ) νεώτ. ῥητῖναι παθολογικῆς προελεύσεως, αἵτινες διὰ ξηρᾶς ἀποστάξεως, δίδουσι λιπαρὰ ὀξέα.

ἀλειφαύς (ὁ) ἐπιγρ. ὁ ἀλείπτης βλ. λ.

ἀλείφιον Ἡσ. « ᾧ χρῶνται οἱ ἀλεῖπται ».

ἀλειφόβιος-ον ὁ ἀποζῶν ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἀλείπτου βλ. λ., λέγ. ἰδίᾳ ὑβριστικῶς : Ἀριστφ.ἀπ.740, Φώτ.ΑΒ « **ἀλειφόβιον**· τὸν περὶ παλαίστραν ἀναστρεφόμενον καὶ ὑπηρετοῦντα· οὕτως Ἀριστοφάνης »· 2) ὁ πτωχός, ὁ πένης, ὁ κακομοιριασμένος : Φίλ.2,537 **μισθοδοτήσας τοὺς ἀλειφοβίους καὶ φωνασκεῖν εἰωθότας**, Ἡσ. « **ἀλειφοβίους** πένητας».

ἀλείφω κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀλείβω**, **μέλλ.** μτγν. **ἀλείψω**, μέσ. **ἀλείψομαι**, παθ. **ἀλειφθήσομαι**, ἀόρ. **ἤλειψα**, ἐπ. **ἄλειψα**, μέσ. **ἠλειψάμην**, ἐπ. **ἀλειψάμην**, παθ. α' **ἠλείφθην**, παθ. β' **ἠλίφην**, παρακ. **ἀλήλιφα**, παθ. **ἀλήλιμμαι** χρίω δι' ἐλαίου τὸ δέρμα μετὰ τὸ λουτρόν : Ἰλ.Κ 577 **τὼ δὲ λοεσσαμένω καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ**, Ὀδ.Ζ 227 **πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν**· || σπαν. χρ. χρίω, ἐπαλείφω πρὸς γυμναστικὰς ἀσκήσεις : Θουκ.1,6,5 **ἐγυμνώθησάν τε πρῶτον καὶ . . λίπα μετὰ τοῦ γυμνάζεσθαι ἠλείψαντο**· || κάμνω ἐπάλειψιν εἰς ἀσθενῆ : Μέν.Γεωργ.60· πρβλ.ΚΔ Ἰακ. 5,14 **ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν ; . . προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ**· 2) χρίω, ἐπαλείφω δι' οἱασδήποτε ὕλης : Ὀδ.Μ 200 **ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι, ὅν σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ'** (ἀφῄρεσαν τὸν κηρόν, μὲ τὸν ὁποῖον ἐπήλειψα, ἤτοι ἀπέφραξα, ἐβούλωσα τὰ αὐτιά των), Ἡρ.3,8 **ἀλείφει τῷ αἵματι . . λίθους ἑπτά**, Ξεν.Οἰκ.10,5 **μίλτῳ ἀλειφόμενος καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπαλειφόμενος**, Πλάτ.Λύσ.217D **ἀλ- ψιμυθίῳ**, Χρύσιππ.Στωικ. **ἀλ- τοῖχον** (ἐπιχρίω διὰ κονιάματος, ἀσπρίζω), Παυσ. 8,19,1 **αὐτοί τε ἀληλιμμένοι γύψῳ**, Εὐστ.1561,7 **ἀνηλιφὴς ναῦς ἡ μὴ ἀλιφεῖσα πίσσῃ**· παροιμ. Σουΐδ. « δύο τοίχους **ἀλείφειν** » (ἐπὶ τῶν ἐπαμφοτεριζόντων)· 3) παρέχω, χορηγῶ ἔλαιον διὰ τοὺς γυμναστάς, τοὺς παιδοτρίβας βλ. λ. : Ἐπιγρ. **ἀλειψούσης τῆς πόλεως**· || παθ. -ομαι ἀσκοῦμαι **ἐν** τῷ γυμναστηρίῳ δι' ἀγῶνας, προαλείφομαι : Ἐπιγρ. **οἱ ἀλειφόμενοι ἐν τῷ γυμνασίῳ**· || ἀσκοῦμαι ἐν τῇ γυμναστικῇ σχολῇ τινος : Ἀρρ.Ἐπικτ.1, 2, 26 **ἀλείφεσθαι παρά τινι**· 4) λειαίνω δι' ἐπαλοιφῆς ἢ ἀποτριβῆς, στιλβώνω : Δίφ.74 **ἀλ- τράπεζαν**, Θεόφρ.Χαρ.21 **ἀναθεὶς δακτύλιον . . τοῦτον ἐκτρίβειν στεφανοῦν καὶ ἀλείφειν**, Ἀρτεμίδ.2,33 **ἀλ- ἀγάλματα**· 5) μτφ. παρασκευάζω ὡσεὶ δι' ἀθλητικοὺς ἀγῶνας, παραθαρρύνω, παρορμῶ : Δημάδ. 17, Φιλόδ.Ρητ.2,59 S **ἀλ- ἐπὶ τὴν πολιτικὴν ἀγωνίαν**, Ἀππ.Μακ.11,7 **ἀλ- ἐπὶ φαρμακείαν**, Θεοδώρητ. **ὁ τῶν ἀνθρώπων ἀλάστωρ καὶ οἷόν τις παιδοτρίβης αὐτοὺς πρὸς τὴν κακίαν ἀλείφει**· 6) νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ 1ῃ σημ. ἐπι-

χρίω μὲ λιπαρὰν οὐσίαν, ἔλαιον, λίπος κτπ. **ἄλειφε τὸ ψωμὶ μὲ βούτυρο,- ἡ κυρία ἀλείφει τὸ πρόσωπό της μὲ ροδαλίνη, - ἄλειψε τὴ ρόδα τοῦ κάρου μὲ ξύγκι, γιὰ νὰ κυλάῃ**· || γενικῶς ἐπιχρίω μὲ οἱανδήποτε στερεὰν ἢ ὑγρὰν ὕλην: **ἦρθε στὸ σπίτι μὲ τὰ μοῦτρα ἀλειμμένα γάνες, - τὰ ροῦχα σου εἶναι ἀλειμμένα ἀσβέστες,- ἀλείφτηκε μὲ λάσπες,- τὰ χείλια τοῦ μωροῦ εἶναι ἀλειμμένα μέλι**· 7) δημ. μτφ. δωροδοκῶ· ἄ. **λαδώνω: ξέρει ν' ἀλείφῃ τοὺς τρανοὺς κι ἔτσι κάνει τὴ δουλιά του**· || καὶ παθ. κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν, δέχομαι δῶρα, δεκάζομαι: **λένε πῶς ἀλείφεται ὁ τελώνης.**

ἀλειχήνα (ἡ) δημ. βοτάνη τις, ὁ λειχὴν βλ. λ., ἄλλως συνηθέστεραν **λειχήνα.**

ἀλειχηνόχορτο (τὸ) δημ. ὀνομασία φυτῶν, ἰδίᾳ τοῦ Hybericum perferatum L, χρήσιμον εἰς τὴν θεραπευτικὴν ὡς ἐπουλωτικὸν τραυμάτων ἢ κατὰ δερματικῶν τινων νόσων, λαϊκῶς δὲ θεωρούμενον καὶ ὡς ἔχον μαγικὰς ἰδιότητας· συνών. **λειχόχορτο, βάλσαμα, βαλσαμάκι, χελωνοχόρταρο, σπαθόχορτο, μικρὸ καλογεράκι.**

ἄλειψις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλείφειν, ἡ ἐπάλειψις, ἐπίχρισις: 'Ηρ.3,22 **εἰπάντων δὲ τῆς ποιήσιας πέρι καὶ ἀλείφιος** (δ. ἑρμ. περὶ μεθόδου ἢ ἐθίμου ἐπαλείψεως), 'Ιππ. Χυμ.10, 'Αριστλ.ΖΓ785 Α 30· || ἐν τῷ πληθ.: Θεόφρ. Κόπ.39 **οἱ δὲ ἐν ἱματίῳ δρόμοι καὶ ἱδρῶτες καὶ ἐλαίου ἀλείψεις εἰς ἱμάτιον ἄχρους** ποιοῦσι, Περικτ. παρὰ Στοβ. 4,28,19 **γραφῆς τε πέρι καὶ.. λουτρῶν καὶ ἀλείψεων καὶ τριχῶν θέσεως**· 2) κ. ἡ λείανσις, ἡ δι' ἐπαλείψεως ἢ ἀποτριβῆς στίλβωσις: Πάπ. **ἀλ- ἀνδριάντων.**

ἄλειωτα ἐπίρρ. δημ. δ. γ. ἀντὶ **ἄλιωτα** βλ. λ.

ἄλειωτος-η-ο δημ. δ.γ. ἀντὶ **ἄλιωτος** βλ.λ.

ἀλεκατίδα (ἡ) δημ. βοταν. εἶδος πικραλίδος· ἄλλως ἀγριοβύζι, πικροβύζι.

ἀλεκθηλία (ἡ) νεώτ. ζωολ. πτηνὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **μεγαποδιδῶν,** ἀπαντώμενον εἰς τὰς περὶ τὸν 'Ισημερινὸν χώρας.

ἀλεκιασιά (ἡ) δημ. ἡ ἔλλειψις κηλίδων ἢ ρύπων, ἡ ἀπόλυτος καθαριότης· συγγ. ἀλερωσιά· 2) κ. μτφ. τὸ ἄσπιλον, τὸ ἄμεμπτον ἠθικῶς.

ἀλέκιαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λεκέδες, ἤτοι ἄνευ κηλίδων, ρύπων· 2) μτφ. ἀσπίλως, μὲ ἄψογον ἠθικήν, μὲ χρηστότητα, μὲ ἀπόλυταν τιμιότητα: **ἀλέκιαστα πέρασε τὴ ζωή του.**

ἀλέκιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων λεκέδες, ἤτοι κηλῖδας, ρύπους, ὁ ἀκηλίδωτος· συγγ. ἀλέρωτος: **ἀλέκιαστη καὶ φρεσκοσιδερωμένη φορεσιά**· 2) **μτφ.** ὁ ἄσπιλος, ὁ ἄψογος, ὁ ἄμεμπτος ἠθικῶς, ὁ ἀπολύτως χρηστός, τίμιος: **φτωχὸς μπορεῖ νὰ εἶμαι, μὰ τὸ ὄνομά μου εἶναι ἀλέκιαστο**· || κ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς κηλίδωσιν.

ἀλέκιθος-ον νεώτ. ἐπὶ **ᾠῶν,** τὸ μὴ περιέχον λέκιθον· || κατ' ἐπέκτασιν ὁ μὴ περιέχων πολλὰς θρεπτικὰς οὐσίας.

ἀλεκινός Σουΐδ. «δυνατός, ἄλκιμος».

ἀλεκόμορφοι (οἱ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολογίᾳ, ὁμοιογένεια ἰχθύων γανοειδῶν· συνών. μεγαλουρίδαι (Halecomorphi).

ἄλεκτα (ἀμφίβ.) 'Ησ. «ἄτμητα».

ἀλεκταίνει 'Ησ. «ἰσχύει, γαυριᾷ, μετεωρίζει».

ἀλεκτόρειος-αν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς ἀλέκτορα (κόκορα) ἢ ἀλεκτορίδα (κότα) ἢ ὁ προερχόμενος ἐξ αὐτῶν: 'Αέτ.2,118 **ἀλ- κόπρος,** Συνέσ.'Επιστ.4,167 Δ **ἀλεκτόρεια ᾠά** (προερχόμενα ἀπὸ ὄρνιθα, κοτίσια), νεώτ. **ἀλεκτόρειον κρέας** (κόκορα κ. κατ' ἐπέκτ. κότας, ὀρνιθίσιο).

ἀλεκτορία (ἡ) νεώτ. λειχὴν ἔχων θαλλὸν κυλινδρικὸν πολύκλαδον, φυόμενος ἐπὶ κορμῶν δένδρων.

ἀλεκτοριαλικὸν ὀξὺ νεώτ. τὸ λειχηνικὸν ὀξὺ τῆς alectoria nigricans Ach., ὅπερ εἶναι ἄχρουν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἀλάτων τοῦ σιδήρου δίδον χρῶμα ἐρυθρόν, χρήσιμον διὰ βαφήν.

ἀλεκτοριδεύς-έως μτγν. ὁ μικρὸς ἀλέκτωρ ἢ ἡ μικρὰ ἀλεκτορίς, ἤτοι τὸ κοκοράκι ἢ ἡ πουλάδα, γεν. τὸ κοτόπουλο: Αἰλ.ΖΙ 7,47.

ἀλεκτορίδιον (τὸ) νεώτ. ὁ μικρὸς ἀλέκτωρ, τὸ κοκοράκι, τὸ πετεινάρι.

ἀλεκτόριον (τὸ) 'Επιγρ. ὀρνιθοτροφεῖον.

ἀλεκτορίς-ίδος κ. νεώτ. θηλ. τοῦ ἀλέκτωρ ἡ ὄρνις, ἡ κότα: 'Ιππ.Παθ.27, 'Επίχ.152 **ὥενα χανὸς κἀλεκτορίδων πετεηνῶν,** Πλούτ.Συμπ.2,636 F **τῆς δὲ ἀλεκτορίδος τὸ ᾠὸν εἶναι καὶ τὸ σπέρμα τοῦ ἀνθρώπου λέγομεν,** αὐτ.7,700 D **ὁ τῶν ἀλεκτορίδων, ὅταν τέκωσιν, περικαρφισμός,** Φρύν.228 «**ἀλεκτορίς** εὑρίσκεται ἐν τραγῳδίᾳ καὶ κωμῳδίᾳ· λέγε δὲ ἀλεκτρυών, καὶ ἐπὶ θήλεος καὶ ἐπὶ ἄρρενος, ὡς οἱ παλαιοί»· || ὁ μικρὸς ἀλέκτωρ ἢ ἡ μικρὰ ἀλεκτορίς, ἤτοι τὸ κοκοράκι ἢ ἡ πουλάδα κ. γεν. τὸ κοτόπουλο: 'Αριστλ.ΖΙ **ἄρρενες καὶ θήλειαι τῶν ἀλεκτορίδων,** Πλούτ. Συμπ.2,730 Α **εἰ μόνον ἀλεκτορίδων ἀπείχαντο πάντες**· || μτγν. εἰδ. τὸ κοκοράκι, τὰ πετεινάρι: 'Αθήν.9,373 Β **ὄρνιθας καὶ ὀρνίθια νῦν μόνως ἡ συνήθεια καλεῖ τὰς θηλείας, ἀλε κτρυόνας δὲ καὶ ἀλεκταρίδας τοὺς ἄρρενας**· 2) μτφ. πιθαν ὁ λόφος τῆς περικεφαλαίας· 'Ησ. ΕΜ «θρὶξ ἡ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τρεφομένη».

ἀλεκτορίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ ἀλέκτωρ βλ.λ ἀλεκτορίδιον, κοκοράκι, πετεινάρι: Βάβρ.124 **ἀλ- γεννειήτης,** Αἰσωπ.341,12 **ἀλεκτορίσκον συλλαβεῖν ἠβουλήθη**· 2) κόσμημα, κομψοτέχνημα, ἔχαν σχῆμα ἀλεκτορίσκου: 'Επιγρ. **ἀλ- χαλκοῦς**·

ἀλεκτοροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων ὁμοιότητας πρὸς ἀλέκτορα ἢ πρός τι τοῦ ἀλέκτορος: **ἀλεκτοροειδὲς βάδισμα**· 2) τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλεκταροειδῆ** ὡς αὐσ. ζωολ. τάξις μὴ ἱπταμένων εἰς ὕψος πτηνῶν, πολυτίμων διὰ τὰ ᾠὰ καὶ τὸ κρέας, εἰς ἣν περιλαμβάνονται ἡ ὄρνις, ὁ φασιανός, ὁ ταώς, ὁ πέρδιξ, ὁ ὄρτυξ κτπ.· αἱ πτέρυγες τούτων εἶναι συνήθως βραχεῖαι καὶ ἀπεστρογγυλωμέναι, τὸ ράμφος μικρὸν καὶ ἰσχυρόν, οἱ δὲ πόδες ὁμοίως ἰσχυροὶ (Gallinacei).

ἀλεκτορόλοφος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. φυτόν τι, ἔχον φύλλα προσομοιάζοντα πρὸς λόφον ἀλέκτορος (Alectorolophus Haller): Πλίν.27,5,23 alectorolophos, quae apud nos Crista dicitur, folia habet similia gallinacei cristae.

ἀλεκτορομαντεία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. εἶδος μαντικῆς τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων, καθ' ἣν ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς μαντείαν ἀλέκτωρ· ἄ. **ἀλεκτρυονομαντεία.**

ἀλεκτορομαχία (ἡ) νεώτ. ἡ μάχη μεταξὺ ἀλεκτόρων· ἄλλως **ἀλεκτρυονομαχία.**

ἀλεκτόρον (τὸ) Πάπ. ὁ ἀλέκτωρ βλ. λ.

ἀλεκτορουρίδαι (οἱ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοφυτολογίᾳ, μεγάλα φυτὰ τοῦ ἀθροίσματος τῶν **φυκῶν,** ἅτινα ἔχουν σχῆμα προσομοιάζον συνήθως πρὸς οὐρὰν ἀλέκτορος (Alectoruridae Schimper).

ἀλεκτοροφωνία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ φωνὴ τοῦ ἀλέκτορος βλ. λ.: ΚΜανασσ. **ἂν ἐκφοβῶσι λέαντας ἀλεκτοροφωνίαι**· 2) συνεκδ. ὁ χρόνος τῆς νυκτός, καθ' ὃν φωνοῦσιν οἱ ἀλέκτορες, ἡ τρίτη τῆς νυκτὸς φυλακή, ἤτοι ὁ ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου μέχρι τοῦ λυκαυγοῦς μεσολαβῶν χρόνος: Στράβ.7 ἀπ.35,ΚΔΜάρκ.13,35 **οὐκ οἴδατε.. ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὀψὲ ἢ μεσονυκτίου ἢ ἀλεκταροφωνίας ἢ πρωΐ**· πρβλ. 'Ανν.Κομν.437 Α **μέχρι ἢ πρώτης ἢ δευτέρας ἀλεκτοροφωνίας.**

ἄλεκτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λεχθῇ, ὁ ἄρρητος, ὁ ἀνέκφραστος, κατὰ διάφ. ἑρμ. ὁ ἀπερίγραπτος: 'Ιππ.'Επιδ.13 **ἀλ- συμπαθείη,** Φερεκρ.157, Πολύβ.30,13,12 **ἄλεκτον ἦν τὸ συμβαῖνον,** Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.349,23 **τῆς τοῦ κόσμου κι-**

νήσεως ἀλέκτῳ τάχει περιφερομένης· προλ. Φίλ. πυρὸς καὶ ὕδατος ἀλέκτοις φοραῖς· ‖ νεώτ. καὶ ὁ μήπω λεχθείς : **ἄλεκτα εἶναι ἀκόμη τὰ κυριώτερα τῶν ἐπιχειρημάτων μας.**

ἀλεκτροινάς-άδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν **περιστεροειδῶν,** τοῦ ὁποίου πολλὰ εἴδη ζῶσιν εἰς τὴν Μαδαγασκάρην (Alectroenas).

ἀλεκτροαόδιον (τό)(;) μτγν. ὁ Ὠρίων : ἀνών. σχόλ. παρ' Ἀρατ.258· ἄλλως **ἀλετροπόδιον,** ὡς ἔχον ἀρότρου σχῆμα.

ἄλεκτρος-ον ὁ μὴ τυχὼν λέκτρου, ἤτοι γαμηλίου κλίνης, ὁ ἄγαμος : Σοφ.Ἀντ.917 **ἄλεκτρον, ἀνυμέναιον οὔτε τοῦ γάμου μέρος λαχοῦσαν,** αὐτ.Ἠλ 492 **ἄλεκτρ' ἄνυμφα.. ἐπέβα μιαιφόνων γάμων ἁμιλλήμαθ'** (σχόλ. « κακόλεκτρα, κακόνυμφα, δύσλεκτρα »), Εὐρ.Τρῳ.258 **ᾧ γέρας.. ἔδωκ' ἄλεκτρον ζωάν·** ‖ τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἄλεκτρα** ὡς ἐπίρρ. ἄνευ γάμου, ἀγάμως : Σοφ.Ἠλ.962 **ἄλεκτρα γηράσκουσαν ἀνυμέναιά τε·** 2) ὁ μὴ κοιμηθείς, ὁ ἄϋπνος· Ἡσ. « ἀκοίμητος ».

ἀλεκτρύαινα (ἡ) θηλ. τοῦ **ἀλεκτρυών** βλ. λ., ἡ ὄρνις παρ' Ἀριστφ.Νεφ.666 **πῶς μὲ χρὴ καλεῖν ;** Σωκρ. **ἀλεκτρύαιναν, τὸν δ' ἕτερον ἀλέκτορα.**

ἀλεκτρυόνειος-αν ὁ τοῦ ἀλεκτρυόνος, ἤτοι τοῦ ἀλέκτορος (πετεινοῦ, κόκορα) ἢ τῆς ἀλεκτορίδος (ὄρνιθος, κότας) : Ἱππ.Ἐντ.Παθ.9 **ἀλ- [illegible]μέα.**

ἀλεκτρυονικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς τὸν ἀλεκτρυόνα βλ. λ. ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς αὐτόν.

ἀλεκτρυονικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀλέκτορος.

ἀλεκτρυόνιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ **ἀλεκτρυών** βλ. λ., κοκοράκι, **γεν.** τὸ κοτόπουλο : Ἐφιππ. 15,8 **ἀλεκτρυόνιον, φάττιον, περδίκιον.**

ἀλεκτρυονίς-ίδας (ἡ) τὸ πτηνὸν ἡ ἀλεκτορίς, ἡ ὄρνιθα, ἡ κότα : σχόλ. Ἀριστφ.Νεφ.226.

ἀλεκτρυονομαντεία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἄλλως ἀλεκτοραμαντεία βλ. λ.

ἀλεκτρυονομαχία (ἡ) νεώτ. ἀλεκτορομαχία βλ.λ.

ἀλεκτρυονοπώλης (ὁ) μτγν. ὁ πωλῶν ἀλεκτρυόνας βλ. λ., ὁ ὀρνιθοπώλης : Πολυδ.7,136.

ἀλεκτρυονοπώλιον (τό) μτγν. δ.γ. τοῦ **ἀλεκτρυοπώλιον** βλ. λ., τὸ ὀρνιθοπωλεῖον.

ἀλεκτρυονοτρόφος (ὁ) ὁ τρέφων ἀλεκτρυόνας βλ. λ., ὁ ὀρνιθοτρόφος : Αἰσχίν.Σωκρ.14.

ἀλεκτρυονώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἀλεκτρυόνα βλ. λ. : Εὐνάπ.Ἱστ.266 D **πρὸς δὲ ἡδονὰς ἀλεκτρυονώδης καὶ υἱός τις ἂν ἀλεξανδρεὺς ἀσελγέστερος γένοιτο** (δ.γ. **ἀλεκτρυώδης**).

ἀλεκτρυοπώλιον (τὸ) τὸ κατάστημα πωλήσεως ἀλεκτρυόνων κ. ἀλεκτοροειδῶν, τὸ ὀρνιθοπωλεῖον κ. γεν. τὸ κατάστημα πωλήσεως ἐδωδίμων πτηνῶν, πουλερικῶν : Φρύν.Κωμ.9 (δ.γ. **ἀλεκτρυονοπώλιον**).

ἀλεκτρυοτρόφος (ὁ) ὁ τρέφων ἀλεκτρυόνας βλ. λ. : Ἐπιγρ., Αἰσχίν.Σωκρ.14 (δ. γ.).

ἀλεκτρυοφωνία (ἡ) γλωσσ. ἀλεκτοροφωνία βλ.λ.

ἀλεκτρυοφώνιον (τό) μτγν. ἡ φωνὴ τοῦ ἀλέκτορος, τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ : Διδ.Ἀλ.940 A **τὴν πρὸ ἀλεκτρυοφωνίου ἄρνησιν Πέτρου.**

ἀλεκτρυώδης-ες μτγν. ἀλεκτρυονώδης βλ. λ.

ἀλεκτρυών-όνος (ὁ) (1) κ. νεώτ. ὡς ἀρσ. ὁ ἀλέκτωρ, ὁ πετεινός, ὁ κόκορας : Θέογν.864 **ἀλεκτρυόνων φθόγγος ἐγειρομένων,** Πλάτ.Φαίδ.118 A **τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρυόνα,** αὐτ. Συμπ. 223 C **ἐξεγρέσθαι πρὸς ἡμέραν ἤδη ἀλεκτρυόνων ᾀδόντων** (μὲ τὰ κακορολαλήματα), Λόγγ.3,2 **περὶ ᾠδὰς ἀλεκτρυόνων·** 2) ὡς θηλ. ἡ ἀλ- ἡ ὄρνιθα, ἡ κότα : Ἀριστφ.Νεφ.663 **τήν τε θήλειαν καλεῖς ἀλεκτρυόνα κατὰ ταὐτὸ καὶ τὸν ἄρρενα,** Θεόπομπ.Κωμ.9 **ἀλεκτρυὼν τίκτουσα.**

ἀλεκτρυών-ονος (ὁ) (2) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν σαπινδιδῶν· ἓν εἶδος τοῦ φυτοῦ τούτου εἶναι δένδρον ὑψηλὸν τῆς Νέας Ζηλανδίας, μὲ τοὺς καρποὺς ἐδωδίμους. ἐκ τῶν πυρήνων τοῦ ὁποίου ἐξάγεται ἔλαιον, χρήσιμον εἰς τὴν παρασκευὴν κοσμητικοῦ (Alectryon Gaertn).

ἀλέκτωρ-ορος (ὁ) κ. νεώτ. συνων. τοῦ **ἀλεκτρυών** τὸ ἄρρεν τῆς ὄρνιθος, ὁ πετεινός, ὁ κόκορας : Βατραχ.192 **ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ,** Πίνδ.Ο 12,14 **ἐνδομάχας ἀλ-,** Αἰσχ.Ἀγ.1671 **κόμπασον θαρσῶν, ἀλέκτωρ ὥστε θηλείας πέλας,** Θεόκρ.7,123 **ὁ δ' ὄρθριος ἄλλον ἀλέκτωρ κοκκύσδων νάρκαισιν ἀνιαραῖσι δεδοίη·** ‖ σπαν. χρ. παρὰ πεζοῖς : Ἀριστ.ἀπ.347,- ΚΔΜατθ.26,34 **ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με·** ‖ νεώτ. (ζῳολ. ὁρισμός), πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν **ἀλεκτοροειδῶν,** οὗ ἡ μικρὰ κεφαλὴ κοσμεῖται μὲ κίτρινον ἢ ἐρυθρὸν λοφίον, αἱ πτέρυγες εἶναι βραχεῖαι, οἱ δὲ πόδες ὑπεράνω **τῶν δακτύλων φέρουσιν ἕτερον** εἶδος δακτύλου, τὸ πλῆκτρον· ὁ χρωματισμὸς τῶν ἀλεκτ. ποικίλλει· τὸ βάδισμα εἶναι ἀργὸν καὶ σταθερόν· 2) μτφ. ἐπὶ τοῦ αὐλοῦ : Ἴων Τραγ.39 **προθεῖ δέ σοι σῦριγξ, Ἰδαῖος ἀλέκτωρ·** 3) μτφ. ἐπὶ τοῦ σαλπιγκτοῦ : Δημάδ.ἀπ.4 **τὸν σαλπιγκτὴν κοινὸν Ἀθηναίων ἀλέκτορα·** 4) ὁμόλεκτρος, σύζυγος : Σοφ.ἀπ.851 (πιθαν.) **οὑμὸς δ' ἀλέκτωρ αὐτὸν ἦγεν πρὸς μύλην** (ὁ ἄνδρας μου), Τζέτζ. Λυκόφρ.1094 « **ἀλεκτόρων**· ὁμολέκτρων, συζύγων »· 5) τὸ θηλ. ἡ **ἀλ-** ἐπὶ κόρης, ἡ μὴ τυχοῦσα λέκτρου, ἤτοι γαμηλίου κλίνης, ἡ ἄγαμος, ἡ ἄλεκτρος βλ. λ. : Ἀθήν.3,98B **γενέθλιός ἐστι τῆς ἀλέκτορος Ἀθηνᾶς·** Εὐστ. « ἡ μὴ πειραθεῖσα γάμου »· 6) ἐν τῇ χριστιανικ. τέχνῃ, κατὰ τὴν 1ην σημ., συνήθως ὁ συμβολισμὸς τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ὅστις ἀνεκλήθη διὰ τοῦ ἀλέκτορος εἰς τὸ καθῆκον, ἢ συμβολισμὸς τῆς Ἀναστάσεως· 7) ἀποκρυφολ. πτηνόν, συμβολίζον τὴν ἀφύπνισιν τῶν ἐσωτερικῶν πνευματικῶν λειτουργιῶν τοῦ ἀνθρώπου, τὴν κυριαρχίαν τῶν σκέψεών του καὶ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ νοῦ του εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐγώ· 8) νεώτ. ἐπὶ τῶν οἰκοσήμων, τὸ ἔμβλημα τῆς ἀγρύπνου φρουρήσεως καὶ τῆς ὑπερηφανείας.

ἀλέκω (ἀμφ.) μέλλ. **ἀλέξω,** μέσ. **ἀλέξομαι,** ἀόρ. ἤλεξα, ὑποτακτ. μέσ. ἀόρ. **ἀλεξώμεσθα,** ἀπαρφ **ἀλέξασθαι** ἀποκρούω, ἀπομακρύνω, ἀπελαύνω, ἀποσοβῶ κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν, ἀποτρέπω : ΑΠ 6,245 **ἀλέκοις ἀνέρι πενίην·** ‖ μέσ. Ἰλ.Ν475 **ἀλέξασθαι μεμαὼς κύνας ἠδὲ καὶ ἄνδρας·** ‖ τὸ μέσ. ἀπολ. ἀποκρούω ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀμύνομαι, ὑπερασπίζομαι : Ἰλ.Λ348 **ἀλεξώμεσθα μένοντες,** Σοφ. ΟΤ 171 οὐδ' **ἔνι φροντίδος ἔγχος ᾧ τις ἀλέξεται,** Ξεν.ΚΠ 1,5,13 **τί οὖν ἐστιν ἢ τοῦ ἀλέξασθαι δικαιότερον ἢ τοῦ τοῖς φίλοις ἀρήγειν κάλλιον ;** 2) τὸ μέσ. ἀμείβω, ἀνταποδίδω : Ξεν.Ἀν.1,9,11 τοὺς **εὖ καὶ κακῶς ποιοῦντας ἀλεξόμενος.**

ἀλέλαιον (τὸ) μτγν. ἅλας ἐν ἐλαίῳ : Γαλ.14,386 **ἀλέλαιον λειώσας κατάπλασσε.**

ἀλέμ (τό) νεώτ. σημαία τοῦ τουρκικοῦ κράνους, μετ' ἀργυρᾶς πλακὸς εἰς τὴν κορυφὴν ἀντὶ τῆς συνήθους λόγχης, φερομένη πρὸ τοῦ **Μ. Βεζύρη** κατὰ τὰς ὁδοιπορίας ἢ ἐκστρατείας αὐτοῦ.

ἀλέματος-ον δωρ. κ. αἰολ. ἀντὶ **ἠλέματος** βλ.λ.

ἀλεμάτως ἐπίρρ. δωρ. κ. αἰολ. ἀντὶ **ἠλεμάτως** βλ. λ.

ἀλεξαίθριον θερμὸν σκέπασμα, προφυλάσσον ἀπὸ τοῦ νυκτερινοῦ **ψύχους** : **Σοφ.ἀπ.113· Ἡσ.** « θερμὸν σκέπασμα· Σοφοκλῆς Ἀμφιαράῳ ».

ἀλεξανδρειάθεν ἐπίρρ. μσν. ἐξ Ἀλεξανδρείας.

ἀλεξανδρεώτης θηλ. **-ις -ιδος** νεώτ. ὁ εὐρωπαῖος κάτοικος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ἀλεξανδρείας· δημ. **ἀλεξανδρειανός.**

ἀλεξανδρεωτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτῆς : Λουκ.Μισθ.Συνόντ.27 ἀλεξανδρεωτικὸς **ἀνθρωπίσκος,** Ἀθήν.1,33 D ὁ **μαρεώτης οἶνος ἀλεξανδρεωτικὸς** τὴν προση-

γορίαν ἔσχεν, νεώτ. **ἀλεξανδρεωτικοὶ χρόνοι.**

ἀλεξανδρίζω μτγν. εἶμαι ὀπαδός, φίλος τοῦ Ἀλεξάνδρου : Ἀπολλοφ. παρὰ Φυλάρχ.46· 2) πράττω ὡς ὁ Ἀλέξανδρος, ἀκολουθῶ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀλεξάνδρου, μιμοῦμαι τὸν Ἀλέξανδρον : Σάθ.Μσν.Β 122 **ἀλεξανδρίζεις ἀληθῶς ἐν ταῖς πράξεσιν, οὐδαμῶς ἀναβαλλόμενος.**

ἀλεξανδρινισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τὸ μιμεῖσθαι τοὺς Ἀλεξανδρινούς· ‖ ἡ ἐν τῇ λογοτεχνίᾳ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ, μελέτη οὐχὶ τῆς οὐσίας, ἀλλὰ τῶν τύπων· ‖ γεν. ἐν τῇ ποιήσει καὶ τῇ τέχνῃ, ἡ ἔλλειψις πρωτοτυπίας, ἡ δουλικὴ μίμησις.

ἀλεξανδρῖνος-η-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀλεξανδρινὸς βλ.λ.· 2) νεώτ. ὁ τῆς ἀλεξανδρινῆς πτολεμαϊκῆς ἢ μεταπτολεμαϊκῆς ἐποχῆς συγγραφεύς : **οἱ ἀλεξανδρῖνοι ἔχουσι χάριν ἀλλ' οὐχὶ πρωτοτυπίαν.**

ἀλεξανδρινός-ή-ό(ν) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. **-ντρινός, -ντρειανός·** ἄλλως **ἀλεξανδρῖνος** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτῆς : Ζήν. παρὰ Διογ.Λ 7,18 **τῷ ἀργυρίῳ τῷ Ἀλεξανδρινῷ,** ΚΔ Πράξ.27,6 **πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν,** νεώτ. **ἀλεξανδρινὴ βιβλιοθήκη** (ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπὶ Πτολεμαίων), **ἀλεξανδρινὸς κῶδιξ τῆς Γραφῆς** (σπουδαιότατον χειρόγραφον τῆς Ἁγ. Γραφῆς ἀποκείμενος ἄλλοτε ἐν Ἀλεξανδρείᾳ), **ἀλεξανδρινὸ καράβι,- ἀλεξανδρινὲς νταμάτες·** ‖ **ἀλεξανδρινοὶ χρόνοι** (οἱ χρόνοι τῆς ἀκμῆς τῆς Ἀλεξανδρείας, ἤτοι οἱ ἀπὸ τῶν Διαδόχων τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου μέχρι τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου· ἄλλως **ἑλληνιστικοί**)· ‖ **ἀλεξανδρινὴ τέχνη,- φιλολαγία** (ἡ κατὰ τοὺς ἀλεξανδρινοὺς χρόνους ἀκμάσασα)· ὁ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τινὸς ἐπινοηθείς· ‖ **ἀλεξανδρινὸς στίχος** (ἰαμβικὸς δωδεκασύλλαβος τῆς γαλλικῆς ποιήσεως).

ἀλεξανδρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ ἐξ Ἀλεξανδρείας· τὸ δημ. **ἀλεξαντρειανή** : Φίλ. **ἀλεξανδρὶς ναῦς.**

ἀλεξανδριστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὀπαδός, ὁ φίλος τοῦ Ἀλεξάνδρου : Χάρης παρὰ Πλουτ. Ἀλεξ.24· 2) νεώτ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλεξανδρισταὶ** (οἱ φιλόσοφοι τῆς Ἀναγεννήσεως, οἱ παραδεχόμενοι τὴν περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς θεωρίαν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀφροδισιέως).

ἀλεξανδρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτόν, παραλλαγὴ τοῦ βηρύλλου εἰς κρυστάλλους τριδύμους, πολύτιμον ὅταν ἔχῃ διαφάνειαν.

ἀλεξανδροκόλαξ-ακας (ὁ) μτγν. ὁ κόλαξ τοῦ Ἀλεξάνδρου : Χάρης παρ' Ἀθην.12,538 F.

ἀλέξανδρος-ον ὁ ἀμύνων, ἤτοι ὁ ὑπερασπίζων τοὺς ἄνδρας : Ἐπιγρ. παρὰ Διοδ.Σ 11,14 **μνᾶμά τ' ἀλεξάνδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκας·** 2) τὸ θηλ. -ας ὡς ἐπίθ. τῆς Ἥρας : Μέναιχμ.3.

ἀλεξανδρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον : Μέν.924.

ἀλεξανέμας-α (ὁ) μτγν. ὡς ἐπώνυμον τοῦ Ἐμπεδοκλέους, ὁ ἀλεξάνεμος βλ. λ. : Πορφ.Β Πυθ. 29 **ἄλλως δὲ καὶ ἀλεξανέμας μὲν ὢν τὸ ἐπώνυμον Ἐμπεδοκλέους** (δ.γ. **ἀλεξάνεμος**) **ἀλέξανε.**

ἀλεξάνεμος-ον κ. μτγν. ὁ ἀποκρούων τὸν ἄνεμον, ὁ πρρφυλάττων ἀπὸ τοῦ ἀνέμου, κ. εἰδ. ἀπὸ τοῦ ἐξ αὐτοῦ ψύχους : Ὀδ.Ξ 529 **ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,** Φίλ. 1,666, Ἀλκίφρ.3,41 **τῇ βαρύτητι ἀπείργειν τὸν κρυμὸν καὶ ἀλεξάνεμα τυγχάνειν** (ἐπὶ ἐνδυμάτων).

ἀλεξάνωρ-ορος (ὁ) μτγν. δωρ. ἀντὶ **ἀλεξήνωρ** βλ. λ. : Παυσ.2,11,6 **Ἀλεξάνωρ ὁ Μαχάωνος τοῦ Ἀσκληπιαῦ** (ὄνομα ἰατροῦ).

ἀλεξήλιον (τὸ) νεώτ. ἐλαφρὸν φορητὸν ὄργανον ἐκ λεπτοῦ πυκνοῦ ὑφάσματος, προσηρτημένου ἐπὶ ῥάβδου διὰ ἐλασμάτων στερεωμένων ἀκτινωτῶς ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἄκρου αὐτῆς καὶ οὕτως ὥστε δι' ὠθήσεως πρὸς τὴν κορυφὴν εὐχερῶς νὰ ἁπλώνωνται καὶ ἀντιθέτως δι' ἕλξεως πρὸς τὴν λαβὴν νὰ συμπτύσσωνται, χρησιμεῦον δὲ πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, δημ. ὀμπρέλα τοῦ ἥλιου· ‖ τοπογρ. ὄργανον προσόμοιον μὲ ὀμπρέλαν, πολὺ μεγαλύτερον, μὲ λαβὴν αἰχμηρὰν ὅπως ἐμπηγνύηται εἰς τὸ ἔδαφος, χρησιμοποιούμενον εἰς γεωδαιτικὰς καὶ τοπογραφικὰς ἐργασίας πρὸς προφύλαξιν τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ὀργάνων ἀπὸ τοῦ ἡλίου.

ἀλέξημα-ατος (τὸ) ἀμυντικὸν ἢ προφυλακτικὸν μέσον : Ἱππ.Γυν.2,212 **ἀλ- ὀδύνης,** Αἰσχ.Πρ.479 **εἴ τις ἐς νόσον πέσοι, οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδὲν οὔτε βρώσιμον, οὐ χριστόν, οὔτε πιστόν** (φάρμακον), Φίλ.2,477 **πρὸς ἀλέξημα κρυμοῦ τε καὶ θάλπους,** Διον.Ἁλ.Ρωμ.11,56 **ἀλεξήματα καὶ φυλακὰς ἀντεμηχανῶντο πρὸς τὰς ἐπιβουλάς,** σχόλ. Σοφ.ΟΤ 170 **τὸ διὰ τῆς προμηθείας γινόμενον ἀλέξημα καὶ ἀμυντήριον.**

ἀλεξήνεμος-ον μσν. κ. νεώτ. ἀλεξάνεμος βλ. λ., ὁ ἀπὸ τοῦ ἀνέμου προφυλάττων : Εὐστ. 1767,43· 2) νεώτ. τὸ οὐδ. **ἀλεξήνεμον** ὡς οὐσ. ἔπιπλον ἐλαφρόν, εὐμετακίνητον πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ ἀνέμου ἢ πρὸς προκάλυψιν ὅλλων ἐπίπλων ἢ τμημάτων δωματίου· δημ. (γαλλ.) παραβάν· ‖ τοπογρ. ὄργανον ἐκ τεταμένου ἐν πλαισίῳ λινοῦ χονδροῦ ὑφάσματος (καραβόπανου), τοποθετούμενον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ πνέοντος ἀνέμου, ὅπως ἀνακόπτῃ τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ καὶ καθιστᾷ τὰς διὰ τῶν γεωδαιτικῶν ὀργάνων παρατηρήσεις ἀσφαλεστέρας καὶ ἀκοπωτέρας.

ἀλεξήνωρ-ορος (ὁ) ὡς δωρ. **ἀλεξάνωρ** βλ. λ.

ἀλέξησις-εως (ἡ) ἄμυνα, ἀπόκρουσις : Ἡρ.9,18 **ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς ἀλέξησιν τραπομένους,** σχόλ. Πινδ.Π 5,121 **τούς.. θεοὺς θεραπεύομεν πρὸς ἀλέξησιν τῶν φαύλων,** Ἐπιφάν.1,41 Β **πρὸς ἀλέξησιν νοσημάτων·** ‖ ἐπικουρία, ἀρωγή : Ἱππ.Ἐπιδ. 16 **κάκωσιν ἀντ' ἀλεξήσιος αὐτοῖς προσέπνευσεν.**

ἀλεξήτειρα (ἡ) θηλ. τοῦ **ἀλεξητήρ** βλ. λ. ἡ ἀποκρούουσα, ἡ ἀποσοβοῦσα : Νόνν.Δ 25,259 **ἀλ- ὀλέθρου·** ‖ πρόμαχος, βοηθός : αὐτ. Εὐαγγ.Ἰω.15, 51 **ψυχὴν πᾶσι μέλουσαν ἀλεξήτειραν ὀπάσσῃ.**

ἀλεξητήρ-ῆρος (ὁ) κ. μτγν. ὁ ἀποκρούων, ὁ ἀπομακρύνων : Ἰλ.Υ 196 **ἐσθλὸν ἀλεξητῆρα μάχης,** Ἀπολλ.Ρ 2,519 **λοιμοῦ ἀλεξητῆρα** (ὁ ἀπομακρύνων, ὁ ἀποτρέπων τὸν λοιμόν, ὁ προφυλάσσων ἀπ' αὐτοῦ), Ἐπιγρ. **ἀλ- κακῶν·** ‖ ὁ πρόμαχος, ὁ ὑπερασπιστής, ὁ βοηθός : Ξεν.Οἰκ.4,3 **αἱ τοιαῦται δοκοῦσι κακαί.. ταῖς πατρίσιν ἀλεξητῆρες εἶναι** ΑΒ **« ἀλεξητῆρα** βοηθόν »· ‖ μτγν. κ. ὡς ἐπίθ. : Ὀππ.Ἁλ.4,42 **ἀλεξητῆρι.. θυμῷ.**

ἀλεξητήριον (τὸ) κ. νεώτ. μέσον ἀμυντικὸν ἢ προφυλακτικόν : Πλάτ.Πολιτ.279 D **καὶ τῶν πραγμάτων τὰ μέν, παραπετάσματα, τὰ δέ, πρὸς χειμῶνας καὶ καύματα ἀλεξητήρια,** Ξεν.Ἱππ.5,6 **ἀλεξητήρια τῶν ὀφθαλμῶν** (τὰ ὦτα τοῦ ὄνου)· Ἡσ. « ἀποσοβητήριον »· 2) εἰδ. πᾶν φάρμακον ἀντιδραστικὸν ἢ προφυλακτικόν : Ἱππ.Γυν.1,16 **γάλα ὄνειον καὶ οἶνον καὶ τὰ ἄλλα ἀλεξητήρια,** Ἐπιγρ. **ἐσθλὰ δαεὶς Παίωνος ἀλεξητήρια νούσων,** Νικ.Θηρ.700 **ἔσται δ' αὐτὴ εἶλαρ καὶ ἀλεξητήριον τοῦ δήγματος.. ἑρπετῶν,** σχόλ. Ἀριστφ. Πλ.885 **ἀλεξητήριον τῶν δηλητηρίων δείκνυσιν αὐτῷ** (φάρμακον ἀντιδραστικόν, ἀντίδοτον κατὰ τῶν δηλητηριάσεων, δ.γ. **ἀλεξιτήριον**).

ἀλεξητήριος-ον δ.γ. **ἀλεξιτήριος** ὁ ἀπαμύνων, ὁ ἀποκρούων ἢ ὁ προφυλάσσων : Αἰσχ.Ἑπτ.8 **οἰμώγμασιν ὧν Ζεὺς ἀλεξητήριος.. γένοιτο Καδμείων πόλει,** Εὐρ.Ἡρ.470 **εἰς δεξιὰν δὲ σὴν ἀλεξητήριον ξύλον καθίει** (ῥόπαλον πρὸς ἄμυναν).

ἀλεξητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀποτρέπων, ὁ ἐμποδίζων, ὁ ἀποσοβῶν, ὁ προλαμβάνων, ὁ ἀλεξητήριος βλ.λ. : Ἀλέξ.Ἀφρ.Ψυχ.162,16 **ἀλ- ἀγαθά.**

ἀλεξήτωρ-ορος (ὁ) ἀντὶ **ἀλεξητήρ** βλ. λ.: Σοφ. ΟΚ 143 Ζεῦ ἀλεξῆτορ, τίς ποθ' ὁ πρέσβυς; σχόλ. Ὀδ.Ο 198 **ὅπως ἀλεξήτορας ἔχοντες ἰδίους τὰ μὲν δείματα μὴ φοβοῖντο.**

ἀλέξια (ἡ) νεώτ. παλαιοζωικὸν γλωσσοφόρον τῆς ὁμοιογενείας τῶν αὐρικουλιδῶν, ἔχον ὄστρακον ἐπίμηκες, ᾠοειδές, καὶ οὗ τὸ ἐξωτερικὸν μὲν χεῖλος εἶναι ὀξύ, τὸ δὲ ἐσωτερικὸν φέρει τρεῖς ἐν εἴδει ὀδόντων πτυχώσεις (**Alexia Lech**).

ἀλεξία (ἡ) νεώτ. νευρ. διατάραξις, καθ' ἣν ὁ πάσχων δὲν ἀναγνωρίζει τὰ σημεῖα τῆς γραφῆς, γραπτὰ ἢ ἔντυπα, ἢ ἀδυνατεῖ νὰ συνθέτῃ ἐκ τῶν γραμμάτων τὰς λέξεις· ἀ. γραφικὴ **τύφλωσις.**

ἀλεξιάρη (ἡ) ἡ ἀποσοβοῦσα τὴν ἀράν, ἤτοι τὴν ἐκ τοῦ λιμοῦ βλάβην, ἢ ἡ προφυλάττουσα ἀπὸ αὐτῆς: Ἡσίοδ. Ἔργ.464 **νειὸς ἀλεξιάρη παίδων εὐκηλήτειρα,** Νίκ.Θηρ.861 **ἀλεξιάρης ῥάμνου πτορθοί** (χρησιμευούσης ὡς προφυλακτικόν)· ΕΜ «ἀπαλέξουσα καὶ ἀπείργουσα τὴν ἀρήν, τουτέστι τὴν ἐκ τοῦ λιμοῦ βλάβην»· ‖ Σουΐδ. «**ἀλεξιάρη γῆ**· ἡ τοῖς ἀνδράσι βοηθοῦσα».

ἀλεξιάρης (ὁ) ἀρσ. τοῦ **ἀλεξιάρη** (ἡ) βλ. λ. ὁ ἀμύνων, ὁ ἀποκρούων, ἢ ὁ ὑπερασπίζων, ὁ βοηθῶν: Πλούτ. Ἠθ.657D· Ἡσ. «ἐπίκουρος, ἀλεξίκακος».

ἀλεξιβάσκανον (τὸ) νεώτ. τὸ προφυλακτικὸν ἀπὸ τῆς βασκανίας, κατὰ τὴν δημ. φρ. ποὺ μποδάει τὸ κακὸ μάτι· συγγ. δημ. φυλαχτό, χαϊμαλί.

ἀλεξιβέλεμνος-ον μσν. ὁ ἐμποδίζων, ὁ ἀποκρούων τὰ βέλη: ΑΠ 6,81 **καὶ τὸν ἀλεξιβέλεμνον ἀπὸ στέρναιο χιτῶνα**· Εὐστ.1771,44 «**ὁ ἀλεξιβέλεμνος χιτὼν** ὅς ἐστι θώραξ πολεμικός», Ζωναρ. «**ἀλεξιβέλεμνον** τὸν τὰ βέλη ἀπερύκοντα».

ἀλεξιβόλιον (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ ὀχυρωματικῇ, διαχώρισμα, προωρισμένον νὰ προφυλάττῃ ἀπὸ τὰ θραύσματα βλημάτων· ἄλλως **θραυσματοδόχη.**

ἀλεξιβόρβορον (τὸ) νεώτ. μέσον προφυλακτικὸν ἀπὸ τοῦ βορβόρου, οἷον τὸ ὑπεράνω τοῦ τροχοῦ ἁμάξης, αὐτοκινήτου, ποδηλάτου κττ. πλατὺ ἔλασμα, ὅπερ δέχεται τὴν ἀπὸ τοῦ τροχοῦ ἐκσφενδονιζομένην ἰλύν· δημ. φτερό.

ἀλεξιβρόχιον (τὸ) νεώτ. ἐλαφρὸν φορητὸν ὄργανον, πρασόμοιον μὲ τὰ **ἀλεξήλιον** βλ. λ., χρησιμεῦον δὲ πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς βροχῆς, δημ. ὀμπρέλα τῆς βροχῆς ἢ ἁπλῶς ὀμπρέλα.

ἀλεξίβροχος-ον ὁ τὴν βροχὴν ἀποκρούων, ἤτοι ὁ μὴ ὑπὸ τῆς βροχῆς διαπερώμενος, ὁ ἀδιάβροχος· 2) τὸ οὐδ. **ἀλεξίβροχον** ὡς οὐσ. ἡ ὀμβρέλλα τῆς βροχῆς, τὸ ἀλεξιβρόχιον βλ. λ.

ἀλεξίγαμος-ον μτγν. ὁ τὸν γάμον ἀποκρούων ἢ ἀποστρεφόμενος ἢ ἀποφεύγων: Νόνν.Δ 40,541 ἀλεξιγάμοισιν.. **Βάκχαις.**

ἀλεξιθόρυβος-ον νεώτ. ὁ ἀποκρούων τὸν θόρυβον, ὁ προφυλάσσων ἀπ' αὐτοῦ: **τοιχώματα κτιρίου ἀλεξιθόρυβα** (οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα ὑπὸ τοῦ θορύβου διαπερώμενα)· ἄλλως **ἀλεξίκροτα.**

ἀλεξίκακος-ον κ. νεώτ. ὁ τὸ κακὸν ἀποκρούων, ἀποσοβῶν, ἀποδιώκων: Ἰλ.Κ 20 **ἥτις** (μῆτις) **ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο,** ΑΠ 6,170 **δίψης φάρμακ' ἀλεξίκακα,** Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.3,130 **ἀλ- ὕδατα**· Σουΐδ. «**ἀλεξίκακε**.. ἀποτρόπαιε, ὁ τὰ δεινὰ ἀπείργων»· ‖ ὁ προφυλάσσων, ὁ προστατεύων, ὁ βοηθῶν, ὁ σῴζων: Ἡσίοδ. Ἔργ.123 **ἐσθλοί, ἀλεξίκακοι,** φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων (δαίμονες), Ἀριστφ.Εἰρ.422 **ἀλεξικάκῳ θύσουσιν Ἑρμῇ πανταχοῦ,** Νόνν.Εὐάγγ.Ἰω.3,14 **ἀλ- θεός**· ΑΒ, Φώτ. «κακίας καθαρτικὸς καὶ θεραπευτικός».

ἀλεξικεραύνιον (τὸ) νεώτ. ἀλεξικέραυνον βλ.λ.

ἀλεξικέραυνον (τὸ) νεώτ. συσκευή, προφυλάττουσα οἰκοδομήματα, πλοῖα κττ. ἀπὸ τῶν κεραυνῶν· ἄλλως **ἀλεξικεραύνιον.**

ἀλεξίκηπος (ὁ) ὁ φύλαξ, ὁ προστάτης τῶν κήπων, τίτλος βιβλίου Νέστορός τινος: Γεωπ.12,16 θεραπείας.. ἑρμηνεύων τὰ ἐν τῷ Ἀλεξικήπῳ τοῦ **σοφωτάτου Νέστορος ἔπη καὶ ἐλεγεῖα.**

ἀλεξίλογος-ον ὁ βοηθῶν εἰς τὸ λέγειν, ὁ εὐχεραίνων τὴν ἀπαγγελίαν· κατὰ διάφ. ἑρμ. ὁ ἐμποδίζων τὸ πλείω λέγειν: Κριτίας 2,10 **Φοίνικες δ' εὗρον γράμματ' ἀλεξίλογα**· Εὐστ.1771,44 «βοηθοῦντα εἰς λόγον ἢ δι' ὧν ἀποσοβεῖται τὸ πλείω λέγειν».

ἀλεξίλυπος-ον νεώτ. ὁ ἀπομακρύνων τὴν λύπην, ὁ ἐπιφέρων εὐθυμίαν: **οἶνος ἀλεξίλυπος.**

ἀλεξίμβροτος-ον ὁ ἀποκρούων, ὁ ἀπελαύνων, ὁ ἀποτρέπων, ὁ ἀποσοβῶν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὰ κακά: Πίνδ.Π 5,61 **ἀλεξίμβροτοι πομπαί** (σχόλ. «εἰς ἀλέξησιν τῶν κακῶν ἀπὸ τῶν βροτῶν»)· ‖ ὁ ἐπικουρῶν, ὁ προστατεύων τοὺς ἀνθρώπους: Πίνδ.Ν 8,51 **ἀλεξιμβρότῳ λόγχᾳ.**

ἀλέξιμον (τὸ) μτγν. μέσον, ἀποσοβοῦν, ἀποτρέπον ἢ προφυλάσσον: Νίκ.Θηρ.702 **τὸ δὲ τοι μέγ' ἀλέξιμον εἴη** (δ.γ. **ἀλέξιον**).

ἀλεξίμορος-ον ὁ ἀποδιώκων, ὁ ἀποσοβῶν τὸν θάνατον ἢ ὁ προφυλάσσων ἀπ' αὐτοῦ: Σοφ.ΟΤ 164 **τρισσοὶ ἀλεξίμοροι προφάνητέ μου** (σχόλ. «ἀποδιώκοντες τὴν μοῖραν.. τὴν δυστυχίαν.. βοηθοί»), Νόνν.Δ 32,217 **ἀλεξιμόρων ἐπὶ δίφρων.**

ἀλεξίνη (ἡ) νεώτ. οὐσία τις ἀναπτυσσομένη ἐν τῷ ὀργανισμῷ, φονεύουσα τὰ βακτηρίδια καὶ αὐξάνουσα τὴν ἀντοχὴν αὐτοῦ.

ἀλέξιον (τὸ) μτγν. ἀλεξητήριον βλ. λ.: Νίκ.Θηρ. 702 (δ. γ. **ἀλέξιμον**).

ἀλεξίπονος ὁ τοὺς πόνους σωματικοὺς καὶ ψυχικοὺς ἀποδιώκων: Σοφ.Ἐλεγ.7 (ἀμφίβ.), Ἐπιφάν. Λιθ.227C **ἀλεξίπονος δέ ἐστι· τριβόμενος γὰρ.. πληγὰς σὺν γάλακτι ἰᾶται** (ὁ σάπφειρος).

ἀλεξίπτωτον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐμποδίζον τὴν ὁρμητικὴν πτῶσιν, ἤτοι συσκευή, χρήσιμος ἰδίως εἰς ἀεροπόρους εἰς περίπτωσιν ἀτυχήματος, δι' ἧς οὗτοι ἐπιτυγχάνουσι βραδεῖαν ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαίρας κάθοδον καὶ ἀβλαβῆ προσγείωσιν.

ἀλεξιπύρετον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐμποδίζον τοὺς πυρετούς, τὸ προφυλάσσον ἀπὸ τούτων.

ἀλεξίπυρον (τὸ) νεώτ. κ. **ἀλεξίφλογον** προκάλυμμα, ἐμποδίζον τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρὸς ἢ τῆς ὑπερβολικῆς θερμότητος· ‖ μεταλλικὴ πλάξ, τιθεμένη πρὸ φανοῦ πλοίου ἢ φάρου, ὅπως περιορίζῃ τὴν ἔντασιν τοῦ φωτός.

ἀλεξίπυρος-ον νεώτ. ὁ μὴ προσβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ πυρός, ὁ μὴ εὐχερῶς ἀναφλεγόμενος, ὁ πυρίμαχος· ‖ **ἀλεξίπυρος αὐλαία** (ἡ ἐξ ἀμιάντου συνήθως κατεσκευασμένη καὶ χρησιμεύουσα εἰς τὰ θέατρα εἰς περίπτωσιν πυρκαϊᾶς ἐν τοῖς παρασκηνίοις, ὅπως καταβιβαζομένη ἀποκόπτῃ τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρὸς εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ θεάτρου)· ‖ ὁμοίως **ἀλ- αὐλαία** ἡ ἐξ ἀλεξιπύρου ὑφάσματος τιθεμένη εἰς τὸ ἄνοιγμα τοῦ βοηθητικοῦ φορείου τῶν πύργων πυροβόλων πρὸς πρόληψιν διόδου φλογῶν)· ‖ **ἀλεξίπυρος ἐνδυμασία** (συσκευὴ ἐξ ἀλεξιπύρου ὑφάσματος χρήσιμος ὡς ἐνδυμασία ἀνδρῶν ἀγήματος πρὸς κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς). ‖ **ἀλεξίπυροι πλίνθοι** (οἱ ἐκ πυριμάχου ἀργίλου χρησιμοποιούμενοι πρὸς ἀνακοπὴν τῆς φθοροποιοῦ ἐπεξεργασίας τοῦ πυρὸς τῶν ναυτικῶν ἀτμολεβήτων).

ἄλεξις-εως ἡ βοήθεια, ἡ ἐπικουρία· ΕΜ «βοήθειαν»· ‖ ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους: Ἀριστείδ. 1,34 S «Κῷοι ἄλεξιν τὸν Ἡρακλέα νομίζουσιν».

ἀλεξίσφαιρος-ον νεώτ. ὁ ἀποτρέπων ἀφ' ἑαυτοῦ τὰς σφαίρας, ὁ ὡς εἰπεῖν μὴ προσβαλλόμενος ὑπὸ τῶν σφαιρῶν, ὁ ἄτρωτος.

ἀλεξιτήριος-ον δ.γ. ἀντὶ **ἀλεξητήριος** βλ. λ.

ἀλεξίτρομος-ον νεώτ. ὁ παρακωλύων τὴν μετάδοσιν τῶν δονήσεων, αἵτινες προκαλοῦνται ἐκ τῆς λειτουργίας κινητήρων, τῆς διόδου βαρέων ὀχημάτων κττ.: **ἀλεξίτρομα τοιχώματα κτιρίου.**

ἀλεξιτρόχιον (τό) νεώτ. ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ, δοκός, τιθεμένη πρός τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς κλίνης τῶν πυροβόλων, τῶν ἐπὶ τροχῶν ἐλευθέρως κινουμένων, ἥτις ἐμποδίζει νὰ προχωρήσωσιν οἱ τροχοὶ ὑπὲρ τὸ δέον κατὰ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ πυροβόλου μετὰ τὴν βολήν.

ἀλεξιφάρμακον (τὸ) κ. μτγν., μσν., νεώτ., τὸ ἔχον ἀντιδραστικὴν ἐπενέργειαν, τὸ ἀντίδοτον, τὸ ἀντιφάρμακον : Σώφρ.3 τρικτὺς ἀλ-, Δημ.727,23 ὥσπερ ἀλεξιφάρμακόν ἐστιν τοῖς ἀδικεῖν βουλομένοις· ΑΒ, Φώτ. « ἀντιφάρμακον »· ‖ γεν. ἡ θεραπεία, ἡ γιατριά : Πλάτ.Νόμ.957 D ἀλεξιφάρμακα λόγων· 2) φίλτρον, μαγγάνευμα : Μέν.371 Ἐφέσια τοῖς γαμοῦσι . . λέγων ἀλεξιφάρμακα.

ἀλεξιφάρμακος-ον κ. μτγν. ὁ ἔχων ἀντιδραστικὴν δύναμιν, ὁ ἐνεργῶν ὡς ἀντίδοτον : Ἱππ. Ἐπιδ. εὐκαρπίσει δὲ γῆ ῥίζας καὶ βοτάνας, ἀλεξιφάρμακα μανίας ἄνθη· ‖ μτφ. : Πλούτ.2,663 C τὰς βασιλικὰς καὶ ἀλεξιφαρμάκους . . δυνάμεις, Λογγῖν.16,2 παιώνιόν τινα καὶ ἀλεξιφάρμακον . . λόγον· ‖ ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. βλ. λ.

ἀλεξίφλογον (τὸ) νεώτ. κ. ἀλεξίπυρον βλ. λ.

ἀλεξίφωτον (τὸ) νεώτ. προπέτασμα, παρσκωλῦον τὴν διάχυσιν τοῦ φωτός· δημ. (γαλλ.) τὸ ἀμπαζούρ· ‖ ναυτ. παρασανίδωμα, ἐν σχήματι τριέδρου γωνίας προωρισμένον, ὅπως οἱ πλευρικοὶ πλοϊκοὶ φανοὶ ἀνημμένοι, μὴ ὦσιν ὁρατοὶ ἀπὸ τῶν παρειῶν τοῦ πλοίου· ‖ ἐπὶ φάρων, ἀδιαφανὴς ἐπιφάνεια, τιθεμένη πρὸ τοῦ φωτός, ὅπως τὸ καταστήσῃ ἀθέατον ἐντὸς ὡρισμέναυ τομέως.

ἀλεξίχορος-ον ὁ βοηθῶν τὴν ἐκτέλεσιν χοροῦ : Ἐπιγρ. ἀλεξιχόροισιν ἀοιδαῖς μέλπουσιν.

ἀλέξω μέλλ. ἀλεξήσω, μέσ. ἀλεξήσομαι, ἀπαρφ. ἀόρ. ἀλεξήσασθαι ἐν Ξεν.Ἀν.1,3,6, ἀόρ. β' ἄλαλκε βλ.λ. ἀποκρούω, ἀπομακρύνω, ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ : Ἰλ.Ι251 Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ, Ὀδ.Γ346 Ζεὺς τό γ' ἀλεξήσειε, Ὀππ.Ἀλ. 5,626 ἀρῶνται κήτειον ἀλεξῆσαί σφισι πῆμα· ‖ ἀμύνω, ἐπικουρῶ, βοηθῶ, ὑπερασπίζω : Ἰλ.Γ9 ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν· ‖ ἀπολ. παρέχω βοήθειαν : Ἰλ.Α590 ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα.

ἀλέομαι συνηρ. ἀλεῦμαι ἐν Θέογν.575, ἀόρ. ἀλευάμην, ἀπαρφ. ἀλέασθαι κ. ἀλεύασθαι ἐκκλίνω, ἀποφεύγω, ξεφεύγω : Ἰλ.Ζ226 ἔγχεα δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα, Ἀπολλ.Ρ3,885 λαοὶ εἶκον ἀλευάμενοι βασιληΐδος ὄμματα κούρης· ‖ ἀπολ. φεύγω, ἵνα διαφυλάξω τὴν ζωήν μου : Ἰλ.Ε28 τὸν μὲν ἀλευάμενον τὸν δὲ κτάμενον· ‖ μτφ. : Ἰλ. Γ360 ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν, Ὀδ.Δ774 μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθαι, Ἡσίοδ.Ἔργ. 502 μῆνα δὲ ληναιῶνα . . τοῦταν ἀλεύασθαι Ἀπολλ.Ρ3,340 μέγα νεῖκος ἀλευάμενοι.

ἀλεός-όν ὁ θερμός, ὁ ἀλεεινὸς βλ.λ.· Ἡσ. « χλιαρός, θερμός, διάπυρος »· 2) ὁ μωρός, ὁ ἀνόητος, ὁ ἠλεὸς βλ.λ. : Ἡρωδιαν.· ΕΜ « ὁ μάταιος ».

ἀλεόσσω Ἡσ. « ματαΐζω ».

ἀλεότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἄθροισις, ἡ συναγωγή, ἡ συσσώρευσις : Γαλην. ἐν λ. Ἱπποκράτης.

ἀλεόφρων-ονος-ον ὁ ἔχων σύγχυσιν τῶν φρενῶν, ὁ παράφρων : Ἡσ. « ὁ φρένας ἠλεός ».

ἀλεοχάρη (ἡ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον, κολεόπτερον τῆς οἰκογενείας τῶν σταφυλινιδῶν, ἔχον μικρότατον σῶμα ᾠοειδές, χονδρὸν μετὰ βραχειῶν κεραιῶν καὶ πλατέος θωρακικοῦ θυρεοῦ, καὶ εὑρισκόμενον ἐντὸς κόπρων, πτωμάτων κττ.

ἀλεπαδνόν Ἡσ. « ἄζευκτον ».

ἀλέπασσι Ἡσ. « στέατι ».

ἀλέπιαστα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ ἰχθύων, χωρὶς λέπια.

ἀλέπιαστος-η-ο δημ. ἐπὶ ἰχθύων, ὁ μὴ ἔχων λέπια, ὁ ἀλεπίδωτος βλ.λ.|.

ἀλέπιδα (τὰ) νεώτ. ζωολ. εἴδη τινὰ ἑρπετῶν, στερούμενα λεπίδων.

ἀλεπίδωτα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ ἰχθύων, χωρὶς λέπια, ἀλέπιαστα· 2) ἐπὶ ἐργαλείων, χωρὶς λεπίδα βλ.λ.

ἀλεπίδωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. ἀλέπιστος, δημ. κ. ἀλέπιαστος ὁ μὴ ἔχων λέπια : Ἀριστλ.2Μ667 Α7 ἀλ- σελάχη, Ἰουστ.Μ412Β ἐν τοῖς ἰχθύσι δὲ τὰ ἀλεπίδωτα καὶ τὰ πετεινά· ‖ νεώτ. ζωολ. ἐν τῷ πληθ. ἀλεπίδωτοι ἰχθύες μὴ ἔχοντες λέπια· 2) δημ. ἀλεπίδωτος ὁ μὴ ἔχων λεπίδα βλ. λ.

ἀλεπίνη (ἡ) δημ. μέλαν ὕφασμα ἐκ μετάξης καὶ ἐρίου.

ἀλεπίσαυρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἰχθύς, ὑπαγόμενος εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν ἀτακαίων (σολωμῶν) καὶ στερούμενος λεπίων.

ἀλέπιστος-ον μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀπολεπισθείς : Ἀρχέστρ.ἀπ.45,8 Β λάβρακας ἀλεπίστους ὀπτήσας, - ἀλέπιστα φήνονται τὰ μεγάλα μπαρμπαούνια· 2) κατ' ἐπέκτ. ἐκεῖνος οὗτινος δὲν ἀφῃρέθη ὁ φλοιός, ὁ ἀξεφλούδητος : Γεωπ. 10,11,1 λαβὼν τὸν καρπὸν ἀλέπιστον, τουτέστι τὰς λεπίδας ἀσινεῖς ἔχοντα, φύτευσον, δημ. στὴν Ἀττικὴ δὲν ἄφησαν ἀλέπιστα πεῦκα οἱ ρετσινάδες· 3) νεώτ. ἐπὶ ἰχθύων, ὁ μὴ ἔχων λέπια.

ἀλεπόγουνα (ἡ) δημ. γούνα ἀπὸ δέρμα ἀλεποῦς.

ἀλεπογούνι (τό) δημ. ἀλεπόγουνα βλ. λ.

ἀλεποκέφαλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἰχθὺς ἐν τῇ Μεσογείῳ τῆς ὁμοιογενείας τῶν κλυπεϊδῶν, οὗτινος τὸ ἐπίμηκες σῶμα καλύπτεται ὑπὸ λεπτῶν λεπίων, πλὴν τῆς κεφαλῆς (Alepocephalus).

ἀλεπομούρης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων μορφήν, ὄψιν ἀλώπεκος· ‖ κ. ὡς ὕβρις.

ἀλεπομουσσούδα (ἡ) δημ. ἐπὶ ζῴων, ρύγχος, μισίδι ὡς τῆς ἀλώπεκος· 2) ἐπὶ ἀνθρώπων, μορφή, φυσιογνωμία ὡς τῆς ἀλώπεκος· ‖ κ. μτφ. : αὐτὴ ἡ ἀλεπομουσσούδα θὰ μᾶς γελάσῃ ἐμᾶς ;

ἀλεπόμουτρο (τὸ) δημ. τὸ πρόσωπον τῆς ἀλώπεκος· 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ οἱονεὶ ἀλώπεκος πρόσωπον ἔχων· ‖ κ. μτφ. ὁ πονηρός, ὁ δόλιος : πρόσεχε αὐτὸ τὸ ἀλεπόμουτρα, γιατὶ θὰ σὲ γελάσῃ· ‖ κ. ὡς ὕβρις.

ἀλεπομύτης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων ρῖνα ἄκρως ὀξεῖαν, οἱονεὶ ὡς τὸ ρύγχος ἀλώπεκος.

ἀλεπόπουλο (τὸ) δημ. τὸ νεαγνὸν τῆς ἀλώπεκος, ἀλεπουδάκι, ἀλεπούδι : παροιμ. ἡ ἀλεπού ἑκατὸ χρονῶ, τὸ ἀλεπόπουλο ἑκατὸ δέκα· ‖ κ. μτφ. ὁ πονηρός, ὁ δόλιος, ἀπατεὼν παῖς : παροιμ. ἀλεπού ὁ πατέρας, τὰ παιδιὰ ἀλεπόπουλα.

ἀλεπουπούρδι (τὸ) δημ. κ. ἀλεπουπορδῆ βλ. λ.

ἀλεποτόμαρο (τὸ) δημ. τὸ τομάρι, ἡ δορὰ ἀλώπεκος· ‖ κ. ἡ σισύρα ἐκ δορᾶς ἀλώπεκος.

ἀλεποτρίχης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων τρίχας, οἵου χρώματος ἔχει ἡ ἀλώπηξ.

ἀλεπότρυπα (ἡ) ἡ φωλεὰ ἀλώπεκος, δημ. συνηθέστ. ἀλουπότρυπα βλ. λ.

ἀλεπού (ἡ) δημ. κ. ἀλουποῦ τὸ ζῷον ἡ ἀλώπηξ βλ. λ.· 2) μτφ. ὁ δόλιος, ὁ πανοῦργος, ὁ πονηρός : αὐτὴ τὴν ἀλεποῦ νὰ ξεγελάσῃς ; - φρ. τί θέλει ἡ ἀλεπού στὸ παζάρι ; (δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀναμιγνύηταί τις εἰς ὑποθέσεις ξένας ἢ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἔχει τὴν προσήκουσαν παρασκευὴν ἢ ἱκανότητα)· παροιμ. ὅσα δὲ σώνει ἡ ἀλεπού τὰ κάνει κρεμαστάρια· πρβλ. τὸ παρ' Αἰσ. ὀμφακές εἰσι (ἐπὶ τῶν προσποιουμένων ἀδιαφορίαν, δι' ὅσα δὲν δύνανται νὰ ἐπιτύχωσι)· - ὁ λύκος ἔχει τ' ὄνομα κι ἡ ἀλεπού τὴ χάρη (ἡ πανοῦργος ἐπιτηδειότης, ἡ εὐφυΐα ὑπερβάλλει τὴν σωματικὴν ρώμην)· - ἡ ἀλεπού εἶχ' ἀργατιά κι αὐτὴ τσακνολογοῦσε (ἐπὶ τῶν ἀμελούντων τὸ κύριον ἔργον καὶ εἰς ἐπουσιώδη ἢ περιττὰ ἐπιδιδομένων), - ἡ γριὰ ἀλεπού δὲν πιάνεται μὲ ξόβεργες, ἄλλως παλιὰ ἀλεπού στὴν παγίδα δὲ πιάνεται (ὁ πανοῦργος δυσχερῶς ἐξαπατᾶται) - ὅσο νὰ διαβάσῃ τὰ ψιρμάνια της ἡ ἀλεπού, τὸ πετσί της πάει

στό **παζάρι** (ἡ ῥαθυμία, ἡ ἀναβλητικότης ἐπιφέρει ἀνεπανόρθωτα κακά), - **ἤθελε ἡ ἀλεπού ν' ἁγιάση, μὰ τὰ ὀρνίθια δὲν τὴν ἄφηναν, - εἶδε κουνέλια ἡ ἀλεπού κι ὕπνος δὲν τὴν ἔπιανε,** - σὰν **πεινᾷ** ἡ ἀλεπού **κάνει τὴν ἀρωστημένη** - κ. ἄ.· 3) παιδιά τις, καθ' ἣν εἷς ἐκ τῶν παίδων ὑποκρίνεται τὴν ἀλεπού οἱ δὲ συμπαίκτορες τὰς ὄρνιθας· 4) βοταν. ποικιλία τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου κυρίως ἐν Πελοποννήσῳ μὲ ξανθάς, πολυχύμους καὶ γλυκείας ῥάγας.

ἀλεπουδάκι (τό) δημ. τὸ νεογνὸν τῆς ἀλώπεκος, τὸ ἀλεπόπουλο, τὸ ἀλεπούδι.

ἀλεπούδι (τὸ) δημ. μικρὰ ἀλώπηξ, ἀλεπόπουλο· 2) τὸ φυτόν **ἀλεπουσιά** βλ. λ.

ἀλεπουδιά (ἡ) ἡ πανουργία, ἡ πονηρία, ἡ δολιότης· 2) ἡ πανοῦργος πρᾶξις, ἡ κατεργαριά· συγγ. ζαβολιά : **μὴ μοῦ κάνεις ἀλεπουδιές, ἂ θέλῃς νὰ τὰ περάσουμε καλά.**

ἀλεπούκι (τό) δημ. κ. **ἀλεπουσιά** βλ. λ.

ἀλεπουνουρά (ἡ) δημ. βοταν. ὀνομασία διαφόρων φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀγρωστοειδῶν**, ἰδίᾳ τῶν ἀλωπεκούρων καὶ τῶν **φαλαρίδων** βλ. λ.

ἀλεπουπορδή (ἡ) δημ. βοταν. μύκης τοῦ γένους λυκοπέρδου (**Lycoperdum**) καὶ βοώδους (**Bovista**) βλ. λ. ἄλλως **ἀλεποπαύρδι.**

ἀλεπουσιά (ἡ) δημ. φυτὸν ποῶδες φλόμος ὁ πυκνανθής (**Verbascum densiflorum**)· ἄλλως **ἀλεπούσι, ἀλεπούκι, ἀλεπούδι.**

ἀλεποφωλιά (ἡ) δημ. συνηθ. **ἀλουποφωλιά** βλ. λ.

ἀλεπτολόγητα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λεπτολογίας, χωρὶς λεπτομερῆ ἐξέτασιν, ἀλεπτολογήτως βλ.λ.

ἀλεπτολόγητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λεπτολογηθείς, ὁ μὴ λεπτολόγως μέχρι καὶ τῶν ἀσημάντων λεπτομερειῶν ἐρευνηθείς· **ἀλεπτολόγητος ὑπόθεσις**· ‖ ὁ μὴ μετ' ἀκριβείας ἐξελεγχθείς.

ἀλεπτολογήτως ἐπίρρ. δημ. **ἀλεπτολόγητα** ἄνευ λεπτολόγου, ἤτοι ὑπὲρ τὸ δέον λεπτομεροῦς ἐξετάσεως· ‖ ἄνευ ἀπηκριβωμένου ἐλέγχου.

ἀλεπτούργητα ἐπίρρ. δημ. ἀλεπτουργήτως βλ.λ.

ἀλεπτούργητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λεπτουργηθείς, ὁ μὴ λαβὼν λεπτουργικὴν ἐπεξεργασίαν : **κόσμημα ἀλεπταύργητον, ἀλεπτούργητας ἐξώθυρα οἰκοδομήματος.**

ἀλεπτουργήτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀλεπτούργητα,** χωρὶς λεπτουργικὴν ἐπεξεργασίαν.

ἀλέπτυντος-ον νεώτ. ὁ μὴ λεπτυνθείς, ὁ μὴ ἀπισχνανθείς· ‖ μτφ. ὁ μὴ γενόμενος λεπτός, ὁ μὴ ὀξυνθείς : **ἀλέπτυντος διάνοια.**

ἀλέπυρον (τό) νεώτ. βοταν. γένος τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κεντρολεπιδοειδῶν**, ἁπαντῶν εἰς Ν. Ζηλανδίαν καὶ Τασμανίαν, πιθαν. ἡ κεντρολεπίς.

ἀλεπωσύνη (ἡ) δημ. κ. **ἀλουπωσύνη** τὸ νὰ εἶναί τις πανοῦργος, πονηρός, δόλιος ὅπως ἡ ἀλεπού, ἤτοι ἡ πανουργία, ἡ δολιότης, ἡ πονηριά.

ἀλερετούρ ἐκφορ. δημ. (γαλλ.) κ. **ἀλλερετούρ** πρὸς μετάβασιν μετ' ἐπιστροφῆς : **εἰσιτήριο ἀλερετοὺρ γιὰ τὸ Φάληρο**· 2) διπλοῦς διακόπτης ἠλεκτρικοῦ φωτός, κατάλληλος διὰ πολύφωτα : **βάναμε στὴν τραπεζαρία διακόπτη ἀλερετούρ.**

ἀλέρθρια (ἡ) νεώτ. δένδρον ὑψηλὸν τῆς Χιλῆς τῆς οἰκογενείας τῶν **κυπαρισσοειδῶν**, οὗτινος ὁ φλοιὸς **εἶναι** λευκός, τὸ δὲ ξύλον χρήσιμον εἰς τὴν οἰκοδομικήν, τὴν ὁδοποιίαν κτλ.

ἀλέρον Ἡσ. « κόπραν ».

ἀλέρτα ἐπίρρ. δημ. (Ἰταλ.) **ἀλέστα** βλ. λ.

ἀλερωσιά (ἡ) δημ. ἡ μὴ ὕπαρξις ῥύπου, ἡ καθαριότης, ἡ **πάστρα**, συγγ. **ἀλεκιασιά**· ‖ μτφ. τὸ ἄσπιλον, τὸ **ἀμόλυντον**, τὸ ἠθικόν.

ἀλέρωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λέρωμα, ἄνευ ῥύπου, καθαρά, **παστρικά**. ‖ μτφ. ἀσπίλως, ἀμολύντως, ἀκηλιδώτως· δημ. **καθάρια.**

ἀλέρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ λερωμένος, ἀρρύπαντος, καθαρός, παστρικός· συγγ. ἀλέκιαστος, ἀβρώμιστος : **ἀλέρωτο μαντήλι, -πάτωμα**· ‖ μτφ. ἄσπιλος, ἀμόλυντος, ἀκηλίδωτος : **φτωχὸς ἦταν μὰ ἄφησε ἀλέρωτ' ὄνομα, - ἂν εἶναι ἀλέρωτα τὰ μοῦτρα σου πρόβαλε νὰ μιλήσῃς.**

ἀλεσία (ἡ) νεώτ. βοταν. μύκης τῆς οἰκογενείας τῶν **δισκομυκήτων**, οὗτινος οἱ καρποὶ εἶναι ἐπιφυεῖς καὶ κοῖλοι, τὰ δὲ σπόρια μονοκύτταρα καὶ ἄχροα (**Ahlesia Fuckel**).

ἀλεσιά (ἡ) δημ. τὸ ποσὸν δημητριακῶν ἢ ἄλλων καρπῶν, ὅπερ ἀλέθεται εἰς μίαν ἄλεσιν : **κάθε ἀλεσιὰ σιτάρι δυὸ φησιές,-μιὰ ἀλεσιὰ καφὲ ξοδέψαμε σήμερα,-μιὰ** ἀλεσιὰ **ἐλιές δέκα ὀκάδες λάδι.**

ἄλεσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλέθειν βλ. λ. : Γεωπ.2,32,1 **τὸ ἐν ἀλέσει (σίτου) καὶ λοιπῇ ἐργασίᾳ καταρραθὲν ὕδωρ**· 2) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀλέθειν.

ἄλεσμα-ατος (τό) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλέθειν, ἡ ἄλεσις : ΕΜ **ἐλαιῶν ἀλέσματα**· 2) τὸ προϊὸν ἀλέσεως : Βλαχογ. **ἔπαιρνε ἀπὸ τ' ἀλώνι κάθε χρόνο, ἔκλεβε κι ἀπὸ τ' ἀλέσματα κάθε φορά**· 3) τὸ φερόμενον εἰς μύλον πρὸς ἄλεσιν : **πάω τὸ ἄλεσμα στὸ μύλο.**

ἀλεσμός (ὁ) μτγν. ἄλεσις βλ. λ. : Ἰώσ.ΑΙ 3,10,5.

ἄλεσον (τό) νεώτ. ζωολ. ἔντομον νευρόπτερον τῆς οἰκογενείας τῶν **φρυγανιδῶν**, οὗτινος αἱ πτέρυγες εἶναι λεπτοφυεῖς, αἱ δὲ κνῆμαι τῶν ὀπισθίων ποδῶν φέρουσιν ἐν τῷ μέσῳ κέντρον.

ἀλεσσούριον (τό) Ἡσ., ΑΒ « θαλάσσιον αἰδοῖον καὶ γένος κογχυλίων ».

ἀλεσσούριος (ὁ) ἰχθύς τις : ΕΜ « **εἶδος ἰχθύος, ὃν τινες κατ' εὐφημισμὸν καλλιώνυμον καλοῦσιν** ».

ἀλέστα ἐπίρρ. δημ. (Ἰταλ.) εἰς προσοχήν· ἄλλως **ἀλέρτα** : φρ. **στέκομαι ἀλέστα** (ἀγρυπνῶν, ἕτοιμος), ἄλλως **εἶμαι ἀλέστα**· 2) μετ' εὐκινησίας, γρήγορα, γοργά, σβέλτα : **τὸν προτιμοῦν ὅλοι, γιατὶ κάνει ἀλέστα** τὴ **δουλιά του.**

ἀλεστήρι (τό) δημ. μηχάνημα, δι' οὗ γίνεται ἄλεσις καρπῶν, ἰδίως ἐλαιῶν, μύλος : **εἶναι καινούργιο καὶ ἀλέθει γρήγορα** τὸ **ἀλεστήρι**· ‖ συνεκδ. τὸ κτίριον ἢ τὸ διαμέρισμα κτιρίου, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶναι ἐγκατεστημένον τοιοῦτον μηχάνημα : **κοιμᾶται μέσα στὸ ἀλεστήρι τοῦ λιτρουβιοῦ.**

ἀλεστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀλέθων, ὁ μυλωνάς· 2) **ἐν** τῷ πληθ. οἱ προσερχόμενοι εἰς μύλον καὶ φέροντες πρὸς ἄλεσιν δημητριακά : **οἱ ἀλεστάδες καθισμένοι στὶς πεζοῦλες τῆς μπασιᾶς** (**ἄκουγαν ξαγρυπνημένοι παλιὸ μῦθο τῆς ξωθιᾶς.**

ἀλεστικά (τά) νεώτ. κ. δημ. βλ. **ἀλεστικός 2).**

ἀλεστικόν (τό) μσν. δημ. -ό βλ. ἀλεστικός 2).

ἀλεστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ κατάλληλος εἰς ἄλεσιν : **ἀλεστικὴ μηχανή**· 2) νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλεστικά,** σπαν. δὲ ὡς τὸ μον. ἐν τῷ ἑν. **ἀλεστικό,** ὡς οὐσ. ἡ δαπάνη τῆς ἀλέσεως, ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὸ ἄλεσμα : παροιμ. **ἀλεστικὰ φουρνιάτικα κι ὁ νοικοκύρης ἄδειος** (αἱ πρόσθετοι δαπάναι ἀπορροφοῦσι τὴν ὅλην ἀξίαν τοῦ προϊόντος, ὥστε οὐδὲν μένει εἰς τὸν παραγωγὸν ἰδιοκτήτην), **-ἐμπᾶτε, σκύλοι, ἀλέστε κι ἀλεστικὰ μὴ δῶστε.**

ἄλεστος (ὁ) (Α) μτγν. ἡ ἄλεσις : Ἰώσ.ΑΙ 3,252 **κριθαὶ καθαραὶ πρὸς ἄλεστον** (δ.γ. **ἄλεστρον**).

ἄλεστος-η-ο (Β) δημ. ὁ μὴ ἀλεσμένος, συνηθέστ. ἀνάλεστος : ἄλεστο σιτάρι.

ἀλέστος-η-ο δημ. (Ἰταλ.) ὁ εὐκίνητος, ὁ γρήγορος, ὁ γοργός, ὁ σβέλτος : **ἀλέστος ἄνθρωπος ὅλα τὰ τελειώνει στὴ στιγμή, -ὀκνὸς στὸ φαΐ μὰ ἀλέστος στὴ δουλιά του.**

ἀλεστρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ ἀλέθουσα γυνή, ἡ μυλωθρίς : Φίλ.Ι,102 (δ.γ. **ἀλετρίς**).

ἄλεστρον (τό) μτγν. ἡ δαπάνη διὰ τὸ ἄλεσμα, τὰ ἀλεστικά : Πάπ.. Ἰώσ.ΑΙ 3,252 **κριθαὶ καθαραὶ**

πρὸς **ἄλεστραν** (δ.γ. ἀντὶ **ἄλεστον**, δ. ἑρμ. πρὸς ἀλεσμόν, ἄλεσιν).

ἀλέτης (ὁ) δωρ. **ἀλέτας**, θηλ. **ἀλετρίς** βλ. λ. ὁ ἀλέθων· 2) ὁ χρήσιμος πρὸς ἄλεσιν : Ἐπιγρ. **ὄνος ἀλέτας** (μυλόπετρα), Ξεν.Αν.1,5,5 **ὄνους ἀλέτας περὶ τὸν ποταμὸν ὀρύττοντες.**

ἀλετικός-ό-όν ὁ χρήσιμος ἢ ὁ πρόσφορος πρὸς ἄλεσιν, ὁ ἀλεστικός : Πάπ. **ἀλ- [μηχανή].**

ἀλετός (ὁ) μτγν. κ. **νεώτ.** ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλέθειν, ἡ ἄλεσις : Πλούτ.Ἀντών.45 **καὶ τῶν πρὸς ἀλετὸν σκευῶν οὐκ εὐποροῦντος,** Εὐστ.1885,23 ᾠδή, **ἣν περὶ τοὺς ἀλετοὺς ᾖδον** (κατὰ τὴν ἄλεσιν).

ἀλετράς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευάζων ἀλέτρια, ἤτοι ἄρατρα, ὁ ἀροτροποιός.

ἀλετρεύω κ. δημ. ἀλέθω βλ.λ.2) : Ὀδ.Η 104 **αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπόν,** Λυκόφρ. 159 **ἔστειλ᾽ Ἐρεχθεὺς λευρὰν ἀλετρεύσαντα μόλπιδος πέτραν** (σχόλ. « δραμούμενον, ἡνιοχήσοντα, ἢ ἀλήσοντα »), Ἀπολλ.Ρ 4,1095 **στονόεντι δὲ κάρφεται οἴτῳ ὀρφναίῃ ἐνὶ χαλκὸν ἀλετρεύουσα καλιῇ·** 2) δημ. ἀροτριῶ, ὀργώνω, ἄλλως συνηθέστ. ἀλετρίζω : **σκάφτει σὰ δοῖδι, π᾽ ἀλετρεύει ἀπ᾽ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ.**

ἀλέτρι (τό) δημ. κ. **ἄλετρο** τὸ ἄροτρον βλ. λ. : **ἔβαλε τὴ φοράδα στ᾽ ἀλέτρι,**- Σολωμ. **παντοῦ, ἰδού, ξυπνοῦν καὶ τρέμουν ἄνθια χίλια ἀπὸ τὸ χῶμα** (**ποῦ εἶν᾽ ἀπείραχτα εἰς τὸ χῶμα ἀπ᾽ τ᾽ ἀλέτρια τὰ σκληρά,** - δ.τραγ. **ἂν εἶν᾽ τ᾽ ἀλέτρι σου μηλιὰ νἆν᾽ ὁ ζυγός σου δάφνη·** ‖ κ. μτφ ὡς ἐν τῇ φρ. **ἔκανε ξέκανε μπῆκε κι αὐτὸς στ᾽ ἀλέτρι** (εἰς τακτικὴν ἐπαχθῆ ἐργασίαν)· 2) ὁ ἀστερισμὸς τῆς Μεγάλης Ἄρκτου.

ἀλετριά (ἡ) δημ. ἡ αὖλαξ, ἣν διανοίγει τὸ ἄροτραν, τὸ αὐλάκι τοῦ ἀλετριοῦ : **ἄβαθη ἀλετριά.**

ἀλετρίβανος (ὁ) κ. μτγν. ὁ τριπτήρ, τὸ γουδοχέρι, τὸ κοπάνι· συνών. δοῖδιξ : Ἀριστφ.Εἰρ.259 **αἴσεις ἀλετρίβανον τρέχων,** Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.2,1,164 **ἀμφὶ τὴν ἴγδην καὶ τὸν ἀλετρίβανον τὸν πάντα αὐτῶν κατατρίβοντες βίον οἱ παμφάγοι.**

ἀλετρίζω δημ. ἀροτριῶ, ὀργώνω : **ἀλέτρισε ὅλο τὸ χωράφι ὡς τὸ μεσημέρι.**

ἀλετρίς-ίδος (ἡ) (1) θηλ. τοῦ **ἀλέτης** ἡ ἀλέθουσα τὸν σῖτον ἐν τῷ οἴκῳ δούλη : Ὀδ.Υ105 **φήμην δ᾽ ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρίς,** πρβλ.Λυρ. Ἀδέσπ.21 **ἀλ- παχυσκελής,** Καλλ.Δῆλ.242 **μηδ᾽ ὅθι δειλαὶ . . μογέουσιν ἀλετρίδες,** Φίλ.1,102 (δ.γ. **ἀλεστρίς**), Εὐστ.1571,38 « γυναῖκες **ἀλετρίδες** αἱ καὶ μυλωθραὶ καὶ μυλωθρίδες » · 2) ἐπὶ εὐγενῶν Ἀθηνσίων παρθένων, αἵτινες ἀλέθουσαι παρεσκεύαζον τὰ εἰς τὰς θυσίας πλακούντια : Ἀριστφ. Λυσ.642 **ἀλετρὶς ἤ δεκέτις οὖσα τἀρχηγέτι** (σχόλ. « γίνονται δέ τινες τῶν εὐγενῶν **ἀλετρίδες** τῇ θεῷ παρθένοι, αἵτινες τὰ εἰς θυσίαν πόπανα ἀλοῦσι »)· Παυσ.Ἀττ.33 « **ἀλετρίδες** αἱ τὸν ἱερὸν ἀλετὸν ἀλοῦσαι παρθένοι ».

ἀλετρίς-ίδος (ἡ) (2) νεώτ. φυτὸν ποῶδες, πολυετὲς **τῆς οἰκογενείας τῶν λειριοειδῶν,** ἰθαγενὲς τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἀσίας, οὗτινος τὸ πικρότατον ῥίζωμα εἶναι χρήσιμον ὡς φάρμακον εὐστόμαχον καὶ τονωτικόν, χορηγούμενον ἐπὶ ὕδρωπος, ρευματισμῶν κτλ. (**Aletris L.**).

ἀλέτρισμα (τό) δημ. ἡ ἄροσις βλ. λ.

ἄλετρο (τό) δημ. κ. **ἀλέτρι** τὸ ἄροτρον βλ. λ.

ἀλετρόπιασμα (τό) δημ. ἡ λαβὴ τοῦ ἀρότρου, τὴν ὁποίαν κρατῶν ὁ ἡνίοχος διὰ τῆς χειρὸς ὁδηγεῖ· ἄλλως **ἀλετρόχερο** ἢ **ἀλετροχέρα.**

ἀλετροπόδα (ἡ) δημ. τὸ ὕνιον τοῦ ἀρότρου, ἰδίᾳ μετὰ τοῦ μέρους αὐτοῦ, ἐφ᾽ οὗ πατῶν διὰ τοῦ ἑτέρου τῶν ποδῶν ὁ ἡνίοχος πιέζει τὸ ἄροτρον, ἵνα εἰσδύῃ εἰς τὸ χῶμα τὸ ὕνιον· ‖ κατ᾽ ἐπέκτ. ὁλόκληρον τὸ ἄροτρον : **ἔσπασε ἡ ἀλετροπόδα καὶ σκόλασε ὁ ζευγάς·** 2) ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ὠρίωνος : **ξεκινήσαμε πρὶν νὰ καθίσῃ ἡ ἀλετροπόδα·** σπαν. κ. ἡ Μεγάλη Ἄρκτος.

ἀλετροπόδι (τό) δημ. κ. **ἀλετροπόδα** βλ. λ.‖ συνηθέστ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλετροπόδια,** ἐν ᾗ σημασίᾳ **ἀλετροπόδα 2).**

ἀλετροπόδιον (τό) μτγν. ἀντὶ **ἀλεκτροπόδιον,** ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ὠρίωνος· δημ. ἀλετροπόδι, ἀλετροπόδια (τά) ἀλετροπόδα (ἡ) : σχόλ.Ἀράτ.116.

ἀλετροσίδερο (τό) δημ. τὸ ὕνιον.

ἀλετρόχερο (τό) δημ. κ. **ἀλετροχέρα** ἡ λαβὴ τοῦ ἀρότρου, τὸ ἀλετρόπιασμα βλ. λ.

ἀλέτων-ωνος (ὁ) ὁ ἄνω λίθος τοῦ μύλου· μυλόπετρα : Ἄλεξ.13, Πολυδ.10,112 **ἐκ δὲ τῶν ἀρτοποιητικῶν ὄνος ἀλέτων καὶ μύλη.**

ἀλετών-ῶνος (ὁ) ὁ μύλος : παρ᾽ Ἀθην.Διευχίδ.7 **ἐπιβαλὼν τὸν σῖτον ἐπὶ τὸν ἀλετῶνα.**

ἀλετώρια Ἡσ. « ἀσεβῆ, πονηρά, ἀθέμιστα, ἁμαρτήματα ».

ἀλευδρίνη (ἡ) νεώτ. ναρκωτικὸν φάρμακον, χορηγούμενον ὡς καταπραϋντικὸν καὶ εἰς μεγαλυτέραν δόσιν ὡς ὑπνωτικόν.

ἀλευθέρωτα ἐπίρρ. δημ. σηνηθέστ. **ἀλευτέρωτα** οὐχὶ ἐν ἐλευθερίᾳ, ἄνευ ἐλευθερίας, ἐν δουλείᾳ· 2) ἄνευ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ φορτίου, βάρους ἢ ὑποχρεώσεως· 3) εἰδ. ἐπὶ ἐπιτόκων γυναικῶν, πρὶν γίνῃ ὁ τοκετός.

ἀλευθέρωτος (-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. συνηθέστ. **ἀλευτέρωτος** ὁ μήπω ἐλευθερωθείς, ὁ μὴ ἐλεύθερας, ὁ ἐν δουλείᾳ διάγων : **οἱ ἀλευθέρωτοι Ἕλληνες·** 2) ὁ μὴ ἀπαλλαγεὶς φορτίου, βάρους ἢ ὑποχρεώσεως : **ἀλευθέρωτος εἶναι ἀπὸ αὐτὸ τὸ βάσανο·** ‖ εἰδ. ἐπὶ ἐπιτόκων γυναικῶν, ἡ μήπω τεκοῦσα· ἀντίθ. λευτερωμένη : **πληθαίνει τὸ σόϊ, ἔγκυα εἶν᾽ ἡ κόρη, ἀλευθέρωτη εἶν᾽ ἡ μάννα.**

ἀλεύκαντος (-η)-ο(ν). μτγν. κ. **νεώτ.,** δημ. συνηθέστ. **ἀλεύκαστος** ὁ μὴ λευκανθείς, ὁ μὴ γενόμενος λευκός, ὁ μὴ ἀσπρισμένος : Κατ.Κωδ. Ἀστρολ.8(3),157 **ἀλ- τρίχες·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δι᾽ εἰδικῆς ἐπεξεργασίας καταστὰς λευκός : **ἀλεύκαντα νήματα,** δημ. **ἀλεύκαντο πανί, - κερί.**

ἀλεύκαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λεύκανσιν.

ἀλεύκαστος-η-ο δημ. κ. **ἀλεύκαντος** βλ. λ.

ἄλευκος-η-ο δημ. ὁ μὴ λευκός· ‖ κ. ὁ μὴ λευκανθείς, ὁ ἀλεύκαντος : **ἄλευκο πανί.**

ἀλευραγορά (ἡ) νεώτ. ὁ τόπος, ἔνθα διενεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι ἀλεύρων.

ἀλευράδικο (τό) δημ. ἀλευροπωλεῖον βλ. λ.

ἀλευράπιδο (τό) δημ. εἶδος ἀπίου, ἀχλαδιοῦ, ὅπερ χυλοποιεῖται ἐν τῷ στόματι ὡς ἄλευρον.

ἀλευραποθήκη (ἡ) νεώτ. ὁ τόπος, ἔνθα ἀποθηκεύονται ἄλευρα, ἀποθήκη ἀλεύρων.

ἀλευράς (ὁ) δημ., θηλ. **ἀλευροῦ,** ὁ ἀλευροπώλης, ὁ ἀλευρέμπορος : **οἱ πιότεροι ἀλευράδες στὰ χωριὰ εἶναι καὶ τοκαγλύφοι,** παροιμ. **ἀλευράς καὶ πεινασμένος δὲ γίνεται.**

ἀλεύραττις· ΑΒ, κ. ἀλευραττίς βλ. λ.

ἀλευραττίς Φώτ. « ἀγγεῖον εἰς ἄλφιτα ».

ἀλεύρειν Ἡσ. « ἀφεστάναι ».

ἀλευρεμπόριον (τό) νεώτ. ἡ ἀγοραπωλησία, τὸ ἐμπόριον τῶν ἀλεύρων.

ἀλευρέμπορος (ὁ) νεώτ. ὁ ἔμπορος ἀλεύρων, ὁ ἀλευροπώλης, ὁ ἀλευράς.

ἀλευρένιος-α-ο δημ. ἀλεύρινος βλ. λ.

ἀλεύρι (τό) δημ. τὸ ἄλευρον, ἰδίως τῶν δημητριακῶν, τὸ πρὸς ἀρτοποίησιν : **ἀκρίβηνε τ᾽ ἀλεύρι καὶ τί θὰ γίνῃ ὁ κόσμος,** παροιμ. **ἡ κότα θέλει πρόσφολο, τὸ σπίτι θέλει ἀλεῦρι, - βάλ᾽ ἀλεύρι μέσ᾽ στὴ σκάφη καὶ πολλοὺς σταυροὺς μὴν κάνῃς** (ἀποφάσιζε ταχέως), **- δίναν τῆς κυρᾶς ἀλεύρι μὰ ᾽θελε νὰ τὸ ζυμώσουν** (ἐπὶ τῶν λίαν ἀπαιτητικῶν ἢ ἐπὶ τῶν ὀκνηρῶν),**- δίχως σκάφη, δίχως φοῦρνο τ᾽ ἀλεύρι ψωμὶ δὲ γίνεται**

(πρὸς ἐπιτυχίαν δὲν ἀρκεῖ μόνον τὸ οὐσιῶδες) κ.ἄ., - δ.τραγ **Τοῦρκοι, τ' ἀλεύρι πάρτε το, τοὺς πετεινούς μου ἀφῆστε.**

ἀλευριά (ἡ) δημ. πολτῶδες ἐξ ἀλεύρου παρασκεύασμα, χυλός, κουρκοῦτι : γνωμ. **ἡ ἀλευριά καθούμενη κι ὁ χόντρος ἔμπα κι ἔβγα** (πλέον εὔπεπτος ὁ χόντρος, τὸ μπλιγούρι), - παροιμ. **ὅπου καῇ στὴν ἀλευριά** (ἄλλως **στὸ χυλό**) **φυσάει καὶ τὸ κουρκοῦτι** (ὁ παθὼν γίνεται ὑπερμέτρως προφυλακτικός).

ἀλεύρινος-ον μτγν., δημ. κ. **ἀλευρένιος** ὁ ἐξ ἀλεύρων παρεσκευασμένος : Διεύχ. παρ' Ὀρειβ. 4,5 **ἄρτον δεῖ σκευάζειν ἀλεύρινον.**

ἀλευριτέλαιον (τό) νεώτ. ἔλαιον ἐξ ἐκθλίψεως τῶν καρπῶν ἀλευρίτου τοῦ τριλόβου, ὅπερ χρησιμοποιεῖται ὡς τροφὴ καὶ πρὸς φωτισμόν, ὀρθότ. **βανκουλέλαιον**· 2) τὸ ἐκ τῶν σπόρων **ἐλαιοκόκκης** τῆς Κίνας καὶ Ἰαπωνίας ἐξαγόμενον ἔλαιον, χρήσιμον εἰς τὴν κατασκευὴν βερνικίων.

ἀλευρίτης (ὁ) ὁ ἐξ ἀλεύρων σίτου παρεσκευασμένος : Δίφιλ.Σίφν. παρ' Ἀθην.3,115 C **ἀλευρῖται ἄρτοι** κατὰ διαστολὴν πρὸς τοὺς **σεμιδαλίτας** κ. **χονδρίτας**, Ἀθήν.Ἰατρ. παρ' Ὀρειβ.1,2,2 **πυρὸς σιτάνιος καὶ ἀλευρίτης**· 2) νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογεν. τῶν **εὐφορβιιδῶν**, περιλαμβάνον δένδρα τῶν θερμῶν χωρῶν ἀειθαλῆ, κοσμητικά, πολλαχῶς χρήσιμα, ἰδίᾳ φαρμακευτ. (aleurites).

ἀλευριτόπτερις-ιδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος πτερίδων τῆς τάξεως τῶν **πολυποδιοειδῶν**, περιλαμβάνον φυτὰ ἰθαγενῆ τῶν Ἰνδιῶν, τοῦ Μεξικοῦ, τῆς Ἀβησσυνίας κτλ. (aleuritopteris).

ἀλευροβιομηχανία (ἡ) νεώτ. ἡ βιομηχανία τῆς παρασκευῆς ἀλεύρων.

ἀλευροβιομήχανος (ὁ) νεώτ. ὁ βιομήχανος παρασκευῆς ἀλεύρων, ὁ ἔχων καὶ ἐκμεταλλευόμενος μηχανικὰς ἐγκαταστάσεις ἀλέσεως σιτηρῶν.

ἀλευρόδενδρον (τὸ) νεώτ. βοταν. δένδρον τῶν τροπικῶν εὐανθές, ἰνῶδες· ἄ. λεγ. μελοχία βλ. λ.

ἀλευρ[οδ]οῦντες Ἡσ. « πέμματος γένος παρὰ Ἀντικλείδῃ ».

ἀλευροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ προσομοιάζων μὲ ἄλευρον, ἀλευρώδης· ‖ **εὔθρυπτος** ὡς ἄλευρον.

ἀλευροειδῶς ἐπίρρ. νεώτ. μεθ' ὁμοιότητος πρὸς ἄλευρον, ἀλευρωδῶς.

ἀλευροθήκη (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. παρ' Ἡσ. (ἀμφ.) ἀποθήκη ἀλεύρου· ‖ νεώτ. κ. δημ. δοχεῖον ἀλεύρου· 2) εἰδ. ἡ ἐν μύλῳ ξυλίνη θήκη ἡ δεχομένη τὸ ἄλευρον κατὰ τὴν ἄλεσιν.

ἀλευρόκλεψ (ὁ) μτγν. ὁ κλέπτης ἀλεύρων : Ἡρωδιαν.1,246.

ἀλευρόκολλα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. κόλλα παρασκευαζομένη ἐξ **ἀλεύρου** βραζομένου μὲ ἀνάλογον ὕδωρ· ‖ χημ. ὑγρὸν ἰξῶδες, λαμβανόμενον διὰ θερμάνσεως ἀμύλου μεθ' ὕδατος καὶ χρησιμοποιούμενον ὡς συγκολλητικὴ ὕλη· 2) ἡ ἀζωτοῦχος ὕλη τῶν δημητριακῶν καὶ τῶν ἀλεύρων, ἡ ἄλλως λεγομένη γλουτένη βλ. λ.

ἀλευρομαντεία (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ἀλεύρων μαντική, τὸ ἀλευρομαντεῖον βλ. λ.

ἀλευρομαντεῖον (τὸ) μτγν. τὸ μάντευμα ἢ ἐκτέλεσις μαντικῆς δι' ἀλεύρου, νεώτ. **ἀλευρομαντεία** : Οἰνόμ. παρ' Εὐσ.Εὐάγγ.Πρ.219 C **τὰ ὀρνιθομαντεῖα καὶ ἀλευρομαντεῖα.**

ἀλευρόμαντις-εως (ὁ) παρ' Ἡρωδιαν. θηλ. γεν. -**ιδος** μτγν. ὁ δι' ἀλεύρων μαντευόμενος : Κλήμ. Ἀλ.Προτρ.11 στῆσον **δέ ὁμοῦ παρὰ τὸν Πύθιον τοὺς ἀλευρομάντεις ἄγων καὶ κριτομάντεις**· ‖ ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος : ΑΒ, Ἡσ., Φώτ. « ὁ Ἀπόλλων διὰ τὸ καὶ ἀλεύραις μαντεύεσθαι ».

ἀλευρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ ἐλέγχονται αἱ ἀρτοποιητικαὶ ἰδιότητες τοῦ ἀλεύρου.

ἀλευρόμυλος (ὁ) νεώτ. μηχάνημα, δι' οὗ παρασκευάζονται ἄλευρα διὰ τῆς ἀλέσεως σιτηρῶν· ‖ κ. τὸ σύνολον τοιούτων μηχανημάτων ἐν ἐπὶ τούτῳ οἰκοδομῇ, τὸ ἐργοστάσιον ἀλευροποιίας.

ἄλευρον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. **ἀλεύρι**, παρ' ἀρχ. συνήθ. ἐν τῷ πληθ. **ἄλευρα**, ἡ ἐκ σίτου διὰ τῆς ἀλέσεως παραγομένη κόνις, τὸ σιτάλευρον, ἡ φαρίνα, τὸ σιμιγδάλι κττ. : Ἡρ.7,119 **ἄλευρά τε καὶ ἄλφιτα ἐποίεον**, Πλάτ.Πολ.379 Β **θρέψονται δὲ ἐκ μὲν κριθῶν ἄλφιτα σκευαζόμενοι, ἐκ δὲ τῶν πυρῶν ἄλευρα**, Θεόκρ.14,7· Ἡσ. « ἄλευρα κυρίως τὰ τοῦ σίτου· ἄλφιτα δὲ τὰ τῶν κριθῶν »· ‖ κατ' ἐπέκτ. τὸ ἐξ οἱωνδήποτε δημητριακῶν καρπῶν παρασκευαζόμενον ἄλευρον : Διοσκ.1,72 **ἄλ- κρίθινον** (κριθάλευρον), αὐτ. **ἄλ- κυάμου**, Γαλ. **ἄλ- ὀρόβων**, νεώτ. **ἄλ- ὀρύζης**, δημ. **ριζάλευρο**· ὁμοίως τὸ ἐξ ἀραβοσίτου, δημ. **καλαμποκάλευρο**· ‖ νεώτ. ἐν τῇ χημείᾳ τῶν τροφίμων, **ἄλευρα ἀρτοποιίας** (τὰ ἐκ τοῦ σίτου καὶ σικάλεως παρασκευαζόμενα) : **κατεδικάσθη ἐπὶ νοθείᾳ τῶν ἀλεύρων**, δημ. φρ. **κάνει ἀλεύρια** (εἶναι ἀλευρέμπορος)· ‖ δημ. κ. τὸ ἐξ οἱωνδήποτε καρπῶν ἄλευρον, οἷον : **χαρουπάλευρο**· 2) Ἡσ. « **ἄλευρον**· τάφος Κύπριοι »· 3) νεώτ. **ἄλευρον** φυτικόν, οὐσία, περιεχομένη ὑπὸ μορφὴν κοκκιδίων λεπτοτάτων ἐντὸς τῶν ἐμβρυωδῶν κυττάρων τῶν ὡρίμων καρπῶν, ἰδίως δὲ τῶν ἐλαιωδῶν σπόρων, ὡς τοῦ λίνου, τοῦ σινάπεως κττ.

ἀλευρονάτον (τὸ) νεώτ. λευκωπὴ κόνις, λαμβανομένη ἐκ τῆς γλουτένης τοῦ σίτου (Aleuronat).

ἀλευροπάζαρο (τὸ) δημ. τόπος, ἔνθα διενεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι ἀλεύρων, ἀλευραγορά.

ἀλευροποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργαστήριον ἢ ἐργοστάσιον παρασκευῆς ἀλεύρων.

ἀλευροποίησις-εως (ἡ) ἡ εἰς ἄλευρον μεταβολὴ τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κ.λ. δημητριακῶν.

ἀλευροποιία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. παρασκευὴ ἀλεύρου, ἀλευροποίησις βλ. λ. : Εὐστ.1835,41 φρύττουσιν **κριθὰς πρὸς εὐχερεστέραν ἀλευροποιίαν**· ‖ νεώτ. κ. ἡ βιομηχανία παρασκευῆς ἀλεύρων.

ἀλευροποιός (ὁ) νεώτ. ὁ παρασκευάζων ἄλευρα, ὁ ἐργάτης ἢ ἰδιοκτήτης ἀλευρομύλου.

ἀλευροποιῶ-έω κ. νεώτ. παρασκευάζω ἄλευρα, μεταβάλλω εἰς ἄλευρον : Πάπ., ΕΜ « ἀλήθω, τὸ ἐπὶ τῆς μύλης σῖτον ἢ κριθὴν ἀλευροποιεῖν ».

ἀλευροπωλεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ κατάστημα, ὅπου πωλοῦνται ἄλευρα.

ἀλευροπώλης (ὁ) θηλ. -**όπωλις** νεώτ. κ. δημ. ἀλευροπούλης ὁ πωλῶν ἄλευρα, ὁ ἀλευρᾶς.

ἄλευρος (ἡ) Εἰουδ. ἀντὶ **ἄλευρον** βλ. λ.

ἀλευροσάκκι (τὸ) δημ. ὁ ἀλευρόσακκος βλ.λ. : **ὅλα τὰ φάγανε οὔτε ἀλευροσάκκι δὲν τοὺς ἔμεινε.**

ἀλευρόσακκος (ὁ) νεώτ., κ. δημ. τὸ **ἀλευροσάκκι** ὁ εἰδικὸς σάκκος πρὸς τοποθέτησιν ἀλεύρων.

ἀλευρόσιτα (ἡ) δημ. σίτα, ἤτοι λεπτὸν κόσκινον εἰδικὸν δι' ἄλευρον, ἡ **κρησέρα**, δημ. **κρησάρα, πυκνάδα, ἀλευρικό.**

ἀλευροσκόρπης (ὁ) θηλ., τὸ κ. συνηθέστ., ἀλευροσκορποῦ ἐν μτφ. ἐννοίᾳ, ὁ σκάταλος, ὁ πολυδάπανος, ὁ σκορπαλευρᾶς βλ.λ.· συγγ. **ἀνοιχτοχέρης.**

ἀλευροσκούληκο (τὸ) δημ. ἀλευροσκώληξ βλ.λ.

ἀλευροσκώληξ-ηκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον κολεόπτερον ἑτερομερὲς τῆς οἰκογενείας τῶν **τενεβριδῶν**, ἔχον σῶμα ἐπίμηκες· **ἐνδιαιτᾶται** συνήθως εἰς σιτοβολῶνας, ἀλευραποθήκας κττ. δημ. ἀλευροσκούληκο, **ἀλευροφάγος.**

ἀλευροστάφυλο (τὸ) δημ. ποικιλία σταφυλῆς.

ἀλευρόστικτα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα κολεόπτερα πενταμεροῦς συμμετρίας τῆς οἰκογενείας τῶν **λεπιδοκέρων.**

ἀλευρότησις-εως (ἡ) μτγν. δ.γ. τοῦ **ἀλευρόττησις.**

ἀλευρόττησις-εως (ἡ) μτγν. κ. **ἀλευρότησις** ὄργανον διὰ τὸ κοσκίνισμα τοῦ ἀλεύρου, ἡ κρη-

σάρα: Παλυδ.6,74 «τὸ δὲ ἐργαλεῖον, ἐν ᾧ τὰ ἄλευρα διεσήθετο, τὸ μὲν ἐκ σχοίνων πλέγμα κόσκινον· εἰ δὲ τῷ κοσκίνου κύκλῳ ἀντὶ τοῦ σχοίνου λινοῦν τι σινδόνιον εἴη ἐξηρτημένον, ὡς ἀκριβέστερον τὸ ἄλευρον καθαίρητο, ἀλευρότησις ἐκαλεῖτο»· 2) τὸ οὕτω κοσκινισμένον λεπτότατον ἄλευρον· Σουίδ. «τὸ λεπτόν τοῦ ἀλεύρου».

ἀλευροῦ (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ **ἀλευράς** βλ.λ.

ἀλευρούδε (τὸ) δημ. φυτὸν ἄγριον τῆς τάξεως τῶν **φυχανθῶν**, εἶδος τοῦ φυτικοῦ βίκαυ, ἄλλως **ἀγριόροβη, ἀγριορόβι, ἀγριόβικος.**

ἀλευροῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἄλευρον· ‖ ὁ περιέχων κόνιν ἀλευρώδη, ἄλευραν φυτικόν: **ἀλευροῦχα φυτά, ἀλευροῦχαι καρποί.**

ἀλευρώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ἀλεύρινος, ὅμοιος πρὸς ἄλευρον, ἀλευροειδής: Λύκος(;) παρ' Ὀρειβ.9,26,8 **ἐπειδὰν δὲ ἀλευρώδης γένηται** (ὁ ἄρτος), Γαλ.12,202 **ἀφρόνιτρον οὐκ ἀλευρῶδες,** ἀντίθ. πεπηγός· Ἐπίρρ. **ἀλευρωδῶς**· 2) νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. **ἀλευρώδης**, μικρότατον ἡμίπτερον ἔντομον τῆς οἰκογεν. τῶν **κοκκιδῶν**, καλυπτόμενον ὑπὸ οὐσίας τινός ἀλευρώδους, ἐνδιαιτώμενον συνήθως ἐπὶ φύλλων τῆς ἐλαίας.

ἀλεύρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλευρώνειν, ἡ δι' ἀλεύραυ ἢ ἄλλης παρεμφεροῦς κόνεως ἐπίπασις· ‖ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀλευρώνειν· 2) μτφ. ἡ ἀτελής, ἡ ἐπιφανειακὴ μόρφωσις, σύνηθ. συνών. πασάλειμμα: **πῆρε ἕνα ἀλεύρωμα στὴν Εὐρώπη καὶ κάνει τὸ σοφό.**

ἀλευρωμένος-η-ο δημ. ὁ ἔχων ἐπίπασιν ἀλεύρου, πασπαλισμένος μὲ ἀλεύρι: **ἀλευρωμένα τηγανίζουν τὰ φάρια**· ‖ συνεκδ. ὁ κεκονιαμένος τὸ πρόσωπον ἢ τὰ ἐνδύματα ἐξ ἀλεύρου ἢ ἀσβεστοκόνεως ἢ ἄλλου κονιορτοῦ, ὁ γεμάτος ἀλεύρια ἢ σκόνη: **ἦρτε στὸ σπίτι ἀλευρωμένος σὰ μυλωνὰς ἀπὸ τὴν πολλὴ σκόνη,** δ.τραγ. **τσουβάλι ἀλευρωμένο πάντα κακομαιριασμένο**· ‖ σκωπτ. ὁ ἐψιμυθιωμένος, ὁ φκιασιδωμένος, ὁ πολυπουδραρισμένος: **δυὸ κυρίες ἀλευρωμένες**· 2) μτφ. ὁ **ἐπιφανειακὴν** μόρφωσιν ἔχων· 3) ἐπὶ πεμμάτων, πλακούντων, ζυμαρικῶν κττ., ὁ εὔθρυπτος ὡς ἄλευρον ἢ ὁ ἀλευρώδης: **ἀλευρωμένοι κουραμπιέδες,- ἀλευρωμένη σάλτσα,- ἀλευρωμένα μακαρόνια.**

ἀλευρώνω νεώτ. κ. δημ. ἐπιπάσσω, πασπαλίζω μὲ ἄλευρον: **ἀλεύρωσε τὰ φάρια καὶ ἔπειτα βάλε τα στὸ τηγάνι, -ἀλευρώνω κεφτέδες**· ‖ **-ομαι** σκωπτ. ἐπαλείφω τὴν ὄψιν μου μὲ ψιμύθιον ἢ μὲ πούδραν, φκιασιδώνομαι: **γριὰ γυναῖκα κι ἀλευρώνεται**· 2) μτφ. παρέχω ἐπιπολαίαν, ἐπιφανειακὴν μόρφωσιν: **τοὺς ἀλευρώνει ὁ προγυμναστὴς δυὸ-τρεῖς μῆνες καὶ δίνουν ἐξετάσεις** κ. μέσ. **-ομαι: πῆγε λίγους μῆνες στὸ Παρίσι κι ἀλευρώθηκε**· ‖ δημ. ὡς ἐπίθ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. **ἀλευρωμένος** βλ. λ.

ἄλευστα Ἡσ. «ἀόρατα, ἀθεώρητα».

ἀλευτέρωτα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλευθέρωτα** βλ. λ.

ἀλευτέρωτος-η-ο δημ. κ. **ἀλευθέρωτος** βλ. λ.

ἀλεύω ἐνεργ. τοῦ **ἀλεύομαι** βλ. λ. σπαν. χρήσ. παρὰ τραγ. ἀπομακρύνω, ἀπωθῶ, ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ: Αἰσχ.Πρ.567 **ἄλευ' ὦ δᾶ(;),** αὐτ.Ἑπτ.87 **ἰὼ θεοὶ κακὸν ἀλεύσατε,** Σοφ.ἀπ.993.

ἄλεφ (τὸ) νεώτ. τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ φοινικικοῦ καὶ τοῦ ἑβραϊκοῦ ἀλφαβήτου, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ **ἄλφα** τοῦ ἑλληνικοῦ· 2) ὁ σιναϊτικὸς κῶδιξ, θεωραύμενος ὡς τὸ ἀρχαιότατον χειρόγραφον τῆς Π. κ. Κ. Διαθήκης.

ἀλεφάντης (ὁ) δημ. ὀπὴ ἐπὶ τῆς στέγης ἢ ἡ εἴσοδος οἰκήματος, διὰ τῆς ὁποίας εἰσέρχεται τὸ φῶς· συνηθέστ. **ἀναφάντης.**

ἀλεφάτισον Ἡσ. «ἄλειφον».

ἀλεωρά (ἡ) ἀττ. ἀντὶ τοῦ ἰων. **ἀλεωρή** βλ. λ.

ἀλεωρή (ἡ) ἀττ. **ἀλεωρά** ἀμυντικόν ἢ προφυλακτικόν, προστατευτικὸν μέσον: Ἰλ.Ο 533 **τὸν** (θώρακα) .. **ἔδωκεν ἐς πόλεμον φορέειν δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν,** Ἡσίοδ.Ἔργ.404 **λιμοῦ τ' ἀλεωρήν,** Ἀριστφ.Σφ.615 **τάδε κέκτημαι πρόβλημα κακῶν, σκευὴν βελέων ἀλεωρήν,** Ἀριστλ.ΖΜ 687 Α 29 **τὴν περὶ τὸ σῶμα ἀλ-** (ἐπὶ πανοπλίας)· Ἡσ. «φυλακή, ἀσφάλεια»· ‖ ἀπόκρουσις, ἄμυνα· κατὰ δ. ἑρμ. διαφυγή, ἀπαλλαγή: Ἰλ.Ω 216 **οὔτε φόβου μεμνημένου οὔτ' ἀλεωρῆς,** Ἡρ.9,6 **καὶ αὐτοί τινα ἀλεωρὴν εὑρήσονται,** Εὐστ.Πονημ.213,96 **οἳ πρὸς ἀλεωρὴν παντὸς κακοῦ τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ ἀνῳκοδόμηνται** (βασιλεῖς).

ἀλεωρία (ἡ) μέσον καταφυγῆς ἢ προφυλάξεως· Ἡσ. «ἄλεαρ **ἀλεωρίαν** ἢ πολυωρίαν».

ἀλεώριον (τὸ) νεώτ. ναυτ. σῆμα δεικνῦον τὴν ἐν πελάγει ἢ ἐν κόλπῳ ὕπαρξιν ἀβαθῶν μερῶν, ἐπικινδύνων ὑφάλων κττ. καὶ οὕτω καθοδηγοῦν τοὺς ναυτιλλομένους εἰς ἀκίνδυνον πλοῦν.

ἀλέως ἐπίρρ. τοῦ **ἀλής** βλ. λ. κατὰ συναγωγὴν εἰς ἓν ὅλον, ἀθρόως: Ἱππ.Γυν.1,36 (πιθανῶς).

ἀλ[ε]ώσσω Ἡσ. «μωραίνω»

ἄλη (ἡ) ἡ περιπλάνησις: Ὀδ.Ο 342 **ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ ὀϊζύος αἰνῆς,** Εὐρ.Ὀρ.56 **δαρὸν ἐκ Τροίας χρόνον ἄλαισι πλαγχθείς,** αὐτ.Μήδ. 1285 **δάμαρ νιν ἐξέπεμψε δωμάτων ἄλῃ** (πρὸς περιπλάνησιν· κατὰ δ. ἑρμ. ἕνεκα παραφροσύνης)· σπαν. χρήσ. παρὰ πεζοῖς: Πλούτ.Μάρ.45, Ἡλιόδ.6,7 **ποῖ ποτε στήσεταί με τὸ τῆς ἄλης·** ΕΜ «πλάνη»· ‖ εἰς πυρετικὴν κατάστασιν, ἐπὶ τοῦ αἵματος: Ἱππ.Φυσ.8· ‖ μτφ. ἡ ἀρρωστία, ἤτοι ἡ νόσος ἢ ἡ μανία: Πλάτ.Κρατ.421 Β **ὡς θεία οὖσα ἄλη** (κατὰ δ. ἑρμ. συνών. φορά), Συνέσ.107 D **ἄλη ψυχῆς**· 2) ἐνεργ. ἡ αἰτία περιπλανήσεως: Αἰσχ.Ἀγ.195 **πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι ∴ δύσορμοι βροτῶν ἄλαι.**

ἀλή (ἡ) μόνον ἐν τῷ πληθ. **ἀλαί** βλ. λ.

ἀληγεῖς ἄνεμοι (οἱ) νεώτ. (ἱσπαν.) οἱ κανονικοὶ ἄνεμοι, οἵτινες πνέουσιν εἰς τὰς τροπικὰς χώρας μὲ διεύθυνσιν πρὸς Δυσμάς.

ἀληγός-όν μτγν. ὁ μεταφέρων ἅλας: Πλούτ. 2,685 Ε **τὰ δὲ ἀληγὰ πλοῖα πλῆθος ἐκφύει μυῶν.**

ἀληδόν Ἡσ. «ἀθρόως, ἐξαίφνης».

ἀληδόνα (ἡ) δημ. μικρὸς ὀκτάπους.

ἀληθάργητος-ον ὁ μὴ εἰς λήθαργον περιπίπτων ἢ περιπεσών, ὁ ἐγρηγορώς, ὁ ἐνεργός, ὁ δραστήριος: Ἐπιγρ. **ἀλ- εὐεργέτης.**

ἀλήθεια (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἰων. **ἀληθείη,** δωρ. **ἀλάθεια,** αἰολ. **ἀλαθέα** ἡ ἀκρίβεια, ἤτοι τὸ οὐχὶ ψευδές, τὸ οὐχὶ πλαστόν, κατ' Ἀριστλ. **τὸ λέγειν τὸ ὂν εἶναι καὶ τὸ μὴ ὂν μὴ εἶναι**: Ἰλ.Ω 407 **ἄγε δή μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον,** Ὀδ.Λ 506 **παιδός γε.. πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι,** Πίνδ.Ν 5,17 **ἀλάθει' ἀτρεκής,** Αἰσχ.ἀπ.176 **ἁπλᾶ γάρ ἐστι τῆς ἀληθείας ἔπη,** Θουκ.4,22,6 **εἶχε δὲ καὶ ἡ ἀλήθεια.. μᾶλλον ἢ οἱ Ἀθηναῖοι ἐδικαίουν,** Ἰσοκρ. **μᾶλλον ἀγαπῶντος τὰς ψευδολογίας τῆς ἀληθείας,** Διον.Ἀλ.Θουκ.2 **μηδὲν ἡγουμένων χρῆμα τιμιώτερον τῆς ἀληθείας,** ΚΔ Ἰω.16,7 **ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν,** νεώτ. **ὁρκίζομαι νὰ εἴπω τὴν ἀλήθειαν χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς πάθος,** δημ. **σὲ πιστεύω, γιατὶ πάντα λὲς ἀλήθεια,- ψέματα λὲς ἢ ἀλήθεια ;,-** δ.τραγ. **γιὰ νὰ μὲ δῇ καὶ νὰ ντραπῇ** (καὶ **μιὰν ἀλήθεια νὰ μὲ πῇ**· ‖ φρ. **ἀλήθειαν εἰπεῖν** ἐν Ἡρ.6,69, **χρᾶσθαι τῇ ἀληθείᾳ** ἐν αὐτ.1,11,6, **τὴν ἀλ- ἀκούειν** ἐν Ξεν.Οἰκ.10,13, **τὴν ἀλ- ἐξόμνυσθαι** ἐν Αἰσχίν.1,47, **ταῖς ἀληθείαις χρῆσθαι** ἐν Ἰσοκρ. 9,5, **ἀλήθειαν ἔχειν** (εἶναί τι ἀληθές) ἐν Ἀριστλ. Πολ.1281 Α 42, **τὰς ἀληθείας λέγειν** ἐν Μεν.87,925, **τὴν ἀλ- πυθέσθαι** ἐν Πολυβ.22,14, δημ. ἐπιρρηματικῶς μετ' ἄρθρου (πρβλ. στὰ κουτουροῦ)

στὰ φέματα ἢ στ' ἀλήθεια; (ψευδῶς ἢ ἀληθῶς;), - Ζερβ.Λυρ.Σατ. τὸ πιὸ πολὺ στὰ φέματα καὶ κάποτε στ' ἀλήθεια, φρ. γειά σου κι ἀλήθεια λέω (ἐπιφώνησις τῶν διακοπτόντων ἀφήγησίν των ἕνεκα πταρνίσματος καὶ θεωρούντων τοῦτο ὡς ἐνδεικτικὸν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων)· || παροιμ. οἶνος καὶ ἀλήθεια ἐν Ἀλκαῖ.57 (πρβλ. δημ. ἀπὸ μεθυσμένο ἀκοῦς καὶ τὴν ἀλήθεια), δημ. γνωμ. ποὺ λέει τὴν ἀλήθεια ἔχει τοῦ Θεοῦ βοήθεια,- ἀπὸ τρελὸ κι ἀπὸ μικρὸ παιδὶ μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια,- ἀλήθεια λὲς κακὸ θὰ βρῇς,- ἡ ἀλήθεια εἶναι μαλώτρα· 2) τὸ πράγματι καὶ ἀντικειμενικῶς ὑπάρχον, ἡ πραγματικότης: Βακχ. 3,96 σὺν ἀλαθείᾳ καλῶν, Θουκ.2,41,4 τάδε.. ἔργων ἐστὶν ἀλήθεια, Ἀντιφ.2,4,1 ἡ ἀλήθεια τῶν πραχθέντων, Ξεν.Οἰκ.10,2 γυνὴ ἐρυθροτέρα τῆς ἀληθείας, Πλάτ.Πολιτ.300 C μιμήματα ἑκάστων τῆς ἀληθείας, αὐτ.Φαίδ.65 B ἆρα ἔχει ἀλήθειάν τινα ὄψις τε καὶ ἀκοὴ τοῖς ἀνθρώποις, Δημ.317 τῆς ἀληθείας ἡττώμενος, Θεόφρ.Ὀσμ.54 φαντασίαι καὶ οὐκ ἀλήθειαι, Πλούτ.2,986 A κενὸν ἀγαθὸν καὶ εἴδωλον ἀντὶ τῆς ἀληθείας διώκων, ΚΔ Ἰω. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς, Ἐκκλ.Θ.Λειτ. πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ αὐτὸν προσκυνεῖν, Θεόδ. Μετοχ. ἐν Σάθ.Μσν.Β179 ἀλλ' ἀλήθειαν πᾶσαν καὶ πλήρη γνώμην· νεώτ. ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τῶν αἰτίων τῆς νόσου εἶναι διάφορος, δημ. βρέθηκε ἐπὶ τέλους ἡ ἀλήθεια γιὰ τὸ φόνο· || φρ. τῆς ἀληθείας ἅπτεσθαι ἐν Πλάτ.Φαίδ.65Β, τῆς ἀλ- τυχεῖν αὐτ. Θεαίτ.186 C, τῆς ἀληθείας διαμαρτάνειν Ἰσοκρ.11,33, τῆς ἀλ- στοχάζεσθαι ἐν αὐτ.12,261· || κ. νεώτ. ἡ δοτ. τοῦ ἐν. τῇ ἀληθείᾳ ὡς ἐπίρρ. ἀληθῶς, πράγματι, ὄντως: Θουκ.4,120,5 πιστοτάτους τε τῇ ἀληθείᾳ ἡγήσεσθαι αὐτοὺς Λακεδαιμονίους φίλους, Αἰσχίν.1,40 προφάσει μὲν.. τῇ δ' ἀληθείᾳ, νεώτ. τῇ ἀληθείᾳ οὐδένα κίνδυνον διατρέχει ὁ ἀσθενής· || κ. ἐν τῷ πληθ. ταῖς ἀληθείαις ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ: Ἰσοκρ.15,283, Ἀρρ.Ἐπικτ.1,16,40 ταῖς ἀληθείαις πατρός (ἀληθινοῦ, πραγματικοῦ πατρός)· || κ. μετὰ προθ. κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν: Αἰσχ. Ἀγ.1567 ἐς τόνδ' ἐνέβης ξὺν ἀληθείᾳ χρησμόν, Ξεν.Ἀπομν.2,1,27 τὰ ὄντα μετ' ἀληθείας διηγήσομαι, Πλάτ.Λάχ.183 D ἐν τῇ ἀληθείᾳ, Ἰσοκρ. κατὰ τὴν ἀλήθειαν, Δημ.538,4 ὡς ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ πράγματος.. ἐναργὴς ἡ ὕβρις φαίνεται, Λουκ.Φιλόπ.12 καὶ σὲ ποιήσω.. ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον, Θεόκρ.7,4 πᾶν ἐπ' ἀληθείᾳ πεπλασμένον ἐκ Διὸς ἔρνος, Πολύβ.1,21,3 ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἐν θαλάττῃ πειραθέντες, Κλήμ. Ἀλεξ.Προτρ.7,28 τοῦ πρὸς ἀλήθειαν πατρὸς (τοῦ πραγματικοῦ πατρός)· || γνωμ.: Σόλ.10 ἀλήθεια εἰς μέσον ἔρχεται (ἀποκαλύπτεται), Βακχ. 12,204 ἡ ἀλήθεια φιλεῖ νικᾶν (συνήθως ὑπερισχύει, ἐπικρατεῖ), δημ. παροιμ. ἡ ἀλήθεια στέκει ἀπάνω σὰν τὸ λάδι στὸ νερό· || δημ. ὡς εἰσαγωγικὸν μόριον ἀρχομένου, ἀναλαμβανομένου λόγου: ἀλήθεια ὡραῖα τὰ πέρασα στὴν ἐξοχή, ἀλήθεια κάτι ξέχασα νὰ σοῦ πῶ· || δημ. ὡς ἐπιφών. θαυμασμοῦ, ἀπορίας, ἀγανακτήσεως κτλ.: ἀλήθεια! κέρδισες τὸν πρῶτο ἀριθμὸ τοῦ λαχείου, -ἀλήθεια! θὰ ξαναγίνουν ἐκλογές!-, ἀλήθεια! ἕνας τέτοιος ἠλίθιος μᾶς ξεγέλασε ὅλους· || δημ. κ. ὡς ἐρωτηματ. ἐπίρρ.: ἀλήθεια βρῆκαν τὰ κλεμμένα χρυσαφικά;· || γεν. ὡς ἐπίρρ. ἀληθῶς, πράγματι: δ. δίστ. τὸ ξένου εἰς τὴν ξενητιὰ ὡσὰν πουλὶ γυρίζει | καὶ σὰν βασιλικὸς ἀθεῖ, μ' ἀλήθεια δὲ μυρίζει· || κ. διπλ. ἐν φρ. δηλαύσῃ ἀγανάκτησιν: ἀλήθεια κι ἀπαλήθεια δὲν ὑποφέρεσαι πιά· 3) ἡ ἐπαλήθευσις, πραγματοποίησις ὀνείρου, οἰωνοῦ κτλ.: Ἡρ.3,64 ἀκούσαντα Καμβύσεα τὸ Σμέρδιος οὔνομα ἔτυψε ἡ ἀληθείη τῶν τε λόγων καὶ τοῦ ἐνυπνίου, Δάμων π. σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.1003· 4) ἐπὶ προσώπων, τὸ μὴ ἐπίπλαστον, τὸ μὴ προσποιητόν, τὸ ἄδολον, Αἰσχ. Ἀγ.1550 τίς δ'.. ἀλαθείᾳ φρενῶν πονήσει; πρβλ. Πλάτ.Πολ.331 C· 5) ἐν προσωποιήσει, ἡ Ἀλήθεια: Ἐμπ.1, Πίνδ.Ο 10,4 Ἀλάθεια, θυγάτηρ Διός· 6) τὸ σύμβολον τῆς ἀληθείας, ἤτοι κόσμημα ἐκ σαπφείρου περὶ τὸν αὐχένα τοῦ ἀρχιδικαστοῦ ἐν Αἰγύπτῳ: Διόδ.Σ 1,48 τὸν ἀρχιδικαστήν, ἔχοντα τὴν ἀλήθειαν ἐξηρτημένην ἐκ τοῦ τραχήλου, αὐτ. 1,75 « ἐφόρει δ' οὗτος περὶ τὸν τράχηλον ἐκ χρυσῆς ἁλύσεως ἠρτημένον ζῴδιον τῶν πολυτελῶν λίθων, ὃ προσηγόρευον Ἀλήθειαν »· πρβλ. ΠΔ Λευΐτ.8,8 καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λογεῖον τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· 7) νεώτ. φιλοσ. ἡ συμφωνία τῆς γνώσεως πρὸς ἑαυτὴν καὶ τοὺς λογικοὺς κανόνας, ἄ. ἀλήθεια κατ' εἶδος ἢ τυπικὴ ἢ λογική· 8) νεώτ. φιλοσ. ἐν τῇ 2α σημ. ἡ συμφωνία τῆς γνώσεως πρὸς τὸ περιεχόμενον ἢ τὸ πραγματικὸν ἀντικείμενον αὐτῆς· ἄλλως ἀλήθεια καθ' ὕλην, πραγματική· 9) νεώτ. ἐν τῷ ἐλευθέρῳ τεκτονισμῷ, θεία ἰδιότης, ἐφ' ἧς στηρίζεται πᾶσα ἀρετὴ τοῦ τέκτονος· 10) νεώτ. ἐν τῇ θεοσοφίᾳ: τέσσαρες εὐγενεῖς ἀλήθειαι (οἱ τέσσαρες ὅροι, τοὺς ὁποίους κατὰ τὸν Βουδισμὸν πρέπει νὰ ἐννοήσῃ τις, ἵνα ζήσῃ ἀκολουθῶν τὴν μέσην ὁδὸν ἐν τῇ ζωῇ).

ἀληθειανός-ή-ό δημ. ἀληθινὸς βλ. λ.· || ὁ ἀληθεύων· || κ. ὁ φαινόμενος ὡς ἀληθής.

ἀληθείδιν στηθάριν (τὸ) μσν. τὸ ἀληθινόν, ἤτοι πραγματικὸν στηθάριον.

ἀληθείη (ἡ) Ἰων. ἀντὶ ἀλήθεια βλ. λ.

ἀληθειογράφος (ὁ) νεώτ. ὁ γράφων τὴν ἀλήθειαν· || ὁ πραγματευόμενος περὶ τῆς ἀληθείας.

ἀληθειολογία (ἡ) νεώτ. ὁ λόγος ἢ ἡ διδασκαλία κ. γεν. ἡ πραγματεία περὶ τῆς ἀληθείας.

ἀλήθεμα (τὸ) δημ. ἐπαλήθευσις, ἐπιβεβαίωσις, πραγματοποίησις: τ' ὀνείρου σου τ' ἀλήθεμα.

ἄληθες οὐδ. τοῦ ἀληθής προπαροξυτόνως ὡς ἐπίρρ. πάντοτε ἐν εἰρωνικῇ ἢ σκωπτικῇ ἐρωτήσει παρὰ ποιηταῖς, ἰδίᾳ τῷ Ἀριστοφάνει, ἀλήθεια; πραγματικῶς;: Σοφ.ΟΤ 350 τοὔργον ἂν σοῦ τοῦτ' ἔφην εἶναι μόνου — ἄληθες;, Ἀριστφ.Βάτρ. ἄληθες, ὦ παῖ τῆς ἀρουραίας θεοῦ;, - αὐτ. Πλοῦτ.123 ἄληθες, ὦ δειλότατε;

ἀληθεστάτως ἐπίρρ. μσν. ὑπερθ. τοῦ ἀληθῶς.

ἀληθεστέρως ἐπίρρ. συγκριτ. τοῦ ἀληθῶς πραγματικώτερον, ἀληθινώτερα: Πλάτ.Πολ.585 E μᾶλλον ὄντως τε καὶ ἀληθεστέρως χαίρειν.

ἀληθεύγω παλ. δημ. σπαν. χρ. ἀποβαίνω, ἀποδεικνύομαι ἀληθής, βγαίνω ἀληθινός: Ἐρωτόκρ.Δ 111 εἰς ὥρα ποὺ τὰ ὄνειρατα ὅλα τὰ πλιὰ 'ληθεύγου.

ἀλήθευμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀληθὴς ἤτοι ὁ ἀκριβής, ὁ οὐχὶ πλαστὸς λόγος· νεώτ. ἀντίθ. τὸ ψευδολόγημα: Ἐπιφάν.Αἱρ.2,46 εἰς πειθὼ τοῖς δυσχεραίνουσιν ἕτερον ἀλήθευμα χρὴ δεικνύντας· 2) τὸ πράγματι ὑπάρχον ἢ συμβαῖνον, ἡ πραγματικότης: αὐτ. Αἱρ. ἐν τοῖς ἑξῆς.. φύσεως ἀληθεύμασι καὶ οὐκ εἰκασίαις.

ἀλήθευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ μελέτη, ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ἀληθείας, ἡ ἐπαλήθευσις· κατὰ δ.ἑρμ. ἡ κατοχή, ἡ γνῶσις τῆς ἀληθείας: Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.7,394 εἰ πᾶσα φαντασία ἐστὶν ἀληθής.. οὔτε ἀλήθευσίς τις ἐστιν οὔτε ἀπλανησία.

ἀληθευτής (ὁ) μτγν. ὁ ἀληθῆ λέγων ἢ ὁ πραγματοποιῶν: Μάξ.Τύρ.21,6 εὑρετὴς νόμων, ἀληθευτὴς λόγων, κατορθωτὴς ἔργων (ὁ Ἡρακλῆς).

ἀληθευτικός-ή-όν κ. μτγν. κ. μσν. ὁ πρὸς τὸ ἀληθῆ λέγειν ἐπιρρεπής, ὁ φιλαλήθης: Ἀριστλ.Η Νικ. οὕτω δὲ καὶ ὁ μὲν ἀληθευτικός, μέσος ὤν, ἐπαινετός· || τὸ οὐδ. -όν ὡς οὐσ. ἡ φιλαλήθεια: Ἱεροκλ.Β Πυθ.33 τὸ μόνιμον καὶ ἀληθευ-

τικὸν τῆς θείας ἕξεως, Εὐστ.Πονημ.92,19 προσποιεῖται.. τὸ ταπεινὸν καὶ τὰ ἀληθευτικόν.

ἀληθευτικῶς ἐπίρρ. μσν. ἀληθῶς, δ. ἑρμ. φιλαλήθως : Εὐστ.1004,37 ὀμνύει.. ἀληθευτικῶς.

ἀληθεύω κ. νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. λέγω ἀληθῆ, ἀκριβῆ ἤτοι οὐχὶ πλαστὰ ἢ ψευδῆ· ἀντίθ. ἐξαπατῶ, ψεύδομαι : Ἱππ.Προγν.15, Πλάτ.Κρατ.431 Β τὸ μὲν ἕτερον τούτων ἀληθεύειν βουλόμεθα καλεῖν, τὸ δὲ ἕτερον ψεύδεσθαι, Ξεν.Ἀν.4,4,15 οὗτος ἐδόκει καὶ πρότερον πολλὰ ἤδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα, Πολύβ.12,22,8 πεπεισμένος ἀληθεύειν τὸν συγγραφέα τοῦτον· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδεικνύομαι ἀληθῆ λέγων ἢ εἰπών, βγαίνω ἀληθινός : ἀλήθεψα σ' ὅ,τι ἔλεγα προχθές· 2) ἐνεργ. καθιστῶ τι ἀληθές, ἀκριβές, ὀρθόν, ἢ πραγματοποιῶ, ἐκπληρῶ : Ξεν.Ἀν.7,7,25 ἀληθεύσει ἃ ἔλεγες ;, - ΠΔ Ἡσ.44,26 καὶ τὴν βουλὴν τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ ἀληθεύων ;· ‖ παθ. -ομαι κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : Ξεν.ΚΠ 4,6,10 ἐπὶ τούτοις.. ἀληθευομένους (ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐκπληρώσεως τούτων· δ. γ. ἀληθευόμενος), Ἀριστλ.Τοπ.132 Β 4 ὁ λόγος ἀληθεύεται (εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἀλήθειαν), αὐτ.Τοπ.132 Α 31 ἀληθεύεται κατά τινος, συνών. κατηγορεῖται· 3) εἶμαι ἢ ἀποδεικνύομαι ἀληθής : Ἱππ.Προγν.25 φαίνεται τὰ προσγεγραμμένα ἀληθεύαντα σημεῖα, Ἀπολλών.Δύσκ. Συντ.1,2 τὸ ὅλον οὐκ ἀληθεύει, νεώτ. ἀληθεύει ἡ εἴδησις διὰ τὴν πτῶσιν τῆς ἀγγλικῆς λίρας· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὡς ἀπρόσ. ἀληθεύει εἶναι ἀληθές : ἀληθεύει πὼς ὁ πάγος χάλασε τ' ἀμπέλια ; 4) προλέγω ὀρθῶς : Ξεν.Ἀν.5,6,18 τὰς δέκα ἡμέρας ἠλήθευσε· 5) νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. ἐπαληθεύω, πραγματοποιοῦμαι : ἀλήθεψε τὸ ὄνειρό μου, - ἂν οἱ εὐχὲς ἀλήθευαν χαρὰ σὲ μένα.

ἀληθέως ἐπίρρ. ἰων. ἀντὶ ἀληθῶς βλ. λ.

ἀληθής-οῦς-ές δωρ. ἀλαθής κ. νεώτ. παραθ. ἀληθέστερος, ἀληθέστατος, ὁ μὴ ἀποκρυπτόμενος, φανερός, ἀψευδής, ἀκριβής, ὀρθός· ἀντίθ. ὁ ψευδὴς ἢ ὁ κατ' ἐπίφασιν· συχνὸν τὸ οὐδ. ὡς οὐσ.· ΕΜ « ἀληθές τὸ μὴ λήθῃ ὑποπῖπτον » : Ὀδ.Γ 247 σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπες, Ἡρ.7, 139 φαίνεταί μοι εἶναι ἀληθές, Σοφ.Ἠλ.1046 τοῦτ' ἀληθές ἐστι, Μέν.746 οὐδὲν ἀληθὲς λέγειν, νεώτ. οὐδὲν εἶπεν ἀληθὲς κατὰ τὴν ἀπολογίαν του· ‖ τὸ οὐδ. ἐνάρθρως τὰ ἀληθές ἢ κατὰ κρᾶσιν παρὰ τραγ. τἀληθές, ἰων. τὠληθές ὡς οὐσ. ἀντὶ τοῦ ἀλήθεια : Ἡρ.6,69 πᾶν ἐς σὲ κατειρήσεται τὠληθές, Σαφ.Τρ.453 πᾶν τἀληθές, Θουκ.6,89,3 μετὰ τοῦ ἀληθοῦς σκοπῶν, Πλάτ.Συμπ.212 Α ἐφάπτεσθαι τοῦ ἀληθοῦς, Λυσ.19,61 ἔλεγχος τοῦ ἀληθοῦς, Μέν.433 τὸ ἀληθὲς ἔρχεται εἰς φῶς (ἀποκαλύπτεται ἡ ἀλήθεια), νεώτ. τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι παρῆλθεν ὁ κίνδυνος ἐξαπλώσεως τῆς ἐπιδημίας· ‖ κ. ἐν τῷ πληθ. ἀληθῆ, ἰων. ἀληθέα κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : Ἰλ.Ζ 382 μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι, Ὀδ.Γ 254 ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω, Αἰσχ.Ἑπτ.886 κάρταδ' ἀληθῆ.. ἐπέκρανεν, Πλάτ.Θεαίτ.143 Α, Ἐπιγρ. ἀληθῆ μαρτυρεῖν, ΚΔ Ἰω.19,25 κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει· ‖ κ. ἐνάρθρως τὰ ἀληθῆ ἢ συνηθέστ. κατὰ κρᾶσιν παρὰ τραγ. τἀληθῆ ἀντὶ τοῦ οὐσ. ἀλήθεια : Αἰσχ.Ἀγ.666 τἀληθῆ κλύων, Ἀντιφ.6,64 τοῖς ἀληθέσι χρῆσθαι, Εὐρ.ἀπ.1035 τὰ καλὰ τἀληθῆ, παρὰ Λυσ. φρ. τἀληθῆ μηνύειν, - εἰσαγγέλλειν, - πυθέσθαι, νεώτ. γνωμ. ἡ γλῶσσα λανθάνουσα τ' ἀληθῆ λέγει· ‖ κ. κατὰ τὰ τρία γένη ἐν ἐπιθ. χρήσει κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : Ἡρ.1,120 οἱ ἀληθέϊ λόγῳ βασιλέες, Πίνδ.Π 11,6 ἀλαθέα μαντείων θῶκαν, Αἰσχ.Ἑπτ.710 ἄγαν δ' ἀληθεῖς ἐνυπνίων φαντασμάτων ὄψεις, Θουκ.1,23,6 ἀληθεστάτην πρόφασιν, ΚΔ Ἰω.21,24 οἴδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, Ἐκκλ.Μην.2,50 καὶ σὲ πόθῳ γεραίρουσιν, ὡς προφήτην καὶ θεηγόρον ἀληθέστατον, νεώτ. ἡ ἀληθὴς ἔννοια διατάξεως νόμου, - ἡ εἴδησις ἐξηλέγχη ὡς ἀληθής, - ἀληθὲς ἄγγελμα· 2) φιλαλήθης, χρηστός, ἀπόνηρος, εἰλικρινής : Ἰλ.Μ 433 γυνὴ χερνῆτις ἀληθής, Αἰσχ.Ἑπτ. 439 τῶν τοι ματαίων φρονημάτων ἡ γλῶσσ' ἀληθὴς γίγνεται κατήγορος, Εὐρ.Ὀρ.424 οὐ σοφός, ἀληθὴς δ' εἰς φίλους ἔφυν φίλος, Θουκ.3,56,3 τοῦ μὲν ὀρθοῦ φανεῖσθε οὐκ ἀληθεῖς κριταὶ ὄντες, Ἀριστλ.ΗΝικ.1108 Α 20 ὁ μέσος ἀληθής τις· 3) ὁ πραγματοποιούμενος, ὁ ἐκπληρούμενος : Αἰσχ.Ἑπτ.946 ἀρὰν πατρῴαν τιθεὶς ἀλαθῆ· 4) ἐπὶ προσώπων, ἀφῃρημένων ἐννοιῶν, πραγμάτων κτλ. ὁ ὄντως ὑπάρχων, ὁ πραγματικός, ὁ γνήσιος, ὁ ἀκραιφνής : Πλάτ.Πολιτ.301 Ε πολιτεία ἀληθεστάτη, αὐτ.Φαίδ.69 Β ἀληθὴς ἀρετὴ μετὰ φρονήσεως, Ξεν.Ἀν.1,2,20 μελέτη ἀληθεστάτη, Ἰσοκρ. 12,147 ἀλ- δημοκρατία, Ἀντιφ.1,6 ἀληθὲς τὸ πραχθέν, Ἀλκιδ.Σοφ.28 ἀλ- σῶμα· συνών. ἀληθινόν· ἀντίθ. ἀνδριάς, Μέν.596 ἀληθὲς εἶναι δεῖ τὸ σεμνόν, οὐ κενόν, Ἐκκλ.Θ.Λειτ. εὕρομεν πίστιν ἀληθῆ, νεώτ. ἀληθὴς πατριώτης, - εὐεργέτης· 5) νεώτ. αστρον. ἀληθὴς χρόνος (ἡ ὡριαία γωνία τοῦ κέντρου τοῦ ἀληθοῦς ἡλίου εἴς τινα τόπον)· ‖ ἀληθὴς ἥλιος (ἐν τῷ προσδιορισμῷ τοῦ χρόνου τὸ πραγμ. ἄστρον τῆς ἡμέρας ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν μέσον ἥλιον)· ‖ ἀληθὴς ἡμέρα (ὁ παρερχόμενος χρόνος μεταξὺ δύο διαδοχικῶν ἄνω μεσουρανήσεων τοῦ κέντρου τοῦ ἀληθοῦς ἡλίου)· ‖ ἀληθὴς μεσημβρία (ἡ στιγμὴ τῆς ἄνω μεσουρανήσεως τοῦ κέντρου τοῦ ἀληθοῦς ἡλίου)· — ἀληθὲς μεσονύκτιον (ἡ στιγμὴ τῆς κάτω μεσουρανήσεως τοῦ κέντρου αὐτοῦ)· ‖ ἀληθὴς ἐκλειπτική (ἡ θέσις τῆς ἐκλειπτικῆς ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν μετάπτωσιν καὶ τὴν κλόνησιν)· ‖ ἀληθὴς κίνησις (ἡ πραγματικὴ κίνησις τῶν οὐρανίων σωμάτων ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν φαινομένην κίνησιν αὐτῶν)· ‖ ἀληθὴς ἄξων τῆς Γῆς, - ἀλ- ἰσημερινός (ἡ θέσις τοῦ ἄξονος τῆς Γῆς καὶ τοῦ ἰσημερινοῦ ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν διόρθωσιν τῆς μεταπτώσεως καὶ τῆς κλονήσεως)· ‖ ἀληθεῖς θέσεις τῶν ἄστρων (αἱ μετὰ τὴν διόρθωσιν ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῆς μεταπτώσεως καὶ τῆς κλονήσεως εὑρισκόμεναι)· 6) νεώτ. φιλοσ. τὸ οὐδ. τὸ ἀληθές ὡς οὐσ. ἐν τῇ 1ῃ σημ. τὸ τυπικῶς ἢ λογικῶς ἢ κατ' εἶδος ἀληθές (ἐκεῖνο, δι' ὃ ἔχομεν ἀλληλουχίαν τῆς ἀφῃρημένης σκέψεως καθ' ἑαυτὴν ἐν λογικῇ τάξει ἢ καὶ συμφωνίαν τῶν διανοημάτων πρὸς τοὺς λογικοὺς κανόνας καὶ τὴν γνῶσιν ἀπηλλαγμένην ἀντιφάσεως)· ‖ τὸ οὐδ. τὸ ἀληθές ὡς οὐσ. ἐν τῇ 4ῃ σημ. τὸ πραγματικῶς ἢ καθ' ὕλην ἀληθές (ἐκεῖνο, καθ' ὃ συμφωνεῖ ἡ γνῶσις πρὸς τὸ πραγματικὸν ἀντικείμενον αὐτῆς ἢ καὶ τὰ διανοήματα συμφωνοῦσι πρὸς τὰ πράγματα)· 7) νεώτ. ἐν τῷ ἐλευθέρῳ τεκτονισμῷ, ἀληθὲς φῶς τὸ τεκτονικὸν ἔτος· ἄλλως κανονικὸν φῶς ἢ πνεῦμα σοφίας.

ἀληθίζομαι κ. μτγν. κ. μσν. λέγω ἀληθῆ, ἀψευδῆ, ἀληθεύω βλ. λ. : Ἡρ.1,136 παιδεύουσι δὲ τοὺς παῖδας (οἱ Πέρσαι).. ἱππεύειν καὶ τοξεύειν καὶ ἀληθίζεσθαι, Πλούτ.2,230 Β λίαν ἀντέχεσθε, ὦ Νίκανδρε, τοῦ σχολάζειν, ἀληθίζει, ἔφη, Εὐστ. Πονημ.71,90 τὸ ἀνδρίζεσθαι κατὰ πολέμου δαιμονικοῦ, τὸ ἀληθίζεσθαι, τὸ ἐλεεῖν.

ἀληθίζω (;) Πάπ. βάπτω μὲ πραγματικὸν (γνήσιον) πορφυροῦν χρῶμα.

ἀληθικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀληθινός, ὁ πραγματικός, ὁ γνήσιος : Ψ.Καλλισθ. 1,4 ἀληθικὸς Αἰγύπτιος.

ἀληθινά ἐπίρρ. δημ. ἀληθινῶς βλ. λ

ἀληθινογνωσία (ἡ) νεώτ. ἡ γνῶσις τοῦ ἀληθοῦς· ἄλλως ἀληθογνωσία.

ἀληθινόλαλος (ὁ, ἡ) μτγν. (ἰδίᾳ ἐκκλ.) ὁ λέγων τὴν ἀλήθειαν: Ἀντίοχ. 1094 Β ὁ ἀληθινόλαλος δοῦλός ἐστι τοῦ ἀληθινοῦ λόγου.

ἀληθινολογία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ λέγειν τὴν ἀλήθειαν: συνήθ. παρὰ Πλάτ. (Πολυδ. 2,124), Πολύβ. 12,26,1 διὰ τὴν ἐπίφασιν τῆς ἀληθινολογίας· 2) νεώτ. κ. ἡ περὶ τοῦ ἀληθινοῦ διατριβή.

ἀληθινολογῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. λέγω τὴν ἀλήθειαν: Φιλόδ.Ρητ.1286 ἀληθινολογῶν ἀνήρ.

ἀλήθινον .(ἀλήθιον;) (δ. γ. ἀληθινόν) Ἡσ. «τὸ κοπανιστήριον», πρβλ. ἀλήθω.

ἀληθινόπεινος-ον δ.γ. τοῦ ἀληθινόπινος βλ. λ.

ἀληθινόπινος-ον (δ.γ. ἀληθινόπεινος) μτγν. ὁ ἔχων πραγματικὴν ὀξείδωσιν: Παπ. ἐνωτίων ἀληθινοπ(ε)ίνων ζεῦγος (J. Preisigke ἑρμηνεύων ζεῦγ. ἐν. μὲ πραγματικὰ μπριλάντια, πίννα = Perlmuschel).

ἀληθινοπόρφυρος-ον μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ ἀληθινὴν (πραγματικήν, γνησίαν) πορφύραν· ‖ ὁ χρωματισμένος μὲ γνήσιον πορφυροῦν χρῶμα: Παπ. μαφόρτιν ἀληθινοπόρφυρον.

ἀληθινός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ., δωρ. ἀλαθινός ἀψευδής, ἀκριβής, ὀρθός: Δημ.1014,16 δικαίαν μὲν ἀπολογίαν καὶ ἀληθινὴν οὐδεμίαν ἕξειν εἰπεῖν, Δείν.1,54 ἀληθινὴ ἀπόφασις· ἀντίθ. ψευδής, Διον.Ἀλ.Ἰσοκρ.20 ποιητικώτερα μᾶλλόν ἐστιν ἢ ἀληθινώτερα, Πάπ. δώδεκα ἀποδείξεις ἀληθινάς, νεώτ. ἡ εἴδησις ἀπεδείχθη ἀληθινή, διότι οὐδεὶς τὴν διέψευσε, δημ. φρ. βγαίνω ἀληθινός· ἀντίθ. βγαίνω ψεύτης: Ἐρωτόκρ.Ε 674 κι ἀληθινὴν ἀπιλογιὰ στὰ μοῦ 'πες θέλω δώσει· 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ φιλαλήθης, ὁ εἰλικρινής, ὁ ἀνυστερόβουλος, ὁ ἄξιος ἐμπιστοσύνης: Δημ.113,27 συμμάχων δ' εἶναι καὶ φίλων ἀληθινῶν ἐν τοιούτοις καιροῖς παρεῖναι· ‖ ἐν περιληπτ. ἐννοίᾳ, κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν: Ξεν.Ἀν.1,9,17 στρατεύματι ἀληθινῷ ἐχρήσατο (ἀξίῳ ἐμπιστοσύνης)· 3) ἐπὶ προσώπων, ὁ πράγματι ὑπάρχων, ὁ πραγματικὸς ἢ ὁ γνήσιος· ἀντίθ. ὁ πλαστός, ὁ προσποιητός, ὁ κατ' ἐπίφασιν: Πλάτ.Νόμ.878 Α ἀληθινοὶ παῖδες· ἀντίθ. ποιητοὶ (γενόμενοι ἐξ υἱοθεσίας), Θεόκρ.13,15 εἰς ἀλαθινὸν ἄνδρ' ἀποβαίη, Πάπ. ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ἅγιος ὁ ἀληθινὸς φιλάνθρωπος, Ἐκκλ. Σύμβ.Πίστ. Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ· ‖ κ. ἐπὶ ἀφῃρημένων ἐννοιῶν, πραγμάτων κτλ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ: Πλάτ.Πολιτ.6,490 Α μετεῖναι φιλοσοφίας ἀληθινῆς, Ξεν.Οἰκ.10,3 πορφυρίδας ἐξιτήλους φαίην ἀληθινὰς εἶναι, Ἰσοκρ.6,98 ἀλ- σεμνότης· ἀντίθ. πεπλασμένη: Ἀντίπ.63 ἄγευστον τῆς ἀληθινωτάτης καὶ γνησίου εὐνοίας, ΚΔ Ἰω.15,1 ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή (ἡ πραγματική), δημ. ἀληθινὸ χρυσάφι,-διαμάντι (γνήσιον, πραγματικόν)· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ οὐχὶ κατ' ἀπομίμησιν: ἀληθινὰ κοσμήματα,- ἀληθινὸ βενετσιάνικο ἔπιπλο· ‖ δημ. εἰδ. ἐπὶ νομισμάτων, τὰ τὴν ἀρχικὴν πραγματικὴν ἀξίαν ἔχοντα, τὰ οὐχὶ ὑποτιμηθέντα: ἀληθινὲς δραχμές, συνών. δημ. γερές· 4) ὁ εὐθύς, ὁ προσήκων: Πλάτ.Πολ.347 D ὁ τῷ ὄντι ἀληθινὸς ἄρχων, Ἰσοκρ.15,206 ἀληθινὸς ἡγεμὼν παρὰ τὸ νοῦν ἔχων.

ἀληθινῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. ἀληθινὰ ἀληθῶς, πράγματι: Πλάτ.Πολιτ.9,584 Ε τοῦ ἀληθινῶς ἄνω .. ὄντος, Ἀριστλ.Πολ. ἀληθινώτατα χαλεπαίνειν, Ἀντιφ.221 ἀλ- γεγάμηκεν (συνῆλθεν εἰς γάμον), Πολύβ.35,4,12 τοὺς ἀληθινῶς φιλοδοξοῦντας, φρ. δημ. Χριστὸς ἀνέστη — ἀληθινῶς ὁ Κύριος· 2) εἰλικρινῶς, ἀνυστεροβούλως: Ξεν. Συμπ.9,5 ἀλ- φιλεῖν, Πολύβ.13,9,3 ἀληθινώτατα διατετηρημένας τὴν .. φιλίαν· 3) μτγν.κ.δημ. ἀψευδῶς: Πολύβ.12,25 Ε ἀλ- ἱστορεῖν, ἀληθινὰ ἔλεγες πὼς θὰ παντρευτῇς· 4) ἐπιγρ. δικαίως, τιμίως.

ἀληθογνωσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ γνῶσις τῆς ἀληθείας· ἀ. ἀληθινογνωσία: Διον.Ἀρεοπ.

ἀληθοέπεια (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ λέγῃ τις τὴν ἀλήθειαν.

ἀληθοεπής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ λέγων τὴν ἀλήθειαν, ὁ ἀψευδής· Ἡσ. «ἀληθοεπῆ· ἀψευδῆ».

ἀληθοεπῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἀψευδῶς.

ἀληθολάτρης (ὁ) νεώτ. θηλ. ἀληθολάτρις -ιδος ὁ λάτρης τῆς ἀληθείας.

ἀληθολόγημα-ατος (τὸ) νεώτ. ὁ ἀληθής, ὁ ἀκριβής, ὁ ἀψευδὴς λόγος· ἀντίθ. ψευδολόγημα.

ἀληθολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀληθολόγου βλ. λ.· 2) ὁ ἀληθὴς λόγος· 3) ἡ περὶ τοῦ ἀληθοῦς διδασκαλία· ἄλλως ἀληθειολογία.

ἀληθολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀληθολογίαν βλ. λ.

ἀληθολόγος-ον νεώτ. ὁ λέγων τὴν ἀλήθειαν. Ἐπίρρ. ἀληθολόγως.

ἀληθολογῶ-έω νεώτ. λέγω τὴν ἀλήθειαν.

ἀληθομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μετὰ πάθους ἐπιθυμῶν νὰ λέγῃ πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, ὁ εἰς ἄκρον ἀληθολόγος· ἀντίθ. συνηθέστ. ψευδομανής· ‖ κ. ὁ μετὰ πάθους, μανίας ἀναζητῶν τὴν ἀλήθειαν.

ἀληθομανία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀληθομανοῦς βλ. λ.· ἀντίθ. συνηθέστερον ψευδομανία· ‖ ἡ μετὰ πάθους ἀναζήτησις τῆς ἀληθείας.

ἀληθόμαντις-εως (ὁ, ἡ) κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ τοῦ ἀληθοῦς προφήτης, ὁ μάντις τῆς ἀληθείας: Αἰσχ. Ἀγ.1241 σὺ μ' ἐν τάχει παρὼν ἄγαν ἀληθόμαντιν οἰκτίρας ἐρεῖς, Φίλ.2,176 ἀληθόμαντιν δὲ καὶ θεοφράδμονα καὶ μόνον προορατικὸν τῶν ἀδήλων ἀνακαλοῦντες τὸν προφήτην.

ἀληθομυθεύω ἀληθομυθέω βλ. λ.

ἀληθομυθέω ἀληθολογῶ: Δημόκρ.225 ἀληθομυθέειν χρεών, ὅπου λώιον (δ. γ. ἀληθομυθεύειν).

ἀληθόμυθος-ον ὁ λέγων τὴν ἀλήθειαν: Δημόκρ. 44 ἀληθόμυθον χρὴ εἶναι, οὐ πολυλόγον.

ἀληθοποιῶ-έω ἀληθῆ ποιῶ, ἐπαληθεύω τι, ἀποδεικνύω τι ἀληθές· συνήθ. τὸ μέσ. ἀληθοποιοῦμαι ἀποδεικνύομαι ἀληθής: σχόλ.Βενετ.Ἰλ.Φ 34 πάντα δὲ λέγων ἀληθοποιεῖται τὸν λόγον.

ἀληθοπτερίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοντολ. εἶδος πτεριδοσπέρμων φυτῶν, μὲ ῥιπίδιον πτεροσχιδές.

ἀληθόπτερις-ιδος (ἡ) νεώτ. παλαιοντολ. εἶδος πτέριδος τῆς λιθανθρακοφόρου περιόδου, ἥτις ἔχει φυλλίδια μακρά, γλωσσοειδῶς κατερχόμενα.

ἀληθορκῶ-έω μτγν. ὁρκίζομαι ἀληθῶς, εἰλικρινῶς· Χρύσ.π.Στοβ.3,28,18 «Χρύσιππος διαφέρειν ἔφη τὸ ἀληθορκεῖν καὶ τὸ ἐπιορκεῖν τοῦ ψευδορκεῖν· τὸν μὲν γὰρ ὀμνύντα, καθ' ὃν ὀμνύει καιρόν, πάντως ἢ ἀληθορκεῖν ἢ ψευδορκεῖν. τὸ γὰρ ὀμνύμενον ὑπ' αὐτοῦ ἢ ἀληθὲς εἶναι ἢ ψεῦδος, ἐπεὶ ἀξίωμα τυγχάνει ὄν, τὸν δὲ ὀμνύντα μὴ πάντως, καθ' ὃν ὀμνύει χρόνον, ἢ εὐορκεῖν ἢ ἐπιορκεῖν, ὅτε μὴ πάρεστιν ὁ χρόνος, εἰς ὃν ἡ ἀναφορὰ τῶν ὅρκων ἐγίγνετο . . ».

ἀληθοσοφία (ἡ) μαν. ἡ ἀληθὴς σοφία: Νικήτ.Δαβὶδ ἐν τῇ Ἑλλ.Πατρ.Μί.105,580 κτλ.

ἀληθοσύνη (ἡ) ποιητ. κ. δημ. ἀντὶ ἀλήθεια βλ. λ.: Θέογν.1226 οὐδὲν .. ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ἐστι γυναικός. μάρτυς ἐγώ, σὺ δέ μοι γίγνου ἀληθοσύνης (ἐνν. μάρτυς), Βηλαρ. πρβλ. Σάρρ.Ἀν.ΛΗ· ‖ δημ. φιλαλήθεια: νά 'χῃς πάντα ἀληθοσύνη.

ἀληθότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἀλήθεια βλ. λ., τὸ ὀρθόν: Φίλ.1,111 ὅταν δὲ ἀμφότερα, καὶ σαφήνειαν καὶ ἀληθότητα ποιῆται, Ὠριγ.Κέλσ.7,59 κατασκευάζων τὴν Χριστιανισμοῦ ἀληθότητα.

ἀληθουργής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἀληθῆ ἐργαζόμενος, ὁ ἐνεργῶν ἀληθῶς, εἰλικρινῶς: Ἡράκλειτ.Ἀλλ. 67 τί γὰρ ταύτης τῆς οὐσίας ἀληθουργέστερον, ἐξ ἧς ἅπαντα γεγενῆσθαι νομιστέον;

ἀληθοφάνεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀληθοφανοῦς βλ. λ., ἡ ἐπιφανειακὴ ἢ πιθανὴ ἢ ἐπίπλαστος ὁμοιότης, συγγένεια ἢ ἀναλογία πρὸς τὴν ἀλήθειαν: ἡ πληροφορία ἔχει ἀληθοφάνειαν.

ἀληθοφανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πιθανῶς πως φαινόμενος ἀληθής, ὁ ἐπίφασιν ἔχων ἀληθοῦς: ἀληθοφανὴς εἴδησις, - θεωρία.

ἀληθοφανῶς ἐπίρρ. νεώτ. μὲ φαινομένην πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὁμοιότητα, κατ' ἀληθοφάνειαν βλ. λ.

ἀληθοφοβία (ἡ) νεώτ. ὁ φόβος τῆς ἀληθείας.

ἀλήθω μτγν. τύπος ἀντὶ τοῦ ἀττ. **ἀλῶ** ἀλέθω βλ. λ. συνήθ. κατ' ἐνεστ. (κ. παρατ. ἐν ΠΔ): Φρύνιχ.151 ἀλεῖν **ἐρεῖς οὐκ ἀλήθειν. καὶ ἤλει οὐκ ἤληθεν. ἀλοῦσα οὐχὶ δὲ ἀλήθουσα,** ΠΔ 'Αρ.11,8 **καὶ ἤληθον αὐτὸ** (τὸ μάννα) **ἐν τῷ μύλῳ καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θυΐᾳ, καὶ ἥφουν αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ** κτλ. βλ. κ. **ἀλήθινον.**

ἀληθῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. Ἰων. **ἀληθέως** τῇ ἀληθείᾳ, εἰλικρινῶς, τῷ ὄντι, πραγματικῶς, ἀναμφιβόλως· συνών. **ἀληθινῶς** κ. δημ. **ἀληθινά, ἀλήθεια, στ' ἀλήθεια**: 'Ηρ.1,158 **δοκέων τοὺς θεοπρόπους οὐ λέγειν ἀληθέως,** Αἰσχ.'Ικ.585 **γένος τόδε Ζηνός ἐστιν ἀληθῶς,** 'Αριστφ.Πλ.346 **γέγονας δ' ἀληθῶς πλούσιος,** Πλάτ.Μεν.71 C **ἀληθῶς οὐδ' ὅτι ἀρετή ἐστιν οἶσθα,** Δημ.522,25 **εἴπερ ἀληθῶς ἐπεπόνθειν ταῦθ' ἃ λέγω,** ΚΔ'Ιω.17,8 **καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον** (τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι), αὐτ.Μᾶρκ.15,39 **ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν Θεοῦ,** 'Εκκλ. **Χριστὸς ἀνέστη - ἀληθῶς ἀνέστη,** νεώτ. **ἀληθῶς διηγήθη τὰ ὅσα συνέβησαν, - ἀληθῶς ἐνεργεῖ διὰ τὸν διορισμόν σου, - ἀληθῶς δυστυχεῖ** (ἐν τῇ σημ. τοῦ πραγματικῶς)· || ὡσαύτως μετὰ τοῦ **ὡς** πρὸς ἐπίτασιν **ὡς ἀληθῶς** ὅλως πραγματικῶς, ἀναμφισβητήτως: Εὐρ.'Ορ.739 **ἦ γὰρ ἔστιν ὡς ἀληθῶς τήνδ' ἀφιγμένος χθόνα;,** Πλάτ.Πολ.345 C **τὸν ὡς ἀληθῶς ἰατρόν,** αὐτ.Πολ.540 D **οἱ ὡς ἀληθῶς φιλόσοφοι,** Δημ.563,3 **ἡ μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς μήτηρ, ἡ τεκοῦσ' αὐτόν,** Λουκ.Λεξιφ.22 **ὡς ἀληθῶς ἐπαινεῖσθαι,** 'Εκκλ.Θ.Λειτ. **ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σέ τὴν Θεοτόκον·** || συγκρ. κ. νεώτ. **ἀληθέστερον**: 'Αντιφ.3,3,4 παρὰ Πλάτ. **ἀληθεστέρως**: Πλάτ.Πολ.347 E **σὺ οὖν πότερον.. αἱρεῖ καὶ ποτέρως ἀληθεστέρως δοκεῖ σοι λέγεσθαι;** ὑπερθ. **ἀληθέστατα** κ. νεώτ.

ἀλήιον πεδίον (τὸ) (ἐν Λυκίᾳ ἢ Κιλικίᾳ, πρβλ. 'Ηρ.6,95): 'Ιλ.Ζ 201 **κὰπ πεδίον τὸ 'Αλήιον οἶος ἀλᾶτο.. πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·** χώρα τῶν περιπλανήσεων (ἐκ τοῦ **ἄλη** = περιπλάνησις, ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τῶν περιπλανήσεων τοῦ Βελλεροφ.), γινομένου καὶ λογοπαιγνίου διὰ τῶν λέξεων **ἀλᾶτο . . ἀλεείνων,** Διον.Περσ. 872 **κεῖθι δὲ καὶ πεδίον τὸ 'Αλήιον, οὗ κατὰ νῶτα ἀνθρώπων ἀπάνευθεν ἀλώμενος ἐνδιάασκεν** (Βελλεροφόντας)· 2) ἡ πεδιὰς ἡ μὴ ἔχουσα σιτοφόρους ἐκτάσεις (**λήια**) ἢ ἡ μὴ ἔχουσα βοσκήματα κτλ. κτήνη (ἐκ τοῦ ληΐς, οὕτω 'Ησ.)· κατὰ Στέφ.Βυζ. **'Αλήϊον πεδίον** ἐκ πόλεως τῆς Κιλικίας **'Αλῶν** ('Αλαὶ ὠνομάσθη ἡ πόλις πιθανῶς ἐξ ὑπαρχουσῶν ἐκεῖ ἁλυκῶν (ἁλοπηγίων).

ἀλήιον (τὸ) λακων. ἀντὶ **ἀλήσιον** βλ. λ.

ἀλήιος-ον (λήιον) ὁ στερούμενος σιτοφόρων ἀγρῶν, ὁ ἀκτήμων, ὁ πένης, ὁ πτωχός· 2) (ληΐς -ίδος) ὁ μὴ ἔχων λείαν, πχ. ἀγέλας κτηνῶν κ.ἄ.· ἀντίθ. πολυλήιος: 'Ιλ.Ι 125 **οὔκεν ἀλήιος εἴη ἀνήρ, ᾧ τόσσα γένοιτο, οὐδέ κεν ἀκτήμων.. χρυσοῖο.**

ἄληις 'Ησ. «ἄκλοπος, ἀπόρθητος», ἰσοδύν. τῷ **ἀλήιστος** βλ.λ.· κατ' Εὐστ.286,28 **'Αληίς** ἡ Τίρυνς· παρ' 'Ησ. «**ἀληίς**· μαινόμενος ἴσως ἐκ τοῦ ἀλᾶσθαι = πλανᾶσθαί τινα ὡς μανιακόν.

ἀλήιστος-ον (ληΐζω) μτγν. ὁ μὴ ληστευόμενος ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ληστευθῇ, ὁ ἀλεηλάτητος: Γρηγ.Ναζ.Ποιήμ. **ἀλήιστος καὶ ἄκλοπος.**

ἀληκιοπώλης (ὁ) 'Επιγρ. πωλητὴς ἰχθύων ἐν ἅλμῃ.

ἀληκτί κ. ποιητ. **ἀλληκτί** βλ. **ἄληκτος** 2).

ἀληκτικός-ή-όν μτγν. αἴτιος πλάνης, ὁ δυνάμενος νὰ προκαλέσῃ πλάνην: Συνέσ.114 A **τὸ δέ γε πλάνον ἐν ταῖς προρρήσεσιν** ἀληκτικόν ἐστι.

ἄληκτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἄληχτος· ποιητ. **ἄλληκτος** (ἐκ τοῦ **λήγω**) ὁ μὴ λήγων, ἀκατάπαυστος, διηνεκής, ἀδιάλειπτος: 'Οδ.Μ 325 **μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἄη Νότος,** Σοφ.Τρ.985 **πεπονημένος ἀλήκτοις ὀδύναις,** 'Επιγρ. **ἄληκτον πένθος,** Φίλ.1,381 **ἄλ- δίψα**· ΕΜ «**ἄληκτος** ὁ ἀκατάπαυστος καὶ πολύς»· || τὸ οὐδ. **ἄληκτον** ὡς ἐπίρρ. ποιητ. **ἄλληκτον** συνεχῶς, ἀδιαλείπτως: 'Ιλ.Β 452 **ἄλληκτον πολεμιζέμεν,** Καλλ. "Αρτ.149 **ἄλληκτον γελόωσι,** Μαν.3,252 **μογεῦντες ἄληκτον·** || κ. ἐν τῷ πληθ. ὡς ἐπίρρ. ὁμοίως: αὐτ.3,206 **ἄλληκτα μογεῦσιν·** || ὁ εἰς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ εὕρῃ τέρμα, ὁ ἀτελεύτητος: Δημήτρ. Λάκ.'Ηρ.1061,7 **ἄλ- βιβλίον·** 2) (ἐκ τοῦ λαγχάνω) ὁ μὴ κληρωθείς, ἀδιαίρετος, ἀδιανέμητος: Εὐστ. 1590,57 «ξυνήια . . ἄδαστα 'Ομήρου εἰπόντος, ὡς μήπω περιορισθέντα, ἕτεροι δριμέως φράσαντες ἄληκτα εἶπον, ὡς μήπω λαχόντα, AB «**ἄληκτα** ἀκλήρωτα, ἀδιαίρετα, ἀμέριστα, κοινά», ὡς ἐπίρρ. **ἀληκτί** (κ. **ἀλληκτί**) ἄνευ κλήρου· 'Ησ. «**ἀλληκτὶ πράσσει τι· ἄνευ κλήρου**»· 3) δημ. ὁ μήπω λήξας: **ἄληχτα γραμμάτια.**

ἀληκτώ-οῦς (ἡ) νεώτ. ζῳολ. πτηνὸν ξηροβατικὸν τοῦ γένους τῶν **πλεκτῶν,** ἰθαγενὲς τῆς Κεντρ. 'Αφρικῆς, ἔχον ράμφος καὶ πόδας ἰσχυρούς, χρῶμα μέλαν μετὰ κηλίδων λευκῶν (Tector Alecto).

ἀλήκτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀκαταπαύστως, ἀδιαλείπτως, διαρκῶς: Εὐνάπ.Β 'Ιαμβλ.13 **οἱ δὲ ἀλήκτως ἔχοντες καὶ ἀκορέστως τῆς ἀπολαύσεως·** || νεώτ. κ. ἄνευ τέλους, ἀτελευτήτως: **ἡ πατρὶς πενθεῖ ἀλήκτως τοὺς ἐν πολέμῳ πεσόντας.**

ἀλήλεκα ἐνεργ. παρακ. τοῦ **ἀλῶ** βλ. λ.

ἀλήλεμαι κ. ἀλήλεσμαι παρακ. τοῦ **ἀλῶ** βλ.λ.

ἀλήλιμμαι παθ. παρακ. τοῦ **ἀλείφω** βλ.λ.

ἀλήλιφα παρακ. τοῦ **ἀλείφω** βλ.λ.

ἄλημα-ατος (ὁ) κυρ. τὸ λεπτὸν ἄλευρον (**ἀλέω**) μτφ. ἐπὶ ὀξυνουστάτου καὶ παμπονήρου ἀνθρ. παρὰ Σοφ. π.χ. ἐπὶ τοῦ 'Οδυσ.: Σοφ.Αἴ.381 **κακοπινέστατόν τ' ἄλημα στρατοῦ,** σχόλ. «τρῖμμα, περίτριμμα, ἀπάτημα» (πρβλ. κ. Λορεντζ. σχόλ.), αὐτ.Αἴ.390 **ἐχθρὸν ἄλημα** σχόλ. «πλάνημα καὶ παραλογιστικὸν πανούργημα ἢ περίτριμμα»· 2) ἄλλοι ἐκ τῶν ἀρχ. ἤδη (ὡς σχολ. ἐν Αἴ.390) παράγουσι τὴν λ. ἐκ τοῦ **ἀλῶμαι** = πλανῶμαι, πλάνημα· 'Ησ. «**ἀλη[μ]μα**· ὁδοιπορία»· ὁ αὐτὸς κ. «**ἄλημα**· ἑφθὸν (δ.γ. λεπτὸν) ἄλευρον».

ἀλήμεναι ἀλῆναι ἀπαρφ. παθ. ἀορ. **β'** τοῦ **εἴλω** βλ. λ.

ἀλημέριαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λημέρι, ἤτοι χωρὶς τόπον καταφυγῆς ἢ διαμονῆς ἐν ὑπαίθρῳ, χωρὶς κρησφύγετον· || ἐπὶ θηρίων καὶ **ἀγριμίων,** χωρὶς φωλεάν.

ἀλημέριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων λημέρι, κρησφύγετον, μέρος καταφυγῆς ἢ καὶ διαμονῆς ἐν ὑπαίθρῳ· || ὁ μὴ διελθὼν τὴν νύκτα ἢ τὴν ἡμέραν εἰς λημέρι: **βρεθῆκαν ἀλημέριαστοι μέσα στὸν κάμπο οἱ κλέφτες·** 2) ὁ μὴ ἔχων λημέρια τόπος, ὁ εἰς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ λημεριάσῃ: **ἀλημέριαστο βουνό·** 3) ἐπὶ θηρίων ἢ ἀγριμιων, ὁ μὴ ἔχων κρησφύγετον, ἔνδιον, φωλεὰν ἢ ὁ στερηθεὶς αὐτῆς: **ἀπὸ τὴ φωτιὰ τοῦ λόγγου ἀπόμειναν ἀλημέριαστα λογιῶν λογιῶν ἀγρίμια.**

ἀλημοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ περιπλάνησις (ἀλῶμαι): Μαν.4,34 **λύπης καὶ ἀλημοσύνης μετέχοντες,** Διον.Περ.716 **νόσφιν ἀλημοσύνης ἅλα μετρήσασθαι** βλ. κ. λ. **ἄλημα** 2).

ἀλήμων-ονος (ὁ, ἡ) (ἀλῶμαι) ἐπ. ὁ περιφερόμενος τῇδε κἀκεῖσε, ὁ πλάνης, ὁ πειρατὴς κ. μτφ. ὁ τῆς εὐθείας ὁδοῦ ἐκτραπείς, ἁμαρτωλός, ἀλήτης: 'Οδ.Τ 74 **τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες**

ἄνδρες ἄασι, ΑΠ 9,13 ἄμφω μὲν πηροὶ καὶ ἀλήμονες, Ἀρατ.1101 μογεραὶ καὶ ἀλήμονες· || ἐπὶ τῶν ἀστέρων, οἱ πλανῆται· ἀντιθ. οἱ ἀπλανεῖς : ΑΠ 9,25 ἀπλανέας τ' ἄμφω καὶ ἀλήμονας.

ἀληνής Ἡσ. « μαινόμενος », Σιμων.7,53 εὐνῆς ἀφροδισίης ἀληνής (γυνή), ἀκόρεστος βλ. κ. ἀλανής.

ἄληνον ἔλαιον μτγν. ἔλαιον ἀμυγδάλων : Ἀέτ.7,69.

ἄληξ-ηκας (ὁ) μτγν. εἶδος ὀσπρίου : Ἀλέξ.Τραλλ. 81 τῶν δὲ ὀσπρίων προτιμᾶν τὸν ἄληκα.

ἀληπασαδίζω νεώτ. φέρομαι ἢ διοικῶ αὐθαιρέτως, τυραννικῶς, ὡς ὁ Ἀλῆ πασᾶς.

ἀληπασάδικος-η-ο δημ. προσιδιάζων τῷ Ἀλῆ πασᾷ, σκληρός, αὐθαίρετος.

ἀληπασαδισμός (ὁ) νεώτ. τρόπος τυραννικός, συμπεριφορὰ βιαία, αὐθαίρετος, ὡς ἡ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ.

ἀληπασαλίκι (τὸ) δημ. ἡ συμπεριφορὰ τοῦ αὐθαιρέτως καὶ τυραννικῶς φερομένου ὡς ὁ Ἀλῆ πασᾶς : ἀληπασαλίκι τὸ ἔκανε ὁ ἀστυνόμος.

ἀληπασαλίτικος-η-ο δημ. ὁ εἰς τὸν Ἀλῆ πασᾶν προσιδιάζων, βίαιος, αὐθαίρετος, τυραννικός : ἀληπασαλίτικες διαταγές, - ἀληπασαλίτικα φερσίματα.

ἀλήπεδον βλ. λ. ἀλίπεδον.

ἀληπονοῦρα (ἡ) δημ. κ. ἀλεπονοῦρα βλ. λ.

ἀληπορά (ἡ) δημ. βοτσν. ποικιλία σταφυλῆς, ἡ ἀλωπεκίς· ἄ. ἀλουπερή, ἀλουπουρή.

ἀλήπορον (;) Ἡσ. « λευκὸν (λευκόϊον;) τὸ ἄνθος ».

ἄληπτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ νικηθῇ ἐν πολέμῳ, ὁ ἀκατάβλητος· Σουΐδ. « ἀκατακράτητος » : Θουκ.1,82,4 μὴ ἐς ἀπόνοιαν καταστήσαντας αὐτοὺς ἀληπτοτέρους ἔχειν, αὐτ.1, 143,5 εἰ γὰρ ἦμεν νησιῶται, τίνες ἂν ἀληπτότεροι ἦσαν, Ἰώσ.ΑΙ 5,307 ἄληπτος τοῖς ἐχθροῖς· 2) ὁ μὴ συλληφθείς, μὴ δυνάμενος νὰ συλληφθῇ, ἀσύλληπτος : Πλούτ.Κράσσ.18 ἄφυκτοι μὲν ἄνδρες διώκοντες, ἄληπτοι δὲ φεύγοντες· 3) μτφ. ἀκατάληπτος, ἀκατανόητος : Πλούτ.Νιε.11 ἄκριτον δὲ ἡ τύχη πρᾶγμα καὶ ἄληπτον λογισμῷ, αὐτ.Συμπ. 700 Β τὸ δὲ ἀληθὲς ἄληπτον ἔν γε τούτοις, αὐτ.701 Α ὡς ἄληπτον προέσθαι τὴν ζήτησιν· 4) εἰδ. ἐν τῇ στωικῇ φιλοσ. τὰ ἄληπτα = τὰ μὴ συζητητά, τὰ ἀπαράδεκτα : Χρύσιππ.Στωικ.3,142 ἄληπτα πάντα τὰ παρὰ φύσιν· ἀντιθ. ληπτὰ βλ. λ. (διακρίνεται τοῦ αἱρετά) τὰ κατὰ φύσιν (οἷον ὑγεία, εὐαισθησία, πλοῦτος, δόξα).

ἀλήπτωρ Ἡσ. « ἱερεύς ».

ἀλήπτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀκαταλήπτως, ἀκατανοήτως, κατὰ τρόπον ἄληπτον βλ.λ.3) : Γρηγ. Νύσσ.2,43 Α τὴν ἐξουσίαν τοῦ ποιεῖν ἀκριβῶς ἢ λέγειν ἀλήπτως· 2) νεώτ. ἀσυλλήπτως.

ἀλής-ές κ. μτγν. ὁ εἰς ἓν ὅλον συνηθροισμένος, ὁ συνηγμένος, ὁ συγκεντρωμένος, ὁ ἀθρόος βλ.λ. : Ἱππ.Γυν.1,5 πολλὰ ἀλέα, Ἡρ.9,15 ὡς ἀλέες εἴησαν οἱ Ἕλληνες· Εὐστ. 479,21 « ἀλέες.. ἠθροισμένοι ὁμοῦ »· || μετ' ὀνομάτων περιληπτικῶν κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : Ἡρ.7,157 ἀλὴς μὲν γὰρ γενομένη πᾶσα ἡ Ἑλλάς, αὐτ.7,236 ἀλὴς δὲ ἐὼν ὁ ναυτικὸς στρατός· || τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Ἀρετ.Χρον. Παθ.2,2 ἐκχέουσιν τὸ οὖρον ἀλέα (ἀθρόως).

ἀλησθίω βλ. ἀλησθύω.

ἀλησθύω κ. ἀλησθίω ἄ. ἀλυσθαίνω βλ. λ. : Ἱππ. Γυν.2,124 ἀλησθύει καὶ ἐμέει (γρ. κωδ. τινῶν).

ἀλήσδω (;) Ἡσ. « γῆ σπορίμη, κτηνοτρόφος ».

ἀλησία ΕΜ « ἀσυλία ».

ἀλησίας Ἡσ. « σπονδάς, ἀνοχάς ».

ἀλήσιον (τὸ) Ἡσ. « πᾶν τὸ ἀληλεσμένον ».

ἄλησις-εως (ἡ) μτγν. (ἀλῶμαι) ἐπὶ τοῦ ἡλίου, ἡ περιπλάνησις, ἡ περιφορά : Ἀρατ.319 βορέω καὶ ἀλήσιος ἠελίοιο μεσσηγύς (σχόλ. « πορεία »)· 2) (ἀλῶ) ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλέθειν, ἡ ἄλεσις, τὸ ἄλεσμα : Γεωπ.9,19,7 μετὰ δὲ τὴν ἄλησιν.

ἀλησμονησιά (ἡ) δημ. λήθη, λησμοσύνη, ἀλησμονιά, λησμονιά, ξεχασιά : μοιρολ. μὴν πιῇς τῆς ἀλησμονησιᾶς νερὸ κι ἀλησμονήσῃς.

ἀλησμονησιάρης-α-ικο δημ. ὁ ἔχων τὴν ἕξιν νὰ λησμονῇ, ὁ ἐπιλήσμων· συνών. ἀλησμονιάρης, λησμονιάρης, ξεχασιάρης : Σάρρ.Ἀν.ΛΗ.

ἀλησμόνητα ἐπίρρ. δημ. ἀλησμονήτως βλ. λ.

ἀλησμόνητος (-η)-ο(ν) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λησμονούμενος ἢ ὁ μὴ λησμονηθείς· κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λησμονηθῇ, ὁ ἀξέχαστος : ἀλησμόνητος πόνος, - ἐντύπωσις, - ἑορτή, ἀλησμόνητον γεγονός, ἀλησμόνητη ἔχθρα, - θλίψη, - οἱ ἀλησμόνητες παιδιακίσιες χαρές μας.

ἀλησμονήτως ἐπίρρ. νεώτ. δημ. ἀλησμόνητα ἄνευ λήθης, χωρὶς λησμοσύνην, ἀξέχαστα βλ. λ.

ἀλησμονιά (ἡ) δημ. λήθη, λησμοσύνη, λησμονιά, ἀλησμονησιά, ξεχασιά· 2) συνεκδ. ἡ ἀπωτάτη χώρα, εἰς ἣν ὁ ἀποδημήσας ἐπιλανθάνεται τῶν οἰκείων : μέσ' στὴν ἀλησμονιὰ ἔστειλε τὸ παιδί του· 3) συνεκδ. ὅπου τις ἐπιλανθάνεται τῆς ζωῆς, ὁ Ἅδης : μοιρολ. ἐν Σάρρ.Ἀν.ΛΗ ποῦ φεύγεις ἀπ' τὸν οὐρανὸ καὶ ἀπ' τὸν ἀπάνου κόσμο) καὶ πᾷς μέσ' στὴν ἀλησμονιὰ π' ἀλησμονιέται ὁ κόσμος· || νερὸ τῆς ἀλησμονιᾶς τὸ ἀρχαιόθεν μυθολογούμενον ὕδωρ τῆς λήθης : μοιρολ. ἐκεῖ ποὺ πᾷς, μονάκριβε, τήρα μὴ σὲ γελάσουν) καὶ πιῇς νερὸ τσ' ἀλησμονιᾶς καὶ μᾶς ξαλησμονήσῃς.

ἀλησμονιάρης-α-ικο δημ. λησμονιάρης βλ. λ.

ἀλησμονῶ-άω δημ. ἐπιλανθάνομαι, ξεχάνω, ξεχνῶ, ἄ.τ. τοῦ λησμονῶ βλ. λ. : Ζερβ.Τραγ.Κ.Κ 55 μονάχα ἐμὲ τὸ χαριστὴ μ' ἀλησμονῆσαν.

ἀλησμοσύνη (ἡ) δημ. ἡ λήθη, ἡ λησμοσύνη, ἡ λησμονιά, ἡ ξεχασιά : Σάρρ.Αν.ΛΗ δ. τραγ. παρηγοριὰ 'χει ὁ θάνατος κι ἀλησμοσύνη ὁ χάρος | κι ὁ ζωντανὸς ὁ χωρισμὸς παρηγοριὰ δὲν ἔχει.

ἀλήστευτα ἐπίρρ. δημ. ἀληστεύτως βλ. λ.

ἀλήστευτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀλήστευτας ὁ μὴ λῃστευθείς, ὁ μὴ ὑποστὰς λεηλασίαν, διαρπαγήν, ἢ κακοποίησιν ὑπὸ λῃστῶν : Ἰώσ.ΑΙ 18,9,4 γῆν ἀλῄστευτόν τε καὶ ἀπαθῆ κακῶν ἐσομένην, Ἀχιλλ.Τάτ.3,10 ἐφθόνησας ἡμῖν ἀληστεύτους ἀποθανεῖν, νεώτ. οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐκδρομέων ἐπέστρεφεν ἀλῄστευτος, - λημέρι τῆς κλεφτουριᾶς, ποὺ ὅποιος ἀγάς λάχαινε κατὰ κεῖθε δὲν ξέφευγε ἀλήστευτος· || νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ μὴ ὑπ' ἄλλου λίαν ἀδικηθείς : ποὺ μπῇ στὰ τέτοια κέντρα δὲ βγαίνει ἀλήστευτος· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς τοιαύτης ἀδικίας : πολλὰ τοῦ σκαρώνουν οἱ χαρτοκλέφτες, μὰ εἶν' ἀλήστευτος.

ἀληστεύτως ἐπίρρ. νεώτ. δημ. ἀλήστευτα ἄνευ λῃστεύσεως, χωρὶς λεηλασίαν, διαρπαγήν, ἀφαίρεσιν χρημάτων, τιμαλφῶν κττ. ὑπὸ λῃστῶν.

ἄληστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λησμονηθῇ, ὁ ἀλησμόνητος, ὁ ἀξέχαστος : Φίλ. 1,320 ἄλ- κακά· Σουΐδ. « ἀλάθητος », νεώτ. ὁ θάνατός του ἐβύθισε τὴν οἰκογένειάν του εἰς ἄληστον πένθος· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ ἐπιλήσμων, ὁ μὴ λησμονῶν, ποὺ δὲν ξεχνάει : Φίλ.1,619 ἄλ- μνήμη, Εὐσ.Προπ.Εὐαγγ.8,378 C μνήμης ἀλήστου τούτους ἠξίωσαν, νεώτ. συνήθ. φρ. ὁ ἀλήστου μνήμης.

ἀλητεία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἰων. ἀλητείη, δωρ. ἀλατεία ἡ περιπλάνησις, τὸ νὰ περιφέρεταί τις τῇδε κἀκεῖσε : Αἰσχ.Πρ.900 δυσπλάνοις ἀλατείαις, Εὐρ.Ἑλ.934 τὴν ἐνθάδ' ἐκλιποῦσ' ἀλητείαν πικράν, Ὀρφ.Ἀργ.101 ἀλητείης τε καὶ ἐξ οἴστρου μ' ἐσάωσεν· || σπαν. χρῆσ. παρὰ πεζοῖς : Βέττ.Βάλ.4,18, Φίλ.1,658 τὴν ἐπὶ τῆς ξένης μακρὰν καὶ ἀνήνυτον ἀλητείαν· 2) νεώτ. κ. δημ. τὸ νὰ περιπλανᾶταί τις ἄνευ σταθεροῦ καταλύματος ἀσκόπως, τὸ νὰ εἶναί τις ἀλήτης βλ. λ.

συγγ. ἡ ἀγυρτεία, ἡ ἐπαιτεία : **ἀπὸ τὴν πολλὴ του τεμπελιὰ κατάντησε στὴν ἀλητεία**· || νεώτ. νομ. ἡ ἀνὰ τὴν χώραν περιπλάνησίς τινος, μὴ ἔχοντος ὡρισμένην καὶ σταθερὰν διαμονὴν μηδὲ θεμιτὴν ἀσχολίαν ἢ μέσα διατροφῆς· || νεώτ. ἄστυν. ἓν τῶν ἀδικημάτων, τῶν δυναμένων νὰ προκαλέσωσι τὴν ἐγκληματολογικὴν σήμανσιν τοῦ ὑπαιτίου.

ἀλητείη (ἡ) Ιων. ἀντὶ **ἀλητεία** βλ. λ.

ἀλητεύω κ. νεώτ. κ. δημ.; δωρ. **ἀλατεύω** περιπλανῶμαι, πηγαί-ω τῇδε κἀκεῖσε ἐπαιτῶν : Ὀδ.Ρ 501 **ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα**, ΑΠ 9,12 **τυφλὸς ἀλητεύων**· || ἐπὶ θηρευτῶν : Ὀδ. Μ 330 **καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ**· || ἐπὶ ἐξορίστων : Εὐρ.Ἱππ.1045 **ἀλλ' ἐκ πατρῴας φυγὰς ἀλητεύων χθονός**, Φάλαρ.Ἐπ.69 **λύσῃς τὰς φυγὰς αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πλέον ἀλητεύῃ**· 2) νεώτ. κ. δημ. περιπλανῶμαι ἄνευ μονίμου καταλύματος ἀσκόπως, εἶμαι ἀλήτης· || νεώτ. νομ. ἀσκῶ ἀλητείαν βλ. λ.2) νομ.

ἀλητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὄνομα ὀρχήσεως ἐν Ἰθάκῃ καὶ Σικυῶνι : Ἀριστόξ.Ἱστ.ἀπ.50, Ἀθήν.631 D.

ἀλήτης (ὁ) κ. νεώτ. θηλ. **ἀλῆτις** βλ. λ., δημ. θηλ. **ἀλήτισσα**, δωρ. **ἀλάτας** ὁ περιπλανώμενος, ὁ περιφερόμενος, ὁ πλάνης, ὁ ἀγύρτης· παρ' Ὁμ. μόνον ἐν Ὀδ. ὁ ἐπαίτης, ὁ ζητιάνος, ὁ διακονιάρης : Ὀδ.Ρ 578 **κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης**, αὐτ.Τ 76 **καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ**, Μαν. 5,129 **πτωχοί, χερνῆται ταλαπείριοι ἠδέ τ' ἀλῆται**, παροιμ.Ζηνοβ.3,22 **δέχεται καὶ βῶλον ἀλήτης**· || παρὰ τραγ. ἰδίως ἐπὶ τῶν ἐξορίστων : Αἰσχ.Χο.1038 **φυγὰς δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος**, Σοφ.ΟΚ 949 **τοιούσδ' ἀλήτας τῇδ' ὁμοῦ ναίειν πόλει**· ἀλλ' αὐτ.ΑΙ.888 **τὸν μακρῶν ἀλάταν πόνων** (τὸν μετὰ μεγάλων κόπων περιπλανώμενον· κατὰ δ. ἑρμ. τὸν πολλοὺς κόπους ὑποστάντα)· 2) ὡς ἐπίθ. ἐν τῇ 1ῃ ἐννοίᾳ, ὁ πλάνης, ὁ ἀγυρτικός : Ἡρ.3,52 **ἀλήτην βίον εἵλευ**, Ἰώα.ΑΙ 8,12,2 **ἔπηλυν βίον καὶ ἀλήτην βιωσάμενον**· 3) νεώτ. κ. δημ. κατὰ τὴν 1ην σημ. ὁ περιφερόμενος ἄνευ μονίμου καταλύματος ἀσκόπως ἕνεκα φυγοπονίας : **μ' ἀλανιάρηδες καὶ ἀλῆτες ἔπιασε παρέα, - εἶναι ἀπὸ φυσικοῦ του σὰν ἀλήτης**· || νεώτ. νομ. ὁ ἀσκῶν ἀλητείαν βλ.λ.2) νομ.· || συνεκδ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κακῆς ἐν συνόλῳ διαγωγῆς, ὁ πρὸς τὸ κακὸν ἔχων ροπήν, ὁ κακοποιός.

ἀλήτικα ἐπίρρ. δημ. ἀλητικῶς βλ. λ.

ἀλήτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ὁ προσιδιάζων εἰς ἀλήτην βλ.λ.· 3) ὁ ἀλητικός βλ.λ. : **ἀλήτικα φερσίματα, - ἀλήτικες κουβέντες**.

ἀλητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς ἀλήτην, πλάνητα προσιδιάζων, ὁ πλανητικός : ΔίωνΧρ.7,1 **πολυλογία.. ἂν εἴη καὶ ἀλητικόν τι**· 2) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἀλήτην βλ. λ.3), ὁ ἀλήτικος : **βίος ἀλητικός, πρᾶξις ἀλητική**.

ἀλητικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀλήτικα** ὡς ἀλήτης, κατὰ τρόπον ἀλητικὸν βλ. λ.2).

ἀλήτιμος-ον μον. ὁ περιπλανώμενος.

ἀλῆτις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ **ἀλήτης** βλ.λ. τὸ δημ. **ἀλήτισσα** ἡ περιφερομένη, ἡ πλάνης : Διον.Περ.490 **ἀλήτιδος Αἰητίνης** (δ.γ. ἀλήμονος)· Σουΐδ. « πλανῆτις »· 2) ὄνομα ᾄσματος πρὸς τιμὴν τῆς Ἠριγόνης : Ἀθήν. 4,618 Ε « ἦν δὲ καὶ ἐπὶ ταῖς **αἰώραις** τις ᾠδὴ ἐπὶ Ἠριγόνην, ἣν καὶ **ἀλῆτιν** λέγουσιν ᾠδήν »· πρβλ.Πολυδ.4,55 « ἦν δὲ καὶ ἀλῆτις ᾆσμα ταῖς αἰώραις προσᾳδόμενον »· || συνεκδ. κ. ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς Ἠριγόνης· Ἡσ. « ἑορτὴ Ἀθήνῃσιν, ἡ νῦν αἰώρα, καὶ ἡμέρας ὄνομα ὡς Πλάτων »· 3) νεώτ., δημ. **ἀλήτισσα** ἡ ἀσκόπως καὶ ἄνευ μονίμου καταλύματος περιπλανωμένη, ἡ εἰς κακοποιίαν ρέπουσα, ἡ μετὰ φαύλων καὶ κακοποιῶν ἀναστρεφομένη βλ. **ἀλήτης** 3).

ἀλητοειδής-ές ὁ ὅμοιος πρὸς ἄλητον, ἤτοι ἄλευρον, ὁ ἔχων χρῶμα ἀλεύρου : Ἱππ.Κωακ.590 **ἀλητοειδὲς διαχώρημα**.

ἄλητον (τὸ) κ. μτγν. τὸ ἄλευρον, τὸ ἀλεύρι : Ἱππ.Ἄρθρ.36 **ἄλ. πυρῶν**, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,1 **ἄλ. κριθῆς**· || ἐν τῷ πληθ. : Σώφρων 39 **ἀμφ' ἄλητα κυπτάζει**, Ρίνθων 3 **ἀλήτων κἀλφίτων**.

ἀλητόπαιδο (τὸ) δημ. ἀλητόπαις βλ. λ.

ἀλητόπαις-αιδος (ὁ,ἡ) νεώτ. παῖς ἀλητεύων, τὸ ἀλάνι : **ἡ περισυλλογὴ τῶν ἀλητοπαίδων**.

ἀλητός (ὁ) ποιητ. ἀντὶ ἀλετός βλ. λ. τὸ ἀλέθειν, ἡ ἄλεσις : Βάβρ.29,1 **εἰς ἀλητὸν ἐπράθη** (ἐπωλήθη, διὰ νὰ ἀλέθῃ, διὰ νὰ κινῇ τὸ μηχάνημα τοῦ μύλου)· 2) μτγν. κ. ὡς ἐπίθ. **ἀλητός-ή-όν** ἀλεσμένος : Ἀρχιγ. παρὰ Ὀρειβ.Β,1,33.

ἀλητύς-ύος (ἡ) Ιων. ἀντὶ τοῦ **ἄλη** ἡ περιπλάνησις : Καλλ.ἀπ.277 **μαστύος ἔκαμνον ἀλητύϊ**, Μαν.3,379 **καὶ ἀλητύος ἱμείροντες**.

ἀλήτωρ-ορος (ὁ) Ἡσ. « ἱερεύς ».

ἄλθα Ἡσ. « θερμασία (;) ἢ θεραπεία ».

ἀλθαία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἑλώδης μαλάχη, φυτὸν ποῶδες, οὗ πάντα τὰ μέρη εἶναι βλεννοῦχα, ἡ δὲ ρίζα ἀποφλοιουμένη, ἀποξηραινομένη καὶ ἀποκοπτομένη εἰς μικρὰ τεμάχια χρησιμοποιεῖται ἀρχαιόθεν εἰς φαρμακευτικοὺς σκοπούς, ἢ κοινῶς « ἀλταία » τῶν φαρμακείων· ἀλθαία ἡ φαρμακευτικὴ (Althaea officinalis) ἄλλως γλωσσ. ἰβίσκον· δημ. νερομολόχα : Θεόφρ.ΦΙ 9,15,5 συνών. μολόχη ἀγρία, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,6· 2) ἡ δενδρομαλάχη, φυτόν, τοῦ ὁποίου τὰ ἄνθη εἶναι φαρμακευτικά, καλλιεργεῖται δὲ παρὰ τοῖς νεωτ. πολλαχοῦ ὡς κοσμητικόν· ἀλθαία ἡ ροδανθής (Althaea ἢ Alcea rosea)· δημ. δεντρομολόχα : Γαλ.12,67· || νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς τάξεως τῶν **μαλαχωδῶν**, περιλαμβάνον πολλὰ εἴδη φυτῶν ὑψηλῶν μονοετῶν, διετῶν ἢ πολυετῶν, ὧν τὰ συνηθέστερα ἐν Ἑλλάδι εἶναι τὰ ἀνωτέρω περιγραφέντα (Althaea)· 3) μτγν. φυτόν τι, τὸ ὠκιμοειδές, ὁ βασιλικός : ΨΔιοσκ.4,28.

ἀλθαιΐνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζίτης τῆς ὁμάδος τῶν παραγώγων τοῦ φλαβονίου, δίδων τὸ χρῶμα τῶν ἀνθέων τῆς ἀλθαίας τῆς ροδανθοῦς.

ἀλθαίνω κ. μτγν. μέλλ. **ἀλθήσω** κ. **ἀλθανῶ**, ἀόρ **ἤλθησα**, ἀόρ. β΄. ἀπαρφ. **ἀλθεῖν**, ἐπικ. παθ. παρατ. ἢ ἀόρ. **ἄλθετο** (ὅστις ὅμως ὀρθότερον ἴσως εἶναι παρατ. τοῦ **ἄλθομαι**, βλ.λ., ὡς καὶ οἱ προηγ. τύποι **ἀλθήσω, ἤλθησα, ἀλθεῖν** τοῦ **ἀλθῶ** βλ. λ.). παθ. μέλλ. **ἀλθήσομαι** (ἀπ-), παθ. ἀόρ. **ἀλθεσθῆναι** (συν-), μτγν. μέσ. ἀόρ. **ἠλθησάμην**, ἰατρεύω, δημ. γιατρεύω· Ἡσ. «**ἀλθαίνει**· αὔξει, θεραπεύει, ὑγιαίνει» : Λυκόφρ.582 **βούπειναν.. ἀλθανοῦσιν**, Ἀρετ.Χρον.Νούσ.2,11 σελ.139 (ἐν ἀρχῇ) **τὰ ἀλθαίνοντα τὴν γαστέρα φάρμακα**· || παθ. **ἀλθαίνομαι** θεραπεύομαι, δημ. θρέφομαι, γιαίνω : Ἱππ.Νούσ.2,33 **ἐπὴν ἤδη τὸ ἕλκος ἀλθαίνηται**.

ἄλθαξις-εως (ἡ) βλ. **ἄλθεξις**.

ἀλθέξομαι μτγν. μέσ. μέλλ. (ὡς ἐκ ρ. ἀλθέσω) ταὐτὸν τῷ **ἀλθήσομαι**, βλ. **ἀλθαίνω** θεραπεύω, γιατρεύω : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,8 **ῥηιδίως ἀλθέξεται πάντα** (δ.γ. **ἀλθάξονται**).

ἀλθεῖναι Ἡσ. « χαλεπῆναι ».

ἀλθενία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ναϊδιδῶν**, περιλαμβάνον εἴδη ἰθαγενῆ τῆς Δ. Μεσογείου καὶ τῆς Αὐστραλίας (Althenia Petit).

ἄλθεξις-εως (ἡ) ἡ θεραπεία, ἡ ἴασις, ἡ γιατριά : Ἱππ.Ἀγμ.10 **καὶ κινηθέντων τούτων πολυχρονιωτέρη ἡ ἄλθεξις** (δ.γ. **ἄλθαξις** βλ. λ.)· πρβλ. Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,2, **οὔτε ἡ ἄλθεξις μικρ... αἱ ποικίλη**, Ἐρωτιαν. « **ἄλθεξις**· ἴασις, θερα.εία ».

ἀλθεστήριον (τὸ) μτγν. τὸ φάρμακον, τὸ γιατρικό : Νίκ.Θηρ.493 **τῶν μὲν ἐγὼ θοάνα πάντα καὶ ἀλθεστήρια νούσων** (δ.γ. **ὀλθηστήρια**).

ἀλθεύς-έως (ὁ) Ἡσ. « ἰατρός ».

ἀλθήεις-εσσα-εν μτγν. ὁ θεραπεύων, ὁ ἔχων θεραπευτικάς ἰδιότητας, θεραπευτικός, γιατρευτικός : Νίκ.Θηρ.84 **αὔτως δ' ἀλθήεντ' ἐλελίσφακον,** αὐτ.Νικ.645 ἀλθήεντος ἀκάνθου ῥίζαν.

ἀλθήσκω βλ. λ. ἀλθίσκω.

ἀλθηστήριον μτγν. βλ. ἀλθεστήριον.

ἀλθίσκον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ἀλθαία βλ.λ. μικρὰ ἀλθαία : Ψ.Διοσκ.3,146.

ἀλθίσκω ἢ ἀλθήσκω (= **ἀλθαίνω** βλ.λ.) θεραπεύω, γιατρεύω : Ἱππ. Νοῦσ. 2,36 **ἀλθίσκειν δὲ τῷ μολύβδῳ** (Γαλ. « ὑγιάζειν »).

ἄλθομαι κ. μτγν., παρ' Ὁμ. μόνον γ' ἑν. παρατ. ἄλθετο, ὅπερ κατὰ δ. ἐκδοχ. εἶναι παθ. παρατ. ἢ ἀόρ. τοῦ **ἀλθάνω** βλ. λ. θεραπεύομαι, γίνομαι ὑγιής, γιατρεύομαι : Ἰλ. Ε 417 **ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι** (σχόλ. Β « ὑγιοῦτο » (· Ἐρωτιαν. « ἄλθεσθαι· ὑγιάζεσθαι »· 2) αὐξάνω, εὐδοκιμῶ, προκόπτω : Κόιντ.Σμ.9,475 **ἄρουρα ἀλθομένη ἀνέμοισιν** (δ. γ. **ἀλδομένη**).

ἄλθος-εος (τὸ) θεραπευτικὸν μέσον, θεραπεία, φάρμακον, γιατρικό· Ἡσ., ΕΜ « **ἄλθος,** φάρμακον » : Σοφ.ἀπ.174 (ἀμφ.).

ἀλθῶ-έω μτγν. μέλλ. **ἀλθήσω,** ἀόρ. **ἤλθησα,** ἅτινα κατὰ δ. ἐκδοχ. εἶναι τοῦ **ἀλθαίνω** βλ. λ. θεραπεύω, γιατρεύω : Ἱππ. **παρὰ** Γαλ. 19,76 « **ἀλθεῖν** ὑγιάζειν », Νίκ.Θηρ.587 **πάντα γὰρ ἀλθήσει καὶ ἀθέσφαταν ἐκ μόγον ὤσει.**

ἀλί δημ. ἐπιφών. σχετλιαστικόν, · ἐκφερόμενον μόνον ἢ μετὰ προσωπ. δεικτ. ἀναφορ. ἀντωνυμιῶν ἢ κατ' ὄνομ. ἢ συνηθ. κατὰ πτ. γενικὴν ἢ ἀναλυτικῶς μετὰ τοῦ συνδέσμου **εἰς, σέ·** δ.γ. **ἀλλοῖ,** ἄλλως ἀλιά, ἐν παλ. γρ. κ. **ἀλή** ἀλίμονον, φεῦ, δυστυχία, συμφορά : **ἀλί μου κι ἂν μὲ πιάσουνε, δεμένο κι ἂν μὲ πάρουν, - ἀλί κακὸ ποὺ μοῦ'ρθε,** παροιμ. **ἀλί τὸν δέρνουν δεκοχτὼ καὶ δὲν τὸν δέρνει ὁ νοῦς του** (ἐπὶ τοῦ ἀσυνέτου ἢ τοῦ μὴ αἰσθανομένου τύψιν συνειδήσεως), -**ἀλὶ στὸ νιὸ ποὺ δέρνεται, στὸ γέρο ποὺ κοιμᾶται·** || ἐν συνεκφορᾷ, μετὰ τοῦ **τρισαλί** πρὸς ἐπίτασιν : ἀλί **καὶ τρισαλὶ στὰ διπλαορφανεμένα.**

ἁλία (ἡ) Ἰων. -ίη συνάθροισις, συνέλευσις τοῦ λαοῦ : Ἡρ. 1,125 **ἁλίην τῶν Περσέων ἐποιήσατο,** Περίανδρ. παρὰ Διογ.Λ 1,79 **πεύθομαι ὡς πέρυτι ἐγένετο ὑμῶν ἁλία·** || συνεκδ. ἐν δωρικαῖς πόλεσιν, ὁ συνερχόμενος εἰς σύσκεψιν λαός, αὐτοὶ οἱ συνεδριάζοντες κατ' ἀντιστοιχίαν πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου ἐν Ἀθήναις : ἐπιγρ. (Κερκ.) **ὡς κα δοκῇ βουλᾷ καὶ ἁλίᾳ καλῶς ἔχειν,** αὐτ. **περὶ δὲ τοῦ ἀδυνάτου βουλὰ καὶ ἁλία ἐπιγιγνωσκέτω,** Ἀριστλ.Πολ.1301 Β 23· 2) σκεῦος, ἐν τῷ ὁποίῳ **ἔτριβον** τὸ ἅλας, τὸ ἰγδίον, τὸ γουδί, **ἢ ἐν** τῷ ὁποίῳ ἐφύλασσον τὸ ἅλας, ἡ ἁλατοθήκη, ἡ ἁλατιέρα· ΕΜ, Ἡσ. « **σκεῦος ἐν ᾧ τρίβονται οἱ ἅλες** ἢ **εἰς ὃ** ἀποτίθενται : Καλλ.Ἐπιγρ.47 **ἅλα ἀπὸ τῆς ἁλίης ἐπέσθων** (ἐν λογοπαιγνίῳ ἢ κατὰ δ. ἑρμ. ἀπὸ τοῦ πλοίου), Ἀρχιππ. 13 **ἀλ- πυξίνη,** παροιμ.'Απολλ.Τυαν.'Επιστ.7 **ἐμοὶ δὲ εἴη τὴν ἁλίην τρυπᾶν ἐν Θέμιδος οἴκῳ** (ζῆν ἐν χρηστῇ ἢ ἐσχάτῃ πενίᾳ)· πρβλ.Πολυδ.10,169 « σκεῦός τι πύξινον ᾧ τοὺς ἅλας ἐντρίβουσιν »· 3) νεώτ. ζῳολ. ἔντομον λεπιδόπτερον τῆς οἰκογενείας τῶν **νυκτιλιδῶν,** οὗτινος πλεῖστα εἶναι **τὰ** εἴδη, κυρίως ἰθαγενῆ τῶν θερμῶν χωρῶν (**Halia**)· 4) νεώτ. ζῳολ. θαλάσσιον μαλάκιον τοῦ ἀθροίσματος τῶν **προσοβραγχίων-κτενοβραγχίων,** οὗτινος ἡ ᾠοειδὴς κόγχη ἐπενδύεται δι' ἀνθεκτικῆς λαμπούσης μεμβράνης καὶ φέρει ἀφιδωτὸν ἄνοιγμα, δι' οὗ ἐξέρχεται τὸ ζῷον (**Halia**)· 5) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, γένος γαστεροπόδων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **βουκκινιδῶν,** ζῷον τοῦ ὁποίου τὸ κέλυφος εἶναι ἐπίμηκες, ᾠοειδές, λεπτὸν καὶ λάμπον (**Halia Risso**).

ἀλιά δημ. ἐπιφ. σχετλιαστικὸν ἕτερ. τύπος τοῦ ἀλί βλ.λ. ἀλίμονον : γνωμ. **ἀλιά στὸν κακοροίζικο, ὁποὺ χηρεύει γέρος,** παροιμ. **ἀλιά στὸ νιὸ ποὺ καρτερᾷ νὰ τὸν φωμίζῃ ὁ κόσμος.**

ἀλιάδα (ἡ) δημ. (Ἰταλ.) ἡ σκοροδάλμη, ἡ σκορδαλιά : **ἔφαγες ἀλιάδα καὶ μυρίζεις ἀπὸ σκόρδο.**

ἁλιάδαι (οἱ) δωρ. ἀντὶ ἡλιάδαι τὰ μέλη θρ? σκευτικῆς ὀργανώσεως ἐν Ῥόδῳ : Ἐπιγρ. **κοινὸν τῶν Ἁλιαδᾶν καὶ Ἁλιαστᾶν** (ἐκ τοῦ **ἁλία** βλ.λ.).

ἁλιάδης (ὁ) (ἅλιος) ναυτίλος, θαλασσινός, εἰδ. ὁ ἁλιεύς : Σοφ.Αἴ.880 **τίς ἂν φιλοπόνων ἁλιαδᾶν ἔχων ἀύπνους ἄγρας** (σχολ. « ἁλιέων »).

ἀλιαδίτης (ὁ) πιθαν. ταχυδρόμος : Πάπ. **ἀλιαδίτου, ἤτοι γραμματηφόρου τοῦ ὀξέως δρόμου.**

ἁλιάετος (ὁ) κ. μσν. ποιητ. **ἁλιαίετος** πτηνὸν διαιτώμενον συνήθως παρὰ τὴν θάλασσαν, τοὺς ποταμοὺς ἢ τὰς λίμνας, ὁ θαλασσαετός : Εὐρ.ἀπ. 636 **ὁρῶ γ' ἐπ' ἀκταῖς νομάδα κυματοφθόρον ἁλιαίετον,** Ἀριστφ.Ὄρν.891 **ἁλιαιέτους καὶ γῦπας,** Ἀριστλ.ΖΙ 619Α4 « ὁ δὲ ἁλιάετος περὶ τὴν θάλατταν διατρίβει καὶ τὰ λιμναῖα κόπτει », Εὐστ.Πονημ. 287,56 **κατὰ λάρον, ὃς ὑποπτήξας ἁλιαίετον βυθισθείη·** || νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν, λίαν συγγενῶν πρὸς τοὺς ἀετούς, τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἱερακαειδῶν·** ἔχει ῥάμφος λίαν ὑψηλὸν μὲ ὀξυτάτην αἰχμὴν πρὸς τὸ ἐμπρός, πτέρυγας ὀξυλήκτους μέχρι τῆς οὐρᾶς, σκέλη δὲ ἐπτερωμένα μέχρι τοῦ ἄνω ἡμίσεος τοῦ ταρσοῦ (**Haliaetus**)· **ἐν** εἶδος **ἁλιάετος ὁ λευκόουρος** ζῶν πλησίον ποταμῶν καὶ παρακειμένων δασῶν· || νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, γένος τῆς τάξεως τῶν ἡμεροβίων ἁρπακτικῶν πτηνῶν **ἀκκιπιτρῶν,** ἀνευρεθὲν εἰς τὰ στρώματα τῆς πλειστοκαίνου περιόδου.

ἁλιαής-ές (ἄημι) ὁ πνέων πρὸς τὴν θάλασσαν, ἢ ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἄνεμος : Ὀδ.Δ 361 **οὐδέ ποτ' οὖροι πνείοντες φαίνονθ' ἁλιαέες,** Ἀπολλ.Σοφ. « **ἁλιαέες·** οἱ διὰ θαλάσσης πνέοντες ἄνεμοι ».

ἁλιαία (ἡ) ἡ συνέλευσις τοῦ λαοῦ, ἡ ἐκκλησία, βλ. **ἁλία** : Ἐπιγρ. **ἁλιαίᾳ ἔδοξε τελείᾳ·** Ἡσ. « ἁλιαίαν ἐκκλησίαν Ταραντ. »· 2) τὸ δικαστήριον ἡ ἡλιαία βλ.λ. : σχόλ. Εὐρ.Ὀρ. « ἐξ ἐκείνου (τοῦ ἁλίζειν) **Ἁλιαία** καλεῖται ἡ νῦν Ἡλιαία λεγομένη ».

ἁλιαίετος (ὁ) ποιητ. ἀντὶ **ἁλιάετος** βλ. λ.

ἀλιακάς (ὁ) π. δημ. ἐν ἐγγράφοις τῆς τουρκοκρατίας τὸ ζευγηλατεῖον, ἤτοι μοῖρα ἀροσίμου γῆς ἐκ τσιφλικίου παρεχομένης πρὸς καλλιέργειαν· 2) γενικώτερον ἡ κληρονομικὴ μερίς.

ἀλιάκευτοι (ἀμφ.) Ἡσ. « ἄσημοι, ἀδέσποτοι, ἄναρχοι ».

ἁλιακή Φώτ., ΑΒ, Σουΐδ. « ἁλιευτική ».

ἁλιακόν ΕΜ « ἀκάτιον ἁλιευτικόν ».

ἁλιακτήρ Ἡσ. « τόπος ἐν ᾧ ἀθροίζονται οἱ Σικελοί ».

[ἁ]λιάμαθος-ον ὁ λίαν ἀμμώδης, ὁ ἀμμουδερός· Ἡσ. « **[ἁ]λιαμάθῳ αἰγιαλῷ·** λίαν ἀμαθώδει ».

ἀλιάνασσα (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, θηλαστικὸν θαλασσόβιον ζῷον ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν **ἀλικοριδῶν** (**Halianassa v. Meyer**).

ἁλιανθής-οῦς-ές ὁ ἀνθῶν (βλαστάνων, ἀκμάζων) ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὁ ἁλιπόρφυρος, ὁ ἔχων λαμπρὸν πορφυροῦν χρῶμα : ΑΠ 5,225 **ἐς τί δὲ κοσμήσεις ἁλιανθέϊ φάρεα κόχλῳ.**

ἀλιάνιστα ἐπιρρ. δημ. καὶ **ἀλειάνιστα** χωρὶς λιάνισμα, ἤτοι χωρὶς κοπὴν εἰς μικρὰ τεμάχια.

ἀλιάνιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ λιανισμένος, ὁ μὴ εἰς μικρὰ τεμάχια κεκομμένος : **δὲν μποροῦν νὰ γίνουν δεμάτι τὰ ξύλα, γιατὶ εἶν' ἀλιάνιστα, - ἀλιάνιστο κρέας, - ἀλιάνιστο κρεμμύδι·** || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κοπῇ εἰς μικρὰ τεμάχια.

ἁλιάποδα Ἡσ. « τὸ κέπφον ἢ θαλάττιον ὄρνιν ».

ἁλιαρός-όν (ἅλς) μσν. ὁ ἁλατισμένος· Σουΐδ. « ἅλατι ἠρτυμένος » : Εὐστ.1506,61 « ἁλιαρὸν πα-

ρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ἠρτυμένον ἅλατι ἔδεσμα ».

ἅλιας ἐπίρρ. ἀντὶ **ἅλις** βλ.λ. Ἱκανῶς, ἐπαρκῶς.

ἁλιάς-άδος (ἡ) (ἡ | ἅλς) ἁλιευτικὸν πλοιάριον, φαρόβαρκα ἢ γεν. πλοιάριον, ἀκάτιον : Ἀριστλ. Ζ1 533B20, Μοσχίων παρ' Ἀθην.5,208 F **ἁλιάδες τε καὶ σκάφαι**, Πλούτ.Σόλ.9 **ἀναχθέντα συχναῖς ἁλιάσιν, ἅμα τριακοντόρου συμπαραπλεούσης**, Διόδ.Σ 3,21 **τῶν ἐλαχίστων ἁλιάδων οὐκ ἐλάττους**, Εὐστ.Πονημ.275,1 « **αἱ μὲν μακραὶ νῆες ἁλιάδες** ἤδη γνωρίζονται »· Ἡσ. « **ἁλιάδες**· μικρὰ σκαφίδια »· 2) ὡς ἐπίθ., ἡ τῆς θαλάσσης, ἡ εἰς τὴν θάλασσαν οὖσα : Ἡσ. « **ἁλιάδων** ἐναλίων » : Αἰλ.Ζ1 17,18 **ἐπὶ τῆς ἁλιάδος νεὼς ὀρχεῖταί τις**.

ἁλιάς (2) Ἡσ. « πρασιάς, πλινθείας ».

ἁλίασμα-ατος (τὸ) τὸ ψήφισμα, ἡ ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως, τῆς **ἁλίας** βλ.λ.: Ἐπιγρ. **ἁλ- καλάπτεσθαι εἰς χάλκωμα**, αὐτ. **ἁλ- δαυλᾶς** (κ.Κουμαν. Συναγ.λέξ. ἐν λ. σύνοδος τῆς ἁλίας, συνεδρία).

ἁλίασσις-εως (ἡ) ἡ ἐκ τοῦ ἁλία βλ.λ. συνέλευσις (κατὰ συνεκδ. δὲ καὶ ἐπιψήφισις ἐν τῇ συνελεύσει), ἢ εἶναι ἀντὶ τοῦ **ἁλίασσις** | ἐκ τοῦ λιάζομαι βλ.λ.) ἀνάκλησις, ἀπομάκρυνσις, τὸ ἀποσύρειν τι : Ἐπιγρ. **αἴ τις τὰν βωλὰν εὐθύνοι ἢ δικάσζοι τῶν γρασσμάτων ἕνεκα τᾶς καταθέσιος ἢ τᾶς ἁλιάσσιος**, τρεῖτω (=ἐπιψηφίσεως Wilam.).

ἅλιαστα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ καρπῶν κ. ἄλλων εἰδῶν, χωρὶς ἔκθεσιν εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας πρὸς ἀποξήρανσιν ἢ στέγνωσιν, χωρὶς λιάσιμα : **ἅλιαστα δὲν ξεραίνεται ἡ σταφίδα, - ἅλιαστα στεγνωμένο τὸ πανὶ δὲν ἀσπρίζει**.

ἁλιασταί (οἱ) δωρ. ἀντὶ ἡλιασταί τὰ μέλη τῆς ἁλίας βλ. λ. : Ἐπιγρ. (δ.γ.) **ὀφλέτω . . ἐπελασάσθων δὲ οἱ ἁλιασταί** (κατὰ δ. ἑρμ. ἄρχοντες, ἐποπτεύοντες τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δημοσίων ἔργων).

ἁλίαστος-η-ο δημ. ἐπὶ νωπῶν καρπῶν ἢ ἄλλων βρωσίμων εἰδῶν, ὁ μὴ ἡλιασθείς, ὁ μὴ ἐκτεθεὶς εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας πρὸς ἀποξήρανσιν ἢ ὁ μὴ οὕτω πως ἀποξηρανθείς· ἀντίθ. λιασμένος : **εἶν' ἁλίαστη στ' ἀλώνι ἡ σταφίδα, ἁλίαστα σῦκα**· 2) ὁ μὴ θερμανθεὶς ὑπὸ τοῦ ἡλίου, συγγ. ἀνήλιαστος· || κ. ὁ μὴ πρόσφορος εἰς τὴν διὰ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἀποξήρανσιν κ. γεν. εἰς τὴν διὰ τοῦ ἡλίου θέρμανσιν.

ἀλίαστος-ον (λιάζομαι βλ. λ.) κ. μτγν. ὁ ἄκαμπτος, ὁ ἀλύγιστος, ὁ ἀμετάτρεπτος, ὁ ἀδιάλειπτος, ὁ σφοδρός : Ἰλ.Β 797 **πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν**, αὐτ. Ξ 57 **οἱ δ' ἐπὶ νηυσὶ θοῇσι μάχην ἀλίαστον ἔχουσι**, αὐτ. Ω760 **ὣς ἔφατο κλαίουσα, γόον δ' ἀλίαστον ὄρινε**, Ἡσίοδ.Θ 610 **ζώει, ἐνὶ στήθεσσιν ἔχων ἀλίαστον ἀνίην**, Ἀπολλ.Ρ 1,1299 **ἀλ- ἀνέμου ἰωή**· Ἡσ. « ἀνέκκλιτος, ἀμετάτρεπτος, ἀχώριστος, ἀνελλιπής »· ΕΜ « ἀκατάπαυστος »· || τὸ οὐδ. **ἀλίαστον** ὡς ἐπίρρ. κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν, ἀκαταπαύστως, σφοδρῶς : Ἰλ. Ω 549 **ἄνσχεο μηδ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν**, Κόιντ.Σμ.4,17 **ἀλίασταν ἐγήθεον**· 2) ἐπὶ προσ., ὁ ἄφοβος, ὁ ἀτρόμητος, ὁ θαρραλέος : Εὐρ.Ὀρ.1465 **ἔναντα δ' ἦλθεν Πυλάδης ἀλίαστος** (σχόλ. « ἄτρεπτος καὶ ἄφευκτος ἐν ταῖς μάχαις ἢ ἀκατάπαυστος», αὐτ. «ἀνέμπληκτος, φοβερός, θαρραλέος »· 3) παρὰ μτγν. κ. ὡς τὸ πολύς· Ἀπολλ.Ρ 1,326 **κῦμ' ἀλίαστον** (σχόλ.«πολύ»).

ἁλιάστωρ-ορος νεώτ. ζῳολ. μικρὸν ἁρπακτικὸν πτηνὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἱερακιδῶν**, ὅπερ διαιτᾶται εἰς δάση τῆς ἀνατολικῆς Ἀσίας καὶ τῆς Αὐστραλίας, τρεφόμενον ἐκ μικροτέρων πτηνῶν, σκωλήκων, ἐντόμων κττ. (Haliastor).

ἁλιάτικα (τὰ) δημ. πλοιάρια τῶν ἁλιέων οἱασδήποτε κατασκευῆς : Βαλαωρ.Γ 267.

ἁλιβάλη (ἡ) νεώτ. τὸ φάρμακον ἰωδοδιϋδροξυπροπάνιον, περιεκτικὸν εἰς ἰώδιον, χορηγούμενον εἰς κόνιν, δισκία ἢ καὶ διαλύματα (Alival).

ἀλιβάνιστα ἐπίρρ. δημ. κ. ἀλιβάνωτα χωρὶς λιβάνισμα, χωρὶς θυμίασιν, ἀθυμιάτιστα : **μέρα Κυριακὴ κι ἔχουμε ἀλιβάνιστα στὸ σπίτι μας**· 2) μτφ. ἄνευ δουλοπρεποῦς ἱκεσίας ἢ κολακείας.

ἀλιβάνιστος-η-ο δημ. κ. ἀλιβάνωτος βλ.λ. ὁ μὴ λιβανισθείς, ὁ μὴ τυχὼν θυμιάματος, ἀθυμιάτιστος· ἀντίθ. λιβανισμένος : **οἱ ἅγιες εἰκόνες εἶναι ἀλιβάνιστες**· 2) μτφ. ὃν δὲν ἱκέτευσαν ἢ δὲν ἐκολάκευσαν δουλοφρόνως, χαμερπῶς : **δὲν ἄφησε πολιτικὸ ἀλιβάνιστο ὡς ποὺ νὰ διαρισθῇ**.

ἀλιβάνωτα ἐπίρρ. δημ. κ. ἀλιβάνιστα βλ. λ.

ἀλιβάνωτος (-η)-ο(ν) κ. δημ. κ. **ἀλιβάνιστος** βλ. λ. ὁ ἄνευ θυμιάματος : Πλάτ.Κωμ.113 **ἀλιβάνωτος Θεὸς** παρὰ τὸ **ἀπλάκουντος, ἄγευστος**.

ἁλίβαπτος-ον μτγν. ὁ εἰς τὴν θάλασσαν βυθισθείς, πνιγείς : Νικ.Ἀλ.618 **κοῦρον ἁλίβαπτον Μελικέρτην**· 2) ὁ πορφυροῦς· ΕΜ 63,45 « **ἁλιβάπταις**· πορφυροῖς»· « **ἁλίβαπτον**, πορφυρᾶν ὄρνιν Ἀχαιὸς καὶ Ἀλκμάν ».

ἀλιβάρβαρα (ἡ) δημ. ἄλλως **σαλιβάρβαρα** φυτὸν ποῶδες, πολυετές, τὸ κενταύριον τὸ μικτὸν ἢ ἑλληνικόν (Centaurea mixta ἢ hellenica).

ἄλιβας-αντος (ὁ) τὸ πτῶμα τοῦ νεκροῦ, ὁ νεκρός, ὅτε « ζωτικῆς λιβάδος ἄμοιρος ὢν » (ἐκ τοῦ στερ. **α** καὶ λιβάς) : Πλάτ.Πολ.387 C **τὰ δεινὰ Κωκυτοὺς καὶ Στύγας καὶ ἐνέρους καὶ ἀλίβαντας** (σχόλ. «τόπους τοῦ Ἅδου ἢ καὶ αὐτοὺς τοὺς νεκρούς »), Πλούτ.2,956 Α « ἀμέλει καὶ τοὺς ἀποθανόντας **ἀλίβαντας** καλοῦσιν », Ἡσ. « ὑγρὸς γὰρ ὁ ζῶν, ὁ δὲ νεκρὸς **ἄλιβας** »· πρβλ. ΕΜ « **ἀλιβάντας** ἐν θαλάσσῃ τελευτήσαντας· ξηρούς· διὰ πενίαν ἀτάφους » ὅπου παρατηρητέα ἡ γρ. **ἀλιβάντας** ὡσεὶ **εἰς ἅλα βάντας**· 2) ἐν Ἅδου, ὁ ποταμὸς τῶν νεκρῶν, ἡ Στύξ : Σοφ.ἀπ.790 **εἰς ἀλίβαντα καταπεσεῖν αὐτόν, ζῶντι ποδὶ χρώμενον**· Ἡσ. « νεκρός· ἢ βροῦχος ἢ ποταμὸς καὶ ὄρος », Εὐστ.1679,32 « ποταμὸς ἐν Ἅδου »· 3) τὸ ὄξος, τὸ ξίδι, τὸ γλυκάδι : Ἱππῶν.102, Καλλ.ἀπ.38 **ἔθηξαν οἶαν** (δ.γ. **οἶνον**) **ἀλίβαντα** (δ.γ. **ἀλίβαντα** = **οἱ ἀλίβαντα** κατὰ κρᾶσιν) **πίνοντες**, ΑΒ « **ἄλιβας**, ἀλίβαντος σημαίνει τὸ ὄξος ».

ἀλίβατος-ον δωρ. ἀντὶ ἠλίβατος βλ. λ.

ἁλιβαφής-οῦς-ές ὁ εἰς τὴν θάλασσαν βυθισθείς, ὁ ἁλίβαπτος βλ. λ., ὁ πορφυροῦς : Αἰσχ.Πέρσ.275 **πολύδονα σώμαθ' ἁλιβαφῆ** ἐκ διορθ. ἀντὶ **ἀλίδονα σώματα πολυβαφῆ** ἢ **ἁλ- μέλεα παμβαφῆ**).

ἁλιβδοῦμαι ΕΜ « οἷον εἰς ἅλα βυθίζομαι ».

ἁλιβδύω (ἀντὶ ἁλιβδέω ;) μτγν. καταδύομαι, βυθίζομαι εἰς τὴν θάλασσαν : Καλλ.ἀπ.269 **νῆες ἁλιβδύουσι** (δ.γ. νῆας ὅτε τὸ ρ. εἶναι μτβ. βυθίζω εἰς τὴν θάλασσαν)· Τζέτζ.Λυκόφρ.351 « κυρίως τὸ ἐν ἁλὶ δῦσαι = βυθισθῆναι καταχρηστικῶς τὸ ὁπωσδήποτε συντριβῆναι »· πρβλ. ΕΜ « ἁλιβδύειν τὸ καταδύειν εἰς θάλασσαν »· 2) ἐνεργ. μτφ. ἐξαφανίζω, κρύπτω : Λυκόφρ.350 **εἰς ἀνώροφον στέγην εἱρκτῆς ἁλιβδύσασα λυγαίας δέμας**· Ἡσ. «**ἁλιβδύει**· ἀφανίζει », αὐτ. « **ἁλιβδῦσαι**· ἀφανίσαι », ΕΜ « **ἁλιβδύειν**.. μεταφορικῶς δὲ τὸ κρύπτειν καὶ ἀφανίζειν ». βλ. κ. **ἀλιδύω**.

ἀλιβερίτικο (τὸ) δημ. βοταν. ποικιλία βάμβακος, τὸ φυτὸν τῆς Ἀλεξανδρείας Gossybium arborenm L var. συνών. μακό, μωραΐτικο.

ἀλιβερτία (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ ἀλιβέρτια γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ρουβιοειδῶν, περιλαμβάνον θάμνους ἢ μικρὰ δένδρα ἀειθαλῆ, κοσμητικά, ἰθαγενῆ τῆς Βραζιλίας (Alibertia A. Rich).

ἁλίβρεκτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης βρεχόμενος, ὁ ἁλίβροχος, ὁ θαλασσόβρεκτος : ΑΠ 7,501 πέτρου ἁλιβρέκτῳ ὑπὸ πρόποδι, Νόν.Δ 1,96 **μὴ διὰ πόντου ὑγρὸς ἁλιβρέκτοιο χαράσσεται ὁλκὸς ἁμάξης**· ΕΜ « ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ βρεχόμενος ».

ἀλίβρομος-ον μτγν. ὁ ἠχῶν (βρέμων) ὡς ἡ θάλασσα, ὁ ἰσχυρὸν ἦχον ἢ μεγάλην φωνὴν ἐκβάλλων, ὁ μεγαλόφωνος : σχόλ. Σοφ.Αἰ.694 «**Πὰν ἁλίβρομος** ὅτι τῆς Ἠχοῦς ἐρᾷ· πολύηχος δὲ ἡ θάλασσα», Νόνν.Δ 43,385 **ἀλ- σῦριγξ.**

ἀλίβροχος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης βρεχόμενος : Ἀπολλ.Ρ 2,731 **πέτραι ἀλίβροχοι**· Ἡσ. «**ἀλίβροχον**, θαλάσσῃ βρεχόμενον».

ἁλιβρώς-ῶτος (ὁ,ἡ) ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης βιβρωσκόμενος, ὁ ἁλίβρωτος : Λυκόφρ.443 **ἀλ- ὄχμος.**

ἁλίβρωτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης βιβρωσκόμενος, ἄλλως ἁλιβρῶς βλ. λ. : Λυκόφρ.760 **ἁλιβρώτοισιν στόρθυγξ πέτρας**· 2) ἐνεργ. ὁ τρώγων ἅλας· Σουΐδ. «ὁ ἅλας ἐσθίων».

ἁλιγαριά (ἡ) δημ. λιγαριά βλ.λ. : δ.τραγ. **κρέμετ' ἡ καπότα στὴν ἀλιγαριά | ντέρτι καὶ μαράζι κι ἀναπαραδιά | πὄχουμε παιδιά.**

ἀλίγδιαστα ἐπίρρ. δημ. κ. ἀλίγδωτα χωρὶς λίγδες, ἄνευ ρύπων, ἀρρυπάντως, παστρικά.

ἀλίγδιαστος-η-ο δημ. κ. ἀλίγδωτος ἐπὶ πραγμάτων, συνήθως εἰδῶν ἐνδυμασίας, ὁ μὴ ἔχων λίγδες, ἤτοι ρύπους, ἀκαθαρσίας, ὁ ἀρρύπαντος, ὁ καθαρός· ἀντίθ. λιγδιασμένος : **ὁ γιακὰς ποτὲ δὲ μένει ἀλίγδιαστος, - πετσέτα ἀλίγδιαστη**· ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρώπων κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν, ὁ μὴ λερός, ὁ καθαρός : **ὁ μόνος ποὺ γυρίζει ἀλίγδιαστος στὸ σπίτι ἀπὸ τὴ δουλειά του.**

ἁλίγδουπος-ον μτγν. ποιητ. ἀντὶ ἀλίδουπος βλ. λ. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἠχῶν : Ὀππ.Ἀλ.5,423 **Ζηνὸς ἁλιγδούποιο,** Νόνν.Δ 1,266 **ἁλιγδούπων ἀπὸ λαιμῶν Ἄρεα συρίζοντες** (οἱ δράκοντες).

ἀλίγδωτα ἐπίρρ. δημ. κ. ἀλίγδιαστα βλ. λ.

ἀλίγδωτος-η-ο δημ. ὁ ἀρρύπαντος, ὁ ἀλίγδιαστος βλ. λ.· 2) ὁ μὴ λιπαρός, ὁ ἄνευ λίπους τετηκότος : Σάρρ.Ἀν.ΛΗ δ.τραγ. **χόρεψε κοιλοῦλα μου | νηστικὴ κι ἀλίγδωτη μὲ τὴν κρομμυδόπετσα καὶ μὲ τὴν ξιδότριφτα.**

ἁλιγείτων-ονος-ον ὁ πρὸς τὴν θάλασσαν γειτνιάζων, ὁ παραθαλάσσιος : Ὁμ.Ἐπιγρ.4,6 **αἰολίδα Σμύρνην ἁλιγείτονα,** Νόνν.Δ 42,17 **κῦμα λιπὼν ἁλιγείτονος ὅρμου.**

ἁλιγενής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν θαλάσσῃ γεννηθείς· ‖ κ. ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναδυθείς, περὶ τῆς Ἀφροδίτης : Πλούτ.2,685 E **ἀλ- Ἀφροδίτη**· Σουΐδ. «ὁ ἐν θαλάσσῃ γεννηθείς».

ἀλίγκιος-ον κ. μτγν. ὁ ὁμοιάζων, ὅμοιος, συνηθ. **ἐναλίγκιος** : Ἰλ.Ζ 401 **παῖδ'.. ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ,** Ὀδ. Θ174 **εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν,** Αἰσχ.Πρ.449 ὀνειράτων **ἀλίγκιοι μορφαῖσι** (ἄνθρωποι), Ἐπιγρ. **ἀλ- ἡρώεσσιν,** Ὀππ. Ἀλ.4,1479 **κίχλαι.. ἀλίγκιαι ἀρτιγάμοισι νυμφαῖς**· Ἡσ. «**ἀλίγκιαν** ὅμοιον, καλόν, ἀγαθόν».

ἀλίγλωσσα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἑξακοραλλίων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **σπογγιδῶν**· ζωΰφια, ἅτινα ζῶσι κατὰ συγκεκροτημένας ἐν εἴδει σπόγγου κοινότητας εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον (**Haliglossa**).

ἀλιγόστευτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λιγόστεμα, ἄνευ ἐλαττώσεως, ἀμειώτως.

ἀλιγόστευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ὀλιγοστεύων, ὁ μὴ ἐλαττούμενος ἢ ὁ μὴ ἐλαττωθείς : **ἀλιγόστευτη δουλειά, - ἀλιγόστευτος** μισθός (ὁ μὴ περικοπείς)· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὀλιγοστεύσῃ, νὰ ἐλαττωθῇ, ὁ ἀμείωτος, ὁ ἀνεξάντλητος : **εἶναι ἀλιγόστευτο νερό, - ἀλιγόστευτα πλούτια.**

ἀλιγούρευτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς νὰ γίνῃ τις διακαῶς ποθητός· 2) ἐνεργ. χωρὶς σφοδρῶς τις νὰ ποθήσῃ, ἄνευ ζωηροῦ πόθου.

ἀλιγούρευτος-η-ο δημ. ὃν δὲν ποθεῖ ἢ δὲν ἐπόθησέ τις σφοδρῶς : **ἀλιγούρευτο φαΐ, - κρύα κι ἀλιγούρευτη ὀμορφιά**· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ ὀρεγόμενος, ὁ μὴ διακαῶς ποθῶν ἢ μὴ ποθήσας.

ἀλιγύγλωσσος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων λιγεῖαν γλῶσσαν, ἤτοι ἠχηράν, διαυγῆ, λιγυρὰν φωνήν : Τίμ.5 **οὔτ' ἀλιγύγλωσσος οὔτ' ἄσκοπος οὔτ' ἀκύλιστος** (ὁ Πρωταγόρας).

ἀλίγωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς διακαῆ πόθον.

ἀλίγωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ποθῶν ἢ μὴ ποθήσας τι μέχρις ὀλιγοθυμίας ἢ λιγομάρας βλ. λ.· ‖ ὁ μὴ ὀλιγοθυμήσας, ὁ μὴ λιγωθείς, ὁ μὴ κορεσθεὶς μέχρις ὀλιγοθυμίας ἐκ φαγητοῦ, ποτοῦ, γέλωτος, ἐρωτικῶν περιπτύξεων κλπ. : **κανεὶς δὲν ἔμεινε ἀλίγωτος ἀπὸ τὰ γέλια.**

ἁλιδίνη (ἡ) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν ἐνοργάνων μορφῶν (ζῴων ἢ φυτῶν), αἵτινες ἐπιπλέουσιν ἐν τῇ θαλάσσῃ εἰς φυσικὴν κατάστασιν· συνηθέστ. ὀνομασία **πλαγκτὸν τῆς θαλάσσης.**

ἁλιδινής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ (κ. ὑπ' αὐτῆς) περιδινούμενος ἢ περιδινηθείς, ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ (κ. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης) τῇδε κἀκεῖσε φερόμενος, ὁ θαλασσοδαρμένος : Διον. Περ.908 **ἐμπορίης ἁλιδινέος** (δ.γ. **ἁλιμήδεος**), Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.21,22 **αἶα βορῆς χατέων ἁλιδινέος.**

ἀλιδίως ἐπίρρ. ἐπαρκῶς, ἀρκετά· Ἡσ. «ἱκανῶς, μετρίως» **ἅλις** βλ. λ.

ἁλιδνοφεῖ Ἡσ. «ἁλουργεῖ» βλ. **ἁλουργής.**

ἁλίδονος-ον ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιδινούμενος (ἢ περιδινηθείς), τῇδε κἀκεῖσε φερόμενος, ἅ. **ἁλιδινής** βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ.275 **ἁλίδονα σώματα πολυβαφῆ** (δ.γ. βλ. **ἁλιβαφής**).

ἁλίδουπος-ον μτγν. ποιητ. **ἁλίγδουπος** ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἠχῶν, **δουπῶν** : Ὀππ.Ἀλ.16,4 **ἁλίδουπε** (Πόσειδον)· ‖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὁ ἠχῶν, ὁ πολυθόρυβος : αὐτ. Ἀλ. 57,7 **πόντας θ' ἁλιδούπας.**

ἁλίδρομος-ον μτγν. ὁ διαπλέων τὰς θαλάσσας, ποντοπόρος, θαλασσοπόρος : Νόνν.Δ 43,281 **ἁλίδρομον εἶχε πορείην,** Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.24,11 **δελφὶς δ' ὡς ἐπὶ χέρσον ἁλίδρομος, ἠέρι θνῄσκω.**

ἁλίδρυς ἢ **ἔλλοβος** (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **φουκιδῶν** (**Halidrys siliquosa L.**).

ἁλιδύω κ.**ἁλιβδύω** βλ.λ.(κατὰ πλεονασμ.τοῦ αἰολ.β).

ἁλιεία (ἡ) κ. νεώτ. (κ. **ἀλεία** βλ. λ.) τὸ ἁλιεύειν, ἡ ἄγρευσις ἰχθύων, τὸ ψάρεμα : Ἀριστλ. Πολιτ.1256 Α 36 **οἱ μὲν ἀπὸ λῃστείας** (ζῶσιν), **οἱ δ' ἀπὸ ἁλιείας,** Πλούτ.Τιμ.20 **κοινὸν περὶ τὴν ἁλιείαν ἔχοντες ἔργον,** νεώτ. **σπανίζουσιν οἱ ἰχθύες, διότι αἱ μέθοδοι τῆς ἁλιείας εἶναι πρωτόγονοι, - ἡ ἁλιεία τῶν ἐρυθρίνων** (τὸ ψάρεμα τῶν λεθρινιῶν), **- ἡ ἁλιεία εἰς τὰ γλυκέα ὕδατα**· ‖ νεώτ. κατ' ἐπέκτ. ἡ ἄγρευσις, ἡ περισυλλογὴ οἱωνδήποτε ἐν τοῖς ὕδασιν ὄντων : **ἡ ἁλιεία τῶν κοραλλίων, - τῶν σπόγγων**· ‖ νεώτ. ἀστ. δίκ. τὸ ἀπεριορίστως καὶ ἐλευθέρως ἁλιεύειν εἰς ἀνοικτὰς θαλάσσας, ἀκτὰς ἢ **δημοσίους** ποταμούς· ‖ διεθν. δίκ. τὸ ἐντὸς τῶν χωρικῶν ὑδάτων κράτους τινὸς ἀποκλειστικὸν προνόμιον διὰ τὸ ἁλιεύειν τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ τελωνειακάς, ὑγειονομικὰς καὶ ἀστυνομικὰς διατάξεις· 2) νεώτ. μτφ. **ἡ ἁλιεία ὀπαδῶν, - ψηφοφόρων**· 3) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ἁλιέως, ἡ ψαρική.

ἁλιεῖα (τὰ) δωρ. ἀντὶ ἡλιεῖα ἑορτὴ ἐν Ῥόδῳ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡλίου : Κωμ.Ἀδέσπ.336.

ἁλιειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων χρῶμα ὅμοιον πρὸς ἐκεῖνο τῆς θαλάσσης : Νουμήν. παρ' Ἀθην. 305 C **κίχλας ἁλιειδέας.**

ἁλιεινὴ ἐρέα (ἡ) μτγν. ἡ ἔχουσα τὸ κυανοῦν χρῶμα τῆς θαλάσσης ἐρέα : Διοκλ.Ἔδικτ.21,2.

ἁλίειος-α-ον μτγν. ὁ τοῦ ἁλιέως, ὁ ἁλιευτικός : Ἀλκιδάμ.Ὀδυσσ.13 **τέχνην ἔχων ἁλιείαν.**

ἁλιεργής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐργαζόμενος, ὁ ἁλιευτικός, ὁ ἁλιεύων : Ὀππ.Ἀλ.4,635

τόσσα μὲν ἰχθυβόλων ἐδάην ἁλιεργέα τέχνης δήνεα· 2) ὁ πορφυραῦς, οἱονεὶ ὁ προελθὼν ἐκ τῆς θαλάσσης, ἄ. ἁλουργὴς βλ.λ.· ΕΜ « ἁλιεργέα· πορφυροεργῆ ἢ ἐν θαλάσσῃ εἰργασμένα »· Ἡσ. « ἁλιεργές· πορφυροῦν ».

ἁλιεργός-όν μτγν. κ. ἁλιεργής βλ. λ. : Νόνν.Δ 40,306 κύων ἁλιεργὸς ἐπ' αἰγιαλαῖσιν ἐρέπτων.

ἁλιερκής-οῦς-ές κ. μτγν. (ἅλς-ἕρκος) ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ θαλάσσης, ὑπὸ περιφράγματος : Πίνδ.Ο 8,34 ἁλιερκέα χώραν, αὐτ.Ι 1,9 τὰν ἁλιερκέα Ἰσθμοῦ δειράδ', Ὀππ.Ἁλ.3,175 γαίης ἁλιερκέος ἄγχι νέμονται.

ἁλιετρόν Ἡσ. « ἁμαρτωλόν ».

ἁλίευμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἁλιεύειν, ἡ ἁλιεία, τὸ φάρευμα : Στράβ.11,2,4 ἁλιεύματα τῶν εἰς ταριχείας ἰχθύων· 2) νεώτ. κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἁλιεύειν, τὸ σύνολον τῶν ἁλιευθέντων ζῴων, ἰδίως ἰχθύων.

ἁλιεύς-έως (ὁ) κ. νεώτ., ἰων. γεν. -ῆος (παρὰ Φερεκρ.200 συνῃρ. ἁλιῶς), αἰτ. πληθ. ἁλιέας (Ἀντιφ.190,17, Ἀλεξ.155,11, ἐν τῇ Ἀγ.Γρ. κ. Παπ. ἁλεεύς, ὁ θαλασσινός, ὁ ναυτικός : Ὀδ.Π 349 ἐς δ' ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, αὐτ.Ω 419 τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον πέμπτον ἄγειν ἁλιεῦσι' — κ. ὡς ἐπιθ. κατὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην : Ὀππ.Ἁλ.5,121 ἁλιεὺς στρατός· 2) ὁ φαράς : Ὀδ.Χ 384 ὡς τ' ἰχθύας, οὕς θ' ἁλιῆες .. δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῷ, Ἡρ.3,42 ὁ μὲν δὴ ἁλιεὺς μέγα ποιεύμενος ταῦτα ἤϊε ἐς τὰ οἰκία· Πλάτ. Ἴων 539 Ε, Καλλ.Ἀρτ.196 ἁλιήων δίκτυα, Πολυδ. 1,108 ἁλιέων ἦν εὐπραγία, ΚΔ Ματθ.4,18 ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς, νεώτ. οἱ ἁλιεῖς συνήθως προσβάλλονται ὑπὸ ρευματισμῶν· ‖ νεώτ. κατ' ἐπέκτ. ὁ ἁλιεύων οἱαδήποτε ἐν τοῖς ὕδασιν ὄντα, οἷον σπόγγους, μαργαρίτας, φύκη κττ.· 3) εἶδος ἰχθύος θαλασσίου, ὅστις ἐκαλεῖτο βάτραχος, τὸ βαθρακόφαρο : Ἀριστλ.ΖΙ 620 Β 12 βάτραχος ἁλιεὺς καλούμενος, Πλούτ.2,978Δ· 4) ἐν μτφ. χρ. : ΚΔ Ματθ.4,19 ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων (ὁ Χριστὸς πρὸς τοὺς ἀποστόλους Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν), Κλήμ. Ἀλ.Ὕμν.Ἰησ. ἁλιεῦ μερόπων (περὶ τοῦ Χριστοῦ).

ἁλίευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἁλιεύειν.

ἁλιευτάς (ὁ) ἀντὶ ἁλιευτής : ὁ ἁλιεύων βλ. λ.2).

ἁλιευτής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὴν ἁλιείαν, ὁ ἁλιεύς, ὁ φαράς : Θεοδώρητ.Ἑλλ. Παθ.4,846 πᾶς ἁλιευτής .. χαλᾷ δίκτυον· ‖ νεώτ. ἁλιευτὴς μαργαριτῶν (= παραλόγων παρερμηνειῶν ἢ σφαλμάτων ἐν γραπτῷ ἢ προφορικῷ λόγῳ).

ἁλιευτικός-ή-όν κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἁλιείαν ἢ καὶ ὁ κατάλληλος δι' αὐτήν : Ξεν.Αν.7,1,20 ἁλ- πλοῖον, Ἀριστλ.ΖΜ693 Α23 ἁλ- κάλαμος, Πλούτ.2,204 D ὡς ἔμελλε διαβαίνειν ἐκ τῆς τριήρους εἰς ἁλιευτικὸν πλοῖον, Πολυδ. 1,96 περὶ ἁλιέων καὶ ἁλιευτικῶν πλοίων, νεώτ. ἁλιευτικὰ ἐργαλεῖα· ‖ τὸ θηλ. ἁλιευτική, μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ τέχνη, ἡ τέχνη τοῦ ἁλιεύειν, ἡ φαρική : Πλάτ.Σοφ.220 Β τοῦ .. ἐνύδρου (γένους ἡ θήρα) τὸ ξύνολον ἁλιευτική, Ἀριστλ.Πολιτ. ἁλιευτικὴ τέχνη· ‖ τὸ οὐδ. ἐν τῷ ἑν. ἁλιευτικόν κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. βιβλίον ἢ ποίημα ἤτοι ἔργον περὶ τῆς ἁλιείας : Ἀθήν.7,320 C Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ· ‖ τὸ οὐδ. κ. ἐν τῷ πληθ. ἁλιευτικά κατὰ τὴν αὐτὴν σχέσιν : αὐτ. 7,320 C τοσούτοις ἐνετύχομεν ἐποποιοῖς ἁλιευτικὰ γεγραφόσι· ‖ εἰδ. ὡς τίτλος ποιήματος τοῦ Ὀππιανοῦ, πραγματευομένου περὶ τῆς ἁλιείας : Ἁλιευτικά· 2) οὐδ. ἑν. τὸ ἁλιευτικόν ἐν Ἀριστ.Πολ.1291β22 τὸ κοινὸν (τὸ συνάφι) τῶν φαράδων· 3) κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ προσιδιάζων εἰς τὸν ἁλιέα : Ἀριστλ.Πολιτ. 1256 Β2 ἁλ- βίος, νεώτ. ἁλιευτικὴ καλύβη· 4) νεώτ. ἐν τῇ Ιῃ σημ. ἁλιευτικὰ πλοῖα· τὰ διὰ

εἰς ταύτην ἀποκλειστικῶς ἀσχολούμενα πλοῖα ποικίλων τύπων καὶ μεγεθῶν· ‖ ἁλιευτικὸς φακός κύλινδρος ἐκ φευδαργύρου ἀπωμάτιστος μετὰ κρυσταλλίνου πυθμένος, χρησιμοποιούμενος διὰ τὴν ἔρευναν τοῦ βυθοῦ ὑπὸ ἁλιέων, ἐπίσης δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ὑδρογράφων εἰς ποικίλας ὑδρογραφικὰς ἐργασίας εἰς μικρὰ βάθη, κοινῶς γυαλί.

ἁλιεύω κ. νεώτ. φαρεύω : Ἐπίχ.54 ἁλιεύομεν σπάρους (πιάνουμε σπάρους στὰ ψάρεμα), ΚΔ Ἰω.21,3 λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· ὑπάγω ἁλιεύειν, νεώτ. ἕνεκα τῆς θαλασσοταραχῆς οὐδὲν ἡλίευσαν οἱ ἁλιεῖς· ‖ μτγν. κ. νεώτ. κατ' ἐπέκτ. συλλαμβάνω, ἀγρεύω οἱαδήποτε ἐν τοῖς ὕδασιν ἀντικείμενα : Λουκ.Ἁλ.47 αλ- λίθους, νεώτ. ἡλίευσαν τὰ ναυάγια, νεώτ. ἐπὶ οἱωνδήποτε θαλασσαβίων ὄντων : ἁλιεύω σπόγγους, - μαργαρίτας, - ὄστρακα· ‖ παρὰ Βασ. οἱ τὴν Ἰνδικὴν ἁλιεύοντες θάλασσαν (ἐρευνῶντες δι' ἄγραν ἰχθύων)· ‖ κ. ἐν μτφ. χρ. ΠΔ Ἱερ.16,16 ἐγὼ ἀποστέλλω τοὺς ἁλιεῖς τοὺς πολλούς .. καὶ ἁλιεύσουσιν αὐτούς· ‖ νεώτ. ἐν μτφ. χρ. ἀναζητῶ, περισυλλέγω : ἁλιεύει τὰ κοινωνικὰ σκάνδαλα εἰς τὰς ἐφημερίδας, - εἰς ἐπιστημονικὰ συγγράμματα ἡλίευσε πολλοὺς μαργαρίτας (παραλόγους παρερμηνείας ἢ σφάλματα), - ἁλιεύω ὀπαδούς (ἄλλως ἀγρεύω) 2) τὸ μέσ. -ομαι ἰδίως παρ' Ἀττ. (ἀλλὰ καὶ παρὰ μτγν., ὡς Ποσειδών.68) ἀντὶ τοῦ ἐνεργ. ἁλιεύω : Πλάτ.Κωμ.44 ἁλιευόμενός ποτ' αὐτὸν εἷλον, Πολύαιν.8,24,6 οἱ χρυσοῖς ἀγκίστραις ἁλιευόμενοι, ΔίωνΚ 55,32 τὰ πλεῖστα ἡλιεύετο· ΘωμΜ 36 ἁλιεύομαι οὐχὶ ἁλιεύω, ΑΒ, Σουΐδ. « ἁλιεύεσθαι τὸ ἁλιεύειν »· ‖ τὸ θηλ. τῆς μτχ. ἁλιευομένη τίτλος δράματος τοῦ Ἀντιφάνους.

ἄλιζα Ἡσ. « ἡ λεύκη τῶν δένδρων· Μακεδόνες ».

ἀλιζάρι (τὸ) δημ. βοταν. τὸ φυτὸν ἐρυθρόδανον τὸ βαφικόν (Rubia tinctorum), ὅπερ ἐκαλλιεργεῖτο πολὺ ἐν Ἑλλάδι καὶ πολλαχοῦ τῆς Ἀνατολῆς διὰ τὴν βαφικὴν αὐτοῦ ρίζαν μέχρι πρό τινας, ὅτε δὲν εἶχον τεθῆ ἐν χρήσει τὰ χημικῶς παρασκευαζόμενα χρώματα· ἄλλως ριζάρι.

ἀλιζαρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐρυθρὰ χρωστικὴ οὐσία, ἡ ἐξαγομένη ἄλλοτε ἐκ τῆς ρίζης τοῦ φυτοῦ ἐρυθρόδανον τὸ βαφικόν (τὸ δημ. ἀλιζάρι, βλ. λ.) νῦν δὲ παρασκευαζομένη ἐν ἀφθονίᾳ συνθετικῶς ἐκ τοῦ ἀνθρακενίου εἰς ἐρυθρὰ πρίσματα ἢ βελόνας σχεδὸν ἀδιαλύτους εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ χρησιμοποιουμένη λίαν ἐπιτυχῶς εἰς τὴν βαφὴν ὑφασμάτων ἕνεκα τῆς μεγάλης ἀντοχῆς αὐτῆς εἰς τὸ φῶς, τὸν σάπωνα, τὰ ὀξέα κτλ.· ‖ ἀλιζαρίνης χρώματα (διάφορα παράγωγα τῆς ἀλιζαρίνης ἢ μίγματα τοιούτων ἢ καὶ τελείως ἄσχετα χημικῶς πρὸς τὴν ἀλιζαρίνην χρώματα, ἅτινα ὅμως ἔχουσιν ἀναλόγους βαφικὰς ἰδιότητας).

ἀλιζίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. εἶδος ὀρυκτοῦ πιμελίτου, μηλοπράσινος· συνών. ἀλιπίτης (Alizite).

ἀλίζω (κ. ἐξαλίζω βλ. λ.) κυλίω, πασπαλίζω μὲ σκόνη· Μοῖρ. « ἀλίσας Ἀττικῶς κονίσας ἢ κυλίσας Ἑλληνικῶς », Πολυδ.1,183 « τὸ δὲ κυλίσαι καὶ ἀλίσαι ἐρεῖς καὶ ἐξαλίσαι », Εὐστ.382,34 « καὶ ἀλίζειν ἐλέγετο τὸ ἐν κόνει κυλίεσθαι », ΑΒ « ἀλῖσαι· κυλῖσαι τὸν ἵππον »· βλ. ἀλινδῶ.

ἁλίζω (ΙΙ) σπαν. παρ' Ἀττικ., συνάγω, συγκεντρώνω, συναθροίζω (ἐκ τοῦ ἁλής βλ. λ.) : Ἡρ.1,77 ἁλίσας τε δὴ ταύτας καὶ τὴν ἑωυτοῦ συλλέξας στρατιήν, Εὐρ.Ἡρ.40 ἀοιδοὺς πάντας εἰς ἓν ἁλίσας, Πλάτ.Κρατ.409 Α κατὰ τὸ ἁλίζειν εἰς ταὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους, Ἀππ.Ἐμφ.4,65 τὴν στρατιὰν ἁλίσαντε· ‖ ἐπὶ τμημάτων συνόλου τινός, περισυλλέγω : Ἡρ.1,119 ἔμελλε .. ἁλίσας θάφειν τὰ πάντα (τεμάχια σφαγέντος καὶ διαμελισθέντος παιδός), συνηθέστ. τὸ σύνθ. συναλίζω· ‖ παθ.

ὅκως μήτε ἁλισθεῖεν ἔτι οἱ Ἀθηναῖοι διεσκεδασμένοι τε εἶεν, Ξεν.Ἀν.2,4,3 διά τὸ διεσπάρθαι αὐτοῦ τό στράτευμα· ἐπὴν δὲ πάλιν ἁλισθῇ αὐτῷ ἡ στρατιά· || συνάγομαι, συνάπτομαι εἰς ἕν, συμπυκνοῦμαι εἰς μίαν σφαῖραν: Ἐμπ.4) (ἥλιος) **ἁλισθεὶς οὐρανὸν ἀμφιπολεύει** | Ἡσ. «ἀθροισθείς» |· || συσσωρεύομαι, μαζεύομαι: Ἱππ.Ἐντ.47 **τὸ αἷμα ὑπὸ θερμασίης ἁλισθέν**· || ἐπὶ τῆς ταχείας ἀναπνοῆς: αὐτ. Κωακ.333 **πνεῦμα ἁλίξεται.**

ἁλίζω (2) ἀρτύω δι' ἅλατος, παρασκευάζω μὲ ἅλας, ἁλατίζω: Ἀριστλ.ΖΙ 570 Α | **ἀφύη ἁλιζομένη,** αὐτ. Πρ.927 Λ 36 **διά τί ἄναλοι ἄρτοι πλείονα σταθμὸν ἔχουσι τῶν ἡλισμένων**· || μτφ.: ΚΔ Ματθ. 5,13 **ἐὰν τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἁλισθήσεται;**· 2) παρέχω ἅλας ἡ τροφὴν ἠρτυμένην δι' ἅλατος: Ἀριστλ. ΖΙ 574 Α 9· || παθ. -ομαι ἐπὶ τῶν προβάτων, τρέφομαι μὲ τροφὴν ἠρτυμένην δι' ἅλατος τὸ δημ. ἁρμυρίζω κ. ἁρμυρίζομαι: αὐτ.ΖΙ 596 Α 24 **ἁλιζόμενα πρόβατα.**

ἁλίζωνος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιζωννύμενος, περιβρεχόμενος· συνών. ἀμφίαλος: ΑΠ 7,218 **ἁλίζωνος Κόρινθος,** Νόνν.Δ 48,199 **ἁλιζώνου ῥάχιν Ἰσθμοῦ**· ΕΜ «**ἁλίζωνος ἰσθμός** διὰ τὸ ἁλὶ διεζῶσθαι», πρβλ. **ἁλιερκής,** Σουΐδ. «**ἁλιζώναυ**· τῆς ὑπὸ θαλάσσης περιεζωσμένης».

ἁλίζωος-ον μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ζῶν: ΑΠ 7,654 **κἠγὼ ἁλιζώοις λαρίδεσσι κέκλαυμαι**· 2) ὁ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ζῶν: Παγκρατ. παρ' Ἀθην. 7,321 F **σάλπαι τ' ἰσομήκεες ἰχθῦς, ἅς τε βόας πορκῆες ἁλίζωοι καλέουσιν** (φαράδες, ποὺ ζοῦν ἀπὸ τὴ θάλασσα).

ἁλίη Ἡσ. «κάπρος· Μακεδόνες» (ἴσως κόπρος πάντως ἡ λ. **ἁλίη** ἀμφ.).

ἁλίη (ἡ) Ἰων. ἀντὶ **ἁλία** βλ. λ.

ἁλιηγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐφ' οὗ θραύονται τὰ κύματα, ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατακλυζόμενος: Ὀππ.Ἁλ.3,460 **ἵστατ' ἐπὶ προὔχουσαν ἀνὴρ ἁλιηγέα πέτρην** (σχόλ. «εἰς ἣν τὰ κύματα ἄγνυνται, ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατακλυζομένην»).

ἁλιήμαθον Ἡσ. «παρὰ τὸν ἅλα καὶ τὴν ἄμαθον».

ἁλιήρης-ους-ες ὁ πρὸς εἰρεσίαν ἐν τῇ θαλάσσῃ: Εὐρ. Ἑκ.455 **ἁλιήρει κώπᾳ** (σχόλ. «ἡ ἐρέσσουσι κατὰ τὴν θάλασσαν».

ἁλιήτωρ-ορος (ὁ) ποιητ. ἀντὶ **ἁλιεύς** βλ. λ.: Ὁμ. Ἐπιγράμμ.16,1 **ἄνδρες.. ἁλιήτορες**· Σουΐδ. «ἁλιεῖς».

ἁλιηχής-οῦς-ές μτγν. ὁ βοῶν, ἀντηχῶν ὡς ἡ θάλασσα: Μουσαῖ.26 **ἁλιηχέα πορθμὸν Ἀβύδου.**

ἁλιθήριον (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολογίᾳ, γένος θαλασσοβίων ζῴων ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν ἁλικαριδῶν, ζῆσαν κατὰ τὴν τριτογενῆ περίοδον εἰς διαφόρους χώρας (Halitherium Kaup.).

ἁλίθιος-ον δωρ. ἀντὶ **ἠλίθιος** βλ. λ.

ἀλιθοβόλητα ἐπίρρ. δημ. ἀλιθοβολήτως βλ. λ.

ἀλιθοβόλητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λιθοβοληθείς, ὁ ἀπετροβόλητος.

ἀλιθοβολήτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀλιθοβόλητα** χωρὶς λιθοβόλημα, ἀπετροβόλητα.

ἀλιθοκόλλητος-ον μτγν. ὁ μὴ διὰ λίθων συνηρμοσμένος, ὁ ἄνευ συνδετικῶν λίθων: Ἀντυλλ. παρ' Ὀρειβ.9,13,5 **ἀλιθοκόλλητοι οἶκοι.**

ἄλιθος-ον κ. νεώτ. ἰδίως ἐπὶ γηίνων ἐκτάσεων, ὁ μὴ ὑπὸ βράχων καλυπτόμενος, ὁ μὴ πετρώδης: Ξεν.Ἀν.6,4,5 **ὄρος γεῶδες καὶ ἄλιθον,** Ἀρρ. παρὰ Σουΐδ. **ἦν γὰρ οὐ φύσει ἄλιθον οὐδὲ εὔγιον τὸ πεδίον,** Διοσκ.5,179 **ἁπάσης γῆς τὴν ἄλιθον**· || γεν. ὁ μὴ περιέχων λίθους: αὐτ.5,122 **θεῖον ἄλιθον** (θειάφι χωρὶς πέτρες, καθαρό)· 2) ἐπὶ κοσμημάτων, ὁ μὴ διὰ πολυτίμων λίθων κεκοσμημένος: Πολύβ.7,179 **ἄλιθος δακτύλιος** (δακτυλίδι χωρὶς πέτρα)· 3) μτγν. ἰατρ. ὁ μὴ πάσχων ἐκ λιθιάσεως: Ἀρετ.Χρον.Νούσ.2,3 **νεφροὺς λιθιῶντας ἀλίθους** (θέμεναι).

ἀλιθόστρωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ διὰ λίθων ἐστρωμένος, ὁ ἄνευ λιθοστρώσεως: **ἀλιθόστρωτος ὁδός,- πλατεῖα**· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λιθοστρωθῇ· ἐπίρρ. **ἀλιθοστρώτως.**

ἀλιθοστρώτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. ἀλιθόστρωτα ἄνευ λιθοστρώσεως, χωρὶς **καλντερίμι.**

ἁλικά (τὰ) Παπ.: **πλοῖα ἁλικά** πλοῖα ἁλιευτικά· 2) Πάπ. **τὰ ἁλικά** οἱ φόροι τοῦ ἅλατος.

ἁλικάκαβον κ. ἁλικάκκαβον (τὸ) μτγν., νεώτ. **ἁλικάκαβος** (ἡ) βοταν. φυτὸν πολυετές, κοσμητικὸν καὶ φαρμακευτικόν, ἡ φυσαλὶς τὸ ἁλικάκαβον (Physalis Alkekenig), ἡ ἀναγαλλίς· δημ. **κερασούλι** (διὰ τοὺς ὡς κεράσια καρποὺς του) κ. περδικούλι: Διοσκ.4,71 **ἔστι καὶ ἕτερον στρύχνον, ὃ ἰδίως ἁλικάκαβον καλοῦσιν οἱ δὲ φυσαλίδα**· 2) τὸ φυτὸν στρύχνον τὸ ὑπνωτικόν, ὅπερ, πιθαν. εἶναι ἡ οὐϊθανία ἡ ὑπνωτική (Withania ἡ physalis somnifera), φυτὸν θαμνῶδες, δηλητηριῶδες, ἁπαντῶν κ. ἐν Ἑλλάδι δημ. μερτζανιά: Διοσκ.4,72· 3) ἡ πολυετὴς καὶ φρυγανώδης πόα δορύκνιον: Κρατεύας παρὰ Διοσκ.4,74.

ἁλικάκαβος (ἡ) νεώτ. βοταν. βλ. **ἁλικάκαβον** 1).

ἁλικάκκαβα τὸ φυτὸν ἁλικάκαβον βλ. λ.1)· Ἡσ. «ὁ τοῦ λωτοῦ καρπὸς καὶ πόας εἶδος».

ἁλικάντη (ἡ) νεώτ. ποικιλία ἐν Γαλλίᾳ τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου, τῆς ὁποίας αἱ ἐρυθρομέλαιναι σταφυλαὶ χρησιμοποιοῦνται ὡς ἐπιτραπέζιον ἔδεσμα, κυρίως δὲ διὰ τὴν παρασκευὴν ἐρυθρῶν οἴνων· ἄλλως **μέλαν Γκρενάς** (Grenasche noir).

ἁλικαρνασσόθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐξ Ἁλικαρνασσοῦ: Λουκ.Οἰκ.20.

ἁλική (ἡ) Πάπ. ὁ φόρος τοῦ ἅλατος.

ἁλικία (ἡ) δωρ. ἀντὶ ἡλικία βλ. λ.

ἁλικίανες (δ.γ. ἁλικρατεῖς)· Ἡσ. «θαλασσομιγεῖς».

ἁλικῖνος Ἡσ. «δυνατός».

ἁλίκλυστος-ον κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατακλυζόμενος, ὁ θαλασσόδαρτος: Σοφ.Αἴ.1219 **ὑλᾶεν ἔπεστι πόντου πρόβλημ' ἁλίκλυστον,** Ἐπιγρ. **ἁλικλύστῳ πὰρ χθονὶ Πειραιέως,** ΑΠ 9,228 ἁλίκλυστον **δέμας,** Ὀππ.Ἁλ.1,155 **πέτρησιν ἁλικλύστοισι μεμηλώς**· 2) ὁ πλημμυρίζων, ὁ ὑψηλὰ ἐγειρόμενος, ὁ ἐγείρων ὑψηλὰ κύματα: Ὀρφ.Ἀργ.333 **ἁλικλύστοιό τε πόντου.**

ἀλίκμητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ λιχνισθείς, ὁ ἀλίχνιστος: Ἀκύλ.ΠΔ Ἡσ.30,24 **φάγονται ἄχυρα ἀλίκμητα ἐν κριθῇ λελικμημένῃ.**

ἁλίκμητος-ον μτγν. ὁ κουρασμένος ἀπὸ τὴν θάλασσαν· || ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης προερχόμενος: Παῦλ.Σιλ.Ἀμβ.198 **τὴν δὲ** (νῆσόν τινα) **παραπλέοντες ἐπολβίζουσιν ὀδῖται ἄλγεα βουκολέοντες ἁλικμήτοιο μερίμνης** (μερίμνης ὀφειλομένης εἰς τοὺς κινδύνους τοῦ θαλασσινοῦ βίου).

ἀλίκμιστος-ον νεώτ. **ὁ ἀλίκμητος** βλ. λ.

ἁλικνήμις-ιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ἡ **ἁλικνημίς**-ῖδος βλ.λ. ὁ ἐπὶ τῆς θαλάσσης φερόμενος: Νόνν.Δ 43,199 **ἔγχος ἁλικνήμιδι παρῃώρησεν ἀπήνῃ** (εἰς τὴν ἅμαξαν, τῆς ὁποίας αἱ ἀκτῖνες (**κνῆμαι**) τῶν τροχῶν ἥπτοντο τῆς θαλάσσης, ἤτοι τὴν φερομένην ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης).

ἁλικνημίς-ῖδος (ἡ) μτγν. ἡ **ἁλικνήμις** βλ. λ.

ἀλίκνιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ λικνισθείς, ὁ μὴ ἐν τῷ λίκνῳ παλινδρομικῶς κινηθείς, ποὺ δὲν κουνήθηκε στὴ κούνια του, ὁ **ἀκούνητος**· || μτφ. ὁ μὴ παρηγορηθεὶς ἢ μὴ καθησυχασθεὶς δι' ἀπατηλῶν ὑποσχέσεων. Ἐπίρρ. **ἀλικνίστως.**

ἄλικο (τὸ) δημ. τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα, τὸ κόκκινο.

ἁλικόλυμβα (τὰ) νεώτ. ζωολ. γένος ὑδροβίων πτηνῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **στεγανοπόδων**· ζῷα, **ἔχοντα ῥάμφος** εὐθὺ καὶ ὀξὺ κατὰ τὸ ἄκρον, πτέρυγας μετρίας, οὐρὰν βραχεῖαν μὲ σκληρότατα πτερά, διαιτώμενα εἰς τὰς ἀρκτικὰς θαλάσσας ἀμφοτέρων τῶν ἡμισφαιρίων (Halicolymba).

ἁλικὸν ὀξὺ (τό) νεώτ. χημ. παλαιοτέρα ὀνομασία τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος.

ἀλικοντίζω δημ. κ. ἀλικουντίζω ἐμποδίζω τινὰ ἀπό τινος ἐνεργείας : **μ' ἀλικούντησε ὁ γείτονας καὶ δὲν πρόφτασα τὸ τραῖνο·** || ἀναχαιτίζω : **θὰ τὸν ἔδερνε ἂν δὲν τὸν ἀλικούντιζα·** || κ. παθ. -μαι ἐμποδίζομαι : **ἀλικουντίστηκα σήμερα καὶ δὲν ἦρθα στὴν ὥρα μου·** || ἀναχαιτίζομαι.

ἁλικόρακας (οἱ) νεώτ. ζωολ. πτηνὰ ἁρπακτικὰ τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἁρπακτικῶν,** παραπλήσια τῶν κοράκων· δημ. νεροκοράκια.

ἁλικόρη (ἡ) νεώτ. ζωολ. κῆτος θαλάσσιον ζῶν εἰς τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν, ἀνῆκον εἰς τοὺς **ἁλικορίδας** βλ. λ.· 2) γένος σειρηνοειδῶν θαλασσοβίων ζώων τῆς κατηγορίας τῶν **ἁλικοριδῶν,** ἔχον δέρμα λεῖον καὶ οὐρὰν ἡμισεληνοειδῆ, ζῶν κατ' ἀγέλας εἰς ἀκτὰς τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ τρεφόμενον ἐκ φυτῶν, ἤδη δὲ σχεδὸν ἐξαφανισθέν.

ἁλικορίδαε (οἱ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κητῶν,** περιλαμβάνον ὑδρόβια ζῷα ἰχθυόμορφα σχεδὸν ἀποκλειστικῶς φυτοφάγα· τὰ ὀπίσθια ἄκρα τοῦ σώματός των ἔχουσι μεταβληθῆ εἰς πτερύγια, τὰ δὲ ἐμπρόσθια εἶναι ἀτροφικά, οἱ δὲ ὀδόντες αὐτῶν προσομοιάζουσι πρὸς τοὺς τῶν χερσαίων φυτοφάγων ζῴων (Halicoridae)· 2) παλαιοζ. κατηγορία θηλαστικῶν θαλασσοβίων **σειρηνοειδῶν** μετὰ ρύγχους· ζῷα, ὧν ἡ ἐμφάνισις ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς ἠωκαίνου περιόδου· τινὰ τούτων δὲ ὑπάρχουσι καὶ σήμερον.

ἁλικορύνη (ἡ) νεώτ. φυτικὸν γένος τῆς τάξεως τῶν **σιφωνοειδῶν** θαλασσόβιον πρασινόχρουν, ἀποτελούμενον ἐξ ἁπλοῦ ἢ διακεκλαδισμένου κυττάρου, διατεταγμένου ἐν εἴδει κομβολογίου· ἐν τῇ παλαιοφυτολογίᾳ ὑπολογίζεται ὡς ἐμφανισθὲν ἀπὸ τῆς τριτογενοῦς περιόδου (Halicoryne Harv.).

ἄλικος-η-ο δημ. ὁ ἐρυθρός, ὁ κόκκινος : **ἄλικα τριαντάφυλλο, - ἄλικα χείλη.**

ἁλίκος-α-ον δωρ. ἀντὶ **ἡλίκος** βλ. λ.

ἁλικός-όν ἀντὶ τοῦ ἀττ. **ἁλυκός** βλ. λ.· Μοῖρ. « ἁλυκὸν Ἀττικῶς, **ἁλικὸν** κοινῶς ».

ἁλικότης (ἡ) βλ. λ. **ἁλυκότης.**

ἀλίκουλα (ἡ) (λατ.) βραχὺ ὠμοφόριον ἄνευ χειρίδων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ρωμαίοις ἐν χρήσει ὡς ἔνδυμα τῶν χωρικῶν, ἐνίοτε δὲ καταλλήλως ποικιλλόμενον ὡς εἶδος πολυτελείας εἰς τὰς πόλεις.

ἀλικουλαρία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος ἡπατικῶν βρύων τῆς οἰκογενείας τῶν **ἰουγγερμαννιδῶν,** περιλαμβάνον εἴδη, φυόμενα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ βράχων καὶ ἔχοντα κορμίσκον μετὰ φύλλων συνήθως ὁριζοντίων ἀσχιδῶν (Alicularia Corda).

ἀλικούντισμα (τό) δημ. ἐμπόδιον, πρόσκομμα· || ἐν τῷ πληθ. ἀπασχολήσεις τινὸς ὑπὸ ἄλλου ἢ δι' ἄλλον ἄνευ ὑποχρεώσεως ἢ συμφέροντος : **τ' ἀλικουντίσματα τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου δὲν τὸν ἀφήνουν νὰ κοιτάξῃ τὴ δουλειά του.**

ἀλικούτης θηλ. -ισσα δημ. ὁ ἀναιδῶς λαίμαργος, ὁ μετὰ βουλιμίας τρώγων : **βρέ, τὸν ἀλικούτη μοῦ 'φαγε ὅλο τὸ φαΐ·** || συνεκδ. ὁ ἄπληστος : **ὁ ἀλικούτης θέλει τόκο καὶ παράτοκο.**

ἁλίκρας-ατος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ μετὰ θαλασσίου ἢ κ. ἁλμυροῦ ὕδατος μεμιγμένος : Αἰλ.Διον.ἀπ.32 « ὁ θαλάσσῃ μεμιγμένος ».

ἁλικράτωρ-ορος (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων τῆς θαλάσσης· ἄλλως **ἁλικρείων** βλ. λ. : Πρόδρ.5,422 **ἄναξ Πόσειδον, βασιλεῦ ἁλικράτορ.**

ἁλικρείων-οντος (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων τῆς θαλάσσης : Εὐστ.517,27 « ὁ τῆς ἁλὸς ἄρχων ».

ἁλικρήπες-ιδος (ὁ,ἡ) κ. **ἁλικρηπίς** μτγν. ὁ ἔχων τὰ θεμέλιά του παρὰ τὴν θάλασσαν, ὁ παρ' αὐτὴν κείμενος : Νόνν.Δ 1,289 **ἁλικρήπιδος.. ἀρούρης,** αὐτ.Δ 13,61 **ἁλικρήπιδα.. Θίσβην.**

ἁλικρόκαλος-ον μτγν. ἐπὶ ἀκτῶν, ὁ σκεπασμένος μὲ χάλικας προερχομένους ἐκ τῆς θαλάσσης, μὲ θαλασσοχάλικα, ὁ πλήρης χαλίκων : Ὀρφ. Ἀργ.333 **ὅσοι ψαμαθώδεας ἀκτὰς ναίεθ' ἁλικροκάλους.**

ἁλίκροτος-ον μτγν. (διόρθωσις ἐκ τοῦ ἐφθαρμένου ἁλίκταρος) ὁ περὶ ὃν ἡ θάλασσα κροτεῖ.

ἀλίκρουδα Σουΐδ. « παρὰ Ῥωμαίοις ἡ σχεδία τραφὴ καὶ ἄπειρος ».

ἁλίκρυπτος (ὁ) νεώτ. ζωολ. μικρὸς σκώληξ τῆς τάξεως τῶν **ἀχαίτων,** ἔχων σῶμα ἀκανθωτὸν καὶ ζῶν εἰς τὰ βάθη τῶν βορείων θαλασσῶν.

ἁλικρύφιος-ον μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ κρυπτόμενος, ὁ ὑπὸ τὴν θάλασσαν : ΑΠ 6,192 **φελλὸν ἁλικρυφίων σῆμα λαχόντα βόλων ἀεὶ κρυφίων.**

ἁλίκται (οἱ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα μέλανα ὑμενόπτερα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κεντροφόρων,** ἔχοντα ὀφθαλμοειδῆ τριχωτὰ στίγματα καθ' ὅλον τὸ σῶμα καὶ ζῶντα μονήρη εἰς τὰς τροπικὰς χώρας καὶ ἐνιαχοῦ τῆς Εὐρώπης (Haliclae).

ἁλίκτυπος-ον ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἤτοι τῶν κυμάτων πληττόμενος : Σοφ.Ἀντ.953 **οὐχ ἁλίκτυποι κελαιναὶ νᾶες ἐκφύγοιεν·** πρβλ.ΑΠ 6,23 **ἁλ- λέπας·** 2) Εὐρ.Ἱππ.754 **ἁλίκτυπον κῦμα** τὸ ἠχηρὸν κῦμα τῆς θαλάσσης· κατ' ἄλ. « τὸ ὑπὸ τῆς θαλ. κτυπώμενον κῦμα » (Βερν. ἐν λ.) κ. κατ' ἄλ. ἐν ἐνεργ. σημασ., ὅθεν **ἁλ- κῦμα** τὸ κάμνον τὴν θάλασσαν νὰ ἠχῇ, νὰ μουγγρίζῃ.

ἁλικύμων-ονος-ον ὁ ὑπὸ κυμάτων θαλάσσης περιβρεχόμενος : ΑΠ 9,429 **Εὐβοίης ἁλικύμονος.**

ἁλικύρκης Ἡσ. « φύλλα μήκωνος μετὰ ὄρους (δ. γ. ὄξους) λειανθέντα· ἢ ὑπότριμμα πλειόνων κρεῶν ».

ἁλίκυρτος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ζωνοσκώληξ κυλινδρικὸς τὸ σῶμα, τοῦ ἀθροίσματος τῶν **γεφυριδῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **νηρηΐδων,** ζῶν εἰς τὰ βάθη τῶν θαλασσῶν (Halicyrtus).

ἁλιλουκίτης (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολογίᾳ, κεφαλόποδον ὑπόγενος τῆς ὁμοιογενείας **τῶν κερατιδῶν·** ζῷον τοῦ κάτω καὶ μέσου τριασίου συστήματος παρουσιάζον πολυφυλετικὸν σχηματισμόν (Halilucites Diener).

ἀλιμάριστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λιμάρισμα, ἄνευ ρινίσεως· || μτφ. χωρὶς ὀχληρὰν φλυαρίαν.

ἀλιμάριστος-η-ο δημ. ἐπὶ μεταλλίνων ἀντικειμένων, ὁ μὴ λειανθεὶς μὲ τὴν λίμαν, ὁ μὴ ρινισθείς, ὁ ἀρρίνιστος· ἀντίθ. λιμαρισμένος : **ἀλιμάριστα πέταλο·** || μτφ. ὁ μὴ ἀκούσας φλυαρίας φορτικοῦ συνομιλητοῦ, ὁ μὴ καταπονηθεὶς ἐκ πολυλογίας ἄλλου : **ὁ χασομέρης δὲν ἀφήνει ἄνθρωπο ἀλιμάριστο·** || κ. ὁ μὴ ἐπιδεκτικὸς εἰς λιμάρισμα καθ' ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω σημ.

ἁλιματιά (ἡ) δημ. κ. ἁλιμιά τὸ φυτὸν atriplex halimus βλ. **ἅλιμον.**

ἀλίμαχτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λίμαγμα, ἄνευ βουλιμίας: ἀλίμαχτα **τρώει πάντα ὁ κάθε ἀφέντης.**

ἀλίμαχτος-η-ο δημ. ὁ μὴ λιμασμένος ἢ λιμαγμένος, ὁ μὴ ἐστερημένος ἐπαρκοῦς ἢ ἄ. ποθητῆς τροφῆς, ὁ μὴ ἔχων βουλιμίαν, ὁ μὴ πειναλέος : φρ. **ἀλίμαχτα εἶναι τὰ παιδιὰ τοῦ καλονοικοκύρη·** 2) ἐπὶ ἐδεσμάτων, ὁ μὴ γενόμενος ποθητός : **ἀλίμαχτο φροῦτο τὰ φραγκόσυκα.**

ἁλιμέδη (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτὸν τῆς οἰκογ. τῶν κωδιιδῶν τῆς κλάσεως τῶν **χλωροφυκῶν,** ἀπαντῶν εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος (Halimeda Tuna).

ἁλιμέδων-οντος (ὁ) ὁ ἄρχων, ὁ κύριος τῆς θαλάσσης· ἄλλως **πανταμέδων** : Ἀριστφ.Θεσμ.323 **πόντιε σεμνὲ Πόσειδον,** ἁλίμεδον.

ἀλιμενία (ἡ) κ. μτγν. ἡ μὴ ὕπαρξις, ἡ ἔλλειψις λιμένων : Ὑπερείδ.ἀπ.156 **ἀλιμενία τόπων.**

ἀλίμενος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων λιμένας, ὁ στερούμενος λιμένων : Αἰσχ.Ἱκ.768 **μολόντες ἀλίμενον χθόνα.** Εὐρ.Ἄλκ.612 **ἀκτὰν ἀλίμενον.**

Θουκ.4,8,8 **τὰ τῆς Πύλου.. πρὸς τὸ πέλαγος ἀλίμενα ὄντα,** Πλούτ.'Αλκ.36 **χωρίοις ἀλιμένοις καὶ πόλιν οὐκ ἔχουσιν,** νεώτ. **χώρα ἀλίμενος·** δημ. **νησὶ ἀλίμενο·** ‖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἡ μὴ σχηματίζουσα λιμένας: 'Αππ.Συρ.17 **θάλασσα τραχεῖα καὶ ἀλίμενος·** 2) μτγν. ὁ μὴ παρέχων ἄσυλον, καταφύγιον, ἀφιλόξενος, τραχύς, ὠμός: Εὐρ.'Εκ.1025 **ἀλίμενον.. ἄντλον,** αὐτ.'Ελ.1132 **ἀλίμενα ἀν' ὄρεα,** αὐτ.Κύκλ.349 **ἀλίμενον καρδίαν** (=ὠμήν), 'Αριστφ.'Ορν.1400 **ἀλίμενον αἰθέρος αὔλακα τέμνων** (σχόλ. «τέλος οὐκ ἔχουσαν»).

ἀλιμενότης-ητος (ἡ) ἡ μὴ ὕπαρξις, ἡ ἔλλειψις λιμένων: Ξεν.'Ελλ.4,8,7 **τὴν ἀλιμενότητα τῆς χώρας.**

ἀλιμενώτης τόπος Σουΐδ. «μὴ ἔχων λιμένα», 'Ησ. «**ἀλιμενώτη·** λιμένα μὴ ἔχοντα».

ἀλιμήδη (ἡ) νεώτ. ζωολ. ὀστρακόδερμον τῆς τάξεως τῶν **δεκαπόδων βραχυούρων,** ἀπαντῶν ἐν 'Ιαπωνίᾳ (**Halimeda**)· 2) νεώτ. βοταν. γένος φυκῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **κωδιιδῶν,** ἔχον στρογγύλον ἢ πεπιεσμένον θαλλὸν πολλαχῶς διακλαδιζόμενον, ἀπαντῶν εἰς τὸν 'Ατλαντικόν, τὴν Μεσόγειον καὶ τὴν 'Ερυθρὰν Θάλαασσαν (**Halimeda Lamour**).

ἀλιμήδης-ους-ες (κ. ἀλιμηδής) μτγν. ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης ἔχων μήδεα, μερίμνας, ἔγνοιες: Διον.Περ. 108 **ἐμπορίης ἀλιμήδεος ἐμνήσαντο** (δ.γ. ἀντὶ ἀλιδινέος τὸ διὰ θαλάσσης ἐμπόριον τὸ πλῆρες μεριμνῶν (ἀγωνιῶν) ὡς ἐκ τῶν κινδύνων).

ἀλιμιά (ἡ) δημ. βαταν. ἄ. **ἀλιματιά** βλ. λ.

ἀλίμικτος-ον μσν. ὁ μεμιγμένος μὲ ἅλας, ὁ ἁλατισμένος· Σουΐδ. «**ἀλίμικτον·** τὸ πεπασμένον» ἅλατι βεβαίως· πρβλ. 'Ησ. «**ἀλισίμηκτα** (ἢ ἀμίσμηκτα;)· τὰ ἡλισμένα» βλ. κ. λ. **ἀλίσμηκτος.**

ἀλιμόδενδρον (τό) βοταν. θάμνος φυλλοβόλος τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδροπῶν** ἰθαγενὴς τῆς 'Ασιατικῆς Ρωσίας, ὅπου ἀπαντᾷ εἰς ὑφαλμύρους ἢ ἀμμώδεις γαίας καὶ ἔχει συνήθως φύλλα ἀργυρόχροα (**Halimodendrum argenteum**).

ἀλιμοκτόνον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ποταμαγείτων βλ. λ.: Ψ.Διοσκ.4,100.

ἄλιμον (τὸ) βλ. **ἄλιμος 2).**

ἀλίμονο(ν) νεώτ. κ. δημ., δ. γ. **ἀλλοίμονο(ν)** σχετλιαστικὸν ἐπιφών. ἐκφερόμενον μόνον ἢ συνήθ. μετὰ προσωπ. κ.ἄ. ἀντωνυμιῶν κατὰ γεν. ἢ ἀναλυτικῶς μὲ τὴν πρόθ. εἰς δημ. σὲ ἢ καὶ μετ' ὀνομ. ἢ ἐπιθ.: **ἀλίμονό μου τί ἔπαθα, - ἀλίμονό του ποὺ ἔμεινε ὀρφανό, - ἀλίμονο ἂν μάθῃ τὴν ἀλήθεια,- ἀλίμονο τοῦ ἀσώτου, - ἀλίμονο στὸ ζηλιάρη·** ‖ κ. μετ' ἐξυπονοουμένης ἀπειλῆς: **ἀλίμονό σου κι ἂν δὲν προδιβαστῇς,**-παροιμ. **ἀλίμονό του ποὺ δὲν μπορεῖ ἀτός του νὰ ξυστῇ καὶ καρτερεῖ ἀπὸ ἄλλους** (ἕκαστος δέον νὰ ἱκανοποιῇ ἀφ' ἑαυτοῦ τὰς ἀνάγκας του, χωρὶς ν' ἀναμένῃ παρ' ἄλλων βοήθειαν), **ἀλίμονο ποὺ καρτερεῖ γιόμα ἀπὸ δικοὺς καὶ δεῖπνο ἀπὸ γειτόνους, - ἀλίμονο στοὺς δαρμένους ὅσο νά'ρθουν οἱ κριτάδες** (ἡ βοήθεια δέον νὰ παρέχηται γοργῶς εἰς τὴν προσήκουσαν στιγμήν), ἀλίμονα (ἢ **ἀλί**) **παὺ τό'χει ἡ κούτρα του νὰ κατεβάζῃ φεῖρες** (ἐπὶ τῶν ἐκ φύσεως ἐλαττωματικῶν) κ. ἄ.

ἄλιμος-ον (1) (ἅλς) ὁ ἀνήκων εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ θαλάσσιος· 'Ησ. «**ἄλιμα·** θαλάσσια»: Τραγ. 'Αδεσπ.242 **ὄτοβος ἄλιμος·** «θάλασσα θορυβώδης» (ἤτοι θαλάσσιος θόρυβος)· 2) ὡς οὐσ. τὸ **ἄλιμον** (δ.γ. ὁ **ἄλιμος**) κ. μτγν. τὸ φυτὸν **atriplex halimus,** θάμνος λίαν συχνὸς εἰς παραλίους τόπους, ὅστις εὐχερῶς πολλαπλασιάζεται διὰ μοσχευμάτων, ἀντέχει εἰς τὴν ξηρασίαν, εὐδοκιμεῖ δὲ καὶ εἰς ὑφάλμυρα ἐδάφη, ὅπου τὰ κτήνη ἐλλείψει ἄλλου χόρτου τρώγουσι τὰ φύλλα καὶ τοὺς βλαστοὺς αὐτοῦ· δημ. ἀλιμιά, ἀλιμστιά, ἀλιμασιά· Σουΐδ. «**ἄλιμον·** βοτάνη δενδροειδὴς παρὰ θάλασσαν»: 'Αντιφ.160, Θεόφρ.Φ14,16,5· 3) νεώτ. ζωολ. γένος ὀστροκοδέρμων τῆς τάξεως τῶν **στοματοπόδων·** ζῷον ἔχον τὸ ὄστρακον στενόν, τὸ ρύγχος εὐθύ, τὴν δὲ κοιλίαν ἐπιμήκη καὶ ἀπαντῶν εἰς τὰς θαλάσσας τῆς 'Αφρικῆς, τῶν 'Ινδιῶν καὶ τῆς Ν. Ζηλανδίας (**Halima**).

ἄλιμος-ον (2) ὁ ἀποδιώκων, κατευνάζων τὴν πεῖναν: 'Αντιφάν.160 **τρώγοντες ἄλιμα καὶ κακά** (οἱ **Πυθαγορισταί**), 'Ερμιππ.'Ιστ.1,8 **ἄλιμος τροφή** (ἐπὶ τροφῆς παρεσκευασμένης ἀπὸ ἀσφοδέλους καὶ μαλάχας), πρβλ. Πλούτ.157 D **τὰ δὲ ἄλιμα ταῦτα καὶ ἄδιψα, φάρμακα μᾶλλον ἢ σιτία πυνθάνομαι,** Πορφ.'Αποχ.4,20 **ὡς εἴθε τὴν μυθευομένην ἄλιμον καὶ ἄδιψον εὔπορον εἶναι κεκτῆσθαι.**

ἀλιμυρήεις-εσσα-εν (μύρω, κατ' ἄλ. μορμύρω) ἐπὶ ποταμοῦ, ὁ εἰς τὴν θάλασσαν μετά τινος πατάγου ἐκβάλλων: 'Ιλ.Φ 190 **ποταμῶν ἀλιμυρηέντων,** 'Οδ.Ε 460 **τὸ μὲν εἰς ποταμὸν ἀλιμυρήεντα μεθῆκεν·** 'Ησ. «**ἀλιμυριέντων·** εἰς θάλασσαν ῥεόντων ἢ εἰς θάλασσαν τελευτώντων», ΕΜ «**ἀλιμυρήεντα·** εἰς θάλασσαν ῥέοντα ἢ ἀλὶ κιρνάμενα», Εὐστ. «**ἀλιμυρήεις** μετ' ἤχου τινὸς ῥέων».

ἀλιμυρής-οῦς-ές μτγν. **ἀλιμυρήεις** βλ.λ.: 'Ορφ. 'Αργ.346 **ποταμῶν ἀλιμυρέα ῥεῖθρα·** 2) 'Επιγρ. ὁ ἁλμυρός: **ἀλ- πόντος·** 3) παθ. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατακλυζόμενος, περιβρεχόμενος: 'Απολλ. Ρ1,913 **λῦσεν ὑπ' ἐκ πέτρης ἀλιμυρέος** (σχόλ. «τῆς ὑπὸ θαλάσσσης περιρρεομένης»), αὐτ.2,554 **ἀλιμυρεῖς ἀκταί,** Φανοκλ.1 **αἰγιαλοὺς ἀλιμυρέας.**

ἀλιναιέτης (ὁ) ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ κατοικῶν, ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ζῶν: Βακχ.16,97 **ἀλ- δελφῖνες.**

ἀλίνδα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μυθικὸν φυτὸν παρὰ τὸν ποταμὸν Τάναϊν: Ψ Πλούτ.Ποταμ.14,2· 2) νεώτ. ζωολ. γένος κοχλιῶν, ὧν τὸ ὄστρακον ἔχει πυκνὰς ραβδώσεις, ἑλιγμοὺς καὶ στόμιον ἀπιοειδές· ζῇ εἰς τὰ φυλλώματα, ὑπὸ θάμνους καὶ ἐπὶ τοίχων.

ἀλινδήθρα (ἡ) τόπος ὅπου κυλίονται οἱ ἵπποι, ἀλογοκυλίστρα· ΑΒ «ὁ τόπος, ἐν ᾧ καλινδοῦνται οἱ ἵπποι, καὶ ἄλλοι, ἐξακούμενοι τὸν κάματον»· Σουΐδ. «**ἀλινδήθρα·** κυλίστρα, τόπος ἐν ᾧ οἱ ἵπποι κυλίονται»· 2) μτφ. ἐπὶ τοῦ λεκτικοῦ τῶν τραγῳδιῶν τοῦ Εὐριπίδου: 'Αριστφ.Βάτρ.904 **συσκεδᾶν πολλὰς ἀλινδήθρας ἐπῶν** (σχόλ. «συναγωγάς, στροφάς, λεπτολογίας, πλοκάς»).

ἀλίνδησις-εως (ἡ) τὸ κυλίεσθαι, ἡ κυλίνδησις ἐν τῇ κόνει, ἤτοι ἄσκησις εἴδους τινὸς πάλης, καθ' ἣν οἱ παλαίοντες ἐκυλίοντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους: 'Ιππ. Διαίτ.2,64,Ροῦφ. παρ' 'Ορειβ.2,11.

ἀλινδόν (ἢ ἄλινδον) 'Ησ. «δρόμον», ΕΜ «δρόμον ἁρμάτων».

ἀλίνδω μτγν. τύπος τοῦ **ἀλινδῶ** βλ. λ.

ἀλινδῶ (κ. μτγν. **ἀλίνδω** ὁ ἐνεστ. μόνον ἐν τῷ παθ., ὁ ἀόρ. ἤλισα κ. ὁ παρακ. ἤλικα σύνθ. μετὰ τῆς προθ. **ἐξ** παρ' 'Αριστφ.Νεφ.32 κ. 33, παρὰ δὲ τῷ 'Ησ. κ. Σουΐδ. ἁπλοῖ) κυλίω, ὁ ἀόρ. **ἠλίνδησα** παρ' 'Ησ. «**ἠλίνδησε·** κατέπεσε (διάφ.ἀνάγν. κατεπάλαισε)» ‖ παθ. **-οῦμαι** κ. **-ομαι** (συνήθ. ἐν τῇ μτχ.) κυλίομαι εἰς τὴν κόνιν: Πλούτ.2,396 Ε **ἵππος οὐ τρέχων, ἀλλ' ἀλινδούμενος ἐφαίνετο,** Νίκ.Θηρ.156 **ἀλινδόμενοι ψαμάθοισι,** αὐτ.204 **ἀλινδηθείς,** Δείν.άπ.10 **ἠλινδημένος** = κυλισθείς, ἀνατραπείς: Σουΐδ. «**ἀλινδεῖσθαι** κυλίεσθαι», «**ἠλινδημένον·** ἀντὶ τοῦ ἀνεστραμμένον»· ‖ κυλίομαι κατὰ τὰς ἀθλητικὰς ἐνασχολήσεις ἐν τῇ παλαίστρᾳ κττ.· ΕΜ «**ἀλινδεῖσθαι·** ἁμιλλᾶσθαι, συγκυλίεσθαι», 'Ησ. «ἠλινδημένη· γεγυμνασμένη»· 2) γεν. περιπλανῶμαι, περιφέρομαι: Πλούτ. 'Αγ.3 **ἠλινδημένος ἐν αὐλαῖς σατραπικαῖς,** ΑΠ 7,736 **ἄλλην ἐξ ἄλλης εἰς χθόν' ἀλινδόμενος·** ‖ διατρίβω, συχνάζω: 'Αλκίφρ.3,31 **ὁ τὰ πολλὰ εἴσω πυλῶν ἀλινδούμενος,** αὐτ.3,14 **οἱ περὶ τὴν 'Ακαδημίαν ἀλινδοῦνται·** 3) μὲ αἰσχρὰν σημασίαν· 'Ηρόδοτ.5,30 ἀλίνδομαι **μετά τινος,**

Πάπ. **ἀλινδοῦμαι παρθένοις**· 4) μτφ. ἀσχολοῦμαι περί τι : Ἀλκίφρ.3,40 **ἀλίνδομαι περί τι.**

ἀλινήκτειρα (ἡ) (νήχω) θηλ. ὡς ἐξ ἀρσ. **ἀλινηκτήρ** ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ νηχόμενος, κολυμβῶν· || ἐπὶ τοῦ καρποῦ τῆς ἐλαίας, ἡ κολυμβῶσα ἐντὸς ἁλμυροῦ ὕδατος, κολυμπάδα : ΑΠ 6,190 **ταύτην ἀπέτηλον ἀλινήκτειραν ἐλαίην**· Σουΐδ. « ἐν ἁλσὶ νηχομένην » (ἐλιὰ τῆς ἅρμης).

ἀλινηχής-οῦς-ές ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ νηχόμενος : ΑΠ 10,9 **ἀλινηχέα** (δ.γ. **ἀλινήχεα**) **βῶκα.**

ἀλινοί (;) Ἡσ. « ἐπαφρόδιτοι » βλ. **ἀληνής.**

ἀλινόν (ἢ **ἄλινον**;) Ἡσ. « ἀμυδρόν· Κρῆτες ».

ἄλινος-ον (λίνον) ΕΜ « **ἄλινος** ἄνευ τῶν δικτύων· ἀπὸ τοῦ λίνου, ἐξ οὗ γίγνεται καὶ **α** στερητ. ;· || ἐπὶ θηραμάτων, ὁ μὴ ἀγρευθεὶς διὰ δικτύου : ΑΠ 9,244 **ἄλινος θήρα.**

ἄλινος-η-ον κ. νεώτ. (ἅλς) ὁ ἐξ ἅλατος πεποιημένος, ἁλατένιος : Ἡρ.4,185 **τὰ δὲ οἰκία ἐκ τῶν ἁλίνων χόνδρων οἰκοδομέαται,** αὐτ. **τοῖχαι .. ἅλινοι,** Στράβ.16,766 **οἰκούντων** (τῶν Χαλδαίων) **γῆν ἁλμυρίδα καὶ ἐχόντων ἁλίνας τὰς οἰκίας** (κατεσκευασμένας ἐξ ὄγκων,ἢ ἐντὸς ὄγκων, ἅλατος).

ἄλινσις-εως (ἡ) ἡ ἐπάλειψις, ἡ ἐπίχρισις διὰ κονιάματος : συνών. κονίασις : Ἐπιγρ. **ἔλετο ἄλινσιν τοῦ ἐργαστηρίου καὶ κονίασιν.**

ἄλιντος Ἡσ. « ἅμιλλα ».

ἀλίνω τρίβω, λεπτύνω : Σοφ.ἀπ.995, ΑΒ, Φώτ. «**ἀλίνουσι** ἀντὶ τοῦ λεπτύνουσι Σοφοκλῆς»· 2) ἐπαλείφω, ἐπιχρίω· Ἡσ. « **ἀλίνειν** (δ.γ. **ἀλινεῖν**) **ἀλείφειν** », αὐτ. « **ἀλῖναι**· ἐπαλεῖψαι τοίχῳ ».

ἄλιξ-ικος (ὁ) μτγν. ὁ χόνδρος : Χρύσιππ.Τυαν. παρ' Ἀθην.14,647 D **γίνεται ἐξ ἄλικος σουβίτυλλας**· 2) (λατ. hallec) ζωμὸς ἐξ ἰχθύος, φαρόσουπα ἢ κ. τὸ καρύκευμα ἰχθύων : Διοσκ.4,148· || **εἶδος ἅλμης κατασκευαζομένης ἀπὸ φάρια** παστά· 3) εἶδος μικροῦ ἰχθύος.

ἄλιξ-ικος (ὁ,ἡ) δωρ. ἀντὶ ἦλιξ βλ. λ.

ἀλίξαντος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης ξαινόμενος, κατατριβόμενος, φθειρόμενος θαλασσότριφτος, ποὺ τὸν τρώει τὸ κῦμα : ΑΠ 6,89 **ἀκταίης νησῖδος ἀλιξάντοισι χοιράσι,** Ἐπιγρ. **ἀλίξαντος τύμβος**· || **ἀλίξαντος μόρος, ὁ ἐκ** προσκρούσεως ἐπὶ βραχώδους ἀκτῆς προκαλούμενος : ΑΠ 7,404 **εἶδεν ἀλίξαντον σὸν μόρον εἰνάλιον.**

ἁλίοικος-ον ὁ τὴν θάλασσαν ὡς κατοικίαν ἔχων : ΕΜ « ἀλὸς ἔμπειρον, ἁλίοικον ».

ἁλίομμα-ατος (τὸ) νεώτ. ζῳολ. ἀκτινόζῳον τοῦ ἀθροίσματος τῶν **πρωτοζῴων,** εὑρισκόμενον εἰς τὰ μεγάλα βάθη τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ (Haliomma)· 2) παλαιοζ. γένος θαλασσοβίων πλαγκονικῶν πρωτοζῴων τῆς κατηγ. τῶν **σπουμελλαρίων,** τῆς τάξεως τῶν **ἀκτινοζῴων**· οὗ ἡ μεμβράνη τῆς κάψης εἶναι πανταχόθεν διάτρητος, ὁ δὲ πυριτικὸς σκελετὸς διαπερᾶται ὑπὸ λόγχης μὲ ἀνισομεγέθη ἐλεύθερα ἄκρα.

ἁλιομματίδιον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. παραπλήσιον πρὸς τὸ ἁλίομμα ἀκτινόζῳον, οὗ ὁ σκελετὸς ἀποτελεῖται ἐξ εἴκοσιν ἀκτινοειδῶς διατεταγμένων ῥαβδίων, ἅτινα συγκολλῶνται μεταξύ των κατὰ τὸ κέντρον τοῦ σώματος, φέρουσι δὲ πλαγίας ἐπιμηκύνσεις συνενουμένας κατὰ τὰ ἄκρα ἐν εἴδει κόγχης (Haliommatidium).

ἄλιον (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ φυτὸν σκόροδον τὸ νεαπολιτανικὸν τῆς τάξεως τῶν **λειριανθῶν**· δημ. ἀγριόσκορδο, σκορδαρέλι, σκορδαλιά.

ἀλιονείκης (ὁ) μτγν. (ἀντὶ **ἀλιειανίκης**) Πάπ. ὁ εἰς τὰ **ἁλιεῖα** βλ. λ. (ἤτοι ἀγῶνας ἐν Ῥόδῳ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡλίου) νικῶν.

ἅλιος-α-ον (1) κ. -ος-ον ὡς ἐν Σοφ.Αἰ.357 (ἐκ τοῦ **ἅλς**) ὁ ἀνήκων εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ θαλάσσιος : Ὀδ.Γ 38 **ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσιν,** Πίνδ.Π 9,72 **ἁλίαισιν πρύμναις,** Αἰσχ.Πέρσ.131 **ἅλιον πρῶνα κοινὸν αἴας,** Σοφ.ΟΚ 716 **εὐήρετμος ἁλία πλάτα,** Εὐρ.Ἀνδρ.528 **ἁλίαν πέτραν,** Ἀπολλ. Ρ 4,319 **ἁλίας νῆας**· ὡς ἐπίθ. τῶν θαλασσίων θεῶν, νυμφῶν κτλ. : Ἰλ.Α 556 **Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο** γέροντας (τοῦ Νηρέως), αὐτ.Σ 432 **ἐκ μὲν μ'** (τὴν Θέτιδα) **ἀλλάων ἁλιάων** (τῶν Νηρηΐδων) **ἀνδρὶ δάμασσεν,** Ἡσίοδ.Θ 1003, Πίνδ.Ο 2,53 **ἁλίαις μετὰ κόραις Νηρέως ἐπὶ** τοῦ Ἀπόλλωνος : Ἀριστλ.Θαυμ.840 Α 20.

ἅλιος-α-ον (2) (πρβλ. ἠλίθιος) κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ πραγμάτων, μάταιος, ἀνωφελής, ἐπισφαλής, ἀβέβαιος : Ἰλ.Δ 26 **ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον ἠδ' ἀτέλεστον,** αὐτ.Ω 92 **αὐδ' ἅλιον ἔπος ἔσσεται**· || ὁ οὐδὲν κατορθῶν, ὁ ἄνευ ἀποτελέσματος, ὁ ἄκαρπος : Ἰλ.Ε 18 **ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός**· ἐν Ὀδυσ. σύνθ. μόνον μετὰ τῆς λ. **ὁδός** : Ὀδ. Β 273 **ἁλίη ὁδὸς οὐδ' ἀτέλεστος,** αὐτ.Β 318 **οὐδ' ἁλίη ὁδὸς ἔπεται**· || τὸ οὐδ. **ἅλιον** ἐπίρρ. ἐν τῇ αὐτῇ σχέσει, ματαίως, ἄνευ ἀποτελέσματος, ἀσκόπως : Ἰλ.Ν 505 **ἅλιαν στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς** δραυσεν, Σοφ.Κ 1469 **οὐ γὰρ ἅλιον ἀφορμᾷ πατ', οὐκ ἄνευ ξυμφορᾶς**· ἐπίσης ἀπαντᾷ κ. τὸ κανον. ἐπίρρ. **ἁλίως,** ὡς ἐν Σοφ.Φιλ 840 κ. ἀλ.

ἅλιος (ὁ) (3) κ. νεώτ. **δωρ.** ἀντὶ τοῦ **ἥλιος** βλ.λ. 2) παρὰ Πυθαγορείοις ὁ ἀριθμὸς ἐννέα (πρβλ. **ἁλίζω**) : Θεολ.Ἀριθμ.57· 3) νεώτ. ὀρυκτολ. ἄμμος χαλαζιακή, συγκεκολλημένη διὰ λειμονίτου καὶ ὀργανικῶν οὐσιῶν, ἥτις παράγεται εἰς μικρὸν βάθος ἐντὸς ἀμμωδῶν ἐδαφῶν (Halios).

ἁλιοτρεφής-οῦς-ές ὁ ζῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, θαλασσόβιος : Ὀδ.Δ 442 **φωκάων ἁλιοτρεφέων.**

ἁλιοτρίβητα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλειοτρίβητα** ἐπὶ ἐλαιῶν, χωρὶς ἄλεσμα εἰς τὸ ἐλαιοτριβεῖον.

ἁλιοτρίβητος-η-ο κ. **ἀλειοτρίβητος** δημ. ὁ μὴ συνθλιβείς, ὁ μὴ μεταβληθεὶς μὲ τὸ ἄλεσμα εἰς πολτώδη μᾶζαν, ὁ ἀνάλεστος, ἐπὶ ἐλαιῶν.

ἁλιοτρόπιος (ὁ) Ἐπιγρ. ὄν. μηνὸς ἐν Ἐπιδάμνῳ.

ἁλιόφως-ωτος (τὸ) νεώτ. φῶς πρὸς ἁλιείαν, συνήθ. δᾳς ἐκ ῥητινώδους ξύλου, ἀναπτομένη εἰς τὸ ἄκρον λέμβου ἁλιευούσης κατὰ τὴν νύκτα πρὸς προσέλκυσιν τῶν ἰχθύων διὰ τοῦ φωτός της, πυροφάνι.

ἀλίπαντος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄνευ λίπους, πάχους : Παῦλ.Αἰγ.4,4· || νεώτ. ὁ μὴ ἐπαλειφθεὶς μὲ λίπος, πάχος ἢ λιπαντικὸν ἔλαιον : Παῦλ.Αἰγ. 4,4· || νεώτ. ὁ μὴ ἐπαλειφθεὶς μὲ λίπος ἢ λιπαντικὸν ἔλαιον : **ἀλίπαντοι τροχοί,** - **ἀλίπαντος. μηχανή**· 2) ἐπὶ καλλιεργουμένου ἐδάφους, τὸ εἰς ὃ δὲν ἐρρίφθη λίπασμα χημικόν· συνηθέστ. κ. δημ. ἀλίπαστος : **ἀγροὶ ἀλίπαντοι.**

ἀλιπαρά (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ ἀμπελουργίᾳ, ποικιλία ἀμπέλου, ἐκ τῶν πρὸς οἰνοποίησιν.

ἀλιπαρής-οῦς-ές (α - στερ. κ. **λιπαρής,** λιπαρεῖν) ὁ ἀνάρμοστος εἰς ἱκεσίαν : Σοφ.Ἠλ.451 **τήνδ' ἀλιπαρῆ τρίχα,** ὅπου ὅμως ὁ σχολ.ἑρμην. « αὐχμηράν », ἐκ τοῦ **α** στερ. κ. **λιπαρός,** ἡ μὴ λιπαρά, ἡ μὴ κεκαλλωπισμένη κόμη· πρὸς τὴν ἐκδοχὴν ὅμως ταύτην τοῦ σχολ. ἐναντιοῦται κυρ. τὸ μέτρον, ἀπαιτοῦν ἐνταῦθα ι μακρόν, ἐν ᾧ τὸ ι τοῦ **λιπαρὸς** εἶναι βραχύ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἔννοια **ἀλιπαρής** = ἀνάρμοστος εἰς ἱκεσίαν δὲν ἁρμόζει ἐνταῦθα, ἄλλοι δέχονται τὴν γρ. **τήνδε λιπαρῆ τρίχα** « ἐξ ἧς αὐτὸν λιπαρήσομεν : ἱκέτιν τρίχα » σχόλ. ΑΒ κ. Βερν. ἐν λ. **ἀλιπαρής.**

ἀλίπαστα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ καλλιεργουμένων γαιῶν, χωρὶς λίπανσιν, χωρὶς νὰ ῥίψῃ τις χημικὸν λίπασμα : ἀλίπαστα μὴ βάνῃς μποστάνι.

ἀλίπαστος-η-ο δημ. ἐπὶ καλλιεργουμένης γῆς, ὁ μὴ λιπανθείς, χημικὸν λίπασμα : **ἀλίπαστοι λαχανόκηποι δὲ δίνουν εἰσόδημα.**

ἁλίπαστος-ον κ. νεώτ. ὁ δι' ἅλατος πεπασμένος, ὁ ἁλατισμένος, ὁ παστὸς ἢ ὁ ἐν ἅλμῃ διατη-

ρούμενος : Ἀριστομέν.6 ἀστακόν [;] **ἀλίπαστον ἀεὶ τὸν θεράποντ' ἐπεσθίειν,** Εὐβ.7,10 ὀπτὰ **δελφάκια** [;] **ἀλίπαστα τρία,** Φρύν. « **ἀλίπαστα** οἱ πολλοὶ τὰ ταρίχη· οἱ ἀρχαῖοι τὰ ἅλσι πεπασμένα », ΑΠ 6,191 **τὴν θ' ἀλίπαστον δρύπεπα** (ἐν ἅλμῃ διατηρηθεῖσαν) : Εὐστ.Πονημ.231,3 **ἰχθύες ταριχευτοί· τινὲς δὲ καὶ ἐκ προσφάτου ἀλίπαστοι·** ‖ νεώτ. **ἀλίπαστον κρέας** (εἰς ὃ ἐγένετο ἐπίπασις δι' ἅλατος ἢ περίχυσις ἅλμης, ἀφοῦ ἐτοποθετήθη εἰς τεμάχια ἐντὸς κάδων)· ‖ κ. ναυτ. ἐπίσης ἐπὶ τοῦ κρέατος, τὸ διὰ κατεργασίας μετὰ στεγνοῦ ἅλατος παρασκευαζόμενον διὰ μακροὺς πλόας εἰς τὰ πλοῖα καὶ φυλασσόμενον εἰς ἐπὶ τούτῳ βυτίνας, πεπληρωμένας ἅλμης.

ἀλιπάστωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ἅλατος ἐπίπασις κρεάτων, ἰχθύων πρὸς διατήρησίν των, τὸ πάστωμα.

ἀλίπεδον (τὸ) κ. μτγν. κ. νεώτ. εἰδ. ἡ πρὸς τὸν Πειραιᾶ πεδιὰς τῆς Ἀττικῆς : Ξεν.Ἑλλ.2,4,30 **ἐν τῷ ἀλιπέδῳ καλουμένῳ** (δ.γ. ἀλ-), Ἁρποκρ. « **ἀλιπεδὸν** τινες τὸν Πειραιᾶ »· ‖ πεδίον ὁμαλὸν καὶ ἀμμῶδες, κείμενον παρὰ τὴν θάλασσαν, παραθαλάσσιος πεδιάς : Θεόφρ. ΦΙ 7,15,2 **ἀείζωον φύεται ἐν τοῖς ἀλιπέδοις** (δ.γ. **ἀλιπέδοις**), Λυκόφρ.681 **ἐρεμνὸν εἰς ἀλίπεδον φθιτῶν** (Τζέτζ. « τὸ λεῖον καὶ ὁμαλὸν καὶ παραθαλάσσιον πεδίον»)· ‖ κατὰ παρέκτ. ἡ πεδιάς, ὁ οὐχὶ ὀρεινὸς ἢ ἀνώμαλος τόπος, ὁ κάμπος : Μοῖρ. « **ἀλίπεδα**· καὶ μάλιστα τὰ πρὸς τῇ θαλάσσῃ πεδία, Ἀττικῶς »· ‖ κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ **ἀλινδεῖσθαι ἵππους,** ἔκτασις, ὅπου κυλίονται οἱ ἵπποι : Ἁρποκρ. «τινὲς δὲ παρὰ τὸ ἀλινδεῖσθαι ἵππους ἐν αὐτῷ δύνασθαι », ΑΒ « παρὰ τὸ ἀλίζεσθαι ἐκεῖ τοὺς ἵππους, ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις χωρίοις ἀμμόδρομοι ἦσαν».

ἀλιπηγή (ἡ) νεώτ. πηγὴ μεταλλικοῦ ὕδατος, περιέχουσα πολλὰ ἅλατα καὶ ἔχουσα ἰαματικὰς ἰδιότητας : **ἀλιπηγαὶ ἰωδιοῦχοι, - βρωμιοῦχοι.**

ἀλίπης (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, ὑπόγενος γλωσσοφόρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἀπορραΐδων, ὅπερ ἔζησε κατὰ τὸ ἰουράσιον, κρητιδικὸν καὶ τριτογενὲς σύστημα (Alipes Conrad).

ἀλιπής-οῦς-ές (1) ὁ μὴ λιπαρός, ὁ ἄνευ πάχους, ἰσχνός, ἄπαχος, ἄχαμνος (ἐκ τοῦ λίπος) : Ἴκης παρ' Ἀθην.7,315 D **τοὺς δὲ** (ἰχθῦς) **πόρρω Ἡρακλείων στηλῶν ἀλιπεῖς,** Ἀθήν.7,309 Β **ἡ διὰ τῶν χλωρῶν κωβιῶν σὰρξ χαυνοτέρα ἐστὶ καὶ ἀλιπεστέρα** (πιὸ ἄχαμνή)—κ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ μὴ χυμώδης, ὁ ἰσχνός : Στράβ.4,4,1 **τῆς δὲ δρυὸς ξηρᾶς καὶ ἀλιποῦς**· ‖ κ. ἐπὶ λίθων : Θεόφρ.Λιθ.62 **ἀλ- λίθος**· ἀντίθ. λίπος ἔχουσα· ‖ ἐπὶ καλλυντικῶν, ὁ μὴ περιέχων λιπαρὰς οὐσίας : Θεόφρ.Ὀσμ.15, ἰατρ. ὁ ἀλίπαντος : Γαλ.13,430 **ἀλ- ἔμπλαστρον**· ‖ ἐπὶ προσώπων, ὁ ἀπισχνανθείς, ὁ λεπτός, ὁ ἀδύνατος : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,7 **βραχυνόται, ξηροὶ τὸ σκῆνος, ἀλιπέες.**

ἀλιπής-οῦς-ές (2) (ἐκ τοῦ λείπω) ἀδιάλειπτος, συνεχής, ἀέναος : Ποιητ. παρὰ Πορφ. **παρέχουσι γλυκερῶν ῥείθρων ἀλιπεῖς προχοάς.**

ἀλιπίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. εἶδος ὀρυκτοῦ πιμελίτου, ἔχον χρῶμα μηλοπράσινον καὶ παρουσιαζόμενον εἰς χειροπληθεῖς ὄγκους (Alipit).

ἀλιπλα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομα κολεόπτερα σαρκοφάγα τοῦ αὐτοῦ ἀθροίσματος μὲ τοὺς **ἀλιπλίδας** βλ.λ., ἔχοντα σῶμα ᾠοειδές, ζῶντα εἰς ὑφάλμυρα καὶ γλυκέα ὕδατα πανταχοῦ τῆς γῆς.

ἀλίπλαγκτος-ον (ἐν ἁλὶ πλαζόμενος) ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἢ ἀνὰ τὰς θαλάσσας περιπλανώμενος, περιφερόμενος : Σοφ.Αἶ.695 **ὦ Πάν, Πὰν ἀλίπλαγκτε .. φάνηθι** (= « ὑπὲρ πελαγέων μολὼν » στ.702) Βερν. « πλανηθεὶς διὰ τῆς θαλάσσης, διαπλεύσας τὴν θάλασσαν », ΑΠ 6,55 **βυθίην Τρίτωνος ἀλιπλάγκτοιο χαμεύνην,** Ὀππ.Ἁλ.4,582 **δαίμονες ἀλίπλαγκτοι,** Ὀρφ.Ἀργ.1302 **ἱδρίες εἰρεσίης καὶ ἀλιπλάγκτοιο πορείης,** ἐν Σοφ. Αἶ.597 **σὺ .. ναίεις ἀλίπλαγκτος εὐδαίμων** (ἡ Σαλαμίς), ὀρθοτέρα γρ. εἶναι **ἀλίπλακτος** βλ. λ.

ἀλίπλακτος-ον δωρ. ἀντὶ **ἀλίπληκτος** ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης πληττόμενος, θαλασσόπληκτος : Πίνδ.Π 24 **ἀλιπλάκτου γᾶς** (σχόλ. « ὅτι ἐνάλιος οὖσα πλήττεται ὑπὸ τῶν κυμάτων » περὶ τῆς νήσου Θήρας), Σοφ.Αἶ.597 **ὦ Σαλαμίς .. σὺ μέν που ναίεις ἀλίπλακτος εὐδαίμων.**

ἀλιπλανής-οῦς-ές ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ περιπλανώμενος : ΑΠ 9,427 **χαῖρεθ' ἀλιπλανέες χαῖρεθ' ὁδοιπλανέες,** αὐτ.11,390 **νήεσσιν ἀλιπλανέεσσιν.**

ἀλιπλανία (ἡ) ἡ ἐν τῇ θαλάσσῃ περιπλάνησις : ΑΠ 6,38 **ἐπεὶ μογερῆς παύσαθ' ἀλιπλανίης.**

ἀλίπλανος-ον μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ περιπλανώμενος· ἄλλως **ἀλιπλανής** βλ. λ. : Ὀππ.Κυν.4,258 **πρέσβυν ὁμοῦ τεκέεσσιν ἀλίπλανον.**

ἀλιπλεύμων-ονος (ὁ) μτγν. ὁ ἰχθὺς **πλεύμων** βλ. λ. : Μάρκελλ.Σιδήτ.27 **ἀργινόεις ἀλιπλεύμων.**

ἀλίπληκτος-ον κ. δωρ. **ἀλίπλακτος** βλ. λ.

ἀλιπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ **ἀλίπληκτος** βλ. λ., ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης πληττόμενος : Καλλ.Δῆλ.11 **κείνη δ' ἠνεμόεσσα καὶ ἄτροπος οἷά θ' ἀλιπλήξ,** ΑΠ 6,193 **τὸ πέτρης ἀλιπλῆγος ἐκμαγεῖον.**

ἀλιπλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομα κολεόπτερα σαρκοφάγα, ἔχοντα σῶμα μικρὸν καὶ φαιοεπίξανθον μετὰ σκοτεινῶς φαιῶν κηλίδων, διαιτώμενα δὲ ἐπὶ ὑδροβίων φυτῶν (Haliplidae).

ἀλίπλους-ουν ἀσυναίρ. **ἀλίπλοος**-ον ὁ ἐν ἁλὶ πλέων ἢ ὁ ὑπὸ τῶν θαλασσίων ὑδάτων κεκαλυμμένος : Ἰλ.Μ 26 **ὗε .. Ζεὺς συνεχές, ὄφρα κε θᾶσσον ἀλίπλοα τείχεα θείη** (νὰ κάμῃ ὥστε τὰ τείχη νὰ κατακλυσθῶσιν ὑπὸ τῆς θαλάσσης, κατ' ἄλ. οὐχὶ ὀρθῶς : νὰ κάμῃ τὰ τείχη νὰ πλέουν εἰς τὴν θάλασσαν)· ΕΜ « τὰ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντα ἢ ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἐπιπλεόμενα », ΑΒ « **ἀλίπλοα,** ἐν τῇ θαλάσσῃ πλέοντα »· 2) βραδύτερον ὡς ἐνεργ. ὁ διαπλέων τὴν θάλασσαν, ὁ θαλασσοπλοῶν, ὁ ποντοπόρος : Ἀρίων 1,17 **ἀφ' ἀλιπλόου γλαφυρᾶς νεώς**· ‖ ὡς οὐσ. **ἀλίπλοοι** οἱ θαλασσινοί, οἱ ναῦται, οἱ ἁλιεῖς : Ἀπολλ.Ρ 3,1329 **οὓς δειδιότες μέγα λαῖφος ἀλίπλοοι ἐστείλαντο,** Καλλ.Δῆλ.15 **ἰχθυοβολῆες ἀλίπλοοι**· 3) ὡς **ἀλίπλωος** (ἀντὶ **ἀλίπλοος**) : Βαβρ.21,4 **ἀλιπλώων ἰχθύων.**

ἀλίπλωος-ον βλ. λ. ἀλίπλοος 3).

ἀλίπνοος-ον μτγν. ὁ ἀποπνέων ὀσμὴν θαλάσσης : Μουσαῖ.265 **ἀλίπνοον ἔσβεσεν ὀδμήν.**

ἀλιπόρος-ον (κ. **ἀλίπορος**) μτγν. ὁ δι' οὗ ῥέει ἡ θάλασσα ἢ ὁ διὰ τῆς θαλάσσης πορευόμενος, ὁ τὴν θάλασσαν διαπερῶν : Λουκ.Τραγῳδ.24 **ἢ Σικελὸς αὐλῶν ἀλιπόρου διασφάγος.**

ἀλιπόρφυρος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς θαλασσίας πορφύρας, ὁ βαμμένος μὲ γνήσιον πορφυροῦν χρῶμα, ὁ ζωηρῶς πορφυροῦς : Ὀδ. Ν 108 **ἔνθα τε νύμφαι φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα** (Εὐστ.1735,55 « τὰ πορφύροντα δίκην ἁλὸς ἢ τὰ ἀλουργά », Ἡσ. « ἀλιπόρφυρα ἀλουργῆ, τουτέστιν ἐκ θαλασσίας πορφύρας »), Ἀλκμ.26,4 **ἀλιπόρφυρος εἴαρος ὄρνις,** Ἀρίων 1,18 **οἶδμα ἀλιπορφύρου λίμνας,** Ἱμέρ.Λόγ.16,2 **ἀλιπορφύρων Νηρηΐδων,** νεώτ. **ἀλιπόρφυροι τάπητες.**

ἄλιππα (τὸ) αἰολ. ἀντὶ **ἄλειμμα** βλ. λ. ΕΜ « παρὰ τὸ ἀλείφω γίνεται ἄλειμμα καὶ αἰολ. ἄλιππα ».

ἀλιπτοίητος-ον μτγν. (ἀντὶ **ἀλιπτόητος**) ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης (ἢ ἐν τῇ θαλ.) πτοούμενος, ὁ **ἀλίπλαγκτος** βλ. λ. : Νόνν.Δ 13,119 **ἀλιπτοίητος Ὀρέστης.**

ἄλιρ Ἡσ. « ὀξύβαφον ».

ἀλιρραγής-οῦς-ές ὁ ἐφ' οὗ ῥήγνυνται, θραύονται τὰ θαλάσσια κύματα, κατὰ δ.ἑρμ. ὁ ῥηγνύων τὰ κύματα τῆς θαλάσσης : ΑΠ 7,383 **ἀλιρραγέων ἐκχύμενον σκοπέλων.**

ἁλιρραγοειδῆ (τά) νεώτ. ἁλοραγοειδῆ βλ. λ.

ἁλιρραίστης (ὁ) (ῥαίω) μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ θραύων, καταστρέφων, γεν. ὁ θαλάσσιος: Νικ.Θηρ.828 **ἁλιρραίστην τε δράκοντα.**

ἁλίρραντος-ον (ῥαίνω) ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης ῥαινόμενος (ῥαντιζόμενος), βρεχόμενος, ὁ ὑγρός: ΑΠ 9,333 **στῶμεν ἁλιρράντοιο παρὰ χθαμαλὰν χθόνα πόντου,** ΑΠ 14,72 **ἁλίρραντοι ἀκταί.**

ἁλίρρηκτος-ον μτγν. ὁ **ἁλιρραγής** βλ. λ.: ΑΠ 7,278 **ἁλιρρήκτοις ὑπὸ δειράσιν.**

ἁλιρρόθιος (-α)-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τῆς ῥοχθούσης θαλάσσης πληττόμενος: ΑΠ 7,6 ἁλιρροθία, **ξεῖνε κέκευθε κόνις,** αὐτ. 7,624 **νηΐ τε σὺν πάσῃ βρύξας** ἁλιρροθίῃ (πιθαν. ἐσφ.)' 2) ἐνεργ. ὁ ῥοχθῶν, ὁ βρυχώμενος, ὁ θορυβῶν: Ὀρφ.Ἀργ.1286 **ἁλιρροθίαιο θαλάσσης·** 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ ἁλιρρόθιον·** Φῶτ. ΑΒ «**κῦμα θαλάσσης**».

ἁλίρροθος-ον ὁ ἁλιρράθιας βλ. λ.: Αἰσχ. Πέρσ.367 **τάξαι νεῶν στῖφος.. ἔκπλους φυλάσσειν καὶ πόρους ἁλιρρόθους** (διόδους, περάματα, πληττόμενα ἀπὸ τὴν ῥοχθοῦσαν θάλασσαν· κατ' ἄλ. περάσματα, πορθμοὺς τῆς ῥοχθούσης θαλάσσης· περὶ τῶν στενῶν τῆς Σαλαμῖνος), Εὐρ.Ἱππ.1205 **ἁλ- ἀκτή,** Μόσχ.2,132 **ἀκτή τις ἁλίρροθας** (δ.γ. **ἁλίρροος**).

ἁλίρροιζος-ον (ῥοῖζος) μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ συρίζων, θορυβῶν, ἀντηχῶν, ὁ· **ἁλιρρόθιος** βλ. λ.: Νόνν.Δ 13,322 **ἁλιρροίζοιο Παχύνου.**

ἁλίρρους-ουν κ. μτγν. **ἁλίρροας-αν** ὁ ῥέων πρὸς τὴν θάλασσαν ἐν Μόσχ.2,132 **ἀκτή τις ἁλίρροος** ἐσφ. ἀντὶ τοῦ **ἁλίρροθας** βλ. λ. κ. ἐν Σοφ. Αἰ.412 **ἰὼ πόροι ἁλίρροθοι,** ἔνθα ὁ σχολ. φαίνεται ὅτι εἶχεν ἀναγνώσει **πόροι ἁλίρροοι,** διότι ἑρμηνεύει «**ποταμοὶ εἰς θάλασσαν ῥέοντες**».

ἁλίρρυτος-ον ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιρρεόμενος, περιβρεχόμενος: ΑΠ 12,55 **σὺ μὲν ἔσχες ἁλίρρυτον αὐχένα Δήλου·** || Αἰσχ.Ἰκ.868 **ἁλίρρυτον ἄλσος** (= θάλασσα) = **ἁλίρραντος** (βλ.λ.) πόντος (σχόλ. «**τὸ πέλαγος**»).

ἅλις (πρβλ. **εἴλω, ἁλής**) ἐπίρρ. (ἀρχῆθεν ὄν. οὐσ. = πληθὺς ἢ ἐπίθ.) σωρηδόν, ἀφθόνως, εἰς πλῆθος· ἐντεῦθεν περιέπεσεν εἰς τὴν σημ. ἐπαρκῶς, ἀρκετά· 1) ἀναφερόμενον εἰς ῥήματα, ἰδίως παρ' Ὁμήρῳ: Ἰλ.Β 90 **ἅλις πεποτήαται** (ἐπὶ μελισσῶν), αὐτ. Γ 384 **περὶ δὲ Τρωαὶ ἅλις ἦσαν,** αὐτ. Ξ 122 **ἅλις δέ οἱ ἦσαν ἄρουραι,** Ὀδ. Ρ 298 **ἢ** (κόπρος).. **ἡμιόνων τε βοῶν τε ἅλις κέχυτο·** || ἐνίοτε ἐν τῇ σημ. ἀκριβῶς, ὅσον ἀρκεῖ, ὅσον χρειάζεται, ὅσο εἶναι σωστό: Εὐρ.Μήδ.630 **εἰ δ' ἅλις ἔλθοι Κύπρις** (ἐν διαστολῇ ἀπὸ τοῦ **ὑπὲρ ἄγαν**)' ἐπίσης ἐν τῇ σημ. μετρίως: αὐτ. Ἄλκ. 907 **ἀλλ' ἔμπας ἔφερε κακὸν ἅλις** σχολ. «**μετρίως**»· 2) ἀναφε[ρόμ]ενον εἰς οὐσιαστικά, ἀρκετὰ συχνὰ ἐπίσης παρ' Ὁμ.. Ἰλ.Ψ 340 **ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκόν τε ἅλις χρυσόν τε δέδεξο** (πρβλ.Ὀδ.Π 231 **ἔπαρον δέμοι ἀγλαὰ δῶρα, χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις** = ἐν ἀφθονίᾳ), ἐνίοτε καὶ παρὰ τραγ. κ. κωμικοῖς: Εὐρ.Μήδ.1107 **ἅλις βίοτον εὗραν,** αὐτ.Ἑλ.589 **λύπας** (δ.γ. **λύπης**) **ἅλις ἔχων,** Ἀριστφ.Ὄρν.383 **ἅλις σχαλή·** ἐν τῇ αὐτῇ σχέσει εὕρηται συχνὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἀλεξανδρ. ποιηταῖς: Θεοκρ. 10,13 **ἔχω δ' οὐδ' ἅλις δξας,** Καλλ. εἰς Δία 87 **ἅλις ὄλβον·** 3) σπανίως συνδέεται κ. μετ' ἐπιθέτου: Αἰσχ.Ἀγ.511 **ἅλις παρὰ Σκάμανδρον ἦσθ' ἀνόρσιας·** 4) πολλάκις κατὰ παράλειψιν τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥημ.: **ἅλις** (ἐνν. **ἐστί**) = ἀρκεῖ, εἶναι ἀρκετόν, ὡς ἐν Σοφ.Αἰ.1402,Ἰλ.Ε 349 **ἢ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;** Αἰσχ.Ἑπτ.679 **Ἀργείοισι Καδμείους ἅλις εἰς χεῖρας ἐλθεῖν,** Σοφ.ΟΤ 1061 **ἅλις** (ἐν. **εἰμί**) **νοσοῦσ' ἐγώ** (ἀρκεῖ ὅτι πάσχω ἐγώ), Τραγ. Ἀδέσπ. 76 **ἅλις ἐγὼ δυστυχῶν,** Εὐρ.Ἄλκ.673 **ἅλις γὰρ ἡ παροῦσα συμφορά·** 5) μετὰ γεν. πράγματος, **ἅλις** τινὰς ἀρκετὸν μέρος ἔκ τινος πράγματος. Ἡρ.1,119 **ὡς δὲ τῷ Ἀρπάγῳ ἐδόκεε ἅλις ἔχειν τῆς βορῆς,** Αἰσχ.Εὐμ.675 **ὡς ἅλις λελεγμένων,** αὐτ Σοφ.ΟΚ 1016 **ἅλις λόγων,** Εὐρ.Φοίν.1748 **ἅλις ὀδυρμάτων ἐμῶν,** Λουκ.Δὶς Κατ.12 **ἀκροάσεών τε καὶ λόγων ἅλις ἔμοιγε·** || κ. πολλάκις ὡς κατακλεὶς τῆς συζητήσεως ἐπὶ θέματός τινος: Πλάτ Πολιτ.287 Α **καὶ τούτων μὲν ἅλις,** Ἀριστλ.ΗΝικ. 1096 Α **καὶ περὶ τούτων μὲν ἅλις.**

ἁλίς-ίδος (ἡ) μσν. ἡ ἁλμυρίς: Εὐστ.706,56.

ἁλισαρκίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. σπόγγοι τοῦ ἀθροίσματος τῶν μυξοσπογγιδῶν, συνήθως ἐπιστρώνοντες τὰ ἐσωτερικὰ τοιχώματα τῶν βράχων ἐν εἴδει ταπήτων χρώματος κυανοῦ ἢ ἰώδους· ἀπαντῶσι πλεῖστα εἴδη εἰς τὰ παράλια τῆς Μεσογείου εἰς μικρὸν βάθος (Halisarcidae).

ἁλίσαρος (ὁ) κ. **ἁλισαριά** (ἡ) δημ. τὸ φρυγανῶδες φυτὸν κίστος ὁ λαχναῖος.

ἁλισάχνη (ἡ) δημ. τὸ ἅλας, ὅπερ συλλέγεται οὐχὶ ἐξ ἁλυκῶν ἀλλὰ σποραδικῶς εἰς τὰ κοιλώματα βράχων τῆς παραλίας· συνών. **ἀφράλατο.**

ἁλισβερίσι (τό) δημ. (τουρκ.) κ. **ἁλισιβερίσι** κ **ἁλεσφερίσι** τὸ δοῦναι καὶ λαβεῖν, ἡ δοσοληψία, ἡ ληψοδοσία, ἡ ἐμπορικὴ συναλλαγή, ἡ κίνησις τῶν ἐμπορικῶν ἐργασιῶν· ἄλλως **νταραβέρι** (Ἰταλ.): **εἶναι φτώχια καὶ δὲ γίνεται καθόλου ἁλισβερίσι.**

ἁλίσβη (ἡ) Ἡσ. «**ἀπάτη**».

ἁλισγάριαστα ἐπίρρ. δημ. **ἁλισγάριστα** βλ.λ.

ἁλισγάριαστος-η-ο ὁ μὴ δεκτικὸς ἐκσκαφῆς διὰ λίσγου, ἐπὶ ἀγρῶν, κήπων κτλ.: **κατέβασε τόσο πετρολίθαρο ἢ νεροποντή, ὥστε κατάντησαν ἁλισγάριαστα τὰ περιβόλια μας.**

ἁλισγάριστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς ἐκσκαφὴν γεωργουμένου τόπου διὰ λίσγου (μὲ λισγάρι):

ἁλισγάριστος-η-ο ὁ μὴ ἀνεσκαμμένος μὲ λίσγον (μὲ λισγάρι) τόπος· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀνασκαφῇ μὲ λίσγον, ὁ **ἁλισγάριαστος** βλ. λ.

ἁλίσγημα-ατος (τό) μτγν. ἡ μόλυνσις, τὸ μίασμα δι' ἀπηγορευμένης τροφῆς: ΚΔ Πράξ.15,20 **ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων·** Ἡσ. «**ἀλισγημάτων·** τῆς μεταλήψεως τῶν μιαρῶν θυσιῶν», Σουίδ. «**τῶν μιασμάτων ἐκ μυσαρᾶς τῶν εἰδώλων θυσίας**».

ἀλισγῶ-έω μτγν. μιαίνω, μολύνω δι' ἀπηγορευμένης τροφῆς: ΠΔΣειρ.40,29 **ἀλισγήσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν ἐδέσμασιν ἀλλοτρίοις·** Ἡσ. «**ἀλισγο[ῦ]ν[τ]ες** μολύνοντες, μιαίνοντες» || παθ. -οῦμαι ἰδίᾳ μολύνομαι διὰ συνεστιάσεως μετ' ἐθνικῶν: ΠΔΔαν.1,8 **ὅπως μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῷ δείπνῳ** (σχόλ. «**μιανθῇ**», Ἡσ. «**συνεστιαθῇ**»)

ἁλισθένειν Ἡσ. «**ἀσθενεῖν**».

ἁλισίβα (ἡ) δημ. (Ἰταλ.) τὸ μετὰ τέφρας ξυλανθράκων (καρβουνόσταχτης) βεβρασμένον θερμὸν ὕδωρ, τὸ ἐν συνήθει χρήσει διὰ πρώτην πλύσιν ἀκαθάρτων μαγειρικῶν σκευῶν, λοπάδων, πινακίων κτλ. ἢ τὸ δι' οὗ ἀποσταζομένου μέσον πυκνοῦ ὑφάσματος περιχύνονται ἐστοιβασμένα (μπουγαδιασμένα) μετὰ πρώτην αὐτῶν πλύσιν βαμβάκινα ἢ λινὰ ἱμάτια, ὀθόναι κτλ. ἀσπρόρρουχα)· ἄλλως δημ. **θολόσταχτη, σταχτόνερο, θερμός·** 2) δημ. βοταν. ἡ ἁλμυρίς, ἄγριον φυτὸν ποώδες, ἀπαντῶν συνήθως εἰς παραλίους γαίας, βοσκήσιμον· ἄλλως δημ. ἁλμυρίδι, ἀρμυρήθρα.

ἁλισιβερίσι (τό) δημ. (τουρκ.) **ἁλισβερίσι** βλ.λ.

ἁλισιβιάζω δημ. (ἰταλ.) περιχύνω δι' ἁλισίβας βλ. λ. πρὸς ἐκλεύκανσιν ἢ ἀποκαθαρισμὸν ἱματίων ἐστοιβασμένων ἐν κοφίνῳ κτλ. μετὰ πρώτην αὐτῶν πλύσιν· || μτχ. παθ. **ἁλισιβιασμένος,** ὁ οὕτω δι' ἁλισίβας πλυθείς, λευκονθείς: **τ' ἁλισιβιασμένα ρούχα μοσχοβολοῦν·** συνών. κ. δημ. ξεθερμίζω, μπουγαδοπλένω, μπουγαδιάζω.

ἁλισίβιασμα (τό) δημ. πλύσις δι' ἁλισίβας βλ.λ.

ἁλίσκομαι ἐλλειπτ. παθητ., ὡς ἐνεργ. τοῦ ὁποίου λαμβάνεται τὸ **αἱρῶ** (Ζηνόδ.3,67 **ἐλέφας μῦν οὐχ ἁλίσκει**; Φώτ., ΑΒ, Ἡσ., Σουΐδ. «**ἁλίσκει**· νικᾷ»), παρατ. **ἡλισκόμην**, μέλλ. **ἁλώσομαι** (ὁ παθ. **ἁλωθήσομαι** εἶναι μτγν.)· ὁ ἀόρ. **ἥλων** (μόνον οὕτω παρ' Ὁμ. καὶ Ἡρ.), ἀπαντᾷ ἐπίσης ἐνίοτε καὶ παρὰ τοῖς μετὰ τὸν Ὁμ. καὶ τὸν Ἡρ., ὁ καθαρῶς ὅμως ἀττικὸς τύπος τοῦ ἀορ. εἶναι **ἑάλων**, ὑποτακτ. **ἁλῶ -ῷς -ῷ**, ἰων. **ἁλώω** (βλ. Ἰλ.Λ 405, Ἡρ.4,127), εὐκτ. **ἁλοίην**, ἀπαρφ. **ἁλῶναι** καὶ ἐπ. **ἁλώμεναι**, μτχ. **ἁλούς**, μτγν. ἀπαντᾷ καὶ τὸ ἀπαρφ. **ἁλωθῆναι** (ἐκ παθ. ἀορ. **ἡλώθην**), παρακ. **ἥλωκα** κ. **ἑάλωκα** ἐκ ϜεϜάλωκα (ἰδίᾳ παρ' Ἀττ.), ὑπερσ. **ἡλώκειν** συλλαμβάνομαι, καταλαμβάνομαι, πιάνομαι, νικῶμαι, καταβάλλομαι, κυριεύομαι, πίπτω εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, ἐπὶ προσ. καὶ ἐπὶ τόπων: Ἰλ.Β 374 **πόλις.. χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε**, Πλάτ.Πολ.468 A **τὸν δὲ ζῶντα εἰς τοὺς πολεμίους ἁλόντα**, αὐτ.Κρίτ.43 C **καὶ ἄλλοι.. ἐν τοιαύταις συμφοραῖς ἁλίσκονται**, Σοφ.ΟΚ 1065 **ἁλώσεται** = ἅλωσις (σύλληψις) γενήσεται· μετὰ τῶν αὐτῶν σημασ. ἐπὶ προσ. κ. πραγμ.: Ἰλ.Φ 281 κ. Ὀδ.Ε 312 **νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι** (=θανάτῳ καταληφθῆναι, ἀποθανεῖν), κ. ἄνευ τοῦ **θανάτῳ**: Ἰλ.Φ 253 **ἕλοιμί κεν ἤ κεν ἁλοίην** (= ἢ νὰ φονεύσω ἢ νὰ φονευθῶ), αὐτ.Μ 172 **πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν ἠὲ ἁλῶναι**, Ὀδ.Σ 255 **ἤ κέν μ' ἀνέσει θεός, ἤ κεν ἁλώω αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ**, Πίνδ.Π 3,57 **ἄνδρ' ἐκ θανάτου κομίσαι ἤδη ἁλωκότα** (Σχολ. «ἄνδρα ἐκ τοῦ θανάτου ἀναγαγεῖν ἤδη τῷ μοιραίῳ θανάτῳ ληφθέντα»), Ξεν.Ἑλλ.1,1,23 **γράμματα ἑάλωσαν** (= συνελήφθησαν καὶ ἐστάλησαν) **εἰς Ἀθήνας**, Πλάτ.Πολ.438 A **εἰς τοὺς πολεμίους ἁλίσκεσθαι** (κατὰ βραχυλ. = συλλαμβάνεσθαι ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ἀπακομίζεσθαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν), Αἰσχ.ἀποσπ.139 **τοῖς αὐτῶν πτεροῖς ἁλισκόμεσθα** (μὲ τὰ πτερὰ ἡμῶν τῶν ἰδίων συλλαμβανόμεθα, καταβαλλόμεθα)· Σχολ. «πεποίηκεν Αἰσχ. ἀετὸν τετρωμένον λέγοντα ταῦτα, ἐπειδὴ εἶδε τὸ βέλος ἐπτερωμένον καὶ ἐμπεπαρμένον αὐτῷ»· ἐπὶ θηραμάτων: Ξεν.Ἀν.2,3,10 **καὶ ἡλίσκετο τὰ μὲν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ χώρου, τὰ δὲ καὶ ἐκ τῆς φυλόης, σύες καὶ δορκάδες καὶ ἔλαφοι**· συχνὰ παρὰ μτγν. μετὰ ἁπλῆς γεν. προσ. ἢ πράγμ.: Φιλόστρ.Ἐρ.136 **ἁλῶναι τῆς κόρης** ἀντὶ ἁλ. ἔρωτι τῆς κόρης, Ξεν.Ἐφ.3,2 **ἁλίσκεται τοῦ μειρακίου** (= ἔρωτι τοῦ μ.), Λουκ.Χαρίδ.19 **τοῦ κάλλους ἁλούς** (= ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ κάλλους)· ‖ ἐπὶ καλῆς σημασίας, κερδίζομαι, ἀποκτῶμαι, κατορθοῦμαι: Σοφ.ΟΤ 542 **ὃ πλήθει χρήμασίν θ' ἁλίσκεται**, Εὐρ. Ἀλκ.786 **τὸ τῆς τύχης.. οὐ διδακτὸν οὐδ' ἁλίσκεται τέχνῃ**· 2) συλλαμβάνομαι ἐπ' αὐτοφώρῳ πράττων τι, ἐξελέγχομαι, ἀποδεικνύομαι: Ἡρ.1,112 **οὔτε σὺ ἁλώσεαι ἀδικέων**, Σοφ.ΟΤ 576 **οὐ γὰρ δὴ φονεὺς ἁλώσομαι**, Ἀριστφ.Νεφ.1079 **μοιχὸς γὰρ ἢν τύχῃς ἁλούς**, Πλάτ.Ἀπ.29 C **ἐὰν ἁλῷς ἔτι τοῦτο πράττων**, αὐτ. Νόμ.937 D **ὁπόσων ἂν μαρτυρίαι ἁλῶσιν** (ψευδεῖς ἀποδειχθῶσιν)· 3) συχνὰ εὕρηται ὡς νομικὸς ὅρος ἀποδεικνύομαι ἔνοχος, καταδικάζομαι: Ἀριστφ.Σφ.893 **ὅσον ἁλώσεται** (πόσον αὐστηρῶς θὰ καταδικασθῇ), Ἀντιφ.2,2,9, **ἁλοὺς τὴν γραφὴν** (καταδικασθεὶς ἐν τῷ ἐκ τῆς ἐγγράφου κατηγορίας ἀγῶνι), Δημ.548,28 **λιποταξίου γραφὴν ἡλωκέναι**· ‖ κ. μετὰ γεν. τοῦ ἐγκλήματος· Πλούτ.Ρωμ.17 **ἑάλω προδοσίας**, αὐτ. Λούκ.1 **ἑάλω κλοπῆς**, Πλουτ.2,552 D **ἁλίσκεσθαι θανάτου** (καταδικάζεσθαι εἰς θάνατον)· Πλάτ. Νόμ.937 D **ἁλοῦσα δίκη** = καταδίκη. Τὸ ἁλίσκεσθαι, παθ. τοῦ **αἱρεῖν**, ἀρχῆθεν ἐλέγετο κυρίως περὶ τοῦ **φεύγοντος**, ὅτι ἐπροφθάνετο καὶ συνελαμβάνετο, ἀκολούθως δὲ φυσικὰ ἐπιυωσεῖτο ὑπὸ τοῦ διώκοντος, ὅπως ἀκριβῶς κ. τὸ **αἱρεῖν** σημ. κυρ. συλλαμβάνειν τὸν ἀντίπαλον προσπαθοῦντα νὰ φύγῃ, καὶ τιμωρεῖν αὐτόν· **ἁλισκόμενοι** ἀντιθ. τῷ διώκοντες (πρβλ. Ἰσαῖ.3,47), **ἑαλωκότες** ἀντιθ. **ἑλόντες** (πρβλ. Δημ.518,15)· βλ. κ. **αἱρῶ**.

ἁλισκρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. παλαιοφ. γένος τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἀγγειοσπέρμων θαλασσοβίων πρασινοφαίων φυκοειδῶν, ὑφίσταται καὶ νῦν (Haliscris Beau).

ἁλίσκω μτγν. ἐνεργ. τοῦ **ἁλίσκομαι** βλ.λ.

ἄλισμα-ατος (τὸ) μτγν. φυτὸν ὑδροχαρές, ἄλισμα τὸ ἀρνόγλωσσον ἢ πλαντάγινον (Alisma plantago) δημ. λάπηα, πλεμονόχορτο, πεντάνευρο τοῦ νεροῦ: Διοσκ.3,152 (δ.γ. **ἄλυσμα, ἄλκισμα, ἄλγμα, ἀλκαία**) ὁρισμ. βοταν. γένος φυτῶν ποωδῶν, πολυετῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ἀλισματιδῶν, οὗτινος ἓν εἶδος φυόμενον ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἄλισμα τὸ πλαντάγινον (alisma L.)· ‖ παλαιοντ. φυτικὸν γένος τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀλισματιδῶν** τῆς κατηγορίας τῶν **ἑλοβίων μονοκοτυληδόνων**· φυτὰ ὑδρόβια, ὧν εὑρέθησαν ἐν Γροιλανδίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ μόνον φύλλα καὶ καρποί.

ἀλισμακείτης (ὁ) νεώτ. παλαιοφ. γένος φυτῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀλισματιδῶν** εὑρεθὲν εἰς γεωλ. στρώματα τῆς Γροιλανδίας καὶ τῆς Πορτογαλλίας (Alismacites Sap.).

ἁλισμάραγος-ον μτγν. ὁ ἠχῶν ὡς ἡ θάλασσα: Νόνν.Δ 39,362 **ἁλισμαράγου δὲ κυδοιμοῦ ἦν κλόνος ἀμφοτέρων ἑτερότροπος**.

ἀλισματίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. φυτικὴ οἰκογένεια μονοκοτυληδόνων τῆς τάξεως τῶν **ἑλοβίων**· φυτὰ πανταχοῦ ἀπαντῶντα, ποώδη, ριζωματικά, ὑδρόβια, ἔχοντα φύλλα ὄρθια, ἐπιπλέοντα ἢ βυθιζόμενα, καρπὸν δὲ ἀχαίνιον ἢ κάψαν· (ἄλλως ἀλισμοειδῆ (Alismaceai ἢ Alismataceae).

ἀλισμάφυλλον (τὸ) νεώτ. παλαιοφ. γένος φυτῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀλισματιδῶν**, συγγενεῦον πρὸς τὸ γένος σμίλαξ (Alismaphyllum ward).

ἁλίσμηκτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης σμηχόμενος, λουόμενος, βρεχόμενος, ποὺ τὸν γλύφει ἡ θάλασσα: Λυκόφρ.994 **λίνου θ' ἁλισμήκτοιο δειραίαν ἄκραν**· 2) ὁ ἅλατι πεπασμένος· Ἡσ. **ἁλίσμηκτα** (χειρόγρ. **ἁλισίμικτα**)· ἡλισμένα».

ἀλισμοειδῆ (τὰ) νεώτ. κ. **ἀλισματίδαι** βλ. λ.

ἁλισμός (ὁ) μτγν. ἡ δι' ἅλατος ἐπίπασις, τὸ ἁλάτισμα, τὸ πάστωμα: Σωρ.1,82· 2) γλωσσ. ἡ ἅλμευσις, ἡ ταριχεία.

ἀλισονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, παρουσιαζόμενον εἰς μάζας χρώματος σιδηροφαίου ἢ μολυβδοφαίου καὶ λάμψεως μεταλλικῆς· εἶναι ἰσόμορφος παράμιξις θειούχου μολύβδου καὶ θειούχου ὑποχαλκοῦ (Alisonit).

ἁλίσπαρτος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ δι' ἅλατος ἐσπαρμένος: Φρύνιχ. «**ἁλίσπαρτον**· κυρίως τὸ ἁλὶ κατεσπαρμένον χωρίον καὶ τὸ ἄλευρον δὲ οὕτως λέγεται», Ἀμμών. «**ἁλίσπαρτον** τὴν ἁλὶ ἐσπαρμένην χώραν, ὡς τινων φθονερῶν τοῦτο ποιούντων»· ‖ κ. μτφ. αὐτ. «ὅθεν καὶ ὁ βίος τοὺς ᾐκισμένους καὶ δυσθεραπεύτως ἔχοντας τὰ σώματα **ἁλισπάρτους** καλεῖ», Εὐστ.1827,61 «οἱ δεινῶς δυσθεράπευτοι τὰ σώματα **ἁλίσπαρτοι** κωμικώτερον ἐκαλοῦντο».

ἁλίστεμμα-ατος (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος σιφωνοφόρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀγαλμιδῶν**· ζῷα θαλασσόβια ἐν Μεσογείῳ ἔχοντα τὸν ἀεροφόρον σάκκον ᾠοειδῆ, τοὺς θρεπτικοὺς πολύποδας καὶ τὰ διάφορα ἄλλα ἐξαρτήματα τοῦ σώματος ἀμέσως ἐπιπεφυκότα ἐπὶ τοῦ κορμοῦ (Halistemma).

ἁλιστέφανος-ον ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιστεφόμενος, περικυκλούμενος, περιβαλλόμενος, ὁ ἁλιστεφής: Ὁμ.Ὕμν.Ἀπόλλ.410 **ἁλιστέφανον πτολίεθρον**, Νόνν.Δ 40,521 **ἁλιστεφάνῳ παρὰ νήσῳ**

ἁλιστεφής-οῦς-ές ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης περιστεφόμενος· ἄλλως **ἁλιστέφανος** βλ.λ. : Ἐπιγρ. **ἁλ-** Θάσος, Ὀρφ.Ἀργ.184 **ἁλιστεφέος Σαλαμῖνος.**

ἀλιστία Ἡσ. « ἀναπέπλησται ».

ἁλίστονος-ον κ. μτγν. ὁ ἐκ τῆς προσκρούσεως τῆς θαλάσσης στένων, ἠχῶν, ἤτοι ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης πληττόμενος, ὁ ἁλίκτυπος· κατὰ δ. ἑρμ. ὁ ἠχῶν ὡς ἡ θάλασσα, ὁ ἁλίβρομος : Αἰσχ.Πέρσ.712 **ἁλιστόνους πόδας χρίμπτουσα ῥαχίαισιν·** ‖ ἐπὶ τῶν ἁλιευόντων, ὁ εἰς τὴν θάλασσαν στενάζων, μοχθῶν : Ὀππ.Ἁλ.4,149 **ἁλίστονοι ἀγρευτῆρες.**

ἄλιστος-ον ἐπ. **ἄλλιστος** βλ. λ.

ἁλιστός-ή-όν μτγν. ὁ ἁλατιστός, ὁ δι' ἅλατος, ἐν τῇ ἅλμῃ διατηρούμενος : Στράβ.4,4,3 **κρεῶν παντοίων, μάλιστα δὲ τῶν ὑείων .. καὶ ἁλιστῶν,** ΑΠ 9,377 **χηνὸς ἁλιστὰ λίπη.**

ἁλίστρα (ἡ) μτγν. τόπος, ἔνθα κυλίονται οἱ ἵπποι· ἄλλως **ἁλινδήθρα, κυλίστρα** : Πολυδ.1,183 « καὶ τὸ χωρίον (τοῦ ἁλίσαι τοὺς ἵππους) **ἁλίστρα** καὶ **ἐξαλίστρα** καὶ **κυλίστρα** ».

ἁλίστρεπτος-ον μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ τῇδε κἀκεῖσε ῥιπταζόμενος, φερόμενος, ὁ ἁλίπλαγκτος βλ. λ. : ΑΠ 9,84 **ἁλιστρέπταυ νηός.**

ἀλισφακιά (ἡ) δημ. βοταν. τὸ φυτὸν ἐλελίσφακος βλ. λ.· ἄλλως **ἀλιφασκιά : λόγγοι γεμάται ἀλιφασκιές·** 2) συνεκδ. τὸ ἐκ τῶν φύλλων τοῦ φυτοῦ τούτου παρασκευαζόμενον ἀφέψημα, τὸ φασκόμηλο : **πίνεται ἡ ἀλιφασκιὰ τὸ χειμῶνα.**

ἁλίσχοινος-ον μτγν. ἀντὶ **ὁλόσχοινος** βλ. λ. : Ἀέτ.2,214 (κώδ. **ἁλίσχινος**).

ἀλιταίνω ἐπ. ἀπαντῶν κ. παρ' Αἰσχ. συνήθ. ἐν τῷ ἐνεργ. β' **ἤλιτον** κ. παθ. **ἀλίτοντο,** παρ' Ὁμ. μτχ. ὡς οὐσ. **ἀλιτήμενος** βλ. λ., σπαν. ἀόρ. α' **ἀλίτησα** (κατὰ δ. ἐκδ. εἶναι τοῦ **ἀλιτῶ** βλ.λ.) ἀσεβῶ εἴς τι, ἀδικῶ, βλάπτω : Ἰλ.Ι 375 **ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν** (Ἡσ. « ἥμαρτεν, ἠδίκησεν, ἠσέβησεν »)· ‖ μέσ. -ομαι ὡς ἐνεργ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : Ὀδ.Δ 378 **ἀλλά νυ μέλλω ἀθανάτους ἀλιτέσθαι,** Ἡσίοδ.Ἔργ.330 **ἀλιταίνεται ὀρφανὰ τέκνα** (Τζέτζ. « ἁμαρτάνει τουτέστιν, ὅστις καταβλάπτει τοὺς ὀρφανούς »)· 2) παραβαίνω : Ἰλ.Ω 570 **Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς,** Ἀπολλ.Ρ 4,388 **ἀλ- ὅρκον·** 3) μτγν. ἐν τῇ κυριολεξίᾳ, δὲν ἐπιτυγχάνω τι· ‖ ἀποπλανῶμαί τινος : Ὀρφ.Ἀλ.5,563 **σκολιῆς ἀλίτησεν ἀταρποῦ.**

ἀλιτάνα (ἡ) δημ. (Ἰταλ.) συνηθέστ. **ἀλτάνα** βλ.λ. τὸ ἐν κήπῳ ἢ ἐν αὐλῇ παρὰ τὸν τοῖχον στενὸν χώρισμα, ἐν τῷ ὁποίῳ κηπεύονται κοσμητικὰ φυτά.

ἀλιτάνευτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ λιτανείας, ἤτοι ἄνευ ἱκεσίας διὰ περιφορᾶς τῶν ἁγίων εἰκόνων· 2) σπαν.χρ. ἄνευ παρακλήσεως διὰ λιτανείας : ἀλιτάνευτα **ποτὲ ὁ ἅγιος δὲ θὰ στείλῃ τὴ βροχή.**

ἀλιτάνευτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀπρόσ- εἰς λιτανείας, παρακλήσεις, ὁ ἀδυσώπητος, ὁ σκληρός· συνών. ἄλιστος : ΑΠ 7,483 **Ἀΐδη ἀλιτάνευτε** (δ.γ. **ἀλλιτάνευτε**) **καὶ ἄτροπε** (ἄκαμπτε)· 2) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων, ὁ μὴ περιαχθεὶς εἰς λιτανείαν· 3) ὁ μὴ διὰ λιτανείας παρακληθείς : **ἀλιτάνευτος ἅγιος.**

ἀλιτανεύτως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. ἀδυσωπήτως, σκληρῶς· Φώτ., ΑΒ, ΕΜ **ἀλιτανεύτως ἀδικεῖν·** νεώτ. ἄνευ λιτανείας βλ. λ.

ἁλιτενής-οῦς-ές μτγν. ὁ πρὸς τὴν θάλασσαν ἢ παρ' αὐτὴν ἐκτεινόμενος : Διόδ.Σ 3,44 **ἁλιτενοῦς γὰρ πέτρας τὸν εἴσπλουν διαλαμβανούσης,** Λόγγ.2,12 **πετραίους ἰχθῦς ἁλιεύοντες ἐκ πέτρας ἁλιτενοῦς·** πρβλ. Ἀρρ.Ἰνδ.21,9 νῆσον ἁλιτενῆ· ΕΜ « ὁ παράλιος τόπος, ὁ παρατεταμένος τῇ θαλάσσῃ »· 2) ἐπὶ πλοίων χαμηλῶν, ἐχόντων σκάφος μὴ πολὺ ἐξέχον τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης : Καλλίξ.1, Πλούτ.Θεμίστ.14 **ναῦς ἁλιτενεῖς καὶ ταπεινοτέρας οὔσας** (Κοραῆς « ναῦς οὕτω ταπεινή, ὡς ἐπὶ τῆς αὐτῆς σχεδὸν εὐθείας ἐκτείνεσθαι τῇ ἁλὶ ὅ ἐστι τῇ θαλάσσῃ »)· 3) ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἡ ἀβαθής· δημ. τὰ ῥηχὰ νερά : Πολύβ.4,39,3, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.2,84 **ὡς τῆς θαλάσσης οὔσης ἁλιτενοῦς καὶ μεγάλαις ναυσὶν οὐκ εὐχεροῦς.**

ἁλιτέρμων-ονος-ον μτγν. ὁ συνορεύων ἢ ὁ γειτονεύων πρὸς τὴν θάλασσαν : ΑΠ 9,672 **εἰ τραφερῆς πάσης ἁλιτέρμονα κύκλον ὁδεύσῃς.**

ἀλιτεύω Σουΐδ. « ἁμαρτάνω ».

ἀλιτζές (ὁ) δημ. (τουρ.) ὁ πυρρὸς τὸ τρίχωμα ἢ πυρρόξανθος ἵππος.

ἀλίτημα-ατος (τό) μσν. τὸ παράπτωμα : ΑΠ 9,643 **μούνη δ' ἀλιτήματα λαιμοῦ ἡ γαστὴρ τίνει πολλάκις τυπτομένη·** Σουΐδ. « ἁμάρτημα ».

ἀλιτήμενος μτχ. τοῦ **ἀλιταίνω** βλ. λ. ὡς ἐπίθ. ἁμαρτωλός, ἀνόσιος : Ὀδ.Δ 807 **θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν** (σχόλ. « ἡμαρτηκὼς εἰς τοὺς θεούς »).

ἀλιτήμερος-ον ὁ πλανηθεὶς ὡς πρὸς τὰς ἡμέρας, ἤτοι ὁ προώρως γεννηθείς : Ἡσίοδ.Α 91 **ᾤχετο τιμήσων ἀλιτήμερον Εὐρυσθῆα·** Ἡσ. « ἡμαρτηκὼς τῶν ἡμερῶν ».

ἀλιτήμορος-ον Σουΐδ. « παράφρων γεγονώς ».

ἀλιτημοσύνη (ἡ) τὸ ἁμάρτημα, τὸ παράπτωμα, τὸ ἀλίτημα βλ. λ. ἢ ἡ ἀσέβεια : Ὀρφ.Ἀργ.1318 **πατρὶ ἐῷ τείσειε δίκην ἀλιτημοσυνάων.**

ἀλιτήμων-ονος-ον ὁ παραπτώματα πράττων, ὁ ἁμαρτωλός : Ἰλ.Ω 157 **οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων** (Εὐστ. « ὁ ἑκουσίως ἁμαρτάνων τοῦ δέοντος »· δ.ἑρμ. ὁ ἀπρόσιτος εἰς παρακλήσεις ἀδυσώπητος), Καλλ.Ἄρτ.123 **οἵτε περὶ ξείνους ἀλιτήμονα πόλλ' ἐτέλεσκον·** ΑΒ « ὁ ἁμαρτωλός », ΕΜ « ὁ ἄδικος ».

ἀλιτήμωρος-ον μσν. ἀλιτήμορος βλ.λ. : Εὐστ.1529.

ἀλιτήριος-ο(ν) κ. δημ. νεώτ. θηλ. κ. **ἀλιτηρία,** δημ. **ἀλιτήρια** ὁ ἁμαρτωλός, ὁ ἄδικος, ὁ ἀσεβής, ὁ ἀνόσιος : Ἀριστφ.Ἱππ.445 **ἐκ τῶν ἀλιτηρίων σέ φημι γεγονέναι τῶν τῆς θεοῦ,** Θουκ. 1,126,1 **ἀπὸ τούτου ἐναγεῖς καὶ ἀλιτήριοι τῆς θεοῦ ἐκαλοῦντο,** Λυσ.6,52 **ἀλ- εἴργεται τῶν ἱερῶν,** Ὀρφ.ἀπ.32 **φῦλα βροτῶν ἀλ-·** ΑΒ « ὁ πολλὰ ἠδικηκώς »· 2) ἀπολ. ὁ αἴτιος, ὁ ἔνοχός τινος : Λυσ.13,79, Εὐπ.146 Β **Πρωταγόρας .. ἀλιτήριος·** ‖ ὁ ὄλεθρον ἐπιφέρων, ὁ καταστροφεύς, ὁ ὀλετήρ : Αἰσχίν.3,157 **ἐπισκήπτοντας μηδενὶ τρόπῳ τὸν τῆς Ἑλλάδος ἀλιτήριον στεφανοῦν,** Διον.Ἁλ.Ρωμ.Β,28 **μητροκτόνος κεκλήσει καὶ παιδοφόνος καὶ γυναικὸς ἀλιτήριος·** 3) ἡ κολάζουσα θεότης, ὁ ἐκδικητὴς δαίμων : **δεινοὺς ἀλιτηρίους ἔχειν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προστροπαίους,** Πλάτ.Ἐπιστ.336 Β **ἤ τις δαίμων ἤ τις ἀλιτήριος,** Πολυδ.5,131 **δαίμονες ἀλιτήριοι·** ΕΜ « ἀλιτηρία Δημήτηρ, καὶ ἀλιτήριος Ζεύς »· 4) νεώτ. κ. δημ. γεν. ὁ κακοποιός, ὁ παρὰ τὸν νόμον καὶ τὴν ἠθικὴν δρῶν· ‖ κ. ὁ σκληρός, ὁ πανοῦργος, ὁ κατεργάρης : **ἀλιτήριοι τοκογλύφοι λυμαίνονται τοὺς γεωργικοὺς πληθυσμούς, - βρέ τὸν ἀλιτήριο! δουλιὰ ποὺ μαῦ σκάρωσε.**

ἀλιτηριώδης-ους-ες κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς ἀλιτήριον βλ. λ. προσήκων ἢ προσιδιάζων, ὁ βδελυκτός, ὁ κατάρατος, δ. ἑρμ. ὁ ὀλέθριος : Πλάτ. Νόμ.81 Ε **ἀλιτηριώδους τύχης κοινωνῶ,** Τίμ.23 « **ἀλιτηριῶδες·** ἁμαρτωλὸν ἢ πλάνον », Πλούτ.2, 1101 C **ποινὴν ἀλιτηριώδη καὶ τραγικὴν ἐπιγεγραμμένην,** Δίων Κ 45,33 **ἀλιτηριώδη γνώμην.**

ἀλιτηρός-όν ὁ ἀλιτήριος βλ. λ. : Ἀλκμ. **ἀλ- ἀνήρ,** Σοφ.ΟΚ 371 **κἀξ ἀλιτηροῦ φρενός** (δ.γ. ἀντὶ **κἀλιτηρίου φρενός**).

ἀλίτης (ὁ) μτγν. ἄ. ἀλείτης βλ.λ. ὁ ἁμαρτωλός Ἀπολλών.Λεξ.22,28, Ἀπολλινάρ.Ψαλμ.25,8 **οὐδ' ἐπαγειρομένοισι συνέμπορος ἦλθον ἀλίταις·** ΕΜ « **ἀλίτην·** τὸν ἁμαρτωλόν ».

ἁλίτης (ὁ) μτγν. ὁ ἅλατι παρεσκευασμένος, ὁ ἁλατισμένος: **ἁλίτης ἄρτος**· 2) ὁ τῆς θαλάσσης: Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.181· 3) ὡς οὐσ. ὁ ἁλιεύς, ὁ ἁλιευτής· ΕΓουδ.· 4) νεώτ. τὸ ὀρυκτὸν ἅλας.

ἁλιτόκαρπον Ἡσ., ΕΜ «ματαιότεκνον».

ἁλιτόμηνος-ον συνηθέστ. **ἠλιτόμηνος** βλ. λ.: Εὐστ.1529· Σουΐδ. «**ἁλιτόμηνος** .. ἁμαρτών, ἀποτυχὼν τῶν συνήθων ἐννέα τοῦ τοκετοῦ μηνῶν»· 2) παρὰ Πυθαγορείοις, ἡ ὀκτάς: Θεολ.Ἀριθμ.55.

ἁλιτόξενος-ον ὁ πρὸς τοὺς ἐκ ξενίας φίλους ἁμαρτάνων, ὁ ἀδικῶν, ὁ βλάπτων αὐτούς: Πίνδ. Ο10,6 **ὀρθᾷ χερὶ ἐρύκετον ψευδέων ἐνιπὰν ἀλιτόξεναν** (σχολ. «τοὺς ξένους βλάπτουσαν»).

ἁλιτοσυλβίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πέτρωμα ἐκ συλβίνου καὶ ἁλίτου βλ. λ. ἤτοι ὀρυκτοῦ ἅλατος.

ἁλίτουρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομον κολεόπτερον τοῦ ἀθροίσματος τῶν **μακροκέρων** τῆς οἰκογενείας τῶν **κεραμβυκιδῶν**, ἰθαγενὲς τῆς Μαδαγασκάρης (Alitur**us**)· 2) δημ. ὡς ἐπίθ. **-ος-η-ο** ἁ. κ. ἁλούτερος βλ. λ. ἀσεβής, ἁμαρτωλός, ἀνόσιος: **δὲ βαστάει ποτὲ σαρακοστὴ ὁ ἀλίτουρος.**

ἁλιτόφρονας (χειρόγρ. **ἡλιτόφρονας**)· Ἡσ. «ἀλιτρούς τῶν φρενῶν, ἀνοήτους».

ἀλιτοφροσύνη (ἡ) τὸ ἀνόσιον φρόνημα, ἡ ἀσέβεια, ἡ εὐήθεια, ἡ μωρία: ΑΠ 7,648 **ἤχθαιρεν τὴν ἀλιταφροσύνην γυναικῶν.**

ἀλιτραί Ἡσ. «οἱ ἄδικα δικάζοντες».

ἀλιτραίνω ἐπ. ἀντὶ **ἀλιταίνω** βλ. λ. ἁμαρτάνω, ἀδικῶ: Ἡσίοδ.Ἔργ.241 **ὅστις ἀλιτραίνει καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται**, ΑΠ 7,567 **οὐδὲν ἀλιτραίνειν τὴν παράκοιτιν ἔφη**, Τρυφιόδ.269 **οὐδὲν ἀλιτραίνοντα**· Φώτ., ΑΒ «**ἀλιτραίνειν**· ἁμαρτάνειν».

ἀλιτρεφής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης τρεφόμενος ἢ ἐν αὐτῇ ζῶν: Κόιντ.Σμ.3,272 **δελφῖνος ἀλιτρεφέος** (δ.γ. ἀντὶ **ἀλιτρεχέων**).

ἀλιτρεχής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ τρέχων: Νόνν.Δ 24,114 **ἀλιτρεχέων ἵππων** (δ.γ. ἀντὶ **ἀλιτρεφέων**).

ἀλίτρια (ἡ) ΕΓουδ. «ἡ ἁμαρτωλός».

ἀλιτρία (ἡ) ἡ ἁμαρτία: Σοφ.ἀπ.48, Ἀριστφ.Ἀχ. 907 **ᾧπερ πίθακαν ἀλιτρίας παλλᾶς πλέων**· ΑΒ «**ἀλιτρία** ἀντὶ τοῦ ἁμαρτία· Ἀριστοφάνης».

ἀλιτρόβιος-ον μτγν. ὁ ἁμαρτωλὸν βίον ἔχων, ὁ ἀνόσιος: Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.15,19 **ἀλιτρόβιος κόσμος**, αὐτ.Δ 12,72 **ἀλιτροβίων ὑμεναίων.**

ἀλιτροδίκης (ὁ) μσν. ὁ ἁμαρτωλῶς, φαύλως δικάζων: Μεθόδ. **ὅθι ἄνδρες ἀλιτροδίκαι τελέθουσι.**

ἀλιτρόνους-ουν κ. ἀσυναίρ. **ἀλιτρόνοος**-ον μτγν. ὁ ἁμαρτωλὸν νοῦν ἔχων: Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.9,31 **ἀνδρὸς ἀλιτρονόοιο βοήν**, Εὐα.Εὐαγγ.Προπ.14,20 **δαῖμον, ἀλιτρονόων ψυχῶν διάδημα λελογχώς.**

ἀλίτροπος-ον ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ περιπλανώμενος: Φωκυλ.141 **πλαζόμενον βροτὸν καὶ ἀλίτροπον μή ποτ' ἐλέγξῃς** (δ.γ. **ἀλήμονα**).

ἀλιτρός-όν ὁ ἁμαρτωλός, ὁ ἀσεβής, ὁ ἀνόσιος: Ἰλ.Θ 361 **σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρός ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς**, αὐτ. Ψ 595 **δαίμοσιν ἀλιτρός** (ἀσεβὴς πρὸς τοὺς θεούς), Θέογν.377, Ὕμν.Ὁμ.Ἑρμ.259 **ἀλιτροῖσιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων**· πρβλ.Θεόκρ. 10,17 **εὗρε θεὸς τὸν ἀλιτρόν**· ΑΒ «ὁ ἁμαρτών»· ‖ τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλιτρά** ὡς οὐσ. αἱ ἀσεβεῖς, αἱ ἀνόσιοι πράξεις: Πίνδ.Ο 2,107 **τὰ δ' ἐν τᾷδε Διὸς ἀρχᾷ ἀλιτρά**· 2) ὁ πονηρός, ὁ πανοῦργος, ὁ δόλιος: Ὀδ.Ε 182 **ἀλιτρός γ' ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς**· ‖ θηλ. **ἀλιτρή** ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ: Σιμων. 7,7 **ἀλιτρῆς .. ἀλώπεκος.**

ἀλιτροσύνη (ἡ) ἁμαρτία, ἀνοσιότης: Ἐπιγρ. **ὅς κε θεῶν ἐδέεσσιν ἀλιτροσύνην ἀναθείη**, Ὀρφ. Ἀργ.1229 **ἀναγνίστοισιν ἀλιτροσύναις ἀχέοντας**, Ἀπολλ.Ρ 4,699 **ἀλιτροσύνας τε φόνοιο.**

ἀλίτροφος-ον μτγν. ἐπὶ ἰχθύων, ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ ζῶν: Ὀππ.Ἁλ.1,76 **ἀλίτροφα φῦλα θαλάσσης.**

ἀλίτροχος-ον ὁ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης τρέχων: Ἴβυκ.50 ἐν τῇ αἰτ. ἀρσ. **ἀλίτροχα** κατὰ μεταπλασμὸν ἀντὶ **ἀλίτροχον.**

ἀλίτρυτος-ον μτγν. ἐπὶ ἐμψύχων, ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ καταπονούμενος ἢ καταπονηθείς: Θεόκρ.1,45 **ἀλιτρύτοιο γέροντος** (σχόλ. «τοῦ κατὰ τὴν θάλασσαν πονουμένου», ΕΜ «ἐν θαλάσσῃ καταπονηθέντος»)· ‖ ἐπὶ ἀψύχων, ὁ ταλαιπωρηθείς, φθαρεὶς ἐν τῇ θαλάσσῃ: ΑΠ 7,294 **ἀλίτρυτος κύμβη.**

ἀλιτρῶ-έω ἁμαρτάνω, ἀλιταίνω βλ. λ.: Αἰσχ. Εὐμ.316 **ὅστις δ' ἀλιτρῶν ὥσπερ ὅδ' ἀνὴρ χεῖρας φονίας ἐπικρύπτει** (χειρόγρ. ἀντὶ **ἀλιτῶν**).

ἀλίτυπος-ον ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης τυπτόμενος: Αἰσχ.Πέρσ.945 **λαοπαθῆ τε σέβων ἀλίτυπα τε βάρη** (ἐπὶ πτωμάτων τῇδε κἀκεῖσε φερομένων ὑπὸ τῆς θαλάσσης)· 2) ὡς οὐσ. ὁ θαλασσινός, ἁλιεύς: Εὐρ.Ὀρ.363 **ἔκλυον ἀλιτύπων τινός.**

ἁλίτυρος (ὁ) τυρὸς ἅλατι ἠρτυμένος, τυρὶ ἁλατισμένο: ΑΠ 9,412 **ἀρτιπαγὴς ἁλίτυρος** (δ.γ.).

ἀλιτῶ-έω κ. **ἀλιταίνω** βλ. λ. ἀόρ. **ἠλίτησα** κατ' ἁ. τοῦ **ἀλιταίνω**: Εὐστ.1175 «**ἀλιτήσας** ἁμαρτών».

ἁλιφάδι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν **ἀνδροπώγων** ἢ **χρυσοπώγων ὁ γρύλλος**, ποῶδες, πολυετές, νομευτικόν, ἔχων πολλὰς ῥίζας νηματώδεις, μακρὰς καὶ μετὰ τὴν ἀποξήρανσίν των εὐλυγίστους, χρησίμους εἰς στρωματοποιΐαν, ἰδίως δι' ὑποστρωμνὴν σαγμάτων· ἄλλως **ἀνελίφι, λεμίθι** ἢ **λιμίθι.**

ἁλιφαέων (ἡ) Ἡσ. «ἁλιέων».

ἁλίφαλος Ἡσ. «γένος δρυός».

ἁλιφασκιά (ἡ) δημ. βοταν. κ. **ἀλισφακιά** βλ. λ.

ἁλίφατα Ἡσ. «ἄλφιτα ἢ ἄλευρα».

ἁλιφθερῶ-όω ἐν τῇ θαλάσσῃ φθείρω· ‖ εἰδ. ἐπιφέρω ναυάγιον· 2) γεν. καταστρέφω, ἀφανίζω: Σώφρ.35 **ὁ τόκος νιν ἀλιφθερώκει**· Ἡσ. «**ἀλιφθερῶσαι**· ἀφανίσαι, ἀπολέσαι».

ἁλιφθορία (ἡ) ἡ ὑπὸ τῆς θαλάσσης φθορά, τὸ ναυάγιον: ΑΠ 9,41 **ἁλιφθορίῃ ναυτῶν.**

ἁλιφθόρος-ον ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ φθείρων, ὁ πειρατής: ΑΠ 7,654 **αἰεὶ λῃσταὶ καὶ ἁλιφθόροι.**

ἁλιφιλεῖς Ἡσ. «πτωχοί».

ἁλίφλοιος (ὁ,ἡ) εἶδος δρυός: Εὐπ.1 «ἁλία δρῦς», Θεόφρ.Φ13,8,2 **ἁλιφλοίου ξύλον φαῦλον.**

ἁλίφονας (ὁ) δημ. βοταν. κ. **ἁλιφόνι** βλ. λ.2)

ἁλιφόνι (τὸ) δημ. κ. **ἁλιφός** (ὁ) τὸ φυτὸν κιχώριον τὸ ἀκανθῶδες (Cichorium spinosum L.)· πολυετές, ἀκανθῶδες, ἀπαντῶν ἰδίως εἰς τὰ παράλια· συνών. ραδίκι τῆς θάλασσας, ἀφάνα τοῦ γιαλοῦ, σταμνάγκαθο, σταμναγκάθι, ραδικοστοιβίδα· 2) τὸ φυτὸν κενταύριον τὸ ἀκανθῶδες (Centaurea spinosa) ἀπαντῶν ὡς μικρὸς θάμνος· συνών. **ἀλιφόνια, ἀλίφονας, φόνος.**

ἁλιφός (ὁ) δημ. βοταν. κ. **ἁλιφόνι** βλ.λ.1).

ἁλιφροσύνη (ἡ) Ἡσ. «ἱκανὴ φρόνησις».

ἀλίφρων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων ἐπαρκῆ φρόνησιν, κατὰ δ. ἑρμ. μωρός, εὐήθης: Ναυμάχ.63 **τοῖς ἔπι φυσιόωσιν ἀλίφρονες ἀσπαλιῆες.**

ἁλιχάνη (ἡ) δημ. κόνις χρησιμεύουσα ἐν διαλύσει πρὸς βαφὴν τῶν τριχῶν, βλ. **ἀλκάνη.**

ἁλιχευτρίς-ίδος (ἡ) Πάπ. ἀμφιβόλου σημ.

ἁλίχλαινος-ον μτγν. ὁ πορφύραν περιβεβλημένος: Νόνν.Δ 20,105 **φαιδρὸν ἁλιχλαίνων περονήσατο φᾶρος ἀνάκτων.**

ἀλίχνιστα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ δημητριακῶν, χωρὶς λίχνισμα, χωρὶς λίκμησιν βλ.λ.

ἀλίχνιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ σιτηρῶν κ. γεν. δημητριακῶν, ὁ μὴ λιχνισθείς, ὁ μὴ ἀποχωρισθεὶς ἀπὸ τῶν ἀχύρων διὰ τοῦ λικμοῦ, ὁ ἀλίκμιστος: **ἀλίχνιστο σιτάρι - κριθάρι.**

ἁλίχοιρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος φωκῶν, ἐχουσῶν τὸ ῥύγχος μέγα καὶ πλατύ, κορυφὴν τῆς ῥινὸς τριχωτὴν καὶ ἀνεπτυγμένους τοὺς ὄνυχας τῶν ποδῶν.

ἁλιχόνδρια (τὰ) ἢ **ἁλίχονδρα** (τὰ) νεώτ. ζῳολ.

σπόγγοι τοῦ ἀθροίσματος τῶν **μονακτιλιδῶν**, ἔχοντες σκελετὸν ἐκ λεπτοτάτων ἀκανθῶν ἢ σφαιρικῶν πυριτικῶν σωματίων καὶ ζῶντες εἰς μετρίου βάθους ὕδατα [Halichondra].

ἀλιχούδευτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ λιχνείας, λαιμαργίας, χωρὶς λιχουδιά, ἐπὶ φαγητῶν· || **κατ' ἐπέκτ.** κ. μτφ.

ἀλιχούδευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ λιχνεύων ἢ ὁ μὴ λιχνεύσας, μὴ λιχούδης, μὴ λαίμαργος : **ἀλιχούδευτο παιδί**· 2) ὁ δι' ὃν δὲν αἰσθάνεταί τις λιχνείαν, λιχουδιά : **ἀλιχούδευτα γιὰ μένα τὰ γλυκά**· || κ. ὁ μὴ προκαλῶν λιχουδιά : **ὅλα τὰ νερόβραστα φαγιὰ εἶν' ἀλιχούδευτα.**

ἀλιχτενσία νεώτ. ζῳολ. ἔντομον ἡμίπτερον τοῦ ἀθροίσμ. **φυτοφθειρῶν** τῆς οἰκογεν. τῶν **κοκκιδιδῶν**, ἰθαγενὲς τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς· [Alichtensia].

ἀλιχτιά (ἡ) δημ. φυτὸν ἄγριον τῆς οἰκογ. τῶν **σκροφουλαριδῶν**· ἄ. λυσσόχορτο ἢ κορακόχορτο.

ἀλιφ ἢ **ἀλιφ** Ἡσ. « πέτρα ».

ἀλιῶ-όω ποιητ., ἐν χρήσει μόνον ὁ μέλλ. **ἀλιώσω**, ἀόρ. **ἠλίωσα**, ἐπ. **ἀλίωσα**, μέσ. μέλλ. **ἀλιώσομαι** (μετὰ ἐνεργ. κ. παθ. σημ.) καθιστῶ τι ἄκαρπον, ματαιώνω [ἐκ τοῦ **ἅλιος** 2) : Ἰλ.Π 737 **οὐδ' ἀλίωσε βέλος** (δὲν ἔρριψε ματαίως τὸ βέλος)· ΕΜ « μάταιον ἐποίησε »· πρβλ. Ἰλ. Δ 498 **οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν**, Ὀδ.Ε 104 **οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον.. οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἁλιῶσαι**, Σοφ.Τρ.258 **κοὐχ ἠλίωσε τοὔπος** « σχόλ. οὐ μάταιον ἔλεγε τὸ ἔπος » (δὲν εἶπεν εἰς μάτην τὸν λόγον), Ἀπολλ.Ρ 3,1176 **βὰν δ' ἴμεν οὐδ' ἀλίωσαν ὁδόν** (οὐκ ἔσχον ματαίαν)· 2) ἀφανίζω, καταστρέφω : Σοφ.ΟΚ 704 **τὸ δέ τις οὔθ' ἀβὸς οὔτε γήρᾳ σημαίνων ἁλιώσει πέρσας** (φύλλον ἐλαίας)· || μέσ. **-οῦμαι** μετ' ἐνεργ. σημ. ὡς ἀνωτέρω : Μάξ.Τύρ.512 **πάντα.. ἁλιώσεται** (ἡ Σελήνη).

ἀλιωδάνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ἄνευ ἰδίας γεύσεως σκευασία, ἥτις συνενοῖ τὰς ἰδιότητας ἑνὸς ἅλατος ἰωδίου μὲ τὰς ἰδιότητας τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἰωδίου πρὸς λιπαρὰ ὀξέα,χρησιμοποιουμένη εἰς παραλύσεις καὶ εἰς ἐπιγενεῖς συφιλιδικὰς παθήσεις.

ἁλίως ἐπίρρ. ματαίως, ἄνευ ἀποτελέσματος, ἀσκόπως : Σοφ.Φιλ.840 **οὕνεκα θήραν τήνδε ἁλίως ἔχομεν τόξων**· βλ. κ. λ. **ἅλιος** 2).

ἀλιωτίδαι (αἱ) νεώτ. ζῳολ. ὁμοιογένεια γαστεροπόδων μαλακίων τῆς τάξεως τῶν **προσωβραγχίων** μὲ κόγχας ὠτοειδεῖς· δημ. **ἀχιβάδες** κ. εἰδ. **αὐτιὰ τῆς θάλασσας**· ὑπάρχουσιν ὑπὲρ τὰ 75 εἴδη ἀλιωτιδῶν, ἀφθόνων ἰδίως εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Αὐστραλίας. Τὸ εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς θαλάσσας σύνηθ.εἶδος **ἀλιῶτις ἡ κοινή.**

ἀλιῶτις-δας **ἡ κοινὴ** νεώτ. ζῳολ. εἶδος μαλακίων, ἐδώδιμον, τῆς ὁμοιογενείας **τῶν ἀλιωτιδῶν** βλ. λ., εἰδικώτ. λέγ. **ἀλ- ἡ φυματώδης.**

ἄλιωτος-η-ο δημ. καὶ **ἄλυωτος** ἢ **ἄλειωτος** ὁ μὴ ἐντὸς ὑγροῦ διαλυθείς : **ἄλιωτη ζάχαρη, - ἄλιωτα ἀλ..** || ὁ μὴ διὰ τῆς θερμότητος τακείς : **ἄλιωτα ἦταν στὶς κορφὲς τῶν βουνῶν τὰ χιόνια, - ἄλιωτος πάγος**· || ὁ μὴ ἀπολέσας τὴν συνεκτικότητά του διὰ πιέσεως, συνθλίψεως κττ. : **ἀλ- σταφύλια**· 2) ἐπὶ νεκροῦ, οὗ τὸ σῶμα (κατὰ λαϊκὴν δοξασίαν ἕνεκα μεγάλου ἁμαρτήματος ἢ ἀφορισμοῦ) δὲν ἀποσυνετέθη ἐν τῷ τάφῳ· συγγ. βρυκολακιασμένας : **ἦταν κακοῦργος κι ἔμεινε ἄλιωτος στὸν τάφο**· 3) κ. ὁ μὴ δεκτικὸς διαλύσεως, ὁ ἀδιάλυτος καθ' ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω σημ.

ἀλκ [alk] νεώτ. ἐν τῇ πετρογραφίᾳ, διεθνὲς σύμβολον ἑνὸς τῶν χημικῶν μεγεθῶν, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ μάγματος, ἐξ οὗ προῆλθεν ἐν πυριγενὲς πέτρωμα.

ἄλκα (ἡ) **ἡ ἄλκη** νεώτ. ζῳολ. μυρηκαστικὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἐλαφιδῶν**· 2) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀλκιδῶν**, ζώντων **εἰς** τὰς βορείους χώρας, ἐχόντων σῶμα εὔρωστον μὲ πλουσίαν πτέρωσιν, πτέρυγας βραχείας καὶ ἀσθενικάς, ράμφος μᾶλλον βραχὺ καὶ στενὸν πλευρικὰς διακλαδώσεις [Alka]· 3) παλαιοζ. γένος πτηνῶν τῆς κατηγορίας τῶν **κολυμβητικῶν**, ζήσαν κατὰ τὴν πλειόκαινον περίοδον [Alca L.].

ἀλκάδης (ὁ) νεώτ. [ἀραβ.] δημοτικὸς ἄρχων ἐν Ἰσπανίᾳ, ἀσκεῖ καὶ δικαστικὰ καθήκοντα.

ἀλκάεις-εντος-εν δωρ. ἀντὶ **ἀλκήεις** βλ. λ. ὡς δ.γ. τοῦ **ἀλκᾶς.**

ἀλκαέστ νεώτ. ὅρος τῶν ἀλχυμιστῶν, σημαίνων τὸν γενικὸν εἰς ὑγρὰν μορφὴν διαλύτην, ἤτοι τὸν παράγοντα, ἐν ᾧ τὰ πάντα διαλύονται.

ἀλκαζάρ νεώτ. [ἀραβ.] ὀρθότ. **ἀλκάσαρ** βλ.λ.

ἀλκάζω ΕΜ « ἀλκάζειν τὸ ἀνδρείως πράσσειν τι »· αὐτ. « **ἀλκάζουσαν**· μαχομένην »· || μέσ. **-ομαι**· Ἡσ. « **ἠλκάζοντα**· ἠμύνοντο ».

ἀλκάθω βοηθῶ, ὑποστηρίζω : ΑΒ « **ἀλκάθω** καὶ **ἀλκάθειν.** Σοφοκλῆς (ἀπ.411) καὶ Αἰσχύλος (ἀπ.411). σημαίνει δὲ τὸ βοηθεῖν »· πιθανώτ. κατ' ἄλ. **ἀλκαθεῖν** (οὐχὶ **ἀλκάθειν**) εἶναι ποιητ. ἀόρ. παρανοηθεὶς καὶ τονισθεὶς ὡς ἐνεστ. ὑπὸ τῶν Γραμμ.

ἀλκαία (ἡ) μτγν. ἡ οὐρά, κυρίως ἐπὶ τοῦ λέοντος : Αἰλ.ΖΙ 5,39 **τὴν ἀλκαίαν ἐπισείων** (ὁ λέων) **καὶ ἐλίττων κατὰ τῶν πλευρῶν**, σχόλ. Ἀπολλ.Ρ « ἀλκαία ἡ τοῦ λέοντος οὐρὰ ἀπὸ τοῦ δι' αὐτῆς εἰς ἀλκὴν τρέπεσθαι », σχόλ.Νίκ.Θηρ. « κυρίως τοῦ λέοντος οὐρὰ **ἀλκαία** καλεῖται, ὅτι δι' αὐτῆς ἑαυτὸν ἐποτρύνει καὶ ἐγείρει εἰς τὴν ἀλκήν »· Σουΐδ. **ὁ δὲ λέων ἤλγει μὲν καὶ τῇ ἀλκαίᾳ πρὸς ἄμυναν διηγείρετο**· || γενικῶς ἡ οὐρὰ ζῴου : Ὀππ.Ἁλ.5,264 **πτερύγων δ' ὑπεραχθεῖ ῥιπῇ ἄκρῃ τ' ἀλκαίῃ**, σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 4,1614 « ἐν δὲ τῷ κωμικῷ λεξικῷ οὐ μόνον ἡ τοῦ λέοντος οὐρὰ **ἀλκαία**, ἀλλὰ καὶ ἵππου καὶ βοὸς καὶ τῶν ἐμφερῶν, ὅσα περὶ ἀλεξιτηρίῳ τῇ οὐρᾷ χρῶνται »· 2) μτγν. τὸ φυτὸν μαλάχη ἡ μόσχοσμος [malva moschata], ποῶδες, πολυετές, οὗ παραλλαγαί τινες κοσμητικαί· κατ' ἄ. τὸ φυτὸν ἄλισμα βλ.λ.1) : Διοσκ.3,147 βλ. κ. λ. **ἀλκαῖον** κ. **ἀλκέα.**

ἀλκαϊκός-ή-όν κ. νεώτ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀλκαίου ἐπινοηθεὶς ἢ χρησιμοποιηθείς : Τρύφ. Τοπ.3 **ἀλκ- μέτρον**, νεώτ. **ἀλκαϊκὴ στροφή.**

ἀλκαῖον (τὸ) μτγν. βοταν. φυτόν τι ποῶδες· ἄλλως ἀλκαία κ. ἀλκέα βλ. λ.2)· Ἡσ. « ὅπλον ἢ ἀλεξιφάρμακον φυτόν ».

ἀλκαῖος-α-ον (ἀλκή) ὁ ἰσχυρός, ὁ στιβαρός : Εὐρ.Ἑλ.1152 **ἐν δορὸς ἀλκαίου λόγχαισιν.**

ἄλκαλι-εως ἢ -ιος (τὸ) (ἀραβ.) νεώτ. χημ. κοινὴ ὀνομασία τῶν ὑδροξιδίων διαφόρων μετάλλων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ καλίου καὶ νατρίου, τὰ ὁποῖα εὐκόλως διαλύονται εἰς τὸ ὕδωρ, ἔχουσιν ἰσχυρὰν ἀλκαλικότητα καὶ διαβρωτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ δέρματος· || **ἀλκάλια ἀνθρακικὰ** (τὰ ἀνθρακικὰ ἅλατα τῶν μετάλλων τῶν ἀλκαλίων)· || **ἀλκαλίων μέταλλα** (μέταλλα μονατομικὰ λίαν ἠλεκτροθετικά, οἷον τὸ νάτριον, κάλιον, λίθιον, ρουβίδιον κτλ., **ἐξ ὧν τὰ δύο** πρῶτα εἶναι λίαν **διαδεδομένα** εἰς τὴν φύσιν, τὰ δὲ σπανιώτατα)· 2) εἰδικώτ. ὀνομασία τῶν μετάλλων τῶν ἀλκαλίων.

ἀλκαλιάζων-αυσα-αν νεώτ. χημ. (ἀραβ.) ἐπὶ οὐσιῶν, ὁ ἐπιδεχόμενος ἢ ὁ κεκτημένος ἤδη ἀλκαλικὰς ἰδιότητας, ἤτοι γεῦσιν δριμεῖαν καὶ καυστικήν· ἄ. **ἀλκαλιαίνων, ἀλκαλιώσιμος.**

ἀλκαλιαίνων-ουσα-ον νεώτ. **ἀλκαλιάζων** βλ.λ.

ἀλκαλίανσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. (ἀραβ.) κατάστασις τῶν ζωικῶν ἢ φυτικῶν οὐσιῶν, ἐν αἷς ἐσχηματίσθη ἀμμωνία δι' ἑνώσεως ὑδρογόνου καὶ

ἀζώτου· ἄλλως **ἀλκαλιασμός, ἀλκαλιωσιμότης.**

ἀλκαλιασβεστοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἀλκάλια καὶ ἄσβεστον : **ἀλκαλιασβεστοῦχα πετρώματα** | ἡ ἑτέρα τῶν ὁμάδων, εἰς ἃς ὑποδιαιροῦνται τὰ ἐκρηξιγενῆ πετρώματα |.

ἀλκαλιασμός (ὁ) νεώτ. χημ. κ. **ἀλκαλίανσις** βλ.λ.

ἀλκαλιγόνος-ον νεώτ. χημ. ὁ παρέχων γένεσιν εἰς τὰ ἀλκάλια, βλ. **ἄλκαλι.**

ἀλκαλιϊῶδες-ους (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίνη χρωστικὴ τοῦ **τριφαινυλομεθανίου,** ἤτοι κόνις κυανοϊώδης διαλυτὴ εἰς τὸ ὕδωρ καὶ τὴν ἀλκοόλην.

ἀλκαλικοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ μετατροπὴ ὑγροῦ εἰς ἀλκαλικόν.

ἀλκαλικοποιῶ νεώτ. χημ. καθιστῶ ὑγρὸν τι ἀλκαλικόν.

ἀλκαλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων ἰδιότητας ἀλκάλεος βλ. λ. ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἀλκάλια : **ἀλκαλικὴ γεῦσις** (δριμεῖα καὶ καυστική), **ἀλκαλικὴ ἀντίδρασις, ἀλκαλικὸν διάλυμα**· || **ἀλκαλικαὶ πηγαὶ** φαρμακ. αἱ μεταλλικαὶ πηγαί, αἱ παρέχουσαι ὕδωρ ἀλκαλικῆς φύσεως, ὅπερ εἶναι θερμὸν ἢ ψυχρόν, χρήσιμον εἰς ποσιθεραπείαν, ὡς ἐπιδρῶν εὐεργετικῶς ἐπὶ τοῦ στομάχου εἰς μετρίαν χρῆσιν· || **ἀλκαλικὰ φάρμακα** τὰ ὑδροξίδια τῶν ἀλκαλίων καὶ τὰ ἀνθρακικὰ ἀλκάλια, χρησιμοποιούμενα θεραπευτικῶς εἰς δηλητηριάσεις ἐξ ὀξέων, κατὰ τῆς οὐρικῆς ἀρθρίτιδος κ.ἄ.

ἀλκαλικότης-ητος (ἡ) νεώτ. χημ. ὁ χαρακτὴρ τοῦ ὑδαροῦς ἢ οἰνοπνευματικοῦ διαλύματος τῶν ἀλκαλίων· ἀντίθ. ἡ ὀξύτης : **ἡ ἀλκαλικότης τοῦ ὕδατος, - τοῦ αἵματος** | alcalinité).

ἀλκαλικῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰ ἀλκάλια, κατὰ τρόπον ἀλκαλικὸν βλ. λ.

ἀλκαλιλεύκωμα-ατος νεώτ. χημ. τὸ προϊὸν ἀλλοιώσεως τῶν λευκωματοειδῶν οὐσιῶν, τὸ παραγόμενον δι᾿ ἀλκαλίων ἄνευ διασπάσεως τοῦ μορίου.

ἀλκαλιλυζόλη (ἡ) νεώτ. φάρμακον ἀντισηπτικόν, χρήσιμον ἰδίως πρὸς ἀπολύμανσιν ἐκ τῶν πτυέλων τῶν φθισικῶν | Alcalilyzol).

ἀλκαλιμετρία (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ μέρος τῆς ἀναλυτικῆς χημείας, τὸ ὁποῖον πραγματεύεται τὸν ὀγκομετρικὸν προσδιορισμὸν τῶν βάσεων.

ἀλκαλιμετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀλκαλιμετρίαν : **ἀλκαλιμετρικὴ μέθοδος.** Ἐπίρρ. **ἀλκαλιμετρικῶς.**

ἀλκαλίμετρον (τὸ) νεώτ. χημ. ὄργανον, διὰ τὸν ὀγκομετρικὸν προσδιορισμὸν τῶν βάσεων.

ἀλκαλίνωσις-εως (ἡ), νεώτ. **ἀλκάλωσις** βλ. λ.

ἀλκαλιογαιώδης-ους-ες νεώτ. χημ. ὄνομα χαρακτηριστικὸν τῶν μετάλλων ἀσβεστίου, στροντίου καὶ βαρίου, ἀλκαλικαὶ γαῖαι.

ἀλκαλιομολυβδοῦχος-ον νεώτ. χημ. ἐπὶ οὐσιῶν ἀλκαλικῶν -, ὁ περιέχων μόλυβδον.

ἀλκάλιον (τὸ) νεώτ. σπαν. ἀντὶ **ἄλκαλι** βλ. λ.

ἀλκαλιοποιητικός-ή-όν νεώτ. χημ. ἐπὶ οὐσιῶν, δυναμένων νὰ μεταβάλωσι σῶμά τι εἰς ἄλκαλι βλ.λ. ἢ νὰ ἀναπτύξωσιν ἐν αὐτῷ ἀλκαλ. ἰδιότητας.

ἀλκαλιοσιδηροῦχος-ον νεώτ. χημ. ὁ περιέχων ἀλκάλια βλ. λ. καὶ σιδηρούχους οὐσίας.

ἀλκαλιοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἀλκάλια βλ. λ.· || **ἀλκαλιοῦχα πετρώματα** (ἡ ἑτέρα τῶν ὁμάδων, εἰς ἃς ὑποδιαιροῦνται τὰ ἐκρηξιγενῆ πετρώματα)· || **ἀλκαλιοῦχοι μαρμαρυγίαι** (οἱ μαρμαρυγίαι βλ. λ., τῶν ὁποίων τὸ μόριον περιέχει καὶ μέταλλόν τι ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν ἀλκαλίων).

ἀλκαλιπράσινον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀπ᾿ εὐθείας βάπτουσα χρωστικὴ τοῦ βάμβακος· || **ἀλκαλιπράσινον γνήσιον** ὀξίνος χρωστικὴ τοῦ τριφαινυλομεθανίου, βάπτουσα τὸ ἔριον ἀνθεκτικῶς ὡς πρὸς τὰ ἀλκάλια, τὴν πλύσιν καὶ τὸ χρώμιον.

ἀλκαλίρρυμα-ατος (τὸ) νεώτ. ὑδαρὲς ἢ οἰνοπνευματικὸν διάλυμα καυστικοῦ τινος ἀλκάλεος.

ἀλκαλιφαιόν (τὸ) νεώτ. χημ. ἀπ᾿ εὐθείας ἀζωχρωστικὴ κόνις, σκοτεινόφαιος, διαλυτὴ εἰς ὕδωρ καὶ ἀλκοόλην, βάπτουσα τὸν βάμβακα ἐν λουτρῷ σόδας καὶ ἅλατος τοῦ Glauber ἐρυθρόφαιον.

ἀλκαλιῶ-όω νεώτ. χημ. προσθέτω ἄλκαλι βλ. λ., δίδω ἀλκαλικὴν ἰδιότητα εἴς τινα οὐσίαν.

ἀλκαλιώσιμος-ον νεώτ. χημ. κ. **ἀλκαλιάζων** βλ.λ.

ἀλκαλιωσιμότης-ητος (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **ἀλκαλίανσις** βλ. λ.

ἀλκαλοειδές-οῦς (τὸ) νεώτ. χημ. ἀζωτοῦχος φυτικὴ βάσις ἐξ ἀζώτου, ἄνθρακος, ὑδρογόνου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ καὶ ἐξ ὀξυγόνου, ἥτις ἔχει ἰσχυρὰν φυσιολογικὴν ἐνέργειαν καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν θεραπευτικήν (οἷον ἡ κινίνη) ἢ ὡς μέσον ἡδονιστικόν (οἷον ἡ μορφίνη, ἡ κοκκαΐνη).

ἀλκάλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ αὔξησις τῆς ἀλκαλικότητος τοῦ αἵματος· ἀντίθ. ὀξίνωσις· ἄλλως **ἀλκαλίνωσις** (alcalinisation).

ἄλκανα (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. **ἀλκάνη** βλ. λ.

ἀλκάνη (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **βοραγινοειδῶν,** περιλαμβάνον φυτὰ ποώδη, πολυετῆ, φέροντα ἐφ᾿ ὅλου τοῦ σώματος μικρὰς σμήριγγας, ἄνθη δὲ κυανᾶ, κίτρινα ἢ λευκά· εἶναι ταῦτα ἰθαγενῆ εἰς τὰς παρὰ τὴν Μεσόγειον χώρας κοινότατα δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἄλλως **ἄλκανα ἢ ἀλκάννα**· δημ. βαφόριζα, κνὰ (Alkanna Tausch)· || **ἀλκάνης ρίζα** τοῦ φυτοῦ ἀλκάννα, εἰς τεμάχια κυλινδροειδῆ ἢ ἀτρακτοειδῆ πολυκέφαλα, σχεδὸν ἄοσμος, μὲ γεῦσιν βλενώδη ἀσθενῶς πικρὰν περιέχουσα ἀλκαννίνην, χρήσιμος εἰς τὴν βαφικήν (radix alcannae).

ἀλκάννα (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. **ἀλκάνη** βλ. λ.

ἀλκαννίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ ἐκ τῆς ρίζης τοῦ φυτοῦ ἀλκάνη βλ. λ. ἐξαγομένη χρωστική, ἤτοι ἐρυθρόφαιος εὔθρυπτος μᾶζα, ἀδιάλυτος εἰς ὕδωρ, χρήσιμος ἰδίᾳ πρὸς χρῶσιν διαφόρων λιπαρῶν ἐλαίων, βερνικίων, κηρίων κτλ.· || **ἀλκαννίνης χάρτης** ἐρυθρὸς ἢ κυανοῦς χάρτης, χρησιμεύων εἰς δοκιμασίαν τῆς ἀντιδράσεως.

ἀλκανολοθειόλαι (οἱ) νεώτ. χημ. δισθενεῖς ἑνώσεις, οὖσαι συνάμα ἀλκόλαι καὶ μερκαπτάναι.

ἀλκαπτόνη (ἡ) νεώτ. χημ. οὐσία, ἔχουσα τὴν ἰδιότητα νὰ ἀμαυρώνῃ τὰ οὖρα ἐν τῷ ἀέρι παρουσίᾳ ἀλκάλεος καὶ νὰ ἀνάγῃ τὸ φελίγγειον ὑγρὸν καὶ τὸ ἀμμωνιακὸν διάλυμα τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου· || **ἀλκαπτονικὰ ὀξέα** τὸ ὁμογεντισιακὸν καὶ τὸ οὐρολευκινικὸν ὀξύ, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον συνηθέστερον τοῦ δευτέρου εἰς τὰ ἀλκαπτονοῦχα οὖρα.

ἀλκαπτονουρία (ἡ) νεώτ. παθολογικὴ κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ, συνήθως χρονία, προερχομένη ἀπὸ ἀτελῆ χρησιμοποίησιν ὡρισμένων προϊόντων διασπάσεως τοῦ λευκώματος, ἧς ἕνεκα ἐμφανίζονται εἰς τὰ οὖρα ἀλκαπτόναι βλ. λ.

ἄλκαρ-αρος (τὸ) (ἀλκή) ἐπ. κ. λυρ. ἐν χρήσει μόνον κατ᾿ ὀνομ. καὶ αἰτ. προπύργιον, σκέπη, προστασία, ὑπεράσπισις, ἄμυνα : Ἰλ.Ε 644 **οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀίομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,** αὐτ.Λ 823 **ἄλκαρ Ἀχαιῶν,** Εὐρ.Τρῳ.590 **σᾶς δάμαρτος ἄλκαρ,** Κόιντ.Σμ.ΙΙ,452 **καρήανος ἔμμεναι ἄλκαρ, ἀσπίδα θεὶς καθύπερθεν**· || συχνὰ μετὰ γεν. ἀντικειμενικῆς (κατά τινος, ἀπό τινος) : Ὁμ. Ὕμν. Ἀπόλλ. θανάτοιο τ᾿ **ἄκος καὶ γήραος ἄλκαρ,** Ἀπολλ.Ρ **ὑετοῦ ἔμμεναι ἄλκαρ**· 2) μέσον θεραπευτικόν, φάρμακον : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.Ι,1.

ἀλκαρράζα (τὰ) νεώτ. (ἀραβ.) ἢ **ἀλκαρράθη** πορώδη ὑδροδοχεῖα ἐξ ἀργίλου, καθιστῶντα τὸ ὕδωρ δροσερόν· εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὴν Εὐρώπην εἰσαχθέντα εἰς Ἰσπανίαν πιθανῶς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν· πρβλ. δημ. κανάτα (alcarazza).

ἀλκαρσίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. παλαιὰ ὀνομασία τοῦ κακοδυλοξιδίου.

ἀλκᾶς-ᾶντος (ὁ) δωρ. ἀντὶ **ἀλκήεις** βλ. λ.

ἀλκάσαρ νεώτ. (ἀραβ.) ὀνομασία πύργων, φρουρίων, ἀνακτόρων ἐν Ἱσπανίᾳ, κτισθέντων ὑπὸ τῶν Ἀράβων κατακτητῶν τῆς χώρας ἢ κ. ἀργότερον ὑπὸ Ἱσπανῶν βασιλέων.

ἄλκασμα-ατος (τό) (πρβλ. ἀλκάζω) γενναία πρᾶξις ἀνδρείας : Σοφ.Ἰχν.247 **ἀλκάσματα νύμφης.**

ἀλκέα (ἡ) μτγν. **ἀλκαία**· βλ.λ.2) : Διοσκ.3,147 (δ.γ.).

ἀλκεάνι (τό) νεώτ. ἀποκρυφ. ὅρος δηλῶν ἐπιφανειακὴν μεταβολὴν τοῦ σχήματος τῶν μετάλλων.

ἀλκεβρὶς ζωηρά (ἡ) ἀλχημ. ἡ διὰ πυρώσεως καταστᾶσα ἐρυθρὰ λίθος.

ἀλκεῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. αἱ ἑνώσεις ἀλκινῶν βλ. λ. αἱ παραγόμεναι δ' ἀλληλεπιδράσεως ἑνὸς ὀξέος καὶ μιᾶς ἀλκόλης.

ἄλκη (ἡ) μτγν. νεώτ. (**alces**) εἶδος ἐλάφου : Παυσ. 5,12l **εἰς τὰς ἄλκας τὸ ἐν τῇ Κελτικῇ θηρίον**· ‖ νεώτ. ζῳολ. ἐν τῶν μεγαλυτέρων μηρυκαστικῶν ζῴων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἐλαφιδῶν,** ἔχον σῶμα ρωμαλέον, λαιμὸν βραχύτατον, ὦτα μακρά, κέρατα μεγάλα, πλατέα, πτυοειδῆ, καὶ τρίχωμα μακρόν, πυκνὸν καὶ τραχύ, ζῶν κατ' ἀγέλας εἰς τελματώδη μέρη τῶν δασῶν τῶν βορείων χωρῶν, τρεφόμενον ἐκ τελματοβίων φυτῶν, ἐκ τῶν βλαστῶν δένδρων κτλ. (**Alces palmatus**)· 2) παλαιοζῳολ. γένος μηρυκαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἐλαφακεράτων** ἢ **κερασφόρων ἐλάφων,** ζῶν καὶ νῦν· 3) ἀποκρυφ. ἡ ἀγρία ἔλαφος **élan,** περὶ ἧς ἐπιστεύετο ὅτι τεμάχιον τῶν κεράτων αὐτῆς ἀναρτώμενον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ ἢ προσαρτώμενον ἐπὶ δακτυλίου ἐθεράπευε τὴν ἐπιληψίαν.

ἀλκή (ἡ) κ. νεώτ. (πρβλ. **ἄλαλκε**) δοτ. **ἀλκῇ,** (παρ' ἀρχ. κατὰ μεταπλασμὸν κ. **ἀλκί**) ἡ σωματικὴ ἰσχύς, δύναμις ἐκδηλουμένη εἰς δρᾶσιν πρὸς ἐπίθεσιν ἢ ἀπόκρουσιν, διάφορος δηλ. τῆς **ρώμης,** σημαινούσης τὴν ἐν τῷ σώματι ἐνοικοῦσαν δύναμιν : Ἰλ.Τ 161 **τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή,** Πίνδ.Ο 2,114 **χθόνα ταράσσοντες ἀλκᾷ χερῶν,** Τίμ.Λοκρ. 103 Β **ρωννῦσα ποτ' ἀλκάν,** Πολύβ.10,41,7 **τὰ ζῷα διάδηλα γίγνεται κατὰ τὴν ἀλκὴν καὶ δύναμιν**· 2) ἡ ψυχικὴ δύναμις, τὸ θάρρος, ἡ εὐψυχία, ἡ ἀνδρεία : Ἰλ.Υ 381 **ἐν δ' Ἀχιλεὺς Τρώεσσι θόρε, φρεσὶν εἱμένος ἀλκήν,** Πίνδ.Ν 3,68 **ἀλκὰν φρενῶν ἔπαυσεν φόβος**· ‖ κ. γεν. δύναμις : Αἰσχ.Πέρσ.586 **ὡς ἐλύθη ζυγὸν ἀλκᾶς,** Πλούτ. **μεγάλῃ κύματος ἀλκῇ**· 3) ἄμυνα, ἀπόκρουσις : Ἰλ.Ε 532 **φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή,** Ἡσίοδ.Θ 876 **κακοῦ δ' οὐκ ἔσσεται ἀλκή,** Θουκ. 2,84,3 **κατέστησαν ἐς ἀλκὴν μὲν μηδένα τρέπεσθαι αὐτῶν ὑπὸ τῆς ταραχῆς**· 4) βοήθεια, ἐπικουρία, ὑπεράσπισις : Ἰλ.Ο 490 **ἀρίγνωτος Διὸς πέλετ' ἀλκή,** Σοφ.ΟΤ 189 **εὐῶπα πέμψον ἀλκάν,** Εὐρ.Ἡρ.326 **αὖ γὰρ ἀλκὴν ἔχομεν ὥστε μὴ θανεῖν**· 5) ἡ πρὸς μάχην ὁρμή : Ἰλ.Γ 45 **οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν οὐδέ τις ἀλκή**· 6) συμπλοκή, σύρραξις, μάχη : Αἰσχ.Ἑπτ.480 **βακχᾷ πρὸς ἀλκήν,** Εὐρ.Μήδ.264 **κακὴ δ' ἐς ἀλκὴν καὶ σίδηρον εἰσορᾶν,** αὐτ.Φοίν.432 **στρώμνης ἐς ἀλκὴν ἡνίκ' ἤλθομεν πέρι.**

ἀλκηδίνης (ὁ) νεώτ. παλαιοζῳολ. ὁμοιογένεια παγοβίων δρυοκολαπτοειδῶν ἐκ τῶν **πικαριακιδῶν,** πτηνῶν, σπανίως ἀπαντώντων ἐν ἀπαλιθώσει.

ἀλκήεις-εσσα-εν, δωρ. συνηρ. **ἀλκᾶς-ἄντος** γενναῖος, μάχιμος, πολεμικός : Ὕμν.Ὁμ.18,3 **Ἀθηναίη ἀλκ-,** Πίνδ.Ο 9,72 **ἀλκᾶντας Δαναοὺς τρέψαις** (δ.γ. **ἀλκάεντας**), Ἀπολλ.Ρ 1,71 **ἀλκήεις Ἐριβώτης**· ‖ ὁ καρτερικός, ὁ ἀνθεκτικός : Ἀρετ. Ὀξ.Νούσ.1,10· ‖ στιβαρός, ἰσχυρός, δυνατός : ΑΠ 6,277 **Ἄρτεμις τόξα λαχοῦσα καὶ ἀλκήεντας ὀϊστούς**· ‖ μτφ. : Μαν.4,48 **ἀλκ- πίστις.**

ἀλκηστής (ὁ) ἢ **ἀλκήστης** μτγν. ὁ ἀμυνόμενος, ὁ γενναῖος, ὁ πολεμικός· Σουΐδ. « **ἀμύντης καὶ ἀλκηστής** »· ‖ ὁ ἰσχυρός, ὁ στιβαρός, ὁ δυνατός : Ὀππ.Ἁλ.170 **ἀλκησταὶ συνόδοντες.**

ἀλκί κ. μτγν. κατὰ μεταπλασμὸν ποιητ. δοτ. τοῦ **ἀλκή** βλ. λ. : Ἰλ.Ε 299 **λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθὼς** (ἔχων πεποίθησιν εἰς τὴν δύναμίν του), Θέογν.949, Νόνν.Δ.39,34.

ἀλκιβιάδειον (τό) μτγν. εἶδος φυτοῦ· ἄλλως **ἔχιον**· δημ. **φιδοβότανο, φιδόχορτο** : Διοσκ.4,25· ‖ ποῶδες φυτόν, ἐν χρήσει ὡς φάρμακον εἰς δῆγμα ὄφεως· ἄ. **ἄγχουσα** : Γαλ.13,149.

ἀλκιβιάδες (αἱ) μτγν. εἶδος ὑποδημάτων, ὀνομασθέντων ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου : Ἀθήν.12,534 C.

ἀλκιβὶκ (τό) τὸ θεῖον τῶν ἀλχημιστῶν· 2) ἡ ὑπ' αὐτῶν **ἐπιτευχθεῖσα** πορφυρᾶ ὕλη.

ἀλκίβιος (ἡ) μτγν. μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ **ἔχις** εἶδος τοῦ φυτοῦ ἄγχουσα,χρησιμοποιούμενον ὡς φάρμακον εἰς τὰ δήγματα τῶν ὄφεων : Νίκ.Θηρ.541 **ἐσθλὴν δ' ἀλκιβίου ἔχιος περιφράζεο ρίζαν** (σχόλ. « **ἀλκίβιος** δὲ καλεῖται καὶ ἔχις ἡ βοτάνη· καὶ ἀλκίβιος μὲν ἀπὸ τοῦ εὑράντος Ἀλκιβίου, ἔχις **δὲ** διὰ τὸ ἰᾶσθαι ὑπ' αὐτῆς τοὺς ὑπὸ ἐχίδνης πληττομένους », αὐτ.Θηρ.666 **ἄλλην δ' ἀλκιβίοιο φερώνυμον αἴρεο παίην.**

ἀλκίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. πτηνὰ τοῦ ἀθροίσματος τῶν **στεγανοπόδων** τῆς οἰκογενείας τῶν **κολυμβιδιδῶν,** τὰ ὁποῖα ἔχουσι ράμφος πλευρικῶς πεπιεσμένον καὶ ἀγκιστροειδῶς ἀπολῆγον, οὐρὰν καὶ πτέρυγας βραχείας καὶ ζῶσι συνήθως εἰς τὰς βορείους θαλάσσας, τρεφόμενα ἐξ ἰχθύων καὶ ἄλλων θαλασσίων ζῴων, τὰ ὁποῖα συλλαμβάνουσι νηχόμενα (**Alcidae**).

ἀλκικέφαλος (ὁ) νεώτ. παλαιοζῳολ. γένος τῆς ὁμοιογενείας τῶν **δερμοκεράτων**· ζῷον, μὲ κεφαλὴν ἐλαφοειδῆ, ὀφθαλμικὰς κόγχας προεχούσας, σκελετὸν κατά τι χόνδρινον, ἄκρα ἐμπρόσθια ἰσομήκη σχεδὸν πρὸς τὰ ὀπίσθια.

ἀλκίμαχος-η-ον γενναίως μαχόμενος ἢ ἐν μάχῃ ἐπικουρῶν : ΑΠ 6,124 **ἀλκιμάχας Παλλάδος.**

ἄλκιμος-ον θηλ. δωρ. **ἀλκίμα** ἐν Σοφ.Αἶ.402 (ἀλκή) κ. νεώτ. ὁ ἰσχυρός, ὁ γενναῖος : Ἰλ.Λ 483 **Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι,** Ἡρ.3,4 **ἀνὴρ τὰ πολέμια ἄλκιμος,** Πλάτ.Πολιτ.614 Β **ἀλκίμου . . ἀνδρός,** Πολύβ.6,48,3 **ἀλκίμους καὶ γενναίους ἀποτελέσειν ἄνδρας,** παροιμ. **πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι,** νεώτ. **οἱ ἀθληταὶ ἦσαν πάντες εὐσταλεῖς καὶ ἄλκιμοι**· ‖ ἐπὶ ἀψύχων-, ὁ δυνατός, ὁ στιβαρός : Ἰλ.Γ 338 **εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος,** Εὐρ.Ἡρακλ.810 **ἀλκίμου δορός**· ‖ μτφ. : Τυρτ.10,17 **ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν,** Πίνδ.Ν Β,41 **ἦτορ δ' ἄλκιμον** (καρδιὰ γενναία)· 2) ὁ παρέχων δυνάμεις, ὁ ἐνισχύων, ὁ τονώνων : Πλούτ. 2,669 Β **ἄλκιμος οἶνος** (ἀμφ.)· ‖ κ. ὁ παρέχων ἐπικουρίαν : Πάπ.· ‖ κ. ἐν τοῖς παραθ. Ἡρ.1,97 **ἔθνος οὐδὲν οὔτε ἀνδρειότερον οὔτε ἀλκιμώτερον,** Εὐρ.Φοίν. 743 **προκρίνας οἵπερ ἀλκιμώτατοι,** κ. νεώτ. **οἱ Ἕλληνες ἐφάνησαν ἀλκιμώτεροι ὅλων τῶν συναγωνιζομένων ἀλλοεθνῶν.**

ἀλκιμότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰσχύς, ἡ γενναιότης· ἄλλως **ἀλκή** βλ. λ.

ἀλκινόη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος κτενοφόρου τῆς οἰκογεν. τῶν **βεροϊδῶν**· ζῷον ὑδρόβιον ἔχον σῶμα πηκτῶδες, διαφανές, κυλινδρικόν, ἀπαντῶν συχνὰ εἰς τὸν κόλπον τῆς Νεαπόλεως (**Alcinoe**).

ἀλκιόπη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. σκώληξ τοῦ ἀθροίσματος τῶν ζωνοσκωλήκων τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀλκιοπιδῶν** βλ. λ. (**Alciopa**)· 2) βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων,** περιλαμβάνον εἴδη ἰθαγενῆ τῆς Ν. Ἀφρικῆς.

ἀλκιοπίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ζωνοσκώληκες τοῦ ἀθροίσματος τῶν **νηρηϊδῶν,** ἔχοντες σῶμα ἐπιμήκες καὶ διαφανὲς καὶ μεγάλους ἐρυθροὺς ὀφθαλμούς, εὑρισκόμενοι **δὲ** εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος καὶ ἐπικαθήμενοι ἐπὶ τῆς ἰλύος τῆς θα-

λάσσης ἢ παρασιτοῦντες ἐπὶ διαφανῶν ὑδροβίων ὀργανισμῶν (Alciopidae).

ἀλκιοπίνα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. τὸ νεογνὸν τῶν ἀλκιαπιδῶν βλ. λ., σκώληξ ζῶν παρασιτικῶς ἐπὶ τοῦ πεπτικοῦ καὶ τοῦ περιφερικοῦ κυκλοφορικοῦ συστήματος κτενοφόρων ζῴων (Alciopina).

ἀλκιππίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ὁμοιογένεια μικρῶν παρασιτικῶν, ἀνήκουσα εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἑλικοπόδων (Alcippidae).

ἀλκίφρων-ονος-ον (φρήν) ὁ ἄλκιμον τὴν φρένα ἔχων, γενναιόψυχος : Αἰσχ.Πέρσ.92 ἀπρόσοιστος γὰρ ὁ **Περσᾶν στρατὸς ἀλκίφρων τε λαός**· Εὐστ.380,42 « ὁ ἀνδρεῖος καὶ φρόνιμος ».

ἀλκμαῖος Ἡσ. « νεανίσκος »· 2) ἄλκιμος· ΑΒ, Φώτ. « **ἀλκμαίων**· ἰσχυρῶν, ἀνδρείων, γενναίων ».

ἀλκμανικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ τοῦ Ἀλκμᾶνος, ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀλκμᾶνος χρησιμοποιηθείς, ὁ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ Ἀλκμᾶνος : Ἡρωδιαν. **σχῆμα ἀλκμ-**, Εὐστ. 1618,29 **τὴν παρὰ Ἡρωδιανῷ ἀλκμανικὴν χρῆσιν**, νεώτ. **ἀλκμανικὸν σχῆμα** (καθ' ὃ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως κεῖται μεταξὺ τῶν δύο αὐτοῦ ὑποκειμένων). Ἐπίρρ. **ἀλκμανικῶς**.

ἀλκμαρές Ἡσ. « ἰσχυρόν »· ΕΜ « **ἀλκμσρές**· τὸ ἀλεξητήριον ».

ἀλκμήνη (ἡ) ἀποκρυφολ. ἡ προσωποποίησις τοῦ μεταλλικοῦ ὕδατος, ὅπερ ἑνοῦται μετὰ τοῦ χρυσοῦ, ὃν ἐκπροσωπεῖ ὁ Ἀμφιτρύων.

ἀλκοξύλια (τὰ) νεώτ. ἄ. ἀλκοξυλικαὶ ὁμάδες βλ.λ.

ἀλκοξυλικαὶ ὁμάδες νεώτ. χημ. αἱ μονοσθενεῖς ῥίζαι, αἱ μένουσαι, ὅταν ἐκ τῶν μονοσθενῶν ἀλκοολῶν ἀφαιρεθῇ τὸ ὑδροξυλιακὸν ὑδρογόνον.

ἀλκοόλ (τὸ) νεώτ. (ἀραβ.) διεθν.. λ. τὸ ἀπόσταγμα τοῦ οἴνου καὶ τῶν στεμφύλων, ἤτοι τὸ οἰνόπνευμα τῶν οἰνοπνευματούχων ποτῶν.

ἀλκοόλαι (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, αἵτινες λαμβάνονται ἐκ τῶν ὑδρογονανθράκων δι' ἀντικαταστάσεως ἀτόμων ὑδρογόνου δι' ὑδροξυλίων καὶ εἶναι εὐρύτατα διαδεδαμέναι ἐν τῇ φύσει· ἄλλως λεγόμεναι **πνεύματα**.

ἀλκοόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ σπουδαιοτέρα ὀργανικὴ ἕνωσις τῆς σειρᾶς τῶν κεκορεσμένων μονοσθενῶν ἀλκοολῶν, ἥτις σχηματίζεται εἰς πολὺ μεγάλα ποσὰ κατὰ τὴν ζύμωσιν ὡρισμένων σακχάρων· ἄλλως **ἀλκοόλη αἰθυλική, οἰνόπνευμα**.

ἀλκοολικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. **ἀλκολικός** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἀλκοόλ, ὁ περιέχων ὡς συστατικὸν τὸ ἀλκοόλ : **ἀλκοολικὸν διάλυμα**· 2) κ. δημ ὁ πάσχων ἐξ ἀλκοολισμοῦ βλ. λ. : **διὰ νὰ λησμονήσῃ τὴν λύπην του ἔγινεν ἀλκοολικός, - εἴκοσι χρονῶν παιδὶ κι εἶναι ἀλκαλικό.**

ἀλκοολικῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ ἀλκοόλ βλ. λ., κατὰ τρόπον ἀλκολικὸν βλ.λ.

ἀλκοολισμός (ὁ) νεώτ., δημ. κ. **ἀλκολισμός** ἡ νοσηρὰ ῥοπὴ τοῦ πίνειν κατὰ κατάχρησιν οἰνοπνευματώδη ποτά· 2) ἡ ἐκ καταχρήσεως οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν χρονία δηλητηρίασις τοῦ ὀργανισμοῦ : **ὁ ἀλκοολισμὸς εἶναι μία τῶν μεγάλων πληγῶν τῆς ἀνθρωπότητος**, δημ. **τὸν κατάστρεφε ὁ ἀλκολισμός**· ‖ νεώτ. ἐν τῇ δικαστ. ψυχολογίᾳ, τὸ σύνολον τῶν νοσηρῶν φρενικῶν καὶ ψυχικῶν ἐκδηλώσεων, αἵτινες παρατηροῦνται ἐπὶ τῶν ποιουμένων κατάχρησιν τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν.

ἀλκοολόμελι (τὸ) νεώτ. μῖγμα μέλιτος καὶ οἰνοπνεύματος, χρήσιμον εἰς παρασκευὴν φαρμάκων.

ἀλκοολόμετρον (τὸ) νεώτ. **οἰνοπνευματόμετρον** βλ.λ.

ἀλκοολοξέα ἀρωματικά (τὰ) νεώτ. χημ. τὰ ἀρωματικὰ καρβονικὰ ὀξέα, τὰ περιέχοντα ὑδροξύλιον ἐν τῇ πλευρικῇ ἀλύσει.

ἀλκοολοξιδάζη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ ἔνζυμον τῶν βακτηρίων, ἅτινα ἐκτελοῦσι τὴν ὀξικὴν ζύμωσιν τῆς ἀλκοόλης.

ἀλκοολοποιία (ἡ) νεώτ. ἡ βιομηχανία τῆς κατασκευῆς ἀλκοόλης· ‖ ἡ κατασκευὴ οἰνοπνευμάτων, ποτῶν· ἄλλως συνηθέστ. **οἰνοπνευματοποιία**.

ἀλκοολοῦχα ποτά (τὰ) νεώτ. χημ. τὰ περιέχοντα ἀλκοόλην ποτά· ἄλλως **οἰνοπνευματοῦχα, οἰνοπνευματώδη** κ. ἐσφαλ. **οἰνοπνεύματα**.

ἀλκορνίνη (ἡ) νεώτ. κρυσταλλικὴ πικρὰ οὐσία, περιεχομένη εἰς τὴν ἀλκορνόκην βλ. λ.

ἀλκορνόκη (ἡ) νεώτ. πικρὸς φλοιὸς φυτοῦ τινος, ὅστις ἔχει στυπτικὰς ἰδιότητας καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο ἄλλοτε κατὰ τῆς πνευμονικῆς φυματιώσεως.

ἀλκουέντα (ἡ) νεώτ. φαρμακ. βάσις πρὸς κατασκευὴν ἀλοιφῶν, εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι καὶ μὴ λιπαίνουσα, συγκειμένη δὲ ἐκ καλιούχου καὶ νατριούχου σάπωνος καὶ οἰνοπνεύματος (Alcuenta).

ἀλκοφύρη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. σκευασία παραπλησία πρὸς τὰς πεπτόνας (Alkophyr).

ἀλκτήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἀποκρούων, ὁ ἀπομακρύνων, ὁ ἀποσοβῶν, ὁ προστατεύων : Ἰλ.Σ 100 **ἐμεῖο δ' ἔδησεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι** (ἐμὲ δ' ἐχρειάσθη (ἐγὼ τοῦ ἔλειψα) διὰ νὰ ἀποτρέψω τὸν ὄλεθρον· κατ' ἀλ. διὰ νὰ γίνω ἐκδικητὴς τοῦ θανάτου του), Ὀδ.Ξ 531 **εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν**, Πινδ.Π 3,7 **παντοδαπᾶν ἀλκτῆρα νούσων** (περὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ) Κόιντ.Σμ.10,258 **ὕπνον πόνου ἀλκτῆρα**· ΕΜ « **ἀλκτῆρα**, τιμωρόν, κωλυτήν, βοηθόν ».

ἀλκτήριον (τὸ) μτγν. φάρμακον, ἀντίδοτον, ἀντιφάρμακον : Νίκ.Θηρ.528 **ἀλκτήρια νούσων**, ποιητ. παρὰ Σουΐδ. **ἀλκτήρια λιμοῦ** « δυνάμενα ἀλαλκεῖν καὶ ἀπείργειν τὸν λιμόν ».

ἀλκτήριος-ον κ. μτγν. ὁ προφυλάσσων, ὁ προστατεύων : Εὐρ.ἀπ.697 **ῥάκη ἀλκτήρια φύχους** (χειρόγρ. **ἀρκτήρια**)· ‖ ὁ βοηθῶν, ὁ ἀνακουφίζων, ὁ θεραπεύων : Νόνν.Δ 45,348 **ἀλκτ- ὕδωρ**· ‖ ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. **ἀλκτήριον** βλ. λ.

ἀλκυδών-όνος (ἡ) μτγν. τὸ πτηνὸν τὸ λεγόμ. συνηθέστ. **ἀλκυών** βλ. λ. : Ἡρωδιαν.2,285.

ἀλκυλαλογονίδια (τὰ) νεώτ. χημ. ἑνώσεις τῶν ἀλκυλίων μεθ' ἀλογόνων· τὰ κατώτερα μέλη αὐτῶν εἶναι βαρέα ὑγρά, χρήσιμα ἐργαστηριακῶς εἰς τὴν βιομηχανίαν, τινὰ καὶ εἰς τὴν χειρουργικὴν ὡς γεν. ἢ τοπικὰ ἀναισθητικά (Halogenalkyle).

ἀλκυλαμῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, αἵτινες λαμβάνονται ἐκ τῆς ἀμμωνίας δι' ἀντικαταστάσεως ἀτόμων ὑδρογόνου δι' ἰσαρίθμων ἀτόμων ἀλκυλίου, χρησιμοποιούμεναι εὐρέως εἰς τὴν βιομηχανίαν τῶν χρωμάτων.

ἀλκυλεναλογονίδια (τὰ) νεώτ. χημ. τὰ δισαλογονωμένα παράγωγα τῶν κεκορεσμένων ὑδρογονανθράκων (παραφινῶν), εἰς τὰ ὁποῖα τὰ δύο ἄτομα τοῦ ἀλογονικοῦ στοιχείου εἶναι ἡνωμένα εἰς δύο γειτονικὰ ἄτομα ἄνθρακος· ὑγρὰ ἄχροα εὐχαρίστου ὀσμῆς, χρήσιμα εἰς τὰς συνθέσεις.

ἀλκυλένια (τὰ) νεώτ. χημ. ἀκόρεστοι ἄκυκλοι ὑδρογονάνθρακες μεθ' ἑνὸς διπλοῦ δεσμοῦ, παραγόμενοι κατὰ τὴν διασπαστικὴν ἀπόσταξιν πολυσυνθέτων ὀργανικῶν οὐσιῶν (λιθανθράκων, ἀκαθάρτου πετρελαίου)· **ἀλκυλέναι, ὀλεφῖναι**.

ἀλκυλενοξίδια (τὰ) νεώτ. χημ. οἱ ἐσωτερικοὶ ἀνυδρῖται τῶν γλυκολῶν, ἑνώσεις λίαν ἐνεργοί.

ἀλκύλια (τὰ) νεώτ. χημ. μονοσθενεῖς ῥίζαι τῶν κεκορεσμένων ἀλειφατικῶν ὑδρογονανθράκων καὶ τῶν ἀντιστοίχων μονοσθενῶν ἀλκοολῶν ἄ. **ἀλκύλαι**.

ἀλκυλίωσις-εως (ἡ) χημ. ἡ ὑπὸ ἀλκυλίων ἀντικατάστασις ἑνὸς ἢ πλειόνων ἀτόμων ὑδρογόνου ὀργανικῆς τινος ἑνώσεως.

ἀλκυλογλυκοζῖται (οἱ) νεώτ. χημ. αἱ ἑνώσεις αἱ λαμβανόμεναι δι' ἐπιδράσεως ἀλκοολῶν ἐπὶ σακχάρεων, παρουσίᾳ ὀλίγου ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος.

ἀλκυλοθειικὰ ὀξέα (τὰ) νεώτ. χημ. οἱ ὄξινοι ἐστέρες τοῦ θειικοῦ ὀξέος, παρασκευαζόμενοι

συνήθως διὰ μίξεως πυκνοῦ θειικοῦ ὀξέος **καὶ** ἀντιστοίχου ἀλκοόλης· ἄλλως **αἰθεροθειικὰ ὀξέα.**

ἀλκυλονιτρολικὰ ὀξέα (τὰ) νεώτ. χημ. ἑνώσεις, αἵτινες λαμβάνονται δι' ἐπιδράσεως νιτρώδους ὀξέος ἐπὶ πρωτοπαγῶν νιτροπαραφινῶν καὶ εἶναι σώματα ἄχροα, σχηματίζοντα **μετ'** ἀλκαλίων ἅλατα ἐρυθρῶς κεχρωσμένα.

ἀλκυόνα (ἡ) δημ. βλ. ἀλκυών.

ἀλκυονάρια (τὰ) νεώτ. ζωολ. ζῷα κοιλεντερωτὰ τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κοραλλίων,** ἔχοντα σωμάτιον κυλινδρικὸν ἢ χοανοειδὲς χωριζόμενον εἰς ὀκτὼ διαμερίσματα, ζῶντα εἰς τὸν **πυθμένα** τῆς θαλάσσης **κατ'** ἀποικίας (Alcyonaria).

ἀλκυόνειον (τὸ) κ. **-νιον** σπογγοειδὲς ζῳόφυτον χρήσιμον ὡς φάρμακον, λαβὸν τὸ ὄνομα ἐκ τῆς ὁμοιότητος αὐτοῦ πρὸς φωλεὰν ἀλκυόνος βλ. λ. : Ἱππ.Γυν.1,106, Γαλ.14,328 **ἀλκ- τραχύ.**

ἀλκυόνειος-α-ον ὁ τῆς ἀλκυόνος : Ἀριστλ.ΖΙ 542 Β 6 **ἀλκυόνειαι ἡμέραι·** ἄλλως **ἀλκυονίδες ἡμ-,** βλ. **ἀλκυονίς** 2)· Σουΐδ. **ἀλκυόνειος ἡμέρα.**

ἀλκυονέλλα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος βρυοζῴων ἐκτοπρώκτων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **φυλακτολαιμιδῶν·** ζῳάριον, ἀποτελούμενον ἐκ σωληνοειδοῦς θαλαμίσκου καὶ ζῶν ἀποκλειστικῶς εἰς γλυκέα ὕδατα κατὰ καινότητας (Alcyonella).

ἀλκυονίδαι (αἱ) νεώτ. ζωολ. πτηνὰ τῆς τάξεως τῶν **κεκρακτῶν,** μὲ κεφαλὴν μεγάλην, ράμφος μακρόν, λαιμὸν καὶ σκέλη βραχύτατα· ζῶσι παρὰ τὰς ὄχθας ποταμῶν καὶ λιμνῶν περιβαλλομένων ὑπὸ θάμνων ἢ δασῶν, τρεφόμενα ἐξ ἰχθύων, ἐντόμων, σκωλήκων κτт. (Alcyonidae).

ἀλκυονιδίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια βρυοζῴων τῆς τάξεως τῶν **γυμναλαιμάτων·** μικρότατα θαλάσσια ζῷα περιβαλλόμενα ὑπὸ χιτωνώδους περιβλήματος, ζῶντα συνηθροισμένα κατὰ κοινότητας (Alcyonidiidae).

ἀλκυόνιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἀντὶ **ἀλκυόνειον** βλ. λ. : Διοσκ.5,118.

ἀλκυόνιος-α-ον μτγν. ἀντὶ **ἀλκυόνειος** βλ. λ. : Αἰλ.ΖΙ 1,36 **ἀλκυόνιαι ἡμέραι.**

ἀλκυονίς-ίδος (ἡ) τὸ πτηνὸν ἀλκυὼν βλ. λ. : Ἀπολλ.Ρ 1,1085, Ἐπιγρ.· 2) ὡς ἐπίθ. εἰς πληθ. **ἀλκυονίδες** μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ **ἡμέραι** αἱ ἡμέραι τοῦ χειμῶνος καθ' ἃς ἐπικρατεῖ εὐδία καὶ ἡ ἀλκυὼν κτίζει τὴν φωλεάν της, ἄ. **ἀλκυονίτιδες** βλ.λ. : Ἀριστφ.Ὄρν.1594 **ἀλκυονίδας τ' ἂν ἤγεθ' ἡμέρας ἀεί,** Ἀριστλ.ΖΙ 542 Β 15 « ἡ ἀλκυὼν τίκτει περὶ τροπὰς χειμερινάς, διὸ καὶ καλοῦνται, ὅταν εὔδιειναὶ γένωνται αἱ τροπαί, **ἀλκυόνιδες** (δ. γ. **ἀλκυόνειοι,** -αι) **ἡμέραι** ἑπτὰ μὲν πρὸ τῶν τροπῶν, ἑπτὰ δὲ μετὰ τροπάς ».

ἀλκυονίτιδες ἡμέραι (αἱ) κ. **ἀλκυονίδες** βλ. **ἀλκυονίς** 2)· σχόλ. Ἀριστφ.Βάτρ.1309 « ἀλκυόνες ἐπάνω τοῦ θαλάσσης ὕδατος καθήμεναι τὰ αὐτῶν ᾠὰ **ἐν τῷ βυθῷ** κείμενα θερμαίνουσι **καθ' ὃν** δὲ χρόνον τοῦτο ποιοῦσιν, **ἀλκυονίτιδες** αὗται αἱ ἡμέραι καλοῦνται, καὶ ἔστιν ἐν αὐταῖς μεγίστη ἡσυχία ἀνέμων τε καὶ κυμάτων ».

ἀλκυόρνις-ιθος (ἡ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν θαλασσοβίων **δρυοκαλαπτοειδῶν,** εὑρεθὲν ἐν ἀπολιθώσει εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

ἀλκυών-όνος (ἡ) ἐσφ. γ. **ἀλκυὼν** κ. νεώτ. κ. δημ. **ἀλκυόνα** (ἡ) θαλάσσιον ἰχθυοφάγον πτηνόν, ὑπαγόμενον **εἰς** τὴν ὁμοιογένειαν τῶν **ἀλκυονιδῶν** βλ.λ. συνηθ. δημ. φαροφάγος (Alcedo ispida) : Ἰλ.Ι 563 **ἀλκυόνος πολυπένθεος οἶτον ἔχουσα,** Ἀριστφ. Ὄρν.251 **μετ' ἀλκυόνεσσι ποτᾶται,** Θεόκρ.7,57 **ἀλκυόνες στορεσεῦντι τὰ κύματα τάν τε θάλασσαν,** Ἀπολλ.Ρ 4,363 **τηλόθι οἷη λυγρῇσιν κατὰ πόντον ἅμ' ἀλκυόνεσσι φορεῦμαι·** || δημ. Πολέμη τραγ. ἡ ἀλκυὼν **τὸ σπαθωτὸ καὶ γλήγορο πουλί, ὁπού πετᾶ στὴ θάλασσα καὶ μόλις τὴν ἀγγίζει·** 2) νεώτ.ἐραλδ. ἔμβλημα τῶν οἰκοσήμων, παράστασις κύκνου ἐντὸς τῆς φωλεᾶς του ἐπὶ τῶν κυμάτων

ἄλλᾳ κ. **ἀλλᾷ** ἐπίρρ. δωρ. ἀντὶ **ἄλλῃ** βλ. λ.

ἄλλα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ζωνοσκωλήκων τῆς τάξεως τῶν **πολυχαιτῶν,** τῶν ὁποίων ἓν εἶδος ζῇ εἰς τὸν κόλπον τῆς Νεαπόλεως (Halla).

ἀλλά (I) σύνδεσμ. ἀντιθ., κ. νεώτ. κ. δημ. (κατὰ πρόκλισιν ἐκ τοῦ ἐπιρρημ. λαμβανομένου οὐδ. **ἄλλα** τῆς ἀντων. **ἄλλος, ἄλλα-ἀλλά,** ἄλλως, κατ' ἄλλον τρόπον)· ὁ διὰ τοῦ **ἀλλὰ** εἰσαγόμενος λόγος ἐκφράζει ἀντίθεσιν πρὸς λέξεις, φράσεις ἢ **καὶ** μεγαλύτερα μέρη τοῦ λόγου, τὰ ὁποῖα πάντως προηγοῦνται, ἢ περιορισμόν τινα αὐτῶν ἢ κ. μόνον διαφορὰν πρὸς αὐτά· ἐπὶ ἁπλῶν ἀντιθέσεων, ὁσάκις δηλ. α') ἡ ὑπὸ τοῦ **ἀλλὰ** εἰσαγομένη ἀντίθεσις ἀναφέρεται οὐχὶ εἰς ὁλόκληρον πρότασιν ἢ ὁμάδα προτάσεων, ἀλλ' εἰς μέρος μόνον, ἢ εἰς μίαν λέξιν π.χ.· οὕτω τίθεται κατόπιν ὀλιγολόγων ἀρνητικῶν ἐκφράσεων : Ἰλ.Ο 69 **οὐδὲ μὲν Ἕκτωρ μίμνει . . ἀλλ' . . ἐφορμᾶται,** Θεογν. 212 **οὐ κακὸς ἀλλ' ἀγαθός,** κ. νεώτ. **οὐχὶ ὑποσχέσεις ἀλλ' ἔργα,** δημ. **ὄχι εὐχή σου, δέσποτά μου, ἀλλὰ πρόσφορα νὰ φάω·** β') συχνὰ κατόπιν ἁπλοῦ ἀρνητικοῦ μορίου : Ἀριστφ.Σφ.9 **ἢ παραφρονεῖς . . ; οὔκ, ἀλλ' ὕπνος μ' ἔχει·** γ') ἐπίσης συχνὰ τίθεται ὁ **ἀλλὰ** (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ συνδ. **καὶ**) κατόπιν τῶν ἀρνητ. περιφράσεων **οὐ μόνον, μὴ μόνον** : Πλάτ.Φαῖδρ. 228 Α **οὐ μόνον ἅπαξ, ἀλλὰ πολλάκις,** Ξεν.Ἀπομν. 1,4,13 **οὐ τοίνυν μόνον ἤρκεσε τῷ θεῷ τοῦ σώματος ἐπιμεληθῆναι, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπῳ ἐνέφυσεν·** καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ **μόνον** : Εὐρ.Ἀπ.1006 **οὐχ ἑσπέρας ἀλλὰ καὶ μεσημβρίας·** δ') **ἀλλὰ** (ἢ **ἀλλὰ καὶ**) τίθεται καὶ κατόπιν ἀρνητ. προτάσεων εἰσαγομένων ὑπὸ τοῦ **οὐχ** (ἢ **μὴ**) **ὅτι,** ἢ διὰ τοῦ **οὐχ** (ἢ **μὴ**) **ὅπως,** τὰ ὁποῖα ἰσοδυναμοῦσι ἢ πρὸς τὸ **οὐ μόνον . . ἀλλὰ** (**καὶ**), ὅπως ἐν Πλάτ.Ἀπ.40 D **μὴ ὅτι ἰδιώτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα,** αὐτ. Συμπ.207 Ε **μὴ ὅτι κατὰ σῶμα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ψυχήν,** ἢ πρὸς τὸ **αὐ μόνον οὐ . . ἀλλὰ** (**καὶ**), ὡς ἐν Θουκ.1,35,4 **οὐχ ὅπως κωλυταὶ ἐχθρῶν ὄντων . . γενήσεσθε, ἀλλὰ καὶ . . περιόψεσθε,** Δημ. 426,6 **οὐχ ὅτι** (δ.γ. **ὅπως**) **ὠργίζοντο, ἀλλ' . . ἐτίμων·** ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἡ ἀρνητ. μορφὴ τῆς διὰ τοῦ **ἀλλὰ** εἰσαγομένης προτάσ. εἶναι **ἀλλ' οὐδέ** : Ἰσοκρ.10,1 **μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου, ἀλλ' οὐδὲ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ δίκην εἴρηκα·** 2) εἰσάγει τὴν ἀπόδοσιν ὑποθετικοῦ λόγου **ὅμως,** ἀλλ' ὅμως τοὐλάχιστον, ἀλλὰ τοὐλάχιστον : Ἰλ.Α 81 **εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον,** Ἡρ.3,140 **ὃς ἐμοὶ . . ἔδωκας, εἰ καὶ σμικρά, ἀλλ' ὧν ἴση γε ἡ χάρις,** Πλάτ.Γοργ.470 D **εἰ μὴ** (ἐνν. **ὁρῶ**), **ἀλλ' ἀκούω γε,** Πλάτ.Φαῖδ.91 Β **εἰ μηδέν ἐστι τελευτήσαντι, ἀλλ' οὖν τοῦτόν γε τὸν χρόνον ἧττον ἀηδὴς ἔσομαι,** ΚΔ Κορινθ.1,9,2 **εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμί·** ἐνίοτε εἰσάγει τὴν κυρίαν πρότασιν (τὴν ἀπόδοσιν), προηγουμένης δευτερευούσης προτάσ. εἰσαγομένης ὑπὸ τοῦ χρον. συνδ. **ἐπεί** : Ὀδ.14,151 **ἐπεὶ δὴ πάμπαν ἀναίνεαι . . ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι,** Σοφ.ΟΚ 241 **ἀλλ' ἐπεὶ γεραὸν πατέρα . . οὐκ ἀνέτλατε . . ἀλλ' ἐμὲ τὰν μελέαν . . οἰκτίρατε·** || πολλάκις ἡ ὑπόθ. ἐλλείπει, καὶ τότε ὁ **ἀλλὰ** (ἰδίως μετὰ χρον. ἐπίρρ.) κεῖται ἐν φράσει ἐλλειπτικῇ (οὐδέποτε παρ' Ὁμ.)· Σοφ.Ἀντ.552 **τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ ;** (εἰ μὴ πρότερον ὠφέλησά σε, ἀλλὰ νῦν τί ἂν σ' ἔτι ὠφελοῖμ' ἐγώ ; Βερν. « εἰς τί λοιπὸν τώρα τοὐλάχιστον δύναμαι ἀκόμη νά σοι φανῶ χρήσιμος ; », αὐτ.Ἠλ.411 **ὦ θεοὶ πατρῷοι, συγγένεσθέ γ' ἀλλὰ νῦν** (τ. ἔ. εἰ μὴ πρότερον, ἀλλὰ νῦν γε), αὐτ. Εὐρ.ΙΑ 1238 **ὄμμα δὸς φίλημά τε, ἵν' ἀλλὰ ταῦτο κατθανοῦσ' ἔχω σεῦθεν** (ἵνα,

εἰ μή τι ἄλλο, ἀλλὰ τοῦτο γε ἔχω), Ἀριστφ.Εἰρ.660 ἡ δ' ἀλλὰ πρὸς σὲ μικρὸν εἰπάτω μόνον (τοὐλάχιστον εἰς σέ), Δημ.37,18 ἐὰν οὖν ἀλλὰ νῦν γ' ἔτι .. ἐθελήσητε (τ. ἔ. εἰ μὴ πρότερον ἠθελήσατε)· 3) ἐνίοτε κατόπιν ἀρνητ. προτάσεως, ὁ ἀλλὰ κεῖται ἀντὶ τοῦ ἀλλ' ἢ (βλ. κατωτέρω) πλήν, ἐκτός, παρεκτός, παρά, παρὰ μόνον: Ὀδ.Θ 812 οὔ τί μοι αἴτιος ἄλλος, ἀλλὰ τοκῆε (= ἀλλ' ἢ τοκῆε), αὐτ. Μ 404 οὐδέ τις ἄλλη φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα, Σοφ.ΟΤ 1331 ἔπαισε .. οὔτις, ἀλλ' ἐγὼ τλάμων· ἐνίοτε κεῖται κατόπιν ἀρνητ. προτ. περιεχούσης ἐπίθ. συγκριτ. βαθμοῦ, ἰσοδυναμεῖ δὲ τότε πρὸς τὸν ἤ: Θουκ.1,43,2 τάφον .. οὐκ ἐν ᾧ κεῖνται μᾶλλον, ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ δόξα .. καταλείπεται, αὐτ.1,83,2 καὶ ἔστιν ὁ πόλεμος οὐχ ὅπλων τὸ πλέον, ἀλλὰ δαπάνης· 4) κατόπιν λέξεως (ἢ καὶ μικρᾶς περιφράσεως) ἐνεχούσης καταφατικὴν ἔννοιαν ἀκολουθεῖ ἐνίοτε ὁ ἀλλὰ μετὰ τῆς ἀντιθέτου ἀρνητικῆς ἐννοίας, χρησιμεύων μόνον διὰ τὴν ἐπίτασιν τῆς ἀντιθέσεως καὶ δυνάμενος νὰ μείνῃ ἀνερμήνευτος; Λυσ.14,16 ἀγαθῶν, ἀλλ' οὐχὶ κακῶν αἴτιον, Ἰσοκρ.1,2 τῶν σπουδαίων, ἀλλὰ μὴ τῶν φαύλων, Πλάτ.Φαῖδρ.229 D ἐκεῖθεν, ἀλλ' οὐκ ἐνθένδε ἡρπάσθη· ἐνίοτε εἰς τοιαύτας ἀντιθέσεις ὁ ἀλλὰ τίθεται καὶ ἄνευ ἀρνήσεως: Ἰλ.Ε 801 μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής· 5) ἡ ὑπὸ τοῦ ἀλλὰ εἰσαγομένη πρότασις ἀντιτίθεται οὐχὶ πρός τι σημεῖον, ἀλλὰ πρὸς τὸ σύνολον τῶν προειρημένων, τὰ ὁποῖα δυνατὸν νὰ περιέχωνται εἰς μίαν πρότασιν, ἀλλὰ δυνατὸν καὶ εἰς συνθετώτερον τμῆμα τοῦ λόγου· οὕτω εὕρηται: α') συχνὰ ἐπὶ τῶν λεγομένων μεταβατικῶν σημείων τοῦ λόγου, ὅπου δηλ. ὁ λόγος μεταπίπτει ἀπὸ μιᾶς ἐννοίας εἰς ἄλλην: Ἰλ.Α 116 ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, αὐτ.Α 135 ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι, αὐτ.Α 140 ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις, παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμ. εἰς ἀποκρίσεις καὶ εἰς διατυπώσεις ἀντιρρήσεων (= ναί, ἀλλὰ μάλιστα, ἀλλ' ὅμως,-ναὶ μέν, ἀλλά), κατὰ προτίμησιν δὲ μετὰ ἀρνητικῶν μορίων ὁσάκις εἰσάγει ἀντιρρήσεις ἢ ἀπαντήσεις εἰς ἀντιρρήσεις: Ἀριστφ.Ἀχ.402 ΔΙΚ. ἐκκάλεσον αὐτόν. ΚΗΦ. ἀλλ' ἀδύνατον ΔΙΚ. ἀλλ' ὅμως, αὐτ.Ἀχ.407 ΕΥΡ. ἀλλ' οὐ σχολή. ΔΙΚ. ἀλλ' ἐκκυκλήθητ' ΕΥΡ. ἀλλ' ἀδύνατον. ΔΙΚ. ἀλλ' ὅμως. ΕΥΡ. ἀλλ' ἐκκυκλήσομαι· ἀλλὰ καὶ εἰς καταφατικὰς ἀποκρίσεις: Πλάτ.Πρωτ. 330 Β ἢ δῆλα δὴ ὅτι οὕτως ἔχει, εἴπερ τῷ παραδείγματι ἔοικεν; - ἀλλ οὕτως .. ἔχει, ὦ Σώκρατες, ἐπὶ ἐμφαντικῆς ἀποκρίσεως ὁ Πλάτ. χρησιμοποιεῖ συχνὰ τὰς περιφράσεις νὴ τοὺς θεοὺς ἀλλά· μὰ Δί' ἀλλά .. (πρβλ. Γοργ.481C, Φιληβ.36 Α κ.ἄ.)· ἐπὶ ταχέως διαδεχομένων ἀλλήλας ἀλλεπαλλήλων ἐρωτήσεων ἢ ἀντιρρήσεων ἑκάστη τούτων εἰσάγεται ὑπὸ τοῦ ἀλλά: Ξεν.Ἀν. 5,8,4 πότερον ᾔτουν τί σε .. ; ἀλλ' ἀπῄτουν; ἀλλὰ περὶ παιδικῶν μαχόμενος; ἀλλὰ μεθύων ἐπαρῴνησα; (πρβλ.Πλάτ.Θεάγ.123 Ε, Ἰσοκρ.17,47)· καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου διὰ νὰ εἰσαγάγῃ μίαν καθολικῆς φύσεως ἀντίρρησιν: Ὀδ.Δ 472 ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες, Ξεν.Συμπ.1,1 ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ· β') μετὰ ρημ. προστ. ἢ ὑποτ. ἐγκλίσεως διὰ νὰ σημάνῃ παρότρυνσιν, ἐνθάρρυνσιν, προσπάθειαν πειθοῦς, ἰδίᾳ παρ' Ὅμ.: Ἰλ.Α 210, Λ 611 ἀλλ' ἄγε ἴθι, αὐτ.Ζ 526 ἀλλ' ἴομεν, αὐτ.Α259 ἀλλὰ πίθεσθε, Πλάτ.Πολ.327Β ἀλλὰ περιμένετε, ἀλλὰ περιμενοῦμεν (ὅπου σημειωτέα ἡ ὕπαρξις τοῦ δευτέρου ἀλλά), Σοφ. Ἀντ.1643 ἀλλ' ἕρπεθ' ὡς τάχιστα (πρβλ.Ἀντ.1029 κ.ἄ.)· γ') διὰ νὰ διακόψῃ ἀποτόμως τὴν συζήτησιν ἐπὶ θέματός τινος: Ὀδ.Ο 523 ἀλλὰ τά γε Ζεὺς οἶδεν, Σοφ.Τρ.467 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴτω κατ' οὖρον, αὐτ.Φιλ.11 ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ λέγειν; || ἐν συνήθει χρ. πρὸς ἔκφρ. ἀντιθ. εἰς τὰς ἐλλειπτικὰς περιφράσεις οὐ μὴν ἀλλά, οὐ μέντοι ἀλλά, οὐ γὰρ ἀλλά (= δὲν ἔχει τὸ πρᾶγμα οὕτως, ἀλλά .., οὐχὶ οὕτως, ἀλλά .., ἀλλ' ὅμως δέν ..): Ξεν.ΚΠ 1,4,8 ὁ ἵππος πίπτει καὶ μικροῦ αὐτὸν ἐξετραχήλισεν· οὐ μὴν (ἐξετραχήλισεν) ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος, Πλάτ.Συμπ.173Β οὐ μέντοι ἀλλά, Ἀριστφ. Βάτρ.58 μὴ σκῶπτέ μ', ὦδελφ'· οὐ γὰρ ἀλλ' ἔχω κακῶς· 6) ὁ ἀλλὰ ἐν συνδυασμῷ μετ' ἄλλων μορίων, ὁπότε ἕκαστον μόριον διατηρεῖ τὴν ἰδίαν του σημασίαν· οὕτω: ἀλλ' ἄρα, παρ' Ὅμ. ἐπὶ ἀλλαγῆς θέματος ἐν τῷ λόγῳ: Ἰλ.Ζ 418 ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε, αὐτ.Μ 320 ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς ἐσθλή· παρ' ἀττικοῖς ἐνίοτε εἰσάγει ἔνστασιν κατὰ τῶν προειρημένων: Πλάτ.Ἀπ.25Α ἀλλ' ἄρα, ὦ Μέλητε, καὶ ἐπὶ ἐρωτ. ἀλλ' ἄρα αὐτ.381Β ἀλλ' ἄρα αὐτὸς αὑτὸν μεταβάλοι ἂν καὶ ἀλλοιοῖ; 7) ἀλλ' οὖν, ἐν συγκαταβατικῇ ἐννοίᾳ· ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁπωσδήποτε, πάντως ὅμως: Αἰσχίν. 3,86 τοὺς πρώτους χρόνους ἀλλ' οὖν προσεποιοῦνθ' ὑμῖν εἶναι φίλοι (τότε λοιπόν), Πλάτ.Πρωτ. 310Α ἀλλ' οὖν ἀκούετε· ἀλλὰ τότε, τότε ὅμως, ὁπωσδήποτε ὅμως (μετὰ ἑπομένου γε): Ἡρ.3,140 εἰ καὶ σμικρὰ ἀλλ' οὖν ἴση γε ἡ χάρις (βλ. κ. ἀνωτ.Σοφ.Ἀντ.84 ἀλλ' οὖν προμηνύσῃς γε τοῦτο μηδενὶ τοὔργον, Εὐρ.Κύκλ.652 ἀλλ' οὖν ἐπεγκέλευέ γε, Ἰσοκρ.3,18 ἀλλ' οὖν ταῖς γ' ἐμπειρίαις πολὺ τῶν ἄλλων προέχουσιν· || νεώτ. μετὰ τοῦ μάλιστα ἐπιτατικῶς: ἀλλὰ μάλιστα τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν· 8) ἀλλὰ γάρ (συχνὰ μετά τινων λέξεων κειμένων μεταξὺ) ἀλλὰ πράγματι, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ, βεβαίως: Εὐρ.Φοίν.1308 ἀλλὰ γὰρ Κρέοντα λεύσσω .., παύσω γόους (= ἀλλὰ παύσω γόους, λεύσσω γὰρ Κρ.), Σοφ.Ἀντ.148 ἀλλὰ γὰρ ἁ μεγαλώνυμος ἦλθε Νίκα (διὰ τὴν κανονικὴν σειρὰν τῶν λέξ. πρβλ. Σοφ.Φιλ.81 ἀλλ', ἡδὺ γάρ τι (δ.γ. τοι) κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν τόλμα (ἀλλὰ τόλμα, ἡδὺ γάρ), Εὐρ.Ἡρ.480 ἀλλ' εἰμὶ γάρ πως πρόσφορος, .. θέλω πύθεσθαι, αὐτ. Μήδ. 1067 ἀλλ', εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδόν, παῖδας προσειπεῖν βούλομαι (ἀλλὰ βούλ. π. προσ., εἶμι γάρ)· συχνὰ ἡ περίφρασις ἀλλὰ γὰρ κεῖται ἐλλειπτικῶς ἐννοουμένου εἰς τὸ ἀλλὰ καταλλήλου τινὸς ρήμ. ἐκ τῶν προειρημένων: Ἡρ. 8,8 ἀλλ' οὐ γάρ οἱ παρέσχε ὡς τότε (ἀλλ' οὐκ ηὐτομόλησεν οὐ γάρ οἱ παρ..), Αἰσχ.Πρ.941 ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε τὸν Διὸς τρόχιν (ἀλλὰ σιωπῶ, εἰσορῶ γάρ), Σοφ.Ἀντ.155 ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας· παρ' Ὅμ. πάντοτε ἀρνητικῶς ἀλλ' οὐ γάρ: Ἰλ.Η 242 ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν τοιοῦτον ἐόντα, Ὀδ.Ξ 355 ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι, πρβλ. Σοφ. ΟΤ 1409 ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἔσθ' ἃ μηδὲ δρᾶν καλόν· ὡσαύτως ἀλλὰ γὰρ δή, ἀλλὰ γάρ τοι: Σοφ.Αἴ.168 ἀλλ' ὅτε γὰρ δὴ τὸ σὸν ὄμμ' ἀπέδραν, αὐτ. Φιλ.81 (βλ. ἀνωτ.)· 9) ἀλλ' εἰ ..; = ἀλλὰ τί θὰ γίνῃ ἐάν ..; Ἰλ.Π 559· 10) ἀλλ' ἢ εἰς ἐρωτήσεις, ἰδίως δὲ τὰς ἐκφραζούσας ἔκπληξιν ἢ ἔνστασιν: Αἰσχ.Χο.220 ἀλλ' ἢ δόλον τιν', ὦ ξέν', ἀμφί μοι πλέκεις; Σοφ.Ἠλ.879 ἀλλ' ἦ μέμηνας ..; (ἀλλὰ μήπως ἐτρελλάθης;), Ἀριστφ.Ἀχ.1111 ἀλλ' ἢ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφαγον;, Πλάτ.Γοργ.447Α ἀλλ' ἢ τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἑορτῆς ἥκομεν;· 11) ὁ ἀλλὰ συχνὰ ἐπίσης ἀκολουθεῖται ἀπὸ ἄλλα μόρια πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς σημασίας του: Ἰλ.Ρ 514, ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται· - ἀλλά τοι, Ὀδ.Ο 615 ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, Αἰσχ.Πέρσ.795 ἀλλ' εὐσταλεῖ τοι λεκτὸν ἀροῦμεν στόλον· - ἀλλὰ μέντοι (γε)· πρβλ.Πλάτ.Συμπ.214Ε - ἀλλὰ μήν (βλ. μήν)· - ἀλλὰ δή (μετὰ παρεμπιπτουσῶν λέξεων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον): Σοφ.Αἴ.1271 ἀλλ' οἴχεται δὴ πάντα ταῦτ' ἐρριμμένα, αὐτ.ΟΚ 586 ἀλλ' ἐν βραχεῖ δὴ τήνδε μ' ἐξαιτεῖ χάριν, Ἰσοκρ.4,109 ἀλλὰ

μόνοι δὴ τῶν μεγάλων δύναμιν λαβόντων περιείδομεν, Πλάτ.'Απ.37 C ἀλλὰ δὴ φυγῆς τιμήσωμαι - ἀλλὰ δῆτα· πρβλ.Πλάτ.'Ιππ.Μ 285 C ἀλλὰ μὲ δὴ καὶ αὐτός, Σοφ.'Ηλ.103 ἀλλ' οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων· (2) νεώτ. ἐν ταῖς προειρημέναις σημ. καὶ χρ. ὡς σύνδεσμος ἐναντ. συνήθως συνεκφερόμενος μετὰ τοῦ ὅμως, ἢ τοῦ πλὴν ἢ καὶ μετ' ἀμφοτέρων πρὸς ἐπίτασιν, πλήν, ἀλλ' ὅμως· (3) δημ. ὁ ἀλλὰ ἐκφέρεται κ. μόνος ὡς ἀπάντησις εἰς ἐρώτημα, ἔχων οὕτως ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν, βεβαίως, ἀναμφιβόλως : ἀποφάσισες νὰ παντρευτῇς ; - ἀλλά ;

ἀλλά (2) δημ. (Ἰταλ.) δ. γ. ἀντὶ ἀλά.

ἀλλᾷ ἐπίρρ. μτγν. ἀντὶ ἄλλα, ἄλλῃ βλ. λ.

ἀλλαβαρδιέρος (ὁ) δ.γ. ἀντὶ ἀλαβαρδιέρος βλ.λ.

ἀλλάβης-ητος (ὁ) κ. ἀλαβής μτγν. ἀλάβης βλ.λ.

ἀλλάγδην ἐπίρρ. μτγν. κατ' ἐναλλαγήν : Δωρόθ.65 ἀλλάγδην Κριὸς Λέων τε ἔασιν Ἠελίοιο.

ἀλλαγεκρινίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζωολ. ὁμοιογένεια τῆς τάξεως τῶν ἐμβρυομόρφων κρινοειδῶν· ζῷα ἐκλιπόντα, εὑρισκόμενα ἐν ἀπολιθώσει, ἔχοντα μικρὸν κάλυκα ἐκ πέντε βασικῶν καὶ πέντε ἀνίσου μεγέθους ἀκτινωτῶν πινακιδίων.

ἀλλαγέκρινος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολ. γένος κρινοειδῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἀλλαγεκρινιδῶν βλ. λ.· ζῷον εὑρισκόμενον ἐν ἀπολιθώσει εἰς τὴν Σκωτίαν καὶ τὴν β. Ἀμερικήν.

ἀλλαγή (ἡ) (ἀλλάσσω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ μεταβολή, τὸ ἄλλαγμα, μεταλλαγή, μετατροπή, ἀλλοίωσις : Αἰσχ.'Αγ.482 ἔπειτ' ἐν ἀλλαγᾷ λόγου καμεῖν; , Σοφ.ΟΤ 1206 τίς ἄταις ἀγρίαις, τίς ἐν πόνοις ξύνοικος ἀλλαγᾷ βίου;, Ἀριστλ.Πνευμ.485 Α 22 ἡ κατὰ τόπον ἀλλαγή, Πλούτ.'Ηθ.166 D ἡ δὲ δεισιδαιμονία θεῶν ἀλλαγὴν οὐ δίδωσιν, Παυσ. 2,36,2 ἀπὸ δὲ τῆς Διὸς ἐς κόκκυγα ταν ὄρνιθα ἀλλαγῆς (= μεταμορφώσεως), δημ. ἀλλαγὴ φεγγαριοῦ (τροπὴ τοῦ μηνός, σύνοδος σελήνης), - ἅταν λαλοῦν ἀπαβραδὶς τὰ κοκκόρια δείχνουν ἀλλαγὴ καιροῦ· ‖ ἰατρ. : Ἱππ.'Αρχ.'Ιητρ.3 ἰατρικὴ ἀλλαγὴ διαίτης, νεώτ. ἡ ἀλλαγὴ κλίματος θὰ ὠφελήσῃ τὸν ἀσθενῆ, δημ. ὁ γιατρὸς διάταξε ἀλλαγὴ ἀέρος· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ ἄλλαγμα πληγῆς, καθαρισμὸς καὶ ἐκ νέου ἐπίδεσις αὐτῆς : ἐν τῷ νοσοκαμείῳ γίνονται τακτικῶς αἱ ἀλλαγαί, - ὁ γιατρὸς κάνει ὁ ἴδιος τὴν ἀλλαγή· 2) ἡ ἀνταλλαγὴ εἰδῶν ἐμπορευμάτων (μορφὴ ἀνταλλακτικοῦ ἐμπορίου), ἀγοραπωλησία : Πλάτ.Πολ.371 Β ἀγορὰ δὴ ἡμῖν καὶ νόμισμα ξύμβολον τῆς ἀλλαγῆς ἕνεκα γενήσεται ἐκ τούτου· πρβλ.'Αριστ.ΗΝικ.1133 Δ 19, κ. κατὰ πληθ. : αὐτ.ΗΝικ.1280 Α 35 διὰ τὰς ἀλλαγὰς = δι' ἐμπορικοὺς λόγους (σκοπούς)· ‖ μτγν. ἡ ἐπικαταλλαγή, τὸ ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς νομισμάτων κέρδος τοῦ ἀργυραμοιβοῦ : Πολυβ.3,84 « ἀργυρίου ἀλλαγὴ ὁ καλούμενος κόλλυβος »· πρβλ. Περίπλ.'Ερυθρ.Θαλ.49, Πάπ.· 3) ἐνίοτε παρὰ μτγν. κ. μσν. ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἵππων ταχυδρομικῆς ἁμάξης, κατὰ συνεκδ. δὲ καὶ ὁ τόπος τῆς τοιαύτης ἀλλαγῆς (ὁ σταθμός)· Πάπ. τροφὴ ἀλόγων ἀλλαγῆς, πρβλ. Εὐστ.531,22· 4) ἀντάλλαγμα, ἀνταπόδοσις, ἀμοιβή ; Πλάτ.'Ορισμ.414 Α δωρεὰ ἀλλαγὴ χάριτος· ‖ 'Ησ. «ἀλλαγή· ὁ βαπτιζόμενος »· 5) νεώτ. κ. δημ. γεν. ἡ μεταλλαγή, ἡ ἀντικατάστασις ἑνὸς πράγματος δι' ἄλλου : ἀλλ- ἐπαγγέλματος, - σπιτιοῦ· ‖ κ. ἀλλ- φρονήματος-ἠθῶν κττ.· ‖ νεώτ. στρατ. ἀλλαγὴ γραμμῶν ἐπιχειρήσεων, - ἀλλαγὴ θέσεως (παράγγελμα καὶ κίνησις ἐκτελουμένη εἰς γυμνάσια πυροβόλων)· φύλακες, ἀλλαγή! ἐπιφώνημα τῶν φρουρῶν, οἵτινες πρόκειται νὰ ἀντικατασταθῶσιν· βήματος ἀλλαγή! παράγγελμα πρὸς μεταβολὴν τοῦ προεκβαλλομένου ποδὸς κατὰ τὸν βηματισμόν· ‖ ναυτ. ἐν τῇ αὐτῇ γεν. ἐννοίᾳ· δημ. σκάντζα : ἀλλαγὴ φυλακῆς· δημ. σκάντζα-βάρδια (ἡ ἀντικατάστασις τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ πλοίου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος διὰ τῶν μετ' αὐτοὺς ἐρχομένων)· ‖ ἀλλαγὴ ἐπιστυλίου,- κεραίας,- ἱστίου (ἀντικατάστασις φθαρέντος τοιούτου σκεύους δι' ἄλλου ὁμοίου καὶ δοκίμου), ἀλλαγὴ ἐνδυμασίας (ἀντικατάστασις τῆς δι' ὡρισμένην ἐργασίαν ἐνδυμασίας δι' ἑτέρας)· ‖ γεωμ. ἀλλαγὴ συντεταγμένων (ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἀξόνων, πρὸς οὓς ἀναφέρεται γραμμὴ ἢ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια διὰ νέων ἀξόνων, ὁριζομένων διὰ τῶν ἀπαραιτήτων γεωμετρικῶν στοιχείων ὡς πρὸς τοὺς ἀρχικούς)· ‖ νεώτ. ἀστρον. ἀνωμαλία τῆς σεληνιακῆς τροχιᾶς, προερχομένη κυρίως ἐκ τῆς ἐπιτροχίου συνιστώσης τῆς παρελκτικῆς δυνάμεως τοῦ Ἡλίου· 6) μσν. κ. δημ. ἡ ἐκ συμφωνίας, συμβάσεως τῶν ἰδιοκτητῶν ἀνταλλαγὴ διαφόρων κινητῶν ἢ ἀκινήτων πραγμάτων, δημ. κ. ἀλλαξιά, ἀλλαή,. ἀνταλλαή : προικοσυμφ. 17ου αἰ. ἐννέα ἐλιόδεντρα ἀπὸ τῶν πατρογονικῶν ἐδικῶν του καὶ ἕν ἐσώχωρον ἀπὸ ἀλλαγήν, - ἔκαναν ἀλλαγή, πῆρε τὸ σπιτότοπα καὶ τοῦ 'δωσε τὸ μποστάνι, - κάνουμε ἀλλαγὴ τὰ ρολόγια μας;

ἀλλαγιάζω δημ. μεταθέτω, μετατοπίζω τι : ἀλλάγιασε τὸ κοπάδι σου, γιατὶ θὰ πληρώσῃς ζημιές· 2) ἀμτβ. μεταλλάσσω θέσιν ἢ τόπον, μετατοπίζομαι : ἀλλάγιασα γιὰ νὰ μὴ τὸν βλέπω.

ἀλλαγίη (ἡ) ἡ ἀλλαγή βλ. λ. : Χρησμ.Σιβ.2,157.

ἀλλάγιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ., δημ. ἀλλά(γ)ι ἡ ἀλλαγή, ἡ ἀνταλλαγή : Γενέσ.63,19 ποιῆσαι ἀλλάγιον τῶν κρατουμένων αἰχμαλώτων, δημ. κάνω ἀλλάγι (ἀνταλλάσσω τι)· 2) μσν. τμῆμα στρατοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλέως, ἡ βασιλικὴ σωματοφυλακή : ΚΠορφ. τὴν αὐτοῦ (βασιλέως) μοῖραν, τὸ λεγόμενον συνήθως ἀλλάγιαν.

ἀλλαγίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὡς ποικιλία τοῦ ροδονίτου εὑρισκόμενον ὀρυκτόν, τοῦ ὁποίου τὸ ἀρχικὸν πράσινον χρῶμα ὑφ' ὡρισμένας συνθήκας μεταβάλλεται (Allagit).

ἄλλαγμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀνταλλασσόμενον, ἤτοι τὸ διδόμενον ἢ λαμβανόμενον κατὰ τὴν ἀνταλλαγήν : Ἱππ.'Αρχ.'Ιητρ.3 ἀλλ- καινῆς διαίτης· ‖ τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ κάτι, μὲ τὸ ὁποῖον ἀντηλλάγη : ΠΔ Λευϊτ.27,10 ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃ αὐτὸ κτῆνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλαγμα ἅγια· 2) ἡ ἀνταμοιβὴ ἣν δίδει τις διὰ τὸ ὑπ' αὐτοῦ λαμβανόμενον ἢ ληφθέν, τὸ τίμημα, τὸ ἀντίτιμον πράγματός τινος : Ἰσοκρ.43,3 ἐποίησά σου ἄλλαγμα Αἴγυπτον, ΑΠ 12,132 νῦν γνῶθι καλὸν ἄλλαγμα τροφείων, ΠΔ Δευτ.23,18(19) μίσθωμα πόρνης οὐδὲ ἄλλαγμα κυνός· 3) κ. νεώτ., δημ. κ. ἄλλαμα τὸ ἀλλάσσειν, ἡ μεταβολή, ἡ μετατροπή, ἄ. ἀλλαγή : ΠΔ Σειρ.2,4 ἐν ἀλλάγμασι ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον, νεώτ. τὸ ἄλλαγμα κοινωνικῶν ὅρων, δημ. ὀλ' ἡ τρίτη πράξη τοῦ ἔργου θέλει ἄλλαγμα· ‖ εἰδ. ἐπὶ νομισμάτων, ἡ ἀντικατάστασις ἑνὸς δι' ἄλλων μικροτέρων ἴσης ἐν συνόλῳ ἀξίας· συνών. χάλασμα : τὸ ἄλλαγμα ἑνὸς χιλιάρικου εἶναι δύσκολα στὸ χωριό· - ὁμοίως κ. τὸ ἐπαμείβειν, κολλυβίζειν, καταλλάσσειν νόμισμα ξένον δι' ἐντοπίου ἢ τἀνάπαλιν : ἀπὸ τὸ ἄλλαγμα τῶν φράγκων σὲ δραχμὲς βγῆκα ζημιωμένος, - τὸ ἄλλαγμα δραχμῶν σὲ λίρες· ‖ εἰδ. ἐπὶ ρεόντων ἀρδευτικῶν ὑδάτων, ἡ πρὸς ἄλλον τόπον τραπὴ τοῦ ροῦ αὐτῶν, τὸ μεταστρέφειν αὐτὰ πρὸς ἕτερον αὔλακα : εἶν' ἡ ὥρα γιὰ τὸ ἄλλαγμα, νὰ ποτίσουμε καὶ τὰ λαχανικά· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀντικατάστασις ἐνδυμάτων δι' ἄλλων τοιούτων, ἰδίως τῶν ἀκαθάρτων ἢ τῶν καθημερινῆς χρήσεως διὰ καθαρῶν ἢ καινουργῶν : στὰ χωριὰ μόνον κάθε Κυριακὴ γίνεται τὸ ἄλλαγμα τῶν παιδιῶν· 4) δημ. ἡ αὐγ-

χυσις τῶν φρενῶν, ἡ ἐκ φόβου, καταπλήξεως ἢ ἄλλης αἰτίας ἐπισκότισις τοῦ νοῦ, καθ' ἣν ἐκφράζεται ἢ πράττει τις ἀλλόκοτα, ἀσυνάρτητα: **ἀπὸ τὸ μεγάλο σεισμὸ πολλοὶ πάθαν ἄλλαγμα,- μετὰ τὴ γέννα ἔπαθε ἡ κακομοίρα τὸ ἄλλαγμα.**

ἀλλαγμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ **ἀλλάζω** βλ. λ. κ. **ἀλλαμένος** κ. **ἀλλασμένος** ὁ μεταβεβλημένος, ὁ ἠλλοιωμένος· || ἐπὶ τοῦ καιροῦ, ὁ μεταβεβλημένος ἰδίως ἐπὶ τὰ χείρω: **εἶν' ἀλλαγμένος πιὰ ὁ καιρός**· || ἐπὶ ἀνθρώπων, ἐκεῖνος, : οὗτινος ἔχει μεταβληθῆ ὁ χαρακτήρ, τὸ παραστατικόν, οἱ τρόποι κττ.: **ἀλλαγμένοι γυρίζουν ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ οἱ ξενιτεμένοι μας**· 2) συνήθ. κ. **ἀλλαμένος**, ὁ καθαρὰ ἢ ἑορτάσιμα ἐνδύματα ἐνδεδυμένος: **στὸ χωριὸ ἦταν ὅλοι ἀλλαμένοι, ἕτοιμοι νὰ πᾶνε στὸ πανηγύρι**· 3) συνήθ. κ. **ἀλλασμένος**, ὁ παθὼν συσκότισιν τοῦ νοῦ, ἤτοι **τὸ παράλλαμα, τὸ ἄλλαγμα** βλ. λ. περὶ τῶν λοιπῶν σημ. τοῦ **ἀλλ-** βλ. **ἀλλάζω**.

ἀλλαγμός (τὸ) μτγν. ἀντὶ **ἄλλαγμα** βλ.λ.: Μαν. 4,189 δισσὰ τ' **ἐν ἀλλαγμοῖσι φάνη σελαγίσματα τῶνδε τῶν ὁρίων** | πρβλ. αὐτ. 202 **ὅταν μίγδην διαλλάξωσιν ὁρισμούς**, κ. 250 |.

ἀλλαγόπαππος (ὁ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων**, περιλαμβάνον ἓν μόνον εἶδος, θάμνον ἰθαγενῆ τῶν Καναρίων νήσων (**Allagopappus Cass**).

ἀλλαδερφός (ὁ) δημ. κ. ἀλλάδερφος ὁ ἑτεροθαλὴς ἀδελφός: γνωμ. **ἀλλαδερφὸς μ' ἀλλαδερφὸ μεγάλοι δὲ συγκάνουν.**

ἀλλάζοντες (οἱ) νεώτ. ἐν τῷ κρυπτογραφικῷ λεξικῷ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας, οἱ φύλακες, οἱ φρουροί.

ἀλλάζω δημ. ἀόρ. **ἄλλαξα**, παθ. **-ομαι**, ἀόρ. **-άχτηκα** ἀλλάσσω (-ττω) βλ. λ., λαμβάνω τι ἀντὶ ἄλλου, ἀντικαθιστῶ τι δι' ἄλλου, χρησιμοποιῶ τι ἀντὶ ἄλλου, μεταλλάσσω· ἐν συναφείᾳ μετὰ λέξεων κυριολεκτικῶς ἢ συνεκδοχικῶς ἢ μεταφορικῶς λαμβανομένων ἐκφράζει ποικίλας μεταπτώσεις καὶ παραλλαγὰς τῶν ἀνωτ. σημασιῶν, οἷον: **ἀλλάζω ροῦχα** (φορῶ καθαρὰ ἢ καινουργῆ ἀντὶ τῶν ἀκαθάρτων ἢ παλαιῶν ἢ ἁπλῶς φορῶ ἄλλα), **ἀλλάζω τὸν ἀέρα** (μεταβαίνω εἰς ἄλλον τόπον, ἄντα ὑπὸ ἀλλοίας ἀτμοσφαιρικὰς συνθήκας ἰδίως πρὸς βελτίωσιν τῆς ὑγείας μου), **ἀλλάζω σχῆμα,- χρῶμα** κττ. (ἀλλοιῶ τὸ πρότερον), **ἀλλάζω φόδρες,- ρόδες** κττ. (ἀντικαθιστῶ τὰς πρότερον δι' ἄλλων), **ἀλλάζω σπίτι** (μετοικῶ), **ἀλλάζω τέχνη,- ἐπάγγελμα** (μετέρχομαι ἄλλο ἢ πρότερον), **ἀλλάζω δρόμο** (κατεύθυνσιν, ἀλλὰ κ. μτφ. διαγωγήν), **ἀλλάζω δόντια** (ἐπὶ μικρῶν παιδίων, διατελῶ εἰς τὴν δευτέραν ὀδοντοφυΐαν καὶ ἐπὶ ἐνηλίκων ἀντικαθιστῶ τοὺς ἐφθαρμένους φυσικοὺς ὀδόντας διὰ τεχνητῶν), **ἀλλάζω τὸ παιδὶ** (ἐπὶ βρεφῶν, ἀντικαθιστῶ τὰ ρυπανθέντα ἐσώρρουχα)· || **ἀλλάζω τὸ νερὸ** (δοχείων περιεχόντων κλάδους φυτῶν, ἄνθη κττ. ἢ μετατρέπω τὴν διεύθυνσιν ρέοντος ὕδατος ποταμοῦ ἢ πηγῆς προωρισμένου εἰς ἄρδευσιν)· || **ἀλλάζω φύλλο** (κυριολεκτικῶς ἐπὶ ἀναγιγνώσκοντος ἢ γράφοντος ἐρχομένου εἰς ἄλλο φύλλον τοῦ βιβλίου ἢ τοῦ χειρογράφου, ἀλλ' ἰδίᾳ μτφ. ὡς συνήθ. φρ. μεταβάλλω τακτικήν, συμπεριφοράν)· ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ ἐννοίᾳ ἐπίσης: φρ. **ἀλλάζω τὸ χαβά,- ἀλλάζω τὸ πρόγραμμα** (μεταρρυθμίζω), **ἀλλάζω τὶς ὧρες** (ὁρίζω πρός τι ὥρας ἄλλας ἢ πρίν)· || **ἀλλάζω γυναῖκα** (διαζεύγνυμι τὴν σύζυγον καὶ νυμφεύομαι ἐκ νέου, ἐπὶ ἀνδρός· ἀντιθ. **ἀλλάζω ἄντρα** ἐπὶ γυναικός), ἐπίσης **ἀλλάζω ἐρωμένο** (ἀποκτῶ νέον ἐραστήν)· **ἄλλαξαν τ' ἄλογά τους** (ἀντήλλαξαν), **ἀλλάζω λεφτὰ** (μετατρέπω χαρτονομίσματα εἰς ἄλλα ἴσης ἐν συνόλῳ ἀξίας, ἐπαμείβω, ἢ καταλλάσσω νόμισμα ξένον δι' ἐντοπίου ἢ τἀνάπαλιν), **ἀλλάζω φαΐ** (κυριολ. κ. μτφ.)· || **ἀλλάζω τὴν ἔννοια** (διαστρέφω), **ἀλλάζω πολίτευμα** (μεταβάλλω)· || ἰατρ. **ἀλλάζω τὸν ἄρρωστο** (καθαρίζω τὴν πληγὴν καὶ ἀντικαθιστῶ τὸν ἐπίδεσμον αὐτῆς διὰ καθαροῦ) κ.ἄ.· || ἐπίσης ἐπὶ γενικῶν ἀφῃρημένων ἐννοιῶν: **τοῦ ἀλλάζω γνώμη ἢ ἰδέα** (μεταστρέφω τὴν γνώμην του)· || φρ. **τοῦ ἀλλάζω τὸν ἀδόξαστο στὸ ξύλο, στὴ δουλιὰ** κττ. ἄλλως **τοῦ ἀλλάζω τὴν πίστη** κτλ. (καταδέρω - καταπονῶ ἐξαντλῶ τινα)· 2) ἀμτβ. κατὰ παρεμφερεῖς ἐννοίας: **πάω νὰ ἀλλάξω** (νὰ ἐνδυθῶ ἄλλα ἐνδύματα, ἰδίᾳ καινουργῆ ἢ ἑορτάσιμα ἢ νὰ μεταμφιεσθῶ)· || **ἄλλαξε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος** (μετεβλήθη ἡ ἐξωτερική του μορφή, ἡ ὄψις του, τὸ παρουσιαστικόν του ἢ ὁ τρόπος συμπεριφορᾶς καὶ γενικώτερον ὁ χαρακτήρ του)· || **ἀλλάζω γνώμη ἢ ἰδέα** (μεταγιγνώσκω, μεταβουλεύομαι, μεθίσταμαι, μετανοῶ)· || φρ. ἐν συζητήσεσιν: **αὐτὸ ἀλλάζει ἢ ἀλλάζει τὸ πρᾶμα** (ὡς τὸ ἀρχ. ἄλλος ἂν εἴη ὁ λόγος οὗτος)· || **ἄλλαξαν τὰ πράγματα** (ἠλλοιώθησαν αἱ περιστάσεις, οἱ ὅροι, οἰκονομικοί, πολιτικοὶ κττ.)· || **ἄλλαξε ὁ καιρὸς** (μετεβλήθη ἡ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις, κ. μτφ. ὁπότε συνηθέστ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλλάξαν οἱ καιροὶ** (μετεβλήθη ἡ κατάστασις)· || **ἄλλαξε ἡ τύχη** (μετέπεσε) κ.ἄ.,- δ.τραγ. **ἀπὸ τὸ βράδι ὡς τὴν αὐγὴ τὴ γνώμη κι ἂν ἀλλάζῃς,- ἀλλάζουν χρόνια καὶ καιροὶ** (χαρὰ στὸ νιὸ **ὁποὺ χαρεῖ**, παροιμ. **ἄλλαξε ὁ Μανολιὸς καὶ φόρεσε τὰ ροῦχ' ἀλλιῶς** (ἐπὶ τῶν κατ' ἐπίφασιν μόνον μεταβαλλομένων)· **ἀλλάζ' ἡ ἀλεποὺ γνώμη;** (ἐπὶ τοῦ ἀδιορθώτου χαρακτῆρος) κ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ **ὁ λύκας κι ἂν ἐγέρασε κι ἄλλαξε τὸ μαλλί του** | **οὔτε τὴ γνώμην ἄλλαξε οὔτε καὶ τὴ βουλή του,- ἀλλάζει ὁ τεμπέλης σύνεργα μὰ ἡ τεμπελιά του εἶν' ἴδια,- στὴν ἐκκλησιὰ ἀλλάζει ὁ παπᾶς** (πᾶν ἔργον κατὰ τὴν πρέπουσαν ὥραν).

ἀλλάθαρον (;) Ἡσ. « ἁλμυρὸν Κρῆτες ».

ἀλλαθεάς-άδος (ἡ) ἐν τῷ πληθ. ἐπικήδειος τελετή, μνημόσυνον τῶν νεκρῶν: Ἐπιγρ. (Δελφ.) **τὰ νομιζόμενα τὰ ἐς τὰν ταφὰν καὶ ἀλλαθεάδας**.

ἀλλάϊ (τὸ) δημ. κ. **ἀλάγγι** βλ.λ.

ἀλλακόδους-δοντος (ὁ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος τῶν μαρσιποφόρων **ἀλλοθηρίων** ἐκ τῆς οἰκογεν. τῶν **πλαγιαυλακιδῶν**, οὗ ἀπολιθώματα εὑρέθησαν ἐν Ἀμερικῇ (**Allacodon Marsh**).

ἀλλάκτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων πρὸς ἄλλον ἐμπορικὰς συναλλαγάς, δοσοληψίας: Ἰω.Χρυσ.· 2) νεώτ. γεν. ὁ ἀλλάσσων τι δι' ἄλλου, ὁ ἐνεργῶν ἀνταλλαγὴν πραγμάτων δι' ἄλλων, ἰδίᾳ νομισμάτων: **ἀλλάκται γεωργικῶν προϊόντων** (οἱ ἀσκοῦντες ἐμπορίαν δι' ἀνταλλαγῆς),- **εἰς τὰ χωρία εἶναι οἱ παντοπῶλαι καὶ ἀλλάκται τῶν ἐπιταγῶν.**

ἀλλακτής (ὁ) θηλ. **-άκτρια** νεώτ. κ. δημ. **ἀλλαχτής** ὁ ἐπισκευαστὴς ἢ ἐπιδιορθωτὴς τεχνίτης μηχανημάτων, ἐπίπλων, ἐνδυμάτων κττ., ὁ εἰδικῶς ἀσχολούμενος εἰς ἀντικατάστασιν ἐφθαρμένων μερῶν δι' ἄλλων καινουργῶν: **ζητεῖται ἠσκημένος ἀλλακτὴς καὶ ἐπιδιορθωτὴς ἐλασμάτων ἐπίπλων,- μᾶς ἀρρώστησε ὁ ἀλλαχτὴς τῶν φιδιῶν**· συγγ. ἐπισκευαστής, ἐπιδιορθωτής· 2) ὁ ἀλλάκτης βλ.λ.

ἀλλακτικά (τὰ) νεώτ. κ. δημ. **ἀλλαχτικά** πληθ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. **ἀλλακτικὸς** τὸ διὰ τὴν ἀλλαγὴν νομισμάτων, χρεωγράφων, ἐπιταγῶν κττ. κρατούμενον ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος τὴν ἀνταλλαγὴν ποσοστόν: **διὰ τὰς ἐπιταγὰς μικρῶν ξένων τραπεζῶν πληρώνονται μεγάλα ἀλλακτικά,- μοῦ πήρανε πολλὰ ἀλλαχτικὰ γιὰ τὰ λέβια,- τὰ δολλάρια τώρα πληρώνουν περισσότερα ἀλλαχτικὰ παρὰ οἱ λίρες**· || κ. ἐπὶ μετατροπῆς μεγάλου νομίσματος

εἰς μικρὰ ἴσης ἀξίας : **γιὰ τὸ χιλιάρικο οἱ σαράφηδες παίρνουν πέντε δραχμὲς ἀλλαχτικά.**

ἀλλακτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τοῦ ἀνταλλακτικοῦ ἐμπορίου, ὁ ἐμπορικός, ὁ προερχόμενος ἀπὸ ἐμπορικὰς συναλλαγάς : Ἀριστλ.ΗΝικ.1132Β 31 **ἀλλ' ἐν μὲν ταῖς κοινωνίαις ταῖς ἀλλακτικαῖς συνέχει τὸ τοιοῦτο δίκαιον τὸ ἀντιπεπονθός·** ‖ **ἡ ἀλλακτικὴ ἢ τὸ ἀλλακτικόν** τέχνη, ἀσχολία τοῦ συναλλάσσεσθαι : Πλάτ.Σοφ.223 C τὸ **τῆς κτητικῆς τέχνης . . εἶδος . . τὸ ἀλλακτικόν,** αὐτ. **τῆς . . ἀλλακτικῆς . . τὸ . . ἕτερον ἀγοραστικόν.**

ἀλλακτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐν ἀνταλλαγῇ, ἐν ἐμπορικῇ συναλλαγῇ : σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.1159.

ἀλλακτίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτόν, παρουσιαζόμενον εἰς πρισματικοὺς κρυστάλλους τοῦ μονοκλινοῦς συστήματος, ἀποτελούμενον ἐξ ἀρσενικικοῦ μαγγανίου καὶ ὑδροξιδίου τοῦ μαγγανίου.

ἀλλακτόν (τὸ) κ. μσν. τὸ **ἀνάφορον** βλ. λ. : Θωμ.Μ ἐν ὑποθ. Ἀριστφ.Βάτρ. « τοῖς ὤμοις δὲ **ἀνάφορον** φέροντος, ὃ **ἀλλακτόν** δημωδεστέρως καλεῖται »· πρβλ.σχόλ. ἐν Ἀριστφ.Βάτρ.8· ‖ σκυτάλη, ρόπαλον, μάστιξ βλ. Δαυκάγγ. ἐν λ.

ἀλλακτός-ή-όν μτγν., δημ. κ. **ἀλλαχτός** ὁ δυνάμενος νὰ ἀνταλλαγῇ, ὁ ἴσης ἀξίας, ὁ ἰσοδύναμος πρός τι : Φιλόδ.Οἰκ.47· 2) δημ. **ἀλλαχτός** ὁ δυνάμενος νὰ ἀντικατασταθῇ : **ἀλλαχτὰ ροῦχα** (τὰ ἐσώρρουχα)· ‖ ἐπὶ ἐξαρτημάτων διαφόρων ὀργάνων, μηχανῶν κττ. - ὁ δυνάμενος νὰ ἀναπληρωθῇ δι' ἄλλου ὁμοειδοῦς : **οἱ ἀλλαχτὲς βίδες τῆς μηχανῆς·** 3) τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἀλλαχτός, συνηθέστ. **ἀλλασμένος** βλ.λ.· 4) δημ. ἐν εἰδ. ἐννοίᾳ ὡς τὸ οὐδ. **ἀλλαχτὸ** βλ. λ.2).

ἀλλαλινίτης (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ πετρογραφίᾳ, ὀνομασία τῶν ἐν Ἑλβετίᾳ πετρωμάτων (ἄ. λεγ. γάββροι), εἰδ. τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ὑποστῇ τελείαν ὀρυκτολογικὴν μεταμόρφωσιν (Allalinit).

ἀλλαλοφονία (ἡ) δωρ. ἀντὶ **ἀλληλοφονία** βλ.λ.

ἀλλαλοφόνοι-α δωρ. ἀντὶ **ἀλληλοφόνοι** βλ.λ.

ἄλλαμα (τὸ) δημ. κ. **ἄλλαγμα** βλ.λ.3 : Ἐρωτόκρ. Α 3 **μὲ τοῦ καιροῦ τ' ἀλλάματα** (τὰς μεταβολάς).

ἀλλαμάνδα (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀποκυνιδῶν**· θάμνος ἀειθαλής, ἀναρριχώμενος, κοσμητικός, ἰθαγενὴς τῆς Νοτ. Ἀμερικῆς καὶ τῶν Δυτ. Ἰνδιῶν (Allamanda L.).

ἀλλάμπαν κ. **ἀλλαμπᾶν** ἀντὶ **ἀναλάμπην** (ἀναλάμπω)· Ἡσ. « **ἀλλάμπαν**· τὸν ἥλιον, οἱ δὲ ἐπιχειρίδιον (ἀναγν. **ἐπιχωρίδιον**) δαίμονα ».

ἀλλαμπάντα δημ. (Ἰταλ.) ἡ διαρπαγή, ἡ λαφυραγωγία, τὸ πλιάτσικο : **ἡ ἐποχὴ τῆς ἀλλαμπάντας,** ἤτοι τῆς ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐποχῆς, καθ' ἣν κατελθόντες Στερεοελλαδῖται καὶ Ἀλβανοὶ ἐδῄωσαν τὴν Πελοπόννησον, - παροιμ. ἔκφρ. κ. νῦν **στὸν καιρὸ τῆς ἀλλαμπάντας,** κ. **πάει ὁ καιρὸς ποὺ ἤξερες τῆς ἀλλαμπάντας** (τῆς ἐκνόμου βίας ἢ τῆς ἀτιμωρησίας τῶν κακοποιῶν).

ἀλλαμπέγχελυς-υος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **φυσοστόμων** ἰχθύων τῆς οἰκογενείας τῶν σιλούρων, ἀπαντῶν εἰς τὰ γλυκέα ὕδατα τοῦ γαλλικοῦ Κογκό.

ἀλλανής (δ. γ. **ἀλλανῆς**)· Ἡσ. « ἀσφαλής, Λάκωνες » πρβλ. ἀλανής.

ἀλλανίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀνομασία τοῦ ἐν Γροιλανδίᾳ ὀρυκτοῦ ὀρθίτης βλ. λ. (Allanit).

ἀλλάντα (τὰ) δημ. οἱ ἀλλάντες, τὰ ἡλισμένα κρέατα, τὰ ἀλαντικά : **ὁ μπακάλης μας ἔχει ὡραῖα ἀλλάντα.**

ἀλλάντας (ὁ) δημ. ὁ **ἀλλᾶς** βλ. λ.

ἀλλάντη (ἡ) νεώτ. ζωολ. ἰχθὺς τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κυπρινιδῶν,** τῆς τάξεως τῶν **φυσαστόμων,** ζῶν συνήθως εἰς τὰ γλυκέα ὕδατα διαφόρων χωρῶν τῆς Εὐρώπης (Idus melanotus).

ἀλλαντίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἰδικὴ δηλητηρίασις, ἥτις ἀναπτύσσεται πολλάκις διὰ τῆς βρώσεως μεμολυσμένων ἀλλάντων ἢ συντετηρημένου δι' ἀλισμοῦ ἢ διὰ φύξεως ἢ καπνισμοῦ κρέατος, ἰχθύων ἢ καὶ φυτικῶν οὐσιῶν, χαρακτηρίζεται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων προερχομένων ἀπὸ τῶν ἐγκεφαλικῶν νεύρων, οἷον διπλωπίας, ἀφωνίας κτλ.

ἀλλαντικά (τὰ) δημ. οἱ ἀλλᾶντες, τὰ διάφορα εἴδη τῶν ἡλισμένων ἢ καπνιστῶν κρεάτων.

ἀλλάντιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἀλλᾶς** βλ. λ. τὸ λουκάνικον : γλωσσ., Μοῖρ.12 « **ἀλλᾶς** Ἀττικῶς, **ἀλλάντιον** Ἑλληνικῶς ».

ἀλλαντοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ἀλλᾶντος βλ. λ. : Γαλ.3,231 **ἀλλαντοειδὴς ὑμήν**· ἄλλως **ἀλλ- χιτών,** αὐτ.3,189 — νεώτ. κ. **ἀλλαντοειδὴς κύστις** ἢ ἁπλῶς **ἀλλαντοΐς** βλ. λ.· ‖ νεώτ. **ἀλλαντοειδὴς πόρος** (σωληνοειδὴς ἀπόφυσις τοῦ ἔσω βλαστικοῦ δέρματος)· ‖ νεώτ. κ. ἐπὶ ὀργάνων φυτῶν, ἐχόντων σχῆμα **ἀλλᾶντος.**

ἀλλαντοειδῶς ἐπίρρ. νεώτ. μεθ' ὁμοιότητος πρὸς ἀλλᾶντα, ἐν σχήματι ἀλλᾶντος βλ. λ.

ἀλλαντοΐνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἔνωσις, παράγωγον τῆς ὑδαντοΐνης, σῶμα στερεόν, κρυσταλλούμενον εἰς πρίσματα καὶ σχηματίζον ἅλατα μετ' ἀλκαλίων ὡς καὶ μετ' ἀργύρου· ‖ φαρμακ. οὐσία κρυσταλλική, λευκή, ἧττον διαλυτὴ ἐν τῷ θερμῷ ὕδατι καὶ τῷ οἰνοπνεύματι, χρήσιμος ὡς φάρμακον ἐπουλωτικὸν τῶν τραυμάτων.

ἀλλαντοΐς-ΐδος (ἡ) νεώτ. ὄργανον, ἀναπτυσσόμενον τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐμβρυϊκῆς ζωῆς, περὶ οὗ ἐπιστεύετο ὅτι διαπλάσσεται ἐκ τοῦ ἔσω βλαστικοῦ δέρματος εἰς κόλπωμα, βαθμηδὸν διευρυνόμενον εἰς σωληνοειδῆ κύστιν πλήρη ὑγροῦ, ὅθεν ἐκλήθη **ἀλλαντοειδὴς ὑμήν, ἀλλ- κύστις.**

ἀλλαντοποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργαστήριον ἢ ἐργοστάσιον ἀλλαντοποιίας βλ.λ.

ἀλλαντοποιία (ἡ) νεώτ. ἡ κατασκευὴ ἀλλάντων βλ.λ.· ‖ γεν. βιομηχανία τῶν ἀλλάντων.

ἀλλαντοποιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς ἀλλάντων βλ.λ., ποὺ φτιάνει λουκάνικα : σχόλ. Ἀριστφ.Ἱππ.294 **μαγείρου καὶ ἀλλαντοποιοῦ,** Διογ.Λ 2,60 **Αἰσχίνης Χαρίνου τοῦ ἀλλαντοποιοῦ.**

ἀλλαντοποιῶ-έω μτγν. ποιῶ, κατασκευάζω ἀλλᾶντας, φτιάνω λουκάνικα.

ἀλλαντοπωλεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ κατάστημα, ὅπου πωλοῦνται ἀλλᾶντες βλ.λ.

ἀλλαντοπώλης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ πωλῶν ἀλλᾶντας βλ.λ. : Ἀριστφ.Ἱππ.143 **ἀλλαντοπώλης ἔσθ' ὁ τοῦτον ἐξελῶν**· πρβλ. ΑΒ «ἐντεροπώλης».

ἀλλαντοπωλῶ-έω πωλῶ ἀλλᾶντας, εἶμαι ἀλλαντοπώλης βλ.λ. : Ἀριστφ.Ἱππ.1242 **ἠλλαντοπώλουν καί τι καὶ βινεσκόμην**· (πρβλ. αὐτ'Ἱππ.1245).

ἄλλαντος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον ὑμενόπτερον τῆς οἰκογενείας τῶν **τενθρηδονιδῶν,** ἔχον σῶμα πρόμηκες, κυλινδρικὸν καὶ ἀπαντῶν ἀφθόνως κατὰ Μάϊον καὶ Ἰούνιον ἐπὶ τῶν κορύμβων τῶν φυτῶν, τρεφόμενον ἐκ φύλλων (Allantus).

ἀλλάξ ἐναλλάξ· Ἡσ. « ἐνηλλαγμένως ».

ἀλλαξά (ἡ) δημ. κ. **ἀλλαξιά** ἡ ἀλλαγὴ βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.Γ ΙΙΙ,8 **πολλὰ μεγάλην ἀλλαξὰ καὶ παινεμένη κάνεις·** 2) συνηθέστ. **ἀλλαξιά** ἡ ἐνδυμασία : **ἀγόρασα μιὰν ἀλλαξιὰ ροῦχα.**

ἄλλαξη (ἡ) δημ. ἡ μεταβολή, ἡ μετατροπή, ἡ ἀλλαγή· ἄλλως **ἀλλάξιμο** : **στὴν ἄλλαξη τοῦ καιροῦ,** - ἡ **ἄλλαξη τοῦ φεγγαριοῦ.**

ἀλλαξιά (ἡ) δημ. ἡ ἀλλαγὴ βλ.λ.· ἄλλως **ἄλλαξη**· 2) ἡ ἀνταλλαγὴ διαφόρων ἀντικειμένων, οἰκιῶν, κτημάτων κττ.· ἄλλως **ἀντιλλαή** : **ἔλα νὰ κάμουμε ἀλλαξιὰ τὰ ρολόγια μας,** - **μὲ ἀλλαξιὰ ἐπῆρα τὸ χωράφι·** 3) τὸ σύνολον ἐσωτερικῶν ἐνδυμάτων τὸ πρὸς ἀμφίεσιν ἀτόμου ἐπαρκές : **ἔκαμα τρεῖς ἀλλαξιὲς ἐσώρρουχα·** ‖ συνηθέστ. σύνολον ἐξωτερικῶν ἐνδυμάτων, ἡ φορεσιά : **ἔχει τρεῖς ἀλλαξιὲς ροῦχα χειμωνιάτικα.**

ἀλλαξιάρης-α-ικο δημ. ὁ εὐκόλως μεταβάλλων γνώμας, ὁ ἄστατος· συνών. **ἀλλαξόγνωμος**: **σὲ τέτοιους ἀλλαξιάρηδες μὴ βασίζεσαι.**

ἀλλαξιθρησκεία (ἡ) νεώτ. ἀλλαξοθρησκεία βλ.

ἀλλάξιμα (τὰ) (ἐνν. ἱμάτια) Πάπ. ἐνδύματα, ἰδίως ἐσώρρουχα, τὰ ὁποῖα τις ἐνδύεται εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλων· δημ. **ἀλλαξίματα.**

ἀλλαξίματα (τά) δημ. τὰ ἀλλάξιμα βλ.

ἀλλαξιμιό (τὸ) δημ. ἡ ἀνταλλαγή: **κάνανε ἀλλαξιμιὸ τὶς καπότες τους** (ἀντήλλαξαν), **δὲν μ' ἀρέσουν ἐμένα τ' ἀλλαξιμιά.**

ἀλλάξιμο (τὸ) κ. **ἄλλαξη** βλ.· 2) συνηθέστ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλλαξίματα** ἐνδύματα, τὰ ἀλλάξιμα βλ. λ.: **δῶσε μου τὰ ἀλλαξίματά μου, νὰ ντυθῶ.**

ἄλλαξις-εως (ἡ) ἡ ἀνταλλαγή, ἡ συναλλαγή: Ἀριστλ. ΗΜ 1194Α 24 **ἄλλαξιν ποιεῖσθαι παρ' ἀλλήλων.**

ἀλλαξογλωσσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀλλαγὴ τῆς γλώσσης, ἡ ἀποβολὴ τῆς μητρικῆς γλώσσης, ἀσυναισθήτως γινομένη, καὶ ἡ ἐκμάθησις ξένης.

ἀλλαξοεθνία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀλλαγὴ ἐθνικότητος.

ἀλλαξοθρησκεία (ἡ) νεώτ. κ. **ἀλλαξιθρησκεία** ἡ ἀλλαγὴ θρησκεύματος· ὅ. **ἀλλαξοπιστία** βλ.

ἀλλαξοθωριάζω δημ. ἀλλάζω θωριά, μεταβάλλω μορφήν, παρουσιαστικόν, χρῶμα προσώπου: **ἀλλαξοθώριασε μὲ τὰ χρόνια κι ἔγινε ἀγνώριστη, - ἀλλαξοθώριασαν οἱ κουρτίνες.**

ἀλλαξοκαιριά (ἡ) δημ. ἡ ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ, ἡ μεταβολὴ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως: **λαλοῦν οἱ πετεινοί, θά'χουμε ἀλλαξοκαιριά.**

ἀλλαξοκωλιά (ἡ) δημ. ἀμοιβαία παρὰ φύσιν συνουσία ἀρρένων.

ἀλλαξομηνιά (ἡ) δημ. ἡ ἀλλαγὴ μηνός.

ἀλλαξοπατριαρχία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀλλαγή, ἡ ἀντικατάστασις πατριάρχου ζῶντος.

ἀλλαξοπιστία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ εἰς ἄλλο θρήσκευμα μετάστασις, ἡ ἐξωμοσία.

ἀλλαξοπιστίζω δημ. κ. **ἀλλαξοπιστῶ** βλ. λ.

ἀλλαξόπιστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀπαρνηθεὶς τὴν πάτριον πίστιν, ὁ εἰς ἄλλο θρήσκευμα μεταστάς, ὁ ἐξωμότης.

ἀλλαξοπιστῶ-έω νεώτ. κ. δημ. ἀλλάσσω πίστιν, μεθίσταμαι εἰς ἄλλο θρήσκευμα, γίνομαι ἐξωμότης: δημ. **στὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς πολλοὶ ρωμιοὶ τῆς Ἀνατολῆς ἀλλαξοπιστήσανε.**

ἀλλαξοπρόσωπος-η-ο δημ. ὁ ἀλλάσσων ἢ ἀλλάξας χρῶμα τοῦ προσώπου ἐκ φόβου, ὀργῆς κττ.· || κ. μτφ. ὁ μεταβάλλων ἦθος ἢ χαρακτῆρα.

ἀλλαξοστήμονα ἄνθη (τὰ) νεώτ. βοταν. τὰ ἄνθη, ὧν οἱ ἐξωτερικοὶ στήμονες εἶναι ἀντίστοιχοι τῶν πετάλων· ἄλλως **ἀντιδιπλοστήμονα.**

ἀλλαξοσύνη (ἡ) δημ. μεταβολή, μετατροπή, ἀλλαγὴ γνώμης, ἄλλαξη βλ. λ.: **ὁ καιρὸς πῆρε ἀλλαξοσύνη,** δ. δίστ. **κι ἂν καταριέται μιὰ ἄπιστη 'μένα γι' ἀλλαξοσύνη | μὰ 'γὼ μπιστὸς ἀπόμεινα κι ἕνας θεὸς ἂς κρίνῃ.**

ἀλλαξοφεγγαριά (ἡ) ἡ ἀλλαγὴ τοῦ φεγγαριοῦ, ἡ εἰς ἄλλην φάσιν μετάβασις τῆς σελήνης, τὸ γύρισμα τοῦ φεγγαριοῦ· || ἡ νέα σελήνη.

ἀλλαξοφεγγιά (ἡ) δημ. ἡ θόλωσις τῆς ὁράσεως ἐκ τραυματισμοῦ ἢ ἐκ νόσου ἢ ἁπλῶς ἐκ πλήγματος εἰς τὴν κεφαλήν: **ἀπὸ τὴ δυνατὴ χαστουκιὰ ἔπαθε ἀλλαξοφεγγιὰ τέτοια ποὺ γιὰ πολλὴ ὥρα ὅλα γύρω του τά'βλεπε κόκκινα·** || μτφ. ἡ κατάπληξις ἐξ ἀπροσδοκήτου λυπηροῦ ἀγγέλματος: **ἀλλαξοφεγγιὰ τοῦ'ρθε σὰν ἄκουσε πὼς σκοτώθηκε ὁ γιός του.**

ἀλλὰ-στάβα δημ. (Ἰταλ.) μουσ. ὅρος, ὑποδεικνύων ὅτι μελῳδικόν τι ἀπόσπασμα πρέπει νὰ παιχθῇ ἢ νὰ ψαλῇ εἰς μίαν ὀγδόην ὑψηλότερα ἢ χαμηλότερα ἀναλόγως.

ἀλλάργα ἐπίρρ. δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλάργα** βλ. λ.

ἀλλαργάρω δημ. (Ἰταλ.) κ. ἀλαργάρω βλ. λ.

ἀλλάργεμα (τὸ) δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλάργεμα** βλ. λ.

ἀλλαργεμός (ὁ) δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλαργεμός** βλ.

ἀλλαργεύω δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλαργεύω** βλ.

ἀλλαργηνός-ή-ό κ. **ἀλαργηνός** βλ. λ.

ἀλλαργινά ἐπίρρ. δημ. (Ἰταλ.) κ. ἀλαργινά βλ.

ἀλλαργινός-ή-ό δημ. (Ἰταλ.) **ἀλαργινός** βλ. λ.

ἀλλαργκάντο δημ. μουσ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλαρ**- βαθμιαία ἐπιβράδυνσις τῆς ρυθμικῆς ἀγωγῆς.

ἀλλαργοσβήνω δημ. κ. ἀλαργοσβήνω βλ. λ.

ἀλλαργοτάξιδος-η-ο δημ. ἀλαργοτάξιδος βλ.

ἀλλᾶς-ᾶντος (ὁ) δωρ., ἐκ τοῦ ἀλλάεις-άεντος, Ἡρωδιαν.2,637 καὶ **ἀλλάς-άντος** (πρβλ. Ἡσ. **«ἀλλῆν·** λάχανον», ἐν κάτω Ἰταλίᾳ), κ. **ἀλᾶς·** λουκάνικον (κ. κατὰ συνεκδ. ἐνίοτε ἔντερον): Ἀριστφ. Ἀχ. 146 ὁ δ' **υἱός.. ἤρα φαγεῖν ἀλλᾶντας ἐξ Ἀπατουρίων,** αὐτ. Ἱππ.161 **τί μ' ὠγάθ' οὐ πλύνειν ἐᾷς τὰς κοιλίας πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας;,** Φερεκρ.108 **ζέοντες ἀλλάντων τόμοι,** Πολυδ. 6,52 **φύσκαι, ἀλλᾶντες, χόλιξ·** || νεώτ. ἐν τῷ πληθ. τῶν τροφίμων, εἰς πληθ. **ἀλλᾶντες** ἐδώδιμα παρασκευάσματα ἐξ ὠμοῦ πολτοποιημένου καὶ καρυκευμένου κρέατος ἐν περιβλήματι ἐξ ἐντέρου ἢ κύστεως κττ. δημ. **λουκάνικα, σουντζούκια.**

ἀλλασμένος-η-ο δημ. κ. **ἀλλαγμένος** βλ.· 2) τὸ ἀρσ.ὡς οὐσ. **ἀλλασμένος** δαιμονικὸν πνεῦμα δυσειδές, ὅπερ κατὰ μῦθον κρατοῦντα εἰς πολλὰς χώρας καὶ ἐνιαχοῦ τῆς Ἑλλάδος τοποθετεῖται ὑπὸ τῶν δαιμόνων εἰς τὸ λίκνον μὴ ἐπιμελῶς φυλασσομένου νηπίου, τὸ ὁποῖον οὕτω παραλαμβάνουσιν οἱ δαίμονες· ὅ. ἀλλαχτός, **ἀλλακτός** βλ. λ.

ἀλλάσσω κ. νεώτ., ἀττ. **ἀλλάττω,** ὁμαλόν, παρακ. **ἤλλαχα** (εὕρηται μόνον ἐν συνθ.), μέσ. μέλλ. **ἀλλάξομαι,** μέσ. ἀόρ. **ἠλλαξάμην,** μέσ. παρακ. **ἤλλαγμαι** (συχνὰ ἐν συνθ. παρ' ἀττ.), ὑπερσ. **ἠλλάκτο** (κ. ἐν συνθ.), παθ. μέλλ. α' **ἀλλαχθήσομαι** κ. β' **ἀλλαγήσομαι,** παθητ. ἀόρ. α' **ἠλλάχθην** κ. β' **ἠλλάγην** (πάντες οὗτοι συχνὰ ἐν συνθ.), παθητ. παρακ. **ἤλλαγμαι·** ὁ α' τῶν παθ. μελλ. παρὰ ποιηταῖς ὁ β' παρὰ τοῖς πεζοῖς· ὁ α' παθ.ἀόρ. παρ' Ἡρ. καὶ παρὰ Σοφ. κ. Εὐρ., ὁ δὲ β' παρ' Αἰσχ., Ἀριστφ., τοῖς πεζοῖς, καὶ ἐν ταῖς ἀττικαῖς ἐπιγρ. (ἐκ τοῦ **ἄλλος**) ἀλλάσσω, μεταβάλλω. Ἐνεργ. μτβ. μεταβάλλω τι, καθιστῶ τι διαφορετικὸν ἀπὸ ὅ,τι εἶναι, μετατρέπω τι, ἀλλοιῶ τι, τὸ ἀλλάζω: Παρμ. 8,41 **ἀλλ- τόπον,** Εὐρ.Ἠλ.740 **χρυσωπὸν ἕδραν ἀλλάξαντα,** αὐτ. Ἑλ.836 **θανεῖσθαι κἄποτ' ἀλλάξειν λέχει;** Ἐμπ. 137 **ἀλλ- μορφήν,** Πλάτ.Πολ. 380 D **καὶ ἀλλάττοντα τὸ αὑτοῦ εἶδος εἰς πολλὰς μορφάς,** ΠΔ Βασ.4,5,5 **ἔλαβε.. δέκα ἀλλασσομένας στολάς,** ΚΔΓαλ.4,20 **ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου,** Ἀντων.Λιβ. **ἀλλάξαι τινὰ ἀπ' ἀνθρώπων εἰς δαίμονα,** νεώτ. **ἤλλαξε τὴν πρόσοψιν τῆς οἰκίας·** 2) δίδω πρᾶγμά τι, διὰ νὰ λάβω ἄλλο (ὡς ἀντάλλαγμα), ἀνταλλάσσω τι καὶ **ἀλλ- τί τινος**: Αἰσχ. Πρ.967 **τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν δυσπραξίαν.. οὐκ ἂν ἀλλάξαιμ'** ἐγώ, Σοφ.Ἀντ.949 **οὐράνιον φῶς ἀλλάξαι.. ἐν χαλκοδέτοις αὐλαῖς** (νὰ ἀνταλλάξῃ τὸ οὐρ. φῶς μὲ τὸ ἐν τῷ χαλκοδέτῳ ὑπογείῳ σκότος), ὁμοίως **ἀλλ- τι ἀντί τινος**: Εὐρ.Ἀλκ. 661 **κἀντὶ τῶνδέ μοι χάριν τοιάνδε καὶ σὺ χὠ τεκοῦσ' ἠλλαξάτην·** || **ἀλλ- τι εἴς τι**: Πλάτ.Πολ. 380 D **καὶ ἀλλάττοντα τὸ αὑτοῦ εἶδος εἰς πολλὰς μορφάς·** || **ἀλλ- τι ἔν τινι**: ΚΔ Ρωμ.1,23 **καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος·** || Πάπ. **ἀλλ- τί τινι** (προσ.) κ. **ἀλλ- τί, τινά τινι** (προσ.)· 3) ἀνταποδίδω, πληρώνω τὰ ἴσα: Εὐρ.Ἠλ.89 **ἀφῖγμαι δὲ.. φόνον φονεῦσι πατρὸς ἀλλάξων ἐμοῦ** (Βερν. «ἀποδώσων τὸν φόνον τοῖς φονεῦσιν»)· 4) λαμβάνω τι ἀντὶ ἄλλου τὸ ὁποῖον δίδω, ἀνταλλάσσω τι: Θέογν.21 **ἀλλ- κάκιον τοὐσθλοῦ παρέοντος,** Εὐρ.

Βάκχ.1331 **δάμαρ σὴ ἐκθηριωθεῖσα ὄφεως ἀλλάξει τύπον** (ἡ σύζυγός σου μεταμορφωθεῖσα εἰς ζῷον θὰ ἀνταλλάξῃ τὴν ἰδίαν της μορφὴν μὲ τὴν μορφὴν ὄφεως)· πρβλ.αὐτ.Βάκχ.53, Πλάτ. Φαιδ.69 B **χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων μὴ σκιαγραφία τις ᾖ ἡ τοιαύτη ἀρετή**, Πλάτ.Πολ.289 E **ἀλλ- πόλιν ἐκ πόλεως**· νεώτ. **ἀλλάσσω κατοικίαν**· 5) ἐνεργ. ἀμτβ. μεταβάλλομαι : Ἐμπ.17 **ταῦτ᾽ ἀλλάσσοντα οὐδαμά λήγει** (αἰωνίως μεταβάλλονται), ΠΔ Γέν.45,22 **ἔδωκε .. πέντε ἀλλασσούσας** (δ.γ. **ἐξαλλ-**) **στολάς**· 6) ἐναλλάσσομαι εἴς τι : Πινδ.Ν 11,38 **ἀρεταὶ .. ἀλλασσόμεναι** (ἐναλλάξ, κατὰ σειράν)· 7) ἐν παθητ. σημ κ. συνδιαλλάσσομαι, συμφιλιώνομαι : Σαφ.Ἀπ.997, Φώτ., ΑΒ « **ἀλλαχθῆτε**· ἀντὶ τοῦ διαλλαχθῆτε »· 8) μέσ. μετὰ ἐνεργ. σημασ. ὡς μτβ. μεταβάλλω : Εὐρ.Ἠλ.103 **νῦν οὖν .. ἔξω τρίβου τοῦδ᾽ ἴχνος ἀλλαξόμεθα** (ἂς παραμερίσωμεν ἔξω τῆς ὁδοῦ), Πλάτ.Νόμ.770 E **ἀλλ- πολιτείαν**, ΠΔ Ἱερ.13,23 **εἰ ἀλλάξεται αἰθίοψ τὸ δέρμα αὐτοῦ**· 9) κ. μέσ. ἐν τῇ σημ. ὡς ἀνωτ.2) δίδω τι πρὸς ἀνταλλαγήν, ἀνταλλάσσω τι : Θουκ. 8,82,1 **τήν τε παραυτίκα ἐλπίδα ἕκαστος .. οὐδενὸς ἂν ἠλλάξαντο**, Ἡρ.7,152 **εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήια κακὰ ἐς μέσον συνενείκαιεν ἀλλάξεσθαι βουλόμενοι τοῖσι πλησίοισι**, Ἀντιφ. 138,34 **ἠλλάξαντο πολλῆς εὐδαιμονίας πολλὴν κακοδαιμονίαν**· 10) λαμβάνω τι δι᾽ ἀνταλλαγῆς, εἰς ἀνταλλαγὴν κ. λαμβάνω τι ἐναλλάξ : Εὐρ. ΙΤ 292 **ἀλλ᾽ ἠλλάσσετο φθογγάς τε μόσχων καὶ κυνῶν ὑλάγματα**, Ξεν.Ἑλλ.4,1,35 **καὶ εἰ μὲν ἀλλάξεσθαί σε ἔδει ἀντὶ δεσπότου βασιλέως ἡμᾶς δεσπότας**· 11) ἐντεῦθεν, ἀγοράζω : Πλάτ. Νόμ. 915 D, E **διά τινος ὠνῆς ἢ καὶ πράσεως ἀλλάττεσθαί τί τινι**, αὐτ. Νόμ.849 E **ἀλλ- νόμισμα χρημάτων καὶ χρήματα νομίσματος**, αὐτ.Πολ.371 C **αὐτοῦ γὰρ δεῖ μένοντας .. τὰ μὲν ἀντ᾽ ἀργυρίου ἀλλάξασθαι τοῖς τι δεομένοις ἀποδόσθαι**· 12) συναλλάσσομαι, ἀναμειγνύομαι εἰς ἐμπορικὰς πράξεις, ὡς ἀγοραστὴς ἢ ὡς πωλητής : Πλάτ. Νόμ.915D **ὅσα διά τινος ὠνῆς ἢ καὶ πράσεως ἀλλάττεταί τις ἄλλῳ**.

ἀλλατόλογος-ον μτγν. ὁ πολλὰς ἀλλαγὰς ἢ παρεκβάσεις ἔχων, ὁ περιπεπλεγμένος : Πάπ. **ἀλλατολόγος μῦθος**.

ἀλλαχᾷ ἐπίρρ. δωρ. ἀντὶ **ἀλλαχῇ** βλ. λ.

ἀλλαχῇ δ.γ. **ἀλλαχῆ** δωρ. **ἀλλαχᾷ** ἐν ἄλλῳ τόπῳ, ἐν ἄλλῃ θέσει, ἀλλαχοῦ : Ἐπιγρ. **ἀλλαχᾷ κατοικέν**, Ξεν.Ἀπομν.1,4,12 **γλῶτταν ἄλλῃ ἀλλαχῇ ψαύουσαν τοῦ στόματος**, αὐτ.Ἀν.3,3, 37 **ἄλλος ἀλλαχῇ (δ.γ. ἄλλῃ) διώκων**· 2) **ἄλλοσε** πρὸς ἄλλον τόπον : Ἀριστφ.Ὄρν.1020 **οὐκ ἀναμετρήσεις σαυτὸν ἀπιὼν ἀλλαχῇ ;** Πλούτ.2,430 D **ἄλλοι ἀλλαχῇ φερόμενοι**, Πάπ. **ἀλλαχῇ βαδίζετε**.

ἀλλαχόθεν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐξ ἄλλου τόπου, ἀπὸ ἄλλο μέρος, ἄλλοθεν : ΠΔ, ΚΔ Ἰω.10,1 **ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας .. ἀλλ᾽ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν**, Πλούτ.2,1129 E **ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνίστανται**· || μτφ. ἐξ ἄλλης πηγῆς : Ἀντιφ.3,4,3 **ἀλλαχόθεν ἢ ἐκ τῶν πραγμάτων δηλοῦσθαι**, νεώτ. **γνωστὴ καὶ ἀλλαχόθεν ἦτο ἡ εἴδησις**.

ἀλλαχόθι ἐπίρρ. μτγν. **ἄλλοθι, ἀλλαχοῦ** βλ.λ. : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.333,26, ΑΠ 9,378 **ἀλλ- κοιμᾶσθαι**, Πλούτ.431 A **ἀλλαχόθι που**.

ἀλλαχόσε ἐπίρρ. κ. νεώτ. **ἄλλοσε**, πρὸς ἄλλον τόπον, εἰς ἄλλο μέρος, Ξεν.ΚΠ7,4,7 (δ.γ.), Σιμπλίκ. Φυσ.1164,38 **ἀλλαχόσε ποι**· 2) Πάπ. ἐν ἄλλῳ τόπῳ, ἄλλοθι βλ. **ἀλλαχοῦ**.

ἀλλαχοῦ ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐν ἄλλῳ τόπῳ, ἀλλαχόθι, ἄλλοθι· δημ. ἀλλοῦ : Σοφ.ΟΚ 43 **ἄλλα δ᾽ ἀλλαχοῦ καλά**, Πάπ. **πασῶν λειτουργιῶν ἀφείθημεν τῶν ἀλλαχοῦ**, Ξεν.Ἑλλ.2,3,20, **ἐξέτασιν ποιήσαντες τῶν μὲν τρισχιλίων ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν δ᾽ ἔξω τοῦ καταλόγου ἄλλων ἀλλαχοῦ**· || πρὸς ἄλλο μέρος, **ἄλλοσε**, σχόλ. ἐν Ἰλ.Ο 328 **ἀλλαχοῦ ἄλλου τραπέντος**, Ἀρρ.Ἐπικτ.3,24,4 **ἀλλαχοῦ που φέρει**· οἱ τύποι ἀλλαχόθεν, ἀλλαχοῦ, ἀλλαχῇ, ἀλλαχόσε κρίνονται ὡς ἧττον ἀττικοὶ τῶν **ἄλλοθεν, ἄλλοθι, ἄλλοσε**· || νεώτ. κ. μτφ. ἐν ἄλλῳ προσώπῳ καὶ αἰτίῳ : **ἀλλαχοῦ ζητήσατε τοὺς ἐνόχους**, - **ἀλλαχοῦ ἔγκειται τὸ κακόν**.

ἀλλαχτό (τὸ) δημ. ὡς οὐσ. γενικὸν ὄνομα τῶν κατὰ δημώδη πίστιν κακοποιῶν ἀοράτων ὑπάρξεων, τῶν ἀκουσῶν ἐπήρειαν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἰδίως φρενῶν διασάλευσιν, τὸ λεγ. **λάμπαγμα**, ἢ παρενοχλουσῶν ἄλλως καὶ βλαπτουσῶν αὐτούς· συγγ. **ξωτικό, δαιμονικό, νεραϊδικό** κ.ἄ. : δ.δίστ. **δὲν μὲ λαμπάξαν ἀλλαχτά, ξωθιὲς δὲ μ᾽ ἀμποδέσαν | μόνε τὰ δυὸ ματάκια σου, κερά μου, μὲ πλανέσαν**· 2) ὁ ὡσεὶ ἐξ ἐπηρείας **ἀλλαχτοῦ** ἐλλιπὴς τὰς φρένας καὶ ἔχων τι τὸ περίφοβον, τὸ ἀτελὲς καὶ τὸ ἀδέξιον εἰς τὴν ὁμιλίαν, εἰς τὰς κινήσεις κλ. συνών. **παράλλαγμα**, συγγ. **παρλιακό** : **ἀλλαχτὸ εἶναι ὁ κακομοίρης ἀπὸ γεννησιμιοῦ του**,- **σὰν ἀλλαχτὸ ἔκανε ἀπὸ τὸ φόβο του**· || κ. ὁ ἐκ σωματικῆς ἀτελείας δυσμόρφως καχεκτικός : **εἶναι ἀλλαχτὸ καὶ κάνει τὴν ὄμορφη**· || ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ ὡς ὕβρις : **ἄϊ νὰ χαθῇς, ἀλλαχτό !**

ἀλλαχτός-ή-ό δημ. ἀντὶ **ἀλλακτός** βλ λ.

ἀλλέγκρο δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλλέγρο, ἀλέγρο** βλ.λ.

ἄλλεγον ἐπ. παρατ. τοῦ **ἀναλέγω** βλ. λ.

ἀλλέγρα ἐπίρρ. δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλέγρα** βλ. λ.

ἀλλεγράδα (ἡ) δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλεγράδα** βλ. λ.

ἀλλεγράρω δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλλεγράρω** βλ. λ.

ἀλλεγρέτο (τό) δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλεγρέτο** βλ. λ.

ἀλλεγρία (ἡ) δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλεγρία** βλ. λ.

ἀλλέγρο (τό) δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλέγρο** βλ. λ.

ἀλλέγρος-α-ο δημ. (Ἰταλ.) κ. **ἀλέγρος** βλ.λ.

ἀλλεμάντ (ἡ) δημ. (γαλλ.) γερμανικὸς χορὸς βαρύς, ἀργός, διαιρούμενος εἰς δύο μέρη, ὧν τὸ πρῶτον ἐπαναλαμβάνεται δίς (**allemande**).

ἀλλεμοντίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, εὑρισκόμενον εἰς κρυστάλλους, συνήθως ὅμως εἰς νεφροειδεῖς μάζας ἱστοῦ λεπτοκοκκώδους ἢ φλοιοειδοῦς, ἔχον λάμψιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεταλλικὴν καὶ χρῶμα κασσιτερόλευκον· εἶναι κρᾶμα ἀρσενικοῦ καὶ ἀντιμονίου (**Allemontit**).

ἄλλεν νεώτ. φαρμακ. μᾶζα καταποτίων φωσφοροσαπωνοῦχος· 2) ἀλοιφὴ ὀφθαλμικ.· 3) ἐν τῇ χημείᾳ τῶν τροφίμων : **ἄλλεν ἀντίδρασις** χρωστικὴ οὐσία, ἥτις χρησιμεύει πρὸς διάκρισιν τοῦ ἐλαιολάδου ἀπὸ τῶν ἄλλων σπορελαίων (**Allen**).

ἀλλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀκόρεστος ὑδρογονάνθραξ μετὰ δύο γειτονικῶν διπλῶν δεσμῶν, ἤτοι ἀέριον ἄχρουν, καιόμενον μετ᾽ αἰθαλιζούσης φλογός.

ἀλλέξαι ἐπ. ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ **ἀναλέγω** βλ. λ.

ἀλλεπαλληλία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ παράθεσις πολλῶν πραγμάτων, ἡ ἀλληλοδιαδοχή των, ἡ συνέχεια, ἡ ἐπισώρευσις, ἡ συσσώρευσις κατὰ συνεχῆ ἢ σχεδὸν συνεχῆ διαδοχήν : Εὐστ.12,2 **χαίρει ἡ ἀνειμένη φράσις τῇ ἀλλεπαλληλίᾳ τῶν φωνηέντων**, νεώτ. ἡ **ἀλλεπαλληλία τῶν ἀτυχημάτων**.

ἀλλεπάλληλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου (ἢ ἐπὶ πραγμ., τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου), ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον (ἐπίσης ἐπὶ πραγμ.), συνεχής, πυκνός, συχνός· ΕΜ « **ἀλλεπάλληλον τὸ η** (εἰς τὴν λ. **ἠήθεσσον**), Ἡσ. « **ἀλλεπάλληλα**· συνεχῆ », ΕΜ **ἀλλεπάλληλος σύνθεσις** (ὡς ἐν τῇ λ. **συν-ομήλικες**), αὐτ. **ἀλλεπάλληλος σύνθεσις** = παράλληλος (ὡς ἐν λ. **δυσ-άμμαρος** παρὰ τὸ **ἄμμαρος**), Ἀλκίφρ.4,13,11 **ἀλλ- κυμβία**, Βασ. **ἀλλεπαλλήλοις κύμασι**, Νικήτ.Εὐγ.5,268 **συνδαμάζειν ἀλλεπαλλήλοις πόνοις**, νεώτ. **ἀλλεπάλληλα γεγονότα, ἀλλεπάλληλαι ζημίαι**· || τὸ οὐδ. τὸ **ἀλλεπάλλη-**

λον ὡς οὐ. τὸ ἀδιάκοπον, ἡ συνέχεια· Ζωναρ. « ἀλλεπάλληλαν· πυκνόν, συνεχές », Παυσ.9,39,4 τοῦτον διὰ τῶν πολέμων τὸ **ἀλλεπάλληλον ἀφείκασιν ἡμίεργον·** 2) ὁ ἐναλλασσόμενος, ὁ μεταβαλλόμενος, ποικίλος : Βέττ.Βάλ.331,22 **ἀλλ- δρόμος** (τοῦ ἡλίου), αὐτ.243,29 **ἀλλ- ἀποτελέσματα.**

ἀλλεπαλλήλως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐναλλάξ, συχνά, συνεχῶς· ΕΜ « ἀμοιβηδόν . . τὸ **ἀλλεπαλλήλως** » : Ἐπιφάν. 1,1036D **αἱ νέαι ἀλλεπαλλήλως τῇ αὐτῇ κεχρημέναι ἀγωγῇ·** || ποικιλοτρόπως : Βέττ.Βάλ.272,23 **ἀλλεπαλλήλως διασαφεῖν τι.**

ἀλλεργία (ἡ) νεώτ. φυσιολ. τὸ βιολογικὸν φαινόμενον, ὅπερ προκαλεῖται μετὰ τὴν ἐν τῷ ὀργανισμῷ εἰσαγωγὴν ἀντιγόνου τινὸς καὶ καθ' ὃ μετατρέπεται ἡ πρὸς ἀντίδρασιν ἱκανότης τοῦ ὀργανισμοῦ πρὸς νέαν ἔγχυσιν τοῦ αὐτοῦ ἀντιγόνου.

ἀλλεργιογόνοι οὐσίαι (αἱ) νεώτ. φυσιολ. αἱ οὐσίαι, αἱ προκαλοῦσαι τὴν ἐμφάνισιν τοῦ φαινομένου τῆς ἀλλεργίας βλ. λ., τὰ ἀντιγόνα.

ἀλλερετοὺρ δημ. (γαλλ.) κ. ἀλερετοὺρ βλ. λ.

ἀλλερία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **σκραφουλαριδῶν ἢ γρομφαδιωδῶν,** περιλαμβάνον θάμνους ἀειθαλεῖς, κοσμητικούς, ἰθαγενεῖς τῆς Ν. Αφρικῆς, ἓν εἶδος τῶν ὁποίων καλλιεργεῖται διὰ τὰ ὡραῖα ἐρυθρὰ ἄνθη του, δυνάμενον νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι (Halleria L.).

ἀλλέως ἐπίρρ. μον. κ. δημ. κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλιῶς, διαφορετικὰ βλ. λ. : Ἀνν.Κομν.στ.43 **πάντες γὰρ ἀποθνήσκουσι κἂν οὕτως κἂν ἀλλέως·** δημ. **ἀλλέως μοῦ φέρθηκε, - ἀλλέως τὸν ἤξερα κι ἀλλέως εἶναι·** || δημ. κ. ἁπλῶς πρὸς ἐκφρ. ὑποθετικῆς ἀντιθέσεως, ὡσεὶ διαζευκτικῶς : **προφυλάξου, ἀλλέως θ' ἀρωστήσῃς** (ἂν δὲν προφυλαχθῇς θ' ἀρωστήσῃς, καὶ διαζευκ. ἢ θὰ προφυλαχθῇς ἢ θ' ἀρωστήσῃς).

ἄλλῃ δωρ. **ἄλλᾳ ἢ ἄλλᾳ** (πρβλ. Ἀπολλ.Δύσκ. Ἐπιρρ.175,13), αἰολ. **ἄλλαι** ἐν Δελφ. καὶ Μεγαρ. Ἐπιγρ. **ἀλλεῖ** ἐπίρρ. (κυρ. δοτ. τοῦ θηλ. τῆς ἀντων. **ἄλλος**) ἐπίρρ. τρόπου ἄλλως, κατ' ἄλλον τρόπον (κατ' ἔλλειψιν ἀντὶ **ἄλλῃ ὁδῷ ἢ βουλῇ ἢ τέχνῃ**) : Ἰλ.Ο 51 **καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλῃ,** Ἡρ. 6,2) **δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες . . τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ** (σημειωτέα ἡ χρῆσις τοῦ ἐνάρθρου ἐπιρρ.), Πλάτ.Πολ.434 C **οὐκ ἄλλῃ ἔμοιγε δοκεῖ . . ἔχειν ἢ ταύτῃ,** Ξεν.ΚΠ 1,1,1 **ἄλλῃ πως,** Πλούτ.Ρωμ.8 **ἄνδρα ἄλλῃ τε χρηστὸν καὶ τοῦ Νομήτορος φίλον·** 2) ἐπίρρ. τόπου δηλοῦν α) τὴν ἐν τόπῳ στάσιν, ἐν ἄλλῳ τόπῳ, ἀλλαχοῦ, ἄλλοθι : Ἰλ.Ν 49 **ἄλλῃ μὲν γὰρ ἐγώ γ' οὐ δείδια χεῖρας,** αὐτ.Θ 516 **ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραΐζέμεν αἰπήν,** Σοφ.Φιλ.23 **εἴτ' ἐκεῖ . . εἴτ' ἄλλῃ κυρεῖ·** ἐνίοτε μετὰ τοῦ ἄρθρ. τῇ ἐνν. τοῦ οὐσιασ. **χώρᾳ ἢ ὁδῷ,** Ἡρ.3,36 **οἱ ἱρέες τῶν θεῶν τῇ μὲν ἄλλῃ κομῶσι, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ξυρῶνται,** αὐτ.4,28 **βρονταί τε ἦμος τῇ ἄλλῃ γίνονται,** Σοφ.Τρ.907 **ἄλλῃ δὲ κἄλλῃ δωμάτων στρωφωμένη** (σχόλ. « τῇδε κἀκεῖσε »), Θουκ.2,4,4 **ἄλλοι δὲ ἄλλῃ τῆς πόλεως σποράδες ἀπώλλοντο,** Ἱππ.Κεφ.Τραυμ.8 **ἄλλῃ τῆς κεφαλῆς·** β) τὴν εἰς τόπον κίνησιν, **ἄλλοσε,** πρὸς ἄλλο μέρος : Ἰλ.Α 120 **γέρας ἔρχεται ἄλλῃ** αὐτ.Ρ 478 **ἔσθι' ἔκηλος . . ἡ ἄπιθ' ἄλλῃ,** Ἡρ.1,46 **διαπέμψας ἄλλους ἄλλῃ,** Πλάτ.Φαῖδρ.253 Α **ἄλλος ἄλλῃ φέρεται.**

ἀλλ' ἢ (= ἀλλά βλ. ἐν λ. 3), παρά, πλήν, ἐκτός, παρεκτός· κατόπιν ἀρνητ. προτάσεων, καὶ δὴ ὑπὸ τῶν **οὐδείς** (**οὐδεὶς ἄλλος, οὐδεὶς ἕτερος**) ἢ **μηδείς** (**μηδεὶς ἄλλος, μηδεὶς ἕτερος**) εἰσαγομένων : Ἡρ.9,109 **ἔμελλε οὐδεὶς ἄρξειν ἀλλ' ἢ ἐκείνη,** πρβλ.Θουκ.3,71,1 **τότε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθ' ἀλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας,** Ἱππ.Ἀφ. **μὴ καταπίνειν ἀλλ' ἢ μόλις,** Λυσ.19,28 **οὐκ ἦν ἀλλ' ἢ χωρίδιον,** Πλάτ.Φαιδ.81 Β **ὥστε μηδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθὲς ἀλλ' ἢ τὸ σωματοειδές·** || ἐνίοτε κατόπιν φρ. περιεχούσης ἀρνητικὴν ἔννοιαν : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.7 **τί διαφέρει ἀλλ' ἢ τό γε εἶδος,** Πλάτ.Φαῖδρ.258 Ε **τίνος ἕνεκα ἀλλ' ἢ τῶν τοιούτων;** Ἡ ἔκφρασις **ἀλλ' ἢ** φαίνεται ὅτι προῆλθεν ἐκ συμφυρμοῦ ἀφ' ἑνὸς τῆς ἐκφράσεως **οὐδὲν ἄλλο ἢ** ἢ ἄλλο ἢ· πρβλ. Ἡρ.1,49 **οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὅ,τι . . ἄλλο γε ἢ ὅτι,** αὐτ.9,8 **οὐδ' ἔχω εἰπεῖν τὸ αἴτιον . . ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἰσθμὸς . . .,** καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐκφρ. **οὐδὲν ἄλλο . . ἀλλά.**

ἀλληγόρημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ἡ ἀλληγορικὴ ἑρμηνεία· || νεώτ. κ. ἡ ἀλληγορικὴ ἔκφρασις· || τὸ ἀλληγορικῶς βλ. λ. λεγόμενον.

ἀλληγορητής (ὁ) μτγν., μον. κ. νεώτ. ὁ ἑρμηνεύων ἀλληγορικῶς· ἢ ὁ ὁμιλῶν ἀλληγορικῶς : Θεοδώρητ. εἰς Γένεσ.3,99 **οἱ μὲν ἀλληγορηταὶ τὴν θνητὴν σάρκα φασὶ τὰ δέρματα,** Εὐστ.123,32 **καὶ τοιαῦτα μέν τινα οἱ ἀλληγορηταί.**

ἀλληγορία (ἡ) μτγν., μον. κ. νεώτ. κ. δημ. ἄλλα τὸ νὰ λέγῃ τις καὶ ἄλλα νὰ ἐννοῇ, ἡ ὑποδήλωσις ἐννοίας διαφόρου ἐκείνης, ἣν τὸ πρῶτον συλλαμβάνει τις ἀκούων ἢ ἀναγινώσκων τὰς λέξεις· Τρύφ.Τρόπ.579 « **ἀλληγορία** ἐστὶ φράσις ἕτερον μέν τι δηλοῦσα, ἑτέρου δὲ ἔννοιαν παριστῶσα », Ἡρακλ.Ἀλλ.5 « ὁ γὰρ ἄλλα μὲν ἀγορεύων τρόπος, ἕτερα δὲ ὧν λέγει σημαίνων, ἐπωνύμως **ἀλληγορία** καλεῖται », Quint.8,6,4 « ἢ ἄλλο διὰ τῶν λόγων καὶ ἄλλο διὰ τῆς ἐννοίας δεικνύει » : Λογγῖν.9,7 **πλὴν εἰ μὴ κατ' ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο,** νεώτ. **ὁ Ἰησοῦς πολλάκις ἐδίδαξε διὰ παραβολῶν καὶ ἀλληγοριῶν·** || ἡ κεκαλυμμένη φράσις, ὁ σκοτεινὸς λόγος (ἰδ. ἐν πληθ.) : Κικ.Ἀττ.2,20,3 « ἐὰν ἔχω νὰ σοὶ γράφω περισσότερα, θὰ τὰ καταστήσω σκοτεινὰ ἀλληγορίαις »· || ἐπὶ ἀλληγορικῆς ἐκθέσεως μυθικῶν παραδόσεων : Πλούτ.Ἠθ.19 Ε **οὓς** (μύθους) **ταῖς πάλαι μὲν ὑπονοίαις, ἀλληγορίαις δὲ νῦν λεγομέναις, παραβιαζόμενοι καὶ διαστρέφοντες ἔνιοι·** 2) ἔκφρασις δι' εἰκόνων, μεταφορική : Δημήτρ.99 **τὰ μυστήρια ἐν ἀλληγορίαις λέγεται . . ὥσπερ ἐν σκότῳ καὶ νυκτί,** Φιλόδ.ρητ.174 **χρῆσθαι μεταφοραῖς ἢ ἀλληγορίαις** (πρβλ.αὐτ.164), Εὐστ.19,1 **τὴν τοῦ λόγου ἀτοπίαν ἀλληγορία ἐθεράπευεν ἢ ἀναγωγικὴ ἢ καὶ ἱστορική·** 3) δημ. κατὰ παρέκτ. ὁ ὑπαινιγμός, ἡ περίπλοκος ἀσαφὴς ἔκφρασις, ἡ ἀοριστολογία : **ἄφησ' τὶς ἀλληγορίες καὶ μίλα μας ξάστερα.**

ἀλληγορικά ἐπίρρ. δημ. **ἀλληγορικῶς** βλ. λ. || κ. κατὰ παρέκτ. μὲ τρόπον ἀσαφῆ, δι' ὑπεκφυγῶν ἢ ὑπαινιγμῶν : **σὲ ρωτῶ τί ἔκανες τὰ λεφτὰ καὶ σὺ ὅλο ἀλληγορικὰ μ' ἀποκρίνεσαι.**

ἀλληγορικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ἀλληγορίας ἐκφραζόμενος, ἢ ὡς ἀλληγορία νοούμενος, ὁ περιέχων ἀλληγορίαν βλ.λ.· Ἀρτεμίδ.4,1 « **ἀλληγορικοὶ ὄνειροι·** οἱ τὰ σημαινόμενα δι' αἰνιγμάτων ἐπιδεικνύντες » (ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τοὺς θεωρηματικούς), Εὐστ.1876,42 « **ἀλληγορικοὶ ὄνειροι** οἱ ἄλλα δι' ἄλλων ἀγορεύοντες »· 2) ὁ περιέχων εἰκόνας ἢ μεταφοράς : Λογγῖν.32,7 (διασύρουσι τὸν Πλάτωνα ὡς) **εἰς ἀκράτους καὶ ἀπηνεῖς μεταφορὰς καὶ εἰς ἀλληγορικὸν στόμφον ἐκφερόμενον·** || κ. ὁ χρησιμοποιῶν εἰκόνας ἢ μεταφοράς : σχόλ. Ἀριστφ.Βάτρ.86 **ἀλληγορικὸς Ξενοκλῆς ἐν τῇ ποιήσει·** || κ. νεώτ. κ. δημ. **ἀλληγορικὴ ἑρμηνεία, - ἀλληγορικὴ παράσταση.**

ἀλληγορικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. βλ. -ά ἐν ἀλληγορικῇ ἐννοίᾳ, μεταφορικῶς : Δημητρ.254 **δεινότερον ἀλληγορικῶς ῥηθέν,** Ἐπιφάν.Αἱρ.21,2 **ἀλληγορικῶς δὲ οἱ ποιηταὶ περὶ τούτων ἔφασαν,** σχόλ. Σοφ.ΟΤ 170 **ἔγχος ἀλληγορικῶς ἡ βοήθεια, παρὰ τὸ ἔχεσθαι·** νεώτ. **ὁμιλεῖς ἀλληγορικῶς.**

ἀλληγοριστής (ὁ) μτγν., μον. κ. νεώτ. ὁ ἀλληγορητής βλ. λ.· Εὐσ.Ἱστ.Ἐκκλ.217Α **ἔλεγχον ἀλλη-**

γοριστῶν λόγον τινὰ περὶ τούτου συντάξας ἐπέγραφεν, πρβλ. Εὐσ.2,692Α, νεώτ. ἀλληγορισταὶ ποιηταὶ (ποιούμενοι μεγάλην χρῆσιν ἀλληγοριῶν).

ἀλλήγορος-ον ὁ ἀλληγορικός βλ. λ.· ΕΓουδ. παρήγορος καὶ ἀλλήγορος.

ἀλληγόρως ἐπίρρ. ἀλληγορικῶς βλ. λ. ἀνών. (Ἴσως Τζέτζ.) παρὰ σχολ. Αἰσχ.Πρ.428 «ὁ γοῦν ἀκούων γνῶθι τοῦτ' ἀλληγόρως».

ἀλληθώρης θηλ. -α δημ. ἀντὶ ἀλλοίθωρος βλ.λ. γκαβὸς βλ. λ.: οἱ ἀλληθώρες χαμηλοβλέπουν.

ἀλληθωριά (ἡ) δημ ἐσφ.γ. ἀντὶ ἀλλαιθωριά βλ.λ.

ἀλληθωρίασμα (τὸ) δημ. ἀλλοιθώριασμα βλ.λ.

ἀλληθωρίζω δημ. ἐσφ.γ. ἀντὶ ἀλλοιθωρίζω βλ.λ.

ἀλληθώρισμα (τὸ) δημ. ἀλλοιθώρισμα βλ. λ.

ἀλλοιθωρισμός (ὁ) νεώτ. δημ. ἐσφ.γ. ἀντὶ ἀλληθωρισμός βλ. λ.

ἀλλήθωρος-η-ον δημ. κ. ἀλληθώρης-α ἐσφ. γ. ἀντὶ ἀλλοίθωρος βλ.λ. ὁ παραβλώψ.

ἀλληκτί βλ. ἀληκτί.

ἄλληκτος-ον ποιητ. ἀντὶ ἄληκτος βλ. λ.

ἀλληλαγαπῶμαι νεώτ. ἀγαπῶμαι μετ' ἄλλου ἢ ἄλλων ἀμοιβαίως: οἱ συγγενεῖς ἀλληλαγαπώμεθα.

ἀλληλαδελφώνομαι νεώτ. συνδέομαι μετ' ἄλλου ἢ ἄλλων διὰ στενῆς, οἱονεὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης.

ἀλληλαίτιοι (οἱ) μτγν. οἱ αἴτιοι ἀλλήλων, ἀμοιβαδόν αἴτιοι ἀλλήλων: Ἰουστ.Μ 184 ἀλληλαίτιαι ὁ μὲν θεὸς κόσμου, ὁ δὲ κόσμας θεοῦ.

ἀλληλαναδοχή (ἡ) ἡ ἀμοιβαία ὑπὸ δύο ἢ πλειόνων συνομολόγησις καὶ ἀναδοχὴ ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως: Πάπ. ἐξ ἀλληλεγγύης καὶ ἀλληλαναδαχῆς μεμισθῶσθαι.

ἀλληλανάδοχος-ον ὁ συνομολαγήσας ἀλληλαναδοχήν βλ.λ.: Πάπ. ἀλληλέγγυοι καὶ ἀλληλανάδοχοι.

ἀλληλανεμία (ἡ) μτγν. ἡ ἐν ἀμοιβαιότητι πνοὴ τῶν ἀνέμων, ἡ ἐναλλαγὴ τῶν ἀνέμων, ἡ συνεχὴς μεταβολὴ τῶν ἀνέμων (συχνὴ ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ): Ἰω.Λυδ.Διοσ.31 εἰ βροντήσει, ἀλληλανεμίαν ἐπισφαλῆ ταῖς βοτάναις δηλοῖ.

ἀλληλάξαι Ἡσ. «ἀλλήλους ἐλάσαι», ἐξ ἀμφβ. ἐνεστ. ἀλληλάζω (ὅπερ ὅμως προϋποθέτει μᾶλλον τὸ ἀλλήλων παρὰ τὸ ἐλάω - ἐλούνω).

ἀλληλαπάγομαι νεώτ. κ. ἀλληλοαπάγομαι ἀπάγομαι βλ.λ. ἀμοιβαίως, ἤτοι ἀπάγομαι (ὑπό τινος) καὶ ἀπάγω ἐγὼ (αὐτόν): ἀλληλαπήχθησαν οἱ νέοι καὶ ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των παρὰ τὴν θέλησιν τῶν γονέων.

ἀλληλαπαγωγή νεώτ. ἡ ὑπὸ ἄρρενος ἀπαγωγὴ βλ.λ.7 (θήλεος συναινέσει καὶ ἑκουσίως τούτου.

ἀλληλαρπάζομαι νεώτ. κ. δημ. ἐνεργῶ καὶ ὑφίσταμαι ἀμοιβαίως μετ' ἄλλου ἢ ἄλλων ἁρπαγήν, βιαίαν ἀφαίρεσιν περιουσιακῶν πραγμάτων: ἐκανόνισαν τὰς διαφαράς των ἀλληλαρπαζόμεναι· 2) κ. δημ. ἔρχομαι εἰς χεῖρας, συμπλέκομαι μετ' ἄλλαυ ἐπιτιθέμενος ἅμα καὶ ἀμυνόμενος: ἀπὸ λόγο σὲ λόγα πάνω στὸ πιοτὸ ἀλληλαρπάχτηκαν (συνηθέστ. ἁρπάχτηκαν)· 3) μόνον δημ. ἀλληλαπάγομαι βλ.λ.

ἀλληλασφάλεια (ἡ) νεώτ. ἡ μεταξὺ πλειόνων ἀμοιβαία ἀσφάλεια· || νομ. ἡ ἀσφάλεια, καθ' ἣν οἱ ἀσφαλιζόμενοι εἶναι συγχρόνως καὶ ἀσφαλισταὶ ἀλλήλων, ἡ σύμβασις καθ' ἣν πλείονα πρόσωπα ἐκτεθειμένα εἰς τοὺς αὐτοὺς ἢ παραπλησίους κινδύνους ζημιῶν, ἑνοῦνται δι' ἀμοιβαίας ἐνοχικῆς συστάσεως καὶ ἀμοιβαίως ἀσφαλίζονται, (συνιστῶντες συνήθως κοινὸν ταμεῖον ἀσφαλείας βλ. λ.) πρὸς ἀποφυγὴν ἢ περιορισμὸν ζημιῶν αἵτινες δύνανται νὰ συμβῶσιν εἴς τινα ἐξ αὐτῶν, τῆς τυχὸν ζημίας οὕτω ἑνὸς ἢ πλειόνων βαρυνούσης πάντας ἀπὸ κοινοῦ: ἡ ἀλληλασφάλεια τῶν ἀτμοπλοϊκῶν ἑταιρειῶν μας, - ἡ κοινωνικὴ ἀλληλασφάλεια πρέπει σὺν τῷ χρόνῳ νὰ καταστῇ πρωταρχικὸς ὅρος τῆς κρατικῆς ὀργανώσεως.

ἀλληλασφαλιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀλληλασφάλειαν βλ.λ. ἀλληλασφαλιστικοὶ συνεταιρισμοί.

ἀλληλεγγύη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀμοιβαία, ἡ ὑπὲρ ἀλλήλων ἐγγύησις, ἡ νομικὴ σχέσις δύο ἢ περισσοτέρων προσώπων, ὧν ἕκαστον εὐθύνεται ἐκ τῆς ἐνοχῆς δι' ὁλόκληρον τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς: Πάπ. βουλόμεθα μισθώσασθαι ἐξ ἀλληλεγγύης, αὐτ. ὁμολογοῦμεν ἐξ ἀλληλεγγύης ἐσχηκέναι ἡμᾶς παρὰ σοῦ (δάνειον)· 2) νεώτ. ἐν τῇ κοινωνιολογίᾳ, ἡ ἀμοιβαία ἐξάρτησις τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας, καθ' ἣν ἡ ἰδία ἑκάστου καὶ ἡ τοῦ συνόλου εὐημερία προϋποθέτει τὴν εὐημερίαν τοῦ ἄλλου: ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη ἐπιβάλλει τὴν φιλανθρωπίαν, - ἡ συναδελφικὴ ἀλληλεγγύη.

ἀλληλέγγυος (-α)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μετ' ἄλλου ἀμοιβαίως ὑπέγγυος εἴτε ἐξ ἑκουσίας αὐτοῦ συνομολογήσεως εἴτε καὶ ἐκ ῥήτρας τοῦ νόμου, ὁ μετ' ἄλλου ἢ μετ' ἄλλων ὑπέχων κοινὴν ὑποχρέωσιν ἢ εὐθύνην: Πάπ. τῆς πράξεως γινομένης ἔκ τε ἀμφοτέρων ὄντων ἀλληλεγγύων ἐς ἔκτισιν καὶ ἐξ ἑνὸς καὶ ἐξ οὗ ἐὰν αὐτῶν αἱρῆται, Πρόδρ. λόγοις ἀλληλεγγύοις (οἵτινες ἐδόθησαν κατ' ἀμοιβαίαν ἐγγύησιν), νεώτ. συνωμολόγησαν τὴν μίσθωσιν ὡς ἀλληλέγγυοι, φρ. ἀλληλέγγυος ἐνοχή, - οἱ ὁμόρρυθμοι ἑταῖροι εἶναι (νόμῳ) ἀλληλέγγυοι· || τὸ οὐδ. ἀλληλέγγυον ὡς οὐσ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ· Ἡσ. «ἀλληλέγγυον, ἡ ἐξ ἀμφοτέρων πίστις ἀλλήλοις ἢ ἀλλήλαις»· || κ. κατ' ἐπέκτ. πέραν τῆς νομ. ἐννοίας: τὰ ἀντιπολιτευόμενα κόμματα ἐκηρύχθησαν ἀλληλέγγυα· || τὸ οὐδ. ἀλληλέγγυον ὡς περιληπτικὸν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας: τὸ ἀλληλέγγυον τῶν ἀντιπάλων τῆς Κυβερνήσεως.

ἀλληλεγγυότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ μεταξὺ ἀλληλεγγύων σχέσις· || ἡ ἰδιότης τοῦ ἀλληλεγγύου βλ.λ.: εἶναι ὑπόχρεας ἐξ ἀλληλεγγυότητος.

ἀλληλεγγυῶμαι νεώτ. συνομολογῶ ἐνοχικὴν ἢ ἄλλην ὑποχρέωσιν ὁμοῦ μετ' ἄλλου πρὸς τρίτον ὡς ἀλληλέγγυος βλ.λ.

ἀλληλεγγύως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. δημ. ἀλληλέγγυα ἐν ἀμοιβαίᾳ ὑπὲρ ἀλλήλων ἐγγυήσει, ἐξ ἀλληλεγγύης: βλ.λ.: Ἰουστιν.Ἔδικτ.9,3· || νεώτ. κατὰ τρόπον ἢ ἐξ ὑποχρεώσεως ἢ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἀλληλεγγύης βλ. λ.: φρ. συνήθ. ἐν συμβολαίοις: οἱ ἕτεραι συμβαλλόμενοι ὑπόσχονται ἀλληλεγγύως καὶ ἀδιαιρέτως νὰ . .

ἀλληλεθνής-ές νεώτ. νόμ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἐθνῶν πρὸς ἄλληλα, ὁ διεθνής: Φλογαΐτου Λεξ.Νομ. τὸ ἀλληλεθνὲς δίκαιον (συνηθέατ. διεθνὲς δίκαιαν).

ἀλληλέλκομαι νεώτ. ἕλκομαι μετ' ἄλλου ἀμοιβαίως.

ἀλληλεκτίμησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀμοιβαία ἐκτίμησις

ἀλληλεκτιμῶμαι-άομαι νεώτ. ἐκτιμῶμαι ὑπό τινος καὶ ἐκτιμῶ ἐγὼ αὐτόν: ἐπιστήμονες ἀλληλοεκτιμώμεναι (ἐκτιμῶντες ἀλλήλους).

ἀλληλένδετα ἐπίρρ. δημ. ἀλληλενδέτως βλ.λ.

ἀλληλένδετος (-η)-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. συνηθέστ. ἐν πληθ. καὶ τὸ οὐδ. ἐν περιληπτ. ἐννοίᾳ ὁ μετ' ἄλλου κατ' ἀμοιβαίαν ἐξάρτησιν συνδεδεμένος: Ἰω.Χρ. ἐν ἁλύσει χρυσῇ κρίκαις ἀλληλενδέταις συμβεβλημένῃ· || κ. μτφ.: σχολ. Αἰσχ.36 ὑποθέσεις ἀλληλενδέτους καὶ συνεχεῖς, νεώτ. ἀλληλένδετα ζητήματα· καὶ τὸ οὐδ. ἐν περιληπτ. ἐννοίᾳ: τὸ ἀλληλένδετον τῶν ζητημάτων· δημ. οἱ δουλιές τους εἶναι ἀλληλένδετες.

ἀλληλενδέτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. ἀλληλένδετα ἐν ἀμοιβαίᾳ συνδέσει καὶ ἐξαρτήσει: τὰ ὑποστηρίγματα ἐτέθησαν ἀλληλενδέτως· || εὐχρηστότερον μτφ.: τὰ ζητήματα ἐτέθησαν ἀλληλενδέτως.

ἀλληλενοχοποιοῦμαι νεώτ. ἐνοχοποιοῦμαι ὑπό τινος καὶ ἐνοχοποιῶ ἐγὼ αὐτόν : **οἱ κατηγορούμενοι ἀλληλενοχοποιήθησαν.**

ἀλληλεξάρτησις (ἡ) κ. **ἀλληλοεξάρτησις (ἡ)** νεώτ. ἡ ἀμοιβαία δύο ἢ πλειόνων προσώπων, πραγμάτων, φαινομένων, ἐννοιῶν ἐξάρτησις βλ.λ. : **ἀλληλεξάρτησις τῶν κοινωνικῶν φαινομένων, - ἡ κατ' ἀλληλεξάρτησιν διαδοχὴ τῶν γεγονότων ἤγαγεν εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ πεπρωμένου.**

ἀλληλεξαρτῶ νεώτ. κ. **ἀλληλοεξαρτῶ** καθιστῶ ἢ λογίζω ἐν ἀλληλεξαρτήσει βλ.λ. δύο ἢ πλείονα πράγματα : **ἀλληλεξηρτήσαμεν τὰς τύχας μας·** || συνηθέστ. ὁ παθ. τ. : **ἡ παραγωγικὴ ἐπίδοσις καὶ ἡ εὐημερία πάσης χώρας ἀλληλεξαρτῶνται.**

ἀλληλεξυπηρετοῦμαι-έομαι νεώτ. κ. **ἀλληλοεξυπηρετοῦμαι** βλ. λ.

ἀλληλεπαινοῦμαι-έομαι νεώτ. ἐπαινοῦμαι ὑπό τινος καὶ ἐπαινῶ ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλεπηρεάζομαι νεώτ. ἐπηρεάζομαι βλ.λ. ὑπό τινος καὶ ἐπηρεάζω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλεπιβλέπομαι ἐπιβλέπομαι βλ.λ. ἐποπτεύομαι, ἐπιτηροῦμαι ὑπό τινος καὶ ἐπιβλέπω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλεπιβουλεύομαι νεώτ. ἐπιβουλεύομαι βλ.λ. τινὰ καὶ ὑφίσταμαι ἐπιβουλὴν ὑπ' αὐτοῦ.

ἀλληλεπιδεικνύομαι νεώτ. ποιοῦμαι ἐπίδειξιν βλ.λ. πρός τινα ποιούμενον ἐπίσης ἐπίδειξιν πρός με.

ἀλληλεπιδοκιμάζομαι νεώτ. ἐπιδοκιμάζομαι ὑπό τινος καὶ ἐπιδοκιμάζω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλεπίδρασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀμοιβαία ἐπίδρασις, ἐπενέργεια : **ἡ ἀλληλεπίδρασις μεταξὺ δύο φυσικῶν φαινομένων, - μεταξὺ ὅλων τῶν λαῶν ὑφίσταται οἰκονομικὴ ἀλληλεπίδρασις·** || κ. ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ : **ἡ μεταξὺ ῥήτορος καὶ ἀκροατηρίου ἀλληλεπίδρασις·** || φιλοσ. ἡ ἐπ' ἄλληλα ἐπίδρασις τῶν ὄντων ἐν τῷ κόσμῳ, **ἀλληλοαδράνεια** βλ. λ.· || κ. ἡ ἀμοιβαία ἐπίδρασις σώματος καὶ πνεύματος, ἐν ταῖς δυϊστικαῖς θεωρίαις· || **εἰδ.** ἐν τῇ μεταλλουργίᾳ μερικὴ φρῦξις θειούχου μεταλλεύματος, καθ' ἣν τὸ παραγόμενον ὀξίδιον ἀνάγεται εἰς μέταλλον τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἐπίσης ἀναγομένου ὑπολοίπου μεταλλεύματος.

ἀλληλεπικαλοῦμαι-έομαι νεώτ. ποιοῦμαι ἐπίκλησιν βλ. λ. πρός τινα ἀπευθύνοντα ὁμοίως πρός με ἐπίκλησιν.

ἀλληλεπίκουρος-ον νεώτ. ὁ παρέχων ἢ λαμβάνων ἐξ ἀμοιβαιότητος ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων ἐπικουρίαν χρηματικὴν (ἀλληλοβοήθειαν), ἐπὶ ἱδρυμάτων ἀλληλοβοηθείας : Βασ.Διάτ. 11 Ἰαν. 1860 **ἀλληλεπίκουρος ἑταιρία.**

ἀλληλεπικρίνομαι νεώτ. ἐπικρίνομαι ὑπό τινος καὶ ἐπικρίνω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλεπιτηροῦμαι-έομαι νεώτ. ἐπιτηροῦμαι βλ.λ. ὑπό τινος καὶ ἐπιτηρῶ ἐγὼ αὐτόν : **ἀλληλοϋποψιάζονται καὶ ἀλληλοεπιτηροῦνται..**

ἀλληλερεθίζομαι νεώτ. ἐρεθίζομαι βλ. λ. ὑπό τινος καὶ ἐρεθίζω ἐγὼ αὐτόν : **ἀλληλερεθισθέντες δι' ὕβρεων συνεπλάκησαν.**

ἀλληλερωτῶμαι-άομαι νεώτ. ἐρωτῶμαι ὑπό τινος καὶ ἐρωτῶ ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλευεργετοῦμαι-έομαι νεώτ. εὐεργετοῦμαι ὑπό τινος καὶ εὐεργετῶ ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλεχθρεύομαι νεώτ. ἔχω ἔχθραν πρός τινα διακείμενον ὁμοίως ἐχθρικῶς πρός με.

ἀλληλίζω μτγν. Ἡσ. « **ἀλληλίζειν·** ἄλλως καὶ ἄλλως λέγειν » (πρβλ. ἐπαμφοτερίζω), αὐτ. « **ἀλληλίζεσθαι·** τὸ ἀλλήλους (ἢ -οις ;) ἐπιχειρῆσαι »· || κατακλίνομαι μετά τινος : Κλήμ. Ἀλεξ. παιδ.2,86 **τὸ δὲ αὐτὸ ἄρρενί τε καὶ θηλείᾳ προσπέφυκεν ὑαίνῃ, διὰ τὸν ὑπερβάλλοντα πασχηματισμόν, ἀλληλίζει γὰρ καὶ ὁ ἄρρην,** AB « **ἀλληλίζειν·** ἀλλήλους περαίνειν» (= ὀχεύειν, συνουσιάζειν).

ἀλληλοαναιροῦμαι-έομαι ἀναιροῦμαι βλ.λ.4) ὑπό τινος καὶ ἀναιρῶ ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοασπάζομαι νεώτ. λαμβάνω παρά τινος ἀσπασμὸν καὶ δίδω εἰς αὐτὸν τοιοῦτον : **οἱ δύο πολιτικοὶ ἀντίπαλοι ἀλληλοησπάσθησαν.**

ἀλληλοατιμάζομαι νεώτ. ἀτιμάζομαι ἀμοιβαίως, ἀτιμάζομαι ὑπ' ἄλλου καὶ ἀτιμάζω ἐγὼ αὐτόν : **σύζυγοι ἀλληλοατιμαζόμενοι.**

ἀλληλοατίμασις (ἡ) νεώτ. ἡ ὁμοιβαία ἀτίμασις, τὸ νὰ ἀτιμάζῃ ὁ εἷς τὸν ἄλλον.

ἀλληλοβασία (ἡ) μτγν. ἡ ὁμοιβαία ἀρσενοκοιτία : Κλήμ.Ἀλ. παιδ.2,88 **ἀπέχεσθαι . . καὶ ἐπαλλήλων συνουσιῶν . . καὶ ἀλληλοβασίας.**

ἀλληλοβλάπτομαι νεώτ. βλάπτομαι ὑπό τινος καὶ βλάπτω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοβοήθεια (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς ἀλλήλους, ἡ ἀμοιβαία βοήθεια : **ταμεῖον ἀλληλοβοηθείας.**

ἀλληλοβοηθοῦμαι-έομαι νεώτ. ἀμοιβαίως βοηθοῦμαι βλ. λ. παρ' ἄλλου καὶ βοηθῶ ἐγὼ αὐτόν : **ὡς καλοὶ συνάδελφοι ἀλληλοβοηθούμεθα.**

ἀλληλοβόροι οἱ τρώγοντες ἀλλήλους· ἄλλως ἀλληλοφάγοι· βλ. Ἡσ. ἐν λ. **ἀλληλοδωδόται.**

ἀλληλοβρίζομαι δημ. ἀλληλοϋβρίζομαι βλ.λ. : **ἀλληλοβρίστηκαν πεθερὰ καὶ νύφη.**

ἀλληλογονία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐξ ἀλλήλων γίνεσθαι· νεώτ. ἀντίθ. αὐτογονία : Νεμέσ.107 τὸ ἐξ **ἀλληλογονίας διασῴζειν τὴν τῶν φθαρτῶν ζῴων οὐσίαν,** Γρηγ.Νύσσ.Ψυχ.2,102 **εἰ τοίνυν ἐξ ἀλληλογονίας αἱ ψυχαὶ γίνονται.**

ἀλληλογραφία (ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀνταλλαγὴ ἐπιστολῶν, ἡ ἔγγραφος ἀνταπόκρισις : **ἔχω τακτικὴν ἀλληλογραφίαν μὲ τοὺς γονεῖς μου,- ἡ ἰδιωτικὴ ἀλληλογραφία** (ἡ μεταξὺ οἰκείων ἢ φίλων)· δημ. **κόψαμε τὴν ἀλληλογραφία ἀπὸ τότε ποὺ μαλώσαμε·** || **ἐμπορικὴ ἀλληλογραφία** (ἡ μεταξὺ ἐμπόρων), **ἐπίσημος ἀλλ-** (ἡ τῶν ἐπισήμων ὀργάνων τοῦ κράτους, ἡ εἰς τὴν διεξαγωγὴν κρατικῶν ὑποθέσεων ἀφορῶσα)· || **συνεκδ.** τὸ σύνολον τῶν ἀνταλλασσομένων ἐπιστολῶν ἢ ἐγγράφων : **ὁ ἀνακριτὴς κατέσχε τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ κατηγορουμένου, - ἡ μεταξὺ δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἀλληλογραφία·** 2) μόνον μσν. Εὐστ. 55,39 « λόγοι ἀμοιβαῖοι **παρὰ** τοῖς ποιηταῖς, ἐν οἷς τὰ πρόσωπα στοιχηρῶς ἢ **καὶ ἄλλως συντομώτερον** πρὸς ἄλληλα φθέγγονται, ὅπερ καὶ **ἀλληλογραφία** λέγεται ».

ἀλληλογραφῶ-έω νεώτ. κ. δημ. ἔχω ἀλληλογραφίαν βλ. λ., ἀνταλλάσσω ἐπιστολὰς πρός τινα : **ἀλληλογραφοῦμεν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.**

ἀλληλογῶ κ. -άω νεώτ. κ. δημ. **ἀλλολογάω** δὲν ἐμμένω εἰς **τοὺς λόγους μου, μεταβάλλω γνώμην·** συνών. δημ. ἀλληλουΐζω· 2) λέγω ἄλλα ἀντ' ἄλλων, παραληρῶ, παραμιλῶ.

ἀλληλοδανείζομαι νεώτ. δανείζομαι παρά τινος καὶ δανείζω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοδαρμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀμοιβαίως δαρμός, τὸ δέρειν τινα καὶ δέρεσθαι ὑπ' αὐτοῦ.

ἀλληλοδασκαλεύομαι δημ. νουθετῶ, καθοδηγῶ τινα εἴς τι καὶ νουθετοῦμαι ὑπ' αὐτοῦ : **ἀλληλοδασκαλεύτηκαν στὴν κλεψιά.**

ἀλληλοδέρομαι νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀλληλοδέρνομαι** δέρομαι ὑπὸ ἄλλου καὶ δέρω αὐτόν : **οἱ χωροφύλακες συνέλαβον αὐτοὺς ἀλληλοδερομένους,** δημ. **ἀλληλοδαρθήκανε καὶ ἡσύχασαν.**

ἀλληλοδεσμεύομαι νεώτ. δεσμεύομαι ὑπό τινος καὶ δεσμεύω ἐγὼ αὐτόν : **ἀλληλοδεσμεύθησαν διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως.**

ἀλληλόδεσμος (ὁ) νεώτ. ναυτ. λεπτὸν σχοινίον, μὲ τὸ ὁποῖον στερεοῦνται διὰ συνδέσεως δύο ἐξάρτια τοῦ πλοίου· δημ. τὸ δέσιμο μὲ μιὰ σάγουλα· || τὸ **εἶδος** τῆς τοιαύτης συνδέσεως.

ἀλληλοδετῶ-έω νεώτ. ναυτ. στερεῶ δι' ἀλλη-

λοδέσμου βλ.λ., ἤτοι συνδέω μὲ λεπτότερον σχοινίον δύο ἐξάρτια τοῦ πλαίου (ἐπιτόνους, προτόνους κττ.), δημ. μποτσάρω μὲ μιὰ σάγουλα.
ἀλληλοδιαδοχή (ἡ) νεώτ. τὸ διαδέχεσθαι ἀλλήλους, ἡ κατ' ἐπαλληλίαν διαδοχή: **ἡ ἀλληλοδιαδοχὴ τῶν δύο καμμάτων εἰς τὴν ἐξουσίαν.**
ἀλληλοδιάδοχοι (οἱ) μσν. κ. νεώτ. οἱ περὶ ἀμοιβαιότητος ἐν τῷ δικαιώματι τῆς διαδοχῆς συνάπτοντες συμφωνίαν ἡγεμόνες· || νεώτ. ἐν χρ. κ. τὸ οὐδ. -α οἱ ἀλλήλους διαδεχόμενοι, οἱ κατὰ συνεχῆ διαδοχὴν γινόμενοι: **ἀλληλοδιάδοχοι πολιτισμοί, - ἀλληλοδιάδοχα γεγονότα.**
ἀλληλοδιαδόχως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. ἐν συνεχεῖ διαδοχῇ: Γερμαν. Ἀμαθ.136D **ἐξ ἐκείνων δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς ἀλληλαδιαδόχως βιαβάσης τῆς θείας χάριτος,** νεώτ. **ἐπεσκέφθη ἀλληλοδιαδόχως πέντε συνοικίας** (τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην).
ἀλληλοδιακωμῳδοῦμαι-έομαι νεώτ. διακωμῳδοῦμαι ὑπό τινος καὶ διακωμῳδῶ ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοδιαπληκτίζομαι νεώτ. ἀμοιβαίως διαπληκτίζομαι βλ. λ. πρὸς ἄλλον ἢ ἄλλους: **ἀλληλοδιεπληκτίσθησαν ὡσὰν κακοὶ γείτονες.**
ἀλληλοδιαφημίζομαι νεώτ. διαφημίζομαι ὑπό τινος καὶ διαφημίζω ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοδιαφθείρομαι νεώτ. διαφθείρομαι ὑπό τινος καὶ διαφθείρω ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοδιαψεύδομαι νεώτ. διαψεύδομαι ὑπό τινος καὶ διαψεύδω ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοδιδακτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀμοιβαίαν διδασκαλίαν· || εἰδ. **ἀλληλοδιδακτικὴ μέθοδος** ἐκπαιδευτικὸν σύστημα, καθ' ὃ 'οἱ μᾶλλον προηγμένοι μαθηταὶ σχολείου τινὸς ἀναπληροῦντες τὸν διδάσκαλον διδάσκουσι τοὺς ἀδυνατωτέρους: **ἀλληλοδιδακτικὸν σχολεῖον** εἰς ὃ ἐπικρατεῖ ἡ ἀλληλοδιδακτικὴ μέθοδος.
ἀλληλοδιδασκαλία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀμοιβαία διδασκαλία, τὸ διδάσκειν τινὰ καὶ ἐπαλλήλως διδάσκεσθαι ὑπ' αὐτοῦ.
ἀλληλοδικαιολογοῦμαι-έομαι νεώτ. δικαιολογῶ τινα πρὸς ἄλλον ἢ ἄλλους καὶ δικαιολογοῦμαι ἐπίσης ὑπ' αὐτοῦ.
ἀλληλοδράνεια (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ἡ ἀλληλεπίδρασις βλ.λ.
ἀλληλοδρόμοι μσν. κατὰ πληθ. οἱ ἀπὸ ἑνὸς μέρους εἰς ἕτερον τρέχοντες: Νικήτ. Εὐγ. 2,314 **γραφὰς παρεξέπεμπον ἀλληλοδρόμους.**
ἀλληλοδυσφημοῦμαι-έομαι νεώτ. δυσφημοῦμαι ὑπό τινος καὶ δυσφημῶ ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοδωδόται (οἱ) οἱ κατατρώγοντες, κατασπαράζοντες ἀλλήλους (**ἐδωδή**)· Ἡσ. « **ἀλληλοδωδόται** (δ.γ. ἀλληλεδωταί, ἢ ἀλληλοδεῖται, ἢ ἀλληλεδεσταί)· ἀλληλοβόροι, ἀλληλοφάγοι ».
ἀλληλοεξαπατῶμαι νεώτ. ἀπατῶμαι ἀμοιβαίως, ἐξαπατῶμαι ὑπὸ ἄλλου καὶ ἐξαπατῶ αὐτόν: **μετὰ τὸν γάμον των ἀντελήφθησαν ὅτι ἀλληλοεξηπατήθησαν** (ἐξηπάτησαν ἀλλήλους).
ἀλληλοεξοντοῦμαι-όομαι νεώτ. κ. ἀλληλοεξοντώνομαι ἐξαντώνομαι ἀμοιβαίως: **οἱ λησταὶ ἀλληλοεξοντώθησαν** (ἐφόνευσαν οἱ μὲν τοὺς δέ).
ἀλληλοεξοντώνομαι νεώτ. κ. δημ. καταστρέφω ἄλλον καὶ καταστρέφομαι ὑπ' αὐτοῦ· || φονεύω ἄλλον καὶ φονεύομαι ὑπ' αὐτοῦ.
ἀλληλ(ο)εξόντωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀμοιβαία ἐξόντωσις, τὸ νὰ φανεύῃ ὁ εἷς τὸν ἄλλον: **ἡ ἀλληλοεξόντωσις τῶν κακοποιῶν τῆς ὑπαίθρου.**
ἀλληλοεξυπηρέτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀμοιβαία ἐξυπηρέτησις βλ.λ.
ἀλληλοεξυπηρετοῦμαι-έομαι νεώτ. ἐξυπηρετοῦμαι ὑπό τινος καὶ ἐξυπηρετῶ ἐγὼ αὐτόν: **ἀλληλοεξυπηρετοῦντο οἱ καλοὶ γείτονες.**
ἀλληλοεορτάζομαι νεώτ. ἑορτάζομαι ἀμοιβαίως, ἑορτάζω ἄλλον καὶ ἑορτάζομαι ὑπ' αὐτοῦ.

ἀλληλοθαυμάζομαι νεώτ. θαυμάζομαι ὑπό τινος καὶ θαυμάζω ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοθαυμασμός (ὁ) νεώτ. ἀμοιβαῖος θαυμασμὸς ἢ ἔπαινος, συνήθ. ἐν ἐπικριτικῇ χρ. **ὁ ἀλληλοθαυμασμὸς τῶν ἀσήμων ποιητῶν.**
ἀλληλοθαυμασταὶ (οἱ) θηλ. -άστριαι οἱ ἐκδηλοῦντες ἀλληλοθαυμασμὸν βλ. λ.
ἀλληλοκαταγγελία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀμοιβαία καταγγελία βλ. λ.· α. ἀλληλομήνυσις βλ.λ.
ἀλληλοκαταγγέλλομαι νεώτ. καταγγέλλομαι βλ. λ. ἀμοιβαίως, ἤτοι καταγγέλλομαι ὑπὸ ἄλλου καὶ καταγγέλλω ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοκατασκοπεύομαι νεώτ. κατασκοπεύομαι βλ.λ. ὑπό τινος καὶ κατασκοπεύω ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοκατηγορία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀμοιβαία κατηγορία, ὁ κατ' ἀλλήλων διασυρμός.
ἀλληλοκατηγοροῦμαι-έομαι νεώτ. κ. δημ. κατηγοροῦμαι ὑπὸ ἄλλου καὶ κατηγορῶ ἐγὼ αὐτόν, φέγομαι καὶ φέγω ἀμοιβαίως: **ἀλληλοκατηγορήθηκαν οἱ γαμπροὶ** (διέσυραν ὁ εἷς τὸν ἄλλον).
ἀλληλοκλέπτομαι νεώτ. ἀμοιβαίως κλέπτομαι βλ.λ.: **ἐπὶ μακρὸν ἀλληλεκλέπτοντο** (ὁ εἷς ἀφῄρει λάθρᾳ πράγματα τοῦ ἄλλου).
ἀλληλοκληρονομία (ἡ) μσν.κ.νεώτ. ἐπὶ συζύγων, τὸ ἀμοιβαίως κληρονομεῖν ἀλλήλους, ὁ κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον θεσμὸς νὰ κληρονομῇ ὁ εἷς τὸν ἄλλον πρότερον ἀποθνῄσκοντα· Σουῒδ. **ῥευξωρία** (= res uxoria) παρὰ Ῥωμαίοις ἡ μετὰ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀλληλοκληρονομία »· || νεώτ. γεν. τὸ ἐκ τοῦ νόμου ἀλληλοκληρονομεῖν βλ. **ἀλληλοκληρονομῶ.**
ἀλληλοκληρονομῶ νεώτ. εἶμαι νόμιμος κληρονόμος ἄλλου ὅστις ἐπίσης εἶναι νόμιμος κληρονόμος μου: **οἱ γονεῖς καὶ τὰ τέκνα ἀλληλοκληρονομοῦνται.**
ἀλληλοκλοπή (ἡ) νεώτ. κλέπτειν τινὰ καὶ κλέπτεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ἡ ἀμοιβαία κλοπή.
ἀλληλοκολακεία (ἡ) νεώτ. ἀμοιβαία κολακεία.
ἀλληλοκολακεύομαι νεώτ. κολακεύομαι ὑπό τινος καὶ κολακεύω ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοκρίνομαι νεώτ. κρίνομαι ὑπὸ ἄλλου καὶ κρίνω ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλοκτονεύω ἀντὶ ἀλληλοκτονῶ βλ.λ.
ἀλληλοκτονία (ἡ) κ. νεώτ. ὁ ἀμοιβαῖος φόνος, ὁ ἀλληλοσκοτωμός: Ἀριστφ.Εἰρ.ὑπόθ. **ἀλλ-Ἑλλήνων,** Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,87 **πολιτικῆς ἀλληλοκτονίας,** Φίλ.Ἀρετ.2,567,3 **τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀναλωθὲν ταῖς ἀλληλοκτονίαις.**
ἀλληλοκτόνος-ον μτγν. κ. νεώτ., **ἐπὶ** πραγμάτων, ὁ ἀμοιβαῖον φόνον ἐπιφέρων: Μοσχίων Τραγ.6 **βοραὶ δὲ σαρκοβρῶτες ἀλληλοκτόνους αὐτοῖς παρεῖχον δαῖτας,** Δίων Ἁλ.1,65 **ὁ πλεῖστος αὐτῶν φθόρος ἀλληλοκτόνος ἐγίνετο·** || εἰς πληθ. ἐπὶ προσώπων (κατὰ πληθ.) οἱ φονεύοντες ἀλλήλους: πρβλ. σχόλ. ἐν Εὐρ.Φοίν.584, Οἰνόμ. παρ' Εὐσεβ.258 D **παίδων δὲ ἀλληλοκτόνοι σφαγαί.**
ἀλληλοκτονῶ-έω κ. νεώτ. τὸ ἀλλήλους κτείνειν, τὸ νὰ φονεύῃ ὁ εἷς τὸν ἄλλον: Ἱππ.Ἐπιστ.17 **ἀλληλοκτονέουσιν ἄθεσμα, βίᾳ φονεύοντες** (δ.γ. **ἀλληλοκτανεύουσιν**), Ἀριστλ.ἀπ.344 **ἀλληλοκτονεῖ ὁ μάχιμος κύκνος.**
ἀλληλοληστεύομαι νεώτ. ληστεύομαι, κλέπτομαι ὑπό τινος καὶ ληστεύω, κλέπτω ἐγὼ αὐτόν.
ἀλληλομανδάτορες (οἱ) μσν. οἱ ὄντες ἐντολοδόχοι, πληρεξούσιοι ὁ εἷς τοῦ ἄλλου: Πάπ. **οἱ δεῖνα ἀλληλανάδοχοι καὶ ἀλληλαμανδάτορες.**
ἀλληλομαχία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς ἀλλήλους μάχη, ὁ ἀμοιβαῖος πόλεμος: σχόλ. Ἰλ.Γ 433· **βληθεῖσαν δι' ἀλληλαμαχίαν ἔρωτος·** || νεώτ. εἰδ. ἡ μεταξὺ δύο ἀντιθέτων ὁμάδων τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἢ ἐθνότητος διαμάχη, ὁ οἰκογενειακὸς σπαραγμός, ὁ ἐμφύλιος πόλεμος.

ἀλληλομάχος-ον κ. νεώτ., ἐν τῷ πληθ., οἱ κατ' ἀλλήλων μαχόμενοι : κατὰ διόρθ. ἐν Ἀριστλ.ΖΙ 593 Β 27 ἀντὶ **ἀλληλοφάγοι** βλ.λ.

ἀλληλομαχῶ-έω νεώτ. εὔχρ. ἐν τῷ πληθ. τὸ πρὸς ἀλλήλους μάχεσθαι.

ἀλληλομηνύομαι νεώτ. μηνύομαι βλ.λ. ἀμοιβαίως, μηνύομαι ὑπὸ ἄλλου καὶ μηνύω αὐτόν: **μετὰ τὴν φιλονικίαν ἀλληλεμηνύθησαν.**

ἀλληλομήνυσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ἐναντίον τοῦ ἄλλου ἀμοιβαίως ὑποβολὴ μηνύσεως.

ἀλληλομισῶ-έω κ. νεώτ. εὔχρ. ἐν τῷ πληθ. τὸ μισεῖν ἀλλήλους· ἐν Παπ. παρὰ τὸ **ἀλληλοφιλεῖν** βλ.λ.· || νεώτ. ἐν τῷ παθ. τ. -**οῦμαι** μισοῦμαι ὑπό τινος καὶ μισῶ αὐτόν : **πολιτικοὶ ἀλληλομισούμενοι.**

ἄλληλον αἰτ. ἑν. ἐν περιληπτ. ἐννοίᾳ ἀντὶ τῆς συνήθ. αἰτ. πληθ. **ἀλλήλους** : **κεράμῳ ἁρμόττοντι πρὸς ἄλληλον** (μὲ εἶδος κεράμων, οἵτινες ἐφαρμόζουσιν ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου).

ἀλληλοξυρίζομαι νεώτ. κ. δημ. ξυρίζομαι ἀμοιβαίως μετ' ἄλλου· || δημ. μτφ. καταφλυαρῶ τινα καὶ καταφλυαροῦμαι ὑπ' αὐτοῦ : **οἱ πολυλογάδες ἀλληλοξυρίστηκαν ὡς τὰ μεσάνυχτα.**

ἀλληλοπάθεια (ἡ) μτγν. ἀστρολ. τὸ ὑπόκεισθαι εἰς ἀμοιβαίαν ἐπίδρασιν : Βέττ.Βάλ.5,13 **ἀλληλοπάθεια** (ἀστέρων)· 2) νεώτ. γεν. τὸ ἀμοιβαίως πάσχειν· 3) νεώτ. γραμμ. ἡ ἀμοιβαία ἐνέργεια καὶ πάθος δύο ἢ πλειόνων ὑποκειμένων, ἐκφραζομένη κυρίως ὑπὸ τῶν ἀλληλοπαθῶν ρημάτων.

ἀλληλοπαθής-οῦς-ές ὡς ὅρος τῆς Γραμμ. ὁ ἀμοιβαῖον πάθος (ἐπήρειαν) δηλῶν : **ἀλληλοπαθῆ ρήματα** (μέσα ρήματα τὰ δηλοῦντα ἀλληλοπάθειαν βλ. λ.) : **ἀλληλοπαθεῖς ἀντωνυμίαι.**

ἀλληλοπαθῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατ' ἀμοιβαίαν ἐπήρειαν, ἐν ἀλληλοπαθείᾳ βλ. λ.

ἀλληλοπαρορμῶμαι-άομαι νεώτ. παρορμῶμαι ὑπό τινος καὶ παρορμῶ ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοπαροτρύνομαι νεώτ. παροτρύνομαι βλ.λ. ὑπό τινος καὶ παροτρύνω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοπαρουσιάζομαι νεώτ. παρουσιάζομαι, συνιστῶμαι ὑπό τινος εἰς ἄλλον ἢ ἄλλους καὶ παρουσιάζω, συνιστῶ ἐγὼ ἐπίσης εἰς ἄ. αὐτόν.

ἀλληλοπενθεῖς-ῆ μσν. οἱ ἀλλήλους πενθοῦντες : Νικήτ.Εὐγ.4,69 **πολλοῖς ἀσχολούμενοι λόγοις ἀλληλαπενθεῖς ἦσαν οἱ νεανίαι** (ἕκαστος μὲ τὴν σειράν του θρηνῶν τὴν ἑαυτοῦ τύχην).

ἀλληλοπεριπτύσσομαι νεώτ. περιπτύσσομαι βλ.λ. τινά, ὅστις ὁμοίως μὲ περιπτύσσεται.

ἀλληλοπεριφρονοῦμαι-έομαι νεώτ. περιφρονοῦμαι ὑπό τινος καὶ περιφρονῶ ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλόπλοκος-ον μσν. συνηθέστ. κατὰ πληθ. οἱ πρὸς ἀλλήλους πεπλεγμένοι, οἱ ἀλληλένδετοι : Φώτ. Ἐπιστ.13 **τὴν ἀλληλόπλοκον τοῦ ψεύδους σειράν.**

ἀλληλοπολεμοῦμαι-έομαι νεώτ. πολεμοῦμαι βλ.λ. ὑπό τινος καὶ πολεμῶ ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοπρόγονα (τὰ) δημ. οἱ ἑτεροθαλεῖς ἀδελφοί· πρβλ. μσν. **ἀλληλοπρόγονοι.**

ἀλληλοπρόγονοι (οἱ) μσν. τὰ ἐκ προηγουμένου γάμου τέκνα ἑκατέρου τῶν συζύγων, δημ. ἀλληλοπρόγονα : Θεοφάν. Ἀντικένσ.1,10,8 **οἱ τούτων παῖδες, αἱ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγόμεναι ἀλληλοπρόγονοι, καλῶς ἀλλήλοις συνάπτονται.**

ἀλληλοπροδίδομαι νεώτ. προδίδομαι ὑπό τινος καὶ προδίδω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοπροσαρμόζομαι νεώτ. διατελῶ ἐν ἀμοιβαίᾳ πρός τινα προσαρμογῇ βλ.λ.

ἀλληλοπροσβάλλομαι νεώτ. προσβάλλομαι ὑπό τινος καὶ προσβάλλω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοπροσκαλοῦμαι-έομαι νεώτ. προσκαλοῦμαι ἀμοιβαίως, προσκαλοῦμαι ὑπὸ ἄλλου καὶ προσκαλῶ ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοπρόσκλησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ τοῦ ἑνὸς ὑπὸ τοῦ ἄλλου γινομένη ἀμοιβαίως πρόσκλησις.

ἀλληλοπροστατεύομαι νεώτ. προστατεύομαι ὑπό τινος καὶ προστατεύω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοπροφυλάσσομαι νεώτ. κ. δημ. προφυλάσσομαι ὑπό τινος, ὅστις ἐπίσης προφυλάσσεται ὑπ' ἐμοῦ· || κ. προφυλάσσομαι ἀπό τινος ὅστις ἐπίσης προφυλάσσεται ἀπὸ ἐμέ.

ἀλληλοσκοτωμός (ὁ) δημ. ἀλληλοκτονία βλ. λ.

ἀλληλοσκοτώνομαι δημ. θανασίμως πλήττω τινὰ καὶ θανασίμως ὑπ' αὐτοῦ πλήττομαι || συνεκδ. ἐπὶ ὁμάδων ἐρχομένων εἰς ἔνοπλον σύρραξιν, συμπλέκομαι πρὸς ἄλλον ἐνόπλως : **οἱ δύο διαδηλώσεις βρέθηκαν στὸν ἴδιο δρόμο κι ἀλληλοσκοτώθηκαν**· 2) ἁπλῶς συμπλέκομαι μετ' ἄλλου, ἀλληλοδέρνομαι : **στὴν αὐλὴ οἱ γυναικοῦλες βρίστηκαν κι ἀλληλοσκοτώθηκαν.**

ἀλληλοσπαραγμός (ὁ) νεώτ. ὁ σπαραγμὸς ἀλλήλων, ἡ ἀλληλοκτονία ἰδίως ἐπὶ ὁμοφύλων : **ἠρημώθη ἡ χώρα ἐκ τοῦ ἀλληλοσπαραγμοῦ**· || κ. μτφ. : **ὁ ἀλληλοσπαραγμὸς τῶν κομμάτων ὁδηγεῖ τὴν πατρίδα εἰς τὸν ὄλεθρον.**

ἀλληλοσπαράσσομαι νεώτ. σπαράσσομαι ἀμοιβαίως, ἐπιφέρω εἴς τινα θανάσιμα πλήγματα δεχόμενος παρ' αὐτοῦ τοιαῦτα, ἰδίως ἐπὶ ὁμοφύλων : **οἱ κακοποιοὶ οὐχὶ σπανίως ἀλληλοσπαράσσονται** (φονεύουσιν οἱ μὲν τοὺς δέ)· || κ. μτφ. : **αἱ πολιτικαὶ μερίδες ἀλληλοσπαράσσονται** (διεξάγουσιν ὀξὺν ἐναντίον ἀλλήλων ἀγῶνα).

ἀλληλοσπορά (ἡ) νεώτ. ἡ καθ' ὡρισμένον χρόνον διαδοχικὴ καλλιέργεια διαφόρων φυτῶν εἰς τὸν αὐτὸν ἀγρόν· ἄλλως **ἀμειψισπορά.**

ἀλληλοσυγχαίρομαι νεώτ. συγχαίρομαι ἀμοιβαίως, δέχομαι συγχαρητήρια ἀπὸ ἄλλον καὶ προσφέρω τὰ ἰδικά μου εἰς αὐτόν : **συναγωνισταὶ ἀλληλοσυγχαιρόμενοι μετὰ τὴν νίκην.**

ἀλληλοσυκοφαντοῦμαι-έομαι νεώτ. συκοφαντοῦμαι ὑπ' ἄλλου καὶ συκοφαντῶ αὐτόν.

ἀλληλοσυλλυποῦμαι-έομαι νεώτ. λαμβάνω, δέχομαι συλλυπητήρια ἀπὸ ἄλλον καὶ προσφέρω, διαβιβάζω τὰ ἰδικά μου εἰς αὐτόν : **μετὰ τὸ δυστύχημα ἀλληλοσυνελυποῦντο οἱ συγγενεῖς τῶν θυμάτων** (συνελυποῦντο ἀλλήλους).

ἀλληλοσύμμαχοι-α μσν. οἱ πρὸς ἀλλήλους, οἱ ἀμοιβαῖοι σύμμαχοι.

ἀλληλοσυμπράττω νεώτ. συμπράττω μετ' ἄλλου ἀμοιβαίως, ὑποστηρίζομαι ὑπό τινος καὶ ὑποστηρίζω ἐγὼ αὐτόν : **ἀλληλοσυμπράττουσι τὰ δύο κόμματα κατὰ τὰς ἐκλογάς.**

ἀλληλοσυνάπτομαι διατελῶ ἀμοιβαίως μετ' ἄλλου εἰς συνάφειαν, εἰς στενὴν σύμπραξιν.

ἀλληλοσυνάφεια (ἡ) νεώτ. ἀμοιβαία συνάφεια·

ἀλληλοσφαγή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ σφαγὴ ἀλλήλων, ὁ ἀμοιβαῖος φόνος, ἰδίᾳ μεταξὺ μελῶν τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἢ ἐθνότητος.

ἀλληλοσφαγία (ἡ) νεώτ. **ἀλληλοσφαγή** βλ. λ.

ἀλληλοταπεινοῦμαι-όομαι νεώτ. ταπεινοῦμαι ὑπό τινος καὶ ταπεινῶ ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλοτομεῖν μτγν. τέμνειν ἀλλήλους.

ἀλληλοτραυματίζομαι νεώτ. τραυματίζομαι ὑπό τινος καὶ τραυματίζω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλότροποι-ότροπα μτγν. οἱ ἀμοιβαίως λαμβάνοντες τὴν μορφὴν ἀλλήλων : Λίνος παρὰ Στοβ. Ἐκκλ. Φυσ. 1,282 **τὸ δ' ὑπάρχον φαντασίαις ἀλληλοτρόποις καὶ σχήμασι μορφῆς ἀλλάσσει.**

ἀλληλοτρώγομαι νεώτ. κ. δημ. τρώγω ἄλλους ὁμοίους μου καὶ τρώγομαι ὑπ' αὐτῶν : **ἰχθῦς τινες ἀλληλοτρώγονται** (οἱ μὲν τρώγουσι τοὺς δέ) || συνηθέστ. μτφ. **οἱ πολιτικοὶ ἀλληλοτρώγονται.**

ἀλληλοτυπία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀμοιβαίως πλήττεσθαι, τὸ νὰ προσκρούῃ τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἡ ἀμοιβαία συμπίεσις, ἐπὶ τῶν ἀτόμων τῶν σωμάτων : Δημόκρ.Α 47 **κατ' ἀλληλοτυπίαν κινεῖται τὰ πρῶτα σώματα,** Φίλ.2,489 ὧν (κόσμων)

τὴν γένεσιν ἀλληλοτυπίαις καὶ ἐπιπλοκαῖς τῶν ἀτόμων ἀνατιθέασιν· 2) νεώτ. ὀπτικὸν φαινόμενον, καθ᾽ ὃ φῶς προστιθέμενον εἰς φῶς καθιστᾷ τοῦτο ἐντονώτερον, δύναται ὅμως νὰ φέρῃ καὶ σκότος· ἄλλως ἀντικυμάτωσις κατὰ συμβολήν.

ἀλληλοτυπῶ-έω μτγν. προσκούω εἰς ἄλλον ὅστις προσκρούει εἰς ἐμέ· ‖ συμπιέζομαι ὑπό τινος συμπιέζων καὶ ἐγὼ αὐτόν: Ἀλέξ.Ἀφρ.Μεταφ. 36,22 ἐπὶ τῶν περιπλεκομένων καὶ ἀλληλοτυπούντων ἀτόμων.

ἀλληλοϋβρίζομαι νεώτ. ὑβρίζομαι ὑπὸ ἄλλου καὶ ὑβρίζω ἐγὼ αὐτόν.

ἀλληλούϊα μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἑβρ. φρ. σημαίνουσα «αἰνεῖτε τὸν Κύριον»: ΠΔ Τωβ.13,18 ἐροῦσι πᾶσαι αἱ ῥῦμαι αὐτῆς ἀλληλούϊα καὶ αἴνεσιν, ΚΔ Ἀποκ.19,4 καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, λέγοντες, ἀμὴν ἀλληλούϊα· Ἡσ. «αἶνος τῷ ὄντι Θεῷ, αἰνεῖτε τὸν Κύριον»· ‖ κ. ἐνάρθρως κατὰ τὴν αὐτὴν σημ.: ΠΔ Μακκ.3,7,13 ἐπιφωνήσαντες τὸ ἀλληλούϊα· ‖ ἐκκλ. ἐν χρ. ὡς ἐπῳδὸς ὕμνων καὶ εὐχῶν· ‖ κ. ὡς περίφρασις πρὸς ἐξυπονόησιν ἄλλων ἐννοιῶν, οἷον μσν. παρὰ Προδρ.2,335 ἐκεῖνοι (οἱ τρυφηλοὶ ἡγούμενοι) Θεὸς καὶ Κύριος ψάλλουσι καθημέραν, ἡμᾶς δὲ (τοὺς μοναχοὺς) λέγουν σήμερον ψάλλετε ἀλληλούϊα (νηστεύετε, διότι κατὰ τὴν Μεγ. τεσσαρακοστὴν ἀντὶ τοῦ Θεὸς Κύριος ψάλλεται τὸ ἀλληλούϊα)· κ. ἐν τῇ δημ. παροιμ.: κοντὸς ψαλμὸς ἀλληλούϊα (ἐν συντομίᾳ ἄνευ περιφράσεων ἢ ἁ. ἐν βραχεῖ χρόνῳ τὸ ἀποτέλεσμα)· 2) δημ. βοταν. τὸ φυτὸν σφαιριάνθιον τὸ ἄλυπον (Globularia alypum L.), μικρὸς ἀειθαλὴς θάμνος χρήσιμος ὡς φάρμακον καθαρτικόν.

ἀλληλουΐζω δημ. ἁ. ἀλλολοΐζω κ. ἀλλολογάω λέγω διάφορα ἢ πρότερον, δὲν ἐμμένω εἰς τοὺς λόγους μου, ἀλλαξογνωμῶ: μὴν ἀκοῦς τί σοῦ λέει σήμερα, γιατὶ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ ἀλληλουΐζει· ‖ μεταβάλλω γνώμην, μεταμελοῦμαι, μετανοιώνω: ὡς ποὺ νὰ γυρίσῃ στὸ χωριὸ ἀλληλούϊσε καὶ τίποτα ἀπ᾽ ὅσα εἶπε δὲν ἔκαμε.

ἀλληλοϋπερασπίζομαι νεώτ. ὑπερασπίζω τινὰ καὶ ὑπερασπίζομαι ὑπ᾽ αὐτοῦ.

ἀλληλοϋποβλέπομαι νεώτ. ὑποβλέπω τινὰ καὶ ὑποβλέπομαι ὑπ᾽ αὐτοῦ.

ἀλληλοϋποψιάζομαι νεώτ. κ. δημ. ἔχω ὑποψίας κατά τινος ἔχοντος ἐπίσης ὑποψίας κατ᾽ ἐμοῦ.

ἀλληλουχία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀλλήλων ἔχεσθαι, τὸ συνέχεσθαι, σύνδεσμος πολλῶν πρὸς ἄλληλα· Ἡσ. «ἀλληλουχία· ἀλλήλους διαδέχεσθαι καὶ συνέχειν καὶ συγκροτεῖν», Σουΐδ. «ἡ ἀλλήλων κράτησις κληρονομία». Ζωναρ.126 «ἡ συνέχουσα καὶ συγκρατοῦσα ἀλλήλους», - Λογγῖν.36,4 ἡ ἀλλ. τούτων· συνάφεια: Ἐπικ.Φύσ.2,993,5· ἀλλ. συνέχεια (ἀντίθ. παράθεσις), Θεολ.Ἀριθμ.4, Πρόκλ. Σταιχ.Θεολ.97 ἐν οἷς τάξις ἐστὶν καὶ ἀλληλουχία.

ἀλληλοῦχοι-α μτγν. οἱ ἀλλήλων ἐχόμενοι, συναπτόμενοι, οἱ συνεχόμενοι· Ἡσ. «ἀλλήλαυχα· τὰ ἀντιπεπλεγμένα»: Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,44 U ἀλληλοῦχαι ἄτομοι, Ἰουλ.Ἐπιστ.180 ὅσαι (γενέσεις δένδρων) ἀλληλούχοις ἐγκεντρίσεσιν εἴκουσιν.

ἀλληλουχῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. μτβ. συνάπτω, συνδέω: Οἰκουμ.Ἐπιστ. πρὸς Ρωμ. ταῦτα δὲ συνάπτει καὶ ἀλληλουχεῖ ταῖς προειρημένοις, Εὐστ. Πονημ.316,15 τὸ δ᾽ ἐντεῦθεν ὁ Συροφοίνιξ Πορφύριος ἀλληλουχεῖ μαι τὸν λόγον· 2) ἀμτβ. συνέχομαι, συνάπτομαι: Φίλ.1,464,2,417· ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ ἰδίᾳ ὡς παθητ.: σχόλ.Διον.Ἀρεοπ. τῶν δὲ ὄντων καὶ νοητῶν.. τὰ μέν ἐστιν ἡνωμένα καὶ ἀλληλουχούμενα, Ἰάμβλ. Νικ.Ἀριθμ.7,13 ἀλληλουχούμενος κόσμος, Εὐστ.Πονημ.308,9 ἑσμὸς ὀπώρας ἀλληλουχούμενος.

ἀλληλοφαγία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη τὸ ἀλληλοφάγωμα: Ἡρ.3,25 δείσας τὴν ἀλληλοφαγίην.. ὀπίσω ἐπορεύετο, Πλάτ.Ἐπιν.975 A ἡ τῆς ἀλληλοφαγίας τῶν ζῴων ἡμᾶς ἀποστήσασα.

ἀλληλοφάγος-ον κ. μτγν. συνήθ. ἐν τῷ πληθ. ἀλληλοφάγοι οἱ τρώγοντες ἀλλήλους, δημ. ποὺ τρῶν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο: Ἀριστλ.ΖΙ 593 B 27 πλὴν οὐκ ἀλληλοφάγοι τοῦ γένους τοῦ οἰκείου ὥσπερ οἱ ἰχθύες, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.2,32 ἀλληλοφάγον ἀνομίαν, χρησμὸς παρὰ Παυσ.8,42,6 καί σ᾽ ἀλληλοφάγον θήσει τάχα καὶ τεκνοδαίτην.

ἀλληλοφαγῶ-έω κ. μτγν. τρώγω τινὰ καὶ τρώγομαι ὑπ᾽ αὐτοῦ, μόνον ἐν τῷ πληθ.: Ἀριστλ.ΖΙ 591 A 17 ἀλληλοφαγοῦσι δὲ πάντες μὲν (οἱ ἰχθύες) πλὴν κεστρέως, Γρηγ.Νύσσ.1,21 C ἐπὶ τῶν ἀλληλοφαγούντων θηρίων.

ἀλληλοφάγωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. συνηθέστ. τοῦ ἀλληλοφαγία βλ. λ.: τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν θηρίων· ‖ κ. μτφ. τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν πολιτικῶν μερίδων τῆς χώρας (ὁ ὀξὺς ἀνταγωνισμός, ἡ σφοδρὰ διαπάλη).

ἀλληλοφθονία (ἡ) κ. νεώτ. ὁ ἀμοιβαῖος φθόνος, τὸ νὰ φθονῇ ὁ εἷς τὸν ἄλλον: Διον.Ἁλ. 4,26 αἴτιον.. ταπεινότητος καὶ ταῖς ἰσχυροτάταις [πόλεσιν] ἀλληλοφθονία.

ἀλληλοφθονοῦμαι-έομαι νεώτ. ἐν τῷ πληθ. φθονοῦμαι ὑπό τινος καὶ φθονῶ ἐγὼ αὐτόν: οἱ ὁμότεχνοι γείτονες ἀλληλοφθονοῦνται.

ἀλληλοφθορεῖν μτγν. ἀλλήλους φθείρειν, κατ᾽ ἀλλήλων ὄλεθρον, φόνον ἐπιφέρειν: Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ. 1,9A τότε μὲν ἀλληλοφθορεῖν, τότε δὲ ἀλληλοκτανεῖν, ἄλλοτε δὲ ἀνθρωποβορεῖν.

ἀλληλοφθορία (ἡ) ἡ ἀλληλοφθορὰ κ.νεώτ. ἀμοιβαία φθορά, ἐξ ἀλλήλων ὄλεθρος, ἀφανισμός: Πλάτ.Πρωτ.321 A ἀλληλοφθοριῶν διαφυγὰς ἐπήρκεσε, Διον.Ἁλ.5,66 ἀλληλοφθορίας ἄπαυστοι, Ἰωσ. AI 17,5,6 ἀλληλοφθοριῶν ἀμπεπληκὼς τὸν οἶκον.

ἀλληλοφθόρος-ον μτγν.κ.μσν.κ.νεώτ. ἐν τῷ πληθ. ἀλληλοφθόροι οἱ φθείροντες ἀλλήλους: Μάξ. Τύρ.41,5 ἄλογον, ἄφρονα, ἀλληλοφθόρον, ἀνόητον θεοῦ, Γεώργ. Πισίδ.Ἑξαήμ.559 ἅλωσιν οὐ πέπαυθεν ἀλληλοφθόρον.

ἀλληλοφιλεῖν-έειν Πάπ. ἀγαπᾶν ἀλλήλους.

ἀλληλόφιλος-ον ἐν χρ. εἰς τὸν πληθ. οἱ φιλοῦντες ἀλλήλους, οἱ φίλοι ἀλλήλων: Γεωπ.20,6 καί τινα αὐτῶν ἀλληλόφιλα καί τινα οὐδ᾽ ὅλως ἀλλήλων ἅπτονται (ἰχθύων εἴδη).

ἀλληλοφονία (ἡ) κ. μτγν. κ. μσν. δωρ. ἀλλαλοφονία, τὸ ἀλλήλους φονεύειν, ὁ ἀμοιβαῖος φόνος: Πίνδ.Ο 2,74 ἔπεφνέ οἱ σὺν ἀλλαλοφονίᾳ γένος ἀρήιον, Θεμίστ.Λόγ.6,74 B τὴν βασιλείαν, κλῆρον οὖσαν πατρῷον, δι᾽ ἀλληλοφονίας μετῆλθον, Ἑρμ.Τρισμ. παρὰ Στοβ.1,49,44 οὗτοι τὸ τῆς ἀλληλοφονίας ἔπαυσαν ἄγριον, Ἰουστ.ΜΔιάλ. 337 A οἱ πολέμου καὶ ἀλληλοφονίας καὶ πάσης κακίας μεμεστωμένοι.

ἀλληλοφόνοι (οἱ) κ. μτγν. κ. μσν. δωρ. ἀλλαλοφόνοι· οἱ ἀλληλοκτόνοι βλ. λ., οἱ ἀλλήλους φονεύοντες: Πίνδ.άπ.163 ἀλλαλοφόνους ἐπάξαντο λόγχας, Αἰσχ.Ἑπτ.932 αἱ δ᾽ ὧδ᾽ ἐτελεύτασαν ὑπ᾽ ἀλλαλοφόνοις χερσὶν ὁμοσπόροισιν, Ξεν.Ἱέρ.3,8 εὑρήσεις.. πολλοὺς δὲ ἀδελφοὺς ἐν τυραννίσιν ἀλληλοφόνους γεγενημένους, Ἰουστ.Μ.Ἀπολ.1,51 E μισάλληλοί τε καὶ ἀλληλοφόνοι.

ἀλληλοφόντης (ὁ) μτγν., εὐχρ. κατὰ πληθ. ἰσοδύναμον τῷ ἀλληλοφόνοι βλ.λ.: Ἰουστ.Ἀπολ.2,78 οἱ πάλαι ἀλληλοφόνται.. ἡδέως ὁμολογοῦντες τὸν Χριστὸν ἀποθνήσκομεν.

ἀλληλοφόνως ἐπίρρ. δι᾽ ἀλληλοφονίας βλ. λ., δι᾽ ἀμοιβαίου φόνου: σχόλ.Αἰσχ.Ἑπτ.719 «αὐτοκτόνως», ὡς οἱ ἀλληλοφόνοι βλ. λ.

ἀλληλοφυής-οῦς-ές (φύω) μτγν., συνήθ. κατὰ πληθ. οἱ ἐξ ἀλλήλων φυόμενοι, γεννηθέντες

Πλούτ.Ἠθ.908 E **τὰς δὲ τρίτας τῶν ἀλληλοφυῶν.**

ἀλληλοφυῶς ἐπίρρ. (βλ. **ἀλληλοφυής**) μσν. δι' ἀμοιβαίας συμφύσεως: Ἀναστ.Σιναΐτ.Ὁδηγ.304,6 **ἀλλ' ἀλληλοφυῶς, καὶ συμφυῶς καὶ φεραλλήλως τὸ μυστήριον τῆς Τριάδος καθέστηκεν.**

ἀλληλοφωνία (ἡ) μσν. ἀμοιβαία μετ' ἄλλου ὁμιλία: Εὐστ.Πονημ.261,1 **εἰς ἀσέμνους ἀλληλοφωνίας ἐκτρέπων τὸν ἀσκητήν.**

ἀλληλοχαντακώνομαι δημ. ἀμοιβαίως ἄγομαι εἰς ὄλεθρον, καταστρέφομαι ὑπ' ἄλλου καὶ καταστρέφω ἐγὼ αὐτόν: **ἀλληλοχαντακωθήκαν κι ἔμειναν κι οἱ δυὸ στὸ δρόμο.**

ἀλληλόχειρος-ον **ἄλλιξ** βλ. λ.

ἀλληλόχρεος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ δι' ἀμοιβαίας χρήσεως καὶ ὑπηρεσίας συνδεδεμένος· 2) νεώτ. ὁ κατὰ σχέσιν ἀμοιβαίου χρέους ὑφιστάμενος: **ἀλληλόχρεος λογαριασμός** ὁ μεταξὺ δύο ἐμπόρων ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα (ἔτος, ἑξαμηνίαν κττ.) ἀμοιβαῖος ἀνεξόφλητος λογαριασμὸς τοῦ δοῦναι καὶ λαβεῖν· ἄλλ. **τρεχούμενος λογαριασμός·** || ἐμπορ. δίκ. τὸ ἰδιογενὲς συμβόλαιον, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ συμβαλλόμενοι δεσμεύονται ἀμοιβαίως, ὅπως αἱ ἐξ ἀμοιβαίων καταβολῶν ἀξίαι, αἵτινες ἤθελον γεννηθῆ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεών των, ἀποβάλωσιν τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀτομικότητα καὶ αὐθυπαρξίαν, μεταβαλλόμεναι εἰς ἁπλᾶ πιστωτικὰ ἄρθρα ἑνὸς ἑνιαίου καὶ ἀδιαιρέτου λογαριασμοῦ, καθ' ὃν θὰ εἶναι ἀξιώσιμον μόνον τὸ μετὰ τὸ κλείσιμον αὐτοῦ μέλλον νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἰσολογίσεως τοῦ δοῦναι καὶ λαβεῖν κατάλοιπον.

ἀλλήλων ἀλληλοπαθὴς ἀντων. πτώσεως γεν. πληθ. ἄνευ ὀνομαστικῆς κ. νεώτ., αἰολ. κ. δωρ. **ἀλλάλων,** δοτ. **ἀλλήλοις,-αις,-οις,** αἰτ. **ἀλλήλους, -ας,-α,** σπαν. παρὰ πεζοῖς δυϊκ. γεν. κ. δοτ. **ἀλλήλοιν** (θηλ. γεν. **ἀλλήλαιν,** ἐπ. γεν. **ἀλλήλοιιν**), αἰτ. **ἀλλήλω·** εἰς δήλωσιν ἀμοιβαίας ἐνεργείας ἢ καταστάσεως μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων προσώπων ἢ πραγμάτων, ὁ εἷς τὸν ἄλλον, ὁ εἷς πρὸς (ἢ μὲ) τὸν ἄλλον (ἐν τῇ δοτ.), ὁ εἷς τὸν ἄλλον (ἐν τῇ αἰτ.), ἤτοι ἀμοιβαίως: Ἰλ.Δ 62 **ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισιν, σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί** (ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον), αὐτ.Ρ 374 **ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα** (ἀποφεύγοντες ὁ εἷς τοῦ ἄλλου τὰ προκαλοῦντα πόνον βέλη), Πλάτ. Πρωτ.337 Α **ὦ Πρωταγόρα τε καὶ Σώκρατες, ἀξιῶ ὑμᾶς συγχωρεῖν ἀλλήλοις,** αὐτ.Φαῖδρ.237 (**οὔτε ἑαυτοῖς οὔτε ἀλλήλοις ὁμολογοῦμεν** (ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον), Θουκ.2,70,) **καί τινες καὶ ἀλλήλων ἐγέγευντο,** Ξεν.Ἀπομν.2,3,(**ἀδελφὼ ὄντε ἀλλήλοιν,** ΚΔ Γαλ.6,2 **ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε,** αὐτ.Ἰω.13,34 **ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους·** || συνήθ. μετὰ προθέσεων ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ: Ἰλ.Δ 544 **πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο,** Πίνδ.Π4,397 **γάμον δ' ἐν ἀλλάλοις μῖξαι,** Αἰσχ.Πέρσ.188 **τούτω στάσιν τιν'.. τεύχειν ἐν ἀλλήλαισι,** Πλάτ.Γοργ. 451 C **πρὸς αὐτὰ καὶ πρὸς ἄλληλα,** Ἀριστλ.Α Πρ. 59 Α 32 **ἡ δι' ἀλλήλων δεῖξις,** ΚΔ Ἰω.13,35 **ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις,** νεώτ. **ἔλειψεν ἡ πρὸς ἀλλήλους ἐμπιστοσύνη·** || ἐσφ. ἑρμ. ὑπὸ παλαιῶν γραμμ. καὶ ἀντὶ τοῦ **ἑαυτῶν**: Ἰλ.Μ 105 **οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσιν** (Φώτ., ΑΒ, Σουΐδ. ἀντὶ τοῦ **ἑαυτούς**), Εὐρ.ἀπ.1124 **ἀλλήλων** (αὐτ. «ἀντὶ τοῦ **ἑαυτῶν** Εὐριπίδης»).

ἀλλήλως ἐπίρρ. μσν. κ. π. δημ. πρὸς ἀλλήλους, ἀμοιβαίως: Χρον.Μορ.197 πρβλ.Κορ.Ἄτακτ. 2,32· || π. δημ. ἐν χρ. κ. μετὰ προσωπ. ἀντων.: Ἐρωτόκρ.Β 23 **κι ἀλλήλως τως ἐλέγασι,** αὐτ.Ε 654 **ἐχάσαμεν ἀλλήλως μας τέσσερα δαχτυλίδια.**

ἀλληλωφέλεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἀμοιβαία, ἡ τοῦ ἑνὸς ἐκ τοῦ ἄλλου ὠφέλεια.

ἀλληλωφελοῦμαι νεώτ. ὠφελοῦμαι ἔκ τινος ἄλλου καὶ ὠφελῶ ἐγὼ αὐτόν: **ἀλληλωφελήθησαν ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως.**

ἄλλην (1) αἰτ. τοῦ **ἄλλος** ἐν ἐπιρρ. χρ. μὲ τοπ. σημ. εἰς ἄλλο μέρος, **ἀλλαχόσε, ἄλλοσε**: Ξεν. Ἀν.4,1,15 **ἄλλην καὶ ἄλλην διώκειν·** 2) ἐν χρον. σημ. κατ' ἐπανάληψιν, πάλιν: Πλάτ.Εὐθφρ.273 Β **πρῶτον μὲν ἐπιστάντε διελεγέσθων ἀλλήλοιν, ἄλλην καὶ ἄλλην ἀποβλέποντες εἰς ἡμᾶς.**

ἄλλην (2) Ἡσ. «λάχανον, Ἰταλοί».

ἀλλήναλλος-ον (ἄλλην - ἄλλος) μτγν. κ. μσν. ὁ ἄλλοτε πρὸς τὸ ἓν καὶ ἄλλοτε πρὸς τὸ ἄλλο μέρος κλίνων ἢ διευθυνόμενος, ὁ ἀλλοπρόσαλλος βλ. λ.: Θέων Σμ.151 Η **ἀλλήναλλος κίνησις·** || ἐπὶ ἀνθρώπων ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ: Εὐστ.618,18 **πρὸς ἐριστικὸν καὶ ἀλλήναλλον ἄνθρωπον δυσωποῦντα.**

ἀλληνάλλως ἐπίρρ. (ἄλλην - ἄλλως) κατὰ τύχην, τυχαίως· Σουΐδ. «ὡς ἔτυχεν»: Ἐπιφάν.163 Α **αἰώνων ἀλληνάλλως ἰσορρόπως πεπληγμένων·** || εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ὁπωσδήποτε: σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.485 **ὁρᾶν ἀλληνάλλως τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μάτην γεγενημένην,** Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.38,25 **τὰ ἐντεῦθεν καὶ ἀμφίβολα καὶ ἀλληνάλλως ἱστορεῖται.**

ἀλλήρειος τρίπους νεώτ. ἀνατομ. οἱ τρεῖς κλάδοι τῆς κοιλιακῆς ἀρτηρίας, ἐκ τοῦ **Haller** (Ἄλλερ) τοῦ πρώτου περιγράψαντος.

ἀλλῆσαι Ἡσ. «ἀναστρέψαι».

ἀλληστρατίζω δημ. συνηθέστ. **ἀλλοστρατίζω** ἀλλάζω στράτα, δρόμο· συνών. ἀλλαξοδρομῶ.

ἀλληώρας ἐπίρρ. δημ. ὀψέ, ἀργά.

ἀλληωρίζω δημ. ἀργοπορῶ, καθυστερῶ.

ἀλλιάδα (ἡ) δημ. (Ἰταλ.) δ.γ. τοῦ **ἀλιάδα** βλ.λ.

ἀλλιαρία (ἡ) νεώτ. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογεν. τῶν **σταυρανθῶν,** περιλαμβάνον εἴδη ἰθαγενῆ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας· συνών. **σισύμβριον.**

ἀλλιβαλῖται (οἱ) νεώτ. πετρογρ. πτωχοὶ εἰς ὀλβίνην ἀτττακεόλιθοι (**Allivalite**).

ἀλλιγατορέλλος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, γένος ἑρπετῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀτοποσαυριδῶν,** ὅπερ ζῇ καὶ σήμερον ἔχον ὀπίσθια ἄκρα μικρότερα τῶν ἐμπροσθίων, λαιμὸν βραχὺν καὶ οὐρὰν λίαν μακράν (**Alligatorellus Iourdan**).

ἀλλιγατορίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. οὐσία, ἥτις παρασκευάζεται ἐκ τοῦ λίπους τοῦ ἀλλιγάτορος βλ.λ. καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν φαρμακοποιίαν ὡς βάσις παρασκευῆς ἀλοιφῶν (**Alligatorine**).

ἀλλιγάτωρ (ὁ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια ἑρπετῶν τῆς τάξεως τῶν **κροκοδειλιδῶν·** ζῷον μὲ ρύγχος μακρὸν καὶ πλατύ, ὁμοιάζον πολὺ πρὸς τὸν κροκόδειλον, ἀλλ' ἔχον κεφαλὴν βραχυτέραν καὶ μᾶλλον ὀγκώδη, βιοῦν εἰς ποταμοὺς θερμῶν χωρῶν, ἰδίως τῆς Ἀμερικῆς, τρεφόμενον ἐξ ἰχθύων, χελωνῶν καὶ βατράχων· ἀ. **καϊμάν** (**Alligator**)· 2) νεώτ. παλαιοζῳολ. γένος τι ἑρπετῶν πολλαχοῦ εὑρεθὲν ἐν ἀπολιθώσει (**Alligator Cuv.**).

ἄλλιξ-ικος (ἡ) μτγν. εἶδος ἀνδρικοῦ χειριδωτοῦ χιτῶνος· Ἡσ. (δ. γ. **ἀλλίξ**) «χιτὼν χειριδωτὸς παρὰ Εὐφορίωνι»: Εὐφ.144, Καλλ.ἀπ.149 **ἄλλικα χρυσείῃσιν ἐεργομένην ἐνέτῃσιν·** 2) πορφυρᾶ χλαμὺς παρὰ Θεσσαλοῖς· ΕΜ «**ἄλλιξ**.. σημαίνει δὲ κατὰ Θεσσαλοὺς τὴν χλαμύδα», Σουΐδ. «**ἄλλικα**· χλαμύδα κατὰ Θεσσαλούς.. οἱ ἰδιῶται γαλλικά φασι ταύτην»· 3) εἶδος πόρπης· Ἡσ. «**ἄλλικα**.. οἱ δὲ πορπίδα χλαμύδος ἀλληλοχείρου».

ἀλλίξ βλ. **ἄλλιξ** 1).

ἄλλιον (τὸ) νεώτ. βοταν. (λατ.) φυτικὸν γένος τῆς οἰκογεν. τῶν **λειριοειδῶν·** ἀ. **σκόροδον** βλ.λ.

ἀλλιονία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **νυκταγινοειδῶν,** περιλαμβάνον δέκα εἴδη τῆς Β. Ἀμερικῆς, τὰ ὁποῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι πόαι ἐτήσιοι (**Allionia L.**).

ἀλλιότεμα (τὸ) δημ. ἡ μετατροπή, ἡ ἀλλοίωσις.

ἀλλιοτεύω δημ. μτβ. ἀλλοιῶ τι, ἀλλάζω βλ.λ.1), μεταμορφώνω τι, τὸ παραλλάζω· 2) ἀμτβ. ἀλλοτεύω, ἀλλάσσω μορφὴν ἢ τρόπους ἢ γνώμην· μτχ. παθ. **ἀλλιοτεμένος** ἠλλοιωμένος, ἀλλαγμένος βλ.λ.

ἀλλιότικα ἐπίρρ. δημ. δ.γ. **ἀλλαιώτικα** κατὰ διάφορον τρόπον, ἀλλιῶς, διαφορετικά : **ἀλλιότικα τὰ εἶπε κεῖνος, ἀλιότικα τὰ λὲς ἐσύ·** 2) **ἐν** ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἄλλως, εἰδεμή : **θὰ κάνῃς ὅ,τι σοῦ λέω, ἀλλιότικα θὰ σὲ πάφω.**

ἀλλιότικος-η-ο δημ. δ.γ. ἀλλαιώτικος ὁ ἐμφανίζων ἀλλοίωσιν, ὁ διάφορος ἑαυτοῦ ἢ τῶν ἄλλων, ὁ διαφορετικός : **ἀλλιότικα εἶναι τώρα τὰ φερσίματά του** (διαφορετικὰ ἀπὸ ὅ,τι ἦσαν προηγουμένως), - **ξεχώριζε** ἀπὸ τ' ἄλλα παιδιὰ **τοῦ σχαλειοῦ, γιατὶ φαροῦσε ρσῦχα ἀλλιότικα·** 2) ὁ ἀσυνήθη ἀλλοίωσιν ἔχων, ὁ ἰδιόρρυθμος, ὁ ἀλλόκοτος : **ἀλλιότικας ἄνθρωπας εἶναι αὐτός.**

ἀλλιρόη (ἡ) νεώτ. γένος παλαιοζωϊκῶν σπόγγων τῆς ὑποτάξεως τῶν **τετρακλαδινῶν.**

ἄλλιστος-ον (λίσσομαι) ἐπ. ἀντὶ ἄλιστος βλ.λ. ὁ ἀπρόσιτος **εἰς** παρακλήσεις, ἀδυσώπητος : Εὐφορ.50 **ἄλλιστος Ἀϊδονεύς,** ΑΠ 7,643 **ἀλλ-** ᾿Αιδης.

ἀλλιτάνευτος-ον ἐπ. ἀντὶ **ἀλιτάνευτος** βλ. λ.

ἀλλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτόν, εἶδος βιοτίτου, εὑρισκόμενον πολλαχοῦ (Hallit).

ἄλλιτος-ον ὁ ἀδυσώπητος, ὁ ἀμείλικτος· ἄ. **ἄλλιστος** βλ. λ. : Ἐπ.Ἀλεξ.Ἀδέσπ.6,5 **ἄλλιτος αἶσα·** || τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἄλλιτα** : Ἑλλ.Ἀνθ 4,54,7 **νέκυες ἄλλιτα κωκύοντες** (ἄνευ ἀποτελέσματος, ματαίως ἀφήνοντες ὀλολυγμούς, ἱκεσίας).

ἀλλιῶς ἐπίρρ. δημ. δ.γ. **ἀλλοιῶς** κατ' ἄλλον, διάφορον τρόπον, ἀλλέως, ἀλλιότικα, διαφορετικά : ὄχι **ἔτσι,** ἀλλιῶς **κράτα τὸ** ταυφέκι, - **ἂν** μπορῇς **κάμε κι** ἀλλιῶς, παροιμ. **ἀλλιῶς ἀλλιῶς, ἀηδόνα μου** (κατ' ἄλλον τρόπον λέγε)· || φρ. **ἔτσι κι ἀλλιῶς** οὕτως ἢ ἄλλως, ἐν οἱᾳδήποτε περιπτώσει, ὁπωσδήποτε : **ἔται κι ἀλλιῶς χαμένος εἶμαι,**—ἡ αὐτὴ φρ. μετρίως, ὄχι πολὺ καλά, ὄχι ὅμως καὶ κακά· συνηθέστ. **ἔτσι κι ἔτσι : ἔτσι κι ἀλλιῶς πᾶνε οἱ δουλιές·** 2) ἄλλως, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, εἰδεμή : **θὰ μοῦ δώσῃς τὰ λεφτά μου ἀλλιῶς θἄχουμε καυγάδες,** Ἐρωτόκρ.Β 836 **ἀλλιῶς θὰ** κάμ' **ἡ χέρα** μαυ ὅ,τι **δὲν κάμ'** ἡ κρίσι.

ἄλλο ἐπίρρ. δημ. (ἐκ τοῦ οὐδ. τοῦ **ἄλλας**) πάντοτε συναπτόμενον μετ' ἀρνήσεως εἰς δήλωσιν τόπου, ἐπέκεινα, ἐφεξῆς : Βαλαωρ. **ἄλλο δὲ φαίνεται ὁ γιαλός·** 2) εἰς δήλωσιν ποσοτικῆς ἐννοίας, ἐπὶ πλέον : **ἄλλο δὲν ἐδιαβάσαμε ἐκείνη τὴν ἡμέρα,- δὲν ἔφαγα ἄλλο ἀπὸ τὰ χθὲς τὸ μεσημέρι·** 3) χραν. ἐπὶ περισσότερον χρόνον : **δὲν μπορῶ νὰ περιμένω ἄλλο καὶ θὰ φύγω·** || εἰς δήλωσιν ἐπαναλήψεως, ἐκ νέου, αὖθις, πάλιν : **ἄλλο δὲ θὰ στὸ ξαναπῶ κι ἔχε τὸ νοῦ σου.**

ἀλλόβιος-ον μτγν. ὁ ἄλλως, κατὰ διάφορον τρόπον ζῶν : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.1,15 **τῶν Σαρμανῶν** οἱ **Ἀλλόβιοι προσαγαρευόμενοι** (δ.γ. **ὑλόβιοι**).

ἀλλοβλάστωτος-ον μσν. ὁ ἄλλοθεν βλαστήσας, γεννηθείς : Κ Μανασσ.Χρον.130.

ἀλλογαμία (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ **ἐπικονίασις** πρὸς γονιμοποίησιν ἄνθους **τινὸς μὲ τὴν γῦριν ἄλλου ἄνθους,** τοῦ ἰδίου ἢ ἄλλου φυτοῦ.

ἀλλογενής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἄλλου γένους, ἄλλης, ξένης φυλῆς, ὁ ἀλλόφυλος, ὁ ξένος : Ἐπιγρ.-- ΠΔ Γέν.17,27 **οἱ ἀργυρώνητοι ἐξ ἀλλαγενῶν ἐθνῶν.**

ἀλλογλωσσία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ λαλῇ τις ἄλλην γλῶσσαν, ἡ διαφορὰ γλώσσης : Ἰώσ.ΑΙ 1,5,1 **ὑπ' ἀλλογλωσσίας σκίδνανται.**

ἀλλόγλωσσος-ον κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ λαλῶν ἄλλην γλῶσσαν, ὁ ξενόγλωσσος· ἀντίθ. ὁμόγλωσσος : Ἡρ.2,154 **πρῶτοι γάρ οὗτοι ἐν Αἰγύπτῳ ἀλλόγλωσσοι κατοικίσθησαν** (ξενόγλωσσοι κ. κατὰ δ.ἑρμ. ἀλλοεθνεῖς), ΠΔ Βαρ.4,15 **ἔθνος ἀναιδὲς καὶ ἀλλόγλωσσον.**

ἀλλογνοῶ-έω ἐκλαμβάνω τινὰ ὡς ἄλλον, παραγνωρίζω : Ἡρ.1,85 **ἤϊε γάρ τῶν τις Περσέων ἀλλογνώσας Κροῖσον ὡς ἀποκτενέων** (Ἡσ. «ἀγνοήσας»)· || γεν. δὲν ἔχω τὴν ἀκριβῆ καὶ σαφῆ γνῶσίν τινος· Φρύν. « **ἀλλογνοεῖν καὶ ἠλλογνόαυν·** τὸ μὴ σαφῶς τι γνωρίζειν, ὡς ἀμφιγνοεῖν », Ἡσ. « μὴ ἐπιγιγνώσκειν »· 2) ἐξίσταμαι τῶν φρενῶν, γίνομαι ἀλλόφρων : Ἱππ. παρὰ Γαλ.19,75 « **ἀλλογνοῶν·** ὁ παραφρονῶν· οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀλλοφρονήσας **εἴρηται πρὸς αὐτοῦ** ».

ἀλλογνώμων-ονος (ὁ) μτγν. ἀσταθής, εὐμετάβολος, ἀλλαξόγνωμος : Πτολ.Τετράβ.183,21 **θυμικάς καὶ ἀστάτους καὶ ἀλλαγνώμανας.**

ἀλλογνώς-ῶτος (ὁ,ἡ) ὁ ξένος, ὁ ἀλλότριος : Ἐμπ.126 **σαρκῶν ἀλλογνῶτι περιστέλλουσα χιτῶνι** (ὅπερ **ἑρμηνεύεται** ὑπὸ τοῦ Παρφ. « φύσις μετακοσμήσεως μεταμπίσχουσσ τὰς ψυχάς »).

ἀλλόγνωτος-ον (**ἄλλο + γνω-** ἐκ τοῦ γένε-**γνη-** τοῦ **γίγνομαι**) ὁ ἀλλαχοῦ γεννηθείς, ἀλλογενής, ἢ (ἐκ τοῦ **γιγνώσκω**) ὁ ἄλλοις γνωστός, ὁ ἄγνωστος εἰς ἡμᾶς, γεν. ὁ ξένος : Ὀδ.Β 366 **ὤλετο τηλόθι πάτρης** . . **ἀλλογνώτων ἐνὶ δήμῳ** (δ.γ. **ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ,** ὅτε πιθανωτέρα ἡ κατὰ τὴν 2αν ἐκδοχὴν ἑρμην.), Εὐστ.Πονημ.200,90 **καὶ ἑώρα ἡ μεγίστη πόλις αὕτη ἄνδρας ἀλλογνώτους ἀληθῶς.**

ἀλλογονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, ὅπερ παρουσιάζεται εἰς κρυστάλλους τοῦ μονοκλινοῦς κρυσταλλικοῦ συστήματος, ἔχει λάμψιν ὑαλώδη καὶ εἶναι συνήθως ἄχρουν· συνών. ἐρδερίτης.

ἀλλοδαμία (ἡ) δωρ. ἀντὶ ἀλλοδημία βλ. λ.

ἀλλοδαπή (ἡ) κ. νεώτ. ὡς οὐσ. βλ. **ἀλλοδαπός.**

ἀλλοδαπής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ **ἀλλοδαπός** βλλ, : ΕΜ « **ἀλλοδαπής** καὶ ἀλλοδαπός· ἀλλοεθνής, ξένος » : Ψ.Καλλισθ.2,21, Ἰωάνν.Μον. **αἰχμάλωταν ἐν ἀλλοδαπεῖ** ἀπαχθέντα **ἔθνει.**

ἀλλοδαπός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐξ ἄλλου ἔθνους ἢ ὁ ἐξ **ἄλλου τόπου,** ὁ ἀλλοεθνής, γεν. ὁ ξένος : Ἰλ.Γ48 **μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι γυναῖκ' εὐειδέ'** ἀν**ῆγες,** Αἰσχ.Ἑπτ.1076 **ἀλλαδαπῷ κύματι φωτῶν,** Πλούτ.Ἀγ.11 **ἐκ γυναικός ἀλλοδαπῆς τεκναῦσθαι·** || ἐπὶ χώρας, ἡ ξένη, ἡ ξενητιά : Ὀδ.Ι 36 **γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων,** Πάπ. **ἐπ' ἀλλοδαπῆς γῆς**—κ. κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. **χώρα** ἢ **γῆ** : Ξεν.Ἀν.8,7,14 **βιώσεσθέ τε καὶ κατὰ γνώμην ἐν τοῖς οἰκείαις οὐκ ἐν ἀλλοδαπῇ κακοπαθοῦντες·** ἐν τῷ πληθ. ἐν τῇ αὐτῇ χρήσει : αὐτ. **ἐν ἀλλοδαπαῖς τὴν διατριβὴν ποιούμενος,** νεώτ. **μετέβη δι' εὐρυτέρας σπουδὰς εἰς τὴν** ἀλλοδαπήν, - **ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς ἀλλαδαπῆς·** 2) μτγν. ὁ ἐξωτικός, ἰδιόρρυθμος, ἀλλόκοτος : Ἡρωδιαν.1,14,1 **σχήμασί τε ἀλλοδαποῖς καὶ μέρεσι σώματος ἀναρμόστοις πολλάκις ἀπεκυήθη** (ζῶα)· 3) νεώτ. νομ. ἰην σημ. ὁ διαμένων ἔν τινι κράτει καὶ μὴ ἔχων κατὰ τὸ δίκαιον τούτου ἰθαγένειαν ἐν αὐτῷ.

ἀλλοδημία (ἡ) ἰων. **ἀλλοδημίη,** δωρ. **ἀλλοδαμία** ἡ ἐν ξένῃ χώρᾳ, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμονή· ἄ. **ἀποδημία** : Βακχ.17,37 **στείχειν ἐπ' ἀλλοδαμίαν,** Ἱππ.Ἐντ.Παθ.48 **αὕτη ἡ νοῦσος πρασπίπτει μάλιστα ἐν ἀλλαδημίῃ·** || συνεκδ. αὐτοὶ οἱ ἀποδημοῦντες, πλῆθος ἀποδήμων : Πολυβ.9,21 **ἀλλοδημίας μεστὴ πόλις.**

ἀλλόδημος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ ξένης χώρας, ὁ ἀλλοδαπός : Πολυβ.3,54· 2) ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ βλ.λ. διαμένων· Ἡσ. « **ἀλλόδημα·** ἀπόδημα ».

ἀλλοδίκης (ὁ) ὁ ἄλλως ἢ τὸ δίκαιον κρίνων, ὁ μὴ ἔχων δικαιασύνην : **Χρησμ.Σιβ.3,390 ἄγριος, ἀλλοδίκης** (ἀνήρ).

ἀλλοδίκτυα (τὰ) νεώτ. γένος παλαιοζωϊκῶν

σπόγγων ἐκ τῶν **πρωτοσπογγιδῶν** (Hallodictya).

ἀλλοδοξία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐσφαλμένη περί τινος ἀντίληψις, τὸ νὰ **ἀλλοδοξῇ** τις βλ. λ. : Πλάτ.Θεαίτ. 189 B **ἀλλοδοξίαν τινὰ οὖσαν ψευδῆ φαμὲν εἶναι δόξαν**· πρβλ. Δίων Κ 79,5 **ὅπως μὴ καὶ καθηγεμὼν αὐτῇ ἀλλοδοξίας γένηται**· 2) νεώτ. τὸ ἀνήκειν εἰς ἄλλο θρησκευτικὸν δόγμα, ἡ ἑτεροδοξία.

ἀλλόδοξος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄλλως δοξάζων, ὁ ἔχων πεποιθήσεις διαφόρους· || εἰδικώτ. ὁ ὀπαδὸς ἄλλης σχολῆς : Φιλόδ. **ἔνιοι τῶν ἀλλοδόξων**· || ἐκκλ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς ἄλλο θρησκευτικὸν δόγμα, ὁ ἑτερόδοξος : Ἀθανάσ. 1,147· — νεώτ. κ. ὁ ὀπαδὸς ἄλλης θρησκείας, ὁ ἀλλόθρησκος.

ἀλλοδοξῶ-έω κ. νεώτ. ἄλλο ἢ τὸ ἀληθὲς δοξάζω, νομίζω τι διάφορον τοῦ ὀρθοῦ, ἔχω ἐσφαλμένην γνώμην περί τινος· περιφρ. ψευδῆ δοξάζω : Πλάτ.Θεαίτ.189 D **ἀρέσκει γάρ . . τὸ τὰ ψευδῆ δοξάζειν ἀλλοδοξεῖν εἶναι ;**· 2) νεώτ. ἀνήκω εἰς ἄλλο θρησκευτικὸν δόγμα, εἶμαι ἀλλόδοξος βλ. λ.

ἀλλόδους (ὁ) νεώτ. γένος παλαιοζωϊκῶν μαρσιποφόρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **πλαγιοαυλακιδῶν**, ἀνευρεθὲν εἰς τὴν Ἀμερικὴν (Allodon Marsh.)

ἀλλοεθνής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄλλου ἔθνους ἢ τόπου, ὁ ἀλλογενής, ὁ ξένος· ἀντίθ. ὁμοεθνής : Διόδ.Σ 2,37, Ἰώσ.ΑΙ 19,7,3 **τοῖς ἀλλοεθνέσιν ἦν φιλάνθρωπος**· || εἰδ. **πόλεμος ἀλλοεθνής**, ὁ ἐναντίον ξένων, οὐχὶ ἐμφύλιος : Διον.Ἀλ.5,5 **πόλεμον ἐπάξουσι Ῥωμαίοις ἀλλοεθνῆ**.

ἀλλοεθνία (ἡ) μτγν. ἡ διαφορὰ ἐθνικότητος : Στράβ.12,1,2 **ἠφάνισται τὰ σημεῖα τῆς ἀλλοεθνίας**.

ἀλλοειδής -ῆς -ές ὁ ἄλλην ὄψιν ἔχων, ὁ ἄλλως ἢ πρότερον φαινόμενος, ὁ μεταβεβλημένος, ὁ ἀλλόκοτος : Ὀδ.Ν 194 **ἀλλοΐδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι** (διόρθ. **ἀλλοειδέ' ἐφαίνετο** ἢ **ἀλλαειδέα φαινέσκετο**), σχόλ. Νίκ.Ἀλ.84, Εὐστ. 1738, 47 « **ἀλλοειδέα δὲ ὢν τὸ εἶδος** ἠλλαίωται.

ἀλλοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν διαφόρῳ μορφῇ : Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,47U (ἐσφ. ἀνάγν. ἀντὶ **στυλοειδῶς**).

ἀλλόζαι (αἱ) νεώτ. χημ. **αἱ ἀλδόζαι** αἱ δι' ὀξειδώσεως μετατρεπόμεναι εἰς ἀλλοβλενικὸν ὀξύ.

ἀλλοζάνη (ἡ) νεώτ. ὁ ἀλλοφανικὸς ἐστὴρ τῆς σανταλόλης, φάρμακον ἀντιγονορροϊκόν.

ἄλλοθεν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐξ ἄλλου τόπου, ἀπὸ ἄλλο μέρος, ἀλλαχόθεν : Ὀδ. Ρ 112 **ὡς εἴ τε πατὴρ ἑὸν υἱὸν ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν**, - μετὰ τῆς ἀντων. **ἄλλος** : **ἄλλοθεν ἄλλος** ἄλλος ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἄλλος ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἄλλος ἀπὸ ἐδῶ ἄλλος ἀπὸ ἐκεῖ : Ἰλ.Β 75 **ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν**, Αἰσχ.Ἀγ.92 **ἄλλη δ' ἄλλοθεν οὐρανομήκης λαμπὰς ἀνίσχει**, Θεόκρ.25,70 **ἐπέδραμον ἄλλοθεν ἄλλος** - μετ' ἄλλων τοπ. ἐπιρρ. : **ἄλλοθέν ποθεν** ἢ **πόθεν ἄλλοθεν** ἀπὸ κάποιο ἄλλο μέρος, ἀπὸ κάπου ἀλλοῦ : Ὀδ.Η 52 **εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι**, **ἄλλοθεν ὁθενοῦν** ἢ **ἄλλοθεν ὁποθενοῦν** ἀπὸ ὁποιονδήποτε ἄλλο μέρος : Πλάτ.Γοργ.512A, αὐτ.Νόμ.738 C· — κ. νεώτ. ἐν τῇ ἐκφορᾷ **ἄλλοθεν οὐδαμόθεν** ἢ **μηδαμόθεν ἀλλ-** ἀπὸ κανένα ἄλλο μέρος· || μτφ. ἐξ ἄλλου προσώπου, ἐξ ἄλλης πηγῆς ἢ αἰτίας : Σοφ.Ἠλ. 1225 **μηκέτ' ἄλλοθεν πύθῃ**, κ.νεώτ. **ἄλλοθεν ἐγνώσθη τὸ γεγονὸς τοῦτο**, - **καὶ ἄλλοθεν ἀποδεικνύεται τοῦτο**.

ἀλλοθήρια (τὰ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, ὑπόταξις **μαρσιποφόρων**, περιλαμβάνουσα μικρὰ ζῷα φυτοφάγα ἢ παμφάγα θηλαστικά, ἅτινα εὑρέθησαν ἐν ἀπαλιθώσει εἰς διαφόρους χώρας.

ἄλλοθι ἐπίρρ. κ. νεώτ. τοπικῶς, ἐν ἄλλῳ τινὶ τόπῳ, κάπου, **ἀλλαχόθι** βλ.λ., ἀλλοῦ, ἰδίως ἐπὶ ἀλλοδαπῆς : Ὀδ.Ξ 130 **ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται**, αὐτ.Υ 182 **εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλοθι δαῖτες Ἀχαιῶν** (ἀλλαχοῦ), ἐν Ὀδ., οὐχὶ ὅμως ἐν Ἰλ.· || κ. μετὰ προσδιορ. : Ὀδ.Β 131 **πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης ναίει** (εἰς ἄλλην, ξένην χώραν), Πλάτ.Σοφ. 243 B **ἄλλοθί που** (πῃ), Ξεν.Ἀπομν.1,4,8 **ἄλλοθι δὲ οὐδαμοῦ οὐδὲν οἴει φρόνιμον εἶναι ;**, Ἀριστλ.Μετ. 376 B || **ἄλλοθι καὶ ἄλλοθι** (εἰς διάφορα σημεῖα)· || νεώτ. ἐν ποιν. νόμ. **τὸ ἄλλοθι** (τὸ λατ. **alibi**) ἔνδειξις περὶ τῆς ἀθῳότητος τοῦ κατηγορουμένου, συνισταμένη εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς διαπράξεως τοῦ ἀδικήματος εὑρίσκετο εἰς ἄλλον τόπον, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ διεπράχθη τοῦτο παρ' αὐτοῦ : **ἠθῳώθη διότι ἀπέδειξε τὸ ἄλλοθι**· 2) ἐνίοτε μετὰ ρημ. κινήσ. σημαντικῶν, ἀντὶ τοῦ **ἄλλοσε** : Ἀντιφ.1,4 **ποῖ ἄλλοθι ἢ πρὸς ὑμᾶς ;**, Ξεν.Ἑλλ.2,2,2 **διδοὺς ἐκεῖσε μόνον πλέουσιν ἀσφάλειαν, ἄλλοθι δ' οὔ**· 3) ἐνίοτε σημ. ἐν ἄλλῳ πράγματι, ἐπὶ ἄλλου ἀντικειμένου : Πλάτ. Ἱππ.Ε **βούλει οὖν σκεψώμεθα καὶ ἄλλοθι ;** αὐτ.Λάχ. 181 E **τὸ μὴ ἄλλοθι διατρίβειν, ἐν οἷς δὴ φιλοῦσιν οἱ νέοι τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι** (ἄλλοθι . . ἐν οἷς = ἐν ἄλλοις ἔργοις, ἐν ἄλλοις πράγμασι)· 4) τροπικῶς, κατ' ἄλλον τρόπον, ἐξ ἄλλων αἰτίων : Θουκ. 1,16 **ἐπεγένετο δὲ ἄλλοις τε ἄλλοθι** (ἐξ ἄλλων αἰτίων) **κωλύματα**, Πλάτ.Πρωτ.324 E **ἐν τούτῳ γὰρ αὕτη λύεται ἡ ἀπορία, ἣν σὺ ἀπορεῖς, ἢ ἄλλοθι οὐδαμοῦ** (ἢ κατ' οὐδένα ἄλλον τρόπον), Θωμ.Μ 37 « **ἄλλοθι, ἄλλοθεν, ἄλλοσε**, δοκιμώτερα ἢ ἀλλαχόθι, ἀλλαχόθεν, ἀλλαχόσε ».

ἀλλοθιγενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἀλλαχοῦ ἔχων τὴν γένεσιν, τὴν γενεσιουργὸν αἰτίαν : **ἀλλοθιγενεῖς σεισμοί**· || ἐν τῇ πετρογραφίᾳ, **ἀλλοθιγενῆ συστατικὰ πετρώματος** (τὰ συστατικὰ πετρώματος, τὰ ὁποῖα δὲν ἐσχηματίσθησαν ἀρχῆθεν ἐντὸς τῆς μάζης αὐτοῦ, ἀλλ' ἐντὸς ἄλλων πετρωμάτων).

ἀλλόθρησκος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ πρεσβεύων ἄλλην θρησκείαν· ἀντίθ. ὁμόθρησκος.

ἀλλόθροος-ον κ. ἀττ. συνῃρ. **ἀλλόθρους-ουν** (πάντοτε οὕτω παρὰ τραγ.) ὁ ὁμιλῶν ἄλλην γλῶσσαν, ξενόγλωσσος : Ὀδ.Α 183 **πλέων . . ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους**· || γεν. ὁ ξένος : Ἡρ.1,78 **στρατὸν ἀλλόθροον προσδόκιμον εἶναι Κροίσῳ**, Αἰσχ.Ἀγ.1200 **ἀλλόθρουν πόλιν κυρεῖν λέγουσαν**· || ὁ ἀλλότριος : Σοφ.Τρ.844 **τὰ δ' ἀπ' ἀλλόθρου γνώμας μολόντ' ὀλεθρίαισι συναλλαγαῖς**.

ἀλλόθρους-ουν ἀττ. (μόνον παρὰ ποιητ.) συνῃρ. τοῦ **ἀλλόθροος** βλ.λ.

ἀλλοῖ δημ. ἐπιφ. σχετλιαστικὸν δ.γ. τοῦ ἀλί βλ.λ.

ἀλλοΐδής-ές ὁ ἀλλοειδής βλ.λ. : Ὀδ.Ν 194 (δ.γ. ἀντὶ **ἀλλοειδέα**).

ἀλλοίθωρα ἐπίρρ. δημ. μὲ **ἀλλοιθωρισμὸν** βλ.λ.

ἀλλοιθωριά (ἡ) δημ. τὸ λοξὸν βλέμμα, ἡ ἀλλοίθωρη ματιά· 2) τὸ νὰ ἀλλοιθωρίζῃ τις βλ.λ., ὁ στραβισμός : **ἔπαθε ἀλλοιθωριά**.

ἀλλοιθωρίζω δημ. κ. **ἀλλοιθωριάζω** κ. **ἀλλοιθωρεύω** βλέπω λοξῶς, στραβίζω, εἶμαι ἀλλοίθωρος βλ.λ. : παροιμ. **ποὺ μὲ στραβὸ καθήσῃ τὸ πρωῒ ἀλλοιθωρίζει**, δ. τραγ. **πέρνα, πέρνα μπρός σου ἐγὼ | καὶ σὺ κοίτα, καίτα ἀλλοῦ** (**ἀλλοιθώρισες κυρά μου**· || κ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : **ἀλλοιθωρίζουν τὰ μάτια του**.

ἀλλοιθώρισμα (τὸ) δημ. τὸ νὰ ἀλλοιθωρίζῃ τις, τὸ βλέμμα τοῦ ἀλλοιθώρου.

ἀλλοιθωρισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀλλοίθωρος, ἡ ἀλλοιθωριὰ βλ.λ. 2).

ἀλλοίθωρος-η-ο δημ. ὁ βλέπων οὐχὶ εὐθυγράμμως, ὁ στραβίζων, ὁ παραβλώψ· συνών. στραβόθωρος, γκαβός : **ἀλλοίθωρη γυναῖκα**· || κ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : **μάτια ἀλλοίθωρα**.

ἀλλοίμονο(ν) νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀλίμονο** βλ. λ.

ἀλλοινία μτγν. τὸ πίνειν διαδοχικῶς ποικίλα εἴδη οἴνου, ἢ ἡ ἐν ἀναμίξει πόσις διαφόρων εἰδῶν οἴνου : Πλοῦτ.Ἠθ.661 C **αἱ γὰρ ἀλλοινίαι λεγόμεναι τάχιστα μεθύσκουσι**.

ἀλλοιόθετος-ον ὁ ἀλλοίως τεθειμένος : γλωσσ.

« **-όθετα** τὰ εἰς διάφορα μέρη τοποθετημένα ».

ἀλλοιόμορος-ον ὁ μὴ ἔχων καλὴν τύχην, ὁ ἀτυχής : Πάπ. **ἀλλοιόμοροι** παρὰ τὸ **λειφίφωτες.**

ἀλλοιόμορφος-ον μτγν. ὁ ἀλλοίαν, ἤτοι ποικίλην μορφὴν ἔχων ἢ ὀρθότ. παράξενον διάπλασιν **ἐμφανίζων,** ὁ παράδοξος : Ἄννων Περίπλ.7 **ἀλλαιόμορφοι ἄνθρωποι,** Ὀνήσανδρ.10,28 **ἀλλοιομόρφῳ θεωρίᾳ** (σπλάγχνων) **προσημαίνειν.**

ἀλλοιοπροσωπῶ-έω μτγν. ἐπὶ πλανητῶν, εἶμαι ἀποκεχωρισμένος ἀπὸ **ἄλλον** πλανήτην δι' ἀποστάσεως, ἥτις εἶναι διάφορος τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν φαινομένων θέσεων τῶν δύο πλανητῶν : Βέττ.Βάλ.65,8 **ἀλλοιαπροσωποῦντες** (ἀστέρες)· ἀντίθ. Ἑρμῆς ἰδιοπροσωπῶν.

ἀλλοῖος-α-ον (ἄλλος) κ. νεώτ. ὁ ἄλλου εἴδους, ἄλλης φύσεως, διάφορος, διαφορότροπος : Ἰλ.Δ258 **ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ ἠδ' ἐν δαιτί,** Ὀδ.Π 181 **ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον ἠὲ πάροιθεν,** Ἡσίοδ.Ἔργ.481 **ἄλλοτε δ' ἀλλοῖος Ζηνὸς νόος** (ὁτὲ μὲν τοιοῦτος ὁτὲ δὲ διάφορος), Εὐρ.Μήδ.910 **ἀλλοῖαι** (ἄλλοι παρὰ τοὺς ὑπάρχοντας) **γάμοι,** Ξεν.ΚΠ 8,2,6 **φαίνεται ἄλλοτε ἀλλοῖον,** Ξεν.Ἀπομν.3,10,6 **ἀλλοῖον ποιεῖν τινα·** κ. νεώτ. **ἀλλοία θὰ ἦτο ἡ κατάστασις, ἐὰν ἐνικῶμεν·** || ἐνίοτε εὕρηται κατ' εὐφημισμὸν ἀντὶ τοῦ **κακός** (διάφορος τοῦ καλοῦ) ἰδίως τὸ οὐδ. : Ἡρ.5,40 **ἵνα μή τι ἀλλοῖον περὶ σεῦ Σπαρτιῆται βουλεύσωνται,** Δημ.Προοίμ.32,4(1442, 10) **ἂν . .** (ὁ λόγος) **ἀλλαιότερος φανῇ·** || λόγῳ τῆς συγκριτ. ἐννοίας, ἣν περιέχει, ἀκολουθεῖ ἐνίοτε **β'** ὅρος τῆς συγκρ. εἰσαγόμενος διὰ τοῦ ἢ : Ὀδ.Τ 265 **ἀλλοῖον ἄνδρα ὀλέσασα ἢ Ὀδυσσῆα** (πρβλ.αὐτ.Π 181 ἀνωτ.), Ἡρ.2,35 **ἀλλαίην φύσιν παρεχόμενος ἢ οἱ ἄλλοι,** Πλάτ.Συμπ.193 **ἀλλοῖος ἢ ὁ σός**- ἐπίσης β' ὅρος συγκρ. καθ' ἁπλῆν γεν.: Πλάτ. Νόμ.836 Β **νόμοι ἀλλοῖαι τῶν πολλῶν τρόπων,** αὐτ.Μέν.87 C **ἀλλοῖον ἐπιστήμης·** || σχηματίζει κ. συγκριτικὸν βαθμόν, καίτοι ὁ θετικὸς βαθμὸς καθ' ἑαυτὸν περιέχει ἔννοιαν συγκρίσεως : Ἡρ.7,212 **ὡς δὲ οὐδὲν εὕρισκαν ἀλλοιότεραν οἱ Πέρσαι ἢ τῇ προτεραίῃ ἐνώρων,** Θουκ.4,106 **ἀλλοιότεροι ἐγένοντα τὰς γνώμας** (σχόλ. « μετεβλήθησαν τὴν προαίρεσιν »)· κ. **ἀλλοιέστερος :** Ἐπίχ. 186, πρβλ. κ. σχόλ.Ὀδ.Β 190 **« ἀνιηρέστερον . . οὕτω καὶ . . ἀλλαιέστερος »·** 2) ὁ περιέχων ἢ ὁ ὑποκείμενος εἰς διαφοροποίησιν, ὁ ποικίλος· πρβλ. Πορφ.Γνωμ.20,11.-Ἐπίρρ. **ἀλλοίως** = ἄλλως, κατ' ἄλλον τρόπον : Ἱππ.Διαίτ.14 **ἄλλοτε ἀλλοίως διαιτᾶν,** Πλάτ.Λύσ.212 D **ἀλλοίως ἡμῖν δοκεῖ ἢ πρότεραν,** Ξεν.Ἀπαμν.4,8,2 **ἀλλοιότερον διοὺς ἢ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον,** Χαρισ.80,17 **ἀλλοιοτέρως** = χεῖρον.

ἀλλοιόστροφος-ον μτγν. ἐπὶ ποιημάτων, τὸ μὴ ἔχον κανονικὰς στροφάς, μὴ συντεθειμένον κατὰ στροφὴν καὶ ἀντιστροφήν : Ἡφαιστ.Ποιημ.5 **ἀλλαιόστραφον** ἐν διαστολῇ πρὸς τὸ ἑτερόστροφον.

ἀλλοιόσχημος-ον νεώτ. ὁ ἔχων διάφορον μορφὴν ἢ σχῆμα.

ἀλλοιοσχήμων-ονος-ον μτγν. ὁ ποικίλην μορφὴν ἔχων· ὁ διαφόρου μορφῆς : Ἐπικ.ἀπ.82 **ἀλλοιοσχήμονας ἑτέρους** (ἐνν. κόσμους)· πρβλ. Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,206 **καθ' ἣν** (διαφορὰν) **ἢ ἀλλαιόχρουν ἢ ἀλλοιόσχημον ἢ ἄλλως πως ἐξηλλαγμένον φαίνεται τὸ ὑποκείμενον.**

ἀλλοιότης-ητος (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τι ἀλλοῖον, διάφορον ἄλλου, ἡ διαφορά· ἡ ποικιλία : Ἱππ. Φυσ.2 **διὰ τὴν ἀλλοιότητα καὶ ἀνομοιότητα,** Πλάτ.Τίμ.82 Β **ἀλλοιότητας παμποικίλας.**

ἀλλοιοτροπία (ἡ) μτγν. ὁ ἀλλοῖος τρόπος, ἡ διάφορος φύσις : Ἐπιφάν.Αἱρ.66,12 **πολλὴ τῆς τυφλώσεως τούτου κακόδοξος ἀλλοιοτροπία.**

ἀλλοιότροπος-αν μτγν. ὁ ποικίλος τὸν τρόπον, ὁ συχνὰ μεταβάλλων φύσιν, ὁ εὐμετάβολος : Ἡσ. «ἀλλαιότροπον· αἰολότροπον» : Λίνος παρὰ Στοβ. 1,105 (πιθαν. ἀνάγν. ἀντὶ **ἀλλότροπος** = ἰδιόρρυθμος, παράξενος), Γρηγ.Νύσσ.2,354 C **ἀλλαιοτρόπῳ τινὶ καὶ ξενίζοντι φωνῆς χαρακτῆρι.**

ἀλλοιοτροπῶ-έω κ. μτγν. ἀλλάσσω μορφήν, χρῶμα : Ἱππ.Ἐντ.36 **ἀλλοιοτροπέει τὸ σῶμα καὶ γίνεται ὠχρόν** (δ.γ.**ἀλλοχροέει**)· || παθ. ποικίλως ἀλλοιοῦμαι, μεταβάλλομαι : Γαλ.19,75 « **ἀλλαιοτραπεῖται·** τρέπεται ποικίλως ».

ἀλλοιοτρόπως ἐπίρρ. μτγν. κατ' ἄλλον, ἤτοι ξενίζοντα, παράδοξον τρόπον : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.5,16 **λαλεῖν ἐκφρόνως καὶ ἀκαίρως καὶ ἀλλοιοτρόπως.**

ἀλλοιοφανής-οῦς-ές ὁ ἀλλοίως, ἄλλως φαινόμενος, ὁ διάφορον μορφὴν ἔχων· Ἡσ. « ἀλλοίους, **ἀλλοιοφανεῖς** ».

ἀλλοιοφωνία (ἡ) μτγν. τὸ κατὰ διάφορον τρόπον ὁμιλεῖν, ἡ διάφορος χρῆσις τοῦ ὁμιλεῖν : Ἐπιφάν. Αἱρ. 1,9,23Β **ἀπὸ τῆς τῶν γλωττῶν πολυφόρου ἀλλοιοφωνίας φυλαὶ γεγόνασιν.**

ἀλλοιόχροος-ον κ. συνῃρ. **ἀλλοιόχρους-ουν** μτγν. ὁ διαφόρου χρώματος· ὁ ποικίλου χρ. : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,206 βλ. **ἀλλοιοσχήμων.**

ἀλλοιῶ-όω (ἀλλοῖος), κ. μτγν. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **ἀλλοιώνω** καθιστῶ τι ἀλλοῖον, μεταβάλλω, τροποποιῶ : Ἱππ. Παραγγ. **ἀλλ- φύσιν** (ἀντίθ. **σῴζειν**), αὐτ. Ἀδέν. 16 **τὴν τροφὴν ἀλλοιαῦσιν εἰς τὸ γάλα,** Πλάτ.Πολ.381 Α **ψυχὴν** δὲ αὖ **τὴν ἀνδρειατάτην . . ἥκιστ' ἄν τι πάθος ταράξειέ τε καὶ ἀλλαιώσειεν ;** Δίων.Κ 41,21 **οὕτως ἠλλοίωσέ τινας αὐτῶν** (τόσον μετέβαλε τὰς ψυχάς των)· || παραμορφώνω : Πολύβ. 4,91 **ἀλλ- ὄψιν** (πρόσωπον), ΠΔ Βασ. 1,21,13 **καὶ ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ·** 2) παριστῶ τι ὡς ἀλλοῖον : Πλωτῖν.3,6,3· 3) ὡς παθ.-οῦμαι, μέλλ. **ἀλλοιωθήσομαι** κ. σπανιώτ. **ἀλλαιώσομαι** (ὡς ἐν Γαλ.3,761), κατὰ τὴν Ιην σημ. καθίσταμαι διάφορος, παραμορφοῦμαι, μεταβάλλομαι : Ἱππ.Δι.1,342,24 **οὐ ποτε κατὰ τὸ αὐτὸ ἱσταμένων, ἀλλ' αἰεὶ ἀλλοιουμένων,** αὐτ. Ἑλκ.Β70 C **ἀλλοιουμένου τοῦ αἵματος καὶ θερμανθέντος,** Θουκ.2,59,1 **οἱ Ἀθηναῖοι . . ἠλλοίωντο τὰς γνώμας,** Πλάτ.Θεαίτ.181 D **ἀλλοίωσιν ἀλλαιοῦται** (ὑφίσταται ἀλλοίωσιν, μεταβολήν), Πολύβ.7,13 **ὁλοσχερῶς ἠλλοιωμένος** (ἄλλης γνώμης), αὐτ. 3,103 **οὐδὲν ἠλλοιωμένος ὑπὸ τῶν συμβεβηκότων,** Εὐστ. Πονημ.117,20 **ἀλλαξάτω τις ἐν ἐμοὶ τὰ τῆς φύσεως καὶ ἀλλοιωθήσομαι·** σπανιώτ. παρὰ ποιητ. : Εὐρ.Ἰκ.944 **ὄλοιντ' ἰδοῦσαι τούσδ' ἂν ἠλλαιωμένους** (παραμορφωμένους, ἐπὶ νεκρῶν)· 4) ἀποξενοῦμαι : Δίων.Κ 37,11 **οἱ δὲ ἄλλοι . . ἠλλαιοῦντο·** 5) μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ χείρω, χειροτερεύω : Ξεν.ΚΠ 3,3,9 **γινώσκων, ὅτι ἐν τῷ μέλλειν πολλάκις τοῖς ἄρχουσι καὶ τῆς καλῆς παρασκευῆς ἀλλαιοῦταί τι,** Εὔφρων 10 **ἐγκέφαλος ἠλλοίωτο,** ΠΔ Θρῆν.4,1 **πῶς ἀμαυρωθήσεται χρυσίον, ἀλλοιωθήσεται τὸ ἀργύριον τὸ ἀγαθόν ;·** 6) ὑφίσταμαι ἀλλοίωσιν, σύγχυσιν φρενῶν, ἀλλοφρονῶ, παραφρονῶ : Πολύβ.8,27,5 **ἠλλοιωμένος ὑπὸ τῆς μέθης·** 7) μεταμφιέζομαι, μεταμορφοῦμαι : ΠΔ Βασ.3,14,2.

ἀλλοιώδης-ους-ες μτγν. ἀλλοῖος τὸ εἶδος, μεταβεβλημένος κατὰ τὴν ἐμφάνισιν, παράξενος : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,6 **ἀλλοιώδεες ἄμφω τὰς ὄψιας·** || ἀλλοῖος (ἀλλόκοτος) τοὺς τρόπους : Βέττ. Βάλ.18,5 **ἀλλ- . . ἀνεύφραντοι.**

ἀλλοίωμα-ατος (τὸ) ἀλλοίωσις βλ. λ. : Δαμόξ. παρ' Ἀθην. 3,102C **αἱ μεταβολαί αἵ τε κινήσεις . . ἀλλοιώματα ἐν ταῖς τροφαῖς ποιοῦσι.**

ἀλλοιώνω νεώτ. κ. δημ. ἀλλοιῶ βλ. λ.

ἀλλοιωπός-όν ὁ διαφόρων μορφῶν, ὁ ποικίλης ἐμφανίσεως, ὁ **ἀλλοῖος** βλ.λ. : Ἐμπ.21 **ἀλλαιωπὰ** (ἀλλοῖα) **γίγνεται πάντα.**

ἀλλοίως ἐπίρρ. κ νεώτ. τοῦ **ἀλλοῖος** βλ. λ.

ἀλλοιῶς ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλλιῶς** βλ. λ.
ἀλλοιώσιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀλλοιωθῇ ἢ ὁ ὑποκείμενος εἰς ἀλλοίωσιν βλ. λ.
ἀλλοίωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. διαφορά, ἀνομοιότης : Πλάτ.Πολ.454 C **ἐκεῖνο τὸ εἶδος τῆς ἀλλοιώσεώς τε καὶ ὁμοιώσεως.. ἐφυλάττομεν·** 2) μεταβολή, μετατροπή : Πλάτ.Θεαίτ.181 D **ὅταν.. σκληρὸν ἐκ μαλακοῦ γίγνηται ἤ τινα ἄλλην ἀλλοίωσιν ἀλλοιῶται**, Ἀριστλ.Φυσ.226 A 26 **ἡ μὲν οὖν κατὰ ποιὸν κίνησις ἀλλοίωσις ἔστω**, αὐτ.Γεν. Φθορ.1,1 **ἔστι γὰρ ἀλλοίωσις, ὅταν ὑπομένοντος τοῦ ὑποκειμένου, αἰσθητοῦ ὄντος, μεταβάλλῃ ἐν τοῖς αὐτοῦ πάθεσιν**, πρβλ. **ἀλλοιῶ·** || κατὰ τὸν γραμ. Ἀμμών. **ἀλλοίωσις** διαφέρει τῆς λ. **ἑτεροίωσις**, καθ' ὅσον « τοῦτο μὲν μόνον τὸν μεταχαρακτηρισμόν, ἤτοι τὴν ἀλλαγὴν μορφῆς δηλοῖ, ἐκεῖνο δὲ καὶ τὴν μετατροπὴν μιᾶς γνώμης εἰς ἄλλην δηλοῖ »· νεώτ. **ἡ ἀλλοίωσις τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν,-ἡ ἀλλοίωσις τῆς φωνῆς·** || νεώτ. κατ' ἐπέκτ. κ. ἡ παραποίησις ἢ νόθευσις : **ἀλλοίωσις τῶν φαρμάκων, - ἀλλοιώσεις τροφίμων·** || νεώτ. χημ. πᾶσα γενικῶς μεταβολή, ἐπιτελουμένη εἰς ἔνωσίν τινα καὶ γενικῶς εἰς χημικόν τι προϊόν, εἰδικώτ. δὲ ἐπὶ τῶν τροφίμων, ἡ ἀποσύνθεσις· || μουσ. ἡ αὐξομοίωσις φθόγγου τινὸς διὰ τῆς προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως ἑνὸς ἢ δύο ἡμιτονίων· 3) ἡ τοῦ νοῦ ἐπισκότισις, σύγχυσις, ἡ παραφροσύνη : Πολύβ.3,81,5 **ὑπνῶσαι χωρὶς ἀλλοιώσεως καὶ μέθης·** 4) εἰδ. γραμμ. ἡ ἠλλοιωμένη, μεταβεβλημένη σύνταξις : Ψ Πλούτ.Β.Ὁμ.41,48.
ἀλλοιωτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀλλοιῶν βλ. **ἀλλοιῶ**.
ἀλλοιώτικα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀλλιώτικα** βλ. λ.
ἀλλοιώτικος-η-ο δημ. κ. **ἀλλιώτικος** βλ.λ.
ἀλλοιωτικός-ή-όν κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀλλοιοῖ, νὰ μετατρέπῃ, νὰ μεταβάλλῃ : Ἀριστλ.Αἰσθ.441 Β,21 Β,21 **πάθος γεύσεως ἀλλοιωτικόν**, αὐτ.Φυσ.257 Α 24 **ἀλλοιωτικὸν** διαστέλλεται τοῦ **αὐξητόν**, Τίμ.Λοκρ.990 **τᾷ φύσει ἀλλοιωτικᾷ (ἢ ἀλλοιοῖ) παραδούς**, Γαλ.11,380 **φάρμακον ὅ,τι περ ἂν ἀλλοιωτικὸν ᾖ τῆς φύσεως**.
ἀλλοιωτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον **ἀλλοιωτικὸν** βλ. λ.
ἀλλοιωτός-ή-όν κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς ἀλλοίωσιν, ὁ μετατρεπτός, ὁ ἀλλοιώσιμος : Δοξογρ.1,9,2 **οἱ ἀπὸ Θάλεω καὶ Πυθαγόρου.. τρεπτὴν καὶ ἀλλοιωτὴν καὶ μεταβλητὴν καὶ ῥευστὴν ὅλην δι' ὅλου τὴν ὕλην**, Ὠριγ.497 Α **σῶμα τρεπτὸν διόλου καὶ ἀλλοιωτὸν καὶ μεταβλητόν**.
ἄλλοκα δωρ. ἀντὶ **ἄλλοτε** βλ.λ. : Θεόκρ.4,43 **χ' ὠ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει**, αὐτ.1,37 **ἄλλοκα δ' αὖ ποτὶ τὸν ῥιπτεῖ νόον** (δ. γ. ἀλλ' ὀκᾶ).
ἀλλοκαΐνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. σῶμα κρυσταλλικόν, χρήσιμον ὡς ἀναισθητικόν (Allocaïne).
ἀλλοκιγχονίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. προϊὸν μετατροπῆς τῆς κιγχονίνης, σχηματιζόμενον κατὰ τὴν μεθ' ὑδροχλωρίου θέρμανσιν αὐτῆς.
ἀλλοκίνητος-ον μτγν. ὁ ὑπ' ἄλλου κινούμενος, ὁ ἑτεροκίνητος· ἀντίθ. αὐτοκίνητος.
ἀλλόκλαστον (τὸ) νεώτ. χημ. κ. **ἀλλοκλασίτης** ὀρυκτόν, παρουσιαζόμενον πολλάκις εἰς κρυστάλλους καὶ ἔχον λάμψιν μεταλλικήν, χρῶμα δὲ χαλυβδόφαιον.
ἀλλόκοτα ἐπίρρ. δημ. ἀλλοκότως βλ. λ.
ἀλλοκοτία (ἡ) μτγν. κ. μσν., δημ. **ἀλλοκοτιά**, τὸ νὰ εἶναί τι ἀλλόκοτον βλ. λ. : Σιμπλ.Φυσ.1142,31 **λόγων ἀλλοκοτία**.
ἀλλοκοτιά (ἡ) δημ. ἡ **ἀλλοκοτία** βλ. λ.
ἀλλόκοτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀσυνήθους φύσεως ἢ μορφῆς, διαφορετικός, ἀσυνήθιστος, παράξενος, ἀφύσικος, τερατώδης· Φώτ., ΑΒ, Σουΐδ. « **ἀλλόκοτον**· ἄτοπον, ἐναντίον, ξένον, ἀλλοφυές, ἔξαλλον, ἀσυνάρτητον, ἀλλότριον », ΕΜ « **ἀλλόκοτον**· ἀνόμοιον, ἐξ ἀνομοίων συνεστώς », Ἡσ. «-α· ἀκατάλληλα, ἀκατάστατα, ἐναντία, ἀλλοφυῆ, ἐξηλλαγμένα » : Κράτ.Κωμ.43 **ἀλλόκοτον ὄνειρον** « ἠλλαγμένον », τερατῶδες), Θουκ.3,49,4 **τῆς προτέρας νεὼς οὐ σπουδῇ πλεούσης ἐπὶ πρᾶγμα ἀλλόκοτον** (δυσάρεστον, ἀπηνές, σκληρόν, φοβερὸν πρᾶγμα), Ἀριστφ.Σφ.71 **νόσον γὰρ ὁ πατὴρ ἀλλόκοτον αὐτοῦ νοσεῖ**, Πλάτ. Θεαίτ.182 Α **ἀλλόκοτον ὄνομα**· ἐπὶ προσ., Πλάτ. Εὐθ.306 Ε **πάνυ ἀλλόκοτος εἶναί μοι δοκεῖ**, Ἀπλ. Ἰβηρ. **ἀλλόκοτοι γεγονότες ὑπὸ τῶν συμφορῶν** (παρὰ τὸ **ἠγριωμένοι**)· πρβλ. νεόκοτος νέου εἴδους, παλίγκοτος ἐναντίου εἴδους.
ἀλλοκότως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἀλλόκοτα**, κατὰ τρόπον ἀλλόκοτον βλ. λ., παραδόξως, παράξενα : Πλάτ.Λύσ.216 Α **οὐκ ἀλλοκότως λέγειν**, Ἀριστείδ.Λόγ.42,223 **ὡς πρὸς τὰ θεῖα πράγματα ἀλλοκότως καὶ ἀθέως ἔχοντος**, συγκρ. **ἀλλοκοτέρως** : Φρύν.28 « περιέσσευσεν ἀλλοκοτέρως· ἐχρῆν γὰρ ἐπερίσσευσεν λέγειν », δημ. **ἀλλόκοτα ντύνεται αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, - μίλησε ἀλλόκοτα σὰν παλαβός**.
ἀλλόκτιστος-ον μτγν. ὁ ἄλλης, διαφόρου κατασκευῆς : Ψ Χρυσ.7,340,30 **ἀλλοκτίστους σκηνὰς λυγοδοπλέκειν**.
ἀλλολεπίδωτος (ὁ) νεώτ. παλαιοζωικὸν γένος ἰχθύων τῆς ὑποσμοιογενείας τῶν **λεπιδοτινῶν**, ἔχον σῶμα μᾶλλον συμπεπιεσμένον μὲ γανοειδῆ λέπια (Allolepidotos Deecke).
ἄλλομαι κ. μτγν., μέλλ. **ἀλοῦμαι** (ὑπερ-, Ξεν. Ἱππ. 8,4) κ. δωρ. **ἀλεῦμαι** (Θεόκρ.3,25) ἀόρ. α' **ἡλάμην** (Ἀριστφ.Βάτρ.225, ἄνευ ὑποτακτ. καὶ εὐκ., μτχ. **ἀλάμενος**, ἀπρφ. **ἄλασθαι**), ἀόρ. β' **ἡλόμην** (συνήθ. σύνθ., σπαν. καθ. ὁριστ.· τούτῳ ἀνήκουσιν ὡσαύτως οἱ ἐπικ. τύποι **ἄλσο - ἄλτο**, ὑποτ. **ἄλεται**, μτχ. **ἄλμενος** συνήθ. ἐν συνθέσει)· ἐκ ῥίζ. sal- πρβλ. λατ. salio- πηδῶ, (ἀνα)σκιρτῶ, τινάσσομαι· (κυρ. ἐπὶ ἐμψύχων ὄντων) : Ἰλ.Λ192 **αὐτὰρ κ'... εἰς ἵππους ἅλεται** (δ.γ. ἀλ-), αὐτ. Α532 **ἡ μὲν ἔπειτα εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν** (ἀλλὰ Καλλ.Ἄρτ.195 **ἥλατο πόντου**), Θουκ.7,45,2 **οἱ γὰρ κατὰ τῶν κρημνῶν βιασθέντες ἅλλεσθαι·** || κ. γεν. ἀναπηδῶ : ΚΔ Ἰω.4,14 **τὸ ὕδωρ.. γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον - ἅλλομαι** ἐπί τινι ἐφορμῶ κατά τινος : Ἰλ.Φ 174 **Πηλείδης δ'.. ἆλτ' ἐπί οἱ μεμαώς**, Ὀδ.Χ 80 **ἆλτο δ' ἐπ' αὐτῷ σμερδαλέα ἰάχων**, Πλάτ.Κρατ. 413 Α **ἀλλ- ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα**· ἐνίοτε μετ' ἀπαρφ. : Ὑμν.Ὁμ.Δήμ.389 **ἆλτο θέειν**, αὐτ. Ἀπόλλ. ἐπὶ **νῆα νόημ' ὣς ἆλτο πέτεσθαι·** || κ. καθ' ἑαυτό : Ξεν.Ἱππ.8,4 **ἀλλ' ἢν μόνον ἴδῃ ὄπισθέν τινα ἐπελθόντα, ἀλεῖται**, Ἀριστλ.ΖΠ13 **ζῷα ἀλλόμενα**, ΚΔ Πράξ.14,10 **καὶ ἥλατο καὶ περιεπάτει·** || μτβ. μετ' αἰτ., ὑπερπηδῶ τι : Αἰλ.Ζ16,6 **ἀλλβόθρον**, Ὀππ.Κυν.1,83 **ἀλλ- τάφρον·** || ἐπὶ πραγμ. Ἰλ.Δ125 **ἆλτο δ' ὀϊστὸς ὀξυβελής·** 2) ἐπὶ ἤχου, ἀντηχῶ : Πλάτ.Φαῖδρ.255C **ἠχὼ ἀπὸ λείων τε καὶ στερεῶν ἁλλομένη πάλιν ὅθεν ὡρμήθη φέρεται·** || ἐπὶ διαφόρων μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, πάλλομαι, τρέμω : Θεόκρ.3,37 **ἅλλεται ὀφθαλμός μευ ὁ δεξιός** (παίζει τὸ δεξί μου μάτι).
ἀλλομορφίνη (ἡ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζωολογίᾳ, γένος τρηματοκόγχων πρωτοζῴων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **τεξτουλλαριδῶν**, ὅπερ καὶ σήμερον ὑφίσταται (Allomorphina Rss.).
ἀλλομορφίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. χειροπληθής, φλοιοειδὴς βαρυτίνη (Allomorphita).
ἀλλόμορφος-ον κ. μτγν. ὁ μορφῆς ἄλλης (ἢ ἡ συνήθης), ὁ τερατόμορφος, ὁ παράδοξος, ὁ ἀλλόκοτος : Ἱππ.Νοῦσ.4,93 **ἀλλόμορφα σώματα.. φοβέει τὸν ἄνθρωπον**, σχόλ.Εὐρ.Ἀνδρ.861 « ἀλλό-

χρως, ἀλλόμορφος», Ψ.Χρυσ.7,389,34 **ὁ ἀλλομόρφου θέας μορφαῖς περιαστράπτων.**
ἀλλομορφῶ-έω μτγν. ἀλλάσσω μορφήν, μεταμορφοῦμαι : Ψ.Καλλισθ.Ι,3 **ξυρησάμενος τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἀλλομορφῆσαι.**
ἀλλόμος Ἡσ. « τυφλός ».
ἀλλομυκικὸν ὀξὺ (τὸ) ὀργανικὸν δικαρβονικὸν ὀξύ, στερεοϊσομερὲς πρὸς τὸ μυκικὸν ὀξύ.
ἀλλοξάνη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ συριίδιον τοῦ μεσοξαλικοῦ ὀξέος, λαμβανόμενον δι' ὀξειδώσεως τοῦ οὐρικοῦ ὀξέος ἐν ὀξίνῳ διαλύματι καὶ ἐμφανιζόμενον ὑπὸ μίαν ἔνυδρον ἄχρουν καὶ μίαν ἄνυδρον κιτρίνην μορφήν.
ἀλλόξανθα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομα κολεόπτερα ἑτερομεροῦς συμμετρίας τῆς οἰκογενείας τῶν **οἰδημηριδῶν,** ἰθαγενῆ τῶν Καναρίων νήσων.
ἀλλοξαντίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἕνωσις, λαμβανομένη συνήθως διὰ μερικῆς ἀναγωγῆς τῆς ἀλλοξάνης βλ.λ.· ἄχροοι δυσδιάλυτοι κρύσταλλοι παρουσιάζοντες τὸ φαινόμενον τῆς ἀλλοχρωμίας.
ἀλλοπάθεια (ἡ) μτγν. (δ.γ. **ἀλλοπαθία**) κ.νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀλλοπαθὴς βλ.λ. : Διόδ.Σ 26,(**πᾶσα δύναμις οὐκ ἐκ τῆς ἀλλοπαθείας ἀσθενεῖ, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδίας ἕξεως θεωρεῖται·** 2) νεώτ. ἰατρ. μέθοδος θεραπευτική, καθ' ἣν χορηγοῦνται συνήθως φάρμακα, ὧν ἡ ἐνέργεια ἐπὶ τοῦ ὑγιοῦς ἀνθρώπου ἐπιφέρει ἀποτελέσματα ἀντίθετα πρὸς τὰ συμπτώματα τὰ παρατηρούμενα ἐπὶ τοῦ ὑπὸ θεραπείαν ἀσθενοῦς· ἀ. ἀλλοπαθητική· ἀντίθ. ὁμοιοπαθητική.
ἀλλοπαθής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑφιστάμενος ἐπίδρασιν ἄλλου καὶ μὴ πάσχων ἀφ' ἑαυτοῦ, κατὰ δ.ἑρμ. ὁ ὑποκείμενος εἰς ἀμοιβαίαν ἐπίδρασιν· ‖ γραμμ. ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν, ἡ μὴ αὐτοπαθής, ἡ δεχομένη ἐνέργειαν **ἐξ** ὑποκειμένου, ὅπερ εἶναι διάφορον αὐτῆς : Ἀπολλ.Δύσκ. Ἀντων. 44,7 **ἀλλ- ἀντωνυμία·** συνών. ἁπλῆ (οἷον **ἐμέ**) ἀντίθ.αὐτοπαθής (οἷον **ἐμαυτόν**), ΕΜ **« τήν τε ἀλλοπαθῆ** (σύνθεσιν) **καὶ τὴν αὐτοπαθῆ »,** νεώτ. **« ἀλλοπαθὴς** ἀντωνυμία ἐν τῇ προτάσει : **διδάσκεις ἐμέ »**· ‖ ἐν τῇ αὐτῇ γραμμ. σημ. κ. **ἀλλ-ρήματα.**
ἀλλοπαθητική (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μέθοδος θεραπευτικὴ διὰ φαρμάκων προκαλούντων ἀποτελέσματα ἀντίθετα τῶν συμπτωμάτων τῆς ἀσθενείας· ἀντιθ. **ὁμοιοπαθητική** βλ. λ.
ἀλλοπαθητικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἐμφανίζων ἀλλοπάθειαν βλ.λ.2) : **ἀλλοπαθητικὰ φάρμακα.** Ἐπίρρ. **ἀλλοπαθητικῶς.**
ἀλλοπαθῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ τῶν ῥημάτων ἀντὶ τοῦ **μεταβατικῶς** βλ.λ. : Εὐστ.920, 27 **τὸ ἐρωῆσαί τε ἀπὸ νηῶν ἀλλοπαθῶς λεχθέν.**
ἀλλοπαλλάδιον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. εὐθραυστον αὐτοφυὲς ὀρυκτὸν παλλάδιον παρουσιαζόμενον εἰς κρυστάλλους καὶ **ἔχον λάμψιν** μεταλλικὴν καὶ χρῶμα ἀργυρόλευκον (**Allopalladium**).
ἀλλοπαρμένος-η-ο δημ. ποὺ τοῦ ἔχει πάρει τὸ λογικὸν ὁ ἄλλος (ὁ διάβολος), ὁ **φρενοβλαβής,** ὁ ἀνισόρροπος.
ἀλλοπειρίους Ἡσ. « ἀλλοφύλους ».
ἀλλοπίας (ὁ) ἐπ. ἀλλοπίης εἶδος ἰχθύος : Νουμήν. παρ' Ἀθην.7,326 A.
ἀλλόπιστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἄλλην πίστιν, ὁ ἀνήκων εἰς ἄλλο θρήσκευμα, ὁ ἀλλόθρησκος : Ἀθανάσ.Ι,370, νεώτ. **οἱ ἀλλόπιστοι ἐκ τῶν συμπολιτῶν μας·** ‖ δημ. κ. ὡς ὕβρις : **βρὲ τὸν ἀλλόπιστο δουλιὰ ποὺ μοῦ σκάρωσε!**
ἀλλοπλασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ χρησιμοποίησις ξένης οὐσίας (οἷον κυτταροειδοῦς, μετάλλου κτλ.) πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐλλείποντος μικροῦ τμήματος τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ· ἀντίθ. αὐτοπλασία.
ἀλλόπλεκτος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **γεσνεριδῶν,** περιλαμβάνον πολλὰ εἴδη, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι θάμνοι ἀειθαλεῖς, κοσμητικοί, ἰθαγενεῖς τῆς Ν. Ἀμερικῆς καὶ Αὐστραλίας (**Alloplectus Mart**).
ἀλλόπλευρον (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, ζῷον ἐκ τῶν θαλασσοβίων **χελωνῶν** τῆς ὁμοιογενείας τῶν **χελωνοειδῶν,** μὲ ῥαχιαῖον θώρακα στενὸν καὶ ἐπιμηκέστατον· ἀνευρέθη εἰς τὰ κρητιδικὰ στρώματα τοῦ Βελγίου (**Allopleuron Baur**).
ἀλλοποιός-ά-όν μτγν. ὁ παράγων ἄλλο, διάφορον : Πρόκλ. εἰς Πλάτ.Παρμ.569Σ.
ἀλλοπολία (ἡ) ἡ ἀλλοδημία βλ.λ. : Ἐπιγρ. (Γόρτ.) **ἐξ ἀλλοπαλίας λύσεται.**
ἀλλοπολιᾶται (οἱ) Ἐπιγρ. **οἱ ἀλλόδημοι** βλ.λ. :
ἀλλόπορα (τὰ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, γένος βρυοζῴων ἐκ τῆς ὑποτάξεως τῶν **τρεποστομάτων,** ὅπερ ἔζησε κατ' ἀποικίας εἰς τὴν Ἀμερικὴν (**Hallopora Bassler**).
ἀλλόπους-οδος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, γένος ἑρπετῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀλλοπαδιδῶν,** οὗτινος σποραδικὰ λείψανα ἀνευρέθησαν εἰς τὴν Ἀμερικὴν (**Hallopus Marsch.**).
ἀλλοπροσαλλόκρινος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, ζῷον τῆς τάξεως τῶν κρινοειδῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀκτινοκρινιδῶν,** ἔχον σῶμα κωνοειδὲς μετὰ μακρᾶς προβοσκίδος, ζῆσαν κατὰ τὸν παλαιοζωικὸν αἰῶνα εἰς τὴν Ἀμερικήν.
ἀλλοπρόσαλλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἄλλοτε πρὸς ἄλλον (**πότε εἰς τὸν ἕνα πότε εἰς τὸν ἄλλον**) ἀποκλίνων, ὁ ἀσταθής, ὁ εὐμετάβολος· ΕΜ **« εὐμετάβλητος,** δίγνωμος, ἄλλως ἐπ' ἄλλῳ τινὶ μεταστρεφόμενος» : Ἰλ.Ε 831 **μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα τοῦτον μαινόμενον . . ἀλλοπρόσαλλον** (Ἀπολλ.Σοφ. **« ἄλλοτε ἄλλῳ φίλον »**), Ἀδαμάντ.Φυσιογν.2,37 **κουφόνουν τὸν ἄνδρα καὶ ἀλλοπρόσαλλον,** νεώτ. **μὴ βασίζεσαι εἰς ὑπασχέσεις ἀνθρώπου ἀλλοπροσάλλου,- ἡ ἀλλοπρόσαλλος πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως** (ἡ ἀνερμάτιστος)· ‖ κ. ὁ παλίμβουλος, ὁ δόλιος, ὁ κακόπιστος : Νόνν.Δ 46,4· ‖ ἁπλῶς ὁ ἀπὸ ἑνὸς πρὸς ἄλλον φερόμενος : Τρυφιόδ.565 **τὴν ἀλλοπρόσαλλον ἀρωγήν**—ἐπὶ τῶν κυμάτων, τὸ ἓν φερόμενον πρὸς τὸν ἄλλο, τὸ διαδοχικόν· πρβλ. ἀλλεπάλληλον : Νόνν.Δ 3,24.
ἀλλοπροσάλλως ἐπίρρ. νεώτ. ἀσταθῶς, εὐμεταβόλως, ἀνερματίστως.
ἀλλόπται (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ἀκάρη τῆς **τάξεως** τῶν **ἀραχνιδῶν,** ζῶντα παρασιτικῶς ἐπὶ τῶν στρουθίων καὶ τῶν ὑδροβίων πτηνῶν (**Alloptes**).
ἀλλόρισμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, γένος ἐλασματοβραγχίων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κολποφόρων πλευρομυειδῶν,** ὅπερ ἔζησε κατὰ τὸν παλαιοζωικὸν αἰῶνα καὶ **εἶχε** κέλυφος ἐπίμηκες καὶ θολωτὸν (**Allorisma King.**).
ἄλλος-η-ο κ. νεώτ. κ. δημ. (ἐκ τοῦ ἄλιος), (λατ. **alius**) ἐπιγρ.Κρήτ. **ἆλος,** ἐπιγρ.Κύπρ. **αἶλος,** ἐπιγρ. Ἀρκαδ. **ἄλλυ** ἀντὶ **ἄλλο,** δωρ. γεν. πληθ. **ἀλλῶν,** θηλ. γεν. πληθ. ἐπ. **ἀλλάων,** ἰων. **ἀλλέων,** δημ. γεν. ἀρσ. **ἀλλουνοῦ,** θηλ. **ἀλληνῆς**·ὡς καὶ νῦν ἄλλος τις, τ.ἐ. ἐκτὸς τοῦ μνημονευθέντος, διάφορος τοῦ παρελθόντος ἢ τοῦ ἑπομένου· ἐν χρ. ὡς ἀντων. καὶ ὡς ἐπίθ., ὡς τοιοῦτο συναπτόμενον μετ' οὐσ. κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν ἢ κατὰ γεν. (παραλειπομ. τοῦ οὐσ. τὸ ἐπίθ. **ἄλλας** κεῖται ὡς οὐσ.) : Ἰλ.Ζ 476 **Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί,** αὐτ.Π446 **μή τις ἔπειτα θεῶν ἐθέλῃσι καὶ ἄλλος.** - συνάπτεται μετὰ τῶν **τίς, οὐδείς, πολύς** κττ. : Ἰλ.Ω 697 **αὐδέ τις ἄλλας ἔγνω,** Ἡρ.3,85 **ἄλλος τις,** αὐτ. **οὐδεὶς ἄλλας,** Θουκ.3,56,1.**Θηβαῖοι πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἡμᾶς ἠδίκησαν·** διὰ τὰς περιφρ. **εἴ τις ἄλλος, εἴ τις καὶ ἄλλος** βλ. **εἰ**· νεωτ. φρ. **ἔλεγε ἄλλα ἀντ' ἄλλων**· ‖ συχνὰ τιθέμενον ἐν ἐπαναλήψει κατ' ἄλλην πτῶσιν ἢ γένος ἢ ἀριθμὸν ἢ συναπτόμενον μετά τινος τῶν **ἐξ** αὐταῦ παραγομένων ἐπιρρ. : Ξεν.Ἀν.2,1,15 **ἄλλος ἄλλα λέγει,** Πλάτ.Συμπ..320 C **ἄλλος ἄλλῳ ἔλεγεν,** Ξεν.Ἀν.

4,8,19 **ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπετο** (βλ. κ. **ἄλλοθεν, ἄλλοσε, ἄλλοτε**)· ‖ ἐνίοτε κεῖται δὶς κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν πρὸς δήλωσιν συχνῆς ἐπαναλήψεως, ἐπαλληλίας : Ξεν.'Αν.1,5,12 **ἄλλος δὲ λίθῳ καὶ ἄλλος εἶτα πολλοί,** Εὐκλ.Στοιχ.1,7 **πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημείῳ** (εἰς ἀλλεπάλληλα σημεῖα)· ‖ ἄλλοτε ἡ αὐτὴ χρῆσις ἀποσκοπεῖ τὴν ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας τοῦ **ἄλλος**: Εὐρ.Φοίν.132 **ἄλλος ἄλλος ὅδε τευχέων τρόπος** (ὅλως διόλου, τελείως ἄλλος)· **2)** ἐνάρθρ., **ὁ ἄλλος** πᾶς ἄλλος ἐκτὸς τοῦ μνημονευθέντος, ὁ ὑπόλοιπος, πληθ. **οἱ ἄλλοι** (κ. κατὰ κρᾶσιν **ἅλλοι** ἢ **ὥλλοι** ἢ **ὦλλοι**) πάντες οἱ ὑπόλοιποι, νεώτ. **οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ ἔχουν ἀποδημήσει** — ἐν τῇ αὐτῇ σημ. καὶ ἀνάρθρ. **ἄλλοι** : 'Ιλ.Β 1 **ἄλλοι** (οἱ ὑπόλοιποι) **μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες**· ‖ οὐδ. πληθ. **τὰ ἄλλα** (κατὰ κρᾶσ. **τἄλλα** ἢ **τἆλλα**) κ. ὡς ἐπίρρ. χρόνου = **τὸν ἄλλον χρόνον,** ἤτοι τὸν ὑπόλοιπον, τὸν ἑπόμενον χρόνον : Ξεν.'Ελλ.3,2,2 **καὶ τὰ μὲν ἄλλα ὁ Δερκ. ἀσφαλῶς φέρων καὶ ἄγων τὴν Βιθυνίδα . . διετέλει**· ‖ καὶ εἰς δήλωσιν παρελθόντος χρόνου : Δημ.462 **ὑπῆρχε τὸν γοῦν ἄλλον χρόνον**)· πολὺ σπανιώτ. τὸ οὐδ. ἑν. **τὸ ἄλλο** ἐν τῇ αὐτῇ χρ.· **τῇ ἄλλῃ ἡμέρᾳ** = τὴν ἑπομένην ἡμ. : Ξεν.'Ελλ.1,1,13, **τῷ ἄλλῳ ἔτει** = κατὰ τὸ ἑπόμενον, τὸ προσεχὲς ἔτος : Ξεν.'Ελλ.1,2,1· δημ. **τὴν ἄλλη μέρα ἀπὸ τὸ γάμο του πῆγε στὸ κτῆμα**· μετ' ἀριθμητ., πρὸς δήλωσιν τοῦ προσέτι, ἀκόμη, ἐπὶ πλέον : 'Ησίοδ. Ἔργ.143 **Ζεὺς . . τρίτον ἄλλο γένος μερόπων** ἀνθρώπων . . **ποίησεν,** 'Ηρ.4,54 **πέμπτος ποταμὸς ἄλλος**· ‖ ἐν συνεχείᾳ λόγου περιέχοντος ἔννοιαν ἀπαριθμήσεως, πρὸς δήλωσιν τοῦ ὡσαύτως (καί), καθὼς ἐπίσης (καί), ἐκτὸς τούτου (καί) : 'Οδ.Ζ 84 **ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι,** Ξεν.'Αν.1,5,5 **οὐ γὰρ ἦν χόρτος οὐδὲ ἄλλο δένδρον οὐδέν** (οὔτε δένδρον τι καθόλου)· ἐν τοιαύτῃ χρήσει καταντᾷ ἐνίοτε πλεονασμός : 'Ιλ.Δ 81 **ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,** Εὐρ.Μήδ.945 **γυναικῶν τῶν ἄλλων μία**· ἀντιθέτως ἄλλοτε παραλείπεται ἐν οὐ δέοντι : 'Αριστφ.Πλ.1 **ὦ Ζεῦ καὶ θεοί** (καὶ ἄλλοι θεοί)· **3)** σπανιώτ. ἀλλαῖος, ἄλλου εἴδους, ἄλλης φύσεως, διαφορετικός : 'Ιλ.Φ 22 **ὡς δὲ ὑπὸ δελφῖνας μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι φεύγοντες,** Πλάτ. Φαῖδρ.241 A **ἄλλος γεγονὼς τὰ παιδικά,** νεώτ. **γύρισε ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ ἄλλος ἄνθρωπος,** δημ. **αὐτὸ εἶναι ἄλλο ζήτημα**· οὕτω συχνὰ ἐπέχει θέσιν συγκριτ. κ. συντάσσεται μετὰ β' ὅρου τῆς συγκρ. : Ξεν.Απομν.4,4,25 **τοὺς θεοὺς ἡγεῖ τὰ δίκαια νομοθετεῖν ἢ ἄλλα τῶν δικαίων,** - Αἰσχ.'Επτ.851 **τί δ' ἄλλο γ' ἢ πόνοι πόνων ἐφέστιοι ;**· ‖ κ. ἐν φρ. ἐλλειπτ. κατὰ παράλειψιν τοῦ ῥήμ. τῆς πρώτης προτάσ. κατὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν : 'Ηρ.7,168 **σφεῖς γε οὐδὲν ἄλλο** (ἐνν. **πείσονται**) **ἢ δουλεύσουσι τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερέων,** Θουκ.3,39,2 **τί ἄλλο αὐτοὶ** (ἐνν. **ἐποίησαν**) **ἢ ἐπεβούλευσαν,** Ξεν.ΚΠ 4,3,20 **τί ἄλλο** (ἐνν. **πάσχω**) **ἢ ἱπποκένταυρος γίγνομαι**· ‖ ἐν τῇ αὐτῇ χρήσει τοῦ **ἄλλος** ὡς συγκριτικοῦ ὁ β' ὅρος τῆς συγκρ. ἐκφέρεται καὶ διὰ προθ. : Σοφ.Αἴ.125 **ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἴδωλα,** 'Ηρ.3,85 **βασιλεὺς οὐδεὶς ἄλλος ἔσται πρὸ σεῦ,** Αἰσχ.Πρ.467 **οὔ τις ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ**· ‖ κατὰ τὴν αὐτὴν χρ. κεῖται κ. **τὸ ἄλλο τι ἢ** : Πλάτ.Φαίδ.64 C **ἆρα μὴ ἄλλο τι ἢ θάνατος ᾖ τοῦτο ;** — συχνὰ (ἰδίᾳ παρὰ Πλάτ.) ἔχομεν ἐλλειπτικὴν χρ. τῆς περιφρ. **ἄλλο τι ἤ,** συνένωσιν δηλ. δύο προτ. εἰς μίαν, παραλειπομένου τοῦ (εὐκόλως ἐννοουμένου ἐκ τῶν συμφραζομένων) ῥήματος τῆς πρώτης προτ. : 'Ηρ.2,14 **ἄλλο τι** (ἐνν. **πείσονται**) **ἢ οἱ ταύτῃ οἰκέοντες πεινήσουσι,** Θουκ.3,85,4 **ἀπώσ ἀπόγνοια ᾖ τοῦ ἄλλο τι ἢ κρατεῖν τῆς γῆς,** Πλάτ.Συμπ.200 D **σκόπει εἰ ἄλλο τι λέγεις ἢ τόδε**· **4)** ἄλλος παρ' ὅ,τι τις πράγματι εἶναι, ὁ μὴ ἀληθής, ὁ μὴ πραγματικός : 'Οδ.Δ 348 **οὐκ ἂν ἐγώ γε ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδόν**· **5)** ἄλλος παρὰ ὁ δίκαιος, ὁ ἄδικος, ὁ κακός : Δημ.584,12 **ἂν δ' ἀφῆτ' ἄλλου τινὸς ἡττῆσθαι** (δόξετε)· **6)** δημ. ἐπὶ πραγμάτων ἀποτελούντων φύσει ἢ τέχνῃ ζεῦγος,- ὁ ἕτερος : παροιμ. **τὸ ἕνα χέρι νίβει τ' ἄλλο καὶ τὰ δυὸ τὸ πρόσωπο** (ἐπὶ τῶν βοηθούντων ἀλλήλους)· δημ. ἐν συναφείᾳ μετὰ τῆς ἀντων. **τόσος** ὁ ἰσάριθμος : **δέκα ἀπ' ἐδῶ καὶ ἄλλοι τόσοι ἀπ' ἐκεῖ**· κ. ἐπὶ ὄγκου ἢ μεγέθους ἴσου πρὸς τὸ προηγηθὲν ἢ δεδομένον : **ἀπὸ τὰ πέρυσι ἔγινε ἄλλος τόσος** (ἀπέκτησε σῶμα διπλασίου ἢ πέρυσι μεγέθους)· κ. ὁ ἴσης ἐκτάσεως : **θὰ μοῦ δώσῃς αὐτὸ τὸ χωράφι κι ἄλλο τόσο ἀκόμα**· **7)** δημ. τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. **ἄλλο τόσο,** οὐδέποτε ἄλλοτε : **ἄλλο τόσο θὰ τοῦ ξαναδώσω δανεικά**· **8)** δημ. ἐν συναφείᾳ πρὸς τὴν ἀντων. **κάθε** οἱοσδήποτε, πᾶς τις : **κάθε ἄλλος στὴ θέση μου θὰ τὸν τσάκιζε στὸ ξύλο**· δημ. κ. τὸ οὐδ. μετὰ τοῦ **κάθε** ὡς ἐπίρρ. οὐδαμῶς : **αὐτὸ δὲν ἐζητήσατε ; - κάθε ἄλλο**· **9)** δημ μετ' ἐνάρθρων ἀπολύτων ἀριθμητικῶν εἰς δήλωσιν ἀλληλοπαθείας : **βοηθάει ὁ ἕνας τὸν ἄλλο** (βοηθοῦσιν ἀλλήλους)· κατὰ παράθεσιν : **ὁ ἕνας κι ἄλλος** ὁ καθένας : **δὲν λογαριάζω τί θὰ πῇ ὁ ἕνας κι ἄλλος**· ὁμοίως ἐνάρθρως κατὰ παράθεσιν : **ὁ ἕνας κι ὁ ἄλλος** ὁ μὲν ὁ δέ : παροιμ **ὁ ἕνας στὰ τσάγαλα κι ὁ ἄλλος στὰ τσαγαλίσματα** (οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐχόντων ὑποχρέωσιν ἢ συμφέρον φροντίζει περί τινος) : **ὁ ἕνας σκόρδο κι ὁ ἄλλος κρεμμύδι** (ἐπὶ τῶν ἐχόντων χαρακτῆρα ἢ ἁπλῶς γνώμην ἐντελῶς διάφορον)· ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : παροιμ. **ὁ ἕνας λουρὶ κι ὁ ἄλλος μισολούρι**· κ. ἐμπροθέτως : **ζοῦμε ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλο** (βοηθοῦντες ὁ εἷς τὸν ἄλλον)· εἰδ. ὁ κατὰ μέσον ὅρον : **τὰ λεμόνια τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο μοῦ κοστίζουν μιὰ δραχμὴ τὸ ἕνα**· **10)** δημ. τὸ οὐδ. μετὰ τοῦ **χωρὶς** ἢ τοῦ **δίχως** ἐν ἐπιρρημ. ἐννοίᾳ ἀφεύκτως : **δίχως ἄλλο θὰ φύγω αὔριο**-κ. ἐνάρθρως **τὸ δίχως ἄλλο** ἄνευ ἀναβολῆς : **νὰ φέρῃς τὸ δίχως ἄλλο τὰ λεφτά, ποὺ μοῦ χρωστᾷς**· **11)** τὸ οὐδ. ἐν φρ. **ἄλλο τίποτε** ἢ **ἄλλο τίποτε ἀπὸ** ἐνίοτε **παρὰ** εἰς δήλωσιν ἀφθονίας ἢ πλεονασμοῦ : **ὅσο γιὰ γλέντια ἄλλο τίποτε, - ἄλλο τίποτε ἀπὸ φάρια στὴν ἀγορά, - ἄλλο τίποτε παρὰ χασομέρηδες στὸ χωριό μας**· ἡ φρ. **ἄλλα τῶν ἀλλῶ** ἀνοησίαι, ἀσυναρτησίαι ἢ γεν. λόγοι ἔξω τοῦ προκειμένου· παροιμ. **ἄλλα εἶναι τ' ἄλλα κι ἄλλο τῆς Παρασκευῆς τὸ γάλα** (ἐπὶ τῶν ἀτόπως συναπτόντων ἄσχετα πράγματα, ἵνα δικαιολογηθῶσιν), **ἄλλοι σκάφτουν καὶ κλαδεύουν κι ἄλλοι πίνουν καὶ μεθᾶνε** (ἐπὶ τῶν καρπουμένων τοὺς μόχθους ἄλλων), **ἄλλα λογαριάζει ὁ γάϊδαρος καὶ ἄλλα ὁ γαϊδουριάρης** (πρβλ. ἀρχ. **ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ θεὸς κελεύει**), **ἄλλα εἶν' τὰ μάτια τοῦ λαγοῦ κι ἄλλα τῆς κουκουβάγιας** (διαφέρει ἀναλόγως πρὸς τὴν ἱκανότητα ἢ τὸ ἐνδιαφέρον ἢ περί τινος φροντὶς ἢ ἐνέργεια), **ἄλλοι παπάδες ἤρθανε κι ἄλλα βαγγέλια φέραν** (οἱ νέοι ἄρχοντες εἰσάγουσι νέα συστήματα) κ.ἄ.

ἀλλόσαυρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ζώων ἐκ τῶν δεινοσαύρων τῆς Ἰουρασικῆς περιόδου, σαρκοβόρον μεγαθήριον, ἔχον μῆκος μέχρις εἴκοσι μέτρων (Allosaurus Marsch.).

ἄλλοσε ἐπίρρ. κ. νεώτ. (ἄλλος) πρὸς δήλωσιν τῆς εἰς τόπον κινήσεως, εἰς (πρὸς) ἄλλον τόπον, πρὸς ἄλλο μέρος : 'Οδ.Ψ 184 **τίς δέ μοι ἄλλοσ' ἔθηκε λέχος ;**, Αἰσχ.Πέρσ.359 **σέλμασιν νεῶν ἐπενθορόντες ἄλλος ἄλλοσε δρασμῷ κρυφαίῳ βίοτον ἐκσωσοίατο,** Θουκ.1,53,2 **κωλύειν τε ἡμᾶς ἐπὶ Κέρκυραν ἢ ἄλλοσε . . πλεῖν,**—

συχνὰ συνάπτεται μετ' ἄλλου ἐπιρρ., καὶ δὴ δηλωτικοῦ τῆς εἰς τόπον κινήσεως : Πλάτ.Κρίτ.52 Β **οὔτ' ἐπὶ θεωρίαν πώποτ' ἐκ τῆς πόλεως ἐξῆλθες.. οὔτε ἄλλοσε οὐδαμόσε**, Θουκ.7,51,1 **ἄλλοσέ ποι τῆς Σικελίας**· ἐνίοτε τὸ **ἄλλοσε** τίθεται καθ' ἔλξ. πρὸς ἄλλο ἐπίρρ. τῆς εἰς τόπον κινήσ. ἀντὶ τοῦ ἀλλαχοῦ : Πλάτ.Κρίτ.45 Β **πολλαχοῦ καὶ ἄλλοσε.. ἀγαπήσουσί σε.**

ἀλλοσεβής-οῦς-ές μσν. ὁ ἄλλο θρήσκευμα σεβόμενος, ἀλλόθρησκος : Γεώργ.Παχ.1,267 (ἐκδ. 2α).

ἀλλοσπορίτης-ισσα-ικο δημ. ἀλλόσπορος βλ.λ.

ἀλλόσπορος (-η)-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ ἐξ ἄλλης σπορᾶς, ὁ ἄλλου ὢν σπόρος· πρβλ.Θεόδ.Πρόδρ.· ‖ δημ. κατ' ἐπέκτασιν ἐπὶ ἀνθρώπων ὡς ὕβρις, ὁ ἐξ ἄλλης φυλῆς, ἐθνότητος κ. ὁ νόθος.

ἀλλόστομον (τό) νεώτ. ζῳολ. γένος σκωλήκων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **πλαγιοστομιδῶν**· σκώληκες μικροί, ζῶντες εἰς τὴν Βόρειον θάλασσαν.

ἀλλοστρατίζω δημ. ἀλλάσσω ὁδόν, στράτα, κατεύθυνσιν, ἀλλαξοδρομῶ.

ἀλλοστράτισμα (τό) δημ. ἀλλαγὴ ὑπὸ τινος τῆς ὁδοῦ ἣν ἠκολούθει, ἀλλαγὴ στράτας· ‖ κ. μτφ. ἀλλαγὴ τρόπου, μεθόδου κτλ. ‖ κ. παρεκτροπή.

ἀλλόσχιστον (τό) νεώτ. ὀρυκτόν, κρυσταλλούμενον ῥομβικῶς, παραλλαγὴ τοῦ γλαυκοδότου.

ἄλλοτα ἐπίρρ. αἰολ. ἀντὶ **ἄλλοτε** βλ.λ.

ἄλλοτε (ἄλλος) ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **ἄλλοτες**, αἰολ. **ἄλλοτα** ('Αλκ.47), δωρ. **ἄλλακα** (Θεόκρ.1,37) κατ' ἄλλον χρόνον, κατ' ἄλλην περίστασιν, ἄλλην φοράν, συχνὰ ἐπαναλαμβάνεται ἢ συνάπτεται μετ' ἄλλων χρον. ἐπιρρ. : 'Ιλ.Ψ 368 **ἅρματα δ' ἄλλοτε μὲν χθονὶ πίλνατο.. ἄλλοτε δ' ἀίξασκε μετήορα**, Ξεν.'Αν.2,4,26 **ἐπορεύετο δὲ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε** (ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν) **ἐφιστάμενος**, Σοφ.'Ηλ.739 **ἠλαυνέτην, τότ' ἄλλος, ἄλλοθ' ἅτερος** - ἐνίοτε τὸ πρῶτον **ἄλλοτε** παραλείπεται : Σοφ.Τρ.11 **φοιτῶν ἐναργὴς ταῦρος, ἄλλοτ' αἰόλος δράκων** (ἄλλ- ἐνν. ταῦρος, ἄλλ-..), Εὐρ.'Εκ.28 **κεῖμαι δ' ἐπ' ἀκταῖς** (ἄλλ- ἐπ' ἀκταῖς) **ἄλλοτ' ἐν πόντου σάλῳ** — καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ β' **ἄλλοτε** : Σοφ.ΟΚ 1674 **ἄλλοτε μὲν πόνον ἔμπεδον εἴχομεν, ἐν πυμάτῳ δ' ἀλόγιστα παροίσομεν**· ‖ συχνὰ συνάπτεται μετὰ τῆς ἀντων. **ἄλλος** : Αἰσχ.Πρ.278 **πρὸς ἄλλοτ' ἄλλον πημονὴ προσιζάνει** (ὁτὲ μὲν πρὸς τὸν ἕνα ὁτὲ δὲ πρὸς τὸν ἄλλον), αὐτ.'Επτ.1077 **ἄλλως ἄλλοτε** (ἄλλοτε κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ἄλλοτε κατ' ἄλλον).

ἀλλοτεπρόσαλλος-ον μτγν. ὁ ἀλλοπρόσαλλος : 'Ιω.Χρυσ.Παρθ.37,6,266.

ἀλλοτέρμων-ονος (ὁ) μτγν. (τέρμα) ὁ ἄλλα τέρματα, ὅρια ἔχων, ἀλλότριος, ξένος : Εὐσέβ. Εὐαγγ.Πρ.9,438 D **πλανῶμαι γῆν ἐπ' ἀλλοτέρμονα.**

ἄλλοτες ἐπίρρ. δημ. ἄλλοτε βλ. λ.

ἀλλότες ἐπίρρ. π. δημ. ἄλλην φοράν, ἄλλοτε βλ. λ. : 'Ερωτόκρ.Γ 1229 **κι ὅ,τ' ἤλεγες κι ὅ,τ' ἤτασσες ἀλλότες ἐπεράσα'** ‖ πρὸ χρόνου τινός, πρὸ καιροῦ : **μοῦ 'πες ἀλλότες.**

ἀλλοτεσινός-ή-ό δημ. ὁ ἀλλοτινὸς βλ. λ.

ἀλλότεχνος (-η)-ο(ν) μσν., κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄλλης τέχνης ὤν : Θεοδόσ.'Αλ.Κρήτ.2,235 **μετηλλάξαντο τὴν πανοπλίαν εἰς ἀλλοτέχνους συμφοράς.**

ἀλλοτεύω δημ. γίνομαι ἄλλος, μεταβάλλω ἐμαυτόν, ἀλλάζω βλ. λ.3), παραλλάζω, ἀλλιοτεύω : **ἀλλοτεύει ὁ κόσμος ὁλοένα, - πλάτυναν, στρώθηκαν κι ἔτσι ἀλλότεψαν τῆς πολιτείας οἱ δρόμοι.**

ἀλλότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ εἶναί τινα (ἤ τι) ἄλλο(ν) : Σιμπλίκ.Φυσ.862,13.

ἀλλοτινός-ή-ό δημ. ὁ ἄλλοτε βλ. λ. ζῶν ἢ ἁπλῶς ὑπάρχων, ὁ κατὰ τὸ παρελθόν : **ἀλλοτινὸς ἄνθρωπος, - ἀλλοτινὲς συνήθειες, - ἀλλοτινοὶ καιροί**, 'Ερωτόκρ.Δ 891 **ἀλλοτινὴ βυζάστρα.**

ἀλλοτριάζω μτγν. κ. νεώτ. ἀλλότρια φρονῶ, ἀλλοτρίως (ἐχθρικῶς) διάκειμαι (πρός τινα) : Πολύβ.15 22,1 **πάντας τοὺς ἀλλοτριάζοντας**, αὐτ. 25,34 ἀλλ- **τοῦ βασιλέως** (κατὰ τοῦ β.).

ἀλλοτριόγαμος-ον μσν. ὁ ἀλλότριον γάμον θηρεύων : Θεοδώρητ.1,939 **τὸν ἀνδροφόνον καὶ τὸν ἀλλοτριόγαμον λῃστήν.**

ἀλλοτριόγνωμος-ον μτγν. ὁ τὰ ἀλλότρια, τὰ ξένα ἔχων ἐν τῷ νῷ· ΑΒ « **ἀλλοτριόγνωμος**· ὁ τὰ ἀλλότρια ἐν γνώμῃ ἔχων, καὶ μὴ τὰ ἑαυτοῦ » : Κρατῖν.154 **ἀλλοτριογνώμοις, ἐπιλήσμοσι, μνημονικοῖς** (κατ.δ.ἑρμ. ὁ περὶ ἄλλων πραγμάτων σκεπτόμενος, ὁ ἀλλαχοῦ τὸν νοῦν ἔχων).

ἀλλοτριοειδής-οῦς-ές μσν. ὁ ἀλλοτρίου εἴδους, διαφόρου μορφῆς ἢ φύσεως : Θεοφάν.17 D **ὄφις.. ἀλλοτριοειδεῖς ἀνθρώπους ἔσωζεν.**

ἀλλοτριοεπίσκοπος-ον μτγν. ὁ ἐπιακοπῶν, ὁ ἐνασχολούμενος μὲ τὰ ἀλλότρια : ΚΔΠέτρ.1,4,15 **μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος**, Οἰκουμέν. 163 « ὁ τὰ ἀλλ. περιεργαζόμενος, ἵνα **ἀφορμὴν** λοιδορίας **ἔχῃ** ».

ἀλλοτριοκάματος-ον μτγν. ὁ δι' ἄλλους καὶ οὐχὶ δι' ἑαυτὸν κοπιάζων : 'Αντίοχ.Μον.1045 **οἱ θησαυρισταὶ ματαιοκόποι καὶ ἀλλοτριοκάματοι.**

ἀλλοτριολογία (ἡ) τὸ ἀλλοτριολογεῖν βλ. λ., ὁμιλεῖν περὶ πραγμάτων ἀσχέτων πρὸς τὸ πρακείμενον· ‖ ἡ μὴ ὀρθὴ διατύπωσις : Φιλόδ.'Ακαδ.67 Μ.

ἀλλοτριολογῶ-έω μτγν. λέγω ἀλλότρια, ἤτοι ξένα πρὸς τὸ θέμα, ἀνόητα, περιττά : 'Αριστόξ. 'Αρμον.2,32 **οἱ μὲν ἀλλοτριολογοῦντες**, Στράβ.1,62 **διὰ πλειόνων λέγων ἀλλοτριολογεῖν οὐ δόξειεν.**

ἀλλοτριομορφοδίαιτος-ον μτγν. ὁ διαρκῶς μεταβαλλόμενος κατὰ τὴν μορφήν, ἐπιθ. κυρ. τῆς φύσεως : 'Οππ.'Αλ.10,23, 'Ορφ.'Υμν.10,23.

ἀλλοτριόμορφοι κρύσταλλοι (οἱ) νεώτ. οἱ μὴ παρουσιάζοντες κανονικὰς ἐπιφανείας εἰς τὰ σημεῖα τῆς ἐπαφῆς των μετὰ τῶν γειτονικῶν.

ἀλλοτριονομῶ-έω κ. μτγν. κατανέμω, κατατάσσω τὰ πράγματα εἰς ἀλλοτρίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν οἰκείαν των θέσιν· ἀντίθ. **διανέμω ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστα** : Πλάτ.Θεαίτ.195 Α **ἕκαστα ἀπονέμειν ταχὺ ἑκάσταις οὐ δυνάμενοι βραδεῖς τέ εἰσι καὶ ἀλλοτριονομοῦντες** (Τίμ.Λεξ. « ἐναλλαγὴν ὀνομάτων ποιοῦντες· ἢ ὅλως ποῖ τινα μὴ προσηκόντως διανέμοντες ») · 2) ἀποδέχομαι, ἀκολουθῶ ξένα ἔθιμα, ζῶ σύμφωνα μὲ ξενικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα : Δίων Κ 52,36 **πολλοὺς ἀναπείθουσιν ἀλλοτριονομεῖν.**

ἀλλοτριόνοος-ους-ον μσν. ὁ ἔχων διάφορον γνώμην, 'Ιω.Κλίμ.421,15.

ἀλλοτριοπραγία (ἡ) μτγν. ἡ ἀνάμιξις εἰς ξένας ὑποθέσεις : Πλούτ.'Ηθ.57 D **οὐκ αἰσχύνονται πολιτείαν μὲν ἀλλοτριοπραγίαν ἐπίπονον, φιλοτιμίαν δὲ κενοδοξίαν ἄκαρπον ὀνομάζοντες.**

ἀλλοτριοπραγμονῶ-έω μτγν. ἀλλοτριοπραγῶ βλ. λ. : Σιμπλίκ.'Επικτ.419 **ἀλλοτριοπραγμονοῦσα ψυχή** (παρὰ τὸ ματαιοπονοῦσα).

ἀλλοτριοπραγμοσύνη (ἡ) κ. μτγν. ἡ εἰς τὰ ἀλλότρια ἀνάμιξις, ἐνασχόλησις : Πλάτ.Πολ.444 Β **πολυπραγμοσύνην καὶ ἀλλοτριοπραγμοσύνην**, Πρόκλ.'Αλκ.1,7 ἀπὸ **τῆς ἀλλοτριοπραγμοσύνης.**

ἀλλοτριοπράγμων-ονος (ὁ) ΑΒ ὁ περὶ τὰ ἀλλότρια ἀσχολούμενος, πολυπράγμων.

ἀλλοτριοπραγῶ-έω μτγν. πράττω ἀλλότρια, ἀναμιγνύομαι, ἀσχολοῦμαι εἰς ξένας πρὸς ἐμὲ ὑποθέσεις, πολυπραγμονῶ· ἀντίθ. **οἰκειοπραγῶ** ἢ **αὐτοπραγῶ** (τὰ ἐμαυτοῦ πράττω)· πρβλ. Πρόκλ. Πολ. 2,149 Κ.· 2) κινῶ, προκαλῶ ταραχάς : Πολύβ. 5,41,8 **τολμᾶν ἀλλοτριοπραγεῖν.**

ἀλλότρεος-α-ον κ. νεώτ., αἰολ. **ἀλλότερρος-α-ον** (ΕΜ), ἐκ τοῦ **ἄλλος** ὁ ἐξ ἄλλου ὢν ἢ ὁ εἰς ἄλλον ἀνήκων, ξένος, ὄχι ἰδικός μου· ἀντίθ. **ἴδιος** : 'Οδ.Α 160 **ἀλλότριον βίοτον ἔδου-**

σιν, Σοφ.ΟΚ 146 ἀλλοτρίοις ὄμμασιν εἴρπον, παροιμ. «ἀλότριον ἀμᾶν θέρος [θερίζειν, ἐκεῖ ὅπου τις δέν ἔχει σπείρει ὁ ἴδιος]· πρβλ. Ἀριστφ. Ἱππ. 392 τἀλλότριον ἀμῶν θέρος· 2) σημειωτ. ἡ χρ. τοῦ οὐδ. πληθ. τὰ ἀλλότρια (κ. κατὰ κρᾶσιν τἀλλότρια) ὡς οὐσ., πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς ἄλλους καὶ οὐχὶ εἰς ἡμᾶς αὐτούς, ἡ ξένη περιουσία : Ξεν. Ἀγησ.4,1 πῶς ἂν οὗτος ἐθέλοι τὰ ἀλλότρια ἀποστερεῖν; 3) ὁ ἐκ ξένης χώρας, ὁ ξένος· (ἀντίθ. οἰκεῖος)· α) ἐπὶ προσ. Ὀδ.Σ 219 ἀλλότριος φώς, Πλάτ.Εὐθφρ.4 Β εἴτε ἀλλότριος εἴτε οἰκεῖος ὁ τεθνεώς, Ἰσοκρ.14,51 καὶ γὰρ οὐδ' ἀλλότριοι τυγχάνομεν ὑμῖν ὄντες ἀλλά.. οἰκεῖοι· β) ὁ δυσμενής, ὁ ἐχθρικῶς διακείμενος, ἐχθρός : Ἰλ. Ε 214 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς, Πολύβ.28,4,4 ἀλλότριος Ῥωμαίων, αὐτ. 36,15,7 ἀλλότρια φρονῶν τοῦ βασιλέως· 4) ἐπὶ πραγμ. ξένος, παράδοξος, ἀνοίκειος ἀνάρμοστος : Πλάτ.Πολ.491 D τὴν ἀρίστην φύσιν ἐν ἀλλοτριωτέρᾳ οὖσαν τροφῇ κάκιον ἀπαλλάττειν τῆς φαύλης, Δημ.290,11 (ψήφισμα) εἴ τι πρότερον γέγονεν ἀλλότριαν ταῖς πόλεσιν πρὸς ἀλλήλας· 5) τὸ θηλ. ἡ ἀλλοτρία (ἐνν. χώρα, γῆ) ἡ ἀλλοδαπή, ἢ ἡ χώρα τοῦ ἐχθροῦ : Ἡρ.8,73 οἰκέει δὲ τὴν ἀλλοτρίην, Ἰσοκρ.10,50 οἱ δ' ᾑροῦντο μένοντες ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίας καταγηράσκειν· ‖ μετὰ γεν. ἀλλότριός τινος = ξένος πρός τι(να) : Λυσ. 31,34 ἐπιτηδεύματα δημοκρατίας ἀλλότρια· ‖ ξένος πρὸς τὸ θέμα, ἄσχετος : Ἀριστλ.ΗΕὐδ. 1218 Β 23 ἀλλότριοι λόγοι· 6) ἐν τῇ ἰατρ. γλώσσ. ἀνώμαλος, «παθολογικός» : Πλάτ.Πολ.556 D ἀλλότριαι σάρκες (= περιτταὶ σ.)· πρβλ.Γαλ.14,780· 7) ἀστρολ. ἀλλότριος = ἀπόστροφος βλ.λ. (Πάπ.).

ἀλλοτριότης-ητος τὸ νὰ εἶναί τι ἀλλότριον, ἡ ἀποξένωσις : Ἀριστλ.Πολ.1311 Β 15 ἀλλοτριότητος ὑπῆρχεν ἀρχὴ τό· ‖ ἡ ἀποστροφή, ἡ ἐχθρότης, ἡ δυσμένεια· ἀντίθ. οἰκειότης : Πλάτ.Συμπ. 107 αὗτος (ὁ Ἔρως) ἡμᾶς ἀλλοτριότητος μὲν κενοῖ, οἰκειότητος δὲ πληροῖ, Δημ.282,26 ἐπειδὴ Φίλιππος εἰς ἀλλοτριότητα Θηβαίους πρὸς ἡμᾶς ἐπιβάλλεται καταστῆσαι, Πολύβ.30 1,8 διὰ τὴν ἀλλοτριότητα τὴν πρὸς ἀδελφόν· ‖ διάστασις, ἔρις : Ἐπιγρ. ἀλλ- ἐκ πολλοῦ χρόνου συνέστηκε· 2) ἐπὶ ὕφους, - ἡ ἔλλειψις χάριτος, τὸ μὴ ἑλκυστικόν : Φιλόδ.Ποιημ.995,6,37· 3) τὸ νὰ εἶναί τι κατὰ ποιὸν διάφορον ἄλλου : Ἐπικ.Φύσ.11,12 ἀλλ- τῶν συνημμένων.

ἀλλοτριότροπος-ον μσν. ὁ ἀλλοτρίου τρόπου, ὁ ἰδιόρρυθμος : Νικ.Γρηγ.1,349,23.

ἀλλοτριοτρόπως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἀλλότριον πρὸς τὸν προσήκοντα, ἰδιορρύθμως : Εὐσ.Ἱστ.Ἐκκλ.5,16 ἀκαίρως καὶ ἀλλοτριοτρόπως.

ἀλλοτριούσιος-ον μτγν. ὁ ἀλλοτρίας οὐσίας, ὁ διαφόρου φύσεως, ὁ ποιοτικῶς διάφορος· ἀντίθ. ὁμοούσιος.

ἀλλοτριοφαγία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ τρώγῃ τις ἀλλότρια, τὸ νὰ σιτίζηται οὐχὶ ἐξ ἰδίων· πρβλ. δημ. σελέμισμα : Εὐστ.1404,13 χρῆσις δὲ ἀλλοτριοφαγίας· 2) νεώτ. ἰατρ. διαστροφὴ τῆς ὀρέξεως, παρατηρουμένη ἰδίως εἰς ὑστερικὰς γυναῖκας, καθ' ἣν ὁ πάσχων τρώγει οὐσίας μὴ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀφομοιωσίμους, οἷον χῶμα κττ.

ἀλλοτριοφαγικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀλλοτριοφαγίαν βλ.λ. : πάθησις ἀλλοτριοφαγική, - ὑστερία ἀλλοτριοφαγική.

ἀλλοτριοφάγος-ον κ. μσν. ὁ τρώγων ἀλλότρια, ὁ οὐχὶ ἐξ ἰδίων σιτιζόμενος· πρβλ. δημ. σελέμης : Σοφ.ἀπ.306 μαστιγίαι, κέντρωνες, ἀλλοτριοφάγοι· ‖ νεώτ. γεν. ὁ καταδαπανῶν ἢ οἰκειοποιούμενος τὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς αὐτόν· 2) νεώτ. ἰατρ. ὁ πάσχων ἐξ ἀλλοτριοφαγίας βλ.λ.

ἀλλοτριοφαγῶ-έω μσν. κ. νεώτ. τρώγω ξένα, σιτίζομαι οὐχὶ ἐξ ἰδίων· πρβλ. δημ. σελεμίζω : Εὐστ.1404,9 «ἀλλ- ἀσυμβόλως δειπνῶ» (χωρὶς νὰ συνεισφέρω καὶ ἐγὼ διὰ τὴν δαπάνην).

ἀλλοτριοφρονῶ-έω μτγν. ἀλλότρια φρονῶ, διάκειμαι ἐχθρικῶς : Διόδ.Σ 17,4 τοὺς ἀλλοτριοφρονοῦντας μεγάλως ἐξέπληττε.

ἀλλοτριόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἄλλου (διαφόρου) χρώματος· ὁ μεταβάλλων χρῶμα : ΑΠ 11,7 ἡ φύσις ἐστὶ φιλόκνισος, ἀλλοτριόχρως (κατὰ δ.ἑρμ. «ἀλλοτρίας συνουσίας ἐπιθυμοῦσα»).

ἀλλοτριόχωρος-ον μτγν. ὁ ἐξ ἀλλοτρίας χώρας ὤν, ἀλλοδαπός : Ἰώσ.ΑΙ 3,12,3 τῶν τε ὁμοφύλων καὶ τῶν ἀλλοτριοχώρων.

ἀλλοτριῶ-όω κ. μτγν. κ. νεώτ. καθιστῶ τι ἀλλότριον, ἀποξενῶ τι· ‖ μετὰ γεν. ἀποστερῶ : Θουκ.3,65,3 τῶν σωμάτων τὴν πόλιν οὐκ ἀλλοτριοῦντες· ‖ Δημ.1233,11 τῶν τριηράρχων τοὺς ἠλλοτριωκότας αὑτοὺς ἀπὸ τῆς λῃτουργίας (οἵτινες ἐκράτησαν ἑαυτοὺς μακρὰν τῆς «λῃτουργίας», ἀπέφυγαν αὐτήν)· 2) μετὰ δοτ. προσ. καθιστῶ δυσμενῆ, ἐχθρικὸν πρός τινα : Ξεν.ΚΠ 6,1,16 ταῦτα.. τοῖς μὲν πολεμίοις ἀλλοτριώσει τὴν χώραν· ‖ μέσ. ἀποξενώνομαι, καθίσταμαι δυσμενής, ἐχθρικός πρός τι : Θουκ.1,34,1 ἀποικία εὖ μὲν πάσχουσα τιμᾷ τὴν μητρόπολιν, ἀδικουμένη δὲ ἀλλοτριοῦται, ΠΔΜακκ.1,11,53 καὶ ἠλλοτριώθη τῷ Ἰωνάθαν· ‖ μεταβάλλων τὴν ἐξωτερικήν μου παράστασιν (μεταμφιεζόμενος) ἀποκρύπτω ἐμαυτὸν ἀπό τινος (διὰ νὰ μὴ μὲ ἀναγνωρίσῃ) : ΠΔΓέν.42,7 ἠλλοτριοῦτο ἀπ' αὐτῶν (ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ)· 3) ἔχω (παρέχω) γεῦσιν παράδοξον (μὴ φυσικήν) : Φιλόδ. Παρρ.90 τροφὴν ἀλλοτριοῦσαν ἔκπτυε· 4) μεταβάλλομαι, γίνομαι διάφορος ἀπὸ ὅ,τι ἐκ φύσεως εἶμαι : Πλάτ.Τίμ.64 Ε (σώματα) ἀλλοτριούμενα μὲν λύπας.., καθιστάμενα δὲ εἰς ταὐτὸν πάλιν ἡδονάς· 5) παθ. (κ. νεώτ.) γίνομαι ξένος, περιέρχομαι εἰς κυριότητα ἄλλου : Ἡρ. 1,120 ἀλλοτριοῦται (ἡ ἀρχή) εἰς τὸν παῖδα τοῦτον· ‖ νεώτ. κ. ἐνεργ. κατὰ τὴν σχέσιν ταύτην, μεταβιβάζω εἰς ἄλλον τὴν κυριότητα, ἐκποιῶ, πωλῶ.

ἀλλοτρίως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ξένον, δυσμενῶς, ἐχθρικῶς : Ἰσοκρ.5,80 ταῖς μὲν τῶν πόλεων οἰκείως ἔχων, πρὸς τὰς δὲ ἀλλοτρίως διακείμενος· 2) παραδόξως, θαυμασίως.

ἀλλοτριώσιμος-ον νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ ἀλλοτριώσῃ, νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὴν κυριότητα ἄλλου, ὁ ἐκποιήσιμος, ὁ ἀπαλλοτριωτός.

ἀλλοτρίωσις-εως (ἡ) κ.νεώτ. ἀλλαγή, μεταβολή, ἀποξένωσις : Θουκ.1,35,5 ναυτικῆς καὶ οὐκ ἠπειρώτιδος τῆς ξυμμαχίας διδομένης οὐχ ὁμοία ἡ ἀλλοτρίωσις (σχόλ. «στέρησις»)· ‖ ἀποστροφή, ἀπέχθεια, δυσμένεια, ἐχθρότης πρός τινα : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.3,13 τὴν τῆς βουλῆς εἰς τὸν Καίσαρα ἀλλοτρίωσιν· 2) ἐν τῇ ἰατρ. ἡ ἀπονέκρωσις, πρβλ. Ἀέτ.13,3· ‖ νεώτ. ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος εἰς ἄλλον, ἡ ἐκποίησις, ἡ πώλησις.

ἀλλοτροπῆσαι Ἡσ. «μεταθεῖναι».

ἀλλοτροπία (ἡ) ἐκκλ. κ. νεώτ. παραλλαγή, μετατροπή· 2) νεώτ. ὡς ἐπιστημ. ὅρος ἡ ἰδιότης σχεδὸν πάντων τῶν ἐν στερεᾷ καταστάσει, στοιχείων καθ' ἣν ἐμφανίζονται ταῦτα ὑπὸ πολλὰς μορφὰς φυσικῶς καὶ χημικῶς διαφόρους ἀλλήλων.

ἀλλοτροπικός-ή-όν νεώτ. ὡς ἐπιστημ. ὅρος ὁ προερχόμενος ἐξ ἀλλοτροπίας βλ.λ.2) : ἡ ἀλλοτροπικὴ κατάστασις τοῦ ἄνθρακος.

ἀλλοτροπίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. κόνις εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι, χρήσιμος ὡς ἀντισηπτικὸν τῶν οὔρων καὶ τῆς κύστεως (Allotropin).

ἀλλοτροπισμός (ὁ) νεώτ. ἰδιότης σωμάτων, ἐχόντων πλείονας ἀλλοτροπικὰς βλ.λ. καταστάσεις.

ἀλλότροπος-ον μτγν. ὁ ἄλλου (οὐχὶ συνήθους)

τρόπου, ὁ παράδοξος: Λίνος παρὰ Στοβ.1,10,5 ἀλλ- φαντασίαι, Ἰάμβλ.Πυθ.25,114 ἀλλ- ᾄσματα.
ἀλλοτρόπως ἐπίρρ. κατ' ἄλλον (διάφορον) τρόπον: Τρικλίν.Σοφ.Ἀντ.142 «εἶχε δ' ἄλλᾳ τάδε· ἤγουν τὰ πράγματα δὲ τάδε ἀλλοτρόπως ἔχοντα»· || ποικιλοτρόπως: Ἀριστλ.Φυτ.1,3 ἀντίθ. ἑνὶ τρόπῳ.
ἀλλότροφα (τά) νεώτ. τὰ φυτά, ὅσα μὴ δυνάμενα νὰ τραφῶσι δι' ἀνοργάνων οὐσιῶν, τρέφονται ὡς τὰ ζῷα δι' ὀργανικῶν, ἀλ. ἑτερότροφα.
ἀλλοτρόφια (τὰ) νεώτ. ὑπόγενος θαλασσόβιον τοῦ παλαιοζωϊκοῦ αἰῶνος, ἔχων ὄστρακον πυργοειδές.
ἀλλότυπος-ον κ. νεώτ. ὁ ἄλλου τύπου, ἄλλης μορφῆς: ΕΜ ἡ ὅτι (τὸ ἤλεκτρον) ἡλιαυγές ἐστιν ἀλλότυπον χρυσίον μεμιγμένον ὑέλῳ, Ἡσ.,Φώτ.,Σουΐδ. «ἤλεκτρον· ἀλλότυπον χρυσίον». Ἐπίρρ. ἀλλοτύπως.
ἀλλοτύπωτος-ον μτγν. ὁ ὑπ' ἄλλου τυπωθείς, σχηματισθείς, ὁ ἄλλως ἐσχηματισμένος, ὁ διάφορον μορφὴν ἔχων: Μαν.4,75 πλαστογράφους, χειρῶν μιμήτορας ἀλλατυπώτων.
ἀλλοῦ ἐπίρρ. δημ. ἐν ἄλλῳ τόπῳ, εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλαχοῦ: ἀλλοῦ τρῶν κι ἀλλοῦ κοιμοῦνται, - κάθεται ἀλλοῦ (κατοικεῖ εἰς ἄλλο μέρος), δ.τραγ. ἀλλοῦ πατᾷς κι ἀλλοῦ τηρᾷς κι ὅλον τὸν κόσμο βλέπεις, παροιμ. ἀλλοῦ ὁ παπὰς κι ἀλλοῦ τὰ ράσα του, - ἀλλοῦ τὰ κακαρίσματα κι ἀλλοῦ γεννοῦν οἱ κότες (θεωρεῖταί τι ἀλλαχοῦ γινόμενον καὶ ἀλλαχοῦ γίνεται), ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ παροιμ. ἀλλοῦ χτυπάει τὸ νερὸ κι ἀλλοῦ ἀλέθει ὁ μύλος, - ἀλλοῦ τ' ὄνειρο κι ἀλλοῦ τὸ θάμα· || μτφ. εἰς ἄλλην ἀρχήν, βάσιν, εἰς ἄλλο πρόσωπον: ἀλλοῦ νὰ στηριχθῇς, γιὰ νὰ βρῇς τὸ δίκιο σου, - ἀλλοῦ νὰ κάμῃς τὰ παράπονά σου, φρ. ἀλλοῦ νὰ τὰ πουλᾷς (ἢ νὰ τὰ λές) αὐτά (δὲν εἶσαι πιστευτὸς εἰς ὅσα ψευδῆ ἢ ὑποκριτικὰ λέγεις)· || κ. ἐμπροθέτως: ἀπ' ἀλλοῦ ἔμαθα τὸ μυστικό (ἐξ ἄλλης πηγῆς), - ἀπ' ἀλλοῦ μπαίνουν στὸ σπίτι· 2) σπαν. εἰς δήλωσιν κινήσεως εἰς ἄλλον τόπον: νὰ πᾷς ἀλλοῦ· || κ. ἐμπροθέτως κατ' ἀλλοῦ πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν: τράβα -, καίταξε κατ' ἀλλοῦ.
ἀλλούβεον (τό) νεώτ. γεωλ. (λατ.) ἡ περίοδος τοῦ συγχρόνου γεωλογικοῦ αἰῶνος, τῆς ὁποίας οἱ σχηματισμοὶ (ἐπικλύσεις τῆς θαλάσσης, προσχώσεις τῶν ποταμῶν κττ.) τελοῦνται ὑπὸ τὰς ὄψεις ἡμῶν· ἄλλως ὁλόκαινος περίοδος.
ἀλλοῦθε ἐπίρρ. δημ. ἐξ ἄλλου τόπου, ἀπὸ ἄλλο μέρος, ἄλλοθεν: ἀλλοῦθε ἦρθε ἡ χολέρα, ἀλλοῦθε ὁ κίνδυνος· || μτφ. ἐξ ἄλλου προσώπου, ἐξ ἄλλης πηγῆς: ἀλλοῦθε περίμενα κι ἀλλοῦθε ἦρθε ἡ βοήθεια, - ἤξερα κι ἀλλοῦθε τὴν εἴδηση, φρ. ἀλλοῦθε ρέει τὸ βουτσί (ἀπὸ ἄλλο πρόσωπον ἢ ἀπὸ ἄλλην αἰτίαν προέρχεταί τι πραγματικῶς)· || κ. ἐμπροθέτως κατὰ πλεονασμὸν ἀπ' ἀλλοῦθε ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἀνωτέρω σημ.
ἀλλουσίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἔνυδρον ὑδροπυριτικὸν ἄργιλιον, ὀρυκτὸν ἄμορφον, λάμψεως στεατοειδοῦς καὶ χρώματος συνήθως λευκοῦ.
ἀλλούτερος δημ. βλ. ἀλούταρος.
ἀλλοφανής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ φαινόμενος ἄλλος, διάφορος: Νόνν.Δ 14,156 ἀλλοφανής, ἐρίφῳ πανομοίιος (ὡς ἄλλος φαινόμενος)· 2) νεώτ. ἀστρον. ἀλλοφανεῖς ἀστέρες (ἀφανεῖς εἰς τὸν ὁρίζοντα τοῦ παρατηρητοῦ, ἀειφανεῖς δὲ ἀλλαχοῦ)· 3) νεώτ. τὸ ἀρσ. ἀλλοφανής ὡς οὐσ. ἐν τῇ ὀρυκτολογίᾳ, ἔνυδρον πυριτικὸν ἀργίλιον ἔχον συνήθως ἴχνη χαλκοῦ, ὀρυκτὸν ἄμορφον, σπανίως ἄχρουν, συνηθέστερον δὲ κυανοῦν, ἐρυθρὸν ἢ καστανόχρουν, εὑρισκόμενον καὶ ἐν Λαυρίῳ (Allophan).
ἀλλοφανικὸν ὀξύ (τό) νεώτ. χημ. ὀργανικὸν ὀξύ, γνωστὸν μόνον ὑπὸ τὴν μορφὴν ἐστέρων, λαμβανομένων δι' ἐπιδράσεως οὐρίας ἐπὶ χλωριανθρακικῶν ἐστέρων.
ἀλλόφα(σ)σις ΑΒ,Ἡσ.,Φώτ. «θόρυβος ταραχώδης».
ἀλλοφάσσω Ἰων. παραφρονῶ: Γαλ.18(2),249 «παραπαίοντες, παραφρονοῦντες»· πρβλ. Εὐστ. 1324 «ἄλλοτε ἄλλα φράζοντες καὶ μηδὲν ὅλως διασαφοῦντες».
ἀλλόφατος-ον (φαίνομαι) μτγν. ἀλλοφανής βλ.λ., διάφορος: Νίκ.Θηρ.148 χροιὴν δ' ἀλλόφατον.. ἴσχει (σχόλ. «μεταβάλλεται εἰς χρώματα πολλά»)· 2) (φόνος) ὁ ὑπὸ ἄλλου φονευθείς· Ἡσ.,Φώτ.,ΑΒ «ἀλλοφάτοις· ὑπ' ἄλλου πεφατισμένοις ἢ ἀνῃρημένοις»· πρβλ. ἀρηΐφατος.
ἀλλοφερμένος-η-ο δημ. ὁ ἐξ ἄλλου τόπου ἐλθών: ἕνας ἀλλοφερμένος παπα-καλόγερος, Ἁγιορείτης κατὰ πῶς ἔλεγε· 2) ὁ ἐξ ἄλλου τόπου κομισθείς: ἀλλαφερμένα φροῦτα· συνηθ. ἀλλόφερτας βλ. λ.
ἀλλοφέρμονες Ἡσ. «ἀλλαχοῦ τραφέντες».
ἀλλόφερτος-η-ο δημ. ἐπὶ πραγμάτων, ὁ ἐξ ἄλλου τόπου κομισθείς, ἰδίως ὁ ἐξ ἄλλης χώρας εἰσαχθείς: ἀλλόφερτοι σπόροι, - ἀλλόφερτες συνήθειες· συγγ. ξενικός.
ἀλλοφθαλμία (ἡ) νεώτ. ὡς ἰατρ. ὅρος ἡ διαφορὰ χρώματος τῶν δύο ὀφθαλμῶν· ἄλλως ἑτεροφθαλμία κ. ἑτεροχρωμία.
ἀλλοφίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτόν, ἤτοι ἔνυδρον πυριτικὸν μαγνήσιον συγγενὲς πρὸς τὰ ὀρυκτὰ τῆς ὁμάδος τοῦ χλωρίτου - ὀφείτου, παρουσιαζόμενος εἰς μάζας ἀλαμπεῖς, ἀρκετὰ διαφωτίστους.
ἀλλόφορον (τό) νεώτ. ἔντομον δίπτερον τῆς ὁμοιαγενείας τῶν μυιδῶν, ἔχον χρῶμα καστανοκίτρινον, πτέρυγας ὑαλοφανεῖς καὶ ἀπαντῶν συνήθως κατὰ Μάϊον (Allophora κ. Phasia).
ἄλλοφος-ον βλ. ἄλοφος.
ἀλλοφρήτωρ-ορος Ἰων. (Ἐπιγρ.) ὁ ἀνήκων εἰς ἄλλην φρατρίαν βλ. λ.
ἀλλοφρονῶ-έω ἐπ., Ἰων.· κ. μσν. κ. νεώτ. σκέπτομαι περὶ ἄλλων πραγμάτων, δὲν προσέχω (συλλογιζόμενος ἄλλα): Ὀδ.Κ 374 ἀλλ' ἥμην ἀλλοφρονέων (δ.γ. ἄλλα ἢ ἄλλα φρονέων, Ἀπολλ. Σοφ. ἀλλοῖα διανοούμενος· 2) εἶμαι ἀναίσθητος, λιπόθυμος: Ἰλ.Ψ 698 κὰδ δ' ἀλλοφρονέοντα μετὰ σφίσιν εἷσαν ἄγοντες, Θεόκρ.22,129 πὰς δ' ἐπὶ γαῖαν κεῖτ' ἀλλοφρονέων· || κ. νεώτ. γίνομαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, τῶν φρενῶν ἐξίσταμαι, καταλαμβάνομαι ὑπὸ μανίας, παραφρονῶ· Ἡσ. «ἀλλοφρονέοντα, παραφρονέοντα»: Ἡρ.5,85 τοὺς δὲ τριηρίτας.. ὑπὸ τούτων (βροντῆς καὶ σεισμοῦ) ἀλλοφρονῆσαι, παθόντας δὲ τοῦτο κτείνειν ἀλλήλους, Ἱππ.Νούσ.2,16 ἀλύει καὶ ἀλλοφρονέει ὑπὸ τῆς ὀδύνης· 3) ἄλλως φρονῶ, ἔχω διάφοραν γνώμην, ἄλλο τι ἔχω ἐν νῷ: Ἡρ.7,205 οἱ δὲ ἀλλοφρονέοντες ἔπεμπον (συμμάχους), Τζέτζ. εἰς Ἰλ.9,8 πρὸς τοῦτο κἀγὼ οὐκ ἀλλοφρονῶ οὐδὲ ἀντιφθέγγομαι.
ἀλλοφροσύνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἔλλειψις ἢ ἀταξία (διασάλευσις) φρενῶν (κατ' ἀλ. διαφωνία, ἀσυμφωνία): Πολύβ.8,153 ἀλλοφροσύνη παρὰ τὸ διχοφρασύνη, στασιασμός, Εὐστ.886,2 «λειποθυμίαν.. ἀλλοφροσύνην»· || νεώτ. μόνον ὡς παραφροσύνη: μαθὼν τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ του κατελήφθη ὑπὸ ἀλλοφροσύνης.
ἀλλόφρων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἄλλως φρονῶν, κατὰ διάφορον τρόπον σκεπτόμενος, ὁ διάφορον γνώμην ἔχων: Μαν.4,563 ἄνεμός τε φρεσὶν πλήθοντι λογισμῷ ἀλλόφρων (κατὰ δ.ἑρμ. ἄλογος, παράλογος)· 2) νεώτ. ὁ ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ὁ τῶν φρενῶν ἐξιστάμενος: ἀλλόφρων ἐξ ὀργῆς ὡρμη-

σεν ἐναντίον του, - ἀλλόφρων ἐκ χαρᾶς· 3) τὸ οὐδ. **ἀλλόφρον** (τό) ὡς οὐσ. ἐν περιληπτ. σημ.

ἀλ[λ]όφυζον βλ. ἀλόφυζον.

ἀλλοφυής-αῦς-ές μτγν. ὁ ἄλλης φύσεως, ὁ μεταβεβλημένος κατὰ τὴν μορφήν : Παπ. **ἀλλοφυὴς πρόσταξις**· || ὁ ἰδιόρρυθμον σχῆμα ἔχων, ὁ παράδοξος, ἀλλόκοτος τὴν μορφήν : Νόν.Δ 2,148 **ἀλλοφυῆ πολύμορφον υἷα** (κατὰ δ. ἑρμ. ὁ συχνὰ μεταβάλλων φύσιν).

ἀλλοφυλία (ἡ) μτγν. ξένη οὐσία : Ἐπικ.π.Διογ.Λ 10,106 **ἀλλοφυλίας τινός.. παρεισδυομένης.**

ἀλλοφυλισμός (ὁ) μτγν. υἱοθέτησις, ἀποδοχὴ ξένων ἠθῶν καὶ ἐθίμων : ΠΔ Μακκ.2,4,13 **ἦν δ' οὕτως ἀκμή τις Ἑλληνισμοῦ καὶ πρόσβασις ἀλλοφυλισμοῦ.**

ἀλλόφυλος-ον (φυλή) κ. νεώτ. ὁ ἄλλης φυλῆς, ὁ ἀλλοεθνής· ἀντίθ. ὁμόφυλος, γεν. ξένος : Ἱππ.Ἀέρ.12 **οὐκ ἂν δύναιτο ἐν τοιαύτῃ φύσει ἐγγίγνεσθαι μήτε ὁμόφυλον, μήτε ἀλλόφυλον,** Αἰσχ.Εὐμ.851 **ὑμεῖς δ' ἐς ἀλλόφυλον ἐλθοῦσαι χθόνα,** Θουκ.1,102,3 **καὶ ἀλλοφύλους ἅμα ἡγησάμενοι** (οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς Ἀθηναίους θεωρήσαντες ὡς ἀνήκοντας εἰς διάφορον φυλήν, τῆς αὐτῆς ὅμως ἐθνικότητος), ΠΔ Κρίτ.16,30 **ἀποθανέτω ἡ ψυχή μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων** (τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἔθνους μου), Πλούτ.Καμ.23 **ἀλλόφυλος πόλεμος** (ἐναντίον ἀλλοφύλων, ἀλλοεθνῶν· ἀντίθ. ἐμφύλιος)· || ὁ ἐκ ξένης χώρας, ὁ ξένης καταγωγῆς (Πάπ.)· || ἐπὶ ζῴων : Διόδ.Σ 3,18 **ἀλλόφυλα ζῷα** (τὰ ξένα πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τὰ ἄγρια)· 2) ὁ εἰς ἄλλον ἀνήκων, ὁ ἀλλότριος : Εὐπ.159,12 **μᾶζαν ἐπ' ἀλλόφυλον**· 3) ἀπὸ τῶν χριστιαν. χρόνων, ὁ μὴ χριστιανὸς τὸ θρήσκευμα.

ἀλλοφυλῶ-έω μτγν. ἀσπάζομαι ξένα ἤθη καὶ ἔθιμα (ἢ ξένα θρησκ. δόγματα) : ΠΔ Μακκ.4,18,5.

ἀλλοφωνία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ ὁμιλῶσιν ἄλλοι ἄλλην γλῶσσαν, ἡ σύγχυσις γλωσσῶν : Ἰώσ.ΑΙ 1,4,3 **περὶ τοῦ πύργου τούτου** (τῆς Βαβέλ) **καὶ τῆς ἀλλοφωνίας τῶν ἀνθρώπων.**

ἀλλόφωνος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄλλην, ξένην γλῶσσαν ὁμιλῶν, ὁ ἀλλόγλωσσος : ΠΔ Ἰεζ.3,6 **λαοὺς πολλοὺς ἀλλοφώνους ἢ ἀλλογλώσσους**· Ἡσ., Σουΐδ. « ἀλλοθρόους ἀλλοφώνους ».

ἀλλοφωνῶ-έω μσν. ὁμιλῶ ξένην γλῶσσαν, εἶμαι ἀλλόγλωσσος, ξενόφωνος : Εὐστ.Πονημ.122,46 **καὶ ἀλλοφωνῶν.. καὶ ἀντιφράζων ἀλλόκοτα.**

ἀλλόφωτος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ ἄλλου φωτιζόμενος, ὁ ἑτερόφωτος.

ἀλλοχειρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὅρος ἡ παθολογικὴ διαστροφὴ τῆς γενικῆς αἰσθητικότητος, καθ' ἣν ἡ ἐξ ἐρεθίσματος (ψαύσεως, νύξεως, τριβῆς) μέλους ἐντύπωσις μεταφέρεται εἰς ἀντίστοιχον σημεῖον τοῦ ἑτέρου ἀθίκτου μέλους τοῦ σώματος· ἄλλως **ἀλλαισθησία.**

ἀλλοχετίτης (ὁ) νεώτ. πέτρωμα πρασινωπόφαιον φλεβικὸν τιγκουαϊτικὸν διασχίζον τὸ πέτρωμα **μονζονίτην** εἰς τὴν περιοχὴν **Monzoni** (Τυρόλον) (**allochetit**).

ἀλλόχθων-ονος νεώτ. ὁ ἐξ ἄλλης χώρας, ὁ ἀλλοδαπός, ὁ **ἑτερόχθων**· ἀντίθ. αὐτόχθων.

ἀλλοχόρδευμα-ατος (τὸ) νεώτ. γένος μυριαπόδων χαλογνάθων ζῴων τῆς οἰκογενείας τῶν **χαρδευματιδῶν** (**allochordeuma**).

ἀλλόχροια (ἡ) μτγν. ἀλλαγὴ χρώματος ἢ ἐναλλαγὴ χρωμάτων : Ἀδαμάντ.2,36 **ὠχρὰ ὄμματα καὶ ἀλλοχροίας ἔχοντα.**

ἀλλοχροΐτης (ὁ) νεώτ. παραλλαγὴ τοῦ ἀνθρακίου μὲ χρῶμα πράσινον, κίτρινον ἢ καστανόν.

ἀλλόχροος-ον συνηρ. **ἀλλόχρους-ουν** ἐκεῖνος, οὗτινος ἔχει ἀλλάξει τὸ χρῶμα, ὁ ἔχων ἄλλο χρῶμα, κατὰ δ.ἑρμ. ὁ διάφορον χρῶμα ἑκάστοτε λαμβάνων : Εὐρ.Ἱππ.174 **δέμας ἀλλόχροον βασιλείας**· || νεώτ. μόνον συνηρ. ἐπὶ ἀψύχων, ἐν τῇ 1ῃ σημ. ὁ ἔχων μεταβεβλημένον χρωματισμὸν ἢ δεκτικὸς μεταβολῆς τοῦ χρωματισμοῦ του : **ἀλλόχροα ἄνθη, ἀλλ- ὀρυκτά**· ἄλλως **ἀλλοχρωματικά** βλ. λ.

ἀλλοχρος-η-ο δημ. ὁ ἔχων ἄλλο χρῶμα, ἄλλην ὄψιν : **ἡ ἀρρώστια κάνει τὸν ἄνθρωπο ἄλλοχρο** (τοῦ ἀλλάζει τὴ θωριά).

ἀλλόχρους-ους ἀλλόχροος βλ. λ.

ἀλλοχροῶ-έω γίνομαι ἀλλόχρους βλ. λ., ἀλλάσσω χρῶμα : Ἱππ.Ἐντ.35 **ἀλλοχροέει** (δ. γ. ἀντὶ ἀλλοτροπέει βλ. λ.) **τὸ σῶμα καὶ γίνεται ὠχρόν.**

ἀλλοχρωμασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὅρος ἀνωμαλία τῆς ὁράσεως, συνισταμένη εἰς τὴν μὴ σαφῆ διάκρισιν τῶν χρωμάτων.

ἀλλοχρωματικὰ ὀρυκτά νεώτ. ὀρυκτὰ φύσει μὲν ἄχροα, ἔχοντα δὲ χρῶμά τι ἐκ προσμίξεως ξένης ἐγχρόου οὐσίας· ἄλλως **ἑτερόχροα.**

ἀλλοχρωματισμός (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὅρος ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ὀρυκτόν τι ἄχρουν ἢ λευκὸν (οἷον χαλαζίας, φθορίτης) ἐμφανίζεται ὑπὸ ποικίλους χρωματισμοὺς ἐκ προσμίξεως ξένης ἐγχρόου οὐσίας (οἷον σιδήρου, μολύβδου, μαγγανίου κτ.)· ἄλλως **ἑτεροχρωματισμός.**

ἀλλόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) κ. μτγν. ὁ ἄλλης μορφῆς, ὁ ἔχων παράδοξον μορφὴν ἢ παραστατικὸν ξένου : Εὐρ.Ἀνδρ.879 **ὅδ' ἀλλόχρως τις ἔκδημος ξένος** (σχόλ. «ἀλλόμορφος»).

ἀλλόχωρος-ον μσν. ὁ ἐξ ἄλλης χώρας, ὁ ἀλλοδαπὸς βλ. λ. : Νικητ.Χων.510,7 (ἔκδ. 2α).

ἄλλοψ (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ παλαιοζῳολογίᾳ, γένος ὁπληφόρων θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **τιτανοθηριοειδῶν**· ζῷον, ὀλίγον ὑπολειπόμενον τοῦ ἐλέφαντος ὡς πρὸς τὸ μέγεθος, ἀνευρεθὲν εἰς τὴν βόρειον Ἀμερικὴν (**allops Marsch**).

ἄλλυδις ἐπίρρ. (ἄλλος) ἐπικ. ἀντὶ **ἄλλοσε** βλ. λ. εἰς ἄλλο μέρος, παρ' Ὁμ. μόνον μετὰ τοῦ **ἄλλος, ἄλλη** κ. ὁ. : Ἰλ.Λ 486 **Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος** (εἰς διάφορα μέρη, εἷς ἐδῶ καὶ ἄλλος ἐκεῖ), Ἰλ.Ν 279 **τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ** (τὸ χρῶμά του μεταβάλλεται, ὁτὲ μὲν οὕτως ὁτὲ δὲ ἄλλως).

ἀλλύεσκε ἐπ. ἀντὶ **ἀνέλυε τοῦ ἀναλύω** βλ. λ.

ἄλλυι αἰολ. ἐπίρρ. **ἄλλῃ** βλ. λ.

ἀλλυλακετόνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὅρος ὑγρὰ οὐσία, οὖσα ἁπλουστέρα ἀκόρεστος κετόνη.

ἀλλυλαλκοόλη (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **ἀλλυλικὴ ἀλκοόλη** ὑγρὸν ἄχρουν, ἀλκοολικόν, ἐρεθιστικῆς ὀσμῆς, εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι.

ἀλλυλαμίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀμινικὸν παράγωγον τῆς ἀλλυλικῆς ἀγκόλης, ἄχρουν, ἀμμωνιακῆς ὀσμῆς.

ἀλλυλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀκόρεστος ὑδρογονάνθραξ, ἀέριον δυσαρέστου ὀσμῆς, καιόμενον μετ' αἰθαλιζούσης φλογός.

ἀλλυλικὴ ἀλκοόλη (ἡ) νεώτ. **ἀλλυλαλκοόλη** βλ.λ.

ἀλλύλιον θειοκυανικὸν (τὸ) νεώτ. χημ. αἰθὴρ τοῦ ἰσοθειοκυανικοῦ ὀξέος, κύριον συστατικὸν τοῦ αἰθερίου σιναπελαίου, δριμυτάτης ὀσμῆς, χρησιμοποιούμενον καὶ ὡς δακρυογόνον.

ἀλλυλοβρωμίδιον (τὸ) νεώτ.χημ. μονοαλογονωμένον παράγωγον τῶν ἀκορέστων ὑδρογονανθράκων.

ἀλλυλοϊωδίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὑγρὰ οὐσία μονοαλογονοπαράγωγος τῶν ἀκορέστων ὑδρογονανθράκων, ὑγρόν.

ἀλλυλοσιναπέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὁ ἰσοθειοκυανικὸς ἐστὴρ τῆς ἀλλυλικῆς ἀλκοόλης βλ.λ., ὑγρὸν ἥκιστα διαλυτὸν ἐν ὕδατι, καυστικόν, δακρυογόνον, κύριον συστατικὸν τοῦ αἰθερίου ἐλαίου τῶν σπερμάτων σινάπεως τοῦ μέλανος καὶ ἄ. φυτῶν.

ἀλλυλοσουλφίδιον (τὸ) νεώτ. φαρμακ. τὸ κύριον συστατικὸν τοῦ αἰθερίου ἐλαίου τοῦ σκορόδου, ἄχρουν ἔλαιον ἀηδοῦς ὀσμῆς, ἀδιάλυτον

ἐν ὕδατι, χρήσιμον εἰς τὴν φαρμακευτικήν.

ἀλλυλοχλωρίδιον (τὸ) νεώτ. μονοαλογονωμένον παράγωγον τῶν ἀκορέστων ὑδρογονανθράκων.

ἀλλύουσα ἐπ. ἀντὶ **ἀναλύουσα** τοῦ **ἀναλύω** βλ.λ.

ἀλλῦς (;) ἐπίρρ. αἰολ. ἄλλῃ βλ.λ.· ΑΒ « τὰ εἰς -υς ἐπιρρήματα ὀξύτονα διὰ βραχέος τοῦ υ γράφεται . . τὸ **ἀλλῦς** μακρὸν ἔχον τὸ υ περισπᾶται ».

ἄλλυτος-ον ὁ **ἄλυτος** βλ.λ. : Φανοκλ.2 Μοιράων νῆμ' **ἄλλυτον.**

ἀλλώνιος-ον αἰολ. ὁ ἀλλοῖος βλ.λ. : σχόλ.Διον. Θρ.542Η, Εὐστ.1214,28 « οἱ Αἰολεῖς ἐκ πρωτοτύπου . . πληθυντικῆς γενικῆς ποιοῦσι τύπους κτητικούς, οἷον . . ἄλλων, **ἀλλώνιος** ».

ἄλλως κ. νεώτ., ἐπίρρ. τοῦ **ἄλλος** βλ. λ., δωρ. **ἀλλῶς**· κατ' ἄλλον τρόπον, διαφορετικά, ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως, κατὰ τὰ ἄλλα, ἄλλως : Πλάτ.Φαίδ. 117 Α **μὴ ἄλλως ποίει**· — συχνὰ μετ' ἄλλων τροπ. ἐπιρρ. : Πλάτ.Πολ.343 Β **ἄλλως πως ἡγεῖ διανοεῖσθαι,** Ἱεροκλ.Πλ.23,468 Μ **ἄλλως καὶ ἄλλως**· 2) καὶ **ἄλλως,** καὶ ἐκτὸς τούτου, προσέτι, ἐπίσης : Ἰλ.Ι 699 **ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως,** Πλάτ.Φαίδ.118 **ἀνδρὸς . . ἀρίστου καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου**·—μετὰ τῆς αὐτῆς σημασ. ἄλλως δέ : Ἡρ.6,105 **Ἀθηναῖον μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμαν**·—**ἄλλως τε** : Σοφ. ΟΤ 1114 **ἄλλως τε τοὺς ἄγοντας ὥσπερ οἰκέτας ἔγνωκ' ἐμαυτοῦ**· 3) πάντως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁπωσδήποτε : Ἡρ.7,16 **εἴπερ γε καὶ ἄλλως ἐθέλει φανῆναι,** Αἰσχ.Χο.680 **ἐπείπερ ἄλλως εἰς Ἄργος κίεις**· 4) συχνὰ ἐν τῇ περιφρ. **ἄλλως τε καί,** καὶ ἄλλως (δι' ἄλλον λόγον, κατ' ἄλλον τρόπον) καί . ., τόσον δι' (κατ') ἄλλον λόγον (τρόπον) ὅσον καί . ., ἤτοι κυρίως, πρὸ παντός, καὶ μάλιστα : Θουκ.1,70,1 **ἄλλως τε καὶ μεγάλων τῶν διαφερόντων καθεστώτων,** ἐν τῇ αὐτῇ χρήσει ἐνίοτε ἄνευ τοῦ καί : Ξεν.Ἀπομν.1,2,59 **ἄλλως τ' ἐὰν πρὸς τούτῳ καὶ θρασεῖς ὦσι,** Ἰσοκρ.2,51 **ἄλλως τ' ἐπειδὴ . . ἀμφισβητοῦσιν**· 5) κατ' ἄλλον (διάφορον) τρόπον (παρ' ὅ,τι συνήθως . .), διαφόρως, διαφορετικά, ἀλλιώτικα : Ἡρ.6,124 **τοῦτ' οὐκ ἔστιν ἄλλως εἰπεῖν,** Εὐρ.Ἑκ.302 **οὐκ ἄλλως λέγω**· ἐντεῦθεν σημ. 6) καλύτερον : Ὀδ. Θ 176 **οὐδέ κεν ἄλλως οὐδὲ θεὸς τεύξειε**· 7) (συχνότερ.) ἄλλως ἢ ὡς θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι, ἑπομ. τυχαίως, ἀσκόπως : Ὀδ.Ξ 124 **ἀλλ' ἄλλως . . ἄνδρες ἀλῆται ψεύδονται,** Ἡρ.4,77 **αὗτος μὲν ὁ λόγος ἄλλως πέπλασται ὑπ' αὐτῶν Ἑλλήνων**· ‖ κ. ματαίως : Ἰλ.Ψ 144 **ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεύς,** Εὐρ.Μήδ.1030 **ἄλλως δ' ἐμόχθουν καὶ κατεξάνθην πόνοις**· ἐν τῇ σημ. τοῦ ματαίως συνάπτ. ἐνίοτε κ. μετ' οὐσ. : Σοφ.ΟΤ 1151 **εἴδωλον ἄλλως** (ἁπλῆ σκιά), Εὐρ.Τρῳ.475 **ἐγεινάμην τέκνα, οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως** (ὄχι ἁπλῶς ἀριθ. μόνον τέκνων), Δημ.348,21 **οἱ δ' ἀντιλέγοντες ὄχλος ἄλλως καὶ βασκανία κατεφαίνετο**· σημειωτ. ἡ ἐλλειπτ. περίφρ. **τὴν ἄλλως** (ἐνν. **ἄγουσαν ὁδὸν**= ματαίως) : Δημ.398,9 **εἶτα τὴν ἄλλως ἐνταῦθα ψηφίζεσθε**· ἡ αὐτὴ κατ' ἔλλ. περίφρ. σημ. κ. οὐχὶ εἰδικῶς, ἀδιαφόρως, γενικῶς : Πλάτ.Νόμ.650Α **τὴν ἄλλως θεωρεῖν**· ‖ δωρεάν : Ἡρ.3,139 **ἐγὼ ταύτην πωλέω μὲν οὐδενὸς χρήματος, δίδωμι δὲ ἄλλως**· 8) ἄλλως ἢ ὡς εἶναι ὀρθόν, ἀτόπως, κακῶς : Δημ.Ἐπ.1,12 **τὰ γὰρ ὀρθῶς βουλευθέντα . . πολλάκις τῷ τοὺς ἐπιστάντας ἄλλως χρήσασθαι διελυμάνθη**· 9) νεώτ. ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει εἰδεμή : **πρέπει νὰ εἶσαι φίλεργος, ἄλλως θὰ χάσῃς τὴν θέσιν σου**· 10) νεώτ. κ. δημ. ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸ **τε ἄλλως τε** ἐκτὸς ταύτου, ἐξ ἄλλου : **δὲν πῆγαν στὴν ἐπίσκεψη, ἄλλως τε μὲ τέτιο καιρὸ δὲ βγαίνω ἔξω.**

ἄλλωστε βλ. ἄλλως 10).

ἅλμα-ατος (τὸ) (ἄλδω) ΕΜ « κλάδας παρ' Αἰολεῦσι »· ‖ μτγν. **τὸ ἄλσος** : Λυκόφρ.319 **ἅλμα πάππου.**

ἅλμα-ατος (τὸ) (ἅλλομαι) κ. νεώτ. τὸ πήδημα, εἰδ. ὡς σωματικὴ ἄσκησις : Ὀδ.Θ 102 **πύξ τε παλαιμοσύνῃ τε καὶ ἅλμασιν ἠδὲ πόδεσσιν,** Σιμων. ἀπ.69,2 **ἅλμα, ποδωκείην, δίσκον, ἄκοντα, πάλην,** νεώτ. **ἐνίκησεν ἅλμα εἰς μῆκος κατὰ τοὺς ἀγῶνας,-ἅλμα ἐπὶ κοντῷ, - ἁλ- τριπλοῦν**· ‖ γεν. τὸ πήδημα, ἡ ἀναπήδησις : Σοφ.Αἰ.1287 **κυνῆς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν** (ὁ λαχνὸς μέσ' ἀπ' τὴν περικεφαλαία ἔμελλε πρῶτος νὰ πηδήσῃ)· ‖ τὸ πήδημα, ἡ πτῶσις ἀπὸ μέρους ὑψηλοῦ : Εὐρ.Ἡρ.1148 **κοὐκ εἶμι πέτρος λισσάδας πρὸς ἅλματα,** Ἐπιγρ. **κρημνῶν ἅλμα** (πτῶσις κατὰ κρημνῶν)· 2) ἰατρ. σκίρτημα τοῦ ἐμβρύου· Ἡσ. « ἡ πρώτη τοῦ ἐμβρύου κίνησις **μεταβατική,** παρ' Ἱπποκράτει » : Ἱππ.Τροφ.42· ‖ ἐπὶ τῆς καρδίας, ὁ σφυγμός : Ἱππ.Καρδ.4 **μαζῷ ἀριστερῷ, ὅπῃ καὶ διασημαίνεται τὸ ἅλμα**· 3) ἡ τροχιὰ κομήτου, πρβλ. Ἀριστλ.Μετ.343 Β 23· 4) νεώτ. ἀστρον. ἀπότομος αὔξησις ἢ ἐλάττωσις τῆς ἀπολύτου ἐνδείξεως ἐκκρεμοῦς ἢ χρονομέτρου ἐξ ἀνωμάλου μετακινήσεως ἢ ἀδεξίου χειρισμοῦ τοῦ ὀργάνου ἢ καὶ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν· 5) παίγνιον, παιζόμενον διὰ πεσσῶν ἐπὶ ἄβακος διῃρημένου εἰς 256 τετραγωνίδια.

ἁλμαία (ἡ) κ. μτγν. ἡ **ἅλμη** βλ. λ. Φρύν. «**ἁλμαίαν**· τὴν ἅλμην» : Ἀριστφ.ἀπ.419 **ἁλμαίαν πιών,** Νίκ.ἀπ.70,18 **ὥριαν ἁλμαίην.**

ἁλμαίνομαι μτγν. γίνομαι, καθίσταμαι, ἁλμυρός.

ἁλμαινοπώλης (ὁ) μτγν. (κ. **ἁλμαιοπώλης** βλ. λ.) ὁ πωλῶν ἁλμυρά, ἁλίπαστα.

ἁλμαιοπώλης (ὁ) (γλωσσ.) **salgamarius** βλ. **ἁλμαινοπώλης.**

ἀλμανάκι (τὸ) δημ. (ἀραβ.) ἡμερολόγιον, καλαντάρι.

ἀλμανδίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτόν, παραλλαγὴ τοῦ γρανάτου βλ.λ., πολύτιμος λίθος, ὅταν εἶναι διαφανής, ἕνεκα τοῦ ὡραίου αἱματερύθρου χρώματος αὐτοῦ· ἄλλως **γενναῖον ἀνθράκιον** (**Almandin**).

ἁλμάς-άδος (ἡ) ἡ διατηρουμένη ἐν ἅλμῃ, ἡ ἁλμυρά, ἀλατισμένη, κολυμπάδα· Φρύν. « κολυμβάδες ἐλαῖαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ἁλμάδες ἐλᾶαι χωρὶς τοῦ ι » : Ἀριστφ.ἀπ.141 ἁλμάδες **ἐλαῖαι** (ἐλιὲς τῆς ἅρμης, ὄχι τσακιστές)· ‖ ὡς οὐσ. κατὰ παράλειψιν τοῦ **ἐλάα - ἐλαία,** ἡ κολυμπάδα· Μοιρ. « **ἁλμάδες**· ἀττικῶς, κολυμβάδες ἐλαῖαι ἑλληνικῶς », ἀντίθ. στέμφυλα.

ἀλμάσελος (ὁ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος μαρσιποφόρων θηλαστικῶν ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **παλαιοθεντινῶν,** τοῦ ὁποίου λείψανα ἀνευρέθησαν εἰς τὴν Παταγονίαν.

ἁλματείνη (ἡ) νεώτ. κόνις ἐλαφρά, κεραμόχρους, ἄγευστος καὶ ἄοσμος, σχεδὸν ἀδιάλυτος ἐν ψυχρῷ ὕδατι· φάρμακον λίαν ἀντισηπτικὸν καὶ ἀντιζυμωτικὸν χρήσιμον εἰς τὴν θεραπευτικὴν (**Almateinum**).

ἁλματίας (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων ἁλματικόν, ἐλαφρὸν βάδισμα, ὁ βαδίζων πηδηκτά, ἀλαφρά (κατ' ἄλ. ὁ πάσχων σπασμωδικὰς κινήσεις).

ἁλματικός-ή-όν νεώτ. ὁ μεθ' ἅλματος γινόμενος, ὁ ταχύς : **ἁλματικὸν βάδισμα**· ‖ μτφ. : **ἁλματικὴ πρόοδος** (γοργή, οἱονεὶ δι' ἁλμάτων ἐπιτελουμένη).

ἁλματικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δι' ἁλμάτων, ταχέως, γοργά : **προχωρεῖ ἁλματικῶς**· ‖ μτφ. : **ἡ χώρα** προώδευσεν **ἁλματικῶς.**

ἁλματισταί (οἱ) γλωσσ. « **salitores** ».

ἁλματοῦρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος μαρσιποφόρων θηλαστικῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἁλματουριδῶν,** μὲ οὐρὰν μακράν, βραχέα τὰ πρόσθια καὶ μακρότατα **τὰ ὀπίσθια** σκέλη, κατάλληλα εἰς ἅλματα· ζῷον **φυτοφάγον,** ἀπαντῶν κυρίως εἰς τὴν

Αὐστραλίαν καὶ τὴν Νέαν Γουϊνέαν (Halmaturus).

ἁλματύραι Ἡσ. «**τὰ** παραθαλάσσια χωρία».

ἁλματώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἁλματικός βλ.λ.· ‖ νεώτ. **φιλοσ. ἁλματώδης ἐξέλιξις** ἡ αἰφνιδία ἐμφάνισις ὅλως νέων εἰδῶν ὄντων, ἥτις ἐπιτελεῖται περιοδικῶς μετὰ μακρὸν χρόνον ὁμαλῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν ὄντων.

ἁλματωδῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἁλματικῶς βλ.λ.: **ἡ βιομηχανία πραήχθη ἁλματωδῶς.**

ἁλμεῖον (τὸ) Ἡσ. «ἀνδρεῖον».

ἅλμευσις-εως (ἡ) **μτγν. κ. νεώτ.** ἡ πρᾶξις τοῦ **ἁλμεύειν** βλ.λ., τὸ ἁλάτισμα· κ. αὐτὴ ἡ ἅλμη, ἡ ἁλμύρα: Διοσκ.3,91 **ταριχεύεται δὲ καὶ εἰς τὰς ἁλμεύσεις (= ἁλμαίας** βλ. λ.)· ‖ νεώτ. ἡ ἐντὸς ἅλμης (πυκνῆς διαλύσεως μαγειρικοῦ ἅλατος) διατήρησις ζωικῶν τροφῶν (κρέατος, ἰχθύων κτλ.) ἢ ἡ διὰ ξηροῦ ἅλατος συντήρησις τῶν ἀνωτέρω ἢ ἄλλων ὀργανικῶν προϊόντων (βουτύρου κττ.)· δημ. πάστωμα.

ἁλμευτής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἁλμεύων καὶ πωλῶν καρποὺς καὶ λαχανικὰ (τουρσιά): Διοσκ.1,29 **ξηράναντες.. αὐτὴν ἐπ' ὀλίγον οἱ ἁλμευταί.**

ἁλμεύω μτγν. (ἅλμη) θέτω ἢ διατηρῶ τι εἰς τὴν ἅλμην· δημ. βάνω στὴν ἅρμη ἢ παστώνω: Διοσκ.2, 134 **ἁλμευθεῖσα δὲ ἀτροφωτέρα γίγνεται.**

ἅλμη (ἡ) (ἅλς) κ. νεώτ. δημ. **ἅρμη** τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, ἡ ἅλμη: Ὀδ.Ε53 **ἰχθῦς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμῃ** (ὁ γλάρος)· ‖ ἀφρὸς (γεν. ὕδωρ) θαλάσσης ἀπεξηραμμένος ἐπὶ τοῦ δέρματος: Ὀδ.Ζ 219 **ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς ἅλμην ὤμοιιν ἀπολούσομαι·** ‖ ἀπεξηραμμένη ἅλμη καλύπτουσα ἐπιφάνειαν ἐδάφους: Ἡρ.2,12 **κογχύλιά τε φαινόμενα ἐπὶ τοῖσι οὔρεσι καὶ ἅλμην ἐπανθέουσαν·** 2) (μεθ.: Ὁμ.) γεν. ἡ θάλασσα: Αἰσχ.Πέρσ. **ἔπαισαν ἅλμην βρύχιον·** 3) ἁλμυρὸν ὕδωρ (δημ. ἅρμη, σαλαμοῦρα): Ἡρ.2,77 **ἰχθύων.. τοὺς μὲν πρὸς ἥλιον αὐήναντες.. τοὺς δὲ ἐξ ἅλμης τεταριχευμένους,** Ἀριστφ. Σφ.1515 **ἅλμην κύκα τούτοισιν,** παροιμ. **πρὶν τοὺς ἰχθῦς ἑλεῖν σὺ τὴν ἅλμην κυκᾷς·** 4) ἡ ἰδιότης τοῦ ἁλμυροῦ, κ. εἰδ. ὡς στοιχεῖον κακῆς ποιότητος τοῦ ἐδάφους: Ξεν. Οἰκ.20,12 **καὶ ὡς ἡ ἅλμη** (τῆς γῆς) **κολάζεται μειγνυμένη πᾶσι τοῖς ἀνάλμοις ὑγροῖς.**

ἁλμήεις-εσσα-εν ὁ ἁλμυρός, ὁ θαλάσσιος: Αἰσχ. Ἰκ.844 **ἀνὰ πολύρυτον ἁλμήεντα** (Herm. **ἁλμιόεντα**) **πόρον** (τ. ἔ. τὴν θάλασσαν).

ἅλμια (τὰ) μτγν. ζωοτροφίαι ἅλατι ἠρτυμέναι, ἢ ἐν ἅλμῃ διατηρούμεναι, ἁλμυραί: Μέν.462,5 **τοῖς ἁλμίαις μὲν οὐ πάνυ ἁλίσκεται.**

ἁλμίζομαι ραίνομαι ὑπὸ τῆς θαλασσίας ἅλμης, γίνομαι ἁλμυρός: σχόλ. Ἰλ.Β 538 **τὰ θεμέλια** (τῆς Κορίνθου) **ὑπὸ θαλάσσης ἁλμίζεται.**

ἁλμικανταρᾶτοι (οἱ) νεώτ. ἀστρον. (ἀραβ.) μικροὶ κύκλοι τῆς οὐρανίου **σφαίρας**, παράλληλοι πρὸς τὸν ὁρίζοντα.

ἁλμοδοχεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ περιέχον ἅλμην δοχεῖον (**ταουκάλι, πιθάρι, βαρέλι** κττ.).

ἁλμόλοιπον (τὸ) νεώτ. χημ. γεν. τὸ ὕδωρ, τὸ **περιέχον ἐν διαλύσει ἅλας** τι, τοῦ ὁποίου μόνον ἓν μέρος ἐκρυσταλλώθη· ἄλλως **μητρικὴ ἅλμη.**

ἁλμοποσία (ἡ) μτγν. ἡ **πόσις ἅλμης** βλ.λ., ἁλμυροῦ ὕδατος: Ἰουλ. Ἀφρικ.Κεστοὶ 2,279 **τὰς ἁλμοποσίας.. διὰ τὸν ἀηδισμὸν τοῦ λαβεῖν τοῖς πολλοῖς.**

ἁλμοπότης (ὁ) μτγν. ὁ πίνων **ἅλμην** βλ.λ., τὸ θηλ. **ἁλμαπότις-ιδος** παρ' Ἀθην.1,32 Ε.

ἄλμπα (ἡ) ἐκκλ. (λατ.) κ. δημ. λευκὸν ποδήρες **περίβλημα ἢ χιτὼν (στιχάριον) τοῦ** ἱερέως καὶ τοῦ ἐπισκόπου ἐν τῇ Καθολικῇ καὶ τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ· 2) δημ. ναυτ. λ. ἰδίᾳ τῶν ἁλιέων, ἡ ἕως, τὸ λυκαυγές: **θὰ καλάρουμε τὸ παραγάδι μὲ τὴν ἄλμπα.**

ἁλμπαγάς (ὁ) δημ. κ. **ἁλμπακάς** βλ.λ.

ἁλμπάνης (ὁ) δημ. (τουρκ.) ὁ πεταλωτής· ‖ τὸ θηλ. **ἁλμπάνισσα** ἡ σύζυγος τοῦ **ἁλμπάνη.**

ἁλμπανόν (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος **κολεοπτέρων μακροκέρων, περιλαμβάνον** ἓν μόνον εἶδος, ἤτοι μικρὸν ἔντομον τῆς Γαλλίας ζῶν ἐπὶ τῶν κιστῶν (Albana).

ἁλμπανόριζα (ἡ) δημ. κ. **ἁλμπαρόριζα, ἀμπερόριζα, ἁλμπαρόζο** βλ.λ.

ἁλμπαρέλλο δημ. (ἰταλ.) ἀγγεῖον κυλινδρικόν, χρησιμοποιούμενον εἰς τὰ φαρμακεῖα ἐπὶ Ἐνετοκρατίας καὶ φέρον ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας ἐπιγραφὰς τῶν περιεχομένων φαρμάκων, πολλάκις δὲ καὶ ποικίλας διακοσμήσεις.

ἁλμπαρόζα (ἡ) δημ. (ἰταλ.) φυτὸν καλλωπιστικόν, πελαργόνιον τὸ ἡδύοσμον.

ἁλμπαρόριζα (ἡ) δημ. (ἰταλ.) κ. **ἁλμπαρόζα** βλ. λ.

ἄλμπατρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. πτηνὸν θαλάσσιον τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀελλωδιδῶν** (Albatros).

ἁλμπέντο (τὸ) νεώτ. μετεωρολ. (λατ.) ἡ ποσότης τοῦ ἀνακλωμένου φωτὸς ὑπὸ τῆς ἐπιφανείας ἑτεροφώτου σώματος (Albedo).

ἄλμπουμ (τὸ) δημ. (λατ.) λεύκωμα, ἤτοι συλλογὴ αὐτογράφων, στίχων, εἰκόνων κτλ.

ἁλμπουνορά (ἡ) δημ. ποικιλία τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου μὲ λευκὰς στρογγυλὰς ράγας.

ἄλμπουρο (τὸ) δημ. κ. **ἄρμπουρο** ἱστὸς πλοίου.

ἁλμύρα (ἡ) δημ. κ. **ἁρμύρα** ἡ ἰδιότης τοῦ ἁλμυροῦ, ἡ ἁλμυρότης· 2) ὀνομασία ἀτρίπλακος τοῦ ἁλίμου βλ. λ. καὶ ἄλλων παραθαλασσίων φυτῶν· ἄλλως **ἁλμυρά, ἁλμυριά.**

ἁλμυρήθρα (ἡ) δημ. κ. **ἁρμυρήθρα** ὀνομασία διαφόρων χηνοποδιοειδῶν καὶ ἄλλων φυτῶν, ἐξ ὧν τινὰ ἁλμεύονται.

ἁλμυρία (ἡ) μτγν. ἡ ἁλμύρα.

ἁλμυριά (ἡ) δημ. φυτὸν βλ. ἁλμύρα 2).

ἁλμυρίδα (ἡ) δημ. κ. **ἁρμυρίδα** συνών. ἁλμυρήθρα βλ.λ.

ἁλμυρίδιον (τὸ) μτγν., ὑποκορ. τοῦ **ἁλμυρίς** βλ. λ.3) πρβλ. Πλίν.19,142.

ἁλμυρίζω κ. μτγν. εἶμαι ἁλμυρός, ἔχω ὑφάλμυρον γεῦσιν: Ἀριστλ.ΖΙ 613 Α 3 **αἱ περιστεραὶ τῆς ἁλμυριζούσης γῆς,** Διοσκ.2,129 **ἁλμ- πρὸς τὴν γεῦσιν·** ‖ δημ. τρώγω τι **ἁλμυρόν, προκειμένου** νὰ πίω οἶνον, ζῦθον κττ.· 2) νεώτ. κ. δημ. μτβ. καθιστῶ τι **ἁλμυρόν·** ‖ δημ. παρέχω εἰς βοσκήματα, ἰδίᾳ πρόβατα, ὡς τροφὴν **ἁλμυρήθραν** βλ.λ. ἵνα **παχυνθῶσιν.**

ἁλμυρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. γεν. πᾶν τὸ ἁλμυρόν, καὶ δὴ ἐκκρίσεις ἁλμυρῶν ὑγρῶν, ἁλμυρὸς ἀφρός· 2) ἁλμυρὸν **ἔδαφος**, ἁλμυρὰ γῆ: Θεόφρ. Φ Αἰτ.2,5,4 **ἐν ταῖς ἁλμυρίσι ῥάφανος ἀρίστη,** κατὰ πληθ.· Ἡσ. «**ἁλμυρίδες**· αἰγιαλοί, καὶ τόπος ἐν τῇ Ἀττικῇ κατὰ τὰς ἐσχατιάς, οὗ τοὺς νεκροὺς ἐξέβαλλον»· 3) εἶδος κράμβης (brassica cretica): Πλούτ. Ἠθ.248 D **πᾶν τὸ πεδίον ἐξήνθησεν ἁλμυρίδα,** Ἀθήν.9,369 Ε **τῆς τε** (κράμβης) **καλουμένης ἁλμυρίδος καὶ λειοφύλλης καὶ σελινούσιης· ἅλιμος-ον** βλ. λ.· 4) ἁλμυρότης, ἀρμυράδα: Διόδ.Σ 3,39 **ὕδατα.. πικρᾶς ἁλμυρίδος ἔχοντα γεῦσιν.**

ἁλμυρῖτις γῆ μτγν. **ἁλμυρίς** βλ.λ. 2).

ἁλμυρόγεως-ων (γῆ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἁλμυρὸν ἔδαφος: Φίλ.2,111 **ἁλμυρόγεως πεδιάς.**

ἁλμυρόγλυκος-η-ο δημ. κ. **ἁρμυρόγλυφος** ὁ ἔχων γεῦσιν ἁλμυρὰν ὁμοῦ καὶ πικράν: **ἁλμυρόγλυκα μπισκότα.**

ἁλμυρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, χρησιμεῦον εἰς τὴν μέτρησιν τῆς πυκνότητος τῶν διαλυμάτων διαφόρων ἁλάτων· ἄλλως **ἁλατόμετρον.**

ἁλμυρόπικρος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἁρμυρό-

πικρος, ὁ ἔχων ἁλμυρὰν ὁμοῦ καὶ πικρὰν γεῦσιν : **ἁλμυρόπικρον φάρμακον, - ἀρμυρόπικρα σκονάκια.**
ἁλμυρός-ά-όν (ἅλμη) κ. νεώτ., δημ. κ. ἀρμυρός, ὁ περιέχων ἅλας, ὁ ἀρμυρός· παρ' Ὁμ. μόνον ἐν Ὀδυσσ. καὶ δὴ μόνον ἐν τῇ φράσει **ἁλμυρὸν ὕδωρ** (ἐπὶ τῆς θαλάσσης) : Ὀδ.Δ 511 **ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ**, Ἡσίοδ.Θ 107 **οὓς ἁλμυρὸς ἔτρεφε πόντος**, Σαπφ.ἀπ.25,10 **ἁλμ- θάλασσα**, Πίνδ.Ο 7,57 **ἁλμ- βένθεα**, Ἡρ.7,35 **ἁλμ- ποταμός** (περὶ τοῦ Ἑλλησπ.)· 2) εἰδικώτ. ἐπὶ τῆς αἰσθήσ. τῆς γεύσεως, ὁ ἔχων γεῦσιν ἅλατος, ὁ ἁλμυρός (ἰδ. παρὰ πεζοῖς) : Ἱππ.Διαίτ.44 **γίνεται τὸ στόμα ἁλμυρόν**, Ξεν.ΚΠ 6,2,31 **ὄψα ἁλμυρά**·- ἐπὶ τοῦ αἵματος : Πλάτ.Τίμ.84 Α **τραχὺ καὶ ἁλμυρόν** (τὸ αἷμα)·- ἐπὶ ποσίμου ὕδατος ὑφαλμύρου τὴν γεῦσιν : Θουκ.4,26,4 **καὶ ὕδατι ἁλμυρῷ χρωμένους**—ἐπὶ ἐδάφους : ΠΔ Ἱερ.17,6 **ἐν γῇ ἁλμυρᾷ ἥτις οὐ κατοικεῖται**· 3) μτφ. πικρός, δυσάρεστος, ἀηδής : Ἀλκμ.116 **ἁλμ- γειτόνημα**, Πλάτ.Φαῖδρ.243 D **ἁλμ- ἀκοή**, Θεόκρ.23,34 **ἁλμυρὰ κλαίειν** (πικρῶς κλ.), Ἀθήν.3,121 Ε **ἁλμ- λόγοι**·—δηκτικός, « πικάντικος » : Πλούτ.Ἠθ.685 Ε **κάλλος γυναικὸς ἁλμυρὸν καὶ δριμύ**· 4) νεώτ. κ. δημ. ἐν τῷ πληθ. τοῦ οὐδ. **τὰ ἁλμυρὰ** ἐπὶ ἐδωδίμων κ. γεν. ἐμπορευσίμων εἰδῶν, τὰ ταρίχη, τὰ παστά· 5) μτφ. νεώτ. κ. δημ. **ἁλμυροὶ λόγοι** (δηκτικοὶ μετὰ σκώμματος) **ἁλμυρὰ ἀστεῖα** = πολὺ ἀλατισμένα, αἰσχρά : **τῆς ἀρέσουν τ' ἁλμυρὰ καὶ τὰ ξινά**· 6) νεώτ. κ. δημ. μτφ. **ἁλμυρός** = ἀκριβὸς βλ. λ. : **εἶνε λιγάκι ἁλμυρὲς αἱ τιμὲς τοῦ καταστήματός σας.**
ἁλμυρότης-ητος κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἁλμυροῦ βλ. λ., δημ. ἁλμύρα· || νεώτ. **βαθμὸς ἁλμυρότητος** τὸ εἰς γραμμάρια ποσὸν ἁλμυρῶν οὐσιῶν, αἵτινες περιέχονται **ἐν** διαλύσει ἐντὸς μιᾶς λίτρας θαλασσίου ὕδατος ἢ ἄλλου ὑγροῦ.
ἁλμυρούτσικα ἐπίρρ.δημ. κ. **ἀρμυρούτσικα** βλ.λ.
ἁλμυρούτσικος-η-ο δημ. κ. **ἀρμυρούτσικος** βλ.λ.
ἁλμυρό-όω μσν. κάμνω τι ἁλμυρὰν βλ. λ. : Ὀλυμπ.Μετ.152,9 **ἁλμ- θάλασσαν.**
ἁλμυρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὑφάλμυρος, ἁλμυρίζων, ἁλμυρός : Ἱππ.Ἐπιδ.Ι,26 Ε **ῥεῦμα ἁλμυρῶδες**, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὸ ἐμπεποτισμένον ἐξ ἁλατούχων συστατικῶν· πρβλ.Θεόφρ.ΦΙ 8,7,6 (δ.γ. **ἁλμώδης**).
ἁλμώ-άω μτγν. γίνομαι, εἶμαι ἁλμυρός (κατὰ δ. ἑρμ. καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἐρυσίβης, εἴδους ἀσθενείας τῶν φυτῶν) : Θεόφρ.ΦΑΙτ.6,10,5 **ἁλμνοσηματικῶς ὥσπερ ἡ ῥοδωνία**, Γρηγ.Νύσσ.299D **τὴν ἄγονόν τε καὶ ἁλμῶσαν γῆν.**
ἁλμώδης-ες (ἅλμη - εἶδος) κ. μτγν. ὁ **ἁλμυρώδης** βλ. λ., ὁ ὑφάλμυρος : Ἱππ.Κῳακ.157 **ἁλμώδεα** (δ. γ. **ἁλμυρώδεα**) **πτύελα**, Ξεν.ΚΠ.70,12 **γῆ ἁλμωδεστέρα πρὸς φυτείαν.**
ἀλνάδελφος (ὁ) δημ. σπάν. ὁ ἑτεροθαλὴς ἀδελφός.
ἀλνεῖται (αἱ) νεώτ. πετρογρ. λεπτοκοκκώδη ἢ στιφρὰ πορφυριτικὰ φλεβικὰ πετρώματα (Alnöite).
ἀλνίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοντολ. γένος χωριστοπετάλων δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς κατηγορίας τῶν **κουπουλιφόρων** εὑρεθὲν ἐν ἀπολιθώσει.
ἀλνόξυλον (ὁ) νεώτ. παλαιοντολ. ἀπολελιθωμένον ξύλον, εὑρεθὲν εἰς τὰς δυτικὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Οὐγγαρίαν (Alnoxylon Felix)
ἄλνος (ὁ) νεώτ. παλαιοντολ. γένος φυτῶν δικοτυληδόνων χωριστοπετάλων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **βεταυλακωδῶν**, ὅπερ καὶ σήμερον ὑπάρχει εἰς διαφόρους χώρας (Alnus Lin.).
ἀλξ γεν. **ἀλκός**, δοτ. **ἀλκί** ἐκ τούτων μόνον ἡ δοτ. **ἀλκί** ἀπαντᾷ παρ' Ὁμ. : Ὀδ.Ζ 130 **ἀλκὶ πεποιθώς**· κατ' ἄλλ. ἡ δοτ. **ἀλκί** εἶναι κατὰ μεταπλ. ἀντὶ τῆς δοτ. ἀλκῇ (τοῦ ἀλκή)· || Ἡσ. « **ἄλξ** (δ.γ. **ἄλαξ**) πῆχυς· Ἀθαμάνων ».
ἄλξεων γεν. πληθ. ἀχρ. ὀνομ. **ἄλξις** (πρβλ. **ἔπαλξις**)· Ἡσ. « **ἄλξεων**· τειχέων ».
ἀλξίας Ἡσ. « πράξεις καὶ ἐκλήψεις ».
ἀλοβάτης (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ἡμιπτέρων τῆς οἰκογενείας τῶν **ὑδροδρομιδῶν**· ζῷον μὲ σῶμα ῳοειδές, διαιτώμενον ἐπὶ θαλασσίων φυτῶν (Halobates).
ἀλόβια (ἡ) νεώτ. ἡ -ία παλαιοζωολ. γένος ἐλασματοβραχίων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀδικουλιδῶν**· ζῷον μὲ κέλυφος ὁμαλόν, συμπεπιεσμένον καὶ πλευρὰς διχοτομουμένας (Halobia Bronn.).
ἄλοβος-ον κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄνευ λοβοῦ, βλ.λ., ἐπὶ τοῦ ἥπατος τῶν ἱερείων (θυμάτων) τοῦ στερουμένου τοῦ ἑνὸς λοβοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ὡς δυσμενοῦς θεωρουμένου : Ξεν.Ἑλλ.3,4,15 **θυομένῳ τῷ Ἀγησιλάῳ.. ἄλοβα γίγνεται τὰ ἱερὰ** (δυσμενῆ), Πλούτ.Ἀγ.9 **τὸ ἧπαρ ἦν ἄλοβον.**
ἀλόγα (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ **ἄλογο** βλ.λ. ἡ φαρβάς, ἡ φοράδα· || λίαν σωματώδης ἵππος· ἄλλως ἀλογάρα· || σκωπτικῶς κ. ἐπὶ σωματώδους γυναικός : **αὐτὴν τὴν ἀλόγα ἐγὼ θὰ παντρευτῶ;**
ἀλογάκι (τό) δημ. ὑποκορ. τοῦ **ἄλογο** βλ. λ., μικρὸς ἵππος, ἱππάριον : **μιὰ φοράδα μὲ τ' ἀλογάκι της**· 2) δημ. ζῳολ. ὁ ἰχθὺς ἱππόκαμπος, ὁμοιάζων ἐκ τοῦ σχήματος τῆς κεφαλῆς πρὸς ἵππον, ὀρθότ. **ἀλογατάκι**· || **ἀλογάκι τῆς Παναγίας** τὸ ἔντομον **καχινελλίς**· 3) δημ. βοταν. τὸ φυτὸν κληματὶς ἡ φλαγερά (Clematis flammula L.).
ἀλογάρα (ἡ) δημ. κ. **ἀλόγα** βλ.λ.
ἀλογαριασιά (ἡ) δημ. ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀκρισία.
ἀλογάριαστα ἐπίρρ. δημ.
ἀλογάριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐκκαθαρίσας τοὺς μετά τινος λογαριασμούς του : **εἴμαστε ἀλογάριαστοι ἕνα χρόνο**· || κ. μτφ. ἐπὶ ὑποθέσεων ἢ διαφορῶν ἀνεκκαθαρίστων, ἀδιευθετήτων· 2) ὁ μὴ ὑπολογισθεὶς ἢ μὴ δεκτικὸς ὑπολογισμοῦ, ὁ ἀκαταμέτρητος, ὁ ἀπειροπληθής : **εἰσοδήματα ἀλογάριαστα**, Θρακ.3,258 **λογάρι κι ἀλογάριαστο κι ὅλο μαργαριτάρι**· 3) ὁ μὴ ὀρθῶς ὑπολογίζων, ὁ ἀπερίσκεπτος, ὁ ἀλόγιστος : παροιμ. **ἀλογάριαστος πραμματευτὴς καθάριος διακονιάρης**· 4) ὃν δὲν εἶναι ἄξιον νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν, ὁ ἀμελητέος, ὁ καταφρονητέος.
ἀλόγαρος-α δημ. μεγεθυντ. τοῦ οὐσ. **ἄλογον** βλ.λ. μέγας, εὐτραφὴς ἵππος, τὸ θηλ. **χλευαστικῶς** περὶ γυναικῶν μεγαλοσώμων· ἄλλ. **φοράδα : τέτ' ἀλογάρα ποιὸς νὰ τὴν πάρῃ!**
ἀλογᾶς (ὁ) δημ. ὁ τρέφων ἢ ὁ ἐμπορευόμενος ἵππους.
ἀλογατάκι (τὸ) δημ. ἀλογάκι βλ.λ. εἰδικ. 2).
ἀλόγατο (τὸ) ἄλογον βλ. λ.
ἀλογεύομαι μτγν.κ.νεώτ. εἶμαι ἄλογος, παράλογος, ὁμιλῶ παραλόγως (κ. προσποιοῦμαι τὸν μωρόν) : Κικ.Ἀττ.6,4,3 **ἐξ ὧν ἀλογευόμενος παρεφθέγγετο**· ἐν τῇ γλώσσ.τῶν ἐκκλησιαστικῶν πατέρων ἡ λ. σημαίνει ἐνίοτε τὴν παρὰ φύσιν ἀσέλγειαν (καὶ δὴ τὴν κτηνοβασίαν).
ἀλόγευτος-ον Πάπ. ἀδιευκρίνητος, ἀδιασάφητος βλ. **λογεύω**.
ἀλόγημα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. **ἀλογία** βλ. λ. λάθος, σφάλμα, πλάνη : Πολύβ.9,16,5 **ἀλογήμασι περιπίπτειν.**
ἀλογήσια ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς ἄλογο, εἰς ἵππον : **κλωτσάει ἀλογήσια.**
ἀλογήσιος-α-ον δημ. κ. ἀλο(γ)ινός ὁ ἵππειος : ἀλογήσια οὐρά, ἀλογήσιο κρέας, **ἀλ- τρέξιμο.**
ἀλογητί ἐπίρρ. δ.γ. τοῦ **ἀλογιστί** βλ. λ.
ἀλόγητος-ον ὁ περιφρονημένος : σχόλ.Εὐρ.Ὀρ. 1156 « ἀλόγιστον γὰρ τὸ ἄλογον καὶ μωρόν· ἀλόγητον δὲ τὸ καταφρονητόν, ἀπὸ τοῦ ἀλογῶ, ἀλογήσω».

ἀλογία (ἡ) Ἰων. **ἀλογίη** κ. μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ. ἔλλειψις σεβασμοῦ, ἐκτιμήσεως : Ἡρ.4,150 **ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου·** 2) παρ' ἀττ. κ. νεώτ. ἔλλειψις λόγου, λογικῆς, ἄνοια, παραλογισμός· ἀντίθ. λόγος : Θουκ.5,111,2 **πολλήν τε ἀλογίαν τῆς διανοίας παρέχετε,** Πλάτ.Φαίδ.67 Ε **οὐ πολλὴ ἂν ἀλογία εἴη, εἰ μὲν ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν,** Δημ.676,13 **πηλίκην τινὰ χρὴ νομίζειν .. ταύτην τὴν ἀλογίαν·** 3) σύγχυσις, ἀταξία : Πολύβ. 5,53,7 **τὴν ἐν τῇ νυκτὶ προγεγενημένην ἀλογίαν,** Πλωτῖν.6,8,17 **τύχη ἐν ἀλογίᾳ κειμένη·** || ἐντεῦθεν, - ἀμηχανία, ἔκπληξις, θάμβος· 4) δισταγμός, ἀμφιβολία, τὸ ἀναποφάσιστον : Παυσ.7,17,6 **ὑπὸ δὲ τοῦ ἐλεγείου .. σὺ προαχθείη ἄν τις ἐς ἀλογίαν·** 5) σιωπή : Λουκ.Λεξιφ.15 **ἀλογίαν ἡμῖν ἐπιτάττεις ὡς ἀστόμοις οὖσιν.**

ἀλογιάζω δημ. διακρίνω, βλέπω μακρόθεν τινά : Πολιτ.Ἐκλ.Τραγ.83 **μὴν εἶδες, μὴν ἀλόγιασες;.**

ἀλόγιαστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ λογικῆς, ἀστόχαστα : **ἀλόγιαστα μιλᾷς·** || ἄνευ ὑπολογισμοῦ ἐκ τῶν προτέρων : παροιμ. **ποὺ ξεκινάει ἀλόγιαστα μεσοστρατίς πεινάει·** 2) ἀπροβλέπτως, ἀναπάντεχα : **ἀλάγιαστα μοῦ ἦρθε ἡ συφορά.**

ἀλόγιαστος-η-ο δημ. ὁ ἀλόγιστος, ἀσυλλόγιστος, ἀπερίσκεπτος, ἄκριτος, ἀστόχαστος : **ἀλόγιαστα εἶναι τὰ παιδιά·** 2) ὁ ἀπρόβλεπτος, ἀπρόοπτος, ἀναπάντεχος : **ἀλόγιαστο κακό·** 3) σπ. χρ. ὁ μὴ ὑπολογισθείς ἢ ὁ μὴ ὑπολογίσιμος, ὁ ἀμέτρητος : **ἀλόγιαστα πλούτια.**

ἀλογίζομαι μσν. εἶμαι παράλογος, **ἀλόγως φρονῶ·** πρβλ. Εὐστ.1656,43.

ἀλογίκευτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λογικὸν εἱρμόν, ἀλογίστως, παραλόγως, ἀπερισκέπτως.

ἀλογίκευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λογικευόμενος, ὁ μὴ διανοούμενος **καὶ** **πράττων** συμφώνως πρὸς τὴν λογικήν, ὁ παραλογιζόμενος· || κ. ὁ μὴ **δυνάμενος νὰ** λογικευθῇ.

ἀλογικός (ὁ) νεώτ. φιλοσ. ὁ ἔξω τῶν κανόνων τῆς λογικῆς εὑρισκόμενος, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὑποστῇ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου.

ἀλογινός-ή-ό δημ. κ. **ἀλοϊνός** ἀλογήσιος βλ.λ.

ἀλογίου γραφὴ (ἡ) μήνυσις, καταγγελία « κατὰ τῶν ἀρξάντων καὶ μὴ δόντων ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς ».

ἀλογίου δίκη Ἡσ.,Σουΐδ.,ΕΜ,Φώτ. «ἣν φεύγουσιν οἱ ἄρχοντες λόγον οὐ διδόντες τῶν τῆς ἀρχῆς διοικημάτων » : Εὔπ.349 **ἀλογίου (ἐνν. δίκην) ὀφλεῖν.**

ἀλογίσαντες Ἡσ. « τὰ τῶν ἀλόγων φρονήσαντες ».

ἀλογισιά (ἡ) δημ. ἔλλειψις λογικῆς, ἀπερισκεψία.

ἀλόγιστα ἐπίρρ. δημ. ἀλογίστως βλ.λ.

ἀλογισταίνω μτγν. κ. νεώτ. ἀφίσταμαι τῆς λογικῆς, παραλογίζομαι, γίνομαι ἀλόγιστος : Ἰουστ.Μ Ἀπολ.1,46 κ. νεώτ. **ἀλογισταίνοντες ἐκ φανατισμοῦ.**

ἀλογίστευτος-ον μτγν. ὁ παραμελούμενος, περὶ οὗ οὐδεὶς προνοεῖ : Ἱεροκλ.Πλ.Προν.466Β **ὥστε μηδὲν ἀλογίστευτον εἶναι τῇ προνοίᾳ τοῦ καθ' ἡμᾶς.**

ἀλογιστί ἐπίρρ. ἀλογίστως, ἀπερισκέπτως, ἄνευ σκέψεως, ἀλόγιαστα : Ἁρποκρ., ΑΒ.

ἀλογιστία (ἡ) Ἰων. **ἀλογιστίη** κ. νεώτ. ἀσκεψία, ἀπερισκεψία : Δημόκρ.289 **ἀλογιστίη μὴ ξυγχωρέειν ταῖς ἀνάγκαις,** Πλούτ.Ἠθ.466 C **ἀπειρία πραγμάτων, ἀλογιστία.**

ἀλόγιστος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. μετὰ ἐνεργ. σημ. ὁ μὴ (συλ)λογιζόμενος, ὁ ἀσυλλόγιστος, ἀπερίσκεπτος, ἄκριτος, ἀνόητος : Πλάτ. Ἀπολ.37 C **οὕτως ἀλόγιστός εἰμι, ὥστε μὴ δύνασθαι λογίζεσθαι,** ἀντίθ. **λογιστικός·** Θουκ. 6,59,1 **ἡ ἀλόγιστος τόλμα,** Μέν.665 **πλοῦτος ἀλόγιστος προσλαβὼν ἐξουσίαν,** Πολύβ.3,19,9 ἀλόγιστον (τόλμαν) **καὶ ἄκριτον·** νεώτ. **ἡ ἀλόγιστος** [illegible]**χείρισις τοῦ δημοσίου χρήματος·** || μετὰ ἐνεργ. ἐπίσης σημ. τὸ οὐδ. **ἀλόγιστον** ἀντὶ τοῦ οὐσ. ἡ **ἀλογιστία,** κατάστασις ψυχῆς ἀποκλείουσα τὴν λειτουργίαν τῆς σκέψεως, ἡ ἀπερισκεψία, τὸ κακῶς λογίζεσθαι, ὁ παραλογισμός : Πλάτ.Πολ.439 D **τὸ μὲν ᾧ λογίζεται λογιστικὸν προσαγορεύοντες τῆς ψυχῆς, τὸ δὲ ᾧ ἐρᾷ τε καὶ πεινῇ .. καὶ περὶ τὰς ἄλλας ἐπιθυμίας ἐπτόηται ἀλόγιστόν τε καὶ** ἐπιθυμητικόν· 2) τὸ μὴ δυνάμενον νὰ ὑπολογισθῇ, ἤτοι ἡ τύχη : Θουκ.5,99,1 **οὗτοι γὰρ πλεῖστ' ἂν τῷ ἀλογίστῳ ἐπιτρέψαντες·** 3) μετὰ παθητ. σημ., ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὑπολογισθῇ, ὁ ἀλογάριαστος, ἀόριστος, ἀκαθόριστος : Σοφ.ΟΚ 1675 **ἐν πυμάτῳ δ' ἀλόγιστα παροίσομεν·** 4) ὁ μὴ ἀξίζων νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, εὐτελής, ποταπός : Εὐρ.Ὀρ.1156 **ἀλόγιστον δέ τι τὸ πλῆθος ἀντάλλαγμα γενναίου φίλου.**

ἀλογιστῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. χάνω τὰ λογικά μου, παραλογίζομαι : Πλουτ.Ἠθ.656 D **οὐ τῷ μᾶλλον ἀλογιστεῖν, ἀλλὰ τῷ μᾶλλον ἰσχύειν ἐλέγχονται,** Λογγῖν.10,3 **ἅμα ψύχεται, καίεται, ἀλογιστεῖ.**

ἀλογίστως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἀλόγιστα** ἀπερισκέπτως, ἀφρόνως, ἀνοήτως, παραλόγως, ἀστοχάστως : Θουκ.3,45,6 **καὶ μετὰ πάντων ἕκαστος ἀλογίστως ἐπὶ πλέον** τι **αὐτὸν ἐδόξασεν,** Πλάτ. Πρωτ.324 Β **ὅστις μὴ ὥσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται,** Ἰσοκρ.2,29 **μηδεμίαν συνουσίαν εἰκῇ προσδέχου μηδ'** ἀλογίστως.

ἄλογο (τὸ) δημ. **ἄλογον** βλ.λ.

ἀλογογιατρός (ὁ) δημ. ὁ ἰατρὸς τῶν ἀλόγων, ὁ ἱππίατρος· || κ. γεν. ὁ ἰατρὸς τῶν ὑποζυγίων.

ἀλογογράφητος-ον μσν. ὁ μὴ περιγραφείς (διὰ λόγου), ὁ μὴ ἐξιστορηθείς κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ περιγραφῇ, ὁ ἀνεκδιήγητος : Εὐστ.888, 49 **ἰδέαν πολέμου ἀλογογράφητον ἀφήσει.**

ἀλογοδότητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ λογοδοσίας βλ.λ. || ἄνευ ἐπομένης εὐθύνης· συγγ. **ἀσύδοτα : ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς βουλῆς βρίζουν ἀλογοδότητα.**

ἀλογοδότητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ὃν δὲν ἐδόθη λογοδοσία βλ. λ. : **ἀλογοδότητος διαχείρισις τῶν ἐπιτρόπων τοῦ ναοῦ·** || ὁ δι' ὃν δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις λογοδοσίας : **καθένας στὴν περιουσία του εἶναι ἀλογοδότητος.**

ἀλογοδοτήτως ἐπίρρ. νεώτ. κ. δημ. **ἀλογοδότητα** ἄνευ **λογοδοσίας** βλ. λ.

ἀλογοειδής-οῦς-ές μσν. ὁ **ἀλογώδης** βλ. λ., ὁ παράλογος, πρβλ. Ἰω.Δαμ.Ἀρχ.401.

ἀλογοθέτητος-ον μσν. περὶ οὗ δὲν ἔχει τις δώσει λόγον, ἢ περὶ οὗ δὲν ἔχει νὰ δώσῃ λόγον : Φώτ.Ἐπιστ.197 **τιμωρίαν ἀλογοθέτητον.**

ἀλογόκομπος (ὁ) δημ. κόμβος θηλέος (θηλιᾶς) σχοινίου στερεῶς δεδεμένος οὕτως ὥστε ἑλκομένου τοῦ σχοινίου νὰ μὴ στενοῦται ἡ θηλέα : **δέσε τὴν κατσίκα ἀπὸ τὸ δέντρο, μὰ πρόσεξε νὰ κάνῃς ἀλογόκομπο, εἰδαλλιῶς τραβῶντας τὸ σκοινὶ μπορεῖ νὰ πνιγῇ.**

ἀλογολάτης (ὁ) δημ. ὁ ἱπποφορβός· || κ. ὁ κατ' ἐπάγγελμα ἄγων ἄλλους ἐπὶ ἰδικῶν του ἢ ξένων ἵππων· συγγ. ἀγωγιάτης.

ἀλογόμαντρα (ἡ) δημ. κ. **ἀλογομάντρι** μάνδρα, ἔνθα αὐλίζονται ἵπποι· || συνεκδ. **μάνδρα** οἱωνδήποτε ὑποζυγίων.

ἀλογόμυγα (ἡ) δημ., δ.γ. **ἀλογόμυιγα** μυῖα ἐνοχλοῦσα τοὺς ἵππους καὶ ἄλλα ὑποζύγια, οἶστρος, βουκόλος ὁ πτερόεις, ὁ ἱππόβοσκος : **εἶναι γεμάτο ἀλογόμυγες τὸ γαϊδοῦρι·** || κ. ἐν μτφ. χρ. ὁ ἐπιμόνως παρενοχλῶν διὰ παρακλήσεων ἢ ἄλλως : **ἀλογόμυγα εἶν' αὐτὸς ὁ ζητιάνος.**

ἀλογόμυιγα (ἡ) δημ. κ. **ἀλογόμυγα** βλ. λ.

ἀλογόμυλος (ὁ) δημ. μύλος ἱπποκίνητος.

ἄλογον (τὸ) μτγν. μσν., νεώτ. κ. δημ. πληθ. δημ. κ. **ἀλόγατα** τὸ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. **ἄλογος** βλ.λ.4) ὡς οὐσ. τὸ ὑποζύγιον καὶ ἐπακολούθως μόνον τὸ

κατ' ἐξοχὴν χρήσιμον (ἰδίᾳ στρατιωτικῶς) ὑποζύγιον, ὁ ἵππος : ΚΔ.Μην.12,24 **Θεὸς . . ἐν φάτνῃ τῶν ἀλόγων γεννᾶται,** - Πάπ. **τροφὴ ἀλόγων ἀλλαγῆς** (διαμέσου σταθμοῦ), Θεοφάν.Χρονογρ.49,20 **ἀνάπαυσιν τοῦ τε στρατοῦ καὶ τῶν ἀλόγων,** - Χρον. Μωρ. **τόσον πλῆθος ἄλογα μαζὶ καὶ φανταρία,** - δ. τραγ. **δίνει βιτσιὰ τ'ἀλόγου του καὶ πάει σαράντα μίλια'** || δημ. ἐν χρ. κ. θηλ. **ἀλόγα** βλ.λ.

ἀλογόνα (τὰ) νεώτ. χημ. τὰ στοιχεῖα φθόριον, χλώριον, βρώμιον καὶ ἰώδιον, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν οἱονεὶ χημικὴν οἰκογένειαν μὲ ἀναλόγους φυσικὰς καὶ χημικὰς ἰδιότητας· ἄλλως **ἀλατογόνα.**

ἀλογονίδιον (τό) νεώτ. χημ. πᾶσα ἕνωσις στοιχείου τινὸς ἢ ρίζης μεθ' ἀλογόνων βλ.λ.

ἀλογονικὰ ὀξέα (τὰ) νεώτ. χημ. αἱ μεθ' ὑδρογόνου ἑνώσεις τῶν ἀλογόνων βλ.λ.

ἀλογονουρά (ἡ) δημ. κ. **ἀλογοουρά** βλ.λ.

ἀλογονοφαινόλαι (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργαν. ἑνώσεις προϊόντα ὑποκαταστάσεως τῶν φαινολῶν βλ.λ.

ἀλογοουρά (ἡ) δημ. κ. **ἀλογονουρά** ἡ οὐρὰ ἀλόγου, ἵππου.

ἀλογοπάθεια (ἡ) μτγν. παράλογον, ἀνόητον πάθος : Πλωτῖν.4,4,28.

ἀλογόπετρα (ἡ) δημ. ὁ θειϊκὸς χαλκός· ἄλλως **γαλαζόπετρα.**

ἀλογοπέτσι (τό) δημ. κ. **ἀλογόπετσα** βλ.λ.

ἀλογόπετσα (τό) δημ. κ. **ἀλογοπέτσι** τὸ δέρμα τοῦ ἵππου· ἄλλως συνηθέστ. τὸ ἀλογοτόμαρο.

ἀλογοπράγητος-ον μσν. παρ' οὗ οὐδεὶς λόγος **πράσσεται,** οὐδεὶς λογαριασμός ζητεῖται, ἀπαιτεῖται, ὁ ἀνεύθυνος : Ἀνν.Κομν.3,85 **τὸ γὰρ παντελῶς ἀλογοπράγητον ἔξουσιν· ἐασεί,** Εὐστ. 252,31 **παῖος δὲ κανὼν ἀφίησί σε** (ὦ μοναχέ) **ἀδέσποτον, ἀκυρίευτον, ἄναρχον . . ἀλογοπράγητον;** Ἐπίρρ. ἀλογοπραγήτως.

ἀλογοπρεπῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον παράλογον, παραλόγως : Εὐστρ.Φιλ.ΗΝ 275,8.

ἄλογος (-η)-ο(ν) κ. μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ στερούμενος λόγου· ἐντεῦθεν : ἄφωνος, ἄλαλος : Πλάτ. Νόμ.696 Ε **οὐ λόγου ἀλλά τινος μᾶλλον ἀλόγου σιγῆς ἄξιον ἂν εἴη,** Λουκ.Λεξιφ.9 **ἦν γὰρ ἄδικος ἡ ἡμέρα . . καὶ ἄλογος** (μὴ δικάσιμος ἡμέρα ἀργίας, σχόλ. « δικανικοὺς λόγους οὐκ ἔχουσα »), νεώτ. **ἄλογος θρῆνος** (βωβός)· 2) ὁ ἀσθενής, ἀδέξιος τὴν ἔκφρασιν : ΠΔ Ἐξ.6,12 **ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι·** 3) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκτεθῇ, νὰ περιγραφῇ διὰ λόγων, ἀνέκφραστος, ἀπερίγραπτος*: Πλάτ.Θεαίτ.202 Β **ἄλογα στοιχεῖα·** ἀντίθ. **συλλαβαὶ ῥηταί·** πρβλ.Σαφ.ἀπ.626· 4) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ σκεφθῇ λογικῶς, ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος : Πλάτ.Πολ.591 C **τῇ θηριώδει καὶ ἀλόγῳ ἡδονῇ . . ἐπιτρέψας,** Ξεν.Ἱέρ.7,3 **ἡ δὲ φιλοτιμία οὔτ' ἐν τοῖς ἀλόγοις ζῴοις ἐμφύεται οὔτ' ἐν ἅπασιν ἀνθρώποις·** ἐντεῦθεν σήμερ. **ἄλογον** = ἵππος· 5) ὁ μὴ συμφωνῶν πρὸς τὴν λογικήν, παράλογος : Πλάτ.Θεαίτ.201 C **ἄλογος δόξα** ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν **μετὰ λόγου δόξαν,** Διον.Ἁλ.Λυσ.11 **ἀλόγῳ πάθει τὴν ἄλογον συνασκεῖν αἴσθησιν** (ἐνστικτωδῶς αἰσθάνεσθαι, ἐπὶ ἐκτιμήσεως ἔργων τέχνης)· 6) ὁ ἀντίθετος πρὸς τὴν λογικήν : Θουκ.6,85 **ἀνδρὶ δὲ τυράννῳ . . οὐδὲν ἄλογον ὅ,τι ξυμφέρον·** - ἀκατάλληλος, ὁ μὴ συμβιβαζόμενος πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν : Θουκ.1,32,3 **τετύχηκε . . τὸ αὐτὸ ἐπιτήδευμα . . εἰς τὴν χρείαν ἡμῶν ἄλογον·** - ἀβάσιμος, ἀστήρικτος : Πολύβ.3,15,9 **προφάσεις ἀλόγους·** 7) ὁ ἀλογάριαστος, ἀναπάντεχος καὶ δὴ ὁ ἀπροσδόκητος, ὃν δὲν ὑπελόγιζέ τις : Θουκ.6,46,2 **ταῖν δὲ ἑτέραιν καὶ ἀλογώτερα** (ἦσαν τὰ παρὰ τῶν Ἐγεσταίων)· 8) ὁ μὴ λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν, ὁ ἄνευ σημασίας ἀσήμαντος, ὁ ἀμελητέος ἄκυρος : ΠΔ Ἀρ.6,12 **καὶ αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἄλογοι ἔσονται·** 9) κ. μετὰ ἐνεργ.σημ. ὁ μὴ πληρώσας τὸ ἀνάλογον μέρος λογαριασμοῦ : **ἄλογοι ἐρανισταί,** « οἱ ἀσύμβολοι »· Σουΐδ. « οἱ μὴ ἐξειληχότες τὸ ἐπιβάλλον ἑαυτοῖς », πρβλ. κ. ΑΒ, Φώτ.,ΕΜ· 10) ἐπὶ μεγεθῶν, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μετρηθῇ : **περὶ ἀλόγων γραμμῶν** (ὁ τίτλος ἔργου τινὸς τοῦ Δημοκρ.)· 11) ἐν τῇ ρυθμικῇ γλώσσῃ, ἄμετρος, ἀνώμαλος, ἀκανόνιστος, ἐπὶ ποδῶν (μονάδων μέτρου) ἢ συλλαβῶν, τῶν ὁποίων αἱ χρονικαὶ σχέσεις δὲν δύνανται νὰ ἐκφρασθῶσιν εἰς ἁπλᾶς ἀναλογίας : Διον.Ἁλ. Συνθ.17 **τὴν μακρὰν βραχυτέραν εἶναί φασι τῆς τελείας, οὐκ ἔχοντες δ' εἰπεῖν πόσῳ, καλοῦσιν αὐτὴν ἄλογον** (ἐν τῇ μουσικῇ) : Πλούτ.Ἠθ.1145 D **ἄλογα διαστήματα·** || κ. ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ, ὁ μὴ ρυθμικός, ὁ ἀκανόνιστος.

ἀλογοσέρνω δημ. σύρω ἵππον· || μτφ. σύρω τινὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὡς ὁ ἵππος τὸν ἱππέα του.

ἀλογοσούρτης (ὁ) δημ. κ. **ἀλογοσύρτης** βλ. λ.

ἀλογοσύρτης (ὁ) δημ. κ. ἀλογοσούρτης ὁ κλέπτων ἄλογα, ἵππους.

ἀλογοτόμαρο (τό) δημ. ἀλλ. **ἀλογόπετσα** βλ.λ.

ἀλογότριχα (ἡ) δημ. θρὶξ τοῦ ἵππου, ἰδίως τῆς οὐρᾶς ἢ τῆς χαίτης αὐτοῦ.

ἀλογοτροφεῖον (τό) μτγν. κ. νεώτ. τόπος, ἔνθα αὐλίζονται ζῷα, εἰδ. ἱπποστάσιον, στάβλος : Ἀθανάσ.2,646D **ἀλογοτροφεῖον μικρόν, καὶ φάτνιον.**

ἀλογοῦμαι-όομαι μτγν. γίνομαι, καθίσταμαι, παράλογος : Ἀθανάσ.2,58 **αὐτῶ τοίνυν ἀλογωθέντων τῶν ἀνθρώπων** (ὁμοιωθέντων τοῖς κτήνεσιν).

ἀλογουρά (ἡ) δημ. βοτάν. χόρτον τι ἄγριον λεγ. ὑδρόφιλον τῆς ἱππουρίδος.

ἀλογοφάισσα (ἡ) δημ. ἐπὶ γυναικός, ἡ κακολόγος καὶ φλύαρος.

ἀλογοφόρτι (τό) δημ. κ. **ἀλογοφορτιό** φορτίον ἵππου· || φορτίον, ὅσον δύναται νὰ φέρῃ ἵππος.

ἀλογχεῖν Ἡσ. « ἀλόγχους μιμεῖσθαι, ὃ ἐστι ἔθνος Θρακῶν ».

ἄλογχος-ον (1) μτγν. ὁ στερούμενος λογχῶν ἢ γεν. ὅπλων : Χαιρήμ.10 (παρ' Ἀθην.13,608Ε) **εἰς ἀπείρατον στρατὸν ἀνθέων ἀλόγχων ἐστράτευσαν·** 2) (ἐπὶ δόρατος ἢ λόγχης) ἄνευ αἰχμῆς· Ἡσ. « **ἄλογχον δόρυ·** τὸ ἀσίδηρον », ΕΜ « **ἄλογχον, δόρυ τὸ σιδήριον** ».

ἄλογχος-ον (2) ὁ μὴ εὐμενής, μὴ τυχερός, ἄτυχος, ἀντίθ. **εὔλογχος** (ἐνν. ἡμέρα· πιθανὴ γρ. ἐν Δημοκρ. παρὰ Gem. Calend. 8).

ἀλογῶ-όω βλ. **ἀλογοῦμαι.**

ἀλογῶ-έω οὐδόλως προσέχω (εἴς τι πρᾶγμα), ἀδιαφορῶ περί τινος, περιφρονῶ τι : Ἰλ.Ο 162 **εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεται, ἀλλ' ἀλογήσει,** Ἡρ.3,125 **Πολ. δὲ πάσης συμβουλίης ἀλογήσας ἔπλεε,** Ἐκκλ.Μην.3,1 **τῶν πρὶν ἀθεμίτων ἀλογήσασα·** || μεσ. -οῦμαι αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου περιφρονημένον : Κικ.Ἀττ.12,3,3· 2) εἶμαι (παρ)άλογος : Φιλόδ.Ὀργ.34· 3) παθ. κατὰ τὴν 1ην σημ., περιφρονοῦμαι, καταφρονοῦμαι ὑπό τινος : Διογ.Λ 1,32 **αἱ δ' ἐπειδὴ διαπρεσβευόμενοι ἠλογοῦντο, πρὸς τοὺς Κ. πολεμοῦσι·** 4) διαπράττω ἀπρονοησίαν, παρασύρομαι ἀπὸ ἕνα κακὸν ὑπολογισμόν, πλανῶμαι : Πολύβ.8,2,4 **καὶ τὸ διὰ τῶν τοιούτων ἀλογηθῆναι καὶ περιπεσεῖν οὐ τῶν πασχόντων, ἀλλὰ τῶν πραξάντων ἐστὶν ἔγκλημα·** 5) εἶμαι ἔξω φρενῶν, γίνομαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ : Λουκ.Ὠκ.143 **ἄφες με μικρόν, ἠλόγημαι σοῦ χάριν·** 6) γραμμ., εἶμαι ἀνωμάλως, πλημμελῶς ἐσχηματισμένος : ΕΜ «ἐὰν οὖν εἴπωμεν χθές,ἠλόγηται ».

ἀλογώδης-ους-ες (**ἄλογος** βλ. λ.) κ. μτγν. ὁ (φαινόμενος) **ἄλογος,** παράλογος : Ἀριστλ.Πνευμ. 481 Β 27 **ἄλογον δὲ τουτί· ἀλογωδέστερον δὲ** (δ. γ. **λογωδέστερον**).

ἀλόγως ἐπίρρ. ἐκ τοῦ **ἄλογος** βλ. λ. οὐ ἔχει τὰς κυριωτ. σημ.· ἀφώνως, ἀλάλως : Σοφ.ΟΚ 121

ἀλόγως τὸ τᾶς εὐφάμου στόμα **φροντίδος ἱέντες·** 2) ἀντιθέτως πρὸς τὴν λογικήν, παραλόγως : Πλάτ.Πολ.439 D **οὐ δὴ ἀλόγως.. ἀξιώσομεν αὐτὰ διττά τε καὶ ἕτερα ἀλλήλων εἶναι.**

ἀλογωσύνη (ἡ) μτγν. ἀλογία βλ. λ., μωρία, παραλογισμός, ἀνοησία.

ἀλοδάκτυλος (ὁ) δημ. ὀνομασία τοῦ ἀλκυονιδίου ὡς ἐκ τοῦ δακτυλοειδοῦς αὐτοῦ σχήματος.

ἀλοεμοδίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐμοδίνη ἐξ ἀλόης, βλ.λ. σῶμα στερεόν, δραστικὸν καθαρτικόν.

ἀλόζη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογενείας τῶν **κλουπεϊδῶν** μὲ πτερύγια μαλακά, λεῖα καὶ εὐκόλως ἀποπίπτοντα λέπια· ἓν εἶδος τούτου βρώσιμον κοινότατον εἰς τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας.

ἀλόη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος τοῦ γένους **ἀλόη** βλ. κατωτέρω 5), ἤτοι φυτὸν ποῶδες, τοῦ ὁποίου ὁ πικρὸς ὀπὸς ἔχει θεραπευτικὰς ἰδιότητας παλαιόθεν γνωστάς, ἀλόη ἡ γνησία (**Aloe vera**)· ΕΜ « πόα τις καὶ ὁ ταύτης χυλός » : Διοσκ.3,22· 2) εὐῶδες ξύλον· ἄλλως ἀγάλοχον βλ. λ. : ΠΔ Ἀσμ.4,15 **σμύρνα ἀλώθ** (ἑβρ. τύπ. τῆς λ. **ἀλόη**)· 3) πόα τις, τῆς ὁποίας ἡ πικροτάτη ῥίζα ἔκπαλαι θεωρεῖται ὡς κατ' ἐξοχὴν φαρμακευτική, ἄλλως γεντιανή : Ψ.Διοσκ.33· 4) φυτόν, ἐξ οὗ παρασκευάζεται ἡ ἀρίστη ἀλόη τῶν φαρμακείων (ῥητινώδης πικροτάτη οὐσία μὲ τονωτικὰς καὶ καθαρτικὰς ἰδιότητας) ἀλόη ἡπατῖτις ἢ πέρρειος (**Aloe perryi**) : Γεωπ.6 6,2· 5) νεώτ.βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **λειλιιδῶν**, περιλαμβάνον πολλὰ εἴδη ἀκαύλων καὶ μὴ παχυφύλλων πολυετῶν, συνήθως ποωδῶν ἢ θαμνωδῶν φυτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τινὰ εὐδοκιμοῦσιν ἐν Ἑλλάδι (**Aloe**)· || νεώτ. φαρμακ. καθαρτικόν, λαμβανόμενον διὰ συμπυκνώσεως τοῦ ὀποῦ, ὅστις ἐκρέει ἐκ τῶν φύλλων πολλῶν εἰδῶν τοῦ φυτοῦ ἀλόη.

ἀλοή (ἡ) δημ. πικρὸν ὑγρὸν ἐκρέον ἀπὸ τοῦ φυτοῦ ἀλόη βλ. λ. 5) : ἀρὰ φαρμάκι κι ἀλοή !

ἀλοηδάριον (τὸ) μσν. καθαρτικὸν παρασκευαζόμενον ἐκ τῆς ἀλόης βλ.λ. : Ἀέτ.3,100.

ἀλόησις-εως (ἡ) ἀλώνισμα (πρβλ. **ἀλοῶ**).

ἀλοησμός (ὁ) Πάπ. (δ.γ. **ἀλωεισμός**) **ἀλόησις** βλ. λ., ἀλώνισμα.

ἀλοητής (ὁ) Πάπ. ὁ ἀλωνιστής.

ἀλοητός (ὁ) κ. μτγν. (**ἀλοῶ** βλ. λ.) τὸ ἀλώνισμα : Ξεν.Οἰκ.18,5 **ὅπως.. ὁμαλίεται ὁ ἀλοητός·** 2) ἡ ἐποχὴ τοῦ θέρους· Σουΐδ. « ὁ καιρὸς τοῦ ἀλωνίσματος » : ΠΔ Λευΐτ.26,5 **καὶ καταλήψεται ἡμῖν ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητόν·** 3) Πάπ. ἴσως καὶ τὸ ποσὸν τὸ πληρωνόμενον εἰς μισθωτοὺς ἐργάτας δι' ἀλώνισμα.

ἀλόητρα (τὰ) Πάπ. τὰ δι' ἀλώνισμα δαπανώμενα χρήματα.

ἁλόθεν (ἅλς) ἐπίρρ. ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης : Ἰλ.Φ 335 **ἐξ ἁλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν.**

ἁλοθήκη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ **ἁλατοδοχεῖον.**

ἄλοι Ἡσ. « πηλοί ».

ἀλοιδόρητος-ον κ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ λοιδορηθείς, ὁ μὴ λοιδορούμενος, μὴ ὑβριζόμενος : Πλούτ. Ἠθ.757 Α ἀλοιδόρητος **οὐδεὶς ἐκπέφευγε τὴν ἀλοιδόρητον ἀμαθίαν·** || ὁ μὴ μεμπτός : Πλουτ. Ἠθ.89 Α **ἀλοιδόρητον καὶ ἀνέγκλητον·** 2) μετὰ ἐνεργ. σημ. ὁ μὴ λοιδορῶν, ὁ μὴ ὑβρίζων : Σοφ. ἀπ.210,8 **ἄκαμπ' ἀλοιδόρητα διαβεβλημένοι** (τὸ οὐδ. πληθ. κεῖται ἀντὶ ἐπιρρ.). Ἐπίρρ. **ἀλοιδορήτως**, δημ. **ἀλοιδόρητα.**

ἀλοίδορος-ον ὁ μὴ λοιδορῶν, ὁ μὴ κακολογῶν (βλ. ἀλοιδόρητος 3) : Αἰσχ.Ἀγ.412 **πάρεστι σιγᾶς ἄτιμος ἀλοίδορος.**

ἀλοϊζόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. **ἐλαιῶδες ὑγρόν**, λαμβανόμενον κατὰ τὴν ἀπόσταξιν τῆς **ἀλόης** βλ.λ. **μετ' ἀσβέστου** (**Aloisol**).

ἀλοίησις-εως (ἡ) ἐπ. ἀντὶ **ἀλόησις** βλ. λ. τὸ ἀλώνισμα· ΕΜ « ἄλως.. παρὰ τὴν τῶν ἀσταχύων **ἀλοίησιν** ».

ἀλοιητήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἀλωνιστής, ὁ ἀλωνίζων (ἀλοιῶ βλ.λ.), ὁ κατατρίβων· ὡς ἐπίθ. : Νόνν.Δ 17 237 **ἀλοιητῆρι σιδήρῳ·** || εἰδ. ἐπὶ τῶν ὀδόντων : ΑΠ 11,379 **ἀλοιητῆρες** οἱ γόμφιοι· || κ. μτφ. ἀλοιητὴρ λιμός : Ἰουλ.Μισοπ.370 Α.

ἄλοιμα-ατος (τὸ) κ. μτγν. κ. **ἀλοιμός** βλ. λ. (δ.γ. **ἄλοιμμα, ἀλοιμμός**), **ἄλειμμα**, ἐπάλειψις, ἐπίχρισις, κονίασις· ΕΜ « τὰς χρίσεις καὶ ἐπαλείψεις **ἀλοιμοὺς** ἔλεγον » : Σοφ.ἀπ.69.

ἀλοίμονο δ.γρ. τοῦ **ἀλλοίμονο** βλ. λ.

ἀλοιμός (ὁ) βλ. ἄλοιμα.

ἀλοΐνη νεώτ. βοταν. δραστικὸν συστατικὸν τῶν διαφόρων εἰδῶν ἀλόης βλ. λ.

ἀλοιτεύω ἁμαρτάνω· ΕΜ « ἀλοιτεύειν· ἀλιτήριον εἶναι ».

ἀλοιτήεις-εσσα-εν μτγν. Ἡσ. « **ἀλοιτήεσσαν**· κοινὴν ἄνανδρον ».

ἀλοιτηρός-ά-όν βλ. **ἀλιτηρός.**

ἀλοίτης (ὁ) αἰολ. κ. μτγν. ἀντὶ **ἀλείτης** βλ. λ. ὁ ἐκδικητής, ὁ τιμωρός : Ἐμπ.10.

ἀλοΐτις-ιδος (ἡ) μτγν. (ἀλόη) τὸ **φυτὸν γεντιανὴ** βλ.λ. : Ψ.Διοσκ.3,3· 2) φυτὸν ποῶδες, φαρμακευτικόν, μὲ φύλλα πλατέα καὶ ἄνθη ὑπόλευκα· ἄλλως **μανδραγόρας ὁ ἄρρην** : Ψ.Διοσκ.4,75.

ἀλοιτός (ὁ) (ἀλιτεῖν) μτγν. **ἀλείτης** βλ.λ. : Λυκόφρ.136· Ἡσ. « **ἀλοιταί**· κοιναί, ἁμαρτωλαί, ποιναί »· πρβλ. **ἀλοίτης.**

ἀλοιφαῖος-α-ον μτγν. ὁ προοριζόμενος, ὁ κατάλληλος δι' ἀλοιφήν : Λυκόφρ.579 **ἀλοιφαῖον λίπος.**

ἀλοιφεῖον (τὸ) μτγν. τὸ πρὸς ἐπάλειψιν κατάλληλον ἐργαλεῖον : Εὐστ.764,14 (κατὰ δ.ἑρμ. τὸ μέρος, ἔνθα παρασκευάζεται ἡ ἀλοιφὴ ἢ καὶ τὸ κονίαμα).

ἀλοιφή (ἡ) κ. νεώτ. καὶ δημ. ἐκ τοῦ **ἀλείφω** βλ. λ. τὸ ἄλειμμα, τὸ πάχος : Ἰλ.Ι 208 **ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ**, αὐτ.Ρ 390 **βοείην μεθύουσαν ἀλοιφῇ·** 2) πᾶν τὸ δι' ἐπάλειψιν χρήσιμον : Ὀδ.Σ 179 **χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·** || νεώτ. κ. δημ. θεραπευτικὸν ἢ καλλυντικὸν σκεύασμα ἐξωτερικῆς χρήσεως, εὔχρηστον εἰς ἐπαλείψεις ἢ ἐντριβάς· 3) τὸ χρωμάτισμα, τὸ στίλβωμα : ΠΔ Μιχ.7,11 **ἡμέρα ἀλοιφῆς πλίνθου**, Πολύαιν.5,34 **ἀλοιφὴ νεώς·** 4) γεν. ἡ πρᾶξις, ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐπαλείφειν, χρωματίζειν : Πλάτ.Ἀλκιβ. (Ι,)122 C **ἀλοιφὴ μύρων·** 5) ἡ ἀπαλοιφή βλ. λ. : ΠΔ Ἐξ.17,14 **ὅτι ἀλοιφῇ** ἐξαλείφω **τὸ μνημόσυνον.**

ἀλοιφόπιττα (ἡ) δημ. κ. **ἀλφόπιττα** ἔδεσμα, παρασκευαζόμενον ὡς εἶδος ἄρτου προχείρως ἐκ ζύμης ἀλεύρου, ἡ ὁποία τηγανίζεται μὲ ἔλαιον ἢ χοίρειον λίπος· || μτφ. ὁ μὴ ἐκδήλων πολιτικῶν φρονημάτων, ὁ ἐπαμφοτερίζων.

ἀλοιφῶ-άω μτγν. ἀλείφω, ἐπιχρίω μὲ πίσσαν : Ἀκύλ.Γέν.6,14 **ἀλοιφᾶν τὴν κιβωτόν**· πρβλ. ΠΔ Γέν.6,14 **καὶ ἀσφαλτώσεις αὐτὴν** (τὴν κιβωτὸν) **ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν** ἀσφάλτῳ.

ἀλοίω βαρύτ. τύπος (ἀλλ' ἀμφίβ.) τοῦ **ἀλοιῶ** βλ. λ. : Εὐστ. « ἀλοίω τὸ τύπτω ».

ἀλοιῶ-άω ἐπικ. ἀντὶ **ἀλοῶ** βλ. λ.

ἀλοκασία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀροϊδῶν**, περιλαμβάνον φυτὰ τῶν θερμῶν χωρῶν, ποώδη, πολυετῆ, φίλυδρα, κοσμητικά (**Alocasia Neck.**).

ἀλοκίζω (ἄλοξ βλ.λ.) αὐλακίζω· Σουΐδ. « ἀρότρῳ τέμνω αὔλακα » : Ἀριστφ.Σφ.850 **ἐγὼ δ' ἀλοκίζειν ἐδεόμην τὸ χωρίον**, Λυκόφρ.119 **Αἴγυπτον ἐκβολαῖσι Νείλου ἠλοκισμένην·** || χαράσσω· Σουΐδ. « τῷ ὄνυχι γράφω ἐν τιμητικῷ πινακίῳ »· || γρατσουνίζω, τσαγγρουνίζω, πληγώνω : Λυκόφρ.810 **ἀδελφῆς ἠλοκισμένος δέρην.**

ἁλοκυπρῖδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ὀστρακόδερμα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **προσωβραγχίων,** τῆς οἰκογενείας τῶν **κυπραιιδῶν,** ἅτινα ζῶσιν εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν.

ἁλόμετρον (τό) νεώτ. κ. **ἁλατόμετρον** βλ.λ.

ἀλομία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῶν **συνθέτων,** περιλαμβάνον θάμνους ἢ πόας τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ (**Alomia**).

ἀλόμυια (ἡ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομον ὑμενόπτερον τῆς οἰκογεν. τῶν **ἰχνευμονιδῶν,** ἔχον σῶμα λίαν προεκτεταμένον, ἀλλὰ πτέρυγας λίαν μικράς (Alomya).

ἄλοξ (ἡ) (ἕλκω) παρὰ τραγ. κ. Ἀριστφ. δωρ. **ὦλαξ,** παρ' Ὁμ. ἡ αἰτ. **ὦλκα, ὦλκας** ἐξ ἀχρ. ὀνομαστ. **ὦλξ** ἡ κατὰ τὴν ἄροσιν σχηματιζομένη αὔλαξ: Ἰλ.Ν.707 **ζυγὸν.. ἀμφὶς ἐέργει ἱεμένω κατὰ ὦλκα,** Ἀριστφ.Ὀρν.234 **ὅσα τ' ἐν ἄλακι θαμὰ βῶλαν ἀμφιτιττυβίζεθ' ὧδε λεπτὸν·** || κ. μτφ.Αἰσχ.Ἑπτ.593 **βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος·** || συνεκδ. τραῦμα, δρυφάς, κατάξυσμα δι' ὀνύχων, τσαγκρούνισμα: Αἰσχ.Χο.25 **ἀμυγμὸς ὄνυχος ἄλοκι νεοτόμῳ,** Εὐρ.Ἡρ.164 **δορὸς ταχεῖαν ἄλοκα·** || ἐπίσης συνεκδ.: **ἄλοκα τέμνειν,** ἐπὶ πλοίων αὐλακούντων τὴν θάλασσαν· 2) ἐν ποιητ. μτφ. ἡ συζυγικὴ κλίνη οὖσα αἰονεὶ ὁ ἀγρὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους: ΟΤ.1211 **πατρῷας ἄλοκες,** Εὐρ.Φοίν.18 **μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλακα,** βλ. κ. **αὔλαξ.**

ἀλόξευτα ἐπίρρ. δημ. ἀλοξεύτως βλ. λ.

ἀλόξευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ οὐδαμοῦ λοξός, ὁ εὐθύς: ἀλόξευτας **δρόμας, - ἀλ- τοῖχος·** || ἐπὶ ὑφασμάτων - τὸ μὴ διὰ τῆς φαλίδος κοπτόμενον ἢ κοπὲν λοξῶς (μὲ λόξες): **φουστανέλα ἀλόξευτη δὲ γίνεται·** || ἐπὶ ἀνθρώπου πορευομένου - ὁ μὴ τῆς εὐθείας ὁδοῦ ἐκτρεπόμενος, ὁ μὴ λοξοδρομῶν· || μτφ. ὁ εὐθέως πρὸς τὸν σκοπὸν βαίνων, ὁ μὴ παρεκτρεπόμενος, ὁ μὴ παραστρατίζων ἢ μὴ παραστρατίσας βλ. λ.

ἀλοξεύτως ἐπίρρ. νεώτ. δημ. **ἀλόξευτα** ἄνευ λοξοδρομήσεως βλ. λ.· || μτφ. ἄνευ παρεκτροπῆς, χωρὶς παραστράτισμα βλ. λ.

ἁλοξυλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. σκευασία ἐκρηκτική.

ἁλόξυλον (τό) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χηνοποδιοειδῶν,** συγγενὲς πρὸς τὸ γένος **ἀνάβασις** βλ.λ., περιλαμβάνον εἴδη τῶν παρὰ τὴν Μεσόγειον χωρῶν καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας (**Haloxylon Bunge**).

ἀλοπεύει βλ. **ἀλωπεύει.**

ἁλοπήγιον (τό) μτγν. κ. νεώτ. συνήθ. πληθ. αἱ ἁλυκαί, μέρη, ἐργαστήρια παρασκευῆς ἅλατος: Στράβ.7,47 **λιμνοθάλασσα ἁλοπήγιον ἔχουσα.**

ἁλοπηγός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ παρασκευάζων ἅλας: Νίκ.Ἀλεξ.519 **ἁλοπηγὸς ἀνήρ.**

ἀλοπίκουρος (ὁ) νεώτ. **ἀλωπέκουρος** βλ. λ.

ἀλόπιστος-ον μτγν. **ὁ ἀλέπιστος** βλ.λ., ὁ μὴ ἀπολεπισμένος, ὁ ἀξεφλούδιστος: Θεόφρ.ΦΙ 5,1,2 **ἀλόπιστα δένδρα.**

ἀλοπόθρουμπος (ὁ) δημ. ἀγριόχορτον τῆς οἰκογ. τῶν **βοραγινοειδῶν,** βοταν. λιθόσπερμον τὸ παχύμισχον.

ἀλοπόνωτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος σαυρῶν, μὴ ἐχουσῶν φολίδας εἰς τὸ δέρμα τῶν νώτων, ὑπαγόμενον εἰς τὴν ὁμοιογένειαν τῶν **ἰγουανιδῶν·** ἄ. **ἀναλοπόνωτος** (**Aloponotus**).

ἄλοπος-ον (λέπω) ὁ μὴ κεκαθαρμένος (κυρ. ὁ μὴ ἀπολεπισμένος) διὰ κτυπήματος: Ἀριστφ.Λυσ.736 **ἐγὼ τῆς ἀμοργίδος, ἣν ἄλοπον οἴκοι καταλέλοιφ'.**

ἁλοπώλης (ὁ) Πάπ.,Ἐπιγρ. ὁ πωλῶν ἅλας.

ἁλοπώλια (τά) Πάπ. πρατήρια ἅλατος.

ἀλοραγοειδῆ (τά) νεώτ. βοταν. φυτ. οἰκογ. τῆς τάξεως τῶν **μυρτανθῶν·** φυτὰ δικότυλα χερσαῖα ἢ ὑδρόβια, ἔχοντα ἄνθη κανονικά, ἑρμαφρόδιτα ἢ πολύγαμα, καρπὸν δὲ ξηρὸν ἢ δρυποειδῆ.

ἁλοργία (ἡ) βλ. ἁλουργία.

ἁλοργοῦς-οῦν Ἐπιγρ. βλ.λ. ἁλουργής.

ἁλορίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζῳολ. γένος ἀμμωνιτῶν, ἔχον κέλυφος μετὰ στενοῦ ὀμφαλοῦ, εὑρεθὲν ἀπολιθωμένον καὶ ἐν Ἑλλάδι, καταλεγόμενον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν **τροπιτιδῶν.**

ἀλορόα Ἡσ. «ἄρουρα καὶ γεωργία παρὰ θάλασσαν».

ἆλος (ὁ) δωρ. ἀντὶ **ἧλος** βλ.λ.

ἁλοσάνθινος-η-ον μτγν. ἐπὶ οἴνου, ὁ παρασκευαζόμενος μὲ ἁλόσανθον βλ.λ.: Διοσκ.5,76 συσκευάζεται **δὲ καὶ δι' ἁλὸς ἄνθους καθαρτικώτερος τοῦ διὰ θαλάσσης** (οἶνος).

ἁλόσανθον (τό) μτγν. κ. **ἁλὸς ἄνθος** λεπτότατον ἐκ θαλασσίου ὕδατος ἅλας· δημ. ἀφράλατο, ἀφράλα· Γαλ.12,374 «ἔνιοι μὲν ὡς ἓν ὄνομα τὸ **ἁλόσανθον,** ἔνιοι δὲ διαιροῦντες **ἁλὸς ἄνθος»·** || ἐν γλωσσ. «**ἁλὸς ἄνθος** absinthium, benedicta» (ἤτοι τὸ φυτὸν ἀφίνθιον βλ. λ.).

ἁλὸς ἄνθος μτγν. βλ. **ἁλόσανθον.**

ἁλόσαυρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ἰχθὺς τοῦ ἀθροίσματος τῶν **φυσοστόμων** τῆς οἰκογενείας τῶν **κλουπεϊδῶν** μὲ σῶμα ἐπίμηκες· ἀπαντᾷ ἀφθόνως παρὰ τὰς νήσους Μαδέρας (**Halosaurus**).

ἁλοσάχνη (ἡ) κ. νεώτ. ζῳόφυτον τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀλκυονιδιδῶν** βλ.λ.: Ἀριστλ.Ζ Ι 616 Α 20 **ἡ νεαττιὰ τῆς ἀλκυόνος παρομοία ταῖς σφαίραις ταῖς θαλαττίαις ταῖς καλουμέναις ἁλοσάχναις·** 2) νεώτ. τὸ ἐξ ἐξατμίσεως θαλασσίου ὕδατος ἀπομένον λεπτότατον ἐπίστρωμα ἅλατος ἐπὶ ἐδάφους παραθαλασσίου· δημ. ἁλισάχνη· πρβλ. τὸ οὐχὶ ἐν συνθέσει **ἁλὸς ἄχνη** ἀφρὸς τῆς θαλάσσης: Ἰλ.Δ 426 **ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην,** Νίκ. Ἀλ.518 **ἁλὸς ἄχνην τὴν ἁλοπηγὸς ἀγείρει·** Γαλ. 12,374 «ἀφρώδες ἐπάνθισμα τῶν ἁλῶν».

ἁλοσκόρ(ο)δον (τό) μτγν. τὸ φυτὸν **κάππαρις.**

ἁλοσύδνη (ἡ) ποιητ. κ. μτγν. ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης προελθοῦσα ἢ κ. ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν θάλασσαν, θεὰ τῆς θαλάσσης· ἐπίθ. τῆς Θέτιδος: Ἰλ.Υ 207 **μητρὸς δ' ἐκ Θέτιδος καλλιπλοκάμου ἁλοσύδνης·** ἐπίσης ἐπιθ. τῆς Ἀμφιτρίτης, ὡς θεᾶς τοῦ θαλασσίου ὕδατος: Ὀδ.Δ 404 **ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς ἁλοσύδνης·** Ἀπολλ.Σοφ. «θαλάσσης, οἱ δὲ Ἀμφιτρίτης»· κατὰ ΕΜ «γίνεται παρὰ τὸ ἁλὸς καὶ τὸ δύνω.. ἢ κατὰ τῆς ἁλὸς δύνουσα..»· || μτγν. ἐπίθ. κ. τῶν Νηρηΐδων: Ἀπολλ.Ο 4,1599 **θύγατρες ἁλοσύδναι·** σχόλ. «θαλάσσιαι ἀπὸ τοῦ ἐν ἁλὶ δύνειν».

ἁλοσύνη (ἡ) βλ. **ἠλοσύνη.**

ἁλοτρίβανος ὁ) μσν. (τρίβω)· παρ' Εὐστ.183,10 ἀντὶ **ἁλότριφ** βλ.λ.

ἁλοτριβεῖον (τό) νεώτ. ἁλατοτριβεῖον, ἐργαστήριον, ἐν τῷ ὁποίῳ τρίβεται, κοπανίζεται τὸ ἅλας.

ἁλοτριχίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, συνήθως σχήματος τριχοειδοῦς, ἀπαντῶν πάντοτε ὑπὸ μορφὴν ἐπιφλοιωμάτων εἰς καιτάσματα μεταλλευμάτων, γαιανθράκων κτλ. (**Halotrichit**).

ἁλότριψ-ιβος (ὁ) ὄργανον, δι' οὗ τρίβεται, κοπανίζεται τὸ ἅλας: ΑΠ 6,306.

ἁλοτροπισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τῶν ὑδροβίων, τοῦ τρέπεσθαι εἰς ὡρισμένην διεύθυνσιν πρὸς ἀναζήτησιν ὕδατος διαφόρου ἁλμυρότητος.

ἁλοτροφέω τρέφω δι' ἅλατος: σχόλ.Ἰλ.Ν 493 **θέρους οἱ ποιμένες ἁλοτροφοῦσιν αὐτά.**

ἄλουα Ἡσ. «κῆποι, Κύπριοι».

ἀλουδρῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, περιέχουσαι ἐν τῷ μορίῳ αὐτῶν συνάμα ἀλογονικὸν στοιχεῖον καὶ τὴν ὁμάδα τοῦ ὑδροξυλίου.

ἀλοῦζα κ. **ἀλοῖζα** κ. **λουῖζα** ἢ **λαῦζα** (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἀλοϋσία βλ. λ.

ἀλουκίτη (ἡ) νεώτ. ἔντομον λεπιδόπτερον τοῦ ἀθρ. τῶν **ἡμερίων** ἔχον πτέρυγας διαφανεῖς.

ἀλουλούδιαστα ἐπίρρ. δημ. **ἀλουλούδιστα** βλ.λ.

ἀλουλούδιαστος-η-ο δημ. ἀλουλούδιστος βλ.λ.

ἀλουλούδιστα ἐπίρρ. κ. **-ούδιαστα** χωρίς λουλούδια, ἄνθη. κ. μτφ. ἐπὶ ὁμιλιῶν, ἀγορεύσεων κττ.

ἀλουλούδιστος-η-ο δημ. κ. **ἀλουλούδιαστος** ὁ εἰς ὃν δὲν φύονται ἢ δὲν ἐφύησαν λουλούδια, ἄνθη, ὁ μὴ ἀνθισμένος : **ὁ κῆπος εἶναι ἀκόμα ἀλουλούδιαστος**· || κ. μτφ. ὁ ἄνευ τέρψεων, ἄνευ χαρᾶς : **ἀλουλούδιαστα εἶχε νιάτα πικραμένα γηρατειά**· || ἐπίσης μτφ. ἐπὶ γραπτοῦ ἢ προφορ. λόγου, ὁ μὴ διὰ ποιητικῶν φράσεων, εἰκόνων, ἀλληγοριῶν, κομψῶν φράσεων διηνθισμένος, ὁ λιτός· συνων. δημ. φρ. **χωρὶς φιοριτοῦρες.**

ἀλουμιάνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. θειικὸν ἀργίλιον, σπάνιον ὀρυκτόν, ἔχον χρῶμα χιονόλευκον ἢ ὑποκύανον ἢ ἐλαφρῶς πράσινον (Aluminiane).

ἀλουμίνιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. μέταλλον ἀργυρόχρουν, ἐλαφρότατον, λίαν εὐήλατον καὶ ἐκτατόν, λαμβανόμενον εἰς λεπτότατα φύλλα καὶ σύρματα καὶ χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν κατασκευὴν μαγειρικῶν σκευῶν, χειρουργικῶν ἢ ἄλλων ἐργαλείων· ἄλλως **ἀργίλιον** (Aluminium)· 2) φαρμακευτικὴ διάλυσις ἐν χρ. κατὰ τῶν φλογώσεων· ἄ. ἀλουμινόλη, **ἀλουμνόλη** βλ. λ.

ἀλουμινίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν εἰς βελονοειδεῖς κρυστάλλους, μαλακόν, εὔθρυπτον, λευκόν, ἀδιαφανές (Aluminit).

ἀλουμνόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. λευκὴ κόνις εὐδιάλυτος ἐν ὕδατι καὶ γλυκερίνῃ χρήσιμος ἰδίως κατὰ δερματικῶν παθήσεων, ὡς ἀντισηπτικὸν καὶ στυπτικὸν διὰ πλύσεις (Alumnol).

ἀλουμοασβεστίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ποικιλία τοῦ ὀρυκτοῦ ὀπαλλίου βλ.λ. ἀκάθαρτος λόγῳ ἀναμίξεως μὲ ἄσβεστον καὶ ἄργιλον.

ἀλοῦν ἀλχυμ. ἡ πρώτη ἄμορφος τῶν ἀλχυμιστῶν ὕλη, ἡ ρίζα πάσης ὑπάρξεως, ἡ ἔχουσα μὲν σύμβολον τὸν κύκλον, ἀντιστοιχοῦσα δὲ πρὸς τὸ χάος.

ἀλουνίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν εἰς μικροὺς κρυστάλλους ἢ κοκκώδεις μάζας, ἄχρουν, ἐνίστε λάμψεως ὑαλώδους, χρησιμοποιούμενον πρὸς παρασκευὴν τῆς στυπτηρίας· ἄλλως **στυπτηριάτης λίθος.**

ἀλουνογενής-οῦς (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, ἀπαντῶν συνήθως εἰς τριχοειδεῖς καὶ βελονοειδεῖς κρυστάλλους, μαλακόν, ἀδιαφανὲς ἢ διαφώτιστον, ἔχον θραῦσιν ἀνώμαλον καὶ λάμψιν μεταξοειδῆ· ἄλλως **κεραμοαλίτης** (Alunogen).

ἀλουπερή (ἡ) δημ. ποικιλία τις τῆς ἀμπέλου· ἄλλως **ἀλουπαυρή, ἀλουπορά.**

ἀλοῦπι (τὸ) δημ. δέρμα ἀλώπεκος, ἀλεποτόμαρο : **ἔχω ἀλοῦπια γιὰ πούλημα.**

ἀλουπόθρουμπος (ὁ) δημ. βοταν. κ. **ἀλοπόθρομπος** βλ.λ.

ἀλουπορά (ἡ) δημ. κ. **ἀλουπερή** βλ. λ.

ἀλουπότρυπα (ἡ) δημ. κ. **ἀλεπότρυπα** ἡ τρύπα, εἰς ἣν κρύπτεται ἡ ἀλώπηξ, ἡ ἀλουποφωλιά.

ἀλουποῦ (ἡ) δημ. κ. **ἀλεποῦ** βλ.λ.

ἀλουπούδι (τὸ) δημ. τὸ νεογνὸν τῆς ἀλώπεκος· || μτφ. ὑβριστικῶς, ὁ πονηρός, ὁ δόλιος, ὁ ἐπίβουλος : **βρέ, ἀλουπούδι, ἐμένα θὰ γελάσῃς ;**

ἀλουπουρή (ἡ) δημ. κ. **ἀλουπερή** βλ.λ.

ἀλουποφωλιά (ἡ) δημ. κ **ἀλεποφωλιά** ἡ φωλεὰ ἀλώπεκος, ἡ ἀλουπότρυπα.

ἀλούργημα-ατος (τὸ) μτγν. ἀλουργίς βλ. λ. πορφυροῦς ἱματισμός : Λιβάν.4,189 **καταπάστοις ἀλουργήμασιν ἐμπρέπων.**

ἀλουργής-οῦς-ές κ. μτγν. (ἅλς ἔργον) (κατὰ κυριολεξίαν ὁ κατασκευασθεὶς ἐν τῇ θαλάσσῃ), ὁ βεβαμμένος διὰ θαλασσίας πορφύρας, οὐχὶ δὲ διὰ χρωμάτων κατ' ἀπομίμησιν αὐτῆς, ὁ γνήσιον πορφυροῦν ἔχων χρῶμα : Αἰσχ.'Αγ.946 **ἐμβαίνονθ' ἀλουργέσιν** (φέροντα πορφυρᾶ ἐνδύματα), 'Αναξανδρ.41,7 **στρώμαθ' ἀλουργῆ,** — σπανιώτ. **ἀλουργός-όν** (θηλ. κ. **ἀλουργά,** Φύλαρχ.41 : Πλάτ.Πολ.429 D **ἀλουργὰ ἔρια,** 'Επιγρ. **ἀλουργὸς χιτωνίσκος,** Πλούτ.Λυκ.12 **ἀλουργαὶ στρωμναί**· || ὡς **ἀλουργοῦς-οῦν** : 'Αριστλ.Αἰσθ.442Α 24 **τὸ ἀλουργοῦν** (δ.γ) - ἰων. **ἀλοργοῦς** ('Επιγρ.).

ἀλουργία (ἡ) ἰων. -ίη, 'Επιγρ. ἡ διὰ πορφυροῦ χρώματος βαφή· 2) πορφυροῦς ἱματισμός : Φιλόστρ.Β 'Απολλ.4,21 **κροκωτοὶ δὲ ὑμῖν καὶ ἀλουργία καὶ κροκοβαφία τοιαύτη πόθεν ;**

ἀλουργίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἀλουργίς** βλ.λ. : 'Αντιφάν.310 . « **ἀλουργίδιον** ἀντὶ τοῦ ἀλουργές ».

ἀλουργικός-ή-όν ὁ ἀλουργής βλ. λ. : Εὐσ.Β Κωνστ.4,66 **ἀλουργικῇ ἀλουργίδι περιέβαλλον**· 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ.· ΑΒ, Φώτ. « **ἀλουργικά**· τὰ πορφυροβαφῆ νήματα καὶ λεπτά ».

ἀλουργίς-ίδος (ἡ) πορφυρᾶ ἐσθής, γεν. πᾶν ἔνδυμα πορφυρόχρωμον· Σουΐδ. « πορφυρᾶ χλανίς », Φώτ., ΑΒ, ΕΜ « ἁλ- πορφύρα », 'Ησ. « **ἀλουργίδες**· πορφυρίδες » : 'Αριστφ.'Ιππ.967 **ἀλουργίδα ἔχων κατάπαστον** (σχόλ. « πορφυρᾶν χλανίδα »), Πλούτ.Ρωμ.14 **ἀλουργίδι κεκοσμημένος.**

ἀλουργίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸς μαρμαρυγίας συγγενὴς μὲ τὸν λεπιδόλιθον (Alurgit).

ἀλουργοβαφής-οῦς-ές μτγν. ὁ βεβαμμένος μὲ πορφυροῦν χρῶμα.

ἀλουργοπώλης (ὁ) ὁ πωλῶν πορφύραν.

ἀλουργοπωλική (ἡ) ἡ τέχνη, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀλουργοπώλου βλ. λ. : 'Αρποκρ. « **ἀλουργοπωλική**· πορφυροπωλικὴ 'Ισαῖος » ('Ισαῖ.ἀπ.38).

ἀλουργός-όν βλ. **ἀλουργής.**

ἀλουργοῦς-οῦν βλ. **ἀλουργής.**

ἀλουργοϋφής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑφασμένος διὰ πορφυρῶν νημάτων : 'Επιφάν.Αἱρ.33 Α **πορφύρας ἀλουργοϋφεῖς.**

ἀλουργοφορῶ-έω μτγν. (ἀλουργής βλ.λ.) φορῶ ἐνδύματα πορφυρᾶ : 'Ισίδ.Πελ.317 Β.

ἀλουσία (ἡ) (κ. **ἀλουτία,** Εὐπ.251) κ. νεώτ. τὸ νὰ μὴ λούεταί τις, ἡ ἀπλυσιά· 'Ησ. « τὸ μὴ λούεσθαι » : 'Ηρ.3,52 **ἰδών μιν ἀλουσίῃσί τε καὶ ἀσιτίῃσι συμπεπτωκότα,** Εὐρ.'Ορ.226 **ἠγρίωσαι διὰ μακρᾶς ἀλουσίας,** 'Αριστφ. παρὰ Διογ.Λ 8,38 **φθεῖράς τε καὶ τρίβωνα τήν τ' ἀλουσίαν,** δημ. **βρωμάει ἀπὸ τὴν ἀλουσιά**· || ἐν τοῖς ἀκριτ. ᾄσμασι· 2) δημ. κ. τὸ θερμὸν πρὸς λοῦσιν ὕδωρ εἰδ. τὸ διὰ τέφρας ἀνθράκων διηθούμενον θερμὸν ὕδωρ τὸ χρησιμεῦον πρὸς ἔκπλυσιν τῶν λευχειμάτων, νερὸ τοῦ περεχύματος τῆς μπουγάδας, συνών. **ἀλυσίβα** βλ. λ. κ. **θερμός.**

ἀλουσιά (ἡ) δημ. ἡ ἀλουσία βλ. λ.

ἀλοϋσία (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. **ἀλοϋσέα, ἀλουΐσία**· φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **βερβενιδῶν,** περιλαμβάνον φυτὰ φρυγανώδη ἢ θαμνώδη κοσμητικά, ἓν εἶδος τῶν ὁποίων εἶναι αὐτοφυὲς καὶ εἰς τὴν 'Ελλάδα· συνών. λεππία.

ἄλουστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λουτρόν, ἢ (ἐν τῇ συνηθεστ.χρ.) ἁπλῶς χωρὶς νίψιμο, ἄνιφτο, ἄπλυτα.

ἄλουστος (-η)-ο(ν) γλωσσ., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λουόμενος ἢ ὁ μὴ λουσθεὶς ὅλον τὸ σῶμα ἢ (ἐν τῇ συνηθεστ. χρ.) ἁπλῶς τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας, ἄπλυτος, ἄνιφτος· ἀντίθ. λουσμένος : **μόλις ξύπνησα κι εἶμαι ἄλουστος ἀκόμη.**

ἀλουστράριστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λοῦστρο, ἀστιλβώτως.

ἀλουστράριστος-η-ο δημ. κ. **-ίγος** ὁ μὴ λουστραρισμένος, ἀστίλβωτος : **ἀλουστράριστα παπούτσια** (συνών. ἀγυάλιστα), **ἀλουστράριστο ἔπιπλο**· || κ. μτφ. ὁ μὴ ἔχων λεπτοὺς τρόπους, ἀγροῖκος κ. ὁ μὴ συμπληρώσας τὴν μόρφωσίν του.

ἀλουτάνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. τὸ κολλοειδὲς ὑδροξείδιον τοῦ ἀργιλίου, ἤτοι φάρμακον στυπτικόν, διδόμενον κατὰ τῶν διαρροιῶν ἐσωτερικῶς.

ἀλούτερος-η-ο δημ. κ. ἀλίτουρος βλ. λ.

ἀλούτζιο (τό) δημ. κ. ἀλούτζι εἶδος θάμνου ἀκανθώδους· συνών. ξυλίκι βλ. λ.

ἀλουτία (ἡ) βλ. ἀλουσία.

ἀλουτιῶ-άω ἀλαυτῶ-έω βλ. λ. σχόλ.'Αριστ.Νεφ. 442 « αὐχμεῖν· ἀλουτιᾶν ».

ἄλουτος-ον γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ μὴ λουόμενος, ὁ ἄλουστος βλ. λ. : 'Ηρ.2,64 **μηδὲ ἀλούτους ἀπὸ γυναικῶν ἐς ἱρὰ ἐσιέναι,** 'Αριστφ."Ορν.1554 **λίμνη τις ἔστ' ἀλουτας οὗ ψυχαγωγεῖ Σωκράτης.**

ἀλουτράριστος-η-ο ὁ ἄλουτρος βλ. λ. ἀντιθ. λουτραρισμένος.

ἄλουτρος-η-ο δημ. κ. ἀλουτράριστος, ἄλουτος μὴ ἐν λουτῆρι ὅλον τό σῶμα λουσθείς : **ἀπὸ τὴν πολλὴ βιασύνη νὰ γίνῃ ἀμέσως ὁ γάμος ἀπόμεινε ἄλαυτρη ἡ νύφη.**

ἀλουτῶ-έω κ. μτγν. εἶμαι ἄλουτος βλ. λ., μένω χωρὶς λουτρόν : 'Ιππ.Διαίτ.'Υγ.4 **μονασιτέειν καὶ ἀλουτέειν καὶ σκληροκαιτέειν,** 'Αρρ.'Επικτ.3,22,73 **σύ ἀνάτειναν, σύ φάγε, σύ ἀλούτησον.**

ἀλούφαχτα ἐπίρρ. δημ. ἀσιγήτως, ἀκαθησυχάστως, ἀκαταπραΰντως.

ἀλούφαχτος-η-ο δημ. κ. **-αστος** ποὺ δὲν ἐλούφαξε, ὁ μὴ σιγήσας κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ σιγήσῃ· || ὁ ἀκαθησύχαστος, ὁ ἀκαταπράϋντος.

ἄλοφα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα κολεόπτερα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ρυγχοφόρων** τῆς οἰκογενείας τῶν **βραχυρινιδῶν,** ἔχοντα σῶμα μικρὸν χρώματος ὑποφαίου.

ἀλοφατζῆδες (οἱ) μσν. (τουρκ.) τοῦρκοι ὁπλῖται μισθωτοί : **Χαλκοκονδ.**'Αποδ.'Ιστ.228 (ἔκδ. Βόννης) **ἀλοφατζῆδες αἱ μισθωταὶ καλαύμεναι** (λαμβάνοντες λουφέ, ἤτοι σιτηρέσιον).

ἀλοφία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἰριδιδῶν,** περιλαμβάνον εἴδη καλλωπιστικὰ ἰθαγενῆ τῆς 'Αμερικῆς (**Alophia herb**).

ἀλοφίλ ἀποκρυφολ. ταινία ἐκ λινοῦ, δι' ἧς οἱ ἑρμητικοὶ φιλόσοφοι ἐσφράγιζον τὰ ἀγγεῖά των.

ἁλόφιλος-ον νεώτ. ἐπὶ ζώων, ὁ φίλος τοῦ ἁλμυροῦ, ὁ ἐπιζητῶν τὸ ἁλμυρὸν ὕδωρ.

ἄλοφινα (τὰ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ρυγχοφόρων** τῆς οἰκογενείας τῶν **ρυγχοριδῶν,** τοῦ ὁποίου τὸ μόνον γνωστὸν εἶδος εὑρίσκεται εἰς τὴν Τύνιδα (**Alophina**).

ἁλοφόρος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ μεταφέρων ἅλας.

ἄλοφος-ον (ποιητ. **ἄλλοφος**) κ. νεώτ. ἄνευ λόφου (τ.ἔ. λοφίου περικεφαλαίας) : 'Ιλ.Κ.258 **κυνέην ἄφαλόν τε καὶ ἄλλοφον** ('Αρίσταρχ. **ἄλοφον**)· 2) **νεώτ. ἐπὶ τόπου,** ὁ μὴ ἔχων λόφους : **ἔκτασις ἀμμώδης, παντελῶς ἄλοφος.**

ἀλόχευτος-ον μτγν. ὁ ἄνευ λοχείας (ὁ οὐχὶ κατὰ φυσικὸν τρόπον) γεννηθείς· περὶ τῆς 'Αθηνᾶς· 2) ὁ μήπω γεννηθείς, ἀγέννητος : Νόνν. Δ 8,27 **ἀλόχευτος παῖς** ('Ησ. « **ἀλόχευτον**· ἀγέννητον »)· 3) ὁ ἄνευ ὠδίνων τοκετοῦ, ὁ μὴ τίκτων : Νόνν.Δ 41,53 **ἀλόχ- φύσις.**

ἀλοχεύω δημ. λυπῶ, θλίβω τινὰ καιρίως, φαρμακώνω ἐν ἠθικῇ σημ. : Σάρρ.'Αν.ΗΠ **κακιὰ ὁποὺ μ' ἀλόχεψες στὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς μου**· || μέσ. κ. παθ. **ἀλοχεύομαι** κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν.

ἀλόχη (ἡ) δημ. κ. **ἀλαύχη** τὸ δηλητήριον, ἐν χρ. συνήθως εἰς φρ. ἀρᾶς : **νὰ φάῃ καὶ νὰ τοῦ γένῃ ἀλόχη**· || ἡ φρ. **κακὴ ἀλόχη** ἐπὶ τῶν λαιμάργως ἐσθιόντων· || **ἀλεύρι ἀλόχη** τὸ πικρὸν ἄλευρον.

ἀλοχημεία (ἡ) νεώτ. ἁλατοχημεία βλ. λ.

ἀλοχλωρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. παλαιοντ. γένος φυτῶν κωνοφόρων τῆς κατηγορίας τῶν **σχιζολεπιδῶν** μὲ γραμμώδη, ἀδιαίρετα φύλλα.

ἄλοχος (ἡ) ποιητ. (α ἀθροιστ.) κυρ. ἡ ἔχουσα κοινὴν τὴν κλίνην, σύνευνος, σύζυγος : 'Ιλ.Ζ 238 Τρώων ἄλοχοι . . **ἠδὲ θύγατρες,** 'Οδ.Ξ 202 **γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ παλλακίς,** Σοφ.ΟΤ 181 **ἄλοχοι πολιαί τε . . ματέρες**· || ἐρωμένη, παλλακή : 'Ιλ.Ι 336 **ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα**· 2) (α στερητ.) ἡ μὴ ὑπανδρευθεῖσα, ἄγαμος, παρθένος· ΕΜ « **ἄλοχος**· γυνὴ ἡ ἐκ παρθενίας, ἑτέρου λέχους ἄπειρος» : Πλάτ.Θεαίτ.149 Β **ἄλοχος οὖσα ἡ "Αρτεμις τὴν λοχείαν εἴληχε** (Πολυδ.3,15 « παρθένος, ὡς οὔπω λοχευθεῖσα »).

ἀλοχρωμία (ἡ) νεώτ. χημ. φαινόμενον, καθ' ὃ ἑνώσεις τινὲς ἄχροοι ἢ ἐλαφρῶς κεχρωσμέναι, παρέχουσι μετ' ὀξέων ἐγχρώμους ἑνώσεις χωρὶς νὰ συντελῇ πρὸς τοῦτο ὁμάς τις χρωμοφόρος· ἄλλως **ἁλατοχρωμία.**

ἀλοῶ-άω ἐπ. ἀλοιῶ, ἐπ. μέλλ. **ἀλοήσω,** δωρ. ἀλοιησέω, ἀόρ. **ἠλόησα** κ. ἐπ. **ἠλοίασα** (συχν. σύνθετ.), μτχ. ποιητ. ἀορ. **ἀλοίσας** (ὡς ἐξ ἐνεστ. **ἀλοίω**), παθ. μέλλ. **ἀλοηθήσομαι,** παθ. ἀόρ. **ἠλοήθην,** παρκ. **ἠλόημαι** ἀλωνίζω : Ξεν.Οἰκ.18,2 **ἵνα μήτε οἱ ἀλοῶντες** (τὸν σῖτον) **μοχθῶσι περιττὸν πόνον μήτε οἱ λικμῶντες,** ΠΔ Δευτ.25,4 **οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα**· 2) κτυπῶ, πλήττω, μαστιγώνω : 'Ιλ.Ι 568 **πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία,** 'Αριστφ.Βάτρ.149 **ἢ μητέρ' ἠλόησεν ἢ πατρὸς γνάθον ἐπάταξεν,** Βάβρ.98,15 **ἀλ- τινα ῥοπάλῳ,** Πλούτ.Τ Γράκχ.2 **τὸν μικρὸν ἀλοῆσαι πρῶτον τῶν δημηγορούντων**· 3) θρυμματίζω, καταστρέφω,δημ.ρημάζω : Βάβρ.129,16 **ἀλ- σκεύη,** ΠΔ 'Ιερ.5,17 **καὶ ἀλοήσουσι τὰς πόλεις τας ὀχυρὰς ἡμῶν**· 4) στριφογυρίζω τινά, τὸν σέρνω πέρα δῶθε : 'Αριστφ.Θεσμ.2 **ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν** (σχόλ. « **ἐν κύκλῳ** περιάγων ὡς οἱ ἐν τοῖς ἅλωσι »).

ἀλόω ἐπικ. προστ. τοῦ **ἀλῶμαι** βλ. λ.

ἀλπαγάς (ὁ) δημ. κ. **ἀλπακάς** βλ.λ.||.

ἀλπάκα (ἡ) νεώτ. ζωολ. ζῶον μηρυκαστικὸν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀκέρων** τῆς οἰκογενείας τῶν **τυλοπόδων,** ἔχον τρίχωμα πυκνόν, ἁπαλὸν καὶ στιλπνόν, κρέας δὲ τρυφερὸν καὶ εὔγεστον· ζῇ ἰδίως εἰς τὴν Ν. 'Αμερικήν.

ἀλπακάς (ὁ) τὸ ἔριον τοῦ ζῴου ἀλπάκα βλ. λ.· || τὸ ἐκ τοῦ ἐρίου τούτου στιλπνὸν ὕφασμα· ἄλλως ἀλπαγάς· 2) μέταλλον ἀργυρόχρουν ἀνθεκτικὸν εἰς τὴν ὀξείδωσιν, χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν κατασκευὴν ἐπιτραπεζίων σκευῶν, λεπτῶν ἐργαστηριακῶν ὀργάνων κτλ. (**Alpaka**)· || κατ' ἐπέκτ. τὰ ἐπικεχριμένα δι' ἀλπακᾶ ἐπιτραπέζια κ. ἄλλα σκεύη : **ἔχουμε σερβίτσιο** ἀλπακᾶ.

ἀλπαλέον (κωδ. ἀλπαλαῖον) 'Ησ. « ἀγαπητόν ».

ἀλπαναβάτης (ὁ) νεώτ. ὁ ἀναβαίνων εἰς τὰς "Αλπεις, ὁ ἀλπειβάτης· || γεν. ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς ἀναβάσεις ὑψηλοτάτων ὀρέων.

ἀλπειβάτης (ὁ) νεώτ. κ. **ἀλπαναβάτης** βλ. λ.

ἀλπειοβακτηρία (ἡ) νεώτ. εἶδος ῥάβδου μετὰ σιδηρᾶς αἰχμῆς, τὴν ὁποίαν χρησιμοποιοῦσιν οἱ ἀλπαναβάται βλ. λ., τὸ ἅ. διεθνῶς λεγ. ἀλπενστόκ.

ἄλπειος-εία-ον νεώτ. ὁ τῶν "Αλπεων : **ἄλπειος ὀροσειρά**· || λίαν ὀρεινός : **ἄλπεια φυτὰ** (τὰ φυτά, τὰ ὁποῖα ζῶσιν εἰς ὕψος ἀνώτερον τῶν χιλίων μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης).

ἀλπικός-ή-όν νεώτ. κ. ἀλπινικός ὁ τῶν "Αλπεων, ὁ ἀνήκων εἰς τὰς "Αλπεις ἢ ὁ ἐξ αὐτῶν καθοριζόμενος· || **ἀλπικὴ σάλπιγξ** λαϊκὸν ὄργανον πνευστὸν ἐκ ξύλου ἢ φλοιοῦ δένδρου, χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν ποιμένων τῶν "Αλπεων· || μετεωρολ. **ἀλπικὴ λαμπηδὼν** χροιὰ ἐρυθροῤῥοδίνη, τὴν ὁποίαν προσλαμβάνουσιν ἐν εὐδίᾳ αἱ χιονοσκεπεῖς κορυφαὶ τῶν "Αλπεων ὀλίγον πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου· || **ἀλπικὴ πτύχωσις τῆς γῆς** ἡ πτύχωσις τῶν διαφόρων στρωμάτων τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, ἡ γενομένη κατὰ τὴν τριτογενῆ περίοδον τοῦ καινοζωικοῦ αἰῶνος, καθ' ἣν ἐσχηματίσθησαν αἱ ὀροσειραὶ τῆς Μεσογείου· || **ἀλπικὸς ἀσβεστόλιθος** παχέα ἀσβεστολιθικὰ στρώματα τοῦ **μεσοζωικοῦ αἰῶνος** συνήθη εἰς τὰς "Αλπεις.

ἀλπινία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἱ-

κογενείας τῶν **γιγγιβεροειδῶν,** περιλαμβάνον εἴδη τῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Πολυνησίας.

ἀλπινικός-ή-όν νεώτ. κ. **ἀλπικός** βλ. λ.

ἀλπινισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρὸς τέρψιν, ἄσκησιν ἢ ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις συστηματικὴ ἀνάβασις εἰς τὰς Ἄλπεις· || γεν. ἡ συστηματικὴ ἄσκησις πορείας καὶ ἀναβάσεως εἰς ὄρη, ἡ ὀρειβασία : **διεδόθη παντοῦ ὁ ἀλπινισμός.**

ἀλπινιστής (ὁ) νεώτ. θηλ. **-ίστρια** ὁ ἀναβαίνων εἰς τὰς Ἄλπεις, ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς τὸν ἀλπινισμὸν βλ.λ., ὁ ὀρειβάτης· || στρατ. **ἀλπινισταί** εἰδ. στρατιωτικὸν σῶμα ἐν ταῖς παρὰ τὰς Ἄλπεις χώραις, ἀποτελούμενον ἐξ ἠσκημένων εἰς ὀρειβασίας.

ἄλπνιστος-η-ον ὑπερθ. τοῦ **ἄλπνος,** ὅπερ εὑρηται μόνον ἐν συνθέσει **ἔπαλπνος** βλ.λ., ἥδιστος, γλυκύτατος : Πίνδ.Ι 5(4),12 **ζωᾶς ἄωτον τὸν ἄλπνιστον** (σχόλ. « ἥδιστον, προσηνέστατον »).

ἀλπούσι (τό) δημ. ἄγριον φυτόν, εἶδος φλόμου, ἄλλως **ἀλεπούαι, ἀλεπούκι.**

ἅλς - ἁλός (ὁ) 1) τὸ ἅλας, ἁλάτι : Ἰλ.Ι 214 **πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο,** Ἡρ.4,185 **ἔστι δὲ ἁλός τε μέταλλον ἐν αὐτῇ** (ἁλατωρυχεῖον) - συνηθέστ. κατὰ πληθ. : Ὀδ.Λ 123 **οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν,** - παροιμ. φράσεις : Ὀδ.Ρ 455 κ. Θεόκρ. 27,61 **οὐδ' ἅλα δοίης** (ἐπὶ ἄκρως φιλαργύρου), Ἀριστλ.ΗΝικ.1156 Β 27 **ἅλας συναναλῶσαι** (πρὸς δήλωσιν δεσμῶν ξενίας), Κωμ.Ἀδέσπ.176 **τῶν ἁλῶν συγκατεδηδοκέναι μέδιμνον** (πρὸς δήλωσιν παλαιᾶς φιλίας), Πλουτ.Ἠθ.684 Ε **οἱ περὶ ἅλα καὶ κύαμον** (ἐπὶ φίλων) κ. ἀ.· πρβλ. δημ. **φάγαμε μαζὺ ψωμὶ κι ἁλάτι·** || ἐν τῷ πληθ. ἐνίοτε σκευασίαι χρήσεως θεραπευτικῆς : Διοσκ.5,109· 2) ἅλμη, ἁσμύρα : Καλλ.ἀπ.50· 3) Πάθ. **ἅλς ἀμμωνιακός** εἶδος ὀρυκτοῦ ἅλατος· 4) **ἅλς Ἰνδικός** ἢ ζάκχαρις : Ἀρχιγ.Ἰατρ.παρὰ Παύλ.Αἰγιν.2,53· 5) **ἅλες** (οἱ) αἱ ἁλυκαί, τὰ ἁλοπήγια : Διον.Ἁλ.2,55· || μτφ. ἐν τῷ πληθ. **ἅλες** πνεῦμα, εὐφυΐα, ἀστεῖοι κ. σκωπτικοὶ λόγοι : Πλάτ.Συμπ.177 Β **ἅλες ἐνῆσαν ἐν τῷ βιβλίῳ.**

ἅλς - ἁλός (ἡ) (2) ἡ θάλασσα (ἰδίως ἡ πρὸς τὴν ξηρὰν ἀβαθής) : Ἰλ.Υ 229 **ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνα ἁλὸς πολιοῖο θέεσκον,** Ὀδ.Β 261 **χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλὸς** (ἐν θαλασσίῳ ὕδατι)· ἐνίοτε κ. πλεοναστ. : Ἰλ.Φ 59 (κ. Θέογν.10) **οὐδέ μιν ἔσχε πόντος ἁλὸς πολιῆς,** Εὐρ.Τρῳ.88 **ταράξω πέλαγος Αἰγαίας ἁλός,**—Αἰσχ.Πέρσ.427 **εὐχωλή .. κατεῖχε πελαγίαν ἅλα,** κατὰ πληθ.Αἰσχ.Ἀχ.760 **ἅλας οὖν φέρεις ;** (ἐν λογοπαιγνίῳ πρὸς τὸ ἀρσ. **ἅλς**).

ἀλσαῖος-α-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ τοῦ ἄλσους.

ἀλσείαν Ἡσ. « πορείαν ».

ἄλσειος (ὁ) ἐνν. μήν· ἐπιγρ. ὄνομα μηνὸς ἐν Κῷ.

ἀλσέκομος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. πτηνὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **περιστεροειδῶν,** βιοῦν παρὰ τὰς θαμνώδεις ὄχθας τῶν ποταμῶν, τρεφόμενον κυρίως ἐξ ὀπωρῶν καὶ ἔχον ἴσον σχεδὸν μέγεθος πρὸς περιστεράν, χρῶμα δὲ ζωηρῶς ἐρυθρόν (Alsaecomus).

ἀλσεοδάφνη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **δαφνοειδῶν,** ἰθαγενὲς τῆς Ἰνδομαλαισίας (Alseodaphne Nees).

ἀλσεόναξ (ὁ) νεώτ. ζῳολ. πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν **κεκρακτῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **κυψελιδῶν,** ἔχον ράμφος λίαν πεπλατυσμένον κατὰ τὴν βάσιν, πόδας βραχεῖς καὶ λεπτοὺς καὶ ἀπαντῶν εἰς τὴν τροπικὴν Ἀφρικὴν κ. ἀλλαχοῦ (Alseonax).

ἀλσευοσμία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **αἰγοκλημαστοειδῶν** ἰθαγενὲς τῆς Νέας Ζηλανδίας.

ἀλσηΐς (ἡ) (ἄλσος) ἡ τοῦ ἄλσους, ἡ διαμένουσα ἐν ἄλσει : Ἀπολλ.Ρ 1,1066 **νύμφαι ἀλσηΐδες.**

ἀλσίνη (ἡ) μτγν. πόα, φυομένη εἰς σκιεροὺς καὶ δασώδεις τόπους (parietaria lusitanica) : Θεόφρ. ΦΙ 9,13,3 **φύλλον δὲ ἔχει προσεμφερὲς τῇ ἀλσίνῃ·** συνών. μυοσωτίς : Διοσκ.4,86 « **ἀλσίνη** διὰ τὸ σκιεροὺς καὶ ἀλσώδεις φιλεῖν τόπους »· || νεώτ. βοταν. γένος καρυοφυλλοειδῶν, περιλαμβάνον πολλὰ εἴδη τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου καὶ τῆς Χιλῆς.

ἄλσις-εως (ἡ) ἅλμα, πήδημα (**ἅλλομαι** βλ. λ.) : Ἱππ.Ἱερ.Νούσ.17 **ἄλσιν παρέχειν** παρὰ τὸ **πηδᾶν,** Ἀριστλ.ΗΝ 1174 Α 31 **πτῆσις, βάδισις, ἄλσις.**

ἄλσις-εως (ἡ) αὔξησις (**ἀλδαίνω** βλ.λ.) : Ἀπολλών.Λεξ. ἐν λ. **ἀλδαίνει.**

ἆλσο βλ. **ἅλλομαι.**

ἀλσοβριθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ βρίθων ἀλσῶν, ὁ ἔχων ἄφθονα ἄλση : **ἀλσοβριθὴς χώρα.**

ἀλσοδεία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **βιολοειδῶν,** ἀπαντῶν συνήθως εἰς τὰς τροπικὰς χώρας (Alsodeia Thou.).

ἀλσοδίαιτος-ον νεώτ. ὁ διαιτώμενος, ὁ ζῶν εἰς ἄλση, ὁ δασόβιος.

ἀλσοκομία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. || τὸ ἔργον ἢ ἡ τέχνη τοῦ ἀλσοκόμου βλ. λ.· ἄλλως **ἀλσοκομική.**

ἀλσοκομικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς τὴν **ἀλσοκομίαν** βλ. λ. ἀναφερόμενος· || τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ἡ **ἀλσοκομική** (ἐνν. τέχνη) ἢ **ἀλσοκομία** βλ.λ.

ἀλσοκομικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀπὸ ἀπόψεως ἀλσοκομικῆς, κατὰ τρόπον ἀλσοκομικὸν βλ.λ. : Πολυδ.7,140,141.

ἀλσοκόμος (ὁ) μτγν. ὁ ἐπιμελητὴς ἄλσους, ὁ συντηρῶν ἄλσος, ὁ φύλαξ ἄλσους.

ἀλσοκομῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. περιποιοῦμαι ἄλσος.

ἀλσόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. διπλοῦν ἅλας τοῦ ἀργιλίου εἰς κόνιν εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι· φάρμακον ἀντισηπτικὸν καὶ στυπτικόν, χρήσεως ἐξωτερικῆς.

ἀλσοποιία (ἡ) μτγν. τὸ φυτεύειν ἄλση : Πολυδ.7,140.

ἀλσόπολις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐν μέσῳ ἄλσους ἢ ἀλσῶν πόλις· || κ. ἡ ἀλσύλλια ἢ κήπους, πάρκα πολλὰ ἔχουσα πόλις.

ἄλσος-εος κ. νεώτ. δάσος, ἔκτασις (μικρὰ ἢ μεγάλη) κατάφυτος : Ἰλ.Υ 8 **νυμφάων, αἵ τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,** Θεόκρ.1,117 **οὐκέτ' ἀν' ὕλαν οὐκέτ' ἀνὰ δρυμώς, οὐκ ἄλσεα·** 2) εἰδ. δάσος ἱερόν, ἀφιερωμένον εἰς τοὺς θεούς : Ὀδ.Ζ 291 **δήεις ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης,** Ἡσίοδ.Α 99 **ὅς νῦν .. περιμαίνεται ἱερὸν ἄλσος Φοίβου·** || ἐντεῦθεν πᾶς τοῖς θεοῖς ἀνήκων χῶρος (**τέμενος** βλ. λ.), μετὰ ἢ καὶ ἄνευ δένδρων· σχόλ.Πίνδ.Ο 3,31 « **Διὸς πανδόκῳ ἄλσει·** οὐκ ἄν τις ἐνταῦθα ἐναντιωθείη τῷ Πινδάρῳ τῷ τὸ ἔτι ἀφύτευτον χωρίον ἄλσος ὀνομάζοντι· ἔλεγον γὰρ πᾶν χωρίον ἀφιερωμένον θεῷ, κἂν ψιλὸν ᾖ, ἄλσος » : Αἰσχ.ἀπ.ἐλεγ.4 **Μαραθώνιον ἄλσος** (τὸ πεδίον τῆς μάχης, ἱερὸν θεωρούμενον)· || μτφ. : Αἰσχ.Πέρσ.111 **ἐσορᾶν πόντιον ἄλσος** (τὴν τῆς θαλάσσης ἔκτασιν ἱερὰν τῷ Ποσειδῶνι).

ἀλσοφίλη (ἡ) νεώτ. κ. **ἀλσόφιλος** φυτ. γένος τῆς οἰκογεν. τῶν **κυαθειδῶν,** περιλαμβάνον πτέριδας δενδροειδεῖς τῶν θερμῶν χωρῶν.

ἀλσοφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ φύλαξ τοῦ ἄλσους, ὁ δασοφύλαξ, δημ. **δασοφύλακας.**

ἀλστάττιος ἐποχή (ἡ) νεώτ. ἡ πρώτη σιδηρᾶ ἐποχή, ἥτις ὁμοῦ μετὰ τῆς **δευτέρας,** τῆς λατενίου, λογίζονται ἀποτελοῦσαι τὴν **ἐποχὴν τοῦ σιδήρου** ἐν τῇ μέσῃ Εὐρώπῃ.

ἀλστονία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς τάξεως τῶν **ἀποκυνωδῶν, φυόμενον εἰς τὰς** θερμὰς χώρας καὶ περιλαμβάνον εἴδη (θάμνους ἢ δένδρα), ἐκ τῶν ὁποίων τινὰ χρησιμεύουσι διὰ φάρμακα εὐστόμαχα, τονωτικὰ καὶ ἀντιπυρετικά.

ἀλστονίνη (ὁ) νεώτ. χημ. φαρμ. ἀλκαλοειδές, ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς ἀλστονίας βλ. λ. ἔχον δὲ ἐνέργειαν ἀντιπυρετικήν.

ἀλστονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν σπάνιον, ἄχρουν ἢ φαιόλευκον, κρυσταλλούμενον κατὰ τὸ ῥομβικὸν σύστημα (Alstonit).

ἀλστρεμερία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς

οἰκογενείας τῶν **ἀμαρυλλιδιδῶν,** περιλαμβάνον πολυετεῖς πόας τῆς τροπικῆς 'Αμερικῆς μὲ κονδυλώδεις ῥίζας ἐδωδίμους (Alstroemeria L.).
ἀλσύλλιον (τὸ) νεώτ. ὑποκορ. τοῦ **ἄλσος** μικρὸν ἄλσος βλ.λ.)).
ἀλσχεδίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, εἶδος τιτανίτου (Alschedit).
ἀλσώδη (τὰ) νεώτ. βοταν. βλ. **ἀλσώδης** 3).
ἀλσώδης-ους-ες κ. μτγν. ὁ ἐν ἄλσει σύσκιος, σκιερός : Εὐρ.ΙΑ 14) **μή νυν μήτ' ἀλσώδεις ἵζου κρήνας·** || κ. νεώτ. ὁ εἰς ὃν φύονται ἄλση, ὁ δασώδης : Αἰλ.Ζ) 4,60 **τὰ ἀλσώδη χωρία καὶ τὰ δασέα·** 2) ἐπὶ φυτῶν - ὁ φυόμενος ἐν ἄλσει : Θεόφρ.Φ) 3,1,1 **τὰ ἀλσώδη** (ἐνν. δένδρα) **καὶ φίλυδρα, οἷον πλάτανον ἰτέαν λεύκην αἴγειρον πτελέαν,** ΠΔ Βασ.4,16,4 (καὶ ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία) **καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους·** 3) νεώτ. βοταν. ἀλσώδη (τὰ) φυλὴ τῆς οἰκογεν. **τῶν ἰοειδῶν,** περιλαμβάνουσα δένδρα ἢ θάμνους τῶν παρὰ τοὺς τροπικοὺς χωρῶν· **ἀ. ἀλσοδίνεια.**
ἄλσωμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ **ἄλσος** βλ. λ. συνών. νεώτ. κ. δημ. **δάσωμα** (τό).
ἀλσών-ῶνος (ὁ) μτγν. τὸ **ἄλσος** : 'Ακύλ. ἐν Βασ. 4,17,16 **ἐποίησεν ἀλσῶνας** ('Εβδ. **ἐποίησαν ἄλση**).
ἄλτ νεώτ. (γερμ. halten) στρατ. κ. γυμναστ. παράγγελμα ἐν τῇ διεθνεῖ φρασεολογίᾳ, ἐπιτάσσον εἴς τινα νὰ σταθῇ ἀκίνητος, σημαῖνον στῆθι ἢ στῆτε : **ἄλτ καὶ παρὰ πόδα.**
ἀλταζιμούθιον τηλεσκόπιον (τὸ) νεώτ. ἀστρον. ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου μετροῦνται συγχρόνως τὸ ὕψος καὶ τὸ ἀζιμούθιον τῶν ἀστέρων, καθ' ἣν στιγμὴν διέρχονται οὗτοι διὰ τοῦ κατακορύφου κύκλου, τὸν ὁποῖον διαγράφει ὀπτικὸς ἄξων τῆς διόπτρας τοῦ ὀργάνου.
ἀλταία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. βοταν. ἀλθαία βλ. λ.
ἀλταΐδες (αἱ) νεώτ. γεωγρ. αἱ μετὰ πτυχώσεων ὁροσειραί, αἱ ὁποῖαι ἐσχηματίσθησαν εἰς τὴν 'Ασίαν κατὰ τὴν ἀνθρακικὴν περίοδον τοῦ παλαιοζωικοῦ αἰῶνος, καὶ αἱ ὁποῖαι ἤρχιζον ἐκ τοῦ ῥωσικοῦ Altaï.
ἀλταΐτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν κασσιτερόλευκον κρυσταλλούμενον εἰς τὸ κυβικὸν σύστημα καὶ ἀπαντῶν εἰς τὰ 'Αλτάϊα (Altaïte).
ἀλτάνα (ἡ) δημ. (ἰταλ.) κ. **ἀρτάνα** μικρὸν ἐν κήπῳ ἢ αὐλῇ, παράτοιχον στενὸν χώρισμα, εἰς τὸ ὁποῖον φυτεύονται ἄνθη: **φύτεψα στὴν ἀλτάνα γαρυφαλιές.**
ἀλτεῖ 'Ησ. « ἀπορεῖ » (ἀνάγν. **ἀλύει**).
ἀλτενσταϊνία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ὀρχεοειδῶν,** περιλαμβάνον ἀρκετὰ εἴδη ἰθαγενῆ τῆς τροπικῆς 'Αμερικῆς.
ἀλτέρια (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ζῷα ἐγχυματικὰ τῆς οἰκογενείας τῶν **μονήρων,** τὰ ὁποῖα ζῶσιν ἐντὸς τῶν γλυκέων ὑδάτων καὶ παρασιτοῦσιν ἐπὶ ἄλλων ζωικῶν ὀργανισμῶν· ἄλλως **ἀλτηρία** (Halteria).
ἀλτερνανθήρα (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτ. γένος τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀμαρανθιδῶν** περιλαμβάνον πόας ἢ φυτὰ θαμνοειδῆ τῶν τροπικῶν χωρῶν.
ἀλτηρεία (ἡ) 'Ησ. « ἀφὴ τῆς χειρός ».
ἁλτῆρες (οἱ) (**ἅλλομαι** βλ.λ.) κ. νεώτ. βάρη ἐκ λίθου, μολύβδου, σιδήρου ἢ καὶ ἐξ ἄλλης ὕλης, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποίουν οἱ γυμναζόμενοι εἰς τὸ ἅλμα πρὸς ἀπόκτησιν μεγαλυτέρας φορᾶς : Κράτ. Κωμ.11 **ἁλτῆρσι χρῆσθαι,** 'Αριστλ.Πρ.881Β 5 **διὸ καὶ οἱ πένταθλοι ἅλλονται πλεῖον ἔχοντες τοὺς ἁλτῆρας ἢ μὴ ἔχοντες·** || νεώτ.γυμν. βάρη ἐκ δύο σιδηρῶν σφαιρῶν συνδεομένων διὰ σιδηρᾶς ῥάβδου χρησιμοποιούμενα εἰς διαφόρους γυμναστικὰς ἀσκήσεις.
ἁλτήρια (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ **ἁλτῆρες** βλ. λ. μικροὶ ἁλτῆρες : 'Αντυλλ. παρ' 'Ορειβ.1,532.
ἁλτηρία (ἡ) μτγν. ἡ χρῆσις ἁλτήρων, τὸ πηδᾶν μὲ τοὺς ἁλτῆρας βλ.λ. : 'Αρτεμίδ.1,57 **τὰ πηδήματα τὰ ἐν τῇ ἁλτηρίᾳ** (= **ἅλσει**)· 2) νεώτ. ζῳολ. γένος ζωΰφίων ἐγχυματογενῶν· ἄλλως **ἀλτέρια** βλ.λ.
ἁλτηριοβολία (ἡ) μτγν. ἡ βολή, τὸ ῥίψιμον **ἁλτηρίων** βλ.λ. : 'Αντυλλ. παρ' 'Ορειβ.1,532.
ἁλτηροβολία (ἡ) μτγν. ἡ βολή, τὸ ῥίψιμον ἁλτήρων βλ. λ. ἢ εἰδικῶς ἄσκησις διὰ περιστροφῆς τῶν χειρῶν, κρατουσῶν ἁλτῆρας : 'Ιάμβλ.Πυθ. 21,97 **οἱ δὲ καὶ ἁλτηροβολίᾳ ἢ χειρο ομίᾳ.**
ἁλτηρόφιλος-ον νεώτ. ὁ εὐνοῶν τὴν διὰ τῶν ἁλτήρων ἄσκησιν ἢ ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς αὐτήν : **οἱ ἐκ τῶν γυμναστικῶν μας ἁλτηρόφιλοι ὠργάνωσαν εἰδικὸν σωματεῖον.**
ἅλτης (ὁ) νεώτ. ἀθλητής, ἐπιδιδόμενος εἰς τὸ πήδημα, τὸ ἅλμα βλ. λ.
ἀλτικάμηλος (ἡ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος ὁπληφόρων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **τυλοπόδων** ἢ **καμηλιδῶν·** ζῷον εὑρεθὲν ἐν ἀπολιθώσει.
ἀλτικόλη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. ζῷον τρωκτικὸν τῆς οἰκογενείας τῶν μυϊδῶν ἀπαντῶν εἰς τὰ 'Ιμαλάϊα καὶ τὸ Θιβέτ (Alticola).
ἁλτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ **ἅλμα** βλ.λ. : Ξεν.ΚΠ 8,4,20 **οὐδ' ὁπωστιοῦν ἁλτικός εἰμι,** Πλούτ.Νομ.23 **ἁλτικὴ ὄρχησις** (ἡ τῶν Σαλίων ἱερέων)· || ὁ χρησιμοποιούμενος κατὰ τὸ πήδημα : 'Αριστλ.ΖΜ 683Β 3 **τὰ ἁλτικὰ μόρια·** 2) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **χρυσομηλιδῶν·** κάνθαρος μικρός, ζῶν ἐπὶ τῶν φυτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ ἐπιφέρει μεγάλας καταστροφάς (Haltica).
ἀλτικόσαυρος (ὁ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος δεινοσαύρων ἑρπετῶν ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **χαιλουριδῶν,** εὑρεθὲν ἐν ἀπολιθώσει.
ἀλτιλίκι (τὸ) δημ. (τουρκ.) παλαιότερον νόμισμα τουρκικὸν ἰσοδυναμοῦν πρὸς πέντε ἢ ἓξ γρόσια.
ἀλτιμπαρμάκης (ὁ) θηλ. -ισσα δημ. (τουρκ.) ὁ ἔχων ἓξ δακτύλους, ὁ ἑξαδάκτυλος.
Ἆλτις-ιος (ἡ) μτγν., παρὰ τοῖς 'Ηλείοις ἀντὶ **ἄλσος** βλ.λ. : Παυσ.5,10,1 **τὸ δὲ ἄλσος..., παρανοιήσαντες τὸ ὄνομα, Ἄλτιν καλοῦσιν.** ("Αλτις ὡς κύρ. ὄν. τὸ ἐν 'Ολυμπίᾳ ἱερὸν ἄλσος τοῦ Διός).
ἀλτίσσιμο (τὸ) δημ. (ἰταλ.) ὡς μουσικὸς ὅρος ἡ ὀξυτάτη φωνή.
ἄλτο (;) (1) 'Ησ. « πολὺ ἐλαφρόν ».
ἄλτο (τὸ) (2) δημ. (ἰταλ.) ὡς μουσικὸς ὅρος παλαιότερον ἡ ὑψηλὴ φωνὴ τοῦ ὀξυφώνου· || ἡ ἀντίστοιχος κατ' ἔκτασιν καὶ ὀξύτητα γυναικεία φωνή· πρβλ. **κοντράλτο·** 2) ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον μεταξὺ βιολίου καὶ βιολοντσέλλου· ἄλλως **βιόλα·** || πνευστὸν μουσικὸν ὄργανον χάλκινον, τῆς σειρᾶς τῶν σαξοφώνων.
ἆλτο βλ. **ἅλλομαι.**
ἀλτοβιόλα (ἡ) δημ. (ἰταλ.) μουσ. ἔγχορδον ὄργανον μεταξὺ βιόλα σοπράνο καὶ βιόλα μπάσσο (Altoviola).
ἀλτός 'Ησ. « καὶ **ἀλτρός·** μισθός ».
ἀλτρόζη (ἡ) νεώτ.χημ.σάκχαρον, μία ἀπὸ τὰς ἀλδοεξόζας, παρασκευαζομένη μετὰ τῆς ἀλλόζης βλ. λ.
ἀλτρός βλ. **ἀλτός.**
ἀλτρουϊσμός (ὁ) νεώτ. (λατ.) ἐν τῇ διεθνεῖ φρασεολ. ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη κ. ὑπὲρ αὐτοῦ μέριμνα, ἡ φιλαλληλία· ἀντίθ. ἐγωϊσμός.
ἀλτρουϊστής (ὁ) νεώτ. θηλ. -ίστρια ὁ αἰσθανόμενος ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μεριμνῶν, ὁ ἔχων ἀλτρουϊσμὸν βλ.λ.
ἀλτρουϊστικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀλτρουϊσμὸν βλ.λ. : **ἀλτρουϊστικὰ αἰσθήματα.** 'Επίρρ. **ἀλτρουϊστικῶς** δημ. **-ά.**
ἀλυγαριά (ἡ) δημ. βοταν. τὸ φυτὸν **ἄγνος, δένδρον** ἢ θάμνος· συνών. λυγαριά, λυγιά.
ἀλυγισιά (ἡ) νεώτ. δημ. **-ιά** ἡ ἰδιότης τοῦ ἀλυγίστου, βλ. λ. ἡ ἀκαμψία.
ἀλύγιστα ἐπίρρ. δημ. ἀλυγίστως βλ.λ.
ἀλύγιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καμπτό-

μένος, ἢ ὁ μὴ καμφθείς· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καμφθῇ, ὁ ἄκαμπτος: **ἀλύγιστο δοκάρι**· 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἀδάμαστος, ἄτεγκτος: **ἀλύγιστη θέληση**· || κ. ὁ ἀμετάπειστος, ὁ ἰσχυρογνώμων.

ἀλυγίστως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀλύγιστα** ἀκάμπτως, κατὰ τρόπον ἀλύγιστον βλ.λ.

ἄλυγος-ον Ἡσ. «ἄνευ μάστιγος».

ἄλυδα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα ἡμίπτερα τοῦ ἀθροίσμ. τῶν ρυγχωτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **κορέων**, ἔχοντα λεπτὸν ἐπίμηκες σῶμα, ζῶντα εἰς τὰ δάση.

ἀλύδαινος Σουΐδ. «ὁ κακὸς ἄνεμος».

ἀλύδοιμος-ον μτγν.: Ἡρῳδιαν.Ι,72,Σουΐδ. «ἀλ- ὁ οἰκτρός»· 2) Ἡσ. «**ἀλύδοιμον**· πικρόν· παρὰ Σώφρωνι (139)».

ἀλύζα (;) Ἡσ. «ἄλυπον».

ἀλύζω μτγν. (μέλλ. **ἀλύξω**) **ἀλύω** βλ.λ.: Γαλ. ἐν Λεξ.Ἱππ. «**ἀλύζει**· ἀπορεῖ, ῥιπτάζεται».

ἀλύη (ἡ) μτγν. μέρος τοῦ ἀρότρου, ἐν ᾧ προσαρμόζεται ἡ **ἐχέτλη** βλ. λ.: Ἐρατοσθ. παρ' ΕΜ 173,24 «τὸ διὰ τοῦ ἐλύματος διαβεβλημένον ξυλάριον, εἰς ὃ ἡ ἐχέτλη καθίεται».

ἀλύθι (τό) δημ. κ. **λύθι** τὸ ἄωρον σῦκον· || συνεκδ. τὸ ἄρρεν σῦκον, ὁ χειμερινὸς καρπὸς τῆς ἀγρίας ἄρρενος συκῆς· ἄλλως **ὀρνός, ὀρνιός**.

ἀλυκᾶτος-η-ον μτγν. ὁ ἀλατισμένος, ὁ ἀλατιατὸς ἐπὶ ἰχθύων, παστός: Ξενοκρ.149: **ἀλυκᾶτοι** (κεστρεῖς), ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸ **ἀκρόπαστοι**.

ἀλυκεία (ἡ) μτγν. ἀλάτισμα, **ἅλμευσις** βλ. λ., πάστωμα: Πτολ.Τετρ.181,19 ταριχείας ἢ ἀλυκείας.

ἀλύκη (ἡ) (δ.γ. **ἀλυκή**) **ἄλυσις, ἀλυσμός** βλ. λ. ἀνησυχία, ταραχή: Ἱππ.Ἀφορ.7,56 **ἀλύκην, χάσμην, φρίκην**, Ἐρωτιαν. «ἀλ-· ἀπορία μετὰ χάσμης».

ἀλυκή (ἡ) βλ. **ἀλύκη**.

ἀλυκή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ θάλασσα: Ἐπιφάν.Αἱρ.53 **πέραν τῆς ἀλυκῆς** ἤτοι **νεκρᾶς καλουμένης θαλάσσης**· 2) εἶδος φαγητοῦ: Πάπ. **τιμὴ ζύτου καὶ ἀλυκῆς τῷ δεῖνα**, αὐτ. **ἔκ τε τῆς ἀλυκῆς καὶ τοῦ ὄξους**· 3) νεώτ. κ. δημ. ἐπίπεδος χαμηλὴ παραλία ἀργιλώδης ἔκτασις διευθετουμένη οὕτως, ὥστε δι' ἐξατμίσεως θαλασσίου ὕδατος νὰ παρασκευάζεται ἅλας.

ἀλυκίς-ίδος (ἡ) μτγν. πηγὴ ἁλμυροῦ ὕδατος: Στράβ.4,1,6 **χωρίον ὕφυδρον.. ἀλυκίδων μεστόν**· 2) ἁλμυρότης: Ἐρασίστρ. παρ' Ὀρειβ.5, 230 ἀλυκίδα **ἔχει τὰ ὕδατα**.

ἀλυκός-ή-όν (ἀ. **ἁλικός** κ. **ἀλυκοῦς**) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἁλμυρός· Μοῖρ. «**ἀλυκὸν** Ἀττικῶς, **ἁλικὸν** κοινῶς»: Ἱππ.Ἀέρ.1 **ἀλ- ὕδατα**· ἀντίθ. γλυκέα, Ἀριστφ.Λυσ.403 **νὴ τὸν Ποσειδῶ τὸν ἀλυκόν**, ΠΔ'Αρ.34,3 **ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς**, Πάπ. **τυρὸς ἀλυκός**· || ὁ ὑφάλμυρος: Θεόφρ.ΦΙ 4,3,5· 2) δημ. σπαν. **ἀλυκοὶ** ὡς οὐσ. οἱ παστοὶ ἰχθύες.

ἀλυκόσμυρνα (ἡ) μτγν. εἶδος σμύρνας (μύρου τινὸς ρητινούχου ἔχοντος ταριχευτικὰς ἰδιότητας): Ἱππιατρ. 52 **ἀλυκόσμυρναν, μάνναν, λίβανον**.

ἀλυκότης (ἡ) ἁλμυρότης: Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,17,δ **ἡ ἀλυκότης τῶν ὑδάτων** (δ.γ. **ἁλικότης**).

ἀλυκρός-ά-όν μτγν. θερμός, χλιαρός· Ἡσ. «**ἀλυκ[ρ]όν**· χλιαρόν· ψυχρόν· οἱ δὲ θερμόν», Σουΐδ. χλιαρά: Νίκ.Ἀλεξ.386 **γλυκὺ νείμειας ἀλυκ[ρ]ότερον δεπάεσσι**.

ἀλυκτάζω (βλ. **ἀλύω, ἄλυκτος**) μόνον ἐν τῷ παρατ. περιπλανῶμαι ἀνήσυχος, φοβισμένος: Βακχ.10,93 **κατὰ δάσκιον ἠλύκταζον ὕλαν φεῦγόν τε**· || περιπίπτω εἰς ἀγωνίαν, ἀμηχανίαν, ἀπογοήτευσιν: Ἡρ.9,70 **ἀλύκταζόν τε οἷα ἐν ὀλίγῳ χώρῳ πεφοβημένοι**· Ἡσ. «**ἀλυκτάζει**· κρύπτεται, φοβεῖται, ἀπορεῖ, λύσιν μὴ εὑρίσκει».

ἀλυκταίνω ΕΜ «**ἀλυκταίνειν**· φεύγειν», Ζωναρ. 138 «**ἀλυκτεῖν** (βλ. λ.) **ἀλυκταίνειν**· δυσφορεῖν, ἀγανακτεῖν».

ἀλυκτοπέδη (ἡ) συνήθ. ἐν τῷ πληθ. **ἀλυκτοπέδαι, πέδαι** (δεσμά) **ἄλυκτοι** πιθαν. ἄθραυστοι ἢ ἄλυτοι, μὴ δυνάμεναι νὰ λυθῶσιν: Ἡσίοδ.Θ 521 **δῆσε δ' ἀλυκτοπέδῃσι Προμηθέα** (σχόλ. «ἀλυκτοπέδαις», ΕΜ «ὧν οὐκ ἔστι λυθῆναι»), ΑΠ 12,160 **οἴσω καὶ χαλεπῆς δεσμὸν ἀλυκτοπέδης**.

ἄλυκτος-ον ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ, ὁ ἄφευκτος: Ἐπιγρ.**ἄλυκτοι φόνοι**, Σουΐδ.«**ἄλυκτον**· τὸ ἄφυκτον», Ζωναρ. «**ἄλυκτον**· ὃ οὐ δύναταί τις φεύγειν»· || κατ' ἄλ. **ἄλυκτος** ἀντὶ ἄλυτος.

ἀλυκτοσύνη (ἡ) Σουΐδ. «ἔκκλισις»· 2) Ἡσ. «ἀκοσμία» βλ. **ἀλυκτῶ, ἄλυκτος**.

ἀλυκτρόν Ἡσ. «εὔδινον».

ἀλυκτῶ-έω (1) κ. **ἀλυκταίνω** διατελῶ ἐν ἀμηχανίᾳ, ἀδημονῶ, θλίβομαι, δυσφορῶ: Ἱππ.Γυν.1.5 **ἀσιτέει καὶ ἀλυκτέει** (Ἐρωτιαν. «οὐκ ἠρεμεῖ», Γαλ. (;) «ἀπορεῖ», πρβλ. ΕΜ «**ἀλυκταίνειν** κλαίειν λυπεῖσθαι, δυσφορεῖν»: Φώτ.,ΑΒ,Εὐστ.1636 «**ἀλυκτεῖν**· δυσφορεῖν»· || μτχ. ἀόρ. μετὰ μτβ. σημ. **ἀλυκτήσας** Ἡσ. «ἀπειλήσας», ΕΜ «θορυβήσας» βλ. κ. **ἀλαλύκτημαι ἀλύω, ἄλυκτος**.

ἀλυκτῶ-έω (2) ὑλακτῶ, γαυγίζω, **ἀλυχτάω**: Ἡσ. «**ἀλυκτεῖ** ὑλακτεῖ, Κρῆτες», ΕΜ «**ἀλυκτένω**, τὸ ὑλακτέων» κατὰ μετάθεσιν φωνηέντων ἀντὶ ὑλακτῶ

ἀλυκώδης-ους-ες κ. μτγν. ὁ ὡς ἁλμυρός, ὁ ὑφάλμυρος: Ἱππ.Διαίτ. (νόθ.) 2 **γλῶσσα τρηχείη, ξηρή, ἀλυκώδης**, Θεόφρ.ΦΙ 9,11,2 **φλοιὸν ἀλυκώδη** (δ. γ. **ἁλικώδη**).

ἀλύμαντος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ παθὼν ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πάθῃ ὑπό τινος βλάβην, ὁ ἀβλαβής, ἀναλλοίωτος, ἀνέπαφος: Πλούτ.Ἠθ.5 Ε **νόσῳ δ' ἀδιάφθορος, γήρᾳ δ' ἀλύμαντος**· || νεώτ. τὸ οὐδ. -ον ὡς οὐσ.: **τὸ ἀλύμαντον τῶν σφραγίδων** (τὸ ἄθικτον). Ἐπίρρ. **ἀλυμάντως**.

ἀλυμία (ἡ) δημ. βοταν. φυτὸν βλ. **ἄλιμος, ἅλιμον**.

ἀλύνει Ἡσ. «φύει».

ἀλυξίκ (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀποκυνωδῶν**, περιλαμβάνον εἴδη ἰθαγενῆ τῆς Μαδαγασκάρης, τῆς τροπικῆς Ἀσίας καὶ τῆς Αὐστραλίας.

ἄλυξις-εως (ἡ) κ. μτγν. ἀποφυγή, διαφυγή (βλ. ἀλύσκω, ἀλύω): Αἰσχ.Ἀγ.1299 **οὐκ ἔστ' ἄλυξις, ἐς φάος**· Κόϊντ.Σμ.12,212, Ζωναρ. «ἀπόπτησις, φυγή».

ἄλυπα ἐπίρρ. δημ. ἀλύπως βλ. λ.

ἀλυπησιά (ἡ) δημ. τὸ μὴ λυπεῖσθαι, μὴ συμπονεῖν, ἡ ἀναλγησία, ἡ σκληρότης: **τέτια ἀλυπησιὰ δὲν εἶδα σὲ ἄλλον πατέρα**.

ἀλύπητα ἐπίρρ. δημ. ἀλυπήτως βλ. λ.· 2) χωρὶς συναίσθημα λύπης, ἀνηλεῶς, ἀσπλάγχνως, ἀλύπητα: **τὸν ἔδειρε ἀλύπητα ὡς ποὺ ἔφτυσε αἷμα**, Ἐρωτόκρ.Δ 1823 **βλέποντας πῶς λαβώνονται, κι ἀλύπητα πληγώνου**.

ἀλύπητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λυπούμενος, ὁ μὴ θλιβόμενος ἢ μὴ θλιβείς, ὁ μὴ ἕνεκα λύπης καταβαλλόμενος, ταλαιπωρούμενος, ὁ ἄνευ λύπης: Σοφ.Τρ.168 **τὸ λοιπὸν ἤδη ζῆν ἀλυπήτῳ βίῳ**, Πορφ.Ἀποχ.3,27 **ἵνα τὴν φύσιν διαφυλάξωσιν ἀλύπητον καὶ ἀνενδεᾶ ὧν ὀρέγεται**, δημ. **ζωὴ ἥσυχη κι ἀλύπητη**· || νεώτ. κ. δημ. ἀνηλεής, ἄσπλαχνος, ἀπόνετος, σκληρός: δημ. **ἀλύπητος πατέρας**, -**ἔφαγε ξύλο ἀλύπητο**, Ἐρωτόκρ.Δ 519 **στὸν κόσμο ἂς τὸ γρικήσουνε, ἀλύπητε γονή μου**· 2) νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ ἀνάξιος λύπης· 3) ἐνεργ. ὁ μὴ προκαλῶν λύπην ἢ πόνον: Ἱππ.Ἐγκατ.39 **ἀλύπητος κόλλησις**, Σοφ. ΟΚ 1662 **τὸ νερτέρων εὔνουν διαστὰν γῆς ἀλύπητον βάθρον** (ὅπου δ.γ. **ἀλάμπετος** βλ.λ.).

ἀλυπήτως ἐπίρρ. κ. μτγν., δημ. ἀλύπητα κατὰ τὴν ἐνεργ. σημασ. τοῦ ἀλύπητος βλ. λ. χωρὶς πρόκλησιν λύπης ἢ πόνου: Πλάτ.Νόμ.958 Ε **δέχεται τὰ σώματα ἀλυπήτως τοῖς ζῶσι**, Κλήμ. Ἀλ.Στρωμ.7,70 **ἀνηδόνως τε καὶ ἀλυπήτως**.

ἀλυπία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἔλλειψις λύπης; ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς λύπης (ἢ πόνου): Πλάτ.Ἀξ.371D **ἀκήρατος ἀλυπία καὶ ἡδεῖα δίαιτα,** Σωτάδ. παρὰ Στοβ.4,34,9 **ἀλυπία ἡμέρας μιᾶς·** 2) τὸ μὴ αἰσθάνεσθαι λύπην, θλῖψιν : Πλάτ.Ὁρισμ.412C «ἕξις, καθ' ἣν ἀνέμπτωτοί ἐσμεν εἰς λύπην», Δημήτρ.Βυζ. παρ' Ἀθην.452D **ἀλυπίαν ἀσκεῖν·** 3) ἡ πρόληψις, ἡ ἀποφυγὴ τῆς λύπης ἐκ πόνου σωματικοῦ ἢ ψυχικοῦ : Θεόφρ.Φ| 2,4,2 **πρὸς κουφότητα καὶ ἀλυπίαν ὀσπρίων** (ἐπὶ εὐπεψίας), Πλούτ.Ἠθ.833C **ἀλυπίας τέχνην συνεστήσατο** (σχόλ. «δύναται τοὺς λυπουμένους διὰ λόγων θεραπεύειν».

ἀλυπιάς-άδας (ἡ) **τὸ ἄλυπον** βλ. **ἄλυπος** 2).

ἀλυπίνη (ἡ) νεώτ. τοπικὸν ἀναισθητικὸν φάρμακον, συγγενὲς τῇ κοκκαΐνῃ (Alypinum).

ἄλυπος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. γεν. ὁ ἄνευ λύπης· εἰδ. μετὰ παθ. σημ. ὁ ἀπηλλαγμένος λύπης, ὁ ἀμέριμνος· συχν. παρὰ Τραγ. (πλὴν Αἰσχ.) : Εὐρ.ΙΑ 163 **οὔπω γὰρ ἔφυ τις ἄλυπος**· μετὰ γεν. : Σοφ.ΟΚ 1519 **ἄλυπα γήρως** (ἄνευ τῶν θλίψεων τοῦ γήρατος)—ἐμπροθέτως Πάπ. **ἄλυποι γίνεσθε περὶ ἐμοῦ·** || οὐδ. **τὸ ἄλυπον** ὡς οὐσ. ἡ **ἀλυπία** βλ. λ.· || ὁ μὴ αἰσθανόμενος λύπην, καὶ συνεπῶς ὁ ἀπαθής : Ἀριστλ.Φυσ. **τὸ ἄλυπον τῶν ὄνων·** 2) μετὰ ἐνεργ. σημασ. ὁ μὴ προκαλῶν λύπην, πόνον (σωματ. ἢ ψυχ.), ὁ μὴ ἐπαχθής, μὴ ὀχληρός : Ξεν.Οἰκ.8,8 **ἄλυποι ἀλλήλοις εἰσὶν οἱ ἐμπλέοντες,** Ἑρμιππ.82 **ἄλυπος αἶνος·** 3) κ. νεώτ. **τὸ ἄλυπον,** ἄλλως **ἀλυπιάς** εἶδος φυτοῦ, θαμνίον ἀειθαλὲς (globularium alypum), κληθὲν οὕτω ἐκ τῆς ἰδιότητος, τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ καταπαύῃ τοὺς πόνους· πρβλ. Πλίν.Φ| 27,22,Παῦλ. Αἰγ.7,4-δημ. στουρέκι, τσουρέκι, σιδέρι, ἀλληλούϊα, τῆς προβατίνας τὸ χορτάρι· 4) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **γλοβουλαριδῶν** περιλαμβάνον φυτὰ ποώδη ἢ θαμνώδη, πολυετῆ, ἰθαγενῆ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας.

ἀλυπῶ-έω εἶμαι ἀπηλλαγμένος ἀπὸ λύπας : Ἐπιγρ. **ἀλύπει** (προστ.).

ἀλύπως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἄλυπα** χωρὶς συναίσθημα λύπης, πόνου (σωματικοῦ ἢ ψυχικοῦ), συνεκδ. ἀμερίμνως : Πλάτ.Πρωτ.358B **ἀλύπως ζῆν καὶ ἡδέως,** Λυσ.24,10 **ὅπως ὡς ἀλυπότατα μεταχειριοῦνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος,**- Πάπ. **εἰ ἔρρωσαι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀλύπως ἀπαλλάσσεις, εἴη ἄν·** 2) χωρὶς νὰ προκαλῆται λύπη, ἐνόχλησις : Ἰσοκρ.12,5 **ἀλύπως τοῖς ἄλλοις ζῆν.**

ἄλυρος-ον ὁ ἄνευ λύρας, ὁ μὴ συνοδευόμενος ὑπὸ λύρας : Εὐρ.Ἀλκ.447 **ἄλυροι ὕμνοι** (θρῆνοι ἐπιτάφιοι συνοδευόμενοι ὑπ' αὐλοῦ κ. οὐχὶ ὑπὸ λύρας), Σοφ.ΟΚ 1223 **Ἄϊδος μοῖρ' ἄλυρος.**

ἄλυς-υος (ὁ) τὸ πλανᾶσθαι τῇδε κἀκεῖσε, ἡ περιπλάνησις· «**ἄλ- πλάνη**»· 2) **διέγερσις,** ἀδημονία, ἐρεθισμός· Φώτ.,Εὔστ.1636 «ἄλυς,ἄλη, ῥιπτασμός»: Ἱππ.Ἐπιδ.Ι· 3) λύπη, ἀνία, ὀχληρότης : ΕΜ «ἄλ- ἀπορία,λύπη»,Ἡσ.«ἀπορία, βλάβη» : Πλούτ.Εὔμ.11 **ἄλυς τῶν ὑπὸ τῆς ἀπραξίας μαραινομένων.**

ἄλυσα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα ὑμενόπτερα τῆς οἰκογεν. **τῶν βομβυλιδῶν,** τῆς ὁποίας ἓν εἶδος εἶναι κοινὸν ἐν Εὐρώπῃ (Alysa).

ἀλυσείδιον (τὸ) ἀλυσίδιον βλ.λ.

ἀλυσέλικτρον (τὸ) νεώτ. ναυτ. μέρος τοῦ «ἐργάτου» τῶν πλοίων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τυλίσσεται ἡ ἀνασυρομένη ἄλυσις τῆς ἀγκύρας.

ἀλυσηδόν ἐπίρρ. μτγν. ἐν ἀλύσεσι : Μαν.4,486 **εἱρκτὰς οἰκήσαυσι φυλασσόμενοι ἀλυσηδόν** (πρβλ.αὐτ.1,314 **φυλ- ἀλύσεσιν**).

ἀλυσθαίνω μτγν. εἶμαι ἀσθενής, ἀδύνατος· Φώτ., Αδ «**ἀλ- ἀδυνατεῖν**»· || ἀγωνιῶ, ἀδημονῶ, ἀνυπομονῶ· ΕΜ «**ἀλυσθαίνεις** (δ. γ. **ἀλισθ-**, πρβλ. Ἡσ. «**ἀλυσθένεις**· ἀσθενεῖς)· ἀδημονεῖς, τρέμεις»: Νικ.Θηρ.427 **νόος ἀλυσθαίνοντος·** || ἀνιῶ, στενοχωροῦμαι· Ἡσ. «**ἀλυσθαίνει** (δ.γ. **ἀλυσθενεῖ, ἀλισθένει**)· ἀσθενεῖ, ἀνιᾶται» : Ἱππ.Νούσ.2,54 **οὐκ ἀνέχεται οὔτε καθήμενος οὔτε κείμενος οὔτε ἑστηκώς, ἀλλ' ἀλυσθαίνει** (δ.γ. **ἀλλὰ δυσθενέει**).

ἀλυσθένεια (ἡ) ΕΜ «ἀσθένεια».

ἀλυσθμαίνω μτγν. **ἀλυσθαίνω** βλ. λ. : Καλλ.4, 211 **εἶπε δ' ἀλυσθμαίνουσα,** σχόλ. «πνευστιῶσα».

ἀλύσι (τὸ) δημ. ἡ ἄλυσις : δ.τραγ. **πὄχουν τ' ἀλύσια στὸ λαιμὸ τὶς βράκες στὰ ποδάρια.**

ἀλυσίβα (ἡ) δημ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ **ἀλισίβα** βλ.λ.

ἀλυσίδα (ἡ) δημ. ἡ ἄλυσις : **ἡ ἀλυσίδα τοῦ ρολογιοῦ μου εἶναι χρυσῆ, - ἡ ἀλ- τοῦ σταυροῦ·** 2) ἐν τῇ λαϊκῇ τέχνῃ, εἶδος κεντήματος ἐπὶ κιλιμίου ἢ ἄλλου ὑλικοῦ ἐν εἴδει ἀλύσεως βλ. λ.

ἀλυσιδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ **ἀλυσίδα** βλ.λ.

ἀλυσίδετος-ον κ. νεώτ. ὁ δι' ἀλύσεων δεδεμένος, ἀλυσόδετος, ἀλυσοδεμένος· Ἡσ. «ἀλύσει δεδεμένος» : Πολύβ.5,23 (δ.γ. **ἀλυσιδωτός** βλ.λ.).

ἀλυσίδιον (τὸ) ἢ **ἀλυσείδιον** μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ **ἄλυσις** βλ.λ. : Ἥρων 1,176 **ἀλυσ[ε]ίδια ἀποδεδέσθω,** Φιλ.2,152· 2) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος, ὑπαγόμενον εἰς τοὺς **μύκητας,** ἀναπτυσσόμενον ἐπὶ σεσηπότων ξύλων.

ἀλυσιδῶ-όω μσν., νεώτ. κ. δημ. **ἀλυσιδώνω** δένω μὲ ἄλυσιν, περνῶ εἰς ἀλυσίδα, ἀλυσοδένω : ΚΜανασσ.228 **χρυσῆν.. σειρὰν ἀλυσιδοῦντ'**· 2) νεώτ. κ. φράσσω μὲ ἄλυσιν ἢ ἀλύσεις· 3) νεώτ. ἑνώνω διαδοχικῶς ἀγκύλια ἢ κρίκους.

ἀλυσίδωμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ δι' ἀλύσεως δέσιμον· || φραγμὸς μὲ ἀλύσεις.

ἀλυσιδωμένος-η-ο δημ. παθ. μτχ. τοῦ **ἀλυσιδώνω** βλ. λ. ὁ ἀλυσίδετος, ὁ ἀλυσοδεμένος.

ἀλυσιδώνω νεώτ. κ. δημ. ἀλυσιδῶ βλ.λ.

ἀλυσίδωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀλυσιδώνειν, τὸ συνδέειν, τὸ πλέκειν ἐν ἀλύσεσι : Εὔστ. 1154,34 **τελαμὼν εἶχέ τι ἀλυσιδώσεως** (ἦτό πως ἀλυσιδωτὸς βλ. λ.).

ἀλυσιδωτός-ή-όν (δ.γ. **ἀλυσειδ-**) μτγν., μσν. νεώτ. κ. δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ ἀλύσεις, ὁ πλεγμένος ἐν εἴδει ἀλύσεως : Πολύβ.6,23,15 **ἀλυσιδωτοὺς θώρακας** (δ. γ. **ἀλυσιδέτους** βλ.λ.), ΠΔ Ἔξ.28,22 **κρωσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἀλυσιδωτὸν ἐκ χρυσίου καθαροῦ,** Στράβ.3,3,6 **λινοθώρακες οἱ πλείους σπάνιοι δὲ ἀλυσιδωτοῖς χρῶνται** (ἐνν. θώραξι), Ἀθήν.5,194D **ἐν θώραξιν ἀλυσιδωτοῖς καθοπλισμὸν ἔχοντες·** || νεώτ. κ. δημ. ὁ σχῆμα ἀλύσεως ἔχων.

ἀλυσίκαρπος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδροπῶν,** περιλαμβάνον φυτὰ τῶν θερμῶν χωρῶν.

ἀλυσίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. σκευασία ἐκ φυτικῶν ὀξέων, χρήσιμος εἰς τὴν θεραπευτικήν.

ἀλύσιον (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον ὑμενόπτερον τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἰχνευμονιδῶν,** τοῦ ὁποίου αἱ κάμπαι ζῶσιν παρασιτικῶς ἐπὶ ἄλλων ἐντόμων (Alysia)· 2) νεώτ. βοταν. φῦκος τῆς τάξεως τῶν **ἐρυθροφυκῶν** (Alysium).

ἀλύσιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἄλυσις** ἀλυσίδιον, ἀλυσιδάκι : Ἐπιγρ. **ἀστραγάλιον ἀλυσίῳ χαλκῷ δεδεμένον,** Μέν.258 **περὶ τὸν τράχηλον ἀλύσιον·** Ἡσ. «τὸ περὶ τὸν τράχηλον πλόκιον».

ἄλυσις-εως (ἡ) μτγν. ἀδημονία, ἀλυσμός βλ. λ. : Γαλ.19,75 «ἀλυσμόν, ὅπερ καὶ **ἄλυσιν** τινα καὶ ἀπορίαν, ὃ δὴ καὶ ῥιπτασμὸν καλοῦσι».

ἅλυσις-εως (ἡ) κ. μτγν. κ. νεώτ. σειρὰ κρίκων συνδεδεμένων πρὸς ἀλλήλους εἰς συνεχὲς καὶ εὐχερῶς στρεφόμενον σύνολον· δημ. ἀλυσίδα κ.ἄλυσος : Ἡρ.9,74 **ἀλύσει δεδεμένη ἄγκυρα·** νεώτ. **ἐκόπη ἡ ἄλυσις τῆς ἀγκύρας·** || ὡς γυναικεῖον κόσμημα : Πολυδ.10,167 «ἡ δὲ ἄλυσις οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ δεσμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ γυναικείου κόσμου ὠνόμα-

σται παρ' 'Αριστφ. », πρβλ.'Αριστφ.ἀπ.320,12 - γεν. ὡς πολύτιμον ἐξάρτημα διαφόρων ἀντικειμένων : 'Επιγρ. **σφραγῖδες, ἁλύσεις χρυσᾶς ἔχουσαι·** 2) ἐν περιληπτικῇ ἐννοίᾳ· τὰ δεσμά : Πολύβ.4,76,5 **εἰς τὴν ἅλυσιν ἀπάγειν·** 3) κρίκος ἁλυσιδωτῆς πανοπλίας· πρβλ. 'Αρρ.Τακτ.3,5· 4) νεώτ. μτφ. συνεχὴς ἀκολουθία ὁμοιοσχήμων ἢ ὁμοειδῶν πραγμάτων : **ἅλυσις ὀρέων,- ἅλυσις μαγνητική** σύνολον μικρῶν μαγνητῶν διατεταγμένων ἐπαλλήλως **-ἅλυσις ἠλεκτρική** σύστημα ἀγωγῶν κατὰ σειρὰν διατεταγμένων καὶ εὑρισκομένων εἰς ἠλεκτρικὴν ἐπαφὴν πρὸς ἀλλήλους· || **ἅλυσις ἀερίων** ἠλεκτροπαραγωγὸν στοιχεῖον, τοῦ ὁποίου ἡ ἠλεκτρεγερτικὴ δύναμις ὀφείλεται εἰς δύο ἀερικὰ ἠλεκτρόδια τοῦ αὐτοῦ ἀερίου ὑπὸ διάφορον πίεσιν ἢ δύο ἀερίων διαφόρου χημικῆς συστάσεως ὑπὸ τὴν αὐτὴν πίεσιν - **ἅλυσις χημική** σύστημα πολυπλόκων ὀργανικῶν ἑνώσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἄνθραξ χρησιμεύει ὡς κρίκος - **ἅλυσις ἁρμονική** (μουσ.) συμμετρικὴ πορεία τῶν φωνῶν, καθ' ἣν αὗται προχωροῦσαι σχηματίζουσι τὰ αὐτὰ ἁρμονικὰ διαστήματα - **ἅλυσις πλανητική** (θεοσφ.) σύστημα σφαιρῶν, αἵτινες ἀπαρτίζουσιν ἓν πλανητικὸν σύστημα - **ἅλυσις ἐπιχειρημάτων** (λογ.) σειρὰ εἴδους τινὸς συλλογισμῶν· 5) νεώτ. ζῳολ. γένος σκωλήκων ἐνδοπαραθετικῶν, ἐχόντων σῶμα μαλακόν, ἐπίμηκες, δακτυλιωτὸν (Halysis).

ἀλυσιτέλεια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἔλλειψις ὠφελείας, τὸ ἀσύμφορον, βλάβη, ζημία : Πολύβ.4,47,1 **μεγάλης γενομένης τῆς ἀλυσιτελείας·** || νεώτ. κ. τὸ ἀνωφελές : **ἀλυσιτέλεια ἀστυν. μέτρου.**

ἀλυσιτελής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀποφέρων ὠφέλειαν ἢ κέρδος, ἀνωφελής, ἀσύμφορος· 'Ησ. « **ἀλυσιτελές, ἀσύμφορον, ἀνωφελές** » : Πλάτ.Κρατ. 417 D **καὶ ἀλυσιτελὲς καὶ ἀκερδές·** || νεώτ. κ.**ματαία καὶ ἀλυσιτελὴς προσπάθεια** - ἐπὶ προσώπων : Δημ.188,13 **φίλον μὲν ἀλυσιτελῆ, συμφέροντα δ' ἐχθρόν·** 2) ἰατρ. ἐπὶ συμπτωμάτων, ὁ μὴ εὐνοϊκός, ὁ δυσμενής : 'Ιππ.Προγν.14, αὐτ. Κῳακ.393 **πταρμὸς τούτοις οὐκ ἀλυσιτελής·** ὑπερθετ. **ἀλυσιτελέστατος** : Αἰσχίν.1,105 (ἐν τῇ 1ῃ σημ.).

ἀλυσιτελῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀσυμφόρως, ἀνωφελῶς ἢ ἐπιβλαβῶς, ἐπιζημίως : Ξεν.'Απομν.1,7,2 **κακοδοξῶν . . καὶ ἀλυσιτελῶς καὶ καταγελάστως βιώσεται,** 'Ιώσ.ΑΙ 15,6,6 **ἀλυσιτελῶς μὲν αὐτῷ, συμφερόντως δὲ σοί.**

ἁλυσίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζῳολ. γένος κοραλλίων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἁλυσιτιδῶν** βλ.λ.· ἀποτελεῖται ἐξ ὁμοειδῶν σωληνοειδῶν ἀτόμων συγκεκολλημένων διὰ τῶν ἀντιθέτων πλευρῶν.

ἁλυσιτίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζῳολ. ὁμοιογένεια κοραλλίων τῆς κατηγορίας τῶν **τραπεζοειδῶν,** σχηματίζουσα ἀποικίας ἐκ μακρῶν **κυλινδρικῶν,** ἐνίοτε διμόρφων σωλήνων, οἵτινες συγκολλῶνται πρὸς ἀλλήλους διὰ τῆς στενῆς αὐτῶν πλευρᾶς.

ἀλυσκάζω ἀποφεύγω, διαφεύγω : 'Οδ.Ρ.581 **ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων·** || προσπαθῶ νὰ διαφεύγω : 'Ιλ.Ε 253 **οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι.**

ἀλύσκω μέλλ. **ἀλύξω,** ἀόρ. **ἤλυξα** (ἐπ. τραγ.), μέσ. μέλλ. **ἀλύξομαι** (πρβλ. **ἀλέομαι ἀλεύομαι**) διαφεύγω, ἐκφεύγω, ξεφεύγω : 'Ιλ.Κ 371 **οὐδέ σέ φημι δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον,** Σοφ.'Αντ.488 **οὐκ ἀλύξετον μόρου κακίστου·** || καθ' ἑαυτό, ἐκφεύγω, σῴζομαι : 'Οδ.Χ 460 **ὅθεν οὔπως ἦεν ἀλύξαι,** 'Ησίοδ.ἀπ.16 **ἄλυξεν ἐν Γερήνῳ** (διεσώθη καταφυγὼν εἰς Γ.). —2) περιπλανῶμαι ἀδιακόπως (ἢ ἀνήσυχος) ἀλύω βλ. λ. : 'Απολλ.Ρ 4,57 **οὐκ ἄρ' ἐγὼ μούνη μετὰ Λάτμιον ἄντρον ἀλύσκω.**

ἀλυσμός (ὁ) (**ἀλύω**) ἡ τῆς ψυχῆς ἀγωνία, ἡ ἀδημονία, ἡ θλῖψις· || εἰδ. ἐπὶ νοσούντων, οἵτινες κατάκεινται ἐπὶ τῆς κλίνης : 'Ιππ.Γυν.1,11 **πολὺς ἀλυσμὸς** Γαλ. « **ἀλυσμὸν·** ἀλυ[σί]ν τινα καὶ ἀπορίαν, οἱ δὲ καὶ ῥιπτασμὸν καλοῦσιν ».

ἀλυσμώδης-ους-ες ὁ ἐν ἀλυσμῷ βλ. λ. διατελῶν : 'Ιππ. Προγν.167.

ἁλυσοδένω δημ. δένω δι' ἁλύσεως, ἁλυσιδῶ, ῥαλυσώνω βλ. λ.· || δεσμεύω τινὰ δι' ἁλύσεως ἢ (κατ' ἐπέκτ. ἐν.) δι' ἄλλων σιδηρῶν δεσμῶν : **ἁλυσόδεναν τότε τοὺς λησταντάρτες** - μτχ. παθ. παρακ. **ἁλυσοδεμένος** ἐν χρ. ὡς ἐπίθ.**ἁλυσόδετος** βλ.λ.

ἁλυσοδέσμιος-ον νεώτ. ὁ φέρων δεσμὰ ἁλύσεων, ὁ ἁλυσοδεμένος : **μετέφεραν τοὺς ληστὰς ἁλυσοδεσμίους·** συνών. **σιδηροδεσμίους.**

ἁλυσόδεσμον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. πέδη ἐν χρ. εἰς τὰς γαλέρας, οὖσα τεμάχιον ἁλύσεως, ἀπολῆγον τὸ μὲν εἰς κλοιὸν περιβάλλοντα τὸ σφυρὸν τοῦ **δεσμώτου-ἐρέτου** (κατεργάρη), τὸ δὲ εἰς ἀγκύλιον, ἐγκρικούμενον εἰς πόρπην, στερεουμένην ὑπὸ τὸ σέλμα (μπάγκον), ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς κάθισμα, τράπεζα καὶ κλίνη τοῦ ἐρέτου.

ἁλυσόδεσμος (ὁ) νεώτ. ναυτ. δεσμὸς διὰ λεπτῆς ἁλύσεως ἀντὶ σχοινίου.

ἁλυσόδετα ἐπίρρ. δημ. μὲ δεσμὸν δι' ἁλύσεως ἢ ἁλύσεων, κατὰ τρόπον **ἁλυσόδετον** βλ.λ

ἁλυσόδετος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ δεδεμένος μὲ ἅλυσιν ἢ ἁλύσεις, ὁ ἁλυσίδετος βλ. λ., ὁ ἀπὸ ἁλύσεως ἐξαρτώμενος : **αἱ λέμβοι δὲν ἔχουν ἁλυσοδέτους ἀγκύρας·** || συνεκδ. ὁ διὰ σιδηρᾶς ἁλύσεως ἢ ἄλλων σιδηρῶν δεσμῶν δεσμευμένος· συνών.νεώτ. **σιδηροδέσμιος** : δημ. **ἁλυσόδετες ἔσερναν τὶς σκλάβες·** || νεώτ. ναυτ. **ἁλυσόδεται σφαῖραι** βλῆμα τῶν ἐμπροσθογεμῶν λείων **πυροβόλων** τοῦ παλαιοτέρου ναυτικοῦ, ἀποτελούμενον ἐκ δύο σφαιρῶν **συνδεδεμένων** δι' ἰσχυρᾶς ἁλύσεως.

ἁλυσοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐν σχήματι ἢ κατὰ τρόπον ἁλύσεως : **ἁλυσοειδὲς κέντημα·** || ἐν τῇ μηχαν. κ. τῇ γεωμ. **ἁλυσοειδὴς καμπύλη** ἡ ἐπίπεδος καμπύλη, ἣν σχηματίζει ὁμοιογενὲς καὶ τελείως καμπτόν, ἀλλὰ μὴ ἐκτατὸν νῆμα, κρεμάμενον ἐλευθέρως διὰ τῶν δύο αὐτοῦ ἄκρων ἐκ δύο σταθερῶν σημείων, ἀπεχόντων ἀπ' ἀλλήλων κατ' ἀπόστασιν μικροτέραν ἢ τὸ μῆκος τοῦ νήματος, ὅταν οὐδεμία ἄλλη πλὴν τῆς βαρύτητος δύναμις ἐνεργῇ ἐπ' αὐτοῦ.

ἁλυσοειδῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἐν σχήματι ἢ κατὰ τρόπον ἁλύσεως.

ἁλυσοκλείνω δημ. συνήθ. ἐν τῇ μτχ. παθ παρακ. **ἁλυσοκλεισμένος** ὁ ἁλυσόκλειστος βλ. λ.

ἁλυσόκλειστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ἁλύσεως κεκλεισμένος : **ἁλυσόκλειστος λιμὴν** (οὗ ἡ εἴσοδος φράσσεται διὰ σιδηρᾶς ἁλύσεως).

ἅλυσο(ς) (ἡ) νεώτ., δημ. κ. ἀρσ. **ὁ ἅλ-** ἡ ἅλυσις βλ.λ.δημ. **ἁλυσίδα** : δημ.**ἔχασα τὴν ἅλυσο τοῦ ρολογιοῦ μου,** φρ. **δεμένος σὰν τὸ σκυλὶ στὸν ἅλυσο,** δ.τραγ. **νὰ κόψωμε τὸν ἅλυσο νὰ βγάλωμε τοὺς σκλάβους·** || μτφ. ἐπὶ οἴνου, τοῦ ὁποίου ὁ ἀφρὸς λαμβάνει κυκλοτερὲς σχῆμα οἱονεὶ ἁλύσεως : **τὸ καλὸ τὸ κρασὶ ἀφρίζει καὶ δὲν κόβεται ὁ ἅλυσός του.**

ἀλυσσάκι (τὸ) ἀγριόχορτόν τι μὴ ἐδώδιμον, ἐν φαρμακευτικῇ χρ. ἀπὸ ἐμπειρικῶν, παρασκευαζόντων αὐτὸ μετ' ἐλαίου πρὸς ἐπάλειψιν λειχήνων

ἀλύσσαχτος-η-ο δημ. κ. **ἀλύσσιαχτος** κ. **ἀλύσσιαγος** ὁ μὴ προσβληθεὶς ὑπὸ λύσσης, ὁ μὴ λυσσιασμένος : **στὸ χωριό μας σχεδὸν δὲν ἀπόμεινε σκύλος ἀλύσσιαχτος·** || κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρ., ὁ μὴ παραφόρους ὁρμὰς φιληδονίας, λαγνείας ἔχων· 2) τὸ οὐδ. **ἀλύσσαχτο** ὡς οὐσ. ἄγριόν τι χόρτον κατὰ λαϊκὴν πίστιν προληπτικὸν ἢ θεραπευτικὸν τῆς λύσσης· **ἁ. λυσσόχορτο.**

ἄλυσσον (τὸ) βοτανόν τι ἀντιδραστικὸν κατὰ

τοῦ λυγμοῦ βλ. λ. : Πλούτ.'Ηθ.3,) ἡ κατὰ δ.ἑρμ. θεραπευτικόν τῆς λύσσης τῶν κυνῶν : Αἰλ.Ζ139· || ὅθεν **ἄλυσσος πηγὴ** ἐν 'Αρκαδίᾳ, θεωρουμένη ὡς ἰαματικὴ τῆς λύσσης τῶν κυνῶν : Παυσ.8,19,2· || νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **σταυρανθῶν,** περιλαμβάνον φυτὰ ποώδη, πολυετῆ, ἐτήσια, τινὰ κοσμητικά· ἐκ τούτων πολλὰ εὐδοκιμοῦσι καὶ ἐν 'Ελλάδι (Alyssum L.).

ἄλυσσο(ς) νεώτ. κ. δημ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ **ἄλυσος** βλ.λ.

ἀλύσσω εἶμαι τεταραγμένος, ἀγωνιῶ, ἀμηχανῶ, συγγενὲς τῷ **ἀλύω** βλ.λ. (οὐχὶ ὡς ἐσφαλμένως ἐν σχολ. ἐκ τοῦ λυσσάω) : 'Ιλ.Χ70 **ἀλύσσοντες περὶ θυμῷ·** μέλ. **ἀλύξει** : 'Ιππ.589,51 **ἀλύξει τε καὶ ῥίφει ἑαυτήν** - παθ. ὑπερσυντ. **ἀλάλυκτο,** εἶχεν ἀνησυχήσει : Κόϊντ.Σμ.14,24.

ἀλυστάζω ἀλύω : 'Ησ. « **ἀλυστάζουσα,** ἀλύουσα ».

ἀλυσταίνω ἀντὶ **ἀλυσθαίνω** βλ.λ. ἀμφίβ. σχηματισμός παρ' ἀρχ. γραμμ.

ἀλυστινόν 'Ησ. « δεινόν ».

ἀλυσώνω δημ. δεσμεύω δι' ἀλύσεως, ἀλυσοδένω, ἀλυσιδῶ βλ. λ. κ. συνεκδ. δεσμεύω ἐν εἱρκτῇ : **ἀλυσώνουν τοὺς κακούργους·** || ἐν συνηθ. χρ. ἡ μτχ. τοῦ παθ. : **ἀλυσωμένος** : δ.τραγ. **σέρνει τ' ἀλάφια ζωντανὰ τ' ἀρκούδια ἀλυσωμένα.**

ἀλύται (οἱ) νεώτ. ζωολ. βατράχια τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀκέρκων,** ἔχοντα σῶμα κολοβόν, πόδας βραχεῖς, κεφαλὴν ὀγκώδη, ἀπαντῶντα ἰδίως εἰς τὴν Μέσην καὶ Δ. Εὐρώπην (**Alytae**).

ἀλυτάρι (τό) δημ. συνηθέστ. **λυτάρι** τὸ περὶ τὸν λαιμὸν ζώου, ἰδίως ὑποζυγίου, δενόμενον σχοινίον, δι' οὗ ἄγεται ἢ προσδένεταί που. : **δὲν εἶχες καλὰ δεμένο τ' ἀλυτάρι καὶ μᾶς ἔφυγε τὸ ἄλογα.**

ἀλυταριά (ἡ) δημ. φυτὸν θαμνῶδες, ἐν τῇ βοταν. **κίστος ὁ κρητικός** (**cistus creticns**), ἄ. **ἀλάδανον, λάδανον** βλ. λ.

ἀλυτάρχης (ὁ) μτγν. κ. **ἀλύταρχος** κ. νεώτ. ὁ προϊστάμενος τῶν ἀλυτῶν, ὁ ἔχων τὸ ἀξίωμα τοῦ διατάττειν τὰ τῆς εὐκοσμίας εἰς τοὺς 'Ολυμπιακοὺς ἀγῶνας· κατὰ τὸ ἀξίωμα ὁ ἀμέσως μετὰ τοὺς 'Ελλανοδίκας : Λουκ.'Ερμ.40 ΕΜ « 'Ηλεῖοι γὰρ τοὺς ῥαβδοφόρους ἢ μαστιγοφόρους, παρὰ τοῖς ἄλλοις καλουμένους, ἀλύτας καλοῦσι, καὶ τὸν τούτων ἄρχοντα **ἀλυτάρχην** »· || νεώτ. γεν. ὁ ἐπιμελούμενος τῆς εὐκοσμίας καὶ τάξεως κατὰ τοὺς δημοσίους ἀγῶνας.

ἀλυταρχία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀλυτάρχου.

ἀλυταρχῶ-έω 'Επιγρ. εἶμαι ἀλυτάρχης βλ.λ.

ἀλυτάρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ δεδεμένος μὲ λυτάρι, ἤτοι διὰ σχοινίου ἀπὸ τὸν λαιμόν, ἐπὶ ζῴων : **ἄφησες τὴν κατσίκα ἀλυτάρωτη καὶ μᾶς ἔφυγε·** || μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ εἰς αὐστηρὰν ἐποπτείαν, εἰς πειθαρχίαν, εἰς περιορισμοὺς ὑποβεβλημένος : **ἄφησεν ἀλυτάρωτες τὶς κόρες του καὶ πῆραν κακὸ δρόμο.**

ἀλύτεται 'Ησ. « παρατηρεῖ ».

ἀλύτης (ὁ) ὁ τηρῶν τὴν τάξιν κατὰ τοὺς 'Ολυμπιακοὺς ἀγῶνας, πρβλ. **ἀλυτάρχης.**

ἀλυτίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια βατράχων τῆς τάξεως τῶν **ἀνούρων,** ἐχόντων τὸ δέρμα πτυχωτὸν ἢ κεκαλυμμένον ὑπὸ θηλῶν (**Alytidae**).

ἄλυτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λυόμενος, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λυθῇ, ὁ ἀδιάλυτος : 'Ιλ. Ν 360 **ἄρρηκταν τ' ἄλυταν,** Αἰσχ.Πρ.155 **δεσμοῖς ἀλύτοις ἀγρίως πελάσας,** Θεόκρ.27,16 « **ἄλυτον λίνον·** νεώτ. : **ἄλυτος ἐφημολαγεῖτο ὁ Γόρδιος δεσμός, - ἄλυτος ἀπέμεινεν ἡ ὑπόθεσις** (ἀδιάλυτος)· δημ. **ἄλυτος ἀφορεσμός, - ὅπως μπλέχτηκε εἶναι ἄλυτο πιὰ τὸ σύρμα·** 2) τὰ μὴ πέρας (λύσιν) ἔχοντα : Σοφ.'Ηλ.230 **τὰ δὲ γὰρ ἄλυτα κεκλήσεται·** 3) νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μήπω λυθείς : **ἄλυτος εἶναι εἰς τὰ δικαστήρια ἡ διαφορά μας, - ἄφησες ἕνα κόμπο ἄλυτο ἀκόμη·** || δημ. ἐπὶ ἱστίων, τὰ μήπω ἀναπεπταμένα : **μὲ ἄλυτα τὰ πανιὰ ξεκίνησε τὸ καΐκι μόνο μὲ τὰ κουπιά.**

ἀλυτρωσιά (ἡ) δημ. ἡ τοῦ ἀλυτρώτου βλ.λ. κατάστασις, τὸ ἀλύτρωτον : **ὅταν πρωτοσκλαβώθηκαν οἱ Ρωμηοὶ ἔνοιωθαν τὴν ἀλυτρωσιά τους.**

ἀλυτρωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς ἀλυτρώτους, τοὺς ὑποδούλους : **ἀλυτρωτικὰ σωματεῖα.**

ἀλυτρωτισμός (ὁ) νεώτ. πολιτικὴ ἀρχή, καθ' ἣν ἐπιδιώκεται ἡ ἀπελευθέρωσις ὑποδούλων ὁμοεθνῶν.

ἀλύτρωτος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λυτρωθῇ βλ. λ. : Σύμμ.σχόλ. εἰς ΠΔ Λευϊτ.25,33, νεώτ. **ἀλύτρωτοι οἱ ἐν τῷ "Αδῃ ἁμαρτωλοί,** δημ. **ἀλύτρωτος ἀπὸ τὴν ἀρρώστια·** || νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μήπω λυτρωθείς : **οἱ ἀλύτρωτοι "Ελληνες** (οἱ ἀκόμη ὑπόδουλοι).

ἀλύτση (ἡ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον κολεόπτερον τοῦ ἀθροίσματος τῶν φυτοφάγων, τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀλτικιδῶν** ἔχον σῶμα ᾠοειδὲς ἢ ἐπίμηκες.

ἀλυφαντής (ὁ) δημ. ἔντομον· ἄ. **ἀνυφαντής** βλ.λ.

ἀλυχά 'Ησ. « ἀδημονία, ἀηδία ».

ἀλυχήν 'Ησ. « ἄσην, χάσμησιν ».

ἄλυχνα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς λύχνον βλ. λ.

ἄλυχνος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ λύχνου, ὁ ἄνευ φωτός : Εὐρ.ἀπ.22, - 'Αλκ. ἐν Διογ.Λ 1,81, νεώτ. **κατήντησαν καὶ ἄλυχνοι ἕνεκα τῆς ἄκρας πενίας των οἱ ἀγρόται,** δημ. **ἄλυχνα κι ἀζέσταγο τὸ ἔρημο καλύβι τους.**

ἀλύχτημα (τό) δημ. ὑλακή, γαύγισμα : **λυπητερὸ τ' ἀλύχτημα τοῦ σκύλου σὰ νὰ 'ξερε πὼς κάποιος θὰ πεθάνῃ.**

ἀλυχτιά (ἡ) δημ. ἀλύχτημα βλ.λ. : **τὸ παλιόσκυλο δὲ σταματάει τὴν ἀλυχτιά.**

ἀλυχτῶ-άω δημ. ὑλακτῶ, γαυγίζω, ἐπὶ κυνῶν : **τὰ σκυλιὰ ἀλυχτᾶν πάντα τοὺς κακοντυμένους, - ἀλύχτησε ὁ σκύλος καὶ φοβήθηκαν οἱ κλέφτες·** || μτφ. ἐπὶ ἀνθρ. φωνασκῶ συζητῶν ἢ ἐπιτιμῶν ἢ ὑβρίζων : **τί ἀλυχτᾶς ἔτσι ; ποιός σὲ πείραξε ;**

ἀλύω ἢ ἀλύω ποιητ. μόνον κατ' ἐνεστ. κ. παρατ. κ. μτγν. τῶν φρενῶν ἐξίσταμαι, εἶμαι τεταραγμένος ἕνεκα λύπης : 'Ιλ.Ε 352 **ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο, τείρετο δ' αἰνῶς,** Σοφ.'Ηλ.135 **ἐᾶτε μ' ὧδ' ἀλύειν·** 2) εἶμαι λίαν συγκεκινημένος ἕνεκα χαρᾶς, χαίρω : 'Οδ.Σ 333 **ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἶρον νενίκηκας τὸν ἀλήτην ;** (σχόλ. χαίρεις, γαυριᾷς), Αἰσχ.'Επτ.391 **τοιαῦτ' ἀλύων.. βοᾷ παρ' ὄχθαις ποταμίαις·** 3) ἀδημονῶ, εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ, δὲν ξέρω τί νὰ κάμω : Σοφ.Φιλ.174 **νοσεῖ μέν.. ἀλύει δὲ ἐπὶ παντί τῳ·** 4) εἶμαι ἐνδεής, διατελῶ ἐν ἀπορίᾳ : "Αλεξις **οἱ μὲν εὐποροῦμεν, οἱ δ' ἀλύουσιν·** 5) μτγν. περιφέρομαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, πλανῶμαι : ἀλύω **κατὰ τὴν πόλιν, - περὶ τὰς παλαίστρας·** || κ. μτφ. Δίων.Χρ. : **ψυχὴ ἀλύουσα καὶ ῥεμβομένη καὶ ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα τρεπομένη.**

ἄλφα (τό) κ. νεώτ. κ. δημ. ἄκλιτ. τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ 'Ελλην. ἀλφαβήτου : Πλάτ.Κρατ.431Ε **τὸ ἄλφα καὶ τὸ βῆτα καὶ ἕκαστον τῶν στοιχείων,** 'Ηρώδας 3,22 ἐν φρ. **ἐπίσταται οὐδ' ἄλφα,** (**δὲν ξέρει οὔτε τὸ ἄλφα**)· 2) μτγν. μτφ. ἡ ἀρχή : ΚΔ 'Αποκάλ.1,8 **ἐγώ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὠμέγα·** (ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος)· || κ. δημ. **εἴμαστε ἀκόμη εἰς τὸ ἄλφα, - θ' ἀρχίσωμε ἀπὸ τὸ ἄλφα·** 3) ἀποκρυφ. ἡ κλεὶς ἁπάντων τῶν στοιχείων, τὸ ἱερόγλυφον τῆς πρώτης ἀρχῆς· 4) νεώτ. βοταν. φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀγρωστοειδῶν,** φυόμενον ἀφθόνως ἐν 'Αλγερίᾳ καὶ 'Ισπανίᾳ, χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν χαρτοποιίαν.

ἀλφαβῆτα (ἡ) δημ. ἡ ἀλφάβητος : δ. τραγ. **ἂν εἶσαι καὶ γραμματικός, πές μας τὴν ἀλφαβῆτα·** || συνεκδ. ὅλως στοιχειώδης, λίαν ἀτελὴς παιδεία : **ἔμαθε τὴν ἀλφαβῆτα καὶ κάνει τὸ σοφό.**

ἀλφαβητάρι (τὸ) δημ. ἀλφαβητάριον βλ. λ.

ἀλφαβητάριον (τό) νεώτ. τὸ πρῶτον βιβλίον, τὸ ὁποῖον δίδεται εἰς τοὺς παῖδας πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ἀναγνώσεως, τὸ χρησιμεῦον κυρίως διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀλφαβήτου καὶ τῆς συλλαβικῆς ἀναγνώσεως.

ἀλφαβητικός-ή-ό(ν) νεώτ. δημ. ὁ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ ἀλφαβήτου συντεταγμένος βλ.λ.: **κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν, ἀλφαβητικὸς πίνακας.**

ἀλφαβητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δημ. κατὰ τρόπον ἀλφαβητικὸν βλ.λ. : **τὰ ὀνόματα ἀλφαβητικῶς.**

ἀλφάβητος (ὁ) μτγν. νεώτ. **-ος** (ἡ) κ. **-ον** (τὸ) τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα τῆς Ἑλλην. γλώσσης ὡς σύνολον καὶ ἐν σταθερᾷ σειρᾷ : ΑΒ **ὀνόματα κατὰ ἀλφάβηταν** (κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν)· ‖ τὸ σύνολον τῶν γραμμάτων οἱασδήποτε γλώσσης : **λατινικόν -, γαλλικὸν ἀλφάβητον**· ‖ στοιχειῶδες βιβλίον εἰσαγωγῆς εἰς ὡρισμένον κύκλον γνώσεων : **τό ἀλφάβητον τοῦ κομμουνισμοῦ, - τό ἀλφάβητον τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου.**

ἀλφαδεῖ Ἡσ. « εὑρίσκει καὶ ἀλφαίνει .. ἀλφαίει, τὸ αὐτό δηλοῖ ».

ἀλφάδι (τό) δημ. τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, ὁ γνώμων, ἡ **στάθμη,** ἡ **γωνιά** τῶν τεκτόνων κ. κτιστῶν, τό χρησιμεῦον πρός καθορισμὸν τῆς καθέτου ἢ τῆς ὁριζοντίας θέσεως ἐπιπέδου ἐπιφανείας, ὡς καὶ πρὸς μέτρησιν γωνιῶν· μσν. **ἀλφάδιον** βλ.λ.: **δός μου τ' ἀλφάδι νὰ ἰδῶ ἂν χτίζεται στὰ ἴσια ὁ τοῖχος, - τ' ἀλφάδι δείχνει πώς πλαγιάζει ἡ πατωσιά, παὺ κάρφωσες.**

ἀλφαδιά (ἡ) ἡ εἰς γραμμὴν εὐθεῖαν ὁριζοντίως ἢ καθέτως κατάστασις ἐπιφανείας τινὸς συμφώνως μὲ τὸ ἀλφάδι (τὴν στάθμην) : **βάνε ἀλφαδιὰ τὰ σανίδια τό 'να μὲ τ' ἄλλο, - δὲν εἶναι στὴν ἀλφαδιά του ὁ τοῖχος πού ἔχτισες**· 2) τό εἰς τὴν αὐτὴν εὐθεῖαν ἢ περίπου εὐθεῖαν γραμμὴν ὕψος ἐπιφανειῶν ἢ κορυφῶν δύο κτιρίων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων : **ἡ ταράτσα μου ἔρχεται ἀλφαδιὰ μὲ τὴν καρυφὴ τοῦ σπιτιοῦ του.**

ἀλφαδιάζω δημ. ἐλέγχω, κανονίζω μὲ τὸ ἀλφάδι βλ. λ. τὴν κατακόρυφον ἢ ὁριζοντίαν θέσιν ἐπιπέδου ἐπιφανείας : **νὰ ἀλφαδιάζῃς συχνὰ τώρα πού χτίζεις ψηλὰ γιὰ νὰ μὴ λοξέψῃ ὁ τοῖχος**· ‖ φέρω εἰς τὴν αὐτὴν ὁριζοντίαν ἢ κάθετον ἐπιφάνειαν πάντα τὰ μέρη ὡρισμένης ἐπιφανείας οἱουδήποτε κτίσματος : **ἀλφάδιασε τὸ πεζούλι.**

ἀλφάδιασμα (τό) δημ. καθορισμὸς τῆς κατακορύφου ἢ ὁριζοντίας θέσεως μὲ τὸ ἀλφάδι βλ.λ.

ἀλφαδιαστής (ὁ) δημ. ὁ κάμνων ἀλφάδιασμα, ὁ μὲ ἀλφάδι εὑρίσκων τὴν κατακόρυφον ἢ ὁριζόντιον.

ἀλφάδιον (τὸ) μσν. τό ἀλφάδι βλ.λ. οὕτω κληθὲν ἐκ τοῦ σχήματός του ὡς Α (ἄλφα)· 2) ἀλφάδιον Ἡσ. « ἐχθρόν ».

ἀλφάζω Ζωναρ. « προνοῶ ».

ἀλφαῖος (ὁ) νεώτ. ζωολ. μαλακόστρακον δεκάπουν τῆς κατηγορίας τῶν **μακροούρων,** ἀπαντῶν εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ Μεσόγειον.

ἀλφανοκυανοῦν (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ διὰ τὰ μάλλινα, τὰ καὶ ἡμιμάλλινα ὑφάσματα.

ἀλφανολομέλαν-ανος (τό) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ διὰ τὸ ἔριον, τὰ ἡμιμάλλινα ὑφάσματα καὶ τὴν μέταξαν.

ἀλφάνω κερδαίνω, ἔχω ὄφελος· ὁ ἐνεστ. μόν. ἐν Εὐρ.Μηδ.297 **ἀλ- φθόνον πρὸς ἀστῶν** (ἑλκύω τὸν φθόνον τῶν ἀστῶν) κ. παρὰ κωμ. ἐν Σουΐδ.· 2) ἄλλως μόν. ἐν ἀορ. β'. παρ' Ὁμ. ἀποφέρω κέρδος (ὡς τὸ « τιμὴν εὑρίσκειν »· ὅθ. κατὰ τὰ ἀρχ.λεξ. **παραλλάσσω**) : Ὀδ.Ο 452 **μύριον ὦνον ἄλφοι** (κερδίζει πωλούμενος μεγάλην τιμήν), αὐτ. Ρ 250 **ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι** (ἵνα μοὶ φέρῃ πολὺν βίοτον)· ‖ καὶ μὲ προσδιορισμὸν τιμῆς ἢ κέρδους : Ἰλ.Φ 79 **ἑκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον**· 3) πορίζομαι, λαμβάνω : Ἀριστφ.ἀπ. **εἰπέν μ' ὁ κῆρυξ, οὗτος ἀλφάνει** (οὗτος τὸ ἔλαβε πλειοδοτήσας)· ‖ Ἐπιγρ. ὁπόσην **ἄλφῃ** μίσθωσιν **τὸ τέμενος καταβαλέτω,** Μέν.362 **ἣν νυμφίος ἀλφάνει** (εὑρίσκει) καὶ Εὐπ. **ἀποκηρύξει τις ὅ,τι ἂν ἀλφάνει** (ὅσον καὶ ἂν στοιχίζῃ).

ἀλφάριον (τὸ) μτγν. ἀλφάδιον βλ. λ. ‖ εἶδ. μαθημ. διαβήτης : σχόλ.Θέωνος εἰς Πτολ.Συν.

ἀλφεσίβοιος-α-ον (πρβλ. **ἀλφάνω**) ὁ φέρων, προσκομίζων βοῦς : ἐπὶ παρθένων : Ἰλ.Σ 593 **παρθένοι ἀλφεσίβοιοι** (αἱ ὁποῖαι ἀξίζουσι πολλοὺς βοῦς, διὰ τὰς ὁποίας οἱ μνηστῆρες πολλοὺς βοῦς δίδουσιν εἰς τοὺς γονεῖς, περιζήτητοι), Αἰσχ.Ἱκ. 835 **ἀλφ- ὕδωρ** (βοῦς τρέφον ἢ βοῦς ἀποφέρον, καθ' ὃ τοὺς λειμῶνας γονιμοποιοῦν).

ἀλφέω ἀλφάνω, ΕΜ.

ἀλφή (ἡ) μτγν. κέρδος : Λυκόφρ.549,1394.

ἄλφημα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. μίσθωμα, ἡ τιμὴ ἀνθ' ἧς μισθοῦταί τίς τι.

ἄλφησις-εως γλωσσ. εὕρεσις.

ἀλφήσκω ἀλφάνω βλ. λ. : ΕΜ **ἀλφ- τιμήν.**

ἀλφησταὶ ἰχθῦς μτγν. οἱ ἀλλήλων ἑπόμενοι, ὁ ἕνας πίσω τοῦ ἄλλου, ὡς συνήθως οἱ ἰχθῦς, φρ. ὑπαινισσομένη τοὺς παιδεραστάς.

ἀλφηστεύω πωλούμενος ἀποφέρω καλὸν κέρδος, ἢ καλὰ λύτρα : Ἱππῶν. ἀπ. 30.

ἀλφηστήρ-ῆρος (ὁ) μσν. ἀλφηστής βλ.λ.

ἀλφηστής (ἀλφάνω καὶ ἐσθίω) τίθεται ὡς ἐπίθ. τῶν ἀνδρῶν· ὁ ἀπὸ τοῦ κέρδους τῆς ἐργασίας του ἐσθίων, συντηρούμενος, ἀποζῶν, ἑπομένως ὁ ἐργατικὸς καὶ ὁ δραστήριος· κατὰ ἄ.ἑρμ. (ἄλφι, ἄλφιτον καὶ ἐσθίω) ὁ κύριον ἔδεσμα τὸν ἄρτον ἔχων, ἀρτοφάγος, κατ' ἀκολουθίαν ὁ κοινωνικῶς προηγμένος· Σχόλ. « συνετοί, ἐφευρετικοὶ τεχνῶν » : Ὀδ.Ζ 8 **ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων,** αὐτ. Ν 261 **θεοὶ καὶ ἄνδρες ἀλφησταί**· ‖ γεν. κ. οἱ ποικίλοις πρὸς βρῶσιν χρώμενοι : Αἰσχ.Ἑπτ.752 **ἀνδρῶν ἀλφηστῶν ὄλβος παχυνθείς.**

ἀλφηστικός-ή-όν ὁ τὰς **ἀλφηστῶν ἰχθύων** βλ.λ. τάσεις ἔχων· ‖ μτφ. ὁ παιδεραστικός.

ἄλφι (τὸ) τὸ **ἄλφιτον** βλ.λ.· ΑΒ « τοῦτο δὲ καλεῖται ἀπότρωκτον, ὅ φασι πρῶτον εὑρεῖν Ἐπίχαρμον».

ἀλφινία (ἡ) Ἡσ. « λεύκη, Περραιβοί ».

ἀλφισμός (ὁ) ἡ ἔλλειψις τῆς χρωστικῆς τοῦ σώματος, ἐμφανιζομένη ὡς ἀτομικὴ ποικιλία εἰς πάσας τὰς φυλάς· ἀ. ἀχρωμία, συγγ. ὅροι **ἀλβινισμός, λευκοχρωτία, λευκοπάθεια.**

ἀλφιταμοιβός (ὁ) μτγν. ὁ πωλῶν, ἐμπορευόμενος ἄλφιτα βλ.λ. : Ἀριστφ.Νεφ.640. **ὑπ' ἀλφιταμοιβοῦ παρεκόπην διχοινικῳ.**

ἀλφιτεία (ἡ) μτγν. ἀλφιτοποιΐα : Πολυδ.7,18.

ἀλφιτεῖον (τὸ) ἀλευρόμυλος : Πολυδ.7,19.

ἀλφιτεύς (ὁ) ὁ τὸ ἄλφιτα ποιῶν : Βάβρ.29,4.

ἀλφιτεύω ἀλέθω : Ἱππῶν.46.

ἀλφιτηδόν ἐπίρρ. μτγν. δίκην ἀλφίτων : Διοσκ.3,49.

ἀλφιτήριον (τὸ) ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τίθενται ἄλφιτα.

ἀλφιτηρόν (τὸ) μτγν. τὸ **ἀλφιτήριον** βλ.λ.

ἀλφιτικός-όν γλωσσ. ἐξ ἀλφίτων.

ἀλφιτισμός (ὁ) Ἐπιγρ. ἡ συντήρησις, διατροφὴ μὲ ἄλφιτα βλ.λ.

ἀλφιτοειδής-οῦς-ές (ὁ) μτγν. ὁ ὅμοιος μὲ ἄλφιτα.

ἀλφιτόμαντις Ἡσ. « ἡ ἀλφίτοις μαντευομένη ».

ἄλφιτον (τὸ) εἰς ἑνικ. **ἀλφίτου ἀκτή,** κριθὴ κοπανισμένη : Ἰλ.Λ 631 **ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν,** Ὀδ.Β 355 **μελιηφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς,** ΠΔ Ρούθ.2,14 **καὶ ἐβούνισεν αὐτῇ Βοὸζ ἄλφιτον**· ‖ συνήθ. κατὰ πληθ. τὸ κρίθινον ἄλευρον : Ὀδ.Β 354 **ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐυρραφέεσσι δοροῖσιν**· κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ **ἄλευρα** (τὰ ἐκ σίτου) : Ἡρ. 7,119 **δασάμενοι** σῖτον ἐν **τῇσι πόλισι οἱ ἀστοὶ ἄλευρά τε καὶ ἄλφιτα ἐποίουν,**Πλάτ.Πολ.372Β θρέ-

φονται δὲ ἐκ μὲν τῶν κριθῶν ἄλφιτα σκευαζόμεναι, ἐκ δὲ τῶν πυρῶν ἄλευρα· (σχόλ. « κυρίως τὰ ἀπὸ τῶν πεφρυγμένων καὶ ἀλεσθεισῶν κριθῶν θραύσματα, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰ ἀπὸ πυρῶν ἢ φακῶν »· 2) εἶδος ποτοῦ παρασκευαζομένου ἐκ κριθῶν : Ἱππ.Ἐπιδ.5,10 **πιεῖν ἄλφιτα·** || κατάπλασμα ἐκ κριθῶν· συνεκδ. πᾶν εἶδος ἀλεύρων ἢ χόνδρων : Διοσκ.4,87 **ἄλφιτα πύρινα, - φακῶν ἢ ὀρόβων·** 3) γεν. ὁ ἄρτος κ.εἰδ. ὁ ἀναγκαῖος διὰ τὸν οἶκον ἄρτος, τὸ φωμὶ τοῦ σπιτιοῦ : Ἀριστφ. Πλ. 219 **ὅσοις δικαίοις οὖσιν οὐκ ἦν ἄλφιτα·** || αὐτ. Πλ.109 **εἴ τι κήδῃ τῶν πατρῴων ἀλφίτων** (τῆς πατρικῆς περιουσίας)· 4) συνεκδ. κονιοποιηθεὶς οἱονεὶ ὡς ἄλφιτα λίθος : Ὀρφ.Λιθ.212.

ἀλφιτοποιία (ἡ) ἡ κατασκευὴ ἀλφίτων.

ἀλφιτοποιός (ὁ) μτγν. ὁ κατασκευάζων ἄλφιτα.

ἀλφιτοποιῶ-έω Σουΐδ. κατασκευάζω ἄλφιτα.

ἀλφιτοπώλης θηλ.-ις-ιδος (ἡ) μτγν. ὁ πωλῶν ἄλευρα· 2) εἰς τὸ θηλ. κ. ἡ θέσις, ὁ τόπος ὅπου πωλοῦνται ἄλευρα : Ἀριστφ.Ἐκκλ.686 **τοὺς δ' ἐκ τοῦ κάππ' ἐς τὴν στοιὰν χωρεῖν τὴν ἀλφιτόπωλιν.**

ἀλφιτοπωλητήριον (τὸ) μτγν. τὸ κατάστημα, ὅπου πωλοῦνται ἄλφιτα· || κ. γεν. ἄλευρα.

ἀλφιτοσιτῶ-έω . ἐσθίω ἄλφιτα, τρώγω κρίθινο φωμί : Ξεν.ΚΠ 6,28.

ἀλφιτοσκόπος (ὁ) ὁ διὰ τῶν ἀλφίτων μαντευόμενος· Ἡσ. « ἀλφιτοσκόπος, ἀλφιτομάντις ».

ἀλφιτόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τὸ χρῶμα ἀλφίτων, κριθίνου ἀλεύρου· εἰδ. ὁ πολιός, ὁ φαρομάλλης· ΑΒ **κεφαλὴ ἀλφιτόχρως** πολιά, οἱονεὶ δι' ἀλφίτων πεπασμένη, φαιά, σταχτωμένη· Εὐστ.976 « οἱ κωμικοὶ ἀστεϊζόμενοι ἀλφιτόχρωτας καὶ τοιαῦτά τινα σκώπτουσι τοὺς πολιούς ».

ἀλφόβοιος-ον ἀλφεσίβοιος βλ.λ.

ἀλφονσισμός (ὁ) τὸ νὰ εἶναί τις ἢ νὰ ἐπιδιώκῃ νὰ εἶναι **ἀλφόνσος** βλ. λ.

ἀλφόνσος (ὁ) νεώτ. (λ. διεθν.) ὁ ἀπὸ ἐρωμένην ἢ ἐρωμένας του συντηρούμενος, συν. ζιγκολό.

ἀλφοπρόσωπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀλφὸν βλ. λ. πρόσωπον, πάσχων ἐξ ἀλφισμοῦ.

ἀλφόρυγχος-ον μτγν. ὁ ἔχων λευκάζον (ἀλφὸν) ρύγχος.

ἀλφός (ὁ) ὁ λευκός, ὁ λευκάζων, ὁ ὑπόλευκος : Ἱππ.Ἀφ.1248 (περὶ τῆς ὑπολεύκου χροιᾶς τοῦ προσώπου τῶν λεπρῶν), Πλάτ.Τίμ.85,1,Γαλην.7,90 : **ἐπιπολῆς ταῦ δέρματος, οἷον λεπίδες τινὲς πεπήγασιν οἱ ἀλφοί, λευκοὶ μὲν ἐκ φλεγματικοῦ, μέλανες δὲ ἐκ μελαγχολικοῦ γινόμενοι χυμαῦ.**

ἀλφώδης-ους-ες (ἀλφός) ὁ λεπρός : Γαλ.7,90.

ἀλχημεία (ἡ) νεώτ. (ἀραβ.αλ.-χούμι) δημ.κ.**ἀρχημεία**, δ. γρ. ἀλχυμεία ἡ ὑπὸ τῶν Ἀράβων τὸν μεσαίωνα εἰσαχθεῖσα εἰς τὴν Δύσιν καὶ μέχρι τοῦ 18ου αἰῶνος ὡς ἐπιστήμη σοφίας θεωρουμένη ἀπόκρυφος χιμαιρικὴ ἀσχολία περὶ τὴν ἀποσύνθεσιν, μῖξιν καὶ ἀνασύνθεσιν μετάλλων καὶ ἄλλων ὑλῶν πρὸς εὕρεσιν τῆς **φιλοσοφικῆς λίθου,** ἤτοι οὐσίας ἥτις νὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν ἀνανεώσεως τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς (ἐλιξίριον τῆς νεότητος) καὶ τὴν ἰδιότητα μετστροπῆς εὐτελῶν μετάλλων εἰς χρυσόν. Ἐκ τῆς ἀλχημείας ἤδη ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος ἤρξατο διαμορφουμένη ἡ ἐπιστήμη χημεία· 2) δημ. μτφ. ἐν πληθ. **ἀρχημίες** αἱ ἀποκρύφως, πολυπλόκως καὶ δυσεξιχνιάστως γινόμεναι ὑπό τινος ἐνέργειαι ἔν τινι ζητήματι : **μὲ διάφορες ἀρχημίες τὰ κατάφερε νὰ γίνῃ ἀρχηγός.**

ἀλχημικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. δ. γρ. ἀλχυμικός ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀναγόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν **ἀλχημείαν** βλ. λ.

ἀλχημιστής-ίστρια νεώτ. κ. δημ. δ. γρ. ἀλχυμιστής ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν **ἀλχημείαν** βλ.λ.

ἀλχηρὴς ὕπνος Ἡσ. « ἀηδὴς οὐκ ἔχων χαρᾶς ».

ἀλχυμεία (ἡ) δ. γρ. ἀλχυμεία βλ.λ.

ἀλχυμικός-ή-όν δ. γρ. ἀλχημικὸς βλ. λ.

ἀλχυμιστής-ίστρια δ. γρ. ἀλχημιστὴς βλ.λ.

ἀλῶ-έω κ. μτγν. παρατ. **ἤλουν,** μέλλ. **ἀλέσω,** ἀττ. ἀλῶ, ἀόρ. **ἤλεσα,** ἐπ. **ἄλεσσα,** παθ. **ἠλέσθην,** παρακ. **ἀλήλεκα,** παθ. **ἀλήλεμαι, ἀλήλεσμαι,** μτγν. κ. **ἤλεσμαι·** Μοῖρ. « **ἀλεῖς** ἀττικῶς, **ἀλέσεις** ἑλληνικῶς » συντρίβω, εἰς κόνιν μεταβάλλω, ἀλέθω : Ὀδ.Υ 109 **αἱ . . (γυναῖκες) εὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν** (ἀφοῦ ἄλεσαν καλὰ τὸ σιτάρι), Ἡρ.7,23 **σῖτος δέ σφι πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένος,** Θουκ.4,26,5 **εἰς τὴν νῆσον εἰσάγειν σῖτόν τε . . ἀληλεμένον καὶ οἶνον καὶ τυρόν,** Φερεκρ. παρ' Ἀθην.6,263 B **πρὸς τούτοισιν ἤλουν ὄρθιαι τὰ σιτία,** Ἀσματ.Λ 43 **ἄλει, μύλα, ἄλει·** 2) μτφ.Ἀμφ.9 **βίος ἀληλεμένος** (πολιτισμένος, ἄνετος· Σουΐδ. « ἐπὶ τῶν ἐν ἀφθονίᾳ τῶν ἐπιτηδείων ὄντων »), γνωμ. Ποιητ.π.Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.1,287 **ὀψὲ θεῶν ἀλέουσι μύλαι, ἀλέουσι δὲ λεπτά·** 3) ἐκκλίνω, ἀποφεύγω· Ἡσ. « **ἄλεε,** φύλασσε ».

ἀλῷα (τὰ) ἑορτή τις ἐν Ἀθήναις πρὸς τιμὴν τῆς Δήμητρος, τῆς Κόρης καὶ τοῦ Διονύσου.

ἀλωαίη (ἡ) ἐπίθ. Δήμητρος ἀλωάδος βλ. λ.

ἀλωάς-άδος (ἡ) μτγν. κ. **ἀλωαίη** ἡ τὰ ἀλώνια προστατεύουσα.

ἀλώβητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ παθὼν λώβην, ἀβλαβής, ἀκέραιος, ἀνέπαφος : Φίλ. 1,451, Θεμίστ.Λόγ.3,43 C **ἀλώβητος καὶ ἀκέραιος·** || νεώτ. κ. μτφ. ἀνύβριστος, ἄμωμος : **ἀλώβητος μνήμη.** Ἐπίρρ. **ἀλωβήτως,** δημ. **ἀλώβητα.**

ἀλώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος μὲ ἅλας : Πλούτ. 627 F **ἀλώδης ἐπίπαγος.**

ἀλωεινός-ή-όν ὁ τῆς ἅλω βλ.λ. : ΑΠ 9,301 **ἀλ- ἵπποι** οἱ τὰ γεννήματα πατοῦντες ἐν τῇ ἅλῳ.

ἀλωεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ ἐν τῇ ἀλωῇ βλ. λ. ἐργαζόμενος, ἀλωνιστής, ἐν γέν. ὁ γεωργός : Ἄρατ.1014.

ἀλωευτής (ὁ) μτγν. ἀλωεὺς βλ. λ. διόρθ. ἀντὶ **ἀλωείτης** : Διόδ.Ζ. ἐν ΑΠ 6,98.

ἀλωή (ἡ) ἐπ. κ. μτγν. δωρ. **ἀλωά** (ἀλέω) πρβλ. ἀττ. **ἅλως,** ὁ τόπος, ὅπου ἀλωνίζονται τὰ γεννήματα, τὸ ἀλώνι : Ἰλ.Υ 499 **ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωάς·** 2) ἀμπελόφυτος ὁμαλὴ ἔκτασις : Ἰλ.Σ 561 **σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωήν·** || κ. γεν. πᾶσα σπειρομένη ἢ δενδρόφυτος ὁμαλὴ γόνιμος γῆ (καλὸ χωράφι) : Ὀδ.122 **ἔνθα δή οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται,** Θεόκρ.25,30 **ἀλωαὶ δενδρήεσσαι·** σχόλ.Νίκ. « λαχανοφόρος τόπος »· 3) μτφ. ἡ θάλασσα (διὰ τὸ ὁμαλῶς ἐκτείνεσθαι) : Ὀππ.Ἀλ. 1,797 **ἀργινόεσσα Ποσειδάωνος ἀλωή·** 4) ἡ περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην ἅλως : Ἄρατ.810.,876.

ἀλώϊα ἔργα (τὰ) μτγν. ἔργα ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἀλωνίζειν : Νίκ.Θηρ.113.

ἀλωίτης (ὁ) ἀλωνιστής· ΑΠ 6,98.

ἄλωμα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. ἀντὶ **ἀνάλωμα.**

ἀλῶμαι-άομαι ἐπ. γ' πληθ.**ἀλάωνται,** προστ.**ἀλόω,** παρ' Ὀμ. ἐν χρήσει κατὰ συνῃρ. τύπους **ἀλᾶσθε, ἀλώμενος,** παρατ. **ἠλώμην,** γ' ἑν. **ἠλᾶτο** κ. **ἀλᾶτο,** ἀόρ. **ἀλήθην,** δωρ. μτχ. **ἀλαθείς,** παρακ. **ἀλάλημαι** βλ. λ. περιφέρομαι, περιπλανῶμαι : Ἰλ.Κ 141 **ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε,** Ὀδ.Γ 73 **οἷά τε ληιστῆρες . . τοί τ' ἀλόωνται ψυχὰς παρθέμενοι,** Ὀδ.Ο 492 **πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος,** Ἡρ.4,97 **μὴ πάθωμέν τι ἀλώμενοι,** Αἰσχ.Πρ.666 **γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὅρους ἀλ-,** Σοφ.ΟΚ 349 **ἄσιτος νηλίπους τ' ἀλ-,** Εὐρ.Ἑλ.532 **πορθμοὺς δ' ἀλᾶσθαι μυρίους, πεπλευκότα,** αὐτ.Τρ.640 **ψυχὴν ἀλᾶται τῆς πάροιθ' εὐπραξίας,** Ἀριστφ.Ὄρν.942 **νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις ἀλᾶται,** Θεόκρ.16,51 **οὐδ' Ὀδυσσεὺς ἑκατόν τε καὶ εἴκατι μῆνας ἀλαθείς,** Μαρκελλ.Β Θουκ.2 **ὅς ἂν αὐτοὺς ἀλωμένους ἐπὶ ξενίαν καλέσοι·** 2) εἰδ. εἶμαι φυγάς,

ζῶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ : Θουκ.2,102,4 **ἀλᾶσθαι αὐτὸν μετὰ φόνον τῆς μητρός**, Δημ.440,19 **πολλῶν συμμάχων ὑμετέρων καὶ φίλων παῖδες ἀλῶνται καὶ πτωχοὶ περιέρχονται**· 3) μτφ. παραπλανᾶται ὁ νοῦς μου, εὑρίσκομαι εἰς ἀπορίαν, ἀμηχανῶ : Σοφ. Αἴ.23 **ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανές, ἀλλ' ἀλώμεθα.**

ἅλων-ωνος (ἡ) τὸ ἀλώνιον : Ἀριστλ.'Ανέμ.972 Α 14 καὶ μτγν. ἰδίως ΚΔ ἐν ταῖς πλαγ. πτώσεσιν.

ἀλωνάκη Ἡσ. « ἀνάλωμα χαλκιδεῖς ».

ἀλωνάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ **ἀλῶνι** βλ. λ. μικρὸ ἀλώνι.

ἀλωνάρης (ὁ) δημ. ὁ ἀλωνίζων διὰ ζῴων, ὁ ἀλωνιστής· 2) Ἀλωνάρης ὁ μὴν Ἰούλιος, καθ' ὃν γίνεται ὁ ἀλωνισμός : γνωμ. **τὸ Μάη πίνε τὸ νερὸ τὸ Θεριστὴ τὸ ξίδι, τὸν Ἀλωνάρη τὸ κρασὶ νὰ γίνῃς παλληκάρι.**

ἀλωνάρικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀλωνάρη βλ. λ.

ἀλωνεύομαι μτγν. κ. δημ. ἐργάζομαι εἰς τὸν ἀλωνισμόν : Ἀππ.Μακ.13· 2) δημ. κ. ἐνεργ. **ἀλωνεύω ἐν** μτβ. σημ. ἀλωνίζω.

ἀλωνεύω δημ. βλ. ἀλωνεύομαι.

ἀλωνητής (ὁ) δημ. κ. **ἀλωνιστής** βλ. λ.

ἀλώνητος-ον μτγν. ὁ ἀντὶ ἅλατος ἀγοραζόμενος, εὔωνος δοῦλος παρὰ Θρᾳξί : Ζηνόβ.2,12.

ἀλῶνι (τὸ) δημ. κυκλικὸς ὁμαλὸς χῶρος, ὅπου γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν δημητριακῶν· παροιμ. ὄξω ἀπὸ τ' ἀλώνι δὲν ἀλωνίζουνε (κατὰ πρέπον πᾶσα πρᾶξις τελεστέα)· κατ' ἐπέκτ. - χῶρος, ἔνθα ἁπλοῦνται πρὸς ἀποξήρανσιν ἄλλοι καρποὶ (σταφίς, σταφυλαί, σῦκα κττ.)· || συνεκδ. τὸ ἀλώνισμα : **ἀπὸ σήμερα ἔχομε ἀλώνι** : παροιμ. **μόχτος ἵδρως στὸ χωράφι Καλοτράγουδο στ' ἀλώνι** (ὁ ἐργαζόμενος ἱκανοποιεῖται)· || μτφ. πρὸς δήλωσιν τόπου μικρᾶς ἐκτάσεως : **οὔτε ἕνα ἀλώνι τόπο δὲν ὁρίζ...**· || ὁ περὶ τὴν σελήνην ἢ τὸν ἥλιον φωτεινὸς κύκλος - ἡ ἅλως : παροιμ. **τοῦ ἥλιου ἀλώνι ἄνεμος, τοῦ φεγγαριοῦ βροχίτσα.**

ἀλωνία (ἡ) μτγν. ἅλως βλ.λ.

ἀλωνιά (ἡ) δημ. ποσότης δημητριακῶν, ἐπαρκὴς δι' ἓν ἀλώνισμα : **μιὰ ἀλωνιὰ στάρι**· || κατ' ἐπέκτ. σπανιώτερον, ποσὸν ἄλλων καρπῶν, ὅσον χωρεῖ εἰς ἀλώνιον πρὸς ἀποξήρανσιν.

ἀλωνιάρης (ὁ) δημ. ὁ ἀλωνιστὴς βλ.λ.· || κατὰ πληθ. **ἀλωνιαρέοι** οἱ συνεταιρικῶς ἀσκοῦντες τὸ ἔργον τοῦ ἀλωνιστοῦ.

ἀλωνιάρικος-η-ο δημ. ὁ προσφυὴς ἢ ὁ ἐν χρήσει διὰ τὸ ἀλώνιον : **ἀλωνιάρικα βόδια.**

ἀλωνιάτικο (τὸ) συνηθέστ. κατὰ πληθ. **ἀλωνιάτικα** ἡ διὰ τὸ ἀλώνισμο δαπάνη, ἡ εἰς εἶδος συνήθως ἀμοιβὴ τοῦ ἀλωνιστοῦ βλ. **ἀλωνιστικά.**

ἀλωνίδα (ἡ) δημ. βοταν. τὸ φυτὸν ὀνωνὶς βλ.λ.· 2) τὸ φυτὸν ἀλχάγιον τὸ μαυριτανικόν.

ἀλωνίζω κ. νεώτ. κ. δημ. χωρίζω διὰ τῆς τριβῆς ἐν τῷ ἀλωνίῳ σπόρους δημητριακῶν ἀπὸ τοῦ περιβλήματος· Ἡσ. « **ἀλωνίζω**· ἀλωνεύομαι »· || δημ. διασκορπίζω, ἀποπέμπω βιαίως τῇδε κακεῖσε : **ἀλώνισα ὅλους αὐτοὺς τοὺς παλληκαράδες**· 2) δέρω, καθ' ὃν χρόνον ὁ δερόμενος οἱονεὶ κινεῖται περιστροφικῶς περὶ τὸν δέροντα : **ἀλώνισα τὸ γιό μας μὲ τὸ βούρδουλα**· 3) ἀμτβ. περιφέρομαι τῇδε κακεῖσε, τρέχω ἐδῶ κι ἐκεῖ· 4) ἐνεργῶ αὐθαιρέτως καὶ ἀνεξελέγκτως : **τί τὸν ἀφήνετε αὐτὸν καὶ ἀλωνίζει ἐδῶ μέσα;**

ἀλωνικός-ή-όν ὁ τοῦ **ἀλωνίου** βλ.λ. : Πάπ. **ἀλωνικὰ ὑποζύγια.**

ἀλώνιον μτγν. μον. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ **ἅλων** βλ. λ. **ἀλώνι** : Ἡρωδιαν.2,763.

ἀλώνισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀλωνίζειν** βλ.λ.· ἄλλως **ἀλωνισμός.**

ἀλωνισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἀλώνισμα βλ. λ.

ἀλωνιστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., νεώτ. θηλ. **ἀλωνίστρια**, δημ. **-ίστρα** ὁ ἀλωνίζων, ἢ γεν. ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸ ἀλώνισμα βλ. λ.· 2) Ἀλωνιστής, ὁ μὴν Ἰούλιος· ἀ. συνηθέστ. **ἀλωνάρης** βλ.λ.

ἀλωνιστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμεν(ος), ἢ ὁ πρόσφορος εἰς τὸ ἀλώνισμα : **ἀλωνιστικὴ μηχανή**· 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀλωνιστικά, τὰ **ἀλωνιάτικα** ἢ τὸ **ἀλωνιάτικο** βλ.λ.

ἀλωνοειδής-οῦς-ές ὁ ἔχων σχῆμα ἅλω, ὁ ὅμοιος μὲ ἀλώνι βλ. λ. : Ἥρων **ἀλωνοειδὴς χώρα.**

ἀλωνοτόπι (τὸ) δημ. βλ. **ἀλωνοτόπιον.**

ἀλωνοτόπιον (τὸ) κ. δημ. **ἀλωνοτόπι, ἀλωνότοπος**· σχόλ. « ἀλωνοτόπιον ἡ ἀλωή », τὸ ἀλώνι βλ.λ., γεν. πᾶς τόπος ἐπίπεδος κ. προσήνεμος, κατάλληλος διὰ νὰ γίνῃ ἀλώνι· || δημ. ἐν πληθ. **τὰ ἀλωνοτόπια** προσωνυμία τόπων, ὅπου εἶναι πολλὰ ἀλώνια.

ἀλωνότοπος (ὁ) δημ. ἀλωνοτόπιον, ἀλωνοτόπι βλ.λ.

ἀλωνοτριβῶ-έω μτγν. τρίβω ἐν τῷ ἀλωνίῳ, ἀλωνίζω : Λογγῖν.3,29 **ἀλωνοτριβεῖν πυρούς.**

ἀλωνοφυλακία (ἡ) Πάπ. τὸ ἔργον τοῦ ἀλωνοφύλακος βλ. λ.

ἀλωνοφύλαξ-κος (ὁ) Πάπ. κ. νεώτ. ὁ φύλαξ τοῦ ἀλωνίου.

ἀλωόφυτος-ον μτγν. ὁ ἐν τῇ ἀλωῇ βλ. λ.2) γενόμενος, ὁ ἐκ τῆς ἀλωῆς (ἐν τῇ σημ ἀμπέλου) προελθών : Νόνν.Δ 13,267 **ἀλωόφυτος** οἶνος.

ἀλωπέκειος-α-ον μτγν. ὁ τῆς ἀλώπεκος : Γαλ. 14,331 **ἀλωπέκειον στέαρ.**

ἀλωπεκῆ (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. **ἀλωπεκέη** ἡ δορὰ τῆς ἀλώπεκος : Ἡρ.7,75 **Θρήικες ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι ἀλωπεκέας ἔχοντες ἐστρατεύοντο,** Πλούτ. Λύσανδρ.7 **ὅπου ἡ λεοντῆ μὴ ἐφικνεῖται, προσραπτέον ἐκεῖ τὴν ἀλωπεκῆν.**

ἀλωπεκῆσαι Φρύν. ἐν ΑΒ « ἐξαπατήσαντα διαδρᾶναι ».

ἀλωπεκία (ἡ) κ. νεώτ. ἀλώπεκος φωλεός· Ἡσ. « **αἱ τῶν ἀλωπέκων καταδύσεις** »· 2) ἰατρ. ἀσθένεια, καθ' ἣν πίπτουσιν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ἀπολήγουσα εἰς μερικὴν ἢ ὁλικὴν φαλάκρωσιν.

ἀλωπεκίας (ὁ) μτγν. ὁ ἐστιγματισμένος μὲ τὸ σημεῖον τῆς ἀλώπεκος : Λουκ.'Αλ.47· 2) κ. νεώτ. εἶδος ἰχθύος, ἐκ τῶν **λαμνιδῶν**· ἄλλως **ἀλωπεκοειδής**· ἔχει σῶμα μακρότατον καὶ βιοῖ συνήθως εἰς τοὺς ὠκεανούς· 3) εἶδος πτηνοῦ ἐν Μνησίμ.Κωμ. ἐν Ἀθην.9,403 τίθενται ὁμοῦ « κίττης, πέρδικος, ἀλωπεκίου ».

ἀλωπεκίασις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ νόσος ἀλωπεκία βλ.λ.2).

ἀλωπεκιδεύς-έως (ὁ) κ. νεώτ. τὸ νεογνὸν τῆς ἀλώπεκος, ἡ μικρᾶς ἡλικίας ἀλώπηξ, ἀλεπούδι, ἀλεπουδόκι : Ἀριστφ.Εἰρ.1067 **ἀλωπεκιδεῦσι πέπεισθε, ὧν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες.**

ἀλωπεκίζω κ. νεώτ. πανουργεύομαι, οἱονεὶ ὡς ἀλώπηξ, ἀπατῶ : Ἀριστφ.Σφ.1241 **οὐκ ἔστιν ἀλωπεκίζειν,** παροιμ. : Ζηνόβ.1,70 **ἀλωπεκίζειν πρὸς ἑτέραν ἀλώπεκα** « ἐπὶ τῶν ἐξαπατᾶν ἐγχειρούντων τοὺς ὁμοίους ».

ἀλωπέκιον (τὸ) κ. μτγν. μικρὰ τὸ σῶμα ἀλώπηξ, γεν. ἡ ἀλώπηξ : Ἀριστφ.'Ιππ.1076 **ἀλωπεκίοισι τοὺς στρατιώτας ᾔκασαν**· 2) ἀλωπεκιδεὺς βλ.λ. : Μνησίμ.4 **ἀλωπεκίου κρέας.**

ἀλωπεκίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. γέννημα νόθον ἐξ ἀλώπεκος καὶ κυνός· ἄλλως κυναλώπηξ : Ξεν.Κυν. 3,1, Πολυδ.5,38· 2) δέρμα ἀλώπεκος, ὡς κάλυμμα τῆς κεφαλῆς παρὰ Θρᾳξί : Ξεν.'Αν.7,4,4· 3) εἶδος ἀμπέλου, δημ. ἀλεπουρή : Πλίν.14,4.

ἀλωπεκισμός (ὁ) νεώτ. τὸ ἀλωπεκίζειν βλ.λ., ἡ πανουργία, ἡ δολιότης.

ἀλωπεκιῶ-άω νεώτ. πάσχω ἀλωπεκίαν βλ.λ.

ἀλωπεκοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πρὸς ἀλώπεκα ὅμοιος· ἐπίρρ. **-ῶς** κατὰ τρόπον ἀλώπεκος.

ἀλωπεκοϊχνεύμων-ονος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ζῷον ἁρπακτικὸν τῆς οἰκογεν. τῶν **κυνικτιδῶν,** βιοῦν

εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἀκρωτ. τῆς Καλῆς Ἐλπίδος.

ἀλωπεκόρρυγχοι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἱ λεμαύριοι, ζῷα ἔχοντα ἀλωπεκῶδες βλ.λ. ρύγχος.

ἀλωπέκουρος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. οὐρὰ ἀλώπεκος, βοτάνης εἶδος: Θεόφρ.Φl 9,11,2· || νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀγρωστιδῶν,** περιλαμβάνον φυτὰ ποώδη, ἐτήσια καὶ πολυετῆ, νομευτικά, κτηνοτροφικὰ ἢ ζιζάνια (Alopecurus L.).

ἀλωπεκώδης-ες νεώτ. ὁ τῆς ἀλώπεκος ἢ ὁ εἴς τι ὅμοιος μὲ τὴν ἀλώπεκα.

ἀλώπηξ-εκος (ἡ) κ. νεώτ. δημ. **ἀλεποῦ** ζῷον θηλαστικόν, σαρκοβόρον, τῆς οἰκογενείας τῶν **κυνιδῶν,** ἔχον σῶμα ἐπίμηκες, δυσαναλόγως βραχέα σκέλη, ρύγχος λεπτὸν καὶ οὐρὰν πυκνὴν (vulpes): Ἡρ.2,67 **τὰς δὲ ἄρκταυς ἐούσας** (ἐν Αἰγύπτῳ) **σπανίας καὶ τοὺς λύκους οὐ πολλῷ τέῳ ἐόντας ἀλωπέκων μέζονας,** ΚΔ Ματθ.Β,20 **αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις·** 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, πανοῦργος, δόλιος: Ἀριστφ.Λυσ.1269 **τᾶν αἱμυλᾶν ἀλωπέκων παυσαίμεθα,** ΚΔ Λουκ.13,32 **πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ·** || παροιμ.: Σόλ.11 **ἀλώπεκος ἴχνεσι βαίνει,** Ζηνόβ.1,67 **ἀλλ' οὐκ αὖθις ἀλώπηξ** (ἐνν. πάγαις **ἁλώσεται**), Ἀριστφ.Εἰρ.1190 **πολλὰ γὰρ δή μ' ἠδίκησαν, ὄντες οἴκοι μὲν λέοντες, ἐν μάχῃ δ' ἀλώπεκες,** παροιμ. δημ. βλ. εἰς λ. **ἀλεποῦ·** 3) ἡ ἀλωπεκῆ, τὸ δέρμα ἀλώπεκος· 4) **ἀλώπεκες·** οἱ περὶ τὴν ὀσφὺν μῦς, αἱ ψόαι: Ἀθήν.399 B· 5) ἡ νόσος ἀλωπεκίασις βλ. λ.: Καλλ.3,79 **κόμην ἀπενείματ' ἀλώπηξ·** 6) Ἡσ. « ὀρχησίς τις ».

ἀλωπίας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ὁ ἰχθὺς ἀλωπεκίας βλ.λ.

ἀλωπός-ή-όν κ. μτγν. ἀλωπεκώδης, πανοῦργος: Σοφ.ἀπ.263· 2) ἀλώπηξ: Ἡρῳδιαν.1,189.

ἀλωπόσαυρος (ὁ) νεώτ. παλαιοζῳολ. γένος θηριομόρφων ἑρπετῶν, ζῆσαν κατὰ τὸν παλαιοζωικὸν αἰῶνα εἰς τὴν νότιον Ἀφρικήν.

ἀλωπόχροος-ον κ. συνῃρ. **-χρους-ουν** ΑΒ « ὁ ἔχων χρῶμα ἀλώπεκος ».

ἁλωρῆται (οἱ) ΕΜ Σουΐδ. « οἱ τοὺς ἅλας (τὰ ἁλάτια) φυλάσσοντες ὑπὸ Λυκίων καλοῦνται ».

ἅλως (ἡ) κ. νεώτ. ἀττ. τ. ἀντὶ **ἁλωή** (γεν. **ἅλω** Ξεν.Οἰκ.18,6· **περὶ ἅλω** Ἀθην.συμπ.3,10, **ἅλωος** ΑΠ 258 αἰτ. **ἅλω** Νικ.29, **ἅλων** Νικ.Θηρ.166, **ἅλωα** Ἀρατ.941, Καλλίμ.ἀπ.59 πληθ. **ἅλαι, ἅλως** Δημ.) τὸ ἁλώνιον· 2) τὸ στρογγύλον, τὸ κυκλοτερές, ἡ στρογγυλότης: Αἰσχ.Ἑπτ.471 περὶ τῆς ἀσπίδος, « ἅλω δὴ πολλήν, ἀσπίδος κύκλον λέγω »· || κ. νεώτ. ὁ φωτεινὸς **δακτύλιος,** ὁ περιβάλλων τὴν σελήνην καὶ ἐνίοτε τὸν ἥλιον· δημ. ἁλώνι: Ἀριστλ.Κοσ. « ἅλως ἐστὶν ἔμφασις λαμπρότητος ἄστρου περίαυγος »· || νεώτ. μετεωρ. ἀριθμός τις φωτομετεώρων ἐκ λαμπρῶν κύκλων, σταυρῶν ἢ ἄλλων ὀπτικῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα παρατηροῦνται πέριξ τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης (halo)· || ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁ ἐξωτερικὸς κύκλος τοῦ βολβοῦ· || μτγν. περὶ τῶν ἑλιγμῶν ὄφεως· || κ. περὶ κυκλοτεροῦς φωλεᾶς· || νεώτ. φωτογρ. φωτοστέφανος, περιβάλλων τὰ φωτότυπα τῶν αὐτοφώτων ἢ ἰσχυρῶς φωτιζομένων ἀντικειμένων· 3) νεώτ. βιολ. **ἅλως βλαστική** εὐμέγεθες πυρήνιον, τὸ καθαρὸν οὕτως εἰπεῖν κύτταρον τοῦ ᾠοῦ· 4) νεώτ. ἀνατομ. **ἅλως γαστρική** αἱ πτυχαὶ καὶ τὰ ἐπάρματα τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ στομάχου, αἵτινες παρέχουσιν εἰς ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν ὄψιν θηλώδη.

ἁλώσιμος-ον κ. νεώτ. ὅστις δύναται ν' ἁλωθῇ, νὰ κυριευθῇ εὐκόλως, ὁ εὐάλωτος: Ἡρ.3,153 **ἁλώσ- πόλις·** 2) ὁ εὐκόλως δυνάμενος νὰ συλληφθῇ: Ξεν.ΚΠ 5,4,4 **ἁλώσ- ἀνήρ·** 3) ὁ εὐκόλως δυνάμενος νὰ κερδηθῇ, νὰ ἐπιτευχθῇ, ὁ εὐαπόκτητος: Ξεν.Ἀπομν.3,11,11 **ἁλώσ- εὐεργεσίᾳ καὶ ἡδονῇ·** 4) ὁ εὐδιάγνωστος, ὁ εὐνόητος: Σοφ.Φιλ. 851 **φροντίδι ἐμᾷ ἁλώσ-** (ὃ δύναμαι νὰ κατίδω, νὰ κατανοήσω), Πλούτ.Κάτ.Ν 30 **ἁλ- διά τινος·** 5) Παρ' Αἰσχ. τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἅλωσιν: Ἑπτ.617 **ἁλώσ- παιάν** (ὁ διὰ τὴν ἅλωσιν), αὐτ. Ἀγ.10 **βάξις ἁλώσ-** (εἴδησις περὶ τῆς ἁλώσεως).

ἅλωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. κυρίευσις, ἐκπόρθησις, κατάκτησις, κατάληψις: Αἰσχ.Ἀγ.589 **πράξων ἅλωσιν Ἰλίου τ' ἀνάστασιν:** Θουκ.4,113,1 **τῶν δὲ Τορωναίων γιγνομένης τῆς ἁλώσεως·** || νεώτ. εἰδ. **ἅλωσις** ἡ ἅλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων: **ἀπὸ τῆς ἁλώσεως ἄρχονται οἱ νεώτεροι χρόνοι·** 2) ἐπὶ πτηνῶν ἢ ἰχθύων, σύλληψις, ἄγρευσις· 3) τὸ ἐν δικαστηρίῳ ἁλῶναι, ἡττᾶσθαι, ἡ καταδίκη.

ἄλωστοι Ἡσ. « ἄραφοι ».

ἁλωτός-ή-όν κ. νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ συλλάβῃ ἢ νὰ κατακτήσῃ, νὰ κυριεύσῃ, ἁλώσιμος βλ.λ.: Θουκ.6,77 **ταύτῃ μόνον ἁλωτοί ἐσμεν·** 2) ὁ ἐφικτός, ὁ κατορθωτός: Σοφ.13 **τὸ ζητούμενον ἁλωτόν, ἐκφεύγει δὲ τ' ἀμελούμενον.**

ἀλώφοτος-ον μτγν. ὁ οὐ λωφῶν, ὁ ἄπαυστος, ὁ συνεχής: Πλούτ.Φάβ.23 **ἀγῶνες ἀλώφοτοι.**

ἄμ Ὅμ. κ. Αἰσχ. ἀντὶ ἀνά, πρὸ χειλεοφών. ὡς ἂμ βωμοῖσι, ἂμ μέσον, ἂμ πεδίον, ἂμ φυτά· 2) δημ. κ. **ἔμ** συνδ. ἐναντιωματ. ἀλλὰ μήπως: **ἂμ δὲ σοῦ τάλεγα ἐγὼ τόσον καιρό·** 3) δημ. κ. **ἔμ** ἐπαναλαμβανόμενον εἰς δύο ἐν συνεχείᾳ φράσεις ἐνεχούσας ὑπονοουμένην ἀντίθεσιν ὡς ἐπιτατικὸν ἢ ὡς ἐναντιωματικόν: **ἂμ ζητιανεύει ἂμ βρίζει** (καὶ ζητιανεύει καὶ βρίζει) - **ἂμ φτωχὸς ἂμ ἀκατάδεχτος** (καίπερ πτωχὸς ἀλαζονεύεται) ἐν οἷς ἡ ἔννοια τοῦ ἂμ συγγενεύει τῇ τοῦ **ἅμα** (συνάμα).

ἅμα ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ. (ἀμὸς) ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, συγχρόνως: Ἰλ.Θ 64 **ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν,** αὐτ. Α 418 **ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς ἔπλεο,** Ω 973 **σέ θ' ἅμα κλαίω καὶ ἐμέ,** Σοφ.Φιλ. 772 **σαυτὸν θ' ἅμα κἀμέ,** Ἀντ.281 **μὴ φευρεθῇς ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα,** Θουκ.4,9,1 **μέλλοντας προσβάλλειν ναυσί τε ἅμα καὶ πεζῷ·** 2) εὐθὺς ἀμέσως, παρευθύς, παραχρῆμα: Ἰλ.Τ 242 **ἅμα μῦθος ἔην τετέλεστό τε ἔργον,** Ἡρ.3,135 **ταῦτα εἶπε καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε** (ἐντ. ἡ φρ. **ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον** ἐπὶ ἀμέσου ἐκτελέσεως), παροιμ. **ἅμ' ἠλέηται καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις** (εὐθὺς ὡς πραγματοποιηθῇ ἡ εὐεργεσία παύει ὑφισταμένη ἡ ἕνεκα ταύτης εὐγνωμοσύνη)· || ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης πολλάκις τὸ **ἅμα** συνάπτεται μετὰ μετοχῆς, ὁπότε ἀκολουθεῖ ἡ δευτέρα φράσις ἄνευ συνδέσμου: Ξεν.Ἀν.3,1,47 **ἅμα ταῦτ' εἰπὼν ἀνέστη** (εὐθὺς ὡς), Θουκ.2,5,1 **ἅμα ῥηθείσης τῆς ἀγγελίας .. ἐπεβοήθουν,** Πλάτ.Θεαίτ.143 B **ἡμῶν ἅμα ἀναπαυομένων, ὁ παῖς ἀνεγήγερται·** 3) ἐνίοτε τίθεται τὸ **ἅμα ἐν τῇ δευτέρᾳ** προτάσει, συναπτομένη πρὸς τὴν προηγουμένην διὰ τοῦ συμπλεκτ. συνδέσμου **καί:** Λυσ. **αἵ τε νῆες ἀφικνοῦνται καὶ ἅμα λόγοι περὶ εἰρήνης ἐγίγνοντο·** || σπαν. τίθεται τὸ **ἅμα** εἰς ἀμφοτέρας τὰς οὕτω συναπτομένας προτάσεις: Ξεν.ΚΠ **ὅρα μὴ ἅμα τε εὖ ποιήσεις καὶ ἅμα αὖ φίλαν νομιοῦσί σε,** Πλάτ.Γοργ.467 A **ὧν ἅμα τε ἀπαλλάττεται ὁ ἄνθρωπος καὶ ἅμα ἔχει·** 4) κ. νεώτ. μετὰ δοτικῆς κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, συγχρόνως μέ, ταυτοχρόνως μέ: Ἰλ.Ι 682 **ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,** Ἡρ.3,86 **ἅμ' ἡμέρῃ διαφωσκούσῃ,** Θουκ.1,48,2 **ἅμα ἕῳ πλέοντες καθορῶσι,** αὐτ.5,20,1 **τελευτῶντος τοῦ χειμῶνος ἅμα ἦρι,** νεώτ. **ἅμα τῇ ἀφίξει τῶν ἐπισήμων ἤρχισεν ἡ δοξολογία - ἅμα τῇ ἀγγελίᾳ τοῦ θανάτου·** κ. δημ. φρ. **ἐν τῷ ἅμα καὶ τὸ θάμα** (ἐπὶ τῶν παραχρῆμα πραγματοποιουμένων)· νεώτ. κ. δημ. φρ. **ἐν τῷ ἅμα** παρευθύς, στὴ στιγμή· 5) μετὰ δοτικῆς προσώπου - ὁμοῦ μέ, μαζὶ μέ: Ἰλ.Π 257 **αἱ δ' ἅμα Πατρόκλῳ ἔστιχον,** αὐτ.Γ 458

Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ ἔκδοτε· 6) κ. νεώτ. συνάπτεται μετὰ τῶν ἐναντιωματ. συνδέσμων μὲν - δὲ (ἤτοι ἅμα μὲν - ἅμα δὲ) πρὸς ἐμφαντικὴν δήλωσιν ταὐτότητος ἢ συγχρονισμοῦ διαθέσεων, πράξεων, ἔργων = **καὶ - καί,** ἢ ἅ. κατὰ περίφρ. **τοῦτο μὲν - τοῦτο δέ :** Ἡρ.9,6 **ἔπεμπον ἀγγέλους ἅμα μὲν μεμφομένους .. ἅμα δὲ καὶ ἐδόκουν,** Πλάτ.Πρωτ. 310Ε **ἐγὼ γάρ, ἅμα μὲν καὶ νεώτερός εἰμι, ἅμα δὲ οὐδ' ἑώρακα Πρωταγόραν·** νεώτ. **ἐπεδίωξε ἅμα μὲν ὅπως εἰσακουσθῶσιν οἱ ἀπεργοί, ἅμα δὲ ὅπως τιμωρηθῶσιν οἱ πρωταίτιοι·** 7) δημ. ὡς καθαυτὸ χρον. σύνδεσμος μεθ' ὁριστ. = ὅτε : **ἅμα γύρισε ἀπὸ τὸ ταξίδι·** 8) δημ. ὡς χρον. ὑποθετ. σύνδεσμος μεθ' ὑποτ. = ὅταν : **ἅμα τὴν κοιτάξῃς στὰ μάτια ἀμέσως κοκκινίζει,** φρ. **ἅμα μὲ ξαναϊδῇς γράφε με καραμπουρνιώτη** (νὰ μὲ θεωρήσῃς ἀνόητον ἂν αὖθις ἔχω μετὰ σοῦ σχέσιν, συναλλαγὴν κτπ.)· || δημ. εἰς ἣν περίπτωσιν : **ἅμα θέλῃς, σοῦ πουλῶ τὸ σπίτι μου.**

ἀμά δημ. σύνδ. ἀντιθετικὸς ὅμως, ἀλλὰ βλ. λ.

ἀμαγαρισιά (ἡ) δημ. ἐπὶ τόπου - τὸ ἀρρύπαντον ἐκ κόπρου ἢ ἄλλης ἀκαθαρσίας : **ἀμαγαρισιὰ μόνο ἡ αὐλή μας ἔχει·** || ἐπὶ ἀνθρώπων - τὸ νὰ μὴ ῥυπαίνῃ τις διὰ κόπρου ἢ ἄλλως· || ἐν χρ. καὶ μτφ. - ἠθικότης, χρηστότης, ἔντιμος διαχείρισις, τὸ μὴ κλέπτειν : **ὀκνὸς εἶναι, μὰ ἡ ἀμαγαρισιά του μὲ κάνει καὶ τὸν κρατῶ στὴ δουλειά μου.**

ἀμαγάριστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς μαγάρισμα βλ.λ.

ἀμαγάριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διὰ κόπρου ἢ ἄλλης ἀκαθαρσίας ῥυπανθείς, ὁ μὴ μαγαρισμένος : **δὲν ἀπόμεινε στὴν πόλη μάντρα ἀμαγάριστη·** || κ. μτφ. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν κακοήθειαν ἢ πρὸς τὴν κλοπήν : **μ' ὅποια οἰκογένεια σχετίσθηκε δὲν τὴν ἄφησε ἀμαγάριστη, - ἀμαγαρίστους** (συνών. ἀκλέφτους) **δὲν μᾶς ἄφησε καμιὰ ὑπηρέτρια ὡς τώρα·** φρ. **δὲν ἔχει ἀμαγάριστη τὴ φωλιά του** (ἐπὶ τῶν ἠθικῶς ἐπιμέμπτων ἢ ἐπὶ τῶν καταχρωμένων διαχειριστῶν)· 2) ὁ μὴ καταλύσας θρησκευτικήν τινα νηστείαν : **ἀμαγάριστος ὅλη τὴ Μεγαλοβδομάδα, μαγαρίστηκε μ' ἕνα κόκκινο αὐγὸ τὸ Μεγασάββατο·** || κ. ὁ μὴ φαγών τι ὂν ἢ θεωρούμενον ἀκάθαρτον διὰ τροφήν : **στὴν πολιορκία τρώγαν τὰ ποντίκια, σχεδὸν κανένας τους δὲν ἀπόμεινε ἀμαγάριστος.**

ἀμάγγανα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς μαγγάνι βλ. λ. ἀντλήσεως - ἐπὶ φρεάτων, δεξαμενῶν κτπ. : **τὸ χειμῶνα ἀνεβαίνει ὡς ἀπάνω τὸ νερὸ τῆς πηγάδας μας καὶ τὸ βγάζουμε ἀμάγγανα.**

ἀμαγγάνευτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ μαγγανείας βλ.λ.

ἀμαγγάνευτος (-η)-ο(ν) μτγν. μσν. κ. δημ. ὁ μὴ ὑποστὰς μαγγανείαν, μαγγάνευμα, μάγιο· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μαγγανείας : Ἐξορκιστάρ. **μὲ νερὸν τοῦ Μ. Ἁγιασμοῦ, ἐὰν τὸ πίῃς τρία Σάββατα, μένεις ἀμαγγάνευτος ἀπὸ ἐρωτικὴν ἐπιβουλήν.**

ἀμαγγάνιστα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ βάμβακος μὴ ἐκκοκισθέντος ἢ στεμφύλων ἀθλίπτων - ἄνευ συνθλίψεως μὲ μάγγανο βλ.λ. || κ. ἐπὶ ὑφασμάτων - τὰ μὴ ἐνταθέντα (ποὺ δὲν ἐτεντώθηκαν) εἰς τὸ μάγγανον ὑφαντουργίας ἢ ποικιλτικῆς (εἰς τὸ τελάρο).

ἀμαγγάνιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ πιεσθείς, μὴ συνθλιβεὶς διὰ μαγγάνου βλ.λ. (συσφιγκτῆρος ἢ πιεστηρίου) : **βαμπάκι ἀμαγγάνιστο** (ἀπρεσσάριστο), **τσίπουρα ἀμαγγάνιστα** (ἄθλιπτα)· || ὁ μὴ ἐνταθεὶς εἰς τὸν μάγγανον ὑφαντουργίας (τελάρο) - ἐπὶ ὑφασμάτων : **καμβὰς ἀμαγγάνιστος.**

ἀμάγγανος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων μαγγάνι βλ. λ. ἀντλήσεως, πηγαδομάγγανο : **ἀμάγγανο θὰ 'πομείνῃ τὸ πηγάδι γιατὶ τ' ἄνοιξαν στενό.**

ἀμάγγωτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ συνθλίψεως μὲ μάγγανο βλ. λ. ἢ μὲ ἄλλο ὄργανον ἀναλόγου χρήσεως· 2) μτφ. χωρὶς νὰ ἐμπλακῇ τις εἰς ἐπιβουλήν, δόλον, παγίδα, σαγήνην κτπ.

ἀμάγγωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ συμπιεσθείς, συνθλιβεὶς ἀπὸ μάγγανον βλ.λ. καὶ ἰδίως ἀπὸ ἄλλο τι ἀντικείμενον δυνάμενόν πως νὰ συμπιέσῃ, νὰ μαγγώσῃ ἢ ἁπλῶς νὰ συγκρατήσῃ : **χτύπα παραμέσα τὴ σφήνα γιατὶ εἶν' ἀκόμη ἀμάγγωτη, - μὴν ἀφήσῃς τὴν πόρτα ἀμάγγωτη, γιατὶ τὴν κλείνει ὁ ἀγέρας·** 2) μτφ. ὁ μὴ εἰς παγίδα, εἰς ἐπιβουλήν, δόλον, σαγήνην κτπ. ἐμπεσών : **παιζογελοῦσε μ' αὐτὴν μὰ ξέφυγε ἀμάγγωτος** (διέφυγε τὸν γάμον)· || ἐπὶ κακοποιῶν, ὁ μὴ ὑπὸ τῆς διωκτικῆς ἀρχῆς συλληφθείς : **ἔχομε ἄξιο ἀστυνόμο ποὺ κανένα λωποδύτη δὲν ἄφησε ἀμάγγωτο.**

ἀμαγείρευτα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀμαγέρευτα** χωρὶς μαγείρευμα βλ. λ.· || μτφ. ἀπαρασκευάστως.

ἀμαγείρευτος (-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀμαγέρευτος** ὁ μὴ μαγειρευθείς, ὁ ἄβραστος ἢ ἄφητος, ὁ ὠμός· || μτφ. ἐπὶ πραγμ. ζητημάτων, συμφωνιῶν, ἐπιχειρήσεων κτπ. - ὁ μὴ διὰ προσυνεννοήσεων καὶ προενεργειῶν παρασκευασθείς, προδιευθετηθείς, ἐξομαλυνθείς : **τὰ πολιτικὰ τῆς ἐπαρχίας μας εἶναι ἀκόμη ἀμαγείρευτα·** || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μαγειρευθῇ κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρω σημασίας.

ἀμάγευτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μαγευόμενος βλ.λ. ἢ μὴ μαγευθείς : Κλήμ.Ἀλ.Πρ. Πέτρ.136· || νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. ὁ μὴ γοητευθείς, ὁ μὴ καταθελχθείς, ὁ ἀγοήτευτος· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μαγευθῇ κατ' ἀμφ. τὰς σημ.

ἀμαγνήτιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μαγνητιζόμενος ἢ μὴ μαγνητισθείς· || μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ ὑπό τινος, οἱονεὶ ὑπὸ μαγνήτου, ἑλκόμενος· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μαγνητισμοῦ.

ἀμαγνητίστως ἐπίρρ. νεώτ. κ. δημ. **ἀμαγνήτιστα** ἄνευ μαγνητίσεως βλ. λ.

ἀμάδα (ἡ) δημ. μικρὸς δισκοειδὴς ἢ πλακοειδὴς λίθος : **ἔρριξες τὴν ἀμάδα σου μακριά·** 2) συνεκδ. ἰδίᾳ κατὰ πληθ. **ἀμάδες** παιδικὸν παίγνιον μὲ ἀμάδες : **μὴν ἀφήνεις τὰ παιδιὰ νὰ παίζουν ἀμάδες στὸ δρόμο·** φρ. **ἀμάδες θὰ παίξουμε;** (εἰς παιδαριώδη θ' ἀσχοληθῶμεν;).

ἀμάδεα (τὰ) εἶδος σύκων παρὰ Κρησίν: Ἀθήν.3,76.

ἀμάδητα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς μάδημα βλ. λ.

ἀμάδητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μαδημένος βλ.λ. ἢ μὴ μαδηθείς : **ἀμάδητο πουλὶ** (ἐκεῖνο, οὗτινος δὲν ἀπέσπασαν τὰ πτερά), **ἀμάδητο δένδρο** (τὸ μὴ ἀπογυμνωθὲν ἀπὸ τῶν φύλλων του)· || μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, οὗτινος δὲν ἀφήρεσαν χρήματα ἢ ἁπλῶς ὃν δὲν ὑπέβαλον εἰς ὑπερβολικὴν δαπάνην : **ἀπ' αὐτὸ τὸ μαγαζὶ κανεὶς πελάτης δὲν βγαίνει ἀμάδητος·** || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μαδήματος καθ' ἁπάσας τὰς ἀνωτ. σημασίας : **παίζει μὲ χαρτοπαῖχτες μὰ εἶν' ἀμάδητος.**

ἀμαδίνα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν ᾠδικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **πλεκτῶν** βλ.λ., οὗ ἓν εἶδος ἐν Ἀφρικῇ, **ἀμαδίνα ἡ ταινιοφόρος** ἔχει χρωματισμὸν καστανόφαιον καὶ ἐρυθρὰς ταινίας ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ.

ἀμάδις μτγν. ἐπίρρ. μαζί : Θέογν.

ἀμάδρυα Ἡσ. «κοκκύμηλα, Σικυώνιοι».

ἀμαδρυάδες (αἱ) κ. νεώτ. νύμφαι τῶν δένδρων ΕΜ «διὰ τὸ ἅμα ταῖς δρυσὶ γεννᾶσθαι, ἢ ἐπεὶ δοκοῦσιν ἅμα ταῖς δρυσὶ φθείρεσθαι»· 2) Ἡσ. «βάλανοι»· 3) νεώτ. ζωολ. ἐν τῷ ἑν. **ἀμαδρυάς** πίθηκος τῆς ὁμάδος τῶν **κυνοκεφάλων,** ἔχων σῶμα ὑπερμέγεθες μετὰ χαίτης μακρᾶς ἐν εἴδει μανδύου ἐπικαλύπτοντος τοὺς ὤμους καὶ μέρος τοῦ στήθους· ἄλλως **μανδυοφόρος δαβιάνος** (Cynocephalus hamadryas).

ἀμαδρυάς-άδος (ἡ) νεώτ. βλ. **ἀμαδρυάδες** 3).

ἀμαζακάραν Ἡσ. «πολεμεῖν».

ἀμαζανίδες (αἱ) Ἡσ. «αἱ μηλέαι».

ἀμάζευτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς μάζευμα βλ.λ.

ἀμάζευτος-η-ο δημ. κ. **ἀμάζωτος,** κ. **-ωχτος**

ἐπὶ καρπῶν, ἀνθέων κττ. - μὴ συλλεγόμενος ἢ μὴ συλλεγείς, ὁ ἀσύλλεκτος : ἀμάζευτες ἐλιές, - ἀμάζευτα καρύδια· || ἐπὶ ἀνθρώπων - ὁ μὴ συναθροιζόμενος ἢ ὁ μὴ συνηγμένος· || ὁ μὴ εἰς σπείρας ἢ ἄλλως πως συστελλόμενος ἢ μὴ συσταλείς : ἀμάζευτο σχοινί, - ἀμάζευτα πανιά (ἱστία)· 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων - ὁ μὴ περιοριζόμενος, ὁ ἀσυμμάζευτος : ἀμάζευτα ἄφησε τὰ κορίτσια του κι ἀσώτεψαν· || κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μαζεύσῃ καθ' ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω σημ.

ἀμάζομαι Ἐπιγρ. ἀμῶμαι βλ.λ.

ἀμαζόνειος-ον κ. -ιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀμαζονικός βλ.λ. . Νόνν.Δ 37,17· || ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Λακωνικῇ : Παυσ.3,25,3· 2) νεώτ. ἀμαζόνιος λίθος σπάνιον ὀρυκτὸν εἰς διαφανεῖς καὶ πρασίνους κρυστάλλους χρησιμοποιουμένους εἰς τὴν κοσμηματοποιίαν.

ἀμαζόνες ἄνδρες μτγν. ΕΜ « πένητες, μᾶζαν οὐκ ἔχοντες » : Καλλ.ἀπ.523.

ἀμαζονικός-ή-όν μτγν., νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἰδιάζων εἰς Ἀμαζόνας : Παυσ.1,41,7 ἀμαζονικῇ ἀσπίδι ἐμφερές· || κατ' ἐπέκτ. ὁ ἔχων ὕφος ἀρρενωπόν.

ἀμαζονομαχία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μάχη τῶν Ἀμαζόνων.

ἀμαζών (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιδέξιος ἱππεύτρια.

ἀμάζωτος-η-ο δημ. κ. -ωχτος ἀμάζευτος βλ.λ.

ἄμαθα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνθρώπου ἄμαθου βλ.λ., ἄνευ ἐμπειρίας, ἄνευ εἰδημοσύνης : παροιμ. ποὺ ἄμαθα μπῆκε στὸ χορὸ ὅλο καὶ θὰ σκοντάφτει (ὁ ἀδαὴς σφάλλεται συνεχῶς).

ἀμαθαίνω εἶμαι ἀμαθής, ἀνόητος, μωρός : Πλάτ. Νόμ.697,689, αὐτ.Νόμ.689 ἀμ- εἴς τι, καὶ προηγ. ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ, ἀμ- ταῦτα (ἀγνοῶ).

ἀμαθεὶ ἐπίρρ. ἀμαθῶς κατὰ Σουΐδ. ἀδιδάκτως.

ἀμάθεια (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. (ἀττ. ὀλίγον εὔχρ. τύπ. ἀντὶ ἀμαθία βλ.λ.) νεώτ. . κατὰ τὸν μεσαίωνα ἡ ἀμάθεια ἦτο μεγάλη, δημ. τὸν δέρνει ἡ ἀμάθεια.

ἀμάθειν Ἡσ. « θερίζειν ».

ἀμάθευτα ἐπίρρ. δημ. ἀμάθητα βλ. λ.

ἀμάθευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ γενόμενος γνωστὸς εἰς ἄλλους, ὁ μὴ κοινολογηθείς : ἀμάθευτο εἶναι ἀκόμη τὸ δυστύχημα· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ γίνῃ εἰς ἄλλους γνωστός, ὁ μὴ δεκτικὸς διευκρινίσεως : ἀμάθευτη ἡ αἰτία τῆς αὐτοκτονίας του.

ἀμαθηῖς (ἡ) μτγν. ψαμαθηῖς βλ. λ., ἀμμώδης.

ἀμαθής-οῦς-ές κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ γιγνώσκων, ὁ μὴ ἐντριβής, ὁ ἀδαής, ὁ ἀνεπιστήμων : Δημόκρ.169 ἀμαθὴς πάντων, ἀντίθ. πάντα ἐπιστάμενος, Θουκ.4,41,3 Λακεδαιμόνιοι ἀμαθεῖς ὄντες λῃστείας καὶ τοιούτου πολέμου· 2) ἀπαίδευτος, ἀμόρφωτος, ἀγροῖκος : Ἡρ.4,46 ἔθνεα ἀμαθέστατα, αὐτ.Νεφ.135 ἀμαθής γε ὅστις οὑτωσὶ σφόδρα ἀπεριμερίμνως τὴν θύραν λελάκτικας· || πολλάκις παρὰ τὸ βδελυρός, ἀθυρόγλωσσος, παχύς, βάρβαρος, πονηρός, ἀσύνετος, ἀνόητος, ἀκόλαστος, θυμώδης, ἀντίθ. σοφός, συνετός, γνωμονικός, σώφρων : Πλάτ.Συμπ.204 Ε ὁ ἀμαθὴς οὐκ ἐπιθυμεῖ σοφὸς γενέσθαι· 3) ἐπὶ πραγμάτων - ἀνοίκειος, ἀπρεπής, ἄτοπος, ἄκαιρος : Εὐρ.ΙΑ 999 μήτε εἰς ὄνειδος ἀμαθὲς ἔλθωμεν, Πλάτ.Φαίδ. 105C οὐ τὴν ἀπόκρισιν ἐκείνην τὴν ἀμαθῆ . . ἀλλὰ κομψοτέραν· 4) μὴ γνωσθείς, μὴ ἀκουσθείς, ἀκοινολόγητος : Εὐρ.Ἴων.916 ὁ δ' ἐμὸς γενέτας καὶ σὸς ἀμαθής· παραθετ. ἀμαθέστερος -έστατος.

ἀμάθητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ μαθήσεως, ἄνευ γνώσεως· 2) ἀκοινολογήτως, ἀμάθευτα.

ἀμαθήτευτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μαθητεύσας, ὁ μὴ διδαχθείς : Ἰω.Χρυσ.3,959· 2) δημ. ὁ μὴ γνωσθείς : μυστικὸ ἀμαθήτευτο.

ἀμάθητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀμαθής, ἀδίδακτος : Φρύν.Κωμ.8· || μσν. : Προκ. Ἀνέκδ.6 ἀμάθητος γραμμάτων, παρὰ τὸ ἀναλφάβητος· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ εἰδήμων, μὴ ἐντριβὴς εἴς τι, ὁ ἀδαής, ὁ ἄπειρος : ἀμάθητος εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ἱστίων, - ἀμάθητη στὴ μαγειρική· || κ. ὁ μὴ εἰθισμένος εἴς τι : νεοσύλλεκτοι ἀμάθητοι εἰς τὴν πειθαρχίαν, - ἀμάθητος ἀπὸ φτώχειες· συγγ. ἄμαθος βλ. λ.· 3) ὁ μὴ εἰς γνῶσιν ἄλλων περιελθών, ὁ ἀκοινολόγητος : ἀμάθητο μυστικό· συνών. εὐχρηστότ. ἀμάθευτος βλ. λ.

ἀμαθία (ἡ) Ἰων. -θείη, νεώτ. κ. δημ. ἀμάθεια ἔλλειψις γνώσεως, ἄγνοια, ἀπειρία, ἡ ἀδημοσύνη· ἀντίθ. σοφία, ἐμπειρία : Θουκ.1,142,8 πλήθει τὴν ἀμαθίαν θρασύναντες· 2) ἔλλειψις μορφώσεως, ἀπαιδευσία, τὸ ἀγροῖκον : Ἰσ.15,248 Θηβαίοις τὴν ἀμαθίαν ὀνειδίζουσι· 3) ἡ ἔλλειψις συνέσεως, μωρία, παρὰ τὸ ἁμαρτία, ἄνοια, κακία, ἀσυνεσία, ἀντίθ. σοφία, λογισμός, δεξιότης : Πλάτ.Συμπ. 204 Α τοῦτό ἐστι χαλεπὸν ἀμαθία, τὸ μὴ ὄντα καλὸν κἀγαθὸν μηδὲ φρόνιμον δοκεῖν αὑτῷ εἶναι ἱκανόν, Σοφ.Ἀπ.838 δυσπάλαιστον ἀμαθία κακόν, Εὐρ.ἀπ. χρυσὸς μετ' ἀμαθίας ἄχρηστος, Θουκ.1,68,1 σωφροσύνην μὲν ἔχετε, ἀμαθίᾳ δὲ πλέον . . χρῆσθε.

ἀμαθῖτις-ιδος (ἡ) εἶδος κογχύλης, ζώσης ἐν τῇ ἀμάθῳ, ἐν τῇ ἄμμῳ : Ἐπίχαρμ.παρ' Ἀθην.85D κόγχοι τε κἀμαθίτιδες.

ἀμαθόεις-εσσα-εν ἀμαθώδης, ἐν χρ. ποιητ. ἠμαθόεις βλ.λ., ὁ ἀμμώδης.

ἀμαθολογήματα (τὰ) νεώτ. λόγος ἀμαθοῦς ἢ εὐήθους, μωρολογίαι.

ἄμαθος (ἡ) (1) ἄμμος, ἄλλως ψάμαθος βλ. λ. : Ἰλ.Ε 587 τύχε γὰρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης (σχόλ. « ἄμαθος πεδιάσιμος κόνις, ψάμαθος παραθαλάσσιος »)· || πληθ. οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν σωροὶ τῆς ἄμμου, ἄλλως θῖνες.

ἄμαθος-η-ο (2) δημ. ὁ μὴ ἔχων μάθησιν, ἄσκησιν, ἕξιν εἴς τι, ὁ μὴ ἐντριβὴς ἢ ὁ μὴ εἰθισμένος : ἄμαθος ἀκόμα στὴν τέχνη, - ἄμαθος ἀπὸ βαριὲς δουλειές, - ἄμαθη ἀπὸ φτώχια, - ἀπὸ καϋμούς· || κ. γεν. ὁ ἔχων ἀπειρίαν, ὁ τῶν κοινωνικῶν πραγμάτων ἀδαής : κορίτσι ἄβγαλτο κι ἄμαθο· συγγ. ἀμάθητος βλ.λ.

ἀμαθύνω μεταβάλλω εἰς ἄμμον καὶ κόνιν, φθείρω, ἀφανίζω, καταστρέφω : Ἰλ.Ι 593 πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει, Θεόκρ.2,26 σάρκα ἐνὶ φλογὶ ἀμαθ-· || γεν. ἐξοντώνω, φονεύω ἄνδρα· || ἐπικαλύπτω : Ὁμ.Ὕμν.Ἑρμ.130 κόνις ἐμάθυνεν ὀπωπάς (ἐκάλυψε τὰ ὄμματα).

ἀμαθώδης-ους μτγν. ὁ πλήρης ἄμμου, ἀμμώδης.

ἀμαθῶς κ. νεώτ. καὶ δημ. κατὰ τρόπον ἀμαθοῦς βλ. λ., ἀνεπιτηδεύτως, ἁπλῶς· παραθετ. -έστερον -έστατα : Ἀριστφ.Βάτρ.1445 ἀμαθέστερόν πως εἰπὲ καὶ σαφέστερον, παροιμ. σαφῶς μοι κἀμαθῶς φράσον· || Θουκ.1,140 ἀμαθῶς χωρῆσαι παρὰ λόγον· 2) μτγν. κ. νεώτ. χωρὶς μάθησιν, ἀνεπιστημόνως, ἀδαῶς : Αἰλ.ΖΙ 65 ἀμαθῶς ἔχειν τινός, νεώτ. ἀμαθῶς ὁμιλεῖ.

ἄμαι ἀντὶ τοῦ ἅμα βλ.λ. : Καλλ.Λουτρ.Παλλ.75.

ἀμαίευτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ γυναικός, ἡ μήπω μαιευθεῖσα, ἡ παρθένος ἔτι : Νόνν.1,5,41,133· 2) ἀμ- γαστὴρ ἡ ἄνευ μαίας : Ὀππ.Κυν.1,40 ἀμαίευτος λοχείη (τοκετὸς ἄνευ ἐπικουρίας μαίας)· 3) νεώτ. μτφ. ὁ μὴ οἱονεὶ διὰ μαιεύσεως καταφανεὶς ἢ ἀποδειχθείς, ὁ μὴ ἐκμαιευθείς.

ἀμαιμάκετος-η-ον ὁ λίαν μακρός, ὁ ἰσχυρός, ἀκατάβλητος, ἐπίθ. τῆς Χιμαίρας : Ἰλ.Ζ 187 Χίμαιραν, πνέουσαν ἀμαιμάκετον πῦρ, Σοφ.ΟΤ 176 κρεῖσσον ἀμαιμακέτου πυρός, Ἀπολλ.Ρ 3,1242 ἔγχος δεινὸν ἀμαιμάκετον.

ἀμάκα (ἡ) κ. ὡς ἐπίρρ. δημ. (Ἰταλ.) ἡ ἀνέξοδος εἰς βάρος ἄλλου ἢ ἄλλων σίτισις ἢ ἀπόλαυσις ἢ τέρψις κττ. : ἡ ἀμάκα συνηθίζει τὸν ἄνθρωπο στὴν τεμπελιά, - ἡ ἀμάκα εἶναι κακή

πληγὴ γιὰ **τὰ θέατρα**, φρ. ζῆ ἀπὸ (ἢ μὲ) τὴν ἀμάκα· || κ. ἐν ἐπιρρ. χρ. **τρώω - φουμάρω - ζῶ ἀμάκα**· συγγ. δημ. **τζάμπα**.

ἀμακαδόρικος-η-ο (Ἰταλ.) δημ. ὁ ἰδιάζων εἰς ἀμακαδόρον βλ. λ. **ἀμακαδόρικες πονηρίες, - ἀμακαδόρικα φερσίματα**· ἐπίρρ. **ἀμακαδόρικα**.

ἀμακαδόρος-α κ. **-ισσα-ικο** δημ. (Ἰταλ.) ὁ ἐπιδιώκων νὰ ζῆ μὲ ἀμάκα βλ. λ.

ἀμακάριστα ἐπίρρ δημ. **ἀμακαρίστως** βλ. λ.

ἀμακάριστος(-η)-ο(ν) μσν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μακαριζόμενος, ὁ μὴ ἄξιος μακαρισμοῦ βλ. λ.· || δημ. κ. ὁ ταφεὶς χωρὶς νὰ ψαλῆ δι' αὐτὸν ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία: **ἀμακάριστα θάφτηκαν χιλιάδες παλικάρια στὸν πόλεμο.**

ἀμακαρίστως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. ἄνευ μακαρισμοῦ βλ. λ.

ἀμακατζῆς-οὺ-ίδικο δημ. ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὴν ἀμάκαν βλ.λ. ἢ ἐκ τοιαύτης, ἤτοι εἰς βάρος ἄλλων, ζῶν ἢ διασκεδάζων· ἀ. ἀμακαδόρος: **κορόϊδα μᾶς πῆρε ὁ ἀμακατζῆς καὶ δὲν ξεκολλάει, - ξεγελάστρα κι ἀμακατζοὺ ἡ κυρία.**

ἀμακατζίδικα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἢ μέθοδον ἀμακατζῆ, ἀμακαδόρου βλ.λ.

ἀμακατζίδικος-η-ο δημ. ὁ κατὰ τρόπον ἀμακατζῆ βλ.λ. ὢν ἢ γενόμενος ἢ ἐπιτευχθείς.

ἀμακατζίκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ ἀμακατζῆς - μικρός, εὐτελής, λεγ. σκωπτικῶς.

ἀμακιγιάριστος-η-α δημ. (λ. διεθν.) ὁ μὴ μακιγιαρισμένος, ἀφιμυθίωτος, ἀφκιασίδωτος.

ἀμακινάριστος-η-ο δημ. κ. **ἀματσινάριστος** ἐπὶ σταφιδοκάρπου, ὁ μὴ τυχὼν ἐπεξεργασίας διὰ μηχανήματος: **ἀμακινάριστη σταφίδα**· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς τοιαύτης ἐπεξεργασίας.

ἀμάκιον Ἡσ. «**ἄβαξ**, Λάκωνες».

ἄμακις Ἡσ. «ἅπαξ, Κρῆτες».

ἄμακρα ἐπίρρ. δημ. οὐχὶ μακράν.

ἀμακροημέρευτος-ον μσν. ὁ μὴ μακροημερεύσας, ὁ μὴ ζήσας ἐπὶ πολύ: Θεοφ.Συμ.Ἱστ.203.

ἄμακρος-η-ο δημ. ὁ οὐχὶ μακρός, ὁ βραχύς, ὁ κοντός: **ἄμακρο στυλιάρι.**

ἀμακρῶτις-ιδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν ἀμπελόπρασον: Διοσκ.2,150.

ἄμαλα Ἡσ. «**τὴν ναῦν ἀπὸ τοῦ ἀμᾶν τὴν ἅλα**», ΕΜ «ἀμάδα τὴν ναῦν».

ἀμάλαγα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ μαλάξεως βλ.λ.

ἀμαλαγάδα (ἡ) δημ. ἐπὶ βοσκησίμων τόπων, ἀβόσκητος, ἀνέπαφος· || κατ' ἐπέκτ. γεν. ἄθικτος.

ἀμαλαγιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀμάλαγος ἐν ἠθικῇ σημ. ἄθικτος, ἀθώπευτος ἐρωτικῶς· || κ. συνεκδ. **ἁγνεία, παρθενικότης, ἐπὶ νεανίδων**· 2) εἰδ. ἐπὶ λειμῶνος, εἰς ὃν ἡ βόσκησις εἶναι ἀπηγορευμένη ἐφ' ὡρισμένον χρόνον.

ἀμαλαγιάζω δημ. μαλαγιάζω βλ.λ.2) ἐν τῇ παθ. μτχ. παθ. παρακ. ἐπὶ λειμῶνος: **ἀμαλαγιασμένο λιβάδι** (τὸ εἰς ὃ ἀπηγορεύθη ἐφ' ὡρισμένον χρόνον ἡ βόσκησις).

ἀμάλαγον (τὸ) νεώτ. βοταν. εἶδος φυτοῦ ἐκ τῶν **πεπερωδῶν** ἰθαγενὲς τῶν τροπικῶν χωρῶν.

ἀμάλαγος-η-ο δημ. κ. **ἀμάλαχτος** βλ.λ.· ὁ μὴ μαλαχθείς, μὴ μαλακωμένος διὰ ζυμώσεως ἢ ἄλλης ἐπεξεργασίας: **ἀμάλαγος ἀσβέστης** (ὁ ἄσβεστος): Ζερβ.τραγ.ΚΚ 31 **στὸ μέλι ποὺ ἀμάλαγα ἀκόμα** (μὴ ἐξηγμένον ἀπὸ τῆς κηρήθρας). 2) ὁ μὴ δεκτικὸς ἐπεξεργασίας διὰ μαλάξεως, **ἀμαλάκωτος** βλ.λ.2)· 3) ἐπὶ παρθένων **-η-ο** μὴ ὑποστᾶσα ἐρωτικὰς περιπτύξεις: **κορίτσι ἀμάλαγο.**

ἀμαλακιστία (ἡ) μτγν. τὸ μὴ εἶναί τι μαλακόν, ἡ σκληρότης: Διοδ.Σ 4,35 **ἀμαλ- Ἀμαλθείας.**

ἀμαλάκιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ κάμνων μαλακίαν κατὰ τὴν ἐν τῇ δημ. χρ. τῆς λέξεως ἤτοι αὐνανισμὸν βλ.λ.· 2) ὁ μὴ παθὼν μαλάκαν βλ. λ., γεροντικὴν ἄνοιαν.

ἀμάλακτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ μαλασσόμενος, ὁ σκληρός, ἐπὶ οὐσιῶν: Ἀριστλ.Μετ.388 Β 25 **ἄτηκτα καὶ ἀμάλακτα,** νεώτ. **ἀμάλακτος ὡς χάλυψ**· ἀντίθ. μαλακτός· 2) ὁ μὴ μαλακυνθείς: Πλούτ.Ἠθ.954 **ἀμάλακτον τὸ ψυχρόν**· 3) μτφ. ὁ τραχύς, ὁ σκληροκάρδιος κ. νεώτ. **ἀμάλακτος τύραννος**· ἐπίρρ. **ἀμαλάκτως.**

ἀμαλάκωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς μαλάκωμα, κατὰ τρόπον ἀμαλάκωτον βλ.λ.

ἀμαλάκωτος-η-ο ὁ μὴ διὰ τῆς ἰδιαζούσης ἐπεξεργασίας μαλακὸς γενόμενος, μὴ μαλακωμένος: **πολεμάει μὲ ἀμαλάκωτη λάσπη νὰ χτίση,** φρ. **ἀμαλάκωτο ψωμὶ δὲν τρώει ὁ κουτσοδόντης κι ὁ τεμπέλης**· 2) κ. ὅστις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μαλακώσῃ: **ἀμαλάκωτα σὰν πολυξεραθοῦνε τὰ πετσιά**· 3) μτφ. ὁ μὴ καταπραϋνθείς: **ἀμαλάκωτο ἀκόμη τ' ἀφεντικό μας**· || κ. ὁ ἀνεξιλέωτος, ὁ ἄτεγκτος: **ἀμαλάκωτος δικαστής.**

ἀμαλαξιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μὴ μαλάττεσθαι βλ.λ. - ἐπὶ πραγμ.· || **κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων.**

ἀμαλάπτω καταστρέφω, ἀφανίζω: Λυκόφρ.34 **γνάθοις ἠμάλαψε κύων** (ἠφάνισεν).

ἀμαλαυρεῖ Ἡσ. «μαραίνει, σήπει, **φθείρει**, ἀμαυροῖ».

ἀμάλαχτα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀμάλαγα** κατὰ τρόπον **ἀμάλαχτο** βλ.λ. ἢ **ἀμάλαγον** βλ.λ.

ἀμάλαχτος-η-ο δημ. κ. **ἀμάλαγος** ὁ μὴ μαλαχθείς, μὴ μαλακωθείς, μὴ ἁπαλυνθεὶς δι' ἐπεξεργασίας: **ἀμάλαχτες προβιές**· συνών. **ἀμαλάκωτος**· || μτφ. ὁ μὴ θιχθείς, ἄγγιχτος ἐν ἠθικῇ ἐκδοχῇ: **ἀμάλαχτη κόρη**· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μαλακύνσεως, ἀμαλάκωτος: **ἀμάλαχτο σὰν πέτρα γίνεται τὸ ἀτσάλι**· 2) μτφ. ὁ **ἀμάλακτος** βλ.λ. σκληρός, ἄτεγκτος: **ἀμάλαχτος ὁ σπιτονοικοκύρης πέταξε στὸ δρόμο τὰ ὀρφανά.**

ἀμάλγαμα (τὸ) νεώτ. ἕνωσις ὑδραργύρου μεθ' οἱουδήποτε μετάλλου· || κατ' ἐπέκτ. σύμφυρμα προσώπων ἢ πραγμάτων διαφόρου φύσεως.

ἀμαλγαματήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. χημ. συσκευή, χρησιμεύουσα διὰ τὴν ὁμαλγαμάτωσιν βλ. λ.

ἀμαλγαμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ παρασκευὴ ἀμαλγάματος βλ. λ.· 2) ἡ δι' ἀμαλγάματος ἐπικάλυψις τῆς ἐπιφανείας ἀντικειμένων (κατόπτρων κτλ.) ἢ ἡ δι' αὐτοῦ ἔμφραξις ὀπῶν, σχισμῶν κττ.· 3) μέθοδος ἐξαγωγῆς τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ὑδραργύρου ἐκ μεταλλευμάτων· 4) κατ' ἐπέκτ. μτφ. ἡ ἀνάμιξις ἢ ὁ συμφυρμὸς προσώπων ἢ πραγμάτων ἀνομοίων.

ἀμαλγάμωσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **ἀμαλγαμάτωσις** βλ. λ.

ἀμαλγαμωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ χρησιμεύων εἰς τὴν ἀμαλγαμάτωσιν βλ. λ.

ἀμαλδύνω (ἀντὶ **ἀμαλύνω** ἐκ τοῦ ἀμαλός)· κυρ. ἀδυνατίζω: Ἱππ.Φυσ.Παιδ.17 **ὄμματα ἀμαλδύνεται**· 2) ὅθεν καταστρέφω: Ἰλ.Μ.32 **τεῖχος ἀμαλδύνας**· καὶ παθ.: οὔτ.Η 463 **ὅπως τεῖχος ἀμαλδύνηται,** Ἀριστφ.Εἰρ.376 **ὑπὸ Διὸς ἀμαλδυνθήσομαι**· || ἐν γένει ἐξαφανίζω, καθιστῶ ἀγνώριστον: ΑΠ 6,18 **Λαῒς ἀμαλδυνθεῖσα χρόνῳ περικαλλέα μορφήν.**

ἀμαλεύω βλ. **ἀμαλλεύω.**

ἀμάλη (ἡ) μτγν. βλ. **ἄμαλλα.**

ἀμαλητόμος-ον μτγν. ὁ τέμνων ἀμάλας βλ.λ., θεριστής: Ὀππ.Κυν.1,522.

ἀμάλθακτος-ον μτγν. ἀμάλακτος βλ.λ.· Σουΐδ., Φώτ. «**ἀμάλθακτον**· ἀνένδοτον, ἑδραῖον», Ἡσ. «**ἀμαλθάκτους**· σιδηροῦς, σκληρούς, ἀμαλάκτους»: ΑΠ 5,233 **ἀμάλθακτοι φρένες** (ἄσπλαχνοι, ἀδυσώπητοι).

ἀμαλθείας κέρας (τὸ) τὸ κέρας τῆς αἰγός, τῆς ἐκθρεψάσης τὸν **Δία**· **παροιμιωδῶς ἐκφερόμενον** ὡς τὸ σύμβολον πάσης ἀφθονίας ἀγαθῶν.

ἀμαλθεῖδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζωολ. ὁμοιογένεια τῶν ἀμμωνιτοειδῶν κεφαλοπόδων, ζήσασα κατὰ τὴν περίοδον τοῦ Ἰουρασίου συστήματος, ἔχουσα κέλυφος στενόμφαλον ἅμα καὶ εὐρύστομον.
ἀμαλθεύς-έως (ὁ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος ἀμμωνιτῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀμαλθεϊδῶν** βλ. λ., ἔχον ὄστρακον συνήθως στενόμφαλον.
ἀμαλθεύω τρέφω : Σοφ.άπ.95.
ἀμάλια (τὰ) μτγν. νήματα λεπτά.
ἀμαλία (ἡ) νεώτ. ζωολ. κοχλίας τοῦ ἀθροίσματος τῶν **λειμακιδῶν** (Amalia)· 2) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος γυμνοστράκων γαστεροπόδων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **λειμακιδῶν**.
ἀμαλκιεῖν ΕΜ « μὴ ῥιγοῦν ».
ἄμαλλα (ἡ) (I) δράγμα σταχύων θερισθέντων· πρβλ. δημ. **χερόβολο**· Ἡσ. « δράγματα, δέσμη τῶν ἀσταχύων » : Σοφ.άπ.540, Πλούτ.Ποπλ.8 **κειμένων ἔτι τῶν δραγμάτων . . ἐφόρουν τὰς ἀμάλλας εἰς τὸν ποταμόν**· 2) συνεδκ. σῖτος : Κόιντ.Σμ. II,156· 3) τὸ σχοινίον, δι᾽ οὗ **δένονται τὰ δράγματα**, τὸ δέμα : Φιλόστρ.
ἄμαλλα (2) ἐπίρρ. δημ. ἄνευ μαλλίου ἢ χνοῦ· συγγ. ἄτριχα.
ἀμαλλεῖον (τὸ) μσν. τὸ δι᾽ οὗ δένουσι τὰ δράγματα σταχύων, τὰς ἀμάλλας βλ. λ.
ἀμαλλεύω σχηματίζω ἀμάλλας βλ. λ., δένω εἰς δράγματα στάχυς· ΕΜ « **ἀμαλλεύειν**· δραγμ(ατ)εύειν ».
ἀμάλλιαγος-η-ο δημ. ἀμάλλιαστος βλ. λ.
ἀμάλλιαστος-η-ο δημ. κ. **ἀμάλλιαγος** ὁ ἐστερημένος τριχῶν· ἀντιθ. μαλλιασμένος, τριχωτός : **ἀμάλλιαστα γεννιῶνται τὰ πιὸ πολλὰ ζῶα**· ‖ εἰδ. ἐπὶ πτηνῶν - ὁ ἄνευ πτίλων, χωρὶς πούπουλα : **ἕνας ἄσκημος κόκκορας μὲ ἀμάλλιαστο λαιμό**· ‖ ὁ μήπω σχὼν πλῆρες τὸ τρίχωμά του : **ἀγόρι ἀμάλλιαστο ἦταν σὰν πρωτοβγῆκε στὸ κλαρί**· ‖ κατ᾽ ἐπέκτ. ἐπὶ λίθων - ἡ μὴ ἔχουσα προσκεκολλημένην ἐπ᾽ αὐτῆς πόαν κττ. : **γύρα στὴν βρύση δὲν ἔβλεπες πέτρα ἀμάλλιαστη**.
ἀμάλλιον (τὸ) Ἡσ. « σχοινίον ἐν ᾧ δεσμεύουσι τὰς ἀμάλλας », κ. **ἀμαλλεῖον** βλ. λ.
ἀμαλλοδετήρ-ῆρος (ὁ) ὁ δένων τὰ δράγματα τῶν σταχύων, τὰς ἀμάλλας βλ. λ. : Ἰλ.Σ 553 **τρεῖς δ᾽ ἄρ᾽ ἀμαλλαδετῆρες ἐφέστασαν**.
ἀμαλλοδέτης (ὁ) μτγν. ἀμαλλοδετὴρ βλ. λ. : Θεόκρ.Ι044 **σφίγγετ᾽ ἀμαλλαδέται, τὰ δράγματα**.
ἄμαλλοι Ἡσ. « φυτὰ σικύων ἢ τῶν ὁμοίων ».
ἀμαλλοῖ Ἡσ. « ἀφανίζει ».
ἀμαλλόν Ἡσ. « ἰσχυρόν ».
ἄμαλλος (-η)-α(ν) (I) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ μαλλίων ἢ ἄνευ χνοῦ : Εὐστ.1057 **ἄμαλλοι δοκοῦσι αἱ φιλοτάπιδες εἶναι**, δημ. **ἄμαλλη κουβέρτα**· ‖ ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἄτριχος ἢ φαλακρός.
ἄμαλλος (2) Ἡσ. « πέρδιξ ».
ἀμαλλοτόκεια (ἡ) μτγν. ἡ παράγουσα ἀμάλλας : Ἰω.Γαζ.2,31 **ἀμαλλοτόκεια γαῖα**.
ἀμαλλοτόκος-ον μτγν. ὁ παράγων ἀμάλλας βλ. λ., γεν. σιτοφόρας : Νόνν.Δ 7,84. **ἀμ- ἄρουρα**.
ἀμαλλοφόρος μτγν. κ. μσν. ὁ φέρων, προσκομίζων ἀμάλλας βλ.λ., περὶ τῆς Δήμητρος : Εὐστ.1162.
ἀμαλογία γλωσσ. ἀβδηριτισμός βλ. λ.
ἀμαλόγος γλωσσ. φλύαρος.
ἀμαλός-ή-όν (πρβλ. μαλακός) ἀττ. **ἁμαλός**, ἁπαλός, τρυφερός : Ὀδ.Υ 14 **ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι**· 2) θθ. ἀσθενής, γέρων : Εὐρ.Ἡρακλ.75 **γέροντ᾽ ἀμαλόν**· συγκρ. ἀμαλέστερας· 3) παρὰ μτγν. καὶ **ὁμαλός**.
ἀμαλόω Ἡσ. « ἀμαλδύνω » βλ.λ.
ἀμαλῶς ἐπίρρ. μετρίως, εὐκόλως, ἀσθενῶς.
ἀμαλῶς ἐπίρρ. ὁμαλῶς ἐν τῇ σημ. ὁμοίως.
ἀμάλωτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἔριδος, χωρὶς μάλωμα, χωρὶς διαπληκτισμόν : **νὰ παίξετε ἀμάλωτα**· 2) ἄνευ ἐπιπλήξεως, ἐπιτιμήσεως : **τὴ γλύτωσε ἀμάλωτα**.
ἀμάλωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐπιτιμηθείς, μὴ ἐπιπληγείς, ποὺ δὲν τὸν ἐμάλωσαν : **ἀφήνει τὰ παιδιά του ἀμάλωτα καὶ θὰ μπερμπαντέψουν**· 2) ὁ μὴ εἰς ἔριδα ἢ ἔχθραν μετ᾽ ἄλλου περιελθών, ὁ μὴ φιλονικήσας, ὁ μὴ διαπληκτισθείς : **μὲ κανένα στὴ γειτονιὰ δὲν εἶναι ἀμάλωτη**.
ἀμάμαξυς-υος-υδος (ἡ) κληματὶς ἀμπέλου βασταζομένη ὑπὸ δύο πασσάλων· 2) Ἡσ. « εἴρηται καὶ ἐπὶ χωλοῦ τινος, δύο βακτηρίαις ὑπὸ τὰς μασχάλας ἐρειδομένου, καὶ ἐκκρεμάμενον ἔχοντος τὸν πόδα ὡς βότρυν »· βοταν. εἶδος κλήματος ἀναρριχητικοῦ.
ἀμαμηλίς-ίδος (ἡ) γένος ἀπίου ἢ μήλου ἢ μεσπίλου· Ἡσ. κατ᾽ Εὐστ.878 « **σῦκον τὸ ἅμα μήλῳ ἀνθοῦν** » : Ἀθήν.14,650 **οὐκ εἰσιν ἄπιοι, ὥς τινες οἴονται ἀλλ᾽ ἕτερόν τι καὶ ἴδιαν καὶ ἀπύρηνον**, πρβλ. **ἐπιμηλίς**· 2) νεώτ. βοταν. εἶδος φυτοῦ καλλωπιστικοῦ ἐν Β. Ἀμερικῇ, Συρίᾳ κ. ἀλλαχοῦ.
ἀμαμῖξαι Ἡσ. « ἀπονίξαι ».
ἀμάν ἐπιφών. δημ. (ἀραβ.) ἔχον συνήθ. ἱκετευτικὴν σημασίαν : **ἀμὰν γιὰ τὸ Θεό, μὴ τὸν χτυπήσῃς**· ‖ ἐνίοτ. ἐν σημ. παρακελεύσεως : **ἀμάν, τρέξετε νὰ φτάσωμε πρὶν νυχτώσῃ**.
ἀμάναν Ἡσ « ἄμαξαν ».
ἀμανάτι (τὸ) δημ. (τουρκ.) τὸ ἐνέχυρον βλ. λ. : **ἔβαλε ἀμανάτι τὰ χρυσαφικά της**· φρ. **καὶ τὰ κανίσματα βάνει ἀμανάτι** (ἐπὶ τῶν κυριευομένων ὑπὸ δαπανηροῦ πόθου)· 2) **τὸ διαπιστεύειν** εἰς ἄλλον κινητὸν πρᾶγμα ἀξίας τινός, ἡ πρὸς ἄλλον δόσις πράγματος πρὸς φύλαξιν ἢ πρὸς μεταβίβασιν εἰς τρίτον· **τοῦ ἔδωκα ἀμανάτι νὰ τὸ πάῃ τοῦ παιδιοῦ μου στὴν Πόλη**.
ἀμανατιτζῆς (ὁ) δημ. κ. **ἀμανετιτζῆς** ὁ λαμβάνων πρᾶγμά τι παρά τινος ὡς παρακαταθήκην, ὡς ἀμανάτι βλ.λ. διὰ νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς ἄλλον· ‖ γεν. ὁ τοιοῦτον ἐπάγγελμα ἀσκῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ τόπου εἰς ἄλλον ταξιδεύων· ‖ εἰδ. - ὁ δανείζων ἐπὶ ἐνεχύρῳ.
ἀμάνδαλος-ον Ἡρωδιαν.2,286 **ἀμάνδαλον τὸ ἀφανὲς παρ᾽ Ἀλκαίῳ**.
ἀμανδαλόω Ἡσ. « ἀφανίζω ».
ἀμανδάλωτος-ον μσν. κ. νεώτ., δημ. ἀμαντάλωτος-η-ο ὁ μὴ μανδαλωτός, μὴ κλεισμένος ἢ μὴ δυνάμενος νὰ κλεισθῇ μὲ μάνδαλον, ἤτοι μὲ ζύγωθρον ἢ ἔμβολον ἢ μοχλὸν θύρας ἢ θυριδίου : Ὀδ.Προσκυν. **μανδαλωμένσι μὲν τῆς μονῆς αἱ ἔξω θύραι, αἱ δὲ τῶν κελλίων ἀμανδάλωται**· 2) **ἀμανδάλωτον** φίλημα ἐν αἰσχρᾷ ἐκφορᾷ· ἀντίθ. **μανδαλωτόν** « **ὅ** ἐστι φίλημα ἐρωτικὸν θηλυδιῶδες καὶ κατεγλωττισμένον ».
ἀμάνδριστος-αν μσν. κ. νεώτ. δημ. ἀμάντριστος-η-ο ὁ μὴ εἰς μάνδραν βλ. λ. δυνάμενος νὰ κλεισθῇ, ἐπὶ ζῴων· ‖ κ. ὁ μὴ ἐν μάνδρᾳ κεκλεισμένος, φυλαττόμενος, ὁ ἀμάνδρωτος βλ. λ.· 2) ὁ μὴ διὰ μάνδρας περικεκλεισμένος, σπαν. χρ. ἀντὶ ἀμάνδρωτος βλ. λ.
ἀμάνδρωτος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ., δημ. κ. **ἀμάντρωτος** ὁ μὴ διὰ μάνδρας βλ. λ. περιπεφραγμένας, ὁ ἀπεριτείχιστος : **ἀμάνδρωτος αὐλή,-ἀμάντρωτο οἰκόπεδο**· ‖ μσν. ἐκκλ. ὁ μὴ ἐν μοναστηρίῳ (πνευματικὴ μάνδρα, τὸ λατ. claustrum) διαμένων μοναχός, ὁ ἀπὸ μοναστηρίου φυγών· ‖ δημ. μτφ. ὁ ἄνευ προσήκοντος περιορισμοῦ : **ὅσο ἀφήνουν τὶς κοινὲς γυναῖκες ἀμάντρωτες οἱ ἀρώστειες θὰ πληθαίνουν**, - φρ. **γυφτιὰ ἀμάντρωτη** (ἀσύστολας εὐτέλεια, ποταπότης), κ. **στόμα ἀμάντρωτο** (τὸ ἀρχ. ἀπύλωτον)· 2) ὁ μὴ ἐν μάνδρᾳ αὐλιζόμενος, πρὸς φύλαξιν κλειόμενος, ἐπὶ ποιμνίων κ. ἄ. ζῴων : **ἄφησ᾽ ἀμάντρωτα τὰ πρόβατα καὶ τοῦ τὰ ᾽κλεφαν**,-παροιμ. **ἀμάντρωτο**

κοπάδι χαρὰ τοῦ λύκου, - ἀμάντρωτος (ἁ. ἀμολητός) **ὁ γάϊδαρος, ἀλὶ στὸ λαχανόκηπο.**

ἀμανές (ὁ) δημ. (τουρκ.) ἀργὸν ἀνατολικὸν μέλος ᾀδόμενον, ἐν τῷ ὁποίῳ εἰς ἑκάστην τῶν ᾀδομένων στίχων στροφὴν εἶναι ἀκροτελεύτιος ἡ λ. **ἀμάν** : φρ. μτφ. **φηλὰ τὸν πῆρε τὸν ἀμανέ** (ἐπὶ τῶν ὑπέρμετρα ἀξιούντων ἢ τῶν παρ' ἀξίαν ὑπερηφάνων).

ἀμανετζῆς (ὁ) δημ. (τουρκ.) ὁ ᾄδων ἀμανὲ βλ.λ.· || συνήθ. ὁ κατ' ἐπαγγέλμα ἀοιδὸς ἀμανέδων : **στοὺς ἀνατολίτικους καφενέδες ἀκοῦς ἀμανετζῆδες·** 2) ὁ ἀμανατιτζῆς βλ. λ.

ἀμάνικος-η-ο ὁ μὴ ἔχων λαβήν, μάνικα βλ.λ. **ἀμάνικο μαχαίρι**, συγγ. ξεστυλιάρωτος βλ.λ.

ἀμανίκωτος-η-ο ὁ μὴ ἔχων χειρίδα, μανίκι βλ.λ. συγγν. ξεμανίκωτος βλ.λ.

ἀμανιτάριον μον. ὑποκ. τοῦ ἀμανίτης, τὸ μανιταράκι.

ἀμανίτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ φυτόν, ὁ μύκης βλ. λ., τὸ μανιτάρι : Γαλ.6,655 **ἀβλαβέστατοι τῶν ἄλλων μυκήτων εἰσίν** (οἱ ἀμανῖται) : Νικ. ἐν Ἀθην.2,61 **μύκητας ἀμανίτας·** || νεώτ. πᾶν εἶδος μύκητος.

ἀμάνορες Ἡσ. «δοθιῆνες, Ἠλεῖοι».

ἀμαντάλωτος-η-ο δημ. ἀμανδάλωτος βλ. λ.

ἀμαντάριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διὰ μανταρίσματος, ἤτοι ἐπιρραφῆς ἐφθαρμένου ἢ ἐσχισμένου μέρους, ἐπιδιορθωθείς, ἐπὶ ὑφαμάτων, φορεμάτων κτλ. : **ἀμαντάριστη κάλτσα.**

ἀμάντευτος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μαντευθείς, προφητευθείς, προβλεφθεὶς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ προβλεφθῇ : **ἀμάντευτον τοῦ πολέμου τὸ τέλος**, δ.τραγ. **ἀμάντευτη εἶναι ἡ μοῖρα του νὰ πά' νὰ πολεμήσῃ·** 2) ὁ μὴ δυνάμενος, ὁ μὴ ἱκανὸς νὰ προβλέφη, νὰ ἐξιχνιάσῃ : Πολυδ.5,63 **κύνας ἀμαντεύτους τῶν ἰχνῶν** (μὴ μαντεύοντας, μὴ καλῶς ἀνιχνεύοντας τὸ θήραμα).

ἀμαντήλωτος-η-ο ὁ μὴ ἔχων τὴν κεφαλὴν κεκαλυμμένην μὲ μαντῆλι βλ.λ : **στὸ χωριὸ οἱ γυναῖκες δὲν πᾶνε ἀμαντήλωτες στὴν ἐκκλησία.**

ἄμαντις-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων μαντικήν.

ἀμάντριστος-η-ο ὁ μὴ εἰς μάνδραν βλ.λ. δυνάμενος νὰ κλεισθῇ, ἐπὶ ζῴων ἀμόνδριστος βλ.λ.1)· || κ. ὁ μὴ ἐν μάνδρᾳ κεκλεισμένος ἢ φυλαττόμενος, ὁ ἀμάνδρωτος βλ. λ.2)· 2) ὁ μὴ διὰ μάνδρας περικεκλεισμένος, ἀμάνδρωτος βλ.λ.1).

ἅμαξα (ἡ) (ἅμα-ἄγω) κ.νεώτ. κ.δημ. (ἐπ. κ. δωρ. **ἅμαξα**) τροχοφόρον ὄχημα συρόμενον ὑπὸ ἵππου ἢ ἵππων ἢ ἄλλων ὑποζυγίων, χρησιμεῦον πρὸς ἀπὸ τόπου εἰς ἄλλον μεταφορὰν ἀνθρώπων ἢ πραγμάτων ἢ κ. ἀναμίξ, ἐν τῇ δημ. συνηθέστ. **ἁμάξι** κ. εἰδ. τὸ δι' ἀνθρώπους **καρότσα** βλ. λ. **τὸ τετράκυκλον φορτηγὸν κάρρο ἢ ἀραμπᾶς** κ. τὸ δίκυκλον **σαῦστα·** παρ' ἀρχ. εἰδ. ἡ τετράτροχος ἅμαξα (ἡ συνήθ. φορτηγός) κ. **ἀπήνη** βλ.λ. : Ἰλ.Ω 189 **ἅμαξαν εὔτροχον ἡμιονείην ὁπλίσαι ἠνώγει**, Ἡρ. 2,63 **ἕλκουσι τετράκυκλον ἅμαξαν**, Θουκ.2,34,2 **λάρνακας ἄγουσιν ἅμαξαι**, Ξεν. Ἀν.2,2,14 **ἐτύγχανε γὰρ ἐφ' ἁμάξης πορευόμενος**, αὐτ.1,10,18 **καὶ τὰς ἁμάξας μεστὰς ἀλεύρων καὶ οἴνου·** || νεώτ. κ. πᾶν πρὸς χερσαίαν μεταφορὰν τροχοφόρον (οἷον ἀτμοκίνητον ἢ ἠλεκτροκίνητον ὄχημα), τοῦ εἴδους ἢ τοῦ προορισμοῦ τῆς ἁμάξης προσδιοριζομένου συνήθ. ἐπιθετικῶς : **ταχυδρομικὴ ἅμαξα** (ἡ μεταφέρουσα τὰ διὰ τοῦ ταχυδρομείου διαβιβαζόμενα), - **φορτηγὸς ἅμαξα**, - **νεκροφόρος ἅμαξα** (δημ. ἁπλῶς **νεκροφόρα**), - **ἅμαξα περιπάτου**, - **τροχιοδρομικὴ ἅμαξα** (δημ. ἁμάξι τοῦ τράμ), **σιδηροδρομικὴ ἅμαξα** (δημ. **βαγόνι**) κ.ἄ.· || δημ. ἡ λ. **εἰδικῶς** περὶ τῶν μεταφερόντων ἀνθρώπους ἀστικῶν ὀχημάτων, σπανίως ἐν ἄ. χρ. : **οἱ ἅμαξες ποὺ ἀκολουθούσανε τὴν κηδεία, - μιὰ ἅμαξα τοῦ παλατιοῦ** (ἀνακτορική)· 2) φορτίον ἁμάξης ὅσον χωρεῖ καὶ δύναται νὰ φέρῃ μιὰ ἅμαξα, δημ. **ἁμαξιά** : Πλάτ.Εὐθ.299 Β **ἅμαξα ἐλλεβόρου**, Ξεν. Ἀν.4,7,10 **δέκα ἅμαξαι** (ἁμαξιές) **πετρῶν ἀνηλίσκοντο·** 3) συνεκδ. ὁ δι' ἅμαξαν, ἁμαξιτός : ΑΠ 7,479 **πέτρας ἐγὼ ἐν ἁμάξῃ παμφόρῳ αἰζηεῖν εἰνοδίη τέταμαι·** 4) εἰδ. ὁ ἀστερισμὸς τῆς Μεγάλης Ἄρκτου, ἐνίοτε κ. τῆς Μικρᾶς : Ἰλ.Σ.487 **ἄρκτον ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν·** 5) ἐν φρ. μτφ. ἢ ἀλληγ. (λόγοι) **ἐξ ἁμάξης** (λοιδορίαι χυδαῖαι), Δημ.268,13 **βοᾷς ῥητὰ καὶ ἄρρητ' ὀνομάζων, ὥσπερ ἐξ ἁμάξης·** διότι κατὰ Σχολ. «ἐν ταῖς πομπαῖς προσωπεῖά τινὲς φοροῦντες ἀπέσκωπτον τοὺς ἄλλους, ὡς ἐν ἑορτῇ παίζοντες ἐπὶ ἁμαξῶν φερόμενοι», - **ὅλην τὴν ἅμαξαν ἐπεσπάσω** (ὅλην τὴν σωρείαν τῶν ὕβρεων)· παρὰ Λουμ.Εὐν. **καὶ ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν κατεσκέδασαν ἀλλήλων**, κ. νεώτ. **τοῦ εἶπε τὰ ἐξ ἁμάξης** (τὸν ὕβρισε χυδαίως)· παροιμ. **ἡ ἅμαξα τὸν βοῦν** (ἐνν. **ἕλκει**, ἐπὶ τῶν ἀντιστρόφως ἢ παραλόγως, **ἀνάποδα**, τελουμένων)· || νεώτ. φρ. **πέμπτος τροχὸς τῆς ἁμάξης** (ἐπὶ τῶν περιττῶν ἢ ἀσημάντων ἔν τινι ὀργανώσει, ἐργασίᾳ κτλ.).

ἁμαξαγώγιον (τὸ) νεώτ. ἡ διὰ μεταφορὰν ἐφ' ἁμάξης πληρωνομένη **ἀμοιβή**, τὸ διὰ τὴν ἅμαξαν καὶ διὰ τὸν ἁμαξηλάτην ἀγώγιον βλ.λ.· 2) τὸ δημ. **ἁμαξιάτικα** ἢ ἁπλῶς **ἀγωγιάτικα** : **ἐπληρώθησαν δι' ἁμαξαγώγια δραχμαὶ διακόσιαι.**

ἁμαξαγωγός-όν ὁ ἄγων, ὁ σύρων ἁμάξας : **μηχανὴ ἁμαξαγωγός.**

ἁμαξάδα (ἡ) δημ. διαδρομὴ ἐφ' ἁμάξης, περίπατος μὲ ἅμαξαν : **βάνομε στοίχημα μιὰ ἁμαξάδα·** || συνηθέστ. ἐν χρ. ἐπιρρ. **πήγαμε ἁμαξάδα.**

ἁμαξάδικο (τὸ) δημ. ἐργοστάσιον κατασκευῆς ἢ ἐπισκευῆς ἁμαξῶν· 2) **περίκλειστος σκεπαστὸς** χῶρος, ἐν ᾧ φυλάττονται ἅμαξαι, ἁμαξοστάσιον.

ἁμαξάδικος-η-ο δημ. ὁ δι' ἅμαξαν πρόσφορος, ὁ εἰς ἅμαξαν ἀνήκων, ὁ εἰς ἅμαξαν ἢ ἁμαξᾶν ἰδιάζων : **ταπετσαρία ἁμαξάδικη, λόγια ἁμαξάδικα, φερσίματα ἁμαξάδικα** (λόγοι ἢ τρόποι χυδαῖοι, οἱονεὶ προσιδιάζοντες εἰς ἁμαξάδες)· || ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. **ἁμαξάδικο** βλ.λ.

ἁμαξαίη (ἡ) Ἰων. ἡ ἅμαξα βλ. λ.

ἁμαξαῖος (ὁ) μτγν. ἁμαξιαῖος βλ. λ.

ἁμαξακάρινον Ἡσ. «ἅμαξα».

ἁμαξακάρριον δ. γρ. τοῦ ἁμαξακάρινον βλ. λ.

ἁμαξάκι (τὸ) μικρὰ ἅμαξα· || κ. τὸ διὰ τῶν χειρῶν ὠθούμενον ἁμάξιον, ἐφ' οὗ νήπια φέρονται εἰς περίπατον· || κ. πᾶν τὸ ὁμοίως χειροκίνητον φορτηγὸν ἁμάξιον· || ἐπίσης τὸ παραπλεύρως μοτοσυκλέττας βλ. λ. προσηρτημένον κάθισμα, τὸ κατὰ διεθν. ὀνομ. **σάϊντ-κάρ·** || **παιδικὸν ἄθυρμα**, ὁμοίωμα ἁμάξης.

ἁμαξάρα (ἡ) δημ. μεγεθυντ. **τοῦ ἅμαξα** βλ. λ.

ἁμαξάριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ **ἅμαξα** βλ. λ.

ἁμαξάριος (ὁ) μσν. ὁ ἁμαξᾶς : Βασιλ.28,1,113.

ἁμαξάρχης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἀρχηγὸς αὐτοκρατορικῆς ἁμαξοπομπῆς· πιθανῶς τίτλος δημοσίου ὑπηρέτου.

ἁμαξᾶς (ὁ) δημ. ὁ ἁμαξηλάτης βλ. λ.

ἁμαξεία (ἡ) Σουΐδ. «ὁ τῶν ἁμαξῶν φόρτος».

ἁμαξεύς-έως (ὁ) μτγν. καραγωγεύς· || ὁ δι' ἅμαξαν χρησιμοποιούμενος, ὁ ἅμαξαν **ἕλκων** : Δίων Χρ.64,23 **βοῦς ἁμαξεύς·** Ἡσ. «ζευγηλάτης».

ἁμαξεύω εἶμαι ἁμαξᾶς : Πλούτ.Εὐμ.1· 2) μτβ. κάμνω ἄλλον νὰ ἁμαξεύῃ ἢ κ. ἄλλως τὸν ἀποστέλλω δι' ἁμάξης· ἰδίως μτφ. : ΑΠ «ἡμάξευσα .. τοῦτον δύσζωον κάβίοτον βίον»· 3) ζῶ, διάγω ἐν ἁμάξῃ : Φιλοστρ.Ἀπολλ.7,26 **Σκύθας ἁμαξεύοντας·** 4) παθ. **-ομαι** πατοῦμαι ὑπὸ ἁμαξῶν, εἶμαι ἁμαξιτός, ἐπὶ ὁδῶν : Στράβ.4,207 **ὁδὸς ἁμαξεύεσθαι δυναμένη.**

ἁμαξηγός-όν μσν. ὁ ἡνίοχος, ὁ ἁμαξηλάτης :

Ὑμνῳδ.Ἐκκλ. **ἁρματηλάτας καὶ ἁμαξηγούς .. ἐν Ἐρυθρᾷ κατεπόντισεν.**

ἁμαξηδόνια (τὰ) ἀκτινοειδῶς ἀπὸ τοῦ ἄξονος εἰς τὴν στεφάνην στηρίγματα τοῦ τροχοῦ ἁμάξης· Σχολ.Εὐρ.Ἱππ.1235 « ἐνήλατα· οἱ πασσαλίσκοι οἱ πρὸς τῷ ἄξονι ».

ἁμαξηλάτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἅμαξαν ἐλαύνων· νεώτ. κυρίως ὁ κατ' ἐπάγγελμα ἡνίοχος, τὸ δημ. ἁμαξᾶς: **τὸ σωματεῖον τῶν ἁμαξηλατῶν.**

ἁμαξήλατος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ ἁμάξης διαβατός, ὁ δι' οὗ ἐλαύνουσιν ἁμάξαι, ἁμαξιτός, ἐπὶ ὁδῶν καὶ διαβάσεων· εὕρηται πολλάκις ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ ἡμιονικός: Στράβ.283 **μία μὲν ἡμιονική. ἡ δὲ ἁμαξήλατος μᾶλλον**, - νεώτ. ἁμαξήλατα περάσματα πρὸς νότον **δὲν ὑπῆρχον.**

ἁμαξηλατῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ὁδηγῶ ἅμαξαν· || εἶμαι κατ' ἐπάγγελμα ἡνίοχος ἁμάξης.

ἁμαξήποδες (οἱ) μτγν. οἱ **ἁμαξόποδες** βλ.λ.

ἁμαξήρης-ους-ες ὁ ἐπὶ τῆς ἁμάξης προσηρμοσμένος: Αἰσχ.Ἀγ.1054 **πιθοῦ λιποῦσα τόνδ' ἁμαξήρη θρόνον·** 2) ἁμαξιτός: Εὐρ.Ὀρ.1241 **ἁμαξήρης τρίβος.**

ἁμάξι (τὸ) δημ. ἡ ἅμαξα βλ. λ. 1) εἴτε ἐπιβατική, εἴτε φορτηγός, συνήθως ἡ τετράκυκλος: **πῆγα μὲ ἁμάξι**, - **μετακομίσαμε μὲ ἁμάξι**, - **ἕν' ἁμάξι χώρεσε καὶ μᾶς καὶ τὰ πράματα.**

ἁμαξιά (ἡ) δημ. φορτίον μιᾶς φορτηγοῦ ἁμάξης, ὅσον δύναται νὰ περιληφθῇ καὶ νὰ μετακομισθῇ διὰ μιᾶς ἁμάξης: μιὰ **ἁμαξιὰ σανό**, - μιὰ **ἁμαξιὰ ἄμμο**· || κ. ὁ δρόμος τῆς φορτηγοῦ ἁμάξης ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας μέχρι τοῦ ὡρισμένου τόπου ἐκφορτώσεως: **πόσες ἁμαξιὲς θὰ κάνης καὶ ζητᾶς τόσο ἀκριβά**;

ἁμαξιαῖος-α-ον τόσον μέγας ὥστε νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον ἅμαξαν: Ξενοφ.Ἑλλ.2,4,27 **ἁμαξιαῖος λίθος·** 2) μτφ. Κωμ.Ἀδέσπ.836 **ἁμαξιαῖα** ῥήματα ὡς ἐν τῇ φρ. « **ἐξ ἁμάξης** » βλ. **ἅμαξα·** σχόλ. « μεγάλα κομπάσματα ».

ἁμαξιάτικο (τὸ) δημ. τὸ ἁμαξαγώγιον βλ. λ. συνηθ. εἰς πληθ.: **πόσο πλήρωσες ἁμαξιάτικα**;

ἁμαξίδιον (τὸ) νεώτ. εἰδ. μικρὸν σιδηροδρομικὸν βαγόνιον, βαγονέτο.

ἁμαξικός-ή-όν ὁ τῆς ἁμάξης.

ἁμάξιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. μικρὰ ἅμαξα, ἁμαξάκι· || νεώτ.συνηθ. τὸ φορτηγόν.

ἁμαξίς-ίδος (ἡ) μικρὰ ἅμαξα, ἁμάξιον βλ. λ., ἰδίως τὸ ὡς παιδικὸν ἄθυρμα (καρροτσάκι): Ἡρ.3,113 **ἁμαξίδας ποιεῦντες ὑποδέουσι αὐτὰς τῇσι οὐρῇσι** (τῶν οἰῶν): Ἀριστφ.864 **ὃν .. ὀβολὸν ἔλαβον .. τούτου 'πριάμην σοι .. ἁμαξίδα·** Ἡσ « ἁμάμαξυς ».

ἁμαξίτης (ὁ) ΑΠ ὁ τῆς ἁμάξης ἢ ὁ κατάλληλος **δι'** ἅμαξαν: ΑΠ ἁμαξίτης φόρτος.

ἁμαξῖτις (ἡ) μτγν. ἡ ἄγρωστις **βλ.λ.**

ἁμαξιτός-όν ἐπ. κ. δωρ. **ἁμαξιτός**, ὁ δι' **οὗ δύναται** νὰ ἐλαύνῃ ἅμαξα, ὁ διαβατὸς δι' ἁμάξης, ἐπὶ ὁδῶν ἢ διαβάσεων: ΚΠ Ξεν.1,2,21 **ἡ εἰσβαλὴ ἦν ὁδὸς ἁμαξιτὸς ὀρθία·** || καὶ ἄνευ τοῦ **ὁδὸς** ὡς οὐσ.: Ἰλ.Χ 146 **κατ' ἁμαξιτὸν ἐσσεύοντο**, Σοφ ΟΤ 716 **ἐν τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς·** Ἡσύχ. « ἁμαξιτὸν ὁδὸν δημοσίαν, ἁμάξαις διαπορευτήν », μτγν. τρόπος, μέθοδος: Ἐμπεδ.304 **πειθοῦς ἁμαξιτόν.**

ἁμαξόβιος-ον μτγν. ὁ ζῶν ἐν ἁμάξῃ, ὁ χρησιμοποιῶν τὴν ἅμαξαν ὡς κατοικίαν, ἀ. **ἁμάξοικος** βλ.λ. ἐπὶ νομαδικῶν φυλῶν: Πορφ.Ἀπ.3,15.

ἁμαξοδηγός (ὁ) νεώτ. ὁδηγὸς ἁμάξης, ἰδίᾳ ὁ σιδηροδρομικῆς ἁμάξης.

ἁμαξοδρομία (ἡ) νεώτ. δρόμος, περίπατος **ἐφ'** ἁμάξης, **ἁμαξάδα·** || κ. ἀγὼν δρόμου ἁμαξῶν.

ἁμαξοδρομικῶς δι' ἁμαξοδρομίας βλ. λ.

ἁμαξόδρομος (ὁ) δημ. ὁδὸς ἁμαξιτὸς βλ. λ.

ἁμαξοδρομῶ-έω νεώτ., ὀχοῦμαι ἐφ' ἁμάξης, πηγαίνω που μὲ ἁμάξι ἢ πηγαίνω ἁμαξάδα βλ.λ.

ἁμαξοειδής-οῦς-ές μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ἁμάξης. Ἐπίρρ. **ἁμαξοειδῶς.**

ἁμαξόθυρα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πλατεῖα θύρα οἰκοδομῆς ἢ αὐλῆς, ἡ πρὸς διέλευσιν ἁμάξης πρόσφορος· 2) τὸ πρὸς εἴσοδον ἐν τῇ ἁμάξῃ θυρίδιον αὐτῆς· ἀ. δημ. **ἁμαξόπορτα.**

ἁμάξοικος-ον μτγν. ὁ ἐν τῇ ἁμάξῃ οἰκῶν, **ἁμαξόβιος**: Στράβ.296 **αἱ ἁμάξοικοι Σκύθαι.**

ἁμαξοπηγεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργαστήριον κατασκευῆς ἁμαξῶν.

ἁμαξοπηγία (ἡ) κατασκευὴ ἁμαξῶν, **πρβλ. διφροπηγία**: Θεόφρ.ΙΦ 5,7,6.

ἁμαξοπηγική (ἡ) νεώτ. τὸ θηλ. τοῦ ἐπιθ. ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ἁμάξας.

ἁμαξοπηγικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀφορῶν εἰς τὰ τῆς κατασκευῆς ἁμαξῶν· τὸ θηλ. **ἁμαξοπηγική** βλ. λ.

ἁμαξοπηγός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατασκευάζων ἁμάξας: Πολυβ.7,115.

ἁμαξοπηγῶ-έω εἶμαι ἁμαξοπηγός βλ. λ.

ἁμαξοπληθής-ές ὁ τοσοῦτον μέγας ὥστε νὰ πληροῖ μόνος του τὸν χῶρον **ἁμάξης**: Εὐρ.Φ 1,1158 **ἁμαξοπληθὴς λᾶας**, πρβλ. **χειροπληθής.**

ἁμαξόποδες-ων (οἱ) μτγν. κ. **ἁμαξήποδες** ὑπερείσματα ξύλινα ἢ σιδηρᾶ τοῦ πήγματος ἀρχαϊκῆς ἁμάξης, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐστρέφοντο τὰ ἄκρα τῶν ἀξόνων· Πολυβ.1,253 « **ἁμαξήποδες** ὑφ' ὧν ὁ ἄξων ἕλκεται στρεφόμενος », Βιτρούβ. 10,20 « **ἁμαξόποδες** arbusculae, in quiqus versantur rotarum axes », Ἡσ. « τῆς ὑπερτερίας τὰ εἴδη (τὰ εἰλητὰ) τοῖς ἄξασι προστιθέμενα στρεφομένοις περὶ αὐτὰ ».

ἁμαξοποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἁμαξοπηγεῖον βλ. λ.

ἁμαξοποιία (ἡ) ἁμαξοπηγία βλ. λ.

ἁμαξοποιός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἁμαξοπηγός.

ἁμαξόπορτα (ἡ) δημ. ἡ ἁμαξόθυρα βλ.λ.

ἁμαξοπώλης-ις νεώτ. ὁ κατ' ἐπάγγελμα πωλῶν ἁμάξας ἢ ἁμάξια βλ. λ.

ἁμαξοστασιάρχης (ὁ) ὁ ἐν ἁμαξοστασίῳ βλ.λ. προϊστάμενος ὑπάλληλος εἰς τὰ τῆς φυλάξεως καὶ καλῆς συντηρήσεως, ὡς καὶ παραδόσεως ἢ παραλαβῆς ἁμαξῶν· ἰδίᾳ περὶ ὑπαλλήλων ἐν ἁμαξοστασίοις σιδηροδρόμων, τροχιοδρόμων ἢ αὐτοκινήτων συγκοινωνίας: **ὁ ἁμαξοστασιάρχης τοῦ σιδηροδρόμου Λαρίσσης**, - **διωρίσθη ἁμαξοστασιάρχης τῆς Ἑταιρίας λεωφορείων.**

ἁμαξοστάσιον (τὸ) νεώτ. τὸ διὰ φύλαξιν ἁμαξῶν κτίριον ἢ παράπηγμα, κατὰ διεθνῆ ὅρον **γκαράζ.**

ἁμαξοστοιχία (ἡ) σειρὰ συνημμένων σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν, βαγονίων, ἑλκομένη ὑπὸ ἀτμοκινήτου ἢ ἠλεκτροκινήτου ἢ βενζινοκινήτου μηχανῆς· ἀ. συρμός, δημ. τραῖνο: **ἁμαξοστοιχία τακτική - ἔκτακτος - τοπική - ταχεῖα** (ἀ. ἐξπρές), **ἐμπορική** (μόνον ἐμπορεύματα μεταφέρουσα) κ. ἀ.

ἁμαξοτροχιά (ἡ) τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἴχνη τοῦ τροχοῦ διελθούσης ἁμάξης.

ἁμαξότροχος (ὁ) κ.ἁμαξοτροχός, μσν. ὁ τροχὸς τῆς ἁμάξης.

ἁμαξουργία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἁμαξοπηγία, ἄλλως ἁμαξοποιία.

ἁμαξουργός-όν κ. νεώτ. ἁμαξοπηγός· || κ. ἐν μτφ. χρ.: Ἀριστφ.Ἱππ.467 **οὐδὲν ἐξ ἁμαξουργοῦ λέγει** (ἤτοι κατ' ἔκφρασιν ἁμαξουργῶν, χυδαίως.

ἁμαξοφοβία (ἡ) νεώτ. ὁ ἐκ νευρασθενείας φόβος πρὸς τὰ τροχήλατα ὀχήματα.

ἁμαξοφόρητος-ον ὁ ἐν ἁμάξῃ φερόμενος: Πίνδ.ἀπ.105 **ἁμαξοφόρητον οἶκον** οὐ πέπαται.

ἁμαξοφόρτωμα (τὸ) δημ. τὸ ἐν ἁμάξῃ τεθὲν ἢ ἐν ἁμάξῃ χωροῦν φορτίον, τὸ ἁμαξοφορτίον, δημ. ἀ. κ. ἁμαξιά: **μὲ τόσο ἁμαξοφόρτωμα δὲν μπορεῖ ν' ἀνέβῃς τὸν ἀνήφορο**, - **τρεῖς τόνοι εἶναι τὸ ἁμαξοφόρτωμα** τοῦ **αὐτοκινήτου μας·** || κ. ἡ

πρᾶξις, ἡ ἐνέργεια φορτώσεως ἐν ἁμάξῃ: **νά τελειώσετε τὸ ἀμαξοφόρτωμα γρήγορα.**

ἀμαξοφύλαξ-ακος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ φύλαξ ἁμαξῶν· || νεώτ. ἐν συνήθ. χρ. ὁ ἐποπτεύων τὰς ἐν ἁμαξοστασίῳ ἢ σταθμῷ τινι σιδηροδρομικὰς ἁμάξας καὶ ἐπιμελούμενος αὐτῶν.

ἀμάξωμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἑλκόμενον καὶ δι' ἐπιβάτας ἢ φορτίον προωρισμένον μέρος ἁμάξης ἢ αὐτοκινήτου, ἄλλως ἐν διεθνεῖ ὅρῳ **καροσερί.**

ἀμαξωτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ **ἁμαξιτός**: δημ. **ἀμαξωτὸς δρόμος,** ἄλλως **δημοσιά.**

ἀμαούσιος-ον μτγν. ὁ συγχρόνως ἄλλῳ οὐσίαν ἔχων: Ἐπιφάν. 1,884 **οὐ γὰρ εἴπομεν ἀμαούσιον ἀλλὰ ὁμοούσιον.**

ἆμαρ-ατος (τὸ) δωρ. ἀντὶ **ἦμαρ**: Πίνδ.Π 4,156.

ἀμάρα (ἡ) ἰων. **ἀμάρη** κ. νεώτ. αὔλαξ, ὀχετὸς πρὸς ἄρδευσιν κήπων ἢ λειμώνων: Ἰλ.Φ 259 **χερσὶ μάκελλαν ἔχων ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλων,** Ἀπολλ.Ρ 3,1392 **κρηναῖαι ἀμάραι**· || ὑπόνομος· 2) ΕΜ «**αἱ ἐν τῷ ὠτίῳ κοιλότητες**»· 3) νεώτ. ἰατρ. κοινὴ ἐκβολὴ τοῦ ἐντερικοῦ καὶ τοῦ οὐροποιογεννητικοῦ συστήματος τοῦ **ἐμβρύου**· || ἐπὶ πτηνῶν - τὸ κατώτατον ἄκρον τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος κ. εἰδ. τὸ σχηματίζον διόγκωσιν· 4) νεώτ. ζῳολ. ἔντομον κολεόπτερον τῆς οἰκογενείας τῶν **καράβων,** μικρότατον, χαλκόφαιον, φυτοφάγον.

ἀμαράγκιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ μαραγκιασμένος, μήπω μαρανθεὶς ἢ ὁ μηδέποτε μαραινόμενος, ποὺ δὲν μαραγκιάζει βλ. λ., συγγ. ἀζόηωτος (γενικωτέρας σημ.), ἀζούριαστος κ. ἀζάρωτος.

ἀμαράκαρπος (ὁ) νεώτ. βοτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ρουαοειδῶν,** ἰθαγενὲς τῶν νήσων τοῦ Μαλαϊκοῦ πελάγους.

ἀμαράκινος-η-ον ἐξ ἀμαράκου βλ. λ. παρεσκευασμένος: Εὔβουλ. ἐν Ἀθην.5,195, Πολύβ.31,4,5.

ἀμαρακόεις-εσσα-εν μτγν. ὁ κατὰ τὴν μορφὴν προσόμοιος μὲ ἀμάρακον βλ.λ.: Νίκ.Θηρ.503 **ἀμαρακόεσσα χαίτη.**

ἀμάρακον (τὸ) βλ. **ἀμάρακος.**

ἀμάρακος (ὁ) κ. **ἀμάρακον** (τό) εἶδος ἀγρίου φυτοῦ εὐώδους, τὸ μάρον, βοταν. **ὀρίγανον τὸ ἀμάρακον** (origanum majorana), δημ. **μαντζουράνα, ἄ. κεφαλόχορτο**: Φερεκρ.311,3, Θεόφρ.ΙΦ 6,1,1· 2) τὸ φυτὸν σάμψυχον, τὸ κηπευτὸν μάρον, δημ. κ. **μαργιολένα**: Διοσκ.3,39.

ἀμαράνθη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστική, παρασκευαζομένη ἐκ ναφθιονικοῦ ὀξέος καὶ χρησιμεύουσα εἰς τὴν βαφὴν ἐρίων καὶ μετάξης.

ἀμάραντα (τὰ) νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ βοταν. γεν. τὰ φυτά, τῶν ὁποίων τὰ ἄνθη ξηρσινόμενα, διατηροῦσι τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμά των, οἷον τὸ ξηράνθεμον, ἡ γόμβραινα κτλ.· || δημ. περιληπτικῶς - ξενικά τινα φυτὰ καλλωπισμοῦ, **ἀειθαλῆ,** οἷον ἡ κηλοσία, ἡ γομφρένη ἡ σφαιροειδὴς κτλ., πολλάκις ὁ **ἀμάραντος** βλ.λ.: δ.τραγ. **τὰ ἐλατά 'ναι στὰ ψηλά, τ' ἀμάραντα στὶς ράχες.**

ἀμαράντινος-η-ον κ. νεώτ. Ἐπιγρ. ἐξ ἀμαράντου βλ.λ.: νεώτ. **ἀμαράντινον ξύλον**· 2) ὁ μὴ μαραινόμενος, ἀμάραντος· || μτφ.: ΚΔΠέτρ.1,5,4 **κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον.**

ἀμαραντίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτόν, παρουσιαζόμενον **εἰς** κρυστάλλους, καστανόφαιον ἢ ἐρυθρόφαιον.

ἀμαραντοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια δικοτύλων φυτῶν, πόαι ἢ θάμνοι ἰθαγενεῖς εἰς τὰς τροπικὰς καὶ τὰς παρὰ τὰς τροπικὰς χώρας.

ἀμαραντοειδής-ές νεώτ. ὁ προσομοιάζων μὲ τὸν ἀμάραντον βλ. λ. 2).

ἀμάραντος(-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μαραινόμενος, ὁ θαλερός, ἐπὶ φυτῶν: Λουκ.Οἰκ.9 **ἀμάραντος λειμών**· || κ. μτφ. ὁ μὴ φθειρόμενος: ΠΔΣοφ.Σολ.6,12 **ἀμάραντος σοφία**· || κ. ὁ ἔντονος, ὁ συνεχής: κ. δημ. φρ. **μοναχογιοῦ ὁ χαμὸς ἀμάραντος καημός**· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. **ἀμάραντος** (ὁ) κ. -ον (τὸ) εἶδος φυτοῦ· Ἡσ. «**εἶδος φυτοῦ ἀφ' οὗ στέφανοι πλέκονται**», Διοσκ.4,57 **ἀμ- τὸ ἑλίχρυσον**· || νεώτ. κ. δημ. εἰδ. τὸ ἑλίχρυσον· ἄ. **καλοκοιμηθιὰ** ἢ **ἀνθονοΐδα**: δ.τραγ. **γιὰ δὲς τον τὸν ἀμάραντο σὲ τί τόπους φυτρώνει.**

ἀμαραντόχρους-ουν νεώτ. ὁ ἔχων χροιὰν ἀμαράντου βλ. λ. 2).

ἀμαράσαι Ἡσ. «**αἱ σύς, οἱ δὲ κύνες**».

ἀμάρατος-ον τὸ ἄνθος ἀμάραντος: ΑΠ 188.

ἀμάργαρος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων μαργαρίτας.

ἀμαργός Ἡσ. «**ἄπληστος**».

ἀμαρεῖν Ἡσ. «**ἀκολουθεῖν, πείθεσθαι, ἁμαρτάνειν**».

ἀμάρευμα (τὸ) Ἡσ. «**ἀθροίσματα βορβόρου**»· || τὰ διὰ τῶν ὑπονόμων, ἀμαρῶν ἀποχετευόμενα· || κ. μτφ.Γρηγ.Ναζ. **ἀμαρεύματα γλώσσης.**

ἀμαρεύω μτγν. φέρω τὸ ὕδωρ δι' ἀμάρας βλ. λ. πρὸς ἄρδευσιν, ἀφήνω νὰ ἐκρεύσῃ ἐξ ἀμάρας· || ἀποχετεύω δι' ὑπονόμου ἀκάθαρτα ὕδατα· Ἡσ. «**διοδεύω**».

ἀμαρήιον ὕδωρ μτγν. τὸ τῆς ἀμάρας ὕδωρ, τὸ δι' ἀμάρας ρέον: Νόνν.Δ 47,182.

ἀμαρησκαπτήρ (ὁ) μτγν. ὁ σκάπτων τὰς ἀμάρας, ὑπονόμους, ὀχετοὺς πρὸς διεύρυνσιν ἢ καθαρισμὸν αὐτῶν: Μαν.4,252 παρὰ τὸ **λουτρῶν καθαρτῆρες.**

ἀμαρία κ. ἀμαρίς· ἀμάρα βλ.λ.

ἀμαριαῖος-α-ον μτγν. ἐπὶ τοῦ ὕδατος, τὸ ρέον διὰ τῆς ἀμάρας βλ. λ.: Φι 2, 6,5.

ἀμαρική γλῶσσα (ἡ) νεώτ. ἡ ἐν τῇ ἀβυσσηνιακῇ ἐπαρχίᾳ 'Αμάρας λαλουμένη, ἡ πλέον διαδεδομένη ἐκ τῆς νοτίου ὁμάδος τῶν σημιτικῶν γλωσσῶν.

ἀμαρίνη (ἡ) νεώτ. (λατ.) ἀλκαλοειδές, προϊὸν συμπυκνώσεως βενζαλδεΰδης καὶ ἀμμωνίας εἰς ἄχροα δηλητηριώδη πρίσματα.

ἀμαρκάλιστος-η-ο δημ. ἐπὶ αἰγῶν κ. προβάτων, ὁ μὴ μορκαλισμένος, ἀνόχευτος, ἀβάτευτος.

ἀμαρκάριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ δι' εἰδικοῦ σήματος, διὰ μάρκας βλ. λ. σεσημασμένος: **ἀμαρκάριστα ὑφάσματα**· || ἐπὶ ἐδεσμάτων, ποτῶν κττ., ἀναλισκομένων ἐν ἑστιατορίῳ, καφενείῳ κττ. - ὁ μὴ μὲ μάρκαν βλ. λ. ἢ μάρκας δηλωθεὶς ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸ ταμεῖον, ἀντίθ. μαρκαρισμένος: **μὴ δίνῃς ἀμαρκάριστα ποτά.**

ἀμάρρυγγες Ἡσ. «**ἀκτῖνες, λαμπηδόνες, ὄφεις**».

ἀμαρταίνω δημ. ἁμαρτάνω βλ.λ. 6).

ἁμαρτάνω κ. νεώτ. ἀόρ. **ἥμαρτον,** ἁμαρτεῖν, Ὅμ. κ. ἐπ. **ἤμβροτον,** μέλ. **ἁμαρτήσομαι,** μτγν. κ. **ἁμαρτήσω** ἐπίσης μτγν. ἀόρ. α΄. **ἡμάρτησε,** ἐν τῇ μτχ. **ἁμαρτήσας,** παρακ. **ἡμάρτηκα** ἀποτυγχάνω τοῦ **σκοποῦ,** ἀστοχῶ (πιθαν. ἐκ τοῦ α στερ. καὶ μείρομαι = ἀμέτοχος γίνομαι, ἄμοιρῶ)· παρ' Ὅμ. συχνὰ **μετὰ** γεν. περὶ τῆς ἀποτυχίας τοῦ τοξεύματος: Ἰλ.Δ 491 **τοῦ μὲν ἅμαρτε,** ἀντίθ. πρὸς τὸ **τυγχάνω**: Ἰλ.Ψ 857 **ὄρνιθος ἁμαρτών,** Σοφ.Αἶ. 155 **οὐκ ἂν ἁμάρτοις**· || κ. ἐν πεζ.: Ξεν.1,4,11 **θηρῶν λέοντος ἥμαρτεν,** Πλάτ.Ἱππ.Ε 375 **ἥμαρτε τοῦ σκοποῦ**· || συνήθ. κ. ἐν γενικῇ σημ. ἀποτυγχάνω: Ὀδ.Φ 155 **φέρτερόν ἐστιν τεθνάμεν ἢ ζώοντας ἁμαρτεῖν**· κ. παθ.: Θουκ.2,65 **ἡμαρτήθη ὁ ἐς Σικελίαν πλοῦς**· 2) στεροῦμαί τινος, χάνω τι: Ὀδ.Ι 512 **χειρῶν ἐξ Ὀδυσσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς** (ὅτι θὰ στερηθῇ τὰ ὄμματα διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Ὀδ.), Ἡρ.9,7 **ἡμάρτομεν Βοιωτίας** (ἐχάσαμεν τὴν Β.), Εὐρ.Ἄλκ.619 **ἡμάρτομεν ἐσθλῆς γυναικός** (ἀπεστερήθημεν τὴν ἀγαθὴν γυν.), Πλάτ.Φαῖδρ.235 **ἀμ- τοῦ παντός**· 3) δὲν δύναμαι νὰ ἐπιτύχω, νὰ κατορθώσω: Αἰσχ.Ἀγ.213 **πῶς λιπόναυς γένωμαι ξυμμαχίας ἁμαρτών**; κ. παθ.

Σοφ.ΟΤ 620 **τὰ τοῦδε μὲν πεπραγμέν' ἔσται, τἀμὰ δ' ἡμαρτημένα** (ἡ ἐπιχείρησίς μου θὰ ματαιωθῇ, θ' ἀποτύχῃ)· 4) πλανῶμαι ἔν τινι, δὲν ἐπιτυγχάνω τὸ ὀρθὸν ἔν τινι : 'Οδ.Λ 511 **ἀεὶ πρῶτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων,** Θουκ.1,33,3 **τὸν δὲ πόλεμον . . εἴ τις ὑμῶν μὴ οἴεται ἔσεσθαι, γνώμης ἁμαρτάνει·** ‖ κ. γεν. πλανῶμαι, σφάλλομαι : 'Ιλ.Ω 68 **οὔ τι φίλων ἡμάρτανε δώρων·** 5) ἀμτβ. ὑποπίπτω εἰς παράπτωμα, εἰς σφάλμα, τὸ τῆς δημ. φρ. **ἔχω φταίξιμο σέ** : 'Οδ.Ν 214 **ὅς τις ἁμάρτῃ,** Πλάτ.Πολ.366 C **ἄκοντες ἡμαρτάνομεν** κ. παθ. : 'Αντιφ.5,5 **ἀπειρίᾳ αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ ἡμαρτῆσθαι·** 6) μτγν. ἐκκλ. κ. νεώτ. (δημ. **ἁμαρταίνω**) διαπράττω παράβασιν τοῦ θείου νόμου, ἁμαρτίαν (ἐν τῇ σημ. ἣν ἔχει ἡ λ. εἰς τὴν χριστιαν. θρησκείαν) : ΚΔ Λουκ.18 **ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου,** Εὐχ.Νεκρ.Α. **εἰ ἔργῳ ἢ λόγῳ ἢ διανοίᾳ ἡμάρτησεν,** νεώτ. **ἁμαρτάνουσιν οἱ ἀμελεῖς πρὸς τὰ θεῖα,** δ.δίστ. **καὶ ἄ λέ σου πῶς ξεφάντωνα κι ἁμάρτησα στὰ ξένα** (ποτές μου **δὲ λησμόνησα τὸν ὅρκο μου σὲ σένα,** φρ. **ἁμάρτησε μὲ τή . .** (ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας μετὰ τῆς . .)· ‖ δημ. τὸ α'. ἑν. τοῦ ἀορ. ὡς ἀκλ. ἐπιφών. ἐν τῇ σημ. ἔσφαλα : **ἥμαρτον, δὲν τὸ ξανακάνω,** φρ. **θὰ σοῦ δώσω ξύλο ποὺ νὰ φωνάξῃς ἥμαρτον·** κ. ὡς ἐπιφώνησις **ἥμαρτον, θεέ μου !** · 7) νεώτ. εἰδ. τὸ οὐδ. μτχ. παθ. παρακ. ἐν τῷ πληθ. **ἡμαρτημένα** τὰ ἔν τινι βιβλίῳ ἢ ἄλλῳ ἐντύπῳ δημοσιεύματι τυπογραφικὰ ἢ ἄλλα σφάλματα· ἄλλως ἐν τῇ διεθνεῖ φρασεολογίᾳ errata.

ἁμαρτάς-άδος (ἡ) ἰων. ἁμαρτία, ἁμάρτημα βλ. λ.

ἁμαρτῇ ἐπίρρ. ἐπ. κ. **ἁμαρτῆ, ἁμαρτή** καὶ **ὁμαρτῇ** (ἐκ τοῦ **ἅμα κ. ἄρω, ἀρτός**) συνδεδεμένως, ὁμοῦ, περὶ συγχρόνων πράξεων πολλῶν ἀνθρώπων : 'Ιλ.Ε 656 **τῶν ἁμαρτῇ δούρατα ἐκ χειρῶν ἤϊξαν,** Σ. 571 **τοὶ δὲ ῥήσσοντες ἁμαρτῇ μολπῇ τ' ἰυγμῷ τε.**

ἁμαρτήδην ἐπίρρ. ἁμαρτῇ βλ. λ.

ἁμάρτημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀποτυχία, πταῖσμα· ἀντίθ. **ἐπίτευξις, κατόρθωμα** : Πλάτ.Πολιτ. 296 B **τὸ παρὰ τὴν τέχνην λεγόμενον ἁμάρτημα,** Θουκ.2,65,11 **οὐ τοσοῦτον γνώμης ἁμάρτημα ἦν·** 2) σφάλμα, παράπτωμα, πλημμέλημα : 'Ισοκρ.4,77 **μᾶλλον δ' ᾐσχύνοντ' ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἁμαρτήμασιν,** Αἰσχίν.1,185 **τὸν ἄνδρα μὲν τὸ σῶμα, γυναικεῖα δὲ ἁμαρτήματα ἡμαρτηκότα·** 3) θρησκευτικῶς - παράβασις τοῦ θείου νόμου : **τὸ προπατορικὸν ἁμάρτημα,** ΠΔ'Αρ.1,23 **οὐκ ἔσται ἁμάρτημα ἐν υἱοῖς 'Ισραήλ,** αὐτ.Δικ.7,28 **κατὰ τὰ ἁμαρτήματα τῶν πατέρων ἡμῶν,** ΚΔΜᾶρκ.3,28 **ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι·** νεώτ. κ. δημ. **τὰ ἁμαρτήματά μου εἶναι πολλά·** ‖ ἐκκλ.φρ. **θανάσιμα ἁμαρτήματα** τὰ λίαν βαρέα, τὰ ἄγοντα εἰς τὸν ψυχικὸν θάνατον τοῦ δράστου.

ἁμαρτηρός (ὁ) ὁ ἁμαρτάνων.

ἁμαρτητικός-ή-όν ὁ εἰς τὸ ἁμαρτάνειν ἐπιρρεπής, ἀντίθ. κατορθωτικός : 'Αριστλ.ΗΝικ.2,3, Πλούτ. 'Ηθ.240 **περὶ πάντα μὲν ταῦτα ὁ ἀγαθὸς κατορθωτικός ἐστιν, ὁ δὲ κακὸς ἁμαρτητικός.**

ἁμαρτητικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν ἁμαρτίᾳ βλ.λ. : Κλήμ 'Αλ.520 **ἁμαρτητικῶς πράττειν.**

ἁμαρτία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀποτυχία, ἀστοχία, σφάλμα· Σουΐδ. « ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἀποτυχία »· ἄ. **ἁμαρτάς-άδος** : Θουκ.1,32,5 **δόξης ἁμαρτίᾳ** (ἀπὸ ἐσφαλμένην κρίσιν), Πλάτ.Νόμ.267 D **ἁμαρτία νόμων,** ἀντίθ. **ὀρθότης,** 'Ισοκρ.1,52 **τὰς τῆς φύσεως ἁμαρτίας,** Δημ.155,25 **αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι καὶ συσκιάσαι τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων εἰσίν·** 2) παράπτωμα, πλημμέλημα, ἀδίκημα, ἀθέμιτος πρᾶξις : Δημόκρ.83 **ἁμαρτίης αἰτίη ἡ ἀμαθία τοῦ κρέσσονος,** Ξεν. 4,1,6,11,6 **τὰς μὲν τῶν ἰδιωτῶν ἁμαρτίας πρᾴως ἔφερε, τὰς δὲ τῶν ἀρχόντων μεγάλως ἦγε·** 3) θρησκευτικῶς - παράβασις τοῦ θείου νόμου, ἀσέβεια : Πλάτ.Πολ.379 D **ταύτην τὴν ἁμαρτίαν περὶ τοὺς θεούς,** 'Ιάμβλ. **πάθος ἐμβάλλει εἰς ἁμαρτίαν,** ΠΔΓέν.18,20 **αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα,** αὐτ."Εξ.34,7 **ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας,** ΚΔΜατθ.9,2 **ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι·** ‖ μον.Εὐχ.Ζ.Συμεών : **ἴδε μου τὸν κόπον ὅσος (καὶ τὰς ἁμαρτίας πάσας·** ‖ **προπατορικὴ ἁμαρτία** τῶν πρωτοπλάστων· ‖ δημ. ἐνίοτε ἐπανερχομένης πως τῆς ἀρχ. σημ. - ἀποτυχία, λάθος, σφάλμα : **ἁμαρτία νὰ σπαταλᾷς ἔτσι, - ἁμαρτία νὰ ξενιτευτῇ,** δ.τραγ. **δὲν εἶναι κρῖμα κι ἄδικο, δὲν εἶναι κι ἁμαρτία,** γνωμ. **ἁμαρτία ξωμολογημένη, ἁμαρτία συχωρεμένη** (μον. **ἁμαρτία ἐξωμολογημένη οὐκ ἔστιν ἁμαρτία**), **- ἁμαρτίαι γονέων παιδεύουσι τέκνα,** φρ. **πληρώνει ξένες ἁμαρτίες** (λάθη, παρεκτροπάς), φρ. **ἔχουμε ἁμαρτίες ἀκόμη, - σέ σιχαίνουμαι σὰν τὶς ἁμαρτίες μου, - ἁμαρτίες κολοκοτρωναίικες** (ἐπὶ μεγάλων καὶ ἀλλεπαλλήλων ἀτυχημάτων), φρ. **παλιὰ ἁμαρτία** (ἐπὶ ἀνθρώπου γηράσαντος ἐν ἁμαρτίαις).

ἁμαρτίγαμος-ον μτγν. ὁ γάμου ἁμαρτήσας, ὁ μὴ νυμφευθείς, ἄγαμος.

ἁμαρτίνους-ουν ἀσυναιρ. **-ίνοος** ὁ ἔχων νοῦν ἁμαρτάνοντα, συγκεχυμένον : Αἰσχ.'Ικ.542 **'Ιὼ οἴστρῳ ἐρεσσομένα φεύγει ἁμαρτίνοος.**

ἁμάρτιον (τὸ) ἐν πληθ. ἁμαρτία, ἢ κατὰ τὸν σχολ. « ὁ μισθὸς τῆς ἁμαρτίας » : Αἰσχ.'Αγ.537 **διπλᾶ δ' ἔτεισαν Πριαμίδαι θἀμάρτια.**

ἁμαρτοεπής-οῦς-ές (ἔπος) ὁ ἐν τοῖς λόγοις ἁμαρτάνων, σφάλλων, ὁ μάταια ἢ παράλογα λαλῶν : Κλήμ.'Αλ.Παιδ.2,155 **οἶνος ἁμαρτοεπής** (ὁ ποιῶν τοὺς ἀνθρώπους νὰ φλυαρῶσιν).

ἁμαρτόζωος-ον ΕΓαυδ. ὁ ζωὴν ἁμαρτωλὸν ἔχων.

ἁμαρτολόγος-ον μτγν. ἁμαρτοεπής.

ἁμαρτύρευτος-η-ο δημ. ἀμαρτύρητος βλ. λ. 2).

ἀμαρτύρητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεμαρτυρημένος, ὁ ἀμάρτυρος· ‖ ὁ δι' οὗ τὴν βεβαίωσιν δὲν ὑπάρχει ἀπόδειξις : **ἀμαρτύρητος γραφή** (ἡ μὴ ὑπὸ ἀναμφισβητήτου κειμένου διαβεβαιουμένη)· ‖ νεώτ. δημ. εἰδ. ἐπὶ παίδων ἢ μαθητῶν - ὁ μὴ καταγγελθεὶς εἰς τοὺς γονεῖς ἢ τὸν διδάσκαλον διὰ πταῖσμά τι· 2) δημ. ὁ μὴ βασανισθείς, μὴ κακοποιηθεὶς ὑπό τινος, μὴ (κατὰ τὴν ἐκκλ. σημ.) μαρτυρήσας, μὴ ταλαιπωρίαν ὑποστάς : **γιατὶ δὲν ἄφησαν ἀμαρτύρητο.**

ἀμαρτυρήτως ἐπίρρ. δημ. **ἀμαρτύρητα** ἄνευ μαρτυριῶν, ἄνευ ἀποδείξεων· 2) δημ. κ. ἄνευ καταμηνύσεως, χωρὶς μαρτύρεμα.

ἀμάρτυρος-ον ὁ μὴ μαρτυρούμενος βλ.λ., ὁ μὴ ἀποδεικνυόμενος : Θουκ.2,41,4 **μετὰ μεγάλων δὲ σημείων καὶ οὐ δή τοι ἀμάρτυρον τὴν δύναμιν παρασχόμενοι,** Δημ.502,19 **ἃ μὲν ἦν ἀμάρτυρα . . ὧν δ' αὐτὸς ὁ δῆμος μαρτυρίας ἔστησε** (ἐπὶ δικαστικῶν ὑποθέσεων), ΚΔΠράξ.14,17 **οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν·** ‖ νεώτ. **ἀμάρτυρος λέξις ἢ τύπος,** ἡ μὴ μαρτυρουμένη ὑπὸ συγγραφέως, ἡ μὴ ἀπαντῶσα ἐν κειμένῳ, ἀλλὰ καθ' ὑπόθεσιν ὑπάρξασα, ἀ. ἀμαρτύρητος.

ἀμαρτύρως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ μαρτύρων, μαρτυρικῶν ἀποδείξεων : Δημ.30,21 **ἀμαρτύρως ποιεῖν·** ‖ νεώτ. κ. γεν. ἀναποδείκτως.

ἄμαρτυς-υ ἀμαρτύρητος : 'Αγάθων παρὰ Φωτ.

ἁμαρτῶ-έω ἀντὶ **ὁμαρτῶ** βλ.λ. : 'Ησ. « ἁμαρτεῖν· ἀκολουθεῖν » ἐν λ. **ἁμαρτητήν.**

ἁμαρτωλή (ἡ) ὡς οὐσ. ἁμαρτία βλ.λ. : Θέογν. 1248 **σ' ἐφ' ἁμαρτωλῇ τείσομαι,** Ριαν. παρὰ Στοβ. **ἁμαρτωλὴ νόοιο·** 2) νεώτ. κ. δημ. **ἁμαρτωλή** ἡ πόρνη : **γέμισε ἡ πόλη μας ἁμαρτωλές.**

ἁμαρτωλία (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τις ἁμαρτωλός, κατ' 'Ερωτιαν. ἐν 'Ιππ.1006 **ἡ τῶν ἁμαρτημάτων εἴδησις.**

ἁμαρτωλοποιός-όν μτγν. ὁ ἁμαρτωλόν τινα ποιῶν.

ἁμαρτωλός-ή-ό(ν) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ πλανώμενος, ὁ σφαλλόμενος· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ὁ τόν ἠθικὸν νόμον παραβιάζων· Ἡσ « ἁμαρτωλόν· πανοῦργον, μοχθηρόν, αἱμύλον », Σουΐδ. « ἁμαρτωλοί· οἱ παρανομίᾳ συζῆν προαιρούμενοι καὶ βίον διεφθαρμένον ἀσπαζόμενοι » : Ἀριστφ. Θεσμ.1111 **οὐ παρτέν' ἐστίν, ἀλλ' ἁμαρτωλὴ γέρων** (βαρβαρισμοὶ ἀντὶ **οὐ παρθένος ἐστὶν ἀλλ' ἁμαρτωλὴ γραῦς**), νεώτ. κ. δημ. **ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος**, - **ἁμαρτωλὴ συμφωνία**· || εἰδ. ὁ τὸν θεῖον νόμον παραβαίνων, ὁ ἐν ἁμαρτίαις ζῶν : ΠΔΨαλμ.1,1 **ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη**, ΚΔΜατθ.9,10 **τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ**, αὐτ.Τιμόθ.1,1,9 **ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις**· || μσν. Ἐξορκ.σμ. Νοσ. **τὴν ἁμαρτωλὴν οὐσίαν τοῦ σώματος**.

ἀμαρυγή (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀμαρύσσειν, λαμπηδών, σπινθηρισμὸς κινουμένων πραγμάτων : Ὁμ. Ὕμν. Ἑρμ.45 **ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί**, Ἀπολλ.Ρ 2,42 **ἀμ- ἀστέρος** (σχόλ. « ἀκτῖνες »)· 2) ταχεῖα κίνησις : Ἀριστφ. Ὄρν.925 **ἀμ- ἵππου**· 3) κατὰ Πολυδ.2,46 καὶ ῥυτίδες τοῦ μετώπου.

ἀμαρυγκυσία Ἡσ. « βοστρυχία ».

ἀμάρυγμα-ατος (τὸ) ἐλαφρά, χαρίεσσα κίνησις : **ἀμ- χαρίτων**· 2) ἴσως καὶ περὶ λάμψεως τῶν ὀφθαλμῶν : Ἀπολλ.Ρ 4,847 **ἀμ- ἡλίου**, αὐτ.3,288 **ἀμαρύγματα βάλλειν ἐπί τινα**, Θεόκρ.23,7 **οὐκ ἀμάρυγμα χείλεος** (σπασμός)· 3) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐξωτικῶν κολεοπτέρων ἑτερομερῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **τενεβριονιδῶν**· ἔχον σχῆμα κυρτὸν καὶ βιοῦν ἐντὸς σεσηπότων ξύλων ἢ μυκήτων.

ἀμαρύκαρ Ἡσ. « ἀπ' ἀρχῆς ».

ἀμαρυλλιδίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια μονοκοτυληδόνων τῆς τάξεως τῶν **λειριανθῶν**· φυτὰ τῶν τροπικῶν καὶ τῶν εὐκραῶν χωρῶν, βολβόρριζα, τὰ πλεῖστα ποώδη, κοσμητικά, βιομηχανικά, φαρμακευτικὰ ἢ ἄλλως χρήσιμα (Amaryllidaceae).

ἀμαρυλλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδές τι, ἀνακαλυφθὲν εἰς τὴν σπρεκελίαν.

ἀμαρυλλίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀμαρυλλιδιδῶν** βλ.λ. περιλαμβάνον φυτὰ κοσμητικά.

ἀμαρύς Ἡσ. « ἄπλετος, πολύς ».

ἀμαρύσσω λάμπω, στίλβω, ἀστράπτω : Ἡσίοδ. Θ 287 **πῦρ ἀμαρύσσει ἐξ ὄσσων**, Ὁμ. Ὕμν. Ἑρμ. 278 **πυκνὸν ἀπὸ βλεφάρων ἀμαρύσσων** (συχνὰ βλέπων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ), Κόιντ.Σμ.8,29 **ἥλιος πῦρ ἀμαρύσσων**· || παθ. **-ομαι** ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : Ἀπολλ.Ρ 4,1146 **ἀπὸ χρυσέων θυσάνων ἀμαρύσσετο φέγγος** (ἠκτινοβόλει, ἤστραπτε)· || κ. μτφ. : ΑΠ 9,66 Β **ἀμαρύσσεται ἄνθεσι λειμών** (ἀστράπτει, λάμπει ἀπὸ τὰ ἄνθη).

ἀμαρύττα Ἡσ. « τοὺς ὀφθαλμούς ».

ἀμάς-άδος (ἡ) Αἰσχ. ἐν ΕΜ βλ. **ἀμίς**.

ἀμάσητα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀμάσιγα** ἄνευ μασήσεως χωρὶς μάσημα.

ἀμάσητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀμάσιγος** ὁ μὴ μασηθεὶς βλ. λ., ἀντίθ. **μεμασημένος** : νεώτ. **καταπίνει τὴν τροφὴν ἀμάσητον**· || νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ μὴ καταδαπανηθείς : **περιουσία ἀμάσητη** (ἀφάγωτη)· || κ. ὁ μὴ ἐξαπατηθεὶς ἢ ὁ μὴ ὑπερβληθείς : **μὲ τὴν τράπουλα κανένα δὲν ἄφησε ἀμάσητο**· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μασηθῇ καθ' ἁπάσας τὰς ἀνωτ. σημ. : **ἔμεινε ἄβραστο τὸ κρέας κι εἶναι ἀμάσητο**.

ἀμάσιγος-η-ο δημ. ἀμάσητος βλ. λ.

ἀμασκάλη (ἡ) δημ. κ. **μασκάλη** ἢ μασχάλη βλ.λ.

ἀμασκάρευτα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀμασκάρωτα** χωρὶς μεταμφίεσιν κατὰ τὰς ἀπόκρεω· || ἀδιαπομπεύτως, ἀχλευάστως, ἀπεριγέλαστα.

ἀμασκάρευτος-η-ο δημ. κ. **ἀμασκάρωτος** ὁ μὴ ἐνδυθεὶς μασκαρὰς βλ.λ., ὁ μὴ μεταμφιεσθεὶς κατὰ τὰς ἀπόκρεω : **πήγαμε στὸ χορὸ ἀμασκάρευτοι**· || μτφ. ὁ μὴ διαπομπευθείς, οὗ ἡ φαυλότης δὲν ἀπεκαλύφθη.

ἀμασκάρωτα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀμασκάρευτα** βλ.λ.

ἀμασκάρωτος-η-ο δημ. κ. **ἀμασκάρευτος** βλ.λ.

ἀμαστία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀμφοτέρων τῶν μαστῶν ἔλλειψις· ἄλλως **ἀμαζία**.

ἀμαστίγωτα ἐπίρρ. δημ. **ἀμαστιγώτως** βλ. λ.

ἀμαστίγωτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μαστιγωθεὶς βλ. λ., ὁ μὴ δαρεὶς διὰ μαστιγώσεως· || νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ μὴ μετὰ δριμύτητος ψεχθείς, ἐπικριθείς : **δὲν ἀφῆκε παρεκτροπὴν ἀμαστίγωτον**.

ἀμαστιγώτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀμαστίγωτα** ἄνευ μαστιγώσεως βλ. λ.· || μτφ. χωρὶς δριμεῖαν ἐπιτίμησιν, ἐπίκρισιν.

ἀμάστικτος-ον ἀμαστίγωτος.

ἀμαστόρευτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς μαστόρευμα, ἀδαῶς κακοτέχνως· || κ. μτφ.

ἀμαστόρευτος-η-ο δημ. ὁ κακοτέχνως, χωρὶς μαστοριά, ἀνεπιτηδείως ἐξειργασμένος· || κ. μτφ. **ἀμαστόρευτη χρεωκοπία**.

ἄμαστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ μὴ ἔχουσα μαστούς· 2) Σουΐδ. « ἀμάσητος, ἄγευστος »· 3) δημ. ἀντὶ ἀμάζευτος : **ἔχω τὴν σταφίδα ἄμαστη**.

ἀμάστρευτος-ον (μαστρός) μτγν. ἀνεξέταστος.

ἀμασυκάδες Ἡσ. « αἱ σὺν τοῖς σύκοις γενόμεναι ἄπιοι ».

ἀμάσυκον μῆλον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος μήλου : Εὐστ.878 «τὸ ἅμα σύκῳ ἀνθοῦν».

ἀματαιότης-ητος (ἡ) μτγν. Διογ.Λ 7,47 « ἕξις ἀναφέρουσα τὰς φαντασίας ἐπὶ τὸν ὀρθὸν λόγον» παρὰ τὸ **ἀνελεγξία**.

ἀμάτιαγα ἐπίρρ. δημ. ἀμάτιαστα βλ.λ.

ἀμάτιαγος-η-ο δημ. **ἀμάτιαστος** βλ.λ.

ἀμάτιαστα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀμάτιαχτα** κ. **ἀμάτιαγα** ἄνευ ἐπηρεασμοῦ ἐκ βασκανίας, χωρὶς μάτιασμα βλ.λ.

ἀμάτιαστος-η-ο δημ. κ. ἀμάτιαχτος κ. **ἀμάτιαγος** ὁ μὴ διὰ βασκανίας ὑποστὰς ἐπηρεασμόν, ὁ ἀβάσκαντος, μὴ ματιασμένος βλ.λ. : **ἀμάτιαστο νά 'ναι τὸ παιδί, ποτέ του δὲν ἀρρώστησε**· || κ. ὁ μὴ ἕνεκα τοῦ φθόνου ἢ τῆς ζηλοτυπίας κττ. ἄλλων ἐξ εὐημερίας εἰς ἀτυχίαν ὑποπεσών : **ἡ γλωσσοφαγιά τοῦ κόσμου δὲν τὸν ἄφησε ἀμάτιαστο**· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐπηρεασμοῦ ἀπὸ μάτιασμα, ποὺ δὲν τὸν πιάνει μάτι ἢ γλωσσοφαγιά.

ἀμάτιαχτα ἐπίρρ. δημ. **ἀμάτιαστα** βλ. λ.

ἀματίζει Ἡσ. « **ἀναφυρᾷ** ».

ἀματίς Ἡσ. « ἅπαξ, Ταραντῖνοι ».

ἀμάτιστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐπαυξήσεως, ἄνευ προσθήκης πρὸς ἐπέκτασιν κατὰ μῆκος ἢ πλάτος, βλ. **ἀμάτιστος**.

ἀμάτιστος-η-ο δημ. κ. ἀμμάτιστος κ. ἀμάτιγος ὁ μὴ ἐπαυξηθείς, ὁ μὴ διὰ προσθήκης μηκυνθεὶς ἢ πλατυνθείς, ποὺ δὲν ματίσθηκε, ἐπὶ πραγμάτων : **ἀμάτιστο σχοινί**, - **ἀμάτιστες πόρτες**, - **ἀμάτιστο ροῦχο**· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ματισθῇ.

ἀματόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐκρηκτικὴ ὕλη χρησιμοποιηθεῖσα κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον (amatol).

ἀματροχεῖν Ἡσ. « τῶν ἁρμάτων συνάφεσις ».

ἁματροχιά (ἡ) σύγκρουσις τῶν τροχῶν : Ἰλ.Ψ 422 « ἁματροχιὰς ἀλεείνων »· 2) ἐν τῷ πληθ. ἀματροχιαί ἀντὶ ἁρματροχιαί τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἴχνη τῶν τροχῶν ἁμάξης : Καλλ.ἀπ.135 **θεόντων οὐδεὶς εἶδεν ἁματροχιάς**· Ἡσ. « **ἁματροχιάς** τὰς χαράξεις τῶν τροχῶν, καὶ ὁμοδρομίας ».

ἁματροχέω μον. ἐν τῇ μτχ. **ἁματροχόων** (ἐκ τοῦ ἐπ. ἅμα τροχόων : Ὀδ.Ο 451), Εὐστ. « ἀκολουθητικός, δυνάμενος ἅμα τινὶ τρέχειν ».

ἀμάτωρ-ορος (ὁ) δωρ. ἀντὶ ἀμήτωρ βλ.λ. ἀμάτορες (οἱ) Ἡσ. « δοθιῆνες Ἠλεῖοι ».

ἀμάτωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς νὰ χυθῆ αἷμα : **ὁ καβγάς τους δὲν τέλειωσε ἀμάτωτα.**

ἀμάτωτος-η-ο δημ. ὁ ἐξ οὗ ἢ δι' ὃν δὲν ἐχύθη αἷμα, ἀναίμακτος, ἐκεῖνος ποὺ δὲν αἱμάτωσε ἢ δὲν αἱματώθηκε : **πιάστηκαν στὰ χέρια οἱ μεθυσμένοι, μὰ χώρισαν ἀμάτωτοι,** φρ. **δὲν ἔμεινε μύτη ἀμάτωτη** (ἐπὶ βιαίας συμπλοκῆς).

ἀμαύλιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ μαυλισθείς, μὴ ὑπὸ μαστροποῦ, ὑπὸ μαυλίδος εἰς ἀνηθίκους πράξεις παρασυρθείς : **ἡ παλιόγρια δὲν ἄφησε κορίτσι ἀμαύλιστο στὴ γειτονιά μας·** ὁ μὴ διὰ θωπειῶν, δώρων κττ. παραπειθόμενος : **ἀμαύλιστο μωρό·** || εἰδ. ἐπὶ ὀρνίθων - **ἀμαύλιστες** αἱ μὴ διὰ τοῦ οἰκείου φωνήματος (μὲ τὸ κράξιμο) συναχθεῖσαι : **νύχτωσε κι ἔχω ἀκόμα τὶς κότες ἀμαύλιστες.**

ἀμαυρία (ἡ) γλωσσ. ἀμαυρότης.

ἀμαυρίσκω ἐπισκοτίζω, **ἀμαυρόω** βλ.λ. : Δημόκρ. 177 **λόγος πρῆξιν ἀμαυρίσκει.**

ἀμαύριστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ βαφῆς εἰς χρῶμα μέλαν, χωρὶς μαύρισμα βλ. λ.

ἀμαύριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ **βαφεὶς μέλας·** || γεν. ὁ μὴ **καθ' οἱονδήποτε τρόπον** μαυρισθείς, ὁ μὴ λαβὼν ἀμαυρὸν χρῶμα· 2) ἐπὶ ὑποψηφίων εἰς ἐκλογάς, ὁ μὴ λαβὼν μαύρας ψήφους, .μὴ καταψηφισθείς : **κανέν' ἀπὸ τοὺς παλιοὺς μὴν ἀφήσετε ἀμαύριστο.**

ἀμαυρόβιος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀμαυρὸν βίον ἔχων, ὁ ἐν τῷ σκότει ζῶν, ἄσημος : Ἀριστφ. Ὄρν.685 **φύσιν ἄνδρες ἀμαυρόβιοι φύλλων γενεᾷ προσόμοιοι** (σχόλ. « ἀμαυρὸν βίον ἔχοντες, ἀσθενεῖς) »· || **νεώτ. κ. μτφ.** ὁ διάγων ζωὴν σκοτεινήν, ἠθικῶς οὐχὶ ἀνεπίληπτον· 2) νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. **ἀμαυρόβιος** γένος **ἀραχνοειδῶν,** ἀπαντῶν συνήθως εἰς τὴν βόρειον καὶ κεντρικὴν Εὐρώπην καὶ ζῶν ἐν ὑπογείοις οἰκημάτων ἢ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ κορμοῦ δένδρων εἰς δάση ἢ ὑπὸ λίθους.

ἀμαυρόκαρπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὀμαυρούς, μέλανας καρπούς.

ἀμαυρός-ά-όν κ. νεώτ. ὁ ἀσθενῶς μαρμαίρων, ἀδιάγνωστος, ἀμυδρός· ἀντίθ. **ἐναργής** : Ὀδ. Δ 824 **εἴδωλον ἀμαυρόν** (ἀδιάγνωστον ὁμοίωμα ἐμφανισθὲν κατ' ὄναρ) : Σαπφ.58 **ἀμαυροὶ νέκυες·** Εὐρ. Ἡρ.124 **ἴχνος ἀμαυρόν** (ἀσθενὲς βάδισμα· || ἐξησθενημένος : Ξεν.Κυν.6,21 **ὅπου δ' ἂν ᾖ ἀμαυρὸν τὸ ἴχνος·** || ὁ μὴ λάμπων, ὁ ἀλαμπής, σκοτεινός, ἀφεγγής : Ἀριστλ.Μετ.367 Α 21 **ὁ ἥλιος ἀχλυώδης καὶ ἀμαυρότερος,** Ξεν.Κυν.5,26 **ὄφις οὖν διὰ ταῦτα ἀμαυρά,** Λουκ. Ἐρωτ.32 ἀμ- **νύξ·** || ὁ σκοτεινοῦ **χρώματος** : Ἀριστλ. **ὁ θαλάττιος ὄφις ἀμαυρότερος·** 2) μτφ. ἀσαφής, ἀβέβαιος : Αἰσχ.Χο.853 **ἐξ ἀμαυρᾶς κληδόνος λέγει μαθών,** Εὐρ. Ἡρ.231 **ἀμ- σθένος,** Ἀριστλ. **ἀμ- φωνή,** Ἀρετ. **ἀμ- παθήματα,** ἀντίθ. ἰσχυρά, Πλαύτ. **ἀμ- δόξα, - ἐλπίς, - ἀμαυραὶ ἡδοναί·** || ἄσημος, ἀφανής : Ἡσίοδ. Ἔργ.284 **ἀμαυροτέρη γενεή,** Αἰσχ. Ἀγ.465 **τυχηρὸν . . τιθεῖσ' ἀμαυρόν·** || συγκεχυμένος : Αἰσχ. Ἀγ.546 **ἀμαυρᾶς ἐκ φρενός** (ἀπὸ θολωμένο μυαλό)· 3) ἐνεργ. ὁ ἀδυνατίζων : ΑΠ 7,78 **ἀμαυρὰ νοῦσος.**

ἀμαυρότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ. ἀδυναμία : Γαλ.11,282· 2) μσν. κ. νεώτ. ἔλλειψις λάμψεως, σκοτεινότης, τὸ νὰ εἶναί τι ἀμαυρὸν βλ.λ.· 3) νεώτ. ἰατρ. ἐξασθένησις τῆς ὁράσεως, δημ. θολούρα τῶν ματιῶν.

ἀμαυροφανής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀμαυρῶς βλ.λ. φαινόμενος, λάμπων : Στοβ. **ἀμαυροφανὲς φῶς σελήνης.**

ἀμαυρόφ-οπος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν **ψηλαφιδῶν,** οὗτινος τὸ μόνον εἶδος, ἔντομον μὲ ὀφθαλμοὺς ἀτροφικοὺς καὶ χρῶμα πυρρὸν λαμπρόν, ἀπαντᾷ ἐν Σικελίᾳ.

ἀμαυρόφις (ἡ) νεώτ. παλαιοζωϊκὸν γένος γαστεροπόδων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **νατικιδῶν,** ὀστρακόδερμον μὲ στόμιον ᾠοειδές.

ἀμαυρῶ-όω κ. νεώτ. δημ. **ἀμαυρώνω** καθιστῶ τι ἀφανές, ἀμαυρὸν βλ.λ. : Ξεν.Κ 5,4 **καὶ ἡ σελήνη ἀμαυροῖ** (τὰ ἴχνη τοῦ λαγοῦ)· || ἐπὶ ἄστρων, καθιστῶ ἀλαμπές, ἐπισκοτίζω : ΑΠ **ἀμ- ἄστρα·** κ. παθ. **-οῦμαι ἐν τῇ αὐτῇ** σημ. : Ἡρ.9,10 **ἥλιος ἠμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ·** 2) ἐν τῷ παθ. γεν. φθείρω, ἀφανίζω : Ἡσίοδ. Ἔργ.693 **φορτί' ἀμαυρωθείη·** 3) μτφ. ἀφαιρῶ τὴν λάμψιν, τὴν αἴγλην : Εὐρ. Ἱππ.816 **τίς σὴν ἀμαυροῖ ζωάν,** Ἀριστλ.ΗΝικ. **ἡ ἡδονὴ ἀμαυροῦται** (ἐξασθενεῖ), Πλούτ. Ἀλκ.6 **ἀμαυρώσων τοὺς ἄλλους στρατηγούς** (ὅπως ἐπισκιάσῃ), Πολύβ.6,15 ἀμαυροῦν **καὶ ταπεινοῦν** (ἐκφαυλίζειν, σμικρύνειν), νεώτ. **ἠμαύρωσε τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας του·** || κ. παθ. ἐν τῇ αὐτῇ χρήσει : Πλούτ.Κοριολ.31 **ἀμαυροῦμαι τῇ δόξῃ.**

ἀμαύρωμα-ατος (τό) κ. νεώτ. ἐπισκότισις, σκοτείνιασμα, τὸ θόλωμα : Πλούτ.Καῖσ.69 **τὸ περὶ τὸν ἥλιον ἀμαύρωμα·** 2) ἰατρ. γεν. ἡ ἐξασθένησις· || **νεώτ. εἰδ.** ἐπὶ ὀφθαλμικῆς παθήσεως.

ἀμαυρώνω δημ. βλ. **ἀμαυρῶ.**

ἀμαυρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀμυδρῶς, σκοτεινῶς, κατὰ τρόπον ἀμαυρὸν βλ.λ. θαλά : ΑΠ 333 **ἀμαυρῶς βλέπειν·** || κ. μτφ. ἀφανῶς : **ἀμαυρῶς ζῆν.**

ἀμαύρωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἐλάττωσις λάμψεως, σκοτείνωσις, ἐπὶ τῆς ὁράσεως, ἡ ἐξασθένησις, ἡ ἐπισκότισις, ἡ ἐξαφάνισις τῆς ὁράσεως : **ἔπαθεν ἀμαύρωσιν τῶν ὀφθαλμῶν·** Γαλ.14,776 « παντελὴς παρεμποδισμὸς τοῦ ὁρᾶν χωρὶς φανερᾶς αἰτίας »· 2) μτφ. ἀμβλύτης τοῦ νοῦ, νωθρότης διανοητική· 3) νεώτ. ἡ ἐλάττωσις ἢ ἐξαφάνισις τῆς λάμψεως τῶν μετάλλων· 4) νεώτ ασθένεια τῶν φύλλων κυρίως τῆς ἀμπέλου, καθ' ἣν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν ἐμφανίζονται κηλῖδες· 5) κ. μτφ. μείωσις, ἐξαφάνισις : **ἀμαύρωσις δόξης.**

ἀμαυρωτικός-ή-όν μτγν. ὁ δυνάμενος νὰ προκαλέσῃ ἀμαύρωσιν· 2) νεώτ. ὁ πάσχων ἀμαύρωσιν τῶν ὀφθαλμῶν ἢ ὁ ἐπιρρεπὴς πρὸς αὐτήν.

ἀμάχαιρος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ μαχαίρας : Φερεκρ.82 **ἀμάχαιρος ἐπὶ βόεια νοστήσω κρέα,** δημ. **χασάπης κι ἀμάχαιρος δὲν γίνεται.**

ἀμαχαίρωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς πλῆγμα μαχαίρας, χωρὶς μαχαίρωμα βλ.λ.

ἀμαχαίρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ πληγείς, μὴ τραυματισθεὶς ὑπὸ ἄλλου διὰ μαχαίρας βλ. λ.

ἀμαχεὶ ἐπίρρ. ἄνευ μάχης, ἅ. **ἀμαχητί** μτγν. κ. **ἀμαχί** : Θουκ.1,143,4 **οὐχ ἕξουσιν ἄλλων ἀντιλαβεῖν ἀμαχεί·** || ἀναμφισβητήτως, ἀναμφιλέκτως.

ἀμάχετος-ον ἀντὶ **ἀμάχητος** βλ.λ. : Αἰσχ. Ἑπτ.85 **ἀμάχευτον ὕδωρ.**

ἀμαχεύω δημ. ἐμβάλλω ἄλλους εἰς ἔχθραν πρὸς ἀλλήλους, σὲ ἀμάχη βλ. λ.· || μέσ. **-ομαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἐχθρεύομαι, μισῶ· 2) τὸ ἐνεργ. κ. ἀμτβ. γίνομαι ἐχθρός τινος : δ. διστ. μ' **ἀμάχεψε ἡ ἀγάπη μου, πῶς νὰ τὰ ξαναφτιάσω.**

ἀμάχη (ἡ) δημ. ἔχθρα, διάστασις, μῖσος : **τοῦ 'χω μεγάλη ἀμάχη** (τὸν μισῶ πολύ), γνωμ. **ἡ πολλὴ ἀγάπη φέρνει καὶ πολλὴ ἀμάχη.**

ἀμαχητηρία (ἡ) Ἡσ. « εἶδος ἀκάνθης ».

ἀμαχητί ἐπίρρ. κ. **-εί** ἄνευ μάχης : Ἰλ.Φ 437 **τὸ μὲν αἴσχιον αἴ κ' ἀμαχητὶ ἴομεν Οὔλυμπόνδε,** Ξεν. Ἀν.4,2,15 **λείπουσιν οἱ βάρβαροι ἀμαχητὶ τὸν μαστόν·** νεώτ. **παρέδωκεν ἀμαχητὶ τὴν πόλιν.**

ἀμάχητος-ον κ. νεώτ. ἀπροσμάχητος, ἀκαταγώνιστος : Σοφ.Φιλ.198 **τὰ θεῶν ἀμάχητα βέλη·** 2) ὁ μήπω λαβὼν μέρος εἰς μάχην : « **αἱ** μήπω μεμαχημένοι »· 3) νεώτ. μτφ. : **ἀμάχητα ἐπιχειρήματα** (ἀδιάσειστα)· ἅ. συνηθέστ. **ἀκαταμάχητα.**

ἀμαχία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τις **ἄμαχος** βλ.λ.

ἄμαχος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος, **ἀμάχητος** βλ.λ. : Ἡρ.5,3 **Θρηκῶν**

ἔθνος . . ἄμαχόν τ' ἂν εἴη καὶ πολλῷ κράτιστον || μτφ. : Πίνδ.Π 2,78 **ἄμ- κακόν,** Φρύν. « πρὸς ὃ οὐκ ἄν τις μαχέσαιτο», Θέογν.1157 **πλοῦτος καὶ σοφίη** θνητοῖς **ἀμαχώτατον αἰεί,** 'Ἀρισταίν.Ι **ἄμαχον** κάλλος (πρὸς ὃ **δὲν** δύναταί τις ν' ἀντιστῇ)· 2) κ. νεώτ. ἐνεργ. ὁ μὴ λαβὼν μέρος εἰς μάχην: || νεώτ. κ. ὁ μὴ μάχιμος : **ἡ ἐν καιρῷ πολέμου προστασία τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ·** 3) κ.νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ρέπων πρὸς τὴν μάχην, πρὸς τὸν πόλεμον,φιλήσυχος, εἰρηνικός : Αἰσχ.Πέρσ.855 **παν-ταρκὴς ἀκάκας ἄμαχος βασιλεύς,** ΚΔ Τιμόθ.Ι,3,3 **μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον,** νεώτ. **ἄμαχον ἔθνος,** δημ. **ὅλοι τους ἐκεῖν' οἱ καμπίσιοι ἦταν ἄμαχοι καὶ δει-λαί.** 'Ἐπίρρ. **ἀμάχως,** δημ. **ἄμαχα.**

ἀμβ- Ἰων. κ. ἐπ., ἀντὶ **ἀναβ.,** οἷον **ἀμβαίνειν** ἀντὶ **ἀναβαίνειν, ἀμβάλλειν** ἀντὶ **ἀναβάλλειν.**

ἀμβαδέως 'Ἡσ. « ἀφροντίστως, ἀπρονοήτως ».

ἄμβαινα 'Ἡσ. « ἀναδενδράς ».

ἄμβαξ-ακος (ὁ) μτγν. ἀντὶ **ἄμβη** : βλ. λ.

ἀμβελανία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀποκυνωδῶν, ἐν τῇ** τροπικῇ καὶ Νοτίῳ 'Ἀμερικῇ.

ἀμβελόπα (ἡ) δημ. περίβλημα ἐλαστικοῦ ἐπι-σώτρου.

ἀμβελόπι (τό) δημ. (σπαν. χρ.) ὁ φάκελλος βλ.λ.

ἀμβεργίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. εὔθραυστον καὶ διαφανὲς ὀρυκτόν, ἀπαντῶν εἰς κρυστάλλους.

ἀμβκρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. εἶδος ἀκάπνου πυ-ρίτιδος.

ἀμβές 'Ἡσ. « δύσκολον ἢ ἀβλαβές ».

ἄμβη (ἡ) Ἰων. ἀντὶ ἄμβων βλ. λ.

ἀμβής 'Ἡσ. « δύσκολος ἢ ἀβλαβής ».

ἄμβικος (ὁ) ἄμβιξ βλ. λ.

ἀμβιλλέα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰ-κογενείας τῶν **συνθέτων** συγγενὲς πρὸς τὰ **βού-φθαλμα,** ἀπαντῶν **καὶ εἰς** τὴν Μ. 'Ἀσίαν.

ἄμβιξ-ικος (ὁ) κ **ἄμβυξ** χύτρα, κάδος ἢ εἶδος ποτηρίου· **2) κ. νεώτ.** τὸ σῶμα τοῦ ἀποστατικοῦ λέβητος· || **νεώτ. κατ' ἐπέκτ.** πᾶσα ἡ συσκευὴ ἀποστάξεως, **δημ. λαμπίκος.**

ἀμβλακεῖν δωρ. ἀντὶ ἀμπλακεῖν.

ἀμβλέως ἐπίρρ. χωρὶς νὰ εἶναί τι ὀξύ, κατὰ τρόπον ἀμβλὺν βλ.λ.

ἀμβλήδην ποιητ. ἀντὶ **ἀναβλήδην,** ἰσχυρῶς, ἀ-θρόως : 'Ἰλ.Χ 476 **ἀμβλήδην γοόωσα·** 2) μτγν. βραδέως, σιγὰ καὶ ἀργά.

ἀμβλισκάνω μτγν. βλ. **ἀμβλίσκω** : Πολυδ.3,49.

ἀμβλίσκω μέλ. **ἀμβλώσω** τίκτω πρὸ τῆς ὥρας καὶ ἀτελὲς ἀποβάλλω· Μοῖρ. « ἀμβλίσκειν 'Ἀττι-κοί, ὠμοτοκεῖν "Ἕλληνες » : Πλάτ.Θεαίτ.149 **αἱ** μαῖαι **δύνανται ἀμβλίσκειν·** 2) ἑκουσίως ἀπο-βάλλω τὸ **ἔμβρυον,** ἐπομ. **φονεύω** τὸ **ἔμβρυον·** προκαλῶ **ἔκτρωσιν.**

ἀμβλοκτόνος (ὁ) **νεώτ. παλαιοζωολ.** γένος σαρ-κοφάγων ἐκ τῆς ὁμοιαγενείας τῶν **ὀξυαινιδῶν,** εὑρεθὲν ἐν ἀπολιθώσει.

ἀμβλόστομα (τὰ) **νεώτ.** βοταν. **φυτικὸν** γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ὀρχεοειδῶν,** ἰθαγενὲς τῆς Κεντρικῆς **καὶ τῆς** Ν. 'Ἀμερικῆς.

ἀμβλυανθήρα (ἡ). νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀποκυνωδῶν,** ἰθαγενὲς τῆς Ν. 'Ἀμερικῆς.

ἀμβλύγναθος (ὁ) **νεώτ.** ζωολ. **ἔντομον** κολεό-πτερον τῆς οἰκογενείας **τῶν καράβων,** ἰθαγενὲς τῆς Γουϊάνας.

ἀμβλυγώνιος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἀμβλεῖαν γωνίαν, ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ **ὀρθογώνιος** κ. **ὀξυ-γώνιος** : νεώτ. **ἀμβλυγώνιον τρίγωνον·** || **ἀμβλυ-γώνιον** (τό) ὡς οὐσ. ἡ ἀμβλεῖα γωνία.

ἀμβλυδερκής-οῦς-ές ὁ ἔχων ἀμβλεῖαν τὴν ὅ-ρασιν : Νικόμ.Τραγ. **παρὰ Φωτ.89.**

ἀμβλύζω ἀναβλύζω βλ. λ.

ἀμβλυήκοος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἀμβλεῖαν τὴν ἀκοήν, ὁ βαρυήκοος.

ἀμβλύκερως (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον κολεό-πτερον τετραμεροῦς συμμετρίας τῆς οἰκογενείας τῶν **βομβυλιδῶν (Amblycerus).**

ἀμβλυκέφαλος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἀμβλεῖαν τὴν κεφαλήν, ἤτοι πεπλατυσμένην κατὰ τὴν ἄνω αὐτῆς ἐπιφάνειαν· 2) νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. **ἀμ-βλυκέφαλος** ὡς οὐσ. ὄφις μὴ ἰοβόλος τῆς οἰκο-γενείας τῶν **ἐχιδνιδῶν, ἔχων κεφαλὴν πεπλατυσμέ-νην καὶ** λίαν ἐπίμηκες σῶμα.

ἀμβλυκόρυφος-ον νεώτ. ἐπὶ κωνοειδῶν πρα-γμάτων, ὁ ἔχων ἀμβλεῖαν **κορυφήν· ἀντίθ.** ὀξυ-κόρυφος : **ἀμβλυκόρυφον ὄρος.**

ἀμβλύνοια (ἡ) **νεώτ.** ἡ ἰδιότης τοῦ ἀμβλύνου βλ.λ., ἡ **δυσχέρεια** ἢ ἡ νωθρότης τοῦ διανοεῖσθαι.

ἀμβλύνους-ουν νεώτ. ὁ ἔχων ἀμβλὺν **νοῦν,** ὁ ἀσθενῆ ἔχων **ἀντίληψιν καὶ κρίσιν,** ὁ βλάξ.

ἀμβλυντήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ ἀμβλύνων.

ἀμβλυντικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀμβλυνθῇ βλ.λ.· || κ. ὁ ἱκανὸς νὰ ἀμβλύνῃ : Δίφ. παρ' 'Ἀθην.64 Β **ἀμβλυντικὰ ὄψεως.**

ἀμβλυντικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀμ-βλυντικὸν βλ. λ.

ἀμβλύνω παθ. παρακ. **ἤμβλυμμαι** ἐπὶ ὀξέων ὀργάνων, καθιστῶ τι ἀμβλύ, χαλῶ τὴν κόψιν ἢ τὴν αἰχμὴν αὐτοῦ : Πλοῦτ.'Ἠθ.235 ἀμβ- **μάχαιραν·** || παθ. **-ομαι** κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : 'Ἀριστλ. **ἀμ-βλύνεται τέμνον ὑπὸ τεμνομένου·** 2) μτφ. ἐλατ-τῶ **τὴν ὀξύτητα, τὴν δύναμιν, ἐξασθενίζω,** ἀδυνα-τίζω : 'Ἀριστλ.Αἰσθ. 443D 15 **τὸ ψυχρὸν νοῦς χυ-μοὺς ἀμβλύνει,** ΑΠ 7,225 **οὐ γὰρ ἀοιδὰς ἀμβλύ-νειν αἰὼν δύναται·** νεώτ. **ὁ χρόνος ἤμβλυνε τὰ πο-λιτικὰ πάθη·** || **μέσ. -ομαι ἐν τῇ** αὐτῇ σημ. ἀπο-βάλλω τὴν **ὀξύτητα, ἐξασθενίζομαι** : 'Ἱππ.'Ἀφ.Ι,9 **ἡ νοῦσος ἀμβλυνεῖται,** Σοφ.ἀπ.894 **ὀργὴ γέροντος.. ἀμβλύνεται·** νεώτ. **ἠμβλύνθη ἡ ἔχθρα.**

ἀμβλυόδους-οντος (ὁ) νεώτ. *παλαιοζωϊκὸν* γένος ἀμφιβίων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **λιμνερπετιδῶν.**

ἀμβλυόεις-εσσα-εν σκοτεινός, ἀμαυρὸς ἢ κ. ἐπισκοτίζων : Μαν.4,156 **ἀμβλυόεσσα ὁμίχλη.**

ἀμβλύομμα-ατος (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀραχνοειδῶν,** τῆς οἰκογενείας τῶν ἀκάρεων, παράσιτον ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ θηλαστικῶν ζῴων, τῶν ὁποίων ἀπομυζᾷ τὸ αἷμα.

ἀμβλυοπικθής-οῦς-ές μσν. ὁ παθὼν ἀμβλύτητα, ὁ ἀμβλυνθείς.

ἀμβλυόρνις-ιθος (ἡ) νεώτ. ζωολ. πτηνὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **παραδεισίων,** ἔχον σκοτεινῶς κα-στανόχρουν χρῶμα **καὶ διοῦν εἰς** τὴν **Ν. Γουϊνέαν.**

ἀμβλυόχρους-ουν μτγν. ὁ **ἔχων ἀμαυρόν, πε-**λιδνὸν ἢ ἀπροσδιόριστον χρῶμα.

ἀμβλυόφις-εως (ἡ) νεώτ. ζωολ. ἰχθύς τις **τυφλός,** βιῶν εἰς σπηλαιώδεις κοιλότητας **(Amblyopsis)..**

ἀμβλυπνεύστης (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐχινο-δέρμων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἐχινιδῶν, ἔχον κόγ-**χην ᾠοειδῆ, χρῶμα **ἐλαιοπράσινον** μετὰ **βρα-χειῶν αἰχμηρῶν ἀκανθῶν (Amblypneustes).**

ἀμβλύποδα (τὰ) νεώτ. παλαιοζωολ. **μεγάλα ἀ-**πολελιθωμένα ζῷα χονδροειδῆ, **ὁπληφόρα** μετὰ πενταδακτύλων βραχέων **ἄκρων.**

ἀμβλύπους-οδος (ὁ) νεώτ. ζωολ. **ἔντομον** κο-λεόπτερον ἰθαγενὲς τῶν 'Ἰνδιῶν.

ἀμβλύπτερος (τὸ) **νεώτ.** παλαιοζωολ. ἰχθὺς γα-νοειδὴς ἑτερόκερκος **ἐκ** τῆς ὁμοιογενείας τῶν **παλαιονισκιδῶν, ἔχων** σῶμα ἐξωγκωμένον κατὰ τὴν κοιλίαν καὶ πτερύγια μεγάλα.

ἀμβλύπυγος (ὁ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος ἐ-χίνων τῆς ὁμοιογεν. τῶν **ἀτελοστόμων κασσιδου-λιδῶν,** μὲ ὄστρακον μέγα, στρογγύλον ἢ ᾠοειδές.

ἀμβλύρρυγχος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος εὐμήκων

ἑρπετῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **σαυρῶν**· ζῇ παρὰ τὰς ἀκτὰς τρεφόμενον ἐκ φυκῶν.

ἀμβλύς-εῖα-ύ κ. νεώτ. ὁ ἐστερημένος ὀξύτητος, ὁ μὴ ὀξύς, ὁ ὄχι κοφτερός : Πλάτ.Λυσ.215 E, Αἰλ. ΖΙ 4,40 **ἀμβλεῖς ὀδόντες**· ‖ κ. νεώτ. γεωμετρ. ἐπὶ τῶν γωνιῶν, ἡ μὴ οὖσα ὀρθὴ ἢ ὀξεῖα, ἤτοι ἡ μεγαλυτέρα τῆς ὀρθῆς : Πλάτ.Τίμ.55 A **ἀμβλυτάτη τῶν γωνιῶν**, νεώτ. **ἐν τῷ τριγώνῳ μία μόνον τῶν γωνιῶν δύναται νὰ εἶναι ἀμβλεῖα**· 2) μτφ. ἀδύνατος, ἄτονος, ἐξησθενημένος : Θουκ.3,38 **ἀμβλυτέρᾳ τῇ ὀργῇ ἐπεξέρχεται**, Πλάτ.Θεαίτ.174E **παντάπασιν ἀμβλὺ καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὁρώντων** (ἐπὶ μὴ ὀξυδερκῶν), Ἀριστλ.ΑΠρ.886 D 32 **τῆς ἀκοῆς οὔσης ἀμβλυτέρας αἰσθήσεως ἢ τῆς ὄψεως**· ‖ ἐπὶ προσώπων κατὰ παρεμφερεῖς ἐννοίας : Αἰσχ.Εὐμ. 238 **οὐ προστρόπαιον οὐδ᾽ ἀφοίβαντον χέρα, ἀλλ᾽ ἀμβλὺν ἤδη**, Θουκ.2,40,4 **βεβαιότερος ὁ δράσας τὴν χάριν . . ὁ δ᾽ ἀντοφείλων ἀμβλύτερος** (ἀδρανέστερος, ἧττον δραστήριος εἰς ἀνταπόδοσίν της), Ξεν,ἀπ.3,9,3 **καὶ τοὺς ἀφυεστέρους καὶ τοὺς ἀμβλυτέρους τὴν φύσιν** (νωθροτέρους), Πλούτ.Ἀλκ.16 **περὶ τὴν κρίσιν ἀμβλύτερος** (ἧττον αὐστηρός)· 3) ἐνεργ. ὁ καθιστῶν τι ἀμαυρόν, σκοτεινόν, ἐπὶ νέφους : ΑΠ 7,3,67.

ἀμβλύσκω ἀμβλίσκω βλ.λ. : Σοφ.ἀπ.134.

ἀμβλυσταγίτης (ὁ) νεώτ. παραλλαγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ ὑπερσθενοῦς βλ.λ.

ἀμβλύστομος-ον νεώτ. ὁ μὴ κοπτερός· συγγεν. δημ. στομωμένος· 2) νεώτ. ζῳολ. ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. **ἀμβλύστομα** γένος βατραχίων κερκοφόρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **λεχριοδόντων**· μικροὶ βάτραχοι ἔχοντες δέρμα λεῖον, οὐρὰν στρογγύλην κατὰ τὴν βάσιν καὶ εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσαν.

ἀμβλύτης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἔλλειψις ὀξύτητος : Ἀριστλ.ΖΓ 789 A 11 **τῶν ὀδόντων**· 2) μτφ. ἡ ἐξασθένησις, ἀτονία, νωθρότης, ἀδράνεια : Πλούτ. Ἠθ.42 C **τῆς διανοίας** (ἡ νωθρότης τοῦ νοῦ, ἡ νωχέλεια), αὐτ.Ἠθ.42 C **τῆς ὄψεως** (ἡ μὴ ὀξυδέρκεια), νεώτ. **ἡ ἀμβλύτης τῆς σκέψεως**.

ἀμβλυφαής-οῦς-ές ὁ ἀμβλέως βλέπων, ὁ μὴ ὀξυδερκής : Σοφ.ἀπ.ω47 **ἀμβλυφαὲς δ᾽ ὄμμ᾽ ὑπὸ γήρως** (διορθ. ἀντὶ **ἀμβλυφαεῖ**, ὃ ἀνάγεται εἰς ὑποθετ. ρῆμα **ἀμβλυφαῶ**).

ἀμβλυφαῶ-έω βλ. **ἀμβλυφαής**.

ἀμβλυχειλής-οῦς-ές ὁ ἔχων ἀμβλέα, οὐχὶ εἰς ὀξὺ ἀπολήγοντα χείλη : Ἀντυλλ.παρ᾽ Ὀρειβ.7,16,15.

ἀμβλύχειλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομόν τι κολεόπτερον τῆς οἰκογενείας τῶν **σισινελιδῶν**.

ἄμβλυχος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομον κολεόπτερον τῆς οἰκογενείας τῶν **καράβων**.

ἀμβλύω εἶμαι ἀμβλύς : Ἱππ.Νούσ.3.

ἀμβλυῶ-όω ἀμβλύνω βλ.λ. : Γεωπ.18,18.

ἀμβλυωγμός (ἀμβλυώττω) ἀμβλυωπία βλ. λ.

ἀμβλυωπής-οῦς-ές μτγν. ὁ καθιστῶν ἀμβλεῖαν ἤτοι ἀσθενῆ τὴν ὅρασιν : Διοσκ.2,141.

ἀμβλυωπητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἀμβλυωπίαν βλ. λ. : σχόλ.Νίκ.Θηρ.374.

ἀμβλυωπία (ὁ) κ. νεώτ. ἡ ἀμβλεῖα, ἀσθενὴς ὅρασις : Ἱππ.Ἀφ.3,33· ‖ νεώτ. ἐξασθένησις τῆς ὁράσεως κατὰ τὸν ἕνα εἴτε καὶ κατ᾽ ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμούς.

ἀμβλυωπίας Σουΐδ. « ἀμβλυωπός ».

ἀμβλυωπικός-ή-όν νεώτ. **ἀμβλύωψ, ἀμβλυωπητικός** βλ.λ.· 2) ὁ τῆς ἀμβλυωπίας : **ἀμβλυωπικαὶ διόπτραι**.

ἀμβλυωπός (-ή)-ό(ν) κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἀμβλεῖαν, οὐχὶ ὀξεῖαν τὴν ὅρασιν : Εὐρ.ἀπ.1096, Ἀθήν.10,435 **ἀμβλυωπότερον γίγνεσθαι τὰς ὄψεις**· 2) ἐπὶ τῶν ἀστέρων - ὁ ἀμυδρῶς λάμπων : Ἱππ.Νούσ.13 **νότος ἄστρα ἀμβλυωπότερα καθίστησι** (Γαλ. « ἀμβλύτερον ὁρώμενα »)· 3) ἐνεργ. ὁ **ἀμβλυωπής** βλ.λ. : Διοσκ.2,107.

ἀμβλυωπῶ-έω κ. νεώτ. ἔχω ἀμβλεῖαν, οὐχὶ ὀξεῖαν τὴν ὅρασιν, πάσχω ἀμβλυωπίαν βλ. λ.· Ἡσ. « **ἀμβλυωπεῖ τυφλώττει** », Ἀρπ. « ἀντὶ τοῦ ἀττ. ἀμβλυώττω », ἀντίθ. **ὀξυωπῶ** : Ξεν.Κυν.5,27 **καὶ ἡ ποδωκία πρὸς τὸ ἀμβλυωπεῖν αὐτῷ πολὺ συμβάλλεται**, Μέν.908 **ἀμβλυωποῦντες ἄνδρες**· ‖ νεώτ. μτφ. δὲν διακρίνω σαφῶς, δὲν βλέπω ἐξ ἀποστάσεως· ‖ κ.μτφ. στεροῦμαι προσοχῆς, δὲν κρίνω δεόντως : **ἀμβλυωποῦντες οἱ κυβερνῆται τῆς χώρας**.

ἀμβλυώσσω ἀντὶ τοῦ ἀττ. **ἀμβλυώττω** βλ. λ.

ἀμβλυώττω ἀττ. ἢ **ἀμβλυώσσω** μόνον κατ᾽ ἐνεστ. εἶμαι ἀμβλυωπός βλ.λ., ἔχω ἀσθενῆ ὅρασιν, τυφλώττω : Πλάτ.Πολ.508 C **ὀφθαλμοὶ . . ἀμβλυώττουσί τε καὶ ἐγγὺς φαίνονται τυφλῶν**, Λουκ.Χαρ.1 **ἀμβλυώττω πρὸς τὸ φῶς**· ‖ μτφ. : Πλάτ.6,508 **τὸ τῆς ψυχῆς . . δοξάζει τε καὶ ἀμβλυώττει ἄνω καὶ κάτω τὰς δόξας μεταβάλλον.**

ἀμβλύωψ-ωπος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἀμβλυωπός, ὁ πάσχων ἀμβλυωπίαν βλ.λ.

ἀμβλῶ-όω μτγν. κ. νεώτ. κ. **ἀμβλίσκω** βλ.λ. ἐπὶ ὀφθαλμῶν τῶν φυτῶν : Θεόφρ.ΦΙ 4,14,6 **ἔνια δὲ καὶ ῥιγώσσοντα νοσεῖ, καθάπερ ἡ ἄμπελος· ἀμβλοῦνται γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς πρωτοτόμου.**

ἀμβλωθρίδιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἄμβλωσιν, ἀποβολὴν ἐμβρύου, ὁ ἀμβλωτικὸς βλ.λ.· 2) τὸ οὐδ. **ἀμβλωθρίδιον** ὡς οὐσ. φάρμακον προκαλοῦν ἀποβολὴν ἐμβρύου· ‖ συνεκδ. αὐτὸ τὸ ἀμβλωθὲν βρέφος, τὸ προώρως γεννηθὲν ἔμβρυον : Φίλ.1,59 **ἀμβλωθρίδια καὶ ἐκτρώματα.**

ἄμβλωμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ προώρως τεχθὲν ἔμβρυον, τὸ ἐξάμβλωμα : Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.1,6· ‖ μτφ. πᾶν τὸ ἐλλιπῶς καὶ κακῶς παρασκευασθέν.

ἀμβλῶνες Ἡσ. « χαλβάνη Διονύσιος ».

ἀμβλωπής-οῦς-ές ὁ ἀμυδρῶς φαινόμενος, ὁ ἀσαφῶς διακρινόμενος, ἐπὶ ὀφθαλμῶν τῶν φυτῶν.

ἀμβλωπός-όν ὁ ἐμποδίζων τὴν ὅρασιν, ὁ μὴ ἐπιτρέπων νὰ διακρίνῃ τις σαφῶς : Κριτίας 11 **πρὸς δ᾽ ὄμμα ἀχλὺς ἀμβλωπὸς ἐφίζει**, Εὐρ. παρὰ Φωτ. **νυκτὸς ἀμβλωπὸν σέλας**· 2) ὁ ἀμβλυωπός βλ.λ. : Αἰσχ.Εὐμ.955 **δακρύων βίον ἀμβλωπὸν παρέχουσαι** (βίον πλήρη δακρύων ἕνεκα τῶν ὁποίων δὲν δύναταί τις νὰ βλέπῃ καλῶς).

ἀμβλώσιμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἄμβλωσιν ἢ ὁ ἐπιδεκτικὸς ἀμβλώσεως βλ.λ.

ἄμβλωσις-εως κ. νεώτ. ἡ πρόωρος ἐκβολὴ ἐμβρύου διὰ τεχνητῆς διακοπῆς τῆς κυήσεως, ἔκτρωσις : Ἀριστλ.Πολ.1335 B 25 **ἄμβλωσιν ποιεῖσθαι**, Λυσ.ἀπ.11 **ἀμβλώσεως γραφή**· 2) ἡ φθορὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἢ ἐκβλαστημάτων τῆς ἀμπέλου : Θεόφρ. ΦΑΙτ.5,9,13 **ἄμβλωσις γίγνεται τοῦ κλήματος.**

ἀμβλώσκω μτγν. κ. νεώτ. τίκτω προώρως· ἄλλως **ἀμβλίσκω** βλ. λ.

ἀμβλωσμός (ὁ) μτγν. Ἰατρ. ἄμβλωμα βλ.λ. : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,11.

ἀμβλώσσω μτγν. ἀμβλυώττω βλ. λ. : Νίκ.Θηρ. 33· 2) Ἡσ. « ἀμβλίσκω » βλ.λ.

ἀμβλωτήριον (τὸ) μτγν. Ἰατρ. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον χρήσιμον εἰς ἄμβλωσιν βλ. λ.

ἀμβλωτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν ἄμβλωσιν βλ.λ. : Γαλ.17,799 **ἀμβλωτικὰ φάρμακα.** Ἐπίρρ. **ἀμβλωτικῶς.**

ἀμβλώψ-ῶπος (ὁ,ἡ) ἀμβλωπός βλ.λ. : Εὐρ.Ῥῆσ. 737 ἀμβλῶπες **αὐγαί.**

ἀμβόαμα τὸ) ἀντὶ **ἀναβόαμα** βλ.λ.

ἀμβοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ προεξέχων, ὁ κεκυρτωμένος : Ἡλιόδ. παρ᾽ Ὀρειβ.49,8,7.

ἄμβολα (ἡ) μτγν. μέρος τῆς κεραίας πλοίου : Πολυδ.1,91 « τῆς δὲ κεραίας τὸ μέσον τὸ κατὰ τὸν ἱστόν, **ἄμβολα** καὶ σύμβολα ».

ἀμβολά (ἡ) ποιητ. ἀντὶ **ἀναβολή.**

ἀμβολάδην ποιητ. ἀντὶ **ἀναβολάδην**, ἐπὶ ζέοντος ὕδατος, μετὰ κοχλασμοῦ τὸ δημ. **μὲ μπούρ-**

μπουλα : Ἰλ.Φ 364 **ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον . . ἀμβολάδην·** 2) μετὰ προανοκρούσματος, ἐπὶ μουσικῆς : Ὁμ.Ὕμν.Ἑρμ.426 **γηρύετ' ἀμβολάδην·** ΕΜ « **ἀμβολάδην** ἀναβάλλων ἢ ἐξ ὑποβολῆς ».

ἀμβολαδίς ἐπίρρ. μτγν. ἐκ διαδοχῆς.

ἀμβολάς-άδος (ἡ) ἀντὶ **ἀναβολάς,** ὕφωμα γῆς σχηματισθὲν ἐκ χωμάτων ἀνασκαφῆς· δημ. ἀμπολή : Ξεν.ΚΠ 7,5,12 **ἐπὶ τῆς ἀμβολάδος γῆς·** Σουΐδ. « **ἀμβολὰς** ἡ ὑπὸ τοῦ ὀρύγματος ὑψωθεῖσα ».

ἀμβολιεργός-όν (ἀναβάλλω) ὁ ἀναβάλλων, ὁ ἀμελῶν τὸ ἔργον του : Ἡσιόδ.Ἔργ.413 **αἰεὶ δ' ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ ἄτῃσι παλαίει,** Πλούτ.Ἠθ.548 ἀμβ- **τοῦ κακῶς ποιεῖν.**

ἀμβολίζω νεώτ. ναυτ ἐνισχύω τὸν ἱστὸν ἢ τὴν κεραίαν δι' ἀμβόλου βλ.λ.

ἀμβολίη (ἡ) μτγν. (ἀναβάλλω) ἀναβολή.

ἀμβόλιμος-ον ποιητ. ἀντὶ **ἀναβόλιμος** βλ. λ.

ἀμβολογήρα (ἡ) μτγν. ἡ τὸ γῆρας ἀναβάλλουσα, ἐπίθετον τῆς Ἀφροδίτης ὡς ἀπομακρυνούσης τὸ γῆρας καὶ παρατεινούσης τὴν νεότητα : Παυσ.3,18,1 **ἀμβολογήρας Ἀφροδίτης ἄγαλμα.**

ἄμβολον (τὸ) νεώτ. ναυτ. τεμάχιον ξύλου, χρησιμοποιούμενον πρὸς ἐνίσχυσιν ἱστοῦ, κεραίας ἢ ἄλλου παρεμφεροῦς ἀντικειμένου τοῦ πλοίου.

ἀμβουλία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας **τῶν σκροφουλαριδῶν,** περιλαμβάνον φυτὰ ἀρωματικά.

ἀμβουράνα (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῶν **χεδροπῶν,** περιλαμβάνον ἓν μόνον εἶδος δένδρων καταλλήλων διὰ ξυλείαν.

ἀμβοῶ-άω ἀντὶ **ἀναβοῶ** βλ.λ.

ἄμβρα ἡ φαιά (ἡ) νεώτ. σύγκριμα ἀρωματικῆς ὀσμῆς, προερχόμενον ἐκ τοῦ ἐντέρου τοῦ κήτους φυσητῆρος τοῦ μακροκεφάλου (ambra grisea).

ἀμβραΐνη (ἡ) νεώτ. οὐσία ἀποχωριζομένη εἰς κρυσταλλικὰς βελόνας ἀπὸ τῆς ἄμβρας τῆς φαιᾶς βλ.λ.

ἀμβρακίδες (αἱ) μτγν. εἶδός τι γυναικείων ὑποδημάτων.

ἀμβρής μτγν. τίτλος ἱερᾶς βίβλου παρ' Αἰγυπτίοις : Ὡραπόλλ.Ἱερογλ.1,38 **ἔστι δὲ παρὰ τοῖς ἱερογραμματεῦσι καὶ βίβλος ἱερά, καλουμένη ἀμβρής, δι' ἧς κρίνουσι τὸν κατακλιθέντα ἄρρωστον, πότερον ζώαιμός ἐστιν ἢ οὔ,** - ὅθεν :

ἀμβρίζειν Ἡσ. « θεραπεύειν ἐν τοῖς ἱεροῖς ».

ἀμβρίνη (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χηνοποδιοειδῶν,** περιλαμβάνον φυτὰ ἀρωματικά (Ambrina).

ἀμβροειδές-οῦς (τὸ) νεώτ. μᾶζα ἠλέκτρου, τεχνητῶς παρασκευαζομένη (ambroide).

ἀμβροΐνης (ὁ) νεώτ. χημ. μονωτικὸν ὑλικόν, κατάλληλον διὰ ἠλεκτροτεχνικὰς κατασκευὰς συνιστάμενον ἐξ ἀσβεστοειδῶν καὶ ρητινωδῶν ὑλῶν.

ἀμβροσία (ἡ) κ. νεώτ. (θηλ. τοῦ **ἀμβρόσιος** ὡς οὐσ.) ἡ τροφὴ τῶν ἀρχαίων θεῶν· ΕΜ « θεία τροφὴ ἧς βροτοὶ οὐ μετέχουσι » : Ὀδ.Ε 99 **τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίαν δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν·** || κ. ὡς τροφὴ τῶν ἵππων τῆς Ἥρας : Ἰλ.Ε 777 **τοῖσιν δ' ἀμβροσίην . . ἀνέτειλε νέμεσθαι·** || νεώτ. ὡς ἐπίθ. ἐπὶ εὐγεύστου φαγητοῦ ἢ ποτοῦ· 2) εὐῶδες καθαρτικὸν μύρον : Ἰλ.Π 680 **λοῦσεν ποταμοῖο ῥοῇσιν χρῖσέν τ' ἀμβροσίῃ,** Ἰλ.Ξ 170 **ἀμβροσίῃ ἀπὸ χρόος λύματα πάντα κάθηρεν, ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ** (σχόλ. « ἐκ τούτου τόπου πλανηθέντες τινὲς διέλαβον τὴν ἀμβροσίαν εἶναι ὑγρὰν τροφήν »), Ἀριστφ. Ἱππ.1095 **κατασπένδειν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ ἀμβροσίαν κατὰ σοῦ,** Θεόκρ.15,108 **ἀμβροσίαν ἐς στῆθος ἀποστάξασα γυναικός·** 3) ἡ ἀμβροσία ὡς ποτὸν ἀντὶ τοῦ νέκταρος : Σαπφ. 51 **ἀμβροσίας κρατὴρ ἐκέκρατο,** Ἀναξανδρ.57 **νέκταρ ἐσθίω, διαπίνω τ' ἀμβροσίαν·** 4) ἐν θρησκευτ. τελεταῖς, μῖγμα ἐξ ὕδατος, ἐλαίου καὶ διαφόρων καρπῶν : Ἀθήν.473 C « **ἀμβροσία·** ὕδωρ ἀκραιφνές, ἔλαιον, παγκαρπία »· 5) ἰατρ. ἀντίδοτόν τι : Γαλ.14,149· || ἀλοιφή τις πραϋντική : Ἀέτ.14,2· 6) ὡς οὐσ. **ἀθανασία** : Ἐπιγραμμ. **σώματος ἀμβροσία·** 7) κ. νεώτ. πόα τις ἀμβροσία ἡ παραθαλασσία· δημ. βρωμοῦσα (ambrosia maritima)· 8) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων,** περιλαμβάνον πολλὰ εἴδη ἰθαγενῆ διαφόρων χωρῶν (Ambrosia L.)

ἀμβροσινία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀροϊδῶν,** οὗτινος ἓν εἶδος εἶναι γνωστὸν ἰθαγενὲς τῶν παραμεσογείων χωρῶν.

ἀμβροσιόδμος-ον ὁ ἔχων ὀσμὴν ἀμβροσίας βλ.λ. : Φιλόξ.2,43 **ἀμβροσίοδμα χρίματα.**

ἀμβροσιοδότης (ὁ) μον. ὁ ἀμβροσίαν βλ.λ. διδούς.

ἀμβροσιαειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. φυλὴ εὐόσμων φυτῶν, περιλαμβάνουσα γένη, ὧν τὰ πλεῖστα ἀνήκουσι εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν **συνθέτων.**

ἀμβρόσιος-α-ον ἢ **-ος-ον** (ἄμβροτος) ἐπὶ παντὸς ὅ,τι ἀνήκει εἰς τοὺς θεοὺς ἢ συνδέεται μετ' αὐτῶν, θεῖος, ἀθάνατος· Φωτ.ΑΒ « **ἀμβρόσιον·** θεῖον ἢ ἀθάνατον ἢ θαυμαστόν », Σουΐδ. « ἢ ἀκήρατον ἢ ἄφθαρτον » : Ἰλ.Ξ 177 **πλοκάμους ἔπλεξε φαεινοὺς καλοὺς ἀμβροσίους** (ἡ Θέτις), αὐτ.Α 529 **ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος** (τοῦ Διός)· 2) θαυμαστός, ἐξαίρετος : Ἰλ. Β 19 **περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος** (ΕΜ « θεῖος, θαυμαστός, ὃν οὐχ οἷόν τε βροτοῖς ἄφασθαι »), Θεόκρ.17,32 **εἰς ἀμβρόσιον θάλαμον λευκοσφύρου Ἥβας,** Ἀπόλλ.Ρ 3,868 **ἀμβρόσια στήθη.**

ἀμβροσιώδης-ους-ες μτγν. ἐπὶ φυτῶν, ὅμοιος μὲ ἀμβροσίαν, εὐώδης βλ. λ.

ἀμβροτεῖν ἐπ. ἀντὶ ἁμαρτεῖν.

ἀμβρότιγνον Ἡσ. « ἄκοιρον ».

ἀμβροτίξας Ἡσ. « ἀπαρξάμενος ».

ἀμβροτόπωλος-ον ἀμβρόσιος πῶλος, ἀθάνατον γέννημα, ἐπὶ τῆς Ἀθηνᾶς κατὰ δ. ἑρμ. ὁ θεῖος ἵππος : Εὐρ.Τρῳ.536 **ἄζυγος ἀμβροτοπώλου.**

ἄμβροτος-ον παρὰ Πινδ. θηλ. **ἀμβρότη** ἀθάνατος, θεῖος, ἐπὶ προσώπων : Ἰλ.Υ 358 **ἄμβροτος θεός,** Αἰσχ.Εὐμ.249 **θεά·** || κ. ἐπὶ πραγμάτων ἀνηκόντων εἰς θεούς : Ἰλ.Π 670 **περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσον,** Σοφ. ΟΤ 158 **φάμα·** || μτγν. γεν. ὁ θεῖος, ἐξαίρετος : Μόσχ.2,91 **ὀδμή** - .

ἄμβρυττοι (οἱ) εἶδός τι θαλασσίων ἐχίνων.

ἄμβυξ-υκος (ὁ) δ.γ. τοῦ **ἄμβιξ** βλ. λ.

ἄμβων-ωνος (ὁ) κ. μον. κ. νεώτ. (ἰων. **ἄμβη**) δημ. **ἄμβωνας** τὸ ὑψωμένον, ὑπερέχον καὶ προτεταμένον χεῖλος τόπου, κτιρίου ἢ πράγματος· ΑΒ « πάντα τὰ ὑπερέχοντα καὶ ἀνεστηκότα»· || ὀφρῦς ὄρους : Καλλ.Αἴτ.3,1,34 **ἐπ' οὔρεος ἀμβώνεσσιν·** || τὰ ὑπερέχοντα χείλη ποτηρίου, πινακίου κττ. : Πολυδ.6,6 « τοῦ κώθωνος αἱ ἑκατέρωθεν πλευραὶ ὥσπερ καὶ τῆς χύτρας **ἄμβωνες** καλοῦνται »· 2) μτγν. ἐκκλ. τὸ ἐν τοῖς χριστιαν. ναοῖς ὑψηλότερόν που κείμενον βῆμα, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον ὁ διάκονος καὶ ποιοῦνται τὸ κήρυγμα οἱ ἱερωμένοι : Παυλ.Σιλ. **ἔκφρασις τοῦ Ἄμβωνος** (τίτλος ποιήματος)· νεώτ. ἡ ἀπὸ **τοῦ ἄμβωνος διδασκαλία** (τὸ κήρυγμα).

ἄμβωνας (ὁ) δημ. ὁ ἄμβων βλ.λ.2).

ἀμβωνίζομαι μτγν. ἀναβαίνω εἰς τὸν ἄμβωνα βλ.λ.

ἀμβώσας ἰων. ἀντὶ **ἀναβοήσας.**

ἄμε δημ. ἐν πληθ. **ἄμετε** κ. **ἀμέτε** μόριον ρηματικῆς προελεύσεως παρακελευσματικὸν πρὸς β' μόνον πρόσωπον, πήγαινε - πηγαίνετε ἢ φύγε - φύγετε· συνών. τῶν **ἄϊ - ἄϊτε** καὶ τοῦ **ἄϊντε** (ἐν τῇ κυριολεκτ. χρ. τούτου) ἄϊντέστε : δ.τραγ. **ἄμε νὰ ἰδῇς τί γίνεται κάτου στὰ Βαλτοχώρια, - ἀμέτε νὰ τὸν πιάσετε, - ἄμε νὰ μὴ σὲ ἰδῶ πιὰ στὰ μάτια μου** (φύγε), κ. ὑβριστικῶς **ἄμε** ἢ **ἀμέτε στὸ διάολο.**

ἀμὲ ἢ **ἀμέ** δωρ. ἀντὶ ἡμᾶς.

ἀμέ δημ. κ. συγκεκομμ. ἀμ- τό μσν. **ἀμμὴ** βλ. λ. κ. **ἀμή** μόριον ἐναντιωματικὸν προτασσόμενον ἐρωτηματικῶς ἢ διηγηματικῶς, ἀλλά, ὅμως, ἀλλ' ὅμως, ἀλλὰ μήπως : **ἀμέ θαρεῖς πὼς θὰ σοῦ δουλεύω τζάμπα,- ἀμ' μπορεῖς νὰ τοῦ ἀρνηθῇς;- ἀμὲ σὰν ξεκινήσαμε** „ συνήθ. κ. ἐν ἀπαντήσει, μὲ βεβαιωτικὴν σημ. προτασσόμενον φρ. ἢ ἐκφερόμενον μόνον : **τὸ ἀπεφάσιζες; ἀμέ;** (ἀλλὰ βεβαίως).

ἀμεγάλυντος-ον νεώτ. (μεγαλύνω) ὁ μὴ μεγαλυνθείς· ‖ μτφ. ὁ μὴ προσηκόντως ὑμνηθείς.

ἀμεγάλωτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐπαυξήσεως ἢ προσαυξήσεως, χωρὶς μεγάλωμσ βλ. λ.

ἀμεγάλωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐπαυξήσεως, μεγεθύνσεως ἢ προσαυξήσεως ἢ ἐπεκτάδεως : **ἀμεγάλωτο σπίτι,- ἀμεγάλωτη δουλειά·** ‖ ὁ μὴ ἢ μήπω αὐξηθεὶς ἢ ἐπεκταθείς, ποὺ δὲν ἐμεγάλωσε ἢ δὲν ἐμεγάλωσε ἀκόμη : **ἀμεγάλωτα ὀρφάνεψαν τὰ παιδιά,- ἀμεγάλωτη ἦταν ἀκόμα ἡ πατρίδα μας,- ἀμεγάλωτο εἶν' ἀκόμα τὸ χόρτο.**

ἀμέγαρτος-ον (στερ. α κ. **μεγαίρω**) ποιητ. ἐπίθ. ἐπὶ πραγμάτων - ὁ μὴ φθονούμενος, ὁ ἀνεπιφθόνητος, ὁ θλιβερός : Ἡσιοδ.Θ.660 **μάχην ἀμέγαρτον ἔγειραν·** 2) ἐπὶ πρασώπων - ὁ δυστυχής, ὁ ἄθλιος, ὁ κακομοιριασμένος : Ὀδ.Ρ 219 **ἀμέγαρτε συβῶτα** (δυστυχισμένε χοιροβοσκέ), Ὁμ.Ὕμν. Ἑρμ.542 **ἀμεγάρτων φῦλ' ἀνθρώπων.**

ἀμεγέθης-ους-ες ὁ μὴ ἔχων μέγεθος· 2) ὁ ἐλλιπὴς κατὰ τὸ μέγεθος, μικρός : Σωρ.1,88 **ἀμσύγκριμα μαστῶν** παρὰ τὸ **παιδικόν·** 3) εὐτελής : Διον.Ἀλ.Συνθ.18 **ἀμεγέθης σύνθεσις** (ἡ ἄνευ ὕφους), παρὰ τὸ **ἄσεμνος.**

ἀμεγέθυντος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς μεγεθύνσεως, αὐξήσεως, ἐπεκτάσεως : **ἀμεγέθυντη φωτογραφία·** ‖ καὶ ὁ μήπω μεγεθυνθείς.

ἀμέθεκτος-ον (παθ. τοῦ **ἀμέτοχος**) ὁ μὴ ἀποτελῶν μέρος τινός, ξεχωριστός, ἀντίθ. **μεθεκτός** βλ.λ. : Ἀλεξ.Ἀφρ.Μεταφ.637,12 **τὰ ἀμέθεκτα** παρὰ τὸ **χωριστά.** Ἐπίρρ. **ἀμεθέκτως.**

ἀμεθέλκτως ἐπίρρ. μτγν. χωρὶς νὰ μεθέλκηταί τι : Φάλ.1,559 **καθαρῶς καὶ ἀμεθέλκτως ἀποσπάσεται.**

ἀμεθεξία (ἡ) μτγν. τὸ μὴ μετέχειν τινός.

ἀμεθερμήνευτος-ον νεώτ. ὁ μὴ μεθερμηνευθείς, ὁ ἀμετάφραστος, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεθερμηνευθῇ.

ἀμεθίστατος-ον Πάπ. ἀντὶ **ἀμετάστατος** βλ.λ.

ἀμέθοδα ἐπίρρ. δημ. ἀμεθόδως βλ.λ.

ἀμεθόδευτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ μεθόδου, ὁ ἀμέθοδος βλ. λ. : Ἑρμ.Τρισμ. παρὰ Σταβ. **ἀμεθόδευτος κριτής.**

ἀμεθοδία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις μεθόδου (εἰς τὴν ἐργασίαν, τὴν διδασκαλίαν κ.ά.),τὸ ἀμέθοδον βλ.λ.

ἀμέθοδος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐνεργῶν ἢ γινόμενος ἄνευ μεθόδου, συστήματος : Λογγῖν.2,2 **οὐκ εἰκαῖον κάκ παντὸς ἀμέθοδον,** νεώτ. **διδασκαλία ἀμέθοδος,** δημ. **-η ἐργασία·** ‖ τὸ οὐδ. **ἀμέθοδον** ὡς οὐσ. ἡ ἔλλειψις μεθόδου, ἡ μὴ μεθοδικότης : **τὸ ἀμέθοδον τῶν ἀσκήσεων.**

ἀμεθόδως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. χωρὶς μέθοδον, κατὰ τρόπον ἀμέθοδον.

ἀμέθυσος μτγν. βλ. **ἀμέθυστος.**

ἀμεθύστινος-η-ον μτγν. ὁ ἐξ ἀμεθύστου βλ.λ. 3) : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,11 **ἀμεθύστινοι βωμοί.**

ἀμέθυστον (τό) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **χειλανθῶν,** περιλαμβάνον ἓν μόνον εἶδος τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς Ἀνατ. Ρωσίας.

ἀμέθυστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεθυσμένος· 2) εἰς τὴν μέθην ἀντιδρῶν : Πλούτ.Ἠθ.15 **τὰ ἀμέθυστα** (φάρμακα)· 3) ὁ κυανόχρους πολύτιμος λίθος ἀμέθυστος (ἐκ προλήψεως ὅτι προφυλάττει ἀπὸ τὴν μέθην)· 4) Ἡσ. «βοτάνη τις»· 5) νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεθυσθῇ· 6) ὡς οὐσ. ὀρυκτολ. πολύτιμος λίθος, παραλλαγὴ τοῦ χαλαζίου.

ἀμειαγώγητος μτγν. ὁ μὴ ζυγοστατούμενος, ὁ ὀξ[illegible]τος.

ἀμείβοντες (οἱ) ὡς οὐσ. βλ. **ἀμείβω** 5).

ἀμείβω κ. νεώτ. κ. δημ. ἀλλάσσω, παρέχων τι λαμβάνω ἄλλο ὡς ἀντάλλαγμα : Ἰλ.Ζ 235 **ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε χρύσεα χαλκείων,** Πλούτ.Αἰμ.23 **παρεκάλει τοὺς ἔχοντας** (χρυσώματα) **ἀμείψασθαι πρὸς νόμισμα·** ‖ προκαλῶ ἀνταλλαγήν· ‖ κ. μτφ. : Εὐρ.Ἀλκ.462 **πόσιν ἀντὶ σᾶς ἀμεῖψαι ψυχᾶς,** Ἴβυκ.24 **τιμὰν πρὸς ἀνθρώπων ἀμείψω·** 2) καταλείπω διερχόμενος, ἀφήνω πρὸς τὰ ὀπίσω, προσπερνῶ : Αἰσχ.Πέρσ.69 **λινοδέσμῳ σχεδίᾳ πορθμὸν ἀμείψας·** 3) ἀφήνω ὄπισθέν μου εἴτε ἐξερχόμενος εἴτε εἰσερχόμενος : Σοφ.Φιλ.1262 **ἔξελθ', ἀμείψας τάσδε πετρήρεις στέγας,** Πλάτ.Σοφ.225 Β **πόλιν ἐκ πόλεως ἀμείβοντα** (μεταβαίνοντα ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν)· ‖ κ. μέσ. **-ομαι** ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : Ἰλ.Ι 409 **ψυχὴ ἐπείλακεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων** (δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπανέλθῃ), Ἡσιοδ.Θ 749 **Νύξ τε καὶ Ἡμέρη ἀμειβόμεναι μέγαν οὐδόν·** 4) μεταβάλλω, ἀλλοιῶ : Αἰσχ.Πέρσ.317 **ἀμείβων χρῶτα πορφυρᾷ βαφῇ·** 5) ἀμτβ. κ. νεώτ. κατὰ μτχ. **ἀμείβοντες·** ἐπὶ δοκῶν αἵτινες ἄνω ἐρείδονται ἐπ' ἀλλήλων καὶ βαστάζουσι τὴν στέγην· δημ. φαλίδες : Ἰλ.Ψ 712 **ὡς.. ἀμείβοντες, τούς τε κλυτὸς ἤραρε τέκτων δώματος** (σχόλ. « δοκοὶ μεγάλαι ἀλλήλως προσπίπτουσαι ὥστε βαστάζειν τὴν ὀροφήν, αἵτινες καὶ συστάται καλοῦνται »)· ‖ νεώτ.ναυτ. σύστημα δύο κεραιῶν τοῦ πλοίου συνδεδεμένων πρὸς ἀλλήλας **ἐν** σχήματι καθέτου Λ καὶ χρησιμοποιουμένων εἰς τὴν ἱστοθέτησιν ἢ ἀφίστωσιν τοῦ πλοίου, τὴν ἄρσιν ἢ μετακίνησιν βαρέων ἀντικειμένων κττ.· 6) μεσ. ποιῶ τι ἐκ διαδοχῆς, διαδέχομαι ἄλλον : Ἰλ.Ι 471 **οἱ μὲν ἀμειβόμεναι φυλακὰς ἔχον,** Πίνδ.Ν.6,9 **ἄρουραι ἀμειβόμεναι** (καλλιεργούμεναι κατὰ διαδοχήν, ἐναλλάξ)· 7) ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ : Ἰλ.Γ 171 **τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο,** Ἡρ.1,35 **ἐπυνθάνετο ὁκόθεν τε καὶ τίς εἴη .. ὁ δὲ ἀμείβετο·** 8) ἀνταποδίδω, δίδω ὡς ἀντάλλαγμα, ἀνταμείβω : Ὀδ.Ω 285 **δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψεν,** Ἡρ.1,41 **ὀφείλεις γὰρ ἐμεῦ προποιήσαντος χρηστὰ εἰς σὲ χρηστοῖσί με ἀμείβεσθαι·** 9) νεώτ. κ. δημ. παρέχω ἀντιμισθίαν ἐργασίας, ἀνταμείβω : **ἀμείβει γλίσχρως τοὺς ὑπαλλήλους του,- τὸν ἀμείβει καλά·** ‖ νεώτ. γεν. παρέχω αἰσθητὴν ἢ ἀμοιβὴν ἠθικήν : **ἡ πατρὶς ἀμείβει τοὺς γενναίους,- ἡ ἀρετὴ ἀμείβεται·** 10) ὑπερέχω, ὑπερτερῶ· 11) προπέμπω, συνοδεύω : Αἰσχ.Ἑπτ.856 **ἀμείβεται τὰν ναύστολον μελάγκροτον θεωρίδα** 12) νεώτ. ἑραλδ. **-οντες** συνδυασμὸς ταινιῶν (τελαμώνων), τὰ ἄκρα τῶν ὁποίων στηρίζονται ἐπὶ τῆς δεξιᾶς καὶ ἀριστερᾶς πλευρᾶς τοῦ θυρεοῦ, αἱ δὲ κορυφαὶ σχηματίζουσι γωνίαν.

ἀμειβώ-οῦς μσν. ἀμοιβή.

ἀμειδήεις-εσσα-εν κ. **ἀμειδής** βλ. λ. : Εὐδοκ. 2,89 **ἀμειδήεντα φόβον** (σκυθρωπόν).

ἀμειδής-ές κ. νεώτ. ὁ μὴ μειδιῶν ἢ μειδιάσας, σκυθρωπός, στυγνός, ἀγέλαστος· ἀντίθ. **εὐμειδής, φιλομειδής·** ΕΜ « **ἀμειδεῖς·** στυγνοί, ἐν βάθει βεβουλευμένοις ὅμοιοι, σκυθρωποί, καὶ ἀγέλαστοι » : Πλούτ.477 Ε **βίον ἀμειδῆ καὶ κατηφῆ·** νεώτ. **ἡ παιδιόθεν δυστυχία τὸν κατέστησεν ἀμειδῆ καθ' ὅλην του τὴν ζωήν.**

ἀμείδητος-ον μτγν. κ. **ἀμειδής** βλ. λ. κ. ὁ πρὸς τὸ μειδιᾶν ἐναντίος : Ἀπολλ.Ρ 2,908 **νὺξ ἀμείδητος,** Ὀρφ.Ἀργ.975 **ἀμείδητον βέρεθρον.**

ἀμειδήτως Ἡσ. « σκυθρωπῶς ».

ἀμειδίαστος (-η)-ο(ν) μτγν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μειδιῶν, ὁ κατηφής, ὁ ἄγελος, ὁ ἀγέλαστος.

ἀμειδίατος-ον κ. -αστος μτγν. ὁ μὴ μειδιῶν, ἀμειδὴς βλ.λ. : Δίων Χρ.4,92.
ἄμεικτος κ. νεώτ. βλ. ἄμικτος.
ἀμειλέοις Ἡσ. « ἀθλίοις ».
ἀμείλικτος (-η)-ο(ν) κ.νεώτ.δημ. κ. **ἀμείλιχτος** ἀδυσώπητος, σκληρός, ἄκαμπτος, ἄνευ οἴκτου· ἀντίθ. μειλίχιος : Ἰλ.Λ 137 **τὼ γε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ᾿ ὄπ᾿ ἄκουσαν** (Ἀπολλ.Σ «πικράν, οὐ προσηνῆ»)· νεώτ. ἡ **ἀμείλικτος τιμωρία τῶν ἐνόχων** (ἡ αὐστηρά)· 2) ἐπὶ προσώπ. : Μόσχ.4,26 **μέγα τάρβος ἀμειλίκτοιο πελώρου,** νεώτ. **ἀμείλικτος δικαστής.**
ἀμειλίκτως ἐπίρρ. νεώτ. σκληρῶς, αὐστηρῶς, ἀκάμπτως, κατὰ τρόπον ἀμείλικτον βλ.λ.
ἀμειλίχιος-ον Ἐπιγρ. κ. ἀμείλιχος βλ.λ.
ἀμείλιχος-ον κ. νεώτ. ἀδυσώπητος, ἀνεξιλέωτος, ἀμείλικτος βλ. λ. : Ἰλ.Ι 159 **Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος ἠδ᾿ ἀδάμαστος,** αὐτ.Ι 572 **ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα·** ‖ ἀκαταπράϋντος, ἀμετρίαστος : Αἰσχ.Χο. 623 **ἐπεμνασάμην ἀμειλίχων πόθων,** Πίνδ.Π8,8 **ἀμείλιχας κότος** (ἀδιάλλακτον μῖσος).
ἀμεινόνως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀμείνονα : Ἀριστφ.ἀπ.340.
ἀμείνων-ον συγκρ. τοῦ **ἀγαθός,** ἱκανώτερος, εἰδ. ἐπὶ προσώπων, ἰσχυρότερος, γενναιότερος· ἄλλως **ἀρείων** ; Ἰλ.Ο 641 **ἐκ πατρὸς χείρονος υἱὸς ἀμείνων παντοίας ἀρετάς,** αὐτ.Χ158 **πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δίωκε δέ μιν μέγ᾿ ἀμείνων,** Ἡρ.7,10 **μέλλεις ἐπ᾿ ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἔτι ἀμείνονας ἢ Σκύθας,** Ξεν.Ἑλλ.5,1,16 **καὶ πρότερον ἄνδρες ἀγαθοὶ νῦν ἔτι ἀμείνους·** ‖ παρὰ Πλάτ.Νόμ.1,627 **οἱ ἀμείνονες** (οἱ ἐξέχοντες, οἱ ἄριστοι τῶν πολιτῶν)· 2) ἐπὶ πραγμ. προτιμότερος, σκοπιμώτερος, ὠφελιμώτερος, χρησιμώτερος : Ἰλ.Γ 11 **ὀμίχλην . . νυκτὸς ἀμείνω,** Ἡσίοδ.Ἔργ.776 **ἡ δὲ δυωδεκάτη τῆς ἑνδεκάτης μέγ᾿ ἀμείνων,** Αἰσχ.Πρ.1035 **μηδ᾿ αὐθαδίαν εὐβουλίας ἄμεινον ἡγήσῃ ποτέ,** Θουκ.3,82,2 **οἱ ἰδιῶται ἀμείνους τὰς γνώμας ἔχουσι·** ‖ τὸ οὐδ. **ἄμεινον** ἐν ἀναλόγῳ ἐννοίᾳ, προτιμότερον, ὀρθότερον, καλύτερον : Ἰλ.Α 116 **καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ᾿ ἄμεινον,** Θουκ.1,118,3 **ἐπηρώτων τὸν θεὸν εἰ πολεμοῦσιν ἄμεινον ἔσται·** ‖ φρ. **ἐπὶ τὸ ἄμεινον** εἰς τὸ καλύτερον, ἐπὶ τὰ βελτίω : Ἡρ.7,158 **εὖ ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἄμεινον κατέστη,** Ἐπιγρ. **ῥοπὴ ἐπὶ τὸ ἄμεινον·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἄνευ συγκρ. ἐννοίας - τὸ καλόν, τὸ ὀρθόν, τὸ δίκαιον : Ἡρ.7,145 **τὰ ἀμείνω φρονέειν·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. συγκρ. τοῦ **εὖ** βλ. λ. : Ἡρ.4,156 **Πυθίη σφι ἔχρησε . . ἄμεινον πρήξειν·** ‖ κ. συγκρ. **ἀμεινότερος-ον.**
ἀμειπτήριον (τὸ) μσν. τὸ ἀποδιδόμενον, ἡ ἀντιμοιβή : Θεόδ.Στουδ.449.
ἀμειπτικός-ή-όν ὁ τῆς ἀνταλλαγῆς ἢ ὁ διὰ τὴν ἀνταλλαγήν, εἰδ. νομισμάτων : Ἐπιγρ. **ἀμειπτικὴ τράπεζα** (ἡ τράπεζα τοῦ ἀργυραμοιβοῦ).
ἀμείρω στερῶ, ἀφαιρῶ : Πίνδ.Π 6,27 **γονέων . . τίς σε κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ·** συγκρ. **βίον ἀμείρειν τιμᾶς·** ἄλλως ἀμέρδω· ‖ μέσ. **-ομαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. Ἡσ. « **ἀμείρεσθαι·** στερεῖσθαι ».
ἀμεῖς Ἡσ. « εὑρήσεις ».
ἀμειψιρρυσμεῖν ἀλλάσσειν ρυθμὸν (ῥυσμὸς = ρυθμός, σχῆμα)· Ἡσ. « ἀλλάσσειν τὴν σύγκρισιν (ῥύθμισιν), ἢ μεταμορφοῦσθαι ».
ἀμειψιρρυσμίη (ἡ) Ἰων. -ίη μεταβολὴ τοῦ ρυθμοῦ, τοῦ σχήματος : **περὶ ἀμειψιρρυσμιῶν** (τίτλ. ἔργου τοῦ Δημοκρ. παρὰ Διογ.Λ 9,47).
ἄμειψις-εως (ἡ) κ. μτγν. τὸ ἀμείβειν βλ.λ., ἡ ἀλλαγή : Πίνδ.ἀπ.6, Πλούτ.973 E **ἄμειψις χρόας·** ‖ ἡ μεταβολή : Πλούτ.Σύλλ.7· 2) ἡ ἀνταπόδοσις : Διόδ.Σ 4,47 **ἄμειψις ἀργυρική** (ἡ πληρωμὴ εἰς ἀργύριον)· 3) ἡ ἀπάντησις εἴς τινα, ἡ ἀπόκρισις.
ἀμειψισπορά (ἡ) νεώτ. κ. **ἀμειψισπορία·** ἡ ἐναλλαγὴ τῆς καλλιεργείας ἐν τῷ αὐτῷ ἐδάφει· ἄλλως ἀλληλοσπορά βλ.λ.
ἀμειψίχροον Ἡσ. « μεταβάλλοντα ».
ἀμείωτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. ε. δημ. ὁ μὴ μειούμενος βλ.λ. ἢ μὴ μειωθείς, ὁ ἀκέραιος, ὁ ἀνέπαφος : Φίλ.2,66, νεώτ. **ἀμείωτος περιουσία** ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. ἐν ἠθικῇ σημ. ὁ μὴ ὑποστὰς μείωσιν βλ.λ. : **γόητρον ἀμείωτον,** δημ. **βγῆκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ μὲ ἀμείωτη τὴν ὑπόληψή του.**
ἀμειώτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ μειώσεως βλ.λ.
ἄμελα ἐπίρρ. δημ. ἀμελῶς βλ. λ.· ‖ ἀφροντίστως, ἀπρονοήτως, ἀπερισκέπτως : **ἄμελα κάνει τὶς δουλειές του·** ‖ ἄνευ προφυλάξεως, ἄνευ ὑποψίας : **ἐκεῖ ποὺ πήγαινε ἄμελα τὸ δρόμο του τὸν ἐχτύπησαν.**
ἀμελάγχιερ (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ροδοειδῶν** δενδρύλλιον τῶν ὀρεινῶν χωρῶν τῆς βορείου εὐκράτου ζώνης παράγον ἐρυθροὺς ἐδωδίμους καρπούς (Amelanchier Med.).
ἀμέλαθρος-ον μτγν. ἄνευ μελάθρου, ἄνευ οἴκου : Μαν.4,113 **βροτοὺς ἀβίους, ἀμελάθρους.**
ἀμελάνωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ διὰ μελάνης κηλιδωθείς, ποὺ δὲν εἶναι **μελανωμένος** βλ.λ. : **χαρτὶ - τετράδιο - τραπέζι ἀμελάνωτο, - χέρια ἀμελάνωτα,** συγγ. ἀμουντζούρωτος.
ἀμέλατον Ἡσ. « τὸ ἴσον ».
ἀμελαχιά (ἡ) δημ. ἄγριον χόρτον ἔχον πλατέα, σαρκώδη ἀκανθωτὰ φύλλα, μὴ ἐδώδιμον.
ἄμελγμα-ατος (τὸ) νεώτ., δημ. **ἄρμεγμα** τὸ ἀμέλγειν, ἡ διὰ πιέσεως τῶν μαστῶν θηλαστικοῦ ζῴου ἔκθλιψις πρὸς ἐκροὴν τοῦ ἐν αὐτοῖς περιεχομένου γάλακτος : **τὸ ἄμελγμα τῶν ἀγελάδων, - τὸ ἄρμεγμα τοῦ κοπαδιοῦ·** 2) μτφ. ἡ ἀπομύζησίς τινος, ἡ παρ᾿ ἄλλου κάρπωσις ὑπερβολικῶν ἢ ἀθεμίτων ὠφελῶν, ἄ. ἐκμετάλλευσις.
ἀμέλγω κ. νεώτ., δημ. **ἀρμέ(γ)ω** κάμνω νὰ ἐκρεύσῃ τὸ γάλα ἀπὸ τῶν μαστῶν θηλαστικοῦ ζῴου διὰ καταλλήλου ἐκθλίψεως αὐτῶν : Ὀδ.ι 244 **ἤμελγεν ὄις καὶ μηκάδας αἶγας·** δημ. **ἄρμεξα τὴν ἀγελάδα, - τὶς κατσίκες·** ‖ μέσ. **-ομαι** κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν : Θεόκρ.11,35 **τὸ κράτιστον ἀμελγόμενος γάλα·** 2) ἐκμυζῶ οἱονδήποτε ρευστόν, ροφῶ κ. ἐν μτφ. σημ. : Θεόκρ.23,25 **καὶ ἣν ὅλον λαβὼν ποκ᾿ χεῖλος ἀμέλξω, οὐδ᾿ οὕτως σβέσσω τὸν ἐμὸν πόθον·** 3) μτφ. ἀπομυζῶ τινα, καρποῦμαι ἔκ τινος ὠφέλη ὑπερβολικὰ καὶ συνήθ. ἀθέμιτα, τὸν ἐκμεταλλεύομαι : Ἀριστφ.Ἱππ.326 **ἀμέλγεις τῶν ξένων τοὺς καρπίμους·** ‖ παροιμ. **πότερος σοφώτερος ὁ τὸν τράγον ἀμέλγων ἢ ὁ τὸ κόσκινον ὑποβαστάζων ;** (ἐπὶ τῶν μάταια ἢ ἐπιβλαβῆ εἰς ἑαυτοὺς ποιούντων).
ἀμέλει προστ. τοῦ **ἀμελῶ** κυρ. μὴ σὲ μέλῃ, ἔσο ἥσυχος, ἀμέριμνος : Ἀριστφ.Ἀχ.368 **ἀμέλει μὰ τὸν Δία οὐκ ἐνασπιδώσομαι·** ‖ ὡς ἐπίρρ. βεβαίως, ὄντως, ἀναμφιβόλως, ἰδίως ἐν ἀποκρίσεσιν : Πλάτ.Φαίδ.82 A **ποῖ ἂν ἄλλοσέ φαμεν τὰς τοιαύτας ἰέναι ; - ἀμέλει, εἰς τὰ τοιαῦτα.**
ἀμέλεια (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ παραμέλησις, ἡ ἀφροντισία : Πλάτ.Νόμ.10,905· ‖ **πάντων θεῶν·** ‖ ἡ λ. καθ᾿ ἑαυτήν, ἡ μὴ ὕπαρξις φροντίδος, διαφέροντος ἢ προσοχῆς, ἡ ῥαθυμία, ὀλιγωρία, ἀδιαφορία, ἡ ἔλλειψις προθυμίας πρὸς μελέτην : Θουκ.2,51,2 **ἔθνῃσκον δὲ οἱ μὲν ἀμελείᾳ, οἱ δὲ καὶ πάνυ θεραπευόμενοι·** νεώτ. **ἐτιμωρήθη, διότι ἔδειξε βαρεῖαν ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του·** δημ. **ἔμεινε ἀπροβίβαστος ἀπὸ τὴ μεγάλη του ἀμέλεια·** ‖ νεώτ.νομ. ἡ ἀξιόποινος ἀπροσεξία : **ἀδίκημα ἐξ ἀμελείας** τὸ μὴ ἐκ προθέσεως, τὸ ἄνευ δόλου διαπραχθέν.
ἀμελετησία (ἡ) κ. νεώτ. ἔλλειψις μελέτης, ἀ-

σκήσεως, ἡ παραμέλησις : Πλάτ.Φαῖδρ.275 A **λήθην ἐν ταῖς ψυχαῖς παρέξει μνήμης ἀμελετησίᾳ.**
ἀμελέτητα ἐπίρρ. δημ. ἀμελετήτως βλ.λ.· 2) ὡς πληθ. τοῦ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. **ἀμελέτητος** βλ.λ. 3).
ἀμελέτητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μελετήσας, ὁ μὴ ἀσκηθείς, ὁ ἀγύμναστος, ἀνάσκητος, ἀπαράσκευος : Πλάτ.Συμπ.172 A **δοκῶ μοι περὶ ὧν πυνθάνεσθαι οὐκ ἀμελέτητος εἶναι,** Λουκ.'Αλ.'Ιστ.18 **ἀμελέτητος καὶ ἀπαίδευτος τῶν καλλίστων μαθημάτων,** δημ. **ἦλθε στὸ μάθημα ἀμελέτητος** (συνών. ἀδιάβαστος)· 2) νεώτ. κ. ὁ μὴ μελετηθείς, ὁ μὴ μετ' ἀκριβείας ὑπολογισθείς, καταστρωθείς : **ἀμελέτητος ἐπιχείρησις·** δημ.**εἰδ.** ἐπὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ζωῆς, ὁ ἄνευ προμελέτης γενόμενος : **ἀμελέτητος ἦταν ὁ φόνος·** 3) δημ. ὡς οὐσ. **ἀμελέτητο** κ. **ἀμελέτηγο** συνηθέστ. ἐν τῷ πληθ. **ἀμελέτητα** ἐπὶ πραγμάτων, τῶν ὁποίων δὲν ἀναφέρεται ἐξ αἰδοῦς ἢ ἄλλου λόγου τὸ αἰσχρὸν ἢ ὑπομιμνῆσκον αἰσχρὰ πραγματικὸν ὄνομα, οἷον ὁ σικυὸς (ἀγγούρι), **εἰδ.** τὸ φυτὸν ἀμπελοκλάδι (βοταν. cuscuta monogyna)· συνήθ. **ἀμελέτητα** οἱ ὄρχεις κ. ἰδίως τῶν σφαγίων: **μιὰ μερίδα νεφρά, γλυκάδια καὶ ἀμελέτητα·** || ἐπὶ ὀλεθρίων ὡς ἡ νόσος ἄνθραξ : **ἔβγανε ἀμελέτητο στὸ σβέρκο.**
ἀμελετήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. δημ. **ἀμελέτητα** χωρὶς νὰ μελετήσῃ τις, ἄνευ τῆς προσηκούσης ἀσκήσεως ἢ παρασκευῆς, κατὰ τρόπον ἀμελέτητον βλ.λ. : Πλάτ.Συμπ.173 **ἀμελετήτως ἔχω** (εἶμαι ἀμελέτητος βλ. λ.)· 2) νεώτ. κ. δημ παθ. χωρὶς νὰ μελετηθῇ τι, ἄνευ ἐπακριβοῦς ὑπολογισμοῦ : **ἀμελετήτως (ἢ ἀμελέτητα) ἔγινε ὁ νόμος.**
ἀμέλημα-ατος (τὸ) γλωσσ. ἀμελείας πρᾶξις, τὸ ἐξ ἀμελείας γενόμενον.
ἀμελής-οῦς-ές κ. νεώτ. κ. δημ. (μέλει) ὁ μὴ φροντίζων περί τινος, ἀδιάφορος, ἀμέριμνος, ῥάθυμος, ἀντίθ. **ἐπιμελής,** δημ. ἀνέμελος : 'Αριστφ. Λυσ. 882 **ἀμελὴς αὐτῷ πατὴρ ἔστιν,** Ξεν.Οἰκ.12,17 **εἰ οἷόν τέ ἐστιν ἀμελῆ αὐτὸν ὄντα ἄλλους ποιεῖν ἐπιμελεῖς,** Πλάτ.Πολ.421D **ἀργὸς δὲ καὶ ἀμελὴς γενήσεται,** νεώτ. **ἄνθρωπος ἀμελής** (νωθρός), **ἀμελὴς μαθητής,** δημ. **ἀμελὴς εἶνε πάντα στὶς δουλειές του·** || μετὰ γεν.: Πλάτ.Νόμ.901D **ἀμελὴς τῶν σμικρῶν,** Ξεν.ΚΠ 8,3,5 **ἀμελὴς τοῦ χαρίζεσθαι·** || μετ' ἀπαρφ.:Πλούτ.'Ηθ.64F **οὐκ ἀμελὴς ἐκκαθῆραι λογισμόν·** 2) παθ. ὁ περὶ οὗ δὲν φροντίζει τις, παρημελημένος : Δημ.1211,6 **τὰ δὲ τῆς πόλεως ἀμελῆ, τὰ δὲ τῶν συμμάχων ἄπορα·** || τὸ οὐδ. ἐν φράσεσι ὡς οὐσ. κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : Ξεν. 'Ελλ.6,5,41 **οὐδενὶ τούτων ἀμελές** (οὐδεὶς τούτων ἀμελεῖ), ΔίωνΧρ.6,8 **ἀμελὲς ἦν αὐτῷ περὶ τοῦ σώματος·** 3) (μέλος) ὁ ἄνευ μέλους, ὁ μὴ ἐμμελής, ὁ μὴ μελῳδικός : Πολυβ.2,117 **ἀμελὴς φωνή.**
ἀμέλησις-εως (ἡ) ἀφροντισία, ὀλιγωρία.
ἀμελητής (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἀμελῶν ὁ ὀλιγωρῶν : Γαλ. 3,827, Συναξ. **ἀμελητὴς τῶν ἱερῶν.**
ἀμελητί μτγν. κ. νεώτ. ἀμελῶς βλ.λ. : Λουκ.Τιμ.12 **ἀμελητὶ δεκαταλάντους δωρεὰς προϊέμενοι.**
ἀμελητία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογεν. τῶν **λυθροειδῶν·** ἁ. ἀμμανία, ροτάλη.
ἀμελητικός-ή-όν μτγν. μσν. ὁ ἀμελητί, ἀμελῶς ἔχων : 'Αλύπ.Εἰσ.Μουσ.4· || ὁ εἰς τὸ ἀμελεῖν ἐπιρρεπής· 2) ὁ παρὰ τὸ μέλος.
ἀμέλητος-ον ὁ ἀνάξιος φροντίδος, προσοχῆς : Θέογν.422 **πολλοῖς γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται καί σφιν πόλλ' ἀμέλητα μέλει.**
ἀμελία (ἡ) ποιητ. ἀντὶ **ἀμέλεια** : Εὐρ.ΙΑ 850.
ἀμελίου δίκη 'Ησ. « ἀγωγὴ κατὰ τῶν ἀμελούντων ἀρχόντων ».
ἀμελκτήρ (ὁ) 'Ησ. « ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἀμέλγουσιν ».
ἀμελκτικός-ή-όν νεώτ., δημ. **ἀρμεχτικός** ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ πρόσφορος εἰς τὸ ἄμελγμα βλ.λ. : **ἀμελκτικὴ μηχανὴ** (συσκευή, δι' ἧς γίνεται τεχνητῶς, καὶ οὐχὶ διὰ τῆς χειρὸς τὸ ἄμελγμα).
ἀμελκτός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ., δημ. **ἀρμεχτός** ὁ ἀμελχθείς· || κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀμελχθῇ· || κ. μτφ.
ἀμελλητί μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μελλήσεως, ἀναβολῆς, παρευθύς, παραχρῆμα : Φίλ.1,172, νεώτ. **ἐξετέλεσε ἀμελλητὶ τὴν διαταγήν.**
ἀμέλλητος-ον ὁ ἄνευ μελλήσεως, ἄνευ ἀναβολῆς : Λουκ.Νιγρ.27 **ἀμέλλητος ὁρμή.**
ἀμελλήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. ἀμελλητί βλ. λ. : Πολυβ.16,34.12 **ἀμελλήτως ὥρμηνν.**
ἄμελλος (ὁ) νεώτ. βοταν. φυτόν τι τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων** φυόμενον εἰς τοὺς ξηροὺς λειμῶνας τῶν ἀσβεστολιθικῶν ὀρέων τῆς Εὐρώπης.
ἄμελξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἄμελγμα : Πίνδ.ἀπ.106.
ἀμελοποίητος-ον νεώτ. ἐπὶ ποιητικῶν ἔργων, ὁ μὴ μελοποιηθεὶς βλ. λ., ὁ μὴ προσαρμοσθεὶς εἰς μουσικήν : **ὕμνος ἀμελοποίητος.**
ἄμελος-η-ο δημ. ὁ μὴ μέλησιν, προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἔχων, ἁ. **ἀνάμελος** : **ἄμελος ἄνθρωπος κι ἀφήνει τὶς δουλειές του στὴ μέση.**
ἀμελῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. παραμελῶ, δὲν φροντίζω περί τινος, ὀλιγωρῶ, ἀδιαφορῶ : 'Ιλ.Θ 330 **Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,** Εὐρ.''Ιων 439 **παῖδας λάθρᾳ θνήσκοντας ἀμελεῖ,** Θουκ.3,40,8 **ἥσσαν τῶν πολεμίων ἀμελήσαντες τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν μαχεῖσθε ξυμμάχοις,** νεώτ. **ἀμελεῖ τὰ μαθήματά του,** κ. δημ. **ἀμέλησε τὶς δουλιές του·** || λείπω νὰ πράξω τι : 'Ηρ.2,66 **ἀμελήσαντες σβεννύναι τὸ καιόμεναν,** Πλάτ.Φαίδ. 98 D **ἀμελήσας τὰς ὡς ἀληθῶς αἰτίας λέγειν,** νεώτ. **ἠμέλησε νὰ ἀναγγείλῃ τὸ δυστύχημα,** δημ. **ἀμέλησα νὰ πάω·** || εἶμαι ἀμελής, ἀδιάφορος, δὲν προσέχω : 'Ησίοδ.''Εργ.400 **μήποτε . . ζητεύῃς βίοτον κατὰ γείτονας, οἱ δ' ἀμελῶσιν·** 2) παθ. -οῦμαι δὲν τυγχάνω ἐπιμελείας, δεούσης προσοχῆς, ἐποπτείας, παραμελοῦμαι : Εὐρ.ΙΑ 1094 **ἁ δ' ἀρετὰ θνατοῖς, ἀμελεῖται, ἀνομία δὲ νόμων κρατεῖ,** Σοφ.ΟΤ 111 **τὸ ζητούμενον ἁλωτόν, ἐκφεύγει δὲ τἀμελαύμενον,** νεώτ. **ἀμεληθεῖσα ὑπὸ τῶν γονέων της παρεσύρθη·** δημ. **τὸ ντύσιμό του ἦταν ἀμελημένο·** 3) καταφρονοῦμαι . Θουκ.2,49,5 **πολλοὶ τῶν ἠμελημένων ἀνθρώπων.**
ἀμελῴδητος-ον νεώτ. ὁ ἄνευ μελῳδίας : 'Αριστόξ.'Αρμ.25· 2) ὁ μὴ τυχὼν μελῳδημάτων, ὁ ἄνευ ὕμνων, ἀτραγούδητος : σχόλ.Εὐρ.413 **«ἀνυμέναιος** ἀμελῴδητος, χωρὶς ὕμνων ».
ἀμελῳδήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ μελῳδίας ἢ μελῳδήματος, κατὰ τρόπον ἀμελῴδητον βλ.λ.
ἀμελῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ ἐπιμελείας, φροντίδος, κατὰ τρόπον ἀμελῆ βλ.λ. : Θουκ.6,100,1 **τοὺς ἐν τῷ σταυρώματι ἀμελῶς φυλάσσοντας,** Πλάτ.Νόμ.11,932 **ἀμελῶς ἔχω** (εἶμαι ἄφροντις, ἀμέριμνος· 2) κ. μτβ. ἐν φρ. **ἀμελῶς ἔχω τινός** (ἀφροντιστῶ περί τινος).
ἄμεμπτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἄξιος μομφῆς, ἄψογος, ἄμωμος, ἀνεπίληπτος, ἀψεγάδιαστος· ἀντίθ. **μεμπτός** : Εὐρ.ΙΑ 1158 **ἄμεμπτος ἢ γυνὴ εἰς τ' 'Αφροδίτην σωφρονοῦσα,** Δημ.300,17 **οὐκ ἀμέμπτους μόνον ὑμᾶς αὐτούς, ἀλλὰ καὶ θαυμαστοὺς ἐδείξατα,** Ξεν.Συμπ.2,2 **ἄμεμπτον δεῖπνον παρέθηκας** (πλούσιον, πολυτελές), 'Επιγρ. **ἄμεμπτος βίας,- ἄμ- διαγωγή,- ἄμ- περιβαλή·** κ. νεώτ. **ἄμεμπτος συμπεριφορά·** 2) ὁ μὴ μεμφόμενος, ὁ μὴ ψέγων, ὁ μὴ ἔχων παράπονον· Μοῖρ. « ἀμέμπτους οὐκ ἐκείνους τοὺς μὴ ἀξίους μέμψεως, ἀλλὰ τοὺς μὴ μεμφομένους » : Ξεν.ΚΠ 4,5,52 **πάντας ἀμέμπτους ποιεῖται** (κάμνετε νὰ εἶναι ἱκανοποιημένοι, εὐχαριστημένοι).
ἀμέμπτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀψόγως, ἀκατηγορήτως, ἀνεπιλήπτως : Σοφ.Φιλ.1465 **καὶ μ' εὐ-**

πλοίῳ **πέμψον ἀμέμπτως**, Δημ.1226,18 **ἡγοῦμεν δεῖν ἀμέμπτως ὑμῖν λῃτουργεῖν**, νεώτ. **ἀμέμπτως ἐπιτελεῖ τὸ καθῆκον του.**

ἀμεμφής-οῦς-ές ἄμεμπτος βλ.λ.1· ἄλλως ἀμόμφητος : Αἰσχ.Ἱκ.581 **γείνατο παῖδ' ἀμεμφῆ ἀμεμφής**· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ μεμφόμενός τινα. Πλούτ.Αἰμ.3 ἀμεμφὴς **τινος**· ‖ ἐπίρρ. **ἀμεμφῶς**, Ἰων. **-φέως.**

ἀμεμφία (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τις ἄμεμπτος : Αἰσχ. Ἑπτ.909 **διαλλακτῆρι δ' οὐκ ἀμεμφία φίλοις** (δ.γρ. διαλλακτῆρι δ' οὐν **ἀμεμφεία** φίλοις).

ἀμεμφιμοίρητος-ον Πάπ. **ἀμεμφίμοιρος** βλ. λ.

ἀμεμφίμοιρος-ον μτγν. κ. νεώτ. γενναιόψυχος, γενναῖος· ‖ νεώτ. ὁ μὴ μεμφιμοιρῶν, μὴ παραπονούμενος. Ἐπίρρ. **ἀμεμφιμοίρως.**

ἄμεναι ἐπ. ἀπαρφ. τοῦ **ἄω** βλ.λ.

ἀμενηνός-όν κ. **-ή-όν** ὁ στερούμενος μένους, δυνάμεως, ἀσθενής, ἀνίσχυρος : Ἰλ.Ε 887 **ἤ κε ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσιν** (καὶ ζωντανὸς θὰ ἤμην ἀδύνατος ἕνεκα τῶν τραυμάτων), Ὀδ.Κ 521 **νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,** Σοφ.Αἴ.890 **ἀμενηνὸν ἄνδρα**· ‖ ἐξηντλημένος, ἄτονος : Ἱππ.Προρρ. 2,30 **ἰσχνοῖσι καὶ ἀμενηνοῖσι,** Ἀριστλ.ΑΠρ.899 Α 30 **ἀμενηνὴ φωνή,** Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,14,5 **ἀμενηνὸν κλῆμα** (μὴ θαλερόν)· ‖ συγκρ. **ἀμενηνότερος** : Τίμ.Λοκρ.100 **κινήσεις ἀμενηνότεραι.**

ἀμενηνῶ-όω καθιστῶ τινα ἀμενηνόν, ἀμβλύνω, ἐξασθενῶ : Ἰλ.Ν 562 **ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν Ποσειδάων,** ἑρμ. Ἀπολλ.Σοφ. «ἀσθενῆ ἐποίησεν».

ἀμενηνῶς ἐπίρρ. μτγν. ἄνευ μένους, ἀσθενῶς, ἀνισχύρως, ἀδύνατα, ἄτονα.

ἀμενής-οῦς-ές (μένος) ὁ ἄνευ μένους, ρώμης, ὁ ἀδύνατος· Ἡσ. «**ἀμενεῖς**· ἀσθενεῖς» : Εὐρ. Ἱκ.1116 **ἀμενοῦς γραίας.**

ἀμενητά Ἡσ. «ὑμένα».

ἀμενητί Σουΐδ. «χωρὶς τοῦ ἐπιμεῖναι».

ἀμένητος-ον μτγν. ἀμενηνός βλ.λ. : Ἡρωδιαν.2,684.

ἀμεράκωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς **μεράκι** βλ. λ.

ἀμεράκωτος-η-ον δημ. (τουρκ.) ὁ μὴ ἔχων μεράκι, θλῖψιν, βαρυθυμίαν, δυσθυμίαν ἐκ πάθους (ἰδίᾳ ἐρωτικοῦ) προερχομένην.

ἀμερθές Σουΐδ. «τὸ μεσονύκτιον».

ἀμεργόν Ἡσ. «ἡ εἱμαρμένη».

ἀμέργω κ. μσν. ἕλκων δρέπω, κόπτω : Σαπφ. 121 **ἄνθε' ἀμέργοισαν παῖδα,** Εὐρ.Ἡρ.497 **χερὶ καρπὸν ἀμέρξων**· Φώτ. **ὁ μὲν τις ἀμπέλους τρυγῶν ἄν, ὁ δ' ἀμέργων ἐλάας,** πρβλ. δημ. **μαζεύω τὶς ἐλιὲς ἀρμεχτά**· ‖ παθ. μέσ. -ομαι ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : Θεόκρ.26,3 **ἀμερξάμεναι δρυὸς ἄγρια φύλλα**· ‖ μτφ. : Ὀδ.Τ 18 **ἔντεα . . , τά μοι κατὰ οἶκον ὀμέργει κήδεα καπνός,** Νόνν.Δ 7,141 **ἀμ- ληθαῖον ὕπνου πτερόν.**

ἀμέρδω ἀόρ. **ἤμερσα,** μεσ. **ἠμερσάμην,** παθ. **ἠμέρθην** ἐπ. ἀποστερῶ τινά τινος, τοῦ ἀφαιρῶ τι : Ὀδ. Φ 290 **οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι,** Ἰλ.Ν 340 **ὄσσε δ' ἄμερδεν αὐγὴ χαλκείη** (ἐτύφλωνεν) : Πίνδ.Ο12,24 **εἰ μὴ στάσις . . σ' ἄμερσε πάτρας,** Εὐρ. Ἑκ.1029 **ἀμέρσας βίον** (στερηθεὶς ὑπὸ τοῦ θανάτου τὴν ζωήν, ἀποθανών· 2) μτγν. ἀντὶ τοῦ **ἀμέργω** βλ.λ., δρέπω : ΑΠ **λειμώνων ἄνθος ἀμέρσας.**

ἀμέρεια (ἡ) μτγν. τὸ ἀμερές, ἡ ἰδιότης τοῦ μὴ διαιρεῖσθαι, κατανέμεσθαι εἰς μέρη.

ἀμερεμέτιστος-η-ο δημ. (τουρκ.) ὁ μὴ μερικῶς εἴς τι ἐπιδιορθωθείς, ὁ μὴ ἐπισκευασθείς, ἰδίως ἐπὶ κτισμάτων ἢ ξυλίνων ἢ μεταλλίνων πραγμάτων κττ., ποὺ δὲν τὸν ἐμερεμέτισαν : **ἀμερεμέτιστος τοῖχος, ἀμερεμέτιστη πόρτα**· ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐπισκευῆς : **ἀμερεμέτιστα εἶναι τόσο ξεχαρβαλωμένα παράθυρα**· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ δαρείς : **ἔννοιά σου καὶ δὲν τὸν ἄφησα ἀμερεμέτιστο**· ‖ κ. ἐν αἰσχρᾷ σημ. περὶ γυναικῶν· ἀ. **ἀκαλαφάτιστος.**

ἀμερής-οῦς-ές ὁ ἄνευ μερῶν, ὁ μὴ χωρισμένος εἰς μέρη, ὁ ἀδιαίρετος : Πλάτ.Θεαίτ.205 Ε **ἐν τε καὶ ἀμερές,** Πλωτ. **οὐσία ἀμερής τε καὶ ἀμέριστος διάστημά τε οὐδὲν δεχομένη**· 2) ἐν τῇ Λογ. τοῦ Ἀριστοτέλους, πληθ. οὐδ. ὡς οὐσ. **τὰ ἀμερῆ** ἐπὶ γενῶν, ἅτινα δὲν ἔχουσι ὑποδιαιρέσεις (summa genera) 2) νεώτ. κ. ὁ ἀμερόληπτος.

ἀμερικανίζω νεώτ. κ δημ. ἐνεργῶ ἢ φέρομαι ὡς Ἀμερικανός· ‖ ἐπιτηδεύομαι τοὺς τρόπους τῶν Ἀμερικανῶν.

ἀμερικανικά ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀμερικάνικα** ἀμερικανικῶς βλ. λ.

ἀμερικανικός-ή-ό(ν) νεώτ., δημ. κ. **ἀμερικάνικας** ὁ τῆς Ἀμερικῆς ἢ ὁ προερχόμενος ἐξ αὐτῆς : **ἀμερικανικὰ προϊόντα, - ἀμερικανικὴ φυλὴ** (μία τῶν φυλῶν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· ἄλλως φυλὴ τῶν ἐρυθροδέρμων), ἀμερικανικὸν **μαστόδενδρον** (δένδρον τι φυόμενον εἰς τὰς δυτικὰς Ἰνδίας, τοῦ ὁποίου οἱ καρποὶ ἔχουσι σχῆμα μαστῶν γυναικός), δημ. **ἀμερικάνικο πανί** (εἶδος χονδρουφασμένης λευκῆς ὀθόνης)· ‖ εἰδ. **ἀμερικανικὴ Ὁμοσπονδία** (σπαν. ἀντὶ τοῦ συνηθεστ. Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Β. Ἀμερικῆς).

ἀμερικανικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀμερικανικὰ** κ. **ἀμερικάνικα** ὡς ἐν Ἀμερικῇ ἢ κατὰ τρόπον ἀμερικανικοῦ ἢ ἀμερικάνικου βλ. λ.

ἀμερικανισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ μίμησις τῶν τρόπων, τῶν συνηθειῶν, τῶν μεθόδων τῶν Ἀμερικανῶν· ‖ συνεκδ. ἰδιορρυθμία, καινοτροπία (ἀνάλογος πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν συνηθιζομένας)· ‖ ἐν τῷ πληθ. **ἀμερικανισμοί** γλωσσικοὶ ἰδιωματισμοὶ εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Ἀμερικῆς, οἵτινες λαλοῦσιν εὐρωπαϊκὰς γλώσσας· ‖ ὁμοίως ἐν τῷ πληθ. λέξεις καὶ ἐκφράσεις τῶν ἑλλήνων μεταναστῶν εἴτε ζῶσιν οὗτοι ἐν τῇ Ἀμερικῇ εἴτε ἐπέστρεψαν εἰς Ἑλλάδα.

ἀμερικανιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς μελέτας ἀναγομένας εἰς τὴν ἀμερικανικὴν ἤπειρον καὶ δὴ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐθνογραφίαν, τὴν γλωσσολογίαν, τὴν θρησκειολογίαν κττ.

ἀμερικανόπαις-αιδος (ὁ) νεώτ. τέκνον ἀμερικανῶν γονέων· δημ. ἀμερικανόπουλο.

ἀμερικανόπουλο (τὸ) δημ. ἀμερικανόπαις βλ.λ.

ἀμερικάνος-α δημ. ἀμερικανικὸς βλ. λ.2).

ἀμερικανός-ή νεώτ. θηλ. κ. -ίς, δημ. κ. **ἀμερικάνος-α** ὁ ἐν Ἀμερικῇ κατοικῶν ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς καταγόμενος· ‖ νεώτ. κ. ὁ ὑπήκοος ἀμερικανικοῦ τινος κράτους· 2) δημ. ὁ ἐν Ἀμερικῇ ζῶν ἢ ὁ ἐκεῖθεν ἐπανακάμψας ἕλλην : φρ. **κάνει τὸν ἀμερικάνο** (ψευδῶς ἐπιδεικνύει ἑαυτὸν ὡς πλούσιον ἢ ἄλλως κάμνει τὸν ἰδιόρρυθμον).

ἀμεριμνησία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀφροντισία.

ἀμεριμνία (ἡ) μτγν. ἀμεριμνησία βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ. 830 Α **ἀμεριμνία πενίας,** ἀντίθ. **πλούτου ἀμηχανία,** Ἐπιγρ. **ἀμεριμνίας ἕνεκεν καὶ ἀπραγμοσύνης.**

ἀμεριμνικός-ή-όν μτγν. ἀμέριμνος βλ.λ. ἀφροντιστῶν : Πάπ. **ἀμεριμνικὸς ἐμοῦ.**

ἀμεριμνομέριμνος-ον νεώτ. λ. πλασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κοραῆ πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ λατ. ὅρου **sine cura,** εἰς χαρακτηρισμὸν ὑπουργημάτων, τὰ ὁποῖα οὐδαμῶς ἐπάγονται φροντίδας ἢ βάρη διὰ τὸν κάτοχον : **Κοραῆ** Ἄτ.2,38· ‖ γεν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀμέριμνος, ξέγνοιαστος· ‖ τὸ οὐδ. **ἀμεριμνομέριμνον** ὡς οὐσ. ἡ ἔλλειψις φροντίδων, ἀσχολιῶν, ἡ ξέγνοιαστη τεμπελιά.

ἀμέριμνον (τὸ) νεώτ. βοταν. φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδροπῶν**· συνών. δαλβεργία.

ἀμέριμνος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων μερίμνας, φροντίδας, ἄφροντις, ξέγνοιαστος : Μέν. 1083, Ματθ.28,14 **ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν,** νεώτ. **ἀμέριμνος βίος**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ἀμεριμνησία βλ.λ. : Πλούτ. Ἠθ.101 Β **τὸ ἀμέριμνον παρὰ τὸ ἄλυπον**· 2) παθ. ὁ περὶ οὗ οὐδεὶς μεριμνᾷ, παρημελημένος : Σοφ.Αἴτ.1207 **κεῖμαι δ' ἀμέρι-**

μνος οὕτως· || συγκρ. ΑΠ 11,24 **οἰνοχοεῖ κρήνης ἐξ ἀμεριμνοτέρης** (ἥτις ἐλάσσονα ὄχλησιν, κόπον ἐπιφέρει)· 3) εἶδος φυτοῦ **ἀείζωον τὸ μέγα** : Πλίν.ΗΝ 25,160.

ἀμεριμνοσύνη (ἡ) νεώτ. ἡ ἀμεριμνησία βλ.λ.

ἀμεριμνῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι ἀμέριμνος βλ.λ., ἄφροντις, ξέγνοιαστος, ἀδιαφορῶ : Ἰάμβλ. Πυθ.5,21 κατὰ Θ.Μάγ. ἀντὶ **ἀφροντιστῶ.**

ἀμερίμνως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. ἀμέριμνα χωρὶς μερίμνας, φροντίδας, ξέγνοιαστα : Ἡρωδιαν.4,5,15 **ἀμερίμνως βιοῦν,** δημ. **πέρασε ἀμέριμνα τὴ ζωή του.**

ἀμέριος δωρ. ἀντὶ **ἡμέριος** βλ. λ.

ἀμέριστος (-η)-α(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ διῃρημένος εἰς μέρη ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαιρεθῇ : Πλάτ.Θεαίτ.205 C **κατὰ τὸν νῦν λόγον μία τις ἰδέα ἀμέριστος συλλαβὴ ἂν εἴη,** νεώτ. **ἀμέριστος ἀγρός** (ἀκατανέμητος)· δημ. **ἔχουν ἀμέριστη τὴν περιουσία τους·** || νεώτ. κ. δημ. ὁλόκληρος, ἀκέραιος, πλήρης : **ἐπέδειξε ἀμέριστον ἐνδιαφέρον, - ἔχεις ἀμέριστη τὴν ἀγάπη μου.**

ἀμερίστως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀδιαιρέτως, κατὰ τρόπον ἀμέριστον βλ.λ.

ἀμέρμερα Ἡσ. « πολλά ».

ἀμερμηρεί ἐπίρρ. Εὐστ. « **δίχα** μερίμνης »

ἀμερνός Ἡσ. « ἄπειρος ».

ἀμερόκοιτος δωρ. ἀντὶ **ἡμερόκοιτος.** βλ.λ.

ἀμερόληπτα ἐπίρρ. δημ. **ἀμεροληπτως** βλ.λ.

ἀμερόληπτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεροληπτῶν, ὁ μὴ λαμβάνων τὸ μέρος τινός, ὁ μὴ χαριζόμενος, ὁ δίκαιος, ὁ εὐθύς : **ἀμερόληπτος δικαστής, - ἀμερόληπτη διοίκηση.**

ἀμεροληπτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. ἀμερόληπτα ἀπροσωπολήπτως, κατὰ τρόπον ἀμερόληπτον βλ.λ. : **διαχειρίζεται ἀμεροληπτως τὰ δημόσια,** δημ. **ὁ δικαστὴς ἔκρινε ἀμερόληπτα τὴ διαφορά.**

ἀμεροληψία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀμεροληπτου βλ.λ., ἡ ἀπροσωποληψία : **ἡ ἀμεροληψία τῶν δικαστῶν** (ἡ ἀνεπηρέαστος κρίσις, ἡ εὐθυδικία).

ἄμερος δωρ. ἀντὶ **ἥμερος** βλ.λ.

ἀμερσίγαμος-ον μτγν. ὁ ἀποστερῶν τινὰ τοῦ γαμηλίου δεσμοῦ.

ἀμερσίνη (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν **ἐλξίνη**· τὸ δημ. ἀνεμόχορτο ἢ παρθενούδι : Διοσκ.4,39.

ἀμερσίνους-ον μτγν. ὁ ἀφαιρῶν τὸν νοῦν.

ἄμερσις-εως (ἡ) μαν. ἡ ἀφαίρεσις, ἀποστέρησις.

ἀμερσίφρων-ονος-ον ἄλλως **ἀμερσίνοος** βλ.λ.· || Ἡσ. « βλαβερός ».

ἀμερστία ἡ εὐγενής νεώτ. καλλωπιστικὸν δένδρον τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδραπῶν,** ἰθαγενὲς εἴς τινος χώρας τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν.

ἀμερφές Ἡσ. « αἰσχρόν ».

ἀμερῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ διαιρέσεως εἰς μέρη : Πορφ. **ἀμερῶς καὶ ἀδιασπάστως.**

ἀμέρωτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ κατευνασμοῦ, ἀκαταπραΰντως : **τὸ παιδὶ κλαίει ἀμέρωτα.**

ἀμέρωτος-η-ο δημ. ἐπὶ ζῴων - ὁ μὴ ἡμερωθείς, συγγ. **ἄγριος : ἀμέρωτος γάτος·** || ὁ μὴ δεκτικὸς ἡμερώσεως : **θηρίο ἀμέρωτο, ὁ κακὸς ἄνθρωπος·** 2) ἀκατεύναστος, ἀκαταπράϋντος : **ἀμέρωτη φουρτούνα·** 3) κατ' ἐπέκτ. : ὁ φοβισμένος : **δὲν μᾶς συνήθισε κι εἶναι ἀμέρωτο ἀκόμη τὸ παιδί.**

ἄμεσα ἐπίρρ. δημ. ἀπ' εὐθείας.

ἀμέσαι Ἡσ. « ἀμαυρῶσαι » (ἀναγν. **ἀμέρσαι**).

ἀμεσεγγύητος-ον νεώτ. ὁ δι' ὃν δὲν ἐδόθη μεσεγγύησις βλ.λ., ἤτοι δὲν ἐγένετο εἰς τρίτον παρακατάθεσις τοῦ ὑπὸ δικαστικὴν διένεξιν διατελοῦντος πράγματος : **ἀμεσεγγύητον δάνειον.**

ἀμεσεγγυήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ μεσεγγυήσεως βλ.λ.

ἀμεσίτευτα ἐπίρρ. δημ. ἀμεσιτεύτως (χωρὶς μεσίτην βλ.λ., χωρὶς μεσάζον πρόσωπον).

ἀμεσίτευτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ συμβάσεων, ἀγορῶν κτλ. ὁ ἄνευ μεσίτου ἢ μεσιτείας βλ. λ. : **ἀμεσίτευτος ἀγοραπωλησία, - παντρειὰ ἀμεσίτευτη·** συγγ. **ἀπραξένευτη.**

ἀμεσιτεύτως ἐπίρρ. μτγν. νεώτ., δημ. **ἀμεσίτευτα** ἄνευ μεσίτου ἢ μεσιτείας βλ.λ.

ἀμεσολάβητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄνευ μεσολαβήσεως, ὁ ἄνευ παρεμβάσεως τρίτου.

ἀμεσολαβήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ μεσολαβήσεως, ἄνευ παρεμβάσεως τρίτου.

ἄμεσος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων τι μέσον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τινὸς ἄλλου· || ὁ ἄνευ μεσολαβήσεως, ὁ μὴ διὰ τρίτου γινόμενος ἢ ὑπάρχων· ἀντίθ. **ἔμμεσος** : Ἀριστλ.ΑΠρ.68B30 **ἀμέσου ἀρχῆς συλλογιστικῆς θέσιν λέγω, ἣν μὴ ἔστι δεῖξαι** (ἐνν. **τῇ τοῦ μέσου χρήσει,** ἤτοι ἡ αὐταπόδ. ἢ ἀναπόδεικτος), νεώτ. **ἄμεσος συμμετοχή** (ἡ ἀπ' εὐθείας), **ἄμεσοι φόροι** (οἱ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ πολίτου καταβαλλόμενοι εἰς τὸ δημόσιον)· || ὁ ἄνευ μεσολαβήσεως χρονικοῦ διαστήματος συμβαίνων ἢ ὑπάρχων : **ἄμεσος ἀνάγκη βοηθείας** (μὴ ἐπιδεχομένη ἀναβολὴν ἢ χρονοτριβήν, λίαν ἐπείγουσα), **κίνδυνος ἄμεσος** (ὅλως ἐπικείμενος)· || φιλοσ. **ἄμεσος γνῶσις** (ἡ ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων ἢ τῆς συνειδήσεως ἐρειδομένη), **ἄμεσον δεδομένον** (ἀντικείμενον ἀμέσου γνώσεως, γεν. πᾶν ὅ,τι ἀπ' εὐθείας ἀντιλαμβανόμεθα, οἷον αἱ παραστάσεις, τὰ συναισθήματα, τὰ πάθη), **ἄμεσος συλλογισμός** (ὁ καθ' ὃν προκύπτει τὸ συμπέρασμα ἄνευ μεσολαβήσεως μέσου ὅρου)· || βιολ. **ἄμεσος γένεσις** (ἡ καθ' ἣν ἔκ τινος ἀρχικοῦ κυττάρου γεννῶνται δύο ἄλλα κύτταρα ἀκέραια)· || γραμμ. ἐπὶ διπτώτων ῥημάτων - **ἄμεσον ἀντικείμενον** (τὸ πρῶτον τῶν δύο ἀντικειμένων, εἰς ὃ μεταβαίνει ἀπ' εὐθείας ἡ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου ἐνέργεια).

ἀμεσότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰδιότης τοῦ ἀμέσου βλ. λ., τοῦ παραχρῆμα συντελουμένου : νεώτ. **ἡ ἀμεσότης τοῦ κινδύνου** (τὸ ἐπικείμενον τοῦ κινδύνου).

ἀμεσουράνητος-ον νεώτ. ὁ μὴ μεσουρανήσας βλ.λ., ἐπὶ τῶν ἀστέρων τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης· 2) μτφ. ὁ μήπω φθάσας εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον τῆς δόξης ἢ πλούτου ἢ ἀκμῆς αὐτοῦ.

ἄμεστος-η-ο δημ. ὁ μὴ μεστωμένος βλ. λ., ἄωρος, μὴ θρεμμένος, μὴ γεμάτος, ἀγένωτος, ἀμέστωτος, ἐπὶ καρπῶν : **καλαμπόκι - σιτάρι ἄμεστο, κουκιὰ ἄμεστα·** 2) μτφ. ὁ μὴ σωματικῶς ἢ πνευματικῶς ὥριμος : **ἄμεστο κορίτσι, - ἄμεστα μυαλά, - ἄμεστα στήθια** (οἱ μὴ ἢ μήπω ἀνεπτυγμένοι μαστοὶ γυναικός).

ἀμέστωτος-η-ο δημ. ὁ ἄμεστος βλ.λ.2), ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεστώσῃ, νὰ γίνῃ μεστὸς βλ.λ. : **σὲ ξερικὸ χωράφι ἀμέστωτα εἶναι τὰ ρεβίθια.**

ἀμέσως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἄνευ μεσολαβήσεώς τινος, κατὰ τρόπον ἄμεσον βλ.λ.· || χωρὶς διάμεσον χρονικὸν διάστημα, ἄνευ χρονοτριβῆς, παραχρῆμα : **νὰ φύγῃς ἀμέσως.**

ἀμεταβάπτιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀμεταβάφτιστος** ὁ μὴ αὖθις βαπτισθείς, μὴ νέον βάπτισμα βλ. λ. ἢ ἄλλως νέαν ἐμβάπτισιν ὑποστάς· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς **νέας ἐμβαπτίσεως.**

ἀμεταβαπτίστως ἐπίρρ. νεώτ. δημ. **ἀμεταβάπτιστα** κ. **ἀμεταβάφτιστα.**

ἀμετάβατος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ μὴ μεταβάλλων θέσιν : Σιμπλίκ.εἰς Ἀριστλ.Φυσ.611,5 **ἀμετάβατος οὐρανός·** 2) γραμμ. **ἀμετάβατον ῥῆμα** (καθ' ὃ ἡ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου ἐνέργεια δὲν μεταβαίνει εἰς ἄλλο τι, ἀλλὰ περιορίζεται ἐν ἑαυτῷ καὶ μόνῳ)· ἀντίθ. **μεταβατικόν.**

ἀμεταβάτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μεταβάσεως, κατὰ τρόπον ἀμετάβατον βλ.λ.

ἀμετάβαφος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐκ νέου βαφῆς· ‖ ὁ μὴ ἀλλάσσων τὴν ἣν ἔχει βαφήν, τὸ χρῶμά του· ἐπίρρ. **ἀμεταβάφως** κ. δημ. **ἀμετάβαφα.**

ἀμεταβίβαστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταβιβαζόμενος ἢ μὴ μεταβιβασθεὶς βλ. λ.: **ἀμεταβίβαστον τηλεγράφημα,** δημ. **ἀμεταβίβαστη** εἴδηση (ἀμετάδοτος)· ‖ ὁ μὴ εἰς ἄλλον ἐκχωρηθεὶς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκχωρηθῇ: **ἀμεταβίβαστος κυριότης, - ἀμεταβίβαστος ἀξίωσις.**

ἀμεταβλησία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ νὰ μὴ μεταβάλλεταί τι, ἡ ἰδιότης τοῦ ἀμεταβλήτου βλ.λ.: Ἀριστλ.Φυσ. 230 A 10, Σιμπλίκ. «ἀπουσία μεταβολῆς».

ἀμετάβλητα ἐπίρρ. δημ. ἀμεταβλήτως βλ.λ.

ἀμεταβλητί μτγν. ἀμεταβλήτως βλ. λ.

ἀμετάβλητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταβαλλόμενος βλ.λ. ἄλλως **ἀμετάβολος**: Ἀριστλ. Μεταφ.1019 A 27 **ἀπαθῆ ὅλως ἢ ἀμετάβλητα·** νεώτ. **καιρὸς ἀμετάβλητος** (ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις ἡ αὐτή), **ἄνθρωπος ἀμετάβλητος** (ὁ ἀναλλοίωτος τὴν μορφήν, τὸν χαρακτῆρα, τοὺς τρόπους κττ.)· 2) τὸ οὐδ. **ἀμετάβλητον** ὡς οὐσ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ: Πλούτ.1031 A· ‖ νεώτ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταβληθῇ, ὁ ἀναλλοίωτος, ὁ σταθερός: **χρωματισμὸς ἀμετάβλητος.**

ἀμεταβλήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **ἀμετάβλητα** ἄνευ μεταβολῆς, ἀναλλοιώτως.

ἀμετάβολος-ον μτγν. καὶ νεώτ. ἀμετάβλητος βλ. λ.: Πλούτ.Μάρ.42· ‖ γραμμ. **ἀμετάβολα στοιχεῖα** (σχολ.Διον.Θρ.40 «διότι ἐν ταῖς κλίσεσι ἀμετάβολα μένει» περὶ τῶν φωνηέντων η ω ι υ)· ‖ περὶ τῶν συμφώνων τῶν ἄ. **ὑγρῶν** καλουμένων, τὰ ὁποῖα ὡς χαρακτῆρες ὀνομάτων ἢ ρημάτων δὲν μεταβάλλονται· ‖ νεώτ. ζωολ. **ἀμετάβολα ἔντομα** (τὰ οὐδεμίαν μεταμόρφωσιν ὑφιστάμενα κατὰ τὴν ἀνάπτυξίν των).

ἀμεταβόλως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ μευαβρλῆς.

ἀμετάγγιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταγγιζόμενος ἢ μὴ μεταγγιαθεὶς βλ.λ. ἐπὶ ὑγρῶν: ἀμετάγγιστο **κρασί** (τὸ μὴ ἀπὸ ἑνὸς δοχείου εἰς ἄλλο μετενεχθέν)· ‖ **ἀμετάγγιστον αἷμα** (τὸ μὴ ἀπὸ τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων ἑνὸς ζῶντος ὀργανισμοῦ εἰς τὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα ἄλλου μεταβιβασθέν)· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταγγισθῇ καθ' ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω σημ.

ἀμεταγγίστως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ἀμετάγγιστα** ἐπὶ ὑγρῶν, ἄνευ μεταγγίσεως βλ.λ.

ἀμεταγλώττιστος-ον νεώτ. ἐπὶ γραπτῶν κειμένων - ὁ μὴ μεταγλωττισθεὶς βλ.λ., ὁ ἀμετάφραστος· ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μεταγλωττίσεως, μεταφράσεως: **ἀμεταγλώττιστον λογοπαίγνιον.** Ἐπίρρ. ἀμεταγλωττίστως.

ἀμεταγνώριστος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀναγνωριζόμενος· συγγ. **ἀγνώριστος** βλ.λ.4)· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀναγνωρισθῇ.

ἀμετάγνωστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ μεταγιγνώσκω βλ.λ., ὁ ἀμετανόητος, ὁ ἄκαμπτος: Ἰωσ.Ἀ1 10,10,1 **ἀμ- μῖσος** (ἄσπονδον)· 2) ὁ περὶ οὗ δὲν μετανοεῖ τις: Μάξ.Τύρ.1,4 **ἀμ- ἡδονή.**

ἀμεταγνώστως ἐπίρρ. ἄνευ μεταγνώσεως, ἄνευ μεταμελείας· κατὰ τρόπον ἀμετάγνωστον.

ἀμετάγραπτος-ον νεώτ. νομ. ἐπὶ δικαιοπραξιῶν ἀκινήτων, ὁ μὴ μεταγραφείς, ὁ μὴ κατσχωρισθεὶς εἰς τὰ βιβλία μεταγραφῶν τοῦ ὑποθηκοφυλακείου: **ἀμετάγραπτος ὑποθήκη.**

ἀμετάγραφος (-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταγραφείς, οὗ δὲν ἔγινε ἀντίγραφον· ‖ νομ. νεώτ. κ. δημ. ἀμετάγραπτος βλ.λ.· 2) δημ. κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ γραφῇ ἐκ νέου, ἄ. **ἀξανάγραφος.**

ἀμεταγύριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ δυνάμενος αὖθις νὰ γυρίσῃ, νὰ ἐπιστρέψῃ· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ ἀλλάσσων γνώμας ἢ συνηθείας ἢ χαρακτῆρα: **κεφάλι ἀμεταγύριστο·** ἄ. συνηθέστ. **ἀγύριστο·** 2) ὁ μὴ μεταγυρισμένος βλ. λ. ἐπὶ ἐνδυμάτων· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταγυρισθῇ: **τόσο τριμμένο παλτὸ εἶναι ἀμεταγύριστο.**

ἀμεταδίδακτος-η-ο(ν) νεώτ. δημ. κ. ἀμεταδίδαχτος: ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταδιδαχθῇ, νὰ λάβῃ καὶ αὖθις διδασκαλίαν ἢ νὰ λάβῃ εὐρυτέραν τοιαύτην· ‖ κ. ὁ μὴ τυχὼν αὖθις διδασκαλίας ἢ εὐρυτέρας τοιαύτης. Ἐπίρρ. **ἀμεταδιδάκτως** δημ. ἀμεταδίδακτα.

ἀμεταδοσία (ἡ) τὸ μὴ μεταδιδόναι βλ. λ., ἡ μὴ μεταδοτικότης: σχόλ. Ὀδ.P 74.

ἀμετάδοτος (-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταδίδων ἐκ τῶν ἑαυτοῦ εἰς τοὺς ἄλλους: Ἐπικτ.Δ 6 **ἀμετάδοτος φθονερός·** ‖ Νικ.Δαμασκ. **ἀμετάδοτος βίος** (ἄνευ ἐπικοινωνίας μετ' ἄλλων), ἀντίθ. **κοινωνητικός·** 2) παθ. ὁ μὴ μεταδιδόμενος ἢ ὁ μὴ μεταδοθείς: Βέττ.Βαλ.331,6· **ἀμετάδοτος γνῶσις, - ἀμετάδοτον πάθος·** ‖ νεώτ. κ. ὁ μήπω μεταδοθείς: **ἡ ἐπιδημία οὖσα ἀμετάδοτος ἔτι δυνατὸν νὰ πολεμηθῇ καὶ νὰ ἐκλείψῃ·** 3) μσν. κ. δημ. ὁ μὴ λαβὼν μετάδοσιν, ὁ μὴ μεταλαβὼν θείας κοινωνίας, **ἀμετάλαβος, ἀμεταλάβητος**: Δουκάγγ. **εἴτις ἐξ ἀμελείας ἀμετάδοτος ἀποθάνοι.**

ἀμεταδότως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **ἀμετάδοτα** κατὰ τρόπον ἀμετάδοτον βλ.λ.: Πλούτ. Ἠθ.525 C **ἀμεταδότως ζῆν** (ἄνευ ἐπικοινωνίας μετ' ἄλλων) παρὰ τὸ **ἀπηνῶς.**

ἀμετάθετα ἐπίρρ. δημ. ἀμεταθέτως βλ.λ.

ἀμετάθετος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταβάλλων θέσιν, ὁ μὴ μετατοπιζόμενος ἢ ὁ μὴ δεκτικὸς μετατοπισμοῦ, ἀμετακίνητος, σταθερός: Πολυδ.4,156 **ἀμ- ἄστρα** παρὰ τὸ **στάσιμα,** τὰ ἀκίνητα, Πλούτ.675 B **ἀμ- εἱμαρμένη** παρὰ τὸ **ἀμετάστατος,** νεώτ. **ὑπάλληλος ἀμετάθετος** (ὁ ἐν τῇ αὐτῇ θέσει παραμένων ἢ ὁ μὴ **μεταθετός**)· ‖ τὸ οὐδ. **ἀμετάθετον** ὡς οὐσ. ἐπὶ ὑπαλλήλων, τὸ νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ ἡ μετάθεσις βλ.λ.: **τὸ ἀμετάθετον τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν.**

ἀμεταθέτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. ἄνευ μεταθέσεως, κατὰ τρόπον ἀμετάθετον βλ.λ.

ἀμετακινησία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ εἶναί τινα ἀμετακίνητον βλ.λ.

ἀμετακίνητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀμετακούνητος** ὁ μὴ μετακινούμενος, ὁ μὴ μετακινηθείς, σταθερός, μόνιμος· ‖ κ. ὁ μὴ **δεκτικὸς μετακινήσεως,** ἀμετατόπιστος: Ξεν.Ἐπιστ.1,2 **τὸ τῆς γνώμης ἀμετακίνητον** (ἡ ἐν τῇ γνώμῃ ἐμμονή), ΚΔ Κορινθ.1,18 **ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε·** νεώτ. **στρατεύματα ἀμετακίνητα** (μὴ μετακινηθέντα), **πέτρα ἀμετακίνητος** (ἥτις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μετακινηθῇ, ἀσάλευτος): Γεωπ.7,7,1 **ἀμ- οἶνοι** παρὰ τὸ **ἀθόλωτοι·** 2) δημ. κατὰ παρεκτ. ὁ νωθρός, ὁ δυσκίνητος.

ἀμετακινήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἀμετακίνητα** ἄνευ μετακινήσεως, κατὰ τρόπον ἀμετακίνητον βλ.λ., σταθερῶς, ἑδραίως: Ἀριστλ.Η Νικ. **ἀμετακινήτως ἔχειν** παρὰ τὸ **βεβαίως.**

ἀμετάκλαστος-ον ὁ μὴ μετακλώμενος, ἄκαμπτος, ἀλύγιστος.

ἀμετάκλητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀναστείλῃ, ἀκράτητος, ἀκατάσχετος: Πολύβ. 36,15,7 **ἀμετάκλητον ὁρμὴν ἔσχεν·** 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μετακαλούμενος ἢ μὴ μετακληθεὶς βλ.λ.· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀνακαλούμενος ἢ μὴ ἀνακληθείς, ὁ ἀνέκκλητος: **ἀμετάκλητος συμφωνία, ἀπόφαση ἀμετάκλητη·** ἄ. **ἀνέκκλητη.**

ἀμετακλήτως ἐπίρρ. νεώτ. δημ. **ἀμετάκλητα** κατὰ τρόπον ἀμετάκλητον, ἀνεκκλήτως.

ἀμετακλινής-ές μτγν. ἄκαμπτος.
ἀμετάκλιτος-ον κ. ἀμετακλινής βλ.λ. : σχόλ. Αἰσχ.'Επτ.312 ἀμετάκλιτοι **φύλακες.**
ἀμετάκλωστος-ον μσν. ὅς δὲν δύναται νὰ μετακλωσθῆ, νὰ κλωσθῆ πάλιν : ΚΜανασσ.1145.
ἀμετακόμιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μετακομιζόμενος, ὁ μὴ μετακομισθείς· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μετακομισθῆ βλ.λ.
ἀμεταλάβητος-η-ο δημ. ἀμετάλαβος βλ.λ.
ἀμετάλαβος-η-ο κ. ἀμεταλάβητος δημ. ὁ μὴ μεταλαβὼν τῆς Θείας Κοινωνίας (Μεταδόσεως)· ἄλλως ἀκοινώνητος, ἀμετάδοτος : **δὲν τὸν πρόφτασαν καὶ πέθανε ἀμετάλαβος.**
ἀμεταλαμπάδευτος-ον νεώτ. ὁ μὴ μεταλαμπαδευθείς, ὁ μὴ ὡς φῶς λαμπάδος εἰς ἄλλους μεταδοθείς, ἐπὶ σοφίας, ἐπιστήμης, γνώσεων κττ.
ἀμετάληπτος-ον μτγν. κ. μσν. ὅς δὲν δύναται νὰ μετενεχθῆ εἰς ἄλλην σημασίαν : Εὐστ.'Ιλ.79 **λέξεις ἀμετάληπτοι αἱ ἀνερμήνευτοι,** αὐτ.'Ιλ.777 **ἀμετάληπτον ἤγουν μὴ δυνάμενον μεταληφθῆναι εἰς ἐφερμηνευτικὴν ἑτέραν λέξιν·** 2) νεώτ. εἰδ. ὁ μὴ λαβὼν τὴν Θείαν Μετάληψιν, ὁ ἀμετάλαβος· 3) 'Ησ. « ἀμέτοχος ».
ἀμετάλλακτος-ον μτγν.κ.νεώτ. ὁ μὴ μεταλλασσόμενος, ἀναλλοίωτος, ἀμετάβλητος· ‖ νεώτ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀλλαγῆς, μεταβολῆς· ‖ μτφ. σταθερός : **ἀμετάλλακτος γνώμη** (ἀνένδοτος) : 'Ιώσ.Α118,1,6.
ἀμέταλλος-ον νεώτ. χημ. ὁ μὴ περιέχων μέταλλον : **ἀμέταλλα στοιχεῖα** (οἷον ὁ ἄνθραξ, τὸ θεῖον, τὸ ὀξυγόνον).
ἀμετάμειπτος-ον μτγν. ὁ μὴ μεταμειβόμενος, μὴ μεταβαλλόμενος, μὴ μετατρεπόμενος.
ἀμεταμελητί ἐπίρρ. μσν. ἀμεταμελήτως βλ. λ.
ἀμεταμέλητος-ον κ.νεώτ. ὁ μὴ ἐπιφέρων μεταμέλειαν, ὁ περὶ οὗ δὲν μεταμελεῖταί τις : Πλάτ.Τίμ. 59 D **ἀμ- ἡδονή,** αὐτ.Νόμ.866 Ε **τὸ πεπραγμένον αὐτοῖς ἀμεταμέλητον γίγνεται·** 2) κ. νεώτ. ἐπὶ προσώπων, ὁ μὴ μεταμελούμενος, μὴ αἰσθανόμενος διὰ πρᾶξίν του μεταμέλειαν, ὁ ἀμετανόητος, ἀντίθ. μεταμελητικός:'Αριστλ.ΗΝ 1166 Α 29 **ὁ σπουδαῖος ἀμεταμέλητος ἐγκληματίας.**
ἀμεταμελήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μεταμελείας, κατὰ τρόπον ἀμεταμέλητον βλ.λ.
ἀμεταμίσθωτος-ον μτγν. ὁ μὴ ὑπενοικιασθείς : Πάπ. **ἀμεταμίσθωτα καὶ ἀναυτούργητα.**
ἀμετάμορφος-ον μσν. ὁ μὴ μεταμορφούμενος.
ἀμεταμόρφωτα ἐπίρρ.δημ.ἀμεταμορφώτως βλ.λ.
ἀμεταμόρφωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταμορφούμενος ἢ ὁ μὴ μεταμορφωθείς· ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μεταμορφώσεως βλ.λ.
ἀμεταμορφώτως ἐπίρρ. νεώτ. κ. δημ. **ἀμεταμόρφωτα** ἄνευ μεταμορφώσεως βλ.λ.
ἀμεταμφίεστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ὑπημφιεσμένος βλ.λ., ὁ ἀμασκάρωτος : **εἰς τὸν χορὸν πολλοὶ ἦσαν ἀμεταμφίεστοι·** ‖ κ. μτφ. **ἀμεταμφίεστος ἀχρειότης·** 2) κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μεταμφιέσεως : **οἱ κυφοὶ εἶναι ἀμεταμφίεστοι.**
ἀμετανάστευτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταναστεύων ἢ ὁ μὴ μεταναστεύσας : 'Αποστ. Διατ.7,35· 2) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταναστεύσῃ, νὰ ἐγκατασταθῆ εἰς ἄλλον τόπον : **αἱ φυλαὶ τῶν ἀγρίων εἶναι ἀμετανάστευται.**
ἀμετανάτρεπτος-ον ὁ μὴ δεκτικὸς ἀνατροπῆς, συνεκδ. ὁ ἀμετακίνητος βλ. λ., ἀμετάβλητος, σταθερός : Πάπ. **ἀμετανάτρεπτος ὁμολογία** παρὰ τὸ ἀσάλευτος.
ἀμετανοησία (ἡ) νεώτ. τὸ μὴ μετανοεῖν, ἡ ἰδιότης τοῦ ἀμετανοήτου βλ.λ.
ἀμετανόητα ἐπίρρ. δημ. ἀμετανοήτως βλ.λ.
ἀμετανόητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. περὶ οὗ δὲν μετανοεῖ, δὲν μεταμελεῖταί τις, ἀμετάγνωστος, ἀμεταμέλητος βλ.λ.1 : Λουκ.'Αποκ.11· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μετανοῶν : ΚΔΡωμ.2,5 **κατὰ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν,** νεώτ. κ. δημ. **ἀμετανόητος ἐγκληματίας.**
ἀμετανοήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. ἀμετανόητα ἄνευ μετανοίας, κατὰ τρόπον ἀμετανόητον βλ. λ.
ἀμετάνοιωτα ἐπίρρ. δημ. ἀμετανοήτως βλ.λ.
ἀμετάνοιωτος-η-ο δημ. ἀμετανόητος βλ.λ.
ἀμετάπειστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταπειθόμενος, μὴ μεταπεισθείς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταπεισθῆ, ὁ εἰς τὴν γνώμην του ἐμμένων, ὁ ἀνένδοτος : 'Αριστλ.Α'Υστ.72 Β 3 **ἀμετάπειστος ὁ ἐπιστάμενος,** Πλούτ.Θησ.17 **ἀμετάπειστον ἑώρα καὶ ἀμετάτρεπτον,** νεώτ. **παρ' ὅλας τὰς παρακλήσεις ἔμεινεν ἀμετάπειστος·** 2) ἐπὶ πραγμάτων, ἀμετάτρεπτος, σταθερός, ἑδραῖος : Διόδ.Σ 37,20 **ἀμετάπειστος συμμαχία.**
ἀμεταπείστως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀμετάπειστον : Πλούτ.'Ηθ.1117.
ἀμετάπεμπτος-ον νεώτ. ὁ μὴ μεταπεμφθείς.
ἀμετάπλαστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ μεταπλασθεὶς ἢ ὁ μὴ δεκτικὸς μεταπλάσεως· ‖ γραμμ. ὁ μὴ παθὼν μεταπλασμὸν βλ. λ. : **ἀμετάπλαστος τύπος.** 'Επίρρ. **ἀμεταπλάστως.**
ἀμεταποίητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταβαλὼν σύστασιν, ἀναλλοίωτος : Ξενοκρ. Γαλ.'Ενύδρ.Τ 42 **κινητικὸς οὔρων ὁ χυλὸς αὐτῶν ἁπλοῦς καὶ ἀμεταποίητος·** 2) νεώτ. ὁ μὴ μεταποιηθείς, μὴ μετατραπείς : **ἀμεταποίητον οἰνόπνευμα·** ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταποιηθῆ βλ.λ.· 3) νὰ μετατραπῆ : **ἀμεταποίητο φόρεμα.**
ἀμεταποιήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **ἀμεταποίητα** ἀναλλοιώτως, ἀμεταβλήτως· 2) νεώτ. κ. δημ. ἄνευ μεταποιήσεως βλ. λ.
ἀμετάπταιστος-ον μτγν. ὅστις δὲν δύναται νὰ πταίσῃ, ἀσφαλτος· 2) ἀμετάβλητος, σταθερός : Γαλ.17(1),863 **ἀμετάπταιστος πρόρρησις.**
ἀμεταπτωσία (ἡ) μτγν. ἡ σταθερότης, ἡ ἰδιότης τοῦ ἀμεταπτώτου βλ.λ. : 'Αρρ.'Επικτ.3,2,8.
ἀμετάπτωτος-ον ὅστις δὲν δύναται νὰ μεταπέσῃ βλ. λ., ἀμετάβλητος, σταθερός, μόνιμος : Πλάτ.Τίμ.29 **μονίμους καὶ ἀμεταπτώτους** (λόγους), Πλούτ.Συμπ.4 προοίμ. **φίλος ἀμετάπτωτος καὶ βέβαιος,** Γαλ.2,4 **τὸ πάντων σχημάτων ἑδραιότατόν τε καὶ ἀμεταπτωτότατον τὸν κύβον·** νεώτ. **ἀμετάπτωτον ἐνδιαφέρον** (ἀμείωτον).
ἀμεταπώλητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταπωλούμενος ἢ μὴ μεταπωληθεὶς βλ. λ. : **ἀμεταπώλητα προϊόντα·** ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταπωληθῆ : **ἀμεταπώλητα τὰ ἱερὰ σκεύη.**
ἀμεταρρύθμιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταρρυθμισθεὶς ἢ ὁ μὴ δεκτικὸς μεταρρυθμίσεως βλ. λ. : **ἀμεταρρύθμισται διατάξεις νόμου.**
ἀμετασάλευτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἀσάλευτος, ἀκίνητος, μὴ δεκτικὸς μετασαλεύσεως : Κλήμ. 'Αλ.Παιδ.2,54 **ἀμετασάλευτος ἀρχή.**
ἀμετασκεύαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ μετασκευασθείς, μὴ τυχὼν μετασκευῆς βλ. λ.· ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μετασκευῆς : **ἀμετασκεύαστον σχῆμα.**
ἀμετάστατος-ον κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μεταστήσῃ, νὰ μεταθέσῃ, ὁ ἀμετάβλητος, σταθερός, ἀμετάθετος : Πλάτ.Πολ.361 D **ἀλλ' ἴτω ἀμετάστατος μέχρι θανάτου,** Πολυδ.5,169 παρὰ τὸ μόνιμος, **βέβαιος·** 2) ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐκβάλῃ ἐκ τοῦ μέσου, νὰ ἐξαλείψῃ : Πλάτ.Πολ. 478 Ε **ὁ νέος ὢν λάβῃ ἐν ταῖς δόξαις δυσέκνιπτά τε καὶ ἀμετάστατα φιλεῖ γίγνεσθαι.**
ἀμεταστάτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀμεταβλήτως, σταθερῶς, κατὰ τρόπον ἀμετάστατον βλ.λ.
ἀμεταστρεπτί ἐπίρρ. ἄνευ μεταστροφῆς βλ.λ.: Πλάτ.Νόμ.9,854 **ἀμεταστρεπτὶ φεύγειν·** Σουΐδ. («μὴ ἐπιστρεφόμενον εἰς τοὐπίσω καὶ ἀμελητί»).
ἀμετάστρεπτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ στρεφόμε-

νος πρὸς τὰ ὀπίσω : Μάξ.Τ.5,5 ἀμετάστρεπτον ἡ εἱμαρμένη (ἀμετάβλητος).

ἀμεταστρεφής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐξ οὗ μεταστροφή, ἐπιστροφὴ δὲν ὑπάρχει, ὁ ἐξ οὗ δὲν ἐπιστρέφει τις : Δούκ.'Ιστ.Βυζ.69.

ἀμετάστροφος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀνεπίδεκτος μεταστροφῆς, ἀμετάβλητος : Πλάτ.Πολ. 10,260 ἀμετάστροφα τὰ ἐπικλωσθέντα ποιοῦντα· συγκρ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πλάτ.'Επικτ.982 οὐδὲ ἀδάμας ἂν αὐτοῦ κρεῖττον οὐδὲ ἀμεταστροφώτερον ἄν ποτε γένοιτο· νεώτ. ἀμετάστροφον πλέον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πολέμου, δημ. ἀμετάστροφη κακομοιριά.

ἀμετάσχετος-ον οὗ δὲν δύναταί τις νὰ μετάσχῃ.

ἀμετασχημάτιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ μετασχηματιζόμενος ἢ μὴ μετασχηματισθεὶς βλ.λ.· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μετασχηματισμοῦ βλ.λ.

ἀμετάτακτος (-η)-ο(ν) νεώτ. δημ. κ. ἀμετάταχτος ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταχθῇ, νὰ τύχῃ μετατάξεως : οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πεζικοῦ εἶναι ἀμετάτακτοι εἰς τὸ μηχανικόν· || ὁ μὴ ἢ μήπω τυχὼν μετατάξεως : οἱ χωροφύλακες πού πέτυχαν στὶς ἐξετάσεις γιὰ ἀστυφύλακες εἶναι ἀκόμα ἀμετάταχτοι.

ἀμετατόπιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μετατοπιζόμενος ἢ ὁ μὴ μετατοπισθεὶς βλ. λ. : ἀμετατόπιστοι ἔτι οἱ σωροὶ τῶν λίθων· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς μετατοπίσεως, ἀμετάθετος, ἀμετακίνητος : ἀμετατόπιστο ἔπιπλο.

ἀμετάτρεπτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀμετάτρεφτος ὁ μὴ μετατρεπόμενος, ἢ μὴ δεκτικὸς μετατροπῆς βλ.λ., σταθερός, ἀμετάβλητος : Πλούτ. Θησ.17 ἀμετάπειστον ἑώρα (τὸν Θησέα) καὶ ἀμετάτρεπτον, νεώτ. ἐσχημάτισα τὴν ἀμετάτρεπτον γνώμην, κ. δημ. ἔχω ἀμετάτρεπτη ἀπόφαση.

ἀμετατρέπτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μετατροπῆς βλ.λ., ἀμεταβλήτως, σταθερῶς.

ἀμετάτρεφτα ἐπίρρ. δημ. ἀμετατρέπτως βλ.λ.

ἀμετάτρεφτος-η-ο δημ. ἀμετάτρεπτος βλ.λ.

ἀμετατρεψία (ἡ) μτγν. ἀκινησία : Πτολ.Τετρ.16.

ἀμετατροπία (ἡ) μτγν. τὸ ἀμετάτρεπτον, τὸ ἀμετάβλητον : σχολ.'Απολλ.Ρ 4,1082.

ἀμετάτροπος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ μετατρεπόμενος, ἀμετάτρεπτος βλ.λ. : 'Ορφ.'Αργ.59,17 ἀμετάτροποι Μοῖραι, 'Επίγρ. ἀμ- δόγμα Μοιρῶν, νεώτ. ἀμετάτροποι ἑνώσεις. 'Επίρρ. ἀμετατρόπως.

ἀμετατύπωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. μὴ ἐκ νέου τυπωθείς, ἐπὶ βιβλίων, εἰκόνων ἐντύπων κττ. μὴ ἐπανεκδοθείς.

ἀμετάφερτος-η-ο δημ. ὁ μὲ μεταφερόμενος ἢ μὴ μετενεχθείς : ἔχω τὰ περισσότερα μηχανήματα ἀμετάφερτα· || κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μετενεχθῇ βλ. λ.· ἀπὸ τὰ βουνά μας εἶναι ἀμετάφερτη ἡ ξυλεία, γιατὶ δὲν ἔχουν δρόμους.

ἀμεταφόρητος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μετακομισθῇ, νὰ μετακινηθῇ : Νικ.Βλεμμύδ. 'Επιτ. 73 ἀμεταφόρητον ἀγγεῖον.

ἀμετάφορος-ον μτγν. ὁ μὴ μεταβαλλόμενος, ὁ μὴ μετατρεπόμενος, ἀμετάβλητος : Κύριλλ.'Αλ. τὸ ἀμετάφορον παρὰ τὸ ἄτρεπτον.

ἀμεταφόρτωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταφορτωθεὶς ἢ μὴ δυνάμενος νὰ μεταφορτωθῇ βλ.λ.

ἀμετάφραστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεταφραζόμενος βλ. λ., ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταφρασθῇ : Σχόλ.'Ιλ.Ι 607 ἀμετάφραστος προσφώνησις, Φωτ. ἀμ- ἐπίφθεγμα, δημ. λογοπαίγνιο ἀμετάφραστο· || ὁ μήπω μεταφρασθείς : ἔχω τὸ μισὸ βιβλίο ἀκόμη ἀμετάφραστο.

ἀμεταχείριστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μήπω χρησιμοποιηθείς, καινουργής : νεώτ. ἀμεταχείριστα μαγειρικὰ σκεύη· δημ. ἀμεταχείριστη μηχανή· || κ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μεταχειρισθῇ : 'Αριστοφ.'Αχ.710· 2) ὁ δύσχρηστος : Γλώσσ.416.

ἀμεταχώρητος-ον μτγν. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μεταχωρήσῃ, νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλον τόπον· || ὁ μὴ μεταχωρήσας, ὁ μὴ μεταβὰς εἰς ἄλλον τόπον, ποὺ δὲν μετατόπισε (αὐτός).

ἀμετεῖναι 'Ησ «ἀποδοῦναι».

ἀμετεώριστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ μετεωριζόμενος, ἀσάλευτος, ἀκλόνητος, σταθερός : Βασ. ἀμετεώριστον βλέμμα.

ἀμετεωρίστως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μετεωρίσεων, ἀκλονήτως, σταθερῶς.

ἀμετουσίαστον 'Ησ. «ἀμέτοχον».

ἀμέτοχος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μετέχων τινὸς βλ.λ. : 'Επίκτ.ἀπ.267 σώματα ἀμέτοχα κενοῦ, 'Επίκ.ἀπ.364 ἀγαθῶν ἀμέτοχος, νεώτ. ἀμέτοχος τοῦ ἐγκλήματος.

ἀμετράριθμος-ον μσν. ὁ ἀμέτρου ἀριθμοῦ, ἀναρίθμητος : Τζέτζ.'Ιστ.9,618.

ἀμετρής-οῦς-ές μτγν. ἀμέτρητος, μὴ δεκτικὸς μετρήσεως : Διοδ.Σ 12,1 ἀμετρὴς μάζα.

ἀμετρησία (ἡ) μτγν. κ. -ίη 'Επιγρ. ἀμετρία.

ἀμέτρητα ἐπίρρ. δημ. ἀμετρήτως βλ.λ.

ἀμέτρητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μετρηθείς, ὃν δὲν δύναταί τις διὰ τὸ μέγεθος ἢ τὸ πλῆθος νὰ μετρήσῃ, ἄμετρος, ἀνυπολόγιστος : 'Οδ. ψ 249 ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται, Εὐρ.'Ηλ.433 ἔμβατε Τροίαν τοῖς ἀμετρήτοις ἐρετμοῖς, 'Αριστλ.Φυσ.2640 ἀὴρ ἀμέτρητος, νεώτ. ἀμέτρητον τὸ πλῆθος τῶν διαδηλωτῶν, - ξοδεύει ἀμέτρητα, δ.δίστ. ὅπως τ' ἀστέρια ἀμέτρητα εἶναι τὰ βάσανά μου | ἄσε με νὰ 'ρθω νὰ στὰ πῶ νὰ λυπηθῇς, κυρά μου· || νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ καταμετρηθείς, ποὺ δὲν ἐμετρήθηκε : ἔχω ἀμετρήτους τὰς χθεσινὰς εἰσπράξεις, - ἀμέτρητο ἔδανα τὸ λάδι στὰ ντεπόζιτα.

ἀμετρήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. ἀμέτρητα χωρὶς νὰ γίνῃ ἢ νὰ δύναται νὰ γίνῃ μέτρησις, κατὰ τρόπον ἀμέτρητον βλ.λ.

ἀμετρί μτγν. κ. -εἰ ἀμέτρως, χωρὶς μέτρον : παροιμ. Ζηνόβ.5,19 μέτρῳ ὕδωρ πίνοντες, ἀμετρὶ δὲ μᾶζαν ἔδοντες.

ἀμετρία (ἡ) κ. νεώτ. ἔλλειψις ἢ ὑπερβολὴ τοῦ μέτρου, ἀσυμμετρία· ἀντίθ. ἐμμετρία, συμμετρία : Πλάτ.Τιμ.87 τὴν τοῦ τῶν γάμων χρόνου ξυμμετρίαν τε καὶ ἀμετρίαν, Λουκ.Πενθ.18 ἡ τῶν γυναικῶν περὶ τὸν θρῆνον ἀμετρία, νεώτ. ἡ ἀμετρία οἰκοδομήματος (ἡ ἔλλειψις τῆς προσηκούσης ἀναλογίας μεταξὺ τῶν μερῶν αὐτοῦ)· 2) τὸ ἀμέτρητον, τὸ ἄπειρον πλῆθος : Πλάτ.'Αξ.367 Α.

ἀμέτριος-α-ον 'Επιγρ. ὁ ἄνευ μέτρου βλ.λ.

ἀμετροβαθής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων ἀμέτρητον βάθος : 'Οππ.'Αλ.1,85 ἀμετροβαθὴς θάλασσα.

ἀμετρόβιος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἄμετρον βίον, μακροβιώτατος : Μαν.1,53 ἀμετρόβιοι ἐλέφαντες, παροιμ. ἀμετρόβιοι κόρακες.

ἀμετρόδικος-ον ὁ ἀμέτρους, ἀδιαλείπτους δίκας ἐπιφέρων : Βακχ.10,68 ἀμετρόδικοι διχοστασίαι.

ἀμετροέπεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀμετροεποῦς βλ.λ., τὸ οὐχὶ σεμνῶς καὶ προσηκόντως ἐκφράζεσθαι : δὲν δίδω ἀπάντησιν εἰς ἀμετροεπείας· || τὸ οὐχὶ ἐν πρέποντι μέτρῳ ἐκφράζεσθαι, ἡ φλυαρία, ἡ πολυλογία : ἡ ρητορεία του ἔχει πολλὴν ἀμετροέπειαν.

ἀμετροεπής-ές κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων μέτρον εἰς τὸ λέγειν, ὁ πολλὰ λέγων ἢ ἀπρεπῆ ἐκστομῶν, δημ. ὁ λογάς ἢ ὁ πολυλογάς : 'Ιλ.Β 212 Θερσίτης ἀμετροεπὴς ἐκολῴα, ὃς ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδει· νεώτ. ἀρθρογράφος ἀμετροεπής.

ἀμετροεπία (ἡ) μτγν. ἀμετροέπεια βλ. λ.

ἀμετρόκακος-ον μσν. ὁ ἀμέτρως, ἀπείρως κακὸς ὤν : Σουίδ. ἀμετρόκακος πλεονεξία (ἡ ἀμέτρητα κακὰ ἐνέχουσα ἢ ἐπιφέρουσα).

ἀμετρολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις μέτρου ἐν τῷ λέγειν, ἡ ἀμετροέπεια βλ.λ.

ἀμετρολόγος-ον νεώτ. ὁ ἀμέτρως λαλῶν.

ἀμετροποσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἄνευ μέτρου πόσις, ἰδίως οἴνου ἢ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν.

ἀμετροπότης (ὁ) ὁ ἀμέτρως, ὑπερμέτρως πίνων : ΑΠ 9,644 **ἀμετροπότης λοιμός.**

ἄμετρος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μετρηθῇ, ἀμέτρητος βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ. 820 C **τὰ ἄμετρα πρὸς ἄλληλα,** ἀντίθ. **μετρητά** (οἷον μῆκος πρὸς μῆκος)· || ἀναρίθμητος, ἄπειρος : Θεόκρ.15,45 **μύρμακες ἀνάριθμοι καὶ ἄμετροι,** Ξεν.'Αν.3,2,16 A **τὸ δὲ πλῆθος ἄμετρον ὁρῶντες,** παροιμ. **τὸ βιὸς κι ἂν εἶναι το ἄμετρο, ὁ τάφος μετρημένος·** 2) κ. νεώτ. ὁ ἄνευ μέτρου, ὁ μὴ κατὰ τὸ προσῆκον μέτρον, ἀσύμμετρος, ἀνάρμοστος, ἀντίθ. **σύμμετρος** : Πλάτ.Τίμ.87 E **ἄμετρον ἑαυτῷ σῶμα·** || ὁ εἰς ὑπερβολὴν ἐκκλίνων, ὑπερβολικός, ἀκρατής, ἀντίθ. **μέτριος** : Πλάτ.Νόμ.690 E, Πολυδ.6,124 **ἄμετρος ὀργήν,** νεώτ. **ἄμετρος φιλοδοξία·** 3) ὁ ἄνευ ποιητικοῦ μέτρου, ὁ μὴ **ἔμμετρος** : 'Αριστλ.Ποιητ.1451 D)· 4) ὡς οὐσ. θάμνος τις ἄγριος : Διοσκ.4,37 **ἄμετρος βάτος.**

ἀμετροφαγία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ τρώγῃ τις ἀμέτρως, καθ' ὑπερβολήν.

ἀμετροφάγος-ον νεώτ. ὁ ἄνευ μέτρου τρώγων, καταβροχθίζων, δημ. παραφαγάς κ. καταφαγάς, καταχανάς : Βλ.Συνμ.121.

ἀμετρόφωνος-ον μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ προσηκόντως, ἐν μέτρῳ τῇ φωνῇ χρώμενος· 2) ὁ ἀμετροεπής βλ. λ. : Εὐσ.'Ιστ.'Εκκλ.5,16.

ἀμετρωπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. οὐχὶ φυσιολογική, ἐλαττωματικὴ ὅρασις λόγῳ ἀνωμαλιῶν τῆς διαθλάσεως ἐν τῷ ὀφθαλμῷ.

ἀμέτρως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ μέτρου, καθ' ὑπερβολήν : Ξεν.Λακ.1,5 **ἀμέτρως ταῖς γυναιξὶ συνεῖναι·** || οὐχὶ κατὰ τὸ προσῆκον : Πλάτ.Κλειτ. 407 **ἀμέτρως.. προσφέρεσθαι.**

ἀμεύομαι δωρ. ὑπερβάλλω, νικῶ : Πίνδ.Π 1,45 **ἀμεύσασθ' ἀντίους,** σχόλ. « παρελθεῖν καὶ νικῆσαι »· 'Ησ. « ἀμεύσασθαι· ἀμείβεσθαι, διελθεῖν, περαιώσασθαι ».

ἀμευσιεπής-οῦς-ές 'Ησ. « -ής· διαλλάσσουσα καὶ ἀμειβομένη τοῖς λόγοις »· Εὐστ. « τὴν ταχέως εὑρετικήν » : Πίνδ.άπ.24 **ἀμευσιεπῆ φροντίδα.**

ἀμεύσιμος πορεύσιμος βλ.λ. : 'Απολλ.Ρ 4,297 **ὅπῃ καὶ ἀμεύσιμον ἦεν.**

ἀμευσίπορος-ον ἐκεῖνος, ἐν ᾧ αἱ ὁδοὶ διασταυροῦνται : Πίνδ.Π 11,38 **κατ' ἀμευσίπορον τρίοδον ἐδινήθην,** σχόλ. « ἣν ἀμειβόμεθα καὶ ἀνύομεν ».

ἄμη (ἡ) γεωργικὸν ἐργαλεῖον, πτύον ἢ σκαπάνη ἢ δίκελλα, ΑΒ « τὸ ἐργαλεῖον, ἐν ᾧ ὀρύττουσι τὴν γῆν », 'Ησ. « σιδηροῦν σκεῦος, καὶ σκάφη, εἰς ἣν ἐβάλλοντο ἐρίφων παῖδες πρὸς τὸ μὴ βαίνειν »· ΕΓουδ. « σκαφεῖον, ὅτι πλατὺ ὂν ἅμα καὶ ὑφ' ἓν ἕλκει πολλά », ΕΜ « ἤτοι σκαπάνη πρὸς τὸ ὀρύττειν », ἡ **τσάπα** : 'Αριστφ.Εἰρ.418 **ἄμαις τοὺς λίθους ἀφέλκετε,** αὐτ.'Ορν.1145 **ὥσπερ ταῖς ἄμαις εἰς τὰς λεκάνας ἀνέβαλλον,** Αἰσχίν.3, 122 **ἄμαι καὶ δίκελλαι,** Αἰλ.ΖΙ 4,27 **ἄμη εἰς τὸ ἐξορύττειν χρυσόν·** 2) σκάφη, ὑδρία : Πλούτ. 'Ηθ.763 **ἄμαις καὶ σκάφαις ἀρύσασθαι** (εἰς δήλωσιν ἀφθονίας)· 3) τὸ ἐργαλεῖον, δι' οὗ δρέπουσι χόρτον κττ., ἡ γκόσα.

ἀμή μσν. κ. δημ. **ἀμέ** βλ. λ.· || ἀμμή βλ. λ.

ἀμῇ (δοτ. θηλ. τοῦ **ἀμός**) ἐπίρρ. τροπικὸν κατά τινα τρόπον· || ἐν συνδέσει πρὸς τὸ **γέ πῃ** : **ἀμῇ γέ πῃ ἢ ἀμηγέπη** κατὰ ἕνα οἱονδήποτε τρόπον, ὁπωσδήποτε· ἄλλως **ἀμῶς γέ πως** : Πλάτ.Πρωτ. 33 ὁτιοῦν **ὁτῳοῦν ἀμῇ προσέθηκε.**

ἀμήκωα 'Ησ. « δεινά, Ταραντῖνοι ».

ἀμήλιχον 'Ησ. « ἀκαλάκευτον, Κρῆτες ».

ἄμηλος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων μῆλα.

ἀμήν ἐπίρρ. μτγν. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. (ἑβρ.), ἀληθῶς, ναί, γένοιτο : ΚΔΡωμ.1,25 **ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν·** || καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου : ΚΔΜατθ.5,18 **ἀμὴν λέγω σοι** (ἀληθῶς σοῦ λέγω, σὲ διαβεβαιῶ)· || καὶ ἐπιτατικῶς : ΚΔ 'Ιω. 1,52 **ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν·** || δημ. φρ. **ὡς ποῦ νὰ πῇς ἀμήν** (ἐν ἐλαχίστῳ χρόνῳ, τάχιστα, στὴ στιγμή), **φτάσαμε ἀπὸ τὴ φτώχια στὸ ἀμήν** (εἰς τὰ ἔσχατα), **ἤρθαμε στὸ ἀμὴν νὰ τσακωθοῦμε** κττ.

ἀμήνιον (τό) μτγν. ἡ μίλτος βλ. λ. : Διοσκ.5,110.

ἄμηνις-ιος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἀμήνιτος βλ. λ.

ἀμήνιτος-ον (μῆνις) ὁ μὴ ὢν ὠργισμένος ἢ ὀργίλος : Αἰσχ.'Αγ.649 **χειμὼν 'Αχαιῶν οὐκ ἀμήνιτος θεοῖς** (ὁ διὰ τῆς ὀργῆς τῶν θεῶν προκληθείς).

ἀμηνολόγητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ φέρων χρονολογίαν μηνός· || γεν. ὁ ἄνευ χρονολογίας, ὁ ἀχρονολόγητος· 2) δημ. εἰδ. ἡ γυνὴ ἧς νοσηρῶς διεκόπη ἢ ἀτάκτως ἔρχεται ἡ ἔμμηνος ροή : **ἀπ' ὅτον ἔπαθε τύφο εἶναι ἀμηνολόγητη.**

ἀμηνόρροια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἔλλειψις ἢ διακοπὴ τῆς ἐμμήνου ροῆς παρὰ ταῖς γυναιξί.

ἀμήνυτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς μήνυμα βλ.λ.

ἀμηνυτί ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. ἄνευ παραγγελίας : 'Ιω.Χρυσ.7,468· || ἄνευ μηνύσεως βλ.λ.

ἀμήνυτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μηνυθείς, ὁ μὴ φανερωθείς : 'Ηλιόδ.8 **τὰ ἀμήνυτα κρύφια καὶ ἀθέμιτα·** 2) νεώτ. ὁ μὴ καταγγελθείς, ὁ καθ' οὗ δὲν ἐγένετο μήνυσις βλ.λ.· || δημ. ὁ μὴ διὰ μηνύματος γνωστοποιηθεὶς εἰς ἄλλον : **ἀμύνητος μᾶς ἦρθε·** || κ. ὁ ἀπρόσκλητος, ὁ αἰφνιδίως ἐρχόμενος : **ἀξαφνικὸς κι ἀμύνητος ὁ θεριστὴς ὁ χάρος.**

ἄμηροι 'Ησ. « ὅμηροι ».

ἀμήρυτος-ον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκτυλιχθῇ μέχρι τέλους, μὴ εἰς τέλος, εἰς πέρας ἀγόμενος, ὁ ἀτελείωτος· 'Ησ. « ἄφθαρτος, ἀτελεύτητος, πολύς » : 'Απολλ.Ρ 2,221 **γῆρας ἀμήρυτον εἰς τέλος ἕλκω** (σχόλ. « ἀτέλεστον καὶ διηνεκῶς ἐπιμένον, ἀπέραντον καὶ τέλος μὴ ἔχον »), Φρύν. ἐν ΑΒ « ἀμήρυτοι λόγοι· οἱ ἀνήνυτοι καὶ ἄπαυστοι καὶ μηδὲν πέρας ἔχοντες· μηρύεσθαι γάρ ἐστι τὸ ἔρια κατάγειν ἢ ἐξ ἀτράκτου ἢ τινὸς ἄλλου ».

ἄμης-ητος (ὁ) εἶδος πλακοῦντος ἐξ ἀλεύρου ζυμωμένου μὲ γάλα : 'Αριστφ.Πλ.999 **ἄμητα προσαπέπεμψεν ἡμῖν τουτονί,** σχόλ. « εἶδος πλακοῦντος γαλακτώδους » κ. « τὰ κοινῶς τραχανά »· 2) μτγν. εἶδος μικροῦ κλιβάνου : 'Ορειβ.4,5,2 **ὄπτησις** (ἄρτου) **ἐν τῷ ἄμητι.**

ἄμησις-εως (ἡ) 'Ησ. « θερισμός ».

ἀμητήρ-ῆρος (ὁ) (ἀμάω) θηλ. **ἀμήτειρα,** μτγν. κ. ἀμητρίς (ἡ) ὁ θεριστής : 'Ιλ.Λ 67 **ὥς τ' ἀμητῆρες ὄγμον ἐλαύνωσιν κατ' ἄρουραν,** Θεόκρ.7,29 **ἔν τε νομεῦσι ἔν τ' ἀμητήρεσσι.**

ἀμητήριον (τό) μτγν. ἐργαλεῖον θεριστικόν, τὸ δρέπανον, ἡ γκόσα : Μάξ.Τύρ.2,98.

ἀμητητής (ὁ) μτγν. ὁ θεριστής.

ἀμητικός-ή-όν ὁ πρόσφορος, ὁ χρήσιμος διὰ τὸν θερισμόν : Αἰλ.Ζ.17,37 **ἀμητικὸν δρέπανον.**

ἀμητίσκος (ὁ) ὑποκρ. τοῦ **ἄμης** *πλακούντιον* ἐξ ἀλεύρου μετὰ γάλακτος : Τηλεκλ.1,12.

ἀμήτορας 'Ησ. « κιθαριστάς, Κρῆτες ».

ἄμητος (ὁ) (ἀμάω) τὸ θερίζειν, ὁ θερισμός : 'Ιλ.Τ223 ἄμητος δ' **ὀλίγιστος·** 2) ἡ ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ, τὸ θέρος : 'Ησιόδ.'Εργ.575 **ὥρῃ ἐν ἀμήτου,** 'Ηρ.4, 42 **μένεσκον τὸν ἄμητον ἢ μικρῷ ὀψιαίτερον.**

ἀμητός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ θερισμοῦ συγκομιζόμενος καρπός : "Αρατ.1097 **περιδείδιε ἀμητῷ μὴ αἱ κενεός καὶ ἀχύρινας ἔλθῃ·** || ὁ θεριζόμενος καρπός : ΠΔ Δευτ.24,19 **ἐὰν δὲ ἀμήσῃς ἄμητον,** ΑΠ 11,368 **ἀμητὸς πολύς ἐστιν** (πολλὰ πρέπει νὰ θερισθῶσιν)· || νεώτ. κ. μτφ. **ἀπε-**

κόμισα πλουσίαν ἀμητὸν γνώσεων· 2) νεώτ. **σελήνη ἀμητοῦ,** ἡ πανσέληνος τοῦ Σεπτεμβρίου, συμβαίνουσα ὅταν ἡ σελήνη εὑρίσκεται ἐγγύτατα τοῦ ἐαρινοῦ ἰσημερινοῦ σημείου.

ἀμητρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἔλλειψις μήτρας βλ.λ.: **παῦσις τῶν ἐμμήνων ἕνεκα ἀμητρίας.**

ἀμητρίς-ίδος μτγν. θηλ. τοῦ ἀμητήρ βλ.λ. ἡ θερίστρια : Πολυδ.1,122.

ἄμητρος-ον μσν. κ. νεώτ. ἄνευ μήτρας βλ. λ.

ἀμητύς-ύος (ἡ) ὁ θεριζόμενος καρπός : Ὑμν. Ἰσιδ. 85 **ἀμητὺν δρεπάνοισι τεμεῖν.**

ἀμήτωρ-ορος-ορ κ. νεώτ. δωρ. **ἀμάτωρ** ὁ μὴ ἔχων μητέρα, ὁ ὀρφανὸς μητρὸς πρβλ. ἀπάτωρ : Ἡρ.4,154 **ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι.. ἔγημε ἄλλην γυναῖκα,** Εὐρ.Φοίν.466 **ἀμάτορος Παλλάδος** (ὡς γεννηθείσης οὐχὶ ἐκ μητρός, ἀλλ' ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός)· 2) ἐν τῇ ἐκφορᾷ **μήτηρ ἀμήτωρ** ἡ κακὴ ἢ ἄστοργος μήτηρ : Σοφ. Ἠλ.1154 **μαίνεται δ' ὑφ' ἡδονῆς μήτηρ ἀμήτωρ.**

ἀμηχανάω ἀντὶ **ἀμηχανῶ -έω** βλ.λ., ἀπαντῶν εἰς τοὺς τύπους **ἀμηχανόων** ἐν ΑΠ 9,591 καὶ **ἀμηχανόωσι,** ἐν Ὀππ.Ἀλλ.3,328.

ἀμηχάνευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐπεξεργασίας, μὴ κατεργαστὸς διὰ μηχανῆς· ‖ ὁ μὴ ἢ μήπω τυχὼν ἐπεξεργασίας διὰ μηχανῆς: **τὰ πλεῖστα προϊόντα αὐτῆς ἡ Ἑλλὰς ἐξάγει ἀμηχάνευτα.**

ἀμηχανής-οῦς-ές ποιητ. ἀντὶ **ἀμήχανος** βλ. λ.: Ὁμ. Ὑμν. Ἑρμ.447 **τίς τέχνη ἀμηχανέων μελεθώνων.**

ἀμηχάνητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ δι' οὐδεμιᾶς μηχανῆς ἁλισκόμενος, ὁ δι' οὐδενὸς τρόπου ἐπιτυγχανόμενος· 2) νεώτ. ὁ μὴ τυχὼν ἐπεξεργασίας διὰ μηχανῆς ἢ ὁ μὴ δεκτικὸς τοιαύτης, ἀ. **ἀμηχάνευτος** βλ. λ., συγγ. ἀνεπεξέργαστος.

ἀμηχανία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἰων. -ίη ἀπορία, ἔλλειψις τρόπου πρὸς διέξοδον ἐκ δυσχερειῶν, στενοχωρία : Ὀδ.Ι 295 **ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας, σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες, ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν** ‖ εἰδ. ἡ ἔλλειψις βιοτικῶν μέσων, ἔνδεια : Ἡρ.8,111 **θεοὺς δύο οὐκ ἐκλείπειν σφέων τὴν νῆσον..., Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην,** Ἡσίοδ. Ἔργ.496 **μή σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάρψῃ σὺν πενίῃ,** Ξεν.Οἰκ.1,21 **ἀμηχανίᾳ συνέχονται** (ὑποφέρουσιν ἀπὸ ἔνδειαν)· ‖ νεώτ. δυσχέρεια, ἀμφιβολία, ἐνδοιασμός : **εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ περὶ τοῦ πρακτέου,** - δημ. **βρεθήκαμε σὲ ἀμηχανία ποιὸ δρόμο νὰ πάρωμε.**

ἀμηχανοεργός ὁ ἀνεπιτήδειος πρὸς ἐργασίαν: Ἡσίοδ.Α 198 **ἀμηχανοεργῶν Σατύρων γένος** παρὰ τὸ **οὐτιδανῶν.**

ἀμηχανοποιέομαι κακῶς μηχανῶμαι, ἀνεπιτηδείως ἐπιχειρῶ : Ἱππ.Ἀγμ.30 **αἰσχρὸν μηχανοποιέοντα ἀμηχανοποιέεσθαι.**

ἀμήχανος-ον κ. νεώτ. ἐνεργ. ὁ μὴ γινώσκων τί νὰ κάμῃ, ὁ ἀπορῶν : Ὀδ.Τ 363 **ὤ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος,** Ὑμν.Ἀπόλλ.192 **ζώουσ' ἀφραδέες καὶ ἀμήχανοι,** Ξεν.Ἀν.2,5,21 **ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐχομένων.** ‖ ὁ μὴ μηχανώμενος: Πλάτ.Πολιτ.274 C **ἀμήχανοι καὶ ἄτεχνοι κατὰ τοὺς πρώτους ἦσαν χρόνους** (οἱ ἄνευ βιοτικῶν μέσων ἄνθρωποι)· 2) ὁ οὐδένα πόρον παρέχων, ὁ ἀνωφελής, ἄχρηστος : Ἀριστφ. Βατρ.1429 **μισῶ πολίτην.. πόριμον αὑτῷ, τῇ πόλει δ' ἀμήχανον·** ‖ ὁ προκαλῶν ἀμηχανίαν : Ὀδ. Τ 560 **ὄνειροι ἀμήχανοι** (δυσερμήνευτοι), Ξεν. Ἀν.1,2,21 **ὁδὸς ὀρθία ἰσχυρῶς καὶ ἀμήχανος εἰσελθεῖν στρατεύματι·** 3) παθ. ὁ δι' ὃν δὲν ὑπάρχει μηχανή, μέσον ἐπιτεύξεως, ἀδύνατος, ἀπραγματοποίητος, ἀκατόρθωτος : Ἰλ.Ξ 262 **μ' ἄνωγας ἀμήχανον ἄλλο τελέσσαι,** Σοφ.Ἀντ.175 **ἀμήχανον.. παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν ψυχήν τε καὶ φρόνημα,** Ἡρ.1,48 **ἐπινοήσας τὰ ἦν ἀμήχανον ἐξευρεῖν·** 4) ὁ καθ' οὗ οὐδεμία μηχανή, κραταιός, ἀκαταγώνιστος, ἀπροσμάχητος : Ἰλ.Π 29 **σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ** (ἀπροσμάχητος), Ἡσίοδ.Ἔργ.83 **δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσσεν·** 5) ἐπὶ κακοῦ, μὴ δυνάμενος νὰ ἀποτραπῇ, μέγας, δεινός : Πλάτ.Πρωτ.344 C **τὸν εὐμήχανον ὄντα ποτὲ ἀμήχανος ἂν συμφορὰ καθέλοι** : Σοφ.Ἠλ.138 **ἀμήχανος νόσος·** ‖ τὸ οὐδ. **ἀμήχανα** ὡς οὐσ. ὀλέθρια κακά : Εὐρ.Ἱππ.598 **ἀμήχανα παθεῖν·** ‖ ἐπὶ καλοῦ, ὑπὲρ τὸ δέον μέγας, ὑπερφυής : Ξεν.ΚΠ 7,5,38 **ἀμήχανοι τὸ πλῆθος** (τόσοι ὥστε ἀδύνατον νὰ καταμετρηθῶσι, ἀπιστεύτως πολλοί),Πλάτ. Πολ.9,584 **ἀμήχανοι τὸ μέγεθος** (ἀπιστεύτως μεγάλοι), αὐτ.10,615 **ἀμήχανοι τὸ κάλλος** (ὑπερφυῶς ὡραῖοι)· φρ. **ἀμήχανον ὅσον χρόνον** (ἀπείρως μακρὸν χρόνον).

ἀμηχανῶ-έω κ. νεώτ. διατελῶ ἐν ἀπορίᾳ, δὲν ἠξεύρω τί νὰ κάμω : Αἰσχ.Ἀγ.1177 **τέρμα δ' ἀμηχανῶ** (ἀγνοῶ τὸ τέλος)· ‖ συχνὰ ἕπεται ἐρώτησις : Αἰσχ.Πέρσ.450 **ὥστ' ἀμηχανεῖν ὅποι τράποιντο** (ποίαν διεύθυνσιν νὰ λάβωσιν)· ‖ κ. ἐν διπλῇ ἐρωτ. : Σοφ.Φιλ.337 **πότερον - ἤ·** ‖ ἐν πεζ. σπανιώτ. : Ἡρ.1,35 **οὐδενὸς χρήματος ἀμ-** (οὐδενὸς ἀπορῶ, στεροῦμαι), Θουκ.7,48 **τὰ μὲν ἀπορεῖν, τὰ δ' ἔτι ἀμηχανήσειν·** ‖ εὑρίσκομαι ἐν οἰκονομικῇ στενοχωρίᾳ, δὲν ἐπαρκῶ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου : Ξεν.ΚΠ 2,1,19 **βιοτεύειν ἀμηχανοῦντες** (ἐν ἀπορίᾳ τὸν βίον διάγοντες), νεώτ. **ὁ στρατηγὸς ἀμηχανεῖ περὶ τοῦ πρακτέου.**

ἀμηχάνως ἐπίρρ. ἐν ἀπορίᾳ, ἐν δυσχερεῖ θέσει : Αἰσχ.Χο.407 **ἀμηχάνως ἔχω·** 2) ὑπερφυῶς : Πλάτ.Πολ.527 Ε **ἀμηχάνως ὡς εὖ δόξεις λέγειν,** αὐτ.Φαίδρ.253 D **ἀμηχάνως γε σφόδρα** (ἀπιστεύτως σφόδρα).

ἀμηῷος-ον ὁ ἅμα τῇ ἠοῖ, μὲ τὴν αὐγήν.

ἀμία (ἡ) ||| κ. **ἀμίας** (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἐδώδιμος ἰχθὺς γόμφος, δημ. **γουφάρι** : Ἀρχιππ.20 **ἤσθιε ἀμίας παχείας·** 2) νεώτ. ἰχθὺς ἐκ τῶν **γανοειδῶν** ζῶν εἰς τὰ γλυκέα ὕδατα τῆς Β. Ἀμερικῆς.

ἀμία (2) Ἡσ. « φυλακή ».

ἀμιάνθιον (τὸ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **λειριοειδῶν,** περιλαμβάνον διάφορα φυτὰ βολβώδη, ἰθαγενῆ τῆς Ἀμερικῆς, ὧν τινα καλλωπιστικά.

ἀμίαντο (τὸ) δημ. περιληπτ. τὰ ἐξ ἀμιάντου τεχνητοῦ, ἤτοι ἐκ βάμβακος ἐμβαπτισμένου εἰς εἰδ. χημικὴν διάλυσιν, πλέγματα, τὰ ἐπὶ τῶν θρυαλλίδων εἰς λυχνίας ἀεριόφωτος ἢ οἰνοπνεύματος τιθέμενα, δι' ὧν ἐντείνεται καὶ λευκαίνεται τὸ φῶς : **τρίφτηκε τὸ ἀμίαντο τῆς λάμπας·** 2) εἶδος δέρματος λευκοῦ, χρησιμοποιουμένου διὰ καττύματα ὑποδημάτων.

ἀμιαντοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸ ὀρυκτὸν ἀμίαντος βλ. λ.· ‖ ὀρυκτολ. **ἀμιαντοειδὴς ὀκενίτης** ὀρυκτὸν τῆς τάξεως τῶν **ζεολίθων** συγγενὲς πρὸς τὸν **ὀποφυλλίτην,** εὑρισκόμενον ἐν Γροιλανδίᾳ.

ἀμιαντοξυλίνη (ἡ) νεώτ. ὕλη συμπαγὴς ἐξ ὑπολειμμάτων τοῦ ὑφισταμένου ἐπεξεργασίαν ἀμιάντου βλ.λ, ἀντέχουσα εἰς τὸ πῦρ καὶ δυσηλεκτραγωγός.

ἀμίαντος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ μεμιασμένος, ὁ ἀμόλυντος, ὁ καθαρός, ὁ ἁγνός : Πινδ.ἀπ.106 **ἀμφάος,** Θέογν.447 **ἀμ- ὕδωρ,** ΚΔ Ἑβρ.13,4 **τίμιος ὁ γάμος.. καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος,** νεώτ. **ἀμίαντος ἑλίνη·** ‖ ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου ἡ μόλυνσις δὲν εἶναι θεμιτή, ὁ ἱερός : Αἰσχ.Πέρσ.578 **τᾶς ἀμιάντου** (περὶ τῆς θαλάσσης)· ‖ τὸ οὐδ. **τὸ ἀμίαντον** ὡς οὐσ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀμιάντου, ἡ ἁγνότης· 2) τὸ ἀρσ. **ἀμίαντος** ὡς οὐσ. ὀρυκτὸν πρασινωπὸν ἄφλεκτον, ἐμφανιζόμενον συνήθως διὰ κατεργασίας ὑπὸ μορφὴν ἰνῶν καταλλήλων εἰς ὕφανσιν, παρὰ νεωτέροις **δὲ** καὶ εἰς τὴν χαρτοποιίαν :

Διοσκ.5,156 **λίθος ἀμίαντος** (πυρὶ) **γεννᾶται ἐν Κύπρῳ ὃν ὑφάσματα ποιοῦσιν.**
ἀμιαντωρυχεῖον (τὸ) νεώτ. ὀρυχεῖον ἀμιάντου.
ἀμιάντως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μιάνσεως, ἀμολύντως, κατὰ τρόπον ἀμίαντον βλ.λ.
ἀμίας (ὁ) βλ. **ἀμία.**
ἀμιατινὸς κῶδιξ νεώτ. τὸ ἀρχαιότερον καὶ σπουδαιότερον τῶν χειρογράφων τῆς λατινικῆς μεταφράσεως τῆς Ἱερᾶς Βίβλου, εὑρεθὲν εἰς τὸ ὄρος Ἀμιάτα, χρονολογούμενον ἀπὸ τοῦ 690· ἡ μετάφρασις αὕτη λέγ. ἄ. **Βουλγάτα.**
ἀμιατίτης (ὁ) νεώτ. παραλλαγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ ὀπαλλίου ἐκ τοῦ ὄρους Ἀμιάτα ἐν Τοσκάνῃ.
ἀμιγής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ μὴ μεμιγμένος, ἄμικτος, καθαρός : Ἀριστλ.Η Νικ. **ἀμιγεῖς ἡδοναί,** Πλάτ.Μενεξ.245 ἀμιγεῖς βαρβάρων (οὐχὶ μὲ βαρβάρους μεμιγμένοι), Λουκ.Δὶς Κατ. **ἀμιγῆ ἑτέρων χρωμάτων,** νεώτ. **ἔλαιον ἀμιγές** (ἀπηλλαγμένον ξένων οὐσιῶν,ἀνόθευτον), ἀμιγὴς **συνδυασμός** (περιέχων ὑποφηφίους ὁπαδοὺς τοῦ αὐτοῦ κόμματος).
ἀμιγί ἐπίρρ. μτγν. βλ.λ. **ἀμιγῶς.**
ἀμιγῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μίξεως, καθαρῶς, κατὰ τρόπον ἀμιγῆ βλ. λ. : Ἰάμβλ.Μυστ.10.
ἀμιδάλη (ἡ) νεώτ. σύνθεσις ἀμύλου παραφινούχου καὶ γαλακτικῶν ἐνζύμων, χρήσιμος ἐν τῇ θεραπευτικῇ (**amidal**).
ἀμιδαλογονίδια (τὰ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, προερχόμεναι ἐκ τῶν ἀμιδίων βλ. λ. δι' ἀντικαταστάσεως τοῦ ὀξυγόνου ὑπὸ δύο ἀτόμων ἀλογονικοῦ στοιχείου.
ἀμιδάναι Ἡσ. « κρύφαι ».
ἀμιδῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. ἰσχυραὶ βάσεις, αἱ ὁποῖαι σχηματίζουσι μετ' ὀξέων σταθερὰ ἅλατα, χρησιμοποιούμεναι πρὸς συνθετικὴν παρασκευὴν ἑτερακυκλικῶν ἑνώσεων.
ἀμίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκ. τοῦ ἀμὶς βλ.λ.· 2) νεώτ. χημ. ἐν τῷ πληθ. ἀμίδια ὀργανικαὶ ἑνώσεις λαμβανόμεναι ἐκ τῆς ἀμμωνίας.
ἀμιδόλη (ἡ) νεώτ. φαιόλευκος κρυσταλλικὴ κόνις, ὀλίγον διαλυτὴ ἐν ἀλκοόλῃ, χρησιμοποιουμένη εἰς τὴν φωτογραφικήν.
ἀμιδομελανοπράσινον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίνη χρωστική, εἰς εὐρυτάτην οὖσα χρῆσιν πρὸς βαφὴν ὑφασμάτων.
ἀμιδοναφθομέλαν-ανος (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ τοῦ ἐρίου βάπτουσα ἐν λουτρῷ ὀξικοῦ ὀξέος, χρησιμοποιουμένη πρὸς βαφὴν ὑφασμάτων καὶ πίλων.
ἀμιέρα Ἡσ. « ἀμμώδη, ἔρημα ».
ἀμιερεῖ Ἡσ. « δείξει ».
ἄμιθα Ἡσ. « ἔδεσμα ποτόν καὶ ἄρτυμα ».
ἀμίθεος δωρ. ἀντὶ **ἡμίθεος** βλ.λ.
ἀμίθεος Ἡσ. « μωλῶν ».
ἀμιθρός (ὁ) ἀντὶ **ἀριθμὸς** βλ. λ. : Σιμων.125.
ἀμιθρέ-έω ἀντὶ **ἀριθμῶ** βλ.λ. : Φοῖνιξ ἐν Ἀθην. 12,530 καινολόγος δέ τις ποιητὴς **μεταθεὶς ἀμιθρεῖν λέγει τὸ ἀριθμεῖν.**
ἀμικία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδροπῶν,** περιλαμβάνον πόας καὶ **θάμνους** ἰθαγενεῖς τῶν Ἄνδεων.
ἀμικόνηστος Ἡσ. « ἄρτος, Ταραντῖνοι ».
ἄμικτα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἄμιχτα** κ. **ἄσμιχτα** κ. **ἄσμιγα** κ. **ἀνέσμιχτα** κ. **ἀνέσμιγα** ἀμίκτως βλ. λ.
ἀμικτήσας Ἡσ. « αἰτήσας, χωριαάμενος ».
ἀμικτομίσινον τὸ φυτὸν ἄγνος βλ.λ., ἡ λυγαριά.
ἄμικτος (-η)-ο(ν) κ. **ἄμεικτος** κ. νεώτ., δημ. κ. **ἄμιχτος** κ. **ἄσμιχτος, ἄσμιγος, ἀνέσμιγος** ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μιχθῇ μετ' ἄλλου βλ.λ. : Ἐμπ.35 **πολλὰ ἄμικτ' ἕστηκε,** Πλάτ.Σοφ.251 D **ἄμικτα ὄντα καὶ ἀδύνατον μεταλαμβάνειν ἀλλήλων·** || ὁ μὴ ὢν μετ' ἄλλου τινὸς μεμιγμένος : Πλαύτ. 296 B **ἀμ- ἔλαιον·** 2) μτφ. ὁ μὴ πρὸς ἄλλον προσαρμοστός, ὁ ἀσύναπτος, ὁ ἀσυμβίβαστος : Θουκ. 1,77,6 **ἄμικτα τὰ καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς νόμιμα τοῖς ἄλλοις ἔχετε·** 3) ἀμιγής, καθαρός : Πλάτ.Πολ. 310 D **πέφυκεν ἀνδρεία . . ἄμικτος γεννωμένη ἀκμάζειν ῥώμῃ·** 4) ἐπὶ προσώπων, ὁ μὴ μετ' ἄλλων ἐπικοινωνῶν, ἀκοινώνητος, ἀπροσπέλαστος, ἀγροῖκος : Σοφ.Τρ.1095 **διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν θηρῶν** (περὶ τῶν Κενταύρων), Εὐρ.ἀπ.425 **φίλοις ἄμικτός ἐστι καὶ πάσῃ πόλει·** || κατ' ἐπέκτ., ἀφιλόξενος : Εὐρ.ΙΤ 402 **ἄμικτας αἶα** (ἀφιλόξενος γῆ)· 5) Πλάτ.Πολ.276 A **ἄμικτα** (τὰ μὴ συνερχόμενα πρὸς συνουσίαν).
ἀμίκτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. **ἀμείκτως** ἄνευ μίξεως κατὰ τρόπον ἄμικτον βλ. λ.
ἀμίλητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ὁμιλίας, **σιωπηλῶς,** ἐν σιγῇ.
ἀμίλητος-η-ο δημ. ποὺ **δὲν** ὁμιλεῖ πολύ, ὀλιγόλαγος, σιγηλός : **ἀμίλητος ἄνθρωπος,** (συνήθ. ἐπὶ πονηροῦ) **ἀμίλητος σὰν φάρι,** - Ζερβ.Τρ.Κ. Κ.34 **ἀνέγνωροι ἂς περάσουμε κι ἀμίλητοι ἂς διαβοῦμε·** || ὑπερήφανος, δυσκολοπλησίαστος, ἀκατάδεκτος· || ὁ εἰς ὃν δὲν ἐγένετο σύστασις ἢ παράκλησις ὑπὲρ ἄλλου τινός, ποὺ **δὲν** ἐμιλήθηκε· ἀντίθ. **μιλημένος : μόνον ὁ πρόεδρος τοῦ συμβουλίου εἶναι ἀμίλητος·** || **ἀμίλητο νερὰ** (τὸ χρησιμοποιούμενον διὰ τὸν Κλήδονα, διότι ὁ λαμβάνων αὐτὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἢ τοῦ φρέατος πρέπει νὰ μὴ προφέρῃ οὐδεμίαν λέξιν, μέχρις ὅτου κομίσῃ αὐτὸ εἰς τὸν οἶκον).
ἅμιλλα-ης (ἡ) κ.νεώτ. ἀγὼν περὶ ὑπεροχῆς, προσπάθεια μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων πρὸς ὑπερτέρησιν, διαγωνισμός : Ἰβυκ.2 **ἵππος ἀεθλοφόρος ἐς ἅμιλλαν ἔβα,** Ἡρ.7,196, **ἐν Θεσσαλίῃ ἅμιλλαν ποιησάμενος ἵππων,** Δημ.490,1 **τὴν δὲ τῶν δήμων ἐλευθερίαν ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἅμιλλα . . φυλάττει·** || γεν. ζῆλος ἀμοιβαῖος, ἀγών, προσπάθεια, συναγωνισμός : Αἰσχ.Πρ.129 **ἅδε τάξις πτερύγων θοαῖς ἀμίλλαις προσέβα τόνδε πύργον** (ἐν τῇ πτήσει), Ἀριστφ.Ἱππ.566 **μειρακίων θ' ἅμιλλα λαμπρυνομένων ἐν ἅρμασιν,** Θουκ.8,6 **πολλὴ ἅμιλλα ἐγίγνετο τῶν ἐν τῇ Λακεδαίμονι·** φρ. **ἅμιλλαν ποιεῖσθαι** ἁμιλλᾶσθαι, διαγωνίζεσθαι : Θουκ.6,32,2 **ἐπὶ κέρως ἐκπλεύσαντες ἅμιλλαν ἤδη μέχρι Αἰγίνης ἐποιοῦντο,** - νεώτ. **ἡ ἅμιλλα φέρει τὴν πρόοδον,** - **εὐγενὴς ἅμιλλα.**
ἀμίλλημα-ατος (τὸ) ὁ μεταξὺ προσκεκλημένων ἐν ἑορτῇ γάμου παιγνιώδης ἀγών, οἷον ὀρχήσεως, ᾄσματος κττ., συνήθ. ἐν πληθ.· || κατ' εὐφημ. ἡ γενετήσιος μῖξις : Σοφ.Ἠλ.494 **ἄλεκτρα ἄνυμφα μιαιφόνων γάμων ἁμιλλήματα** (συνουσίαι), Ἐπιγρ. **καθ' ἁμιλλάματα πρᾶτας.**
ἁμιλλητήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ποιούμενος ἅμιλλαν βλ.λ., ἁμιλλώμενος : Σοφ.Ἀντ.1065 **μὴ πολλοὺς ἔτι τρόχους ἁμιλλητῆρας ἡλίου τελῶν** (τροχοὺς ἐναμίλλως σπεύδοντας).
ἁμιλλητήριον (τὸ) Σουΐδ.«τόπος ἐν ᾧ ἁμιλλῶνται».
ἁμιλλητήριος-ον θηλ. κ. **ἁμιλλητηρία** μτγν. κ. νεώτ. ἀγωνιστικός, ὁ πρὸς ἅμιλλαν βλ.λ. ἐπιρρεπής : Πολυδ.1,18 **ἁμιλλητήριος ἵππος** (διαγωνιζόμενος ἐν τῷ τρέχειν)· 2) ὁ φιλόνικος, ὁ ἐριστικός· Ἡσ. « **ἁμιλλητήριος** ὁ ἐρίζων πολὺ », Φώτ. « **ἁμιλλητηρίους λόγους·** τοὺς ἐναγωνίους ».
ἁμιλλητής (ὁ) γλωσσ. ὁ ἅμιλλαν βλ.λ. ποιούμενος.
ἁμιλλητικός-ή-όν ὁ τῆς ἁμίλλης, ὁ ἁμιλλώμενος, ὁ διαγωνιζόμενος ἢ ὁ πρὸς ἅμιλλαν ἐπιρρεπής : Δαμασκ. **ἁμιλλητικὸς πρὸς τοὺς ὑπερέχοντας·** || τὸ οὐδ. ἁμιλλητικὸν ὡς οὐσ. ἐν τῇ αὐτῇ χρήσει : Πλάτ.Σοφ.225 A **τὸ μὲν ἁμιλλητικὸν αὐτῆς** (τῆς ἀγωνιστικῆς) **τιθέντας, τὸ δὲ μαχητικόν.**
ἄμιλλος (ὁ) ἀντὶ **ἅμιλλα** : Δωρόθ. παρὰ Φώτ.
ἀμιλλότεροι Ἡσ. « ἐπὶ πλέον ἐρίζοντες ».
ἀμίλλυκα Ἡσ. « δρέπανον Ἠλεῖοι ».

ἀμιλλῶ-άω ἐνεργ. τοῦ ἀμιλλῶμαι βλ. 4).

ἀμιλλῶμαι-άομαι μέλλ. ἀμιλλήσομαι, ἀόρ. **ἡμιλλήθην, μτγν. ἡμιλλησάμην** ἀγωνίζομαι, διαγωνίζομαι πρός τινα : Πλάτ.Πολ.328 A **λαμπάδια ἔχοντες διαδώσουσιν ἀλλήλοις ἀμιλλόμενοι τοῖς ἵπποις** (ἐν ἁμίλλῃ πρὸς τοὺς ἵππους)· ‖ μετὰ προσδιορισμοῦ τοῦ δι' ὃ τις ἀμιλλᾶται : Πίνδ.Ν 10,58 ἀμ- **περὶ ἄθλων κορυφαῖς**, Πλάτ.Πολ.349 C **ὁ ἄδικος πλεονεκτήσει καὶ ἀμιλλήσεται ὡς ἁπάντων πλεῖστον αὐτὸς λάβῃ**· ‖ μετὰ συστοίχου ἀντικειμένου : Πλάτ.Νόμ.833 A **ἀμιλλῶμαι στάδιον**· ‖ παθ. Θουκ.6,31,3 **τὸ δὲ πεζὸν .. μεγάλῃ σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους ἀμιλληθέν**, Εὐρ. ἀπ.812,2 **πόλλ' ἀμιλληθέντα** (καταστάντα ὑποκείμενα ἁμίλλης)· 2) γεν. σπεύδω, ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου διά τι : Ἡρ.4,71 **χοῦσι πάντες χῶμα ἀμιλλώμενοι καὶ προθυμεόμενοι ὡς μέγιστον ποιῆσαι**, Πλάτ.Πολ.490 A **πεφυκὼς .. ἀμιλλᾶσθαι ὅ γε ὄντως φιλομαθής**, Ξεν.'Αν.3,4,44 **εὐθὺς καὶ αὐτοὶ ὥρμησαν ἀμιλλᾶσθαι ἐπὶ τὸ ἄκρον**· 3) νεώτ. **εἶμαι** ἰσάξιος ἢ περίπου ἰσάξιος πρός τι : **τὰ ἑλληνικὰ βιομηχανικὰ προϊόντα ἀμιλλῶνται πρὸς τὰ εὐρωπαϊκά**, - **ἡ ὡραιότης τῆς κόρης αὐτῆς ἀμιλλᾶται μὲ τὴν εὐφυΐαν της**· 4) ἐνεργ. ἀμιλλῶ παρ' Ἡσ. « **ἀμιλλᾶν**· ἐρίζειν, καὶ εἰς τάχος γράφειν ».

ἀμίλτωτος-ον Πάπ. ὁ μὴ λαβὼν ἐπίχρισιν διὰ μίλτου βλ.λ. : **ἀμίλτωτος λύχνος**.

ἀμίμητα ἐπίρρ. δημ. ἀμιμήτως βλ. λ.

ἀμιμητόβιος-ον μτγν. οὗ τὸν βίον δὲν δύναταί τις νὰ μιμηθῇ : Πλούτ.'Αντ.28.

ἀμίμητος (-η)-ο(ν) μτγν. μον. νεώτ. κ. δημ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μιμηθῇ, ἀνυπέρβλητος : Πλούτ.13 **τῶν ἔργων ὑπερηφάνων μὲν μεγέθει, μορφῇ δ' ἀμιμήτων καὶ χάριτι**, νεώτ. **ἀμίμητος τεχνίτης**, δημ. **ἀμίμητο βάζο**, - **σὲ γεροντικοὺς ρόλους εἶναι ἀμίμητος** (ἄφθαστος)· 2) ὃν δὲν ἐμιμήθη τις· ‖ νεώτ. κ. ὁ μὴ ἄξιος μιμήσεως, ὃν δὲν πρέπει νὰ μιμῆται τις : Μηνιάτ.Λόγ.**ἀμίμητοι νὰ εἶναι δι' ἡμᾶς αἱ εἰδωλολατρικαὶ συνήθειαι**.

ἀμιμήτως ἐπίρρ. χωρὶς μίμησιν· ‖ κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον μιμήσεως.

ἀμιμία (ἡ) νεώτ. ἀδυναμία πρὸς μίμησιν· ‖ κ. ἡ ἀπώλεια τῆς ἱκανότητος τοῦ ἀπομιμεῖσθαι τὴν ἔκφρασιν ἢ γενικῶς τὰς οἱασδήποτε ἐκφραστικὰς κινήσεις ἄλλου ἀτόμου.

ἀμιμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων ἀμιμίαν βλ. λ.

ἀμῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. ἀζωτοῦχοι ὀργανικαὶ ἑνώσεις παραγόμεναι ἐκ τῆς ἀμμωνίας· ἐκ τούτων αἱ ἀρωματικαὶ εἶναι χρήσιμοι εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν τεχνητῶν ἀρωμάτων.

ἀμιναίας ἢ ἀμιναῖος οἶνος μτγν. οἶνος τῆς Ἰταλίας : Διοσκ.5,19 **ἀμιναῖον προκρίνουσι**· Ἡσ. « **ἀμιναῖον**· δι' ἑνὸς τὸν οἶνον λέγει ».

ἀμιναῖος μτγν. ἀμιναίας βλ. λ.

ἀμινακετάλη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις ἐμφανιζομένη ὡς ἄχρουν ἔλαιον.

ἀμινακετόνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀμινωμένη ἀκετόνη, ἔχουσα ἰσχυρὰς ἀναγωγικὰς ἰδιότητας.

ἀμιναλκοόλαι (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, περιέχουσαι ἐν τῷ μορίῳ αὐτῶν συνάμα ἀμινικὴν καὶ ἀλκοολικὴν ὁμάδα· παράγωγα τούτων εἶναι χρήσιμα ἐν τῇ θεραπευτικῇ ὡς ἀναισθητικὰ καὶ λυαίποναφάρμακα.

ἀμίνεα νεώτ. παλαιοζωικὸν γένος τῶν θαλασσοβίων **γαστεροπόδων**, ἔχον λεῖον ᾠοειδὲς ἢ σφαιρικὸν κέλυφος, ὑφιστάμενον δὲ καὶ σήμερον (Haminea Leach.).

ἀμινοαζωενώσεις (αἱ) νεώτ. χημ. ἀμινικὰ παράγωγα τῶν ἀζωενώσεων, κρυσταλλικὰ ἔγχρωμα σώματα, δυσδιάλυτα ἐν ὕδατι, ἔχοντα τὴν ἰδιότητα νὰ βάπτωσιν ἶνας.

ἀμινοανθρακινόναι (αἱ) νεώτ. χημ. ἑνώσεις λαμβανόμεναι καὶ ἄλλως ἢ καὶ δι' ἀναγωγῆς τῶν νιτρωμένων ἀνθρακινονῶν· διάφορα παράγωγα τούτων χρησιμοποιοῦνται ὡς χρώματα.

ἀμινοβενζαλδεΰδαι (αἱ) νεώτ. χημ. ἀμινικὰ παράγωγα τῶν ἀρωματικῶν ἀλδεϋδῶν, ὧν τινα χρησιμοποιοῦνται εὐρύτατα ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ὡς πρῶται ὗλαι κατὰ τὴν παρασκευὴν χρωμάτων.

ἀμινόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ὑγρὸν δύσοσμον, ἄχρουν, ἐλαφρῶς θολόν, χρήσιμον ὡς ἀντισηπτικὸν καὶ ἀπολυμαντικόν.

ἀμινομελανοπράσινον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίνη ἀζωχρωστικὴ βάπτουσα τὸ ἔριον πράσινον.

ἀμινοναφθόλαι (αἱ) νεώτ χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, ἀνήκουσαι εἰς τὰ παράγωγα τοῦ **ναφθαλινίου** (ναφθαλίνης).

ἀμινοξαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κατάστασις παρουσίας ἀμινοξέων ἐν τῷ αἵματι, προκαλουμένη κυρίως ἐκ νόσων τοῦ ἥπατος.

ἀμινοξέα (τὰ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, περιέχουσαι ἐν τῷ μορίῳ αὐτῶν συνάμα ἀμινικὴν καὶ καρβοξυλικὴν ὁμάδα· ἄχροα κρυσταλλικὰ σώματα, ὧν τὰ πλεῖστα εὐδιάλυτα εἰς τὸ ὕδωρ.

ἀμινοφαινόλαι (αἱ) νεώτ. χημ. ὀργανικαὶ ἑνώσεις, ἤτοι σώματα κρυσταλλικὰ εὐκόλως ὀξειδούμενα ἐν τῷ ὑγρῷ ἀέρι, χρήσιμα ὡς ἀναγωγεῖς ἐν τῇ φωτογραφικῇ.

ἀμιξία (ἡ) κ. **ἀμειξία** ἐπὶ προσώπων, ἡ μὴ ἐπικοινωνία, ἡ μὴ ἐπιμιξία : Θουκ.1,3,4 **οὐδὲν δι' ἀσθένειαν καὶ ἀμιξίαν ἀλλήλων ἀθρόοι ἔπραξαν**· ‖ ἔλλειψις, ἀπουσία : Ἡρ.2,136 **ἀμιξίη χρημάτων** (ἡ ἔλλειψις χρηματικῶν συναλλαγῶν)· 2) ἡ μὴ ἀναστροφὴ μετ' ἄλλων ἀνθρώπων, τὸ ἀκοινώνητον : Λουκ.Τίμ.42 **ἀμιξία πρὸς ἅπαντας**· 3) ἡ ἀποχὴ ἀπὸ σαρκικῆς μίξεως, ἡ παραμέλησις τῆς συνουσίας, τὸ ἀναφρόδιτον.

ἄμιξος-ον Πάπ. ἄμικτος βλ.λ.

ἀμιοειδῆ (τὰ) νεώτ. παλαιοζωολ. ὑπόταξις γανοειδῶν ἰχθύων, ὧν ἓν εἶδος ὑφίσταται καὶ σήμερον.

ἄμιον (τὸ) ΕΜ « σκύφος ἀργυροῦν ».

ἀμίουρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογενείας τῶν **σιλουριδῶν**· ἰχθὺς λίαν ἀδηφάγος ζῶν εἰς ποταμοὺς καὶ λίμνας τῆς Εὐρώπης.

ἀμίοφις (ἡ) νεώτ. παλαιοζωικὸν γένος ἰχθύων **γανοειδῶν**, ἐχόντων λίαν εὐμήκη **κεφαλήν**.

ἄμιππος-ον ὁ ἅμα τῷ ἵππῳ τρέχων, ὁ ταχὺς ὡς ἵππος : Σοφ.'Αντ.985 **τράφη θυέλλαισιν ἐν πατρῴαις Βορέας ἅμιππος** (σχόλ. « ταχεῖα, ἴσον ἵππῳ δυναμένη τρέχειν »)· 2) **ἅμιπποι (οἱ)** πεζοὶ στρατιῶται, τασσόμενοι μεταξὺ τῶν ἱππέων : Θουκ. 5,57,2 **ξυνελέγοντο .. ἱππῆς πεντακόσιοι καὶ ἅμιπποι ἴσοι**, Ἁρποκρ. « ἅμα τοῖς ἱππεῦσι τεταγμένοι »)· 3) Ἡσ. « δύο ἵπποι συνεζευγμένοι ».

ἀμιράλις (ὁ) μον. κ. **ἀμιράλιος** ἀρχηγὸς τοῦ στόλου, ναύαρχος : Γεώργ.Παχυμ. (παρὰ Δουκαγγ. ἐν λ.) **ἔξαρχον τὸν κατ' αὐτὸν καταστήσας νεῶν, ὃν ἀμιράλιν ἡ ἐκείνων διάλεκτος ἐξυμνεῖ**.

ἀμιρᾶς (ὁ) μον. στρατηγός : Δουκάγγ. (ἐν λ.) **ὁ στρατηγὸς ὁ παρ' αὐτοῖς (τοῖς Ἄραψι) ὁ καὶ ἀμιρᾶς ὀνομαζόμενος**· ‖ διοικητής, σατράπης : **ἀμιρᾶς Αἰγύπτου**, - **Περσίδος**.

ἀμὶς-ίδος (ἡ) οὐροδοχεῖον, δημ. κατουροκάνατο: Ἀριστφ.Σφ.935 **ἀμίδα μοι δότω**, Πλούτ.12 F παροιμ. **σιτία εἰς ἀμίδα μὴ ἐμβάλλειν**, Λουκ.Μισθ. Συν.4 **ἐς τὴν ἀμίδα ἐνουρεῖν**.

ἀμίσαλλος ΕΜ « ὁ δυσάρεστος, ὅτι ἄλλῳ οὐ μίσγεται, κατ' ἔνδειαν τοῦ γ ἀντὶ ἀμίσγαλλος ».

ἀμίσαρος Ἡσ. « ἀκόρεστος ».

ἀμισγής-έος μτγν. ἀντὶ ἀμιγής : βλ. λ. : Νίκ. 'Αλ.195 **ἀμισγέος οἴνου**.

ἀμισής-οῦς-ές ὁ μὴ μισητός, ὁ μὴ ἐπαχθής : Ξεν.'Ιππ.8,9 **ἀμισέστερα γὰρ τῷ ἵππῳ καὶ ταῦτα**

τοῦ ἀεὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις τὰς ἱππασίας ποιεῖσθαι (ἧττον ὀχληρὰ εἰς τὸν ἵππον).
ἀμίσητα ἐπίρρ. δημ. ἀμισήτως βλ.λ.
ἀμίσητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μισηθεὶς ἢ ὁ μὴ μισούμενος, ὁ καθ' οὗ δὲν αἰσθάνονται οἱ ἄλλοι μῖσος βλ. λ.· 2) κ. ὁ μὴ προκαλῶν μῖσος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ μισήσῃ : **κι ἀπὸ τὸ φτόνο ἀμίσητη εἶναι ἡ καλωσύνη.**
ἀμισήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ μίσους βλ.λ.
ἀμισθί κ. νεώτ. **-εί** ἄνευ μισθοῦ, ἄνευ ἀμοιβῆς, δωρεάν : Δημ.731,19 **ἀμισθὶ ταῦτα ποιήσομεν,** Πλούτ.'Αριστ.3 **χρημάτων καὶ δόξης προῖκα καὶ ἀμισθὶ πολιτευόμενον** (χωρὶς ἀνταμοιβὴν χρημάτων), νεώτ. **ὑπηρετεῖ ἀμισθὶ ὡς δόκιμος.**
ἀμισθία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ νὰ μὴ λαμβάνῃ τις μισθόν, ἡ ἔλλειψις μισθοῦ : 'Ολυμπ. εἰς 'Αλκ.140 **πρῶτος Πλάτων ἐπετήδευσε ἀμισθίαν.**
ἀμισθίως μσν. ἀντὶ **ἀμισθί** βλ.λ. : Τζέτζ.'Ιστ.11,48.
ἀμισθοδότητα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς δόσιν μισθοῦ.
ἀμισθοδότητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς ὃν δὲν χορηγεῖται ἢ δὲν ἐχορηγήθη μισθός : **προσλαμβάνονται νέοι πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τέχνης, ἐπὶ τρίμηνον ἀμισθοδότητοι.**
ἀμισθολόγητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ καταταχθεὶς ἐν τῇ μισθολογικῇ κλίμακι. 'Επίρρ. ἀμισθολογήτως κ. δημ. **-όγητα.**
ἄμισθος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. δημ. κ. **ἄμιστος** ὁ ἄνευ μισθοῦ, ὁ δι' ὃν δὲν πληρώνεται μισθός, ὁ δωρεὰν γινόμενος : Αἰσχ.'Αγ.978 **ἀμ- ακιδός**, αὐτ. Χο.733 **λύπη δ' ἄμισθός ἐστί σοι ξυνέμπορος,** Δημ.49,13 **ἄμισθον στράτευμα** (στρατιῶται ἄνευ μισθοῦ), νεώτ. **ἄμισθος ὑπάλληλος** (μὴ λαμβάνων μισθόν)· δημ. **τὴν ἔχουν ψυχοκόρη ἄμιστη·** 2) ἐνεργ. ὁ μὴ παρέχων μισθόν, ὁ μὴ πληρώνων : Λουκ.'Εταιρ.Δ 12,1 **ἄμισθόν σε ἐδεξάμην** (χωρὶς νὰ μοῦ πληρώσῃς τίποτε).
ἀμίσθως ἐπίρρ. νεώτ. ἀμισθὶ βλ.λ.
ἀμίσθωτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀποφέρων μισθόν, εἰσόδημα : Δημ.865,20 **ἀμίσθωτον τὸν οἶκον ἐποίουν, ἵν' αὐτοὶ τὰ χρήματα καρποῖντο** (παρίστων τὸν οἶκον ὡς μὴ ἀποφέροντα εἰσόδημα)· 2) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μισθωθείς, ὁ μὴ ἐνοικιασθείς : **ἀμίσθωτος ἀγρός,** δημ. **ἔχω ἀκόμη ἀμίσθωτο τὸ σπίτι μου.**
ἀμισία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις μίσους, ἔχθρας : Κλήμ. 'Αλ.Στρωμ.2,474 **ἀμισίαν ἔχει.**
ἀμισοπόνηρος-ον μτγν. γεν. ὁ μὴ μισῶν.
ἄμιστα ἐπίρρ. δημ. ἀμισθὶ βλ. λ.
ἀμιστύλλευτος-ον μτγν. ὁ **ἀμίστυλλος** βλ.λ
ἀμίστυλλος-ον ὁ μὴ κατατετμημένος· ΕΜ « ἀμίστυλλον ταῦρον· σημαίνει δὲ τὸν μὴ κεκομμένον, τὸν **ἀδιάκοπον** ».
ἄμισχος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων μίσχον : Θεόφρ.ΙΦ 1,10,7· νεώτ. **ἄμισχον φύλλον.**
ἀμισῶς ἐπίρ. μτγν. ἄνευ μίσους, οὐχὶ μισητῶς.
ἀμίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζωικὸν **γένος** κεφαλοπόδων ζῆσαν κατὰ τὴν κρητιδικὴν περίοδον· ἔχει ὄστρακον ἐν σχήματι μακροῦ σωλῆνος.
ἄμιτρος-ον μτγν. ἐπὶ κορασίων, ἡ μὴ φέρουσα ζώνην (μίτραν)· 2) ἡ μὴ ἐν ὥρᾳ γάμου : Καλλ.3,14 **παῖδας ἀμίτρους·** (σχόλ. « ἀζώστους, μὴ διαπεπαρθενευμένους »).
ἀμιτροχίτωνες (οἱ) οἱ φοροῦντες χιτῶνας ἄνευ μίτρας, ἄνευ ζώνης : 'Ιλ.Π 419 **ἀμιτροχίτωνας ἑταίρους,** ('Απολλ. « ἀζώστους », σχόλ. « χιτῶνας μὲν ἔχοντας τὰς δὲ μίτρας μὴ ἐζωσμένους »), 'Ησ. « ἀζώστους ἔχοντες τοὺς χιτῶνας ».
ἀμίτρωτος-ον μτγν. μὴ φέρων μίτραν, ζώνην.
ἀμιτωσία (ἡ) νεώτ. φυσιολ. ἄμεσος διαίρεσις ἢ πολλαπλασιασμὸς τοῦ **κυττάρου,** καθ' ἣν ἓν κύτταρον διαιρεῖται **εἰς δύο διὰ** διχασμοῦ τοῦ πυρῆνος καὶ τοῦ πρωτοπλάσματος αὐτοῦ.
ἀμιχθαλόεις-εσσα-εν ἡ ἁλίμενος ἢ κατὰ ᾱ.ἑρμ. ἡ ὀμιχλώδης : 'Ιλ.Ω 753 **Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν,** 'Απολλ.Σοφ. (« ἀπροσόρμιστον ἐκ θαλάσσης, ἢ οὗ δυνατὸν ἐκ τῆς ἁλὸς ἐπιμίσγεσθαι· δυσόρμιστος γάρ· ἔνιοι δὲ τὴν ὀμιχλώδη »).
ἀμλιτίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν εἰς κρυστάλλους μελιτοκιτρίνους λάμψεως συνήθως ὑελοειδοῦς, ἀπαντῶν εἰς πολλὰς χώρας.
ἅμμα-ατος (τὸ) (ἅπτω) τὸ συνημμένον, δεσμός, κόμβος : 'Ηρ.4,98 **ἀπάψας ἅμματα ἑξήκοντα ἐν ἱμάντι,** Πλάτ.Τίμ.76 **ἅμμ- συνάγειν·** || βρόχος, **θηλειά :** Εὐρ.'Ιππ.781 **τόδ' ἅμμα λύσομεν δέρης·** || ταινία, σχοινίον, δι' οὗ σχηματίζεται δεσμός, κόμβος : Εὐρ. Βάκχ.696 **ἁμμάτων σύνδεσμ' ἐλέλυτο·** || ἡ ζώνη : ΑΠ 7,164 **ἅμμα παρθενίας·** || ὁ κάλυξ : 'Οππ.Κυν. 1,123 **ἄνθεσιν ἅμματα λύειν** (ἀνοίγειν τοὺς κάλυκας)· 2) κρίκος ἀλύσεως : Θεμίστ.2,32D· 3) **ἐν** τῷ πληθ. παλαιστικὴ λαβή, καθ' **ἣν** ὁ εἷς **τῶν** ἀντιπάλων περιέβαλλε τὸν ἕτερον **δι'** ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων κατὰ τὴν ὀσφύν· **δημ.** πάρσιμα ἀπὸ τὴ μέση : Πλούτ.'Αλκ.2 **ἀναγαγὼν πρὸς τὸ στόμα τὰ ἅμματα τοῦ πιεζοῦντος·** 4) ἡ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς συνηγμένη καὶ **δεδεμένη** γυναικεία κόμη, δημ. **κότσος·** 5) κ. **ἅμμα** μτγν. μονὰς μήκους 40 ἀρχ. πήχεων, ἤτοι 21 περίπου σημερινῶν μέτρων : 'Ηρων Μέτρ.313· 6) νεώτ. ναυτ. τμῆμα τῆς ἀλύσεως τῆς ἀγκύρας ἀποτελούμενον ἐκ σειρᾶς κρίκων· δημ. κλειδί.
ἄμμα (ἡ) ἡ τροφός, ἡ ἀμμάς, ἢ ἀ. ἀμμὰ βλ. λ.2) ἢ ἅμμα βλ.λ.5).
ἀμμά (ἡ) κ. **ἀμμάς** ἡ τροφός· ΕΜ « ἡ τροφὸς καὶ ἡ μήτηρ κατὰ ὑποκόρισμα· καὶ ἡ 'Ρέα δὲ λέγεται καὶ **ἀμμάς·** λέγεται καὶ **ἀμμία** », 'Ησ. « **ἀμμάς·** ἡ τροφός· καὶ ἡ μήτηρ· καὶ ἡ 'Ρέα· καὶ ἡ Δημήτηρ », Φώτ. « — καὶ 'Αρτέμιδος τροφός » : 'Επιγρ. **Μηνόδοτος ἠλευθέρωσεν τὴν ἰδίαν ἀμμὰν Ζωσίμην,** Πάπ. **Σωτηρία καὶ ἀμμὰς αὐτῆς·** 2) μσν. ἐκκλ. **ἀμμάς** μονάστρια, ἡ ἡγουμένη.
ἀμμαλής 'Ησ. « ἀνοστία ».
ἀμμαμηθάδης 'Ησ. « ἥδυσμά τι σκευαστὸν διὰ κρεῶν εἰς μικρὰ κεκομμένων ».
ἀμμανία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **λυθριδῶν** περιλαμβάνον φυτὰ ὑδρόβια τῶν θερμῶν χωρῶν.
ἀμμαντλία (ἡ) νεώτ. ἀντλία, χρήσιμος εἰς γεωτρήσεις ἐδαφῶν ὑδροφόρων ἢ ἀμμωδῶν.
ἀμμάξαι 'Ησ. « αἰωρῆσαι καὶ κρεμάσαι, ἢ ἀποπῆξαι ».
ἀμμάς-άδος (ἡ) ἀμμά βλ. λ.
ἀμμάτιγος-η-ο δημ. ἀμάτιστος βλ. λ.
ἀμματίζω μτγν. περιδένω δι' ἀμμάτων ἤτοι διὰ δεσμῶν, **δένω** μὲ κόμβον ἢ κόμβους· 'Ησ. « **ἀμματίζει** περικλείει, δεσμεύει ».
ἀμμάτιον (τὸ) μτγν. μικρὸν ἅμμα βλ.λ. : Γαλ.14,794.
ἀμματισμός (ὁ) μτγν. ἐπίδεσις δι' ἅμματος, τὸ δένειν δι' ἐπιδέσμου.
ἀμμάτιστος-η-ο δημ. ἀμάτιστος βλ. λ.
ἀμματίχειρον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομον κολεόπτερον τοῦ **ἀθροίσματος** τῶν **μακροκέρων** τῆς οἰκογενείας τῶν **κεραμβυκιδῶν,** τοῦ ὁποίου αἱ κάμπαι κατατρώγουσι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κορμοῦ δένδρων, ἰδίως τῶν δρυῶν (hammaticherum).
ἀμματόκερας-ατος (τὸ) νεώτ. παλαιοζῳολ. γένος **ἀμμωνιταειδῶν κεφαλοπόδων** ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **αἰγακερατιδῶν,** ἔχον ὄστρακον **εὐρυόμφαλον·** ἔζησε κατὰ τὸν μεσοζωικὸν αἰῶνα ἐν τῇ Εὐρώπῃ καὶ τῇ Νοτίῳ 'Αμερικῇ.
ἀμματόκερον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος **διαφόρων** ἐντόμων **ὑμενοπτέρων,** τῆς οἰκογενείας τῶν **κανθάρων,** περιλαμβάνον ἐλάχιστα εἴδη ἰθαγενῆ τῆς Βορείου 'Αμερικῆς.
ἀμμένω ποιητ. ἀντὶ **ἀναμένω.**

ἀμμέσον (ὀρθότ. **ἄμ μέσον**), ἀντὶ **ἀνὰ μέσον.**

ἀμμή μσν. κ. δημ δ γρ. τοῦ ἀμή βλ. λ. μόριον διηγηματικὸν κ. ἐνοντιωματικόν, συνήθως προτασσόμενον **ἐν τῇ φρ.** : Συναξ.'Αγ.Δημ. ἀμμὴ **ὁ κατάρατος Διοκλητιανός.**

ἄμμε κ. **ἄμι -εως** κ. **-ιος** μτγν. κ. νεώτ. εἶδος τοῦ φυτοῦ κύμινον, φυτὸν ἐτήσιον ἰθαγενὲς τῆς βορείου 'Αφρικῆς (**carum copticum**): Διοσκ.3,62 **ἔνιοι αἰθιοπικόν** (κύμινον), **οἱ δὲ βασιλικὸν κύμινον καλοῦσι,** Γαλ.II,824 **πόα ἣν ἄμιν καλοῦσι·** 2) νεώτ. βοταν. **ἄμμι** γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν σκιαδοφόρων, περιλαμβάνον εἴδη τῶν παραμεσογείων χωρῶν, καὶ τῶν χωρῶν τῆς τροπικῆς 'Αφρικῆς.

ἄμμι κ. **ἄμμιν** αἰολ., δῶρ. κ. ἐπ. ἀντὶ **ἡμῖν.**

ἄμμια (ἡ) δημ. ἡ τροφός, ἡ βάγια θωπευτικῶς· ἡ ἀμμία βλ. λ. : **τί κάνει ἡ ἄμμια σου;**

ἀμμία (ἡ) ἰων. **-ίη** ὑποκορ. τοῦ **ἀμμά** βλ. λ., μητερούλα· ‖ κ. ἡ τροφός, ἡ βάγια· 'Ησ. « ἀμμία μήτηρ, τροφός » : 'Ηρώνδ.I,7 **ἀμμίη Γυλλίς.**

ἀμμιάξαι 'Ησ. « ἀποπνῖξαι ».

ἄμμιγα ποιητ. ἀντὶ **ἀνάμιγα** ἐν ἐπιρρ. χρήσει ἀναμεμιγμένως, δημ. ἀνάσμιχτα.

ἀμμίγδην ποιητ. ἀντὶ **ἀναμίγδην** βλ.λ.

ἀμμίγνυμι κ. **ἀναμίγνυμι** βλ.λ.

ἀμμῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. κ. **ἀμμίνια** (τὰ) μόρια ἀμμωνίας, εὑρισκόμενα ἐν ἀμέσῳ συνδέσμῳ μετὰ τοῦ κεντρικοῦ μεταλλικοῦ ἀτόμου εἰς **τὰ** σύμπλοκα ἅλατα.

ἀμμίνεια (τὰ) νεώτ. βοταν. φυλὴ τῆς οἰκογενείας τῶν **σκιαδιοφόρων,** περιλαμβάνουσα τὸ γένος ἄμμι βλ. λ.

ἀμμίνια (τὰ) αἱ ἀμμῖναι βλ. λ.

ἀμμινοενώσεις (αἱ) νεώτ. χημ. αἱ σύμπλοκοι ἑνώσεις ἁλάτων ἢ ὑδροξιδίων τῶν μετάλλων μετ' ἀμμωνίας.

ἄμμινος-η-ον ὁ ψάμμινος, ὁ ἀμμώδης.

ἀμμιόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν μῖγμα χαλκοῦ μετ' ἄλλων ὀρυκτῶν οὐσιῶν.

ἄμμιον (τό) μτγν. κιννάβαρι : Διοσκ.5,110.

ἀμμιρύς 'Ησ. « πεπληρωμένος ».

ἀμμισκόμιστον 'Ησ. « συγκομιστὸν ἄρτον ».

ἀμμίτης (ὁ) κ. νεώτ. ἄλλως **ἀμμιτίς-ίδος** (ἡ) ἀμμόλιθος, δημ. ἀμμόπετρα.

ἄμμο (ἡ) δημ. ἡ ἄμμος βλ.λ.

ἀμμοβάτης (ὁ, βαίνω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐν τῇ ἄμμῳ βαδίζων, εἶδος ὄφεως· ἄλλως **ἀμμοδύτης** : Αἰλ.Ζ 6,51· 2) νεώτ. εἶδος ἐντόμων ὑμενοπτέρων, ἀγρίων μελισσῶν, αἵτινες κατασκευάζουσι τὴν κυψέλην αὐτῶν εἰς ἀμμώδη μέρη.

ἀμμόβιον τὸ πτερυγωτόν νεώτ. βοταν. φυτὸν ἐπέτειον καλλωπιστικὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων,** ἰθαγενὲς τῆς Αὐστραλίας, ἔχον ἄνθη λευκὰ ξηραινόμενα, ἀλλὰ μὴ-μαραινόμενα.

ἀμμόβρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **λεννοαοειδῶν,** περιλαμβάνον εἴδη ἄνευ χλωροφύλλης, ἰθαγενῆ τοῦ Μεξικοῦ· τὰ ἀμ- φύανται ἐπὶ τῶν ριζῶν ἄλλων **φυτῶν.**

ἀμμόγειος (-α)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἀμμώδη γῆν, ἀμμῶδες ἔδαφος : 'Αρρ.Περίπλ.'Ερ. Θαλ.24 **ἀμμόγεια ἀγκυροβόλια.**

ἀμμόγη (ἡ) δημ. ἔδαφος ἀμμῶδες, ἀγρὸς ἀμμώδης : **ὁ κάμπος τους εἶναι ἀμμόγη καὶ κάνει γιὰ μποστάνια.**

ἀμμόδενδρον (τό) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδροπῶν,** περιλαμβάνον εἴδη ἰθαγενῆ τῆς **Σιβηρίας.**

ἀμμοδίαιτος-ον νεώτ. ὁ διαιτώμενος, ὁ ζῶν ἐν τῇ ἄμμῳ, ἐπὶ ἰχθύων.

ἀμμόδισκον (τό) νεώτ. ζῳολ. γένος τρηματοκόγχων πρωτοζῴων, ἔχον κόγχην περιλαμβάνουσαν ἕνα θάλαμον.

ἀμμοδιϋλιστήριο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ δι' ἄμμου λειτουργοῦν διϋλιστήριον.

ἀμμοδόκη (ἡ) νεώτ. δημ. κ. **ἀμμοδόχη** δοχεῖον περιέχον ἄμμον· ‖ εἰδικώτ. δοχεῖον τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ὀχημάτων, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐκχύνεται ἄμμος ἐπὶ τῶν τροχῶν πρὸς ἀποφυγὴν ὀλισθήσεως.

ἀμμοδούρα (ἡ) δημ. κ. **ἀμμουδέρα** γῆ ἀμμώδης καὶ ἄγονος : παροιμ. **τῆς ἀμμοδούρας τὸ σπαρτὸ τὸ φεγγάρι τὸ τσουρίζει.**

ἀμμοδοχεῖον (τὸ) νεώτ. δοχεῖον λεπτῆς ἄμμου, ριπτομένης ἐπὶ νωπῶν διὰ μελάνης γεγραμμένων χειρογράφων πρὸς στέγνωσιν· ‖ τὸ μετ' ἄμμου πτυελοδοχεῖον· ἄλλως **ἀμμοθήκη**· δημ. ἀμμουδερό.

ἀμμόδρομος (ὁ) ΑΒ « δρόμος ἐν τῇ ἄμμῳ ».

ἀμμοδρόμος-ον νεώτ. ὁ τρέχων ἐπὶ τῆς ἄμμου· 2) νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. **-ος** ὡς οὐσ. πτηνὸν ᾠδικὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **σπιζιδῶν,** καστανὸν ἢ κοκκινωπόν, ἰθαγενὲς τῆς 'Αμερικῆς.

ἀμμοδύτης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ εἰσδύων εἰς τὴν ἄμμον, εἶδος ὄφεως· ἄλλως **ἀμμοβάτης** : Στράβ.803 **ἄνυδρος εἶναι καὶ ἀμμώδης ἑρπετῶν πλῆθος ἔχει τῶν ἀμμοδυτῶν·** 2) νεώτ. ζῳολ. ἰχθὺς τῆς οἰκογενείας τῶν **γαδιδῶν,** ἔχων σῶμα ἐπίμηκες καὶ σχεδὸν κυλινδρικόν, μετὰ λεπτοτάτων λεπίων, χρήσιμος ὡς ἁλιευτικὸν δόλωμα.

ἀμμοδύτωρ-ορος (ὁ)

ἀμμοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἄμμα βλ. λ. πρὸς ἐπίδεσμον.

ἀμμοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὅμοιος μὲ ἄμμον.

ἀμμόθεα (τά) νεώτ. ζῳολ. **κοιλέντερα τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἀνθοζῴων, φέροντα καθ'** ὅλον τὸ σῶμα πλῆθος σαρκωδῶν ἀκτινίων.

ἀμμοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ θεραπεία διὰ κατακλίσεως ἐπὶ τῆς ἄμμου ἢ διὰ λουτρῶν ἐν αὐτῇ.

ἀμμοθήκη (ἡ) νεώτ. κ. δημ. δοχεῖον, ἐν ᾧ ἀποτίθεται ἄμμος : **ἡ ἀμμοθήκη τοῦ τράμ.**

ἀμμακάϊκο (τὸ) δημ. πλοιάριον ἱστιοφόρον χρησιμεῦον πρὸς μεταφορὰν ἄμμου.

ἀμμοκονία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κονία ἐξ ἄμμου, ἄμμος μετ' ἀσβέστου, χρησιμοποιουμένη ἰδίως εἰς ἐπίχρισιν τοίχων : Στράβ.245 **τῇ χάλικι καταμίξαντες τὴν ἀμμοκονίαν·** ‖ νεώτ. καὶ μετ' ἄλλης συνδετικῆς ὕλης, οἷον τσιμέντου, κόνεως μαρμάρου κτλ.

ἀμμοκονίαμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. **ἀμμοκονία** βλ.λ.· 2) ἡ ἀμμοκονίασις βλ. λ.

ἀμμοκονίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπίχρισις δι' ἀμμοκονιάματος βλ.λ., τὸ σοβάντισμα.

ἀμμοκονιαστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπιχρίων δι' ἀμμοκονιάματος, δημ. σοβατζῆς.

ἀμμοκονιατής (ὁ) νεώτ. ἀμμοκονιαστής βλ.λ.

ἀμμοκοπρηγός-ον μτγν. ὁ ἄμμον καὶ κόπρον μεταφέρων : Πάπ. **ἀμμοκοπρηγὸν πλοῖον.**

ἀμμόκρινον (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ ἐν ἀμμώδει τόπῳ φυόμενον κρίνον, **παγκράτιον τὸ παράλιον,** φέρον ἄνθη λευκὰ εὔοσμα καὶ ἔχον ἐμετικὰς ἰδιότητας· ἄ. **κρίνος τῆς θάλασσας.**

ἀμμόλιθος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀμμίτης βλ.λ.

ἀμμόλουτρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. λουτρὸν ἐντὸς θερμῆς ἄμμου· 2) χημ. σκεῦος πλῆρες θερμαινομένης ἄμμου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου γίνεται ἔμμεσος θέρμανσις ἄλλων δοχείων.

ἀμμόλοφος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐξ ἄμμου λόφος.

ἀμμομαντεία (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ἄμμου μαντεία.

ἀμμόνιτρον (τὸ) ἄμμος μεμιγμένη μετὰ νίτρου, ἀκάθαρτος ὕαλος : Πλίν.Φι 36,194.

ἀμμοπέρδιξ-ικος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. πτηνὸν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀλεκτοροειδῶν,** διαβιοῦν εἰς πετρώδη μέρη καὶ τρεφόμενον ἐκ διαφόρων φυτῶν, ἡ πετροπέρδικα.

ἀμμοπλυσία (ἡ) μτγν. ἡ ἐν τῷ ἄμμῳ πλύσις.

ἀμμορία (ἡ) ἰων. -ίη ποιητ. ἡ ἔλλειψις καλῆς

μοίρας, ἡ δυστυχία : Ὀδ.Υ76 **Ζεὺς οἶδε μοῖράν τ' ἀμμορίαν τε.. ἀνθρώπων**· Ἡσ. « ἀμμαρίην, τὴν κακὴν μοῖραν, κακομοιρίαν »· 2) ἀντὶ ὁμορία· σύνοραν : Ἐπίγρ. παρὰ Δημ.86,23 **μοίρης σημήιον ἀμμορίης τε.**

ἄμμορος-ον ἀντὶ ἄμοιρος ὁ μὴ λαμβάνων μερίδιον ἔκ τινος, ἰδίως καλοῦ πράγματος· ‖ ὁ ἀμέτοχος, ὁ στερούμενός τινος· Ἡσ. « ἄμμαρον· δύσμορον, κακόμοιρον, καὶ ἀμέτοχον » : Ἰλ.Σ 489 **ἄμμορος.. λουτρῶν Ὠκεανοῖο**, Εὐρ.Ἑκ.421 **τέκνων ἄμμορος** (στερηθείς, ἀπολέσας τὰ τέκνα)· ‖ μτγν. ἀπηλλαγμένος ἀπό τινος : Κόιντ.Σμ. **ἄμμ. κακότητος**· 2) δυστυχής : Ἰλ.Ζ 408 **οὐδ' ἐλεαίρεις παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον.**

ἄμμος κ. ἀμμέτερος, αἰολ. ἀντὶ ἡμέτερας βλ.λ.

ἄμμος (ἡ) ἢ **ἄμμας** κ. νεώτ., δημ. κ. **ἄμμος** (ὁ) κ. **ἄμμο** (ἡ) κοκκῶδες, σπειρωτόν μὴ καθ' ἑαυτό ἄνευ ἄλλης ὕλης συμπηγνύμενον χῶμα, καλῦπτον ἰδίως ταὺς αἰγιαλούς, τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης ἢ τῶν λιμνῶν καὶ τὰς ἐκβολὰς ποταμῶν, ἢ ἁπλούμενον ὡς παχὺ ἐπίστρωμα ἐπὶ μεγάλων ἐκτάσεων τῆς ξηρᾶς, εἰς τὰς ἐρήμους βλ.λ. : Πλάτ. Φαίδ.110 Α **καὶ ἄμμος καὶ πηλὸς καὶ βόρβοροί εἰσιν**· 2) ἀμμῶδες ὁμαλὸν ἔδαφος κατάλληλον πρὸς Ἱπποδρομίαν, **ἀμμόδρομος** : Ξεν.Ἀπομν.3,3,6 **ἐπὶ τὴν ἄμμον ἔνθαπερ εἰώθατε ἱππεύειν**· ‖ δημ. ἀμμώδης ἔκτασις : δ. τραγ. **κάτω στὸ γιαλὸ στὴν ἄμμο**· 3) ἡ ἀμμοκονία : Θεοφρ. **ἄμμον μετρεῖς**· 4) ἐν φρ. εἰς δήλωσιν ἀναριθμήτου πλήθους : ΠΔ Ἱερ. 14,8 **ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης**, δημ. **βιὸς σὰν τὴν ἄμμο τῆς θάλασσας**· ‖ κ. εἰς δήλωσιν τοῦ ἀσταθοῦς, τοῦ μὴ ἑδραίου : **κτίζω στὴν ἄμμο** (ἐπὶ θεμελίων οὐχὶ στερεῶν, ἤτοι κάμνω τι ὄχι ἀσφαλές)· 5) ἀποκρυφ. ἐν τῇ ἑρμητικῇ φιλοσοφίᾳ, αἱ μεταλλικαὶ οὐσίαι, δι' ὧν συμβαλικῶς ἀπεικονίζονται αἱ ποικίλαι μορφαὶ τῆς ἀναλελυμένης φύσεως.

ἀμμοσέλινον (τὸ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **σκιαδιοφόρων**, περιλαμβάνον φυτὰ ἰθαγενῆ τῆς Β. Ἀμερικῆς.

ἀμμοσκέπαστος-η-ο δημ. ὁ σκεπασμένας μὲ ἄμμαν : **ἀμμοσκέπαστη αὐλή.**

ἀμμοσκεπής-οῦς-ές νεώτ. ὁ σκεπασμένος, ἐπεστρωμένος μὲ ἄμμον.

ἀμμόσκεπος-η-ο δημ. ἀμμοσκέπαστος βλ.λ.

ἀμμοσκοπία (ἡ) μσν. ἀμμομαντεία βλ.λ.

ἀμμοτόπι (τό) δημ. ἀμμότοπος βλ.λ.

ἀμμότοπος (ὁ) δημ. κ. **ἀμμοτόπι** τόπος, ἔκτασις, ἀγρὸς ἀμμώδης.

ἀμμότροφος-ον ὁ τρεφόμενος ἐν τῇ ἄμμῳ.

ἀμμοτρόφος-ον ὁ ἄμμον τρέφων, παράγων : ΑΠ 4,1 **ἀμματρόφον πάραλον.**

ἀμμοτρύπανον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος σκωλήκων πολυχαιτῶν τῆς ὁμοιογ. τῶν **ὀφελιΐδῶν**· ἔχει σῶμα κυλινδρικὸν καὶ ζῇ εἰς τὴν Βόρ. Θάλασσαν.

ἄμμουδα (ἡ) δημ. ἀμμώδης βυθὸς τῆς θαλάσσης ἐν διασταλῇ πρὸς τὸ **ἀμμουδιά** (παραλία ἀμμώδης) βλ. λ. : **φάρι τῆς ἄμμουδας.**

ἀμμούδα (ἡ) μτγν. κ. δημ. ἀμμουδιά : Ἀλύπ.92,172.

ἀμμουδερός-ή-ό δημ. ἐπὶ ἐδάφους, ἀμμώδης· 2) τὸ οὐδ. **-ὁ** ὡς οὐσ. τὸ ἀμμοδοχεῖον.

ἀμμουδιά (ἡ) δημ. ἀμμώδης αἰγιαλός, κατὰ διαστολὴν πρὸς τὸ **ἄμμουδα** βλ.λ. : **μετὰ τὸ μπάνιο ξαπλωθήκαμε στὴν ἀμμουδιά**· 2) γεν. ἔκτασις γῆς ἐξ ὁλοκλήρου ἢ πολὺ ἀμμώδης καὶ συνεπῶς ἄγονος.

ἀμμουδιάτικο (τὸ) δημ. βοταν. ποικιλία τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου· 2) κ. ἐν τῷ πληθ. **-ικα** ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὴν μεταφορὰν ἄμμου.

ἀμμουδόχορτο (τὸ) δημ. βοταν. πολυετὴς πόα, **ψωραλέα τὸ ἀσφάλτιον** (psoralea bituminosa), **συνών.** βρωμόχορτο, βρωμοῦσα, χαμοσκίδι.

ἀμμοφανής-οῦς-ές ὁ ἀμμώδης, ὁ τὴν ἐπιφάνειαν ἀμμώδη ἔχων, περὶ τῆς Αἰγύπτου.

ἀμμόφιλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ὑμενοπτέρων, σφηκῶν, αἵτινες ἔχουσι σῶμα ἐπίμηκες καὶ λεπτόν· 2) βοταν. γένος ἀγρωστοειδῶν, φυόμενον εἰς τὰς ἀμμώδεις ἀκτὰς τῶν εὐκράτων ζωνῶν τῆς Εὐρώπης.

ἀμμόφυτον (τὸ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **καρυοφυλλιδῶν**, περιλαμβάνον φυτὰ ποώδη ἐτήσια ἢ πολυετῆ, εὐδοκιμοῦντα εἰς ἀμμώδη γῆν· τινὰ τούτων καλλωπιστικά.

ἀμμοχαρής-οῦς (ὁ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀμαρυλλιδῶν**, περιλαμβάνον φυτὰ ἰθαγενῆ τῆς Ἀφρικῆς.

ἀμμοχαρίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ζωνοσκώληκες τῆς οἰκογενείας τῶν **ἑρπυλῶν**, θαλάσσιοι, διαβιοῦντες ὑπὸ τοὺς βράχους (Ammocharidae).

ἀμμόχορτο (τὸ) δημ. βοταν. ἄγριον χόρτον, φυόμενον εἰς ἀμμώδη μέρη, ἄ. χαμοσκίδι.

ἀμμόχρυσος (ὁ) μτγν. εἶδος πολυτίμου λίθου ἔχοντος τὴν ὄψιν διάστικτον ὑπὸ ψηγματίων χρυσοῦ, κιτρινωπὸν μαρμαρύγιον· 2) νεώτ. χρυσοῦχος ἀμμόλιθος.

ἀμμοχωσία (ἡ) κ. μσν. ἐπίχωσις δι' ἄμμου : Ἡρόδ.Ἰατρ. παρ' Ὀρειβ.10,8.

ἀμμοχωσιά (ἡ) δημ. κοίλωμα γῆς πεπληρωμένον δι' ἄμμου ἐκ χειμάρρων : **στὴν ἀμμοχωσιὰ τοῦ κάμπου, δίπλα στὸ ρέμα.**

ἀμμόχωστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ ἄμμου κεκαλυμμένος, ἀμμοσκέπαστος· ‖ ὁ κεχωσμένος ἐν τῇ ἄμμῳ, χωμένος μέσα στὴν ἄμμο.

ἀμμωδάριος (ὁ) μαν. κατασκευαστὴς ἐλαίου : Ἀρμενόπ. 2,4,31.

ἀμμώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πλήρης ἄμμου : Ἀριστλ.Ζ 1547 D 14, νεώτ. **ἀμμώδης τόπος**· ‖ ἰατρ. ὁ περιέχων ἄμμον : Ἱππ.Κωακ.478 **ἀμμῶδες οὖρον** (ἐπὶ ψαμμιάσεως).

ἀμμωδία (ἡ) νεώτ. ναυτ. ἡ ἀμμουδιὰ βλ. λ.

ἀμμωνάλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐκρηκτικὴ ὕλη, χρησιμοποιηθεῖσα κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον.

ἀμμώνειον κέρας (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ἀνατομ. ἕλιξ τοῦ ἐγκεφάλου, εἰς ἣν ἔξωθεν κεῖται τὸ λευκὸν μέρος, ἔσωθεν δὲ τὸ φαιόν.

ἀμμωνία (ἡ) νεώτ. χημ. ἀέριον ἄχρουν, ἰδιαζούσης καὶ καυστικωτάτης ὀσμῆς· ‖ διάλυμα ἀεριώδους ἀμμωνίας ἐν ὕδατι, χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ πρακτικῶς πρὸς ἐξάλειψιν κηλίδων ἐκ τῶν ὑφασμάτων, ἐπίσης δὲ καὶ δι' ἐπαλείψεις ὡς πρόχειρον θεραπευτικὸν ἐναντίον τῶν δηγμάτων ἐντόμων κ.ἄ.

ἀμμωνιακός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ τῆς ἀμμωνίας, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀμμωνίαν ἢ ὁ παραγόμενος ἐξ αὐτῆς : Διοσκ.2,125, κ. νεώτ. **ἀμμωνιακὸν ἅλας** (δημ. νισαντῆρι), **ἀμμωνιακὸν κόμμι** (ὁ εἰς μορφὴν κόκκων ἢ πλακούντων ἀπεξηραμμένος ὀπὸς τῶν κλάδων τοῦ φυτοῦ **δωρήματος τοῦ ἀμμωνιακοῦ**, φυομένου ἰδίως ἐν Περσίᾳ· εἶναι χρήσιμος ἐν τῇ φαρμακευτικῇ· ‖ μτγν. τὸ θηλ. **ἀμμωνιακή** ὡς οὐσ. ἡ ἀμμωνία βλ.λ.· 2) μτγν. ὁ τοῦ Ἄμμωνος ἐν φρ. : ΑΠ **ἀμμωνιακὴ ἀπάτη** (ἡ ἐκ τοῦ μαντείου τοῦ θεοῦ Ἄμμωνος ἐν Αἰγύπτῳ).

ἀμμώνιον (τὸ) νεώτ. χημ. μονοσθενὴς ἀνόργανος ῥίζα ἐξ ἀζώτου καὶ ὑδρογόνου, παραγομένη κατὰ τὴν διάλυσιν ἐν ὕδατι ἀεριούχου ἀμμωνίας· ‖ **ἀνθρακικὸν ἀμμώνιον** (ἅλας τοῦ ἀμμωνίου, χρήσιμον ἐν τῇ βαφικῇ, τῇ ἀρτοποιίᾳ, τῇ θεραπευτικῇ κτλ.)· ‖ **ἀμμώνιον νιτρικόν** (λευκὴ κρυσταλλικὴ κόνις, χρήσιμος εἰς τὴν κατασκευὴν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν)· ‖ **ἀμμώνιον χλωριοῦχον** (λευκὴ κρυσταλλικὴ κόνις, χρήσιμος εἰς τὴν κασσιτέρωσιν ἢ τὴν συγκόλλησιν τῶν μετάλλων, εἰς τὴν βιομηχανίαν τῶν χρωμάτων, τὴν ἠλεκτροτεχνίαν κτλ.).

ἀμμωνιοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἀμμωνίαν βλ.λ.

ἀμμωνῖται (οἱ) νεώτ. παλαιοζωικὴ ὑπόταξις κεφαλοπόδων, περιλαμβάνουσα ζῷα, ἀπὸ τὰ κελύφη τῶν ὁποίων ἔχουσιν .ἀποτελεσθῆ ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ πολλὰ τῶν ἀσβεστολιθικῶν πετρωμάτων· ἄλλως **ἀμμωνιτοειδῆ** ἢ **ἀμμωνοειδῆ** (τά).

ἀμμωνῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἐκρηκτικὴ ὕλη, ἔχουσα ὡς βάσιν τὸ νιτρικὸν ἀμμώνιον.

ἀμμωνιτοειδῆ (τά) νεώτ. κ. **ἀμμωνῖται** βλ. λ.

ἀμμωτόν (τό) νεώτ. ὄργανον μετρήσεως τοῦ χρόνου δι' ἄμμου· ἄλλως **ἀμμόμετρον** ἢ **ἀμμωρολόγιον** 2) τὸ ἡμιώριον· δημ. μετζαρόλι.

ἄμναμος ΕΓουδ. «**ἄμναμοι**· ἀμνῶν ἀμνοὶ πρὸ γὰρ τοῦ **κερατοφυῆσαι** ἄμναμοι **λέγονται**» · 2) κατ' ἐπέκτ. ὁ ἔγγονος· ἄλλως **ἀμνάμων**, 'Ησ. «**ἄμναμος**· υἱοῦ υἱός, **ἀμνάμους**· ἐγγόνους» : Λυκουργ. Ἀλ.372 **Κρηθέως ἄμναμος.**

ἀμνάμων βλ. **ἄμναμος** 2).

ἀμνάς-άδος (ὁ) ἐκκλ. κ. νεώτ., δημ. **ἀμνάδα** θηλ. τοῦ ἀμνὸς θῆλυ πρόβατον πρὶν ἀκόμη γεννήσῃ, συνών. δημ. **ἀρνάδα** : ΠΔ Γεν.31,41 **παρελογίσω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάσιν.**

ἀμνάσει δωρ. ἀντὶ **ἀναμνήσει.**

ἀμναστῶ-έω δωρ. ἀντὶ **ἀμνηστῶ** βλ. λ.

ἀμνεῖος-α-ον μτγν. ὁ τοῦ ἀμνοῦ, ὁ ἐξ ἀμνοῦ, δημ. **ἀρνήσιος** : Θεόκρ.24,62 **τὸν ἄλλον ὑπ' ἀμνείαν θέτο χλαῖναν.**

ἀμνειός μτγν. κ. **ἄμνιος** ὁ δι' οὗ περικαλύπτεται τὸ ἔμβρυον ὑμήν : Σωρ.Ι,58· 2) ΕΜ «ὁ ἀμνός».

ἀμνημόνευτα ἐπίρρ. δημ. ἀμνημονεύτως βλ.λ.· 2) χωρὶς νὰ γίνῃ μνημόσυνον.

ἀμνημόνευτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μνημονευόμενος βλ.λ. : Εὐρ.ΙΤ 1319 **φόνον τὸν Αὐλίδι ἀμνημόνευτον** (τὸν μὴ ἐν τῇ μνήμῃ διατηρούμενον, τὸν εἰς λήθην περιπεσόντα), νεώτ. **ἀμνημόνευτα γεγονότα**· || **ἀμνημόνευτοι χρόνοι** (οἱ μὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀναφερόμενοι), οἱ πανάρχαιοι· νεώτ. κ. οἱ ἀπὸ τοῦ παρόντος λίαν ἀπέχοντες : **πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων**· || νεώτ. νομ. ὅρος, δι' οὗ ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ δικαίῳ χαρακτηρίζεται πραγματική τις κατάστασις, ὑφισταμένη ἀμετάβλητος ἀπὸ χρόνων ἀμνημονεύτων διὰ τοὺς ζῶντας· 2) μτγν. ἀμνήμων, ἐπιλήσμων : Διογ. Λ Ι,86 **ἀλλοτρίων κακῶν ἀμνημόνευτος**· 3) τὸ μὴ ἰδίας μνείας τυχόν : Πολύβ.2,35 **ἀμνημόνευτόν τι παρελθεῖν** (χωρὶς νὰ ποιήσῃ αὐτοῦ μνείαν)· || νεώτ. κ. τὸ οὐχὶ μνείας ἄξιον, τὸ μὴ μνημονευτέον : **καὶ ἄλλα τινὰ μικροεπεισόδια τῆς συμπλοκῆς ἀμνημόνευτα**· 4) ἐκκλ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὲρ οὗ δὲν ἐγένετο μνημόσυνον ἢ γεν. μνεία ἐν οἱᾳδήποτε ἐκκλησιαστικῇ ἀκολουθίᾳ : δημ. **ἀμνημόνευτοι πεθαμένοι.**

ἀμνημονεύτως ἐπίρρ νεώτ. ἄνευ μνημονεύσεως, χωρὶς νὰ γίνῃ μνεία τινός.

ἀμνημονῶ-έω κ. νεώτ. εἶμαι ἀμνήμων, δὲν ἐνθυμοῦμαι, λησμονῶ : Αἰσχ.Εὐμ.24 **οὐδ' ἀμνημονῶ, ἐξ οὗ τε Βακχαις ἐστρατήγησεν θεός** (οὐδὲ μοῦ διαφεύγει) : Εὐρ.ΙΤ 361 **κακῶν τῶν τότ' οὐκ ἀμνημονῶ** (τὰ ἐνθυμοῦμαι), Θουκ.3,40,2 **μηδὲ τοῦ ἐπικρεμασθέντος ποτὲ δεινοῦ ἀμνημονοῦντες**, Πλάτ.Θεαίτ.207 D **ἀμνημονεῖς σαυτόν** (λησμονεῖς τὰς ἰδικάς σου πράξεις)· 2) παρέρχομαι ἐν σιγῇ, δὲν ἀναφέρω, παρασιωπῶ : Θουκ.5,18,9 **εἰ δέ τι ἀμνημονοῦσι καὶ ὅτου πέρι.**

ἀμνημόνως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μνήμης, μετὰ λήθης : Παυσ.6,12,5 **ἀμνημόνως ἔχω τινός** (δὲν ἐνθυμοῦμαί τι).

ἀμνημοσύνη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἔλλειψις μνήμης, ἡ λησμοσύνη, ἡ λήθη : Εὐρ.Ἴων 1100, **δείκνυσι γὰρ ὁ Διὸς ἐκ παίδων ἀμνημοσύναν**· νεώτ. **ἔχει ἀμνημοσύνην τῶν πρὸς αὐτὸν εὐεργεσιῶν.**

ἀμνημύονες 'Ησ. «ἀθυμοῦντες».

ἀμνήμων-ονος-ον κ. νεώτ., δωρ. **ἀμνάμων** ὁ μὴ μνημονικός, ἐπιλήσμων : Αἰσχ.Ἐπτ.606 **ἐχθροξένοις τε καὶ θεῶν ἀμνήμοσιν**, Εὐρ.Ἡρ.1397 **γενοίμην πέτρα ἀμνήμων κακῶν**· || ἐπιλήσμων τῶν εὐεργεσιῶν, ὁ μὴ εὐγνώμων, ὁ ἀχάριστος : Σοφ. ἀπ.834 **ἀμνήμονος ἀνδρὸς ὄλλυται χάρις**, Ἀριστλ. **ἀμνήμονες οἱ πολλοί**· 2) ὁ εἰς λήθην περιπεσών, ὁ λησμονημένος : Εὐρ.Φοίν.64 **κλῄθροις ἔκρυψαν πατέρ', ἵν' ἀμνήμων τύχῃ γένοιτο.**

ἀμνησία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἔλλειψις μνήμης, λησμοσύνη, λήθη : ΠΔ Σοφ.Σαλ.14,26 **χάριτος ἀμνησία**· || νεώτ. ἰατρ. διαταραχὴ τῆς μνήμης, καθ' ἣν τὸ σύνολον ἢ μέρος τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παραστάσεων ὡρισμένης χρονικῆς περιόδου ἢ οὐδαμῶς διατηροῦνται ἐν τῇ μνήμῃ (ὁλικὴ ἀμνησία) ἢ μόνον ἐν μέρει (μερικὴ ἀμνησία) ἢ ἔχουσιν ἀπολέσει τὴν δέουσαν σαφήνειαν αὐτῶν.

ἀμνησιακός-ή-όν νεώτ. ὁ πάσχων ἀμνησίαν βλ.λ.

ἀμνησίθεος-ον ὁ μὴ ἔχων ἐν τῇ μνήμῃ τὸν Θεόν, ὁ τοῦ Θεοῦ ἐπιλαθόμενος· || ὁ ἀσεβής, ὁ ἄθεος.

ἀμνησίκακα ἐπίρρ. δημ. ἀμνησικάκως βλ.λ.

ἀμνησικάκητος-ον μτγν. δι' ὃν δὲν μνησικακεῖ ἢ δὲν δύναται νὰ μνησικακῇ τις βλ.λ. : Πολύβ. 39,7 **ἀμνησικάκητον ἐποίησαν τὴν ἁμαρτίαν.**

ἀμνησικακία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀμνησίκακος βλ.λ.· || κ. σιωπηρὰ συγγνώμη· 'Ησ. «τὸ μὴ μιμνήσκεσθαι κακῶν».

ἀμνησίκακος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐνθυμούμενος τὸ εἰς αὐτὸν γενόμενον κακόν, ὁ μὴ ἀπεχθανόμενος τοὺς κακὸν αὐτῷ πράξαντας, μὴ ἐπιζητῶν ἐκδίκησιν, συγγνωμονικός : Νικ.Δαμασκ. 110 D **ἀμνησίκακος ἦν πρὸς τοὺς κρατηθέντας**, δημ. **οἱ ἀληθῶς χριστιανοὶ εἶναι ἀμνησίκακοι**, δημ. **ἀμνησίκακη γυναίκα.**

ἀμνησικακῶ-έω κ. νεώτ. εἶμαι ἀμνησίκακος βλ.λ., συγγνωμονικός· || παθ. -**οῦμαι** ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : Διοδ.Σ 18,56 **κατελθόντας ἀμνησικακουμένους πολιτεύεσθαι.**

ἀμνησικάκως ἐπίρρ, μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μνησικακίας, οὐχὶ ἐκδικητικῶς βλ. λ. : Διόδ.Σ 31,8 **ἀμνησικάκως αὐτοῖς προσηνέχθη.**

ἀμνησίνη (ἡ) νεώτ. φάρμακον, χρήσιμον ὡς ἔνεσις πρὸς νάρκωσιν ἐπιτόκων.

ἀμνηστεία (ἡ) γραμ. ἀντίθ. τοῦ μνηστεία, ἀγαμία· 2) ἐσφ.γρ. τοῦ **ἀμνηστία** βλ.λ.

ἀμνηστεύσιμος-ον νεώτ. ὁ ἄξιος νὰ ἀμνηστευθῇ, νὰ τύχῃ ἀμνηστίας βλ.λ.· || ὁ ἐξ εἰδικοῦ νόμου δυνάμενος νὰ τύχῃ ἀμνηστίας : **τὰ πολιτικὰ ἀδικήματα εἶναι ἀμνηστεύσιμα.**

ἀμνήστευσις-εως (ἡ) νεώτ. παροχὴ ἀμνηστίας βλ.λ. : **ἀμνήστευσις πολιτικῶν ἀδικημάτων.**

ἀμνήστευτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ γυναικός, ἡ μὴ γενομένη νόμιμος σύζυγος : Εὐρ.ἀπ.815 **ἀμν. γυνή**· 'Ησ. «παλλακή»· || **τὸ οὐδ.** ἐν τῷ πληθ. ὡς ἐπίρρ. : Φωκυλ.198 **ἀμνήστευτα κούρῃσι μιγῆναι** (ἐξωγάμως)· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ συνάψας μνηστείαν, ὁ μὴ ἀρραβωνιασμένος, ὁ ἀρραβώνιαστος : **εἶναι ἀκόμη ἀμνήστευτοι.**

ἀμνηστεύτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ μνηστείας, κατὰ τρόπον ἀμνήστευτον βλ.λ.

ἀμνηστεύω νεώτ. παρέχω ἀμνηστίαν βλ. λ.· || παθ. -**εύομαι** τυγχάνω ἀμνηστίας : **ἠμνηστεύθησαν τὰ πολιτικὰ ἀδικήματα.**

ἀμνηστία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. -ίη τὸ λησμονεῖν **τὸ ἄδικον ὅπερ ἔπαθέ τις**, ἡ λήθη ἀδικήματος· 2) **εἰδ.** ἡ διὰ πράξεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἄρσις τοῦ ἀξιοποίνου ὡρισμένων **ἀδικημάτων** : Πλάτ.Μενξ. 239 E, νεώτ. **ἐχορηγήθη ἀμνηστία διὰ τὸ στρατιωτικὸν κίνημα**, δημ. **οἱ λῃσταὶ ἀντὶ γιὰ λύτρα ζητοῦσαν ἀμνηστία.**

ἀμνηστιῶ-έω δωρ. **ἀμναστῶ** ἀμνημονῶ, λησμονῶ : Σοφ.Ἠλ.483 **οὐ γάρ ποτ' ἀμναστεῖ γ' ὁ**

φύσας Ἑλλάνων ἄναξ· ‖ παθ. **-οῦμαι** ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ περιπίπτω εἰς λήθην : Θουκ.1,20,3 **ἄλλα ἔτι καὶ νῦν ὄντα καὶ οὐ χρόνῳ ἀμνηστούμενα.**

ἄμνηστος-ον δωρ. **ἄμναστος** μτγν. ὁ εἰς λήθην περιπεσών, ὁ λησμονημένος : Θεόκρ.16,42 **ἄμναστοι δὲ τὰ πολλὰ.. δειλοῖς ἐν νεκύεσσι μακρούς αἰῶνας ἔκειντο·** ‖ ἐνεργ. ὁ ἀμνηστῶν, ὁ λησμονῶν· Φρύν. « **ἀμνηστῶν** καὶ **ἄμνηστος** ἑκατέρῳ χρῶ ».

ἀμνιακός-ή-όν νεώτ. ὁ τοῦ ἀμνίου βλ.λ.2).

ἀμνίκολα νεώτ. παλαιαζωικὸν γένος γαστεροπόδων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ὑδροβιιδῶν,** ἔχον σφαιρικὸν ὄστρακον καὶ ζῆσαν ἐντὸς γλυκέων καὶ ὑφαλμύρων ὑδάτων.

ἄμνιον (τὸ) δ.γρ. τοῦ ἀμνίου βλ.λ.

ἀμνίον (τὸ) κ. **ἄμνιον** ἀγγεῖον πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ αἵματος τῶν σφαγίων ἐν ταῖς θυσίαις : Ὀδ.Γ 444 **πέλεκυν ἔχων παρίστατο βοῦν ἐπικόψειν Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε·** Εὐστ. « τὸ τοῦ αἵματος, ὅ ἐστι τοῦ ἀποσφάγματος δεκτικὸν ἀγγεῖον »· 2) κ. νεώτ. χιτών, ὑμὴν λεπτοφυής, διαφανής, ἐσώτατος περιβάλλων τὸ ἔμβρυον : Ἐμπεδ.71· 3) ὑποκορ. τοῦ **ἀμνός.**

ἀμνίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἀντὶ **ἀμνάς** ἡ ἀρνάδα.

ἀμνιωτά (τὰ) νεώτ. ζωολ. τὰ ζῷα, τῶν ὁποίων τὸ ἔμβρυον περιβάλλεται ὑπὸ ἀμνίου βλ.λ.2), κατὰ διαστολὴν πρὸς τὰ ἀναμνιωτά (ἰχθῦς καὶ βατράχια)· ἄλλως **ἀλλαντοειδωτά.**

ἀμνόα Ἡσ. « πρόβατον, οἱ δὲ ἀμνός ».

ἀμνοκόλος Ἡσ. «ποιμὴν ἀμνῶν» πρβ. **βουκόλος.**

ἀμνοκῶν (καῶ) ὁ οἱονεὶ ἀμνοῦ ἔχων νοῦν, ὁ ἠλίθιος, προβατόμυαλος : Ἀριστφ.Ἱππ.264 **τῶν πολιτῶν ὅστις ἐστὶν ἀμνοκῶν** (σχόλ. « οἷον προβατώδης, τουτέστι μωρός καὶ εὐήθης »).

ἀμνός θηλ. **ἀμνή** κ. -ίς κ. νεώτ. ἀρνίον, ἀρνάκι : Σοφ.Ἀπ.751· 2) μτφ. ὁ ἄκακος, πρᾶος, μαλακός : ΚΔ'Ἰω. 1,36 **ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ** (συμβολικὴ προσωνυμία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τὸ ἄκακον καὶ πρᾶον αὐτοῦ)· ἄ. **ὁ ἀμνὸς ὁ ἄμωμος·** 3) ὁ εὐήθης : Ἀριστφ.Εἰρ.935 **ἀμνοὶ τοὺς τρόπους,** παρὰ Θεοκρ.5,144 **τὸν ἀμνόν** (προβατάκια).

ἀμνοσκοπία (ἡ) νεώτ. εἶδος μαντείας, καθ' ἣν ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν ὀστῶν τῶν ὤμων (τῆς πλάτης) τῶν σφαζομένων ὑπὸ ἰδιαιτέρας συνθήκας ἀμνῶν γίνεται πρόγνωσις τοῦ μέλλοντος.

ἀμνοφαγία (ἡ) νεώτ. τὸ τρώγειν κρέας ἀμνοῦ.

ἀμνοφόρος-ον μτγν. ἐσφ. ἀντὶ **μαννοφόρας** : Θεοκρ.11,41 **πάσας ἀμνοφόρως καὶ σκύμνως.**

ἀμογητί ἀκόπως, ἄνευ μόχθου : Ἰλ.Λ 637 **Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.**

ἀμόγητος-ον ἀκάματος, ἀκαταπόνητος : Ὕμν. Ὁμ.8,3 **καρτερόχειρ ἀμόγητε** (περὶ τοῦ Ἄρεως).

ἀμόγιας-α-ο δημ. ὁ **εὐήθης,** ὁ ἀμβλύνους, ὁ μωρός· πρβλ. **κουτομόγιας.**

ἀμόθεν ἐπίρρ., ἀφ' οἱουδήποτε μέρους, ὁποθενδήποτε : Ὀδ.Α 10 **τῶν ἀμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διὸς εἰπὲ καὶ ἡμῖν·** ‖ ἐν τῇ ἐκφορᾷ **ἀμόθεν γέ ποθεν** ὁπωσδήποτε : Πλάτ.Νόμ.7,798.

ἀμόθι ἐπίρρ. ἀπὸ κοινοῦ, ὁμαδικῶς, ὁμοῦ, δημ. ὁμάδι : Λακων.Ψήφ. παρὰ Θουκ.5,77,6 **ἀλεξέμεναι ἀμόθι** (χειρόγρ. **ἀμοθεί**).

ἀμοῖ ἐπίρρ. τοπ. κάπου : **ἀμοῖ γέ ποι ἢ ἀμαιγέποι** εἴς τινα τόπον, ὁπουδήποτε.

ἀμοίαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ὁμοιάζων· 2) ὁ μὴ προσήκων, ποὺ δὲν ταιριάζει : **ἀμοίαστα στὴ θέση σου τὰ τέτοια καμώματα·** 3) ὁ ἀπίθανος : **σὰν ἀμοίαστα μοῦ φαίνονται ὅσα μᾶς διηγήθηκε.**

ἀμοιβάδες (αἱ) νεώτ. πληθ. τοῦ **ἀμοιβάς** βλ. λ.

ἀμοιβαδής στοργή Ἐκκλ. ἡ ἀμοιβαία, ἡ πρὸς ἀλλήλους στοργή.

ἀμοιβαδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἀμοιβάδας βλ. λ.

ἀμοιβάδιος-α-ον μτγν. ἀμοιβαῖος : Ὀππ.Κυν.4, 349 **ἀμοιβάδια κύπελλα,** ΑΠ 12,238 **ἀλλήλοις παρέχουσιν ἀμοιβαδίην ἀπόλαυσιν.**

ἀμοιβαδίς ἐπίρρ. μτγν. ἀμοιβαίως, ἐναλλάξ, ἐκ διαδοχῆς : Θεόκρ.22,96 **ἀμφοτέρησιν ἄμυσσεν ἀμοιβαδίς,** Ἀπολλ.Ρ 1,880 **ἀμοιβαδὶς ἀνέρος ἀνήρ** (ἀνὴρ μὲ ἄνδρα ἀλλάσσων).

ἀμοιβαδοειδής-οῦς-ές νεώτ. κ. ἀμοιβαειδής ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἀμοιβάδας βλ. λ. : **ἀμοιβαδοειδεῖς κινήσεις** (ἐν τῇ φυσιολ. αἱ κινήσεις τῶν οὐδετεροφίλων κυρίως λευκοκυττάρων τοῦ αἵματος, αἱ προσομοιάζουσαι πρὸς τὴν τῶν ἀμοιβάδων)· 2) τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀμοιβαδοειδῆ** ζωολ. πρωτόζωα ὑπαγόμενα εἰς τὴν ὁμοταξίαν τῶν **ῥιζοπόδων·** ἀτελέστατοι ὀργανισμοὶ ἐξ ἑνὸς ἢ δύο πυρήνων, λαμβάνοντες ποικιλωτάτας μορφὰς κατὰ τὴν κίνησιν.

ἀμοιβαδόν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀμοιβαίως, ἐναλλάξ, ἐν διαδοχῇ ἀλλήλων : Τίμ.Λοκρ.68 Ε, Ἀπόλλ. Ρόδ.2,1226 **ἀλλήλοισιν ἀμοιβαδὸν ἠγορόωντο.**

ἀμοιβάζω μτγν. ἀνταλλάσσω.

ἀμοιβαῖα ἐπίρρ. δημ. ἀμοιβαίως βλ. λ.

ἀμοιβαῖος-α-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀμοιβαδόν, κατ' ἐναλλαγὴν γινόμενος : Ἡρ.6,4 **τὰ ἀμοιβαῖα** (βιβλία) **τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντιπεμπόμενα ἀλληλασφάλεια), ἀμοιβαῖον στοίχημα·** ‖ τὸ **Ἱστιαίῳ ἑαυτῷ δοῦναι,** Ἀπόλλ.Ρ 3,82 **ἀμοιβαία χάρις** (ἀνταπόδοσις χάριτος)· ‖ νεώτ. κ. δημ. **ἀμοιβαία ἀγάπη, - ἀμοιβαία βοήθεια,** (ἄλλως ἀλληλοβοήθεια) **- ἀμοιβαία ἀσφάλεια** (ἄλλως οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀμοιβαῖα** ἐν σημ. οὐσ. οἱ διάλογοι : Πλάτ.Πολ.394 Β **ὅταν τις τὰ τοῦ ποιητοῦ τὰ μεταξὺ τῶν ῥήσεων ἐξαιρῶν τὰ ἀμοιβαῖα καταλείπῃ·** ‖ κ. τὰ μέλη τὰ ὑπὸ δύο προσώπων ἐναλλὰξ ᾀδόμενα : Θεόκρ.8.61 **ταῦτα μὲν ὧν δι' ἀμοιβαίων οἱ παῖδες ἄεισαν.**

ἀμοιβαιότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ συμβαίνῃ τι κατ' ἀμοιβαίαν ἐνέργειαν ἢ πάθος, ἐναλλαγή, ἀνταπόδοσις : **ἀμοιβαιότης συναισθημάτων·** ‖ διεθν.δίκ. κατάστασις μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων πολιτειῶν, καθ' ἣν ἑκάστη αὐτῶν ἔχει πρὸς τὰς ἄλλας ὑποχρεώσεις, δικαιώματα ἢ προνόμια ὁποῖα καὶ ἐκεῖναι ἔχουσι πρὸς αὐτήν : **ἡ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀμοιβαιότητος ἔκδοσις τῶν ἐγκληματιῶν.**

ἀμοιβαίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐν ἀμοιβαιότητι, κατ' ἐναλλαγήν, ἐναλλάξ.

ἀμοιβάς-άδος (ἡ) (ἀμείβω) ἡ ἐναλλασσομένη, ἡ πρὸς ἀλλαγὴν χρησιμεύουσα : Ὀδ.Ξ 521 **ἀμοιβὰς χλαῖνα·** 2) νεώτ. ζωολ. γένος πρωτοζῴων τῆς τάξεως τῶν **ἀμοιβαδοειδῶν·** ἀτελέστατον καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον μικροσκοπικὸν ζωΰφιον (μικρόβιον) διαβιοῦν ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἢ ὑγρῶν μερῶν καὶ ἔχον σῶμα ἐξ ἁπλοῦ σφαιροειδοῦς κυττάρου· ἄλλως **ἀμοιβή** (amoiba).

ἀμοιβεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ ἀνταλλάσσων: Λυκόφρ.617.

ἀμοιβή (ἡ) (ἀμείβω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀνταπόδοσις, ἀνταμοιβή : Ὀδ.Α 318 **δῶρον.. σοὶ δὲ ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς,** Θέογν.1263 **εὖ ἔρδαντι κακὴν ἀπέδωκας ἀμοιβήν,** Εὐρ.Μήδ.23 **οἵας ἀμοιβῆς ἐξ Ἰάσονος κυρεῖ·** ‖ ἀποζημίωσις : Ὀδ. Μ 382 **τείσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν·** ‖ μισθὸς διδόμενος ὡς ἀντάλλαγμα ὑπηρεσίας, ἐργασίας κτλ., ἀντιμισθία : Ἀριστλ.ΗΝ 1163 D 35 **τῷ σκυτοτόμῳ ἀντὶ τῶν ὑποδημάτων ἀμοιβὴ γίνεται κατ' ἀξίαν·** ‖ νεώτ. **ὑπάλληλος λαμβάνων ἀνεπαρκῆ ἀμοιβήν·** ‖ νεώτ. κ. ἡ μὴ ὑλική, ἀλλ' ἡ ἠθική, δι' ἀναγνωρίσεως καὶ ἐκτιμήσεως, ἱκανοποίησις· 2) ἡ ποινή : Ἡσίοδ.Ἔργ.334 **ἐπέθηκεν ἀμοιβὴν ἔργων ἀντ' ἀδίκων·** ‖ ἡ ἐκδίκησις : Εὐρ.Ὀρ.841 **πατρῴων παθέων ἀμοιβάν·** 3) ἡ ἀπόκρισις, ἡ ἀπάντησις : Ἡρ.7,160 **οὐ με ἔπεισας ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι·** 4) ἀνταλλαγὴ ἐπὶ εἰδῶν

ἐμπορίου : Σιράδ.502 **οὐδὲ νομίσματι τὰ πολλὰ χρῶνται, ἀλλὰ φορτίοις τὰς ἀμοιβὰς ποιοῦνται·** ‖ ἀνταλλαγή, ἐπὶ νομισμάτων : Πλούτ.Λούκ.2 **ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν χρειῶν ἐν τῷ πολέμῳ λαμβάνον** (τὸ νόμισμα) **ἀμοιβὴν ταχεῖον.**

ἀμοιβήδην μτγν. κ. ἀμοιβηδίς βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 2,1071 **ἀμοιβήδην ἐλάασκαν.**

ἀμοιβηδίς ἀμοιβαδόν, ἐναλλάξ, διαδοχικῶς : Ἰλ.Σ 506 **ἀμοιβηδὶς δὲ δίκαζον.**

ἀμοιβοειδής-οῦς-ές ἄλλως **ἀμοιβαδοειδής** βλ.λ.

ἀμοιβός-ή-όν (ὁ) κ. νεώτ. ὁ λαμβάνων τὴν θέσιν ἄλλου, ὁ ἀντικαθιστῶν, ὁ διαδεχόμενος ἕτερον : Ἰλ.Ν 793 **ἀμοιβοὶ ἐπίκουροι** (σχόλ. « οἱ ἐκ διαδοχῆς ἥκοντες σύμμαχοι »), Σοφ. Ἀντ.1067 **ἕνα νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοὺς** (εἰς ἀντικατάστασιν)· 2) νεώτ. ἐπὶ ἐξαρτημάτων πλοίου ἢ γεν. μηχανημάτων, ἅτινα ἀπόκεινται πρὸς ἀντικατάστασιν ὁμοίων ἀχρηστευθέντων· **ἀμοιβὸς τροχός, - ἀμοιβὸν ἱστίον.**

ἀμοιμός κ. ἀμοιβός βλ. λ. : Θεόγνωστ.Καν.65,2 **κατὰ ἐναλλαγὴν στοιχείων ἀπὸ τοῦ ἀμοιβός.**

ἄμοιος Ἡσ. « **κακός, Σικελοί** ».

ἀμοιράγαθος-ον μσν. ὁ ἄμοιρος ἀγαθότητης, ὁ ἄνευ ἀγαθότητος : Θεόδ.Στ.289.

ἀμοίραστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀμοίραγος** ὁ μὴ **διὰ κλήρου διανεμηθείς**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ χωρισμένος **εἰς μοίρας, μερίδια,** ὁ ἀδιανέμητος : **ἀμοίραστη περιουσία**· 2) δημ. συνηθέστ. **ἀμοίραγος,** ἐπὶ ἀδελφῶν κ. γεν. ἐπὶ συνιδιοκτητῶν ἀκινήτων ἢ κινητῶν ἀξιῶν, **οἵτινες δὲν προέβησαν εἰσέτι** εἰς τὴν πρὸς **ἀλλήλους** διανομὴν τούτων : **γέρασαν τ' ἀδέρφια κι εἶναι ἀκόμη ἀμοίραγα, - ἀμοίραγοι συνέταιροι**· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς καταμερισμοῦ πρὸς διανομήν : **ἄνευ συνολικῆς ἐκκαθαρίσεως ἡ ἐπιχείρησις εἶναι ἀμοίραστος, - ἀμοίραστο** (ἢ) **ἀμοίραγο εἶναι αὐτὸ τὸ χωράφι.**

ἀμοιρέω εἶμαι ἄμοιρος, ἀμέτοχος: Πλούτ.Ἠθ.1033.

ἀμοίρημα-ατος (τὸ) μτγν. ἀτύχημα.

ἀμοιρία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἀτυχία, δυστυχία.

ἀμοιρόγαμος Ἐπιγρ. ὁ μὴ τυχὼν γάμου.

ἀμοιρολόγητος-η-ο δημ. κ. **ἀμοιρολόητος** ἐπὶ νεκροῦ, ὁ μὴ θρηνηθεὶς διὰ μοιρολογίων, ποὺ δὲ μοιρολογήθηκε· συγγ. **ἄκλαφτος**· ‖ ὁ δι' ὃν δὲν ἐπένθησαν.

ἄμοιρος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ μοίρας, μετοχῆς, ὁ ἐστερημένος ἰδίᾳ ἀγαθοῦ τινος, ἄλλως **ἄμμορος,** Αἰσχ.Ἑπτ.715, Πλάτ.Συμπ.202 D **τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἄμοιρος**· ‖ σπανιώτ. ἀπηλλαγμένος κακοῦ τινος· Πλάτ.Συμπ.181 C **ἄμοιρος ὕβρεως,** νεώτ. **ἄμοιρος παιδείας** (ἀπαίδευτος)· 2) κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων καλὴν μοῖραν, δύσμοιρος, δυστυχής : Πλάτ.Συμπ.197 D **ζηλωτὸς ἀμοίροις, κτητὸς εὐμοίροις,** δημ. **ἄμοιρο παιδὶ** (δυστυχισμένο), **ἄμοιρη στὸ γάμο της** (ἀτυχὴς εἰς - ἀ. κακότυχη) : δ.μοιρ. **ἄμοιρε, σὲ κλαιγόμαστε ποὺ πῆγες νιὸς στὸν Ἅδη,** παροιμ. **τοῦ ἄμοιρου τὸ βρεσιμιὸ ἢ καρφὶ ἢ πέταλο.**

ἀμοιρῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι ἄμοιρος, ἀμέτοχος κττ., **δὲν ἔχω τι,** στεροῦμαι τινος : Πλούτ. Ἀλ.23 **χάριτος οὐδεμιᾶς ἀμοιρῶν,** νεώτ. **ἀμοιρῶ παιδείας** (εἶμαι ἀπαίδευτος, ἀμόρφωτος).

ἀμοίχευτος-ον κ. νεώτ. ὁ ἄνευ μοιχείας βλ.λ. : Καλλισθ.1,21 **κλίνη ἀμοίχευτος**· ‖ νεώτ. κ. ὁ μὴ μοιχεύσας.

ἀμοιχεύτως ἐπίρρ. μσν. ἄνευ μοιχείας βλ.λ.

ἀμολάω (ἰταλ. amollare) δημ. ἀπαλλάσσω τινὰ τοῦ δεσμοῦ ἢ τοῦ περιορισμοῦ του, ἀφίνω ἐλεύθερον, ἀπολύω : **ἀμολάω τὸ σκυλί, - τὰ πρόβατα, - ἀμόλησε τὴ βάρκα νὰ φύγωμε**· ‖ ἀφίνω τι τὸ ὁποῖον κρατῶ - **λυπήθηκα τὸ πουλάκι καὶ τ' ἀμόλησα, - δὲν τ' ἀμολάει ἀπὸ τὰ χέρια του**· ‖ ἀφίνω τι νὰ ἐκτυλιχθῇ ἢ νὰ ὑψωθῇ, ἐπὶ πραγμ. : **ἀμόλησε τὸ σκοινί, - μὴν ἀμολήσῃς ἀκόμη τὸν ἀετό σου**· ‖ χαλαρώνω : **ἀμόλησε λίγο τὸν κόμπο** (ὁ. ξαμόλησε)· 2) κ. μτφ. ἀφίνω τινὰ ἐλεύθερον εἰς τὰς ἐνεργείας του, ἀνεπιτήρητον : **ἀμόλησε τὰ παιδιά του καὶ γίνηκαν ἀλάνηδες**· 3) ἀποφυλακίζω : **ἀμόλησαν ὅλους τοὺς φυλακισμένους γιὰ μικρὰ χρέη**· 4) εἰδ. πυροβολῶ ἐν φρ. : **τοῦ τὴν ἀμόλησε στὸ κεφάλι καὶ τὸν ἐσκότωσε**· ‖ κ. βωμολοχικῶς ἐπὶ περδομένων : **ὅπου σταθῇ τὶς ἀμολάει ὁ εὐλογημένος καὶ φεύγει**· ‖ κατ' ἐπέκτ. κ. εἰς ἄλλας χρ. **ἀμόλησε μιὰ φευτιά, - ἀμολάει τη γλῶσσα του, - ἀμόλησε κάθε ντροπὴ κλ.**· ‖ προστ. **ἀμόλα** κ. **μόλα** χαλάρωσον ἢ ἄφες το [illegible] τὸ ὑπὸ σοῦ κρατούμενον· κ. ἐν ναυτ. φρ. **ἔγια - μόλα**· 5) ἀμολιέμαι κ. ἀμολιοῦμαι ὡς μέσ. κ. ὡς παθ. ἐν πάσαις ταῖς ἀνωτ. σημ.· ‖ προστ. ἀορ. ἀμολήσου τρέξε γλήγορα, ἐκκίνησον ἀμέσως δρομαίως.

ἀμολγάδες βόες αἱ ἀμελγόμεναι ἀγελάδες, οἱ γαλατερές : Σοφ.Ἰχν.5.

ἀμολγάζει Ἡσ. « μεσημβρίζει ».

ἀμολγαῖος-α-ον ἄρτος καλῶς ὠπτημένος ἢ πλακοῦς τις ἐκ γάλακτος : Ἡσιόδ.Ἔργ.590 **μάζα τ' ἀμολγαίη**· δ.ἑρμ. ἀκμαίας· 2) ὁ ἔχων πολὺ γάλα, ὁ γαλατερός : ΑΠ **ἀμολγαῖον μαστὸν ἀνασχόμενος** (ἀμελγόμενον ἢ ἔχοντα ἄφθονον γάλα).

ἀμολγεύς-έως (ὁ) μτγν. καὶ νεώτ. τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἀμέλγουσιν, ἡ καρδάρα : Θεόκρ.8,87 **δωσῶ τι αἶγα, ἅτις αἰεὶ τὸν ἀμολγέα πληροῖ.**

ἀμολγή (ἡ) μτγν. ἡ ἄμελξις, δημ. ἄρμεγμα.

ἀμόλγιον (τὸ) μτγν. ἁ. ἀμολγαῖον, ὁ μικρὸς ἀμολγεὺς ἢ κ. γεν. ὁ ἀμολγεύς, ἡ καρδάρα : Θεόκρ. 25,106 **ἄλλος ἀμόλγιον εἶχ', ἄλλος πίονα τυρόν.**

ἀμολγός (ὁ) μόνον κατὰ δοτ. ε. ἐν τῇ φρ. **νυκτὸς ἀμολγῷ** εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός : Ἰλ.Λ 173 **βόες ἅς τε λέων ἐφόβησεν μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ,** Ὁμ.Ὕμν.Ἑρμ.7 **νύμφῃ μιγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ**· 2) ΕΜ ὁ ἀμέλγων τὰ πρόβατα· 3) ΕΜ « σκεῦος ἐν ᾧ ἀμέλγουσι ».

ἀμόλεφτος-η-ο δημ. ποὺ δὲν **εἶναι μολεμένος,** ὑλικῶς ἀμόλυντος : **ἀμόλεφτος ἀπὸ ποντικό**· 2) γνήσιος, ἀμιγής, ἐπὶ οἴνου κ.ἄ. : **πουλάει πάντα κρασιὰ ἀμόλευτα**· 3) ἠθικῶς ἀμόλυντος, ἐνάρετος : **ἀμόλεφτη παρθένα.**

ἀμόλη (ἡ) νεώτ. βοταν. οὐσία, ἐξαγομένη ἐξ ἀγαύης τῆς ἀμερικανικῆς καὶ χρησιμοποιουμένη εἰς τὸ Μεξικὸν ἀντὶ σάπωνος.

ἀμόλημα (τὸ) δημ. ἡ ἀπόλυσις πράγματος : **τὸ ἀμόλημα τῆς βάρκας**· ‖ ἡ ἀπελευθέρωσις, ἐπὶ ἐμψύχων : **τὸ ἀμόλημα τῶν σκυλιῶν**· 2) ἡ χαλάρωσις : **τὸ ἀμόλημα τοῦ σκοινιοῦ - τῶν πανιῶν.**

ἀμολημένος-η-ο δημ. ὁ ἀφεθεὶς ἐλεύθερος, ἀπεριόριστος, ἁ. **ἀμολητός** βλ. λ. **ἀφήνουν τοὺς κακούργους ἀμολυμένους**· ‖ ὁ χαλαρωμένος : **ἄφησε ἀμολημένα τὰ γκέμια**· ‖ ἐπὶ ζῴων, ὁ μὴ ἐν κλειστῷ χώρῳ περιωρισμένος ἢ ὁ μὴ διὰ σχοινίου ἢ ἁλύσεως προσδεδεμένος που : **ἀφίνουν ἀμολυμένα τὰ σκυλιὰ τὴ νύχτα.**

ἀμολητός-ή-ά δημ. ἐλεύθερος δεσμοῦ ἢ περιορισμοῦ : **ἔχουν ἀμολητὲς τὶς κατσίκες, - ἀφίνουν ἀμολητοὺς τοὺς τρελούς**· 2) ἀνεπιτήρητος· ἁ. ἀπολυτός κ. ξαμολυτός.

ἀμολόγητος-η-ο δημ. κ. **ἀμολόητος** ποὺ δὲ μολογιέται, ἄρρητος, ἀνομολόγητος, ἀδήλωτος· ‖ ἀδιήγητος, ἀναρίθμητος, ἀνεκδιήγητος : **ἀμολόγητα εἶναι τὰ ὄργια ποὺ κάνει.** Ἐπίρρ. **ἀμολόγητα** κ. **ἀμολόητα.**

ἀμολόητος-η-ο δημ. ἀμολόγητος βλ. λ.

ἀμολόχα (ἡ) δημ. ἡ μολόχα βλ.λ. : παροιμ. **τῆς ἀμολόχας ὁ ἀνθὸς λουλούδι δὲ λογιέται** (τιμὴ δὲν ὀφείλεται εἰς εὐτελεῖς).

ἀμολοχιά (ἡ) μικρόν ἀγριόχορτον προσόμοιον μὲ μολόχαν βλ.λ., χρησιμοποιούμενον ὑπὸ ἐμπειρικῶν ἐν ἀφεψήματι ὡς φάρμακον κατὰ βρογχικῶν καὶ πνευμονικῶν παθήσεων.

ἀμόλυβδος-ον νεώτ. ὁ μὴ περιέχων μόλυβδον.

ἀμόλυντα ἐπίρρ.δημ. κατὰ τρόπον ἀμόλυντον βλ.λ.

ἀμόλυντος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μολυνθείς, ἀμίαντος, ἀκηλίδωτος, καθαρός : Ἐπιγρ. **ἀμπαρθένος,** Γαλ. **κακίης ἀμόλυντος λογισμός,** Ἐκκλ. **Ἄσπιλε, ἀμόλυντε, ἄχραντε·** 2) νεώτ. κ. δημ. ἰατρ. ὁ εἰς ὃν δὲν μετεδόθησαν παθογόνα μικρόβια, ὁ μὴ λαβὼν μόλυσμα νόσου τινός· ‖ νεώτ κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μολυνθῇ κατ' ἀμφοτ. τὰς σημ.· 3) ἐνεργ. ὁ μὴ μολύνων : Ὀλυμπ.Μετ.307,1 **τὸ πηγνύμενον ἀμόλυντόν ἐστι.**

ἀμολύντως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ μολύνσεως, κατὰ τρόπον ἀμόλυντον βλ.λ. 2).

ἀμόμηλις Ἡσ. « ἄπιος, ἀχράς ».

ἀμόμφητος-ον ἄμεμπτος, ἀμεμφής βλ. λ.

ἄμομφος-ον ὁ ἄνευ μομφῆς, ὁ ἄμεμπτος, ὁ ἀνεπίκριτος : Αἰσχ.Εὐμ.475 **ὅμως δ' ἄμομφον ὄντα σ' αἱροῦμαι πόλει·** 2) ἐνεργ. ὁ οὐδὲν ἔχων νὰ μεμφθῇ, νὰ κατακρίνῃ : Αἰσχ.Εὐμ.413 **λέγειν δ' ἄμομφον ὄντα τοὺς πέλας κακῶς.**

ἀμονάδιστος-ον μτγν. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀναχθῇ, μὴ ἀναγόμενος εἰς μονάδας· ἀντίθ. μτγν. **μοναδικός** : Δαμάσκ.Ἀρχ.117 **ἀμονάδιστον τὸ ἕν.**

ἀμονάρχητος-ον νεώτ. ὁ μὴ μοναρχούμενος, ὁ μὴ κυβερνώμενος ὑπὸ μονάρχου, ἐπὶ κρατῶν ἢ λαῶν : **καθ' ὅλην τὴν περίοδον τῆς ἀκμῆς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες διετέλεσαν ἀμονάρχητοι.**

ἀμόναχος (ὁ) μσν. ὁ ψευδομοναχός.

ἀμόνι (τὸ) δημ. ὁ ἄκμων, μσν. **ἀκμόνιον** κ. **ἀμμόνιον** τὸ ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου χονδρὸν καὶ συμπαγὲς ἐπίπεδον ὑπόθεμα, ἐφ' οὗ πεπυρακτωμένα σφυρηλατοῦνται πρὸς ἐπεξεργασίαν τὰ σκληρὰ μέταλλα, ἰδίως ὁ σίδηρος : παροιμ. **ὁ μαραγκὸς μὲ τὸ πριόνι καὶ ὁ γύφτος μὲ τ' ἀμόνι** (ἕκαστος δι' ὧν μέσων ἢ δυνάμεων ἔχει δέον νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν ἐπιτυχίαν), **ἀμόνι εἶναι, ἀπόμεινε, πάρε σφυρὶ καὶ βάρα** (νὰ ἐνεργῇς ἀναλόγως τῆς περιστάσεως ἢ ἄ. μὴ χάνῃς τὴν τυχοῦσάν σοι εὐκαιρίαν), φρ. **ἀνάμεσα σφυρὶ κι ἀμόνι** (τὸ ἀρχ. μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος), περὶ τῶν ἐν δυσχερεῖ θέσει, ἐν δεινῷ διλήμματι διατελούντων.

ἀμόνιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων μονιάν, μὴ δυνάμενος νὰ διάγῃ που μονίμως, ὁ ἐκ χαρακτῆρος ἢ ἐκ συνηθείας ἐπιρρεπὴς εἰς πλάνητα βίον, ὁ μὴ ἐν τῇ ἐργασίᾳ του ἐμμένων : **ἀμόνιαστος ἄνθρωπος ζῇ καὶ τρέχει ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, - ἀμόνιαστος ἤτανε στὴν τέχνη του καὶ γι' αὐτὸ δὲν πρόκοφε.**

ἀμονογράφητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐγγράφων, τὸ μὴ μονογραφηθέν, τὸ μὴ φέρον μονογραφὴν τοῦ συντάξαντος αὐτό, ἢ τοῦ εἰς ὃν ἀπόκειται ἡ θεώρησίς του : **ἀμονογράφητος σύμβασις, - ἀμονογράφητο ἔγγραφο.**

ἀμόνοιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐν ὁμονοίᾳ, ἐν συμπνοίᾳ μετ' ἄλλων διάγων, ὁ ἐν διχονοίᾳ πρὸς ἄλλους διατελῶν, ποὺ δὲν εἶναι μονοιασμένος· ‖ ὁ ἐκ χαρακτῆρος μὴ δυνάμενος νὰ ὁμονοήσῃ, νὰ συμφωνήσῃ μὲ ἄλλους, ὁ ἀκοινώνητος, ὁ δύστροπος, ποὺ δὲ μονοιάζει : **μανάχνωτος κι ἀμόνοιαστος ἄνθρωπος, - ἀμόνοιαστα ἀδέρφια.**

ἀμονοπώλητος-ον νεώτ. ὁ μὴ μονοπωληθείς, ὁ μὴ περιληφθεὶς εἰς τὰ εἴδη μονοπωλίου βλ. λ.· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ ἀποκλειστικῶς ἢ προνομιακῶς δι' ὀλίγους ὑπάρχων κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ εἶναι τοιοῦτος : **ἡ παιδεία εἶναι ἀμονοπώλητος.**

ἀμόντε δημ. (ἰταλ.) εἰς μάτην : **τόσοι κόποι πῆγαν ἀμόντε·** ‖ εἰδ. : φρ. **πᾶμε ἀμόντε** (κατανέμομεν ἐκ νέου τὰ παιγνιόχαρτα, ἀκυρουμένης τῆς πρώτ. κατανομῆς)· ‖ μτφ. **πῆγε ἀμόντε** (κατεστράφη).

ἀμόνω δημ. κ. **ἀμώνω** ὀμνύω, ὀμόνω, ὁρκίζομαι : **ἀμόνω στὴν ψυχὴ τοῦ πατέρα μου,** δ.τραγ. **ἄμοσε στὰ 'κονίσματα, ἐκεῖ ποὺ πᾶς στὰ ξένα·** 2) ὡς τὸ συνηθέστ. **ξαμώνω** βλ.λ. ὁρμῶ κατά τινος, ὑψῶ τὴν χεῖρα ἐναντίον του : **ἄμωσε καὶ πῆρε μιὰ πέτρα νὰ τὸν χτυπήσῃ.**

ἀμόρα πλακοῦς τις· Ἡσ. « σεμίδαλις ἑφθὴ σὺν μέλιτι »· ‖ Φιλη. παρ' Ἀθην.646 D « ἀμόραι· μελιτώματα πεπεμμένα » (εἶδος γλυκίσματος μὲ μέλι).

ἀμορβαῖος-α-ον μτγν. σκοτεινώδης ἢ ποιμενικός· ἐν πληθ.: Νίκ.Θηρ.28,489 **ἀμορβαῖοι χαράδραι.**

ἀμορβάς-άδος (ἡ) μτγν. βλ. **ἀμορβός.**

ἀμορβεύω μτγν. ἐπιτηρῶ, προσέχω τινά, ποιμαίνω· ‖ παθ. **-ομαι** ἀκολουθῶ τινα, ὑπηρετῶ.

ἀμορβός θηλ. **ἀμορβάς -άδος** μτγν. ὁ ποιμενικός, ὁ ποιμαίνων : Ὀππ.Κυν.3,295 **ἀμορβῆες φῶτες·** σχόλ. « ἄνδρες ποιμάντορες » : ἈπολλΡ 3,881 **ἀμορβάδες νύμφαι.**

ἀμορβῶ-έω μτγν. ἀμορβεύω βλ.λ.

ἀμοργεύς-έως (ὁ) ὁ ἐκθλίβων τὸν καρπὸν τῶν ἐλαιῶν, δημ. **λιοτρουβιάρης** : Πολυδ.1,222 **ἀμοργεῖς καὶ ἐλαιοκόμοι.**

ἀμόργη (ἡ) ἡ ὑποστάθμη ἐκ τῆς ἐκπιέσεως τῶν ἐλαιῶν, ἡ τρυγία, τὸ κατακάθι τοῦ ἐλαίου, δημ. **μούργα** : Ἱππ.Ἀφ.7,45.

ἀμόργης (ὁ) ἡ **ἀμόργη** βλ.λ.· 2) φυτόν τι, ἐξ οὗ παρήγετο πορφυροῦν χρῶμα, ὅθεν **ἀμόργινα** (φορέματα) βλ.λ. : σχόλ. Ἀριστφ.Λυσ.150.

ἀμοργίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ **ἀμοργίς.**

ἀμόργινος-ον ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς ἀμόργης· ‖ ἐπὶ πολυτελῶν καὶ λεπτῶν ὑφασμάτων, ὁ κατεσκευασμένος ἐξ **ἀμαργίδος** (λίνου ἐξ Ἀμοργοῦ) : Ἀριστφ.Λυσ.150 **κἂν ταῖς χιτωνίοις τοῖς ἀμοργίνοις γυμναὶ παρίοιμεν,** Αἰσχιν.1,97 **γυναῖκα ἀμόργινα ἐπισταμένην ἐργάζεσθαι·** ‖ **ἀμόργινα** (τὰ) (ἐνν. ἱμάτια) λεπτὰ ἐνδύματα λινὰ βαρύτιμα ἢ νήματα λεπτὰ πορφυροβαφῆ.

ἀμόργιος-α-ον ὁ ἐξ Ἀμοργοῦ ἢ κατὰ τὸν ἐν Ἀμοργῷ τρόπον, ἀμοργινέϊκος, ἐπὶ ὑφασμάτων.

ἄμοργις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὑποστάθμη, ἡ τρυγία τοῦ ἐλαίου, **ἀμόργη,** δημ. μούργα.

ἀμοργίς-ίδος (ἡ) λεπτὸν λίνον καλλιεργούμενον κατὰ τοὺς ἀρχ. χρόνους ἐν τῇ Ἀμοργῷ, ὁμοιάζον βύσσῳ : Ἀριστφ.Λυσ.736 **τάλαινα τῆς ἀμαργίδος, ἄλοπον οἴκοι καταλέλοιφ'.**

ἀμοργίτας (ἀμορϜ-, ἀμορβίτης)· Ἡσ. « πλακοῦντας ».

ἄμοργος (ἡ) μτγν. ἡ ἄμοργις βλ. λ.

ἀμοργός (ὁ) (ἀμέργω) ὁ ἀλμέγων, ὁ ἐκμυζῶν, ὁ ἀρμέχτης : Κρατ.214 **ἀμαργοί, πόλεως ὄλεθραι·** 2) προφυλακτήρ : Ἐμπ.222 **ἀνέμων λαμπτῆρας ἀμοργοὺς** λαμπτῆρας προφυλάττοντας (τὸ φῶς) ἀπὸ τῶν ἀνέμων.

ἀμοργοῦς-οῦντος (ὁ) Σουΐδ. « ἀμόργεια ».

ἀμορευξία (ἡ) βοταν φυτικὸν γένος τῶν καχλασπερμιδῶν.

ἀμορία (ἡ) ἄ. **ἀμμορία,** ὁμορία βλ. λ.· 2) **νεώτ.** βοταν. τὸ **τριφύλλιον** βλ. λ.

ἀμορίτης (ὁ) μτγν. ἐνν. **ἄρτος** εἶδος πλακοῦντος, πρβλ. **ἀμόρα** : ΠΔΠαροιμ.1,16,3 **ἄρταν ἕνα ἀρτοκοπικὸν καὶ ἀμορίτην.**

ἀμορόζικος-η-ο δημ. (ἰταλ.) ὁ ἔχων τρόπους ἀμορόζου βλ.λ. **φερσίματα ἀμοράζικα.**

ἀμορόζος-α-ο δημ. (ἰταλ.) κ. μορόζος ὁ ἀθέσμως ἐρῶν ἢ ἐρωμένος ὤν, κ. ἰδίως ἐπὶ γυναικῶν, ἡ λόγῳ τῆς τοιαύτης ἐρωτικῆς συναφείας ὑπό τινος συντηρουμένη : **παντρεμένος μὲ παιδιὰ κι ἔχει ἀμορόζα.**

ἄμορος-ον ἄλλως **ἄμοιρος** κ. **ἄμμορος** ἀμέτοχος, ἐστερημένος : Εὐρ.Μήδ.1395 **ἄμορος τέκνων·** 2) ἀτυχής, ἄθλιος : Σοφ.ΟΤ 248 **κακὸν κακῶς νιν ἄμορον ἐκτρῖψαι βίον.**

ἀμόρρωτον Ἡσ. « ἀθάνατον ».
ἀμορφία (ἡ) ἡ ἔλλειψις μορφῆς, σχήματος, τὸ ἄμορφον· 2) ἡ δυσμορφία, ἡ ἀσχημία : Εὐρ.Ὀρ. 391 παρὰ λόγον μοι σὴ φανεῖσ' ἀμορφία.
ἀμορφοποιῶ-έω Κρ.Ἀν. « ποιῶ τινα ἄμορφον ».
ἄμορφος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μηδεμίαν ἔχων μορφήν· ‖ κ. νεώτ. ἄμορφος ὄγκος, δημ. ἄμαρφη μᾶζα· ‖ ὁ μὴ μετέχων μορφῆς : Πλάτ. Τίμ.51 A ἄμορφος ἐκείνων ἁπασῶν τῶν ἰδεῶν· 2) δύσμορφος, ἄσχημος : Εὐρ.Ἑλ.554 στολὴν δ' ἄμορφον ἀμφὶ σῶμ' ἔχεις· ἀντίθ. εὔμορφος· 3) μτφ. ἀνάρμοστος, ἀπρεπής : Πλάτ.Νόμ.752 A ἄμορφος ἀτιμωτικός· 4) νεώτ. βοταν. φυτὸν καλλωπιστικὸν τῆς Β. Ἀμερικῆς, τοῦ γένους τῶν χεδρόπων φέρον ἄνθη ἰόχροα.
ἀμορφύνω καθιστῶ τι κακόμορφον, ἀσχημίζω : Ἀντίμ.72 ἀμορφύνειν ἐθέλωσιν (ἀμαρφοποιεῖν)· 2) Ἡσ.«ἀμορφύνειν·οὐ δεόντως πράττειν».
ἀμορφῶ-όω ποιῶ ἄμορφον, δύσμορφον· ἃ. ἀμορφύνω βλ.λ. : σχόλ. Ἰλ.Β 269 ἀμορφώσας τὸ πρόσωπον δάκρυσι.
ἀμόρφωτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λαβὼν μορφήν, σχῆμα, τύπον, ἀσχημάτιστος, ἀδιατύπωτος : Τιμ.Λοκρ.95 A ἀμόρφωτος καὶ ἀσχημάτιστος ὕλα, Προκλ. εἰς Πολ.Ι,114 θεία ἐπιφάνεια ἀμόρφωτος· 2) νεώτ.κ.δημ. ἰδίως ὁ μὴ διὰ τῆς παιδείας μορφωθείς, ἀπαίδευτος, ἀμαθής : οἱ ἱερεῖς τῶν χωρίων εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἀμόρφωτοι, - ἄφησε τὸ κορίτσι του ἀμόρφωτο.
ἆμος δωρ. ἀντὶ ἦμος ὅτε : Θεόκρ.4,61.
ἁμός-ή-άν (1) ἡ ἀμός, αἰολ. ἄμμος ἀντὶ τοῦ ἐμός, ἡμέτερος·ἐν χρήσει ἰδίως τὸ ᾱ- ἐν τῇ δωρ.ὅταν τὸ μέτρον ἀπαιτῇ τὴν παραλήγουσαν μακράν : Ἰλ.Ζ 414 πατέρ' ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,Θεόκρ.5,108 ἀκρίδες, αἱ τὸν φραγμὸν ὑπερπηδᾶτε τὸν ἀμόν.
ἀμός-ή-όν (2) ἐξ οὗ τὰ ἀμάκις, ἀμῇ, ἀμόθεν, ἀμοῖ, ἀμοῦ, ἀμῶς ὑπάρχον μόνον εἰς τὰ σύνθετα οὐδ- αμοί καὶ μηδ- αμοί τῆς ἰωνικῆς διαλέκτου ἀντὶ τῶν ἀττικῶν οὐδένες καὶ μηδένες.
ἀμόσχευτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ διὰ μοσχεύσεως βλ.λ. μεταφυτευθείς : Νόνν.Δ 22,21.
ἄμοτον ἐπίρρ. ἀκορέστως, ἀπαύστως, ἀδιακόπως : Ἰλ.Τ 300 ἄματαν κλαίω τεθνηότα, αὐτ.Ν 40 Τρῶες.. Ἕκτορι.. ἄμοτον μεμαῶτες ἕποντο ἄβρομοι αὐίαχοι· 2) μτγν. κ. ἀμότως σφοδρῶς, λίαν ὁρμητικῶς, βιαίως.
ἄμοτος-ον μανιώδης, βίαιος, σφοδρός : Θεόκρ. 25,242 ὁ δέ μ' εἶδε περιγληνώμενος ὄσσοις θὴρ ἄματος, Μόσχ.4,104 ἐξαπίνης δ' ἀνέλαμψεν πῦρ ἄμοτον, περὶ δ' αὐτὸν ἀθέσφατος εἰλεῖτο φλόξ.
ἀμοῦ ἐπίρρ. τοπικόν, ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ ἐν τῇ νεωτ. πρὸς ἔκφρ. ἀοριστολογικὴν ἀριθμητικὸν εἷς· συνεκφέρεται μετὰ τοῦ γέ που :. ἀμοῦ γέ που ἢ ἀμουγέπου εἰς ἕνα οἱονδήποτε τόπον, σ' ἕνα κάποιο μέρος, κάπου : Λυσ.24,20 ἅπαντες γὰρ εἴθισθε προσφοιτᾶν καὶ διατρίβειν ἀμοῦ γέ που.
ἀμούδιαστα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς μούδιασμα βλ.λ.· ‖ κ. μτφ. ἄνευ δισταγμοῦ, εὐθαρσῶς, μετὰ παρρησίας : λέγε τα ἀμούδιαστα.
ἀμούδιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ αἱμωδιῶν ἢ αἱμωδιάσας, ποὺ δὲν εἶναι μουδιασμένος : ἀμούδιαστα δόντια, - πόδια· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ διστάζων.
ἀμουνούχιστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ εὐνουχισμοῦ, χωρὶς μουνούχισμα βλ.λ.
ἀμουνούχιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐκτομίας, ὁ μὴ εὐνουχισμένος, ποὺ δὲν εἶναι μουνουχισμένος : ἀμουνούχιστο ἄλογο, - γουρούνι.
ἀμούργα (ἡ) δημ. κ. μούργα ἢ ἀμόργη βλ. λ. 1).
ἀμουργιός δημ. ὁ ἀμοργός βλ.λ.1).
ἄμουργος-η-ον δημ. ἐν χρ. συνήθ. τὸ οὐδ. ἐπὶ ἐλαίου, ὁ μὴ ἔχων ἀμόργην, χωρὶς μούργα : ἄμουργο σὰν εἶναι τὸ λάδι δὲν τσαγγεύει.
ἀμουργός (ὁ) δημ. κ. ἀμουργιός κ.ἀμολγός βλ.λ.2).
ἀμολγεύς· 2) ἡ ἐποχὴ τῆς ἀμέλξεως τῶν προβάτων.
ἄμουρος-η-ο δημ. ἄφαντος, μακρὰν τῆς ὄψεως : νὰ γίνῃς ἄμουρος (ἀμέσως νὰ φύγῃς, νὰ ἐξαφανισθῇς ἀπὸ ἐμπρός μου), γίνηκε ἄμουρος (ἔγινε ἄφαντος)· 2) μωρός, λίαν εὔπιστος, ἀνόητος : ἄμουρος ἄνθρωπος, ὅ,τι τοῦ πῇς πιστεύει.
ἀμουσία (ἡ) κ. νεώτ. ἔλλειψις παιδείας, μορφώσεως, ἀπαιδευσία, ἀπειροκαλία, ἀγροικία, ἀμορφωσιά : Πλάτ.Πολ.403 C φόγον ἀμουσίας καὶ ἀπειροκαλίας ὑφέξοντα· 2) ἔλλειψις ἁρμονίας, μουσικῆς, ἀντίθετον εὐμουσία : Εὐρ.Ἡρ.676 μὴ ζῴην μετ' ἀμουσίας.
ἀμούσκευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ διάβροχος ὤν, ὁ μὴ ὑγρανθείς, ποὺ δὲν εἶναι μουσκεμένος, ποὺ δὲν ἔγινε μούσκεμα βλ.λ., ἢ μουσκίδι· ‖ ὁ μὴ διαποτισθεὶς δι' ὕδατος ἢ ἄλλου ὑγροῦ : μπακαλιάος ἀμούσκευτος δὲν τρώγεται, - ἐλιὲς ἀμούσκευτες· ‖ ὁ μὴ βραχείς : ἂν καὶ δὲν εἶχα ὀμπρέλλα τὰ κατάφερα κι ἦρτα ἀμούσκευτος.
ἀμουσολογία (ἡ) τὸ ἀπαιδεύτως, ἀμούσως λαλεῖν : Ἀθήν.164 F τὴν ἀγοραίαν ἀμουσολογίαν.
ἄμουσος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ εἰς τὰ τῶν Μουσῶν ἐντριβής, ὁ μὴ εἰς τὰ τῶν Μουσῶν ἀρεσκόμενος, ὁ ἀμόρφωτος καὶ ἀκαλαίσθητος, ὁ ἀγροῖκος, ὁ ἄξεστος : Ἀριστφ.Σφ.1574 ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν, Εὐρ.ἀπ.663 ποιητὴν ἔρως διδάξει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν, Πλάτ.Πολ.546 D ἀμουσότεροι γενήσονται οἱ νέοι, παροιμ.Ζηνόβ.1,79 ἀμουσότερος Λειβηθρίων (ἐπὶ τῶν ἀπαιδεύτων)· ‖ ὁ χυδαῖος, ὁ ἀπρεπής : Πλάτ.Φαῖδρ.240 B ἐπέμιξεν ἡ φύσις ἡδονήν τινα οὐκ ἄμουσον (οὐχὶ βάναυσον)· ‖ Ἀριστφ.Θεσμ.159 ἄλλως τ' ἄμουσόν ἐστι ποιητὴν ἰδεῖν ἀγρεῖον ὄντα καὶ δασύν (ἀνάρμοστον, ἀνοίκειον), κ. νεώτ. κ. δημ. : οἱ ἀπολίτιστοι εἶναι πάντα ἄμουσοι· 2) ὁ μὴ γνωρίζων μουσικήν, ἢ ὁ μὴ ἔχων κλίσιν πρὸς τὴν μουσικήν, μὴ μουσικός : Ξεν.Οἰκ.12,10 ἄμουσον ὄντα αὐτὸν ἄλλους μουσικοὺς ποιεῖν, Πλάτ.Πολ.455 E ἀλλ' ἔστι καὶ γυνὴ μουσική, ἡ δ' ἄμουσος φύσει· 3) ὁ μὴ ἁρμονικός, παράφωνος : Εὐρ.Φοίν.807 ἀμουσόταται ᾠδαὶ Σφιγγός, Πλάτ.Νόμ.700 C βοαὶ πλήθους ἄμουσοι· ‖ Εὐρ.Κύκλ.426 ἄμουσα ᾄδειν (ἀμούσως).
ἀμουσότης-ητος (ἡ) μσν. ἀμουσία βλ.λ.
ἀμούστακος-η-ο δημ. ὁ μήπω ἔχων μύστακα, ποὺ δὲν ἔβγαλε ἀκόμη μουστάκι : παλληκάρι ἀμούστακο (ἔφηβος)· ‖ ὁ τὸν μύστακα ἐξυρισμένος : οἱ πιὸ πολλοὶ στὴν Εὐρώπη εἶναι ἀμούστακοι· ‖ κ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ μήπω θύσανον ἔχων : τὸ καλαμπόκι εἶν' ἀκόμη ἀμούστακο.
ἀμούσως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἄμουσον βλ.λ.
ἀμούσωτος-ον ὁ μὴ μεμουσωμένος, ἄμουσος : Σοφ.Ἀπ.811 ἀμούσωτος γὰρ οὐδαμῶς ἄπει.
ἄμουχα Ἡσ. « καθαρεύουσα Λάκωνες ».
ἀμουχιά (ἡ) δημ. ἄγριον χόρτον ἀκανθόφυλλον, μὴ ἐδώδιμον.
ἀμούχλιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ εὐρωτιῶν, ποὺ δὲν ἔχει μούχλα βλ.λ.· ‖ κ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς μούχλαν : τὰ πολὺ ἁρμυρὰ τυριὰ εἶναι ἀμούχλιαστα· 2) κ. μτφ. ὁ μὴ πεπαλαιωμένων ἀντιλήψεων, ἀρχῶν ἢ ἰδεῶν κττ., ποὺ δὲν ἔχει μουχλιασμένες ἰδέες.
ἀμοχθεὶ ἄνευ μόχθου, ἀκόπως : Αἰσχ.Πρ.205 φοντ' ἀμοχθεὶ πρὸς βίαν τε δεσπόσειν.
ἀμόχθητα ἐπίρρ. δημ. ἀμόχθως βλ.λ.
ἀμόχθητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μοχθῶν, μὴ πολὺν κόπον καταβάλλων, ἄμοχθος βλ.λ. : Ὀππ.Κ.1,456· 2) δημ. ὁ μὴ πολὺν κόπον, μόχθον παρέχων : ἀμόχθητη ἡ δουλειά του.

ἀμοχθήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀμόχθως βλ. λ.
ἄμοχθος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. δημ. κ. **ἄμοχτος** ὁ ἀπηλλαγμένος μόχθων, φροντίδων, εὔκολος : Σοφ. Τρ.147 **ἡδοναῖς ἄμοχθον ἐξαίρει βίον·** 2) ὁ ἀποφεύγων τὸν κόπον : Πίνδ.Ν.10,30· 3) ὁ μὴ κεκμηκώς : Ξεν.'Απ.2,1,33 **ὕπνος δ' αὐτοῖς πάρεστιν ἡδίων ἢ τοῖς ἀμόχθοις·** 4) δημ. ὁ μὴ μετὰ πολλοῦ κόπου, μὲ μόχτο γινόμενος : **ἄμοχθη δουλιά.**
ἀμόχθως ἐπίρρ. κ. νεώτ. δημ. **ἄμοχτα,** χωρὶς πολὺν κόπον, κατὰ τρόπον ἄμοχθον βλ. λ.
ἄμοχτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς μόχθον βλ. λ. : **ἄμαχτα γένηκε πλαύσιος.**
ἄμοχτος-η-ο δημ. ἄμοχθος βλ.λ.
ἀμόω 'Ησ. « ἀμώσας κρεμάσας ».
ἀμόωλον 'Ησ. « ἀγγεῖον εἰλικρινές ».
ἀμόωμφος 'Ησ. « ἄπιστος ».
ἀμπ- ποιητ. ἰδίᾳ λυρ. σύντμησις τοῦ **ἀναπ-.**
ἀμπά ἐπίρρ. δημ. κ. **ἄ-μπά** ὄχι.
ἀμπαδάκι (τὸ) δημ. μικρὸς **ἀμπᾶς** βλ. λ.
ἀμπαδέλλι (τὸ) δημ. μικρὸς **ἀμπᾶς** βλ. λ.
ἀμπαδίην ἄ. **ἀμφαδίην·** 'Ησ. « φανερῶς ».
ἀμπάζονται 'Ησ. « ἀναπαύονται ».
ἀμπαζούρ δημ. (γαλλ. abat-jour) χωνιοειδὲς ἢ ἄλλου σχήματος περικάλυμμα λαμπτῆρος, διευθετούμενον οὕτως, ὥστε νὰ πίπτῃ συγκεντρωμένον πρὸς τὰ κάτω τὸ φῶς τῆς λυχνίας, κατ' ἐσφ. ἐξελλήν : **ἀλεξίφωτον.**
ἀμπαιανίζω ἄ. **ἀναπαιανίζω** βλ. λ.
ἄμπαιδες 'Ησ. « οἱ τῶν παίδων ἐπιμελούμενοι παρὰ Λάκωσιν », βλ. **ἀμφίπαις.**
ἀμπαίνεσθαι 'Επιγρ. ἀντὶ **ἀμφαίνεσθαι = ἀναφαίνεσθαι,** ἀπαντᾷ ὑπὸ τοὺς τύπους **ἀμπενέσθω** (εἰσποιείσθω θετὸν υἱόν), ὁ **ἀμπανάμενος** (θετὸς πατήρ), **ἀμπαντός** (θετὸς υἱός), **ἄμπανσις - εως** κ. **ἀμπαντύς-ύος** (υἱοθεσία).
ἀμπαιστήρ-ῆρος (ὁ) τὸ ρόπτρον θύρας, ἄ. ἐπίπαστρον κ. εἶδος κλεῖθρου, ἄ. **ἀνάπαυστος, σαυρμές** : 'Επιγρ. **Εὐκράτης εἵλετο ἀσπίδα καὶ ἀμπαιστῆρα τῷ μεγάλῳ** θυρώματι.
ἄμπακας (ὁ) -ακος δημ. (ἄβαξ) πινακίς, ἡ πλάκα κ. ὁ πυθαγόρειος πίναξ πολλαπλασιασμοῦ· φρ. συνήθ. : **ξέρει τὸν ἄμπακα** ἐπὶ ἀνθρώπου λογιστικοῦ ἢ πολυμαθοῦς, **τρώει τὸν ἄμπακα** (ἄ. **τρώει τὸν περίδρομο**) ἐπὶ πολυφάγου, **τοῦ 'φαλαν τὸν ἄμπακο** (ἄ. **τοῦ 'φαλαν τὸν ἐξάφαλμο**) τὸν ἐπετίμησαν δεινῶς, **τὰ λὲς στὸν ἄμπακα** (ἄ. **στὸν κλήδονα**) ἐπὶ ἰσχυρισμῶν ἀπαραδέκτων ἢ λόγων μὴ εἰσακουομένων· εἴρων. **θὰ μαῦ μάθῃς τὸν ἄμπακα** (θὰ μοῦ ὑποδείξῃς, θὰ μοῦ μάθῃς τὰ στοιχειώδη καὶ γνωστά μου), ὑβριστ. **τὸν κακό σου τὸν ἄμπακα** (ἄ. **τὸν κακό σου τὸ φλάρο**) βλ. ΝΠολιτ.Παραμ.2,162.
ἀμπαλίνορρος Σουΐδ. « ἀναστρέφων τὴν αὐτὴν ὁδόν », βλ. κ. 'Ησ. **ἀμπαλίνουρος,** κατὰ δ. γρ. **αὖ παλίναρρος** ἢ **ἐμπαλίνορρας.**
ἀμπαλλάρισμα (τὸ) δημ. (Ἰταλ.) ἡ εἰς δέματα ἢ εἰς κιβώτια συσκευασία : **νὰ κάνῃς καλὸ ἀμπαλλάρισμα τῶν ἐπίπλων·** 2) μτφ.σπαν.χρ. περιπλοκή τινος εἰς δυσάρεστα ἢ ἄτοπα ἐξ ἀπρονοησίας του ἢ ἐκ παραφορᾶς πάθους : **στὸ χρηματιστήριο ἔπαθε τέτοιο ἀμπαλλάρισμα ποὺ κοντεύει νὰ καταστραφῇ.**
ἀμπαλλάρω δημ. (Ἰταλ.) συσκευάζω εἰς δέματα ἢ κιβώτια· 2) περιπλέκω τινὰ εἰς δυσάρεστον δι' αὐτὸν ὑπόθεσιν, τὸν παρασύρω : **τὸν ἀμπαλλάρησε ἡ χήρα γιὰ καλά·** || μέσ. κ. παθ. -αμαι περιπλέκομαι, παρασύρομαι ἐξ ἀσυνεσίας ἢ ἐκ πάθους ἢ ἐμπλέκομαι ὑπὸ ἄλλου : **μὴν παίζῃς χαρτιὰ γιατὶ ἀμπαλλάρεσαι, - εἶναι γιὰ καλὰ ἀμπαλλαρισμένος στὸ σκάνδαλο** (ἄλλως μπερδεμένος).
ἀμπάλλω ποιητ. κ. Ἰων. σύντμ. τοῦ ἀναπάλλω.

ἄμπαλος ποιητ. ἀντὶ **ἀνάπαλος** βλ. : Πίνδ.Ο 7,61 **ἄμπαλον θέμεν** (θεῖναι).
ἀμπάλωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐπιδιωρθωμένος διὰ προσθήκης νέου τεμαχίου, ποὺ δὲν εἶναι μπαλωμένος, ἐπὶ ἐνδυμάτων διερραγότων ἢ ἐφθαρμένων, ἐπὶ ὑποδημάτων κ. ἐπὶ ἄ. πραγμάτων δεκτικῶν ἐπιδιορθώσεως, οἷον ξύλων, σιδηρῶν ἀντικειμένων, τοίχων κττ.· 2) κ. ὁ μὴ δεκτικὸς τοιαύτης ἐπιδιορθώσεως : **πολυτρίφτηκε πιὰ τὸ ποκάμισο κι εἶναι ἀμπάλωτο·** || μτφ. ἀδικαιολόγητος, ἀδιόρθωτος, ἀσυγκάλυπτος : **ἀμπάλωτο σκάνδαλο, - ἀμπάλωτη κατάσταση·** 3) μτφ. ὁ μὴ ἐπικουρηθεὶς οἰκονομικῶς ἢ ἄλλως, ὁ μὴ ἔκ τινος ὑποθέσεως ὠφεληθείς πως : **ἀπὸ μέρα σὲ μέρα νὰ τὸν διαρίσουν, τὸν ἔχουν ἀκόμη ἀμπάλωτο, - ἔννοια σου καὶ δὲ θὰ μείνῃς ἀμπάλωτος καὶ σύ** (θὰ ὠφεληθῇς κάτι)· 4) μτφ. ὁ ἀσυμβίβαστος ἄ. **ἀνοικονόμητος** βλ.λ.
ἀμπάξαι 'Ησ. « παῦσαι ».
ἀμπάρα (ἡ) δημ. (Ἰταλ.) μοχλὸς τῆς κεκλεισμένης θύρας διήκων ἀπὸ τῆς μιᾶς παραστάδος μέχρι τῆς ἄλλης καὶ ἐμποδίζων τὸ ἄνοιγμα : **βάζω, - βγάζω τὴν ἀμπάρα,** συνεκδ. πᾶν χονδρὸν βραχὺ ξύλον προσόμοιον μὲ **ἀμπάραν, ρόπαλον** : **πῆρε μιὰ ἀμπάρα καὶ τὸν κυνήγησε·** 2) παιδικὸν παίγνιον ἄλλως **ἀμπάριζα** βλ.λ.· || φρ. ἐπιτιμητικῶς ἐπὶ παιδαριώδους συμπεριφορᾶς : **τὶς ἀμπάρες θὰ παίξουμε ;.**
ἀμπαρη (ἡ) μσν. κ. δημ. κ. **ἄμπαρι** (τὸ) κ. **ἄμπρα** (ἡ) **ἄμβαρι** τὸ τεφρόν, ἄρωμα παραπλήσιον τῷ μόσχῳ.
ἀμπάρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἡ ἐν τῷ οἴκῳ ἀποθήκη τῶν σιτηρῶν εἰς σχῆμα μακροῦ κιβωτίου κινητοῦ ἢ ἀκινήτου· 2) τὸ κύτος τοῦ πλοίου : **ἑκατὸ τόννων ἀμπάρι, - τ' ἀμπάρια τοῦ καρδιαῦ ἔκαμαν νερά.**
ἀμπαριάζω δημ. ἀποθέτω εἰς τὸ ἀμπάρι τοὺς συγκομισθέντας καρπούς· || ἀποθηκεύω εἰς τὸ κύτος πλοίου τὸ πρὸς μεταφορὰν φορτίον.
ἀμπάριζα (ἡ) ἄ. ἀμπάρα ἢ **μπάρα** κ. **σκλαβάκια** δρομικὴ παιδιὰ παιζομένη ἐν ἀνοικτῷ καὶ ὁμαλῷ τόπῳ παρὰ πολλῶν παιδίων.
ἀμπαρτζῆς (ὁ) δημ. (τουρκ.) κ. **ἀμπαριτζῆς** ναυτ. ὁ ἐπιβλέπων τὸ κύτος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ.
ἀμπάρωμα (τὸ) δημ. κλείσιμον μὲ τὴν ἀμπάρα βλ. λ. : **ἀμ- τῆς πόρτας, - τοῦ σεντουκιοῦ, - τοῦ ντουλαπιοῦ.**
ἀμπαρώνω (ἀμπάρα) δημ. θέτω τὴν ἀμπάραν βλ.λ.· || κλείω ἀσφαλῶς· || παθ. -ομαι κλείομαι ἀσφαλῶς ἐν οἰκοδομῇ ἢ κ. ἔν τινι τετειχισμένῳ χώρῳ : **ἀμπαρώνονται ἀπὸ νωρὶς σπίτι τους·** || ἡ παθ. μτχ. **ἀμπαρωμένος** κ. ἐν μτφ. σημ. ἐπιφυλακτικός.
ἀμπαρωτός-ή-ό δημ. ὁ δι' ἀμπάρας βλ.λ. κλειόμενος ἢ κεκλεισμένος· || κατ' ἐπέκτ. ὁ ἀσφαλῶς κλειόμενος.
ἀμπᾶς (ὁ) δημ. (ἀραβ.) χονδρὸν μάλλινον ὕφασμα ἐγχωρίου κατασκευῆς· ἄ. **σαγιάκι·** || συνεκδ. ὁ ἐκ τοιούτου ὑφάσματος ἐπενδύτης· συνήθ. ὁ μὲ κουκούλαν, ἀλλὰ κ. ὁ ἄνευ τοιαύτης.
ἀμπατζήδικο (τὸ) δημ. ἐργαστήριον ἀμπάδων, κατάστημα ὅπου πωλοῦνται ἀμπάδες· εἰς πληθ. τὰ **ἀμπατζίδικα** ὁ τόπος ὅπου τὰ καταστήματα τῶν ἀμπατζήδων βλ. λ.
ἀμπατζῆς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς ἐνδυμάτων ἀπὸ ἀμπᾶ βλ. λ.
ἄμπαυμα κατὰ συγκ. τὸ ἀνάπαυμα.
ἀμπαύω κατὰ συγκ. ἀναπαύω.
ἀμπεδίον ἀμπέλαγας κττ. ἑρμηνεύονται κεχωρισμένως ἀνὰ πεδίον, ἀνὰ πέλαγος κτλ.
ἄμπειρα ἀντὶ **ἀνάπειρα.**
ἄμπειρος-ον 'Ησ. « ἔμπειρος ».
ἀμπείρω ποιητ. ἀντὶ **ἀναπείρω.**

ἀμπελάγρι (τὸ) δημ.βοταν. κληματὶς ἡ ἑλικοφόρος.

ἀμπελάκι (τὸ) δημ. τὸ μικρὸ ἀμπέλι.

ἀμπελάνθη (ἡ) μτγν. τὸ ἄνθος τῆς ἀμπέλου, ἄ. οἰνάνθη : Λουκ.ΑΙ 2,5.

ἀμπελά(ν)θισμα (τὸ) δημ. ἡ ἄνθησις τῆς ἀμπέλου : **κατὰ τἀμπελανθίσματα** (τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ἀνθίζουν τὰ ἀμπέλια).

ἀμπελᾶς (ὁ) δημ. ὁ ἔχων πολλὰς ἀμπέλους· ‖ ὁ ἀσχολούμενος εἰδικῶς ἢ κυρίως εἰς καλλιέργειαν ἀμπέλων **γεωργός**.

ἀμπέλεια (ἡ) Ἐπιγρ. ἀμπελών.

ἀμπελεῖον (τὸ) μτγν. **τόπος ἀμπελόφυτος**.

ἀμπέλειος-ον μτγν. Σουΐδ. «ὁ τῆς ἀμπέλου»: ἀμπέλειος **βότρυς** (ἀμπελήσιος).

ἀμπελεργάτης (ὁ) μσν. ἀμπελουργός.

ἀμπελεών-ῶνος (ὁ) ποιητ. ἀντὶ ἀμπελών.

ἀμπελήσιος-α-ο δημ. ὁ τῆς ἀμπέλου : **ἀμπελήσια σταφύλια,** κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὰ **κληματήσια** ἢ **κληματαρήσια,** - ἀμπελήσια **χόρτα**.

ἀμπέλι (τὸ) δημ. ὁ ἀμπελών, τόπος **πεφυτευμένος** διὰ κλημάτων, συστὰς κλημάτων : γνωμ. **παλιὸ τ' ἀμπέλι, τὸ κρασὶ λίγο,** παροιμ. **ἀμπέλι ὅσο** θωρεῖς, σπίτι **ὅσο χωρεῖς,** φρ. **ἔχει ἀμπέλια στὴ Βλαχιά, σπίτια στὸ Μπουκουρέστι** (ἐπὶ πτωχαλαζόνων ἢ ἀγυρτικῶς ἐπιδεικτικῶν), **σὰν τὸ σκυλὶ στ' ἀμπέλι** (ἐπὶ τῶν **ἀναιτίως** ἢ **τυχαίως** φονευθέντων)· ‖ **εἰδ.** ἀμπελὼν **οἰνοφόρος κατ'** ἀντιδιαστ. **πρὸς τὸν** σταφιδοφόρον : **τρύγησα τὴ σταφίδα καὶ τώρα θὰ τρυγήσω τ' ἀμπέλι·** **2)** τὸ κλῆμα, τὸ φυτὸν τῆς **ἀμπέλου**.

ἀμπελία κ. **ἀμπελὶς** (ἡ) βοταν. ἡ κληματὶς, φυτὸν ἀνελισσόμενον εἰς τὰ στελέχη τῆς ἀμπέλου, δημ. **ἀμπελίδα**.

ἀμπελιά (ἡ) δημ. τὸ στέλεχος τῆς ἀμπέλου.

ἀμπελιάτικο (τὸ) δημ. συνηθέστ. **ἀμπελιάτικα** (τὰ) ὁ **γεωργικὸς φόρος** ἀμπέλου· ‖ **τὰ φυλακτικὰ** τῆς ἀμπέλου· ‖ ἡ ἀμοιβὴ **τῶν** μισθίων **καλλιεργητῶν** ἀμπέλου : **πλήρωσα ἀμπελιάτικα παραπάνω ἀπ' ὅ,τι θὰ πιάσω ἀπὸ κρασί.**

ἀμπελίδα (ἡ) δημ. βοταν. ἡ κληματὶς, ἡ **ἀμπελία** βλ.λ., συνών. ἀμπελίνα, ἀγραμπελίδα.

ἀμπελίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια μικρῶν ᾠδικῶν πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν **ξηροβατικῶν·** πτηνὰ μὲ ράμφος βραχὺ καὶ πτέρυγας μακρὰς διαβιοῦντα εἰς τὴν νεοαρκτικὴν καὶ παλαιοαρκτικὴν περιοχὴν (**Ambelidae**).

ἀμπελίδεια (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια φυτῶν, περιλαμβάνουσα πολλὰ γένη, τῶν ὁποίων κυριώτερον εἶναι ἡ ἄμπελος· δενδρύλλια ἀναρριχητικά, ἐνίοτε ὀρθοστατοῦντα, μὲ ἄνθη κανονικὰ καὶ πολύσπερμον ράγα ὡς καρπόν· ἄλλως **ἀμπελιδοειδῆ**.

ἀμπελικὸς-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τῆς ἀμπέλου : Ἐπίγρ. **ἀμπελικὸν χωρίον** (τόπος ἐν ᾧ φύεται ἄμπελος)· ‖ ἀμπελικὰ (τὰ) Πάπ. ὁ φόρος τῆς ἀμπέλου.

ἀμπελικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἄμπελον, ἀπὸ ἀπόψεως ἀμπελουργικῆς.

ἀμπελίνα (ἡ) δημ. κ. **ἀμπελίδα** ἡ κληματὶς βλ. λ.

ἀμπελίνη (ἡ) νεώτ. χαλκοῦχος κόνις διὰ ράντισμα τῶν ἀμπέλων.

ἀμπέλινος-ον θηλ. κ. -ίνη κ. νεώτ. ὁ τῆς ἀμπέλου, ὁ προερχόμενος ἐξ ἀμπέλου : Ἡρ.2,37 ἀμπέλινος οἶνος κατὰ διαστολὴν πρὸς τὸν ἐκ τῆς κριθῆς, κρίθινον οἶνον, - **ἀμπέλινα φύλλα** (τὸ δημ. ἀμπελόφυλλα), Πολύβ.29,27,5 **ἀμπ- βακτηρία** (ἡ ἐκ κληματίδος)· **2)** συνεκδ. ὁ οἰνόφλυξ : ΑΠ 7384 γραῦς **ἀμπελίνη** (γριὰ μεθύστρα).

ἀμπέλιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ἀμπέλας, ἀμπέλι βλ.λ. : Ἀριστφ. Ἀχ.512 **ἀμπέλια κεκομμένα,** Ἀθαν. Χρονογρ. **ἐπῆρε τὸ πλησίον ἀμπέλιαν τῆς πτωχῆς χήρας.**

ἀμπέλιος-ον μτγν. κ. **ἀμπέλειος** ὁ ἐκ τῆς ἀμπέλου, ἀμπελήσιος : Φιλ.1,650 **ἀμπέλιον μέθυσμα,** Ἀχιλλ. Τ 2,2 **ἀμπέλιον ποτὸν** (ἐξ ἀμπέλου προερχόμενον).

ἀμπελὶς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. νεαρὰ ἄμπελος : Ἀριστφ. Ἀχ.995 ἀμπελίδος **ὄρχον ἐλάσαι** μακρόν· ἀμπελία βλ. λ.· **2)** ᾠδικὸν πτηνὸν ἄλλως **ἀμπελίων,** δημ. ἀμπελοπούλι : Ἀριστφ. Ὄρν.304 **κολυμβίς, ἀμπελίς, φήνη, δρύοψ·** ‖ νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν ξηροβατικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀμπελιδῶν** βλ.λ.· ἔχει πτέρωμα μαλακόν, μεταξοειδὲς καὶ διαβιοῖ κατὰ μικρὰς ὁμάδας εἰς δασώδεις ἐκτάσεις τῶν βορείων χωρῶν· **3)** μτγν. ὑδρόβιον **φυτόν**.

ἀμπελίτικος-η-ο δημ. ὁ τῆς ἀμπέλου : **ἀμπελίτικα κούτσουρα.**

ἀμπελιτικὸς-ή-όν ὁ τόπος εἰς ὃν **φύονται ἢ** εἰς ὃν εὐδοκιμοῦσιν ἄμπελοι : Πάπ. **ἀμπελιτικὴ γῆ.**

ἀμπελῖτις-ιδος (ἡ) ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἄμπελον ἢ ὁ πρόσφορος δι' αὐτήν : Ἐπιγρ. **ἀμπελῖτις γῆ·** ἄ. **ἀμπελιτικός·** **2)** εἶδος χώματος χρησίμου εἰς θεραπείαν φθειριώσης ἀμπέλου : **Στράβ.316 τὴν ἀμπελῖτιν γῆν ἀσφαλτώδη καὶ μεταλλευομένην ἄκος τῆς φθειριώσης ἀμπέλου** (χρησιμοποιουμένην καθὰ περίπου νῦν τὸ θεῖον).

ἀμπελίτσα (ἡ) δημ. ἡ ἀμπελίτσια τὸ φυτὸν ἀβελικεία ἡ **ζελκόβη ἡ κρητική·** μικρὸν **δένδρον** τῆς οἰκογενείας τῶν **οὐλμοειδῶν** συγγενὲς τῆς πτελέας, χρήσιμον **διὰ τὸ** ξύλον του.

ἀμπελίων-ωνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. πτηνὸν ᾠδικόν, ἄλλως **ἀμπελὶς** βλ. λ.2) : Διονύσ. Ὄρν.3,12 **οἱ ἀμπελίωνες οἱ κουφότατοι.**

ἀμπελόβιος-ον νεώτ. ὁ ζῶν εἰς ἀμπέλους, ἐπὶ πτηνῶν, ἐντόμων κττ.· ‖ ὁ ζῶν ἀπὸ ἀμπέλους.

ἀμπελογενὴς-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὸ γένος τοῦ φυτοῦ ἄμπελος : Ἀριστλ. Φυσ.1998 12.

ἀμπελογνωσία (ἡ) νεώτ. ἡ γνῶσις τῶν τῆς καλλιεργείας, ἐπιλογῆς, θεραπείας κτλ. τῶν ἀμπέλων.

ἀμπελογνώστης (ὁ) νεώτ. ὁ γνώστης τῆς ἀμπέλου ἤτοι τῆς καλλιεργείας τῶν παθήσεων κτλ. τοῦ φυτοῦ τούτου.

ἀμπελογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ περιγραφὴ **ἀμπέλου·** ‖ ἡ ἐπιστήμη ἡ περιγράφουσα τὰ διάφορα εἴδη **τῶν** ἀμπέλων.

ἀμπελογραφικὸς-ή-όν νεώτ. ὁ περιγράφων, ὁ πραγματευόμενος τὰ τῆς **καλλιεργείας, θεραπείας** κλ. τῶν ἀμπέλων.

ἀμπελοδάφνη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν τῆς** οἰκογενείας τῶν **δαφνοειδῶν** ἰθαγενὲς τῆς Γουϊάνας καὶ τῆς Βραζιλίας.

ἀμπελόδεσμος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος βοτάνης τῶν παρὰ τὴν Μεσόγειον χωρῶν, διὰ τῆς ὁποίας οἱ Σικελοὶ ἔδενον (ἐκουτσούνιαζαν) τὰ κλήματα τῶν ἀμπέλων (**lygeum spartum**).

ἀμπελοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. κ. **ἀμπελίδαι** βλ. λ.

ἀμπελόεις-εσσα-εν κ. νεώτ. ὁ ἔχων **πολλὰς ἀμπέλους,** ὁ κατάφυτος ἐξ ἀμπέλων : Ἰλ.Γ 184 **Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,** Πίνδ.Ι7,49 **ἀμπελόεν χωρίον·** **2)** ὁ τῆς ἀμπέλου : Νόνν.Δ 14,102 **ἀμπελόεν βάκτρον** (ἀμπελήσιο **ραβδί**).

ἀμπελοεργὸς (ὁ) ΑΠ ὁ ἀμπελουργὸς βλ. λ.

ἀμπελοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ **σταφυλῶν** θεραπευτικὴ δίαιτα, ἡ **σταφυλοθεραπεία** βλ. λ.

ἀμπελοκαλλιέργεια (ἡ) νεώτ. ἡ **καλλιέργεια** τοῦ φυτοῦ ἄμπελος βλ. λ.

ἀμπελοκαλλιεργητὴς (ὁ) νεώτ. **ὁ καλλιεργητὴς** ἀμπέλων.

ἀμπελόκαρπον (τὸ) μτγν. **εἶδος ἀγρίου χόρτου** μὴ ἐδωδίμου· βοταν. **γάλιον ἡ ἀπαρίνη** δημ. **κολιτσίδα, κολλητσόχορτο.**

ἀμπελόκηπος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. κῆπος μετ' ἀμπέλου· ‖ ἐν συνεκφορᾷ, ἡ ἐξ ἀμπελώνων καὶ κήπων περιουσία : **κληρονόμησε δέκα στρέμματα ἀμπελόκηπους.**

ἀμπελόκισσος (ὁ) νεώτ. βοταν. **φυτὰ** τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀμπελιδοειδῶν** ἰθαγενῆ τῶν τροπικῶν χωρῶν.

ἀμπελοκλαδής-ές μσν. ὁ ἔχων ἀμπέλου κλάδους· || ὁ ἐκ κλάδων ἀμπέλου κατεσκευασμένος : **εἰς ἀμπελοκλαδῆ ἐσχάραν ὠπτημένος.**

ἀμπελοκλάδι (τὸ) δημ. βοταν. ὀνομασία τοῦ φυτοῦ **ἀριστολοχία ἡ στρογγύλη**· 2) τὸ ἀμπελοκλαδόχορτο βλ.λ.· 3) ὁ κλαδευμένος κλάδος τῶν κλημάτων· συγγ. ἀμπελόβεργα : **δεμάτιασε** (ἢ **κουτσούνιασε**) **τ' ἀμελοκλάδια**· 4) κ. **ἀμπενοκλάδι** ἀσθένειά τις τῶν ἀδένων τοῦ λαιμοῦ τῶν βρεφῶν· ἄλλως **λαιμικό.**

ἀμπελοκλαδόχορτο (τὸ) δημ. βοταν. τὸ φυτὸν κουσκούτα ἡ μονόγυνας (cuscuta monogyna).

ἀμπελόκλημα (τὸ) γλωσσ.κ.δημ. ἀμπέλου κλῆμα.

ἀμπελοκλημία (ἡ) μσν. γλωσσ. συστὰς κλημάτων ἀμπέλου.

ἀμπελοκομία (ἡ) μτγν. νεώτ. ἀμπελουργία βλ.λ.

ἀμπελοκόμος (ὁ) μσν. νεώτ. ἀμπελουργός βλ.λ.

ἀμπελοκτηματίας (ὁ) νεώτ. ὁ ἀμπελακτήμων βλ.λ.

ἀμπελοκτήμων-ονος (ὁ) νεώτ. ὁ ἰδιοκτήτης ἀμπέλων, ἄλλως **ἀμπελοκτηματίας.**

ἀμπελολεύκη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ βοτάνη βρυωνία ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τῆς λευκότητος τῶν ριζῶν αὐτῆς.

ἀμπελομιξία (ἡ) μτγν. ἡ κλημάτων ἀμπέλου μῖξις, ἐνοφθαλμισμὸς κλημάτων.

ἀμπελόμορφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν ἀμπέλου.

ἀμπελόνα (ἡ) δημ. βοταν. δ. γ. **ἀμπελώνα** τὸ φυτὸν ὀποπάναξ ὁ ἀνατολικός.

ἀμπελοποιία (ἡ) μσν. ἡ φύτευσις καὶ καλλιέργεια ἀμπέλων.

ἀμπελόπρασον (τὸ) μτγν. βοταν. ἄγριον σκόροδον, ἄ. **γηθυλλίς** (allium ampelodrasum L.) φυόμενον ἐν ταῖς ἀμπέλοις καὶ χρησιμοποιούμενον κατὰ τῶν δηγμάτων ἀγριμίων· δημ. πρασιλήθρα.

ἄμπελος (ἡ) κ. νεώτ. κλῆμα, **φέρον** σταφυλάς, ἄμπελος ἡ οἰνοφόρος (vitis vinifera) : Ὀδ.Ι 110 **πυροὶ καὶ κριθαὶ καὶ ἄμπελοι,** Πίνδ.Ο 7,2 **ἀμπέλου δρόσος,** Θεόφρ.Φ 4,4,11 **ἄμπελον καὶ ἐλαίαν καὶ τὰ ἄλλα ἀκρόδρυα,** Ἡρ.4,195 **νῆσον ἐλαιέων τε μεστὴν καὶ ἀμπέλων,** νεώτ. **ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου**· 2) μτγν. φυτόν τι, ἄλλως ἄμπελος ἡ λευκή, ἀμπελολεύκη βλ.λ.· 3) μτγν. πόα τις θαλασσία : Θεόφρ.ΙΦ 4,6,9 **ἄμπελος ποντία**· 4) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀμπελών, τὸ ἀμπέλι: Αἰλ.ΖΙ 10,39· || κ. μτφ. : ΚΔ **ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή,** Τροπ. **ἄμπελος . . τὸν βότρυν τὸν πέπειρον ἡ γεωργήσασα**· || ἡ ἀλληγορικῶς, τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα : **ἐπίβλεψον ἐπὶ τὴν ἄμπελον ταύτην**· 5) μτγν. πολιορκητικὴ μηχανή : Ἀπολλ.Πολιορκ. **χελῶναι ἐλαφραὶ αἳ καλοῦνται ἄμπελοι**· 6) μτγν. εἶδος μέτρου· 7) ἀρχιτεκτονικὸν κόσμημα, κλῆμα σταφυλοφόρον γλυπτὸν ἢ γραπτόν, ὑπεράνω τοῦ εἰκονοστασίου κ. ἀλλαχοῦ τῶν ναῶν.

ἀμπελοστατῶ-έω μτγν. φυτεύω ἀμπέλους.

ἀμπελοστάφυλο (τὸ) δημ. σταφυλὴ ἀμπέλου, ἰδίως ἡ δι' οἰνοποιίαν κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ κληματαρήσιο σταφύλι.

ἀμπελοτόμος-ον νεώτ. ἐπὶ τεμνόντων ὀργάνων - ὁ πρόσφορος διὰ τὸ κλάδωμα τῶν ἀμπέλων· || τὸ ἀρσ. **ἀμπελοτόμος** ὡς οὐσ. ὁ εἰδικὸς εἰς τὸ κλάδευμα ἀμπέλων ἐργάτης, ὁ ἀμπελοκλαδευτής.

ἀμπελοτόπι (τὸ) δημ. κ. **ἀμπελότοπος** βλ.λ.

ἀμπελότοπος (ὁ) δημ. χῶρος, ἐν ᾧ φύεται ἢ ἐφύετο ἄλλοτε ἄμπελος.

ἀμπελούργημα (τὸ) μτγν. καλλιέργεια ἀμπέλου.

ἀμπελουργία (ἡ) ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου : Θεόφρ.Αἰτ.Φ.3,14,2· 2) νεώτ. κλάδος τῆς γεωπονίας **εἰδικῶς** πραγματευόμενος τὰ τῆς καλλιεργείας, βελτιώσεως εἴδους, θεραπείας νόσων κλ. τῶν ἀμπέλων.

ἀμπελουργικός-ή-όν δωρ. **-ωργικός** ὁ ἱκανὸς περὶ τὴν ἀμπελουργίαν· || ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀμπελουργίαν· || **ἀμπελουργική** (ἡ) κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ἀμπελουργοῦ, νεώτ. κ. ἀμπελουργία : Πλάτ.Πολ.333 D **ὅταν δρέπανον δέῃ . . χρῆσθαι, ἡ ἀμπελουργική** (χρήσιμος).

ἀμπελουργικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀμπελουργικόν, ἀπὸ ἀπόψεως ἀμπελουργικῆς βλ.λ.

ἀμπελουργός (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. (μόνον εἰς τὸ ἀρσ.) ὁ καλλιεργητὴς ἀμπέλου· || ὁ εἰδικῶς **εἰς** τὴν ἀμπελουργίαν ἀσχολούμενος : Ἀριστ.Εἰρ.190 **Τρυγαῖος Ἀθμονεύς, ἀμπελουργὸς δεξιός**· || δημ. παροιμ. **τ' ἀμπέλι θέλει ἀμπελουργό, τὸ σπίτι νοικοκύρη, - ἀπὸ τὸ νιό κρασὶ πρῶτας μεθᾷ ὁ ἀμπελουργός** (ὁ ἰδιοκτήτης τῆς ἀμπέλου).

ἀμπελουργῶ-έω εἶμαι ἀμπελουργός, καλλιεργῶ ἄμπελον : Θεόφρ.ΑΙ.Φ 3,75· || κατὰ παθ. Θεόφρ. ΑΙ.Φ 4,14,1 **ἄμπελος ἀμπελουργημένη**· 2) κ. μτφ. λυμαίνομαι, λεηλατῶ, λαφυραγωγῶ : Αἰσχ.3,166 **ἀμπελουργοῦσί τινες τὴν πόλιν, ἀνατετμήκασί τινες τὰ κλήματα τοῦ δήμου.**

ἀμπελουριά (ἡ) δημ. ἔκτασις τῆς γῆς **φυτευμένη** δι' ἀμπελώνων, ἐκτεταμέναι ἀμπελοφυτεῖαι βλ. λ. : **γύρω στὸ χωριὸ ἁπλώνονταν ἀμπελουριὲς τρανές.**

ἀμπελουρίδα (ἡ) δημ. **ἀμπελουρίδι** βλ.λ.

ἀμπελουρίδι (τὸ) δημ. ὁ ἐν τῇ κορυφῇ κλήματος λεπτὸς βλαστός, ἄλλως ἀμπελοβλάσταρο : **μόλησες τὸ κατσίκι κι ἔφαε ὅλα τ' ἀμπελουρίδια.**

ἀμπελοφάγος-ον κ. δημ. ὁ τρώγων, ὁ **φθείρων** τὰς ἀμπέλους : Στράβ.613 **φθαρτικὸς ἀμπελοφάγων ἰπῶν**· || δημ. ὡς οὐσ. ἔντομόν τι ἐκ τῶν ἐπιβλαβῶν εἰς τὴν ἀμπελουργίαν, ἐπικαθήμενον εἰς τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου ἐν ἀρχῇ τῆς καρποφορίας.

ἀμπελοφάσουλο (τὸ) δημ. συνήθ. εἰς πληθ. φασίολοι στενοὶ καλλιεργούμενοι συνήθως **ἀνὰ μέσον** τῶν ἀμπέλων, **σμίλακες αἱ δόλιχοι,** κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ πλατιά, τὰ κηπαῖα· ἄ. **ταυρκοφάσουλα, μαυρομάτικα.**

ἀμπελοφθόρος-ον νεώτ. ὁ **φθείρων** τὰς ἀμπέλους, εἰδ. ἐπὶ **νόσων καταστρεφουσῶν** τὰ κλήματα τῆς ἀμπέλου.

ἀμπελοφόρος-ον ἐπὶ τόπου, ὁ κατάλληλος πρὸς ἀμπελοφυτείαν, ἀμπελότοπος : Θεόφρ.Αἰτ.Φ 2,4,4 ἀμπελοφόρος γῆ παρὰ τὸ **ἐλαιοφόρος.**

ἀμπελοφράκτης (ὁ) δημ. βοταν. κ. **-άχτης** τὸ φυτὸν ὄνασμος ὁ ἐχιοειδής.

ἀμπελοφύλαξ (ὁ) κ. νεώτ. γλωσσ. φύλαξ τῶν ἀμπέλων κατὰ τὴν ὡρίμανσιν **τῶν σταφυλῶν** μέχρι τρυγητοῦ, δημ. **δραγάτης.**

ἀμπελόφυλλο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. γλωσσ. τὸ φύλλον ἀμπέλου, δημ. **κληματόφυλλο** : φρ. **τὰ σταφύλια ὅλα τὰ παίρνει τ' ἀμπελόφυλλα τ' ἀφήνει** (ἐπὶ ἁρπάγων καὶ πλεονεκτῶν).

ἀμπελοφυτεία (ἡ) νεώτ. δημ. **ἀμπελοφυτειά** κ. ἀμπελοφύτι φυτεία ἀμπέλου οἰνοφόρου· || δημ. ἰδίως ἡ **νεωστὶ** φυτευθεῖσα ἄμπελος.

ἀμπελοφυτευτής (ὁ) νεώτ. θηλ. **-εύτρια** ὁ φυτεύων ἀμπέλους, ὁ εἰδικὸς διὰ τὴν **φύτευσιν** αὐτῶν γεωργός.

ἀμπελοφύτης (ὁ) Ἐπίγρ. ὁ φυτεύων ἀμπέλους.

ἀμπελοφύτι (τὸ) δημ. ἡ ἀμπελοφυτεία βλ.λ.

ἀμπελόφυτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. καὶ δημ. ἐπὶ τόπου, κατάφυτος ἀμπέλων : Στράβ.440 **ἀμπελόφυτος κώμη** παρὰ τὸ **εὔυδρος,** αὐτ. 228 ἀμπελόφυτος γῆ, δημ. **τ' ἀμπελόφυτα ποὺ 'ναι στὶς πλαγιὲς κάνουν τὸ καλὸ κρασί,** γνωμ. **γιὰ βαγένια πρὶν γνοιαστῇς, γνοιάσου γι' ἀμπελοφύτια.**

ἀμπελοφύτωρ-ορος (ὁ) ὁ φυτεύων ἀμπέλους, ἀμπελοφυτευτής : ΑΠ 6,44 **ἀμπελοφύτορι Βάκχῳ.**

ἀμπελόχα (ἡ) δημ. βοταν. ἄ. **μολόχα** τὸ φυτὸν μαλάχη ἡ ἀγρία.

ἀμπελοχελώνη (ἡ) μσν. εἶδος πολιορκητικῆς μηχανῆς, ἄλλως ἄμπελος βλ.λ.

ἀμπελοχώραφα (τὰ) δημ. τὰ ἀμπέλια καὶ τὰ χω-

ράφιο κ. συνεκδ. ἡ ὅλη κτηματικὴ περιουσία τινός : φρ. **ἀπὸ τ' ἀμπελοχώραφά σου μὲ διώχνεις;** (ἐπὶ τῶν εἰς δημοσίους τόπους ἢ ἐν διαχειρίσει των δημοσίας ὑπηρεσίας αὐθαιρέτως πρὸς ἄλλους φερομένων), παροιμ **νὰ σοῦ δείξω ἐγὼ παπαύλη μου, ποῦ 'ναι τ' ἀμπελοχώραφά σου** (ἐπὶ τῶν εἰς ἀλλότρια ἐπεμβαινόντων).

ἀμπέλοφις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος τῆς τάξεως τῶν **ἀμπελωδῶν**, περιλαμβάνον καλλωπιστικάς, κληματοειδεῖς καὶ φυλλοβόλους θάμνους, χρησίμους εἰς ἐπικάλυψιν τοίχων, ἀψίδων, κορμῶν δένδρων κτλ.

ἀμπελώδης-ους-ες κ. νεώτ. ἐπὶ τόπου, πλήρης ἀμπέλων, **ἀμπελόφυτος** : Πολύδ.1,228· ‖ νεώτ. κ. ὁ τόπος ἔνθα εὐδοκιμεῖ ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου.

ἀμπέλων-ωνος (ὁ) γλωσσ. ἀμπελουργός.

ἀμπελών-ῶνος (ὁ) συστὰς ἀμπέλων, δημ. **ἀμπέλι** : Αἰσχ.2,156 **ἀμπελῶνι**, δ.γ. **ἀμπελουργείῳ**, ΚΔ Ματθ.20,1 **ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ**, νεώτ. **οἱ ἀμπελῶνες τῆς Ἀττικῆς**.

ἀμπελωνίδιον (τὸ) Πάπ. μικρὸς ἀμπελών.

ἀμπελωργικός-ά-όν δωρ. ἀντὶ **ἀμπελουργικός** : Πίνδ.Ἡρακλ.2,43 **πράτα μερίς, ἐν ᾇ ἁ ἀμπελωργικὰ . . γᾶ** (ἀμπελουργικὴ γῆ).

ἀμπενοκλάδι (τὸ) δημ. ἀμπελοκλάδι βλ.λ.4).

ἀμπέρ (τὸ) νεώτ. κ. δημ. (γαλλ.) ἡ πρὸς μέτρησιν τῆς ἐντάσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος χρησιμοποιουμένη μονάς : **ἀμπὲρ ὡριαῖον ἢ ἀμπερώριον** ποσότης ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἐντάσεως ἑνὸς ἀμπέρ, διερχομένη δι' ἠλεκτρικοῦ ἀγωγοῦ ἐν μιᾷ ὥρᾳ· ἄλλως **ἀμπερώριαν**.

ἀμπερέως Ἡσ. « διαμπάξ ».

ἀμπερόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον μετρήσεως τῆς ἐντάσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

ἀμπερώριον (τὸ) νεώτ. βλ. **ἀμπέρ** (τέλος).

ἀμπέσαι Ἡσ. « ἀμφιέσαι, Λάκωνες ».

ἀμπέτιξ Ἐπιγρ. πέριξ.

ἀμπεχές Ἡσ. « ἔνδυμα ».

ἀμπέχογκος τὸ γνάφαλ(λ)ον· δημ. ἀσπροθύμαρο.

ἀμπεχόνη (ἡ, ἀμπέχω) λεπτὸν ἐπένδυμα, ὅπερ ἐφόρουν αἱ γυναῖκες καὶ οἱ θηλυδρίαι ἄνδρες : Φερεκρ.108,28 **ἐν ἀμπεχόναις τριχάπτοις**· 2) γεν. **τὰ ἐνδύματα**, ὁ ἱματισμός : Πλάτ.Πολ.425 Β **ἀμπεχόναι καὶ ὑποδέσεις**.

ἀμπεχόνιον (τὸ) Ἡσ., ΑΒ « μικρὰ ἀμπεχόνη ».

ἀμπέχονο(ν) (τὸ, ἀμπέχω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἔνδυμα, πιθανῶς εἶδος μανδύου· Ἡσ. « **-ον**· σύμμετρον περίβλημα » : Ἀριστφ.320,7 , Θεόκρ.15,21 **τὠμπέχονον καὶ τὰν περονατρίδα λάζευ**· ‖ ἡ ἀμπεχόνη βλ. λ.· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ μέχρι τῆς ὀσφύος κομβωτὸν καὶ στενῶς ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τοῦ σώματος προσηρμοσμένον χιτώνιον τῆς στρατιωτικῆς στολῆς : **τὸ ἀμπέχονον τοῦ στρατηγοῦ ἔχει ἐπὶ τοῦ περιλαιμίου χρυσοῦν σειρήτιον, - φόρεσε τὰ ἀμπέχονό σου**.

ἀμπέχω (ἐκ τῆς αἰολ. προθ. ἀμπὶ = ἀμφὶ καὶ ἔχω) παθ. ἀμπέχομαι, παρατ. **ἠμπειχόμην**, ἀόρ. **ἤμπεσχον κ. ἤμπεσχον - ἠμπεσχόμην**· ‖ κ. **ἀμπίσχω - ἀμπίσχομαι**, παρατ. **ἤμπισχον - ἠμπισχόμην** (ἐν τοῖς ἀντιγρ. συγχέονται οἱ τύποι **ἤμπεσχαν - ἤμπισχαν, ἠμπεσχόμην - ἠμπισχόμην**) περιβάλλω, περικαλύπτω : Ὀδ.Ζ 225 **ἅλμην, ἥ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους**, Σοφ.ΟΚ 314 **ἡλιοστεγὴς κυνῆ πρόσωπα ἀμπέχει**· ‖ κ. μτφ. : Πλάτ.Πρωτ. 320 D **ἃ αὐτῶν σμικρότητι ἤμπισχεν, πτηνὸν φυγὴν ἢ κατάγειαν οἴκησιν ἔνεμεν** (ἔκαμνε ὥστε νὰ εἶναι μικρά)· ‖ ἐναγκαλίζομαι : Εὐρ.Ἱκ.165 **γόνυ σου ἀμπίσχειν χερί**· 2) περιβάλλω δι' ἐνδύματος ἢ ἄλλου τινός : Ἀριστφ.Βάτρ.1063 **τοὺς βασιλεύοντας ρακί' ἀμπισχών, ἵν' ἐλεεινοὶ φαίνοιντο**· ‖ μτφ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. , Πλάτ.Πολ.311 C ἡ **βασιλικὴ τέχνη, πάντων μεγαλοπρεπέστατον ὑφασμάτων καὶ ἄριστον ἀποτελέσασα δούλους καὶ ἐλευθέρους ἀμπίσχουσα**· 3) παθ. περιβάλλομαι, ἐνδύομαι, φορῶ : Ἀριστφ.Ἐκκλ.374 **τὸ τῆς γυναικὸς ἀμπέχῃ χιτώνιον**, αὐτ.Θεσμ.165 **αὐτός τε καλὸς ἦν καὶ καλῶς ἠμπίσχετο**, Πλάτ.Γοργ.523 C **ἀμπεχόμενοι** οἱ φοροῦντες τοὺς ἐπενδύτας κατ' ἀντιθ. πρὸς τοὺς μὴ φοροῦντας, οἵτινες χαρακτηρίζονται **γυμνοί**· ‖ Πλούτ.Δημ.41 **περιττῶς ἀμπέχομαι** (ἐνδύομαι μεγαλοπρεπῶς)· ‖ ΑΠ 7.693 **ἀμφέχω**.

ἀμπήδησε ποιητ. ἀντὶ **ἀνεπήδησε**.

ἀμπὶ αἰολ. ἀντὶ **ἀμφὶ** βλ. λ.

ἀμπίθυρον (κῶδ. **-ουρον**) Ἡσ. « πυλῶνα ».

ἀμπίμωλος Ἐπιγρ.Γόρτ. ὁ ἀμφισβητούμενος.

ἀμπιστᾶσθαι Ἡσ. « ἐξετάζειν ».

ἀμπιστάτηρ Ἡσ. « ἐξεταστής ».

ἀμπίσχω ἀμπέχω βλ. λ.

ἀμπλακεῖν ἀμπλακίσκω βλ. λ.

ἀμπλάκημα (τὸ) πλάνη, σφάλμα, ἁμάρτημα : Αἰσχ.Πρ.112 **τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω**· ‖ Αἰσχ.Εὐμ.934 **ἀπλακήματα** (χάριν τοῦ μέτρου).

ἀμπλάκητος ἀναπλάκητος βλ. λ.

ἀμπλακία (ἡ) ἀμπλάκημα βλ.λ. : Πίνδ.Π 3,13 **ἀμπλακίαισι φρενῶν**, Αἰσχ.Πρ.564 **τίνος ἀμπλακίας ποινὰς ὀλέκει**.

ἀμπλάκιον (τὸ) ἀμπλάκημα βλ.λ. : Πίνδ.Π 11,26.

ἀμπλακίσκω (ἀμφιπλάζω), δωρ. κ.μτγν. **ἀμβλακίσκω**, ἀόρ. **ἤμπλακον κ. ἤμβλακον**, ἀπαρφ. **ἀμπλακεῖν**, μτχ. **ἀμπλακών κ. ἀμβλακών**, παρακ. **ἠμπλάκηκα - ἠμπλάκημαι** ἁμαρτάνω, ἀποτυγχάνω, δὲν κατορθώνω τι : Σοφ.Ἀντ.554 **ἀμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου**· 2) στεροῦμαί τινος : Σοφ. Ἀντ.910 **εἰ τοῦδ' ἤμπλακον**, Εὐρ.Ἀλκ.241 **ἀρίστης ἀμπλακὼν ἀλόχου**· 3) γεν. ἁμαρτάνω, πλανῶμαι, σφάλλομαι : Αἰσχ.Ἀγ.1212 **ἔπειθον οὐδέν' οὐδέν, ὡς τάδ' ἤμπλακον**.

ἀμπνείω ἐπ. ἀντὶ ἀναπνέω βλ.λ.

ἄμπνευμα ἀμπνοά· ἀντὶ **ἀνάπνευμα, ἀναπνοή** βλ.λ.

ἄμπνυε ἀμπνύνθη, ἄμπνυτο, βλ. ἀναπνέω.

ἀμπογιάτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐπικεχρωσμένος ὁ μὴ μπογιατισμένος, ὁ ἄβαφος : **ἀμπογιάτιστος τοῖχος**.

ἀμποδίζω δημ. ἐμποδίζω βλ. λ.

ἀμπόδιστος-η-ο δημ. ὁ ἀνεμπόδιστος, ὁ εἰς ὃν δὲν προβάλλονται δυσχέρειαι, ὁ ἀκώλυτος.

ἀμποιχοιτις Ἡσ. « ἐν Συρακούσαις ἀρχή ».

ἀμπολὴ (ἡ) δημ. μικρὸν φράγμα ἐν τῇ κοίτῃ ρύακος πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ὕδατος καὶ περαιτέρω διοχέτευσίν του· ἄλλως **δέση**· 2) ὁ αὔλαξ δι' οὗ διοχετεύεται τὸ ὕδωρ εἰς τὸν μυλῶνα, ἄλλως **μυλαύλακο**, ἢ πρὸς πότισμα κήπων κττ. (ἀρχ. **ἐμβολή**) : φρ. **καλὴ 'ναι ἡ ἀμπολὴ μὰ ποὺ νερὸ δὲν ἔχει** (ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἢ τῶν πραγμάτων τῶν ἐλλειπῶν εἰς τὰ κύρια καὶ τὰ οὐσιώδη).

ἀμπόλι (τὸ) δημ. συνηθέστ. **μπόλι** βλ.λ. ἐμβόλιον βλ. λ. ἄλλως ἐπὶ φυτῶν **κεντρί**.

ἀμπολιάζω δημ. κ. **μπολιάζω** ἐμβολιάζω· ἄλλως **κεντρώνω** ἐπὶ φυτῶν· ‖ εἰσάγω εἰς τὸ σῶμα ἐγὼ ἢ δι' ἄλλου δι' ἐντομῆς τοῦ δέρματος ἐμβόλιον εὐλογίας· ἁ. βατσινάρω : **ἀμπόλιασα ὅλα τὰ παιδιά μου**· ‖ κ. παθ. **-ομαι** : **ἀμπολιάστηκα σήμερα**· 2) συνεκδ. μεταδίδω εἰς ἄλλον κολλητικήν τινα νόσον, ἣν ἔχω, ἰδίως ἀφροδισιακήν : **τὸν ἀμπόλιασε συφιλίδα**· ‖ κ. παθ. καθ' ἁπάσας τὰ ἀνωτ. σημ. **ποῦθε ἀμπολιάστηκες τὴν ἀρρώστια;**

ἀμπόλιασμα (τὸ) κ. μπόλιασμα ἐνοφθαλμισμός, ἄλλως **κέντρωμα**· 2) ὁ ἐμβολιασμός, δαμαλισμὸς βλ.λ. κατὰ τῆς νόσου εὐλογίας· 3) συνεκδ. νεαρὸν ἐλαιόδενδρον ἐξ ἐμβολιασμοῦ ἀγριελαίας : **πότε κιόλα μεγάλωσαν τὰ μπολιάσματά σου;** (ἁ. ἀμπολίδια).

ἀμπόλιαστος-η-ο δημ. ποὺ δὲν εἶναι μπολιασμένος, ἀνεμβολίαστος, ἀκέντρωτος : **ἔχω ὡς εἴκοσι γκορτσιὲς ἀμπόλιαστες**· || ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ μὴ εἰς δαμαλισμὸν βλ.λ. ὑποβληθείς : **μὴν ἀφήνῃς ἀμπόλιαστα τὰ παιδιά σου γιατὶ ἡ βλογιὰ θερίζει στὴ γειτονιά μας**· || συνεκδ. ὁ μὴ ἐκ μεταδοτικῆς, ἰδίᾳ ἀφροδισιακῆς νόσου μολυνθείς, ποὺ δὲν κόλλησε κακὴ ἀρρώστια.

ἄμποτε (**ἄν ποτε**) μσν. κ. δημ. εἴθε, μακάρι : Σχολ. ναυτ.Πρ.971, δημ. **ἄμποτε νὰ δώσῃ ὁ Θεός**, δ.δίστ. **ἄμποτε νά 'χα μάλαμα νά 'χα μαργαριτάρι | νὰ σὲ σταλίσω ἀγάπη μου, νὰ σὲ 'χω γιὰ καμάρι.**

ἀμπούκωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων ἐν τῷ στόματι τι τὸ φαγώσιμον, ὁ μὴ μπουκωμένος· | μτφ. ὁ μὴ δωροδοκηθείς.

ἄμπουλα ἐπίρρ. δημ. κρουνηδόν, σὰν ἄμπουλας βλ.λ. : **τρέχει τὸ αἷμα ἄμπουλα.**

ἀμπούλα (ἡ) δημ. (γαλλ.) φύσιγξ ἐξ ὑάλου, περιέχουσα ἐν ὑγρᾷ διαλύσει φαρμακευτικὴν οὐσίαν, προοριζομένην δι' ἐνέσεις.

ἄμπουλας (ὁ) δημ. ρεῖθραν σχηματιζόμενον ἐπὶ τῆς βροχῆς εἰς τοὺς δρόμους· || μικρὰ πηγὴ ὕδατος στειρεύουσα τὸ θέρος.

ἄμποχος (ὁ) Ἐπίγρ. ἀνάδοχος.

ἀμπρακόν Ἡσ. « μακρόθεν ».

ἀμπρευτής (ὁ) ὁ ἕλκων, ὁ σύρων : Σοφ.παρὰ Φωτ. **ὥσπερ ἀμπρευτὴς ὄνος ἀεὶ μαστιγούμενος.**

ἀμπρεύω μτγν. σύρω, ἕλκω : Λυκόφρ.1298 **ἤμπρευσαν .. εἰς ἀνάκτορον**· || Φώτ. « **ἕπου ἀμπρεύοντί μοι**=προηγουμένῳ ὁδηγοῦντι »· || Λυκόφρ.975 **λιπρὸν ἀμπρεύσει βίαν** « μετὰ κακοπαθείας διάξει ».

ἀμπρί (τὸ) δημ. (γαλλ.) τεχνητὸν ποοκαλυπτικὸν πρόχωμα στρατιωτῶν, οἵτινες εὑρίσκονται ἐγγὺς τῆς πρώτης γραμμῆς τοῦ πυρός.

ἀμπρόν (τὸ) Ἐπιγρ. σχοινίον πρὸς ἕλξιν βαρῶν.

ἀμπροστά ἐπίρρ.δημ.κ. **ὀμπροστά, μπροστά** βλ.λ.

ἀμπροστινός-ή-ό δημ. κ. **μπροστινός** βλ.λ.

ἀμπτᾶσα ἀναπτᾶσα βλ. **ἀναπέτομαι.**

ἀμπυκάζω περιδένω τὴν κόμην : ΑΠ 13,6 **κισσῷ καὶ στεφάνοισιν ἀμπυκασθείς.**

ἀμπυκτήρ-ῆρος (ὁ) ὁ χαλινὸς τῶν ἵππων ἢ τὸ χάλκινον προμετωπίδιον : Αἰσχ.Ἑπτ.461 **ἵππους ἐν ἀμπυκτῆρσιν ἐμβριμωμένας δινεῖ.**

ἀμπυκτήρια (τὰ) τὰ χάλκινα προμετωπίδια τῶν ἵππων : Σοφ.Ο,Κ,1069 **πᾶσα δ' ὁρμᾶται κατὰ ἀμπυκτῆρι' ..** (χωρίον ἐφθαρμ.).

ἀμπύκτωμα (τὸ) ὁ ἄμπυξ : Σοφ.Ἀπ.1002.

ἄμπυξ-υκας (ὁ,ἡ) ταινία πρὸς ἀνάδεσιν τῆς κόμης : Ἰλ.Χ 469 **ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε ἰδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην**, Ἀπολλ.Σ. « κόσμος τις περὶ τὴν κεφαλήν », πρβ. **χρυσάμπυξ**· 2) προμετωπίδιον τῶν ἵππων : Κόιντ.Σμ.4,511· 3) πᾶν κυκλοειδές, οἷον τροχός : Σοφ.Φιλ.680 **τὸν .. Ἰξίον' ἀν' ἄμπυκα δὴ δρομάδ' ὡς ἔβαλεν .. Κρόνου παῖς.**

ἀμπώλημα (τὸ) δωρ. ἀντὶ **ἀναπώλημα**, προκαταβολὴ χρηματικὴ ἐν εἴδει ἐγγυήσεως ὑπὸ τῶν μαθητῶν παρεχομένη : Πίν.Ἡρακλ.1,110,155.

ἄμπωμα (τὸ) δημ. ὤθησις, σπρώξιμο· || ἀπώθησις.

ἀμπώνω δημ. ἀόρ. **ἄμπωσα** ἀπωθῶ, σπρώχνω παραπέρα, **ἀμπώχνω.**

ἀμπωτίζω ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐμφανίζω ἄμπωτιν.

ἄμπωτις-εως (ἡ) ἰων. -ιος, μτγν. κ. -ιδος, κ. νεώτ. ἀντὶ (**ἀνάπωτις ἀνάποσις**) ἡ περιοδικὴ κατάπτωσις τῆς στάθμης τοῦ θαλασσίου ὕδατος, οἱονεὶ ἀναρρόφησις, ἀνάποσις τοῦ ὕδατος, ἀντιθ. **πλημμυρὶς ἢ ῥαχία** ἰων. **ῥηχίη** : Ἡρ.2,11 **ῥηχίη δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται**, Ἀριστλ.Κόσμ.396 Α 26 **πολλαὶ δὲ ἀμπώτεις λέγονται καὶ κυμάτων ἄρσεις συμπεριοδεύειν ἀεὶ τῇ σελήνῃ κατά τινας ὡρισμένους καιρούς**· 2) ἡ πρὸς τὰ ἔσω ἐπιστροφὴ τοῦ χυμοῦ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος : Ἱππ.Χυμ.1, Ἐρωτ.Γαλ.

ἄμπωχμα (τὸ) δημ. κ. ἄμπωμα βλ. λ.

ἀμπώχνω ἀόρ. **ἄμπωξα** ἢ -σα δημ. ἀ. ἀμπώνω βλ.λ.

ἀμυαλειά (ἡ) ἀ. ἀμυαλωσύνη δημ. ἀσυνεσία, κουφότης, ἀνοησία : γνωμ. **τὴν ἀμυαλιὰ δὲν τὴ σκεπάζουνε τὰ γράσα**· 2) ἀπερισκεψία, ἐπιπολαίως γενομένη ἐνέργεια : **ἔκανα μιὰν ἀμυαλιά, - οἱ ἀμυαλιές του θὰ τὸν καταστρέψουν.**

ἄμυαλος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων μυαλό, φρόνησιν, ἄφρων, ἀνόητος, ἀπερίσκεπτος, ἀσύνετος, ἄκριτος· ἀντίθ. **μυαλωμένος, γνωστικός** : **ἄμυαλος ἄνθρωπος, ἄμυαλη γυναῖκα.**

ἀμυαλωσύνη (ἡ) ἀμυαλιὰ βλ. λ.

ἀμυάλωτος-η-ο δημ. ἀπερίσκεπτος, ἐπιπόλαιος, ἄκριτος, ἀνόητος : **οἱ ἀμυάλωτες γυναῖκες χαλᾶν τὰ σπίτια**, ἀντίθ. **μυαλωμένος.**

ἀμυγδαλαῖ (αἱ) νεώτ. πληθ. κ. ἀμυγδάλαι ἀδένες λεμφοειδεῖς ἐπὶ τοῦ φάρυγγος, ἄλλως **ἀντιάδες, παρίσθμια**· δημ. **ἀμυγδαλές, ἀγουλίθρες** : **πρήσκονται αἱ ἀμυγδαλαῖ του.**

ἀμυγδαλᾶτος-η-ο δημ. κατεσκευασμένος ἀπὸ ἀμύγδαλα, ἀπὸ ψίχα ἀμυγδάλων : **ἀμυγδαλᾶτος κουραμπιές**· || **ἀμυγδαλᾶτο** (τὸ) εἶδος γλυκίσματος ἐξ ἀμυγδάλων· ἀ. **ἀμυγδαλωτό**· 2) ὁ κατὰ τὸ σχῆμα προσόμοιος μὲ ἀμύγδαλον, ἀ. ἀμυγδαλωτός : **ἀμυγδαλᾶτα μάτια.**

ἀμυγδαλέα συνηρ. -ῆ (ἡ) κ. νεώτ. δημ. ἀμυγδαλιά κ. **μυγδαλιά** τὸ δένδρον ἀμυγδαλιά, prunus amygdalus : Διοσκ.1,123 **ἀμυγδαλαῖ σκληραί, - πικραί, - γλυκεῖαι.**

ἀμυγδαλέλαιον (τό) μτγν. ἔλαιον ἐξ ἀμυγδάλου, ἀμυγδάλινον, δημ. **ἀμυγδαλόλαδο.**

ἀμυγδαλένιος-α-ο δημ. ὁ ἐξ ἀμυγδάλων, ἀμυγδαλᾶτος βλ.λ. : **ἀμυγδαλένια μπισκότα.**

ἀμυγδάλεος-α-ον ἀντὶ ἀμυγδαλόεις:Νίκ.Θηρ.891.

ἀμυγδάλη (ἡ) τὸ ἀμύγδαλον : Ἱππ.Διαίτ.2,55· 2) ὁ ἀδὴν ἀμυγδαλῆ.

ἀμυγδαλῆ (ἡ) ἀμυγδαλέα βλ.λ.2), βλ. **ἀμυγδάλη** 2).

ἀμυγδαλιά (ἡ) δημ. κ. **μυγδαλιά** τὸ δένδρον ἀμυγδαλῆ : δ.τραγ. **ἡ ἀμυγδαλιὰ πού 'χει τὴ χάρη | νά 'ν' τοῦ χειμῶνα τὸ καμάρι.**

ἀμυγδαλίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. φυτικὴ οἰκογένεια τῆς τάξεως τῶν **ροδανθῶν**, περιλαμβάνουσα φυτὰ ξυλώδη, ἰθαγενῆ τῶν εὐκράτων ζωνῶν τοῦ β. ἡμισφαιρίου μὲ καρπὸν δρύπην μονόσπερμον.

ἀμυγδάλινος-η-ον ὁ ἐξ ἀμυγδάλων : Ξεν.Ἀν. 4,41,13 **χρῖμα σησάμινον καὶ ἀμυγδάλινον.**

ἀμυγδάλιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἀμυγδάλη**, μικρὸν ἀμύγδαλον, μυγδαλάνι.

ἀμυγδαλίς-ίδας ἀμυγδάλιον βλ.λ. : Φιλόξ.3,20.

ἀμυγδαλίτης (ὁ) μτγν. τὸ ἄγριον φυτὸν **τιθύμαλλος ὁ χαρακίας**, γαλιτσίδα· 2) νεώτ. πυριγενὲς πέτρωμα· ἄλλως **ἀμυγδαλόπετρα.**

ἀμυγδαλῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. φλεγμονὴ τῶν ἀμυγδαλῶν, ἀντιάς βλ. λ.

ἀμυγδαλιώνας (ὁ) δημ. ἀμυγδαλεὼν βλ. λ.

ἀμυγδαλόγαλα (τό) νεώτ. κ. δημ. ἐκχύλισμα ἀμυγδάλων.

ἀμυγδαλοειδής-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ἀμύγδαλον ἢ πρὸς ἀμυγδαλῆν : Διοσκ.4,164.

ἀμυγδαλόεις-εσσα-εν ὁ ἐξ ἀμυγδάλων κατεσκευασμένος, ἀμυγδαλᾶτος : Νίκ.Θηρ.891.

ἀμυγδαλοθραύστης (ὁ) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ θραύονται τὰ ἀμύγδαλα· βλ. **ἀμυγδαλοκατάκτης.**

ἀμυγδαλοκατάκτης (ὁ) τὸ δι' οὗ θραύονται τὰ ἀμύγδαλα, λακ. **μουκηροβαγός**, δημ. **μυγδαλομασιά**· πρβ. **καρυοκατάκτης** : Ἀθήν 53 Β.

ἀμυγδαλόλαδο (τό) δημ. ἀμυγδαλέλαιον βλ.λ.

ἀμυγδαλόμαζα (ἡ) δημ. ζύμη ἀπὸ κοπανισμένα ἀμύγδαλα.

ἀμυγδαλομάτης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων ὀφθαλμούς, ἔχοντας σχῆμα ἀμυγδάλου.

ἀμύγδαλο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀμυγδάλη** (ἡ) δημ. κ. **μύγδαλο** ὁ καρπὸς τῆς ἀμυγδαλῆς : Διοσκ. 1,123 **τὸν καρπὸν ἀμύγδαλα, - ἀμύγδ. χλωρά, - πικρά**· || συνεκδ. γλύκισμα παρεσκευασμένον μετ' ἀμυγδάλων : **πάστα ἀμύγδαλο.**

ἀμυγδαλόπαστα (ἡ) δημ. ἀμυγδαλόπηκτον, ἀμυγδαλάτο, ἄλλως **ἀμυγδαλόπιττα.**

ἀμυγδαλόπετρα (ἡ) βλ. **ἀμυγδαλίτης 2).**

ἀμυγδαλόπηκτον (τὸ) νεώτ. ἐξελλήνισις τοῦ κοιν. λεγομένου **μαντουλάτου.**

ἀμυγδαλόπιττα (ἡ) δημ. κ. **ἀμυγδαλόπαστα** βλ.λ.

ἀμυγδαλόπομα (τὸ) νεώτ. τὸ ἐξ ἀμυγδάλων ποτόν, ἐξελλήνισις τῆς κοιν. λεγ. **σουμάδας.**

ἀμύγδαλος (ἡ) ἀμυγδαλῆ· || Λουκ. Ἀπολ.5 ὁ καρπός, τὸ ἀμύγδαλον, παρὰ τὸ **ἰσχάδες.**

ἀμυγδαλοσάπων-ωνος (ὁ) σάπων ἐξ ἀμυγδάλων.

ἀμυγδαλοσπάστης (ὁ) δημ. ἀμυγδαλοθραύστης βλ. λ.

ἀμυγδαλόσχημος-ον (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ἀμυγδάλου, ἀμυγδαλοειδής.

ἀμυγδαλοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκτομὴ τῶν ἀμυγδαλῶν.

ἀμυγδαλοτόμος (ὁ) νεώτ. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐκτομὴν τῶν ἀμυγδαλῶν.

ἀμυγδαλόφλουδα (ἡ) δημ. φλοιὸς ἀμυγδάλου.

ἀμυγδαλόφυλλο(ν) νεώτ.δημ.φύλλον ἀμυγδαλῆς.

ἀμυγδαλόψιχα (ἡ) δημ. ὁ ἐντὸς τοῦ κελύφους τοῦ ἀμυγδάλου καρπός, ἡ ψίχα τοῦ ἀμυγδάλου.

ἀμυγδαλώδης-ες ὅμοιος μὲ ἀμύγδαλον, ἀμυγδαλοειδής : Θεόφρ.4,2,5 **καρπὸς ἀμυγδαλώδης.**

ἀμυγδάλωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀμυγδαλόπομα βλ.λ.

ἀμυγδαλών-ῶνος (ὁ) νεώτ. τόπος, ἐν ᾧ φύονται πολλαὶ ἀμυγδαλαῖ βλ.λ., δημ. ἀμυγδαλιώνας.

ἀμυγδαλωτός-ή-ό δημ. ὁ περιέχων ἀμύγδαλα, ὁ ἀμυγδαλᾶτος : **ἀμυγδαλωτὸ γλύκισμα**· || ὁ κατὰ τὸ σχῆμα ὅμοιος πρὸς ἀμύγδαλον, ὁ ἀμυγδαλοειδής : **ἀμυγδαλωτὰ μάτια.**

ἄμυγμα (τὸ) κ. νεώτ. σχίσμα, σπάραγμα διὰ τῶν ὀνύχων, δημ.γρατσουνιά, γρατσούνισμα, νυχιά : Εὐρ. Ἀνδρ.827 **ὀνύχων ἀμύγματα.**

ἀμυγμός (ὁ) ἄμυγμα : Αἰσχ.Χο.24.**ἀμυγμὸς ὄνυχος.**

ἀμυγνόν βλ. **ἀμυσχρόν.**

ἄμυδις αἰολ.τύπ. τοῦ **ἅμα**· 2) ὁμοῦ, συγχρόνως : Ὀδ.Μ 415 **Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε**· 3) συνήθ. ἐπὶ τόπου, εἰς τὸν αὐτὸν τόπον : Ἰλ.Κ 300 **ἄμυδις κηκλήσκετο πάντας ἀρίστους.**

ἀμυδρά ἐπίρρ. δημ. θολῶς, ἀμυδρῶς βλ.λ. μόνον ἐπὶ ὁράσεως : **βλέπει - ξεκρίνει ἀμυδρά.**

ἀμυδρήεις-εσσα-εν μτγν. ἀμυδρός : Νικ.Θ 274.

ἀμυδρόνους-ουν μσν. ἀμβλύνους : Θ.Στουδ.

ἀμυδρός-ά-όν κ. νεώτ. ἀμαυρός, σκοτεινός, δυσδιάκριτος : Θουκ.6,54,2 **τοὐπίγραμμα . . ἔτι νῦν δῆλόν ἐστιν ἀμυδροῖς γράμμασι λέγον τάδε**· 2) ἀσαφής, μὴ ἐναργής : Πλάτ.Πολ.597 Α **ἀμυδρόν τι τυγχάνει ὂν πρὸς τὴν ἀλήθειαν**· || σκιώδης : Πλάτ.Τιμ.49 Α **ἀμυδρὸν εἶδος** (σκιώδης μορφή)· 3) ἀτελής : Πλάτ.Φαῖδρ.250 Β **δι' ἀμυδρῶν ὀργάνων**· || νεώτ. ὡς ἐν τῇ 1η καὶ 2ᾳ σημασίᾳ : **ἀμυδρὸν φῶς, - ἔχω ἀμυδρὰν ἰδέαν περὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς.**

ἀμυδρότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. σκοτεινότης, ἀμαυρότης : Πρόκλ. **ἀμυδρότης φωτός,** Φἰλ.2, 432 **ἀμυδρότης αἰσθήσεων**· || ἔλλειψις ἐναργείας.

ἀμυδρόφωτος-ον νεώτ. ὁ ἀμυδρῶς φωτιζόμενος.

ἀμυδρῶ-όω καθιστῶ τι ἀμυδρόν, ἀσθενές· || κ. **-ομαι** γίνομαι ἀμυδρός, ἀσθενής, ἐξασθενοῦμαι : Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.95,140 **καὶ γὰρ ἐν τοῖς μεριστοῖς αἱ δυνάμεις . . μεριζόμεναι ἀμυδροῦνται.**

ἀμυδρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. θολῶς, ἀσθενῶς : **ἀμυδρῶς βλέπειν, - ὁρᾶν**· || ἀτελῶς, ἀσαφῶς : ἀμυδρῶς **μιμεῖσθαι** (οὐχὶ ἀκριβῶς)· || κ. νεώτ. **ἀμυδρῶς βλέπω, ἀμυδρῶς ἐνθυμοῦμαι.**

ἀμύδρωσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ποιεῖν τι ἢ γίνεσθαί τι ἀμυδρόν, ἀμαύρωσις.

ἀμύελος-ον ὁ μὴ περιέχων μυελόν : Ἀριστλ. ΖΜ 655 Α 35 **οἱ ἐν τοῖς πεζοῖς ἀμύελοι χόνδροι.**

ἀμύζητος-ον νεώτ. ὁ μὴ διὰ μυζήσεως (μὲ βύζαγμα) ἀπορροφηθείς· || κ. μτφ. ὁ ἐξ οὗ δὲν ἐκαρπώθη τις ἀθέμιτα ἰδίως ὀφέλη.

ἀμυησία (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τις ἀμύητος βλ.λ.

ἀμύητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ μεμυημένος, ὁ βέβηλος, ὁ μὴ διὰ τῆς μυήσεως κεκαθαρμένος, ἀντίθ. **μύστης** : Πλάτ.Φαίδ.69 C **ὃς ἂν ἀμύητος καὶ ἀτέλεστος εἰς Ἅδου ἀφίκηται**· 2) κ. νεώτ. ὁ μὴ εἰσαχθεὶς εἰς τὰ μυστήρια, εἰς τὰ μυστικὰ θεωρίας τινὸς ἢ τέχνης· || θρησκ. ὁ ἀποδεχθεὶς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἀλλὰ μήπω βαπτισθείς, ὁ κατηχούμενος ἔτι· 3) μὴ (οἱονεὶ μυστηρίῳ) κεκλεισμένος : Πλάτ.Γοργ.493 Α.

ἀμύθητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἄρρητος, ἀπερίγραπτος, ἀναρίθμητος, ἀλογάριαστος : Δημ. 520,20 **κακὰ καὶ πράγματα ἀμύθητα παρέχων,** Διόδ.Σ 3,27 **ἀμυθήτων ὄντων τῷ πλήθει**· || νεώτ. ἀμύθητος **πολυτέλεια,** δημ. **ἀμύθητα πλούτια.**

ἀμυθολόγητος-ον νεώτ. ὁ μὴ μυθολογούμενος ἢ μὴ μυθολογημένος· || ὁ μὴ δεκτικὸς μυθολογήσεως· 2) ὁ μὴ γινώσκων μυθολογίαν.

ἄμυθος-ον ὁ ἄνευ μύθων, ἄνευ μυθικῶν παραδόσεων : Πλούτ.2,16 C **ἄμυθος ποίησις.**

ἀμυκάλαι Ἡσ. « ἀκίδες τῶν βελῶν παρὰ τὸ ἀμύσσειν ».

ἀμύκαρις Ἡσ. « πλῆθος, ἄθροισμα, πλούσιον, πολύ ».

ἀμυκλᾷδες κ. **ἀμυκλαΐδες** Ἡσ. « **εἶδος** ὑποδήματος πολυτελοῦς Λακωνικοῦ ».

ἀμύκλαι (αἱ) εἶδος ὑποδημάτων ἢ πεδίλων ἃ. **ἀμυκλᾷδες** : Θεόκρ.10,35 **καινὰς ἀμύκλας.**

ἀμυκλαΐζω μτγν. ὁμιλῶ ἐν τῇ διαλέκτῳ τῶν Ἀμυκλαίων : Θεόκρ.12,13 (σχόλ. « Ἀμυκλαίων χρῶμαι διαλέκτῳ »).

ἀμυκλίς Ἡσ. « γλυκύς, ἡδύς ».

ἀμύκταν Ἡσ. « γλυκύν, οἱ δὲ ἄμικτον ».

ἀμυκτέον μτγν. δεῖ ἀμύσσειν.

ἀμύκτηρ-ηρος (ὁ,ἡ) ὁ ἄνευ μυκτήρων, ρωθώνων, ἄνευ ρινός : Στράβ.711.

ἀμυκτήριστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὑποστὰς μυκτηρισμὸν βλ. λ., ἐν μτφ. σημ. ἀχλεύαστος, ἀπερίπαικτος, ἀπεριγέλαστος.

ἀμυκτικός-ή-όν ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀμύσσειν, ξεσχίζειν : Πλάτ.2,642 C· 2) ἐπὶ φαρμάκων. ἐρεθιστικός : Διοσκ.1,174. Ἐπίρρ. **ἀμυκτικῶς.**

ἄμυλα Ἡσ. « μήτρα (ἴτρια) ».

ἀμύλα (ἡ) δημ. κ. **μύλα** τὸ ἀφρόγαλα· || τὸ λίπος.

ἀμυλάζη (ἡ) κ. **ἀμυλάση** νεώτ. χημ. διαστάζη βλ. λ. (φύραμα) ὑδρολύουσα τὸ ἄμυλον· ἀπαντᾷ εἰς ὅλα τὰ ἀμυλοῦχα κύτταρα, δρᾷ ἐντόνως κατὰ τὴν βλάστησιν καὶ ἐξάγεται δι' ὕδατος ἐὰν χημικῶς νεκρωθῇ τὸ πρωτόπλασμα.

ἀμυλάλευρον (τὸ) νεώτ. ἄλευρον ἐκ πάσης ἀμυλώδους οὐσίας καταστατόν, δημ. νισεστές.

ἀμυλαλκοόλη (ἡ) ἄ. ἀμυλικὴ ἀλκοόλη ἢ ἀμυλικὸν πνεῦμα νεώτ. χημ. ὄνομα περιληπτικὸν διὰ τὰς ὀκτὼ δυνατὰς θεωρητικῶς καὶ χημικῶς γνωστὰς ἐν τῇ χημ. ἰσομερεῖς ἀλκοόλας· παρετηρήθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἐκ ζυμώσεως τῶν ἀμυλούχων ὑλῶν λαμβανομένην ἀλκοόλην.

ἀμυλίδωτον Ἡσ. « χιτῶνος εἶδος ».

ἀμυλίνη (ἡ) νεώτ. τὸ διαλυτὸν ἄμυλον.

ἀμύλιον (τὸ) (ἄμυλον) πλακοῦς τις ἐξ ἀμύλου.

ἀμυλόγαλα-ακτος (τὸ) νεώτ. τὸ ἐκ γεωμήλων γαλάκτωμα, τὸ περιέχον τὸ ἐν αὐτοῖς ἄμυλον.

ἀμυλοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν ἀμύλου· || τὸ οὐδ. **ἀμυλοειδὲς** ὡς οὐσ. συστατικὸν τῶν κυτταρικῶν μεμβρανῶν τῶν φυτῶν.

ἀμυλόζη (ἡ) νεώτ. τὸ κύριον συστατικὸν τοῦ συνήθους ἀμύλου, εὑρισκόμενον εἰς τὸν κεντρικὸν πυρῆνα τῶν κόκκων, ἐξ ὧν τὸ ἄμυλον προέρχεται.

ἀμυλόκοκκοι (οἱ) νεώτ. βοταν. μικρά, στρογγύλα κοκκία περιέχοντα ἄμυλον καὶ ἀπαντῶντα εἰς φυτά.

ἀμυλόκολλα (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀμύλου παρασκευαζομένη κολλητικὴ οὐσία· ἄλλως **ἀμυλόκομμι**· δημ. ἡ **ἀλευρόκολλα** καὶ ἡ κόλλα ὑποκαμίσων.

ἀμυλόκομμι (τὸ) νεώτ. κ. **ἀμυλόκαλλα** βλ.λ.

ἀμυλόκονις-εως (ἡ) νεώτ. κόνις ἀμύλου βλ.λ.

ἄμυλον (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. **ἄμυλο** τὸ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. **ἄμυλος** βλ.λ. ὡς οὐσ. τὸ καταστατόν, τὸ ἄλευρον ἐκ βεβρεγμένου σίτου, μεταβαλλομένου δι' ἐκπιέσεως εἰς γαλακτώδη πολτὸν ξηραινόμενον εἶτα ἐν ἡλίῳ καὶ κονιοποιούμενον, ἤτοι κ. ὁ **νισεστές** κ. **ἡ κόλλα ὑποκαμίσων**: Θεοκρ.9,21 « τὸ κοινῶς καταστατόν, ὅ ἐστι τὸ γαλακτῶδες τοῦ σίτου, βεβρεγμένον καὶ σεσημένον καὶ ἀποπεπιεσμένον, εἶτα ἡλίῳ ξηραινόμενον », Διοσκ.2,101 « διὰ τὸ χωρὶς μύλου κατασκευάζεσθαι· ἄριστον τὸ ἐκ πυροῦ σητανίου»· || ἐγκυκλ. οὐσία λευκή, ἄοσμος, ἀπαντῶσα ἐν σπέρμασι τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλλων τινῶν φυτῶν, σχηματιζομένη εἰς τὰ πράσινα μέρη τοῦ φυτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, παρουσιαζομένη δὲ ὑπὸ μορφὴν ὠργανωμένων κόκκων (ἀμυλοκόκκων)· πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ ἀμύλου ἀπὸ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἤδη μετατρέπονται τὰ σπέρματα τούτων εἰς ἄλευρον, μαλασσόμενον εἶτα ἐντὸς κοσκίνου ὑπὸ συνεχῆ ροὴν ὕδατος, μέχρις ὅτου τοῦτο ἀπορρέον ἀποβῇ ἐντελῶς διαυγές, ὁπότε ἡ ζύμη ἀποτελεῖται πλέον ἐκ καθαρᾶς ἀλευροκόλλας (ἤτοι ἀμύλου ἢ ἄ. λεγ. **γλουτενίου** βλ.λ.)· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. τὸ λεπτότατον ἄλευρον, ἡ **ἄχνη** βλ. λ.

ἀμυλοπηκτίνη (ἡ) νεώτ. συστατικὸν τοῦ ἀμύλου, ἀποτελοῦν περίβλημα τῶν κόκκων, ἐξ ὧν τοῦτα προέρχεται.

ἀμυλοπλάσται (οἱ) νεώτ. χημ. οἱ **λευκοπλάσται** ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὁποίων ἀνασχηματίζεται εἰς τὰ φυτὰ τὸ ἐξ ἀφομοιωθεισῶν οὐσιῶν προερχόμενον ἄμυλον, ὅταν ἐκτιθέμενοι οὗτοι εἰς τὸ φῶς ἔχουσιν ἤδη μετατραπῇ εἰς **χλωραπλάστας** βλ. λ.

ἀμυλόπνευμα (τὸ) νεώτ. ἡ ἀμυλαλκοόλη βλ.λ.

ἀμυλοποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργοστάσιον κατασκευῆς ἀμύλου.

ἀμυλοποιός (ὁ) νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς ἀμύλου.

ἄμυλος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀλεσθεὶς ἐν μύλῳ, ὁ μὴ διὰ τῆς ἀλέσεως κονιοποιηθείς, εἰδ. περὶ τοῦ σίτου· ἐντεῦθεν ὡς οὐσ. **τὸ ἄμυλαν** βλ.λ.· 2) **ἄμυλος** (ὁ) πλακοῦς ἐκ λεπτατάτου ἀλεύρου, ἤτοι ἀμύλου : Ἀριστφ.Εἰρ.1195 **ἐπείσφερε τοὺς ἀμύλους καὶ τὰς κίχλας**· 3) πολτῶδες τι παρασκεύασμα ἐδώδιμον γινόμενον ἀπὸ τὸ ἄμυλον βλ.λ., εἶδος κουρκούτι βλ.λ.· 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων μύλους τόπος: παροιμ. **ἄμυλο σὰ θωρεῖς τόπο, μὴ ζητᾶς ποῦ 'ν' τὰ χωράφια.**

ἀμυλοσάκχαρον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐξ ἀμύλου γεωμήλων ἢ ἀραβοσίτου λαμβανόμενον σάκχαρον· ἄλλως **γλυκόζη.**

ἀμυλοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ἄμυλον : **τροφαὶ ἀμυλοῦχοι.**

ἀμυλῶ-όω νεώτ. κ. **ἀμυλώνω** ἐπιπάσσω μὲ ἄμυλον, πούδρα· δημ. **πουδραρίζω**· || ἐμβαπτίζω ἐντὸς διαλύματος ἀμύλου· δημ. **κολλαρίζω.**

ἀμυλώνω νεώτ. κ. **ἀμυλῶ** βλ.λ.

ἀμύλωσις-εως (ἡ) ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀμυλώνειν βλ.λ., τὸ πουδράρισμα· || τὸ κολλάρισμα.

ἀμύμων-ονος-ον (μῶμος, πρβλ. χελώνη - χελύνη) ἄμωμος, ἄμεμπτος, ἄψογος, ἐξαίρετος, ἔξοχος : Ἰλ.Δ 194 **Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,** Ὀδ.Λ 99 **προσηύδα μάντις ἀμύμων**· || ὡς διακριτικὸν ἐπισημότητος, σπουδαιότητος : Ὀδ.Α 29 **μνήσατο ἀμύμονος Αἰγίσθοιο**· || ἐπὶ πραγμάτων ἢ γεγονότων - σημαντικός, θαυμαστός : Ὀδ.Τ 332 **ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀμύμονα εἰδῇ.**

ἄμυνα (ἡ, ἐκ τοῦ **ἀμύνομαι** ὑποχωρητικῶς) ἀντίστασις κατὰ ἐπιθέσεως, ὑπεράσπισις : Ἀππ.Καρχ. 73 **ὅπλον εἰς ἄμυναν,** Πλαύτ.987 C **ποιεῖσθαι τὰς ἀμύνας**· κ. νεώτ. **ἰσχυρά -, ἀσθενὴς ἄμυνα, - παρεδόθη ἄνευ ἀμύνης**· || νεώτ. σύνολον τῶν μέσων διὰ τὴν καταπολέμησιν ἐχθροῦ ἢ κινδύνου : **ἀεροπορικὴ ἄμυνα, - ὑποβρυχίας ἄμυνα, - ἄμυνα κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ πολιτεύματος, - ἄμυνα κατὰ τῆς φυματιώσεως**· || ἡ ἱκανότης πρὸς ἀντίστασιν κατ' ἐπικινδύνων ἢ ἀνεπιθυμήτων ἐνεργειῶν ἢ ἐπιδράσεων : **ἡ ἄμυνα τοῦ ὀργανισμοῦ κατὰ τὴν νόσον, - ἡ κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ κοινωνικὴ ἄμυνα**· || νεώτ. νομ. φρ. ἐν **ἀμύνῃ** ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δρᾷ τις ἐναντίον ἄλλου οὐχὶ ἐξ ἐπιθετικῆς διαθέσεως, ἐκ τοῦ δικαιώματος, ὅπερ ἔχει τὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν παρανόμως προσβαλλόμενον : **τὸν ἐτραυμάτισεν ἐν ἀμύνῃ**· 2) ΑΒ « βοήθεια »· 3) ἐκδίκησις, ἀνταπόδοσις : Φίλ.2,65 **καιρὸν ἔχων ἀμύνης οὐκ ἐμνησικάκησεν**· 4) εἰδ. ὡς οὐσ. **Ἐθνικὴ Ἄμυνα** ἢ ἄλλως **Ἄμυνα** τὸ κατὰ τὸ 1916 ἐπαναστατικὸν κίνημα τῆς Θεσσαλονίκης : **ἀξιωματικὸς τῆς ἀμύνης** (ἄ. **ἀμυνίτης**).

ἀμυνθάνω μτγν. ὑποτακτ. τοῦ ἀορ. **ἠμύναθον** (τοῦ **ἀμύνω**) ἐσφ. ἐκλαμβανομένη ὡς ἐνεστὼς ἀπαρφ. **ἀμυναθεῖν** ὑπερασπίζω, βοηθῶ : Εὐρ. Ἀνδρ.1070 **σοῖς φίλοις ἀμυναθεῖν χρῄζεις,** Ἀριστφ.Νεφ.1323 **ἀμυνάθετέ μοι τυπτομένῳ,** Σοφ. ΟΚ 1015· || παθ. ἀπωθῶ, ἀποκρούω ἀπ' ἐμαυτοῦ : Αἰσχ.Εὐμ.438 **τόνδ' ἀμυναθοῦ φόγον,** Εὐρ.Ἀνδρ. 721 **μὴ ἀμυνάθοιτό σε.**

ἀμυνίας (ὁ) ἐκ τοῦ **ἀμύνω,** καθὰ κ. **Ἀμύντας**· 2) ὡς προσηγ. ἀμυντικός : Ἀριστφ.Ἱππ.270 **ὁ θυμὸς εὐθὺς ἦν ἀμυνίας.**

ἀμυνίτης (ὁ) νεώτ. ἐπὶ στρατιωτικῶν, ὁ μετασχὼν τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος τῆς Θεσσαλονίκης (1916) κληθέντος **Ἄμυνα.**

ἀμύνομαι κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν μέσ. σημ. μετ' αἰτ. ἀποκρούω τινὰ ἀπ' ἐμαυτοῦ, ὑπερασπίζω ἐμαυτόν : Αἰσχ.Ἀγ.1381 **μήτε φεύγειν μήτ' ἀμύνεσθαι μόρον,** Ἡρ.3,158 **ἀναβάντες ἐπὶ τὸ τεῖχος ἠμύνοντο τὴν Δαρείου στρατιὴν προσβάλλουσαν**· || μεθ' Ὅμηρ. **ἀμύνομαί τινα** ἀποκρούω : Θουκ.3,56,2 **τὸν ἐπιόντα πολέμιον ὅσιον εἶναι ἀμύνεσθαι**· 2) μετ' ἐμπροθ. προσδ. ὑπερασπίζω, προστατεύω : Ἰλ.Μ 243 **εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης,** Θουκ.2,39 **τοὺς περὶ τῶν οἰκείων ἀμυνομένους κρατοῦμεν,** Ξεν.Κυν.9,9 **αἱ δὲ ἔλαφοι** ὑπὲρ αὐτῶν ἀμυνόμεναι καταπατοῦσιν· || ἀπολυτ. ὑπερασπίζω ἐμαυτόν : Ἰλ.Π 556 **Αἴαντε, νῦν σφῶιν ἀμύνεσθαι φίλον ἔστω,** Ἡρ. 1,80 **Κροῖσον δὲ αὐτὸν μὴ κτείνειν μηδ' ἢν ἀμύνηται,** κ. νεώτ. δημ. **ἀμύνομαι ἐναντίον** ἐχθρῶν· 3) μτφ. ἀνταποδίδω τὰ ἴσα, ἀνταποκρίνομαι ὁμοίως : Θουκ.4,63,2 **τὸν εὖ καὶ κακῶς δρῶντα ἐξ ἴσου ἀρετῇ ἀμυναύμεθα**· || τιμωρῶ : Πινδ.Π 11,54 **ἀμύνονται ἆται**· 4) νεώτ. κ. δημ. ἄνευ ἀντικ. ἀνθίσταμαι, ἀποκρούω τὸν ἐπιτιθέμενον : **ἠμύνθησαν γενναίως, - ἀμυνθήκαμε ὅσο μπορούσαμε**· 5) σπανιώτατα παθ. σημ. ὑφίσταμαι ἀπόκρουσιν τιμωρίαν : Πλάτ.Νόμ.845C **ἀμυνέσθω** (ἂς τιμωρηθῇ).

ἀμυντήρ-ῆρος (ὁ) θηλ. ἐν γλωσσ. **ἀμύντειρα** ὁ δι' οὗ ἀμύνεταί τις : Ἀριστλ.Ζ 411,6,4 **ἀμυντῆρες (τῶν ἐλάφων) τὰ προνενευκότα τῶν φυομένων κεράτων εἰς τὸ πρόσθεν, οἷς ἀμύνεται.**

ἀμυντήριος-ον ὁ κατάλληλος εἰς τὸ ἀμύνειν ἢ ἀμύνεσθαι, ἀμυντικός : Πλάτ.Νόμ.944 D **ἀμυντήρια ὅπλα**· 2) ὅπλον δι' οὗ ἀμύνεταί τις : Στράβ. 280 **εἶχον ἀμυντήρια πελέκεις**· || θέσις, τόπος

προσφυῆς εἰς ἄμυναν, ὀχύρωμα, ἔρυμα : Πολύβ. 18,4Ι Α **ἀμυντήριον εὐκαιρότατον κατὰ τῆς Εὐρώπης** (ἡ Ἔφεσος)˙ ‖ ἀλεξητήριον, θεραπευτικός : Αἰλ.Ζ 6,5Ι **φάρμακον γήρως ἀμυντήριον**˙ ‖ ἀμυντήριον (τὸ) ἀλεξιφάρμακον : Πλάτ.Πολ. 279 C **τοῦ μὴ πάσχειν ἀμυντήρια.**

ἀμύντης (ὁ) ὁ ἐπικουρῶν˙ Σχόλ. « ἀμύντης καὶ ἀλκήστης˙ τραγικὰ καὶ αἰσχυληρὰ τὰ ὀνόματα ».

ἀμυντής (ὁ) βοηθῶν τινα εἴς τι : Ἡρωδ.Ι,78 **ἀμυντής** (βοηθός) παρὰ τὸ καθαρτής.

ἀμυντικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ πρόθυμος, ὁ δυνάμενος νὰ ἀμυνθῇ, ἐπὶ τῶν ζώων, ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὸ **φυλακτικός** : Ἀριστλ.ΖΙ 488 D 8 **τὸ ἄρρεν ἀμυντικώτερον**˙ ‖ Πλούτ.457 C **ἀμυντικὴ ὁρμὴ** (ἡ ἔμφυτος πρὸς ἄμυναν τάσις)˙ ‖ κ. συνεκδ. : Πλάτ.Πολιτ.280 Ε **ἀμυντικὴν χειμώνων** (τὴν ὑφαντικὴν)˙ 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ προσφυὴς εἰς τὴν ἄμυναν, εἰς τὴν ἀπόκρουσιν ἐπιθέσεως : **ἀμυντικὰ ὄργανα, - ἀμυντικὸς πόλεμος, - ἀμυντικὸ ὅπλο.**

ἀμυντικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀμυντικοῦ, ἡ ἱκανότης πρὸς ἄμυναν : **ἀμυντικότης φρουρίου** (ἡ δύναμις ἀντοχῆς αὐτοῦ εἰς ἐχθρικὴν ἐπίθεσιν).

ἀμυντικῶς ἐπίρρ. ἀπὸ ἀπόψεως ἀμυντικῆς, ὡς πρὸς τὴν ἄμυναν βλ.λ.

ἀμυντρόν (τό) ἀμοιβή, δόσις εἰς ἀμυντὴν βλ. λ.

ἀμύντωρ-ορος (ὁ) ὅστις ἀμύνει βλ. λ. τινί, βοηθός, ἐπίκουρος : Ἰλ.Ν 484 **τῷ δ' Ἄστος ἦλθεν ἀμύντωρ,** Ὀδ.Π 256 **εἰ δύνασαί τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι φράζευ, ὅ κέν τις νῶιν ἀμύνοι**˙ ‖ ὁ ἀμυνόμενος, ὁ ἀποκρούων : Σιμων.86 **οἶνον ἀμύντορα δυσφροσυνάων**˙ ‖ ἐκδικητής : Εὐρ.Ὀρ.1588 **ὁ πατρὸς ἀμύντωρ.**

ἀμύνω (μύνη) μέλ. **ἀμυνῶ,** ἀόρ. **ἤμυνα** κ. παθ. **ἀμυνοῦμαι-ἠμυνάμην** ἀποκρούω : Ἰλ.Ε 603 **ὃς λοιγὸν ἀμύνει**˙ μετὰ δοτ. χαριστ. ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ : Ἰλ.Α 456 **Δαναοῖσιν .. λοιγὸν ἄμυνον** (ἀπότρεψον χάριν τῶν Δαν. ἢ ἀπὸ τῶν Δαν.)˙ 2) ἄνευ τῆς αἰτ. βοηθῶ, ἐπικουρῶ, προστατεύω : Ἰλ.Ζ 262 **κέκμηκας ἀμύνων σῇσιν ἔτῃσιν,** Θουκ. 6,8,2 **τοῖς μὲν οὐκ ἠμύνατε σωθῆναι** (δὲν τοὺς ἐβοηθήσατε νὰ . .)˙ 3) μετὰ αἰτ. κ. γεν. ἐπὶ τῆς πρώτης σημ. ἀποκρούω, ἀπωθῶ : Ἰλ.Ο 73Ι **Τρῶας ἄμυνε νεῶν**˙ ‖ μετὰ γεν. μόνης ἢ κ. ἀπολύτως, βοηθῶ, ἐπικουρῶ : Ἰλ.Ν 109 **οἳ κείνῳ ἐρίσαντες ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι** νηῶν, Ἀριστφ.Σφ.197 **ὦ ξυνδικασταὶ καὶ Κλέων, ἀμύνατε**˙ 4) σπανιώτατα μετ' ἐμπροθέτου προσδιορισμοῦ : Ἰλ.Π **ἀμυνέμεναι περὶ Πατρόκλοιο θανόντος,** Πλάτ.Νόμ. 642 D **ἀμύνεσθαι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος,** Πολύβ.6,6,8 **ἀ- πρὸ πάντων**˙ 5) ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ μέσου, ἀνταποδίδω : Σοφ.Φιλ.602 **θεῶν βία καὶ νέμεσις, οἵπερ ἔργ' ἀμύνουσιν κακά**˙ ‖ διὰ τὰς σημ. τοῦ παθ. **ἀμύνομαι** βλ. λ.

ἀμύξ (ἀμύσσω) δι' ἀμυχῆς, τσαγκρανιστά, μὲ νυχιές : Νικ.Θ 13Ι˙ ‖ Ἡσ. **«ἀμὺξ** ἀμυχί ».

ἀμύξανος Ἡσ. « ἀνόσιος ».

ἄμυξις-εως (ἡ) σχίσιμον, τομὴ δι' ἐγχαράξεως, σκαριφισμὸς οὐχὶ μετὰ ἀμυχῆς : Ὀρειβ.2,58 **σικύα ἢ χωρὶς ἀμύξεως** (κούφια βεντούζα)

ἄμυος-ον ὁ ἀδυνάτους, λεπτοὺς ἔχων μῦς, ἀντίθ. μυώδης : Ἱππ.Ἄρθρ.52 **ἄμυον σκέλος.**

ἀμυοτροφία (ἡ) ἡ ἀτροφία τῶν μυῶν τοῦ σώματος.

ἀμύριστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. Ἐπιγρ. ὁ μὴ ἠλειμμένος διὰ μύρων : **ἀμύριστα στέμματα**˙ 2) μτφ. τραχύς, ἄξεστος : Ἡράκλειτ.92 **ἀμύριστα φθεγγομένη**˙ 3) ὁ μὴ ἐξ ἑαυτοῦ ἀποπνέων ὀσμήν τινα εὐάρεστον ἢ δυσάρεστον, ποὺ δὲν ἔχει ἢ δὲ βγάνει μυρουδιὰ βλ. λ. : **ἀμύριστα τριαντάφυλλα** (ἄοσμα), **ἀμύριστα χνῶτα** (μὴ δύσοσμα), **- πρὶν βατέψουν τὰ τραγιὰ εἶναι ἀμύριστα** (δὲν ἀπόζουσι κινάβρας)˙ ‖ ὁ μὴ ἐξ ἀποσυνθέσεως, σήψεως ἢ ἄλλης αἰτίας ὀδωδώς, ἰδίως ἐπὶ ἐδωδίμων : **ἀμύριστο κρέας, - ἀμύριστα ψάρια** κττ.˙ ‖ ὃν δὲν δύναταί τις ἕνεκα τῆς πολλῆς δυσοσμίας του νὰ ὀσφρανθῇ.

ἄμυροι Ἡσ. « τόποι οἱ κάθυγροι καὶ ἄγαν ῥέοντες παρὰ τὸ μυρεῖν ».

ἀμυραιραῖνος Ἡσ. « ὁ μὴ μυσαττόμενος τὸ ῥαίνεσθαι ».

ἀμυρολόγητος-η-ο δημ. κ. **ἀμοιρολόγητος** βλ.λ.

ἄμυρος-ον (μύρω) κάθυγρος ἐπὶ τόπων˙ Ἡσ. « οἱ κάθυγροι καὶ ἄγαν ῥέοντες »˙ 2) (μύρον) ὁ ἄνευ μύρων.

ἀμυρτόν Ἡσ. « ἱμάτιον, Κρῆτες ».

ἀμύρωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ χρισθεὶς δι' ἡγιασμένου μύρου˙ ‖ συνεκδ. ὁ ἀλλόθρησκος˙ 2) ὁ μὴ ἀλειφθεὶς διὰ μύρων.

ἀμύς Ἡσ. « ὁμοῦ, σὺν αὐτῷ ».

ἀμύσακτος-ον (μυσάττω) ἀβδέλυκτος.

ἀμύσκαρον Σουΐδ. « τὸ ἀγνόν ».

ἄμυσαος Ἡσ. « κῆτος ».

ἀμύσσω ἀττ. -ττω σπαράσσω, ξεσχίζω, γρατσουνίζω : Ἰλ.Τ 284 **χερσὶ δ' ἄμυσσεν στήθεά τ' ἠδ' ἀπαλὴν δειρήν,** Ἀριστλ. **ἀ- ἄνυξιν**˙ ‖ ἰατρ. χαράσσω˙ 2) μτφ. κεντῶ, λυπῶ : Ἰλ.Α 243 **ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις,** Θεόκρ.13,71 **ἐχώρει μαινόμενος˙ χαλεπὸς γὰρ ἔσω θεὸς ἧπαρ ἄμυσσεν.**

ἀμυσταγώγητος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ μυηθεὶς εἰς τὰ μυστήρια, ἀμύητος.

ἀμύστακος-ον νεώτ. ἀμούστακος χωρὶς μουστάκι : **παῖς ἀμύστακος.**

ἀμυστήν Ἡσ. « τὴν συνεχῆ πόσιν ».

ἀμυστηρίαστος-ον μσν. ἀμυσταγώγητος βλ.λ.

ἀμυστί κ. **ἀμυστεί** μτγν. « ἄνευ τοῦ μῦσαι τοῖς χείλεσι », ἀπνευστί, **μονορούφι** : Ἀνακρεόντ.9,2 **ἄφες με, θεούς σοι, πιεῖν ἀμυστί.**

ἀμυστία Ἡσ. « μέτρον τι ».

ἀμυστίζω πίνω ἀμυστί, μονορούφι : Πλούτ. 650 C **ἄθρουν καὶ ἀπνευστὶ πίνοντας, ὅπερ ἀμυστίζειν ὠνόμασται.**

ἄμυστις-ιδος-ιος (ἡ) ἡ ἀπνευστὶ καὶ ἀθρόα πόσις, τὸ μονορούφι : Ἀνακρ.63 **ἄμυστιν πίνειν,** Καλλίμ. **χανδὸν ἄμυστιν οἰνοποτεῖν**˙ ‖ μτφ.Ἐπίχ. 34 **ἄμυστιν ὥσπερ κύλικα πίνει τὸν βίον**˙ 2) πολυποσία, φιλοποσία : Εὐρ.Ῥῆσ.419 **οὐκ ἐν δεμνίοις πυκνὴν ἄμυστιν ὡς σὺ δεξιούμενοι**˙ 3) μέγα κύπελλον ἐν χρήσει παρὰ Θραξί˙ ΕΜ « ἔστι καὶ φιάλης εἶδος μεγάλης, ᾗ ἐν πότοις ἐχρῶντο » : Ἀμειψ.Ἀδηλ.Ι,3 **αὔλει σύ, καὶ σὺ τὴν ἄμυστιν λάμβανε.**

ἄμυστος-ον μτγν. ἀμύητος.

ἀμύσχαια τὸ φυτὸν οἰνάνθη ἢ ἀναδενδράς.

ἀμύσχεσθαι Ἡσ. « τὸ ξέειν τὰς σάρκας τοῖς ὄνυξιν ».

ἀμυσχῆναι Ἡσ. « καθᾶραι, ἁγνίσαι ».

ἀμυσχρός-ά-όν μτγν. καθαρός, ἀλέρωτος˙ ΕΜ « καθαρός, μὴ μύσει χρανθείς, ἀμίαντος »˙ Ἡσ. « ἀμυσχρόν˙ καθαρόν, ἁγνόν » : Παρθ.Ἀπ.2 **ἀμυσχρὸν οὔνομ' ἔσσετ' Ἀρχελαΐδος.**

ἀμυχή (ἡ) (ἀμύσσω) κ. νεώτ. σχάσις τοῦ δέρματος τῆς σαρκὸς ἐπιπολαία, δημ. γρατσουνιά, τσουγράνισμα : Δημ.1157,5 **ἀμυχὰς δ' ἐν τῷ τραχήλῳ εἶχεν ἀγχομένη**˙ ‖ ἰατρ. ἐγχάραξις, ἐντομή˙ ‖ νεώτ. νομ. ἡ ὅλως ἐπιπόλαιος διὰ τῶν χειρῶν ἢ δι' ὀξέος ὀργάνου πληγή˙ 2) κ. μτφ. Ἴαμβλ. ΒΠ 33,23Ι **ἀμυχαὶ καὶ ἑλκώσεις ἐν ταῖς φιλίαις.**

ἀμυχηδόν ἄλλως ἀμυχί : ΕΜ « ἄκροις δακτύλοις », ἐπιπολαίως, ξέσκουρα˙ πρβλ. **ἀμύξ.**

ἀμυχιαῖος-α-ον ὁ ὀλίγον ἐξεσμένος, ὁ ἐπιπόλαιος, ὁ μὴ βαθύς, ὁ ξέσκουρος : Πλάτ.Ἀξ.366 Α.

ἀμυχίς Σουΐδ. « σπάραξις, ξέσις ».

ἀμυχμός (ὁ) (ἀμύσσω) ἀμυγμός βλ. λ. : Θεόκρ. 24,126 **ξιφέων τ' ἀνέχεσθαι ἀμυγμόν.**
ἀμυχνός-ή-όν ἀ. ἀμυχρός-ά-όν καθαρός, ἱερός : Σοφ.ἀπ.834 ἀμυχρόν· Σουΐδ. « τομὴ μυσαρόν, ἀλλ' ἁγνὸν καὶ καθαρόν ».
ἀμυχούσης Ἡσ. « στυφούσης ἐπὶ πλέον ».
ἀμυχώδης-ες ὅμοιος μὲ ἀμυχήν : Ἱππ.Κῳακ.435 ἀμυχώδεα **ἐξανθήματα.**
ἀμύχωτος-ον ἄνευ μυχῶν : ΕΜ 674,53 ἀμύχωτοι **πλευραὶ** παρὰ τὸ **πλήρεις.**
ἀμύω κλίνω, πίπτω : Ἡσίοδ.Ἀπ.96,86 (**φύλλα**) ἀμύοντα **χαμᾶζε** (καταπίπτοντα)· πρβλ. **ἠμύω.**
ἀμύωτος Ἐπιγρ. ἄνευ ἀμυχῆς (ἀμφιβ. σημ.).
ἀμφάγαμαι θαυμάζω : Κόιντ.Σμ.7,722 **δμωαὶ δέ μιν ἀμφαγάσαντο.**
ἀμφαγαπάζω ποιητ. περιβάλλω τινὰ μὲ στοργήν, ὑποδέχομαι τινὰ μετ' ἀγάπης, φιλοφρόνως : Ὀδ.Ξ 381 **ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον·** || μέσ. -ομαι : Ἰλ.Π 192 **τὸν δὲ ὁ γέρων εὖ ἔτρεφεν ἀμφαγαπαζόμενος ὡς εἴ θ' ἑὸν υἱὸν ἐόντα.**
ἀμφαγαπάω περισσῶς ἀγαπῶ, ἀμφαγαπάζω βλ.λ. : Ὕμν.Δήμ.436 **παλλὰ ἀμφαγάπησε κόρην,** Ἡσίοδ.Ἔργ.58 **ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.**
ἀμφαγείρομαι συναθροίζομαι πέριξ τινός, παρ' Ὁμ. κατ' ἀόρ. : Ἰλ.Σ 37 **θεαὶ δέ μιν ἀμφαγέροντο·** Ἡσ. « περιηθροίζοντο » : Θεόκρ.17,94 **πολλαὶ δέ μιν ἀσπιδιῶται ἀμφαγέρονται.**
ἀμφάγνυμαι (ἀμφιάγνυμαι) θραύομαι, ρήγνυμαι, σπάζομαι ἀμφοτέρωθεν : Ἰώσ.ΠΙ 4,10,5 **πέλαγος ἔρκεσι ἀμφαγνύμενον.**
ἀμφάδην ἀμφαδὸν βλ.λ. : Ἀρχίλ.66.
ἀμφάδιος-α-ον δημόσιος, φανερός : Ὀδ.Ζ 288 **ἢ ἀνδράσι μίσγηται, πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν·** || αἰτ. θηλ. **ἀμφαδίην** ὡς ἐπίρρ. δημοσίᾳ, φανερά : Ὀδ.Ε 120 **αἵ τε θεαῖς ἀγάασθαι παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι ἀμφαδίην.**
ἀμφαδόν ἐπίρρ. ἀναφανδόν, δημοσίᾳ, φανερά, ἀντίθ. λάθρῃ, δόλῳ, κρυφηδόν : Ἰλ.Η 243 **οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν . . λάθρῃ ὀπιπεύσας, ἀλλ' ἀμφαδόν,** Ὀδ.Α 296 **ὅπως κε μνηστῆρας . . κτείνῃς ἠὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδόν.**
ἀμφαδός-ή-όν φανερός, ἀμφάδιος βλ. λ., μόνον κατ' οὐδ. **ἀμφαδά** : Ὀδ.Τ 391 **μὴ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο** (μήπως γνωσθοῦν).
ἀμφαισεκής Ἡσ. « κύκλῳ σειομένης »
ἀμφαής Ἡσ. « ἀντὶ ἀμφιφαής βλ.λ.
ἀμφαίνω ποιητ. ἀντὶ **ἀναφαίνω.**
ἀμφαΐσσομαι (ποιητ. ἐν τμήσει) ὁρμῶ πανταχόθεν : Ἰλ.Λ 419 **ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσανται·** || τινάσσομαι ὀλόγυρα : Ἰλ.Ζ 510 **ἀμφὶ δὲ χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται.**
ἀμφαιωρέω πέριξ αἰωροῦμαι : Ἀρετ.186 **ἀμφαιωρέουσι πρὸ ὀφθαλμῶν ἰνδάλματα.**
ἀμφάκανθος-ον ὁ ὑπὸ ἀκανθῶν περιβαλλόμενος : Ἴων Τραγ.38 **ἀμφάκανθον δέμας.**
ἀμφακλής Ἡσ. « ἀξίνη ».
ἀμφαλαλάζω ἀλαλάζω, φωνάζω ὀλόγυρα : Νόνν.Δ 40,98 **Βάκχοι δ' ἀμφαλάλαζον.**
ἀμφαλάλημαι περιπλανῶμαι : Ὀππ.Κ 3,423 **ἀμήχανος ἀμφαλάληται.**
ἀμφαλείφω (μόνον ἐν τμήσει) περιαλείφω : Ἰλ. Ω 582 **δμωὰς κέλετ' ἀμφὶ τ' ἀλεῖψαι.**
ἀμφαλλάξ ἐναλλάξ, ἀμαιβαίως : ἀνών.Ἀθην.116 C **ἀμφαλλὰξ δείπνοισιν ἐνὶ πρώτοισιν ὀπηδεῖ.**
ἀμφαλλάσσω ἀλλάσσω, μεταβάλλω : Ὀππ.Κ 3,13 **ἀμφήλλαξε Διὸς ῥυτῆρας.**
ἀμφαμματίζω μτγν. δι' ἅμματος, δι' ἐπιδέσμου περιδένω, ἁμματίζω.
ἀμφαναδείκνυμι ἀναδείκνυμι λίαν : Χρησμ.Σιβ. 12,204 **γόνον ἀμφαναδείξεις ἐν Βασιλεῖ ἀνιόντα.**
ἀμφανδόν ἀντὶ ἀναφανδόν : Πίνδ.Π 9,41.
ἀμφανέειν ἀ. ἀναφανεῖν, μέλλ. τοῦ **ἀναφαίνω.**
ἀμφάνης δωρ. ἀντὶ **ἀμφήνης.**
ἀμφαξονέω-έω πορεύομαι κλονούμενος, ταλαντευόμενος, βαδίζω ἀσταθῶς : Παυσ.Γρ.Ἀπ. « **ἀμφαξονεῖν** τὸ μὴ πορεύεσθαι κατ' ὀρθόν· τίθεται καὶ ἐπὶ τῶν τὰ γόνατα ἀσθενούντων καὶ ἐκκλωμένων, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἁμαξῶν « **τῶν κλινομένων** εἰς θάτερον μέρος ».
ἀμφαραβέω (ἀραβέω) ἐπ. κάμνω κρότον : Ἰλ. Φ 408 **τεύχεα δ' ἀμφαράβησε.**
ἀμφαραβίζω ἀμφαραβέω, κάμνω κρότον, κροτῶ : Ἡσίοδ.Α 64 **ἅρματα δ' εὐποίητα καὶ ἄντυγες ἀμφαράβιζον.**
ἀμφαρίστερος-ον ὁ κατ' ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ἀριστερός· || ὅλως ἀδέξιος, τὸ δημ. **παρτσακλός·** ἀντίθ. **περιδέξιος** κ. **ἀμφιδέξιος :** Ἀριστφ.Ἀπ.512· 2) Ἡσ. « οὐκ αἴσιος ».
ἀμφασίη (ἡ) ἐπ. ἀντὶ **ἀφασία** ἀδυναμία τοῦ λαλεῖν, ἀφωνία : Ὀδ.Δ 704 **δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε.**
ἀμφασμα Ἡσ. « πλακοῦς οἴνῳ κ. μέλιτι κατεσκευασμένος· Συρακόσιοι ».
ἀμφαυγεῖ Ἡσ. « ἀντιλάμπει »
ἀμφαυξις-εως (ἡ) περιαύξησις, ἔκφυσις βλαστῶν πέριξ, κατὰ (Θεόφρ.ΙΦ 3,7,1) ὅταν κοπῇ ἢ κολουσθῇ ἡ ἐλάτη, περὶ τὸ λεῖον τοῦ στελέχους περιφύεται βλάστημα ὑποδεέστερον εἰς ὕψος, ὅπερ καλοῦσιν οἱ μὲν ἄμφαυξιν, οἱ δὲ ἀμφιφύαν.
ἀμφαυτέω μόνον τμήσει : Ἰλ.Μ 160 **κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν,** ΕΜ « ξηρὸν ἦχον ἀπετέλουν ».
ἀμφαφάω (ἀφάω) ἐπ. φαύω, ψηλαφῶ : Ὀδ. Δ 277 **κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα·** || παθ.Ὀδ.Ο 462 **χερσίν τ' ἀμφαφόωντο καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο·** 2) μεταχειρίζομαι, χρησιμοποιῶ : Ὀδ.Θ 215 **εὖ μὲν τόξον εἶδα ἐΰξοον ἀμφαφάασθαι,** Ἰλ. Χ 373 μαλακώτερος **ἀμφαφάασθαι.**
ἀμφεικάς-άδος (ἡ, ἐνν. **ἡμέρα**) Ἐπιγρ. ἡ ὑστέρα τῆς εἰκοστῆς, ἡ εἰκοστὴ πρώτη : **ἐννεακαιδεκάτῃ εἰκάδι ἀμφεικάδι,** Ἐπιγρ.Κῶ **Πανάμου ἀμφεικάδι, ἔδοξε ταῖς φυλέταις.**
ἀμφεκτέον Ἡσ. « περιβλητέον ».
ἀμφεκτήρ Ἡσ. « χιτὼν διπλοῦς ».
ἀμφελαΐς Ἡσ. « μᾶζα ἐλαίου πλήρης ».
ἀμφελελίζω ταράσσω, ἀνακινῶ, ἀνατράσσω : Ἀπολλινάρ.28,17 **πανέρημα θεὸς ἀμφελελίζοι·** || παθ. Νόνν.5,148 **ἀμφίσβαινα ἀμφελελιζομένη μελέων ἑτερόζυγι παλμῷ.**
ἀμφελικτός-ή-όν ἀντὶ **ἀμφιελικτός** περιτυλιγμένος, περιεστραμμένος, κουβαριασμένος : Εὐρ.Ἡρ. 398 (δράκων) **ἀμφελικτὸς ἕλικ' ἐφρούρει.**
ἀμφελίσσω ποιητ. κ. ἰων. **ἀμφιελίσσω** συμπλέκω, συμπτύσσω : Εὐρ.Ἀνδρ.425 **ἀμφελίξαντες χέρας·** || κ. παθ. -ομαι : Πίνδ.Ν 1,43 **τέκνοισιν ὀξείας γνάθους ἀμφελίξασθαι μεμαῶτες.**
ἀμφέλκω περιέλκω, σύρω, τραβῶ· || παθ. **ἀμφέλκομαί τι** σύρω πρὸς ἐμαυτόν : Διον.Π 268.
ἀμφελόνη (ἡ) γλωσσ. τὸ περίβλημα, τὸ ἱμάτιον.
ἀμφελυτρόω (ἐλυτρόω) περικαλύπτω.
ἀμφενέπω ἀντὶ **ἐνέπω** βλ.λ. : Νικ.Θ 627.
ἀμφερείδω ἀντὶ **ἐρείδω** στηρίζω : Λυκόφρ.504.
ἀμφερέφω ἀντὶ **ἐρέφω,** καλύπτω, σκεπάζω.
ἀμφερκής-ές περίκλειστος : Ἀχαιὸς Τραγ.36 **ἀμφερκῆ πίθον·** σχόλ. « πάντοθεν κύκλῳ περιειργόμενον ».
ἀμφερυθαίνω ἀντὶ **ἐρυθαίνω** βλ.λ. : Κόιντ.Σμ 1,60 **αἰδὼς ἀμφερύθηνε παρῆια.**
ἀμφέρχομαι πέριξ, ὀλόγυρα ἔρχομαι, ἐξικνοῦμαι, παρ' Ὁμήρ. μόνον ὁ ἀόρ. : Ὀδ.Ζ 122 **ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς αὐτή·** 2) ἀμτβ. παρέπομαι : Ἐπιγρ. **αἰφωνίαι πεντεκαίδεκ' ἀμέρανς ἀμφεληλεύθεν ὁ ἄρχων τὰς δίκας.**
ἀμφέρω ποιητ. ἀντὶ **ἀναφέρω.**
ἀμφεστρίς-ίδος (ἡ) γλωσσ. « περιβόλαιον ».

ἀμφαωρία Ἡσ. «περισσευομένη».

ἀμφεώτας Ἡσ. «ὁ Κρητικὸς χιτών».

ἀμφηγερέθομαι ἐπ. ἀντὶ ἀμφαγείρομαι βλ.λ. συνήθ. ἐν τμήσει: Ὀδ.Ρ 34 ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ ἄλλαι δμωαὶ ἠγερέθοντο.

ἀμφήκης-ες (ἀκή) ἀμφίστομος, δίκοπος, ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένος, κοπτερός: Ἰλ.Κ 256 φάσγανον ἄμφηκες, Ὀδ.Π 80 ξίφος ἄμφηκες· || ὀξύς, διαπεραστικός: Αἰσχ.Πρ.1044 πυρὸς ἀμφήκης βόστρυχος (κεραυνός)· 2) μτφ. Ἀριστφ.Νεφ. 1160 ἀμφήκει γλώττῃ λάμπων (δυνάμενος νὰ ὑπερασπίσῃ καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἄδικον)· || διφορούμενος, διπλοεξήγητος: Λουκ.Ζ.Τραγ.43 ἀμφήκης χρησμὸς παρὰ τὸ διπρόσωπος.

ἀμφημερινός (ὁ) ὁ καθημερινός, ὁ ἡμερήσιος, ἐπὶ πυρετοῦ ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὸν διαλείποντα, τὸν τριταῖον καὶ τεταρταῖον καὶ τὸν νυκτερινόν: Ἀρετ.69 τοῖς πυρεταίνουσι ἀμφημερινὸν παρ᾽ ἡμέρην, ἐξηγ. «ἀπὸ δύσιος ἐς μεσημβρίην ἢ ἀπὸ μεσημβρίης ἐς ἑσπέρην ἢ ἐπίπροσθεν ἐς νύκτα»· || διαστέλλεται καὶ τοῦ καθημερινός: Γαλ.7,345 καλεῖν ἔθος αὐτοῖς καθημερινὸν τὸν καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν παροξυνόμενον, εἰς ἀπυρεξίαν δὲ μὴ παυόμενον, ἐγὼ δὲ εἴωθα τὸν τοιοῦτον ὀνομάζειν ἀμφημερινὸν συνεχῆ.

ἀμφήμερος (ὁ) πυρετός ὁ ἀμφημερινὸς βλ. λ.

ἄμφην αἰολ. ἀντὶ αὐχήν βλ. λ.

ἀμφήν Ἡσ. «αὐλήν».

ἀμφηρεφής-ές ἐπὶ τῆς φαρέτρας, ἡ ἀμφοτέρωθεν, ἄνωθεν καὶ κάτωθεν κλειομένη, ποὺ ἔχει ἐπάνω καὶ κάτω δύο καπάκια: Ἰλ.Α 45 τόξ᾽ ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην· || ἐστεγασμένος: Ἀγαθ.1,10 ἀμφηρεφὲς ἄντρον.

ἀμφήρης-ες (ἀραρίσκω) ὁ ἀμφοτέρωθεν, ὁ καλῶς προσηρμοσμένος: Εὐρ.Ἡρ.243 βωμὸν πέριξ νήσαντες ἀμφήρη ξύλα (καλῶς συνεσωρευμένα), αὐτ.Ἴων 1128 ἀμφήρεις σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασιν· || Αἰσχ.Κύκλ.15 λαβὼν εὔθυνον ἀμφῆρες δόρυ (τὸ διπλοῦν πηδάλιον τῶν νηῶν)· Ἡσ. «ἀμφήρεις νῆες· ἀμφοτέρωθεν ὁρώμεναι ἢ ἐρεσσόμεναι».

ἀμφηρικός-ή-όν μικρὰ ἄκατος μὲ δύο κώπας: Θουκ.4,67,3 ἀκάτιον ἀμφηρικόν, Ἡσ. «λῃστρικόν, ἐν ᾧ εἷς ἐλαύνει δύο κώπας».

ἀμφήριστος-ον (ἐρίζω) ἀμφισβητούμενος, ἀμφίβολος: Ἰλ.Ψ 382 ἤ παρέλασσ᾽ ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν, Λουκ.Ζεὺς Τρ.25. ἀμφήριστος λόγος παρὰ τὸ ἀδιάκριτας, Ὀρφ.Α 1317 ἀμφήριστος κούρη (περιμάχητος), Πολύβ.5,85 φάλαγγες ἔμενον ἀκέραιαι ἀμφηρίστους ἔχουσαι τὰς ἐλπίδας.

ἀμφῆς Ἡσ. «οἴνου ἄνθος· οἱ δὲ μέλανα οἶνον».

ἀμφί πρόθ. (ἐν συνθέσει καὶ ἀμπί, ἀμπέχω - ἀμπεχόνη, ἀμπίθυρον, ἀμπίστασθαι) γεν. κατ᾽ ἀμφότερα τὰ μέρη, καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ μεριές (πρβλ. ἄμφω, ἀμφότερος, ἀμφορεύς, ἄμφωτος)· 2) μετὰ γεν. πέριξ τινός, ὁλόγυρα: Ἡρ.104 ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιας, Εὐρ.Ἱππ.1132 τὸν ἀμφὶ Λίμνας τρόχον· || ὑπὸ κάτω: Εὐρ.Ὀρ.1457 ἀμφὶ πορφυρέων πέπλων ὑπὸ σκότου ξίφη σπάσαντες ἄλλος ἄλλοσε, Ὀρφ.Α 890 ὄφρα μολόντες ἀμφὶ ἱερῆς φηγαῖο δέρας χρύσειον ἕλωμεν· || περί τινος, χάριν τινός: Ἰλ.Π 825 μάχεσθον πίδακος ἀμφ᾽ ὀλίγης, Πίνδ.Π 4,276 ἀμφὶ Κυράνας θέμεν σπουδάν, Αἰσχ.Πρ.702 τὸν ἀμφ᾽ ἑαυτῆς ἆθλον ἐξηγουμένης· 3) μετὰ δοτ. ἑκατέρωθεν, πέριξ: Ἰλ.Γ 328 ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλά, Πίνδ.Ο 3,13 ἀμφὶ κόμαισι βάλῃ κόσμον, Εὐρ.Μήδ.1186 ἀμφὶ κρατὶ κείμενος πλόκος· || γενικώτερον, πλησίον τινός: Ἰλ.Μ 175 ἀμφὶ πύλῃσι ἐμάχοντο, αὐτ.Σ 346 ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, Σοφ.Αἴ.562 τοῖον πυλωρὸν φύλακα ἀμφί σοι λείψω· || κ. ἐπὶ χρόνου: Πίνδ.Ὀλ 13,37 ἁλίῳ ἀμφὶ ἑνί (ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας)· || κ. γενικῶς ἐπὶ σχέσεως ἢ συναφείας: Ἰλ.Η 408 ἀμφὶ δὲ νεκροῖσι κατακαιέμεν οὔ τι μεγαίρω, Πίνδ.Ν 2,17 ὅσσα δ᾽ ἀμφὶ ἀέθλοις· || χάριν τινός (τὸ δημ. γιά): Ἰλ.Γ 70 ἀμφ᾽ Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι, αὐτ.157 τοιῇδ᾽ ἀμφὶ γυναικὶ ἄλγεα πάσχειν, Σοφ.ΟΚ τὴν δυσπόνητον ἕξετ᾽ ἀμφ᾽ ἐμοὶ τροφήν· || ἕνεκα, ἐξ αἰτίας: Αἰσχ.Χο.547 ἡ δὲ ἀμφὶ τάρβει τῷδ᾽ ἐπῴμωξεν πάθει, Εὐρ.Ὀρ.825 ἀμφὶ φόβῳ, Σοφ.ἀπ.147 ἀμφὶ θυμῷ· 4) μετ᾽ αἰτ. πέριξ, ὁλόγυρα: Ἰλ.Ω 588 ἀμφί μιν φᾶρος βάλον· || πέριξ τινός: Ἰλ.Α 409 τοὺ δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ᾽ ἅλα ἔλσαι Ἀχαιούς, Β 461 Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα ποτῶνται, Σοφ.Αἴ.1054 ἀμφὶ χλωρὰν ψάμαθον ἐκβεβλημένος· || πέριξ τινός, ἡ συνοδεία τινός, ἡ ἀκολουθία του κττ.: Ἰλ.Γ 146 οἱ ἀμφὶ Πρίαμον (οἱ περὶ τὸν Πρίαμον, ἡ ἀκολουθία του), Β 417 πολέες δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταῖροι· || ὅθεν παρ᾽ Ἀττικοῖς οἱ ἀκόλουθοι, οἱ ὀπαδοί, οἱ μαθηταί: οἱ ἀμφὶ Πρωταγόραν,- οἱ ἀμφὶ Εὐθύφρονα,- οἱ ἀμφὶ Πλάτωνα, Θουκ.8,65 οἱ ἀμφὶ Πείσανδρον (οἱ ὑπὸ τὸν Πείσανδρον στρατιῶται)· 5) εἰς δήλωσιν αἰτίου: Ἰλ.Σ 339 ἀμφὶ δὲ σὲ Τρωαὶ κλαύσονται δάκρυ χέουσαι (διὰ σέ), Σοφ.Ἀπ.937 ἀμφί νιν γοώμενος (δι᾽ αὐτόν)· 6) περίπου, ὡς ἔγγιστα, ἐπὶ ἀριθμοῦ ἢ χρονικῆς ἐννοίας: Ξεν.Ἀν.1,10,17 ἀφικνοῦνται ἀμφὶ δορπηστόν, Ξεν.Ἀγ.2,28 ἔτη ἐγεγόνει ἀμφὶ τὰ ὀγδοήκοντα, αὐτ.ΚΠ 6.1,46 ἵππους ἔχων ἀμφὶ τοὺς χιλίους· 7) ἄνευ πτώσεως ὡς ἐπίρρ. συνήθως παρ᾽ Ὁμήρῳ, ὁλόγυρα, πέριξ: Ἰλ.Ε 310 ἀμφὶ δὲ ὄσσε νὺξ ἐκάλυψε, Ὀδ.Ζ 219 ἀμφὶ δ᾽ ἐλαίῳ χρίσσομαι.

ἄμφια (τά) μον. νεώτ. κ. δημ. πληθ. τοῦ ἄμφιον βλ.κ. περιληπτικῶς τὰ εἴδη τῆς ἐν ἱεροτελεστίαις στολῆς τῶν κληρικῶν, φελόνιον, στιχάριον, ὡράριον, ἐπιμάνικα κλ. ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης στρωννύμενα περικαλύμματα.

ἀμφιάζω ἀντὶ ἀμφιέννυμι ἐνδύω τινά: Ἀλκίφρ. 3,42 ἀμφιάζειν ἱματίοις τινά· || μτφ.: ΑΠ 7,368 ὀστέα ἠμφίασεν, Θεμίστ.Λόγ.13,235 Α ἀμφιάζειν σοφίαν ἀσαφείᾳ· || παθ. ἐνδύομαι.

ἀμφιαλής-ές μτγν. ὁμφίαλος βλ.λ.: ἀμφ- Δῆλος.

ἀμφίαλος-ον ὁ ὑπὸ τῆς ἁλός, τῆς θαλάσσης περιβαλλόμενος, ἄλλως ἀμφιθάλασσος, ἀμφίρρυτος: Ὀδ.Α 386 ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ· 2) ὁ ἀμφοτέρωθεν ἔχων θάλασσαν, ὁ μεταξὺ δύο θαλασσῶν εὑρισκόμενος, ἄλλως ἀμφιθάλασσος ἢ διθάλασσος: ἀμφίαλος Κόρινθος.

ἀμφιάνακτες (οἱ) σκωπτικὴ προσηγορία τῶν διθυραμβοποιῶν, διότι συνήθως ἐποιοῦντο ἔναρξιν διὰ τῆς φρ. «ἀμφί μοι αὖθις ἄνακτα» ἢ «ἀμφί μοι αὖτε, ἄναξ», Σχόλ. Ἀριστφ.Νεφ.595 «τὸ προοιμιάζεσθαι ἀμφιανακτίζειν ἔλεγον» κ. «μιμεῖται διθυραμβοποιῶν προοίμια· συνεχῶς γὰρ χρῶνται τῇ λέξει, διὸ καὶ ἀμφιάνακτας αὐτοὺς ἐκάλουν (οἱ κωμικοί)».

ἀμφιανακτίζω προοιμιάζομαι διὰ του «ἀμφί μοι αὖτις, ἄνακτες», βλ. ἀμφιάνακτες.

ἀμφιάρθρωσις (ἡ) νεώτ. ἄρθρωσις συναρμόζουσα διὰ χόνδρου δύο ἢ πλείονα ὀστᾶ τοῦ σώματος ζῴων.

ἀμφίας (ὁ) κοινὸς οἶνος Σικελικός: Νικόστρ. Κωμ.18· Ἡσ. «ἀμφίας· γένος οἴνου», βλ. ἀμφῆς.

ἀμφίασις-εως (ἡ) ἔνδυμα, σκέπη, καλύπτρα: ΠΔ Ἰὼβ 22,6 ἀμφίασιν γυμνῶν ἀφείλου.

ἀμφίασμα (τὸ) ἔνδυμα: Λουκ.Κυν.17.

ἀμφιασμός (ὁ) ἀμφίασις: Διον.Ἀλ.8,62.

ἀμφιάχω πετῶ πέριξ τινὸς θρηνῶν: Ἰλ.Β 316 τὴν δὲ πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν (ἡ μτχ. ἀνώμαλος).

ἀμφιβαίνω βαίνω, ἔρχομαι: Ἰλ.Π 777 ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκειν, ἀντίθ.779 μετενίσσε-

το **βουλυτόνδε**˙ 2) περιβαίνω, ὀχοῦμαι περιβάδην: Ὀδ.Ε 371 **ἀμφ' ἑνὶ δοῦρατι βαῖνε**, Καλλιμ.Δηλ. 113 **ἵππον ἀμφιβαίνειν**˙ 3) περιέρχαμαι, περιΐσταμαι, περιφέραμαι πέριξ τινὸς ἵνα προστατεύσω αὐτόν: Ἰλ.Ξ 477 **ἀμφὶ κασιγνήτῳ βεβαώς**˙ || καθόλου, προστατεύω: Ἰλ.Α 37 **ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας Κίλλαν τε ζαθέην**, Αἰσχ.Ἑπτ.175 **φίλοι δαίμονες λυτήριοι τ' ἀμφιβάντες πόλιν**˙ 4) περιβάλλω, περικαλύπτω: Ὀδ.Μ 74 **νεφέλη σκόπελον ἀμφιβέβηκε**, Ἰλ.Π 66 **Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκε νηυσὶν** (ἔχει περικυκλώσει τὰς ναῦς)˙ || κ.μτφ. Ἰλ.Ζ 355 **σὲ πόνος φρένας ἀμφιβέβηκε**, Εὐρ.Ἀνδρ. 1082 **ὦ μοῖρα οἵα με ἀμφιβᾶσ' ἔχεις**˙ 5) μετὰ δοτ. ἐπιβαίνω πρὸς σαρκικὴν μῖξιν, ὀχεύω, βατεύω, ἐπὶ ἀρρ. ζῴων: **Βαβρ.5,3.**

ἀμφιβάλλω περιβάλλω, ἐνδύω (παρ' Ὁμ. συνήθως ἐν τμήσει), ἀμφιέννυμι: Ἰλ.Σ 204 **ἀμφὶ δ' Ἀθήνη ὤμοις.. βάλ' αἰγίδα**, Ὀδ.Ν 434 **ἀμφὶ δέ μην ῥάκος βάλεν**, Εὐρ.Ἡρ.465 **στολὴν ἀμφέβαλλε σῷ κάρᾳ**˙ || παθ. περιβάλλομαι, περιτίθεμαι: Ὀδ.Ζ 178 **δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι**˙ 2) μτφ.Αἰσχ. Πέρσ.50 **ζυγὸν ἀμφιβαλεῖν δούλιον Ἑλλάδι**, Εὐρ.Βάκχ.384 **ὁπόταν ἀνδράσι κρατὴρ ὕπνον ἀμφιβάλλῃ**˙ || ἐπὶ μέσης διαθέσεως: Ἰλ.Ρ 742 **κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες** (ἑαυτοῖς)˙ || παθ. ἐπὶ ἐνεργ. διαθέσεως: Εὐρ.Ἀνδρ.1191 **ἀμφιβαλέσθαι Ἀίδαν ἐπὶ σοί**˙ 3) ἐκτείνω τὰς χεῖρας περί τινα ὅπως τὸν ἐναγκαλισθῶ: Ὀδ.Φ 223 **κλαῖον ἀμφ' Ὀδυσῆι χεῖρε βαλόντε**˙ 4) λαμβάνω ἀνὰ χεῖρας: Ὀδ.Φ 433 **ἀμφὶ δὲ χεῖρα βάλεν ἔγχεϊ** (ἥρπασε τὸ δόρυ)˙ 5) περιβάλλω, περιπτύσσομαί τινα: Εὐρ.Βάκχ.1363 **ἀμφ- τινὰ χερσί**, κ. μτφ. Ἰλ. Κ 535 **ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει**˙ 6) ἀμτβ. βάλλομαι, φέρομαι ἐπ' ἀμφότερα, ἀμφιταλαντεύομαι, διστάζω, ἔχω ἀμφιβολίαν περί τινος: Ἀριστλ.ΗΕ 1243 Α 12˙ || ὁμοίως νεώτ. δημ. κ. **ἀθιβάλλω** δὲν ἔχω βεβαιότητα, **δὲν** εἶμαι περί τινος βέβαιος: **δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι**, - **ἀμφιβάλλω ἄν.**˙ 7) μέσ. μεταβάλλω: Ὀππ.Κ 3,15 **ἀμφιβάλλω μορφήν.**

ἀμφιβαρής-οῦς-ές ὁ κατ' ἄμφω ἴσον τὸ βάρος ἔχων: Ἡσ.,Φώτ. ἑρμήνευμα τοῦ **ἀμφικέλεμνον** βλ.λ.

ἀμφίβασις-εως (ἡ) ἡ ὑπεράσπισις, ἡ ὑποστήριξίς τινος διὰ μάχης περὶ αὐτόν: Ἰλ.Ε 623 **δεῖσε δ' ὅ γ' ἀμφίβασιν Τρώων**˙ Ἡσ. «**ἀμφίβασις** περὶ νεκρῶν μάχη˙ περιβάντες γὰρ τὸν νεκρὸν ἀγωνίζονται μὴ σκυλευθῇ».

ἀμφιβατήρ-ῆρος (ὁ) μσν. ὑπερασπιστής, φύλαξ, προστάτης, ἐπὶ ἀγγέλων.

ἀμφιβάτης (ὁ) νεώτ. ζῳολ. κ. **ἀμφίσβαινα** βλ. λ.

ἀμφιβιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἀμφίβια.

ἀμφιβιολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ζῳολογίας, ἡ περὶ ἀμφιβίων εἰδικὴ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καὶ πραγματεία.

ἀμφιβιολόγος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἐπιστημονικῶς μελετῶν καὶ πραγματευόμενος τὰ τῶν ἀμφιβίων.

ἀμφίβιος (-α)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δυνάμενος νὰ ζήσῃ ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῇ ξηρᾷ˙ ἐπὶ φυτῶν καὶ ζῴων: Ἡσ. «ὁ ἐν γῇ καὶ ὕδατι ζῆν δυνάμενος», Βατραχμ.59 **ἀμφίβιον ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων**, Θεόφρ.1,4,3 **ἀμφίβια φυτά**, νεώτ. **οἱ βάτραχοι εἶναι ζῷα ἀμφίβια**˙ δημ. **ἡ φώκια εἶναι ἀμφίβιο**˙ || μτφ.: Λουκ.Ἀστρ.11 **ἀμφίβιος Τειρεσίας** παρὰ τὸ **διφυής.**

ἀμφιβιωτικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ ὀργανικῶν ὄντων ὁ δυνάμενος νὰ ζῇ εἰς γλυκέα καὶ ἁλμυρὰ ὕδατα: **ἀμφιβιωτικοὶ ἰχθύες**˙ 2) τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀμφιβιωτικά** ὡς οὐσ. ὑποδιαίρ. **ψευδονευροπτέρων ἐντόμων**, ὧν αἱ κάμπαι ζῶσιν **ἐν ὕδατι.**

ἀμφίβλημα-ατος (τὸ) περίβλημα, εἶδος ἐνδύματος˙ Ἡσ. «**ἀναβόλαιον**»: Εὐρ.Ἑλ.423 **πέπλους δὲ τοὺς πρὶν λαμπρά τ' ἀμφιβλήματα**˙ 2) περίστυλον, στοά: Εὐρ.Ἑλ.70 **βασίλειά τ' ἀμφιβλήματα.**

ἀμφιβληστρευτική (ἡ) μτγν. ἡ δι' ἀμφιβλήστρου δικτύου (μὲ **πεζόβολο** ἢ ἀθίβολο) ἁλιεία.

ἀμφιβληστρεύω μτγν. ἁλιεύω δι' ἀμφιβλήστρου.

ἀμφιβληστρικός-ή-όν ὁ χρήσιμος εἰς τὴν δι' ἀμφιβλήστρου ἁλιείαν˙ κατὰ δ.ἑρμ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἀμφίβληστρον: Πλάτ.Σοφ.235Β **ἐν ἀμφιβληστρικῷ τινι τῶν ἐν τοῖς λόγοις ὀργάνων.**

ἀμφιβληστροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὅμοιος μὲ ἀμφίβληστρον, μὲ δίκτυον: Πολυδ.2,71 **ἀμφιβληστροειδὴς χιτών** (ἐσωτερικὸς χιτὼν τοῦ ὀφθαλμοῦ, κείμενος μεταξὺ τοῦ χοριοειδοῦς καὶ ὑαλοειδοῦς σώματος).

ἀμφιβληστροειδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. φλεγμονὴ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ἀμφίβληστρον (τὸ) κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι πέριξ, ὁλόγυρα βάλλεται, ῥίπτεται˙ 2) τὸ βαλλόμενον πέριξ μικρὸν ἁλιευτικὸν δίκτυον, ὁ **πεζόβολος** ἢ ἀθίβαλος: Ἡσίοδ.Α 215 **εἶχε δὲ χερσὶν ἰχθύσιν ἀμφίβληστρον ἀπορρίψαντι ἐοικώς**˙ 2) εἶδος μανδύου περικαλύπτοντος τὸ σῶμα˙ ἄ. **περίβλημα**: Αἰσχ.Ἀγ.1382 **ἄπειρον ἀμφίβληστρον**˙ 3) δεσμός: Αἰσχ.Πρ.81 **κώλοισιν ἀμφίβληστρ' ἔχει** (ἔχει τὰς πέδας εἰς τὰ ἄκρα)˙ 4) ὁ περίβολος, τὸ περίφραγμα, περιτείχισμα, ἐπὶ οἰκοδομήματος: Εὐρ. Ι.Τ.96 **ἀμφίβληστρα τοίχων** (περίβολος τῶν ἀνακτόρων)˙ 5) τὸ δίκτυον τῆς σφενδόνης, ὅπου τίθεται τὸ βλῆμα.

ἀμφίβλητος-ον ὁ δι' οὗ τις περιβάλλεται, περικαλύπτεται: Εὐρ.ἀπ.697 **πτώχ' ἀμφίβλητα σώματος λαβὼν ῥάκη.**

ἀμφιβόητος-ον ὁ περιηχούμενος˙ || εἰδ. (ὁ περὶ ὃν γίνεται βοὴ ἐκ τῆς προσκρούσεως τῶν κυμάτων): Μουσ.187 **πύργος ἀμφιβόητος**˙ 2) περιβόητος, περιλάλητος, πολυφημισμένος.

ἀμφιβολεύς-έως (ὁ) ὁ ἁλιεύων μὲ ἀμφίβληστρον βλ.λ., μὲ ἀμφίβολον βλ.λ.5)˙ || γεν. ὁ ἁλιεύων, ὁ ψαράς: ΠΔ Ἰσ.19,8 **οἱ ἀμφιβολεῖς πειθήσουσι.**

ἀμφιβολή (ἡ) μτγν. βολὴ πέριξ, ἰδίως ἡ τοῦ δικτύου: Ὀππ.Ἁλ.4,149 **λίνοιο ἀμφιβολαί**˙ 2) τὸ δίκτυον ἀμφίβαλος (ὁ) ἢ **ἀμφίβληστρον** (τὸ).

ἀμφιβολητικός-ή-όν ὁ ἀμφίβολος, ὁ διφορούμενος: Ὀλυμπ.Κατ.86,39 **ἀμφιβολητικῷ ἐχρήσατο φωτί.**

ἀμφιβολία (ἡ) ἰων. -ίη κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀμφοτέρωθεν βάλλεσθαι: Ἡρ.5,704 **Ἀθηναῖοι δὲ ἀμφιβολίῃ ἐχόμενοι** (δηλ. προσβαλλόμενοι ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἀνατολῶν ὑπὸ Θηβαίων καὶ Χαλκιδέων, ἀπὸ νότου δὲ ὑπὸ Λακεδαιμονίων), πρβλ. **ἀμφίβολος** 2)˙ 2) **δισταγμός**, ἀσάφεια, ἀβεβαιότης: Ἀριστλ.Ποιητ.25,11 **ἀμφιβολίαν ἀναιρεῖν** (ἀφαιρεῖν τὴν ἀμφ.), νεώτ. **ἡ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐπιτυχίας**, - **διατελῶ ἐν ἀμφιβολίᾳ**˙ νομ. φρ. ἠθωώθη λόγῳ ἀμφιβολιῶν, δημ. **ἔχω ἀμφιβολίες γιὰ τὸ χαρακτῆρα του**, - **μοῦ γεννιέται ἡ ἀμφιβολία ἂν θὰ δεχτῇ.**

ἀμφιβολίτης (ὁ) νεώτ. ἅλας τοῦ μεταπυριτικοῦ ὀξέος, ὀρυκτὸν ἔχον ἐκρηκτικὰς ἰδιότητας.

ἀμφιβολιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ περιέχων **ἀμφιβολίτην** βλ.λ., περὶ πετρωμάτων.

ἀμφιβολογία (ἡ) μσν. κατὰ συγκρ. ἀντὶ **ἀμφιβολολογία**, λόγοι ἀμφίβολοι, διφορούμενοι.

ἀμφίβολος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὃν τις περιβάλλεται, ἐνδύεται: Εὐρ.Ἴων 1490 **σπάργανα ἀμφίβολά σοι τάδ' ἐνῆψα**˙ || ὡς οὐσ.: Εὐρ.Τρ. 537 **κλωστοῦ ἀμφιβόλοις λίνοιο**, σχολ. «σχοινίοις»˙ 2) ὁ ἀμφοτέρωθεν ἢ πανταχόθεν βαλλόμενος ἢ βληθείς: Αἰσχ.Ἑπτ.298, Θουκ.4,32,3 **ὅπως ἀμφίβολοι γίγνωνται τῷ πλήθει**, αὐτ.36,3 **βαλλόμενοι ἀμφοτέρωθεν.. ἀμφίβολοι ἤδη ὄντες οὐκέτι ἀντεῖχον**˙ 3) ἐνεργ. ὁ ἀμφοτέρωθεν βάλλων, κόπτων: ΑΠ **ἀμφίβολοι κάμακες**˙ 4) κατ'

ἐπέκτ. μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀβέβαιος, ἀσαφής: Ξεν.᾽Αν.1,2,35 **ἵνα μὴ ἀμφίβολον ᾖ, ὁρίσατέ μοι,** Θουκ.4,18,4 **σωφρόνων ἀνδρῶν οἵτινες τἀγαθὰ ἐς ἀμφίβολον ἔθεντο**· || καθόλου - ὁ μεταξὺ πιθανοῦ καὶ ἀπιθάνου: ᾽Αριστλ. **τὸ μαρτυρούμενον ἢ πιθανὸν ἢ ἀπίθανον ἢ ἀμφίβολον πρὸς πίστιν**· || κ. νεώτ. ὁ ἀσαφής, μὴ εὐκρινὴς τὴν ἔννοιαν: ᾽Αριστλ. **ἀμφίβολος νόμος, μὴ ἀμφιβόλοις ὀνόμασι λέγειν**· || Πολίοχ.2,8 ἀμφίβολον **οἰνάριον** τὸ ὑδατοβριθές· || Λιβάν.᾽Ηθ.26,3 **ἀμφάνθρωπος** ἐπὶ εὐνούχου· νεώτ. **ἡ ἀοριστία περὶ τὴν ἔκφρασιν καθιστᾷ ἀμφίβολον τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου**· 5) νεώτ. κ. δημ. ἀβέβαιος, προβληματικός: **εἶναι ἀμφίβολη ἡ ἐπιτυχία**· 6) ἀμφίβολος (ὁ) κ. -ον (τό) μικρὸν ἁλιευτικὸν δίκτυον, δημ. ἀθίβολος, πεζόβολος: ΑΠ 6,296 **πλωτῶν εὐπλεκὲς** ἀμφίβολον (ἀμφίβληστρον).

ἀμφιβολῶ-έω μτγν. βάλλω γύρωθεν· || ἐκφράζω ἀμφιβολίαν, ἀμφισβητῶ τι: Γρηγ.ἐκδ.Βαλ.Ρ.7,1339,24 **αὔτως ἐστὶν ἀνόητας ὥστε ἀμφιβολεῖν.**

ἀμφιβόλως ἐπίρρ. κ. νεώτ. μὲ ἀμφιβολίαν, μὲ ἀβεβαιότητα, μὲ ἀσάφειαν, κατὰ τρόπον ἀμφίβολον βλ.λ.3): **ἀμφιβόλως ἐνήργησεν, - ἀμφιβόλως ἑρμηνεύεται τὸ χωρίον.**

ἀμφιβόσκομαι βόσκω ὁλόγυρα: Λουκ.Τραγῳδ. 303 **ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιβόσκεται.**

ἀμφίβουλος-ον ὁ μεταξὺ δύο βουλῶν (γνωμῶν, σκέψεων) ταλαντευόμενος, δίγνωμος, ἀναποφάσιστος: Αἰσχ.Εὐμ.733 **ἀμφίβουλος οὖσα θυμοῦσθαι πόλει.**

ἀμφιβοῶμαι-άομαι καθίσταμαι περιβόητος, πολυφημισμένος, ξακουστός: Πάπ. **ἀδελφαὺς ἐνδόξαυς ἀμφιβεβοημένους.**

ἀμφιβράγχια (τὰ) ἡ περὶ τὴν βάσιν τῆς γλώσσης χώρα: ῾Ιππ.᾽Εντ.Παθ.53 **νοσέει ὑπὸ τῶν ἀμφιβραγχίων ἐμπύων γενομένων,** Γαλ. «τῶν περὶ τὰ παρίσθμια χωρίων».

ἀμφίβραχυς-εος-υ (ὁ) μτγν. ἐν τῇ μετρικῇ ῥυθμικὸς πούς ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν συλλαβῶν, ὧν αἱ ἄκραι εἶναι βραχεῖαι, ἡ δὲ μέση μακρά υ—υ, οἷον ἄμεινον: Διον.᾽Αλ.Συνθ.17.

ἀμφίβροτος-η-ον ᾽Ιλ.Β 389 **ἀσπίδος ἀμφιβρότης,** ᾽Απολλ.Σ «περὶ ὅλον τὸν ἄνθρωπον», ᾽Εμπ.148 **ἀμφιβρότην κώδειαν**· σχόλ. «τὴν ὅλον τὸν ἄνδρα συνέχουσαν κεφαλήν».

ἀμφίβροχος-ον ΑΠ ἐντελῶς βεβρεγμένος.

ἀμφιβώμιος-ον ὁ πέριξ, γύρωθεν τοῦ βωμοῦ: Εὐρ.Τρ.562 **σφαγαὶ ἀμφιβώμιοι.**

ἀμφίβωμος-ον μσν. ἀμφιβώμιος βλ. λ.

ἀμφίβωτος-ον ῎Ιων παρ᾽ ῾Ησ. ἀντὶ **ἀμφιβόητος,** περιβόητος

ἀμφιγάνυμαι (γάνυμαι) **ἀμφιγηθέω,** λίαν χαίρω: Κόιντ.Σμ.1,62 **λααὶ δ᾽ ἀμφεγάνυντο.**

ἀμφίγειος-ον Φώτ.,Σουΐδ. κ.ἄ., ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἡ ἀμφοτέρωθεν γῆν ἔχουσα, ὁ πορθμός· || νεώτ. **ἀμφίγεια (τά)** καθόλου, αἱ στεναὶ δίοδοι τῆς θαλάσσης, τὰ στενά, τὰ κανάλια.

ἀμφιγένεσις-εως (ἡ) νεώτ. ἀμφιγονία βλ.λ.

ἀμφιγενής-ές ὁ ἀμφιβόλου ἢ διπλοῦ γένους: Εὐστ.668 σχολ. ᾽Ιλ.Η 96 «**᾽Αχαιΐδες, οὐκέτ᾽ ᾽Αχαιοί,** «κατὰ τὴν ἀμφιγενῆ λαγώαν ἱστορίαν».

ἀμφίγενυς-υος-υ δίστομος· ῾Ησ. ἐπὶ τῆς ἀξίνης.

ἀμφιγηθέω χαίρω λίαν: ῞Υμν.᾽Απόλλ.273 **σὺ δὲ φρένας ἀμφιγεγηθὼς δέξαι᾽ ἱερά.**

ἀμφίγλωσσος-ον μτγν. διττῇ γλώσσῃ χρώμενος, κατὰ τρόπον διφορούμενον, οὐχὶ εἰλικρινῶς ὁμιλῶν: Συνεσ.122 γυναῖκες **ἀμφίγλωσσοι**· 2) ἀσαφὴς τὴν ἔκφρασιν, ἀμφίβολος: Εὐστ.489.

ἀμφίγνοια (ἡ) ἀμφιβολία: Σχολ.Σοφ.Αἰ.23.

ἀμφιγνοῶ-έω (μετὰ διπλῆς αὐξήσεως: **ἠμφεγνόουν** κλπ.) εἶμαι ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἐνδοιάζω, διστάζω, ἀμφιβάλλω, δὲν εἶμαι βέβαιος: Πλάτ.Γοργ. 466 C **ἀμφιγνοῶ.. ἐφ᾽ ἑκάστου ὧν λέγεις, πότερον γνώμην σαυτοῦ ἀποφαίνει, ἢ ἐμὲ ἐρωτᾷς,** Ξεν.᾽Αν. 2,5,33 **οἱ ῞Ελληνες ἠμφεγνόουν ὅ,τι ἐποίουν** (οἱ βάρβαροι)· || παθ.: Ξεν.῾Ελλ.6,5,26 **ἀμφιγνοηθεὶς** μὴ γνωσθείς, ᾽Αρρ.Τακτ.6,2 **ἀμφιγνοούμενόν ἐστι** (ἀμφισβητήσιμον εἶναι).

ἀμφιγνωμονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀμφιγνωμονῶν, ὁ ταλαντευόμενος μεταξὺ δύο γνωμῶν, ὁ ἀσταθής.

ἀμφιγνωμονικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀμφιγνωμονικὸν βλ.λ.

ἀμφιγνωμονῶ-έω μσν. κ. νεώτ. εἶμαι ἐν ἀμφιβολίᾳ, διστάζω, ἀμφιβάλλω, ἀμφιγνοῶ βλ.λ.· || νεώτ. ταλαντεύομαι μεταξὺ δύο γνωμῶν.

ἀμφίγνωμος-ον νεώτ. ὁ ἀμφιγνώμων βλ.λ.

ἀμφιγνωμῶ-έω νεώτ. ἀμφιγνωμονῶ βλ.λ.

ἀμφιγνώμων-ονος-ον νεώτ. ὁ ἀμφιγνωμῶν, ὁ ἔχων δύο γνώμας περί τινος πράγματος, ὁ ἀμφιταλαντευόμενος μεταξὺ δύο γνωμῶν· || ὁ ἀσταθής.

ἀμφιγόητος-ον μτγν. πλήρης γόων, θρήνων: Διόδ. ἐν ΑΠ7,700 **Κωκυτοῦ ἀμφιγόητον ὕδωρ.**

ἀμφιγονία (ἡ) κ. **ἀμφιγένεσις** νεώτ. βιολ. ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ζῴων διὰ τῆς ἐρωτικῆς ἑνώσεως τῶν δύο εἰδῶν γεννητικῶν κυττάρων τῶν δύο φύλων· ἀντίθ. μονογονία ἢ μονογένεσις· || ἀμφιγονία θεωρεῖται καὶ τὸ φαινόμενον ἑνώσεως τῶν δύο εἰδῶν γεννητικῶν κυττάρων ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου ὡς παρὰ τοῖς ἑρμαφροδίτοις.

ἀμφίγονος ῾Ησ. «υἱὸς ὁ ἐκ προτέρας γυναικός», μητρόθεν ἑτεροθαλής, ἑτερομήτωρ.

ἀμφιγυήεις (ὁ) ἐπίθ. τοῦ ῾Ηφαίστου, ὁ κατ᾽ ἀμφότερα τὰ γυῖα, τὰ σκέλη χωλός, κουτσὸς κι ἀπὸ τὰ δύο, κούτσαβλος: ᾽Ιλ.Α 607 **περικλυτὸς ἀμφιγυήεις ῞Ηφαιστος,** πρβλ. **κυλλοποδίων.**

ἀμφιγυιόω ἀμφιγυιῶσαι ῾Ησ. «ἀκρωτηριάσαι ἢ ἑκατέρωθεν εἰς γῆν πῆξαι».

ἀμφίγυος-ον ἐπ. ὁ ἑκατέρωθεν ἔχων γυῖα, μέλη, ἐπὶ τοῦ ἔγχους, τὸ ἔχον ἐκ τῶν δύο αὐτοῦ ἄκρων αἰχμήν: ᾽Ιλ.Ξ.26 **νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν,** σχολ. «ἐξ ἑκατέρου μέρους γυῶσαι οἷον βλάψαι δυνάμενα»· || δ. ἑρμ. ᾽Απολλ. Σοφ.Λέξ.᾽Ομ. «ἔνιοι δὲ τὰ διὰ χειρὸς δυνάμενα..» ἤτοι τὰ δι᾽ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν χρησιμοποιούμενα, ῥιπτόμενα· || ὁ κατ᾽ ἀμφότερα τὰ γυῖα, τὰ μέλη ἰσχυρός: Σοφ.Τρ.503 **ἐπὶ τὰν δ᾽ ἄρ᾽ ἄκοιτιν τίνες ἀμφίγυοι κατέβαν πρὸ γάμων,** σχόλ. «ἀντίπαλοι ἢ ἰσχυροὶ ἐν τοῖς γυίοις, μαχεσάμενοι χερσὶ καὶ ποσίν».

ἀμφιδαής (ἡ) Σουΐδ. «ἡ ἀμφοτέρωθεν κόπτουσα μάχαιρα».

ἀμφιδαίω ἀνάπτω ὁλόγυρα: ᾽Ιλ.Ζ 329 **ἀυτή τε πτόλεμός τε ἄστυ τόδ᾽ ἀμφιδέδηε**· || γεν. περιβάλλω: ᾽Ιλ.Μ 35 **ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει τεῖχος,** ῾Ησ.᾽Ασπ.62 **χθόνα δ᾽ ἔκτυπον ὠκέες ἵπποι, κόνις δέ σφ᾽ ἀμφιδεδήει.**

ἀμφιδάκνω δάκνω ἰσχυρῶς· || κατ᾽ ἐπέκτ. κρατῶ ἐν χειρὶ ἰσχυρῶς ὡσεὶ διὰ τῶν ὀδόντων: ΑΠ 4,118 **χεῖρες δόρυ νήιον ἀμφιδακοῦσαι.**

ἀμφιδάκρυτος-ον δι᾽ ὃν τις πολὺ δακρύει, πολυδάκρυτος, πολυθρήνητος: Εὐρ.Φοίν.330 **πόθον ἀμφιδάκρυτον ἀεὶ κατέχων.**

ἀμφιδαμάζω μσν. καταδαμάζω, ὑποτάσσω.

ἀμφιδαρκανές ῾Ησ. «ὁμαλόν».

ἀμφίδασυς-εια-υ ὁ κατ᾽ ἀμφότερα τὰ μέρη ἢ πανταχόθεν δασύς, ὁ λάσιος, ὁ τριχερός· παρ᾽ ῾Ομ. περὶ τῆς αἰγίδος τοῦ ᾽Απόλλωνος: ᾽Ιλ.Ο 309 **ἔχε δ᾽ αἰγίδα.. ἀμφιδάσειαν,** σχόλ. «κύκλῳ δασεῖαν διὰ τοὺς θυσάνους»: Πολυδ.10,38 **ἀμφιδάσεια στρωμνή,** ἀμφίμαλλος.

ἀμφίδεα (τὰ) βλ. ἀμφίδεον.

ἀμφιδέα (ἡ) ἀττ. συνῃρ. **-δῆ** κ. **-δεία** τὸ δι᾽ οὗ περιδένεταί τι, κρίκος, δακτύλιος, ψέλλιον κττ.: ῾Ηρ.2,69 **ἀμφιδέας περὶ τοὺς ἐμπροσθίους πό-**

δας· 2) Ἐπιγρ. **ἀμφιδέαι σιδηραῖ στρογγύλαι ἀπὸ κλείθρου** κ. **ἀμφιδεῖαι ταῖς θυροκιγκλίσι** κρίκοι δι' ὧν προσηρμόζοντο αἱ θύραι ἐπὶ τῶν στροφέων.

ἀμφιδεής-ές γραμμ. περιδεής.

ἀμφιδείκελον Σουΐδ. « ἀμφίδηλον ».

ἀμφιδεκάτη (ἡ) Ἡσ. « ἡ μετὰ εἰκάδα (δεκάδα) ἡμέρα παρὰ Ἀρκάσιν »· πρβλ. **ἀμφεικάς.**

ἀμφιδεκατία Ἐπιγρ. βλ. **ἀμφεικάς.**

ἀμφιδέμω περιοικοδομῶ : Ἰώσ.ΙΠ 5,5,1 **τοὺς περιβόλους ἀμφεδείμαντο.**

ἀμφιδέξιος-ον κ. νεώτ. ὁ κατ' ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας δεξιός, ἀμφοτεροδέξιος, περιδέξιος : Ἱππῶν.83 **ἀμφιδέξιός εἰμι κοὐχ ἁμαρτάνω κόπτων,** Ἀριστλ. **μόνον ἀμφιδέξιον τῶν ἄλλων ζώων ἄνθρωπος,** Αἰσχ.ἀπ.2,240 **ἀμφιδεξίοις χερσί,** σχόλ. « ταῖς τῶν τοξοτῶν διὰ τὸ ἑκατέραν χεῖρα ἐνεργεῖν ἐν τῷ τοξεύειν» || νεώτ. ὁ ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ὁμοίως μεταχειριζόμενος· || συνεκδ. ἐπὶ πραγμ. ἐχόντων διπλῆν τὴν χρῆσιν : Εὐρ. Ἱππ.780 **ἀμφιδέξιος σίδηρος,** σχόλ. « δίστομος », Ἐρωτ. « ἑκατέρωθεν τέμνων »· || κ. μτφ. : Ἡρ. 5,92 Ε **μαντευομένῳ Κυψέλῳ ἐγένετο ἀμφιδέξιον χρηστήριον** (ἀμφίβολος, ἀσαφὴς μαντεία)· 2) δεξιὰ κ. ἀριστερά : Σοφ.ΟΚ 1112 **ἐρείσατε πλευρὸν ἀμφιδέξιαν ἐμφύντε τῷ φύσαντι.**

ἀμφιδεξιότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ κατ' ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας δεξιότης, ἐπιδεξιότης.

ἀμφιδεξίως ἐπίρρ. κ. νεώτ. μὲ ἴσην δεξιότητα· || εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως, ἀδιαφόρως : Αἰσχ. ἀπ.266 **εἰ θέλεις εὐεργετεῖν εἴτ' οὖν κακουργεῖν ἀμφιδεξίως ἔχει** (εἶναι ἀδιάφορον).

ἀμφίδεον (τὸ) Γαλ. « τοῦ στόματος τῆς μήτρας τὸ ἐν κύκλῳ ἄκρον, ὅπερ καὶ σικύας χείλεσιν ἔοικε, κατὰ μεταφορὰν ἐκ τῶν γυναικείων φελλίων ».

ἀμφιδέραιον (τὸ) περιδέραιον· Ἡσ. « φέλλιον ».

ἀμφιδέρκομαι περιβλέπω μετὰ προσοχῆς, μετὰ μερίμνης βλέπω τινά : Συμμ. ἐν ΑΠ 15,22 **τρὶς μάκαρ, ὃν σὺ θυμῷ ἵλαος ἀμφιδερχθῇς.**

ἀμφιδέτης (ὁ) μσν. ζώνη περὶ τὸν τράχηλον τῶν ὑποζυγίων· 2) νεώτ. **ἀμφιδέται** τὰ σιδηρᾶ τεμάχια δι' ὧν στερεοῦνται αἱ σιδηροδρομικαὶ τροχιαὶ εἰς τοὺς ἁρμούς, **τὰ σιδεροπιάσματα·** 3) **ἡ ἀμφιδετικὸς στρεπτὴρ** σιδηροῦν ἀγκύλιον δι' οὗ ἑνοῦνται τὰ τεμάχια ἁλύσεως· δημ. **καραμουσέλι** (τό).

ἀμφιδέτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τῶν ἀμφιδετῶν βλ.λ. στερέωσις· 2) ναυτ. ἀγκυροβολία πλοίου διὰ δύο ἀγκυρῶν πρὸς ἀποφυγὴν κινδύνου ἀπὸ βιαίων ἀνέμων ἢ θαλασσίων ρευμάτων.

ἀμφιδετικός-ή-όν ὁ πρόσφορος εἰς στερέωσιν δι' ἀμφιδετῶν βλ.λ.2)· || ὁ κατὰ τρόπον στερεώσεως, ἀσφαλίσεως δι' ἀμφιδετῶν βλ. λ.2) γενόμενος. Ἐπίρρ. **ἀμφιδετικῶς.**

ἀμφίδετος-ον μτγν. περιδεδεμένος, ὁ φέρων ἀμφιδέτην· 2) νεώτ. ὁ δι' ἀμφιδετήσεως βλ. λ. στερεωμένος : **ἀμφίδετον πλοῖον.**

ἀμφιδετῶ-έω νεώτ. περὶ πλοίων, στερεώνω, ἀσφαλίζω δι' ἀμφιδετήσεως, ἤτοι δι' ἀμφιδετῶν βλ.λ.2).

ἀμφιδέω ΑΠ περιδένω δι' ἀμφιδέτου.

ἀμφίδηλος-ον Σουΐδ « περίδηλος, φανερός ».

ἀμφιδηριάομαι μάχομαι περί τινος : Σιμων.7,118 **γυναικὸς εἵνεκ' ἀμφιδηριωμένους** (Ἄιδης ἐδέξατο).

ἀμφιδήριτος-ον φιλονικούμενος, ἀμφίβολος : Θουκ.4,134,1 **νίκη ἀμφιδήριτος ἐγένετο,** Μοῖρ. « **ἀμφιδήριταν** τὸν ἀγχώμαλον Ἀττικοί, πάρισον Ἕλληνες », Σουΐδ. « ἀμφίδοξος, ἰσοστάσιος ».

ἀμφιδιαίνω περιβρέχω, μουσκεύω : ΑΠ 9,653 **ἱδρῶτι ἀμφεδίηνα κόμην.**

ἀμφιδινέομαι τίθεμαι περί τι, εἰμὶ κύκλῳ τεθειμένος : Ἰλ.Ψ 562 **θώρηκα ᾧ πέρι χεῦμα κασσιτέροιο ἀμφιδεδίνηται,** Ὀδ.Θ 405 **κώπη ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος ἀμφιδεδίνηται**—καὶ κατὰ τμῆσιν : Ἀπολλ.Ῥόδ.4,1535 **τὰς δ' ἀμφὶ σὺν ἔντεσι δινηθέντες·** 2) κλονοῦμαι, ταράττομαι : Ἀρετ.139 **σκοτώδεις ἀμφιδινεύμενοι** (ταραττόμενοι).

ἀμφιδινεύω περιστρέφω κύκλῳ : Ἀπολλ.Ρ 1,1184 **ἀμφιδινεύειν πυρήια.**

ἀμφιδίνησις-εως (ἡ) μσν. περιδίνησις.

ἀμφιδιόρθωσις-εως (ἡ) σχῆμα ρητορικὸν ἐκ συνδυασμοῦ δύο ρητορ. σχημάτων, τῆς **προδιορθώσεως** καὶ τῆς **ἐπιδιορθώσεως** : Ἀλέξ.Σχημ.1,5.

ἀμφιδοιάζω μσν. ἐνδοιάζω.

ἀμφιδοκεύω ἐνεδρεύω, ἐπιβλέπω τινὰ κρύφα, παραμονεύω : Βίων ἀπ.9,6 **ἰξευτὰς Ἔρωτα τᾷ καὶ τᾷ μετάλμενον ἀμφεδόκευεν.**

ἀμφίδομος-ον ὁ ἀμφοτέρωθεν ἔχων δόμους : Ὀππ.Ἁλ.2,351 **λαῶν ἀμφιδόμοισιν ἀγορῇσι.**

ἀμφιδονῶ-έω περιδονῶ ἢ δονῶ ἐλαφρῶς : ΑΠ 9,668 **δένδρεα ἀμφιδονεῖ Ζέφυρος.**

ἀμφίδοξος-ον ὁ περὶ οὗ γεννᾶται ἀμφιβολία, διχασμὸς γνώμης : Ἀριστλ.Ρητ.1431 D 23 **τὸν μάρτυρα εἶναι ἢ πιστὸν ἢ ἄπιστον ἢ ἀμφίδοξον·** || ἀμφισβητήσιμος : Πλούτ.Φάβ.3 **ἐψεύσατο τὴν νίκην ἐπίδικον αὐτοῖς καὶ ἀμφίδοξον γενέσθαι·** || γραμμ. **συλλαβὴ ἀμφίδοξας** (ἅ. λεγ. δίχρονος)· 2) ὁ ἀμφιβάλλων, ὁ μὴ περί τινος σταθερὰν γνώμην ἔχων : Πλούτ.Ἠθ.11 D· 3) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων, περιλαμβάνον εἴδη τῆς τροπικῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Μαδαγασκάρης. Ἐπίρρ. **ἀμφιδόξως.**

ἀμφιδοξῶ-έω διστάζω, ἀμφιβάλλω : Ἀριστλ.Ρητ. 1356Α8, Πολύβ.32,16,5 **ἀμφ- περί τινος·** ||· -**οῦμαι** ἀμφισβητοῦμαι : αὐτ.176 D 20 **τἀληθὲς ἀμφιδοξεῖται,** Πολύβ.16 86 **ἐλπῖδας ἀμφιδοξουμένας ἔχειν.**

ἀμφίδορος-ον ΑΠ ὁ πανταχόθεν ἐκδαρείς.

ἀμφίδουλος-ον ὁ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων δοῦλος.

ἀμφίδοχμος-ον ἐπὶ λίθων, μέγεθος δοχμῆς, σπιθαμῆς ἔχων· ἅ. χειροπληθής : Ξεν.Ἱππ.4,4 **λίθων στρογγύλων ἀμφιδόχμων.**

ἀμφιδρανὲς ἱμάτιον Ἡσ. « διπρόσωπον ἐν τῷ πεποικίλθαι τὴν αὐτὴν ἔχον ἐπιφάνειαν ».

ἀμφιδρόμια (τὰ) Ἡσ. ἑορτὴ τὴν πέμπτην ἢ τὴν δεκάτην ἡμέραν μετὰ τὴν γέννησιν τελουμένη, καθ' ἣν ἐδίδετο εἰς τὸ βρέφος ὄνομα· Ἡσ. « ἡμέρα ἀγομένη τοῖς παιδίοις, ἐν ᾗ τὸ βρέφος περὶ τὴν ἑστίαν ἔφερον τρέχοντες κύκλῳ, καὶ ἐπετίθεσαν αὐτῷ ὄνομα » : Πλάτ.Θεαίτ.160 Ε **μετὰ δὲ τὸν τόκον τὰ ἀμφιδρόμια αὐτοῦ** (τοῦ νεογεννήτου).

ἀμφίδρομος-ον ὁ περιτρέχων, ὁ περικλείων : Σοφ.Αἰ.352 **κῦμα ἀμφίδρομον κυκλεῖται** (κατὰ δ.ἑρμ. τὸ ἐν κύκλῳ περιδινούμενον), Εὐστ. **τεῖχος ἀμφίδρομον·** 2) παθ. ὁ ὑποκείμενος εἰς παλίρροιαν : Πολύβ.34,25 **τοῖς κατὰ πορθμὸν τόποις ἀμφιδρόμοις οὖσιν.**

ἀμφιδρομῶ-έω ΑΒ « τελῶ τὰ ἀμφιδρόμια βλ.λ.

ἀμφιδρύπτομαι μτγν. πανταχόθεν δρύπταμαι βλ.λ., κατασπαράσσομαι, κατασχίζομαι.

ἀμφίδρυπτος-ον ΑΠ ἀμφιδρυφὴς βλ.λ.

ἀμφιδρυτί Ἡσ. « δένδρον ἀκῆς ».

ἀμφιδρυφής-οῦς-ές (δρύπτω) ὁ ἑκατέρωθεν ἐσχισμένος, κατὰ δ.ἑρμ. ὁ πανταχόθεν ἐσχισμένος, ὁ κατεσπαραγμένος : Ἰλ.Β 700 **τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος ἐλέλειπτο·** Ἡσ. « περιεσπαραγμένη τὸ πρόσωπον διὰ τὸ πένθος ».

ἀμφίδρυφος-ον ἀμφιδρυφὴς βλ.λ. : Ἰλ.Λ 393 **ἀμφίδρυφοι παρειαὶ γυναικός.**

ἀμφίδυμος-ον ἐπὶ λιμένος, ὁ δύο στόμια ἔχων : Ὀδ.Δ 847 **λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ ἀμφίδυμοι·** σχόλ. « διπλοῖ, δύο εἰσόδους ἔχοντες ἢ ἀμφίστομοι »· || γεν. ὁ διπλοῦς : Ὀππ.Κυν.2,599 **ἀμφίδυμαι ἐχίνοις μορφαί.**

ἀμφίδυσις (ἡ) εἶδος διπλοῦ ποτηρίου, οἷον ὡς

τὸ ἀμφικύπελλον βλ. λ.· Ἡσ. «ἐπίθετον φιάλης παρ' Ἀναξανδρίδῃ».

ἀμφιδύω περιενδύω, περιβάλλω δι' ἱματίου· || παθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἐνδύομαι, περιβάλλομαι: Σοφ.Τρ.605 **μηδεὶς βροτῶν ἀμφιδύσεται χροΐ.**

ἀμφίεδρος-ον νεώτ. ὁ ἀμφοτέρωθεν ἕδρας ἔχων: **ἀμφίεδροι ἀδάμαντες** (τὰ μπριλλάντια).

ἀμφιέζω κ. ἀμφιάζω βλ. λ. ἀμφιέννυμι.

ἀμφιεκτήρ (ὁ) Ἡσ. «χιτὼν διπλοῦς».

ἀμφίεκτον (τό) μτγν. μέτρον χωρητικότητος.

ἀμφιέλικτος-ον μτγν. κ. ἀμφιελικτός ἐπὶ τῶν ἀστέρων, ὁ ἐν κύκλῳ περιστρεφόμενος: Ἀρατ. 378 **πολλοὶ πάντῃ, πάντες γε μὲν ἀμφιέλικτοι,** σχόλ. «συμπεριφερόμενοι τῷ οὐρανῷ».

ἀμφιέλιξ-ικος (ὁ, ἡ) ἀμφιέλικτος βλ. λ.: Παῦλ.Σιλ. Ἀμβ.137 **ἀμφιέλιξ λᾶας ἐέργει σπέος.**

ἀμφιέλισσα (ἡ) ἐπίθ. τῆς νεώς, ἡ ἑκατέρωθεν κυρτή· || Ἡσ. «**νῆες** ἀμφιέλισσαι, ἀμφοτέρωθεν ἐλαυνόμεναι»· 2) εὐκίνητος, γοργῶς ἐλαυνομένη: Ἰλ.Β 165 **νῆας ἄλαδε ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας**· || μτγν. ἐν γεν. νεωτέρᾳ χρ. ἔνθεν καὶ ἔνθεν κινούμενος: Νόνν.48,328 **ἱμάσθλη ἀμφιέλισσα** (ἡ κυμαινομένη).

ἀμφιελίσσω μτγν. περιελίσσω, περιτυλίσσω.

ἀμφιελλόν Ἡσ. «ἄφθονον».

ἀμφιέννυμι- μέλλ. **ἀμφιέσω,** ἀττ. **ἀμφιῶ,** ἀόρ. **ἠμφίεσα,** παθ. παρακ. **ἠμφίεσμαι,** μτγν. **ἀμφιεννύω** ἐνδύω: Ἰλ.Τ 393 **ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν,** Ὀδ.Ο 369 **ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἀμφιέσασα,** Πλάτ.Συμπ.219 C **ἀμφιέσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἐμαυτοῦ τοῦτον**· || παθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἐνδύομαι: Ὀδ.Ψ 142 **λούσαντα καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας**· || κ. μτφ.: Πλάτ.Πολ.457 A **ἀρετὴν ἀντὶ ἱματίων ἀμφιέσονται.**

ἀμφιέπω κ. ἀμφέπω περιβάλλω, περικυκλῶ: Ἰλ.Σ 348 **γάστρην τρίποδος πῦρ ἄμφεπε,** Ἡσίοδ. Θ 696 **τοὺς δ' ἄμφεπε θερμὸς ἀυτμή**· 2) ἀσχολοῦμαι εἴς τι, φροντίζω περί τινος: Ὀδ.Γ 118 **εἰνάετες κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες παντοίοισι δόλοισι**· Ἡσ. «**ἀμφέποντες**· περὶ ἔργων ποιούμενοι καὶ ἀσχολούμενοι»· || διαχειρίζομαι: Σοφ. Ἠλ.651 **δόμους Ἀτρειδῶν σκῆπτρα τ' ἀμφέπειν τάδε**· 3) τιμῶ, σέβομαι: Πίνδ.Ο 6,95 **ἀμφ- Δάματρα,** Εὐρ.ΙΤ 1248 **ἄμφεπε μαντεῖον χθόνιον**· || ἀπολαύω δεόντως: Πίνδ.Ι 4,59 **ἀμφιέπειν ὄλβον** κ. **ἀμφιέπει θυμὸν ἀταλόν** (τρέφει φιλικὸν φρόνημα).

ἀμφίεργος-ον ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, ἡ μὴ πλήρως ἑτοιμασθεῖσα καὶ μὴ πρόσφορος διὰ καλλιέργειαν: Θεόφρ.Αἰτ.Φ 3,23,1 **ἡμιβρεχῆ καὶ ἡμίειλον, ἣν δὴ καλοῦσί τινες ἀμφίεργον.**

ἀμφίεσις-εως (ἡ) κ. μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνδυμασία: σχόλ.Ὀδ.Ι 51 **χροιαῖς ποικίλλειν τὴν ἀμφίεσιν.**

ἀμφίεσμα-ατος (τό) ἔνδυμα, φόρεμα: Πλάτ. Γοργ.523 D **τὰ αὐτῶν ἀμφιέσματα.**

ἀμφιεσμός (ὁ) μτγν. κ. -ασμός τὸ ἔνδυμα, ἡ περιβολή: Διον.Ἁλ.8,62 **μέλασιν ἀμφιασμοῖς χρώμεναι.**

ἀμφιεστρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἔνδυμα, μικρὸς μανδύας: Πολυδ.6,10 «ἐφεστρίδες χλαῖναι, ἀμφιεστρίδες».

ἀμφιετεί ἐπίρρ. κατ' ἔτος: Ἐπιγρ. **τὴν γῆν ἀρόσει ἐναλλὰξ καὶ οὐκ ἀμφιετεί.**

ἀμφιέτες ἐπίρρ. μτγν. κ. **ἀμφιετεί** βλ.λ.

ἀμφιετέω ΕΜ «θύω καθ' ἕκαστον ἔτος ἢ δι' ὅλου τοῦ ἔτους».

ἀμφιετηρίζομαι ἀμφιετίζομαι βλ.λ.

ἀμφιετηρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ κατ' ἔτος ἑορτή· Σουΐδ. «ἡ κατ' ἔτος γινομένη ἑορτὴ καὶ θυσία».

ἀμφιέτηρος-ον ἐπίθετον τοῦ Διονύσου, ὁ κατ' ἔτος ἑορταζόμενος: Ὀρφ.Ὕμν.52,10 **κικλήσκω σε ἀμφιέτηραν** (ἐπὶ τοῦ Βάκχου).

ἀμφιετής-οῦς-ές ὁ κατ' ἔτος γινόμενος: Καλλ.4, 278 **ἀμφιετεῖς ἀπαρχαὶ πέμπονται.**

ἀμφιετίζομαι ἐπὶ ἑορτῶν, τελοῦμαι, γίνομαι κατ' ἔτος.

ἀμφιζάνω ἐπικάθημαι, ἁπλοῦμαι ἐπί τινος: Ἰλ.Σ 25 **χιτῶνι ἀμφίζανε τέφρη.**

ἀμφίζευκτος-ον ὁ ἀμφοτέρωθεν ἐζευγμένος: Αἰσχ.Πέρσ.130 **τὸν ἀμφίζευκτον . . ἅλιον πρῶνα** (« σχόλ. «ὑποζευχθέντα»).

ἀμφιζέω ἐπὶ τοῦ κύματος - ζέω, παφλάζω ὀλόγυρα: Κόιντ.Σμ.5,104 **πολὺς ἀμφέζεεν ἀφρός.**

ἀμφιζύγιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀμφιζυγίδα βλ.λ.: **ἀμφιζύγιος σαγή** (ἡ τῶν ἵππων τῶν ὀχημάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσι δύο ρυμούς).

ἀμφιζυγίς-ίδος (ἡ) νεώτ. διπλοῦς ρυμός, ἤτοι ἐξάρτημα τοῦ κιλλίβαντος ὀρειβατικοῦ πυροβόλου, χρήσιμον εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ μετακίνησις αὐτοῦ θὰ ἐγίνετο διὰ ζεύξεως ἡμιόνων.

ἀμφίζυγος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ζευχθῇ δεξιόθεν ἢ ἀριστερόθεν τοῦ ρυμοῦ: **ἀμφ- ἵππος.**

ἀμφίζωστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ περιεζωσμένος.

ἀμφιήκης-ες Ἡσ. ἀντὶ **ἀμφήκης** βλ. λ.

ἀμφιηλία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. δενδροειδὲς λιθοκοράλλιον τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ὀκουλινιδῶν,** διαβιοῦν ἐν τῇ Μεσογείῳ (Amphihelia).

ἀμφιθάλαμος (ὁ) δωμάτιον τῆς γυναικωνίτιδος, παρ' ἀρχαίοις κείμενον ἀπέναντι τοῦ θαλάμου (τοῦ ἀνδρῶνος): Βιτρούβ.6,7,2 (πιθαν. ἀντὶ **ἀντιθάλαμος**).

ἀμφιθάλασσος-ον κ. **ἀμφιθάλαττος** ὁ ὑπὸ τῆς θαλάσσης πανταχόθεν περιβαλλόμενος: Πίνδ. Ο 7,33 **ἀμφ- νομός**· || ὁ ἑκατέρωθεν ὑπὸ θαλάσσης βρεχόμενος· ἄλλως **ἀμφίαλος**: Ξεν.Πόρ. 1,7 **ἀμφιθάλαττος γάρ ἐστι** (ἡ Ἀττική).

ἀμφιθαλεύς-έως (ὁ) παῖς ἀμφιθαλής βλ. λ., ὁ ἀκόλουθος εἰς θρησκευτικὰς τελετάς: Ἐπιγρ. **ἀμφιθαλέα γενόμενον τῶν μεγάλων Ἀντωνίων.**

ἀμφιθαλεύω εἶμαι ὀμφιθαλεύς, μετέχω θρησκευτικῶν τελετῶν: Ἐπιγρ. **ἀμφιθαλεύω τὰ μεγάλα Ἀσκληπιεῖα.**

ἀμφιθαλής-οῦς-ές κ. νεώτ. (θάλλω) ὁ ἀμφοτέρωθεν θάλλων, ὁ παῖς οὗτινος ἀμφότεροι οἱ γονεῖς ζῶσιν: Ἰλ.Χ 496 **τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλὴς ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξεν,** Πλάτ.Νόμ.11, Ἡσ. «ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς γονεῦσι θάλλων καὶ μηδενὸς ὠρφανισμένος»· 2) μον. κ. νεώτ. ἐπὶ ἀδελφῶν, οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς ὄντες, οἱ ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι· ἀντιθ. **ἑτεροθαλής**· 3) ὁ ἐν ἀφθονίᾳ ζῶν, ὁ ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ διαβιῶν: Αἰσχ.Χο.338 **ἀμφ- Ζεύς** (κατὰ δ. ἑρμ. ὁ ἀμφοτέρωθεν ἄνθη παράγων)· 4) ὁ περὶ ὃν θάλλουσιν, ὁ περιστοιχούμενος: Αἰσχ.Ἀγ.1144 **ἀμφιθαλῆ κακοῖς** (ὑπὸ κακῶν περικυκλούμενον)· 5) πλήρης, ἐντελής: Πλάτ.Ἀξ.370 D **ἀλήθεια ἀμφιθαλής**· 6) νεώτ.ζῳολ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδροπῶν** ἰθαγενὲς τῆς Ν.Ἀφρικῆς.

ἀμφιθάλλω παρακ. **ἀμφιτέθηλα** πανταχόθεν θάλλω, ἀκμάζω: ΑΠ 9,231 **ὀθνείη δ' ἀμφιτέθηλα κόμη.**

ἀμφιθάλπω γύρωθεν θάλπω, διὰ στοργῆς θερμαίνω, περιποιοῦμαι: Λουκ.Τραγῳδοπ.28 **σὲ πάντες ἀμφιθάλπομεν.**

ἀμφιθεατρικά ἐπίρρ. δημ. ἀμφιθεατρικῶς βλ.λ.

ἀμφιθεατρικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ἀμφιθέατρον· || ὁ ἔχων σχῆμα ἀμφιθεάτρου: **ἀμφιθεατρικὴ ἐξέδρα.**

ἀμφιθεατρικῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἐν εἴδει ἀμφιθεάτρου: **πόλις ἐκτισμένη ἀμφιθεατρικῶς** (μὲ διάταξιν ὑπομιμνήσκουσαν ἀμφιθέατρον βλ.λ.).

ἀμφιθέατρος-ον ὁ ἐν ᾧ πανταχόθεν δύναταί τις νὰ βλέπῃ: Διον.Ἁλ.4,44 **ἀμφιθέατρος ἱππόδρομος,** αὐτ. 3,63 **ἀμφ- στοά**· || τὸ οὐδ. **ἀμφι-**

θέατρον ὡς οὐσ. Σουΐδ. « τόπος πανταχόθεν περισκοπούμενος », κυκλοτερὲς θέατρον, ἔχον πανταχόθεν ἑδώλια κλιμακηδὸν διατεθειμένα διὰ τοὺς θεατάς : Ἐπιγρ. **ἀμφιθέατρον λευκόλιθον**· 2) νεώτ. γεν. οἱαδήποτε αἴθουσα ἔχουσα ἑδώλια κλιμακωτὰ ἡμικυκλικῶς διατεθειμένα μόνον εἰς μίαν τῶν πλευρῶν ἢ ἐν μέρει συνήθως ἡμικυκλικῶς καὶ εἰς τὰς παρ' αὐτὴν πλευράς : **τὸ ἀμφιθέατρον τοῦ Πανεπιστημίου**· ‖ τὸ ὑπὲρ τὴν πλατεῖαν ἢ τὰ θεωρεῖα μέρος τοῦ θεάτρου, ὅπου εἶναι κλιμακωταὶ σειραὶ ἑδωλίων· 3) συνεκδ. τὸ σύνολον τῶν θεατῶν ἀμφιθεάτρου.

ἀμφίθετος-ον ἐπὶ φιάλης, ἡ δυναμένη νὰ σταθῇ κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη, ἡ ἑκατέρωθεν θετὸν (ἤτοι βάσιν) ἔχουσα : Ἰλ.Ψ 270 **ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκε.**

ἀμφιθέω τρέχω πέριξ, ὁλόγυρα : Ὀδ.Κ 413 **πόριες ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσιν μητέρας**· ‖ μτφ. περιστοιχῶ : Μόσχ.2,107 **νόος δὲ αἱ ἠΰτε φωτὸς αἴσιμος ἀμφιθέει** (νοῦς τὸν περιστοιχεῖ, ἔχει νοῦν).

ἀμφιθηγής-οῦς-ές ὁ ἀμφίθηκτος βλ. : ΑΠ 6,94 **σάγαριν ἀμφιθηγέα.**

ἀμφίθηκτος-ον ὁ ἀμφοτέρωθεν τεθηγμένος, τροχισμένος, ὁ δίστομος : Σοφ.Ἀντ.1309 **ἀμφιθήκτῳ ξίφει** (σχόλ. « διστόμῳ »).

ἀμφίθλασις-εως (ἡ) πέριξ πίεσις : Ἀρετ.221 **ὀδυνηρὸν τῶν χειλέων τῆς σικύης ἡ ἀμφίθλασις.**

ἀμφίθλασμα-ατος μτγν. κ. **ἀμφίφλασμα** θλάσμα τοῦ σώματος, μώλωψ : Ἱππ.Ἀρθ.50 **ὅσοι δ' ἂν ἀμελήσωσι τῶν τοιουτέων ἀμφιθλασμάτων.**

ἀμφιθλῶ-άω κ. ἀμφιφλῶ συνθλίβω, συντρίβω γύρω : Ἱππ.Ἀγμ.45 **φλέβες καὶ νεῦρα ἀμφιθλᾶται.**

ἀμφιθνῄσκω γύρω ἀπονεκροῦμαι, ἐν ἀδρανείᾳ καταπίπτω : Ἱππ.Ἀγμ.33 **κυκλόθεν ἀμφιθνῄσκουσι αἱ σάρκες**· 2) ἀποθνῄσκω : Κόιντ.Σμ.6,445, **καὶ αὐτοὶ ἀμφιθάνωμεν.**

ἀμφιθοάζω μτγν. περιτρέχω : Μανέθ.4,84 **ἢν δέ .. μέσον οὐρανὸν ἀμφιθοάζῃ.**

ἀμφιθόωκος-ον μτγν. περὶ τὸν θῶκον, τὸν θρόνον ὤν : Γρηγ.Ναζ.2,167 **τριάδος φάος ἀμφιθόωκον.**

ἀμφίθρεπτος-ον ἐπὶ τοῦ αἵματος, πέριξ πεπηγός : Σοφ.Τρ.572 **ἀμφίθρεπτον αἷμα .. σφαγῶν.**

ἀμφίθρυπτος-ον μτγν. ὁ τετριμμένος ὁλοσχερῶς : Ἀρετ.140 **οὔτε θρύπτεται** (ὁ λίθος ἐν τῇ κύστει) **ἢ πόσι ἢ φαρμάκῳ ἀμφιθρύπτῳ.**

ἀμφιθρῴσκω μτγν. ἀόρ. **ἀμφέθοραν** θρῴσκω, ἅλλομαι, ἀναπηδῶ πέριξ : Ἀπολλ.Ρ 3,1373 **ὥστε θοοὶ κύνες ἀμφιθορόντες.**

ἀμφίθυρος-ον ὁ ἔχων ἀμφοτέρωθεν θύρας : Σοφ.Φιλ.156 **οἶκον μὲν ὁρᾷς τόνδ' ἀμφίθυρον,** Λυσ.12,15 **ἀμφίθυρος οἰκία**· 2) τὸ οὐδ. **ἀμφίθυρον** ὡς οὐσ. ὁ **πρόδομος,** τὸ σχόλ. : Θεόκρ. 14,42 **εὐθὺ δι' ἀμφιθύρω καὶ δικλίδος**· ‖ ἐκκλ. τὸ πρὸ τῆς θύρας τοῦ ναοῦ κ. εἰδ. τοῦ ἁγίου βήματος παραπέτασμα· ἄλλως **βημόθυρον.**

ἀμφιθύσανος-ον ὁ ἀμφοτέρωθεν ἢ πανταχόθεν θυσανωτός : Ἐπιγρ. **πρόσλημμα τῆς θεοῦ παραλοργὲς ἀμφιθύσανον.**

ἀμφικαθέζομαι κάθημαι περιβάλλων τινὰ ἤ τι : Ἱππ.Γυν.2,195 **ἀμφικαθεζομένη καὶ διαπλίξασα.**

ἀμφικάθημαι μτγν. περικάθημαι.

ἀμφικαίνυμαι κοσμοῦμαι, στολίζομαι ἐξαιρέτως ὥστε νὰ διακρίνωμαι : Κόιντ.Σμ.10,179 **τεύχεσι ἀμφεκέκαστο Ἡρακλεῖος.**

ἀμφικάλυμμα-ατος (τό) νεώτ. περικάλυμμα.

ἀμφικαλύπτω περικαλύπτω, σκεπάζω : Ἰλ.Β 262 **χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,** Βατραχομ.161 **ἀμφ- φύλλοις κνήμας καλύπτει**· ‖ παθ. -**ομαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Εὐρ.Ἡρ.361 **πυρσῷ δ' ἀμφεκαλύφθη ξανθὸν κρᾶτ'**· ‖ μτφ. καλύπτω ἐντελῶς, συσκοτίζω : Ἰλ.Γ 442 **ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε** (ἐσκότισε τὸν νοῦν), Ὀδ.Ε 493 **ἵνα παύσειε καμάτοιο φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας** (ὁ ὕπνος)· 2) θέτω ὁλόγυρα, περιβάλλω : Ἰλ.Θ 331 **καὶ οἱ σάκος ἀμφεκάλυψεν.**

ἀμφίκαμπτος-ον νεώτ. ὁ ἀμφοτέρωθεν κεκαμμένος : **ἀμφίκαμπτον ἄγκιστρον.**

ἀμφικάρηνος-ον μτγν. ἔχων δύο κεφαλάς, ὁ δικέφαλος: Νίκ.Θηρ.373 **ἀμφίσβαιναν ἀμφικάρηνον.**

ἀμφικαρής-οῦς-ές μτγν. κ. **ἀμφικάρηνος** βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.812 **ἀμφικαρὴς σκολόπενδρα.**

ἀμφίκαρπος-ον ἐν χρ. εἰς τὸν πληθ. τοῦ οὐδ. ἀμφίκαρπα **φυτά** μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀμφοτέρωθεν φέρων καρπούς : Θεόφρ.Φἱ 1,6,12 **φέρουσι** (αἱ ῥίζαι) **καρπὸν οὐκ ἐλάττω τοῦ ἄνω .. φύλλον δὲ οὐδέτερον ἔχει τούτων,· ἀλλ' ὥσπερ ἀμφίκαρπα μᾶλλόν ἐστιν** (φέροντα καρπὸν ἄνω εἰς τὸν βλαστὸν καὶ κάτω εἰς τὰς ῥίζας)· ‖ νεώτ. τὰ παράγοντα δύο εἰδῶν καρπόν, οἷον τὰ αἰθιόνημα, ἡ καρδαμίνη κ. ἄ.

ἀμφίκαυστις-εως (ἡ) κ. ἀμφίκαυτις ἐπὶ σιτηρῶν, ὥριμος στάχυς περικεκαυμένος (ταουρουφλισμένος) ἵνα οὕτω τριβόμενος διὰ τῶν χειρῶν ἀπαλλάσσηται τῶν λεπύρων καὶ ἀποβαίνῃ ἐδώδιμος ἄλλως **εὔστρα,** δημ. **φάνη**· 2) παρὰ κωμ. τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : Κρατῖν.381.

ἀμφικεάζω ἑκατέρωθεν σχίζω, περικόπτω : Ὀδ. Ξ 12 **σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας.**

ἀμφίκειμαι περίκειμαι : Πίνδ.ἀπ.93 **ἀμφίκειται Αἴτνα κείνῳ** (κεῖται ἐπ' αὐτοῦ), Σοφ.ΟΚ 1620 **ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι λύγδην ἔκλαιον.**

ἀμφικείρω περικείρω ὁλόγυρα, κουρεύω : ΑΠ 9,56 **κρυμῷ αὐχένας ἀμφεκάρη.**

ἀμφικελεμνίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. « κατ' ὦμον περικρέμασις ἰσόρροπος ».

ἀμφικέλεμνον Ἡσ. « ἀμφιβαρές· οἱ δὲ τὸν βασταζόμενον ὑπὸ δύο ἀνθρώπων δίφρον, ἄλλοι δὲ ἀμφίκοιλον »· 2) χορὸς σατύρων· ΕΜ « οἱ δὲ ἀμφικελέμνους τὰς σατυρικὰς ὀρχήσεις, ἀπὸ τοῦ κέλλειν ».

ἀμφικέλευθος-ον ὁ ἀμφοτέρωθεν ἔχων δρόμον, ἔξοδον : ΑΠ 7,220 **τάφον ἔδρακον ἀμφικέλευθον Λαΐδος** (πιθαν. **ἀμφὶ κέλευθον**).

ἀμφίκερκος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ὁ ἰχθύς, οὗτινος ἡ σπονδυλικὴ στήλη ἐπεκτείνεται εὐθυγράμμως μέχρι τοῦ ἀκροτελευταίου σωματικοῦ ἄκρου, ὅπερ περικλείεται ἄνω καὶ κάτω συμμετρικῶς ὑπὸ τοῦ οὐραίου πτερυγίου· ἄ. **ὁμόκερκος, διφύκερκος.**

ἀμφίκερως-ων μτγν. ὁ ἔχων δύο κέρατα, δίκερως : **Μήνη ἀμφίκερως.**

ἀμφίκεστον Ἡσ. « περιτμητὸν ἢ περιγραφόμενον ».

ἀμφικεύθων Ἡσ. « περικρύπτων ».

ἀμφικέφαλος-ον κ. νεώτ. ὁ δικέφαλος : Ἀριστλ.ΖΙ 494 Α 5 **σκέλους δὲ τὸ μὲν ἀμφικέφαλον ῥημός** (ὀστοῦν, ἔχον κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα ἐξογκώσεις δίκην κεφαλῆς), νεώτ. **ἀμφικέφαλοι ἧλοι** (οἱ διὰ τὰς συνδέσεις μηχανῶν, λεβήτων κτλ.)· ‖ ἐπὶ κλίνης, ἐχούσης ἀμφοτέρωθεν ἐξοχὰς ἐν εἴδει προσκεφαλαίων : Πολύδ.10,36 **ἀμφικέφαλος κλίνη** (δ.γ. **ἀμφικνέφαλλας**).

ἀμφικίνητος-ον νεώτ. ὁ διὰ δύο μέσων κινούμενος : **πλοῖον ἀμφικίνητον** (τὸ δ' ἱστίων καὶ ἀτμοῦ κινούμενον).

ἀμφικινύρομαι μηγν. θρηνολογῶ εὑρισκόμενος περί τινα ἢ λίαν θρηνῶ : Ἀπολλ.Ρ 1,882.

ἀμφικίων-ονος-ον ὁ ἔχων πέριξ κίονας, ἐπὶ ναῶν, ὁ περίπτερος βλ. λ. : Σοθ.Ἀντ.285 **ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἦλθε.**

ἀμφίκλαστος-ον (κλῶ) ὁ πάντοθεν τεθραυσμένος : ΑΠ 6,223 **ἀμφ- λείψανον σκολοπένδρας.**

ἀμφίκλαυστος-ον περὶ ὃν κλαίουσι : Ὀππ.Ἁλ. 4,267 **τύμβον ἐς ἀμφίκλαυστον.**

ἀμφικλινής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη κλίνων, ὁ ἀμφιρρέπων, ὁ ἀσταθής, ἀβέβαιος : Φίλ.2,548 **χαρὰ ἀμφικλινής·** || νεώτ. ἐν τῇ κυριολεξίᾳ **ἀμφικλινὲς ἔδαφος** (τὸ ἀμφοτέρωθεν ἐπικλινές).

ἀμφικλινῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀμφιρρόπως : Φίλ.2,171 **ἀμφικλινῶς ἔχω** (εἰμὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ).

ἀμφικλύζω κλύζω ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν ἢ πέριξ, περιβρέχω : Ὀρφ.Ἀργ.273 **θῖνες δ' ἀμφέκλυσθεν.**

ἀμφίκλυστος-ον περικλυζόμενος, ὁ ἀμφοτέρωθεν βρεχόμενος : Σοφ.Τρ.757 **ἀκτή τις ἀμφίκλυστος Εὐβοίας ἄκρον.**

ἀμφικλῶ-άω μτγν. θραύω, συντρίβω, μτφ. : Κόιντ.Σμ.12,399 **τρόμος ἀμφέκλασε γυῖα.**

ἀμφικνέφαλλος-ον μτγν. **ἀμφικέφαλος** βλ.λ.2).

ἀμφικνεφής-οῦς-ές μτγν. ὁ πάντοθεν σκοτεινός.

ἀμφίκοιλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀμφοτέρωθεν κοῖλος· Σουΐδ. « ἀμφίκοιλον ξύλον· ἀνάφορον, ἐν ᾧ τὰ φορτία ἐξαρτήσαντες οἱ ἐργάται βαστάζουσιν », νεώτ. **ἀμφίκοιλος φακός** (οὗτινος ἀμφότεραι αἱ ἐπιφάνειαι εἶναι κοῖλαι), **ἀμφίκοιλος σπόνδυλος.**

ἀμφίκοιτος τάπης Σουΐδ. ὁ τὴν κοίτην περιβάλλων, κλινοσκέπασμα, κουβέρτα τοῦ κρεβατιοῦ.

ἀμφίκολλος-ον ὁ ἀμφοτέρωθεν κεκολλημένος : Πλάτ.Κωμ.34 **κλίνην ἀμφίκολλον πυξίνην** (κλίνην ἐκ πύξου τῆς ὁποίας ἀμφότερα τὰ ἄκρα ἔχουσι διὰ συγκολλήσεως στερεωθῇ).

ἀμφικολλῶ-άω μσν. περικολλῶ.

ἀμφίκομος-ον κ. νεώτ. ὁ πανταχόθεν κομῶν, ὁ ἔχων πυκνὸν φύλλωμα : Ἰλ.Ρ 677 **θάμνῳ ὑπ' ἀμφικόμῳ·** 2) νεώτ. τὸ θηλ. **ἀμφίκομος** ὡς οὐσ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων τῆς οἰκογενείας τῶν **σκαραβαειδῶν·** ἔντομον τῶν ἀνθέων, οὗτινος τὸ σῶμα καλύπτεται πάντοθεν ὑπὸ ἀνωρθωμένων τριχῶν· 3) νεώτ. τὸ θηλ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **βιγνονιαειδῶν** (πολυετὴς καλλωπιστικὴ πόα τῶν Ἰμαλαΐων).

ἀμφικομῶ-έω θεραπεύω, περιποιοῦμαι ἐπιμελῶς : ΑΠ7,141 **σῆμα .. ἀμφικομεῦσι Νύμφαι.**

ἀμφίκοπος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἑκατέρωθεν κόπτων, δίκοπος, δίστομος : **ἀμφίκοπον ξίφος.**

ἀμφίκορος Ἡσ. « ὁ μέσος τῶν τριῶν ἀδελφῶν ».

ἀμφίκουρος-ον κ. νεώτ. ἐπὶ κορμοῦ δένδρου, οὗτινος ἔχουσιν ἀποκοπῆ πάντοθεν οἱ κλάδοι· Ἡσ. « ἑκατέρωθεν κεκαρμένος »· 2) νεώτ. τὸ θηλ. **ἀμφίκορος** ὡς οὐσ. ζῳολ. γένος σκωλήκων πολυχαιτῶν τῆς ὁμογεν. τῶν **σερπουλιδῶν,** ἔχον ὀφθαλμοὺς καὶ ὄπισθεν, διαβιοῦν ἐν ταῖς Εὐρωπαϊκαῖς θαλάσσαις.

ἀμφικραδαίνω πέριξ κραδαίνω, περισείω.

ἀμφίκρανος-ον δικέφαλος ἀ. ἀμφικάρηνος : Εὐρ.Ἡρ.1274 **τὴν ἀμφίκρανον ὕδραν·** 2) ΑΠ ἐν τῷ Ἰων.τύπ. **ἀμφίκρηνος ὁ περιβάλλων τὴν κεφαλήν.**

ἀμφικρέμαμαι κρέμαμαι γύρωθέν τινος : Πίνδ. Ι 2,43 **θνατῶν φρένας ἀμφικρέμανται ἐλπίδες.**

ἀμφικρεμής-οῦς-ές πέριξ ἢ ἑκατέρωθεν κρεμάμενος : ΑΠ ἀ- **σκόπελος,** ΑΠλ.4,212 **συλήσω δ' ὤμων ἀμφικρεμῆ φαρέτρην.**

ἀμφίκρημνος-ον ὁ πάντοθεν κρημνώδης : Εὐρ. Βάκχ. 1051 **ἦν δ' ἄγκος ἀμφίκρημνον·** 2) μτφ. : Ἡσ. « ἑκατέρωθεν ἐπικίνδυνος », Λουκ.Φιλόπατρ.16 **ἀπάτη ἀμφίκρημνος,** Γρηγ.Ναζ. **ἐρώτημα ἀμφίκρημνον** (ἀπατηλόν, σοφιστικόν).

ἀμφίκρηνος-ον Ἰων. βλ. ἀμφίκρανος 2).

ἀμφικροταφίς-ίδος (ἡ) νεώτ. σφῦρα τῶν μεταλλευτῶν, ἔχουσα ὅμοια ἀμφότερα τὰ ἄκρα.

ἀμφίκροτος-ον ὁ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν κροτούμενος : Ἐπιγρ. **ἔντυνε μολπὰν ψαλμοῖς ἀμφικρότοισι.**

ἀμφικρύπτω περικαλύπτω : Εὐρ.Ἑκ.907 **Ἑλλάνων νέφος ἀμφί σε κρύπτει** (ἐν τμήσει).

ἀμφικτίονες (οἱ) κ. ἀμφικτύονες οἱ πέριξ οἰκοῦντες, *περίοικοι* : Πίνδ.Ν 9,39 **ἐν ἀμφικτυόνων τριετηρίδι,** Ἡρ.8,104 **τοῖσι ἀμφικτύοσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος·** 2) οἱ ἀντιπρόσωποι πόλεων, συνδεδεμένων πολιτικῶς εἰς ὁμοσπονδίας, εἰς ἀμφικτιονίαν περὶ ἱερόν τι : Ἡρ.5,62 **Ἀλκμεωνίδαι παρ' ἀμφικτυόνων τὸν νηὸν μισθοῦνται τὸν ἐν Δελφοῖσι,** Ἐπιγρ. **παρὰ τοὺς νόμους τῶν ἀμφικτιόνων καὶ τοὺς Δελφῶν.**

ἀμφικτιονεύω ἀμφικτυονεύω βλ.λ.

ἀμφικτιονία (ἡ) ἀμφικτυονία βλ.λ.

ἀμφικτιονικός-ή-όν ἀμφικτυονικὸς βλ.λ.

ἀμφικτιονίς-ίδος (ἡ) ἀμφικτυονίς βλ.λ.

ἀμφικτυονεύω Ἐπιγρ. εἶμαι ἀντιπρόσωπος ἐν ἀμφικτιονίᾳ, μετέχω ἀμφικτυονικοῦ συνεδρίου : Ἐπιγρ. **τὸς Ἀμφικτύονας τὸς ἀεὶ ἀμφικτυονεύοντας.**

ἀμφικτυονία (ἡ) κ. νεώτ. κ. **-εία** θρησκευτικὸς εἶτα δὲ καὶ πολιτικὸς σύνδεσμος, ὁμοσπονδία ἑλληνικῶν πόλεων περὶ ἱερόν τι : Δημ.62,1 **κωλύομεν αὐτὸν (Φίλιππον) κοινωνεῖν τῆς ἀμφικτυονίας** (τῆς περὶ τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος· || Στράβ.374 **ἦν δὲ καὶ ἀμφικτυονία τις περὶ τὸ ἱερὸν τοῦτο** (τῆς Καλαυρίας) **ἑπτὰ πόλεων·** || νεώτ. γεν. πολιτικὸς σύνδεσμος, ὁμοσπονδία.

ἀμφικτυονικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τῶν ἀμφικτυόνων ἢ τῆς ἀμφικτυονίας : Δημ.632,2 (νόμος) **καὶ ἄθλων καὶ ἱερῶν ἀμφικτυονικῶν** (προσφερομένων θυσιῶν κατὰ τὴν σύνοδον τῶν ἀμφικτυόνων)· **ἀμφικτυονικὸν συνέδριον·** || παροιμιακῶς ἐν χρ. περὶ ἐξ Ἑλλήνων ἀπαρτιζομένου καὶ εὐθυδικοῦντος δικαστηρίου.

ἀμφικτυονίς-ίδος (ἡ) (ἐνν. **πόλις**) ἡ μετέχουσα ἀμφικτυονίας βλ. λ. : Αἰσχίν.2,115 **μηδεμίαν πόλιν τῶν ἀμφικτυονίδων ἀνάστατον ποιήσειν·** 2) ἐπίθ. τῆς Δήμητρος ἐν Ἀνθήλῃ, ἔνθα συνήρχετο τὸ ἀμφικτιονικὸν συνέδριον : Ἡρ.7,200 **Δήμητρός τε ἱερὸν Ἀμφικτυονίδος ἵδρυται.**

ἀμφικύθωτοι πρόχοι εἶδος πρόχων ἤτοι ὑδροφόρων ἀγγείων· Ἡσ. « ἡ ἀπὸ τῆς τοῦ ὅλου περιφερείας ἢ ἀπὸ τῆς τῶν ὤτων ».

ἀμφικυκλικός-ή-όν νεώτ. ὁ καθ' ὁλοκληρίαν κυκλικός· ἄλλως **ἀμφίκυκλος** : **ἀμφίκυκλος ἀσπίς.**

ἀμφικυκλοῦμαι-όομαι περικυκλῶ : Αἰσχ.Πέρσ. 458 **ἀμφὶ δὲ κυκλοῦντο πᾶσαν νῆσον** (ἐν τμήσει).

ἀμφικυκῶ-άω μτγν. κυκῶ, ἀναταράσσω πέριξ.

ἀμφικυλίνδω περικυλίω : Πίνδ.Ν 8,23 **φθόνος Τελαμῶνος δάψεν υἱόν, φασγάνῳ ἀμφικυλίσαις** σχόλ. « ξίφει περικυλίσας ».

ἀμφίκυλις (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀνισοτομιδῶν,** μικρὸν ἔντομον ἀπαντῶν ἐντὸς σεσηπότων μυκήτων, ὑπὸ τὸν φλοιὸν δένδρων κ. ἀ.

ἀμφικύμων-ονος-ον ὁ ὑπὸ τῶν κυμάτων ἑκατέρωθεν ἢ πέριξ προσβαλλόμενος : Βακχ.15,16 **ἵκετο δ' ἀμφικύμον' ἀκτάν.**

ἀμφικυνῶ-έω μτγν. καταφιλῶ : Κόιντ.Σμ.7,328 **ὃς δέ μιν** (τὴν μητέρα) **ἀμφικύσας.**

ἀμφικύπελλος-ον ὁ ἔχων ἀμφοτέρωθεν ἔκπωμα, κατὰ δ. ἑρμ. ὁ δύο λαβὰς ἔχων, παρ' Ὁμ. μόνον ἐπὶ ποτηρίου : Ἰλ.Α 584 **δέπας ἀμφικύπελλον μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει,** Ἀριστλ.ΖΙ 624 Α 9 **περὶ μίαν γὰρ βάσιν δύο θυρίδες εἰσὶν** (εἰς κηρήθραν κυψέλης), **ὥσπερ ἡ τῶν ἀμφικυπέλλων.**

ἀμφίκυρτος-ον κ. νεώτ. ὁ ἑκατέρωθεν κυρτός . Ἀριστλ.Οὐρ.291 Β 20 **ἀμφίκυρτος σελήνη** κατὰ τὸ δεύτερον ἢ τὸ τρίτον τέταρτον αὐτῆς : Αἰσ. Μυθ. **ἄλλοτε μὲν πανσέληνον, ἄλλοτε δὲ μηνοειδῆ, ἄλλοτε δὲ ἀμφίκυρτον·** σχόλ. « ὅταν τῷ διχοτόμῳ κυρτώσεις προσγίνωνται τοῦ φωτός », νεώτ. **ἀμφίκυρτος φακός** (ὁ κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἐπιφανείας αὐτοῦ κυρτός).

ἀμφικυρτοῦμαι-όομαι μτγν. ἐπὶ τῆς σελήνης, γί-

νομαι ἀμφίκυρτος βλ. λ. Μαν.6,575 (ἐν τμήσει).

ἀμφικυρτῶ-έω μτγν. ἐπὶ τῆς σελήνης, εἶμαι ἀμφίκυρτος βλ.λ. : Ὀλυμπ. εἰς Μετ.226 **σελήνης ἀμφικυρταύσης.**

ἀμφιλαγχάνω μτγν. ἀνταλλάσσω : Πτολ.Τετρ.179 **ὅταν τοὺς τόπους ὦσι ἀμφιλελαχότες.**

ἀμφίλαλος-ον ὁ πανταχοῦ φλυαρῶν, κατὰ δ. ἑρμ. ὁ ἀναμιγνύων εἰς τὰς ἑλληνικὰς ξένας λέξεις : Ἀριστφ.Βάτρ.678 **Κλεοφῶντος ἐφ' οὗ χείλεσιν ἀμφιλάλοις δεινὸν ἐπιβρέμεται χελιδὼν** σχολ. « κωμῳδεῖ ὡς ἀμαθῆ καὶ φλύαρον ».

ἀμφιλαμβάνω ὁλοσχερῶς λαμβάνω, πιάνω καλά : Ἱππ.Ἄρθρ.37 **ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀμφιλαμβάνοντα** (τὴν ῥῖνα) **τοῖσι δακτύλοισι.**

ἀμφιλάφεια (ἡ) μτγν. ἡ δαψίλεια, ἡ ἀφθονία· Ἡσ. « ἀμφοτέρωθεν βοήθεια » : Γεωπ. 2,8,1 **καλὸν μὲν αὐτομάτου ὄρους ἀμφιλάφειαν ἔχειν ἐν τῷ ἀγρῷ.**

ἀμφιλαφής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ λαμβάνων τι ἑκατέρωθεν ἢ πάντοθεν, ὁ πανταχόθεν περιέχων, ἐπὶ δένδρων ὧν οἱ κλάδοι ἐκτείνονται λίαν πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις : Ἡρ.4,172 **οἱ δὲ πολλοὶ** (φοίνικες) **καὶ ἀμφιλαφέες πεφύκασι,** Πλάτ. Φαῖδρ.230 B **ἡ πλάτανος αὕτη μάλ' ἀμφιλαφὴς καὶ ὑψηλή·** ‖ κατάφυτος, δασύς : Καλλ.6,26 **ἀμφιλαφὲς ἄλσος δένδρεσιν,** Πλούτ.1088 D **ἀμφιλαφεῖς λειμῶνες·** 2) γεν. ἄφθονος, δαψιλής, τεραστία : Πίνδ.Ο 9,822 **ἀμφιλαφὴς δύναμις** (σχόλ. δαψίλεια δυνάμεως), Αἰσχ.Ἀγ.1015 **ἀμφ- δόσις** (μεγαλοπρεπὲς δῶρον), Ἡρ.4,50 **χιὼν ἐοῦσα ἀμφιλαφής·** 3) ὁ ὑπερμεγέθης : Ἡρ.3,114 **ἀμφ- ἐλέφαντες·** ‖ Ἀπολλ.Ῥόδ.4,983 **ἀμφ- νῆσος** (σχόλ. «ἀμφοτέρωθεν πρόσορμον ἔχουσα », Θεόκρ.24,46 **ἀμφιλαφὴς παστάς** (ἡ λίαν εὐρύχωρος· κ. κατὰ δ. ἑρμ. ἡ πάντοθεν κεκλεισμένη· 4) σπαν. ἐπὶ προσώπων : Καλλ.2,42 **τέχνῃ ἀμφιλαφὴς οὔ τις τόσον, ὅσσον Ἀπόλλων** (μέγας ἐν τῇ τέχνῃ, κατὰ δ.ἑρμ ὁ εὐρείας ἐκτάσεως ἀσκῶν τέχνην).

ἀμφιλαφῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. δαψιλῶς, ἀφθόνως : Πλούτ.Εὐμ.6 **ἀμφιλαφῶς τῶν πεδίων κομώντων** (ἐχόντων πλουσίαν βλάστησιν).

ἀμφιλαχαίνω σκάπτω πέριξ, σκαλίζω : Ὀδ.Ω 242 **ὁ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαινεν.**

ἀμφιλάων Ἡσ. « περικυκλούντων ».

ἀμφιλέγω φιλονικῶ, ἀμφισβητῶ : Ξεν.Ἀν.1,5,11 **ἀμφιλεξάντων δέ τι ἐνταῦθα τῶν τε τοῦ Μένωνος στρατιωτῶν καὶ τῶν τοῦ Κλεάρχου,** Ἐπιγρ. **αἴ κ' ἀμφιλλέγωντι τοὶ ταγοί·** ‖ Ἐπιγρ. τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀμφιλεγόμενα,** περὶ ὧν ἀμφιλογία ὑπάρχει, τὰ ἀμφισβητούμενα· 2) ἀμφιβάλλω : Ξεν.Ἀπομν. **βροντὰς ἀμφιλέξει τις ἢ μὴ φωνεῖν ἢ μὴ οἰωνιστήριαν εἶναι.**

ἀμφιλειπής-ές βλ. ἀμφιλιπής.

ἀμφιλείπω μτγν. ὁλοσχερῶς ἐγκαταλείπω.

ἀμφίλεκτος-ον ὁ περὶ οὗ ἀμφιλέγει τις, ὁ ἀμφισβητούμενος, διαφιλονικούμενος : Αἰσχ.Ἀγ.881 **ἀμφίλεκτα πήματα ἐμοὶ προφωνῶν·** 2) ἐνεργ. ὁ ἀμφιλέγων, ὁ φιλονικῶν : Εὐρ.Φοίν.500 **οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις.**

ἀμφίλεπτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πρωτοζῴων ἐγχυματογενῶν τῆς τάξεως τῶν **ὁλατρίχων·** ἔχει τὸ σῶμα πανταχόθεν κεκαλυμμένον ὑπὸ πυκνῶν τριχοειδῶν βλεφαρίδων (Amphileptus).

ἀμφιλινίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ὁμοιογένεια σκωλήκων τῆς τάξεως τῶν **κεσταειδῶν·** παρασιτοῦσιν ἐπὶ τῶν ἰχθύων (Amphilinidae).

ἀμφίλινος-ον ὁ διὰ λινοῦ δεσμοῦ δεδεμένος.

ἀμφιλιπής-οῦς-ές γραμμ. ἐπὶ μέτρου - ὁ ἀμφοτέρωθεν ἐλλιπής.

ἀμφιλίτην Ἡσ. « τὸν λιτανευτήν ».

ἀμφιλιχή Ἡσ. « περιμάχητον ».

ἀμφιλιχμάζω μτγν. περιλείχω.

ἀμφιλογία (ἡ) κ. νεώτ. ἀμφισβήτησις, ἀντιλογία : Ἡσιόδ.Θ.229 **ψευδέας τε λόγους ἀμφιλογίας τε,** Διον.Ἁλ.8,91 **ἀμφιλογία . . περὶ τοῦ δόγματος.**

ἀμφιλογίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. συνών. τοῦ μοσχοβίτου βλ. λ. (Amphilogit).

ἀμφίλογος-ον κ. νεώτ. ὁ περὶ οὗ ἀμφιλέγει τις, ἀμφισβητούμενος, ἀμφίβολος : Ξεν.ΚΠ θ,7,4 **βασιλεία ἀμφίλογος γενομένη,** Διον.Ἁλ.3,32 **ἀμφίλογον κίνημα·** ‖ τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀμφίλογα** ὡς οὐσ. αἱ ἔριδες, τὰ ὑπὸ ἀμφισβήτησιν : Θουκ. 4,118,8 **τὰ ἀμφίλογα δίκῃ διαλύοντας ἄνευ πολέμου·** 2) ἐνεργ. ὁ ἀμφισβήτησιν προκαλῶν, ἐριστικός : Σοφ.Ἀντ.111 **ἀρθεὶς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων,** Σχολ. « ἀμφιβολίας ποιούντων ».

ἀμφιλόγχη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. εἶδος πρωταζῴων ἐχόντων σῶμα ᾠοειδές, ἐρυθροκαστανόχρουν.

ἀμφιλόγχια (τὰ) νεώτ. ζῳολ. κατηγορία ἀκτινοζῴων διακρινομένων ἐκ τοῦ σκελετοῦ των, ὅστις ἀποτελεῖται ἐξ εἴκοσιν ἀκτίνων πυριτικῆς συστάσεως (Amphilonchia).

ἀμφιλογῶ-έω μτγν. ἀντιλέγω, ἀμφισβητῶ· Ἡσ. « **ἀμφιλογῆσαι ἀντειπεῖν** »· ‖ μέσ. **-οῦμαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἀμφισβητῶ, φιλονικῶ : Πλούτ.Λυσ.22 **Ἀργείοις ἀμφιλογουμένοις περὶ γῆς ὅρων.**

ἀμφίλοξος-ον μτγν. ὁ ὁλοσχερῶς λοξός, ὁ λίαν σκοτεινός, ἀσαφής, ἐπὶ χρησμῶν : Λουκ.Φιλόπ.5 **ἀμφίλοξα μαντεύεσθαι.**

ἀμφιλόφιον (τὸ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **βιγνονιοειδῶν,** ἰθαγενὲς τῆς Ἀμερικῆς.

ἀμφίλοφος-ον ὁ περιβάλλων τὸν αὐχένα, περιτράχηλος : Σοφ.Ἀντ.351 **ἀμφίλοφον ζυγόν·** σχόλ. « ἀμφιτράχηλον ».

ἀμφιλοχία (ἡ) νεώτ. βοτ. γένος δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **βοχυσιδῶν** ἰθαγενὲς τῆς Βραζιλίας (Amphilochia)· 2) παλαιοφ. φυτικὸν γένος ἀπολελιθωμένον, οὗ φύλλα εὑρέθησαν εἰς τὴν μειόκαινον τῆς Ἀμερικῆς.

ἀμφιλύκη τὸ λυκαυγές, τὰ χαράματα, παρ' Ὁμ. μετὰ τοῦ **νύξ** : Ἰλ.Η 433 **ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠώς, ἔτι δὲ ἀμφιλύκη νύξ** (ἡ νὺξ κατὰ τὸ τελευταῖον πρὸς τὴν ἡμέραν τμῆμά της), Πολύδ.170 « ὑπὸ τὸ λυκαυγές, ὅπερ Ὅμηρος **ἀμφιλύκην νύκτα** καλεῖ »· ‖ κ. ἄνευ τοῦ **νύξ** : Ἄρατ.747 **ἀστέρες ἀμφιλύκης·** ἀντίθ. **οἱ πρώτης νυκτός·** 2) τὸ λυκόφως : ΑΠ 7,553 **τρισσὴ δ' ἀμφιλύκη δρόμον ἤνυσεν·** Ἡσ. « ὃ ἡμεῖς **λυκόφως** λέγομεν ».

ἀμφίλωμα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος λειχήνων, ἐχόντων ἀποθήκια μετὰ διπλοῦ γείσου.

ἀμφιμακροανάπαιστος μσν. ἐπὶ στίχων - ὁ ἀμφίμακρος καὶ ἀνάπαιστος βλ.λ.

ἀμφίμακρος-ον κ. νεώτ. ὁ ἑκατέρωθεν μακρός· 2) ἐν τῇ ἀρχ. μετρ. πούς κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα μακρός (οἷον **Οἰδίπους**)· ἀντίθ. **ἀμφίβραχυς.**

ἀμφίμαλλος-ον ἐπὶ τῶν ταπήτων, ὁ ἀμφοτέρωθεν, κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἐπιφανείας μαλλωτός, ἄ. **ἀμφιτάπης,** ἀντίθ. **ἑτερόμαλλος·** ‖ κ. ἐπὶ ὑφασμάτων κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : **ἀμφίμαλλος χιτών** : Φερεκρ.1 D Πολύδ.7,57· 2) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων τῆς οἰκογενείας τῶν **σκαραβοειδῶν·** μικρὸν ἐρυθρωπὸν ἔντομον.

ἀμφιμανής-οῦς-ές μτγν. ἐμμανής, φρενοβλαβής.

ἀμφιμάντορα Ἡσ. « δύσμορφον κακοθάνατον ».

ἀμφιμάομαι ἢ ἀμφιμαίομαι μόνον ἐν τῇ προστ. **ἀμφιμάσασθε** σπογγίζω, πλύνω πέριξ : Ὀδ.Υ 152 σπόγγοισι **τραπέζας πάσας ἀμφιμάσασθε.**

ἀμφιμάρπτω μτγν. μόνον ἐν τῷ παρακ. ἀμφιμέμαρπα πανταχόθεν ἁρπάζω, λαμβάνω, πιάνω ἀπ' ὁλόγυρα : Ἀπολλ.Ρ 3,147 **ἀμφοτέρῃσι χιτῶνος ἔνθα καὶ ἔνθα ἔχευ ἀμφιμεμαρπώς.**

ἀμφίμαστα Ἡσ. « φαιστά, ἄλφιτα μέλιτι δεδεμένα, Λάκωνες ».

ἀμφιμασχάλια (τὰ) νεώτ. ἐπάργυροι ἢ ἐπί-

χρυσοι ἢ καὶ ἁπλῶς βαμβακεραὶ σειρίδες, τὰς ὁποίας ἀναρτῶσιν ἀπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ὤμων οἱ στρατιωτικοὶ ὡς διακριτικὰ εἰδικῆς ὑπηρεσίας.

ἀμφιμάσχαλος-ον ἐπὶ τοῦ χιτῶνος, ὁ ἔχων δύο χειρίδας, ὁ ἀμφοτέρωθεν χειριδωτός· Ἡσ. « χιτὼν χειριδωτὸς ἐλευθέρων ... δύο χειρίδας ἔχων, ἃς μασχάλας ἔτι καὶ νῦν λέγουσιν » : Ἀριστφ. Ἱππ.882 **οὐπώποτ' ἀμφιμασχάλου τὸν Δῆμον ἠξίωσας, χειμῶνος ὄντος.**

ἀμφιμάχητος-ον ΑΠ περιμάχητος.

ἀμφιμάχομαι μάχομαι περί τι : Ἰλ.Ζ 461 **ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο**· 2) μάχομαι διά τι, πρὸς ἀπόκτησιν ἢ ὑπεράσπισίν τινος : Ἰλ.Ο 330 **τείχεος ἀμφεμάχοντο θοάων ἔκτοθι νηῶν** (πρὸς ἅλωσιν τοῦ τείχους) : αὐτ.Σ 20 **κεῖται Πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται γυμνοῦ** (πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ νεκροῦ).

ἀμφιμέλας-αινα-αν παρ' Ὁμ. ἐν τῇ ἐκφορᾷ **ἀμφιμέλαιναι φρένες** αἱ ὁλόγυρα μέλαιναι, σκοτειναί, ἐσκοτισμέναι : Ἰλ.Α 103 **μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι πίμπλαντ'**· ‖ γεν. μέλας, μαῦρος : ΑΠ 7,738 **κόνιν δέ σου ἀμφιμέλαιναν.**

ἀμφιμέλει μεγάλη φροντὶς ὑπάρχει : Κόιντ.Σμ. 5,190 **ἀλλά σοι ἀμφιμέλησε θράσος.**

ἀμφιμερὴς δίκη (ἡ) νεώτ. νομ. ἡ δίκη, καθ' ἣν ἑκάτερος τῶν διαδίκων εἶναι συγχρόνως ἐνάγων ἅμα καὶ ἐναγόμενος.

ἀμφιμερίζομαι μερίζομαι, χωρίζομαι ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις : ΑΠ 9,662 **χῶρος τοίχοις ἀμφιμεριζόμενος.**

ἀμφιμέρυξ-υκος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ὁπληφόρων θηλαστικῶν ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ξιφοδοντιδῶν** ζῆσαν κατὰ τὴν ἠώκαινον καὶ ὀλιγόκαινον περίοδον ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ (Amphimeryx Pomel).

ἀμφιμήκης κ. μαν. ἐπὶ ἀριθμῶν ἀ. **ἀμφίμακρος**, ὁ μὴ περιττός, ὁ ἄρτιος : Ἰάμβλ. ἐν Νικόμ.12,21· 2) γεν. ἐπὶ ὄγκου, σχήματος κλ. - ὁ κατὰ τὰ ἄκρα ἰσόμετρος κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ **ἑτερομήκης** : Ἰω.Καμεν.Θεσσ.372 Α **νήσους ἀμφιμήκεις.**

ἀμφίμηλον (τὸ) μτγν. μήλη ἔχουσα ἑκατέρωθεν σφαιρίδια, εἶδος χειρουργικοῦ ἐργαλείου.

ἀμφιμήτριος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ περὶ τὴν μήτραν : Γαλ.19,78 « **ἀμφιμήτριον** σημεῖον· τὸ δηλωτικὸν τῶν περὶ τὰς μήτρας διαθέσεων »· 2) τὸ οὐδ. ἐν τῷ ἑν. κ. τῷ πληθ. τὰ ἑκατέρωθεν τῆς τρόπιδος ξύλα τοῦ πλοίου· Πολυδ.1,87 « τὸ ἔδαφος τῆς νεώς, κύτος καὶ γάστρα καὶ **ἀμφιμήτριον** ὀνομάζεται »· Ἡσ. « **ἀμφιμήτρια**, τὰ μετὰ τὴν τρόπιν τῆς νεὼς ἐξ ἑκατέρου μέρους ἐπιτιθέμενα » (ξύλα)· 3) ὁ ἀμφιμήτωρ βλ.λ., ὁ ἐξ ἄλλης μητρὸς ἀδελφός : Λυκόφρ.19 **ἀμφιμήτριος κάσις.**

ἀμφιμήτωρ (ὁ,ἡ) ὁ ἐξ ἄλλης μητρὸς ἀδελφός, ὁ μὴ ὁμομήτριος· ΑΒ « ὁ ἐξ ἑτέρας μητρὸς ἀδελφός » : Εὐρ.Ἀνδρ.466 **ἀμφιμάτορας κόρους.**

ἀμφεμιγής-οῦς-ές ὁ μετὰ πολλῶν ἢ ὁ πλήρως μεμιγμένος, ἀνακατωμένος· Ἡσ. « **ἀμφιμιγές**· ἢ πολυμιγὲς ἢ πολυσύγκρατον ».

ἀμφιμίγνυμι κ. **μείγνυμι** πλήρως ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω.

ἀμφίμικτος-ον μτγν. μεμιγμένος, ἀνάμικτος.

ἀμφίμιξις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἕνωσις δύο γενετησίων κυττάρων πρὸς παραγωγὴν νέου ἀπογόνου.

ἀμφίμιτος-ον μτγν. ὁ ἀμφοτέρωθεν μαλλωτός, ὁ ἀμφίμαλλος βλ.λ. : Πολυδ.7,57 **τὸν ἀμφίμιτον .. κλητέον.**

ἀμφιμονάς-άδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος πρωτοζώων τῆς ὁμοταξίας τῶν **μαστιγοφόρων**· ἔχει σῶμα ᾠοειδὲς ἢ σφαιρικόν, γυμνὸν καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ μερισμοῦ (Amphimonas).

ἀμφίμορφα (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. ὁμοιογένεια χηνομόρφων πτηνῶν τῆς κρητιδικῆς περιόδου τῆς Ἀμερικῆς καὶ Σουηδίας προσεγγίζουσα τοὺς ἐρωδιούς (Amphimorphae Haxley).

ἀμφιμυκάομαι κυρ. ἐπὶ βοῶν μυκῶμαι· 2) μτφ. ἀποδίδω ἦχον, κρότον, περιηχῶ, ἀντηχῶ : μόνον ἐν Ὀδ.Κ 227 **δάπεδον δὲ ἅπαν ἀμφιμέμυκεν.**

ἀμφίμωλος-ον ἀμφισβητούμενος : Ἐπιγρ.Γόρτ. 10,27 **μὴ ὠνῆσθαι κατακείμενον μηδ' ἀμφίμωλον.**

ἀμφιμωλῶ-έω ἀμφισβητῶ : Ἐπιγρ.Γόρτ.1,2 **ὅς κ' ἐλευθέρῳ μέλλῃ ἀμφιμωλέν.**

ἀμφινάσουα (ἡ) νεώτ. παλαιοζ. γένος σαρκοφάγων θηλαστικῶν ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν προκυονιδῶν ζῆσαν κατὰ τὴν πλειόκαινον περίοδον τῆς Ἀργεντινῆς (Amphinasua Moreno).

ἀμφινάω περιρρέω : Ἐμπεδ.84 **ὕδατος ἀμφιναέντος**, σχόλ. « ὁ περινεῖ ».

ἀμφινεικής-οῦς-ές περιμάχητος, περιζήτητος : Αἰσχ.Ἀγ.686 **τὰν δορίγαμβρον ἀμφινεικῆ θ' Ἑλέναν.**

ἀμφινείκητος-ον κ. ἀμφινεικής βλ.λ. : Σοφ.Τρ. 527 **τὸ δ' ἀμφινείκητον ὄμμα νύμφας ἐν' εἶδε.**

ἀμφινέμομαι περιοικῶ, κατοικῶ ὁλόγυρα ἐπὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων : Ἰλ.Β 521 **οἵ τ' Ἀνεμώρειαν καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο**, αὐτ.Σ 186 **ἀθανάτων, οἳ Ὄλυμπον .. ἀμφινέμονται**· ‖ μτφ. περιστοιχῶ, περιβάλλω : Πινδ.Π 5,14 **ὄλβος σε ἀμφινέμεται** (σχόλ. « περιέχει »)· ‖ μαν. ἐπὶ τοῦ πυρός, ἐξαπλοῦμαι, ἐπεκτείνομαι ὁλόγυρα.

ἀμφίνευρα (τὰ) νεώτ. ζωολ. τὰ ἀτελέστερα τῶν μαλακίων, ἔχοντα σῶμα ᾠοειδὲς μὲ κεφαλὴν οὐχὶ εὐδιάκριτον (Amphineura).

ἀμφινεύω ΑΠ νεύω ἔνθεν κἀκεῖθεν, κλίνω τὴν κεφαλὴν πρὸς τοῦτο καὶ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

ἀμφινόδοντα (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. γένος βραχιοπόδων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κονιγκινιδῶν** ζῆσαν εἰς τὸ ἀλπινικὸν τριάσιον σύστημα.

ἀμφινόμη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος σκωλήκων, βιούντων εἰς τὰς τροπικὰς χώρας ἢ τὰς παρ' αὐτὰς θαλάσσας (Amphinome).

ἀμφινομίδαι (ἡ) νεώτ. ὁμοιογένεια σκωλήκων πολυχαιτῶν, οἵτινες ἔχουσι σῶμα ἐπίμηκες καὶ διαβιοῦσιν εἰς τὰς θαλάσσας τῶν θερμῶν χωρῶν.

ἀμφίνοος-ον πολύτροπος, ἀγχίνους, πολυμήχανος : Τίμων 46 **Δημ ὄκριτον ἀμφίνοον λεσχῆνα.**

ἀμφινοῶ-έω ἀπορῶ, ἀμφιβάλλω : Σοφ.Ἀντ.376 **ἐς δαιμόνιον τέρας ἀμφινοῶ.**

ἀμφινωμάω περιβάλλω : Αἰσχ.Ἀπ.304 **στικτὴ πτέρυξ ἔποπα ἀμφ-**· 2) διαιρῶ, χωρίζω εἰς δύο : Ὑμν.Δημ.373 **ῥοιῆς κόκκον ἀμφὶ ἑ νωμήσας.**

ἀμφινωτίζοντα Ἡσ. « προσπελάζοντα, προσφερόμενον ».

ἀμφινωτίς-ίδος (ἡ) ΕΜ εἶδος χιτῶνος.

ἀμφίνωτοι χιτῶνες Ἡσ. (ἀμφ.) ἀμφινώτιδες βλ.λ.

ἀμφιξέω περιξέω, λειαίνω ὁλόγυρα : Ὀδ.Ψ 196 **κορμὸν ἀμφέξεσα χαλκῷ.**

ἀμφίξοος-ον κ. συνηρ. **ἀμφίξους** ὁ ἀμφοτέρωθεν ξέων, ἀμφίτομος : ΑΠ 6,205 **ἀμφίξουν σκέπαρνον.**

ἄμφιον (τὸ) κ. **ἀμφίον** ἀμφίεσμα, ἔνδυμα : Σοφ. ἀπ.387 **καὶ ἄμφια καὶ οἰκήσεις**· 2) ἐν τῷ πληθ. **ἄμφια** (τὰ) ἐκκλ. τὰ καλύμματα τῆς ἁγίας τραπέζης· ‖ κ. γεν. τεμάχια ὑφασμάτων, συνήθως διακέντητα, δι' ὧν καλύπτονται ἱερὰ σκεύη (δισκοπότηρον κτλ.) ἢ διακοσμοῦνται μέρη ἢ ἀντικείμενα τοῦ ναοῦ (ἐπιτάφιος, βωμόθυρα κτλ.)· ‖ **εἰδ.** τὰ ἐξαρτήματα τῆς ἐπισήμου στολῆς, ἣν φέρουσιν οἱ κληρικοὶ κατὰ τὴν τέλεσιν ἱεροτελεστιῶν.

ἀμφίον (τὸ) τὸ ἔνδυμα : Σοφ.ἀπ.370.

ἀμφιόνι (τὸ) δημ. ποικιλία τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου μὲ μαύρας σταφυλάς, καλλιεργουμένη κυρίως εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τέως δήμου Μεσοχωριτῶν.

ἀμφιοξίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζ. τάξις σπονδυλοζώων, ἥτις ἄλλοτε ὑπήγετο εἰς τοὺς ἰχθῦς.

ἀμφίοξος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἰχθὺς τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κυκλοστόμων,** φέρων σκληρότατον ραχιαῖον καὶ ἑδραῖον **πτερύγιον** καὶ νωτοχορδὴν ἐν εἴδει σπονδυλικῆς στήλης (Amphioxus).

ἀμφιόπη (ἡ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐχίνων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **γλυπεαστριδῶν,** ὅπερ ἐξακολουθεῖ ἔτι καὶ **νῦν νὰ** ζῇ ἀπὸ τῆς ὀλιγοκαίνου περιόδου ἐντὸς **τῶν θαλασσῶν** (**Amphiope Ag**).

ἀμφιορκία (ἡ) μτγν. ὁ ὅρκος τῶν διαδίκων ἅμα καὶ τῶν δικαστῶν: Γρηγ.Κορ.7,112) **ὁ ἐγκαλοῦντος ὅρκος διωμοσία . . ὁ** ἀπαλογουμένου **ἀντωμοσία, εἰ καὶ ὁ δικαστὴς ἐπώμνυτο** (τὸν δικαστικὸν ὅρκον), **ἀμφιορκία τὸ σύμπαν·** || εἰδ. ὁ ὅρκος μόνον τῶν διαδίκων· Ἡσ. « **ἀμφωμοσία·** ὅταν τῶν δικαζομένων ὁ μὲν προομόσῃ, ὁ δὲ ἐπομόσῃ, λέγεται δὲ καὶ **ἀμφορκία** ».

ἀμφιούμη (ἡ) νεώτ. ζωολ. βατράχιον διακρινόμενον ἐκ τοῦ μακροτάτου σώματός του κυλινδρικοῦ ὅπως τοῦ ἐγχέλυος (**Amphiume**).

ἀμφιουρίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια ἐχινοδέρμων τῆς τάξεως τῶν **ὀφιούρων·** ἔχουσι βραχίονας μακρούς, μὴ διακλαδουμένους (**amphiuridae**).

ἀμφίουρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐχινοδέρμων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀμφιουριδῶν·** ζῷον ἑρμαφρόδιτον, ζωοτόκον (**Amphioura**).

ἀμφιπαγής-οῦς-ές μτγν. ὁ πάντοθεν πεπηγώς, στερεωμένος : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.10,11 **λίθος ἀμφιπαγὴς ἐρείδετο χάσματι τύμβου.**

ἀμφιπαίζω μσν. παίζω πέριξ.

ἀμφιπαίω Ἐπιγρ. καρφώνω, διαπερῶ : **περὶ σκόλοπάς τινας τοὺς ὀπτίλλους ἀμφέπαισε.**

ἀμφιπαλής (ἡ) μσν. ἡ ἐξ ἴσης ἀμφατέρωθεν πάλης : Ν.Χων.637,14 **ἀμφιπαλὴς εἰρήνη,** αὐτ.308, 13 **ἀμφ- μάχη.**

ἀμφίπαλτος-ον ὁ πανταχόθεν πολλόμενος, ὁ ἀντηχῶν : ΑΠ 15,27,10 **ἀμφίπαλτος αὐδά.**

ἀμφιπαλύνω μτγν. περιρραίνω : Ἀπολλ.Ρ 9,1247 **φάρμακα μυδήσας σάκος ἀμφεπάλυνεν.**

ἀμφιπαρασχεδόν ἐπίρρ. μσν. περίπου ἐγγύτατα : Πρόκλ. εἰς Πλάτ.Παρμ.622.

ἀμφιπαρίσταμαι Πάπ. παρίσταμαι πέριξ : **στόλος ἀμφιπαρίστατο.**

ἀμφίπαστον Ἡσ. « ἀλφίτοις ἀναδευμένοις ἐλαίῳ ».

ἀμφιπατάσσω ΑΠ πατάσσω, κτυπῶ πανταχόθεν.

ἀμφιπάτορες (οἱ,αἱ) Σουΐδ. « ἐπὶ ἀδελφῶν, οἱ μὴ ὁμοπάτριοι, διαφόρων πατέρων ὁμομήτριοι ἀδελφοί »· ἀντίθ. **ἀμφιμήτορες.**

ἀμφιπάτριος-ον ἀδελφὸς ἐξ ἄλλου πατρὸς πρβλ. **ἀμφιμήτριος.**

ἀμφίπεδος-ον ὁ περικυκλούμενος ὑπὸ πεδιάδος : Πίνδ.Π 9,55 **λαὸν ἀγείρας ὄχθον ἐς ἀμφίπεδον·** (σχόλ. « Κυρήνην, διὰ τὸ περὶ αὐτὴν πεδιάδα εἶναι ».

ἀμφεπεδῶ-άω μτγν. πανταχόθεν δεσμεύω.

ἀμφιπελαργός (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν **ἐρωδιῶν,** τοῦ ὁποίου ἀπολελιθωμένα λείψανα ἀνευρέθησαν εἰς στρώματα τῆς κάτω πλειοκαίνου περιόδου (Amphipelargus).

ἀμφιπελέ(κ)η Ἡσ. « πελέκιον δίστομον Κυρηναῖοι ».

ἀμφιπέλομαι φέρομαι περί τινα, περιηχῶ : Ὀδ. Α 352 **ἀειδήν, ἥ τις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.**

ἀμφιπέλτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος μαλακοστράκων ἀρθροπόδων τῆς τάξεως τῶν **ἰσοπόδων,** ζῆσαν κατὰ τὸ δεβόνιον σύστημα.

ἀμφιπένομαι μόνον ἐνεστ. κ. παρατ. ἀσχολοῦμαι περί τι : Ἰλ.Π 28 **τοὺς ἰητροὶ ἀμφιπένονται ἕλκεα ἀκειόμενοι** (τούτους περιεποιοῦντο)· || ἐν κακῇ σημ. : αὐτ.Ψ 184 **τὸν δὲ οὐ κύνες ἀμφεπένοντο,** (ἐναντίον τούτου δὲν ἐπέπιπτον οἱ κύνες), Ἀπολλ.Ρ 2,27 **λέων . . ὅν τ' ἐν ὄρεσσιν ἀνέρες ἀμφιπένονται.**

ἀμφιπεντάς-άδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. διάτομα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **βιδουλφιδῶν** (Amphipentas).

ἀμφιπέπλεια (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων τῆς τάξεως τῶν **πνευμονωδῶν,** ζῶν εἰς γλυκέα ὕδατα ἐν Εὐρώπῃ καὶ Φιλιππίναις (**Amphipeplea**).

ἀμφιπεραθήριον (τό) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος μαρσιποφόρων θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **διδελφυϊδῶν·** ὅ. **διδελφύς** βλ.λ.

ἀμφιπεριαιωροῦμαι-έομαι μσν. αἰωροῦμαι, κρέμαμαι περί τι.

ἀμφιπεριέπομαι μσν. μεταχειρίζομαί τινα.

ἀμφιπερίπταμαι μσν. πετῶ ὁλόγυρα.

ἀμφιπερίσταμαι μτγν. ἵσταμαι πέριξ : Κόιντ. Σμ.3,201 **ἀμφιπεριστήσονται ἀνὰ πτόλιν.**

ἀμφιπερικινῶ-έω μτγν. κινῶ ὁλόγυρα.

ἀμφιπερικραδῶ-άω μτγν. κραδαίνω.

ἀμφιπερικρουνίζω μσν. ἀναβλύζω ὁλόγυρα, πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις.

ἀμφιπέριξ πέριξ, ὁλόγυρα : Ἱππ.Γυν.2,175 **πᾶς ὁ ἀμφιπέριξ χῶρος.**

ἀμφιπεριπλάζω κάμνω τι νὰ περιφέρεται : Παῦλ. Σιλ.Ἀμβλ.268 **πέτρη ὀφιώδεα σύρματα ἀμφιπεριπλάζουσα.**

ἀμφεπεριπλάσσομαι διαπλάσσομαι, σχηματίζομαι πέριξ : Ὀρφ.Λ 80 **σφὶν νεφέλη πραπίδεσσι . . ἀμφιπεριπλασθεῖσα . .**

ἀμφιπεριπλέγδην ἐπίρρ. μτγν. περιπεπλεγμένως πανταχόθεν, πλεχτὰ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη : Νόνν. Δ 36,360 **ἀμφιπεριπλέγδην πεπεδημένος.**

ἀμφιπεριπλέκομαι περιπλέκομαι πανταχόθεν : Ὀρφ.Λ. 80 **σφὶν νεφέλη παπίδεσσιν ἀμφιπεριπλεκεῖσα** (διόρθ. **ἀμφιπεριπλασθεῖσα** βλ.λ.).

ἀμφιπεριπτώσσω ζαρώνω ἀπὸ τὸν φόβον μου, τρέμω, φοβοῦμαι λίαν : Κόιντ.Σμ.12,427 **ἐνεστείνοντο ἀγυιοῖς ἀμφιπεριπτώσσοντες.**

ἀμφιπερισκαίρω μτγν. σκιρτῶ, πηδῶ ὁλόγυρα.

ἀμφιπεριστείνομαι μτγν. πιέζομαι, συνωθοῦμαι πανταχόθεν.

ἀμφιπεριστέφω περιβάλλω οἱονεὶ διὰ στεφάνου, ὁλόγυρα : Ὀδ.Θ 175 **ἀλλ' οὔ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν,** Παῦλ.Σιλ.Ἀμβ.105 **κίονας ἥμισυ κύκλου ἀμφιπεριστέφαντες.**

ἀμφιπεριστρωφῶ-άω ἀδιαλείπτως στρέφω πρὸς ὅλα τὰ μέρη, περιελαύνω : Ἰλ.Θ 348 **Ἕκτωρ δὲ ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους·** || μεσ. -ῶμαι περιφέρομαι : Κόιντ.Σμ.13,11 **ἀμφιπεριστροφᾶσθαι ἀνὰ πτόλιν.**

ἀμφιπερισφίγγω μτγν. σφίγγω ὁλόγυρα.

ἀμφιπεριτρομῶ-έω τρέμω, φοβοῦμαι ἰσχυρῶς : Ὀππ.Ἁλ.4,193 **ἀΐσσει ἀμφιπεριτρομέων.**

ἀμφιπεριτρύζω ἐπὶ πτηνῶν, τιτίζω πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις : Γρηγ.Ναζ. **ὄρνις ἀμφιπεριτρύζει.**

ἀμφιπεριφθινύθω φθίνω ἐντελῶς : Ὑμν.Ἀφρ.271 **φλοιὸς ἀμφιπεριφθινύθει.**

ἀμφιπεριφρίσσω φρικιῶ, φρίττω σφόδρα : Ὀππ.Ἁλ.4,54 (**σχοῖνοι**) **πολυῶνι ἀμφιπεριφρίσσουσι καὶ οὐτάζουσιν ὀπωπάς.**

ἀμφιπετάννυμι πετάννυμι, ἁπλώνω ὁλόγυρα : Ὀρφ.Λ.643 **ἀμφιπετάσσας νῶτον ἑόν.**

ἀμπιπέτομαι μτγν. περιπέτομαι, πετῶ πέριξ : Ὀππ. Ἁλ.2,448 **ἀνιηραὶ στίχες** (**μυῖαι**) **ἀμφιπέτονται.**

ἀμφιπήγνυμαι μτγν. πήγνυμαι, καθίσταμαι στερεὸς ὁλόγυρα : Ὀππ.Ἁλ.1,297 **ὄφρα περὶ μελέεσσι νέον σκέπας ἀμφιπαγείη.**

ἀμφιπήρους Ἡσ. « τυφλούς· ἢ μηδὲν λέγοντας ».

ἀμφιπιάζω δωρ. ἀντὶ **ἀμφιπιέζω** περιβάλλων πιέζω, συνθλίβω ἰσχυρῶς, περιπτύσσομαι : Θεόκρ. Ἐπιγρ.6,4 **τραχὺς γὰρ χαλαῖς ἀμφεπίαξε λύκας.**

ἀμφιπίπνω **ἀμφιπίπτω** βλ. λ. : Εὐρ.Ἰκ.279 **ἀντομαι ἀμφιπίπνουσα τὸ σὸν γόνυ.**

ἀμφιπίπτω πίπτων περιβάλλω, ἐναγκαλίζομαί τινα: Ὀδ.Θ 523 **ὡς γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα·** ‖ Σοφ.Τραχ.938 **ἀμφιπίπτων στόμασιν** (καταφιλῶν)· ‖ μτφ.: Πίνδ.Ο 10,98 **ἔθνος Λοκρῶν ἀμφέπεσον** (περιεπτύχθην διὰ τῆς ᾠδῆς μου).

ἀμφίπλαγα (τό) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος ἀκανθοπτερύγων ἰχθύων τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἀφροδοδεριδῶν ζῆσαν κατὰ τὴν ἠώκαινον περίοδον τῆς Ἀμερικῆς (Amphiplaga).

ἀμφιπλάσσω περιπλάσσω, περιβάλλω δι' ἐμπλάστρου περιαλείφω: Ἱππ. περὶ Ἀφόρων 221 **τρῖψαι κάστορος ὄρχιν καὶ μήλῃ ἀμφιπλάσας.**

ἀμφιπλεκής-οῦς-ές περιπεπλεγμένος: Ὀρφ. Ἀργ.607 **ἐλάτῃ ἀμφιπλεκὲς ἔρνος ἀμπέλου.**

ἀμφίπλεκτος-ον ὁ ἀμφιπλεκής βλ. λ.: Σοφ.Τρ. 520 **ἀμφίπλεκτοι κλίμακες·** σχόλ. «εἶδος πλάσματος», (εἶδος πάλης, καθ' ἣν οἱ παλαίοντες ἀμοιβαίως περιεπλέκοντο).

ἀμφιπλέκω περιτυλίσσω, πλέκω περί τι: Εὐρ.άπ. 369 **κείσθω δόρυ μοι μίτον ἀμφιπλέκειν ἀράχναις,** Ἀνακρεάντ. **ἀμφιπλέκειν στεφανίσκους κροτάφοισι,** ΑΠ 5,281 **ἀμφιπλέκειν θύρας στέμμασιν·** ‖ μτφ.ἐπὶ μουσικοῦ: Τελέστ.2 **πνεύματος αὔραν ἀμφιπλέκειν καλάμοις.**

ἀμφίπλευρα (τά) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος θαλλοφύτων φυκῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀμφιπλευρωδῶν** ζῆσαν ἐντὸς γλυκέων καὶ ἁλμυρῶν ὑδάτων τῆς τριτογενοῦς διαπλάσεως.

ἀμφίπλευρος μτγν. ἐπὶ θύρας - ἡ ἔχουσα ἑκατέρωθεν πλευράς, διπλῆ: Φιλ.Βυζ.81,30 **σεσιδηρωμένας καὶ ἀμφιπλεύρους τὰς θυρίδας ποιήσομεν.**

ἀμφιπλευρώδη (τά) νεώτ. παλαιοντ. ὁμοιογένεια θαλλοφύτων φυκῶν τῆς κατηγορίας τῶν **βακιλλαριωδῶν·** εὑρίσκονται ἐντὸς σχηματισμῶν γλυκέων καὶ ἁλμυρῶν ὑδάτων τῆς τριτογενοῦς περιόδου ἀπολελιθωμένα (Amphipleureae Schinp).

ἀμφιπλήκτος-ον ὁ ἑκατέρωθεν πλήττων: Σοφ. 687 **ἀμφιπλήκτων ῥοθίων,** σχόλ. «ἑκατέρωθεν πληττόντων»· 2) κ. παθ. ὁ ἑκατέρωθεν πληττόμενος· Ἡσ. «**ἀμφιπλήκτοις ἰσθμοῖς**· ἀμφιθαλάσσοις παρ' ὅσον ἑκατέρωθεν θαλασσεύεται».

ἀμφιπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) ὁ ἀμφοτέρωθεν πλήττων, ἀμφίστομος: Σοφ.Τρ.930 **ἀμφιπλῆγι φασγάνῳ πεπληγμένη·** 2) μτφ.: Σοφ.ΟΤ 417 **σ' ἀμφιπλὴξ μητρός τε καὶ τοῦ σοῦ πατρὸς ἐλᾷ ἀρά·** 3) ὁ ἀμφίπληκτος βλ.λ.2): Πολυδ.9,18 **ἀμφιπλὴξ ἰσθμός.**

ἀμφιπλίξ ἐπίρρ. περιβάδην, περιπλήγδην: Σοφ. Ἀπ.539 **δράκοντε θαιρὸν ἀμφιπλὶξ εἰληφότε.**

ἀμφιπλίσσω ἀνοίγω τὰ σκέλη, βαδίζω μὲ ἀνοικτά, δρασκελιστὰ βήματα: Πολυδ.2,172.

ἀμφίπλους-ουν ὁ ἀμφοτέρωθεν πλεόμενος, οἷον ἰσθμός, ἄλλως **ἀμφιθάλασσος, ἀμφοτερόπλους·** 2) ὁ πλέων διὰ δύο κινητηρίων μέσων, ἱστίων καὶ κωπῶν, ἱστίων καὶ ἀτμοῦ· ἀ. **ἀμφικίνητος.**

ἀμφίπνευμα (τό) ἰατρ. ἡ πανταχόθεν ἀναπνοὴ ἢ ἡ ἑκατέρωθεν, δι' ἐρυγμοῦ τουτέστι καὶ διὰ φύσσης ἀκουσία ἀποπνοή: Ἱππ.Ἐπιδ.4,32 **τρόμοι, σπασμοί, λύγγες, ἀμφίπνευμα, ἄφοδοι.**

ἀμφίπνευστα (τά) νεώτ. ζωολ. κατηγορία ζῴων ἅτινα ἀναπνέουσι συγχρόνως διὰ πνευμόνων καὶ βραγχίων (Amphipneusta).

ἀμφίποδα (τά) νεώτ. ζωολ. τάξις μαλακοστράκων ἑδραιοφθάλμων, ἅτινα εἶναι μικρότατα, χορτοφάγα ἢ σαρκοφάγα καὶ ζῶσιν εἰς τὰς βορείους κυρ. θαλάσσας καὶ εἰς γλυκέα ὕδατα· 2) παλαιοζωολ. τάξις μαλακοστράκων ἀρθροπόδων ἐμφανισθεῖσα κατὰ τὸν παλαιοζωικὸν αἰῶνα ἐντὸς γλυκέων καὶ ἁλμυρῶν ὑδάτων.

ἀμφιποδίμορφα (τά) νεώτ. ζωολ. προνύμφαι ἐντόμων τινῶν μὲ ἓξ πόδας, βραχὺ σῶμα καὶ τελείας μορφῆς πηδητικὰ ὄργανα.

ἀμφίποκος Ἡσ. «ἀμφίμαλλος» βλ. λ.

ἀμφιπολεία (ἡ) ἀμφιπολία βλ.λ.

ἀμφιπολεῖον (τό) Ἐπιγρ. ὁ θάλαμος ἢ ὁ τόπος ἐν ᾧ διέμενον οἱ ἀμφίπολοι βλ.λ. ἐν τῷ ναῷ.

ἀμφιπόλευτον πυροβόλον ἢ ἅρμα (τό) νεώτ. ναυτ. κατηγορία πυροβόλων τοῦ ἄλλοτε ναυτικοῦ, ἅτινα ἠδύναντο μετακινούμενα νὰ βάλλωσιν ἐκ διαφόρων θυρίδων τοῦ πλοίου.

ἀμφιπολεύω ἀσχολοῦμαι περί τι, περιποιοῦμαι, περιέπω: Ὀδ.Ω 257 **τεῦ δμὼς εἶς ἀνδρῶν; τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;·** 2) κ. ἀπολύτως - φροντίζω: Ὀδ.Υ 78 **ἔδοσαν στυγερῇσιν Ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν·** 3) μετὰ δοτ. ὑπηρετῶ ὡς ἱερεύς: Ἐπιγρ. ἀμφιπολεύειν Ἀρτέμιδι,-Διί.

ἀμφιπολία (ἡ) ἡ ἀμφιπολεία ἱερατικὸν ἀξίωμα: Διόδ.16,70 **ἀμφιπολία Διός.**

ἀμφίπολις-εως (ὁ,ἡ) ποιητ. **-πτολις** ὁ περιβάλλων τὴν πόλιν: Αἰσχ.Χο.75 **ἐμοὶ ἀνάγκαν ἀμφίπτολιν θεοὶ προσήνεγκαν·** 2) ὡς οὐσ. πόλις προσφυῶς κατά τε ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν κειμένη: Θουκ.4,102,4 **ἣν Ἀμφίπολιν Ἅγνων ὠνόμασεν, ὅτι .. περιφανῆ ἐς θάλασσάν τε καὶ τὴν ἤπειρον ᾤκισεν.**

ἀμφίπολος-ον (πέλομαι) ὁ παρά τινα ὤν, πέριξ τινὸς κινούμενος, ἀσχολούμενος ἢ ὅστις ἀπό τινος πέλει (ἐξαρτᾶται)· ‖ εἰς τὸ θηλ. ἡ ἀκόλουθος, ἡ θεραπαινίς: Ὀδ.Α 362 **ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·** ‖ συνήθως ὡς οὐσ. ἡ θαλαμηπόλος, ἡ ὑπηρέτρια: Ἰλ.Γ 143 **ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,** Ὀδ.Σ 198 **ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο·** 2) ὁ ἐν ἱερῷ τὰ τῆς εὐπρεπείας τούτου καὶ τὰ τῆς λατρείας θεοῦ ἢ θεῶν ἐπιμελούμενος, ὁ ὑπούργημα ἐν ναῷ ἔχων, ὁ ἱερεὺς ἢ ἡ ἱέρεια: Εὐρ. ΙΤ 1114 **τᾶς Ἐλλανοφόνου θεᾶς ἀμφίπολον κόραν** δηλ. τὴν ἱέρειαν· Ἐπιγρ. **ἀμφίπολος Διός** (ὁ ἱερεύς)· 3) ὁ περὶ ὃν πορεύονται, πολυσύχναστος: Πίνδ.Ὀλ.1,93 **ἀμφίπολος τύμβος** (ὁ πολὺ συχναζόμενος τάφος)· 4) ὁ πρός τι ἐποπτεύων ἢ μεσιτεύων: Κύπρις ἀμφίπολος.

ἀμφιπολῶ-έω ἀμφιπολεύω βλ.λ.: Πίνδ.Π 4,158 **ἤδη με γεραιὸν μέρος ἁλικίας ἀμφ-·** σχόλ. «περικυκλοῖ καὶ περιέχει»· 2) ἐπιστατῶ, προστατεύω, σῴζω: Θεόκρ.Ὀλ.12,2 **Ἱμέραν ἀμφιπόλει, Τύχα,** σχόλ. «περιπόλει, σῷζε», Θεόκρ.1,124 **τὺ γ' ἀμφιπολεῖς μέγα Μαίναλον·** 3) ὑπηρετῶ, εἰμὶ θεράπων τινός: Σοφ.ΟΚ 680 **θεαῖς ἀμφιπολῶν τιθήναις·** ‖ θεραπεύω ἐν τῇ νῦν σημ.: Πίνδ.Π 4,371 **τρῶμαν ἕλκεος ἀμφ-,** σχόλ. «θεραπεύει».

ἀμφιπονέομαι πονῶ περί τι, φροντίζω: Ἰλ.Ψ 681 **τὸν Τυδεΐδης ἀμφεπονεῖτο θαρσύνων ἔπεσι.**

ἀμφίπορα (τά) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος **στρωματοποριδῶν** κοιλεντεροζῴων ζῆσαν κατὰ τὸ δεβόνιον σύστημα (Amphipora Schulz).

ἀμφιπορίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια σκωλήκων τῆς τάξεως τῶν **πλατυελμίνθων** μὲ βραχὺ σῶμα καὶ πολυαρίθμους ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς (Amphiporidae).

ἀμφίπορος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος σκωλήκων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀμφιποριδῶν,** ζῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ τῷ Ἀτλαντικῷ (Amphiporus).

ἀμφιπορφύρεος-α-ον ὁ ἐντελῶς πορφυροῦς: Εὐρ.Ὀρ.1457 **ἀμφιπορφυρέων πέπλων.**

ἀμφιποτάομαι περιπέτομαι, περιίπταμαι: Ἰλ.Β 315 **μήτηρ ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη τέκνα.**

ἄμφιππος-ον ὁ ἠσκημένος εἰς τὸ μεταπηδᾶν ἀπὸ ἵππου εἰς ἕτερον καὶ οὕτως ἄνευ ἐφιππίου καὶ χαλινοῦ ἱππεύων· σχόλ. «οἱ ἐπὶ δυοῖν ἀστρώτοιν συνδεδεμένοιν ὀχούμενοι καὶ μεταπηδῶντες ἀπὸ ἄλλου εἰς ἄλλον, ὅταν ἡ χρεία καλῇ»: Ἀρριαν.Τακτ.2,3 **τοῦ ἱππικοῦ οἱ μὲν ἱππεῖς οἱ δὲ ἄμφιπποι·** ‖ εἰδ. **ἄμφιπποι** ὡς ἐπίθ. τῶν περὶ τὸν Ἴστρον **βαρβάρων**: Αἰλ.Τακτ.38,3 **οὓς καὶ**

ἀμφίππους **ἔλεγον ὡς εἰθισμένους μεταβαίνειν ἀπὸ ἄλλων εἰς ἄλλους ἵππους.**

ἀμφιπποτοξότης (ὁ) ἄμφιππος βλ. λ. ὡπλισμένος καὶ μὲ τάξα : Διόδ.19,29 **ἔστησε τοὺς ἐκ Μηδίας καὶ Ἀρμενίας ἀμφιπποτοξότας** (δ.γρ. ἀφιπ-).

ἀμφιπρίων-ονος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἰχθὺς τῆς οἰκογενείας τῶν **σιενιδῶν** βλ.λ.

ἀμφιπροθίβερρα (τὰ) **νεώτ.** παλαιοζωολ. γένος μαρσιποφόρων θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **δασυαυριδῶν** ζῆσαν κατὰ τὴν μειόκαινον περίαδον (**Amphiproviverra**).

ἀμφιπρόστυλος-αν κ. νεώτ. ἀρχιτεκτ. ὁ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στενῶν πλευρῶν πρόστυλος, ἤτοι ὁ ἔχων κίονας μετὰ στοᾶς καὶ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν καὶ κατὰ τὴν δυτικήν,συνήθ. ἐν χρ. ἐπὶ ναῶν.

ἀμφιπρόσωπος-ον ὁ ἀμφοτέρωθεν ἔχων πρόσωπα, διπλοπρόσωπος, διπρόσωπος : **ἀμφιπρόσωπος Ἑκάτη,** Πλούτ.Νουμ.19 **ἀμφιπρόσωπος Ἰανός·** || στρατ. ἐπὶ παρατάξεως, ὁ διμέτωπος : **ἀμφιπρόσωπος μάχη.**

ἀμφίπρυμνος-ον περὶ πλοίων, ὁ ἀμφοτέρωθεν πρύμνην ἔχων, ἤτοι ἀμφοτέρωθεν πηδαλιουχούμενος, ἅ. κ. ἀμφίπρωρος βλ. λ. : Σαφ.ἀπ.131 **ἀμφίπρυμνος νοῦς.**

ἀμφίπρωρος-ον πλοῖον τοῦ ὁποίου ἀμφότερα τὰ πέρατα εἶναι κατεσκευασμένα ὡς πρῷρα, ἵνα ἀμφοτέρωθεν πλέῃ, ἄλλως **ἀμφίπρυμνος** βλ. λ.

ἀμφίπτερα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἐπὶ ἐνύδρων ζώων, τὰ ἔχοντα ἑκατέρωθεν πτερύγια, ἰδίως αἱ **φάλαινοι** βλ. λ.

ἀμφίπτολις (ἡ) ποιητ. ἀντὶ **ἀμφίπολις** βλ.λ.

ἀμφιπτύσσομαι μτγν. περιπτύσσομαι, ἐναγκαλίζομαι, ἀγκαλιάζω βλ.λ.II.

ἀμφιπτυχή (ἡ) περίπτυξις, ἐναγκαλισμός, ἀγκάλιασμα : Εὐρ.Ἴων. 519 **δός σώματος ἀμφιπτυχάς.**

ἀμφιπυκάζω περισκέπω : Ἀπολλιν. 60,8 **πτερύγων σκέπας ἀμφιπυκάζοις.**

ἀμφίπυλος-ον δίπυλος : Εὐρ.Μ 135 **ἐπ'** ἀμφιπύ**λου ἔσω μελάθρου βοὰν ἔκλυον.**

ἀμφίπυρα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα λεπιδόπτερα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **νυκτερίων** τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀμφιπυριδῶν** (**Amphipyra**).

ἀμφιπυρίδαι (αἱ) νεώτ. ζωολ. ἔνταμα λεπιδόπτερα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἑτεροκέρων.**

ἀμφίπυρος-ον παθ. ὁ περικυκλωμένος ὑπὸ τοῦ πυρός, ὁ μεταξὺ **τοῦ πυρός ὤν** : Σοφ.Αἴ.1405 **τρίποδ' ἀμφίπυρον·** 2) ἐνέργ. ὁ ἀμφοτέρωθεν πῦρ κομίζων ἢ παρέχων : Σοφ.Τρ.213 **Ἄρτεμιν ἐλαφαβόλον ἀμφίπυρον,** Σχολ. « παρόσον ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δαδουχεῖ ».

ἀμφιπώγων-ονας ἀ στενόφυλλας νεώτ. βοτ. φυτὸν τῆς αἰκαγενείας τῶν **ἀγρωστιδῶν,** ποῶδες, ἰθαγενὲς τῆς Αὐστραλίας, προσφυὲς καὶ διὰ τὰ θερμότερα μέρη τῆς Ἑλλάδος εἰς χαλικώδεις καὶ ἀμμώδεις γαίας· παρέχει ἐξαίρετον χόρτον πρὸς νομήν.

ἀμφιριφές Ἡσ. « ἑκατέρωθεν ῥιπτόμεναν ».

ἀμφιρόν Ἡα. « ἀμφορέα ».

ἀμφιρρέζω καταθύω : Ἀπολλιν.26,15 **θείην ἀμφέρρεξα θύος κλισίην.**

ἀμφιρρέπεια (ἡ) νεώτ. κ. **ἀμφιρροπία** τό ἀμφιρρέπειν, τὸ νὰ εἶναί τις ἀμφιρρεπής βλ.λ.

ἀμφιρρεπής-ές μον. κ. **νεώτ.** ὁ **κατ'** ἀμφότερα τὰ **μέρη ῥέπων,** ὁτὲ **μὲν** πρὸς τοῦτο, ὁτὲ **δὲ** πρὸς ἐκεῖνο, ἀμφίρροπος· || κ. μτφ. ὁ ἀμφίγνωμος.

ἀμφιρρέπω νεώτ. ῥέπω ἔνθεν κἀκεῖθεν, εἶμαι ἀμφιρρεπής, ἀμφιταλαντεύομαι· || κ. μτφ. διστάζω νὰ ἀποφασίσω, διστάζω νὰ ἀποφανθῶ.

ἀμφιρρεπῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀμφιρρεπῆ βλ.λ.

ἀμφιρρήγνυμι διαρρηγνύω : Κόϊντ.Σμ.1,39 **αἰθέρος ἀμφιρραγέντος ὑπὸ νεφέων ἐριδούπων.**

ἀμφιρρηδής ἄλλως **περιρρηδής** βλ. λ.

ἀμφιρρόη (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτὸν κρυπτόγαμον τῆς κλάσεως τῶν **ῥοδοφυκῶν,** τῆς οἰκογενείας τῶν **κοραλλινιδῶν** (**Amphiroa**).

ἀμφίρροπος-αν μτγν. κ. νεῶτ. ὁ ἀμφοτέρωθεν ῥέπων, κλίνων, ἀμφίβολος, ἀμφιρρεπής : **ἀμφίρροπος ἀγών** (ὁ ἰσόπαλος), - **ἀμφίρραπος μάχη** (ἡ καθ' ἣν οὐδέτερος τῶν ἀντιπάλων ἐνίκησε).

ἀμφιρρόπως ἐπίρρ. νεώτ. ἀμφιρρεπῶς, κατὰ τρόπον ἀμφίρροπον βλ. λ.

ἀμφίρρυμος-ον νεώτ. ἀμφίζυγος βλ. λ.

ἀμφίρρυτος (-η)-ο(ν) ὁ περιρρεόμενος, ὁ πανταχόθεν κύκλῳ ὑπὸ ὑδάτων βρεχόμενος, ὁ ὑπὸ θαλάσσης ἢ ποταμοῦ περικυκλωμένος : Ὀδ.Α 50 **φίλων ἄπο νήσῳ ἀμφιρρύτῃ,** Σοφ.Αἴ.134 **τῆς ἀμφιρρύτου Σαλαμῖνος,** Ἡρ.4,163 κ. ἑ. **μὴ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ἀμφίρρυταν.**

ἀμφιρρώξ-ῶγος (ὁ,ἡ) : ΑΠ 6,109 **κλωβαὺς ἀμφιρρῶγας,** Σουΐδ « πανταχόθεν διερρωγότας ».

ἀμφιρρῶτις Ἡσ. « περιβόητος ».

ἀμφίς ἕτερος τύπος τῆς προθ. **ἀμφί,** ἐν ἐπιρρηματικῇ χρ. κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη : Ἰλ.Σ 502 **λαοὶ ἀμφατέροισιν ἐπήπυαν, ἀμφὶς** ἀρωγαί, Ἡσ. « κεχωρισμένως βοηθοῦντες, οἱ μὲν τῷδε, οἱ δὲ τῷδε »· 2) πέριξ : Ἰλ.Ω 488 **κεῖνον περιναιέται** ἀμφὶς **ἐόντες τείρουσι·** 3) χωριστά, κεχωρισμένως : Ὀδ.Α 54 **ἔχει δέ τε κίονας, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν·** 4) ὡς πρόθ. καθὰ ἡ **ἀμφί,** πέριξ : Ἰλ.Β 384 **ἅρματας ἀμφίς** (πέριξ τοῦ ἅρματος)· 5) χωριστά, μακρὰν ἀπό τινος : Ὀδ.Ξ 352 **ἀμφὶς ἐκείνων·** || μετ' αἰτ. πέριξ, περὶ : Ἰλ.Ξ 274 **οἱ ἔνερθε θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες** (οἱ περὶ τὸν Κρόνον).

ἀμφισαλεύομαι ΑΠ σαλεύομαι, ταλαντεύομαι.

ἀμφίσβαινα (ἡ) ἡ ἀμφοτέρωθεν βαίνουσα· Ἡσ. « εἶδος ὄφεως τὴν οὐρὰν κολοβὴν ἔχον καὶ ταύτῃ πολλάκις τὴν πορείαν παιούμενον » : Αἰσχ.Ἀγ. 1923 **ἀμφίσβαιναν, ἢ Σκύλλαν τινὰ οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην,** Νίκ.Θ 372 ἀμφίσβαι**να** ἀμφικάρηνος (μὲ κεφαλὴν ἀμφοτέρωθεν, δικέφαλος)· 2) ἰατρ. **ἀμφίσβαιναι** ἐπὶ φλεβῶν - αἱ ἀπὸ τῆς καρδίας εἰς τὰ γεννητικὰ ὄργανα χωροῦσαι : Παλλ.ἐν Ἱππ.2,103 **ἀμφίσβαιναι φλέβες.**

ἀμφισβαινίδαι (οἱ) νεώτ. ζωαλ. ὁμοιογένεια ἑρπετῶν, ἅτινα ἔχουσι σῶμα διαιρούμενον εἰς ἐγκαρσίους ὁμοιομόρφους κρίκους καὶ δέρμα καλυπτόμενον ὑπὸ λεπίων.

ἀμφισβασίη (ἡ) ἰων. διαφωνία, ἀντιλογία : Ἡρ. 8,81 **τῶν δὲ αὖτις ἐγένετο λόγων ἀμφισβασίη** (διεφώνησαν)· || ἀμφισβήτησις : **αὐτ.**4,14 **ἐς ἀμφισβασίας τοῖσι λέγουσι ἀπικνέεσθαι ἄνδρα Κυζικηνόν** (τὸ μαρτυρούμενον ὑπὸ τῶν λεγόντων ἠμφεσβήτησεν ἀνὴρ Κυζικηνός).

ἀμφισβατέω ἰων. ἀντὶ **ἀμφισβητῶ** βλ.λ. : Ἡρ.4,14 **καὶ τοῦτον μὲν ἐντεταμένως** ἀμφισβατέειν.

ἀμφίσβατος-ον ἀμφισβητήσιμος.

ἀμφισβήτημα (τό) τὸ περὶ οὗ ὑπάρχει ἀμφισβήτησις βλ.λ. : Πλάτ.Θ 158 Β **τὸ τοιόνδε ἀμφισβήτημα ἐνναεῖς περὶ αὐτῶν,** Παυσ.7,12,6 **πόλεμος ἀπὸ τῶν ἀμφισβητημάτων ἄρχεται·** 2) ἰσχυρισμός, ἐπιχείρημα : Πλάτ.Φίλ.11 Β **τὸ παρ' ἡμῶν ἀμφισβήτημά ἐστι μὴ ταῦτα, ἀλλὰ τὸ φρονεῖν καὶ τὸ νοεῖν ἡδονῆς ἀμείνω γίγνεσθαι** (ὁ ἰσχυρισμός μας εἶναι ὅτι τὸ φρονεῖν . .).

ἀμφισβητηματικός-ή-όν ὁ εἰς ἀμφισβήτημα ἀνήκων ἢ προσιδιάζων ἢ προσφυής.

ἀμφισβητήσιμος-ον κ. νεώτ. ὁ περὶ οὗ ὑπάρχει ἀμφισβήτησις, ἀντίρρησις, ἀτέκμαρτος, ἀμφίλογος, ἀντίθ. **ἀναμφισβήτητος** : Πλάτ.Συμπ. 175 Ε **ἡ ἐμὴ** (σοφία) **φαύλη τις ἂν εἴη καὶ ἀμφισβητήσιμος,** Δημ.932,1 **ὅσα μὲν ἀμφισβητήσιμά ἐστι τῶν συμβολαίων . . τὰ δὲ παρ' ἀμφοτέρων ὁμολογηθέντα·** || **ὁ περὶ** οὗ ὑπάρχει διαφωνία, ἔρις, διαφορά:Πλάτ.Νομ.954 C **τὰ ἀμφισβητούμενα** (**ἐπὶ**

διαφιλονικουμένης περιουσίας), Στράβ.399 **Ὠρωπὸς ἐν ἀμφισβητησίμῳ γεγένηται πολλάκις**, νεώτ. **θεωρία, - ἀξίωσις, - ἱκανότης ἀμφισβητήσιμος.**

ἀμφισβήτησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἀμφιλογία, ἐναντιολογία περί τινος, φιλονικία : Πλάτ.Πολ.505 D **μεγάλαι καὶ παλλαὶ ἀμφισβητήσεις περὶ αὐτοῦ**, Ἀριστλ.ΗΝικ.1100 A 10 **πολλὴν ἀμφισβήτησιν ἔχει** (πολλαὶ ἀντίθετοι γνῶμαι ὑπάρχουσι), Δημ.271,3 **περὶ ὧν ἔστι τις ἀμφισβήτησις, ἐάσω**˙ 2) νομ. διατύπωσις ἀξιώσεων ἢ δικαιωμάτων κατά τινος : Δημ.1174,15 **τὴν τοῦ ἡμικληρίου ἀμφισβήτησιν**˙ ‖ νεώτ. νομ. **ἄρνησις** δικαιώματος, ἀξιώσεως, πραγματικοῦ γεγονότος κττ.˙ **ἀμφισβήτησις ἀξίας - δικαιώματος κληρονομίας - δικαιοδοσίας** κλ.

ἀμφισβητητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ ἀμφισβητεῖν, ὁ ἠσκημένος εἰς τὸ ἀντιλέγειν˙ ‖ ὁ ἐριστικός˙ ‖ ὁ εἰς ἀμφισβήτησιν πρόσφορος : Πλάτ.Πολιτ.306 A **τοῖς περὶ λόγους ἀμφισβητητικοῖς**˙ ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἐν εἰδ. σημ. ὡς μέρος τῆς **μαχητικῆς**˙ ‖ **ἀμφισβητητική** (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ ἀμφισβητεῖν.

ἀμφισβήτητος-ον ὁ διαμφισβητούμενος ἢ ὁ ὑποκείμενος εἰς ἀμφισβήτησιν : Θουκ.6,6,2 **ἐς πόλεμον καθέστασαν περὶ γῆς ἀμφισβητήτου.**

ἀμφισβητῶ-έω κ. νεώτ. παρατ. ἠμφεσβήτουν κ. ἠμφισβήτουν, ἀόρ. ἠμφισβήτησα κ. ἠμφεσβήτησα, παρακ. **ἠμφεσβήτηκα - ἠμφεσβήτημαι**˙ παρ' Ἡρ. **ἀμφισβατέω** (ᾰ) εὑρίσκομαι ἐν διαφωνίᾳ, ἀντιτίθεμαι : Ἡρ.9,74 **ὁ ἕτερος τῶν λόγων τῷ πρότερον λεχθέντι ἀμφισβατέων λέγεται**˙ ‖ ἐπὶ προσώπων - διαφωνῶ, ἐναντιοφρονῶ, διχογνωμῶ : Πλάτ.Πρωτ.337 B **ἀμφισβητοῦσι μὲν καὶ δι' εὔνοιαν οἱ φίλοι τοῖς φίλοις, ἐρίζουσι δὲ οἱ διάφοροί τε καὶ ἐχθροὶ ἀλλήλοις**˙ 2) μετὰ δοτ. ἐρίζω πρός τινα, ἀντιφέρομαι, φιλονικῶ : Πλάτ. Φαῖδρ.263 A **ἀμφισβητοῦμεν ἀλλήλοις καὶ ἡμῖν αὐτοῖς**˙ ‖ **περί τινος** : Ἰσοκρ.4,20 **καλὰ ταῦτα . . ταῖς περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητοῦσιν**˙ ‖ ὡς δικανικὸς ὅρος - ἐγείρω ἀξιώσεις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ἀντιποιοῦμαι τινός : Δημ.105,21 **τοῦ κήρυκος κηρύττοντος, εἴ τις ἀμφισβητεῖν βούλεται τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου ἢ κατὰ γένος ἢ κατὰ διαθήκας**, Ἰσαῖ.3,1 **οὐδεὶς ἠμφισβήτησε τῆς κληρονομίας ἐκείνων**˙ ‖ **οἱ ἀμφισβητοῦντες** οἱ ἀντίδικοι : Δημ.1175,11 **τὸν κίνδυνον ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς ἀμφισβητοῦντας**˙ 3) φέρω ἀντιρρήσεις διὰ τὴν ἀλήθειαν ἢ τὴν ὕπαρξιν γεγονότος, πράγματος, δικαιώματος κτλ. : Πλάτ.Γοργ.472 D **ἐν τουτὶ ἀμφισβητοῦμεν**, αὐτ.Συμπ.215 B **ὅτι τό γε εἶδος ὅμοιος εἶ τούτοις, ὦ Σώκρατες, οὐδ' αὐτὸς ἀμφισβητήσαις**˙ νεώτ. **ἀμφισβητοῦσι τὰ λεγόμενά μου, - ἠμφεσβήτησε τὸ γεγονός**˙ 4) παθ. -οῦμαι ὑπόκειμαι εἰς ἀμφισβητήσεις, διαμφισβητοῦμαι, **διαφιλονικοῦμαι** : Πλάτ.Πολ.581 E **ἀμφισβητοῦνται ἑκάστου τοῦ εἴδους αἱ ἡδοναὶ καὶ αὐτὸς ὁ βίος**˙ ‖ τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀμφισβητούμενα** ὡς οὐσ. τὰ περὶ ὧν ἀμφισβήτησις ὑπάρχει : Θουκ.6,10,2 **πολλὰ τὰ ἀμφισβητούμενα ἔχομεν**, Ἰσοκρ.4,3 **περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων** ἡμᾶς ἐδίδαξεν˙ ‖ **νεώτ.** νομ. **ἀμφισβητουμένη δικαιοδοσία - ἀμφισβητούμενον διοικητικόν** (ἡ δικαιοδοσία τῶν δικαστηρίων, ἡ ἀναγομένη εἰδικῶς εἰς τὴν ἐκδίκασιν διαφορῶν μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ διοικητικῶν ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου)˙ **ἀμφισβητούμενον διοικητικόν** (αἱ μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ δημοσίου διαφοραί, αἱ συνιστάμεναι εἰς ἀμφισβήτησιν τῆς νομιμότητος διοικητικῶν πράξεων).

ἀμφίσγονοι Ἡσ. « ἑτερόγονοι », ΕΜ « ἑτερομήτορες ».

ἀμφισερπεντάριυς (ὁ) νεώτ. (λατ.) παλαιοζ. γένος πτηνῶν τῆς τάξεως τῶν **ἀκκιπιτρῶν** τῆς μειοκαίνου διαπλάσεως.

ἀμφίσεψ (ὁ) νεώτ. (λατ.) ζωολ. ἔντομα ἡμίπτερα τῆς οἰκογενείας τῶν **τεττίγων** (Amphiceps).

ἀμφισημία (ἡ) νεώτ. ἡ διττὴ σημασία, ἣν ἐμφανίζουσιν αἱ λέξεις εἴτε καθ' ἑαυτὰς εἴτε ὡς ἐκ τῆς συντάξεως καὶ συνθέσεως αὐτῶν ἐν τῷ λόγῳ.

ἀμφίσιλον (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἰχθὺς μικρότατος τῶν Ἰνδικῶν καὶ Σινικῶν θαλασσῶν τοῦ **ἀθροίσματος** τῶν **ἀκανθοπτερυγίων** (Amphisela).

ἀμφισκάπτω μτγν. περισκάπτω.

ἀμφισκέπαρνος-ον Ἐπιγρ. περὶ πελέκεως - ὁ ἑκατέρωθεν κοπὴν ἔχων.

ἀμφίσκιος-ον ὁ ἐκτείνων πέριξ σκιάν, ὁ σκιερός, πολύσκιωτος : Ὀππ.Ἁλ.1,789 **ἀμφίσκιον πέτρην διζόμεναι**˙ 2) εἰδ. ὁ ρίπτων ἑκατέρωθεν σκιάν, ἤτοι ἄλλοτε μὲν πρὸς βορρᾶν, ἄλλοτε **δὲ** πρὸς νότον, περὶ τῶν ἑκατέρωθεν τοῦ Ἰσημερινοῦ τόπων, κ. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντας : Στράβ.2,5 **ἀμφίσκιοι δὲ** γίνονται **οἱ ὑπὸ τὸν Ἰσημερινὸν κύκλον οἰκοῦντες**˙ ἀντιδιαστ. πρὸς τοὺς **περισκίους** καὶ τοὺς **ἑτεροσκίους**.

ἀμφίσκω ἀντὶ **ἀμπίσχω** Ἡσ. « ἀμφίσκοντες ἐνδυόμενοι ».

ἀμφίσκωμαι Ἡσ. « περιοικοῦντες τὰς κώμας ».

ἀμφισμίλη (ἡ) μτγν. κ. **ἀμφισμήλη** σμίλη ἔχουσα ἑκατέρωθεν κοπήν, ἄλλως **ἀμφίσμιλον.**

ἀμφίσμιλον (τὸ) ἡ ἀμφισμίλη βλ. λ.

ἀμφισπάω σύρω, τραβῶ.

ἀμφισπόγγια (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. γένος **σπόγγων** τοῦ ἄνω σιλουρίου συστήματος (Amphispongia).

ἀμφίσπορος-ον κ. **νεώτ.** ἐν Ἐπιγρ. μόνον τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀμφίσπορα** παραμεθόριοι γαῖαι, ἐφ' ὧν τὸ σπείρειν ἀμφισβητεῖται˙ 2) κ. νεώτ. ὡς ἐπίθ. ὁ σπειρόμενος ἐξ ὑπαμοιβῆς ὑπὸ διαφόρων ἑκάστοτε κτητόρων παρὰ τὰ σύνορα ἀγρός.

ἀμφίσταμαι ποιητ. ἀόρ. **ἀμφέστην**, ἐπ. γ' πληθ. **ἀμφέσταν** ἵσταμαι πέριξ, στέκω ὁλόγυρα : Ἰλ.Σ223 **φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι**, Σοφ.Ἠλ.192 **κεναῖς τραπέζαις ἀμφίστανται**˙ 2) ἀνερευνῶ, ἐξετάζω.

ἀμφίσταυρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἔντομα κολεόπτερα πενταμεροῦς συμμετρίας τῆς οἰκογενείας τῶν **λεπιδοκέρων** (Amphistaurus).

ἀμφιστεγίνα (ἡ) νεώτ. παλαιοζωολ. **γένος** τρηματοκόγχων πρωτοζῴων **πολυοφθάλμων τῆς τάξεως** τῶν **νουμμουλιτιδῶν ἐμφανισθὲν ἀπὸ τοῦ ἄνω** κρητιδικοῦ συστήματος˙ τρία εἴδη τοῦ **γένους** τούτου ζῶσι καὶ σήμερον εἰς τὰς θαλάσσας.

ἀμφιστέλλομαι μτγν. περιβάλλομαι, ἐνδύομαι : Θεόκρ.2,74 **ἀμφιστειλαμένα τὰν ξυστίδα τὰν Κρεαρίστας.**

ἀμφιστένω μτγν. περιστένω, βουΐζω ὁλόγυρα : Κόιντ.Σμ.9,440 **ἀμφέστενε κῦμα ρηγνύμενον.**

ἀμφιστερή Ἡσ. « καταρχὴ τῶν θυσιῶν, Λάκωνες ».

ἀμφίστερνος-ον ὁ διπλοῦν στέρνον ἔχων˙ 2) Ἡσ. « **ἀμφίστερνον˙ δεινόν** ».

ἀμφιστεφανοῦμαι-όομαι περιβάλλω τινὰ οἱονεὶ ὡς στέφανος˙ ‖ ἐπὶ ὁμίλου - τὸ ἵστασθαι πέριξ τινός : Ὕμν.Ὁμ.Ἀφρ.120 **ἀμφὶ δ' ὅμιλος . . ἐστεφάνωτο** (στεκόταν ὁλόγυρα).

ἀμφιστεφής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ πέριξ τεθειμένος ὡς στέφανος : Ἰλ.Λ 40 (δ.γ. **ἀμφιστρεφέες**)˙ 2) ὁ μέχρι στεφάνης πλήρης, σώχειλος, ξέχειλος˙ Ἡσ. **ἀμφ- κρατήρ**˙ 3) νεώτ. ὁ ἀμφοτέρωθεν ἐστεφανωμένος˙ ‖ ὁ διττῶς στεφανωθείς.

ἀμφιστέφω περιστέφω, περιβάλλω : Ἡσίοδ. Ἔργ. 73 (ἐν τμήσει).

ἀμφίστημι μόνον παθ. **ἀμφίσταμαι** ἵσταμαι πέριξ τινός : Ἰλ.Λ733 **Ἐπειοὶ ἀμφίσταντο ἄστυ διαρραῖσαι μεμαῶτες**, Σοφ.Αἰ.723 **στείχοντα . . αὐτὸν ἐν κύκλῳ . ἀμφέστησαν**˙ 2) ἀνερευνῶ, ἐξετάζω : Πίν.Ἡρακλ.1,125 **τὼς πολιανόμως ἀμφίστασθαι, ἢ κα πεφυτεύκωντι κὰτ τὰν συνθήκαν.**

ἀμφιστιίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζωολ. ὁμοιογένεια τῆς κατηγορίας τῶν **σκομβριμόρφων** ἰχθύων τῆς ἠωκαίνου περιόδ. τῆς τριτογενοῦς διαπλάσεως.

ἀμφίστιον (τό) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος ἰχθύων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀμφιστιιδῶν** ζῆσαν κατὰ τὴν ἠώκαινον περίοδον (Amphistium Ag.).

ἀμφίστολος-ον νεώτ. ναυτ. ἐπὶ πλοίων ἐμπορικῶν, τὰ οὕτως ἐξοπλιζόμενα ὥστε νὰ χρησιμοποιοῦνται ἐν καιρῷ πολέμου ὡς πολεμικὰ βοηθητικά.

ἀμφίστομος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων διπλοῦν στόμιον, ἄνοιγμα : Ἡρ.360 **ὄρυγμα ἀμφίστομον** (σῆραγξ) Ἀριστλ.ΖΙ 624 Α 8 **ἀμφ- θυρίδες** (τῆς κηρήθρας)· || εἰδ.περὶ στρατιωτικῆς παρατάξεως - διμέτωπος : Ἀρρ.5,17,1 **ἀμφίστομος φάλαγξ** σχολ. « ἡ τοὺς ἡμίσεας τῶν ἐν τοῖς λόχοις ἀνδρῶν ἀπεστραμμένους ἀπὸ σφῶν ἔχουσα, ὡς ἀντινώτους εἶναι » ἤτοι ἡ ἑκατέρωθεν ἔχουσα μέτωπον, ἡ διμέτωπος, Πολυδ.2,28,6 **ἀμφίστομος δύναμις**· 2) νεώτ. ἐπὶ τεμνόντων ὀργάνων, ὁ δύο κόψεις ἔχων, ὁ δίκοπος : **τὸν ἔπληξε δι᾽ ἀμφιστόμου μαχαίρας**, - ἀμφίστομος **πέλεκυς**· || βοταν. **ἀμφίστομος καυλός** (ὁ τοσοῦτον πεπιεσμένος, ὥστε αἱ ἀντίθετοι γωνίαι εἶναι ὀξεῖαι, ὡς ἡ ἀκμὴ ξίφους)· 3) τὸ οὐδ. **ἀμφίστομον** ὡς οὐσ. γένος σκωλήκων τῆς τάξεως τῶν **τρηματωδῶν**· ζῇ παρασιτικῶς ἐν τῷ στομάχῳ τῶν μηρυκαστικῶν ζώων.

ἀμφιστρατάομαι περιβάλλω διὰ στρατοῦ, πολιορκῶ : Ἰλ.Λ 713 **τὴν ἀμφεστρατόωντο διαρραῖσαι μεμαῶτες**.

ἀμφιστραφής-οῦς-ές μτγν. ὁ κύκλῳ στρεφόμενος.

ἀμφιστρεφής-οῦς-ές ὁ κύκλῳ στρεφόμενος, ὁ εὐστροφος, κατὰ δ.ἑρμ. ὁ περιεστραμμένος, περιπεπλεγμένος : Ἰλ.Λ 40 **κεφαλαὶ δὲ οἱ ἦσαν τρεῖς ἀμφιστρεφέες** (τοῦ δράκοντος).

ἀμφιστρέφομαι μσν. περιέρχομαι, γυροφέρνω : Νικήτ.Χων. (Σαθ.Μεσ.Β 1,115) **τὰ δ᾽ ἀμφιστρεφόμενα τὸν Πόντον μειράκια**.

ἀμφιστρόγγυλος-ον μτγν. ὁλοστρόγγυλος : Λουκ.Ἱππ.6 **αἶκας ἐπιμήκης ἀμφιστρόγγυλος** (ἀφιδωτός· ἢ γύρωθεν στρογγύλος).

ἀμφιστροφή (ἡ) Ἡσ. « ἐκχώρησις, ὑποστροφή ».

ἀμφίστροφος-ον ὁ ἀμφοτέρωθεν στρεφόμενος ὁ εὔστροφος : Αἰσχ.Ἱκ.881 **βαίνειν κελεύω βᾶριν εἰς ἀμφίστροφον**, σχόλ. « ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἑλισσομένην, ὅ ἐστιν ἀμφιέλισσαν »· 2) κ. νεώτ. μηχ. **ἀμφίστροφοι ἀτμοδιανομαί** βλ. διανομαί ἀμφιστρόφων ἀτμομηχανῶν.

ἀμφίστυλον (τὸ) νεώτ. τὸ μεταξὺ δύο σειρῶν κιόνων μέρος τοῦ ναοῦ ἢ ἄλλου κτίσματος.

ἀμφισύλη (ἡ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος ἰχθύων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀμφισυλιδῶν** ἐμφανισθὲν ἀπὸ τῆς ὀλιγοκαίνου ἐποχῆς (amphisyle Klein).

ἀμφίσφαιρα (τὰ) μτγν. εἶδος γυναικείων ὑποδημάτων : Ἡρώνδ.7,59.

ἀμφισφαιρία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος μυκήτων τῆς οἰκογενείας τῶν **σφαιριιδῶν** μὲ περιθήκια βεβυθισμένα, σπόρια δικύτταρα καστανόχροα.

ἀμφίσφαιρος-ον νεώτ. ἐπὶ ἐργαλείων, συσκευῶν κτλ., ὁ ἀμφοτέρωθεν **ἔχων σφαίρας**· || εἰδ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. -ον γυμναστικὸν ὄργανον, εἶδος μεγάλου ἁλτῆρος αἰρομένου δι᾽ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν πρὸς ἄσκησιν ἄρσεως βαρῶν.

ἀμφισφάλλω κάμνω τι νὰ περιστραφῇ : Ἱππ. Ἄρθρ.2 **αὕτη ἡ ἐμβολὴ καὶ ἡ πρόσθεν ἀμφισφάλλουσαι τὸ ἄρθρον ἀναγκάζουσιν ἐμπίπτειν**.

ἀμφίσφαλσις ἡ περιστροφή.

ἀμφίσφυρα (τὰ) μτγν. τὰ μέχρι τῶν σφυρῶν ὑποδήματα : Πολυδ.7,94 (δ. γ. **ἀμφίσφαιρα** βλ.λ.).

ἀμφίσωπος-ον περίοπτος, περίβλεπτος, πάντοθεν ἀναπεπταμένος : Αἰσχ.ἀπ.4.

ἀμφιταλάντευσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀναποφάσιστον, ὁ δισταγμός, ἡ ἀμφιβολία.

ἀμφιταλαντεύω μτγν. κ. νεώτ. σταθμίζω πανταχόθεν : Νόνν.Δ 1,183 **κύκλου ἀμφιταλαντεύοντος ἰσόζυγον ἦμας ὁμίχλῃ**· 2) μεσ. -ομαι **ταλαντεύομαι**, ἀμφιρρέπω, εἶμαι ἀναποφάσιστος, διστάζω.

ἀμφιτάλαντος-ον μτγν. ἐπὶ τοῦ ζυγοῦ· ὁ δυνάμενος πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη ἐξ ἴσου νὰ κλίνῃ.

ἀμφιτάμνω ἰων. ἀντὶ **ἀμφιτέμνω** βλ.λ.

ἀμφιτανύω ἀμφιτείνω : Ὑμν.Ἑρμ.49 (ἐν τμήσει).

ἀμφιτάπης-ητος (ὁ) **ἀμφιτάπις-ιδος** (ἡ) ὁ ἀμφίμαλλος, ὁ ἑκατέρωθεν δασὺς τάπης.

ἀμφίταπος (ὁ) μτγν. ὁ **ἀμφιτάπης** βλ. λ. : ΠΔ 7,16 **ἀμφιτάποις δὲ ἔστρωκα τοῖς ἀπ᾽ Αἰγύπτου**.

ἀμφιταράσσομαι ταράσσομαι ὁλόγυρα, ταράσσομαι δεινῶς : Σιμων.51 **πορφυρέας ἁλὸς ἀμφιταρασσομένας ὀρυμαγδός**.

ἀμφιτείνομαι ἐκτείνομαι, ξαπλώνομαι : Ὀππ. Ἁλ.1,163 **πέτραις ἀμφιταθεὶς ἀμπαύεται**.

ἀμφιτειχής-οῦς-ές ὁ περιβάλλων, ὁ περικυκλῶν τὰ τείχη : Αἰσχ.Ἑπτ.290 **ἀμφιτειχὴς λεώς**.

ἀμφιτελής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐπιτελῶν διπλῆν ὑπηρεσίαν : **ἀμφιτελεῖς ναῦται** (πυροβοληταὶ ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν καὶ ἐπιστατῶν καὶ γεμιστῶν).

ἀμφιτέμνω ἰων. ἀμφιτάμνω διακόπτω, ἀποχωρίζω : Ἰλ.Σ 528 **τάμνοντ᾽ ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας** (ἐν τμήσει)· || ΑΠ 7,281 **ἄπισχε χεῖρας, γεωπόνε, μηδ᾽ ἀμφίταμνε τὰν ἐν ἠρίῳ κόνιν**· || νεώτ. περιτέμνω, περικόπτω.

ἀμφίτερμος-ον Ἡσ. ὁ πανταχόθεν περιοριζόμενος, τερματιζόμενος.

ἀμφιτέρμως ἐπίρρ. μὲ περιορισμὸν πανταχόθεν· Ἡσ. «ἀποτετερματισμένως».

ἀμφιτετράς-άδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **διατόμων** τοῦ ἀθροίσματος των βιδουλφιδῶν, ἔχον σχῆμα κύβου καὶ φέρον νημάτια, δι᾽ ὧν ἐπικολλᾶται ἐπὶ θαλασσίων φυτῶν· εὑρέθη ἐν ἀπολιθώσει (amphitetras).

ἀμφιτεύχω μτγν. κατασκευάζω τι ὁλόγυρα : Κόιντ.Σμ.5,103 **Ζεὺς δέ οἱ** (κόρυθι) **ἀμφετέτυκτο**.

ἀμφιτίθημι θέτω τι ὁλόγυρα, περιβάλλω, παρ᾽ Ὅμ. συνήθως ἐν τμήσει : Ἰλ.Κ 261 **ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκεν**, Σόλ.4,34 **τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας**, Εὐρ.Ἠλ.512 **ἀμφ- τύμβῳ μυρσίνας**· || μέσ. -εμαι περιτίθεμαι, φορῶ : Ὀδ. Φ 431 **ὁ δ᾽ ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ Τηλέμαχος**, ΑΠ παράρτ.308 **ἀμφέθετο στεφάνους κρατὸς ἔπι**· 2) καλύπτω : Εὐρ.Ἑκ.432 **ἀμφιθεὶς κάρα πέπλοις**.

ἀμφιτιμάομαι μτγν. ἀμφισβητῶ ἀπονεμομένην τινὶ ἐκτίμησιν ἢ τιμήν.

ἀμφιτινάσσω πανταχόθεν τινάσσω : ΑΠ 5,255 **δικλίδας ἀμφετίναξεν ἐμοῖς Γαλάτεια προσώποις** (ἔκλεισε μεθ᾽ ὁρμῆς τὴν θύραν κατὰ πρόσωπόν μου).

ἀμφιτιττυβίζω ἐπὶ πτηνῶν - τιττυβίζω ὁλόγυρα : Ἀριστφ.Ὄρν.235 **βῶλον ἀμφιτιττυβίζεθ᾽ ὧδε**.

ἀμφιτόη (ἡ) νεώτ. ζωολ. εἶδος μαλακοστράκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀμφιπόδων** παραπλήσιον πρὸς τοὺς **καράβους** (amphitoe).

ἀμφιτομέλλα (ἡ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος βραγχιοπόδων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀθυριδῶν** ζῆσαν κατὰ τὸ ἀλπινικὸν τριάσιον σύστημα.

ἀμφιτόμος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀμφοτέρωθεν τέμνων, ἀμφίστομος, δίστομος : Αἰσχ.Ἀγ.1496 **δαμεὶς ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ**.

ἀμφίτονος συγχορδία (ἡ) νεώτ. μουσ. συγχορδία ἀνήκουσα ταυτοχρόνως εἰς διαφόρους τονικότητας, ὀνομαζομένη καὶ **μικτὴ** ὡς παρέχουσα εὐκαιρίαν εἰς διφορουμένας **μετατροπίας**.

ἀμφίτορνος-ον πανταχόθεν τετορνευμένος : Εὐρ.Τρ.1156 **θέσθ᾽ ἀμφίτορνον ἀσπίδα**.

ἀμφιτορνωτός-ή-όν περιφερής : Λυκ.704 **λίμνην ἀμφιτορνωτὴν βρόχῳ**, σχόλ. « τὴν περὶ Κύμην λέγει, περιφερῆ δίκην δεσμοῦ κυκλοειδοῦς ».

ἀμφίτοροι Ἡσ. « ὄλφιτα ἐλαίῳ δεδευμένα ».

ἀμφιτράγουλος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ὁπληφόρων ἀρτιοδακτύλων θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κερασφόρων** ζῆσαν κατὰ τὴν μειόκαινον ἐποχήν (**Amphitragulus Pomel**).

ἀμφιτράχηλος-ον ὁ περὶ τὸν τράχηλον.

ἀμφιτρέμω περιτρέμω : Ἰλ.Φ 507 **ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽** ἀμβρόσιος **ἑανὸς τρέμε** (ἐν τμήσει).

ἀμφιτρέχω μέλλ. **ἀμφιδραμοῦμαι**, ἀορ. **ἀμφέδραμον**, παρακ. **ἀμφιδεδράμηκα** κ. **ἀμφιδέδραμα** περιτρέχω, περικυκλῶ : Ἀρχιλ.40 **αὐλὴν ἕρκος ἀμφιδέδραμεν.**

ἀμφίτρημα-ατος (τὸ) νεώτ. μαλάκιον τρηματοφόρον τῶν γλυκέων ὑδάτων μὲ ᾠοειδὲς ὄστρακον.

ἀμφιτρής-ῆτος (ὁ,ἡ) ἀμφίτρητος, ὁ ἀμφοτέρωθεν τετρημένος, ὁ ἀμφοτέρωθεν ἔχων στόμιον : Εὐρ. Κύκλ.707 **ἀμφιτρὴς πέτρα** (ἡ ἔχουσα δίοδον), Σοφ. Φιλ.19 **δι᾽ ἀμφιτρῆτος αὐλίου.**

ἀμφίτρητος-ον ΑΠ ὁ ἀμφοτέρωθεν τρυπημένος, διάτρητος, **ἀμφιτρής** βλ.λ.

ἀμφιτρίαινα (ἡ) νεώτ. παλαιοζ. εἶδος **τετραξόνων** πυριτικῶν στοιχείων, ἅτινα εὑρίσκονται ἐλεύθερα τοῦ κυτταρώδους ἱστοῦ τοῦ σώματος τῶν **σπόγγων** (**Amphitriaena**).

ἀμφιτρίτη (ἡ) ἐπίθ. τῆς θαλάσσης κ. κυρ. ὄνομα Νηρηΐδος τινὸς ἢ Ὠκεανίδος· Ἡσ. « ἀπὸ τοῦ φόβῳ περιβάλλειν τοὺς διαπλέοντας αὐτήν » : Ὀδ.Μ 97 **δελφῖνάς τε κύνας τε, ἅ μυρία βόσκει ἀγάστονος ἀμφιτρίτη·** 2) ὄνομα ἀττικοῦ πλοίου· 3) κ. νεώτ. ζῳολ. εἶδος σκώληκος τοῦ ἀθροίσματος τῶν **πολυχαιτιδῶν** (**amphitrite**).

ἀμφιτριτίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. γένος ζωνοσκωλήκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **χαιτοπόδων.**

ἀμφίτριψ-ιβος (ὁ) ὁ ἀμφιτριβής, ὁ περιπετριμμένος· ‖ μτφ. : Ἀρχίλ.134 **ἄνδρας ἐς ἀμφίτριβας·** Ἡσ. « **ἀμφίτριβας·** περιττῶς τετριμμένους ».

ἀμφιτρομέω τρέμω, φοβοῦμαι πολὺ διά τινα : Ὀδ.Δ 820 **ἀμφιτρομέω καὶ δείδια, μή τι πάθησιν.**

ἀμφιτροπίδαι (οἱ) νεώτ. βοτ. οἰκογένεια φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **διατόμων** περιλαμβάνουσα 20 εἴδη θαλάσσια καὶ τῶν γλυκέων ὑδάτων.

ἀμφίτροπος-ον νεώτ. ὁ κατὰ δύο τρόπους ὤν, ἀναπτυσσόμενος· ‖ εἰδ. βοτ. **ἀμφίτροπος βλάστη** ἡ βλάστη, ἥτις μετέχει τῶν χαρακτήρων τῆς ἀνατρόπου καὶ τῆς καμπυλοτρόπου βλ.λ.· ‖ **ἀμφίτροπον ἔμβρυον** τὸ ἔμβρυον τῶν φυτῶν ὅταν εἶναι πολὺ κεκαμμένον, ὥστε τὰ δύο του ἄκρα νὰ πλησιάζωσι πρὸς τὸν ὀμφαλικὸν ἱμόντα, ὅπως συμβαίνει εἰς τὰ σταυρανθῆ κλπ.

ἀμφιτροχάζω ἀμφιτρέχω, περιτρέχω, περιβάλλω : Ἀπολλδ.1,101 **τὴν μάχαιραν ἀμφιτροχάσας ἐκάλυψεν ὁ φλοιός,** κατ᾽ ἄλλην γραφὴν **ἀμφιτροχώσας** ὡς ἀπὸ ρήμ. **ἀμφιτροχόω.**

ἀμφιτροχόω ἀμφιτροχάζω βλ.λ.

ἀμφιτρυχῆ Γραμμ. κ. Λεξ. « κατερρωγότα ».

ἀμφιτρύχω περιτρύχω, καταθλίβω : Κόιντ.Σμ.4, 396 **τάχα δ᾽ ἀμφιτετρυμ(μ)ένα τύμματα ἠκέσατ᾽ ἐνδυκέως ποδαλείριος.**

ἀμφιτρύων-ωνος (ὁ) νεώτ. ὁ συγκαλῶν εἰς τὴν τράπεζάν του φίλους, ὁ παραθέτων δαψιλὲς συμπόσιον· 2) κατ᾽ ἐπεκτ. ὁ ἀρεσκόμενος νὰ ἐπιδεικνύεται ὡς γενναιόδωρος καὶ δαπανηρός.

ἀμφίτυλος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος μαρσιποφόρων θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **παντοθηριειδῶν** ζῆσαν κατὰ τὴν δορέγγιον περίοδον.

ἀμφιτυπία (ἡ) νεώτ. μέθοδος κατασκευῆς φωτοτύπων εἰς τὰς γραφικὰς τέχνας.

ἀμφίτυπος-ον ἑκατέρωθεν τύπτων· ‖ ἀμφίτομος, δίστομος : Κόιντ.Σμ.1,159 **ἀμφίτυπον βουπλῆγα.**

ἀμφιφαείνω λάμπω, φωτίζω ὁλόγυρα : Ὑμν. Ἀπόλλ.202 **αἴγλη δέ μιν ἀμφιφαείνει.**

ἀμφιφαής-ές ὁ πανταχόθεν ἢ πάντοτε ὁρατός : Ἀριστλ.Κόσ.395 Β 14 **φαντάσματα τὰ μὲν ἑσπέρια, τὰ δὲ ἑῷα, τὰ δὲ ἀμφιφαῆ** βλ. κ. **ἀμφιφανής.**

ἀμφίφαλος-ον ἐπὶ τῆς περικεφαλαίας, ἡ κύκλῳ φαλοὺς βλ.λ. ἔχουσα : Ἰλ.Ε 743 **κρατὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἀμφίφαλον κυνέην θέτο.**

ἀμφιφανής-ές περιφανής, φανερός, λίαν γνωστός : Εὐρ. Ἀνδρ.834 **δῆλα καὶ ἀμφιφανῆ καὶ ἄκρυπτα ;** Ἐπιγρ. **μνῆμα τόδ᾽ ἀμφιφανές·** 2) ἐπὶ τῶν ἀστέρων - ὁ καθ᾽ ἑκάστην ἀνατέλλων καὶ δύων, κατ᾽ ἀντιδιαστ. πρὸς τοὺς **ἀειφανεῖς** καὶ τοὺς **ἀφανεῖς,** σχόλ. Ἀρατ.618 « διὰ τῆς αὐτῆς νυκτὸς καὶ ἀνατέλλοντα καὶ δύνοντα ».

ἀμφιφανῶς ἐπίρρ. περιφανῶς, περιβλέπτως.

ἀμφιφάω εἶμαι ἀμφιφαής, φαίνομαι πανταχόθεν : Χρησμ.Χαλδ.62 **τόπον ἀμφιφάοντα.**

ἀμφιφέρομαι φέρομαι πέριξ, κύκλῳ, περιστρέφομαι : Κόιντ.Σμ.5,10 **τείρεα ὁππόσα δινήεντα κατ᾽ οὐρανὸν ἀμφιφέρονται.**

ἀμφίφλασμα ἀντὶ **ἀμφίθλασμα,** σύντριμμα.

ἀμφιφλάω ἀντὶ ἀμφιθλάω βλ.λ.

ἀμφιφοβέομαι φοβοῦμαι πολύ : Ἰλ.Π 290 **κάππεσεν, ἕταροι δέ μιν ἀμφεφόβηθεν,** δ. ἑρμ. ἑκατέρωθεν ἔφυγον, διεσκορπίσθησαν.

ἀμφιφορεύς-έως (ὁ) τὸ ἀμφοτέρωθεν φερόμενον, κρατούμενον, εἶδος μεγάλου ἀγγείου, Ἀθην. « παρὰ τὸ ἀμφοτέρωθεν κατὰ τὰ ὦτα δύνασθαι φέρεσθαι », ἀγγεῖον ἔχον ἑκατέρωθεν λαβήν, Ἡσ. « σορός,ὑδρία,κέραμος ἢ μέτρον ἐλαίου » : Ἰλ.Ψ 92 **ὀστέα νῶιν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτει, χρύσεος** ἀμφιφορεύς, Ὀδ.Β 290 **οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι καὶ** ἄλφιτα· βλ. κ. **ἀμφορεύς.**

ἀμφιφορίτης (ὁ) ἀμφορίτης βλ.λ.

ἀμφιφράζομαι μόνον ἐν τμήσει, ἐξετάζω καλῶς : Ἰλ.Σ 254 **ἀμφὶ μάλα φράζεσθε φίλοι.**

ἀμφιφύα (ἡ) **ἀμφαυξίς** βλ.λ.

ἀμφιφῶν-ῶντος (ὁ) (ἀμφὶ - φάω) πλακοῦς προσφερόμενος τῇ Ἀρτέμιδι, καθ᾽ ἣν ἡμέραν ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου δὲν ἔχει δύσει ἡ σελήνη· Ἡσ. « πλακοῦς ποιὸς Ἀρτέμιδι μετὰ δᾴδων προσφερόμενος »· 2) μτχ. τοῦ ἀμφιφάω, ὁ ὁλόγυρα φωτίζων.

ἀμφιφῶς ἑκατέρωθεν φῶς ἔχων, ἐπίθ. τοῦ οὐρανοῦ : Ἀθήν.14,645 **ὁ οὐρανὸς ἀμφιφῶς γίνεται.**

ἀμφιχαίνω ἐν χρ. μόνον ἐν ἀορ. περιχαίνω, ὅλως χαίνω, κατεσθίω, καταβροχθίζω, καταπίνω : Ἰλ.Ψ 79 **ἐμὲ μὲν κὴρ ἀμφέχανε στυγερή·** ‖ κ. μτφ. : Σοφ. Ἀντ.177 **ἀετὸς φονώσαισιν ἀμφιχανὼν λόγχαις ἑπτάπυλον στόμα·** Ἡσ. « ἀμφιχανόντες καταπίνοντες ».

ἀμφίχαιτος-ον ὁ ἀμφοτέρωθεν κομῶν, ἐπὶ τοῦ φοίνικος : Διόδ.2,53 **στελέχη φοινίκων ἀμφίχαιτα.**

ἀμφιχανής-ές ὁ πανταχόθεν χαίνων : Ἀβυδην.1 **πέλαγος ἀμφιχανές.**

ἀμφιχαράσσω χαράσσω ὁλόγυρα : Πάπ. **ἀμφιχαράσσειν γράμματα σκήπτρῳ.**

ἀμφιχάσκω ἀνοίγω τὸ στόμα, χάσκω περί τι Αἰσχ.Χο.545 **μαστὸν ἀμφέχασκ᾽ ἐμὸν θρεπτήριον·** πρβλ. **ἀμφιχαίνω.**

ἀμφιχέλια (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἑξακοραλλίων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ὀκουλινιδῶν** τῆς τριτογενοῦς περιόδου ζῶν καὶ νῦν ἔτι ἐντὸς τῶν θαλασσῶν (**amphihelia E. H.**).

ἀμφιχελύδια (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. ὑπόταξις χελωνοειδῶν ἑρπετῶν ζήσασα μεταξὺ τριασίου συστήματος καὶ μειοκαίνου περιόδου (**amphiheiydia Lydekker**).

ἀμφιχελυδίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζ. ὁμοιογένεια τῆς ὑποτάξεως τῶν **ἀμφιχελυδίων** βλ.λ.

ἀμφιχέω περιχέω, περιβάλλω : Ὀδ.Θ 278 (ἐν τμήσει) **ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ ἑρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ·** 2) συνήθ. παθ. περιχέομαι : Ἰλ.Ψ 764 **πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι·** ‖ κ. μτφ. : Ἰλ.Β 41 **ἔγρετο δ᾽ ἐξ**

ὕπνου, θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή, 'Οδ.Δ 716 **τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον·** 3) κατ' ἐπέκτ. περιβάλλω, περιπτύσσομαι: 'Οδ.Π 214 **ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο.**

ἀμφιχολοῦμαι-όομαι μτγν. χολοῦμαι, ὀργίζομαι λίαν κατά τινος: Γρηγ.Ναζ. **ἀμφιχολωσαμένη λεχέων.**

ἀμφίχορδος (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικόν γένος μυκήτων προσσμοιάζον πρὸς τό γένος ἰσαρία.

ἀμφιχορεύω χορεύω πέριξ: Εὐρ.ἀπ.593 **ὃν** (νοῦν) **πέρι ἄστρων ὄχλος ἀμφιχορεύει.**

ἀμφιχρίομαι περιχρίομαι, περιαλείφομαι: 'Οδ.Ζ 219 (ἐν τμήσει) **ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ χρίσαμαι.**

ἀμφίχρυσος-ον περίχρυσος, κεχρυσωμένος: Εὐρ.'Εκ.543 **ἀμφίχρυσον φάσγανον κώπης λαβών,** σχόλ. « νοητέον κατὰ τὴν κώπην, περίχρυσον ».

ἀμφίχυτος-ον ἐπὶ τείχους - ὁ ἀμφοτέρωθεν ἢ κύκλῳ χυτός, διὰ χώματος (οὐχὶ δι' ἁρμογῆς λίθων): 'Ιλ.Υ 145 **τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον ὑψηλόν,** σχόλ.Εὐστ. « τὸ μὴ ἐκ λίθων, ἀλλὰ περικεχυμένον, ἤγουν ἐξ ἀναχώματος ὄν »· 'Ησ. « περικεχωσμένον ἔξωθεν καὶ ἔσωθεν ὥστε προσβάσεις ἔχειν φανεράς ».

ἀμφίχωλος-ον ΑΠ ἀμφοτερόχωλος βλ.λ.

ἀμφεφηλαφάω μσν. φηλαφῶ πανταχόθεν, περιφηλαφῶ.

ἀμφίων-ονος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος τριλοβιτῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **χειρουριδῶν** ζῆσαν ἀπὸ τοῦ ἄνω καμβρίου μέχρι τοῦ κάτω σιλουρίου **συστήματος** (**amphion p.**).

ἀμφοδάρχης (ὁ) μτγν. ὁ ἄρχων μιᾶς ἀμφόδου, ἤτοι μιᾶς χωριστῆς συνοικίας: Πασχ.Χρον. 254 **ἐμέρισε τὴν πόλιν** ('Ιερουσ.) **εἰς ἑπτὰ ἄμφοδα καὶ ἔστησεν ἀμφοδάρχας.**

ἀμφοδαρχία (ἡ) Πάπ. τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἀμφοδάρχου.

ἀμφοδευτικός-ή-όν ὁ ἑκατέρωθεν ὁδευτικός.

ἀμφοδέω ἐκτρέπομαι τῆς ὁδοῦ: 'Ησ. ἐν λ. **ἀβροτάξομεν.**

ἀμφοδηλίτης (ὁ) κ. **ἀμφω-** νεώτ. ὀρυκτολ. μετουσιωθεῖσα παραλλαγὴ τοῦ **ἀνορθίτου.**

ἀμφοδικός-ή-όν μτγν. ὁ ἰδιάζων εἰς ἄμφοδον βλ.λ., ὁ τῆς ἀμφόδου: Μαν.4,252 **καθαρτῆρες κελεύθων ἀμφοδικῶν.**

ἀμφόδιον (τὸ) μικρὰ **ἄμφοδος** βλ. λ.

ἀμφοδοποιέω μσν. κατασκευάζω ἀμφόδους βλ.λ.

ἄμφοδος-ον ὁδὸς περιάγουσα περὶ συνοικίαν τινά (ἐν χρ. ἰδίᾳ τό οὐδ. **-ον**)· ΑΒ « ἡ ὥσπερ ἐκ τετραγώνου διαγεγραμμένη **ὁδός** »· 'Ησ. « ἄμφοδα· αἱ ῥῦμαι, ἀγυιαί, δίοδοι »: Γαλην.4,226 **αἱ ἐν ταῖς ἀμφόδοις κρῆναι·** 2) συγκρότημα οἰκιῶν, ὑπὸ ὁδῶν χωριζόμενον ἀπὸ ἄλλ. συνοικισμοῦ, χωριατὴ συνοικία, μαχαλάς: Πάπ. **ἐπ' ἀμφόδου 'Ιουδαϊκοῦ καὶ Κρητικῆς·** ‖ προάστειον, κώμη.

ἀμφόδους-οντος (ὁ,ἡ) βλ. **ἀμφώδων.**

ἄμφοισμα (τό, οισ- τοῦ **φέρω**) μτγν. περιστροφή.

ἀμφοιστικός-ή-όν (**οισ-** τοῦ **φέρω**) μτγν. περιστροφικός, κυκλικός.

ἀμφόνη (ἡ) 'Ησ. « ἀκρατής, ἁμαρτωλός, μὴ δυναμένη νηστεῦσαι ».

ἄμφορα (τὰ) νεώτ. ζωοφυτ. διάτομα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κυμβελλιδῶν** ζῶντα εἰς θαλάσσια καὶ ὀλίγιστα εἰς γλυκέα ὕδατα (**amphora**).

ἀμφοράκρινος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος πελματοζώων **κρινοειδές,** τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀκτινοκρινιδῶν,** ἀπολελιθωμένον ἐντὸς τοῦ ἀνθρακικοῦ συστήματος (**amphoracrinus Austin**).

ἀμφορεαφόρος-ον ὁ τὸν ἀμφορέα βλ.λ. φέρων, βαστάζων· Μοῖρ. « **ἀμφορεαφόρους**· τοὺς μισθῷ τὰ κεράμια φέροντας ».

ἀμφορεαφορῶ-έω φέρω, βαστάζω τὸν ἀμφορέα βλ.λ.: 'Αριστφ.'Απ.299 **μίσθου σαυτὸν ἀμφορεαφορεῖν.**

ἀμφορείδιον (τὸ) μικρὸς ἀμφορεύς, κανατάκι μὲ δύο αὐτιά βλ.λ.: 'Αριστφ.Εἰρ.202 **χυτρίδια καὶ σανίδια κἀμφορείδια,** αὐτ.'Εκκ.1119 **Θάσι' ἀμφορείδια** (Θασιώτικα κανάτια).

ἀμφορείῳ 'Ησ. « φορτίῳ ὃ διορθοῦται ἀμφορεῖ τῷ φορείῳ ».

ἀμφορεύς-έως συγκεκομ. τύπος τοῦ **ἀμφιφορεύς** βλ. λ. ἀγγεῖον εὐμέγεθες, στενόστομον, πήλινον ἢ χαλκοῦν, παρ' 'Ομ. δὲ καὶ χρυσοῦν καὶ λίθινον ἐν χρ. πρὸς ἐναπόθεσιν οἴνου, ἐλαίου, γάλακτος, μέλιτος, ἐλαιῶν, ταριχευμάτων, δημ. στάμνα, σταμνί, ξέστα, ξεστί, λαγῆνα, λαΐνα, βῖκος· Μοῖρ. 44 « ἀμφορέα τὸν δίωτον στάμνον 'Αττικοί »: 'Ηρ.4,163 **ἢν τὴν κάμινον εὕρῃς πλέην ἀμφορέων, μὴ ἐξοπτήσῃς τοὺς ἀμφορέας,** 'Αριστφ.Πλ.807 **οἱ δ' ἀμφορεῖς** (μεστοί εἰσιν) **οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου,** Ξεν.'Αν.5,4,28 **καὶ δελφίνων τεμάχη ἐν ἀμφορεῦσιν ηὑρίσκετο τεταριχευμένα,** Θουκ. 4,115,2 **καὶ ὕδατος ἀμφορέας πολλοὺς καὶ πίθους ἀνεφόρησαν·** 2) νεκρικὴ κάλπη, τεφροδόχος: Σοφ.'Απ.303· 3) μέτρον ὑγρῶν, ἄλλως μετρητής: Εὐρ.Κυκλ.327 **ἀμφορέα γάλακτος ἐκπιών,** 'Ηρ.1,51 **κρητὴρ χωρέων ἀμφορέας ἑξακοσίους·** 4) μέτρον χρόνου, κλεψύδρα: Δημ.1052,19 **ἐξ ἀνάγκης ἦν τῷ ἄρχοντι ἀμφορέα ἑκάστῳ ἐγχέαι τῶν ἀμφισβητούντων** (δηλονότι εἰς τὴν κλεψύδραν)· 5) κρίκος ἁλύσεως: Πάπ. **ὅρμος ἀμφορέων πεντήκοντα ὀκτώ.**

ἀμφορίδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. συνών. τοῦ βρύου ζυγόδους.

ἀμφορίκαρπος (ὁ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων,** περιλαμβάνον δύο εἴδη τῆς Εὐρώπης (**amphoricarpus Vis.**).

ἀμφορικός-ή-όν ὅμοιος μὲ ἀμφορέα: Σχόλ. 'Αριστφ.'Ορν.1032 « κάδοι ἀμφορικοί, εἰς οὓς τὰς ψήφους καθιᾶσιν »· 2) κ. νεώτ. ἰατρ. **ἀμφορικὸν φύσημα** ὁ ἀκουόμενος ἦχος κατὰ τὴν ἀκρόασιν τῶν πνευμόνων ἐπὶ βρογχιεκτασίας ἢ ἐπὶ τήξεως τοῦ πνευμονικοῦ παρεγχύματος καὶ σχηματισμοῦ σπηλαίων· ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἦχον, ὃν προκαλοῦμεν ἐμφυσῶντες ἐντὸς ἀμφορέως· ἄ. ἀμφ. ἀναπνοή, ἀμφ. ἦχος, ἀμφ. ἤχημα.

ἀμφορίσκος (ὁ) μικρὸς ἀμφορεύς: Δημ.617,18 **οὐκ ἀμφορίσκοι δύ' οὐδὲ χρυσίδες τέτταρες ἢ τρεῖς,** Πολυδ.10,70 παρὰ τὸ **καδίσκος.**

ἀμφορίτης ἀγών καθ' ὃν οἱ ἀγωνιζόμενοι ἔτρεχον βαστάζοντες ἀμφορέα· 'Απολλ.Ῥόδ.4,1770 « πλήθοντας ἀμφιφορῆας ἐπωμαδὸν ἀνθέμενοι πόδεσσι νίκης πέρι δηριόωνται» ἐν ΕΜ κ. **ἀμφιφορίτης.**

ἀμφοροειδῆ (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. τάξις ἐχινοζώων ἄ. καρποειδῆ βλ.λ. (**amphoroidea Barher**).

ἀμφοτεράκις κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους, ἀμφοτέρως: 'Αριστλ.Μηχ.855 D 32 **ἀμφοτεράκις πάσχουσι τοῦτο.**

ἀμφοτέρῃ ἐπίρρ. ἰων. ἀμφοτέρως, ἀμφοτέρωθεν, κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους: 'Ηρ.1,75 **ἐπεί τε καὶ ἐσχίσθη ὁ ποταμός, ἀμφοτέρῃ διαβατὸς ἐγένετο.**

ἀμφοτερήκης-ες ἐπὶ ξίφους - τὸ ἀμφοτέρωθεν ὀξύ, ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένον.

ἀμφοτερίζω ἐπ' ἀμφότερα κλίνω: 'Ιουλιαν.393 **τὰ παρ' ἡμῖν ἀμφοτερίζει τῇ χρείᾳ** (τὰ σῦκα) δηλ. « καὶ ἐπιδένδρια καὶ τερσαινόμενα καλά ἐστι ».

ἀμφοτεροβαρής-οῦς-ές νεώτ. ὁ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη ἴσον ἔχων τὸ βάρος· ‖ νομ. ὁ ἐπιβαρύνων ἀμφοτέρους τοὺς συναλλασσομένους: **ἀμφοτεροβαρὴς σύμβασις** ἀντίθ. ἑτεροβαρὴς βλ. λ.

ἀμφοτεροβαρῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀμφοτεροβαρῆ βλ. λ.: **συνεβλήθησαν ἀμφοτεροβαρῶς.**

ἀμφοτερόβλεπτος-ον μτγν. ὁ πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη ἀποβλέπων, ἀναποφάσιστος.

ἀμφοτερόγλωσσος-ον μτγν. ὁ κατὰ δύο τρόπους περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος λαλῶν, λέγεται περὶ τοῦ Ζήνωνος ὡς πρώτου διδασκάλου, ἐπινοητοῦ τῆς διαλεκτικῆς : Τίμων 45.

ἀμφοτερογνώμων-ον μτγν. σχόλ. ὁ δύο γνώμας ἔχων, ἀναποφάσιστος.

ἀμφοτεροδέξιος-ον **ἀμφιδέξιος** : ΠΔ Κρ.3,15 **ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον,** Σουΐδ. « **κόθορνος**· ὑπόδημα ἀμφοτεροδέξιον ».

ἀμφοτεροδεξιότης (ἡ) μον. ἐπιδεξιότης.

ἀμφοτεροδύναμος-ον μόν. « ὁ ἀγαθά τε δυνάμενος καὶ κακά » : Εὐστ.1363.

ἀμφοτερόμαχος-ον νεώτ. ὁ μεταξὺ δύο πυρῶν μαχόμενος, ὁ μεταξὺ δύο πυρῶν εὑρεθεὶς κατὰ τὴν μάχην· || ὡς οὐσ. ναυτ. **ἀμφοτερόμαχον** (τὸ) μεταξὺ δύο πυρῶν μαχόμενον πλοῖον, ἀ. ἀμφίπυρον βλ. λ.

ἀμφοτερόπλους-ουν ὁ ἀμφοτέρωθεν πλεόμενος, οἷον ὁ Ἰσθμός : Πολυδ.9,18· 2) **ἀμφοτερόπλουν** (ἐνν. δάνειον ἢ ἀργύριον) ἤτοι ναυτοδάνειον ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς ἐπανόδου τοῦ πλοίου ἐκεῖσε, ὁπόθεν ἀπέπλευσε : Δημ.908,20 **ἐδάνεισα Νορμίωνι κ΄ μνᾶς ἀμφοτερόπλουν εἰς τὸν Πόντον**· Ἁρποκρ. « ὅταν τις ναυτικὸν δανείσῃ δάνειον ἐπὶ τῷ καὶ ἐνθένδε πλεῦσαί ποι κἀκεῖθεν ἐνθάδε, τοῦτο ἀμφοτερόπλουν καλεῖται ».

ἀμφότερος-α-ον κ. νεώτ. συνήθως κατὰ πληθ. κ. δυϊκ. καὶ ὁ εἷς καὶ ὁ ἄλλος, καὶ οἱ δύο : Ἰλ.Ε 163 **τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππου βῆσε,** Ἡρ.1,111 **ἦσαν ἐν φροντίδι ἀμφότεροι ἀλλήλων πέρι,** Ξεν.ΚΠ 7,4,4 **ἀμφοτέροις λάθρα ἑκατέρων συνέθετο,** Δημ.927,3 **ἑνὶ ἑκατέρῳ τῶν δανεισάντων καὶ ἀμφοτέροις,** νεώτ. **ἀμφότεροι ἐπέτυχαν, - ἀμφότεραι αἱ πλευραὶ τῆς γωνίας**· || ἐπὶ τῶν χειρῶν : Ἰλ.Σ 23 **ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν χεύατο κὰκ κεφαλῆς**· || καὶ ἄνευ τοῦ χεῖρες : Ἰλ.Ε 416 **ἀμφοτέρῃσιν ἀπ᾽ ἰχῶ ὀμόργνυ,** παροιμ. **ἀντλῶ ἀμφοτέραις** « ἐπὶ τῶν σπουδῇ τι ποιούντων »· || ἐπὶ τῶν ποδῶν : Ὀδ.Ε 414 **οὔ πως ἔστι πόδεσσι στήμεναι ἀμφοτέροισι**· || καὶ ἄνευ τοῦ πόδες : Θεόκρ.14,66 **ἐπ᾽ ἀμφοτέροις βεβακώς**· || κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. ὄμματα : Καλλ.Ἐπιγρ.31 **ἀμφοτέροις βλέπειν**· κατὰ δυϊκόν : Ἰσοκρ. 4,134 **ἀμφοτέροιν αὐτοῖν τῆς Ἑλλάδος ἄντοιν**· 2) σπαν. τὸ οὐδ. εἰς ἑνικὸν ἐν ἐπιρρ. σημ. : **ἀμφότερον βασιλεύς τ᾽ ἀγαθὸς κρατερός τ᾽ αἰχμητής** (κατὰ τὰ δύο συγχρόνως)· || μεθ᾽ Ὅμ. τὸ οὐδ. κατὰ πληθ. **ἀμφότερα** ὡς ἐπίρρ. : Πλάτ. Λάχ.187 **πείθωμεν ἢ δώροις ἢ χάρισιν ἢ ἀμφότερα** (καὶ μὲ τὰ δύο συγχρόνως)· 3) τὸ οὐδ. καθ᾽ ἑν. ὡς ἀντων. : Πλάτ.Σοφ.248 D **τὸ γιγνώσκειν φατὲ ποίημα ἢ πάθος ἢ ἀμφότερον,** παροιμ. **ἐπ᾽ ἀμφότερον οὖς καθεύδειν** (ἐπὶ τῶν ἀδιαφορούντων).

ἀμφοτερότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ συναμφότερον, τὸ εἶναι ἢ τὸ ἔχειν ἀμφότερα.

ἀμφοτερότοιχος-ον **νεώτ. ναυτ.** ὁ **παρ᾽** ἀμφοτέρων τῶν τοιχαρχιῶν βλ.λ. πολεμικοῦ πλοίου ἐκτελούμενος : **ἀμφοτερότοιχος χειρισμός, ἀμφ - γυμνάσιον**· || **ἀμφοτερότοιχον πῦρ** ὁ ἀπὸ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν κανονιοβολισμός, μέσον ἀμύνης πλοίου καταστάντος ἀμφιπύρου **ἢ** ἀμφοτερομάχου βλ. λ.

ἀμφοτερόφθαλμος-ον μσν. ὁ ἔχων ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑγιεῖς, ὁ βλέπων καὶ μὲ τοὺς δύο ὀφθαλμούς.

ἀμφοτερόχωλος-ον μτγν. ὁ κατ᾽ ἀμφοτέρους τοὺς πόδας χωλός, ἄλλως **ἀμφίχωλος** : Ἀπολλών. Λεξ.Ὁμ. ἐν λ. **ἀμφιγυήεις.**

ἀμφοτέρωθεν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη : Ἰλ.Ε 726 **πλῆμναι δ᾽ ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν,** Θουκ.3,26,1 **ἀμφοτέρωθεν θορυβούμενοι,** Δημ. 1305,19 **ἦν ἀμφοτέρωθεν Ἀθηναῖος** (ἐκ πατρὸς καὶ μητρός), νεώτ. **ἐξεδηλώθησαν ἀμφοτέρωθεν ἀγαθαὶ διαθέσεις συμβιβασμοῦ.**

ἀμφοτέρωθι ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατ᾽ ἀμφότερα τὰ μέρη : Ξεν.Ἀπομν.3,4,12 **οἱ μὴ ἐπιστάμενοι** (χρῆσθαι) **ἀμφοτέρωθι πλημμελοῦσι.**

ἀμφοτέρως ἐπίρρ. κατ᾽ ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους : Πλάτ.Θεαίτ.181 D **τὸ μέν τι** (φατὲ) **ἀμφοτέρως** (κινεῖσθαι), **τὸ δ᾽ ἑτέρως,** Διογ.Λ.7,97 **τῶν κακῶν τὰ μὲν τελικά, τὰ δὲ ποιητικά, τὰ δὲ ἀμφοτέρως ἔχοντα.**

ἀμφοτέρωσε ἐπίρρ. πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη : Ἰλ.Μ 287 **τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πετῶντο,** Θεοφρ. Φ 4,6,9 **ἡ ἄμπελος ἀμφοτέρωσε γίνεται.**

ἀμφοτονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ταυτόχρονος αὔξησις τῆς ἐρεθιστικότητος τοῦ συμπαθητικοῦ καὶ παρασυμπαθητικοῦ νεύρου.

ἀμφοτροπίνη (ἡ) νεώτ. φάρμακον ἀντισηπτικὸν καὶ συσταλτικὸν λαμβανόμενον ἐσωτερικῶς.

ἀμφουδίς ἐπίρρ. ἀπὸ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, μόνον ἐν Ὀδ.Ρ 237 **πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη ἀμφουδὶς ἀείρας** (Ἀπολλών. « ἀμφ᾽ οὖδας » δ. γ. ἀμφωδὶς ἀπὸ τῶν ὤτων).

ἀμφούριον (τὸ) Πάπ. λίαν οὔριον, εὐνοϊκόν.

ἀμφόφιλα (τὰ) νεώτ. ἰατρ. τὰ δεχόμενα καὶ τὰς ὀξίνους καὶ τὰς βασικὰς χρωστικὰς κύτταρα· || **ἀμφόφιλα λευκὰ αἱμοσφαίρια** ὧν τὸ πρωτόπλασμα ἔχει κόκκωσιν δεχομένην τὰς ὀξίνους καὶ τὰς βασικὰς χρωστικάς.

ἀμφυλῶ-άω μτγν. ὑλακτῶ περί τινα.

ἀμφυμένιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδροπῶν,** ἰθαγενὲς τῆς Ἀμερικῆς.

ἀμφυπαρκτος-ον μσν. ὁ ἀμφοτέρωθεν ὑπάρχων.

ἀμφύσκη Ἡσ. « τῇ χειρὶ κυρτωθείσῃ ἔνιοι δὲ τὸ λεῖκνον »· || ΕΜ « οἱ δὲ πτύον κοπροβόλον ».

ἄμφω ἀντων. δυϊκοῦ ἀριθμ. γεν. κ. δοτ. **ἀμφοῖν,** ἀμφότεροι, καὶ οἱ δύο - ἐπὶ προσώπων : Ἰλ.Ι 689 **κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω,** Εὐρ.ΙΤ 1369 **ἀπ᾽ ἀμφοῖν νεανίαιν,** Ἀριστλ.Ἀθ.26,4 **ἐξ ἀμφοῖν ἀστοῖν γεγονώς** (ὁ ἔχων πατέρα καὶ μητέρα γνησίους Ἀθηναίους)· || ἐπὶ πραγμάτων : Ἰλ.Π 348 **ἐνέπλησθεν δὲ οἱ ἄμφω αἵματος ὀφθαλμοί,** Ὀδ.Ρ 302 **οὔατα κάββαλεν ἄμφω,** Πλάτ.Πρωτ.314 D **ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν**· || κ. ἄκλιτον ὡς τὸ δύο : Θεόκρ. 17,26 **ἄμφω γὰρ πρόγονός σφιν Ἡρακλείδας** (ἀντὶ ἀμφοῖν).

ἀμφώβολος (ὁ) κ. **ἀμφώβολον** (τὸ) εἶδος ἀκοντίου, ἔχοντος κατ᾽ ἀμφότερα τὰ ἄκρα αἰχμήν : Εὐρ.Ἀνδρ.1133 **ἔκλυτοί τ᾽ ἀμφώβολοι σφαγῆς βουπόροι,** σχολ. « ὀβελίσκοι σφάττειν δυνάμενοι, ἑκατέρωθεν ὀξύτατοι »· || τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. τὰ δι᾽ ἐξετάσεως τῶν σπλάγχνων θυσιαζομένων ζῴων μαντεύματα· Ἡσ. « **ἀμφώβολα**· διὰ σπλάγχνων μαντεῖαι » : Σοφ.ἀπ.1006.

ἀμφωδηλίτης (ὁ) νεώτ. ὁ **ἀμφοδηλίτης** βλ. λ.

ἀμφώδων-οντος (ὁ, ἡ) ὁ εἰς ἀμφοτέρας τὰς σιαγόνας ἔχων ὀδόντας ὡς τὰ σαρκοφάγα ζῷα : Ἀριστλ.Ζ.Ἱ.501 Α || **τῶν τετραπόδων τὰ μὲν ἀμφώδοντα** (σχολ. « ἔχει τοὺς προσθίους ἐπὶ τῆς ἄνω σιαγόνος, οἷον ἄνθρωπος, ἵππος, ὄνος ») **τὰ δ᾽ οὔ** (σχολ. « οἷον κερατοφόρα, κάμηλος »)· 2) ὡς οὐσ. ὁ ὄνος : Λυκόφρ.1401.

ἀμφώης-ες μτγν. ὁ ἄμφωτος βλ.λ. : Θεοκρ.1,28 **ἀμφῶεν κισσύβιον.**

ἀμφωλένιον (τὸ) μτγν. τὸ περὶ τὴν ὠλένην, τὸν πῆχυν τῆς χειρὸς κόσμημα, βραχιόλι : Ἀρισταίν.1,25 **ὑπομάξιόν τε καὶ ἀμφωλένια.**

ἀμφώμοις Ἡσ. « ἀναθλήμασι, ἀναθήμασι ».

ἀμφωμοσία (ἡ) ἡ ἀμφιορκία βλ. λ.· Ἡσ. « ὅταν τῶν δικαζομένων ὁ μὲν προσομόσῃ, ὁ δὲ ἐπομόσῃ· λέγεται δὲ καὶ ἀμφιορκία ».

ἀμφώτας ΕΜ «χιτών τις, λέγεται καὶ ἀμφίνωτος».
ἀμφῶτιξ ἡ ἀμφώνυξ Ἡσ. «γαστρίμαργος, ἀκρατής».
ἀμφωτίς-ιδος (ἡ) κ. ἀμφωτίς βλ.λ.
ἀμφωτίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. **ἄμφωτις** παρ' Ἡσ. κ. ΕΜ **ἄμφωξις** [ἐσφ.] εἶδος ξυλίνου διώτου ἀγγείου: Πολυδ.10,175 **εἶεν δ' ἂν καὶ ἀμφωτίδες ἐκ τῶν σκευῶν·** 2) εἰδικὸν κάλυμμα τῶν ὤτων, φερόμενον ὑπὸ τῶν πυκτῶν (πυγμάχων): Παυσ. Γραμμ.52 «**ἀμφωτίδες·** ἃς οἱ παλαισταὶ περὶ τοῖς ὠσὶν εἶχον», ΕΜ «χαλκᾶ τινα, ἅπερ οἱ παλαισταὶ τοῖς ὠσὶν περιετίθεσαν» 3) κ. νεώτ. ζωολ. ἔντομον κολεόπτερον τῆς οἰκογενείας τῶν **νιτιδυλιδῶν** διακρινόμενον ἐκ τοῦ ἐλλειπτικοῦ καὶ ἐλαφρῶς κυρτοῦ σώματός του, τῶν ἰδιορρύθμων κεραιῶν καὶ τῶν τελείων ἐλύτρων (amphotis).
ἄμφωτος-ον δύο ὦτα, δύο λαβὰς ἔχων, ἄλλως δίωτος, ἐπὶ ἀγγείων: Ὀδ.Χ 10 **χρύσεον ἄμφωτον·** 2) Ἡσ. «χιτῶνος εἶδος».
ἀμφωτροπίνη (ἡ) νεώτ. ἀμφοτροπίνη βλ.λ.
ἀμχαρεκὴ γλῶσσα (ἡ) δ.τ. τοῦ **ἀμαρικὴ** βλ. λ.
ἀμχεροτία (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χεδροπῶν** περιλαμβάνον ἓν εἶδος ἰθαγενὲς τῆς Βουρμανίας· δένδρον καλλιεργούμενον διὰ τὰ ὡραῖα ἄνθη του.
ἀμφύχω μσν. ἀναφύχω: Μ.Ἀκομ.2,385 **ἀμφύχουσα.**
ἀμά-άω ἐπὶ τῶν γεννημάτων, θερίζω, δρέπω: Ἰλ.Σ 551 **ἤμαον ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες,** Ἡρ.6,28 **πέρην διαβαίνει ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον·** 2) ἐν γένει - κόπτω: Ἰλ.Ω 451 **λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες,** Θεόκρ.11,73 **θαλλὸν ἀμάσας·** || μέσ. -ῶμαι κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν: ΑΠ **σχοῖνον ἀμησάμενας,** Ἀπολλ.Ρ 1,688 **στάχυν ἀμήσονται·** 3) συνεκδ. κ. μτφ. καρποῦμαι, ἀπολαύω: Πλούτ.Ἠθ.210 Β **ἐλευθερίαν ἀμώμεθα,** Καλλ. εἰς Δήμ.137 **εἰράναν, ὃς ἄροσε, κεῖνος ἀμάσαι·** 4) μέσ. συνάγω ἐπὶ τὸ αὐτό, συναθροίζω, μαζεύω: Ὀδ.Ι 247 **πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν·** || καὶ ἐνεργ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: ΑΠ **χερσὶν ἀμήσας κρατὸς ὕπερθε κόνιν·** 5) συνεκδ. κατασφάζω ἐν πολέμῳ ὡς τὸ δημ. θερίζω: ΑΠ 9,198 **γονὰς ἤμησα γιγάντων.**
ἀμωλεὶ Ἐπιγρ. ἐπίρρ. ἄνευ ἀμφισβητήσεως.
ἀμωλώπιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ὑποστὰς μώλωπας βλ. λ.: **ἐκ τῆς συγκραύσεως τῶν ὀχημάτων οὐδεὶς ἔμεινεν ἀμωλώπιστος.**
ἀμώμεια (τὰ) νεώτ. βοταν. φυλὴ τῶν μονοκοτύλων φυτῶν, τῆς οἰκογενείας τῶν **σκιταμινοειδῶν·** φυτὰ πολυετῆ καλλιεργούμενα εἰς κήπους καὶ θερμοκήπια διὰ τὸ φύλλωμα καὶ τὰ ἄνθη, ἔχοντα δὲ ριζώματα ἀμυλοφόρα καὶ ἀρωματικὰ χρήσιμα εἰς τὴν φαρμακευτικὴν (Amomeae).
ἀμώμητος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ἄμεμπτος, ἄφογος, ἀνεπίληπτος: Ἰλ.Μ 100 **Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο,** Κόιντ.Σμ.1,674 **μέγεθός τε καὶ εἶδος ἀμώμητος,** Ἐκκλ.ᾠδὴ **Παρθένος ἀμώμητε ἡ τὸν Λόγον βαστάσασα.**
ἀμωμήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀφόγως, ἀμέμπτως: Ἡρ.3,82 **ἐπιτροπεύοι ἂν ἀμωμήτως τοῦ πλήθεος.**
ἀμωμίς-ίδος (ἡ) μτγν. εἶδος φυτοῦ ὁμοιάζοντος πρὸς τὸ ἄμωμον βλ.λ.
ἀμωμίτης (ὁ) μτγν. παρεμφερὴς πρὸς τὸ ἄμωμον βλ.λ.: Διοσκ.1,68 **ἀμωμίτης λίβανος.**
ἀμωμόκαρπος (ὁ) νεώτ. παλαιοντ. ἀπολελιθωμένος καρπός, ὁμοιάζων πρὸς τὸν καρπὸν τοῦ φυτοῦ ἀμώμου βλ.λ.
ἄμωμον (τὸ) τὸ ἀρωματικὸν φυτὸν κισσὸς ὁ ἀμπελῖνος (c. vitiginea): Ἰώσ.ΑΖ 20,2,3 **φέρειν δὲ ἡ γῆ** (Καρρῶν) **πλεῖστον τὸ ἄμωμον ἀγαθή.**
ἄμωμος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ἄμεμπτος, ἄφογος, ἀνεπίληπτος: Αἰσχ.Πέρσ.185 **δύο γυναῖκε.. κάλλει τ' ἀμώμω,** Ἡρ.2,177 **τῷ ἐκεῖνοι ἐς αἰεὶ χρέαν-ται, ἐόντι ἀμώμῳ νόμῳ** (μὴ περιέχοντι ἐλάττωμα, ἀτέλειαν), ΚΔ Ἐφεσ.1,4 **εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους** (ἁγνούς), Συναξ. ἐν Ἐκκλ.Μην.9 **τὴν ψυχὴν ἄσπιλον καὶ ἄμωμον εἶχεν.**
ἀμωμότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναι τι ἄμωμον βλ.λ., ἡ ἁγνότης: ΠΔ Ψαλμ.25,1 **ἐν ἀμωμότητι.**
ἀμωμόφυλλον (τὸ) νεώτ. γένος ἀπολελιθωμένων φυτῶν, οὗτινος ἓν εἶδος εἶναι γνωστόν.
ἀμωμόφυλον (τὸ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν ζιγγιβεριδῶν.
ἀμώμως ἐπίρρ. ἐκκλ. κ. νεώτ. ἀφόγως, ἀμέμπτως.
ἀμώνας (ἡ) Ἡσ. «τὰς ἀνεμώνας, Αἰολεῖς».
ἀμώνι (τό) δ.γρ. τοῦ **ἀμόνι** βλ. λ.
ἀμώνω δημ. κ. **ὀμώνω** ὀμνύω, ὁρκίζομαι: **ἀμώσε ἀφοῦ λὲς ἀλήθεια, νὰ σοῦ ἀμώσω·** 2) ἐκτείνω τὴν χεῖρα διὰ νὰ φθάσω τι, ξαμώνω.
ἀμώραντος-ον μσν. ἐπὶ τοῦ ἅλατος, τὸ μὴ μωρανθέν, τὸ μὴ ἀποβαλὸν ἐπενεργὸν δύναμιν: Μιχ.Ἀκομιν. **ἁλίζοντες ἅλας ἀμώραντον.**
ἀμωρέα (ἡ) μτγν. εἶδος ραφανίδος: Θεόφρ.ΙΦ 7,4,2.
ἀμωρεύουσιν ΕΜ «ἰχθυοφοροῦσιν».
ἀμώρη δημ. κλητικὴ ἐπιφώνησις ἀντὶ τοῦ **μωρὴ** ἢ **μαρή.**
ἀμωρία (ἡ) δημ. μωρία, παραλογισμός.
ἀμωριάζομαι δημ. ραθυμῶ.
ἄμωρος-η-ο (?) δημ. κ. ἄμουρος μωρός, ἀνόητος.
ἄμωρος (2) Ἡσ. «πλακοῦντος εἶδος».
ἀμωρύλα (ἡ) δημ. μωρία, κουταμάρα.
ἀμῶς ἐπίρρ. κ. **ἀμῶς** συνεκφερόμενον ἐν συνθ. πάντοτε μετὰ τοῦ **γέ πως, ἀμῶς γέ πως** κατὰ ἕνα οἱονδήποτε τρόπον, ὁπωσδήποτε: Λυσ.13,7 **τούτους ἐβούλοντο ἀμῶς γέ πως ἐκποδὼν ποιήσασθαι.**
ἀμώσας Ἡσ. «κρεμάσας, Ταραντῖνοι».
ἀμωσίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. στιφρὰ παραλλαγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ **ἀστρίου ὀλιγοκλάστου.**
ἄν (Α) μόριον δυνητικόν, ἐπ. κ. λυρ. **κε(ν)** δωρ. **κα** σημαῖνον ἐν τῇ περιπτώσει, ἐπὶ τῷ ὅρῳ, ἀναφέρεται πάντοτε εἴς τινα ὑπόθεσιν, ἥτις ἢ κεῖται ἢ δύναται εὐκόλως ἐκ τῆς συναφείας τοῦ λόγου νὰ συμπληρωθῇ, σημαίνει ἄρα, ὅτι ὑπάρχει τι ἢ συμβαίνει τότε μόνον, ὅταν ἄλλο τι προϋπάρχῃ περιέχον τὸν λόγον, δι' ὃν αὐτὸ ὑπάρχει ἢ συμβαίνει, συντάσσεται δὲ μεθ' ὁριστικῆς· || μεθ' ὁριστ. παρατ., ἀόρ. ἐνίοτε καὶ ὑπερσυντελίκου ἢ ἀπόδοσις ὑποθετικοῦ λόγου πρὸς δήλωσιν τοῦ μὴ πραγματικοῦ, ἤτοι τοῦ ἐναντίου ἐκείνου, ὅπερ ἐκφράζεται ἐν τῇ ὑποθέσει καὶ τῇ ἀποδόσει· καὶ τὸ ἐναντίον μὲν τοῦ διὰ παρατ. ἐκφερομένου ἀναφέρεται εἰς τὸ παρὸν ἢ εἰς τὸ συνεχῶς ἢ συνήθως γενόμενον ἐν τῷ παρελθόντι, τὸ δὲ διὰ τοῦ ἀόρ. εἰς τὸ παρελθόν: Ἰλ.Η 273 **καί νύ κεν οὐτάζοντα, εἰ μὴ κήρυκες ἦλθον** (ἀλλ' ἦλθον κήρ. καὶ οὐκ οὐτάζοντο), Πλάτ.Γοργ.516 Ε **εἰ ἦσαν ἄνδρες ἀγαθοί, οὐκ ἄν ποτε ταῦτα ἔπασχον,** (= ἀλλὰ πάσχω οὐ γὰρ εἰσιν ἄνδρες ἀγαθοί), Θουκ. 1,9 **οὐκ ἂν νήσων ἐκράτει εἰ μή τι καὶ ναυτικὸν εἶχε·** || κ. κατὰ παράλειψιν τῆς ὑποθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ἰλ.Ε 201 **ἢ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν** (ἐνν. εἰ ἐγὼ πιθόμην, ὅπερ κεῖται ἐν τῇ προηγουμένῃ προτάσει), Πλάτ.Πολ.374 D **πολλοῦ γὰρ ἂν ἦν ἄξια·** || ὅταν ἐν τῇ ἀποδόσει εἶναι τὸ **ἔδει, ἐχρῆν, ἐξῆν** ἢ ἀπρόσωπός τις φράσις, τότε τὸ **ἂν** τίθεται, ὅταν καὶ ἐν τῇ ἀντιστοίχῳ πραγματικῇ φράσει ὑπάρχῃ τὸ ἀπρόσ. ῥῆμα, παραλείπεται δέ, ὅταν καὶ ἐν ἐκείνῃ δὲν ὑπάρχῃ: Δημ.4,1 **εἰ τὰ δέοντα οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἂν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι** (τὸ πραγματικὸν **ἀλλὰ δεῖ βουλεύεσθαι**), Θουκ.1,37 **εἰ ἦσαν ἄνδρες ἀγαθοί, φανερωτέραν ἐξῆν αὐτοῖς δεικνύναι τὴν ἀρετὴν** (ἀλλ' οὐ δεικνύασιν)· || μετὰ ὁριστ. μέλλοντος παρ' Ὁμήρῳ πρὸς δήλωσιν βεβαιώσεως τοῦ ὑπὸ τῆς ἐγκλίσεως σημαινομένου ἢ πιθανώτεραν ἔννοιας

παρεμφεροῦς πρὸς τὴν ἐκφραζομένην διὰ τοῦ ἄν μετ' εὐκτ. : Ἰλ.Α 139 ὁ δέ κεν κεχολώσεται ὅν κεν ἵκωμαι (καὶ ἴσως θὰ θυμώσῃ)· ‖ σπον. παρ' ἀττ. ἐν τῇ χρήσει ταύτῃ, τὰ δὲ σχετικὰ χωρία διορθοῦνται : Πλάτ.Εὐθύδ.274 E κάλλιστ' ἂν πρατρέφετε (διόρθ. προτρέφαιτε)· ‖ οὐδέποτε συντάσσεται μετ' ὁριστ. ἐνεστ. ἢ παρακ. ὅπου δ' εὕρηται, διορθοῦται τὸ χωρίον : Πλάτ.Πολ.352 E οὐκοῦν δικαίως ἂν πάντες τούτων φαμὲν ἔργα εἶναι (διόρθ. φαῖμεν)· μόνον παρ' Ὁμ. πρόκειται ἀθέματος ὑποτ. : Ὀδ.Δ 672 ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται· 2) τὸ ἂν μετ' εὐκτικῆς· ‖ ὡς ἀπόδοσις ὑποθετ. λόγου εἰς δήλωσιν τοῦ δυνατὸν γενέσθαι ἐν τῷ παρόντι ἢ μέλλοντι ἐπί τινι ὅρῳ : Ἰλ.Η 28 εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη, Θουκ.4,61 τάχιστα δ' ἂν ἀπαλλαγὴ τούτων γένοιτο, εἰ πρὸς ἀλλήλους ξυμβαῖμεν, Πλάτ.Γοργ. 469 C εἰ ἀναγκαῖον εἴη ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἑλοίμην ἂν ἀδικεῖσθαι· ‖ ἐν τῇ αὐτῇ χρήσει κατὰ παράλειψιν τῆς ὑποθέσεως εὐκόλως ἐκ τῶν συμφραζομένων ἐννοουμένης : Ἰλ.Α 271 κείνοισι δ' ἂν οὔ τις μαχέοιτο (ἐνν. εἰ δέοι), Θουκ.2,89 οὔτε γὰρ ἂν ἐκπλεύσειέ τις.. οὔτ' ἂν ἀναχωρήσειε (ἐνν. εἰ βουληθείη)· ‖ ἐν συνεκφορᾷ δύο ἢ πλειόνων προτάσεων ὁμοταγῶν, κατ' εὐκτ. εἰσαγομένων ὁ ἂν τίθεται μόνον ἐν τῇ πρώτῃ ἐξυπακουόμενος ἐν ταῖς λοιπαῖς κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : Ὀδ.Ο 453 τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός, ὁ δ' ὕμιν μυρίον ὦνον ἄλφοι, Πλάτ.Φαίδ.81 B τὸ σωματοειδές, οὗ τις ἂν ἅψαιτο καὶ ἴδοι καὶ πίοι καὶ φάγοι· 3) ἐν τῇ αὐτῇ σημ. μετ' ἀπαρφ. ἢ μτχ. ἐνεστ. ἀντὶ ὁριστ. παρατ. μετὰ τοῦ ἂν ἕνεκα ἐξαρτήσεως τῆς προτάσεως : Δημ.1194,20 φησὶν αὐτοὺς ἐλευθέρους ἂν εἶναι, εἰ τοῦτο ἔπραξαν (λέγει ὅτι θὰ ἦσαν τώρα ἐλεύθεροι, ἐὰν θὰ εἶχον πράξει τοῦτο)· ‖ μετ' ἀπαρ. ἢ μτχ. ἀορ. ἀντὶ ὁριστ. ἀορ. μετὰ τοῦ ἂν ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : Δημ. 831,10 οὐκ ἂν ἡγεῖσθ' αὐτὸν κἂν ἐπιδραμεῖν (δὲν νομίζετε ὅτι ἤθελε καὶ ἐπιδράμει), Θουκ.1,76 ἴσμεν ὑμᾶς ἀναγκασθέντας ἂν (γνωρίζομεν ὅτι ἠθέλετε σεῖς ἀναγκασθῇ)· ‖ μετ' ἀπαρεμφ. ἢ μτχ. ἐνεστ. ἀντὶ εὐκτ. ἐνεστ. μετὰ τοῦ ἂν : Ξεν. Ἀν.2,3,18 φησὶν αὐτοὺς ἐλευθέρους ἂν εἶναι, εἰ τοῦτο πράξειαν (λέγει ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς ἤθελον εἶναι ἐλεύθεροι, ἐὰν ἤθελον πράξει τοῦτο)· ‖ μετ' ἀπαρφ. ἢ μτχ. ἀορ. ἀντὶ εὐκτ. ἀορ. μετὰ τοῦ ἂν : Θουκ.6,37 οὐδ' ἂν κρατῆσαι αὐτοὺς τῆς γῆς ἡγοῦμαι, Θουκ.7,42 ὁρῶν τὸ περιτείχισμα.. ῥᾳδίως ἂν ληφθέν (ὅτι ληφθείη ἂν)· 4) κατὰ κρᾶσιν μετὰ τοῦ καὶ ὁ ἂν διατηρεῖ τὴν δυνητικὴν αὐτοῦ σημασίαν : Σοφ.ΟΤ 615 κακὸν δὲ κἂν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ· ‖ ἐν ἐπαναλήψει κατὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν παρ' Ὁμ. ἐν τῇ μορφῇ κεν-κεν ἢ ἄν-κεν : Ἰλ.Ν 127 φάλαγγες ἃς οὔτ' ἄρ κεν Ἄρης ὀνόσαιτο· παρ' ἀττ. ἐν διπλῇ ἢ καὶ τριπλῇ ἐπαναλήψει : Σοφ.Ἠλ.333 ὥστ' ἄν, εἰ σθένος λάβοιμι, δηλώσαιμ' ἄν, Εὐρ.Τρῳ.1244 ἀφανεῖς ἂν ὄντες οὐκ ἂν ὑμνηθεῖμεν ἂν ἄν· ‖ πολλάκις κατ' ἔννοιαν παρεμφερῆ πρὸς ὁριστ. μέλλ. : Ἡρ. 4,87 ἕψομαι.. καὶ οὐκ ἂν λειφθείην (οὐ λειφθήσομαι), Δημ.496,8 ἡδέως δ' ἂν ἐροίμην Λεπτίνην (εὐχαρίστως ἤθελον ἐρωτήσει)· ‖ εἰς δήλωσιν παραχωρήσεως, μετρίας παρακλήσεως ἢ ἐλαφρᾶς προσταγῆς : Σοφ.Ἠλ.1491 χωροῖς ἂν εἴσω (δύνασαι νὰ εἰσέλθῃς)· ‖ παρ' Ὁμ., Ἡροδ. ἐνίοτε τίθεται μετ' εὐκτ. εἰς δήλωσιν τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι ἐν τῷ παρελθόντι : Ἰλ.Ε 85 οἱ μὲν πονέοντο.. Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης (= οὐκ ἂν ἔγνως).

ἄν (Β) κ. ἤν, κ. νεώτ. ἐάν, δημ. κ. ἅ σύνδεσμος ὑποθ. προελθὼν ἐκ συναιρέσεως (εἰ-ἄν) πάντοτε μεθ' ὑποτ. εἰσάγων ὑπόθεσιν ὑποθ. λόγου σημαίνοντος τὸ προσδοκώμενον : Πλάτ.Γοργ.503 D ἐὰν καλῶς ζητῇς, εὑρήσεις, Ξεν.Ἀν.1,33 τῷ ἀνδρί, ὃν ἂν ἕλησθε, πείσομαι, Σοφ.Ἠλ.1057 ὅταν γὰρ ἐν κακοῖς ἤδη βεβήκῃς, τἄμ' ἐπαινέσεις ἔπη· ‖ κατὰ κρᾶσιν κἂν ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : Ἀριστφ.Ἐκκλ.177 κἂν τις ἡμέραν μίαν χρηστὸς γένηται, δέκα πονηρὸς γίγνεται· 2) εἰς δήλωσιν προσδοκωμένης ἀορίστου ἐπαναλήψεως : Σοφ.Φιλ. 1321 ἐάν νουθετῇ τις εὐνοίᾳ λέγων, στυγεῖς, Ξεν. Ἀπομν.3,3,9 οἱ ἄνθρωποι τούτοις μάλιστα ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὓς ἂν ἡγῶνται βελτίστους εἶναι· 3) νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ ὑποθέσει ὑποθετ. λόγου εἰς δήλωσιν τοῦ πραγματικοῦ : ἂν μοῦ δανείσῃς χρήματα, θὰ σὲ εὐγνωμονῶ, δημ. ἂ βρέχῃ αὔριο, θὰ μείνω σπίτι· 4) νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ ὑποθ. ὑποθ. λόγου σημαίνοντος τὸ ἀντίθετον τοῦ πραγματικοῦ : ἂν εἶχες μυαλό, δὲ θὰ ἦσουν φτωχός (ἀλλὰ δὲν ἔχεις μυαλὸ καὶ εἶσαι φτωχός)· 5) ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸ καὶ καὶ ἂν ἢ ἂν καὶ εἰς δήλωσιν ἐναντιώσεως : ἂν καὶ δὲν μοῦ εἶπες τίποτε, ἐγὼ τὸ ἐμάντευσα, δημ. ὁ λύκος κι ἂν ἐγέρασε κι ἄλλαξε τὸ μαλλί του· 6) νεώτ. κ. δημ. εἰσάγων πλαγίας ἐρωτηματικὰς προτάσεις εἰς δήλωσιν ἀπορίας, νεώτ. ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, ἂν ἔλαβες μέρος εἰς τὴν συμφωνίαν, δημ. τὸν ρώτησε, ἂν γύρισε ἀπὸ τὸ ταξίδι ὁ πατέρας του· 7) νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀοριστολογικῇ ἐννοίᾳ προτασσομένου τοῦ ὅ,τι καί, ὅσον καί : ὅ,τι καὶ ἂν λέγῃς οὐδεὶς δίδει σημασίαν (ὅ,τι καὶ νὰ λέγῃς), δημ. ὅσο κι ἂν πιῶ δὲ μεθάω (ὅσο καὶ νὰ πιῶ)· 8) νεώτ. κ. δημ. ὡς προτασσόμενον βεβαιωτ. μόριον ἐν προτάσει πρὸς ἄλλην συναπτομένην διὰ τοῦ καὶ ἀντιθετικῶς : ἂν ὁ Α προοδεύει, καὶ ὁ Β δὲν πάει πίσω (βέβαια δὲν ἀντιλέγω ὅτι ὁ Α προοδεύει, ἀλλὰ καὶ ὁ Β δὲν πάει πίσω)· 9) μον. κ. δημ. ἐν ἀρχῇ λόγου συνεκφερόμενον μετὰ τοῦ καλὰ καὶ ἑπομένου τοῦ καί, πρὸς δήλωσιν ἐναντιώσεως ἀφηγηματικῶς, ἀλλ' ὅμως, οὐχ ἧττον ὅμως : ἀγκαλὰ καὶ ὁ κύρης τοῦ κάστρου ἤτανε γέρος, παντρεύτηκε μιὰ κοπελοῦδα.

ἀνά κ. νεώτ. πρόθ., παρὰ ποιητ. πρὸ χειλοφώνων καὶ τοῦ μ ὡς ἄμ, πρὸ ὀδοντικῶν, συριστικῶν καὶ τοῦ ν ὡς ἄν, πρὸ οὐρανικῶν ὡς ἄγ, ἐπὶ τόπου : ἐν συναφείᾳ πρός τι, ἐπάνω εἰς, κάτωθεν πρὸς τὰ ἄνω : Ὀδ.Χ 176 κίονα ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι (νὰ τὸν τραβήξῃ ἐπάνω εἰς τὴν ὑψηλὴ κολόνα), Ἡρ.296 ἀνὰ τὸν ποταμὸν πλεῖν (κατὰ διεύθυνσιν ἀντίθετον πρὸς τὸν ροῦν τοῦ ποταμοῦ)· ‖ ἐπάνω, καὶ δὴ κατὰ τὴν ἔκτασιν πράγματός τινος : Ἰλ.Α 384 ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν, Ὀδ.Θ 173 ἀνὰ ἄστυ, Ἡρ.1,96 ἀνὰ πᾶσαν τὴν Μηδικήν, νεώτ. διεδόθη ἡ εἴδησις ἀνὰ τὴν πόλιν, - πλέω ἀνὰ πάσας τὰς θαλάσσας· ‖ ποιητ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ καὶ ἀσυνδέτως ὡς ἐπίρρ. : Ἰλ. Σ 562 μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν (ἐπάνω εἰς τὰ κλήματα καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς ἀμπέλου)· ‖ μετὰ δοτ. μόνον παρ' ἐπ. κ. λυρ. ἐν καθαρᾷ τοπικῇ σημ. ἄνευ ὑποδηλώσεως κινήσεως - ἐπάνω, ἐπί : Ἰλ.Α 15 ἀνὰ σκήπτρῳ (ἐπάνω εἰς τὸ σκῆπτρον), αὐτ.Θ 441 ἂμ βωμοῖσι ἅρματα τίθει, Αἰσχ.Ἱκ.350 ἀμ- πέτραις, Εὐρ.ΙΑ 754 ἀνά τε ναυσὶ καὶ σὺν ὅπλοις· ‖ παρ' Ὁμ. κ. μετὰ γεν. ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ κατὰ τὴν μοναδικὴν σύνδεσιν : Ἰλ.Β 416 ἀνὰ νηὸς βαίνειν (πατεῖν τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἐπιβιβάζεσθαι τοῦ πλοίου)· κατὰ δ. ἑρμ. ἀναβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον)· 2) εἰς δήλωσιν χρονικῆς διαρκείας : Ἰλ.Ξ 80 ἀνὰ νύκτα (κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός, καθ' ὅλην τὴν νύκτα), Ἡρ.8,123 ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον (καθ' ὅλον τὸν πόλεμον), αὐτ.1,173 ἀνὰ χρόνον (προϊόντος τοῦ χρόνου)· κ. νεώτ. ἀνὰ τοὺς αἰῶνας· 3) κ. νεώτ. μετ' ἀριθμητικῶν εἰς δήλωσιν διανομῆς, ἐπιμερισμοῦ : Ἀριστφ.Βάτρ.554 κρέα εἴκο-

σιν **ἄν' ἡμιωβολιαῖα** (εἴκοσι κομμάτια κρέας πρὸς μισὸ ὀβολὸ τὸ καθένα), Ξεν.Ἀν.4,6,4 **ἀνὰ πέντε παρασάγγας τῆς ἡμέρας** (διήνυον πέντε παρασάγγας κάθε ἡμέραν), ΚΔ Λουκ.9,3 **μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν** (νὰ μὴν ἔχῃ ὁ καθένας δύο χιτῶνας), νεώτ. **ἐπορεύοντο ἀνὰ τέσσαρας** (κατὰ τετράδας), **οἱ ἀκτήμονες ἔλαβον ἀνὰ δέκα στρέμματα γῆς** (ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς ἀκτήμονας δέκα στρέμματα)· ‖ κ. ἄνευ ἀριθμητικοῦ ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πλάτ.Ἀλκ.148 **ἄν' ἕκασταν ἔτος** (κατ' ἔτος), Ξεν.Ἀν.1,2,8 **ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν** (κάθε μέρα), νεώτ. **τὰ παναθήναια ἐτελοῦντο ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος** (κατὰ τετραετίαν)· 4) μετ' οὐσιαστικῶν κατὰ ποικίλας χρήσεις ἐν ἐπιρρημ. ἐννοίᾳ : Ξεν.Ἀν.4,2,30 **ἀνὰ κράτος φεύγειν** (μὲ ὅλην τὴν δύναμιν), Πλάτ.Φαίδ.110 D **ἀνὰ λόγον** (κατ' ἀναλογίαν, ἀναλόγως), Ἀντιφάν. Ἀδών.2 **ἀνὰ- μέσον** (ἐν τῷ μέσῳ, ἀνάμεσα).

ἀναβάδην ἐπίρρ. κατ' ἀνάβασιν, εἰς ὕψος, ὑψηλά, ἀφ' ὑψηλοῦ ἢ εἰς ὑψηλὸν τόπον, ἀντιθ. **καταβάδην**· ‖ ἐπὶ καθημένου, τὸ ἔχειν ἄνω τοὺς πόδας, τὸ κεῖσθαι ἐπὶ ἀνακλίντρου ἐν ἀπρεπεῖ στάσει, ὀκλαδόν, ἀνακούρκουδα : Ἀριστφ.Ἀχ.410 **ἀναβάδην ποιεῖς** (σκωπτικῶς περὶ τοῦ Εὐριπίδου), Πλούτ.Ἠθ.336 C **Σαρδανάπαλλος ἔξαινε πορφύραν, ἀναβάδην ἐν ταῖς παλλακοῖς καθήμενος** (Σουΐδ. « ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου καθήμενος ».

ἀναβαδίζω μσν. προχωρῶ πρὸς τὰ ἄνω, ἀποσύρομαι εἰς ὑψηλότερον τόπον : Μιχ.Μοναχ. ἐν βίῳ Θ.Στουδ.286 **ἀναβαδίσας**.

ἀναβαδόν ἐπίρρ. δι' ἐπιβάσεως, καβαλλικευτά : Ἀριστλ.ΙΖ 579 Α 19 **ἄρκτοι ποιοῦνται τὴν ὀχείαν οὐκ ἀναβαδόν, ἀλλὰ κατακεκλιμέναι.**

ἀναβαζένωψ-ωπος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. πτηνὸν ἀποδημητικὸν μὲ μαλακὰ πτερά, πόδας βραχυτάτους καὶ χρῶμα φαιόπυρρον (**Anabazenops**).

ἀνάβαθα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἄβαθα** οὐχὶ βαθέως, ρηχά· ‖ κατὰ τρόπον **ἀνάβαθον** βλ. λ. κ. μτφ. **γράφει ἀνάβαθα** (ἄνευ βαθυτέρων ἐννοιῶν).

ἀναβαθαίνω δημ. γίγνομαι ἀνάβαθας, ξεβαθαίνω, γίνομαι ρηχός : **ἀναβάθυναν τὰ πηγάδια**· 2) μτβ. καθιστῶ τι ἀβαθέστερον, ρηχεύω : **ἀναβαθύναμε κάμποσο τὸ λάκκο.**

ἀναβαθμικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ βαθμηδόν, ὁ δι' ἀναβαθμίδων, κατὰ βαθμίδας ὡς ἐν κλίμακι : **ἀναβαθμικὴ ἀνάβασις.** Ἐπίρρ. **ἀναβαθμικῶς.**

ἀναβαθμίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. βαθμὶς ἄγουσα πρὸς τὰ ἄνω, σκαλοπάτι, σκαλί : **ἀναβαθμὶς σιδηροδρ. ὀχήματος**· 2) νεώτ. κεκλιμένη ἐξ ἐπιχώματος ἄνοδος, διὰ τῆς ὁποίας ἀναβιβάζεται πυροβόλον εἰς θέσιν μάχης ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν.

ἀναβαθμός (ὁ) σκαλοπάτι· ἄλλως ἀναβαθμὶς βλ.λ. : Ἡρ.2,125 **ἐποιήθη ἡ πυραμὶς ἀναβαθμῶν τρόπον**· 2) ἐν τῇ ΠΔ **ᾠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν** ἡ ψαλλομένη ὑπὸ Ἰουδαίων προσκυνητῶν ἀναβαινόντων κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτὰς εἰς Ἱεροσόλυμα· ‖ ἐκκλ. **ἀναβαθμοὶ** ἀντιφωνικὰ τροπάρια ψαλλόμενα κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν ἐν τῷ Ὄρθρῳ.

ἀνάβαθος-η-ο δημ. κ. **ἄβαθος** βλ. λ., ρηχός : **ἀνάβαθη λίμνη**· ‖ τὸ πληθ. τοῦ οὐδ. **τ' ἀνάβαθα** οἱ ἀβαθεῖς τῆς θαλάσσης τόποι, τὰ ρηχὰ τῆς θάλασσας : **ψαρεύαμε - καλυμπούσαμε στ' ἀνάβαθα**· ‖ κ. μτφ. ὁ ἐπιπόλαιος, ὁ μὴ ἔχων βάθος σκέψεως, ὁ ἄκριτος : **παλυλογᾶς κι ἀνάβαθας.**

ἀναβάθρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ μέσον ἢ τὸ ὄργανον δι' οὗ ἀναβαίνομεν, κλῖμαξ ἢ κεκλιμένον ἐπίπεδον· 2) σανὶς δι' ἧς εἰσήρχοντο ἀπὸ τῆς παραλίας ἀκτῆς εἰς τὸ πλοῖον· 3) ἀναβαθμὶς ἐφ' ἧς ἐκάθηντο : Ἐπιγρ. **αἱ ἀναβάθραι αἱ σταϊκαί**· 4) μσν. ξυλίνη ἐξέδρα· 5) νεώτ. παλαιοφυτολ. γένος λυκοποδιοειδῶν φυτῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **σφραγιδοδενδρωδῶν**, ἄλλως διπλόξυλον βλ.λ.

ἀνάβαθρον (τὸ) Ἐπιγρ. ἕδρα, θρόνος ὑψηλός· ‖ κλῖμαξ ἐξ ὀλίγων βαθμίδων πρὸ κτιρίων.

ἀναβαία (ἡ) νεώτ. παλαιοζῳολ. γένος βραχιοπόδων μαλακοζῴων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀθυριδῶν** ζῆσαν κατὰ τὸ σιλούριον σύστημα.

ἀναβαίνη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυκῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **νοστοκοειδῶν** φυόμενον ἐντὸς ἑλῶν καὶ τελμάτων, καὶ εἰς ἀκτὰς τῆς θαλάσσης· 2) γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **εὐφορβειοειδῶν.**

ἀναβαίνω κ. νεώτ. δημ. κ. **ἀνεβαίνω,** μέλλ. **ἀναβήσομαι,** ἀόρ. **ἀνέβην** κ. **ἀνέβησα,** παρακ. **ἀναβέβηκα,** μέσ. ἀόρ. **ἀνεβησάμην, ἀνεβήσετο** βαίνω πρὸς τὰ ἄνω, ἀνέρχομαι : Ἰλ.Α 497 **ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε,** Ἡρ.1,131 **ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν ὀρέων ἀναβαίνοντες θυσίας ἔρδειν**· 2) πορεύομαι ἀπὸ τῆς παραλίας εἰς τὰ μεσόγεια : Ἡρ.5,100 **πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν Κορησσῷ, αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ,** Ξεν.Ἀν. 1,1,2 **ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος** (εἰς Σοῦσα πρὸς τὸν πατέρα)· ‖ γεν. ἀπὸ χαμηλοτέρου μέρους διευθύνομαι πρὸς ὑψηλότερον : οἱ ἰχθύες **ἀναβαίνουσι ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τοὺς ποταμούς**· ἐπὶ φυτῶν - ἀναρριχῶμαι : Ξεν.Οἰκ.19,18 **ἄμπελος ἀναβαίνουσα ἐπὶ τὰ δένδρα**· ‖ ἐπὶ ποταμοῦ - ἀνυψοῦμαι, πλημμυρῶ : Ἡρ.1,193 **κατά περ ἐν Αἰγύπτῳ αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ ἀναβαίνοντας ἐς τὰς ἀρούρας,** δημ. **τὸ ποτάμι ἀνέβηκε κι ἐξεχείλισε**· ‖ κ. ἐπὶ θαλάσσης : **ἀνέβηκε ἡ θάλασσα**· 3) ἀναβαίνω εἰς ὑψηλότερον μέρος ἵνα καταστῶ ὁρατὸς καὶ ἀκουστός, οἷον ἐν δικαστηρίῳ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν τῷ θεάτρῳ : Ἀριστφ.Σφ.963 **ἀνάβηθι, τυρόκνηστι, καὶ λέξον μέγα,** Πλάτ.Συμπ.194 Β **ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν ὀκρίβαντα,** Δημ.247,3 **μέχρι τῆς ἡμέρας ἀφ' ἧς αὐτὸς ἐπὶ τὸ βῆμ' ἀνέβην μετὰ τῶν ὑποκριτῶν,** Πλάτ.Ἀπ.41 C **οὐ τολμῶ ἀναβαίνων εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον ξυμβουλεύειν τῇ πόλει**· ‖ δημ. μετὰ τῆς προθ. **εἰς : ἀνέβηκε στὴ σκηνὴ** (ἔγινεν ἠθοποιός)· 4) ταξιδεύω διὰ πλοίου πρὸς βορειοτέραν χώραν : Ἰλ.Α 210 **πρίν γε τὸν ἐς Τροίαν ἀναβήμεναι**· ‖ κ. ἁπλῶς ταξιδεύω· 5) ἀναβαίνω ἐπὶ ἵππου : Ξεν.ΚΠ 3,3,27 **ἀναβάντας δ' ἐφ' ἵππων ἐλάσοι.. ἀδύνατον**· ‖ κ. ἀπολ. **ἀναβεβηκὼς** ὁ ἱππεύσας· ‖ παθ.Ξεν.Ἱππ.1,1 **ὁ μήπω ἀναβαινόμενος** (ἵππος) παρὰ τὸ **ἔτι ἀδάμαστος**· 6) ἐπιβαίνω, ὀχεύω : Ἡρ.1,192 **ἵπποι αἱ μὲν ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας, αἱ δὲ βαινόμεναι**· 7) ἐπὶ ἀξιώματος, περιέρχομαι ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον : Ἡρ.7,205 **ἐς Λεωνίδην ἀνέβαινε ἡ βασιληίη**· 8) μτφ. ἐπιβιβάζω : Ἰλ.Α 143 **ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον βήσομεν**· ‖ ἀναβιβάζω : Ἡρ.1,30 **ἄνδρας ἐπ' αὐτὰς** (τὰς καμήλους) **ἀνέβησε**· 9) μτφ. : Ὀδ.Ζ 29 **ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει ἐσθλή,** Πλάτ. Πολ.345 C **ἐνταῦθα ἀναβεβήκαμεν τοῦ λόγου**· 10) νεώτ. κ. δημ. ἀνυψοῦμαι, αὐξάνω : **ἀνέβη τὸ θερμόμετρον** (ἀνέβηκε ἡ θερμοκρασία), **ἀναβαίνουν αἱ τιμαί, - τὰ τρόφιμα, - τὰ χρεόγραφα, - ἀνέβηκε ἡ λίρα** (ὑπερετιμήθη), **- ἀνέβηκε τὸ ζυμάρι ἢ τὸ ψωμί** (συνετελέσθη ἡ ζύμωσίς του, ἐφούσκωσε).

ἀναβάκια (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἑξακοραλλίων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **φρυγγιδῶν,** ζῆσαν κατὰ τὴν ἰουράσιον περίοδον (**anabaci ad' Orb.**).

ἀναβακχεύω διεγείρω τὴν βακχικὴν μανίαν : Εὐρ. Ἡρ.1086 **ἀναβακχεύσει Καδείων πόλιν**· ‖ ἀμτβ. περιέρχομαι εἰς βακχικὴν μανίαν : Εὐρ.Βακχ.864 **θήσω ποτὲ λευκὸν πόδ' ἀναβακχεύουσα.**

ἀναβακχιόω ἀντὶ ἀναβακχεύω.

ἀναβαλλαγόρας Ἡσ. « φάρμακόν τι καὶ λίθος ἐν Σάμῳ ».

ἀναβαλλίδες ΕΜ « ταινίαι ἢ σφαῖραι ».

ἀναβαλλόμενος (ὁ) ὡς οὐσ. κ. δημ. νεώτ. μόνον μετὰ τοῦ ρ. **ψάλλω** κ. **ἀκούω,** ἐπὶ ἀθρόων ἐπιπλήξεων, ἐπιτιμήσεων, ὀνειδισμῶν κττ. : **θὰ τοῦ ψάλλω τὸν ἀναβαλλόμενο, - ἀπὸ τ' ἀφεντικό του ἄκουσε τὸν ἀναβαλλόμενο** (ἐκ τοῦ ψαλμοῦ 103 « ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον »).

ἀναβάλλουσα (ἡ) δημ. κ. **ἀνεβάλλουσα** πηγὴ ἧς τὸ ὕδωρ βάλλεται ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἀναβλύζει, ἀναβρύει ἐξ ἰσοπέδου : **στὸν κάμπο οἱ ἀνεβάλλουσες καὶ στὶς πλαγιὲς οἱ βρύσες.**

ἀναβάλλω κ. νεώτ, κ. δημ., βάλλω, ῥίπτω ἄνω : Θουκ.4,90,2 **ἐκ τοῦ ὀρύγματος ἀνέβαλλον ἀντὶ τείχους τὸν χοῦν,** Καλλιμ.ἀπ.298 **κρήνη ὕδωρ ἀνέβαλλε** (ἀνέβρυε)˙ ‖ ἀναβιβάζω : Ξεν.'Αν.4,4,4 **οὐδεὶς ἄλλος τὸν βασιλέα ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνέβαλλε˙** 2) ἀναρρίπτω, ρίχνω, γκρεμίζω, - ἐπὶ ἵππων : Ξεν.'Ιππ.8,7 **ἧττον ἂν ὁ ἵππος ἀναβάλλοι τὸν ἀναβάτην˙** 3) ὑψῶ πρὸς τὰ ἄνω, - εἰδ. ἐπὶ τοῦ βλέμματος: 'Αριστλ.Πρ.876 Α 3) **ἀναβάλλειν τὰ ὄμματα˙** 4) κ. νεώτ. κ. δημ. δὲν ἐκτελῶ τι ἀμέσως, ἀφίνω τι δι' ἄλλον καιρόν, ἀναβάλλομαι (ἐν σημ. μεσ.) βλ. κατ. : 'Οδ.Τ 584 **μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε τοῦτον τὸν ἄεθλον, -** νεώτ. γνωμ. **ὅ,τι δύνασαι νὰ πράξῃς σήμερον μὴ ἀναβάλῃς διὰ τὴν αὔριον, -** δημ. **ἀναβάλαμε τὸ ταξίδι μας˙** 5) παρ' ἀρχ. κατ' ἐπέκτ. παρατείνω τὸν χρόνον τοῦ ἐκτελέσαι τι κ. ἐπομ. βουκολῶ οὕτω τινά : Δημ.102,27 **τοιούτους λόγους, ἐξ ὧν ἀναβάλλουσι μὲν ὑμᾶς˙** 6) ῥίπτω ἀπ' ἐμοῦ, ἀψηφῶ (εὑρ. ἐν τμήσει) : Αἰσχ.'Επτ.1028 **ἐγὼ σφε θάψω κἂν ἀνὰ κίνδυνον βαλῶ˙** 7) περιβάλλομαι, φορῶ, ὡς τὸ μέσ. ἀναβάλλομαι βλ. κατωτ ; Εὐπ.ἐν 'Αδ.36 **ἀναβάλλω τὸ Κρητικὸν** (εἶδος ἱματίου)˙ 8) **-αμαι** ὁρίζομαι δι' ἄλλον καιρόν, ἀργότερα ; Θουκ. 5,45,4 **πρὶν τι ἐπικυρωθῆναι ἡ ἐκκλησία αὕτη ἀνεβλήθη,** νεώτ. **ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις,** δημ. **ἀναβλήθηκαν οἱ ἐκλογές˙** ‖ ἀφίνω τι δι' ἄλλον καιρόν : 'Ιλ.Π 436 **μηδ' ἔτι δηρὸν ἀμ-(ἀνα)-βαλώμεθα ἔργον,** 'Ηρ.3,85 **ὤρη μηχανῆς καὶ μὴ ἀναβάλλεσθαι˙** κ. μετ' ἀπαρεμφ. : Δημ.31 **εἴ τις ὑμῶν εἰς τοῦτο ἀναβάλλεται ποιήσειν τὰ δέοντα˙** 9) περιβάλλομαι, ἐνδύομαι : 'Αριστφ. Σφ.1132 **τηνδὶ δὲ χλαῖναν ἀναβαλοῦ τριβωνικῶς,** Πλάτ.Θε.175 Ε **ἀναβάλλεσθαι δὲ οὐκ ἐπισταμένου ἐπιδέξια,** ΠΔ.Ψαλμ.103 **ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον˙** 10) ἐπὶ ᾠδῆς - κάμνω ἀρχήν, προοιμιάζομαι μουσικῶς : 'Οδ.Α 155 **ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,** Εὐστ. « ἀνεκρούετο ὡς ᾀσόμενος », Θεόκρ. 6,20 **τῷ δ' ἐπὶ Δαμοίτας ἀνεβάλλετο καὶ τάδ' ἄειδεν˙** 11) ἀποδίδω τι εἴς τινα : Λουκ.'Αλ.15 **ἐπὶ σὲ τὸ πᾶν ἀναβαλλόμεθα˙** 12) **ἀναβάλλεσθαι** ἀντὶ **ἀναλαβέσθαι** : 'Ηρ.5,49 **χρεὸν ἐστι ὑμέας μάχας ἀναβάλλεσθαι Μεσσηνίοις.**

ἀνάβαλτος (ὁ) δημ. κ **ἀνάβαρτος** ὃν δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλῃ, νὰ ἀναφέρῃ τις, ἤτοι ὁ διάβολος, ὁ χλιός, ὁ ὀξαποδός.

ἀναβάνω δημ. κ. **ἀναβάλλω** κ. **ἀναθιβάλλω** κ. **ἀθιβάλλω** κ. **ἀναδιβάνω** κ. **ἀθιβάνω** ἀναμιμνήσκομαί τινος, ἀναφέρω τὸ ὄνομά του, τὸν μελετάω, συντυχαίνω γι' αὐτόν, διηγοῦμαι, λέγω : **φτερνίστηκα, ποιὸς νὰ μ' ἀναβάλλει,** 'Ερωτόκρ.Α 8 **ν' ἀναθιβάλω καὶ νὰ πῶ τὰ κάμαν καὶ τὰ φέρα,** δ. δίστ. **γειὰ νά 'χῃ ποὺ μ' ἀνάβαλε, καλὸ ποὺ μὲ θυμήθη (καὶ κουφαμὸς ποὺ μ' ἄκουσε καὶ δὲν ἀπηλογήθη,** παροιμ. **π' ἀναθιβάνει ἕνα κακό, θὰ τοῦ 'ρθουν ἄλλα δέκα.**

ἀναβαπτίζω μτγν. κ. νεώτ. βαπτίζω, βυθίζω ἐπανειλημμένως˙ 2) νεῶτ. ἐκ δευτέρου ἢ πάλιν βαπτίζω, ξαναβαφτίζω˙ ‖ κ. μτφ. ἀνακαινίζω, οἱονεὶ ἀνακαθαίρω διὰ νέου βαπτίσματος.

ἀναβάπτισις (ἡ) κ. **ἀναβάπτισμα** (τὸ) νεώτ. τὸ ἐκ νέου βάπτισμα˙ ‖ κ. μτφ. ἠθικὴ ἢ πνευματικὴ ἀνακάθαρσις.

ἀναβάπτισμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου βάπτισις βλ.λ.˙ ‖ κ. μτφ. **τὸ ἀναβάπτισμα τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν εἰς τὰς νέας κοινωνικὰς ἀντιλήψεις.**

ἀναβαπτισμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου βαπτισμός, ἡ ὑπὸ τῶν παλαιοτέρων αἱρετικῶν ὡς καὶ τῶν κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα 'Αναβαπτιστῶν βλ.λ. τελουμένη δευτέρα βάπτισις, θεωρουμένης ἀκύρου τῆς προτέρας˙ ‖ μτφ. ἀνακαθαρμός, ἀνακαίνισις ἐπὶ ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς σημασίας.

ἀναβαπτιστής (ὁ) νεώτ. αἱρετικὸς τελῶν δεύτερον βάπτισμα τῶν προσερχομένων εἰς τὴν αἵρεσιν, θεωρουμένου ἀκύρου τοῦ πρώτου˙ 2) εἰδ. **'Αναβαπτισταὶ** αἱρετικοὶ ἐν Σαξωνίᾳ κατὰ τὸν 17ον αἰ. ἐκτραπέντες εἶτα εἰς κοινωνικὴν ἐπανάστασιν.

ἀναβάπτω κ. νεώτ. βάπτω τι καὶ πάλιν, ἐμβαπτίζω ἐκ δευτέρου˙ 2) βάπτω, κηλιδῶ **τὰς χεῖράς μου** : Θεόφρ.ΙΦ 3,13,6.

ἀνάβας-αντος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων ἰχθύων ἐνδιαιτώμενον εἰς γλυκέα ὕδατα τῆς Κεϋλάνης κ. ἀλλαχοῦ, ἔχον ἰδιάζον χαρακτηριστικὸν ὅτι δύναται νὰ σύρεται ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἐπί τινα χρόνον διὰ νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλην θέσιν καὶ νὰ ἀναρριχᾶται τῇ βοηθείᾳ τῶν ἀκανθῶν του ἐπὶ τῶν παρὰ τὰ ἕλη δένδρων (anabas).

ἀναβάσιμος (-η)-ο(ν) μον. κ. δημ. εἰς **ὃν** δύναταί τις νὰ ἀναβῇ : **ὄρος ἀναβάσιμον.**

ἀναβάσιον (τὸ) μτγν. κ. μον. φυτόν τι˙ **ἄλλως ἵππουρις˙** 2) μον. ἀνάβασις.

ἀνάβασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. **ἀνάβαση** κ. **ἀνάβασμα,** εἰδ. κ. **ἀνέβασμα** κ. **ἀνεβασιά,** βλ. λ. ποιητ. **ἄμβασις** τὸ ἀναβαίνειν, ἡ ἄνοδος : Ξεν.'Ιππ. 3,11 **τὰς δὲ τῶν χαλικώσεων καὶ ἀναβάσεων ἀποκωλύσεις,** αὐτ.7,4 **καὶ ταύτην ἐποιοῦμεν τὴν ἀνάβασιν** (τοῦτον τὸν τρόπον τῆς ἀναβάσεως)˙ ‖ νεώτ. κ. ἀνύψωσις : **ἀνάβασις εἰς τὴν στρατόσφαιραν˙** 2) περιεκτ. οἱ ἀναβάται ἐν συνόλῳ : Σοφ.ΟΚ 1070 **πᾶσα ἄμβασις** (πάντες οἱ ἀναβάται, ἱππεῖς)˙ 3) πορεία, ἐκστρατεία, ἀπὸ τῶν παραλίων εἰς τὰ μεσογειότερα : **Κύρου - 'Αλεξάνδρου ἀνάβασις˙** 4) ὕψωσις τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ ἢ θαλάσσης, πλήμμυρα, ἀνέβασμα : Στράβ.757 **ὁ Νεῖλος συγχέων τοὺς ὅρους κατὰ τὰς ἀναβάσεις˙** 5) ὁδὸς φέρουσα πρὸς τὰ ἄνω, ἀνάντης, ἀνεβασιά : Θουκ.7,42,4 **εἰ κρατήσειέ τις τῶν τε 'Επιπολῶν τῆς ἀναβάσεως,** Πλάτ.Πολ.515 Ε **διὰ τραχείας τῆς ἀναβάσεως καὶ ἀνάντους˙** 6) ἡ ἐπίτασις τοῦ νοσήματος, ἡ κρίσις, ἡ ἀκμή˙ 7) ἀστρον. **ἀνάβασις ὀρθή,** ἀλ. ὀρθὴ ἀναφορὰ βλ.λ.˙ 8) μουσ. ἡ ἀνιοῦσα διαδοχὴ φθόγγων, ἀ. ἀναγωγή˙ 9) φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **χηνοποδιιδῶν,** φρύγανον ξηρόφυτον, δημ. **ἀντρούκλιαγρος.**

ἀνάβασμα (τὸ) κ. δημ. 'Ησ. « κλῖμαξ, σκάλα »˙ ‖ δημ. κ. ἀνάβαση˙ ‖ ἡ ἀναρρίχησις : **τ' ἀνάβασμα στὸ κάστρο** τῆς **'Αθήνας.**

ἀναβασμός (ὁ) ἀντὶ **ἀναβαθμός** παρ' 'Αριστφ.

ἀναβασσαρέω κατέχομαι ὑπὸ βακχικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀναβακχεύω : 'Ανακρ.63 (ἐν τμήσει) **ἀνὰ δ' ἠῦτε βασσαρήσω.**

ἀναβαστάζω μτγν. κ. νεώτ. ἀνυψῶ τι καὶ τὸ βαστάζω ὑψηλά, κρατῶ ὑψηλά.

ἀναβαστακτήρ (ὁ) μτγν. ὁ ἀναβαστάζων, ὁ βαστάζων : **κρίκοι ἀναβαστακτῆρες.**

ἀναβάσταξις (ἡ) Γαλ. γλωσσ. ἐν λ. **ἀνακωχή.**

ἀναβατήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. τὸ σκαλοπάτι τῆς ἁμάξης˙ 2) ἐξελλήνισις τοῦ ἀσανσὲρ βλ.λ., ἀ. **ἀνελκυστήρ.**

ἀναβατήριον (τὸ) **ἱερόν,** θυσία τὴν ὁποίαν ἐτέλει τις μέλλων νὰ **ἀναβῇ** (βλ. **ἀναβαίνω, ἀνάβαθρα**) εἰς τὸ πλοῖον, μέλλων νὰ ταξιδεύσῃ : Πλοῦτ.984 Β˙ 2) ὑπόβαθρον : Γεωπ.9,17,8.

ἀναβάτης (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. θηλ. **-άτρια** ποιητ.

ἀμβάτης ὁ ἀναβαίνων ἢ ἀναβάς : Εὐρ.Βάκχ.1107 **τὸν ἀμβάτην θῆρ᾽ ὡς ἕλομεν,** κ. νεώτ. **οἱ ἀναβάται τῶν Ἄλπεων,** δημ. **ἀναβάτριες τοῦ βουνοῦ·** 2) ὁ ἱππεύς· ‖ κ. νεώτ. εἰδ. ὁ τζόκεϋ· 3) γεν. ἐπιβήτωρ· Ἡσ. « ἵππος ὀχευτής »· 4) νεώτ. ἐν τῇ ὑποδηματοποιΐᾳ τὸ ὑποστήριγμα τῆς πτέρνης τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν εὐχερεστέραν εἴσοδον ταύτης εἰς τὸ ὑπόδημα· ἁ. κόκκαλο· 5) νεώτ. ζωολ. εἶδος πτηνῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀναβατιδῶν** (anabates).

ἀναβατίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **δρυοκολαπτῶν** (anabatidae).

ἀναβατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ δεξιός, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀναβαίνειν, οἷον ἐπὶ τοὺς ἵππους : Ξεν.Ἀπ.3,3,5 **τοὺς ἱππέας ἀναβατικωτέρους ἐπὶ τοὺς ἵππους ποιήσεις·** 2) παθ. ὅπου δύναταί τις νὰ ἀναβαίνῃ, οἷον τὰ κτήνη· 3) ἐπὶ πυρετοῦ - ὁ ἀναβαίνων, ὁ ἐπιτεινόμενος.

ἀνάβατος-η-ο δημ. κ. **ἀνέβατος** ὁ εἰς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀναβῇ, νὰ ἀναρριχηθῇ : **ἀνάβατοι γκρεμοί·** 2) ἐπὶ ἄρτου - ὁ ἄζυμος, ποὺ δὲν ἀνέβηκε ἀκόμη, λειψανέβατος, λειψός : **ἀνάβατο ψωμί·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ἀνάβατα** ζύμη δι᾽ ἧς **ἀνεβαίνει** τὸ ψωμί, ἤτοι ὑφίσταται ζύμωσιν τὸ φύραμα.

ἀναβατός-ή-όν κ. νεώτ. δημ. κ. **ἀνεβατός,** ἐπ. **ἀμβατός** ὁ εἰς ὃν δύναταί τις νὰ ἀναβῇ : Ὀδ.Λ316 **Ὄσσαν ἐπ᾽ Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ᾽ Ὄσσῃ Πήλιον, ἵν᾽ οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη·** 2) μσν. κ. δημ. ἐπὶ ἄρτου - ὁ ἔνζυμος, δημ. **ἀνεβατὸ ψωμί·** 3) δημ. τὸ οὐδ. **ἀνεβατὸ** ἐν χρ. περὶ ἀναγλύφων.

ἀναβγαίνω δημ. προβάλλω, φανερώνομαι, ξεβγαίνω : **ἀναβγαίνουν τ᾽ ἄστρα.**

ἀνάβγαλμα δημ. τὸ ἀναβγαίνειν βλ.λ., φανέρωμα, φανερωσιά, ξέβγαλμα : **τὸ ἀνάβγαλμα τοῦ φεγγαριοῦ·** 2) ἡ περί τινος ἀνθρώπου, ἰδίᾳ κόρης, κακὴ φήμη : παροιμ. **στὶς ὄμορφες ἀνάβγαλμα στὶς ἄσκημες κουσούρια.**

ἀναβεβηκότως ἐπίρρ. μτγν. εἰς τὸ ἀπώτερον καὶ ὑψηλότερον.

ἀναβέβρυχε παρακ. ἄνευ ἐνεστ. εἰς τὴν φρ. **ἀναβέβρυχεν ὕδωρ** ἐν Ἰλ.Ρ54 ἀνεκόχλασεν, ἀνεπήδησεν, ἀνέθλυσεν.

ἀναβήσσω βήσσω, βήχω καὶ ἐκβάλλω φλέγματα : Ἱππ.Προγν.15.

ἀναβιβάζω κ. μσν. κ. νεώτ. μέλλ. ἀττ. **ἀναβιβῶμαι** ἐνεργ. τοῦ ἀναβαίνω, τὸ δημ. **ἀνεβάζω** ἢ **ἀναιβάζω** κάμνω τινὰ νὰ ἀναβῇ : Ἡρ.1,86 **συνήσας πυρὴν μεγάλην ἀνεβίβασεν ἐπ᾽ αὐτὴν Κροῖσον·** ‖ ἐν φρ. εἰδ. **ἀναβιβάζω ναῦν** (ἕλκω ἀπὸ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ξηράν), ἀντίθ. **καταβιβάζω** κ. **καθέλκω, - ἀναβιβάζω τινὰ ἐπὶ ἵππον** (κάμνω τινὰ νὰ ἱππεύσῃ), **- ἀναβιβάζω τινὰ ἐπὶ τὸν τροχόν** (ὑποβάλλω εἰς τὴν διὰ τοῦ τροχοῦ βάσανον), **- ἀναβιβάζω ἐπὶ τὴν σκηνήν** (παρουσιάζω εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου)· κ. νεώτ. ἐν ὁμοίαις σημ. μετὰ τῆς προθ. εἰς : **ἀναβ- εἰς ἵππον, - εἰς τὸ ἰκρίωμα, - εἰς τὴν ἀγχόνην, - εἰς τὸ θέατρον, - εἰς τὴν σκηνὴν** κ.ὅ.· 2) μτφ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἐξυψώνω τινά, κάμνω νὰ ἀνέλθῃ εἰς ἀνώτερα πνευματικῶς ἢ εἰς ἐπιφανέστερα, σημαντικώτερα, τιμητικώτερα : Κορν.Ν.Δ. 28 **ἀναβ- ἐπὶ μετεωροτέραν ἐπίνοιαν,** Ἀθαν.Κρ. **τῇ Θεοῦ εὐδοκίᾳ εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν ἐκεῖνον ἀνεβίβασαν,** κ. νεώτ. **τὸν ἀνεβίβασεν ἡ βασιλικὴ εὔνοια εἰς τὰ ὕπατα ἀξιώματα·** 3) κ νεώτ. ἐντείνω, ὑψώνω τὴν φωνὴν ἢ τὸν ἦχον - ἐπὶ φθόγγων : Πλουτ.Τιβ.Γρ.2 **ἔχων φωνασκικὸν ὄργανον ᾧ τοὺς φθόγγους ἀναβιβάζουσι,** νεώτ. **οἱ ὑβρίζοντες ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον τῆς φωνῆς των·** 4) κ. νεώτ. ὑψώνω τὴν τιμὴν πωλήσεως - ἐπὶ τῶν ἐν ἐμπορίᾳ πραγμάτων : Διοδ.5,10 **μονοπώλιον ἔχοντες καὶ τὰς τιμὰς ἀναβιβάζοντες,** νεώτ. **οἱ μεταπράται ἀνεβίβασαν τὰς τιμὰς τῶν τροφίμων·** νεώτ. κ. γεν. ἐπὶ χρηματικῶν δοσοληψιῶν - κάμνω μεγαλύτερον : **ἡ κυβέρνησις ἀνεβίβασε τοὺς φόρους, - ἡ τράπεζα ἀνεβίβασε τὸν τόκον προεξοφλήσεως, - ὁ ἰδιοκτήτης ἀνεβίβασε τὸ μίσθωμα, - ἡ νέα σύμβασις ἀνεβίβασε τὸ δημόσιον χρέος** κττ. 5) νεώτ. εἰδ. ἐπὶ ποσῶν, ἀριθμ. ἢ ἄ. ἐκτιμῶ, ὑπολογίζω εἰς ποσὸν ἀνώτερον τοῦ πρότερον ἢ ὑπὸ ἄλλου καθωρισμένου : **ἀναλύων τὸν προϋπολογισμὸν ἀνεβίβασε τὸ ἔλλειμμα εἰς τὸ διπλάσιον·** ‖ κ. ἁπλῶς ὑπολογίζω, ἐκτιμῶ : **ἀναβιβάζουσιν τὴν περιουσίαν του εἰς ἑκατὸν ἑκατομμύρια·** 6) γραμμ. μεταθέτω τὸν τόνον πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς λέξεως : **τὰ συγκοπτόμενα ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον εἰς τὴν κλητικὴν τοῦ ἑνικοῦ, οἷον θύγατερ, πάτερ·** 7) ἐν τῷ παθ. τ. **ἀναβιβάζομαι** ἐπιβιβάζω : Θουκ.7,33,4 **ἀκοντιστὰς ἀναβιβάζονται ἐπὶ τὰς ναῦς·** κ. ἀπολ.αὐτ.7,35,14 **τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀναβιβασάμενοι παρέπλεον** (ἐπιβάντες)· 8) προσάγω εἰς τὸ δικαστήριον εἴτε ὡς μάρτυρα εἴτε ἄλλως : Ἰσ.9,30 **οὓς βούλομαι ὑμῖν μάρτυρας ἀναβιβάσαι·** ‖ μεσ.Λυσ.12,24 **ἀναβιβασάμενος δ᾽ αὐτὸν βούλομαι ἐρέσθαι,** Πλάτ.Ἀπολ.34 C **ἱκέτευσε τοὺς δικαστὰς παιδία τε αὐτοῦ ἀναβιβασάμενος, ἵνα ἐλεηθείη·** 9) παθ. ἐν αἷς καὶ τὸ ἐνεργ. σημ., οἷον νεώτ. **ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν πύργον - εἰς τὸ ἰκρίωμα** κλ. βλ. ἀνωτ.1)· ‖ Πλουτ.Κατ.Πρ.16 **ἀναβιβάζεσθαι εἰς τιμὴν** κ. νεώτ. **ἀνεβιβάσθη εἰς τὸν θρόνον** βλ.ἀνωτ.2)· ‖ νεώτ. **ἀνεβιβάσθη ὁ τόνος τῆς φωνῆς του** βλ.ἀνωτ.3)· ‖ **ἀνεβιβάσθη ἡ τιμὴ τῶν τροφίμων - τῶν χρεωγράφων - τῆς λίρας - ἀνεβιβάσθησαν οἱ φόροι** βλ.ἀνωτ.4)· ‖ **ἀνεβιβάσθη τὸ ἔλλειμμα** βλ.ἀνωτ.5)· ‖ **τῶν συγκοπτομένων ὁ τόνος εἰς τὴν κλητ. τοῦ ἑνικοῦ ἀναβιβάζεται** βλ.ἀνωτ.6).

ἀναβιβάζων σύνδεσμος ἀστρον. τὸ σημεῖον καθ᾽ ὃ ἡ ἐλλειπτικὴ τέμνεται ὑπὸ τῆς τροχιᾶς τῆς Σελήνης ἢ τῶν πλανητῶν, ὅταν ἀνέρχωνται ἐκ τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου εἰς τὸ βόρειον.

ἀναβίβασις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀναβιβάζειν καθόλου, δημ. **ἀνέβασμα.**

ἀναβιβασμός (ὁ) ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναβιβάζειν, ἀνέβασμα· ‖ γραμμ. ἡ μετάθεσις τοῦ τόνου εἰς προτέραν συλλαβὴν βλ. **ἀναβιβάζω** 6).

ἀναβιβαστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. μηχάνημα δι᾽ οὗ ἀναβιβάζεταί τι· ἄλλως ἀναβατήρ, ἀνελκυστήρ, ἀνυψωτὴρ βλ. λ.

ἀναβίβαστρον (τὸ) νεώτ. μηχάνημα δι᾽ οὗ ἀνυψοῦται μία τῶν πλευρῶν ὀχήματός τινος ὑπὲρ τὸ ἔδαφος πρὸς ἀντικατάστασιν ἢ ἐπισκευὴν τοῦ τροχοῦ κλπ.· ἁ. κρίκος, γρύλλος.

ἀναβιβλόω μσν. κατασκευάζω βιβλίον.

ἀναβιβρώσκω κατεσθίω, καταβιβρώσκω· ‖ ἐπὶ ἕλκους, διαβιβρώσκω.

ἀναβιοτή (ἡ) ἡ ἐκ νέου ζωή, τὸ νὰ ἀναζήσῃ τις : σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.1691.

ἀναβιῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ. ἀόρ. **ἀνεβίων, ἀνεβίωσα** κ. **ἀνεβιωσάμην** πάλιν ζῶ, ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ζωήν, **ἀναζῶ** βλ.λ. : Ἀριστφ.Βάτρ. 177 **ἀναβιοίην νῦν πάλιν,** Πλάτ.Πολ.614 B **δωδεκαταῖος ἐπὶ τῇ πυρᾷ κείμενος ἀνεβίω, ἀναβιοὺς δ᾽ ἔλεγεν ἃ ἐκεῖ ἴδοι,** Ἀριστλ. **τὰ πεπνιγμένα πάλιν ἀναβιοῖ,** Συναξ.Μην.3,7 **εἰ θελητόν ἐστιν ἀναβιῶσαι με·** ‖ κ. μτφ. νεώτ. : **ἀνεβίωσαν αἱ ἐλπίδες.**

ἀναβίωμα-ατος (τὸ) μσν. ἀναβίωσις : **ἀναβίωμα τῶν κεκοιμημένων** (ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις).

ἀναβίωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἐπάνοδος εἰς τὴν ζωήν : ΠΔΜακ.2,7,9· ‖ κ. μτφ. νεώτ. **ἡ ἀναβίωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.**

ἀναβιώσκομαι ἀμτβ. ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ζωήν, ἀναβιῶ : Πλάτ.Φαίδ.71 E **τὸ ἀναβιώσκεσθαι ἐκ τῶν τεθνεώτων ἂν εἴη γένεσις εἰς τοὺς ζῶν-**

τας, αὐτ.Συμπ.203 E **ἀποθνήσκει, πάλιν δὲ ἀναβιώσκεται**· 2) ἐν ἐνεργ. σημ. ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωήν : Πλάτ.Κρίτ.48 C **τῶν ῥᾳδίως ἀποκτιννύντων καὶ ἀναβιωσκομένων γ' ἄν, εἰ οἷοί τ' ἦσαν**, αὐτ. Φαίδ.89C **ἐὰν μὴ δυνώμεθα αὐτὸν ἀναβιώσασθαι.**

ἀναβιώσκω μτγν. ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωήν, ἀναζωογονῶ, ἀττ. **ἀναβιώσκομαι** βλ.λ.

ἀναβιωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐπιτήδειος διὰ τὴν ἀναβίωσιν, τὴν ἀναζωογόνησιν.

ἄναβλα ἐπίρρ. δημ. ἐσφ. γ. ἀντὶ ἄναυλα βλ. λ.

ἀναβλασταίνω δημ. ἀναβλαστάνω βλ.λ.1 κ. 2).

ἀναβλαστάνω κ. νεώτ., δημ. **ἀναβλασταίνω** πάλιν βλαστάνω, ἀναδίδω νέους βλαστούς, ἐπὶ φυτῶν : Πλάτ.Νόμ.835 D· || μτφ. ἀναγεννῶμαι, ἀναθάλλω, πάλιν ἀκμάζω : Ἡρ.7,156 **αἱ δὲ (Συρήκουσαι) ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἀνέβλαστον**· 2) γεν. ἀναφαίνομαι, λαμβάνω ὕπαρξιν : Ἡρ.3,62 **οὐ μή τε ἔκ γε ἐκείνου νεώτερον ἀναβλάστῃ**· 3) μτβ. κάμνω νὰ βλαστήσῃ, νὰ ἀναδοθῇ : Φίλ. 1,304 **τῆς ψυχῆς ἔρνη διττὰ ἀναβλαστούσης**, Εὐνάπ. **ἔρις πολέμους ἀνεβλάστησε.**

ἀναβλάστημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. νέος βλαστός· || νεώτ. τὸ σύνολον τῆς ἐκ νέου βλαστήσεως : **τὸ ἐαρινὸν ἀναβλάστημα τῶν κήπων.**

ἀναβλαστημάτιον (τὸ) γλωσσ. ἐξάνθημα.

ἀναβλάστησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου βλάστησις, ἡ ἐκ τῶν κλάδων ἔκφυσις νέων βλαστῶν· || νεώτ. κ. περιληπτικῶς ἡ ἐκ νέου βλάστησις : **ἡ ἀναβλάστησις τῶν ἀγρῶν.**

ἀναβλαστῶ-έω ἀναβλαστάνω βλ.λ. : Ἑρμ.146,3.

ἀνάβλεμμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὰ ὀπίσω βλέμμα : Ξεν. Κυν.4,4 **ἀπὸ τῶν ἀναβλεμμάτων καὶ ἐμβλεμμάτων τῶν ἐπὶ τὰς καθέδρας τοῦ λαγῶ**, παροιμ. δημ. **αὐτιασμα κι ἀνάβλεμμα ταῦ πόντικα τὰ χαντακῶν' ἡ λιχουδιά του** (ἐπὶ τῶν ἐκ πάθους παρασυρομένων εἰς ὄλεθρον)· 2) δημ. προσήλωσις τοῦ βλέμματος εἴς τινα ἢ εἴς τι, τήραγμα, κοίταμα· δ.δίστ. **μὲ λάβωσε σὰ σαΐτια κεράτ' ἀνάβλεμμά σου | κι ἄ θέλης τὴ λαβωματιὰ πῶς νὰ τὴ γιάνης νοιάσου.**

ἀναβλεμματίζω δημ. ἀναβλέπω βλ.λ.

ἀνάβλεπος-η-ο δημ. ὁ τυφλός· || ὁ λίαν ἀσθενῆ ὅρασιν ἔχων : **εἶναι πολὺ γέρος καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάβλεπας**· παροιμ. **τὸν ψάλτη τὸν ἀνάβλεπο βοηθάει ὁ κανονάρχος** (ἐπὶ ἀνοήτων ἢ ἀνικάνων ἀναδεικνυομένων διὰ βοηθείας εὐφυῶν ἢ ἱκανῶν)

ἀναβλέπω κ. νεώτ. κ. δημ. μέλλ. **ἀναβλέψω** κ. **ἀναβλέψομαι, ἀνέβλεψα** βλέπω πρὸς τὰ ἄνω, πρὸς τὸν οὐρανόν Ἀριστφ.Νεφ.346 **ἤδη ποτ' ἀναβλέψας εἶδες νεφέλην Κενταύρῳ ὁμοίαν;** ΚΔ Ματθ.14,19 **ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε**· 2) γεν. βλέπω πρός τι, ρίπτω τὰ βλέμματά μου : Πλάτ.Πολ.515 C **περιάγειν τὸν αὐχένα καὶ πρὸς τὸ φῶς ἀναβλέπειν**· 3) συνεκδ. φωτίζομαι : Ἴων 1467 **ὅ τε δόμος οὐκέτι νύκτα δέρκεται, ἀελίου δ' ἀναβλέπει λαμπάσιν** (φωτίζεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου)· || αὐτ.1263 **δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινίαν φλόγα** (μὲ αἱμοχαρὲς βλέμμα)· 4) κ. νεώτ κ. δημ. ἀνακτῶ τὴν ὅρασίν μου : Πλάτ.Φαῖδρ.243 B **ποιήσας τὴν παλινῳδίαν παραχρῆμα ἀνέβλεψε**, Ἀριστφ.Πλ.95 **εἰ πάλιν ἀναβλέψειας, φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηρούς**, νεώτ. **τυφλὸς ἦτο καὶ ἀνέβλεψεν**, δημ. **ἔκαμε ἐγχείρηση τῆς πανάδας κι ἀναβλέπει.**

ἀνάβλεψ-επας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων πλεκτογνάθων τῆς οἰκογενείας τῶν **κυπρινοειδῶν**, τῶν γλυκέων ὑδάτων τῆς νοτίου Ἀμερικῆς.

ἀνάβλεψις-εως (ἡ) κ. μον. κ. νεώτ. τὸ νὰ βλέπῃ τις πρὸς τὰ ἄνω· 2) ἡ ἀνάκτησις τῆς ὁράσεως : ΚΔ Λουκ.4,19 **κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν**, Μην.2,2 **ᾠδὴ ἀνάβλεψις πηροῖς.**

ἀναβλήδην κ. **ἀμβλήδην** μτγν. μετ' ἀναβολήν τινα, ἐκ νέου.

ἀνάβλημα-ατος (τὸ) τὸ ἀναβάλλειν τὸ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἐκτοξευόμενον βλῆμα· || μύδροι ἐκσφενδονιζόμενοι κατὰ τὴν ἔκρηξιν ἡφαιστείου : **ἀναβλήματα ἡφαιστειώδη.**

ἀνάβλησις-εως (ἡ) ἀναβολή : Ἰλ.Β 380 **οὐκέτ' ἔπειτα Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται**, Καλ. Ἀπόλλ.45 **ἀνάβλησις θανάτοιο.**

ἀναβλητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναβάλλων εἰς ἄλλον καιρὸν ὅ,τι ὀφείλει νὰ πράξῃ ἑκάστοτε, **ἀμβολιεργός**· 2) ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν ἀναβολήν. **λόγοι ἀναβλητικοί**· || νομ. **ἔνστασις ἀναβλητική** (ἡ ἐπικαλουμένη νομικὴν ἢ πραγματικὴν αἰτίαν ἐπιβάλλουσαν ἀναβολὴν τῆς ὑποχρεώσεως ἢ τῆς ἐκδικάσεως· **αἵρεσις ἀναβλητική** βλ. **αἵρεσις** 7).

ἀναβλητικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀναβλητικὸς βλ.λ.

ἀναβλητικῶς ἐπίρρ. μον. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναβλητικὸν βλ. λ. : Εὐστ.1241,36 κ. 1282,1 εἰς ἐξήγησιν τοῦ **ἀμβλήδην** κ. **ἀμβλάδην.**

ἀναβλυάζω δημ. ἐλαφρῶς δακρύω.

ἀνάβλυασμα (τὸ) δημ. δάκρυσμα ἐκ συγκινήσεως, χαρᾶς ἢ λύπης.

ἀναβλύες Ἡσ. « πηγαί ».

ἀναβλύζω κ. νεώτ., δημ. **ἀναβλυάζω** ποιητ. **ἀμβλύζω** ἐκρέω πρὸς τὰ ἄνω, ἀναβρύω : Ἀριστλ. Θαυμ.841 A 17 **ἀν- ἔλαιον**, νεώτ. **κατὰ τὴν ἐκσκαφὴν τῶν θεμελίων ἀνέβλυσεν ὕδωρ**· || γεν. ἐξορμῶ, ἐκρέω μεθ' ὁρμῆς : Ἀριστλ.Κόσ.400 A 32· || ὑπερεκχειλίζω : Θεόκρ.17,80 **Νεῖλος ἀναβλύζων διερὰν ὅτε βώλακα θρύπτει.**

ἀναβλυσθαίνω ἀντὶ ἀναβλυστάνω.

ἀνάβλυσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀναβλύζειν, ἐκροή : Ἀριστλ.Κόσ.396 A 22 **ἀ- πηγῶν**· νεώτ. **εἰς τὰς ὑπωρείας τῶν χιονοσκεπῶν ὀρέων εἶναι συνηθέσταται αἱ ἀναβλύσεις πηγῶν.**

ἀνάβλυσμα (τὸ) νεώτ. ἡ ἀνάβλυσις· δημ. ἀνάβρα.

ἀναβλυστάνω μτγν. κ. μον. ἀναβλύζω βλ.λ.

ἀναβόαμα-ατος (τὸ) κ. μον. ποιητ. **ἀμβόαμα** ἀναβόησις : Αἰσχ.Χο.34 **ἀωρόνυκτον ἀμβόαμα ἔλακε**, ἐκκλ. ᾠδή **ὡς ὁ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἀναβόαμα τὴν σωτηρίαν ἐξήγγειλε.**

ἀναβόησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κραυγή, ἀναφώνησις· || ἐπίκλησις.

ἀναβοθρεύω ἀνασκάπτω, σκάπτων ἐξάγω· AB 389, Σουΐδ. « **ἀναβοθρεύουσιν** ἀναμοχλεύουσι ».

ἀνάβολα ἐπίρ. δημ. κ. **ἄβολα** χωρὶς βολήν, χωρὶς εὐκολίαν, οὐχὶ προσφυῶς, ἀντιξόως, ὄχι βολικά : **ἀνάβολα μοῦ ἦρθε ἡ ἐπίσκεψή του.**

ἀναβόλα (ἡ) δημ. τοιχίον ἐπὶ κατωφεροῦς ἐδάφους πρὸς συγκράτησιν τοῦ χώματος, ἀντηρίς, ἄλλως **πεζούλα.**

ἀναβολάδην ἐπίρρ. μὲ παφλασμόν : Πολέμ. Ἱστ.83 **ἀναβολάδην ζέοντα ὕδατα.**

ἀναβολάδιον (τὸ) Πάπ. ὑποκορ. τοῦ **ἀναβολή**, εἶδος μανδύου, πανωφοράκι.

ἀναβόλαιον (τὸ) μτγν. ἀναβολάδιον βλ. λ.

ἀναβολάς-άδος (ἡ) ἀμβολάς βλ. λ.

ἀναβολέκς (ὁ) δημ. ἀναβολεύς βλ. λ.2).

ἀναβολεύομαι μον μεταβάλλω γνώμην, ἀνακαλῶ προτέραν γνώμην μου : Συναξ. **ὁ δὲ ἄρχων ἀναβολευόμενος τὴν ἐπιοῦσαν ἠλευθέρωσε τὸν ἅγιον.**

ἀναβολεύς-έως (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. **ἀναβολέας** ὁ ἀναβάλλων τινά, ὁ βοηθῶν τινα νὰ ἀναβῇ ἐπὶ τοῦ ἵππου : Πλούτ.Γράκχ.7· 2) μον. ὁ ἀπὸ τοῦ ἐφιππίου ἐξαρτώμενος σιδηροῦς κρίκος, δι' οὗ ἀναβαίνουσιν εἰς τὸν ἵππον, συνών. δημ. σκάλα· 3) εἶδος χειρουργικοῦ ἐργαλείου : Παῦλ.Αἰγ.6,88· 4) νεώτ. ἓν τῶν τριῶν ὀσταρίων, τῶν κειμένων εἰς τὸ μέσον οὖς : **σφῦρα, ἄκμων καὶ ἀναβολεύς.**

ἀναβολή (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ποιητ. **ἀμβολή** τὸ ἐξ ὀρύγματος ἀναρριπτόμενον καὶ συσσωρευόμενον χῶμα, ἡ ὄχθη τοῦ ὀρύγματος : Ξεν.'Αν.5, 2,5 **τάφρος ἦν περὶ αὐτὸ καὶ σκόλοπες ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς·** 2) εἶδος βραχέος ἐνδύματος, πανωφόρι, ἄλλως **τρίβων** : Πλάτ.Πρωτ.342 C **φιλαγυμναστοῦσι καὶ βραχείας ἀναβολὰς φοροῦσιν·** 3) προανάκρουσις, μουσικὸν προοίμιον : Πίνδ.Π 1,4 **ὁπόταν προοιμίων ἀμβολὰς τεύχῃς ἐλελιζομένη·** || διθυραμβικὴ ᾠδή : 'Αριστφ.'Ορν.1385 **ἀεροδονήτους καὶ νιφοβόλους ἀναβολάς·** 4) κ.νεώτ.κ.δημ. τὸ νὰ ἀναβάλῃ τις εἰς ἄλλον καιρόν : 'Ηρ.6,21 **οὐκέτι εἰς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀπαχώρησιν,** Θουκ.7,15,2 **ὅ,τι δὲ μέλλετε ἅμα τῷ ἦρι εὐθὺς καὶ μὴ εἰς ἀναβολὰς πράσσετε,** Πλάτ.Συμπ.291 D **ἀναβολὴν ἐποίησε τῆς νόσου·** || νεώτ. κ. δημ. δίδω -, **λαμβάνω -, ἐπιτυγχάνω ἀναβολήν, ἀναβολὴ δίκης, - ταξιδίου** κτλ.· δημ. **πῆρα δυὸ χρόνια ἀναβολή·** 5) ὁδὸς πρὸς τὰ ἄνω : Πολύβ.3,39,9 **ἀναβολὴ τῶν "Αλπεων·** 6) τὸ βάλλειν ἄνω : 'Αριστλ.Πρ.936 B 16 **ἀν- πομφολύγων.**

ἀναβολίδιον (τὸ) μσν. πήρα κρεμασμένη ἐκ τῶν ἀναβολέων, ντροβαδάκι.

ἀναβολικός-ή-όν 'Επιγρ. ἐπὶ πληρωμῶν -, ὁ ἀναβαλλόμενος, ὁ ἐπιβραδυνόμενος· || ὁ πληρούμενος διὰ μηχανῆς : **κλῆρος σὺν λάκκοις πηγαίου καὶ ἀναβολικοῦ** : Πάπ. || Πάπ. **ἀναβολικόν** (τὸ) ὡς οὐσ. ποσὸν πληρωνόμενον κατ' ἀναβολήν. 'Επίρρ. **ἀναβολικῶς** ἀναβλητικῶς.

ἀναβόλιμος-ον ὃν ἐνδείκνυταί τις νὰ ἀναβάλῃ· 'Ησ. « **ἀναβόλιμοι δίκαι** αἱ διὰ περίστασιν εἰς ὑπέρθεσιν ἐμπίπτουσιν ».

ἀναβόλιον (τὸ) μσν. κ. δημ. εἶδος ἐνδύματος, πανωφοράκι, μπέρτα, **ἀναβόλαιον·** 2) δημ. **ἀναβόλι** τεμάχιον ὑφάσματος μεταξωτοῦ, δι' αὖ ἐνιαχοῦ ὁ παράνυμφος καλύπτει τὰς κεφαλὰς τῶν νεονύμφων μετὰ τὴν στέψιν.

ἀναβολισμός νεώτ ἰατρ. φάσις τοῦ μεταβολισμοῦ βλ.λ., καθ' ἣν ἡ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ λαμβανομένη ὕλη χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν αὔξησιν τοῦ πρωτοπλάσματος καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἱστῶν.

ἀνάβολος-η-ο δημ. ὁ ἄβολος βλ. λ., κακόβολος, στενόχωρος : **ἀνάβολα παπούτσια·** || κ. μτφ. ὁ δύστροπος : **ἀνάβολος ἄνθρωπος.**

ἀναβορβορύζω διὰ θορύβου ἐπιδοκιμάζω : 'Αριστφ.'Εκκλ.433 **ἐθορύβησαν κἀνέκραγον ὡς εὖ λέγοι, οἱ δ' ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀνεβαρβόρυξαν.**

ἀναβουκολῶ-έω μσν. ἀπατῶ, **διαβουκολῶ** βλ.λ.

ἀναβοῶ-άω κ. νεώτ. μέλλ. **ἀναβοήσομαι,** δωρ -**άσομαι,** ἀόρ. **ἀνεβόησα,** ἰων. **ἀνέβωσα,** μτχ. **ἀμβώσας** βοῶ ἰσχυρῶς, κραυγάζω, ἀναφωνῶ : 'Ηρ. 1,10 **μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν οὔτε ἀνέβωσε, οὔτε ἔδοξε μαθεῖν,** Ξεν.'Αν.5,4,31 **ἀναβοώντων δὲ ἀλλήλων ξυνήκουον εἰς τὴν ἑτέραν ἐκ τῆς ἑτέρας πόλεως·** 2) μεγαλοφώνως θρηνῶ ἐπὶ συμφορᾷ : Αἰσχ. Πέρσ.572 **στένε καὶ δακνάζου, βαρὺ δ' ἀμβόαθον οὐράνι' ἄχη·** 3) μετ' αἰτ. ἐπικαλοῦμαί τινα σύμμαχον, βοηθόν, προστάτην : 'Αριστφ.Πλ. 639 **ἀναβοάσομαι τὸν εὔπαιδα 'Ασκληπιόν·** 4) μεγαλοφώνως ἐπαινῶ, ἐπευφημῶ.

ἀνάβρα (ἡ) δημ. πηγὴ ὕδατος : **μεγάλη -, μικρὴ ἀνάβρα,** πρβλ. **ἀνεβάλλουσα·** || κ. μτφ. : **τῆς ψυχῆς ἡ ἀνάβρα.**

ἀναβράζω μσν. κ. δημ. ἐπιτατικώτερον τὸ βράζω : **τὸ νερὰ ἀναβράζει** (κοχλάζει) || συνεκδ. ἐπὶ γλεύκους, ὑφίσταμαι ζύμωσιν : **ἀναβράζει ὁ μοῦστος·** || μτφ. **ἀναβράζει ἀπὸ τὸ θυμό του** (ἐπὶ λίαν ὠργισμένου)· 2) βράζω καὶ πάλιν : **ἀναβρασμένο νερό.**

ἀναβρακάτος-η-ο δημ. ἀνασκουμπωμένος· || μτφ. παλληκαρᾶς.

ἀναβρασίλα (ἡ) δημ. ἀναβρασμός, κουφόβραση.

ἀνάβρασις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. -η βράσις ἐντατική, ἀνακόχλασις . Στράβ 140.

ἀναβρασίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. εἶδος ἀσβεσταλίθου, εὑρισκόμενον καὶ παρ' ἡμῖν εἰς Αἰδηψόν.

ἀνάβρασμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀνάβρασις βλ.λ.· || κ. μτφ. ψυχικὸς ἐρεθισμός

ἀναβρασμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀνάβρασις βλ.λ.· 2) μτφ. ταραχή, θόρυβος, ἀνησυχία, ψυχικὸς ἐρεθισμός, ἐξέγερσις : **ἀναβρασμὸς κατὰ τῆς κυβερνήσεως·** 3) Σουΐδ. « ἐκτιναγμός ».

ἀναβράσσω κ. ἀττ. -ττω βράζω καλῶς, ἕψω : 'Αριστφ.Εἰρ.1,197 **ἀναβράττω κίχλας,** αὐτ.Βάτρ. 510 **κρέα ἀνέβραττεν ὀρνίθεια καὶ τραγήματα ἔφρυγε·** 2) μτφ. τινάσσω πρὸς τὰ ἄνω : 'Αριστλ. Μετ.368 B 29 **τὰ ἐν ταῖς λίκνοις ἀναβραττόμενα** (τὰ εἰς τὰ λικμητήρια ἀνατινασσόμενα).

ἀνάβραστος-ον κ. νεώτ. βεβρασμένος καλῶς, ἑφθός : 'Αριστφ.Βάτρ.553 **κρέα ἀνάβραστα.**

ἀναβραστός-ή-ό δημ. ὁ βράζων ἔτι, λίαν θερμός : **ἀναβραστὴ τρώει τὴ σοῦπα, - πίνει τὸν καφὲ ἀναβραστό.** 'Επίρρ. **ἀναβραστά.**

ἀναβράω δημ. κ. **ἀναβρυῶ** ἐπὶ ὑδάτων - ἀναβλύζω· 2) ἀναβράζω.

ἀναβρέχομαι κ. νεώτ. κ δημ. καθίσταμαι διάβροχος, μουσκεύομαι . . 'Αριστλ.Πρ.927 B 6· 2) νεώτ., δημ. κ. **ξαναβρέχομαι** : **ἀνοβράχηκαν τὰ ξύλα κοντὰ ποὺ ἦταν νὰ στεγνώσουν.**

ἀναβρέχω νεώτ. κ δημ. βρέχω πάλιν, ξαναβρέχω.

ἀναβρομῶ-έω μτγν. βρέμω, βροντῶ ἰσχυρῶς : 'Αθήν.126 D.

ἀναβροντῶ-άω βροντῶ ἰσχυρῶς : Τρυφιόδ.118.

ἀναβρόξειε ἤθελε ροφήσει : 'Οδ.M 240 **ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ** (ὁσάκις ἤθελε ροφήσει ἡ Χάρυβδις), ὡς ἐκ ρ. **ἀναβρόχω.**

ἀναβροχέν ἀναρροφηθέν : 'Οδ.Λ 586 **ὁσσάκις γὰρ κύψει' ὁ γέρων πιέειν, τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχέν** (τοσάκις τὸ ὕδωρ ἀπεσύρετο, περὶ τοῦ Ταντάλου· τοῦ αὐτοῦ ρήμ. καὶ τὸ **ἀναβρόξειε** βλ.λ.).

ἀναβροχιά (ἡ) κ. **ἀνεβροχιά** δημ. ἔλλειψις βροχῆς, ἀνομβρία, ξηρασία : παροιμ. **στὴν ἀναβροχιὰ καλό 'ν' καὶ τὸ χαλάζι.**

ἀναβροχίζω μτγν. ἐξάγω τὰς βλεφαρίδας διὰ βρόχου, κάμνω ἀναβροχισμὸν βλ. λ. : Γαλ.14,784.

ἀναβροχισμός (ὁ) μτγν. ἐξαγωγὴ τῶν βλεφαρίδων διὰ λαβίδος (βρόχου) πρὸς θεραπείαν τῆς τριχιάσεως : Παῦλ.Αἰγ.6,13 πρβ. κ. Γαλην.15,918.

ἀνάβροχος-η-ο δημ. ὁ **στερούμενος** βροχῶν, ἄνυδρος : **ἀνάβροχη μεριά.**

ἀναβρυάζω ἐπὶ ἵππου, φωνάζω, χρεμετίζω : 'Αριστφ.'Ιππ.602 **ἐμβαλόντες ἀνεβρύαξαν.**

ἀναβρύζω δημ. ἀναβρυῶ βλ. λ

ἀναβρυοῦσα (ἡ) δημ. πηγὴ ἥτις ἀναβρυεῖ, ἀναβλύει, ἀναβάλλουσα βλ.λ.· || **ἀναβρυτήριον,** συντριβάνι.

ἀνάβρυσμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀνάβλυσις.

ἀναβρυστικός-ή-ό δημ. ὁ ἀναβλύζων, ἀναβρυτικὸς βλ.λ. : **νερὰ ἀναβρυστικά.**

ἀναβρυτήριος-ον ὁ ἐξ οὗ ἀναβρύει ὕδωρ : **ἀναβρυτήριος πηγή·** || μτφ. ἐπὶ μουσικῶν ὀργάνων · **ἀναβρυτήριαι χορδαί·** || τὸ οὐδ. -**ον** ὡς οὐσ. νεώτ. τὸ δι' οὗ ἀναβρύει, ἐκπηγάζει ὕδωρ, πῖδαξ, δημ. **συντριβάνι.**

ἀναβρυτικός-ή-ό δημ. ὁ δι' ἀναβλύσεως : **νερὸ ἀναβρυτικό.**

ἀνάβρυτος-η-ο δημ. ἐναέριος, ἀναπεπταμένος· || ὑψηλὰ κείμενος : **ἀναβρυτὸ χωριό.**

ἀναβρύχω ὡσεὶ ἐνεστ. τοῦ ἀναβέβρυχε βλ. λ,

ἀναβρυχῶμαι-άομαι κ. νεώτ. βρυχῶμαι, στενάζω ἰσχυρῶς : Πλάτ.Φαίδ.117 D **οὐδὲν ἐπαύετο δακρύων καὶ τότε ἀναβρυχησάμενος κλαίων**

καὶ ἀγανακτῶν· || νεώτ. ἐπὶ θηρίων, ἰδίᾳ λέοντος : ὁ λέων ἀνεβρυχήθη.

ἀναβρύω κ. νεώτ., δημ. ἀναβρυῶ, ἄλλως ἀναβλύω βλ. λ. : Αἰλ.ΠΙ 3,43· 2) ἐκφύω, φυτρώνω : Νόνν.Δ 7,346 ἀν- ἄνθεα.

ἀναβρυῶ κ. ἀναβρύζω δημ. ἀναβλύζω, ἀναδίδω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὕδωρ. : ἀναβρυοῦν τὰ νερὰ στὸν κάμπο τοῦτο τὸ χρόνο, - ἀπὸ τὸ βράχο ξαφνικὰ ἀνάβρυσε νερό· || κ. ἐπὶ ἄλλων ὑγρῶν : ἀναβρυοῦσαν τὰ δάκρυά της, - ἀναβρυοῦσε ἀπὸ τὸ πολὺ τρέξιμο ὁ ἱδρώτας.

ἀνάβρωσις-εως (ἡ) μτγν. βρῶσις, διάβρωσις, φάγωμα.

ἀναβρώσκων Ἡσ. « κατεσθίων ».

ἀναβρωτικός-ή-όν διαβρωτικός.

ἀναβυζαίνω δημ. ἀναπίνω, ἀναρουφῶ.

ἀνάβω δημ. ἀνάπτω βλ. λ.· 2) μτφ. ἐρεθίζομαι πολύ, ὀργίζομαι· φρ. ἄναψε καὶ κόρωσε ἀπὸ τὸ θυμό του· || ἐν ἀσέμνῳ σημ. ἐρεθίζομαι, διεγείρεται ἐν ἐμοὶ ἡ σαρκικὴ ἐπιθυμία· 3) πλήττω ἰσχυρῶς τινὰ διὰ τῆς χειρός : τοῦ ἄναψε μιὰ στὰ μοῦτρα· 4) μτφ. προκαλῶ ἐρεθισμὸν ἄλλων, ἐπιφέρω σύγχυσιν, ταραχήν, προκαλῶ συμφοράν : ταὺς ἄναψε μεγάλο κακὸ σπίτι τους.

ἀνάβωνες Ἡσ. « βαθμοῦ εἶδος ».

ἀναγαγγανεύουσιν Ἡσ. « ἀναβοῶσιν ».

ἀνάγαιον Ἡσ. « ἀνὰ τὴν γῆν »· 2) ἄλλη γραφὴ τοῦ ἀνώγαιον : ΚΔ Μάρκ.14,15.

ἀναγάλια (ἡ) δημ. ἡσυχία, γαλήνη.

ἀναγάλλια (ἡ) δημ. χαρά, ἀγαλλίασις, ἀναγάλλιασμα βλ λ., καλοθυμία· || εὐφορία.

ἀναγαλλιάζω δημ. ἀγαλλιῶ βλ.λ., χαίρω, εὐφραίνομαι : ἀναγάλλιασε ἡ ψυχή μου.

ἀναγάλλιαση (ἡ) δημ. ἀγαλλίασις, χαρά, εὐφροσύνη : Ἐρωτόκρ.Α 53 θεράπειο κι ἀναγάλλιαση, χαρὰ πολλὰ μεγάλη.

ἀναγάλλιασμα (τὸ) δημ. ἀγαλλίασις, εὐφροσύνη, χαρά.

ἀναγαλλίδιον (τὸ) νεώτ βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν γεντιανοειδῶν ἰθαγενὲς τῆς Ἀσίας.

ἀναγαλλίς-ίδος μτγν. κ. νεώτ. ἄγριον φυτόν, ἡ γαλιτσίδα (anagallis arvensis κ. a. caerulea)· || ἀναγαλλὶς ἡ ἔνυδρος.

ἀναγαλλιῶ δημ. ἀναγαλλιάζω βλ. λ.

ἀναγάπητος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀγαπώμενος ἢ μὴ ἀγαπηθείς, ὁ ἀσυμπαθής, κρύος.

ἀναγάπιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ συμφιλιωθείς, συνών: ἀφίλιωτος.

ἀναγαργαρίζω μτγν. κ. νεώτ. κάμνω γαργάρα, ἄλλως ἀνακαγχυλιάζω . Ἱππ.Νούσ.2,26.

ἀναγαργάρισμα-ατος (τὸ) μτγν. κ νεώτ. τὸ ὑγρόν, τὸ φάρμακον, δι' οὗ γίνεται τὸ γαργάρισμα : 2) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναγαργαρίζειν.

ἀναγαργαρισμός (ὁ) κ. νεώτ. τὸ ἀναγαργαρίζειν, γαργάρα : Ἱππ.ἐντ.Παθ.38.

ἀναγαργαριστόν (τὸ) φάρμακον διὰ γαργάρισμα, γαργάρα : Ἱππ.Νούσ.2,26.

ἀναγγελία (ἡ) Ἐπίγρ. δημοσία ἀνακήρυξις· 2) νεώτ. ἀγγελία, γνωστοποίησις, δημοσίευσις : ἀναγγελία γάμων, - ἀμνηστείας· || ἀγγελτήριον γράμμα· || νεώτ. νομ. ἀναγγελία ἡ δικονομικὴ πρᾶξις, δι' ἧς οἱ μὴ μετασχόντες εἴς τινα κατάσχεσιν δανεισταὶ ἀναγγέλλουσι διὰ δικογράφου πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλον τὴν ἀπαίτησίν των, διὰ νὰ μετάσχωσιν εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος.

ἀναγγέλλω κ. νεώτ. κ. δημ. φέρω ἀγγελίαν, ἀγγέλλω, γνωστοποιῶ : Αἰσχ.Πρ.661 ἧκον δ' ἀναγγέλλοντες αἰολοστόμους χρησμούς, Εὐρ.ΙΤ 761 λόγῳ φράσω σοι πάντ' ἀναγγεῖλαι φίλοις, νεώτ. ἀναγγέλλω τὸ πρᾶγμα, κ. παθ. Πλούτ.Περ.18 ἀνηγγέλθη τεθνεώς· νεώτ. ἀνηγγέλθησαν οἱ γάμοι κλπ.· δημ. σὰ φανῇ τὸ βαπόρι νὰ μοῦ τὸ ἀναγγείλῃς· || νεώτ. καὶ δημ. εἰδοποιῶ περὶ τῆς ἐπισκέψεώς τινος : παρακαλῶ νὰ μὲ ἀναγγείλῃς εἰς τὸν ὑπουργόν· 2) εἰδ. ἀναφέρομαι : Ἀριστ. Ἠθ.Ν.1113 Α 9 ἀναγγέλλειν τι τῷ δήμῳ.

ἀνάγγελμα (τό) Ἐπίγρ. κ. νεώτ. διακήρυξις.

ἀνάγγελος (ὁ) ὁ ἄνευ ἀγγέλου : ΑΠ 7,244 μάχη ἀνάγγελος ἐν ᾗ πάντες ἐφονεύθησαν, δὲν ἐσώθη οὐδὲ εἷς, ἵνα ἀναγγείλῃ τὸ ἀποτέλεσμα, πρβλ. Ἰλ.Μ 73 οὐκέτ' ἔπειτα' οἴω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι ἄψορρον προτὶ ἄστυ.

ἀναγγελτήριον (τὸ) νεώτ. νομ. τὸ δικόγραφον δι' οὗ γίνεται ἡ ἀναγγελία βλ.λ.

ἀναγγελτικός-ή-όν μσν. καὶ νεώτ. ὁ ἐπιτήδειος, ὁ δεξιὸς εἰς τὸ νὰ ἀναγγείλῃ.

ἀνάγγελτος-ον ὁ μὴ ἀναγγελλόμενος, ἀπόρρητος, μυστικός : Ἡλιόδ. παρ' Ἡσ. ἐν λ. ἀνάπιστα.

ἀναγείρω ἐκ νέου συναθροίζω : Κόιντ.Σμ.2,577.

ἀναγέλασμα (τὸ) δημ. ἐμπαιγμός, χλεύη, ὀνειδισμός· 2) ὁ ἄξιος ἐμπαιγμοῦ ἢ χλεύης, ὁ ἐπονείδιστος : παροιμ. τοῦ κόσμου τ' ἀναγέλασμα τὸν κόσμον ἀναγέλα.

ἀναγελαστής (ὁ) θηλ. -άστρα δημ. ὁ ἀναγελῶν βλ. φιλοσκώμμων, χλευαστής· 2) ὁ ἐξαπατῶν, ὁ δόλιος, ὁ φενακιστής : μιὰ μοῖρα ἀναγελάστρα.

ἀναγελῶ-άω κ. νεώτ. κ. δημ. γελῶ ἠχηρῶς : Ξεν.ΚΠ 5,1,9 ἀναγελᾶν ἐπί τινι· 2) δημ. γελῶν ἐμπαίζω, περιγελῶ, χλευάζω . παροιμ. βγῆκε ἡ πομπὴ 'ς τὶς στράτες κι ἀναγέλα τοὺς διαβάτες, - τὸ χόρτο ὅπου ἀναγελᾶς στὴν πόρτα σου φυτρώνει, - ἀναγέλασε τὸ σακάτη κι ἄντρα τὸν ἐπῆρε· 3) μτφ. νεώτ. κ. δημ. ἔχω γελόεσσαν, εὐφρόσυνον ἔκφρασιν : ἀνεγέλων ἀνθοστόλιστοι οἱ κῆποι, - τὰ μάτια κι ἂν ἐδάκρυζαν, ἡ ὄψη ἀναγελοῦσε.

ἀναγεμίζω μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. κ. ἀναγιομίζω πληρῶ ἐκ νέου, ξαναγεμίζω· || θέτω νέα πυρομαχικά, γεμίσματα, εἰς τὸ πυροβόλον· 2) γεμίζω πάρα πολύ : ἀναγέμισε τὸ σακκί, - ἀν- τὸ στρῶμα.

ἀναγέμισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου πλήρωσις, ξαναγέμισμα πυροβόλου ἢ φυσιγγίου κενωθέντος.

ἀναγέννησις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. δημ. ἀναγέννηση ἡ ἐκ νέου γέννησις, ἀναδημιουργία, ἀνάκτησις νέων δυνάμεων, ἐμφάνισις νέας ἀκμῆς· 2) ἐκκλησ. ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀσεβοῦς ἀνθρώπου εἰς εὐσεβῆ κατὰ θείαν ἐνέργειαν, ἤτοι διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος· 3) ἡ ἱστορικὴ περίοδος ἀπὸ 1400—1600 μ.Χ. καθ' ἣν ἤνθησαν ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἰταλίᾳ αἱ τέχναι καὶ τὰ γράμματα μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος : ἀρχιτεκτονικὴ -, ζωγραφικὴ τῆς ἀναγεννήσεως.

ἀναγεννητής (ὁ) θηλ. -ήτρια νεώτ. ὁ ἐπιτελῶν ἀναγέννησιν, συντελῶν πρὸς ἀναγέννησιν, ἀναζωογόνησιν, ἀναπαραγωγήν· 2) μηχαν. ἀναγεννηταὶ τῆς θερμότητος βοηθητικαὶ συσκευαὶ χρησιμοποιούμεναι εἰς ἐγκαταστάσεις θερμοκινητήρων.

ἀναγεννητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς νὰ ἀναγεννήσῃ, νὰ ἀναπαραγάγῃ : Ἰάμβλ.Μυστ.3,28 ἀναγεννητ- εἰδώλων.

ἀναγεννῶ-άω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκ νέου οἱονεὶ γεννῶ τινα, κάμνω τινὰ νὰ αἰσθανθῇ νέαν ζωήν : ΚΔΠέτρ.1,1,3 εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν· 2) ἀναγεννῶμαι αἰσθάνομαι νέαν ζωήν, νέαν ἀκμήν, ἀναθάλλω· || ἐκκλησ. « ἀποβάλλω τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ ἐνδύομαι τὸν καινόν, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας ».

ἀναγεπόπτης (ὁ) μτγν. ὁ ὀπτασίας συναγείρων.

ἀναγερμένος-η-ο δημ. κυρτούμενος, κλίνων πρὸς τὸ ἕτερον μέρος : ἀναγερμένα κλωνάρια, -

ἀναγερμένος φράχτης· 2) κατακεκλιμένος πρός ἀνάπαυσιν : **ἀναγερμένος θά ξεκαυρασθῆς καλύτερα.**

ἀναγέρνω δημ. ὑπτιάζω, κλίνω, ρέπω πρός τήν ἀντίστροφον τῆς συνήθους στάσιν : **τά κλαριά φορτωμένα ἀπό χιόνι ἀνάγειραν·** 2) κατακλίνομαι πρός μικρὰν ἀνάπαυσιν : **ἀνάγειρα γιά μισή ὥρα καί μέ πῆρε ὁ ὕπνος.**

ἀνάγερτα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνάγερτον, ἀνάδιπλα, ἀνάποδα.

ἀνάγερτος-η-ο ὁ ἄναγυρτός, ὁ ἀναγερμένος βλ.λ.

ἀναγέτρια (ἡ) Ἡσ. « μαῖα παρὰ Ταραντίναις ».

ἀναγεύω κ. δημ. δίδω εἴς τινα νὰ γευθῇ, νὰ δοκιμάσῃ : Ἀριστφ.Νεφ.523 **πρώτους ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς·** 2) δημ. προσφέρω, παραθέτω εἴς τινα γεῦμα : **μᾶς ἀνάγεψε χτὲς στὸ σπίτι του.**

ἀναγής-ές (ἄγος) ὁ **ἐναγής**, ὁ **ἄναγνος** 2)· Ἡσ. « καθαρός », Ἁρποκρ.70,14 « διὰ μὲν τοῦ α τοὺς ἀνάγνους· ἐὰν δὲ ἐναγεῖς, τοὺς ἐν τῷ ἄγει, τουτέστιν ἐν τῷ μιάσματι ».

ἀναγιγνωσκόμενα (τὰ) μτγν. τὰ ἐκ τῶν ἱερῶν ἑβραϊκῶν βιβλίων περιλαμβανόμενα ἐν τῷ Ἀλεξανδρινῷ κανόνι τῆς Π. Δ. κατ' ἀντιδιαστ. πρός τὰ παραλειπόμενα.

ἀναγιγνώσκω μτγν. κ. νεώτ. **ἀναγινώσκω** μέλλ. **ἀναγνώσομαι**, ἀόρ. **ἀνέγνων**, ἰων. κ. νεώτ. **ἀνέγνωσα - ἀνεγνώσθην**, παρακ. **ἀνέγνωκα - ἀνέγνωσμαι** γνωρίζω καλῶς, ἀκριβῶς : Ὀδ.Α 216 **οὐ γάρ πώ τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω·** 2) ἀναγνωρίζω : Ὀδ.Δ 250 **ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,** Ἡρ.2,91 **ἔφασαν ἐλθεῖν καὶ ἀναγνῶναι ταὺς συγγενέας πάντας·** 3) κ. νεώτ. ἀναγινώσκω, διαβάζω, διεξέρχομαι τὰ γεγραμμένα : Ἀριστφ.Ἱππ.118 **φέρ' αὐτὸν ἵν' ἀναγνῷ** (**τὸν χρησμόν**), Θουκ.3,49,4 ἡ (ναῦς) **ἔφθασε τοσαῦτον ὅσον Πάχητα ἀνεγνωκέναι τὸ ψήφισμα καὶ μέλλειν δράσειν τὰ δεδογμένα,** νεώτ. **ἀνέγνωσα τὸ βιβλίον, - ἀναγινώσκει εὐχερῶς·** κ. παθ. **ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον·** ‖ **ἀνεγνωσμένα βιβλία** ὧν τὸ περιεχόμενον ἀνεγνώσθη, ἐδημοσιεύθη, κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὰ **ἀνέκδοτα·** 4) μελετῶ, σπουδάζω : **ἀναγινώσκοντες** (οἱ) οἱ σπουδάζοντες· 5) ἰων. ἀναπείθω, πείθω τινὰ νὰ πράξῃ τι : Ἡρ.1,84 **τίς σε ἀνθρώπων ἀνέγνωσε ἐπὶ γῆν τὴν ἐμὴν στρατευσάμενον πολέμιον ἐμοὶ καταστῆναι ;·** 6) κάμνω ἰδιαιτέρως γνωστὸν εἴς τινα, τόν κατηχῶ, οἷον τό δημ. τὸν διαβάζω· ἐν χρ. εἰς τό παθ. : αὐτ.8,110 **ὡς δ' οὗτοι οἱ ἀνεγνωσμένοι ἦσαν** (οἱ ἐν γνώσει διατελοῦντες, οἱ διαβασμένοι).

ἀναγκάζω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιβάλλω διὰ τῆς βίας, ἐξαναγκάζω : Ἡρ.1,11 **ἐπεί με ἀναγκάζεις δεσπότην τὸν ἐμὸν κτείνειν,** Σοφ.Ἠλ.256 **ἡ βία γὰρ ταῦτ' ἀναγκάζει με δρᾶν,** κ. παθ. : Πλάτ. Φαῖδρ.242 Α **πρὶν ἀπὸ σοῦ τι μεῖζον ἀναγκασθῆναι,** Ξεν.Ἀπομν.4,5,4 **δοκοῦσιν οἱ ἀκρατεῖς ἀναγκάζεσθαι τὰ αἴσχιστα ποιεῖν·** ‖ κ. νεώτ. ἐξαναγκάζω, κατ' ἀντίθ. πρὸς τό **πείθω** : Πλάτ.Γοργ. 472 Β **οὐ γάρ με σὺ ἀναγκάζεις, ἀλλὰ ἐπιχειρεῖς ἐκβάλλειν με ἐκ τῆς οὐσίας·** 2) μετ' αἰτ. ἐπιβάλλω τι διὰ τῆς βίας : Ξεν.Ἀπομν.4,5,5 **ποίους δέ τινας δεσπότας ἡγῇ τούς τὰ μὲν ἄριστα κωλύοντας, τὰ δὲ κάκιστα ἀναγκάζοντας ;·** ‖ Φιλόστρ.Β'Απ.1,21 **ἠναγκασμένα λάχανα** τὰ βιαίως, τεχνητῶς ἀναπτυχθέντα (τό δημ. ζορισμένα)· 3) ἰσχυρίζομαι, ἐπιμένω εἴς τι παραλόγως : Πλάτ.Συμπ.202 Δ **μὴ τοίνυν ἀνάγκαζε, ὃ μὴ καλόν ἐστιν, αἰσχρὸν εἶναι, μηδὲ ὃ μὴ ἀγαθόν, κακόν·** ‖ πείθω ὑποχρεωτικῶς : αὐτ.Πολ. 611 Β **ὅτι μὲν ἀθάνατον ἡ ψυχή, καὶ ὁ ἄρτι λόγος καὶ οἱ ἄλλοι ἀναγκάσειαν·** 4) δημ. κ. παρατρύνω, προτρέπω, συμβουλεύω : **ἀνάγκασέ τον νά δουλέψῃ, - νὰ μὴν πίνῃ.**

ἀναγκαίη (ἡ) ἐπ. κ. ἰων. ἀντὶ ἀνάγκη : Ἰλ.Ζ 85 **ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει,** Ἡρ.1,11 **ἀναγκαίῃ διακρῖναι τοιαύτην αἵρεσιν.**

ἀναγκαῖο(ν) (τὸ) δεσμωτήριον, φυλακή, τόπος περιορισμοῦ : Ξεν.Ἑλλ.5,4,8,14 (δ.γ. **ἀνάκαιον** ἢ **ἀνώγειον**)· 2) τό αἰδοῖον· 3) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀφοδευτήριον, ἀποχωρητήριον, κατὰ διεθν. λ. καμπινέ.

ἀναγκαῖος-α-ο(ν) κ. -**ος-ον** κ.νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξ ἀνάγκης ὤν, ὁ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐπιβαλλόμενος, ἀναπόφευκτος, μὴ ἐπιδεχόμενος ἄλλως ἔχειν : Ἰλ.Θ 55 **μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι, χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν** (δι' ἀνάγκην τὴν ὁποίαν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ), αὐτ.Π 836 **ἦμαρ ἀναγκαῖον** (ἡ ἀναπόφευκτος ἡμέρα), Σοφ.Αἰ.458 **τῆς ἀναγκαίας τύχης οὐκ ἔστιν οὐδὲν μεῖζον ἀνθρώποις κακόν·** ‖ **ἀναγκαῖον** (τὸ) ὡς οὐσ. Θουκ.5,99 **τῆς ἀρχῆς τῷ ἀναγκαίῳ παροξυνομένους** (ὑπό τῆς ἐξαναγκαστικῆς δυνάμεως τῆς ἀρχῆς)· ‖ **εἰδ.** μσν. νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ἀναγκαῖον** βλ. λ.· 2) ὁ ἀνάγκην ἐπιβάλλων, ὁ ἐξαναγκάζων : Πλάτ. Σοφ.265 D **ἀν- πειθώ,** αὐτ.Τίμ.40 Ε **ἀν- ἀποδείξεις·** 3) ὁ ἠναγκασμένος, ὁ ἐξ ἀνάγκης, ἀκουσίως γεγενημένος : Ὀδ.Ω 210 **δμῶες ἀναγκαῖοι,** αὐτ.Ω 499 **καὶ πολιοί περ ἐόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί** (ἑκόντες ἄκοντες)· 4) ὁ μόλις ἐπαρκής : Θουκ.1,2,2 **τῆς καθ' ἡμέραν ἀναγκαίου τροφῆς·** ‖ ἐν ὑπερθ. ὁ ἀπαραίτητος : Δημ.269,14 **ἀντὶ πολλῶν καὶ ψευδῶν αὐτὰ τἀναγκαιότατ' εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ·** 5) τό οὐδ. ἀναγκαῖον ἐν ἀπροσ. συντάξει ὡς οὐσ. : Σοφ.Φιλ.1317 **τὰς ἐκ θεῶν τύχας ἔστ' ἀναγκαῖον φέρειν** (εἶναι ἀνάγκη), Ἡρ.3,65 **γίνεταί μοι ἀναγκαιότατον ἐντέλλεσθαι τὰ θέλω μοι γενέσθαι·** ‖ εἰς τὰ ἄλλα γένη ἐν προσωπικῇ συντάξει ἀντὶ τοῦ οὐδ. : Πλάτ. Γοργ.449 Β **εἰσὶ μὲν ἔνιαι τῶν ἀποκρίσεων ἀναγκαῖαι διὰ μακρῶν τοὺς λόγους ποιεῖσθαι** (ἀντὶ **ἔστιν ἀναγκαῖον ἐνίας** κτλ.)· 6) **ἀναγκαῖον** τὸ ὑπ' ἀνάγκης, ἐξ ἀνωτέρας θελήσεως ἐπιβεβλημένον : Εὐρ.Ἑκ.584 **θεῶν ἀναγκαῖον τόδε,** Ξεν. Ἀπομν.1,1,6 **τὰ μὲν γὰρ ἀναγκαῖα συνεβούλευε καὶ πράττειν·** 7) κ. νεώτ. **ἀναγκαῖα** (τὰ) τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἰδίᾳ τροφαί : Ἰσοκρ.4,40 **τῶν τεχνῶν τάς τε πρὸς τἀναγκαῖα τοῦ βίου χρησίμους καὶ τὰς πρὸς ἡδονὴν μεμηχανημένας·** 8) **ἀναγκαῖοι** (οἱ) οἱ συγγενεῖς, οἱ προσήκοντες, δημ. οἱ δικοί : Ξεν. Ἀν.2,1 **ἀφικνοῦνται πρὸς Ἀριαῖον καὶ οἱ ἄλλοι ἀναγκαῖοι·** ‖ κ. γεν. οἱ μεθ' ὧν συνδέεταί τις στενῶς : ΚΔ Πράξ.10,24 **συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους·** 9) νεώτ. νομ. **ἀναγκαῖος κληρονόμος** ἐκεῖνος, ὃν ὑποχρεωτικῶς ὀφείλει ὁ διαθέτης νὰ μνημονεύσῃ ἐν τῇ διαθήκῃ καταλείπων αὐτῷ τὴν νόμιμον μοῖραν· ‖ **ἀναγκαῖαι δαπάναι** αἱ ἀπαραίτητοι διὰ τὴν συντήρησιν, ἀναγνωριζόμεναι ὑπό τοῦ νόμου ὡς ἀπαιτηταὶ ὑπὸ τοῦ διαχειριστοῦ ἀλλοτρίων, ἐν διαστ. πρός τὰς **ἐπωφελεῖς δαπάνας** κ. ἐν ἀντιδιαστ. πρός τὰς **δαπάνας πολυτελείας·** 10) εἰδ. **ἀναγκαῖος** (ὁ) ὡς οὐσ. τό ἀποχωρητήριον, ἄ. ἀναγκαῖον.

ἀναγκαιότης-ητας (ἡ) κ. νεώτ. συγγένεια, ὁ συγγενικὸς δεσμός : Λυσ.32,5 **ἡγούμενος διὰ ταύτας τὰς ἀναγκαιότητας οὐδενὶ μᾶλλον προσήκειν·** 2) τό νὰ εἶναί τι ἀναγκαῖον : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2, 205· ‖ φιλοσ. τὸ κατὰ λογικὴν ἐπακολουθίαν ἀναπόδραστον, τό ἀπαραίτητον πόρισμα, τό γίγνεσθαί τι κατὰ νόμους ἀναποδράστους καὶ ἀπαραβάτους : ἡ ἀναγκαιότης **κρατεῖ ἐν τῇ φύσει.**

ἀναγκαιῶ-όω νεώτ. εἶμαι ἀναγκαῖος, ἀπαραίτη-

τος, λίαν χρήσιμος : **ἐπῆρα μαζί μου ὅ,τι μοῦ ἀναγκαιοῖ·** ‖ **τὰ ἀναγκαιοῦντα** τὰ χρειώδη.

ἀναγκαιώδης-ους-ες ὁ ἀναγκαῖος.

ἀναγκαίως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐξ ἀνάγκης : Θουκ. 2,64,2 **φέρειν τε χρὴ τά τε δαιμόνια ἀναγκαίως τά τε ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνδρείως**, Πλάτ.Πολ. 527 Α **λέγουσι μάλα γελοίως τε καὶ ἀναγκαίως** (ὅτον εἶναι ἀνάγκη)· ‖ μετὰ τοῦ **ἔχει**, ἐν ᾗ σημ. κ. ἡ ἐκφορὰ **ἀναγκαῖόν ἐστι** : Ἡρ.1,89 **σφέα** ἀναγκαίως **ἔχει δεκατηθῆναι τῷ Διί.**

ἀνάγκαση (ἡ) δημ. ἐξαναγκασμός, ἐπίμονος προτροπή, πίεσις : **μὲ ἀνάγκαση τὴ στεφανώθηκε.**

ἀνάγκασμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. δημ. βία, καταναγκασμός : Ἰώσ.Α) 19,2,5· ‖ δημ. ἡ ἐπίμονος προτροπή, πίεσις· ‖ ἡ ἀγγαρεία, ἡ ὑποχρεωτικὴ ἄνευ ἀμοιβῆς σωματικὴ ἐργασία : **μόνο μὲ ἀνάγκασμα μπορεῖ νὰ φτιαχθοῦν οἱ δρόμοι τῶν χωριῶν.**

ἀναγκασμός (ὁ) μτγν. δημ. καταναγκασμός, βία.

ἀναγκαστά ἐπίρρ. δημ. ἐξ ἀνάγκης, διὰ τῆς βίας : **ἄκεφος ἀναγκαστὰ πῆγα στὸ γλέντι.**

ἀναγκαστήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἐξαναγκάζων, ὁ ἐπιβάλλων τι : Ἐπιγρ. **ἀναγκαστῆρες ἄτρακτοι** (αἱ τῆς μοίρας, τοῦ πεπρωμένου).

ἀναγκαστήριος-α-ον μτγν. ἀναγκαστικός, ὑποχρεωτικός : Διον.Ἀλ.2,75 **ἀν- δικαιοσύνης.**

ἀναγκαστικά ἐπίρρ. δημ. ἀναγκαστικῶς βλ. λ.

ἀναγκαστικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐπιβαλλόμενος, ὑποχρεωτικός, ἀντίθ. **ἐλεύθερος, ἑκούσιος συμβουλευτικός** : Ἀριστλ. Ἠθ.Ν 1180 Α 21 ὁ **νόμος** ἀναγκαστικὴν **ἔχων δύναμιν·** ‖ νεώτ. **ἀναγκαστικὰ ἔργα** τὰ βίᾳ ἐπιβαλλόμενα, ἄλλως **καταναγκαστικά·** ‖ **ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία** (τοῦ χαρτονομίσματος) ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένη χρῆσις τοῦ κρατικοῦ χαρτονομίσματος· ‖ νομ. **ἀναγκαστικὸς πλειστηριασμός** ὁ δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐνεργούμενος· 2) δημ. κ. ὁ δι' ἐπιμονῆς, φορτικότητος κτπ. ἐξαναγκάζων ἄλλον εἴς τι : **ἀναγκαστικὸς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, σὲ ὑποχρεώνει καλὰ καὶ σώνει νὰ πιῇς.**

ἀναγκαστικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κ. δημ. κατὰ τρόπον ἀναγκαστικὸν βλ.λ.· ‖ κατ' ἀνάγκην, διὰ τῆς βίας, ἐξ ὑποχρεώσεως : **ἀναγκαστικῶς πῆγα.**

ἀναγκαστός-ή-όν ὁ ἠναγκασμένος, ὁ ὑπ' ἀνάγκης πράττων τι : Ἡρ.6,58 **ἐπεὰν ἀποθάνῃ βασιλεύς, ἐκ πάσης δεῖ Λακεδαίμονος ἀναγκαστοὺς εἰς τὸ κῆδος ἰέναι**, Θουκ.7,58,3 **καὶ Σικυώνιοι ἀναγκαστοὶ στρατεύοντες.**

ἀνάγκαστρον (τὸ) νεώτ. ναυτ. συσκευὴ χρησιμοποιουμένη δι' ἐπαύξησιν τῆς ὑπὸ τοῦ ὀργάνου **ἐργάτης** βλ. λ. ἀποδιδομένης δυνάμεως πρὸς ἀνάσπασιν ἀγκύρας, δημ. **παρέλα τοῦ ἀργάτη.**

ἀναγκαστῶς ἐπίρρ. κατ' ἀνάγκην, ὑποχρεωτικῶς, ἀντίθ. **ἑκουσίως.**

ἀναγκεμένος-η-ο δημ. ὡς οὐσ. ὁ ἔχων πολλὰς ἀνάγκας, ὁ ὑπ' ἀναγκῶν περισπώμενος, ἐνδεής, πένης : **φαμελίτης ἀναγκεμένος καὶ κάνει ὅποια δουλιὰ τοῦ τύχῃ·** 2) ὁ κακὴν νόσον πάσχων : **στὸν Ἅϊ Παντελεήμονα εἶδα πολλοὺς ἀναγκεμένους·** ‖ εἰδ. ὁ φρενοβλαβής, ὁ ἀνισόρροπος, ζαβός, λοξός : **εἶν' ἀναγκεμένος, μὴν τὸν ξεσυνερίζεσαι·** ‖ ὁ ἀσθενικός, ἰδίᾳ ἐπὶ φυτῶν.

ἀναγκερός-ή-ό δημ. ὁ ἐν στερήσει ὤν, ὁ πολὺ πτωχός, ποὺ βρίσκεται σὲ ἀνάγκη (εἰς ἔνδειαν), ὅ. **ἀναγκεμένος** : παροιμ. **τοῦ ἀναγκεροῦ τὸ πεσκέσι δὲν εἶναι γιὰ χόρταση·** ‖ ἐπὶ ἀγροτικῶν τόπων - ὁ μὴ ἀποδοτικός, ἄφορος, ὁ διὰ συντήρησιν τῶν καλλιεργούντων ἀνεπαρκής : **ἀναγκερὰ χωράφια - ἀμπέλια - περιβόλια·** ‖ ἐπὶ ἀγροτικῶν συνοικισμῶν, χωρίων κτπ. - ὁ μὴ παράγων τὰ ἀπαραιτήτως ἢ συνήθως χρειαστὰ πρὸς συντήρησιν : **ἀναγκερὸ τὸ νησί μας, τὸ πιὸ πολὺ στάρι τὸ φέρνομε ἀπ' ἔξω·** 2) ὁ ἐπάγων, ἐπιβάλλων ἀνάγκας, προκαλῶν δαπάνας : **ἀναγκερὰ εἶναι τὰ παιδιά, θέλουν καλοφάγι, ντύσιμο, σπούδαγμα.**

ἀνάγκη (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. κ. ἐπ. **ἀναγκαίη** τὸ ἀναπόφευκτον, τὸ ἀναπόδραστον, κατ' Ἀριστλ. «τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι ἄλλως» : Ἰλ.Ζ 458 **κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη**, Ἡρ.7,172 **Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης .. ἐμήδισαν·** ‖ μετὰ προθέσεως : Σοφ. Φιλ.73 **πέπλευκας οὔτ' ἔνορκος οὐδενὶ οὔτ' ἐξ ἀνάγκης**, Πλάτ.Φαῖδρ.231 Α **οὐ γὰρ ὑπ' ἀνάγκης ἀλλ' ἑκόντες**, Ξεν.ΚΠ 4,3,7· **κατ' ἀνάγκην** ἐν ἐπιρρ. σημ. ὁμοίως ὡς αἱ ἐκφοραὶ **σὺν ἀνάγκῃ, πρὸς ἀνάγκην, ἀνάγκῃ**, κ. τὰ νεώτ. **ἐν ἀνάγκῃ** (ἂν παραστῇ ἀνάγκη), **ἐξ ἀνάγκης** (ἀναγκαστικῶς)· 2) μετὰ τοῦ **ἐστί**, κειμένου ἢ νοουμένου, ἀποτελεῖ ἀπρόσωπον σύνταξιν : Ἰλ.Ε 633 **τίς τοι ἀνάγκη πτώσσειν**, Ξεν.Οἰκ.4,14 **ἀνάγκη ἐπιμελεῖσθαι δένδρεσι**, πρβλ. νεώτ. κ. δημ. **ποιά σου ἀνάγκη ;·** ‖ μετὰ τοῦ **πᾶσα** πρὸς ἐπίτασιν, καθὰ κ. νεώτ. κ. ἐν δημ. φρ. : Ἡρ.2,22 **πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὗσαι**, Σοφ.Ἠλ.1497 **πᾶσ' ἀνάγκη τήνδε τὴν στέγην ἰδεῖν**, Πλάτ.Φαίδ.67 Α **ἐὰν μηδὲν ὁμιλῶμεν τῷ σώματι, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη**, νεώτ. **ἀνάγκη πᾶσα νὰ προσέλθῃς** (ἀπαραιτήτως πρέπει) κ. δημ. **πᾶσ' ἀνάγκη νὰ βρέξῃ·** ‖ ὁμοίως, μετὰ τοῦ **πολλὴ ἢ μεγάλη**, ἀπάντησις βεβαιωτική : Εὐρ. Μήδ.1013 **πολλή γ' ἀνάγκη**, Πλάτ.Πολ.485 Ε **ἀληθῶς φιλόσοφός τις εἴη .. μεγάλη ἀνάγκη**, Ἰσαῖ. 3,6 **μεγάλη ἀνάγκη καὶ τὴν τούτου μαρτυρίαν ἑαλωκέναι**, κ. δημ. **μεγάλη ἀνάγκη νὰ πᾷς·** 3) ἡ ἔμφυτος τάσις, ὁρμή, ἐπιθυμία, ὄρεξις : Αἰσχ.Ἀγ.726 **γαστρὸς ἀνάγκαις**, Ἀριστφ.Νεφ. 1075 **ἐς τὰ τῆς φύσεως ἀνάγκας, ἥμαρτες, ἠράσθης, ἐμοίχευσάς τι** : Σιμων.5,21 **Ἀνάγκᾳ δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται·** 4) τιμωρία : Ξεν.Ἱέρ.9,4 **καὶ ἀνάγκην προστιθέναι τοῖς ἐνδεῶς τι ποιοῦσιν·** 5) βίαιον, ἐξαναγκαστικὸν μέσον : Ἡρ.1,116 **ὁ δὲ ἀγόμενος εἰς τὰς ἀνάγκας**, Θουκ.1,99,1 **Ἀθηναῖοι λυπηροὶ ἦσαν προσάγοντες τὰς ἀνάγκας**, Πολύβ.15,28,2 **τὰ πρὸς ἀνάγκας ὄργανα·** 6) κακοπάθεια, ἀλγηδών, νόσος : Σοφ.Φιλ.206 **κατ' ἀνάγκαν ἕρποντος·** 7) νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ βιάζοντος αἰτίου, ἢ τοῦ ἀναποφεύκτου, **τοῦ ἀναγκαστικῶς πρακτέου**, διὰ ποικίλων φράσεων· φρ. μον. **ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις, - ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ, - ὑπείκω εἰς τὴν ἀνάγκην, - κάνω τὴν ἀνάγκη φιλοτιμία·** ‖ εἴδη **τῆς πρώτης ἀνάγκης** (τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀπαραίτητα, τρόφιμα, ἱματισμός, φωτισμὸς κτπ.)· ‖ νεωτ. κ. δημ. φρ. **ἔχω ἀνάγκη(ν)** ἔχω ἔλλειψιν, χρειάζομαι : **ἔχει ἀνάγκην χρημάτων - ἐπιμελείας - θεραπείας** κτλ.· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. μετὰ τοῦ **εἶναι** ἐκφερομένου ἢ ὑπονοουμένου : **εἶναι ἀνάγκη προφυλάξεως, - ἀνάγκη ἔργων καὶ οὐχὶ λόγων**, δημ. **εἶναι ἀνάγκη γιὰ δουλειά·** ‖ **δημοσία ἀνάγκη** τὸ διὰ χρείαν κοινήν, ἤτοι τὸ ἕνεκα δημοσίου συμφέροντος ἐπιβαλλόμενον : **ἀπαλλοτρίωσις λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης·** ‖ νομ. **κατάστασις ἀνάγκης** ἐν τῷ ποιν. δικ. ἡ καθ' ἣν ἠπειλήθη παρ' ἄλλου ἢ ἄλλων τοσοῦτον ἀμέσως ἡ ζωὴ τοῦ ἐκτελέσαντος πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ σωτηρίαν τὴν κολάσιμον πρᾶξιν, ὥστε νόμῳ αἴρεται τὸ ἀξιόποινον ταύτης· 8) δημ. φρ. **εἶναι ἀνάγκη** (πρέπει νά .., τὸ ἀρχ. δεῖ)· ‖ **ἔχω τὴν ἀνάγκη του** ἐξαρτῶμαι ἀπ' αὐτὸν ἢ μοὶ χρειάζεται ἡ προστασία του, - τί **ἀνάγκη σ' ἔχω, - τὸν ἔχω - μ' ἔχει -, τοὺς ἔχω** - κτλ. (δὲν ἐξαρτῶμαι ἀπὸ σοῦ ἢ δὲν ζητῶ τὴν βοήθειαν σου κτλ.), **ἄνθρωπος τῆς ἀνάγκης** ἐνδεής, στερούμενος, - **ὥρα ἀνάγκης** ἢ -ης ἐν περιπτώσει **χρείας ἐπειγούσης** ἢ ἁπλῶς χρείας κ.ἀ.· ‖ παροιμ. **τὸ ζόρι γιὰ τὰ ζᾶ κι ἡ ἀνάγκη γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, - στὴν ἀνάγκη ὁ-**

ποιος **βρεθῆ καὶ τοῦ διαόλου τάζει, - στὴν ἀνάγκη μου σὲ θέλω κι ὄχι στὸ ξεφάντωμα** κ.ἄ.· 9) δημ. ἡ διάθεσις πρὸς ἀποπάτησιν ἢ τὸ ἀποπατεῖν : **εἶχα τὴν ἀνάγκη μου, - μ᾿ ἔπιασ᾿ ἡ ἀνάγκη**· ‖ φρ.μτφ. **ἔχει ἀνάγκη καὶ κόφιμο** (ἐπὶ ὑπερτάτης ἀνάγκης)· 10) δημ. εἰδ. νόσος τῶν ἀμπέλων προλαμβανομένη διὰ τῆς θειώσεως· ‖ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων - νόσος : **κακὴ ἀνάγκη νὰ τὸν πιάση.**

ἀναγκηδιάζω δημ. κ. **ἀγκιδιάζω** θλίβομαι, ἀκηδεύω, ἀθυμῶ ἀναμιμνησκόμενος ἀπώλειάν μου ἢ ἄλλο τι λυπηρόν : **βλέπει τὰ συνομήλικα τοῦ παιδιοῦ ποὺ ᾿χασε κι ἀναγκηδιάζει.**

ἀναγκήδιαση (ἡ) δημ. κ. **ἀναγκήδιασμα** ἡ κατάστασις τοῦ ἀναγκηδιάζω βλ.λ.

ἀναγκηδιασμός (ὁ) δημ. ἀθυμία, δυσθυμία, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναγκηδιάζω βλ. λ.

ἀναγκιρός-ή-ό δημ. ὁ ἐπι^Rλαβής : **ἀναγκιρὸ φαΐ, - ἀναγκιρὰ** χόρτα (τὰ ζιζάνια).

ἀναγκλανίζομαι δημ. ἄ. **ἀνακλαδίζομαι** ἐκτείνω τὸ σῶμα καὶ τὰς χεῖρας ὀπίσω ἐκ κοπώσεως, πυρετοῦ κττ., ξεντώνομαι, ξεντολογιέμαι.

ἀναγκόδακρυς-υας-υ ὁ βεβιασμένα δάκρυα χύνων : Αἰσχίν.ἀπ.172 Α.

ἀναγκοθέτησις-εως (ἡ) μτγν. καταναγκασμός, κατὰ παρῳδίαν τῆς λ. **νομοθέτησις.**

ἀναγκομόναρχος (ὁ)- Ἡ « ὁ τύραννος ».

ἀναγκοπέδη (ἡ) Πάπ.Μαγ. πέδη, δημ. **ἀμπόδεμο.**

ἀναγκόσιτος-ον ὁ ἀναγκαφαγῶν, ἐπὶ παρασίτου ὡς ἠναγκασμέναυ νὰ τρώγη ὁτιδήποτε εὑρίσκει : Κράτ.Κωμ.44· 2) νεώτ. ὁ μὲ ὡρισμένα εἴδη τροφῆς λόγῳ νόσου διαιτώμενος, ὁ εἰς δίαιταν ὑπὸ ἰατροῦ ὁρισθεῖσαν ὑποβεβλημένος.

ἀναγκοσιτῶ-έω νεώτ. εἶμαι ἀναγκόσιτος βλ.λ.2).

ἀναγκοτροφῶ-έω κ. νεώτ. τρέφομαι καθ᾿ ὡρισμένην δίαιταν, οἱονεὶ ἀναγκαστικῶς καὶ οὐχὶ προαιρετικῶς, ὡς οἱ ἀθληταί : Ἐπικτ.Ἐγχ.29,2· ‖ εἶμαι ἀναγκόσιτος βλ.λ.2).

ἀναγκοφαγία (ἡ) κ. νεώτ. ἐπὶ ἀθλητῶν, ἡ ἐπιβεβλημένη δίαιτα : Ἀριστλ.Πολιτ.1339 Α 6· 2) νεώτ. ἡ λόγῳ νόσου συντήρησις μόνον δι᾿ ὡρισμένων εἰδῶν τροφῆς, οἷον δι᾿ ἀμυλωδῶν ἢ γάλακτος κττ.

ἀναγκοφάγος-ον νεώτ. ἀναγκόσιτος βλ.λ.2).

ἀναγκοφαγῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. **ἀναγκοτραφῶ** βλ.λ. : Ἀρρ. Ἐπικτ.3,15,31· 2) μτφ. : Θεόπ.Ἱστ.282 **ἀναγκοφαγῶ τὰ πράγματα** (ὑποφέρω τὰ αἰσχρὰ ἕνεκα πλεονεξίας)· 3) νεώτ. ἀναγκοσιτῶ βλ.λ.2).

ἀναγκοφορῶ-έω μτγν. ὑποφέρω κατ᾿ ἀνάγκην : Διον.Ἁλ.10,16 **ἀναγκοφορῶ τὰ δεινά.**

ἀναγκρώομαι ἀναβαῶ : Αἰλ.ΖΙ 5,34.

ἀνάγκυλος-ον ἐπὶ ἀκοντίου - τὸ μὴ φέρον ἀγκύλην βλ. λ.

ἀναγλειφτά ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀναγλυφτά** μὲ **ἀναγλειφιὰ** βλ.λ. ἀναγλείφοντας.

ἀναγλειφτάς θηλ. **-οῦ** κ. **-είφτρα** δημ. δ.γ. **αναγλυφτάς** ὁ διὰ τῆς γλώσσης καὶ ἰδίως ὁ δι᾿ ἄρτου λείχων τὸ ἐν πινακίῳ ἢ ἄλλῳ σκεύει ὑγρὸν ὑπόλειμμα ἐδέσματος διὰ νὰ τὸ φάγῃ· ‖ μτφ. ὡς ὕβρις περὶ ποταπῶν κολάκων· συγγ. τσανακογλύφτης· 2) κυρίως ἐν χρ. ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ. περὶ τῶν διὰ τῆς γλώσσης ἀφροδισιαζόντων.

ἀναγλείφτης θηλ. **-ίτρια** δημ. δ.γ. **ἀναγλύφτης,** ὁ ἀναγλειφτὰς βλ. λ.1).

ἀναγλείφω δημ. (**λείχω**) λείχω καὶ πάλιν ἢ τελείως ἢ ἁπλῶς, λείχω διὰ τῆς γλώσσης : **ἡ γάτα ἀναγλείφει τὰ πιάτα**· ‖ κατ᾿ ἐπέκτ. λείχω δι᾿ ἄρταυ ὑπόλειμμα φαγητοῦ ἐν πινακίῳ : **ἀναγλείφει τὸ πιάτο του**· 2) μέσ. **ἀναγλείφαμαι** λείχω τὰ χείλη μου, λειχουδεύαμαι : **τί ἀναγλείφεσαι ; δὲν εἶναι γιὰ τὰ δόντια σου**· ‖ κ. μτφ. **μὴ ἀναγλείφεσαι καὶ τὰ κορίτσι δὲν εἶναι γιὰ σένα**· ‖ ἐπὶ ζῴων - λείχω διὰ τῆς γλώσσης τὸ σῶμα : **ἀναγλείφεται ἡ γάτα, θὰ βρέξῃ**· 3) ἐπὶ ἀγγείων - ἀναδίδω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας λεπτὴν δρόσον εἴτε διὰ τῶν πόρων εἴτε καὶ διὰ ραγάδος : **ἀναγλείφει ἡ στάμνα, - τὸ κανάτι, - τὸ** πιθάρι· ‖ ἐπὶ τοίχων - ἀναδίδω ὑγρασίαν : **εἶναι ἀκατοίκητο τὸ ὑπόγειο, γιατὶ ἀναγλείφουν οἱ τοῖχοι του.**

ἀναγλειφιά (ἡ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναγλείφω βλ. λ. : **μὲ μιὰν** ἀναγλειφιὰ **σήκωσε τὴ μελανιά.**

ἀνάγλυκα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς γλυκύτητα· 2) κατ᾿ ἐπέκτ. ἀραιῶς, ἀριά : **πλέκει ἀνάγλυκα**· ἄ. **ἀνάκρουστα, - σπέρνει ἀνάγλυκα** (ἀραιῶς).

ἀναγλυκαίνω κ. νεώτ. ποιῶ τι γλυκύ· ‖ παθ. γίνομαι γλυκύς : Θεόφρ.Αἰτ.Φ 3,22,3· 2) νεώτ. κάμνω τι πάλιν ἢ πλειότερον γλυκύ, τὸ ξαναγλυκαίνω ἢ τὸ γλυκαίνω πιότερο· ‖ κ. ἀντίθ. καθιστῶ τι ὀλιγώτερον γλυκύ· ‖ κ. παθ. ἐν ὁμ.σημ.

ἀναγλυκασμός (ὁ) νεῶτ. ἐκ νέου ἢ περισσοτέρα γλύκανσις.

ἀνάγλυκος-η-ο δημ. ὁ μὴ γλυκὺς ὅσον πρέπει, γλυκὺς ἢ μόλις γλυκύς· 2) μτφ. ὁ ἀηδῶς ἐπιτηδευόμενος γλυκύτητα, εὐγένειαν τρόπων, πρβλ. μτφ. ἀνάλατος : **εἶναι γελοῖος μὲ τοὺς** ἀνάγλυκους **τρόπους του.**

ἀναγλυπτάριος (ὁ) δ.γρ. τοῦ ἀναγλυφάριος βλ.λ.

ἀναγλυπτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τρόπαν ἀνάγλυφον κατεσκευασμένος.

ἀναγλυπτίς-ιδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαυροχρώμων ἐντόμων κολεοπτέρων (**anaglyptis**).

ἀναγλυπτογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπὶ λίθου ἢ ξύλου λάξευσις, κατασκευὴ ἀναγλύφων βλ. λ.

ἀνάγλυπτος-ον Ἐπιγρ. κ. νεῶτ. **ἀνάγλυφας** βλ.λ.

ἀναγλύπτως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀνάγλυφαν βλ.λ.

ἀναγλυτσιάζω δημ. γίνομαι γλοιώδης ἢ ἔχω τὴν ἰδιότητα τοῦ γλοιώδους, ἐπὶ ζυμουμένων ὑλῶν, ζύμης κττ. : ἀναγλύτσιαζαν **οἱ λάσπες καὶ γλύστρησα, - σὰν ἀναγλυτσιάσῃ τὸ ζυμάρι πάψε τὸ ζύμωμα**· 2) μτφ. ἐπὶ ἤθους - ἔχω χαρακτῆρα ποταπῶς εὐπροσήγορον ἢ ὕπουλον.

ἀναγλύτσιασμα (τό) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ γλοιώδους, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναγλυτσιάζω** βλ. λ.

ἀναγλυφάριος (ὁ) κ. μσν. ὁ κατασκευαστὴς ἀναγλύφων, ἰδίως μεταλλικῶν καὶ κατ᾿ ἀντιγραφὴν προϋπαρχόντων : Μακάρ.Ὁμολ.16 **ὥσπερ δὲ ἀργυροκόπας καὶ ἀναγλυφάριος ἀναγλύφων δίκην κατὰ μέρος σκεπάζει.**

ἀναγλυφή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. πᾶσα ἀνάγλυφος παράστασις, τὸ **ἀνάγλυφαν** : Στράβ.806,5 **ἀναγλυφὰς δ᾿ ἔχουσιν αἱ ταῖχοι οὗτοι μεγάλων εἰδώλων**· 2) κοίλωμα : Γαλ.2,731 **εἴκαζεν ἀναγλυφῇ καλάμαυ**· 3) νεώτ. κ. ἡ ἐπὶ γεωγραφικοῦ χάρτου σχηματικὴ ἀναπαράστασις τῶν προεξοχῶν τοῦ ἐδάφους.

ἀναγλυφικά ἐπίρρ. δημ. ἀναγλυπτικῶς βλ. λ.

ἀναγλυφικός-ή-όν νεώτ.κ.δημ. ἀναγλυπτικὸς βλ.λ.

ἀναγλυφοειδής-ές νεώτ. ὅμοιος μὲ ἀνάγλυφον.

ἀναγλυφοειδῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνάγλυφον βλ. λ.

ἀναγλυφόλιθος (ὁ) νεώτ. δακτύλιος λίθος ἔχων ἀνάγλυφον παράστασιν.

ἀνάγλυφο(ν) (τό) κ. νεώτ. ὡς οὐσ. πᾶσα ἐπὶ λίθου ἢ μετάλλου ἢ πηλοῦ ἢ ξύλου εἰκονιστικὴ παράστασις ἀνάγλυφος βλ. λ.1) : **τὰ ἀνάγλυφα ταῦ Παρθενῶνος, - τοῦ Κεραμεικοῦ.**

ἀναγλυφοποιΐα (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ποιεῖν ἀνάγλυφα βλ. λ.

ἀναγλυφοποίκιλτος-ον νεώτ. ὁ πεποικιλμένως, κεκοσμημένος δι᾿ ἀναγλύφων παραστάσεων.

ἀναγλυφοποιός (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ κατασκευάζων ἀνάγλυφα βλ. λ. τεχνίτης.

ἀναγλυφοποιῶ-έω νεώτ. κατασκευάζω ἀνάγλυφα βλ. λ.

ἀνάγλυφος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. εἰκονιστικὴ παράστασις ἀναγεγλυμμένη οὕτως, ὥστε νὰ

ἐξέχῃ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς πλακὸς ἢ τοῦ ξύλου: Καλλισθ.3,28 **ἀνάγλυφοι ἀνδριάντες** ΑΠ **ἀνάγλυφοι ἱστορίαι** | ἀπεικονιστικαὶ συνθέσεις |' ‖ κ. περὶ γραμμάτων ἐπὶ πλακὸς ἐκ λίθου, ξύλου, μετάλλου: **τὰ πρῶτα τυπογραφικὰ στοιχεῖα ἦσαν ἀνάγλυφα ἐπὶ ξύλου, - ἀνάγλυφη ἐπιγραφή**' 2) νεώτ. κατ' ἐπέκτ. καὶ ἐπὶ οὐχὶ γλυπτῶν, ἐφ' ὅσον διὰ πιέσεως ἢ ἄλλως προεξέχουσιν ἐπὶ πλακός: **ἀνάγλυφος τοπογραφικὸς χάρτης**' ‖ νεώτ. κ. μτφ. **ἔδωκε ἀνάγλυφον εἰκόνα τῆς καταστροφῆς** | λίαν ἔντονον, ἐναργῆ, ζωηράν |.

ἀναγλυφτά ἐπίρρ. δημ. ἀντὶ **ἀναγλειφτά** βλ.λ.

ἀναγλυφτάς θηλ. -ού κ. -ύτρα δημ. ἀντὶ **ἀναγλειφτάς** βλ.λ.

ἀναγλύφτης θηλ. **-ύφτρια κ. -ύφτρα** ἀντὶ **ἀναγλείφτης** βλ.λ.

ἀναγλύφω κ. νεώτ. κ. δημ. γλύφω, σκαλίζω οὕτως ὥστε τὸ εἰκονιζόμενον νὰ **ἐξέχῃ** τῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας, ποιῶ ἀνάγλυφα βλ. λ.: Ἰωσ.ΑΙ 12,2,9 ‖ παθ. εἶμαι ἀνάγλυφος βλ. λ. αὐτ.12,2,10 **ῥάβδωσις ἀνεγέγλυπτο**' 2) δημ. ἀντὶ **ἀναγλείφω** βλ.λ.

ἀναγλύφως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνάγλυφον βλ.λ.

ἀναγλυφιά (ἡ) δημ. ἀντὶ ἀναγλειφιά βλ.λ.

ἀναγνάμπτω κάμπτω, λυγίζω τι πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀμβλύνω: Ἰλ.Γ 348 **ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ** | σχόλ.Εὐστ. «δηλοῖ σιδήρου ἀπὸ ὀξύτητος ἀμβλύτητα κατ' ἀνάκαμψιν, ἤγουν στροφὴν εἰς τὸ ἔμπαλιν» |' 2) λύω: Ὀδ.Ξ 348 **δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοί**.

ἀνάγναντα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἄγναντα** ἔναντι, κατέναντι, ἀπέναντι: δ.μοιρ.: **τὸ ποιὸς μὲ καταράστηκεν ἀνάγναντα στὸν ἥλιο**.

ἀναγναντεύω δημ. ἀγναντεύω βλ. λ.

ἀναγνάπτω μτγν. γνάπτω πάλιν' 2) μτφ. καθαρίζω.

ἀναγνεία (ἡ) μτγν. κ. μαν. ἔλλειψις ἁγνείας, ἀνοσιότης, **κακούργημα**: ΠΔ Μακκ.2,4,13.

ἀναγνία (ἡ) ἀναγνεία βλ.λ.

ἀνάγνιστος-ον ὁ μὴ ἁγνισθείς: Ὀρφ.Ἀργ.1229.

ἄναγνος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἁγνός, ὁ μιαρός, ὁ μεμολυσμένος, αἰσχρός, ἀσελγής: Σοφ.ΟΤ 823 παρὰ τὸ κακός, Ἀντιφ.2,1,10 **ἄναγνος** καὶ μιαρός' ‖ ἔνοχος: Αἰσχ.Ἀγ.219 **πνέων δυσσεβῆ τροπαίαν, ἄναγνον, ἀνίερον**' νεώτ. **ἄναγνοι παρθένοι**.

ἀναγνώθω δημ. κ. **ἀναγνώνω**, ἀναγινώσκω, διαβάζω: παροιμ. **σὰ δὲν ξέρεις ν' ἀναγνώθῃς μὴν ἀνοίγῃς τὰ κιτάπια** (μὴ ἐπιχείρει τι ἀνώτερον τῆς ἱκανότητός σου), δ. τραγ. **νὰ τ' ἀναγνώθῃ ἡ μάννα μου νὰ κλαίῃ ἡ ἀδελφή μου**.

ἀνάγνωμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ἀνάγνωσμα, τὸ ἀναγνωσθὲν ἢ ἀναγιγνωσκόμενον.

ἀναγνώνω δημ. κ. ἀναγνώθω βλ.λ.

ἀναγνωριά (ἡ) δημ. ἡ μὴ ἀναγνώρισις εὐεργεσίας: Βλ.Συνμ.13 «**ἀγνωμοσύνη, ἀχαριστία**».

ἀναγνωρίζω κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀνεγνωρίζω** γνωρίζω πάλιν, ἐπαναφέρω τι εἰς γνῶσιν μου γνωστόν μοι πρότερον: Πλάτ.Παρμ.127 Α **ἀνεγνώρισέ με ἐκ τῆς προτέρας ἐπιδημίας**, νεώτ. **τὸν ἀνεγνώρισα μόλις τὸν εἶδα**' ‖ νεώτ. δημ. κ. γνωρίζω τινὰ ἢ τι ἐξ ἀλλοιώσεώς του ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν μὴ διάφοραν παρ' ὅ,τι ἦτο πρότερον ἐν γνώσει μου: **μετὰ εἰκοσαετῆ ἀπουσίαν ἐπανελθόντα τὸν ἀνεγνώρισα, - ἂν κι εἴχανε βάψει τὰ κλεμμένα τ' ἀναγνώρισα**' 2) ποιοῦμαι ἐμαυτὸν γνώριμον, **κάμνω** νὰ με γνωρίσουν, τὸ δημ. δίνω γνώρα: Πλάτ.Πολ.258 Α **δεῖ τοὺς ξυγγενεῖς ἡμᾶς ἀεὶ προθύμως διὰ λόγων ἀναγνωρίζειν**, αὐτ.Λάχ. 181 C **ἐπειδὴ ἀνεγνωρίσαμεν ἀλλήλους** | δώσαμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο γνώρα |' 3) γεν. γνωρίζω τινὰ ἢ τι ἄγνωσταν: Διόδ.Σ 4,59 **τὸν Αἰγέα διὰ τῶν συμβόλων ἀνεγνώρισε**' 4) εἰδ. ἐν τῇ τραγῳδίᾳ, γνωρίζω τι τέως ἄγνωστον, δι' οὗ καὶ ἄρχεται ἡ λύσις τῆς πλοκῆς τοῦ δράματος' 5) μτγν. κατανοῶ, ἀναλογίζομαι: Δαμάσκ.2,742 D **τὰ τῆς πλάνης ἀναγνωρίζει**, Ἑρμ.Τρισμ.12,12 **ὁ ἔννους ἄνθρωπος ἀναγνωρισάτω ἑαυτόν**' 6) νεώτ. κ. δημ. ὁμολογῶ, δέχομαί τι ὡς πραγματικόν, παραδέχομαι: **ἀναγνωρίζω τὴν ὑπογραφήν μου, - τὰς ὑποχρεώσεις μου, - τὰ σφάλματά μου, - ὅτι σὲ ἀδίκησα** κτλ.' ‖ ἀποδέχομαί τι ὡς ἀληθὲς ἢ ὡς νόμιμον ἢ ὡς βέβαιον: **ἀναγνωρίζω τὴν ὕπαρξιν Θεοῦ, - τὸ καθεστώς, - τὴν δημοκρατίαν** κτλ.' νομ. **ἀναγνωρίζω τὰ νόθα τέκνα**' ‖ ὁμολογῶ τὴν πρός με εὐποιίαν: **ἀναγνωρίζω τὸν σωτῆρα μου, - τὸν εὐεργέτην τῆς οἰκογενείας μου** κτλ.' 7) παθ. ἐν αἷς ἐν τῷ ἐνεργ. σημασίαις, ἐν συνήθει χρ. ἰδίως μτγν., νεώτ. κ. δημ.

ἀναγνώρισις-εως κ. νεώτ. δημ. **ἀναγνώριση** ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναγνωρίζειν βλ.λ.: Πλάτ.Θεαίτ.193 C **ἵνα γένηται ἡ ἀναγνώρισις**' ‖ ἡ μετὰ ἐλέγχου γνῶσις καὶ καθομολογία δοξασίας, γεγονότος ἢ πράγματος: **ἀναγνώρισις τοῦ τρισυποστάτου τῆς Θεότητος, - ἀναγνώρισις τοῦ δικαίου τῆς ἀμύνης**' 2) ἐξ ἀναμνήσεως διάγνωσις ἀλλοιωθέντος ἢ ἀμφισβητηθέντος: **ἀναγνώρισις τοῦ παραμορφωθέντος πτώματος**' 3) ἐν τῇ τραγῳδίᾳ ἡ γνῶσις περιπετείας ἢ καὶ αὐτὴ ἡ **περιπέτεια ἐξ ἧς τέως ἄγνωστον καθίσταται γνώριμον, οὕτω δὲ ἄρχεται ἡ λύσις**: Ἀριστλ.Ποιητ. 1452 Α 29' 4) νεώτ. κ. δημ. ὁμολογία, βεβαίωσις, παροχὴ νομιμότητος: **ἀναγνώρισις ὑπηρεσιῶν, - ἀναγνώρισις διαθήκης**' ‖ ἀποδοχὴ νομιμότητος ἀρχῆς ἢ κράτους: **ἀναγνώρισις τῆς δικτατορίας**, κ. ἐν τῷ διεθν. δικ.: **ἀναγνώρισις τῆς ἑνώσεως τῆς Κρήτης, - ἀναγνώρισις τῶν Σοβιετικῶν δημοκρατιῶν**' 5) καθομολογία εὐγνωμοσύνης: **ἀναγνώρισις τῆς εὐεργεσίας, - τῆς προστασίας** κτλ.' 6) στρατ. ἐξερεύνησις ἐχθρικῆς περιοχῆς, ἀναζήτησις καὶ κατόπτευσις τοῦ ἐχθροῦ κτλ.: **ἐξῆλθε τὸ ἱππικὸν πρὸς ἀναγνώρισιν**.

ἀναγνώρισμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ἀναγνώρισις βλ.λ.' 2) νεώτ. σημεῖον ἢ σύμβολον ἢ ἴχνος χρησιμεῦον πρὸς ἀναγνώρισιν.

ἀναγνωρισμός (ὁ) ἀναγνώρισις βλ.λ.3): Ἀριστλ. Ποιητ.1452 Α 16.

ἀναγνωριστής νεώτ. ὁ ἀναγνωρίζων.

ἀναγνωριστικός-ή-όν μον. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ συντελῶν εἰς ἀναγνώρισιν: **ἀναγνωριστικὴ ἔνδειξις, - ἀναγνωριστικὰ σημάδια**.

ἀνάγνως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἄναγνον βλ.λ.

ἀναγνωσείω γλωσσ. ἐφετ. τοῦ **ἀναγινώσκω**, ἐπιθυμῶ νὰ ἀναγνώσω.

ἀναγνώσιμος-ον νεώτ. ὁ ἄξιος ἀναγνώσεως.

ἀνάγνωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. ἀνάγνωση ἀναγνώρισις: Ἡρ.1,116 **ταῦτα λέγοντος τοῦ παιδὸς τὸν Ἀστυάγεα ἐσήιε ἀνάγνωσις αὐτοῦ**' 2) κ. νεώτ. κ. δημ. διάβασμα: Πλάτ.Εὐθ.277 Ε' γεν. ἀπόδοσις τῶν γεγραμμένων συμβόλων εἰς ἔναρθρον λόγον, νεώτ. **ἀνάγνωσις βιβλίου, - ἀνάγνωσις σφηνοειδῶν ἐπιγραφῶν, - ἱερογλυφικῶν σημείων**' δημ. **ξέρει ἀνάγνωση**' 3) συνεκδ. τὸ ἀναγινωσκόμενον, περικοπὴ ἐκ μείζονος ὅλου πρὸς ἀνάγνωσιν' ‖ νεώτ. τὸ μάθημα τῆς ἀναγνώσεως: **ἔχομεν ἀνάγνωσιν**' 4) Σουΐδ. «ἀνάπεισις».

ἀνάγνωσμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀναγιγνωσκόμενον τεμάχιον, ἡ ἀνάγνωσις βλ.λ.3): **ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα**' ‖ πᾶν τὸ ἀναγιγνωσκόμενον: **ἡ ἱστορία τοῦ Παπαρρηγοπούλου εἶναι διδακτικὸν ἀνάγνωσμα**' ‖ **νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα** συλλογὴ λογοτεχνημάτων ἢ ἀποσπασμάτων αὐτῶν ἐν χρήσει εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως πρὸς διδασκαλίαν τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης

εαὶ λογοτεχνίας· ‖ ἐπιστημονικὴ διδασκαλία ἐκδιδομένη εἰς βιβλίον ἐν εἴδει προφορικῶν μαθημάτων : **ἱστορικά ἀναγνώσματα, - ἀκαδημεικὰ ἀναγνώσματα**· 2) προχείρως, οὐχὶ λογοτεχνικῶς συγγραφομένη μυθιστορικὴ διήγησις, δημοσιευομένη κατὰ περικοπὰς ἐν συνεχείᾳ εἰς ἐφημερίδας ἢ περιοδικά : **τὰ ἀναγνώσματα περὶ ληστῶν**, φρ. **τὸν ἔκαμε ἀνάγνωσμα** (διηγήθη ἐντύπως ἢ προφορικῶς τὴν ζωήν του ἢ ἐπεισόδιον τῆς ζωῆς του κατὰ τρόπον μυθιστορηματικόν, ἐξυπονοουμένου οὕτω συνήθως καὶ τοῦ προχείρου ἢ ἀσυνειδήτου τῆς τοιαύτης διηγήσεως)

ἀναγνωσματάριο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. βιβλίον χρήσιμον πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ἀναγνώσεως ἔν τινι γλώσσῃ: **ἑλληνικὸν -, λατινικὸν ἀναγνωσματάριον.**

ἀναγνωσματογράφος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ εἰδικευμένος εἰς συγγραφὴν ἀναγνωσμάτων βλ.λ.2), διηγήσεων μυθιστορικῶν εἰς ἐφημερίδας ἢ περιοδικά.

ἀναγνωσματοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀνάπτυξις θέματός τινος εἰς ἀνάγνωσμα, τὸ ποιεῖν τινὰ ἢ τι ἀνάγνωσμα βλ.λ.2).

ἀναγνωσματοποιῶ-έω νεώτ. ἀνάγω εἰς ἀνάγνωσμα βλ.λ.2) συμβάν τι, χρησιμοποιῶ γεγονός τι ὡς πυρῆνα πρὸς συγγραφὴν ἀναγνώσματος δημοσιευομένου εἰς ἐφημερίδα ἢ περιοδικόν, οἷον ἐγκληματικήν τινα πρᾶξιν, αὐτοκτονίαν κττ.

ἀναγνωστήρι (τὸ) δημ. βλ. **ἀναγνωστήριον** 2).

ἀναγνωστήριο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. δημ. κ. **ἀναγνωστήρι** παρ' ἀρχαίοις τὸ σχολικὸν ἔπιπλον, εἶδος ἀναλογείου, ἐφ' οὗ ἐτοποθετοῦντο τὰ πρὸς ἀνάγνωσιν βιβλία· Ἡσ. « ἀναλογεῖον »· 2) μσν. κ. δημ. τὸ ἐν τοῖς ναοῖς χρησιμοποιούμενον ἀναλογεῖον διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ εὐαγγελίου κλπ. ἱερῶν βιβλίων· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. εἰδικὴ αἴθουσα τῶν βιβλιοθηκῶν, συλλόγων ἢ λεσχῶν κτλ., ὅπου δύναταί τις καθήμενος νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ μελετᾷ βιβλία, περιοδικὰ ἢ ἐφημερίδας· 4) νεώτ. εἰς τὴν παιδαγωγικὴν ὁ ὀρθὸς πίναξ μὲ τρεῖς ἢ ἓξ ὁριζοντίους κανόνας προσηλωμένους, εἰς τοὺς ὁποίους οἱ μαθηταὶ τοποθετοῦσιν τὰ πρὸς σχηματισμὸν λέξεώς τινος γράμματα ἐκ χαρτονίου.

ἀναγνώστης (ὁ) κ. νεώτ. δημ. θηλ. **-ώστρια** ὁ ἀναγινώσκων· ‖ πρόσωπον ἔχον ὡς ἔργον τὴν ἀνάγνωσιν βιβλίων εἰς ἐπήκοον ἄλλου τινός· 2) Ἐπιγρ. δημόσιος γραμματεύς : **ἀναγνώστης τῆς πόλεως, - τῆς γερουσίας**· 3) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκκλησ. ὁ ἔχων τὴν διακονίαν τοῦ ἀναγινώσκειν ἐν τῷ ναῷ τὰς θείας γραφὰς πρὸς κοινὴν ἀκρόασιν κληρικός, βοηθὸς τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ ψάλτου· 4) νεώτ. γεν. ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀναγινώσκῃ, ὁ σταθερῶς ἐπιδιδόμενος εἰς τὸ ἀναγιγνώσκειν : **ἀναγνώστης ἐφημερίδων, ἀναγνώστρια μυθιστορημάτων.**

ἀναγνωστικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν : **ἀναγνωστικὴ ἱκανότης**· ‖ ἐπὶ προσώπων - ὁ ἱκανὸς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀνάγνωσιν : Πλούτ. 514 Α, Ἀρρ. Ἐπικτ.2,18,2· ‖ νεώτ. **ἀναγνωστικὸν κοινὸν** οἱ ἀναγινώσκοντες ἐν γένει, οἱ ἀγαπῶντες τὴν ἀνάγνωσιν· 2) ἐπὶ πραγμάτων ὁ κατάλληλος, ὁ πρόσφορος πρὸς ἀνάγνωσιν : Ἀριστ.Ρητ 1413 Β 12· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **ἀναγνωστικό(ν)** ὡς οὐσ. τὸ κυριώτατον βιβλίον τοῦ δημοτ. σχολείου, δι' οὗ διδάσκεται ἡ ἀνάγνωσις· 3) μσν. **ἀναγνωστικὸς βαθμός** ὁ βαθμὸς τοῦ ἀναγνώστου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ἀναγνωστικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. μὲ τρόπον ἀναγνώσεως ἢ ἀναγνωστικὸν βλ. λ.· ‖ ἐκκλ. κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὰ ψαλμολογικῶς ἢ ψαλμικῶς : **αἱ περικοπαὶ τῶν προφητειῶν ἀπαγγέλλονται ἀναγνωστικῶς.**

ἀνάγνωστος (-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. δημ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀναγνωσθῇ, ὁ ἀναγιγνωσκόμενος· 2) μσν. ὁ λίαν ἄγνωστος : Εὐστ.σχόλ. Ἰλ.743,3· 3) δημ. ὁ μὴ ἔχων γνῶσιν, μωρός, ἀνόητος.

ἀναγοκατάγοντα (τὰ) μσν. κηλώνειον μηχάνημα, δι' οὗ ἀντλοῦσιν ὕδωρ, δημ. γεράνι : ΚΠορφ. 672 **ἀναγοκατάγοντα σὺν τῶν ἱμανταρίων αὐτῶν.**

ἀναγόμωσις-εως (ἡ) νεώτ ἡ ἐκ νέου γόμωσις βλ.λ.

ἀναγόραστος-η-ο δημ κ. **ἀγόραστος** ὁ μὴ ἠγορασμένος, ἀπώλητος· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀγορασθῇ, ὁ μὴ πωλητός.

ἀναγορεύσιμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τὰ προσόντα ἀναγορεύσεως αὐτοῦ εἰς τίτλον ἢ ἀξίωμα : **ἀναγορεύσιμος διδάκτωρ**· ‖ ἐκεῖνος οὗ ἐπίκειται ἡ ἀναγόρευσις.

ἀναγόρευσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. **-η** δημοσία ἀνακήρυξις : Ψήφ. παρὰ Δημ.253,23 **τῆς δὲ ἀναγορεύσεως τοῦ στεφάνου ἐπιμεληθῆναι**· νεώτ. κ. δημ. **ἀναγόρευσις βασιλέως, - πατριάρχου, ἀναγόρευσις διδάκτορος** (ἐπίσημος ἀπόδοσις τοῦ τίτλου τοῦ διδάκτορος).

ἀναγορευτήρια (τὰ) μσν. τὰ ἐπὶ ἀναγορεύσει γινόμενα, ἡ ἐπὶ τῇ ἀναγορεύσει ἑορτή.

ἀναγορευτής (ὁ) θηλ. **ἀναγορεύτρα** δημ. ὁ κακολογῶν, ὁ διαβάλλων, ὁ φιλοκατήγορος.

ἀναγορευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἰδιάζων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ἀναγόρευσιν : **ἡ πρὸς τοὺς διδάκτορας ἀναγορευτικὴ προσφώνησις.**

ἀναγόρευτος-ον ἀδιήγητος, ἀνέκφραστος : σχόλ.Σοφ.Τρ.1093· ‖ ὁ μὴ ἀναγορευθείς.

ἀναγορεύτρα (ἡ) δημ. ἡ φιλοκατήγορος, ἡ δῆθεν ὑπὸ ἐχεμύθειαν, ἐμπιστευτικῶς ἀνακοινοῦσα τὰ φεκτά, τὰ ἐλαττώματα κτт. ἄλλων.

ἀναγορεύω κ. νεώτ. κ. δημ. μέλλ. **ἀναγορεύσω** κ. **ἀνερῶ**, ἀόρ. **ἀνηγόρευσα** κ. **ἀνεῖπαν**, παρακ. **ἀνείρηκα**, παθ. ἀόρ. **ἀνηγορεύθην** κ. **ἀνερρήθην** ἀνακηρύττω δημοσίᾳ : Αἰσχίν.3,3 **ἂν δέ τις καὶ τὰς ὑμετέρας χειροτονίας ὀρθῶς ἀναγορεύῃ**, Ψήφ. παρὰ Δημ.243,14 **δεῖ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ καὶ ἀναγορεῦσαι ἐν τῷ θεάτρῳ**, Πλούτ.Γάλβ.2 **ἀναγορεύειν τινὰ αὐτοκράτορα**, νεώτ. **ἀνηγορεύθη βασιλεύς**· ‖ παθ. -αμαι ἀνακηρύττομαι, ἀναγνωρίζομαι δημοσίᾳ : Πλάτ.Νόμ.370 D **ἀναγορευέσθω νικηφόρος**, Δημ.331,6 **ἐστεφανοῦτο καὶ νικῶν ἀνηγορεύετο**, δημ. ἀναγορεύτηκε **βασιλιάς**· ‖ ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης μοὶ δίδεται ἐπαινετικὴ προσωνυμία, ἐπαινετικῶς ἀποκαλοῦμαι : Ξεν.Κυν.1,14 **τοσαύτης ἔτυχεν εὐκλείας, ὥστε μόνος φιλοπάτωρ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀναγορευθῆναι**, νεώτ. **ὁ Ἀλέξανδρος δικαίως ἀνηγορεύθη μέγας**· ‖ νεώτ κ. λαμβάνω τίτλον ἀξιώματος ἢ εὐγενείας · **ἀνηγορεύθη ἡγεμὼν τῆς Μολδοβλαχίας, - ἀνηγορεύθησαν κόμητες, - ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς νομικῆς**· 2) δημ. κ. **ἀνηγορεύω, ἀνεγορεύω** κρύφα κακολογῶ, δυσφημῶ, διαβάλλω.

ἀναγοριά (ἡ) δημ. κ. **ἀνεγοριά, ἀνηγοριά** κακολογία, δυσφήμησις, διαβολή, ἀνεγόρεψη.

ἀναγοριάρης-άρισσα-άρικο δημ. κ. **ἀνεγοριάρης, ἀνηγοριάρης** φιλοκατήγορος, ἐπικριτής, διαβολεύς : **ἀνηγοριάρικο κορίτσι**, παροιμ. **κεράτσ' ἀνεγοριάρισσα θυμοῦ καὶ τὰ δικά σου.**

ἀναγούλα (ἡ) δημ. τάσις πρὸς ἔμετον, ναυτία, ἀηδία : **μοῦ 'ρχεται ἀναγούλα, ἔχω ἀναγοῦλες**· 2) μτφ. λόγος ἢ τρόπος ἀηδής : **ἄφησε τὶς ἀναγοῦλες**· ‖ φρ. **ἄρχισαν οἱ ἀναγοῦλες** (τὰ ἀντίζοα).

ἀναγούλας (ὁ) δημ. ὁ διὰ τῶν λόγων ἢ τῶν τρόπων του προκαλῶν ἀηδίαν.

ἀναγουλιά (ἡ) δημ. ἡ κατάστασις ἢ διάθεσις ἀναγούλας βλ.λ., ναυτία, ἀηδία.

ἀναγουλιάζω δημ. ἔχω τάσιν πρὸς ἔμετον (ἀναγούλα), ναυτιῶ, ἀηδιάζω : **ἀναγουλιάζω στὴ**

φουρτούνα· || κάμνω ἄλλον νὰ αἰσθανθῇ ναυτίαν ἢ ἀηδίαν : **μὲ ἀναγούλιασε ἡ ἄσχημη μυρουδιά**· || κ. μτφ. **ἀναγούλιασα ἀπὸ τὰ καμώματά του, - μᾶς ἀναγαύλιασαν τὰ ἀστεῖα του**, δ. τραγ. **φεύγα, γέρο, 'πὸ μπροστά μου | σ' ἀναγούλιασ' ἡ καρδιά μου**· || κ. ἐν παθ. **-ομαι** αἰσθάνομαι ναυτίαν ἢ ἀηδίαν.

ἀναγουλιάρης-α δημ. ὁ εὐκόλως ἀηδιάζων· 2) λαίμαργος, λιχούδης.

ἀναγουλιάρικος-η-ο δημ. ὁ προκαλῶν ἀηδίαν, ἔμετον - ἰδίᾳ ἐπὶ φαγητῶν : **ἀναγουλιάρικο γλυκό**, δ. δίστ. **μιανῆς κυρᾶς τὰ νάζια της, τ' ἀγριομουτσουνιάσματα | καὶ τ' ἀγριακοιτάγματα φέρνουν ἀναγαυλιάσματα**.

ἀναγούλιασμα (τὸ) δημ. ναυτία· || ἀηδία· || κ. μτφ. : **ὁ λόγας ταυ ἦταν ἀναγούλιασμα**.

ἀναγουλιασμένος-η-ο δημ. ἡ μτχ. τοῦ ἀναγουλιοῦμαι ὡς ἐπίθ. ἀηδής, ἀποκρουστικός, ἄνοστος.

ἀναγουλιαστικός-ή-ό δημ. ὁ προκαλῶν ἀναγούλα, ἀναγουλιάρικος βλ. λ.

ἀναγουλιοῦμαι δημ. ἀναγουλιάζω : **ἀφ' ὅταν ἀρρώστησα ὅλο κι ἀναγαυλιοῦμοι, - τί ἔπαθες κι ἀναγουλιάστηκες;**

ἀναγουμή (ἡ) δημ. δεξαμενή, ἐν ᾗ συνάγονται λασπώδη ρυπαρὰ ρέοντα ὕδατα πρὸς ἀπόθεσιν τῆς ἰλύος· || πληθ. **ἀναγουμές** αἱ ροαὶ ὑετίων ὑδάτων εἰς ὁδοὺς καὶ χάνδακας.

ἀνάγουσα (ἡ) νεώτ. ναυτ. σχοινίον ἰσχυρόν, δι' οὗ κατάγονται τὰ ἐπιστύλια τῶν δολώνων ἢ τῶν φωσώνων καὶ ἐξέλκονται ἢ ἐπέλκονται τὰ δοράτια τοῦ προβόλου, δημ. μπατικαῦλα βλ. λ.

ἀναγραίνω δημ. κ. **γραίνω**, ἐπὶ μαλλίων ἢ βάμβακος - ἀραιῶ δι' ἐπεξεργασίας, φουσκώνω, ξαίνω : παροιμ. **ἀναγραιμένο τὸ μαλλί, ζεστό, ἁπαλὸ τὸ στρῶμα** | ἡ καλὴ ἀνατροφὴ καθιστᾷ εὐαγώγους τοὺς ἀνθρώπους |.

ἀνάγραμμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ δι' ἀναγραμματισμοῦ σχηματισθεῖσα νέα λέξις ἢ φράσις, οἷον **ἀήρ** ἐκ τοῦ **Ἥρα, ἶον Ἥρας** ἐκ τοῦ **Ἀρσινόη, χόλος** ἐκ τοῦ **λόχος, ἀπὸ μέλιτος** ἐκ τοῦ **Πτολεμαῖος** κττ.

ἀναγραμματίζω Πάπ.μσν.κ.νεώτ.κ.δημ. κάμνω ἀνάγραμμα βλ. λ., μεταθέτων τὰ γράμματα λέξεως ἢ φράσεως σχηματίζω ἄλλην λέξιν ἢ φράσιν.

ἀναγραμματικός-ή-ό(ν) ὁ ἰδιάζων εἰς ἀναγραμματισμὸν βλ. λ. : **παίγνιον ἀναγραμματικόν**.

ἀναγραμματικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **-ά** κατὰ τρόπον ἀναγραμματισμοῦ βλ.λ.

ἀναγραμμάτισις-εως (ἡ) νεώτ. ἀναγραμματισμός βλ. λ.

ἀναγραμματισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ μεταθέσεως τῶν γραμμάτων λέξεως ἢ φράσεως σχηματισμός νέας λέξεως ἢ φράσεως.

ἀναγραμματιστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ σχηματίζων ἀναγράμματα βλ. λ.

ἀνάγραπτος-ον ὁ ἐν στήλῃ ἀναγεγραμμένος, ἐγκεχαραγμένος, εἰς κοινὴν ἀνάγνωσιν· 2) μτφ. ἔνδοξος : Ἱμέρ.15,5 **ἀναγράπτοις ταῖς τροπαίοις τοῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν**· 3) μτφ. ἀνεξάλειπτος, ἀΐδιος : Θουκ.1,129,2 **κεῖταί σοι εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἐσαεὶ ἀνάγραπτος**.

ἀναγραφεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ γραφεῖον ἢ ἡ ὑπηρεσία τῆς ἐπισήμου καταχωρίσεως συμβολαίων, ἐγγράφων ληξιαρχικῶν κττ.

ἀναγραφεύς-έως (ὁ) ὁ ἐπιμελούμενος τῆς ἀναγραφῆς **τῶν νόμων, τῶν ψηφισμάτων** κττ., ὁ ἐγγράφων τοὺς νόμους εἰς πίνακας πρὸς κοινὴν ἀνάγνωσιν : Λυσ.30,2 **τῶν νόμων ἀναγραφεὺς ἐγένετο**· 2) σχέδιον, ὑπόδειγμα γραπτόν : Ἐπιγρ. **λίθους ἐκπελεκῆσαι . . πανταχῇ πρὸς τὸν ἀναγραφέα**.

ἀναγραφεύω Ἐπιγρ. ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀναγραφέως, εἶμαι ἀναγραφεὺς βλ.λ.

ἀναγραφή (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐγγραφή, καταγραφή, οἷον νόμων, ψηφισμάτων, συμβολαίων κττ. : Λυσ.30,25 **ἐπὶ τῇ τῶν δώρων ἀναγραφῇ δῶρα λαμβάνοντες**, Ἐπιγρ. **τὸ δὲ ἀργύριον δοῦναι εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς στήλης ἑξήκοντα δραχμάς**· || κ. νεώτ. τιμητικὴ ἐν μαρμαρίνῃ πλακὶ ἢ ἐν βιβλίῳ ἐγγραφὴ τοῦ ὀνόματός τινος ὡς δημοσίου εὐεργέτου : **ἀναγραφαὶ ὀλυμπιονικῶν**, Ξεν. Πόρ.3,11 **καὶ πόλεις τῆς ἀναγραφῆς ὀρεγομένας**, νεώτ. **ἀναγραφὴ δωρητῶν**· || συνεκδ. κατάλογος : Πλούτ.Σόλ.11· 2) περιγραφή, διήγησις : Πλούτ.Περικλ.2 **ἔδοξεν ἡμῖν ἐνδιατρῖψαι τῇ περὶ τοὺς βίους ἀναγραφῇ**· 3) νεώτ. κ. δημ. ἡ καταγραφὴ ἐν ἐντύπῳ, ἡ δημοσίευσις : **ἀναγραφὴ ἁπλῆ τῶν γεγονότων**.

ἀναγραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ πρόσφορος εἰς ἀναγραφὴν βλ.λ.

ἀναγράφιον (τὸ) Πάπ. κατάλογος, πίναξ.

ἀναγράφω κ. νεώτ. κ. δημ. γράφω, ἐγχαράττω ἄνω, ὑψηλά, ὥστε ν' ἀναγινώσκῃ ὁ βουλόμενος : Θουκ.5,47,11 **τὰς δὲ συνθήκας ἀναγράψαι ἐν στήλῃ λιθίνῃ**, Ἀριστλ.Πολ.1321 b 34 **ἀν- τὰ συμβόλαια καὶ τὰς κρίσεις πρὸς ἀρχήν τινα**, Δημ.707,12 **ὁ δὲ τιθεὶς τὸν καινὸν νόμον ἀναγράψας εἰς λεύκωμα ἐκτιθέτω**· || μέσ. **-ομαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἀππ.Μιθρ.70 **ἀναγράψασθαι συνθήκας**· 2) ἐπὶ προσ. - ἀναγράφω τὸ ὄνομά τινος εἰς ἀΐδιον μνήμην : Ἡρ.8,85 **Φύλακος εὐεργέτης βασιλέος ἀνεγράφη**, Πλάτ.Γοργ.506 C **μέγιστος εὐεργέτης παρ' ἐμοὶ ἀναγεγράψῃ**· 3) **ἀναγράφω στήλην** ἀντὶ **γράφω ἐπιγραφὴν ἐν στήλῃ** : Λυσ.30,21 **κατὰ τὰς στήλας, ἃς οὗτος ἀνέγραφε, πολλὰ τῶν ἱερῶν καταλύεται**· 4) κ. νεώτ. γράφω, περιγράφω, μνημονεύω, : Ἀρρ.Ἀν. ἐν ἀρχῇ **ὅσα ἄμφω ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ἀναγράφω**· || ἀναφέρω : Ἐκκλ.Ἀκάθ.Ὕμν. **ἀναγράφει σοι ἡ πόλις σου Θεοτόκε**· || νεώτ. δημοσιεύω : **ἡ ἀναγραφεῖσα εἴδησις**· 5) εἰδ. νεώτ. κ. δημ. ἐγγράφω, ὁρίζω, δημ. ἁ. **περνῶ : ἀνεγράφη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἡ πίστωσις**· 6) ὀνομάζω : Πλούτ.Λουκ.42 **Λούκουλλος ἀναγέγραπται τὸ βιβλίον**· 7) σύρω γραμμάς, γράφω σχήματα μαθηματικά : Ἀριστλ.Μετ.350 A 17 **ἀναγράφειν τὰς γῆς περιόδους**, Εὐκλ. **αἱ ἴσαι αὐτοῖς τετράγωνα ἀναγράφουσαι**.

ἀνάγρετον Ἡσ. « ἀνυπόστροφον ».

ἀναγρηγορῶ-έω μτγν. ἐγείρομαι ἐκ τοῦ ὕπνου.

ἀναγρία (ἡ) ἔλλειψις ἄγρας, θήρας· || ἡ περίοδος καθ' ἣν ἀπηγορεύετο τὸ **κυνήγιον** : Ξεν. Κυν.5,34 ὅταν ἀναγρία **ἐμπίπτῃ**.

ἀναγρίευμα-ατος (τὸ) νεώτ. δημ. **ἀναγρίωμα** βλ.λ.

ἀναγριεύω δημ. κ. ἀναγριώνω βλ.λ.· 2) φοβίζω τινά, τὸν περιάγω εἰς ταραχήν, τὸν σκιάζω : **τὸ ακατάδι μ' ἀναγριεύει**· || παθ. τ. **-εύομαι** ἐκ φόβου ἀνησυχῶ καὶ ταράσσομαι : **εἶδα ἕνα ἠ-ακιο κι ἀναγριεύτηκα**.

ἀναγρίωμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναγριώνω βλ.λ., ἐρεθισμός, ἐξαγρίωσις.

ἀναγριώνω δημ. κ. **ἀναγριεύω** παροργίζω, ἐρεθίζω : **μὴν ἀναγριώνῃς τὸ ζῶο**· || κ. ἀμτβ. ἐρεθίζομαι, παραφέρομαι : **ἀναγρίεψα ἀπὸ τὶς βρισιές του καὶ τὸν χτύπησα**· || κ. μέσ. **-μαι** : δ. τραγ. **εἶδε πῶς κοίταζαν τὴ νιά) κι ἀναγριεύτηκ' ἡ γριά**.

ἀνάγροικος-η-ο (ἀνα- στερητ.) δημ. κ. **ἄγροικος** ἀπειθής, παὺ δὲν ἀγροικᾶ (δὲν ὑπακούει) : **ἀνάγροικο παιδί**· 2) ἀσυμβίβαστος τὸν χαρακτῆρα, ἀσυνεννόητος, δύστροπος, ἀκοινώνητος, ποὺ δὲν ἀγροικιέται μὲ ἄλλον : **ἀνάγροικη γυναῖκα, δὲ συγκάνει μὲ κανένα γείτονα**· 3) μὴ ἀκουόμενος, ἥσυχος, ἀθόρυβος : **ἀνάγροικος γέρος, μπαίνει, βγαίνει δὲν ἀκούεται**.

ἄναγρον (τὸ) κ. ἄνιγρον Ἡσ. « ἐναγές ».

ἀναγρύζω κ. νεώτ. λέγω γρῦ, βγάζω τσιμουδιά: Ἀριστφ.Νεφ.945 ἣν ἀναγρύξῃ, ὑπὸ τῶν γνωμῶν ἀπολεῖται, Ξεν.Οἰκ.2,11 οὐδ᾿ ἀναγρύζειν μοι ἐξουσίαν ἐποίησας· 2) νεώτ. συνεχῶς γρύζω, γρουνίζω - ἐπὶ χοίρων.

ἀναγυμνῶ-όω μτγν. κ. νεώτ. καθιστῶ τι γυμνόν, ἀπογυμνῶ, ἀποκαλύπτω· ‖ νεώτ. -οῦμαι γυμνοῦμαι ὁλωσδιόλου (τσίτσιδος): ἡ Φρύνη πρὸ τοῦ πλήθους ἀνεγυμνώθη.

ἀναγύμνωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀπογύμνωσις βλ.λ. 2) νεώτ. ἡ ἐκ νέου γύμνωσις.

ἀνάγυρα ἐπίρρ. δημ. ἀνεστραμμένως, ἐκ τῆς ἀντιστρόφου καὶ οὐχὶ τῆς συνήθους ἐπιφανείας: βάνε τὸ σκέπασμα ἀνάγυρα· ‖ ὑπτίως, ἀνάσκελα: γλύστρησα κι ἔπεσα ἀνάγυρα.

ἀναγύρεμα (τὸ) δημ. ἀναζήτησις.

ἀναγύρευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἀναζήτησις.

ἀναγυρεύω δημ. ἀναζητῶ, ζητῶ μετὰ πόθου, ἐπιμόνως, προσπαθῶ νὰ εὕρω: ἀναγυρεύει τὸ δαχτυλίδι πού ᾿χασε, - ἡ γάτα ἀναγυρεύει τὰ γατάκια της· ‖ κατ᾿ ἐπέκτ. ἀναζητῶ εἰς τὴν μνήμην μου, προσπαθῶ νὰ ἀναπολήσω, ἀποζητῶ: ἀναγυρεύω τὰ παιδικά μου χρόνια.

ἀναγύρι (τὸ) δημ. ὁ ἀνάγυρος βλ.λ.

ἀναγυρίδα (ἡ) δημ. (ἀναγυρίζω) ὁ γῦρος, ὁ περίπατος, βόλτα: κάναμε κάθε βράδυ μιὰν ἀναγυρίδα στὴν ἀκροθαλασσιά.

ἀναγυρίζω δημ. ἀντιστρέφω, ἀναστρέφω: ἀναγύρισε τὰ χώματα τοῦ χωραφιοῦ· ‖ ἀναποδογυρίζω: ἀναγύρισε τὰ κάρβουνα τοῦ μαγκαλιοῦ· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἐνδυμάτων - καθιστῶ ἐξωτερικὴν τὴν ἐσωτερικὴν ὄψιν· ἁ. συνηθέστ. γυρίζω: ἀναγύρισα τὸ σακκάκι μου· ‖ μτφ. μεταστρέφω τὰ λεγόμενά μου, ὁμιλῶ μετὰ περιστροφῶν· 2) ἀπωθῶ, γυρίζω πίσω: κατάρ. νὰ τὸν ἀναγυρίσῃ ἡ γῆς· 3) ἀμτβ. στρέφομαι ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω· 4) περιφέρομαι, κάνω βόλτες, ἀναγυρίδες βλ. λ., περιπατῶ ἀκόπως: ἀναγύριζε τὰ ἀπόγευμα στὰ σοκάκια· ‖ γυρίζω ἐρευνῶν, περιέρχομαι πρὸς ἀνεύρεσιν: δ.τραγ. τὸν κόσμον ἀνεγύρισα γιὰ νὰ ᾿βρω ἀγάπην ἄλλη· 5) αἰσθάνομαι ἀηδίαν: ἀνεγύρισε ἡ καρδιά μου.

ἀνάγυρις-εως (ἡ) κ. νεώτ.βοταν. ὁ ἀνάγυρος βλ.λ.

ἀναγυριστικά (τὰ) δημ. ὡς οὐσ. ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὸ μεταγύρισμα φορεμάτων· 2) ἐπίρρ. γύρω γύρω· ‖ μτφ. μὲ περιστροφάς, ἀπογυριστά, μασημένα: μιλοῦσε ἀναγυριστικά.

ἀνάγυρος (ὁ) κ. ἀνάγυρις-ιος κ. -εως (ἡ) μτγν. φυτὸν δυσῶδες καὶ ἐμετικόν, βρωμόχορτο, βρωμοκλάδι, ἀζόγερας, βρωμολυγαριά (anagyris foetida), ὅθεν καὶ Ἀναγυροῦς (ὁ) δῆμος ἐν Ἀττικῇ διὰ τὸν φυόμενον πολὺν ἀνάγυρον: Ἀριστφ. Λυσ.68 ὁ γοῦν ἀνάγυρός μοι κεκινῆσθαι δοκεῖ, Λιβάν.Ἐπιστ.78 παροιμ. κινεῖν τὸν ἀνάγυρον, Σουΐδ. « ἐπὶ τῶν ἐπισπωμένων ἑαυτοῖς κακά »· συνηθέστ. μὴ κίνει τὸν ἀνάγυρον.

ἀναγυρτά κ. ἀνάγυρτα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀναγυρτὸν βλ. λ.

ἀνάγυρτος-η-ο κ. -τός-ή-ό δημ. ὁ ἀναγυρισμένος, ὕπτιος, ἀναγερμένος - ἐπὶ ἀνθρώπων· ‖ ὁ ἀνακεκλιμένος, ἐλαφρῶς κεκλιμένος.

ἀναγχιππεύω κατ᾿ ἀνάγκην ὑπηρετῶ ὡς ἱππεύς.

ἀνάγχιπποι (οἱ) μον. οἱ διὰ τῆς βίας ὑπηρετοῦντες εἰς τὸ ἱππικόν.

ἀναγχιππῶ-έω ἀναγχιπεύω βλ.λ.

ἀναγχίστευτος-ον Ἐπιγρ. ἄκληρος, ἀκλερίτης.

ἀναγχίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος ἐχινοζώων τῆς ὑποομοιογενείας τῶν ἀναγχυτινῶν.

ἀναγχύτης νεώτ. δ.γ. τοῦ ἀναγχίτης βλ.λ.

ἀναγχυτῖναι (ὁ) νεώτ. παλαιοζωολ. ὑποομοιογένεια ἐχινοζώων τῆς ὁμοιογενείας τῶν ὀλαστεριαδῶν ζήσασα ἀπὸ τοῦ κρητιδικοῦ συστήματος τῶν θαλασσῶν.

ἀνάγχω μτγν. ἄγχω, ἀπάγχω, πνίγω: Νίκ.Θηρ.475.

ἀνάγω κ. νεώτ. κ. δημ. ἀόρ. ἀνήγαγον, μέσ. -ομαι, ἀόρ. ἀνηγαγόμην, ἀνήχθην, μτχ. ἀνηγμένος ἄγω, ὁδηγῶ, μεταφέρω ἄνω, πρὸς τὰ ἄνω: Θέογν. 1347 ἀν- ἐς Ὄλυμπον, Ξεν.Ἀν.3,4,28 ἀνήγαγον πελταστὰς πρὸς τὸ ὄρος, Πλάτ.Εὐθφρ.6 C ὁ πέπλος ἀνάγεται εἰς τὴν ἀκρόπολιν, Δημ.35,6 μύρια τάλαντ᾿ εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον· 2) ἀνάγω εἰς φῶς (φέρω ἐκ νέου εἰς τὴν ζωήν): Ἡσίοδ. Θ 626 οὓς τέκεν ἠύκομος Ῥεῖα ἀνήγαγον εἰς φάος αὖτις, Πλάτ.Πολ.521 C πῶς τις ἀνάξει αὐτοὺς εἰς φῶς, ὥσπερ ἐξ Ἅδου· ‖ νεώτ. ἀποκαλύπτω τι, ἐν χρ. μόνον εἰς ἐνεστ. κ. ἀόρ.: ἀνήγαγεν εἰς φῶς τὴν πλεκτάνην, - τὴν συνωμοσίαν, - τὸ ἔγκλημα· 3) εἰδ. ἐκφύω - ἐπὶ ὀδόντων: Ἱππ.Ἀφ.1 248 ἀνάγειν ὀδόντας· 4) εἰδ. ἐκβάλλω ἀπὸ τοῦ στόματος: Πλούτ.Κλεομ.30 ἀνάγειν αἷμα· 5) κ. μτφ. ἀναβιβάζω: Σοφ.Αἴ.131 ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν ἅπαντα τἀνθρώπεια (καταβιβάζει καὶ ἀνυψοῖ), Πλούτ.Νομ.16 τοὺς μὲν εἰς τιμὰς ἀνῆγε, τοὺς δὲ ἐσωφρόνιζε· 6) ἐγείρω, σηκώνω: Σοφ.Φιλ.866 κινεῖ γὰρ ἀνὴρ ὄμμα κἀνάγει κάρα, Πλούτ.975 C ἀνάγειν τὰς ὀφρῦς, ἄλλως ἀνασπᾶν τ. ὁ.· 7) ὁδηγῶ ἐκ τῆς παραλίας εἰς τὰ ἐνδότερα τόπου τινός· ‖ κ. παθ. -αμαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ξεν.Ἀν.2,6,1 αἱ στρατηγοὶ οὕτω ληφθέντες ἀνήχθησαν ὡς βασιλέα· 8) ναυτ. ὁδηγῶ τὸ πλοῖον ἐκ τῆς παραλίας πρὸς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος: Ἡρ.7,100 τὰς δὲ νέας ἀναγαγόντες ὅσον τε τέσσαρα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀνακώχευον, Δημ.667,4 ἀναγαγόντες εἰς τὸ πέλαγος ἐν πλοίῳ· ‖ μέσ. ἀνάγομαι ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τῆς παραλίας πρὸς τὸ πέλαγος, ἀποπλέω: Ἰλ.Α 478 ἔπειτ᾿ ἀνάγοντο, τοῖσιν δ᾿ ἴκμεναν οὖρον ἵει .. Ἀπόλλων, Ἡρ.3,137 ἐνετείλατό σφι Δημοκήδης ἀναγομένοισι· 9) ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἄγω, ὁδηγῶ, φέρω: Ἰλ.Θ 203 οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ᾿ ἀνάγουσιν πολλά, Ἡρ.7,10 Θ στράτευμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· 10) ὁμοίως ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἄγω, ἐπὶ χοροῦ, ἑορτῆς κττ. - τελῶ: Ἡσίοδ.Α 285 αἱ δ᾿ ὑπὸ φορμίγγων ἄναγον χορὸν ἱμερόεντα, Θουκ.3,104,3 ἀγὼν ἐποιεῖτο αὐτόθι, χορούς τε ἀνῆγον αἱ πόλεις, Ἡρ.2,60 ἑορτάζουσι μεγάλας ἀνάγοντες θυσίας· 11) ὀπισθοχωρῶ: Ξεν.ΚΠ 1,45· ‖ ἐπὶ πόδα ἀνάγειν ὑποχωρεῖν μὲ τὸ πρόσωπον ἀντιθέτως: Ξεν.ΚΠ 3,3, 69· ἄλλως ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖν - ἀναχάζεσθαι· 12) μτφ. ἀναφέρω: Ἀριστλ.Πολιτ.1292 Α 25 ἀνάγειν τι εἰς τὸν δῆμον· ‖ νεώτ. ἀναφέρω ὡς εἰς ἀρχήν, εἰς πηγήν: ἀνάγει τὸ γένος εἰς ἥρωας, - εἰς βασιλεῖς, - ἡ λ. κρήδεμνον ἀνάγεται ἐτυμολογικῶς εἰς τὸ κάρη· ‖ νεώτ. κ. μέσ. -ομαι ἀναφέρομαι χρονικῶς: ἡ κάθοδος τῶν Ἡρακλειδῶν ἀνάγεται εἰς τὸν δέκατον π.Χ. αἰῶνα, - ἡ φιλία μας ἀνάγεται εἰς τὴν παιδικήν μας ἡλικίαν· 13) παραπέμπω: Δημ.1292,12 ἐπὶ τὴν συγγραφὴν ἀνάγετ᾿ αὐτόν· 14) ἀποδίδω: Δημ.1126,4 τὴν οὐσίαν ἣν ἔχεις ἀναγαγεῖν ὅθεν εἴληφας· 15) ὑπολογίζω, λογαριάζω: Πλούτ.Κίμ.18 τὰς ἡμέρας πρὸς τὸ μαντεῖον ἀνάγαντες ἔγνωσαν· ‖ νεώτ. μετατρέπω δι᾿ ὑπολογισμοῦ: ἀνάγω ἀρχαίας δραχμὰς εἰς νέας, - λίρας εἰς δραχμάς, - ἀνάγω τοὺς πήχεις εἰς μέτρα κττ.

ἀνάγωγα ἐπίρρ. δημ. ἀναγώγως βλ. λ.

ἀναγωγάσαι (αἱ) νεώτ. μικροβιολ. ἔνζυμα προκαλοῦντα ἀναγωγικὰς ἐπεξεργασίας, ὡς ἀναγωγὴν τῶν νιτρικῶν ἁλάτων εἰς νιτρώδη καὶ τούτων εἰς ἀμμωνίαν καὶ ἄζωτον καὶ τὴν παραγωγὴν ὑδροθείου ἐκ τῆς ἀπασυνθέσεως τῶν λευκωματοειδῶν οὐσιῶν· ‖ ἀναγωγάσης μέθοδος

ἡ πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ γάλακτος ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόφεως μέθοδος στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἰδιότητος ἣν ἔχει ἡ ἐν τῷ γάλακτι εὑρισκομένη ἀναγωγάση νὰ ἀφαιρῇ τὸ ὀξυγόνον ἀπὸ χρωστικὰς οὐσίας καὶ νὰ προκαλῇ τὸν ἀποχρωματισμὸν αὐτῶν.

ἀναγωγεύς-έως (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τῶν κάτω ἄγων πρὸς τὰ ἄνω· 2) ὁ ἱμὰς δι' οὗ κρατεῖται ἡ ἀσπίς, **τελαμών, ἀναφορεύς**: Εὐστ. 995,26· 3) μσν. εἰδ. μηχανὴ πρὸς ἀναγωγὴν ὕδατος· 4) ἐν τῷ πληθ. **ἀναγωγεῖς** λωρία δι' ὧν ἐκρατεῖτο τὸ σανδάλιον εἰς τὸν πόδα: Ἀθήν.543 F. 5) νεώτ. κ. ὁ μετατρέπων, ὁ ἀνάγων ὡς εἰς ἀρχικήν, ἁπλουστέραν μορφήν· 6) νεώτ. τοπογρ. καὶ γεωμ. ἐργαλεῖον ἡμικυκλικὸν διῃρημένον εἰς μοίρας χρήσιμον εἰς μέτρησιν καταγεγραμμένων γωνιῶν· || ναυτ. ἐργαλεῖον τετράγωνον χρησιμοποιούμενον ἀντὶ τοῦ κανόνος καὶ τοῦ διαβήτου, εἰς χαράξεις καὶ μετρήσεις.

ἀναγωγή (ἡ) κ. νεώτ. τὸ πρὸς τὰ ἄνω ἄγεσθαι, ἡ πρὸς τὰ ἄνω φορά: Ἱππ.Ὀξ.54 **ἀναγωγὴ πτυέλου** (ἀπόχρεμψις), αὐτ. Ἐπιδ.1,5 **σιτίων ἀπέπτων ἀναγωγή** (ἔμετος)· 2) ἐπὶ πλοίου - ὁ ἀπὸ τῆς παραλίας εἰς τὰ ἀνοικτὸν πέλαγος πλοῦς, ἀπόπλους: Θουκ.6,30,1 **θέρους μεσοῦντας ἡ ἀναγωγὴ ἐγίγνετο εἰς τὴν Σικελίαν**· 3) ἡ καλλιέργεια τῶν φυτῶν, ἡ περὶ αὐτῶν φροντίς: Θεόφρ. Αἰτ.Φ 3,7,4· 4) ἀγωγή, ἀνατροφή: Πολύβ.33, 15,5· 5) ἀναφορὰ εἰς θεωρητικήν τινα ἀρχήν: Ἀριστλ.Μεταφ.1005 A· 6) ἀπόδοσις, ἀποζημίωσις: Πλάτ.Νόμ.916 A κ.ἑ. **ἀναγωγῆς τυγχάνειν** (λαμβάνειν ἀποζημίωσιν)· 7) παρὰ τοῖς Νεοπλατωνικοῖς - ἔκστασις, διαίσθησις, ἐνόρασις· 8) ἀττ. δίκ. ἡ ἀγωγὴ ἀναστροφῆς τοῦ πραθέντος - ἐπὶ ἀνδραπόδων (λόγῳ κεκρυμμένου ἐλαττώματος) πιθ. κ. ἐπὶ ζῴων· 9) νεώτ. νομ. τὸ δικαίωμα ἀγωγῆς τοῦ καταβαλόντος κοινὸν χρέος **κατὰ τῶν συνοφειλετῶν**· 10) νεώτ. τραπή, μετατροπή, μετασχηματισμός: **ἀναγωγὴ δραχμῶν εἰς λίρας, - ἑτερωνύμων κλασμάτων εἰς ὁμώνυμα, ἀναγωγὴ εἰς τὴν μανάδα, ἀναγωγὴ σχήκατος κλ.**· 11) χημ. ἡ ἀφαίρεσις ὀξυγόνου ἐκ μιᾶς ἑνώσεως ἢ ἡ προσθήκη ὑδρογόνου εἰς αὐτήν· 12) νεώτ. ναυτ. **ἀναγωγὴ ἐπιστυλίων** ἢ ἀνάγουσα βλ.λ.· || **ἀναγωγὴ πλεύσεως** ἡ μέτρησις ἐκ τῆς ἀληθοῦς πλεύσεως εἰς τὴν πλεῦσιν πυξίδος πρὸς καθορισμὸν κατευθύνσεως· 13) τοπογρ. **ἀναγωγὴ εἰς τὸν ὁρίζοντα** ἡ ἀναφορὰ ἢ προβολὴ κεκλιμένων γραμμῶν ἢ ἐπιφανειῶν τοῦ ἐδάφους ἐπὶ τὸ ὁριζόντιον ἐπίπεδον.

ἀναγώγια (τὰ) **ἱερά** ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἀναγωγῇ, ἀναχωρήσει πλοίου, πρὸς τιμὴν τῆς Ἀφροδίτης ἐν Ἔρυκι τῆς Σικελίας, περὶ ἧς ἐπιστεύετο ὅτι ἀπέπλεεν εἰς Λιβύην: Αἰλ.Π 1,15.

ἀναγωγία (ἡ) μτγν. ἡ ἔλλειψις ἀγωγῆς, ἡ βαναυσότης, χυδαιότης: Πολύβ.7,10,5.

ἀναγωγικός-ή-όν νεώτ ὁ δι' οὗ γίνεται ἀναγωγή, καὶ εἰδικ. ὁ μετασχηματισμὸς πράγματος ἢ νοήματος εἰς ἁπλούστεραν ἢ εὐχρηστότερον ἢ γενικώτερον ἢ προσφυέστερον· || **ἀναγωγικὴ μέθοδος** ἡ συλλογιστικὴ μέθοδας τοῦ ἀνάγειν εἰς τὸ ἁπλούστερον· 2) ὁ ἐγείρων, ἀνάγων τὴν διάνοιαν πρὸς τὰ ὑψηλά, τὰ ἐπουράνια· 3) **ἀναγωγικὴ ἑρμηνεία τῆς Βίβλου** ἡ ἐξάγουσα ἐκ τοῦ γράμματος τῶν χωρίων τῆς Ἁγ. Γραφῆς νοήματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν μέλλουσαν ζωήν· ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὴν μεταφορικὴν ἑρμ.· 4) νεώτ. συμμετρικὸς καὶ ἀναλογικὸς ἐπὶ ἔλαττον: **ἀναγωγικὴ κλῖμαξ** (ἡ γραφικὴ κλῖμαξ δι' ἧς εἰκονίζεται ἐπὶ χάρτου ἀντικείμενόν τι ἐν σχέσει πρὸς τὰς διαστάσεις αὐτοῦ), **-ἀναγωγικὸς διαβήτης**· 5) νεώτ. χημ. ὁ δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἀναγωγή: **ἀναγωγικὰ μέσα** (τὰ δι' ὧν γίνεται ἡ ἀναγωγὴ χημικῆς ἑνώσεως).

ἀναγωγικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναγωγῆς, ἀναγωγικὸν βλ. λ.

ἀναγώγιος-ον μτγν. ὁ ἀνάγων, ἐξυψῶν τὴν διάνοιαν εἰς οὐράνια πράγματα: Πρόκλ.Ὕμν.2,5.

ἀνάγωγος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ τυχὼν ἀγωγῆς, κακοαναθρεμμένος: Φιλόδ.Κακ.27 S **καύχησις ἀνάγωγος**· || σκαιός, χυδαῖος τοὺς τρόπους: Διόδ.Σ 34,2,35 **ἀνάγωγος καὶ ἀπαίδευτος**, Λογγῖν.34,2 **ἀνάγωγα σκώμματα**, νεώτ. **ἀνάγωγος κοινωνία**, δημ. **ἀνάγωγη γυναῖκα**· 2) ἔκλυτος, ἀκρατής: Πλούτ.Ἠθ.140 B **ἀνάγωγος περὶ τὰς ἡδονάς**· 3) ἐπὶ ἵππων καὶ κυνῶν - ἀτίθασος, ἀδάμαστος: Ξεν.Ἀπομν.8,3,4 **ἐὰν παρέχωνται τοὺς ἵππους οὕτως ἀναγώγους ὥστε μὴ μένειν**· 4) μαθημ. ὁ μὴ ἐπιδεκτικὸς ἀναγωγῆς, ἁπλοποιήσεως: **ἀνάγωγα κλάσματα**.

ἀναγωγός-όν ὁ ἀνάγων, ὁ πρὸς ἄνω φέρων, κινῶν: Ἱππ.Ὀξ.58 **ἀναγωγὸν πτυάλου**· 2) μτγν. ὁ ἀποδίδων, ὁ ἀποζημιῶν.

ἀναγώγως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀνάγωγον βλ.λ.

ἀναγωνίατος-ον Πάπ. ὁ ἄνευ ἀγωνίας.

ἀναγώνιστος-ον ἄνευ ἀγῶνες, ἁμίλλης: Θουκ. 4,92,7 **ἀναγώνιστοι ἀπ' αὐτῶν οὐκ ἀπίασιν** (δ. γ. **ἀνανταγώνιστοι**)· || γεν. ὁ μὴ ἀγωνιζόμενος, ὁ μὴ καταβάλλων ἀγῶνα, προσπάθειαν, ὁ ἀνίκανος πρὸς ἀγῶνας: Πλάτ.Νόμ.845 C **ἀναγώνιστος περὶ τῆς ἀρετῆς**, Ξεν.ΚΠ 1,5,10 **εἴ τίς γε . . ἀναγώνιστος διατελέσειεν.**

ἀναδαιμονίζειν Ἡσ « **τὸ ἐκ δευτέρου κληροῦσθαι** ».

ἀναδαίνυμαι μσν. ἀντεσθίω, ἐσθίω δῆλ. τὸν ἐσθίοντα ἐμέ: Πρόδρ. « ἰχθὺς δαίνυται ἄνδρα, ἀνὴρ δ' ἀναδαίνυται ἰχθύν ».

ἀναδαίομαι **ἀναδατέομαι** βλ.λ. ἐν τῇ 2ᾳ σημ.

ἀναδαίω ποιητ. **ἀνδαίω** ἀνάπτω: Αἰσχ.Ἀγ.305 **ἀνδαίοντες ἀφθόνῳ μένει φλογὸς μέγαν πώγωνα**· || κ. μτφ.: Ἀπολλ.Ῥόδ.4,1726 **ἀνεδαίετο κερτομίη**.

ἀναδάκνω μτγν. δάκνω πάλιν ἢ ἁπλῶς δάκνω: Θεόφρ.Αἰτ.Φ 3,17,4· || μτφ. ἐρεθίζω, ἐξοργίζω.

ἀναδακρύζω δημ. κ. **ἀναδακρυώνω** ἐλαφρῶς, μόλις δακρύζω: Ἐρωτόκρ.Α 394 **κλαίει κι ἀναδακρυώνει**, δ. τραγ. **σήκωσ' ἡ γρηὰ τὴ ρόκα | χαμογέλασε τ' ἀγόρι | ἀναδάκρυσεν ἡ κόρη.**

ἀναδακρυώνω δημ. δ.τ. τοῦ **ἀναδακρύζω** βλ.λ.

ἀναδαμαλίζω νεώτ. δαμαλίζω ἐκ νέου, ἐνεργῶ **ἀναδαμαλισμὸν** βλ.λ.

ἀναδαμαλισμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου διὰ δαμαλίδος ἐμβολιασμὸς **κατὰ τῆς νόσου εὐλογίας.**

ἀναδανείζω νεώτ. δανείζω ἐκ νέου· || ἀνανεῶ δάνειον ὑπ' ἐμοῦ γενόμενον.

ἀναδάνεισμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ νέου δανεισμός, τὸ ξαναδάνεισμα, ἰδίως ἐπὶ πραγμάτων πρὸς χρῆσιν.

ἀναδανεισμός (ὁ) νεώτ. ἀνανέωσις δανείου· || ἡ διὰ τῆς προσθήκης ὀφειλομένων τόκων ἐπαύξησις τοῦ δανείου: **ὁ ἀναδανεισμὸς εἶναι ἡ παγὶς τῶν τοκαγλύφων ἐναντίον τῶν ἀγροτῶν.**

ἀναδαρδαίνω ἀναμολύνω βλ.λ.· Ἡσ. « **ἀνεδάρδανε** ἀνεμόλυνε. Δαρδαίνει γὰρ μολύνει ».

ἀνάδαρσις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου δᾶρσις.

ἀναδάσασθαι ἀπαρ. ἀόρ. τοῦ **ἀναδατέομαι.**

ἀναδάσιμος-ον μσν. ὁ δεκτικὸς ἀναδασμοῦ βλ. λ., ὁ δυνάμενος νὰ διανεμηθῇ ἐκ νέου.

ἀναδασμός (ὁ) ἐπὶ χώρας καλλιεργησίμου - ἡ ἐκ νέου διανομή: Ἡρ.4,159 **ἐπὶ γῆς ἀναδασμῷ**· || **γῆς ἀναδασμός, χρεῶν ἀποκοπαὶ** κήρυγμα τῶν ἐπιζητούντων ριζικὰς μεταρρυθμίσεις δημαγωγῶν πρὸς προσεταιρισμὸν τοῦ ὄχλου: Πλάτ. Πολ.566 A **ἂν δήμου προεστὼς ὑποσημαίνῃ χρεῶν τε ἀποκοπὰς καὶ γῆς ἀναδασμόν**, Δημ.215, 23 **μηδὲ γῆς ἀναδασμοί, μηδὲ χρεῶν ἀποκοπαὶ . ἐπὶ νεωτερισμῷ.**

ἀνάδαστος-ον ὁ ἐκ νέου διανεμηθείς : Ἀριστλ. Πολιτ.1307 A 2 **ἀνάδαστον ποιεῖν τὴν χώραν** 2) Ἐπιγρ. **ἀνάδαστον ποιῶ τι** διαλύω, ἀκυρῶ.
ἀναδάστως ἐπίρρ. Ἡσ. « ἀνωμάλως ἔχων τις τοῦ σώματος ».
ἀναδασῶ-όω νεώτ. κ. δημ. **ἀναδασώνω** κάμνω δάσος εἰς τόπον ἀποφιλωθέντα· || κ. γεν. φυτεύω δένδρα πρὸς ἀποτέλεσιν δάσους.
ἀναδάσωμα (τὸ) ἡ ἀναδάσωσις βλ.λ.
ἀναδασώνω νεώτ. κ. δημ. ἀναδασῶ βλ. λ.
ἀναδάσωσις-εως (ἡ) νεώτ. φύτευσις δένδρων πρὸς ἀνάπτυξιν δάσους ἐπὶ τόπου ἀποφιλωθέντος· || γεν. ἡ φύτευσις δένδρων πρὸς ἀποτέλεσιν δάσους εἰς χέρσον ἔκτασιν· || κ. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναδασώσεως : **ἡ ἀναδάσωσις τῶν περιχώρων ἐβελτίωσε τὸ κλῖμα.**
ἀναδασωτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀναδασῶν, ὁ ἐκτελῶν τὴν ἀναδάσωσιν βλ.λ.
ἀναδατέομαι ἀόρ. **ἀνεδασάμην**, παθ. **ἀνεδάσθην** ἐπὶ γῆς καλλιεργησίμου - διανέμω ἐκ νέου, ἐνεργῶ ἀναδασμόν : Θουκ.5,4,1 **ὁ δῆμος τὴν γῆν ἐπενόει ἀναδάσασθαι·** || παθ. ἐν τῇ μαρφῇ **ἀναδαίομαι ἐν** χρησμῷ παρ' Ἡρ.4,159 **γᾶς ἀναδαιομένας.**
ἀνάδεια (ἡ) δημ. ἀ. **ἄδειά** κ. **ἄδεια** τὸ σχολάζειν, μὴ ἔχειν ἐργασίαν, ἀπρακτεῖν : **τώρα ποῦ 'χεις** ἀνάδεια **καθάρισε τὴν αὐλή,** - φρ. **ἔχουμε** ἀνάδειες | ἀνεργίαν, κεσάτια |.
ἀναδειάζω δημ. κενῶ, ἀδειάζω τι ἐντελῶς : **ἀνάδειασε τὸ πιθάρι - τὴ στέρνα, - ν' ἀναδειάσῃς τὸ σπίτι γιατὶ τὸ νοίκιασα·** 2) σχολάζω, δὲν ἔχω ἐργασίαν, ἔχω ἄδειά.
ἀνάδειγμα-ατος (τὸ) ΑΠ εἶδος ἐπιστομίδος, τὴν ὁποίαν μετεχειρίζοντο οἱ ἀρχαῖοι κήρυκες πρὸς ἔντασιν τῆς φωνῆς των· 2) Ἡσ. « **ἀναδείγματα** τὰ ἐν ταῖς τραγικαῖς σκηναῖς εἴδωλα δεικνύμενα».
ἀναδείκνυμι κ. **-νύω** μέλλ. ἀρχ. ἀναδείξω, Ἰων. **ἀναδέξω** | βλ. δείκνυμι | κ. νεώτ., δημ. **ἀναδείχνω** ἀνυψῶ καὶ δεικνύω. Ἡρ.6,115 **ταύτους συνθεμένους τοῖσι Πέρσῃσι ἀναδέξαι ἀσπίδα ἐοῦσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί·** 2) ἐν ᾗ σημ. τὸ ἀναπετάννυμι, ἀνοίγω : Σοφ.Ἠλ.1458 **σιγᾶν ἄνωγα κἀναδεικνύναι πύλας πᾶσιν ὁρᾶν,** Ἀριστφ.Νεφ.304 **μυστοδόκος δόμος ἐν τελεταῖς ἁγίαις ἀναδείκνυται·** 3) ἀνακηρύττω, ἀναγορεύω, καθιστῶ : Πολύβ.4,48,3 **ἀναδεικνύει βασιλέα·** || κ. νεώτ. **τὸν ἀνέδειξαν πατριάρχην·** 4) νεώτ. κ. δημ. καθιστῶ σπουδαῖον τινὰ τέως ἀφανῆ καὶ ἄγνωστον : **τὸν ἀνέδειξαν μέγαν βιομήχανον, - τὸν ἀνέδειξαν αἱ περιστάσεις, - ἀναδείχθηκε μόνος του·** 5) ἀφιερῶ, καθιερῶ : Στράβ.410 **τὴν Πιερίδα ταῖς αὐτοῖς θεοῖς ἀνέδειξαν·** 6) Ἐπιγρ. **ἀναδεικνύναι πόλεμον** κηρύττειν πόλεμον· 7) μεσ. καὶ παθ. **ἀναδεικνύομαι**, δημ. **ἀναδείχνομαι** γίνομαι διαπρεπής, προοδεύω, διακρίνομαι.
ἀναδεικνύω ἀναδείκνυμι βλ.λ.
ἀνάδειξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἀνακήρυξις, ἀναγόρευσις, διορισμός : Πλούτ.Μάρ.8 **ἐπὶ τὴν τῶν ὑπάτων ἀνάδειξιν ἀφῆκεν αὐτόν·** || νεώτ. **ἀνάδειξις βουλευτοῦ, - δημάρχου·** || κ. νεώτ. ἐξύψωσις, προαγωγή, ἐμφάνισις ὑπὲρ τὸ κοινὸν ἐπίπεδον : **τὴν ἀνάδειξίν του ὀφείλει εἰς τοὺς κόπους του καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς του·** 2) τελετὴ ἐπισήμου ἀναγνωρίσεως ἢ καθιερώσεως : Πολύβ.15,26,7 **ἀνάδειξις τοῦ διαδήματος** | τελετὴ βασιλικῆς στέψεως |, Στράβ.381 **ᾐτήσατο ὡς κοσμήσων τὸ ἱερὸν μέχρι ἀναδείξεως** | μέχρι καθιερώσεως |· 3) μτγν. ἐμφάνισις, παρουσίασις : ΚΔΛουκ.1,80 **ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.**
ἀναδείπνια (τὰ) Εὐστ.1141,14 « ἑσπερινὰ ἐδέσματα τραγηματώδη παρὰ Λυκίοις ».

ἀναδείχνω δημ. ἀναδείκνυμι βλ.λ.4)· || κ. μτφ. **-ομαι** : **ἀναδείχτηκε μὲ τὴν ἀξία του·** || ἡ μτχ. **ἀναδειγμένος** ἔνδοξος, περιφανής.
ἀναδέκομαι Ἰων. ἀντὶ **ἀναδέχομαι** βλ. λ.
ἀναδεκτικός-ή-όν ἐπιδεκτικός: Σέξτ.Ἐμπ.Μ 7,355.
ἀναδεκτός-ή-όν νεώτ., δημ. κ. -εχτός ὁ ἀναδεξιμαῖος, δημ. ἀναδεξιμιός· **ἀ. βαφτιστικός.**
ἀναδέκτωρ-ορος (ὁ) κ. **ἀνδέκτωρ** ἀναδεχόμενος.
ἀνάδελτα νεώτ. μαθημ. ὅρος διὰ τὸν ἐν τῇ διανυσματικῇ ἀναλύσει βλ.λ. ἀπαντῶντα διαφορικὸν ἐκτελεστὴν Hamilton.
ἀνάδελφος-ον ὁ ἄνευ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς : Εὐρ.Ὀρ.310 **πῶς σωθήσομαι ἀνάδελφος.**
ἀνάδεμα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. ποιητ. **ἄνδεμα** ἄλλως **ἀνάδημα** βλ. λ.· 2) ἡ ἀνάδεσῃ τῆς κόμης διὰ ταινίας ἢ ἄλλως πως· 3) ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναδεύω βλ.λ.3| κ. 4|.
ἀναδεμή (ἡ) δημ. | ἀναδεύω | μεῖξις ἢ **κρᾶσις** ὑγρῶν μετὰ στερεῶν, συνήθ. ἡ **ἀθάρα**, τὸ **κουρκούτι·** 2) μτφ. διατάραξις πραγμάτων καθεστηκότων, ἀνωμαλία ἐξ ἀταξίας : **τέτοια ἀναδεμὴ στὸ χωριὸ δὲν εἶχε ξαναγίνει.**
ἀναδέμω μτγν. ἀνοικοδομῶ, ἀνεγείρω ἐκ νέου : Αἰν.Τακτ.23,4 **ἀν- πύλας·** || μέσ. **ἀναδέμομαι** ἀνοικοδομοῦμαι· || ἁπλῶς - οἰκοδομῶ, κτίζω.
ἀναδενδραδικός-ή-όν ὁ ἐξ ἀναδενδράδων : Πάπ. **ἀναδενδραδικὸς ἀμπελών.**
ἀναδενδράδιον (τὸ) μσν. μικρὰ ἀναδενδράς· || τόπος πλήρης ἀνοδενδράδων.
ἀναδενδράς-άδος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. **ἀναδεντράδα** · ἡ εἰς δένδρον ἀναρριχωμένη ἄμπελος, δημ. **κληματαριά, κρεβατίνα, περγουλιά** : Δημ. 1251,22 **τὰς ἀναδενδράδας ἐξέκοψε·** 2) κατ' ἐπέκτ. γεν. ἡ σκιάς, ἡ ἐξ ἀναρριχητικῶν φυτῶν στηριζομένων ἐπὶ δένδρων ἢ **στύλων** ἢ **γειτνιαζόντων** τοίχων, δημ. **σύσκιο·** Ἡσ. « **σκιάς** ».
ἀναδενδρίτης (ὁ) ἐπὶ οἴνου - ὁ ἐκ σταφυλῶν ἀναδενδράδων· || θηλ. **ἀναδενδρῖτις ἄμπελος** ἡ ἀναδενδράς, ἡ κληματαρίσια.
ἀναδενδροκαρπία (ἡ) μσν. ὁ καρπὸς τῆς ἀναδενδράδος.
ἀναδενδρομαλάχη (ἡ) μτγν. εἶδος μαλάχης, ἡ βοταν. **alcea rosea**, **δεντρομολόχα.**
ἀναδενδροῦμαι-όομαι μτγν. ἐπὶ ἀμπέλου - ἀναρριχῶμαι εἰς δένδρον : Γρηγ.Νύσσ.1,499 D **ἀμπέλας ἀναδενδρουμένη.**
ἀναδενδρῶ-όω νεώτ. δημ. **ἀναδεντρώνω** φυτεύω ἐκ νέου δένδρα ἔνθα καὶ ἄλλοτε ὑπῆρχον· || γεν. φυτεύω δένδρα· || εἰδ. ἀναδασῶ βλ. λ.
ἀναδενδρώνω δημ. ἀναδενδρῶ βλ.λ.
ἀναδένδρωσις-εως (ἡ) νεώτ. φύτευσις **ἐκ** νέου δένδρων· || ἀναδάσωσις βλ.λ.· || κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναδενδρῶ βλ.λ. : **ἡ ἀναδένδρωσις ἐξωράϊσε τὴν πλατεῖαν.**
ἀναδενία (ἡ) νεώτ. παλαιοφ. γένος χωριστοπετάλων δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς κατηγορίας τῶν **θυμελινωδῶν**, ὧν φύλλα τινὰ **εὑρέθησαν** εἰς τὰ τριτογενῆ στρώματα· || ὑποδιαίρεσις τοῦ γένους **γραιβιλλία** τῆς οἰκογενείας τῶν **πρωτεοειδῶν·** τινὰ τῶν φυτῶν τούτων καλλιεργοῦνται εἰς θερμοκήπια.
ἀναδένω νεώτ. κ. δημ. ἀναδέω βλ.λ.· 2) δημ. εἰδ. θέτω ἀναδεσάρι βλ. λ. εἰς ἀμνάδα ἢ αἶγα, ἥτις ἐστερήθη τοῦ νεογνοῦ της | ἀναδεσαριά | πρὸς θηλασμόν.
ἀναδεξιμαῖος-α-ον μσν. δημ. **ἀναδεξιμιός** ἀναδεκτός, βαπτιστικὸς ἐκείνου, ὅστις ἀπὸ τῆς κολυμβήθρας ἀνεδέχθη αὐτόν.
ἀναδεξιμίδι (τὸ) δημ. μικρὸς **ἀναδεξιμιὸς** βλ.λ.
ἀναδεξιμιός (ὁ) θηλ. -ιά δημ. ὁ ἀναδεξιμαῖος βλ.λ., ἀναδεκτός, βαπτιστικός.
ἀναδέξιμος-ον μσν. ἀναδεξιμαῖος βλ.λ.
ἀναδέρκω κ. -ομαι ἀόρ. **ἀνέδρακεν** ἀναθλέ-

πω, ἐπὶ τοῦ ἐκ λιποθυμίας συνερχομένου : Ἰλ.Ξ 436 ὁ δ' ἀμπνύνθη καὶ ἀνέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν.

ἀναδέρω ποιητ. **ἀνδέρω** ἀναξέω, ξέων ἀφαιρῶ, ἐκδέρω : Γεωπ.10,18,10 ἀν- τὸν φλοιόν ‖ παθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἀρετ.Χρόν.Νούσ. ἀναδαρέντα μέρεα, Ἀετ.9,40 ἀναδέρεται ἡ ἕλκωσις 2) μτφ.: Φιλόστρ.ΒΣοφ.1,25,3 ἠρώτα δ' ὑπὲρ αὐτῶν οὐδέν, ὡς μὴ ἀναδέροιτο : Ἀριστφ.Βατρ.1106 ἀναδέρεσθον τά τε παλαιὰ καὶ τὰ καινά (δ.γρ. ἀνὰ δ' ἔρεσθον).

ἀναδεσάρι (τὸ) δημ. εἰδ. ·ὀρφανὸν ἀρνίον, ὅπερ παρατίθεται (ἀναδένεται) εἰς ἀμνάδα ἢ αἶγα, στερηθεῖσαν τοῦ νεογνοῦ της, πρὸς θηλασμόν.

ἀναδεσαριά (ἡ) δημ. εἰδ. ἀμνὰς ἢ αἶξ στερηθεῖσα τοῦ νεογνοῦ της εἰς ἣν παραθέτουσι (ἀναδένουν) ὀρφανὸν ἀρνίον (ἀναδεσάρι βλ.λ.) πρὸς θηλασμόν.

ἀνάδεσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀναδέειν βλ.λ., ἐπὶ τῆς κόμης : Λουκ.ΖΤρ.33 ἀνάδεσιν κόμης ‖ Πλούτ.Σερτ.22 ἀν- στεφάνων.

ἀναδεσμεύω κ. νεώτ. δένω πρὸς τὰ ἄνω ἐξαρτῶν : Διόδ.Σ 18,42 τὰς γὰρ κεφαλὰς αὐτῶν .. ἀναδεσμεύων ἔκ τινων δοκίων 2) νεώτ. δεσμεύω, δένω ἐκ νέου.

ἀναδέσμη (ἡ) ἡ ἀναδέουσα τὴν κόμην ταινία : Ἰλ.Χ 469 κεκρύφαλόν τε ἰδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην.

ἀνάδεσμος (ὁ) ἡ ἀναδέσμη βλ. λ. : ΑΠλ.4,134 κόμας ἀνάδεσμας.

ἀναδεσμῶ-έω ἀναδεσμεύω βλ.λ. : Γεωπ.4,7,3 ἀν- κλήματα πρὸς χάρακας.

ἀναδέτης (ὁ) ναυτ. λεπτὸν σχοινίον, δι' οὗ προσδένεται τὸ ἱστίον ἐπὶ τῆς κεραίας.

ἀνάδετος-ον ὁ ἀναδεδεμένος - περὶ τῆς κόμης : Εὐρ.Ἑκ.923 ἐγὼ δὲ πλόκαμον ἀναδέταις μίτραισιν ἐρρυθμιζόμαν.

ἀνάδευσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀναδεύειν βλ.λ.2) 3) 4) ἢ τὸ ἀναδεύεσθαι βλ. ὁμ.

ἀναδευτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ἐργαλεῖον, δι' οὗ γίνεται ἡ ἀνάδευσις.

ἀναδευτής-εύτρια (-εύτρα) νεώτ. κ. δημ. ὅστις ἀναδεύει βλ.λ.3) κ. 4)· 2) μτφ. ὑποκινητὴς ταραχῶν, ταραξίας· 3) ραδιοῦργος : μιὰ ἀναδεύτρα ἔκαμ' ἄνω κάτω τὴ γειτονιά.

ἀνάδευτος (ὁ) δημ. ὁ μὴ ἐγκαταμιχθείς.

ἀναδεύω κ. νεώτ. κ. δημ. ὑγραίνω, διαβρέχω, ἐμποτίζω, μουσκεύω : Θεόφρ.ΙΦ 9,13,3 τὰ μὲν προσάγειν κελεύουσιν ἐν ὕδατι ἀναδεύσαντα· κ. μέσ. : αὐτ.20,4 τὰ μὲν σὺν ὕδατι ἀναδευαμένη· 2) ἀναμιγνύω, ἀνακατεύω : Μαξ.Τύρ.10,6 τὰ μικρὰ τῶν φαρμάκων ἀναδεύσαντες προσηνεῖ τροφῇ· κ. παθ. : Θεόφρ.ΙΦ 9,18,8 ἡ θηλύπτερις ἀναδευομένη μέλιτι· ‖ μτφ. διαποτίζω τι δι' ἄλλου, συναναμιγνύω : Πλουτ.Νομ.4 ἀνέδευσε τοῖς ἤθεσι παίδων νόμους· 3) νεώτ. κ. δημ. ζυμώνω, ἀνακατεύω : ἀναδεύω τὴν ζύμην, - τὸν πηλόν, - τί πᾶς κι ἔρχεσαι στὴν αὐλὴ κι ἀναδεύεις τὶς λάσπες· 4) δημ. ἀμτβ. ἐν τῷ αὐτῷ μένων τόπῳ κινοῦμαι, συσπειρῶμαι, ἀνασαλεύομαι : ἀναδεύει τὸ παιδὶ στὴν καιλιά της (σκιρτᾷ), - ξημερώματα ἀνάδευε στὸ στρῶμα του σὰ σκουλήκι· ‖ κ. μέσ. : μὴ ἀναδεύεσαι πάνω στὸ ξούρισμα γιατὶ θὰ σὲ κόψω· ‖ μτβ. κινῶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, σαλεύω, ἀνασκαλεύω, ἐλαφρῶς σκαλίζω : παροιμ. ὁπού ἀναδεύει τὶς κοπριές, παίρνει τὴ μυρουδιά τους· ‖ κ. μτφ. τ' ἀρέσει ν' ἀναδεύῃ τὶς ντροπὲς τῆς γειτονιᾶς. - ἡ ἐλπίδα ποὺ ἀναδεύει τὶς ψυχές (συγκινεῖ, συνταράττει).

ἀναδέχομαι κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. μέλλ. ἀναδέξομαι, ἀόρ. ἀνεδεξάμην, ἐπ. ἀνεδέγμην, νεώτ. ἀνεδέχθην, δημ. ἀναδέχτηκα δέχομαι ἐπάνω μου, λαμβάνω : Ἰλ.Ε 619 σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλὰ (δηλ. δόρατα), Πλούτ.Τιμ.4 ἀναδέχεσθαι πληγὰς εἰς τὸ σῶμα· 2) δέχομαι ὡς βάρος, ὡς ὑποχρέωσιν, ἀναλαμβάνω : Ὀδ.Ρ 563 ὁμὴν δ' ἀναδεδέγμεθ' ὀιζύν, Δημ.352,17 πάντ' ἀναδεχόμενος τὰ τούτων ἁμαρτήματα· ‖ γεν. δέχομαι, ἀναγνωρίζω : Δημ.1131,2 ἐὰν ἀναδέχηται ὁ ἐκμαρτυρήσας· 3) ἀποδέχομαι : Εὐρ.ΙΤ 818 λουτρὰ μητρὸς ἀνεδέξω πάρα, Πλουτ.Ἀριστ.23 ἔπειθον ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν· ‖ δημ. παραδέχομαι, θεωρῶ τι ὡς λογικὸν ἢ πιστευτόν : ἀναδέχομαι αὐτὸ ποὺ λές· 4) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀναλαμβάνω νὰ ἐνεργήσω τι : Ἡρ.5,91 ἀναδεκαμένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, Δημ.925,13 ὅσα περ ὑπισχνοῦντο καὶ ἀνεδέχετο Λάκριτος· 5) γίνομαι ἐγγυητὴς εἴς τινα : Θουκ.8,81,3 εἰ σῶς αὐτὸς κατελθὼν αὐτῷ ἀναδέξαιτο· ‖ ἀναλαμβάνω νά .. : Πλούτ.Καῖσ.11 ἀναδεξαμένου τοῦ Κράσσου τοὺς χαλεποὺς καὶ ἀπαραιτήτους τῶν δανειστῶν (ἀναλαβόντας νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτούς)· 6) λαμβάνω ὀπίσω : Δημ.1365,2 οὐχ ἑκὼν ἀνεδέξατο τὸν παῖδα, ἀλλὰ βιασθεὶς ὑπὸ τῆς νόσου· 7) ἀναμένω, περιμένω τινά· 8) μαν. κ. νεώτ. γίνομαι ἀνάδοχος διὰ τοῦ βαπτίσματος : ἀνεδέξατο ἐκ τῆς κολυμβήθρας· 9) νομ. νεώτ. κ. δημ. ἀναλαμβάνω διὰ συμβάσεως ὑποχρέωσιν : ἀναδέχομαι τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου.

ἀναδεχτοῦρι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ ἀναδεχτός : ἔχει ἕνα σωρὸ ἀναδεχταύρια.

ἀναδέω κ. νεώτ., δημ. ἀναδένω ποιητ. ἀνδέω, ἀττ. ἀναδῶ κάμνω ἀνάδεσιν τῆς κόμης, εὐτρεπίζω αὐτὴν περιδένων διὰ ταινίας κττ. : Πίνδ.Π 10,40 δάφνᾳ κόμας ἀναδήσαντες ‖ μεσ. -ομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἡρ.198 κομῶντες τὰς κεφαλὰς μίτρῃσι ἀναδέονται, Θουκ.1.6,3 κρωβύλον ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ τριχῶν, Ἐπιγρ. στέμμ' ἀναδησάμενος ‖ συνεκδ. : Σιμων.10 τοσάσδε ἀνεδήσατο νίκας (τοσούτων νικῶν στεφάνους ἐκέρδησε)· 2) μετ' αἰτ. προσωπ. : Πίνδ. Π 2,6 ἀν- τινὰ στεφάνοις, Ἀριστφ.Πλ.589 λήροις ἀναδῶν τοὺς νικῶντας (λήροις· κωμ. ἀντὶ στεφάνοις)· ‖ μτφ. : Πλάτ.Πολ.465 D τροφῇ τε καὶ ταῖς ἄλλαις πᾶσιν, ὅσων ὁ βίος δεῖται, ἀναδοῦνται (ἐφοδιάζονται)· 3) ἐξαρτῶ τι ἀπό τινος, συνδέω τι πρὸς ἄλλο : Ἡρ.2,143 γενεηλογήσαντί τε ἑωυτὸν καὶ ἀναδήσαντι τὴν πατριὴν ἐς ἑκκαιδέκατον θεόν (ἐξαρτήσαντι τὸ γένος), Λουκ.Σκύθ.11 ἀπὸ τῶν ὤτων τινὰ ἀναδησάμενος· 4) μεσ. περιδένω διὰ σχοινίου : Θουκ.1,50,1 εἷλκον ἀναδούμενοι τῶν νεῶν ἃς καταδύσειαν· ‖ νεώτ. ναυτ. ἀναδέω τὸ ἱστίον (προσδένω τὸ ἱστίον ἀπὸ τοῦ ἱστιούχου, ἀπὸ τὴν ἀντένα)· ἀναδένω πλοῖον δένω πλοῖον εἰς τὴν πρύμνην ἄλλου πρὸς ρυμούλκησιν.

ἀνάδηγμα-ατος (τὸ) δῆγμα, δάγκωμα, τσίμπημα : Ἱππ.Ἐπιδ.2,3,1 ἀνάδηγμα κωνώπων.

ἀνάδηλος-ον μτγν. λίαν δῆλος, κατάδηλος.

ἀνάδημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ποιητ. ἄνδημα, ἀναδέσμη βλ. λ.· ‖ Πλάτ.Κωμ.178 ἀνάδημα χρυσοῦν, Ἀριστείδ.Ρητ.19(41),4 βασιλέων ἀνάδημα.

ἀναδημιουργία (ἡ) νεώτ. δημιουργία ἐκ νέου, ἐξ ὑπαρχῆς, ξανάφτιασμα.

ἀναδημιουργικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἱκανός, ὁ ἁρμόδιος, ὁ συντελεστικὸς πρὸς ἀναδημιουργίαν.

ἀναδημιουργῶ-έω νεώτ. δημιουργῶ, πλάττω, κατασκευάζω ἐκ νέου, ἐξ ὑπαρχῆς, ξαναφτιάνω.

ἀναδημοπρασία (ἡ) ἡ ἐπαναλαμβανομένη δημοπρασία.

ἀναδημοσίευσις-εως (ἡ) νεώτ. δημ. ἀναδημοσίευση ἡ ἐκ νέου δημοσίευσις διὰ τοῦ τύπου.

ἀναδημοσιεύω νεώτ. κ. δημ. ἐπαναλαμβάνω τὴν διὰ τοῦ τύπου δημοσίευσιν, ἐπανεκδίδω : ἀναδημοσιεύτηκε ὁ λόγος του σὲ βιβλίο.

ἀνάδηξις-εως (ἡ) δῆξις, δάγκωμα.

ἀνάδης (ὁ) δημ. ὁ ᾅδης, ὁ κάτω κόσμος : δ.δ.ιστ. γιὰ τὸν ἀνάδη πάω 'γώ, μὰ σὺ ὥστε ποὺ ζήσῃς | τέτοιαν ἀγάπη μπιστικὴ τοῦ κάκου θὰ ζητήσῃς.

ἀνάδι (τὸ) δημ. ἔκτασις ἀνυπολόγιστος, εὐρυτάτη : Σαρρ.'Αν.ΛΗ' φρ. **γύρισα τ' ἀνάδι** (περιεπλανήθην ἀνὰ τὴν ὑφήλιον), **περδάτησα τ' ἀνάδι κι ὅλους τοὺς τόπους** || ὁ ἀτέρμων χῶρος, ἐν σημ. παραπλησίᾳ τῶν ἐννοιῶν σύμπαν - ἄπειρον : φρ. **στ' ἀνάδι βρίσκοντ' οἱ ψυχὲς κι ἀνακυλᾶν τ' ἀστέρια.**

ἀναδιαίρεσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναδιαιρῶ βλ. λ.

ἀναδιαιρῶ-έω νεώτ. ἐκ νέου διαιρῶ· || κ. μτφ. τὰ πολιτικὰ πάθη ἀναδιῄρεσαν τὸν λαόν· 2) ἐν παθ.τ. -οῦμαι ὑφίσταμαι ἐκ νέου διαίρεσιν· || κ. εἶμαι δεκτικὸς ἀναδιαιρέσεως.

ἀναδιάλυσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μετὰ διάλυσιν καὶ ἀνασύστασιν ἐκ νέου διάλυσις : **ἡ ἀναδιάλυσις τῆς Βουλῆς.**

ἀναδιαλύω νεώτ. διαλύω ἐκ νέου.

ἀναδιανομή (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου διανομή : **ἀναδιανομὴ τῶν ἀποξηρανθεισῶν γαιῶν, - τῆς κληρονομίας, - τῶν ρόλων τοῦ θεατρικοῦ ἔργου** κττ.

ἀναδιάπλασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπὶ νέων βάσεων ἢ διὰ νέας προσπαθείας διάπλασις, διαπαιδαγώγησις.

ἀναδιαρρύθμισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου διαρρύθμισις, τακτοποίησις, ὀργάνωσις.

ἀναδιδασκαλία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου διδασκαλία.

ἀναδιδάσκω κ. νεώτ. διδάσκω, διαφωτίζω, πείθω : Ἡρ.4,95 **ἀναδιδάσκειν ὡς οὔτε αὐτὸς οὔτε οἱ συμπόται αὐτοῦ ἀποθανέονται,** Θουκ. I,32,1 **δίκαιον ἀναδιδάξαι ὡς ξύμφορα δέονται,** Ἀριστοφ.Πλ.563 **ἀναδιδάξω ὅτι κοσμιότης οἰκεῖ μετ' ἐμοῦ·** 2) διδάσκω τινὰ ἀλλοῖα τῶν ὑπό τινος παραδεδεγμένων, μεταπείθω : Ἡρ.8,63 **ταῦτα Θεμιστοκλέος λέγοντος ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης·** 3) διασαφῶ, ἐξηγῶ, ἀναπτύσσω : Ἀριστοφ.Ἱππ.1045 **ἐν οὐκ ἀναδιδάσκει σε τῶν λογίων·** 4) μτγν. **ἀναδιδάσκω δρᾶμα** ἐπαναλαμβάνω τὴν ἀπὸ σκηνῆς διδασκαλίαν δράματος, ἰδίᾳ **διεσκευασμένου·** 5) νεώτ. διδάσκω πάλιν τὸ ἤδη διδαχθέν, ἐπαναλαμβάνω τὴν διδασκαλίαν.

ἀναδιδράσκω πάλιν ἀποδιδράσκω.

ἀναδίδω νεώτ. **ἀναδίδωμι** βλ. λ.2)3)· || κ. ἐν παθ. **ἀναδίδομαι** βλ. λ.4).

ἀναδίδωμι ἐπ. ἀνδίδωμι, νεώτ. **ἀναδίδω,** δημ. **ἀναδίνω,** μέλλ. **-δώσω** δίδω ἄνω ἢ πρὸς τὰ ἄνω, κρατῶν ὑψηλὰ δίδω : Πινδ.Ι 6,57 **ἀναδ- φιάλαν·** 2) ἐκβάλλω, ἐξάγω : Ἡρ.1,179 **ὁ Ἶς ποταμὸς ἅμα τῷ ὕδατι θρόμβους ἀσφάλτου ἀναδιδοῖ·** || ἐπὶ ὀσμῆς - ἐκπέμπω, βγάνω, ὡς τὸ νεώτ. ἀναδίδω κ. τὸ δημ. ἀναδίνω : Πλούτ.Θεμ.8 **ὁ λίθος τῇ χειρὶ τριβόμενος ὀσμὴν ἀναδίδωσιν·** || γεν. ἐκπέμπω πρὸς τὰ ἄνω, ὡς τὸ νεώτ. -ίδω κ. -ίνω : Θουκ. 3,88,3 **τὴν νύκτα φαίνεται πῦρ ἀναδιδοῦσα,** νεώτ. **ἡ λίμνη ἀνέδιδεν ἀναθυμιάσεις,** δημ. **ἀναδίνει καπνοὺς τὸ ἡφαίστειο·** κ. παθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. **οἱ ἀναδιδόμενοι ἀτμοί, - ἀναδίνεται ἀκόμα καπνὸς ἀπὸ τὸ καμένο δάσος·** 3) ἐπὶ τῆς γῆς - ἐκφύω, παράγω, ὡς τὸ νεώτ. κ. τὸ δημ. : Θουκ.3,58,4 **ὅσα ἡ γῆ ἀνέδιδεν ὡραῖα, πάντων ἀπαρχὰς ἐπιφέροντες,** Ξεν.Ἀπομν.4,3,5 **ταύτην** (τὴν τροφὴν) **ἡμῖν ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδόναι,** νεώτ. **οἱ ἀγροὶ ἀναδίδουσι τὴν χλόην αὐτῶν,** δημ. **ἀναδίνει ὁ κάμπος καταπράσινα τ' ἀστάχια·** 4) ἀμτβ. ἐπὶ ὕδατος - πηγάζω, ἀναβρύω, ὡς τὸ δημ. -ίνω : Ἡρ. 7,26 **ἵνα πηγαὶ ἀναδιδοῦσι Μαιάνδρου,** δημ. **τὸ χειμῶνα στὸν κάμπο μεριές, μεριὲς ἀναδίνει τὸ νερό·** πρβλ. ἀναβάλλω· 5) δίδω, παρέχω : Πολύβ.5,58,2 **ἀναδίδειν διαβούλιον τοῖς φίλοις,** Διον.'Αλ.10,57 **ἀναδ- τοῖς λόχαις τὰς ψήφους·** 6) διαδίδω ὡς τὸ δημ. **ἀναδίνομαι** : Πλουτ.Αἰμ.25 **ὁ δῆμος φήμην ἀνέδωκε νίκης,** δημ. **ἀναδόθηκε μιὰ φήμη ὅτι . .·** 8) ἐπὶ τροφῆς - πέσσομαι, χωνεύω· 9) γραμμ. ἐπὶ τονισμοῦ - **ἀναβιβάζω τὸν τόνον·** 10) ἀμτβ. πηγαίνω πρὸς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοχωρῶ, ἀντίθ. **ἐπιδίδωμι.**

ἀναδιήγησις-εως (ἡ) νεώτ. ἐκ νέου διήγησις.

ἀνάδικα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἀδικίας, κατὰ τρόπον ἀνάδικον βλ.λ.3), μετὰ δικαιοσύνης : **ἀνάδικα νὰ γίνῃ ἡ μοιρασιά.**

ἀναδικάζω κ. μτγν. δικάζω ἐκ νέου, ἐπαναλαμβάνω τὴν δίκην : Φίλ.Ι,299· || ἀπολ. μεταβάλλω τὴν ἀπόφασίν μου : ΑΠ 2,221· 2) μέσ. -ομαι ἀρχίζω ἐκ νέου τὴν δίκην **μετ' ἀναίρεσιν** τῆς ἀποφάσεως : Ἰσαῖ.'Απ.145.

ἀναδίκασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου ἐκδίκασις : **ἡ ὑπόθεσις εἰσάγεται κατ' ἀναδίκασιν.**

ἀναδικία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναι δίκη τις **ἀνάδικος,** ἡ ἐκ νέου δίκη· 2) κ. νεώτ. ἀκυρότης δικαστικῆς ἀποφάσεως.

ἀνάδικος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ νέου δικαζόμενος : Ἀνδοκ.1,88 **ἀνάδ- δίκη** (ἡ εἰσαγομένη ἐκ νέου εἰς τὸ δικαστήριον), Δημ.760,3 **τὴν ψῆφον ἀνάδικον καθίστησιν ἀντὶ τὴν δίκην ἀνάδικον·** 2) κ. νεώτ. **ἀνάδικος δίκη** ἡ ἄκυρος δικαστικὴ ἀπόφασις· 3) δημ. ὁ μὴ λέγων ἢ πράττων τι ἄδικον, ὁ περὶ οὗ ὑπάρχει βεβαιότης ὅτι δὲν ἀδικεῖ : **ἀνάδικος σύντροφος.**

ἀναδικῶ-έω Πάπ. ποιοῦμαι ἔφεσιν ὅπως ἐπιτύχω **ἀναδικίαν** βλ.λ.

ἀναδινεύω περιδινοῦμαι.

ἀναδίνω δημ. νεώτ. ἀναδίδω, ἀναδίδωμι βλ.λ. 2) 3) κ. 4)· || κ. ἐπὶ ἀναθυμιάσεως - ἐκπέμπω ὀσμὴν ὑγρασίας ἢ δυσοσμίαν : **ἀναδίνει τὸ ὑπόγειο·** || ἐπὶ πληγῆς - ἀνοίγω ἐκ νέου ἢ πάλιν πυορροῶ· || ἐπὶ ζύμης ἢ πηλοῦ - ἐκχέω μέρος τοῦ ἐνυπάρχοντος ὕδατος, δ. **ἱδρώνω·** || ἐπὶ φυτῶν, ὧν ἐκόπησαν ἢ ἐξηράνθησαν κλάδοι - **ἀναβλαστάνω·** 2) ἀνατέλλω, ὑψοῦμαι ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα - ἐπὶ τοῦ ἡλίου : **ἀνέδωσε πολληνώρα ὁ ἥλιος·** 3) ἐν παθ. τ. ἀναδίνομαι ἀναδίδωμι βλ.λ.6).

ἀναδιοργανίζω νεώτ. κάμνω νέαν διοργάνωσιν, μεταρρυθμίζω, συμπληρῶ, ἀνακαινίζω ὑπάρχουσαν διοργάνωσιν.

ἀναδιοργανισμός (ὁ) νεώτ. ἀναδιοργάνωσις βλ.λ.

ἀναδιοργανιστικός-ή-όν νεώτ. ἀναδιοργανωτικὸς βλ. λ.· || ὁ πρὸς σκοπὸν ἀναδιοργανώσεως : **ἀναδιοργανιστικὸν πρόγραμμα.**

ἀναδιοργάνιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀναδιοργανωθείς, ἀναδιοργάνωτος· || ὁ μὴ δεκτικὸς ἀναδιοργανώσεως.

ἀναδιοργανῶ-άω νεώτ. κ. **-ώνω** διοργανώνω ἐκ νέου, ποιοῦμαι μεταρρύθμισιν ὑφισταμένης διοργανώσεως πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς.

ἀναδιοργανώνω κ. δημ. ἀναδιοργανῶ βλ. λ.

ἀναδιοργάνωσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. **-η** διοργάνωσις ἐκ νέου, μεταρρύθμισις ὑπαρχούσης διοργανώσεως πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς· νεώτ. **ἀναδιοργάνωσις τοῦ στρατοῦ, - τῆς ἐκπαιδεύσεως.**

ἀναδιοργανωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων τὴν ἱκανότητα, τὴν δύναμιν εἰς τὸ νὰ ἀναδιοργανίζῃ βλ. λ.· 2) ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἀναδιοργάνωσιν, ὁ σχετικός, συναφὴς μὲ **ἀναδιοργάνωσιν.**

ἀναδιορθῶ-όω νεώτ. δημ. **ἀναδιορθώνω** διορθώνω τι ἐκ νέου, ξαναδιορθώνω.

ἀναδιορθώνω δημ. ἀναδιορθῶ βλ.λ.

ἀναδιόρθωσις-εως νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐκ νέου ἢ πολλάκις γενομένη διόρθωσις, τροποποίησις, μεταρρύθμισις : **τὰ σκηνικὰ θέλουν ἀναδιόρθωση,** τὸ ξαναδιόρθωμα : **τὸ κείμενον ἤδη δημοσιεύεται κατ' ἀναδιόρθωσιν.**

ἀναδιορίζω νεώτ. κ. δημ. διορίζω τινὰ ἐκ νέου εἰς θέσιν, εἰς ὑπηρεσίαν, ἣν εἶχε πρότερον ἢ εἰς ἄλλην : **ἡ νέα κυβέρνησις ἀναδιορίζει ὅλους τοὺς παυθέντας**· || κ. παθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : **θ' ἀναδιορισθῶ εἰς τὴν τράπεζαν.**

ἀναδιορισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ νέου διορισμὸς εἰς ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς εἶχέ τις παυθῆ ἢ εἰς ἄλλην : **ὁ ἀναδιορισμὸς τῶν ἀπολυθέντων ἀπεργῶν.**

ἀνάδιπλα ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνάδιπλον, ἐκ τῆς ἀντιστρόφου ὄψεως ἢ ἐπιφανείας, ἀπὸ τὴν ἀνάποδη : ΚΠορφ.468 **ἀνάδιπλα τὰς βασιλικὰς τέντας ἐπιφέρεσθαι χρή**· δημ. **ξέστρωσε καὶ βάνε τὸ στρῶμα ἀνάδιπλα**· || δημ. κ. ὑπτίως, ἀνάποδα, ἀνάγερτα : **ἔπεσε ἀνάδιπλα, - ἀκούμπησα τὶς σανίδες ἀνάδιπλα.**

ἀναδιπλασιάζω κ. νεώτ. καθιστῶ τι διπλάσιον ἀφ' ὅ,τι ἦτο, ξαναδιπλιάζω· 2) γραμμ. ἐπιφέρω ἀναδιπλασιασμὸν βλ.λ. : Χοιροβ. εἰς Θεόδ.75.

ἀναδιπλασιασμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. γραμμ. ἡ ἐν ἀρχῇ τῶν ῥηματικῶν θεμάτων ἐπανάληψις ἑνὸς ἢ δύο φθόγγων πρὸς σχηματισμὸν τῶν χρόνων τοῦ τετελεσμένου· || γεν. ἡ ἐπανάληψις ἀρκτικῶν φθόγγων θέματός τινος, οἷον **βέβηλος, τέτανος.**

ἀναδίπλασις-εως μτγν. ὁ ἀναδιπλασιασμὸς βλ.λ.

ἀναδιπλασμός (ὁ) μτγν. ὁ ἀναδιπλασιασμὸς βλ.λ.

ἀναδίπλιασμα (τὸ) δημ. ἀναδίπλωμα βλ.λ.

ἀνάδιπλος-η-ο δημ. διπλωτός, διπλωμένος εἰς τὰ δύο ἢ εἰς πλείονα : **σκέπασέ τον καὶ μὲ τὶς δυὸ κουβέρτες ἀνάδιπλες**· 2) ὁ ἀνάστροφος, ὁ ἀναστρόφως τοποθετημένος, ἀπὸ τὴν ἀνάποδη.

ἀναδιπλῶ-όω κ. νεώτ. δημ. ἀναδιπλώνω καθιστῶ τι διπλοῦν, συμπτύσσω εἰς δύο· || παθ. -οῦμαι γίνομαι διπλοῦς ἐξ ἁπλοῦ, συμπτύσσομαι, συσπειρῶμαι : Ξεν.ΚΠ7,5,6 **φάλαγξ βραχυτέρα ἐγίγνετο ἀναδιπλουμένη**, νεώτ. **ἡ γαλῆ ἀνεδιπλώθη** (συνεσπειρώθη)· 2) γραμμ. κ. νεώτ. ἐπιφέρω ἀναδιπλασιασμόν· || παθ. πάσχω ἀναδιπλασιασμόν· 3) ἐπαναλαμβάνω λέξιν τινὰ εἰς τὸν λόγον μου πρὸς ῥητορικὴν ἔμφασιν· 4) νεώτ. διπλώνω τι πάλιν, ξαναδιπλώνω· || παθ. ὁμοίως : **τὰ τυπογρ. φύλλα ἀνεδιπλώθησαν.**

ἀναδίπλωμα-ατος (τὸ) νεώτ. δημ. κ. ἀναδίπλιασμα ἢ κατ' ἐπανάληψιν, ἐκ νέου δίπλωσις.

ἀναδιπλώνω νεώτ. κ. δημ. ἀναδιπλῶ βλ.λ. || 2) κ. 4).

ἀναδίπλωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η δίπλωσις, σύμπτυξις εἰς δύο ἢ πλείονα : Ἀριστλ.ΖΙ 508 Β 13 **ἀν- τοῦ ἐντέρου**· 2) ἐπανάληψις λέξεως εἰς σχῆμα ῥητορικόν, ἄλλως **ἐπαναδίπλωσις**· 3) γραμμ. ἀναδιπλασιασμός βλ.λ.· 4) ἐπὶ ἐφόδους πυρετοῦ - ἡ ἐκ νέου προσβ[ολ]ή.

ἀναδιπλωτικός-ή-όν ὁ τῆς ἀναδιπλώσεως ἢ ὁ διὰ τὴν ἀναδίπλωσιν προσφυής : **ἀναδιπλωτικὴ μηχανή.**

ἀναδιυγραίνω νεώτ. ἐκ νέου ἢ κατ' ἐπανάληψιν διυγραίνω, διαποτίζω.

ἀναδιυλίζω νεώτ. διυλίζω ὑγρόν τι ἐκ νέου, κατ' ἐπανάληψιν, δημ. ξαναλαμπικάρω.

ἀναδιύλισις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀναδιυλίζειν βλ.λ.

ἀναδιυλισμός (ὁ) νεώτ. ἐκ νέου ἢ κατ' ἐπανάληψιν διύλισις.

ἀναδιφή (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναδιφεῖν βλ.λ.

ἀναδίφης (ὁ) νεώτ. ὁ καταγινόμενος εἰς τὸ ἀναδιφεῖν βλ. λ.· || ὁ ἐκτελέσας ἀναδίφησιν βλ.λ.

ἀναδίφησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἐπὶ ἐγγράφων ἐντύπων - ἀναζήτησις, ἀνερεύνησις : **ἀναδίφησις ἀρχείων, - βιβλιοθηκῶν.**

ἀναδιφητής (ὁ) θηλ. -ήτρια νεώτ. ἀναδίφης βλ.λ.

ἀναδιφῶ-άω κ. νεώτ. κ. δημ. ψηλαφῶν ἀναζητῶ· || νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀρχείων, ἐγγράφων, ἐντύπων κτλ. - ἀναζητῶ, ἀνερευνῶ : **ἀναδιφῶ τὸ ἱστορικὸν ἀρχεῖον**· || κ. κατ' ἐπέκτ. μελετῶ, ἐξετάζω : **οἱ ἀναδιφῶντες τὴν ἱστορίαν.**

ἀναδιχάζω Ἐπιγρ. κ. νεώτ. διαφωνῶ, διχογνωμῶ· 2) νεώτ. ἐκ νέου διχάζω βλ.λ.

ἀναδιχασμός (ὁ) νεώτ. τὸ ἀναδιχάζειν βλ.λ., ὁ ἐκ νέου διχασμός· || ἡ ἐκ νέου διχογνωμία, διάστασις : **ὁ ἀναδιχασμὸς τοῦ λαοῦ.**

ἀναδιχότομος φάσις (ἡ) μτγν. ἀστρολ. τὸ τελευταῖον τέταρτον τῆς σελήνης.

ἀναδιψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐπίμονος δίψα, πολυδιψία.

ἀναδιψικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ συναφὴς πρὸς τὴν ἀναδιψίαν βλ.λ. : **ἀναδιψικὴ κατάστασις** ἐμπύρετος κατάστ. ἐπιφέρουσα πολλὴν δίψαν.

ἀναδοιδυκίζω Ἡσ., ΕΜ « ἀναταράσσω ».

ἀναδοκιμή (ἡ) νεώτ. τὸ ἐκ νέου πειρᾶσθαί τι, ἐπιλαμβάνεσθαί τινος, **ξαναδοκιμή**· 2) τὸ ἐκ νέου γεύεσθαι τινός, **ξαναδοκίμασμα.**

ἀναδομή (ἡ) μσν. καὶ νεώτ. ἀνοικοδόμησις.

ἀναδόμησις-εως (ἡ) μσν. ἀνοικοδόμησις, ἀναδομή : Μ.Ἀκομ.Ι,40,9.

ἀναδομῶ-έω ἀνοικοδομῶ : Ἀγαθ.2,17.

ἀναδόνησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναδονεῖν βλ.λ.

ἀναδονῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἀνακινῶ, ἀναταράσσω : Φιλ.Ι,659· || κατὰ τμῆσιν : Ἀνακρεόντ.58,1 **ἀνὰ βάρβιτον δονήσω**· 2) νεώτ. ἐπὶ ἤχων - ἐντόνως δονῶ· || ἐκ νέου δονῶ· || κ. μτφ. **οἱ λόγοι του ἀνεδόνησαν τὸ πατριωτικὸν αἴσθημα**· || κ. παθ. **ἀνεδονήθησαν αἱ χορδαί.**

ἀναδορά (ἡ) ἀπόσπασις τῆς ἐπιδερμίδος, ἐκδορά : Ἀρετ.Χρον.2,3,9.

ἀναδοσιά (ἡ) δημ. κ. **ἀνεδοσιά** (ἀναδίνω) ἡ ἐξ ἐνύδρου ἐκτάσεως ἀναδιδομένη ὑγρασία : **ἀνεδοσιὰ τοῦ τοίχου, - ἀναδοσιὰ τῆς λίμνης**· || εἰδ. ἡ ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδομένη ὑγρασία, ἀχνη, ἰκμάς, ἀτμίς· 2) ἡ ἐξ ἐνύδρου ἐπιφανείας ἢ χώρου ἢ πράγματος ἀναδιδομένη ὀσμή, ἰδίως ἡ δυσάρεστος ἢ βλαβερά : **νοτισμένα τ' ἀσπρόρουχα κι ἔχουν ἀναδοσιά**, - ἡ **ἀναδοσιὰ τοῦ βούρκου - τοῦ βόθρου - τοῦ ὑπογείου**· 3) (ἀνα- στερητ.) ἡ ἐκ γλισχρότητος ἄρνησις χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς εἰς δεομένους τοιαύτης, τσιγγουνιά· ἰδίως ἡ ἄρνησις τοῦ ἐλεεῖν ἐπαιτοῦντας πτωχούς· 4) (ἀνα- στερητ.) ἐπὶ ἀγρῶν - μὴ ἀποδοτικότης, τὸ ἄγονον : ἡ **ἀνεδοσιὰ τῶν χωραφιῶν τοὺς ἔκανε νὰ ξενιτευτοῦν**· || κ. ἡ πρασωρινὴ ἀφορία : **ὁ χρόνος τῆς ἀνεδοσιᾶς τοῦ ἐλαιῶνα.**

ἀνάδοσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. **ἀνάδοση** ἐκπομπή, ἐξόρμησις, ἔκρηξις, οἷον ὕδατος, πυρός, ἀνέμου : Ἀριστλ.Κόσ.395 Α 9· δημ. ὕψωσις ἐπὶ ἀναβλυζόντων, ἀναβρυόντων ὑδάτων : **εἶχε μεγάλη ἀνάδοση τὸ πηγάδι μας τοῦτο τὸ χρόνο**· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῆς γῆς - βλάστησις, αὔξησις, ἀνάπτυξις, οἷον τῶν φυτῶν : Θεόφρ.Αἰτ. Φ 2,1,4· δημ. ἡ **ἀνάδοση στὰ σπαρτὰ φέτος ἦταν πρώιμη**· 3) ἔμπνευσις, παρόρμησις : Πλούτ. Περ.2· 4) δόσις, διάδοσις, διανομή : Ποσειδών.17· 5) ἐπὶ τροφῆς - ἡ χώνευσις : Μουσών. ἀπ. **πέψις καὶ ἀνάδοσις**· 6) γραμμ. **ἀνάδοσις τόνου** ἀναβιβασμός τόνου· 7) δημ. ὑγρασία τόπου, ἡ ἀναδοσιὰ βλ.λ.2)· 8) δημ. ἐπὶ πυρᾶς, ξάναμα, ξαναφούντωμα.

ἀναδοτικός-ή-όν μτγν. **συντελεστικὸς πρὸς πέψιν** : Γαλ.6,416· 2) ὁ ἀναδίδων, ὁ γεννῶν : Κορν. Φύσ.Θ 28 **ἀναδοτικὸς σπερμάτων.**

ἀναδοτικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἀναδόσεως, ἐκ νέου δόσεως, ἐκπομπῆς.

ἀνάδοτος-ον ὁ ἀποδιδόμενος : Θουκ.3,52,2 **ὅπως μὴ ἀνάδοτος εἴη ἡ Πλάταια.**

ἀναδουλεψιά (ἡ) δημ. ἡ ἀτελὴς ἐπεξεργασία, ἀνεπαρκὴς κατεργασία, προχειρότης κατασκευῆς, τὸ νὰ μὴ εἶναί τι καλῶς ἐπεξειργασμένον - ἐπὶ χειροτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν προϊόντων : **ἀπὸ**

τὴν ἀναδουλεφιὰ ποὺ ἔχουν τὰ καινούργια τὰ ξεχωρίζεις εὔκολα ἀπὸ τὰ παλιὰ σκαλίσματα.
ἀναδουλιά (ἡ) δημ. κ. ἀνεδουλιά ἡ ἔλλειψις, στέρησις ἐργασίας, δουλιᾶς, ἀ. ἀνεργία, ἀδουλιά, ἀδουλεφιά, ἀναδούλι: παροιμ. **ἡ φτώχια φέρνει ἀναδουλιά καὶ τ' ἀναδούλι φτώχια**, φρ. χαίρεται τὴν ἀναδουλιά του (ἀπολαύει τῆς ἀπραγμοσύνης του).
ἀναδουλῶ-όω μτγν. κ. νεώτ. ἐπανάγω εἰς δουλείαν, πάλιν ὑποδουλώνω· ‖ νεώτ. κ. παθ. ἀπαλλαγέντες τῶν Φράγκων οἱ Ἕλληνες ἀνεδουλώθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων.
ἀναδούλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἐκ νέου ὑποδούλωσις, ξανασκλάβωμα.
ἀναδούμενος (ὁ) (βλ. ἀναδέω) τὸ περίφημον ἄγαλμα τοῦ Φειδίου ἐν Ὀλυμπίᾳ, ὅπερ παρίστα παῖδα νικητὴν ἀναδούμενον τὴν κεφαλὴν διὰ ταινίας: Παυσ.6,4,5 **ὁ δὲ παῖς ὁ ἀναδούμενος ταινίᾳ τὴν κεφαλήν.**
ἀναδοχεύς Ἡσ. «ἀνάδοχος».
ἀναδοχή (ἡ) κ. νεώτ. γεν. τὸ ἀναδέχεσθαι: Σοφ. Τρ.825 **ἀναδοχὰν πόνων**· ‖ κ. νεώτ. τὸ ἀναδέχεσθαι, ἀποδέχεσθαι ὑποχρέωσιν ἢ εὐθύνην: **χρέους ἀναδοχὴ** (ὁμολογία, ἀναγνώρισις)· ‖ νεώτ. **ἀναδοχὴ ἔργου** (ἀνάληψις ὑποχρεώσεως πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργου)· 2) ἐγγύησις περὶ ἢ ὑπέρ τινος: Πολύβ.5,27,4 **ἀπαγαγεῖν** (εἰς τὸ δεσμωτήριον) **ἐκέλευσε.. πρὸς τὴν ἀναδοχὴν** (διὰ τὴν ἐγγύησιν).
ἀνάδοχος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐγγυώμενος, ὁ ἐγγυητής: Μέν.516 **πρὸς τὴν ἀδελφὴν ἀνάδοχος τῶν χρημάτων**· 2) ἐκκλ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναδεχόμενος ἐκ τῆς κολυμβήθρας, ὁ **νουνός**· 3) ἐξασφάλισις, ἐγγύησις, βεβαίωσις, κύρωσις: Διόν. Ἀλ.6,84,Ἐπιγρ. **τῆς φιλίας Κύπρις ἀνάδοχος**· 4) νεώτ. κ. δημ. νομ. ὁ διὰ συμβάσεως ἀναλαμβάνων, ἀναδεχόμενος τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελέσῃ ἔργον τι: **ἡ ἀνάδοχος ἑταιρεία.**
ἀναδραματίζω νεώτ. **διαδραματίζω** βλ. λ.
ἀναδράμω δημ. ἐπὶ τροφῆς ἢ ποτοῦ - ἐπανεξέρχομαι, ἀναγυρνῶ (ἀμτβ.) ἀπὸ τοῦ οἰσοφάγου πρὸς τὸ στόμα, ἀνάλαιμα: **ἔκαμα νὰ μιλήσω καὶ μ' ἀνάδραμε τὸ νερό.**
ἀναδρέπω μτγν. δρέπω ἀσμένως, μετὰ ζήλου, ἀπλήστως ἀκορέστως ἢ ἁπλῶς δρέπω: Νόνν.Δ 9,120· ‖ μέσ. συλλέγω: Θεμίστ.Λόγ.27,332 D **ῥητορικοὺς λόγους ἀναδρέψασθαι.**
ἀνάδρομα ἐπίρρ. δημ. κατ' ἀναδρομήν, πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀ. πίσρομα: **ἀνάδρομα πηγαίνοντας βρεθήκαμε στὸ ἴδιο μέρος,** γνωμ. **τὰ ποτάμια καὶ τὰ χρόνια δὲν πάνε ἀνάδρομα.**
ἀναδρομάρης (ὁ) μον. κ. νεώτ. δημ. θηλ. **-ισσα** ὁ ἀπὸ τόπου εἰς ἄλλον συνήθως μεταβαίνων καὶ ἐπανερχόμενος· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ πορευόμενος τῇδε κἀκεῖσε· ‖ κ. μτφ. ὁ παλαιότερα ἐπεισόδια ἱστορικὰ καὶ ἄλλα ἀναδιφῶν καὶ καταγράφων διηγηματικῶς ἢ ἐνθυμούμενος.
ἀναδρομάρικος-η-ο δημ. ἀναθυμιστικός, ἀναθυμητός· ‖ ἀναθυμησιάρης: Βλ.Συνμ.87.
ἀναδρομεύς-έως (ἡ) κινητὸς δείκτης ὀλισθαίνων ἐπὶ βαθμολογημένου κανόνος διαφόρων ὀργάνων ὡς ὁ τοῦ κλισιοσκοπίου βλ.λ. τῶν φορητῶν ὅπλων.
ἀναδρομή (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀνατρέχειν, ἡ πρὸς τὰ ἄνω, ἡ ἐκ τῶν ριζῶν πρὸς τοὺς κλάδους ἄνοδος τοῦ χυμοῦ, τῶν φυτῶν: Θεόφρ.Αἰτ.Φ 4,5,1· ‖ ἀναρρίχησις ἐπὶ δένδρων· 2) μτφ. ἐξύψωσις: Πορφύρ.Μαρκ.4 **ἀναδρομὴ εἰς θεόν, -εἰς τὸν ὄντως ἑαυτόν**· 2) ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω δρόμος, ὀπισθοχώρησις: **περιπλανηθέντες ἠναγκάσθημεν εἰς ἀναδρομήν**· ‖ νεώτ. **ἀναδρομὴ εἰς τὸ παρελθὸν** μνημόνευσις, ἐξέτασις, ὑπόμνησις πραγμάτων τοῦ παρελθόντος· **κατ' ἀναδρομὴν διηγήματα** τὰ ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς διηγήσεως ἀρχόμενα καὶ εἶτα ἐπανερχόμενα εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτῆς δι' ἐπεισοδίων· 3) δημ. ἡ ἄνοδος εἰς τόπον ὑψηλότερον· 4) μουσ. ἐπανάληψις μέρους τινὸς ἐν μουσικῇ συνθέσει.
ἀναδρομιά (ἡ) δημ. στενή, ἀποτόμως ἀνηφορική ὁδός, συγγ. ἀνηφόρι, ἀνηφοριά, ἀνήφορος: **ἀπ' τὸ χωριὸ ὡς τὸ ἐκκλησιδάκι ἦταν μιὰ ἀναδρομιὰ ἀνάμεσα σὲ βάτα**· 2) ἡ ἐν ἀνηφορικῇ ὁδῷ πορεία: **μισῆς ὥρας ἀναδρομιά.**
ἀναδρομικά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀναδρομικὸν βλ. λ.
ἀναδρομικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ κατ' ἀναδρομὴν γενόμενος, ὀπισθοχωρητικός: **ἀναδρομικὴ κίνησις** (ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω)· ‖ νομ. **ἀναδρομικὴ ἰσχὺς νόμου** ἡ ἐπὶ προγενεστέρων πράξεων ἢ σχέσεων ἢ συμβάσεων ἐφαρμογὴ διατάξεων νόμου μεταγενέστερον θεσπισθέντος· ‖ ζῳολ. **ἀναδρομικοὶ ἰχθύες** βλ. **ἀνάδρομος**· ‖ νεώτ. **ἀναδρομικὰ ἱστία** βλ. **ἀνάδρομος.**
ἀναδρομικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀναδρομικοῦ βλ. λ., ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς νόμου ἢ νόμων.
ἀναδρομικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δημ. **-ά** μὲ ἀναδρομικότητα, κατὰ τρόπον ἀναδρομικὸν βλ.λ.: **ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου ἄρχεται ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς πρώτης παρελθόντος μηνός.**
ἀνάδρομος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τρέχων πρὸς τὰ ἄνω, ἢ ἀντιθέτως πρὸς τὸν φυσικὸν ροῦν, ἀνάποδος, ἀνάστροφος: Ἀλέξ.Τραλλ.I,15· κ. νεώτ. **ἀνάδρομοι ἰχθύες** οἱ ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τοὺς ποταμοὺς ἀνερχόμενοι ὅπως ἀναπαραγάγωσιν· ἀντίθ. **καταδρομικοὶ ἰχθύες**· 2) νεώτ. **ἀνάδρομος** (ἡ -η) **κίνησις ἢ φορὰ** ἡ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά, οἷον ἡ κίνησις τῶν δεικτῶν τοῦ ὡρολογίου, ἀντίθ. **ὀρθὴ κίνησις ἢ φορά**· 3) νεώτ. ναυτ. ὡς οὐσ. τὸ ἄρσ. σχοινίον τεταμένον λοξῶς ἀπὸ τῶν ἱστῶν πρὸς τὸ κατάστρωμα ἢ τὸν πρόβολον τοῦ πλοίου, ἢ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἱστοῦ εἰς τὸν ἕτερον, ἐφ' οὗ αἴρεται τριγωνικὸν ἱστίον, **ἀναδρομικὸν** καλούμενον, δημ. **στράλιο**· 4) δημ. **ἀνάδραμος** (ὁ) ὡς οὐσ. ἡ λίαν ἀνηφορικὴ ὁδὸς ἢ διάβασις.
ἀναδρομῶ-έω μτγν. ἀνατρέχω.
ἀναδρύγματα Ἡσ. «θύματα».
ἀναδρύπτω ἀναξηραίνω· Ἡσ. «**ἀναδρύφει** ἀναξ[ηρ]ανεῖ».
ἀναδρῶ-άω πάλιν δρῶ, ἐκ νέου ἐνεργῶ· Ἡσ. «**ἀναδρᾶσαι** ἀναπρᾶξαι».
ἀναδυναμῶ-όω νεώτ. ἀναδυναμώνω, λαμβάνω μεγαλυτέραν δύναμιν, ἀνακτῶ τὴν ἣν εἶχον δύναμιν, **ξαναδυναμώνω**· ‖ κ. μέσ. **-οῦμαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. 2) μτβ. κάμνω ἄλλον νὰ ἀνακτήσῃ τὰς δυνάμεις του ἢ νὰ λάβῃ μεγαλυτέραν δύναμιν, τὸν ξαναδυναμώνω.
ἀναδύνω κ. νεώτ. ἀναφαίνομαι οἱονεὶ ἐκ βάθους ἀνερχόμενος, ἀναδύομαι, δημ. **ξεπιτηρῶ** ἢ **ξεπετηρῶ**: Ἀριστλ.Μετ.356 A 25 **ποταμοί, ἂν ἀφανισθῶσιν εἰς τὴν γῆν, πάλιν ἀναδύνουσιν,** νεώτ. **ὁ ναυτίλος ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀναδύνει.**
ἀναδύομαι κ. νεώτ. μέλλ. **ἀναδύσομαι,** ἀόρ. **ἀνέδυν,** ἐπ. **ἀνεδυσάμην,** παρακ. **ἀναδέδυκα** ἀνέρχομαι ἐκ τοῦ ὕδατος: Ἰλ.Α 359 **ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς ἠΰτ' ὀμίχλη,** Ὀδ.Ε 337 **ἀνεδύσατο λίμνης**· ‖ μετ' αἰτ.: **ἡ γ' ἀνεδύσετο κῦμα θαλάσσης** (ἀνέδυ ἐκ τοῦ κύματος τῆς θαλάσσης)· ‖ **Ἀφροδίτη ἀναδυομένη** ἢ ἁπλῶς **ἡ ἀναδυομένη** εἰκὼν τοῦ Ἀπελλοῦ ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ τῆς Κῶ σύμφωνος πρὸς τὴν παράδοσιν, καθ' ἣν ἡ θεὰ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἀφροῦ τῆς θαλάσσης· 2) ἐπὶ ποταμοῦ ἀφανιζομένου εἰς τὴν γῆν καὶ πάλιν ἀναφαινομένου· 3) ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ, ἀποφεύγω: Ἰλ.Ν 225 **οὔτε τις ὄκνῳ εἴκων ἀναδύεται πόλεμον κακόν,**

Ἀριστφ.Βάτρ.860 **ἕτοιμός εἰμ᾽ ἔγωγε, κοὐκ ἀναδύομαι, δάκνειν**· 4) ἀναιρῶ, ἀπαρνοῦμαι : Πλάτ. Θεαἰτ.145 C **μὴ ἀναδύου τὰ ὡμολογημένα, ἀλλὰ θαρρῶν ἔμμενε τῇ ὁμολογίᾳ**· 5) ἐπὶ ποταμοῦ - ξηραίνομαι, ἀφανίζομαι : Πλούτ.Θησ.15 **ἀφορία τε καὶ νόσος ἐνέσκηψε πολλὴ καὶ ἀνέδυσαν αἱ ποταμοί**· 6) ἀναδυαμένη (ἡ) ὡς ούσ. νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος φυκῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **βαλονιιδῶν**· 7) παλαιοζ. γένος πρωτορθοπτέρων ἐντόμων τῆς τάξεως τῶν **πρωτοπλατοειδῶν** ζήσαν κατὰ τὸ ἀνθρακικόν σύστημα.

ἀνάδυσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. μετάγνωσις, τὸ νὰ ἀποσύρῃ τις ὅ,τι ὡμολόγησεν βλ. **ἀναδύομαι** 4) : Πλάτ.Εὐθ. 302 E· 2) ἀποφυγή, πρόφασις πρὸς ἀποφυγήν : Πλούτ.Κίμ.18 **ἀνάδυσις τῆς στρατείας**· 3) νεώτ. ἡ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀνάκυψις, ἄνοδος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, γεν. ἡ ἐκ τοῦ ὕδατος ἄνοδος, ἐμφάνισις εἰς τὴν ἐπιφάνειαν· ‖ εἰδ. γεωλ. ἡ ἐμφάνισις ὑπογείου στρώματος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς.

ἀναδύω νεώτ. ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, ἀναδύομαι βλ.λ.

ἀναδῶ-έω ἀττ. ἀντὶ **ἀναδέω** βλ. λ.

ἀναδωμός δημ. ἡ ἐπανάδοσις, ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ δοθέντος, τὸ ξανάδωμα : παροιμ. **δανεικὸ προσάναμμα ἀναδωμὸ δὲν ἔχει** (τὰ εὐτελῆ ἔστω καὶ λίαν χρήσιμα δὲν ἀποδίδονται)· 2) ἐπὶ πυρός - ἡ ἀναζωπύρωσις, ξαναφούντωμα· 3) ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων - ἀνάρρωσις, ἀναζωογόνησις : **ἀναδωμὸς ἀπὸ τὴν ἀρώστεια**· ‖ ἐπὶ φυτῶν - ἀναζωογόνησις, εὐδοκίμησις : **μὲ τὴ βραχὴ ὅλα τὰ σπαρτὰ εἶχαν ἀναδωμό.**

ἀναδώνω δημ. ἀναρρωνύω, ἀναλαμβάνω **ἐξ** ἀσθενείας ἢ καχεξίας, ξαναγυρίζω· 2) ἐπὶ φυτῶν, ἀναβλαστάνω, αὐξάνω, ἔχω **ἀνάδοσιν** βλ. λ.

ἀνάεδνος-ον δ. γ. **ἀνέεδνος** (στερ. ἀν - ἔεδναν ἢ ἀν - ἄεδνος) ὁ ἄνευ ἕδνων, ἄνευ νυμφικῶν δώρων (διδομένων ὑπὸ τοῦ μνηστῆρος) : Ἰλ.Ι 146 **τάων ἥν κ᾽ ἐθέλῃσι, φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω πρὸς οἶκον Πηλῆος.**

ἀναείρω ἐπ. ἐγείρω πρὸς τὰ ἄνω, σηκώνω ἐπάνω, ἀνασηκώνω : Ἰλ.Ψ 724 (ἐπὶ πάλης) **πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ, ἤ μ᾽ ἀνάειρ᾽ ἢ ἐγὼ σέ**· ‖ αἴρω, ὑψῶ : Ἰλ.Η 130 (κατὰ τμῆσιν) **πολλάκεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀεῖραι**· 2) ἀποκομίζω, λαμβάνω, παίρνω, ὡς ἐν εἰδ. σημ. τὸ δημ. σηκώνω : Ἰλ.Ψ 614 **Μηριόνης δ᾽ ἀνάειρε δύω χρυσοῖο τάλαντα**· 3) μέσ. κατὰ τὴν Ιην σημ. : **Ἀπολλ.Ρ 4,94 ἀναειρόμενος προσπτύξατο**· ‖ παθ. αὐτ.1,1078 **ἀνηέρθησαν ἄελλαι**· 4) ἐπιπλέω.

ἀναεκλέγομαι νεώτ. ἐκ νέου ἐκλέγομαι.

ἀνάελπτος-ον (ἀν - ἔελπτος) ἀνέλπιστος, ἀπροσδόκητος, **ἄελπτος** : Ἡσίοδ.Θ 660 **ἀνάελπτα παθόντες.**

ἀναενδύομαι νεώτ. ἐκ νέου ἐνδύομαι.

ἀναέξω αὐξάνω, μεγεθύνω· ‖ κ. παθ. : 44,223 **λαῖφος ἀνηέξετο καλύπτρη.**

ἀνάερα ἐπίρρ. δημ. διὰ μέσου τοῦ ἀέρος : **ἀπὸ τὸ κῦμα πρόβαλε τῆς θάλασσας κι ἀνέβη** (ἀνάερα στὸν οὐρανό (ἣ γ᾽ ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης ἠερίη δ᾽ ἀνέβη)· ‖ εἰς τὸν ἀέρα, μετέωρα : **ἀνάερα πάνω ἀπὸ τὸ κορφοβούνι τὰ σύγνεφα μαζεύονταν ὁλαένα.**

ἀναερόβιος-ον νεώτ. ἐπὶ μικροβίων - ὁ μὴ ἔχων ἀνάγκην ἀέρος διὰ νὰ ζήσῃ : **ἀναεράβια μικρόβια** μικροοργανισμοὶ διαιραύμενοι εἰς **ἀναγκαστικοὺς** καὶ **προαιρετικούς**, ὧν οἱ πρῶτοι πολλαπλασιάζονται μόνον ἐπὶ παντελοῦς ἐλλείψεως ὀξυγόνου οἱ **δὲ** δεύτεροι ζῶσιν καὶ παρουσίᾳ ὀξυγόνου.

ἀναεροβίωσις-εως (ἡ) νεώτ. μικροβιολ. τρόπος ἀναπνοῆς μικροοργανισμῶν τινων ἀναεροβίων βλ. λ., χωρὶς τὸ ὀξυγόνον τῆς ἀτμοσφαίρας.

ἀναεροπλαστική (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παλαιὰ μέθοδος ἐπιδέσεως, καθ᾽ ἣν ἀφίετο τὸ τραῦμα νὰ ἐπουλωθῇ ὑπὸ χλιαρὸν ὕδωρ πρὸς ἀποφυγὴν μολύνσεως ἐκ τοῦ ἀέρος.

ἀνάερος-η-ο δημ. ὁ εἰς τὸν ἀέρα **εὑρισκόμενος**, ἐναέριος, μετέωρος, ἀγεροκρέμαστος, **ἀνάπετας**, ξάερος : **τὸν εἶδα στὸν ὕπνο μου πὼς στεκόταν ἀνάερος**· 2) κατ᾽ ἐπέκτ. ὁ οἱονεὶ ἐξ **ἀέρος** ἀποτελούμενος, ἄυλος, λεπτός, **ἐλαφρός**, ἀνάλαφρος : **ἀνάερη σὰν νεράϊδα**· 3) (ἀνα- στερητ.) στερούμενος ἀέρος, μὴ ἀεριζόμενος : **τόπος ἀνάερος**, σπίτι ἀνάερο, ἀντίθ. **ἀερικός.**

ἀναερτάζω ἐκτεταμ. τ. τοῦ **ἀναείρω** βλ.λ. ἀναρτῶ· ‖ ἀφιερώνω.

ἀναερτῶ-άω **ἀναερτάζω** βλ. λ.

ἀναζείω μτγν. ἐπ. ἀντὶ **ἀναζέω** βλ. λ.

ἀνάζεμα-ατος (τό) μσν. ὁ κοχλασμὸς τοῦ **βράζοντος** ὕδατος.

ἀνάζερβα ἐπίρρ. δημ. ἐξ ἀναστρόφου : **τὸν μπάτσισε ἀνάζερβα**· ‖ μτφ. **ἀντιξόως**, **κακότυχα**, δύσκολα, ζαβά : **οἱ δουλιές του πῆγαν** ἀνάζερβα· ‖ ἀπροσφόρως : **μοῦ ἔρχεται ἀνάζερβα τὸ διάβα ἀπ᾽ αὐτοῦ.**

ἀνάζερβος-η-ο δημ. ὁ ἐπαρίστερος, ὁ ἐξ ἀριστερῶν, ὁ ἐξ ἀναστρόφου : φρ. **τοῦ ᾽ρθε - ἔφαγε μιὰ ἀνάζερβη** (δι᾽ ἀναστρόφου τῆς χειρὸς ἢ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός)· 2) ὁ **δύστροπος** : **ἔχει ἀνάζερβο χαραχτῆρα**· ‖ μτφ. ὁ **ἀντίξοος** : ἀνάζερβη χρονιά.

ἀνάζεσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. βρασμός, **κόχλασμα.**

ἀναζεσμός (ὁ) κ. δημ. ἐρεθισμός : Ἀέτ.9,43 **ἀν- τῶν αὐλῶν**· 2) δημ. ἐπὶ ὑγρῶν ἢ ἐδωδίμων - μετρία ἀναθέρμανσις, ξαναζέσταμα : **κρύα σούπα δὲν τρώγεται, θέλει ἀναζεσμό.**

ἀναζευγάρωμα (τό) δημ. ξαναζευγάρωμα βλ.λ.

ἀναζευγαρώνω δημ. μτβ. ξαναζευγαρώνω βλ.λ.

ἀναζεύγνυμι κ. -γνύω κ. νεώτ. ἐπὶ στρατοῦ - ζευγνύω πάλιν τὰ ὑποζύγια εἰς τὰς ἁμάξας, ἑτοιμάζομαι πρὸς ἀναχώρησιν : Ἡρ.9,41 **ἀναζεύξαντες τὴν ταχίστην ἰέναι εἰς τὸ τεῖχος**· ‖ ἐπὶ πλοίων - ἐκκινῶ, ἀποπλέω : Ἡρ.8,60 A **μηδὲ ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας**· 2) γεν. ἐγκαταλείπω τὴν θέσιν μου καὶ μεταβαίνω ἀλλαχοῦ : Θουκ.8,108,3 **ἀναζεύξας ἤλαυνεν ἐπὶ τῆς Ἰωνίας**, Πλούτ.Πομπ.42 **ἀν- ἐκ τῆς Ἀραβίας**, **αὐτ.** Ἀντών.84 **ἀναζεύξας διὰ Συρίας**· 3) ἀπωθῶ, ἀποκρούω : Ἐπιγρ. **ἀν- ὕβριν.**

ἀναζευγνύω κ. νεώτ. ἀναζεύγνυμι βλ.λ.

ἀναζεύγω δημ. πάλιν ζευγνύω, ξαναζεύγω βλ.λ.

ἀνάζευξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐκκίνησις τοῦ στρατοῦ, ἀντίθ. κατάλυσις : Πλούτ.Ἀγησ.52 **πρὸ τῆς ἡμέρας ποιούμενος τὰς ἀναζεύξεις καὶ πάλιν σκοταίους τὰς καταλύσεις**· 2) ἡ εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδος.

ἀναζέω κ. νεώτ. μτγν. ἐπ. **ἀναζείω**, μέλλ. **-ζέσω** βράζω, κοχλάζω, ἀφρίζω ἕνεκα βρασμοῦ : **Σοφ.** Τρ.702 **ἐκ δὲ γῆς ἀναζέουσι θρομβώδεις ἀφροί**, Ἀριστλ.Θαυμ.833 A 19 **λέγεται ἀναζέσαι πῦρ**· ‖ ἐπὶ ὕδατος, βράζω καὶ ὑπὸ τοῦ **βρασμοῦ** φουσκώνω : Ἀριστλ.Θαυμ.837 D 9 **φασὶ τὴν λίμνην ἀναζεῖν καὶ ὑπερχεῖσθαι**· 2) εὑρίσκομαι ἐν πλησμονῇ, βρίθω : Πλούτ.Ἀρταξ.16 **εὐλαὶ καὶ σκώληκες ἀναζέουσι**, πρβλ. δημ. **ζέχνει, βράζει ὁ τόπος ἀπὸ τὰ σκουλήκια**· 3) **μτφ.** εἶμαι ὑπερβολικὰ ὠργισμένος, βράζω ἀπὸ τὸν θυμόν μου : Ἀπολλ.Ρ 4,931 ἀναζείουσα **βαρὺν χόλον**, Θεμίστ.Λόγ.13,172 D **ἀνέζει ἡ καρδία**· 4) **μετβ.** κάμνω τι νὰ βράσῃ : Ἱππ.Ὀξ.21, ΑΠ 9,626 **ἀναζείουσιν ἀϋτμήν.**

ἀνάζησις-εως (ἡ) ἀνάκλησις εἰς τὴν ζωήν, **ἀναβίωσις** : Θεολ.Ἀριθμ.40 ἀνάζησιν **ἔσχε.**

ἀναζήτηση (ἡ) δημ. ἀναζήτησις **βλ.λ.**

ἀναζήτησις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η. προσε-

κτική ζήτησις, ἔρευνα, ἐξέτασις ἀκριβής : Πλάτ. Κριτί.110 A **ἀναζήτησις τῶν παλαιῶν,** νεώτ. **ἡ ἀναζήτησις τῆς ἀληθείας** (ἡ ἐπίμονος, προσεκτική **ἔρευνα** πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας)· ‖ νεώτ. κ. γέν. επίμονος, δραστηρία ζήτησις ἢ ἁπλῶς ζήτησις : **εἰς ἀναζήτησιν χρημάτων, - τροφίμων** κττ.

ἀναζητητής θηλ. **-ήτρια** νεώτ. ὁ ἀναζητῶν, ὁ ἐρευνῶν ἐπιμόνως.

ἀναζητητικός-ή-όν νεώτ. **ἐρευνητικὸς** βλ. λ.

ἀναζητητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναζητητοῦ βλ. λ.

ἀναζήτητος-ον νεώτ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀναζητήσεως, ἀνερεύνητος : **ἀναζήτητοι κορυφαὶ ὀρέων.**

ἀναζητῶ-έω .κ. νεώτ. κ. δημ. ζητῶ ἐπιμόνως, ἐξετάζω μετ' ἀκριβείας, ἀνερευνῶ : Ἡρ.1,137 **φασὶ ἀναζητεόμενα ταῦτα ἂν εὑρεθῆναι ἤτοι ὑποβολιμαῖα ἐόντα ἢ μοιχίδια,** Θουκ.2,7,3 **εἴ τέ τι ἄλλο τοιαυτότροπον ξυνέβη γενέσθαι, πάντα ἀνεζητεῖτο,** κ. νεώτ. **τὸν ἀναζητεῖ ἡ ἀστυνομία,** δημ. παροιμ. **ἀναζήτα κι ἀναζήτα ξαλησμόνησε κοῦ πάει**· 2) γεν. ἐξετάζω, ἐρευνῶ : Πλάτ.Ἀπ. 15 B **τὰ ὑπὸ γῆν πάντ' ἀνεζητηκώς**· 3) δημ. κ. ποθῶ, ἀποζητῶ, ἐπὶ προσώπων ἢ πραγμάτων, ὧν ἐστερήθημεν : Ἐρωτόκρ.Δ 442 **τὴν Ἀρετὴν ἀναζητᾷ, τῆς Ἀρετῆς θυμᾶται.**

ἀναζήω ἀναζῶ βλ.λ.

ἀνάζυγα (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. γένος βραγχιοπόδων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀτριπιδῶν, ἅ. ζυγοσπεῖρα** (anazyga Davids).

ἀναζυγαντιάζω δημ. αἰσθάνομαι **φριασσούσας** τὰς τρίχας μου, **ἀνατριχιάζω.**

ἀναζυγή (ἡ) μτγν. ἀνάζευξις : Πολύβ.3,44,13.

ἀναζυγῶ-όω ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω : Ἀριστφ.ἀπ. 654 **τὴν θύραν ἀναζυγώσας**· ‖ Ἡσ. **« ἀναζυγοῦν, τὸ ἀνοίγειν κιβωτόν ».**

ἀναζυμῶ-όω κ. νεώτ., δημ. **ἀναζυμώνω** κάμνω τι νὰ ὑποστῇ ζύμωσιν, νὰ φουσκώσῃ : Θεόφρ. ΦΑἰτ.3,23,4 **χιὼν ἀναζυμοῖ καὶ μανοῖ τὴ γῆν**· 2) παθ. **-οῦμαι** ὑφίσταμαι ζύμωσιν, φουσκώνω : Διόδ.1,7 **διὰ τὴν θερμασίαν ἀναζυμουμένης τῆς ἐπιφανείας** (τῆς γῆς).

ἀναζυμώνω δημ. ἀναζυμῶ βλ.λ.· ‖ ζυμώνω πολύ, ἐπιμόνως· 2) ἀμτβ. ἐπὶ ζύμης, φουσκώνω : **τὰ ψωμιὰ ἀναζύμωσαν** (ἐφούσκωσαν)· 3) παθ. ὑφίσταμαι ζύμωσιν ἐκ νέου, συνεχῶς : **μὲ τὸ πολὺ διάβα ἀναζυμώνονται οἱ λάσπες.**

ἀναζύμωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **-η** ζύμωσις, φούσκωμα : Θεόφρ.Πυρ.18 **ἀν- γῆς ὑπὸ χιόνος**· 2) νεώτ. κ. νέα ζύμωσις, ἐπανάληψις τῆς ζυμώσεως : **ἀναζύμωσις οἴνου**· ‖ κ. μτφ. : **ἀναζύμωσις τῶν κομμάτων.**

ἀναζυμωτής-ώτρια νεῶτ. κ. δημ. θηλ. κ. **-ώτρα** ὁ ἐκ νέου ζυμῶν· ‖ γεν. ὁ ζυμωτής.

ἀνάζω κ. δημ. ἀντὶ **ἀνάσσω**· 2) δημ. ἐν χρ. συνήθ. εἰς τὸν ἀόρ. ὑψῶ, ἀνάγω τὴν χεῖρα, ξαμώνω : **ἄναξε νὰ μὲ χτυπήσῃ.**

ἀναζῶ-άω μτγν.κ.νεώτ.κ.δημ.κ. **-όω** κ. **-έω** κ. **-ώω,** ἀπαρφ. **ἀναζῆν,** μέλλ. **ἀναζήσω,** ἀόρ. **ἀνέζησα** ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ζωήν, ἀναβιῶ, ξαναζῶ, ξαναζωντανεύω : ΚΔΛουκ.15,24 **ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε,** νεώτ. **ἀνέζησεν ἡ βλάστησις,** Ἐρωτόκρ. B 1312 θωρώντας **τὰ 'τανε νεκρὰ πὼς ἀνεζῆσαν πάλι** (ἐπὶ τῆς φύσεως)· 2) νεώτ. κ. δημ. γίνομαι ἀκμαῖος ἢ ἀκμαιότερος, λαμβάνω ἐκ νέου δυνάμεις, ἐπανακτῶ εὐρωστίαν, συγγ. **ἀναγεννῶμαι : τὸ ἔαρ ἀναζῶσι τὰ δένδρα, - μὲ τὴ βροχὴ ἀνάζησαν τὰ σπαρτά**· ‖ κ. μτφ. : **ἀνέζησαν διὰ τῶν ἀνασκαφῶν τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα, - ἀνέζησεν ὁ πατριωτισμός, - ἀναζῇ τώρα τὸ ἐμπόριο.**

ἀναζωγράφημα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ἐκ νέου ζωγραφηθέν· ‖ ἡ ἐν τῇ διανοίᾳ σχηματιζομένη εἰκών.

ἀναζωγράφησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἀπεικόνισις, παράστασις : Χρύσιππ.Στωικ.2,9· 2) νεώτ. ἡ ἐκ νέου ζωγράφησις, ξαναζωγράφισμα.

ἀναζωγραφίζω δημ. ξαναζωγραφίζω βλ.λ.

ἀναζωγράφισμα (τὸ) δημ. ἀναζωγράφησις βλ.λ.

ἀναζωγραφῶ-έω κ. νεώτ. οἱονεὶ ζωγραφῶν ἀναπαριστῶ, πλάττω ὡσεὶ ἐν εἰκόνι : Στράβ.354 **προκαλεῖται τὴν διάνοιαν ὁ ποιητὴς ἀναζωγραφεῖν μέγαν τινὰ τύπον** ἀναφέρεται εἰς τὸ τοῦ Ὁμήρ. « ἦ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων κτλ. »· ‖ ζωγραφῶ, σκιαγραφῶ : Φίλ. 2,591 **ἀσπίδες αἷς οὐδὲν ἀνεζωγράφητο μίμημα**· 2) νεώτ. ζωγραφῶ ἐκ νέου, ξαναζωγραφίζω· ‖ καθιστῶ ἐντονώτερα τὰ χρώματα παλαιᾶς **εἰκόνος.**

ἀναζώγρησις-εως (ἡ) ἀνάκλησις εἰς τὴν ζωήν.

ἀναζωγρῶ-έω μτγν. ἐπανάγω εἰς τὴν ζωήν : ‖ ἀναζωογονῶ : Νόνν.Δ 19,102 **Ὑάκινθον ἀνεζώγρησεν Ἀπόλλων.**

ἀναζώννυμι κ. **-ύω** ζώνω ἐκ νέου· ‖ ἀνακαλῶ ἀπόμαχον εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν κ. μτφ. ἐπανάγω : Θεμίστ.18,224 A **οἷόν τινα εὐδόκιμον στρατιώτην ἀνακαλεῖται καὶ ἀναζώννυσιν ἐπὶ τοὺς λόγους**· 2) παθ. ζώννυμαι οὕτως ὥστε νὰ κολπωθῇ τὸ ἱμάτιον κττ. : Δίων.Χρ.2,382 **τοὺς καπήλους ἑκάστοτε ὁρῶντος πρὸ τῶν καπηλείων ἀνεζωσμένους,** Ἀθήν.139 D **παῖδες κιθαρίζοντες ἐν χιτῶσιν ἀνεζωσμένοι**· ‖ μτφ. : ΚΔ Πέτρ.1,1,13 ἀναζωσάμενοι **τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν** (παρασκευασθέντες διανοητικῶς)· ‖ ἐνεργ.μτφ. ἀναλαμβάνω τι, **παρασκευάζομαι** εἴς τι : Εὐστ. **τὸν ὀλέθριον .. ἀναζωσάμεναι πόλεμον.**

ἀναζωννύω ἀναζώννυμι βλ. λ.

ἀναζώνομαι νεώτ. **φορῶ** τι οἱονεὶ ζώνην, ἀναρτῶ διὰ ζώνης περὶ τὴν ὀσφύν : **ἀνεζώσθη τὴν σπάθην του**· ‖ δημ. διορθῶ τὴν ζώνην μου, τὸ ζῶσμα μου : **ἀναζώσου λιγάκι.**

ἀναζωντανεύω ἀμτβ. νεώτ. ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωήν, ξαναζωντανεύω βλ. λ. 2) ἀμτβ. ἐπανέρχομαι εἰς τὴν ζωήν, ἀναβιῶ, ἀναζῶ.

ἀναζώνω δημ. **ἀναζώνομαι** βλ.λ. : δ. τραγ. **τὰ φουσεκλίκι' ἀνάζωσε, τὸ καρυοφίλι πῆρε**· 2) περιβάλλω διὰ ζώνης - ἐπὶ κτιρίων.

ἀναζωογόνησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἀνάκτησις νέας ζωῆς, νέας ἀκμῆς, ἀναζωπύρωσις : **ἀναζωογόνησις αἵματος, -ὀργανισμοῦ.**

ἀναζωογονητικός-ή-όν νεώτ. ὁ κατάλληλος, ἱκανὸς πρὸς ἀναζωογόνησιν βλ.λ., ὁ παρέχων νέαν ζωήν : **ἀναζωογονητικὸν φάρμακον.**

ἀναζωογονητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δημ. -ά κατὰ τρόπον ἀναζωογονητικὸν βλ. λ. : **ἡ διαμονὴ εἰς τὴν ἐξοχὴν ἐπέδρασεν ἀναζωαγονητικῶς.**

ἀναζωογόνος-ον νεώτ. ὁ ἐκ νέου ἢ μεγάλως ζωογονῶν, τονώνων τὴν ζωήν, ἐνισχύων τὴν ζωήν : ἀναζωογόνον **κλῖμα**· ‖ κ. μτφ. ἡ **ἀναζωογόνος ἐπίδρασις τῆς παιδείας.**

ἀναζωογονῶ-έω νεώτ. **ἐμφυσῶ** νέαν ζωήν, νέαν ἀκμήν, ἀναζωπυρῶ.

ἀναζωοποίησις-εως νεώτ. ἡ ἐνίσχυσις, τόνωσις τῆς ἀσθενησάσης ζωῆς, ξαναζωντάνεμα.

ἀναζωοποιῶ-έω μον. ἐπανάγω εἰς τὴν ζωήν.

ἀναζωπύρησις-εως (ἡ) μτγν. ἀνάκτησις νέας δυνάμεως, νέας ἀκμῆς.

ἀναζωπυρῶ-έω κ. νεώτ., κ. **-όω** κάμνω τι νὰ ἀναγεννηθῇ, ἀναζωογονῶ : Εὐρ.Ἠλ.1121 (τμ.) **ἀν' αὖ σὺ ζωπυρεῖς νείκη νέα,** Ἀριστλ.Πνευμ.484 A 7 **θερμῷ τὸ θερμὸν ἀν-,** ΚΔΤιμ.2,1,6 ἀναζωπυρεῖν **τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ**· ‖ μέσ. ἀναγεννῶμαι, ἀναλαμβάνω νέαν ζωήν : Πλάτ.Πολ.524 D **ὄργανόν τι ψυχῆς ἐκκαθαίρεταί τε καὶ ἀναζωπυρεῖται**· μτφ. ἀναλαμβάνω νέαν ἀκμήν : Ξεν.Ἑλλ.5,4, 46 **τὰ τῶν Θηβαίων ἀνεζωπυρεῖτο.**

ἀναζωπύρωσις-εως κ. νεώτ. ἀντὶ **-ησις** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναζωπυρεῖν βλ. λ.

ἀναζωπυρωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ προσφυὴς ἢ συντελῶν εἰς τὸ ἀναζωπυρεῖν βλ. λ.

ἀνάζωσις-εως (ἡ) μσν. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναζωννύειν.

ἀνάζωσμα-ατος (τό) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναζώνομαι βλ. λ., ἡ ἀνάζωσις βλ. λ.

ἀνάζωστα ἐπίρρ. δημ. ἄζωστα, χωρὶς ζώνην.

ἀνάζωστος-η-ο δημ. ὁ ἐζωσμένος ὑψηλά, ἀναζωσμένος· 2) ὁ μὴ ἐζωσμένος, ὁ ἄνευ ζώνης, ἄζωστος, ἄζωνος.

ἀναζώστρα (ἡ) μτγν. κ. δημ. εἶδος ἐπιδέσμου: Γαλ.ΙΒ(1)774· ‖ δημ. ζώστρα, ζωνάρι.

ἀνάζωστρον (τὸ) νεώτ. περίδεσμος πρὸς τὰ ἄνω ζωννύων, ἄνω συγκρατῶν μέλος τι τοῦ σώματος, οἷον τοὺς μαστούς, τὴν γαστέρα κττ.· 2) ζώνη πρὸς τὰ ἄνω συγκρατοῦσα ἀναξυρίδα ἢ περισκελίδα.

ἀναζωτικός-ή-όν μσν. ὁ παρέχων ζωήν, ζωογόνος, ζωτικός.

ἀναζωτοῦχος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἔχων ἄζωτον βλ.λ.

ἀναζώω ἀναζῶ βλ.λ.

ἀναζωῶ-όω ἀναζωογονῶ : Φίλ.Ι,643 **οἱ τοῦ θεοῦ λόγοι ἀναζωοῦσι τὴν ψυχήν.**

ἀναζώωσις-εως (ἡ) μσν. ἀνάκτησις νέας ζωῆς, ζωογόνησις.

ἀναθάλλω κ. νεώτ. ἀόρ. **ἀνέθηλα** κ. β' **ἀνέθαλον,** μέλλ. **ἀναθαλήσομαι** θάλλω ἐκ νέου, ἀναδίδω νέους βλαστούς : ΑΠ 7,281 ἀναθαλήσεται **στάχυς,** νεώτ. **ἀνέθαλαν τὰ φυτὰ** μὲ **τὸν ἐαρινὸν ἥλιον·** ‖ μτφ. γίνομαι ἐκ νέου θαλερός, ἀκμαῖος : ΠΔ Ψαλμ.27,7 **ἐπ' αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδία μου καὶ ἐβοηθήθην, καὶ ἀνέθαλεν ἡ σάρξ μου·** 2) μτβ. κάμνω τινὰ νὰ θάλλῃ, νὰ ἀκμάζῃ : ΠΔΣειρ.11,22 **ἀναθάλλει εὐλογίαν αὐτοῦ.**

ἀναθάλπω νεώτ. ἐκ νέου θάλπω, θερμαίνω, ζεσταίνω· ‖ περιποιοῦμαι τινὰ ἢ τι στοργικῶς, βοηθῶ, ἐνισχύω τινὰ ἢ τι ὅπως ἀναλάβῃ δυνάμεις· πρβλ. **περιθάλπω.**

ἀνάθαλψις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐκ νέου θέρμανσις : Ὀλυμπ.Φαίδ.201 N **ἀνάθαλψις τῆς γῆς.**

ἀναθαμπώνω δημ. ἐκθαμβῶ, ἀμαυρῶ : δ.τραγ. **κι ὁ γήλιος ἀναθάμπωνεν ἀπ' τὴν πολλή τὴ λάμψη·** 2) ἀμτβ. θαμβοῦμαι, πάσχω θόλωσιν τῆς ὁράσεως : **ἀναθαμπώνω στὸ πολὺ φῶς.**

ἀναθάπτω νεώτ. θάπτω ἐκ νέου, ξαναθάπτω : **μετὰ τὴν ἰατροδικαστικὴν ἐξέτασιν ἀνέθαψαν τὰ πτώματα·** ‖ κ. μτφ. : **ἀνετάφη τὸ ζήτημα.**

ἀναθαρρεμένος-η-ο δημ. ὁ ἀνακτήσας τὸ θάρρος του, ξεδειλιασμένος, συγγ. **ξεφαφισμένος.**

ἀναθαρρεύω δημ. ἀναθαρρῶ, ἀνακτῶ τὸ θάρρος μου, ξεθαρρεύω, καρδιώνω, ξεδειλιάζω : **μόλις εἶδε τὴν παρέα του ἀναθάρρεψε.**

ἀναθάρρησις-εως (ἡ) ἀνάκτησις θάρρους, ἐμψύχωσις, ἐγκαρδίωσις.

ἀνάθαρρος-η-ο δημ. ὁ ἀναθαρρεμένος· ‖ ὁ ἔχων θάρρος, θαρραλέος, θαρρετός.

ἀναθάρρυνσις-εως νεώτ. ἀναθάρρησις βλ.λ.

ἀναθαρρυντικός-ή-όν ὁ φέρων ἀναθάρρησιν βλ. λ. : **ἀναθαρρυντικαὶ εἰδήσεις.**

ἀναθαρρύνω κ. νεώτ. κ. **-θαρσύνω** ἐμβάλλω θάρρος, ἐμψυχώνω ἐκ νέου· 2) ἀμτβ. ἀναθαρρῶ, ἀνακτῶ θάρρος· ‖ νεώτ. κ. **-ύνομαι.**

ἀναθαρρῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **-θαρσέω** ἀναλαμβάνω θάρρος, ἐμψυχοῦμαι, ἐγκαρδιώνομαι : Θουκ.6,63,2 **κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην προϊοῦσαν ἀνεθάρσουν μᾶλλον,** Πλούτ.'Αλέξ.31 **πρὸς ἄλλην αὖθις ἀναθαρρῆσαι πεῖραν.**

ἀναθάρσησις-εως (ἡ) ἀναθάρρησις βλ.λ.

ἀναθαρσύνω κ. νεώτ. κ. **-θαρρύνω** ἐμβάλλω θάρρος, ἐνθαρρύνω : Ξεν. ΚΠ 5,4,23· 2) ἀμτβ. ἀναθαρρῶ : Πλαύτ.Λούκ.14 **ἐκ τῶν οἰκείων παρασκευάσασθαι καὶ ἀναθαρρῦναι.**

ἀναθαρσῶ-έω ἀναθαρρῶ βλ.λ.

ἀναθαυμάζω μτγν. θαυμάζω, ἀποθαυμάζω : Δίων Κ 43,13 **οὕτω αὐτὸν ἀνετεθαυμάκει.**

ἀνάθελα ἐπίρρ. δημ. ἀκουσίως, ἄθελα, ἄκαρδα : **περπατεῖ ἀνάθελα σὰν νὰ τὸν τραβᾶνε·** 2) ἄνευ θεληματικότητος.

ἀνάθελος-η-ο ὁ μὴ θέλων, ὁ ἀκουσίως ἐνεργῶν τι ἢ ἐνεργήσας· 2) ὁ ἐστερημένος θελήσεως, ἄβουλος, συνών. **ἄθελος.**

ἀνάθεμα-ατος (τό) μσν.κ.νεώτ.κ.δημ., ποιητ. **ἄνθεμα,** ἀ. **ἀνάθημα** τὸ ἀνατιθέμενον, τὸ ἀφιερούμενον : Ἐπιγρ. **ἀνάθεμα ἤτω** (=ἔστω), Θεόκρ.'Επιγραμμ. 13,2 **ἄνθεμα Χρυσαγόνας·** 2) πρᾶγμα κατηραμένον, ἀφωρισμένον, εἰς ἀφανισμὸν καταδικασμένον : ΠΔ Λευ.7,26 **οὐκ εἰσοίσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ ἀνάθεμα ἔσῃ ὥσπερ ταῦτα,** ΚΔ Κορινθ.Ι,16,22 **εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἤτω ἀνάθεμα·** 3) ὡς ἀφῃρημ. οὐσ. ἀναθεματισμός, κατάρα· ‖ ἀποκλεισμὸς ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας : ΠΔ Δευτ.13,15 **ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτήν·** 4) μσν.κ.δημ. πρὸς ἔκφρ.ἀρᾶς : Πρόδρ. **ἀνάθεμα τὰ γράμματα Χριστὲ καὶ ποὺ τὰ θέλει, ἂς πάῃ στ' ἀνάθεμα,** δ.τραγ. **ἀνάθεμα τὴν ξενιτιὰ καὶ τοὺς καημοὺς ὁποὺ 'χει·** ‖ ἐν συναφείᾳ μετὰ τῆς προσωπ. ἀντωνυμίας ἢ μετ' οὐσιαστικοῦ ἀπροθέτως πρὸς δήλωσιν τοῦ εἰς ὃν τὸ ἀνάθεμα : **ἀνάθεμά σε, τί μοῦ 'καμες, - ἀνάθεμα τὸν πατέρα του, - ἀνάθεμα τὴν ὥρα ποὺ σὲ εἶδα,** δ. τραγ. **ἀνάθεμά σε, κυνηγέ, ποὺ σκότωσες τὸ ἕνα·** φρ. **ἀνάθεμα** (εἰς κόρακας, εἰς ὄλεθρον)· δ. τραγ. **κι ἂν δὲν μ' ἀγαπᾷς | στ' ἀνάθεμα νὰ πᾷς·** 4) σωρὸς λίθων σχηματιζόμενος εἰς ὡρισμένον σημεῖον, ὅπου ἐγένετο ἢ συμβολικῶς ὑπατίθεται ὅτι ἐγένετο κακή τις πρᾶξις καὶ ὅπου ἕκαστος διαβάτης ρίπτει τὸν ἰδικόν του λίθον προφέρων καὶ τὰς λέξεις **ἀνάθεμα στὸν τάδε·** ἀ. **ἀναθεματοῦρι·** ‖ ἀπολ. **ἀνάθεμα κι' ἂν κατάλαβα τίποτε.**

ἀναθεματίζω νεώτ. κ. δημ. ἀφιερῶ τι ὡς ἀνάθημα : ΠΔ 'Αριθμ.21,2 **ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ·** ‖ παθ. **-ομαι** εἶμαι ἀφιερωμένος ὡς ἀνάθημα : ΠΔ 'Αριθμ.18,14 **πᾶν ἀνατεθεματισμένον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ σοὶ ἔσται·** 2) **ἀναθεματίζω ἐμαυτὸν** ἢ ἁπλῶς **ἀναθεματίζω** (ἀμτβ.) καταρῶμαι εἰς ἐμαυτὸν ἀνάθεμα βλ. λ. : ΚΔ Μᾶρκ.14,71 **ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον·** 3) ἐνεργ. παραδίδω εἰς τὸ ἀνάθεμα, ἀπαγγέλλω ἀπ' ἐκκλησίας ἀναθεματισμόν, ἀποκλείω τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας· ‖ ρίπτω λίθον ἀναθέματος : ΠΔ Δευτ.13,15 **ἀναθεματιεῖτε αὐτήν·** ‖ νεώτ. κ. δημ. λέγω εἴς τινα ἀνάθεμα, καταρῶμαί τινα, συνήθ. εἰς τὴν παθ. μτχ. : **ἀναθεματισμένος** βλ.λ.· ‖ ἐπιφωνητικῶς γενικώτ. ὡς ὕβρις : **ἀναθεματισμένε** κατάρατε, ἀχρεῖε κττ.

ἀναθεματικός-ή-όν ἀντὶ **ἀναθηματικός** : Ἐπιγρ. **ἀναθεματικοὶ πίνακες.**

ἀναθεμάτισις-εως (ἡ) νεώτ. ἀναθεματισμός, ἀναθεμάτισμα βλ. λ.

ἀναθεμάτισμα (τὸ) δημ. τὸ νὰ λέγῃ τις ἀνάθεμα· ‖ ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναθέματος.

ἀναθεματισμένος-η-ο δημ. ὁ ἐπάρατος, ὁ εἰς ὃν ἀπηγγέλθη ἀνάθεμα βλ.λ., ὁ ἀφωρισμένος, ὁ κατηραμένος : **ἀναθεματισμένο σπίτι, - θαρρεῖς πὼς εἶναι ἀναθεματισμένος καὶ δὲ βρίσκει προκοπή,** δ.δίστ. ἀναθεματισμένη, χαΐρι νὰ μὴ δῇς | **τὸν ἄντρα ποὺ θὰ πάρῃς νὰ μὴν τόνε χαρῇς.**

ἀναθεματισμός (ὁ) μσν. ἡ ἀναθεμάτισις, ἡ κατάρα τοῦ ἀναθέματος : Ἰουστιν.Νεαρ.42,11.

ἀναθεματιστής (ὁ) νεώτ. θηλ. **-ίστρια** δημ. ὁ ἀναθεματίζων βλ. λ., ὁ λέγων ἀνάθεμα.

ἀναθεματιστικός-ή-όν μσν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀναθεματισμὸν βλ.λ. : Θεόδ.Στ.1024 **ἀναθεματιστικὴ ἀπόφασις.**

ἀναθεματιστός-ή-όν μσν. ὁ ἀναθεματισμένος, ὁ κατάρατος: Θεόδ.Στ.469.

ἀναθεμάτος (ὁ) ἀναθεματισμένος, ἐπάρατος· 2) ἐπιθετικῶς, ὁ διάβολος.

ἀναθεματούρι (τὸ) δημ. τὸ μέρος, ὅπου ρίπτονται οἱ λίθοι τοῦ ἀναθέματος, ὁ τόπος τοῦ ἀναθεματισμοῦ.

ἀναθεματῶ-άω μσν. δημ. ἀναθεματίζω βλ. λ. || **ἀναθεματιέμαι** ἢ -οῦμαι μέσ. ἀναθεματίζω ἐμαυτόν· || παθ. ἀναθεματίζομαι· || τὸ ἀναθεματιοῦμαι κ. ἐν ἐνεργ. σημ.: **τὸν ἀναθεματιοῦνται χῆρες καὶ ὀρφανά.**

ἀναθεμελιῶ-όω νεώτ. κ. -ώνω θεμελιώνω ἐκ νέου, στηρίζω τι ἐπὶ νέων θεμελίων· || μτφ. στηρίζω τι ἐπὶ νέων βάσεων, εὑρίσκω νέα ἀκλόνητα ἐπιχειρήματα.

ἀναθεμελιώνω νεώτ. ἀναθεμελιῶ βλ. λ.

ἀναθεμελίωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου θεμελίωσις, ἡ ἐνίσχυσις τῶν θεμελίων οἰκοδομῆς διὰ περιζώματος· || κ. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναθεμελιώσεως· || κ. μτφ. **ἡ ἀναθεμελίωσις τῆς ἰδεαλιστικῆς φιλοσοφίας.**

ἀναθεμελιωτής (ὁ) ὁ ἐκτελῶν τὴν ἀναθεμελίωσιν βλ. λ., ὁ ἀναθεμελιῶν.

ἀναθεμελιωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ κατάλληλος εἰς ἀναθεμελίωσιν βλ.λ.

ἀναθέμειν Ἐπιγρ. ἀντὶ **ἀναθεῖναι.**

ἀναθεμένος-η-ο δημ. ἀναθεματισμένος βλ.λ.

ἀναθεραπεύω μτγν. κ. νεώτ. θεραπεύω, περιποιοῦμαι ἐπιμελῶς ἢ ἐκ νέου: Θεόφρ.Φl 4,13,3 **ἀν- τοὺς βλαστούς**· || ἐφαρμόζω νέαν θεραπείαν.

ἀναθερίζω μτγν. πάλιν θερίζω: Φιλ.2,390 **ἀν- κριθοφόρον γῆν**· || Ἡσ. συλλέγω τοὺς μετὰ τὸν θερισμὸν ὑπολειφθέντας στάχεις, καλαμῶμαι.

ἀναθερίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ὀνομασία διαφόρων στοματοπλυμάτων συγκειμένων ἐκ βαμμάτων, αἰθερίων ἐλαίων, οἰνοπνεύματος κτλ.

ἀναθερμαίνω κ. νεώτ. θερμαίνω καλῶς, ἢ πάλιν· || παθ. γίνομαι πάλιν θερμός: Ἱππ.Ἐπιδ.1,2· || αὐτ. Προγν.17 **πυρετὸς ἀναθερμαινόμενος** (πάλιν ἐμφανιζόμενος)· || κ. μτφ. ἀναζωπυρῶ, ἀναζωογονῶ: **ἀνεθερμάνθη τὸ ἐρωτικὸν πάθος μεταξύ των.**

ἀναθέρμανσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου θέρμανσις: Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,10,19· || ἡ ἀναζωογόνησις.

ἀναθερμασία (ἡ) μτγν. τὸ ἀναθερμαίνειν, ἡ ἀναθέρμανσις βλ. λ.

ἀναθέρω ΕΓουδ. «ἄνθραξ παρὰ τὸ **ἀναθέρω** τὸ θερμαίνω».

ἀνάθεσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. προσφορὰ ἀναθήματος, ἀφιέρωσις: Λυσ.21,2 **χορηγῶν εἰς τὰ Διονύσια ἀνήλωσα σὺν τῇ τοῦ τρίποδος ἀναθέσει πεντακισχιλίας δραχμάς,** κ. αὐτ.21,4 **σὺν τῇ** τῆς σκευῆς **ἀναθέσει,** Ἐπιγρ. **εἰς ἀνάθεσιν ταῖς θεοῖς**· 2) τὸ ἀνατιθέναι εἰς ἄλλον χρόνον, ἡ ἀναβολή· 3) κ. νεώτ. ἐπιφόρτισις, χορήγησις ἐντολῆς πρὸς ἐκτέλεσιν πράξεως: Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.22 ἀνάθεσις ἄχθεος· νεώτ. **ἀνάθεσις βάρους, - ὑπηρεσίας, - ὑποθέσεως** κτλ.

ἀναθεσμός (ὁ) δημ. ρήτρα διαθήκης, ἐντολὴ διαθέτου: Διαθήκη 1780: **ἀφήνω ἀναθεσμὸ νὰ..**

ἀναθέτης (ὁ) νεώτ. ὁ ἀναθέτων.

ἀναθέτησις-εως νεώτ. ἡ μὴ ἀθέτησις.

ἀναθέτητος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀθετούμενος, ἀμετάκλητος, ἀνέκκλητος: Ἀρμενόπ. 3,1,22 **ἀναθέτητος δωρεά.**

ἀναθετήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἀθετήσεως.

ἀναθετικός-ή-όν μτγν. ἀναθηματικός βλ. λ.: Λιβάν.Ἐπιστ. **ἀναθετικὴ ἐπιστολή.**

ἀναθέτω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἀνέθεσα,** παθ. **ἀνετέθην,** μτχ. παθ. παρακ. **ἀνατεθειμένος** ἀνατίθημι, ἐπιφορτίζω, ἐπιτρέπω, ἐμπιστεύομαι: **ἀναθέτω τὴν φροντίδα - τὰς ὑποθέσεις μου, - ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς καλὰς χεῖρας,** δημ. **τοῦ ἀνάθεσα νὰ μοῦ βρῇ ἕνα ὑπάλληλο**· || προσφέρω ἀνάθημα, ἀφιερώνω πρᾶγμά τι: **ἀνέθεσα εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας μιὰ χρυσῆ καρδιά, - οἱ πιστοὶ ἀναθέτουν εἰς τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα ἀφιερώματα**

ἀναθέω τρέχω πρὸς τὰ ἐπάνω, ἀναρριχῶμαι, σκαρφαλώνω: Αἰλ.Ζ.5,54 **ἀν- ἐπὶ δένδρα,** αὐτ.13,14 **ἀν- τὰ ἀνάντη**· 2) ἐπὶ φυτῶν, ἀναβλαστάνω: Γαλ.18(2),178 **τὸ ὀμιχλῶδες .. ἀναθέον εἰς ὕψος**· 3) τρέχω κατὰ διεύθυνσιν ἀντίθετον τῆς μέχρι τῶδε, πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπανέρχομαι: Πλάτ.Τίμ.60 C.

ἀναθεῶμαι-άομαι μτγν. πάλιν θεῶμαι.

ἀναθεωρήσιμος-ον νεώτ. ὁ δεκτικὸς ἀναθεωρήσεως βλ. λ.: **ἀναθεωρήσιμος ἀπόφασις.**

ἀναθεώρησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η ἀκριβὴς ἐξέτασις, προσεκτικὴ ἔρευνα: Διόδ.Σ.13,35 **μεγάλης δὲ οὔσης κατὰ τὴν νομαθεσίαν ἀναθεωρήσεως**· 2) νεώτ. ἡ ἐκ νέου προσεκτικὴ θεώρησις ἐπὶ σκοπῷ ἐλέγχου ἢ μεταρρυθμίσεως: **ἡ ἀναθεώρησις τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων**· || νομ. ἡ συνεπείᾳ ἀκριβεστέρας ἐξετάσεως καὶ μελέτης μεταρρύθμισις, τροποποίησις ἢ ἐξαφάνισις νόμου ἢ ἀποφάσεως: **ἀναθεώρησις τοῦ συντάγματος, - ἀναθ- δίκης**· || ἡ ἐνώπιον ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου ἐπανάληψις δίκης διεξαχθείσης ἐνώπιον στρατοδικείου ἢ ναυτοδικείου.

ἀναθεωρητής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκτελῶν τὴν ἀναθεώρησιν βλ.λ., ὁ ἐντεταλμένος τὴν ἀναθεώρησιν.

ἀναθεωρητικὸν δικαστήριον (τὸ) στρατ. δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐφεσιβάλλονται αἱ ἀποφάσεις τῶν στρατοδικείων καὶ ναυτοδικείων.

ἀναθεωρητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀναθεώρησιν, ὁ ἐντεταλμένος τὴν ἀναθεώρησιν βλ.λ.: **ἀναθεωρητικὴ βουλὴ** (ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν, τροποποίησιν τοῦ συντάγματος) κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν **συντακτικήν**· || ὁ ἐπιφέρων ἀναθεώρησιν: **ἀναθεωρητικὴ ἀπόφασις.**

ἀναθεωρητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναθεωρητικὸν βλ. λ.

ἀναθεωρισμός (ὁ) γλωσσ. ἀναθεώρησις.

ἀναθεωροδίκης (ὁ) νεώτ. ὁ ἐν δικαστηρίῳ ἀναθεωρητικῷ βλ.λ. δικαστής.

ἀναθεωρῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. θεωρῶ τι ἐκ νέου, ἐξετάζω μετὰ προσοχῆς, μετ' ἀκριβείας: Διόδ.Σ 12,15 **αὐτος ἐπιπολῆς μὲν θεωρούμενος.. ἀναθεωρούμενος δὲ καὶ μετ' ἀκριβείας ἐξεταζόμενος**· 2) νεώτ. κ. δημ. ἐξετάζω ἀκριβέστερον τὸ ἤδη ἐξητασμένον, ἐρευνῶ ἐμβριθέστερον καὶ δικαιότερον· || νεώτ. κ. δημ. τροποποιῶ ἢ ἀνακαλῶ προγενεστέραν ἀπόφασιν ἢ γνώμην: **ν' ἀναθεωρήσῃς τὴ γνώμη σου γι' αὐτόν**· || νεώτ. νομ. κάμνω ἀναθεώρησιν βλ.λ.2) νομ.

ἀναθήκη (ἡ) Ἡσ. «ἀνάθεσις».

ἀναθηλάζω μτγν. θηλάζω, βυζαίνω· || **ροφῶν** ἐκβάλλω: Ἀέτ.15,18 **ἀναθηλάζω τὸ πύον** (ἐκβάλλω τὸ πύον οἱονεὶ θηλάζων).

ἀναθήλασις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου θηλασμός, τὸ ξαναβύζαγμα.

ἀναθήλασμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. **ἀναθηλασμός** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναθηλάζω, τὸ ἐκ νέου ἢ παρατεταμένον θήλασμα, πιπίλισμα: **τὸ ἀναθήλασμα πληγῆς εἶναι ἐπικίνδυνον.**

ἀναθηλασμός (ὁ) νεώτ. τὸ ἀναθήλασμα βλ.λ., ὁ ἐκ νέου θηλασμός, τὸ ξαναβύζαγμα.

ἀναθηλαστικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀναθηλασμὸν βλ.λ.

ἀναθήλησις-εως (ἡ) μσν. τὸ ἀναθάλλειν.

ἀναθηλῶ-έω μέλλ. **ἀναθηλήσω** ἀναθάλλω, ἀναβλαστάνω: Ἰλ.Α 236 **οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους φύσει οὐδ' ἀναθηλήσει.**

ἀνάθημα-ατος (τό) κ. νεώτ. ὅ,τι ἀνάκειται, ὑπάρχει ὡς κόσμημα, ὡς καλλώπισμα : 'Οδ.Α 152 **μολπή τ' ὀρχηστύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός** (στολίδια γιὰ τὸ φαγοπότι), Εὐρ.ἀπ.522 **τοῖς τεκοῦσιν ἀνάθημα βιότου** (εἶναι τὰ τέκνα)· 2) τὸ ἀνατεθειμένον ἐν ναῷ, τὸ ἀφιέρωμα, οἷον ἄγαλμα, κόσμημα κτт., ἔτι δὲ ἀπαρχαὶ καρπῶν, πλακοῦντες καὶ πᾶσα γεν. προσφορὰ εἰς θεὸν ἢ ἥρωα : 'Ηρ.1,14 **Γύγης ἀπέπεμψε ἀναθήματα ἐς Δελφούς**, Σοφ.'Αντ.286 **ναοὺς πυρώσων ἦλθε κἀναθήματα διασκεδῶν**, Λυσ.25,4 **τὰ ἐκ τῶν λῃτουργιῶν αὐτῷ ἀναθήματα**, ΚΔΛουκ. **λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται**· || εἰδικώτ. κ. νεώτ. τὸ εἰς ναοὺς ἐκ δωρεᾶς προερχόμενον πρᾶγμα, χρήσιμον πρὸς διακόσμησιν ἢ γεν. πλουτισμὸν τοῦ ἱεροῦ ἱδρύματος, τὸ τάμα : **τὰ ἀναθήματα τῆς εἰκόνος, - τοῦ ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας**.

ἀναθηματικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ἀναθημάτων συνιστάμενος, ἢ ὁ δι' ἀναθημάτων ἐκδηλούμενος : Πολύβ.27,18,2 **ἀναθηματικαὶ τιμαί**· 2) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἀνάθημα, εἰς ἀφιέρωσιν : **στήλη ἀναθηματική**.

ἀνάθηρον (τό) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀγρωστοειδῶν**, ἄ. **ἀνδροπώγων**.

ἀναθηρῶ-άω μσν. θηρῶ, ἐρευνῶ, ἀνιχνεύω.

ἀνάθησις-εως (ἡ) 'Επιγρ. ἀντὶ **ἀνάθεσις** βλ.λ.

ἀναθιβάλλω δημ. ἀναθιβάνω βλ.λ.

ἀναθίβαλμα (τό) δημ. ἐν συνήθ. χρ. εἰς τόνπληθ. ἀναθιβάλματα κρύφιοι κατηγορίαι, κακολογίαι κατά τινος, δυσφημίσεις, διαβολαί, ραδιουργίαι.

ἀναθιβάνω δημ. κ. **ἀναθιβάλλω** ὁμιλῶ περί τινος προσώπου, ἀναφέρω τὸ ὄνομά τινος : **λόξυγγας μ' ἔπιασε, κάποιος θὰ μ' ἀναθιβάνη**, συνηθέστ. ἐν χρ. ἐπὶ κακῷ : δ.τραγ. **τὴν πιὸ ὄμορφη τῆς γειτονιᾶς ἀναθιβάναν ὅλες**· 2) μελετῶ νὰ πράξω τι, βάνω μὲ τὸ νοῦ μου : δ.δίστ. **ἀναθιβάνω ὁ ἄμοιρος γλήγορα νὰ μισέψω | τὰ ξένα κάλλια νὰ μὲ φᾶν παρ' ἐπαδῶ νὰ ρέψω**· 3) ἀναμιμνήσκομαι, ἐνθυμοῦμαί τινα· ἄ. **ἀναβάνω** κ. **-άλλω : δὲν τὸν ἀναθιβάλλω ποιὸς ἦταν**.

ἀναθιβολεύομαι κ. **-εύγομαι** δημ. μνημονεύομαι, ἀναφέρομαι : 'Ερωτόκρ.Α 1962 κι ὅ,τι 'σφαλα **γιὰ κείνη νὰ μὴν ἀναθιβολευτῇ** (νὰ μὴ γίνῃ λόγος).

ἀνάθλασις-εως (ἡ) γλωσσ. κ. νεώτ. σύνθλιψις, ζούλισμα, σπάσιμο.

ἀναθλίβω θλίβω, πιέζω, ἐξάγω ὑγρὸν διὰ πιέσεως : ΑΠ 9,668 **μαστὸς ἀναθλίβει χεύματα Ναϊάδος**, Στράβ.173 **ἀναθλίβειν** (ὕδατα) **εἰς τὴν κρήνην**· 2) ἁπλῶς - πιέζω, συμπιέζω.

ἀναθλιπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐκ νέου ἢ ἐντόνως θλιπτικὸς βλ. λ.

ἀνάθλιψις-εως (ἡ) συμπίεσις, διάρρηξις· 2) νεώτ. γεωλ. τὸ φαινόμενον **καθ' ὃ τὰ** πετρώματα συνεπείᾳ τῶν ὀρεσιγόνων **πλευρικῶν** ὠθήσεων πτυχούμενα ἀνυψοῦνται.

ἄναθλος-ον μτγν. ὁ ἄνευ ἄθλων· 2) ὁ μὴ πρὸς ἀθλήματα ἱκανός : Λουκ.Διαβ.12. **κακὸς καὶ ἄναθλος ἀνταγωνιστής**.

ἀναθλῶ-άω μτγν. θλῶ, συντρίβω.

ἀναθολῶ-όω καθιστῶ τι ἐκ νέου θολόν : 'Αριστλ.ΖΙ 592 Α 8 **ἀναθολοῦται τὸ ὕδωρ**· || ἐπὶ τοῦ οὔρου· 2) μτφ. **ἀναθολοῦν τινα ἐπί τινα** ἐξεγείρειν, ἐξερεθίζειν τινά· || παθ. ταράττομαι, ἐρεθίζομαι : Φερεκρ.116 **ὑπὸ τῆς ἀνίας ἀνεθολοῦθ' ἡ καρδία**.

ἀναθόλωσις-εως (ἡ) ἡ ἐκ νέου ἢ πλήρως θόλωσις, ἀπώλεια τῆς διαυγείας : Πλάτ.Νόμ.824 Α **ἀναθολώσεις ὑπῶν** (σύμμιξις ὀποῦ φυτῶν μετὰ ὕδατος), Στωϊκ.3,56 **ἀναθόλωσις χολῆς**.

ἀναθόρνυμαι μτγν. κ. ἐν ἐνεργ. τ. **ἀναθορνύω** ἀναθρώσκω.

ἀναθορνύω ἐνεργ. τοῦ **ἀναθόρνυμαι** βλ.λ.

ἀναθορυβῶ-έω κ. νεώτ. θορυβῶ, ἐπιδοκιμάζω θορυβωδῶς, ἐπικροτῶ, ἐπιθορυβῶ : Πλάτ. Πρωτ.334 C **οἱ παρόντες ἀνεθορύβησαν ὡς εὖ λέγοι**, Ξεν.'Αν.5,1,3 **ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατιῶται ἀνεθορύβησαν ὡς εὖ λέγει**· || νεώτ. θορυβῶ καὶ πάλιν : **παρὰ τὰς ἀπειλὰς ἀποβολῆς οἱ φοιτηταὶ ἀνεθορύβησαν καὶ σήμερον**· || μέσ. -οῦμαι νεώτ. κυριεύομαι ὑπὸ ἀνησυχίας, ἀδημονίας, συγκινήσεως : **ἐκ τῶν ὑπαινιγμῶν περὶ καταχρήσεων ὁ ὑπουργὸς ἀνεθορυβήθη**.

ἀνάθρεμμα-ατος (τό) κ. δημ. ὁ ὑπό τινος ἀνατραφείς, θρέμμα : Θεόκρ.23,19 **κακᾶς ἀνάθρεμμα λεαίνας**, δημ. **'Αθηναῖος γέννημα καὶ ἀνάθρεμμα**· 2) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνατρέφειν, ἡ ἀνατροφή.

ἀναθρεπτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. συσκευὴ τῆς ὀρνιθοκομικῆς, ἐν ᾗ ἀνατρέφονται οἱ νεοσσοὶ τῶν ὀρνίθων, ἄ. **ἀναθρεπτήριον**.

ἀναθρεπτήριον (τό) νεώτ. ἀναθρεπτὴρ βλ.λ.

ἀναθρεπτικός-ή-όν μτγν. ὁ θρέψιν ἐπιφέρων, θρεπτικός : Γαλ.Θρασ.30.

ἀνάθρεπτος-ον μτγν. ἐπὶ δούλου - ὁ οἰκογενής, ὁ ἀνατραφεὶς ἐν τῷ οἴκῳ : 'Αππ.'Εμφ.4,43.

ἀναθρεπτός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. **ἀναθρεφτός-ή-όν** ἀνάθρεπτος βλ.λ., ὁ ὑπό τινος ἀνατρεφόμενος ἢ ἀνατραφείς, ὁ τρόφιμός τινος, οἰκότροφος.

ἀναθρεφτός-ή-ό δημ. ἀναθρεπτός βλ.λ. : 'Ερωτόκρ.Γ 843 **ἐδὰ μοῦ δῶσε τὸ φαρὶ ὁποὺ ν' ἀναθρεφτό μου**· || ὁ ἐν οἰκογενείᾳ ξένη ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ὡς τέκνον αὐτῆς ἀνατραφείς, συγγ. ψυχοπαίδι, ψυχοκόρη· || κατ' ἐπέκτ. ὁ υἱοθετηθείς.

ἀναθρέφω δημ. **ἀνατρέφω** βλ.λ.

ἀνάθρεψις-εως (ἡ) ἡ νέα θρέψις : 'Ιππ.'Αφ.1,3 **αἱ ἀναθρέψεις σφαλεραί**.

ἀναθρήκα (ἡ) δημ. κ. **ἀνάρθηκας** (ὁ) βοταν τὸ φυτὸν νάρθηξ ὁ κοινὸς ἢ φερούλη ἡ κοινή, συνών. κ. **ἄρθηκας** ἢ **ἄρνακας** κ. **κουφάρδακας** κ. **ἄρτηκας**, καλάμι, καυφόξυλο, βανούκα.

ἀναθρηνῶ-έω θρηνῶ, θρηνολογῶ : Δίων Κ 74,13.

ἀνάθρησις-εως (ἡ) τὸ ἀναθρεῖν, ἀκριβὴς ἐξέτασις, παρατήρησις : Τίμων 61.

ἀναθρονίζομαι νεώτ. κ. δημ. κ. **-νιάζομαι** ἐκ νέου ἐν θρόνῳ κάθημαι, ἀνέρχομαι πάλιν εἰς θρόνον· || δημ. κάθημαι ἀνέτως ἢ παρατεταμένως, στρογγυλοκάθομαι : **τί μοῦ ἀναθρονιάστηκες στὸν καναπέ**.

ἀναθρόνισις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου ἐνθρόνισις, εἰς θρόνον ἀνάρρησις.

ἀναθροφή (ἡ) δημ. ἀνατροφὴ βλ. λ.

ἀναθρύπτομαι τρυφῶ, ἡδυπαθῶ : Πολυδ.6,185.

ἀναθρῶ-έω ἀκριβῶς ἐξετάζω, ἐπιμελῶς μελετῶ : Πλάτ.Κρατ.399 C **ἀναθρεῖ καὶ λογίζεται τοῦτο ὃ ὄπωπε**· || παθ.Θουκ.4,87,1 **τὰ ἔργα ἐκ τῶν λόγων ἀναθρούμενα**.

ἀναθρῴσκω (ἢ -θρώ-) κ. νεώτ., ἀόρ. **ἀνέθορον** πηδῶ ὑψηλά, ἀναπηδῶ : 'Ιλ.Ν 140 **ὕψι δ' ἀναθρώσκων πέτεται**, 'Ηρ.7,18 **καὶ ὃς ἀμβώσας μέγα ἀναθρώσκει**, Ξεν.Λακ.2,3 **πηδῆσαι καὶ ἀναθορεῖν καὶ δραμεῖν θᾶττον ἀνυπόδητον**· || ἀναβαίνω, πηδῶ ἐπάνω : 'Ηρ.3,64 **ἀναθρώσκει ἐπὶ τὸν ἵππον**· || νεώτ. εἰδ. ἐπὶ πυρὸς καὶ καπνοῦ· || κ. μτφ. νεώτ. **ἀναθρώσκουσι νέαι ἐλπίδες**.

ἀναθυμᾶμαι δημ. ἀναθυμοῦμαι βλ.λ. : δ.τραγ. **ἀναθυμᾶμαι μιὰν αὐγή | ποὺ μοῦ 'ταξες ἕνα φιλί | τὴ νύχτα τ' ὀνειρεύομαι | καὶ τὴν ἡμέρα καίγομαι**.

ἀναθύμημα (τό) δημ. ἀντὶ ἀναθύμηση βλ. λ.

ἀναθύμηση (ἡ) δημ. κ. **ἀναθύμημα** κ. ἀναθύμισμα κ. **ἀναθυμιά** ἡ ἐνθύμησις, ἡ μετὰ πόθου ἀνάμνησις· || ἡ ἐκ νέου, κατ' ἐπανάληψιν ἀνάμνησις, ξαναθύμηση, ξαναθύμημα.

ἀναθυμησιάρης-ιάρα-ικο δημ. ὁ διαρκῶς ἀναμιμνησκόμενος, ἀναθυμῶν περασμένα· ‖ ὁ μετά πόθου τι ἀναπολῶν.

ἀναθυμητός-ή-ό δημ. ἀντὶ **ἀναθυμιστικός** βλ.λ.

ἀναθυμιά (ἡ) δημ. ἀντὶ **ἀναθύμηση** βλ.λ.

ἀναθυμίαμα-ατος (τὸ) κ.νεώτ. τὸ διὰ τῆς ἀναθυμιάσεως ἐκπεμπόμενον ἀέριον : Χρύσιπ.Στωϊκ.2,196.

ἀναθυμίασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. **ἀναθυμίαση** ἐκπομπή, διάχυσις ἀερίων ἢ ἀτμῶν ἢ καπνοῦ : Ἀριστλ. **ἀναθυμίασις ἡ μὲν ὑγρὰ ἀτμιδώδης, ἡ δὲ ξηρὰ καπνώδης,** αὐτ.Μετ. **ἔστι γὰρ ἀτμίδος μὲν φύσις ὑγρὸν καὶ θερμόν, ἀναθυμιάσεως δὲ θερμὸν καὶ ξηρόν·** 2) μτφ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. ὀσμή, ἰδίως ἡ ἐπιβλαβὴς ἢ δυσάρεστος : Γαλ.Χρ.11,14 **ἡ ἐκ τῶν χυμῶν ἀναθυμίασις,** νεώτ. **αἱ ἀναθυμιάσεις τοῦ τέλματος.**

ἀναθύμιασμα (τὸ) δημ. κ. **ἀναθυμιάτισμα** τὸ ἐκ νέου ἢ συνεχῶς ἢ λίαν θυμιᾶν, θυμιάζειν διὰ λιβανωτοῦ : δ. τραγ. παροίνιον : **στ' ἀναθύμιασμα τοῦ διάκου ἐφταρνίστηκε ὁ δεσπότης.**

ἀναθυμιατίζω νεώτ. κ. δημ. θυμιατίζω ἐκ νέου, κατ' ἐπανάληψιν : **ἀναθυμιατίζει τὸν ἄρρωστο, - ἀναθυμιάτισε τὸν νεκρό.**

ἀναθυμιάτισμα (τὸ) δημ. ἀναθύμιασμα βλ.λ.

ἀναθυμιατὸς-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων ἀναθυμιάσεις : **μεταλλεῖα ἀναθυμιατά.**

ἀναθυμιέμαι δημ. ἀναθυμοῦμαι βλ.λ. : Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 36 **κι ἔτσι ὅσα γνώρισε καλὰ ὁ νοῦς μου ἀναθυμιέται.**

ἀναθυμίζω δημ. θυμίζω, ὑπενθυμίζω ἐκ νέου, κατ' ἐπανάληψιν, ξαναθυμίζω : **νὰ μοῦ τὸ ἀναθυμίσης, - τὸ δαχτυλίδι του μοῦ τὸν ἀναθυμίζει.**

ἀναθύμισμα (τὸ) δημ. ἀντὶ **ἀναθύμηση** βλ.λ.

ἀναθυμιστικ ός-ή-ό δημ. κ. **ἀναθυμητός-ή-ό** ὁ ἀναθυμούμενος βλ.λ., ὁ ἔχων ἀναμνήσεις, ἀναθύμησες βλ.λ., ἀναθυμισιάρης, **ἀναθυμητικός.**

ἀναθυμιῶ-άω κ. νεώτ. ἀναδίδω ἀέρια, ἀτμούς : Θεόφρ.Πυρ.38· ‖ παθ. ἀναδίδομαι ἐν εἴδει καπνοῦ ἢ ἀτμοῦ, ἐξαεροῦμαι : Ἀριστλ.ΖΜ 652 D 36 **ἀναθυμιωμένης διὰ τῶν φλεβῶν τῆς τροφῆς·** ‖ περὶ τοῦ πυρός : αὐτ.Μετ.341 Α 7· ‖ Πλούτ.432 Ε **οἶνος ἀναθυμιαθεὶς** (ὁ ὑποστὰς ἐξάτμισιν, ξεθυμασμένος)· 2) μτφ. Πολύβ.15,25, 24 **μῖσος ἀναθυμιᾶται** (ἀναρριπίζεται)· ‖ κ. ἀλληγ. Ἡράκλειτ.12 , υχαὶ **ἀπὸ τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιῶνται·** 3) μέσ. -ῶμαι ἀνέλκω ἀτμούς : Ἀριστλ.Προβλ.934 D 36 **οἱ ἡρακλειτίζοντές φασιν ἐκ τῆς θαλάττης τὸν ἥλιον ἀναθυμιᾶσθαι.**

ἀναθυμοῦμαι δημ. κ. ἀναθυμᾶμαι κ. **ἀναθυμιέμαι** ἐνθυμοῦμαι ἐκ νέου, ἀναμιμνήσκομαι, ἀναπολῶ : **ἂν τὸ ἀναθυμηθῶ καμιὰ μέρα θὰ τοῦ τὸ ξαναπῶ·** ‖ ἐνθυμοῦμαί τι, ὅπερ μοῦ διεγείρει τὸν πόθον : **σταφύλια ἀναθυμήθηκες μέσ' τὸ χειμῶνα!**

ἀναθυμῶ-άω δημ. ἀντὶ **ἀναθυμοῦμαι** βλ. λ.

ἀναθυράζω Ἡσ. « **ἀνεθύραξεν·** ἀνεθυμώθη ».

ἀνάθυρμα-ατος (τὸ) μσν. **ἄθυρμα** βλ. λ.

ἀναθυρῶ-όω κάμνω εἰς τοὺς λίθους συναρμογὰς καθέτους οὕτως ὥστε ἐν τῇ ὅλῃ λιθοδομίᾳ τὰ ἄκρα τῶν λίθων νὰ συνάπτωνται : Ἐπιγρ. **ἀναθυρώσει τοὺς ἁρμοὺς πάντας τοὺς ἀνιόντας.**

ἀναθύρωμα (τὸ) νεώτ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναθυρῶ βλ. λ.

ἀναθύρωσις-εως νεώτ. ἡ πρᾶξις τῆς ἁρμογῆς τῶν λίθων, λαξευομένων ὥστε νὰ ἐξέχωσιν ὀλίγον ἐν εἴδει πλαισίου πρὸς εὐκολωτέραν καὶ ἀκριβεστέραν ἐφαρμογὴν πρὸς ἀλλήλους.

ἀναθύω (1) μτγν. θυσιάζω ἐκ νέου, ἐν τῷ παθ. : ΔίωνΚ 37,46 **αἱ ποντίφικες ἀνατυθῆναι ὡς οὐχ ὁσίως τελεσθέντα ἔγνωσαν·** 2) Ἐπιγρ. ἀνατίθημι, ἀφιερῶ· 3) Ἡσ. « **ἀναθύοντες** ἀνιεροῦντες, παραβαίνοντες ».

ἀναθύω (2) μτγν. ἀναπηδῶ, ἀναβλύζω : Καλλ.Δήμ. 30 **ὕδωρ ἐξ ἀμαρᾶν ἀνέθυε·** Ἡσ. « **ἀναθύειν·** ἀνασκιρτᾶν· καὶ αὖθις ἐξ ἀρχῆς ἀνανεάζειν ».

ἀναθυῶ-άω ἐπὶ χοίρων, ὀργῶ πάλιν πρὸς συνουσίαν, πάλιν καπριῶ : Ἀριστλ.Ζ 1546 Α 28 **κυΐσκεται δὲ μάλιστα ἡ ὗς, ἐπειδὰν θυῶσα καταβάλλῃ τὰ ὦτα· εἰ δὲ μή, ἀναθυᾷ πάλιν·** ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρώπων : παροιμ. ΑΒ « **γραῦς ἀναθυᾷ** ἐπὶ τῶν ἀνανεάζειν καὶ ἀνηβᾶν πειρωμένων· ἐπί τινος πρεσβύτου τὰ νέου πειρωμένου δρᾶν ».

ἀναθυώξας Ἡσ. « ἀναβοήσας ».

ἀναιβάζω δημ. ἐσφ.γρ. τοῦ **ἀνεβάζω** βλ.λ.

ἀναιβαίνω δημ. ἐσφ.γρ. τοῦ **ἀνεβαίνω** βλ.λ.

ἀναίβασμα (τὸ) δημ. ἐσφ.γρ. τοῦ **ἀνέβασμα** βλ.λ.

ἀναιβατός-ή-ό δημ. ἐσφ.γρ. τοῦ **ἀνεβατός** βλ.λ.

ἀναίδεια (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπ. κ. ἰων. **ἀναιδείη,** ἀττ. κ. **ἀναιδεία,** (Ἀριστφ.ἀπ.226), ποιητ. **ἀναιδία** (Ἡρωδ.2,453) ἔλλειψις αἰδοῦς, ἀναισχυντία, δημ. ἀδιαντροπιά, ξαδιαντροπιά : Ἰλ.Α 149 **ἀναιδείην ἐπιειμένε,** Ἡρ.7,210 **ἀναιδείῃ τε καὶ ἀβουλίῃ διαχρεώμενοι,** Σοφ.Ἠλ.607 **κήρυσσέ μ' εἴτε στόμαργον εἴτ' ἀναιδείης πλέαν,** Δημ.232,17 **εἰς τοῦθ' ἧκεν ἀναιδείας ὥστ' ἐτόλμα λέγειν·** δημ. **ἡ ἀναίδεια κι ἡ ξετσιπωσιά της δὲν ἔχουν ὅρια·** 2) λίθος **ἀναιδείας** λίθος ἐν Ἀρείῳ Πάγῳ, ἐφ' οὗ ἵστατο ὁ μηνυτής· ἀντιδιαστ. πρὸς τὸν λίθον **ὕβρεως,** ἐφ' οὗ ἵστατο ὁ μηνυόμενος : Παυσ.1,28,5 **τοὺς δὲ ἀργοὺς λίθους, ἐφ' ὧν ἑστᾶσιν ὅσοι δίκας ὑπέχουσι καὶ οἱ διώκοντες, τὸν μὲν ὕβρεως, τὸν δὲ ἀναιδείας αὐτῶν ὀνομάζουσιν.**

ἀναιδείη (ἡ) ἰων. ἀναίδεια βλ.λ.

ἀναίδεστον Ἡσ. « ἄμοιρον, ἄτιμον ».

ἀναιδεύομαι φέρομαι ἀναιδῶς, ἀναισχυντῶ : Ἀριστφ.Ἱππ.397 **πρὸς πᾶν ἀναιδεύεται,** νεώτ. **ἀνσιδευόμενος καὶ ἀπαυθαδιζόμενος.**

ἀναιδημόνως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀναιδῶς, ἀναισχύντως, χωρὶς ἐντροπήν, ξετσίπωτα : Γαλ.17,895.

ἀναιδημοσύνη (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις αἰδοῦς, ἀναισχυντία, ξαδιαντραπιά, ξετσιπωσιά.

ἀναιδήμων-ονος-ον μτγν. ὁ μὴ αἰδήμων, ἀναιδής, ἀναίσχυντος, ξαδιάντροπος, ὁ ξετσίπωτος.

ἀναίδην ἐσφ. ἀντὶ **ἀνέδην** βλ.λ.

ἀναιδής-αῦς-ές κ. νεώτ. ἐπὶ προσώπων, ὁ μὴ αἰδούμενος, ὁ ἀναίσχυντος, δημ. ἀδιάντροπος, ξετσίπωτος : Ἰλ.Α 158 **ὦ μέγ' ἀναιδὲς** (περὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος), Ὀδ.Α 254 **ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη,** Σοφ.Ἠλ.622 **ὦ θρέμμ' ἀναιδές,** Ἀριστφ.Ἱππ.383 **τῶν ἀναιδῶν ἀναιδέστεροι·** ‖ τὸ οὐδ. **ἀναιδὲς** ὡς οὐσ. ἀναίδεια : Εὐρ.ΙΑ 379 **μὴ λίαν ἄνω βλέφαρα πρὸς τἀναιδὲς ἀγαγών, ἀλλὰ σωφρονεστέρως·** ‖ καὶ παραθετ. : Ἡρ.7,39 **ἐς τὸ ἀναιδέστερον ἐτράπεν·** 2) σκληρός, βίαιος, ἀνοικτίρμων, ἀνηλεής, κ. κατ' ἄ. παρεμφερεῖς σημ. κ. χρ. : Ἰλ.Ε 593 **κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος,** Ὀδ.Λ 598 **κυλίνδετο λᾶας ἀναιδὴς** (περὶ τοῦ λίθου τοῦ Σισύφου), Σοφ.ΟΚ 516 **ἔργ' ἀναιδῆ.**

ἀναίδητος-ον μτγν. ἀναιδής βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 3,92.

ἀναιδία (ἡ) ποιητ. κ. **ἀναιδίη** ἀναίδεια βλ. λ.

ἀναιδίζεται παρ' Ἀριστφ.Ἱππ.397 δ.γ. ἀντὶ τοῦ **ἀναιδεύεται.**

ἀναιδολογία (ἡ) τὸ λέγειν ἢ γράφειν, τὸ πραγματεύεσθαι ἀναιδῆ, αἰσχυντηλὰ θέματα.

ἀναιδομάχας (ὁ) ὁ ἀναιδής, ὁ τολμηρὸς ἐν τῇ μάχῃ : Βακχ.5,.05.

ἀναιδοπώγων-ωνας (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος κυπρινομόρφων ἰχθύων ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ὀστεογλωσσιδῶν** ζήσαν κατὰ τὴν ἠώκαινον περίοδον.

ἀναιδοσεμνῶς ἐπίρρ. νεώτ. μὲ τρόπον δῆθεν σεμνόν, ὑποκρύπτοντα ἀναίδειαν.

ἀναιδοῦμαι-έομαι ἀναιδῶς φέρομαι, ἄ. ἐπ. **ἀναιδεύομαι** βλ.λ. : Πυθ. παρὰ Διογ.Λ 8,8.

ἀναιδῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναιδῆ βλ. λ., ἀναισχύντως, χωρίς ἐντροπήν, ἀδιάντροπα, ξετσίπωτα : Σοφ.ΟΤ354 οὕτως ἀναιδῶς ἐξεκίνησας τόδε τὸ ῥῆμα, κ. νεώτ. ὁ μαθητὴς συμπεριεφέρθη ἀναιδῶς πρὸς τὸν καθηγητήν του.

ἀναιζίνη (ἡ) νεώτ. κ. ἀναιζόνη βλ. λ.

ἀναιζόνη (ἡ) νεώτ. κ. ἀναιζίνη φαρμακ. ὑδατικὸν διάλυμα ἀκετονοχλωροφορμίου, χρησιμοποιούμενον ὡς ἀναισθητικὸν (aneson).

ἀναιή Ἡσ. « τροφὸς τιθήνη » (ἀναγν. ἀμμίη).

ἀναιθύσσω ἀνασείω, ἀναρριπίζω : Σοφ.ἀπ.542 (ἀμφίβ.), Εὐρ.Τρ.344 τήνδ' ἀναιθύσσεις φλόγα.

ἀναίθω ἀνάπτω, ἀναφλέγω : Εὐρ.Κύκλ. πῦρ ἀναίθων χιόνος οὐδέν μοι μέλει· || παθ. ἀναφλέγομαι : Αἰσχ.Χο.536 πολλοὶ δ' ἀνῆθυντ'.. λαμπτῆρες (ἦσαν ἀναμμένοι, ἔφεγγον)· 2) μτφ παροργίζω, ἐρεθίζω, ἐξεγείρω : Μάξ.Τύρ.24,9.

ἀναίκλεεα Ἡσ. « ἄδειπνα ».

ἀναίλιπος (κῶδ. - λειπως) Ἡσ. « ἀνυπόδητος ».

ἀναιμακτές ἐπίρρ. ἀναιμακτί βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.90.

ἀναιμακτί μτγν. ἄνευ χύσεως αἵματος, ἀναιμάκτως· ἀ. ἀναιμωτί : Θεμίστ.Λόγ.7,90 Α.

ἀναίμακτος-ον κ. νεώτ. ὁ ἄνευ αἵματος, ὁ καθ' ὃν δὲν ἐχύθη αἷμα, ὁ μὴ κηλιδωθεὶς μὲ αἷμα : Αἰσχ.Ἱκέτ.196 ἀναιμάκτους φυγάς· || νεώτ. ὁ μὴ προκαλέσας χύσιν αἵματος· ἀντίθ. αἱματηρός : ἀναίμακτος συμπλοκή, - ἐπανάστασις· || ἐκκλ. ἀναίμακτος θυσία τὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας.

ἀναιμάκτως ἐπίρρ. νεώτ. ἀναιμωτί, ἄνευ χύσεως αἵματος : ἡ συμπλοκὴ ἔληξεν ἀναιμάκτως.

ἀναιμασία (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἐπιδημικὴ ἀναιμία τῶν μεταλλωρύχων.

ἀναιματοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παῦσις τῆς ἀνανεώσεως τοῦ ἐξ ἀγκυλοστομιάσεως αἵματος ἕνεκα μεγάλης ἐλαττώσεως τῶν αἱμοβλαστῶν.

ἀναίματος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ἄναιμος, μὴ ἔχων αἷμα : Αἰσχ.Εὐμ.302 ἀναίματον, βόσκημα δαιμόνων, σκιάν· 2) δημ. ὁ ἔχων ἀναιμίαν.

ἀναιμεί ἐπίρρ. ἀντὶ ἀναιμωτί βλ.λ.

ἀναιμία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἔλλειψις αἵματος· 2) νεώτ. κ. δημ. παθολογικὴ κατάστασις τοῦ αἵματος ἐκδηλουμένη ἰδίως δι' ὠχρότητος τοῦ προσώπου καὶ καθ' ἣν ἐπέρχεται ἐξάντλησις τοῦ ὀργανισμοῦ : πάσχει ἐξ ἀναιμίας.

ἀναιμικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀναιμίαν βλ. λ.2) : ἀναιμικὴ κρᾶσις, - κατάστασις· 2) ὁ πάσχων ἀναιμίαν.

ἀναιμίνη (ἡ) νεώτ. σιδηρασακχαροῦχον σκεύασμα ἐναντίον τῆς ἀναιμίας ἐπιδρῶν εὐνοϊκῶς κατὰ τὴν πέψιν.

ἀναιμιῶν-όντος (ὁ) ὁ πάσχων ἐξ ἀναιμίας, ἀναιμικός.

ἀναιμόδιτον (τό) Ἡσ. « ἀνδράχνη ».

ἀναιμορράγητος-ον μτγν. ἰατρ. ὁ ἄνευ αἱμορραγίας · Ἀντυλλ. παρ' Ὀρειβ.45,24,15.

ἄναιμος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ αἵματος· ἀντίθ. ἔναιμος : Πλάτ.Πρωτ.321 Β ὑποδῶν τὰ μὲν ὁπλαῖς, τὰ δὲ ὄνυξι δέρμασι στερεοῖς καὶ ἀναίμοις· 2) ἐπὶ χρωματισμοῦ : Ἀέτ.1,298 νᾶπυ ἀναιμότερον κεχρωσμένον· 3) μτφ. ἀσθενής, ἀδύνατος : Γοργ.ἀπ.16 χλωρὰ καὶ ἄναιμα τὰ πράγματα· 4) ἀναίμακτος : ΔίωνΚ 68,19 ἄν- νίκη.

ἀναιμόσαρκος ὁ ἔχων ἄναιμον βλ. λ. σάρκα, περὶ τοῦ τέττιγος : Ἀνακρεόντ.43,17.

ἀναιμότης-ητος (ἡ) ἀναιμία : Ἀριστλ.ΖΜ 676 Α 31.

ἀναιμόχρους-ουν μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα, τὴν ὄψιν ἀναιμικοῦ : Γαλ.14,326.

ἀναίμων-ονος-ον ὁ μὴ ἔχων αἷμα, ἐπίθ. τῶν θεῶν : Ἰλ.Ε342 τούνεκ' ἀναίμονές εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται· ὁμοίως ἐπὶ ἰχθύων : Ἴων Τραγ.36· || ἐπὶ οἴνου, ὁ λίαν ἀδύνατος : Πλούτ.Ἠθ.692 Ε.

ἀναιμωτεί ἐπίρρ. ἀντὶ ἀναιμωτί βλ.λ.

ἀναιμωτί κ. νεώτ. ἄνευ χύσεως αἵματος, ἀναιμακτί : Ἰλ.Ρ363 οὐδ' οἱ γὰρ ἀναιμωτί γε μάχοντο.

ἀναίνομαι παρατ. ἠναινόμην, ἐπ. ἀναινόμην, μτγν. κ. ἀνηνόμην, ἀόρ. ἀνηνάμην ἀρνοῦμαι, ἀποκρούω, ἀπορρίπτω τι μετὰ περιφρονήσεως : Ἰλ.Ι 679 σὲ δ' ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα· || γεν. δὲν ἀποδέχομαι : Ὀδ.Γ265 πρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικές, Ξεν.ΚΠ 2,1,31 ὡς μηδὲν ἀναίνοιτο ἔργον· 2) δὲν ἀποδέχομαί τι ὡς ἀλλότριον ὄν, δὲν ἀναγνωρίζω : Αἰσχ.Ἀγ.300 φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ἠναίνετο φρουρά, Εὐρ.Μήδ. 237 οὐδ' οἷόν τ' ἀνήνασθαι πόσιν, Δημ.954 εἰ δὲ ἀναίνῃ Φορμίωνα κηδεστήν· 3) μετ' ἀπαρφ. ἀποφεύγω : Ἰλ.Σ 450 ἠναίνετο λοιγὸν ἀμῦναι, Αἰσχ.Ἀγ.1652 οὐκ ἀναίνομαι θανεῖν· || μετὰ πλεοναζούσης ἀρνήσεως : Ἰλ.Σ 500 ἀναίνετο μηδὲν ἑλέσθαι (ἰσχυρίζετο ὅτι δὲν ἔλαβε τίποτε)· 4) ἀπαλ. ἀρνοῦμαι : Ἰλ.Η 93 αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι· 5) μετὰ μτχ. στενοχωροῦμαι, δυσανασχετῶ : Εὐρ.Βάκχ.251 ἀναίνομαι τὸ γῆρας ὑμῶν εἰσορῶν νοῦν οὐκ ἔχον.

ἀναίρεμα-ατος (τὸ) λεία, πλιάτσικα· Σχόλ. « ἀναίρεμα ἅρπαγμα ».

ἀναιρεσείων-οντος-ουσα (ὁ,ἡ) νεώτ. νομ. (μτχ. ὡς ἐκ ρ. ἀναιρεσείω) ὁ ζητῶν ἀναίρεσιν δικαστικῆς ἀποφάσεως.

ἀναιρεσιβάλλω νεώτ. νομ. ὑποβάλλω ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου αἴτησιν ἀναιρέσεως ἐναντίον ἀποφάσεως Ἐφετείου ἢ ποινικοῦ δικαστηρίου ἢ ἐναντίον βουλεύματος δικαστικοῦ συμβουλίου.

ἀναιρεσίβλητος-ον νεώτ. νομ. ὁ καθ' οὗ ἀσκεῖται ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως, πρβλ. ἀναιρεσιβάλλω· ἀντίθ. ἀναιρεσείων (ὁ ἀσκῶν τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως).

ἀναιρέσιμος-ον νεώτ. νομ. ὁ δεκτικὸς δικαστικῆς ἀναιρέσεως βλ. λ.6) : ἀναιρέσιμος ἀπόφασις.

ἀναιρεσιμότης-ότητος (ἡ) νεώτ. νομ. ἡ δυνατότης δικαστικῆς ἀναιρέσεως, ἡ νόμῳ πλημμέλεια ἀποφάσεως, ἡ καθιστῶσα δυνατὴν τὴν ἀναίρεσιν αὐτῆς.

ἀναίρεσις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. ἀναίρεση λῆψις κατακειμένου τινὸς καὶ μετακόμισις : Πλάτ. Νόμ.814 Α ἀναίρεσις καὶ θέσις ὅπλων· 2) ἐπὶ νεκρῶν, περισυλλογὴ καὶ ταφή : Θουκ. 3,109,1 προσφέρει λόγον περὶ σπονδῶν καὶ περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως, αὐτ.2,34,3 μία δὲ κλίνη κενὴ τῶν ἀφανῶν, οἳ ἂν μὴ εὑρεθῶσιν εἰς ἀναίρεσιν· || ἐπὶ ναυαγῶν ὁμοίως : Ξεν.Ἑλλ.1,7,5 τὴν δὲ ἀναίρεσιν τῶν ναυαγῶν προστάξαιεν ἀνδράσιν ἱκανοῖς· 3) ἀνάληψις, ἐπιχείρησις : Πλάτ.Νόμ.847 D ἀν- ἔργων· 4) καθαίρεσις, κατεδάφισις : Δημ.385,3 τῶν τειχῶν καὶ τῶν πόλεων ἀναίρεσις· 5) θανάτωσις, φόνος : ΚΔ Πράξ.22,20 ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου .. ἤμην συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ· || εἰδ. νομ. νεώτ. καὶ δημ. ἡ ἀπρομελετήτως εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς διαπραττομένη ἀνθρωποκτονία· 6) κ. νεώτ. ἀνασκευή, ἀνατροπὴ ἐπιχειρημάτων· 7) ἄρσις, κατάργησις : Πλούτ.Κικ.34 ἀν- δογμάτων· 8) νεώτ. κ. δημ. νομ. τὸ ἔνδικον μέσον δι' οὗ ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀ. αἴτησις ἀναιρέσεως· || κ. ἡ δικαστικὴ κύρωσις τοιαύτης αἰτήσεως.

ἀναιρέται (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ᾠδικὰ πτηνὰ μικρότατα τῆς οἰκογενείας τῶν σπιζιδῶν, ζῶντα εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν (anaeretae).

ἀναιρετήριος-α-ον μον. κ. νεώτ. ἀναιρετικός· || νεώτ. νομ. ἀναιρετήριον ἔγγραφον ἢ ἁπλῶς ἀναιρετήριον δικαστικὸν ἔγγραφον δι' οὗ ζητεῖται ἀναίρεσις ἀποφάσεως.

ἀναιρέτης (ὁ) θηλ. -ις κ. νεώτ. ὁ ἀναιρῶν, ὁ ὀλετήρ, ὁ φονεύς : σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.1147· 2) ἀστρολ. ὁ ἀντιτιθέμενος εἰς τὰ ἐξ ἄλλης προγνώσεως προκύπτοντα καὶ ἀναιρῶν ταύτην.

ἀναιρετικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς πρὸς καταστροφήν, καταστρεπτικός : Ἀριστλ.Ρητ.1386 A 6, Πλούτ.427 E **ἀν- ἀλλήλων**· 2) νεώτ. νομ. ὁ ἁρμόδιος ἢ ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς ἀναίρεσιν βλ. λ. ἢ ἐπενεγκὼν ἀν- : **ἀναιρετικὰ ἐπιχειρήματα, - ἀπόφασις ἀναιρετική**· 3) μτγν. δηλητηριώδης : **ἀναιρετικὰ φάρμακα**· 4) ἀστρολ. ὁ ἰδιάζων εἰς τὸν ἀναιρέτην βλ. λ.2) ἢ ὁ ἐξ αὐτοῦ προκύπτων.

ἀναιρετικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀνασκευαστικῶς, ἀρνητικῶς.

ἀναίρετος-ον ὁ μὴ αἱρετός, ὁ μὴ ἐκλεγόμενος : Σιμπλίκ.παρ' Ἐπικτ.14 D· 2) ὁ μὴ αἱρούμενος, ὁ μὴ ἐκλέγων : Τίμων 72.

ἄναιρον (ὁ) Ἡσ. « ὄνειρον Κρῆτες ».

ἀναίρω αἴρω ἄνω, ὑψώνω : Αἰν.Τακτ. 23,4· ‖ μέσ. κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : Εὐρ.Ἠλ.102 **ἕως γὰρ λευκὸν ὄμμ' ἀναίρεται**· ‖ παθ. κατὰ τὴν αὐτ. σημ. : ΑΠ 12,67 **ἀναρθείς** (ἐπὶ τοῦ Γανυμήδους).

ἀναιρῶ-έω κ. νεώτ. ἀόρ. **ἀνεῖλον** κ. μτγν. **ἀνήρεσα**, μέσ. ἀνειλόμην, παρακ. **ἀνήρημαι** λαμβάνω τι κατακείμενον, σηκώνω ἀπὸ κάτω : Ὀδ.Γ 453 **ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς ἔσχον**, αὐτ.Υ 66 **Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι**, Σοφ.Αἶ.237 **ἀργίποδας κριοὺς ἀνελών**· 2) λαμβάνω, παίρνω : Ἰλ.Ψ 736 **ἀέθλια δ' ἶσ' ἀνελόντες ἔρχεσθε**· ‖ Ἡρ.5,102 **στεφανηφόρους ἀγῶνας ἀναραιρηκότα** (νενικηκότα)· ‖ Θουκ.1,126,12 **τῶν τεθνεώτων τὰ ὀστᾶ ἀνελόντες ἐξέβαλον** (ἐκθάψαντες)· ‖ μέσ. λαμβάνω τι δι' ἐμαυτόν, λαμβάνω, σηκώνω : Ἰλ.Α 449 **χερνίψαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο** (πῆραν στὰ χέρια ἀπὸ κάτω), Ἡρ.1,84 **κυνέην ἀνελόμενον**· ‖ Ἡρ.6,70 **Ὀλυμπιάδα ἀνελόμενος τεθρίππῳ** (νικήσας ἀγῶνα τεθρίππου ἐν Ὀλυμπίᾳ)· ‖ μέσ. γεν. λαμβάνω, δέχομαι : Ὀδ.Σ 357 **ἄρ κ' ἐθέλοις θητευέμεν, εἰ σ' ἀνελοίμην** (ἐὰν σὲ ἐδεχόμην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου), Ἡρ. 4,128 **σῖτα ἀναιρεόμενοι**, Πλάτ.Πολ.617 E **ἀναιρέσθαι κλῆρον**· 3) ἐπὶ μαντείων, χρησμοδοτῶ : Ἡρ.6,69 **οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον ἥρωα ἀναίρεον εἶναι**, αὐτ.1,13 **ἀνεῖλέ τε δὴ τὸ χρηστήριον** ἐπὶ νεκρῶν, σηκώνω, περισυλλέγω καὶ θάπτω· ‖ κ. παθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πλάτ.Πολ. 614 B **ἀναιρεθέντων δεκαταίων τῶν νεκρῶν**· ‖ Ξεν.Ἀν.6,4,9 **τοὺς νεκροὺς ἔνθαπερ ἔπεσον ἑκάστους ἔθαψαν, ἤδη γὰρ οὐχ οἷόν τε ἀναιρεῖν ἔτι ἦν** δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τοὺς περισυλλέξουν, ἵνα τοὺς θάψουν προσηκόντως· 4) ἐκποδὼν ποιοῦμαί τινα, βγάζω ἀπὸ τὴ μέση· ‖ συνεκδ. κ. νεώτ. νομ. ἀφαιρῶ τὴν ζωήν τινος, θανατώνω : Αἰσχ.Χο.1004 **τῷ δὲ δολώματι πολλοὺς ἀναιρῶν**, Εὐρ.Ἀνδρ.517 **σὲ μὲν ἡμετέρα ψῆφος ἀναιρεῖ**, νεώτ. **ποιοῦμαι ἀναίρεσιν** βλ. λ.5) ἀπρομελετήτως θανατώνω τινά, τὸν σκοτώνω· 6) ἐπὶ πραγμάτων, καταλύω, ἀφανίζω, καταστρέφω : Σόλ.36,4 **ὅρους ἀνεῖλον πολλαχῇ πεπηγότας** (πέταξαν τὰ σύνορα), Δημ.38,14 **τὴν ἀταξίαν ἀνελὼν εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν**· ‖ κ. νεώτ. νομ. ἀκυρῶ, ἐξαφανίζω : Ἰσαῖ.1,14 **ἐβουλήθη ταύτας τὰς διαθήκας ἀνελεῖν, - τὸ δικαστήριον ἀνήρεσε τὴν ἀπόφασιν**· ‖ κ. μέσ. Δημ.1180,7 **ἀναιρεῖσθαι τὰς συνθήκας** (καθιστάναι ἀκύρους)· ‖ ἀνακαλῶ, ἀθετῶ : **ἀνήρεσε τὰς ὑποσχέσεις του**· 7) κ. νεώτ. ἀνασκευάζω, ἀνατρέπω : Πλάτ.Πολ.353 C **ἡ διαλεκτικὴ μέθοδος . . τὰς ὑποθέσεις ἀναιροῦσα**, νεώτ. **ἀνήρεσε τὴν κατηγορίαν, - τὸν ἰσχυρισμὸν** κττ.· 8) μέσ. ἀναλαμβάνω, ἐπιχειρῶ : Ἡρ.5,36 **οὐκ ἔα πόλεμον βασιλέι ἀναιρέεσθαι**, Δημ.11,3 **ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον**· 9) μέσ. λαμβάνω ὀπίσω, ξαναπαίρνω : Δημ.916,9 **τὴν συγγραφὴν ἀνελόμενος ἀπηλλάξω ἂν τοῦ συμβολαίου** (λαβὼν οἱονεὶ ὀπίσω τὸ γραμμάτιον).

ἀναΐς-ΐδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **τροχιλιδῶν** ἰθαγενὲς τῆς νήσου Βόρνεον (anais).

ἀναισθής-οῦς-ές μτγν. ἀναίσθητος : Μάξ.Τύρ.17,5.

ἀναισθησία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἔλλειψις αἰσθήσεως, βραδύτης περὶ τὴν αἴσθησιν ἢ ἀντίληψιν : Θεόφρ. **ἔστι δὲ ἀναισθησία βραδυτὴς ψυχῆς ἐν λόγοις καὶ πράξεσιν**· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ πρὸς τὰς ἡδονὰς καὶ τὰς ἀλγηδόνας ἀμβλύτης : Ἀριστλ.Ἠθ.Νικ.1109 A 4· 3) εἰδ.νεώτ. κ. δημ. **ἡ μὴ** ἀντίληψις τοῦ πόνου κατὰ τὰς χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις, ἀπονάρκωσις : **γενική -, τοπικὴ ἀναισθησία**· 4) κ. νεώτ. κ. δημ. ἔλλειψις συναισθήσεως, ἀσυνειδησία : Δημ.757,6 **εἰς τοῦτ' ἀναισθησίας καὶ τόλμης προεληλύθασιν**, δημ. **τὸν δέρνει ἀναισθησία**· ‖ κ. δημ. γεν. νωθρότης διανοητική.

ἀναισθησιακός-ή-όν νεώτ. ἀναφερόμενος εἰς τὰ τῆς ἀναισθησίας : **ἀναισθησιακὴ ἐκδήλωσις**· ‖ ὁ προσφυὴς εἰς τὸ προκαλεῖν σωματικὴν ἀναισθησίαν, ἄ. ἀναισθητικός : **φάρμακα ἀναισθησιακά**.

ἀναισθησικινησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἔκλειψις τῆς αἰσθητικότητος καὶ τῆς κινητικότητος ὀργάνου τινὸς ἕνεκα βλάβης τῶν ἐν αὐτῷ νεύρων.

ἀναισθησίνη (ἡ) νεώτ. φάρμακον τοπικὸν ἀναισθητικὸν χορηγούμενον ἀντὶ τῆς κοκαΐνης.

ἀναισθησιολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ θεωρία τῆς ἀναισθησίας βλ. λ.

ἀναισθησιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν ἀναισθησίαν βλ. λ.3) : **ἀναισθησιτικὰ φάρμακα**.

ἀναίσθητα ἐπίρρ. δημ. ἀσυνειδήτως, ἀναιδημόνως, ἀναλγήτως, σκληρῶς : **φέρνεται στὴν οἰκογένειά του ἀναίσθητα**.

ἀναισθηταίνω μσν. ἀντὶ **ἀναισθητεύω** βλ.λ.

ἀναισθητεύω μτγν. ἀναισθητῶ, εἶμαι ἀναίσθητος, ἀνάλγητος· ‖ μέσ. **-εύομαι** : **Φρύν.329** « ἀναισθητεύομαι· τὸ μὲν ὄνομα ἀναίσθητος δόκιμον, τὸ δὲ ῥῆμα οὐκέτι. Λέγε οὖν οὐκ αἰσθάνομαι ».

ἀναισθητήριος-ον νεώτ. ὁ προκαλῶν, ἐπιφέρων σωματικὴν ἀναισθησίαν.

ἀναισθήτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπαγωγὴ ἀναισθησίας τοῦ σώματος γενικῆς ἢ τοπικῆς.

ἀναισθητίασις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ καθιστάναι ἀναίσθητον εἰς τὸ ἄλγος ὅλον **τὸ** σῶμα ἢ μέρος ἢ ὄργανόν τι τοῦ σώματος : **ἀναισθητίασις τῆς χειρός, - τοῦ ποδός**· ἄ. **νάρκωσις**.

ἀναισθητίζω νεώτ. κ. δημ. ἐπιφέρω διὰ φαρμάκου ἢ ἄ. ἀναισθησίαν ἄλγους, κοιμίζω τὰς αἰσθήσεις, **ναρκώνω, ἀναισθητῶ** μτβ. βλ.λ.

ἀναισθητικός-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ προκαλῶν ἀναισθησίαν : **ἀναισθητικὰ φάρμακα, - μίγματα**.

ἀναισθητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναισθητικὸν βλ.λ. : **τὸ φάρμακον ἐπέδρασεν ἀναισθητικῶς**.

ἀναισθητίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων, ὅπερ ζῇ ἐν Εὐρώπῃ ἐπὶ ξηρῶν κλάδων (anaesthetis).

ἀναισθητοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ φαρμάκων ἢ ἄ. κατορθουμένη ἀναισθησία βλ.λ.3).

ἀναίσθητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ αἰσθανόμενος, ὁ στερούμενος αἰσθήσεως ἢ αἰσθητικότητος : Πλάτ.Μέν.705 **ἀναίσθητος καὶ νεκρός**, Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.1,7 **ἀναίσθητος ἡ ἁφή** (δὲν ἔχει αἰσθητικότητα)· ‖ ὁ ἀπολέσας προσωρινῶς τὰς αἰσθήσεις του, λιπόθυμος : **ἔμεινεν ἀναίσθητος ἡμίσειαν ὥραν**· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων αἰσθητικὴν ἢ διανοητικὴν ἢ ἠθικὴν ἀμβλύτητα : Θεόφρ.Χαρ.14 **ὁ δὲ ἀναίσθητος τοιοῦτός τις οἷος δίκην φεύγων καὶ ταύτην εἰσιέναι μέλλων, ἐπιλαθόμενος εἰς ἀγρὸν πορεύεσθαι**, Θουκ.6,86,4 **τολμῶσιν . . πα-**

ρακαλεῖν ὑμᾶς ὡς ἀναισθήτους, Δημ.267,14 οὕτω σκαιὸς εἶ καὶ ἀναίσθητος, Αἰσχίνη, ὥστ' οὐ δύνασθαι λογίσασθαι· 3) παθ. ὃν δὲν αἰσθάνεταί τις, ὁ μὴ αἰσθητός : Θουκ.2,43,6 ὁ μετὰ ρώμης γιγνόμενος ἀναίσθητος θάνατος, Πλάτ.Τίμ.52 Α ἀόρατον καὶ ἀναίσθητον· 4) νεώτ. καὶ δημ. ὁ μὴ συγκινούμενος ὑπὸ συναισθήματος, ἀπαθής, ἀνάλγητος, σκληρός· 5) τὸ οὐδ. ἀναίσθητον ὡς οὐσ. ἡ ἀναισθησία : Θουκ.1,69,3 διὰ τὸ ἀναίσθητον ἡμῶν ἧσσον θαρσοῦσιν.

ἀναισθητῶ-έω κ. νεώτ. εἶμαι ἀναίσθητος, ἔχω περὶ τὴν αἴσθησιν ἢ τὴν διανόησιν ἀμβλύτητα : Ἰώσ.Ι 11,5,8 ἀν- ταλαιπωρίας (δὲν αἰσθάνομαι κόπωσιν)· ‖ εἰδ. νεώτ. ἔχω ἀναισθησίαν ἄλγους, δὲν αἰσθάνομαι πόνον· ‖ νεώτ. εἶμαι ἀπαθής, δὲν συγκινοῦμαι ὑπὸ συναισθήματος· 2) μτβ.ἐπιφέρω ἀναισθησίαν ὁλικὴν ἢ μερικὴν χάριν χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως, ἀναισθητίζω.

ἀναισθήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναίσθητον βλ.λ. : τρώγει, - κοιμᾶται ἀναισθήτως.

ἀναισθόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. μῖγμα χλωριούχου μεθυλίου καὶ χλωριούχου αἰθυλίου, λευκὸν ὑγρὸν χρησιμοποιούμενον ὡς τοπικὸν ἀναισθητικόν.

ἀναίσιμος-ον ὁ μὴ προσήκων, ἀνάρμοστος, ἀπρεπής : Ἐμπ.27 Α δῆρις ἀναίσιμος.

ἀναισιμῶ-όω Ἰων. χρησιμοποιῶ, μεταχειρίζομαι πρός τι : Ἡρ.1,185 τὸν ὀρυσσόμενον χοῦν ἐκ τοῦ ὀρύγματος ἀναισίμου παρὰ τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ παραχέουσα· 2) δαπανῶ, καταναλίσκω, ξοδιάζω : Ἡρ.3,150 ἀπέπνιξαν αὐτὰς ἵνα μὴ σφέων τὸν σῖτον ἀναισιμώσωσι· ‖ μέσ. -οῦμαι κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : Ἡρ.3,90 τεσσεράκοντα καὶ ἑκατὸν (τάλαντα) εἰς τὴν φρουρέουσαν ἵππον ἀναισιμοῦντο· 3) μέσ. χρειάζομαι : Ἡρ.1,72 μῆκος ὁδοῦ εὐζώνῳ ἀνδρὶ πέντε ἡμέραι ἀναισιμοῦνται (ἀπαιτοῦνται).

ἀναισίμωμα-ατος (τὸ) Ἰων. τὸ ἀναισιμούμενον, τὸ δαπανώμενον : Ἡρ.5,31 πάρεξ τῶν ἀναισιμωμάτων τῇ στρατιῇ (τῆς δαπάνης διὰ τὸν στρατόν).

ἀναίσιος-ον ὁ μὴ αἴσιος, ὁ μὴ φέρων τύχην.

ἀναΐσσω ἀττ. ἀνᾴττω κ. ἀνάττω φέρομαι πρὸς τὰ ἄνω ὁρμητικῶς, ἀναπηδῶ, σηκώνομαι ἐπάνω : Ἰλ.Δ 114 μὴ πρὶν ἀναΐξειαν υἷες Ἀχαιῶν· ἐπὶ λαγωοῦ : Ξεν.Κυν.6,17 ἐξαίφνης ἀνᾴξας· ‖ ἐπὶ πηγῆς, ἀναβλύζω μεθ' ὁρμῆς : Ἰλ.Χ 148 πηγαὶ δοιαὶ ἀναΐσσουσι· 2) πηδῶ ἐπάνω, ἀναβαίνω δι' ἅλματος. Ἰλ.Ω 440 ἀναΐξας ἅρμα καὶ ἵππους· 3) τρέχω δρομαίως : Ὀππ.Κυν.1,107 ἀνήιξε δὲ φέβεσθαι (ὥρμησε νὰ φύγῃ).

ἀναισχής-οῦς-ές ΑΒ ἀναίσχυντος.

ἀναίσχυντα ἐπίρρ. δημ. ἀναισχύντως βλ.λ.

ἀναισχυντηλία (ἡ) ἀναισχυντία βλ. λ.

ἀναισχύντημα-ατος (τὸ) πρᾶξις ἢ λόγος ἀναίσχυντος : Ὑπερειδ.ἀπ.226.

ἀναισχυντία (ἡ) ἔλλειψις αἰσχύνης, ἀναίδεια· δημ. ἀδιαντροπιά. Πλάτ.Συμπ.192 Β οὐ γὰρ ὑπ' ἀναισχυντίας τοῦτο δρῶσιν, ἀλλ' ὑπὸ θάρρους· γνωμ. τῇ ἀχαριστίᾳ ἕπεται ἡ ἀναισχυντία.

ἀναισχυντογραφία (ἡ) νεώτ. τὸ ἀναισχύντως συγγράφειν· ‖ ἡ ἀνηθικογραφία, πορνογραφία.

ἀναισχυντογράφος-ον μτγν. ὁ συγγράφων ἀναίσχυντα, ἀνήθικα, ὁ πορνογράφος.

ἀναισχυντοποιός-όν μσν. ὁ πράττων ἀναίσχυντα, ὁ φερόμενος ἀναισχύντως : Προκ.Ἀνέκδ.9.

ἀναίσχυντος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ αἰσχυνόμενος, ὁ ἀναιδής, ἀδιάντροπος, ξαδιάντροπος: Ἀριστφ.Εἰρ.182 ὦ βδελυρὲ καὶ τολμηρὲ κἀναίσχυντε, Εὐρ.Κύκλ.416 ἔκπλεως ὢν τῆς ἀναισχύντου βορᾶς· ‖ τὸ οὐδ. -ον ἡ ἀναισχυντία· περὶ πραγμάτων, τὸ αἰσχρόν, τὸ ἐπονείδιστον, τὸ βδελυκτόν· ‖ κ. παραθ. : Πλάτ.Ἀπολ.17 Β τοῦτό μοι ἔδοξεν αὐτῶν ἀναισχυντότατον εἶναι.

ἀναισχυντοφιλάργυρος-ον νεώτ. ὁ ἀναιδῶς, ἀναισχύντως, ἐξευτελιστικῶς φιλάργυρος.

ἀναισχυντῶ-έω κ. νεώτ. εἶμαι ἀναίσχυντος βλ.λ. ἢ πράττω ἀναίσχυντα : Ἀριστφ.Θεσμ.708 τοιαῦτα ποιῶν ὅδ' ἀναισχυντεῖ, Θουκ.1,37,4 ἢν δέ πού τι προσλάβωσιν (ἔχουσι τοῦτο ὅπως) ἀναισχυντῶσι, Ξεν.Συμπ.8,33 ἀφροντιστεῖν καὶ ἀναισχυντεῖν πρὸς ἀλλήλους ἐθιζόμενοι· 2) παθ. ὑφίσταμαι, ὑποφέρω τὴν ἀναισχυντίαν ἄλλου : Ἀριστλ.Ῥητ.1412 Α 6 ὁ ἀναισχυντῶν πρὸς τὸν ἀναισχυντούμενον (πρὸς ἐκεῖνον εἰς βάρος τοῦ ὁποίου ἀναισχυντεῖ).

ἀναισχύντως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. ἀναίσχυντα ἀναιδῶς, ξαδιάντροπα : Πλάτ.Ἀπολ.31 Β ἀναισχύντως κατηγοροῦντες· ‖ ὑπερθ. : Δημ.819,7 ἀναισχυντότατα ἀνθρώπων.

ἀναῖται (οἱ) νεώτ. ζωολ. εἶδος ζωοσκωλήκων συγγενῶν πιθαν. πρὸς τοὺς φυλλόδικας (anaïtae).

ἀναίτητος-ον κ. -η-ον κ. νεώτ ὁ μὴ αἰτηθείς.

ἀναιτήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ αἰτήσεως.

ἀναίτια ἐπίρρ. δημ. ἀναιτίως βλ.λ.

ἀναιτία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων μὲ κεραίας νηματοειδεῖς βραχυτέρας τοῦ σώματος καὶ μὲ ὀφθαλμοὺς διαχωριζομένους εἰς δύο ἄνισα τμήματα (anaetia).

ἀναιτιάζω νεώτ. ἀπαλλάσσω τινὰ τῆς ἐναντίον αὐτοῦ γενομένης αἰτιάσεως, κατηγορίας· ‖ ἀποδεικνύω ἀβάσιμον τὴν αἰτίασιν.

ἀναιτίασις-εως (ἡ) νεώτ. νομ. ἀπαλλαγή τινος ἀπὸ κατ' αὐτοῦ γενομένης αἰτιάσεως, κατηγορίας.

ἀναιτίατος-ον ὁ μὴ αἰτιαθείς, ἀκατηγόρητος.

ἀναιτιατότης-ότητος (ἡ) νεώτ. νομ. ἡ ἔλλειψις αἰτιατοῦ, ἀποτελέσματος προκύπτοντος ἐκ νομικῶς κολασίμου αἰτίας, τὸ ἀβάσιμον αἰτιάσεώς τινος.

ἀναιτιολόγητα ἐπίρρ.δημ. ἀναιτιολογήτως βλ.λ.

ἀναιτιολόγητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ αἰτιολογηθῇ, οὗ δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ τὴν αἰτίαν : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,52· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ αἰτιολογηθείς· ‖ δημ. κ. ὁ μὴ ἐξηγήσιμος, ἀσαφής, σκότιος : ἀναιτιολόγητα πράματα γίνονται τὴ νύχτα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι.

ἀναιτιολογήτως ἐπίρρ. νεώτ. χωρὶς αἰτιολογίαν, ἀδικαιολογήτως.

ἀναίτιος-ον κ. -α-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ αἴτιος, ἀνεύθυνος, ἀθῷος : Ἰλ.Ν 775 ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι, Ἡσίοδ.Ἔργ.827 ὄλβιος ὃς ἀναίτιος ἀθανάτοισιν, Ξεν.ΚΠ 1,6,10 ἀναίτιος ἔσει παρὰ τοῖς στρατιώταις (δὲν θὰ κατηγορηθῇς ὑπὸ τῶν στρ.)· ‖ μετὰ γεν. τῆς αἰτίας : Ἡρ.233 ἀναίτιοι εἶεν τρώματος τοῦ γεγονότος βασιλέι, Αἰσχ.Ἀγ.1505 ἀναίτιος εἶ τοῦδε τοῦ φόνου· ‖ ἐν τῇ ἐκφορᾷ οὐκ ἀναίτιόν ἐστι, μετ' ἀπαρφ. εἶναι ἀξιόμεμπτον, ἐπιλήψιμον νὰ..· 2) τὸ οὐδ. ἀναίτιον ὡς οὐσ. τὸ μὴ ὂν αἴτιον ἢ μὴ δυνάμενον νὰ τεθῇ ὡς αἴτιον : Ἀριστλ.Ἀν.Πρ.65 Β 16 τὸ ἀναίτιον τιθέναι ὡς αἴτιον· 3) τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ἀθῳότης.

ἀναιτιότης-ητος (ἡ) νεώτ. νομ. ἡ ἔλλειψις, ἀνυπαρξία νομικῶς βασίμου αἰτιάσεως.

ἀναιτιώδης-ους-ες ὁ μὴ ἀπὸ αἰτίου προκύπτων, ὁ μὴ ἀπὸ αἰτίου ἐξαρτώμενος, ὁ μὴ ἐνέχων ἐν ἑαυτῷ αἰτίαν : ἀναιτιώδης δικαιοπραξία ἡ ἄνευ αἰτίου (sine causa).

ἀναιτίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. ἀναίτια οὐχὶ κατὰ τὴν αἰτίαν, ἄνευ αἰτίας : Γαλ.10,36.

ἄναιτος ὁ ἄνατος βλ. λ.

ἀναιχμάλωτος ὁ μὴ αἰχμαλωτισθείς, ἀζώγρητος· Ἡσ. ἐν λ. ἀπάρθητοι.

ἄναιχμος-ον νεώτ. ὁ ἄνευ αἰχμῆς : ἄναιχμα βέλη.

ἀναιώνιος-α-ο δημ. αἰώνιος, διαρκής, ἄφθαρτος, ἀ. ἀκατάλυτος : ἀναιώνιο κάστρο, - ἀναιώνια ροῦχα (μὴ φθειρόμενα, ἀχάλαγα).

ἀναιωρῶ-έω μτγν. κρατῶ τι ὑψηλά, ὥστε νὰ αἰ-

ωρῆται : Κόλουθ.155 **ἑανὸν ἐς ἠέρα ἀνηώρησε˙** || παθ. : Νόνν.16,342 **ἀνηώρητο.**

ἀνάκαι Ἐπιγρ. ἡνίκα βλ.λ.

ἀνακαγχάζω κ. νεώτ. γελῶ θορυβωδῶς, κογχάζω : Πλάτ.Εὐθ.300 D **μέγα πάνυ ἀνακαγχάσας,** αὐτ.Πολ.337 A **ἀνεκάγχασε μάλα σαρδάνιον.**

ἀνακαγχασμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακαγχάζω βλ.λ.

ἀνακαγχαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἰδιάζων εἰς τὸ ἀνακαγχάζειν ἢ ὁ προκαλῶν τὸ ἀνακαγχάζειν βλ. λ.

ἀνακαθαίρω κ. νεώτ. καθαρίζω ἐκ νέου ἢ ἐντελῶς, ξεκαθαρίζω : Πολύβ.10,35,8 **πᾶν τὸ πρὸ ποδῶν ἀνακαθαίρειν˙** || παθ. : Ἀριστλ.Θαυμ.1834A 27 **τῶν μετάλλων ἀνακαθαρθέντων˙** || ἐπὶ τοῦ ἀέρος, γίνομαι ἐντελῶς καθαρός, διαυγής : Πλούτ. Φλαμ.8 **τοῦ ἀέρος ἀνακαθαιραμένου˙** || μέσ. ἐν τῇ ἰῃ σημ. : Πλάτ. Μενξ.241 D **ἀνακαθηράμενοι καὶ ἐξελάσαντες πᾶν τὸ βάρβαρον ἐκ τῆς θαλάττης,** Λουκ.Ἀλέξ.1 **τὴν Αὐγίου βουστασίαν ἀνακαθήρασθαι˙** 2) ἐπὶ μεταλλευμάτων, ἀποχωρίζω τὰς ξένας οὐσίας : Πλάτ. Νόμ.678 D **ἀπορίᾳ τοῦ ἀνακαθαίρεσθαι τὰ τοιαῦτα** (μεταλλεῖα)˙ 3) μτφ. **ἀν- λόγον** ἀναπτύσσω, ἐξηγῶ, σαφηνίζω : Πλάτ.Νόμ.642 A **μέθης πέρι, σμικροῦ πράγματος, παμμήκη λόγον ἀνακαθαιρόμενος˙** 4) νεώτ. μτφ. καθαρίζω ἐκ νέου, ὑποβάλλω εἰς ἔλεγχον καὶ μεταρρύθμισιν, ἀνανεῶ : **ἀνεκάθηραν τὸ πολίτευμα, - ἀν- τοὺς νόμους˙** 5) εἰδ. ἰατρ. καθαρίζω δι᾽ ἐμέτου ἢ ἀποχρέμψεως φλεγμάτων : Ἱππ.Ἀφ.5,8 **ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ ἀνακαθαίρονται.**

ἀνακαθαρίζω κ. νεώτ. κ. δημ. δωρ. ἀνακοθαρίζω ἀνακαθαίρω, καθαρίζω : Πίν.Ἡρακλ I, 84 **ἀνακαθαρίοντι δὲ ὁσσάκις κα δέωνται** (= ἀνακαθαριοῦσι δὲ ὅταν δέωνται)˙ 2) νεώτ. κ. δημ. καθαρίζω ἐκ νέου, ξανακαθαρίζω ἢ καθαρίζω ἐντελῶς : **ἀνακαθάρισα ὅλο τὸ σπίτι.**

ἀνακαθάρισμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακαθαρίζειν βλ.λ.

ἀνακαθαριστήριος-ον νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἐκ νέου καθαρισμόν : **ἀνακαθαριστήρια μηχανήματα.**

ἀνακάθαρμα-ατος (τό) ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακαθαίρειν βλ λ., τὸ ἀνακαθάρισμα˙ Ἠσ ἐν λ **ὀξυθυμία** (ἀμφ.).

ἀνακάθαρσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἀποκάθαρσις, τὸ ἐκ νέου ἢ πλῆρες καθάρισμα : Πολύβ. 5,100,6˙ || νεώτ. ἀκριβὴς κάθαρσις, ξεκαθάρισμα˙ 2) γραμμ. διευκρίνισις, ἐξήγησις σκοτεινοῦ χωρίου˙ 3) ἰατρ. ἡ δι᾽ ἐμέτου κάθαρσις : Γαλ.8,327.

ἀνακαθαρτήρ-ῆρος (ὁ) ὄργανον ἢ μηχάνημα δι᾽ οὗ γίνεται ἀνακαθαρισμός.

ἀνακαθαρτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐνεργῶν, ἐκτελῶν τὸν ἐκ νέου καθαρισμόν˙ || κ. ἐπὶ ὀργάνου ἢ μηχανήματος : **ἀτμήλατος ἀνακαθαρτής˙** || ὁ ἔχων ὑπηρεσίαν ἢ ἐπάγγελμα τὸ ἀνακαθαρίζειν : **οἱ ἀνακαθαρταὶ τῶν καπνοδόχων.**

ἀνακαθαρτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς ἀνακάθαρσιν τοῦ στομάχου ἁρμόδιος, καθαρτικός˙ || ἐμετικός : Διοσκ.1,71.

ἀνακαθαρτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνακαθαρτικὸν βλ. λ.

ἀνακάθημαι μτγν. κ. νεώτ. δημ. **ἀνακάθομαι** κάθημαι ὀρθῶς (οὐχὶ ἀνακεκλιμένως) : Λουκ.Ὠκ. 112˙ 2) νεώτ. κ. δημ. ἐνῷ κάθημαι ὀρθοῦμαι ὀλίγον καὶ πάλιν κάθημαι˙ || ὢν κατακεκλιμένος ἀνορθῶ τὸν κορμόν : **ἀνακάθεται στὸ κρεβάτι καὶ τρώει.**

ἀνακαθίγνυμαι μτγν. ἢ -ίννυμαι ἀνακαθίζω βλ. λ. : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,10 **ἀνακαθίγνυσθαι θέλουσι.**

ἀνακαθιέρωσις-εως (ἡ) ἡ ἐκ νέου καθιέρωσις, ἐπαναγωγή, οἷον ἑορτῆς, πανηγύρεως, ἐθίμου : **ἡ ἀνακαθιέρωσις τῆς τελετῆς τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν ὑδάτων˙** 2) εἰδ. ἡ ἐπ᾽ ὀνόματι ἁγίου καθιέρωσις ναοῦ, καθιερωμένου εἰς αὐτὸν καὶ ἐν παρελθ. χρόνῳ.

ἀνακαθίζω κ. νεώτ. κ. δημ. μτβ. καθίζω τινά, κάμνω τινὰ νὰ ἀνακαθίσῃ˙ || ἀμτβ. καθίζω ἐγὼ ὁ ἴδιος˙ || μέσ. κατακεκλιμένος ὢν ὀρθοῦμαι : Πλάτ.Φαίδ.60 B **Σωκράτης ἀνακαθιζόμενος εἰς τὴν κλίνην συνέκαμψέ τε τὸ σκέλος καὶ ἐξέτριψε τῇ χειρί.** 2) ἀμτβ. ἀνορθῶ, ἐγείρω τὸν κορμὸν πρὸς τὰ ἄνω : Ξεν.Κυν.5,7 **ἀνακαθίζοντες** (**οἱ λαγῳ**) **ἐπαίρουσιν αὐταὺς καὶ ἐπακούουσιν εἴ που πλησίον κλαγγὴ ἢ ψόφος τῶν κυνῶν˙** 3) δημ. ἀνατρέφω νεογνὰ ἢ μικρὰ δεόμενα ἐπιμελείας, παιδοκομῶ : **εἶδα κι ἔπαθα ὅσο ν᾽ ἀνακαθίσω τὰ παιδιά μου.**

ἀνακάθισις-εως (ἡ) νεώτ. γυμναστικὸν ἄσκημα, καθ᾽ ὃ λαμβάνει τις στάσιν χαμαὶ καθημένου διὰ κάμψεως τῶν σκελῶν αὐτοῦ.

ἀνακαθισμένος-η-ο ἀνακαθιστὸς βλ.λ., ἀνακεκλιμένος, βλ. **ἀνακάθομαι.**

ἀνακαθιστά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπαν ἀνακαθιστὸν βλ.λ.

ἀνακαθίσταμαι νεώτ. ἐκ νέου καθίσταμαι βλ.λ.

ἀνακαθιστός-ή-ό δημ. καθισμένος ἐπὶ στρωμνῆς ἢ ἐδάφους μὲ τὸν κορμὸν ὄρθιον ἢ ἐπικεκλιμένον εἰς ἐπινώτιον καὶ μὲ τοὺς πόδας ἡπλωμένους πως : **στάσου ἀνακαθιστὸς νὰ σοῦ περάσῃ ἡ δύσπνοια.**

ἀνακάθομαι δημ. ὢν κεκλιμένος ἐπὶ στρωμνῆς ἢ ἐδάφους ἡμιανορθοῦμαι καὶ κάθημαι μὲ τὸν κορμὸν ὄρθιον ἢ ἐπικλίνοντα καὶ μὲ τοὺς πόδας ἡπλωμένους˙ ἀ. **ἀνακαθίζω** (ὡς ἀμτβ.), ἀνασηκώνομαι˙ || μτχ. παρακ. **ἀνακαθισμένας** κ. ἐν τῇ σημ. τοῦ ἀνακεκλιμένος : **στὰ συμπόσια οἱ ἀρχαῖοι ἔτρωγαν ἀνακαθισμέναι˙** 2) εἰδ. **ἀνακαθισμένα παιδί** τὸ ἱκανῶς ἀνεπτυγμένον καὶ μὴ δεόμενον ἀμέσου ἐπιμελείας˙ || **ἀνακαθισμένο πουλί, - ἀρνί** τὸ ἀπομακρυνθὲν τῆς μητρὸς καὶ τρεφόμενον μόνον.

ἀνακαινίζω κ. νεώτ. παλαιόν τι καθιστῶ νέον, ἀνανεώνω : Πλούτ.Μάρκελλ.6 **γενομένης εἰρήνης ἀνακαινίσαι τὸν πόλεμον οἱ Γαισάται δοκοῦσι,** Ἰσοκρ.7,8 **τῆς ἔχθρας τῆς πρὸς βασιλέα πάλιν ἀνακεκαινισμένης˙** 2) νεώτ. ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθώνω˙ || κ. παθ. μσν. κ. νεώτ. ἀνοικοδομῶ, κτίζω, ἐν ἐπιγραφαῖς κτιτορικαῖς : **ἀνεκαινίσθη ὁ ναὸς οὗτος ἐν ἔτει˙** 3) μεταρρυθμίζω κ. -ομαι κ.μτφ. : **ἀνεκαινίσθη τὸ πρόγραμμα,-τὸ κόμμα** κττ.

ἀνακαίνισις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου κατασκευή, ἐπισκευή, ἀνανέωσις˙ || κ. μτφ.

ἀνακαίνισμα-ατος (τό) νεώτ. ἡ ἀνακαίνισις βλ.λ.

ἀνακαινισμός μτγν. κ. νεώτ. ἀνακαίνισις βλ.λ.

ἀνακαινιστής θηλ. -ίστρια νεώτ. ὁ ἀνανεώνων, ἀνακαινίζων : ἰδίως ἐπὶ ναῶν, κτιρίων κττ. || μτφ. ὁ μεταρρυθμίζων, μετατρέπων συμφώνως πρὸς νέας ἀντιλήψεις τὰ παλαιότερον παραδεδεγμένα : **ἀνακαινιστὴς νόμων, - ἰδεαλογίας, - ἐπιστήμης, - διδασκαλίας** κττ.

ἀνακαινιστικός-ή-όν ὁ ἰδιάζων, ὁ προσφυὴς εἰς ἀνακαίνισιν˙ || ὁ προκαλῶν, ἐπιφέρων ἀνακαίνισιν βλ.λ. : **ἀνακαινιστικαὶ προσπάθειαι, - ἀνακαινιστικὸν πρόγραμμα.**

ἀνακαινιστικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνακαινιστικὸν βλ. λ.

ἀνακαινοποιῶ-έω μσν. ἐκκλ. ἀνακαινίζω.

ἀνακαινούργησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ποιεῖν τι ἐκ νέου καινουργές, τὸ **ξανακαινούργεμα.**

ἀνακαινουργῶ-έω κ. νεώτ. κάμνω τι ὥστε νὰ εἶναι καινουργές, ἀνακαινίζω.

ἀνακαινῶ-όω μτγν. κ. νεώτ. ἀνανεώνω : ΚΔ Κορινθ.2,4,16 **ὁ ἔσωθεν** (**ἄνθρωπος**) **ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ.**

ἀνακαίνωσις-εως (ἡ) μτγν. ἀνανέωσις, ἀνακαίνισις : ΚΔ Ρωμ.12,2 **μεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ ναός.**

ἀνάκαιον (τὸ) Σουΐδ. «ἀναγκαῖον» ἐσφ.γρ.

ἀνακαίω κ. **-κάω** κ. νεώτ., ἀόρ. **ἀνέκαυσα** ἀνάπτω πῦρ : Ὀδ.Η 13 **πῦρ ἀνέκαιε καὶ δόρπον ἐκόσμει,** Ἡρ.4,145 **ἐπείτε ἂν πῦρ ἀνακαύσωνται·** ‖ κ. μτφ. διεγείρω, ἐξάπτω ἐκ νέου παροξύνω : **ἀνέκαυσαν τὰ πολιτικὰ μίση·** 2) δημιουργῶ αἴσθημα καύσεως : **μὲ ἀνακαίει τὸ στομάχι μου·** 3) μτφ. διεγείρω ὄρεξιν· 4) μέσ. ἐξάπτομαι, ἐξοργίζομαι : Ἡρ.5,19 **σεῦ ἀνακαιομένου συνίημι τοὺς λόγους.**

ἀνάκακα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ κακίας, χωρὶς πρόθεσιν βλάβης, ὀχλήσεως, σαρκασμοῦ, ὕβρεως κτλ.

ἀνακακαθέα (ἡ) χειρόγρ. ὁ λωτός.

ἀνάκακος-η-ο δημ. ἄκακος : **ἀνάκακος ἄνθρωπος κανένα δὲν πειράζει.**

ἀνακαλαμῶμαι-άομαι Ἡσ. «ἀναθερίζω».

ἀνακαλαμώνω δημ. στηρίζω διὰ καλάμων ἢ ἄλλων λεπτῶν στηριγμάτων τοὺς κλίνοντας κορμοὺς φυτῶν ἢ δενδρυλλίων : **ἀνακαλάμωσα τὶς γαρουφαλιὲς - τὶς τριανταφυλλιές.**

ἀνακάλεμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνακάλεσμα** ἐπιφώνησις, πρόσκλησις, ἀναγγελία γινομένη μεγάλῃ τῇ φωνῇ, δυνατὸ φώναγμα, κήρυξις : **ἦταν μακριὰ μὰ ἄκουσε τ' ἀνακάλεμά μου καὶ γύρισε, - τ' ἀνακάλεμα τοῦ ντελάλη δὲ μ' ἄφησε νὰ κοιμηθῶ·** 2) ἐπίκλησις, οἷον ὅρκου, ὁμολογίας, ὑποσχέσεως κτλ., ἔκκλησις, ἀρᾶς ἐπιφώνησις.

ἀνακαλεσιά (ἡ) (ἀνὰ) ἡ μεγαλοφώνως, ἐπιμόνως, κατ' ἐπανάληψιν γινομένη πρόσκλησις : **καλεσιὰ κι ἀνακαλεσιά, θέλεις γιὰ νάρθῃς μιὰ φορὰ σπίτι μας·** ‖ ἀνακάλεμα βλ.λ.2) ὡς τετελεσμένον : **ἡ ἀνακαλεσιὰ τοῦ ἀδικημένου·** 2) (ἀνα- στερητ.) κ. **ἀνεκαλεσιά** ἔλλειψις προσκλήσεως ἢ προσκλήσεων· ἀντιθ. **καλεσιά : μ' ἀνακαλεσιὰ κάμανε κρυφὰ τὸ γάμο τους.**

ἀνακάλεσμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. μον. **ἀνακάλεσμαν** κ. δημ. -α θρῆνος, κλάμα, κλάψιμο, δημ. ἀνακάλεμα βλ. λ.· 2) **ἀνεκάλεσμα** ἀνάμνησις, ἐνθύμησις : παροιμ. **τοῦ φτωχοῦ τ' ἀνεκαλέσματα συφορὲς καὶ πίκριες.**

ἀνακάλημα (τὸ) δημ. ἀνακάλεμα βλ. λ.

ἀνακαλητό (τὸ) δημ. ὀδυρμός, θρῆνος, **ἀνάκλημα.**

ἀνακαλιέμαι δημ. κ. **-οῦμαι** ἐπιμαρτύρομαι, ἐπικαλοῦμαι τὴν θείαν δίκην, καταρῶμαι : **γυρίζει στοὺς δρόμους καὶ τὸν ἀνακαλιέται·** ‖ ἐπικαλοῦμαι τὴν θείαν βοήθειαν : **πηγαίνει στὶς ἐκκλησιὲς καὶ ἀνακαλιέται·** 2) κλαίω, θρηνῶ, ὀδύρομαι : **ἔθαψε τὸ παιδί της καὶ μέρα - νύχτα** ἀνακαλιέται, πρβ. **ἀνακαλῶ·** 3) ἐπιβοῶμαι καταρώμενός τινα : **τὸν ἀνακαλιέται στοὺς δρόμους ἀπάνου - κάτου·** ‖ κατηγορῶ δημοσίᾳ, εἰς ἐπήκοον : **ἀνακαλιέται τὴν ἀδικία ποὺ τοῦ γένηκε.**

ἀνακαλινδῶ-έω ἀνακυλινδῶ βλ. λ.

ἀνακαλλύνω σαρώνω, σκουπίζω : ΑΠ «**ἀνακαλλύνειν** τὸ σαίρειν, ὃ καὶ ἀνακορεῖν».

ἀνακαλλωπίζω μτγν. κ. νεώτ. καλλωπίζω ἐκ νέου, ἐξωραΐζω, βελτιῶ τὸν ὑπάρχοντα καλλωπισμόν· ‖ μέσ. κ. παθ. **-ομαι** εὐπρεπίζομαι καλύτερον ὁ ἴδιος· λαμβάνω ὑπ' ἄλλου καλλωπισμόν : **ἀνεκαλλωπίσθη διὰ τὸν χορόν, - οἱ δημοτικοὶ κῆποι ἀνεκαλλωπίσθησαν.**

ἀνακαλπάζω καλπάζω πολύ, τριποδίζω, τρέχω γκαλόπ : Αἰσχ.ἀπ.145.

ἀνακάλυμμα (τὸ) ἡ ἀνακάλυψις βλ.λ. : Κορ. Ἄτακτ. **τὰ ἀνακαλύμματα.**

ἀνακαλυπτήρια (τὰ) ἡ τρίτη ἡμέρα ἀπὸ τοῦ γάμου, καθ' ἣν **ἐνεφανίζετο** ἡ νύμφη πρὸ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων ἄνευ τῆς παρθενικῆς καλύπτρας : Πολυδ.3,36· 2) τὰ παρεχόμενα εἰς τὴν νύμφην δῶρα κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην, ἄλλως **διαπαρθένια, ἀνακάλυπτρα, θεώρητρα, ὀπτήρια.**

ἀνακαλύπτης (ὁ) νεώτ. θ. ἀνακαλυπτής, θηλ. -ήτρια ὁ ποιῶν ἀνακάλυψιν βλ. λ., φανέρωσιν· 2) ὁ δηλοποιῶν τι μὴ γνωστὸν ἢ ἀποκρυπτόμενον·

ἀνακαλυπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν τὸ ἀνακαλύπτειν βλ.λ.· ‖ ὁ ἱκανὸς πρὸς ἀνακαλύψεις.

ἀνακαλυπτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνακαλυπτικὸν βλ. λ.

ἀνακάλυπτος-ον - ἀκάλυπτος, ξέσκεπτος, ἀσκέπαστος : ΠΔ Τωβ.2,9 **τὸ πρόσωπόν μου ἀνακάλυπτον ἦν** (δ.γ. **ἀκάλυπτον ἦν**).

ἀνακάλυπτρα (τὰ) μτγν. ἀνακαλυπτήρια.

ἀνακαλύπτω κ. νεώτ. κ. δημ. ἀποκαλύπτω, φανερώνω, ξεσκεπάζω : Πολύβ.4,85,6 **ἀν- τι πρός τινα·** ‖ Εὐρ.ΙΑ 1146 **ἀνακαλύψομεν λόγους, κοὐκέτι χρησόμεσθ' αἰνίγμασι** (θὰ ὁμιλήσωμεν σαφῶς, ἀπεριφράστως καὶ ὄχι μὲ σκοτεινὰς φράσεις)· ‖ μέσ. ἀποκαλύπτω ἐμαυτόν, ξεσκεπάζομαι : Ξεν. Ἑλλ.5,4,6· 2) αἴρω τὸ κάλυμμα, ξεσκεπάζω, ἀνοίγω : Ἀριστλ.Αἰσθ.444 D 25 **βλεφάρων μὴ ἀνακαλυφθέντων·** 3) νεώτ. ἐρευνῶν ἢ ἀναζητῶν ἀνευρίσκω : **ἀνακαλύπτω κλοπήν, - ἀπάτην, - συνωμοσίαν·** 4) εὑρίσκω πρῶτος ἐγὼ προϋπάρχον τι καὶ μὴ μέχρι τοῦδε γνωστόν : **ἀνακαλύπτω νέαν ἤπειρον, - ἢ νέον πλανήτην·** ‖ εὑρίσκω τι διάφορον ἢ παρεμφερὲς τοῦ ἤδη γνωστοῦ : **ἀνεκάλυψε νέαν μέθοδον ἐλέγχου, - νέον σύστημα διπλογραφίας,** θ. **ἐφευρίσκω** βλ. λ.

ἀνακαλύπτωρ-ορος (ὁ) νεώτ. νομ. ὁ ἀνακαλύπτης βλ.λ.2) : **ὁ ἀνακαλύπτωρ ἀρχαιοτήτων.**

ἀνακάλυψις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. δημ. **ἀνακάλυψη** φανέρωσις, ξεσκέπασμα, ἀνεύρεσις : **ἀν- κλοπῆς, - ἀπάτης,** ἡ **ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς** (εὕρεσις), **- ἀνακάλυψις νέου πλανήτου, - ἡ ἀνακάλυψις τῆς πυρίτιδος** (ἐφεύρεσις).

ἀνακαλῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. ποιητ. **ἀγκαλῶ** καλῶ, προσκαλῶ ἐπάνω, οἷον ἐπὶ νεκρῶν : Αἰσχ. Πέρσ.621 **δαίμονα Δαρεῖον ἀγκαλεῖσθε·** 2) ἐπικαλοῦμαι, ἱκετεύω : Ἡρ.9,90 **θεούς τε κοινοὺς ἀνακαλέων προέτρεπε ῥύσασθαι Ἕλληνας,** Σοφ. Τρ.910 **αὐτὴ τὸν αὑτῆς δαίμον' ἀνακαλουμένη·** 3) ἀναφέρω, μνημονεύω τινὰ οἱονεὶ ἐπικαλούμενος ἢ ἐπιμαρτυρόμενος : Εὐρ.ΙΤ 780 **τί τοὺς θεοὺς ἀνακαλεῖς,** Πλάτ.Πολ.394 Α **πολλὰ τῷ Ἀπόλλωνι εὔχετο τάς τε ἐπωνυμίας τοῦ θεοῦ ἀνακαλῶν,** Δημ.799,10 **τοὺς προγόνους τοὺς ὑμετέρους ἀνακαλῶ,** πρβλ. **ἀνακαλιέμαι·** 4) ἀποκαλῶ, ὀνομάζω : Εὐρ.Τρῳ.469 **κακοὺς ἀνακαλῶ τοὺς συμμάχους,** Θουκ.1,3,3 **Δαναοὺς ἐν τοῖς ἔπεσι καὶ Ἀργείους καὶ Ἀχαιοὺς ἀνακαλεῖ,** Ξεν. Ἀν.6,6,7 **ἀνακαλοῦντες τὸν προδότην·** ‖ παθ. Σοφ. Ἠλ.683 **Ἀργεῖος ἀνακαλούμενος·** 5) καλῶ, προσκαλῶ : Ἡρ.3,127 **τοὺς ἀνακαλέοντας αὐτὸν κτείνει,** Θουκ.7,73,3 **ἀνακαλεσάμενοί τινας ἐκέλευον φράζειν Νικίᾳ μὴ ἀπάγειν τὸ στράτευμα·** ‖ καλῶ εἰς τὸ δικαστήριον : Λυσ.144,34· 6) καλῶν τινα ἐνθαρρύνω, παρακελεύομαι : Θουκ.7,70,8 **ἀνακαλοῦντες ὀνομαστὶ τὸν τριήραρχον·** 7) κ. νεώτ. κ. δημ. καλῶ ὀπίσω, ἐπαναφέρω : Θουκ.1,131,1 **Λακεδαιμόνιοι ἀνεκάλεσαν αὐτὸν** (τὸν Παυσανίαν)· νεώτ. **ἀνακαλῶ τὸν πρεσβευτὴν** κτλ.· ‖ μέσ. : Ξεν.4,4,22 **ἀνακαλεσάμενοι τῇ σάλπιγγι ἀπῆσαν·** ‖ παθ. : Πλάτ.Πολ. **ὥσπερ κύων ὑπὸ τοῦ νομέως ἀνακληθείς·** 8) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀποσύρω, ἀναιρῶ, καταργῶ : **ἀνακαλῶ τὸν λόγον μου, - τὴν ὑπόσχεσίν μου, - τὴν διαταγήν, - τὴν παραγγελίαν** κτλ.· ‖ φρ. **ἀνακαλῶ εἰς τὴν τάξιν,** ἐπὶ προϊσταμένου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς συνελεύσεως, ἐπαναφέρω εἰς τὴν τήρησιν τῶν κεκανονισμένων, ἐλέγχω ἐπιτιμῶ τινα παρεκτραπέντα ἐν συνεδριάσει.

ἀνάκαμα (τό) δημ. ἀγρὸς διὰ τὸ ἀπόκρημνον ἢ βραχῶδες αὐτοῦ ἀνεπίδεκτος ἀροτριάσεως, σκαπτόμενος μόνον δι' ἀξίνης, ποὺ δὲν τὸν φτάνει ἢ δὲν τὸν πιάνει τ' ἀλέτρι.

ἀνακαμίνευσις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου καμίνευσις βλ.λ. : **αἱ σκωρίαι τοῦ Λαυρίου ὑφίστανται ἀνακαμίνευσιν.**

ἀνακαμινεύω νεώτ. κάμνω ἐκ νέου, δευτέραν καμίνευσιν βλ.λ.

ἀνακαμπή (ἡ) μτγν. καμπὴ πρὸς ἄνω ἢ ὀπίσω.

ἀνακαμπτήριον (τό) μτγν. τόπος ὅπου ἀνακάμπτομεν περιπατοῦντες, τόπος περιπάτου.

ἀνακαμπτικός-ή-όν μσν. ὁ πρόσφορος, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ νὰ ἐπιφέρῃ κάμψιν : **ἄσκησις ἀνακαμπτική·** ‖ ὁ ἐπενεγκὼν κάμψιν, στροφήν : **ἡ ἀνακαμπτικὴ κίνησις τοῦ δεξιοῦ τῆς στρατιᾶς.**

ἀνακάμπτω κ. νεώτ. κάμπτω, κλίνω πρὸς τὰ ὀπίσω, ὑποστρέφω ἄνω ἢ στρέφω : Ἀριστλ.Ψυχ. 407 A 30 **ἡ περιφορὰ ἐπ' ἀρχὴν ἀνακάμπτει,** νεώτ. **ἀνακάμπτω τοὺς βραχίονας·** ‖ κ. ἐν παθ. τ. : Βακχ.16,82 **τῷ δ' οὐ πάλιν θυμὸς ἀνεκάμπτετο·** 2) κ. νεώτ. γυρίζω ὀπίσω, ἐπαναστρέφω, ἐπιστρέφω ἐκεῖ ἀφ' ὅπου ἐξεκίνησα : Πλάτ.Φαῖδ. 72 B **εἰ .. μὴ ἀνάκαμπτοι πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον, μηδὲ καμπὴν ποιεῖτο,** ΚΔΜατθ.2,12 **χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην·** 3) ἀμτβ. κάμνω καμπὴν περί τι σημεῖον, ἐπαναστρέφομαι : Ἡρ.2,8 **ταύτῃ μὲν λήγον ἀνακάμπτει ἐς τὰ εἴρηται τὸ οὖρος·** νεώτ. **ἀνακάμπτω τὸ ἀκρωτήριον·** 4) κάμνω περίπατον ἐπάνω κάτω, ἐπαναστρέφων εἰς τὸν αὐτὸν τόπον : Διογ.Λ 5,2 **ἑλέσθαι περίπατον τὸν ἐν τῷ λυκείῳ καὶ μέχρι μὲν ἀλείμματος ἀνακάμπτοντα τοῖς μαθηταῖς συμφιλοσοφεῖν·** ‖ περιπατῶ, περιέρχομαι : Στράβ. 164 **ἀνακάμπτοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς περιπάτου χάριν·** 5) ἐν τῇ λογικῇ, ἐπὶ τῶν ὅρων προτάσεως, ἀντιστρέφω· 6) ἡ μτχ. **ἀνακάμπτων** (ὁ) ὄνομα μιᾶς τινος πτώσεως τῶν κύβων : Εὐθ.53.

ἀνακαμψέρως-ωτος (ὁ) κ. **ἀνακάμψερως** βοτάνη τις δυναμένη δῆθεν νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν ἔρωτα εἰς τὸν ἐγγίσαντα αὐτήν : Πλιν.24,167· ‖ Ἡσ. « φυτόν τι ὃ καὶ ἀρθὲν ἀπὸ τῆς γῆς ζῇ »· Sedum anacampseros, δημ. **τὰ βατάνι τῆς ἀγάπης.**

ἀνακαμψίπνοος ἄνεμος ὁ ἀνακάμπτων, ὁ μὴ εὐθέως πνέων : Ἀριστλ.Κόσ.394 D 36 **τῶν ἀνέμων οἱ μὲν εἰσιν εὐθύπνοοι, οἱ δὲ ἀνακαμψίπνοοι, καθάπερ ὁ καικίας λεγόμενος.**

ἀνάκαμψις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἢ τὰ ὀπίσω κάμψις, ἡ στροφή, τὸ γύρισμα : Ἀριστλ.Μετ.386 A 5· ‖ γυμν. ἡ κάμψις τῶν βραχιόνων πρὸς τὰ πλάγια καὶ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς.

ἀνακαμψίφλογος-ον νεώτ. ὁ ἐκτρέπων καὶ ἐπαναφέρων τὴν φλόγα, τὴν θερμότητα, ἐπὶ μηχανημάτων : **ἀνακαμψίφλογος κάμινος.**

ἀνακαμωσιά (ἡ) δημ. κ. **ἀνεκαμωσιά** τὸ ἀνάκαμα, ἄγονος, δυσκαλλιέργητος ἀγρός.

ἀνάκανδα Ἡσ. « ἐν ὑπερῴῳ Λάκωνες ».

ἀνάκανθος-ον ἐπὶ ἰχθύων, ὁ ἄνευ ἀκάνθης, ἄνευ σπονδυλικῆς στήλης : Ἡρ.4,53 **κήτεά τε μεγάλα ἀνάκανθα, τὰ ἀντακαίους καλέουσι·** ‖ ἐπὶ φυτῶν, τὸ ἄνευ ἀκανθῶν : Μανασσ. **ἀνάκανθα ῥόδα.**

ἀνακαοῦρα (ἡ) δημ. κ. **ἀνακαΐλα** κ. **ἀνάκαψη** ἡ ἐπὶ παθήσεως τοῦ στομάχου ἢ ἐκ πυρετοῦ φλόγωσις τοῦ λάρυγγος.

ἀνακάπτω καταβροχθίζω, χάφτω : Ἡρ.2,93 **ἡγέονται δὲ αἱ ἔρσενες** (ἰχθύες) **ἀπορραίνοντες τοῦ θοροῦ, αἱ δὲ ἑπόμεναι ἀνακάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κυΐσκονται.**

ἀνάκαρ ἐπίρρ. (κάρα), μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω : Ἱππ.Γαλην.19,79.

ἀνάκαρα (ἡ) μσν. δημ. κ. **ἀνάκαρα** (τὰ) δύναμις σωματική, ἀντοχή, κ. γεν. δύναμις· **δὲν ἔχω ἀνάκαρα νὰ σταθῶ ὀρθός, - μοῦ κόψηκαν τ' ἀνάκαρα·** κατάρ. **ποὺ ἀνάκαρα νὰ μὴν ἔχῃ** (περὶ τοῦ διαβόλου)· ‖ ψυχικὴ ἀντοχή, διάθεσις : **δὲν ἔχω ἀνάκαρα νὰ τὸν ἰδῶ·** 2) εὐψυχία, παλληκαροσύνη, ἀντριά : Σεχρέτης 335 **ἀνάκαρα δὲν ἔχουνε καρσί του νὰ σταθοῦνε·** 3) κ. **νάκαρα** (τὰ) κ. **νιάκαρα** (τὰ) τὰ λαϊκὰ πνευστὰ μουσικὰ ὄργανα, οἷον ἡ ἄσκαυλος : κ. κατ' ἐπέκτ. γεν. τὰ μουσ. ὄργανα : Κωδινός 4 **ἑτοιμασθέντος οὖν καὶ καβαλικεύσαντος τοῦ βασιλέως οἱ ἀνακαρισταὶ κρούουσι τὰ ἀνάκαρα,** - Ρινόπαυλ. Ὑποψηφ. **καὶ τὰ ταμπούρλα, νιάκαρα,** ἄ.κ. **νιάκαρες** (οἱ) κ. **ἀνακαράδες.**

ἀνάκαρα (τὰ) δημ. βλ.λ.2).

ἀνακάρα (ἡ) δημ. ἀνάκαρα βλ.λ.1).

ἀνακαράδες (οἱ) μσν. κ. δημ. περιληπτ. οἱ **νιάκαρες,** τὰ **ἀνάκαρα** βλ. λ.3)· 2) οἱ παίζοντες ἀνάκαρα βλ. λ.2) : δ. τραγ. **μὲ τ' ἄργανα τὴν ἔκλεγαν μὲ τοὺς ἀνακαράδες.**

ἀνάκαρδα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ θάρρους, χωρὶς γενναιοψυχίαν, ἀτόλμως· 2) ἀπροθύμως.

ἀνακαρδιά (ἡ) δημ. ἡ ἔλλειψις θάρρους, ἡ λιποψυχία, ἡ ἀτολμία.

ἀνακαρδιίδαι (οἱ) νεώτ. ἀνακαρδιώδη βλ.λ.

ἀνακαρδικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. λευκὴ κρυσταλλικὴ ἄοσμος μᾶζα, ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, ἐπὶ χάρτου παράγουσα κηλῖδας.

ἀνακάρδιον (τό) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀνακαρδιιδῶν** βλ. λ., περιλαμβάνον εἴδη τῶν τροπικῶν χωρῶν, ἓν ἐκ τῶν ὁποίων καλλιεργεῖται ὡς χρήσιμον εἰς τὴν θεραπευτικήν· 2) ξύλον σκληρόν, ἐρυθρόν, χρήσιμον εἰς τὴν ἐπιπλοποιίαν, ἄ. ἀκάϊον, ἀκαζού, μαόνι.

ἀνακαρδίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος χωριστοπετάλων δικοτυληδόνων φυτῶν ἐκ τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀνακαρδιωδῶν,** οὗτινος φύλλα ἀπολιθωμένα σπανίως εὕρηνται εἰς τὴν κρητιδικὴν περίοδον.

ἀνακαρδιώδη (τὰ) νεώτ. φυτολ. ἄ. ἀνακαρδιίδαι ἢ **τερμινθώδη,** οἰκογένεια δικοτυληδόνων φυτῶν περιλαμβάνουσα θάμνους, ὧν τινες κοσμητικοὶ καὶ δένδρα δασικὰ ῥητινώδη, οἷον **τὸ ἀνακάρδιον, τὴν κορυνόκαρπον, τὴν σχῖνοψιν** κ. ἄ. πολλά.

ἀνάκαρδος-η-ο νεώτ. κ. δημ. τὸ **ἀνακάρδιον** βλ. λ.2)· 2) δημ. ἄ. συνηθέστ. **ἄκαρδος,** σκληροκάρδιος, ἀνηλεής, ἀλεήμονος, ἄσπλαγχνος.

ἀνάκαρη (ἡ) δημ. ἡ ἀνάκαρα βλ.λ. 1) κ. 2).

ἀνάκαρι (τό) δημ. ἡ ἀνάκαρα βλ.λ.1).

ἀνακαριστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ παίζων τὰ ἀνάκαρα βλ.λ.· ‖ δημ. κ. γεν. ὁ πλανόδιος μουσικός.

ἀνακαροῦ (ἡ) δημ. βοταν. παραλλαγὴ οἰνοφόρου ἀμπέλου παράγουσα μαύρας στρογγύλας σταφυλάς, ἄ. **μαυρόρωγο** (τό).

ἀνακαρτερῶ-έω μσν. κ. δημ. καρτερῶ, ὑπομένω· 2) δημ. κ. ἀναμένω ἐπὶ μακρὸν ἢ μετὰ πόθου τὴν ἐπάνοδον, τὴν ἔλευσιν τινος : δ.τραγ. **κι ἂν εἶν' μακρὺς ὁ μισεμὸς θὰ σ' ἀνακαρτερέψω.**

ἀνακαρώνω δημ. ἀνακτῶ τὰς δυνάμεις μου, συνέρχομαι, δυναμώνω, καρδαμώνω· συγγ. ξεγυρίζω : **σὰν ἔφαγα καὶ ἤπια ἀνακάρωσα·** ‖ παθ. τ. ἀμτβ. ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, ἀντρειεύομαι : **τὸν εἶχε γονατίσει, μ' ἀνακαρώθηκε αὐτὸς ξάφνου καὶ τὸν ἀνασκέλισε.**

ἀνακάς ἐπίρρ. Ἡσ. « ἄνωθεν ».

ἀνακασσιτέρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου ἢ κατ' ἐπανάληψιν κασσιτέρωσις βλ. λ., δημ. ξαναγάνωμα, ξαναστάγκωμα.

ἀνάκατα ἐπίρρ. δημ. ἄνω κάτω, ἀτάκτως, φύρδην μίγδην, κατ' ἀνάμιξιν : **ὅλα μαζὶ ἀνάκατα·** ‖ ἀναμείξ, συγκεκραμένως : **καφὲ καὶ κριθάρι - βούτυρο καὶ λίπος ἀνάκατα.**

ἀνακαταβάλλω νεώτ. κάμνω ἀνακαταβολὴν βλ.λ.

ἀνακαταβολή (ἡ) ἡ ἐκ νέου ἢ κατ' ἐπανάληψιν

γενομένη καταβολή, κατάθεσις, πληρωμή : ἀνακαταβολὴ τόκων.
ἀνακαταδέχομαι μτγν. πλήρως ἀναδέχομαι.
ἀνακαταδίδυμος (ὁ) νεώτ. οἰκογένεια τερατομορφιῶν, περιλαμβάνουσα τοὺς πυγοπαγεῖς, κεφαλοπαγεῖς καὶ τοὺς μετωποπαγεῖς.
ἀνακατάθεσις-εως νεώτ. ἐκ νέου κατάθεσις, ἐπὶ χρημάτων, ἐγγράφων κττ.
ἀνακαταθέτω νεώτ. ποιοῦμαι ἐκ νέου κατάθεσιν βλ.λ.: ἀνεκατέθεσαν τὰς μετοχὰς τοῦ ἐθνικοῦ δανείου ὡς ἐγγύησιν'.κ. τὸ παθ. ἐν ὁμ. σημ.
ἀνακατάκτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακατακτῶ βλ.λ.
ἀνακατακτῶ-άω νεώτ. πάλιν κατακτῶ, κυριεύω τι ὅπερ ἐκ κατακτήσεως πρότερον κεκτημένος εἶχον ἔπειτα ἀπολέσει.
ἀνακαταλαμβάνω νεώτ. ἐκ νέου καταλαμβάνω : ἀνεκατελάβομεν τὸ ὀχυρόν.
ἀνακαταλήκτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ὁμοιοκαταληξίας, ρίμας, ἐπὶ στίχων ποιήματος.
ἀνακαταλήπτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον μὴ καταληπτόν.
ἀνακατάληψις-εως (ἡ) νεώτ. δημ. ἀνακατάληψη ἐκ νέου κατάληψις, αὖθις κυρίευσις, κατοχὴ τόπου καὶ ἄλλοτε ἐν ἐγγὺς χρόνῳ κατεχομένου : ἡ ἀνακατάληψις τῆς Καβάλας.
ἀνακαταμέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. ἐκ νέου καταμέτρησις βλ. λ.
ἀνακαταμετρῶ νεώτ. ποιοῦμαι ἐκ νέου καταμέτρησιν, ἀκριβῆ, λεπτομερῆ μέτρησιν.
ἀνακαταρτίζω νεώτ. καταρτίζω αὖθις, ποιοῦμαι ἐκ νέου καταρτισμὸν βλ. λ.
ἀνακαταρτισμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου ἢ ὁ πλήρης καταρτισμός, διαρρύθμισις, διοργάνωσις : ὁ ἀνακαταρτισμὸς τοῦ στόλου, - τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος, - τῆς φορολογίας.
ἀνακατασκευή (ἡ) ἡ ἐκ νέου κατασκευή || ἡ μεταρρύθμισις, συμπλήρωσις κατασκευῆς.
ἀνακατάστασις-εως (ἡ) ἐπαναφορά, ἐπάνοδος εἰς προτέραν κατάστασιν, ἐπανίδρυσις : ἀνακατάστασις θεσμοῦ, - ὀργανισμοῦ, - συμβουλίου.
ἀνακατατάξιμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τὰ προσόντα, τὰς ἰδιότητας πρὸς ἐκ νέου κατάταξιν, ὁ εἰς ὃν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνακατάταξις, ἰδίως ἐν στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ.
ἀνακατάταξις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου, ἢ ἡ ἀκριβεστέρα κατάταξις : ἀν- τοῦ ἀρχείου' 2) ἡ ἐκ νέου εἰς τὸν στρατὸν ἐθελουσία κατάταξις.
ἀνακατατάσσω νεώτ. κατατάσσω ἐκ νέου ἢ ἀκριβέστερον' 2) -ομαι κατατάσσομαι ἐκ νέου εἰς τὸν στρατὸν ἐθελουσίως.
ἀνακάτεμα (τὸ) δημ. ἀνακάτωμα βλ. λ.
ἀνακατεμένος-η-ο δημ. ἀνακατωμένος βλ.λ.
ἀνακατεμός (ὁ) δημ. ἀνακατωμός βλ. λ.
ἀνακατερός-ή-ό δημ. ἀνακατωμένος, ἀνάμικτος, ὁ μὴ ἄκρατος : βούτυρο ἀνακατερό.
ἀνακάτευτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἀναμίξεως, χωρὶς ἀνακάτεμα' || μτφ. ἄνευ συμμετοχῆς εἴς τι.
ἀνακατευτός-ή-ό δημ. ὁ ὑποστὰς ἀνακάτωμα, μῖξιν' ὁ δεκτικὸς εἰς ἀνακάτεμα.
ἀνακατεύω δημ. ἀνακατώνω βλ. λ.
ἀνακάτεψη (ἡ) δημ. ἡ ἀνακάτωση βλ.λ.
ἀνακατεψιάρης (ὁ) κ. -ωσιάρης δημ. θηλ. -άρα ὁ εἰς ἀλλότρια ἀναμιγνυόμενος' || ὁ εἰς τὸ δημιουργεῖν προστριβάς, ἔριδας μεταξὺ ἄλλων ἐπιτήδειος ἢ ἐπιρρεπής' ἄ. ἀνακατωσούρης.
ἀνακατοικίζω δημ. ἐγκαθιστῶ πού τοὺς ἐκδιωχθέντας ἢ φυγόντας ἐκεῖθεν κατοίκους' || γεν. ἐγκαθιστῶ κατοίκους εἰς τόπον ἐρημωθέντα.
ἀνακατοπτρίζω νεώτ. κατοπτρίζω, καθρεφτίζω τι ἐκ νέου' || ἐμφανίζω διὰ τοῦ λόγου τι ὡς ἐν κατόπτρῳ' || κ. μέσ. κ. παθ. -ομαι ἐν ὁμ. σημ.
ἀνακατοπτρισμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου ἢ ὁ κατ' ἐπανάληψιν κατοπτρισμός, ξανακαθρέφτισμα. 2) εἰς πληθ. -ισμοὶ οἱ ἀντικατοπτρισμοὶ βλ. λ. : Κουμαν.Συναγ.ΝΛ 63 « μαγικοὶ ἀνακατοπτρισμοί ».
ἀνάκατος-η-ο δημ. (ἄνω κάτω) ἐπὶ πραγμάτων, ἀνάμικτος, ἀνακατωμένος : καφὲς ἀνάκατος (ὁ μὴ ἁγνός, ὁ μετ' ἄ. οὐσίας μεμιγμένος) ἀνάκατο βούτυρο, μῆλα -, ἀχλάδια ἀνάκατα (ἄλλα μικρά, ἄλλα μεγάλα ἢ ἄλλα φθηνά, ἄλλα ἀκριβά) κττ.' 2) συμπεφυρμένος, ἐξ ἀνομοίων συνεστώς, συγκεχυμένος : ἀνάκατος κόσμος, - ἀνάκατη κοινωνία, - ἀνάκατο συγγενολόϊ, - μὲ ἀνάκατα ἔπιπλα στόλισε τὸ σπίτι του' 3) ὁ ἐν ἀταξίᾳ, ὁ ἀνώμαλος, ἀκατάστατος : ἀνάκατο σπίτι, - ἀνάκατη δουλειά, - ἀνάκατοι λογαριασμοί.
ἀνακατοχή (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου κατοχή, κυρίευσις τόπου καὶ πρότερον ἐν ἐγγὺς χρόνῳ κατεχομένου : ἡ ἀνακατοχὴ ὀχυροῦ φρουρίου-χώρας.
ἀνακάτωμα (τὸ) δημ. κ. ἀνακάτεμα, ἀνακατωμός, κ. ἀνακατεμός ἀνάμιξις, σύγκρασις : ἀνακάτωμα τοῦ σιταριοῦ μὲ τὸ κριθάρι, - τοῦ βουτύρου μὲ τὸ λίπος' 2) ἄτακτος, εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε τοποθέτησις ἢ ἀνατοποθέτησις : ἀνακάτωμα χειρογράφων, - τυπογραφικῶν στοιχείων, - βιβλιοθήκης, - κάνε καλὸ ἀνακάτεμα στὴν τράπουλα' 3) ἀνακίνησις, ἀνατάραξις : τὸ φαΐ θέλει ἀνακάτωμα νὰ μὴν πιάσῃ' 4) συμφυρμὸς ἀνομοίων, σύγχυσις, ἀκαταστασία, ἐπὶ γεγονότων, σχέσεων, ἐκφράσεως, διατυπώσεως κ.ἄ. : τὸ ἀνακάτωμα τῶν ἐπίπλων, - τὸ ἀνακ- τῶν κοινωνικῶν τάξεων, - τὸ ἀνακ- ἀγυρτείας καὶ ἐπιστήμης, - τὸ ἀνακάτεμα ποὺ ἔκανε στὶς χρονολογίες κάνουν ἄχρηστο τὸ βιβλίο του' 5) διατάραξις, ἀναστάτωσις, συνηθέστ. ἀνακατωμός : τὸ ἀνακάτωμα ποὺ μᾶς ἔφερε ὁ πόλεμος' 6) ἐπέμβασις, συμμετοχὴ εἴς τι : τὸ ἀνακάτεμά του στὴν πολιτική' || συνενοχή : τὸ ἀνακάτεμά τους στὴν κλεψιά, - στὸ σκάνδαλο' 7) ἡ ἐκ διαβολῆς, ραδιουργίας κττ. προκαλουμένη σύγχυσις, διαταραχή, ἀνωμαλία, ἐν χρ. συνηθεστ. εἰς πληθ. : σ' ὅποιο σπίτι μπεῖ κάνει ἀνακατώματα.
ἀνακατωμός (ὁ) δημ. κ. ἀνακάτωση τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακατεύω, ἀνακατώνω (ἐν ταῖς μτφ. ἰδίᾳ κ. συνεκδ. σημ. βλ. λ.3) κ. ἑπ.).
ἀνακατώνω δημ. κ. ἀνακατεύω, μέλλ. θὰ ἀνακατώσω κ. θὰ ἀνακατέψω, ἀόρ. -άτωσα κ. -άτεψα καθιστῶ τι ἀνάκατον, ἀνάμικτον, ἀναμιγνύω, συνεκδ. νοθεύω : ἀνακατώνω κρασὶ μὲ νερό, - σιτάρι μὲ κριθάρι κττ.' || ἀνακατωμένα βούτυρο (τὸ μὴ ἁγνόν)' 2) ἀναταράττω, ἀνακινῶ, ἀνακυκῶ : ἀνακατώνω τὸ φαΐ, - τὴ σούπα' 3) ταράττω τὴν τάξιν, τὴν σειράν, τὰ κάμνω ἄνω κάτω : ἀνακ- τὰ πράγματα, - τὰ βιβλία, - τὰ χαρτιά' 4) μτφ. ἀναμιγνύω, συμπεριλαμβάνω μετ' ἄλλων : μὴ μ' ἀνακατώνετε ἐμένα' 5) διαβάλλω, ραδιουργῶ : μᾶς ἀνακάτωσε καὶ γίναμε μαλλιὰ κουβάρια' 6) προκαλῶ ναυτίαν, ἀηδίαν : βλέπω τὸ καθάρσιο καὶ μ' ἀνακατώνει' || μέσ. κ. ἀναμιγνύομαι, παρεμβαίνω : μὴν ἀνακατεύεσαι μὲ ξένες ὑποθέσεις, - ἀνακατεύθηκα σ' αὐτὴ τὴ δουλειὰ καὶ ζημιώθηκα' 7) τὸ ἀνακατώνομαι κ. ἀνακατεύομαι ὡς μέσ. κ. ὡς παθ. ἐν πάσαις ταῖς ἀνωτ. σημ. : παροιμ. ὅπου ἀνακατώνεται μὲ τὰ πίτουρα τὸν τσιμπᾶν οἱ κότες, δ.τραγ. ἀνακατεύομαι μὲ νιές, σαράτες καὶ μελαχροινὲς (μὰ μιὰ ξανθούλα δὲν μπορῶ μούδ' ἀπὸ πέρα νὰν τὴ 'δῶ' 8) ἀνακατεύομαι ταράττομαι, συγχίζομαι, ἐρεθίζομαι : τὸν βλέπω κι ἀνακατεύομαι' 9) φρ. ἀνακατωμένος ὁ ἐρχόμενος παρῳδία τοῦ ἐκκλησ. εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος, ἐπὶ ἀταξίας καὶ ἀκαταστασίας.
ἀνακάτωση (ἡ) κ. ἀνακατωσιά δημ. ναυτία, ἀ-

ηδίο : ἔχω ἀνακάτωση, - τὸ **βλέπω καὶ μοῦ φέρνει ἀνακατωσιά**· 2) μτφ. διαβολή, ραδιουργία.

ἀνακατωσιά (ἡ) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακατώνω βλ.λ.3)4)5)6) κ. 9), ἀνακάτωση βλ.λ.

ἀνακατωσιάρης (ὁ) θηλ. **-άρα** δημ. διαβολεύς, ραδιοῦργος, ποὺ ἀγαπᾷ νὰ ἀνακατώνῃ.

ἀνακατώσιαστο (τὸ) δημ. ἡ ἀπὸ τὸ ἀνακάτωμα βλ.λ. προελθοῦσα τυχαία οὐχί δὲ καλὴ διαρρύθμισις, τοποθέτησις, ἴσιαγμα· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ σχέσεως, συνδέσμου, συγκατοικήσεως ἠθικῶς ἀνωμάλου, ἐπιψόγου : **ἀνακατώσιαστο σπιτικό.**

ἀνακατωσούρης (ὁ) θηλ. **-ούρα** δημ. **ἀνακατωσιάρης** βλ. λ.· 2) τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ἡ ἄνω κάτω κατάστασις, ἀκαταστασία, ἀκοσμία : **τὸ ταξίδι μᾶς ἔφερε μεγάλη ἀνακατωσούρα**· 3) τὸ θηλ. ὡς οὐσ. σύγχυσις, διαπληκτισμός : **σ' αὐτὸ τὸ σπιτικὸ δὲ λείπουν οἱ ἀνακατωσοῦρες.**

ἀνακατωτά ἐπίρρ. δημ. κατ' ἀνάμιξιν, μὲ ἀνακάτωμα : φρ. **ἀπ' ἔξω κι ἀνακατωτά.**

ἀνακάτωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀνακατωμένος, ἀ. ἀνακάτευτος : **φαΐ ἀνακάτωτο**· 2) ἁγνός, ἀμιγής : **ἀνακάτωτα βούτυρο**· 3) μτφ. ἀμέτοχος, ξένος πρός τινα ὑπόθεσιν, ἐπιχείρησιν κττ.

ἀνακατωτός-ή-ό δημ. ὁ ἀναμιγείς, ἢ ὁ δι' ἀναμίξεως γινόμενος, ποὺ ἀνακατώθηκε ἢ ἀνακατώνεται, βλ. **ἀνακατώνω.**

ἀνάκαυσις-εως (ἡ) ἄναμμα, καῦσις : Ἰώσ.'Απ. 2,39 **ἀνάκαυσιν λύχνων.**

ἀνακαυτηριάζω νεώτ. ἐκ νέου κατ' ἐπανάληψιν καυτηριάζω : **αἱ πληγαὶ ἐξ ἰοβόλων ἑρπετῶν δέον νὰ ἀνακαυτηριάζωνται**· ‖ κ. μτφ. ἐκ νέου κατακρίνω σφοδρῶς : **ὁ τύπος καθημέραν ἀνακαυτηριάζει τὰ ἔκτροπα τῆς κυβερνήσεως.**

ἀνακαχλάζω χοχλάζω, μετὰ καχλασμοῦ ἐκχύνομαι, ἐξορμῶ : Ὀπп.Κ 1,275.

ἀνακάχλασις-εως (ἡ) ἔκχυσις, ἐξόρμησις, ἐκχείλισις : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.367.

ἀνάκαψη (ἡ) δημ. ἀνακαΐλα βλ.λ.

ἀνάκαψις-εως (ἡ) τὸ ἀνακάπτειν, καταβρόχθισις, χάψιμο : Ἀριστλ.Γέν.756 D 4.

ἀνάκειμαι κ. νεώτ. ποιητ. **ἄγκειμαι** (ἰων. ἀνακέαται ἀντὶ ἀνάκεινται) εἶμαι ἀνατεθειμένος, κεῖμαι ὡς ἀνάθημα, ὡς ἀφιέρωμα : Ἡρ.1,14 **κρατῆρες ἓξ χρύσεοι ἀνακέαται** (ἀνάκεινται), Πλάτ. Συμπ.197 Ε **ὁ παρ' ἐμοῦ λόγος τῷ θεῷ ἀνακείσθω**· ‖ ἐπὶ ἀνδριάντος, εἶμαι ἀνιδρυμένος : Δημ.420,8 **ἔφη τὸν Σόλων' ἀνακεῖσθαι τῆς τῶν τότε δημηγορούντων σωφροσύνης παράδειγμα** (ὁ ἀνδριὰς τοῦ Σόλωνος)· 2) ἀνήκω, ἀποδίδομαι εἴς τινα : Πλούτ.Λυκ.1 **τῷ ἑτέρῳ τὰς ἀμφοῖν πράξεις ἀνακεῖσθαι**· 3) εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός, ἐξαρτῶμαι ἀπό τινος : Ἡρ.1,97 **πάντων ἀνακειμένων τοῖς Ἀθηναίοις εἰς τὰς ναῦς** (πάντων ἀπὸ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως ἐξαρτωμένων) : Ἀριστφ.Ὄρν. 638 **ἐπὶ σοὶ τάδε πάντ' ἀνάκειται** (στὸ χέρι σου εἶναι ὅλα αὐτά, - εἰς σὲ ἀπόκειται)· 4) εἶμαι ἀνακεκλιμένος παρὰ τὴν τράπεζαν : Σοφ.ἀπ.756.

ἀνάκειον (τὸ) ὁ ἐν Ἀθήναις ναὸς τῶν Ἀνάκων· κατ' ἐπέκτ. τὸ παρακείμενον, τὸ δεσμωτήριον ἐν ᾧ ἐκρατοῦντο οἱ δοῦλοι.

ἀνακείρω μτγν. διανοίγω, σχίζω : Στράβ.16,4,15 **καὶ ἐλεφαντομάχον ἐστὶ τὸ ζῷον** (ὁ ρινόκερως), **ὑποδῦνον τῇ προτομῇ καὶ ἀνακεῖρον τὴν γαστέρα.**

ἀνακεκαλυμμένως ἐπίρρ. Ἡσ. « φανερῶς ».

ἀνακέκλομαι ποιητ., ὡς ἐκ τοῦ κέλομαι, ἀντὶ ἀνακαλέω : Ὕμν.Ὁμ.19,5 **ἀνακεκλόμεναι Πᾶνα.**

ἀνακέλαδος (ὁ) ἔντονος ἦχος, θόρυβος, βοή : Εὐρ.Ὀρ.185 **στόματος ἀνακέλαδος** (ἀμφ.).

ἀνακελαδῶ-έω μσν. κ. νεώτ. (κέλαδος = θόρυβος) ἠχῶ, θορυβῶ· 2) νεώτ. (κέλαδος = μουσικὸς ἦχος) ἐπὶ πτηνῶν, ᾄδω ἐκ νέου, ξανακελαϊδῶ· ‖ κατ' ἐπέκτ. ἐπὶ βρύσεων, ρυάκων κττ., ἀναδίδω ἦχον εὐφρόσυνον, οἱονεὶ ᾠδικόν, κελαρύζω : **αἱ ξηρανθέντες τὸ θέρος ρύακες ἀνεκελάδησαν ἤδη.**

ἀνακέομαι ἐπισκευάζω : Ἐπιγρ. **ἀνακέομαι τοῖχον**· ‖ ἐπανορθῶ : Διόδ.Σ 52,37 **τάχ' ἂν τι καὶ ἐξαμάρτοις ὃ μὴ δυνηθήσῃ ἀνακέσασθαι.**

ἀνακέραμα (τὸ) μσν. τὸ ἐπὶ κεραμωτῆς στέγης θέτειν, ἐφαρμόζειν νέους κεράμους εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλων· 2) εἰς πληθ. οἱ προεξέχοντες ἢ οἱ ἐπὶ τοῦ καρυφαίου ζυγοῦ κέραμοι στέγης.

ἀνακεραμῶ-όω Ἐπίγρ. κ. νεώτ. ἐκ νέου κεραμῶ· ‖ ἐπιδιορθῶ ἢ μεταρρυθμίζω κεραμίδωσιν.

ἀνακεράμωσις-εως νεώτ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακεραμοῦν βλ.λ.

ἀνακεράννυμι κ. **-νύω** ἀναμιγνύω, ἢ ἐκ νέου ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω : Ὀδ.Γ 390 **ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν οἴνου ἡδυπότοιο** (ἐν τμήσει), Ἀριστφ. Βατρ.511 **οἶνον ἀνακεράννυ γλυκύτατον**· 2) μτφ. συναρμόζω, μετριάζω : Πλούτ.Κάτ.νεώτ.25 **τὴν πόλιν αὐτὴν πρὸς αὐτὴν ἀνεκεράννυ ταῖς οἰκειότησιν**· ‖ κ. μέσ. κ. παθ. : Πλάτ.Κριτί.121 Α **πολλῷ τῷ θνητῷ ἀνακεραννυμένη.**

ἀνάκερμα-ατος (τὸ) μακρὸν ἀγγεῖον ἐν χρήσει πρὸς ἀνάμιξιν τοῦ ἐλαίου· Πολυδ.10,93 « ἐλαιηρὰ ἐπίχυσις, μακρὸν ἀγγεῖον, χαλκίον ».

ἀνακερμάτιστος-ον μσν. ὁ κατὰ κερματισμόν, ὁ ἐν κατατμήσει γινόμενος, κομματιαστός : Θεοφ. Σιμ.'Ιστ.278,8 **μὴ ἀνακερμάτιστον, ἀλλὰ σύμφωνον ποιεῖσθαι τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ.**

ἀνάκεστος-ον ἀνίατος ἀντὶ ἀνήκεστος βλ.λ.

ἀνακέφαλα ἐπίρρ. δημ. (ἀνὰ) μὲ τὴν κεφαλὴν ἄνω ἐστραμμένην, μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ ἐπάνω· 2) (ἀνα στερητ.) ἀσυνέτως, ἐπιπολαίως, ἀλογίστως, χωρὶς κεφάλι (νοῦν), ἀ. ἀκέφαλα : **ἀνακέφαλα κάνει ὅλες τὶς δουλειές του.**

ἀνακεφαλαιῶ-όω κ. νεώτ. δημ. **-ώνω** ἐπαναλαμβάνω τὰ κεφαλαιώδη, συγκεφαλαιῶ : Ἀριστ. ἀπ.133 **ἀνακεφαλαιοῦν πρὸς ἀνάμνησιν**· ‖ νεώτ. **ἐν ἐπιλόγῳ ἀνακεφαλαιοῖ ὁ συγγραφεὺς τὰς δοξασίας του**· ‖ παθ. κ. νεώτ. **-οῦμαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : ΚΔ Ρωμ.13,9 **καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή ἀνακεφαλαιοῦται ἐν τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν**· 2) νεώτ. εἰδ. προσθέτω τοὺς καθυστερουμένους τόκους εἰς τὸ κεφάλαιον, ὥστε νὰ εἶναι καὶ αὐτοὶ τοκοφόροι.

ἀνακεφαλαιώνω δημ. ἀνακεφαλαιῶ βλ.λ.

ἀνακεφαλαίωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. δημ. **-η** ἡ ἐν κεφαλαίῳ, ἐν συντομίᾳ ἐπανάληψις τῶν λεχθέντων (συνήθης εἰς τοὺς ρήτορας ἐν ἐπιλόγῳ), Διον.'Αλ.1,90 **τὴν ἀνακεφαλαίωσιν τῶν ἐν ταύτῃ** (τῇ βίβλῳ) **δεδηλωμένων**, νεώτ. **ὁ πρόεδρος ἔκαμε πρὸς τοὺς ἐνόρκους ἀνακεφαλαίωσιν τῆς διαδικασίας**· 2) νεώτ. ἡ προσθήκη τῶν τόκων ἢ μέρους τούτων εἰς τὸ κεφάλαιον : **διὰ τῆς ἀνακεφαλαιώσεως τὰ ἐθνικὰ δάνεια ἐξωγκώθησαν.**

ἀνακεφαλαιωτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνακεφαλαίωσιν βλ.λ. : Διον.'Αλ. Λυσ.19 **τὸ ἀνακεφαλαιωτικὸν μέρος.**

ἀνακεφαλαιωτικῶς μαν. κ. νεώτ. ἐν κεφαλαίῳ, ἐν περιλήψει· 2) νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνακεφαλαιώσεως βλ.λ.2).

ἀνακεφαλιά (ἡ) δημ. τὸ ἀλόγιστον, ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀνοησία, ἀ. **ἀκεφαλιά** βλ.λ.7).

ἀνακέφαλος-η-ο δημ. ἀσύνετος, ἐπιπόλαιος, ἄφρων, ἀ. **ἀκέφαλος** βλ.λ.7).

ἀνακεφαλώνω δημ. κάμνω νέαν ἢ μεταρρυθμίζω τὴν ὑπάρχουσαν κορυφὴν (τὸ κεφάλι) ἐκ νέου, **κεφαλώνω**, γεν. ἐπὶ δομῆς, οἷον κτιρίου, παραπήγματος, στήλης κττ.· 2) ἀμτβ. ἀνορθῶ, ὑψώνω τὴν **κεφαλήν** μου· ‖ ἀνακτῶ εὐρωστίαν, δυνάμεις, σωματικὰς ἢ οἰκονομικάς : **ἀπὸ τὴν ἀρρώστια τὸ παιδὶ θ' ἀνακεφαλώσῃ γλήγορα, - μὲ τὴ δουλίτσα ποὺ 'πιασε ἀνακεφάλωσε.**

ἀνακηδής-οῦς-ές ἄλλως ἀκηδής : Δημόκρ.174.

ἀνακηκίω ἀναβλύζω, ἀναπηδῶ : Ἰλ.Η 262 **μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα**· 2) ἀνακοχλάζω : Πλάτ. Φαῖδρ.251 B **ζεῖ οὖν ἐν τούτῳ ὅλη καὶ ἀνακηκίει**· 3) μτβ. κάμνω τι νὰ ἀναβλύσῃ: Ἀπολλ.Ρ 4,600.

ἀνακηρυκτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀνακηρύσσων, ὁ νόμῳ ἁρμόδιος νὰ ἀνακηρύσσῃ, νὰ γνωστοποιῇ κύρωσιν, ἐπὶ δημοπρασιῶν, ἀποτελεσμάτων ψηφοφορίας, ἀναδείξεως ὑποψηφίων κττ.

ἀνακηρυκτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἀνακήρυξιν βλ. λ.

ἀνακήρυκτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνακηρυχθείς· 2) ἀκήρυκτος : Πολυδ.8,139 (ἀμφ.)· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀνακηρυχθείς, οὗ δὲν ἐγένετο νόμιμος, ἐπίσημος, ἀνακήρυξις.

ἀνακήρυξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ διὰ κήρυκος ἀναγγελία, ἀναγόρευσις, ἀνάρρησις· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἡ δι' ἐπισήμου τρόπου κοινοποίησις, ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου κύρωσις δικαιώματος, ἰδιότητος κττ. : **ἀνακήρυξις βασιλέως, - τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν**· ‖ ἡ διὰ κοινῆς βοῆς, δι' ὁμοθύμου ἐπιδοκιμασίας ἀπονομὴ τίτλου, ἀξιώματος κττ.

ἀνακηρύσσω κ. νεώτ., ἀττ. -ττω ἀναγγέλλω, καθιστῶ γνωστὸν διὰ κήρυκος : Σοφ.ΟΤ 450 **κἀνακηρύσσων φόνον τὸν Λαΐειον**· ‖ παθ. -ομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Αἰσχίν.1,160 **μὴ ἀνακηρυχθῇ ἡ βδελυρία εἰς πόλιν**· 2) κ. νεώτ. ὀνομάζω δημοσίᾳ, ἀναγορεύω : Ἀριστφ.Πλ.585 **ἀνεκήρυττεν τοὺς νικῶντας στεφανώσας κοτίνῳ στεφάνῳ**· ‖ παθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἡρ.6,103 **τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι νικῶν παραδιδοῖ Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχθῆναι**, νεώτ. **ἀνεκηρύχθη βασιλεύς**· 3) ὑπισχνοῦμαι δημοσίᾳ ἀμοιβήν : Ξεν.ἀπ.2,10,2 **σῶστρα τούτου ἀνακηρύττων.**

ἀνάκης Ἡσ. « ὀρνεόν τι ἰνδικόν ».

ἀνακής-οῦς-ές ἀνίατος, ἀθεράπευτος : Εὔπ.21.

ἀνακῆσαι Ἡσ. « ἡσυχάσαι ».

ἀνακίδναμαι ὑψοῦμαι, πηγαίνω πρὸς τὰ ἄνω : Ὑμν.Δελφ. **τῇ κνίσῃ Ἀραψ καπνὸς ἐς Ὄλυμπον** ἀνακίδναται.

ἀνακίδωτος-ον γραμμ. ὁ ἄνευ ἀκίδων.

ἀνακικλήσκω μτγν. ἀνακαλῶ, ἐπικαλοῦμαι.

ἀνακιεύω ἀντὶ **ἀνακηκίω** βλ.λ. : Πινδ.ἀπ.184.

ἀνακινδυνεύω κ. νεώτ. ἐκτίθεμαι εἰς νέον κίνδυνον, κινδυνεύω πάλιν : Ἡρ.8,68 A **τί δεῖ σε ναυμαχίῃσι ἀνακινδυνεύειν.**

ἀνακίνημα-ατος (τό) ἡ πρὸς τὰ ἄνω κίνησις· ἄλλως **ἀνακίνησις** βλ. λ.

ἀνακίνησις-εως κ. νεώτ. δημ. -η ἡ ἄνω καὶ κάτω, ἡ γεν. ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κίνησις· ‖ εἰδ. ὡς προάσκησις εἰς πυγμαχίαν, προγύμνασις· ‖ γεν. προπαρασκευή, προοίμιον : Πλάτ.Νόμ.722 D· 2) ἀναταραχή, ἔξαψις : Σοφ.ΟΤ 727 **ψυχῆς πλάνημα κἀνακίνησις φρενῶν**· 3) νεώτ. καὶ δημ. ἀνάκυψις τινος τέως λανθάνοντος, ἡ ἐπαναφορά τινος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐπὶ ζητημάτων ἢ γεγονότων : **ἡ ἀνακίνηση τοῦ σκανδάλου**· 4) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀνατάραξις, ἀνασάλευσις : **ἡ ἀνακίνησις τῶν ὑδάτων τῆς δεξαμενῆς τὰ ἐθόλωσεν.**

ἀνακινητής θηλ. **-ήτρια** (-ήτρα) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνακινῶν, εἰς κοινὴν γνῶσιν περιάγων, ἀποκαλύπτων ἢ ἐκ νέου ἐμφανίζων ζήτημά τι ἢ γεγονός : **ἀνακινητής τοῦ σκανδάλου**· ‖ ὁ προκαλῶν τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ ζητήματός τινος : **οἱ ἀνακινηταὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος**· ‖ ὁ ἐμψυχωτής : **ἀνακινήτριες τοῦ φεμινιστικοῦ ἀγῶνα.**

ἀνακινητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν ἀνακίνησιν βλ. λ.3), ὁ ἱκανὸς εἰς ἀνακίνησιν.

ἀνακινητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δι' ἀνακινήσεως, κατὰ τρόπον ἀνακινητικὸν βλ. λ.

ἀνακινῶ-έω κ. νεώτ. κινῶ πρὸς τὰ ἄνω : Ἡρ.4,94 **ἀνακινήσαντες αὐτὸν μετέωρον ῥιπτέουσι εἰς τὰς λόγχας**· ‖ κ. νεώτ. κινῶ ἔνθεν κἀκεῖθεν : Ἀπολλ.Ρ 3,930 **τάων τις μεσσηγὸς ἀνὰ πτερὰ κινήσασα** (ἐν τμήσει)· ‖ κινῶν φέρω τὰ κάτω ἄνω, ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ δημ. ἀνασκαλίζω, ἀνοξεύω : Γεωπ.3,1,10 **τὴν ἁλμυρίδα γῆν ἀνακινῆσαι μικροῖς ἀρότροις**· ‖ ἀναταράσσω, ἀνακυκῶ : **ἀνεκίνησε τὸν βόρβορον**· ‖ εἰδ. ἐπὶ παλαιστῶν, ἢ ἐπὶ μαχητικῶν ἀλεκτρυόνων, κινῶν ἀνατείνω (τὰς χεῖρας ἢ τοὺς πόδας) πρὸς πάλην, πρὸς ἀγῶνα : Πλάτ.Νόμ.789C **ἐν αἷς ταῦτα ἀνακινοῦσι γυμνάζοντες**· 2) διεγείρω, ἐξάπτω, προκαλῶ ἐκ νέου : Σοφ.Τρ.1259 **πρὶν τήνδ' ἀνακινῆσαι νόσον**· κ. μτφ. Ἀππ.Πολ.1,86 **πολλοὺς . . Ῥωμαίοις ἀνεκίνησε πόνους**· 3) κ. νεώτ. περὶ γεγονότων, ζητημάτων κττ., θέτω αὖθις εἰς κίνησιν, ἐπαναφέρω εἰς κοινὴν μνήμην, εἰς συζήτησιν : Πλάτ.Μεν.85 **αἱ δόξαι ἀνακεκίνηνται**, Ἀππ.Ἐμφ. Πολ.3,51 **ὠργίζοντο πρώτῳ μετὰ τὴν ἀμνηστείαν ἀνακινήσαντι τὰ κατ' αὐτούς**, νεώτ. **αἱ ἐφημερίδες ἀνεκίνησαν τὸ σκάνδαλον**· ‖ νεώτ. ἐκ νέου κινῶ : **ἀνεκίνησα τὴν δίκην**· 4) κ. νεώτ. ἐξεγείρω, προκαλῶ : Πλούτ.Πομπ.16 **ἀνακινεῖν στάσιν**· 5) μέσ. κ. παθ. -οῦμαι ἐν ταῖς αὐταῖς σημ.

ἀνακίρναμαι ἀναμιγνύω, **ἀνακεράννυμι** βλ. λ. : Σοφ.ἀπ.255 **ἀνακίρναται ποτόν**· ‖ κ. μτφ. : Εὐρ. Ἱππ.264 **μετρίας εἰς ἀλλήλους φιλίας ἀνακίρνασθαι** (συνάπτειν)· ‖ παθ. : Πλάτ.Ἀξ.371 D **ἀὴρ ἡλίου ἀκτῖσιν ἀνακιρνάμενος** (ὑφιστάμενος ὕφεσιν).

ἀνακκάζω Ἐπιγρ. ἀντὶ **ἀναγκάζω.**

ἀνακλαδίζομαι δημ. ἐκτείνω χαύνως τὰς χεῖρας ἢ καὶ τοὺς πόδας ἐκ κοπώσεως ἢ ἀσθενείας, τεντώνομαι, ξεντολογιέμαι : **ἀνακλαδίζεται τὸ παιδὶ ἀπὸ τὴ θέρμη**· 2) κάθημαι ὀκλαδόν, σταυροπόδι καὶ ἀκουμβῶν που τὰ νῶτα : **καλὰ μοῦ ἀνακλαδίστηκες κοντὰ στὸ τζάκι.**

ἀνακλαδισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου κοπὴ κλάδων δένδρου ἢ φυτοῦ, συνήθ. ἀνακλάδευμα, δημ. ξανακλάδεμα· 2) ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνακλαδίζομαι βλ.λ.

ἀνακλαδιστά ὀκλαδόν, σταυροπόδι.

ἀνακλαδοῦμαι-όομαι νεώτ. ἀναπτύσσω νέους κλάδους, ξανακλαρώνω· ‖ ἐπὶ δένδρων ἢ ἀναδενδράδων, ἐκτείνω τοὺς κλάδους μου· 2) μτφ. ἐπὶ γενῶν : **ἡ οἰκογένεια ἐκ Βυζαντίου προελθοῦσα ἀνεκλαδώθη ἐν Ἰταλίᾳ.**

ἀνακλάζω μέλλ. **-κλάγξω**, ἀόρ. **-έκλαγον** κ. **-έκλαγξα** κάμνω κλαγγήν, κραυγάζω, βοῶ : Εὐρ. ΙΑ 1062 **μέγα δ' ἀνέκλαγον**· 2) ἐπὶ φωνῆς ζῴων, οἷον ἐπὶ κυνός, ὑλακτῶ, ἐπὶ χηνὸς παππάζω : Ξεν. ΚΠ 1,4,15 **σκύλακι γενναίῳ ἀνακλάζοντι.**

ἀνακλαίω ἀττ. **ἀνακλάω** κλαίω ἰσχυρῶς, βοῶ μετὰ κλαυθμοῦ, θρηνῶ : Ἡρ.3,14 **ὁ δὲ . . ἀνακλαύσας μέγα**, αὐτ.3,16 **τὰ μὲν οἰκήια ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν**· ‖ κ. μέσ. : Σοφ.Φιλ.939 **ὑμῖν τάδ' ἀνακλαίομαι** (θρηνῶ).

ἀνακλαμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ **ἀνακλαίω** βλ. λ. ὁ σιγηλῶς κλαύσας, ὁ περίλυπος· συγγ. ἀναδακρυσμένος : **ἀνακλαμένο παιδί.**

ἀνάκλασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω κάμψις, ἀναστροφή, ἀνάκαμψις, κύρτωσις : Θεόφρ. ΦΙ 1,19,2 **ἀνάκλασις φύλλων**, Διόδ.Σ.5,30 **τὰ δὲ ἑλικοειδῆ δι' ὅλων ἀνάκλασιν ἔχει**· ‖ ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος : Ἱππ.Ἀγμ.2 **ἀνάκλασις ἄρθρου**, Ἀριστλ.Πρ.37,6 **ἀνάκλασιν τῆς σαρκὸς ποιεῖσθαι** (ὅπως καταστῇ ἐλαστική)· ‖ ἐπὶ ὕδατος : Πολύβ.4,43,9 **οὐκ ἔτι ποιεῖται τὰς ἀνακλάσεις** (τὰς ἀναστροφὰς τοῦ ῥοῦ)· ‖ νεώτ. φυσιολ. μετάδοσις τῆς διεγέρσεως ἐκ κεντρομόλου ἰνός, διὰ νευρικοῦ κέντρου εἰς φυγόκεντρον ὁδόν, ἄνευ ἐπεμβάσεως τῆς βουλήσεως· 2) κ. νεώτ. φυσ. ἀντανάκλασις, ἡ μεταβολὴ διευθύνσεως ἀκτῖνος προσπιπτούσης ἐπὶ ἐπιφανείας, ἥτις χωρίζει

δύο διάφορα μέσα καὶ ἥτις κατόπιν ἐξακολουθεῖ διαδιδομένη ἐντὸς τοῦ προτέρου μέσου, ὡς συμβαίνει ἐπὶ ἀκτίνων φωτεινῶν, ἠχητικῶν κ.ἄ.: Θεόφρ. Αἰσθ.1,36 **ἐν ὕδατι καὶ χαλκῷ καὶ ἑτέροις πολλοῖς ἐστιν ἀνάκλασις·** 3) ῥητορ. ἡ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως ἐπὶ διαφόρου σημασίας, ἐνίοτε ἀντιθέτου, παρ' Ἀριστοτέλει **ὁμωνυμία** ἢ **μεταφορά,** παρ' ἄλλοις δὲ **ἀντανάκλασις** καὶ **ἀντεπίδοσις,** οἷον Ἰσοκρ.Φίλ.61 **τότε τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς γίγνεσθαι τῶν παρόντων κακῶν, ὅτε τὴν ἀρχὴν τῆς θαλάσσης ἐλάμβανον** ὡς καὶ τὸ δημ. **ἡ τιμὴ τιμὴ δὲν ἔχει·** 4) μετρ. ἡ ἐπίμιξις τροχαϊκῶν διποδιῶν μετὰ ἰωνικῶν ποδῶν.

ἀνακλασμός (ὁ) μτγν. ἀντὶ **ἀνάκλασις** βλ. λ.

ἀνακλαστάριον (τὸ) μσν. εἶδος ὑαλίνου ἀγγείου.

ἀνακλάστης (ὁ) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ γίνεται ἀνάκλασις φωτὸς ἢ ἤχου, βλ. **ἀντανάκλαστρον.**

ἀνακλαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἱκανὸς ἢ ὁ πρόσφορος εἰς ἀνάκλασιν βλ.λ.2) : **ἀνακλαστικὰ φαινόμενα, - ἡ ὕαλος εἶναι ἀνακλαστικὴ τοῦ φωτός.**

ἀνακλαστικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατ' ἀνάκλασιν βλ.λ.

ἀνάκλαστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω κεκαμμένος, ὁ ὑποστὰς ἀνάκλασιν βλ. λ.· 2) γραμμ. ἐπὶ ὀνομάτων, ὁ κλιτός.

ἀνακλάστως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνάκλαστον βλ. λ.

ἀνακλαυθμός (ὁ) κ. **-σμός** μτγν. ἀνάκλαυσις βλ.λ.

ἀνάκλαυσις-εως (ἡ) μτγν. κλαυθμός, ὀλοφυρμός.

ἀνακλάω ἀττ. ἀντὶ **ἀνακλαίω** βλ.λ.

ἀνάκλεις-ειδος (ἡ) μτγν. εἶδος κλειδός.

ἀνακλέπτω μτγν. κλέπτω· 2) μέσ. Ἡσ. « **ἀνακλέπτεσθαι** ἀναχωρεῖν ».

ἀνάκλημα-ατος (τὸ) μτγν. κ. μσν. κ. δημ. τὸ ἀνακαλεῖν, ἄρχεσθαι τοῦ ᾄσματος : Ἰάμβλ.Ἐπιστ. 41,42) B **ὥσπερ αἱ τῷ χοροστάτῃ πρὸς τὸ ἀνάκλημα τοῦ ῥυθμοῦ συνομαρτοῦντες·** 2) μσν. κ. δημ. θρῆνος, ὀδυρμός, δημ. κ. **ἀνακάλεμα** κ. **ἀνακάλεσμα** κ. **ἀνακαλητό** : δ. τραγ. **ἀπὸ τὸν θρῆνο τὸν πολὺ κι ἀπὸ τ' ἀνάκλημά της.**

ἀνακληρῶ-όω μσν. διανέμω ἐκ νέου διὰ κλήρου, ξαναμοιράζω.

ἀνακλήρωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου κλήρωσις, διανομὴ διὰ κλήρου.

ἀνακληρωτὶ ἐπίρρ. Ἐπιγρ. διὰ νέου κλήρου.

ἀνάκλησις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η ἐπίκλησις, ἱκεσία : Θουκ.7,71,3 **πρὸς ἀνάκλησιν θεῶν μὴ στερῆσαι σφᾶς τῆς βοηθείας ἐτρέποντο·** 2) κλῆσις διὰ κραυγῶν : Πλούτ.Ἠθ.982 D **οἱ βάτραχοι περὶ τὰς ὀχείας ἀνακλήσεσι χρῶνται·** 3) ἀποκατάστασις ὑγείας, ἀνάρρωσις : Ἀρετ.Χρον.Παθ. 1,7· 4) νεώτ. ἡ κατ' ἐπανάληψιν ἢ ζωηρῶς γεναμένη κλῆσις, πρόσκλησις : **ἀνάκλησις ἐπὶ σκηνῆς** (ἡ διὰ χειροκροτημάτων πρόσκλησις ἠθοποιοῦ ἢ συγγραφέως εἰς τὴν σκηνὴν πρὸς ἐπευφήμησιν)· 5) νεώτ. **ἀνάκλησις εἰς τὴν τάξιν** (ἐπιτίμησις προέδρου συνελεύσεως πρὸς παρεκτραπὲν μέλος ἐν συνεδρίᾳ)· ‖ ἐν παραπλ. σημ. ὑπόμνησις, ὑπόδειξις : **ἀνάκλησις εἰς τὸ θέμα·** 6) στρατ. πρόσκλησις, παράγγελμα πρὸς ὑποχώρησιν : Πλούτ. Φάβ.12 **ἐπέσχε τὴν μάχην καὶ τῇ σάλπιγγι σημήνας ἀνάκλησιν ἀπῆγεν.. τοὺς Καρχηδονίους·** 7) νεώτ. ἀκύρωσις, ματαίωσις : **ἀνάκλησις διατάγματος, - ὑποσχέσεως, - ἀποφάσεως** κττ.· ‖ νομ. ἡ κατὰ τοὺς τύπους τοῦ νόμου ἐγγράφως γινομένη δήλωσις, δι' ἧς ὁ δηλῶν ἀνακαλεῖ, ἀκυροῖ, μηδενίζει προγενεστέραν δικαιοπραξίαν του : **ἀνάκλησις δωρεᾶς, - διαθήκης, - ἐντολῆς, - ὁμολογίας, - πληρεξουσιότητος·** ‖ **ἀνάκλησις πρεσβευτοῦ, - ἀπεσταλμένου** πρόσκλησις (πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὰ ἴδια)· 8) ἐκ νέου πρόσκλησις, ἐπαναφορά : **ἀνάκλησις ἀξιωματικῶν εἰς ἐνέργειαν.**

ἀνακλητήρια (τὰ) μτγν. κ. νεώτ. πανηγυρικὴ ἀναγόρευσις βασιλέως τέως ὑπὸ κηδεμονίαν διατελοῦντος : Πολύβ.18,55,3· 2) νεώτ. ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀναγγέλλεται εἰς ξένον ἡγεμόνα ἡ ἀνάκλησις τοῦ παρ' αὐτῷ διπλωματικοῦ ἀπεσταλμένου.

ἀνακλητήριος-ον κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν, ὁ ἐπιφέρων ἀνάκλησιν, ἐπιστροφήν, ἐπάνοδον, ὑποχώρησιν : ἀνακλητήριος **πρᾶξις, - ἀνακλητήριον σῆμα, - σάλπισμα.**

ἀνακλητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν, ὁ προτρέπων εἴς τι : Πλούτ.Λουκ.4 **λόγοι πρὸς εὐπείθειαν καὶ ὁμόνοιαν ἀνακλητικοί·** 2) κ. νεώτ. ὁ τῆς ἀνακλήσεως, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνάκλησιν, ὁ δι' οὗ ἐνεργεῖται ἀνάκλησις βλ.λ.6) : **τὸ ἀνακλητικὸν** σημαίνω ἢ **σαλπίζω** (σαλπίζω ὑποχώρησιν, δίδω τὸ παράγγελμα τῆς ὑποχωρήσεως), Διον.Ἀλ.8,65· 3) τὸ οὐδ. **ἀνακλητικὸν** ὡς οὐσ. σχῆμα ῥητορικόν, ἄλλως **ἐκφώνησις, ἀναφώνησις, σχετλιασμός,** οἷον ἡ ἐν τῇ ῥύμῃ τοῦ λόγου ἀναφώνησις **ὦ γῆ καὶ ἥλιε.**

ἀνακλητικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνακλητικὸν βλ.λ.

ἀνάκλητος-ον μτγν. ὁ ἐξ ἀνακλήσεως βλ.λ.6) προερχόμενος, ὁ εἰς ἣν διετέλει πρότερον ὑπηρεσίαν ἀνακληθείς.

ἀνακλητός-ή-όν νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀνακληθῇ : **ἡ δωρεὰ εἶναι ἀνακλητὴ λόγῳ ἀχαριστίας.**

ἀνακλήτωρ-ορος (ὁ) ὁ κατήγορος, ὁ ἐγκαλῶν ἐνώπιον δικαστηρίου.

ἀνάκλιθρον (τὸ) γλωσσ. τὸ ἐφ' οὗ τις ἀνακλίνεται, τὸ ἀνάκλιντρον.

ἀνάκλιμα-ατος (τὸ) μτγν. κεκλιμένη, ἀνωφερὴς ἐπιφάνεια, κλιτύς : **ἀνάκλιμα γῆς.**

ἀνακλινοπάλη (ἡ) μτγν. εἶδος πάλης, καθ' ἣν οἱ παλαίοντες ἀνακλίνουσιν καὶ ὑπτιάζουσιν· ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὴν **ὀρθοπάλην.**

ἀνακλιντήρ-ῆρος (ὁ) κ. νεώτ. τὸ ἐφ' οὗ τις ἀνακλίνεται, τὸ ἀνάκλιντρον βλ.λ.

ἀνακλιντήριον (τὸ) μτγν. ἀνάκλιντρον βλ.λ.

ἀνάκλιντρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος καθίσματος μετ' ἐρεισμάτων, εἰς τὸ ὁποῖον δύναταί τις νὰ ἀνακλιθῇ, οἷον τὸ ἕδρανον τὸ ἔχον ἐπικλινὲς ἐπινώτιον, δημ. καναπές, πολυθρόνα, ντιβάνι, σέζ - λόγκ κττ. : Πολυδ.6,9 **τὸ δὲ καλούμενον ἀνάκλιντρον ἐπίκλιντρον Ἀριστοφάνης ἔφη.**

ἀνακλίνω κ. νεώτ. ποιητ. **ἀγκλίνω** στηρίζω, ἀκουμβῶ, : Ἰλ.Δ 113 (τόξον) **ποτὶ γαίῃ ἀγκλίνας·** 2) κ. νεώτ. ἐπὶ ἐδάφους, εἶμαι ἀνωφερής, ἀνάντης· 3) ἐπὶ θύρας, ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀνοίγω : Ὀδ.Χ 156 **θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν κάλλιπον ἀγκλίνας,** Ἡρ.5,16 **ὅταν τὴν θύρην .. ἀνακλίνῃ·** ‖ ἐπὶ νέφους, μετατοπίζω, φέρω πρὸς τὰ ὀπίσω : Ἰλ.Ε 751 **ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἠδ' ἐπιθεῖναι·** 4) ἀνυψῶν κλίνω πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν κεφαλήν· ‖ κ. μτφ. ἀνατείνω, στρέφω πρὸς τὰ ἄνω : Πλάτ.Πολ.540 A **ἀνακλίναντας τὴν τῆς ψυχῆς αὐγὴν εἰς αὐτὸ ἀποβλέψαι τὸ πᾶσι φῶς παρέχον·** 5) ἐπὶ τοῦ κριοῦ, πολιορκητικῆς μηχανῆς, κάμνω τεῖχος νὰ ὑποχωρήσῃ, ἐπιφέρω ἀνατροπὴν αὐτοῦ : Παυσ.7, 24,10· 6) μέσ. -ομαι κ. νεώτ. κλίνω διὰ νὰ ἀκουμβήσω, γέρνω πρὸς τὰ ὀπίσω : Ὀδ.Ι 371 **ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος** (ἐπὶ κωπηλατοῦντος)· ‖ κατακλίνομαι, πλαγιάζω : Ὀδ.Σ 179 **εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα** (ξαπλώθηκε καὶ κοιμόταν).

ἀνάκλισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνακλίνεσθαι, κλίσις πρὸς τὰ ὀπίσω, πλαγίασμα, ξάπλωμα· 2) στήριγμα ἐκ τῶν ὄπισθεν, ἐρεισίνωτον : Ἐπιγρ. **θρόνοι .. ἀνακλίσεις ἔχοντες.**

ἀνακλισμός (ὁ) ἀνάκλισις βλ.λ.2), κατὰ δ.ἑρμ. ἀνάκλιντρον : Ἱππ.Ἄρθρ.7.

ἀνάκλιτος-ον κ. νεώτ. ἀνακεκλιμένος : Ἀρετ. Ὀξ.Νούσ.1,4 **ἀνάκλιτος ἐν δίφρῳ·** 2) **ἀνάκλι-**

τας θρόνας ὁ ἔχων ἀνάκλισιν βλ.λ.2), ἐρεισίνωταν : Πλούτ.Ρωμ.26 **ἐν θρόνῳ ἀνακλίτῳ καθήμενος ἐχρημάτιζεν**· 3) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. -ον ἀνάκλιντρον : Ἱππ.Ἐπικ.8 **ἀνάκλιτος δίφρος**· 4) κ. νεώτ. ναυτ πλατεῖα ἐγκαρσία σανὶς λέμβου, χωρίζουσα τὸ πρυμναῖον ἑδώλιον ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ λεμβαύχου.

ἀνακλονίζω δημ. κ. ἀνακλανῶ βλ.λ.

ἀνακλονῶ-έω μτγν. κλονῶ, κινῶ ἄνω καὶ κάτω ἢ τῇδε κἀκεῖσε, ἀνασείω.

ἀνακλύζω μτγν. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, κατακλύζω : Ἀπολλ.Ρ 2,551 **νῆα ἀνακλύξεσκεν ῥόος**· 2) ἀναβράζω, ταράττομαι, κυμαίνομαι.

ἀνακλῶ-άω κ. νεώτ. κάμπτω, λυγίζω πρὸς τὰ ὀπίσω : Ἱππ.Ἀγμ.13 **ἀν- ξύλα**, Εὐρ.Ὀρ.1471 **ὤμοις ἀριστεροῖσιν ἀνακλάσας δέρην**, Θεόπομπ.Κωμ. **πίοιμι τὸν τράχηλον ἀνακεκλασμένη** (μὲ τὸν τράχηλον κεκαμμένον πρὸς τὰ ὀπίσω)· 2) ἕλκω πρὸς τὰ ἄνω, ἀνασύρω : Θουκ.2,76,4 **ἃς (μηχανὰς) βρόχους περιβάλλοντες ἀνέκλων οἱ Πλαταιεῖς**· 3) μέσ. προσκρούων ἐπιστρέφω, γυρίζω πίσω : Ἀριστλ. ἡ ἀνακλασθεῖσα σφαῖρα **οὐχ ὑπὸ τοῦ τοίχου ἐκινήθη, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ βάλλοντος**· 4) ἐπὶ τῆς ὁράσεως, ἐκστρέφομαι : **ἡ ὄρασις ἀνακλᾶται πρὸς τὸν ἥλιον**· 5) κ. νεώτ. ἐπὶ φωτεινῶν ἀκτίνων, ἀντανακλῶμαι : Ἀριστλ. Μετ.340 A 28, νεώτ. **αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες ἀνακλῶνται ἐπὶ τοῦ τοίχου**· ‖ κ. νεώτ. ἐπὶ ἤχου, ἀντηχῶ ‖ μτφ. : Πολύβ.18,22 **ἀνακλᾶται εἰς αὐτὸν τὸ κεφάλαιον τῶν πραγμάτων** (ἀποδίδεται)· κ. νεώτ. **ἡ πρὸς σὲ τιμὴ ἀνακλᾶται καὶ εἰς τὴν πατρίδα σου.**

ἀνακλώθω κ. νεώτ. κ. δημ. κλώθω ἐκ νέου, ξανακλώθω : παροιμ. **ἐπαλάβωσ' ἡ Κατέρω κι ἀνακλώθει τὰ κλωσμένα** (ἐπὶ τῶν εἰς τὰ αὐτὰ ἢ ἀνόητα ἀσχολουμένων)· 2) μτφ. οἱονεὶ ἐκ νέου κλώθων μετατρέπω τὸ νῆμα τῆς ζωῆς, τὴν τύχην : Ἐπιγρ. **Μοιρῶν νῆμ' ἀνέκλωσαν** (αἱ Μοῦσαι).

ἀνακμάζω ἀναλαμβάνω ἀκμήν, ἐπανακμάζω.

ἀνακμαστικός-ή-όν ὁ ἐκ νέου ἀκμάζων, ὁ ἀνηβῶν : σχόλ.Εὐρ.Ἀνδρ.552 **« ἀνηβητηρίαν, ἀνακμαστικήν ».**

ἀνακναδάλλω μτγν. ἐρεθίζω διὰ κνισμοῦ, κνίζω : Πολυδ.7,136· Ἡσ. **« ἀνεκνάδαλλον**· ἀνέκλων· ἔκνιζαν ὡς οἱ ὀρτυγοπῶλαι ».

ἀνακνάπτω καθαρίζω, λευκαίνω· ‖ μτφ. : Λύσιππ.4 **ἀνακν- τὰς ἀλλοτρίας ἐπινοίας** παρουσιάζω τὰς ξένας ἐπινοίας ὑπὸ νέαν μορφήν.

ἀνακνίδεσι Ἡσ. « τῇ ὀσφύϊ ».

ἀνακνισῶ-όω μτγν. πληρῶ τι εὐόσμου κνίσης ἢ γεν. εὐωδίας, κάμνω τι εὐῶδες : Τρύφ.349 **γαῖαν ἀνεκνίσω σε χυτὴν εὐώδεϊ πηλῷ.**

ἀνακνῶ-άω ἀναξέω : AB **ἀνατρίβειν καὶ ἀνακνᾶν καὶ ψηλαφᾶν** (τὸ πέος).

ἀνακογχίζω χύνω διὰ κόγχης, δ.γρ. -ύζω.

ἀνακογχυλιάζω κάμνω γαργάρα : Πλάτ.Συμπ. 185 D **ὕδατι ἀνακογχυλίασον**· 2) ἐπὶ διαθήκης, ἀνοίγω καὶ παραποιῶ : Ἀριστφ.Σφ.589 **τῆς ἐπικλήρου τὴν διαθήκην ἀδικεῖς ἀνακογχυλιάζων.**

ἀνακογχυλιασμός (ὁ) μτγν. γαργάρα : Ἀθήν.(87 A.

ἀνακογχυλιαστόν (τὸ) φάρμακαν μὲ τὸ ὁποῖον γίνεται γαργάρα : Πλάτ.Κωμ.196.

ἀνακογχυλίζω ἀνακογχυλιάζω : Εὐπ.275.

ἀνακογχύλισμα-ατος (τὸ) μτγν. φάρμακον, μὲ τὸ ὁποῖον γίνεται γαργάρα : Ὀρειβ.Εὐπ.4,69.

ἀνακογχυλισμός (ὁ) μτγν. ἀνακογχυλιασμός.

ἀνακόδους-οντος (ὁ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος σαρκοφάγων θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἀρκτοκονιδῶν,** ζῆσαν κατὰ τὸ κάτω ἠώκαινον τῶν στρωμάτων τοῦ Γιοῦμιγγ.

ἀνακοιλιασμός (ὁ) μτγν. φάρμακον καθαρτικόν.

ἀνάκοιλος-ον μτγν. κοῖλος.

ἀνακοιμῶμαι-άομαι κοιμῶμαι, ἐσφ.γ. ἀντὶ **ἀποκοιμῶμαι** : Ξεν.ΚΠ 2,4,30.

ἀνακοενέω ἀνακοινῶ (-όω) βλ.λ., ἀπαντᾷ μόνον ἐν τῇ προστακτ. **ἀνακοινέο** (-έεο).

ἀνακοινῶ-όω κ. νεώτ. κ. δημ. **ἀνακοινώνω** καθιστῶ τι κοινόν, καινοποιῶ, γνωστοποιῶ, **ἀναγγέλλω** : Πλάτ.Κρατ.383 A (**ἀνακοινωσώμεθα** δ. γ.), νεώτ. **ἡ Κυβέρνησις ἀνεκοίνωσε τὴν εἴδησιν**· ‖ κάμνω τι γνωστὸν εἴς τινα, ὅπως ζητήσω τὴν συμβουλὴν αὐτοῦ, συμβουλεύομαί τινα : Ἀριστφ.Λυσ. 1177 **βουλεύσασθε καὶ τοῖς συμμάχοις ἐλθόντες ἀνακοινώσατε**, Ξεν.Ἀν.3,1,5 **ἀνακοινῶσαι τῷ θεῷ περὶ τῆς πορείας**· ‖ μέσ. **-οῦμαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ξεν.Ἀν.3,1,5 **Ξενοφῶν ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ἀνακοινοῦται Σωκράτει περὶ τῆς πορείας**, Αἰσχίν.2,64 **ἀνακοινοῦντο, εἰ δῷ τῷ γραμματεῖ** (συνεβουλεύετο, ἂν ἔπρεπε νὰ δώσῃ τὸ ψήφισμα εἰς τὸν γραμμ.)· 2) μέσ. ἐπικοινωνῶ, συνάπτομαι, ἑνοῦμαι μὲ ἄλλον ἢ - ο : Ἡρ.4,48 **ὁ μὲν πρῶτος τῶν ποταμῶν . . ἀνακοινοῦται τῷ Ἴστρῳ.**

ἀνακοινωθέν-έντος (τὸ) νεώτ. ἡ μτχ. ἀορ. ὡς οὐσ. ἰδιωτικὴ ἢ ἐπίσημος διὰ τοῦ τύπου ἀνακοίνωσις· ‖ εἰδ. ἐπίσημος ἀνακοίνωσις **πρὸς μετάδοσιν** ἢ πρὸς διάψευσιν εἰδήσεων σημαντικῶν : **ἡ κυβέρνησις ἐξέδωκεν ἀνακοινωθέν.**

ἀνακοινώνησις-εως (ἡ) ἡ ἀνακοίνωσις βλ. λ.

ἀνακοινωνοῦμαι-έομαι μτγν κάμνω ἀνακοινώσεις βλ.λ. : Πλούτ.Βροῦτ.12.

ἀνακοινώνω νεώτ. κ. δημ. ἀνακοινῶ βλ.λ.(1) κ.4).

ἀνακοινώσιμος-ον νεώτ. ὁ δεκτικὸς **ἀνακοινώσεως**, ὅστις ἐπιτρέπεται, δύναται νὰ ἀνακοινωθῇ : **εἴδησις ἀνακοινώσιμος**· ‖ ὁ ἄξιος ἀνακοινώσεως : **οὐδὲν τὸ ἀνακοινώσιμον.**

ἀνακοίνωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η κοινοποίησις, γνωστοποίησις, ἐπισήμως γινομένη πληροφορία : σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.39· νεώτ. **αἱ ἀνακοινώσεις πρὸς τὴν Βουλήν**· 2) ρητορικὸν σχῆμα, καθ' ὃ ὁ ῥήτωρ καθιστᾷ τοὺς ἀκροατὰς οἱονεὶ κριτὰς τῶν λόγων του, παρ' ὧν κατ' ἰδίαν αὐτοῦ προϋπόθεσιν λαμβάνει ἐκ τῶν προτέρων συγκατάθεσιν· 3) νομ. ἡ παρὰ διαδίκου γνωστοποίησις τῆς δίκης εἰς τρίτον (**litis denuntiatio**), προσεπίκλησις ὅπως μετάσχῃ ταύτης καὶ ὑπέχῃ εὐθύνας ἀναλόγως τῆς ἐκβάσεως αὐτῆς· 4) νεώτ. ἐπιστημονικὴ ἔκθεσις θέματος ἐνώπιον εἰδικῶν : **ἀνακοίνωσις ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ.**

ἀνακοινωτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ νόμου ἐντεταλμένος τὴν ἀνακοίνωσιν, γνωστοποίησιν, κοινοποίησιν δικαστικῶν ἢ ἄλλων δημοσίων ἐγγράφων κττ.· ‖ γεν. ὁ γνωστοποιῶν ἔγγραφον, εἴδησιν, γεγονὸς κττ. : **ἀνακοινωτὴς τοῦ ἐν τῇ ἐπιστολῇ μυστικοῦ ὑπῆρξεν ὁ ἀντιγράφας αὐτήν.**

ἀνακοιρανῶ-έω ΑΠ ἄρχω, βασιλεύω, κυβερνῶ.

ἀνακοίταγμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνακοίταμα** ἀμοιβαία πρόσβλεψις : **τῆς ἀγάπης τ' ἀνακοίταγμα ἀπ' ἀλάργα μαρτυριέται** (προδίδεται).

ἀνακοιτάζομαι (1) ἐπὶ παρθένων, διακορεύομαι.

ἀνακοιτάζομαι (2) δημ.κ. **ἀνακοιτιέμαι** ἐν χρ. εἰς πληθ. προσβλέπω ἄλλον, ὅστις ὁμοίως ἐμὲ προσβλέπει : **ἀκούοντας τὸ χτύπο ἀνακοιτάχθηκαν.**

ἀνακοκκάζω μσν. ἐπὶ ἀλέκτορος, φωνάζω, κακαρίζω, λαλάω : Ψελλ.Παραδ.Ἀκουσμ. **καὶ ἀλέκτωρ οὐκ ἂν ποτε ἀνακοκκύσειεν ἐλαίῳ τοὺς μυκτῆρας χριόμενος.**

ἀνακολαφίς-ίδος (ἡ) γραμμ. χιτὼν ὀρθοστάδιος.

ἀνακόλλημα-ατος (τό) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐπικεκολλημένον : Διοσκ.2,135· ‖ νεώτ. τὸ ἐπικολλώμενον, εἰδ. τὸ ἔμπλαστρον· δημ. **ἀνακόλλι.**

ἀνακόλλησις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ἀνακολλᾶν βλ.λ.

ἀνακολλητικός-ή-όν μτγν. ὁ πρόσφορος ἢ ὁ ἐν χρήσει ὢν εἰς ἐπικόλλησιν : Διοσκ.2,161.

ἀνακόλλι (τὸ) δημ. τὸ δι' οὗ γίνεται κόλλησις·

ἢ τὸ πρὸς θεραπείαν ἐπικολλώμενον ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος, ἔμπλαστρον, σεῦκλον, φοίνιγμα, μουδάκη.

ἀνακολλίζω μσν. ἐπὶ τῶν βλεφαρίδων, ὅταν εἶναι κεκαμμέναι πρὸς τὸν ὀφθαλμόν, συγκρατῶ αὐτὰς μὲ κολλώδη τινὰ οὐσίαν πρὸς τὰ ἄνω.

ἀνακολλῶ-άω κ. νεώτ. κ. δημ. κολλῶ, συγκολλῶ ἢ ἐπικολλῶ : Διοσκ.2.133 νεώτ. καὶ δημ. κολλῶ ἐκ νέου˙ ‖ κ. παθ. συγκολλῶμαι, κολλῶμαι ἐπὶ ἄλλου : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.2,13 **χιτὼν ἐφ᾿ ἑαυτὸν ἀνακεκολλημένος.**

ἀνακόλουθα ἐπίρρ. δημ. ἀνακολούθως βλ.λ.

ἀνακολούθητος-ον ἴσως ἐσφαλμ. ἀντὶ ἀνακόλουθος βλ.λ.

ἀνακολουθία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἔλλειψις ἀκολουθίας ἢ συναφείας, ἀσυμφωνία, ἀντίφασις˙ ‖ τὸ παρὰ προσδοκίαν καὶ οὐχὶ ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸ προηγούμενα λεγόμενον : Δημήτρ.Φαλ. 153˙ 2) γραμμ. σχῆμα τὸ ἀνακόλουθον βλ. λ.

ἀνακόλουθος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ ἀκολουθίας, ὁ μὴ σύμφωνος πρὸς ἑαυτόν, ἀντιφατικός : Ἐπίκουρ.Ἐπ.2,41˙ νεώτ. **λόγος ἀνακόλουθος** (ὁ μὴ ἔχων λογικὴν ἀκολουθίαν, εἱρμόν), **ἄνθρωπος ἀνακόλουθος** (ὁ ἄνευ εἱρμοῦ ἐν τοῖς λόγοις ἢ τοῖς ἔργοις, ὁ μὴ συνεπὴς πρὸς τὰς ἀρχάς του)˙ 2) γραμμ. οὐδ. **ἀνακόλουθον** ὡς οὐσ. σχῆμα, καθ᾿ ὃ τὸ τελευταῖον μέρος προτάσεως ἐκφέρεται κατὰ σύνταξιν διάφορον ἐκείνης τοῦ πρώτου : **ἀποβλέφας πρὸς αὐτὸν ἔδοξέ μοι πάγκαλος εἶναι** (ἀντὶ **ἀποβλέφαντι . . ἔδοξέ μοι ἢ ἀποβλέφας . . ἡγησάμην**).

ἀνακολούθως ἐπίρρ. κ. νεώτ. χωρὶς λογικὴν ἀκολουθίαν, χωρὶς εἱρμόν˙ ‖ ἀσυμφώνως, ἀσυνεπῶς, ἀντιφατικῶς : Σχόλ.Ἰλ.Β 269, νεώτ. **σκέπτεται, ἐνεργεῖ ἀνακολούθως.**

ἀνακολπάζω ἀνασηκώνω τὸ ἔνδυμά μου, ὥστε νὰ σχηματισθῇ κόλπος, ἀναζώννυμαι : Ἀριστφ. Θεσμ.1174 **δίελθε κἀνακόλπασον.**

ἀνακολπῶ-όω μσν. κ. νεώτ. ἀνακολπάζω : ΕΜ, νεώτ. **χιτὼν ἀνακολπούμενος** ἐζωσμένος οὕτως ὥστε νὰ κάμνῃ κόλπον εἰς τὸ μέσον, ἀνεζωσμένος˙ ‖ **-οῦμαι ἐπὶ ἱστίων πλοίου,** φουσκώνομαι, τεντώνομαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου.

ἀνακολπώνω νεώτ. ἀνακολπῶ βλ. λ.

ἀνακόλπωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακολποῦν βλ.λ.1)2) : **ἡ ἀνακόλπωσις τῶν ἱστίων.**

ἀνακολυμβῶ-άω κολυμβῶν ἀνακύπτω πάλιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν˙ 2) μτβ. ἀνάγω τι ἐκ τοῦ πυθμένος : Θεόφρ.ΙΦ 4,6,5 **πόντιον φῦκος, ὃ οἱ σπογγιεῖς ἀνακολυμβῶσιν.**

ἀνακολύππη (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτὸν ἰθαγενὲς τῶν Ἰνδιῶν, οὗ ὁ χυμὸς ἀναμιγνυόμενος μετὰ πεπέρεως πιστεύεται ὅτι θεραπεύει τὴν ἐπιληψίαν καὶ τὰ δήγματα τοῦ ὄφεως κόβρα (anacoluppa).

ἀνακομβῶ-όω κ. νεώτ. κομβῶ ἐκ νέου, ξανακουμπώνω˙ ἢ κομβῶ ἄνω τὸ ἔνδυμα καὶ οὕτως ἀπογυμνῶ μέρος τοῦ σώματος, οἷον τὰς χεῖρας ἢ τοὺς πόδας˙ δημ. ἀνασκουμπώνω˙ ‖ μέσ. **ἀνακομβοῦμαι** ξανακουμπώνομαι˙ ἢ ἀνασκουμπώνομαι, οἷον διὰ νὰ ἐργασθῶ : Γεωπ.10,83,1 **συζωσάμενος καὶ ἀνακομβωσάμενος καὶ λαβὼν πέλεκυν πρόσελθε τῷ δένδρῳ.**

ἀνακομβώνω νεώτ. ἀνακομβῶ βλ.λ.

ἀνακομιδή (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. δωρ. **ἀγκομιδά** τὸ ἀνακομίζεσθαι, ἐπανάγειν : Δημ.250,12 **περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀνακομιδῆς**˙ ‖ ἡ ἐπάνοδος, ἡ ἐπιστροφή : Πολύβ.5,22,5 **ἀνακομιδὴν ποιεῖσθαι**˙ 2) ἀνάρρωσις ἐκ νόσου : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.21˙ 3) ἀνάληψις, ἀπόσπασις : Διόδ.Σ 5,30 **πρὸς τὸ κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ δόρατος σπαράττειν τὸ τραῦμα**˙ ‖ λῆψις, πορισμός : Στράβ.3,3,1 **ἵν᾿ ἔχοι τοὺς ἀνάπλους ἐλευθέρους καὶ τὰς ἀνακομιδὰς τῶν ἐπιτηδείων**˙ 4) μσν. κ. νεώτ. **ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων** ἡ ἐκ τοῦ τάφου ἀνάληψις τῶν ὀστῶν καὶ ἀπόθεσις αὐτῶν εἰς τόπον τιμιώτερον ἢ εἰς τὸ χωνευτήριον : ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ **λειψάνου τῆς ἁγίας Θεοδώρας.**

ἀνακομίζω κ. νεώτ., ποιητ. ἀγκομίζω κομίζω, φέρω ἄνω : Ξεν.Ἑλλ.2,3,20 **ἀν- τὰ ὅπλα εἰς τὴν ἀκρόπολιν**˙ ‖ παθ. φέρομαι πρὸς τὰ ἄνω ρεύματος ἢ πρὸς τὰ ἐνδότερα χώρας : Ἡρ.3,115 **ἀνακομισθέντων δὲ πάντων ἠρώτα ὁ Πρωτεύς**˙ 2) μέσ. κομίζω, **φέρω** μαζί μου, κατὰ δ. ἑρμ. συγκομίζω δι᾿ ἐμαυτόν : Ξεν.Ἀν.4,7,17 **καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐν τούτοις ἀνακεκομισμένοι ἦσαν**˙ 3) λαμβάνω ὀπίσω τὰ ἐμαυτοῦ, ἀνακτῶμαι : Ἡρ. 5,85 **τὰ ἀγάλματα ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν, ἵνα σφέα ἀνακομίσωνται**˙ ‖ Θουκ. 6,7,1 **τῆς τε γῆς ἔτεμαν οὐ πολλὴν καὶ σῖτον ἀνεκομίσαντο** (ἔλαβον)˙ 4) δεικνύω διά τι ἐνδιαφέρον καὶ ἐκπληρῶ αὐτό : Πίνδ.Π 4,15 **τὸ Μηδείας ἔπος ἀγκομίσασθ᾿**˙ 5) ἐπὶ προσ., ἔρχομαι ὀπίσω, ἐπανέρχομαι, ξαναγυρίζω : Θουκ.2,31,1 **ἔτυχον ἐπ᾿ οἴκου ἀνακομιζόμενοι**˙ 6) διασῴζομαι : Πολύβ.1,38,5 **τῶν ἐκ τῆς ναυαγίας ἀνακομισθέντων**˙ 7) ἐνεργ. θεραπεύω˙ Ἡσ. «**ἀνακομίσαι,** θεραπεῦσαι» : Ἱππ.Ἀγμ.7 **ἔπειτα σιτίοισιν αὐτὸν ἀνακομίζειν, ὑποχωρητικωτάτοισιν**˙ 8) νεώτ. κάμνω ἀνακομιδὴν βλ. λ. λειψάνου ἢ ὀστῶν.

ἀνακόμισις-εως (ἡ) τὸ ἀνακομίζειν, φέρειν πρὸς τὰ ἄνω˙ Σουΐδ. «ἄνοισις, **ἀνακόμισις**».

ἀνακομιστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. μηχανολ. πλινθοπαγὲς τμῆμα μηχανοκλιβάνου συγκοινωνοῦν δι᾿ ἀγωγῶν εἰσροῆς καὶ ἐκροῆς μετὰ τῆς καμίνου καὶ χρησιμεῦον, ὅπως ἐν αὐτῷ ἀποταμιεύηται ἡ θερμότης, ἣν ἀποκομίζουσι τὰ ἐκ τοῦ χώρου τῆς καύσεως ἐξερχόμενα ἀέρια καὶ ἥτις εἶτα εἰσρέει εἰς τὸν χῶρον τῆς καυσίμου ὕλης, διὰ προθέρμανσιν ταύτης.

ἀνακομιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου κομίζων˙ ὁ ἀνακομιστικός βλ.λ.

ἀνακομιστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐπανάγων, ἐπανακομίζων˙ Ἡσ. «νόστιμον ἦμαρ˙ τὸ σωτήριον καὶ ἀνακομιστικόν».

ἀνάκομμα-ατος (τὸ) μτγν. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακόπτειν βλ. λ. : Ἀέτ.12,20 **ἀνάκομμα φλεγμονῶν, ἀν- ὀδυνῶν.**

ἀνακομπτίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. δένδρον τι τῆς Μαδαγασκάρης, οὗ ὁ καρπὸς ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ πηγνύῃ τὸ γάλα, ὡς ἡ μαγιά.

ἀνακομῶ-άω μτγν. κομῶ ἐκ νέου, ξαναβγάνω μαλλιά : Λουκ.Ἑτ.Διαλ.2,41 **φαλακρὸς ἤδη ὢν ἀνεκόμησε.**

ἀνακόνδας (ὁ) νεώτ. ζωολ. ὄφις ἀνιοβόλος τῆς ὁμοιογενείας τῶν **βοϊδῶν,** ζῶν ἐν Βραζιλίᾳ.

ἀνακονεῖν δ.γρ. τοῦ ἀνακωνῆν βλ.λ.

ἀνακόνητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ τροχισθείς, ὁ μὴ τροχισμένος, μὴ ἀκονισμένος˙ ‖ ὁ μὴ δεκτικὸς ἀκονίσματος : **παλιοσουγιὰς ἀνακόνητος.**

ἀνακοντίζω τινάσσομαι πρὸς τὰ ἄνω, ἀναπηδῶ : Ἰλ.Ε 113 **αἷμα δ᾿ ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος,** Ἡρ.4,181 **ἀνακοντίζει ἐκ μέσου τοῦ ἁλὸς ὕδωρ ψυχρὸν καὶ γλυκύ**˙ 2) μτγν. ἐνεργ. ἐξακοντίζω, ἐκτινάσσω.

ἀνακοντισμός (ὁ) σχόλ. τὸ ἀνακοντίζειν βλ.λ.

ἀνακοπανίζω νεώτ. ἐκ νέου ἢ ἐπιμελῶς διὰ κοπάνου τρίβω, ξανακοπανίζω, στουμπίζω.

ἀνακοπεύς-έως (ὁ) νεώτ. νομ. ὁ κάμνων κατ᾿ ἐρήμην ἀποφάσεως ἀνακοπήν, ἀ. **ἀνακόπτων.**

ἀνακοπή (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀνακόπτειν, ἡ παρακώλυσις, ἐπίσχεσις, συγκράτησις˙ ‖ ἐπὶ κύματος, τὸ προσκρούειν καὶ ἀναπάλλεσθαι, ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω τροπή, ἀνάπαλσις : Πλούτ.Πύρρ.

(5 τὸ κῦμα **μετὰ φόφου μεγάλου καὶ τραχείας ἀνακοπῆς**· 2) τὸ ἐκ πλημμύρας ὑπολειφθὲν καὶ λιμνάζον ὕδωρ· 3) νεώτ. ἰατρ. παῦσις λειτουργίας ὀργάνου τινός, οἷον τῆς καρδίας, ἕνεκα νευρικοῦ ἐρεθισμοῦ εἰς σημεῖον ἀπέχον αὐτοῦ : **αἰφνίδιος ἐξ ἀνακοπῆς θάνατος**· 4) νεώτ. νομ. ἔνδικον μέσον ἐναντίον βουλεύματος πρωτοβαθμίου ποινικοῦ δικαστηρίου ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος ἐκδοθείσης, δι' οὗ ζητεῖται ἡ ἐκ νέου ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως· || κ. τὸ δικόγραφον, δι' οὗ ἀνακόπτεται ἡ τοιαύτη ἀπόφασις : **ἐκοινοποίησα ἀνακοπήν.**

ἀνακοπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἀνακοπήν, ἐπίσχεσιν : Κουμαν.Ν.Λ.63 **ἀνακοπτικὴ ἐπιρροή**· || ὁ ἀναφερόμενος εἰς ἀνακοπὴν βλ.λ.4|.

ἀνακόπτω κ. νεώτ. ἀπωθῶ, σπρώχνω πρὸς τὰ ὀπίσω : 'Οδ.Φ 47 **θυρέων ἀνέκοπτεν ὀχῆας** (σχόλ. « ἀνώθει »)· 2) ἀποκρούω πολέμιον, ἀναγκάζω αὐτὸν εἰς ὑποχώρησιν : Θουκ.4,12,1 **πειρώμενος ἀποβαίνειν ἀνεκόπη ὑπὸ τῶν 'Αθηναίων**· || ἐπὶ πλοίου, δίδω διάφορον κατεύθυνσιν, τοῦ ἀλλάζω τὸ δρόμο : Θεόφρ.Χαρακτ.25· || γεν. ἀναχαιτίζω, συγκρατῶ, κωλύω : Λουκ.'Αλέξ.57 **οὕτως ἀνεκόπην τῆς ὁρμῆς** (ἀνεχαιτίσθην ἀπὸ τὴν ὁρμήν), νεώτ. **ἀνεκόπη τὸ κῦμα τῆς διαφθορᾶς**· || διακόπτω, σταματῶ : Κόλουθ.123 **ἀν- ἀοιδήν**· 3) ἀποκόπτω, ἐκβάλλω : Φιλόστρ.664 **τὰς ὄψεις ἀνακοπείς** (οὗτινος ἐξωρύχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, ὁ τυφλωθεὶς)· 4) νεώτ. νομ. κάμνω ἀνακοπὴν βλ.λ. : **ἀνέκοψα τὸ βούλευμα.**

ἀνακορυφῶμαι-όομαι μτγν. ἄγω εἰς πέρας, εἰς κορυφῆς ἄκρον.

ἀνάκορφα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς κορυφῆς : **ἀνάκορφα τοῦ βουνοῦ ἦταν ἐκκλησιδάκι.**

ἀνάκορφος-η-ο δημ. ὁ ὀξύς, ἀνάντης, ἀπότομος, ἐπὶ ὄρους : **ἀνάκορφο καθὼς ἦταν τὸ βουνὸ μόνο κατσίκια τὸ σκαρφάλωναν ὡς ἀπάνω**· 2) ὁ ἔχων κορυφὴν ὑψηλήν : δ. δίστ. **ἀνάκορφό 'ναι τὸ βουνὸ καὶ χιόνια τὸ σκεπάζουν) κι ἀμέτρητος ὁ πόνος μου ποὺ δὲν τὸν ἀπεικάζουν**· || συνεκδ. ὁ λίαν ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα· 3) ὁ ἐπὶ τοῦ ἄκρου κορυφῆς : **ἀνάκορφη στὸ βουνὸ προβάλλει μιὰ θεόρατη κατρόνο.**

ἀνακορῶ-έω ΑΒ σαρώνω, σκουπίζω, συγυρίζω.

ἀνακορώνω δημ. θερμαίνομαι πολὺ ἐκ νέου, ἀναπυροῦμαι, ξανακορώνω : **ἀνακόρωσε ἡ φωτιά**· || κ. μτφ. ἐκ νέου ἐξ ὀργῆς ἐξάπτομαι.

ἄνακος (ὁ) αὐξητής.

ἀνακός (ὁ) κ. **ἄνακος** μτγν. ἄναξ : 'Ηρωδιαν.1,150.

ἀνακοσμοποιῶ-έω ἐκκλ. κοσμῶ ἐκ νέου, ἀποκαθιστῶ κόσμον, τάξιν.

ἀνακοσμῶ-έω 'Επιγρ. κοσμῶ ἐκ νέου, ἀνακαλλύνω, ξαναστολίζω.

ἀνακούμπι (τὸ) δημ. πᾶν τὸ πρόσφορον ἢ χρήσιμον διὰ ν' ἀνακουμπήσῃ τις, νὰ στηριχθῇ ἢ ν' ἀνακλιθῇ πρὸς ἀνάπαυσιν : **βρῆκα καλὸ ἀνακούμπι στὴ ριζολιά**· || κ. μτφ. βοήθεια, στήριγμα ἐν ἀδυναμίᾳ : **ἔχει ἀνακούμπι τὸ θειό του**· συγγ. **καταφύγι, ἀποκούμπι, ἀντιρίμι.**

ἀνακούνημα (τὸ) δημ. ἀνακίνησις, κραδασμός : δ. τραγ. **τῆς γῆς τ' ἀνακαυνήματα) τῆς θάλασσας τὰ κύματα) καὶ καποιανῆς τὰ νάζια.**

ἀνακούνηση (ἡ) δημ. κ. **ἀνακούνημα** βλ. λ.

ἀνακουνῶ-άω δημ. ἀνακινῶ, συνταράσσω, σαλεύω τι μεθ' ὁρμῆς : **ἀνακούνησα τὰ κλαριὰ καὶ πέσαν τὰ μοῦρα**· || λικνίζω : **ἀνακούνησε τὸ παιδί**· || μετακινῶ κ. κατ' ἐπέκτ. διευθετῶ : **ἀνακούνησα τὰ ἔπιπλα καὶ τὰ ξεσκόνισα ὅλα**· 2) μέσ. καὶ παθ. τ. **ἀνακουνιοῦμαι**· κ. **ἀνακουνιέμαι** ἐν ταῖς αὐταῖς σημ. : **ἀνακουνήστηκε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ σεισμό, φρ. ἀνακουνήσου ἀπὸ τὸν τόπο σου** (κατὰ κρατοῦσαν πρόληψιν πρὸς ἀποσόβησιν ἐπαληθεύσεως δυσοιώνου προρρήσεως)· 3) μτφ. ἀναταράσσομαι, θορυβοῦμαι : **ἀνακουνιέται τὸ μυαλό μου.**

ἀνάκουος-η-ο δημ. ὁ μὴ ὑπακούων εἰς συμβουλάς, ὁ μὴ ἐκτελῶν τὰ ἐντελλόμενα, ἀπειθής, ἀ. **ἀνυπάκουος**· ἀντίθ. ὑπάκουος : **ἀνάκουο παιδί**· 2) ὁ μὴ ἀκουόμενος, ἥσυχος, σιγηλός, ἀθόρυβος : **ἀνάκουας γείτονας**· 3) ὅστις δὲν πρέπει, δὲν ἁρμόζει ν' ἀκουσθῇ, λίαν ἀπρεπής : **ἀνάκουα πράματα γίνονται σ' αὐτὸ τὸ σπίτι.**

ἀνακούρκαδα κ. **ἀνακούρκουδα** ἐπίρρ. δημ. ὀκλαδόν, τὸ καθέζεσθαί τινα μὲ κεκαμμένα τὰ γόνατα καὶ τὸ σῶμα στηριζόμενον ἐπὶ τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν.

ἀνακουρκουδίζω δημ. κάθημαι ἀνακούρκουδα, συνηθίζω νὰ κάθημαι ἀνακούρκουδα βλ. λ.

ἀνάκουσμα (τὸ) δημ. ἔντονος φήμη, ξάκουσμα : δ.τραγ. **νὰ βγῇ ἄκουσμα στὴ γειτονιὰ κι ἀνάκουσμα στὴ χώρα.**

ἀνάκουστα ἐπίρρ. δημ. σιωπηλῶς, ἀθορύβως, ἀφοφητί· 2) κατὰ τρόπον ἀνήκουστον, ἤτοι ὃν δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἀποτροπιάζεταί τις νὰ ἀκούσῃ : δ.τραγ. **ἀνάκουστα στὴ φυλακὴ μὲ τυραννοῦν γιὰ σένα**· 3) κατὰ τρόπον πρωτάκουστον βλ.λ.

ἀνάκουστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. ὁ μὴ ἀκούων, ὁ κωφός· 2) δημ. ὁ μὴ μέχρι τοῦ νῦν ἀκουσθείς, τὸ πρῶτον ἤδη ἀκουόμενος : **ἀνάκουστη καλωσύνη**· συνηθέστ. ἐπὶ κακῷ : **ἀνάκουστο ἔγκλημα, - ἀνάκουστη κατεργαριά**· 3) ὁ μὴ ἀκουόμενος : **μιλάει καλὰ μὰ τόσο σιγά, ποὺ καταντάει ἀνάκουστος**· 4) ὁ διὰ τὸ κάλλος τῆς φωνῆς μοναδικός, θαυμαστός : Σολωμ. **ἀνάκουστος κελαϊδισμὸς καὶ λιγοθυμισμένος.**

ἀνάκουφα ἐπίρρ. δημ. ἐλαφρῶς, κούφως, οὐχὶ κατὰ καλὴν προσαρμογήν : **ἤμουν ἀνάκουφα σκεπασμένος κι ἐκρύωσα, - ἀνάκουφα ἔρριξες τὰ ξύλα κι ἔπιασαν πολὺ τόπο**· || οὐχὶ στεγανῶς : **σκέπασε τὸ γάλα ἀνάκουφα νὰ πέρνῃ ἀέρα.**

ἀνακουφίζω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐγείρω, σηκώνω ἐπάνω : Εὐρ.'Ορ.218 **βούλει θίγω σου κἀνακουφίσω δέμας**, Ξεν.'Ιππ.7,2 **ἐπειδὰν ἀνακουφίσῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἀνάβασιν** (ἐπὶ ἱππέως, ὅστις τινάσσεται πρὸς τὰ ἄνω, ὅπως ἀναβῇ ἐπὶ τοῦ ἵππου) : 'Αριστλ.Πρ. **ὁ ἀὴρ ἀνακουφίζει τὸν ἀσκόν**· 2) μέσ. -ομαι αἰσθάνομαι ὅτι γίνομαι ἐλαφρότερος : Εὐρ.'Ιππ.1392 **ἀνεκουφίσθην δέμας**· || μτφ. ἀναπτεροῦμαι, πληροῦμαι ἐκ νέου ἐλπίδων : Ξεν.'Ελλ.5,2,28 **ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φοιβίδας ἀνεκουφίσθη**· || ἀπαλλάσσω ἀνησυχίας, ἀγωνίας : **μόλις ἔμαθα πῶς γλύτωσαν ἀνακουφίστηκα**· || νεώτ. μτφ. κ. ἀποπατῶ, εὐχρ. ἰδίως εἰς παρωχ. χρ.· 3) νεώτ. ἐνεργ. κ. παθ. ἐλαττώνω τὰ **βάρη, τὰς ὑποχρεώσεις** ἢ γεν. **τὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας**, ξαλαφρώνω : **ἡ ἐξαιρετικὴ ἐσοδεία ἀνεκούφισε τὸν πληθυσμὸν τῆς ὑπαίθρου**· || κ. μτφ. **πραΰνω τὸν πόνον.**

ἀνακούφισις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **ἀνακούφιση** ἐλάφρυνσις, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ φόρτου κυριολεκτ. κ. μτφ., ξαλάφρωμα, ξαλαφρωμός : Σοφ.ΟΤ 218 **ἀνακακῶν**, νεώτ. **ἀνακούφισις τῶν ἐκ τοῦ γάμου βαρῶν, - ἀνακούφισις ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ**· || νεώτ. κ. δημ. ἰδίως ἐν μτφ. σημ. ἀπαλλαγὴ ἀπὸ θλίψεως ἢ μετριασμὸς ταύτης, παρηγορία, καταπράϋνσις λύπης· || δημ. κ. ἱκανοποίησις, εὐχαρίστησις : **μὲ ἀνακούφιση ἄκουσα τὴν τιμωρία του**· 2) εἰδ. κ. νεώτ. ἀποπάτησις, οὔρησις.

ἀνακούφισμα-ατος κ. νεώτ. ἡ ἀνακούφισις βλ.λ.· || εἰδ. κ.νεώτ. ἡ ἀποπάτησις κ. ἡ οὔρησις.

ἀνακουφισμός (ὁ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακουφίζειν βλ.λ.,ἡ ξαλαφρωσιά,τὸ ξαλάφρωμα· || κ. μτφ.κ.**ἀνακούφισις**βλ.λ. **ἡ πάγκοινος συμμετοχὴ εἰς τὸ πένθος ἔστω ἀνακουφισμὸς τῶν οἰκείων του.**

ἀνακουφιστήριον (τὸ) τὸ ἀποχωρητήριον βλ.λ.

ἀνακουφιστής-ίστρια μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνακουφίζων, ὁ παρηγορῶν.

ἀνακουφιστικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιφέρων ἀνακούφισιν βλ. λ., ὁ κατάλληλος, ὁ προσφυὴς εἰς ἀνακούφισιν : **ἀνακουφιστικὰ φάρμακα** (πραΰνοντα τοὺς ἐξ ἀσθενείας ἢ ἄλλης αἰτίας πόνους)· ἀντιδιαστ. πρὸς τὰ **θεραπευτικά.**

ἀνακουφιστικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνακουφιστικὸν βλ.λ.

ἀνάκουφος-η-ο δημ. ὁ ἐλαφρῶς, κούφως τεθειμένος, ὁ μὴ καλῶς προσηρμοσμένος : **ἀνάκουφα τὸ πάπλωμα δὲ ζεσταίνει**· ‖ ἐπὶ δομῆς, ὁ ἔλλειψιν συνοχῆς ἢ συναφείας, οἷον δι' ἀσβέστου κττ. ἔχων : **μὴ χτίζῃς τὰ τοῦβλα ἀνάκουφα.**

ἀνακουφῶ-άω δημ. ἐλαφρῶς καμπυλοῦμαι, κύπτω πρὸς τὸ ὁρμῆσαι : δ.τραγ. **ἀνακουφῶ καὶ δίνω του βιτσιὰν εἰς τὸ βραχιόνι.**

ἀνακουφωτὰ ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνακουφωτὸν βλ. λ.

ἀνακουφωτός-ή-ό δημ. ὁ ἐλαφρῶς κυρτός, ἐλαφρῶς καμπυλούμενος, ἐλαφρῶς ἀνασηκωνόμενος· ‖ ὁ ἀραιῶς συνεσωρευμένος, ἐπὶ λίθων, ξύλων, ἀνθράκων κτλ. : **ἀνακουφωτὴ ἡ πέτρα δὲ λογαριάζεται μὲ τὸ μέτρο**· ‖ ὁ ἀνάβατος, ὁ ἀνεβατὸς βλ.λ., ἐπὶ ἄρτου· 2) ὁ ἡμίκλειστος, ὀ. λίγο κουφωτός, ἐπὶ παραθύρων καὶ θυρῶν : **ἄφησε τὸ παράθυρο ἀνακουφωτὸ νὰ παίρνομ' ἀέρα.**

ἀνακοχλάζω κ. **ἀναχοχλάζω** κοχλάζω, βράζω ἀθρόως,.

ἀνακόχλασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακοχλάζειν βλ.λ.

ἀνακοχλασμός (ὁ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακοχλάζειν βλ.λ.

ἀνακοχλιῶ-όω νεώτ. κοχλιῶ ἐκ νέου, ξαναβιδώνω.

ἀνακοχλιώνω νεώτ. ἀνακοχλιῶ βλ.λ.

ἀνακοχλίωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου κοχλίωσις, τὸ ξαναβίδωμα.

ἀνάκοψις-εως (ἡ) διακοπή, διάλειμμα : Ἡρωδιαν.Ἰατρ.58,91 **παροξυσμῶν ἀνάκοψις.**

ἀνάκρα (ἡ) δημ. ἡ ἀνάκραξις· 2) ἡ ἐπέμβασις, ἡ συμμετοχή : φρ. **ἀνάκρα νὰ μὴν ἔχῃ** (ὑπονοεῖται ὁ διάβολος)· ‖ κ. **ἀνάκαρα** δύναμις, πνοή : **δὲν ἔχω ἀνάκρα νὰ περπατήσω.**

ἀνακραγένειν Ἡσ. «κράζειν».

ἀνάκραγμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνάκρασμα** ἐπίκλησις, ἐπιφώνησις, πρόσκλησις μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ξεφωνητό, ξεφώνημα· ‖ γεν. λαλιά, φωνή, κράξιμο, ἐπὶ ζῴων ἢ πτηνῶν : **τ' ἀνάκραγμα τοῦ πετεινοῦ,** παροιμ. **ἀνάκραγμα τῶν κορακιῶν, φοφήμι κάπου γύρω** (ἐπὶ ἐμφανίσεως αἰσχροκερδῶν κττ.).

ἀνακραδαίνω μτγν. κ. **ἀνακραδῶ** κραδαίνω, σείω.

ἀνακραδεύω Ἡσ. ἀνακραδαίνω βλ.λ.

ἀνακράζω κ. νεώτ., ἀόρ. **ἀνέκραγαν,** μτγν. κ. νεώτ. **ἀνέκραξα,** παρακ. **ἀνακέκραγα** κράζω ἰσχυρῶς, δυνατά, ἐκβάλλω κραυγήν, ἐπὶ ἀνδρῶν : Ὀδ.Ξ 467 **ἐπεὶ τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω,** Ξεν.Ἀν.6,4,22 **ἀκούσαντες οἱ στρατιῶται ἀνέκραγον ὡς οὐδὲν δέον,** Ἀριστφ.Ἱππ.670 **ἐξ ἑνὸς στόματος ἅπαντες ἀνέκραγον**· ‖ σπαν. ἐπὶ ζῴων, ἐν τῇ αὐτῇ σημ.:Μένανδρ.533,11 **ἂν γλαῦξ ἀνακράγῃ.**

ἀνακρακτήριον (τὸ) νεώτ. ἡ γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ ἢ διὰ σαλπίσματος πρόσκλησις.

ἀνακράκτης (ὁ) θηλ. -**άκτρια** κ. νεώτ., δημ. **ανακράχτης** ὁ ἀνακράζων, ὁ γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ προσκαλῶν ἢ ἀνακαλῶν.

ἀνακράξιμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ δεκτικὸς ἀνακράξεως, ἀναφωνήσεως βλ.λ.

ἀνάκραξις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ πρόσκλησις ἢ ἐπιφώνησις.

ἀνάκρασις-εως (ἡ) μτγν. ἀνάμιξις, συγκερασμός· ‖ κ. μτφ. : Πλούτ.Ἀλέξ.47 **ἀνακράσει καὶ κοινωνίᾳ μᾶλλον καταστήσεσθαι τὰ πράγματα νομίζων ἢ βίᾳ.**

ἀνάκρασμα (τὸ) δημ. ἀνάκραγμα βλ.λ.

ἀνάκρατος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων δύναμιν (ἀνάκρα βλ. λ.) ὥστε νὰ ἵσταται, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ στὰ πόδια του· 2) τὸ ἄρσεν. ὡς ἐπίθ. ὁ διάβολος : φρ. **τ' ἀνάκρατου συνέργεια** (ἐπέμβασις ἢ ἔργον τοῦ σατανᾶ).

ἀνακρατύνομαι νεώτ. γίνομαι ἐκ νέου κραταιός, ἰσχυρός.

ἀνακρατῶ-έω μτγν. ἐμποδίζω.

ἀνακραυγάζω μτγν. κραυγάζω ἰσχυρῶς, φωνάζω : Ἀρρ.Ἐπικτ.19,15.

ἀνακραύγασμα-ατος (τὸ) μτγν. ἰσχυρὰ κραυγή, δυνατὴ φωνή.

ἀνακραυγὴ (ἡ) νεώτ. μεγάλη ἢ ἐξαφνικὴ κραυγή, ἐπιφώνησις.

ἀνακρέκομαι μέσ. ἀνακρούω ὄργανον ἐντατόν· ‖ μτφ. : ΑΠ 9,562 **σὲ νῦν ἀκέλευστος ἅπας ὄρνις ἀνακρέκεται** (κάθε πουλὶ γιὰ σὲ ἀρχίζει τὸ τραγούδι).

ἀνακρεμάζω δημ. κ. **ἀνακρεμνῶ** ἀνακρεμῶ, κρεμῶ ἐκ νέου, κρεμῶ ἀφ' ὑψηλοῦ : παροιμ. **ἀνακρέμασε τὰ ρόδια γιὰ νὰ τά 'χῃς τὸ χειμώνα**· 2) κρεμῶ ἀνάποδα : **θὰ σ' ἀνακρεμάσω, κακομοίρη, ἂν σὲ πιάσω κλέφτη**· 3) κρεμῶ ἐπάνω μου ἐπιδεικτικῶς : δ.τραγ. **κι ἀνακρέμασε κουδούνια εἰς τῆς μούλας τὸ γιουλάρι** (καπίστρι).

ἀνακρεμάννυμι ποιητ. **ἀγκρεμάννυμι** κρεμῶ, ἐξαρτῶ ἀπό τινος : Ὀδ.Α 440 **πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα,** Ἡρ.5,77 **τὰς πέδας ἀνεκρέμασαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν**· 2) Ἡρ.9,120 **πρὸς σανίδας προσπασσαλεύσαντες ἀνεκρέμασαν** (ἀνεσταύρωσαν)· πρβ. αὐτ.7,194 **τὸν δὴ λαβὼν ἀνεσταύρωσε**· 3) **ἀνακρέμαμαι** ὡς παθ. παρακ. εἶμαι κρεμασμένος : Ἡρ.2,121 **ἀνακρεμαμένου τοῦ νέκυος** (ἐνῷ ὁ νεκρὸς ἦτο κρεμασμένος)· 4) μτφ. : Αἰσχίν.3,100 **ἀνακρεμάσας ἀπὸ τῶν ἐλπίδων.**

ἀνακρέμαση (ἡ) δημ. ἡ ἀφ' ὑψηλοῦ ἀνάρτησις, τὸ κρέμασμα ἀπὸ ψηλά : **ἡ κληματαριὰ θέλει ἀνακρέμαση γιὰ νὰ μεγαλώσῃ**· 2) ἡ ἐκ νέου ἀνάρτησις : **τὰ κυδώνια θέλουν ἀνακρέμαση γιὰ νὰ μὴν τὰ χτυπᾷ ἡ φωτιά**· 3) ἀναβολή, διακοπή, σταμάτημα : **εἴχαμε δυὸ ὡρῶν ἀνακρέμαση στ' ἁλώνισμα**· 4) τὸ στάλαγμα, ἡ ἐλαφρὰ ρύσις, ἐπὶ στέγης κττ.· 5) ἀνυδρία, ἀποξήρανσις, στέγνη, ἐπὶ πηγῶν ἢ ρεόντων ὑδάτων· 6) κατ' ἐπέκτ. ἀνομβρία, ἀναβροχιά.

ἀνακρέμασις (ἡ) κ. νεώτ. κ. **ἀνακρεμασμός** (ὁ) τὸ ἀνακρεμᾶν.

ἀνακρέμασμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἀνακρέμασις, ἐκ νέου ἀνάρτησις· 2) κ. δημ. ἡ ἀφ' ὑψηλοῦ ἀνάρτησις, τὸ κρέμασμα ψηλά· 3) δημ. τὸ καθέτως κρημνῶδες, τὸ ἀπόκρημνον, ἐπὶ ὀρέων ἢ βράχων : **ἡ ράχη πρὸς τὴν κορφὴ ἔχει ἀνακρέμασμα, ποὺ οὔτε κατσίκια τ' ἀνεβαίνουν**· ‖ ἡ ἀπότομος, ἀφ' ὑψηλοῦ πτῶσις, κρέμαση, ἐπὶ ρεόντων ὑδάτων.

ἀνακρεμασμός (ὁ) ἡ ἀνάρτησις· ΑΒ «ἀρτησμός».

ἀνακρεμαστὰ ἐπίρρ. δημ. μὲ ἀνακρέμασμα βλ. λ., ἀπὸ ἀνακρέμασμα, ψηλοκρεμαστά : **τὸ νερὸ στ' αὐλάκι τοῦ μύλου ἔπεφτε ἀνακρεμαστά.**

ἀνακρεμαστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κρεμαστήρ, κρεμαστάρι.

ἀνακρεμαστός-ή-ό δημ. ὁ ἄνω κρεμάμενος· συνών. **ψηλοκρεμαστός**· ‖ ὁ ἀπὸ τῆς ὀροφῆς ἢ ἀπὸ ὑψηλὰ κειμένης δοκοῦ, σανίδος κττ. ἀνηρτημένος : **κυδώνια - μῆλα - χοιρομέρια ἀνακρεμαστά**· ‖ γεν. ὁ ἀνηρτημένος, ὁ κρεμάμενος : **ἀνακρεμαστὰ πεπόνια βαστοῦν ὡς τὸ Γενάρη.**

ἀνάκρεμος-η-ο δημ. ὁ ὑψηλὰ κείμενος καὶ ἀπότομος, ἐπὶ τοποθεσίας, βράχου, ὄχθης κττ. : ἀνάκρεμος βράχος - **ἀνάκρεμο μονοπάτι.**
ἀνακρεμῶ-άω νεώτ. κ. δημ. κρεμῶ τι ἐκ νέου, ξανακρεμῶ· **2)** ἀναρτῶ τι, τὸ κρεμῶ ὑψηλά· || νεώτ. ναυτ. ἐπὶ λέμβων, ἀνασύρων ἀπὸ τῆς θαλάσσης τοποθετῶ εἰς τοὺς παρὰ τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου σταθεροὺς τροχίλους, δημ. **ἰσάρω τὴ βάρκα· 3)** δημ. ἀμτβ. ἐν τῇ φρ. **ἀνακρεμᾷ ὁ καιρὸς** εἶναι νεφελώδης καὶ τείνει πρὸς βροχήν· κ. ἐν τῇ φρ. **ἀνακρεμᾶν τὰ σύνεφα** συσσωρευόμενά που συμπυκνοῦνται· **4)** δημ. μέσ. **ἀνακρεμιέμαι** κ. **-οῦμαι** ἔχομαι, κρατοῦμαι ἀπό τινος ἰσχυρῶς ἢ ἀπ' αὐτοῦ καὶ μόνου, κ. μτφ. βασίζομαι εἴς τινα : **μὴν ἀνακρεμιέσαι ἀπὸ μιὰν ἐλπίδα κληρονομιᾶς· 5)** νεώτ. **ἀνακρεμῶμαι** κ. δημ. ἀνακρεμιοῦμαι κ. **-έμαι** παθ. **ἐν τῇ 1] καὶ 2]** σημ.
ἀνακρένω δημ. ὁμιλῶ περί τινος μετὰ ψόγου, κατηγορῶ τινα, μεμψιμοιρῶ κατά τινος : φρ. **λόξιγκας μ' ἔπιασε, κάποιας μ' ἀνακρένει.**
ἀνακρεόντειος-αν κ. νεώτ. ὁ τοῦ Ἀνακρέοντος : Ἡφαιστ.15,22 **ἀν- μέτρον·** || τὸ οὐδ. πληθ. **ἀνακρεόντεια** συλλογὴ ἀρχαίων ποιημάτων συντεθειμένων μὲν κατ' ἀπομίμησιν τῶν γνησίων τοῦ Ἀνακρέοντος ποιημάτων, ψευδῶς δὲ ἀναφερομένων εἰς αὐτόν.
ἀνακρεοντίζω νεώτ. συνθέτω ποιήματα κατὰ τὸ πρότυπον τῶν ἀνακρεοντείων βλ.λ. : **ὁ Χριστόπουλος ἀνακρεοντίζει.**
ἀνακρεοντισμός (ὁ) νεώτ. ἡ κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν ἀνακρεοντείων ποίησις ἢ στιχουργία.
ἀνακρήμνημι μτγν. ἀντὶ ἀνακρεμάννυμι βλ.λ. : Κλήμ. Αλ.274 **ἀνακρ- θηρίον τῆς οὐρᾶς.**
ἀνάκρησις-εως (ἡ) Ιων. ἡ ἀνάκρασις.
ἀνακρίβεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις ἀκριβείας βλ.λ. : **ἀνακρίβεια λογιστική, - ὁ κατηγορούμενος ἐν τῇ ἀπολογίᾳ του περιέπεσεν εἰς πολλὰς ἀνακριβείας·** || τὸ μὴ ἀληθές, τὸ ψεῦδος, τὸ ἐσφαλμένον : **λέγεις ἀνακριβείας, - τὸ βιβλίον τοῦτο ἔχει πολλὰς ἀνακριβείας.**
ἀνακριβής-οῦς-ές μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀκριβής, ὁ μὴ σύμφωνος πρὸς τὸ ὀρθόν· νεώτ. **ἀνακριβὴς λογαριασμός** (ἐσφαλμένος)· || μεταβεβλημένος, διάστροφος, οὐχὶ σύμφωνος μὲ τὴν ἀλήθειαν, μὲ τὴν πραγματικότητα, ψευδής : **ἀνακριβὴς εἴδησις.**
ἀνακριβολογία (ἡ) νεώτ. ἔλλειψις ἀκριβολογίας βλ.λ.
ἀνακριβολόγος (-α)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀκριβολογῶν, ὁ μὴ μετ' ἀκριβείας πραγματευόμενος τὰ περὶ ὧν λέγει ἢ γράφει, ὁ μὴ ἐκθέτων τὰ ἀκριβῆ, τὰ ἀληθῆ, τὰ πραγματικά· ἀντίθ. **ἀκριβολόγος.**
ἀνακριβολογῶ-έω νεώτ. **δὲν** ἀκριβολογῶ, λέγω, πραγματεύομαι οὐχὶ μετ' ἀκριβείας· || λέγω ἢ γράφω ἀνακριβείας.
ἀνάκριβος-ον μσν. ὁ ἀνακριβὴς βλ.λ.
ἀνακριβῶς ἐπίρρ. νεώτ. οὐχὶ μετ' ἀκριβείας, κατὰ τρόπον ἀνακριβῆ βλ.λ.
ἀνακρίνω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐξετάζω μετ' ἀκριβείας, ἐρωτῶ τινα λεπτομερῶς πρὸς εὕρεσιν τῆς ἀληθείας : Θουκ.1,95 **Λακεδαιμόνιοι μετεπέμποντο Παυσανίαν ἀνακρινοῦντες ὧν πέρι ἐπυνθάνοντο,** Πλάτ.Συμπ.201 E **οὕτω διελθεῖν ὥς ποτέ με ἡ ξένη ἀνακρίνουσα διῄει·** - || ἐρευνῶ περί τινος : Ἀντιφ.2,3,2 **ἀν- τοὺς ἐργασαμένους** (ἐρευνῶ, ζητῶ νὰ ἀνακαλύψω τοὺς δράστας)· **2)** ἐξελέγχω τὰ πρασόντα τῶν ἐκλεχθέντων ἀρχόντων πρὸ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀναλήψεως τῆς ἀρχῆς· ἄλλως **δοκιμάζω** : Δημ.1320,18 **τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἀνακρίνετε, εἰ γονέας εὖ ποιοῦσιν· 3)** κ. νεώτ. νομ. ἐξετάζω πρὸ τῆς δίκης τοὺς σχέσιν ἔχοντας πρὸς αὐτήν, διεξάγω ἀνάκρισιν βλ.λ. : Ἰσ.5,32 **ἀνακρίναντες ἡμᾶς καὶ πυθόμενοι τὰ πραχθέντα οἱ διοικηταί,** Δημ.1175,29 **ὁ ἄρχων ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἀμφισβητοῦσι·** || μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Δημ.548,1 **οὔτ' ἀνεκρίνατο ταύτην ὁ συκοφάντης ἐκεῖνος** (ὁ συκοφαντῶν κατήγορος δὲν τὴν ἐξήτασε, δὲν ἐζήτησε παρ' αὐτῆς πληροφορίας, ἐξηγήσεις)· **4)** Ἡρ. 9,56 **ἀνακρινομένους πρὸς ἑαυτοὺς ἠὼς κατελάμβανε** (ἐνῷ φιλονικοῦσαν μεταξύ των).
ἀνάκρισις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **-η,** ποιητ. **ἄγκρισις** ἐξέτασις ἀκριβής, ἀναζήτησις λεπτομερειῶν πρὸς ἐξακρίβωσιν δικαστικῆς ὑποθέσεως ὡς προπαρασκευὴ τῆς διαδικασίας : Αἰσχ.Εὐμ.364 **μηδ' εἰς ἄγκρισιν ἐλθεῖν** (μηδὲ ἀρχὴ τῆς διαδικασίας νὰ γίνῃ),- Ξεν.Συμπ.5,2 **εἰς ἀνάκρισίν σε πρῶτον τῆς δίκης καλοῦμαι,** Ἰσ.6,13 **ἥκοντες εἰς τὴν ἀνάκρισιν εὐθὺς ἔλεγον· 2)** ἐξέτασις : Πλάτ.Φαῖδρ.277 E **αἱ ῥαψῳδούμενοι ἄνευ ἀνακρίσεως καὶ διδαχῆς· 3)** νεώτ. κατὰ τὴν 1ην σημ. τὸ κατ' ἐξοχὴν ἔργον τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, αἱ πρὸς βεβαίωσιν ἀδικήματος καὶ ἀνακάλυψιν τοῦ δράστου ἐνέργειαι : **ἀνάκρισις μαρτύρων·** || συνεκδ. τὸ γραφεῖον τοῦ ἀνακριτοῦ, τὸ ἀνακριτήριον : **πηγαίνω εἰς τὴν ἀνάκρισιν, - ἐργάζομαι στὴν ἀνάκριση.**
ἀνακριτήρ-ῆρος (ὁ) δωρ. **ἀγακριτήρ** Ἐπιγρ. ὁ διεξάγων τὴν ἀνάκρισιν ἄρχων.
ἀνακριτήριον (τὸ) νεώτ. τὸ ἀνακριτικὸν γραφεῖον· **2)** ἡ ὅλη διεξαγωγὴ τῆς ἀνακρίσεως βλ.λ.
ἀνακριτής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ διεξάγων ἀνάκρισιν· || εἰδ. ὁ παρὰ πολυμελεῖ δικαστηρίῳ ὁριζόμενος δικαστὴς δι' ἐνέργειαν τακτικῶν ἀνακρίσεων πρὸς διευκρίνησιν καὶ βεβαίωσιν ἀδικημάτων καὶ πρὸς ἐξακρίβωσιν, **ἀνακάλυψιν τῶν** δραστῶν.
ἀνακριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς ἀνακρίσεως : **ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι** οἱ ἐπιτετραμμένοι **νὰ ἀνακρίνωσι καὶ βεβαιῶσιν ἀδικήματα·** || ὁ ἁρμόδιος ἢ ἐπιτετραμμένος πρός τινα ἀνάκρισιν· **ἀνακριτικὴ ἐπιτροπὴ** ἡ ἐπιτετραμμένη τὴν διαλεύκανσιν οἱουδήποτε ἀδικήματος καὶ τὴν ἀνακάλυψιν **τῶν δραστῶν αὐτοῦ· ἀνακριτικὸν συμβούλιον** πειθαρχικὸν **συμβούλιον** γνωμοδοτοῦν περὶ πειθαρχικῆς ποινῆς εἰς **στρατιωτικούς.**
ἀνακριτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνακρίσεως, ἀπὸ ἀπόψεως ἀνακριτικῆς βλ. λ.
ἀνακρίτως ἐπίρρ. ἄνευ νέας, καθ' ὑποτροπὴν κρίσεως, ἐπὶ νόσου· δημ. **χωρὶς ξανακύλισμα.**
ἀνάκροκον (τὸ) νεώτ. τὸ ἔχον χρῶμα κρόκου : Α.Ραγκαβ.Ἀπομν. **ἐπενδύτην ἐξ ἀνακρόκου περιβεβλημένον.**
ἀνακροστιχίς-ίδος (ἡ) νεώτ. στιχαυργικὸν παίγνιον, δι' οὗ σχηματίζεται λέξις ἢ φράσις διὰ τῶν πρώτων καὶ τελευταίων γραμμάτων ἑκάστου στίχου
ἀνακροταλίζω ἀνακροτῶ.
ἀνακροτικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ἐπὶ σφυγμοῦ, ὁ παριστῶν γραμμὴν ἀνιοῦσαν ἀνώμαλον, οἷον κατὰ τὴν στένωσιν τῆς ἐλαστικότητος τῶν ἀρτηριῶν.
ἀνακροτῶ κ. νεώτ. κροτῶ πρὸς ἐπιδοκιμασίαν : Ἀριστφ.739 **ἐγὼ δὲ τὼ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς,** Αἰσχίν.2,42 **ἀνακροτήσας ὁ Σίσυφος ὅδε τὰς χεῖρας·** || ἀπολ. : Ἀριστφ.Ἱππ.651 **οἱ δ' ἀνεκρότησαν καὶ πρὸς ἔμ' ἐκεχήνεσαν** (ζωηρῶς ἐπευφήμησαν).
ἀνάκρουμα-ατος (τὸ) μτγν. ἀνάκρουσις βλ. λ.
ἀνακρουσία Ἡσ. « παιδιᾶς εἶδος ἐπὶ σφαίρας ».
ἀνάκρουσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. κ. σπαν. ὡς μουσικ. ὅρος **ἄγκρουσις** (ἡ) ἐπὶ πλοίου, ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω ὤθησις, ἡ ὀπισθοδρόμησις : Θουκ.7, 36,5 **ἀνάκρουσιν οὐκ ἔσεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις ἐξωθουμένοις ἄλλοσε ἢ ἐς τὴν γῆν·** Ἡσ. « ἐν ναυμαχίᾳ ἐλέγετο ἐπὶ τοῦ πρύμναν κρούειν »· || Πλούτ.Ἠθ.549 C **ἀνάκρουσις ἵππου** ἡ διὰ τοῦ χαλινοῦ **ὀπισθοδρόμησις·** || νεώτ. ὀπισθοδρό-

μησις ἀμάξης ἢ κιλλίβαντος πυροβόλου κατὰ τὴν βολήν· 2) ἐν τῇ μουσικῇ, προανάκρουσμα : Στράβ.9,421 **πέντε δ' αὐτοῦ** (τοῦ Πυθικοῦ νόμου) **μέρη ἐστίν, ἄγκρουσις, ἄμπειρα, κατακελευσμός, ἴαμβοι καὶ δάκτυλοι·** || νεώτ. ἐκτέλεσις μουσικοῦ τεμαχίου : **ἡ ἀνάκρουσις τοῦ ἐμβατηρίου ἐνεθουσίασε τὰ πλήθη·** 3) ἐν τῇ μετρικῇ, ἄτονον τμῆμα ἐκ μιᾶς ἢ δύο συλλαβῶν συνήθως ἐν ἀρχῇ στίχου ὡς εἰσαγωγὴ ρυθμικῆς περιόδου, οἷον ἐν Σοφ.ΟΤ 154 **ἰ-ήιε Δάλιε Παιάν.**

ἀνάκρουσμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἐκτέλεσις μουσικῆς συνθέσεως ὑπὸ ὀρχήστρας πνευστῶν ἢ κ. ἄ. ὁμοῦ ὀργάνων.

ἀνακρουστικός-ή-όν ὁ πρόσφορος πρὸς ἀνάκρουσιν, πρὸς ἀναχαίτισιν : Πλούτ.636F **ἀν- πληγή.**

ἀνάκρουστος-η-α .ὁ μὴ πυκνῶς κρουστὰ ὑφασμένος.

ἀνακρούω κ. νεώτ. ποιητ. ἀγκρούω ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀναχαιτίζω : Ξεν.'Ιππ.11,3 **ἢν τις ἀνακρούῃ τῷ χαλινῷ** (ἵππον) **ὀκλάζει μὲν τὰ ὀπίσθια, αἴρει δὲ τὸ πρόσθεν σῶμα·** || ἐπὶ πλοίου : Ἀπολλ.Ρ 4,1650 **ἀπὸ χέρσου νῆα.. ἀνακρούεσκον** ἀπεμάκρυναν τὸ πλοῖον ἀπὸ τὴν ξηράν· || νεώτ. ὠθῶ τὴν λαβὴν τῆς κώπης πρὸς πρύμναν, δημ. **λάμνω ἀνάποδα ἢ σιάρω·** 2) μέσ. **ἀνακρούομαι πρύμναν** ὀπισθοδρομῶ, χωρῶ ἀπωθῶν τὸ ὕδωρ διὰ τῆς πρύμνης, δημ. **κωλώνω** : Ἡρ.8,84 **οἱ.. Ἕλληνες [ἐπὶ] πρύμνην ἀνεκρούοντο καὶ ὤκελλον τὰς νέας** Ἀριστφ.Σφ.399 **ἤν πως πρύμνην ἀνακρούσηται·** || ἀπολ. : Θουκ. 7,38,1 **προπλέοντες καὶ ἀνακρουόμενοι·** 3) μτφ. σταματῶ τι καὶ ἀρχίζω ἄλλο ἐξ ἀρχῆς : Πλούτ. Κλεομ.16 **ὥσπερ ἁρμονίαν ἐκλελυμένην ἀναῦθις ἐπὶ σώφρονα νόμον καὶ βίον·** 4) ἐν τῇ μουσικῇ, ἀρχίζω μέλος, προανακρούω, ἄλλως **ἀναβάλλομαι** : Θεόκρ.4,31 **εὖ μὲν τὰ Γλαύκας ἀγκρούομαι, εὖ δὲ** τὰ Πύρρω· || νεώτ. ἐκτελῶ δι' ὀρχήστρας μουσικὸν τεμάχιον, ἰδίως ἐμβατήριον, ἐθνικὸν ὕμνον κτπ. : **ἡ ὀρχήστρα ἀνέκρουσε τὸν ἐθνικὸν ὕμνον·** || συνεκδ. ἀρχίζω λόγον, δημηγορίαν : Πολύβ.4,22,11· 5) νεώτ. μτφ. **ἀνακρούω πρύμναν** μεταβάλλω γνώμην, τακτικήν, συμπεριφοράν, ὀπισθοχωρῶ, ὑποχωρῶ κτπ. : ὁ ἐχθρὸς **ἀνέκρουσε πρύμναν.**

ἀνακρύπτω μτγν. ἐπιμελῶς κρύπτω· μόνον ἐν ἀόρ. **ἀνέκρυψε** : Νόνν.Δ 6,87.

ἀνακρυσταλλῶ-όω νεώτ., δημ. ἀνακρυσταλλώνω ἐκ νέου κρυσταλλῶ, **ξανακρυσταλλιάζω** : **τὸ δριμὺ ψῦχος ἀνεκρυστάλλωσε τὰ ὕδατα·** || κ. παθ. -οῦμαι, δημ. -ώνομαι ὑφίσταμαι ἐκ νέου κρυστάλλωσιν.

ἀνακρυστάλλωσις (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου κρυστάλλωσις.

ἀνακρωτηρίαστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἠκρωτηριασμένος, ἀκέραιος, ἀβλαβής· || κ. μτφ. ἐπὶ χωρῶν, ἐπικρατειῶν : **ἐκ τοῦ πολέμου ἡ Τουρκία δὲν ἐξῆλθεν ἀνακρωτηρίαστος.**

ἀνακτενίζομαι νεώτ. κ. δημ. **ἐκ νέου ἢ** ἐπιμελῶς κτενίζομαι· || δημ. γεν. κτενίζομαι : δ.δίστ. **κερὰ σ' ἀναχτενίζεσαι μὲ τ' ἀσημένιο χτένι | ρίχνε τ' ἀποχτενίδια σου σ' ἕναν παῦ τὰ προσμένει.**

ἀνακτένισμα-ατος (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ. κ. δημ. χωρισμός, διάκρισις· 2) νεώτ. κ. δημ. ἐκ νέου κτένισμα, ξαναχτένισμα· || δημ. γεν. κ. τὸ χτένισμα· 3) μτφ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκ νέου ἢ ἐπιμελὴς ἐπεξεργασία γραπτῆς συνθέσεως, κειμένου : **ἡ διατριβὴ θέλει ἀνακτένισμα.**

ἄνακτες παῖδες (οἱ) θεοί τινες : Παυσ.10,38,7 **αἵτινες δὲ θεῶν εἰσιν οἱ Ἄνακτες παῖδες.**

ἀνάκτησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου κτῆσις ἀπολεσθέντος : Πάπ. **ἀνακτ- ἀρουρῶν·** 2) πρόσκτησις δυνάμεως, ἀνάρρωσις : Ἱππ.'Αρχ.'Ιητρ.4.

ἀνακτητής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀναλαβὼν τὴν κυριότητα ἢ τὴν νομὴν ἀπολεσθείσης κτήσεώς του.

ἀνακτητικός-ή-όν ὁ κατάλληλος, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀνακτᾶσθαι· 2) ὁ προσφυὴς εἰς ἀνάκτησιν δυνάμεως, ἀνάρρωσιν· Ἡσ. « ἀνακτητικὸν γλήχων ».

ἀνακτητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνακτητικὸν βλ.λ.

ἀνακτίζω κ. νεώτ. κτίζω ἐκ νέου, ξανακτίζω : Στράβ.403 **ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ ἀπέβαλον τὴν πόλιν κατασκαφεῖσαν καὶ ἀνέλαβον ἀνακτισθεῖσαν.**

ἀνακτινικός-ή-όν νεώτ. ἀποκρυφ. ὁ ἄνευ ἀκτίνων, ἐπὶ φωτός : **ἀνακτινικὸς φωτισμός.**

ἀνακτίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **συνθέτων κεναρίων·** δ. **ἀτρακτυλλίς.**

ἀνάκτισις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου κτίσις, ἀνοικοδόμησις : Ἰώσ.ΑΙ 15,11,6· || μτφ. ἀναγέννησις : Κλήμ.'Αλ.632.

ἀνάκτισμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἐκ νέου κτίσιμον, τὸ ξανάκτισμα· 2) τὸ ἐκ νέου κτισθὲν μέρος κτιρίου κ. γεν. οἱασδήποτε δομῆς : **τὸ ἀνάκτισμα ὅπερ ἀπετέλεσε προεξέχουσαν πτέρυγα ἔδωκε νέαν ὄψιν εἰς τὴν ὅλην οἰκοδομήν.**

ἀνακτίστης (ὁ) ὁ ἀνακτίζων : σχόλ.Θεοκρ.5,72.

ἀνακτίτης (ὁ) κ. νεώτ. εἶδος πολυτίμου λίθου· ἄλλως **γαλακτίτης** : Ὀρφ.Λιθ.194.

ἀνακτοβουλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐξ ἀνακτοβουλίου βλ.λ.) προκύπτων· || ὁ κατὰ τὸν ἐν ἀνακτοβουλίῳ τρόπον ὢν ἢ γενόμενος.

ἀνακτοβούλιον (τὸ) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν συμβούλων (ὑπουργῶν) τοῦ βασιλέως : **τὰ ἀνακτοβούλιον τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου** (τὸ ὑπουργ. συμβούλιον τῆς Ἀγγλίας)· 2) ἡ αἴθουσα, τὸ γραφεῖον ἔνθα συνέρχονται οἱ σύμβουλοι τοῦ ἄνακτος πρὸς σύσκεψιν μετ' αὐτοῦ ἢ καὶ ἀπόντος αὐτοῦ.

ἀνακτόβουλος-ον νεώτ. ὁ ἐξ ἀνακτοβουλίου βλ.λ.) προερχόμενος ἢ ὁ κατ' ἐπιταγὴν ἢ ἔμπνευσιν ἀνακτοβουλίου δρῶν : Ἀλεξ.Σοῦτσ. **ἀναμφισβητήτως ἀνακτόβουλοι.**

ἀνακτομηνία (ἡ) νεώτ. ἡ μῆνις, ἡ ὀργὴ τοῦ ἄνακτος.

ἀνακτομισθία (ἡ) νεώτ. ὁ εἰς τὸν ἄνακτα διδόμενος μισθός, ἡ τοῦ βασιλέως ἀντιμισθία.

ἀνακτόπαις-δος (ὁ) μσν. οὗ οἱ παῖδες εἶναι ἄνακτες, βασιλοπάτωρ.

ἀνακτόρεος-α-ον ἀνακτόριος βλ.λ. : ΑΠ 5,350.

ἀνακτορία (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τις ἀνάκτωρ, ἡ ἡγεμονία, ἡ κυριότης : Ἀπολλ.Ρ 1,839· 2) τὸ προΐστασθαι ἱππικοῦ : Ὕμν. εἰς Ἀπόλλ.234.

ἀνακτορικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῶν ἀνακτόρων ἢ ὁ ἐν τοῖς ἀνακτόροις : **ἀνακτορικὸς κῆπος - χορός·** 2) ὁ ἐν τοῖς ἀνακτόροις ἢ ἁπλῶς παρὰ τῷ ἄνακτι ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης· δημ. **παλατιανός·** 3) ὁ προσκείμενος εἰς τὸν ἄνακτα.

ἀνακτορικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον κρατοῦντα ἐν ταῖς ἀνακτόροις· || ἀπὸ ἀπόψεως ἀνακτορικῆς.

ἀνακτόριος-α-ον κ. νεώτ. ὁ τῶν ἀνακτόρων ἢ τοῦ ἄνακτος : Ὀδ.Ο 397 **ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἑπέσθω·** || τὸ ἀρσ. **ἀνακτόριας** ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν ἀρτεμισία : Διοσκ.3,113· || κ. τὸ οὐδ. ἀνακτόριον ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν ξίφιον : Διοσκ.4,20· || τὸ οὐδ. ἀνακτάριον ὡς οὐσ.· Ἡσ. «ἀνάκτορον».

ἀνακτοροβαγόνια (τὰ) νεώτ. τὰ ἐν σιδηροδρόμοις ὀχήματα μεγάλης πολυτελείας.

ἀνακτοροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ προσομοιάζων πρὸς ἀνάκτορον : **πρόσοψις τῆς οἰκίας ἀνακτοροειδής.**

ἀνακτορολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ πραγματευόμενος ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τῶν ἀνακτόρων ἢ τὰ τῆς βασιλείας : **ἀνακτ- λογόρροια.**

ἀνάκτορο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ναός, κατοικία

θεοῦ: Ἡρ.9,65 ἡ θεὸς αὐτὴ σφέας οὐκ ἐδέκετο ἐμπρήσαντας τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον, Εὐρ.Ἴων 55 ἐν δ' ἀνακτόροις θεοῦ καταζῇ δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον· 2) κατοικία τοῦ βασιλέως ἤδη παρὰ Σουίδᾳ : «ἀνάκταρα τὰ ἱερὰ ἢ τὰ βασίλεια», Ἡσ. «ἀνακτόρων ναῶν ἢ οἴκων βασιλέων»· || νεώτ. συνηθέστ. εἰς πληθ. : τὰ ἀνάκτορα τῶν Ἀθηνῶν, - τὰ μυκηναϊκὰ ἀνάκτορα· || νεώτ. κατ' ἐπέκτ. μέγαρον, πολυτελὴς οἶκος.
ἀνακτός-ή-όν μτγν. ὁ ἀπὸ πηγῆς μεταφερόμενος, διοχετευόμενος, ἐπὶ ὕδατος.
ἀνακτοσυμβούλιον (τό) τὸ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἄνακτος συμβούλιον.
ἀνακτοσύμβουλος (ὁ) ὁ παρὰ τῷ ἄνακτι ἢ ὑπὸ τοῦ ἄνακτος διωρισμένος ὡς σύμβουλος αὐτοῦ : οἱ ἀνακτοσύμβουλοι τοῦ ἀνηλίκου Ὄθωνος.
ἀνακτοτελέστης (ὁ) ἢ ἀνακτατελεστής ὁ προϊστάμενος τῶν μυστηρίων τῶν κορυβάντων· ὁ ἱεροφάντης τῶν θεῶν Ἀνάκτων· εὑρ. ἐν πληθ. (χειραγρ. ἀνακτοτελεσταί).
ἀνακτῶ-άω νεώτ. κτῶμαί τι ὅπερ εἶχον ἀπολέσει: ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερίαν του, - τὴν περιουσίαν· || παρὰ Γαληνῷ ἀπαντᾷ: οὐχ οἷόν τε θεραπευθῆναι πρὶν αὐτὰ τὰ στερεὰ σώματα τὴν οἰκείαν δύναμιν ἀνακτήσωσιν (διόρθ. -ήσηται).
ἀνακτῶμαι-άομαι κ. νεώτ. κτῶμαι πάλιν, κτῶμαι ἐκ νέου : Ἡρ.1,61 ἀνακτᾶσθαι ὀπίσω τὴν τυραννίδα, Αἰσχ.Χο.237 ἀλκῇ πεποιθὼς δῶμ' ἀνακτήσῃ πατρός· 2) ἀνακτῶμαί τινα κερδίζω τὴν εὔνοιαν ἢ τὴν φιλίαν τινός : Ἡρ.1,50 ἐλπίζων τὸν θεὸν τούτοισι ἀνακτήσεσθαι, Ξεν.ΚΠ 2,2,10 ἀνακτ- παμπόλλους φίλους· 3) ἀποκαθιστῶ εἰς τὸ ἄρτιον, εἰς ἀκέραιον: Δίων Κ 44,47 τοὺς ἐν τῷ πρὶν ἐπταικότας ἀνεκτήσατο· 4) ἀναζωογονῶ, τονώνω, ἀναψυχῶ: Πολύβ.3,60,7 ἀνακτ- σώματα, Διον.Ἀλ. 2,42 ἀνακτᾶσθαι τοὺς κεκμηκότας ἀπὸ τραυμάτων, Διοσκ.3,31 γλήχων λιπαθυμοῦντας ἀνακτᾶται.
ἀνάκτωρ-ορος (ὁ) ἀντὶ ἄναξ βασιλεύς: Αἰσχ. Χο.357 σεμνότιμος ἀνάκτωρ, πρόπολός τε τῶν μεγίστων χθονίων ἐκεῖ τυράννων, Εὐρ.ΙΤ 1414 πόντου δ' ἀνάκτωρ Ἴλιον τ' ἐπισκοπεῖ σεμνὸς Ποσειδῶν· || ἀνάκτορες οἱ ἐν τῷ ἐν Ἐλευσῖνι ναῷ τῆς Δήμητρος ἱεροφάνται.
ἀνακυβίστησις-εως (ἡ) νεώτ. γυμναστικὸς ὅρος δηλῶν τὴν ἀπὸ ἐξαρτήσεως εἰς γυμναστικὸν ὄργανον ἀναπήδησιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς στάσιν ὀρθίαν.
ἀνακυΐσκω ματαιώνω τὴν ἐγκυμοσύνην: Ἀριστλ.ΙΖ 573 D 18 ἂν δὲ ὕδωρ γένηται μετὰ τὴν ὀχείαν ἀνακυΐσκει· 2) κ. ἐν ἀντιθ. σημ. αὖθις ἐγκυμονῶ : Εὐσεβ.Ἐκκλ.Ι 5,1 ἀνεμητροῦντο καὶ ἀνεκυΐσκοντο.
ἀνακύκησις-εως (ἡ) νεώτ. ἀνακίνησις, ἀνατάραξις, συντάραξις.
ἀνακυκλείω μτγν. ἀνατρέπω : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ. 4,103 ἄρχεσθαι καὶ ἀνακυκλείειν τὰ ἠνυσμένα.
ἀνακύκλησις-εως (ἡ) στροφή, ἐπάνοδος ὡς ἐν κύκλῳ : Πλάτ.Πολιτ.269 E τὴν ἀνακύκλησιν εἴληχεν, ὅ,τι σμικροτάτην τῆς αὐτοῦ κινήσεως παράλλαξιν· || ἐπάνοδος ἐν κανονικῇ κυκλοφορίᾳ· || φιλοσ. ἡ θεωρία καθ' ἣν πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ συμβαίνοντα ἐπαναλαμβάνονται μετὰ ὡρισμένην περίοδον χρόνου.
ἀνακυκλίζω δημ. κ. ἀνακουκλίζω ἀνελίσσω τὸ νῆμα καὶ σχηματίζω τολύπας, τυλιγαδιάζω· κουβαριάζω· || κ. παθ. -ίζομαι κ. -έμαι: ἄστριφτη κλωστὴ καὶ δὲν ἀνακυκλίζεται.
ἀνακυκλικός-ή-όν ὁ κατ' ἀνακύκλωσιν γινόμενος· || ἐπὶ στίχου, ὁ δυνάμενος νὰ ἀναγνωσθῇ κατ' ἀναδρομήν, ἀπὸ τοῦ τέλους: ΑΠ 6,323 ἀνάστροφον ἢ ἀνακυκλικόν.
ἀνακύκλισμα (τό) δημ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακυκλίζω βλ. λ., τυλιγάδιασμα.
ἀνακυκλισμός (ὁ) συμπλήρωσις κύκλου, ἐπανάληψις : Διόδ.12,36 ἀν- ἐνιαυτοῦ μεγάλου.
ἀνακυκλιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ κατ' ἀνακύκλησιν βλ. λ.
ἀνάκυκλος (ὁ) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογεν. τῶν συνθέτων, παραπλήσιον πρὸς τὸ γένος τῶν ἀνθεμίδων· περιλαμβάνει φυτὰ ποώδη, ὧν δύο εἴδη, ἀνακ- ὁ κορωνώδης κ. ἀνακ- ὁ ἀκτινωτός· φύονται καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἓν δὲ εἶδος καλλιεργεῖται ἐν Γερμανίᾳ πρὸς χρῆσιν φαρμακευτικήν.
ἀνακυκλῶ-έω (1) περιστρέφω, στριφογυρίζω : Εὐρ.Ορ.231 αὖθις μ' ἐς ὀρθὸν στῆσον ἀνακύκλει δέμας (ξανασήκωσέ με, στριφογύριζε τὸ κορμί μου)· || μέσ. -οῦμαι κάνω βόλτες, τριγυρίζω : Ἀθήν.2,44 F ἀνακυκλεῖσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· 2) ἀμτβ. ἐπανέρχομαι εἰς τὰ πρότερον, οἱονεὶ διαγράφων κύκλους, ξαναγυρίζω : Ἀριστλ.Μετ.339 B 29 τὰς αὐτὰς δόξας ἀνακυκλεῖν.. ἐν τοῖς ἀνθρώποις· || κ. μέσ. κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : Ἀριστλ.ΗΝικ.1100 B 3 αἱ τύχαι πολλάκις ἀνακυκλοῦνται περὶ τοὺς αὐτούς, Δίων Κ 68,27 νῦν αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ ἀνακυκλούμεναν κατὰ χώραν μένει· 3) ἐνεργ. ἐπαναφέρω τι οἱονεὶ διαγράφων κύκλον : Λουκ.Νιγρῖν.6 δὶς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνακυκλῶ πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα (ξαναφέρνω στὸ μυαλό μου, ἀναλογίζομαι)· || οἱονεὶ ἐν κύκλῳ ἐπαναλαμβάνω τι : Πλούτ.Δημ.29 τοὺς αὐτοὺς ἀνακυκλοῦντες λόγους (ξαναλέγοντας τὰ ἴδια).
ἀνακυκλῶ-όω (2) κ. νεώτ., δημ. ἀνακυκλώνω κυκλῶ ἐκ νέου ἢ ἁπλῶς κυκλῶ : νεώτ. ἀνεκυκλώθησαν τὰ ἐχθρικὰ στρατεύματα· 2) ἀνακάμπτω σχηματίζων κύκλους, ἑλίσσομαι σπειροειδῶς, ἀνακυκλῶ βλ. λ.2) : ΑΠ 9,342 πόλλ' ἀνακυκλοῦται δολιχὸς δρόμος (δ.γ. ἀνακυκλεῖται).
ἀνακύκλωμα-ατος (τό) συμπλήρωσις, ἐπανάληψις, ἐπάνοδος ἐπὶ τὸ αὐτό : Σεκοῦνδ.Γνωμ.6 μηνιαῖον ἀνακύκλωμα· || κύκλος.
ἀνακυκλώνω δημ. ἀνακυκλῶ βλ. λ.
ἀνακύκλωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἀντὶ ἀνακύκλησις : Πτολ.Τετρ.87· 2) ἐπὶ πολιτευμάτων ἢ πολιτειῶν, μεταβολὴ καθεστῶτος, κατάλυσις : Πολύβ. 6,9,10 ἀνακύκλωσις πολιτειῶν.
ἀνακυκῶ-άω κ. νεώτ. ἀνακινῶ, ἀναταράσσω, ἀνακατώνω : Ἀριστφ.Πλ.302 Κίρκην τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν· || μτφ.: Φίλ.1,690 ἀνακ- τὸν λογισμόν· || νεώτ. μσν. κ. παθ. -ῶμαι ἀνακινοῦμαι, συνταράσσομαι : τὸ πέλαγος ἀνακυκᾶται, - ἡ ψυχή του ἀνεκυκᾶτο ὑπὸ ἀνησυχίας.
ἀνακυλινδοῦμαι νεώτ. κυλίομαι ἐκ νέου, ξανακυλιοῦμαι.
ἀνακυλίνδω μτγν. ἀντανακλῶ.
ἀνακυλιοντούσιος (ὁ) ὁ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ἀνακυλίων : Ἀλεξ. ἐν Ἀθην.6,237 (δ. γρ. ἀνεκύλιον τ' οὐσίας).
ἀνακύλισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακυλᾶν, κυλᾶν πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω ἢ αὖθις : ἡ ἀνακύλισις τοῦ λίθου τοῦ Σισύφου· || ἡ δι' ἀναστροφῆς, δι' ἀνακυλίσματος ἐκτόπισις : ἡ ἀνακύλισις τῆς ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἰησοῦ πλακός· 2) μτφ. ἐπὶ δεινῶν ἢ ἐπὶ ἐλαττωμάτων : ἡ ἀνακύλισίς του εἰς τὴν δυστυχίαν, - εἰς τὴν χαρτοπαιξίαν, - εἰς τὴν μέθην κττ., δημ. ξανακύλισμα· || εἰδ. ἐπὶ νόσων, ὑποτροπίασις βλ. λ.
ἀνακύλισμα (τό) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακυλᾶν, ἅ. κ. ἀνακύλισις βλ. λ., δημ. ξανακύλισμα κ. εἰδ. ἐπὶ νόσων, τὸ καθ' ὑποτροπὴν νοσεῖν.
ἀνακυλισμός (ὁ) μτγν. τὸ ἐν συνεχείᾳ κυλίειν.
ἀνακυλίω κ. νεώτ., δημ. ἀνακυλῶ κυλίω πρὸς τὰ ἄνω, ἀναβιβάζω κυλίων ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω ἢ αὖθις : Λουκ.Πένθ.8 λίθους ἀνακυλίοντες· 2) γεν.

κυλίω : Ἀλεξ.116,7· 3) ἀναστρέφων παραμερίζω, ἐκτοπίζω : ΚΔ Μᾶρκ.16,4 **ἀνακεκύλισται ὁ λίθος** (δ. γρ. ἀποκεκύλισται)· 4) ἀσθενῶ καθ' ὑποτροπήν, ὑποτροπιάζω, ξανακυλῶ βλ. λ.

ἀνάκυλον (τό) μτγν. τὸ ἄνωθεν τοῦ βλεφάρου : Πολυδ.2,66 **καὶ κύλα δὲ καὶ ἀνάκυλα καὶ ἐπικυλίδες.**

ἀνακυλῶ-άω δημ. ἀνακυλίω 3)· 2) μτφ. προσβάλλομαι ἐκ νέου ὑπό τινος νόσου, ὑφίσταμαι ὑποτροπίασιν **νόσου.**

ἀνακυμαίνω μσν. κ. νεώτ. ἐγείρω κύματα· ‖ νεώτ. κ. μτφ. προκαλῶ ἐπαλλήλως ὑψωσιν καὶ πτῶσιν, ἐπὶ χρηματιστηριακῶν ἀξιῶν, νομισμάτων κττ.· ‖ νεώτ. κ. παθ. συνηθέστ. ἐν τῇ Ιῃ σημ. : **ἀνεκυμάνθη τὸ πέλαγος**· κ. μτφ. ἐν τῇ ἀνωτ. σημ. : **αἱ μετοχαὶ τῆς τραπέζης ἀνεκυμάνθησαν,** ἄ. **διακυμαίνομαι.**

ἀνακύμανσις-εως νεώτ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακυμαίνω βλ.λ.

ἀνακυμβαλιάζω ἀνατρέπομαι, δημ. τουμπάρω : μόνον ἐν Ἰλ.Π 379 **δίφροι δ' ἀνεκυμβαλίαζον** (ἅρματα ἀνετρέποντο μετὰ κρότου).

ἀνακυντεῖν Ἡσ. « ῥέγχειν ».

ἀνακύπτω κ. νεώτ. αἴρω τὴν κεφαλήν : Εὐρ. Κύκλ.212 **πρὸς αὐτὸν τὸν Δί' ἀνακεκύφαμεν, τά τ' ἄστρα καὶ τὸν Ὠρίωνα δέρκομαι,** Ξεν.Ἱππ. 7,10 **ἵππος ἀνακεκυφώς** (ἔχων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω)· 2) ἀναδύομαι ἐκ τῆς θαλάσσης : Ἀριστφ. Βάτρ.1068 **παρὰ τοὺς ἰχθῦς ἀνέκυψεν,** Πλάτ.Φαίδ. 109 D **ἐκδὺς καὶ ἀνακύψας ἐκ τῆς θαλάσσης**· 3) μτφ. προκύπτω, προέρχομαι : Πλάτ.Εὐθ.302 Α **ὅτι ἐξ αὐτῶν καλόν τι ἀνακύψοιτο**· ‖ κ. νεώτ. μτφ. ἀναλαμβάνω, ἀνακτῶ δυνάμεις : Ἡρ.5,91 **δι' ἡμέας** (ὁ δῆμος) **ἐλευθερωθεὶς ἀνέκυψε,** Πολύβ. 1,55,1 **τὰ τῶν Καρχηδονίων ἀνέκυψε**· ‖ νεώτ. **ἀνέκυψεν ἐκ τῆς νόσου, - ἐκ τῶν περιπετειῶν** κττ.

ἀνακυπῶ-όω ἀναστρέπω, ἀναποδογυρίζω : Νίκ. Θηρ.705.

ἀνακυριεύω νεώτ. ἐκ νέου κυριεύω.

ἀνακυρίωσις-εως κύρωσις, βεβαίωσις.

ἀνακυρτᾶσαι Ἡσ.« ἀνασκιρτῆσαι, ἀναπηδῆσαι ».

ἀνάκυρτος-ον γλωσσ. κυρτός, κεκυρτωμένος.

ἀνακυρτῶ-όω μσν. κ. νεώτ. καθιστῶ τι κυρτόν· ‖ νεώτ. **καθιστῶ τι ἐκ νέου κυρτόν**· ‖ κ. παθ. **ἀνακυρτοῦμαι** γίνομαι κυρτός, καμπυλουμένης τῆς ῥάχεώς μου, καμπαυριάζω : **τὸ θηρίον ἀνεκυρτώθη διὰ νὰ πηδήσῃ, - ἀνεκυρτώθη ὑπὸ τῶν γηρατείων.**

ἀνακύρτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ κύρτωσις, τὸ καμπούριασμα.

ἀνάκυστις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. φύκη τῆς οἰκογεν. τῶν **παλμελλίων,** ἐμφανίζοντα πρασίνας πλάκας ἐπὶ ὑγρᾶς ἐπιφανείας.

ἀνάκυφις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακύπτω βλ.λ. ἐν κυριολεκτ. κ. μτφ. σημ. : **ἡ ἀνάκυφις τῶν δελφίνων ἀπὸ τῶν ὑδάτων, - ἡ ἀνάκ- ἀπὸ τῆς οἰκονομικῆς δυσπραγίας.**

ἀνακωδίκευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ μεταγραφὴ ἐκ παλαιοτέρου εἰς νέον κώδικα.

ἀνακωδωνίζω κτυπῶ τι ἵνα ἠχήσῃ : Ἀριστφ. ἀπ.303 **ἀν- τὸν ῥόμβον.**

ἀνακωκύω κωκύω, θρηνῶ μεγαλοφώνως : Αἰσχ. Πέρσ.468 **ῥήξας δὲ πέπλους κἀνακωκύσας λιγύ,** Σοφ.Ἀντ.423 **κἀνακωκύει πικρᾶς ὄρνιθος ὀξὺν φθόγγον.**

ἀνάκωλα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνάκωλον βλ.λ.3).

ἀνάκωλος (-η)-ο(ν) κ. δημ. βραχύς, κοντός : Πλούτ.Ἠθ.261 F **ἀνάκωλος χιτωνίσκος** (ὁ μέχρι γονάτων)· 2) ἐπὶ καμήλου, βραχυσκελής : Διόδ.Σ 2,54· 3) δημ. ὁ ἐπὶ ὑποζυγίου καθήμενος ἀναστρόφως, ἤτοι μὲ τὰ νῶτα αὐτοῦ πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ ζῴου ἐστραμμένα : **ὅποια ἦταν μοιχαλίδα τὴν κάθιζαν ἀνάκωλα σὲ γαϊδούρι καὶ τὴν γύριζαν σ' ὅλες τὶς στράτες τοῦ χωριοῦ.**

ἀνακωλύω κ. νεώτ. ἐμποδίζω, φέρω πρόσκομμα εἴς τινα ἢ εἴς τι : **οἱ συνεχεῖς πόλεμοι ἀνεκώλυσαν τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν.**

ἀνάκωμα (τό) (πιθ. **ἀνακώναμα**) ἡ χώρα, λ. ἐν χρ. παρὰ Πυθαγορείοις : Φιλόλ. παρὰ Στοβ.1,20.

ἀνακωμῳδῶ-έω κ. νεώτ. κωμῳδῶ, χλευάζω ἐν κωμῳδίᾳ, ἀμφ. : Πλούτ.10 C· ἄ. νεώτ. διακωμῳδῶ.

ἀνακωνῆν Ἡσ. « ἀνατρέφειν » κῶδ. **ἀνακονεῖν.**

ἀνακῶς ἐπιμελῶς, ἐν περιφρ. **μετὰ** τοῦ **ἔχω** : Ἡρ.1,24 **ἀνακῶς ἔχων τῶν πορθμέων,** Θουκ.8, 102,2 **ὅπως** αὐτῶν **ἀνακῶς ἕξουσιν, ἢν ἐκπλέωσι,** Πλούτ.Θησ.33 **ἀνακῶς ἔχειν τοὺς ἐπιμελουμένους ἢ φυλάττοντας ὁτιοῦν.**

ἀνακωχάζω μτγν. **ἐπὶ** πλοίων, ἀνακόπτω, σταματῶ τὸν πλοῦν.

ἀνακώχευσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ προσωρινὴ διακοπή, σταμάτημα, ἀνακωχή.

ἀνακωχεύω νεώτ. ἐπὶ πλοίου ἱστιοφόρου **ἐν** πλῷ εὑρισκομένου, σταματῶ, ἀκινητῶ πρός τινα σκοπόν, κατὰ δημ. ναυτ. περιφρ. **βάζω ἢ στέκω ἀλλὰ κάπα ἢ ὀρτσαλαμπάντα**· 2) ἐπὶ πολέμου, κάμνω ἀνακωχήν, παύω τὰς ἐχθροπραξίας προσωρινῶς, βλ. κ. **ἀνοκωχεύω.**

ἀνακωχέω Ἡσ. « ἀναχωρέω ».

ἀνακωχή (ἡ) κ. νεώτ. ἐν ὀρθ. γρ. **ἀνακωχή** σταμάτημα ἢ ἐλάττωσις ὅσον τὸ δυνατὸν τῆς ταχύτητος πλοίου ἱστιοφόρου εὑρισκομένου ἐν πλῷ· 2) προσωρινὴ διακοπὴ τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, παῦσις τῶν ἐχθροπραξιῶν : **συνωμολογήθη ἀνακωχὴ μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων.**

ἀνακώχησις-εως (ἡ) ἡ ἀνακωχή βλ.λ.

ἀνακωχῶ-έω μτγν. ἀνακωχάζω, σταματῶ, ἐπὶ πλοίων : Δαμ.Ἰσίδ.272 **ἀνακ- ναῦν.**

ἀναλαβαίνω δημ. λαμβάνω τι ἀποκείμενον ἢ χαμαὶ πεσὸν : δ.τραγ. **ἀνάλαβε** (ἄ. ἔπαρε σύ) **τὴ λύρα σου κι ἐγὼ τὸν ταμπουρά μου, - ἀναλαβαίνει ἕνα ραβδὶ καὶ πάει ξοπίσ' ὁ γέρος**· ‖ κ. μτφ. κυριεύω, κατέχω ἐπὶ ἀσθενειῶν : **πριχοῦ νὰ μ' ἀναλάβῃ ἡ θέρμη** (νὰ μὲ ξαναπιάσῃ)· 2) λαμβάνω ἀξίωμα, ὑπηρεσίαν, ὑπούργημα κττ., ὡς τὸ νεώτ. **ἀναλαμβάνω** βλ.λ. : **ἀναλαβαίνει τὴν ἐξουσία - τὸ ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας**· ‖ κ. ἀπολ. : ἀνέρχομαι εἰς ἐξουσίαν : **αὔριο ἀναλαβαίνει ἡ νέα κυβέρνηση**· 3) ἀναδέχομαι ἐντολήν, μέριμναν, ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελέσω τι, ἐν ᾗ σημ. τὸ νεώτ. **ἀναλαμβάνω** βλ. λ.· ‖ **ἀναλαβαίνω νὰ σοῦ τελειώσω τὴ δουλιά, - ἐκεῖνος ἀνάλαβε νὰ τοὺς συμβιβάσῃ, - μὴν ἀναλαβαίνῃς** πράματα ἀκατόρθωτα· 4) ἀνάπτω ἐκ νέου, φλέγω, καίω ἐκ νέου, ἐκ τοῦ δημ. **ἀναλαμπαίνω** ἢ ἀναλαμπάνω : Ἐρωτόκρ.Α 2096 **νερὸ γυρεύει τσὴ φωτιᾶς πρὶ νὰ τὸν ἀναλάβῃ**· ‖ κ. ἀμτβ. φλέγομαι, καίομαι : Ἐρωτόκρ.Γ 1724 **αὐρανέ, ρίξε φωτιά ὁ κόσμος ν' ἀναλάβῃ**· 5) ἀμτβ. ἀνακτῶ τὰς σωματικὰς ἢ τὰς ψυχικὰς δυνάμεις μου, ἃς εἶχον ἀπολέσει ἐξ ἀσθενείας, θλίψεως, ταλαιπωρίας κτλ., ἀναρρώννυμι, ὡς τὸ νεώτ. ἀναλαμβάνω βλ.λ. : **ἀνάλαβα ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια, - ἀναλαβαίνει ἀπὸ τὴ συγκίνηση, - ἀπὸ τὴ λύπη**· ‖ κ. ἐπὶ κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς ἢ ἄλλης παρεμφεροῦς δεινοπαθείας (ὡσεὶ ἀσθενείας) : **ἀναλάβαμε ἀπὸ τὴ συφορά, - τὸ ἐμπόριο ἀνάλαβε.**

ἀναλαβή (ἡ) νεώτ. τὸ ἀναλαμβάνειν ἔργον τι οἰκοδομικὸν ἢ ἄλλο κατ' ἀποκοπήν, ἄ. **ἐργαλαβία.**

ἀνάλαβος-η-ο δημ. (ἀνα- στερητ.) ὁ μὴ ἔχων, ἐμφανίζων λαβὴν ὅπως διὰ τῶν χειρῶν ἢ ἄ. ληφθῇ, ποὺ δὲν ἔχει πιάσιμο : ἀνάλαβα μπαοῦλα, - **πιθάρι**· ‖ συνεκδ. ὁ ὃν διὰ τὸ βάρος του δὲν δύναταί τις **ἀνὰ χεῖρας νὰ λάβῃ** καὶ μεταφέρῃ.

ὁ ἀσήκωτος : ἀνάλαβο τὸ δεμάτι· 2) μτφ. ὁ ἐπιτηδείως διαφεύγων δυσχέρειαν, ἔλεγχον, ἐνέδραν κττ., ἄπιαστος : ἀνάλαβος στὴ συζήτηση· 3) ἐνεργ. σπαν. χρ. ὁ μὴ λαβών, ποὺ δὲν πῆρε μερτικό : στὴ μσιρασιὰ μόνο αὐτὸς ἔμεινε ἀνάλαβος· 4) τὸ ἀρσ. -ος ὡς οὐσ. κ. συνηθέστ. τὸ οὐδ. -ον ἓν τῶν ἐξαρτημάτων τῆς χριστιανικῆς ἱερατικῆς ἀμφιέσεως, ἄ. πολυσταύριον.

ἀνάλαδα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐλαίου ἢ μὲ ἀνεπαρκὲς ἔλαιον : νηστέψαμε τὸ μεγαλοβδόμαδο ἀνάλαδα, - μαγειρεύει ἀνάλαδα.

ἀνάλαδος-η-ο δημ. ὁ ἄνευ ἐλαίου ἢ μὲ ἀνεπαρκὲς ἔλαιον : ἀνάλαδη σούπα· 2) ἐν εἰδ. σημ. ὁ ἀλάδωτος μὴ χρισθεὶς δι' ἁγ. Μύρου.

ἀναλάζομαι μτγν. λαμβάνω πάλιν, ἐπὶ ὄφεως, μορφῆς : Μόσχ.2,163 ἀναλάζ- μορφήν.

ἀνάλαιμα ἐπίρρ. δημ. κατ' ἀναδρομὴν ἐκ τοῦ λαιμοῦ πρὸς ἔξοδον ἐκ τοῦ στόματος ἐξ ἀηδίας, πρὸς ἔμεσιν, ἐμετηρίως· ἰδίως ἐν μτφ. χρ. ὡς ἐν τῇ φρ. μοῦ -σοῦ - τοῦ βγῆκε ἀνάλαιμα : θὰ τοῦ βγῇ ἀνάλαιμα τὸ παιγνίδι.

ἀνάλαιμος-η-ο δημ. ὁ μακρὸν ἢ ἀνατεταμένον ἔχων τὸν λαιμόν : σηκώθηκε ἀνάλαιμος νὰ τὴν ἰδῇ, δ. δίστ. ὁ λέλεκας ὁ ἀνάλαιμος ποὺ περπατάει μὲ νάζι (λαγιάζω κυρὰ Γιάνναινα (Κώσταινα κττ.) πῶς περισσὰ σοῦ μοιάζει.

ἀναλάκατα Ἡσ. « οὐ πρὸς ἠλακάτην ἐργαζόμενοι ».

ἀναλακεῖν Σχολ. « ἀναβοᾶν ».

ἀναλακτίζω μτγν. κ. νεώτ. λακτίζω πρὸς τὰ ὀπίσω· || νεώτ. λακτίζω πολλάκις ἢ ἁπλῶς λακτίζω, δημ. κλωτσάω καὶ ἀνακλωτσάω : τὰ χωλαίνοντα ἢ ἀναλακτίζοντα ὑποζύγια τοῦ στρατοῦ ἐκποιοῦνται· || κ. μτφ. ἀπορρίπτω ἀνοήτως ἢ βαναύσως ὡς τὸ δημ. κλωτσῶ : Κλημ.'Αλεξ.II532Β ἀναλακτίσας τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, - ἀνελάκτισε τὴν τύχην του, - τὸν εὐεργέτην του.

ἀναλάκτισις-εως νεώτ. τὸ ἐκ νέου λάκτισμα, ξανακλώτσημα· || γυμναστικὴ ἄσκησις, καθ' ἣν τὸ σκέλος τεταμένον ὑψοῦται ὁρμητικῶς ὅσον ἔνεστιν ὑψηλότερον· || μτφ. ἀπόρριψις, περιφρόνησις.

ἀναλαλάζω κ. νεώτ. ἀλαλάζω δυνατά : Εὐρ. Φοίν.1395 στρατὸς ἀνηλάλαξεν . . ἅπας· || γεν. φωνάζω, κραυγάζω : αὐτ.'Ικ.719 ἐγὼ δ' ἀνηλάλαξα κἀνωρχησάμην.

ἀναλαμβάνω λαμβάνω, προσλαμβάνω, παίρνω μαζί μου : Ἡρ.1,111 ἀναλαβὼν τὸ παιδίον, Θουκ.7,25,4 ἀναλαβόντες αὐτοὺς οἱ Συρακόσιοι, Ξεν.'Αν.7,3,36 τοὺς πελταστὰς καὶ ὑμᾶς ἀναλαβὼν ἡγήσομαι σὺν τοῖς ἵπποις· 2) κ. νεώτ. λαμβάνω εἰς χεῖράς μου, παίρνω στὰ χέρια : Πλάτ. 'Απολ.22Β ἀναλαμβάνων αὐτῶν τὰ ποιήματα, διηρώτων αὐτούς· νεώτ. ἀνέλαβον τὰ ὅπλα· 3) κ. νεώτ. δέχομαι, ἀναδέχομαι ὡς βάρος, ὡς ὑποχρέωσιν : Θουκ.5,7,2 τὴν προξενίαν αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ἐθεράπευον ὑμᾶς· νεώτ. ἀναλαμβάνω τὴν ἐκπαίδευσίν του, ἀν- ὑπὸ τὴν προστασίαν μου· || λαμβάνω ἀρχήν, ἐξουσίαν, ὑπηρεσίαν, κττ. ἐπάγουσαν καὶ ὑποχρεώσεις μου : ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχήν, - τὴν διοίκησιν, - ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς χώρας· 4) λαμβάνω ἐκ νέου, ξαναπαίρνω : Ἡρ.3,73 οἷοί τε ἐσόμεθα αὐτὴν (τὴν ἀρχὴν) ἀναλαβεῖν, Ξεν.'Απομν.3,5,14 τί ἂν ποιοῦντες ἀναλάβοιεν τὴν ἀρχαίαν ἀρετήν ;, Ἀριστλ.'Ηθ.Ν.1114 Α 18 ἀφεθέντα λίθον οὐ δυνατὸν ἀναλαβεῖν· 5) ἐπὶ ὁμιλίας, διδασκαλίας κττ., λαμβάνω τὸν λόγον ἀφ' οὗ σημείου τὸν διέκοψα, συνεχίζω αὐτὸν ἢ ἐπανέρχομαι εἰς τὰ ἤδη λεχθέντα : Ἡρ.5,62 δεῖ ἔτι ἀναλαβεῖν τὸν κατ' ἀρχὰς . . λόγον, Πλάτ.Φαίδ.95Ε ἐξεπίτηδες πολλάκις ἀναλαμβάνω, ἵνα μή τι διαφύγῃ ἡμᾶς· 6) ἀποκαθιστῶ ἰσχύν, ἀναζωπυρῶ : Ξεν. 'Ελλ.6,5,21 τὴν πόλιν ἐκ τῆς πρόσθεν ἀθυμίας ἀνέλαβεν (ἐνέπνευσε θάρρος)· 7) ἀμτβ. κ. νεώτ. ἀποκαθίσταμαι εἰς ἰσχύν, ἀνακτῶ δυνάμεις, ἀκμήν, ἀναζωπυροῦμαι : Θουκ.6,26 ἄρτι δ' ἀνειλήφει ἡ πόλις ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς νόσου, Δημ.1364,26 ἀνέστη ἐξ ἐκείνης τῆς ἀσθενείας καὶ ἀνέλαβεν αὑτόν (ἀνέρρωσε)· || κ. ἄνευ τῆς αὐτοπ. ἀντωνυμίας : Ἡρ.5,121 μετὰ δὲ τοῦτο τὸ τρῶμα ἀνέλαβόν τε καὶ ἀνεμαχέσαντο, Δημ.282,2 εἰ μὴ προεξανέστημεν μικρόν, οὐδ' ἀναλαβεῖν ἂν ἠδυνήθημεν· νεώτ. ἀνέλαβεν ἐκ τῆς νόσου, - ἤρχισε νὰ ἀναλαμβάνῃ ἡ ἀγορὰ (νὰ ἀνακτᾷ τὴν προτέραν κίνησιν)· 8) ἐπανορθῶ τὸ ἁμάρτημα, τὸ σφάλμα μου : Σοφ.Φιλ.1249 τὴν ἁμαρτίαν ἀναλαβὼν πειράσομαι· 9) κ. νεώτ. ἐπιχειρῶ : Δημ.251,15 ἀντὶ τῆς ὑπαρχούσης πρὸς ἐμὲ φιλίας τὸν πόλεμον ἀναλαβεῖν· || μέσ. : Ἡρ.3,69 δεῖ σε κίνδυνον ἀναλαβέσθαι τὸν ἂν ὁ πατὴρ κελεύῃ· 10) εἰδ. ἐπὶ ἱματίων, λαμβάνω καὶ φορῶ, ἐνδύομαι : Πλούτ. 'Αριστ.21 ἑτέραν ἐσθῆτα πλὴν λευκῆς ἀναλαβεῖν (νὰ ἐνδυθῇ)· 11) ἐμποδίζω, συγκρατῶ : Ξεν. Κυν.7,10 ἀναλαμβάνειν, ἕως ἂν ἐθισθῶσιν εὑρίσκειν τὸν λαγώ· || μέσ. ἐπὶ ἵππου : Ξεν.'Ιππ.3,5 ἀφεθεὶς εἰς τάχος ἀναλαμβάνεται ἐν βραχεῖ (συγκρατεῖται, σταματᾷ)· 12) λαμβάνω τὴν εὔνοιάν τινος : Ἀριστφ.'Ιππ.682 τὴν βουλὴν ὅλην ἀναλαβὼν ἐλήλυθα· 13) παθ. ἀνέρχομαι εἰς τὸν οὐρανὸν ὥστε νὰ γίνω ἀόρατος : ΠΔ Μακκ. 1,2,58 Ἠλίας ἀνελήφθη ἕως εἰς τὸν οὐρανόν, αὐτ.Βασ.4,2,9 αἴτησαι τί ποιήσω πρὶν ἢ ἀναληφθῆναί με ἀπὸ σοῦ, ΚΔ Πράξ.1,11 οὗτος ὁ Ἰησαῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν· || νεώτ. κ. δημ. εὔχρηστ. ὁ ἀόρ. κ. ἀναλυτ. οἱ μελλ. παρακ. κ. ὑπερσυντ., ἐν εἰδ. θρησκευτικῇ σημ., ἀνέρχομαι εἰς τὰ ἐπουράνια, εἰς τὸν παράδεισον : ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ὁ Ἰησοῦς ἀνελήφθη, - μὲ ἀναστέναγμα στερνὸ ἀναλήφθηκε ἡ ψυχή της· || κ. ἐν μτφ. εἰρων. φρ. γίνομαι ἄφαντος, ἐξαφανίζομαι : ἀναλήφτηκαν τὰ χρυσαφικά της· 14) νεώτ. ἐπὶ καταθέσεως ἢ παρακαταθήκης χρημάτων ἢ ἄ. πραγμάτων, ἀποσύρω, λαμβάνω ὀπίσω, δημ. σηκώνω : ἀνέλαβον τὸ ἥμισυ τῶν καταθέσεών μου· κ. παθ. ἀνελήφθησαν μεγάλα ποσὰ ὑπὸ καταθετῶν ἀπὸ τὰς τραπέζας.

ἀναλαμπαίνω δημ. ἀναδίδω λάμψιν, λαμπακοπῶ.

ἀναλαμπάνω δημ. ἀνάπτω, φλέγω, καίω, ἀναλαβαίνω βλ. λ. : 'Ερωτόκρ.Α 281 κ' ἡ σπίθ' ἀναλαμπάνει τ' ἄχερα, τὰ λιανόξυλα.

ἀναλαμπή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. λάμψις αἰφνιδία ἢ ἐντονωτέρα, ταχέως ἀφανιζομένη ἢ μειουμένη : ἀναλαμπαὶ ἀστραπῶν, - ἀναλαμπαὶ τῶν λογχῶν ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, - ἀναλαμπαὶ τῶν φάρων, Ζερβ.Λυρ.Σατ. κι ὅπως ὁ λύχνος σβύνοντας σκορπάει ἀναλαμπές· || μτφ. ἔκλαμψις τῆς διανοίας, βραχεῖα διαύγεια κρίσεως ἢ ἀντιλήψεως, ἰδίᾳ παράφρονος ἢ ἀπομωρανθέντος : ἔχει στὴν τρέλα του ἀναλαμπὲς φρονιμάδας· || κ. ἐπιθανάτιος ἐκδήλωσις ζωτικότητος : σὲ μιὰ στερνὴ ἀναλαμπὴ τῆς ζωῆς του ἄνοιξε τὰ μάτια κ' ἐκοίταξε γύρω.

ἀναλαμπίδα (ἡ) δημ. ἡ πυγολαμπίς· συνήθ. εἰς πληθ. ἀναλαμπίδες ἄ. κωλοφωτιές.

ἀναλαμπίδι (τὸ) δημ. ἡ μικρὰ ἀναλαμπή.

ἀναλαμπρύνω νεώτ. ἐκ νέου δίδω εἴς τι λαμπρότητα κ. μτφ. ἐκ νέου δοξάζω· || ὁμοίως μέσ. κ. παθ. λαμπρύνω ἐμαυτόν· καὶ λαμβάνω παρ' ἄλλου λαμπρότητα : ἡ πατρὶς ἀνελαμπρύνθη.

ἀναλάμπω κ. νεώτ. λάμπω, ἐκπέμπω ἐκ νέου λάμψιν ἢ φλόγα, βγάζω λάμψη, παίρνω φωτιά : Ξεν.ΚΠ 5,1,16 τὰ ξύλα οὐκ εὐθὺς ἀναλάμπει (δὲν ἀναφλέγονται ἀμέσως)· 2) μτφ. ἐπὶ πολέμου, ἐκ νέου ἐκρήγνυμαι : Πλούτ.Σύλλ.6 ὁ συμμαχικὸς πό-

λεμος ἀναλάμψας τότε τὴν στάσιν ἐπέσχεν· 3) συνέρχομαι, ἀναλαμβάνω βλ. λ.7), ἀναζωογονοῦμαι· 4) μτφ. νεώτ. **ἀναδίδω** λάμψιν οἱονεὶ ὡς φωτοβόλον σῶμα : **μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου θὰ ἀναλάμψῃ ἡ ἀλήθεια·** ‖ μετ' ἐπεκτάσεως, ἀνακτῶ λαμπρότητα, ἐπανακμάζω : **ἀνέλαμψεν ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμός.**

ἀνάλαμψις-εως (ἡ) μτγν. λάμψις, τὸ ἀναλάμπειν βλ.λ. : Φίλ.1,7 **ἀν- τοῦ νοητοῦ φωτός.**

ἀναλάξευμα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. ἔργον λαξευτόν· 2) νεώτ. ἡ ἐκ νέου λάξευσις.

ἀναλάξευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου λάξευσις· ‖ ἡ λίαν ἐπιμελὴς λάξευσις.

ἀναλαξεύω νεώτ. λαξεύω βλ.λ. ἐκ νέου.

ἀναλατιά (ἡ) δημ. ἡ ἔλλειψις ἅλατος· ‖ τὸ νὰ εἶναί τις ἀνάλατος βλ.λ.

ἀναλάτιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀλατισθείς, ὁ μὴ δι' ἅλατος ἐπιπασθείς : **ἔχω τὸ φαΐ ἀναλάτιστο ἀκόμη,-ἀναλάτιστα φάρια,-προβιὲς ἀναλάτιστες.**

ἀνάλατος-η-ο δημ. ὁ ἄνευ ἅλατος, ὁ μὴ ἠρτυμένος μὲ ἐπαρκὲς ἅλας· συγγεν. **ἄνοστας : ἀνάλατο φαΐ·** 2) μτφ. ὁ ἀφυής, ὁ ἄνευ σπινθηροβόλου πνεύματος, σαχλός, ἀποκρουστικός : **ἀνάλατος ἄνθρωπος, - ἀνάλατες κουβέντες·** 3) βοταν. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὀνομασία φυτοῦ τινος.

ἀνάλαφρα ἐπίρρ. δημ. οὐχὶ βαρέως, ἐλαφρά· ‖ ἀπαλῶς, ἠρέμα : **τ' ἀλαφροκύματα ἔσκιζεν ἀνάλαφρα ἡ βαρκούλα.**

ἀνάλαφρος-η-ο δημ. ὁ μὴ βαρύς, ἐλαφρός, κοῦφος : **ἀνάλαφρο φορτίο·** ‖ **ἀνάλαφρα ἀεράκι** (τὸ ἠρέμα πνέον), - **ἀνάλαφρη περπατησιά.**

ἀνάλαψις-εως (ἡ) ἀνάληψις : Τίμ.Λοκρ.100 C.

ἀναλγῆ (τὰ) νεώτ. γένος **ἀκάρεων** βλ.λ. τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀναλγησιδοειδῶν** καὶ τῆς τῶν **σαρκοκοπτικῶν·** ζῶσι παρασιτικῶς ἐπὶ διαφόρων πτηνῶν, ἰδίᾳ μακροτάρσων καὶ κωνικορράμφων.

ἀναλγήνη κ. **-ένη** (ἡ) νεώτ. φαρμακ. κόνις λευκή, ἄγευστος, ἄοσμος, σχεδὸν ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι· ἀντιπυρετικὸν χρησιμοποιούμενον καὶ κατὰ τῶν διαφόρων **νευραλγιῶν** (**Analgenum**).

ἀναλγής-οῦς-ές κ. νεώτ. ἄνευ ἄλγους, ὁ ἀνώδυνος : Πλούτ.Σόλ.27 **ἀν- θάνατος·** 2) ἐπὶ προσώπων, ἀσυγκίνητος, ἀναίσθητος : Πλούτ.Ἠθ. 528 D **ἀν- πρὸς τὸ αἰσχρόν·** 3) νεώτ. ζῳολ. τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **ἀναλγῆ** βλ.λ.

ἀναλγησία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀναισθησία πρὸς τὸ ἄλγος, ἀπάθεια· ‖ κατ' ἐπέκτ. ἡ ἀμβλύτης τοῦ πνεύματος : Δημ.237,14 **τῆς ἀναλγησίας καὶ τῆς βαρύτητος ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν Θηβαίων·** 2) ἰατρ. ἀναισθησία πρὸς τὸ ἄλγος, νάρκωσις· ‖ **ὑπνωτιστικὴ ἀναλγησία** (ἡ δι' ὑπνωτισμοῦ ἀναισθησία τῶν αἰσθητηρίων νεύρων).

ἀναλγησιδοειδῆ (τὰ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων ἀραχνοειδῶν τῆς τάξεως τῶν ἀκάρεων καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν **σαρκοκαπτιδῶν·** παρασιτικοὶ ὀργανισμοὶ ζῶντες ἐπὶ τῶν πτερῶν τῶν πτηνῶν.

ἀναλγητί ἐπίρρ. μτγν. ἄνευ ἄλγους, ἀνωδύνως.

ἀνάλγητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀλγῶν, ὁ μὴ ἔχων συναισθήματα, ἀσυγκίνητος, ἀπαθής, κατ' Ἀριστλ. « ὁ ἐλλείπων τῷ χαίρειν καὶ λυπεῖσθαι » : Ἀριστλ.Ἠθ.Ν 1115 B 26 **εἴη δ' ἄν τι μαινόμενος ἢ ἀνάλγητος, εἰ μηδὲν φοβοῖτο, μήτε σεισμὸν μήτε κύματα·** ‖ ὁ μὴ βαρέως φέρων, μνησικακῶν, ζητῶν ἐκδίκησιν ἕνεκα προσβολῆς ἢ παθήματος : Θουκ.3,40,5 **μὴ ἀναλγητότεροι οἱ διαφεύγοντες τῶν ἐπιβουλευσάντων φανῆναι·** 2) σκληρός, ἀνοικτίρμων, ἄσπλαγχνος : Σοφ.Αἴ.946 **ἀναλγήτων δισσῶν Ἀτρειδᾶν·** ‖ νεώτ. **ἀνάλγητος πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας.**

ἀναλγήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἀνάλγητα** ἄνευ ἄλγους, ἀνοικτιρμόνως, ἀσπλάγχνως : Σοφ.Αἴ. 1333 **μὴ τλῇς ἄθαπτον ὧδ' ἀναλγήτως βαλεῖν.**

ἀναλγικός-ή-όν νεώτ. ὁ τὸ ἄλγος, τὸν πόνον ἀποσοβῶν ἢ ἀνακόπτων· ἅ. ἐπὶ φαρμάκων **ναρκωτικὸν ἢ ἀναισθητικόν** : Ἰω.Πυρλ.89 **φάρμακαν δυνάμενον νὰ ὀνομασθῇ ἀναλγικόν, ἀκεσώδυνον.**

ἀναλδαίνω μτγν. ἐκτρέφω, αὐξάνω.

ἀναλδής-οῦς-ές ὁ μὴ αὐξάνων, ὁ μὴ μεγαλώνων : Ἱππ.Ἀέρ.15 **καρποὶ ἀνολδέες·** 2) ἐπὶ προσώπων, ὁ μὴ προκόπτων, ἀνίσχυρος : Ἀριστφ. Σφ.1045 **ἃς ὑμεῖς ἐπαιήσατ' ἀναλδεῖς·** 3) ἐνεργ. ἐπὶ ὀστέρων, ὁ παρακωλύων τὴν αὔξησιν : Ἄρατ.333.

ἀναλδήσκω μτγν. φύομαι, φυτρώνω, αὐξάνω : Ἀπολλ.Ρ 3,1363· 2) αὐξάνω ἐκ νέου.

ἀναλεαίνω μτγν. λειαίνω βλ. λ. ἐπιμελῶς ἢ ἐκ νέου : Διοσκ.5,74 (δ.γ.).

ἀναλέγω κ. νεώτ., παρατ. ἐπ. **ἄλλεγον,** μέλλ. **ἀναλέξω,** ἐπ. ἀπαρφ. ἀορ. **ἀλλέξαι** συναθροίζω, συλλέγω, μαζώνω : Ἰλ.Φ321 **ὀστέα ἀλλέξαι·** ‖ μέσ. **-ομαι** συλλέγω δι' ἐμαυτόν : Ἡρ.3,130 **τοὺς ἀποπίπτοντας στατῆρας ἑπόμενος ὁ οἰκέτης ἀνελέγετο·** ‖ λογαριάζω, συμποσώνω· 2) Ξεν.Ἀν.2,1,17 **ὅ σοι τιμὴν οἴσει εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἀναλεγόμενον** (κατὰ παράδοσιν λεγόμενον, πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον)· 3) διεξέρχομαι σύγγραμμα, ἀναγινώσκω ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους : Διον. Ἀλ.1,89 **συχνὰς ἀναλεξάμενας γραφάς.**

ἀναλεῖ Ἡσ. « σχαλάζει ».

ἀνάλειπτος-ον μτγν. ὁ μὴ ἠλειμμένος, ἅ. **ἀνάλοιφος** : Ἀντυλλ.Ἀετ.3,9.

ἀναλειψίη (ἡ) ἀναλειψία βλ. λ. : Ἱππ.Διαίτ.2,57.

ἀνάλειφος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. ὁ μὴ ἠλειμμένος.

ἀναλείφω μτγν. ἀλείφω : Ὀρειβ.ἀπ.117.

ἀναλείχω λείχω, γλείφω : Ἡρ.1,74 **ἐπεὰν τοὺς βραχίονας ἐπιτάμωνται, τὸ αἷμα ἀναλείχουσι.**

ἀναλειψία (ἡ) μτγν. τὸ μὴ ἀλείφεσθαι.

ἀναλειῶ-όω ἀλέθω, τρίβω ἐπανειλημμένως : Πελαγ.Ἀλχ.255 B.

ἀνάλειωμα (τὸ) δημ. **ἀνάλυωμα** βλ. λ.

ἀναλειώνω δημ. **ἀναλυώνω** βλ. λ.

ἀναλείωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναλειῶ βλ. λ., ἄλεσις, τρίψιμο.

ἀνάλειωτα ἐπίρρ. δημ. **ἀνάλυωτα** βλ. λ.

ἀνάλειωτος-η-ο **ἀνάλυωτος** βλ. λ.

ἀναλειωτός-ή-ό δημ. **ἀναλυωτός** βλ. λ.

ἀναλεκτήριον (τὸ) ἡ ποιμενικὴ πήρα, **ντορβάς.**

ἀναλέκτης (ὁ) μτγν. ὁ παντοῖα συλλέγων ἢ ὁ κατ' ἐκλογὴν συλλέκτης· AB « σπερμολόγος ἀναλέκτης »· 2) ὁ γραμματικός, ὁ ἐκ τῆς πολλῆς ἀναγνώσεως κτησάμενος μνήμην στερεὰν καὶ εὐχερῶς ἐπανάγουσαν τὰ ἐγνωσμένα : παρὰ Σενέκᾳ Ἐπιστ.27 εἰς πληθ. **ἀναλέκται.**

ἀναλεκτίδες (αἱ) ὑπορραφαὶ ἐκ λίνου ἢ ἄλλης ὕλης, προσαρμοζόμεναι ὑπὸ τῶν γυναικῶν εἰς τὰ προεξέχοντα ὀστᾶ τῆς ὠμοπλάτης, ὅπως οὕτω **φαίνωνται εὐτραφέστεραι** : ἡ λ. παρ' Ὀβιδίῳ **de arte am.**3,273.

ἀνάλεκτος-ον κ. νεώτ. ἐκλεκτός, ἐξαίρετος : Ἐπιστ.Σωκρ.9 **γυναῖκες ἀνάλεκται τὸ κάλλος·** 2) μτγν. τὸ οὐδ. εἰς πληθ. **ἀνάλεκτα** τὰ ὑπὸ τὴν τράπεζαν **λείψανα** τῶν φαγητῶν, ἀπομεινάρια· 3) νεώτ. τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **διατριβαὶ** ἢ ἄρθρα **ποικίλων** θεμάτων, ὁμοῦ **ἐκδιδομένων,** ἀλλ' οὐχὶ ὁμοειδοῦς περιεχομέναυ : **νεοελληνικὰ ἀνάλεκτα.**

ἀναλελυμένως ἐπίρρ. νεώτ. , κατὰ τρόπον ἀναλυτικὸν βλ. λ.

ἀναλεξένιο (τὸ) δημ. εἶδος εὐτελοῦς ὑφάσματος.

ἀνάλεξις-εως (ἡ) μτγν. συλλογή, καρπολόγημα.

ἀνάλεστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀλεσθείς, ἅ. **ἄλεστος** : **καφὲς ἀνάλεστος, - σιτάρι ἀνάλεστο·** 2) ὁ μὴ δεκτικὸς ἀλέσματος ἢ δυσχερῶς ἀλεθόμενος : **δὲν καλαξεράθηκε τὸ καλαμπόκι καὶ εἶναι ἀνάλεστο·** 3) ὁ μὴ ἀλέσας : **ἦταν πολλοὶ στὸ μύλο κι ἀπόμειν' ἀνάλεστος.**

ἀναλέτης (ὁ) δημ. δύστροπος, μεμφίμοιρος.
ἀναλήθεια ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι ἀνάληθες, τὸ ψεῦδος : **εἶπε πολλὰς ἀναληθείας.**
ἀναλήθευτος-η-ο δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐπαληθεύσεως, ἐξακριβώσεως, ἀνεξακρίβωτος : φρ. **γιὰ (ἢ) ἀπὸ τὰ παλιὰ καὶ τ' ἀναλήθευτα** (ἐπὶ τῶν ἀφηγουμένων ἀπίθανον παλαιὰν δρᾶσιν αὐτῶν)· 2) ὁ μὴ ἐπαληθευθείς, μὴ κατὰ πρόρρησιν ἀποβάς : **προφητεῖες ἀναλήθευτες.**
ἀναλήθης-άληθες μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀληθής, ὁ μὴ λέγων τὴν ἀλήθειάν, ἀνειλικρινής : Πλούτ. Ἀλκ.Κοριολ.σύγκρ.2 **Ἀλκιβιάδης πανοῦργος ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ ἀναλήθης**· || ἐπὶ ὕφαυς, ἐπιτετηδευμένος, ἐπίπλαστος : Διον.Ἀλ.Δημ.4· 2) νεώτ. ἐπὶ προσωπ., ὁ μὴ λέγων τὴν ἀλήθειαν : **ἄνθρωπος ἀναλήθης.**
ἀναληθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μὴ ἀληθής, ὁ ψευδής : **ἀναληθὴς εἴδησις**· 2) ὁ ἀναλήθης βλ. λ.
ἀναλήθως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ψευδῶς : Πλούτ.Μ'Ἀντ. 2,16 **ἐπιπλάστως καὶ ἀναλήθως ποιεῖν τι ἢ λέγειν.**
ἀναληθῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἀναλήθως, ψευδῶς.
ἀνάλημμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ δι' οὗ ἀναλαμβάνεταί τι, κρατεῖται ἄνω, οἷον ἡ χειρουργικὴ ταινία, ἡ ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ ἀναρτωμένη ὅπως κρατῇ ἄνω τὴν πάσχουσαν χεῖρα : Ἱππ.Ἰητρ.23· 2) νεώτ. ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, τοῖχος, δι' αὗ συγκρατοῦνται τὰ χώματα ἀπὸ κατολισθήσεως, ἀντέρεισμα, **πεζαῦλα** : Διον.Ἀλ.3,69 **ἀναλήμμασιν ὑψηλοῖς πολλαχόθεν περιλαβών**, ΠΔΣειρ.50,2 **ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱεροῦ**· 3) Ἐπιγρ. ἡλιακὸν ὡρολόγιον· 4) βάθρον ἐφ' οὗ ἡλιακὸν ὡρολόγιον· 5) Ἡσ. « μέρος τι τοῦ ἥπατος ».
ἀναλημμάτιον (τὸ) νεώτ. μικρὸν ἀνάλημμα βλ.λ.2).
ἀναληπτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. καδίσκος πρὸς ἄντλησιν ὕδατος ἢ ὑδρία χρησιμοποιουμένη ἐν ταῖς θυσίαις : Ἰώσ.ΑΙ 8,3,7.
ἀναληπτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ συντελῶν, ὥστε νὰ ἀναλάβῃ, νὰ ἀναρρώσῃ τις, δυναμωτικός, τονωτικός· 2) νεώτ. ὁ οὗ εἶναι δυνατὴ ἡ ἄμεσος ἀπόδοσις εἰς τὸν δικαιαύμενον : **ἀναληπτικαὶ καταθέσεις** (αἱ εἰς πρώτην ζήτησιν).
ἀναληπτικῶς ἐπίρρ. μτγν. τονωτικῶς, κατὰ τρόπον ἀναληπτικὸν βλ.λ. : Γαλ. **διαιτᾶν ἀναληπτικῶς τὸν ἀσθενοῦντα.**
ἀναληπτρίς-ίδος (ἡ) ἐπίδεσμος, ταινία ἐξ ὑφάσματος περιτυλίσσουσα τὸ σῶμα ἢ μέλος αὐτοῦ, **φασκιά**, ἄ. **κειρία** βλ. λ.
ἀναλῆσαι Ἡσ. « ἀνατρέφαι ».
ἀναλησμόνητος (-η)-α(ν) νεώτ. κ. δημ. ἀλησμόνητος βλ. λ.
ἀνάληψη (ἡ) δημ. ἀνάληψις βλ. λ.· || εἰδ. ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Ἰησαῦ.
ἀναλήψιμος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἑβδομάς, καθ' ἣν ἑορτάζεται ἡ Ἀνάληψις τοῦ Ἰησοῦ· || νεώτ. ὁ δεκτικὸς ἀναλήψεως βλ.λ.ΙΙ κ.8).
ἀνάληψις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὰ ἄνω λῆψις, ἀνάρτησις, τὸ ἐξ ἀναδέσμου ἢ ταινίας κρέμασμα· || τὸ νὰ λάβῃ τις ὀπίσω, ἀνάκτησις : Ἀριστλ.Μνήμ.451 **μνήμης ἀνάλ-**· 2) ἀποκατάστασις, ἐπανόρθωσις σφάλματος : Θουκ.5.65,2 **τῆς ἐπαιτίου ἀναχωρήσεως τὴν παροῦσαν προθυμίαν ἀνάληψιν βουλομένην εἶναι**· 3) ἀνάρρωσις, ἀνάκτησις δυνάμεων, ἀκμῆς : Πλάτ.Τίμ.83 Ε, νεώτ. **ἀνάληψις ἐκ τῆς νόσου**· 4) ἡ ἐκ νέου κτίσις πόλεως : Στράβ.599 **αἱ λίθοι πάντες εἰς τὴν ἐκείνων ἀνάληψιν μετηνέχθησαν**· 5) τὸ ἀναλαμβάνειν, λῆψις : Πλούτ.Ποπλ.9 **Ταρκύνιον ἀπογνόντα τῆς ἀρχῆς ἀνάληψιν ἐδέξαντο Τυρρηνοί**· || νεώτ. **ἀνάληψις ἀρχῆς, - ὑπηρεσίας, - καθηκόντων, - ὑποχρεώσεων**· 6) παραδοχή, ἀναγνώρισις παιδίου ὡς ἰδίου : Λουκ.Ἀποκηρυττ.5· 7) ἐκκλ. κ. νεώτ. ἡ εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνοδος, ἰδίως ἡ τοῦ Ἰησοῦ : ΚΔ Λουκ.9,51 **ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ**· 8) νεώτ. τὸ νὰ λάβῃ τις, νὰ ἀποσύρῃ ἐκ κατατεθειμένων ἢ ὁπωσδήποτε ἀποκειμένων : **ἀνάληψις χρημάτων** (ἐκ τῆς τραπέζης), - **ἐμπορευμάτων** (ἐξ ἀποθήκης, ἐκ τοῦ τελωνείου).
ἀναλθής-ές ὁ ἀνίατος : Ἱππ.Ἀρθ.63 **ἀναλθὲς ἑλκύδριον**· 2) ὁ μὴ θεραπεύων : **ἀναλθῆ φάρμακα**· 3) ὁ ἀνίατον κακὸν δυνάμενος νὰ ἐπιφέρῃ, ἐπικίνδυνος : Μανέθ.2,499 **ἀναλθὴς ἄτη.**
ἀνάλθητος-αν μτγν. ὁ ἀναλθὴς βλ. λ.
ἀναλίβαδον (τὸ) μαν. τὸ ὑψηλὰ κείμενον λιβάδιον.
ἀναλίγκιος-αν Ἡσ. « ἀνόμοιος ».
ἀναλίγωμα (τὸ) δημ. κ. **ἀναλιγωσιά** (ἡ) προσωρινὴ ἀλλ' ἔντονος μείωσις τῆς ζωτικότητας, παροδικὴ ἐξασθένησις τῶν σωματικῶν δυνάμεων ἐκ πόθου, ἡδονῆς, πείνης κττ., ἄ. **λίγωμα** (ἐπὶ ἡδονῆς) κ. **λιγούρα** (ἐπὶ πείνης).
ἀναλιγωμάρα (ἡ) τὸ ἀναλίγωμα βλ. λ.
ἀναλιγώνω δημ. (λίγος) κ. **ἀνελιγώνω** κ. μέσ. **ἀναλιγώναμαι** ἀναλύω, τήκω, διαλύω, λιώνω : ἀναλιγώνει **τὸ βούτυρο μὲ τὴ ζέστη, - βάλε τὸ γλυκὸ στὴ φωτιὰ ν' ἀναλιγώσῃ**· 2) ἀμτβ. πάσχω ἀπότομον παροδικὴν ἐξάντλησιν, αἰφνιδίαν μείωσιν τῆς ζωτικότητός μου, αἰσθάνομαι ἐκλειπούσας τὰς δυνάμεις μου, περιφρ. λιγεύει ἡ καρδιά μου (ἐκ πείνης ἢ πόθου ἢ ἡδονῆς ἢ θλίψεως, ἀδημονίας κττ.) : Ἐρωτόκρ.Α 796 **σὰν τὸ κερὶ ἀνελίγωνε κι ἐφύρα σὰν τὸ χιόνι**, δ.δίστ. **σίντα ταχιὰ τὸν κάτη σου ἐχάϊδευες, κυρά μου) σ' εἶδα κι ἀνελιγώθηκα 'πὸ τὴν ἀποθυμιά μου**· || κ.ἐνεργ. : δ.τραγ. **μ' ἀναλιγώνει ὁ πόθος μου καὶ μ' ἀναλεῖ ὁ καημός μου.**
ἀναλικμῶ-άω λικμίζω, λιχνίζω βλ.λ.
ἀναλικνίζω νεώτ. λιχνίζω βλ.λ.· || κ. ἐν παθ. τ.
ἀναλίκνισις-εως νεώτ. τὸ λίχνισμα βλ.λ.
ἀναλικνισμός (ὁ) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λιχνίζω βλ.λ.
ἀναλικνῶ-άω νεώτ. λιχνίζω βλ.λ.
ἀναλιμνάζω μσν. λιμνάζω : Ἀνν.Κομν.108.
ἀνάλιος-αν δωρ. ὁ ἀνήλιος βλ.λ.
ἀνάλιπος-ον (ἠλιψ) δωρ. ὁ ἀνήλιπος (δ. γρ. νήλιπος) ἀνυπόδητος, ὁ ξυπόλυτος : Θεόκρ.4,56 **μὴ ἀνάλιπος ἔρχεο Βάττε.**
ἀναλίσκω κ. νεώτ. **ἀναλόω**, παρατ. **ἀνήλισκον** κ. **ἀνάλουν**, μέλλ, **ἀναλώσω**, παρακ. **ἀνήλωκα** κ. **ἀνάλωκα**· παθ., μέλλ. **ἀναλώσομαι** (μὲ παθ. ἔνν.) κ. **ἀναλωθήσομαι**, ἀόρ. **ἀνηλώθην** κ. **ἀναλώθην**, παρακ. **ἀνήλωμαι** κ. **ἀνάλωμαι** δαπανῶ, καταναλίσκω, ξοδιάζω : Ἀριστφ.Πλ.381 **τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας**, Πλάτ.Φαιδ.78 Α **εἰς ὅ,τι ἂν ἀναγκαιότερον ἀναλίσκοιτε χρήματα**, Δημ.33,26 **ἂν τὰ παρόντ' ἀναλώσῃ πρὸς ἃ μὴ δεῖ**· || κ. νεώτ. ἐπὶ τροφῆς : Παυσ.10,4,10 **τὰ δὲ κρέα ταύτῃ σφίσιν ἀναλοῦν καθέστηκεν**· 2) συνεκδ. ἐπὶ χρόνου, τόπου κττ. : Σοφ.Αἶ.1049 **τίνος χάριν τοσόνδε ἀνήλωσας λόγον**, Πλάτ.Πολ. 369 Ε **τετραπλάσιαν χρόνον τε καὶ πόνον ἀναλίσκειν ἐπὶ σίτου παρασκευῇ**, Θουκ.2,64,3 **πλεῖστα δὲ σώματα καὶ πόνους ἀνηλωκέναι πολέμῳ**· 3) φονεύω : Αἰσχ. Ἀγ.570 **τί τοὺς ἀναλωθέντας λέγειν, τὸν ζῶντα δὲ ἀλγεῖν χρή**, Θουκ.8,64,2 **καὶ ἄλλους τινὰς κρύφα ἀνήλωσαν**· || παθ. φονεύομαι, ἀφανίζομαι : Θουκ.3,81,3 **ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο**, Πλάτ.Πολ.272D **τὸ γήινον ἤδη πᾶν ἀνήλωτο γένος.**
ἀνάλιστος-ον ἀνάλατος· || μτφ. ἀφυής· || συνεκδ. ἀποκραυστικός, ἀηδής : Τίμ.Φλ.π.Διογ.Λ 4,67 **πλατυρρημοσύνης ἀναλίστου.**
ἀναλιχμῶμαι-άομαι μτγν. ἀνολείχω.
ἀναλκάτελλε Ἡσ. « ἄνοσον κάτω ».
ἀνάλκεια (ἡ) **ἔλλειψις ἀλκῆς, ἔλλειψις σθένους**, ἀδυναμία, **ἀνανδρία, δειλία** : Ἰλ.Ζ 74 **ἀναλκείῃσι δαμέντες**, Θέογν.891 **ὢ μοι ἀναλκείης.**

ἀναλκείη (ἡ) ἡ ἀνάλκεια βλ.λ.
ἀναλκής-ές ἀντὶ ἄναλκις βλ. λ.
ἀναλκιδήριον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐκλειφάντων γιγαντωδῶν νωδῶν θηλαστικῶν ἀνῆκον εἰς τὴν ὑποομοιογένειαν τῶν **μυλοδοντιδῶν** βλ. λ.
ἀνάλκιμον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν κρυσταλλικὸν ἀνῆκον εἰς τὴν ὁμάδα **τῶν ζεολίθων** βλ.λ.· || χημ. ἔνυδρον πυριτικὸν **νάτριον** καὶ ἀργίλιον, συνήθως ἄχρουν.
ἀναλκίμορφος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐκλειφάντων νωδῶν θηλαστικῶν τῆς ὑποομοιογενείας τῶν **μεγαλονυχιδῶν** βλ. λ. (**analcimorphus**).
ἀνάλκιμος-ον Πάπ. ἄναλκις βλ.λ.
ἀναλκιμοῦχος-ον νεώτ. ὀρυκτολ. ὁ περιέχων ἀνάλκιμον βλ.λ.: **ἀναλκ- βασάλτης** (**analcimbasalt**).
ἀνάλκιπος (ὁ) νεώτ. ζωολ. πτηνὸν ἰθαγενὲς τῶν νήσων Σουμάτρας, Ἰάβας καὶ Βόρνεο, παραπλήσιον πρὸς τοὺς **χλωρίδας** (δημ. **φλώρους**).
ἄναλκις-ιδος (ὁ,ἡ) ὁ ἄνευ ἀλκῆς, ἀδύνατος : Ἡρ.2,102 **δῆλα βουλόμενος** ποιέειν **ὡς εἴησαν ἀνάλκιδες**· || δειλός, ἄνανδρος : Ἰλ.Β 201 **σέο φέρτεροί εἰσι, σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,** Ὀδ.Δ 334 **κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες** (οἱ μνηστῆρες), Σοφ.Ἠλ.301 ὁ **πάντ' ἄναλκις οὗτος, ὁ σὺν γυναιξὶ τὰς μάχας** ποιούμενος.
ἀνάλλαγα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνάλλαχτα** ἄνευ ἀλλαγῆς, ἄνευ ἀλλοιώσεως, μετατροπῆς, μεταβολῆς· || ἄνευ ἀλλαγῆς τῶν ρυπαρῶν διὰ καθαρῶν ἢ τῶν ἐφθαρμένων διὰ νέων, ἐπὶ ἱματίων, ὀθονῶν κττ.· || ἐπὶ νομισμάτων, ἄνευ ἀνταλλαγῆς.
ἀναλλαγιά (ἡ) δημ. τὸ μὴ ἀλλάσσειν τὰ ρυπαρὰ ἐσώρρουχα διὰ καθαρῶν : φρ. **τὸν τρώει ἡ ἀναλλαγιὰ κι ἡ ψεῖρα** (ἐπὶ ρυπαρῶν).
ἀνάλλαγμα μτγν. ἀντάλλαγμα.
ἀναλλαγματικὴ καμπύλη ἢ ἐπιφάνεια νεώτ. καμπύλη ἢ ἐπιφάνεια μένουσα ἡ αὐτὴ κατὰ τὸν μετασχηματισμὸν διὰ τῶν ἀντιστρόφων ἀκτίνων.
ἀνάλλαγος-η-ο δημ. κ. **ἀνάλλαχτος** ἀνάλλακτος, ἀναλλοίωτος, ἀμετάβλητος : **τῶν ἀστεριῶν ὁ ἀνάλλαγος δρόμος**· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀλλοιώσεως, μεταβολῆς : **ἔχει ἀνάλλαχτη γνώμη**· 2) εἰδ. ὁ μὴ ἀλλάξας ἐνδύματα, ἰδίως ἐσώρρουχα, μὴ ἐνδυθεὶς καθαρὰ ἀντὶ τῶν ρυπαρῶν : **πῆγα ἀνάλλαγος στὴν ἐκκλησιά** (μὲ ἐφθαρμένα ἐνδύματα),- **εἶμαι δέκα μέρες ἀνάλλαγος**· 3) εἰδ. ἐπὶ νομισμάτων, ὁ μὴ ἀνταλλαγείς, μετατραπεὶς ἢ ὁ μὴ ἀλλαγεὶς εἰς μικρότερα νομίσματα : **φύλαξε τὶς λίρες ἀνάλλαγες** (ἢ **ἀνάλλαχτες**), - **ἔχω ἕνα χιλιάρικο ἀνάλλαγο**· κ. ὁ μὴ δεκτικὸς τοιαύτης ἀλλαγῆς : **οἱ δραχμές μας ἔξω κατάντησαν ἀνάλλαχτες**· 4) εἰδ. ἐπὶ ὕδατος, τὸ μὴ δι' ἄλλου καθαροῦ ἀντικατασταθέν : **ἄφησες τὸ νερὸ τῶν λουλουδιῶν ἀνάλλαχτο.**
ἀναλλακτικὴ διόπτρα (ἡ) νεώτ. εἰδικὴ διόπτρα, ἧς κύριον συστατικὸν εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ **ἀντικειμενικοῦ φακοῦ** προσηρμοσμένη συγκλίνουσα ἢ συγκεντρωτικὴ ὕαλος, καλουμένη **ἀναλλακτική**· δι' αὐτῆς ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐπὶ τῆς **σταδίας** ἀνάγνωσις τῆς ἀποστάσεως, τῆς χωριζούσης τὸ σκοπευόμενον σημεῖον ἀπό τινος ἄλλου σταθεροῦ ἐπὶ τῆς διόπτρας ἐκλεγομένου.
ἀνάλλακτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἀναλλοίωτος : Κλήμ.Ἀλ.724,21 **ἐν ἄστροις τάξις ἀναλλάκτοισιν**· 2) νεώτ. κ. ἐν ταῖς ἀ. σημ. τοῦ **ἀνάλλαγος** βλ.λ.
ἀναλλάκτως ἐπίρρ. νεώτ. ἀναλλοιώτως.
ἀναλλαξιά (ἡ) δημ. ἡ ἀναλλαγιά βλ.λ. : φρ. **βρωμάει καὶ ζέχνει ἀπὸ τὴν ἀναλλαξιά.**
ἀναλληγόρητος-ον μσν. ὁ ἄνευ ἀλληγορίας.
ἀναλλοίωτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀλλοιούμενος ἢ μὴ ἠλλοιωμένος, ἀμετάβλητος : Ἀριστ.Μεταφ.1073Α11, Διογ.Λ.4,17 **ἀν- τὴν φωνήν**, Φίλ.1,649 **ἀν- κάλλος**· νεώτ. **ἀναλλοίωτον χρῶμα**· || νεώτ. κατ' ἐπέκτ. σταθερός, ἀκλόνητος : **ἀναλλοίωτον** φρόνημα.
ἀναλλοιώτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναλλοίωτον βλ.λ.
ἀνάλλομαι ἅλλομαι, πηδῶ πρὸς τὰ ἄνω : Ἀριστ.Ἀχ.666 **οἷον ἐξ ἀνθράκων πρινίνων φέψαλος ἀνήλατο,** Ξεν.Ἱππαρχ.8,3 **εἰθισμένοι τάφρους διαπηδᾶν καὶ ἐπ' ὄχθους ἀνάλλεσθαι.**
ἄναλλος-αν μσν. ἀλλοῖος, διαφορετικός (δ. γρ. **ἄνταλλος**) : Εὐστάθ.1000,31.
ἀναλλοτρίωτος-ον νεώτ. ἀναπαλλοτρίωτος βλ.λ.
ἀναλλύζω δ.γρ. τοῦ ἀνολύζω βλ. λ.
ἄναλμα-ατος (τὸ) μτγν. ἔλλειψις ἅλατος : Θεόφρ.5,11 **τὸ γὰρ ἄναλμα οἷον σφακελίζειν ἐστί.**
ἄναλμος-ον ὁ μὴ ἁλμώδης, ἀνάλατος : Ξεν. Οἰκ.10,12 **ἡ ἅλμη κολάζεται μιγνυμένη πᾶσι τοῖς ἀνάλμοις ὑγροῖς τε καὶ ξηραῖς**· || εἰδ. ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ μὴ ἔχουσα ἅλατα.
ἀνάλμυρος-αν μτγν. ὁ μὴ ἁλμυρός.
ἀνάλογα ἐπίρρ. δημ. ἀναλόγως βλ.λ.
ἀναλογάδην Ἡσ. « κατ' ἀναλογίαν ».
ἀναλογεῖον (τὸ) μτγν. τὸ ἀναλόγιον βλ. λ.
ἀναλογητικός-ή-όν μτγν. ὁ κατ' ἀναλογίαν ὑπάρχων ἢ γινόμενος : Διογ.Λ 1,17· 2) ἐπὶ τῶν γραμματικῶν, ὁ ἀπαδὸς τῆς ἀναλογίας ἐν τῇ γλώσσῃ, ἄλλως **ἀναλογικός, ἀναλογιστικός** βλ. λ.
ἀναλογία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ προσήκων λόγος, ἡ ὀρθὴ σχέσις πρός τι, ἡ συμμετρία : Ἀριστλ. ΗΝικ.1131 Α 31 « ἡ **ἀναλογία** ἰσότης ἐστὶ λόγων »· || μαθημ. ἡ ἰσότης δύο λόγων οἷον $4 : 6 = 2 : 3$· νεώτ. **ἀριθμητικὴ ἀναλογία,** καθ' ἣν ἔχομεν τρεῖς ὅρους τοιούτους, ὥστε ὁ πρῶτος ὑπερβαίνει τὸν δεύτερον ὅσον ὁ δεύτερος τὸν τρίτον - **γεωμετρικὴ ἀναλογία,** καθ' ἣν ὁ δεύτερος ὅρος συμπίπτει μὲ τὸν τρίτον - **ἁρμονικὴ ἀναλογία,** καθ' ἣν ἔχομεν πάλιν τρεῖς ὅρους τοιούτους, ὥστε ὁ πρῶτος ὑπερβαίνει τὸν δεύτερον καὶ ὁ δεύτερος τὸν τρίτον κατὰ τὴν αὐτὴν κλασματικὴν ποσότητα· 2) νεώτ. λογ. **κατ' ἀναλογίαν συλλογισμός,** καθ' ὃν ἐξ ὁμοιοτήτων παρατηρηθεισῶν μεταξὺ δύο εἰδῶν συμπεραίνομεν περὶ ὁμοιοτήτων αὐτῶν εἰσέτι ἀπαρατηρήτων - **ἡ ἐξ ἀναλογίας ἀπόδειξις** (**argumentatio analogica**, τὸ κατ' Ἀριστοτέλη **παράδειγμα**), συγκρίνουσα τὰς ὁμοιότητας τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γενῶν, συμπεραίνει ἐντεῦθεν τὴν ὁμοιότητα τῶν ἀγνώστων ἔτι εἰς ἡμᾶς φαινομένων· || νεώτ. : νομ. φρ. **κατ' ἀναλογίαν ἑρμηνεία** ἡ ἐφαρμογὴ τεθειμένου δι' ὡρισμένον θέμα κανόνος καὶ ἐπὶ ἄλλων, « **ἐφ'** ὧν οὐ κεῖται νόμος »· 3) συμμετρία : ἡ **ἀναλογία ἐν τῇ διατάξει τῶν καθ' ἕκαστα τῆς οἰκοδομῆς,** φρ. **κατ' ἀναλογίαν,** συμμέτρως : **ἡ διανομὴ τῶν κερδῶν τῆς ἑταιρείας κατ' ἀναλογίαν τῶν καταβεβλημένων κεφαλαίων τῶν μετόχων**· 4) γραμμ. τὸ γλωσσικὸν φαινόμενον, καθ' ὃ στοιχεῖον τῆς γλώσσης πλάσσεται ἢ μεταβάλλεται κατ' ἐπίδρασιν ἄλλων γνωστῶν εἰς τοὺς λαλοῦντας, πρὸς τὰ ὁποῖα τὸ στοιχεῖον τοῦτο εὑρίσκεται εἰς σχέσιν τινὰ ὁμοιότητος ἢ ἀντιθέσεως· 5) ἁπλῶς ὁμοιότης κατά τινα ἐξωτερικὴν σχέσιν (γνώρισμα) δύο πραγμάτων, ἐξ ὧν τὸ ἕτερον λαμβάνεται ὡς βάσις : Ἀριστλ.Η Νικ. « ἡ τοῦ ὁμοίου παράθεσις, ὡς ὁ ποιμὴν καὶ τὰ πρόβατα »· 6) ἡ ἀντιστοιχία : Φιλόδ.Θε.1,22 **κατ' ἀναλογίαν**· ἀντίθ. κατὰ διαφοράν· 7) νεώτ. ἀποκρυφ. ἡ μέθοδος, ἡ παρέχουσα τὴν κλεῖδα τῆς κατανοήσεως τῶν φαινομένων τῆς φύσεως, ἅτινα θεωροῦνται ὡς παράδοξα καὶ ἐνίοτε ὡς ὑπερφυσικά.
ἀναλογίζομαι κ. νεώτ. κ. δημ. **ἀναλογιέμαι** λογίζομαι, λογαριάζω, συγκεφαλαιῶ : Πλάτ.Πρωτ. 332 D **ἴθι δὴ ἀναλογισώμεθα τὰ ὡμολογημένα ἡμῖν**· 2) διαλογίζομαι, στοχάζομαι : Πλάτ.Πολ.

330 E ἀναλογίζεται ἤδη καὶ σκοπεῖ, εἴ τινά τι ἠδίκησεν, Λυσ.14,27 **ὑμεῖς καὶ τὰ εἰρημένα καὶ τὰ παραλελειμμένα ἀναλογισάμενοι καταψηφίσασθε,** Θουκ.8,83,3 **οἱ στρατιῶται ἀνελογίζοντο ὡς οὔτε μισθὸν λάβοιεν τά τε διδόμενον βραχύ,** νεώτ. κ. δημ. **ἀναλογίζομαι τί μέλλει νὰ συμβῇ, - οὐδαμῶς ἀναλογίζεται τὰς εὐθύνας της ἡ Κυβέρνησις·** δ.τραγ. **στέκω κι ἀναλογίζομαι τῆς θάλασσας τὰ μάκρη·** 3) ποιοῦμαι μαθηματικὸν ὑπολογισμόν : Ἀθήν.9,382 **ἀναλογίζομαι τοὺς τόκους.**

ἀναλογίζω μτγν. κ. νεώτ. ἐξετάζω· 2) νεώτ. καθιστῶ ἀνάλογον : **ἀναλογίζω ποσόν τι·** 2) κατανέμω καθ' ὡρισμένην ἀναλογίαν βλ.λ.

ἀναλογικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἀναλογίαν, ὁ κατ' ἀναλογίαν βλ. λ. ὑπάρχων ἢ γινόμενος : Πλούτ.1144 F **τῇ δὲ ἀναλογικῇ ἁρμονίᾳ·** νεώτ. **ἀναλογικὸν ἐπιχείρημα,** τὸ κατ' ἀναλογίαν βλ.λ.2), **ἀναλογικὰ τέλη χαρτοσήμου** τὰ ὑπολογιζόμενα ἀναλόγως πρὸς τὸ ἐν τῷ ἐγγράφῳ σημειούμενον ποσόν· || νεώτ. μαθ. **ἀναλογικὰ ἀριθμητικά** τὰ δεικνύοντα τὸν λόγον ἑνὸς ποσοῦ πρὸς ἄλλο, λαμβανόμενον ὡς μονάς, οἷον **διπλάσιος·** || **ἀναλογικὴ ψηφοφορία** ἐκλογικὸν σύστημα, καθ' ὃ ἑκάστη πολιτικὴ μερὶς ἐκπροσωπεῖται ἐν τῇ Βουλῇ κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψήφων, τὰς ὁποίας ἔλαβεν· 2) γραμμ. **ἀναλογικοί** (οἱ) γραμματικοὶ οἱ ὀπαδοὶ τῆς ἀναλογίας ἐν τῇ γραφῇ καὶ τῇ φράσει· ἄ. **ἀναλογιστικοί** βλ. λ. : Εὐστ. 2,802,38 **φασὶν οἱ ἀναλογικοί·** || νεώτ. γραμμ. **ἀναλογικαὶ μεταβολαί** κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς **φωνητικὰς μεταβολάς, - ἀναλογικὸν λεξικόν** τὸ ἀναγράφον τὰς λέξεις οὐχὶ ἀλφαβητικῶς, ἀλλὰ κατὰ τὴν πρὸς ἀλλήλας σχέσιν ὁμοιότητος, ἐξαρτήσεως ἢ ἀντιθέσεως.

ἀναλογικῶς μτγν. κ. νεώτ. κατ' ἀναλογίαν βλ.λ.

ἀναλόγιον (τό) μτγν. μσν. κ. νεώτ., δημ. **ἀναλόγι** ἔπιπλον βιβλιοστάσιον χρήσιμον ὅπως ἐπικλινῶς τίθενται ἐπ' αὐτοῦ ἀνοικτὰ βιβλία πρὸς ἀνάγνωσιν, ἰδίως πρὸ ὀρθοσταταῦντος ἀναγνώστου ἢ ψάλτου ἢ ἐκτελεστοῦ μουσικοῦ τεμαχίου· ξύλινον ἢ μετάλλινον ὃν ἔχει μίαν, συνήθως δύο καὶ σπανίως τέσσαρας ἐπικλινεῖς ἐπιφανείας, στηριζομένας ἐπὶ βάσεως : **εἰς τὰς ἐκκλησίας διὰ τοὺς ψάλτας εἶναι δύο ἀναλόγια, - τὰ ἀναλόγια τῶν μουσικῶν τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς·** || εἰδ. **ἀναλόγια** τὰ ἐπικλινῆ μαθητικὰ θρανία.

ἀναλόγισμα-ατος (τὸ) τὸ παραβάλλειν τι πρὸς ἕτερόν τι, τὸ ἐκ τῆς παραβολῆς συμπέρασμα : Πλάτ.Θεαίτ.186 C **τὰ δὲ περὶ τούτων ἀναλογίσματα μόγις καὶ ἐν χρόνῳ παραγίγνεται·** 2) νεώτ. ὁ κατ' ἀναλογίαν μερισμός.

ἀναλογισμός (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀναλογίζεσθαι, ὁ ἐπακριβὴς ἢ ὁ ἐκ νέου γινόμενος στοχασμός : Θουκ.3,36,4 **τῇ ὑστεραίᾳ μετάνοιά τις εὐθὺς ἦν αὐτοῖς καὶ ἀναλογισμός·** || ἡ μετ' ἀναλογισμὸν ἀπόφασις : Θουκ.8,84,1 **ὄντων δ' αὐτῶν ἐν τοιούτῳ ἀναλογισμῷ,** Ξεν.Ἑλλ.5,1,19 **ἐννοησάτω τὸν ἀναλογισμὸν αὐτοῦ·** 2) κ. νεώτ. ὁ κατ' ἀναλογίαν ὑπολογισμός : Δημ.262,3 **κατὰ τὸν ἀναλογισμὸν ἕως τριῶν πλοίων. . ἡ λειτουργία ἔστω·** 3) ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναλογίζειν, τοῦ μετρεῖν ἢ διανέμειν κατ' ἀναλογίαν· 4) δημ. κατὰ τὴν 1ην σημ. ὁ διαλογισμός, ὁ στοχασμός, ἡ σκέψις.

ἀναλογιστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ κρίνων ἐξ ἀναλογίας, ὁ ἀναλογικός : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.11,250· || τὸ θηλ. **ἀναλογιστική** ὡς οὐσ. **ἡ τέχνη** τοῦ κατ' ἀναλογίαν κρίνειν : αὐτ.1,214· 2) ἐπὶ γραμματικῶν, ὁ παραδεχόμενος τὴν ἀναλογίαν ὡς αἰτίαν τῶν γλωσσικῶν φαινομένων : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.2,59 **ἀναλογιστικοὶ γραμματικοί.**

ἀναλογιστικῶς ἐπίρρ.μτγν.κ.νεώτ. κατ' ἀναλογίαν.

ἀναλόγιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀναλογιζόμενος, ὁ ἀστόχαστος· || ὁ μὴ δεκτικὸς ἀναλογισμοῦ· ἄ. **ἀνυπολόγιστος.**

ἀνάλογος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ τὸν προσήκοντα λόγον, ὁ κατ' ἀναλογίαν, κατ' ἀντιστοιχίαν σύμφωνος πρὸς ἄλλον : Πλάτ.Τίμ.69 B **ὅπῃ δυνατὸν ἦν ἀνάλογα καὶ ξύμμετρα εἶναι·** || νεώτ. **αἱ δαπάναι εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὰ ἔσοδα** (σύμμετροι), **- ποινὴ ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν** (ἀντίστοιχος)· δημ. **ἀνάλογη μὲ τὴν ἀνοησία του ἦταν ἡ κατάντια του·** || τὸ οὐδ. καὶ ὡς οὐσ. ἡ ἀναλογία : Ἀριστλ.Ποιητ.1457 B 16 **τὸ ἀνάλογον λέγω·** || κ. ὡς ἐπίρρ. ἀναλόγως, κατ' ἀναλογίαν : Ἀριστλ.Ρητ.1408 A 3 **μεταφοραὶ αἱ ἀνάλογον οὖσαι** (αἱ ἀναλόγως)· 2) ὁ ἰσοδύναμος : Φιλόδ. **λυπηρὸν ἢ ἀνάλογον λυπηρῷ·** 3) νεώτ. μαθημ. **ἀνάλογα ποσά** ἐκεῖνα εἰς ἃ πᾶσα αὔξησις ἢ ἐλάττωσις τοῦ ἑνὸς ἐπιφέρει τὴν αὐτὴν αὔξησιν ἢ ἐλάττωσιν καὶ εἰς τὸ ἕτερον· **κατ' εὐθεῖαν ἀνάλογα** εἰς ἃ πᾶσα αὔξησις τοῦ ἑνὸς ἐπιφέρει ἀντίστοιχον ἐλάττωσιν τοῦ ἑτέρου· **ἀντιστρόφως ἀνάλογα·** || κ. νεώτ. **ἀνάλογος προβολή** ἡ καθ' ἣν διατηρεῖται ἡ μεταξὺ τῶν ἐπιφανειῶν ἀναλογία· 4) βιολ. **ἀνάλογα ὄργανα** τὰ προσόμοια τὴν ὄψιν καὶ τὰς αὐτὰς λειτουργίας ἐκτελοῦντα, ἀλλ' ὄντα ἑτέρας ἕκαστον προελεύσεως, οἷον **τὰ ἄνω μέλη τῶν νυκτερίδων ἀνάλογα ὄργανα πρὸς τὰς πτέρυγας τῶν πτηνῶν·** 5) δημ. εὐάρμοστος, προσήκων : **πῆρε κοντὴ γυναῖκα ἀνάλογη πρὸς τὸ μπόϊ του·** 6) δημ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. μετ' ἄρθρ. τὸ μερίδιον ἑκάστου, ἐπὶ διανομῆς ἢ εἰσφορᾶς, τὸ μερδικό του : **πῆρα τὸ ἀνάλογό μου ἀπὸ τὴν περιουσία, - πλήρωσα τὸ ἀνάλογό μου γιὰ τὸ γλέντι.**

ἀναλογούντως ἐπίρρ. Ἐπιγρ. κατ' ἀναλογίαν.

ἀναλογχῶ-όω μσν. χαράσσω ἐπὶ πλακὸς διὰ λογχιδίου εἰκόνας.

ἀναλογῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. εἶμαι ἀνάλογος πρός τι, ἔχω ὀρθὴν σχέσιν πρός τι : Γαλ.Διφ.π.'Αθην. 3,80 **ἀναλογεῖ ὑγεία μὲν πρὸς σωφροσύνην· πάλιν ἀναλογεῖ ῥώμη σώματος πρὸς ἀνδρείαν ψυχῆς·** κ. νεώτ. **ἡ ἐμπορικὴ ἀπραξία ἀναλογεῖ πρὸς τὴν οἰκονομικήν μας κρίσιν·** || νεώτ. κ. δημ. ἀνταποκρίνομαι, ἔχω ὁμοιότητα, εἶμαι προσόμοιος : **ἡ φετεινὴ παραγωγὴ ἀναλογεῖ μὲ τὴν περυσινή·** || νεώτ. τὸ οὐδ. τῆς ἐνεστ. μτχ. **-οῦν** μετ' ἄρθρου ὡς οὐσ. τὸ μερίδιον, τὸ ἀνάλογο, βλ. **ἀνάλογος** 5).

ἀναλόγως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἀνάλογα** ἐν ἀναλογίᾳ, ἀντιστοιχίᾳ, συμμέτρως, κατὰ τρόπον ἀνάλογον βλ. λ. : Ἱππ.Ἐπιδ.27, Λουκ.Φιλοπ.21 **ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως, - ἀναλόγως πρὸς τὴν κατάστασιν, - ἀναλόγως τῆς ἀνατροφῆς των.**

ἀναλοκίζω ἀνασχίζω· Ἡσ. **«ἀνηλόκισμαι·** ἀνέσχισμαι» : Σοφ.ἀπ.376.

ἄναλος-ον ὁ ἄνευ ἁλῶν, ἀνάλατος· ἀντίθ. **ἡλισμένος** : Ἀριστλ.Πρ.927 A 35 **ἄρτοι ἄναλοι,** ΚΔ Μάρκ.9,50 **ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται.**

ἀναλουσιά (ἡ) δημ. ἡ ἀλουσία βλ. λ.1).

ἀνάλουστος-η-ο δημ. κ. **ἀνάλουγος** ὁ ἄλουστος βλ. λ.

ἄναλτος-ον (ἀλο-) ἀκόρεστος : Ὀδ.P 228 **βόσκειν ἣν γαστέρ' ἄναλτον·** 2) (ἅλς) ἀνάλατος : Ἱππ.Νουσ.2,54 **ἀρτύσεις τυρῷ ἀνάλτῳ·** Γαλ. γλωσσ. **«ἄναλτον** τὸ χωρὶς ἁλῶν καὶ οὐχ ἁλμυρόν».

ἀναλυγίζω δημ. κ. **ἀναλυγίζομαι** κάμπτομαι, λυγιοῦμαι : **ἀπὸ τὸν πολὺ καρπὸ ἀναλύγισαν τὰ κλαριά.**

ἀναλυγκιάζω δημ. κλαίω μετὰ λυγμῶν, ὀλολύζω.

ἀναλύζω λυγκαίνω, λυγκιάζω : Λουκ.Ἐνύπν.4· Σουΐδ. « **ἀνολύζουσα·** στενάζουσα, λυγκαίνουσα».

ἀνάλυμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ τῆξις, ἀνάλυσις, διάλυσις πεπηγότος : **ἀναλύματα κηροῦ**

(τὰ σταλάγματα), **- τὸ ἀνάλυμα τοῦ πάγου, - ἀνάλυμα βουτύρου.**

ἀναλυμός (ὁ) δημ. τὸ ἀνάλυμα βλ. λ.· 2) ἡ ὑπερβολικὴ θερμότης, ἐξ ἧς προκαλεῖται πολλάκις ἐξίδρωσις: **ἀναλυμὸς ἦταν σήμερα.**

ἀναλύσιμος (-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ὑποστῇ, νὰ λάβῃ ἀνάλυσιν βλ.λ.· ‖ κ. μσν. ὁ δυνάμενος νὰ ξεκλωσθῇ:ΚΜανασ.'Ερωτ.7,45.

ἀνάλυσις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐκ τοῦ μέσου ἄρσις, ἀφαίρεσις, κατὰ δ. ἑρμ. ἡ ἀπαλλαγή: Σοφ.'Ηλ.142 **ἐν αἷς ἀνάλυσίς ἐστιν οὐδεμία κακῶν·** ‖ νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀναλύειν· ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναλύειν, ἅ. **πραγματικὴ ἀνάλυσις·** 2) φιλοσ. κ. μαθημ. ὁ χωρισμὸς τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν σύγκειταί τι σύνθετον· ἀντίθ. **σύνθεσις**: 'Αριστλ.Κόσ.394 Β 17· ‖ νεώτ. μαθημ. **ἀπειροστικὴ ἀνάλυσις** ἡ ἐπιστήμη τῶν ἀπειροστῶν, ἤτοι τῶν σχέσεων, τὰς ὁποίας λαμβάνομεν μὲ τὴν ἐκ τοῦ πεπερασμένου διάβασιν εἰς τὸ ἄπειρον καὶ τἀνάπαλιν· ‖ νεώτ. μαθ. εἰδ. τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι, καθ' ὃν πρὸς ἀπόδειξιν θεωρήματος ἢ λύσιν προβλήματος γίνεται δεκτὴ ὡς ἀληθὴς ἡ πρὸς ἀπόδειξιν πρότασις καὶ ζητεῖται νέα, ἡ ὁποία θὰ εἶναι ἐπίσης ἀληθὴς ἀληθευούσης τῆς προηγουμένης· ‖ μαθ. τὸ μέρος τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης τὸ περιλαμβάνον τὴν κατωτέραν καὶ ἀνωτέραν ἄλγεβραν, καὶ τὸν διαφορικὸν καὶ ὁλοκληρωτικὸν ὑπολογισμόν· ‖ **ἀνάλυσις λόγου, δράματος, - ποιήματος** ἡ διάκρισις τῶν στοιχείων, δι' ὧν τοῦτο συγκροτεῖται· ‖ γεν. ἡ βαθεῖα ἐξέτασις, ἡ λεπτομερὴς ἐξήγησις: **θέλει νὰ τοῦ κάμῃς ἀνάλυση, γιὰ νὰ καταλάβῃ·** ‖ νεώτ. ἐπὶ ὕλης: **χημικὴ ἀνάλυσις** ὁ διὰ διαφόρων, ἰδίᾳ χημικῶν μέσων, προσδιορισμὸς τῆς χημικῆς συστάσεως μίγματος ἢ χημικῆς ἑνώσεως: **τὸ γάλα διὰ χημικῆς ἀναλύσεως εὑρέθη νοθευμένον· ἀνάλυσις ποιοτική, - ποσοτική, - φασματοσκοπικὴ** ὁ προσδιορισμὸς τῆς χημικῆς συστάσεως οὐσίας τινὸς ἐκ τῆς ἐξετάσεως τοῦ φάσματος αὐτῆς· ‖ **ἀνάλυσις αἵματος, - πτυέλων** ἡ μικροβιολογικὴ ἐξέτασις τῶν συστατικῶν αὐτοῦ· 3) εἰδ. ἐν τῇ λογ. κατὰ τὴν 2αν σημ. ἡ ἀναγωγὴ ὅλου τινὸς εἰς τὰ ἁπλᾶ στοιχεῖα αὐτοῦ, ὁ χωρισμὸς εἰς ἁπλᾶς ἐννοίας, ἅ. λεγ. **πραγματικὴ ἀνάλυσις**: 'Αριστλ.Α.Πρ.51 Α 18· ‖ νεώτ. **λογικὴ ἀνάλυσις** «ἡ ἐκ τῶν ἐπὶ μέρει ἐπὶ τὸ ὅλον ὁδός»· ἀντίθ. **λογικὴ σύνθεσις·** 4) ἡ λύσις προβλήματος: Πλούτ.Ρωμ.12 **γεωμετρικῶν προβλημάτων ἀναλύσεις·** 5) ἡ ὀπισθοδρόμησις, τὸ πισογύρισμα: Πλούτ.'Ηθ.79 Ε· 6) ἡ τῆξις, ἡ διάλυσις, τὸ λιώσιμο: **ἡ ἀνάλυσις τοῦ χιονιοῦ.**

ἀναλυτά ἐπίρρ. δημ. ἀναλελυμένως· 2) ἄνευ δεσμοῦ, ἐλευθέρως, ἐπὶ ζῴων· ‖ χαλαρῶς, μὲ τὸν δεσμὸν ὄχι συνεσφιγμένον.

ἀναλυτάδες (οἱ) δημ. κ. **ἀναλειχάδες** αἱ πρῶται τήξεις χιόνος ἐπὶ τῶν ὀρέων: **ἄρχισαν οἱ ἀναλυτάδες·** ‖ κ. τὸ μέρος ὄρους, ὅπου γίνεται ἡ πρώτη τῆξις χιόνος: **ἀπ' αὐτὴ τὴ ράχη τὸ βουνὸ ἔχει ἀναλυτάδες.**

ἀναλυτήρ-ῆρος (ὁ) σωτήρ, ἀναλύτης βλ. λ.: Αἰσχ.Χο.159 **ἴτω δορυσθενὴς ἀνήρ, ἀναλυτὴρ δόμων.**

ἀναλύτης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἀπαλλάσσων ἀπὸ κακῶν, ἀπὸ μαγγανειῶν, σωτήρ: Μάγνης 4 **ὀνειρομάντισιν ἀναλύταις·** 2) ὁ μαντεύων διὰ τῶν ὀνείρων, ἐξηγητὴς ὀνείρων· 3) ὁ ἀναλύων, ὁ ἐνεργῶν ἢ ἐπιφέρων ἀνάλυσιν· ‖ ὁ δι' οὗ γίνεται ἀνάλυσις· ‖ εἰδ. ἐν τῇ ὀπτικῇ, συσκευὴ συγκειμένη ἐκ διαφόρων ὀργάνων, δι' ἧς ἐξακριβοῦται ἐὰν ἀκτίς τις φωτεινὴ εἶναι πεπολωμένη.

ἀναλυτής θηλ. -ύτρια νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναλύτης βλ. λ.3).

ἀναλυτικά ἐπίρρ. δημ. ἀναλυτικῶς βλ. λ.

ἀναλυτικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνάλυσιν: 'Αριστλ.Ρητ. 1359 Β 10 **ἀν- ἐπιστήμη**, 'Αρριαν.'Επικτ.2,3,3· νεώτ. **ἀναλυτικαὶ γλῶσσαι, - ἀναλυτικὴ μέθοδος, - ἀναλυτικὴ γεωμετρία· - ἀν- συλλογισμός, ἀναλυτικὴ ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων·** ‖ **ἀναλυτικά** (τὰ) τὰ δι' ὧν ἀναλύονται τὰ διανοήματα εἰς τοὺς ἁπλουστάτους αὐτῶν τύπους, αἱ περὶ λογικῆς πραγματεῖαι τοῦ 'Αριστοτέλους: 'Ιω.Φιλόπονος σχόλ. εἰς 'Αριστλ. **ἐκ τούτου τοῦ τμήματος (τοῦ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμοῦ) ἐκληρώσατο τὴν ἐπιγραφὴν τὸ παρὸν βιβλίον καὶ ἐπεγράφη ἀναλυτικά·** ‖ συνεκδ. λεπτομερής, λεπτολόγος: **εἶσαι πολὺ ἀναλυτικὸς στὴ σκέψη σου.**

ἀναλυτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναλυτικὸν βλ.λ.

ἀνάλυτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀναλυθῇ: Πλωτῖν.4,7,2· 2) ἄτηκτος, μὴ ἀναλελυμένος· ‖ εἰδ. ἐπὶ νεκροῦ, ὁ εἰς οὗ τὸ σῶμα δὲν ἐπέρχεται ἀποσύνθεσις, ποὺ δὲν λυώνει: κατάρ. **ποὺ ἀνάλυτος νὰ 'ναι·** ἅ. **ἄλυωτος.**

ἀναλυτός-ή-ό δημ. ὑδαρής, ἀντίθ. **πηχτός**: **ἀναλυτὴ κρέμα, - σούπα.**

ἀναλυτρῶ-όω λυτρώνω, ἀπολυτρώνω:Διόδ.Σ 16,51.

ἀναλύω κ. νεώτ. κ. δημ., ἐπ. **ὀλλύω** λύω· ‖ διαλύω πᾶν ὅ,τι ἦτο δεδεμένον· ‖ εἰδ. ἐπὶ ὑφάσματος, λύω τὸ ὑφανθέν, ξεφαίνω: 'Οδ.Β 105 **ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν, νύκτας δ' ἀλλύεσκεν·** ‖ κ. γεν. ξεπλέκω: ΑΠ 9,340,3 **ἀνελύσατο χαίτην·** 2) ἐκτυλίσσω, ξετυλίγω: 'Αριστλ. Ζ 15 **ἀναλύουσι τὰ βομβύκια γυναικῶν τινὲς ἀναπηνίζοντες·** 3) λύνω, ξεδένω: Καλλ.Δῆλ.237 **οὐδέποτε ζώνην ἀναλύεται·** ‖ εἰδ. ἐλευθερώνω, περὶ δεσμῶν: 'Οδ.Μ 200 **ἐμὲ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν·** 4) ἀπαλλάσσω εὐθύνης, ποινῆς, τιμωρίας: Αἰλ.ΠΙ 5,18 **τὸ ἀναίτιον οὖν βρέφος ἀναλύοντες τῆς καταδίκης·** 5) ναυτ. μετὰ τοῦ ἄγκυραν, ξεδένω τὸ πλοῖον, ἀποπλέω: 'Ιλ.178 **ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·** ‖ κ. γεν. ἀπέρχομαι, ἀναζευγνύω: Πολύβ.2,32 **ἀνέλυσαν ἐκ τῶν τόπων·** 6) μτφ. ἐπὶ τοῦ θανάτου, ἀπέρχομαι τῆς ζωῆς, ἀποθνῄσκω: 'Επίγραμμ. **εἰς θεοὺς ἀνέλυσα·** ‖ κ. ἀντίθ. ἀποδίδω εἰς νεκρὸν τὴν χρῆσιν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς γλώσσης, τὸν ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωήν: Πίνδ.Ν 10,90 **ἀνὰ δ' ἔλυσεν μὲν ὀφθαλμόν, ἔπειτα δὲ φωνὰν χαλκομίτρα Κάστορος·** 7) μτγν. ἀπαλλάσσομαι ἔκ τινος ἀσχολίας, ἀποχωρῶ ἐκ τοιαύτης, τὸ δημ. ξεμπερδεύω, γλυτώνω: ΚΔ Λουκ.12,36 ***προσδεχομένοις* τὸν Κύριον πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος .. ἀνοίξωσιν αὐτῷ·** 8) κ. νεώτ. κ. δημ. διαλύω τὴν ὕλην εἰς τὰ συστατικά της ἢ τὰ στοιχεῖα της: Τίμ.Λοκρ.102 D **εἰς αὐτὰ ταῦτα ἀναλύοντα· ἀναλύω τὸ αἷμα, - τὸ γάλα** κλπ.· 9) διαλύω, τήκω λυώνω, κ. μέσ. διαλύομαι, τήκομαι, περὶ τῆς χιόνος: Πλούτ.'Ηθ.898 Α **τῆς χιόνος ἀναλυομένης·** ‖ κ. δημ. **ἀνέλυσαν τὰ χιόνια·** ‖ νεώτ. κ. δημ. καθιστῶ τι ὑδαρές, ρευστὸν διὰ θερμάνσεως: **ἀναλύω τὸ βούτυρον, ἀνέλυσαν τὰ κεριὰ ἀπὸ τὴ ζέστη·** ‖ διαλύω στερεὸν ἐντὸς ὑγροῦ: **ἀναλύω τὴν ζάχαριν·** 10) κ. μτφ. ἀναλύω τι εἰς τὰ στοιχεῖα του, ἐξετάζω, ἐρευνῶ ἀναλυτικῶς: Φωκυλ.102 **οὐ καλὸν ἁρμονίην ἀναλυέμεν ἀνθρώποιο·** 11) ἐπιλύω, λύω δυσκολίας, ζητήματα, μαθ. προβλήματα κττ.: Πλούτ. 2792 D· 12) κ. νεώτ. ἐν τῇ λογικῇ, ἀναλύω συλλογισμὸν εἰς τὰ στοιχεῖα του: 'Αριστλ.ΑΠρ.1,32,2· ‖ νεώτ. κ. διακρίνω, χωρίζω τὰς μικροτέρας ἑνότητας μιᾶς συνθέσεως: **ἀναλύω ποίημα, - λόγον, - σύγγραμμα, - σκέψεις - τὸν προϋπολογισμόν·** 13) ἀκυρῶ, διαγράφω: Δημ.584,16 **ἐκ τοῦ**

μηδὲν ἂν ὧν **πεποίηκεν ἀναλῦσαι δύνασθαι** κρίνεται· 14) κάμνω τι νὰ λησμονηθῇ, ἐπὶ σφαλμάτων : Ξεν.Ἑλλ.7,5,18 **πάντα ταῦτα ἀναλύσοιτο·** 15) ἀναιρῶ, καταργῶ, καταστρέφω κ. συνεκδ. μεταβάλλω, εἰδ. περὶ νόμων ἢ πολιτεύματος : Πλούτ. Φλαμ.19,10· 16) ἐπανορθῶ : Δημ.14,34 **ἁμαρτίας ἀναλύεσθαι·** 17) καταπαύω, θέτω τέλος εἴς τι : Ξεν.Κυν.5,34 **ὅταν ἀναγρία ἐμπίπτῃ, ἀναλύειν χρὴ τὰ περὶ κυνηγέσιον πάντα·** 18) εἰδ. λύω τὴν μαγγανείαν, καθιστῶ αὐτὴν ἀκίνδυνον, ξεμαγεύω : Μεναδρ.Ἥρ.4 **πεφαρμάκευσ' ὦ γλυκύτατ' ἀναλυθεὶς μόλις·** πρβλ. δημ. **τοῦ ἔλυσαν τὰ μάγια.**

ἀναλυῶ δημ. μτβ. ἀναλυώνω βλ.λ.

ἀνάλυωμα (τὸ) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναλυώνω βλ.λ. : **μὲ τὸ ἀνάλυωμα καθαρίζει τὸ βούτυρο.**

ἀναλυώνω μσν. κ. δημ. κατὰ μσν. γρ. **ἀναλειώνω** ἀναλύω τι διὰ πυρὸς ἢ ἐντὸς ὑγροῦ, διαλύω ἢ τήκω : **ἀναλυώνω τὸ κερί, - τὰ βούτυρα, - ἀνάλυωσε τὴ ζάχαρη σὲ λίγο νερό·** 2) ἀμτβ. ἀναλύομαι, διαλύομαι, τήκομαι· ‖ κ. μτφ. : **ἀνάλυωσε ἀπὸ τὴ λύπη του.**

ἀνάλυωτα ἐπίρρ. δημ. κ. ἀνάλιωτα ἄνευ τήξεως, ἄνευ διαλύσεως ἐν ὑγρῷ.

ἀναλυωτά ἐπίρρ. δημ. διὰ τήξεως, ἢ διὰ διαλύσεως ἐν ὑγρῷ.

ἀνάλυωτος-η-ο μσν. κ. δημ. κ. **ἀνάλιωτος,** κατὰ μσν. γρ. **ἀνάλειωτος** ὁ μὴ δεκτικὸς διαλύσεως ἐν ὑγρῷ ἢ τήξεως : **ἀνάλυωτα στὶς ψηλὲς βουνόκορφες τὰ χιόνια·** 2) ὁ μὴ τακεὶς ἢ μὴ διαλυθεὶς : **ἔχω ἀκόμη τὸ βούτυρο ἀνάλυωτα,** ἄ. **ἄλυωτο ἢ ἄλειωτα** βλ. λ.

ἀναλυωτός-ή-ό κ. **ἀναλιωτός,** κ. κατὰ μσν. γρ. **ἀναλειωτός** ὁ δεκτικὸς διαλύσεως ἐν ὑγρῷ ἢ τήξεως· 2) ὁ διαλυθεὶς ἢ τακεὶς : **ἀναλυωτὸ κερί, - βούτυρο, - ἀναλυωτὴ ζάχαρη.**

ἀναλφαβητισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πλήρης ἄγνοια καὶ τῆς στοιχειώδους ἀναγνώσεως, ὁλοσχερὴς ἀγραμματωσύνη.

ἀναλφάβητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. μὴ γινώσκων μηδὲ τὸ ἀλφάβητον, τὴν στοιχειώδη ἀνάγνωσιν, ὁ ἐντελῶς ἀγράμματος : Ἀθήν.176 E, Προκόπ.3.44,10 **τυμβογέρων.. ἀμάθητας δὲ γραμμάτων ἁπάντων καὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀναλφάβητος ὤν·** ‖ δημ.περιφρ. **δὲν ξέρει οὔτε τὴν ἀλφαβήτα.**

ἀναλφαβητοσύνη (ἡ) νεώτ. ἡ ἄγνοια ἀναγνώσεως, ὁλοσχερὴς ἀγραμματωσύνη.

ἀναλῶ-άω δημ. κ. **ἀνελῶ** ἀναλυώνω βλ.λ.1) κ.2) : **ἀναλοῦν τὰ χιόνια** (τήκονται), - **ἀναλάει ὁ νεκρὸς** (ἀποσυντίθεται), - **ἀναλοῦσαν μολύβι νὰ κάνουν σφαῖρες·** ‖ μτφ. : δ.μοιρ. **ὅλα τὰ χιόνια ἀναλοῦν κι ὅλες οἱ βρύσες τρέχουν | μὰ ὁ πόνος πού 'χω στὴν καρδιὰ δὲν ἀναλάει, δὲν τρέχει.**

ἀναλῶ-όω ἀναλίσκω βλ.λ.

ἀνάλωμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἄλλως ἀρχ. **ἀνήλωμα** τὸ ἀναλωθέν, δαπάνη, ἀντίθ. **λῆμμα** : Λυσ.32,20 **λῆμμα καὶ ἀνάλωμα ἐν ὀκτὼ ἔτεσιν ἑπτὰ τάλαντα ἀργυρίου** (ἔσοδα καὶ ἔξοδα), Δημ.265,22 **ἐκ τῶν ἰδίων ἀναλωμάτων καθοπλίζειν** (ἐξ ἰδίας δαπάνης)· ‖ νεώτ. **ἐτυπώθη τὸ βιβλίον ἰδίοις ἀναλώμασι** (δι' ἰδίων δαπανῶν)· 2) γεν. ζημία, ἀπώλεια : Αἰσχ.Ἱκ.476 **πῶς οὐχὶ τἀνάλωμα γίγνεται πικρόν, ἄνδρας γυναικῶν εἵνεχ' αἱμάξαι πέδον;·** 3) ἀναθυμίασις : Πλούτ. Ἠθ.348 A· 4) δημ. ἡ ἀναλωμὴ βλ. λ.

ἀναλωμάτιον (τό) μτγν. μικρὸν ἀνάλωμα.

ἀναλωμή (ἡ) δημ. κ. **ἀνελωμός** (ὁ) κοινωνικὸς σάλος, πολιτικὴ ἀνωμαλία, ἐξέγερσις, στάσις : **σὲ κάθε ἀναλωμὴ κλείνονταν οἱ ἀγάδες στὸ κάστρο.**

ἀναλώνομαι δημ. κ. **ἀνελώνομαι** διατελῶ εἰς ταραχήν, εἰς ἐξέγερσιν, εἰς σάλον : **ὅλα τὰ χωριὰ ἀνελώθηκαν ἕνα γύρο.**

ἀναλώσιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀναλωθῇ, καταναλώσιμος.

ἀνάλωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δαπάνη, ἔξοδον : Θουκ.6,31,5 **ἐλογίσατο τήν τε τῆς πόλεως ἀνάλωσιν δημοσίαν καὶ τῶν στρατευμάτων τὴν ἰδίαν·** 2) νεώτ. ἀπώλεια, φθορά, κατανάλωσις, δημ. ξόδιασμα : **ἀσύμφορος κλίβανος, διότι ἔχει μεγάλην ἀνάλωσιν ἄνθρακος.**

ἀναλωτής (ὁ) ὁ δαπανῶν, ὁ ξοδιαστής, ὁ σπάταλος : Πλάτ.Πολ.552 B **τῶν ἑταίρων ἀναλωτής.**

ἀναλωτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν ἀνάλωσιν, ὁ δαπανηρός : Πλάτ.Πολ.558 D **τῶν ἡδονῶν, ὅσαι ἀναλωτικαὶ μέν, χρηματιστικαὶ δὲ μή.**

ἀνάλωτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἁλωθῇ, νὰ κυριευθῇ, ἀπόρθητος : Ἡρ.1,84 **ἔσονται Σάρδιες ἀνάλωτοι·** ‖ νεώτ. ὁ μήπω κυριευθείς· 2) κ. μτφ. : Ξεν.Ἀγησ.8,8 **τὴν αὑτοῦ ψυχὴν ἀνάλωτον κατασκευάσαι καὶ ὑπὸ χρημάτων καὶ ὑπὸ ἡδονῶν καὶ ὑπὸ φόβου·** 3) ἀνεπίτευκτος, ἀνέφικτος : Δημ.1412,22 **διὰ καρτερίας καὶ φιλοπονίας οὐδὲν τῶν ὄντων ἀγαθῶν ἀνάλωτον πέφυκε.**

ἀναλωτός-ή-όν νεώτ. ὁ δεκτικὸς ἀναλώσεως, ἄ. καταναλωτός· ‖ ὁ ὑποκείμενος εἰς φθοράν, εἰς καταστροφήν.

ἀναλώτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἐκπορθήσεως, κυριεύσεως.

ἀναλωφῶ-άω μτγν. λωφῶ, ἡσυχάζω ἀπὸ τοὺς πόνους, ἀναλαμβάνω : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,11.

ἄναμα (τὸ) δημ. κ. **ἄναμμο** ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνάπτω βλ.λ. : **στὸ ἄναμα τῶν λυχναριῶν** (περὶ λύχνων ἀφάς)· 2) ἀνάφλεξις· 3) ὑπερβολικὴ θερμότης· 4) πᾶν τὸ ἀνημμένον· 5) πᾶν πρὸς τὸ ἀνάπτειν χρήσιμον, ἰδίᾳ δὲ φύλλα καὶ χόρτον ξηρὸν καὶ εὔφλεκτον· συνηθέστ. **προσάναμα : μὲ βρεμένα ἀνάματα δὲν ἀνάβεται φωτιά·** 6) μτφ. ἡ ἐξαιρετικὴ ἔντασις, ἔξαψις : **τὸ ἄναμα τοῦ πυρετοῦ·** ‖ ἐξόργισις· 7) ἐπὶ καρπῶν καὶ τροφῶν, πύρωσις, ἀποσύνθεσις, σῆψις : **τὸ ἄναμα τοῦ σταριοῦ, - τοῦ τυριοῦ** κττ.

ἀνᾶμα (τὸ) δημ. (α προθεματ.) ὁ ἐρυθρός, συνήθ. γλυκύς, οἶνος ὁ προωρισμένος διὰ τὴν θείαν μετάληψιν, διὰ τὸ κοινώνημα.

ἀναμαγγανεύω μσν. μεταχειρίζομαι μαγγανείας.

ἀναμαγνητίζω νεώτ. ἐκ νέου ἢ κατ' ἐπανάληψιν μαγνητίζω βλ.λ.

ἀναμάζωμα (τὸ) δημ. περισυλλογή, συμμάζεμα.

ἀναμαζώνω δημ. μαζώνω, συλλέγω, περισυλλέγω : φρ. **γραφὲς ἀναμαζώνει** (ἐπὶ ἑτοιμαθανάτου).

ἀναμαζωξάρης-α δημ. ὁ ἐξ ἄλλου τόπου ἀφανὴς ἐλθὼν καὶ ἐγκαταστὰς εἰς πόλιν ἢ χωρίον.

ἀναμάζωξη (ἡ) δημ. συνάθροισις πολλῶν ἀνθρώπων, συναγερμός· συγγεν. **σύναξη.**

ἀναμάζωχτος-η-ο κ. **ἀνεμάζωχτος** ὃν δὲν εἶναι δυνατὸν ἐκ νέου νὰ συλλέξῃ τις : παροιμ. **τὰ πούπουλα καὶ τὰ γρόσια εἶν' ἀνεμάζωχτα.**

ἀναμαζωχτός-ή-ό ὁ ἀπὸ χαμαὶ συλλεγόμενος, ἐπὶ καρπῶν : **ἐλιὲς ἀναμαζωχτές** (αἱ μὴ διὰ ραβδισμοῦ πίπτουσαι καὶ ἀμέσως συλλεγόμεναι).

ἀναμαιμῶ-άω ἐπ. μόνον ἐν γ΄. ἑνικ. σφοδρῶς, ζωηρῶς ζητῶ, ἀπαιτῶ· ‖ ὁρμητικῶς κινοῦμαι : Ἰλ.Υ 490 **ὡς δ' ἀναμαιμάει βαθέ' ἄγκεα .. πῦρ.**

ἀναμαλάζω δημ. μαλάσσω ἐλαφρῶς, ἐπιπολαίως : **ἀναμάλαξε τὸν ἀσβέστη·** 2) ζυμώνω διὰ τῶν χειρῶν· 3) εἰδ. ἡ μτχ. **ἀναμαλαγμένη** ἡ ὑπὸ πολλῶν ἐρωτικῶς θωπευθεῖσα.

ἀναμάλαξις-εως (ἡ) ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναμαλάσσω** βλ.λ.

ἀναμαλάσσω κ. νεώτ. καθιστῶ τι μαλακόν : Γεν.2,205 Γαλην.12,419· 2) διὰ μαλαγμῶν ἐρεθίζω, Ἡσ. « **ἀναφλάω** »· 3) νεώτ. μαλάσσω ἐκ νέου, μαλάσσω παρατεταμένως, ἐλαφρῶς· 4) ζυμώνω διὰ τῶν χειρῶν.

ἀναμαλιά (ἡ) δημ. ἀναμάλλιασμα βλ. λ.

ἀναμαλλιάζω δημ. κάμνω τὰ μαλλιά, τὴν κόμην ἄνω κάτω: **ποιός σ' ἀναμάλλιασε ἔτσι;** κ. μέσ. **πῶς ἀναμαλλιάστηκες ἔτσι;**' 2) ἐπὶ ὑφάσματος, σχηματίζω χνούδι, μτβ. κ. ἀμτβ.: **τὰ καλὸ ὕφασμα δὲν ἀναμαλλιάζει, - μοῦ ἀναμάλλιασες τὸ καυδάρι,** εὔχρ. ἡ μτχ. **ἀναμαλλιασμένος.**

ἀναμαλλιάρης (ό)-α-ικο ὁ τὴν κόμην ἐν ἀταξίᾳ ἔχων, ἀναμαλλιασμένος: **ἀναμαλλιάρικο κορίτσι, ποτὲ δὲ χτενίζεται'** 2) ἐπὶ ὑφάσματος, τὸ ἔχον χνοῦν (χνούδι) ἀντιστρόφως χωροῦντα: **τὰ φηλὰ καπέλα ἔχουν ἀναμαλλιάρικη τσόχα'** 3) ὁ ἔχων λίαν ἀραιὰν κόμην μὴ δυναμένην νὰ κτενισθῇ : 'Αθ.Χριστόπλ.'Αγάπη 26.

ἀναμαλλιάρικος-η-ο δημ. ἀναμαλλιάρης βλ. λ.

ἀναμάλλιασμα (τό) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναμαλλιάζω βλ. λ.

ἀνάμαλλος-η-ο δημ. ὁ ἀναμαλλιάρης βλ.λ.

ἀναμανθάνω ἐπιμελῶς ἐξετάζω, ἐρωτῶ νὰ μάθω, ζητῶ πληροφορίας : 'Ηρ.9,101 **ὕστερον δῆλα ἀναμανθάνουσι ἐγίνετο.**

ἀναμαντεύομαι μτγν. παρέχων νέον μάντευμα, καθιστῶ τὰ ἤδη μαντευθέντα ἄκυρα : Δίων Κ.37,25.

ἀναμαντεύω νεώτ. εἰκάζω, διακρίνω, ἐξιχνιάζω.

ἀναμάξευτος-ον ἀδιάβατος δι' ἀμαξῶν, ἐπὶ τόπου : 'Ηρ.2,108 **πεδιάς ἄνιππος καὶ ἀναμάξευτος,** ἀντίθ. **ἁμαξευόμενος.**

ἀνάμαξις-εως (ἡ) ἐκθλιψις, ἐκπίεσις, τύπωσις : 'Αλέξ.'Αφρ.Ψυχ.137,25 **ἀνάμαξιν τοῦ εἴδους.**

ἀναμαρμαίρω μτφ. ἐπὶ τῶν φυσητήρων χαλκέως, κινοῦμαι ταχέως : 'Απολλών.Ρ.3,1800 (ἀμφ.).

ἀναμαρμαρῶ-όω νεώτ. καλύπτω κτίριόν τι διὰ πλακῶν μαρμάρου' 2) κατασκευάζω κτίριόν τι ἐκ νέου διὰ μαρμάρου.

ἀναμαρμαρώνω δημ. ἀναμαρμαρῶ βλ. λ.' 2) ἀμτβ. κ. **-ώνομαι** ἀπομένω ἀκίνητος, γίνομαι οἱονεὶ μάρμαρον' 3) ἐν μύθοις, ἀπολιθοῦμαι : *ἡ μάγισσα ἀναμαρμάρωσε τὸ βασιλόπουλο.*

ἀναμαρμάρωσις-εως νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναμαρμαρῶ βλ. λ. : **ἡ ἀναμαρμάρωσις τοῦ Σταδίου.**

ἀναμαρτής-ές ἀναμάρτητος, 'Ησ. «νημερτής».

ἀναμαρτησία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τις ἀναμάρτητος, ἡ ἀγνότης, ἀθῳότης.

ἀναμάρτητα ἐπίρρ. δημ. ἀναμαρτήτως βλ. λ.

ἀναμάρτητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἁμαρτάνων, ὁ μὴ σφαλλόμενος, ὁ μὴ ἀστοχῶν : Πλάτ.Πολ.339 C **ἀναμάρτητοί εἰσιν οἱ ἄρχοντες ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ οἷοί τι καὶ ἁμαρτάνειν'** 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἁμαρτήσας, ὁ μὴ περιπεσὼν εἰς ἁμάρτημα τιμωρούμενον ὑπὸ τοῦ θείου νόμου : ΚΔ **ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος τὸν λίθον βαλέτω'** 3) ἄμεμπτος, ἀνεπίληπτος, ἀκατηγόρητος : 'Ηρ.1,155 **μηδὲ πόλιν ἀρχαίην ἐξαναστήσῃς ἀναμάρτητον ἐοῦσαν καὶ τῶν πρότερον καὶ τῶν νῦν ἑστεώτων** (μὴ οὖσαν ὑπαίτιον)' 4) ἀνεύθυνος, ἀναίτιος : 'Αντιφ.3,2,11 **ἐλεοῦντες τοῦ νηπίου τὴν ἀναμάρτητον συμφοράν** (τὴν συμφορὰν δι' ἣν δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ κατηγορία)' 5) νεώτ. ὁ μὴ ἡμαρτημένος, ὁ ἄνευ σφαλμάτων, ὁ χωρὶς λάθη : **ἀναμάρτητον βιβλίον, - θέμα.**

ἀναμαρτήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ ὑπαιτιότητος : Ξεν.'Απομν.2,8,5 **χαλεπὸν δὲ καὶ ἀναμαρτήτως τι ποιήσαντα μὴ ἀγνώμονι κριτῇ περιτυχεῖν** (χωρὶς νὰ εἶναι ὑπαίτιος), Δημ.1407,22 **εὐήθης ἀναμαρτήτως, καὶ δεινὸς οὐ κακοήθως'** 2) ἄνευ σφάλματος' 3) ἄνευ ἁμαρτίας βλ. λ.

ἀναμαρτοεπής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μὴ ἁμαρτάνων ἐν λόγοις, ὁ μὴ ἐσφαλμένα, ψευδῆ λαλῶν, ὁ εἰλικρινής.

ἀναμαρτυρῶ-έω μσν. μαρτυρῶ, βεβαιῶ.

ἀναμαρυκίζω μτγν. ἀναμηρυκῶμαι βλ. λ.

ἀναμαρυκῶμαι-άομαι μτγν. ἀναμηρυκῶμαι βλ.λ.

ἀναμάσημα-ατος (τό) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκ νέου ἢ ἡ ἐπανειλημμένη μάσησις, ἃ. νεώτ. **ἀναμάσησις'** ἐπὶ ζῴων, ὁ ἀναμηρυκασμός βλ. λ.' 2) μτφ. ἡ πλημμελής, ἀτελής, ἀόριστος ἐπανάληψις ἰδεῶν ἢ λόγων ἀλλοτρίων, συνηθέστ. χρ. εἰς πληθ. : **τὸ βιβλίον του εἶναι ἀναμασήματα τῶν μαρξιστικῶν θεωριῶν'** ‖ γεν. φλύαρος τῶν αὐτῶν ἐπανάληψις, ταυτολογία : **τὸ τέλος τοῦ λόγου του ἦταν ἀναμάσημα ἀπ' ὅσα εἶπε στὴν ἀρχή'** 3) δημ. ὑπεκφυγή, ἀοριστία ἐκφράσεως, ἐπὶ ἀφηγήσεως, ἀνακοινώσεως, αἰτιολογίας : **ἐξήγησέ μου τα ξάστερα, ὄχι μὲ ἀναμασήματα.**

ἀναμάσησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπανειλημμένη ἢ ἡ ἐκ νέου μάσησις.

ἀναμασητής θηλ. **-ήτρια** νεώτ. ὁ ἐπαναλαμβάνων τὰ παρ' ἄλλου λεχθέντα' ‖ ὁ ταυτολογῶν, ὁ φλυάρως ἐπαναλαμβάνων τὰ ἴδια.

ἀναμασητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναμηρυκαστικός βλ. λ.

ἀναμάσσω κ. **-ττω** μάσσων ἀποτρίβω, σπογγίζω : 'Οδ.Τ 92 **ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις'** ‖ μέσ.: Πλούτ.'Αντ.77 **καὶ τῷ προσώπῳ τοῦ αἵματος ἀναματτομένη'** 2) μέσ. ἀποτυπῶ τι ἐν τῷ νῷ : 'Αρρ.'Επίκτ.2,23,3 **ἀναμάττομαι τοὺς τύπους τῶν ὁρωμένων,** 'Αλέξ.'Αφρ.Ψυχ.137,1 **ἀναμάττομαι τὸ εἶδος'** 3) φυρῶ, ζυμώνω : 'Αριστφ.Νεφ.676 **ἐν θυείᾳ στρογγύλῃ 'νεμάττετο.**

ἀναμάστευσις-εως νεώτ. ὑδραλογ. ἡ ἀναζήτησις, ἡ πρὸς ἀνεύρεσιν ὕδατος διάτρησις τοῦ ἐδάφους : **ἡ ἀναμάστευσις τοῦ λεκανοπεδίου τῆς 'Αττικῆς.**

ἀναμαστεύω κ. νεώτ. μαστεύω ἐπιμόνως, ἀνερευνῶ' 'Ησ. « ἀναζητῶ »' 2) νεώτ. εἰδ. ποιοῦμαι ἀναμάστευσιν βλ. λ.

ἀναμασχαλιστήρ-ῆρος (ὁ) εἶδος γυναικείου κόσμου περὶ τὴν μασχάλην : Φιλιππίδ.1.

ἀναμασῶ-άω νεώτ. κ. δημ. μασῶ καλῶς, μασῶ ἐπανειλημμένως : **ὅταν ἀναμασᾷς τὸ κρέας, δὲν εἶναι βαρυστόμαχο'** ‖ ἀναμηρυκάζω : **τὰ πρόβατα ἀναμασοῦν τὸ χόρτο'** 2) μτφ. ἐπὶ ὁμιλίας κ. γεν. ἐκφράσεως, ἐπαναλαμβάνω τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἢ ὑπὸ ἄλλων ἤδη λεχθέντα, ὁμιλῶ συγκεχυμένως, ἀοριστολογῶ, διὰ ν' ἀποκρύψω τὸ ἀληθές' ‖ ὁμιλῶ ἄνευ αὐστηροῦ λογικοῦ εἱρμοῦ : **τί τὰ ἀναμασᾷς, λέγε τὴν ἀλήθεια, - ἀναμασοῦσε τὰ λόγια του.**

ἀναμασῶμαι-άομαι κ. νεώτ. δημ. ἀναμασιέμαι μασῶ ἐκ νέου, ξαναμασῶ, μηρυκῶμαι' ‖ κ. μτφ. : 'Αριστφ.Σφ.783 **ὡς αἱ δικασταί . . μόλις τὸ πρᾶγμα ἔγνωσαν ἀναμασώμενοι'** ‖ νεώτ. κ. δημ. ἡ μτχ. **ἀναμασημένας** ἐν τῇ αὐτῇ μτφ. σημ. βλ. κ. **ἀναμασῶ** 2).

ἀναματερό (τό) δημ. κ. ἀναματηρό τὸ δοχεῖον, ἐν ᾧ τίθεται τὸ **ἀνᾶμα** βλ. λ.

ἀνάματος-ον μτγν. ὁ ἄνευ νάματος, ἄνυδρος : Πλούτ.'Ηθ.870 Ε **ἀνάματος νῆσος** (ἀμφ.).

ἀναμάχομαι κ. νεώτ., δημ. κ. ἀνεμάχομαι μάχομαι ἐκ νέου, κάμνω νέαν μάχην, ἰδίᾳ μετὰ προηγηθεῖσαν ἧτταν : 'Ηρ.5,121 **μετὰ τοῦτο τὸ τρῶμα ἀνέλαβόν τε καὶ ἀνεμαχέσαντο οἱ Κᾶρες,** Θουκ.7,61,3 καὶ **ὡς ἀναμαχούμενοι παρασκευάζεσθε'** ‖ μτφ. ἀντικρούω, ἐπὶ λόγου : Πλάτ.Φαίδ. 89 C **πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος τὸν Σιμμίου τε καὶ Κέβητος λόγον** (ἐκ νέου καταπολεμῶν)' 2) ἐπανορθῶ, ἀποκαθιστῶ, ἀναπληρῶ : 'Αριστλ.Γεν.Ζ 755 Δ 31 **ἡ φύσις τῷ πλήθει τὴν φθορὰν ἀναμάχεται** (ἀναπληροῖ τὴν ἀπώλειαν), Θεόφρ.Φ Αἰτ.3,2,5 **ἀναμάχ- τὰ ἁμαρτανόμενα'** 3) δημ. ἐχθρεύομαι, ἀντιπαθῶ : **τὸν ἀναμάχομαι, γιατὶ εἶναι ἀκατάδεκτος.**

ἀνάμβατος-ον ἐπὶ ἵππου, ὁ μὴ ἔχων ἀναβά-

την : Ξεν.ΚΠ 4,5,46 **τούταυς (τοὺς ἵππαυς) εἰ ἐάσωμεν ἀναμβάτους·** 2) Λεξ. ὁ ἀδάμαστος ἔτι ἵππος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν δύναταί τις νὰ ἀναβῇ.

ἀναμειγνύω μτγν. κ. νεώτ. ἀναμίγνυμι βλ. λ.

ἀνάμεικτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἀνάμικτος βλ.λ.

ἀναμείξ ἐπίρρ. νεώτ. ἀναμὶξ βλ. λ.

ἀνάμειξις-εως νεώτ. ἀνάμιξις βλ.λ.

ἀνάμελα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνέμελα** ἀμελῶς, ὀλιγώρως,ἀπροσέκτως : **ἀνάμελα πῆρες τὴ δουλιά.**

ἀναμέλα (ἡ) δημ. τὸ μέσον οὖς ἢ κοῖλον τοῦ τυμπάνου.

ἀναμέλγω μτγν. κ. νεώτ. ἀπομυζῶ τὸν χυμόν : Νίκ. Ἀλ.428 **ἀνὰ φυλλάδ' ἀμέλξαι·** 2) νεώτ. αὖθις ἀμέλγω : **αἱ αἶγες ἀναμέλγονται τὴν ἑσπέραν.**

ἀναμελειά (ἡ) δημ. **ἀναμελιά** βλ.λ.

ἀναμελέτησις-εως νεώτ ἡ ἐκ νέου μελέτη, ἐπὶ ζητήματος, ὑποθέσεως κττ. : **ἡ ἀναμελέτησις τῶν προτάσεων τῆς ἑταιρείας.**

ἀναμελετῶ-άω κ. νεώτ. κ. δημ. αὖθις μελετῶ τι, ἐπαναλαμβάνω : Σέξτ.Ἐμπ.Μ.122 **παράγγελμα πρὸς ἑαυτὸν ἀναμελετᾶν·** 2) κ. νεώτ. μελετῶ ἐκ νέου ἐπιμελῶς, ἐπανεξετάζω, ἐπὶ ζητημάτων, ὑποθέσεων κττ. : **ἡ σύμβασις ἀνεμελετήθη μετὰ τὴν προκύψασαν ἀμφισβήτησιν·** 3) δημ. κ. ἀναστοχάζομαι, ἀναμιμνήσκαμαι : γνωμ. **ποὺ ἀναμελετᾷ τὰ νιάτα του μπῆκε στὰ γεράματα·** 4) δημ. μετὰ πόθου ἀναφέρω ἢ κ. ἁπλῶς ἀναφέρω : **τώρα-δὰ σὲ ἀναμελετούσαμε.**

ἀναμελεύω δημ. ἀμελῶ, ραθυμῶ, ὀκνεύω, τεμπελιάζω· 2) παραμελῶ τι, παραβλέπω : **ἀναμέλεφε τὶς δουλιές του.**

ἀναμελής θηλ. -αῦ δημ ὁ παραμελῶν, ὀλίγωρος, ράθυμος· ‖ ὀκνηρός, ἀπράγμων, ἀκαμάτης, ἀνοικοκύρευτος : παροιμ. **ἡ ξομπλιάστρα κι ἡ ἀναμελοὺ γενῆκαν συμπεθέρες.**

ἀναμελητής (ὁ) θηλ. -ήτρα μσν. κ. δημ. ὁ ἐξ ἀμελείας, ραθυμίας ἀσυνεπής : Χιακ.γλωσσ. (1703) **καὶ ὁπότε καιροῖς εὑρεθῇ ἀναμελητής καὶ δὲν πληρώνει τὸ πάκτος νὰ ἐξέρχεται·** ‖ κ. δημ. γεν. ἀμελής, ράθυμος, ὀκνηρός : αὐτ. (1719) **καὶ ὁπότε εὑρεθῇ ἀναμελητὴς ἢ κλέπτης νὰ ἐξέρχεται,** παροιμ. ταῦ **χαρσκόπαυ καὶ τ' ἀναμελητῆ τὸ βιὸς τὸ τρῶν οἱ ἀπόξω.**

ἀναμελιά (ἡ) κ. **ἀνεμελιά** δημ. ἀμέλεια, ὄκνος, ὀλιγωρία, ραθυμία, νωθρότης, παραμέλησις : δ. τραγ. **ἀγάπην εἶχα κι ἔχασα 'πὸ τὴν ἀναμελιά μου.**

ἀνάμελκτος-αν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀμελχθείς.

ἀνάμελος-η-ο δημ. κ. **ἀνέμελος** ἀμελής, ὀλίγωρος· ‖ ἀδρανής· ‖ νωθρός, ὀκνηρός, ἀκαμάτης. 2) κατ' ἐπέκτ. ἀπαθής, ἀσυγκίνητος : δ. τραγ. **ἀνάμελος στὴ συφορὰ κι ἀδάκρυτος στὸ χάρο.**

ἀναμέλπω κ. νεώτ. ᾄδω : Θεόκρ.17,113 **ἐπιστάμενος λιγυρὰν ἀναμέλψαι ἀοιδάν, - ἀνέμελψαν πατριωτικὸν ᾆσμα·** ‖ δι' ᾄσματος ἀνυμνῶ τινα : Ἀνακρ.36,2 **ἀναμέλψομεν δὲ Βάκχον·** κ. μέσ. : Εὐσεβ.3,85 D **οὕτως ἀναμέλπεσθαι τὸν ὑμέναιον.**

ἀνάμελψις-εως νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ταῦ **ἀναμέλπω** βλ.λ.

ἀναμελῶ-άω μσν. καὶ δημ. παραμελῶ, ὀλιγωρῶ : παροιμ. **ποὺ ἀναμελᾷ τὸ κλάδεμα στὸν τρύγο τὸ θυμᾶται·** ‖ ἐξ ἀμελείας παραλείπω νὰ ἐκτελέσω τι : Χιακ.γλωασ. (1705) **καὶ ὅποιος ἀναμελήσει τὴν λειταυργίαν ταυ νὰ μὴν πληρώνεται·** ‖ γεν. εἶμαι ἀμελής, ὀκνηρός : Καρ.Ἀτ.Β.44.

ἀναμελῳδῶ-έω μτγν. κ. μσν. ψάλλω.

ἀναμεμιγμένως ἐπίρρ. σχόλ. κ. νεώτ. ἀναμίξ.

ἀναμένος-η-ο δημ. **ἀναμμένος** βλ. λ.

ἀναμένω κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. **ἀμμένω,** παρ.Ὁμ. μόνον ὁ ἀόρ. περιμένω, προσμένω·συνών. δημ. **ἀπαντέχω, καρτερῶ** : Ὀδ.Τ.342 **ἀνέμεινα εὔθρονον Ἠῶ δῖαν,** Ἡρ.7,42 **νύκτα ἀναμείναντι,** Αἰσχ.Εὐμ.243 **ἀμμενῶ τέλος δίκης** : νεώτ. **ἀναμένονται τὰ ἀποτελέσματα·** ‖ μετ' ἀπαρφ. Ἡρ.8,15 **οὐκ ἀνέμειναν ἔτι τοὺς Ἕλληνας μάχης ἄρξαι,** Ξεν.Ἀν.3,1,24 **μὴ ἀναμένωμεν ἄλλους ἐφ' ἡμᾶς ἐλθεῖν·** ‖ κ. ἀπολ. μένω, διαμένω : Σοφ.Ἠλ.1937 **Ἑρμῆς αὐκέτ' ἀμμένει** (δὲν μένει πλέον ἐδῶ), δ. τραγ. **ἀπὸ τὰ μάτια βάνει ἀρχὴ στὰ χείλη κατεβαίνει (κι ἀπὸ τὰ χείλη στὴν καρδιὰ καὶ στὴν καρδιὰ ἀναμένει·** παροιμ. **κάθαυ, κερά, κι ἀνάμενε** (ἐπὶ τῶν ὑποσχομένων ἀγαθὰ μετὰ μακρὸν καὶ ἀβέβαιον χρόνον συμβησόμενα)· 2) περιμένω τὴν εὐκαιρίαν, καρτερῶ τὴν ὥρα : Ἀριστφ.Βατρ. 175 **ἀνάμεινον, ὦ δαιμόνι' ἐὰν ξυμβῶ τί σοι·** 3) ὑπομένω, ὑποφέρω, ἀνέχομαί τι, ἐπὶ κακοῦ : Δημ.730,12 **οἴεσθε ταὺς ἐχθραὺς τὰς τῶν παρ' ἡμῖν πονηρῶν . . κακουργίας ἀναμενεῖν;·** 4) ἀναβάλλω, ἐπιβραδύνω : Ξεν.ΚΠ 1,6,10 **ἀναμένειν τὸ πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια·** 5) δημ. προσδοκῶ, λογίζω πιθανόν, ἀπαντέχω : **δὲν τ' ἀνάμενα πὼς θὰ 'ρθῇ,** φρ. **ἀναμένει τὴν προῖκα** (ἐπὶ ὀκνηρῶν), γνωμ. **ὅσο ζῇς ὅλα νὰ τ' ἀναμένῃς** (νὰ θεωρῇς ἐνδεχόμενα)· 6) μσν. κ. ἀπομένω, ὑπολείπομαι : Σεχρέτ.280 **δὲν ἀνέμεινε ψυχὴ** (εἰς τὴν χώραν αὐδεὶς ἀπέμεινεν·).

ἀνάμερα ἐπίρρ. δημ. ὀλίγον ἀπωτέρω, παράμερα : **στάθηκ' ἀνάμερα·** ‖ μακράν, ἀπόκεντρα : **ἀνάμερα εἶναι τὸ σπίτι σου.**

ἀναμεράω δημ. τίθημι κατὰ μέρος· ‖ φυλάττω τι εἰς μέρος ἀφανές· 2) παραμερίζω βλ.λ. : δ. τραγ. **ἀναμερᾶτε σεῖς γριὲς καὶ παραδιαβασμένες γιὰ νὰ διαβαῦν οἱ νιόνυφες κι αἱ ἀραβωνιασμένες·** ‖ ἀπέρχομαι, ἀπασύραμαι, τραβιέμαι : Βηλαρ.46,47 **ἐμπόρηγες ν' ἀναμερίσῃς** (ἐξῆν σοι ἀπιέναι)· 3) ἀναμερίζω βλ.λ.4) : **ἀναμέρα τὸ παιδὶ ἀπὸ τὴ φωτιά·** ‖ ἀπομακρύνω : εὐχὴ **ἀναμέρα Παναγιὰ τὸ κακό.**

ἀναμεριάζω δημ. ἀναμερίζω βλ. λ.3)4) κ. 5) : **ἀναμέριασε νὰ περάσω, - τοὺς ἀναμέριασα καὶ πέρασα·** 2) κλίνω πρὸς τὸ ἓν μέρος, ἐπὶ κτιρίου, τοίχου κττ. : **ἀναμεριάζει λίγο ἡ παράγκα·** 3) θέτω εἰς τὸ προσῆκον μέρας, μετατοπίζων διευθετῶ : **ἀναμέριασε τὰ ἔπιπλα.**

ἀναμέριαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ διηυθετημένος, μὴ τακτοποιημένος, ἐπὶ κινητῶν πραγμάτων : **ἔχω ἀναμέριαστα ἀκόμη τὰ ἔπιπλα·** ‖ κ. ὁ μὴ δεκτικὸς τακτοπαιήσεως.

ἀναμερίζω κ. νεώτ. δημ. κ. **ἀναμεριάζω** κατανέμω εἰς μέρη, ἀναδατέομαι, διαμερίζω εὔχρ. εἰς μέσ. τ. **-ομαι·** Μοῖρ «ἀναδάσασθαι ἀττικῶς, **ἀναμερίσασθαι** ἑλληνικῶς»· 2) νεώτ. ἐκ νέου κατανέμω, κάμνω ἄλλην κατανομήν : **μετὰ τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης ἡ κληρονομία ἀνεμερίσθη·** 3) νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. μεθίσταμαι ὀλίγαν ἀπωτέρω, πηγαίνω παραπέρα, παραμερίζω, μετατοπίζω -ομαι, κάνω τόπο : **ἀναμέρισα νὰ συνομιλήσουν ἐλευθέρως,** δ.τραγ. **ἀναμερίστε οἱ καλεσταὶ κι ἔχω νὰ πῶ τῆς νύφης·** 4) μτβ. ἐκτοπίζω, παραμερίζω ἄλλαν, διανοίγω μεταξὺ πλήθους δίοδον : **ἀναμέρισε** (συνηθέστ. **ἀναμέριασε**) **τὸν κόσμο νὰ περάσῃ ὁ δεσπότης·** 5) ἡ παθ. μτχ. **ἀναμερισμένος** κ. **ἀνεμεριασμένος** παρηγκωνισμένος, καταφρονεμένος· ‖ εἰδ. τὸ θηλ. **ἀναμεριασμένη** ἡ ἄγαμος κόρη, ἧς ὑπανδρεύθησαν νεώτεραι αὐτῆς ἀδελφαί.

ἀναμέρισις-εως (ἡ) μσν. κατανομή, διανομή : Ἰω.Λυδ. Μην.4,67 **ἀναμέρισις χρόνου.**

ἀναμέρισμα (τὸ) δημ. ἡ μετατόπισις, φύλαξις εἰς μέρος ἀφανές, ἀπόκρυψις, ἐπὶ πραγμάτων· ‖ διευθέτησις, τακτοποίησις ἐπίπλων, σκευῶν κττ. : **ἀναμέρισμα τοῦ σπιτιοῦ.**

ἀναμερισμός (ὁ) σχόλ. διαμερισμός.

ἀνάμερος-η-ο δημ. παράμερος, ὁ πλαγίως εὑρισκόμενος, ἀπόκεντρος.

ἀνάμεσα ἐπίρρ. μσν. κ. δημ., μσν. κ. ἀναμέσον κ. ἀναμέσα, δημ. κ. ἀναμεσίς ἀνὰ μέσον, κατὰ τὸ μέσον, εἰς τὸ μέσον : ἀνάμεσα Πειραιᾶ καὶ Πόρου εἶναι ἡ Αἴγινα, Ἀθαν.Κρητ.Χρονογρ.136 ἀνάμεσα εἰς τὴν πολιτείαν καὶ τὸ ὄρος, δ.τραγ. ἀνάμεσα τρεῖς θάλασσες πύργος θεμελιωμένος, Νιρβ.Παγ.Λαλ. ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς ἡ λύπη δὲν σ' ἀγγίζει· ‖ διὰ μέσου, ἀπὸ τὸν μέσον : δ.τραγ. δίνει τοῦ μαύρου του βιτσιὰν κι ἀνάμεσα διαβαίνει, - πέρασε ὁ πονηκὸς ἀνάμεσα στὰ πόδια μου, - πέρασ' ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ φωτιά· 2) χρονικῶς, ἐν τῷ μεταξύ, κατὰ τὸν διάμεσον χρόνον : Συναξάρ.Νίλου ἀνάμεσα νυκτὸς καὶ τῆς ἐπιούσης διεκώλυσεν αὐτὸν ὀπτασία, δ.τραγ. ἀνάμεσα στοῦ μισεμοῦ καὶ τοῦ ἐρχομοῦ τὰ χρόνια· 3) δημ. κ. γεν. ἐν τῷ μέσῳ, ἀναμεταξύ : ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους (ἐν τῷ μέσῳ), - ἀνάμεσα στὰ πολλὰ ποὺ εἴπαμε (μεταξὺ τῶν πολλῶν)· φρ. ἀνάμεσα στ' ἄλλα (πρὸς τοῖς ἄλλοις), τί ἔχουν ἀνάμεσό τους (μεταξύ των).

ἀναμέσα ἐπίρρ. μσν. ἀνάμεσα βλ. λ.|| κ. 2).

ἀναμεσάδα (ἡ) δημ. ἡ ἐκ δέρματος ὁπλοφόρος ζώνη : γέμισε φουσέκια τὴν ἀναμεσάδα του.

ἀναμεσάρι (τό) δημ. στενὴ λωρὶς γῆς, ἐπὶ ἀγρῶν ἢ γηπέδων : τὸ χωράφι του εἶν' ἕν' ἀναμεσάρι ποὺ χωρίζει τὸ χτῆμα μου.

ἀναμεσαριά (ἡ) δημ. ὁ κατὰ μέσον πόρος, δίοδος, πέρασμα : στὰ ριζὰ τῶν δυὸ βουνῶν εἶναι ἀναμεσαριά, ποὺ βγαίνει στὸν πίσω κάμπο.

ἀναμεσίς ἐπίρρ. δημ. ἀνάμεσα βλ. λ.) : δ.τραγ. ἀναμεσὶς σὲ δυὸ βουνὰ σὲ δυὸ κορφοραχοῦλες.

ἀναμεσίτης (ὁ) πετρογρ. μικροκρυσταλλικὴ παραλλαγὴ τοῦ βασάλτου.

ἀνάμεσος (-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. ἄμεσος ὁ ἐν μέσῳ, διαμέσως ὢν ἢ κείμενος· εἰδ. ἐπὶ τόπων, πόλεων κττ., μεσόγειος : Ἡρ.2,108 ἀναμέσους πόλεις ἐκέκτηντο, Εὔδοξ.Τ 16 χρόνος ἀνάμεσος ἡμέρας καὶ νυκτός, Φιλ.Βυζ.Θαυμ.1,2 τὴν ἀνάμεσον ἀλλήλων χώραν, νεώτ. οἱ ἀνάμεσοι ρύακες, δημ. οἱ ἀνάμεσες ράχες.

ἀνάμεστα ἐπίρρ. δημ. μὲ μεστότητα, πλήρως.

ἀνάμεστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. λίαν μεστός, πλήρης, γεμάτος : Δημ.779,25 ἔχθρας πρὸς τὸν δῆμον ἀνάμεστος, Ἐπικτ.γνωμ. βίας ἀνάμεστος ἰλύος, νεώτ. ἀνάμεστος ἐλπίδων ἤρχισε τὸ στάδιόν του· 2) δημ. συντετελεσμένος, ἄρτιος : ἀνάμεστη κορασίδα· ‖ δημ. ἰδίως ἐπὶ καρπῶν, ὁ μεστωμένος : ἀνάμεστα φέτας τὰ καλαμπόκια.

ἀναμεστῶ-όω κ νεώτ. πληρῶ, γεμίζω ἐντελῶς, γεμίζω ἐκ νέου : ἀνεμέστωσε τροφίμων τὰς ἀποθήκας· εὐχρ. ἰδίως ἐν παθ. τ. : Ἀριστφ.Βατρ. 108 ἡ πόλις ἡμῶν ὑπογραμματέων ἀνεμεστώθη.

ἀναμεστώνω δημ. γίνομαι ἐκ νέου μεστός, γεμάτος : ἀναμέστωσε τὸ παιδί· ‖ ἐπὶ καρπῶν, γίνομαι μεστός, γεμάτος : ἀναμέστωσε τὸ στάρι - τὸ κριθάρι· ‖ κ. μτφ. ἀναμέστωσαν τὰ μυαλά του· 2) μτβ. κάμνω τι νὰ εἶναι μεστόν, πληρῶ, γεμίζω : ἀναμεστώνει τὰ στήθια της μὲ βαμπάκια· 3) κ. ἐν τῷ παθ. τ. ὡς μέσ. : ἀναμεστώθηκαν τὰ παιδιὰ ὅλα μὲ τὸν ἀέρα τοῦ βουνοῦ, - ἀναμεστώθηκε τὸ μυαλό του (ἔλαβε τὴν προσήκουσαν διάπλασιν).

ἀναμεταβιβαστής (ὁ) νεώτ. τηλεγραφικὸν μηχάνημα, ἐνδιαμέσως τιθέμενον μεταξὺ δύο τηλεγρ. σταθμῶν λίαν ἀπεχόντων καὶ δεχόμενον τὰ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς σταθμοῦ τηλεγρ. σημεῖα, διὰ νὰ τὰ ἀναμεταβιβάσῃ διὰ νέου ρεύματος εἰς τὸν ἕτερον.

ἀναμετάθεσις (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου μετάθεσις.

ἀναμεταξύ ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. μεταξύ, ἐν τῷ μέσῳ, ἀνάμεσα δύο ἢ πλειόνων τόπων ἢ πραγμάτων : Ἀριστλ.Φυσ.243 Α 15, νεώτ. ἀναμεταξὺ Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας εἶναι ὁ πορθμὸς τοῦ Εὐρίπου· ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρώπων : Ἰ.Μαλαλ.414,2 εἰρήνης ἀναμεταξὺ ἡμῶν λαλουμένης καὶ γενομένης, νεώτ. ἀναμεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν, - τοῦ κόσμου· 2) μεταξὺ δύο χρονικῶν σημείων, ἐνδιαμέσως, μεταξὺ ἑνὸς γεγονότος καὶ ἑνὸς ἄλλου : ἀναμεταξὺ σχεδὸν φθινοπώρου καὶ χειμῶνος ἔχομεν τὰς ἀλκυονίδας ἡμέρας· ‖ δημ. κ. ἐν τῷ μέσῳ περίπου χρόνῳ, ὡς ἔγγιστα : ἀναμεταξὺ Γενάρη καὶ Φλεβάρη ἀνθίζουν αἱ ἀμυγδαλιές· ‖ δημ. μετὰ τῶν συγκεκομ. κτητ. ἀντωνυν. μας - σας - τους, κατ' ἰδίαν ἢ πρὸς ἀλλήλους : τὰ λέμε ἀναμεταξύ μας (ἰδιαιτέρως), - ἀναμεταξύ σας τρώγεσθε, - ἀναμεταξύ τους τὰ συμφώνησαν· φρ. στὸ ἀναμεταξὺ ἢ σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ (κατὰ τὸν ἐνδιάμεσον, τὸν μεσολαβήσαντα χρόνον), φρ. νὰ μείνῃ ἀναμεταξύ μας (νὰ μὴ κοινολογηθῇ), - ἀναμεταξύ τους βγάνουν τὰ μάτια τους (ἐρίζουσι, διαπληκτίζονται, βλάπτουσιν ἀλλήλους) κ. ἄ.

ἀναμεταρρυθμίζω νεώτ. ἐκ νέου μεταρρυθμίζω βλ.λ.· ‖ ἐντελῶς,ἐξ ὁλοκλήρου μεταρρυθμίζω.

ἀναμεταρρύθμισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναμεταρρυθμίζω βλ. λ.

ἀναμεταστάθμευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀλλαγὴ μετασταθμεύσεως, ἐκ νέου μεταστάθμευσις βλ. λ.

ἀναμετατίθεμαι νεώτ. ἐκ νέου μετατίθεμαι βλ.λ.

ἀναμετατοπίζομαι νεώτ. κ. δημ. ἐκ νέου μετατοπίζομαι βλ. λ.

ἀναμετατόπισις-εως νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκ νέου μετατόπισις.

ἀναμετεωρίζομαι μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι ἢ γίνομαι μετέωρος.

ἀναμέτρησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. καταμέτρησις, ἡ πρᾶξις τοῦ μετρεῖν ἢ σταθμίζειν : Στράβ.11 γῆς ἀναμέτρησις· ‖ νεώτ. κ. ἡ ἐκ νέου μέτρησις : ἡ ἀναμέτρησις τῆς ἀποξηρανθείσης ἐκτάσεως· 2) μτφ. κ. νεώτ. στάθμισις, ἐκτίμησις, ὑπολογισμός : Πλούτ.Σόλ.27 ἀναμέτρησιν τῆς εὐδαιμονίας ποιεῖται πρὸς χρυσίον, νεώτ. ἀναμέτρησις κινδύνων, - τῆς εὐθύνης· 3) νεώτ. ναυτ. ἡ διὰ τῆς πυξίδος καὶ τοῦ δρομομέτρου μέτρησις τοῦ πλοῦ, ἤτοι ὁ καθορισμὸς τοῦ γεωγραφ. πλάτους καὶ μήκους εἰς ἃ τὸ πλοῖον εὑρίσκεται ἐν δεδομένῃ στιγμῇ : ναυσιπλοΐα ἐξ ἀναμετρήσεως.

ἀναμετρητής (ὁ) ὁ ἀναμετρῶν τι, ὁ μετρητής.

ἀναμετρικῶς ἐπίρρ. μτγν. διὰ μετρήσεως : Γεμινὸς 17,5 (ἐσφ. γρ.).

ἀναμετρῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀσυναίρ. -άω, παρ' Ὁμ. μόνον ἡ εὐκτ. ἀορ. μετρῶ πάλιν τὴν ὁδὸν ἣν ἄλλοτε διῆλθον, ἐκ νέου διέρχομαι ἢ διαπλέω, ξαναδιαβαίνω : Ὀδ.Μ 428 ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν· ὅθεν ἡ παροιμ. φρ. ἀνάγκη καὶ τὸ λοιπὸν τῆς Χαρύβδεως ἀναμετρήσασθαι· 2) κ. δημ. ἐκ νέου καταμετρῶ, ἐπὶ τόπου, χρόνου, ποσότητος : Ἡρ.2,109 ὁ δ' ἔπεμπε τοὺς ἀναμετρήσοντας ὅσαν ἐλάσσων ὁ χῶρος γέγονε, - ἀνεμέτρησαν τὸν χρόνον τῆς περιφορᾶς τῆς γῆς περὶ τὸν ἥλιον, - ἀναμέτρησε τὰ φλουριὰ καὶ τοῦ λείπανε δύο· ‖ γεν. μετρῶ, καταμετρῶ : Ἀριστφ.Νεφ.203 γῆν ἀναμετρεῖσθαι Πλάτ. Πολ.531 Α φθόγγους ἀλλήλοις ἀναμετροῦντες ἀνήνυτα . . πονοῦσι, Φιλόστρ.Ἀλλ.5,4 Γῆν ἀναμετρήσασθαι πᾶσαν· ‖ ὑπολογίζω:Πλούτ. Ἠθ.76 C ἅμα τῷ χρόνῳ πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος ρύμην ἀναμετροῦνται τὸν δρόμον· 3) κ. δημ. ἀπερχόμενος, ἐκτοπιζόμενος, ὀλισθαίνων μετρῶ οἱονεὶ διὰ τοῦ σώματός μου τὸν διανυόμενον χῶρον : Ἀριστφ.Ὄρν.1020 οὐκ ἀναμετρήσεις σαυτὸν ἀπιὼν ἀλλαχῇ ; (δὲν θὰ ξεκουμπιστῇς νὰ πᾶς ἀλλοῦ ;), - γλυστρώντας στὸ κεφαλόσκαλα ἀναμέτρησε ὅλη τὴ σκάλα· 4) ἀπαριθμῶ : Πλούτ. Περικλ.38 ἀναμετρεῖσθαι τὰς πράξεις· 5) μέσ.

ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω εἰς τὸ αὐτὸ : Πλάτ.Τίμ. 39 D **ἀναμετρηθέντα κύκλῳ·** 6) ἀνασκοπῶ ἐν νῷ, ἐπαναφέρω, ἀναμιμνῄσκομαι : Λουκ.Νεκυομ.18 ἀκούων **οἰμωζόντων αὐτῶν καὶ τὴν παλαιὰν τύχην ἀναμετρούντων·** 7) μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀναλογιζόμενος, ἐν νῷ συμπαραβάλλων πρὸς ἄλλα ἐκτιμῶ τι, τὸ ὑπολογίζω, τὸ χαρακτηρίζω, τὸ προσδιορίζω : Εὐρ.Ἠλ.52 γνώμης πονηραῖς **κανόσιν ἀναμετρούμενος τὸ σῶφρον,** Ἀγαθ.Ἱστ. 4,132 B **οὐ γὰρ ἅμα τῷ πλημμελεῖν καὶ τὰς τιμωρίας** ἀναμετρεῖσθαι **πεφύκαμεν, - ἐγκατέλειψε τὸ** ἐγχείρημα **ἀναμετρήσας τὰς δυσχερείας,** γνωμ. **ποὺ ἀναμετράει τὶς λύπες του λειφεύει τὶς χαρές του·** 8) μεσ. μτφ. μετρῶ τι εἰς ἄλλον ἢ δι' ἄλλον, τῷ παρέχω τι οἱονεὶ ὀφειλόμενον : Εὐρ.IT 346 **εἰς θοὐμόφυλον ἀναμετρουμένη δάκρυ** (χύνουσα ὀφειλόμενα δάκρυα).

ἀναμετωρίζομαι δημ. διαμείβω μετ' ἄλλου ἐλαφρὰ σκώμματα, πειράγματα, ἀστεῖα, μέτωρα : **ἐκεῖ δὰ ποὺ ἀναμετωριζόμαστε θύμωσε.**

ἀναμηλῶ-άω Ἡσ.«ἀναμηλῶσαι· μήλῃ ἀναγλύφαι».

ἀναμηρυκάζω νεώτ. ἀναμηρυκῶμαι βλ. λ. ‖ μτφ. ἐπαναλαμβάνω τὰ παρ' ἄλλων ἤδη λεχθέντα ἢ τὰ κοινῶς γνωστά : **ἀναμηρυκάζει τὰς θεωρίας τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως.**

ἀναμηρυκασμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναμηρυκᾶσθαι βλ. λ.

ἀναμηρυκαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ μηρυκάζων, ὁ ἀναμασῶν τὴν τροφήν, ὁ ἐπαναφέρων αὐτὴν ἀπὸ τοῦ στομάχου εἰς τὸ στόμα διὰ νέαν μάσησιν, ἀ. **μηρυκαστικός : ἡ κάμηλος, ὁ βοῦς, τὸ πρόβατον εἶναι ζῷα ἀναμηρυκαστικά.**

ἀναμηρύκημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀ. **ἀναμηρυκασμός** βλ.λ.

ἀναμηρύκησις-εως (ἡ) ἀναμάσησις, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναμηρυκᾶσθαι βλ. λ.

ἀναμηρυκῶμαι-άομαι κ. νεώτ. μασῶ ἐκ δευτέρου τὴν τροφὴν ἐπαναφέρων αὐτὴν ἀπὸ τοῦ στομάχου εἰς τὸ στόμα, ἀναχαράζω, μαρκιοῦμαι, ἐπὶ ζῴων μηρυκαστικῶν.

ἀναμηρύομαι μτγν. μηρύομαι, περιτυλίσσω.

ἀναμήρυσις-εως (ἡ) μτγν. ἐπὶ νήματος, ἡ περιτύλιξις, τὸ μάζεμα, τὸ κουβάριασμα.

ἀναμηχανῶμαι-άομαι ἐκ νέου μηχανῶμαι βλ. λ.

ἀνάμιγα ἐπίρρ., ποιητ. **ἄμμιγα** ἀναμὶξ βλ.λ. : Αἰσχ.Ἑπτ.239 **κλύουσ' ἀνάμιγα πάταγον.**

ἀνάμιγδα ἐπίρρ. ἀναμὶξ βλ.λ. : Σοφ.Τρ.519 **ἦν δὲ τόξων πάταγος ταυρείων τ' ἀνάμιγδα κεράτων.**

ἀναμίγδην ἐπίρρ. μτγν. ποιητ. **ἀμμίγδην** ἀναμίξ

ἀναμιγή (ἡ) μτγν. ἀνάμιξις, τὸ ἀνακάτωμα.

ἀνάμιγμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἐπὶ τροφῶν, μῖγμα.

ἀναμίγνυμι κ. **ἀναμείγνυμι,** ποιητ. **ἀμμίγνυμι,** μτγν. κ. νεώτ. **ἀναμιγνύω** κ. **-είω,** ἀόρ. **-έμειξα, -είχθην** κ. **-ίγην,** παρακ. **-έμιχα, -έμιγμαι** ἀνακατώνω : Ἰλ.Ω 529 **ᾧ μέν κ' ἀμμίξας δώῃ Ζεὺς** (δ. γ. **καμμίξας**), Ἡρ.4,26 **ἀναμείξαντες δὲ πάντα τὰ κρέα,** νεώτ. **ἀνέμιξε τὸν σῖτον μετὰ κριθῆς·** ‖ μέσ. κ. παθ. ἐπὶ προσώπων, κατὰ τὴν αὐτὴν σημ., συμφύρομαι, ἀνακατώνομαι : Ἡρ.1,146 **τοῖσι . . ἔθνεα πολλὰ ἀναμεμίχαται,** Σοφ.Ἠλ.715 **ὁμοῦ δὲ πάντες ἀναμεμιγμένοι,** νεώτ. **ἐξηφανίσθη ἀναμιχθεὶς εἰς τὸ πλῆθος·** ‖ ἑνοῦμαι μετά τινος: Δημ.1259,7 **τούτους περιτυγχάνομεν, ὡς δ' ἀνεμείχθημεν** (ὅτε ἀπετελέσαμεν ἕνα ὅμιλον)· 2) μέσ. ἐπικοινωνῶ, ἔρχομαι εἰς ἐπιμιξίαν πρός τινα : Πλάτ.Νόμ.20· 3) νεώτ. ἐνεργ. κ. παθ. κ. **ἀναμιγνύω-ομαι** κατὰ τὴν 1ην σημ. μτφ. μετέχω, λαμβάνω μέρος : **μὴ μὲ ἀναμιγνύῃς εἰς αὐτὴν τὴν ὕποπταν ἐπιχείρησιν, - ἀνεμίχθη εἰς τὸ ἔγκλημα, - οἱ ἀναμεμιγμένοι εἰς τὸ σκάνδαλον εἶναι πολλοί·** ‖ παρεμβαίνω, παρεισδύω : **ἀνεμίχθη εἰς τὴν μεταξύ των ἔριν, - ἀναμιγνύεται εἰς ξένας ὑποθέσεις.**

ἀναμιγνύω μτγν. κ. νεώτ. **ἀναμίγνυμι** βλ.λ.

ἀναμίγω δημ. κ. **ἀνασμίγω** (μτδ.) ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω.

ἀνάμικτα ἐπίρρ. δημ. κ. **-χτα** ἀναμίξ, ἀνακατωτά.

ἀναμίκτης (ὁ) νεώτ. μέγα σιδηροῦν δοχεῖον ἐν τῇ μεταλλουργικῇ, ὅπου ἐκχύνεται καὶ ἀναμιγνύεται ὁ σίδηρος τῶν ὑψικαμίνων· ‖ ἐν τῇ μηχανολογίᾳ, ἀναμικτὴρ μηχανῶν ἐλαφρῶν ἐλαίων· ἀ. **ἐξαερωτής** (καρμπυρατέρ).

ἀνάμικτος(-η)-ο(ν) μτγν. κ νεώτ., δημ. **-χτος,** δ.γ. **ἀνάμεικτας** ὁ μὴ ἀναμεμιγμένος, ὁ ἄμικτος· 2) νεώτ. κ. δημ. **ἀναμεμιγμένος,** ἀνακατωμένος : νεώτ. **ἀνάμεικτοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες·** ὁ ἐκ διαφόρων στοιχείων ἢ ποιοτήτων τοῦ αὐτοῦ πράγματος συντεθειμένος : **παγωτὸ ἀνάμικτο, - σῖτος ἀνάμικτος·** ‖ νεώτ. ἰδίᾳ ἐπὶ τροφίμων, ὁ μετὰ ξένων οὐσιῶν ἀναμεμιγμένος, ὁ μὴ καθαρός, ὁ νοθευμένος : **βούτυρον ἀνάμικτον** (περιέχον λίπος).

ἀναμικτός-ή-όν μτγν. ὁ ἀναμεμιγμένος, ὁ ἀνακατωμένος· ‖ ὁ δεκτικὸς ἀναμίξεως.

ἀναμίκτως ἐπίρρ. νεώτ. ἀναμίξ, ἀνακατωτά.

ἀναμίλλητος-ον μτγν. ὁ **καθ' οὗ οὐδεὶς** ἁμιλλᾶται ἢ δύναται νὰ ἁμιλληθῇ, ἀδιαφιλονίκητος· Ἡσ. «ἀφιλονίκητος» : Κύριλλ.Ἰώσ.13,725 **ἀναμίλλητον ἔδειξε τῆς . . ἀνεξικακίας τὸ μέγεθος.**

ἀναμιμνῄσκω κ. νεώτ., μέλλ. **ἀναμνήσω,** ἀόρ. ἀνέμνησα, παθ. **-ἀνεμνήσθην** κάμνω τινὰ νὰ ἐνθυμηθῇ, ὑπενθυμίζω, ὑπομιμνῄσκω : Ὀδ.Γ 211 **ταῦτα μ' ἀνέμνησας,** Θουκ.6,6,2 **τὴν γενομένην ξυμμαχίαν ἀναμιμνῄσκοντες τοὺς Ἀθηναίους,** Εὐρ. Ἀλκ. 1045 **μή μ' ἀναμνήσῃς κακῶν,** Δημ.230,26 **ἔστι δ' ἀναγκαῖον ὡς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχε τὰ πράγματ' ἀναμνῆσαι·** ‖ μνημονεύω, ἀναφέρω : Δημ.299,7 **ἐδημηγόρουν . . πάνθ' ὅσα πώποτ' ἐναντί' ἐπράξατε Θηβαίοις ἀναμιμνῄσκοντες·** 2) μέσ. **-ομαι** ἐνθυμοῦμαι, ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου : Ἡρ.2,151 **ἀναμνησθέντες τοῦ χρησμοῦ,** Θουκ.2,54,2 **ἐν δὲ τῷ κακῷ οἷα εἰκὸς ἀνεμνήσθησαν καὶ τοῦδε τοῦ ἔπους,** Πλάτ. Φαίδ.72 E **ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι ἃ νῦν ἀναμιμνῃσκόμεθα,** νεώτ. **ἀνεμνήσθη τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῶν προγόνων.**

ἀναμίμνω ποιητ. ἀντὶ ἀναμένω περιμένω : Ἰλ. Λ 171 **ἀλλήλους ἀνέμιμνον·** 2) ἐμμένω, ἐγκαρτερῶ : Ἰλ.Π 363 **ἀλλὰ καὶ ὣς ἀνέμιμνε.**

ἀναμιμοῦμαι-έομαι μτγν. μιμοῦμαι, ἀπομιμοῦμαι.

ἀναμινυρίζω μτγν. ᾄδω χαμηλῇ τῇ φωνῇ, κατὰ δ.ἑρμ. ᾄδω **μὲ φωνὴν κλαυθμηρίζουσαν,** παραπονιάρικα : Ἀθήν.4,176 B **τὰς ἡδίστας ἁρμονίας ἀναμινυρίζει·** ‖ μσν. κ. μέσ. **-ομαι** κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. ᾄδω θρηνωδῶς.

ἀναμίξ ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀναμεμιγμένως, ἀναμίκτως, ἀνάκατα : Ἡρ.1,103 **ἀναμὶξ ἦν πάντα ὁμοίως ἀναπεφυρμένα,** Θουκ.3,107,4 **Πελοποννήσιοι δὲ καὶ Ἀμπρακιῶται ἀναμὶξ τεταγμένοι,** Στράβ.155 **γυναῖκες ἀναμὶξ ἀνδράσιν** (ἀνάκατα).

ἀνάμιξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-η,** δ.γρ. **ἀνάμειξις** τὸ ἀνακάτωμα : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,15,4, νεώτ. **ἀνάμιξις οἴνου μεθ' ὕδατος·** 2) ἐπὶ προσώπ. ἐπιμιξία, συγχρωτισμός : Πλούτ.Νομ.17 **ἀνάμιξιν πάντων γενέσθαι πρὸς πάντας,** νεώτ. **ἡ ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ ἀνάμιξις διαφόρων φυλετικῶν στοιχείων·** 3) νεώτ. κ. συμμετοχή : **εἶναι βεβαία ἡ ἀνάμιξις καὶ ἐπισήμων προσώπων εἰς τὴν κατάχρησιν·** ‖ κ. παρέμβασις, ἡ ἐπέμβασις : **ἡ κυβέρνησις ἀποφεύγει πᾶσαν ἀνάμιξιν εἰς τὸ ζήτημα.**

ἀναμισάω δημ. μισῶ, αἰσθάνομαι μῖσος, ἔχθραν, ἀποστραφὴν πρός τινα : **τὴν ἀναμίσησε ἡ καρδιά του·** ‖ παθ. **-οῦμαι** κ. **-ιῶμαι** κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. μισοῦμαι ὑπό τινος.

ἀναμίσγω ποιητ. κ. Ἰων. ἀντὶ **ἀναμίγνυμι** ἀναμιγνύω βλ.λ. . Ὀδ.Κ 235 **ἀνέμισγε δὲ σίτῳ φάρ-**

μακα· 2) μέσ. ἔρχομαι εἰς ἐπικοινωνίαν, συνάφειαν, συνάπτω σχέσεις : Ἡρ.Ι,199 **πολλαὶ οὐκ ἀξιεύμεναι ἀναμίσγεσθαι τῇσι ἄλλῃσι.**

ἀναμισθαρνῶ πάλιν μισθαρνῶ, ὑπηρετῶ ἐκ νέου ἐπὶ μισθῷ : Κωμ.'Αδέσπ.ΙΙ.

ἀναμισθῶ-όω κ. νεώτ., δωρ. **ἀμμ-** ἐκ νέου τι ἐκμισθῶ βλ. λ., παρέχω τι πάλιν ἐπὶ μισθῷ, ἐπὶ ἐνοικίῳ : Πίν.'ΗρακΛ.2,63 **ὅσῳ ἂν μείονος ἀμμισθωθῇ** | ὅσο λιγώτερο κι ἂν νοικιασθῇ |· 2) νεώτ. **ἐκ νέου μισθῶ** βλ.λ., λαμβάνω ὑπὸ τὴν κατοχήν μου πρὸς χρῆσιν μου ἢ πρὸς ἐκμετάλλευσιν ὑφ' ὡρισμένους ὅρους ἀκίνητόν τι ἐπ' ἐνοικίῳ, ξανανοικιάζω : **ἀνεμίσθωσε τὴν οἰκίαν, - τὸ θέατρον·** ‖ νεώτ. μέσ. **-οῦμαι** κατὰ τὴν αὐτὴν 2αν σημ.

ἀναμίσθωσις-εως |ἡ| Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου μίσθωσις βλ. λ., ἀνανέωσις μισθώσεως.

ἀναμισθωτής |ὁ| νεώτ. ὁ ἐκ νέου παρέχων ἢ λαμβάνων τι ἐπὶ μισθῷ, ἐπὶ ἐνοικίῳ, ὁ ἐνεργῶν ἀναμίσθωσιν βλ.λ.

ἀνάμιχτα ἐπίρρ. δημ. ἀναμίκτως, ἀνάκατα, ἀνακατεμένα : **γερὰ καὶ σάπια ἀνάμιχτα, - ἀνάμιχτα τά 'λεγε ἐλληνικὰ καὶ φράγκικα.**

ἄναμμα |τὸ| μτγν. δημ. **ἄναμα** βλ. λ. πᾶν τὸ ἀνημμένον, οἷον δᾴς, δαυλὸς κττ.· ‖ ἐπὶ τοῦ ἡλίου : Πλούτ.890 Α **ἄναμμα νοερὸν ἐκ θαλάττης.**

ἀνάμματος-ον ὁ ἄμματα μὴ ἔχων, χωρὶς μάτια· ‖ ὁ ἄνευ κόμβων : Ξεν.Κυν.2,4 **ὑφείσθωσαν δὲ οἱ περίδρομοι ἀνάμματοι ἵνα εὔτροχοι ὦσι.**

ἀναμνηάζω δημ. κ. **-ιάζω** ἐνθυμοῦμαι, ἀναμιμνήσκομαι : Ἐρωτοκρ.Ε 867 **ἤφηκε πάλι τσὶ πολλοὺς καὶ πλιὸ δὲν τσ' ἀναμνηάζει·** 2) μτβ. ὑπενθυμίζω, ὑπομιμνήσκω : αὐτ.Δ 774 **νὰ πέμπῃ δοῦλο μὲ γραφές, τὸ φίλο ν' ἀναμνηάζῃ·** 3) μεριμνῶ περί τινος, φροντίζω, δεικνύω ἐνδιαφέρον : γνωμ. **τὶς τσοῦπρες ὡς νὰ παντρευτοῦν ἡ μάννα τσ' ἀναμνιάζει.**

ἀνάμνημα-ατος |τὸ| μσν. τὸ ἀναμιμνήσκεσθαι ἢ τὸ ἀναμιμνησκόμενον, ἡ ἀνάμνησις.

ἀναμνημονεύω κ. νεώτ. κ. δημ. ἀναμιμνήσκομαι, ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην· ‖ δημ. ἐπὶ τεθνεώτων, μνημονεύων τινὰ συχνάκις ἐν προσευχῇ δέομαι ὑπὲρ τῆς ψυχῆς του.

ἀνάμνησις-εως κ. νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἀνάκλησις εἰς τὴν μνήμην, ἐνθύμησις, ἡ εἰς τὴν συνείδησιν ἐπαναφορὰ προτέρων παραστάσεων ἤτοι εἰκόνων, λόγων, προσώπων, γεγονότων, γνώσεων, κατ' 'Αριστλ.π.Μνήμ. « μνήμης ἀπολομένης ὑπὸ λήθης ἀνάμνησις » : Πλάτ.Φαίδ.72 Ε **ἡμῖν ἡ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὖσα,** Δαμάσκ. ἐν 'Αμμων. **ἀνάμνησις ὅταν τις ἔλθῃ εἰς μνήμην τῶν παρελθόντων,** ΚΔ Λουκ.22,19 **τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν,** νεώτ. **ἡ ἀνάμνησις τῶν φρικαλεοτήτων τοῦ πολέμου·** 2) ἀνακεφαλαίωσις : 'Αριστλ.Ρητ. **παλιλλογία δ' ἐστὶ σύντομος ἀνάμνησις·** 3| εἰδ. ἐνθύμησις τῶν γενομένων εὐχῶν, προσφορᾶς εἰς θεούς, ὑποσχέσεων θυσίας, **τάξ|ματος** : Λυσ.2,39 **ποῖαι δ' οὐχ ἱκετεῖαι θεῶν ἐγένοντο ἢ** θυσιῶν **ἀναμνήσεις·** 4) εἰδ. μσν. ὑπόμνησις : **ὁ ἐπὶ τῶν ἀναμνήσεων** ἀξιωματοῦχος τῆς βυζαντινῆς αὐλῆς, ἐντεταλμένος νὰ καταγράφῃ τοὺς ἐν πολέμῳ ἢ ἄλλως διακριθέντας καὶ νὰ ὑπενθυμίζῃ τούτους εἰς τὸν αὐτοκράτορα· 5) νεώτ. κ. δημ. κατ' ἐπέκτ. συνολικὴ ἐνθύμησις, περιληπτικὴ μνήμη γεγονότων, καταστάσεων, ἐντυπώσεων κττ., αὐτὰ ταῦτα τὰ γεγονότα, ἃ ἐνθυμεῖταί τις : **ἀπὸ τὴν πόλιν αὐτὴν ἔχω ἀναμνήσεις, - αἱ παιδικαί μου ἀναμνήσεις, - ἡ ἀνάμνησή μου ἀπὸ τὸν πόλεμο μὲ κάνει ν' ἀνατριχιάζω·** ‖ συνεκδ. ἐνθύμιον : **ἡ ὀβίδα αὐτὴ εἶναι ἀνάμνησις ἀπὸ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους·** 6) ἀποκρυφολ. ἡ ἱκανότης τινὸς τοῦ ἐνθυμεῖσθαι προγενεστέρας ὑπάρξεις αὐτοῦ : ὁ **Πυθαγόρας ἦτο ἐκ τῶν ἐχόντων τὴν ἀνάμνησιν.**

ἀναμνηστήριος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν ἀνάμνησιν, ὁ γενόμενος, ὅπως διατηρῇ εἰς κοινὴν μνήμην πρόσωπόν τι ἢ γεγονός : Νικήτ.Χων. 23,3 **ἀναμνηστήρια τῶν πεπραγμένων καὶ χαριστήρια,** νεώτ. **ἀναμνηστήριος πλάξ - στήλη - τελετή,** ἀ. νεώτ. **ἀναμνηστικός·** 2) τὸ δωρούμενον εἰς ἀνάμνησιν, δημ. εὐχρ. εἰς πληθ. **θυμητικά.**

ἀναμνηστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ νὰ ἀναμιμνήσκεται, ἀγχίνους, διαστέλλεται τοῦ **μνημονικοῦ** : 'Αριστλ.Μνήμ.449 D 7 **οὐ γὰρ οἱ αὐτοί εἰσι μνημονικοὶ καὶ ἀναμνηστικοί, ἀλλ' ὡς ἐπὶ πολὺ μνημονικώτεροι μὲν οἱ βραδεῖς, ἀναμνηστικώτεροι δὲ οἱ ταχεῖς καὶ εὐμαθεῖς·** 2) ὁ προκαλῶν ἀνάμνησιν βλ.λ. : Γαλ.Ι,313 **ἀναμνηστικὰ σημεῖα,** νεώτ. **ἀναμνηστικὴ στήλη, ἀνγραμματόσημα·** ‖ ὁ γινόμενος, ὅπως προκαλέσῃ ἀνάμνησιν, ἀναμνηστήριος:**ἀναμνηστικὴ ἑορτή.**

ἀνάμνηστος-ον ὁ ἀναμνηστὸς βλ.λ.

ἀναμνηστός-ή-όν ὃν τις δύναται νὰ ἀναμνησθῇ.

ἀνάμνια |τά| νεώτ. ζωολ. τὰ σπονδυλωτὰ ζῷα, ὧν τὸ ἔμβρυον ἀναπτύσσεται ἄνευ **ἀμνίου** βλ.λ., ἤτοι οἱ ἰχθύες καὶ τὰ ἀμφίβια· ἀντίθ. **ἀμνιωτά.**

ἀναμοιρία |ἡ| μτγν. ἡ ἀπόδοσις τῆς προσηκούσης μοίρας, ἡ δόσις τοῦ ἀναλογοῦντος.

ἀναμόλυνσις-εως |ἡ| κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου μόλυνσις· ‖ ἡ ἐπανειλημμένη μόλυνσις.

ἀναμολύνω κ. νεώτ. μολύνω : Φερεκρ.173· 2) ἐκ νέου μολύνω· ‖ ἐπανειλημμένως μολύνω.

ἀναμονή |ἡ| κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ νὰ ἀναμένῃ τις ἐγκαρτερῶν, ὑπομονή : Ἰάμβλ.ΒΠυθ. 31,197|· ‖ Ἡσ. « μακροθυμία »· 2) νεώτ. τὸ νὰ ἀναμένῃ τις τινὰ ἢ τι, νὰ περιμένῃ, νὰ καρτερᾷ ὅτι θὰ συμβῇ τι, ἡ ἀπαντοχή, τὸ καρτέρεμα : **ἀναμονὴ τῆς ἐκδάσεως τῆς δίκης - τῆς ἀφίξεως τοῦ πλοίου, τῶν ἀποτελεσμάτων, - τοῦ γάμου, - τοῦ τοκετοῦ, - τοῦ θανάτου, - εὐτυχῶν γεγονότων, - μέχρις ἐνηλικιώσεως, - μέχρις ἐξακριβώσεως** κττ, **αἴθουσα ἀναμονῆς** | ἡ ἐν ᾗ ἀναμένουσιν οἱ προσερχόμενοι, οἷον ἐν σιδηροδρ. σταθμῷ, τελωνείῳ ἢ ἄ. δημοσίῳ ἱδρύματι, ἀνακτόρῳ κττ.|· φρ. **ἐν ἀναμονῇ** | ἐν ἀγρύπνῳ παρακολουθήσει ἢ ἁπλῶς ἐν προσδοκίᾳ συνεπείᾳ προβλέψεως ἢ πιθανότητος συμβησομένου | : **ἐν ἀναμονῇ ἐπικειμένου πολέμου, - προσεχοῦς εἰρήνης, - συμβιβασμοῦ, - τοῦ γάμου, - τοῦ θανάτου, - τῆς ἐκβάσεως τῶν διαπραγματεύσεων** κττ.· ‖ εἰδ. στρατ. παραμονὴ ἑτοιμομάχου στρατεύματος ἐν ἐπικαίρῳ εἰς τὰ μετόπισθεν θέσει, μέχρις οὗ ἐπιστῇ ὁ εὔθετος χρόνος ἐπεμβάσεως καὶ συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς τὴν πολεμικὴν σύρραξιν : **ἡ ἀναμονὴ τῆς στρατιᾶς τοῦ δεξιοῦ, - τὸ ἱππικὸν ἐν ἀναμονῇ·** ‖ εἰδ. ναυτ. ἀναμονὴ διὰ τοῦ ναυλωτικοῦ ἐγγράφου ἢ ἐκ τῆς κρατούσης συνηθείας ὁριζόμενος χρόνος διαμονῆς τοῦ πλοίου εἰς λιμένα διὰ φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν, ἄνευ ἀποζημιώσεως· **καὶ** ἡ ἐπὶ πλέον τῆς συμπεφωνημένης ἢ συνήθους διαμονὴ τοῦ πλοίου, δι' ἣν ὀφείλεται ἡμηρεσία ἀποζημίωσις, δημ. **σταλία ἢ σταλίες.**

ἀναμόργνυμι ἀνομόργνυμι βλ.λ.

ἀναμορμολύττομαι μσν. ἐκφοβῶ.

ἀναμορμύρω μορμύρω, κάμνω θόρυβον, βομβῶ, παταγῶ : 'Οδ.Μ 238 **λέβης ὣς ἐν πυρὶ πολλῷ πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη** | ἡ Χάρυβδις |.

ἀναμορφοσκόπιον |τὸ| νεώτ. ἄ. **ἀναμορφωτικὸν κάτοπτρον** κωνικὸν ἢ κοῖλον κάτοπτρον, ὅπερ καταλλήλως τιθέμενον ἀποδίδει εἰς τὸ φυσικὸν τὰς πρότερον ἐπίτηδες παραμεμορφωμένας εἰκόνας.

ἀναμορφῶ-όω δημ. **-ώνω** κ. νεώτ. μορφῶ, δίδω νέαν μορφήν, νέον σχῆμα εἴς τι· ‖ μεταμορφώνω· 2) μτφ. παρέχω νέαν διάπλασιν, μετα-

σκευάζω, ἀνακαινίζω : **ἀνεμόρφωσε τὴν κοινωνίαν, - τὴν ἐκπαίδευσιν.**

ἀναμορφώνω δημ. ἀναμορφῶ βλ.λ.

ἀναμόρφωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐκ νέου μόρφωσις, μετασκευή, ἀνακαίνισις, ἀνάπτυξις, ἀναγέννησις : Σουΐδ. ἐν λ. **καινουργισμός.**

ἀναμορφωτήριος-ον νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἢ ἐπενεγκὼν ἀναμόρφωσιν.

ἀναμορφωτής (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. θηλ. **-ώτρια** ὁ ἀναμορφῶν, ὁ ἐνεργῶν, ἐπιφέρων ἀναμόρφωσιν βλ.λ. : Ἡσ. « εἰδοποιός », νεώτ. **ἀναμαρφωτὴς τῶν ἠθῶν - τῆς ἐκπαιδεύσεως..**

ἀναμορφωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀναμόρφωσιν βλ.λ.· || ὁ ἐπιδιώκων ἢ ἐπιφέρων ἀναμόρφωσιν : **ἀναμορφωτικὴ προσπάθεια·** || **ἀναμαρφωτικὸν κάτοπτρον** βλ. ἀναμορφασκόπιαν.

ἀναμορφωτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναμορφωτικόν βλ.λ. : **τὸ βιβλίον ἐπέδρασεν ἀναμαρφωτικῶς ἐπὶ τῆς νεολαίας.**

ἀναμούρδουλος-η-ο δημ. ὁ συνήθως ρυπαινόμενος, λεριάρης, μουρδούλης· || μτφ. ὁ ἄτακτος, ἀκατάστατος εἴς τὰς συμφωνίας του, τὰς συναλλαγάς του κτт.

ἀναμουρδώνω δημ. κ. **ἀνεμουρδώνω** κ. μέσ. κ. παθ. -αμαι ρυπαίνω, λερώνω κ. ρυπαίνομαι μόνος μου ἢ ὑπὸ ἄλλου : Ἐρωτόκρ.Γ78 **δὲ μοιάζει ν' ἀνεμουρδωθῇ στὸ στόμα ντ' ἔτοια βρῶσι·** || μτφ. ἐξευτελιστικῶς, ταπεινωτικῶς κολάζω, τιμωρῶ, ἐμπτύω κατὰ πρόσωπον : **τὸν ἀναμούρδωσε μπραστὰ στὸν κόσμο.**

ἀναμοχθίζομαι βλ. **ἀναμυχθίζαμαι.**

ἀναμόχλευμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναμοχλεύειν βλ. λ.

ἀναμόχλευσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ διατάραξις, ἡ ἀνατροπή : Θεόδ.Ὑρτάκ. **ἀν- τῶν ἁρμανιῶν** (ταῦ σώμστος ἕνεκα νόσου)· 2) νεώτ. ἡ ἐκ νέου οἱονεὶ διὰ μοχλοῦ κίνησις, ἡ ἀνακίνησις· 3) νεώτ. μτφ. ἡ ὑπό τινος ἀναρρίπισις, ἐκ νέου ἔξαφις : **ἡ ἀναμόχλευσις τῶν πολιτικῶν παθῶν.**

ἀναμοχλευτήρ-ῆρας (ὁ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ γίνεται ἡ ἀναμόχλευσις βλ.λ.2).

ἀναμοχλευτής θηλ. **-εύτρια** νεώτ. ὁ κάμνων ἀναμόχλευσιν βλ.λ.

ἀναμοχλευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ πρόσφορος, ὁ ἐπιτήδειος δι' ἀναμόχλευσιν βλ.λ.3) : **πράξεις ἀναμοχλευτικαὶ τῶν πολιτικῶν παθῶν.**

ἀναμοχλεύω κ. νεώτ. διὰ μοχλοῦ κινῶ, κάμνω τι νὰ ἀνοίξῃ : Εὐρ.Μήδ.1317 **τί τάσδε κινεῖς κἀναμοχλεύεις πύλας;** (διὰ τοῦ μοχλοῦ παραβιάζεις), Λουκ.Χάρ.4 **ἀναμοχλεύσωμεν τὴν Ὄσσαν πρῶτον·** 2) μτφ. βίᾳ τὰ κεκρυμμένα φέρω εἰς φῶς, ἀποκαλύπτω : Ἡλιόδ.Αἰθ.1,8 **τί ταῦτα κινεῖς κἀναμοχλεύεις;·** || νεώτ. ἀναρριπίζω, ἐκ νέου ἐξάπτω : **ἀναμοχλεύει λησμονηθείσας ἔχθρας.**

ἀνάμπαιγμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνέμπ-** ὁ ἐμπαιγμός, τὸ περιγέλασμα· || ὅ,τι τις περιγελᾷ, τὸ ἀντικείμενον ἐμπαιγμοῦ· ἄ. **περίπαιγμα, περίγελα** : **μὲ τὶς ἀνοησίες του ἔγινε ἀνάμπαιγμα τοῦ κόσμου.**

ἀναμπαίζω δημ. κ. **ἀνεμπ-** περιπαίζω, περιγελῶ.

ἀναμπαίκτης (ὁ) θηλ. **-αίκτρα**, κ. **-χτης** ὁ κατὰ συνήθειαν περιπαίζων, ἄλλως **περιγελαστής.**

ἀναμπαικτικός-ή-ό δημ. κ. **-χτικός** ἐπὶ προσ., ὁ πρὸς τὸ ἐμπαίζειν ἐπιρρεπής· || ἐπὶ πραγμ., ὁ δι οὗ γίνεται ἐμπαιγμός : **λόγια ἀναμπαικτικά.**

ἀναμπαμπούλα (ἡ) δημ. βλ. **ἀναμπουμπούλα.**

ἀναμπέχονος-ον ὁ ἄνευ ἀμπεχόνης βλ. λ. : Πυθαίνετ.6 **ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν.**

ἀναμπιστεύομαι δημ. ἐμπιστεύομαι, δεικνύω πρός τινα ἐμπιστοσύνην : δ. τραγ. **κι ἐγὼ σ' ἀναμπιστεύτηκα κι ἦρθα νὰ προσκυνήσω.**

ἀνάμπλα (ἡ) δημ. ἡ ἀνάπαυλα, ἡ διακοπή, ἀνάπαυσις, σχολή : **δὲν ἔχει ἀνάμπλα νὰ σταθῇ** (ἐπὶ λίαν πολυπραγμονοῦντας).

ἀναμπλάκητος-ον ὁ μηδενὸς ἀστοχῶν, ὁ τῶν πάντων δεσπόζων : Σοφ.ΟΤ472 **δειναὶ δ' ἅμ' ἕπονται κῆρες ἀναμπλάκηται** (σχολ. « αἱ εἰς μηδὲν ἁμαρτάνουσαι, ἀλλὰ πάντων κρατοῦσαι »)· 2) ὁ μὴ ἁμαρτάνων ἢ ὁ μὴ πλανώμενος : Αἰσχ.Ἀγ.345 **θεαῖς δ' ἀναμπλάκητας εἰ μόλαι στρατός.**

ἀναμποδίζω δημ. κ. **ἀναμποδῶ** βλ. λ.

ἀναμποδῶ-άω δημ. κ. **ἀναμποδίζω** κ. **-άω** ἐμποδὼν εἰμι, ἐμποδίζω, κωλύω.

ἀναμπόρδωμα (τὸ) δημ. τὸ νὰ ἀναμπορδώνωμαι βλ. λ., ἡ ἀνάμιξις, ἡ παρέμβασις εἴς τι οὐχὶ κατὰ ἀποχρῶντα λόγον, ἀλλὰ καθ' ὑπερτίμησιν τῆς φυσικῆς δυνάμεως ἢ ἀξίας.

ἀναμπορδώνομαι δημ. κ. **ἀναμπουρδώνομαι** ἀναμιγνύομαι, παρεμβαίνω ἄνευ λόγου, καθ' ὑπερτίμησιν τῆς φυσ. δυνάμεως ἢ ἀξίας μου, ἐπὶ παίδων ἢ ὑπηρετῶν κτт. ἀναμιγνυαμένων εἰς διένεξιν : **κάτσε στ' αὐγά σου καὶ μὴν ἀναμπουρδώνεσαι ἐκεῖ ποὺ δὲ σὲ σπέρνουν, - ἀναμπουρδώθηκε στὴ μέση κι αὐτός** (ὁ μικρός, ὁ ἀσήμαντος).

ἀναμπουμπούλα (ἡ) δημ. κ. **ἀνε-** κ. **ἀναμπαμπούλα** ταραχή, θόρυβος, ἀκαταστασία, ἀταξία : παροιμ. **ὁ λύκος στὴν ἀναμπουμπούλα χαίρεται.**

ἀνάμπυξ-υκος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ μὴ ἔχων ἄμπυκα βλ. λ., κεφαλόδεσμον : Καλλ.Δημ.124 **ἀπεδίλωται καὶ ἀνάμπυκες** (ξυπόλυτοι καὶ μὲ λυτὰ μαλλιά).

ἀναμύζησις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀναμυζᾶν βλ.λ.

ἀναμυζητήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀπομυζητὴρ βλ.λ.

ἀναμυζητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐπιτήδειος δι' ἀναμύζησιν βλ. λ. : **ἀναμυζητικὴ προβοσκίς.**

ἀναμυζητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δι' ἀναμυζήσεως, κατὰ τρόπον ἀναμυζητικὸν βλ. λ.

ἀναμυζῶ-άω νεώτ. βυζαίνων ροφῶ, ἀπαμυζῶ.

ἀναμυλλᾶναι Ἡσ. « ἀνανεῦσαι, ἀρνήαασθαι ».

ἀναμυρησάμενος Ἡσ. « χρηματισάμενος ».

ἀναμυρίζω μσν. χρίω πάλιν διὰ μύρου.

ἀναμυρισμός (ὁ) μσν. ἡ ἐκ νέου μύρωσις : Φώτ.Ἐπιστ.2,57 **ὁ ἀναμυρισμὸς τῶν ἤδη βεβαπτισμένων καὶ μεμυρισμένων.**

ἀναμαρισταί (οἱ) νεώτ. οἱ ἐνεργοῦντες ἀναμυρισμόν, ἐκ νέου μύρωσιν, ἐπὶ Ρώσων αἱρετικῶν.

ἀναμύρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου μύρωσις, τὸ μσν. **ἀναμυρισμός** βλ. λ.

ἀναμυχθίζομαι ἐκβάλλω στεναγμόν, οἰμώζω : Αἰσχ.Πρ.743 **σὺ δ' αὖ κέκραγας κἀναμυχθίζῃ** (ἐσφ.γρ. **ἀναμαχθίζῃ**).

ἀναμύω μσν. ἀνοίγω τοὺς ὀφθαλμούς, ἀντίθ. **συμμύω** : Εὐστ.Πονημ.6,7 **τάχιον ἢ ἀναμύσαι τινά·** Ἡσ. « **ἀναμύειν·** ἀναβλέπειν ».

ἀναμφήριστος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἀδιαφιλονίκητος, ἀναντίρρητος, βέβαιος, ἀναμφίβολος: Κλήμ.Ἀλ. Στρωμ.378· Ἡσ. « **ἀναμφήριστον·** ἀναμφίβολον ».

ἀναμφηρίστως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀδιαφιλονικήτως, ἀναντιρρήτως, ἀναμφισβητήτως.

ἀναμφίαστος-ον μτγν. ἀντὶ **ἀναμφίεστος** βλ.λ., ὁ ἀνεπίδεκτος ἀμφιβολίας.

ἀναμφίβολος μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀμφίβολος, ὁ ἀσφαλής, βέβαιος : Διον.Ἀλ.3,57 **ἀναμφίβολος τιμή,** νεώτ. **ἀναμφίβολος εἶναι ἡ ἐκλογικὴ ἐπιτυχία.**

ἀναμφιβόλως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ ἀμφιβολίας, βεβαίως : **ἀναμφιβόλως εἶναι ὑπαίτιος.**

ἀναμφίδοξος-ον μτγν. ὁ περὶ οὗ οὐδεὶς ἀμφιδοξεῖ, ὁ περὶ οὗ δὲν ὑπάρχει διάστασις γνωμῶν.

ἀναμφιδόξως ἐπίρρ. μτγν. ἄνευ διαφωνίας, κοινῇ συναινέσει.

ἀναμφίεστος-ον μτγν. ὁ μὴ ἠμφιεσμένος, ὁ ἄνευ περιβολῆς· || μτφ. ὁ ἀπροκάλυπτος : Κύριλλ. **γυμνὴν καὶ ἀναμφίεστον τὴν ἀλήθειαν.**

ἀναμφιέστως ἐπίρρ. ἄνευ ἀμφιέσεως : Ἰουλιαν. **μονονουχὶ γυμνῶς καὶ ἀναμφιέστως.**

ἀναμφίλεκτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ περὶ οὗ δὲν ὑπάρχει ἀμφιλογία, ἀναντίρρητος : Διον. Ἀλ.5,5 **ἀναμφιλέκτοις . . τεκμηρίοις.**

ἀναμφιλέκτως μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ ἀντιλογίας, ἀναντιρρήτως.

ἀναμφίλογος-ον ὁ μὴ ἀμφιλεγόμενος, ἀναμφίλεκτος βλ.λ., ἀσφαλής : Ξεν. Ἀπομν.4,2,34 **ἀναμφιλογώτατον ἀγαθὸν εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν.**

ἀναμφιλόγως ἐπίρρ. ἄνευ ἀντιρρήσεως, ἀδιαφιλονικήτως, ἀναμφισβητήτως : Ξεν. Ἀγ.2,12 **Ἀγησίλαον ἀνδρεῖον μὲν ἔξεστιν εἰπεῖν ἀναμφιλόγως·** || ἄνευ ἀντιλογίας, προθύμως, εὐχαρίστως.

ἀνάμφιος μτγν. ὁ ἄνευ ἀμφιέσεως.

ἀναμφίρροπος-ον ὁ μὴ ὢν ἀμφίρροπος βλ.λ.

ἀναμφισβητήσιμος-ον μτγν. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀμφισβητήσεως, ἀναμφισβήτητος βλ.λ.

ἀναμφισβήτητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀμφισβητούμενος ἢ ὁ μὴ δεκτικὸς ἀμφισβητήσεως, ἀναντίρρητος, ἀδιαφιλονίκητος : Θουκ.1,132,5 **ἄνευ ἀναμφισβητήτων τεκμηρίων βουλεῦσαί τι ἀνήκεστον,** Λυσ.2,43 **ἀναμφισβήτητα τἀριστεῖα τῆς ναυμαχίας ἔλαβον,** νεώτ. **ἀναμφισβήτητος ἀλήθεια, - ἀπόδειξις·** || Ξεν.ΚΠ 8,5,6 **ἀναμφισβήτητος χώρα** (θέσις ὡρισμένη)· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ ἐρίζων, ὁ μὴ ἔχων διαφορὰς πρός τινα : Ἰσαῖ.8,44 **οὐδεμίαν αἰτίαν ἔχομεν, ἀλλ' ἀναμφισβήτητοι τὸν ἅπαντα χρόνον διετελέσαμεν.**

ἀναμφισβητήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἀναμφισβήτητα** ἄνευ ἀμφισβητήσεως βλ.λ., ἀναντιρρήτως, ἀδιαφιλονικήτως : Δημ.1346,6 **ἀναμφισβητήτως τάτε ὑμέτερα αὑτῶν κεκομίσθαι,** νεώτ. **ἀναμφισβητήτως εἶναι ἔνοχος ὁ κατηγορούμενος.**

ἀναμφιταλαντεύτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ταλαντεύσεως πρὸς τὰ δύο μέρη.

ἀναμφόδαρχος Πάπ. ὁ μὴ ἐν καταλόγῳ περιληφθείς, καταγραφεὶς ὑπὸ ἀμφοδάρχου.

ἀναμωκῶμαι-άομαι σχόλ. διαμωκῶμαι, χλευάζω, ἐμπαίζω.

ἀνανάθατος-η-ο ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποθάνῃ.

ἀνανάγκαστος-ον ὁ μὴ ἀναγκαστός, προαιρετικός : Ἀρρ. Ἐπικτ.1,6,40.

ἀναναγκάστως ἐπίρρ. μτγν. οὐχὶ ἀναγκαστικῶς, κατὰ προαίρεσιν.

ἀνανάγνωστος-ον νεώτ. ὁ ἐκ κακογραφίας ἢ ἐκ φθορᾶς ἢ ἐξ ἄ. ἄλλης αἰτίας μὴ ἀναγινωσκόμενος· || ὁ μήπω ἀναγνωσθείς.

ἀνανάκλητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀνακλητός, μὴ εἰς ἀνάκλησιν ὑποκείμενος· || ὁ μὴ ἀνακληθείς.

ἀνανάριστα ἐπίρρ. δημ. **ἀνανούριστα** βλ.λ.

ἀνανάριστος-η-ο δημ. **ἀνανούριστος** βλ.λ.

ἀνάναρκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ζῷον ἐνδιάμεσον μεταξὺ ἰχθύος καὶ κήτους, ἔχον λίαν μεγάλην κεφαλήν· εἶναι περιζήτητον διὰ τὸ λίπος καὶ τὴν γλοιώδη οὐσίαν τοῦ ἐγκεφάλου του, ἐξ ἧς παρασκευάζεται στεατίνη.

ἀνανάς (ὁ) νεώτ. βοταν. **ἀνανάσια** (ἡ) γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **βρομελιοειδῶν,** ἰθαγενὲς τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς· ἓν τῶν **εἰδῶν** αὐτοῦ, **ἀνανάς ὁ φυτευτός,** προσομοιάζων μὲ τὴν ἀλόην, παράγει λίαν εὐγεύστους καρπούς, δι' ὃ καὶ καλλιεργεῖται εὐρύτατα εἰς πολλὰς τροπικὰς καὶ μεσημβρινὰς χώρας· 2) ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ ἐν χρ. κ. εἰς πληθ. **ἀνανάδες·** τὰ ἐκ τοῦ καρποῦ παρασκευαζόμενα ἡδύποτα ἢ γλυκίσματα.

ἀνανάσια (τά) νεώτ. οἱ καρποὶ τοῦ ἀνανὰ βλ.λ.

ἀνανάσσα (ἡ) νεώτ. βοταν. τὸ φυτὸν ἀνανὰς βλ.λ.

ἄνανδες ἐπιρρηματικῶς, ἄνωθεν.

ἀνανδές ὡς ἐξ ἐπιθ. **ἀνανδής·** Ἡσ. « **οὐκ εὐάρεστον ἢ ἀληθές** ».

ἄνανδρα ἐπίρρ. δημ. μὲ ἀνανδρίαν, κατὰ τρόπον **ἄνανδρον** βλ.λ., ἀντίθ. **ἀνδρικὰ ἢ ἀντρίκια.**

ἀνανδρία (ἡ) κ. **ἀνανδρεία** κ. σπαν. Ἰων. **ἀνανδρηΐη** κ. νεώτ. κ. δημ. ἔλλειψις ἀνδρείας, γενναιότητος, ἡ δειλία : Αἰσχ.Πέρσ.755 **τὸν δ' ἀνανδρίας ὕπο ἔνδον αἰχμάζειν,** Θουκ.1,83,1 **ἀνανδρία μηδενὶ πολλοὺς μιᾷ πόλει μὴ ταχὺ ἐπελθεῖν δοκείτω εἶναι,** νεώτ. **ἡ ἀνανδρία τοῦ ἀρχηγοῦ ἔφερε τὸν πανικόν·** 2) ἔλλειψις ἀνδρικοῦ χαρακτῆρος, εὐσταθείας, θάρρους : Εὐρ.Μήδ.466 **μέγιστον εἰς ἀνανδρίαν κακῶν,** Πλάτ.Φαῖδρ.254 C **δειλίᾳ καὶ ἀνανδρίᾳ λιπόντας τὴν τάξιν,** νεώτ. **ἐξ ἀνανδρίας ἀφῆκεν ἀνυπερασπίστους τοὺς συναγωνιστάς του·** 3) φυσικὴ ἀδυναμία περὶ τὰ γενετήσια, ἀνικανότης, ἐπὶ ἀνδρῶν, ἰδίως εὐνούχων : Λουκ.Συρ.Θε.26· 4) ἀγαμία, ἐπὶ γυναικῶν : Πλούτ.Ἠθ.302 F **αἱ δὲ ἀνανδρίαν ἀντὶ τοιούτων ἑλόμεναι γάμων.**

ἀνανδριεῖς (οἱ) (ἀμφ.) οἱ **εὐνουχισμένοι.**

ἀνανδρικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς ἄνανδρον ἁρμόζων, ὁ κατὰ τρόπον ἄνανδρον : **ἀνανδρικοὶ λόγοι.**

ἄνανδρος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὢν ἀνὴρ (γενναῖος), ὁ μὴ ἀνδρεῖος, ὁ δειλός : Πλάτ. Γοργ.522 E **ὅστις παντάπασιν ἀλόγιστος καὶ ἄνανδρός ἐστι·** 2) ὡς ἐπίθ. ὁ ἀνάρμοστος εἰς ἄνδρα : Πλάτ.Φαῖδρ.239 D **πόνων μὲν ἀνδρείων ἄπειρον, ἔμπειρον δὲ ἁπαλῆς καὶ ἀνάνδρου διαίτης,** νεώτ. **ἄνανδροι χαρακτῆρες·** 3) ὁ ἄνευ ἀνδρῶν : Αἰσχ.Πέρσ.166 **χρημάτων ἀνάνδρων πλῆθος·** 4) ἐπὶ γυναικός, ἡ ἄνευ ἀνδρός, συζύγου, ἡ ἄγαμος : Αἰσχ.Ἱκ.287 **καὶ τὰς ἀνάνδρους κρεοβόρους τ' Ἀμαζόνας,** Σοφ.ΟΤ 1506 **μὴ περιΐδῃς πτωχὰς ἀνάνδρους ἐκγενεῖς ἀλωμένας·** 5) τὸ οὐδ. **ἄνανδρον** ὡς οὐσ. ἀνανδρία : Θουκ.3,82,4 **τὸ σῶφρον τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα·** 6) κ. παραθ. **-ότερος -ότατος** : Ἡρ.4,142 **κακίστους καὶ ἀνανδροτάτους κρίνουσι εἶναι.**

ἀνανδρότης-ότητος (ἡ) μσν. ἡ ἔλλειψις, ἡ στέρησις ἀνδρείας, ἀνδρισμοῦ : Νικήτ.Χων. (Σάθ.) 1,87.

ἀνανδρῶ-όω εὐνουχίζω· 2) ἐν παθ. τ. **ἀνανδροῦμαι -όομαι** καθίσταμαι ἀνίκανος πρὸς συνουσίαν : Ἱππ. Ἀερ.22 **μηδὲν παρακινεῖν πρότερον ἢ ἀνανδρωθῆναι.**

ἀνάνδρως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ ἀνδρισμοῦ, οὐχὶ γενναίως, κατὰ τρόπον ἄνανδρον βλ.λ. : Πλάτ. Θεαίτ.177B **μὴ ἀνάνδρως φεύγειν,** νεώτ. **ἀνάνδρως ἐφέρθη·** || κ. παραθ. **-ότερον -ότατα.**

ἀνάνδρωτος-ον ὁ ἄνευ ἀνδρός : Σοφ.Τρ.110 **εὐναῖς ἀνανδρώτοισι τρύχεσθαι.**

ἀνανεάζω κ. νεώτ. γίνομαι πάλιν νέος, ἀνηβῶ, ξανανιώνω, ἐπὶ ἀνθρώπων : Ἀριστφ.Βάτρ.593 **πάλιν ἀνανεάζειν καὶ βλέπειν αὖθις τὸ δεινόν·** || νεώτ. κ. κατ' ἐπέκτ. : **ἡ φύσις, τὸ ἔαρ ἀνανεάζει.**

ἀνανέμω ποιητ. ἀννέμω νέμω, διανέμω ἐκ νέου, ἀναδατέομαι βλ.λ.· 2) ἀπαριθμῶ, λογαριάζω : Ἡρ.1,173 **καταλέξει ἑαυτὸν μητρόθεν καὶ τῆς μητρὸς ἀνανεμέεται τὰς μητέρας·** 2) ἀναγινώσκω : Θεόκρ.18,48 **γράμματα δ' ἐν φλοιῷ γεγράψεται, ὡς παριών τις ἀννείμῃ.**

ἀνανέομαι ἐπ. ἀννέομαι ἀνέρχομαι, ἀναβαίνω : Ὀδ.Κ 192 **οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται ἠέλιος.**

ἀνανεοποιοῦμαι-έομαι νεώτ. γίνομαι πάλιν νέος.

ἀνάνετος-ον μτγν. ὁ μὴ ἔχων ἄνεσιν, ἄνευ ἀνέσεως, μηδέποτε ἡσυχάζων : Στωϊκ.ἀπ.2,129 **ἀνάνετος διάθεσις.**

ἀνάνευσις-εως (ἡ) κ. μσν. ἐπάνοδος εἰς τὴν ζωήν, ἀναβίωσις : ΠΔ Ψαλμ.72,4 **οὐκ ἔστιν ἀνάνευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν,** Ἀθήν.Μηχ.26,2· || κίνησις πρὸς τὰ ἄνω, ἀνάδυσις· 2) μτγν. τὸ πρὸς τὰ ἄνω στρέφειν τοὺς ὀφθαλμούς· || κίνησις τῆς κεφαλῆς ἢ τῶν ὀφρύων πρὸς τὰ ἄνω εἰς δήλωσιν ἀρνήσεως, ἄρνησις, ἀντίθ. **κατάνευσις.**

ἀνανευστικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀρνούμενος.

ἀνανευστικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἀρνητικῶς : Ἀρρ. Ἐπικτ.1,14,7 **τοῖς μὲν συγκαταθετικῶς, τοῖς δὲ ἀνανευστικῶς.**

ἀνανεύω νεώτ. κ. δημ. νεύω πρὸς τὰ ἄνω, κινῶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω εἰς δήλωσιν ἀρνήσεως, ἀρνοῦμαι, ἀντίθ. **κατανεύω, ἐπινεύω** : Ἰλ.Ζ 311 **ὣς ἔφατ' εὐχομένη, ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,** Ἡρ.5,52 **ἀνανεύοντας δὲ τοῦ Κλεομένους·** ‖ ἀρνοῦμαι νὰ παράσχω τι, ἀποποιοῦμαι : Ἰλ.Π 250 **ἕτερον μὲν ἔδωκε πατήρ, ἕτερον δ' ἀνένευσεν·** 2) σπαν. στρέφομαι πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀποσύρομαι ἀπό τινος : Ἀλκίφρ.3,53· ‖ μτφ. Ἀρρ.Ἐπικ.2,26,3 ἀν- **ἀπὸ τοῦ ψεύδους** (ἀποστρέφομαι, συχαίνομαι τὸ ψεῦδος)· 3) μτγν. ὀρθώνω τὴν κεφαλήν· 4) δημ. ἐπὶ ἐν ἀναισθησίᾳ ἢ ἐν ἐπιθανατίῳ καταστάσει εὑρισκομένων, δίδω ἐκ νέου σημεῖα ζωῆς.

ἀνανέω ἀναθέω, ἀναδύομαι : Αἰλ.ΖΙ 5,20· 2) ἀναλαμβάνω ἀπό τινος· 3) Ἡσ. « ἀνανέσαι, καταστῆσαι· Κρῆτες ».

ἀνανεῶ-όω μτγν. κ. νεώτ., δημ. **ἀνανεώνω** καθιστῶ τι καὶ πάλιν νέον, δίδω ἐκ νέου νεότητα, ἰσχύν, ῥώμην : ΠΔ Ἰώβ.33,24 **ἀνανεώσει . . αὐτοῦ τὸ σῶμα·** ‖ νεώτ. παρατείνω προθεσμίαν ἰσχύος : ἀν- **γραμμάτιαν, μίσθωσιν συναλλαγματικήν, - τὸ κράτος ἀνανέωσε τὴν σύμβασιν** (συνωμολόγησεν ἐκ νέου ἔγκυρον)· ‖ μέσ. **ἀνανεοῦμαι** κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : Θουκ.80,2 **τούς τε παλαιοὺς ὅρκους ἀνενεώσαντο καὶ ἄλλους ὤμοσαν,** Δημ.284,1 **τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανεοῦσθαι·** ‖ ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην : Σοφ.Τρ.396 **πρὶν ἡμᾶς κάννεώσασθαι λόγους** (πιθαν. ἀντὶ **καὶ νεώσασθαι**)· 2) νεώτ. ἀνακαινίζω, καθιστῶ τι ἐκ νέου καινουργές· ‖ γεν. ἐπὶ ἐπίπλων, κτιρίων κττ., διαρρυθμίζω, ἐπισκευάζω τι, ὥστε **νὰ λάβῃ νέαν** μορφήν.

ἀνανέωμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. δημ. ἀνανέωσις βλ.λ.

ἀνανεώνω δημ. ἀνανεῶ βλ.λ.

ἀνανέωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. **-η** ἐκ νέου ὑπόστασις : Θουκ.6,82,1 **ἀφικόμεθα ἐπὶ τῇ πρότερον οὔσης συμμαχίας ἀνανεώσει·** ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. παράτασις ἰσχύος, ἐπὶ συμβάσεων, συμφωνιῶν, σχέσεων κττ. : Πάπ. **ὑποθήκης ἀνανέωσις, - ἀνανέωσις συμβάσεως, - ἀνανέωση τῆς ἑταιρίας·** εἰδ. ἐπὶ γραμματίων, συναλλαγματικῶν, δανείων, παράτασις προθεσμίας δι' ὑπογραφῆς νέου χρεωστικοῦ ἐγγράφου· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀνακαινιστικὴ ἐπισκευὴ ἢ διαρρύθμισις, ἐπιδιόρθωσις, ἐπὶ κτιρίων, ἐπίπλων κ. ἄ. πραγμάτων : **ἀνανέωσις παλαιᾶς οἰκοδομῆς - διακοσμήσεως - φορέματος - ἐπίπλου - κήπου·** 3) ἡ διὰ πράξεων, τελετῶν κττ. ἐπαναφορά, ἐπάνοδος εἰς τὴν μνήμην : Διοδ. Σ 5,67 **πρὸς ἀνανέωσιν καὶ μνήμην γινόμενα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις.**

ἀνανεωτής (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὁ ἀνανεῶν· ‖ ὁ ἀνακαινιστής.

ἀνανεωτικός-ή-όν ὁ ἱκανὸς ἢ ἐπιτήδειος νὰ ἀναζωπυρῇ : Ἰώσ.ΑΙ 11,4,7· ‖ νεώτ. κ. ὁ τείνων, ἀποβλέπων εἰς ἀνανέωσιν : **ἀνανεωτικαὶ ἐπισκευαί.**

ἀνανεωτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνανεωτικὸν βλ. λ.

ἀνανηπιεύομαι ἀνανηπιῶμαι βλ.λ.

ἀνανηπιῶμαι-όομαι μσν. γίνομαι πάλιν νήπιον, νηπιάζω, **ξαναμωραίνομαι.**

ἀνανηπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἱκανὸς ἢ ἐπιτήδειος νὰ ἐπαναφέρῃ τινὰ εἰς νηφαλιότητα : **ἀν- φάρμακον.**

ἀνανῆσαι Ἡσ. « σφάξαι ».

ἀνανήφω κ. νεώτ. γίναμαι πάλιν νηφάλιος, ἀνακτῶ πνευματικὴν διαύγειαν, οἷον μετὰ μέθην, ὀργήν, παραφορὰν κττ. : Πλούτ.Καμ.23 **ὀλίγοι ἀνανήφοντες ἐν τῷ φόβῳ,** ΚΔ Τιμ.2,2,26 **καὶ ἀνανήψουσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος,** νεώτ. **ἀνανήφω ἐκ τῆς πλάνης·** 2) μτβ. κάμνω τινὰ νὰ ἀνακτήσῃ τὴν νηφαλιότητά του : Λουκ.Δὶς Κατ.17 **κατ' ὀλίγον ἀνένηφε πρὸς τοὺς λόγους.**

ἀνανήχομαι νήχομαι ἄνω, ἐπιπλέω : Ἀριστλ. Ἀναπν.475 D 1 **ἐν τοῖς ὑγροῖς πολὺν χρόνον ἀνανήχεται τὰ ἔντομα τῶν ζῴων·** 2) μτφ. ἀναλαμβάνω, ἀνακτῶ τὴν ὑγείαν μου, ἀναρρωνύω : Παυσ.7,17,2 **ἀπὸ νόσου τῆς λοιμώδους.. ἀνανηξάμενον.**

ἀνάνηψις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἀνάρρωσις, ἀναζωογόνησις· ‖ κ. νεώτ. ἀνάκτησις νηφαλιότητος, πνευματικῆς διαυγείας : **ἀνάνηψις ἀπὸ τῆς μέθης.**

ἀνάνθεκτος-ον νεώτ. παλ. νομ. ὁ καθ' οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ἀντίσχῃ.

ἀνανθής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἄνευ ἀνθέων : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,19,1 **ἀνανθῶν δένδρων·** 2) μτφ. ὁ μηκέτι ἀκμάζων, ὁ παρηκμακώς : Πλάτ.Συμπ.96 Β **ἀνανθεῖ καὶ ἀπηνθηκότι καὶ σώματι καὶ ψυχῇ.**

ἄνανθος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἀνανθής βλ.λ.

ἀνανθράκισις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου μεταποίησις, μεταβολὴ ὕλης τινὸς εἰς ἄνθρακα.

ἀνάνθρωπος-ον Πάπ. ἀπάνθρωπος, ἄγριος.

ἀνανθῶ-έω ἀνθῶ ἐκ νέου, ξαναλθίζω, ξαναλουλουδίζω : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,24,3 **βρέχεσθαι καὶ ἀνανθεῖν πολὺν χρόνον·** ‖ κ. μτφ. ἀνακτῶ σφρῖγος, ἐπανέρχομαι εἰς ἀκμήν, ἀναρρωνύω, ξαναδυναμώνω, ξανανιώνω : Λιβ.Ἰουλ.1,551,26 **τῶν μὲν ἀνηνθηκότων, τῶν δὲ κατερρυηκότων.**

ἀνανίδα (ἡ) δημ. κ. **ἀνωνίδα, ὀνωνίδα, ἀλωνίδα** ἄγριον φυτὸν ποῶδες, φρυγανῶδες, βαθύρριζον, ἐπιβλαβέστατον ζιζάνιον, ἄ. **γαλινιά** : παροιμ. **ζήτησε κι ἡ ἀνανίδα νὰ τὴ σπείρουν** (ἐπὶ τῶν ἀνικάνων τῶν προβαλλόντων ἀξιώσεις).

ἀνάνιος-ον Ἡσ., ΕΜ « ἀβλαβής, ἄλυπος, ὑπερήφανος ».

ἀνανιώνομαι δημ. κ. **ἀνανιώνουμαι** κ. **-οιώνομαι** κ. **-οιώνουμαι** ἀντιλαμβάνομαι, ἀνανογιέμαι, περιφρ. **μπαίνω στὸ νόημα.**

ἀνάνιπτος-ον νεώτ. μὴ ἐκ νέου νιφθείς· ‖ ὁ οὐδόλως νιφθείς, ἄνιφτας.

ἀνανίπτω γλωσσ. νίπτω πάλιν.

ἀνανίσσομαι ἀλ. ἀνανέομαι βλ.λ. : Ὀππ.Ἁλ.5,410.

ἀνανογιέμαι δημ. κ. **ἀνανογιοῦμαι** κατανοῶ, ἀντιλαμβάναμαι : **ἀνανοήθηκα τί μοῦ εἶπες·** ‖ λαμβάνω ἐπίγνωσιν, συναισθάνομαι : **κόρη ξεγελασμένη | ἀνανογιέται τὴ ντροπή κι ἂς μὴ τὴν ξαίρουν ἄλλοι·** 2) συλλογίζομαι, στοχάζομαι, βάνω μὲ τὸ νοῦ μου : δ. τραγ. **στέκω καὶ συλλογίζομαι κι ἀνανογιέμαι τώρα·** 3) ἐνθυμοῦμαι, ἀναμιμνήσκομαι : **ἔξαφνα ἀνανοήθηκα τί ἔγινε·** 4) ἀνανήφω βλ. λ. : **μόλις τὴν αὐγὴ ἀνανοήθηκ' ἀπὸ τὸ μεθύσι·** 5) ἡ μτχ. **ἀνανοημένος,** ὁ ἐν κρυφίᾳ συνεννοήσει, συμφωνίᾳ, συμπράξει μετ' ἄλλου, εὔχρ. εἰς πληθ. **εἴμαστε ἀνανοημένοι, - τὸν ἔπαιζαν ἀνανοημένοι.**

ἀνανογιοῦμαι δημ. ἀνανογιέμαι βλ.λ.

ἀνανόημα (τὸ) δημ. ἀντίληψις, **κατανόησις·** ‖ σκέψις, στοχασμός· ‖ ἐνθύμησις.

ἀνανόηση (ἡ) δημ. τὸ ἀνανόημα βλ.λ.· 2) ἡ ἐπὶ ζητήματός τινος ἢ μελλούσης ἐνεργείας κατ' ἰδίαν, ἡ ἀκοινολόγητος προσυμφωνία, προσυνεννόησις : **εἶχαν ἀνανόηση μεταξύ τους πρὶν ἔρθουν.**

ἀνανόητος-η-ο δημ. ἀκατάληπτος, ἀνεξήγητος, ἄ. **ἄνεωθος** : **ἀνανόητα τὰ φερσίματά του.**

ἀνανομή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου διανομή.

ἀνανομοθετῶ-έω νεώτ. ἐκ νέου νομοθετῶ, μεταρρυθμίζω ὑπάρχοντα νόμον· ‖ **ἐπαναφέρω** εἰς ἰσχὺν νόμον καταργηθέντα.

ἀνανοοῦμαι δημ. ἀνανογιέμαι βλ.λ.

ἀνανοστῶ-έω ἐπανέρχομαι εἰς τὴν πατρίδα μου, παλιννοστῶ : Σοφ.Ἰχν.160.

ἀνανοσῶ-έω μτγν. ἐκ νέου νοσῶ : Ἰώσ.ΙΠ 5,6,1 **εἰς στάσιν ἀνανοσεῖν.**

ἀνανοῦμαι-έομαι ποιητ. **ἀννοῦμαι** **ἀνατέλλω** : Ὀδ.Κ 192 **ὅπῃ . . ἠέλιος ἀννεῖται.**

ἀνανούριστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ καταβαυκαλήσεως, χωρὶς νανούρισμα, ἐπὶ νηπίων.
ἀνανούριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ νηνυρισθείς, ποὺ δὲν ἀποκοιμήθηκε μὲ νανούρισμα, ἐπὶ νηπίων.
ἀνανοῦς (ὁ) δημ. ἐπιτατ. τοῦ νοῦς ἱκανότης περὶ τὸ σκέπτεσθαι, ἐμβρίθεια, πολὺ μυαλό : φρ. **τέτοια δουλιὰ θέλει νοῦ κι ἀνανοῦ.**
ἀνανοῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. διανοοῦμαι ἐκ νέου : Ξεν.'Εφέσ.Ι,ΙΙ **πολλὰ ἀνανοοῦντες**· || μσν. ἀναλογίζομαι, ἀναμιμνήσκομαι : ΘΠρόδρ.8,350 **ταῖς παρθένοις γάρ τὴν ἑαυτοῦ παρθένον ἀνανοῶν ἔκλαιεν ἐν τῇ καρδίᾳ**· || δημ. ἀντιλαμβάνομαι εὐχρ. ἐν παθ. ἀορ. : **θὰ μὲ χτυποῦσε, ἀλλὰ τὸν ἀνανοήθηκα καὶ τραβήχθηκα.**
ἄναντα ἐπίρρ. (ἀνὰ ἄντα) κ. νεώτ. κ. δημ. πρὸς τὰ ἄνω, ἀνωφερῶς : 'Ιλ.Ψ 116 **πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα . . ἦλθον**· || δημ. πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἀπέναντι : **ἀναντὰ μας στὴ ραχοῦλα εἶν' ἡ βρύση**· ἀ. **ἄγναντα**· 2) νεώτ. βλ. **ἀνάντης** 2).
ἀνανταγώνιστα ἐπίρρ.δημ. ἀνανταγωνίστως βλ.λ.
ἀνανταγώνιστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων ἀνταγωνιστήν, ἀντίπαλον, ὁ ἄνευ διεξαγωγῆς ἀγῶνος : Θουκ.4,92,7 **ἀνανταγώνιστοι ἀπ' αὐτῶν οὐκ ἀπίασιν**· 2) ὁ ἀδιαφιλονίκητος, ὃν τις δὲν ἀμφισβητεῖ : αὐτ.2,45,2 **τὸ δὲ μὴ ἐμποδὼν ἀνανταγωνίστῳ εὐνοίᾳ τετίμηται**· 3) κ. νεώτ. ἀκαταγώνιστος, ἀκατσμάχητος, ἀνυπέρβλητος.
ἀνανταγωνίστως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀκαταγωνίστως, ἀσυναγωνίστως.
ἀναντάλλακτος-ον γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀνταλλασσόμενος ἢ μὴ ἀνταλλαχθείς· || νεώτ. κ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀνταλλαγῆς, ὁ δι' ὃν δὲν ὑπάρχει ἀντάλλαγμα.
ἀνανταλλάκτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἀνταλλαγῆς.
ἀνάνταλλος-η-ο δημ κ. **ἀνάντολλος** ἀκατάστατος, ἀδέξιος, ἀ. **ἄνταλλος** βλ. λ.
ἀναντάμειπτος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀμειφθεὶς διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπηρεσίαν· || ὁ δι ὃν δύναταί τις νὰ δώσῃ ἐπαρκῆ ἀμοιβήν : **ἀναντάμ- εὐεργεσία.**
ἀναντιπάντητος-ον νεώτ. ὁ μὴ τυχὼν ἀπαντήσεως : **ἀναντιπάντητος ἐπιστολή - ὕβρις.**
ἀνανταπόδεικτος-ον νεώτ. ὁ καθ' οὗ δὲν ἐγένετο ἢ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀνταπόδειξις.
ἀνανταποδοτικός-ή-όν ὁ κατὰ τρόπον ἀνανταπόδοτον βλ.λ.
ἀνανταπόδοτος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀνταποδιδόμενος ἢ μὴ ἀνταποδοθείς : **εὐεργεσία ἀνανταπόδοτος**· || γραμμ. τὸ οὐδ. **ἀνανταπόδοτον** (τὸ) σχῆμα λόγου, καθ' ὃ μετὰ τὸ τέλος τῆς προηγουμένης προτάσεως (ὑποθετικῶς ἰδίως ἐκφερομένης) δὲν ἀποδίδεται ὅ,τι λογικῶς ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ : **ἂν δέχεσαι,** (παραλειπ. **ἔχει καλῶς**) **ἂν ὄχι νὰ εἰδοποιήσω, - ἂν θὰ πᾶμε** (παραλειπ. νὰ μείνω) **ἀλλέως νὰ φύγω.**
ἀνανταποδότως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνανταπόδοτον βλ.λ.
ἀναντααρᾶς (ὁ) δημ. ἀναταρᾶς βλ.λ.
ἀνάντελα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνάντελο βλ.λ. : **ἀνάντελα φέρθηκες, - ἀνάντελα ἀνακατεύτηκες στὴ δουλιά, - ἀνάντελα ἔχτισε τὸ σπίτι του, - ἀνάντελα εἶν' ἡ πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ.**
ἀναντελιάζω δημ. ἀντιγνωμῶ πρὸς αἴσθημά μου ἢ πρᾶξίν μου, ὅθεν δυσφορῶ, ἀγανακτῶ κατ' ἐμαυτοῦ, δυσθυμῶ : δ.δίστ. **ἀγροικῶ πῶς σ' ἀγαπάω κι ὁλοέν' ἀναντελιάζω** | **δεκατρεῖς βολὲς τὴν ὥρα χάρε, θάνατε φωνάζω.**
ἀνάντελος-η-ο δημ. ὁ ἀντίστροφος, ἀντίθετος τοῦ συνήθους, ἀνάποδος : παροιμ. **ὅλα μας ἀνάντελα κι ὁ γάμος μας τετράδη**· 2) ὁ ἄνευ ἐντολῆς ἐνεργῶν, ἀναλαμβάνων τι, ἐπεμβαίνων εἴς τι : **ἀνάντελος πῆγε κι εἶπε**· 3) ὁ μακρὰν κείμενος, ἀπόκεντρος : **ἀνάντελο σπίτι**· 4) ὁ ἀντιθέτως τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ὁ δυτικός : **ἀνάντελα εἶναι ὅλα τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ.**
ἀνάντης-ες κ. νεώτ. ἀνωφερής, ἀνηφορικός, ἀντίθ. **κατάντης** : 'Ηρ.2,29 **ἀπὸ 'Ελεφαντίνης πόλιος ἄνω ἰόντι ἀναντές ἐστι χωρίον**, Πλάτ.Πολ. 364 D **καί τινα ὁδὸν μακράν τε καὶ ἀνάντην**, Ξεν.'Ιππ.3,7 **καὶ πρὸς ἄναντες δὲ καὶ κατὰ πρανοῦς ἐλαύνοντα**· || μτφ. : Πλάτ.Πολ.568 C **ὑφιστος, δυσχερέστατος ὅσῳ δ' ἂν ἀνωτέρω ἴωσι πρὸς τὸ ἄναντες τῶν πολιτειῶν** (πρὸς τὸ ὑφιστον σημεῖον)· 2) νεώτ. δύσκολος, δυσχερής· || ἐπὶ ἀνέμων, ὁ ἐκ τῶν ἀκροτάτων ἐρχόμενος ἢ ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς πνέων· 3) νεώτ. τοπογρ. τὸ πληθ. τοῦ οὐδ. **ἄναντα** ἢ **ἀνάντη** τὸ ἀπό τινος σημείου ρείθρου, ποταμοῦ, κοιλάδος πρὸς τὰ ἄνω ἐκτεινόμενον μέρος.
ἀνάντηχος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀποδίδων ἠχὼ ἢ ἦχον, βουβός, ἀντίθ. ἠχερός· 2) ἀναπάντητος : **ἀνάντηχα θὰ μείνουν τὰ λόγια σου.**
ἀναντίβλεπτος-ον ὁ πρὸς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀντιβλέψῃ : Πλούτ.67 B **ἡ τοῦ φίλου νουθεσία . . ἀναντίβλεπτον.**
ἀναντίγραφος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀντιγραφεὶς ἢ ὁ μὴ δεκτικὸς ἀντιγραφῆς.
ἀναντίθετος-ον μτγν. ὁ πρὸς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀντιτεθῇ, νὰ ἐναντιωθῇ, νὰ ἀντείπῃ.
ἀναντικατάστατος-ον νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀντικατασταθῇ, νὰ ἀναπληρωθῇ δι' ἄλλου : **ἀναντικατάστατος ἀπώλεια.**
ἀναντίκρουστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀντικρουσθείς, ὁ καθ' οὗ δὲν ἐξηνέχθησαν ἀντιρρήσεις : **ἀναντίκρουστος πρότασις.**
ἀναντίκρυστα ἐπίρρ. δημ. ἀναντικρύστως βλ.λ.
ἀναντίκρυστος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ἐμπορ. ὁ μὴ ἔχων ἀντίκρυσμα, ἀντιστάθμισμα εἰς χρυσὸν ἢ εἰς ἄλλην ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν : **χαρτονόμισμα ἀναντίκρυσταν, - ἐπιταγὴ ἀναντίκρυστος** (ἡ δι' ἣν δὲν ὑπάρχει κατάθεσις τοῦ ἐκδότου αὐτῆς παρὰ τῇ τραπέζῃ πρὸς ἣν ἐξεδόθη).
ἀναντικρύστως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **-α** ἄνευ ἀντικρύσματος, χωρὶς ἀντιστάθμισμα εἰς χρυσὸν ἢ ἄλλην ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν.
ἀναντίλεκτος-ον κ. νεώτ. ὁ καθ' οὗ οὐδὲν δύναται νὰ ἀντιλεχθῇ, ἀναμφισβήτητος.
ἀναντιλέκτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀναντιρρήτως.
ἀναντίληπτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀντιλαμβανόμενος, ἀναίσθητος : Διοσκ.Εὐπ.Ι,Ι2 **ἀναντίληπτος ἀλγηδόνων**· 2) ὁ μὴ ἀντιληπτός, ὁ μὴ γενόμενος ἀντιληπτός : **ἀναντίληπτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον**· 3) νεώτ. ὁ μὴ τυχὼν κρατικῆς ἀντιλήψεως, περιθάλψεως.
ἀναντιλόγητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀντιλογίας, ἀντιρρήσεως : Βηλαρ. **ἀναντιλόγητο πρᾶμα.**
ἀναντίλογος-ον νεώτ. ἀναντίλεκτος βλ. λ.
ἀνάντιος-α-ο δημ. ὁ ἀντιτιθέμενος, ἀντιφερόμενος, ἐναντίος : **τὸν εἶχα ἀνάντιο μου.**
ἀναντιπροσώπευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὑπὸ ἐντεταλμένου παρ' αὐτοῦ ἀντιπροσωπευθεὶς ἢ ἀντιπροσωπευόμενος· || ὁ μὴ ἔχων στείλει πληρεξούσιον ἀντιπρόσωπόν του.
ἀναντίρρητα ἐπίρρ. δημ. ἀναντιρρήτως βλ.λ.
ἀναντίρρητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ καθ' οὗ οὐδὲν δύναται νὰ ἀντιρρηθῇ, ἀναντίλεκτος, ἀναμφισβήτητος.
ἀναντιρρήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναντίρρητον, μὴ ἐπιδεχόμενον ἀμφισβήτησιν.
ἀναντίτυπος-ον ὁ μὴ παρέχων ἀντίστασιν, ὁ μὴ ἀνθιστάμενος : Σέξτ.'Εμπ.Ν 9,4ΙΙ.
ἀναντιφωνησία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ μὴ ἀντιφωνεῖν, ἀποκρίνεσθαι· || μὴ συνομολογεῖν ἐκφωνηθέν τι.
ἀναντιφώνητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀντιφωνη-

θείς, ὁ μὴ λαβὼν ἀπόκρισιν· || μὴ συνομολογηθεὶς δι' ἀντιφωνήσεως.
ἀναντλῶ-έω ἀντλῶ ἄνω, ἐξάγω ὕδωρ δι' ἀντλίας: Στρ.147· || μτφ. ὑπομένω, ὑποφέρω : Διον.'Αλ. 182 **ἀναντλεῖν πόνους.**
ἀνάντολλος-η-ο δημ. ὁ ἀνάνταλλος βλ.λ.
ἄναντος-ον ἀμωλώπιστος ἢ ἄθραυστος : Σοφ. ἀπ.294.
ἀναντρανίζω δημ. κ. ἀντρανίζω βλέπω πρὸς τὰ ἄνω ἢ ἀτενίζω· 2) προσέχω εἴς τινα, τὸν ἀντιλαμβάνομαι: δ.τραγ. **περνοδιαβαίνω τὸ στενὸ καὶ δὲν μ' ἀναντρανίζεις**· || μτφ. λαμβάνω τινὰ ὑπ' ὄψιν, τὸν λογαριάζω : φρ. **δὲν τὸν ἀντρανίζω οὔτε πῶς ὑπάρχει.**
ἀναντράνισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναντρανίζω βλ. λ.
ἀναντώδης-ες 'Ησ. « ἀνάντης » ἐν λ. Κνῆμαι.
ἀνάνυτος δωρ. ἀνήνυτος βλ. λ.
ἄναξ-ακτος (ὁ) θηλ. ἄνασσα κ. νεώτ. ὁ ἄρχων, δεσπότης, βασιλεύς, ἐπὶ θεῶν κ. δὴ τοῦ 'Απόλλωνος : 'Ιλ.Α 36 **ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς 'Απόλλωνι ἄνακτι,** Αἰσχ.'Αγ.509 **ὁ Πύθιος τ' ἄναξ,** Σοφ.ΟΤ 80 **ὦναξ 'Απολλον**· || κ. ἐπὶ ἄλλων θεῶν : Δημ.937,12 **μὰ τὸν Δία τὸν ἄνακτα καὶ τοὺς θεοὺς ἅπαντας,** Αἰσχ.'Επτ.130 **ὁ θ' ἵππιος ποντομέδων ἄναξ** (Ποσειδῶν), 'Αριστφ.Νεφ.264 **ὦ δέσποτ' ἄναξ, ἀμέτρητ' 'Αήρ**· 2) ἐπὶ τῶν ὁμηρικῶν ἡρώων, ἰδίᾳ τοῦ 'Αγαμέμνονος : 'Ιλ.Κ 103 **'Ατρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγάμεμνον**· || εἰδ. ἐπὶ τοῦ Τειρεσίου, ὡς εὐθετοῦντος τὰ πάντα μάντεως : 'Οδ. Λ 144 **εἰπέ, ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίη τὸν ἐόντα**· || γεν. ἐπὶ ἡγεμόνων : Αἰσχ.Πέρσ.5 **αὐτὸς ἄναξ Ξέρξης,** νεώτ. **ὁ ὑπεύθυνος σύμβουλος τοῦ ἄνακτος** (τοῦ βασιλέως)· 3) ὁ υἱὸς ἢ ὁ ἀδελφὸς βασιλέως : 'Αριστλ.ἀπ.526 « **υἱεῖς τοῦ βασιλέως καὶ οἱ ἀδελφοὶ καλοῦνται ἄνακτες** »· 4) ὁ κύριός τινος : 'Οδ.Α 397 **ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ** (οἰκοδεσπότης) **ἔσομ' ἡμετέροιο καὶ δμώων,** Λυκόφρ. 1123 **δμωΐδος νύμφης ἄναξ**· || ἐπὶ τοῦ Κύκλωπος, ὡς κυρίου, κτήτορος ποιμνίων : 'Οδ.Ι 440 **ἄναξ . . πάντων οἴων ἐπεμαίετο νῶτα**· || κ. ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων κατὰ ποικίλας χρήσεις : Αἰσχ. Πέρσ.378 **πᾶς ἀνὴρ κώπης ἄναξ** (ἀρχηγὸς τοῦ στόλου, ναύαρχος), Εὐρ.ΙΑ 1260 **χαλκέων θ' ὅπλων ἄνακτες 'Ελλήνων ὅσοι** (ὁ φέρων ὅπλα, ὁπλίτης)· || μτφ. : Εὐρ.'Ανδρ.447 **Σπάρτης ἔνοικοι . . φευδῶν ἄνακτες** (μαστόροι στὴν ψευτιά).
ἀναξαίνω μτγν. κ. νεώτ. ἐκ νέου ξαίνω βλ.λ. : Γεωπ.18,16,1 **ἐπειδὰν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἕως τῆς ῥάχεως τὸ ἔριον ἀναξάνῃς**· 2) ἐπὶ ἕλκους κ. γεν. τραύματος, ἀνοίγω πάλιν · 'Αλεξ.'Αφρ.Πρ.1,31 **τὸ αὖρον δριμὺ ὂν ἀναξαίνει τὴν ἀπούλωσιν,** Θεμίστ.Λόγ.7,98 C **ὥσπερ μειρακίου ὄντος τραῦμα ἀλύπης ἰαθὲν ἀναξαίνοντος**· || μτφ. ἀνακινῶ· 'Ησ. « **ἀναξαίνειν**· ἀνακινεῖν » : Πολύβ.27,6,6 **ἀναξαινομένης τῆς διαφορᾶς.**
ἀναξέω μτγν. κ. νεώτ. ξέω καλῶς, ξέων λειαίνω : 'Ιωσ.Αι 13,6,6 **λίθου ἀνεξεσμένου**· 2) νεώτ κυριολ. ἐπὶ τραύματος ἢ οὐλῆς, κάμνω νὰ ἀνοίξῃ· || κ. μτφ. **ἀναξέει πληγάς.**
ἀναξηλείφομαι δημ. ἐξαλείφομαι, ἐξαφανίζομαι : **ὅλο τὸ χωριὸ ἀναξηλείφθη.**
ἀναξηραίνω κ. νεώτ. κ. δημ. ἀναξεραίνω, ποιητ. ἀγξηραίνω ξηραίνω : 'Ιλ.Φ 375 **ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης ἀλωὴν αἶψ ἀγξηράνῃ,** 'Ηρ.7,109 **ταύτην** (τὴν λίμνην) **ἀνεξήρηνε**· 2) μτφ. ὁδηγῶ εἰς μαρασμόν, εἰς ἐξάντλησιν : Καλλ. εἰς Δήμ.114 **ἀλλ' ὅτε τὸν βαθὺν οἶκον ἀνεξήραναν ὀδόντες**· || μέσ. στεγνώνομαι, σπογγίζομαι· || δημ. ἐν παθ.τ. ξηραίνομαι ὁλωσδιόλου, καταξηραίνομαι : **ἀναξεραμένο δέντρο, - ἀναξεράθηκε τὸ περιβόλι.**
ἀναξήρανσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ξήρανσις, ἀποξήρανσις, στέγνωμα : **ἡ ἀναξήρανσις τῆς Κωπαΐδος λίμνης.**
ἀναξηραντικός-ή-όν κ. νεώτ. ξηραντικός, ἀποξηραντικός· || νεώτ. κ. ὁ πρὸς ἀποξήρανσιν γινόμενος ἢ χρησιμεύων.
ἀναξηραντικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον **ἀναξηραντικόν** βλ. λ., δι' ἀποξηράνσεως.
ἀναξηρασία (ἡ) ξήρανσις, ξηρασία : Θεόφρ.'Απ. 171,12 **ὅσοι διὰ τὴν ἀναξηρασίαν καταδύονται.**
ἀναξηρασμός (ὁ) τὸ ἀναξηραίνειν.
ἀνάξητον (τὸ) νεώτ. φυτολ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἐλενιωδῶν,** περιλαμβάνον ἑπτὰ εἴδη, θάμνους ἢ δενδρύλλια, ἰθαγενῆ τῆς Ν. 'Αφρικῆς.
ἀνάξια ἐπίρρ. δημ. ἀναξίως βλ.λ.· 2) ἀνεπιτηδείως, ἀδαῶς, χωρὶς ἀξιάδα.
ἀναξία (ἡ) (1) (ἀνάσσω) διαταγή, προσταγή, κέλευσμα, ἐπιταγή, ἐντολή : Πίνδ.Ν 8,10 **ἤθελον κείνου γε πείθεσθ' ἀναξίαις ἑκόντες** (δ. γρ. πειθέσθ' ἂν ἀξίαις)· 2) βασιλεία : Αἰσχ.ἀπ.9.
ἀναξία (ἡ) (2) κ. νεώτ. τὸ θηλ. τοῦ **ἀνάξιος** ὡς οὐσ. ἡ ἔλλειψις ἀξίας, ἀπαξία, οὐτιδανότης.
ἀναξιάδα (ἡ) δημ. ἡ ἔλλειψις ἱκανότητος, ἐπιτηδειότητος εἰς τὸ πράττειν τι, νωθρότης, ἀντίθ. ἀξιωσύνη· 2) ἡ ἀνανδρία, δειλία.
ἀναξίαλος-ον ὁ ἀνάσσων τῆς θαλάσσης (ἁλός) : Βακχυλ.20,8 **ἀναξίαλας Ποσειδᾶν.**
ἀναξιβρέντας (ὁ) ἢ **-βρόντας** ὁ ἀνάσσων τῶν βροντῶν· ἀ. (ἀνάγω) ὁ συναθροίζων τὰς βροντάς, ἐπίθ. τοῦ Διός : Βακχυλ.17,66 **ἀναξιβρέντας ὁ πάντα μηδέων.**
ἀναξιδώρα (ἡ) ἡ ἀνάγουσα τὰ δῶρα, δηλ. τοὺς καρποὺς τῆς γῆς· ἐπίθ. τῆς Δήμητρος.
ἀναξίμολπος-ον ὁ ἀνάσσων τῆς μολπῆς ἢ ὁ ἀνάγων, διαγείρων τὰς μολπάς : Βακχ.6,10 **ἀναξιμόλπου Οὐρανίας ὕμνος.**
ἀναξιόλογος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἀνάξιος λόγου.
ἀναξιολογῶ-έω νεώτ. λέγω **ἀνάξια,** ὁμιλῶ περὶ ἀσημάντων καὶ ἀναξίων πραγμάτων.
ἀναξιόμεμπτος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἄξιος μομφῆς.
ἀναξιομισθία (ἡ) νεώτ. ἡ παρὰ τὴν ἀξίαν τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας ἀντιμισθία.
ἀναξιόμισθος-ον νεώτ. π. νομ. ὁ λαβὼν ἀντιμισθίαν παρὰ τὴν ἀξίαν τῆς παρασχεθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας· || ὁ ἀνάξιος μισθοῦ, ἀμοιβῆς.
ἀναξιοπάθεια (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀναξίως πάσχειν· || ἡ ἐκ τοῦ ἀναξίως πάσχειν ἀγανάκτησις: 'Ιωσ.ΙΑ 12,2,9 **εἴ τι προπετέστερον ὑπὸ ἀναξιοπαθείας δράσειεν.**
ἀναξιοπάθημα (τὸ) νεώτ. πάθημα ἀναξίως, ἀδίκως ἐπελθόν.
ἀναξιοπαθής-ές νεώτ. ὁ ἀναξίως, ἀδίκως πάσχων : **ἀναξιοπαθὴς οἰκογένεια.**
ἀναξιοπαθῶ-έω κ. νεώτ. πάσχω ἀνάξια ἐμοῦ, ὑποφέρω ἀδίκως, παρὰ τὸ πρέπον· || νεώτ. κ. γεν. δυστυχῶ, ταλαιπωροῦμαι, πένομαι παρ' ἀξίαν, ἐνῷ δὲν μοῦ ἀξίζει : **ἀναξιοπαθεῖ μετὰ τόσα ἔτη ἐντίμου ἐργασίας**· 2) ἀναξίως πάσχων ἐξανίσταμαι : Πλούτ.'Ηθ.309 **ἀναξιοπαθήσας δὲ ὁ Κριτόλαος ἀνεῖλεν αὐτήν,** Διον.'Αλ.4,11 **ἀχθόμενοί τε καὶ ἀναξιοπαθοῦντες.**
ἀναξιοπαθῶς ἐπίρρ. νεώτ. **κατὰ** τρόπον ἀναξιοπαθῆ βλ. λ.
ἀναξιοπιστία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀναξιοπίστου βλ.λ.
ἀναξιόπιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὢν ἄξιος πίστεως, ἀποδοχῆς τῶν ὅσων βεβαιοῖ, ἀναφέρει, καταθέτει, ποὺ δὲν πρέπει νὰ εἶναι πιστευτός : Φώτ.Βιβλ.199 **ὁ περὶ τὴν ἱστορίαν οὐκ ἀναξιόπιστος Εὐσέβιος, - ἀναξιόπιστος πληροφορία - εἴδησις, - ἀναξιόπιστη μαρτυρία**· || νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ὁ μὴ ἄξιος ἐμπορικῆς πίστεως, πιστώσεως, ὁ ἐπισφαλοῦς οἰκονομικῆς καταστάσεως,

ἀ. ἀναξιόχρεος : **ἀναξιόπιστος ἔμπορος - τράπεζα, - ἀναξιόπιστη ἐπιχείρηση.**

ἀναξιοπίστως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναξιόπιστον βλ.λ.

ἀναξιόπρεπα ἐπίρρ. δημ. ἀναξιοπρεπῶς βλ.λ.

ἀναξιοπρεπής-ές νεώτ. ὁ μὴ ἔχων ἀξιοπρέπειαν βλ.λ., ὁ ἀπρεπῶς, ποταπῶς ἐνεργῶν ἢ φερόμενος, εὐτελής : **ἀναξιοπρεπὴς ἄνθρωπος - πρᾶξις - συμπεριφορά.**

ἀναξιοπρεπῶς ἐπίρρ. νεώτ. ποταπῶς, χυδαίως, κατὰ τρόπον ἀναξιοπρεπῆ βλ.λ.

ἀνάξιος-ον (1) συχν. κ. παρ' ἀττ. **-ος-α-ο(ν)** ὡς κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὢν ἄξιός τινος, ὁ μὴ ἄξιον, πρέπον ποιήσας ἢ ποιῶν καὶ ὁ μὴ ἄξιον, προσῆκον αὐτῷ παθὼν ἢ πάσχων· ὁ μὴ ἔχων τὴν προσήκουσαν ἀξίαν· μετὰ γεν. : Σοφ.Φιλ.10009 **παῖδα .. ἀνάξιον μὲν σοῦ κατάξιον δ' ἐμοῦ,** Εὐρ.Τρῳ.1289 **ἀνάξια τᾶς Δαρδάνου γονᾶς τάδ' οἷα πάσχομεν,** νεώτ. κ. δημ. μόνον κατακριτικῶς : **ἀνάξιος προστασίας, - ὑπολήψεως - ἀνάξιος τέτοιας γυναίκας,** φρ. **ἀνάξιος λόγου** (ἀσήμαντος)· ‖ ἐν συχνῇ χρ. τὸ οὐδ. εἰς ἑν. ἢ πληθ. ἀνάρμοστον, ἀνοίκειον, ἀπρεπές : Πλάτ.'Απολ.38 Ε **λέγοντος πολλὰ καὶ ἀνάξια ἐμοῦ** (ἀνάρμοστα εἰς ἐμέ), Δημ.40,22 **οὐδὲν ἀνάξιον .. τῆς πόλεως** (μὴ προσῆκον εἰς ..)· νεώτ. συνήθ. εἰς ἑνικόν : **εἶνε ἀνάξιον κυβερνήτου, - ἀνάξιον τῆς φήμης του - γεγονότα ἀνάξια σημασίας·** 2) μετ' ἀπαρεμφ. ἐνεργ. μὴ ἄξιος, ἱκανὸς πρός τι κ. παθ. μὴ ἄξιός τινος, ποὺ δὲν τοῦ πρέπει νὰ ἔχῃ ἢ νὰ πάσχῃ τι : Πλάτ.Πρωτ.355 Ε **ἀναξίων ὄντων νικᾶν,** Σοφ.ΟΚ 1446 **ἀνάξιαι .. δυστυχεῖν,** νεώτ. κ. δημ. μετὰ τοῦ **νά,** μόνον κατακριτικῶς : **ἀνάξιος νὰ προοδεύσῃ, - ἀνάξιος νὰ 'χῃ τέτοια γυναῖκα·** 3) ἀπολ. ὁ μὴ ἔχων ἀξίαν, οὐτιδανός, περιφρονημένος : Σοφ.'Ηλ.189 **ἁπερείτης ἔποικος ἀναξία,** Πλάτ.Πρωτ.523 Β **ὅτι φοιτῷέν σφιν ἄνθρωποι ἑκατέρωθεν ἀνάξιοι·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ὀβέλτερος, ἀνίκανος, ἀνεπιτήδειος : **ἀνάξιος κυβερνήτης, - ἀνάξια δασκάλα,** παροιμ. **μ' ἀνάξιο ἀμπελουργὸ τ' ἀμπέλι δὲν προκόβει, - ἀνάξια ἡ νοικοκυρὰ ἀχαίρευτο τὸ σπίτι, - ἀνάξιος ἔφαγε αὐγὸ καὶ χρίστηκε ὡς στὴ μέση·** 4) δημ. τὸ οὐδ. κ. μεμπτός, ἐπίψογος : **ἀνάξιο φέρσιμο·** ὅθεν κ. ἀνήθικος : **ἀνάξια καμώματα - λόγια·** 5) ἐκκλ. εἰδ. κ. νεώτ. δημ. ὁ δι' ἀνηθικότητα μὴ ἄξιος ἱερωσύνης.

ἀνάξιος-ον (2) ὁ τοῦ ἄνακτος, βασιλικός, μεγαλοπρεπής : σχόλ.'Ιλ.Ψ 630 **τῶν ἀναξίων** (τῶν βασιλικῶν) **ἀγώνων μέμνηται.**

ἀναξιότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀνάξιος, ἀνικανότης, ἀδεξιότης· ‖ ἐκκλ. εἰδ. τὸ νὰ μὴ εἶναί τις ἄξιος δι' ὃ ἱερατικὸν ἀξίωμα ἔχει· ‖ συνηθ. μσν. ἐν φρ. εἰς α΄. πρόσωπ. εἰς ἔνδειξιν ταπεινοφροσύνης : **τῇ ἐμῇ ἀναξιότητι ἀνατεθείσης τῆς ἡγουμενίας·** 2) οὐτιδανότης, προστυχιά.

ἀναξιόχρεος-ον νεώτ. κ. **-εως** ὁ μὴ ἀξιόχρεος, ὁ μὴ ἄξιος ν' ἀναλάβῃ ὑποχρεώσεις : **ἀναξιόχρεος ἐγγυητής·** ‖ κ. ὁ μὴ ἄξιος νὰ πληρώσῃ τὰς ὀφειλάς του, ὁ ἀναξιόπιστος ἐν ταῖς συναλλαγαῖς του : **ἀναξιόχρεος ὀφειλέτης.**

ἀναξιφόρμιγξ-ιγγος (ὁ, ἡ) ὁ ἀνάσσων τῆς φόρμιγγος : Πίνδ.Ο 2,1 **ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι** (οἱ διὰ τῆς φόρμιγγος ἀναδεικνύμενοι ἢ συναγόμενοι).

ἀναξιωσύνη (ἡ) δημ. ἡ ἀναξιότης βλ. λ.

ἀναξυνῶ-όω ἀνακοινῶ βλ. λ. : Ξεν.'Ελλ.1,1,30 **ἀνεξυνοῦντο ὅ,τι ἔμελλεν ἢ λέγειν ἢ πράττειν.**

ἀναξυρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. περισκελὶς στενῶς τὰ σκέλη περιβάλλουσα μέχρι τῶν ἀστραγάλων, ἐν χρήσει ἰδίᾳ παρὰ Πέρσαις καὶ ἄλλοις ἀνατολικοῖς λαοῖς, ὡς τὸ νῦν πανταλόνι· Σουΐδ. « **ἀναξυρίδες** φιμινάλια, βρακία » : 'Ηρ.1,71 **ἄνδρας, ἣ σκυτίνας ἀναξυρίδας φορέουσι,** Ξεν.ΚΠ 8,3,13 **ἔχων περὶ τοῖς σκέλεσιν ἀναξυρίδας ὑσγινοβαφεῖς** (ὁ Κῦρος), Τζέτζ.4,89 **ἄνευ ἀναξυρίδος δὲ ὄντος τοῦ 'Ηρακλέος·** 2) 'Ησ. « ἔνδυμα ποδῶν »· 3) 'Ησ. **ἀναξυρίδας** ὑποδήματα βαθέα ἢ βασιλικά· 4) κ. νεώτ. βοταν. τὸ φυτὸν ὀξαλίς· σχόλ. Νικ.Θηρ.838 « ἡ δ' ὀξαλὶς καὶ ὀξυλάπαθος ἡ αὐτὴ καὶ **ἀναξυρὶς** καλεῖται ».

ἀναξυρῶ-άω ἐκ νέου οἱονεὶ ξυρίζων ἀποκαθαίρω : Κλεόπατρ. π. Γαλ.12,404 **ἀναξ- τὸν τόπον.**

ἀνάξυστον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν γναφάλλιον.

ἀναξύω κ. νεώτ. δι' ἀποξέσεως ἀφαιρῶ, ἐξαφανίζω : 'Αντιφ.5,45 **τά τε ἐν τῇ γῇ ὄντα** (σημεῖα) **ἀναξύσας** (ἐπὶ κηλίδων αἵματος)· 2) παθ. ἐπὶ λίθων, πελεκῶ, κατεργάζομαι : Πλούτ.Ποπλ.15 **πληγέντες αὖθις καὶ ἀναξυσθέντες** (οἱ κίονες).

ἀναοίγω ποιητ. ἀντὶ **ἀνοίγω** βλ. λ.

ἀνάπη (ἡ) μεγάλη μονόπους κύλιξ ἐξ ὀπτῆς γῆς ἢ ἐξ ἀργύρου ἢ χρυσοῦ χρησιμεύουσα κατὰ τὸν μεσαίωνα ὡς ποτήριον δι' οἶνον παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς Δυτ. Εὐρώπης.

ἀναπαγόρευτος-ον ὁ μὴ ἀπαγορευόμενος ἢ μὴ ἀπαγορευθεὶς βλ.λ. ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπαγορευθῇ, ὁ ἐλεύθερος.

ἀναπαή (ἡ) δημ. ὁ ἀναπαμός βλ. λ.

ἀναπαημός (ὁ) δημ. κ. **ἀναπαμός** βλ. λ.

ἀναπαίδευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου παίδευσις, μόρφωσις, ἐκπολίτισις : **ἡ ἀναπαίδευσις τοῦ ὑποδούλου γένους.**

ἀναπαιδεύω κ. νεώτ. παιδεύω, μορφώνω ἐκ νέου : Σοφ.άπ.434 **Πηλέα .. γεροντανωγῶ κἀναπαιδεύω πάλιν.**

ἀναπαίρνω δημ. λαμβάνω, παίρνω ὀπίσω· 2) ἐπὶ ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως κατ' ἀπρόσωπον ἐκφοράν : **στάσου νὰ ἀναπάρῃ** (νὰ κοπάσῃ ὁ ἄνεμος ἢ ἡ βροχή, νὰ ξεθυμάνῃ ὁ καιρός).

ἀναπαιστικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀνάπαιστον βλ. λ. : Διον. 'Αλ.Συνθέσ.199,5 **τετράμετραν ἀναπαιστικόν, ὃ καλοῦσί τινες 'Αρισταφάνειον,** νεώτ. **ἀναπαιστικὸν μέτρον** (τὸ ἐξ ἀναπαίστων ἀποτελούμενον).

ἀναπαιστοπυρρίχιος (ὁ) μσν. μετρ. ὁ ἀνάπαιστος καὶ πυρρίχιος (πούς).

ἀνάπαιστος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω παιόμενος, ὁ ἀναπαλλόμενος· εἰδ. μετρ. τὸ ἀρσ. **-ος** ὁ ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μιᾶς μακρᾶς συλλαβῆς συνιστάμενος πούς, ἤτοι ὁ ἀντίθετος τοῦ δακτύλου· σχόλ.'Ηφαιστ.159 « **ἀνάπαιστος** ὁ τῷ δακτύλῳ ἀντικείμενος ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μιᾶς μακρᾶς, οὗ χάριν ἀνάπαιστος κέκληται, οἱονεὶ ἀναπεποδισμένος, τουτέστιν ἀντίστροφος δακτύλῳ, ὁ καὶ ἀντιδάκτυλος »· 2) κατὰ πληθ. **οἱ ἀνάπαιστοι** ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, ἡ παράβασις βλ. λ. ὡς ἐξ ἀναπαίστων στίχων συγκροτουμένη : 'Αριστφ.Εἰρ.735 **εἴ τις κωμῳδοποιητὴς αὑτὸν ἐπῄνουν πρὸς τὸ θέατρον παραβὰς ἐν τοῖς ἀναπαίσταις·** σχόλ. « πᾶσαν παράβασιν **ἀναπαίσταυς** λέγειν »· 3) τὸ οὐδ. κατὰ πληθ. **ἀνάπαιστα** σατυρικὰ καὶ πολλάκις ἄσεμνα ποιήματα συντεθειμένα ἐξ ἀναπαίστων : Δίων Κ.'Εκκλ.61 **πολλὰ καὶ ἀσελγῆ ἀνάπαιστα ἐν ρυθμῷ ῥοῦ τε κρότου καὶ τῆς βαδίσεως ᾀδόντων·** 4) νεώτ. τὸ ἀρσ. **-ος** μετρικὸς πούς ἀποτελούμενος ἐκ δύο ἀτόνων καὶ μιᾶς τονιζομένης συλλαβῆς· ‖ κ. ὁ ἐκ τοιούτων ἀναπαίστων στίχος : Παλαμ. **"Ιαμβοι καὶ ἀνάπαισται.**

ἀναπαιστοσπόνδειος μσν. μετρ. ὁ ἀνάπαιστος καὶ σπονδεῖος βλ. λ.

ἀναπαιστρίς-ίδος (ἡ) ἡ σφῦρα τοῦ σιδηρουργοῦ, βαρειὰ γύφτικη· 'Ησ. « **ἀναπαιστρίδες** σφῦραι, παρὰ τοῖς χαλκεῦσιν ».

ἀναπαίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν εἰς πρα-

σίνους ἢ κιτρινοπρασίνους κρυστάλλους εὑρισκόμενον συνήθως ὑπὸ μορφὴν ἐπιφλοιωμάτων.

ἀναπαίτητος-ον μτγν, μσν. κ. νεώτ. ὃν δέν ἀπαιτεῖ τις ἢ δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήση : Ἐπιγρ. **ἀναπαίτητα χρήματα** (χρήματα, ὧν δὲν δύναται νὰ ζητηθῆ ἡ ἐπιστροφή), νεώτ. **ἀναπαίτητος ὀφειλή.**

ἀναπαίω μτγν. κ. μσν. παίω, κτυπῶ πρός τὰ ὀπίσω, ἀντικρούω : Εὐστ.Ἰλ.587,18 « **ἀνεπαίσθη** ἤτοι ἀνεκρούσθη »· || μτφ. ἐπὶ στίχων, εἶμαι κατὰ μέτρον ἀνάπαιστον βλ. λ. : Φιλοστρ.Β.Σοφ.2,203 **εἰς ρυθμοὺς ἐμμέτρους τε καὶ ἀναπαίοντας.**

ἀναπάλαισις-εως (ἡ) μσν. ἡ ἐπανάληψις τῆς πάλης, ἡ ἐκ νέου διεξαγωγή ταῦ ἀγῶνος.

ἀναπαλαίω μτγν. κ. νεώτ. ἐπαναλαμβάνω τὴν πάλην, ἐκ νέου διεξάγω τὸν ἀγῶνα : Εὐστ.Πονημ. 44,67 **εἰ ἀνασφήλωσι τοῦ πτώματος καὶ ἀναπαλαῖσαι θελήσουσι**· || διὰ νέου ἀγῶνος ἐπανορθῶ : Ἰωσ.Α 14,1,6 **τὴν ἧτταν ἀναπαλαίω**· 2) ἀποσύρω, ἀπαρνοῦμαι, ἀναιρῶ : σχόλ.Ὀδ.Θ 567 **οἱ** ἀγαθοὶ **τὰς ὑποσχέσεις οὐκ ἀναπαλαίουσιν.**

ἀναπάλειπτος-αν μσν. ὁ ἀνεξάλειπτος βλ. λ.

ἀναπαλείω· ἀναιρῶ, ἀκυρῶ : Πάπ. ἀν- **μέρισιν.**

ἀναπάλη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀρχαιότατος ἑλληνικὸς χορός, καθ' ὃν ἐγίνετο ἀπομίμησις γυμναστικῶν ἀσκήσεων παίδων : Ἀθήν.14,631 B **ἔοικε δὲ ἡ** γυμνοπαιδικὴ **τῇ καλουμένῃ ἀναπάλῃ παρὰ ταῖς παλαιοῖς**· || νεώτ. κατὰ πληθ. **ἀναπάλαι χειρῶν** εἶδος γυμναστικῆς ἀσκήσεως.

ἀνάπαλιν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἀντιστρόφως, ὀπίσω ἐκ νέου πάλιν : Πλάτ.Πολιτ. 269 D **τὸ ἀνάπαλιν ἰέναι** (ἐκ δευτέρου), Ξεν.ΚΠ 2,2,2 **ἐκέλευσα ἐγὼ ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἀνάπαλιν περιφέρειν,** νεώτ. **τὸ ἐκκρεμὲς κινεῖται ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ ἀνάπαλιν**· 2) κατ' ἐνάντιον τρόπον, ἀντιθέτως : Ἀριστλ.ΑΠρ.37 Β 11 **ἀνάπαλιν τιθέναι,** Θεόφρ.ΦΙ 8,3,5 **ἀνάπαλίν ἐστιν ἡμῖν ἢ τοῖς ἄλλοις** (εἰς ἡμᾶς συμβαίνει τὸ ἐναντίον)· βλ. κ. **τἀνάπαλιν.**

ἀναααλινδρομῶ-έω ἐκ νέου παλινδρομῶ βλ.λ. : Ἱππ.Ἀγμ.4 ὡς τὸ **ὀθόνιον ἀναπαλινδρομῆσαι κεῖθι.**

ἀναπάλλακτος-ον μτγν. οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ἀπαλλαγῇ, ὅθεν ἀνεξάλειπτος : Ἰουλιαν. εἰς Θεμίστ.265 D **ἀναπάλλακτον αἰσχύνην.**

ἀναπαλλοτρίωσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ εἶναί τι ἀναπαλλοτρίωτον βλ. λ., ἡ μὴ ἀπαλλοτρίωσις.

ἀναπαλλοτρίωτος-ον Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀπαλλοτριωθείς : Ἐπιγρ. **ἀναπαλλοτρίωτοι ἀγροὶ** (οἱ μὴ εἰς ἄλλου κυριότητα περιελθόντες, οἱ μὴ πωληθέντες)· 2) νεώτ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀπαλλοτριώσεως βλ.λ.· || νομ. **ἀναπαλλοτρίωτον δικαίωμα** τὸ μὴ δυνάμενον νὰ ἀποβληθῇ διὰ μεταβιβάσεως, ἐκποιήσεως ἀναγκαστικῆς, ἢ ἀπωλείας.

ἀναπαλλοτριώτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον μὴ δεκτικὸν ἀπαλλοτριώσεως βλ. λ.

ἀναπάλλω κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. **ἀμπάλλω,** ἐπ. μτχ. ἀορ. **ἀμπεπαλών** πάλλω, σείω πρὸς τὰ ἄνω : Ἰλ.Γ 355 **ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,** νεώτ. **ἀναπάλλων σεισμός** (ὁ πρός τὰ ἄνω ἔχων κίνησιν)· || μέσ. σείομαι πρός τὰ ἄνω, ἀνατινάσσομαι, ἀναπηδῶ : Ἰλ.Ψ 692 **ὡς δ' ὅθ'** ὑπὸ φρικὸς . . **ἀναπάλλεται ἰχθύς . . ὡς πληγεὶς ἀνέπαλτο,** Εὐρ.Ὀρ.322 **αἵτε τὸν ταναὸν αἰθέρα ἀμπάλλεσθ'**· || νεώτ. δονοῦμαι, συγκλονίζομαι : **ἀνεπάλλετο ἐκ τῆς συγκινήσεως**· 2) μτφ. ἐξεγείρω, ἐρεθίζω, παρορμῶ : Εὐρ.Βάκχ. 1190 **ὁ Βάκχιος . . ἀνέπηλεν ἐπὶ θήρᾳ τούσδε Μαινάδας.**

ἀναπαλμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναπάλλω** βλ. λ., ἡ ἀνασκίρτησις, τὸ ἀναπήδημα· || ἐπὶ θαλάσσης κ. γεν. ἐπὶ λιμνάζοντος, στασίμου ὕδατος, ἀνακύμανσις.

ἀνάπαλος (ὁ) κ. δημ., **ἐπ. ἄμπολος** ἡ ἀνάπαλσις βλ.λ.2), ἐν φρ. κατ' **ἄμπαλον** διὰ δημοπρασίας (οἱονεὶ διὰ βαθμιαίας παλλομένης πρὸς τὰ ἄνω προσφορᾶς)· 2) δημ. ὁ ἀναπηδῶν, ἀναπετάμενος, ἀνάπετος· 3) δημ. (ἀπαλός) ὁ μαλακός, λίαν ἀπαλός : φρ. **φωμὶ ἀφράτο ἀνάπαλο.**

ἀνάπαλσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναπάλλειν βλ.λ., ἡ ἀναπήδησις : Ἀριστλ.Κόσ.396 Α 9.

ἀνάπαμα (τὸ) δημ. ἀναπαμὸς βλ. λ.· 2) **ἐπὶ** ἀγρῶν, ὁ μὴ καλλιεργούμενος προσωρινῶς, ἵνα ἐν τῷ μεταξὺ ἀνακτήσῃ τὴν γονιμότητά του.

ἀναπαμένος-η-ο δημ. ὁ ἀναπεπαυμένος, ὁ μὴ ἐν ἀνησυχίᾳ διατελῶν, ὁ ἀτάραχος, ὁ ἄφροντις· 2) εἰδ. ὁ τεθνεώς, ὁ πεθαμένος.

ἀναπαμός (ὁ) δημ. ἡ ἀνάπαυσις, ἡ ἀναψυχή, τὸ ξεκούρασμα : **ποτὲ δὲν ἔχει ἀναπαμό**· 2) εἰδ. ὁ θάνατος : **πέρυσι σὰ σήμερα ἦταν ὁ ἀναπαμὸς τοῦ πάππου μου.**

ἀναπάντεχα ἐπίρρ. δημ. ἀπροσδοκήτως, ἀπροβλέπτως : **ἀναπάντεχα μοὖρθε ἡ συφορά.**

ἀναπάντεχος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀναμενόμενος, ἀπροσδόκητος, ἀνέλπιστος, ἀπρόβλεπτος : φρ. **τὸ πιὸ ἀπάντεχο μᾶς ἔρχετ' ἀναπάντεχο** (ὁ θάνατος).

ἀναπάντητα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς νὰ ληφθῇ ἢ νὰ δοθῇ ἀπάντησις, ἄνευ ἀπαντήσεως βλ. λ.

ἀναπάντητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ καθ' ὃν οὐδένα τις συναντᾷ, ἐπὶ ὁδοῦ : Κικ.Ἀττ. 9,1,3· || ὃν δὲν δύναταί τις ἢ δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ συναντήσῃ· δημ. φρ. **ποὺ ἀναπάντητος νά 'ναι** (ὁ χάρος)· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λαβὼν ἀπόκρισιν, ὁ μείνας ἄνευ ἀπαντήσεως· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δίδων ἢ μὴ δυνάμενος νὰ δώσῃ ἀπάντησιν, ὁ ἀποστομωθείς : **τὸν ἔκανε ἀναπάντητο.**

ἀναπαντοῦσιν Ἡσ. « ἀνακύπτουσιν ».

ἀνάπαπλον Ἡσ. « ἀνοίμωζαν ».

ἀναπάπουλος-η-ο δημ. ἐπὶ πλοίου, ὁ σφοδρῶς κλυδωνισθείς, ὁ ὑποστὰς βλάβας ἐκ τρικυμίας : παροιμ. **ἀναπάπουλο καράβι σὲ καλὸ λιμάνι πάει.**

ἀναπαράγω νεώτ. ἐκ νέου παράγω· 2) εἰδ. ἐπὶ ζώντων ὀργανισμῶν, δημιουργῶ ὄν, ὅπερ ἀνήκει εἰς τὸ αὐτὸ μὲ ἐμὲ εἶδος· 2) παθ. **-ομαι** γίνομαι δι' ἀναπαραγωγῆς· || εἶμαι δεκτικὸς ἀναπαραγωγῆς : **οἱ κόνικλοι ἀναπαράγανται εὐχερῶς.**

ἀναπαραγωγεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὁ ἀναπαράγων, ὁ κάμνων ἀναπαραγωγὴν βλ. λ.2).

ἀναπαραγωγή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκ νέου παραγωγή, ἡ ἀναδημιουργία, ἢ ἡ συνεχὴς παραγωγή : **ἐντατικὴ ἀναπαραγωγὴ βιομηχανικῶν εἰδῶν - κηπευτῶν προϊόντων κττ.**· 2) **φιλοσ.** ἡ ἐκ νέου παραγωγὴ τοῦ αὐτοῦ ὄντος, **φαινομένου** κττ.· || εἰδ. ζῳολ. ἡ λειτουργία τῶν ζώντων ὀργανισμῶν πρὸς διαιώνισιν τοῦ εἴδους αὐτῶν : **ἔνστικτον τῆς ἀναπαραγωγῆς.**

ἀναπαραγωγικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἱκανός, ὁ πρόσφορος πρὸς ἀναπαραγωγήν· 2) **ψυχολ. ἀναπαραγωγικὴ κρίσις** (ἡ παράγωγος, ἡ μὴ πρωτότυπος)· 2) ὁ χρήσιμος εἰς τὴν ἀναπαραγωγὴν βλ. λ.2) : **ἀναπαραγωγικὴ λειτουργία ζῴων.**

ἀναπαραγωγικῶς ἐπίρρρ. νεώτ. ἐν ἀναπαραγωγῇ, κατὰ τρόπον ἀναπαραγωγικὸν βλ. λ.

ἀναπαραγωγός-όν νεώτ. ὁ ἀναπαράγων, ὁ ἐπιφέρων ἀναπαραγωγὴν βλ. λ.· || τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς ἀναπαραγωγὴν ζῴων.

ἀναπαραδιά (ἡ) δημ. ἡ ἔλλειψις, ἡ μὴ ὕπαρξις χρημάτων, παράδων, ἡ ἀχρηματία· συγγεν. ἡ ἀφιλιά, ἡ ἀδεκαρία, ἡ ἀπενταρία.

ἀναπαραδιάρης (ὁ) δημ. ὁ μὴ ἔχων **παράδες,** ὁ στεραύμενος χρημάτων.

ἀναπαράστασις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ ἐκ νέου παράστασις, ἀποτύπωσις : ἡ διὰ **λόγου ἀναπαράστασις τῶν γενομένων,** - **ἡ ἐν τῇ ἱστορίᾳ**

ἀναπαράστασις τῶν παρῳχημένων πολιτισμῶν· || ἀναπαράστασις ἀρχαίου ναοῦ, κτιρίου κττ. (ἡ ἐπὶ τῇ βάσει σῳζομένων ἐρειπίων καὶ εἰδήσεων ἐν ζωγραφικῇ ἢ γλυπτῇ μικρογραφίᾳ ἀπεικόνισις αὐτοῦ, ὡς εἶχε τὸ πάλαι)· || ἀναπαράστασις ἐγκλήματος (ἡ ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίου δικαστικῆς ἀρχῆς εἰκονικὴ ἐπανεκτέλεσις αὐτοῦ ὡσεὶ ὑπὸ τῶν δραστῶν, ἐν τῷ τόπῳ καὶ ὑφ' ἃς συνθήκας τοῦτο ἐτελέσθη).

ἀναπαραστατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἱκανὸς ἢ ὁ πρόσφορος δι' ἀναπαράστασιν βλ. λ. : **ἀναπαραστατικὴ δύναμις, - μέθοδος, - ἱκανότης.**

ἀναπαραστατικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δημ. -ά κατὰ ἀναπαράστασιν βλ. λ.

ἀναπαραστατός-όν νεώτ. ὁ δυνάμενος ἢ ὁ ἄξιος νὰ ἀναπαρασταθῇ βλ. λ.

ἀναπαράτασις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου, ἡ δευτέρα παράτασις προθεσμίας, διορίας πρὸς ἐκτέλεσιν ὑποχρεώσεως ἢ ἄσκησιν δικαιώματος : **ἀναπαράτασις τοῦ ἐνοικιοστασίου.**

ἀναπαρατείνω μτγν. κ. νεώτ. ἐκ νέου παρατείνω· || χορηγῶ νέαν παράτασιν.

ἀναπαρθένευσις-εως (ἡ) ἀνάκτησις, ἀποκατάστασις, ἐπαναφορὰ τῆς παρθενίας : σχόλ.Αἰσχ. Χο.71 **τῷ ἐπιβάντι τῆς νυμφικῆς κλίνης οὐκ ἔστιν ἴασις πρὸς ἀναπαρθένευσιν τῆς κόρης.**

ἀναπαριάζω ἀθετῶ δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν, ἐκ τῶν Παρίων, οἵτινες, λαβόντες ἐπικουρίαν ἠθέτησαν τὴν δοθεῖσαν πρὸς τοὺς πολιορκοῦντας τὴν πόλιν των Ἀθηναίους περὶ παραδόσεως ὑπόσχεσιν : Εὐρ.ἀπ.107, Στεφ.Βυζ. **φασὶν ἡμᾶς ἔτι καὶ νῦν χρῆσθαι τῇ παροιμίᾳ, τοὺς ψευδομένους τὰς ὁμολογίας ἀναπαριάζειν.**

ἀναπαριστάνω νεώτ. κ. δημ. ἀναπαριστῶ βλ.λ.

ἀναπαριστῶ-άω νεώτ. κ. ἀναπαριστάνω παριστῶ τι ἐκ νέου, κάμνω ἀναπαράστασιν βλ.λ.· || εἰδ. περιγράφω ἐναργῶς καὶ πιστῶς γεγονός τι : **ἐν τῇ ἐκθέσει του ὁ πλοίαρχος ἀναπαρέστησεν πλήρως τὴν τραγῳδίαν τοῦ ναυαγίου.**

ἀναπάρνητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἀπαρνήσεως.

ἀναπάρνητος-η-ο δημ. ὃν δὲν ἀπαρνεῖται τις : δ. δίστ. **ἀναπάρνητή μου ἀγάπη σέντας φτάσω ἀπὸ τὰ ξένα | τὸν παπᾶ ταχιὰ θὰ φέρω νὰ βλογήσῃ σὲ κι ἐμένα·** || κ. ὃν δὲν εἶναι δυνατὸν ἢ πρέπον νὰ ἀπαρνηθῇ τις : **ἀναπάρνητη ὑποχρέωση** (ἡ μὴ ἐπιδεκτικὴ ἀθετήσεως).

ἀναπάρτιστος-ον μτγν. ὁ μὴ ἀπηρτισμένος, ὁ ἀτελής : Διογ.Λ 7,63 **ἐλλιπῆ τὰ ἀναπάρτιστον ἔχοντα τὴν ἐκφοράν.**

ἀνάπαρτος-η-ο δημ. ὁ παθὼν ἔκστασιν ἐκ **θαυμασίου θεάματος, ὀπτασίας, ὀνείρου** κττ.· 2) ὁ ὑπὸ ἐξωτερικοῦ ὑλικοῦ αἰτίου παρασυρθείς, μακρὰν ἐκτοπισθείς, ἀφανισθείς : **ἀνάπαρτος ἀπὸ τὸ κῦμα·** συγγ. νεώτ. κ. δημ. ἀνάρπαστος· 3) εἰδ. ἐπὶ πυρετοῦ, καταφλογιζόμενος ἢ παθὼν παράληρον : **ἔγινε ἀνάπαρτος ἀπὸ τὴ θέρμη·** 4) εἰδ. ὁ παθὼν σάλον φρενῶν, ποὺ ἔπαθε, ποὺ τοῦ σηκώθηκαν τὰ μυαλά.

ἀνάπας-ασα-αν ὁ σύμπας βλ.λ. : ΑΠ 7,343 **σαφίης τ' ἀναπάσης** (ἴσως **σοφίης θ' ἅμα πάσης**).

ἀναπάσσω ἐπιπάσσω, ἐπιχέω : Πίνδ.Ο 10(11),98 **γλυκύς τ' αὐλὸς ἀναπάσσει χάριν.**

ἀναπασχόλητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀπησχολημένος, ἄνευ ἀπασχολήσεως, ὁ σχολάζων.

ἀναπατάσσω-ξω πατάσσω, κτυπῶ ἐκ νέου : Μέν.Ἐπιτρ.395 **τὴν κεφαλήν τ' ἀνεπάταξε σφόδρα αὐτοῦ** (δ.γρ. **θ' ἅμ' ἐπάταξε**)· 2) Ἡσ. « **ἀναπατάξασθαι·** ἀνακρούσασθαι ᾆσμα »· 3) Ἡσ. « **ἀνεπάταξεν·** ἐξ ὕπνου ἀνέβλεψεν ».

ἀναπατῶ-έω βαίνω ὀπίσω, βαδίζων ἀνακάμπτω : Ἱππιατρ. **εἰς ῥεῖθρον εἰσάγειν καὶ ἀναπατεῖν ἐκεῖσε ποιεῖν·** ΑΒ ε **ἀνεπάτησας·** κατεπάτησας ».

ἀναπαύδητος-ον μτγν. μὴ ἀπαυδῶν, ὁ ἀκάματος, ἀκούραστος.

ἀνάπαυλα (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ διακοπή, ἡ ἐκ διακοπῆς ἔργου, μόχθου ἢ δεινοῦ τινος ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις : Σοφ.Ἠλ.873 **φέρω ἡδονάς τε κἀνάπαυλαν, ὧν πάροιθεν εἶχες . . κακῶν,** Θουκ.2,38 **τῶν πόνων πλείστας ἀναπαύλας ἐπορισάμεθα·** 2) μέρος, ἔνθα τις ἀναπαύεται, ξεκουράζεται : Πλάτ.Νόμ.625 Β **ἀνάπαυλαι κατὰ τὴν ὁδόν·** 3) νεώτ. κ. δημ. κατὰ τὴν 1ην σημ. ἡ προσωρινὴ διακοπὴ ἐργασίας πρὸς ἀναψυχήν.

ἀναπαύλησις-εως (ἡ) ἡ ἀνάπαυλα, τὸ σταμάτημα : Χρησμ. **κακοῦ ἀναπαύλησις.**

ἀνάπαυλις-εως (ἡ) ἀνάπαυλα· Ἡσ. «κατάπαυσις».

ἀνάπαυμα (τὸ) ποιητ. κ. ἐκκλ. **ἄμπαυμα** τὸ ἀναπαύεσθαι, ἡσυχάζειν ἀπὸ κόπους ἢ μερίμνας : Ἡσιοδ.Θ.55 **ἄμπαυμα μερμηράων·** 2) τάφος : Ἐπιγρ. **ἑαυτῷ καὶ Παυλίνῃ . . ἀνάπαυμα.**

ἀναπαυματικός-ή-όν μσν. ὁ δι' ἀνάπαυσιν.

ἀναπαύσιμος (-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιτήδειος, κατάλληλος πρὸς ἀνάπαυσιν· || **νεώτ.** κ. δημ. ὁ δι' ἀνάπαυσιν ὡρισμένος χρόνος : **ὧραι ἀναπαύσιμοι, - ἀναπάψιμες εἶναι οἱ μέρες ἀπὸ τὴ Μεγάλη Παρασκευὴ ὡς τὴν Τρίτη τοῦ Πάσχα·** 2) δημ. τὸ οὐδ. ἀναπάψιμα βλ. λ.

ἀνάπαυσις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η κ. - **ψη** διακοπὴ κινήσεως, ἰδίως δὲ χειρωνακτικῆς ἢ διανοητικῆς ἐργασίας, ἐπιφερούσης κάματον, ἡ καθησύχασις, τὸ ξεκούρασμα : Πίνδ.Ν 7,76 **ἀνάπαυσις ἐν παντὶ γλυκεῖα ἔργῳ,** νεώτ. ὁ **ἰατρὸς συνέστησεν εἰς τὸν ἀσθενῆ ἀπόλυτον ἀνάπαυσιν,** δημ. **ἔχομε καθησιὸ κι ἀνάπαψη·** | εἰς γυμναστικὰς ἢ στρατιωτικὰς ἀσκήσεις, παράγγελμα διακοπῆς τῶν ἀσκήσεων, καθ' ἣν ὁ ἀσκούμενος μένει εἰς τὴν θέσιν του, οὐχὶ ὅμως εἰς στάσιν προσοχῆς· || συνεκδ. ὕπνος : **μετὰ μεσημβρίαν ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ θέρος ἀνάπαυσις·** || ἐκκλ. φρ. **αἰωνία ἀνάπαυσις** (ὁ θάνατος), **τόπος ἀναπαύσεως** (τὸ νεκροταφεῖον), **ὁδὸς ἀναπαύσεως** (ἡ φέρουσα πρὸς τὸ νεκροταφεῖον)· 2) μτφ. εὐζωΐα, καλοπέρασις : **ὁ πλούσιος ἔχει τὰς ἀναπαύσεις του** (μέσα ἀνέτου διαβιώσεως).

ἀναπαυστήρ-ῆρος (ὁ) μσν. ὁ πρόσφυὴς ἢ ὁ γενόμενος, κτισθείς, πρὸς ἀνάπαυσιν βλ. λ. : Μιχ. Ἀτταλ.Σαθ.1,23 **ἀναπαυστῆρες οἶκοι.**

ἀναπαυστήριον (τὸ) κ. νεώτ. ἀ. **ἀναπαυστήριον,** ἰων. **ἀμπαυστήριον,** ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ἀναπαυστήριος βλ.λ.2) κ. 3).

ἀναπαυστήριος-ον νεώτ. ἀ. **ἀναπαυτήριος,** ἰων. **ἀμπαυστήριος** ὁ πρόσφορος πρὸς ἀνάπαυσιν τόπος ἢ χρόνος : Ἡρ.1,181 **θῶκοι ἀμπαυστήριοι, ἐν τοῖσι καθίζοντες ἀμπαύονται οἱ ἀναβαίνοντες,** Λιβαν.1,284,20 **τόποις ἀναπαυστηρίοις,** νεώτ. **ἀναπαυστήριος σκιάς, - ἀναπαυστήρια διαλείμματα** (τὰ ἐνδιάμεσα εἰς ὥρας ἐργασίας)· 2) τὸ οὐδ. -ον ἐν χρ. κ. ὡς οὐσ. ἐν τοπ. μ. σημ. : Λουκ.Ἔρωτ.18 **παλίνσκιον ὥρα θέρους ἀναπαυστήριον·** 3) ἐπίσης τὸ οὐδ. -ον τὸ πρὸς ἀνάπαυσιν διὰ σάλπιγγος παράγγελμα : Πολυδ.4, 86 ἀναπ- τὸ **καταζευγνύντων ἐπίφθεγμα·** ἀντιθ. **ἀνακλητικόν.**

ἀναπαυτήριον (τὸ) μτγν.κ.νεώτ.βλ. ἀναπαυτήριος.

ἀναπαυτήριος-ον κ. νεώτ. κ. ἀναπαυστήριος ὁ κατάλληλος πρὸς ἀνάπαυσιν, ὁ ἀναπαυτικὸς τόπος ἢ χρόνος : Λιβαν.4,1079,14 **στοαὶ δ' ἐφ' ἑκατέρας πλευρᾶς τοῖς προσιοῦσιν ἀναπαυτήριοι·** || τὸ οὐδ. -**ον** ὡς οὐσ. μέρος, ὅπου τις ἀναπαύεται : Ξεν.Ἀπομν.4,33 **οἱ θεοὶ τὴν νύκτα διδόασι κάλλιστον ἀναπαυτήριον,** νεώτ. **ἀναπαυτήριον τῶν καθηγητῶν** (διαμέρισμα σχολικοῦ ἱδρύματος, ἔνθα ἀποσυρόμενοι ἀναπαύονται ἐπ' ὀλίγον οἱ καθηγηταὶ μετὰ τὴν ἐργασίαν των), ἀνα-

παυτήριον κλίμακας **εὐρύχωρος** κατὰ διαστήματα ἀναβαθμὶς αὐτῆς, ἔνθα ἱστάμενοι ἀναπαύονται οἱ ἀναβάται· δημ. πλατύσκαλο· 2) τὸ οὐδ. -ον τὸ πρὸς ἀνάπαυσιν διὰ σάλπιγγος παράγγελμα· 3) τοπογρ. **ἀναπαυτήριον** ἐπίπεδον τμῆμα ἐδάφους ἐπὶ ράχεως ἢ ἐπὶ αὐλῶνος σχεδὸν ὁριζοντίου, ἔνθα διακόπτεται ἡ κλίσις τοῦ ἐδάφους· ἄλλως **δάπεδον**.

ἀναπαυτικά ἐπίρρ. δημ. ἀναπαυτικῶς βλ.λ.

ἀναπαυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ παρέχων ἀνάπαυσιν, ὁ ξεκουραστικός : **ἀναπαυτικὴ διαμονή** (ἄνετος), δημ. **ἀναπαυτικὸ κρεβάτι.**

ἀναπαυτικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά ἐν ἀναπαύσει, κατὰ τρόπον ἀναπαυτικὸν βλ.λ.: δημ. **κάθεται ἀναπαυτικὰ στὸ αὐτοκίνητο.**

ἀναπαύω ποιητ. ἀμπαύω κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. κάμνω τινὰ νὰ παύσῃ : Ἰλ.Ρ 550 **χειμῶνος, ὅς ῥά τε ἔργων ἀνθρώπους ἀνέπαυσεν ἐπὶ χθονί,** Δημ. 1046,21 **λῃτουργοῦντας καὶ ἐν τοῖς τριακοσίοις ὄντας ἀναπαύειν** (δηλ. τῶν ἀναλωμάτων)· 2) παύω, καταπαύω τι : Σοφ.Τρ.1262 **ἀνάπαυε βοήν·** 3) κάμνω τινὰ ν' ἀναπαυθῇ : Ξεν.ΚΠ 7.1,4 **ἀναπαύσας τὸ στράτευμα·** ‖ ἐκκλ. **ἀνάπαυσον ὁ Θεὸς τὸν δοῦλόν σου . .,** δημ. εὐχὴ **ὁ Θεὸς ἄς τὸν ἀναπάψῃ, - ὁ Θεὸς ν' ἀναπάψῃ τὴν ψυχή του·** ‖ ἀμτβ. ἐν ᾗ σημ. τὸ ἀναπαύομαι ἡσυχάζω, ξεκουράζομαι : Θουκ.4,11,3 **ἀναπαύοντες ἐν τῷ μέρει τοὺς ἐπίπλους ἐποιοῦντο,** Ξεν.Ἑλλ.5,1,21 **ἡσυχίαν εἶχε καὶ ἀνέπαυεν,** δημ. **ἀνάπαψα λίγη ὥρα, - ἀνάπαψε λιγάκι·** 4) νεώτ. ἠρεμῶ, εὐχαριστῶ : **ἡ καυθέντα του - ἡ συντροφιά του μὲ ἀναπαύει·** 5) παθ. παύομαι ὑπό τινος, ἀπέχω, ἀφίσταμαι ἀπό τινος : Ἰσοκρ.8,20 **ἀνεπαυμένοι τῶν εἰσφορῶν·** 6) μέσ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀπολ. ἀφίσταμαι τῶν ἀσχολιῶν μου πρὸς ἀνάπαυσιν, ἡσυχάζω, ξεκουράζομαι, ξαποσταίνω : Λυσ.13,12 **οὐκ ἦλθεν εἰς τὰ ὅπλα ἀναπαυσόμενος,** Θεόκρ. 1,17 **ἀπ' ἄγρας κεκμακὼς ἀμπαύεται·** ‖ κοιμῶμαι : Ἡρ.1,12 **ἀναπαυομένου Κανδαύλεω ὑπεκδὺς τε καὶ ἀποκτείνας αὐτὸν ἔσχε τὴν γυναῖκα,** αὐτ.2,95 **ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ,** νεώτ. **κάθε μεσημέρι ἀναπαύεται λίγο·** 7) κ. ἐκκλ. κ. δημ. ἀποθνήσκω, οἱονεὶ ἀφίσταμαι τῶν κόπων καὶ μεριμνῶν τῆς ζωῆς : Θεόκρ.1,138 **Χὼ μὲν τόσσ' εἰπὼν ἀνεπαύσατο,** ἐκκλησ. συνηθ. φρ. **ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ,** δημ. **ἀναπαύτηκε χτὲς τὰ μεσάνυχτα.**

ἀναπαφλάζω Ἡσ. « ἀνακαχλάζω ».

ἀνάπαψη (ἡ) δημ. ἀνάπαυσις, ἀναπαμὸς βλ.λ.

ἀναπάψιμο (τὸ) δημ. μικρὸν τεμάχιον ἄρτου, εὐλογηθὲν ὑπὸ ἱερέως καὶ διανεμόμενον μετὰ τῶν κολλύβων μετὰ μνημόσυνον εἰς ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς τοῦ μνημονευομένου· ‖ ἐν πληθ. γεν. τὰ κόλλυβα τῶν μνημοσύνων : **στείλαμε στὴν ἐκκλησιὰ τ' ἀναπαψίματα.**

ἀναπάψωμο (τὸ) παρετυμολ. τὸ ἀναπάψιμο βλ.λ.

ἀναπείθω κ. νεώτ. μεταπείθω τινά, μεταβάλλω τὴν γνώμην τινός : Ἡρ.1,37 **λόγῳ ἀνάπεισον ὅκως μοι ἀμείνω ἐστὶ ταῦτα οὕτω ποιεύμενα,** Θουκ. 1,84,2 **οὐδὲν μᾶλλον ἀχθεσθέντες ἀνεπείσθημεν,** νεώτ. **ἀνέπεισε πολλοὺς νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν εἰς τὸ κίνημα·** 2) καταπείθω τινὰ νὰ πράξῃ τι : Ἡρ.1,124 **Πέρσας ἀναπείσας ἀπίστασθαι στρατηλάτεε ἐπὶ Μήδους·** 3) πείθων ἐξαπατῶ : Ἡρ. 3,148 **ἵνα μὴ ἀναπείσῃ ἢ αὐτὸν ἢ ἄλλον τινὰ Σπαρτιητέων κακὸν γενέσθαι,** Ἀριστφ.Εἰρ.622 **κἀνέπειθον τῶν Λακώνων τοὺς μεγίστους χρήμασιν.**

ἀναπείλημα (τὸ) δημ. ἀπειλή, φοβέρα.

ἀναπειλῶ δημ. ἀπειλῶ, φοβερίζω, προπηλακίζω : **μπροστὰ σ' ὅλους τὸν ἀναπείλησε.**

ἀναπεινῶ-άω πάλιν πεινῶ : Λυγκεὺς π. Ἀθην.109 E **ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἀναπεινῆν γίνεται τὸν ἐσθίοντα.**

ἀνάπειρα (ἡ) πεῖρα, δοκιμή : Διόδ.13,8 **ἐν τῷ μικρῷ λιμένι τὰς ἀναπείρας ἐποιοῦντο·** ‖ γυμνάσια, ἄσκησις : Πολύβ.26,7,8 **τὴν ἀνάπειραν τῶν πλοίων·** 2) Ἡσ. « **ῥυθμὸς αὐλητικός** ».

ἀναπειρία (ἡ) ΑΒ ἀναπηρία (ἀμφιβ.).

ἀναπείρω ποιητ. ἀμπείρω, μελ. ἀναπαρῶ πείρω, διαπερῶ εἰς τὸν ὀβελόν, σουβλίζω : Ἰλ.Β 426 **σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες,** Ἀριστφ.Ἀχ.1007 **ἵν' ἀναπείρω τὰς κίχλας·** 2) ἐπὶ ἀνθρώπου, ἀνασκολοπίζω, παλουκώνω : Ἡρ.4,103 **ἐπὶ ξύλου μεγάλου ἀναπείρας ἱστᾶ ὑπὲρ τῆς οἰκίης,** αὐτ. 94 **ἢν ἀποθάνῃ ἀναπαρείς·** ‖ κ. ἀμτβ. διατρυπῶμαι, σουβλίζομαι : Μάχων π. Ἀθην.349 C **μὴ τὸν πόδ' ἀναπαρῶ** (μὴ τρυπηθῶ στὸ πόδι).

ἀναπειρῶμαι-άομαι κ. νεώτ. πειρῶμαι, δοκιμάζω ἐκ νέου, ἐπαναλαμβάνω τὰς ἀσκήσεις. Ἡρ.6,12 **ἐσβαίνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐς τὰς νέας οὐδ' ἀναπειρᾶσθαι,** νεώτ. **ἀνεπειράθησαν νὰ στασιάσωσιν·** 2) ἀνάπειραν ποιοῦμαι, γυμνάζομαι : Θουκ.7,7,4 **ναυτικὸν ἐπλήρουν καὶ ἀνεπειρῶντο ὡς καὶ τούτῳ ἐπιχειρήσοντες·** 3) ἐξετάζω, δοκιμάζω τι : Δημ.1229,19 **αὐδ' ἂν ἐκεῖνό γ' ἔχοιεν εἰπεῖν, ὡς ἀνεπειρῶντο ἐμοῦ πρότεροι.**

ἀναπειστήριος-α-ον καταπειστικός : Ἀριστφ. Νεφ.875 **χαύνωσιν ἀναπειστηρίαν.**

ἀναπειστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἱκανὸς νὰ μεταπείθῃ, νὰ καταπείθῃ ἢ νὰ παραπείθῃ.

ἀναπειστικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναπειστικὸν βλ. λ.

ἀναπελάσας Ἡσ. « ἀναρρωσθείς ».

ἀναπελεκῶ-άω Ἐπιγρ. κ. δημ. κατεργάζομαι λίθον· 2) δημ. γεν. πελεκῶ καλῶς, πελεκῶ ὁλόγυρα : **ἀναπελέκησε τὸ κούτσαυρο σκαμνί.**

ἀναπεμπάζομαι ὑπολογίζω, ἀναλογίζομαι, μελετῶ : Πλάτ.Λυσ.222 Ε, αὐτ.Νόμ.724 Β.

ἀναπεμπάζω ἀναμιμνήσκομαι, ἀναστοχάζομαι· εὐχρ. ἐν μεσ.τ. **ἀναπεμπάζομαι.**

ἀναπέμπασις-εως (ἡ) γλωσσ. ἀνάμνησις.

ἀναπεμπασμός (ὁ) μσν. ἀναλογισμός.

ἀνάπεμπτος-ον μτγν. ὁ προεξέχων, προβάλλων

ἀναπέμπω ποιητ. ἀμπέμπω κ. νεώτ. δημ. μσν. ὁ μέλ. **ἀναπέψω** κ. ὁ ἀόρ. **ἀνάπεψα** πέμπω ἐπάνω : Αἰσχ.Χο.382 **Ζεῦ Ζεῦ, κάτωθεν ἀμπέμπων ὑστερόποινον ἄταν·** ‖ ῥίπτω πρὸς τὰ ἄνω, ἐκπέμπω : Πίνδ.Π 1,26 **κρουνοὺς ἀναπέμπει** (ἡ Αἴτνα)· 2) ἀναδίδω, ἐκβάλλω πρὸς τὰ ἄνω : Πίνδ.Π 9,47 **χθὼν ἠρινὰ φύλλα ἀναπέμπει·** 3) ἐκκλησ. ἐπὶ εὐχῆς, δεήσεως, **εὐχαριστίας,** ἐν διανοίᾳ ἢ διὰ λόγου ἀπευθύνω : Κλημ.Ἀλεκ.Παιδ.311 **αἶνον ἀναπέμψαι κυρίῳ,** νεώτ. **ἀναπέμπω εὐχαριστίας εἰς τὸν Θεόν·** 4) πέμπω πρὸς τὰ ἄνω, ἐκ τῆς παραλίας πρὸς τὰ μεσόγεια : Θουκ.2,67,1 **ἔμελλεν ὡς βασιλέα ἀναπέμψειν,** Ἰσοκρ.8,98 **ἐπὶ τὸν βασιλέα Κλέαρχον καὶ στρατιὰν ἀνέπεμψαν·** 5) ἁπλῶς πέμπω, ἀποστέλλω : Ἐπιγρ.20 **ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι ὅπως ἀναπεμφθῇ πρὸς ἑκάστους τὸ ἀντίγραφον·** 6) ἀνάγω τὸ γένος : Διόδ.4,83 **τὸ γὰρ γένος εἰς ταύτην** (τὴν Ἀφροδίτην) **ἀναπέμποντες·** 7) πέμπω, ἀποστέλλω ὀπίσω : Πλούτ.Σόλ.4 **περιιὼν καὶ ἀναπεμπόμενος οὕτως ἐπὶ Θαλῆν τὸ δεύτερον ἀφίκετο·** 8) κ. νεώτ. ἐκπέμπω, ἀναδίδω ἀτμίδας, ὀσμήν : Φιλοστρ.Ν ἐκδ.Β 313 **ὀσμὴ ἀναπέμπεται ἀπὸ τῶν φυτῶν, - ὁ κῆπος ἀναπέμπει ἀρώματα, - οἱ ὀχετοὶ ἀναπέμπουσι δυσωδίαν·** 9) δημ. ἐκστομίζω : δ.τραγ. **θέν' ἀναπέψω μιὰ φωνὴ καὶ θὰ βαριοστενάξω·** 10) τὸ μεσ. κ. παθ. ἐν πάσαις ταῖς ἀνωτ. σημ.· 11) δημ. πέμπω ἀμέσως ἢ ἁπλῶς πέμπω ἀγγελίαν, ἐπιστολὴν κττ. : δ. τραγ. **ἀνάπεψέ τους μήνυμα πὼς φτάσαν Ἀρναοῦτες.**

ἀναπεντής (ὁ) (ἀνὰ - πέντε) δημ. τὸ πεμπτημόριον, ὁ διπλάσιος τῆς δεκάτης ἔγγειος φόρος, ἤτοι τὸ ἐν πέμπτον τοῦ εἰσοδήματος.

ἀνάπεντον (τὸ) νεώτ. ὁ ἀναπεντής βλ. λ.
ἀναπεπταμένος-η-ον κ. νεώτ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀναπετάννυμι (βλλ.) ἀνοικτός, μὴ ἀποκλειόμενος : Ἡρ.8,60 Α **ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ ναυμαχήσεις,** Πλάτ.Πολ.514 Α **ἐν καταγείῳ οἰκήσει, ἀναπεπταμένην πρὸς τὸ φῶς τὴν εἴσοδον ἐχούσῃ·** || ἐπὶ ἐπιφανειῶν, ὅλως ἀνοικτός, μὴ περιοριζόμενος· νεώτ. **ἀναπεπταμένος αἰγιαλός, - ὅρμος** (εὐπρόσβλητος ὑπὸ ἀνέμων), **ἀναπ.-πταμένη πεδιάς** (εὐρεῖα, ἐκτεταμένη)· || κ. **ειδικώτερον : ἀναπ- πρὸς νότον, - πρὸς βορρᾶν** κτλ.· || ἐπὶ τῶν δυναμένων νὰ ἀπλωθῶσιν ἢ νὰ ἀνοιχθῶσι πραγμάτων, ἡπλωμένος, ὁλάνοικτος, διάπλατος : **ἀναπεπταμένα ἱστία, - ἀναπεπτ- σημαία, ἀν πύλαι** (ἀνοικταί)· 2) συνεκδ. : Πλούτ.Περ.34 **διαιτᾶσθαι δίαιταν οἰκουρὸν ἀντὶ καθαρᾶς καὶ ἀναπεπταμένης** (δηλ. ἐν ὑπαίθρῳ)· || μτφ. ἄνευ τοῦ πρέποντος περιορισμοῦ, ἀναιδής : Πλάτ. Φαῖδρ.240 Ε **παρρησίᾳ κατακορεῖ καὶ ἀναπεπταμένῃ χρωμένου** (ἀπεριορίστῳ), Ξεν.Ἀπομν. 2,1,22 **τὰ δὲ ὄμματα ἔχειν ἀναπεπταμένα** (ἀναιδῆ).
ἀναπεπταμένως ἐπίρρ. κ. νεώτ. φανερῶς, σαφῶς, εὐκρινῶς, ἀπροκαλύπτως : Πλωτ.5,1,8 **τοὺς λόγους τούσδε.. πάλαι μὲ εἰρῆσθαι μὴ ἀναπεπταμένως·** || νεώτ. εὐρέως, ἐκτεταμένως, ἀπροφυλάκτως, διάπλατα, ὁλάνοικτα.
ἀναπέπτω μτγν. ἀναπέσσω βλ.λ.
ἀναπεπτωκότως ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. ἀναπεπτωκώς (παρακ. τοῦ **ἀναπίπτω**) βραδέως, ἀθύμως : Πολυβ.2,123.
ἀναπεσᾶς-ᾶ (ὁ) μσν. ὁ οἱονεὶ κατακείμενος καὶ ἀδιαφορῶν, ῥάθυμος, ἀμελής : Εὐσταθ. **« ἄνθρωπος ἐφ' οἷς ἔδει ἐγρηγορέναι κατακείμενος ».**
ἀναπέσσω ἀττ. -ττω ἐκ νέου πέσσω, ἀναθερμαίνω : Ἀριστλ.ΙΖ 565 D 23.
ἀνάπετα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τὴν πτῆσιν : **χτύπησα ἕνα πουλὶ ἀνάπετα.**
ἀναπετάμενος-η-ο δημ. ὁ ὑψηλὰ ἱπτάμενος : δ.τραγ. **αὐτὸς ἀναπετάμενος τὰ σύγνεφα ν' ἐδιάβη·** 2) ὁ ἀρχίζων νὰ πτερυγίζῃ, νὰ πετᾷ, ἐπὶ νεοσσῶν : **σπουργιτάκια ἀναπετάμενα·** 3) ὁ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐκπηδῶν, ἀναβρύων, ἐπὶ ὑδάτων.
ἀναπετάννυμι κ. **-ννύω,** ποι. ἀμπ-, μτγν. κ. νεώτ. ἀναπετάω-ῶ, μέλλ. **-πετάσσω,** ἀττ. **- πετῶ** κτλ. ἀνοίγω, ἁπλώνω : Ἰλ.Α 480 **ἀνὰ θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν,** Ἡρ.3,156 **ἀναπετάσας τὰς πύλας ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσας,** Ξεν.Ἀν.1,4,6 **βλεφάροις, ἃ ἀναπετάννυται, ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ συγκλείεται·** κ. νεώτ. **ἀνεπέτασαν τὰ ἱστία, - τὰς πύλας·** || κ. μτφ. φρ. **ἀνεπέτασε τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας, τῆς στάσεως** κτλ.· || μτχ. παθ. παρακ. ἀναπεπταμένος βλλ.
ἀναπεταννύω ἀναπετάννυμι βλ. λ.
ἀναπεταρίζω δημ. ἐπὶ πτηνῶν, ἀνοίγω ὀλίγον καὶ ἀνατινάσσω τὰ πτερὰ ὡσεὶ διὰ νὰ πετάξω : **ἀναπεταρίζει ὁ κόκορας, ὅταν σιμώνῃ κότα, - τρέχοντας ἀναπετάριζαν τὰ κλωσσόπουλα·** || μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀνακινοῦμαι ἐξ ἀνυπομονησίας, συγκινήσεως κττ.· || εἰδ. ἐπὶ τῆς καρδίας, πάλλω ταχέως· ἐπὶ τῶν βλεφάρων, ἀθελήτως ἀνοιγοκλείω· 2) ναρκισσεύομαι, προπετῶς ἐπιδεικνύομαι, κοκκορεύομαι : **παλιόπαιδα καὶ παλιοκόριτσα ποὺ ἀναπεταρίζουν γυροφέρνοντας.**
ἀναπέτασις-εως νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναπεταννύειν : φρ. **εἰς ἀναπέτασιν ἱστίων** (προειδοποιητικὸν παράγγελμα, ἐπὶ πλοίων).
ἀναπετάσω νεώτ. (ἐνεστ. σχηματιζόμενος ἐκ τοῦ ἀόρ. τοῦ ἀναπετάννυμι) ἀνοίγω, ἁπλώνω : **ἀναπετάσω τὰ ἱστία, τὰ δίκτυα** κτλ.
ἀναπέτεια (ἡ) ἄνοιγμα, διαστολή : Γαλην.6,848 **ἀναπέτεια πόρων,** Ἀλέξ.Ἀφρ.1,90 **ἀναπέτειαν διδόναι τοῖς πόροις.**

ἀναπετής-ές ἀναπεπταμένος, ἀνοικτός : Ἱππ. **ἀναπετεῖς ἀδένες,** Ἀρετ. **ἀναπ- ὀφθαλμοί.**
ἀναπέτομαι ἀόρ. **ἀνεπτόμην,** ποιητ. **ἀμπέταμαι,** ἀόρ. **ἀνεπτάμην** κ. **ἀνέπτην** πέτομαι, πετῶ πρὸς τὰ ἄνω : Ἡρ.4,132 **ἢν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι ἀναπτῆσθε εἰς τὸν οὐρανόν,** Αἰσχ.Ἱκ.782 **ἀμπτᾶσα δ' ὡσεὶ κόνις,** Εὐρ.Μήδ.440 **αἰθερία δ' ἀνέπτα,** Ἀριστφ.Ὄρν.1372 **ἀναπέτομαι δὴ πρὸς Ὄλυμπον,** Πλάτ.Φαίδ.109 Ε **εἰ πτηνὸς γενόμενος ἀνιπτοῖτο,** Αἰσχ.3,209 **οὐκ ἔστιν ὅποι ἀναπτήσομαι·** 2) μτφ. σκιρτῶ ἐκ χαρᾶς, τρόμου κττ. : Σοφ.Αἶ.693 **περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμην** (πέταξα ἀπὸ τὴ χαρά), αὐτ.Ἀντ.1307 **ἀνέπταν φόβῳ.**
ἀναπετῶ-άω κ. νεώτ. κ. δημ. ἀναπέτομαι βλ.λ.
ἀνάπευσις-εως (ἡ) τὸ ἀναπυνθάνεσθαι, ἐκ νέου ἐρώτησις, ἐπισταμένη ἐξέτασις.
ἀναπεύω δημ. ἀνακουφίζω διὰ λόγων, παρηγορῶ : παροιμ. **ὁ ξένος ἀναπεύει δὲ θεραπεύει.**
ἀναπεφλασμένως ἐπίρρ. **μὲ τὸ πέος ἐστηκός, ἐντεταμένον,** βλ. **ἀναφλάω.**
ἀναπέφτω δημ. ἀνακλίνομαι : **ἀνάπεσα στὸν καναπὲ γιὰ μισὴ ὥρα νὰ ξεκουρασθῶ·** || ὑπτιάζω, πίπτω ἀνάσκελα.
ἀναπηγάζω μσν. πηγάζω, ἐκπέμπω ὕδωρ· Ἡσ. **« ἀναπηγάζει· ἀναδίδωσιν ».**
ἀναπήγνυμι κ. **-γνύω** πήγνυμι, μπήγω, διαπερῶ εἰς ὀβελόν : Ἀριστφ.Ἐκκλ.843 **λαγῴ' ἀναπηγνύασι** (περνοῦν στὸ σουβλί)· 2) ἀνασκολοπίζω, ἀνασταυρῶ : Πλούτ.Ἀρατ.17 **τὸ σῶμα πλάγιον διὰ τριῶν σταυρῶν ἀναπῆξαι,** Ἡσ. **« ἀναπῆξαι ἀναπεῖραι »·** 3) νεώτ. κάμνω τι νὰ πήξῃ πάλιν, ἀπὸ ὑγροῦ νὰ γίνῃ στερεόν : **ἀνέπηξα τὸ βούτυρον εἰς τὸ ψυγεῖον,** κ. παθ. **ἀνεπήγη τὸ ἔλαιον ἐκ τοῦ πολλοῦ ψύχους.**
ἀναπηγνύω ἀναπήγνυμι βλ.λ.
ἀναπήδημα (τὸ) μσν. κ. νεώτ. πήδημα πρὸς τὰ ἄνω, ἐκπομπή, ἐξόρμησις : Εὐστ.Πονημ.2,68,23 **ἀναπήδημα αἵματος·** || νεώτ. κ. πήδημα ἐκ νέου.
ἀναπήδησις-εως (ἡ) πήδημα, τίναγμα πρὸς τὰ ἄνω : Ἱππ. **ἀν- ἐκ τῆς κλίνης·** 2) **ἀναπήδησις τῆς καρδίας** αἰφνίδιον σκίρτημα τῆς καρδίας, ἀντίθ. **σφύξις** : Ἀριστλ.Ἀναπν.480 Δ 13· || νεώτ. κ. ἀνάβρυσις, ἐπὶ ὕδατος· || κ. ἀνατίναγμα, μετατόπισις : **ἀναπήδησις κιλλίβαντος.**
ἀναπηδητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναπηδῶν· || ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀναπηδᾶν : **ἀναπηδητικαὶ ἐλαστικαὶ σφαῖραι·** || ἐπὶ ὑδάτων, ὁ πρὸς τὰ ἄνω ἐκπεμπόμενος : **ἀναπηδητικοὶ πίδακες.**
ἀναπηδητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναπηδητικὸν βλ.λ.
ἀναπηδῶ-άω ποιητ. **ἀμπηδῶ** κ. νεώτ. κ. δημ. πηδῶ πρὸς τὰ ἄνω, ἀνασκιρτῶ, τινάσσομαι πρὸς τὰ ἄνω : Ἰλ.Λ 379 **ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας ἐκ λόχου ἀμπήδησε,** Ἡρ.3,155 **ἐκ τοῦ θρόνου ἀναπηδήσας ἀνέβωσε,** Ἀριστφ.Ὄρν.490 **ὁπόταν μόνον ὄρθριον ᾄσῃ, ἀναπηδῶσι πάντες ἐπ' ἔργον,** Αἰσχ.3,173 **ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸ βῆμα·** κ. νεώτ ὁμοίως· 2) ἐπὶ ὕδατος, ἐκρέω πρὸς τὰ ἄνω, ἀναβρύω εἰς ὕψος· 3) πηδῶ πρὸς τὰ ὀπίσω : Ἀριστφ.Βάτρ.566 **ἐπὶ τὴν κατήλιφ' εὐθὺς ἀνεπηδήσαμεν·** 4) δημ. κ. πηδῶ ἐκ νέου, ξαναπηδῶ.
ἀναπηλῶ-έω ἀναπάλλω (διορθ. ἀναπιλέω).
ἀναπηνίζομαι νεώτ. κ. **-ίζω** πάλιν πηνίζομαι, σχηματίζω ἐκ νέου πηνία, ἐκτυλίσσω ἀπό τινος : Ἀριστλ.ΙΖ 551 D 13 **τὰ βομβύκια ἀναλύουσι τῶν γυναικῶν τινες ἀναπηνιζόμεναι, κἄπειτα ὑφαίνουσι·** || νεώτ. ἐκτυλίσσω νῆμα τυλιγμένον εἰς πηνία διὰ νὰ σχηματίσω νέα τοιαῦτα, ξετυλιγαδιάζω γιὰ νὰ κάμω ἄλλα κουβάρια.
ἀναπήνισις-εως (ἡ) κ. **ἀναπηνισμός** (ὁ) νεώτ. ἐκτύλιξις τοῦ νήματος ἐκ τῶν πηνίων ὅπως σχηματισθῇ **εἰς ταλύπας,** σὲ κουβάρια· || εἰδ. τὸ

τράβηγμα τῆς κλωστῆς τῶν μεταξοσκωλήκων, δημ. καλάμισμα : **ἀναπήνισις κουκουλίων.**

ἀναπηνισμός (ὁ) νεώτ. ἀναπήνισις βλ. λ.

ἀναπηνιστήριον (τὸ) νεώτ. τὸ μηχάνημα δι' οὗ γίνεται ἡ ἀναπήνισις βλ. λ.

ἀναπηνιστής (ὁ) ὁ ἀναπηνίζων, βλ. ἀναπηνίζομαι.

ἀναπηνιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος, ἔχων σχέσιν πρὸς τὴν ἀναπήνισιν.

ἀνάπηξις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου πῆξις, οἷον ἡ διὰ μηχανικῆς πιέσεως ὑγροποίησις τοῦ πάγου καὶ πῆξις τοῦ ὑγροῦ εὐθὺς ὡς παύσῃ ἡ πίεσις.

ἀνάπηρα (τὰ) ζωολ. ἔντομα δίπτερα βραχύκερα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ὀξυπτέρων,** τῆς οἰκογενείας τῶν **ὑποβοσκιδῶν.**

ἀναπηρία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀνάπηρος, ἔλλειψις ἀρτιότητος, ἐλαττωματικότης, πήρωσις, σακατιά : Ἀριστλ.Ῥητ.1386 A 11.

ἀναπηρόβιος-ον ὁ ἐν ἀναπηρίᾳ διατελῶν, βιῶν : Φρύν.Κωμ.4 D **ἐν χαλεπαῖς ὀργαῖς ἀναπηροβίων τριγερόντων.**

ἀνάπηρος (-η)-α(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ πεπηρωμένος κατά τι μέλος τοῦ σώματος, ἠκρωτηριασμένος, σακάτης : Πλάτ.Κρίτ.53 A **οἱ χωλοί τε καὶ τυφλοὶ καὶ ἄλλοι ἀνάπηροι,** Πλούτ.Ποπλ.21 **πᾶσαι γὰρ αἱ κυοῦσαι γυναῖκες ἐξέβαλλον ἀνάπηρα** (μὴ ἀρτιμελῆ)· Σουΐδ. « **ἀνάπηρος**· ὁ καθ' ὑπερβολὴν πεπηρωμένος μέλει τινὶ τοῦ σώματος »· νεώτ. **ἀνάπηρος πολέμου** (ὁ ἐκ τραύματος ἀπολέσας κατὰ τὸν πόλεμον τὴν σωματικὴν αὐτοῦ ἀρτιμέλειαν)· || μτφ. ὁ μὴ ἀρτίως ἔχων πρός τι, ὁ ἐλλιπής : Πλάτ.Πολ.835 D **ψυχὴ ἀνάπηρος πρὸς ἀλήθειαν,** νεώτ. **ἄνθρωπος διανοητικῶς ἀνάπηρος** (πνευματικῶς ἐλλιπής).

ἀναπηρτισμένως ἐπίρρ. μτγν. οὐχὶ πλήρως, οὐχὶ κατ' ἀρτίαν σύνθεσιν, ἀτελῶς.

ἀναπηρῶ-όω κ. νεώτ. καθιστῶ τινα ἀνάπηρον βλ.λ., σακατεύω : Πλούτ.Ἠθ.373 D (πιθαν.)· || παθ. -οῦμαι εἶμαι ἢ γίνομαι ἀνάπηρος βλ.λ., σακατεύομαι· || κ. μτφ. ἐν τῷ παθ.τ. ἔχω πνευματικὴν ἢ ψυχικὴν ἀτέλειαν, ἐλαττωματικότητα : αὐτ.Φίληβ.310 E **ἡ ψυχὴ παντάπασιν ἀναπηροῦσθαι πέφυκεν.**

ἀναπήρωμα (τὸ) νεώτ. νομ. στρέβλωσις ἢ κολόβωσις τοῦ σώματος, σακάτεμα.

ἀναπήρως ἐπίρρ. μσν. οὐχὶ ἐν ἀρτιμελείᾳ, κατὰ τρόπον ἀνάπηρον βλ. λ.

ἀναπήρωσις-εως (ἡ) νεώτ. νομ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναπηρῶ βλ. λ.

ἀναπηρωτής (ὁ) νεώτ. νομ. ὁ καταστήσας ἄλλον ἀνάπηρον βλ. λ.

ἀναπιάνω δημ. κάμνω ἀρχήν, ἀρχίζω ἔργον τι : **ἀνάπιασέ μου τὸ κέντημα**· || ἀναλαμβάνω, παίρνω ἐπάνω μου : **ἀνάπιασε μου τὸ παιδί** (πάρε στὴν ἀγκαλιά σου)· || φρ. **ἀναπιάνω τὴ ζύμη** συμφύρω τὴν ζύμην μετὰ ἀλεύρου· || **ἀναπιάνω τὸ ψωμί** δίδω σχῆμα εἰς τὰ τμήματα τῆς ζύμης τὰ προωρισμένα εἰς ἀρτοποίησιν· 2) ὁμιλῶ περί τινος χλευαστικῶς, ὀνειδίζω : **τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω μὴν ἀναπιάνῃς ἄλλη φορὰ τὰ κορίτσια μου**· || ἁπλῶς ποιοῦμαι συνεχῆ λόγον : **μοὔκανε ἕνα μικρὸ καλὸ καὶ τὸ ἀναπιάνει ὁλοένα** (ἐπιδεικτικῶς ἀναφέρει), παροιμ. **τὸ πολὺ ἀναπιασμένο καλὸ δὲν πιάνεται** (χάρις ἄχαρις).

ἀνάπιαση (ἡ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναπιάνω, τὸ ἀνάπιασμα βλ. λ.

ἀνάπιασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναπιάνω βλ. λ., ἡ ἔναρξις ἔργου τινός, τὸ ἀρχίνισμα : **ἡ ἀγάπη εἶναι στ' ἀναπιάσματα** (ἐν τῷ ἄρχεσθαι)· 2) ἡ φύρασις : **ἀνάπιασμα τῆς ζύμης**· 3) ἡ πρὸς χλεύην, πρὸς ὀνειδισμὸν ὑπόμνησις εὐεργεσίας· || γεν. ὁ ὀνειδισμός, ἡ χλεύη· || κ. ὁ γινόμενος ἀντικείμενον ὀνειδισμοῦ : **ἔγινε τ' ἀνάπιασμα τοῦ κόσμου.**

ἀναπιασμένος-η-ο μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀναπιάνω βλ. λ. : **ἀναπιασμένο ἐργόχειρο** (ὅπερ ἤρχισέ τις, ἵνα ἄλλος συνεχίσῃ)· 2) **ἀναπιασμένο προζύμι** (ζύμη φυραθεῖσα)· 3) μετὰ τῆς ἀπό, ὁ δυσφημισμένος : **ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο ἀναπιασμένος καὶ μᾶς κάνει τὸν καμπόσο.**

ἀνάπιαστος-η-ο δημ. ἐκεῖνος οὗτινος δὲν ἐγένετο εἰσέτι ἀρχή, ὁ μὴ ἀναπιασμένος· 2) ἐπὶ ζύμης, ἡ μὴ φυραθεῖσα· 3) ὁ μὴ ὀνειδισθείς· || κ. ὁ μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ὑποκείμενος

ἀναπιδυτικαὶ πηγαί (αἱ) νεώτ. ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ ἀναπιδύει, ἀναβλύζει ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

ἀναπιδύω μτγν. ἀναβλύζω : Θεόφρ.Αἰτ.Φ. 6,4,1 **ἐκ τῆς γῆς ἀναπιδύει τις χυμός,** Πλούτ.Ἀντων.60 **τῶν δὲ λιθίνων ἀνδριάντων ἑνὸς ἱδρὼς ἀνεπίδυε** (ἔβγαινε ἀπὸ τοὺς πόρους).

ἀναπιδῶ-άω μτγν. ἐν ᾗ σημ. τὸ διαπιδῶ βλ.λ. : Ἀλεξ.Ἀφρ.Μετ.56,7 (πιθαν.).

ἀναπιέζω κ. νεώτ. πιέζω τι πρὸς τὰ ὀπίσω : Ἱππ.Ἄρθρ. 41· 2) πιέζω ἐκ νέου· 3) πιέζων ὠθῶ τι πρὸς τὰ ἄνω, ἐκπιέζω, ἀναπιέζω τὸ πῦον ἐκ πληγῆς.

ἀναπίεσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀναπιέζειν βλ.λ., ἡ ἀναχαίτισις : Ἐρωτιαν. ἐν λ. **ἀνακώχησις « ἀναπίεσις καὶ ἀνοχή »**· 2) νεώτ. στρατ. διαστολὴ πυροβόλων κατὰ τὸ μέρος τῆς γομώσεως.

ἀναπίεσμα (τὸ) μτγν. μηχάνημα τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ θεάτρου, πρὸς ἀναβίβασιν ἐπὶ σκηνῆς θεοῦ ἢ ἄλλου προσώπ.ἢ πράγμ.,δημ. τραμπουκέτο : Πολυδ.4,127 **τὰ δὲ ἀναπιέσματα τὸ μέν ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ ὡς ποταμὸν ἀνελθεῖν .. τὸ δὲ περὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς ἐφ' ὧν ἀνέβαινον Ἐρινύες.**

ἀναπιεσμός (ὁ) ἐκ νέου πίεσις, συμπίεσις : Ἥρων. Πνευμ. 1,28 **ἀναπίεσις πρὸς τόπον.**

ἀναπίλναμαι μτγν. ἀναπηδῶ : Μόσχ. 2,109 **ἀνεπίλνατο** (δ.γ. **ἀνεπήλατο, ἀνεπίδνατο**).

ἀναπίμπλημι ἐπὶ ἀγγείων, πληρῶ τι ἐντελῶς, γεμίζω ἕως ἀπάνω ξεχειλίζω : Ἐπίγραμμ. παρὰ Λουκ.Διφ. 6 **ἀν- πίθον**· 2) μτφ. ἐκπληρῶ, τελειώνω : Ἰλ.Δ 170 **αἴ κε θάνῃς καὶ πότμον ἀναπλήσῃς βιότοιο**· 3) ὑποφέρω : Ὀδ.Ε 302 **ἄλγε ἀναπλήσειν,** Ἡρ.6,12 **τίνα δαιμόνων παραβάντες τάδε ἀναπίμπλαμεν ;** (τραβᾶμε αὐτά)· 4) ἐπὶ προσ., κατὰ τὴν ἴην σημ., πληρῶ τινά τινος : Ἀριστ. Ἀχ.847 **κοὐ ξυντυχών σ' Ὑπέρβολος δικῶν ἀναπλήσει,** Δημ.466,1 **τῆς δέ γ' αἰσχύνης ὅλην ἀναπίμπλησι τὴν πόλιν καὶ τῆς ἀπιστίας**· 5) ἐμπλέκω : Πλάτ.Ἀπ.32 C **βουλόμενοι ὡς πλείστους ἀναπλῆσαι αἰτιῶν** (νὰ ἐμπλέξωσι εἰς τὴν κατηγορίαν)· 6) μεσ. μολύνομαι, κηλιδοῦμαι : Πλάτ. Φαίδ 67 A **μηδὲ ἀναπιμπλώμεθα τῆς τούτου φύσεως, ἀλλὰ καθαρεύωμεν ἀπ' αὐτοῦ.**

ἀναπίμπρημι μτγν. ὀγκῶ, φουσκώνω τι : Νικ. Θηρ. 179 **φαφορὸς δ' ἀναπίμπραται αὐχήν.**

ἀναπινιάρικος-η-ο δημ. ὁ χρήσιμος πρὸς ἀναρρόφησιν, οἷον ὁ σπόγγος, τὸ στυπίον· || ὁ ἐπιτήδειος εἰς ἀναμύζησιν, βύζαγμα, βυζανιάρικος.

ἀναπίνω κ. δημ. πίνω ροφῶν, ἀναρροφῶ, ἀναμυζῶ, ἀπορραφῶ : Ἱππ. Ἀρχ.Ἰητρ.22.

ἀνάπιος-ον μσν. ὁ μὴ ἔχων ἄπια : Τζέτζ. **ἄμηλαί τε καὶ ἄσυκοι καὶ ἀνάπιοι.**

ἀναπιπράσκω πωλῶ ἐκ νέου : Ἐπιγρ. **τρὶς ἀναπραθείσης τῆς ὠνῆς, τὸ ὕδωρ ὅσου ἀμπράθη.**

ἀναπίπτω κ. νεώτ., ποιητ. ἀμπ- πίπτω πρὸς τὰ ὀπίσω : Αἰσχ.Ἀγ.1599 **ἀμπίπτει δ' ἀπὸ σφαγὴν ἐρῶν**· || ἀνακλίνω τὸ σῶμα πρὸς τὰ ὀπίσω ὡς οἱ κωπηλατοῦντες ἀναγέρνω : Πλάτ.Φαῖδρ. 254 B **ἰδοῦσα δὲ ἔδεισέ τε καὶ .. ἀνέπεσεν ὑπτία**· 2) ὑποχωρῶ, ἀποτραβιέμαι, κατὰ δ. ἑρμ. ἀποθαρρύνομαι : Θουκ. 1,70,5 **ἐπ' ἐλάχιστον ἀναπίπτουσιν**· ||ἀθυμῶ, ἀποκνῶ, δειλιῶ : Δημ.411,3 **δέδοικα μὴ νῦν ἀναπεπτωκότες ἦτε**· || ματαιοῦμαι : Δημ.

567,ΙΙ ἀνεπεπτώκει τὰ τῆς ἐξόδου (ἐγκατελείφθη ἡ ἐκστρατεία, κατὰ δ.ἑρμ. διεξήγετο νωθρῶς καὶ ἀμελῶς)· 3) ἀνακλίνομαι οἷον κατὰ τὸ δεῖπνον, ἀνάκειμαι : Ἀλεξ.263 μετὰ ταῦτα ἀναπεσεῖν ἐκέλευον αὐτὴν παρ' ἐμέ.

ἀναπισσῶ-όω κ. νεώτ. δημ. **-ώνω** ἐπαλείφω τ: διὰ πίσσης ἐκ νέου, ξαναπισσώνω : Γεωπ. 6,8,3.

ἀναπισσώνω νεώτ. κ. δημ. ἀναπισσῶ βλ.λ.

ἀναπίσσωσις-εως(ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου πίσσωσις, διὰ πίσσης ἐπάλειψις.

ἀναπιστεύω μσν. πιστεύω, ἐλπίζω.

ἀναπίτνημι ποιητ. ἀντὶ ἀναπετάννυμι βλ.λ.

ἀναπιτνῶ-έω ἀναπίπτω βλ.λ.

ἀναπιτύζω κάμνω νὰ γίνῃ ἀνάβλυσις ἀπό τινος ἐδάφους : Ἡρ.Αὐτομ. 13,1.

ἀναπιτυσμός (ὁ) τὸ ἀναπιτύζειν βλ.λ.

ἀνάπιωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναπίνω βλ.λ.· 2) ὅ,τι ἀναπίνεται, ῥόφημα.

ἀνάπλα δημ. κλινοσκέπασμα, κουβέρτα.

ἀνάπλαγο (τὸ) δημ. ἡ κλιτύς, πλαγιὰ μικροῦ βουνοῦ κ. γεν. ὑψώματος.

ἀνάπλαγος-η-ο δημ. ὁ ἀνὰ τὰ πλάγια, τὰς κλιτῦς ὄρους ἢ γεν. ὑψώματος κείμενος : ἀνάπλαγο χωράφι· || τὸ οὐδ. ἀνάπλαγο ὡς οὐσ. βλ. λ.

ἀναπλάκητος-ον ὁ μὴ ἀστοχῶν, ἀναμπλάκητος βλ. λ. : Σοφ.ΟΤ 472 δμ' ἕπονται κῆρες ἀναπλάκητοι.

ἀναπλανῶμαι-άομαι μσν. περιπλανῶμαι.

ἀνάπλαος-η-ο δημ. ὁ ἀνάπλαγος βλ. λ.

ἀναπλασιδιά (ἡ) δημ. κ. ἀναπλιασίδια κ. ἀναπλιασίδι (τὸ) ἀγριόχορτον παχύφυλλον, οὗ ὁ χυμὸς ἔχει στυπτικὰς ἰδιότητας πολτοποιούμενον καὶ ἐπιτιθέμενον ἐπὶ ἀμυχῶν πρὸς ἐπίσχεσιν αἱμορραγίας.

ἀνάπλασις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου πλάσις, ἀνασχηματισμός, ἐκ νέου ἐπὶ τὸ βέλτιον διαμόρφωσις, ὁ. ἀναπλασμός : Ἀρετ.126,5 ἣν ἐς ἀνάπλασιν σαρκῶν καὶ δυνάμεος ὤνθρωπος ἥκῃ· 2) ἀνεμφάνισις, ἀναγέννησις ἐν τῇ διανοίᾳ, ἐν σημ. παρεμφερεῖ πρὸς τὴν νεωτ. ψυχολογ., ὁ. ἀνάπλασμα : Γρηγ.Ναζ. ἡ δι' ὀνειράτων ἀνάπλασις (τὰ φαντάσματα)· 3) ἐκκλ. ἡ τῶν ἀνθρώπων ψυχικὴ ἀναγέννησις διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ· || κ. ἡ διὰ τοῦ βαπτίσματος : Γρηγ.Ναζ. Ἐπιστ. 63 καὶ ταῦτα οὐκ οὔσης δευτέρας ἀναγεννήσεως οὐδ' ἀναπλάσεως· 4) νεώτ. ἐν ἠθικῇ σημ. ἡ ἐπὶ τὸ βέλτιον πλάσις, μεταρρύθμισις, ἀναμόρφωσις : ἀνάπλασις τῶν ἠθῶν - τῆς κοινωνίας· 5) νεώτ.ψυχολ. ἡ ἐν τῇ συνειδήσει ἀναδημιουργία προϋπαρξασῶν παραστάσεων.

ἀνάπλασμα (τὸ) τὸ ἐκ νέου πλασθέν, τὸ ἀνασχηματισθέν· 2) τὸ ὡς πρότυπον χρησιμεῦον : Διόδ.2,56 παραπλησίους εἶναι τοῖς ἀναπλάσμασι τῶν σωμάτων· 3) τὸ ἀναπλασθέν, πλαστῶς ἀναποιηθὲν ἢ μιμικῶς ἀναπαρασταθέν : Στράβ.11, 530 τὴν τῶν ὑποκριτῶν διασκευὴν ἐν τοῖς ἀναπλάσμασιν· 4) πλάσμα τῆς φαντασίας : Σέξτ. Ἐμπ.Μ 8,354 ἀναπλάσματα τῆς διανοίας.

ἀναπλασμός (ὁ) μτγν. ἀνάπλασις βλ.λ. : Πλούτ. Ἠθ.113 D τὸν ἐκ τῶν ματαίων ἐλπίδων ἀναπλασμόν : Σέξτ.Ἐμπ.7,222 ὅταν δύνηται τοῦτον ποιεῖσθαι τὸν ἀναπλασμὸν ἡ ψυχή.

ἀναπλάσσω ἀττ. **-ττω** κ. νεώτ. πλάσσω, ἐκ νέου ἀνασχηματίζω, ἀποκαθιστῶ : Ἱππ.845 Ε κάρτα γὰρ καὶ ἡ ῥὶς καταγεῖσα ἀναπλάσσεται· ἀνοικοδομῶ : Ἡρ.8,109 καί τις οἰκίην τε ἀναπλασάσθω· 3) διαμορφῶ ἐπὶ τὸ βέλτιον : Πλάτ. Ἀλκ.1,121 D ἀναπλ. τὰ μέλη τοῦ παιδός· || μεταμορφῶ, δίδω ἄλλην ἐμφάνισιν : Ἀλεξ.98,5 ἀναπλάττουσι ταύτας (τὰς ἑταίρας), ὥστε μήτε τοὺς τρόπους μήτε τὰς ὄψεις ὁμοίας διατελεῖν οὔσας· 4) ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ : Διοσκ. ἐν Ἀνθ. 7,410 Θέσπις πρῶτος ἀνέπλασε τραγικὴν ἀοιδήν, Φιλήμ.160 ἀναπλ. διπλάσια τῆς ἀληθείας κακά· 5) ἐκκλ. **-ομαι** ἀναγεννῶμαι διὰ βαπτίσματος· 6) νεώτ. ἐν ἠθ. σημ. μετασχηματίζω· 7) νεώτ. ψυχολ. καθιστῶ ἐκ νέου συνειδητὴν παλαιοτέραν παράστασιν, ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην μου : ἀναπλάττω τὰ τῆς νεότητός μου.

ἀναπλάστης-άστρια ὁ ἐνεργῶν, ἐπιφέρων ἀνάπλασιν βλ.λ. : ἀναπλάστης τῆς ἐκπαιδεύσεως.

ἀναπλαστία (ἡ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναπλαστικῆς ἐγχειρήσεως, ἤτοι ἐγχειρήσεως δι' ἧς ἀντικαθίστανται καὶ ἐπανορθοῦνται φθαρέντες ἱστοὶ τοῦ σώματος δι' ἄλλων ἱστῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἄλλου ἀτόμου, πληροῦται δὲ οὕτω κενὸν ἢ χάσμα προελθὸν ἐκ παθολογικῆς τινος ἀλλοιώσεως, οἷον τραύματος, ἢ καὶ διορθοῦται ἔλλειψις ἢ δυσμορφία ἐκ γενετῆς ὑπάρχουσα.

ἀναπλαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνάπλασιν ἢ τὴν ἀναπλαστίαν βλ.λ. : ἀναπλαστικὴ ἐγχείρησις· 2) ἀναπλαστικὴ (ἡ) ὡς οὐσ. κλάδος τῆς χειρουργικῆς περιλαμβάνων τὰς ἐγχειρήσεις, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἀναπλαστία βλ.λ.· Ἐπίρρ. ἀναπλαστικῶς.

ἀνάπλαστος-ον μτγν. ὁ δυνάμενος νὰ ἀναπλασθῇ, νὰ σχηματισθῇ ἐκ νέου, νὰ ἐπαναμορφωθῇ : Γαλην.18(1)670 οὐχ ὁμοίως ἐστὶν ἀνάπλαστος τῶν ὀστῶν οὐσία καθάπερ τῶν βρεφῶν.

ἀνάπλατος-η-ο δημ. κ. ἀνέπλατος ὁ μὴ ἔχων πλάτος, ὁ ἄνευ πλάτους, στενός.

ἀναπλατύνω μτγν. κ. νεώτ. ἐκτείνω εἰς πλάτος, διευρύνω : νεώτ. ἀνεπλάτυναν τὴν διώρυγα· || **-ομαι** ἐν μέσ. κ. παθ. σημ. : Πλούτ.π.Εὐσεβ.Πρ. Εὐαγ.3 σκιὰ γῆς .. ἀναπλατυνομένη μελαίνει τὸν ἀέρα, νεώτ. ἀνεπλατύνθη ὁ αὔλαξ.

ἀναπλειστηριάζω νεώτ. πλειστηριάζω ἐκ νέου, ἐπαναλαμβάνω πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν.

ἀναπλειστηριασμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου ἐνεργούμενος πλειστηριασμός.

ἀναπλείω ἐπ. ἀναπλέω : Νίκ.Θ 808.

ἀνάπλεκα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνάπλεκαν βλ.λ.

ἀνάπλεκος-η-ο δημ. ὁ μὴ πλεκτός, ξέπλεκος : κόρη μὲ ἀνάπλεκα μαλλιά· 2) ὁ χαλαρῶς ἢ ἀραιῶς πεπλεγμένος : ἀνάπλεκη ὕφανση.

ἀνάπλεκτος-η-ο δημ. ὁ μὴ πεπλεγμένος : ἔχω τρεῖς κοῦκλες μαλλὶ ἀνάπλεκτο· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πλεχθῇ : σάπιο νῆμα εἶναι ἀνάπλεκτο.

ἀναπλέκω ἐπ. ἀμπλέκω, κ. νεώτ. κ. δημ. πλέκω πρὸς τὰ ἄνω, ἢ πλέκω ἐπιμελῶς· ἰδίως περὶ τῆς κόμης : Πολύδ. ἀναπλ. τὰς τρίχας· κ. μέσ. Λουκ.Πλοῖ.3 πάντες γὰρ ἐλεύθεροι ἀναπλέκονται ἀναδούμενοι κρώβυλον, δημ. ἀναπλέκει σὲ κότσα τὰ μαλλιά της· || κ. ἁπλῶς, πλέκω τὴν κόμην : Λουκ.Εἰκ.5 οὔλους τινὰς πλοκάμους ἀναπλεκόντων· νεώτ. τὴν κόμην ἀναπλέκουσιν εἰς δύο βοστρύχους· 2) συμπλέκω, συνάπτω εἰς ὁρμαθόν, πλέκω περί τι : Πίνδ.Ο 2,82 ὅρμοισι τῶν χέρας ἀναπλέκοντι καὶ κεφαλάς, Λουκ.Ἀλ.6 ἀναπλέξασθαί τε αὐτὰ (τὰ ἄνθη) καὶ ἀναπλέξαι καὶ ἁρμόσαι· || κ. παθ. : Ἀππιαν.Ἐμφ.πόλ.2,208 ἐστεφάνωσε δάφναις ἀναπεπλεγμένης ταινίας λευκῆς· 3) κ. μτφ. : Νόνν.Δ 38,137 μέλος εἰς Ὑμέναιον ἀνέπλεκε (συνέθετε), Διονυσ.Ὕμν.Ἀπολ. 12 ἀκτῖνα πολύστροφον ἀμπλέκων, Λουκ.ΔὶςΚατ. 28 βραχεῖς τινας λόγους ἀναπλέκων καὶ συλλαβίζων· 4) ἐν τῷ παθ. τ. ἐμπλέκομαι, συμπλέκομαι : Πλούτ.Βρούτ.17 οἱ δ' ἀφειδῶς ἀναπεπλεγμέναι .. ἀλλήλους ἐτίτρωσκον· 5) μτφ. ἐπεξεργάζομαι, καλλωπίζω, ἐπὶ συγγραφῆς : Διον.Ἀλ.Συνθ. 208,12 Πλάτων τοὺς ἑαυτοῦ διαλόγους πάντα τρόπον ἀναπλέκων οὐ διέλιπεν ὀγδοήκοντα γεγονὼς ἔτη, νεώτ. ἀνέπλεξεν τὸν λόγον του ἐπιμελῶς.

ἀνάπλεος-α-ον ἀττ. ἀνάπλεως-ων θηλ. κ. -πλέα κ. νεώτ. πλήρης, γεμᾶτος : Ἡρ.4,31 **λέγουσι ἀνάπλεον εἶναι τὸν ἠέρα,** Ἀριστφ.Ἐκκλ.1072 **πίθηκος ἀνάπλεως φιμυθίου·** νεώτ. **λόγος ἀνάπλεος ὕβρεων·** 2) μεμολυσμένος : Πλάτ.Φαίδ. 83 D **μηδέποτε καθαρῶς ἀφικέσθαι, ἀλλὰ ἀεὶ τοῦ σώματος ἀναπλέα ἐξιέναι,** Πλάτ.Θεαίτ.196 E **ἐσμὲν ἀνάπλεῳ τοῦ μὴ καθαρῶς διαλέγεσθαι.**

ἀνάπλευσις-σεως κ. νεώτ. τὸ πλέειν πρὸς τὰ ἄνω ἢ τὸ πλέειν κατὰ φορὰν ἀντίθετον πρὸς τὸ ρεῦμα θαλάσσης ἢ ποταμοῦ ἢ ἐπιχωριαζόντων ἀνέμων : **ἀνάπλευσις τῶν πλοίων πρὸς Ἑλλήσποντον, - ἡ ἀπὸ τῶν ἐκβαλῶν μέχρι τῶν καταρρακτῶν ἀνάπλευσις τοῦ Νείλου·** 2) νεώτ. γεν. τὸ πλέειν πρὸς τὰ ἀνοικτά : **ἡ ἀνάπλευσις τοῦ ὠκεανοῦ·** 3) διάβρωσις τοῦ ὀστοῦ : Ἱππ.Κωακ.157 **κίνδυνος εἰς ὀστέου ἀνάπλευσιν ἐλθεῖν.**

ἀναπλέω ἰων. -πλώω, ἐπ. ἀναπλείω πλέω πρὸς τὰ ἄνω ἢ ἀντιθέτως πρὸς ῥεῦμα : Ὀδ.Μ 234 **στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες,** Ἡρ.2,97 **ἐς Μέμφιν ἐκ Ναυκράτιος ἀναπλέοντι παρ' αὐτὰς τὰς πυραμίδας γίνεται ὁ πλόος·** 2) γεν., πλέω εἰς τὰ ἀνοικτά, ταξιδεύω : Ἰλ.Λ 22 **ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον,** Δημ.290,2 **διακοσίας ναῦς καθέλκειν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὸν ναύαρχον ἀναπλεῖν ἐντὸς Πυλῶν·** 3) πλέω ὀπίσω, ἐπαναπλέω, ἐπανέρχομαι : Ἡρ.1,78 **πρὶν ἢ ὀπίσω σφέας ἀναπλῶσαι ἐς τὰς Σάρδις ἥλω ὁ Κροῖσος·** 4) ἐπὶ τῆς τροφῆς τῶν μηρυκαστικῶν, ἀνέρχομαι ἐκ τοῦ στομάχου εἰς τὸ στόμα πρὸς ἀναμάσησιν : Αἰλ.Ζ 2,54· 5) ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐπιπλέω : Ἀλεξ.Ἀφρ.Πρ.2,76 **οἱ ἐν ὕδασι ἀπολλύμενοι μεθ' ἡμέρας ἀναπλέουσι·** 6) ὑπερχειλίζω, πλημμυρῶ· 7) καταπίπτω : **ὀδόντες ἀναπλέουσι** (φθαρέντες πίπτουσι).

ἀνάπλεως-ων βλ. ἀνάπλεος.

ἀναπληθύνομαι νεώτ. πληθύνομαι ἐκ νέου ἢ πληθύναμαι κατ' ἀριθμόν, κατὰ ποσόν, δι' ἀναπαραγωγῆς : **οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ταχέως ἀνεπληθύνθησαν, - τὸ ποίμνιον ἀνεπληθύνθη.**

ἀναπλήθω πληρῶ, γεμίζω τι, ἀναπίμπλημι : Κόϊντ. Σμ.11,312· ‖ ἀμτβ. εἶμαι πλήρης τινός : αὐτ.13,22 **οἴνῳ ἀναπλήθοντας ἀπειρεσίῳ.**

ἀναπλημμυρίζω νεώτ. κ. δημ. ἀναπλημμυρῶ βλ.λ.

ἀναπλημμύρω κάμνω τι νὰ πλημμυρίσῃ : Κόϊντ. Σμ.14,635 **ἀνεπλήμμυρε θάλασσαν.**

ἀναπλημμυρῶ-έω κ. νεώτ. πλημμυρῶ, ὑπερχειλίζω ἐκ νέου : **ἀνεπλημμύρησεν ὁ ποταμός·** ‖ ἐπὶ ἐκτάσεων ξηρᾶς, καλύπτομαι ἐκ νέου ὑπὸ ὑδάτων : **ἀνεπλημμύρησεν ἡ πεδιὰς ὅλη.**

ἀναπληρῶ-όω κ. νεώτ. δημ. -ώνω πληρῶ ἐκ νέου, συμπληρῶ τι ἐλλεῖπον : Εὐρ.Ἑλ.906 **δώματ' ἀναπληρουμένους** (πληροῦντας τὰς ἑαυτῶν οἰκίας), Πλάτ.Συμπ.188 E **εἴ τι ἐξέλιπον, σὸν ἔργον ἀναπληρῶσαι·** 2) παθ. πάλιν γίνομαι πλήρης : Θουκ.2,28,1 **ὁ ἥλιος ἐξέλιπε μετὰ μεσημβρίαν καὶ πάλιν ἀνεπληρώθη,** Ἀριστλ.ΗΝ 1153 A 2 **ἀναπληρουμένης τῆς φύσεως·** ‖ ἀποκαθιστῶ εἰς ἀρτιότητα, ὁλοκληρῶ : Δημ.182,12 **τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους ἀναπληρῶσαί φημι χρῆναι καὶ ποιῆσαι δισχιλίους,** Ξεν.Πόρ.4,24 **ὅταν μύρια ἀναπληρωθῇ, ἑκατὸν τάλαντα ἡ πρόσοδος ἔσται·** ‖ συμπληρῶ : Δημ.817,26 **ἕως ἀνεπληρώσατο τὴν προῖκα** (μέχρις οὗ συνεπλήρωσεν ὅλως τὴν προῖκα)· ‖ παρέχω ἐξ ὁλοκλήρου : Πλούτ.Κίμ. **ἀναπληρωτέον τὴν ἀλήθειαν** (πρέπει νὰ παρασχεχῇ ὅλη ἡ ἀ-)· 3) καταλαμβάνω τὴν θέσιν ἄλλου, ἀντικαθιστῶ : Πλούτ.Κράσσ.3 **ἀναπληρῶ τὴν συνηγορίαν** (ἀντικαθιστῶ τὸν συνήγοραν)· ‖ νεώτ. ἐπὶ προσ. ἀντικαθιστῶ τὸν ἐκλιπόντα ἢ ἀπόντα : **ὁ ἀντιπρόεδρος ἀναπληροῖ τὸν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον πρόεδρον.**

ἀναπλήρωμα-ατος ἀναπλήρωσις βλ.λ. : Ἀριστλ. Θαυμ.833 B 4, Φιλ.2,166 **ἀν- λόγων·** 2) πᾶν τὸ χρησιμοποιούμενον ὀνομαστικῶς, εἰς ἀναπλήρωσιν ἄλλου ἐλλείποντος ἢ σπανίζοντος συνήθως κατώτερον τούτου : **πολεμικὰ ἀναπληρώματα,** τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου χρησιμοποιηθέντα κατώτερα προϊόντα εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλων σπανιζόντων : **ἡ μαργαρίνη εἶναι ἀναπλήρωμα τοῦ βουτύρου.**

ἀναπληρωματικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἄλλως **ἀναπληρωτικός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἐνδεδειγμένος εἰς ἀναπλήρωσιν βλ.λ., ὁ συμπληρωματικός· νεώτ. **ἀναπληρωματικὴ ἐκλογή** (ἡ πρὸς ἀνάδειξιν ἀντικαταστάτου παραιτηθέντος ἢ ἀποθανόντος βουλευτοῦ, συμβούλου κττ.), **ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις** (αἱ χορηγούμεναι πρὸς πλήρωσιν προκυφόντων κενῶν εἰς τὰς δαπάνας), **ἀναπληρωματικὸς σύμβουλος, - ἔνορκος, - -ὸν μέλος ἐπιτροπῆς** (τὸ ὁριζόμενον εἰς ἀντικατάστασιν τακτικοῦ μέλους εἰς περίπτωσιν ἀπουσίας αὐτοῦ)· νεώτ. νομ. **ἀν- ὅρκος** (ὁ ἐπιβαλλόμενος αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου εἴς τινα τῶν διαδίκων πρὸς συμπλήρωσιν ἀνεπαρκῶν ἀποδείξεων παρεχομένων ὑπ' αὐτοῦ)· ‖ γραμμ. **ἀναπληρωματικὰ μόρια** μόρια τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης συμπληροῦντα τὴν ἔνναιαν τῶν μεθ' ὧν ἐκφέρονται λέξεων, οἷον **δή, νύ.**

ἀναπληρωματικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δι' ἀναπληρώσεως, κατὰ τρόπον ἀναπληρωματικὸν βλ.λ.

ἀναπληρώνω νεώτ. ἀναπληρῶ βλ. λ.

ἀναπληρώσιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀναπληρωθῇ, ὁ δεκτικὸς ἀναπληρώσεως βλ.λ.

ἀναπλήρωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. πλήρωσις τοῦ ἐλλείποντος, ἡ συμπλήρωσις, κατὰ δ.ἑρμ. πᾶν τὸ συμπληροῦν : Ἀριστλ.ΗΝ 1118 D 18 **ἀναπλήρωσις τῆς ἐνδείας,** Φιλ.2,382 **ἀναπλήρωσις τῶν ξενουμένων τάξεων·** 2) ἱκανοποίησις, ἐκπλήρωσις : Ἀριστλ.Πολιτ.2,411 **ἀν- τῆς ἐπιθυμίας·** ‖ ἡ πλήρωσις, ἡ ἐπαλήθευσις : ΠΔ Ἡσ.1,1,54 **ἀν- τοῦ ῥήματος τοῦ Κυρίου·** 3) ἐπὶ τοῦ Νείλου, πλήμμυρα : Θαλῆς παρ' Ἀθην.2,87· 4) νεώτ. ἡ προσωρινὴ ἢ κ. ἡ ὁριστικὴ ἀντικατάστασις ἀπόντος ἢ ἐκλιπόντος : **ἡ ἀναπλήρωσις τοῦ ἀσθενοῦντος ὑπουργοῦ, - ἡ ἀναπλήρωσις τοῦ παραιτηθέντος·** 5) νεώτ. ἡ ἐκ νέου πλήρωσις, τὸ ξαναγέμισμα : **ἀναπλήρωσις πίθου, - βυτίου, - σάκκου** κττ.

ἀναπληρωτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀναπληρῶν βλ.λ. : **ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ ἀπουσιάζοντος διοικητοῦ·**

ἀναπληρωτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἀναπληρωματικὸς βλ. λ. : Διοσκ.5,75 **ἀναπληρωτικὴ δύναμις,** Γαλ.14,763 **ἀναπληρωτικὰ φάρμακα** (σακχαρώδεις καὶ ῥητινώδεις, λιπαραὶ καὶ λευκωματώδεις οὐσίαι χρησιμοποιούμεναι ἐπὶ τραύματος ἢ δήγματος).

ἀναπληρωτός-όν νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀναπληρωθῇ βλ. λ., νὰ ἀντικατασταθῇ.

ἀναπληστικός-ή-όν (πίμπλημι) ὁ εἰς ἀναπλήρωσιν πρόσφορος, συμπληρωτικός· 2) μιασματικός, κολλητικός.

ἀνάπλι (τὸ) δημ. μάλλινον πυκνῶς ὑφασμένον κλινοσκέπασμα ἐγχωρίου κατασκευῆς.

ἀναπλίσσω μτγν. πηδῶ, σκιρτῶ : Ἀρατ.1108 **ἀναπλίσσειν πόδεσσι** (πιθαν.).

ἀναπλοκή (ἡ) πλοκή, πλέξιμο : Φιλόστρ.ΒΑ 6,10 **ἀναπλ- χαίτης·** 2) μουσ. ἡ ἀλληλουχία τόνων ἀνιόντων· ἀντίθ. **καταπλοκή** : Πτολ.Ἁρμ.2,12.

ἀναπλοποίητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀπλοποιούμεμενος ἢ ὁ μὴ δεκτικὸς ἀπλοποιήσεως βλ.λ.

ἀνάπλους-οος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ πρὸς τὰ ἄνω πλοῦς, ὁ ἀντιθέτως πρὸς τὴν φορὰν ρεύματος, ποταμοῦ κττ. : Ἡρ.2,4 **ἀνάπλοος ἀπὸ θαλάσσης ἑπτὰ ἡμερέων ἐστὶ ἀνὰ τὸν ποταμόν·** 2) ὁ

πρὸς τὰ ὀπίσω πλοῦς : Θεόφρ.ΙΦ 4,7,3· 3) πλοῦς ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, ἀπόπλους : Πολύβ.1,53,13· ‖ συνεκδ. κ. ὁ τόπος ἐξ οὗ ἐκπλέει, ἀνάγεταί τις εἰς τὸ πέλαγος : Πλάτ.Κριτί.115 D **ὁ δὲ ἀνάπλους καὶ ὁ μέγιστος λιμὴν γέμει πλοίων καὶ ἐμπόρων ἀφικνουμένων πάντοθεν.**

ἀναπλύνω μαν. πλύνω ἐκ νέου, ξαναπλύνω.

ἀνάπλυσις-εως (ἡ) πλύσις ἐκ νέου, δημ. ξέβγαλμα.

ἀναπλῶ-όω ἁπλώνω, ξεδιπλώνω : Μόσχ.2,60 **ταρσὰ δ' ἀναπλώσας, ὡσείτε τις ὠκύαλος νηῦς·** 2) ἀνοίγω διάπλατα : Βαρβ.74,3 **ἀν- τὰς θύρας·** 3) κάμνω νὰ διαχυθῇ, νὰ διαδοθῇ τι : Ἀνών. εἰς Κατ.49,26 **τῷ ἀναπλοῦν τὰ σώματα τὴν θερμότητα·** 4) μαθημ. ἁπλοποιῶ δι' ἀναγωγῆς.

ἀνάπλωρα ἐπίρρ. δημ. πρὸς τὸ μέρος τῆς πρώρας, κατὰ τὴν πλώρη : **ἀνάπλωρα χτυπᾶν τὰ κύματα τὸ καράβι·** ‖ μὲ τὴν πρῷραν ἐστραμμένην πρὸς τὸν ἄνεμον.

ἀναπλωρίζω δημ. ἐπὶ πλοίου, πλέω ἀνάπλωρα ἤτοι ἀντιθέτως πρὸς τὸν πνέοντα ἄνεμον· ‖ στρέφω τὸ πλοῖον ὥστε ἡ πρῷρα του νὰ εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὸν πνέοντα ἄνεμον· ‖ κ. ἀμτβ. ἐπὶ ἠγκυροβαλημένου πλοίου : **τὸ καράβι ἀναπλώρισε.**

ἀναπλώρισμα (τὸ) δημ. ὁ πλοῦς κατὰ διεύθυνσιν ἀντίθετον ἐκείνης τοῦ πνέοντος ἀνέμου.

ἀνάπλωρος-η-ο δημ. ἐπὶ πλοίου, τὸ πλέον ἢ ἱστάμενον κατὰ διεύθυνσιν ἀντίθετον τοῦ πνέοντος ἀνέμου.

ἀνάπλωσις-εως (ἡ) μτγν. ἅπλωσις, ἀνάπτυξις : Πλωτιν.5,7,3 **ἡ τῶν λόγων ἐξέλιξις καὶ ἀνάπλωσις.**

ἀναπλωτάζω μτγν. ἀνέρχομαι μεθ' ὁρμῆς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὑγροῦ, ὅπως λ. χ. φυσαλὶς ἀέρος ἐν ὕδατι, ἐκπέμπω κρότον, οἷος ὁ κύματος ἢ πλοίου : Κλημ.'Αλ.Παιδ.2.187,8 **ἡ πρὸς ἐρυγὴν ἀναπλωτάζουσα τοῦ ἀέρος ἐφέπειξις.**

ἀναπλωτικός-ή-όν μτγν. ὁ πρὸς ἀνάπτυξιν πρόσφορος ἢ ἐπιτήδειος· 2) ὁ ἐξηγητικός.

ἀνάπλωτος-η-ον νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἡπλωμένος βλ.λ. : **ἀνάπλωτα ροῦχα** (τὰ μὴ ἁπλωθέντα διὰ νὰ στεγνώσουν), **ἀνάπλωτη σταφίδα** (ἡ μὴ ἁπλωθεῖσα ὑπὸ τὸν ἥλιον πρὸς ἀποξήρανσιν).

ἀναπλώω Ἰων. ἀντὶ **ἀναπλέω** βλ.λ.

ἀναπνείω ποιητ. **ἀμπν-** ἐπ. ἀντὶ **ἀναπνέω** βλ. λ.

ἀνάπνευμα-ατος (τὸ) ποιητ. **ἄμπνευμα** τόπος πρὸς ἀνάπνευσιν, πρὸς ἀναφυχήν.

ἀναπνεύσιμος-ον κ.νεώτ. ὁ πρόσφορος εἰς ἀναπνοήν, ὃν δύναταί τις νὰ ἀναπνεύσῃ : **ἀναπν- ἀήρ.**

ἀνάπνευσις-εως (ἡ) ἀναφυχή, ἀνάπαυλα : Ἰλ. Λ 801 **ὀλίγη δέ τε ἀνάπνευσις πολέμοιο·** 2) εἰσπνοή, ἐπὶ τῶν ἰχθύων : Πλάτ.Τίμ.92 Β **ἀν- ὕδατος·** 3) ἡ ἀναπνοὴ βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΙ 49,235.

ἀναυνευστήρ (ὁ) νεώτ. ἀναπνευστικὸς ἠθμὸς (μάσκα) τοποθετούμενος πρὸ τοῦ στόματος καὶ τῆς ρινὸς τῶν ἐργατῶν τῶν κατεργαζομένων δηλητηριώδεις ὕλας, ἰδίως μέταλλα, ἵνα διακρατῶαι τὸν εἰσπνεόμενον κονιορτόν.

ἀναπνευστήριον (τὸ) νεώτ. τὸ δι' οὗ γίνεται ἀναπνοή, εἴσοδος ἀέρος, ἀεριαμός : **ἀναπνευστήριον ὑπονόμου· ἁ. ἀεριστὴρ ἢ ἐξαεριστήρ.**

ἀναπνευστής (ὁ) ὁ δι' οὗ γίνεται ἀναπνοή.

ἀναπνευστικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος ἢ προσιδιάζων εἰς τὴν ἀναπνοήν : Ἀριστλ.Αἰσθ.444 Α 27 **ἀν- τόπος** (οἱ πνεύμονες), Θεόφρ.ἀπ.9 **τὸ πνεῦμα.. προσπεσὸν τῷ ἀναπνευστικῷ τόπῳ ποιεῖ τὴν ναυτίαν,** Ἀριστλ. Πνευμ.482 Α 8 **τὰ μὴ ἀναπνευστικὰ** (ζῷα) τὰ στερούμενα ἀναπνευστικοῦ συστήματος· ‖ τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **-ά** ὡς οὐσ. τὰ ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς : Ἀλέξ.'Αφρ.Πρ.1,119· ‖ νεώτ. **ἀναπνευστικὰ ὄργανα** (τὰ ὄργανα τοῦ σώματος, δι' ὧν διέρχεται ὁ εἰσπνεόμενος καὶ εἶτα ἐκπνεόμενος ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ), **ἀναπνευστικαὶ ἀσκήσεις** (ἀσκήσεις γυμναστικαί, καθ' ἃς γίνονται βαθεῖαι εἰσπνοαί), **ἀναπνευστικὴ εὐρύτης** ἡ διαφορά, ἣν ἐμφανίζει μετρουμένη ἡ περίμετρος τοῦ θώρακος μετὰ βαθυτάτην εἰσπνοὴν καὶ βαθυτάτην ἐκπνοήν· ‖ **ἀναπνευστικὰ μηχανήματα** τὰ ἐπικουροῦντα τὴν λειτουργίαν τῆς ἀναπνοῆς εἰς δύτας, πυροσβέστας κ. γεν. εἰς τοὺς διατρέχοντας ἕνεκα τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας αὐτῶν κίνδυνον ἀσφυξίας.

ἀνάπνευστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀναπνέων : Ἡσίοδ.Θ 797 **κεῖται ἀνάπνευστος καὶ ἄναυδος·** 2) νεώτ. ὃν διὰ τὸ δηλητηριῶδες ἢ πνικτικὸν δὲν δύναταί τις νὰ ἀναπνεύσῃ : **ἀέρια ἀνάπνευστα.**

ἀναπνευστός-ή-όν κ. νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ ἀναπνεύσῃ : Ἀριστλ.Τοπ.5,9 **ἀέρος ἴδιον τὸ ἀναπνευστόν.**

ἀναπνεύω κ. δημ. Ἡσ. « ἀναπνέω »· δημ. παίρνω ἀέρα, ἀνακουφίζομαι ἀναπνέων καθαρὸν ἀέρα.

ἀναπνέω κ. νεώτ. κ. δημ., ἐπ. προστ. ἀορ. **ἄμπνυε** ροφῶ ἀέρα, ἀνακτῶμαι τὴν ἐκλιποῦσαν ἀναπνοήν, λαμβάνω ἀναφυχήν, ἀναπαύομαι : Ἰλ.Χ 222 **στῆθι καὶ ἄμπνυε** (στάσου καὶ πάρε τὸν ἀέρα σου, ξεκουράσου), αὐτ.Ο 235 **ὥς κε ἀναπνεύσωσι πόνοιο** (γιὰ νὰ συνέλθουν ἀπὸ τὸν κόπο), Ἡρ.8,12 **πρὶν ἢ καὶ ἀναπνεῦσαί σφεας ἔκ τε τῆς ναυαγίης καὶ τοῦ χειμῶνος·** 2) εἰσπνέω καὶ ἐκπνέω ἀέρα, ἀνασαίνω : Ἀριστλ.ΖΙ « **δέχεσθαι τὸν ἀέρα καὶ ἀφιέναι, ὃ καλεῖται ἀναπνεῖν καὶ ἐκπνεῖν** », νεώτ. **ὁ ἀσθενὴς ἀναπνέει μετὰ κόπου, - μόλις ἀναπνεύσω τὸν ἀέρα τοῦ βουνοῦ γίνομαι ἄλλος ἄνθρωπος·** 3) εἰσπνέω ἀέρα, κάμνω εἰσπνοὴν ἀέρος· ἀντιθ. ἐκπνέω : Ἐμπ. 100 **ἀναπνεῖ πάντα καὶ ἐκπνεῖ,** δημ. **ἀνάπνευσε βαθιὰ νὰ γεμίσουν τὰ πλεμόνια σου ἀέρα·** μτφ. : Πίνδ.Ν 7,5 **ἀναπνέομεν οὐχ ἅπαντες ἐπὶ ἴσα** (δὲν ζῶμεν πάντες διὰ τὸν αὐτὸν προορισμόν· κατὰ ḋ.ἑρμ. δὲν κατατείνομεν πάντες πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν)· 4) ἀποπνέω, ἐκπνέω : Πίνδ.Ο 8, 36 **ἀμπνεῦσαι καπνόν,** Ἀπολλ.Ρ 3,231 **πυρὸς σέλας ἀμπνείεσκον·** 5) ἀναδίδω ὀσμήν : Φιλόστρ. Ἡρ.Προοίμ.2 **ἡδὺ ἀναπνεῖ τῶν φυτῶν·** ‖ μτφ. ἐκπέμπω οἱονεὶ ὡς πνοήν : Φιλόστρ.ΒΣοφ. 1,18,3 **ἀμπνέειν χρησμούς** (οἱονεὶ ὡς ἀναθυμιάσεις ἐκφέρω χρησμούς)· 6) ἀνακουφίζομαι, ἐλαφρύνομαι ἐξ ὑπερβολικῶν βαρῶν, φροντίδων κτт. : **νὰ μεγαλώσουν τὰ παιδιά μου νὰ ἀναπνεύσω κι ἐγὼ λιγάκι·** 7) ἐνεργ. κάμνω τινὰ νὰ ἀναπαυθῇ, νὰ ξεκουρασθῇ : Ἡλιόδ.8,14 **πνεῦσαι μὲν αὐτοί, ἀναπνεῦσαι δὲ καὶ τὴν ἵππον·** 8) ἐπὶ πυρός, λαμβάνω ἐκ νέου πνοήν, ἀναφλέγομαι : Θεόφρ ΦΙ 5,9,6 **πυρεῖα ἀναπνεῖ** (ἀναφλέγονται).

ἀναπνιά (ἡ) δημ. ἀναπνοή, ἀνασασμός, ἀνάσα : Ἐρωτοκρ.Γ.344 **μὰ πάντα μ' ἀναστεναγμὸ ἔρχετ' ἡ ἀναπνιά μου,** Ζερβ.Λυρ.Σατ.Β 146 **κι αὐτοὶ θωρῶντας με νεκρό, γιατὶ ἀναπνιὰ δὲν εἶχα.**

ἀναπνιάζω δημ. ἀναπνέω· ‖ παίρνω ἀνάσα.

ἀναπνίγω πνίγω, πιέζω πρὸς τὰ ἄνω, ἀποπνίγω : Πολυδ. 4,114 **τὸ φθέγμα ἀποπνίγειν.**

ἀναπνοείτης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ τὴν πνοὴν ἀποδίδων.

ἀναπνοή (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. **ἀμπνοή** ἀνάκτησις, ἐπάνοδος τῆς πνοῆς, ἀναζωογόνησις, ἀνακούφισις : Εὐρ.ΙΤ 92 **ταῦτα δράσαντα ἀμπνοὰς ἔχειν πόνων·** 2) πνοὴ ἀέρος : Πλάτ.Τιμ.33 C **πνεῦμά τι οὐκ ἦν περιεστὼς δεόμενον ἀναπνοῆς·** ‖ ἐξάτμισις· 3) τὸ ἀναπνευστικὸν ὄργανον, ἐπὶ τῆς ρινὸς καὶ τοῦ στόματος : Διοδ.Σ 2,12 **ὑπὸ τῆς προσπεσούσης ταῖς ἀναπνοαῖς δυνάμεως·** ‖ ὅθεν ἀεραγωγὸς ὀπή, διέξοδος : Πλούτ.Αἰμ.14· 4) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ εἰσπνοή, ἡ εἴσοδος ἀέρος διὰ τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων τοῦ σώματος, ἐπὶ ζῴων διὰ τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων καὶ διὰ τῶν πόρων τοῦ δέρματος κ. ἐπὶ φυτῶν μόνον διὰ τῶν πόρων πάσης

τῆς ἐξωτερικῆς συστάσεώς των καὶ τῶν ριζῶν· ἀντίθ. ἐκπνοή : Ἀριστλ.Ἀν.490 Β «καλεῖται ἡ μὲν εἴσοδος τοῦ ἀέρος **ἀναπνοή**, ἡ δ' ἔξοδος **ἐκπνοή**»· ‖ γεν. ἡ εἰσπνοὴ ἅμα καὶ ἐκπνοή, ἡ λειτουργία δηλ. τῶν ζώντων ὀργανισμῶν, δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀδιάκοπος ἀνανέωσις τοῦ διὰ τὴν ζωὴν ἀναγκαίου ἀέρος : Ἀριστλ.Ἀν.480 Β 10 «ταύτης δὲ (τῆς ἀναπνοῆς) τὸ μὲν ἐκπνοή ἐστι, τὸ δὲ εἰσπνοή», Γαλ. «**ἀναπνοὴ** ἡ διὰ τοῦ στόματος ἔξω τε καὶ εἴσω φορὰ τοῦ πνεύματος», νεώτ. **κρατῶ τὴν ἀναπνοήν μου**, δημ. **πῆρα βαθιὰ τὴν ἀναπνοή μου, - πιάστηκε ἡ ἀναπνοή μου**, φρ. **δὲν παίρνω ἀναπνοή** (συνεχῶς ἐργάζομαι), - **παίρνω τὴν ἀναπνοή μου** (ἀναπαύομαι ἐπ' ὀλίγον)· ‖ νεώτ. **ἄδηλος ἀναπνοὴ** ἡ διὰ τῶν πόρων τοῦ δέρματος τῶν ζώων ἐπιτελουμένη κ. ἡ διὰ τῶν ἀναπνευστικῶν πόρων τῶν φυτῶν· ‖ **ἀναπνοὴ τεχνητὴ** τρόπος ἐπαναφορᾶς τῶν ἀναπνευστικῶν κινήσεων διὰ ρυθμικῆς ὑφώσεως καὶ πτώσεως τῶν βραχιόνων ἐκτελούμενος ἐπὶ παθόντων πνιγμονήν, τοποθετουμένων ὑπτίων· ‖ καὶ δι' εἰσπνοῆς ἐξ ἀσκῶν ὀξυγόνου, γινομένη πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀναπνοῆς λίαν ἐξηντλημένου ἀσθενοῦς· ‖ εἰδ. **συριγματώδης ἀναπνοὴ** πάθησις ἀναπνευστικὴ τοῦ ἵππου.

ἀνάπνοια (ἡ) ἀναπνοή : Ἀριστλ.Προβλ.33,8 **ἀνάπνοια ταύτῃ γίνεται τῷ ὑγρῷ.**

ἀναπνοιά (ἡ) δημ. **ἀναπνιά** βλ. λ.

ἀναπνοϊκός-ή-όν ὁ τῆς ἀναπνοῆς ἢ ὁ ἐπὶ τῆς ἀναπνοῆς ἐπιδρῶν : Πτολ.Τετρ.87 **ἀναπνοϊκὴ νόσος.**

ἀναπνοομετρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τοῦ ἀναπνοομέτρου βλ.λ. μέτρησις τῆς ἀναπνοῆς.

ἀναπνοόμετρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς μέτρησιν, καθαρισμὸν τῆς ἀναπνευστικῆς λειτουργίας τῶν πνευμόνων, ὅ. ἀεριόμετρον.

ἀνάπνοος-ον ὁ ἀναπνέειν ποιῶν : Ζ.Χρησμ. 16,12 **ψυχῆς ἐξωστῆρες ἀνάπνοοι εὔλυτοί εἰσιν.**

ἀναποβλέπω μτγν. ἐπισταμένως ἀποβλέπω.

ἀναπόβλητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος ἢ μὴ ἄξιος νὰ περιφρονηθῇ : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ. 3,238 **ἀν- ἀγαθά**· ‖ νεώτ. ἐν τῇ κυριολεξίᾳ, ὁ μὴ ἀποβληθεὶς ἢ ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποβάλῃ : **συνήθεια ἀναπόβλητος, - ἐλάττωμα ἀναπόβλητον.**

ἀναπόγραφος μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀπογεγραμμένος, ὁ μὴ καταγραφεὶς ἐν καταλόγοις, ὁ δι' ὃν δὲν ἐγένετο ἀπογραφή : Ὑπερ.Εὐξ.34 **ἀναπόγραφα μέταλλα** (μεταλλωρυχεῖα, μὴ καταγεγραμμένα ἐν καταλόγῳ), Πάπ. **πρόβατα ἀν-, ὁ ἀναπόγραφος πληθυσμὸς τῆς νήσου** (ὁ μὴ δι' ἀπογραφῆς καταμετρηθείς)· 2) εἰδ. ἐπὶ εἰσαγ. ἐμπορεύματος, τὸ μὴ ἐν τῷ δασμολογίῳ ἀναγεγραμμένον.

ἀναπογράφως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἀπογραφῆς βλ. λ.

ἀνάποδα ἐπίρρ. δημ. κατ' ἀντίθετον φοράν, πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀνάπαλιν, ἀντιστρόφως, ἀντιθέτως· κατ' ἀρχὰς μὲν τοπικῶς, ἔπειτα δὲ κατὰ πᾶσαν σχέσιν : **ὁ κάβουρας περπατᾷ ἀνάποδα, - οἱ Κινέζοι γράφουν ἀνάποδα, - τὸν κρέμασαν ἀνάποδα, - φορῶ τὸ σακκάκι μου ἀνάποδα**· ‖ ἀντικανονικῶς, παρὰ τὰ εἰθισμένα : **χάλασε τὸ ρωλόγι, γιατὶ τὸ κούρδισε ἀνάποδα**· 2) παρὰ τὴν εὔλογον προσδοκίαν, ἀντιξόως : **ὅλα μᾶς ἔρχονται ἀνάποδα**· 3) ὡς ἀρνητικὴ ἀπάντησις μετὰ σαρκασμοῦ τινος : **θὰ κάμῃς ταξίδι; - ἀνάποδα**· ‖ καὶ μετὰ τοῦ ἄρθρου : **τὸν κρέμασαν τἀνάποδα,** πρβ. ἀνάπαλιν - **τἀνάπαλιν.**

ἀναπόδεικτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀποδεικνυόμενος ἢ ὁ μὴ ἀποδεδειγμένος : Λυκοῦργ.129 **οὐ λόγον ἀναπόδεικτον εἴρηκα,** νεώτ. **ἰσχυρισμός, - κατηγορία ἀναπόδεικτος**· 2) ὁ μὴ ἔχων χρείαν ἀποδείξεως, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀληθής· οἷον ἐπὶ ἀξιωμάτων : Ἀριστλ.Ἀν.Πρ.53 D 2· 3) νεώτ. νομ. ὁ μὴ ἐπιδεχόμενος ἀπόδειξιν, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἀποδείξεως.

ἀναποδείκτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἄνευ ἀποδείξεως, κατὰ τρόπον ἀναπόδεικτον βλ. λ.

ἀναπόδεκτος (-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀποδεκτός : Εὐρ.Φοίν.527 **πικρὰ καὶ ἀναπόδεκτα**· ‖ ὁ μὴ ἄξιος ἀποδοχῆς, ἀπορρίψιμος : **ἀναπόδεκτοι οἱ ὑποβληθέντες ὅροι εἰρήνης, - ἀναπόδεκτη εἶν' ἀπὸ μένα ἡ πρότασή σου**· 2) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ συναλλαγματικῆς, ἡ μὴ γεναμένη δεκτή, μὴ ὑπογραφεῖσα ὑπ' ἐκείνου εἰς βάρος τοῦ ὁποίου, ὡς ὀφειλέτου, ἐξεδόθη.

ἀναποδέχομαι Ἐπιγρ. ἀναλαμβάνω ὑποχρέωσιν, εὐθύνην νὰ ἐκτελέσω τι.

ἀναποδήμητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀποδημήσας, ἀταξίδευτος.

ἀναποδιά (ἡ) τὸ ἀντίξοον τῶν πραγμάτων, ἡ ἐναντιότης τῶν περιστάσεων, ἡ δυσμενὴς τροπὴ τῶν γεγονότων, δυσχέρεια, ἀνωμαλία, κακοτυχιά, κατσιποδιά : **ἀπὸ τὶς πολλὲς ἀναποδιὲς κατάντησε φτωχός, - ἀναποδιὰ τοῦ τυχαίνει σ' ὅ,τι καταπιαστῇ, - ἡ ἀναποδιὰ τοῦ πολέμου**· ‖ ἀτύχημα, δυσμενὴς περιπέτεια : παροιμ. **ἀπετάλωτα τὸ ζῶ ἀναποδιὰ στὸ δρόμο**· ‖ ἀπροσδόκητος δυσχέρεια, ἀπρόβλεπτον ἐμπόδιον : **ἦρθε μιὰ ἀναποδιὰ καὶ πάει νὰ χαλάσῃ ἡ δουλιά**· ‖ δυσάρεστος, δυσμενὴς οἰωνός : **χύθηκε λάδι κι εἶναι ἀναποδιά, - τό 'χει ἀναποδιὰ νὰ ἰδῇ παπᾶ σὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ σπίτι του, - τό 'χουμε ἀναποδιὰ ν' ἀρχίσουμε δουλιὰ τὴν Τρίτη**· 2) δυστροπία, παραξενιά, στρυφνότης, ἰδιοτροπία : **ἀπὸ τὴν ἀναποδιά του μαράζωσε ἡ γυναίκα του,** φρ. **ἔχει τὶς ἀναποδιές του** (τὰς ἰδιοτροπίας του), - **εἶναι σήμερα στὶς ἀναποδιές του**· 3) πρᾶξις ἀπερίσκεπτος, ἀσύνετος : **ὅλο ἀναποδιὲς κάνει καὶ θὰ μείνῃ στὸ δρόμο**· ‖ κ. πρᾶξις ἐπίμεμπτος : **ἔκανε μιὰ ἀναποδιὰ καὶ κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὴ θέση του.**

ἀναποδιάζω δημ. ἀμτβ. περιπίπτω εἰς ἀτυχίαν, ὑφίσταμαι ἐναντιότητας τῶν περιστάσεων, τῶν πραγμάτων, κατσιποδιάζω, παθαίνω ἀναποδιὰ βλ.λ. : **ἀπ' ὅταν ἄλλαξα μαγαζὶ ἀναπόδιασα, - ἀναπόδιασε ἡ δουλιά του - ἀναπόδιασε τὸ ἐμπόριο** (κακῶς ἔχει)· ‖ ἐπὶ σωματικῆς καταστάσεως, τείνω πρὸς ἐξασθένισιν, καχεξίαν, νόσον : **ἀναπόδιασε τὸ παιδὶ ἀπὸ τὶς θέρμες, - κάτι ἔχει ἡ γελάδα καὶ μέρα τὴ μέρα ἀναποδιάζει**· κ. ἐπὶ φυτῶν : **ἀναπόδιασε ἡ κληματαριά, - τὸ περιβόλι**· 2) ἀμτβ. γίνομαι δύστροπος, ἰδιότροπος, παράξενος, κακόροιζικος : παροιμ. **ὅσο ἡ ἀνύπαντρη** (ἄ. **ἡ Μαριώ**) **γεράζει τόσο κι ἀναποδιάζει**· 3) μτβ. προκαλῶ εἰς ἄλλον δυσχερείας, ἐναντιότητας, ἀτυχίας, φέρω ἀναποδιά : **μᾶς ἀναπόδιασες τὴ δουλιά,** γνωμ. **ὁ μυαλωμένος σιάζει, ὁ ἄμυαλος ἀναποδιάζει**· 4) ὁ παθ. τ. **-ομαι** σπαν. κ. μ. ἐν μέσ. σημ. : **ἀναποδιάστηκα σήμερα**· ‖ μτχ. **ἀναποδιασμένος** βλ.λ.

ἀναποδιάρης-α-ικο δημ. ὁ προκαλῶν, ἐπιφέρων ἀναποδιὰν βλ.λ.· 2) ὁ δύστροπος, ἰδιότροπος, κακότροπος, σκαιός.

ἀναπόδιαση (ἡ) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναποδιάζω βλ.λ., ἡ ἀναποδιά.

ἀναπόδιασμα (τὸ) ἀναποδιὰ βλ. λ.

ἀναποδιασμένος-η-ο δημ. ἡ παθ. μτχ. τοῦ ἀναποδιάζω βλ.λ., ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων, φυτῶν, ὁ εἰς ἐξασθένισιν τείνων ἢ ὤν, ὁ καχεκτικός : **ἀναποδιασμένος ἀπὸ τὴν κακοπέραση, - ἀναποδιασμένο ζωντανό, - ἀναποδιασμένα σπαρτά**· ‖ ἐπὶ ἐπιχειρήσεων, ἐργασιῶν κττ., ὁ διατελῶν ἐν οὐχὶ καλῇ καταστάσει, ἐν δυσχερείᾳ, ἐν κακῇ τύχῃ : **ἀναποδιασμένο ἐπάγγελμα**· ‖ ὁ ἐν δυσφορίᾳ, δυσθυμίᾳ : **χωρὶς αἰτία εἶμαι ἀναποδιασμένος**

σήμερα· || ὁ ἀντίξοος, ὁ ἐναντιότητας, δυσχερείας ἐπάγων : **ἀναποδιασμ- χρόνος - μέρα**· || ὁ ἰδιότροπος, ὁ δύστροπος : **ἀν- ἄνθρωπος.**

ἀναποδίζω κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀμετ. σταματῶ, γυρίζω ὀπίσω : ΠΔ Σειρ.46,5 **ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος καὶ μία ἡμέρα ἐγεννήθη πρὸς δύο,** Χρον.Πασχάλ.422,3 **ὁ Ἰορδάνης ἀνεπόδισεν εἰς τὰ ὀπίσω**· 2) κ. μτφ. : Ἀριστεί(δ.),161 **εἰ γέ τις ἐρωτῴη καὶ ἀναποδίζοι καθ' ἕκαστον ἐξ ἀρχῆς, ὥσπερ Πλάτων εἴωθεν ἐρωτᾶν**· || Στοβ.'Εκλ.1,8 σ.300 **μέχρι μὲν γὰρ δέκα πάντες ἀριθμοῦσι, ἐφ' ἃ ἐλθόντες πάλιν ἀναποδίζουσι** (δηλ. ἀπὸ τοῦ 10 πρὸς τὴν μονάδα)· 3) μτβ. κάμνω τινὰ νὰ στραφῇ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπαναφέρω πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐρωτῶ, ἐξετάζω τι λεπτομερῶς καὶ ἐπανειλημμένως : 'Ηρ.5,92,6 **ἐπειρωτῶν τε καὶ ἀναποδίζων τὸν κήρυκα,** Αἰσχίν.3,192 **πολλάκις ἀνεπόδιζον τὸν γραμματέα καὶ ἐκέλευον πάλιν ἀναγιγνώσκειν**· 4) νεώτ. κ. δημ. παλινδρομῶ, ἐπιστρέφω πρὸς ἐκεῖ ὅθεν ὡρμήθην· || εἰδ. ἐπὶ σιδηροδρόμων κ. ἀτμοπλοίων, κινῶ τὴν μηχανὴν ἀντιστρόφως, ἀνάποδα πρὸς ὀπισθοχώρησιν, ὀπισθοχωρῶ μὲ τὴν πρύμνην.

ἀναπόδισις-εως (ἡ) μσν. ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω βάδισις, ὀπισθοδρόμησις.

ἀναποδισμός (ὁ) ἐπιστροφή, ἐπάνοδος : **ἀναποδισμὸς εἰς τὴν μονάδα,** ἀντίθ. **προποδισμός**· 2) ἐπανάληψις, ἀκριβεστέρα ἐξέτασις: 'Αλέξ. 'Αφρ. Μεταφ.440,7 **κατ' ἀνάλυσιν καὶ ἀναποδισμόν.**

ἀναποδιστής (ὁ) μσν. ὁ ἀναποδίζων, ὁ ἐμποδίζων, κωλυτής· 2) ὁ ἀναποδίζων, ὁ ἐπιστρέφων· || ἐκκλ. **ἀναποδισταί** οἱ ἐκ τῶν αἱρέσεων ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν.

ἀναποδιστικός-ή-όν μτγν. ἀστρον. ὁ ἀναποδίζων, ὁ κατ' ἐπιβράδυνσιν κινήσεως : Κατ.Κώδ. 'Αστρ.1,133,23 **ἀναποδιστικοὶ ἀστέρες.**

ἀναποδοβολῶ στρέφω τι ἀνάποδα, ἀναποδογυρίζω βλ. λ.

ἀναποδογύρης (ὁ) δημ. ὁ παρὰ φύσιν ἀσελγῶν.

ἀναποδογυρίζω δημ. γυρίζω τι ἀνάποδα, φέρω τὰ ἄνω κάτω ἢ τὰ μέσα ἔξω, ἀνατρέπω, περιτρέπω, ἀντιστρέφω : **ἀναποδογυρίζω τὸ ποτήρι, - μὲ μιὰ κλωτσιὰ ἀναποδογύρισε τὸ τραπέζι, - ἀναποδογύρισε τὰ χαρτιά σου,** δ.τραγ. **καὶ νά 'τανε καράβι νά 'ναποδογύριζέ το, - τὴ γλάστρα τοῦ βασιλικοῦ θ' ἀναποδογυρίσω**· || εἰδ. σκάπτων ἢ ὀργώνων ἀναστρέφω τὰ χώματα πρὸς καλλιέργειαν : **ἀναποδογύρισα τὸ χωράφι νὰ τὸ σπείρω**· 2) κατασκάπτω, καταρρίπτω, καταστρέφω : **ἔπεσε κατὰ πάνω στὰ χωριὰ ἡ 'Αρβανιτιὰ καὶ τ' ἀναποδογύρισε ὅλα, - ὁ σεισμὸς ἀναποδογύρισε τὴν πολιτεία**· 3) κ. ἀμτβ. ἐν ἢ χρ. κ. ὁ μεσ. τ. **-αμαι** ἀνατρέπομαι, γυρίζω ἐγὼ ἀνάποδα : **ἀναποδογύρισε ἡ βαρέλα καὶ χύθηκε τὸ κρασί, - ἀναποδογυρίστηκε ἡ στάμνα**· || κ. παθ. **ἀναποδογυρίστηκε ἡ βάρκα ἀπὸ τὸ κῦμα, - κόντεψε ἀπὸ τὸν ἀέρα ν' ἀναποδογυρισθῇ**· 4) κ. μτφ. συμβαίνω ἢ εἶμαι κατὰ τρόπον ὅλως ἀντίθετον ἢ πρίν, καθίσταμαι ὅλως ἀλλοῖος ἢ πρίν : **ἀναποδογύρισαν οἱ συνήθειές μας - οἱ νόμοι - τὰ ἰδανικά μας**· 5) ἡ παθ. μτχ. **ἀναποδογυρισμένος** κατὰ πάσας τὰς ἀνωτ. σημ.

ἀναποδογυρισιά (ἡ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναποδογυρίζω βλ. λ.

ἀναποδογύρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναποδογυρίζω** βλ.λ. : **ἀναποδογύρισμα ποτηριοῦ, - πιάτου - ἐπίπλων - βάρκας** κλπ.

ἀναποδοκαημένος-η-ο δημ. ὁ ἐξ ἀδοκήτου, προώρου καὶ ἀπροόπτου θανάτου στενοῦ συγγενοῦς, ἰδίως τέκνου πενθήσας.

ἀναποδοκάραβο (τὸ) δημ. ὀνομασία τοῦ ἀστερισμοῦ τῆς μικρᾶς ἢ καὶ τῆς μεγάλης ἄρκτου.

ἀναποδόλογο (τὸ) ἀπρεπής, ἀνοίκειος, ἄκοσμος λόγος, βωμολοχία εὔχρ. ἐν πληθ. **σὰν πιῇ ὅλο ἀναποδόλογα λέει.**

ἀναποδολογῶ νεώτ. κ. δημ. λέγω **ἀναποδιές,** δυστροπῶ ἐν τῷ λόγῳ, σοφιστεύομαι· || ὁμιλῶ ἀπρεπῶς, ἀσέμνως.

ἀνάποδος-η-ο δημ. ὁ ὢν μὲ τὴν κορυφὴν κάτω καὶ τὴν βάσιν (τοὺς πόδας) ἄνω, ἀντιθέτως τοῦ κανονικοῦ, τοῦ συνήθους, τοῦ πρέποντος κείμενος ἢ κινούμενος, ἀνεστραμμένος, ἀνάστροφος : **δὲν προσφέρουν τὸ ποτῆρι ἀνάποδο, - ἡ πόρτα εἶναι ἀνάποδη** (ἀνοίγει ἐξ ἀριστερῶν), - **ἀνάποδα φυτεύουν τὶς ροδιές** (μὲ τὴν κορυφὴν τοῦ κλώνου πρὸς τὰ κάτω), παροιμ. **μὲ τὸ μαχαίρι ἀνάποδο κόβεσαι δὲν κόβεις** (ἐπὶ τῶν ἀπερισκέπτως ἐπιχειρούντων τι), - **ἀνάποδα φορτώματα μὲ τὰ κεφάλια κάτω** (ἐπὶ ἀτάκτως γενομένων)· 2) ὁ ἐπαρίστερος, ζερβιός, ἀναποδοχέρης· 3) ὁ οὐχὶ πρόσφορος, ὁ εἰς χρῆσιν δυσχερής, ἄβολος : **ἀνάποδο ἐργαλεῖο, - σπίτι, - ἀνάποδος δρόμος** (δύσβατος ἢ ἀστόχως παρεκκλίνων)· 4) μτφ. ἀντίξοος, ἐναντίος, ἀντίθετος, δυσμενής, ἐπὶ χρόνου ἢ ἐπὶ γεγονότων : **ἀνάποδη χρονιά, - μέρα, - ἀνάποδα χρόνια**· κ. ἐπὶ καιροῦ : **ἀνάποδος ἀγέρας** (ἁ. ἀντίπλωρος)· || ἀπαίσιος, δυσοίωνος : **ἀνάποδη μέρα ἡ Τρίτη, - ἀνάποδο σημάδι, - ὄνειρο**· 5) τὸ θηλ. **ἀνάποδη** ἡ ἀνεστραμμένη ὄψις, ἡ ἀντίθετος ἐπιφάνεια : **φόρεσε τὸ παλτὸ ἀπὸ τὴν ἀνάποδη, - τὸ ραφε ἀπὸ τὴν ἀνάποδη**· παροιμ. **ἡ ὄφη ἔχει καὶ τὴν ἀνάποδη,** φρ. **θὰ σὲ κάνω νὰ μὲ μάθῃς κι ἀπὸ τὴν ἀνάποδη** (θὰ σοῦ φερθῶ αὐστηρῶς ἢ ἀγροίκως), - **τοῦ τὰ εἶπ' ἀπ' τὴν καλὴ κι ἀπ' τὴν ἀνάποδη** (μετὰ παρρησίας), - **τοῦ ἄστραψε μιὰ ἀνάποδη** (τὸν ἐρράπισε δι' ἀνεστραμμένης τῆς χειρός), **τὸ πῆρε ἀπὸ τὴν ἀνάποδη** (παρεξήγησε κ.ἄ.)· 6) δύσκολος, δύστροπος, ἰδιόρρυθμος, ἰδιότροπος, στρυφνός, παράξενος : γνωμ. **ἀπ' ἀνάποδο γείτονα βρίσκεις τὸν μπελᾶ σου.**

ἀναπόδοτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἀποδόσεως, χωρὶς νὰ γίνῃ ἐπιστροφὴ τοῦ δοθέντος.

ἀναπόδοτος-ον ὁ μὴ ἀποδιδόμενος, ἀνεπίστρεπτος : 'Αριστλ.Τοπ.115 A 18 **ἡ δωρεὰ δόσις ἐστὶν ἀναπόδοτος**· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποδοθῇ, νὰ διατυπωθῇ διὰ καταλλήλων φράσεων, ὁ ἀμετάφραστος : **τὸ ποίημα αὐτὸ εἶναι ἀναπόδοτον εἰς ἄλλην γλῶσσαν**· 2) **ἀναπόδοτον** (τό) ἄλλως **ἀνανταπόδοτον** βλ. λ.

ἀναποδοφωτιά (ἡ) δημ. ἄναμμα ἴσκας μὲ πριόβολον γινόμενον μὲ τὰς χεῖρας ὄπισθεν πρὸς μαγικὴν θεραπείαν τῆς βασκανίας διὰ καπνισμοῦ.

ἀναποδοχεριά (ἡ) τὸ εἶναί τινα ἐπαρίστερον.

ἀναπόδραστος-ον κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ, ἀναπόφευκτος : 'Αριστλ.Κόσ.401 D 13, 'Ησ. « **ἀναπόδραστον**· ἄφευκτον, ἄπρακτον, φεύγειν μὴ δυνάμενον », νεώτ. **ἀναπόδραστος ἀνάγκη, - θυσία**· 2) κ. ἐνεργ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποδράσῃ, νὰ φύγῃ.

ἀναποδράστως ἐπίρρ. νεώτ. ἀναποφεύκτως.

ἀναποδῶ-όω μτγν. βαδίζω πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπιστρέφω, ξαναγυρίζω : Πλούτ.'Ηθ.876 F **ἀναποδεῖν ἐπὶ τὴν μονάδα**· 2) μέσ. **-οῦμαι** ἀνακτῶμαι τοὺς πόδας, ἐπὶ σκορπίων : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.'Αρχ.1.42.

ἀναποζημίωτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ λαβὼν ἀποζημίωσιν βλ. λ.· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν.

ἀναποζημιώτως ἐπίρρ.νεώτ. ἄνευ ἀποζημιώσεως.

ἀναπόθετος-ον 'Ησ. « ἀταμίευτα, ἀδιοίκητα, ἀναπόθετα ».

ἀναποίησις-εως (ἡ) μσν. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναποιεῖν.

ἀναποίητος-ον ὁ πεποιημένος, ὁ κατεσκευασμένος : 'Αμμών.Διαφ.123 « σισύρα· τὸ ἐκ τῶν τετριχωμένων δερμάτων **ἀναποίητον** στέγαστρον ».

ἀναποικίλλω κοσμῶ, στολίζω μὲ ποικίλματα : σχόλ.Πινδ.Ο ΙΙ(10)113 « ἀναπάσσει· ἀναπέμπει, ἀναβάλλει, **ἀναποικίλλει** ».

ἀνάποινος-ον ὁ ἄνευ ἀποίνων, λύτρων, δώρων : Ἰλ.Α 99 **ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην** ἀπριάτην **ἀνάποινον** (ἐν ἐπιρρ. χρ.).

ἀναποιῶ-έω ποιῶ, παρασκευάζω, οἷον φάρμακον : Ἱππ.Γυν.31,2,391 **ἀναποιεῖν μέλιτι·** ‖ ΠΔΛευϊτ. 7,2 **ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ** (ζυμωμένους μὲ λάδι)· 2) ἐπισκευάζω, διορθώνω, μπαλώνω : σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.1063 **ἀναποιεῖν τὰ ἱμάτια εἰώθασι·** ‖ μσν. μεταποιῶ.

ἀναποκάλυπτος-ον νεῶτ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀποκαλύψεως, ὁ ἀδιευκρίνιστος : **ἀναποκάλυπτον μυστικόν.**

ἀναποκατάστατος-ον νεώτ. ὁ μήπω ἀποκατασταθείς, ὁ μὴ λαβὼν τὴν προσήκουσαν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν ἀνάδειξιν· ‖ εἰδ. ὁ μὴ ἀποκτήσας ἀκόμη μόνιμον ἐγκατάστασιν : **ἀναποκατάστατοι πρόσφυγες** (εἰς οὓς δὲν ἐδόθη ἀκόμη οἰκία ἢ κλῆρος γῆς)· 2) ἐπὶ γυναικός, ἡ μὴ ὑπανδρευθεῖσα : **ἀναποκατάσταται θυγατέρες.**

ἀναποκλύζω κατ᾽ ἐπανάληψιν κατακλύζω : Πάπ. ἀναπ- θαλάσσῃ.

ἀναπόκριτα ἐπίρρ. δημ. ἀναποκρίτως βλ. λ.

ἀναπόκριτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λαβὼν ἀπόκρισιν : Πολύβ.4,34,1 **ἀν- ἀποστέλλειν πρέσβεις·** 2) ὁ μὴ δώσας ἀπόκρισιν, ὁ μὴ ἀποκριθείς : Πολύβ.Β,23,6 **ἀναπόκριτος οἰμωγή.**

ἀναποκρίτως ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **ἀναπόκριτα** χωρὶς νὰ ληφθῇ ἀπόκρισις, ἄνευ ἀπαντήσεως : Ἀντιφ.3,3,2 **ἀναποκρίτως εἰπών.**

ἀναπόκρουστος-ον ὁ μὴ ἀναποκρουσθείς, ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποκρουσθῇ : **ἀν- ἐπίθεσις, - ἀν- πρότασις** (ἡ μὴ δεκτικὴ ἀπορρίψεως).

ἀναπόκτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μὴ ἀπόκτησις βλ.λ.

ἀναπόκτητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀποκτώμενος ἢ μὴ ἀποκτηθείς· ‖ κ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποκτηθῇ.

ἀναπολάζω μτγν. περιδονοῦμαι, σαλεύω : Ἀθην. Χηχ.32,7 **ἀναπολάζει τὸ ἐπηρεισμένον μηχάνημα.**

ἀναπολαυστία (ἡ) μτγν. ἡ ἔλλειψις ἀπολαύσεως.

ἀναπόλαυστος-ον κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις ἢ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπολαύσῃ : Πλαύτ.Ἠθ.829 D ἀπληστίαν **ἧς ἀνοπόλαυστόν ἐστιν αὐτῆς τὸ τέλος·** 2) ἐνεργ. ὁ μὴ ἀπολαύσας : Ἡφαιστ. Ἀστρ.ΙΙ **ἀναπ- ἡδονῶν·** Ἡσ. « ἄγευστος ».

ἀναπολέμησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ **ἐπανάληψις**, ἡ ἐκ νέου διεξαγωγὴ πολέμου.

ἀναπολεμῶ-έω ἐπαναλαμβάνω **τὸν πόλεμον**, ξαναπολεμῶ : Στράβ.833.

ἀναπολεύω Πάπ. ἐπὶ ἀστερισμῶν, πρὸς τὰ ἄνω ἢ ἀντιστρόφως ἐν τραχιᾷ κινοῦμαι· ἀντίθ. καταπολεύω.

ἀναπόλησις-εως (ἡ) μτγν. κ. **νεώτ.** τὸ ἀναπολεῖν, ἡ **ἐπανάληψις** : **Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.24,10·** 2) τὸ ἐπαναφέρειν **εἰς** τὸν νοῦν, ὁ **ἐκ νέου** σταχασμός· ‖ **νεώτ.** ἡ ἀνάμνησις.

ἀναπολητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς ἢ ἁρμόδιος νὰ φέρῃ ἀναπόλησιν, ἀνάμνησιν.

ἀναπολητικῶς ἐπίρρ. **νεώτ.** δι᾽ ἀναπολήσεως, ἀναμνήσεως.

ἀναπολίζω ἀναστρέφω τὴν γῆν διὰ τοῦ ἀρότραυ, ὀργώνω : μτφ. Πίνδ.Π 6,2 **ἢ γὰρ ἑλικώπιδος Ἀφραδίτας ἄρουραν ἢ Χαρίτων ἀναπολίζαμεν.**

ἀναπολιτεύομαι νεώτ. πάλιν πολιτεύομαι.

ἀναπολίτευσις-εως νεώτ. μεταπολίτευσις βλ.λ.

ἀναπολόγητα ἐπίρρ. δημ. ἀναπολογήτως βλ.λ.

ἀναπολόγητος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀπαλογίας, ἀδικαιολόγητος : Πολύβ.12, 21,15 **ἀναπολόγητον γίνεται τὸ ψεῦδος·** 2) νεώτ. ὁ μὴ ἀπολογηθεὶς ἢ μὴ ἀπολογούμενος : **κατεδικάσθη ἀναπολόγητσς·** 3) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπολογηθῇ, ὁ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἀπαντήσῃ, οἷον δι᾽ ἀμηχανίαν : **τοῦ εἶπα τόσα κι ἔμεινε ἀναπολόγητος.**

ἀναπολογήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἀπολογίας : **ἀναπολογήτως κατεδικάσθησαν.**

ἀναπόλυτος (-η)-ο(ν) ὁ μὴ ἀπολελυμένος ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπολυθῇ : Ἀριστλ.ΙΖ 599 a 15.

ἀναπολῶ-έω κ. νεώτ., ἐπ. **ἀμπολῶ** ἀναστρέφω, ἐπαναστρέφομαι, ξαναγυρίζω· ‖ διεξέρχομαι ἐκ νέου, ἐπαναλαμβάνω, ἀναθεωρῶ· 2) ἀναστρέφω τὸ χῶμα δι᾽ ἀρότρου, ἀροτριῶ : Πίνδ.Ν 2,164 **ταὐτὰ τρὶς τετράκι τ᾽ ἀμπολεῖν** (τρίς, - τετράκις νὰ ἀροτριᾷ)· 3) ἐπαναφέρω τὴν τροφὴν ἐκ τοῦ στομάχου εἰς τὸ στόμα, ἐπὶ ζῴων : Αἰλ.Σουΐδ.2,54 **μόνος ὁ θαλάσσιος σκάρος τὴν τροφὴν ἀναπολεῖ** (μηρυκάζει)· 4) μτφ. περιστρέφω ἐν τῷ πνεύματι, διαλογίζομαι, σταθμίζω : Πλάτ.Φιλ.34 Β **ὅταν ἡ ψυχὴ . . ἀναπολήσῃ αὐτὴ ἐν ἑαυτῇ·** ‖ κ. ἐπαναλαμβάνω, ἐπὶ λόγων : Σοφ.Φιλ.1238 **βούλει . . ἀναπολεῖν μ᾽ ἔπη·** ‖ κ. νεώτ. ἐπανάγω εἰς τὴν μνήμην μου, ἐνθυμοῦμαι γεγονότα, μορφάς, λόγους, ἀνασκοπῶ παρελθόντα : Πλούτ.Ἠθ.556 Β, Ἰώσ. ΑΙ 11,4,2 **τὸν πρότερον ναὸν ταῖς μνήμαις ἀναπολοῦντες**, νεώτ. **ἀναπολῶ τὰ συμβάντα τῆς νεότητός μου·** ‖ Ἡσ. « ἀναπολεῖ, μνημανεύει ».

ἀναπόμικτος-ον ἀνεπίμικτος βλ. λ.

ἀναπομπεύω μσν. ἐκ νέου πομπεύω βλ. λ.

ἀναπομπή (ἡ) τὸ πέμπειν ἢ ἀπάγειν τινὰ αἰχμάλωτον· 2) **θησαυρῶν ἀναπομπή** ἡ διὰ μαγικῶν ἐπῳδῶν ἐμφάνισις κατορωρυγμένων θησαυρῶν : Λουκ.Ἀλεξ.5· 3) ἀναγωγή : Σέξτ.Ἐμπ.Μ 10,274· ‖ νεώτ. ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἐκπομπή : **ἡ ἀναπομπὴ ἀναθυμιάσεων ἀπὸ τῶν ὑπανόμων μολύνει τὴν ἀτμόσφαιραν·** ‖ ἡ πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ ἢ ὑψηλῶν προσώπων ἐκτέλεσις μουσικῶν τεμαχίων, ὕμνων, ψαλμῶν κλπ. : **ἡ ἀναπομπὴ ὕμνων πρὸς τὸν ὕψισταν.**

ἀναπόμπιμος-ον ὁ οἴκαδε πεμπόμενος : Λουκ. Πένθ.10 **ἀναπόμπιμοι . . εἰς τὸν βίον ἀφικνοῦνται·** 2) ἐπὶ δίκης, ὁ πεμπόμενος εἰς ἕτερον δικαστήριον, ἐφεσιβαλλόμενος : Λουκ.Εὐν.12 **ἔγνωσαν ἀναπόμπιμον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐκπέμψαι τὴν δίκην.**

ἀναπομπός (ὁ) ὁ πέμπων ἄνω : Αἰσχ.Πέρσ.650 **Ἀϊδωνεὺς δ᾽ ἀναπομπὸς ἀνείης.**

ἀναπόνιπτος-ον ἄνιπτος : Ἀριστφ.Ἱππ.357· 2) μσν. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀπαπλύνῃ.

ἀναπόπλυτος-ον μσν. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀπαπλύνῃ, νὰ ἐξαλείψῃ.

ἀναπορεύομαι πορεύομαι ἄνω, πρὸς τὰ ἐμπρός, προχωρῶ : Δίων Κ 75,9 **αἱ μὲν πεζῇ, οἱ δὲ καὶ ἐπὶ πλοίων ἀνεπορεύθησαν.**

ἀναπόρριπτος-ον νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπορριφθῇ.

ἀναπόρριψος-ον Παπ. ὁ μὴ ἀπορρίψιμος, μὴ κατηγορίας ἄξιος, ἄμεμπτος.

ἀναπορρόφητος-ον νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπορροφηθῇ.

ἀναπόσβεστος-ον μτγν.κ.νεώτ. ὁ μὴ ἀποσβεννύμενος ἢ μὴ ἀπασβεσθείς : **δαπάναι ἀναπόσβεστοι.**

ἀναπόσειστος-ον νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποσειαθῇ· ‖ κ. μτφ. : **δουλεία ἀναπόσειστος.**

ἀνάποσις-εως μτγν. κατάποσις ὕδατος, ἀπορρόφησις, ἐπὶ ποταμῶν : Ὀλυμπ.ἐν Ἀριστλ.Μετ.218,12.

ἀναπόσπαστα ἐπίρρ. δημ. ἀναποσπάστως βλ.λ.

ἀναπόσπαστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποσπάσῃ, ν᾽ ἀποχωρίσῃ, ν᾽ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ ἄλλου τινός, ἰδίως ἐν μτφ. σημ. ἀχώριστος, ἀπαραίτητος : **ἀναπόσπαστοι φίλοι, - ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ ὅλου ἔργου.**

ἀναποσπάστως ἐπίρρ. νεώτ. ἀπαραιτήτως, ἀχωρίστως, κατὰ τρόπον ἀναπόσπαστον βλ. λ.

ἀναπόστατος-ον οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ἀποστῇ : Πλούτ.166 Β **δεσπότης ἀναπόστατος.**

ἀναπόστολος-ον ὁ εἰς ὃν ἐπιτρέπεταί τι, ἄνευ ἀδείας : Παπ. **ἐξὸν ἐκπλεῖν ἀναπόσταλαν.**

ἀναπόστρεπτος-ον κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποστρέφῃ, νὰ διαφύγῃ : Συμμ.'Ιώβ.9,13 νεώτ. **συμφορὰ ἀναπόστρεπτος.**

ἀναποσύνθετος-ον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀποσυντεθῇ.

ἀναποσφράγιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἀκόμη ἀποσφραγισθείς.

ἀναπόταμα ἐπίρρ. δημ. πρὸς τὰ ἄνω τοῦ ποταμοῦ, ἀντιθέτως τοῦ ροῦ : **προχωρώντας ἀναπόταμα φτάσαμε στὴν πηγή·** || κ. μτφ. ἄνω ποταμῶν, ἀεικῶς, ἀντιθέτως τοῦ κανονικοῦ : φρ. **τὸ θέλει τὸ νερὸ ἀναπόταμα** (ἐπὶ δυστρόπου).

ἀναπόταμο (τὸ) δημ. τὸ μέρος ὅπου ἀρχίζει νὰ ὑψώνεται ἡ κοίτη τοῦ ποταμοῦ.

ἀναποτέλεστος-ον μσν. ὁ μὴ ἀποτελεσθείς, ἀσυμπλήρωτος.

ἀναπότευκτος-ον μτγν. ὁ μὴ ἀποτυγχάνων.

ἀναποτισμός (ὁ) Παπ. ἐκ νέου ἄρδευσις, πότισμα.

ἀναπότιστος-ον μσν. ὁ μὴ ἀποτινόμενος, ὁ μὴ πληρωνόμενος, ἧττον ὀρθῶς **ἀναπότιτος.**

ἀναπότιτος-ον μσν. ἀναπότιστος βλ. λ.

ἀναπότμητος-ον μτγν. ὁ μὴ ἀποτεμνόμενος ἢ ὁ μὴ ἀποτμηθείς.

ἀναποτνιασμός (ὁ) μτγν. στεναγμὸς μετ' ἐπικλήσεως τῆς θείας βοηθείας, βλ. **ποτνιάομαι.**

ἀναπότρεπτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποτρέψῃ, νὰ διαφύγῃ· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ **-ον** τὸ μοιραῖον, ὁ θάνατος.

ἀναποτρέπτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναπότρεπτον, ἀναποφεύκτως.

ἀναπότριπτος-ον ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποτρίψῃ, νὰ ἀποσβύσῃ, ἀνεξάλειπτος.

ἀναπούλωτος-ον ἀνεπούλωτος βλ.λ. : Γαλ.19,446.

ἀνάπους (ὁ) νεώτ. ναυτ. σχοινίον χρησιμεῦον εἰς τὴν ἐκπέτασιν τοῦ παρακατίου· δημ. **παριώτης.**

ἀναποφαίνω ἀποφαίνω βλ. λ.

ἀναποφάσιστα ἐπίρρ.δημ. ἀναποφασίστως βλ.λ.

ἀναποφασιστικότης-ότητος νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀναποφασίστου βλ. λ.1).

ἀναποφάσιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀποφασιστικός, ὁ διατελῶν ἐν δισταγμῷ ἀποδοχῆς ἢ ἀρνήσεως, ἐνεργείας ἢ ἀδρανείας, ποὺ δὲν παίρνει ἀπόφαση : **εἶναι ἀπὸ χαρακτῆρος ἀναποφάσιστος, - γυναῖκα ἀναποφάσιστη·** || τὸ οὐδ. -ον ὡς οὐσ. : **τὸ ἀναποφάσιστον ἐν τῇ πολιτικῇ εἶναι μέγα μειονέκτημα·** 2) ὁ δι' ὃν δὲν ἐλήφθη ἀκόμη ἀπόφασις, τὸ μήπω ἀποφασισθέν : **ἔχουμε ἀκόμη ἀναποφάσιστο τὸ γάμο.**

ἀναποφασίστως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναποφάσιστον βλ. λ.1).

ἀναπόφερτος-η-ο δημ. ἀνυπόφορος βλ. λ.

ἀναποφέρω μτγν. ἐπάγω ἐκ νέου· || φέρω τι ὡς ἐπακόλουθον· μ. ἐν ἀορ. **ἀναπηνεγκάμην.**

ἀναπόφευκτα ἐπίρρ. δημ. ἀναποφεύκτως βλ.λ.

ἀναπόφευκτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὂν ἀδύνατον εἶναι νὰ ἀποφύγῃ τις, ἀναπότρεπτος, ἀναπόφυγος : **ἀναπόφευκτος ὁ θάνατος, - ἀναπόφευκτη στέρηση, - ἀναπόφευκταν συμπέρασμα.**

ἀναποφεύκτως ἐπίρρ. νεώτ. ἀναποτρέπτως, ἀναποδράστως.

ἀναποφλοίωτος-ον νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποφλοιώσῃ, νὰ ξεφλουδίσῃ· || κ. ὁ μήπω ἀποφλοιωθείς, ἀξεφλούδιστος : Γρ.Χαντσ.70 **ἀναποφλοίωτος ξυλεία.**

ἀναπόφυγος-η-ο δημ. ἀναπόφευκτος βλ.λ.

ἀναποφωνῶ-έω μσν. ἐπιτατ. τοῦ ἀποφωνῶ βλ.λ.

ἀναποχώριστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποχωρισθῇ.

ἀναπραγματεύομαι νεώτ. ἐκ νέου πραγματεύομαι || ἐκ νέου **διαπραγματεύομαι.**

ἀναπραγμάτευσις-εως νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναπραγματεύομαι βλ. λ.

ἀνάπραξις-εως (ἡ) εἴσπραξις ὀφειλομένων : 'Επιγρ. **ἐκδάνεισις καὶ ἀνάπραξις τοῦ ἀργυρίου.**

ἀναπρασινίζω νεώτ. κ. δημ. πάλιν πρασινίζω, ξαναγίνομαι πράσινος : **ἀναπρασίνισεν ἡ γῆ, - τὸ δένδρον, - ὁ βοῦρκος.**

ἀνάπρασις-εως (ἡ) μεταπώλησις : Πολυδ.7,12.

ἀναπράσσω κ. -ττω, ἐπ. **ἀμπρ-** εἰσπράττω : Θουκ. 1,107,1 **Κύζικον προσηγάγοντα πάλιν καὶ χρήματα ἀνέπραξαν,** Λυσ.16,6 **ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν,** 'Επιγρ. **ἀν- τό τε κεφάλαιον καὶ τὸν τόκον·** || μέσ. **ἀναπράττομαι τόκους** εἰσπράττω τόκους : Πλούτ.295D· 2) ἐξαναγκάζω πρὸς ἀπότισιν, πρὸς ἐκτέλεσιν : Θουκ. 2,95,1 **δύο ὑποσχέσεις τὴν μὲν βουλόμενος ἀναπρᾶξαι, τὴν δὲ αὐτὸς ἀποδοῦναι.**

ἀναπράτης (ὁ) μτγν. μεταπράτης.

ἀναπρεπής-οῦς-ές ἐπ. **ἀμπρεπής** μὴ πρέπων : Αἰσχ.'Ικ.114 **ἰηλέμοισιν ἀμπρεπῆ** (διορθ. ἐμπρεπῆ).

ἀναπρεσβεύω μτγν. στέλλω πρέσβεις ἄνω (εἰς τὴν Ῥώμην) : 'Ιωσ.'Αρχ.18,2,4.

ἀναπρήθω ἐπ. μόνον ἐν τῇ μτχ. ἀορ. χύνω τι θερμόν : 'Ιλ.Ι 433, 'Οδ.Β 81 **ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ δάκρυ ἀναπρήσας** (θερμὸν δάκρυ χύσας).

ἀνάπρισις-εως (ἡ) πριόνισμα.

ἀναπρίστως ἐπίρρ. ἀπριονίστως, χωρὶς πριόνισμα.

ἀναπρίω μτγν. πριονίζω.

ἀναπροάγω νεώτ. ἐκ νέου προάγω βλ.λ.

ἀναπροαγωγή (ἡ) ἡ ἐκ νέου **προαγωγή** βλ.λ.

ἀναπροβάλλω νεώτ. προβάλλω τι ἐκ νέου : ἀναπροβάλλει **ἀξιώσεις, - προσκόμματα·** κ. παθ. ἀνεπροβλήθησαν **ἐνστάσεις.**

ἀναπροβιβάζω νεώτ. ἐκ νέου **προβιβάζω** βλ.λ.

ἀναπροβιβασμός (ὁ) νεώτ. ἐκ νέου **προβιβασμός** βλ.λ.

ἀναπροεξόφλησις-εως νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναπροεξοφλῶ** βλ.λ.

ἀναπροεξοφλῶ-έω νεώτ. ἔχων προεξοφλήσει ἐκχωρῶ εἰς ἄλλον τὴν διὰ προεξοφλήσεως κτηθεῖσαν ἀξίωσιν, ἐκ γραμματίου, συναλλαγματικῆς κττ.

ἀναπροκαλῶ νεώτ. προκαλῶ ἐκ νέου.

ἀναπροοιμιάζομαι Σουΐδ. « ἀνακρούομαι ».

ἀναπροσάγω νεώτ. προσάγω, παρουσιάζω, ὑποβάλλω ἐκ νέου : **ἀναπροσ- ἀποδείξεις·** κ. παθ. -ομαι : **ἀναπροσήχθησαν οἱ μάρτυρες.**

ἀναπροσβάλλω νεώτ. προσβάλλω ἐκ νέου : ἀναπροσβάλλω τὸν **ἐχθρόν, - τὸ φρούριον, - τὴν σύμβασιν, - τὴν διαθήκην·** κ. παθ. -ομαι : **ἀναπροσεβλήθη** τὸ **ὀχυρόν, - ἡ δικαιοπραξία.**

ἀναπροσθέτω νεώτ. ἐκ νέου, αὖθις προσθέτω βλ.λ.

ἀναπροσκαλῶ νεώτ. προσκαλῶ ἐκ νέου.

ἀναπροσκυνῶ-έω νεώτ. ἐκ νέου προσκυνῶ βλ.λ.

ἀναπροτείνω νεώτ. ἐκ νέου προτείνω τι : ἀναπροτείνουσι **συμβιβασμόν.**

ἀνάπρωρα ἐπίρρ. νεώτ. ἡ **ἀνάπρωρα** δημ. **ἀνάπλωρα** μὲ τὴν πρῷραν ἄνω ὀρθουμένην, ἤτοι ἐστραμμένην πρὸς τὸν ἄνεμον, ἐπὶ πλοίων.

ἀναπρῴρησις-εως νεώτ. ναυτ. κ. ἀναπρῴρησις, δημ. **ἀναπλώρισμα** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναπρῳρῶ** βλ.λ.

ἀναπρῳρίζω νεώτ. δημ. **ἀναπλωρίζω** μτβ. στρέφω πλοῖον οὕτως ὥστε ἡ πρῷρα αὐτοῦ νὰ λάβῃ κατεύθυνσιν ἀντίθετον τῆς φορᾶς τοῦ ἀνέμου ἢ τοῦ ρεύματος, ἤτοι ἀ. **ἐκτελῶ** περιστροφὴν τοῦ πλοίου μέχρις οὗ ὁ κατὰ μῆκος ἄξων εὑρεθῇ εἰς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν μὲ τὸν ἄνεμον ἢ τὸ ρεῦμα, ἀλλὰ μὲ τὴν πρῷραν ἀντίθετον τῆς φορᾶς τούτων, **κατὰ** ναυτ. φρ. **τὸ βάνω τραβέρσο·** ἀμτβ. ἐπὶ πλοίου ἠγκυροβολημένου, βλ. **ἀναπρῳρῶ.**

ἀναπρῴρισμα (τὸ) νεώτ. δημ. **ἀναπλώρισμα** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναπρῳρῶ βλ.λ.

ἀνάπρῳρος-ον νεώτ. ὁ ἐν ἀγκυροβολίᾳ ἔχων ἐστραμμένην τὴν πρῷραν πρὸς τὸν ἄνεμον ἢ πρὸς τὸ ρεῦμα μὲ κατεύθυνσιν ἀντίθετον τῆς φορᾶς αὐτῶν.
ἀναπρῳρῶ-έω νεώτ. κ. **ἀναπρῳρίζω,** δημ. **ἀναπλωρίζω** ἀμτβ. ἐπὶ πλοίου ἐν ἀγκυροβολίᾳ, ἔχω ἐστραμμένην τὴν πρῷραν πρὸς τὸν ἄνεμον ἢ πρὸς τὸ ρεῦμα, πρὸς κατεύθυνσιν ἀντίθετον τῆς φορᾶς αὐτῶν· || ἐκτελῶ ἀναστροφικὴν κίνησιν μέχρις οὗ ἡ πρῷρα μου εὑρεθῇ κατέναντι τῆς φορᾶς τοῦ ἀνέμου ἢ τοῦ ρεύματος : **τὸ πλοῖον ἀνεπρῴρησε παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος·** 2) ἐν χρ. κ. ὡς μτβ. ἀναπρῳρίζω βλ.λ.
ἀνάπταιστος-ον Σουΐδ. « ἄπταιστος ».
ἀναπτεροποιῶ-έω παρουσιάζω τινὰ μὲ πτερά : Μεν.Ρ 337 S **ἀναπτεροποιεῖν τὸν Ἔρωτα.**
ἀναπτεροφορῶ-έω μτγν. κ. -οῦμαι-έομαι πτεροφορῶ πάλιν.
ἀναπτερυγίζω μτγν. κ. νεώτ. δημ. **ἀναφτερουγίζω** ἀνοίγω τὰς πτέρυγάς μου διὰ νὰ πετάξω : Αἰλ. ΙΖ 4,30 **ἀναπτερυγίσαι ἥκιστός ἐστιν,** δ.τραγ. **πέρδικα τ' ἀκούει κι ἀναφτεραυγίζει.**
ἀναπτερύσσομαι μσν. ἀλλάσσω τὰ πτερά μου· || ἀρχίζω νὰ κάμνω πτερά.
ἀναπτερῶ-όω κ. νεώτ. ἐγείρω τὰς πτέρυγας πρὸς πτῆσιν, δίδω πτερά, κάμνω τινὰ νὰ πετάξῃ, νὰ πτερυγίσῃ : Αἰσ.Μ 23 **ἀνεπτέρωσε τὸν ἀετὸν αὐτίκα·** || κ. ἐν παθ. τ. -οῦμαι λαμβάνω πτερά· 2) κ. νεώτ. μτφ. κάμνω τινὰ νὰ ἐξαρθῇ, μετεωρίζω τὴν διάνοιαν αὐτοῦ, οἱονεὶ δίδων αὐτῷ πτέρυγας, τὸν ἐξεγείρω δι' εὐαρέστου ἢ δυσαρέστου γεγονότος, προσδοκίας, ἀγγέλματος, προκαλῶν ἐλπίδα, θάρρος, φόβον, ἀνησυχίαν, ταραχὴν κττ. : Εὐρ.'Ορ.876 **μῶν τι πολεμίων πάρα ἄγγελμ' ἀνεπτέρωκε Δαναΐδων πόλιν ;** (κατέπληξεν, ἐτάραξεν), αὐτ.'Ικ.89 **φόβος μ' ἀναπτεροῖ** (μὲ τρομάζει), 'Αριστφ.'Ορν.1449 **ἀναπτερώσας . . χρηστοῖς λόγοις** (προτρέψας, ἐνθαρρύνας)· νεώτ. μόνον ἐπ' ἀγαθῷ : **ἡ νίκη ἀνεπτέρωσε τὸ φρόνημα, - ἡ ἐλπὶς μᾶς ἀναπτεροῖ·** || ἀποπλανῶ τινα, τὸν ξεμυαλίζω, τὸν ξελογιάζω : 'Ηρ.2,115 **ἀναπτερώσας αὐτὴν οἴχεαι ἔχων ἐκκλέψας** (ξελογιάζοντάς την τὴν ἐπῆρες κλεφτὰ κι ἔφυγες)· || καθιστῶ τινὰ ἤ τι ἐκ νέου ἐλαφρόν, δραστήριον : 'Αριστφ.Λυσ.669 **ἀνηβῆσαι πάλιν κἀναπτερῶσαι πᾶν τὸ σῶμα·** || ζωηρεύω, ἐρεθίζω, θορυβῶ τινα, σκανδαλίζω : Λογγ.2,48 **τὰς ψυχὰς ἀναπτεροῖ** (ἔρως), ΠΔΣειρ.34,1 **ἐνύπνια ἀναπτεροῦσιν ἄφρονας,** 'Ιω.Χρυσ.28,5,412 **πολλαὶ παρθένων . . τοὺς τῶν νέων ὀφθαλμοὺς ἀναπτεροῦσι·** 3) κ. ἐν παθ. τ. -οῦμαι ἐν ἀναλόγοις σημ. ὡς μέσ. ἢ παθ. οἷον ἄγομαι εἰς ἔξαρσιν, πνευματικῶς ἀνυψοῦμαι : Πλάτ.Φαῖδρ.249 D **ὅταν . . τοῦ ἀληθοῦς ἀναμιμνῃσκόμενος ἀναπτερῶται·** || κ. νεώτ. κτῶμαι ζωηρότητα, καθίσταμαι ἰσχυρότερος, ἐντονώτερος : **ἀνεπτερώθησαν αἱ ἐλπίδες τοῦ ἔθνους, - ἐκ τῆς ἐπιτυχίας ἀνεπτερώθη τὸ θάρρος·** || ἀναθαρρύνομαι, ἐμψυχοῦμαι, γκαρδιώνομαι : Αἰσχ.Χο.229 **ἀνεπτερώθης κἀδόκεις ὁρᾶν ἐμέ·** || γίνομαι πλέον ζωηρός, παίρνω θάρρος, ἀέρα : Αἰσώπ.Μ 135 **ὑπολαβὼν ὁ ὄνος ὡς αὐτῷ προσκυνοῦσιν ἀναπτερωθεὶς ὠγκᾶτο·** || ἐρεθίζομαι ὑπ' ἄλλου, παροργίζομαι, τὸ δημ. κουρδίζομαι : Ξεν.'Ελλ.3,1,14 **ἀναπτερωθεὶς ὑπό τινων ὡς αἰσχρὸν εἴη γυναῖκα μὲν ἄρχειν, αὐτὸν δὲ ἰδιώτην εἶναι·** || ἐξανίσταμαι, ἐξεγείρομαι, τὸ δημ. ξεσηκώνομαι : Διον.Α 6,50 **πολλοὶ ἀναπτεροῦνται ταῖς γνώμαις·** 4) ἐρωτικῶς ἐρεθίζομαι : Ξεν.'Ελλ.3,4,2 **πάντες ἀνεπτερωμέναι ἐθεῶντο·** || ἐν τῇ μτχ. ἀνεπτερωμένος, ὁ ἦθος προκλητικῶς ζωηρόν, ἐξερεθιστικὸν ἔχων : ΠΔΠαροιμ.7,11 **ἀνεπτερωμένη δέ ἐστι καὶ ἄσωτος** (γυνὴ εἶδος ἔχουσα πορνικόν, ἣ ποιεῖ νέων ἐξίπτασθαι καρδίας)· || 'Ησ. « ἀνεπτερωμένος, μετεωρισμένος, κεκουφισμένος ».
ἀναπτέρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναπτερῶ** βλ.λ. ἐν τῇ μτφ. σημ. : **τὸ ἀναπτέρωμα τῶν ἐλπίδων.**
ἀναπτερώνω νεώτ. δημ. **ἀναφτερώνω** ἀναπτερῶ βλ.λ.· 2) δημ. ἀρχίζω νὰ βγάνω πτερά : **ἀναφτέρωσαν τὰ κλωσσόπουλα.**
ἀναπτέρωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ψυχῆς θορύβησις : ΠΔ Σειρ.31,1 **λόγοι ἀναπτερώσεως·** 2) νεώτ. ἐνθάρρυνσις : **ἀναπτέρωσις ἐλπίδων.**
ἀναπτερωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν ἀναπτέρωσιν.
ἀναπτερωτός-ή-όν πτερωτός : Πέν.Προτ.10 D **ἀναπτερωτόν τι χρῆμα ἡ νίκη.**
ἀναπτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. μικρὰ φορητὴ συσκευὴ δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται ταχεῖα παραγωγὴ σπινθῆρος καὶ φλογὸς ἀναπτούσης ἄλλο τι, οἷον σιγάρον, κηρίον, γκαζομηχανὴν κτλ.
ἀνάπτης (ὁ) μτγν. ὁ ἐρεθίζων, ἐξάπτων εἰς στάσιν, ταραξίας, δημεγέρτης : Γρηγ.Ναζ.32.
ἀναπτησικέρως (ὁ) κ. -ίκερως ἀττ. ὁ ἰκτῖνος, εἶδος ἱέρακος· δημ. περδικογέρακο ἢ ἀνεμογάμης : Φωτ.119,13 **ἀναπτ- 'Αττικῶς τὸν ἰκτῖνον.**
ἀνάπτησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἢ ἐκ νέου πτῆσις.
ἀναπτικός-ή-όν ὁ ἀνάπτων τι ἢ ὁ πρὸς τὸ ἀνάπτειν ἐπιτήδειος : **ἀναπτικὰ φρύγανα.**
ἀναπτογόνια (τὰ) νεώτ. παλαιοζωϊκὸν γένος τῶν μυοειδῶν βιοῦν εἰς τὴν βόρειον 'Αμερικήν.
ἀναπτοιέω ποιητ. μτγν. ἀντὶ **ἀναπτοῶ** βλ.λ.
ἀναπτομορφίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζ. ὁμοιογένεια τῶν **κυριοζῴων ἀνθρωποειδῶν** μὲ βραχεῖαν κεφαλήν, ζήσασα κατὰ τὴν ἠώκαιναν περίοδον.
ἀναπτόπυρα ξύλα (τὰ) νεώτ. ξύλα δυνάμενα διὰ προστριβῆς νὰ ἀνάψωσι πῦρ, χρησιμοποιούμενο ἐν Κεϋλάνῃ κ. παρ' ἀγρίοις λαοῖς ἀντὶ πυρείων
ἄναπτος-ον (ἀ- στερ. **ἅπτομαι**)· κ. μσν. δημ κ. **ἄναφτος** ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐγγίσῃ, νὰ λάβῃ ἐν χερσίν : 'Αριστλ.Ψυχ.424 Α 12· 'Ησ. « ἄληπτος, ἀπίαστος »· 2) μτγν. κ. δημ. ὁ μὴ ἀνημμένος, ἀνάναφτος : Νονν.1,18,86 **πυρσὸν ἄναπτον, - ἄφησες ἄναφτο τὸ φανάρι.**
ἀναπτός-ή-όν (ἀνάπτω) μσν. δημ. κ. **ἀναφτός** ὁ ἀνημμένος : **τὰ καντήλια νά 'ναι ὅλα ἀναφτά·** 2) προσαρμοστός, σφιχτός : Εὐστ.1774,15 **τὸ φάρος εἶναι ἀναπτόν.**
ἀναπτοῶ-έω μτγν., ποιητ. ἀναπτοιέω κάμνω τινὰ νὰ φοβηθῇ, νὰ τρομάξῃ : Μοσχ.2,23 **παῖοι με ἀνεπτοίησαν ὄνειραι ;·** || μτφ. πτοοῦμαι, καταλαμβάνομαι ἀπὸ τρόμον, τρομάζω, σκιάζομαι : Πλούτ.'Ηθ.291 Α, 'Ησ. « **ἀνεπτοημένοι·** τὰς διανοίας ἀνατετραμμένοι ».
ἀνάπτυγμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἔκτασις πράγματός τινος· || εἰδ. ἐν τῇ γεωμετρίᾳ **ἀνάπτυγμα γραμμῆς** τμῆμα εὐθείας ἰσόμηκες πρὸς δοθεῖσαν μὴ εὐθεῖαν γραμμήν, **ἀνάπτυγμα ἐπιφανείας** τμῆμα ἐπιπέδου ἐπιφανείας ἴσου ἐμβαδοῦ πρὸς δοθεῖσαν μὴ ἐπίπεδον.
ἀναπτυκτικός-ή-όν νεώτ. ὁ πράσφορος ἢ ὁ ἐπιτήδειος πρὸς ἀνάπτυξιν βλ.λ.
ἀναπτυκτός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀναπτυχθῇ βλ. λ. : 'Αριστλ.ΖΜ 683 D 15 **τῶν διθύρων τὰ μέν ἐστιν ἀναπτυκτά, οἷον κτένες καὶ μύες.**
ἀναπτύξιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ λάβῃ ἀνάπτυξιν βλ. λ.
ἀναπτυξιμότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀναπτυξίμου, τὸ νὰ δύναταί τις ἤ τι νὰ ἀναπτυχθῇ βλ.λ.
ἀνάπτυξις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἔκτασις, τὸ ἄνοιγμα πράγματος συνεπτυγμένου : 'Αριστλ.ΖΜ 662 Α 29 **ἀνάπτυξιν τοῦ στόματος·** || τὸ ξε-

δίπλωμα, τὸ ξετύλιγμα : **ἡ ἀνάπτυξις ὑφάσματος**· ‖ μτφ. ἡ διευκρίνισις, ἡ διασάφησις, ἡ ἑρμηνεία : Ἀριστλ.Ἰω.Φιλόπ. **ἐξήγησίς ἐστι τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὁρισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ οἷον ἀνάπτυξις**· ‖ νεώτ. φιλοσ. ἡ μετάβασις ἀπὸ συνθέτου εἰς ἄθροισμα ἁπλοῦν καὶ ἀντιστρόφως ἡ μετάβασις ἁπλοῦ διὰ μετασχηματισμοῦ εἰς τὸ σύνθετον· ‖ νεώτ. στρατ. ἡ κατὰ μέτωπον ἔκτασις στρατεύματος δι' ἐλαττώσεως τοῦ βάθους τῆς παρατάξεως· ‖ νεώτ. ναυτ. **ἀνάπτυξις στόλου** ἡ μετακίνησις τῶν πολεμικῶν πλοίων ἀπὸ τῆς διατάξεως πλοῦ εἰς τὴν διάταξιν μάχης· 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐξέλιξις, ἡ αὔξησις : **ἡ σωματικὴ ἀνάπτυξις** (ἡ φυσιολογικὴ ἐξέλιξις τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος), **πρόωρος ἀνάπτυξις** (ἐπὶ παίδων, τῶν ὁποίων ὁ ὀργανισμὸς ὑφίσταται ἐξέλιξιν ὑπὲρ τὸ φυσιολογικὸν ὅριον διὰ τὴν ἡλικίαν των)· ‖ μτφ. ἡ εἰς τὰ γράμματα, τὰς τέχνας κ. γεν. τὸν πολιτισμὸν προαγωγή, ἐπίδοσις : **λαὸς χωρὶς καμιὰ ἀνάπτυξη** (τελείως ἀπολίτιστος)· 3) νεώτ. γλωσσολ. ἡ κατὰ τὴν ἐκφώνησιν δύο ἢ πλειόνων συμφώνων ἢ δύο ἐφεξῆς φωνηέντων ἄρθρωσις μεταξὺ αὐτῶν νέου τινὸς φθόγγου.

ἀνάπτυσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ πτύειν, ἀπόχρεμψις : Ἀλέξ.Τραλλ.5,5 **ἀνάπτυσις αἵματος.**

ἀναπτύσσω κ. νεώτ. ἀνελίσσω, ἐκτυλίσσω, ἀνοίγω : Ἡρ.1,125 **ἀναπτύξας τὸ βιβλίον καὶ ἐπιλεγόμενος** (τὸ τετυλιγμένον ἐν σχήματι κυλίνδρου βιβλίον), Εὐρ.ΙΤ 1286 **ἀναπτύξαντες εὐγόμφους πύλας** (ἀνοίξαντες τὰς πύλας), Πλούτ.Δημήτρ.42 **ἀν- χλαμύδα**· ‖ μέσ. κ. παθ. **-ομαι** ἁπλώνομαι, ἀνοίγομαι· 2) ἀναλύω, διασαφῶ, λεπτομερῶς ἐξηγῶ : Αἰσχ.Πέρσ.254 **ἀνάγκη πᾶν ἀναπτύξαι πάθος** (νὰ σᾶς ἀποκαλύψω πᾶν ὅ,τι ἐπάθαμεν), Σοφ.Ἠλ.639 **οὐδὲ πᾶν ἀναπτύξαι πρέπει πρὸς φῶς**· νεώτ. **ἀνέπτυξε τὸ θέμα του διὰ μακρῶν**· 3) στρατ.Ξεν.ΚΠ 7,8,3 **ἀναπτύσσειν τὴν φάλαγγα** (ἀνελίττειν τὴν φάλαγγα, ὥστε οἱ στρατιῶται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ νὰ ἀφίστανται ἀλλήλων καὶ νὰ τοποθετῶνται εἰς μεγαλύτερον βάθος· 4) νεώτ. στρατ. ἐκτείνω κατὰ μέτωπον στράτευμα ἐλαττῶν τὸ βάθος τῆς παρατάξεως· 5) νεώτ. ἐξελίσσω, αὐξάνω, μεγεθύνω : **ἡ γυμναστικὴ ἀναπτύσσει κανονικῶς ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος, - ἡ πόλις ἀναπτύσσεται ἁλματωδῶς** (ἀποκτᾷ μείζονα ἔκτασιν ἢ προάγεται ὡς πρὸς τὴν συγκοινωνίαν, τὸν φωτισμὸν κττ.)· μτφ. προάγω εἰς τὰ γράμματα, τὰς τέχνας κ. γεν. τὸν πολιτισμόν, δίδω τὴν προσήκουσαν μόρφωσιν : **ἀνεπτ- κοινωνία** (προωδευμένη), - **ἄνθρωπος ἀνεπτυγμένος** (μορφωμένος)· 6) νεώτ. γλωσσ. κάμνω ἀνάπτυξιν βλ. λ.4) : εἰς τὴν **λέξιν γαμβρὸς μεταξὺ τοῦ μ καὶ τοῦ ρ** ἀναπτύσσεται τὸ σύμφωνον β.

ἀναπτυχή (ἡ) κ. νεώτ. ποιητ. **ἀμπτυχή** ἡ ἀνάπτυξις βλ.λ. κατὰ ποικίλας χρήσεις : Εὐρ.Ἀλ.868 **ὄμμα τοὐμὸν ἀμπτυχαί τ' ἐλεύθεροι** (μπορῶ ἐλεύθερα νὰ ἀνοίξω τὰ μάτια), αὐτ.Ἴων 1445 **ἰὼ . . αἰθέρος ἀμπτυχαί** (εὐρεῖα ἔκτασις τοῦ αἰθέρος), ἀντ.Ἱππ.601 **ἡλίου ἀναπτυχαί** (αἱ διαχεόμεναι ἀκτῖνες).

ἀναπτυχία (ἡ) νεώτ. βοταν. λειχὴν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀσκοφόρων.**

ἀνάπτυχος-ον ἀ. ἀναπτυκτός βλ. λ.

ἀναπτύω ἐκπτύω, ἐκβάλλω : Ἱππ.Ἀφ.5,13 **ἀναπτύειν αἷμα,** Πολυβ.12,13,11 **ἀναπτ- σίαλον**· ‖ γεν. πτύω : Σοφ.Ἀντ.1009 **μυδῶσα κηκὶς ἔτυφε κἀνέπτυε**· 2) ἐκρίπτω, ἐκτινάσσω ρανίδας : Ἐμπεδ.357 **πόντος . . εἰς οὖδας ἀνέπτυσε.**

ἀνάπτω ἀόρ. ἀνῆψα, παθ. μτχ. ἀνημμένας ἀναρτῶ, κρεμῶ· ἐπειδὴ δὲ συνήθως ἐν τοῖς ναοῖς ἐγίνετο ἀνάρτησις τῶν ἀφιερωμάτων, γεν. ἀφιερῶ, ἀναθέτω : Ὀδ.Γ 274 **πολλὰ δ' ἀγάλματα ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,** Αἰλ.Ε 7,44 **χαλκοῦς τέτταρας ποιησάμενος ἀνῆψε θεῷ**· 2) συνεκδ. δένω, προσδένω : Ὀδ.Ι 137 **οὔτ' εὐνὰς βαλέειν οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,** αὐτ.Μ 179 **ἐκ δ' αὐτοῦ** (τοῦ ἱστοῦ) **πείρατ' ἀνῆπτον**· 3) μτφ. : Εὐρ.Μήδ.770 **ἐκ τοῦδ' ἀναψόμεσθα πρυμνήτην κάλων** (ἐκ τούτου θὰ προσδέσωμεν τὸν κάλων τῆς πρύμνης), ΑΠ **ἐν σοὶ τἀμά . . βίαν πρυμνήσι' ἀνῆπται**· 4) ἀποδίδω εἴς τινα, προσάπτω : Ὀδ.Β 86 **ποῖον ἔειπες ἡμέας αἰσχύνων· ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι,** Φωκυλίδης 65 **μὴ φθονέοις ἀγαθῶν ἑτάροις, μὴ (μῶρον ἀνάψῃ,** Πλούτ.Λυκ.6 **τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς πολιτείας εἰς τὸν Πύθιον ἀνῆψε**· 5) ἀνάπτω, κ. νεώτ. δημ. **ἀνάφτω** κ. **ἀνάβω** ἅπτω φῶς, θέτω πῦρ : Ἡρ.2,133 **λύχνα ποιησάμενον πολλά, ἀνάψαντα αὐτὰ πίνειν τε καὶ εὐπαθέειν,** Εὐρ.Κύκλ.243 **μέγαν φάκελον ξύλων ἐπιθεὶς ἀνάψεις,** Διον.Α Ρητ.1,59 **πυρὸς αὐτομάτως ἀναφθέντος ἐκ τῆς νάπης**· 6) δημ. **ἀνάβω λύχνο, - τὰ ξύλα, - ἀνάβω τὸ φοῦρνο, - τὴ στιά, - τὸ καζάνι** κττ. (βραχυλογ. ἀντὶ **ἀνάβω φωτιὰ στὸ φοῦρνο** κλπ.)· ‖ ἀμτβ. καίομαι, φλέγομαι : **ἀνάβει ὁ φοῦρνας, - ἡ σόμπα** κττ. : παροιμ. **ἀνάψανε οἱ γιαλοὶ καὶ καίανται τὰ ψάρια** (ἐπὶ ἀνησυχοῦντος δι' ἄγγελμα ψευδές)· 7) μτφ. ἐξεγείρω, ἐρεθίζω, παροργίζω : **τὸν ἄναψαν οἱ βρισιές σου**· ‖ ἀμτβ. ἐρεθίζομαι, παροργίζομαι : **ἄναψε ἀπὸ τὸ κακό του**· 8) παθαίνω ἔξαψιν, κοκκινίζω : **ἄναψε ἀπὸ τὸ θυμό του, - ὥρες ὥρες ἀνάβει καὶ πάλι σβήνει, - ἦταν ἀπὸ τὴ θέρμη ἀναμμένος** (ἐπύρεσσε πολύ)· 9) λόγῳ ὑψηλῆς θερμοκρασίας φθείρομαι, σήπομαι : **ἄναψε τὸ κριθάρι στὴν ἀποθήκη μας.**

ἀνάπτωσις-εως (ἡ) μσν. ἀποθάρρυνσις.

ἀνάπτωτος-ον μσν. ὁ ὑποχωρήσας.

ἀναπυκάζω πυκνώνω : ΕΜ 88 « ἄμπυξ παρὰ τὸ ἀναπυκάζειν καὶ ἀνέχειν τὰς τρίχας ».

ἀναπυνθάνομαι μελλ. **-πεύσομαι,** ἀόρ. **-επυθόμην** ἐξετάζω, ἐρωτῶ : Ἡρ.6,128 **τάς πάτρας τε αὐτῶν ἀνεπύθετο καὶ γένος ἑκάστου,** Ἀριστφ.Ὄρν.403 **ἀναπυθώμεθα τούσδε, τίνες ποτὲ καὶ πόθεν ἔμολον**· ‖ γεν. πληροφοροῦμαι, μανθάνω : Ξεν.Ἀν.5,7,1 **ταῦτα οἱ στρατιῶται ἀνεπύθαντο.**

ἀναπυρακτῶ-όω νεώτ. ἐκ νέου πυρακτῶ, ἀναθερμαίνω, ξαναπυρώνω.

ἀναπυράκτωσις-εως νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναπυρακτῶ βλ.λ.

ἀναπυργῶ-όω νεώτ. ἀνυψῶ τι στερεῶς ὡσεὶ πύργον, ἐν μτφ. σημ. **ἀνεπύργωσε τὴν ἠθικήν**· κ. ἐν παθ. τ. : **ἀνεπυργοῦτο τὸ ἐθνικὸν φρόνημα.**

ἀναπυρέσσω κ. **-ττω** κ. νεώτ. προσβάλλομαι αὖθις ὑπὸ πυρετοῦ.

ἀναπυρίζω μτγν. ἀναφλέγω, πυρπολῶ κ. παθ. Ἰω.Χρυσ.8,2,24 **οὐκ ἂν ὁ οἶκος ἀνεπυρίζετο.**

ἀναπυρσεύω κ. νεώτ. δίδω λάμψιν εἰς πορφυροῦν τινα χρωματισμόν, τὸν καθιστῶ λαμπρότερον : Πολυβ.1,49 **ἡ ἀκτὶς αὐτήν** (τὴν βαφὴν τῆς πορφύρας) **ἀναπυρσεύει**· 2) νεώτ. ναυτ. ἐπαναλαμβάνω τὸ καὶ προηγουμένως δοθὲν νυκτερινὸν φωτεινὸν σῆμα, ξανακάνω τὸ σινιάλο.

ἀναπυρῶ-όω κ. νεώτ. ἀνάπτω, πυρπολῶ τι : Ἀριστλ.Κόσμ.395 Α 22· ‖ νεώτ. ἀναθερμαίνω, ἀναφλογίζω τι· 2) ἀμτβ. ἐπὶ νόσων, ἀνάπτω ἐκ νέου, λαμβάνω ἐκ νέου ἔντασιν : Γαλ.16,742 **τὰ πάθη πάλιν ἀναπυρώσαντα.**

ἀναπύρωσις-εως κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναπυρῶ** βλ. λ.

ἀνάπυστος-ον (ἀναπυνθάνομαι) περίφημος, ξακουστός, λίαν γνωστός, **περίπυστος** : Ὀδ.Λ 274 **ἄνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν,** Ἡρ.6,64 **ἀνάπυστα γενόμενα ταῦτα** (γενόμενα γνωστά).

ἀναπυτίζω ἀναβλύζω, ἀναδίδω : Ἥρων Πνευμ.1,28.

ἀναπυτισμός (ὁ) ἡ ἀνάβλυσις.

ἀναπώλημα δωρ. ἀμπ- πρᾶγμα αὖθις πωληθέν.
ἀναπώλησις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου πώλησις, ξαναπούλημα : **ἡ παλλαπλῆ ἀναπώλησις τῶν προϊόντων φέρει τὴν ὑπερτίμησιν.**
ἀναπωλῶ-έω κ. νεώτ. πωλῶ ἐκ νέου, ξαναπουλῶ.
ἀναπωμάζω μτγν. ἀποσύρω, ἀποσπῶ τὸ πῶμα, ξεστουπώνω, ξεβουλώνω, ξεφελλώνω, ξεταπώνω.
ἀναπωμαστήρ-ῆρος(ὁ) νεώτ. τὸ ὄργανον δι' οὗ ἀναπωμάζομεν, ξεβουλλώνομε, ξεβουλλωτήρι, ξεφελλωτήρι, τιρμπουσόνι.
ἀναπωματίζω νεώτ. ἀφαιρῶ τὸ πῶμα, ξεβουλλώνω.
ἀνάπωσις-εως μτγν. ἀνάπασις βλ.λ. (ἐσφ. γρ.).
ἀναπωτικός-ή-όν μσν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνάπωτιν, **τὴν ἄμπωτιν** βλ. λ. : Εὐστ.1719.44.
ἀνάπωτις-ιδος ἡ **ἄμπωτις** βλ.λ.
ἄναρ (τὸ) Ἡσ. « ὄναρ ».
ἀνάρ (ἡ) μσν. (τουρκ.) ἡ ροιά.
ἀνάρα (ἡ) δημ. ρητὴ ἐντολή, ἀπαγορευτικὴ ἐπὶ ἀπειλῇ κατάρας, ρῆτρα : φρ. **ἄφησε ἀνάρα καὶ κατάρα** (στὰ παιδιά του, στοὺς δικούς του κτπ.). ἁ.κ. **ἄναρα**· 2) ἀηδία, ἀπαρέσκεια : Κορ.'Ατ.4,14.
ἀναραγαθῆσαι Ἡσ.«ἀναφοφῆσαι ἀναπηδῆσαι».
ἀνάραια ἐπίρρ. δημ. ἀνάρια βλ.λ.
ἀναράϊδα (ἡ) δημ. ἡ νεράϊδα βλ. λ.
ἀναραΐζομαι Ἰων.κ.ποιητ.ἀντὶ **ἀναρραΐζομαι** βλ.λ.
ἀνάραιος-α-ο δημ. ἀνάριος βλ.λ.
ἀνάρακτος-ον Ἡσ. « δημόσιος ».
ἀνάρβηλα Ἡσ. « τὰ μὴ ἐξεσμένα, ἄρβηλαι γὰρ τὰ δέρματα ».
ἀνάρβηλος-ον μτγν. ἀνάρβυλος βλ.λ.
ἀνάρβυλος-ον ἀνυπόδητος : Εὐρ.'Απ.530,2.
ἀνάργαστος-η-ο ὁ μὴ ὑποστὰς κατεργασίαν, ἐπὶ δερμάτων : **ἀνάργαστα τομάρια.**
ἀνάργητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἀργοπορίας, χρονοτριβῆς, ἄνευ καθυστερήσεως ἢ ἀναβολῆς : **ἀνάργητα νὰ πᾷς νὰ καλέσῃς τὸ γιατρό.**
ἀνάργητος-η-ο δημ. ὁ ἐν καιρῷ, ἄνευ ἀργοπορίας, χωρὶς ἄργητα ἐλθὼν ἢ ἐρχόμενος, ἀκαθυστέρητος· || ὁ ἄνευ χρονοτριβῆς, χωρὶς χασαμέρια ἐνεργῶν, ἐκτελῶν τι· 2) ὁ ἄοκνος, ὁ μὴ ἐν ἀργίᾳ πρὸς ἀνάπαυσιν μένων : δ.τραγ. **ἀνάργητος ὁ χάραντας πάει στὸν Ἅδη τσούρμα.**
ἄναργος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀργὰ ἐλθών, ἀκαθυστέρητος, ἀνάργητος· 2) ὁ ἀργὸς μένων, ἄνεργος : **οὔτε τὶς δεσποτικὲς μέρες μένει ἄναργος.**
ἀναργυρία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἔλλειψις ἀργυρίου, ἀχρηματία, ἔνδεια· 2) νομ. **ἐν τῷ Ρωμ.δικ. ἔνστασις ἀναργυρίας**, ἡ δι' ἧς ὁ ἐνιστάμενος ἰσχυρίζετο ὅτι **δὲν** ἔλαβεν ἐκεῖνο τοῦ ὁποίου τὴν λῆψιν ἐγγράφως εἶχε *συνομολογήσει*, οἷον δάνειον, προῖκα, τίμημα· ἡ ἔνστασις αὕτη ὑπέκειτο εἰς βραχείας, χρανικῶς δὲ διαφόρους παραγραφάς· 3) ἐκκλ. **ἀναργυρίας κανών** ὁ καθ' ὃν οἱ μοναχοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἰδίαν περιουσίαν.
ἀνάργυρος-ον κ. μσν κ. νεώτ. ὁ ἄνευ ἀργυρίου, ἄνευ περιουσίας : Πλάτ.Νόμ.679 Β **πλούσιοι δ' οὐκ ἄν ποτ' ἐγένοντο ἄχρυσοί τε καὶ ἀνάργυροι ὄντες**· 2) ὁ μὴ δι' ἀργυρίου ἀγορασθείς : Παύλ.Σιλ. ἐν Θερμ.Πυθ. **ἀνάργυρον δώρημα**· 3) ὁ μὴ δι' ἀργυρίου ἐξαγοραζόμενος, ἀδιάφθοροι, δωροδοκίας ἀνώτερος : Πολυβ.6,191 **ῥήτωρ ἀνάργυρος, ἄπρατος**· 4) ὁ μὴ ἄργυρον περιέχων, ἐπὶ γῆς ἀντίθ. **ἀργυρῖτις**· 5) ὁ ἄνευ καταβολῆς ἀργυρίου παρεχόμενος, ὁ ἀμισθεί, δωρεὰν γινόμενος . **ἀνάργυρος ὑπηρεσία,- θεραπεία**· || εἰδ. περὶ ἰατρῶν παρεχόντων « ἄμισθον τοῖς δεομένοις θεραπείαν » : **Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς οἱ ἅγιοι ἀνάργυροι.**
ἀναργύρως ἐπίρρ. ἄνευ ἀπολήψεως ἀμοιβῆς, ἀμισθί : Τζετζ.Χιλ.8,814 **οἱ λυρικοὶ τὸ πρότερον ἔγραφον ἀναργύρως.**
ἀναρδάλης-αλού-άρδαλα δημ. κ. **ἀνάρδαλος** ὁ ἀκάθαρτος, ὁ ρυπαινόμενος, β. μουρδούλης, συνήθ. ἐν ἐκφ. μετὰ τοῦ ἄνθρωπος, γυναῖκα, παιδί, κορίτσι κτπ. : **ἀνάρδαλος ἄνθρωπος.**
ἀνάρδαλος-η-ο δημ. ἀναρδάλης βλ.λ. ἐν Ἡσ. « ἄρδαλος ὁ μὴ καθαρῶς ζῶν ».
ἀνάρδευτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀρδευθείς, ἀπότιστος· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀρδευθῇ : **ὄρειναὶ ἀνάρδευται γαῖαι.**
ἀνάρεγος-η-ο δημ. **ἀνάρεστος** βλ.λ.
ἀναρεῖν Ἡσ. « ἀμέλγεσθαι, κνίσκεσθαι ».
ἀναρέσα (ἡ) δημ. ἡ ἀναρούσα βλ.λ.
ἀναρεσιά (ἡ) δημ. κ. **ἀναρεσκιά** κ. **ἀναρεστιά** τὸ μὴ ἀρέσκεσθαι, μὴ εὑρίσκειν εὐχαρίστησιν, τέρψιν· || ἀηδία, ἀνορεξιά.
ἀναρεσκιά (ἡ) δημ. ἔλλειψις ἀρεσκείας, **ἀναρεσιά** : παροιμ. **ἀρεσκιὰ κι ἀναρεσκιὰ τ' ἄσπρα νὰ 'ν' παλλά** (ἐπὶ γάμων **ἐκ συμφέροντος**).
ἀναρεστιά (ἡ) δημ. ἀναρεσιὰ βλ.λ.
ἀνάρεστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἀρεσκείας, χωρὶς εὐχαρίστησιν . **ἀνάρεστά μου πῆγα στὸ γάμο.**
ἀνάρεστος-η-ο δημ. ὁ μὴ τερπόμενος, ὁ δυσκόλως ἀρεσκόμενος, εὐχαριστούμενος : **βαρὺς κι ἀνάρεστος ἄνθρωπος.**
ἀναρέτη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων διπτέρων νηματοκέρων τῆς οἰκογεν. **τῶν λιμνοβατιδῶν**, οὗ ἓν εἶδος ζῇ ἐπὶ πευκῶν.
ἀνάρετος-ον ὁ ἄνευ ἀρετῶν, κακός : Σοφ.ἀπ.146.
ἀναρή (ἡ) δημ. εἶδος τυροῦ μὴ ἡλισμένου, ὁ ἀθότυρος.
ἀνάρης (ὁ) δημ. κ. **-ις** ἡ ἐπάνω πέτρα τοῦ μύλου, πανωμυλόπετρα, ἁ. πανάρι (τό), παναριά (ἡ).
ἀνάρηχα ἐπίρρ. δημ. πολὺ ρηχά, ἀβαθῶς.
ἀναρηχεύω δημ. γίνομαι ἀβαθής, ρηχός : **ἀναρήχεψε τὸ ποτάμι, - τὸ πηγάδι, - ἡ λίμνη**, παροιμ. **ν' ἀναρηχέψ' ἡ θάλασσα νὰ πιάσουμε τὰ ψάρια** (ἐπὶ τῶν ὀκνηρῶν)· 2) μτβ. καθιστῶ τι ἀβαθές, ρηχόν : **νὰ ἀναρηχέψῃς τὸ λάκκο.**
ἀνάρηχος-η-ο δημ. ὅλως ἀβαθής, πολὺ ρηχός · **στ' ἀκρογιάλι ὡς ἑκατὸ μέτρα μεσοθάλασσα εἶναι ἀνάρηχα τὰ νερά.**
ἀνάρθηκας (ὁ) δημ. κ **ἀνάθρηκας** τὸ φυτὸν νάρθηξ **ὁ κοινός**, ἁ. μαγκούτα, κουφόξυλο, κουφάρδακος, ἄρτηκας (**ferula communis**).
ἀνάρθμιος-ον ἀνάρσιος βλ.λ.
ἀναρθρία (ἡ) ἀδυναμία τῶν ἄρθρων : 'Αριστλ. Πρ.894 Β 21· 2) νεώτ. ἀδυναμία πρὸς ἔναρθρον φωνὴν ἕνεκα παραλύσεως τῶν μυῶν τῆς λαλιᾶς.
ἀναρθροπόρα (τὰ) ζῳολ. βρυόζωα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **γυμνολαιμιδῶν.**
ἄναρθρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἄνευ ἄρθρων ἐν τῷ σώματι : 'Αριστλ.Φυσιογν.6,90 **τοὺς πόδας ἀνάρθρους ἔχουσι**· νεώτ. **ἄναρθρον εἶναι τὸ ἔμβρυον κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τῆς ἐνδομητρίου ζωῆς**· || ἐκεῖνος οὗ τὰ ἄρθρα εἶναι ἀφανῆ, οἷον ἐκ πολυσαρκίας : 'Ιππ.'Αερ.19 **καὶ οἱ ἄνθρωποι σαρκώδεες εἰσὶ καὶ ἄναρθροι**· 2) ἀδύνατος, ἄτονος : Σοφ.Τρ.1103 **νῦν δ' ὧδ' ἄναρθρος καὶ κατερρακωμένος**· 3) ἐπὶ ἤχου ἢ φωνῆς, ὁ μὴ ἔναρθρος, μὴ ἀποτελούμενος ἐκ χωριστῶν συλλαβικῶν ἤχων ἢ λέξεων, οἷαν αἱ ὑπὸ κλαίοντος, μορμύροντος, συμπεφυρμένως κραυγάζοντος ἀνθρώπου ἐκφερόμενοι ἦχοι ἢ αἱ ὑπὸ ζῴων φωναί : Αἰλ.ΖΙ 2,11 **ζῷον ἄναρθρον** (ὁ ἐλέφας), Πλούτ. Καῖσ.64 **ἀνάρθρους στεναγμούς**· νεώτ. **ἐξέβαλεν ἀνάρθρους φωνάς**· || εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπ. λόγου, ὁ συγκεχυμένος, οὗ αἱ λέξεις οὐχὶ εὐκρινῶς ἐκφέρονται : 'Επιγρ. **ἄναρθρα δὴ κ' ἀσαφῆ τὰ φθέγματα ὀλοφύρομαι**· νεώτ. **ψυχορραγῶν ἐψέλλιζεν ἄναρθρά τινα, ἐξ ὧν δὲν προέκυπτε νόημα**· || κ. ὁ μὴ εὐκρινὴς τὴν ἀναγγελίαν λόγος : Πορφ.'Απαχ.3,3,219 **ἄναρθρος καὶ ἀγράμματος ἡ**

τῶν Σύρων ἢ τῶν Περσῶν· ‖ ἐπὶ ᾄσματος, τό ἄνευ λέξεων ᾀδόμενον μέλος Διοδ Σ 3,16 **ταῖς ἀνάρθροις ᾠδαῖς ἀλλήλους ψυχαγωγοῦντες·** 4) γραμμ. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων ἄρθρον: **προτασσομένου τοῦ ἐπιθέτου πρὸς χαρακτηρισμὸν οὐσιαστικοῦ τοῦτο ἐκφέρεται ἄναρθρον·** ἀντίθ. **ἔναρθρος.**

ἀνάρθρως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἄναρθρον βλ. λ.: Σχολ.Ὀμ.Ἰλ.Κ.502 **ἀνάρθρως ἐφώνησεν ὃ ἡμεῖς συρίζειν λέγομεν,** Ἰω.Φιλοπ. εἰς Α.Ὑστ I,136 **τερετίσματα καλοῦνται τά προψάλματα τῶν κιθαρῳδῶν ὅπερ ἀνάρθρως ᾄδουσι δοκιμασίας ἕνεκεν τῆς ἀπηχήσεως,** νεώτ. **ὁ ὄχλος ἐκραύγαζεν ἀνάρθρως·** 2) ἐν μτφ. χρ. οὐχὶ εὐκρινῶς, ἀορίστως Πλουτ.Ἠθ.611 Β **ἀνάρθρως καὶ συγκεχυμένως·** 3) γραμμ. ἄνευ ἄρθρου.

ἀνάρθρωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἔχων ἀρθρώσεις, ὁ μὴ διαρθρούμενος, μὴ δυνάμενος νὰ συναρμαλογηθῇ δι' ἀρθρώσεων.

ἀναρθρώτως μτγν. συγκεχυμένως, ἀνάρθρως βλ.λ.

ἀνάρια ἐπίρρ δημ. ἀραιῶς, κατ' ἀραιὰ διαστήματα, ἐπὶ τόπου: παροιμ **βαθιά βαθιὰ ξελίσγωνε κι ἀνάρια ἀνάρια σπέρνε·** ‖ ἐπὶ χρόνου: παροιμ. ἀνάρια ἀνάρια **τὸ φιλὶ νὰ 'χῃ καὶ νοστιμάδα·** ‖ κ. τροπικῶς: δ.τραγ. **ἀνάρια 'φαίνεις τὸ πανί, κυρὰ γαϊτανοφρύδα.**

ἀναριάζω δημ κ **ἀναριώνω** κ. **ἀναριεύω** βλ.λ. ἀμτβ. κ. μτβ. δ.τραγ. **καλοὶ κακοὶ ἀναριάσετε νὰ ἰδῶ ποιάνε παντρεύουν, - ἀναριάζουν τὶς φύτρες στὶς βραγιές.**

ἀναριάρης (ὁ) δημ. κόσκινον ἀραιόν, ὅ. ἀριλόγος ἢ **ἀριολόγος.**

ἀναριεύω δημ, ἀόρ. **ἀνάριεψα** κάμνω ἀραίωσιν· ἀναριεύω **τὰ κλαριά, - ἀνάριεψε τὰ ροῦχα νὰ στεγνώσουν·** ‖ τοποθετῶ κατ' ἀραιὰν ἀπόστασιν, ἀραιώνω· **ἀναριεύω τὴ μιὰ φύτρα ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀναριέψετε τὶς καρέκλες·** 2) ἀμτβ. τίθεμαι κατ' ἀραιὰν τάξιν, κατ' ἀραιὰ διαστήματα **οἱ στρατιῶτες ἀνάριεψαν γιὰ νὰ πραχωρέσουν·** ‖ μετατοπίζομαι διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἀραίωσις. **ἀνάριεψαν νὰ περάσῃ ἡ λιτανεία.**

ἀνάριθμα ἐπίρρ. δημ. ἀναρίθμως βλ. λ.

ἀναρίθμησις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ ἀπαρίθμησις βλ.λ. ‖ ἡ ἐκ νέου ἀρίθμησις.

ἀναρίθμητα ἐπίρρ. δημ. ἀναριθμήτως βλ.λ.

ἀναριθμητισμός (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ λογιστικῇ, ἡ κατὰ τὴν ἀναγραφὴν ἀριθμοῦ ἐσφαλμένη διάταξις τῶν ἀποτελούντων αὐτὸν ψηφίων λ χ 369 ἀντὶ 396.

ἀναρίθμητος (-η)-ο(ν) κ νεώτ κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀριθμηθῇ, ἀλογάριαστος, ἀμέτρητος: Ἡρ.I,126 **εἰσὶ ὑμῖν πόνοι ἀναρίθμητοι,** Σοφ. Αἶ.646 **ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος** (ἄπειρος)· νεώτ **ἀναρίθμητα πλήθη·** 2) ὁ μὴ ὑπολογίσιμος, ἀσήμαντος. Εὐρ.Ἴων 837 **ἀμήτορ' ἀναρίθμητον, ἐκ δούλης τινὸς γυναικός.**

ἀναριθμήτως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **-α** ἄνευ ἀπαριθμήσεως, κατὰ τρόπον ἀναρίθμητον βλ. λ.

ἀναρίθμιον Ἡσ. «ἐχθρόν».

ἀνάριθμος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. ἀνήριθμος ἀναρίθμητος, ἄπειρος: Αἰσχ.Περσ.40 **δεινοὶ πλῆθος τ' ἀνάριθμοι,** Σοφ.ΟΤ 168 **ἀνάριθμα φέρω πήματα·** 2) ὁ ἄνευ μέτρου, ἄνευ προσήκοντος ὁρίου αὐτ.Ἠλ.232 **ἀνάριθμος ὧδε θρήνων** (ὁ οὐδὲν μέτρο τηρῶν ἐν τοῖς θρήνοις)· 3) ὁ μὴ ὑπολογίσιμος, ὁ ἀσήμαντος: Σοφ.Αἶ 602 **ἀνήριθμος αἰὲν εὐνῶμαι** (σχόλ. «ἐν οὐδενὶ ἀριθμῷ ταττόμενος, ἀλλὰ παρερριμμένος»)· 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ φέρων ἀριθμόν, ὁ μὴ ἠριθμημένος.

ἀναριθμοῦμαι-έομαι ἀπαριθμῶ: Δημ.346,20 **καὶ κατηγόρησα τούτων καὶ ἀνηριθμησάμην ἀπὸ τῶν πρώτων ἐλπίδων ἐκείνων·** 2) ἀναλογίζομαι, στοχάζομαι: Πλάτ.Ἀξ.372 Β **ἠρέμα κατ' ἐμαυτὸν ἀναριθμήσομαι τὰ λεχθέντα.**

ἀναριθμῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἀναλογίζομαι, λογαριάζω· ΔίωνΚ 36,25 **ἂν τοὺς κινδύνους ἀναριθμήσητε·** 2) νεώτ ἀριθμῶ ἐκ νέου, ξαναμετρῶ.

ἀναρίθμως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἀριθμήσεως.

ἀναριοδόντης-ού-ικα δημ.κ. ἀναρκοδόντης βλ.λ.

ἀναριοδουλεύω δημ. ἐργάζομαι κατ' ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα: **τὸ χειμῶνα οἱ χτιστάδες ἀναριοδουλεύουν·** ‖ κ. μτβ. ἀραιῶς κατεργάζομαί τι: **ἀναριοδουλεύει τὴν καμπέρτα καὶ θὰ κάνῃ μῆνες νὰ τὴν τελέψῃ·** ‖ ἡ παθ. μτχ. **ἀναριοδουλεμένος** κ. ἐπὶ ὑφάνσεως, ὁ ἀραιῶς, ἀνάρια ὑφασμένος: **ἀναριοδουλεμένο πανί.**

ἀναριομάδα (ἡ) ἡ ἀραιότης, ἡ ἀραιὰ τοποθέτησις, ἡ ἐκ μετατοπίσεως σχισμή, ἄνοιγμα: **ἔσταξε ἀπὸ τὶς ἀναριαμάδες τῶν κεραμιδιῶν.**

ἀνάριος-α-ο δημ. κ. **ἀνάργιος** κ. ἀριάς ὁ ἀραιός, ὁ κατ' ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα γινόμενος: φρ. **ἀνάριες οἱ σκόλες τὸ χινόπωρο** (διὰ τὴν τότε ἀπαιτουμένην συνεχῆ γεωργικὴν ἐργασίαν), δ.τραγ. **ἀνάρια ἀνάρια τὰ 'ριχναν οἱ κλέφτες τὰ ντουφέκια** (στιχ. μεταπεσὼν εἰς παροιμιώδη χρ.), παροιμ. **μὲ γειτόνισσα λογαοὺ ἀνάριες καλημέρες·** ‖ ὁ κατ' ἀραιὰ διαστήματα τοποθετημένος, ὁ εἰς ἀραιὰν τάξιν ὢν ἢ κινούμενος: **ἀνάρια απαρτά, - ἀνάριες οἱ συκιὲς στ' ἀμπέλι·** ‖ ὁ ἀραιὸς τὴν σύστασιν, ἰδίως τὴν ὕφανσιν· ἀντίθ. **πυκνός: ἀνάριο πλέξιμο - πανί - κόσκινο,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 23 **ἀνάρια σύγνεφα κυλοῦσε.. στὸν αὐρανὸ ἡ πνοὴ τοῦ ἀγέρα.**

ἀναρίστησις-εως τὸ μὴ λαμβάνειν ἄριστον, μὴ προγευματίζειν: Ἱππ.Διαίτ.379,17 χρή. **τῇ ἀναριστήσει καὶ τοῖσι ξηραῖσι διαιτήμασι χρῆσθαι.**

ἀναρίστητος-ον ὁ μὴ προγευματίσας, ὁ μὴ λαβὼν τὸ ἄριστον, ἀγευμάτιστος. Εὔπ.68 **ἀναρίστητος ὢν κοὐδὲν βεβρωκώς.**

ἀναριστία (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τις **ἀνάριστος,** τὸ να μὴ ἔχῃ προγευματίσει· Ἱππ.Διαίτ.3,75 (πιθαν. δ.γρ. **ἀναρίστησις**).

ἀνάριστος-ον ἀναρίστητος, ἀγευμάτιστος, νηστικός: Ξεν.I,10,19 **ἦσαν δὲ καὶ ἀνάριστοι.**

ἀναριστῶ-έω εἶμαι **ἀνάριστος** βλ.λ., δὲν προγευματίζω ἢ δὲν ἐπρογευμάτισα: Ἱππ.Διαίτ.371,40 **οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν ἀνηριστηκότων.**

ἀναρίτης (ὁ) ἅ. **νηρύτης** κ. **-είτης** θαλάσσιον ὄστρεον, ποικιλόχρουν ἔχον ὀστοῦν. Ἀθην.3,86 **ἀναρίτην κογχῶδες ὄστρεον προσερχόμενον ταῖς πέτραις ὥσπερ αἱ λεπάδες·** Ἡσ. «ζῷον κοχλιῶδες».

ἀναριτοτρόφος (ὁ) ἅ. νηριτοτρόφος ὁ ἀνηρίτας τρέφων: Ἀθήν.3,86 **Αἰσχύλας ἐν Πέρσαις τινὰς νήσους ἀναριτατρόφαυς εἴρηκεν** (δ.γρ. νηριτοτρόφους).

ἀναριχῶμαι-άομαι ἀναρριχῶμαι βλ.λ.

ἀνάριωμα (τὸ) δημ. ἀραίωσις, ἀραίωμα, ξαλάργεμα: **οἱ φύτρες θέλουν ἀνάριωμα.**

ἀναριωμένος-η-ο δημ. παθ. μτχ. τοῦ **ἀναριώνω** βλ. λ

ἀναριώνω μέλ. ἀναριώσω, ἀόρ. ἀνάριωσα δημ. ἀραιῶ, καθιστῶ τι ἀραιότερον παρ' ὅ,τι ἦτο, ξαλαργεύω (μτβ.) κ. **ἀναριεύω** (μτβ.)· ‖ ἡ παθ. μτχ. **ἀναριεμένος** ὁ ὑποστὰς ἀραίωσιν. ἢ ὁ κατ' ἀραιὰν τάξιν τεθείς: παροιμ. **ἀναριεμένες οἱ κουκκιὲς νὰ μὴν τὶς φάῃ ὁ λύκος** (τὸ παράσιτον φυτὸν ὀροβάγχη, ἀρόβαλο).

ἀναριωσύνη (ἡ) δημ. ἡ ἀραιότης, ἡ ἰδιότης τοῦ ἀραιοῦ, τοῦ ἀνάριου βλ.λ.

ἀναρκέστης (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος κεφαλοπόδων ἀμμωνιτοειδῶν, ἔχον ὄστρακον χαμηλόστομον καὶ θάλαμον μακρόν· ἀπολιθώματα αὐτοῦ εὑρέθησαν εἰς ἀρκτικὰς ὀρεινὰς περιοχάς.

ἀναρκοδόντης (-ας)-αύσα-ικα μσν. κ. δημ κ. **ἀναριοδόντης** ὁ ἀραιοὺς ἔχων τοὺς ὀδόντας: μσν. παροιμ. **ἕνι καὶ μακραδάκτυλος ἕνι κι ἀναρ-**

κοδόντας (ἐπὶ τῶν ὅλως δυσμόρφων), - **ἰδὲ τὴν ταυμπαμέτωπην, τὴν ἀναρκοδοντοῦσαν.**

ἄναρκτος-ον ὁ μὴ ὑπ' ἄλλου ἀρχόμενος, μὴ ὑποτεταγμένος : Αἰσχ.Εὐμ.526 **μήτε ἄναρκτον βίον μήτε δεσποτούμενον αἰνέσῃς** (διορθ. μετρ. ἀνάρχετον)· 2) ὁ μὴ δεκτικὸς ὑποταγῆς, ὁ μὴ ἀνεχόμενος νὰ ἄρχεται, νὰ ἐξουσιάζεται : Θουκ.5,99 **τοὺς νησιώτας τέ που ἀνάρκτους.**

ἀναρκωτίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ναρκωτίνη βλ.λ.

ἀνάρκωτος (-η)-ο(ν) ὁ μὴ ναρκωθείς· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ναρκωθῇ.

ἀναρμάτωτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς ἐξόπλισιν· || ἐπὶ πλοίων, κ. χωρὶς ἐξάρτυσιν, **ἀνάρμενα.**

ἀναρμάτωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων ἐξόπλισιν, ἄοπλος, ποὺ δὲν ἔχει διόλου ἅρματα (ὅπλα) ἢ δὲν φέρει ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἅρματά του : **ἀπὸ καιρὸ ἦταν ἀναρμάτωτα τὸ κάστρο, - τὸν εὑρῆκαν ἀναρμάτωτο καὶ τὸν ἐχτύπησαν - μὴ βγαίνῃς ἀναρμάτωτος·** || ἐπὶ ἱστιοφόρων πλοίων, ὁ μὴ ἔχων τὴν πρὸς πλοῦν ἐξάρτυσιν. τὴν ἀρματωσιά του.

ἀνάρμεγα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνάρμεχτα** χωρὶς ἄμελξιν, χωρὶς ἄρμεγμα.

ἀνάρμεγος-η-ο δημ. κ. **ἀνάρμεχτος** ὁ μὴ ἀμελχθείς, ποὺ δὲν ἀρμέχθηκε, ἐπὶ γαλακτοφόρων ζώων: **ἔχω ἀκόμα τὶς κατσίκες ἀνάρμεγες·** || κ. μτφ. ὁ μὴ ὑποστὰς χρηματικὴν ἐκμετάλλευσιν, ἰδίως ὑπὸ γυναικός : **ἀπ' ὅσους τὴ σχετίσθηκαν κανένα δὲν ἄφησε ἀνάρμεγο.**

ἀνάρμενα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνάρμενον βλ. λ.

ἀνάρμενος-η-ο ΑΠ κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων ἄρμενα ἤτοι ἱστία καὶ ἐξαρτήματα πρὸς πλοῦν, ὁ χωρὶς ἀρματωσιά, ἐπὶ ἱστιοφόρων : παροιμ. **ἄμαθος ὁ καπετάνιος καὶ τὸ καράβι ἀνάρμενο** (ἐπὶ ὁλικῆς ἀνεπαρκείας)· 2) ὁ ἕνεκα νηνεμίας ἢ ἕνεκα βλάβης μὴ δυνάμενος νὰ ἀναχθῇ εἰς τὸ πέλαγος : δ. τραγ. **ἀνάρμενο καράβι στὸ ἔβγα στέκεται | μιὰ νιὰ τὸν καπετάνιο τὸν καταράστηκε.**

ἀνάρμεχτα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνάρμεγα** βλ.λ.

ἀνάρμεχτος-η-ο δημ. κ. **ἀνάρμεγος** βλ. λ.

ἀναρμόδια ἐπίρρ. δημ. ἀναρμοδίως βλ.λ.

ἀναρμόδιος (-ία-άδια)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἁρμόδιος, μὴ ἱκανὸς εἴς τι ἢ μὴ προσήκων, ἀκατάλληλος : Ζωσιμ.Ι,29 **ὡς πρὸς βασιλείαν ἀναρμόδιον ἀναιροῦσι, - εἶναι ἀναρμόδιος γιὰ παπᾶς, - ψάλτης, - δάσκαλος·** || νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ δικαιούμενος νὰ ἐκτελέσῃ τι ἢ νὰ ἀποφανθῇ περί τινος : **εἶσαι ἀναρμόδια νὰ ἐπεμβαίνῃς εἰς τὰ οἰκογενειακά μας,-εἶμαι ἀναρμόδιος νὰ ἐνεργήσω κατ' αὐτῶν ἔρευναν·** || νομ. ὁ ἔχων ἀναρμοδιότητα βλ.λ. : **τὸ δικαστήριον ἐκηρύχθη ἀναρμόδιον·** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ἀναρμοδιότης : **τὸ ἀναρμόδιον προβάλλεται κατ' ἔνστασιν.**

ἀναρμοδιότης-ότητος νεώτ. ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ ἀναρμοδίου βλ.λ.· || εἰδ. νομ. **ἀναρμοδιότης δικαστηρίου** τὸ νὰ μὴ δύναται νὰ ἐπιληφθῇ νομίμως ὑποθέσεώς τινος εἴτε ἕνεκα τῆς φύσεως αὐτῆς εἴτε λόγῳ τοπικῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας του : **τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ἔχουσιν ἀναρμοδιότητα ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων, - ὁ παρὰ πλημμελειοδίκαις ἀνακριτὴς ἔχει ἀναρμοδιότητα ὅταν ὁ κατηγορούμενος ἀπολαύῃ εἰδικῆς δωσιδικίας·** || **ἀναρμοδιότης διοικητικῆς ἀρχῆς** τὸ νὰ μὴ δύναται αὕτη νὰ ἐκτελέσῃ τι ἢ νὰ κανονίσῃ ζήτημά τι, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ὑπάγεται τοῦτο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς.

ἀναρμοδίως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναρμόδιον βλ. λ. : **ἀναρμοδίως συζητεῖς - ἐπεμβαίνεις - ἐνεργεῖς, - τὸ δικαστήριον ἀναρμοδίως ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως.**

ἀναρμόζω μτγν. κ. νεώτ. ἁρμόζω, συνδέω ἀκριβῶς· || νεώτ. κ. ἐκ νέου ἁρμόζω

ἀναρμονικός-ή-όν νεώτ. ὁ μὴ ἁρμονικός, ὁ στερούμενος ἁρμονίας : μαθημ. **ἀναρμονικὸς λόγος ἢ διπλοῦς καλεῖται τὸ πηλίκον δύο λόγων.**

ἀναρμόνιος-ία-ον ὁ ἀναρμονικὸς βλ.λ.

ἄναρμος-ον ὁ μὴ ἁρμόζων, μὴ προσαρμοζόμενος : Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.4,32 **ἀνάρμους ὄγκους.**

ἀνάρμοστα ἐπίρρ. δημ. οὐχὶ κατὰ τὸ πρέπον, ἀνοικείως, ἄπρεπα : **τοῦ μίλησε ἀνάρμοστα.**

ἀναρμοστήριον (τό) νεώτ. χορδιστήριον.

ἀναρμοστία (ἡ) ἐπὶ μουσ. ὀργάνων, παραφωνία, ἀντίθ. **ἁρμονία·** || κ. μτφ. : Πλάτ.Φαίδ.93 C **εἴπερ μὲν ἡ κακία ἀναρμοστία, ἡ δὲ ἀρετὴ ἁρμονία εἴη·** || γεν. τὸ νὰ εἶναί τι ἀνάρμοστον, ἄρρυθμον, ἄτακτον : Λουκ.'Ικαρ.17 **κἀκ τοιαύτης ἀναρμοστίας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος συντέτακται.**

ἀνάρμοστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἁρμόζων, μὴ προσήκων, ἀνοίκειος, ἀκατάλληλος, ἀταίριαστος : Πλάτ.Συμπ.206 D **ἀνάρμοστον δ' ἐστὶ τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ θείῳ, τὸ δὲ καλὸν ἁρμόττον,** Πλούτ.Περ.8 **ῥῆμα μηδὲν ἐκπεσεῖν αὐτοῦ πρὸς τὴν προκειμένην χρείαν ἀνάρμοστον·** κ. ἐν παραθετ.'Ηρ.3,85 **ἀναρμοστότατον δὲ πάντων,** - νεώτ. **ἀνάρμοστος τρόπος, - φράσις,** δημ. **τοῦ ἦταν ἀνάρμοστη αὐτὴ ἡ γυναῖκα·** 2) ἐπὶ προσώπων, σκαιός, ἄξεστος, φορτικός, ἀπειρόκαλος : 'Αριστφ.Νεφ.908 **τυφογέρων εἶ κἀνάρμοστος·** 3) ἐπὶ ἤχου, μέλους, φωνῆς, οὐχὶ ἁρμονικός, παράφωνος : Τιμ.Λοκρ.101 B **ἐκμελής τε καὶ ἀνάρμοστος φωνή·** 4) ὁ οὐχὶ ἁρμοστῶς ἐν σχέσει πρὸς ἕτερον διατελῶν, ὅθεν ἀπαράσκευος : Θουκ.7,67,2 **οὐκ ἀνάρμοστοι πρὸς ἕκαστον αὐτῶν ἐσόμεθα** (οὐχὶ ἀπροετοίμαστοι).

ἀναρμοστῶ-έω εἶμαι ἀνάρμοστος, δὲν ταιριάζω, ἀντίθ. **ἁρμόζω·** || ἐπὶ μουσικ. ὀργάνων, εἶμαι πλημμελῶς χορδισμένος : Πλάτ.Γοργ.482 B **καὶ τὴν λύραν μοι κρεῖττον εἶναι ἀναρμοστεῖν.**

ἀναρμόστως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνάρμοστον βλ. λ. : Πλάτ.Πολ.9,590 B **συντείνεται ἀναρμόστως,** νεώτ. **ἐφέρθη ἀναρμόστως.**

ἀναροδανισθῆναι 'Ησ. « ἀναβληθῆναι ».

ἀναροιβδῶ-έω ἀναρροιβδῶ βλ. λ.

ἀναροεξοῖ 'Ησ. « φονεύει ».

ἀναρός 'Ησ. « ἄγγελος, Ταραντῖνοι ».

ἀναρόσαυρος (ὁ) νεώτ. παλαιοζωολ. γένος σαυροπτερυγίων **ἑρπετῶν** τῆς ὑποτάξεως **τῶν νοθοσαυριδῶν** ἀπαντῶν εἰς τὴν τριάσιαν διάπλασιν.

ἀναροτρίαστος-ον ΕΜ ἀναροτρίωτος βλ. λ.

ἀναροτρίωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἔχων ἀροθῆ, ἀνήροτος, ἀγεώργητος : **ἀγρὸς ἀναροτρίωτος.**

ἀναροῦσα (ἡ) δημ. κ. **ἀναρροῦσα** ὁ ἀνάρρους, ἀντίρρους, ἀντίρροια, ἤτοι παράκτιον ρεῦμα στενοῦ θαλάσσης μὲ φορὰν ἀντίθετον τῆς ταῦ ροῦ· 2) θαλάσσιος ἀνεμοστρόβιλος, ὁ. **νεροστρούφουλας** κ. περιφρ. αἷμα τῆς **φυγονεριᾶς·** 3) **ἀναροῦσα τοῦ κυμάτου** ἡ πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπαναστροφὴ κυμάτων ὁρμητικῶς πληττόντων ἀκτήν.

ἀνάρουφα ἐπίρρ. δημ. διὰ μιᾶς ῥοφήσεως, δι' ἐν συνεχείᾳ μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα καταπόσεως : **μόνο ἀνάρουφα μπορεῖ νὰ πιῇ τὸ λάδι.**

ἀναρουφητὸ (τὸ) δημ. λυγμός, **κλάψιμο** μὲ ἀναστεναγμούς, ἀναφυλλητό.

ἀνάρουφος-η-ο δημ. ἀναρροφητικός, ρουφηχτικός.

ἀναρουφῶ-άω δημ. ἀναρροφῶ, **καταπίνω,** ἀναβυζαίνω : **ἀναρουφᾷ τὴ μύτη του·** 2) κλαίω μὲ ἀναρουφητά, μὲ ἀναφυλλητό, μὲ λυγμούς.

ἀναροχάζω δημ. ρουχαλίζω, ρουχαλίζω δυνατά.

ἀναρόχασμα (τό) δημ. δυνατὸ ρουχάλισμα.

ἀναροῶ-άω δημ. ρέω, κυλῶ, τρέχω ἐπὶ ὕδατος.

ἀνάρπαγα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἁρπαγῆς, ἄνευ ἀδικίας ἢ καταδυναστεύσεως: **ἀνάρπαγα πλούτισε.**

ἀναρπάγδην ἐπίρρ. μτγν βιαίως, ἁρπακτικῶς.

ἀναρπαγή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου, αἰφνιδία ἁρπαγή, ἢ ἡ δι' ἁρπαγῆς ἀνάκτησις τοῦ ἡρπασμένου : Εὐρ.'Ελλ.50 στράτευμ' ἀθροίσας τὰς ἐμὰς ἀναρπαγὰς θηρᾷ· || νεώτ. βιαία ἐν τάχει ἀφαίρεσις, ταχεῖα ἁρπαγή : μετὰ τὴν διάρρηξιν τῶν ἀποθηκῶν ἔγινεν ἀναρπαγὴ τῶν ἐμπορευμάτων.

ἀνάρπαγμα (τὸ) τὸ βιαίως ληφθέν, ἁρπαγέν.

ἀναρπαγμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἁρπαγμός, βιαία δι' ἁρπαγῆς ἀφαίρεσις· 2) δημ. συμπλοκὴ ἐριζόντων, τσάκωμα : ἀπάνω στὸν ἀναρπαγμὸ τοῦ ξέσκισαν τὸ ροῦχο.

ἀνάρπαγος-η-ο δημ. ἀ. ἀνάρπαχτος ὁ μὴ ἁρπαγεὶς ἢ ὁ μὴ δεκτικὸς ἁρπαγῆς, μὴ εἰς ἁρπαγὴν ὑποκείμενος· 2) εἰδ. ἐπὶ ἐσθίοντος ἢ ἀναπαυομένου, ἐν σπουδῇ ὤν : ἀνάρπαγος πῆρα δυὸ ὧρες ὕπνο, - ἀνάρπαγος ἔφαγα μιὰ μπουκιὰ ψωμί.

ἀναρπάζω κ. νεώτ. κ. δημ. ἁρπάζω ἄνω, οἷον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. 'Ιλ.Χ 276 ἐν γαίῃ δ' ἐπάγη (τὸ ἔγχος)· ἀνὰ δ' ἥρπασε Παλλὰς Ἀθήνη, Ξεν.'Αν. 7,1,15 οἱ στρατιῶται ἀναρπάσαντες τὰ ὅπλα θέουσι δρόμῳ πρὸς τὰς πύλας· νεώτ. ἀνήρπασαν τὰ ξίφη των καὶ ἐπετέθησαν· 2) ἁρπάζω ἐκ τοῦ μέσου, ἀπάγω βιαίως : 'Ιλ.Ι 564 ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων, 'Αριστφ. Σφ.17 ἀετὸν ἀναρπάσαντα τοῖς ὄνυξιν ἀσπίδα· || παθ. ἀπάγομαι βιαίως : Σοφ.'Ηλ.848 φροῦδος ἀναρπασθείς, Δημ.544,2 λέλοιπα τὴν τάξιν, φόνου κοινωνῶ, δεῖ μ' ἀνηρπάσθαι· 3) ἐν σπουδῇ, ὁρμητικῶς λαμβάνω καὶ ἀποσύρω τινά, τὸν τραβῶ γρήγορα, τὸν ἁρπάζω στὰ χέρια : Πλούτ. Πύρρ.16 τὸν μὲν Πύρρον οἱ φίλοι περισχόντες ἀνήρπασαν, τὸν δὲ 'Ιταλὸν διέφθειρον (ἀναρπάσαντες ἔσωσαν)· 4) κ. νεώτ. κυριεύω, λαφυραγωγῶ : Εὐρ.'Ιων 1303 σὺ τῶν τέκνων δῆτ' ἀναρπάσειν δόμους; || κ. παθ. : Εὐρ.Φοίν.1079 ἀνήρπασται ἡ πόλις, Δημ.123,10 ἠμύνατο κἀκείνους ἡ πόλις καὶ οὐκ ἀνηρπάσθη, νεώτ. οἱ ἐπιδρομεῖς ἀνήρπασαν τὰ πάντα· 5) λαμβάνω διὰ τῆς βίας, ἁρπάζω : Ξεν.'Αν.1,3,14 πολλοὺς καὶ πολλὰ χρήματα ἔχομεν ἀνηρπακότες, νεώτ. ὁ ἀλέκτωρ ἀνηρπάγη ὑπὸ τοῦ ἱέρακος· 6) ἐν σπουδῇ ἀγοράζω, κτῶμαί τι ἐν τάχει : Λυσ.Σιτοπ.15 ὅταν μάλιστα σίτου τυγχάνητε δεόμενοι, ἀναρπάζουσιν οὗτοι καὶ οὐκ ἐθέλουσι πωλεῖν (διὰ παντὸς μέσου ἀγοράζουν ἀμέσως τὸν παραγόμενον σῖτον).

ἀναρπάξανδρος (ἡ) ἡ τοὺς ἄνδρας ἁρπάζουσα, ἐξολοθρεύουσα, ἐπίθ. τῆς Σφιγγός. Αἰσχ. 'Επτ.776 ἀναρπαξάνδραν κῆρ' ἀφελόντα χώρας; (διορθ τὰν ἁρπαξάνδραν).

ἀνάρπαστος (-η)-ο(ν) κ. -ός (-ή)-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναρπασθείς, διὰ τῆς ἁρπαγῆς ἀπαχθείς : Εὐρ.'Εκ.206 εἰσόψει χειρὸς ἀναρπαστὰν σᾶς ἄπο, Πλάτ.Φαῖδρ.229 C ὑπὸ τοῦ Βορείου ἀνάρπαστον γεγονέναι 2) ὁ ἀναρπαγείς, ἀπαχθεὶς ὡς αἰχμάλωτος : Ξεν.'Απομν.4,2,33 ἀναρπάστους πρὸς βασιλέα γεγονέναι καὶ ἐκεῖ δουλεύειν· 3) μτγν. ὁ δι' ἐξορίας τιμωρηθείς. 'Ηρωδιαν. 'Ιστ.7,3,3 ἀναρπάστους ἐποίει· 4) μτγν. ἐπὶ πραγμάτων, ὁ λεηλατούμενος : Πολύβ.9,26,7 καὶ ποιῶν ἀναρπάστους αὐτῶν τοὺς βίους (παραδίδων τὰς περιουσίας των εἰς διαρπαγήν)· 5) νεώτ. κ. δημ. ἀνάρπαστος κατ' ἐπέκτ. ὁ ταχέως ἀναλωθείς : οἱ ἀμνοὶ ἔγιναν ἀνάρπαστοι εἰς τὴν ἀγοράν· 6) δημ. ἀναρπαστός ὁ δι' ἁρπαγῆς κτηθείς : ἀναρπαστὴ πῆρε τὴ γυναῖκα του (δι' ἀπαγωγῆς).

ἀναρραγής-ές μσν. ἀρραγής βλ. λ.

ἀναρραγίζω δημ. κ. ἀνα(ρ)ραΐζω ἀμτβ. ῥήγνυμαί που ἐλαφρῶς, μόλις ραγίζω : ἀναρράγισε ἡ γλάστρα· || ἰδίως ἐν μτφ. σημ. πάσχω κατάπτωσιν, ἐξάντλησιν ἀνεπανόρθωτον : εἶχε τὰ χρόνια του κι ἡ ἀρώστια τὸν ἀναρράγισε· || ἐπὶ παίδων, χάνω πως τὴν εὐεξίαν μου, τὴν δροσερότητα, μεταπίπτω προσωρινῶς εἰς καχεξίαν : ἀναρράϊσε τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸ ξύλο ποὺ τοὔδωκες - ἀπὸ τὴ νηστεία - ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ κλάμα.

ἀναρραθαγῶ-έω 'Ησ. « ἀναρραθαγῆσαι, ἀναφοφῆσαι, ἀναπηδῆσαι ».

ἀναρραΐζω μτγν. κ. δημ. κ. ἀναραΐζω ἀναλαμβάνω ἐξ ἀσθενείας, ἀναρρώννυμαι : Πολυβ.3,108 ἐρράϊσεν, ἀνερράϊσεν, 'Ησ. « ἀναραῖσαι, παύσασθαι ὀδυνᾶσθαι »· 2) δημ. ἀναρραγίζω βλ.λ.

ἀναρραίνω ἀναβλύζω, ἀναδίδω : 'Αριστλ.Θαυμ. 841 Α 22 πέτρα κρουνὸν ἀναρραίνει.

ἀναρραιρηκώς-ότος ἰων. ἀντὶ ἀναραιρηκώς.

ἀναρράπτω ράπτω, συρράπτω πρὸς τὰ ἄνω : Γαλ.6,21,23 ἀναρράπτειν τὰ βλέφαρα.

ἀναρραφή (ἡ) ραφή, συρραφὴ (τῶν βλεφάρων) πρὸς τὰ ἄνω, ἀντίθ. καταρραφή : Λέων Φιλόσ.3,14,135 ἐπὶ τούτων παραλαμβάνομεν τὴν ἁπλοτομίαν καὶ τὴν ἀναρραφήν.

ἀναρραφικός-ή-όν ὁ κατάλληλος πρὸς ἀναρραφήν : 'Αέτ.7,71 ἀναρραφικὸν σμιλίον.

ἀναρραψῳδῶ-έω ὡς ραψῳδὸς ἀφηγοῦμαι : Λουκ.Ζ.Τρ.14 βούλει οὖν. τὸ 'Ομηρικὸν.., προοίμιον ἀναρραψῳδήσω πρὸς αὐτούς.

ἀναρρέγχω μσν. ρέγχω, ροχαλίζω.

ἀναρρέζω 'Ησ. « ἀνέ[ρ]ρεξα ἔπραξα ».

ἀναρρέπω ρέπω πρὸς τὰ ἄνω, ἀνέρχομαι, ἰδίως ἐπὶ δίσκου πλάστιγγος· ἀντίθ. καταρρέπω.

ἀναρρέω ρέω πρὸς τὰ ἄνω : Πλάτ.Τίμ.78 D τοτὲ δ' ἀναρρεῖν.. τὰ ἐγκύρτια.

ἀνάρρηγμα (τὸ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἀνερρωγός, τὸ ἐρείπιον, τὸ χάλασμα, τὸ ρέπεδα : 'Απολλινάρ. Ψαλμ.12 πλήσει ἀναρρήγματα δήμων· 2) μσν. τὸ διάταγμα, ἔδικτον.

ἀναρρήγνυμι κ. -γνύω μελ. -ρήξω παρακ. -έρρωγα ρήγνυμι, διαρρήγνυμι, σχίζω : 'Ιλ.Υ 63 μή οἱ ὕπερθε γαῖαν ἀναρρήξειε Ποσειδάων, Σοφ.Αἶ.236 τὰ δὲ πλευροκοπῶν δίχ' ἀνερρήγνυ (ἔσχιζεν εἰς δύο)· 2) ἀνορύσσω, ἀνοίγω : 'Ηρ.2,14 ἀρότρῳ ἀναρρηγνύντες αὔλακας, Εὐρ.Τρῳ.1153 εἶμ' ὀρυκτὸν τῷδ' ἀναρρήξων τάφον· 3) ἀνασκάπτω, κρημνίζω, καταστρέφω : 'Ιλ.Η 461 τεῖχος ἀναρρήξας τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι, Εὐρ. 'Εκ.1040 βάλλων γὰρ οἴκων τῶνδ' ἀναρρήξω μυχούς· 4) ἐν παθ. ἔχω ρήγματα : Θουκ.7,34,5 ἀντίπρῳροι ἐμβαλλόμεναι καὶ ἀναρραγεῖσαι (παθοῦσαι ρήγματα εἰς τὴν πρῷραν)· 5) ἐκβάλλω : 'Αριστφ.'Ιππ.626 ὁ δ' ἄρ' ἔνδον ἐλασίβροντ' ἀναρρηγνὺς ἔπη· 6) ἐρεθίζω, συνταράττω κ. παθ. ἐρεθίζομαι, συνταράττομαι : Πλούτ.Φλαμιν.10 τὰς πόλεις ἀνερρήγνυσαν οἱ Αἰτωλοί· 7) παθ. ξεσπῶ, ἐπὶ οἰδήματος, ἐπὶ ἡφαιστείου, ἐπὶ ὀργῆς : Πλούτ.Βροῦτ.18 ἀναρρήγνυσθαι πρὸς ὀργήν· 8) ἀμτβ. Σοφ.ΟΤ 1075 δέδοιχ' ὅπως μὴ ἀναρρήξει κακά (μήπως ξεσπάσουν κακά)· || ὁ παρακ. ἀνέρρωγα πάντοτε εἶναι ἀμτβ. διαθέσεως : 'Αριστλ.ΙΖ 502 Α 6 στόμα ἔχειν ἀνερρωγός, αὐτ.662 Α 27 τὰ καρχαρόδοντα πάντα ἀνερρωγότα (μὲ μεγάλο στόμα).

ἀναρρηγνύω κ. νεώτ. ἀναρρήγνυμι βλ. λ.

ἀνάρρηξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ρῆξις, διάρρηξις Πλούτ.'Αντ.66 ἀνάρ- νεῶν, 'Ιππ.Προρρητ.2,7 αἱμάτων ἀνάρρηξις (αἱμορραγία)· 2) νεώτ. γεωλ. ἀνάρρηξις πετρώματος ἡ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐμφάνισις πετρώματος παλαιοτέρας περιόδου ἐν μέσῳ νεωτέρων τοιούτων.

ἀνάρρησις-εως (ἡ) τὸ ἀφηρ. τοῦ ἀναγορεύειν, ἀνακήρυξις : Αἰσχίν.3,32 τὴν ἀνάρρησιν τοῦ στεφάνου παρανόμως.. κελεύει γίγνεσθαι, Δημ. 244,21 ἄξιός εἰμι τοῦ στεφάνου καὶ τῆς ἀναρρήσεως· || νεώτ. ἄνοδος εἰς ἀξίωμα, ἀνακήρυξις : ἀνάρρησις εἰς τὸν θρόνον, - εἰς τὴν ἀρχήν.

ἀναρρήσσω μτγν. ἀναρρήγνυμι· βλ. λ.
ἀνάρρηχα ἐπίρρ. δημ. ἀνάρηχα βλ. λ.
ἀναρρηχεύω δημ. ἀναρηχεύω βλ.λ.
ἀνάρρηχος-η-ο δημ. ἀνάρηχος βλ. λ.
ἀνάρριμμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνάρριμα** κ. **ἀνάριμμα** κ. **ἀνέριμμα** τὸ ἀναρριπτόμενον ἢ ἀναρριφθὲν ἢ ἡ ἐνέργεια δι' ἧς ἀναρρίπτεται, βάλλεταί τι : **στοῦ λιθαριοῦ τὸ ἀνάρριμα**, Ἐρωτοκρ.Β 1322 **στ' ἀρχοντικὰ ἀναρρίματα καὶ στῆς ἀντρειᾶς τὸ ν' ἄττο**· 2) τὸ παράστημα, ἰδίως τὸ εὐπρεπὲς ἢ ἐπίχαρι, ὁ **ἀέρας** τινός : **ἀρχόντισσας ἀνάρριμα περπατησιὰ νεράιδας**· 3) συνηθέστ. εἰς πληθ. χώματα ἄλλοθεν μετακομισθέντα, ἐπιχωματώσεις, ἄ. **φερτὰ χώματα, γεμίδια** : **τὸ χωράφι εἶναι ὅλο ἀναρρίμ(μ)ατα**, ἄ. **ἀνερρίμ(μ)ατα.**
ἀνάρρινον (τὸ) κ. νεώτ. χόρτον ἐδώδιμον δριμὺ τὴν γεῦσιν : Σπευσιπ.π.Ἀθην.9,369 Β **ῥαφανίς, γογγυλίς, ῥάφις, ἀνάρρινον, ὅμαια**· || κατὰ Διοσκ.4,133 συνών. τοῦ ἀντιρρίνου φυτοῦ ποώδους, ἐτησίου καὶ πολυετοῦς, οὗ εἴδη τινὰ εἶναι κοσμητικά, δημ. **χάσκουσα, λυκόστομα, σκυλλάκι**· 2) νεώτ. βοταν. φυτικὸν γένος τῆς οἰκογενείας τῶν **γραμφαδιωδῶν.**
ἀναρρῖξιμο (τό) δημ. ἄπωσις, σπρωξιά : **αὐτὸς ὁ τοῖχος μ' ἕν' ἀναρρῖξιμο γκρεμίζεται.**
ἀναρριπίζω κ. νεώτ. διὰ ῥιπῆς ἀέρος ἀνάπτω ἐκ νέου ἢ ἀνάπτω ἐντονώτερον, ὅθεν ἀναθερμαίνω, ἀναφλογίζω : Ἀριστλ.Ἀπ.224 **τὸ θερμὸν ἀναρριπίζειν**, Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,59 **ἀετὸν προσπετόμενον ἀναρριπίζειν τῇ κινήσει τῶν πτερῶν τὴν φλόγα**, Λουκ.Τιμ.6 **ἀναρριπίσας τὸν κεραυνόν** (διὰ τῆς ῥιπῆς φλογίσας)· νεώτ. **ἀνερρίπισε τὴν πυράν**· 2) παθ. -ομαι διὰ ῥιπῆς ἀέρος, μὲ φύσημα, ἀναφλογίζομαι ἢ ὑπὸ ῥιπῆς ἁπλοῦμαι διακυμαινόμενος: Ἀγαθί.Ἱστ.5,7,150D **ἀτμὸς ἐπῆρτο πολὺς καὶ ἀνερριπίζετο παχύς τε καὶ πεπυκνωμένος**, νεώτ. **ἀνερριπίσθησαν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου αἱ φλόγες**· || ὑπὸ πνοῆς πρὸς ὕψος βάλλομαι, ἐκτινάσσομαι, **ἐκσφεδονίζομαι** : Διογ.Λ.π.Ἐμπεδοκλ.8,69 **ἀναρριπισθείσης αὐτοῦ μιᾶς τῶν κρηπίδων**· 3) εἰδ. ἐπὶ περιστερῶν πτερυγιζουσῶν, προκαλῶ ἀέρος πνοήν, κάνω ἀέρα διὰ τῶν πτερύγων, ὡσεὶ διὰ ῥιπιδίου . Ἀντιφ.π.Ἀθην.6,257 F **οὕτως ἀνερρίπιζον, ὥστε σύμμετρον αὐτῷ τὸ πνεῦμα . . ποιεῖν**· 4) μτφ. κ. νεώτ. ἀναζωογονῶ, διεγείρω, ἐπιτείνω ἐκ νέου, ἀνερεθίζω : Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,15 **εἰ μὴ παύσωνται τὴν στάσιν ἀναρριπίζοντες**, Ἰωσ.ΑΙ 2 **πόλεμος καθ' ἡμέραν ἀνερριπίζετο**, νεώτ. **ὁ τύπος ἀναρριπίζει τὰ πολιτικὰ πάθη, - ἀνερριπίσθη τὸ μῖσος**· κ. ἐπ' ἀγαθῷ : Λουκ.Ἀναχ.21 **τὴν ψυχὴν μουσικῇ τὸ πρῶτον καὶ ἀριθμητικῇ ἀναρριπίζομεν**, Συνεσ.44 Α (τὸ πειθαρχεῖν), προάγει τε καὶ ἀναρριπίζει (ἐμψυχώνει), νεώτ. **ἀνερριπίσθη ὁ πόθος, - τὸ θάρρος.**
ἀναρρίπισις-εως νεώτ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναρριπίζω βλ. λ.
ἀναρρίπισμα (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναρριπίζω.
ἀναρριπισμός (τὸ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀναρριπίζειν βλ.λ. : Καισάρ.Μ 1004 **παθῶν ἀναρριπισμός.**
ἀναρριπιστήρ-ῆρος νεώτ. τὸ μηχάνημα δι' οὗ ἀναρριπίζουσι τὴν πυρὰν ἐν τοῖς χωνευτηρίοις, **φύσα, φυσερά, φυσούνι.**
ἀναρρίπιστος-ον κ. νεώτ. ὅστις δὲν δύναται νὰ ῥιπισθῇ, νὰ ἀερισθῇ : Γαλην.π.Β **ἀναρρίπιστον σῶμα καὶ ἀδιάπνευστον**· 2) ὁ μὴ ἀναρριπισθείς : **ἀναρρίπιστος πυρά**· || κ. μτφ. **ἀναρρίπιστος πόνος, - ἔχθρα, - ἀναρρίπιστον πάθος.**
ἀναρρίπτω κ. νεώτ. Ἰων. κ. **ἀναριπτέω** ῥίπτω πρὸς τὰ ἄνω : Ἀριστλ.Κοσ..4,25 **μύδρους ἀναρρίπτουσι διαπύρους**· || ἀνακινῶ : Ὀδ.Η 328 **ἄριστα νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἅλα πηδῷ** (νὰ ἀνακινοῦν διὰ τῆς κώπης)· || ἐκρίπτω, ἐκτινάσσω : αὐτ.Κ 130 **οἱ δ' ἅλα πάντες ἀνέρριψαν δείσαντες ὄλεθρον**· 2) διακινδυνεύω, ῥίπτω ἐμαυτὸν εἰς κίνδυνον, ἐν φρ. **ἀναρρίπτειν κίνδυνον** (μτφ. ἐκ τοῦ παιγνιδίου τῶν κύβων) : Ἡρ. 7,50 **νῦν δὲ κινδύνους ἀναρριπτέοντες ἐς τοῦτο σφέα προηγάγοντο**, Θουκ.4,95,2 **οὐ προσήκον τοσόνδε κίνδυνον ἀναρριπτοῦμεν**· || ἄνευ τοῦ ἀντικειμ. : Θουκ.5,103,1 **τοῖς δ' ἐς ἅπαν τὸ ὑπάρχον ἀναρριπτοῦσι** (εἰς δὲ τοὺς διακινδυνεύοντας πᾶν ὅ,τι ἔχουν)· || κ. νεώτ. ἐνεργ. κ. παθ. μτφ. ἐν τῇ φρ. **ἀναρρίπτω τὸν κύβον** κ. **ἀναρρίπτεται ὁ κύβος** διακινδυνεύω τὰ πάντα, διακινδυνεύονται τὰ πάντα : Μέν.65 **ἀνερρίφθω κύβος**, νεώτ. **ἀνέρριφα τὸν περὶ τῶν ὅλων κύβον**· 3) κινῶ, ὑποκινῶ · Διον.Ἀλ.10,17 **ἀναρ- στάσιν.**
ἀναρριπτῶ-έω ἐπ. κ. Ἰων. **ἀναρρίπτω** παρ' Ὁμ. ἐν τῇ σημ. ἀνακινῶ, ἀναστρέφω.
ἀναρρίχας (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἰχθὺς τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀκανθοπτερυγίων** τῆς οἰκογ. τῶν **βλεννιδῶν**, ἀπαντῶν εἰς βορείους θαλάσσας.
ἀναρρίχημα (τὸ) νεώτ. ἀναρρίχησις βλ. λ.
ἀναρρίχησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀναρριχᾶσθαι, σκαρφάλωμα : Ἀριστλ.ἀπ.73 **τὴν ἐπὶ τοὺς τοίχους ἀναρρίχησιν**, νεώτ. **ἀναρρίχησις ἐπὶ δένδρων - ἐπὶ στέγης**· 2) νεώτ. εἰδ. ἀγώνισμα ἐκτελούμενον ἐπὶ κατακορύφων ἢ κεκλιμένων γυμναστικῶν ὀργάνων, οἷον δοκοῦ, κάλω, κλίμακος, ἱστοῦ κτλ., μὲ μόνας τὰς χεῖρας ἢ μὲ τὰς χεῖρας καὶ μὲ τοὺς πόδας συγχρόνως.
ἀναρριχητής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκτελῶν ἀναρρίχησιν.
ἀναρριχητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἱκανὸς ἢ ἐπιτήδειος πρὸς ἀναρρίχησιν, ὁ ἀναρριχώμενος : **ἀναρριχητικὴ ἄσκησις, - δεξιότης**· 2) ὡς οὐσ. ζωολ. **ἀναρριχητικὰ** τάξις πτηνῶν, ὧν οἱ πόδες ἔχουσι δύο δακτύλους πρὸς τὰ πρόσω καὶ δύο πρὸς τὰ ὀπίσω, προσφυῶς οὕτω ἔχοντας εἰς τὴν ἀναρρίχησιν ἐπὶ δένδρων· ἄ. **δενδροβατικά**· 3) εἰδ. βοταν. **ἀναρριχητικὰ φυτὰ** ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχοντα ἀσθενῆ βλαστὸν ἀναπτύσσονται στηριζόμενα ἐπὶ γειτονικῶν ὑψηλοτέρων σωμάτων.
ἀναρριχητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναρριχητικὸν βλ.λ.
ἀναρρίχνω δημ. ἀναρρίπτω, ῥίπτω πρὸς τὰ ἄνω ἢ πέραν ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀπωθῶ : κατάρ. **οἱ ἄνθρωποι νὰ τὸν θάφτουν κι ἡ γῆς νὰ τὸν ἀναρρίχνῃ**· || ῥίπτω ἐπί τινός τι πρὸς κάλυψιν, προφύλαξιν αὐτοῦ : **ἀνάρριξα λινάτσες στὶς λεμονιὲς νὰ μὴ ξεπαγιάσουν, - ἀνάρριξέ μου τὸ παλτὸ στὴν πλάτη μου**· 2) μέσ. -ομαι ἀναπηδῶ, ἀνασκιρτῶ : **σὰν τὴν εἶδε τὸ παιδί της ἀναρρίχτηκε νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ**· κ. μτφ. **ἀναρρίχνετ' ἡ καρδιά μου** (σκιρτᾷ).
ἀνάρριχος (ὁ) ζωολ. ὁ ἰχθὺς ἀναρρίχας βλ.λ.
ἀνάρριχτα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον **ἀνάρριχτον** βλ.λ. : **ἀνάρριχτα βάλε τὴ λινάτσα στὴ λεμονιὰ γιὰ ν' ἀερίζεται.**
ἀνάρριχτος-η-ο δημ. κ. **ἀνέρριχτος** ὁ ἐπί τινος ἐλαφρῶς ῥιφθείς, ἁπλωθείς : **ἦταν μὲ ἀνάρριχτο τὸ σακκάκι του** (ἐπὶ τῶν νώτων ἁπλωμένον), **ἀνάρριχτη κουβέρτα - λινάτσα - γοῦνα**· 2) (ἀνὰ στερητ.) ὁ μὴ ῥιφθείς, μὴ ἐξαπολυθεὶς πρὸς τὰ ἄνω ἢ πέραν : **ἀνάρριχτο ἔχει τὸν ἀετό του, - καρτεροῦσαν μὲ τὶς σφεντόνες ἀνάρριχτες.**
ἀναρριχτός-ή-ό δημ. ὁ πρὸς τὰ ἐπάνω ῥιφθεὶς ἢ ἐρριμμένος, ὁ ἐλαφρῶς ἐπί τινος ἁπλούμενος ἢ ἡπλωμένος : **ἀναρριχτὸ εἶχε τὸ μαντῦλι στὸ κεφάλι της**· || ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω ἀφημένος, ἐπὶ κόμης : **τὰ μαλλιὰ της ἀναρριχτὰ τῆς σκέπαζαν τοὺς ὤμους.**
ἀναρριχῶμαι-άομαι κ. νεώτ. κ. **ἀναριχῶμαι** παρατ. ἀνηρριχώμην κ. ἀναρρ- κ. ἀνηρ- ἀόρ.

ἀνερριχησάμην ἀναβαίνω, ἀνέρχομαι, οἱονεὶ ἀνέρπω ἐπὶ καθέτου ἢ ἐπὶ δυσβάτου ἐπικλινοῦς ἐπιφανείας διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, σκαρφαλώνω, σκαλώνω Σουίδ. « τὸ πρὸς ἄναντες ἀναβαίνειν, ἅμα ταῖς χερσὶν ἀντιλαμβανόμενον καὶ στηριζόμενον »· σχολ. « τοῖς ποσὶ καὶ ταῖς χερσὶν ἀντεχόμενος ἀναβαίνω ὥσπερ οἱ πίθηκοι » : Λουκ. Λεξιφ.8 **ἐπὶ τὴν κατήλιφ' ἀναρριχησάμενος**, Αἰλ. ΖΙ **ἀναρριχῶνται ἐπὶ τοὺς κρημνούς**, Πολυδ.5,82 **ὡς ἐπὶ τὸ δένδρον ἀναρριχησομένη**, νεώτ. **ἀναρριχηθέντες ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰσῆλθον διὰ τοῦ παραθύρου**, - **αἱ αἶγες ἀναρριχῶνται ἐπὶ τῶν ἀποκρήμνων τόπων**· ‖ κ. διὰ σχοινίνης κλίμακος ἀνέρχομαι, Ψελλ « **ἀναρριχᾶσθαι** δέ ἐστι τὸ τῆς σκαλοβασίας » : Κιννεμ.'Ιστ.5,16,142 D **ἐπειδὴ Ῥωμαίους διὰ κλίμακος ἀναρριχωμένους ἐπὶ τὸ τεῖχος εἶδεν**· κ. ἐπὶ ἱστοῦ ἢ σχοινίου, ἀναβαίνω διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν ἢ κ. μόνον διὰ τῶν χειρῶν **ἀναρριχῶμαι ἐπὶ κάλω - ἐπὶ ἱστοῦ**· 2) ἐπὶ φυτῶν, ἀνέρχομαι καὶ ἀναπτύσσομαι ἐπὶ τοίχου, δένδρου ἢ ἄ. ὑψηλοῦ τόπου ἁπλώνων ἐκεῖ τοὺς κλάδους : νεώτ. **ὁ κισσὸς ἀναρριχᾶται ἐπὶ δένδρων ἢ τοίχων**· 3) ἐπὶ ὕδατος, διὰ σωλῆνος ἀναφέρομαι, ἀνέρχομαι : Φιλοστρ.Ι,190 **λέγεται δὲ ἀναρριχᾶσθαι τὸ ὕδωρ διὰ σωλῆνος φερόμενον ἢ ἀνιμώμενον**· 4) μτφ. ἀνέρχομαι διὰ τρόπου εὐτελοῦς, διὰ μέσων σκολιῶν, ἀνηθίκων ἢ ἀνέρχομαι παρ' ἀξίαν εἰς ἀρχήν, ὑπούργημα, σημαντικὴν θέσιν κττ. : **ἀνερριχήθη διὰ τῆς δημαγωγίας εἰς τὴν ἐξουσίαν - εἰς τὰ ὕπατα ἀξιώματα.**

ἀνάρριψις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὰ ἄνω ῥῖψις, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναρρίπτω βλ.λ.· ‖ ἐκπομπὴ πρὸς τὰ ἄνω : Πλούτ.2,398 Ε **πετρῶν καὶ φλεγμονῶν ὑπὸ πνεύματος ἀναρρίψεις** (ἡφαιστείων)· ‖ νεώτ. κ. ἡ ἐκ νέου ῥῖψις.

ἀναρρόη (ἡ) ἀ. **ἀναρροή** ἡ ἀνάρροια βλ.λ. Ἀρκαδ.103,2 **τὸ δὲ ἀναρρόη παροξύνεται καίτοι ἀπὸ τοῦ ῥοή.**

ἀναρροή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀνάρροια βλ.λ.· ‖ νεώτ. ἡ ἐκ νέου ῥοή.

ἀναρροθιάζω μετὰ ῥόθου, ῥόχθου, πατάγου ἐπιπίπτω, λεγ. ἐπὶ θαλάσσης : Εὐρ.'Αδηλ.32 **ἀνερροθίαζε περὶ τὰ χείλη τῆς νεώς.**

ἀνάρροια (ἡ) τὸ πρὸς τὰ ὀπίσω ῥέειν, ἄμπωτις.

ἀναρροίβδησις-εως (ἡ) ἀναρρόφησις· ‖ πρὸς τὰ ὀπίσω φορὰ ῥεύματος, ἡ ἀναφορὰ τῶν ὑδάτων : Στράβ.Ι,75 **παρέτυχε τῇ ἀναρροιβδήσει.**

ἀναρροιβδῶ-έω ποιητ. **ἀναροιβδῶ** ἀναρροφῶ, ἀναπίνω . 'Οδ.Μ 104 **Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.**

ἀναρροιζῶ-έω φέρομαι ὑψηλὰ μετὰ ῥοίζου καὶ μετὰ ταχύτητος, ἐπὶ βελῶν : Νόνν.Δ 20,289 **ἀνερροίζησαν ὀιστοί**· 2) μτβ. κτυπῶ μετὰ ῥοίζου : Ἰώσ.Π 3,7,9 **αἱ καταπέλται τὰς λόγχας ἀναρ-.**

ἀναρροϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω ῥέων.

ἀναρροπία (ἡ) ἐπὶ τῶν χυμῶν, ἡ πρὸς τὰ ἄνω ῥοπή, κίνησις, ἀντίθ. **καταρροπία** : Ἱππ.Χυμ.Ι.

ἀνάρροπος-ον κ. **ἀνώρροπος** ὁ πρὸς τὰ ἄνω ῥέπων, κλίνων, κινούμενος, ὡς ἐπὶ πλάστιγγος : Ἀντυλλ. π. Ματθ.236,3 **εἰ δὲ ἀνάρροπος σφόδρα** (ἡ κλίνη) **κόπου ποιητική**· 2) ἰατρ. ὁ κατ' ὀπίσω χωρῶν, ἀποσυρόμενος, ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ σώματος : Θεοφάν.Νον.Ι,296 **τὰς μὲν διὰ χολώδη χυμὸν ἀνάρροπον γενόμενον δυσηκοΐας.**

ἀναρρόπως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀνάρροπον βλ.

ἄναρρους (-οος) κ. μσν. κ. νεώτ. ῥοῦς, ῥοή πρὸς τὰ ἄνω, πρὸς τὰ ὀπίσω, πρὸς ἀντίθετον φοράν, ἀντίθ. **κατάρρους** : Ἱππ.'Ελκ.24 **οὕτως ἀνάρρους εἴη τοῦ αἵματος καὶ μὴ κατάρρους**· ‖ νεώτ. τὸ παρὰ τὴν ὄχθην πορθμοῦ σχηματιζόμενον περιοδικῶς ἀντίρρευμα, ἤτοι τὸ ἔχον φορὰν ἀντίθετον πρὸς τὸ κανονικὸν ῥεῦμα, ἡ ἀναροῦσα· ‖ ἡ τῶν κυμάτων πληττόντων βράχους ὑπαναχώρησις : τοῦ κυμάτου ἡ ἀναροῦσα· 2) τὸ ἄνω τμῆμα ποταμοῦ, ἤτοι ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν πρὸς τὴν πηγήν· 3) μτφ. τὸ ἀντικανονικόν, τὸ ἀντίθετον τοῦ συνήθους, τοῦ φυσικοῦ : Εὐστ.Πονήμ.100, 14 **ὅτε ἄναρραυν αὐτῷ χωρεῖ τὰ πράγματα** (ἄνω ποταμῶν, ἀντιθέτως τῇ φύσει).

ἀναρροῦσα (ἡ) ἀναροῦσα βλ.λ.

ἀναρρουφητό (τό) δημ. ἀναρουφητό βλ.λ.

ἀνάρρουφος-η-ο δημ. ἀνάρουφος βλ.λ.

ἀναρρουφῶ-άω δημ. ἀναρροφῶ βλ.λ.

ἀναρρόφημα (τό) κ. νεώτ. ἠχηρῶς ἢ παρατεταμένως γινομένη ῥόφησις, ῥούφηγμα.

ἀναρρόφησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναρροφῶ βλ. λ. : Εὐμάθ.5,202 **τὴν μεθ' ἡδονῆς τοῦ πόματος ἀναρρόφησιν**· ‖ ἡ πρὸς τὰ ἄνω ῥόφησις, μεταγωγὴ ὑγροῦ δι' ἀντλίας ἢ ἄ. : **ἀναρρόφησις διὰ σίφωνος.**

ἀναρροφητήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ἀναρροφητὴς βλ.λ.

ἀναρροφητής (ὁ) νεώτ. συσκευὴ πρὸς παραγωγὴν συνεχοῦς ῥεύματος ἀέρος δι' ἀναρροφήσεως, ἐν χρ. ἄλλοτε ἐν τοῖς χημικοῖς καὶ φυσικοῖς ἐργαστηρίοις, ἀντικατασταθεῖσα ἤδη ὑπ' αὐτομάτων ὑδραεραντλιῶν ἢ ὑπὸ ἠλεκτρικῶν ἀντλιῶν.

ἀναρροφητικός-ή-όν νεώτ. ὁ κατάλληλος πρὸς ἀναρρόφησιν, ὁ ἀναρροφῶν . **ἀντλία ἀναρροφητική.**

ἀναρροφητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναρροφητικὸν βλ.λ.

ἀναρροφῶ-έω κ. νεώτ. δημ. **ἀναρρουφῶ** ῥοφῶ παρατεταμένως ἢ κ. ἁπλῶς ῥοφῶ ἢ καταπίνω ῥοφῶν : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.Ι,30 **τὸ κῆτος ἀναρροφῆσαν ἡμᾶς αὐτῇ τῇ νηὶ κατέπιεν**· ‖ νεώτ ῥοφῶ πρὸς τὰ ἄνω, ῥοφῶν ἀνασύρω· ‖ δημ. κλαίω μετὰ λυγμῶν.

ἀναρροχθῶ-έω ἐπὶ τῶν κυμάτων, κυλίομαι μετὰ ῥόχθου, μετὰ ἤχου, πρβ. **ἀναρροθιάζω** : 'Ορφ.'Αργ.706 **κῦμα δ' ἀνερρόχθησε.**

ἀναρρυβδῶ-έω κ. ἐπ. **ἀναρροιβδέω** ἀναπίνω, ἀναρροφῶ.

ἀναρρυθμίζω κ. νεώτ. ῥυθμίζω ἐκ νέου, πληρέστερον τακτοποιῶ, τελειοποιῶ : Φιλοστρ.Β'Απ. 2,22 **ἡμᾶς δὲ φύσει τὸ μιμητικὸν ἔχοντας ἀναρρυθμίζειν τε αὐτὰ καὶ ποιεῖν.**

ἀναρρύθμισις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου ῥύθμισις.

ἀναρρυΐσκομαι μσν. ἐκρέω ἁπαλῶς, ἀποστάζω.

ἀνάρρυμα (τό) μσν. θῦμα, ἱερεῖον, σφάγιον.

ἀνάρρυσις-εως (ἡ) (ῥύομαι) διάσωσις, λύτρωσις : Φωτ.Βιβλ.2, 'Ιουστ.Νεαρ.7,Β **ἀνάρρυσις αἰχμαλώτων**· 2) (ἀναρρύω = σύρω πρὸς τὰ ἄνω κ. ὀπίσω) θυσία σφαγίου· 3) εἰδ. τὸ ὄνομα τῆς δευτέρας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς τῶν 'Απατουρίων, καθ' ἣν ἐτελοῦντο θυσίαι καὶ ἠκολούθει εὐωχία : 'Αριστφ.Εἰρ.930 **καταγαγεῖν ἀνάρρυσιν.**

ἀναρρούφουλας (ὁ) δημ. κ. **-ούφουλας** δίνη τοῦ ὕδατος ἐν ποταμῷ ἢ θαλάσσῃ : **ἐκεῖ ποὺ κολύμπαγε τὸν τράβηξε ἀναρρούφουλας καὶ πνίγηκε.**

ἀναρρύω (ῥύω) κ. ὁμηρ. **ἀνερύω** ἀνέλκω, τραβῶ πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος πρὸς σφαγήν, σφάζω : 'Επίχαρμ.139, Εὐρ.395· 2) **ἀναρρύομαι** ῥύομαι, σώζω, ἀπολυτρώνω : 'Ιππ.'Επιστ.23 **σοφίη ψυχὴν ἀναρρύεται παθέων**· 3) ἐπανορθῶ : Διον.'Αλ. 5,46 **ἀναρρύσασθαι τὴν ἧτταν.**

ἀναρρώννυμι κ. νεώτ. κ. **ἀναρρωννύω** κάμνω τινὰ νὰ δυναμώσῃ, τὸν ἐνδυναμώνω : Πλούτ.694 D· ‖ παθ. ἀναλαμβάνω δυνάμεις, δυναμώνω : Θουκ. 7,46 **οἱ Συρακόσιοι ὡς ἐπὶ ἀπροσδοκήτῳ εὐπραγίᾳ πάλιν αὖ ἀναρρωσθέντες**· 2) κ. νεώτ. ἀμτβ. ἀναλαμβάνω δυνάμεις, συνέρχομαι ἐκ νόσου : Πλούτ.Πομπ.57 **νοσήσας ἐπισφαλῶς ἀνέρρωσε** (ἀνέλαβεν ἐκ τῆς νόσου), Στρβ.'Ανθ.7,53

Κορίσκος **εὖ μάλα γέρων, ὡς** ἀπό τινας ἀρρωστίας **ἀνέρρωσεν,** νεώτ. **ἀνέρρωσα ἤδη τελείως·** 3) κ. μτφ. Πλουτ.Μαρ.14 **τὰ φρονήματα πρὸς τὸ θαρρεῖν ἀναρρώσας.**

ἀναρρωνύω κ. νεώτ. ἀναρρώνυμι βλ. λ.

ἀνάρρωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. δυνάμεων ἐπάνοδος εἰς ὑγείαν μετ' ἀσθένειαν, 'Ησ. « ἐκ νόσου, ἀνάληψις»· νεώτ. **εὑρίσκεται εἰς ἀνάρρωσιν.**

ἀναρρωτήριον (τὸ) νεώτ. τόπος πρόσφορος εἰς ἀνάρρωσιν βλ.λ.· ‖ εἰδ. ἵδρυμα ἐν εἴδει νοσοκομείου, ἐν ᾧ νοσηλεύονται μόνον ἀναρρωνύοντες· ‖ αἴθουσα ἐν θεραπευτηρίοις ἢ εἰς στρατῶνας ὅπου διαμένουσι ἀσθενεῖς ὑπὸ ἀνάρρωσιν.

ἀναρρωτικός-ή-όν ὁ κατάλληλος, ὁ συντελῶν πρὸς ἀνάρρωσιν : **ἀναρρωτικὰ φάρμακα,** - **ἀναρρωτικὴ** ἄδεια ἡ κατόπιν νόσου παρεχομένη εἰς ὑπαλλήλους ἢ στρατιωτικούς.

ἀναρρώω ἐπ.κ. μ. ἐν μτχ. ἀπωθῶ, ἀντεπιτίθεμαι, ἀποδιώκω 'Ορφ.'Αργ.1209 **ἀναρρώων δ' ἀνέτρεφε·** ‖ **ἀναρρώομαι** ὀπισθοχωρῶ, τρέπομαι, ὁρμῶ πρὸς τὰ ὀπίσω : αὐτ.1263 **ἀναρρώσασθαι ὀπίσω.**

ἀνάρσιος (-α)-ον (**ἀν-** στερητ. **ἄρσιος**) μὴ ἁρμόζων, ἄτοπος, ὅθεν ἐχθρικός, δυσμενής : 'Ιλ.Ω 365 **δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι,** 'Οδ.Κ 459 **ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου·** 2) ἐπὶ πραγμάτων, φοβερός, παράδοξος, τερατώδης : 'Ηρ.1,114 **ἀνάρσια πρήγματα πεπονθέναι.**

ἄναρσις-εως ΕΜ « νεῖκος, πόλεμος ».

ἀναρσίως μσν. φιλονίκως, ἐριστικῶς.

ἀναρτέομαι Ιων. προτίθεμαι, διανοοῦμαι νὰ πράξω τι : 'Ηρ.1,90 **ἀναρτημένου σεῦ χρηστὰ ἔργα ποιέειν,** αὐτ.6,88 **τοὺς 'Αθηναίους ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς.**

ἀναρτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. τὸ ἐξ οὗ ἀναρτᾶται τι πρὸς τοποθέτησίν του, ἀρτή, κρεμάστρα, κρεμαστάρι **ἀναρτὴρ στρατιωτικῆς σκηνῆς** ὁ ἐν μέσῳ ταύτης, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀναρτῶνται ὁπλισμοί, **ἀναρτὴρ ἐπὶ τοίχου** κρεμάστρα, ἀναρτὴρ **μονόπους ἢ τρίπους** ἔπιπλον ἐξ οὗ ἀναρτῶνται **φορέματα,** πῖλοι κτт. (καλόγερος)· **ἀναρτῆρες** αἱ δύο ταινίαι αἱ ἀπὸ τῶν ὤμων συγκρατοῦσαι περισκελίδα ἢ ἄλλο ἔνδυμα (τιράντες), - **ἀναρτῆρες περικνημίδων** κτт.· 2) ἰατρ. μικρὸς πλεκτὸς σακκοειδὴς θύλαξ συγκρατούμενος διὰ δύο ταινιῶν ἀπὸ τῆς ὀσφύος, ἐν τῷ ὁποίῳ διακρατεῖται τὸ ὄσχεον ἐν ἀνυψώσει πρὸς ἀποσόβησιν χαλαρώσεως, οἷον κιρσοκήλης ἢ ὀρχίτιδος, ἢ πρὸς ἀποφυγὴν συνθλάσεως κατὰ τὴν ἱππασίαν (σουσπανσοάρ)· 3) βοταν. ἐπὶ ἀναπτύξεως τοῦ ἐμβρύου μεριζομένου εἰς δύο κύτταρα, **ἀναρτὴρ** λέγεται τὸ ἄνω ταύτων, ὅπερ μεταβαλλόμενον εἰς σωλῆνα διωθεῖ τὸ ἔμβρυον ἐντὸς τοῦ προθαλλίου.

ἀναρτήρια (τὰ) νεώτ. ἀναρτῆρες, κρεμάστρες : **ἀναρτήρια πίλων ἐν σχολείοις.**

ἀνάρτης (ὁ) ἀνηρίτης βλ. λ. : 'Αθην.3,86.

ἀνάρτησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀναρτᾶν ἀπό τινος, κρέμασμα· ‖ Σουΐδ. « ἡ ἐπὶ τοῦ ξύλου καθήλωσις » ‖ νεώτ ναυτ τοποθέτησις εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ θέσιν φώσωνος ἢ σιπάρου, ὡς καὶ τοποθέτησις παριστίου ἀπὸ τοῦ καταστρώματος εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐκπετάσεώς του.

ἀναρτητικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀναρτῶν· ‖ νεώτ. ὁ πρόσφορος πρὸς ἀνάρτησιν.

ἀνάρτιος-ον ὁ μὴ ἄρτιος, περιττός · Πλάτ. Φαίδ.154 Ε **ἄμοιρα δὴ τοῦ ἀρτίου τὰ τρία ἀνάρτια ἄρα ἡ τριάς·** 2) ἐχθρός, δυσμενής : Πλούτ.1030 Α **ἀναρτίους δὲ τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς πολεμίους,** (πρβ. **ἀνάρσιος.**

ἀνάρτυτα ἐπίρρ.δημ.κατὰ τρόπον ἀνάρτυτον βλ.λ.

ἀνάρτυτος (-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. δημ. ἐπὶ ἐδεσμάτων, ὁ μὴ ἠρτυμένος, ὁ μὴ δι' ἀρτύματος παρεσκευασμένος, ἀκαρύκευτος : Σύμμ.'Ιώβ.6,6 **ἀνάρτυτον βρῶμα·** ‖ δημ. ἄνευ ἐπαρκοῦς βουτύρου, ἐλαίου κτт. : **ἀνάρτυτο φαΐ δὲν τρώγεται·** 2) μαν. κ. δημ. ὁ μὴ παραβὰς τὴν νηστείαν, μὴ ἐν ἡμέραις θρησκ. νηστείας φαγὼν ἀπηγορευμένα κατ' αὐτὰς βρώματα, ποὺ δὲν ἀρτύθηκε : **ἐπέρασα τὴ σαρακοστὴ ἀνάρτυτος·** 3) μτφ. ἀηδής, ἄνοστος, ἀπειρόκαλος : Διογενειαν.2,12 **ἅλμη οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ· ἐπὶ τοῦ ἀηδοῦς καὶ ἀναρτύτου,** δημ. **ἀνάρτυτος ἄνθρωπος,** ἀ. **ἀνάλατος.**

ἀναρτῶ-άω κ. νεώτ κρεμῶ ἀπό τινος : 'Αλκ. Συμπλ.4,21 **ἀνάρταις χέρρας ὑμ ἐμμάτων,** 'Απόλλ. Ρόδ.3,789 **λαιμὸν ἀναρτήσασα μελάθρῳ,** Πλούτ. 314 Α **βρόχῳ τὸ ζῆν ἀνήρτησε,** νεώτ. **ἀναρτῶ τὴν εἰκόνα,** τὸ ὕφασμα· ‖ κ. μτφ.. Πλάτ.Γοργ.525 C **παραδείγματα ἀνηρτημένους** (ὡς παραδ. προκειμένους)· 2) συνήθ. μτφ. ἐξαρτῶ ἀπό τινος : Εὐρ.'Απ.626,1 **δήμῳ μήτε πᾶν ἀναρτήσῃς κράτος,** Δημ.1480,5 **τοῖς δ' εἰς τὸν δῆμον ἀναρτήσασιν ἑαυτούς·** ‖ παθ. κ. νεώτ. ἐξαρτῶμαι : Δημ.346,27 **μηδ' ἀναρτωμένους ἐλπίσιν ἐξ ἐλπίδων καὶ ὑποσχέσεσιν** (μηδ' ἐξαρτωμένους ἑκάστοτε ἐξ ἐλπίδων καὶ ὑποσχέσεων)· νεώτ. **ἀπὸ σοῦ ἀναρτῶ τὰς ἐλπίδας μου·** 3) ἀναφέρομαι, ἀπόκειμαι εἴς τι : Πλάτ.Νόμ.729 Ε **τὰ ἁμαρτήματα εἰς θεὸν ἀνηρτημένα τιμωρόν·** ‖ ἀποβλέπω πρός τινα μετὰ προσοχῆς : Πλούτ.'Οθ.3 **ἀνηρτημένοι ταῖς ὄψεσι πρός τινα** (ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους εἴς τινα)· 4) διατελῶ ἐν ἀνησυχίᾳ, ὡσεὶ μετέωρος : Διόδ.Σ 33,5 **ἀνηρτημένοι ταῖς ψυχαῖς** (ἐν ἀνησυχίᾳ εὑρισκόμενοι)· 5) κάμνω τινὰ νὰ μὲ ἀγαπᾷ, νὰ πρόσκειται εἰς ἐμέ : Ξεν. ΚΠ 1,4,1 **ταχὺ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἀνήρτητο·** 6) ἐπὶ χώρας, ἢ ἐθνῶν, ὑποτάσσω, προσαρτῶ εἰς τὸ κράτος μου . Ξεν.ΚΠ 1,1,5 **ἀνηρτήσατο δὲ τοσαῦτα φῦλα.**

ἀναρυγή (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀνορυγή βλ.λ.

ἀνάρυμα (τὸ) ΑΒ δ. γρ. ἀνάρρυμα βλ.λ.

ἀνάρυσις-εως (ἡ) ἄντλησις : Πλούτ.951 C.

ἀναρυστήρ-ῆρος (ὁ) 'Ησ. τὸ δι' οὗ ἀρυόμεθα, ἀντλοῦμεν, ἄντλημα, κουβᾶς.

ἀναρύτω ἀντλῶ, ἀρύομαι : Πλούτ.949 F· 2) μτφ. Κρατ.36 **ἀναρύτω θριάμβους.**

ἄναρχα ἐπίρρ. δημ. ἀνάρχως βλ.λ.

ἀναρχαΐζω καθιστῶ τι πάλιν ἀρχαῖον : ΑΠ 7,707 **ἀναρχαΐζειν πόλιν.**

ἀναρχαιολόγητος-ον νεώτ. ὁ ἀνίδεος, ὁ μὴ γνῶσιν ἔχων τῆς ἀρχαιολογίας.

ἀνάρχετος-ον ὁ μὴ ἀρχόμενος, μὴ ὑπὸ ἐξουσίας ρυθμιζόμενος . Αἰσχ.Εὐμ.525 **μήτ' ἀνάρχετον βίον μήτε δεσποτούμενον αἰνέσῃς.**

ἀναρχεύω δημ. ἀόρ. **ἀνάρχεψα** κάμνω ἀρχήν, ἄρχομαι : **ἀνάρχεψε νὰ μᾶς 'πῇ τὸ παραμύθι.**

ἀναρχία (ἡ) κ. νεώτ κ. δημ.. παντελὴς ἔλλειψις ἀρχῆς, ἀρχόντων ἢ τὸ μὴ ὑπακούειν εἰς ἄρχοντας : 'Ηρ.9,23 **ἐδόκεε δέ σφι ἀναρχίης ἐούσης ἀπελαύνειν παρὰ Μαρδόνιον·** ‖ ἀκυβερνησία, ἔλλειψις νομίμου ἀρχῆς · Θουκ.6,72,4 **καὶ τὴν πολυαρχίαν τῶν τε πολλῶν τὴν ἀξύντακτον ἀναρχίαν,** Πλάτ.Πολ.575 Α **ὁ ἔρως ἐν πάσῃ ἀναρχίᾳ καὶ ἀνομίᾳ ζῶν·** 2) ἀπείθεια, ἀνυπακοή : 'Αριστλ.Πολιτ.1319 Β 28 **ἀναρχία δούλων καὶ γυναικῶν·** 3) τὸ κακῶς ἄρχειν, ἀνόμως ἢ παρανόμως κυβερνᾶν· ‖ εἰδ. ἡ περίοδος καθ' ἣν ἦρχον οἱ τριάκοντα τύραννοι ἐν 'Αθήναις, τὰ 404 π.Χ. : Ξεν.'Ελλ.2,3,4 **ἀλλ' ἀναρχίαν τὸν ἐνιαυτὸν καλοῦσι·** 4) νεώτ. κ. δημ. κοινωνιολογικὴ δοξασία τείνουσα εἰς τὴν ὅσον ἔνεστι ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀτόμου ἀπὸ παντὸς διὰ νόμων προαδιορισμοῦ τῆς δράσεως αὐτοῦ, ἀ. ἀναρχισμὸς βλ.λ.· 5) ἀκαταστασία, **ἔλλειψις** τάξεως οἷον ἐν θεωρίᾳ ἐν

βιβλίῳ, ἐν πραγματείᾳ, ἐν διηγήσει κττ.· δ) ἔλλειψις ἐπιστημονικῶν ἢ ἠθικῶν ἀρχῶν.

ἀναρχικά ἐπίρρ. δημ. ἀναρχικῶς βλ.λ.

ἀναρχικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος πρὸς τὴν ἀναρχίαν βλ.λ., ὁ ἐξ αὐτῆς ἐκπορευόμενος, ὁ ἔχων πρὸς αὐτὴν σχέσιν : **ἀναρχικαὶ ἰδέαι - θεωρίαι - ἐνέργειαι**· || εἰδ. ὁ ὀπαδὸς τῆς θεωρίας τοῦ ἀναρχισμοῦ βλ.λ.· || κ. ὁ ὑπὸ ὀπαδῶν ἀναρχισμοῦ γινόμενος (: **ἀναρχικὸν κίνημα.**

ἀναρχικοσοσιαλιστής (ὁ) ὁ ὀπαδὸς τῶν ἐν συνδυασμῷ συνηρμοσμένων θεωριῶν τοῦ **ἀναρχισμοῦ** βλ.λ. καὶ τοῦ **σοσιαλισμοῦ** βλ.λ.

ἀναρχικότης-ότητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀναρχικοῦ βλ.λ.

ἀναρχικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναρχικὸν βλ.λ.

ἀναρχίνηγα ἐπίρρ. δημ. πρὶν ἢ γίνῃ ἀρχή, ἔναρξις ἐκτελέσεως ἢ χρήσεως : **πῆγα στὴν ἐκκλησιὰ ἀναρχίνηγα τὸν ὄρθρο.**

ἀναρχίνηγος-η-ο δημ. κ. **ἀναρχίνιστος** οὗ δὲν ἐγένετο ἀρχή, ἔναρξις, ἀρχίνημα ἐκτελέσεως, χρήσεως, ἀντίθ. ἀρχινημένος : **ἔχω τὸ βιβλίο ἀναρχίνηγο** (δὲν ἤρχισα τὴν ἀνάγνωσίν του) - **μπῆκα στὴν ἐκκλησιὰ ἀναρχίνηγο τὸ χερουβικό,- ἀναρχίνηγο ἐργόχειρο,** - ἀναρχίνηγο βούτυρο, - λάδι κττ. (οὗ δὲν ἤρχισε νὰ γίνεται χρῆσις).

ἀναρχισμός (ὁ) νεώτ. κοινωνιολ. θεωρία πολιτειακὴ καὶ κοινωνικὴ καθ' ἣν τὸ ἄτομον πρέπει νὰ ἀναπτύσσηται καὶ νὰ δρᾷ ἐλευθέρως ἤτοι κατ' ἰδίαν αὐτοῦ ἐκτίμησιν καὶ πρωτοβουλίαν, περιοριζόμενον ἐκεῖ ὅπου ἡ τοιαύτη ἐλευθερία αὐτοῦ ἤθελεν ἀποβαίνει ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς ἄλλους· πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς τοιαύτης γεν. ἀρχῆς προετάθησαν ὑπὸ διαφόρων θεωριολόγων κατὰ καιροὺς διάφορα συστήματα κοινωνικῆς καὶ πολιτειακῆς ὀργανώσεως, ὧν κοινὸν χαρακτηριστικὸν εἶναι ἡ κατάργησις τῆς νῦν ἐνιαίας καὶ ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ἀτομικῶν ἐκδηλώσεων δεσμευτικῆς ἐξουσίας τοῦ Κράτους.

ἀνάρχιστα δημ. ἀναρχίνηγα βλ.λ.

ἀναρχιστικός (ὁ) νεώτ. ὁ παρεμφερὴς πρὸς τὸν **ἀναρχισμὸν** βλ.λ., ὁ συγγενὴς πρὸς τὸν **ἀναρχισμόν** : **ἀναρχιστικαὶ διδασκαλίαι.**

ἀνάρχιστος-η-ο δημ. οὗ δὲν ἐγένετο ἔναρξις, ποὺ δὲν ἔχει ἀρχίσει, ἀναρχίνηγος βλ.λ. : παροιμ. **περίσσια τὰ ταξίματα κι ὁ τελεμὸς ἀνάρχιστος** (ἐπὶ πολλῶν διὰ λόγων ἐπαγγελλομένων).

ἀναρχόκρινος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος κρινοειδῶν πελματοζῴων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κυαθοκρινιδῶν** ζήσαν κατὰ τὸ σιλούρειον σύστημα.

ἀνάρχομαι ἄρχομαι ἐκ νέου : Ἀνδρόν.Παθ.747 ὀργὴ ἀναρχομένη (διόρθ. Κοραῆ ἀνέρχομαι).

ἄναρχος (-η)-ο(ν) (ἀν στερητ. ἀρχός) κ. νεώτ. κ. δημ. ἄνευ ἀρχηγοῦ, **ἢ ἄνευ ἀρχῆς** : Ἰλ.Β 703 **ναυτικὸν στράτευμ' ἄναρχον,** Πλάτ.Νόμ.12,242 Α **μηδέποτε ἄναρχον μηδένα εἶναι,** νεώτ. **ἄναρχος πολιτεία** (ἡ ἀναρχουμένη) - **τόπος**· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων ἔναρξιν, ἀρχὴν : Κλήμ. Στρωμ.638 **ὁ Θεὸς ἄναρχος ἀρχὴ τῶν ὅλων,**- δημ. **ἄναρχη γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἡ γένεση τοῦ κόσμου**· || κ. οὗ δὲν δύναται νὰ εὑρεθῇ ἡ ἀρχή : Σέξτ. Πυρρ.2,76,472 **ὥστε ἄναρχον αὐτοῖς εἶναι τὴν ἀπόδειξιν,** - Ἐνάντ. Γραμμ.242,266 **ἄναρχος ἔσται ἡ ἐτυμολογία**· 3) δημ. οὗ δὲν ἐγένετο ἀρχή, ἀναρχίνιστος, ἀναρχίνηγος.

ἀναρχοῦμαι-έομαι νεώτ. διατελῶ ἐν ἀναρχίᾳ, κυβερνῶμαι ὑπὸ παρανόμου ἀρχῆς ἢ παραβαινούσης τοὺς νόμους· || διατελῶ ἐν ἀταξίᾳ, ἐν ἀκαταστασίᾳ.

ἀνάρχως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἄναρχον βλ.λ. : Φιλόχ.24,86 **οὐκ ἔστι ἀνάρχως κακά.**

ἀναρῶμαι-άομαι ἀνακαλῶ ἀρὰν ὑπ' ἐμοῦ γενομένην : Πολυδ.5,130 **τὰ μέντοι ἐπαρασομένους ἀναλύειν τὴν ἀρὰν ἀναράσασθαι λέγουσιν.**

ἀναρωτῶ-άω δημ. κ. ἀνερωτῶ, ἀόρ. κ. **-ώτηξα** ἐρωτῶ λεπτομερῶς ἢ μετ' ἐνδιαφέροντος ἢ ἐπανειλημμένως : δ.τρ. **ἀνερωτῶ σε μάτια μου τὸ τί σαῦ λὲν γιὰ μένα,** παροιμ. **ἀναρώτα κι ἀναρώτα καλοφαγωμέν' ἡ κότα** (ἐπὶ τῶν ἀδεξίως ἐρευνώντων ἢ ἐνεργούντων)· || ἁπλῶς ἐρωτῶ : **τὸν ἀνερώτησε ἂν θὰ πάη**· παροιμ. **ἀναρωτῶντας πάει κανεὶς στὴν Πόλη**· 2) μέσ. **-ιέμαι** κ. **-ιοῦμαι,** ἀόρ. **ἀναρωτήχτηκα,** μτχ. **ἀναρωτημένος** ἐρωτῶ κατ' ἐμαυτόν, διαλογίζομαι, ἀναστοχάζομαι. δ.τραγ. **κάθομαι κι ἀναρωτιέμαι ποῦ σὲ βρῆκα, ποῦ μὲ βρῆκες**· || κ. ἐν παθ. σημ. ἐρωτῶμαι λεπτομερῶς ἢ μετ' ἐνδιαφέροντος ἢ ἁπλῶς ἐρωτῶμαι : **ἀναρωτήθηκαν ὅλοι μικροί, μεγάλοι ἀπὸ τὸν ἀστυνόμο.**

ἄνας (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος πτηνῶν νησσοειδῶν τῆς τάξεως τῶν **χηνομόρφων,** ζήσαν ἀπὸ τῆς ἠωκαίνου μέχρι καὶ τῆς πλειοκαίνου περιόδου.

ἀνάσα (ἡ) δημ. κ. **ἀνάσασμα** ἀναπνοή. **στάσου νὰ πάρω ἀνάσα,** φρ. **δουλεύει χωρὶς ἀνάσα** (συνεχῶς), παροιμ. κακιὰ ἀνάσα ἀπὸ τὸ φόβο· 2) μτφ. βραχεῖα ἀνάπαυσις, διάλειμμα ἐργασίας, ξεκούραση : **δὲν τοὺς ἀφήνει νὰ πάρουν ἀνάσα.**

ἀνασαθρῶσαι Ἡσ **« εἰς ὀροφὴν ἐμπῆξαι »**

ἀνασαίνω μσν. κ. δημ. κ. ἀνεσαίνω, ἀόρ. **ἀνάσανα** ἀσθμαίνω : Κορ."Ατακτ.Α 378 **« ἀνασθμαίνω »**· 2) δημ. ἀναπνέω : **ἀνασαίνω εὐχάριστα σὰν εἶμαι στὸ βουνό,** φρ. ἀκόμα **ἀνασαίνει** (ἀναπνέει, ἐπὶ ἑτοιμοθανάτων)· 3) ἀνακουφίζομαι, ἀναπαύομαι ἐπ' ὀλίγον, ξεκουράζομαι, ξαποσταίνω : **δὲν τοὺς ἀφήνει νὰ ἀνασάνουν ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ,** παροιμ. **τὴν ἡμέρα ἀνασαίνει καὶ τὴ νύχτα κοιμᾶται** (ἐπὶ τῶν ὀκνηρῶν ἀέργων), - **εἴπαμε ν' ἀνασάνουμε κι ηὕραμε μαλλιὰ νὰ ξάνουμε**· || κ. μτφ. ψυχικῶς ἀνακουφίζομαι, ξαλαφρώνω : **δὲ μποροῦμε ν' ἀνασάνωμε ἀπὸ τὰ χρέη, - ἔμαθα πὼς παντρέφτηκε κι ἀνάσανα**· || μτχ. **ἀνασασμένος** ὁ ἀναπαυθείς, ἀνακουφισθεὶς κ. ὁ ἐν ἀνέσει διάγων, καλοζωϊσμένος.

ἀνασακκιάζω δημ.κ. ἀνασακκίζω βλ.λ.· 2) **ἀνασακκιάζομαι** ἐπὶ πραγμάτων ἐν σάκκοις τιθεμένων ὑφίσταμαι τιναγμόν, ἀνάσεισιν ἵνα καταλάβω ὀλιγώτερον χῶρον : **ἀνασακκιάστηκαν καλὰ τὰ κάρβουνα**· || παθ. μτχ. **ἀνασακκιασμένος** ὁ καλῶς ἐστιβαγμένος ἐν σάκκῳ.

ἀνασακκίζω δημ. ἐπαναθέτω, βάνω εἰς σάκκους ἢ ἀπὸ ἑνὸς σάκκου θέτω εἰς ἄλλον· 2) ἁπλῶς θέτω εἰς σάκκους : **ἀνασάκκισα τὸ στάρι, τὸ κριθάρι** κττ.· 3) ὑφῶν τὸν πληρούμενον σάκκον τὸν ἀνασείω, ἵνα κατακαθήσῃ τὸ περιεχόμενον : **δὲ χωρᾶν τὰ κάρβουνα ὅσο ν' ἀνασακκίσω.**

ἀνασάλεμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασαλεύω βλ. λ.

ἀνασαλεύω δημ. ἀμτβ. ἐλαφρῶς σαλεύω, κάμνω ἐλαφρὰν κίνησιν, μόλις σείομαι : **ἀνασάλεψε ὁ λιγοθυμισμένος,** - **ἀνασάλεψαν τὰ κάρβουνα στὴ φωτιά**· || ἀνασαλεύομαι ὡς μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.· || ὡς παθ. μετακινοῦμαι, μετατοπίζομαι ἐλαφρῶς ὑπὸ ἄλλου : **ἀνασαλεμένα ἔπιπλα,** - **ἀνασαλεμένος σωρός.**

ἀνασανιά (ἡ) δημ. ἡ ἀνάσα βλ.λ.

ἀνασανίδωσις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου διὰ σανίδων ἐπίστρωσις, ἐπὶ πατώματος, τὸ ξανασανίδωμα.

ἀνασάξιμο(ν) (τὸ) Ἐπιγρ. κ. δημ. μεταλλεῖον, ὅπερ παρομεληθὲν καὶ καταχωσθὲν ἐκ νέου πάλιν ἐξορύττεται : Ἐπιγρ. **Κρονίδης κατέλαβε [ἀ]νασάξιμον μέταλλον**· 2) δημ. ἡ ἐκ νέου ἐπισκευή, διαρρύθμισις, ἐπιδιόρθωσις : **ἀνασάξιμο σπιτιοῦ, - σκεπῆς - κήπου - ραύχαυ** κττ.

ἀνασαρκία (ἡ) τὸ ἀνασάρκα οἴδημα βλ.λ.

ἀνάσαρξ-άσαρκος (ὁ) τὸ ἀνασάρκα οἴδημα βλ.λ. : Γαλ.14,275 **τοὺς ἀνάσαρκας ὕδρωπας.**

ἀνάσαση (ἡ) δημ. ἀνασασμός βλ.λ., ἀνακούφισις, ἀνακουφιστικὸν διάλειμμα : **ἀνάσαση δὲν ἔχει ἀπὸ τὸν πόνο.**

ἀνάσασμα (τὸ) δημ. ἀναπνοή, ἀνάσα βλ.λ.

ἀνασασμός (ὁ) δημ. ἡ ἀναπνοή, ἡ **ἀνάσα** βλ.λ. κ. ἡ ἀνάσαση βλ.λ. : **στάσου νὰ πάρω ἀνασασμό, - δὲν τοὺς ἀφήνει ἀνασασμὸ νὰ πάρουν, - ἀνασασμὸ δὲν ἔχει ἡ θλίψη του·** || μτφ. παρηγορία, εὐχαρίστησις : γνωμ. **τῆς γριᾶς ἀνασασμὸς τ' ἀγγόνια·** 2) ὁ χαρακτήρ, αἱ συνήθειαι, ἡ ἰδιοτροπία, αἱ ἀδυναμίαι τινός : **φρ. τοῦ πῆραν τὸν ἀνασασμὸ** (ἄ. τὸ σφυγμό).

ἀνασάττω καθαρίζω, ἐκχωματίζω, κατακεχωσμένον μεταλλεῖον ὅπως ἐκ νέου τὸ ἐκμεταλλευθῶ.

ἀνασαφηνίζω κ. νεώτ. διασαφηνίζω, διευκρινίζω.

ἀνασβέννυμι σβέννυμι, ἀφανίζω, ἀμβλύνω : Πλούτ.917 D **τὸ ἄστοργον καὶ δυσεπίμικτον ἀμβλύνει καὶ ἀνασβέννυσι τὰς ὁρμάς.**

ἀνάσβολα ἐπίρρ. δημ. μὲ ἡ ἀπὸ **ἀνασβολιά** βλ.λ.

ἀνασβολιά (ἡ) δημ. ἡ μὴ κατευόδωσις τῶν πραγμάτων, δυσμένεια τῆς τύχης, πρόσκομμα τυχαίως προκῦψαν, ἀναποδιὰ βλ.λ., συγγ. **χουρσουζιά, κακομοιριά** · παροιμ. **ἀναποδιὲς στὸν κινημὸ κι ἀνασβαλιὲς στὸ δρόμο** (ἐπὶ ὅλως ἀτυχοῦς ἐνεργείας ἢ ἀποτελέσματος).

ἀνασβολιάζω δημ. ἀμτβ. εἶμαι ἢ γίνομαι κακότυχος, κακομοιριάζω, ἀναποδιάζω, ἔχω χουρσουζιά : **ἡ δαυλιά μας ὅσο πάει κι ἀνασβαλιάζει·** || ἐπὶ ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως, τρέπομαι ἐπὶ τὰ χεῖρω : **ἀνασβόλιασε ἡ ἡμέρα·** || ἡ παθ. μτχ. **ἀνασβολιασμένας** κακοτυχισμένος, κακομοιριασμένος : κατάρ. **τὸν κακό σου τὸν καιρὸ καὶ τὸν ἀνασβολιασμένο** (ἄ. ἀσβολωμένο).

ἀνάσβολος-η-ο ὁ ἀντίξοος, ὁ δυσμένειαν τύχης ἐπάγων, ὁ εἰς δυσχερείας ἐμβάλλων : **ἀνάσβολη μέρα, - ἀνάσβαλο συναπάντεμο, - καιρὸς ἀνάσβολος** κακοκαιρία δυσμενὴς εἰς τὴν γεωργίαν ἢ εἰς τὴν ναυσιπλοΐαν, συγγ. **ἀνάβαλος, ἀνάποδος, ἄβολος.**

ἀνασγάντζωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνασγαντζώνομαι** βλ. λ.

ἀνασγαντζώνομαι δημ. κ. **ἀναγαντζώνομαι** διὰ τῶν χειρῶν οἱονεὶ δι' ἀγκίστρων (γάντζων) ἀναρριχῶμαι ἢ ταῖς χερσὶ συγκρατοῦμαι, ὅπως συγκρατηθῶ που, σκαρφαλώνω ἢ σκαρφαλώνομαι : **ἀνασγαντζώσου ἀπ' τὰ κλαριὰ νὰ δρασκελίσῃς τὴ μάντρα, - κεῖ ποὺ θὰ κατρακυλοῦσα πρόφτασα κι ἀνασγαντζώθηκα σὲ μιὰ πέτρα·** || κ. μτφ. ἔχομαι ἄλλου ὡς προστάτου, προσκολλῶμαι εἰς αὐτόν : **ἀνασγαντζώθηκε στὸν ὑπουργό.**

ἀνασγαρλίζω δημ. διὰ λισγαρίου ἐλαφρῶς ἀνασκάπτω : **ἀνασγάρλισα τὶς βραγιές·** 2) μτφ. διὰ τῶν δακτύλων, οἱονεὶ διὰ λισγαρίου, ἀνατρέφω ἀτάκτως καὶ μετατοπίζω σωρὸν ἢ στοιβάδα πραγμάτων : **μοῦ ἀνασγάρλισε ὅλα τὰ πράματα στὸ σεντοῦκι·** 3) ἐπὶ ὀρνίθων, διὰ τῶν ὀνύχων μετακινῶ ἐλαφρῶς τὸ χῶμα, ἄ. σγαρλίζω : **ἡ κότα ὅλο ἀνασγαρλίζοντας ταΐζει τὰ κλωσσόπουλα·** 4) μτφ. ἀνακινῶ ὑπόθεσίν τινα ἐπίφογον : **κάλλια σου μὴν ἀνασγαρλίζῃς τέτοιες δουλιές.**

ἀνασγουρλεύω δημ. ἀνασγαρλίζω βλ.λ.2) κ.4) : Πανδώρ.9,31 « **ἀνασγουρλεύω - σκουταλεύω** ».

ἀνασειράζω ἕλκω πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ τῆς σειράδος : 'Απολλ.Ρόδ.1,391· 2) μτφ. συγκρατῶ, περιορίζω : 'Αριστφ.'Απ.561 **ἀνασειράζειν φλόγα·** || ἀπάγω, ἀπομακρύνω ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ : Εὐρ. 'Ιππ.237 **ὅστις σὲ θεῶν ἀνασειράζει καὶ παρακόπτει φρένας.**

ἀνασειρασμός (ὁ) μσν. ἡ διὰ τῶν σειράδων, διὰ τῶν λωρίων (τοῦ χαλινοῦ) συγκράτησις τοῦ ἵππου.

ἀνάσεισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἀνάσεισμα βλ. λ. : Δέξιππ.182 D **ἀνάσεισις ὅπλων·** || σάλευσις, τιναγμός, τράνταγμα.

ἀνασεισίφαλλος-ον ὁ τὸν φαλλὸν ἀνασείων.

ἀνάσεισμα (τὸ) τὸ κινεῖν, σείειν ἄνω, ὕπερθεν τινός : Διον.'Αλ.14,9 **ἀνάσεισμα ὅπλων** (τὸ νὰ ἀνακινῇ τις τὸ ὅπλον πρὸς ἐκφόβησιν).

ἀνασεισμός (ὁ) ἀνάσεισμα βλ. λ.· || κίνησις ἀπειλητική, ἀπειλή· || νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ ἱππευτικῇ, κίνησις σεισμικὴ τῶν ρυτήρων μονομερής.

ἀνασείστης (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνασειστὴς βλ.λ.

ἀνασειστής θηλ. **ἀνασείστρια** μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνασείων, κλονίζων· || ὁ ταραξίας : Γρηγ.3, 105 **αἱκοφθόροι Χριστιανοὶ οἱ ἀνασεισταί,** Χραν. Πασχ.339 C **τινὲς τῶν ἐκ τοῦ πρασίνου μέρους ἀνασεισταί·** || τὸ θηλ. **-είστρια** ἡ σκανδαλοποιός : Γεωργ.'Αλεξ. βίος Χρυσ.207 **ταραξάνδριαι καὶ ἀνασείστριαι.**

ἀνασειστικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν ἀνάσεισιν : **ἀνασειστικὴ ὤθησις·** || κ. μτφ. ὁ ἐπιφέρων ταραχήν, κλονισμὸν τῆς κοινωνικῆς εὐταξίας : Εὐστ.Πον.211,7 **ἀνασειστικοὶ τοῦ ὄχλου.**

ἀνασείω κ. νεώτ., ποιητ. **ἀνασσείω** σείω, κινῶ ἰσχυρῶς, ἀνατινάσσω : 'Ησ.'Ασπ.344 **ἐν γάρ σφιν μένος ἧκε θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη αἰγίδ' ἀνασσείσασα,** Εὐρ.Βακχ.240 **παύσω κτυποῦντα θύρσον ἀνασείοντά τε κόμας,** Θουκ.4,38,1 **τὰς χεῖρας ἀνέσεισαν δηλοῦντες προσίεσθαι τὰ κεκηρυγμένα,** νεώτ. **ἀνέσειεν** ἀπειλητικῶς **τὴν χεῖρα·** 2) κ. μτφ. ἐπισείω ἀπειλητικῶς : Δημ.784,22 **τὴν κατὰ Δημοκλέους εἰσαγγελίαν ἀνασείσας·** 3) ἐμβάλλω εἰς κίνησιν, διεγείρω εἰς στάσιν, ἀναταράττω : Διον.'Αλ.8,81 **ἀνασ- τὸ πλῆθος,** ΚΔ Λουκ. 93,5 **λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς 'Ιουδαίας·** 4) εἰδ. ἀναπετάννυμι, ἐπὶ ἱστίων : Πολυβ.1,107 **πλέομεν ἀνασείσαντες πάντα κάλων** (ἀναπετάσαντες πάντα τὰ ἱστία), αὐτ.103 **ἀν- τὰ ἱστία.**

ἀνασειῶ δημ. **ἀνασείω** βλ.λ.· || τινάσσω : φρ. **ἀνασειῶ τὸν γιακά μου σὰν τὸν βλέπω·** || μέσ. κ. παθ. ἀνασειοῦμαι, ταράσσομαι, δονοῦμαι, τραντάζομαι : **ἀνασείστηκε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ πέσιμό του·** κ. μτφ. συνταράσσομαι, καταθορυβοῦμαι : **ἀνασείστηκε τὸ χωριὸ ἀπ' τὸ ἄκουσμα.**

ἀνασελγαίνομαι ὑβρίζομαι, κατακωμῳδοῦμαι (δ.γρ. **ἐνασελγαίνομαι**).

ἀνάσερμα (τὸ) δημ. ἡ ἐπιθανάτιος ἀναπνοή : **ἄσκημο ἀνάσερμα κάνει ὁ κακομοίρης.**

ἀνασέρνω δημ. ἀνασύρω, τραβῶ ἐπάνω : **ν' ἀνασέρνῃς τὸν κουβὰ μὲ προσοχή·** 2) μτφ. κατηγορῶ ἐν ἰδιαιτέραις ὁμιλίαις, διασείρω τινά : **σ' ὅλα τὰ σπίτια τὴν ἀνασέρνουν, - ἄδικα τὸν ἀνασέρναυν** (τὸν συκοφαντοῦν)· 3) εἰδ. ἀναπνέω, ἐπὶ ψυχορραγοῦντος ἢ βαρέως ἀσθενοῦς : **ηὗρα τον κι ἀκόμη ἀνάσερνε, - μόλις ἀνασέρνει.**

ἀνασεύομαι (σεύω) μόν. ἐν ἀόρ. **ἀνέσσυτο** ὁρμητικῶς ἀνέρχαμαι, ἀναπηδῶ : 'Ιλ.Λ 458 **αἷμα δὲ οἱ σπασθέντος** (**τοῦ ἔγχους**) **ἀνέσσυτο.**

ἀνασηκῶ-όω προσθέτω τὸ ἐλλεῖπον, ἀναπληρῶ, γίνομαι ἀντισήκωμα : 'Αριστλ.π.Στοβ.1,34,2 **αἱ γενέσεις ἀνασηκοῦσι τὰς φθοράς.**

ἀνασήκωμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνάσκωμα** ἀνακάθισις, ἐπὶ κατακεκλιμένου, ἀνέγερσις· || γεν. ὕψωσις, σήκωμα ὀλίγον πρὸς τὰ ἄνω : **τὸ μπαοῦλο θέλει ἀνασήκωμα.**

ἀνασηκώνω δημ. κ. **ἀνεσ-** κ. **ἀνασκώνω,** ἀόρ. **ἀνασήκωσα** κ. **ἀνεσ-** ἐπαίρω τι ἐλαφρῶς, ὑπεγείρω : **ἀνασήκωσε τὸν καναπὲ νὰ στρώσω τὸ χαλί, - μὴν ἀνασηκώνῃς τὸ χέρι σου γιατὶ δὲ σὲ φοβᾶμαι, - ἀνασήκωσε τὸν γιακά σου·** || ἀνα-

σύρω ὀλίγον : **ἀνεσήκωσε τὸ φουστάνι της**· ἀναβαστάζω, ἀνέχω πρὸς στιγμήν : **ἀνασήκωσε τὸ σακκὶ νά τὸ καλοδέσω στὸ σαμάρι**· ‖ βαστάζω τινὰ ἤ τι ἐπ᾽ ἐμοῦ : **τὸν ἀνασήκωσα στὸν ὦμο**· ‖ ἀναλαμβάνω τι χαμαὶ κείμενον : **πετᾶς χάμω τὰ ροῦχα σου κι ἐγὼ τ᾽ ἀνεσηκώνω**· ‖ συμμοζεύω πρὸς μεταφοράν : **ἀνασήκωσε τὰ πράματά σου καὶ φύγε**· 2) μτφ. ἐξεγείρω τινά, παρασύρω : **ἀνασήκωσε πολλοὺς ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ τοὺς ξενίτεψε**· ‖ παραπλανῶ, ἀποπλανῶ, ξεμυαλίζω, ξελογιάζω : **μὲ τὰ παχιά του λόγια τὴν ἀνεσήκωσε τὴν κακομοίρα**, φρ. **τοῦ ἀνασήκωσαν τὰ μυαλά**· 3) μτφ. ὑπομιμνήσκω, ὑπενθυμίζω, ἀναφέρω τι : δ.τραγ. **τσ᾽ ἀνασηκώνει τὸν καϋμὸ κι ἀναπαμοὺς δὲν ἔχει**· 4) κηδεύω : **τὸν ἀνασήκωσαν πρωὶ πρωί**· 5) **ἀνασηκώνομαι** κ. **ἀνε-** κ. **ἀνασκώνομαι**, προστ. **ἀνασηκώσου** κ. **ἀνασήκω**, ἀόρ. **ἀνασηκώθηκα** κ. **ἀνασκώθηκα**, μτχ **ἀνασηκωμένος** ἐν πάσαις ταῖς ἀνωτέρω σημ. πλὴν τῆς τοῦ κηδεύω.

ἀνασήκωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἀνασήκωμα βλ.λ.

ἀνασηκωτά ἐπίρρ. δημ. μὲ ἀνασήκωμα βλ.λ.

ἀνασηκωτός-ή-ό δημ. ὁ ἡμιεγερθείς, ὀλίγον σηκωμένος, ἀνάκουφος· 2) ὁ ἀνωρθωμένος, ἐπὶ περιλαιμίου, ἐνδύματος κττ. : **μὲ ἀνασηκωτὸ τὸ γιακὰ** ἄ. **μὲ τὸ γιακὰ ἀνασηκωμένο**· ὁ ὀλίγον ἀνασυρμένος, ἐπὶ χιτῶνος, γυναικείου φορέμστος κττ.· 3) ὁ ὑπὸ ἄλλων ἐν χερσὶ βασταζόμενος, φερόμενος, ἐπὶ μὴ δυναμένων νὰ βαδίαωσι : **τὸν** πήραμε **ἀνασηκωτὸ σπίτι του.**

ἀνασημαίνω νεώτ. κ. δημ. σημαίνω ἐκ νέου· ‖ δημ. μτβ. κ. ἀμτβ. σημαίνω, ἠχῶ πάλιν, ἐπὶ κώδωνος ἐκκλησίας· 2) ναυτ. ἐπαναλαμβάνω σῆμα ἐπαρθὲν ὑπὸ τοῦ ναυάρχου, ἵνα ληφθῇ ὑπὸ πλοίων μὴ δυναμένων νὰ λάβωσιν αὐτὸ ἀπ᾽ εὐθείας.

ἀνάσηψις-εως (ἡ) ἐξ ἀσθενείας σῆψις.

ἀνασθμαίνω ἀσθμαίνω, ἀναπνέω μετὰ δυσκολίας : Κόιντ.Σμ.3,234 **λάβον ἀνασθμαίνοντες.**

ἀνασιβηρίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἀμμωνιτοειδῶν κεφαλοπόδων τῆς ὁμοιογ. τῶν **τροπιτιδῶν** ζῆσαν κατὰ τὸ τριάσιον σύστημα.

ἀνασιλ(λ)ιάομαι ἔχω ἢ ποιοῦμαι κόμωσιν **ἀνάσιλλον** βλ. λ.· Ἡσ. « **ἀνασεσιλιάσθαι** ἐστεμμένας ἔχειν τὰς τρίχας· **ἀνάσιλλος** στέφανος ».

ἀνασιλλοκομῶ-άω ἔχω ὠρθωμένην πρὸς τὰ ἄνω τὴν κόμην εἰς σχῆμα **ἀνάσιλλον** βλ.λ. : Πλουτ. Κράσ.24 **ἀνασιλλοκομώντων** (διορθ. **ἀνασίλλῳ κομώντων**).

ἀνάσιλλος (ὁ) εἶδος κομμώσεως καθ᾽ ἣν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τοῦ μετώπου ἐστρέφοντο πρὸς τὴν κορυφὴν ἠνωρθωμέναι εἰς πλόκαμον ἰδιαίτερον : Ἀριστλ.Φυσιογν.5,809,23 **ἄνωθεν δὲ τοῦ μετώπου κατὰ τὴν ῥῖνα ἔχει τρίχας ἐκκλινεῖς οἷον ἀνάσιλλον.**

ἀνασιμαίνομαι ἀνασιμόω βλ. λ. : Πολυδ.2,73 **καὶ** ἀνασιμαίνεσθαι **λέγουσι τὸ ὀσφραινόμενοι τῷ σχήματι τῆς ῥινὸς μυσάξασθαι.**

ἀνασιμόρραμφος-ον νεώτ. ζωολ. ὁ ἔχων ράμφος ἀνάσιμον, ἐπὶ πτηνῶν.

ἀνάσιμος-ον ὁ ἔχων τὴν ῥῖνα σιμήν· 2) γεν. ὁ κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον αὐτοῦ ἐστραμμένος πρὸς τὸ ἄνω : Ἀριστλ.ΖΙ 2,5 **ὁ ἄρρην (ἐλέφας) ἔχει μεγάλους τε καὶ ἀνασίμους** (χαυλιόδοντας)· 3) κατ᾽ ἐπέκτ. δύσμορφος, ἄσχημος : Ἀριστφ. Ἐκκλ.940 **ἀνάσιμον ἢ πρεσβυτέραν.**

ἀνασιμῶ-όω ἐπὶ τῶν ζῴων, ὀσφραίνομαι συστέλλων τὴν ῥῖνα· Ἡσ. « **ἀνασιμοῦν** τὸ τὰ ζῷα πρὸς ὀχείαν ὁρμῶντα ὀσφραίνεσθαι ».

ἀνασινδῆς Ἡσ. « ἀναπήδησις ».

ἀνασίτησις-εως Παπ. κ. νεώτ. ἐκ νέου ἐφοδιοσμὸς σίτου, εἰσαγωγὴ σίτου, ἐπὶ πλοίων· νεώτ. γεν. ἐκ νέου σίτισις, ἀνασιτισμός.

ἀνασιχαίνομαι δημ. σικχαίνομαι, ἀηδιάζω, βδελύττομαι.

ἀνασιχαμός (ὁ) δημ. **ἀνασιχασιά** βλ.λ.

ἀνασιχασιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀνασιχαίνομαι βλ.λ.· 2) συνεκδ. ὁ προκαλῶν ἀνασιχασιά, βδέλυγμα : φρ. **βρώμα κι ἀνασιχασιὰ τοῦ κόσμου.**

ἀνάσκα νεώτ. παλαιοζ. ὑποδιαίρεσις τῶν **χειλοστόμων βρυοζῴων** βλ.λ.

ἀνασκαίρω πηδῶ, ἅλλομαι.

ἀνασκάλευμα (τὸ) νεώτ. ἀνασκάλευσις βλ.λ.

ἀνασκάλευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου σκάλευσις, ἡ κατ᾽ ἐπιπολὴν ἀνάσκαφις, σγάρλισμα βλ.λ.· 2) μτφ. ἡ ἔρευνα, διευκρίνισις, ἐξιχνίασις, ἀνακίνησις παρῳχημένων γεγονότων, ἰδίως ἐπὶ κακοῦ.

ἀνασκαλεύω μαν. **νεώτ.** δημ. κ. **ἀνασκαλίζω**, ἀόρ. **ἀνεσκάλευσα, ἀνασκάλεψα, ἀνεσκαλεύθην, ἀνασκαλεύτηκα** ἀνακινῶ διὰ τοῦ σκαλεύθρου (μὲ τὸ φουρνολόγο), μετατοπίζω, διευθετῶ, ὑποδαυλίζω τὴν πυράν : ἐκδ. Ἑλλ. Ῥητ. I,564,25 **φύσις αὕτη πυρὸς ἀνασκαλευομένη αὔξεσθαι**, - δημ. **ἀνασκάλεψε τὴ φωτιά**· 2) συνεκδ. ἀνακινῶ δι᾽ ὀργάνου ἢ διὰ τῶν χειρῶν ἢ τῶν ποδῶν χῶμα, ἄμμον ἢ ἄλλην εὔσκαπτον ὕλην, ἐλαφρῶς ἀνασκάπτω : Ζηνόβ.Ι,27 **ἡ αἶξ τοῖς ποσὶν ἀνασκαλεύσασα ἀνέφηνε**· Ἡσ. ἐν λ. αἶξ « ἀνασκαλήσασα » : νεώτ. **ἀνεσκάλευσα τὴν ἄμμον**, δημ. **οἱ κότες ἀνασκάλεψαν ὅλο τὸ περιβόλι**, ὀρθότ. **ἀνασκάλισαν**· 3) μτφ. ἀναζωηρεύω, κινῶ ἐκτενέστερον, ἐπὶ σκέψεων, ἀναμνήσεων κττ. : Θεοδώρητ.Ἱστ.Ἐκκλ.I,6,24 **ἀνασκαλεύσαντι τῷ πνεύματι τὸν λογισμόν**· 4) μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀνερευνῶ, ἀναδιφῶν ἀναζητῶ, ζητῶ νὰ ἐξιχνιάσω, ἀνακινῶ : Εὐστ.Πον.268,20 **ἀνασκαλεύσει δὲ ἀμυδρῶς ἡ συγγραφὴ τὰ τοιαῦτα αἴτια**, νεώτ. **ἀνασκαλεύων τὰ πρακτικὰ τῆς δίκης εὗρον**, δημ. **μὴν ἀνασκαλεύῃς τὰ οἰκογενειακὰ τοῦ γείτονα**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἀνερευνῶν ἀνακινῶ, ἐπαναφέρω εἰς ἐνημερότητα, οἱονεὶ ξεχώνω : **ἀνεσκάλευσαν τὴν λησμονηθεῖσαν ὑπόθεσιν**, - δημ. **θὰ ἀνασκαλέψουν τὸ σκάνδαλο**, Ζερβ.Στοχ.Μ **σὰν τὴν παλιὰ ζωή μου ἀνασκαλεύει ἡ θύμηση**· 5) ἀνασκαλεύομαι μέσ.κ.παθ.ἐν πάσαις ταῖς ἀνωτ.σημ.

ἀνασκαλίζω δημ. κ. **ἀνασκαλεύω** διὰ λισγαρίου (μὲ τὸ σκαλιστήρι) ἀνακινῶ, μετακινῶ εὔσκαπτον ὕλην, οἷον χῶμα, ἄμμον κττ., ξεσκάπτω ἢ ἄ. διὰ σκαλάθρου ἐλαφρῶς μετατοπίζω, διευθετῶ, ἐν αἷς σημ. κ. τὸ **ἀνασκαλεύω** βλ. λ.· 2) εἰδ. σκαλίζω τοὺς βυθοὺς μὲ τὸ σκαντήλι, σκαντηλώνω, βολίζω, βυθομετρῶ.

ἀνασκάλλω ἀνακινῶ, ἀνασκαλεύω, ἀναμιμνήσκω : Εὐστ.Πον.2,992 **πάλιν εἰς νοῦν ἀνασκάλλει συνήθως τὸν Ἀχιλλέα**· παθ. -ομαι ἀνασκάπτομαι, ἀνασκαλεύομαι : Πολυδ.2,83 εἰς σχόλ.Πλάτ. Κωμ.148 « ἀνασκάλλεται ἀντὶ ἀνασκαλεύεται ».

ἀνασκαμνίζομαι δημ. χασμῶμαι βλ. λ.

ἀνασκαμνίζω δημ. ὑπεγείρομαι, ἀνίσταμαι πρὸς ὑποδοχήν, προϋπάντησίν τινος, ἀνασηκώνομαι πρὸς δεξίωσίν τινος.

ἀνασκάμνισμα (τὸ) δημ. ἀπὸ τῆς ἕδρας ἀνίσταμαι πρὸς ὑποδοχήν, δεξίωσίν τινος, ἄ. προσήκωμα.

ἀνάσκαντα ἐπίρρ. δημ. ἀηδῶς : φρ. **μοῦ ἔρχεται ἀνάσκαντα** (ἀηδιάζω, σιχαίνομαι).

ἀνασκάπτω κ. νεώτ. **ἀνασκάφτω** σκάπτω φέρων τὰ κάτω ἄνω, ἀνορύσσω : Δ.Κάσσ.63,16 **λαβὼν δίκελλαν καὶ ἀνασκάψας**, Πολύαιν.2,46 **τὰς ὄπισθεν ὁδοὺς ἀνασκάπτουσι**· ‖ κ. παθ. : Πλάτ.Ι,15,1 **μὴ ἀνασκαπταμένης τῆς γῆς**· ‖ ἐξάγομαι ἀπὸ τῆς γῆς, ἐκριζοῦμαι, ξεχώνομαι : Θεόφρ. ΠΙ 3,18,5 **ῥίζα δ᾽ ἐπιπόλαιας καὶ μονοφυής, ὥστε ἀνασκάπτεσθαι ῥᾳδίως ὁλόρριζον**· 2) σκάπτω εἰς βάθος ἀναζητῶν τι : Πλούτ.Θησ.36 **φιλοτιμούμενος ἀνευρεῖν** (τὰ Θησέως ὀστᾶ) **ἀνέσκα-**

φεν· || νεώτ. κ. δημ. ἐνεργῶ ἀνασκαφὰς πρὸς ἀνεύρεσιν ἀρχαιοτήτων : **ἀνέσκαφαν περὶ τὸ Θησεῖον, - ἀνεσκάφη ὁ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν χῶρος·** 3) σκάπτων ἀνατρέπω ἐκ θεμελίων, κατεδαφίζω, κατασκάπτω : Πολύβ.16,1,**ὁ τοὺς ναοὺς ἐκ θεμελίων ἀνέσκαφεν·** 4) μτφ. ἐν εἴδ. σημ. **ἀνεσκαμμένη** διεφθαρμένη, τριμμένη : Μιχ.Ψελλ. 6,32 **ἀνεσκαμμένη κόρη.**

ἀνασκαφεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὁ ἀνασκάπτων, ὁ ἐνεργῶν ἀνασκαφὴν βλ. λ. ἡ ἀνασκαφάς.

ἀνασκαφή (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασκάπτω βλ. λ. : Στράβ. 9,421 **παύσασθαι τῆς ἀνασκαφῆς,** Εὐστ.Πον.1019, 61 **χείλη καὶ ἀνασκαφαὶ κοίλης τάφρου·** || νεώτ. εἰδ. ἡ διὰ τῆς ἐκσκαφῆς, ὀρυχῆς, ἀναζήτησις πρὸς εὕρεσιν τῶν ὑπὸ γῆν κρυπτομένων, ἰδίᾳ ἀρχαιοτήτων : **αἱ ἀνασκαφαὶ ἀπεκάλυψαν τὴν ἀρχαίαν ἀγοράν, - ἀρχαιολογικαὶ ἀνασκαφαί.**

ἀνασκαφίζω κ. δημ. ἀνορύσσω Ἡσ. « ἀνασκαφίζει, σκάπτει, ὀρύττει »· 2) δημ. σκάπτω διὰ λίσγου τὴν ἐπιφάνειαν καλλιεργημένης γῆς διὰ νὰ ἐκριζώσω τὰ ζιζάνια, ἀγριάδες : **ἀνασκάφισα τὰ χόρτα ἀπὸ τὶς κουκιές.**

ἀνασκαφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν **ἀνασκαφήν : ἀνασκαφικὰ ἔργα, - ἀνασκαφικαὶ δαπάναι.**

ἀνάσκαφος (-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄξιος νὰ ἀνασκαφῇ ἐκ τοῦ τάφου καὶ νὰ ἀπορριφθῇ : Χρον.Πασχ.12 **ὁ θεομίσητος καὶ ἀνάσκαφος Χοσρόης·** 2) νεώτ. ὁ ἀνεσκαμμένος, ὁ δι' ἀνασκαφῆς ἐξηρευνημένος· 2) ὁ προσφάτως ἀνεσκαμμένος χῶρος : **ἀνάσκαφος ὁ δρόμος καὶ μὲ τὴ βροχὴ παραλάσπωσε.**

ἀνάσκαψις-εως νεώτ. ἡ ἐκσκαφή, ἡ ἀνασκαφή, τὸ σκάψιμο, τὸ ξεχωμάτισμα.

ἀνασκεδάννυμι διασκορπίζω : Πλούτ.Πέρρ.22 **τοῖς βέλεσι τοὺς βαρβάρους ἀνασκεδάσας·** || παθ. -νυμαι ἀπλώνομαι, διασκορπίζομαι : Πολύαιν.1,40,2 **αἱ ἐκ τῆς πόλεως ἀνεσκεδάννυντο ἀνὰ τὴν χώραν.**

ἀνάσκελα ἐπίρρ. κ. τ' ἀνάσκελα μσν. κ. δημ. ὑπτίως, μὲ τὰ νῶτα ἐπὶ δαπέδου, περὶ ἀνθρώπων ἢ ζώων· ΕΜ « ἀνά, σκέλα » : δ. τραγ. **ἀνάσκελα κλωθάριζε πίκουπα τυλιγάδιαζε,** Ἐρωτόκρ. Β 2146 **τὸ ἄλογο ρίχνει ἀνάσκελα μ' ὅλο τὸν καβαλάρη, - ἔπεσε ἀνάσκελα,- κοιμοῦμαι ἀνάσκελα, κολυμπῶ τ' ἀνάσκελα, τὸν ἔρριξε ἀνάσκελα, ξαπλώθηκε τ' ἀνάσκελα** (ὕπτιος ἐξετάθη), ἀντίθ. **μπρούμυτα, τ' ἀπίκουπα, τ' ἀπίστομα.**

ἀνασκελάς (ὁ) μσν. κ. δημ. (ὀνόσκελος = γαϊδουροπόδης) δαιμόνιον κακοποιὸν ἐμφανιζόμενον κατὰ τὴν λαϊκὴν πρόληψιν τὴν νύκτα ὑπὸ μορφὴν ὀρθίου ὄνου· συνηθέστ. εἰς πληθ. **ἀνασκελάδες** γεν. τὰ νυκτερινὰ δαιμόνια.

ἀνασκελιάζω δημ. ἀνασκελίζω βλ. λ.

ἀνασκέλιασμα (τό) δημ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασκελίζω, ἀνασκελώνω βλ λ.

ἀνασκελίζω ρίπτω τινὰ ὕπτιον· || θέτω τι ἀνεστραμμένον, ὑπτίως **ἐπὶ** πράγματος ἔχοντος σκέλη· 2) διασκελίζω, δι' ἐκτάσεως τῶν σκελῶν διέρχομαι ἄνωθεν ἐμποδίου τινός, ἀ. **διασκελῶ, διασκελίζω** κ. **δρασκελίζω.**

ἀνασκέλισμα (τό) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀνασκελίζω βλ.λ.1) : **μὲ τ' ἀνασκέλισμα ποὺ τοῦ 'κανε χτύπησε στὸ κεφάλι·** 2) ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνασκελίζω βλ.λ.2) : **μὲ ἕνα ἀνασκέλισμα πέρασα ἀπ' τὸν ἄλλον ὄχτο.**

ἀνάσκελος-η-ο δημ. ὁ ὕπτιος, ὁ ἀνεστραμμένος, ὁ ἀντιστρόφως ὢν ἢ τεθειμένος, ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων κ. ἐπίπλων ἐχόντων σκέλη : **ἀνάσκελος κοιμᾶται, κάνω τὸν ἀνάσκελο** (κολυμβῶ ὑπτίως)· ἀντίθ. πραύμυτας κ. μπρούμυτος.

ἀνασκέλωμα (τό) δημ. ἀνασκέλισμα βλ.λ.

ἀνασκελώνω δημ. ρίπτω τινὰ ἢ τι ἀνάσκελα βλ.λ., παθ. κ. μέσ. **-ώνομαι** πίπτω, κατακλίνομαι ὕπτιος, ὑπτιάζω, ὑψῶ τὰ σκέλη : δ. τραγ. **ἀνασκελώνεται ὁ καδῆς κι ἀνοίγει τὴν παλάμη· φρ. τί μοῦ ἀνασκελώνεσαι,** μτχ. παθ. **ἀνασκελωμένος.**

ἀνασκελωτά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνασκελωτὸν βλ. λ.

ἀνασκέλωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ πεσὼν ἐπὶ νῶτα, ποὺ δὲν ἀνασκελώθηκε.

ἀνασκελωτός-ή-ό δημ. ὁ ὑπτιάσας, ὁ ἐπὶ νῶτα κείμενος, ὁ μὲ τὰ σκέλη ἀνιόντα ὑπτίως κατακείμενος· || κ. ἐπὶ πραγμάτων ἐχόντων σκέλη, ποδάρια : **ἀνασκ- καρέκλα, - τραπέζι.**

ἀνασκέπτομαι κ. νεώτ. παρατηρῶ, ἐξετάζω· μόν. μέλλ. κ. ἀόρ. ὡς συμπλήρωσις τοῦ **ἀνασκοπῶ-έω** : Πλάτ.Θεαίτ.144 D **ἵνα κἀγὼ ἐμαυτὸν ἀνασκέψωμαι·** || μτγν. κ. κατ' ἐνεστ. : Πλούτ. Ἠθ.438 D **ταῦτ'.. ἀνασκέπτεσθαι καὶ ὑμᾶς παρακαλῶ·** || νεώτ. κ. πάλιν σκέπτομαι, ακεπτόμενος ἐπανεξετάζω τι.

ἀνασκευάζω κ. νεώτ. συσκευάζω τὰ πράγματά μου πρὸς ἀναχώρησιν : Ξεν.Ἀν.6,2,8 **τὴν ἀγορὸν εἴσω ἀνασκευάσαντες** (διαλύσαντες τὴν ἀγορὰν τὰ ὤνια ἐντὸς τῆς πόλεως εἰσήγαγον)· || μέσ. : Θουκ.1,18,2 **οἱ Ἀθηναῖοι διανοηθέντες ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ ἀνασκευασάμενοι ἐς τὰς ναῦς ἐσβάντες ναυτικοὶ ἐγένοντο** (λαβόντες τὰ πράγματά των μεθ' ἑαυτῶν)· 2) ἀπογυμνῶ τόπον, μετακομίζω πᾶν ὅ,τι εὕρω : Θουκ.4,116,2 **τὴν Λήκυθον καθελὼν καὶ ἀνασκευάσας τέμενος ἀνῆκεν ἅπαν·** || καταστρέφω, ἐρημώνω : Ξεν.ΚΠ 6,2,25 **ἀνεσκεύασται γὰρ τὰ μὲν ὑμῶν, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων·** 3) παθ. ἐπὶ τραπεζῶν, διαλύομαι, πτωχεύω : Δημ.1205,3 **διὰ τούτους τοὺς ἄνδρας αἱ τράπεζαι ἀνασκευάζονται, αἳ ἂν ἀπορούμενοι μὲν δανείζωνται, εὐπαρήσαντες δὲ μὴ ἀποδιδῶσιν·** || μτφ. καταστρέφομαι : Εὐρ.Ἠλ. 602 **πάντ' ἀνεσκευάσμεθ'** (καθ' ὅλα εἴμεθα κατεστραμμένοι)· 4) κ. νεώτ. ἀναιρῶ, ἀνατρέπω, ἐξελέγχων καταρρίπτω : Πολύβ.9,31,6 **ἀνασκευάζειν μέλλετε τὰς συνθήκας,** νεώτ. **ἀνεσκευάσθησαν τὰ ἐπιχειρήματά του·** 5) ἀνεγείρω, ἀνοικοδομῶ τὸ πεπτωκός : Στράβ.738 **ἣν (πυραμίδα) Ἀλέξανδρος ἐβούλετο** ἀνασκευάσαι· 6) νεώτ. ἐκ νέου ἢ τελειότερον ταξιθετῶ, τοποθετῶ, συσκευάζω,ἐπὶ πραγμάτων : **ἀνασκευασμένα δέματα.**

ἀνασκευάσιμος-ον νεώτ. ὁ δεκτικὸς ἀνασκευῆς βλ. λ.

ἀνασκεύασις-εως νεώτ. ἀνασκευὴ βλ.λ.

ἀνασκευασμός (ὁ) μτγν. συσκευή, τακτοποίησις, ἐπὶ πραγμάτων.

ἀνασκευαστήρ θηλ. **-άστρια** νεώτ. ἀνασκευαστὴς βλ. λ.

ἀνασκευαστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐλέγχων, ἀνασκευάζων, ἀποδεικνύων πλημμελεῖς, ἀναιρῶν ἀλλοτρίους ἰσχυρισμούς, πραγματείας κττ.

ἀνασκευαστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἁρμόδιος πρὸς ἀνασκευήν, πρὸς ἀναίρεσιν : Ἀριστλ.Τόπ. 152 D 37 **ἀνασκευαστικοὶ τόποι** (ἐν τῇ λογικῇ)· 2) καταστρεπτικός τινος : Σέξτ.Ἐμπ.Μ.8,196 **ἀνασκευαστικαὶ ἀλλήλων·** 3) κ. ἀντίθ. ἀνοικοδομητικός, ἐπανορθωτικός : Σωρ.2,50.

ἀνασκευαστικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνασκευαστικὸν βλ. λ.1) κ. 3) : Ἀριστλ.Ἀναλ.Πρ. 52 A 38 **ἀνασκευαστικῶς δείκνυται.**

ἀνασκευή (ἡ) κ. νεώτ. καταπίεσις, κατάπνιξις, καταστολή : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,1,175 **οὐ γὰρ ἐκπληρώσει τῶν ἐπιθυμουμένων ἀνασκευάζεται, ἀλλὰ ἀνασκευῇ τῆς ἐπιθυμίας·** || ἀπόκρουσις, ἀποσόβησις : Κλήμ.Στρώμ.570 **τῶν ἐπιβουλῶν ἀνασκευή·** κ. ἰατρ.Διοσκ.3,154 **πρὸς ἀνασκευὴν τῶν περιοδι-**

κῶν πυρετῶν· 2) ἀνατροπή, ἐπὶ πραγμάτων: Βετ.Βαλ.2,7· || κ. νεώτ. ἔλεγχος κ. ἀναίρεσις, ἀνατροπὴ ἐπιχειρημάτων, πληροφοριῶν, βεβαιώσεων κττ. ἄλλου· ἐν τῇ ρητορικῇ ἀντίθ. ὅρος ἡ **κατασκευή** : Θωμ.Μ.508 **«λέγεται δὲ κατασκευὴ καὶ** τὸ ρητορικὸν προγύμνασμα, ᾧ ἐναντίον ἡ **ἀνασκευή»**· νεώτ. **ἀνασκευὴ διδασκαλίας, - θεωρίας, - συγγράμματος, - διατριβῆς**· 3) ἐπαναδιόρθωσις, ἀνακατάταξις, ἀνασυσκευή.

ἀνάσκεψις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ σκέψις ἡ κατ' ἄλλης σκέψεως ἀντιφερομένη· 2) ἡ ἐκ νέου, ἡ μετὰ μείζονος προσοχῆς, ἡ ἐμβριθεστέρα σκέψις.

ἀνασκηθής-οῦς-ές ὁ μὴ ἀπὸ κηλῖδος ρυπανθείς, στίγματος ἀπαλλαγείς.

ἀνασκησία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀγυμνασία, τὸ νὰ μὴ εἶναί τις ἢ τὸ νὰ ὀλιγωρῇ νὰ εἶναι ἠσκημένος : Εὐσέβ.π.Στοβ.2,172 **ὅκως μὴ ὀλιγωρίη καὶ ἀνασκησίη ἀρετῆς ψυχαῖς ἐμφυῇ**· νεώτ. ἡ μὴ ἐκτέλεσις ἀσκήσεων, ἰδίᾳ στρατιωτικῶν : **ἡ ἀνασκησία τῶν νεοσυλλέκτων - τῶν ἀεροπόρων.**

ἀνάσκητος (-η)-α(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἠσκημένος, ὁ ἀγύμναστος : Ξεν.ΚΠ 8,8,24 **οἴονται σφίσιν ὁμοίους τοὺς ἀνασκήτους ταῖς ἠσκηκόσιν ἔσεσθαι,** Πλούτ.Σχόλ. ἀνθρώποις **ἀνασκήτοις ὑπὸ λόγου,** νεώτ. **ἀνάσκητοι εἰς τὴν σκοποβολὴν - εἰς τὸ γράφειν, - εἰς τὸ ἀγορεύειν** κττ., δημ. **ἀνάσκητοι στρατιῶτες**· 2) νεώτ. κ. δημ. ἐκεῖνος, ὃν δὲν **ἤσκησεν** ὁ δικαιούμενος : **ἀνάσκητον ἐπάγγελμα, ἀνάσκητον δικαίωμα ψήφου**· || εἰδ. νομ. τὸ μὴ δικαστικῶς ἀσκηθέν, ἀξιωθὲν δικαίωμα, ἢ ἔνδικον μέσον : **ἀνάσκητος ἀγωγή, - ἔνστασις.**

ἀνασκήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνάσκητον βλ. λ., ἄνευ ἀσκήσεως : Πλούτ.'Ηθ.112 D **ἀνασκήτως διακείμενοι.**

ἀνάσκιαγμα (τὸ) δημ. τὸ δι' οὗ ἐκφοβίζει τις, φόβητρον, σκιάχτρο : **ἔβαλα ἀνάσκιαγμα γιὰ τὰ πουλιὰ στ' ἀμπέλι,** παροιμ. **ἀνάσκιαγμα τοῦ κλέφτη ὁ σκύλος** (ἡ ἐπίβλεψις προφυλάττει).

ἀνασκιαγμός (ὁ) δημ. κ. **ἀνάσκιαξη** ἡ ἐκφόβησις, τὸ **σκιάξιμο** : **ἀπὸ τὸν ἀνασκιαγμό του** λιγοθύμησε.

ἀνάσκιαμα (τὸ) δημ. ἀνάσκιασμα βλ. λ.

ἀνασκιαμός (ὁ) δημ. ἀνασκιαγμὸς βλ. λ.

ἀνάσκιαξη (ἡ) δημ. ὁ ἀνασκιαγμὸς βλ.λ. : **τὰ παιδάκια δὲ θέλουν ἀνάσκιαξη.**

ἀνασκιασάρης-άρα-άρικο δημ. ὁ ἔχων τάσιν πρὸς τὸ σικχαίνεσθαι, ἀηδιάζειν.

ἀνασκιασιά (ἡ) δημ. κ. **ἀνασκιωσύνη** ἀηδία, σιχασιά, σιχαμάρα πρός τι : παροιμ. **χέρι, μαχαίρι καὶ νερὸ τρεχούμενο ἀνασκιασιὰ δὲν ἔχουν - ἡ ἀνασκιωσύνη τῆς βαρεμένης καὶ τοῦ ἀρρώστου συχωρεμένες εἶναι.**

ἀνάσκιασμα (τὸ) δημ. ἐκφόβησις, ἀπειλή, φοβέρισμα· 2) ἀνάσκιαγμα βλ.λ.

ἀνασκίδνημι ἀντὶ ἀνασκεδάννυμι βλ.λ.: Φίλ.1,262 ὁ ἀνασκιδνῶν.. **τὰς περὶ τῶν καλῶν δόξας.**

ἀνασκιλανδεύω κ. **ἀνασκινδυλεύω** μτγν. ἀνασχινδαλεύω βλ. λ.

ἀνασκινδυλεύω κ. **-αλεύω** ἀνασχινδαλεύω βλ.λ.

ἀνασκιντῶ-άω δημ. ὑβρίζω, προπηλακίζω.

ἀνασκιράω δημ. κ. **ἀνασκιρίζω** (δ.γρ. **-υράω, -ηρίζω**), κ. **ἀνασγυρίζω** τοποθετῶ καλῶς, διευθετῶ μετὰ τάξεως, ἀνατακτοποιῶ, ἀνασυγυρίζω : παροιμ. **ἀνασκύραε νὰ βρίσκῃς** (τακτοποίει νὰ εὑρίσκῃς εὐχερῶς τὰ πράγματά σου), - **ἀνασκυρισμένη αὐλή, νοικοκυρὰ τὴν ἔχει.**

ἀνασκίρημα (τὸ) δημ. κ. **ἀνασκύρισμα** διακόσμησις, διευθέτησις ἀτάκτως κειμένων πραγμάτων, ἄ. συγύρισμα· 2) τοποθέτησις πραγμάτων εἰς μέρος ἀσφαλές, συγγ. φύλαγμα.

ἀνασκιρνῶ-άω δημ. (δ. γρ. **-υρνῶ**) κ. **ἀνασγυρνῶ** καθαρίζω ἔκτασίν τινα, οἷον αὐλήν, ὁδὸν κττ.

ἀνασκίρτημα (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασκιρτῶ βλ. λ.

ἀνασκίρτησις-εως (ἡ) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασκιρτῶ βλ. λ.

ἀνασκιρτῶ-άω κ. νεώτ. σκιρτῶ πρὸς τὰ ἄνω, τινάσσομαι ἐλαφρῶς ἀναπηδῶν : Πολύαιν.1,46 **τὰ κτήνη .. ἀπολυθέντα, πόας καὶ νομῆς λαβόμενα ἀνεσκίρτα,** 'Αλκίφρ.'Επ.1,10 **οἱ δελφῖνες ἀνασκιρτῶντες**· 2) ἐκ πάθους εὐαρέστου ἢ δυσαρέστου συγκινοῦμαι, συνταράσσομαι, σκιρτῶ, οἱονεὶ ἀναπηδῶ : Διόδ.Σ 19,55 **ὁ δὲ 'Αντίγονος ἀκούσας ἀνεσκίρτησε καὶ περιχαρὴς ἦν** (ξεπήδησε ἀπ' τὴ χαρά του), νεώτ. **ἀνεσκίρτησεν ἐκ συγκινήσεως, - ἐξ ἐλπίδος ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ** κττ.· 3) παθ. μτχ. **ἀνεσκιρτημένος** ΑΒ **«Εὔπολις ἐπὶ τῶν αἰγῶν εἶπε τὴν λέξιν».**

ἀνασκολοπίζω κ. νεώτ. προσκολλῶ τινα ἐπὶ σκόλοπος, ἐπὶ ξύλου, ἀνασταυρῶ, παλουκώνω : 'Ηρ.3,159 **τῶν ἀνδρῶν εἰς τρισχιλίους ἀνεσκολόπισεν**· νεώτ. κ. παθ. : Λουκ.Προμ.7 **καταπέμψαι ἀνασκολοπισθησόμενον,** νεώτ. **ὁ ἀπόστολος 'Ανδρέας ἀνεσκολοπίσθη.**

ἀνασκολόπισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασκολοπίζω βλ.λ.

ἀνασκολόπισμα (τὸ) κ. νεώτ. ἡ ἀνασκολόπισις βλ. λ.

ἀνασκολοπισμός (ὁ) μαν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασκολοπίζω βλ.λ.: Γρηγ. Νύσσ.1,835 C **τὸν ἐπὶ κεφαλὴν ἀνασκολοπισμόν.**

ἀνασκολύπτω 'Ησ. «ἀνασκαλύψας γυμνώσας».

ἀνασκοπή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἐξέτασις λεπτομερεστέρα κ. ἀκριβεστέρα, ἐπὶ γεγονότων, ζητημάτων κττ., ἄ. **ἀνασκόπησις** βλ.λ.· 2) **ἐπανεξέτασις, ἐκ νέου ἔρευνα, διὰ** τῆς σκέψεως ἀναθεώρησις, σύντομος ἐπανεξέτασις : **ἐξ ἀνασκοπῆς τῶν δεδομένων συνεπέρανα ὅτι εἶναι ἔνοχος**· 3) δημ. ἀναμέτρησις, ἐκτίμησις, ἀναλογισμός, ἐπὶ ἠθικῶν ζητημάτων, οἷον εὐθύνης, τιμιότητος, εὐπρεπείας κττ. : **στὰ ἐρωτικὰ ζητήματα αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἀνασκοπὴ δὲν ἔχει, - κλέβει χωρὶς ἀνασκοπή**· || δισταγμός, ἐπιφύλαξις : ὁ νόμος **μὲ κάνει νὰ 'χω ἀνασκοπή - γι' αὐτὸ** τὸ γάμο **ἔχω πολλὲς ἀνασκοπές.**

ἀνασκόπησις-εως νεώτ. ἡ διὰ τῆς σκέψεως ἀναδρομή, ἀναμέτρησις, ἐκτίμησις γεγονότος, ζητήματος, ὑποθέσεως, ἢ συνηθέστ. σειρᾶς γεγονότων κλπ., ἀναλογισμός, κρίσις, ἐκτίμησις, ἐπὶ γεγονότων κλπ. : **ἡ ἀνασκόπησις τῆς πολιτικῆς καταστάσεως - τῶν γενομένων - τοῦ παρελθόντος** κττ.· || συνοπτικὴ ἐπανεξέτασις : **ἀνασκόπησις τῶν μέχρι τοῦδε διδαχθέντων.**

ἀνασκοπῶ-έω κ. νεώτ. κ.δημ. μέλλ. ἀρχ. **-σκέψομαι,** ἀόρ. ἀρχ. **-εσκεψάμην** παρατηρῶ τι προσεκτικῶς, ἀκριβῶς ἐξετάζω τὰ καθ' ἕκαστα παρατηρῶν, ἀναλογίζομαι περί τινος : 'Αριστφ.Θεσμ. 666 **πάντ' ἀνεσκόπει καλῶς,** Θουκ.1 332,2 **τά τε ἄλλα αὐτοῦ ἀνεσκόπουν ..,** Ξεν.Προσ.5,11 **ἥτις τὰ προγεγενημένα ἔτι ἀνασκοποίη τῇ πόλει πῶς ἀποβέβηκεν**· νεώτ. **ἀνασκοποῦντες τὰ πεπραγμένα**· || μέσ. **ἀνασκοποῦμαι-έομαι** : Λουκ.Φιλοσ.22 **φροντίζων τι καὶ ἀνασκοπούμενος,** Λογγῖν.'Υψ. 1,1 **τὸ .. συγγραμμάτιον ἀνασκοπουμένοις ἡμῖν**· νεώτ. κ. δημ. **διὰ** τῆς σκέψεως ἀνατρέχω εἰς τὰ παρελθόντα, ἀναστοχάζομαι, ἀναμιμνήσκομαι, ἐπανεξετάζω συντόμως, ἐπισκοπῶ : δ. δίστ. **ἀνασκοπῶ τὰ ποὺ 'γιναν καὶ μὲ κατέχει τρόμος.**

ἀνασκούμπουρδα ἐπίρρ. δημ. ὀκλαδόν, στσυροπόδι.

ἀνασκούμπωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασκουμπώνω ἢ ἀνασκουμπώνομαι.

ἀνασκουμπώνω δημ. ἀνακολπῶ, τὸ μσν. ἀνακομβῶ, ἐκπορπίζων τὰς χειρίδας τινὸς ἀνασύρω

ταύτας, ὥστε νὰ ἀπογυμνωθοῦν οἱ βραχίονες πρὸς εὐχερεστέραν ἐργασίαν ἢ πρὸς ἄλλον σκοπόν : φρ. **ἀνασκουμπώνω τὰ μανίκια, - ἀνασκούμπωσέ με νὰ ζυμώσω**· || συνήθ. μέσ. -ομαι, ἀόρ. -ώθηκα, παθ.μτχ. **ἀνασκουμπωμένος : ἀνασκουμπώθηκα νὰ πλύνω, - νὰ λουστῶ**· || κ. κατ' ἐπέκτ. ἀνασύρω ἢ διευρύνω μέρος τι τῆς ἀμφιέσεώς μου : δ. τραγ. **βρίσκει τὸν κόρφο τση ἀνοιχτό, τὰ χείλια φιλημένα | καὶ τὴ χρυσῆ της τὴν ποδιὰ ψηλὰ ἀνασκουμπωμένη**· 2) μτφ. ἑτοιμάζομαι ὅπως ἐνεργήσω τι, ὅπως ἐπέμβω εἴς τι, παρασκευάζομαι πρός τι, ἀποδύομαι : **ἀνασκουμπώθηκε γιὰ νὰ πάρῃ τὸ δίπλωμα, - ἀνασκουμπώθηκε γιὰ τὸ φαΐ, - γιὰ καυγά**, φρ. **ἕτοιμος κι ἀνασκουμπωμένος** (καθ' ὅλα ἕτοιμος).

ἀνασκούφωτος-η-ο δημ. ἀσκεπής,ξεσκούφωτος.

ἀνασκυζῶ-άω ἐκ νέου ὀργῶ πρὸς συνουσίαν, ἐπὶ γυναικῶν κ. κιναίδων : ΑΒ 12,15, Κωμ.'Αδέσπ.930.

ἀνασκυλευμός (ὁ) σκύλευσις.

ἀνασκυλνῶ-άω δημ. ἀνασκυρίζω βλ.λ.

ἀνασκύρητος-η-ο δημ. ἀνασκύριστος βλ. λ.

ἀνασκύριστος-η-ο δημ. κ. **ἀνασκύρητος** ὁ ἀκαλλώπιστος, ὁ ἀμελῶς ἢ ἀκαθάρτως ἔχων, ἐπὶ ἀνθρώπων· || ὁ ἀτάκτως τοποθετημένος, ἀδιακόσμητος, ἀσυγύριστος, ἐπὶ πραγμάτων.

ἀνασκυρνῶ-άω δημ. ἀνασκυράω βλ.λ.

ἀνασκώπτω ἐπισκώπτω, Ἡσ. « ἀνεικάσασθαι, ἀνασκῶφαι »,ΑΒ 396 « ἀνεικάσασθε, ἀνασκώφατε, Δραπέτισι Κρατῖνος ».

ἀνασμιλεύω νεώτ. ἐκ νέου σμιλεύω τι μετ' ἐπιμελείας ἐπεξεργάζομαι διὰ τῆς σμίλης τὰ λεπτότερα μέρη γλυπτοῦ τινος.

ἀνασμονή (ἡ) δημ. ἄνεσις, ἀνακούφισις, ξελαφρωμός, ξεκούρασμα.

ἀνασμύχω μτγν. κάμνω τι νὰ ἐξατμισθῇ βαθμηδὸν διὰ τοῦ πυρός, κατατήκω τι βραδέως : 'Αρετ. Χρον.Παθ.1,1 **οὐ γὰρ τοῦ σώματος μοῦνον ἀπρὶξ λαβόμενον ταχὺ ἀνασμύχει τε καὶ δάπτει.**

ἀνασόβη (ἡ) κ. **ἀνασοβή** μσν. ταραχή, θόρυβος, ὀχλαγωγία : 'Αθαν.1,174,Β **ἀνασοβῆς καὶ στάσεως πρόφασιν.**

ἀνασόβησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνασοβῶ** βλ.λ.

ἀνασοβῶ-έω κ. μσν. κ. δημ. κάμνω τινὰ νὰ φοβηθῇ, ἐκφοβίζω, τρομάζω, σκιάζω : Πλάτ.Λυσ. 206 Α **εἰ ἀνασοβοῖ τὴν ἄγραν**, 'Οππ.'Ιξ.1,27 **ἐκ τοῦ φωλεοῦ προελθὼν ἀνεσόβει τοὺς νεοττούς**· || γεν. ταράττω, διεγείρω, ἀνακινῶ : Μέν.Πρ.406,17 **τὴν ὡς ἀλλήλους ἀνεσόβησαν ἔριν**,Πλούτ.'Οθ.44D **ἀεὶ δὲ λυπεῖ τοὺς ἀκροωμένους, ἀνασοβῶν καὶ συνεξανιστὰς παρὰ γνώμην**· 2) ἀπελαύνω, ἐκπαδῶν ποιοῦμαι, ἀπομακρύνω τινὰ : Πλάτ.'Επιστ. 7,348 Α **διαμηχανώμενος τίνα τρόπον ἀνασοβήσοι με**· || μσν. ἐκδιώκω : 'Ιω. Δαμ. 1,369 Α **τῇ προβοσκίδι τὰς μυίας ἀνεσόβει**· || παθ. ἐν πάσαις ταῖς ἀνωτέρω σημ. : 'Αρρ.Κυν.25,5 **πλάζεται** (ἡ κύων) **καὶ ἔκφρων γίνεται καὶ ἀνασοβεῖται**· || ἐν μτχ. : Λουκ.Τίμ.54 **ἔρχεται τιτανῶδες βλέπων, ἀνασεσοβημένος τὴν ἐπὶ τῷ μετώπῳ κόμην** (μὲ τὴν κόμην ἀνωρθωμένην).

ἀνασόνι (τὸ) δημ. τὸ χόρτον ἄνιθον βλ.λ. : δ. δίστ. **μέσ' στὸ Ζαγόρι εἶναι δεντρὶ τὸ λέγουν ἀνασόνι | ὅποιες κόρη μ', κι ἂν φίλησα καμιὰ δὲν εἶπε σώνει.**

ἀνασοφῶ-άω δημ. κ. **ἀνασοφίζω** ἀναλαμβάνω τὰς δυνάμεις μου, ἀναρρώνυμαι : **ἀνασόφησε ὁ ἄρρωστος**· 2) ἐκδηλοῦμαι ἐκ νέου, πάσχω ὑποτροπήν, ἐπὶ νόσων, πληγῶν, ἐξανθημάτων κττ. : **ἀνασόφησε ἡ θέρμη, - ἡ λαβωματιά**· 3) μτβ. ἀνανεώνω, διὰ τῆς ὑπενθυμίσεως, ἐπὶ θλίψεων, δυστυχημάτων κτλ. : **μὴ τοῦ ἀνασοφίζῃς τὸν καημό.**

ἀνασπαδίας (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἐπισπαδίας βλ. λ.

ἀνασπάζομαι δημ. κ. **ἀνασπαίνομαι**, ἀόρ. **ἀνασπάστηκα** κ. **ἀνησπ-** ἀσπάζομαι, φιλῶ τὰς ἱερὰς εἰκόνας καὶ ἐν γένει πᾶν θεωρούμενον ὡς ἱερόν: **ἀνασπάστηκα τὸν 'Επιτάφιο**· || ἐν χρ. ἐνίοτε καὶ ἐπὶ νεκρῶν : **ὅλοι ἀνασπάστηκαν τὸ λείψανό της.**

ἀνασπάζουσιν Ἡσ. « ἀνασπαράττουσιν ».

ἀνασπαλίνη (ἡ) νεώτ. φαρμ. λανολίνη, μὴ καθαρά, χρήσιμος εἰς παρασκευὴν ἀλοιφῶν.

ἀνασπαράσσω σπαράσσω, ἐξέλκω, τραβῶ ἐξάγων βιαίως, ἐκσχίζω, σπάζω : Εὐρ.Βάκχ.1104 **ῥίζας ἀνεσπάρασσον ἀσιδήροις μοχλοῖς.**

ἀνασπάς (ἡ) φυτὸν ἀνεσπασμένον βιαίως, μετὰ τῆς ῥίζης του ἐξαχθέν· Ἡσ. « ἀνασπάσιον ».

ἀνάσπασις-εως κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ **ἀνασπῶ** βλ.λ. : Θεοφρ.Αἰτ.Φ 5,5,7 **τὸ ἕτερον ἐκινήθη ὁμοίως καὶ τὴν ἀνάσπασιν εἶχε τῆς γῆς** (παρέσυρε καὶ ἐσκόρπισε μέρος τῆς γῆς), νεώτ. **ἀνάσπασις φυτοῦ μετὰ τῆς ῥίζης**· || **ἀνάσπασις ξίφους** (βιαία ἀπὸ τῆς θήκης του ἐξαγωγή).

ἀνάσπασμα (τὸ) μσν. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασπῶ βλ. λ., τὸ ἀνεσπασμένον· 2) δημ. τὸ ἀσπάζεσθαι εὐλαβῶς, ἐπὶ ἱερῶν πραγμάτων καὶ ἐπὶ τεθνεῶτος : **τὸ ἀνάσπασμα τοῦ 'Επιταφίου, - τὸ ἀνάσπασμα τοῦ νεκροῦ.**

ἀνασπαστήρ (τὸ) νεώτ. πᾶν εἰδικὸν ἐργαλεῖον, δι' οὗ γίνεται ἀνάσπασις, βιαία ἐξαγωγή, ἐκρίζωσις· 2) θύλαξ ἐξ ὑφάσματος ὁραιῶς πεπλεγμένου, ἔχων ἑκατέρωθεν δύο ταινίας, δυναμένας νὰ ζωσθῶσι περὶ τὴν ὀσφύν, καὶ χρησιμεύων νὰ διακρατῇ τοὺς ὄρχεις εἰς τὴν φυσιολογικὴν αὐτῶν θέσιν, διεθν.λ. σουσπανσοάρ.

ἀνασπαστήριον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ὡς οὐσ. μηχάνημα πρὸς ἀνύψωσιν καταρρακτῶν θυρῶν : 'Απη.'Εμφ.4,78 **τὰς πύλας οὐ δυναμένους ἔτι ἀνασπᾶσαι χωρὶς ἀνασπαστηρίων γενομένας**· 2) νεώτ. ὁ **ἀνασπαστήρ** βλ. λ.

ἀνασπαστήριος-ον ὁ πρὸς ἀνάσπασιν βλ.λ. προσφυής, ἐπιτήδειος.

ἀνασπαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνασπαστήριος βλ.λ. : **ἀνασπαστικὸν μηχάνημα ἀγκύρας.**

ἀνάσπαστος-ον κ. **ἀνασπαστός-ή-όν** ὁ ἀνεσπασμένος, ὁ ἀνασυρθείς : 'Αριστφ.Σφ.382· 2) ὁ διὰ τῆς βίας μετοικιζόμενος : 'Ηρ.5,12 **Παίονας ἀνασπάστους ποιῆσαι ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν 'Ασίην**· 3) ἐπὶ θύρας ἢ πύλης, ἡ πρὸς τὰ ἔσω ἀνοιγομένη : Σοφ.'Αντ.1186 **καὶ τυγχάνω τε κλῇθρ' ἀνασπαστοῦ πύλης χαλῶσα**· 4) **ἀνασπαστοί** (οἱ) ὡς οὐσ. ἱμάντες τῶν ὑποδημάτων : 'Αθήν.543Ε.

ἀνασπαστός-ή-όν ἀνάσπαστος βλ.λ.

ἀνάσπατρον (τὸ) νεώτ. προστερνίδιον βλ.λ.

ἀνασπείρω μτγν. διασπείρω.

ἀνάσπιδα (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. τάξις ἰχθύων μαλακοδέρμων ζήσασα κατὰ τὸ σιλούρειον σύστημα. Τὰ **ἀνάσπιδα** εἶχον σῶμα ὀστρακοειδές, σκελετὸν οὐδέποτε ἀποστεούμενον, ἐστεροῦντο δὲ ἄκρων, ὀδόντων καὶ σιαγόνος.

ἀνασπίδης (ὁ) παλαιοζ. γένος ἀρθροπόδων μαλακοστράκων τῆς τάξεως τῶν **συγκαριδῶν**, ζῆσαν κατὰ τὸν παλαιοζωϊκὸν αἰῶνα.

ἄνασπις-ιδος (ὁ) (1) μτγν. ὁ μὴ ἔχων ἀσπίδα.

ἄνασπις (ὁ) (2) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **κορδελιδῶν**, οὗ 35 εἴδη ἐν Εὐρώπῃ· ἔχει σῶμα ἐπίμηκες, μακρὰς κεραίας καὶ ὄνυχας ἁπλοῦς, ζῇ ἐπὶ ἀνθέων καὶ σεσαθρωμένων ξύλων.

ἀνασπογγίζω σπογγίζω καλῶς, καθαρίζω διὰ σπόγγου : 'Ιππ.'Ελκ.4 **ἀνασπογγίζειν τὸ ἕλκος.**

ἀνασπῶ-άω ποιητ. **ἀνσπάω** κ. νεώτ. κ. δημ. σύρω πρὸς τὰ ἄνω, ἀνασύρω, ἀνέλκω : 'Ηρ.5,16 **ἀνασπᾷ (σπυρίδα) πλήρεα ἰχθύων**· || νεώτ. **ἀνασπῶ τὸ ξίφος, - τὴν μάχαιραν**· || μέσ. : 'Ιλ. Ν 754 **ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατο**· 2) λαμβάνω

διὰ τῆς βίας, ἁρπάζων ἀπάγω : Πλούτ.'Ηθ.557 G **Ἡρακλῆς ἀνασπάσας τὸν τρίποδα τὸν μαντικὸν ἐς Φενεὸν ἀπηνέγκατο,** Λουκ.Τυραν.5 **ἐκεῖνος ἦν ὁ τοὺς ἐφήβους ἀνασπῶν·** || καὶ παθ. ἁρπάζομαι, ἀπάγομαι : Λουκ.Χαρ.16 **ἀνασπασθεὶς ἄνω μετέωρός ἐστι·** 3) κ. δημ. ἀνέλκων, ἐκριζῶ κ. παθ. ἀνέλκομαι, ἐκριζοῦμαι : 'Αριστλ.Ζ! 2,1 **δένδρα ἀνασπᾷ** (ὁ ἐλέφας), Θεόπ.2,2,2 **πρὸς τὸ τὴν ἄγρωστιν ἀνασπᾶν,** 'Αριστλ.Ζ! 9,1 **αἱ μὲν πίνναι προσεπεφύκασιν, οἱ δὲ σωλῆνες ἀνασπασθέντες οὐ δύνανται ζῆν,** δημ. **ὅλο κι ἀνασπάω ἀγκαθόχορτα ἀπὸ τὶς βραγιές,** κ. ἐν παθ. μτχ. **βρῆκε ἀνασπασμένα ἀπὸ κάποιον ἐχθρὸ ὅλα τὰ νιοφύτια του·** 4) ἐπὶ πλοίου, σύρω εἰς τὴν ξηράν, ἀνέλκω, ἀναβιβάζω : 'Ηρ.7,188 **ἔφθησαν τὸν χειμῶνα ἀνασπάσαντες τὰς νέας,** Θουκ.4,9,1 **καὶ τὰς τριήρεις ἀνασπάσας ὑπὸ τὸ τείχισμα προσεσταύρωσε·** 5) ἀναρροφῶ, ροφῶ : Αἰσχ.Εὐμ.647 **ἀνδρὸς δ' ἐπειδὰν αἷμ' ἀνασπάσῃ κόνις,** 'Αριστ. Ζ! 495 Α 26 **ἀνασπᾶν ποτόν·** || κ. ἀντλῶ : Θουκ. 4,97,3 **ὕδωρ τε ἀνασπάσαντας ὑδρεύεσθαι** (ἀντλήσαντας)· 6) ἀποσύρω, τραβῶ ὀπίσω : 'Αριστφ.Πλ.691 **τὴν χεῖρα πάλιν ἀνέσπασε·** 7) καταρρίπτω, καταστρέφω, χαλῶ, ξεπαραστιάζω : 'Ηρ.7,119 **τήν τε σκηνὴν ἀνασπάσαντες καὶ τὰ ἔπιπλα πάντα λαβόντες,** Θουκ.6,100,3 **τὸ σταύρωμα ἀνέσπασαν καὶ διεφόρησαν τοὺς σταυρούς·** 8) μτφ. **ἀνασπῶ λόγους** ὁμιλῶ ὀργίλως, ἀπευθύνω βιαίως λόγους : Σοφ.Αἴ.302 **λόγους ἀνέσπα τοὺς μὲν 'Ατρειδῶν κάτα, τοὺς δ' ἀμφ' 'Οδυσεῖ** (ἐξετόξευε λόγους), πρβλ. : Πλάτ. Θεαίτ.180 Α **ὥσπερ ἐκ φαρέτρας ῥηματίσκια αἰνιγματώδη ἀνασπῶντες ἀποτοξεύουσι·** || κ. ἐξιχνιάζω, φανερῶ τὴν σκέψιν ἢ τὴν γνώμην ἄλλου, ἐν φρ. **ἀνασπᾶν βούλευμα, - ἀνασπᾶν γνωμίδιον,** σχολ. « κωμικῶς εἴρηται, οἷον ἐκ βυθοῦ διανοίας ἄγειν »· 9) **τὰς ὀφρῦς ἀνασπῶ** ἀνυψῶ τὰς ὀφρῦς, οἷον πρὸς ἔκφρασιν σοβαροφανείας, αὐστηρότητος, δυσαρεσκείας : 'Αριστφ.'Αχ.1069 **τὰς ὀφρῦς ἀνεσπακὼς ὥσπερ τι δεινὸν ἀγγελῶν,** Δημ.442,11 **ἐπειδὴ δὲ μυρί' εἴργασται κακά, τὰς ὀφρῦς ἀνέσπακε·** 10) **ἀνασπῶμαι** καταλαμβάνομαι ὑπ' ἄλλου πράττων τι : Λουκ.Τόξ.28 **οὗτος μὲν καὶ μεταξὺ ἀκροώμενος τοῦ διδασκάλου ἀνασπασθεὶς** (καταληφθείς).

ἀνασπώνω δημ. ἀόρ. **ἀνάσπωσα,** παθ. **ανασπώθηκα** ἀνατρέφω, μεγαλώνω, ἀνασταίνω, ἐπὶ παίδων : **θὰ δουλεύω ὅσο ν' ἀνασπώσω τὰ παιδιά μου·** || κ. παθ. **ὅσο νὰ ἀνασπωθῇ θέλει πολλὰ φωμιὰ νὰ φάῃ.**

ἄνασσα (ἡ) κ. νεώτ., θηλ. τοῦ **ἄναξ** βασίλισσα, δέσποινα, συνήθ. προσηγορία τῶν θεῶν, εἰδ. τῆς Δήμητρας : 'Οδ.Γ 380 **ἀλλὰ ἄνασσα ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν** (ἐπὶ τῆς 'Αθηνᾶς)· || κ. θνητῶν γυναικῶν ἐπισήμων : αὐτ.Ζ 149 **γουνοῦμαί σε ἄνασσα· θεός νύ τις, ἦ βροτός ἐσσι;** (ἐπὶ τῆς Ναυσικᾶς), Αἰσχ.Πέρσ.155 **ὦ βαθυζώνων ἄνασσα Περσίδων ὑπερτάτη,** νεώτ. **ἡ σεπτὴ ἄνασσα τῆς 'Αγγλίας·** 2) καθόλου, κύριος αὐτουργός τινος : 'Αριστλ.Βάτρ.385 **Δήμητερ, ἁγνῶν ὀργίων ἄνασσα,** Εὐρ.άπ.704 **ἄνασσα πράγους καὶ βουλεύματος·** 3) ὡς ἐπίθ. ἐν 'Επιγράμμ. **ἄνασσα βουλή** (ἐπὶ τῆς Ρωμαϊκῆς Συγκλήτου).

ἀνάσσατος-ον δωρ. ἀνήσητος βλ. λ.

ἀνάσσυτος-ον ὁ πρὸς τὰ ἄνω ἢ ὀπίσω χωρῶν ἢ ὠθούμενος.

ἀνάσσω (**ἄναξ**) κ. νεώτ., παρατ. **ἤνασσον,** δωρ. **ἄνασσον,** μέλλ. **ἀνάξω,** ἀόρ. ἐπ. **ἄναξα** εἶμαι κύριος, ἐξουσιάζω : 'Οδ.Α 117 **δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοι,** Σοφ.ΟΤ 904 **Ζεῦ πάντ' ἀνάσσων,** Εὐρ.ΙΤ 31 **γῆς ἀνάσσει βαρβάροισι βάρβαρος·** 2) ἄρχω, βασιλεύω, κυβερνῶ : 'Ιλ.Α 288 **πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,** 'Οδ.Η 62 **ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσεν,** Σοφ.'Ηλ.184 **ὁ παρὰ τὸν 'Αχέροντα θεὸς ἀνάσσων,** ἐκκλ. **ὁ ἐν οὐρανοῖς ἀνάσσων** (ὁ θεός)· νεώτ. **εὐκλεῶς ἀνάσσει·** || παρ' 'Ομ. κ. μέσ. κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : 'Οδ.Γ 245 **τρὶς . . μίν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν** (λέγουσιν ὅτι ἐβασίλευσε ἐπὶ τρεῖς γενεὰς ἀνθρώπων, περὶ τοῦ Νέστορος)· || κ. παθ. ὁμοίως παρ' 'Ομ. : 'Οδ.Δ 177 **ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ** (ἄρχονται ὑπ' ἐμοῦ)· 3) παρὰ τραγ. ἐπὶ πραγμάτων, διευθύνω, καθοδηγῶ : Αἰσχ.Πέρσ. 96 **πηδήματος ἀνάσσων** (ἀμφ.), Εὐρ."Ιων 1049 **ἃ τῶν νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις** (περὶ τῆς Περσεφόνης)· || παθ. κατὰ τὴν αὐτὴν σημ. : Σοφ.Φιλ.140 **παρ' ὅτῳ σκῆπτρον ἀνάσσεται.**

ἀνάσσω ἀττ. **ἀνάττω** ἀναΐσσω βλ.λ.

ἀνάστα ἐπίρρ. δημ. ἀναστάτωσις, ταραχή, φιλονικία πολυθόρυβος, θορυβώδεις ἐκδηλώσεις κττ., εἰς τὰς φρ. **ἔγιναν ἀνάστα - ἔγινε τὸ ἀνάστα ὁ Θεός ἢ τὰ 'καμε ἀνάστα ὁ Θεός,** κ. ἄ. ἐκ τοῦ ἐκκλ. **ἀνάστα ὁ Θεὸς κρίνων τὴν γῆν.**

ἀνασταδόν ἐπίρρ. ὀρθίως ἵστασθαι : 'Ιλ.Ζ 671 **δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδόν.**

ἀνάσταθμος (ὁ) μσν. σκηνὴ πρὸς σταθμόν, πρὸς διαμονήν : Νικήτ.Χων.Χρ.293 D **εἰς τὸν ἱερὸν ἀνάσταθμον ἀνιών.**

ἀνασταίνω ἢ **-στένω,** ἀόρ. **ἀνάστησα - ἀναστήθηκα,** παθ. μτχ. **ἀναστημένος** ἀνακαλῶ εἰς τὴν ζωήν, κάμνω τινὰ νὰ ἀναζήσῃ : **τὸν πεθαμένο κανεὶς δὲν τὸν ἀνασταίνει·** 2) ἀνατρέφω μικρόν, παρέχω τὰ μέσα εἰς μικρὸν ἕως οὗ ἐνηλικιωθῇ, παιδοκομῶ : **ἀνασταίνει τὰ παιδιά του μὲ βάσανο, - ἀναστημένο παιδί** (τὸ μὴ ἔχον ἀνάγκην παιδοκομίας)· ὁμοίως ἐπὶ παντὸς νεογνοῦ : **καλὰ ἀνάστησε τὰ πουλιά της ἡ κλῶσσα, - ἀναστημένο πουλί, - ἀρνὶ** κτλ.· || ἐπὶ οἰκιῶν, ἀγρῶν, ἀμπελώνων κλπ., βελτιῶ, προάγω : **ἔφραξα τὸ ἀμπέλι καὶ τὸ ἀνάστησα, - ἀναστημένο ἀμπέλι, - χωράφι·** 3) μτφ. εὐφραίνω, θέλγω : **αὐτὴ ἡ μυρωδιὰ ἀνασταίνει,** κ. παθ. **μ' αὐτὴν τὴ μυρωδιὰ ἀνασταίνεται ἡ ψυχή σου·** 4) ἑορτάζω τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, κάμνω τὴν τελετὴν τῆς ἀναστάσεως : **τὸ πρωΐ ἀνασταίνετε σεῖς; - ἀναστήσαμε στὸ ἐκκλησιδάκι τοῦ βουνοῦ.**

ἀνασταλαγιά (ἡ) δημ. ἡ λεπτὴ συνεχὴς βροχή, φιλοβροχιά, ἀντίθ. **ἀναβραχιά** : **ἡ ἀνασταλαγιά φέτας μᾶς ἐμαύχλιασε.**

ἀναστάλαγμα (τό) δημ. κ. **ἀναστάλαξη** λίαν βραχεῖα διακοπή, παῦσις : **οὔτ' ἀναστάλαγμα δὲν ἔχουμε στὴ δουλειά.**

ἀνασταλάζω δημ. ἐπὶ βροχῆς, βρέχω συνεχῶς, ἀλλ' οὐχὶ ραγδαίως, ρίχνω φιλόβροχο.

ἀνάσταλμα (τό) νεώτ. τὸ πρὸς ἀναστολὴν χρησιμεῦον, τὸ δι' οὗ ἀναστέλλεται κίνησίς τις ἢ τάσις ἢ ἐνέργεια· || εἰδ. ναυτ. κόμβος εἰς τὸ ἄκρον σχοινίου, ὁ ἀκρόδεσμος.

ἀνάσταλσις-εως (ἡ) μείωσις τῆς διαίτης.

ἀνασταλτήριος-ον νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἀναστολήν, πρόσκομμα εἰς προέλασιν, σταμάτημα : **ἀνασταλτήρια φρούρια, - ὀχυρώματα.**

ἀνασταλτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς ἢ ἐπιτήδειος νὰ ἀναστέλλῃ, νὰ ἐμποδίζῃ, νὰ σταματᾷ : Αἰλ.Π! 7,3 **λύπης ἀνασταλτικά,** Γάλ.12,664 νεώτ. **ἀνασταλτικὰ φάρμακα·** || νεώτ. εἰδ. πᾶν τμῆμα μηχανισμοῦ χρησιμεῦον πρὸς ἀναστολὴν τῆς κινήσεως τούτου : **ἀνασταλτικὸς μοχλός, τορμίσκος - κοράκιον.**

ἀνασταλτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνασταλτικὸν βλ.λ.

ἀνασταλύζω στενάζω, ἀναστενάζω, ἄ. σταλύζω : 'Ανακρ.43,4 **διὰ ταῦτ' ἀνασταλύζω θαμὰ Τάρταρον δεδοικώς.**

ἀνασταλῶ-άω κ. δημ. ἐξέρχομαι, ἐκρέω κατὰ σταλαγμούς, ἐπὶ πηγῆς μόλις δακρυούσης : Ὀππ. Κυν.4,324 ἥ τ' **ὀλίγη μάλα πολλὸν ἀνασταλάει μέλαν ὕδωρ·** || δημ. στάζω κατὰ διαλείμματα, διακεκομμένως : **ἡ σκεπὴ ἀνασταλάει.**

ἀνάσταμα (τό) ἀνάστημα βλ.λ.

ἀνασταμώνω δημ. ἀναστομώνω βλ.λ.

ἀναστάς-άδος (ἡ) ἡ παστὰς βλ.λ. : Σχόλ.Ἀπολλ. Ρ Ι,889 δι' **ἀναστάδος, ἣν ἡμεῖς παστάδα λέγομεν.**

ἀνάσταση (ἡ) δημ. ἀνάστασις βλ.λ.· || εἰδ. τὸ Χριστιανικὸν Πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως· || κ. ἡ πρώτη τῆς ἑβδομάδος ἡμέρα, ἡ Κυριακή : **αὔριο εἶν' ἀνάσταση δὲ δουλεύω·** || **δεύτερη ἀνάσταση** (ὁ ἑσπερινὸς τοῦ Πάσχα).

ἀναστασία (ἡ) μτγν. ἀνάστασις βλ.λ.2), ἀναστάτωσις, ἀταξία, ἐξ ἀναρχίας : Χρησμ.Σιβ.4,69 **πύργων πρηνισμοί τε ἀναστασία τε πολήων.**

ἀναστασιακός-ή-όν μσν. ὁ βασιλικός, ὁ ἐπίσημος : Κ.Πορφ.Βασ.Τ.392 **ἀναστασιακὰ τρίκλινα.**

ἀναστασιανός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ὁ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου τεθείς, ἐκδοθείς : **ἀναστασιανὸς νόμος**, ὁ ἐν τοῖς Βασιλικοῖς περιλαμβανόμενος ἀλλ' ἤδη καταργηθείς, καθ' ὃν ὁ ἀγοραστὴς ἀπαιτήσεως δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου εἰμὴ μόνον τὸ καταβληθὲν μετὰ τῶν τόκων.

ἀναστάσιμα ἐπίρρ. δημ. τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως, τοῦ Πάσχα : **ἀναστάσιμα πῆγε καὶ δούλεψε ὁ γουρσούζης·** || ὡς οὐσ. **ἀναστάσιμος.**

ἀναστασιματάριον (τό) πᾶν βιβλίον περιέχον διάφορα ἀναστάσιμα μετὰ τῆς μουσικῆς ἐκφωνήσεως αὐτῶν (μετὰ παρασημαντικῆς).

ἀναστάσιμος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τῆς Ἀναστάσεως, ὁ τοῦ Πάσχα : ἐκκλ.τροπ. **ἀναστάσιμος ἡμέρα·** || **ἀναστάσιμα** ὡς οὐσ. τὰ ἐν τῇ Ὀκτωήχῳ περιεχόμενα τροπάρια καὶ κανόνες, τὰ ἐκκλησιαστικὰ ᾄσματα τὰ εἰς τὴν Ἀνάστασιν ἢ τὴν Κυριακὴν ἀναφερόμενα· κ. γεν. πάντα τὰ τοιαῦτα ἐκκλησιαστικὰ ᾄσματα ὅταν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἀνάστασιν : **ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, - δοξαστικόν,** ἀναστ- **ἀκολουθία** ἡ ἐν τῇ Ὀκτωήχῳ περιεχομένη· 2) δημ. ὁ εὐτρεπισθείς, καλλωπισθεὶς ἐξαιρέτως : **ἀναστάσιμος μᾶς παρουσιάστηκε σήμερα.**

ἀνάστασις-εως κ. νεώτ. κ. δημ. -η ἡ ἐκ νεκρῶν ἔγερσις, ἐπάνοδος εἰς τὴν ζωήν : Αἰσχ.Εὐμ. 648 **ἀνδρὸς δ', ἐπειδὰν αἷμ' ἀνασπάσῃ κόνις ἅπαξ θανόντος, οὔτις ἔστ' ἀνάστασις,** Λουκ. Ὀρχησ.45 **καὶ τὴν Τυνδάρεω ἀνάστασιν,** ἐκκλ. **ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ, - τοῦ Λαζάρου·** 2) μετάθεσις, μετατόπισις : Θουκ.1,133 **ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῆς ἀναστάσεως** (τῆς ἀπομακρύνσεως ἐκ τοῦ ἱεροῦ), αὐτ.7,75,1 **ἡ ἀνάστασις τοῦ στρατεύματος ἐγίγνετο** (ἡ μεταστάθμευσις), Ἡρ.9,106 **ἐβουλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης** (περὶ μετοικίσεως τῶν Ἰώνων)· || καταστροφή, ὄλεθρος : Αἰσχ. Ἀγ.579 **φράζων ἅλωσιν Ἰλίου τ' ἀνάστασιν,** αὐτ.Πέρσ.107 **ἀπέσκηψε δὲ Πέρσαις πολέμους πόλεών τ' ἀναστάσεις,** Δημ.10,17 **ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος** (ὁ κίνδυνος)· 3) ἀνέγερσις, κτίσις, ἵδρυσις : Δημ.479,24 **κάλλιστον δὲ πάντων ἡ τῶν τειχῶν ἀνάστασις,** Πλούτ. **ἀν- τροπαίου,** Ἐπιγρ. **ἀν- εἰκόνας·** 4) καθόλου, ἀνέγερσις, οἷον ἐκ τοῦ ὕπνου : Σοφ.Φιλ. 276 **σὺ δή, τέκνον, ποίαν ποτ' ἀνάστασιν δοκεῖς αὐτῶν,** ΚΔ Λουκ.2,34 **ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν.**

ἀναστατήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ποιῶν τι ἀνάστατον, ὁ καταστρέφων : Αἰσχ.Ἑπτ.1015 **ὡς ὄντ' ἀναστατῆρα Καδμείων χθονός.**

ἀναστατήρια (τά) Ἡσ. « θυσίαι ἐπὶ ἀναρρώσει ἐκ νόσου ».

ἀναστάτης (ὁ) καταστροφεύς : Αἰσχ.Ἀγ.1227 **νεῶν τ' ἔπαρχος Ἰλίου τ' ἀναστάτης.**

ἀναστατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ εἰς τὴν ἀνάστασιν ἀνήκων, ὁ οἱονεὶ ἐξ ἀναστάσεως ἢ δι' ἀναστάσεως προελθών· || νεώτ. εἰδ. **ἀναστατικὴ τύπωσις** ἡ διὰ μετσφορᾶς τῆς γραφῆς ἐπὶ λιθογραφικῆς πλακός, ἀφ' ἧς γίνεται ἡ ἐκτύπωσις.

ἀναστάτορας (ὁ) δημ. ὁ ἱκανὸς νὰ ἀνασταίνῃ τὰ ἑαυτοῦ, ἰδίᾳ τὰ κτήματά του, ὁ ἀόκνως καὶ δραστηρίως μεριμνῶν πρὸς βελτίωσιν τῆς περιουσίας του.

ἀνάστατος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνασταθείς, ὁ ἐκ τῆς οἰκίας ἢ ἐκ τῆς πατρίδος ἀποδιωχθείς : Ἡρ.1,76 **Συρίους τε ἀναστάτους ἐποίησε,** Σοφ.ΟΚ 429 **ἀνάστατος αὐτοῖς ἐπέμφθην κἀξεκηρύχθην φυγάς** (ἔνθα τὸ **ἀνάστατος** ἐξηγεῖται διὰ τοῦ **ἐξεκηρύχθην φυγάς**), Δημ.289,22· 2) ἐπὶ πόλεων, ὁ κατεστραμμένος, ὁ ἐρημωθείς : Ἡρ.1,155 **δείσας μὴ ἀναστάτους ποιήσῃ τὰς Σάρδις,** Θουκ.6,24,3 **ἀνάστατα ἐποίησαν τὰ τούτῃ χωρία,** Δημ.289,22 **Ἑλληνίδας πόλεις ἀναστάτους γιγνομένας·** 3) ὁ ἐν ἐπαναστάσει εὑρισκόμενος : Πλάτ.Σοφ.252 Α **πάντα ἀνάστατα γέγονε·** 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ λίαν θορυβηθείς, ὁ τεταραγμένος : **αὐτὴ ἡ εἴδησις μᾶς ἔκαμεν ἀναστάτους, - ἔκαμε ἀνάστατη τὴ γειτονιὰ μὲ τὶς φωνές του·** || ὁ ἐν ἀταξίᾳ εὑρισκόμενος, ὁ ἄνω κάτω, ὁ ἀναστατωθείς : **μᾶς ἔκαμαν τὸ σπίτι ἀνάστατα οἱ μουσαφίρηδες·** 5) εἰδ. **ἀνάστατος** (ὁ) εἶδος πλακοῦντος σπογγώδους : Ἀθήν.114 Α.

ἀναστατῶ-έω Πάπ. φέρω μακράν, παρασύρω, ἀποπλανῶ.

ἀναστατῶ-όω κ. νεώτ. δημ. **-ώνω** ποιῶ τι ἀνάστατον, ταράττω, συγχύζω, τὸ κάμνω ἄνω κάτω, τὸ ἀνατρέπω : ΚΔ Πράξ.17,6 **οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες·** Ἡσ. « ἀναστατοῦντας, ἀνατρέποντας » : **τὸ σκάνδαλον ἀνεστάτωσε τὴν βουλήν·** || παθ. κ. ἐκτοπίζομαι, ἀναγκάζομαι νὰ μεταστῶ : Εὐστ.Πον.1545,62 **ἀναστατωθεὶς ἐκεῖθεν,** Ἀκύλλ.Ψ 11,1 **ἀναστατοῦ εἰς τὰ ὄρη.**

ἀναστάτωμα (τό) δημ. ἡ ἀναστάτωσις βλ.λ.

ἀναστατώνω δημ. ἀναστατῶ βλ.λ. : **κάθε μέρα ἀναστατώνει τὸν κόσμο, - ἡ ἀρρώστια μᾶς ἀναστάτωσε, - ἀναστατωθήκαμε ἀπὸ τὴν εἴδηση·** 2) κ. ἐρεθίζω, ἐξεγείρω : **τὴν ἀναστάτωσε ἡ βρισιὰ καὶ τοῦ ἐπετέθηκε** : δ. τραγ. **σ' εἶδα ποὺ νὰ μὴ σ' ἔβλεπα, σὲ ξαναβλέπω πάλι (καὶ πάλι μ' ἀναστάτωσε καινούργια παραζάλη.**

ἀναστάτωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. δημ. -η ἀνατάραξις, σύγχυσις, ἀναστάτωμα : **ἡ μετακόμισις μᾶς ἔφερεν ἀναστάτωσιν·** 2) καταστροφή, ἐρήμωσις : Πολυβ.3,91.

ἀνασταυρίζω ἀνασταυρῶ βλ.λ.

ἀνασταυρῶ-όω κ. νεώτ. καρφώνω ἐπὶ σταυροῦ, ἐπὶ πασσάλου, προσπατταλεύω, ἀνασκολοπίζω : Ἡρ.9,78 **Λεωνίδεω ἀποθανόντος ἐν Θερμοπύλῃσι Μαρδόνιός τε καὶ Ξέρξης ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν,** ΚΔ Ἑβρ.6,6 ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς **τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας** (μιμούμενοι τὴν αὐτοθυσίαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ)· 2) φονεύω, θανατῶ διὰ τῆς σταυρώσεως : Πολύβ.1,11,6, Πλούτ.Φάβ.6· || κ.παθ. ἀνασταυροῦμαι ἐν μέσ. κ. παθ. σημ. : Θουκ.1,110,3 **Ἰνάρως προδοσίᾳ ληφθεὶς ἀνεσταυρώθη.**

ἀνασταύρωμα (τό) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασταυρῶ βλ.λ.

ἀνασταυρώνω δημ. ἀνασταυρῶ βλ.λ.2), ἐνοχλῶ τινα συνεχῶς, τὸν τυραννῶ : **μὲ τὴ γκρίνια του ἀνασταυρώνει τὰ παιδιά του.**

ἀνασταύρωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐπὶ σταυροῦ ἢ ἐπὶ πασσάλου προσήλωσις, προσπαττάλευσις, ἀνασκολόπισις· 2) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀντί-

στροφος σταύρωσις, μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω: **ἡ ἀνασταύρωσις τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου.**

ἀνασταχυοῦμαι-όομαι φύω νέους στάχυς, ἀναβλαστάνω : Χρησμ.Σίβ.3,382 **Εὐρώπης τε μέγιστον** ἀνασταχυώσεται **ἄλγος.**

ἀνασταχύω βλαστάνω ὡς στάχυς: Ἀπολλ.Ρ.3, 1054 **ἐπὴν κατὰ ὦλκας ἀνασταχύωσι Γίγαντες.**

ἀναστεγνῶ-όω κ. νεώτ. δημ. **ἀναστεγνώνω** ἐντελῶς στεγνῶ βλ.λ.

ἀναστείβω στείβω, περιπατῶ, διέρχομαι περιπατῶν : ΑΠ7,544,3 **ἀναστείβων ποτ' ἔρημον εἴδες.. τόνδ' ἐπὶ παιδὶ τάφον.**

ἀνάστειλος (ὁ) ἀνάσιλλος βλ.λ.

ἀνάστειος-ον ὁ μὴ ἔχων ἀστείους, δηλ. ἀστικοὺς τρόπους, μὴ ἐξημερωμένος, ἀγροῖκος, χωριάτης: Ἀθήν.13,585Β **οὐκ ἀνάστειος φθέγξασθαι.**

ἀνάστειρος-ον ἐκεῖνος, οὗ ἡ τρόπις (στεῖρα) εἶναι λίαν ἀνιοῦσα, ὁ ἔχων ὑψηλὴν πρῷραν, ἐπὶ πλοίου: Πολύβ.16,3,8 **ἀναστείρου τῆς νεὼς οὔσης.**

ἀναστείχω στείχω ἄνω, ἀνέρχομαι, ἀναβαίνω κανονικῶς : Ὀππ.Ἁλ.1,422, **καὶ τοὶ μὲν ἀναστείχουσ' ἐπὶ γαῖαν παντόθεν.**

ἀναστέλλω κ. νεώτ. ἀνέλκω, σύρω πρὸς τὰ ὀπίσω : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.14 **τέμνοντα δὲ χρὴ ἀναστεῖλαι τὴν σάρκα ἀπὸ τοῦ ὀστέου·** 2) μέσ. ἀνυψῶ, ἀνασηκώνω τὰ ἱμάτιά μου, ἀναζώνομαι : Εὐρ.Βάκχ.696 **νεβρίδας ἀνεστείλαντο,** Ἀριστφ. Ἐκκλ.268 **ἀναστέλλεσθ' ἄνω τὰ χιτώνια·** || Πλούτ. 178 C **ἀνεσταλμένῳ τῷ χιτῶνι** (μὲ τὸν χιτῶνα ἀνασηκωμένον)· 3) κ. νεώτ. ἀνακόπτω, σταματῶ προέλασιν ἄλλου, τὸν ἀναγκάζω νὰ ὑποχωρήσῃ : Θουκ.6,70,3 **οἱ ἱππῆς, εἴ τινας προδιώκοντας ἴδοιεν, ἀνέστελλον,** Ξεν.Ἀν.5,4,23 **ταύτους (τοὺς πολεμίους) ἀνέστελλον αἱ τοξόται καὶ πελτασταί·** || μέσ. ἀναστέλλω ἐμαυτόν, μένω ὀπίσω, δὲν προχωρῶ : Θουκ.3,98,1 **τοξευόμενοι γὰρ οἱ Αἰτωλοί, ἄνθρωποι ψιλοί, ἀνεστέλλοντο·** 4) μέσ. περιορίζω ἐμαυτόν, καταπνίγω τὴν ὁρμήν, ὅθεν προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι : Πολυβ.9,22,9· 5) μέσ. διακόπτω προσωρινῶς, περιορίζω : Αἰλ.ΖΙ.14 **τότε καὶ τροφὴν ἀνεστέλλετο** (δὲν ἐλάμβανε)· 6) νεώτ. καταργῶ, ἀκυρῶ, ἀνακαλῶ : **ἡ κυβέρνησις ἀνέστειλε τὸν διορισμόν, - τὴν μετάθεσιν** κττ.· || κ. παθ.: **ἀνεστάλη ὁ διορισμός·** || νομ. ἐμποδίζω, σταματῶ : **ἡ ἀνακοπὴ ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν·** || εἰδ. ἐπὶ ἐμπορικῶν ὀφειλῶν, διακόπτω, παύω, σταματῶ δηλῶν ἀδυναμίαν πληρωμῆς : **ἡ τράπεζα ἀνέστειλε τὰς πληρωμάς της.**

ἀνάστεμα (τό) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀνάστημα** ἐξοίδησις, ἐξάνθημα : Ἰω.Λυδ.Διοσ.35 **φλυκταινών ἀνάστεμα·** 2) ἐκκλ. ὁ παρὰ κληρικῷ βιώσας καὶ ὑπ' αὐτοῦ μορφωθείς, προαχθείς : **ἀνάστεμα τοῦ πατριάρχου, - τοῦ ἡγουμένου·** || κ. νεώτ. ὁ ἐν ἱερατικῇ ἢ ἄ. σχολῇ ἐκπαιδευθείς, λαβὼν τὴν μόρφωσιν αὐτοῦ : **ἀνάστεμα τῆς ἱερατικῆς σχολῆς Ἱεροσολύμων, - τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς·** 3) δημ. ὁ παρά τινι βιώσας καὶ ὑπ' αὐτοῦ προαχθείς, ὑποστηριχθείς : **ἀνάστεμα τοῦ ἀφέντη του, - τῆς κυρᾶς του, - ταῦ παπποῦ μας·** || κατ' ἐπέκτ. βελτίωσις, ἐπὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, οἷον κήπων, ἀμπέλων κττ. : **δικό μου ἀνάστεμα εἶναι τὸ ἀμπέλι, - τὸ περιβόλι·** || ἐπισκευή, διόρθωμα, εὐπρεπισμός, ἐπὶ κτιρίων : Χιακ.Γλωσσ. ἐν λ. **καὶ διὰ τὸ ἀνάστεμά του νὰ τὸ φᾷ δυὸ χρόνια νὰ μὴ δώσῃ πάκτος, - πολλὰ ξόδιασε γιὰ τὸ ἀνάστεμα τοῦ σπιτιοῦ του·** || συνεκδ. ἐν πληθ. **ἀναστέματα αἱ διὰ τὴν βελτίωσιν γενόμεναι δαπάναι·** 4) εἰδ. τὸ φύραμα, ἡ μικρὰ προζύμη, δι' ἧς γίνεται ἡ μεγάλη ἡ ζυμοῦσα τὸν ἄρτον, ἄ. μαγιά, **ἀνέβασμα, ἀνάπιασμα.**

ἀναστέναγμα (τό) δημ. κ. ἀναστένασμα ὁ στεναγμός : δ.τραγ. **ἐρράιζεν ἡ φυλακὴ 'πὸ τ' ἀναστέναγμά του,** Ἐρωτόκρ.Α 416 **μόνε καημοὺς καὶ βάσανα κι ἀναστενάσματά μου.**

ἀναστεναγμός μσν. κ. νεώτ. δημ. κ. **ἀναστεναμός** ὁ στεναγμός, τὸ ἀναστενάζειν : Ἐρωτόκρ.Α 104 **μὲ πόνους κι ἀναστεναγμοὺς ἐπέρνας ὁ καιρός μου,** δ.τραγ. **καὶ μὲ καημοὺς καὶ δάκρυα καὶ μ' ἀναστεναγμούς.**

ἀναστενάζω κ. νεώτ. κ. δημ. στενάζω, ἐκφέρω φωνὴν βαθεῖαν πρὸς δήλωσιν λύπης, πάθους, ἄλγους : Ἡρ.1,86 **ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης ἐς τρὶς ὀνομάσαι «Σόλων»,** Σοφ.Αἴ.930 **τοιά μοι πάννυχα καὶ φαέθοντ' ἀνεστέναζες** (τοιαῦτα μετὰ στεναγμῶν ἔλεγες)· 2) στενάζων θρηνῶ διά τινα : Εὐρ.Ἡρ.Μ 1117 **τὸν Ἀίδα δόμοις ἀναστενάζεις,** Ξεν.Συμπ.1,15 **καὶ ὃς ἀναστενάξας εἶπε·** || νεώτ. **ἀνεστέναζαν οἱ ἐν δουλείᾳ Ἕλληνες,** δ.τραγ. **ν' ἀναστενάζῃ νὰ δειπνᾷς γὰ κλαίῃ νὰ γιοματίζῃς,** δ.δίστ. **ἀναστενάζω βγαίνει ἀχνὸς καὶ μέσα βράζει ὁ πόνος.**

ἀναστεναμός (ὁ) ἀναστεναγμὸς βλ.λ.

ἀναστενάρης-α δημ. ὁ μετέχων εἰς τὸν ὅμιλον, **ἀναστενάρια** βλ.λ.

ἀναστενάρια (τά) μσν. κ. δημ. περιληπτ. αἱ θιασῶται ὀργιαστικῆς τινος ἑορτῆς χριστιανῶν, τελουμένης τὸν Μάϊον εἴς τινα περὶ τὴν Ἀγαθούπολιν τοῦ Εὐξείνου Πόντου χωρία.

ἀναστένασμα (τό) ἀναστέναγμα βλ.λ.

ἀναστένω στένω, στενάζω : Αἰσχ.Ἀγ.1285 **τί δῆτ' ἐγὼ κάτοικτος ὧδ' ἀναστένω;** || μετ' αἰτ. στενάζω, θρηνῶ διά τινα : Εὐρ.ΙΤ 551 **τὸν ὄλβον αὐτοῦ τὸν πάροιθ' ἀναστένω;** 2) δῆμ. ἀνασταίνω βλ.λ.

ἀναστερεοῦμαι-όομαι νεώτ. ἐκ νέου ἢ καλῶς στερεοῦμαι : **ἀνεστερεώθη ὁ ναός.**

ἀναστέριστος-ον ὁ μὴ δι' ἀστερισμῶν προσδιοριζόμενος, ἐπὶ τμήματος τοῦ οὐρανίου θόλου.

ἀνάστερος-ον κ. δημ. ἀντὶ **ἄναστρος** βλ.λ.

ἀναστεφανῶ-όω νεώτ. ἐκ νέου στεφανώνω : κατ' ἔτος **ἀναστεφανοῦσι ταὺς ἀνδριάντας.**

ἀναστεφανώνω μτγν. στεφανώνω βλ.λ.

ἀναστέφω κ. νεώτ. στέφω, διὰ στεφάνου κοσμῶ τὴν κεφαλήν τινος : Εὐρ.Φοίν.1156 **ἐγὼ δὲ τὸν σὸν κρᾶτ' ἀναστέψαι θέλω·** || γεν. διὰ στεφάνου κοσμῶ τινα ἢ τι : Πλούτ.Ἠθ.676 Β **ἀνέστεφον ἐλαίᾳ καὶ δάφνῃ τὰς θύρας·** || μτφ. ἀναγνωρίζω, ἀποδίδω εἴς τινα τιμὰς ἐξαιρέτους, οἷον ἡγεμονίας, ἱερότητος, μεγάλης ἀξίας ὡσεὶ πρὸς ἔνδειξιν στέφων αὐτόν : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.2,14 **ἀνέστεφεν ὡς βασιλέα·** 2) ἀναστέφομαι, παρακ. ἀνέστεμμαι ἐν μέσ. κ. παθ. σημ. : Εὐρ.Ἱππ.806 **τί δῆτα τοισδ' ἀνέστεμμαι κάρα πλεκτοῖσι φύλλοις;,** Πλούτ.Πομπ.31 **δάφναις ἀνεστεμμένας ἔχοντες τὰς ῥάβδους** (περικεκοσμημένας διὰ δαφνῶν).

ἀνάστεψις-εως νεώτ. ἐκ νέου στέψις βλ.λ.

ἀνάστηθα ἐπίρρ. δημ. μὲ τὸ στῆθος ὑψηλά, μὲ τὸ στῆθος προτεταμένον : **στάσου ἀνάστηθα.**

ἀνάστηθος-η-ο δημ. ὁ προτεταμένον πρὸς τὰ ἄνω ἔχων τὸ στῆθος, ἄ. ὀρθόστηθος· 2) ὁ τὸ στῆθος μέχρι καὶ τῶν μαστῶν ἐκτεθειμένον, γυμνὸν ἔχων, γυμνόστηθος : δ.τραγ. **ἀνάστηθη μιὰ κοπελιὰ πλένει στὸ κάτω ρέμμα.**

ἀναστηλιτεύω μτγν. κ. νεώτ. στηλιτεύω, καθιστῶ τι γνωστὸν ἀναγράφων αὐτὸ ἐπὶ στήλης· || γεν. δημοσιεύω, γνωστοποιῶ· || κ. παθ. δημοσιεύομαι : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.9,7,447 **ταῦτα δὴ καθ' ἡμῶν κατὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν ἀνεστηλίτευτο·** 2) νεώτ. φέγω δημοσίᾳ κατηγορῶν, κατακρίνω δριμέως τινὰ ἢ πρᾶξίν τινα : **ἀναστηλιτεύω τὸν καταχραστὴν - τὴν παρανομίαν.**

ἀναστηλιώνω δημ. κ. **ἀναστυλιώνω** κ. ἀναστελιώνω - ἀναστηλῶ βλ.λ.· 2) δι' ὑποστηριγμάτων στερεώνω κτίριον : **ἀναστήλιωσα τὸν τοῖχο.**

ἀναστηλῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ. δημ. ἀναστη-

λώνω ἀνεγείρω τι ὡς μνημεῖον : Πλούτ.'Ηθ.1033 Β **εἰκόνα χαλκῆν ἀναστηλώσας·** || θέτω τι εἰς περιφανῆ θέσιν ἐπὶ μνημείου· 2) εἰδ. μσν. κ. νεώτ. ἐγείρω αὖθις εἰς προσκύνημα, ἐπαναφέρω εἰς κοινὴν λατρείαν τὰς ἁγίας εἰκόνας : **ἡ Θεοδώρα ἀνεστήλωσε τὰς ἁγίας εἰκόνας·** 3) νεώτ. γεν. ἀνορθῶ τι κατακείμενον, ἐπὶ κτιρίων, μνημείων, ἀγαλμάτων: **ἀνεστήλωσαν τὰ Προπύλαια, - ἀναστηλοῦται ὁ Παρθενών·** 4) ἀναζωογονῶ, προσδίδω δυνάμεις : **τὸ γιατρικὸ αὐτὸ μὲ ἀναστήλωσε·** 5) μτφ. ἀναθαρρύνω, ἐμψυχώνω : **ἀνεστήλωσε τὸ θάρρος, - ἀναστηλοῦται διὰ τοῦ κηρύγματος ἡ ἠθική.**

ἀναστήλωμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναστηλῶ βλ.λ.

ἀναστηλώνω δημ. ἀναστηλῶ βλ.λ.· 2) **ἀναστηλώνομαι** μτφ. ἀναλαμβάνω τὰς σωματικάς μου δυνάμεις, καρδαμώνω : **ἔφαε κάτι κι ἀναστηλώθηκε·** || ὑψοῦμαι ὄρθιος, ἐγείρομαι ἀπειλειτικός : Βαλαωρ. **ἀναστηλώθηκε ὁ Μαριάς.**

ἀναστήλωσις-εως κ. μσν. κ. νεώτ. δημ. **ἀναστήλωση** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναστηλῶ** βλ.λ. : Πτολ.π.Φωτ.147 Β **ἄλλοι δὲ ἄλλως περὶ τῆς τοῦ λέοντος ἀναστηλώσεώς φασιν, - ἡ ἀναστήλωσις τῶν ἁγίων εἰκόνων, - ἡ ἀναστήλωσις τοῦ Παρθενῶνος, - ἡ ἀναστ- τοῦ θάρρους.**

ἀναστηλωτής-ώτρια νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐνεργήσας ἀναστήλωσιν βλ.λ., ἢ ὁ ἐπιμελούμενος ἀναστηλώσεως : **ἀναστηλωτὴς τῶν ἐν Κεραμεικῷ μνημείων, - ἡ ἀναστηλώτρια τῶν εἰκόνων αὐτοκράτειρα - ἀναστηλωτὴς τῆς φιλοπατρίας.**

ἀναστηλωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ ἐπιτήδειος, προσφυὴς εἰς ἀναστήλωσιν βλ.λ. : **ἔργα ἀναστηλωτικὰ τοῦ Παρθενῶνος.**

ἀνάστημα (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ καθ' ὕψος διάστασις, τὸ μπόϊ, ἀνθρώπων, ζῴων ἢ φυτῶν : 'Ιώσ.Αἰ 2,9,6 **τὸ τῆς ἡλικίας ἀν-,** νεώτ. **μέτριον -, ὑψηλὸν -, γιγάντιον ἀνάστημα, ἀν- ἀνδρικόν, - γυναικεῖον·** || ὕψωμα : **γῆς ἀνάστημα·** 2) κ. νεώτ. ὕψος ἠθικόν, μεγαλεῖον : Διόδ.17,92 **ἀνάστημα βασιλικόν,** Λογγῖν.7,2 **ἡ ψυχὴ γαῦρόν τι ἀνάστημα λαμβάνουσα, - τὸ ἀνάστημα τοιούτου πολιτικοῦ·** 3) οἰκοδομή, κτίριον : Ἐπίκτ. παρὰ Στοβ. **μὴ τοσοῦτον τῆς πολυτελείας τῶν ἀναστημάτων φρόντιζε, ὁπόσον τῆς ἀνδρείας τῶν διατριβόντων ἐπιμελοῦ·** 4) δημ. ἀνάστεμα βλ.λ.

ἀναστημάτιον (τὸ) μτγν. ἐξάνθημα ἐν τῷ σώματι, ἀπόστημα, φλύκταινα.

ἀναστηματομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ μέτρησις τοῦ ἀναστήματος κ. γεν. τοῦ σώματος.

ἀναστηματόμετρον (τὸ) ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται τὸ ἀνάστημα κ. γεν. τὸ σῶμα.

ἀναστήνω δημ. ἀνασταίνω βλ.λ.

ἀναστηρίζω στηρίζω καλῶς, ὑποστηρίζω : ΑΠ 7,321 **καὶ γὰρ ἀεὶ πρέμνον σοι ἀνεστήριξεν ἐλαίης.**

ἀναστησείω ἐφετικὸν τοῦ **ἀνίσταμαι** : 'Αγαθ.3,4 **Ιλυσπώμενον αὐτὸν ἔτι καὶ ἀναστησείοντα.**

ἀναστησιά (ἡ) δημ. ἡ ἐν τῷ οἴκῳ ἀνατραφεῖσα ξένη κόρη, ψυχοκόρη, παρακόρη, ἀναθρεφτή· 2) ἐπὶ κηπαίων δένδρων ἢ κλημάτων, ὁ φυτευθεὶς **ἐν** σχέσει πρὸς τὸν φυτεύσαντα; ἐν χρ. συνήθ. εἰς πληθ. : **ἀναστησιὲς δικές μου εἶναι ὅλα τὰ δέντρα τοῦ περβολιοῦ.**

ἀναστητής-ήτρα δημ. ὁ ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας σιτίσας ἀναθρέψας, ἐπὶ παιδίων : **ἡ γριὰ εἶναι ἀναστήτρα ὅλων τῶν παιδιῶν μας·** || κ. ἐπὶ ζῴων ἢ ἐπὶ ποίμνης : **ἀναστητὴς τοῦ κοπαδιοῦ τους ἦταν ὁ θεῖος τους.**

ἀναστιγματίζω νεώτ. ἐκ νέου στιγματίζω βλ. λ.

ἀναστιγματικός-ή-όν νεώτ. ὁ μὴ ἀστιγματικός βλ.λ. || **ἀναστιγματικοὶ φακοὶ** εἶδος φωτογραφικῶν φακῶν, οἵτινες ἀποτελοῦσι σύστημα φακῶν πραγματοποιούμενον διὰ **συνδυασμοῦ** δύο ἢ περισσοτέρων ἁπλῶν ὀπτικῶν φακῶν.

ἀναστιγματισμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου στιγματισμός βλ. λ.· || ἡ ἰδιότης **φακῶν** ἀναστιγματικῶν βλ. λ.

ἀναστίβωνος 'Ησ. ἀνατεταμένος.

ἀναστίζω ἐκ νέου στίζω βλ. λ.

ἀναστιλβῶ-όω νεώτ. στιλβῶ ἐκ νέου, ξαναγυαλίζω : **μέταλλα ἀνεστιλβωμένα.**

ἀναστίλβωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναστιλβῶ βλ. λ.

ἀνάστιχος (ὁ) 'Επιγρ. εὕρηται ἐν γεν. τοῦ ἀναστίχου πιθ. ἐσφ.γρ. τοῦ **ἄνω** στίχου.

ἀναστοιβάζω κατασκευάζω : Εὐστ.Πονημ.310, 29 **τοῖχος ταῖς παροδεύουσιν ἀνεστοίβαστο.**

ἀναστοιχειοθέτησις-εως (ἡ) νεώτ. ἐκ νέου στοιχειοθέτησις βλ. λ.

ἀναστοιχειῶ-όω διαλύω τι εἰς τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα αὐτοῦ, ἀποσυνθέτω· Σουΐδ. **« ἀναστοιχοῖ,** ἀναπλάττει **»·** || κ. μτφ. ἀναλύω, ἐπὶ ἀνθρώπων : Φίλ.1,501,6 **μονονοὺκ ἐκθυμιῶντι καὶ ἀναστοιχειοῦντι ἑαυτόν·** 2) παθ. κ. ἐν μέσ. σημ. ἀναπλάττομαι,κ. μτφ. ψυχικῶς ἀναγεννῶμαι : 'Ωριγ. Φιλόκ.21,58 **μετὰ τὴν κακίαν ἀναστοιχειωθῆναι,** Κύριλλ.'Αλεξ.Λατρ.12,419 **πρὸς καινότητα ζωῆς ἀναστοιχειούμενοι.**

ἀναστοιχείωσις-εως (ἡ) ἡ ἐνέργεια κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναστοιχειῶ βλ. λ. : 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ. 'Ανέκδ.1,79 **Αἰθίοπες.. πυρέξαντες ὅτι σφόδρα** τυγχάνουσι θερμότατοι καὶ ξηρότατοι καὶ **ὥσπερ ἀναστοιχείωσις αὐτοῖς γίνεται,** Γρ.Νύσσ.3,523 ταῦτα γὰρ ἐστὶν ἡ ἀνάστασις ἡ εἰς **τὸ ἀρχαῖον τῆς φύσεως ἡμῶν ἀναστοιχείωσις.**

ἀναστοιχειωτικός-ή-όν μτγν. ἀποσυνθετικός.

ἀναστολεύς-έως (ὁ) νεώτ. πᾶν ὄργανον ἢ μηχάνημα χρησιμεῦον διὰ νὰ ἀναστέλληται, πρὸς παρεμπόδισιν βλάβης, οἱασδήποτε κίνησις, οἷον τροχαία, ὑφαντική, συμπτύσσουσα, διευρύνουσα ναυτ. **ἀναστολεὺς τοῦ ἐπιδρόμου** τὸ καλώδιον τῶν ἡμιολίων ἢ τοῦ ἐπιδρόμου τὸ **ἀνυψοῦν** τὸν ποδίσκον αὐτῶν, δημ. **καπουτσῖνος - ἀναστολεὺς τοῦ παρακατίου** ὁ συστολεὺς τοῦ παριστίου, δημ. **στίγκος τῆς σκουπαμάρας.**

ἀναστολή (ἡ) ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναστέλλω** βλ.λ., ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω **ἕλξις** : 'Ορειβ. 44,23,60 **ἐν πρώτοις διαστείλασθαι χρὴ περὶ τῆς τῶν σωμάτων ἀναστολῆς,** Πλούτ.Πομπ.4 **ἀναστολὴ τῆς κόμης ἀτρέμα** [κτένισμα πρὸς τὰ ὀπίσω]· 2) μτφ. συγκράτησις, περιορισμός : Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.2,507 **πρὸς ἀναστολὴν τῆς εὐεπιφορίας τῶν παθῶν·** 3) νεώτ. ἀναχαίτισις κινήσεως ἢ ἐνεργείας : **ἀναστολὴ προελάσεως τοῦ ἐχθροῦ·** || διακοπή, σταμάτημα : **ἀναστολὴ πληρωμῶν·** || νομ. **ἀναστολὴ παραγραφῆς** ἡ διακοπὴ τῆς παραγραφῆς ἡ ἐπερχομένη ἐκ γεγονότος προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ νόμου, **ἀναστολὴ ἐκτελέσεως** ἡ ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ὁριζομένη καὶ ἐπάγουσα προσωρινὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκτελέσεως, **ἀναστολὴ ποινῆς** ἡ κατὰ διατάξεις κ. προϋποθέσεις τοῦ νόμου μὴ ἀπότισις τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς : δημ. **πῆρα ἀπὸ τὸν πρόεδρο ἀναστολή.**

ἀναστολίζομαι κ. νεώτ. ἐκ νέου στολίζομαι.

ἀνάστομον (τὸ) ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **πελαργιδῶν,** οὗ κύριον γνώρισμα εἶναι τὸ ὑπερβολικῶς μακρὸν κ. χονδρὸν ράμφος.

ἀνάστομος (ὁ) ζωολ. ἀνάστομον βλ.λ.

ἀναστομῶ-άω δημ. διεγείρω τὴν ὄρεξιν : **ἡ μυρωδιὰ τοῦ φαγητοῦ μὲ ἀναστομάει·** κ. ἀμτβ. ὀρέγομαι, λιγουρεύω : **βλέπω τὸ φαΐ καὶ τ' ἀναστομάω·** 2) ἀπρεπῶς ἀντιλέγω, αὐθαδιάζω : **μοῦ ἀναστόμησε ὁ παραγιὸς καὶ τὸν ἔδιωξα.**

ἀναστομῶ-όω κ. νεώτ. δημ. **ἀναστομώνω** ἀνοίγω στόμα, κάμνω ἄνοιγμα, διευρύνω : Ξεν.ΚΠ 7,5,15 **ἀναστομοῦν τοὺς τάφρους,** Πολύαιν.7,17,5 **ἀναστομοῦν τὸν ὑπόνομον** (διευρύνειν)· ‖ κ. μέσ.:Εὐρ.Κυκλ.357 **φάρυγγος ἀναστόμου τὸ χεῖλος** (ἄνοιξε καλὰ τὸν φάρυγγά σου!)· ‖ κ. παθ. πλατύνομαι, διαστέλλομαι : Ἀριστλ.ΖΙ 3.1 **ἀναστομοῦνται πόροι**· 2) -οῦμαι στενοῦμαι, σχηματίζω στόμιον, στενεύω, ἐπὶ θαλάσσης : Ἀριστλ.Κοσμ.3,8 **Ὠκεανὸς πῇ μὲν κατὰ στενοπόρους αὐχένας ἀνεστομωμένος, πῇ δὲ πάλιν πλατυνόμενος**· ‖ σχηματίζω στόμιον πρὸς ἔξοδον : Διόδ.Σ,3,38 **Ἀράβιος κόλπος ἀνεστόμωται μὲν εἰς τὸν.. Ὠκεανόν,** Φίλ.2,475,1 **ἐκ τῆς λίμνης ἀνεστομωμένης εἰς τὴν θάλατταν**· 3) ἐρεθίζω, διεγείρω τὴν ὄρεξιν, τὸ δημ. **ἀναστομάω** βλ.λ. : Ἀθήν.4,133F **ταῦτα τῶν ἡδυσμάτων ἀναστομοῖ τάχιστα τ' αἰσθητήρια**· 4) ἐν τῇ μτχ. **ἀνεστομωμένος,** ὁ αὐθαδιάζων, ἀντιλέγων δριμέως, ἐν ᾗ σημ. κ. τὸ δημ. **ἀναστομάω** βλ.λ. : Καλλ.π.Πολυδ.2,107 **τραυλὴ μὲν ἐστιν ἀλλ' ἀνεσταμωμένη**· 5) νεώτ. εἰδ. **ἀναστομῶ σωλῆνα** λειαίνω τὸ ἐσωτερικόν του· ‖ ἐπὶ τεμνόντων ὀργάνων, ἐκ νέου στομώνω βλ.λ.· ‖ βάφω ἐκ δευτέρου μέταλλον.

ἀναστομώνω δημ. **ἀνασταμόω-ῶ** βλ.λ.· 2) περισυλλέγω ἐν στενῷ χώρῳ ἐσκορπισμένον ποίμνιον : **εἶδα κι ἔπαθα ν' ἀναστομώσω τὰ γίδια.**

ἀναστόμωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. **ἀναστόμωση** (ἡ) ἡ ἐνέργεια κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναστομόω-ῶ** βλ.λ. ἄνοιγμα, εὔρυνσις στομίου, πόρου κττ., ἔξοδος, ἐκβολή : Σχόλ.Ἱππ.2,525 **τὸ αἷμα φέρεται ἢ διὰ ῥῆξιν ἢ διὰ διάβρωσιν ἢ ἀναστόμωσιν**· ‖ κ. ἀντιθέτως, στένωσις· 2) διέγερσις τῆς ὀρέξεως, λιχνεία, λιχουδιά : Ἀθήν.1,133 Α **ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τοῖς εἰς ἀναστόμωσιν βρώμασι**· 3) νεώτ. βοταν. ἡ συνένωσις μεταξὺ τῶν διαφόρων κλαδωτῶν μερῶν φυτοῦ τινος· ‖ χειρουργ. τεχνητὴ διὰ ραφῶν συνένωσις δύο αἱμοφόρων ἀγγείων ἢ δύο κοίλων σπλάγχνων· ‖ μεταλλουργ. ἡ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας σωλῆνος λείανσις· ‖ δευτέρα βαφὴ μετάλλου.

ἀναστομωτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ἡ μελισσοκομικὴ μάχαιρα, ἄ. **ἀναστομωτήριον.**

ἀναστομωτήριος-ον κ. νεώτ. ἀναστομωτικός βλ.λ. : Ἱππ.Γυν.Φύσ.587,22 **ὑστέρας ἀνασταμωτήριον τὸ αὐτὸ καὶ καθαρτικόν**· 2) νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀναστομωτὴρ βλ. λ.

ἀναστομωτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν ἐκροὴν αἵματος ἢ ἄλλων ὑγρῶν : Ὀρειβ. 2,411,11 **τοῖς ἀναστομωτικοῖς χρώμεθα ἐπειδὰν κάθαρσιν ἐπεσχημένην προκαλεῖσθαι θέλομεν**· 2) διεγερτικὸς ὀρέξεως : Διασκ.1,4 **ἀνασταμωτικὴν δύναμιν**· 3) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ κατάλληλος πρὸς ἀναστόμωσιν ἐν ταῖς νεωτ. σημ.

ἀναστομωτός-όν ὁ κατ' ἀναστόμωσιν βλ. λ.

ἀναστοναχέω ἐπ. ἀναστοναχίζω, ἀναστενάζω : Ὀρφ.Ἀργ.1287 **δεινὰ δ' ἀνεστονάχισαν.**

ἀναστοναχίζω κ. **ἀναστεναχίζω** ἀναστενάζω.

ἀναστορῶ-άω δημ. ἀνακαλῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἀναπολῶ, -μέμνημαι : **δὲν ἀναστορῶ τὸ δρόμο.**

ἀναστοφάγος-ον ὁ μὴ τρώγων τὸν πρὸς θυσίαν πλακοῦντα, τὸν **ναστὸν** βλ. λ.

ἀναστοχῶ-άω δημ. λησμονῶ, ἐκ λήθης παραλείπω νὰ πράξω τι : παροιμ. **ὁ τεμπέλης ἀναστοχάει τὴ δουλειὰ κι ἀναστοχιέται στὸ φαΐ.**

ἄναστρα ἐπίρρ. δημ. ἀνάστρως βλ.λ.

ἀναστράγαλος (ὁ,ἡ) ὁ ἄνευ ἀστραγάλου βλ.λ.

ἀναστράπτω κ. νεώτ. ἀστράπτω, λάμπω ἐντόνως : Εὐμάθ.Ἱστ.34 **λίθοι τηλαυγεῖς πῦρ ἀναστράπτοντες**· ‖ κ. μτφ. Ἰω.Δαμ.2,854 Ε **πολυφάτους χάριτας ἀναστράπτοντα**· 2) νεώτ. ἀστράπτω ἐκ νέου ἢ συνεχῶς.

ἀναστρατεύω κ. νεώτ. πάλιν καλῶ εἰς στρατείαν, συνάγω στρατόν : Ἀπρ.Ἐμφ.3,66 **δύο ἐς τὸν Ἀντώνιον ἀνεστράτευσε τέλη**· ‖ κ. νεώτ. **ἀναστρατεύομαι** στρατεύομαι, ὑπηρετῶ στρατιώτης ἐκ νέου : ΔίωνΚ 41,35.

ἀναστρατοπεδεία (ἡ) ἡ ἐκ νέου στρατοπέδευσις, μετάθεσις τοῦ στρατοπέδου, ἀνάζευξις.

ἀναστρατοπεδεύω κ. νεώτ. μεταθέτω τὸ στρατόπεδον, μεταστρατοπεδεύω : ΠΔ Μακ.3,35 **ἀνεστρατοπέδευσε πρὸς τὸν βασιλέα**· ‖ ὁμοίως τὸ μέσ. : Ἰώσ.Ἀρχ.Ἰουδ,14,15,14.

ἀνάστρεμα (τὸ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἀνάβλεμμα : Ξεν. Κυν.4,4.

ἀναστρεπτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. τὸ τμῆμα τοῦ ἀρότρου, δι' οὗ ἀναστρέφεται, ξεσβολίζεται τὸ χῶμα, τὸ φτερὸ τοῦ ἀλετριοῦ.

ἀναστρέφω ποιητ. **ἀνστρέφω** στρέφω τὸ ἄνω κάτω, ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω : Ἰλ.Ψ 436 **μή πως δίφρους τ' ἀνστρέψειαν, κατὰ δ' αὐτὸς ἐν κονίῃσι πέσοιεν**· νεώτ. **ἀναστρέφω τὸ δαχεῖαν, - τὴν λεκάνην** κττ.· ‖ κ. μτφ. : Ἰσοκρ.5,95 **ὑπ' ἀνδρὸς οὕτω ταπεινῶς πράξαντος ἀναστραφήσεσθαι τὰ τῆς Ἑλλάδος πράγματα,** Ξεν.Ἱερ.4,5 **ταῖς δὲ τυράννοις καὶ τοῦτο ἔμπαλιν ἀνέστραπται** (ἀντιθέτως τοῦ πρέποντος συμβαίνει)· ‖ κ. νεώτ. **ἀνεστράφησαν οἱ ὅροι, - ἀνεστράφησαν αἱ συνθῆκαι τῆς ζωῆς**· 2) ἀνασκάπτω : Ἡρ.6,47 **ὄρος μέγα ἀνεστραμμένον ἐν τῇ ζητήσει** (ἀνεσκαμμένον), Ξεν.Οἰκ.16,12 **καὶ τὴν πόαν γε ἀναστρεφομένην** (διὰ τῆς ἀρόσεως)· 3) στρέφω, γυρίζω τινὰ ὀπίσω : Σοφ.Φιλ.449 **τὰ μὲν πανοῦργα καὶ παλιντριβῆ χαίρουσ' ἀναστρέφοντες ἐξ Ἅδου**· ‖ ἀμτβ. γυρίζω ὀπίσω, ἀποχωρῶ : Ἡρ. 1,80 **ὡς ὤσφραντο τάχιστα τῶν καμήλων οἱ ἵπποι.. ὀπίσω ἀνέστρεφον,** Ξεν.Ἀν.1,4.5 **ἀναστρέψας ἐκ Φοινίκης παρὰ βασιλέα ἀπήλαυνεν**· 4) παθ. : εὑρίσκομαι, περιφέρομαι ἔν τινι τόπῳ : Ὀδ.Ν 325 **οὐ γὰρ ὀίω ἥκειν εἰς Ἰθάκην, ἀλλά τιν' ἄλλην γαῖαν ἀναστρέφομαι,** Πλάτ.Πολ.558 Α **αὐτῶν μενόντων τε καὶ ἀναστρεφομένων ἐν μέσῳ,** Θουκ.Β,94,2 **Ἀγησανδρίδας περί τε τὴν Ἐπίδαυρον καὶ ταύτῃ ἀνεστρέφετο**· 5) διατελῶ, διάγω : Ξεν.Ἀγ.9,4 **ἠγάλλετο ὅτι αὐτὸς ἐν ταῖς εὐφροσύναις ἀναστρέφοιτο**· 6) καταγίνομαι : Ξεν.Οἰκ.5,13 **οἱ ἐν τῇ γεωργίᾳ ἀναστρεφόμενοι** (οἱ καταγινόμενοι)· 7) διατρίβω, διαμένω που : Ξεν.Ἀπ.4,8 **ἐνταῦθα τοῦ οὐρανοῦ ἀναστρέφεσθαι ἔνθα ὢν μάλιστ' ἂν ἡμᾶς ὠφελοίη** (ὁ ἥλιος)· 8) στρέφομαι ἀντιθέτως, ξαναστρέφω, ξαναγυρίζω : Ξεν.Ἀν.1,10,12 **γήλοφος ἦν ἐφ' οὗ ἀνεστράφησαν οἱ ἀμφὶ βασιλέα** (ἐνῷ ἔφευγον ἐστράφησαν ὀπίσω πρὸς μάχην)· ‖ νεώτ. ναυτ. ἀλλάσσω πορείαν ἵνα λάβω κατάλληλον πρὸς τὸν ἄνεμον θέσιν, παίρνω βόλτα· 9) ἀναφαίνομαι : Πλάτ.Πολιτ.271 Α **τὸ δὲ γηγενὲς τοῦτ' ἦν τὸ ἐκ γῆς πάλιν ἀναστρεφόμενον.**

ἀναστρέψιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀναστραφῇ, ν' ἀνατραπῇ : **ἀναστρέψιμον θερμόμετρον.**

ἀναστριγγίζω μσν. στριγγίζω, κραυγάζω ὀξέως, βγάζω στριγγιὰ φωνή : Νομοκαν.Μ 104 Α **ἐὰν εὑρεθῇ ὁ ἄνθρωπος ποιμένα βόσκοντα.. τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀναστριγγίσῃ αὐτῷ.**

ἀναστρολόγητος-ον ὁ ἀγνοῶν ἀστρολογίαν.

ἀναστρονόμητος-ον νεώτ. ὁ ἀγνοῶν ἀστρονομίαν.

ἄναστρος-ον μτγν. ὁ ἄνευ ἀστέρων, ἀφεγγής, σκοτεινός, ἀντίθ. **ἔναστρος.**

ἀνάστροφα ἐπίρρ. δημ. ἀναστρόφως, ἀνάποδα, ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους ἢ τῆς ἀντιθέτου ὄψεως : **γλυστρώντας ἔπεσε ἀνάστροφα, - μπάτσος δοσμένος ἀνάστροφα** (ράπισμα μὲ τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς παλάμης), - **φόρεσα τὸ καπέλ-**

λο μου **ἀνάστροφα**· ‖ κ. μτφ. **μοῦ ἦλθαν τὰ πράματ' ἀνάστροφα** (ἀντιξόως. δ. φρ. **τὰ πῆρε ἀνάστραφα** (ἀλογίστως σπαταλᾷ, ἀσωτεύει).

ἀναστροφάδην Ἡσ. « ἀνεστραμμένως ».

ἀναστροφή (ἡ) κ. νεώτ. μεταβολὴ εἰς τὸ ἀντίθετον, ἀνατροπή, μεταστροφή : Εὐρ.'Ανδρ.1007 **ἐχθρῶν γὰρ ἀνδρῶν μοῖραν εἰς τὴν ἀναστροφὴν δαίμων δίδωσι κοὐκ ἐᾷ φρονεῖν μέγα**· 2) στροφή, περιφορὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, περιπλάνησις : Ξεν. Κυν.6,25 **δεῖ τὸν κυνηγέτην τὸν λαγὼ ἀπειρηκότα ζητεῖν, τὰς ἀναστραφὰς ποιούμενον πυκνάς**· 3) συχνὴ ἔν τινι τόπῳ διατριβή : Πλούτ.216 A **ἀναστροφὴν ἐποιήσατο** (διέμεινε)· ‖ διαμονή, κατοικία : Αἰσχ.Εὐμ.23 **Κωρυκὶς πέτρα κοίλη, φίλορνις, δαιμόνων ἀναστραφή**· 4) τὸ εἶναι μετά τινων, τὸ συνεργάζεσθαι : ΚΔΓαλ.1,13 **ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ** (ὅτε ἠσπαζόμην τὰ τῶν Ἰουδαίων)· ‖ νεώτ. ἡ μετ' ἄλλων ἀναστροφή, συναναστροφή· 5) ἐπιστροφή, ἐπάνοδος : Αἰλ.Τακτ.384 **ἀναστροφὴ δέ ἐστιν ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν προτέραν χώραν.** 6) γραμμ. ὁ ἀναβιβασμὸς τοῦ τόνου τῶν προθέσεων, ὅταν αὗται ἐπιτάσσωνται τῆς ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένης λέξεως : **ἡμῶν πέρι** ἀντὶ **περὶ ἡμῶν**· ‖ ρητορ. τὸ σχῆμα καθ' ὃ ἡ τελευταία λέξις τῆς προτάσεως χρησιμεύει ὡς ἀρχὴ τῆς ἑπομένης, ἄλλως **ἐπαναστροφή**· 7) νεώτ. ναυτ. τὸ σύνολον τῶν χειρισμῶν δι' ὧν τὸ πλοῖον, πλέον τὴν ἐγγυτάτην ἐκ κεραίας (τόκα μπουρίνα) ἀλλάσσει περίποδας καθιστάμενον ἀπὸ δεξιηνέμου ἀριστερήνεμον ἢ ἀντιστρόφως, δημ. **ὄρτσα λὰ μπάντα, - ἀναστροφὴ κατὰ πρύμναν** τὸ σύνολον τῶν χειρισμῶν δι' ὧν στρέφεται τὸ πλοῖον κατὰ πρύμναν, δημ. **ποδιστὰ ἢ μπόντζα λὰ μπάντα**· ‖ νομ. ἡ δι' ἀγωγῆς διάλυσις τῆς ἀγοραπωλησίας ἢ μείωσις τοῦ τιμήματος, ἕνεκα κεκρυμμένων ἐλαττωμάτων τοῦ πωληθέντος· ‖ βοταν. ἡ εἴς τινα φυτὰ παρατηρουμένη ἀναδρομὴ τῆς μορφῆς καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν οὐχὶ εἰς τοὺς ἀμέσους γεννήτορας, ἀλλ' εἰς ἀπωτέρους προγόνους, ἀ. **ἀταβισμὸς** βλ.λ.· ‖ μετεωρολ. τὸ φαινόμενον τῆς αὐξήσεως, ἀντὶ ἐλαττώσεως τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος· ‖ χημ. ἡ ὑδρόλυσις τῶν σακχαροειδῶν πολυσακχαριτῶν εἰς μονοσακχαρίτας· ‖ ἰατρ. ἡ ἀντίθετος τῆς φυσιολογικῆς θέσις ἐσωτερικῶν ὀργάνων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, οἷον τῆς μήτρας ἢ τῶν **σπλάγχνων**· ‖ **γυμναστ.** ἐξάρτησις τοῦ σώματος μὲ τοὺς πόδας ἄνω καὶ τὴν κεφαλὴν κάτω· ‖ χημ. τὸ φαινόμενον καθ' ὃ ἐξ ὀπτικῆς τινος ἐνεργοῦ ἑνώσεως λαμβάνεται διὰ καταλλήλων ἀντιδράσεων ἡ ἀντίπους μορφή.

ἀναστρόφια (τὰ) νεώτ. παλαιοζ. γένος βραχιοπόδων μαλακίων τῆς οἰκογενείας τῶν **παραμπονιτιδῶν** ζῆσαν ἀπὸ τοῦ σιλουρίου μέχρι καὶ τοῦ κάτω δεβονίου συστήματος.

ἀναστροφία (ἡ) ἀναστροφή : Μαν.4,312 **ἀναστροφίῃ ἐφυβρίστους ἐκφαίνει φύσεσθαι.**

ἀναστροφικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν, ἐπιφέρων **ἀναστροφήν**, ἐπάνοδον πρὸς τὰ πρότερον, ὀπισθοχώρησιν : **ἀναστροφικὴ ἀνωμαλία.**

ἀναστρόφιος-ον Πάπ. ἀντίστραφος, ἀντίθετος, ἐπὶ μαθηματικῶν ἀναλογιῶν.

ἀναστρόφισμα (τὸ) τὸ διὰ στρόφιγγας ἀναστρέφειν : **ἐλ ·ία χρυσῆ καλυπτῆρας ἐξ ἀναστροφίσματος.**

ἀνάστροφος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ.· Πάπ. ὁ ἀναστρόφιος βλ.λ.2 | νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀντίστροφος, ὁ γυρισμένος ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος, τὰ μέσα ἔξω ἢ τὰ ἄνω κάτω, ἀνάποδα : **ἀνάστροφος κίνησις - πορεία - πλεῦσις, ἀνάστρ- ὄψις ὑφάσματος, ἡ ἀνάστροφη τῆς σανίδας** (ἡ ἀντίθετος τῆς λειανθείσης, τῆς **ὄψιας**)· φρ. τοῦ **'δωκα μιὰ ἀνάστροφη** (τὸν ἐρράπισα διὰ τοῦ ἀντιθέτου τῆς παλάμης)· 2) δημ. μτφ. ὁ ἀντίξοος, ὁ ἀντίθετος τοῦ προσδοκωμένου : **μοῦ ἦρθαν τὰ πράματ' ἀνάστροφα.**

ἀναστρόφως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνάστροφον, ἀντίθετον, τἀνάπαλιν : Σέξτ. Ἐμπ.Πυρρ. 2,22,463 **τὰ μὲν φαινόμενον ἄδηλον ἀναστρόφως πάλιν ἐκ τοῦ φαινομένου βεβαιοῦντες.**

ἀναστρώννυμι διὰ καλύμματος στρώννυμι, καλύπτω, σκεπάζω.

ἀναστρωπή (ἡ) λ. πεπλασμένη : Πλάτ.Κρατύλ. 409 C **ἡ δὲ ἀστραπή, ὅτι τὰ ὦπα ἀναστρέφει, ἀναστρωπὴ ἂν εἴη, νῦν δὲ ἀστραπὴ καλλωπισθεῖσα κέκληται.**

ἀνάστρως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἄστρων, περὶ τοῦ οὐρανοῦ.

ἀναστρωφῶ-άω θαμιστ. τοῦ **ἀναστρέφω**, στρέφω τι πολλαχῶς, ἐξετάζων αὐτό : Ὀδ.Φ 394 **ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα πάντῃ ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα**· 2) στρέφομαι πρὸς τὰ πρότερον : Ἀρατ.1069 **μῆλα καὶ αἶγες ὁπότ' ἀναστρωφῶσιν ὀχῆς**· 3) παθ. περιφέρομαι, περιπλανῶμαι : Σοφ.ἀπ.945· 4) νομῶ, εὑρίσκομαί που, διατρίβω : Εὐρ.ἀπ.1063,5 **ἀναστρωφῶμαι ἐν ἀφθόναισι** (ζῶ, διάγω ἐν ἀφθονίᾳ).

ἀναστυλιώνω δημ. ἀναστυλῶ βλ. λ. : παροιμ. **ἀναστύλιωσε τ' ἀχοῦρι, μὰ τὸ μουλάρι ψόφησε** (ἐπὶ τῶν ἀντιξόων ἢ ἀπροβλέπτων περιστάσεων).

ἀναστυλῶ-όω νεώτ. δημ. **ἀναστυλώνω** κ. **ἀναστυλιώνω** διὰ στύλων, ξυλίνων πασσάλων, στηρίζω τι, οἷον στέγην, τοῖχον, παράπηγμα· ‖ ἐν ἐσφ. χρ. ἀναστηλῶ βλ. λ.

ἀναστύλωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναστυλῶ** βλ. λ.

ἀναστυλώνω δημ. ἀναστυλῶ βλ. λ. . **ἀναστυλώνει τὴ μάντρα του.**

ἀναστύλωσις-εως νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναστυλῶ** βλ. λ.· ‖ ἐν ἐσφ. χρ. ἡ ἀναστήλωσις βλ. λ.

ἀναστυλωτής (ὁ) ὁ ἐνεργῶν ἀναστύλωσιν βλ. λ

ἀναστυφελίζω κ. **στυφελίζω** βλ.λ. : Νόνν.Δ 1,181 **κριὰν ἀνεστυφέλιξε**· Ἡσ. « ἀναστυφελιζομένη, ἐρειδομένη ».

ἀναστύφω φαίνομαι μελαγχολικός, κατηφής : Σοφ.'Απ.421· ‖ Ἡσ., Σουΐδ. « **ἀναστῦφαι** ἀνασπάσαι, ἐπᾶραι τὸ αἰδοῖον », Πολυδ.2,176 « τὸ μέντοι ἀνασπάσαι τὸ αἰδοῖον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κωμικοῖς **ἀναστῦφαι** καλεῖται ».

ἀναστύω στύω βλ. λ.

ἀνασυγκάλεσις-εως νεώτ. ἐκ νέου σύγκλησις.

ἀνασυγκρότησις-εως νεώτ. ἐκ νέου συγκρότησις, ἀνασύνθεσις, ἀνασύνταξις : **ἀνασυγκρότησις τοῦ στρατοῦ, - τοῦ συμβουλίου, - τῆς ἐπιτροπῆς, - τοῦ συλλόγου** κτλ.

ἀνασυγκροτικός-ή-όν νεώτ. ὁ πρὸς ἀνασυγκρότησιν βλ. λ. γινόμενος, ὁ πρὸς ἀνασυγκρότησιν πρόσφορος.

ἀνασυγκροτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνασυγκροτήσεως βλ. λ.

ἀνασυγκροτῶ-έω νεώτ. ἐκ νέου συγκροτῶ, ἐκ νέου καταρτίζω, συνθέτω, διοργανῶ ἐπὶ τὸ βέλτιον : **ἀνεσυγκρότησε τὸ στράτευμα**· ‖ κ. παθ. ἀνασυνεκροτήθη **τὸ στράτευμα.**

ἀνασυζήτησις-εως νεώτ. δημ. -η ἡ ἐκ νέου συζήτησις : **ἀνασυζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, - ἡ ὑπόθεσις δικάζεται κατ' ἀνασυζήτησιν.**

ἀνασυζητῶ-έω νεώτ. συζητῶ ἐκ νέου, διὰ νέας συζητήσεως ἐπανεξετάζω τι, ξανασυζητῶ.

ἀνασυλλογή (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου συλλογή, συγκομιδή, τὸ ξαναμάζεμα : **ἡ ἀνασυλλογὴ ρητίνης ἐκ τοῦ αὐτοῦ δένδρου ἀπαγορεύεται.**

ἀνασυνάπτω νεώτ. ἐκ νέου συνάπτω ἢ συ

νάπτω ἐν συνεχείᾳ, κατὰ τάξιν, κατὰ σειράν : ἀνασυνάπτω τὰς ἀναμνήσεις μου.

ἀνασύνδεσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου σύνδεσις βλ. λ., συνένωσις ἢ προσαρμογὴ ἀποκεχωρισμένων ἢ διακοπέντων, ξαναδέσιμο, ξανάφτισγμα : ἀνασύνδεσις τῶν τεμαχίων, - τῶν κρίκων ἁλύσεως, - τῶν συρμάτων, - τοῦ καλῳδίου· || κ.μτφ. : ἀνασύνδεσις φιλίας, - συμφερόντων.

ἀνασυνδετικός-ή-όν νεώτ. ὁ προσφυής, ὁ κατάλληλος ἢ ὁ γινόμενος πρὸς ἀνασύνδεσιν βλ.λ.

ἀνασυνδέω νεώτ. ἐκ νέου συνδέω, ἀνασυνάπτω, ξαναδένω ἐκεῖνα ὧν εἶχε διακοπῆ ἡ σύνδεσις, ἡ συνάφεια : ἀνασυνδέω τοὺς κρίκους, - τὰ τεμάχια, - τὰ σύρματα τοῦ ἠλεκτρικοῦ· κ. παθ. ἀνασυνεδέθησαν τὰ σχοινιὸ, τὰ σύρματα· || κ. μτφ. ἀνασυνδέω τὴν παλαιὰν φιλίαν, - τὰς σχέσεις, - τὰς ἀναμνήσεις μου, - τὰς ἰδέας μου.

ἀνασύνθεσις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου σύνθεσις βλ. λ., ἀνασυγκρότησις, ἀνασχηματισμός : ἀνασύνθεσις τῆς κυβερνήσεως, - τῆς συμβάσεως.

ἀνασυνθέτω νεώτ. συνθέτω ἐκ νέου· || συνθέτω ἐπὶ τὸ βέλτιον.

ἀνασυνιστῶ-άω νεώτ. αὖθις συνίστημι, ἐκ νέου συνιστῶ βλ. λ., ἐπανιδρύω : ἀνασυνιστῶ τὸ καταργηθὲν σχολεῖον, - τὴν ὑπηρεσίαν διώξεως λαθρεμπορίου, - τὸν σύλλογον· || κ. παθ. ἀνεσυνεστήθη τὸ ἐθνικὸν θέατρον, - ἡ ἑταιρία, - τὸ πρωτοδικεῖον, - τὸ γυμνάσιον· 2) κάμνω ἐκ νέου σύστασιν βλ. λ. τινὸς πρὸς ἄλλον : μὲ ἀνασυνέστησεν εἰς τὸν ὑπουργόν, - ὁ προϊστάμενός του τὸν ἀνασυνέστησε πρὸς προαγωγήν.

ἀνασυνοικισμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου ὑπὸ πολλῶν οἰκισμὸς τόπου τινός.

ἀνασύνταξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. δημ. -η ἡ μεταβολὴ τῆς συντάξεως, τῆς πολεμικῆς εἰσφορᾶς τινος ἐπιβαλλομένης ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἑκάστου : Πολυδ.6,179 ἀνασύνταξις φόρων· 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκ νέου σύνταξις, ἡ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἢ πληρέστερον σύνταξις : ἀνασύνταξις τῶν καταλόγων, - ἀνασύνταξις τοῦ στρατεύματος, - τοῦ δικαστικοῦ σώματος.

ἀνασυντάσσω κ. νεώτ. ὁρίζω ἐκ νέου σύνταξιν, τὴν πολεμικὴν εἰσφοράν : Ὑπερείδ.Ἀπ.151· 2) νεώτ. συντάσσω, καταρτίζω τι ἐκ νέου : ἀνασυντάσσω τὴν ἐπιστολήν, - τὴν πραγματείαν· || συντάσσω, διευθετῶ, καταρτίζω τι ἐπὶ τὸ βέλτιον : ἀνασυντάσσω τὸ στράτευμα.

ἀνασυρίζω ὀξέως, δυνατὰ συρίζω : Ὀρφ.Α.995.

ἀνάσυρμα (τὸ) κ. δημ. τὸ ἐξ ἀνασεσυρμένης, παρεκτραπείσης γυναικὸς προελθόν, τὸ κλεφίγαμον : Εὔβουλ. ἐν Ἀδηλ.29 παρθένου ἀνάσυρμα, Πολυδ.3,21 « ἀνάσυρμα, καταγελάστως τὸ λαθρίδιον γέννημα· 2) δημ. τὸ ἀνάσερμα βλ. λ.· 3) δημ. ἡ ἀθόρυβος, ἡ ἀφοφητὶ διάβασις, διολίσθησις : Γρυπ. φάντασμα καλσθύμητο περνάει) μ' ἀνάλαφρον ἀνάσυρμα καὶ πάει.

ἀνασύρνω δημ. κ. ἀνασέρνω κ. ἀνασούρνω, ἀόρ. ἀνάσυρα σύρω τι ἄνω ἢ πρὸς τὰ ἄνω, ἀνασύρω βλ.λ. : ἀνασύρνω τὸν κουβᾶ - τὸ σκοινί· ἕλκων ἀνυψῶ, ἐγείρω τι πεσόν : βόηθα ν' ἀνασύρωμε τὸ κάρρο ἀπὸ τὸ λάκκο· 2) ἀναπνέω δυσχερῶς ἢ μόλις, ἀνασέρνω βλ. λ. : τὸν πῦρα κι ἀκόμα ἀνάσυρνεν· 3) κακολογῶ, δυσφημῶ : ὅπου βρεθῇ κι ὅπου σταθῇ τὴν ἀνασούρνει, - πολλά τ' ἀνασέρνουν· 4) παθ. ἐν ταῖς ἀνωτ. σημ.· || κ.ἐξ ἀδυναμίας μετὰ κόπου βαδίζω, οἱονεὶ βαίνω συρόμενος : ἀνασέρνεται ὁ κακομοίρης γιὰ νὰ πάῃ στὴν ἐκκλησιά, ἡ μτχ. ἀνασερνάμενος ἐν τῇ σημ. ταύτῃ· 5) παθ. μτχ. ἀνασερμένος ὁ ἀνασυρθείς· || κ. ἀνασουρμένος ὁ δυσφημισμένος.

ἀνάσυρσις-εως νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασύρω βλ.λ. ἀνέλκυσις : ἡ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀνάσυρσις τοῦ ἐφήβου τῶν Ἀντικυθήρων· 2) εἰδ. ἡ ἐκ νέου διευθέτησις τῶν κεράμων στέγης, τὸ ξανάσυρμα.

ἀνασυρτά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον συρτόν : παροιμ. ἀνασυρτὰ πάει τὸ φίδι (ἐπὶ τῶν ὑπούλων)· 2) δι' ἐλαφρᾶς ἕλξεως, μὲ βραδεῖαν ἀνέλκυσιν : ἀνασυρτὰ μετατοπίσαμε τὸ νταυλάπι· 3) χαλαρῶς, χαύνως, βραδέως : ἀνασυρτὰ ἔρχεται κατὰ 'δῶ, - ἀνασυρτὰ μιλάει, - ἀνασυρτὰ τραγουδάει.

ἀνασύρτολις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ πόρνη (ἀπὸ τοῦ ἀνασύρεσθαι=γυμνοῦσθαι)· Σουΐδ ἐν λ. μυσάχνη.

ἀνάσυρτος-η-ο δημ. ὁ ἀνασεσυρμένος, ὁ τραβηγμένος πρὸς τὰ ἄνω : εἶχε τὸ φουστάνι ἀνάσυρτο, - ἦταν ἡ κουρτίνα ἀνάσυρτη.

ἀνασυρτός-ή-ό δημ. ὁ ἀνασυρόμενος, ὁ γινόμενος, ἐκτελούμενος ἀνασυρτὰ βλ.λ. : φέραμε τὴν κάσα ἀνασυρτή, - ἀνασυρτὸ νερὸ (τὸ ἐκ φρέατος)· 2) ὁ δυνάμενος νὰ ἀνασυρθῇ δι' ἕλξεως ἢ ἀπὸ βυθοῦ : ἐκεῖ ποῦ βούλιαξε τὸ καΐκι δὲν εἶναι ἀνασυρτό· || ὁ ὄρθιος καὶ συρόμενος συνάμα : τὸ φίδι προχώρησε ἀνασυρτό· 3) ὁ ἐξ ἀδυναμίας μετὰ κόπου βαίνων οἱονεὶ συρόμενος, ἁ. ἀνασερνάμενος.

ἀνασύρω κ. νεώτ. σύρω τι πρὸς τὰ ἄνω, τραβῶ ἐπάνω, ἀνεβάζω, ἀνασέρνω : Ἀκύλ.Ι 30,14 τοῦ ἀνασῦραι ὕδωρ ἀπὸ τοῦ βοθυνοῦ, - ἀνεσύραμεν τὴν ἄγκυραν, Διογ.Λ.6,97 ἀνέσυρε δ' αὐτῆς θοἰμάτιον· || σύρων τὸ ἱμάτιον τινὸς τὸν ἀπογυμνῶ : Θεόδ.Σκωμμ.π.Διογ.Λ 2,216 πότερον ᾔδει Στίλπων τὴν Ἀθηνᾶν μὴ εἶναι θεὸν ἀλλὰ θεάν ; ἢ ἀνασύρας αὐτῆς τὸν κόλπον ἐθεάσατο· 2) ἀναστρέφω, ἐλαφρῶς ἀνασκάπτω, ἐπὶ ἀγροῦ : Πολυδ.Ι,223 ἀνασῦραι τὴν γῆν, ὡς μὴ καταπνίγοιτο τὰ φυτά· 3) μέσ. ἀνασύρω τὰ ἱμάτιά μου, σηκώνω ἀπάνω τὰ ροῦχα μου, ἀπογυμνοῦμαι, γδύνομαι, παρουσιάζω, φανερώνω γυμνὸν τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ σώματός μου : Ἡρ.2,60 αἱ δὲ (γυναῖκες) ἀνασύρονται ἀνιστάμεναι, Θεόφρ.Χαρ.11,2 ὁ δὲ βδελυρὸς τοιοῦτος, οἷος ἀπαντήσας γυναιξὶν ἐλευθέραις ἀνασυράμενος δεῖξαι τὸ αἰδοῖον, - Πλούτ.Ἠθ.241 Β ἀνασυραμένη καὶ ἐπιδείξασα αὐτοῖς τὴν κοιλίαν, - Δίων Χρ.Λόγ.33 τόμ.2,18 ἐὰν ἀνασυράμενοι πάντες βαδίζωσι· || ὅθεν ἀνασεσυρμένος ὁ αἰσχρός, ὁ ἀκόλαστος : Θεόφρ.Χαρ.6,2 τῷ ἤθει ἀγοραῖος τις καὶ ἀνασεσυρμένος, - ἀνασεσυρμένη ἡ ἀνήθικος γυνή, ἡ πόρνη· 4) σύρω, κτενίζω πρὸς τὰ ὀπίσω, περὶ κόμης : Αἰλ.ΠΙ 12,14 τὴν κόμην ἀνασεσῦρθαι αὐτῷ (τὰ μαλλιά του ἦταν χτενισμένα κατὰ πίσω)· 5) σύρω, ἀπάγω τι δι' ἐμαυτόν, ὅθεν ἁρπάζω, λαφυραγωγῶ : Πλουτ.Ἠθ.330 D οὐδὲ ὥσπερ ἅρπαγμα καὶ λάφυρον .. σπαράξαι καὶ ἀνασύρασθαι διανοηθείς· 6) μτφ. -ομαι μέσ. χωρῶ χαλαρῶς, ἀδεξίως, ἐπὶ ὕφους, συνθέσεως κττ. : Συνέσ. 213 C κωμῳδίαν ἀνασεσυρμένην καὶ πλημμελῆ· Σουΐδ. « καλοῦσι μὲν τὸν μὲν σκωπτικὸν ἐπίχαριν, .. τὸν δὲ ἀνασεσυρμένον ἄπλαστον καὶ ἁπλοῦν »· Ἡσ. ε ἀνασυροίμεθα· τὸ πολὺ ἀργύριον ἢ τι ἄλλο λαμβάνειν σῦραι ἔλεγον Ἀττικοὶ μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν τὰς σωτῆνας ἀρόντων»· 7) νεώτ. ἐν τῇ Ι σημ. κ. μτφ. : ἀνασύρω τὸν πέπλον τῆς ἀληθείας, - τοῦ μυστηρίου, - τοῦ σκανδάλου (ἀποκαλύπτω)· 8) νεώτ. εἰδ. ἀνασύρω τὰς ὀφρῦς (ἀνασπῶ τὰς ὀφρῦς, ζαρώνω κατὰ πάνω τὰ φρύδια).

ἀνασυσταίνω δημ. ἀνασυνιστῶ βλ.λ.

ἀνασύστασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου σύστασις, ἐπανίδρυσις, ἀνασυγκρότησις : ἀνασύστασις συλλόγου, - σωματείου, - ἐπιτροπῆς· || νομ. εἰδ. ἀνασύστασις προικὸς ἡ σιωπηρὰ ἀνανέωσις τῆς προικός, ἐπὶ ἀνασυστάσεως λυθέντος γάμου.

ἀνασφαγή (ἡ) δημ. κ. ἀνασφαή σχισμὴ θύρας, διαφράγματος, πατώματος, χαραμάδα, χαραματιά.
ἀνασφαδάζω Ἡσ. « ἀνασφαδάζειν· ἀναπηδᾶν, ἀνάλλεσθαι, λακτίζειν ».
ἀνασφαδάξαι Ἡσ. « ἀναπηδῆσαι ἐξελάσαι ».
ἀνασφαιρίζω μσν. ἀναρρίπτω, ἐξακοντίζω : Θεοδώρητ.Ι,951 **βλέπε . . πρὸς πηλίκον ὕψος ἀνεσφαίρισας τὴν τοῦ λόγου σου γλῶτταν.**
ἀνασφάλιστα ἐπίρρ. δημ. ἀνασφαλίστως βλ.λ.
ἀνασφάλιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων λάβει ἀσφάλειαν, ἐξασφάλισιν : **τοῦ ἐδάνεισα παλλὰ καὶ εἶμαι ἀνασφάλιστος·** || ὁ μὴ ἐν ἀσφαλείᾳ ὤν : **ἀνασφάλιστο τὸ σπίτι ἀπὸ τοὺς κλέφτες·** 2) εἰδ. ὁ μὴ ἠσφαλισμένος εἰς ἑταιρείαν ἀσφαλιστικὴν βλ.λ. : **ἀνασφάλισταν φορτίον, - τὸ μαγαζὶ ποὺ κάηκε ἦταν ἀνασφάλιστο.**
ἀνασφαλίστως ἐπίρρ. νεώτ. δημ. **ἀνασφάλιστα** κατὰ τρόπον ἀνασφάλιστον βλ.λ.
ἀνασφάλλω κ. δημ., μέλλ. ἀνασφαλῶ, ἀόρ. ἀνέσφηλα ἀνεγείρομαι ἐκ πτώσεως : Εὐστ.Πονημ. 147,21 **τοῦ κατὰ γῆς ἕρπειν ἀνασφῆλας·** || κ.μτφ. : Λουκ.Ἀποκ.32 **ἀνασφάλλειν ἐκ κακῶν·** 2) κυρ. ἐπὶ νόσου, ἀναρρωνύω : Νικ.Δαμ.98 D **ἐπεὶ ἀνέσφηλεν ἐκ τῆς νόσου,** ΔίωνΧρ.Λογ.34,36 **καθάπερ οἱ μεγάλῃ μὲν νόσῳ χρησάμενοι ταχὺ δ' ἀνασφήλαντες·** 3) δημ. ὑποπίπτω εἰς ἠθικὴν παρεκτροπήν, ἐπὶ γυναικῶν : δ.τραγ. **ἀνάσφαλεν ἡ κόρη του καὶ τὴν ἐκαταράστη,** παροιμ. **ὅπαια ἐφιλήθη μιὰ φορά καὶ δέκα θ' ἀνασφάλῃ.**
ἀνάσφαλσις-εως (ἡ) μτγν. ἀνάρρωσις.
ἀνασφαράζω δημ. σκιρτῶ, ξεπεταρίζω : ἀνασφαράζει τὸ μάτι μου· || σφαδάζω, ἀσπαίρω : **ἀνασφαράζει ἀκόμη τὸ σφαχτό, - τὸ ψάρι.**
ἀνασφενδονίζω νεώτ. ἐκ νέου σφενδονίζω βλ.λ.
ἀνασφηνῶ-όω μτγν. ἐνισχύω, στερεώνω διὰ σφηνῶν : Ἀπολλδ.Πολιαρκ.24 **ἀνασφηνούσθω τὰ ξύλα ὑπὸ σχοινίοις.**
ἀνασφηνώνω δημ. ἀνασφηνῶ βλ.λ.· 2) ἀμτβ. ἀνασφηνώνομαι ἐνσφηνοῦμαι, εἰσέρχομαι ὡς σφὴν εἰς σῶμα τι : **ἀνασφηνώθηκε ἡ καρφῖτσα.**
ἀνασφίγγω κ. νεώτ. σφίγγω ἰσχυρῶς, κρατῶ καλῶς : Νόνν.Διον.4,51 **ἠέλιον . . ἵππον ἀνασφίγγοντα χαλινῷ·** 2) σφίγγω ἐκ νέου.
ἀνασφογγίζω δημ. ἀνασπογγίζω βλ.λ. : **ἀνασφόγγισε τὰ δάκρυά της.**
ἀνάσφορον (τὸ) κ. **ἀνάσφορος** (ἡ) τὸ φυτὸν πτέρις : Διοσκ.4,148.
ἀνασφραγίζω κ. νεώτ. ἀφαιρῶ τὰς σφραγῖδας, ἐκσφραγίζω· 2) σφραγίζω ἐκ νέου.
ἀνασφυρηλατῶ-έω νεώτ. ἐκ νέου σφυρηλατῶ βλ.λ.
ἀνασχεθεῖν-έειν ποιητ. ἀπαρφ. ἀορ. β' ἐξ ὁριστ. **ἀνέσχεθον** τοῦ **ἀνέχω** βλ.λ.
ἀνάσχεσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀνοχή, ἐγκαρτέρησις, τὸ ὑπομένειν : Πλούτ.Νουμ.13 **τῆς τῶν δεινῶν ἀνασχέσεως·** 2) ἄνοδος, ὕψωσις, ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου : Ἀριστλ.Κοσμ.393 Β 2 **πρὸς ταῖς ἀνασχέσεσι τοῦ ἡλίου·** 3) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνέχω βλ. λ., ἀναχαίτισις, σταμάτημα : **ἡ ἀνάσχεσις τοῦ ρεύματος διὰ παραπλεύρων αὐλάκων, - ἀνάσχεσις αἱμορραγίας.**
ἀνασχετικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐγκαρτερῶν, ὁ ὑπομονητικός : Πλ.Ἠθ.31 Α **οὐκ ἀνασχετικὸς ὢν οὐδὲ πρᾶος·** 2) νεώτ. ὁ προσφυής, ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιφέρῃ ἀνάσχεσιν, ἀναχαίτισιν, σταμάτημα : **ἀνασχετικὰ ἔργα ἐπὶ τοῦ χειμάρρου, - φάρμακον ἀνασχετικὸν τῆς αἱμορραγίας.**
ἀνασχετός-ή-όν κ. νεώτ. ἐπ. ἀνσχετός-όν ὃν δύναταί τις νὰ ἀνέχεται, νὰ ὑπομένῃ, ἀνεκτός, ὑποφερτός : Ὀδ.Β 63 **οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται,** Ἡρ.Ι,207 **αἰσχρὸν καὶ οὐκ ἀνασχετὸν Κῦρόν γε τὸν Καμβύσεω ὑποχωρῆσαι τῆς χώρης,** Σοφ.Τρ.721 **ζῆν γὰρ κακῶς κλύουσαν οὐκ ἀνασχετόν·** 2) ὁ δυνάμενος νὰ ἀνασχεθῇ, νὰ ἀναχαιτισθῇ, νὰ συγκρατηθῇ.
ἀνασχηματίζω νεώτ. σχηματίζω τι ἐκ νέου, ἐπαναφέρω εἰς τὸ πρότερον σχῆμα : **οἱ παλαιοντολόγοι ἀνασχηματίζουσι τὰ προϊστορικὰ ζῷα·** κ. παθ. **ἐκ τῶν διασωθέντων ἀποσπασμάτων ἀνεσχηματίσθη ἡ ὅλη διήγησις·** 2) ἀνασυνθέτω, διαμορφῶ κατ' ἄλλον ἢ πρότερον τρόπον, δίδω διάφορον μορφὴν ἢ ὀργάνωσιν εἴς τι : **ὁ πρόεδρος ἀνεσχημάτισε τὴν κυβέρνησιν, - ἡ ἑταιρεία ἀνεσχηματίσθη ἐπὶ νέων βάσεων.**
ἀνασχηματισμός (ὁ) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνασχηματίζω : **ἀνασχηματισμὸς τοῦ ἐδάφους, - τῆς ἑταιρείας, - τῆς κυβερνήσεως·** 2) εἰδ. ἡ ἀναπαραγωγὴ ἐνοργάνων ὄντων.
ἀνασχίζω κ. νεώτ. σχίζων ἀνοίγω, σχίζω : Ἡρ.Ι,123 **λαγὸν μηχανησάμενος καὶ ἀνασχίσας ταύτου τὴν γαστέρα,** Θεόκρ.25,277 **δέρμα λέοντος ἀνασχίζειν ὀνύχεσσι.**
ἀνασχινδαλεύω μτγν. ἀνασχινδυλεύω βλ. λ. κ. παθ. ἀνασχινδαλεύομαι.
ἀνάσχισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀνασχίζω, ξέσχισμα.
ἀνάσχισμα (τὸ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἀμφιβίων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **μετωποσαυριδῶν.** ζῆσαν κατὰ τὸ τριάσιον σύστημα.
ἀνασχίστης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνασχίζων κ. εἰδ. ὁ σχίζων ξύλα.
ἀνασχολία (ἡ) νεώτ. ἔλλειψις ἀσχολίας, ἀργία.
ἀνασχολιάζω νεώτ. ἐκ νέου σχολιάζω βλ. λ.
ἀνάσχολος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ εἴς τι ἀσχολούμενος, ἀργός, ἄνεργος.
ἀνασῴζω κ. νεώτ. κ. δημ. (τὸ ὑπογεγρ. μόνον εἰς τὸν ἐνεστ. κ. παρατ.) σῴζω, ἀποσῴζω, διασῴζω, γλυτώνω : Σοφ.ΟΤ 1351 **ἀπό τε φόνου ἔρρυτο κἀνέσωσέ με·** || μέσ. : Σοφ.Ἠλ.1133 **πρὶν ἐς ξένην σε γαῖαν ἐκπέμψαι κἀνασώσασθαι φόνου** (καὶ σὲ σῶσαι ἀπὸ τὸν φόνον), νεώτ. **τὸν ἀνέσωσεν ἐκ τοῦ ναυαγίου, - τὸ μόνον ἐκ τῆς πλημμύρας ἀνασωθέν·** 2) μέσ. ἀνακτῶμαι : Ἡρ. Ι,82 **μηδὲ τὰς γυναῖκας σφι χρυσοφορήσειν, πρὶν Θυρέας ἀνασώσωνται,** αὐτ.106 **ἀνεσώσαντο τὴν ἀρχὴν Μῆδοι·** || ἐλευθερῶ : Ἡρ.3,140 **ἀνασωσάμενός μοι δὸς τὴν πατρίδα Σάμον** (ἀφοῦ λυτρώσῃς αὐτὴν χάριν ἐμοῦ)· 3) διατηροῦμαι καλῶς ἔχων : Πλάτ.Φιλ.32 Ε **τῶν μήτε διαφθειρομένων μήτε ἀνασῳζομένων·** 4) κ. δημ. κομίζω, ἐξάγω τινὰ ἢ τι σῶον : Ἐπιγρ. **τὰ ἀγάλματα ἀνέσωσεν εἰς Αἴγυπτον, - ἀνάσωσα κάμποσα πράματά μου ἀπὸ τὴ φωτιά·** 5) μέσ. ἐπανέρχομαι σῶος : Λυσ.20,24 **ἀνεσώθην εἰς Κατάνην,** Ξεν. Ἑλλ.4,8,28 **ἀνασωθῆναι εἰς τὰς πατρίδας** (ἐπὶ ἐξορίστων)· 6) διατηρῶ εἰς τὴν μνήμην : Ἡρ.6, 68 **ἀνασῴζων ἐκεῖνο τὸ ἔπος, τὸ εἶπεν Ἀρίστων.**
ἀνασώνω δημ. τελειώνω τι ἀφεθὲν ἡμιτελές, φέρω εἰς πέρας : **τοῦ τάκαναν μισὰ καὶ τ' ἀνασώνει·** 2) διὰ τῆς χειρὸς φθάνω νὰ λάβω τι ὑψηλὰ κείμενον : **ἐκεῖ πάνω ποὺ 'βαλες τὸ βιβλίο δὲν τὸ ἀνασώνω.**
ἀνασωρεύω κ. νεώτ. συσσωρεύω : **ἀνεσώρευσαν τὴν κόπρον·** || **-ομαι** συσσωρεύομαι : Πολύβ.8,33,5 **τοῦ χοὸς ἀνασωρευομένου.**
ἀνάσωσις-εως (ἡ) διατήρησις, διάσωσις· Σουΐδ. « κομιδή, ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια ».
ἀνάσωσμα (τὸ) μσν. ἀντίποινον, ἀντιτιμώρημα : Τζέτζ. ἐν Λυκόφρ.1297 **εἰς ἀνέκτισιν καὶ ἀνάσωσμα Εὐρώπην . . ἁρπάσαντες ἀντὶ τῆς Ἰοῦς.**
ἀνασωσμός (ὁ) μσν. κ. δημ. διάσωσις, ἀπελευθέρωσις : **τὰ γυναικόπαιδα δὲν καλοπίστευαν ἀκόμα τὸν ἀνασωσμό τους.**
ἀνασώστης (ὁ) νεώτ. ὁ διασώσας.

ἀνάσωστος-η-ο δημ. ὁ μὴ πλήρης, ὁ μὴ τελειωθείς, ὁ ἐλλιπὴς κατὰ τὴν σωματικὴν διάπλασιν.
ἀνασωφρονίζω κ. νεώτ. ἐπαναφέρω εἰς σωφροσύνην· Ἡσ. «ἄμνυτο, ἀνεσωφρονίσθη»· νεώτ. κ. ἐκ νέου σωφρονίζω.
ἀνασωφρόνισις-εως (ἡ) μσν. ἐπαναφορὰ εἰς σωφροσύνην: Λέοντ.Νεαρ.ριβ'εἰς ἀνασωφρόνισιν.
ἀνασώχω τρίβω, συντρίβω.
ἀνατάδην ἐπίρρ. μσν. ἐκτάδην, ὑπτίως: Θεόδ. Ὑρτ.6,28 ἐπὶ.. Μιλησίων στρωμάτων ἀνατάδην καθεύδουσι.
ἀνατάκται (οἱ) οἱ καθορίζοντες, ἀνατάσσοντες τοὺς ἐπιβλητέους εἰς ἕκαστον φόρους ἐν Μιλήτῳ.
ἀνατανύω ποιητ. ἀντανύω ἀνατείνω: Καλλ. εἰς Δία 30 ἀνατανύσασα θεὰ μέγαν ὑψόσε πῆχυν.
ἀνάταξις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου φορολογικὴ κατάταξις· 2) νεώτ. ἡ ἐκ νέου τοποθέτησις· || Ἰατρ. ἡ ἐπαναφορὰ ἐκτοπισθέντος ὀργάνου, ἐξηρθρωμένου μέλους ἢ κατεαγότος ὀστοῦ εἰς τὴν κανονικὴν θέσιν αὐτοῦ: ἀνάταξις κήλης, - μήτρας, - κατάγματος.
ἀνατάραγμα (τὸ) δημ. κ. ἀνατάραμα κ. ἀναταραγμός ἀνακίνησις, ἀνατάραξις: ἀπὸ τὸ ἀνατάραγμα θόλωσε τὸ νερό· || κλονισμός, ἀνάσεισις: μὲ τὸ δυνατὸ ἀνατάραγμα τῆς κλάρας πέσαν ὅλοι οἱ ἀνθοί· 2) συγκλονισμός, σπασμὸς ἐκ νόσου, οἷον ἐκ πυρετοῦ, ἐπιληψίας, ἐκλαμψίας κτλ., ἄ. τάραμα: κστ. κακὸ ἀνατάραμα νὰ σ' εὕρῃ.
ἀναταραγμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἀνατάραγμα βλ.· || σάλος: τῶν κυμάτων ὁ ἀναταραγμός· || ψυχικὴ ταραχή, ἐρεθισμός, ἐξέγερσις: ὁ ἀναταραγμὸς τοῦ πλήθους ὑπῆρξε τοιοῦτος, ὥστε ἐπὶ στιγμὴν ἠπειλήθη στάσις.
ἀναταράζω δημ. ἀναταράσσω βλ. λ. : ἀναταράζω τὰ νερά, - τὸ γιατρικό· || κλονῶ, κλονίζω: μὴν ἀναταράζῃς τὰ κλαριά· || σαλεύω, σείω: ὁ σεισμὸς ἀνατάραξε τὰ σπίτια· 2) κραυγάζων θορυβῶ, ἐξεγείρω ταραχήν: σὰ θυμώνει ἀναταράζει τὸν κόσμο· μέσ. κ. παθ. -ομαι, ἀόρ. ἀναταράχτηκα, μτχ. ἀναταραγμένος ἐν ταῖς ἀνωτέρω σημ.: δ. τραγ. ὁ Δῆμας ἀναστέναξε κι ἡ γῆς ἀναταράχθη.
ἀνατάραμα (τὸ) δημ. ἀνατάραγμα βλ. λ.
ἀνατάραξις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναταράσσω βλ.λ.
ἀναταράς (ὁ) δημ. κ. ἀνανταράς μεγάλη παλαιὰ οἰκία.
ἀναταράσσω κ. νεώτ., ἀττ. ἀναταράττω ταράσσω συνεχῶς, ἀνακινῶ, ἀνακατώνω: Ἀριστλ. ΖΙ 9,37 ὅταν ἐν τοῖς ἀμμώδεσιν ἢ θολώδεσιν ἀναταράξας κρύψῃ ἑαυτόν, - ἀναταράσσω τὸ ὕδωρ, - τὸ φάρμακον, - τὴν φιάλην· || ταράττω τὴν γνώμην, συγχέω: Πλάτ.Φαιδ.88 C ἐδόκουν ἀναταράξαι καὶ εἰς ἀπιστίαν καταβαλεῖν· 2) παθ. ταράσσομαι, ἀνακινοῦμαι συνεχῶς ὑπὸ ἄλλου, ὅθεν κ. θολοῦμαι: Ὑπ.Ἀφ.1238 F ὑποστάσεις δασεῖαι καὶ ἀνατεταραγμέναι· 3) παθ. μτφ. εὑρίσκομαι ἐν ἀταξίᾳ, ἐν ταραχῇ: Ξεν.Ἀν.I,7,20 ἀνατεταραγμένον ἐπορεύετο (τὸ στράτευμα), Πλούτ.Φάβ.36 τὴν πόλιν αὖθις ὑπὸ τῶν λόγων τούτων ἀναταράττεσθαι, - ἀνεταράχθημεν ἐκ τοῦ συμβάντος, - ἐκ τῆς εἰδήσεως.
ἀναταραχή (ἡ) νεώτ. θορύβησις, σύγχυσις.
ἀνατάσης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἀπαντῶν μόνον εἰς μικροὺς κρυστάλλους ἐπικαθημένους ἐπὶ ἄλλων ὀρυκτῶν ἢ πετρωμάτων, μεταλλοειδὲς ἢ ἀδαμαντοειδές, διαφώτιστον ἢ ἡμιδιαφανὲς εἰς πολλὰς ἀποχρώσεις ἀπὸ τοῦ μέλανος μέχρι τοῦ ὑπερύθρου, ἐνίοτε δὲ κ. ἄχρουν.
ἀνάτασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὰ ἄνω εἰς ὕψος τάσις: Πολύβ.5,44,3 τὴν εἰς ὕψος ἀνάτασιν πάντων τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπων· || ἔντασις, ἐπίτασις: σχόλ. ἀνάτασιν τῆς βοῆς· || ὅθεν ἔντονος ἀπειλητικὴ ἔκφρασις (δι' ὑψώσεως τῆς χειρός, ἐφορμήσεως ἢ ἄ.): Πολύβ.4,4,8 αἱ μὲν οὖν.. καταπλαγέντες τὴν ἀνάτασιν Φιλίππου ἐπανῆλθον, Διον.Ἀλ.Ρωμ.9,4 ἀπειλὰς καὶ ἀνατάσεις· 2) μτφ. ἀγερωχία, ἀλαζονεία: Πλούτ. Κάτ.Πρεσβ.16 ἀνάτασιν καὶ ὄγκον τοῦ βασιλέως μὴ φοβηθείς· 3) ἀποχή, ἐγκράτεια, τὸ «ἀνατάσσειν» ἀπὸ πάσης τροφῆς, νηστεία: Πλούτ. Ἠθ.62 A· 4) νεώτ. εἰδ. ἀνάτασις τοῦ ἤχου διὰ μηχανικοῦ ἢ ἄλλου τρόπου ἔντασις τοῦ ἤχου, - ἀνάτασις χειρῶν γυμναστικὴ ἄσκησις, καθ' ἣν αἱ χεῖρες ἀνυψοῦνται κατακορύφως ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν μὲ τὰς παλάμας πρὸς τὰ ἔσω, - ἀνάτασις ἐλατηρίου συσπείρωσις τοῦ ἑλικοειδοῦς κινητῆρος περὶ τὸν ἄξονα αὐτοῦ· 5) μτφ. ἀνύψωσις, ἔξαρσις τοῦ πνεύματος: ἀνάτασις ψυχῆς.
ἀνατάσσω κ. νεώτ. τακτοποιῶ, θέτω κατὰ τάξιν· || νεώτ. τάσσω ἐκ νέου, ἀποκαθιστῶ τὴν διαταραχθεῖσαν τάξιν: ἀνατάσσω τὰ ἔγγραφα, - τὰ βιβλία· || ἐπαναφέρω εἰς τὴν θέσιν του μέλος τοῦ σώματος ἐξαρθρωθέν· 2) ἀνατάσσομαι κ. μέσ. ἀττ. -ττομαι διεξέρχομαι καὶ πάλιν κατὰ τάξιν, ἐπαναλαμβάνω κατὰ σειράν: Πλούτ.Ἠθ. 668 C ἀναταττόμενος τὰ μαθήματα καὶ μελετῶν· || συνθέτω, συντάσσω, συγγράφω κατὰ τάξιν, κατὰ σειρὰν γεγονότων: ΚΔΛουκ.I,I πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων· 3) μεταρρυθμίζω, ἐπαναφέρω εἰς τὴν προτέραν τάξιν, ὅθεν ἀνακαλῶ τι θεσπισθέν: ΔίωνΚ 78,18 πάντα γὰρ ὅσα ποτὲ παρὰ τὸ καθεστηκός.. ἀνηλίσκετο ἀνετάγη· 4) νεώτ. μέσ. ἐκ νέου τάσσομαι εἴς τι ἢ μετά τινος: ἀνατάσσομαι εἰς τὸν στρατόν, - εἰς τὸ κόμμα, - εἰς τὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη κτλ.
ἀνατατικός-ή-όν κ. νεώτ. ἀλαζονικός, ἀπειλητικός: Πολύβ.5,43,5 ἀνατατικὰς καὶ ψευδεῖς εἰσφέρων ἐπιστολάς, Διόδ.Σ 5,31 ἀπειληταὶ καὶ ἀνατατικοί· 2) νεώτ. ὁ τείνων πρὸς τὰ ἄνω· || ὁ προκαλῶν ἀνάτασιν.
ἀνατατικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνατατικὸν βλ. λ.· 2) προστακτικῶς: Πολύβ.4,4,7 ἀνατατικῶς κελεύων.
ἀνάταυρα ἐπίρρ. ὑπτίως, ἀνάσκελα· Σουΐδ. «παλιμβαλής, ὁ ἀνάταυρα πεσών».
ἀνατεὶ ἐπίρρ. κ. ἀνατὶ ἄνευ ἄτης, ἄνευ βλάβης: Εὐρ.Μήδ.1357 ἀνατὶ τῆσδε μ' ἐκβαλεῖν χθονός, Πλάτ.Νόμ.9,871 E ἀνατεὶ κτεινέτω.
ἀνατείνω κ. νεώτ., ποιητ. ἀντείνω τείνω πρὸς τὰ ἄνω, ὑψώνω: Πίνδ.Ν 1,43 ὁ δ' ὀρθὸν μὲν ἄντεινε κάρα, αὐτ.5,51 ἀνὰ δ' ἱστία τεῖνον (ἐν τμ.)· || τείνω πρὸς τὰ ἄνω τὰς χεῖρας πρὸς εὐχὴν ἢ ὅρκον: Ἀριστφ.Ὄρν.623 εὐξόμεθ' αὐτοῖς ἀνατείνοντες τὼ χεῖρ', Λουκ.Τοξότ.50 ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν ἤθελεν ὀμνύειν· || ἀνατείνω τὴν δεξιὰν ὑψώνω τὴν δεξιὰν πρὸς ἔκφρασιν γνώμης, πρὸς ψηφοφορίαν, - ἀνατείνω τὴν δεξιὰν προτείνω τὴν δεξιὰν πρὸς ἔνδειξιν φιλίας ἢ πρὸς χαιρετισμόν: Ξεν.ΚΠ 4,2,17 εἰ φίλοι εἰσίν, ὡς τάχιστα ὑπαντᾶν, τὰς δεξιὰς ἀνατείναντας· 2) ὑψώνω ἀπειλητικῶς τὴν χεῖρα (ξαμώνω) ἢ ἄλλο τι: Σιμων.θ οὐδὲ Πολυδεύκεος βίᾳ χεῖρας ἀντείναιτ' ἂν ἐναντίον αὐτῷ· κ. μτφ.: Δημ.389,1 οὐδὲν ἂν ὑμῖν εἶχε ἀνατείνασθαι φοβερόν· 3) ὑψῶ τι ἄνω, τὸ κρατῶ ὑψηλὰ ὡς βραβεῖον: Πίνδ.Ν. 8,48· 4) κ. νεώτ. τείνω, ἐκτείνω. τεντώνω: Ξεν. ΚΠ 7,1,6 κάμπτοντες ἀνέτεινον τὰ κέρατα, - ἀνατείνω ἱστίον (τεζάρω)· || ἁπλώνω, ἁπλώνομαι: Ἀριστλ.ΖΙ 4.1 ἢ τὸ ἔντερον ἀνατείνει, Πλουτ. Ἠθ.591 A ὁδὸς ἀνατείνουσα ἐκ τοῦ Ἅδου κάτωθεν· 5) ὑψώνω, ἐκτείνω τὰ σκέλη, τὸν πόδα:

Ἀριστφ.Λυσ.799 **βούλομαί σε.. ἀνατείνας λακτίσαι·** 6) διὰ λόγου ἐκτεταμένως ὑμνῶ, μεγαλύνω, ἐγκωμιάζω : Πίνδ.Ν 58 **κῦδος ἀνατείνειν·** 7) μτφ. ἐν ἠθικῇ σημ. ἐπιτείνω τὴν θέλησιν, τὰς δυνάμεις μου, ἐπιμένω, οἷον πρὸς ἐγκράτειαν, ἐγκαρτέρησιν κττ. : Ἀρρ.Ἐπέκτ.2,17,9· ‖ ἀνάγομαι εἰς ἔξαρσιν, ἐξυψοῦμαι, ἐξυψῶ ἐμαυτόν : Συνέσ.46D **ἐγὼ δὲ βουλοίμην πρὸς θεωρίαν ἀνατετάσθαι·** 8) ἐκτείνομαι, φθάνω, ἐξικνοῦμαι : Ἡρ.7,67 **πέδιλα ἐς γόνυ ἀνατείνονται·** ‖ ἐκτείνομαι, διαστέλλομαι : Τίμ.Λοκρ.102 A **τὸ δὲ** (σῶμα) **ἀνατείνεται καττὰς ἐκροάς·** 9) **ἀνατείνω τὰς ὀφρῦς** ἀνασπῶ : Πολυδ.2,49 **τὰς ὀφρῦς ἀνατείνων ὑπὲρ τὰ νέφη.**

ἀνατείνων-αντος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀνατάσης βλ. λ.

ἀνατειχίζω κ. νεώτ. οἰκοδομῶ ἐκ νέου ἢ ἐπιδιορθώνω τεῖχος : Ξεν.Ἑλλ.4,4,18 **ἀνατειχίσαι τὰ διῃρημένα ὑπὸ Πραξίτα τείχη.**

ἀνατείχισις-εως (ἡ) νεώτ. ἀνατειχισμός βλ. λ.

ἀνατειχισμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου οἰκοδόμησις ἢ ἐπιδιόρθωσις τειχῶν : Ξεν.Ἑλλ.4,8,9 **χρήματα προσέθηκεν αὐτῷ εἰς τὸν ἀνατειχισμόν.**

ἀνάτελα ἐπίρρ. δημ. κ. **τ' ἀνάτελα** κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου· συγγ. **αὐγινά.**

ἀνατέλλω κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. **ἀντέλλω,** ἀόρ. **ἀνέτειλα,** παρακ. **ἀνατέταλκα** (βλ. **τέλλω**), κάμνω νὰ προκύψῃ, νὰ φυτρώσῃ, ἀναδίδω, ἀναφύω : Ἰλ.Ε 777 (τοῖς δὲ ἵπποις) **ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι,** Αἰσχ.Ἀπ.300 **Αἴγυπτος Δήμητρος ἀνατέλλει στάχυν,** ΠΔ Γεν.3,19 **ἡ γῆ ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι·** ‖ γεννῶ : Πίνδ.Ι 7,6,5 **ἀνίκ' ἀντειλας Διόνυσον·** ‖ κατάγομαι : ΚΔ Ἑβρ.7,14 **ἀνατεταλκέναι ἐξ Ἰούδα·** 2) ἀμτβ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης, τῶν ἀστέρων, **ἀνίσχω,** ὑψοῦμαι, ἀναφαίνομαι ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα : Ἡρ.2,142 **τετράκις ἔλεγον τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι,** Σοφ.ΟΚ 1246 **αἱ μὲν ἀπ' ἀελίου δυσμᾶς αἱ δ' ἀνατέλλοντος,** Θεόκρ.13,25 **ἆμος ἀνατέλλαντι Πελιάδες·** 3) ἀμτβ. φύομαι, γεννῶμαι, προβάλλω, ἀναφαίνομαι : Αἰσχ.Ἑπτ.535 **ταρφὺς ἀνατέλλουσα θρίξ,** Ἀριστλ.ΖΙ 5,8 **οἱ τελευταῖοι ὀδόντες ἀνατέλλουσι περὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη,** Ἐπιγρ. **ἀνέτειλε σωτήρ** (ἀνεφάνη)· 4) κ. δημ. ἀναβρύω, ἐπὶ πηγῶν, ἐπὶ ποταμῶν, πηγάζω : Ἡρ.4,52 **ἐκ ταύτης** (τῆς λίμνης) **ἀνατέλλων ὁ Ὕπανις ποταμός,** δ.τραγ. **κι ἀνάμεσα στὰ δυὸ δεντρὰ ἀνάτειλε μιὰ βρύση·** 5) ἐπὶ ὀρέων, ὑψοῦμαι : Ἀπολλ.Ρ 2,1249 **ὀρέων ἀνέτελλον ἐρίπνας·** 6) κ. νεώτ. κ. δημ. μτφ. διαφαίνομαι, προκύπτω ἀμτβ. : Ἀπολλ.Ρ 3,683 **μῦθος δ' ἄλλοτε μέν οἱ ἐπ' ἀκροτάτης ἀνέτελλεν γλώσσης, - ἀνέτειλαν ἡμέραι δόξης, - θ' ἀνατείλουν καλὰ χρόνια καὶ γιὰ τοὺς φτωχούς·** ‖ νεώτ.φρ. **ἡ χώρα τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου** ἡ Ἰαπωνία.

ἀνατελωνίζω νεώτ. κάμνω ἀνατελωνισμόν βλ.λ.

ἀνατελωνισμός (ὁ) νεώτ. ἡ μετὰ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐμπορεύματος καὶ πρὸ τῆς ἐξόδου ἐκ τοῦ τελωνείου ἐπανεξέτασις ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ τελωνείου ἢ ὑπὸ διορισθέντος ἐπὶ τούτῳ ὑπαλλήλου.

ἀνατέμνω κ. νεώτ., μέλλ. **ἀνατεμῶ,** ἀόρ. **ἀνέταμον** τέμνω, σχίζω σῶμά τι : Θεόπομπ.π.Ἀθην. 12,532 A **ὁ δὲ βασιλεὺς.. ταῖς αὑτοῦ χερσὶν ἀνέταμε τὴν ἄνθρωπον,** ΑΠ 9,310,5 **ληφθεὶς δ' ἐκ μεσάτης ἀνετέμνετο κλέμματα γαστρός·** ‖ ἰδίως ἐπὶ νεκρῶν : Ἡρ.2,87 **οὔτε ἀναταμόντες αὐτόν** (τὸν νεκρόν)· ‖ κατασχίζω, ξεσχίζω : Λουκ. Προμ.21 **ὡς παύσειέ σε ἀνατεμνόμενον ὑπὸ τοῦ ὀρνέου·** ‖ κατακόπτω : Αἰσχίν.77,26 **ἀνατετμήκασί τινες τὰ κλήματα τοῦ δήμου·** ‖ τέμνω, χαράσσω, ἀνοίγω : Φίλων 20,55 **βόες βαθείας αὔλακος ἀνατέμνοντες δι' ἡμέρας,** αὐτ.2,362,6 **λεωφόρους ὁδοὺς ἀναταμεῖν·** 2) κ. νεώτ. τέμνων ἀποχωρίζω πρὸς ἐξέτασιν, ἐκτελῶ ἀνατομικὴν ἐργασίαν, ἐπὶ πτωμάτων ἢ καὶ ἐπὶ ζῴων : Ἀριστλ.Ἀναπν.16 C **ὃν δὲ τρόπον ἡ καρδία σύντρησιν ἔχει πρὸς τὸν πνεύμονα δεῖ τεθεωρηκέναι ἐκ τῶν ἀνατεμνομένων,** Ἱππ.1281,2 **τὰ ζῷα ἀνατέμνω,** Ἀρτεμίδ.Ὀνειρ.1 **ἀνατετμῆσθαι δοκεῖν καὶ ἰδεῖν τὰ ἐντὸς κατὰ φύσιν·** 3) νεώτ. μτφ. ἐξετάζων λεπτομερῶς ἀναλύω, ἐπισταμένως ἐρευνῶν διακρίνω, διευκρινίζω.

ἀνατεταμένον (τὸ) τὸ φυτὸν ἐλξίνη, πόα σιδηρῖτις ἐτησία, δημ. ἀνεμόχορτο, παρθενούδι, κολλιτσίδα : Διοσκ.4,39.

ἀνατεταμένος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ὁ **ἀνατάσης** βλ.λ.

ἀνατεταμένως ἐπίρρ. κ. νεώτ. δι' ἀνατάσεως ἢ κατὰ τρόπον ἀνατάσεως βλ.λ.

ἀνατζιριάζω δημ. ἀνατριχιάζω βλ. λ.

ἀνατήκω κ. νεώτ. τήκω, λυώνω, ἀναλύω : Πλούτ. Ἠθ.954 A **οἱ δὲ χαλκεῖς τῷ πυρουμένῳ καὶ ἀνατηκομένῳ σιδήρῳ μάρμαρον καὶ λατύπην ἀναπάσσουσι·** ‖ ἐπὶ χιόνος, ἀναλύομαι : Πολύβ.2,16,9 **τῶν ἀνατηκομένων χιόνων·** 2) μτφ. χαλαρώνω, μαλθακύνω, ἐξαντλῶ : Πλούτ.Ἠθ.1366 **ταῖς ἡδοναῖς ἐξυγραίνειν καὶ ἀνατήκειν τὰ σώματα παραδιδόντες·** ‖ νεώτ. τήκω, λυώνω ἐκ νέου, ξαναλυώνω, ξαναχωνεύω, ἐπὶ μετάλλων.

ἀνάτηξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνατήκω βλ.λ. : Πολύβ.9,43,5 **χιόνων ἀνάτηξις,** νεώτ. γεωλ. **πετρώματα ἐξ ἀνατήξεων.**

ἀνατηρῶ-άω δημ. βλέπω προσεκτικῶς, περιέργως, μετ' ἐνδιαφέροντος.

ἀνατί ἐπίρρ. δ.γρ. **ἀνατεὶ** βλ.λ.

ἀνατιβετίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος κεφαλοπόδων ἀμμωνιτοειδῶν τῆς ὁμοιογεν. τῶν **κερατιτιδῶν** ζῆσαν κατὰ τὸ τριάσιον σύστημα.

ἀνατίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. πτηνὰ τοῦ ἀθροίσματος τῶν **νηκτικῶν** τῆς οἰκογενείας τῶν **πλατυράμφων,** ὁ. **νησίδαι** βλ.λ.

ἀνατίθημι μσν., νεώτ. κ. **ἀναθέτω,** μέλλ. **ἀναθήσω,** ἀόρ. **ἀνέθηκα,** αἰολ. **-εικα,** μτχ. παθ. πρκ. **ἀνατιθειμένος** τίθημι, κρεμῶ ἄνω, ὅθεν προσάπτω, ἀποδίδω : Ἰλ.Χ 100 **Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει,** Πίνδ.Ο 5,8 **ἀν- κῦδος·** 2) θέτω ἐπάνω εἴς τι, ὅθεν καὶ ἐπιβάλλω : Ξεν.Ἀν.3,1,30 **σκεύη ἀναθέντας,** Ἀριστφ.Ἱππ.1056 **καί κε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεί κεν ἀνὴρ ἀναθείη** (ἤθελεν ἐπιβάλει)· 3) μτφ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἐξαρτῶ ἔκ τινος, ἀπεκδέχομαι παρά τινος, ἀφίνω εἰς τὴν διάθεσιν ἄλλου : Πλάτ.Ἱππαρχ.229 E **ἐθέλω σοι.. ἀναθέσθαι ὅ,τι βούλει τῶν εἰρημένων,** ΚΔΠράξ.25,14 **ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον,** ἐκκλ. **τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου εἰς σὲ ἀνατίθημι, - ἀνέθηκαν τὴν ἐπὶ τοῦ διαγωνισμοῦ κρίσιν·** 4) ἀναφέρω, ἀποδίδω τι εἴς τινα ἢ εἴς τι : Ἡρ.2,134 **οὐ γὰρ ἂν οἱ πυραμίδα ἀνέθεσαν ποιήσασθαι** (δὲν θὰ ἀνέφερον περὶ αὐτοῦ ὅτι κατεσκεύασε..), Θουκ. 2,64,1 **ὅταν παρὰ λόγον τι εὖ πράξητε ἐμοὶ ἀναθήσετε** (εἰς ἐμὲ θὰ ἀποδώσητε)· 5) κ. νεώτ. ἐπιτρέπω, ἐμπιστεύομαι εἴς τινα : Θουκ.8,82,1 **στρατηγὸν εἵλοντο καὶ τὰ πράγματα πάντα ἀνετίθεσαν, - ἀνέθεσαν εἰς αὐτὸν τὴν διοίκησιν, - τὴν διδασκαλίαν, - τὴν διαχείρισιν·** 6) νεώτ. θέτω ὡς ἀφιέρωμα, ἀφιερώνω : Ἡσ.Ἔργ.658 **Μούσαις Ἑλικωνιάδεσσ' ἀνέθηκα,** Θουκ.1,13,5 **Ῥήνειαν ὅλην ἀνέθηκε τῷ Ἀπόλλωνι,** Πλάτ. Φαῖδρ.235 D **ὑπισχνοῦμαι χρυσῆν εἰκόνα ἰσομέτρητον εἰς Δελφοὺς ἀναθήσειν,** νεώτ. **ἀνέθηκε εἰκόνα, - κώδωνα** κττ. ‖ ἀνεγείρω ὡς ἀφιέρωμα : Πολύβ.5,93,10 **ἀνατίθ- βωμόν, νεών·** 7) καταλείπω, ἀφίνω πού τινα ἢ τι : Ἀριστφ.Πλοῦτ. 69 **ἀναθεὶς γὰρ ἐπὶ κρημνόν τιν' αὐτόν** (τὸν Πλοῦτον) **ἄπειμι** (καταλιπὼν αὐτὸν ἐπὶ κρημνοῦ

θὰ φύγω |· 8) ἀφίνω εἰς ἄλλον νὰ πράξῃ τι, ἐντέλλομαι εἴς τινα : Πίνδ.Π 8,29 ἀναθέμεν πᾶσαν μακραγορίαν λύρᾳ τε καὶ φθέγματι μαλθακῷ· 9) ἀναβάλλω, ἀπομακρύνω : Σοφ.Αἴ.476 ἀναθεῖσαι τοῦ γε κατθανεῖν | ἀπομακρύνουσα ἀπὸ τοῦ θανάτου |· 10) μέσ. θέτω ἐπάνω, φορτώνω : Ξεν.'Αν.2,2,4 ἀναθέσθαι τὰ σκεύη ἐπὶ τὰ ὑποζύγια· 11) μέσ. ἐπιτρέπω, ἐπιφορτίζω : Πλάτ.'Ιππαρχ.230 A οὔτι πᾶν γε τουτί μοι ἀνάθου· 12) μέσ. μεταβάλλω γνώμην, ἀναιρῶ ὅ,τι εἶπον : Ξεν.'Απομν.1, 2,44 ἀνατίθεμαι τό, ὅσα τύραννος μὴ πείσας γράφει, νόμον εἶναι, Πλάτ.Πρωτ.354 E καὶ νῦν ἀναθέσθαι ἔξεστιν, εἴ πῃ ἔχετε ἄλλο τι φάναι.

ἀνατίκτω μέλλ. ἀνατέξω κ. -ομαι γεννῶ ἐκ νέου : Αἰκ.Ζ 11,17 ὥσπερ οὖν ἀνατικτόμενον αὖθις.

ἀνατιμάζω δημ. διασύρω, ὑβρίζω.

ἀνατίμασμα (τὸ) δημ. βαρεῖα προσβολή, ἐξύβρισις, προπηλακισμός.

ἀνατιμή (ἡ) μσν. βαρεῖα ὕβρις, ἀνατίμασμα βλ. λ. : Χρον.Μορ.30,52 καὶ μὲ πολλὴν ἀνατιμὴν τὸ 'σερναν τὸ κεφάλι.

ἀνατίμησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνατιμῶ βλ. λ., ὕφωσις τῆς εἰς χρῆμα τιμῆς πράγματός τινος : ἀνατίμησις ἐμπορεύματος, - νομίσματος, - χρηματιστικῶν ἀξιῶν κττ.

ἀνατιμητής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπιδιώκων ἢ ἐπιφέρων ἀνατίμησιν βλ. λ. : ὑπερίσχυσαν οἱ ἀνατιμηταί.

ἀνατιμητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος, ὁ προκαλῶν ἀνατίμησιν, ὁ πρὸς ἀνατίμησιν βλ. λ. τείνων : ἀνατιμητικὴ κίνησις, - προσπάθεια.

ἀνατιμητικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνατιμητικὸν βλ. λ.

ἀνατιμῶ-άω κ. νεώτ. ὑψῶ τὴν τιμήν, τὴν ἀξίαν, ἀκριβαίνω : 'Αθήν.6,274 D ἀνατιμᾶν τὰ ὤνια· || ὑψῶ τὸν μισθόν, ζητῶ μεγαλυτέραν τιμήν, ἀξίαν : 'Ηρ.38 ἀνατιμῶν τε καὶ ἀποσεμνύνων ἑαυτόν, - αὐτ.47,6 ὅσαυς ἀρετή τις . . ἢ καὶ συγγένεια ἀνετίμα, - ἀνατιμῶ τὸ ἐμπόρευμα· || -ῶμαι μέσ. κ. παθ. : Πολυδ.3,125 ἐπὶ δὲ τῶν πολλοῦ πιπρασκόντων εἴποις ἂν ἐπιτιμῶσιν, ἀνατιμῶνται· νεώτ. ἀνετιμήθη ἡ δραχμή, - ὁ σῖτος.

ἀνατίνα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. μαλάκια λεπιδοβράγχια τοῦ ἀθροίσματος τῶν σιφωνοφόρων, τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἀνατινιδῶν.

ἀνατίναγμα (τὸ) δημ. κ. ἀνατίνασμα κ. ἀναταναγμός ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνατινάσσω βλ. λ., μεθ' ὁρμῆς μετακίνησις, κλονισμός, ἀναπήδησις, τράνταγμα, ἀναταραγμός.

ἀνατιναγμός (ὁ) κ. νεώτ. ἀνατίνασμα κ. ἀνατιναγμός ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνατινάσσω βλ.λ.· 'Ησ. «μετάστασις μετακίνησις»· Σουΐδ. «ἀνατινασμός».

ἀνατινάζω δημ. ἀόρ. ἀνατίναξα, παθ. ἀνατινάχτηκα, μτχ. ἀνατιναγμένος ἀνατινάσσω βλ.λ. : ἀνατίναξαν τὸ καράβι στὸν ἀέρα, δ. δίστ. ν' ἀνατινάξω τὸ κλαρὶ νὰ πέσῃ τ' ἄνθι χάμω, φρ. ἀνατινάζω τὸ γιακά μου ἅμα τὸν βλέπω | τὸν ἀποστρέφομαι, τὸν ἀποφεύγω |· || τὸ μέσ. ἀνατινάζομαι συνταράσσομαι, συγκλονοῦμαι, οἱονεὶ ἀναπηδῶ ἐξ αἰφνιδίου τινὸς ἀγγέλματος ἢ γεγονότος ἢ προσβολῆς κττ. : σὰν τἄκουσε ἀνατινάχτηκε.

ἀνατίναξις-εως νεώτ. δημ. -η ἡ ἐνέργεια κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνατινάσσω : ἀνατίναξις τοῦ πλοίου ὑπὸ τορπίλλης, - τῆς πυριτιδαποθήκης, - ἀνατίναξη τοῦ γεφυριοῦ μὲ δυναμίτη.

ἀνατίνασμα (τὸ) δημ. ἀνατίναγμα βλ. λ.

ἀνατινάσσω κ. νεώτ. τινάσσω, σείω πρὸς τὰ ἄνω, κινῶ βιαίως : Εὐρ.Βάκ.80 ἀνά θύρσον τε τινάσσων | ἐν τμ. |· || τινάσσω, σείω τῇδε κἀκεῖσε : Κλήμ.'Αλ.Παιδ.3,242 ἀνατινάξας στρωμνήν· ἐπὶ ἀνέμου, σείω τῇδε κἀκεῖσε : Εὐρ.'Ορ.341 ἀνὰ δὲ λαῖφος ὥς τις ἀκάτου θοᾶς τινάξας δαίμων· || νεώτ. τινάσσων βιαίως πρὸς τὰ ἄνω διασκορπίζω, καταστρέφω : ἀνετίναξαν τὸν βράχον, τὴν γέφυραν, - τὸ κτίριον, - τὸ πλοῖον κ. παθ. ἀνετινάχθη ἡ γέφυρα, - τὸ πλοῖον κττ.· 2) νεώτ., μέσ. ἐκ συγκινήσεως συγκλονίζομαι, οἱονεὶ σκιρτῶ, ἀναπηδῶ, σείομαι.

ἀνατινίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ὁμοιογένεια μαλακίων ἀκεφάλων τῆς τάξεως τῶν σιφωνοφόρων.

ἀνατίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. μικρὸς κάνθαρος τῆς ὁμοιογενείας τῶν καχινελλιδῶν.

ἀνατιταίνω μτγν. ἀνατείνω, τεντώνω : Μουσαῖ. 17 ἀνατίναντες τόξα.

ἀνατιτήσαντες (ἀνατίω) 'Ησ. « πληρώσαντες ».

ἀνατιτραίνω μτγν. ἀνατιτρῶ βλ.λ.

ἀνατίτρημι διατρυπῶ, ἀνατρῶ βλ.λ.

ἀνατιτρῶ-άω μελλ. ἀνατρήσω, ἀόρ. ἀνέτρησα τρυπῶ, διατρυπῶ : 'Αππ.Μιθριδ.24 'Ροδίων αὐτοῦ τὰ σκάφη . . ἀνατιτρώντων· || κ. παθ. Διοσκ. 1,80 ἅπερ ὑπὸ σκωλήκων ἀνατιτρᾶται, 'Ορειβ. 93,28 ἀνατιτραμένου τοῦ κρανίου.

ἀνατίφη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. μαλακόστρακον τῆς τάξεως τῶν θυσανοπόδων ἀπαντῶν εἰς τοὺς πυθμένας τῆς θαλάσσης.

ἀνατιφόφις-εως (ἡ) παλαιοζ. γένος ἐντομοστράκων ἀρθροζῴων τῆς ὁμοιογεν. τῶν λεπιδοκαλεειδῶν θαλασσαίων ζῆσαν κατὰ τὸ σιλούριον σύστημα.

ἀνάτλασις-εως (ἡ) μσν. ἐγκαρτέρησις : Μ.Ψελλ. Φυσ.1,226 ἀνατλάσεις συμφορῶν.

ἀνάτλημα (τὸ) Σουΐδ. « ὑπομονή ».

ἀνατλῆναι ἀπαρφ. τοῦ ἀορ. ἀνέτλαν | ἄνευ ἐνεστῶτος |, μτχ. ἀνατλάς-ᾶσα-άν, μέλλ. ἀνατλήσομαι, μέσ. ἀόρ. ἀνετλάμην ἐγκαρτερῶ, ὑποφέρω, ὑπομένω : 'Οδ.Ξ 47 κήδε' ἀνέτλης, Σοφ. ΟΚ 239 πατέρα οὐκ ἀνέτλατο, Αἰσχ.'Αγ.716 πολύθρηνον αἰῶνα ἀνατλᾶσα, Πλάτ.Θεαί.169 C τὴν περὶ ταῦτα εἱμαρμένην δεῖ ἀνατλῆναι.

ἄνατλος (ὁ) 'Ησ. « ἀκρατής ».

ἀνατμήγω μτγν. ἀνατέμνω : Μαρκελλ.Σιδ.85.

ἀνάτμησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου τμῆσις· || ἡ ἀνατομὴ βλ.λ.

ἀνατμητικός-ή-όν μτγν. ἀνατέμνων : Συμ.Ψαλμ. 54,22· || ὁ κατάλληλος εἰς ἀνατομήν.

ἀνατμίζομαι ἐξατμίζομαι : Δημόκρ.π.'Αθην.2 187 D τηκομένης τῆς χιόνος καὶ ἀνατμιζομένης . . νέφη γίνεσθαι.

ἀνατοιχάσαι 'Ησ. «περὶ τοῖχον περιπατῆσαι».

ἀνατοιχῶ-έω μετακυλινδοῦμαι, μεταπίπτω ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευρᾶς πλοίου εἰς τὴν ἄλλην | ἐν τρικυμίᾳ | : AB « διατοιχεῖν ἀντὶ τοῦ ἀναταιχεῖν, - διατοιχεῖν τὸ εἰς τὸν ἕτερον τοῖχον τῆς νεὼς διαβαίνειν ἐν τῷ πλῷ »· 2) μτφ. μεταπίπτω εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, εἰς ὑπερβολὴν ἀκρασίας : 'Αρρ. ἐν 'Επικτ.3,12,7 ἑτερακλινῶς ἔχω πρὸς ἡδονήν· ἀνατοιχήσω ἐπὶ τὸ ἐναντίον ὑπὲρ τὸ μέτρον τῆς ἀσκήσεως ἕνεκα.

ἀνατοκίζω κ. νεώτ. τοκίζω ἐκ νέου, ξανατοκίζω· 2) ὑπολογίζω, λαμβάνω τόκον κ. ἐπὶ τοῦ μὴ καταβαλλομένου εἰς ἐμὲ τόκου, κεφαλαιῶ τοὺς τόκους· || κ. παθ. ἀνατοκισθὲν ποσόν, - δάνειον.

ἀνατοκισμός (ὁ) κ. νεώτ. κεφαλαιοποίησις τοῦ τόκου, ἐπιβολὴ τόκου κ. ἐπὶ τοῦ τόκου, νεώτ. δ. σύνθετος τόκος : Κικ.'Αττ.5,21,11.

ἀνατολή (ἡ) ποιητ. ἀντολή ἡ εἰς τὸν ὁρίζοντα ἐμφάνισις τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης ἢ τῶν ἀστέρων, ἐν χρ. κ. ἐν πληθ. : 'Οδ.Μ 4 ἀντολαὶ ἠελίοιο, Αἰσχ.Πρ.459 ἀντολὰς ἐγὼ ἄστρων ἔδειξα τάς τε δυσκρίτους δύσεις, Πλάτ.Πολιτ.269 A τὸ περὶ μεταβολῆς δύσεώς τε καὶ ἀνατολῆς ἡλίου καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων· 2) τὸ σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος ἐκ τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἀνατολή, συνήθ. πληθ. ἀνατολαί : 'Ηρ.4,8 ἀπὸ ἡλίου ἀνατολέων, Αἰσχ. Πρ.707 ἡλίου πρὸς ἀνατολὰς στρέψασα, ἐκκλ.

ἀνατολαὶ **ἀνατολῶν,** νεώτ. **κατ' ἀνατολήν, - ἐξ ἀνατολῶν, - πρὸς ἀνατολάς,** δημ. **παράθυρο κατὰ τὴν ἀνατολή·** μαιρολ. **καλὴ μέρα σου Ἀνατολή | καλὴ μέρα σου Δύση | καλὴ μέρα σου μαύρη γῆς | μὲ τοὺς ἀπεθαμένους·** 3) ὁ χρόνος καθ' ὃν γίνεται ἡ ἀνατολή : Ἀριστλ.ΙΖ 599 B || ἀπὸ **Πλειάδος ἀνατολῆς,** νεώτ. **ἀπ' ἀνατολῆς μέχρι δύσεως,** δ. τραγ. **γλυκαχαράζει ἡ Ἀνατολὴ καὶ γλυκοφέγγ' ἡ Δύση·** 4) πληθ. πηγαὶ ποταμοῦ : Πολύβ.2,17,4 **τὰ περὶ τὰς ἀνατολὰς τοῦ Πάδου κείμενα·** 5) ἡ ἔκφυσις τῶν ὀδόντων : Ἀριστλ.ΖΙ 501B 28 **ὀδόντων ἀνατολῆς·** || τὸ κατὰ τὴν ρίζαν λευκὸν τοῦ ὄνυχος : Παλύβ.2,146· 6) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. **Ἀνατολή** (ἡ) περιληπτ. αἱ πρὸς ἀνατολὰς χῶραι· || εἰδ. ἡ Μικρὰ Ἀσία· || νεώτ. **ἐγγὺς Ἀνατολή** αἱ πρὸς τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην χῶραι τῆς Ἀσίας κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν **Ἄπω Ἀνατολήν,** ἤτοι τὰς πρὸς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν χώρας τῆς Ἀσίας· || νεώτ. εἰδ. Μεγάλη Ἀνατολή, ἡ αἱρετὴ ἀρχὴ τῶν Μασωνικῶν Στοῶν ὡρισμένης περιφερείας.

ἀνατολίζω νεώτ. ρέπω πρὸς τὰ τῆς ἀνατολῆς ἤθη, ἔθιμα, ἀντιλήψεις, τέχνας : Κουμάν.ΝΛ 70 **ἀνατολίζουσα ἱερατικὴ τέχνη, - οἱ ἀνατολίζοντες** (οἱ ἔχοντες ἀνατολικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα).

ἀνατολικά ἐπίρρ. δημ. ἀνατολικῶς βλ.λ.

ἀνατολικιά (ἡ) δημ. εἶδος δαμασκηνέας παραγούσης λευκὰ δαμάσκηνα.

ἀνατολικοαρκτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἀρκτικῶς, βορείως καὶ πρὸς ἀνατολάς.

ἀνατολικοβόρειος-εια-ον νεώτ. ὁ ἀνατολικῶς καὶ πρὸς βορρᾶν κείμενος, ἐπὶ χωρῶν· || ὁ ἐκ τοιαύτης διευθύνσεως πνέων, ἐπὶ ἀνέμου, ὁ ἔχων πρόσοψιν πρὸς ἀνατολὰς καὶ βορρᾶν.

ἀνατολικοβορεινός-ή-ό δημ. ἀνατολικοβόρειος βλ. λ.

ἀνατολικοδυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐκ Στερεᾶς Ἑλλάδος, ἀ. στεριολλαδίτης, ρουμελιώτης.

ἀνατολικολόγος-ον νεώτ. ὁ ἀνατολιστὴς βλ.λ.

ἀνατολικομεσημβρινός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνατολικῶς πρὸς νότον κείμενος, ἀ. **ἀνατολικονότιος** ἐπὶ χωρῶν· || ἐκεῖθεν πνέων, ἐπὶ ἀνέμου· || ὁ ἔχων πρόσοψιν πρὸς ἀνατολὰς καὶ νότον : **ἀνατολικομεσημβρινὸ σπίτι.**

ἀνατολικονότιος-ον νεώτ. ἀνατολικομεσημβρινὸς βλ.λ.

ἀνατολικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξ ἀνατολῶν : **ἀνατολικὸς ἄνεμος** (ὁ ἀπηλιώτης)· 2) ὁ τῶν πρὸς ἀνατολὰς χωρῶν, ὁ τῆς Ἀνατολῆς : Ἡρωδιαν.3,2,4 **τῶν ἀνατολικῶν θραύσας τὴν ἐλπίδα,- ἀνατολικοὶ λαοί, - ἀνατολικαὶ γλῶσσαι·** || ὁ ἔχων πρόσοψιν πρὸς ἀνατολάς : **ἀνατολικὸ παράθυρο·** 3) μσν. ἐκκλ. τροπάριά τινα ἀναστάσιμα : Τυπ.Σαβ.2,1 **ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα . . καὶ ἀνατολικά·** 4) εἰδ. **ἀνατολικὸν ζήτημα** τὸ ζήτημα τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ὑπὸ τὴν Τουρκίαν χριστιανικῶν λαῶν· || δημ.συνεκδ. πᾶν δύσλυτον ζήτημα καὶ σπουδαῖον : **ἀνατολικὸ ζήτημα θὰ τὸ κάνωμε·** || **ἀνατολικὴ ἐκκλησία** ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλ. κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν **δυτικήν.**

ἀνατολικῶς ἐπίρρ. νεώτ. πρὸς ἀνατολάς.

ἀνατόλιος ποιητ. **ἀντόλιος-η-ον** ἀνατολικός : Νόνν.Δ 24,98 **ἐν ἀντολίῃ μὲν ἀρούρῃ.**

ἀνατολισμός (ὁ) τὸ ἀνατολίζειν βλ.λ.

ἀνατολιστής (ὁ) νεώτ. ὁ περὶ τὴν ἱστορίαν καὶ τὰς γλώσσας τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν (τῆς ἐγγὺς ἀνατολῆς) ἀσχολούμενος : **σοφὸς ἀνατολιστής, - συνέδριον τῶν ἀνατολιστῶν.**

ἀνατολίτης-ισσα νεώτ. κ. δημ. ὁ κάτοικος τῶν πρὸς ἀνατολὰς χωρῶν, ἰδίᾳ τῆς Μ. Ἀσίας· || ὁ ἔχων ἤθη ἢ συνηθείας τῶν ἐν τῇ ἐγγὺς **Ἀνατολῇ** βλ.λ.

ἀνατολίτικος-η-ο δημ. ὁ ἐκ τῆς Ἀνατολῆς· || ὁ ἐκ τῶν πρὸς Ἀνατολὰς χωρῶν· || εἰδ. ὁ ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας προερχόμενος.

ἀνατολμῶ-άω μτγν. κ. νεώτ. λαμβάνω νέαν τόλμην, νέον θάρρος, ἀναθαρρῶ : Πλουτ.Ἀντ.50 **ἀναφέρειν τε καὶ ἀνατολμᾶν·** || τολμῶ τι ἐκ νέου.

ἀνατολόβλεπτος-ον μσν. ὁ πρὸς ἀνατολὰς βλέπων, ὁ πρὸς ἀνατολὰς ἐστραμμένος : Ἰω.Δαμασκ. **χαῖρε πύλη ἡ ἀνατολόβλεπτος.**

ἀνατομεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ κατάστημα καὶ γεν. ὁ τόπος, ὅπου γίνονται ἀνατομαὶ πτωμάτων.

ἀνατομή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀνατέμνω βλ. λ., ἡ διαμέλισις· || εἰδ. νεώτ. ἡ τομὴ τῶν καθ' ἕκαστα μελῶν νεκροῦ ἐνοργάνου σώματος πρὸς διάκρισιν τῆς μορφῆς, τῆς θέσεως καὶ ἰδίᾳ τῆς λειτουργίας αὐτῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 509 B 22 **ὡς δ' ἡ θέσις ἔχει τῆς καρδίας πρὸς τὰ βράγχια ἐκ τῶν ἀνατομῶν δεῖ θεωρεῖν·** || αἱ **ἀνατομαὶ** ὄνομα συγγράμμ. τοῦ Ἀριστλ. περὶ **ἀνατομικῆς·** 2) ἐν τῇ λογικῇ, ἡ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα ἀνάλυσις : Ἀριστλ.ΑΥστ.95 Α 2 **ἀνατομαὶ καὶ διαιρέσεις.**

ἀνατομία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ τέχνη τοῦ ἐκτελεῖν ἀνατομὴν βλ. λ.), ἀ. **ἀνατομική : ἀσκεῖται εἰς τὴν ἀνατομίαν, - κάθε μέρα κάνει ἀνατομία·** || κ. τὸ ἐπιχειρεῖν ἀνατομήν : **ἔκανε ἀνατομία ἑνὸς βατράχου·** 2) ὁ διὰ τῆς **ἀνατομῆς** προαχθεὶς κλάδος τῆς ζῳολογικῆς ἐπιστήμης, ὁ ἐξετάζων τὰ αὐτοτελῆ μέλη τοῦ σώματος (ἰδίως τοῦ ἀνθρώπου) καὶ καθορίζων τὴν μορφήν, τοὺς ἑκάστοτε σχηματισμούς, τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν τῶν μελῶν τούτων· || **ἀνατομὴ** (ἢ ἀνατομική) **τοῦ ζῶντος** παρατήρησις καὶ ἐξήγησις τῆς ἐπιφανειακῆς ἀνατομικῆς τοῦ ἐν ζωῇ ἀνθρωπίνου σώματος, κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν τοῦ πτώματος· || **ἀνατομία** (ἢ ἀνατομική) **καλλιτεχνική,** ἢ **μορφολογική,** ἢ **πλαστική** ἡ μελετῶσα τὴν ἐξωτερικὴν μόνον μορφὴν τοῦ σώματος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζῴων ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ὑποκειμένους ἱστούς.

ἀνατομική (ἡ) νεώτ. ὡς οὐσ. (κατὰ **παράλειψιν** τοῦ **τέχνη ἢ ἐπιστήμη**) ἡ τέχνη τοῦ ἀνατέμνειν, ἡ περὶ τὴν ἀνατομὴν τῶν ζῴων (ἰδίως τοῦ ἀνθρώπου) σπουδὴ καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἐπιστήμη, ἀ. **ἀνατομία** βλ. λ. : **ἀσχολεῖται περὶ τὴν ἀνατομικήν, - ἀνατομικὴ τοῦ ἀνθρώπου, - τῶν ζῴων, - τῶν φυτῶν·** || **ἀνατομικὴ τοῦ ζῶντος, - ἀνατ. καλλιτεχνική,** βλ. **ἀνατομία·** 2) συνεκδ. τὸ βιβλίον ἐν ᾧ ἐκτίθεται ἡ τέχνη τοῦ ἀνατέμνειν.

ἀνατομικοζῳολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν **ἀνατομικὴν** βλ. λ. τῶν ζῴων, ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν **ἀνατομικὴν τοῦ ἀνθρώπου.**

ἀνατομικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν **ἀνατομὴν** βλ. λ. : Γαλην.ΙΒ,2,926 **ἀνατομικὴ ἐγχείρησις,** νεώτ. **ἀνατομικαὶ ἀναλογίαι** (αἱ τοῦ κανονικοῦ ἀνθρωπίνου σώματος)· ἀ. **ἀνατομικὸς κανών, - ἀνατομικὰ ἐκμαγεῖα** (ἐκμαγεῖα παριστῶντα τὸν ἄνθρωπον ἄνευ δέρματος), - **ἀνατομικοὶ ἄτλαντες καὶ πίνακες, - ἀνατομικαὶ παράλληλοι** (αἱ ἐκ συγκρίσεως ἀνατομικῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ζῴων προκύπτουσαι)· 2) ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὴν ἀνατομήν, ὁ ἀνατέμνων : νεώτ. **ἄριστος ἀνατομικός·** 3) **ἀνατομική** (ἡ) ὡς οὐσ.βλ.λ.

ἀνατομικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνατομικὸν βλ.λ.

ἀνατομίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος κεφαλοπόδων ἀμμωνιτοειδῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **τροπιτιδῶν,** ζῆσαν κατὰ τὸ τριάδιον σύστημα.

ἀνατόμος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀνατέμνων, **ὁ ἀνατομικὸς** βλ.λ.· || μτφ. ὁ μετὰ λεπτομερείας ἐπισκοπῶν, ἀναλύων, περιγράφων ψυχολογικὰς ἢ κοινωνικὰς ἐκδηλώσεις καὶ καταστάσεις : **ἀνατόμος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς - τοῦ ἔρωτος - τῆς κοινωνίας.**

ἀνατομοχειρουργικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνατομικὴν βλ. λ. ὁμοῦ καὶ τὴν χειρουργικὴν βλ.λ.

ἀνάτονος-ον ὁ ἄνω τείνων, ὁ πρὸς τὰ ἄνω ἐκτεινόμενος.

ἀνατοποθέτησις (ἡ) ἡ ἐκ νέου ἢ ἡ κατ' ἄλλην τάξιν τοποθέτησις.

ἀνατοποθετῶ-έω νεώτ. τοποθετῶ τι ἐκ νέου.

ἄνατος-ον ὁ ἄνευ ἄτης, ὁ μὴ παθὼν βλάβην: Αἰσχ.'Αγ.1211 **ἄνατος ἦσθα Λαξίου κότῳ** 2) ἐνεργ. ὁ μὴ προξενῶν βλάβην, ἀβλαβής, ἀκίνδυνος: Αἰσχ.'Ικ.356 **εἶ δ' ἄνατον πρᾶγμα.**

ἀνατούρια (ἡ) δημ. ἡ κατάστασις τοῦ **ἀνατουριάζω** βλ. λ.

ἀνατουριάζω φρίσσω ἐκ ταραχῆς ἢ συγκινήσεως ἢ φόβου κττ. ἀνατριχιάζω.

ἀνατρανίζω δημ. ἀτενῶς προσβλέπω, ἐπισκοπῶ τινα: Κρυσταλ.Πεζ.38 **τὸν ἀνατράνισε ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ πόδια.**

ἀνατραντάζω δημ. συγκλονῶ, ἰσχυρῶς σείω: **ἀνατράνταξε ὁ σεισμὸς τὰ σπίτια**· ‖ κ. ἀμτβ. συγκλονίζομαι: **ἀνατράνταξε ἀπὸ τὸ πέσιμο**· ‖ τὸ παθ. κ. ἐν μέσ. σημ.: δ. τραγ. **ἡ γῆς ἀνατραντάχθηκε καὶ τὰ μνημούρι' ἀνοίξαν.**

ἀνατρεπτικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἱκανὸς πρὸς ἀνατροπήν, καταστρεπτικός: Πλάτ.Πολ.389 D **πόλεως ὥσπερ νεὼς ἀνατρεπτικόν τε καὶ ὀλέθριον**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιφέρων ἀνατροπήν, μεταβολὴν ἐκ θεμελίων: **ἀνατρεπτικὰ κινήματα**· ‖ νομ. **ἀνατρεπτικὴ ἔνστασις** ἡ δίκην ἢ τὴν ἐπὶ δίκης ἀπόφασιν ἀνατρέπουσα· ‖ **ἀνατρεπτικὴ προθεσμία** ἡ ἐπιφέρουσα ἀνατροπὴν συμβάσεως ἢ ὑποχρεώσεως.

ἀνατρεπτικῶς ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνατρεπτικὸν βλ.λ.

ἀνατρέπω κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. **ἀντρέπω** τρέπω, φέρω τὸ ἄνω κάτω, ἀναποδογυρίζω, κ. παθ. τρέπομαι ἄνω κάτω, ἀναποδογυρίζομαι: Δημ.403, 7 **ἀναπηδήσασα προσπίπτει.. καὶ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει**, 'Αλεξ.) **ἂν ἀνατραπῇ πλοῖον**, - **ἀνετράπη ἡ τράπεζα**· ‖ κ. μτφ.: **ἡ κυβέρνησις ἀνετράπη**· 2) κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ ὕπτιος, ξαπλώνω: 'Ιλ.Ζ 64 **τόν δε.. οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δὲ ἀνετράπετ'**, 'Αριστφ.Βάτρ.543 **ἐν στρώμασιν Μιλησίοις ἀνατετραμμένος**· 3) καταστρέφω, ἀφανίζω: 'Ηρ.1.32 **πολλοῖσι ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς προρρίζους ἀνέτρεψε**, Σοφ.'Αντ.1275 **λακπάτητον ἀντρέπων χαράν**, Πλάτ.Πολ.471 B **οὔτε τὴν γῆν ἐθελήσουσι κείρειν οὔτε οἰκίας ἀνατρέπειν**· ‖ κ. μτφ.: Πλάτ.Γορ.481 C **ἡμῶν ὁ βίος ἀνατετραμμένος ἂν εἴη καὶ πάντα τὰ ἐναντία πράττομεν ἃ δεῖ**· 4) νεώτ. καταρρίπτω, καταστρέφω, γκρεμίζω: **σεισμὸς ἀνέτρεψε τὰς οἰκίας**· 5) μτφ. ἀναιρῶ τοὺς λόγους, τὰ ἐπιχειρήματά τινος: 'Αριστφ.Νεφ.901 **ἀλλ' ἀνατρέψω γ' αὔτ' ἀντιλέγων**, νεώτ. **ἀνέτρεψε τὴν κατηγορίαν**, - **τὰ ἐπιχειρήματα**, - **μοῦ ἀνέτρεψαν τὰ σχέδια** (ἐματαίωσαν)· 6) μτφ. τὸ μέσ. ταράττομαι, ἀθυμῶ: Θεόκρ.8,90 **ἀνετράπετο φρένα λύπᾳ** (ἐταράχθη), Πολύβ.22,8,88 **αὖθις ἀνετράπησαν ταῖς ψυχαῖς** (ἠθύμησαν).

ἀνάτρεχα ἐπίρρ. δημ. κατὰ διεύθυνσιν ἀντίθετον, ἀντιστρόφως, ἀναδρομικῶς: δ.τραγ. **κἄνα ποτάμι ἀνάτρεχα τὴ ρεματιὰ δὲν πάει.**

ἀνατρέχω κ. νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **ἀνατρέξομαι** κ. **ἀναδραμοῦμαι**, ἀόρ. **ἀνέδραμον**, νεώτ. κ. **ἀνέτρεξα**, παρακ. **ἀναδέδραμα** τρέχω πρὸς τὰ ἄνω, ὑψώνομαι, πετῶ: 'Ιλ.Σ 56 **ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος**· ‖ τείνω πρὸς τὰ ἄνω, ἐξυψοῦμαι: Βασ. Λ 3 **ἡ ψυχὴ πρὸς τὴν ὁμοίωσιν ἀνατρέχει τοῦ κτίσαντος**· 2) κ. νεώτ. τρέχω πρὸς τὰ ὀπίσω: 'Ιλ.Π 813 **ὁ μὲν αὖθις ἀνέδραμεν**, Πλούτ.Σύγκρ.Θησ. Ρωμ. **ἀνατρέχοντα πρὸς τὴν ἀκρόπολιν**, νεώτ. **ἀνέτρεξαν εἰς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ**· ‖ κ. μτφ. ποιοῦμαι ἀναδρομὴν εἰς τὰ παρελθόντα ἢ εἰς τὰ εἰρημένα: Λουκ.'Αποκ.14 **ἐπὶ τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο μῖσος ἀνατρέχεις**, νεώτ. - **ἀνατρέχω εἰς τὸ παρελθόν**· 3) ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι: Πλούτ.'Ηθ.915 A **ἀνατρεχούσης εἰς ἑαυτὴν καὶ συστελλομένης τῆς θαλάσσης**, 'Απп.'Αννίβ.89 **ὀγδοήκοντα σταδίους ἀναδραμεῖν κελεύομεν**· 4) ἀναπηδῶν τρέχω, ξεπετιέμαι: 'Ηρ.3,36 **Κροῖσος δὲ ἀναδραμὼν ἔθε' ἔξω**, Θουκ.3,88,2 **ὅσοι μοι ἐδύναντο φθῆναι πρὸς τὰ μετέωρα ἀναδραμόντες**· 5) ἐκτείνομαι ἀνερχόμενος, ἐξαπλοῦμαι: Πλαύτ.'Αρατ.21 **ἀπὸ θαλάττης ἀνέδραμεν νέφη**, αὐτ.'Ηθ.978 C **τοῦ πάθους ἀνατρέχοντος ἐπὶ τὴν χεῖρα** (ἁπλουμένου)· 6) ἐκφύομαι, ἐκβλαστάνω: Θεόφρ.ΦΑΙτ.3,23,3 **τὰ γὰρ εὐθὺς ἀνατρέχοντα λεπτὰ καὶ ἀσθενῆ γίνεται**· 7) προάγομαι, ἀναπτύσσομαι ταχέως: 'Ηρ.1,66 **ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα καὶ εὐθενήθησαν**· ‖ κ. μτφ. αὐξάνομαι ταχέως: Πλούτ.Μάρ.34 **οὕτω ταχέως ἀνέδραμεν ἡ πολυτέλεια**· 8) ἀνακαλῶ: Φίλων 1083 C **τὸ ἅπαξ λεχθὲν ἀναδραμεῖν οὐκ ἔστιν**· 'Ησ. «ἀνέτρεχον, ἐν συνθήκῃ οὐκ ἔτι ἔμενον»· 9) κ. νεώτ. ἀναζητῶ, ἐρευνῶ: Πολύβ.1,12,6 **ἀναδραμόντες τοῖς χρόνοις**, νεώτ. **ἀνατρέξας εἰς τὰ κείμενα**· 10) δημ. τρέχω ἀμέσως, τρέχω ταχέως: δ.τραγ. **ἅμα τὴν εἶδε ἀνάτρεξε, μὰ κείνη εὐθὺς ἐχάθη.**

ἀνατρέψιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἀνατραπῇ, νὰ ἀναιρεθῇ: **ἐπιχειρήματα ἀνατρέψιμα.**

ἀνάτρεψις-εως (ἡ) ἀνατροπή: 'Αριστλ.Μετ.368 A 32 **ἡ γὰρ ἔκχυσις ἀνάτρεψίς τίς ἐστιν.**

ἀνάτρησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. (ἀνατρῶ) διάτρησις, διατρύπησις: Πλούτ.Κατ.Πρεσβ.9 **τὴν κεφαλὴν ἐξ ἀνατρήσεως κοίλην εἶχε**· νεώτ. **ἀνάτρησις κρανίου** ἡ δι' ἐγχειρήσεως διάτρησις τοῦ κρανιακοῦ ὀστοῦ· 2) **ἀνάτρ- ὀστοῦ** τὸ διανοιχθὲν τρῆμα, ἡ διὰ τρήσεως ὀπή: Πλούτ.'Ηθ.968 **καμπαῖς καὶ στρεβλότησι ἀνατρήσεις ἐχούσαις.**

ἀνάτρητος-ον μτγν. κ. νεώτ. διάτρητος, τρυπημένος, τρύπιος: Συνέσ.'Επ.52,189 C **δοκεῖς πέρυσι ἐωνεῖσθαι τὰς ἀνατρήτους ἐμβάδας.**

ἀνατριαινῶ-όω ἀνακινῶ ὡς διὰ τριαίνης, ἀναταράττω: "Αμφις 14,Β **πάντα πράγματ' ἀνατριαινώσει κρότοις.**

ἀνατριακοσιολόγιστος-ον μτγν. ὁ ἀνὰ τριακόσια μετρούμενος, λογιζόμενος: 'Επιγρ. **τοὺς τραπεζίτας διδόναι.. ταῖς φυλάρχοις κατὰ φυλὴν δραχμὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκαντα, τριώβολαν ἀνατριακοσιολόγιστον καὶ τὸ ἥμισυ ἀργύριον.**

ἀνατριβή (ἡ) ἀνατροφή, ἀγωγή· ‖ ἐλαφρὰ τριβή, μασάζ, **ἀνάτριψις** βλ.λ.

ἀνατρίβω κ. νεώτ. τρίβω πρὸς τὰ ἄνω, τρίβω συνεχῶς, ἐλαφρῶς, ἁπαλά, μαλάσσω (κάμνω μασσάζ): 'Ιππ."Αρθρ.9 **χρὴ δὲ καὶ ἀνατρίβειν τὸν ὦμον ἡσύχως καὶ λιπαρῶς**· ‖ τρίβων θωπεύω: Ξεν.Κυν.6,26 **ἀνατρίψαντα τὰς κύνας ἀπιέναι ἐκ τοῦ κυνηγεσίου** (δ.ἑρμ. τρίβων καθαρίζω)· ‖ κ. μέσ. **-ομαι** ἐλαφρῶς τρίβω ἐμαυτόν: 'Αριστλ. Πρ.5,6 **ὅταν τις τῷ ἐλαίῳ ὕδωρ συμμείξας ἀνατρίψηται**· 2) μέσ. **-αμαι** ἐν αἰσχρ. σημ. μαλάσσω: 'Αριστφ.'Αχ.1149 **τῷ δὲ καθεύδειν μετὰ παιδίσκης.. ἀνατριβομένῳ γε τὸ δεῖνα** (Σχόλ. «τοῦτ' ἔστιν τὸ αἰδοῖον κατ' εὐφημισμόν»), Κλήμ. 'Αλ.Παιδ.273 **δούλοις ἀποδύονται γυμναὶ καὶ ἀνατρίβονται ὑπ' αὐτῶν**· 3) παθ. ἀποτρίβομαι, φθείρομαι: 'Ηρ.3,113 **ἕλκεα ἂν ἔχαιεν ἀνατριβομένων πρὸς τῇ γῇ τῶν οὐρέων.**

ἀνατρίζω τρίζω δυνατά, τσιρίζω: Κόιντ.Συμπλ. 13,107 **μακρὸν ἀνατρίζουσι.**

ἀνάτριμμα (τὸ) τρίψις, τρίψιμο: 'Αέτ.8,63.

ἀνατριπλῶ-όω μτγν. τρὶς ἐπαναλαμβάνω.

ἀνατρίπτης (ὁ) θηλ. -πτρια ὁ κάμνων ἀνάτριψιν, μαλάκτης, μασέρ.

ἀνάτριπτος-ον χνοώδης, χνουδᾶτος : Διοσκ. 3,33 **φύλλα ὥσπερ τὰ ἀνάτριπτα τῶν ἱματίων, δασέα** (περὶ τῶν φύλλων τοῦ ἐλελισφάκου).

ἀνατρίπτρια (ἡ) νεώτ. ἡ μαλάκτρια ἡ ἀσκοῦσα τὴν τέχνην τοῦ ἐλαφρῶς τρίβειν τόπους τοῦ σώματος πρός θεραπείαν ἢ ἀνακούφισιν.

ἀνάτριχα ἐπίρρ. δημ. ἀντιθέτως τῆς διευθύνσεως τῶν τριχῶν, κόντρα, μὲ τὰς τρίχας ὑφωμένας.

ἀνατρίχιαγμα (τὸ) δημ. **ἀνατρίχιασμα** βλ.λ.

ἀνατριχιάζω δημ. ἀπαθ. φρίσσω, αἰσθάνομαι τὰς τρίχας μου ἀνορθουμένας, οἷαν ὑπὸ φόβου, ὀργῆς, ῥίγους, περίφρ. μοῦ σηκώνονται οἱ τρίχες, ἀνατουριάζω βλ. λ. : **τὸ θυμᾶμαι κι ἀνατριχιάζω,** δ. μοιρ. **τὸν εἶδα κι ἀνατρίχιασα κι ἐπάγωσ' ἡ καρδιά μου,** δ. δίστ. **ἀπόψε μ' ἀνατρίχιασε τσ' ἀγάπης ἡ κρυάδα | ὅλους τοὺς Ἁγίους ἔκραξα καὶ τὴν Ἁγιὰ Τριάδα·** || κατ' ἐπέκτ. αἰσθάνομαι ἀηδίαν, σιχαίνομαι, ἰδίᾳ ἐπὶ τροφῶν : **βρῆκα μύγα στὸ φαΐ κι ἀνατρίχιασα.**

ἀνατριχιάρικος-η-ο δημ. ὁ προκαλῶν ἀνατρίχιασμα, σύγκρυο, τουρτούρισμα βλ.λ.

ἀνατριχίασις-εως (ἡ) νεώτ. φρικίασις, ἀνόρθωσις τῶν τριχῶν : Γ.Βιζυην. **ἵππων ἀνατριχίασις.**

ἀνατρίχιασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνατριχιάζω** βλ.λ.

ἀνατριχιαστικός (-ή)-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπιφέρων ἀνατρίχιασμα βλ. λ. : **ἀνατριχιαστικὸν ψῦχος·** || ὁ προκαλῶν συγκίνησιν, ψυχικὴν ταραχήν, συγκλονισμόν : **ἀνατριχιαστικὴ διήγηση.**

ἀνατριχιαστός-ή-ό δημ. **ἀνατριχιάρικος** βλ.λ.

ἀνατριχίλα (ἡ) δημ. ἀνόρθωσις τῶν τριχῶν, φρικίασις ἐκ ῥίγους ἢ ἐκ φόβου ἢ ἐξ συγκινήσεως κττ. : **στὸ σκοτάδι αἰσθάνθηκα δυνατὴ ἀνατριχίλα, - χαϊδεύοντάς την ἔνιωσε σύγκορμη ἀνατριχίλα·** || τὸ πυρέτειον ῥῖγος, συνήθ. εἰς πληθ. : **μ' ἔπιασαν ἀνατριχίλες.**

ἀνατριχιοῦμαι δημ. ἀνατριχιάζω βλ.λ.

ἀνατρίχισμα(ν) (τό) μσν. εἷς ἐκ τῶν δέκα ἐννέα τόνων τῆς ἐκκλησ. μουσικῆς : Ἁγιοπαλίτ. Μουσ. ἐν λ. «φωνή» **αἱ τρεῖς ὀξεῖαι μετὰ κεντημάτων δύο ἀποτελοῦσιν ἀνατρίχισμαν.**

ἀνατριχιῶ-άω νεώτ. ἀνατριχιάζω βλ.λ.

ἀνάτριχον (τὸ) ἡ κατ' ἀντίθετον φορὰν στροφὴ τῶν τριχῶν (ἐπὶ ἵππων), τὰ μέρη τοῦ σώματος τοῦ ἵππου, ἔνθα τὸ τρίχωμα δὲν ἀκολουθεῖ τὴν συνήθη φοράν.

ἀνάτριχος (-η)-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ ἔχων τὰς τρίχας ὠρθωμένας, ὁ ἀνατριχιασμένος· 2) δημ. ὁ προκαλῶν **ἀνατρίχιασμα** βλ.λ. : **ἀνάτριχο μοῦ εἶναι τὸ ροδάκινο, - τὸ βελοῦδο.**

ἀνατριχοῦμαι-όομαι ἀνακτῶ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ξανακάνω, ξαναβγάζω μαλιά : Σουΐδ. ἐν λ. «Ἀφροδίτη» **εὐξαμένας δὲ τῇ Ἀφροδίτῃ ἀνατριχωθῆναι.**

ἀνατριχοφυῶ-έω ἀνακτῶ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ἀνατριχοῦμαι.

ἀνατριχύλα (ἡ) δημ. ἐσφ.γρ. **ἀνατριχίλα** βλ.λ.

ἀνατρίχωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀνάκτησις τριχῶν τῆς κόμης, **νέα τριχοφυΐα.**

ἀνατριψιθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ θεραπεία δι' ἀνατρίψεως βλ.λ.

ἀνάτρεψις-εως (ἡ) κ. νεώτ. παρατεταμένη ἐλαφρὰ τριβὴ τοῦ δέρματος, μάλαξις : Ἱππ.Ἀρθρ. 9 **πολλῶν δὲ ἔμπειρον δεῖ εἶναι τὸν ἰατρόν, ἀτὰρ δὴ καὶ ἀνατρίψιος,** Ἀρετ.112,25 **τοῦ προσώπου ἀνάτριψις** (μασάζ), νεώτ. **ἀνάτριψις ξηρά, - ὑγρά, - θεραπεία δι' ἀνατρίψεως.**

ἀνατροθίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἀμμωνιτοειδῶν κεφαλοπόδων, ζῆσαν κατὰ τὸ μεσαῖον τριάσιον σύστημα.

ἀνατρόμαγμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνατρόμασμα** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνατρομάζω** βλ.λ.

ἀνατρομάζω μσν. κ. δημ. κ. ἀνατρομάσσω, περιπίπτω εἰς τρόμον, ἐκ φόβου, ἐκ φρίκης τρέμω : Λυβ.κ.Ροδ.,ἐκδ.Βάγνερ 3275, δ.τραγ. **ὁ Διγενὴς ψυχομαχεῖ κι ἡ γῆς ἀνατρομάσει** (ἐσφ.γρ. τόνε τρομάσει), δ.μοιρ. **κι ἐγὼ θὰ μπῶ στὴ μαύρη γῆς στ' ἀραχλιασμένο χῶμα | θὰ ἰδῶ τὸν κόσμο χάρβαλο καὶ θὰν ἀνατρομάξω,** - φρ. **ἀνατρόμαξε ἡ καρδιά μου** (ἔφριξα ἀπὸ φόβον)· || κ. μτβ. ἐμβάλλω τινὰ εἰς τρόμον : **ἀνατρόμαξες τὸ παιδί, - μπῆκες ἄξαφνα καὶ μ' ἀνατράμαξες.**

ἀνατρόμασμα (τὸ) δημ. ἀνατρόμαγμα βλ. λ.

ἀνατροπεύς-έως (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἀνατρέπων, ὁ καταρρίπτων τι, ἰδίως ἐν μτφ. σημ. καταστροφεύς : Ἀντιφ.2,2,2 **τοῦ οἴκου ἀνατροπεύς,** Πλούτ Ἠθ.5 Β **τῆς νεότητος ἀνατροπέας καὶ λυμεῶνας,** νεώτ. **ἀνατροπεῖς τοῦ καθεστῶτος·** 2) νεώτ. εἰδ. ἐξόγκωμα ἐπὶ τεμαχίου μηχανισμοῦ τινος, χρησιμεῦον πρὸς ἀνατροπήν, κατὰ τὴν πρόσκρουσιν, **ἄλλου τεμαχίου.**

ἀνατροπή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνατρέπω** βλ.λ., κατάρριψις, ἡ τροπὴ τοῦ **ἄνω εἰς τὰ κάτω,** τὸ ἀναποδογύρισμα : Διόδ. Σ 2,27 **κριοὶ πρὸς ἀνατροπὴν .. τειχῶν,** Πολυδ. 1,12 **ἀγαλμάτων ἀνατροπαί,** νεώτ. **ἀνατροπὴ τῆς λέμβου, - τοῦ αὐτοκινήτου, - τοῦ καθίσματος·** || χύσις ἐπὶ ὑγρῶν· || ἐν συνήθ. χρήσει μτφ. κατάρριψις, κατάλυσις, καταστροφή : Αἰσχ.Εὐμ.355 **δωμάτων γὰρ εἱλόμαν ἀνατροπάς,** Διον.Ἁλ. Ρωμ.4,80 **ἀνατροπὰς καὶ ἀφανισμοὺς ἁπάντων τῶν ἐθῶν,** νεώτ. **ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως, - τοῦ πολιτεύματος·** 2) εἰδ. ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἤτοι ἀντίθετος τροπὴ τῶν ἐν τῷ στομάχῳ : Γαλ. Αἰρ.Εἰσ.13,140 **στομάχου ἀνατροπὰς .. ἐφ' αἷς ἐνίοτε μὲν συμβαίνουσιν ἔμετοι·** 3) ῥητορ. ἀνασκευή, ἀναίρεσις : Ἑρμογ.Προγυμν.5 **«ἀνασκευή ἐστιν ἀνατροπὴ τοῦ προτεθέντος πράγματος»,** Στράβ.2,1.22 **πρὸς ἀνατροπὴν εὐφυή·** 4) νεώτ. νομ. ἐξαφάνισις γενομένης διαδικασίας, ἕνεκα παρελεύσεως τριετίας· || ναυτ. ἡ ἐκ βιαίου αἰτίου ἀπώλεια ἰσορροπίας τοῦ πλοίου καὶ ἀνατροπὴ αὐτοῦ· δημ. **σουρφετάρισμα·** || ναυτ. ἀντιστροφή, μεταβολὴ τῆς τάξεως πλοῦ, καθ' ἣν ὁ πρωτόπλους γίνεται οὐραγὸς καὶ τἀνάπαλιν.

ἀνατροπιάζω ὑπατροπιάζω, ἐπανέρχομαι : ΑΒ 312,19 «ὑποτροπιαζούσης .. ἀναστρεφούσης, ἀνατροπιαζούσης».

ἀνάτροπος βλάστησις (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ κατάστασις τῆς σπερματικῆς βλαστήσεως, ὅταν ὁ ἄξων αὐτῆς καμπτόμενος τὴν φέρῃ παρακειμένην εἰς τὸν ἱμάντα, συμφυόμενον οὕτω μὲ αὐτήν.

ἀνατρουλώνω δημ. σχηματίζω τι ὡς θόλον, ἄλλως **τουρλώνω.**

ἀνατροφεύς-έως (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἀνατρέφων, ὁ ἔχων τὴν φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς : **ἀνατροφεὺς παίδων** (παιδαγωγός)· || ὁ ἐκτρέφων, ὁ συντηρῶν, ἐπὶ ζώων : **ἀνατροφεὺς μελισσῶν** (μελισσοκόμος), **- ὀρνίθων** (ὀρνιθοτρόφος).

ἀνατροφή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. πᾶσα ἐπιμέλεια κ. φροντὶς πρὸς διατροφὴν κ. ἐκπαίδευσιν ἀνηλίκων : Πλαυτ.Ἠθ.608 C **τοσοῦτον μοι τέκνων ἀνατροφῆς κοινωνοῦσα,** Λουκ.Ἀνάχ.20 **τὴν πρώτην ἀνατροφήν, - ἡ ἐν τῷ οἴκῳ, ἡ ἐν τῷ σχολείῳ ἀνατροφή·** || νεώτ. κ. δημ. γεν. ἀγωγή, παίδευσις, ἦθος : **ἔτυχε καλῆς ἀνατροφῆς, - ἄνθρωπος χωρὶς ἀνατροφή, - κατὰ τὴν ἀνατροφή του καὶ τὸ φέρσιμό του·** 2) ἡ ἐπιμέλεια συντηρήσεως ἢ κ. ἀσκήσεως, ἐπὶ ζώων : Πολυδ.5,51 **σκυλάκων ἀνατροφή,** Γεωπ.3,10,6 **ἀνατροφὴ βοσκημάτων·** 3) καλλιέργεια, μέριμνα πρὸς ἀνάπτυξιν, ἐπὶ φυτῶν : Γεωπ.4,12,4 **κλημάτων ἀνατροφή.**

ἀνατροφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναγόμενος εἰς τὴν ἀνατροφὴν βλ. λ.

ἀνατροχάζω μον. τρέχω πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω : Φίλων Βυζ.Θαυμ.1,4 **αἱ τῶν ὑδάτων ἀγωγαὶ κοχλιοειδῶς ἀνατροχάζουσιν·** || κυλίομαι πρὸς τὰ ὀπίσω κατὰ τὴν ἐκπυρσοκρότησιν (τῶν πυροβόλων).

ἀνατροχασμός (ὁ) δρόμος, τρέξιμο πρὸς τὰ ὀπίσω : Ἀντυλ.π. Ὀρειβ.6,22,8 **ὁ δὲ εἰς τοὐπίσω,** (δρόμος) **ὅν τινα καὶ ἀνατροχασμὸν καλοῦσι·** || ἡ κατὰ τὴν ἐκπυρσοκρότησιν πυροβόλου ὅπλου πρὸς τὰ ὀπίσω βιαία κίνησις τοῦ κοντακίου ἢ τοῦ κιλλίβαντος.

ἀνατροχῶ-άω ἀνατρέχω, τρέχω πρὸς **τὰ ἄνω ἢ** πρὸς τὰ ὀπίσω.

ἀνατρυγῶ τρυγῶ ἐκ νέου, συλλέγω τὰ μετὰ τὸν τρυγητὸν ὑπολειφθέντα βοτρύδια (κουδούνια), δημ. **κοκκολογάω : Φίλων 2,390 μήτε ἀνατρυγᾶν ἀμπελῶνας.**

ἀνατρύζω ἀνατρίζω βλ. λ. : Κόϊντ.13,107 **ἀνατρύζουσι φοβεύμεναι ἱερὸν ὄρνιν.**

ἀνατσαλιά (ἡ) δημ. ἀδεξιότης· || ἀκαταστασία.

ἀνατσιγγρίζω δημ. ἀνατσυγγρίζω βλ. λ.

ἀνατσιγγρῶ δημ. κ. ἀνατσυγγρῶ, ἀνατσυγγρίζω βλ. λ.

ἀνατσιριά (ἡ) δημ. **ἀνατσίριασμα** βλ. λ.

ἀνατσιριάζω δημ. ἀνατριχιάζω, φρίσσω, ριγῶ ἐκ φόβου, πυρετοῦ κττ., τουρτουριάζω : **κάθε βράδι ἀνατσιριάζει ἀπὸ τὴ θέρμη·** 2) ἀηδιάζω : **ἡ ἀρρώστια τὸν κάνει ν' ἀνατσιριάζῃ τὸ φαΐ.**

ἀνατσίριασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνατσιριάζω** βλ. λ., ἀνατρίχιασμα.

ἀνατσουρώνομαι δημ. ἀντιμετωπίζω ἀγρίως τὸν ἀντίπαλον : παροιμ. **ἀνατσουρώνεται ὁ καμπούρης μπρὸς στὸ σακάτη.**

ἀνατσυγγρίζω δημ. ἐρεθίζω ἐκ νέου, ἐξερεθίζω, ὑποδαυλίζω : **μὴ τοὺς ἀνατσυγγρίζῃς** (μὴ ἐρεθίζῃς αὐτοὺς ἐκ νέου κατ' ἀλλήλων), - **ἀνατσυγγρίζω τὴν πληγή, - τὴ θλίψη·** || κ. μέσ. ἐρεθίζομαι ἐκ νέου, ἐνοχλοῦμαι, πειράζομαι : **ἀνατσυγγρίστηκε μὲ τὰ λόγια ποὺ τοῦ εἶπες.**

ἀνατσύγγρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνατσυγγρίζω** βλ. λ.

ἀναττίκιστος-ον μον. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἀττικίζων : Ἰσίδ.Πηλουσ.Ἐπ.5,263,639 **ἀναττίκιστος φράσις.**

ἀνάττικος-ον μτγν. κ. ἀναττικός ὁ μὴ κατὰ τὴν ἀττικὴν διάλεκτον : Φρύν. παρὰ Στεφ.Βυζ. ἐν λ. **Ἀθῆναι,** νεώτ. **ἀνάττικας φράσις, - λέξις.**

ἀνατυλίσσω κ. νεώτ. ἀττ. **-ττω** ἀνελίσσω, ξεδιπλώνω, ξετυλίγω : Λουκ.Ἀπαιδ.16 **ἀν- βιβλία** (διπλωμένα εἰς σχῆμα εἰληταρίων)· 2) μτφ. Λουκ.Νιγρ.7 **ἀνελίττω τοὺς λόγους πρὸς ἐμαυτόν** (ἀναπολῶ)· 2) νεώτ. τυλίσσω ἐκ νέου.

ἀνατύπτομαι μτγν. τύπτω ἐμαυτόν : Ἰώσ.ΑΙ 17,187 **ἀνατύπτεσθαι τὴν κεφαλήν.**

ἀνατυπῶ-όω κ. νεώτ. δημ. **ἀνατυπώνω** ἐπιθέτω ἐκ νέου τὸν τύπον, τὴν σφραγῖδα, ὅθεν εἰκονίζω, παρουσιάζω, περιγράφω, ἀναπαριστῶ : Λουκ. Ἀλέξ.Ψ 21 **ἐπιθεὶς τὸν κηρὸν ἀνετύπου τὴν αὐτὴν σφραγῖδα** (δ. γρ. ἀπετύπου), Φίλ.1,333 **Μωϋσῆς οὐ σκιάς, ἀλλὰ τὰς φύσεις τῶν πραγμάτων ἔλαχεν ἀνατυποῦν,** Φιλόστρ.ΒΑ 1,19 **φρικῶδες ἐδόκει τὸ μέγεθος καὶ οὐ ῥᾴδιον ἀνατυποῦσθαι·** 2) μέσ. ἀναπαριστῶ ἐν τῇ διανοίᾳ, ἐν τῇ φαντασίᾳ μου : Πλουτ.Ἠθ.329 Β **Ζήνων μὲν ἔγραφεν ὥσπερ ὄναρ ἢ εἴδωλον εὐνομίας.. ἀνατυπωσάμενος,** Θωμ.Μ.62 « ἀνατυποῦταί τις ὅταν φαντάζηται ἃ ἑώρακεν, ἀναπλάττει δὲ ἃ οὐδέποτε ἑώρακεν »· 3) νεώτ. τυπώνω τι ἐκ νέου (συνήθ. περὶ πραγματειῶν τυπωθεισῶν ἐν περιοδικοῖς κ. δημοσιευομένων ἐκ νέου ἐν βιβλίῳ)· || γεν. ἐπανεκδίδω, ξανατυπώνω.

ἀνατύπωμα (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐν τῇ διανοίᾳ ἀναπαράστασις : Διογ.Λ Ζήν.7,61 **γίνεται ἀνατύπωμα ἵππου καὶ μὴ παρόντος·** 2) νεώτ. κ. δημ. ἐκ νέου διὰ τύπου ἔκδοσις, ξανατύπωμα.

ἀνατυπώνω δημ. ἀόρ. παθ. **ἀνατυπώθηκα** μτχ. **ἀνατυπωμένος** ἀνατυπῶ βλ. λ.3) ἐπανεκδίδω, ἀναδημοσιεύω διὰ τοῦ τύπου.

ἀνατύπωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. δημ. **ἀνατύπωσι** διατύπωσις, ἀπεικόνισις διὰ τῆς φαντασίας, ἀναπαράστασις : Φῶτ.Βιβλ.143,35 **παιδαριώδους ἀνατυπώσεως·** 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκ νέου τύπωσις, ἀνατύπωμα βλ. λ. ξανατύπωμα : **ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ δελτίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας·** || νεώτ. εἰδ. ἡ φωτογράφησις εἰκόνων, χαρτῶν, σχεδίων, φωτογραφιῶν κττ.

ἀνατυπωτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ τῆς διανοίας ἀναπαριστῶν, ἀπεικονίζων πραγματικόν τι ἢ ἀνύπαρκτον : Σιμπλίκ.π.Ἐπικτ.20 D **φαντασίαι ἀληθῶν ἀνατυπωτικαί.**

ἀνατυρβάζω ἀναταράττω, συγχέω, προκαλῶ θόρυβον, ταραχήν, σάλαν : Ἀριστφ.Ἱππ.310 **τὴν πόλιν ἅπασαν ἀνατετυρβακώς.**

ἀνατύφομαι ὑποκαίομαι, διεγείρομαι, Σουΐδ. « ἀνετύφετο ».

ἀνάτως ἐπίρρ. ἀνατεί, ἄνευ ἄτης, βλάβης : Ἐπιγρ. **τὸν δὲ συλῶντα ἀνάτως συλῆν.**

ἀναυάγητος-ον μτγν., μον. κ. νεώτ. ὁ μὴ ναυαγῶν : Κύριλλ.ἐν Πατρολ.Μ 2,75 **ἀναυάγητον τὸ σκάφος διαφυλάττουσι·** 2) νεώτ. ὁ μὴ ναυαγήσας, μὴ ὑποστὰς ναυάγιον· κ. μτφ. **ἀναυάγητος ἐπιχειρηματίας, - πολιτικός.**

ἀναυαγήτως ἐπίρρ. μον. κ. νεώτ. ἄνευ ναυαγίου : Νίλων.400,15.

ἀναυάγιο (τὸ) δημ. (ἀ- προθεμ.) τὸ ναυάγιον.

ἀναυγής-οῦς-ές ὁ ἄνευ αὐγῆς.

ἀναύγητος-ον ὁ ἄνευ αὐγῆς, πάντοτε σκοτεινός : Αἰσχ.Πρ.1028 **εἰς ἀναύγηταν μολεῖν Ἀιδην.**

ἀναυδής-οῦς-ές ἄλαλος, ἄφωνος : Ἐπικράτ.π. Ἀθην.2,59 Ε **πάντες ἀναυδεῖς τότ' ἐπέστησαν,** Ἡσ. « ἀναυδέα· ἄρρητα, ἄφωνα ».

ἀναύδητον Ἡσ. « ἀνεξήγητον, ἄλεκτον », (δ.γρ. **ἀναύδακτος**).

ἀναύδητος-ον δωρ. -ατος ἄρρητος, ἀνέκφραστος : Αἰσχ.Ἐπτ. 895 **ἀναυδάτῳ μένει,** Εὐρ.Ἴων 784 **ἀναύδητον λόγον ἐμοὶ θραεῖς·** || ἄλαλος, ἄφωνος : ΑΠ 7,191,5 **νῦν εἰς γᾶν ἄγλωσσας, ἀναύδητός τε πεσοῦσα·** 2) ἀνήκουστος, ἀπροσδόκητος : Σοφ.ΑΙ.713 **κ' οὐδὲν** ἀναύδηταν **φατίξαιμ' ἄν** (σχόλ. ἀπόρρητον, ἀνέλπιστον, ἄλεκτον).

ἀναυδία (ἡ) ἡ ἔλλειψις λαλιᾶς, τὸ μὴ δύνασθαι λαλεῖν : Ἱππ.Κῳακ.353 **αἱ ἐν πυρετῷ ἀναυδίαι.**

ἄναυδος-ον κ. νεώτ. ἄφωνος : Ὀδ.Ε 456 **ἄπνευστος καὶ ἄναυδος,** Αἰσχ.Ἐπτ.82 **κόνις ἄναυδος, σαφής, ἔτυμος, ἄγγελος·** || κ. νεώτ. ὁ μὴ ὁμιλῶν, μὴ ὁμιλήσας, σιωπῶν : Αἰσχ.Πέρσ.578 **ἀλλ' ἀτιμάσας πέμψεις ἄναυδος; - ἔμεινεν ἄναυδος·** 2) ὁ ἐμποδίζων τινὰ νὰ ἐκβάλῃ φωνήν, νὰ λαλήσῃ, ὁ σιωπὴν ἐπιβάλλων : Αἰσχ.Ἀγ.238 **βίᾳ χαλινῶν τ' ἀναύδῳ μένει,** (σχόλ. « τῶν χαλινῶν τῶν μὴ ἐόντων αὐτοὺς λαλεῖν »)· || ὅθεν ἀναπολόγητος : Σταθ.Ἐκλ.1,28,1 **ὀρφῆς δίκην ἄναυδον·** 3) ἀναύδητος βλ.λ., ἄρρητος, ἀνέκφραστος, ὅθεν φοβερός : Σοφ.ΑΙ.947 **δισσῶν ἐθρόησας ἄναυδον ἔργον Ἀτρειδᾶν.**

ἀναυδῶ-άω Πάπ.Μ ὑφῶ τὴν φωνήν.

ἀναύδως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἄναυδον βλ.λ., ἀφώνως : Ἱππ.Προρρ.74 C **αἱ ἐν πυρετοῖσι.. ὀδύναι ἀναύδως ἱδρῶτι λυόμεναι.**

ἄναυλα (1) ἐπίρρ. μτγν. κ. μον. ἄνευ αὐλοῦ : Βάβρ.Μ 9,6 **ἄναυλα νῦν ὀρχεῖσθε.**

ἄναυλα (2) ἐπίρρ. μον. κ. νεώτ. κ. δημ. ἄνευ πληρωμῆς μεταφορικῶν, ἀναυλεί, χωρὶς ναῦλο,

ἀδαπάνως : **ἄναυλα πάνε μὲ τὰ τράμ οἱ χωροφύλακες, - ἄναυλα πῆγε μὲ φορτηγὸ ὡς τὴν Ἀγγλία·** 2) ἀναγκαστικῶς, βίᾳ, ὑπὸ δυσμενεῖς συνθήκας (ἐξ ἀναλογίας πρὸς τοὺς καθειργμένους, τοὺς ἀκουσίως ἄνευ ὑπ' αὐτῶν καταβολῆς ναύλων μεταφερομένους) : **ἔφυγε ἀπὸ τὸ χωριὸ ἄναυλα** (ἐξεδιώχθη), **- τὸν ἔστειλαν ἄναυλα** (τὸν ἀπέπεμψαν)· 3) οὐχὶ εὐλόγως, ἀδικαιολογήτως, ἄδικα καὶ παράλογα, ἐπὶ θανόντων ἐξ ἀπροσεξίας, ἐσφαλμένης ἰατρικῆς ἀντιλήψεως, ἀνεπαρκοῦς θεραπείας κττ. : **ἄναυλα πῆγε ἀπὸ κακακεφαλιά του, - τὸν ἔστειλαν ἄναυλα** (οἱ ἰατροί).

ἀναυλάκιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων αὐλακίδια ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ, ἐπὶ μεταλλίνων, ξυλίνων, ὑαλίνων πραγμάτων κττ. : **κάννη ὅπλου ἀναυλάκιστος·** || ὁ ἐφ' οὗ δὲν ἔγινε αὐλάκισμα, ποὺ δὲν αὐλακιάσθηκε, ἐπὶ ἀγρῶν.

ἀναυλεί ἐπίρρ. Σουΐδ. « ἄναυλα ».

ἀναυλοκίδαρις-εως (ἡ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐχινοειδῶν ἐχινοζώων, τῆς οἰκογεν. τῶν **κιδαριδῶν,** ζῆσαν κατὰ τὸ τριάσιαν σύστημα.

ἄναυλος (1) ὁ ἄνευ αὐλοῦ : Εὐρ.Φοίν.791 **κῶμον ἀναυλότατον προχορεύεις,** Πλούτ.406 A **ἔρωτες ἄναυλοι καὶ ἄλυροι·** 2) ἄμουσος : Σοφ.'Απ. 699 **μέλη βοῶν ἄναυλα·** 3) ὁ μὴ αὐλῶν : Λουκ. 'Αλκ.7 **ἐπεὶ καὶ αὐληταὶ τοῖς ἀναύλοις.**

ἄναυλος (-η)-ο(ν) (2) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ ναύλων, ὁ μὴ ναυλωθεὶς ἢ μὴ πληρωθεὶς ναῦλον βλ.λ., ἐπὶ πλοίων : **ἄναυλον ἐταξίδευσε τὸ φορτηγὸν μέχρι τοῦ λιμένος φορτώσεως·** 2) δημ. ὁ διακομισθείς, ὁ ταξιδεύσας ἄνευ καταβολῆς ναύλου, ποὺ δὲν ἐπλήρωσε ναῦλα, ἐπὶ ἀνθρώπων· 3) ὁ ἑκὼν ἄκων, διὰ τῆς βίας διακομισθεὶς ἢ ἀπομακρυνθείς : **ἄναυλα τὸν ἔφεραν·** || ὁ ὑπὸ δυσμενεῖς συνθήκας φυγὼν ἢ ἀποπεμφθεὶς : **ἔφυγε ἄναυλας ἀπὸ τὸ χωριό.**

ἀναυλόχητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ εἰσελθών, προσορμισθεὶς εἰς ναύλοχον, ἀλιμένιστος, ἐπὶ πλοίων: Λυκοφρ.745 **ἀναυλόχητον αὐτοκάβδαλον σκάφος.**

ἀναύλως ἐπιρρ. νεώτ. ἀναυλεί, ἄναυλα.

ἀναύλωτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ναυλώσεως βλ.λ.

ἀναύλωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ναυλωθείς, ὁ μὴ ἐπὶ ναύλῳ μισθωθείς, ἐπὶ πλοίων : **ἔμεινε τὸ καράβι ἀναύλωτο.**

ἀναυμάχητος-ον ὁ ἄνευ ναυμαχίας : Λυσ.π. Διον.'Αλ.14 **τὸν ἀμάχητον καὶ ἀναυμάχητον ὄλεθρον** (τὴν ἄνευ μάχης καὶ ἄνευ ναυμαχίας ἐπελθοῦσαν καταστροφήν)· || Πολύαιν.3,10,17 **ἀναυμάχητοι νῆες** μὴ **μετασχοῦσαι εἰς ναυμαχίαν.**

ἀναυμαχήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ναυμαχίας.

ἀναυμαχίου γραφή καταγγελία κατὰ τριηράρχου μὴ μετασχόντος τῆς ναυμαχίας : Πολυδ.8,43 « ἀναυμαχίου μὲν ὁ τὴν ναῦν μὴ λιπών, μὴ μέντοι ναυμαχήσας ».

ἀναυξάνω Πάπ. αὐξάνω, ὑφίσταμαι αὔξησιν.

ἀναυξής-ές ὁ μὴ εὐναῶν τὴν αὔξησιν : Θεόφρ. Αἰτ.Φ.4,6,3 **τόπος ἀναυξής·** 2) ἀμτβ. ὁ μὴ αὐξανόμενος : 'Αριστλ.ΙΖ 569 A 30 **ἔστιν αὕτη ἡ ἀφύη ἀναυξὴς καὶ ἄγονος.**

ἀναυξησία (ἡ) ἐλλιπὴς αὔξησις : 'Ιππ.'Αρθρ.819· 2) γραμμ. παράλειψις τῆς αὐξήσεως.

ἀναύξησις-εως ἡ ἔλλειψις αὐξήσεως.

ἀναύξητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ αὐξανόμενος ἢ μὴ αὐξηθείς : 'Αριστλ.Οὐρ.270 A 25 **ἀναύξητος ἐπικράτεια, - πλοῦτος·** || νεώτ. κ. ὁ μὴ δεκτικὸς αὐξήσεως : **ἀναύξητον ἔσαδαν·** 2) γραμμ. ἐπὶ τῶν ρημάτων, τὸ μὴ λαμβάνον αὔξησιν, οἷον τὰ ἀπὸ τοῦ **η, ω** καὶ **ου** ἀρχόμενα.

ἀναυξήτως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον **ἀναύξητον** βλ.λ.

ἀναυξία (ἡ) ἡ ἐλαττωματικὴ αὔξησις.

ἄναυξος-ον μτγν. ὁ ἀναυξὴς βλ.λ. : Πλουτ.'Ηθ.2,981.

ἀναύξω ἐπιγρ. αὐξάνω.

ἄναυος-ον κ. μσν. ἄνεως βλ.λ.

ἀναυπήγητος-ον νεώτ. ὁ μήπω ναυπηγηθείς, οὗ δὲν συνετελέσθη ἡ κατασκευή, ἐπὶ πλοίων.

ἄναυρος (ὁ) ὀρεινὸς χείμαρρος : Μόσχ.2,31 **ὅτε φαιδρύνατο χρόα προχοῇσιν ἀναύρων,** ΕΜ 100,57 « **ἄναυρος** ὁ ἐξ ὑετῶν συνιστάμενος ποταμός », Σχ.Λυκόφρ.1424 « ἄναυρος κυρίως ὁ ἐν χειμῶνι ρέων ποταμός »· 2) 'Ησ. « **ἄναυρος** δίχα ἀνέμου ».

ἄναυς γεν. **ἀνᾶας** κακή, ἀτυχὴς (ναῦς μὴ οὖσα ναῦς) μόνον παρ' Αἰσχ.Πέρσ.680 **ἐξέφθινται τρίσκαλμοι νᾶες ἄνᾶες,** πρβλ.Εὐρ.'Εκ.612 **νύμφην τ' ἄνυμφον παρθένον τ' ἀπάρθενον.**

ἀναυσία (ἡ) μσν. τὸ μὴ ναυτιᾶν· Σουΐδ. « ἡ ἀναυσία, ὅπερ ἐστὶ στέρησις τοῦ μὴ ναυσιᾶν ἤγουν ναυτιᾶν ».

ἀναϋτέω ἐκπέμπω ἀϋτήν, κραυγήν : 'Οππ.Κυν. 4,301 **Αἶψα δ' ἀνηΰτησαν, ἰὼ μάκαρ, ὦ Διόνυσε.**

ἀναυτολόγητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐγγραφεὶς εἰς τὸ ναυτολόγιον ἐμπορικοῦ πλοίου.

ἀναύχην-ενος (ὁ,ἡ) ὁ μὴ ἔχων **αὐχένα,** λαιμόν : 'Εμπ.57 **κόρσαι ἀναύχενες.**

ἀναΰω (ἀνὰ + ἀΰω) φωνάζω, κραυγάζω : Θεόκρ. 4,37 **ταὶ δὲ γυναῖκες μακρὸν ἀνάϋσαν.**

ἀναύω ἀναϋτέω βλ.λ. μ. ἐν ἀόρ. Θεοκρ.4,37 **μακρὸν ἀνάυσαν.**

ἀναφαγιά (ἡ) δημ. κ. **ἀνεφαγιά** τὸ μὴ τρώγειν, ἡ ἀπὸ φαγητοῦ ἀποχή : **ἀναφαγιὰ στὰ μοναστήρια τὴ Μεγάλη Παρασκευή·** || τὸ τρώγειν ὀλίγον καὶ ἀνεπαρκῶς, συγγ. **ἀνορεξιά : ἀπὸ τὴν ἀναφαγιὰ ἔγινε σὰν τσίρος.**

ἀνάφαγος-η-ο δημ. κ. **ἀνάφαγος,** κ. **ἀνέφαγος** ὁ μὴ φαγών, ὁ νῆστις· 2) τρώγων ὀλίγον, ὀλιγοφάγος : **ἀνάφαγο παιδί·** 3) τὸ μὴ φαγωθέν : **ἀπόμεινε ἀνάφαγα τὸ μισὸ ἀρνί.**

ἀναφαία 'Αθην. 11,783 « ἡ θερμοπότις παρὰ Κρησίν ».

ἀναφαιδρύνω μτγν. κ. νεώτ. λαμπρύνω· 2) νεώτ. καθιστῶ τινα ἐκ νέου φαιδρόν : **ἀνεφαίδρυνε τὴν συναναστροφήν·** || παθ. κ. ἐν μέσ. σημ. **λησμονηθέντος βαθμηδὸν τοῦ ἐπεισοδίου ὁ ὅμιλος ἀνεφαιδρύνθη.**

ἀναφαίνω κ. νεώτ. δημ. κ. **ἀνεφαίνω,** ποιητ. ἀμφαίνω, μέλλ. **ἀναφανῶ,** ἀόρ. **ἀνέφηνα** κ. **ἀνέφανα,** παρακ. **ἀναπέφηνα** κάμνω τι νὰ δώσῃ φῶς, νὰ λάμψῃ : 'Οδ.Σ 310 **ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον** (ξύλα καὶ δαΐδας) **δμωαί·** 2) κάμνω νὰ γεννηθῇ τι, παράγω : 'Ηρ.4,105 **ὄφιας γάρ σφι πολλοὺς ἡ χώρη ἀνέφαινε·** 3) φέρω εἰς φῶς, φανερώνω, ἀποκαλύπτω, ἀντίθ. **ἀποκρύπτω** : 'Ιλ.Α 87 **ᾧ εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,** Ξεν.Συμπ.4,12 **ἡμέρᾳ καὶ ἡλίῳ τὴν μεγίστην χάριν οἶδα, ὅτι μοι Κλεινίαν ἀναφαίνουσι·** 4) νεώτ. διακρίνω, ξεκρίνω, ἐν τῇ φρ. **ἀναφαίνω γῆν·** 5) δημ. μακρόθεν φαίνομαι : **ἀνέφανε τὸ καΐκι·** 6) ἀναδεικνύω, ἀναγορεύω, ἀνακηρύττω : Πινδ.Ι 4,62 **βασιλέα ἀναφαίνειν** (ἀναγορεύειν)· 7) ὁρίζω, καθαρίζω : 'Αριστφ.'Ορν.745 **Πανὶ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω·** 8) ΚΔΠράξ.21,3 **ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον ἐπλέομεν εἰς Συρίαν** (ἰδόντες)· 9) ἀμτβ. ἐμφανίζομαι : Μουσαῖ.111 **ἀνέφαινεν ἕσπερος·** 10) **ἀναφαίνομαι·** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐμφανίζομαι, ἔρχομαι εἰς φῶς, ἀποκαλύπτομαι : 'Ιλ.Ρ 244 **ἡμῖν δ' αὖτ' ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος,** 'Ηρ.2,15 **τό γε Δέλτα ἐστὶ κατάρρυτόν τε καὶ νεωστὶ ἀναπεφηνός·** νεώτ. **ἀνεφάνη νέος ἀστὴρ εἰς τὸν ὁρίζοντα, - ἀναφαίνεται μακρόθεν τὸ πλοῖον,** δημ. **ἀναφάνηκε ἡ κλεφιά·** || δημ. φαίνομαι, παρουσιάζομαι, εἶμαι παρών : **δὲν ἀναφάνηκες καθόλου τόσες ἡμέρες·** || κ. νεώτ. κ. δημ. πάλιν φαίνομαι : 'Ηρ.7, 30 **ποταμὸς ἐς χάσμα γῆς ἐσβάλλων ἀφανίζεται· ἔπειτα δὲ ἀναφαινόμενος ἐκδιδοῖ ἐς τὸν**

Μαίανδρον, δημ. **ἀναφάνηκε ὁ λεκές,** φρ. **τὰ σύγνεφ' ἀλαργέφανε κι ὁ ἥλιος ἀναφάνηκεν** (περὶ τῆς ἀληθείας, τῆς ἀθωότητος κττ.)· 11) ἀποδεικνύομαι : Πλάτ.Πολ.334 Α **κλέπτης ἄρα τις ὁ δίκαιος ἀναπέφανται,** Αἰσχ.3,173 **ἐκ τριηράρχου λογογράφος ἀνεφάνη·** 12) ἀναδεικνύομαι, ὑπερέχω : **ἀνεφάνη ἀμέσως μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων, - προσπάθησε νὰ ἀναφανῇς στὴν τάξη σου.**

ἀνάφαιος (ὁ) ὁ ἀναφαίνων, ὁ φανερώνων, ὁ ἐμφανίζων πάντα, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος.

ἀναφαίρετα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀναφαίρετον βλ. λ.

ἀναφαίρετος (-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀφαιρούμενος ἢ μὴ ἀφαιρεθείς : Διοδ. Σ 18,18 **πάντες τὰς οὐσίας ἐλάθησαν ἔχειν ἀναφαιρέτους,** Μεν.Μονόστ.2 **ἀναφαίρετον κτῆμ' ἐστὶ παιδεία βροτοῖς,** Μην.Μάϊ.19 Ὠδ. **ὄλβον ἀναφαίρετον ἔλαβον, - ἀναφαίρετος περιουσία, - ἀναφαίρετο δικαίωμα.**

ἀναφαιρέτως μτγν. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναφαίρετον βλ.λ. : Ἰουστιν.Ν 2,3 **ἔχειν ἀναφαιρέτως.**

ἀναφακάς (ὁ) δημ. τὸ δι' ἕκαστον ἑκάστοτε μοιραῖον : παροιμ. **καινούργια μέρα, καινούργιος ἀναφακάς** (δ. κάθε μέρα μὲ τὴν τύχη της).

ἀναφάλαγξ-άλαγγος (ὁ) νεώτ. μετεωρολ. ὅρος δηλῶν τὴν ἐπιφάνειαν ἀσυνεχείας, ἥτις ἐκκινοῦσα ἀπὸ ταῦ κέντρου ὑφέσεως τῶν ἀτμοσφαιρικῶν στρωμάτων χωρίζει τὸν πολικὸν ἀέρα ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ ταιούτου, ἤτοι τὸν ἐκ τοῦ βορρᾶ (ψυχρὸν) ἀπὸ τὸν ἐκ τοῦ ἰσημερινοῦ (θερμόν).

ἀναφάλακρος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ἀναφαλαντίας βλ. λ. : Πρόκλ.π.Πτολ.203· 2) δημ. ὁ ἀραιὰς ἔχων τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς· 3) ὁ ἄδενδρος, ἢ σχεδὸν ἄδενδρος, ἐπὶ ὀρέων κ. γεν. ἐπὶ ἐκτάσεων γῆς : **ἀναφάλακρη πλαγιά.**

ἀναφαλαντανθίας (ὁ) ὁ ἀναφαλαντίας βλ. λ. ἐν κωμ. ἐκφρ.

ἀναφαλάντανθος (ὁ) μτγν. ὁ ἀναφαλαντίας βλ.λ.

ἀναφαλαντιαῖος-ον ὁ ἔχων ἀναφαλαντίασιν βλ. λ. (ἀμφ.).

ἀναφαλαντίας (ὁ) ὁ ἔχων ἀναφαλαντίασιν βλ.λ., ποὺ ἀρχίζει νὰ πέφτουν, νὰ μαδιῶνται τὰ μαλλιά του, αἱ τρίχες του : ΑΒ «ὁ ἀρχόμενος ἀποφαλακροῦσθαι» Σουΐδ. «ἀνάσιλλος».

ἀναφαλαντίασις-εως (ἡ) ἡ ἰδιότης, τὸ γνώρισμα τοῦ ἀναφαλαντίου, ἔναρξις φαλακρότητος· || ἡ ἀπώλεια τῶν τριχῶν τοῦ κρανίου καὶ γεν. τοῦ προσώπου : Ἀριστλ.ΙΖ 518 Α 28 **ἡ μὲν οὖν κατὰ κορυφὴν λειότης φαλακρότης καλεῖται, ἡ δὲ κατὰ τὰς ὀφρῦς ἀναφαλαντίασις.**

ἀναφάλαντος-ον ὁ ἄνω τοῦ μετώπου φαλακρός : ΠΔ Λευῒτ.13,41 **ἐὰν δὲ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀναφάλαντός ἐστι.**

ἀναφαλάντωμα (τό) μτγν. ἔναρξις φαλακρώσεως, ἀναφαλαντίασις βλ. λ. : ΠΔ Λευῒτ.13,42 **ἐὰν δὲ γένηται ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐταῦ ἀφὴ λευκή . . λέπρα ἐξανθίζουσά ἐστι.**

ἀναφάλας-αντος (ὁ) ὁ ἔχων ἄτριχον τὸ ἄνω τοῦ μετώπαυ μέρος τῆς κεφαλῆς.

ἀναφαλίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ποωδῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **συνθέτων** φυόμενον εἰς τὰς τροπικὰς χώρας.

ἀνάφαλος-ο δημ. ὁ σφαλερός, ὁ ἀντίξοος, ἀνάποδος : παροιμ. **βάνει πάντα ὁ φρόνιμας στὴ μέση καὶ τ' ἀνάφαλο.**

ἀναφανδά ἐπίρρ. ἀναφανδὸν βλ. λ.· ἀντίθ. κρύβδην : Ὀδ.Γ 222 **κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλάς,** αὐτ. Λ 455 **κρύβδην μηδ' ἀναφανδά.**

ἀναφανδόν ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. ἀμφανδόν ὅλως φανερῶς, ἄνευ ἐπιφυλάξεως : Ἰλ.Π 178 **ὅς ῥ' ἀναφανδὸν ὄπυιε,** Πινδ.Π 9,41 **ἀμφανδὸν ἁδείας τυχεῖν τὸ πρῶτον εὐνᾶς,** Ἡρ.2,35 **τὰ μὲν αἰσχρὰ ἀναγκαῖα δέ, ἐν ἀποκρύφῳ ποιέειν, τὰ δὲ μὴ αἰσχρὰ ἀναφανδόν, - αὐτὸς ἀναφανδὸν μεροληπτεῖ, - κλέβει.**

ἀναφανερῶ-όω μσν. κ. νεώτ. καθιστῶ φανερόν : Σχόλ. **τὸν ὄντα καὶ δόξαντα πλοῦν εἰς Σκυθίαν ἀναφανεροῦν πανταχοῦ·** || νεώτ. ἐπαναφέρω εἰς τὸ φανερόν· κ. παθ. **ἀνεφανερώθη ἡ ἀλήθεια ἐπὶ τῶν γεγονότων.**

ἀναφανή (ἡ) δημ. ὁ περίοπτος τόπος συνοικισμοῦ, χωρίου κττ.· || τὸ μέρος ὅπου πρωτοφαίνεταί τις ἤ τι, ἀντίθ. **σκάπετα.**

ἀναφάνησις-εως (ἡ) ἀνάφανσις βλ. λ.

ἀναφανίσκω δημ. ἀναφαίνω βλ.λ., ἀναφαίνομαι, παρουσιάζομαι : δ.τραγ. **καὶ νά σου καὶ ἡ μάνα της τοῦ κάμπου ἀναφανίσκει.**

ἀνάφανσις-εως (ἡ) μσν. τὸ ἀναφαίνεσθαι : Νικήτ.Χρον.255 Β **ὑπερέθετο τὸ ἔργον εἰς ἀνάφανσιν ἔαρος.**

ἀναφαντάζω μσν. κ. δημ. μακρόθεν φαίνομαι· || δημ. μακρόθεν ὁμοιάζω πρός τι : **ἡ κορφὴ τοῦ βράχου ἀναφαντάζει σὰν λιοντάρι.**

ἀναφαντάρης **ἀναφαντάρισσα** κ. **ἀναφανταριά** δημ. ὁ ἀνυφαίνων, ὁ ὑφαντής : **κι ἐλάμνασιν τὰ πόδια τους ὡσὰν ταῦ ἀναφαντάρη·** 2) τὸ ἔντομον **ἀνυφαντής,** βλ. ἀράχνη.

ἀναφάντης (ὁ) δημ. κ. **ἀνεφάντης** φωταγωγὸς ἐπὶ τῆς στέγης, ἀναφωτίς.

ἀνάφαντος-η-ο δημ. ὁ ἀφανὴς γενόμενος, ἄφαντος : **ἀνάφαντο εἶναι ἀπὸ τὰ χθὲς τὸ ἄλογο.**

ἀναφαντός-ή-ό δημ. ἐξαίρετος, μεστός, εὔχυμος, ἐπὶ καρπῶν, ἄλλως προφαντός.

ἀναφεγγιά (ἡ) δημ. μικρὰ λάμψις, ἀναλαμπή : **φηλὰ στὸ βουνὸ ξεκρίνω κάποια ἀναφεγγιά.**

ἀνάφεγγος-η-ο δημ. ὁ ἐκπέμπων μικρόν τι φέγγος, ὁ λίγο φεγγερός : **ἐρημοκλήσι ἀνάφεγγο.**

ἀναφέγγω κ. δημ. Ἡσ. «ἀναφαίνεται, ἀναφέγγει»· 2) δημ. ὀλίγον, ἀσθενῶς φέγγω.

ἀνάφεντος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων κύριον, ἀφέντη, ὁ εἰς οὐδένα ἀνήκων : **ἀνάφεντο ρέπεδο, - ὁ σκύλος αὐτὸς εἶναι ἀνάφεντος.**

ἀναφέρνω δημ. παρ. **ἀνάφερνα,** ἀόρ. **ἀνάφερα** παθ. **ἀναφέρθηκα,** μτχ. **ἀναφερμένας** ἀναφέρω, μνείαν ποιοῦμαι· 2) ἐπαναφέρω τινὰ εἰς τὰς αἰσθήσεις του ἐκ λιποθυμίας. 3) **ἀναφέρνομαι** μέσ. προσφεύγω εἰς δικαστικὴν ἢ ἄλλην ἀρχήν, κάμνω ἀναφοράν· 4) παθ. παρασύρομαι : **ἀναφέρνεται ἀπὸ τὸν ἕνα κι ἀπὸ τὸν ἄλλο.**

ἀναφερτής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφέρων, ὁ κάμνων ἀναφοράν : Λεξ.Νομοτεχν.40.

ἀναφέρω κ. νεώτ. κ. δημ., ποιητ. **ἀμφέρω,** μέλλ. **ἀνοίσω,** ἀόρ. **ἀνήνεγκα,** ἰων. **ἀνήνεικα,** ἀπαρφ. **ἀνοῖσαι** φέρω, ὁδηγῶ ἄνω : Ὀδ.Λ 625 **τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγαγον ἐξ Ἀΐδαο** (τὸν Κέρβερον)· || ἀνυφῶ, φέρω, ἀπάγω : Ξεν. Συμπ.8,30 **φημὶ Γανυμήδην ὑπὸ Διὸς εἰς Ὄλυμπον ἀναχθῆναι·** || φέρω ἐκ τῶν παραλίων πρὸς τὰ μεσογειότερα : Ἡρ.6,30 **τὴν κεφαλὴν ταριχεύσαντες ἀνήνεικαν παρὰ βασιλέα Δαρεῖον ἐς Σοῦσα·** || μέσ. φέρω τι μετ' ἐμαυτοῦ, παίρνω μαζί μου : Ἡρ.3,148 **ἀνενεικάμενος τὰ ἔχων ἐξεχώρησε ἐποίεε τοιάδε·** 2) ἐκφέρω, ἐκβάλλω : Αἰσχ.Χο.448 **ἑτοιμότερα γέλωτος ἀνέφερον λίβη,** Πλούτ.Κλεομ.15 **αἵματος πλῆθος ἀνενεγκεῖν·** || ἐκπέμπω : αὐτ. Ἀλέξ.52 **βαρεῖς ἀναφέρων στεναγμούς·** 3) μέσ. ἀναπνέω ἐκ βάθους : Ἰλ.Τ 314 **μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο** (ἀνεστέναξε), Ἡρ.1,86 **ἀνενεικάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα** (ἐκ βάθους ἀναπνεύσαντα . .)· 4) φέρω, βαστάζω, ὑπομένω : Αἰσχ.Χο. 841 **καὶ τόδ' ἀμφέρειν γένοιτ' ἂν ἄχθος,** Θουκ.3,38,3 **ἡ πόλις τὰ**

μὲν ἆθλα ἑτέροις δίδωσιν, αὐτὴ δὲ τοὺς κινδύνους ἀναφέρει, ΚΔ'Ἑβρ.9,28 ὁ Χριστὸς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας· 5) ὑφῶ πρός τὰ ἄνω, σηκώνω : Εὐρ.Φοίν.1410 λαιὸν μὲν εἰς τοὔπισθεν ἀμφέρει πόδα, Θουκ.2,84,3 καὶ τὰς κώπας ἀδύνατοι ὄντες ἐν κλυδωνίῳ ἀναφέρειν· 6) ἐπὶ ὁδοῦ, φέρω, ἄγω : Ξεν.'Ελλ.2,4,10 κατὰ τὴν εἰς Πειραιᾶ ἁμαξιτὸν ἀναφέρουσαν· 7) φέρω ὀπίσω, ἐπαναφέρω ἐκ τῆς ἐξορίας : Θουκ.5,16,2 ἐκ τῆς ἀλλοτρίας εἰς τὴν ἑαυτῶν ἀναφέρειν· 8) ἐπαναφέρω εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν : Θουκ.8,97,2 καὶ ἐκ πονήρων τῶν πραγμάτων γενομένων τοῦτο πρῶτον ἀνήνεγκε τὴν πόλιν· 9) συνέρχομαι, ἀναλαμβάνω, συνεφέρνω : Ἡρ.3,22 εἰ μὴ τῷ πόματι ἀνέφερον, Δημ.210,14 ἂν δ' ἀνενέγκωσιν οἱ Θηβαῖοι καὶ σωθῶσι, μτγν. ἀναφέρειν ἐκ τραύματος, - ἐξ ὕπνων· κ. μέσ. : Ἡρ.1,116 μόγις δὲ δή κοτε ἀνενεχθεὶς εἶπε (μόλις συνελθών..)· 10) φέρω, κομίζω : Ξεν.Προσ.5,12 πολλὰ χρήματα εἰς τὴν πόλιν ἀνενεχθέντα· 11) ἀναγγέλλω : Ἡρ.1,47 ὅσσα δ' ἂν ἕκαστα τῶν χρηστηρίων θεσπίσῃ ἀναφέρειν παρ' ἑωυτόν, Θουκ.5,28,1 ἀνήνεγκαν τοὺς λόγους ἔς τε τὰς ἀρχὰς καὶ τὸν δῆμον, νεώτ. ἀνέφερεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τὰ γενόμενα· 12) ἀνάγω κ. - ομαι : Πλάτ.'Αλκ.120 E τὸ Ἡρακλέους γένος εἰς Περσέα ἀναφέρεται· 13) ἀποδίδω, προσάπτω : Εὐρ.'Ορ.76 εἰς Φοῖβον ἀναφέρουσα τὴν ἁμαρτίαν, Πλάτ.Φαίδ.76 D ἐπὶ ταύτην τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων πάντα ἀναφέρομεν, Λυσ.22,8 οὗτοι τὴν αἰτίαν εἰς ἐκείνους ἀνέφερον· 14) ἀποβλέπω εἴς τι : Ἡρ.3,80 βουλεύματα δὲ πάντα εἰς τὸ κοινὸν ἀναφέρει (λαμβάνει ἀποφάσεις ἀποβλέπων εἰς τὸ κοινὸν συμφέρον)· 15) νεώτ.κ. δημ. κάμνω μνείαν, μνημονεύω, ὀνομάζω : ἀναφέρω συγγραφεῖς, - συγγράμματα, - γεγονότα, - ἀναφέρεται τοιαύτη περίπτωσις, - δὲν μοῦ ἀνάφερε τίποτε γιὰ τὴν ὑπόθεση· 16) μέσ. νεώτ. κ. δημ. ἔχω ἀναφορὰν ἢ σχέσιν, σχετίζομαι : ἡ διάταξις τοῦ νόμου ἀναφέρεται εἰς ἄλλην περίπτωσιν· 17) νεώτ. κ. δημ. κάμνω ἀναφοράν, ὑποβάλλω αἴτησιν, ἀνακοινῶ τι ὡς ὑφιστάμενος πρὸς προϊστάμενον : εὐπειθῶς ἀναφέρω, - ἀναφέρομαι εἰς τὴν νομαρχίαν, - θ' ἀναφερθῶ στὸ ὑπουργεῖο· ‖ συσχετίζω πρός τι, ὑπενθυμίζω : ἀναφέρομαι εἰς ὅσα καὶ ἄλλοτε σᾶς εἶπα, - ἀναφέρομαι εἰς τὴν προγενεστέραν διαταγήν μου.

ἀναφεύγω φεύγω πρὸς τὰ ἄνω : Ξεν.'Αν.6,4,24 οἱ δὲ λοιποὶ ἐπὶ τὸ ὄρος ἀνέφυγον· 2) διαφεύγω : Ξεν.'Ελλ.6,5,40 ἐὰν ἀναφύγωσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι· 3) ἐπὶ φήμης, παρέρχομαι, ἀφανίζομαι βαθμηδόν : Πλούτ.Αἰμ.25 ὁ λόγος ἀνέφευγε, ὅπερ ἐξηγεῖται κατωτέρω : ἡ φήμη ταχὺ ἐξερρύη.

ἀναφευκτικός-ή-όν μτγν. ὁ εἰς τὸ ἀναφεύγειν, διαφεύγειν ἐπιτήδειος : Στράβ.15,669 ἀναφευκτικὸν ζῷον ἐπὶ τὰ δένδρα.

ἀνάφευξις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω φυγή : Δίων Κ 75,6 τὴν ἐκ βραχέος ἀνάφευξιν.

ἀναφήριτον Ἡσ. « ἄμαχον ».

ἀναφής-οῦς-ές (ἀφή) ὁ μὴ ἁπτός, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐγγίσῃ, νὰ ψηλαφήσῃ : Πλάτ.Φαῖδρ. 274 C ἀσχημάτιστος καὶ ἀναφὴς οὐσία κυβερνήτῃ μόνῳ θεατὴ νῷ, Ἑρμ.Τρισμ.2,12 νοῦς καὶ λόγος ἀπαθὴς σώματι καὶ ἀναφής· Ἡσ. « ἀφαύατας, ἀψηλάφητος, ὁ μὴ ἐψηλαφημένος »· 2) ἄνοστος, ἀηδής, ἐπὶ οἴνου : Πλούτ.2,650 B τὸ δὲ ἀναφὲς.. καὶ ὅλως ἄποιον οὐκ ἔχει διαφοράν.

ἀναφθέγγομαι ἰσχυρῶς φθέγγομαι, ἀναβοῶ, ἀναφωνῶ : Πλούτ.Θησ.24 Σίβυλλαν ἀναφθεγξαμένην (ἀναφωνήσασαν), Πολυβ.1,19, ὁ θεὸς ἀνεφθέγξατο ἀμέτρως· ‖ φθέγγομαι, λέγω : Σέξτ.'Εμπ. Μαθ.302,283 ταῦτ' ἀνεφθέγχθαι τὸν φιλόσοφον.

ἀνάφθεγμα (τό) μτγν. ἀπαγγελία, ἀναφώνησις.

ἀνάφθεγξις-εως (ἡ) ἀναφώνησις : Φίλων 1,618 λύπη καὶ φόβος ἰδίας ἀναφθέγξεις ἔχουσιν.

ἀναφθείρομαι εἰσδύω, πηγαίνω που κρυφίως ἐπὶ φθορᾷ μου, εἰσφθείρομαι, παρεισφθείρομαι, ἀνέρρω : Ἀριστφ.'Ορν.916 ἀτάρ, ὦ ποιητά, κατὰ τί δεῦρ' ἀνεφθάρης (πῶς κακοτρύπωσες ἐδῶ), ΑΒ « ἀνήρρησεν, ἀνεφθάρη », Φώτ.Βιβλ.185 « ἀνεφθάρη, ἀντὶ τοῦ μετὰ φθορᾶς ἀνέστη »· 2) ματαιῶ, ψεύδω, ψευτίζω : Πάπ. νομίζειν ἀναφθείρεσθαι τὰ ὑπ' αὐτῶν διεσκευασμένα.

ἀνάφθησις-εως (ἡ) ἄναψις.

ἀναφιλητό (τό) δημ. κ. ἀναφυλλητό λυγμός, λυγμοὶ συνεχεῖς, σιγηλὸς θρῆνος, συνήθ. κ. εἰς πληθ. τὰ ἀναφιλητά.

ἀναφλᾶ Ἡσ. « λάχανον φέρει ἄνθος, ὡς ἡ μαλάχη καὶ τὸ ἄνηθον ».

ἀναφλασμός (ὁ) ὁ περὶ τὰ ἀφροδίσια ἐρεθισμός, ἡ μάλαξις ἢ ὁ ἐρεθισμὸς τοῦ αἰδοίου, ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναφλῶ βλ.λ.

ἀναφλεγμαίνω κ. νεώτ. φλεγμαίνω, φλογίζομαι : Πλούτ.'Αντ.82 ἀνεφλέγμηνε γὰρ αὐτῆς τὰ στέρνα τυπτομένης· ‖ κ. μτφ. : Ἰουλ.Λογ.2,83 διανοίας ὑπὸ φιλοτιμίας ἀναφλεγμαινομένης (δ. γρ. ἀναφλεγομένης)· 2) νεώτ. ἀμτβ. πάλιν φλεγμαίνω, πάσχω φλόγωσιν, πρήσκομαι.

ἀναφλέγω κ. νεώτ. φλέγω, παράγω φλόγα, ἀνάπτω : Εὐρ.Τρῳ.320 ἐγὼ τόδ' ἐπὶ γάμοις ἀναφλέγω πυρὸς φῶς· 2) μτγν. ὑποκινῶ, ἐξάπτω : Φίλων 2,48 ἀν- ἐπιθυμίαν, Πλούτ.'Αλκ.17 τὸν ἔρωτα τοῦτον ἀναφλέξαι, Πολυβ.6,129 ἀναφλέγων τὸν δῆμον· 3) κ. νεώτ. παθ. καίομαι, ἀνάβω, παίρνω φωτιά : Λουκ.Θε.Δ 9,2 ὁ ὄροφος ἀνεφλέχθη, - ἀνεφλέχθησαν τὰ ἐνδύματά του· 4) παθ. ἐρεθίζομαι, καταλαμβάνομαι ὑπ' ὀργῆς : Πλάτ. 'Επιστ.349 A ὁ δὲ ἀκούσας ἀνεφλέχθη τε καὶ παντοδαπὰ χρώματα ἧκεν· ‖ ἐξάπτομαι : Ἰουλ. Λόγ.2,83 C διανοίας ὑπὸ φιλοτιμίας ἀναφλεγομένης· ‖ κ. μτφ. : πραάγομαι εἰς παραφορὰν πάθους : 'Ανων.π.Σουΐδ. ὁ ἐρωμένος εἰς τὸν φίλον τὸν ἔνθεον ἀναφλεχθείς· κ. ἐπὶ ζῴων : Αἰλ.ΖΙ 13,10 ἀνεφλέχθη τῇ ὀσμῇ ἐντυχοῦσα (ἡ πάρδαλις), νεώτ. ἀναφλέγομαι ὑπὸ πόθου, - ἔρωτος, - μίσους.

ἀναφλεκτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ἐπὶ ὀργάνου, τὸ δι' οὗ παράγεται φλόξ, ἀναπτήρ, πυροδότης· ‖ ὁ ἀ. σπινθηριστής, ὁ διὰ σπινθῆρος ἀναπτὴρ τοῦ κινητῆρος ἐσωτερικῆς καύσεως.

ἀναφλέκτης (ὁ) νεώτ. ἀναφλεκτὴρ βλ.λ.

ἀναφλεκτικός-ή-όν νεώτ. ὁ πρὸς ἀνάφλεξιν βλ.λ. πρόσφορος, ὁ χρησιμεύων πρὸς ἀνάφλεξιν.

ἀναφλεκτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δι' ἀναφλέξεως βλ.λ.

ἀναφλέξιμος-ον νεώτ. ὁ εὐχερῶς ὑφιστάμενος ἀνάφλεξιν βλ.λ.

ἀνάφλεξις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀναφλέγω βλ.λ. : Πλούτ. Λύσ.12· ‖ νεώτ. αἰφνιδία, ἀπότομος μετάδοσις τοῦ πυρὸς μετὰ φλογός : ἀνάφλεξις χάρτου, - πυρίτιδος, - βενζίνης, - πρόωρος ἀνάφλεξις φυσιγγίου· ‖ εἰδ. ἀναφλέξεως σημεῖον (ἢ ὅριον) ἡ θερμοκρασία ἐν ᾗ οἱ ἀτμοὶ ἐλαίου τινὸς ἑνούμενοι μετὰ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἀποτελοῦσι ἀναφλεγόμενον μῖγμα, αὐτόματον ἀνάφλεξιν· ‖ κ. μτφ. ἀναρρίπισις πάθους : ἀνάφλεξις ἔρωτος, - μίσους, - ἔχθρας.

ἀναφλογεύς-έως νεώτ. μηχάνημα μεταδίδον ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν πρὸς ἀνάφλεξιν ὑπονόμων.

ἀναφλόγησις-εως (ἡ) νεώτ. ἀνάφλεξις βλ. λ.

ἀναφλογίζω κ. νεώτ. κ. δημ. κ. ἀναφλογῶ-όω ἀναφλέγω, κάμνω ἐκ νέου νὰ ἀναδοθῇ φλόξ, ἐντείνω τὴν φλόγα : ΑΠ. τὸν καλὸν ἱμείρων λύχνον ἀναφλογίσαι· 2) νεώτ. ἐπιφέρω φλόγα ἢ φλόγισιν, ὑπερθερμαίνω : τὸ καῦμα ἀνεφλόγισε

τὴν γῆν· || -ομαι μέσ. ἐκπέμπω φλόγας : **ἀναφλογίζεται τὸ Ἡφαίστειο·** || παθ. ὑπερθερμαίνονομαι, ὑφίσταμαι ἔξ αἰτίου τινὸς φλόγωσιν : **ἀναφλογίζεται ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ.**

ἀνάφλογος-η-ο δημ. πλήρης φλογῶν, ὁ πανταχόθεν φλεγόμενος : **ἀνάφλογο καιόταν ὅλο τὸ χωριό·** 2) ὁ λίαν φλογερός, πεπυρακτωμένος : **ἀνάφλογος εἶναι ὁ φοῦρνος ἀκόμα·** || κ. μτφ. ὁ φλογερὸν αἰσθανόμενος πάθος.

ἀναφλογῶ-όω μαν. ἀναφλογίζω : Τζέτζ.'Εξηγ.2,44, 22 **δι' ἃς τὸ κεφάλαιον ἀνεφλογώθη τῆς μήνιδος.**

ἀναφλάγωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. δημ. -η τὸ ἐκ νέου ἀνάπτειν : Ἐπιγρ. **ἀναφλαγώσεις τῶν πυριῶν διπλασιάζειν·** 2) ἐκ νέου φλόγωσις, φλεγμονή.

ἀναφλύζω ἀναφλύω βλ. λ.

ἀναφλύω ἀναβρύω οἱονεὶ ὡς ζέον ὕδωρ, κοχλάζω, βράζω : Ἰλ.Φ 361 **ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα** (ἐν τμ.), Εὐσ. « ἀνέφλυε, ἀνέζεε, κατά τινα μίμησιν ἤχου », Ἡσ. « ἀναφλύει ἀναζεῖ ἀποβλύζων, ἀναβάλλων, τὸ καὶ ἀναφλύων ».

ἀναφλῶ-άω μαλάσσω, χειρατριβῶ τὸ αἰδοῖον : Πολυδ.2,176 **τὸ δὲ ἐπεγείρειν τὸ αἰδοῖον ταῖν χεροῖν ἀναφλᾶν καὶ ἀνακινᾶν,** ΕΜ « ἀναφλᾶν, χειροτριβεῖν τὸ αἰδοῖον, οἱ δέ στύειν ἢ μαλάττειν, Λουκ.Λεξιφ.12 **ἀναφλῶντα καὶ βλιμάζοντα ἥντινα πεώδη καὶ πώστωνα αἴσθηται·** || παθ. παρακ. **ἀναπέφλασμαι,** ὅθεν ἀναπεφλασμένας ὁ τὸ αἰδοῖον τεταμένον ἔχων. Ἐπίρρ. **ἀναπεφλασμένως·** σχόλ. **ἐστηκότως.**

ἀναφοβῶ φοβῶ, ἐκφοβῶ, ἀπειλῶ : Ἀριστφ. Σφ.670 **ἐπαπαλοῦντες τοιαυτὶ κ' ἀναφοβοῦντες·** || ἀναφοβοῦμαι ἐκ φόβου πάσχω· Ἡσ. « ἀντρέσας, ἀναφοβηθείς ».

ἀναφοιβάσας Ἡσ. « ἀνακαθάρας ».

ἀναφοινίσσω μτγν. κ. μέσ. **ἀναφοινίσσομαι** ἐρυθριῶ, κοκκινίζω.

ἀναφοίτησις-εως (ἡ) ἄνοδος : Ἀθανάσ. **τὴν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀναφοίτησιν·** 2) νεώτ. ἐπανάληψις τῆς φοιτήσεως.

ἀναφοιτῶ-άω κ. νεώτ., Σουΐδ. ἐπανέρχομαι· || νεώτ. φοιτῶ ἐκ νέου.

ἀναφομοίωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ δεκτικὸς **ἀφομοιώσεως** βλ.λ.· || ὁ μὴ ὑποστὰς ἀφομοίωσιν κττ.

ἀναφομοιώτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναφομοίωτον βλ. λ.

ἀναφορά (ἡ) ἡ πρὸς τὰ ἄνω φορά, ἀνάδυσις, ἄρσις : Ἀριστλ.ΙΖ 622 D 7 **τὴν ἀναφορὰν ποιησάμενος κάτωθεν ἐκ τοῦ βυθοῦ·** 2) ἀναθυμίασις : Πλούτ.893 C **πνεύματος ἀναφοράν·** 3) κ. νεώτ. σχέσις, συσχέτισις : Ἐπίκουρ.'Απ.409 **ἀναφορὰν ἔχω πρός τι** (σχετίζομαι πρός τι), νεώτ. **ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ὅσα ἐλέχθησαν, - ἐν σχέσει καὶ ἀναφορᾷ πρός τι·** 4) καταφυγὴ εἴς τι : Δημ. 301,24 **ὑπέλιπεν ἑαυτῷ ἀναφοράν,** Αἰσχ.2,104 **νῦν δὲ αὐτοῖς μὲν κατέλιπον τὴν εἰς τὸ ἀφανὲς ἀναφοράν·** 5) ἀνάληψις, ἐπανόρθωσις : Εὐρ.'Ορ. 414 **ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς ξυμφορᾶς,** Πλούτ.Φωκ.2 **ἀν- ἁμαρτήματος ἔχειν·** 6) ἐκκλ. προσφορά, θυσία : Λειτουργ. **τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν·** 7) νεώτ. κ. δημ. προφορικὴ ἢ ἔγγραφος ἔκθεσις κατωτέρας ἀρχῆς πρὸς ἀνωτέραν, ἀντίθ. **διαταγή, - ἐντολή·** || καθόλου, αἴτησις ἰδιώτου πρὸς ἀρχήν : **ὑποβάλλω ἀναφοράν, - ἔκαμα μιὰ ἀναφορά, - προφορικὴ ἀναφορά,** φρ. **κάμε τὴν ἀναφοράν σου** (δὲν σὲ ὑπολογίζω) : στρατ. **βγαίνω στὴν ἀναφορά·** || κ. τὸ ἔγγραφον τῆς ἀναφορᾶς : **ἔλαβα τὴν ἀναφορά σου·** 8) σχῆμα ρητορικόν, καθ' ὃ δύο ἢ περισσότεραι κατὰ σειρὰν προτάσεις ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν αὐτὴν λέξιν : **τίποτε δὲν λογαριάζεις, τίποτε δὲν σὲ συγκινεῖ·** 9) νεώτ. λογικ. κ. φιλοσ. ἡ μία τῶν τεσσάρων κατηγοριῶν τῆς λογικῆς, ἡ περιλαμβάνουσα τὴν σχέσιν τῆς οὐσίας πρὸς τὸ συμβεβηκός : **κρίσεις κατ' ἀναφοράν·** 10) ἀστρον. **ἀναφορὰ ὀρθὴ** ἡ δίεδρος γωνία ἡ σχηματιζομένη μεταξὺ τοῦ κολούρου τῶν ἰσημεριῶν καὶ τοῦ ὡριαίου κύκλου τοῦ ἀστέρος, ἤτοι ἀ. μία τῶν ἀφαιρικῶν συντεταγμένων, δι' ὧν ὁρίζεται ἡ θέσις τῶν ἀστέρων σχετικῶς πρὸς τὸν οὐράνιον ἰσημερινόν· 11) **τὸ πάτωμα τοῦ ληνοῦ, πατητηρίου·** 12) ἀττ. δικ. τὸ δικαίωμα ἀγωγῆς ὑπὸ καταδικασθέντος ἐγγυητοῦ ἐναντίον τοῦ πρωτοφειλέτου· 13) ἡ ὀφειλὴ τοῦ χειραφετηθέντος δούλου πρὸς τὸν τέως κύριον, ἀ. **ἀποφορά.**

ἀναφορεῖον (τὸ) νεώτ. στρατιωτ. τὸ βιβλίον, ἐν τῷ ὁποίῳ καταγράφονται περιληπτικῶς αἱ ἡμερήσιαι καταστάσεις στρατιωτικοῦ σώματος ἢ καταστήματος : **ἀναφορεῖον λόχου, - πυροβολαρχίας, - συντάγματος, - στρατιωτικοῦ νοσοκομείου.**

ἀναφορέος (ὁ) δημ. κ. **ἀνηφοριάς** φωταγωγὸς ὑπερθεν ὀπὴ (**ἀναφάντης**), ἀφ' ἧς ὑπάρχει ἔξοδος πρὸς τὴν στέγην (**στὰ κεραμίδια**).

ἀναφορεύς-έως (ὁ) κοντὸς ἰσχυρός, δι' οὗ μεταφέρονται βάρη· ἄλλως **ἀνάφορον,** δημ. **μανέλλα** : ΠΔ'Ἐξ.25,13 **ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ξύλα ἄσηπτα·** 2) λωρίον, δι' οὗ βαστάζεται ξίφος ἢ ἀσπίς, **τελαμών** : Εὐστ.243,31 **τοὺς τῶν ὅπλων ἀναφορεῖς, τελαμῶνας·** 3) νεώτ. μηχάνημα πρὸς ἀνύψωσιν βαρέων πραγμάτων, οἷον ὑλικῶν εἰς κτιζομένας οἰκοδομάς, ἐμπορευμάτων εἰς πλοῖα ἢ ὑψηλὰ κειμένας ἀποθήκας, πυρομαχικῶν ἐν τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις, ἀπὸ τῶν ἀποθηκῶν μέχρι τοῦ πυροβόλου κττ.· 4) νεώτ. σιδηρᾶ ἐξωτερικὴ βαθμὶς ἁμάξης ἢ σιδηροδρ. ὀχήματος.

ἀναφόρης-ισσα δημ. ὁ ἐπινοῶν καὶ ἀναφέρων, διαδίδων ψευδεῖς εἰδήσεις, ἀνύπαρκτα γεγονότα· || ὅθεν ψευδολόγος.

ἀναφορητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀπορροφώμενος, ὁ πρὸς τὰ ἔσω ἐπαναστρέφων, ἐπὶ μαραινομένου ἐμπυήματος.

ἀναφόρητος-ον μσν. μὴ ἀνεκτός, ἀβάστακτος : ΘΣτουδίτ.1477 **ἀναφόρητος θλῖψις.**

ἀναφόρι (τὸ) δημ. κ. **ἀνηφόρι** ἀνωφέρεια· || ὁδὸς ἢ ἀτραπὸς πρὸς ἄνω φέρουσα : **τ' ἀναφόρι ἀπὸ τὸ γιαλὸ στὸ χωριὸ εἶναι ὡς μισῆς ὥρας·** 2) μέρος, τόπος ὑπὸ ὑψωμάτων, ἀνωφερειῶν προστατευόμενος ἀπὸ τῶν ἀνέμων, **ἀπάγκειο,** ἰδίως **ἐν παραλίᾳ.**

ἀναφορικά ἐπίρρ. δημ. ἀναφορικῶς βλ.λ.

ἀναφορικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἰδιάζων, ὁ ἐν σχέσει πρὸς τὴν **ἀναφορὰν** (ἀνατολὴν) τῶν ἀστέρων : Ὑψικλ.'Αλεξ.«**ἀναφορικαὶ πραγματεῖαι**»· 2) ἰατρ. ὁ ἀναφέρων, ἀναβιβάζων, οἷον αἷμα, φλέγματα : Διοσκ.2,171 **ἀναφορικοῖς αἱμοπτυϊκοῖς·** 3) ὁ ἐν ἀναφορᾷ, ἐν σχέσει πρὸς ἕτερον ὢν : **τὸ Πνεῦμα ἀναφορικὸν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ·** || γραμμ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἴς τι, ἢ ὁ δηλῶν ἀναφορὰν εἴς τι : Εὐστ.Πονημ.261,7 **ὅπως δὲ διάκεινται πρὸς τὸν ἀναφορικὸν λόγον ὁ παρατυχὼν εἴσεται, - ἀναφορικαὶ προτάσεις, - ἀναφορικὲς ἀντωνυμίες, - τὸ « ποὺ » εἶναι ἀναφορικὸ ἐπίρρημα.**

ἀναφορικότης-ότητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ γραμματικῶς **ἀναφορικοῦ** βλ. λ. : ΔΒερναρδ.

ἀναφορικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. -ά κατ' ἀναφοράν, ἐν σχέσει, ἐν συναφείᾳ μετά τινος, ὡς πρός τινα, ἢ πρός τι : Πλανούδ. ἐν Πατρολ.1,428 **ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ἄνθρωπον, - πρὸς τὴν κατάστασιν, - πρὸς ὅσα ἠκούσθησαν.**

ἀναφόριον (τὸ) Πάπ. ὑποκορ. τοῦ **ἀναφορά** βλ.λ.

ἀναφόριστος-ον νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀκριβοῦς ὁρισμοῦ, μὴ διὰ τῆς νοήσεως πλήρως καταληπτός : Ἑρμ.Λογ.1818,31 **θεωρουμένων ὡς τὸ**

ἀναφόριστον τῆς μεταφυσικῆς· 2) δημ. **ὁ** μὴ ἀφορισθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, μὴ ἀφωρεσμένος.

ἀναφορμίζομαι ἀνακρούομαι : Λεξ.'Απολλ. ἐν λ. ἀνεβάλλετο.

ἀναφορογράφος-ον νεώτ. ὁ γράφων, ὁ συντάσσων ἀναφορὰς βλ.λ.

ἀναφορολογία (ἡ) νεώτ. , ἐκ νέου φορολογία, αὔξησις ὑπαρχούσης φορολογίας.

ἀνάφορον (τὸ) ἀναφορεύς βλ.λ., μανέλα ΑΒ « τὸ ξῦλον ᾧ χρῶνται οἱ ἀχθοφόροι πρὸς τὴν κομιδὴν τῶν ἀχθῶν » : 'Αριστφ.'Εκκλ.833 **φέρε σὺ τἀνάφορον ὁ παῖς·** ‖ εἰδ. ἡ ἐξωτερικὴ βαθμὶς σιδηροδρομικοῦ ὀχήματος, λεωφορείου κττ.

ἀναφορός (ὁ) δημ. ἡ πρὸς ἔξοδον τοῦ καπνοῦ ὀπὴ τῶν κλιβάνων, ἡ τρύπα γιὰ νὰ βγαίνῃ ὁ καπνός.

ἀναφορτίζομαι παθ. φορτώνομαι : Σοφ.'Αντ. 1036 **ἐξημπόλημαι κἀμπεφόρτισμαι πάλαι** (ἐπωλήθην καὶ ἐφορτώθην ὡς ἐμπόρευμα).

ἀναφόρτωσις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου φόρτωσις, ἡ ἀπὸ ἑνὸς μεταφορικοῦ φόρτωσις εἰς ἄλλο.

ἀναφορύσσω Ιων. ἀναφυράω βλ. λ. : 'Ιππ.610 **μέλιτι ποσὸν Αἰγύπτιον ἔλαιον εἰρίῳ μαλθακῷ** ἀναφορύξαι.

ἀναφορῶ-έω φέρω πρὸς τὰ ἄνω, ἀναβιβάζω : 'Ηρ.3,102 **οἱ μύρμηκες ποιεύμενοι οἴκησιν ὑπὸ γῆν ἀναφορέουσι τὴν ψάμμον,** Θουκ.4,115,2 **ἀμφορέας πολλοὺς καὶ πίθους ἀνεφόρησαν.**

ἀναφουφουδιάζω δημ. κ. ἀναφουφουλιάζω μτχ. **ἀναφουφουδιασμένος** ἀνοίγω ὀλίγον, ἀνασηκώνω τὰ πτερά μου, ἐπὶ πτηνῶν : **ἀναφουφούδιασεν ὁ κόκαρας ζυγώνοντας τὴν κότα, - ἀναφουφουδιασμένα ἔχει τὰ φτερά του τὸ πουλὶ στὸν ὕπνο του·** 2) μτβ. ἀραιῶ, ξανταίνω, ἀναπουπουλιάζω, ἐπὶ πτίλων, βάμβακος, ἐρίων : **ἀναφουφουδιάζω τὸ μπομπάκι ἀπὸ τὸ πάπλωμα, - τὸ μαλλὶ τοῦ στρωμάτου.**

ἀναφουφούδιασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναφουφαυδιάζω** βλ. λ.

ἀναφουφουλιάζω δημ. ἀναφουφουδιάζω βλ.λ.

ἀναφουφούλιασμα δημ.ἀναφαυφούδιασμα βλ.λ.

ἀναφούφουλος-η-ο δημ. κ. **ἀναπούπουλος** ὁ ἔχων ὀλίγον ἀνοικτὰ τὰ πτερά, ὁ ἀναφτερουγιασμένος, ἐπὶ πτηνῶν· 2) ὁ δι' ἀναξάνσεως ἁπαλώτερος γενόμενος : **ἀναφούφαυλο μπαμπάκι - στρῶμα - μαξιλάρι.**

ἀνάφραγμα μσν. τὸ ὑψηλὸν φράγμα : Θ. Σταυδ.Πατρολ.1,1232 προστασίας ἀνάφραγμα.

ἀναφράγνυμι μτγν. ἀναφράσσω : Ψαλ.Κοδιν. 222,12 **τῆς θύρας ἀναφραγείσης·** ‖ κ. παθ. Θεμιστ.Λ.7,91 **λιμένες ἀνεφράγνυντο.**

ἀναφράζω διηγοῦμαι, ἀνιστορῶ : Εὐνάπ.67,2 **ἄλλα ἀλλαχοῦ καὶ πρὸς πολλοὺς ἀναφράζων ἐν ἐπιστολαῖς·** 'Ησ. « ἀναφράζοντες· ἀναπτύξαντες, ἀναπετάσαντες »· 2) **ἀναφράζομαι** πάλιν ἀναγνωρίζω : 'Οδ.Τ 391 **μὴ ἑ λαβοῦσα οὐλὴν ἀμφράσαιτο.**

ἀναφρακτήρ-ῆρος νεώτ. μικρὸν μεταλλικὸν ἐργαλεῖον εἰσαγόμενον εἰς τὰ πυροβόλα πρὸς καθαρισμὸν τοῦ ὁπαίου ἐκ τῶν καταλοίπων τῆς πυρίτιδος μετὰ τὴν βολήν, ἄ. **ἀποβυστήρ.**

ἀναφρακτήριον (τὸ) νεώτ. ὀβελὸς πρὸς καθαρισμὸν πυροβόλων, ἐν χρ. ἄλλοτε παραπλησία τοῦ διαστομωτηρίου βλ.λ. τῶν συγχρόνων πυροβόλων.

ἀναφράκτης (ὁ) νεώτ. ὁ ἀναφρακτὴρ βλ. λ.

ἀνάφραντα-- ἐπίρρ. δημ. ἀδεξίως, ἀφρόνως, ἀνοήτως· ‖ ἀδακήτως : **ἀνάφραντα τὸ 'παθα.**

ἀνάφραντος-η-ο δημ. κ. **ἄφραντας** ὁ ἄνευ φρενός, ἀνοήτως, ἀδεξίως ἐνεργῶν· ‖ ὁ παρ' ἀσύνετον προσδοκίαν ἐπελθών.

ἀναφράσσω κ. νεώτ. δημ. ἀνσφράζω, φράττω, ἀποφράττω : Στρ.194 **συμπλέκοντες τὰς λύγους ἀνέφραττον τὰς παρόδους·** ‖ 'Ησ. « **ἀναφράξαντες·** ἀναπτύξαντες, ἀναπετάσαντες »· ‖ νεώτ. κ. δημ. **φράττω** χῶρον τινά, οἷον κῆπον, γήπεδον, ὑφῶν τοῖχον ἢ ἄλλο τι φράγμα.

ἀναφρένιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος χωριστοπετάλων δικοτυληδόνων φυτῶν, τῆς κατηγορίας τῶν τερεβινθινῶν, φυόμενον ἐπὶ χέρσων ἐκτάσεων.

ἀναφρίζω ΑΒ ἀφρίζω, ἔχω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας μου ἀφρούς, ἐπὶ ὑγρῶν.

ἀναφρικίασις-εως νεώτ. ἐλαφρὰ φρικίασις: **ἠσθάνθην ἀναφρικίασιν·** ‖ τρομώδης κίνησις : **ἀναφρικίασις τῆς φλογός, - τοῦ κύματος.**

ἀναφρικιῶ νεώτ. ἐλαφρῶς φρικιῶ· ‖ ἐκ νέου φρικιῶ· ‖ ἔχω τρομώδη κίνησιν : **τὸ πέλαγος ἐκ τῆς ἐλαφρᾶς πνοῆς ἀνεφρικία.**

ἀναφριξιάζω δημ. μτχ. **ἀναφριξιασμένος** ἀναφρίσσω, ἀνατρομάζω.

ἀναφρίσσω κ. -ίττω φρίσσω, ἀνατριχιάζω, σηκώνεται ἀντιθέτως ἡ τρίχα μου : Πολυβ.2,25 **κόμην ἀναφρίσσουσαν ὑπὲρ τὸ μέτωπον,** 'Οππ. 'Αλ.4,559 **ἀναφρίσσουσι δ' ἀκάνθαις** (οἱ ἰχθεῖς).

ἀναφροδισία (ἡ) κ. νεώτ. ἔλλειψις ἐρωτικῆς γοητείας, ψυχρότης πρὸς τὸν ἔρωτα : Φιλόστρ.Β 'Απολλ.8,7· 2) κ. νεώτ. ἔλλειψις **ἀφροδισιακῆς,** γενετησίου ὁρμῆς : Γέλλ.19,6,9.

ἀναφροδισιακός-ή-όν νεώτ. ὁ πάσχων **ἀναφροδισίαν** βλ.λ.· ‖ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀναφροδισίαν· 2) ὁ περιστέλλων, κατευνάζων, πραΰνων τὴν ὑπέρμετρον ἀφροδισιακὴν ὁρμήν : **ἀναφροδισιακὰ φάρμακα.**

ἀναφρόδιτος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐστερημένος ἀφροδισιακῆς γοητείας : Γέλλ.1,5 **ἄμουσος, ἀναφρόδιτος, ἀπροσδιόνυσος·** ‖ γεν. ὁ ἄνευ θελγήτρων, ἄχαρις, ἄγαρμπος : Πλούτ.'Ηθ.57 D **παρὰ γυναιξὶν ἀκολάστοις εὐδοκιμοῦσι τὰς μονολεχεῖς καὶ φιλάνδρους, ἀναφροδίτους καὶ ἀγροίκους ἀποκαλοῦντες·** 2) ὁ εἰς τὸν ἔρωτα ἀτυχής, δύσερως : Λουκ.Θε.Δ 15,2 **ἀναφρόδιτος εἰς τὰ ἐρωτικά·** 3) κ. νεώτ. ὁ ἀναίσθητος εἰς τὰς ἀφροδισίους ὁρμάς, ὁ πρὸς συνουσίαν ἀνίκανος.

ἀναφρονητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐν προσωρινῇ ἐπανόδῳ φρονήσεως, ἐπὶ φρενοβλαβῶν : **ἀναφρονητικὰ διαλείμματα.**

ἀναφροντίζω κ. νεώτ. φροντίζω, σκέπτομαι περί τινος:Πίνδ.Ο 1,111 **ἑτοῖμον ἀνεφρόντισε γάμον.**

ἀναφρονῶ-έω ἀνακτῶ τὰς φρένας ἐπανέρχομαι εἰς τὰ λογικά μου, οἷον ἀπὸ μέθης : Ξεν.'Αν. 4,8,21 **ἀμφὶ δὲ τὴν αὐτὴν πως ὥραν ἀνεφρόνουν.**

ἄναφρος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ ἀφροῦ : 'Ιππ.Χυμ.4 **ἄναφρα διαχωρήματα.**

ἀναφρούμασμα (τὸ) δημ. φριμαγμός, ἐπὶ ἵππου.

ἀναφρύγω ξηραίνω πολύ, **-ομαι** ξηραίνομαι πολύ : Λυδ.Διοσ.14 **ἀνσφρυγῆναι.**

ἀνάφρυδος-η-ο δημ. ὁ ἔχων πρὸς τὰ ἄνω τὰς ὀφρῦς, ποὺ ἔχει ἀνασηκωμένα τὰ φρύδια.

ἀναφταώνω δημ. τρομάζω, ἐκφοβίζω, καταπλήσσω : **μὴ ἀναφταώνῃς τὸ παιδί.**

ἀναφτερακίζω δημ. ἀνοίγω τὰς πτέρυγας διὰ νὰ πετάξω : 'Ερωτόκρ.Β 1620 **ὡσὰν πουλιὰ ὅταν βόσκουνται . . καὶ ν' ἀναφτερακίσουν.**

ἀναφτεριάζω δημ. ἀναπτεροῦμαι : Βαλαωρ.Γ 206· ‖ ἀνοίγω τὰς πτέρυγας ἐκ φόβου ταραχῆς κττ.· 2) πτεροφυῶ, ἐπὶ νεοσσῶν.

ἀναφτέριασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ **ἀναφτεριάζω** βλ.λ. : Βαλαωρ.Β 190· 2) ἡ πτίλωσις, πτεροφυΐα.

ἀναφτέρισμα (τὸ) δημ. **ἀναφτεραύγισμα** βλ.λ.

ἀνάφτερος-η-ο δημ. ὁ ἐλαφρῶς καὶ γοργῶς βαίνων ὡσεὶ εἶχε πτέρυγας : **ἀνάφτερος κατέβηκε γιὰ τὸ γιατρὸ στὴ χώρα.**

ἀναφτερουγιάζω δημ. κ. **ἀναφτερουγίζω** κινῶ τὰς πτέρυγάς μου, κάμνω νὰ πετάξω, ἐπὶ νεοσσῶν· ‖ μτφ. **σκιρτῶ ἐκ χαρᾶς.**

ἀναφτερούγιασμα (τό) δημ. κ. ἀναφτερούγισμα ἡ πρᾶξις τοῦ **ἀναφτερουγιάζω** βλ.λ. 2) ἡ πτεροφυΐα.

ἀναφτερούγισμα (τό) δημ. τό ἀναφτερούγιασμα βλ.λ.

ἀναφτερώνω δημ. ἀναφτεριάζω βλ. λ.

ἀνάφτης (ὁ) δημ. ὄργανον δι' οὗ ἀνάπτομεν, εἰδ. κανδήλας, κηρία, ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀντίθ: σβύστης (ὁ) ἡ σβύστρα (ἡ).

ἄναφτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀνημμένος, μὴ ἀναφθείς : **ἄναφτο καντήλι.**

ἀναφτός-ή-ό δημ. ὁ ἀνημμένος, ὁ φλεγόμενος, ποὺ ἀνάβει : **ὁ φοῦρνος εἶναι ἀναφτός.**

ἀνάφτρα (ἡ) δημ. ἡ ὑπερβολὴ θερμότητος, καῦμα, καΐλα, πύρα : **αὐγουστιάτικη ἀνάφτρα.**

ἀνάφτω δημ. κ. **ἀνάβω**, ἀόρ. **ἄναψα**, παθ. **ἀνάφτηκα**, μτχ. **ἀναμμένος** ἀνάπτω βλ.λ., ἐπὶ πυρᾶς καὶ φλογός : **ἀνάφτω κερί, - λαμπάδα, - φοῦρνο·** 2) μτφ. ἐρεθίζομαι, ἀνάβω : **ἄναψα ἀπὸ τὸ θυμό μου, - ἀνάφτω ἀπὸ ἀγάπη, - ἀπὸ ζήλεια·** 3) εἰδ. **ἀνάφτω τ' ὄνομα** ὀνομάζω νεωστὶ γεννηθέντα δι' ὀνόματος ἀποθανόντος συγγενοῦς (προσάπτω) : **ἄναψαν τ' ὄνομα τοῦ πάππου·** 4) θερμαίνομαι, διαπυροῦμαι, φλέγομαι, καφώνω : **ἀνάφτει ἡ γῆς τὸ καλοκαίρι, - ἄναψα ἀπὸ τὸ τρέξιμο, - ἀπὸ τὸν πυρετό·** || κ. μτφ. **ἀνάφτω ἀπὸ ντροπή** (ἐρυθραίνομαι, κοκκινίζω)· 5) μτφ. ἔχω ἔντασιν, ὁρμήν, ἐπιτείνομαι, μεγαλώνω : **μοῦ ἄναψε ὁ καημός, - ὁ πόθος, - ἡ ἀγάπη**, φρ. **τοῦ ἄναψαν τὰ αἵματα** (ἐθύμωσε ἢ ἐπὶ ἀφροδισίων ἠρεθίσθη)· || κ. μτβ. **μοῦ ἄναψες τὸν πόνο, - τὸν καημό·** 6) μτφ. εἶμὶ ἐν ἀκμῇ, κορυφοῦμαι, παροξύνομαι : **ἄναψε τὸ γλέντι, - ὁ καβγάς, - ὁ πόλεμος·** 7) εἰδ. πλήττω διὰ πυροβόλου : **τοῦ ἀνάφτει μιὰ καὶ τὸν ξαπλώνει νεκρό·** 8) σήπομαι ἕνεκα ὑψηλῆς θερμοκρασίας : **τὸ τυρὶ ἄναψε, - τὸ καλαμπόκι εἶναι ἀναμμένο.**

ἀναφυγή (ἡ) ἀποφυγή :. Αἰσχ.Χο.943 **ἀναφυγὰ κακῶν καὶ κτεάνων τριβᾶς·** 2) ὑποχώρησις : Πλούτ.Αἰμ.16 **τοῖς γυμνητεύουσι καὶ φιλοῖς ἀναφυγὰς καὶ περιδρομὰς ἔχοντες.**

ἀναφυή (ἡ) βλάστημα, παραφυάς : Ζαχ.6,12.

ἀναφύησις-εως (ἡ) βλάστησις, αὔξησις : Σωρ.1,87.

ἀναφυλάκισις-εως νεώτ. ἐκ νέου φυλάκισις.

ἀναφυλαξία (ἡ) νεώτ. ἔλλειψις προφυλάξεως· || εἰδ. ἀδυναμία τοῦ ὀργανισμοῦ νὰ προφυλαχθῇ, ἄλλως **ἀφυλαξία** βλ. λ.

ἀναφυλάσσω μτγν. κ. νεώτ. φυλάσσω· || φυλάσσω ἐκ νέου καλῶς.

ἀναφυλλητό (τό) δημ. ἀναφιλητό βλ. λ.

ἀναφυλλίζω νεώτ. κ. δημ. ἐκφύω **φύλλα** κατὰ τὴν ἄνοιξιν, φυλλώνω, **βγάζω** φύλλα, ξαναφυλλουριάζω, ἐπὶ φυτῶν : **ἀναφυλλίσανε τὰ δέντρα·** 2) νεώτ. μτβ. διεξέρχομαι τὰς σελίδας βιβλίου, λεξικοῦ, ἐγγράφων κττ., φυλλομετρῶ : **ἀναφυλλίζω τὸ περιοδικὸν διὰ τὰς εἰκόνας του.**

ἀναφύλλισις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ἀναφύλλισμα** ἡ πρᾶξις τοῦ **ἀναφυλλίζω** βλ. λ.2), φυλλομέτρημα βιβλίου, λεξικοῦ κλπ.

ἀναφύλλισμα (τό) νεώτ. ἀναφύλλισις βλ. λ.

ἀναφυλλομετρῶ-έω νεώτ. ἐκ νέου φυλλομετρῶ βλ. λ. : **ἀναφυλλομετρῶ τὸ λεύκωμα.**

ἀνάφυξις (ἡ) ἀναφυγή, ἀποφυγή, διαφυγή : Πλάτ. Νόμ.713 Ε **ἀνάφυξις κακῶν.**

ἀναφύρασις-εως (ἡ) ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναφυρῶ βλ.λ. : Θεόφρ.'Οσμ.25 **ἡ δ' ἀναφύρασις ὁμοίως.**

ἀναφυρμός (ὁ) μτγν. ἀνάμιξις, σύγχυσις, ανακάτωμα· || κ. μτφ. : ΚυρίλΑ.2,489,38 **τὸν τοῦδε τοῦ βίου ἀναφυρμόν.** •

ἀναφύρω παθ. μτχ. **ἀναπεφυρμένος** συμφύρω, ἀναμειγνύω : Ἡρ.1,103 **ἀναμὶξ ἦν πάντα ὁμοίως ἀναπεφυρμένα·** 2) συγχέω, μπερδεύω : Θεμίστ.Λόγ.21,260 C **ἀναφύρειν τοὺς μανθάνοντας τοῖς δικαζομένοις** (συγχέειν)· 3) κηλιδοῦμαι, ρυπαίνομαι, μολύνομαι : Ἡρ.3,157 **ὁρέοντες ἄνδρα.. μάστιξί τε καὶ αἵματι ἀναπεφυρμένον,** Εὐρ.Βάκχ.742 **ἀναπεφυρμέν' αἵματι.**

ἀναφυρῶ-άω ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω, ζυμώνω : Ἱππ.660,9 **ἔλαιον ῥόδινον τουτέοισιν ἀναφυρᾶν·** || εἰς φύραμα προσθέτω τι : Θεοφρ.'Οσμ.24 **ἀναφυρήσαντες τῷ εὐώδει·** || μτφ. Συγγρ.π. Σουΐδ. **συγχεῖ τὰ δημάσια καὶ ἀναφυρᾷ.**

ἀναφύσημα (τό) κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὰ ἄνω πνοή, φύσησις ἀνέμου ἢ πυρός : Ἀριστλ.Κοσμ.4,16 **ἀναφύσημα γῆς, - πνεῦμα λέγεται ἀναφερόμενον κατὰ τὴν ἐκ βυθοῦ τινος ἢ ῥήγματος ἀνάδοσιν·** 2) δημ. ἐλαφρὰ πνοὴ ἀέρος, ριπή· 3) ἡ ἐκ τῆς ρινὸς φύσησις.

ἀναφύσησις-εως (ἡ) τό **ἀναφύσημα** βλ. λ., ἐπὶ ἡφαιστείων : Ἀριστλ.Κοσμ.4 **ἀναπνοὰς ἔχουσι καὶ ἀναφυσήσεις, ὡς Λιπάρα καὶ Αἴτνη·** 2) τό πρῶτον φύσημα εἰς τοὺς αὐλοὺς ἢ τό προανάκρουσμα τῶν αὐλητῶν : Εὐστ.1406,50 **φησὶ γοῦν Παυσανίας, ὅτι χρόνθων ἀναφύσησίς τις, ἣν πρώτως μανθάνουσιν οἱ αὐληταί·** 3) ἡ ἐκ τῆς ρινὸς φύσησις, τό ἀναφύσημα : Ἱππιατρ.235,22,15 **τὴν ἀναφύσησιν τὴν διὰ τῶν ῥινῶν.**

ἀναφυσητικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν ἀναφύσησιν αὐλοῦ· 2) νεώτ. γεν. ὁ κατὰ τρόπον ἀναφυσήσεως βλ. λ.

ἀναφυσητός (-ή)-ό(ν) μσν. κ. δημ. ὁ ἀναφυσώμενος : Εὐστ.Πον.1139,58 **ἡ παφλαγονικὴ σάλπιγξ, ἧς ὁ κώδων βοὸς ἦν προτομὴ βαρύφωνος, ἀναφυσητή·** 2) δημ. ὁ δι' ἐμφυσήσεως διογκούμενος ἢ διωγκωμένος, φουσκωμένος· 3) δημ. τὸ οὐδ. ἀναφυσητὸ ὡς οὐσ. ἡ ἐκ τῆς ρινὸς ἠχηρὰ πνοή· || γεν. ἡ ἀναπνοή, ἐπὶ ἀσθενῶν : **ἔχει δύσκολο καὶ βαρὺ ἀναφυσητό.**

ἀναφυσιάζω Ἡσ. « ἀνεφυσίαζεν· ἀπέθανεν ».

ἀνάφυσις-εως (ἡ) τό φύεσθαι ἐκ νέου, τό ξαναφύτρωμα : Αἰλ.ΖΙ 12,18 **αἰτίαν.. τοῖς ἐλάφοις τῆς τῶν κεράτων ἀναφύσεως ἐκείνην εἶναι.**

ἀναφυσιῶ-άω ἰων. -όω φυσῶ πρὸς τὰ ἄνω, φυσῶ ἐπανειλημμένως, ἐκφέρω βαθεῖαν ἐκπνοήν : Ἡσίοδ.Α.211 **δαιοὶ δ' ἀναφυσιόωντες δελφῖνες.**

ἀναφύσσω ἀντλῶ, ἀναρροφῶ : Νόνν.43,31 **ἀνήφυσε χείλεσιν ὕδωρ.**

ἀναφυσῶ-άω κ. νεώτ. κ. δημ. φυσῶ πρὸς τὰ ἄνω, ἐκφυσῶ, ἐκβάλλω : Πλάτ.Φαίδρ.113 Β **πυριφλεγέθοντα, οὗ καὶ οἱ ῥύακες ἀποσπάσματα ἀναφυσῶσιν,** Ἀριστλ.ΙΖ 497 D 30 **ὁ ἐλέφας διὰ τοῦ ὕδατος βαδίζων τῷ μυκτῆρι ἀναφυσᾷ** (φυσᾷ πρὸς τὰ ἄνω), **ἡ φάλαινα ἀναφυσᾷ·** 2) νεώτ. κ. δημ. φυσῶ ἐκ νέου ἢ φυσῶ ἰσχυρῶς : **ἀναφύσησε τὰ κάρβουνα ν' ἀνάψουν·** 3) τὸ μέσ. -ῶμαι μτφ. ὑπερηφανεύομαι : Ξεν.'Ελλ.7,1,24 **Ἀρκάδες ταῦτα ἀκούοντες ἀνεφυσῶντο τε καὶ ὑπερεφίλουν τὸν Λυκομήδην·** 4) φυσῶ τὸν αὐλόν : Ἀθήν.351 Ε.

ἀναφύτευσις-εως νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τό ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναφυτεύω** βλ. λ. : ἡ ἀναφύτευσις τοῦ κήπου.

ἀναφυτεύω κ. μσν. κ. νεώτ. φυτεύω ἐκ νέου, ξαναφυτεύω : Ἀριστλ. π. Θαυμ.'Ακ.100,3 **ἐὰν τις τῶν τοιούτων ἀναφυτεύσῃ,** Γρηγ.Νύσσ.1,693 Β **ἀναφυτεύει τὸ ἑαυτοῦ γεώργιον ὁ ἀληθινὸς γεωργός·** || νεώτ. κ. διὰ φυτῶν καλλιεργῶ τόπον : **ἀνεφύτευσαν ὅλην τὴν ἔκτασιν·** κ. παθ. **ἀνεφυτεύθη ὁ χῶρος, - ὁ κῆπος, - ὁ λόφος·** 2) νεώτ. μεταφυτεύω, οἷον φυτόν, δένδρον ἐκριζωθέν : **ἀνεφύτευσα εἰς τὸν κῆπον μου τὰς ἐκ τοῦ δάσους ἀγριελαίας.**

ἀνάφυστος (ὁ) κ. ἀνάφυστος κ. **ἀνάφηστος** τό φυτὸν λευκὸς ἐλλέβορος βλ.λ. : Διοσκ.Ν 473.

ἀναφύω κ. μσν. κ. νεώτ. φύω, γεννῶ ἐκ νέου :

Ἀριστλ.ΙΖ D ὅμοια ἀεὶ ἀναφύουσι (κέρατα), Αἰλ.Ζ 12,4 ἀναφ- πτίλα νεαρά· ‖ ἀφήνω νὰ ἀναφυῇ, νὰ μεγαλώσῃ : Θεόκρ.10,40 ὤμοι τῶ πώγωνος, ὃν ἀλιθίως ἀνέφυσα (ἄφησα νὰ μεγαλώσῃ)· ‖ παράγω : Πλούτ.Ἀριστ.26 φησὶ τὸν δῆμον ἀναφῦσαι πλῆθος συκοφαντῶν· 2) κ. νεώτ. φύω, φυτρώνω, οἷον χόρτον : Ἡρ.4,58 ποίη ἡ ἀναγεννωμένη ἐν τῇ Σκυθικῇ ἐστι ἐπιχολωτάτη· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων : Διγ.Ἀκρ.53 ὄντως βλαστὸς ἀνέφυνεν ἐξ εὐγενῶν τῆς ρίζης· 3) προβάλλω : Πλάτ.Κωμ.186 ἢν γὰρ ἀπαθάνῃ εἷς τις πονηρός, δύ' ἀνέφυσαν ῥήτορες· 4) γεννῶμαι ἢ γίνομαι ἐκ νέου : Ἡρ.5,35 ἀνάμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας, ὡς δὲ ἀνέφυσαν τάχιστα, ἀπέπεμπε· ‖ κ. μτφ. ἐκ νέου σχηματίζομαι, ἀποκαθίσταμαι : Αἰσχ.51,42 ἀναφύντος τοῦ δήμου καὶ πάλιν . . ἰσχύσαντος, Λουκ.Ἀναχ.20 ἀναφύηται αὐτοῖς ἐπιθυμία· 5) μτφ. κ. νεώτ. προκύπτω : Πλούτ.Περικλ.37 ἀναφ- δίκαι, νεώτ. ἀναφύονται δυσχέρειαι, - ἀνεφύη ζήτημα.

ἀναφωνάζω νεώτ. κ. δημ. φωνάζω ἰσχυρῶς, ἀναφωνῶ, φωνάζω αἰφνιδίως, οἷον ἐξ ἐκπλήξεως, θαυμασμοῦ, φόβου : χαίρων ἐπὶ τῇ συναντήσει ἀνεφώνησε· 2) δημ. προσκαλῶ τινα, μεταπέμπομαι, φωνάζω τινὰ δι' ἄλλου νὰ ἔλθῃ : ἀναφώναξαν τὸ γιατρό.

ἀναφωνή (ἡ) μτγν. κραυγή, ἐπίκλησις.

ἀναφώνημα (τό) μτγν. κ. νεώτ. ἐπευφημία, δι' ἐπιφωνήσεως ὑποδοχή, χαιρετισμὸς διὰ προσλαλιᾶς : Πλούτ.Παμπ.13 φασὶ . . πρῶτον ἀναφώνημα ταῦτα τοῦ στρατοῦ· ‖ κ. νεώτ. ἀναφώνησις βλ. λ.· ‖ Ἡσ. « ἀνειμένη βοή ».

ἀναφώνησις-εως ἀπαγγελία, ἔκφρασις : Πλούτ. 1071 C· 2) κραυγή, ξεφωνητό : Πλούτ.Βρούτ.24· 3) νεώτ. λέξις ἢ βραχὺς λόγος ἀποτόμως, αἰφνιδίως ἐκφερόμενος καὶ ἐμφαίνων ἔκπληξιν· 4) σχῆμα ρητορικόν, καθ' ὃ ὁ ρήτωρ ἐκφράζει ζωηρῶς τὸ συναίσθημα τῆς χαρᾶς, τῆς ὀργῆς, τῆς ἐλπίδος κττ., τὸ ὁποῖον κατέχει τὴν ψυχήν του : εὐτυχεῖς ἐὰν νικήσωμεν, - κατάρα εἰς τοὺς ἐναγεῖς.

ἀναφωνητής-ήτρια κ. -ήτρα μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφωνῶν : Ἰω.Λαυρ.Ρωμ.3,8.

ἀναφωνητικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφωνῶν, ὁ ἀπαγγέλλων : Εὐστ.Πολ.1964 ταῦτα δὲ προοικονομία τίς ἐστιν ἀναφωνητική· 2) νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀναφώνησιν βλ. λ. ἢ ὁ εἰς αὐτὴν χρήσιμος : ἀναφωνητικὰ μόρια.

ἀναφωνητικῶς ἐπίρρ. μσν. κ νεώτ. δι' ἀναφωνήσεως, κατ' ἀναφώνησιν βλ.λ.

ἀναφωνητό (τὸ) δημ. κραυγή, θορυβώδης φωνασκία, ξεφωνητό : μὲ τ' ἀναφωνητὰ δὲν τὸν ἄφησαν νὰ προχωρέσῃ στὸ λόγο του.

ἀναφωνῶ-έω κ. νεώτ. ἀναφθέγγομαι, μεγαλοφώνως λέγω, ἀναβοῶ : Πολύβ.3,33,4 ἀνεφώνησαν ἅμα καὶ πλείους τῶν ἐκ τοῦ συνεδρίου, Ἀρετ. Χρον.Νουσ.1,3 ἀναφωνέει χρὴ τοῖσι βαρέσι φθόγγοισι μᾶλλον χρεόμενον· ‖ ἐκπέμπω φωνήν : Πλούτ.Ἠθ.130 C ἀναγινώσκοντας ἢ ἀναφωνοῦντας, ΚΔ Λουκ.1,41 ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπε· 2) ἀπαιτῶ μεγαλοφώνως, ἀναβοῶ ἀξιῶν τι : Ἀρτεμίδ.1,58 ἀναφωνήσαντας ἐλευθερωθῆναι· 3) ἀνακηρύττω, ἀναγορεύω διὰ βοῆς : Πλουτ.Δημ.18 ἀνεφ- βασιλέα· 4) παθ. -οῦμαι δι' ἰσχυρᾶς φωνῆς ἐκφέρομαι : Ἀριστλ.Κοσμ. 400 A 18 καθ' ὃν λόγον κἀκεῖνο ἀναπεφώνηται· 5) νεώτ. ἐκπέμπω φωνὴν ἰσχυρὰν ἢ κραυγὴν αἰφνιδίως, ἕνεκα ἐκπλήξεως, χαρᾶς, φόβου, ἐνθουσιασμοῦ κττ. : ἐλευθερία ἢ θάνατος ἀνεφώνησαν.

ἀναφῶς ἐπίρρ. μτγν. ἀφαύστως, ἀπροσεγγίστως : Ἰαμβλ.Μυστ.103,119.

ἀναφωτίζομαι νεώτ. φωτίζομαι ἐκ νέου.

ἀναφωτίς-ίδος (ἡ) μσν. ὁ φεγγίτης ὀροφῆς, δημ. ἀναφάντης : Νικήτ.Χρ.70 C ἡ σιδηρόδετος ἀναφωτίς (σκάρα)· ‖ νεώτ. ἀναφωτίδες αἱ κυκλικαὶ φωταγωγοὶ ὀπαὶ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος πλοίων, αἱ φρασσόμεναι διὰ παχείας ὑάλου· ‖ κ. αἱ ἐπὶ τῆς ὀροφῆς ὑπογείου ὑαλόφρακτοι τοιαῦται αἱ δίδουσαι φῶς ἐξ ὑπερκειμένου χώρου.

ἀναφωτογράφησις-εως νεώτ. ἡ ἐξ ἄλλης φωτογραφίας φωτογράφησις· ‖ ἡ ἐκ νέου φωτογράφησις : ἀναφωτογράφησις τοῦ Παρθενῶνος.

ἀναφωτογραφῶ-έω ἐκ νέου φωτογραφῶ· ‖ φωτογραφῶ ἐξ ἄλλης φωτογραφίας βλ. λ.

ἀναχάζω κάμνω τινὰ νὰ ὑποχωρήσῃ : Πίνδ.Ν 10,69 οὐδ' ἀνέχασσαν (σχόλ. οὐδ' ὑποχωρῆσαι πεποιήκασιν)· 2) ὑποχωρῶ : Ξεν.Ἀν.4,1,16 ἐπιδιώκοντες καὶ πάλιν ἀναχάζοντες (προχωροῦντες καὶ πάλιν ὑποχωροῦντες ὀλίγον)· ‖ συνήθ. παθ. ἀναχάζομαι, ἀόρ. ἀνεχασσάμην· ὑποχωρῶ : Ἰλ. Π 819 ὡς εἶδεν Πατροκλῆα . . ἂψ ἀναχαζόμενον βεβλημένον ὀξέι χαλκῷ, Ξεν.ΚΠ 7,1,34 οὐκ ἐδύναντο ἀντέχειν, ἀλλ' ἐπὶ πόδα ἀνεχάζοντο παίοντες καὶ παιόμενοι (ὑπεχώρουν βραδέως χωρὶς νὰ στρέφουν τὰ νῶτα)· ‖ ἀποσύρομαι : Ἀπολλ.Ρ 4,1241 ἀναχάζεται ἠπείροιο (ἀποσύρεται ἀπὸ τῆς ἠπείρου).

ἀναχαίντρωμα (τό) δημ. ἀναχέντρωμα βλ.λ.

ἀναχαιντρώνω δημ. ἀναχεντρώνω βλ.λ.

ἀναχαίνω μτγν. κ. δημ. ἀναχάσκω βλ.λ.· 2) δημ. ἀναπνέω ἠχηρῶς μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, ἀνασαίνω δυνατά : ἀναχαίνω ἀπὸ τὸν ἀνήφορο, - ἀπὸ τὴν τρεχάλα, - ἀπὸ τὴ δύσπνοια.

ἀναχαιτίζω κ. νεώτ. ἐπὶ ἵππου, ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν ἀνορθούμενος κινῶ τὴν χαίτην πρὸς τὰ ὀπίσω : Εὐρ.Ῥῆσ.786 αἳ δ' ἔρρεγκον θυμὸν πνέουσα κἀνεχαίτιζον φόβῃ· 2) μτβ. ἐπὶ ἵππου, σηκώνομαι ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν καὶ ρίπτω τὸν ἀναβάτην, ἐκτραχηλίζω : Εὐρ.Ἱππ.1232 ξυνείπετο εἰς τοῦθ' ἕως ἔσφηλε κἀνεχαίτισεν (ἀνέτρεψεν)· 3) ἕλκω, τραβῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπὶ κόμης : Φιλόστρ.Ἡρ.706,14 ἀναχαιτίζω τὴν κόμην· 4) μτφ. εἶμαι δυσυπότακτος, ἀπειθής, ἀνυπάκουος : Σοφ.Ἀπ.179· 5) γεν. ἀνατρέπω, καταστρέφω : Δημ.20,27 καὶ μικρὸν πταῖσμα πάντ' ἀνεχαίτισεν καὶ διέλυσεν· 6) δραττόμενος τῆς χαίτης τοῦ ἵππου, συγκρατῶ, τὸν ἀναγκάζω νὰ σταθῇ : Ἀγαθ.Ἱστ.3,27,105 τοὺς ἵππους ἀναχαιτίζων οἷς ἂν ἐμπελάσειε· ‖ γεν. ἀνακόπτω τὸν δρόμον τινός, τὸν ἐμποδίζω νὰ προχωρήσῃ : Λεξιφ.15 ἀναχαιτίζειν τὴν ναῦν, Εὐστ. εἰς Διον.220 αἱ πετρώδεις τόποι, οὓς οἱ ποταμοὶ ἀναχαιτίζοντες τὸν ροῦν εὑρόντες ὑπερβαίνουσι, νεώτ. ἀνεχαίτισαν τὴν προέλασιν, - τὴν ἐπιδρομήν, ἀνεχαιτίσθη ἡ ὁρμὴ τοῦ χειμάρρου· ‖ προλαμβάνω ἢ σταματῶ, ἀπαλλάσσω ἀπὸ - : Μέμν.ἐκδ.Ὀρέλλ.78 τὸν ἐμφύλιον ἀνεχαίτισεν πόλεμον, Κλήμ.Ἀλ. Παιδ.14 εἴ πως ἀναχαιτίσειεν τῆς ἐπὶ θάνατον ὁρμῆς· 7) κ. μέσ. κ. παθ. ἐπαναστρέφομαι, κάμνω τινὰ ἢ τι νὰ ἐπαναστρέφῃ : Εὐστ.Πον.2,888,29 εἰς τὰ σφέτερα ἕκαστος ἀναχαιτιζόμενοι (ποταμοί), Σωκρ.Σχ.1,7 πρὸς τὸ ἔμπαλιν τὸν λογισμὸν ἀνεχαίτισεν· 8) μτφ. ἐπὶ θαλάσσης, λίαν τρικυμιώδης, ἡ ὑψοῦσα κύματα οἱονεὶ χαίτην : Φιλόστρ. 835 θάλαττα ἐξηρμένη καὶ ἀναχαιτίζουσα.

ἀναχαίτισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀναχαιτίζειν, ἀνακοπή, συγκράτησις, εἰδ. σταμάτημα προελάσεως : Σχόλ. « ἡ ἀνακοπὴ τε καὶ ἀναχαίτισις », Ἀνώνυμ. ἐν Ρητ.197,20 ἀναχαίτισις τῆς τάσεως τῆς φωνῆς, Ἰωσὴφ ἐν Ρητ.6,235 πρὸς ἀναχαίτισιν κακίας, νεώτ. ἀναχαίτισις τοῦ ἐχθροῦ· ‖ κ. μτφ. : ἀν- τοῦ κύματος, τῆς διαφθορᾶς.

ἀναχαίτισμα (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἀναχαίτισις βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.611 F καθάπερ ἐκ καμπῆς ὑγρᾶς . . ἀναχαίτισμα.

ἀναχαιτισμός (ὁ) μτγν. μσν. κ. νεώτ. ἀναχαίτισις βλ.λ. : Παχυμ.᾿Ανδρόν.6,380 D **κατ᾿ ἀναχαιτισμὸν τῶν προσδοκωμένων θορύβων.**

ἀνάχαιτοι (αἱ) νεώτ. ζωολ. ζωνοσκώληκες τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὀλιγοχαιτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἐγχυτροειδῶν.**

ἀναχαλασμός (ὁ) μτγν. χαλάρωσις : Πλούτ.᾿Ηθ. 909 D **οὐ κατ᾿ ἀναχαλασμόν.**

ἀναχαλαστικός-ή-όν ὁ χαλαρωτικός, ὁ ἐλαττώνων τὴν ἔντασιν : Διοσκ.1,128 **ἀναχαλαστικὸς τῆς ὑστέρας,** ἰατρ. ἀρχ. **ἀναχαλαστικὰ φάρμακα.**

ἀναχαλιά (ἡ) δημ. χαλάρωσις τῆς ἐργασίας, ἡσυχία : **ηὗρα ἀναχαλιὰ στὸ μύλο κι ἄλεσα γλήγορα.**

ἀναχαλινῶ-όω ᾿Ησ. « ἀναχαιτίζω », Σουΐδ. « ἀνασειράζω ».

ἀναχάλκευσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου χάλκευσις, κατεργασία μετάλλου· ‖ μτφ.κ. νεώτ. : Φώτ.Βιβλ.514,12 **τῶν νεκρῶν ἀναχάλκευσιν,** νεώτ. **ἀναχάλκευσις τῶν δεσμῶν τῆς δουλείας.**

ἀναχαλκεύω κ. μσν. κ. νεώτ. κατεργάζομαι ἐκ νέου, ἐπὶ μετάλλων· ‖ συνηθέστ. μτφ. : ᾿Ιω. Χρυσ.10,1026 **τὴν τῶν σαρκῶν ἀνεχάλκευσεν λύσιν,** Κοσμᾶς Τοπογρ.3,164 C **νεκροὺς . . ἄζοντας ἀναχαλκεύων·** 2) νεώτ. μτφ. ἐκ νέου χαλκεύω οἱονεὶ δεσμά : **οἱ ἐμφύλιαι σπαραγμοὶ ἀνεχάλκευσαν τὴν δουλείαν τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας.**

ἀναχαλῶ-άω κ. δημ., ποιητ. ἀνχαλῶ χαλαρώνω, μειῶ τὴν ἔντασιν : ᾿Αθήν.1,24 **τὰς συντάσεις ἀναχαλᾶσθαι·** ᾿Ησ. « ἀνιεμένη· ἀνέλκουσα καὶ ἀναχαλῶσα τὸν πέπλον »· δημ. **ἀναχαλῶ τὰ πανιὰ** (λασκάρω)· 2) καταπραΰνω, καθησυχάζω : Γαλην.19,537 **πάντα τὰ θερμαίνοντα καὶ ἀναχαλῶντα,** Φίλων 2,435,17 **τὸ αὐχμηρὸν ἀναχαλᾷ καὶ λιπαίνει τῶν φροντίδων·** 3) ἐξαδυνατῶ, ἐξασθενίζω, παραλύω : Στοβ.6,42 **ἡ ἡδονὴ ἀναχαλῶσα τὴν ἰσχὺν τῶν σωμάτων·** ‖ ὅθεν παθ. βλάπτομαι, κακῶς πάσχω, χαλιέμαι : Πλούτ.᾿Ηθ. 877 C **ἀναχαλωμένην τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ πυρός·** ‖ κατ᾿ ἐπέκτ. παρασύρομαι, ἐκτρέπομαι : ᾿Επιφάν.1,511 C **ἀναχαλασθεῖσα τῆς ἰδίας κατὰ Θεὸν προθέσεως,** αὐτ.D **γύναια ἀπὸ τελείου δρόμου ἀναχαλασθέντα·** 4) παρέχω ἀνάπαυσιν : ᾿Απολλ. Ρ 2585 **νῆα . . ἀγχαλάσας.**

ἀναχαμιέμαι δημ. κ. **ἀνασχαμιαῦμαι** χασμῶμαι, χασμουριέμαι, χασμαυριάζω.

ἀναχαμιοῦμαι δημ. ἀνασχαμιέμαι βλ. λ.

ἀναχαραγή (ἡ) μτγν. δημ. κ. **ἀναχαραή** χάραγμα : ᾿Απολλδ.Δαμ.Πολιορκ.47 C **ἀναχαραγῆς χωρίς,** δημ. **οἱ συχνὲς ἀναχαραγὲς ξεραίνουν τὰ πεῦκα.**

ἀναχάραγμα (τό) δημ. μηρυκασμός.

ἀναχαράζω δημ. κ. **ἀνεχαράζω** ἀναμασῶ, ξαναμασῶ, ἐπὶ ζῴων, μηρυκῶμαι· 2) ἐπὶ τῆς ἡμέρας, ἀρχίζω νὰ ἔχω φῶς, γλυκοχαράζω, χαράζω : **ἀναχάραξεν ἡ μέρα·** ‖ κ. ἀπροσώπ. **ἀναχάραξε** (ἄρχισε νὰ ξημερώνῃ).

ἀναχάραξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. χάραξις, χάραγμα : Πλούτ.᾿Ηθ.1085 Α **ἃς ὑφορᾶται περὶ τὸν κῶνον ἀναχαράξεις·** 2) χάραξις πρὸς τὰ ἄνω, ὅθεν ἀνόρθωσις : αὐτ.979 C **τὸν ἔλλοπά φασι κατὰ ἄνεμον καὶ ῥοῦν νήχεσθαι μὴ φοβούμενον τὴν ἀναχάραξιν τῆς λεπίδος·** 3) νεώτ. ἡ ἐκ νέου χάραξις : **ἀναχάραξις ρυμοτομίας.**

ἀναχαράσσω κ. νεώτ. ἀττ. **-ττω** ἀναξέω, ἀποξέω, ὅθεν μτφ. διεγείρω : Πλούτ.᾿Ηθ.396 Α **ἀὴρ . . ἀναχαράττει πολὺν ἰόν** (γεννᾷ διὰ τῆς ὀξύτητος αὐτοῦ)· 2) παθ. ὑφίσταμαι χάραξιν, χάραγμα : αὐτ.455 C **ὡς σίδηρος ἀσθενὴς καὶ λεπτὸς ἀναχαράσσεται·** 3) κ. νεώτ. χαράσσω ἐκ νέου : Γρηγ.Νύσσ.1,217 D **ἀναχαράξαι τὰ ἀχρειωθέντα γράμματα,** νεώτ. **ἀναχαράσσω τὴν λιθογραφικὴν πλάκα - ἀνεχαράχθησαν αἱ ὁδοί.**

ἀναχαρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. ὑδρόβιον φυτὸν τῆς ᾿Αμερικῆς, τῆς οἰκογενείας τῶν ὑδροχαριδῶν.

ἀναχασκίζω δημ. κ. **ἀνεχασκίζω** χάσκω βλ.λ., ἀνοίγω τὸ στόμα : ᾿Ερωτόκρ.Γ 919 **μὰ ὡς ἀναχάσκισε νὰ πῇ τὴν προξενιὰ τοῦ γάμου.**

ἀναχάσκω κ. δημ. π. ἀττ. μόνον ἐνεστ. κ. παρατ. οἱ δὲ ἄ. χρόν. ἐκ τοῦ **ἀναχαίνω** χάσκω, ἔχω τὸ στόμα ἀνοικτόν : ᾿Αριστφ.᾿Ορν.502 **ὕπτιος ὢν ἀναχάσκων ὀβολὸν κατεβρόχθισα,** ᾿Ιππ.Γύν.Φύσ. 265,19, **στόμαχος μήτρης ἀναχάσκει,** δημ. **ἄνοιξε ὁ τοῖχος καὶ ἀναχάσκει·** 2) δημ. κ. μωρῶς παρατηρῶ, βλέπω, παρακολουθῶ τι γινόμενον, χαζεύω : **κάθεται κι ἀναχάσκει ὅποια περνᾷ κηδεία·** 3) δημ. γελῶ θορυβωδῶς, οἱονεὶ χάσκω.

ἀναχάσμημα (τό) δημ. τὸ χασμᾶσθαι, ἡ χάσμη.

ἀναχασμῶμαι-άομαι μσν. κ. νεώτ. χασμῶμαι, χασμουριέμαι· Διονύσ. ἐν λ. « ἀναπνέω ἀνοίγοντας τὸ στόμα παράξενα καὶ παρὰ συνήθειαν, χασμουριάζω ».

ἀναχαυνῶ-όω καθιστῶ τι χαῦνον· Σουΐδ « ἀναλύω » σχόλ. « ἀνακουφίζω ».

ἀναχειοῖ ᾿Ησ. « οἰκειοῦται ».

ἀναχειρίζομαι ἐμποδίζομαι : Δίων Κ 38,13,4 **ἐκώλυε καὶ ἀνεχειρίζετό τι.**

ἀναχειροτόνησις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου χειροτονία : Ματθ.Βλαστ.Σ.Καν.6,507.

ἀναχειροτονία (ἡ) ἀναχειροτόνησις βλ. λ.

ἀναχειροτονῶ-έω μσν. χειροτονῶ **ἐκ δευτέρου** : Βασίλ. **ἀναχειροτονῆσαί τινα ἐτόλμησε.**

ἀναχελύσσομαι βήχω ὀλίγον : ᾿Ιππ. σχολ. Νικ. ᾿Αλ.81 **ἀναχελύσσεται καὶ ἐρρυγγάνει θαμινά·** σχολ. « ἀναπνεῖ ».

ἀναχεντρώνω δημ. ἐπὶ τριχῶν, ἀνορθοῦμαι, ἀνατριχιάζω βλ. λ. ἐκ σφοδροῦ πάθους, οἷον ἔρωτος, ὀργῆς, ἡδονῆς κτλ. : ᾿Ερωτόκρ.Δ 1034 **ἀναχεντρώνουν τὰ μαλιὰ καὶ τρέχει νὰ τὸ πιάσῃ.**

ἀναχέριγο (τό) μσν. δημ. τὸ μὴ διὰ χειρὸς μολυνθέν, ἐπὶ ὕδατος, ἄ. ἄπιαστο : Κυπριαν.᾿Εξόρμ. **εἰς νερὸν ἀναχέριγον ῥίφε στάκτην θυμιατηρίου, - γιὰ τὸν ῾Αγιασμὸ χρειάζεται ἀναχέριγο νερό.**

ἀναχέω μέλλ. **ἀναχεῶ** χύνω πολύ, εἰς ἔκτασιν : ᾿Οππ.᾿Αλ.2,33 **ἀνέχευε καὶ ἐξέστεφε θάλασσαν·** 2) μέσ. -ομαι ἐξαπλοῦμαι : Πλούτ.Αἰμ.14 **ποταμοῖς οὐ κατ᾿ ὀλίγον συλλεγομένοις, ἀλλ᾿ ἀθρόοις ἀναχεομένοις,** Πολυδ.9,19 **πόλιν εὐρεῖαν, ἀνακεχυμένην·** ‖ κ. μτφ. : αὐτ.24 **ταχὺ τῆς φήμης ἀναχεαμένης εἰς τὸ πλῆθος,** Φίλ.π.Εὐσέβ.Πρ.381 **ἀφθονία κατὰ πόλεις ἀναχέεται·** 3) ἀναχώννυμι : ᾿Ορφ.ἀπ.568 **ἂν δ᾿ ἄρα τύμβον ἔχευαν.**

ἀναχλαινῶ-όω περιβάλλω τινὰ μὲ χλαῖναν ἐνδύων : Νόνν.Δ 11,232 **καὶ μὴν ἀνεχλαίνωσε τὸν ἄπνοον.**

ἀνάχλια ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνάγλια** μαλακά, ἁπαλά, χλιαρῶς, ἀγάλια βλ.λ. : παροιμ. **ἀνάχλι᾿ ἀνάχλια τρῖβέ με νὰ μοῦ περάσῃ ὁ πόνος.**

ἀναχλιαίνω κ. δημ. καθιστῶ τι ὀλίγον θερμόν, χλιαρόν : ᾿Ιππ.Γυν.Φυσ.56 **ἀναχλιήνας δίδου πιεῖν·** 2) κ. δημ. χλιαίνω, κάμνω τι χλιαρόν, ξαναζεσταίνω : **ἀναχλιαίνω τὸ νερό, - τὸ γάλα·** ‖ κ. δημ. **-ομαι,** μτχ. δημ. **ἀναχλιωμένος** ὁ καταστὰς χλιαρός, δημ. κ. ὁ ἐκ νέου ὀλίγον θερμανθείς, ξαναζεσταμένας : ᾿Αριστλ.Πρ.899 Α Β **ἀναχλιανθέντος πάλιν χεῖται,** παροιμ. **ἀναχλιωμένη ἀγάπη ἄναστη.**

ἀναχλίζω ἀναχλιαίνω βλ. λ.· 2) κατ᾿ ἐπέκτ. ἀνακαθαρίζω **ξαναπαστρεύω** : Φιλόπον. σχόλ. ᾿Αριστλ.Ζ 1455,29 **ἀναχλίζεσθαι.**

ἀναχλοάζω νεώτ. γίνομαι ἐκ νέου χλοερός.

ἀναχλόασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου χλοερότης τόπου τινός, οἷον διὰ σπορᾶς ποωδῶν φυτῶν.

ἀναχλός-ή-ό δημ. ὁ ἀβαθής, ῥηχός : **ἀναχλὸς λάκκος, - ἀναχλὸ αὐλάκι.**

ἀναχνοαίνομαι ἀποκτῶ χνοῦν, τρίχας : Ἀριστφ. Ἀχ.791 **αἱ δ᾽ ἂν παχυνθῇ κἀναχνοιανθῇ τριχί.**

ἀναχοθολῶ-άω δημ. ἀνακινῶ ἀνθρακιάν, ἀνασκαλίζω τὴ χόβολη.

ἀναχοή (ἡ) ἔκρηξις : Λογγῖν.Ἀπ.35,4 **ἀναχοὴν Αἴτνης**· ‖ Ἡσ. « ἀναχοαί· πόροι ».

ἀναχορεύω ἀρχίζω τὸν χορόν : Ἀριστφ.Θεσμ. 994 Εὔιον Εὔιον, **εὐοῖ.,** **ἀναχορεύων**· ‖ χορεύω : Εὐρ.Φοίν.1756 **Σεμέλας θίασον ἱερὸν ὄρεσιν ἀνεχόρευσα,** αὐτ.Βάκχ.1154 **ἀναχορεύσωμεν Βάκχιον, ἀναβοάσωμεν ξυμφοράν.**

ἀναχορήγησις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἐκ νέου χορηγεῖν, παρέχειν, ἀνεφοδιάζειν : **ἀναχορήγησις ἐπιδομάτων, - περιθάλψεως, - γραφικῆς ὕλης.**

ἀναχορηγητής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ νέου προμηθεύων, ποιῶν **ἀναχορήγησιν** βλ. λ.

ἀναχορηγία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀναχορήγησις βλ. λ. : ἀναχορηγία **πυρομαχικῶν.**

ἀναχορηγῶ-έω νεώτ. χορηγῶ, δίδω, παρέχω ἐκ νέου, ἀνεφοδιάζω, ἀναπρομηθεύω : **ἀνεχορηγήθησαν βοηθήματα, - πυρομαχικά, - στολαί.**

ἀναχορταγιά (ἡ) ἡ ἰδιότης τοῦ ἀναχόρταγου βλ.λ.

ἀναχόρταγος-η-ο δημ. κ. **ἀνεχόρταγος** ὁ μηδέποτε κορεννύμενος, ποὺ ποτὲ δὲν χορταίνει : δ.τράγ. **ἀνεχόρταγας ὁ χάρος τρώει νιούς, τρώει καὶ γέρους**· ‖ ὁ ἄπληστος, ὁ ἀχόρταγος.

ἀναχορταριάζω φύω ἢ φύω ἐκ νέου χορτάρι, ξαναπρασινίζω : **ἀναχορτάριασαν οἱ κάμποι.**

ἀναχουχουλεύω δημ. ἀνακινῶ, προκαλῶ διάστασιν, σκάνδαλον κττ.· ‖ ρᾳδιουργῶ.

ἀναχουχούλης (ὁ) ὁ ὑποκινητὴς ἐρίδων, διαστάσεων κττ.· ‖ ὁ ρᾳδιοῦργος : **ἀναχουχούλης ἄνθρωπος.**

ἀναχοχλακίζω δημ. κ. **ἀναχοχλακάω-ῶ** ἀνακοχλάζω, διατελῶ ἐν βρασμῷ, ἀρχίζω νὰ βράζω : **ἀναχοχλακίζει τὸ νερό**· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ πάθους, θερμαίνομαι, παραφέρομαι, διατελῶ ἐν ἀναβρασμῷ : Ἐρωτόκρ. Β 721 **τὰ σωθικά του ὡς τὸ θερμὸ βράζου, ἀναχοχλακίζουν.**

ἀναχρέμπτομαι βήξας ἐκπτύω, ἐκβάλλω φλέγμα μετὰ βηχός, ἀποχρέμπτομαι : Διογ.Λ.2,75 **ἀναχρεμψάμενος προσέπτυσε τῇ ὄψει.**

ἀνάχρεμψις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μετὰ βηχὸς ἔκπτυσις, ἀπόχρεμψις : Γαλην.2,860,10 **χρησάμενοι ἀναχρέμψει διὰ τοῦ στόματος.**

ἀναχρησιμοποίησις (ἡ) ἡ πρᾶξις τοῦ ἀναχρησιμοποιῶ βλ. λ.

ἀναχρησιμοποιῶ-έω νεώτ. μεταχειρίζομαι, χρησιμοποιῶ ἐκ νέου.

ἀναχρίω μτγν. κ. μσν. ἐπαλείφω, ἀλείφω συνεχῶς : Ἱππιατρ.92,10 **ἀνάχριε ἀνὰ τρίχα**· 2) μσν. ἐπαλείφων δι᾽ ἀσβέστου καὶ ἄλλης ὕλης ἀποφράττω, κλείω ὀπήν, διέξοδον κττ. : Μαλάλ.480,13 ἀνεχρίσθη ἡ θύρα (τοῦ πύργου).

ἀναχρονίζω μτγν. μσν. κ. νεώτ. κάμνω τι νὰ χρονίσῃ, νὰ βραδύνῃ : Πάπ. **ἀναχρονίζειν πέμποντες ἐπιστόλια**· 2) νεώτ. κάμνω **ἀναχρονισμὸν** βλ.λ.· 3) **ἀναχρονίζομαι** κ. νεώτ. πάσχω ἀναχρονισμόν : Εὐστ.Πον.1404,29 **ταῦτα ἀνακεχρόνισται.**

ἀναχρονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ζῶν, ὁ σκεπτόμενος, ὁ ἐνεργῶν κατὰ ἀντιλήψεις, ἕξεις παρῳχημένας, ὁ καθυστερημένος : **ἀναχρονικὸς κριτὴς τῆς συγχρόνου γενεᾶς.**

ἀναχρονικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀναχρονιστικόν, **ἀναχρονικὸν** βλ.λ.

ἀναχρονισμός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀναφορὰ γεγονότος εἰς **ἄλλον** χρόνον παρὰ τὸν ἀληθῆ ἐπίτηδες ἢ **ἐκ σφάλματος** γενομένη, οἷον ἐν Αἰσχ.Πρ.846 **κατ᾽ ἀναχρονισμὸν ὁ** Προμηθεὺς ὁμιλεῖ **περὶ** τῆς **νεωτέρας αὐτοῦ** Αἰγυπτιακῆς **πόλεως** Κανώβου, Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.854· ‖ ἡ χρησιμοποίησις **ἐν τῇ τέχνῃ** ἐνδυμάτων, ἠθῶν ἐθίμων, τρόπων καὶ γενικῶς μορφῶν νεωτέρας ἐποχῆς εἰς ἀναπαράστασιν γεγονότων παλαιοτέρας καὶ τἀνάπαλιν· 2) **νεώτ. κ.** δημ. ἡ διατήρησις ἠθῶν, ἐθίμων, ἀντιλήψεων, τρόπων, παρῳχημένης ἐποχῆς : **τί ἀφίνεις μοῦσι ; εἶναι ἀναχρονισμός**· 3) γραμμ. ἡ ἀμοιβαία μετάθεσις τοῦ χρόνου δύο ἐφεξῆς συλλαβῶν, ἄ. **ἀντιμετάθεσις, ὑπερβιβασμὸς χρόνου.**

ἀναχρονιστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναχρονικὸς βλ. λ. καθυστερημένος, μὴ συγχρονισμένος· 2) ὁ ἐπιφέρων ἀναχρονισμόν, ἢ ὁ γενόμενος κατ᾽ ἀναχρονισμόν, ἢ ὁ ἰδιάζων ἢ συναφὴς πρὸς **ἀναχρονισμόν** βλ. λ.1) κ. 2) : **ἀναχρονιστικοὶ τρόποι, - ἀναχρονιστικὰ σφάλματα.**

ἀναχρονιστικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον **ἀναχρονικὸν ἢ ἀναχρονιστικὸν** βλ. λ.

ἀναχρύσωσις (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου χρύσωσις βλ.λ.

ἀναχρυσῶ-όω κ. νεώτ. ἐκ νέου ἐπιχρυσῶ, ξαναχρυσώνω : Ὀστρ.156 **ἀναχρυσοῦν ἀγάλματα,** νεώτ. **ἀνεχρύσωσα τὸν δίσκον.**

ἀναχρῶμαι-άομαι ἀναλίσκω, δαπανῶ, ξοδιάζω : Ἐπιγρ. **καὶ μὴ ἀναχρησάσθω** (ὁ ταμίας) **εἰς ἄλλο μηδέν**· Ζωναρ.111 « σημαίνει δὲ καὶ τὸ εἰς χρείαν τινὲς παρειλήφασι »· 2) φθείρω, ἀποκτείνω : Θουκ.1,126,30 **καθεζομένους τινὰς.. ἐν τῇ παρόδῳ ἀνεχρήσαντο** (δ.γρ. ἀπεχρήσαντο)· Ἡσ. « ἀναχρήσει· ἀνατεμεῖ ».

ἀναχρώννυμι κ. μσν. κ. **ἀναχρωννύω** δίδω ἄλλο χρῶμα : Πλούτ.Ἠθ.930 F **σταγὼν αἵματος εἰς ὑγρὸν ἐμπεσόντος ἀνέχρωσε πᾶν ἅμα φοινιχθέν**· ‖ ὅθεν ρυπαίνω, μολύνω· κ. μτφ. : Ἰω. Χρυσ.11,126 B **πάντα τὰ ἄλλα στοιχεῖα τῆς οἰκείας ἀναχρώννυσι κακίας** (μεταδίδουσι τὸν χρωματισμὸν τῆς ἰδίας κακίας), αὐτ.8,384 D **φώρα διαφθείρει τοὺς ἀναχρωννυμένους**· 2) προσδίδω νέαν ὀσμήν : αὐτ.11,50 **μύρον τὸν ἀέρα ἀναχρῶσαν τῆς ὀσμῆς**· 3) μέσ. ρυπαρῶς, ἀνόμως συγγίγνομαι, συνουσιάζομαι, συνευρίσκομαι : Εὐστ. 122,26 **παρενόμει περὶ τὴν εὐνὴν πολλαῖς ἀναχρωννύμενος** (Ζεὺς) **γυναιξίν.**

ἀνάχρωσις-εως (ἡ) μετάδοσις ἄλλου χρώματος, κηλίδωσις· 2) ὅθεν μόλυνσις, μόλυσμα : Πλούτ. Ἠθ.53 C **οἷον ὀφθαλμίας ἀπορροὴ καὶ ἀνάχρωσις.**

ἀνάχτιδος-η-ο δημ. ὁ μέχρις οὗ δὲν φθάνωσιν ἀκτῖνες φωτός, σκοτεινός, ἄφωτος, ζοφερός, ἰδίως ἐν χρ. μτφ. : **μαύρη ζωὴ κι ἀνάχτιδη** (ἄνευ χαρᾶς, ἄνευ ἐλπίδος).

ἀνάχυλις-εως (ἡ) τὸ φυτὸν **σύμφυτον** βλ.λ., δημ. στεκούλια.

ἀνάχυμα (τὸ) κ. δημ. κ. **ἀνέχυμα** ἔκτασις πλατεῖα, εὐρὺ διάστημα : Νικόμ., Ἁρμον.3 **ἀνάχυμα αἰθέριον**· 2) ἀνάχυσις βλ.λ. : Στράβ.Χρηστ.7,45· 3) δημ. εἶδ. μικρὰ ποσότης ψυχροῦ γάλακτος ἣν χύνουσι εἰς τὸν λέβητα τὸν περιέχοντα τὸ πρὸς πῆξιν μυζήθρας γάλα, ἵνα ἀποχωρισθῇ ὁ ὀρρός, ἄ. **πρόσγαλα.**

ἀναχύρωτος-ον ὁ ἄνευ ἀχύρων, ὅθεν ἀπαγής. Ἀριστφ.ἀπ.56 **πηλὸς ἀναχύρωτος.**

ἀνάχυσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. χύσις, ἔκχυσις : Ἀρετ. Χρ.115 **ἢν χαλῆς ξανθῆς εἰς τὸ παντελὲς ἀνάχυσις ἀπὸ τοῦ σπλάχνου γένηται**· ‖ κ. μτφ. : Κυριλλ.Ἀλεξ. ἐν Πατρολ.2,489 **τὸν τοῦδε τοῦ βίου ἀναφυρμὸν καὶ τὴν ἐν αὐτῷ πραγμάτων πικρὰν ἀνάχυσιν**· ‖ ἐξάπλωσις : Φιλ.1.18 **ἡ τοῦ φέγγους ἀνάχυσις,** ΚΔ Πέτρ.1,4,4 **εἰς τὴν τῆς ἀσωτείας ἀνάχυσιν**· 2) ὑπερχείλισις, πλημμύρα, ἐπὶ θαλασσῶν ἢ ποταμῶν : Ἁρποκρ.49 **ἡ τοῦ Νείλου ἀνάχυσις καὶ ὑπέρκλυσις**· ‖ ὁμαδὸν διέξοδος : Πλούτ.Μαρ.25 **τὸ πεδίον.. ἐπιτήδειον.. ἀνάχυσιν τῷ πλήθει παρασχεῖν**· 3) ὡς οὐσ. αἱ ὑπὸ ὕδατος κατακλυζόμεναι ἐκτάσεις : Στράβ.140 **ἡ κατὰ τὴν Ἄσταν ἀνάχυσις· λέγονται δὲ ἀναχύ-**

σεις **αἱ πληρούμεναι τῇ θαλάσσῃ κοιλάδες ἐν ταῖς πλημμυρίσι·** 4) νεώτ. εἰδ. ἡ πρὸς τὰ ἐπάνω ἔκχυσις, διάχυσις, ἐπὶ ἀτμοῦ, ἅ. **ἐκτόνωσις·** 5) νεώτ. εἰδ. ἀναδρομὴ τῆς πλημμυρίδος εἰς τοὺς ποταμούς, διεθνὴς λ. **μασκαρέ** (mascaret).

ἀναχυτά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον **ἀνάχυτον** βλ.λ.

ἀναχυτός-ή-ό δημ. ὁ ἀπαλῶς, ἐλαφρῶς κατιών, ποὺ πέφτει ἀναχυτά, ἅ. κ. **χυτός** : **ἀναχυτὸ ρούχο·** ‖ εἰδ. τὸ θηλ. **ἀναχυτή** ὡς *οὐσ.* εἶδος ραφῆς, βελονιᾶς, κεντήματος.

ἀναχῶ-όω ἀναχώννυμι βλ.λ.

ἀνάχωμα (τό) κ. νεώτ. κ. δημ. μικρὸς τόπος διὰ ξένων χωμάτων (μὲ φερτὰ χώματα) ἰσοπεδωθείς, ἅ. ἐπίχωμα κ. **ἀνάχωσμα·** 2) τὸ **ἄνδηρον** βλ. λ.· 3) δημ. σωρὸς χώματος σχηματιζόμενος δι' ἐκσκαφῆς ἢ συσσωρεύσεως ἢ προσχώσεως συνήθ. ὁ κατὰ μῆκος ὁδοῦ, ἀγροῦ, χειμάρρου, ἀκτῆς, ὀχυρώματος, χαρακώματος κττ. : **ἀνάχωμα γύρω στὸ ἀμπέλι·** ‖ δημ. ἡ ἐπιχωμάτωσις λάκκου, ὀρύγματος κττ.

ἀναχωματίζω μσν. νεώτ. κ. δημ. πληρῶ διὰ χώματος, ἐπιχωματίζω, κάμνω **ἀνάχωμα** βλ. λ. : Εὐστ.Πον.652,30 **τάφον χῶσαι, ὅ ἐστιν ἀναχωματίσαι·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ποιῶ ἐπιχωμάτωσιν, ἰσοπέδωσιν χώρου διὰ χωμάτων ἄλλοθεν κομισθέντων· ‖ σχηματίζων σωρὸν ἢ φράγμα διὰ χώματος.

ἀναχωματισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναχωματίζω** βλ. λ.· Ἡσ. ἐν λ. « θίασνα ».

ἀναχωματῶ-όω μσν. **ἀναχωματίζω** βλ.λ. : Παχυμέρ.5,243 C **ὥστε καὶ ἀναχωματοῦσθαι** (τὴν τάφρον).

ἀναχωμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀναχωματίζω** βλ. λ. : Θεοφύλ.Β 4,113 Β **αἱ ἀναχωματώσεις ἃς ποιοῦσιν οἱ γεωργοὶ διὰ τὰ ὕδατα.**

ἀναχώνευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ μετάλλων, ἡ ἐκ νέου χώνευσις, ἡ τῆξις ἐντὸς μεταλλουργικοῦ χωνίου : Εὐστ.Πον.33,93 **ὁ σίδηρος ὁ εἰς ἓν συρρέων τῇ ἐκπυρώσει καὶ τῇ ἀναχωνεύσει,** νεώτ. **ἀναχώνευσις τῶν σκωριῶν τοῦ Λαυρείου·** 2) μτφ. μεταβολὴ ἀνακαθαίρουσα, τακτοποιοῦσα, δίδουσα **νέαν** μορφήν : Ἰω.Χρυσ.5,419,2 Β **ὅταν τοίνυν ἴδῃς . . καταρρέουσαν ἡμῶν τὴν σάρκα καὶ σηπομένην, τὴν ἀναχώνευσιν ἀνάμενε,** νεώτ. **ἡ ἀναχώνευσις τῶν κοινωνιστικῶν καὶ ἀναρχικῶν θεωριῶν εἰς νέον σύνολον.**

ἀναχωνευτήριον (τὸ) νεώτ. ὁ τόπος ἢ κλίβανος, ἐν ᾧ γίνεται ἡ ἀναχώνευσις μετάλλων.

ἀναχωνευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐπιφέρων ἀναχώνευσιν· 2) ὁ συντελῶν ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀναχώνευσιν.

ἀναχωνεύω κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκ νέου χωνεύω, τήκω, ἐπὶ μετάλλων : Στράβ.4,39 **τὴν παλαιὰν ἐκβολάδα καὶ σκωρίαν ἀναχωνεύοντες,** νεώτ. **ἀνεχώνευσαν χρυσᾶ κοσμήματα εἰς ράβδους·** ‖ κ. μτφ. : Ἰω.Χρυσ.11,444 F **αὐτὸς δὲ ὁ πηλὸς οὐκέτι ἀναχωνευθῆναι δύναται** (περὶ τοῦ ἀνθρώπου), Μην.Ἰουν.22 Θεοτ. **καὶ φθαρέντας ἡμᾶς, κακίστῃ παραβάσει, ἀναχωνεύσεις.**

ἀναχώννυμι κ. **ἀναχωννύω** σωρεύω χῶμα, σχηματίζω ὄχθον ἢ σωρόν, ἢ τύμβον, οἷον ἐπὶ τάφου : Λουκ.Τόξ.43 **δύο τάφους ἀναχώσαντες·** 2) συνεκδ. θάπτω : ΑΠ **ἐπὶ παιδὸς Λῦσις ἄχει κενεὴν τήνδ' ἀνέχωσε κόνιν·** 3) πληρῶ διὰ χώματος, ἐπικαλύπτω : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,42 **οὗτος ὁ τόπος ἀνακέχωσται μὲν ἤδη, καλεῖται δ' ἐξ ἐκείνου τοῦ πάθους Κούρτιος λάκκος,** Φιλόστρ.Ἡρ. 694 **τὸ ψάμμιον ὄρος ἀναχωσθῆναι λέγεται ὑπὸ τοῦ Νείλου·** 4) ἀνυψῶ διὰ προσχώσεως, δι' ἐπιχωματώσεως : Δημ.1279,20 **αἱμασιὰν προσαγαγόντες καὶ τὴν ὁδὸν ἀνακεχωκότες.**

ἀναχώνω νεώτ. κ. δημ. παθ. μτχ. ἀναχωσμένος καλύπτω, σκεπάζω διὰ χώματος, ὅθεν διὰ σωρεύσεως χώματος καθιστῶ τόπον τινὰ ἰσόπεδον : **ἀνεχώσαμεν τοὺς λάκκους τῆς ὁδοῦ·** κ. παθ. **ἀναχώθηκαν μὲ τὴ βροχὴ τὰ χαντάκια·** ‖ εἰδ. δημ. καλύπτω διὰ σωροῦ χώματος τὰς ρίζας ἢ τὸν βλαστὸν φυτοῦ : **ἀναχώνω τὶς τοματιές, - πατατιὲς κττ.·** 2) κρύπτω που ἐν τῇ γῇ : **βρήκαμε στὸ περιβόλι ἀναχωσμένα ἀπὸ τὸν παπποῦ μας φλουριά·** ‖ γεν. κρύπτω : **ὅσα μᾶς κλέβει κάπου τ' ἀναχώνει καὶ δὲν τὰ βρίσκομε·** 3) κ. ἀντίθ. ἀνορύσσω, ἐξορύσσω, ξεχώνω : Ἐρωτόκρ.Β 2190 **κι ἐκεῖνον, ποὺ εὑρίσκονταν στὸν τάφον, ἀναχώναυν.**

ἀναχώρημα (τὸ) τὸ ἀποσύρεσθαι : Ἀριστλ. Κοσμ.396 D 18 **ἀναχωρήματα θαλάσσης.**

ἀναχώρησις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η τὸ ἀναχωρεῖν, τὸ ἀποσύρεσθαι, ἡ κίνησις πρὸς τὰ ὀπίσω, ἡ ὀπισθοχώρησις : Ἡρ.9,22 **ἀναχωρήσιός τε γινομένης καὶ ὑποστροφῆς,** Ἀριστλ.Κοσμ.400 Α 27 **ἐπιδρομαί τε κυμάτων καὶ ἀναχωρήσεις . . ἠπείρους ἐθαλάττωσαν καὶ θαλάττας ἠπείρωσαν·** 2) κ. νεώτ. ἀπομάκρυνσις ἔκ τινος τόπου πρὸς μετάβασιν εἰς ἄλλον, ἐκκίνησις : Θουκ.1,12 **ἥ τε γὰρ ἀναχώρησις τῶν Ἑλλήνων ἐξ Ἰλίου χρονία γενομένη,** αὐτ.2,92 **οὐ πολλῷ ὕστερον τῆς ἀναχωρήσεως τῶν νεῶν ἀφικνοῦνται εἰς Ναύπακτον,** νεώτ. **ἀναχωρήσεις ἀτμοπλοίων, - ὡράριον ἀναχωρήσεων, - ἡ ἀναχώρησις τοῦ στρατοῦ·** ‖ ἐπαναχώρησις, ἐπάνοδος, ἐπιστροφή : Πλάτ.Φίλ.32 Β **τὴν εἰς τὴν αὑτῶν οὐσίαν ὁδόν . . ταύτην τὴν ἀναχώρησιν πάντων ἡδονὴν εἶναι,** Πολύβ.10,11,3 **νομίζων διὰ τῆς ἀναχωρήσεως τετηρηκέναι τὴν πίστιν** (ὅτι διὰ τῆς ἐπανόδου του ἐτήρησε τὸν λόγον του)· 3) συνεκδ. τόπος κατάλληλος πρὸς ὑποχώρησιν, καταφύγιον : Θουκ.1,90 **τὴν Πελοπόννησον πᾶσιν ἔφασαν ἱκανὴν εἶναι ἀναχώρησίν τε καὶ ἀφορμήν** (καταφύγιον κ. ὁρμητήριον), Δημ. 354,11 **ἀναχώρησιν ἑαυτῷ καταλείπων·** 4) μσν. μτφ. ἡ ἀπὸ τῆς κοινωνίας ἀπομάκρυνσις εἰς ἔρημον τόπον πρὸς ἀσκητισμόν : Εὐάγρ.Μον.3,79 Β **τὴν γὰρ ἀναχώρησιν μελέτην θανάτου καὶ φυγὴν τοῦ σώματος οἱ πατέρες ἡμῶν ὀνομάζουσιν·** 5) ἡ ἀπὸ τοῦ ζῆν μετάστασις : ΑΠ **τὴν ἀναχώρησιν τοῦ μογεροῦ βιότου,** Γρηγ.Νύσσ.Ἀνέκδ. 2,228 **τὴν τοῦ ζῆν ἀναχώρησιν.**

ἀναχωρητήριον (τὸ) μσν. ὁ τόπος τῆς ἀναχωρήσεως βλ.λ.4), τὸ μέρος ἔνθα ἀποσύρεταί τις πρὸς ἄσκησιν μοναχικοῦ βίου.

ἀναχωρητής (ὁ) μσν. κ. νεώτ. κ. **ἀναχωρίτης** (ὁ) ὁ ἀποσυρόμενος ἀπὸ τοῦ κοσμικοῦ βίου καὶ μακρὰν τῆς μετὰ πολλῶν συμβιώσεως ζῶν, ἵνα ἀφοσιωθῇ εἰς ζωὴν μετανοίας : Ἰουστινιαν.Νεαρ.5,19 **οὓς δεῖ καλεῖν ἀναχωρητάς τε καὶ ἡσυχαστάς,** Θεόδ. Ἑρμοπ.14.12 **κοινόβια ἔστωσαν τὰ μοναστήρια εἰ μὴ ἄρα ἀναχωρητῶν ἢ ἡσυχαστῶν εἴη,** νεώτ. **ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ἦτο ἀναχωρητὴς τῆς ἐρήμου, - οἱ ἀναχωρηταὶ τῆς Θηβαΐδος.**

ἀναχωρητικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ διατεθειμένος πρὸς ἀναχώρησιν, ἤτοι ἀπὸ τῆς κοινωνίας ἀπομάκρυνσιν : Ἐπίκτ.2,1,10 **ὅπου δὲ θάνατος ἢ φυγὴ ἢ πόνος ἢ ἀδοξία, ἐκεῖ τὸ ἀναχωρητικόν·** 2) ὁ τοῦ ἀναχωρητοῦ βλ.λ. : Γωργ.Ἀλεξ. Βίος Ἰω.Χρυσ.176,23 **ἦν δὲ καὶ ὁ μακάριος Ἰωάννης ἐν τῷ ἀναχωρητικῷ αὐτοῦ κελλίῳ·** ‖ νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς ἀναχωρητήν : **ἀναχωρητικὸς βίος.**

ἀναχωρητικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναχωρητικὸν βλ.λ.

ἀναχωρητισμός (ὁ) νεώτ. ἡ δοξασία ἢ ἡ τάσις πρὸς βίον **ἀναχωρητικὸν** βλ. λ. : **ὁ ἀναχωρητισμὸς ηὐδοκίμησεν ἐν Αἰγύπτῳ τὸν 4ον μ. Χ. αἰ.**

ἀναχωρίζω κ. νεώτ., δωρ. ἀγχωρίζω, μέλλ. -ίσω κ. -ιῶ κάμνω τινὰ νὰ ὑποχωρήσῃ : Ξεν.ΚΠ 2,28 **ἐπεὶ δὲ ὁ λοχαγὸς αὐτοὺς ἀνεχώριζεν·** 2) ἀποσύρω : αὐτ.Ἀν.5,2,10 **αὐτὸς δ' ἔμενεν ἀναχωρίσας ἅπαντας τοὺς πελταστάς,** Ἡράκλ.ἀπ. **ἀγχωρίξαντες τὸν ὅρον·** 3) νεώτ. ἐκ νέου χωρίζω : **διὰ τῆς δευτέρας διαθήκης ἀναχωρίζει τὴν περιουσίαν του·** 4) **ἀναχωρίζομαι** κ. μέσ. χωρίζω, χωρίζομαι ἀπό τινος : Ἀθανάσ.2,360 Β **ἀνακεχωρισμένος ἀπὸ γυναικῶν.**

ἀναχωρισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκ νέου διανομὴ ἢ κατάτμησις : **ἀναχωρισμὸς περιουσίας εἰς μερίδια, - ἀναχωρισμὸς νομῶν·** 2) δημ. ἡ μετὰ συμφιλίωσιν ἐκ νέου διάστασις, ἐπὶ συζύγων, ξαναχώρισμα· 3) δημ. σπαν. ἡ ἀναχώρησις ἔκ τινος τύπου.

ἀναχωρίτης (ὁ) μσν. ὁ **ἀναχωρητής** βλ.λ.

ἀναχωρῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ., δωρ. **ἀγχωρῶ** χωρῶ, πορεύομαι πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐπιστρέφω : Ἰλ.Κ 210 **πόλινδε ἂψ ἀναχωρήσειαν·** 2) ὑποχωρῶ, ὀπισθοχωρῶ, οἷον ἐν μάχῃ : Ἰλ.Ρ 30 **ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω ἐς πληθὺν ἰέναι,** Θουκ.8,15,1 **αἱ (νῆες) ἀπαλιπαῦσαι τὴν φυλακὴν ἀνακεχωρήκεσαν,** Λυσ.14,6 **μάχης οὔσης εἰς τοὐπίσω ἀναχωρεῖν,** Πλάτ.Συμπ.221 Α **ὅτε ἀπὸ Δηλίου φυγῇ ἀνεχώρει τὸ στρατόπεδον·** 3) ἀποχωρῶ, ἀπομακρύνομαι : Ὀδ.Χ 270 **μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε,** Ἡρ. 3,131 **ἀνεχώρησε ἐς τὴν ἀκρόπολιν,** Θουκ.1,30,4 **χειμῶνος ἤδη ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου ἑκάτεραι·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ἀπομακρύνομαι ἔκ τινος τόπου, κάμνω ταξίδι, ἀντίθ. **ἐπιστρέφω : ἀνεχώρησεν εἰς Εὐρώπην,** τραγ. **ἀναχωρεῖς κι ἐκεῖ πού πᾶς..·** 4) ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι : Πλάτ.Φαίδ. 83 Α **πείθουσα ἐκ τούτων** (τῶν αἰσθήσεων) **ἀναχωρεῖν,** αὐτ.Συμπ.175 Α **Σωκράτης οὗτος ἀναχωρήσας ἐν τῷ τῶν γειτόνων προθύρῳ ἕστηκε·** ‖ μσν. ἀποχωρῶ τῆς κοινωνίας εἰς ἔρημον διὰ νὰ μονάσω· 5) μεταβαίνω, μεθίσταμαι ὅπου φυσικῶς ἀνήκω : Ἡρ.7,4 **ἡ βασιληίη ἀνεχώρεε ἐς τὸν παῖδα,** Ἀντιφ.2,1,3 **ἡ ποινὴ ἀν- εἰς ἡμᾶς·** 6) κεῖμαι ἀπόμερα : Θεόφρ.ΙΦ 9,7,4 **ἀνακεχωρηκυῖα χώρα,** Πολύβ.2,11,16 **πολισμάτιον ἀνακεχωρηκὸς ἀπὸ θαλάσσης** (ἀπομεμακρυσμένον)· ‖ κ. μτφ. : Φιλόδ.Ρητ.157,14 **τῆς ἀνακεχωρηκυίας ἱστορίας ἔμπειρος·** 7) γραμμ. ἀπέχω, ἀφίσταμαι : Διον.Ἀλ.Ρητ.10,7 **ἀνακεχωρηκὸς ὄνομα ἢ ῥῆμα** (ἀπηρχαιωμένον), Ἐρωτιαν.γλωσσ.Ἱππ.4 **ἀνακεχωρηκυίας σπουδάσας λέξεις·** 8) ἀπομακρύνομαι, ἐπαναστρέφω ἀπὸ συμφωνίας λόγου, ὅρκου, ἀθετῶ : Προκ.3,1,8 **ἀνεχώρει δὲ τῶν τε ὡμολογημένων καὶ ὀμωμασμένων·** 9) ἀπέχω, παραιτοῦμαι ἀπό τινος : Πολύβ.32,12,7 **ἀνακεχωρηκυῖα ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐξόδων·** 10) νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἀφορμῶμαι ὡς ἀπὸ βάσεως, ἔχω τι ὡς ἀφετηρίαν : **ἀναχωρῶ ἀπὸ τῆς ἰδέας ὅτι, - ἀναχωρώντας ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅτι ἡ ἰδιακτησία εἶναι κλοπή.**

ἀνάχωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ὕψωσις προχώματος ἢ ὄχθης, ἀνάχωμα, πρόσχωσις : Νικάνδρ.Θ.576 **ταῖς ἀναχώσεσι τῶν ποταμῶν·** ‖ νεώτ. ἡ διὰ χωμάτων πλήρωσις, οἷον λάκκων, αὐλάκων κττ.

ἀνάχωσμα (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ διὰ χώματος ἐπικάλυψις, ἡ συσσώρευσις χώματος ἔν τινι τόπῳ, πρόσχωσις : σχόλ. Ἀριστφ.Ἱππ.527 **ἀναχώσματα τῶν ποταμῶν** (δ. γρ. ἄνω χώματα ἢ ἀναχώματα)· 2) δημ. τὸ διὰ μετακομισθέντων χωμάτων ἰσοπεδωθὲν κοίλωμα γῆς.

ἀναχωστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς ἀνάχωσιν** βλ.λ.

ἀναψαθάλλω ΑΒ ψαύω, ψηλαφῶ ἐλαφρῶς πρὸς διέγερσιν τοῦ πέους.

ἀναψαλάσσω σχίζω, ἀνοίγω, ψηλαφῶ : Λυκόφρ. 343 **ὅταν τὸν ὠδίνοντα μορφωτὸν λόχον ἀναψαλάζῃ·** σχολ. «ἀνοίξῃ, ψηλαφήσῃ».

ἄναψη (ἡ) δημ. ἡ ἔξαψις, φλόγωσις, ἐπὶ ἀνθρώπων : **ἔχω ἀπὸ τὸν πυρετὸ ἄναψη·** 2) εἰδ. τὸ παίγνιον **ἐφετίνδα** βλ.λ. ἢ φαινίνδα.

ἀναψηλάφησις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. δημ.-η ἡ ἐκ νέου, ἢ ἡ ἐπισταμένη ἔρευνα, ζήτησις πρὸς ἀνεύρεσιν : Εὐσ.Πον.254,35 **ἀπὸ τοῦ κυκᾶν τὴν ἰλὺν ἐπὶ ἀναψηλαφήσει τροφῆς·** ‖ ὅθεν ἐπανεξέτασις : Φωτ.Νομοκ81,152 **ἀναψηλάφησις ψήφων·** 2) νεώτ. νομ. ἔκτακτον ἔνδικον μέσον ἐναντίον τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐπιδιῶκον τὴν κατάργησιν αὐτῆς πρὸς νέαν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, ἄ. **παλινδικία·** ‖ κ. ἡ ἐπίτευξις τῆς τοιαύτης νέας ἐκδικάσεως.

ἀναψηλαφῶ-άω μσν. κ. νεώτ. ἐκ νέου ἢ ἐπισταμένως ἐρευνῶν ἀναζητῶ : Ἐπιφάν.1,937 **ἀναψηλαφῶν καὶ ζητῶν περὶ Θεοῦ·** ‖ ἐπανεξετάζω κ. ἐν νομ. χρ. : Χρήσ.Γλώσσ.Θεοφιλ.Εἰσ.1,6,27 **ἅπαξ ἐὰν ἡ εὔλογος αἰτία ἐν κονσιλίῳ λεχθῇ .. οὐκ ἀναψηλαφᾶται·** ‖ νεώτ. νομ. ποιοῦμαι ἀναψηλάφησιν βλ.λ.2).

ἀνάψησις-εως (ἡ) Πάπ. (ἀναψῶ) καθαρισμός : **φρέατος ἀνάψησις.**

ἀναψηφίζω κ. νεώτ. θέτω τι ἐκ νέου εἰς ψηφοφορίαν : Θουκ.6,14,1 **ὀρρωδεῖς τὸ ἀναψηφίσαι·** ‖ ἀναδρομικῶς, πρὸς τὰ ὀπίσω ἐξετάζω, ἀποφαίνομαι : Πορφ.Πλωτ.2 **ἀναψηφίζουσι δὲ ἡμῖν εἰς τοὐπίσω ἔτη ἕξ τε καὶ ἑξήκοντα·** 2) παθ. ψηφοφορῶ ἐκ νέου : Φερεκρ.47 **κἀναψηφίσασθ' ἀποδοῦναι πάλιν τὰ χρυσία·** ‖ νεώτ. παθ. ψηφίζομαι ἐκ νέου : **ἀνεψηφίσθη βουλευτής, - δήμαρχος.**

ἀναψήφισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἐκ νέου ψήφισις.

ἀναψήχω ἀναψῶ-άω βλ.λ.

ἀναψινθίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. πικρὰ οὐσία ἐξαγομένη χημικῶς ἐκ τῆς πόας τοῦ ἀψινθίου.

ἄναψις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀνάπτειν ἢ τὸ ἀναζωπυρεῖν : Πλούτ.Ἠθ.355 C **τὴν ἐξ ὑγρῶν ἡλίου γινομένην ἄναψιν αἰνιττόμενοι·** 2) ἐπιτολὴ ἀστέρων : Ἐπίκουρ.Ἐπιστ.2,39 U **καὶ κατὰ ἄναψιν γίνεσθαι δύνανται καὶ σβέσιν.**

ἀναψοκοκκινίζω δημ. ἀνάπτω ἐν ἀμτβ. σημ., κοκκινίζω ἀπὸ ἔξαψιν.

ἀναψοφῶ-έω θορυβῶ· Ἡσ. «ἀναρραθαγῆσαι· ἀναψοφῆσαι».

ἀναψυκτήρ-ῆρος (ὁ) ὁ παρέχων ἀναψυχήν, δροσισμόν, ὁ ἀνακουφίζων : Εὐρ.ἀπ.135 **γάλακτος κίσσινον φέρων σκύφος πόνων ἀναψυκτῆρα.**

ἀναψυκτήριον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐπιφέρον ἀναψυχήν : Βίος Ἁγ.Συγκλ.98 **πόνων ἀναψυκτ-·** 2) νεώτ. τόπος παρέχων ἀναψυχήν, δροσισμὸν ἢ ἔνθα πωλοῦνται ἀναψυκτικά.

ἀναψυκτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὴν δύναμιν τοῦ ἀναψύχειν, ὁ δροσιστικός, ἀνακουφιστικός· ‖ νεώτ. **ἀναψυκτικόν** ὡς οὐσ. ποτὸν προκαλοῦν ἀναψυχήν, δροσισμόν, οἷον μετὰ κόπωσιν ἢ κατὰ τὰ καύματα, ἄ. δροσιστικόν : **κατὰ τὴν δεξίωσιν προσεφέρθησαν ἀναψυκτικά.**

ἀναψυκτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀναψυκτικὸν βλ.λ.

ἀνάψυξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. κατεύνασις, πράϋνσις, δροσισμός : Ἱππ.Ἀλμ.25 **ἀνάψυξις ἕλκεος·** ‖ μτφ. Εὐστρ.Πον.340,18 **ἀναψύξεως ὄμβροι μοι τοῦτο,** Λειτουργ.Νεκρωσ.Δέησ. **ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως·** ‖ μσν. κ. διάσωσις, ἀποφυγὴ ἀπὸ κακοῦ : Νικήτ.Χων.Ἰσαάκ.Ἀγγ.1 **τὸν τοῦ σοῦ κράτους λόγον ἀπέλθωσιν ὡς ἀναψυχήν·** 2) ἀναψυχή, παραμυθία : ΚΔ Πράξ.3.20 **ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου·** 3) στέγνη, στέγνωμα : Στράβ.17,789 **ὅσῳ δὲ θᾶττον ἡ ἀνάψυξις, τοσῷδε θᾶττον ὁ ἄροτος**

ἀναφυχή (ἡ) κ. νεώτ. δρόσισμα, ἀνακούφισις ἐκ καταπονήσεως ἢ καύματος, ἀνάσαση : Πλάτ. Νομ.919 A **παρασχὼν πνίγεσιν ἀναφυχήν·** 2) κ. νεώτ. γεν. ἀνακούφισις, ἀνάπαυσις, ξεκούρασμα : Πλάτ.Συμπ.176 A **χαλεπῶς ἔχω ὑπὸ τοῦ χθὲς πότου καὶ δέομαι ἀναφυχῆς τινος·** ‖ παραμυθία, ἀνάφυξις βλ.λ. : Εὐρ.Ἱκ.615 **κακῶν δ' ἀναφυχὰς θεοὶ βροτοῖς νέμονται·** ‖ νεώτ. κ. δημ. φυχαγωγία, τὸ πρὸς φυχικὴν πνευματικὴν ἀνακούφισιν, πρὸς διασκέδασιν γινόμενον : **ἡ διὰ τῆς μουσικῆς ἀναφυχή, - πήγαμε στὸ θέατρο γιὰ ἀναφυχή·** 3) ἀερισμός, ἀναπνοή : Πλάτ.Τιμ.84 D **τὰ οὐ τυγχάνοντα ἀναφυχῆς σήπει,** Ἀθήν.I,24 E **εἰ μή τις τοῖς πόροις ἀναφυχὴν καὶ διέξοδον εἰς τὸ ἔξω παράσχῃ.**

ἀναφυχραίνομαι μσν. κ. νεώτ. φύχομαι, φυχραίνομαι ἐκ νέου ἢ τελείως : Εὐγ.Βούλγ. **τὴν πίστιν ἀναφυχραίνονται.**

ἀναφύχω κ. νεώτ. φύχω ἐκ νέου, διὰ δροσεροῦ ἀέρος ἀναζωογονῶ, δροσίζω : Ὀδ.Δ 568 **ἀήτας Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναφύχειν ἀνθρώπους,** Πλούτ. Σερτ.17 **Καικίας ἥδιστος ἐπέπλει . . ἀναφύχων·** ‖ κ. νεώτ. γεν. ἀναπαύω, ἀνακουφίζω, ξεκουράζω : Ἰλ.N 84 **ἀνέφυξεν φίλον ἦτορ,** Ἡσίοδ.Ἔργ. 608 **ἀναφθῦξαι φίλα γούνατα·** 2) ὅθεν παραμυθῶ, ἐνθαρρύνω, διασκεδάζω τινά : Εὐρ.Ἑλ.1094 **δύ' οἰκτρὼ φῶτ' ἀνάφυξον πόνων,** Ἡλιόδ.Αἰθιοπ. 8,14,339 **ἀναφῦξαι τὴν κόρην·** κ. μέσ. κ. παθ. Ἑλλ. 7,1,19 **καὶ ταύτῃ μὲν δὴ ἀνεφύχθησαν οἱ τῶν Λακεδαιμονίων σύμμαχοι·** 3) ἀμτβ. δροσίζομαι, ἀνακουφίζομαι, ἀναλαμβάνω : Δίφιλ.81, Βαρβ. 95,57 **εὗρε** (τὴν **ἔλαφον**) **δρόμων ἀναφύχουσαν** (ἀναπαυομένην)· 4) στεγνώνω, ἀποξηραίνω : Ἡρ. 7,59 **τὸν αἰγιαλὸν κατασχόντες τὰς νέας ἀνέφυχον ἀνελκύσαντες,** Ξεν.Ἑλλ.1,5,10 **ἀνελκύσας τὰς ναῦς . . ἐπισκευάζων καὶ ἀναφύχων αὐτάς.**

ἀναφυχῶ-όω μσν. κ. νεώτ. ἐμφυχώνω πάλιν : Ἰω.Χρυσ.5,931,11 **ἀναφυχώσωμεν νεκρὰς φυχάς·** **ἀναφυχοῦμαι** κ. μέσ. : Καλλίμ.κ.Χρυσορ.6,1768 **ἀναφυχοῦται μετ' αὐτοῦ,** Διγεν.Ἀκρ.18 **κι ἀπὸ τὸ μέλος τὸ εὔμορφον καρδιὲς ἀναφυχαῦσαν.**

ἀναφυχώνω νεώτ. κ. δημ. ἐμφυχώνω, ἐνθαρρύνω τινὰ ἀποδειλιάσαντα : **ἀνεφύχωσε τοὺς φυγάδας·** 2) μέσ. κ. ἀναλαμβάνω δυνάμεις : **σὰν ἔφαγε κι ἤπιε ἀναφυχώθηκε.**

ἀναφυχωτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων τὴν ἱκανότητα νὰ ἀναφυχώνῃ βλ.λ.

ἀναφῶ-άω παθ. -ῶμαι ἀνέλκω, ἀνέλκομαι : Πάπ. **ἀλλ' οὐδὲ μὴν τὸ ὕδρευμα ἀνεφήσθη·** ‖ ἀπομάσσω, σφογγίζω : Κτησ.Ἀπ.57,28 **ἀναφῶν σταγόνας ἐρίῳ·** 2) καθαρίζω : Πάπ. **ἀναφῶντες τὸ ἔνδον φρέαρ·** 3) -ῶμαι ἐπιχρίω, ἐπαλείφω πρὸς καθαρισμόν : Κλήμ.Ἀλ.204,37 **ἀναφήσασθαι ἔλαιον.**

ἀνγράφεν Ἐπιγρ. ἀναγράφειν βλ. λ.

ἄνδα Ἡσ. « αὐτή· Κύπριοι ».

ἀνδαβάτας (ὁ) κατάφρακτος (ὁ μονομάχος).

ἀνδάζασθαι « ἀναδάσασθαι Κρῆτες ».

ἄνδαιτος Ἐπιγρ. **ἀνάδαστος** (ἄ. **ἀναδαστός**).

ἀνδαίω ποιητ. **ἀναδαίω** βλ. λ.

ἀνδαλουσιανός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἀνδαλουσίαν καὶ ἰδίᾳ τὴν ἐν αὐτῇ ἀναπτυχθεῖσαν ἀραβικὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ μαρμαρογλυπτικήν : **ἀνδαλουσιανὴ τέχνη, - ἀνδαλουσιανὸς κίων.**

ἀνδαλουσίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρθοπυριτικὸν ἀργίλιον, ὀρυκτὸν δύσξεστον, ἀδιαφανὲς καὶ ἀλαμπές, ἔχον πολλὰς ἀποχρώσεις.

ἀνδαλουσιτικός-ή-όν νεώτ. πετρογρ. παραλλαγὴ τοῦ **γνευσίου** βλ. λ. καὶ τοῦ μαρμαρυγιακοῦ σχιστολίθου.

ἁνδάνω παρατ. **ἥνδανον,** ἐπ. **ἑήνδανον,** Ἰων **ἑάνδανον,** μέλλ. **ἁδήσω,** παρακ. **ἅδηκα** κ. **ἕᾶδα** κ. Λοκρ. **ϝεϝάδηκα,** ἀόρ. **ἕᾶδαν,** ἐπ. **εὔᾶδον,** (= **ἔϝᾶδον**), ὁμηρ. κ. **ἅδον,** ἀπρμφ. **ἁδεῖν** (ἐκ ῥίζ. ἀδ- μετὰ τοῦ προσφύμ. **αν** καὶ **ν** πρὸ τοῦ χαρακτῆρος) εἶμαι ἀρεστός, εὐχάριστος εἴς τινα, ἀρέσκω τινί : Ἰλ.A 24 **ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,** Ἰλ.I 173 **τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν,** Ὀδ.Σ 422 **τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν,** Ἡρ.9,19 **τοῖσι τὰ ἀμείνω ἑάνδανε,** Θεόγν.26 **οὐδ' ὁ Ζεὺς ὕων πάντεσσ' ἀνδάνει·** ‖ Λοκρ.Ἐπιγρ.**τὰ ϝεϝαδηκότα** τὰ ἀποφασισθέντα· ‖ κ. παθ. : Ἱππ.Γυν.2,150 **ἢν ἀνδάνηται.**

ἄνδας Ἡσ. « βορέας· ὑπὸ Τυρρηνῶν ».

ἀνδειράς-άδος (ἡ) ἄνδηρον βλ. λ. Ἡσ. « ἀνδειράδες· πρασιαί· ὀχετοὶ ταφρώδεις ».

ἄνδεμα (τὸ) ποιητ. **ἀνάδεμα** βλ. λ.

ἀνδερβεργίτης (ὁ) νεώτ. ὁ κυρτόλιθος βλ. λ.

ἄνδεργμα (τὸ) Ἡσ. « ὁ ἐπὶ τῆς τραγικῆς σκηνῆς παραγόμενος παράκοτος » (συγκίνησις μετὰ φόβου), διορθ. **ἀνάδειγμα ἢ ἔνδειγμα.**

ἀνδερσονία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἐπακριδιδῶν** ἐν Αὐστραλίᾳ.

ἀνδερσόνιοι (οἱ) νεώτ.ζωολ. ἰχθύες γλυκέων στασίμων ὑδάτων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **φυσοστόμων.**

ἀνδεσενίτης (ὁ) νεώτ. εἰδικὸν πέτρωμα ἀνῆκον εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ **ἀνδεσίτου** βλ. λ.

ἀνδεσίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τῶν **ἀστρίων** ἀσβεστονατρομιγῶν.

ἀνδεσίτης (ὁ) νεώτ. πετρογραφ. πέτρωμα ἡφαιστειαγενές, οὗ κύρια συστατικὰ εἶναι ὀρυκτὰ ἐκ τῶν **ἀστρίων** ἀσβεστούχων κ. νατριούχων.

ἄνδεσμος (ὁ) ποιητ. **ἀνάδεσμος** βλ. λ.

ἀνδέχομαι ποιητ. **ἀναδέχομαι** βλ.λ.

ἀνδέω ποιητ. **ἀναδέω** βλ.λ.

ἄνδημα (τὸ) ποιητ. **ἀνάδημα** βλ.λ.

ἀνδηρευτής (ὁ) Πάπ. ἐργάτης χρησιμοποιούμενος εἰς ἄνδηρα βλ.λ., ἀνδηροκόμος.

ἀνδηροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὁμοιάζων, ὁ παρεμφερὴς πρὸς ἄνδηρον· ‖ εἰδ. τοπογραφ. **ἀνδηροειδῆ ἐδάφη** τὰ ἔχοντα κλίσεις κατὰ κλιμάκια αἰσθητῶς ὁριζόντια.

ἀνδηροκόμος (ὁ) νεώτ. ὁ περιποιούμενος ἄνδηρα, ὁ κηπουρός.

ἄνδηρον (τὸ) τὸ παρὰ τὴν ὄχθην ποταμοῦ ἢ αὔλακος ἢ τάφρου ἀνάχωμα, ὕφωμα, πρόχωμα : Μόσχ.4,102 **ἐπὶ προὔχοντος ἐρείσας ἀνδήρου,** Πλούτ.650 C **τετμῆσθαι καθάπερ ἀνδήροις καὶ ὀχετοῖς·** 2) κ. νεώτ. πρασιὰ κήπου προέχουσα τοῦ ἐδάφους : Θεόκρ.5,53 **πρὸς ῥόδα, τῶν ἄνδηρα παρ' αἱμασιαῖσι πεφύκει·** 3) νεώτ. ἡ ἐπίπεδος στέγη οἰκίας ἢ ἄλλου οἰκοδομήματος, **ταράτσα·** 4) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ ἀλληγορικῇ φρασεολογίᾳ τῶν μασωνικῶν στοῶν ἡ τράπεζα.

ἀνδίγενα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ποικιλία πτηνῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ραμφιστιδῶν.**

ἀνδίκα Ἡσ. « δίκη ἡ ἐξ ὑπαρχῆς δικαζομένη παρὰ Ταραντίνοις ».

ἄνδικε Ἡσ. « ἀνάρριφον ».

ἀνδίκτης (ὁ) ἀντὶ **ἀναδίκτης·** Ἡσ. « τὸ ἀναρριπτόμενον τῆς μυάγρας ξύλον », Καλλ.ἀπ.233.

ἀνδίκω αἰολ. ἀντὶ **ἀναδίκω, ἀναρρίπτω.**

ἄνδινος Ἡσ. « περίπατος », (κῶδ. **ἀνδινάς**).

ἄνδερα (ἡ) νεώτ. κ. **ἀνδίρα** (ἡ) βοταν. γένος φυτῶν ἀειθαλῶν ἐκ τῶν **ἐλλοβοκάρπων,** χρήσιμον φαρμακευτικῶς διὰ τοὺς σπόρους καὶ τὸν φλοιὸν αὐτοῦ· μία τῶν παραλλαγῶν τῆς ἀνδίρας παρέχει ξύλον σκληρόν, συμπαγὲς καὶ ἐλαστικόν, χρήσιμον εἰς τὴν ἐπιπλοποιΐαν, κοινῶς ὀνομ. **ἀγγελίνη.**

ἀνδίρα (ἡ) νεώτ. **ἄνδιρα** βλ.λ.

ἀνδιρίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ἀλκαλοειδὲς φάρμακον ἐκ τοῦ φυτοῦ **ἄνδιρα** βλ.λ., ἄ. **σουριναμίνη.**

ἄνδιχα δίχα, εἰς δύο μέρη : Ἰλ.Π 412 **ἡ δὲ** (κε-

φαλή) **ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη,** αὐτ.Σ 511 **ἄνδιχα πάντα δάσασθαι·** ‖ ἀντίθ. **ἀμμίγδην**: Νίκ.Θηρ. 912· ‖ χωριστά: ΑΠ **ἄνδιχα ἀλλήλων·** 2) ὡς πρόθ. χωρίς, ἄνευ: 'Απολλ.Ρ 2,927, πρβλ. **διάνδιχα.**

ἀνδιχάζω ἄνδιχα γίγνομαι, ἀμφισβητῶ, διχογνωμονῶ: 'Επιγρ. **αἴ κ' ἀνδιχάζοντι τοὶ ξενοδίκαι.**

ἀνδοκάδην ἐπίρρ. 'Ησ. «ἐκ διαδοχῆς».

ἀνδοκάρχης (ὁ) 'Επιγρ. ἀνδοκιάρχης βλ.λ.

ἀνδοκεία (ἡ) 'Επιγρ. ἀναδοχή, ἐγγύησις.

ἀνδοκεύς-έως (ὁ) 'Ησ. «ἀνάδοχος».

ἀνδοκιάρχης (ὁ) 'Επιγρ. ἄρχων τις ἐν Σικελίᾳ παραλαμβάνων τὸ χρημ. περίσσευμα τοῦ παρελθόντος ἔτους.

ἀνδορίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν εὑρισκόμενον εἰς κρυσταλλικὰ συασσωματώματα καὶ εἰς χειροπληθεῖς μάζας, σκοτεινόφαιον, ἔχον ἐξαιρετικὴν μεταλλικὴν λάμψιν.

ἀνδράβαινα (ἡ) δημ. κ. **ἀντράβαινα** κ. **ἀνδράβανο** (τὸ) τὸ φυτὸν ἀνάγυρις ἢ δύσοσμος βλ.λ.

ἀνδραβάνα (ἡ) δημ. **ἀνδράβαινα** βλ.λ.

ἀνδραγάθημα (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἔργον ἀγαθόν, ἀνδρεῖον· γενναῖον, ἡρωϊκὸν κατόρθωμα: Στοάβ.19 **ὅταν ἀκούωσι τῶν ποιητῶν ἀνδραγαθήματα μυθώδη διηγουμένων,** Κύριλλ.'Αλ.5.567 D **μισθὸν ἀνδραγαθημάτων,** νεώτ. **τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν ἀγωνιστῶν τῆς 'Επαναστάσεως.**

ἀνδραγάθησις-εως (ἡ) μτγν. **ἀνδραγαθία** βλ.λ.

ἀνδραγαθία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀγαθοῦ, ἀνδρείου, ἡ γενναιότης, ὁ ἡρωϊσμός, ἡ παληκαριά: 'Ηρ.1,99 **ἐόντες οἰκίης οὐ φλαυροτέρης οὐδὲ ἐς ἀνδραγαθίην λειπόμενοι,** Θουκ. 2,42,3 **τὴν εἰς τοὺς πολέμους ὑπὲρ πατρίδος ἀνδραγαθίαν,** Πλούτ.'Ηθ.183 D **ἀνδραγαθίας, οὐ πατραγαθίας μισθοὺς καὶ δωρεὰς δίδωμι·** 2) νεώτ. ἐνέργεια, συμπεριφορὰ ἡρωϊκὴ ἐν πολέμῳ, ἰδίᾳ ἐπὶ στρατιωτικῶν: **προαγωγὴ ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ·** ‖ κ. δημ. κατόρθωμα δι' ἀνδραγαθίας ἐπιτελεσθέν, **ἀνδραγάθημα** βλ.λ.: **ἔκαμε πολλὲς ἀνδραγαθίες στὸν πόλεμο.**

ἀνδραγαθίζομαι κ. μον. κ. νεώτ. εἶμαι, φαίνομαι ἀνὴρ ἀγαθός, γενναῖος, εἴτε κατ' ἀλήθειαν εἴτε κατ' ἐπίφασιν, εἶμαι παληκάρι ἢ κάνω τὸν παληκαρά: Θουκ.3,40,4 **ἐκ τοῦ ἀκινδύνου ἀνδραγαθίζεσθαι·** 2) μτγν. κ. μσν. **ἀνδραγαθῶ** βλ.λ., κάμνω ἀνδραγαθίαν: Θεοδώρητ.116,1· **τοὺς ἐν πολέμοις ἀνδραγαθισαμένους.**

ἀνδραγαθικός-ή-όν ὁ ἁρμόζων ἢ ἀνήκων εἰς γενναῖον ἄνδρα: 'Ιππ.'Αρθρ.78 **καὶ γὰρ ἀνδραγαθικώτερον ταῦτο καὶ τεχνικώτερον.**

ἀνδραγαθικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνδραγαθικὸν βλ.λ.

ἀνδραγαθῶ-έω εἶμαι ἀνὴρ ἀγαθός, γενναῖος, ἐκτελῶ πράξεις γενναίας: Πλούτ.Εὐμ.7 **ὁ δ' ἐγκελευσάμενος ἀνδραγαθεῖν τοῖς περὶ αὐτὸν ἡγεμόσι, ἀντεξήλασε·** ‖ κ. μέσ.: αὐτ.Φάβ.20 **τὰ μὲν οὖν ἡμαρτημένα σοι λελύσθω τοῖς ἠνδραγαθημένοις·** ‖ νεώτ. ἐκτελῶ πρᾶξιν ἡρωικήν, ἀνδραγαθίαν βλ.λ.: **οἱ ἀνδραγαθήσαντες ἐν πολέμῳ.**

ἀνδράγρια (τὰ) ἡ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἄγρα, λάφυρα ἀπὸ φονευθέντος ἐχθροῦ, ἡ πανοπλία ὡς λάφυρον, πρβλ. **βοάγρια**: 'Ιλ.Ξ 509 **πρῶτος βροτόεντ' ἀνδράγρ' 'Αχαιῶν ἦρατ'.**

ἄνδραγχος-ον ὁ τοὺς ἄνδρας ἄγχων, ὁ δι' ἀγχόνης δήμιος: Εὐστ.1833,54.

ἀνδραδέλφη (ἡ) νεώτ. ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀνδρός.

ἀνδραδελφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἀνδράδελφον.

ἀνδραδελφίς-ίδας (ἡ) μσν. ἡ ἀνδραδέλφη.

ἀνδραδελφόπαις-παιδος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ παῖς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνδραδέλφου μου, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἀνδρός μου: Μανασ.Χρον.6148 **καὶ τὸν ἀνδραδελφόπαιδα, τὸν Μιχαὴλ ἐκεῖνον.**

ἀνδράδελφος (ὁ,ἡ κ. ἀνδραφέλφη) μσν. ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου, τοῦ συζύγου μου.

ἀνδραΐδα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἐρύγγιον· συνών. **φειδάγκαθο, μοσχόγκαθο.**

ἀνδραΐζομαι μσν. μεταμορφοῦμαι εἰς ἄνδρα: 'Επιφάν.1,648 C **τὰ γύναια ἀνδραΐζεσθαι καὶ τοῦ ἀνδρὸς φέρειν τὸ σχῆμα.**

ἀνδράϊνας (ὁ) δημ. τὸ δύσοσμον ἄγριον φυτὸν ἀνάγυρος, ἄ. **ἀζόγερας, βρωμολυγαριὰ** κ. ἄ.

ἀνδραιοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. βρυόφυτα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **σχιζοκάρπων**, πολύκλαδα μὲ φύλλα λογχοειδῆ.

ἀνδρακάδες 'Ησ. «πόα τις».

ἀνδρακάς ἐπίρρ. κατ' ἄνδρα, ἀνὰ ἕκαστον ἄνδρα: 'Οδ.Ν 14 **ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἀνδρακάς.**

ἀνδρακάς-άδος (ἡ) μτγν. τὸ κατ' ἄνδρα μερίδιον, μοιράδι: Νίκ.Θηρ.643 **τῶν μὲν ἀπ' ἀνδρακάδα προταμὼν ἰσήρεα χραισμεῖν.**

ἀνδράκλα (ἡ) δημ. κ. **ἀντράκλα** κ. **-ίδα** τὸ ποῶδες φυτὸν **ἀνδράχλη** τό τε ἄγριον καὶ τὸ κηπευτόν, ἄ. **γλιστρίδα** κ. **ἄντρακλας χειροβότανο, τρέβλα.**

ἄνδρακλας (ὁ) δημ. μεγεθυντικὸν τοῦ ἄνδρας, ὁ μεγαλόσωμος: **ἕνας ἄνδρακλας ὡς ἐκεῖ πάνω·** 2) κ. **ἄνδραχλος** ὁ θάμνος **κόμαρος ἢ ἀνδράχλη,** ἄ. ἀγριοκουμαριά.

ἀνδραλογία (ἡ) ἡ **ἀνδρολογία** βλ.λ.

ἀνδραπόδητοι 'Ησ. «οἱ σὺν ἀνδραπόδοις ἀποδημοῦντες».

ἀνδραποδίζω κ. νεώτ. καθιστῶ τινα ἀνδράποδον, δοῦλον, ἀπάγω ἐλεύθερον καὶ πωλῶ αὐτὸν ὡς δοῦλον, κ. γεν. δουλῶ, ὑποδουλώνω: Θουκ. 3,36,2 **παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἀνδραποδίσαι,** 'Ισοκρ.17,14 **ὃν ἔφασκεν ὑφ' ἡμῶν ἠνδραποδίσθαι·** ‖ ἐπὶ πόλεως: 'Ηρ.6,106 **'Ερέτριά τε ἠνδραπόδισται καὶ πόλι λογίμῳ ἡ 'Ελλὰς γέγονε ἀσθενεστέρη,** Θουκ.1,98 **'Ηιόνα πολιορκίᾳ εἷλον καὶ ἠνδραπόδισαν.. ἔπειτα Σκῦρον ἠνδραπόδισαν καὶ ᾤκισαν αὐτοί·** ‖ μέσ. ἐπὶ ἐνεργ. σημασ.: 'Ηρ.1,76 **εἷλε τῶν Πτερίων τὴν πόλιν καὶ ἠνδραποδίσατο·** 2) ἐπὶ ἰδιώτου, ἀσκῶ δουλεμπορίαν: **κλέπτειν γε ἅμα καὶ ἀνδραποδίζεσθαι καὶ τοιχωρυχεῖν,** Ξεν.Συμπ. **δι' ἔνδειαν οἱ μὲν κλέπτουσιν, οἱ δὲ τοιχωρυχοῦσιν, οἱ δὲ ἀνδραποδίζονται.**

ἀνδραπόδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ **ἀνδράποδον** χλευαστικῶς: Δίφιλ.80 **ἀνδραπόδι' ἤδη ταῦθ' ὁρᾷς.**

ἀνδραπόδισις-εως (ἡ) ἀνδραποδισμός βλ. λ.: Ξεν.'Απολ.25 **ἐφ' οἷς κεῖται θάνατος ἡ ζημία, ἱεροσυλία, τοιχωρυχία, ἀνδραπόδισις πόλεως.**

ἀνδραποδισμός κ. νεώτ. ὑποδούλωσις, ὑποταγή, σκλάβωμα· πώλησις ἐλευθέρων ἀνθρώπων ὡς δούλων: Θουκ.2,68,9 **οἱ 'Αμπρακιῶται τὴν ἔχθραν ἐς τοὺς 'Αργείους ἀπὸ τοῦ ἀνδραποδισμοῦ σφῶν αὐτῶν πρῶτον ἐποιήσαντο·** 2) ἡ ὑπὸ ἰδιώτου ἄνομος ἄλλου δούλωσις, ἡ σωματεμπορία: Πλάτ.Νόμ.879 Α **ὑπόδικος ἀνδραποδισμοῦ** (κατηγορούμενος ἐπὶ σωματεμπορίᾳ).

ἀνδραποδιστήριος-α-ον ὁ κατάλληλος, ἐπιτήδειος πρὸς τὸ ἀνδραποδίζειν.

ἀνδραποδιστής (ὁ) ὁ ἀνδραποδίζων, ὁ πωλῶν ἐλεύθερον ὡς δοῦλον: ΑΒ 324 «**ὁ τῶν δεσποτῶν τοὺς δούλους ἀποσπῶν εἰς ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν ἀλλαχοῦ καὶ διαπωλῆσαι**», ὁ σωματέμπορος: 'Αριστφ.Πλ.521 **ἔμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας παρ' ἀπίστων ἀνδραποδιστῶν,** Ξεν.1,2,6 **τοὺς δὲ λαμβάνοντας τῆς ὁμιλίας μισθὸν ἀνδραποδιστὰς ἑαυτῶν ἀπεκάλει.**

ἀνδραποδιστικός-ή-όν ὁ κατάλληλος εἰς τὸ ἀνδραποδίζειν· ‖ τὸ θηλ. **ἀνδραποδιστική** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ ἀνδραποδίζειν: Πλάτ.Σοφ.222 C **τὴν.. λῃστικὴν καὶ ἀνδραποδιστικήν.**

ἀνδραποδιστικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀν-

δραποδισμοῦ βλ.λ., ἡ ἀνδραπόδου βλ.λ. : Εὖπ.π. Πολυδ.3,47 ἀνδραποδιστικώτατα.

ἀνδραποδοκάπηλος (ὁ) ὁ κάπηλας ἀνδραπόδων, σωματέμπορος : Λουκ.'Απαιδ.24.

ἀνδραποδοκλέπτης (ὁ) ὁ κλέπτης ἀνδραπόδων : Μέν 23 D.

ἀνδραποδοκλόπος-ον ἀνδραποδοκλέπτης : Σοφ.άπ.1011, Φωτ.P 126,1 « ἀνδραποδοκλόπος Σοφοκλῆς, ἀνδραποδοκλέπτης δὲ Μένανδρος ».

ἀνδράποδον (τὸ) κ. νεώτ. αἰχμάλωτος πωλούμενος ὡς δοῦλος : Ἡρ.3,125 ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεύμενος εἶχε, Θουκ.8,28,4 τό τε πόλισμα Τισσαφέρνει παραδόντες καὶ τὰ ἀνδράποδα πάντα, καὶ δοῦλα καὶ ἐλεύθερα, Ξεν.'Ελλ.1,6,15 τὰ ἀνδράποδα τὰ δοῦλα πάντα ἀπέδοτο· 2) δουλοπρεπής, ἄβουλος, ἀπηλλοτριωμένος τῶν ἀνδρικῶν ἀρετῶν : Πλάτ.Γοργ.483 B οὐδενὸς ἀνδρὸς τοῦτό γ' ἐστὶ τὸ πάθημα, ἀλλ' ἀνδραπόδου τινός, Ξεν.'Απομν.4,2,39 καταφρονήσας ἑαυτοῦ καὶ νομίσας τῷ ὄντι ἀνδράπαδον εἶναι.

ἀνδραποδώδης-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ἀνδράποδον βλ. λ., δουλοπρεπής, εὐτελής, ἀντίθ. ἐλευθέριος : Πλάτ.Φαίδ.69 B ἡ τοιαύτη ἀρετὴ καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδώδης τε καὶ οὐδὲν ὑγιὲς οὐδ' ἀληθὲς ἔχει, Ξεν.'Απομν.4,2,22 οἱ πλεῖστοι ἀνδραποδώδεις εἰσιν· || ἀνδραποδώδης θρίξ ἡ βραχεῖσ καὶ ἠμελημένη κόμη, ὁποία ἡ τῶν ἀνδραπόδων : Πλάτ.'Αλκ.Α 120 B τὴν ἀνδραποδώδη τρίχα ἐν τῇ ψυχῇ ἔχοντες.

ἀνδραποδωδία (ἡ) φρόνημα ἀνδραπόδου, δουλοπρέπεια : 'Αριστλ.Πολ.1336 D 12 ἀτιμίαις ἀνελευθέροις ἀνδραποδωδίας χάριν.

ἀνδραποδωδῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀνδραπόδου βλ.λ. : Πλάτ.Συμπ.215 E οὐδ' ἠγανάκτει ὡς ἀνδραποδωδῶς διακειμένου.

ἀνδραποδώνης (ὁ) ὁ ὠνούμενος καὶ πωλῶν ἀνδράποδα : Πολυδ.7,16 ἀνδραποδώνης δ' εἴρηται ἐν τοῖς Ἥρωσι τοῖς 'Αριστοφάνους.

ἀνδραποδωνία (ἡ) δουλεμπορία : 'Επιγρ. ἀνδραποδωνίης ἀτέλεια.

ἀνδράριον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ἀνήρ χλευαστικῶς, ἀνθρωπάριον : 'Αριστφ.'Αχ.517 οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω, ἀλλ' ἀνδράρια μοχθηρά, Νικήτ.Χων.(ἐκδ.Σαθ.)123 ὡς ἀνδράριον δήλανδρον.

ἀνδράριστος (ὁ) 'Επιγρ. ἀνὴρ ἄριστος, ἔξοχος· 2) ὁ τρέφων ἀρίστους ἄνδρας : ΑΠ ἀνδράριστος Λακεδαίμων.

ἄνδρας (ὁ) κ. ἄντρας βλ. λ.

ἀνδράσιτος-ον μσν. ἀνδραφάγος, ἀνθρωποφάγος.

ἀνδράφαξις ἀντὶ ἀτράφαξις βλ. λ.

ἀνδραφάσσειν 'Ησ. « κατ' ἄνδρα ἐφάπτεσθαι ».

ἀνδραφόνος (ὁ) ὁ ἀνδροφόνος βλ. λ.

ἀνδραφυστεῖν 'Ησ. «φεύγειν ἢ ἐπὶ φόνῳ διώκειν».

ἀνδραχθής-ές ὁ ἀνδρὸς ἄχθος, βάρας ἔχων, ἀνδροβαρής, λίαν βαρύς : 'Οδ.Κ 121 οἵ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισιν βάλλον.

ἀνδράχλη (ἡ) κ. μσν. ἡ ἀνδράχνη βλ. λ. : Φωτ. σχόλ. « λ ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ν Σοφοκλῆς χλωροῖσι κυρμαῖς ἀνδράχλης ἀναίθεται »· 2) μσν. εἶδος ὑποποδίου πυραύνου μετ' ἐσχάρας : Εὐστ.1571,25 ἀνδράχλη τὸ ἰδιωτικῶς γυναικεῖον ποδαρούλιαν.

ἄνδραχλος (ὁ) ἡ ἀνδράχνη : Θεοφρ.Φl 4,15,2, EM « πόα ἐν τοῖς κήποις γινομένη ».

ἀνδράχνη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. φυτὸν ποῶδες, ἡ ἀνδράκλα βλ. λ. : Λουκ.Τραγῳδ.151 καὶ φύλλα θριδάκων καὶ νομαίαν ἀνδράχνην, Διοσκ.4,168 ἀνδράχνη κηπαία καὶ ἀνδράχνη ἀγρία (πεπλὶς ἢ τηλέφιον), Ψ Διοσκ.4.168 ἀνδράχνη θαλασσία (πεπλὶς)· || νεώτ. γένος περιλαμβάνον διάφορα φυτὰ ποώδη, ἐν οἷς καὶ τινα κοσμητικά· ἐκ τούτων τὸ ἐν 'Ελλάδι : ἀνδράχνη ἡ λαχανηρὰ κηπαία ἢ ἀγρία· 2) εἶδος θαμνώδους δένδρου ὀρεινοῦ ἀειθαλλοῦς, ἀγριοκουμαριά : π.Πλίν.Φl 9,4,3 σμύρνα φλοιὸν λεῖον ἔχει ὅμοιαν τῇ ἀνδράχνῃ.

ἄνδραχνος (ἡ) τὸ δένδρον, ἀνδράχνη ἀγριοκαυμαριά : Παυσ.9,28,1 τῆς ἀνδράχνου θάμνοι παρέχονται τὸν πανταχοῦ καρπὸν αἶξιν ἥδιστον.

ἀνδρεαντάριον (τὸ) Πάπ. ἀνδριαντάριον βλ.λ.

ἀνδρεάστρια (ἡ) ἀνδρεράστρια βλ. λ.

ἀνδρεία (ἡ) κ. νεώτ. Ιων. ἀνδρηίη, γρ. ἐν χειρογρ. ἀνδρία, δημ. ἀντρειά ἡ ἀνδρικὴ ψυχικὴ διάθεσις, ὁ ἰδιάζων εἰς τὸν ἄνδρα χαρακτήρ, γενναιότης, μεγαθυμία, καρτεροψυχία, ἀντίθ. δειλία : Ἡρ. δ,99 ὑπὸ λήματός τε καὶ ἀνδρηίης ἐστρατεύετο, Αἰσχ.'Επτ.52 σιδηρόφρων γὰρ θυμὸς ἀνδρείᾳ φλέγων ἔπνει, Ξεν.'Απ.),1,16 ἀεὶ διελέγετο σκοπῶν τι εὐσεβές, τί ἀσεβές, τί καλόν, τί αἰσχρόν, τί ἀνδρεία, τί δειλία· || κ. ἐπὶ γυναικός : ΑΒ « τῆς ἀνδρὸς ἡ ἀνδρεία » : Σοφ.'Ηλ.983 τιμᾶν ἅπαντας εἵνεκ' ἀνδρείας χρεών· 2) ἀνδρεῖαι (αἱ) γενναῖαι πράξεις, κατορθώματα : Δημ.1452,20 αἱ διὰ τῶν λόγων ἀνδρεῖαι· 3) ἐν κακῇ σημ. αὐθάδεια, θρασύτης : 'Επιστ.Κρ.233,275· 4) ἡ τῶν ἀνδρῶν ἡλικία : 'Αντιφ.Σοφ.67 A· 5) τὸ ἀνδρικὸν γενετήσιον ὄργανον : 'Αρτεμ.1,45· 6) 'Επιγρ. ἡ φρόνησις, ἡ δεξιότης.

ἀνδρεῖα (τὰ) συσσίτια ἐν Κρήτῃ βλ. ἀνδρεῖος 4).

ἀνδρεῖα ἐπίρρ. δημ. μὲ ἀνδρείαν, παληκαρίσια.

ἀνδρείευμα (τὸ) νεώτ. ἐπίδειξις ἢ προσπάθεια ἀνδρείας, παληκαριᾶς.

ἀνδρειεύω νεώτ. δημ. κ. ἀντρειεύω ἀνδρίζομαι, γίνομαι ἀνήρ : ὁ γιός του ἀρχίζει ν' ἀνδριεύῃ· 2) κτῶμαι ἢ ἀνακτῶ δυνάμεις : βαριὰ ἤταν ἄρρωστος καὶ θ' ἀργήσῃ ν' ἀνδρειέψῃ, - μιὰ βδομάδα νὰ καλαπεράσω καὶ θ' ἀνδρειέψω· 3) γίνομαι ἀνδρεῖος, γενναῖος, καρτερόψυχος : κάποτε κι οἱ γυναῖκες ἀνδρειεύουν· 4) ἀνδρειεύομαι μέσ. ἐντείνω τὰς σωματικὰς δυνάμεις μου ἢ τὸ θάρρας μου : ἀνδρειέψου νὰ σηκώσωμε τὴν κάσα, παροιμ. ἀνδρειεύτη ὁ ρεβυθαύλης μπρὸς στὸ δράκα ἀπὸ τὸ φόβα, φρ. τί μαῦ ἀνδρειεύεσαι (τί μοῦ κάνεις τὸν παληκαρᾶ)· || ἐπὶ ἑτοιμαθανάταυ, ἀνακτῶ πρὸς στιγμὴν δυνάμεις ἢ τὰς αἰσθήσεις : ἀνδρειεύτηκε τὴ στερνή του ὥρα· || συνεκδ. αὐξάνω. ἀγριεύω βλ.λ. : ἀπὸ τοῦ ἀγι 'Αντριᾶ ἀντρειεύει τὸ κρύο, - ἀντρείεψε τὸ κῦμα.

ἀνδρείζομαι ἀνδρίζομαι βλ.λ.

ἀνδρεικελοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ἀνδρείκελον· || ἀνδρεικελοειδεῖς ἄνθρωποι τὰ μηχανικῶς κινούμενα μεγάλα ἀνδρείκελα.

ἀνδρείκελον (τὸ) βλ. ἀνδρείκελος 2).

ἀνδρείκελος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνδρὶ εἴκελος, ὅμοιος μὲ ἄνδρα, μὲ ἄνθρωπον : Πλούτ.'Αλ.72 τὸν Θρᾴκιον Ἄθων διατύπωσιν ἀνδρείκελον δέχεσθαι καὶ διαμόρφωσιν· 2) κ. νεώτ. οὐσ. ἀνδρείκελο(ν) (τὸ) ὁμοίωμα ἀνθρώπου· || νεώτ. ὁμοίως ἐκ κηροῦ, ξύλου, ὀσταῦ κττ. κοιν. κούκλα : θίασος, - θέατρον ἀνδρεικέλων, Δασμαλόγ. 50 Ξ ἀνδρείκελα διὰ ράπτας· 3) μτφ. ὁ ἐξ ἀσθενοῦς βουλήσεως ἢ εὐτελείας ἐνεργῶν κατὰ τὰς γνώμας ἢ ἐπιταγὰς ἄλλου· 4) εἶδος ψιμυθίου ἔχοντας χρῶμα σαρκός : Πλάτ.Πολ.501 B ξυμμιγνύντες καὶ κεραννύντες ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων τὸ ἀνδρείκελον, Ξεν.Οἰκ.10,5 μίλτῳ ἀλειφόμενος καὶ τοὺς ὀφθαλμαὺς ὑπαλειφάμενος ἀνδρεικέλῳ.

ἀνδρειόθυμος-ον ἀνδρεῖος : Σουίδ. ἐν λ.ψυχικός.

ἀνδρεῖος-α-ον Ιων. ἀνδρήιος-η ὁ ἔχων τὸ κατ' ἐξοχὴν γνώρισμα τοῦ ἀνδρός, γενναῖας, καρτερικός, θαρραλέας, κατ' 'Αριστλ. « ὁ περὶ τὸν καλὸν θάνατον ἀδεής » : Ἡρ.7153 ἔργα πρὸς ψυχῆς τε ἀγαθῆς καὶ ῥώμης ἀνδρηίης, Πλάτ.Γοργ.591 B μὴ μόνον φρόνιμαι, ἀλλὰ καὶ ἀνδρεῖοι (ὦσι)· 2) ὁ ἁρμόζων εἰς ἄνδρα, ἀνδρικός, ἀντίθ. γυναικεῖας : 'Αριστφ.'Εκκλ.75 Λακωνικὰς ἔχετε καὶ

βακτηρίας καὶ θαιμάτια ἀνδρεῖα, Πλάτ.Πολ.451 C **μετὰ ἀνδρεῖον δρᾶμα παντελῶς διαπερανθὲν τὸ γυνακεῖον αὖ περαίνειν,** Ξεν.'Αν.2,7,5 **ἱμάτιά τε ἀνδρεῖα καὶ γυναικεῖα·** || **ἀνδρεῖον ἱμάτιον** τὸ τοῦ ἀνδρός, χλαμύς : Πλούτ.Βρούτ.14 **τὸ καλούμενον ἀνδρεῖον ἱμάτιον·** 3) ἐπὶ ζώων καὶ πραγμάτων, ἰσχυρός, ἔντονος : 'Αριστφ.Σφ.1200 **ἐκεῖν' ἀνδρειότατον τῶν ἐμῶν** (τὸ ἔργον), Εὐρ.148 **ἀνδρείας λαφυγμός·** 4) ἀνδρεῖα (τὰ) ὡς οὐσ. τὰ συσσίτια τῶν Κρητῶν, τὰ παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις φειδίτια : Πλούτ.Λυκ.12 **τὰ δὲ συσσίτια Κρῆτες μὲν ἀνδρεῖα, Λακεδαιμόνιοι δὲ φειδίτια προσαγορεύουσι·** 5) **ἀνδρήιον** (τὸ) 'Επίγρ. δημοσία δι' ἄνδρας αἴθουσα· 6) ἀνδρεῖον (τὸ) σίναπι ἄγριον.

ἀνδρειότης-ητος (ἡ) ἀνδρεία : Ξεν.'Αν.6,5,14 **οὐ δόξης ὁρῶ βουλαμένους ἡμᾶς εἰς ἀνδρειότητα.**

ἀνδρειοφόνος-ον μτγν. ἀνδροφόνος.

ἀνδρειοφρόνως ἐπίρρ. μσν. κατὰ φρόνημα ἀνδρείου βλ.λ.

ἀνδρειόφρων-ονος (ὁ) ὁ ἀνδρεῖον τὸ φρόνημα ἔχων : Γενέσ.14 C.

ἀνδρειφόντης (ὁ) ποι. ὁ φονεύων ἄνδρας, ἀνδροφόνος βλ.λ. : 'Ιλ.Β 651 **Μηριόνης τ' ἀτάλαντος 'Ενυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.**

ἀνδρειῶ-όω μτγν. κ. μσν. καθιστῶ τινα ἀνδρεῖον, δίδω θάρρος : ΠΔΜακ.4,15,23 **τὰ σπλάγχνα αὐτῆς ὁ λογισμὸς . . ἀνδρειώσας·** 2) παθ. ὡς μέσ. γίναμαι ἀνδρεῖος, ἀνδρειώναμαι βλ.λ. : Θεοδ. Στουδίτ.277 Δ **ὅτι οὐ καταπίπτουσιν ἐν ταῖς θλίψεσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀνδρειοῦνται.**

ἀνδρείωμα (τὸ) μτγν. προσπάθεια, πρᾶξις ἀνδρείας : Μητροδ.'Ηρ.831,12.

ἀνδρειωμένος-η-ο(ν) μσν. δημ. κ. **ἀντρειωμένος** ἡ μτχ. τοῦ ἀνδρειώνομαι βλ.λ. κ. ὡς οὐσ. ὁ ἔχων εὐψυχίαν καὶ μεγάλην σωματικὴν ρώμην : Διγεν.'Ακρ.22 **στοὺς ἀνδρειωμένους τοὺς καλούς, ὁπαὺ 'σαν παληκάρια,** Χραν.Μωρ. **καὶ στέκονταν στὸν πόλεμο ὡσὰν ἀντρειωμένοι, - ἀπὸ γενιὰ ἀντρειωμένη·** || ὁ λίαν ἀνδρεῖος, γενναῖος, εὔτολμος : δ.τραγ. **εἶχε πατέραν ἄρχοντα κι ἀδέρφια ἀντρειωμένα.**

ἀνδρειών-ῶνος (ὁ) ποι. ΑΠ ἀντὶ ἀνδρῶν βλ.λ.

ἀνδρειώνω δημ. κ. **ἀντρειώνω** γίνομαι ἄνδρας, ἀνδρειεύω βλ.λ.1) : **σὰν ἀνδρειώσουν οἱ γυιοί του θ' ἀνασάνῃ·** 2) γίνομαι ἀνδρεῖος, ἀνδρειεύω βλ.λ.2)· || κ. μτβ. καθιστῶ τινα ἀνδρεῖον : παροιμ. **ὁ φόβος ἀντρειώνει καὶ τὸ ακκάτη·** 3) **ἀντρειώνομαι** μέσ. λαμβάνω δύναμιν ἢ θάρρος· || προσπαθῶ νὰ ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, νὰ γίνω ἀνδρεῖος : **κοίτα πῶς ἀντρειώνεται!**· || ἐπιδεικνύω γενναιότητα, κάνω τὸν παληκαρᾶ.

ἀνδρείως ἐπίρρ. κ. νεώτ. μὲ ἀνδρείαν, κατὰ τρόπον ἀνδρεῖον, γενναίως, εὐψύχως, εὐτόλμως, καρτερικῶς : 'Αριστφ.Εἰρ.498 **σπᾶτ' ἀνδρείως,** Πλάτ.Θεαίτ.157 D **εὖ τε καὶ ἀνδρείως,** 'Αριστλ. Ρητ.1 **εἰ τὸ ἀνδρείως κάλλιον καὶ αἱρετώτερον τοῦ σωφρόνως, - ὁ στρατός μας ἐπολέμησεν ἀνδρείως·** 2) ὑπερβαλλόντως : Αἰλ.ΠΙ 4,19 **παιδείαν ἀνδρειότατα ἐτίμα,** αὐτ.14,25 **ἀνδρειότατα νοσήσαντες νόσον ταύτην.**

ἀνδρέμιος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον κολεόπτερον τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἑτερομερῶν.**

ἀνδρεράστια (ἡ) ἡ ἀνδρεράστρια βλ. λ.

ἀνδρεράστρια (ἡ) ἡ ἐμμανῶς τοὺς ἄνδρας ἐρῶσα, ἄλλοτε ἄλλον : Πολυδ.3,70 **ἐν Θεσμ.392 τὰς μοιχοτρόπους, τὰς ἀνδρεραστρίας καλῶν,** ΑΒ « ἀνδρεράστρια γυνή, ἡ ἐπιμαινομένη ἀνδράσιν, ἡ ἐρῶσα ἄλλου καὶ ἄλλου ».

ἀνδρεύμενος (ὁ) ἰων. ὁ ἀνδρούμενος.

ἀνδρεύομαι ΕΜ ἀνδρίζομαι βλ. λ.

ἀνδρεφόνος (ὁ) ὁ ἀνδροφόνος βλ. λ.

ἀνδρεφόντης (ὁ) δωρ. ἀνδρειφόντης βλ. λ.

ἀνδρεών-ῶνος (ὁ) ἰων. ἀντὶ ἀνδριών βλ. λ.

ἀνδρηίη ἰων. ἡ **ἀνδρεία** βλ. λ.

ἀνδρήιος (ὁ) ἰων. ὁ ἀνδρεῖος βλ. λ.

ἀνδρηλάτης (ὁ) ὁ τοὺς ἄνδρας ἐλαύνων, ἀποδιώκων ἐκ τοῦ οἴκου των· || ὁ τιμωρός, ὁ ἐκδικητής : Αἰσχ.'Επτ.537 **ζῶντ' ἀτιμαστῆρα τὼς ἀνδρηλάτην φυγῇ τίσασθαι·** 'Ησ. « ἀνδρηλάται· κατήγοροι καὶ οἱ ἐπὶ φόνῳ διώκοντες ».

ἀνδρηλατῶ-έω ἐλαύνω τοὺς ἄνδρας, ἀποδιώκω, ἐξορίζω : Αἰσχ.'Αγ.1419 **οὐ τοῦτον ἐκ γῆς τῆσδε χρῆν σ' ἀνδρηλατεῖν,** Σοφ.ΟΤ 100 **ἀνδρηλατοῦντας ἢ φόνῳ φόνον λύοντας·** || παθ. ἀποδιώκομαι : Δίων Κ 47,19 **μήτε ἀνδρηλατεῖσθαι.**

ἀνδρήνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον ὑμενόπτερον τῆς ὁμοιογενείας τῶν **μελισσιδῶν.**

ἀνδρηνοθόρα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ὀνομασία ἐντόμων τρεφομένων ἀποκλειστικῶς μὲ **ἀνδρήνας** βλ.λ.

ἄνδρια (τὰ) ἄ. **ἀνδρεῖα** τὰ συσσίτια τῶν Κρητῶν.

ἀνδριά (ἡ) δ.γρ. τοῦ **ἀνδρεία** βλ.λ.· 2) νεώτ. βοταν. τὸ **φυτὸν ἀνδίρα** βλ.λ.

ἀνδριάνος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν ζαμποῦκος ἄ. **κουφοξυλιά,** ἀφροξυλιά.

ἀνδριαντάριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ἀνδριάς, ἀνδριαντίδιον, ἀνδριαντίσκος.

ἀνδριαντίδιον (τὸ) 'Επιγρ. ὑποκορ. τοῦ ἀνδριάς.

ἀνδριάντιον (τὸ) 'Επιγρ. ὑποκορ. τοῦ ἀνδριάς:

ἀνδριαντίσκος (ὁ) μτγν. μικρὸς ἀνδριάς.

ἀνδριαντογλύφος (ὁ) μσν. ἀνδριαντοποιός.

ἀνδριαντοειδής-ές μτγν. ὅμοιος ἀνδριάντι.

ἀνδριαντοεργάτης (ὁ) μσν. ἀνδριαντοποιός.

ἀνδριαντοθήκη (ἡ) 'Επιγρ. κόγχη ἐν τῷ τοίχῳ, δημ. **ἀχιβάδα πρὸς** τοποθέτησιν ἀνδριάντος.

ἀνδριαντοπλάστης (ὁ) μσν. ὁ πλάττων ἀνδριάντας (ἐκ πηλοῦ).

ἀνδριαντοπλαστική (ἡ) μτγν. ἡ τέχνη τοῦ πλάττειν (ἐκ πηλοῦ) ἀνδριάντας.

ἀνδριαντοποιητικός-ή-όν ὁ ἀναγόμενος ἢ ὁ προσφυὴς εἰς τὴν **ἀνδριαντοποιίαν** βλ.λ.· || **ἀνδριαντοποιητική** ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ἀνδριάντας, ἄ. **ἀνδριαντοποιική.**

ἀνδριαντοποιία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ἀνδριαντοποιοῦ : Πλάτ.Γοργ.450 C **γραφικὴ καὶ ἀνδριαντοποιία·** || τὸ κατασκευάζειν ἀνδριάντας : Ξεν.'Απομν.1,4,3 **ἐπὶ δ' ἀνδριαντοποιίᾳ Πολύκλειτον τεθαύμακα.**

ἀνδριαντοποιική (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ἀνδριάντας, ἡ ἀνδριαντοποιία.

ἀνδριαντοποιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς ἀνδριάντων : Πλάτ.Πολ.540 C **παγκάλους τοὺς ἄρχοντας ὥσπερ ἀνδριαντοποιὸς ἀπείργασται.**

ἀνδριαντοποιῶ-έω κ. νεώτ. ποιῶ, κατασκευάζω ἀνδριάντας : Ξεν.'Απομν.3,3 **εἴ τις ἀνδριάντας ἐργολαβοίη μὴ μεμαθηκὼς ἀνδριαντοποιεῖν.**

ἀνδριαντουργία (ἡ) μσν. ἡ ἀνδριαντοποιία : Τζέτζ.'Ιστ.Β,449.

ἀνδριαντουργός (ὁ) ὁ ποιῶν ἀνδριάντας : Γαλ.19,162,4 **ὁ σιδηρεὺς ἢ ὁ ἀνδριαντουργός.**

ἀνδριάς-άντος (ὁ) κ. νεώτ. δημ. **ἀνδριάντας** εἰκών, ὁμοίωμα ἀνδρὸς ἐκ σκληρᾶς ὕλης, οἷον μαρμάρου, χαλκοῦ κττ. : ΑΒ 394,32 « λέγεται δὲ ἀνδριὰς καὶ τὸ ἄγαλμα καὶ ὁ ἐκ χαλκοῦ καὶ ξύλου καὶ χρυσίου (χρυσοῦ) καὶ τῆς ἄλλης ὕλης, ὅση δύναται δέξασθαι καὶ κατέχειν εἶδος. Λέγεται δὲ καὶ ταύτων ἕκαστον καὶ κατὰ συνθήκην τῆς ὕλης ὁ χαλκοῦς ἀνδριὰς καὶ ὁ ξύλινος ἀνδριὰς καὶ τὰ ὅμοια » : 'Ηρ.1,183 **ἀνδριὰς δυώδεκα πηχέων χρύσεος στερεός,** Θουκ.1,134,4 **οἱ δὲ ποιησάμενοι χαλκοῦς ἀνδριάντας δύο ἀνέθεσαν,** Πλάτ.Πολ.420 C **ἡμᾶς ἀνδριάντας γράφοντας προσελθών τις ἔψεγε** (χρωματίζοντας, ἐπιθέτοντας τὰ οἰκεῖα χρώματα) πρβ. ἄγαλμα· || ἐν χρ. μτφ. εἰς δήλωσιν ἐπαίνου, θωπείας κττ. : ΑΒ 394,22

«ἐν τῇ συνηθείᾳ λέγουσιν αἱ μητέρες **περὶ τῶν υἱῶν ὁ καλὸς ἀνδριάς μου**» ‖ ἐπίσης εἰς δήλωσιν σιγηλότητος, ἀπαθείας κττ. : Δημ. 270,11 **τὸν καλὸν ἀνδριάντα καὶ τριταγωνιστὴν ἄκρον ἐξέθρεψέ σε** [τὸν ἀπαθῆ, τὸν ἄβουλον], Λουκ.Β.Πρ.3 **ἐγὼ γὰρ λάλος, οὐκ ἀνδριὰς εἶναι βούλομαι**· ‖ ἐν παραπλ. σημ. ἐν φρ. Ἀρρ.Ἐπικτ.3,2,4 **οὐ δεῖ με εἶναι ἀπαθῆ ὡς ἀνδριάντα,** Συνέσ.55 D **ἀνδριάντος ἀφωνότερος,** Δίων Χρ.Λογ.34,2,34 **αὐδ' ἂν τῶν ἀνδριάντων περιίη γυμνότερος**· 2) καταχρηστ. κ. τὸ ἄγαλμα γυναικός, καὶ τὰ ἀπεικονίσματα ζώων : Τρύφ.Συλλ.Ρητ.8,731,10 «ἀνδριὰς κυρίως μὲν τὸ **τοῦ** ἀνδρὸς ἀπεικόνισμα, καταχρηστικῶς δὲ καὶ γυναικός», ΑΒ 394,32 «λέγεται μέντοι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων καταχρηστικῶς ἀνδριάς».

ἀνδριευξία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **συνθέτων.**

ἀνδρίζω κ. μσν. καὶ νεώτ. καθιστῶ τινα ἄνδρα, γενναῖον, καρτερικόν, τὸν σκληραγωγῶ : Ξεν.Οἰκ. 5,4 **τοὺς δὲ τῇ ἐπιμελείᾳ γεωργοῦντας ἀνδρίζει πρωΐ τε ἐγείρουσα καὶ πορεύεσθαι σφοδρῶς ἀναγκάζουσα**· 2) συνήθ. παθ. γίνομαι ἀνήρ, ἡλικιοῦμαι, ἀνδραῦμαι, ἀνδρειώνω : Ἀριστφ.Ἀπ.744· 3) πράττω, φέρομαι ὡς ἀνήρ : Πλάτ.Θεαίτ.151 D **ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ καὶ ἀνδρίζῃ** [σύ], **οἷος τ' ἔσει,** Ξεν.Ἀν.4,3,34 **οἱ δὲ ἀνδριζόμενοι καὶ προσωτέρω τοῦ καιροῦ προϊόντες διέβησαν πάλιν**· 4) ἐπὶ γυναικός, ἐνδύομαι ἀνδρικὴν στολήν : Φιλόστρ.Εἰκ. 1,2 **συγχωρεῖ δὲ κῶμος καὶ γυναικὶ ἀνδρίζεσθαι**· 5) Δίων Κ.79,5 **ἠνδρίζετο καὶ ἐθηλύνετο καὶ ἔπραττε καὶ ἔπασχε** [ἀμφοτέρως συνουσιάζετο].

ἀνδρικά ἐπίρρ. δημ. **ἀνδρίκια, ἀνδρικῶς** βλ.λ.

ἀνδρίκια ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον **ἀνδρίκιο** βλ.λ.

ἀνδρίκιος-α-ο δημ. ὁ **ἀνδρικός** βλ.λ.

ἀνδρῖκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ἔντομον ὑμενοπτέρων τῆς ὁμοιογεν. τῶν **τζηνιδῶν,** ζῶν ἐπὶ δρυῶν.

ἀνδρικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ., δημ. κ. **ἀντρίκιας** ὁ ἰδιάζων εἰς ἄνδρα, ὁ τοῦ ἀνδρὸς ἢ ὁ ἀφορῶν εἰς τὸν ἄνδρα : Πλάτ.Πολ.474 E **μέλανας δὲ ἀνδρικοὺς ἰδεῖν, λευκοὺς δὲ θεῶν παῖδας εἶναι,** Ἀριστφ.Ἀπ.542 **τὸ τῆς χρόας ἀνδρικόν,** - **ἀνδρικὸν παράστημα**· 2) μτφ. κ. νεώτ. ὁ ἁρμόζων εἰς ἄνδρα, εἰς τὸν ἀνδρικὸν χαρακτῆρα, τὸ ἀνθεκτικόν, τὸ γενναῖον, τὸ καρτερικόν : Πλάτ.Ἐπ. 359 A **σώφρων τε καὶ ἀνδρικὴ δίαιτα,** Λουκ.Β Πρ.23 **γενναῖα σου ταῦτα καὶ δεινῶς ἀνδρικά**· κ. παραθ. : Ἀριστφ.Σφ.1090 ἀνδρικώτατον **γένος**· ‖ ὅθεν εὐθαρσής, νεώτ. κ. ἀξιοπρεπής : Πλάτ. Φαῖδρ.273 A **ἐάν τις ἀσθενὴς καὶ ἀνδρικὸς ἰσχυρὸν καὶ δειλὸν συγκόψας,** - ἀνδρικὴ **συμπεριφορά, - στάσις, - διαγωγή**· ‖ κ. παραθ. : Σέξτ. Ἐμπ.Πυρρ.1,288 **περὶ ῥητορικῆς ἀνδρικωτέρας ἤδη καθεστώσης**· 3) ὁ εἰς ἄνδρα ἢ ἄνδρας ἀνήκων ἢ ὁ δι' ἄνδρας προωρισμένος, ὁ πρὸς χρῆσιν ἀνδρῶν : Ξεν.Ἑλλ.6,4,16 **καὶ τοῦ ἀνδρικοῦ χοροῦ ἔνδον ὄντος,** Δίων.Κ 45,2 **τὴν ἐσθῆτα τὴν** ἀνδρικὴν **ἐνδύντος, - ἀνδρικὰ εἴδη, - ἐνδύματα, - ὑποδήματα**· 4) ἐπὶ πραγμάτων, ὁ δριμύς, ὁ ἰσχυρότερος τὴν γεῦσιν ἢ τὴν ὄσφρησιν : Θεοφρ.Ἀπ.4,32 **τοῦ βαλσάμου ὁ μὲν ὀπὸς καὶ τὸ καρπίον ἀνδρικώτερα**· ‖ ὁ ἔντονος : Αἰλ.ΠΙ 6,9 **σεισμοὶ ἀνδρικώτεροι**· 5) κ. νεώτ. τὸ τοῦ ἀνδρὸς σωματικὸν γνώρισμα : Θεόφιλ.222,13 **τὸ ἀνδρικὸν αἰδοῖον, - ἡ ἀνδρικὴ τριχοφυΐα, - τὸ ἀνδρικὸν στῆθος**· ‖ τὸ **ἀνδρικὸν** ὡς οὐσ. ἡ γενναιότης, εὐψυχία, ἀξιοπρέπεια.

ἀνδρικότης (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναι τις **ἀνδρικός** βλ.λ.

ἀνδρικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον **ἀνδρικὸν** βλ. λ. : Ἀριστφ.Ἱππ.599 **εἰσεπήδων** ἀνδρικῶς, αὐτ.153 **πίεζε . . εὖ κἀνδρικῶς, - ἐφέρθη ἀνδρικῶς**· ‖ κ. παραθ. : Ἀριστφ.Σφ.1092 **σφηκὸς ἀνδρικώτερον, - ἀπήντησεν ἀνδρικώτατα.**

ἀνδριόδριλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ζωνοσκώληκες τῆς οἰκογενείας τῶν **ἑλμίνθων.**

ἀνδριόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. συνήθ. εἰς πληθ. **ἀνδριόλαι ἀλοιφαὶ περιέχουσαι** κυρίως ἰώδιον θεραπευτικαὶ ἢ **ἀνακουφιστικαὶ δερματικῶν** παθήσεων.

ἀνδρίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἀνήρ χλευαστ. ἀνδράριον, ἀνθρωπάριον : Ἀριστφ.Εἰρ.51 **ἐγὼ δὲ τὸν λόγον τοῖσιν ἀνδρίοισι καὶ τοῖσιν ἀνδράσι φράσω.**

ἀνδριοπέταλον (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ φυτὸν **πάνοφις** βλ. λ.

ἀνδρίς (ἡ) μτγν. ἡ μετ' **ἀνδρός,** ὕπανδρος γυνή.

ἀνδρίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ **ἀνὴρ** ἀνδράριον, ὁ μικρὸς τὸ σῶμα ἀνήρ, ἀνθρώπιον, ἀνθρωπάριον.

ἄνδρισμα (τὸ) μτγν. εὔτολμος τῆς ἰδίας γνώμης δήλωσις, ὁμολογία : Μαξ.Τυρ.38,4.

ἀνδρισμός (ὁ) κ. νεώτ. ἀνδρεία : Πολυδ.3,120· ‖ νεώτ. φρόνημα ἀνδρικόν, παληκαρίσιο, γενναία καὶ ἀξιοπρεπὴς συμπεριφορά.

ἀνδριστής (ὁ) μσν. ἀνὴρ γενναῖος, εὔψυχος, παληκαρᾶς : Νικητ.Χρ.1,9,23 **ἦσαν δ' οὗτοι τολμητίαι καὶ ἀνδρισταί.**

ἀνδριστί ὡς οἱ ἄνδρες, ἀνδρικῶς : Ἀριστφ. Ἐκκλ.149 **ἄγε νῦν ὅπως ἀνδριστὶ καὶ καλῶς ἐρεῖς.**

ἀνδροβάμων-ονος (ὁ) Ἐπιγρ. ἡ ὑπὸ ἑνὸς μόνον ἀνδρὸς διαβατὴ ὁδός, ἀτραπός, μονοπάτι : **τὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς ἀνδροβάμονας ἀποκατέστησεν.**

ἀνδροβαρής-οῦς-ές ὁ καὶ διὰ τοὺς ἄνδρας βαρύς, δυσβάστακτος ἕνεκα τοῦ βάρους : Εὐστ. Σχόλ.Ὀδ.1651,9 **ἀνδραχθεῖς,** οἱ **ἀνδροβαρεῖς.**

ἀνδρόβασμος (ὁ) κ. -ός Ἡσ. «στενὴ ὁδός».

ἀνδροβάτης (ὁ) ὁ ἐπὶ ἀρρένων ἀσελγῶν· Ἡσ. ἐν λ. παιδοπίπας «ἀρσενοβάτης».

ἀνδροβατῶ-έω ἄρρενος ἐπιβαίνω, ἀρσενοκοιτῶ : ΑΠ 5,208,2 **τί δὲ τερπνὸν ἐρῶντι ἀνδροβατεῖν, εἰ μὴ δούς τι λαβεῖν ἐθέλοι ;**

ἀνδρόβιος-ον Σουΐδ. ἐπὶ γυναικός, ἡ ἀνδρὸς βίον ζῶσα· Σουΐδ. ἐν λ. θρύπτεται «ἡ δὲ ἦν ἀνδρόβιος καὶ ἄθρυπτος».

ἀνδροβόρος-ον ὁ ἄνδρας βορὰν αὐτοῦ ποιούμενος, ἀνθρωποφάγος : ΑΠ 7,206,1 **ἀνδροβόρων ὁμότεχνε κυνῶν,** αἴλουρε **κακίστη.**

ἀνδρόβουλος-ον ἐπὶ γυναικός, ἡ ἀνδρὸς φρονήματα ἔχουσα, ἡ ἀνδρική, ἀ. **ἀνδρόφρων,** ἀντίθ. **γυναικόβουλος** : Αἰσχ.Ἀγ.11 **κρατεῖ γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζον κέαρ.**

ἀνδροβρώς-ῶτος (ὁ,ἡ) ὁ **ἀνδροβόρος** βλ. λ. : Εὐρ.Κύκλ.93 **κυκλωπίαν γνάθον τὴν** ἀνδροβρῶτα.

ἀνδρόγαμος (ὁ) ὁ κίναιδος βλ. λ.

ἀνδρογένεια (ἡ) κατ' ἀρρενογονίαν ἢ ἀπὸ ἀρρενογονίας : Ἱππ.Ἐπ.27 ἡμεῖς δ' Ἀσκληπιάδαι κατ' **ἀνδραγένειαν** (ἐξ ἀνδρὸς εἰς ἄνδρα).

ἀνδρογίγας-αντος (ὁ) ἀνὴρ γίγας, πελώριος : Καλλ.Δήμ.35 **πάντας** ἀνδρογίγαντας.

ἀνδρόγλωσσα (τὰ) νεώτ. ζωολ. προσωνυμία διδομένη εἰς πτηνά τινα ἐκμανθάνοντα νὰ **προφέρωσι** λέξεις, οἷον ὁ ψιττακός.

ἀνδρογόνος-ον χαρακτηριστικὸν ἡμέρας προαφόρου πρὸς γέννησιν ἄρρενος τέκνου : Ἡσίοδ. Ἔργ.783,788 **ἕκτη δ' ἡ μέσση μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοῖσιν, ἀνδρογόνος δ' ἀγαθή.**

ἀνδρογραφίς-ίδας (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀκανθοειδῶν,** θαμνῶδες, ἐτήσιον ἢ πολυετές.

ἀνδρογυναίκα (ἡ) δημ. κ. **ἀντρογυναίκα** ἡ γυνὴ ἡ κατὰ τὸ παράστημα, τὴν ἐμφάνισιν προσομοία πρὸς ἄνδρα, ὑψηλή, εὔρωστος· ‖ κ. **ἀνδρογύναικο** ἡ ἔχουσα ἔκφρασιν, τρόπους, συνηθείας, ὁμιλίαν, συμπεριφορὰν προσομοίους πρὸς ἄνδρα, ποὺ ἔχει ἀντρίκια φερσίματα.

ἀνδρογύναικο (τὸ) δημ. **ἀνδρογυναίκα** βλ.λ.

ἀνδρογυναικόπαιδα (τὰ) μσν. ἄνδρες, γυναῖκες, παιδία ὁμοῦ, ἐν ἀγερμῷ : Δουκ.Ἱστ.Βυζ.179 D.

ἀνδρογυναικοχωριστής (ὁ) θηλ. -ίστρα δημ. ὁ ἐπιδιώκων, προκαλῶν, ἐπιφέρων διάστασιν, χωρισμὸ ἀνδρογύνου βλ. λ.

ἀνδρογύναιος (ὁ) μσν. ὁ παρὰ φύσιν ἐνεργητικῶς κ. παθητικῶς συνουσιαζόμενος· σχόλ. «οἱ αἰσχρῶς καὶ ποιοῦντες καὶ πάσχοντες»· 2) ἐν ἀγαθῇ μεταφυσ. σημ. ὁ ἀνὴρ ὢν ἅμα καὶ γυνή : Ἀθανάσ.12,511 D **ἀνδραγύναιας ἦν ἡ ψυχή.**

ἀνδρογύναιρα (τὰ) νεώτ. βοταν. τὰ διπλᾶ ἄνθη τῶν ὁποίων τὰ ὄργανα τῆς ἀναπαραγωγῆς εἶναι μεταμορφωμένα, ἄνευ ὅμως οὐδεμιᾶς ἀλλοιώσεως τοῦ περιανθίου.

ἀνδρογύνης (ὁ) ὁ ἀνδρόγυνος βλ.λ

ἀνδρογυνία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πεντὰς ὡς συμβολικὸς ἀριθμὸς παρὰ Πυθαγορείοις : Φώτ.Βιβλ.144, 36· 2) νεώτ. βοταν. ἡ συνένωσις τῶν ἀρρένων καὶ θηλέων ἀνθέων, ἡ γενομένη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐξανθίσεως αὐτῶν.

ἀνδρογυνισμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἑρμαφροδιτισμός.

ἀνδρογυνόανθα (τὰ) νεώτ. βοταν. τὰ φυτὰ τὰ φέροντα ἄνθη **ἀνδρογύναιρα** βλ.λ.

ἀνδρογυνόκερας (τὸ) νεώτ. παλαιοζ. ὑπόγενος ἀμμανιτοειδῶν κεφαλοπόδων, ζῆσαν κατὰ τὸ μεσαῖον λιάσιον σύστημα.

ἀνδρόγυνον (τὸ) μσν. νεώτ. δημ. κ. **ἀντρόγυνο** κ. **ἀντρόγενο** ζεῦγος ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς διὰ νομίμου γάμου συνεζευγμένων : Γλωσσ.Βασιλικ. **ῥεπούδιον, διάζευξιν τῶν ἀνδρογύνων,** Κατάλ. Ἐκκλ.Ἀξ. **ἀναγορεύει δὲ καὶ τῶν ἀνδρογύνων** τὰ **κωλύματα,** Εὐστ.ἐν βίῳ Ἀγ.Εὐτυχ. **ἀνδρόγυνον ἦν ἐν Ἀμασείᾳ ἐκ νομίμου γάμου συνηρμοσμένον·** ‖ γεν. ἀνὴρ καὶ γυνὴ σύνευνοι : Νικήτ. Χρον.420,24 **κειμένου τοῦ ἀνδρογύνου ἐπὶ τῆς κλίνης ὁ εἷς παρελαμβάνετο·** ‖ ἐν πληθ. ἄνδρες καὶ γυναῖκες ὁμοῦ : Δουκ.Ἱστ.43 **ἦν γὰρ τὸ λαχὸν μέρος αὐτοῦ ἀνδρόγυνα χιλιάδες τέσσαρες·** ‖ νεώτ. **σεμνὸν -, εὐλαβὲς ἀνδρόγυνον,** - δημ. **ἀγαπημένο, ταιριασμένο ἀντρόγενο.**

ἀνδρόγυνος-ον ὁ κοινὸς εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας : ΑΠ **ἀνδρόγυνα λουτρά.**

ἀνδρόγυνος (ὁ) ἀνὴρ ἅμα καὶ γυνή, ἀνὴρ μετέχων γυναικείας φύσεως : Πλάτ.Συμπ.189 E **ἀνδρόγυνον γὰρ ἓν τότε μὲν ἦν καὶ εἶδος καὶ ὄνομα** ἐξ ἀμφοτέρων **κοινὸν τοῦ τε ἄρρενος καὶ θήλεος, νῦν δὲ οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἢ ἐν ὀνείδει ὄνομα κείμενον,** ἄ. **γύνανδρος·** ‖ **ἑρμαφρόδιτος,** ἀρσενικοθήλυκος· 2) γυναικώδης, θηλυπρεπής : Ἡρ. 4,67 **αἱ δὲ Ἐνάρεες οἱ ἀνδρόγυνοι τὴν Ἀφροδίτην σφίσι λέγουσι μαντικὴν δοῦναι,** ἄλλως ἡμίανδρος, ἡμιγύναιξ : Φώτ.Σχολ.127,10 «**ἀνδρόγυνον ἄθυρμα·** Εὔπολις ἐν ἀστρατεύτοις· τοὺς ἄνδρας μὲν τὸ σῶμα φύντας, εἰς γυναῖκας δὲ σφᾶς αὐτοὺς ἀφέντας καὶ τὰ τούτων ἐπιτηδεύοντας οὕτως ἔλεγον»· 3) κίναιδος : ΑΠ 6,254· ‖ Λουκ. Ἐρωτ.28 **ἀνδρόγυνοι ἔρωτες** (λεσβιακοὶ ἔρωτ.)· 4) ὁ ἐκτομίας, ὡς εὐνοῦχος, ἄλλως **ἀπόκοπος, γύννις, ἡμίανδρος** : Πολυδ.6,126· 5) νεώτ. βοταν. **ἀνδρόγυνον** ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν τὸ παρουσιάζον ἄρρενα κ. θήλεα ἄνθη εἰς τὴν αὐτὴν ταξιανθίαν.

ἀνδρογυνοχωριστής (ὁ) (θηλ. **-ίστρα**) μσν. κ. δημ. ὁ **ἀνδραγυναικοχωριστής** βλ. λ. : Νομοκάν. 219 **ἀνδραγυνοχωριστὴν ὁ Θεὸς οὐ συμπαθεῖ,** - **ῥαδιαύργα καὶ ἀντρογυνοχωρίστρα.**

ἀνδροδάϊκτος-ον ποι. ὁ ἄνδρας φονεύων, ἀνδροκτόνος : Αἰσχ.Χο.860 **νῦν γὰρ μέλλουσι μιανθεῖσαι πεῖραι κοπάνων ἀνδροδαΐκτων.**

ἀνδροδάμας-αντος (ὁ) ὁ τοὺς ἄνδρας καταδαμάζων, καταβάλλων, ὡς ἐπίθ. τοῦ οἴνου, τοῦ φόβου : Πίνδ.Ν 3,67 **οὐ δὲ μήν ποτε φόβος ἀνδροδάμας ἔπαυσεν ἀκμὴν φρενῶν·** 2) ἀνδροφόνος : Πίνδ.Ἀπ.147 **ἀνδροδάμαντ' Ἐριφύλαν·** 3) εἶδος λίθου ἐγχρόου, πιθανῶς **αἱματίτου,** περὶ οὗ ἐπιστεύετο ὅτι ἠδύνατο νὰ δαμάσῃ τὴν ὀργὴν τῶν ἀνδρῶν· σχόλ. «ἀνδροδάμας ἐστὶ πυρίτης καὶ ἀρσενικόν».

ἀνδροδῆμις (ἡ) Ἡσ. «**ὕπανδρος γυνή**» (δ.γρ. ἀνδροδμής καὶ ἀνδρομίς).

ἀνδροδιώκτης (ὁ) μσν. ὁ διώκτης ἀνδρῶν κ. γεν. ἀνθρώπων : Μανασ.Χρ.6564.

ἀνδροδόκος-ον μσν. ὁ δεχόμενος τοὺς ἄνδρας : Παῦλ.Σιλ.217 **ἀνδροδόκον ἀκμῆτα ῥάχιν.**

ἀνδρόδομος (ὁ) ὁ δόμος τῶν ἀνδρῶν, ὁ ἀνδρωνῖτις βλ.λ. : Ἡσ. «ἀνδρῶν».

ἀνδρόδους-οντος (ὁ) νεώτ. ζωολ. πτηνὰ τῆς οἰκογεν. τῶν **μυοθηρῶν,** ἀπαντῶντα εἰς ἓν μόνον εἶδος ἐν ταῖς ἰσημεριναῖς χώραις τῆς Ἀμερικῆς.

ἀνδρόδρομος (ὁ) Σουΐδ. «**τρίκλινος**».

ἀνδροδύναμα (τὰ) νεώτ. βοταν. ὀνομασία χαρακτηρίζουσα τὰ φυτά, τῶν ὁποίων οἱ στήμονες λαμβάνουσι πολὺ μεγάλην ἀνάπτυξιν.

ἀνδροειδής-οῦς-ές μτγν. μσν. κ. νεώτ. ὁ εἶδος ἀνδρὸς ἔχων, προσόμοιος μὲ **ἄνδρα** : Κυριλλ.Ἀλ.5,559 D **ἀνδροειδὲς ἄγαλμα·** ‖ νεώτ. ἀποκρυφολ. ἡ ῥίζα τοῦ **φυτοῦ μανδραγόρα,** καθ' ὃ ὑπομιμνήσκουσα τὸ **περίγραμμα ἀνθρωπίνου** σώματος· ἐπίσης **καὶ ἄλλα τινὰ κατασκευαζόμενα** ὑπὸ ἀλχημιστῶν τοῦ μεσαίωνος μικρὰ ὁμοιώματα ἀνθρώπων, τὰ ἄ. ὁμούνκουλους (homunculus κ. -um)· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. **ἀνδροειδές** παλαιοτέρα ὀνομασία τοῦ ἀνδρεικέλου.

ἀνδροελής (ὁ) Ἐπιγρ. αἰχμαλωτίζων.

ἀνδροεξάδελφος (ὁ) μσν. ὁ ἐξάδελφος τοῦ ἀνδρός, τοῦ συζύγου.

ἀνδροθέα (ἡ) ΑΠ ἡ Ἀθηνᾶ ὡς ἀνδρώδης θεά.

ἀνδρόθεν ἐπίρρ. ἐξ ἀνδρὸς κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ **ἱππόθεν,** ἐπὶ ἱπποκενταύρου : Ἀνθ.Πλ. **ἀνδρόθεν ἵππος - ἱππόθεν ἀνήρ.**

ἀνδρόθηλυς-εος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ **ἑρμαφρόδιτος,** ὁ ἀνδρόγυνος βλ. λ. : Φιλοστρ.Σοφ.1,489 **διφυὴς δὲ ἐτέχθη καὶ ἀνδρόθηλυς.**

ἀνδροθνής-ῆτος (ὁ,ἡ) φονικός, ἐξολοθρευτικὸς ἀνθρώπων : Αἰσχ.Ἀγ.814 **ἀνδροθνῆτας Ἰλίου φθοράς.**

ἀνδροκαθίστρια (ἡ) μσν. ἡ χυδαία, ἀγροῖκος, ἐπὶ γυναικός : Στεφ.Φιλοσ.Χημ. «**τὴν θήλειαν τὴν δυσκίνητον . . καὶ ἀνδροκαθίστριαν**».

ἀνδροκάλιο (τὸ) δημ. πρόκλησις εἰς σωματικὸν ἀγῶνα ἢ εἰς συμπλοκήν : **ὅταν μεθᾷ ὅλα κι ἀνδροκάλια κάνει·** ‖ ἐπίδειξις παληκαρισμοῦ.

ἀνδροκαλιοῦμαι δημ. ποιοῦμαι ἐπίδειξιν γενναιοψυχίας, παληκαριᾶς, κάνω ἀνδροκάλιο βλ.λ.

ἀνδροκάπηλος (ὁ) μεταβολεὺς ἀνδραπόδων, ἀνδραποδοκάπηλος, δουλέμπορας, σωματέμπορος : Ὀρειβ.2,562,7 **ἐγχρίουσι τοῖς προσώποις οἱ ἀνδροκάπηλοι** (πτισάνην).

ἀνδροκάπραινα (ἡ) ἀσελγὴς **καὶ χυδαία, ὡς** ὑβριστικὴ **προσωνυμία,** ἐπὶ γυναικός, οἷον τὰ μσν. ἀνδροκαθίστρια κ. δημ. **φοράδα** : Φερεκρ.17 Δ π. Φων. **ἀνδροκάπραινα καὶ μεθύση καὶ φαρμακίς.**

ἀνδροκάρδιος (ἡ) νεώτ. ἡ **καρδίαν, γενναιότητα** ἀνδρὸς **ἔχουσα,** ἐπὶ γυναικῶν.

ἀνδροκάς αἰολ. **ἀντὶ ἀνδρακάς** βλ. λ. : Ἐπιγρ. **ἀνδροκὰς μερίς·** Ἡσ. «**ἀνδροκάδες· πόα τις**».

ἀνδρόκεντρον (τὸ) νεώτ. βοταν. **γένος φυτῶν** ποωδῶν τῆς οἰκογενείας **τῶν ἀκανθοειδῶν, ἐκ** τῶν διακοσμητικῶν.

ἀνδροκλάς (ὁ) ὁ κλάστης τῶν ἀνδρῶν, ὁ κλιμακτηρικὸς ἐνιαυτός, δηλ. τὸ 63ον ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ ἀνδρός, ἄ. **ἀνδροκλάστης** : Κριτόδημ· ἀστρολόγ. π. Βεττ.Βαλ.237,2 **ἑξηκοστὸς τρίτος . . ἀνδροκλάστης χαλεπὸς καὶ θανατηφόρος.**

ἀνδροκλάστης (ὁ) ὁ ἀνδροκλὰς βλ. λ.

ἀνδροκμής-ῆτος (ὁ,ἡ) ὁ καταπονῶν τοὺς ἄνδρας : Αἰσχ.Ἱκ.679 **μηδέ τις ἀνδροκμὴς λοιγὸς ἐπελθέτω τάνδε πόλιν,** αὐτ.Χο. 889 **δοίη τις ἀν-**

δροκμῆτα πέλεκυν, Εὐρ.Ἰκ.525 **ἀνδροκμῆτας προσφέρων ἀγωνίας.**

ἀνδρόκμητος-ον ὁ ὑπ' ἀνδρῶν, ὑπ' ἀνθρώπων κατεσκευασμένος : Ἰλ.Λ 371 **στήλῃ κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ.**

ἀνδροκόβαλος (ὁ) Ἡσ., Σουΐδ. « κακοῦργος, πανοῦργος ».

ἀνδροκογχυλευτής (ὁ) ἀνὴρ συλλέγων τὰς χρωστικὰς κογχύλας, πορφύρας· Ἡσ. « ἀνδραπορφυρεύς, ἀνδροκογχυλευτής, ἀναλέγων τοὺς κόχλαυς ».

ἀνδροκοίτης (ὁ) ὁ μετ' ἀρρένων συνουσιαζόμενος, ἀρσενοκοίτης βλ. λ. : Μαλαλ.436,14 **καὶ συνεσχέθησαν οἱ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ πολλαὶ ἀνδροκοῖται καὶ κοιλοτομηθέντες ἀπέθανον.**

ἀνδροκοιτῶ-έω Πάπ. εἶμαι ἀνδροκοίτης βλ.λ.· ‖ ἐπὶ γυναικός, συγκοιμῶμαι μετ' ἀνδρός.

ἀνδροκολωνοκλῆς (ὁ) ΑΒ « ἀντὶ τοῦ ἠλίθιος » (λ. πεπλασμένη).

ἀνδροκόμος (ὁ,ἡ) ὁ περιποιούμενος ἄνδρα.

ἀνδροκόνος (ὁ) ὁ ἄνδρας φονεύων, ἀνδροκτόνος· Ἡσ. « ἀνδροκόνοις ἀνδροφόνοις ».

ἀνδροκόρινθος (ἡ) ἡ ἄνδρας Κορινθίους ἔχουσα, ὑπὸ Κορινθίων οἰκουμένη, ἐπὶ πόλεως : Ἀθην. 8,351 B **τὴν Ἡράκλειαν ἐκάλει ἀνδροκόρινθον.**

ἀνδροκουμαριά (ἡ) δημ. ὁ θάμνος ἀγριοκουμαριά, ἄ. **ἄνδρακλος ἢ -ας.**

ἀνδροκτασία (ἡ) κ. μσν. τὸ κτείνειν ἄνδρας, ἀνδροφονία, γεν. φόνος : Ἰλ.Ε 909 **παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων,** αὐτ.Ψ 86 **ἀνδροκτασίας ὑπὸ λυγρῆς,** Κλήμ.Ἀλ.Προτρεπτ.3,42 **φόνος ἐστὶ καὶ ἀνδροκτασία ἡ τοιαύτη θυσία.**

ἀνδροκτάστης (ὁ) ὁ ἄνδρας κτείνων : Βεττ.Βαλ. 237,7 (ἄ. **ἀνδροκλάστης**).

ἀνδροκτονεῖον (τὸ) ὁ τόπος ἢ τὸ κτίριον ἔνθα γίνονται θανατικαὶ ἐκτελέσεις : ΑΒ 28,9 « ἀνδροκτονεῖα λέγοιτ' ἂν τὰ τῶν δημίων ἐνδιαιτήματα, ἐν οἷς τοὺς ἐπὶ θανάτῳ καταδικασθέντας χρῶνται ».

ἀνδροκτονίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ἀραχνοειδῆ ἔντομα τῆς ὁμοιογενείας τῶν **σκορπίων.**

ἀνδροκτόνος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ φονεὺς ἀνδρῶν : Ἡρ.4,110 **τὰς δὲ Ἀμαζόνας καλέουσι Σκύθαι Οἰόρπατα, δύναται δὲ τοὔνομα τοῦτο κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ἀνδροκτόνοι,** Εὐρ.Κύκλ. 22 Κύκλωπες ἀνδροκτόνοι, ΑΠ 177,5 **ὅπλα ἀνδροκτόνα,** Μᾶρκ.Ἐρημ.871 B **θυμὸς ὁ ἀνδροκτόνος·** 2) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **ἀραχνοειδῶν,** περιλαμβάνον σκορπίους μεγάλους, ὧν τινες δηλητηριώδεις.

ἀνδροκτονῶ-έω εἶμαι ἀνδροκτόνος βλ.λ., φονεύω ἀνθρώπους : Αἰσχ.Εὐμ.602 **ἀνδροκτονοῦσα πατέρ' ἐμὸν κατέκτανεν.**

ἀνδροκύμβειον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐν Ν. Ἀφρικῇ τῆς οἰκογενείας τῶν **χειριαειδῶν.**

ἀνδρολάβος (ἡ) ἡ ἐπιδιώκουσα νὰ λάβῃ, νὰ παγιδεύσῃ ἄνδρας, λάγνος, ἀσελγής, ἐπὶ γυναικῶν· (δ. γρ. **ἀνδρόλαγνος** βλ. λ.).

ἀνδρολαγνεία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τῆς ἀνδρολάγνου βλ.λ.

ἀνδρόλαγνος-ον ἐπὶ γυναικός, ἡ λάγνως ποθοῦσα τὴν μετ' ἀνδρῶν συνουσίαν, ἀνδρομανής, ἀσελγής : Θεοφρ.Χαρ.28,3 λ. ἀμφίβ. (δ.γρ. **ἀνδρολάβος** βλ. λ. κ. **ἀνδρόλαλος** βλ. λ.).

ἀνδρόλαλος (ἡ) κ. **ἀνδρολάλος** ἡ περὶ ἀνδρῶν συχνὰ ἐρωτικῶς ὁμιλοῦσα, (δ.γρ. **ἀνδρόλαγνος** βλ.λ.).

ἀνδρόλεθρος-ον μσν. ὁ φέρων ὄλεθρον εἰς ἄνδρας : Θεόδ.Στουδ.Πατρολ.5,9 **σωθεὶς ἐκ θηρῶν ἀνδρολέθρων.**

ἀνδρολέτειρα (ἡ) ἡ ἐξολοθρεύουσα ἄνδρας : Αἰσχ.Ἀγ.1465 **ὡς ἀνδρολέτειρ', ὡς μία πολλῶν ἀνδρῶν ψυχὰς Δαναῶν ὀλέσασα.**

ἀνδρολήμη (ἡ) ἡ ἀνδρόβουλος· Ἡσ. « ἡ ἀνδρὸς ἔχουσα λῆμα ».

ἀνδροληψία (ἡ) ἢ **ἀνδρολήψιον** (τὸ) λῆψις, σύλληψις ἀνδρῶν ἀντὶ τοῦ μὴ συλληφθέντος φονέως : Δημ.647,23 **ἐάν τις βιαίῳ θανάτῳ ἀποθάνῃ, ὑπὲρ τούτου τοῖς προσήκουσιν εἶναι τὰς ἀνδροληψίας, ἕως ἂν ἢ δίκας ὑπόσχωσιν ἢ τοὺς ἀποκτείναντας ἐκδῶσι.**

ἀνδρολήψιον (τὸ) ἡ ἀνδροληψία βλ. λ. : Δημ. 648,11 **τὸ ἀνδρολήψιον εἶναι μέχρι τριῶν, πλέον δὲ μή·** 2) γεν. σύλληψις ἀνδρῶν : Ἀππ.Ἐμφ.4,6 **ἀνδρολήψια αἰφνίδια πολλά.**

ἀνδρολογεῖον (τὸ) μτγν. ἡ ἀνδρολογία βλ. λ.

ἀνδρολογία (ἡ) μτγν. τὸ ἀνδρολογεῖν βλ. λ.· 2) ἡ κατ' ἄνδρα διὰ καταγραφῆς φορολογία, κεφαλικὸς φόρος : ΠΔ Μακ.2,12,43 **ποιησάμενός τε κατ' ἀνδρολογίαν κατασκευάσματα.**

ἀνδρολόγος-ον μσν. ὁ λαλῶν ὡς ἀνήρ, ὁ ἀνθρωπίνην λαλιὰν λαβών : Τζετζ.μεθ' Ὅμ.575 **ἀνδρολόγοιο μαθὼν ὅσα τεύχετο** (περὶ λίθου).

ἀνδρολογῶ-έω κ. δημ. συλλέγω ἄνδρας, ἰδίως στρατολογῶ : Ἀλκίφρ.1,44 **ἀνδρολογοῦσι δὲ ἐκ Πειραιῶς καὶ Φαληρόθεν·** ‖ κ. παθ. : Λουκ.Τοξαρ.58 **μονομαχεῖν δὲ αὐτοὶ ἐπὶ μισθῷ ἀνδραλογηθέντες εἰς τρίτην ἡμέραν διαγωνισθεῖσθαι ἔμελλον·** ‖ κ. μτφ. : Κλημ.Ἀλεξ.947 **νεωστὶ πρὸς τοῦ σωτῆρος ἠνδρολογημένοι·** 2) δημ. κ. **ἀντρολογῶ** ὁμιλῶ περὶ ἀνδρῶν ἐρωτικῶς, ἐπιζητῶ τὰς σχέσεις πρὸς ἄνδρας, περὶ γυναικῶν ἐρωτύλων.

ἀνδρομανής-οῦς-ές κ. νεώτ. ἐπὶ γυναικῶν, ἡ μαινομένη ἐξ ἔρωτος πρὸς ἄνδρας· ΑΒ 394,25 « ἐπιμεμηνυῖα τοῖς ἀνδράσιν »· 2) νεώτ. ζωολ. **ἀνδρομανῆ** (τὰ) ἔντομα κολεόπτερα τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀνθικιδῶν.**

ἀνδρομανία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ μαίνεσθαι ἐξ ἔρωτος δι' ἄνδρας, περὶ γυναικῶν : Γρηγ.Ναζ.Λογ. 38,619 **μοιχείας, ἐπιορκίας, ἀνδρομανίας·** ‖ κ. περὶ ἀνδρῶν ἡ εἰς τὰ παρὰ φύσιν ῥοπή, ἡ ἀρσενοκοιτία : Νεκτάρ.4,5 π.Σουΐδ. **γυναικομανίας ἅμα καὶ ἀνδρομανίας ἀνάπλεως γενόμενας.**

ἀνδρομανῶ-έω μσν. κ. νεώτ. μαίνομαι, **φλέγομαι** ἐξ ἔρωτος πρὸς ἄνδρα.

ἀνδρομαχία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ποωδῶν ἢ θαμνωδῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν συνθέτων, τῆς οἰκογενείας τῶν **βερνονιδῶν.**

ἀνδρομάχος (-η)-ο(ν) ὁ πρὸς ἄνδρα μαχόμενος : ΑΠ 7,241 **ἀνδρομάχοις χερσί·** ‖ αὐτ.11,378 **ἄλοχος ἀνδρομάχη** (μετὰ τοῦ συζύγου μαχομένη).

ἀνδρομεγέθης-ους-ες μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνδρομήκης, ὁ εἰς ὕψος ἀνδρὸς ἐξικνούμενος : Νικήτ. Χρον.8,2,132 D **ἐξ ὧν αὐτῷ ἀνδρομεγέθης ἀνέβλαστεν ἄσταχυς.**

ἀνδρομέδα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος συμπετάλων δενδρυλλίων δικοτυληδόνων τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἐρεικοειδῶν·** ‖ παλαιοφ. εἶδος τοῦ φυτοῦ ἀνδρομέδα εὑρεθὲν ἀπολελιθωμένον ἐντὸς τοῦ ἠλέκτρου τῆς ὀλιγοκαίνου περιόδου.

ἀνδρομεδίτης (ὁ) νεώτ. βοταν. δικοτυλήδονα φυτὰ συμπέταλα τῆς ὁμοιογεν. τῶν **ἐρεικοειδῶν.**

ἀνδρομεδοτοξίνη (ἡ) νεώτ. δηλητηριώδης πικρὸ οὐσία ἐκ τοῦ φυτοῦ **ἀνδρομέδα ἡ ἰαπωνική.**

ἀνδρομεδώδη (τὰ) νεώτ. παλαιοφ. διάφορα ἐκλείψαντα φυτὰ τοῦ ἀθροίσματος συμπετάλων δικοτυληδόνων, τῶν ὁποίων ἄνθη εὑρέθησαν εἰς τὸ ἤλεκτρον τῆς ὀλιγοκαίνου διαπλάσεως.

ἀνδρόμεος-α-ον ἀνθρώπινος : Ἰλ.Υ 100 **χροὸς ἀνδρομέοιο,** Ὀδ.Ι 297 **ἀνδρόμεα κρέα,** Ἀπολλ. Ρ 1,258 **αὐδὴν ἀνδρομέην,** Γρηγ.Ναζ.2,44,124 **ἀνδρομέης γενεῆς φύσις·** ‖ Ἡσ. « ἀνδρόμεον· ἱμάτιον Κρῆτες ».

ἀνδρομήκης-ους-ες ὁ ἀνδρὸς μῆκος ἔχων : Ξεν. Ἑλλ.3,2,3 **σταυρώματι ἀνδραμήκει ἄντι,** Πολύβ. 10,46,3 **τὸ βάθος ὡς ἀνδρόμηκες,** Σουΐδ.2,2244 B « **Κύρβεις**· πλινθίον τι μέγα ἀνδρόμηκες ».

ἀνδρομηκιαῖος-ον Πάπ. ὁ ἔχων μῆκος ἀνδρικοῦ ἀναστήματος.
ἀνδρόμηρον (τὸ) ἢ **-ηρόν** τό ἀνδρομητὸν βλ.λ.
ἀνδρομηρόν (ὁ) ἢ **-όμηρον**, τό ἀνδρομητὸν βλ.λ.
ἀνδρομητόν (τὸ) ἅ. **ἀνδρόμηρον** ἢ **-ηρόν** « σύσπαστον ἐγχειρίδιον τραγικόν » (ἀναδρομητόν), ἤτοι ἐγχειρίδιον σταμωμένον, οὗ ἡ λεπὶς πιεζαμένη ἐπὶ τοῦ σώματος ὑπεχώρει εἰς τὴν λαβήν, χρησιμοποιούμενον ἐν τῷ θεάτρῳ πρὸς παράστασιν φόνου· Ἡσ. ἐν λ. « ἄἠητον· σύσπαστον ἐγχειρίδιον παρὰ Ταραντίνοις ».
ἀνδρομίδα (ἡ) δημ. κ. **ἀνδραμίδα** κ. **ἀντρομίδα** ἢ ἐνδρομίς (π. Ὀρειβασίῳ)· εἶδος μαλλίνου κλινοσκεπάσματος πολυχρόου, προϊὸν οἰκιακῆς ὑφαντουργίας· || κ. τάπης λεπτός, ζωηρόχρωμος, ὁμοίας κατασκευῆς, χράμι, κιλίμι, ἅ. **ἀνάπλι**: **ἀνδρομίδες Τριπόλεως, Τρικκάλων, Μακεδονίας.**
ἀνδρόμοιος-ον μσν. ὁ ἀνδρὶ ὅμοιος.
ἀνδρόμορφος-ον μτγν. κ. μσν. κ. δημ. ὁ ἀνδρὸς μορφὴν ἢ σῶμα ἔχων: Ἀπολλόδ.1,6,3 **ἦν δ' αὐτῷ τὰ μὲν ἄχρι μηρῶν ἄπλετον μέγεθος ἀνδρόμορφον**, Εὐστ.σχόλ. Ὀδ.1571 **ἔχων δέ τι ἀνδρόμορφον.**
ἀνδρομόρφως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον **ἀνδρόμορφον** βλ. λ.
ἄνδρομος-ον μτγν. ὁ ἀνδρώδης: Ἀρκάδ.61,12.
ἀνδρονομοῦμαι-έομαι μέσ. ἔχω ἀνδρὸς ἔπαρσιν, ἀλαζανεύομαι: Μᾶρκ. Ἀντών.15,14 **εἶτα αἶοι ἀνδρονομούμενοι ἢ χαλεπαίνοντες** (διορθ. ἀδρυνόμεναι).
ἀνδρόνους-οος-ους μσν. ὁ νοῦν ἀνδρός ἔχων, ἐμβριθής, συνετός: Μανασ.Χρον.5704.
ἀνδροόμοιος-α-ον μσν. ὁ ὁμοιάζων πρὸς ἄνδρα: Τζέτζ.Μεθ''Ὁμ.370 **Κασσάνδρη δ' ἄρ' ἔην βαιὴ δέμας ἀνδροόμοιος.**
ἀνδροπαγής-οῦς-ές ὁ στερεότητα, σταθερότητα ἀνδρικὴν ἔχων: Ἀμφίλοχ.12 **ἵνα εἰς τέλειον φρόνημα καὶ ἀνδροπαγὲς μεταποιήσῃ.**
ἀνδροπάδαι (αἱ) νεώτ. ζωολ. πτηνὰ τῆς οἰκογενείας τῶν **θυμελιδῶν**, ἰθαγενῆ τῆς Ἀφρικῆς.
ἀνδρόπαις-αιδος (ὁ) Σχόλ.Αἰσχ. « ἢ ὁ παῖς ὁ νεωστὶ εἰς ἄνδρα ἐλθὼν ἢ ὁ ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ ἀνδρείας ὤν »· Ἡσ. « ἀνδραύμενος ἤδη πως· ἢ ἀνδρὸς φρόνησιν ἔχων παῖς ».
ἀνδροπαλῶ-άω δημ. ἐργάζομαι, ἀγωνίζομαι, προσπαθῶ καρτερικῶς ὡς ἀνήρ: **ὅλη νύχτα ἀνδροπάλαψε στὸ κεφάλι τοῦ ἀρρώστου.**
ἀνδροπλαστία (ἡ) ἡ πλάσις ἀνδρῶν, τὸ πλάττειν ἐκ μαλακῆς ὕλης ἀνθρώπους: Διον.Ἀρ.Ἐπ.9,468.
ἀνδροπλήθεια (ἡ) πλῆθος ἀνδρῶν: Αἰσχ.Πέρσ. 235 **πάρεστιν αὐτοῖς ἀνδροπλήθεια στρατοῦ.**
ἀνδροπληθής-ής-ές νεώτ. ὁ πλήρης ἀνδρῶν: **ἀγορὰ ἀνδροπληθής.**
ἀνδροπληθύς-ύος (ἡ) νεώτ. ἡ **ἀνδροπλήθεια** βλ.λ.
ἀνδρόπλουτος (ἡ) μσν. γυνὴ ἐκ τοῦ ἀποθανόντος συζύγου πλοῦτον ἔχουσα: Παλλάδ.Β Χρυσ. 8,286,43 **χῆραι μέν, ἀνδρόπλουτοι δέ,** (δ.ἑρμ. αἱ πολλοὺς ἄνδρας ἔχουσαι, αἱ πλούσιαι εἰς ἄνδρας).
ἀνδροποίησις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἔχειν ἀξιώσεις ἢ συνηθείας, συμπεριφορὰν ἀνδρῶν, ἐπὶ παιδῶν ἢ γυναικῶν: Ἄστυ 24,9,91 **ἡ ἐν παιδικῇ ἀκόμη ἡλικίᾳ ἀνδροποίησις.**
ἀνδροποιός-όν κ. νεώτ. ὁ ἐμπνέων ἀνδρικὸν φρόνημα: Πλούτ.Ἠθ.334 E **μουσικὴν κοσμῶν ὡς ἀνδροποιόν,- ἀνδροποιὸς ἐκπαίδευσις, - ἄσκησις.**
ἀνδροποιοῦμαι-έομαι νεώτ. ἐπὶ γυναικῶν, ἔχω ἀξιώσεις, ἢ συνηθείας ἀνδρικάς: Ἄστυ 6,9,94 **ἀνδροποιοῦνται αἱ γυναῖκες ὅλοέν.**
ἀνδρόπορνος (ὁ) κ. **-όρνος** ὁ πορνευόμενος ἀνήρ, ὁ κίναιδος.
ἀνδροπορφυρεύς-έως (ὁ) ἀνδροκογχυλευτὴς βλ.λ.
ἀνδροπρέπεια (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις **ἀνδροπρεπής** βλ. λ.
ἀνδροπρεπής-οῦς-ές μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνδρὶ ὁμοιάζων, ὁ εἰς ἄνδρα πρέπων, ἁρμόζων: Κυρίλλ.Ἀλ.5,522 D **ἀνδροπρεπές τι καὶ ἐρρωμένον,** Γρηγ.Ναζ.149,9 **ἀνδροπρεπές τι καὶ ἁγιοπρεπές, - ἀνδροπρεπὴς μορφή, - συμπεριφορά.**
ἀνδροπρεπῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον **ἀνδροπρεπῆ** βλ. λ.
ἀνδροπρόσωπος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων πρόσωπον, χαρακτηριστικὰ ἀνδρός: **ἀνδροπρόσωπη γυναίκα.**
ἀνδρόπρῳρος-ον ὁ μὲ μορφὴν ἀνδρός: Πλούτ. Ἠθ.1123 B **βουγενῆ ἀνδρόπρῳρα**· Ἡσ. « ἀνδρόπρῳρος· ἀνδροπρόσωπον ».
ἀνδροπώγων-ωνος (ὁ) νεώτ. βοταν. ποῶδες, πολυετὲς φυτὸν νομευτικόν, τῆς οἰκογενείας τῶν **ἀγρωστιδῶν,** διακρινόμενον εἰς πολλὰ εἴδη, ὧν τινα χρήσιμα βιομηχανικῶς, δημ. ἀσπρόχορτα, ἀνελίφι, ἀλιφάδι, λεμίθι.
ἀνδροσάθης (ὁ) ὁ **ἀνδροσάθων** βλ.λ.
ἀνδροσάθων-ωνος (ὁ) ὁ μεγάλην σάθην (πέος) ἔχων, ἐπίθ. τοῦ Πριάπου, ἅ. **ἀνδροσάνθων**: AB 394,5 « μεγάλα ἔχων αἰδοῖα ».
ἀνδρόσαιμον (τὸ) κ. νεώτ. κ. **ἀνδρόσαιμος** (ὁ) ἄγριον πήγανον βλ.λ.: **Διοσκ.3,173** « θάμνος λεπτόκαρφος φρυγανώδης, πεφοινιγμένος τὰ ῥαβδία, φύλλα τριπλασίονα τοῦ πηγάνου, ἃ τριφθέντα οἰνώδη χυλὸν ἀφίησι »· || νεώτ. περιληπτ. γένος φυτῶν θαμνωδῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ὑπερικοειδῶν·** ἐν Ἑλλάδι **ἀνδρόσαιμον τὸ φαρμακευτικὸν** (τὸ ἀνωτέρω τοῦ Διοσκ.) ἔχον φαρμακευτικὰς ἰδιότητας κ. **ἀνδρόσαιμον τὸ τράγιον** διακοσμητικόν, δημ. **λειχηνόχορτο.**
ἀνδρόσακες-ους (τὸ) κ. νεώτ. φυτὸν ποῶδες, πικρὸν τὴν γεῦσιν: Διοσκ.3,150 « πόα λεπτή, λεπτόκαρφος, πικρά, ἄφυλλος, θυλάκιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχουσα περιεκτικὸν σπέρματος », Ὀρειβ. 2,563,13 **ἀνδρόσακες** (πόα) **αὐτή τε καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς πινόμενος·** 2) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ποωδῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **ἠρανθῶν.**
ἀνδροσημόφυλλα (τὰ) νεώτ. βοταν. προσωνυμία φυτῶν ἐχόντων φύλλα προσομοιάζοντα πρὸς τὰ τοῦ ἀνδροσαίμου βλ.λ.
ἀνδρόσινις-ιος (ὁ,ἡ) θηλ. κ. **-ιδος** (σίνομαι) ὁ ἄ. ἄνδρας σινόμενος, βλάπτων, ὁ ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς ἀνθρώπους: ΑΠλ.266,7 **τίς ἔμψυχον ἀνδρόσινιν ἄνυσε τέχνα;**
ἀνδρόσπλαγχνος-ον μσν. ὁ ἔχων σπλάγχνα ἀνδρικά, ψυχὴν ἀνδρικήν.
ἀνδρόσπορον (τὸ) νεώτ. βοταν. ζωοσπόριον δίδον γένεσιν εἰς τὰ ἄρρενα ὄργανα τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν φυτῶν, τὰ ἀνθηρίδια.
ἀνδροστάχυς-εως (ὁ) νεώτ. παλαιοφ. γένος πτεριδοφύτων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **γυμνοσπέρμων** εὑρεθὲν ἐν ἀπολιθώσει.
ἀνδρόστεμμα (τὸ) νεώτ. βοταν. φυτὸν τῆς οἰκογενείας τῶν **μιμοσοειδῶν.**
ἀνδρόστροφος-ον ὁ ὡς ἀνὴρ ἐν συνουσίᾳ ἐνεργῶν· || κ. **περὶ** γυναικῶν ἐν τῇ αὐτῇ αἰσχρ. σημ.: Μανεθ.4.358 **καὶ πόρνας τριβάδας ἀνδρόστροφα ἔργα τελούσας.**
ἀνδροσύνη (ἡ) ἡ ἀνδρεία: Εὐσέβ.Πρ.5,28,223 **διά τ' ἀνδροσύνης ἐρατῆς, ἱερῆς θ' ὁμονοίας.**
ἀνδροσφαγεῖον (τὸ) ὁ τόπος ἔνθα σφάζονται ἄνδρες: Αἰσχ.Ἀγ.1092 **ἀνδροσφαγεῖον καὶ πεδορραντήριον** (διορθ. ἀνδρὸς σφαγεῖον).
ἀνδρόσφιγξ-ιγγος (ἡ) σφίγξ ἔχουσα μορφὴν ἀνδρὸς ὡς ὁ ἀρχαῖος τύπος σφιγγὸς κ. οὐχὶ γυναικός: Ἡρ. 2,175 **κολοσσοὺς . . ἀνδρόσφιγγας.**
ἀνδροσώτειρα (ἡ) Παπ. κ. **ἀνδρασώτειρα** ἡ τοὺς ἄνδρας σῴζουσα, ἐπίθ. τῆς Ἴσιδος.
ἀνδρότης-τητος (ἡ) νεώτ. ἡ **ἀνδροτής** βλ.λ. ἀνδρικότης· 2) ἡ ἀνδρικὴ ἡλικία.

ἀνδροτής-τῆτος (ἡ) ἀνδρικότης, δύναμις, ρώμη, ἀκμή (διορθ. ἀδροτής βλ.λ.) : Ἰλ.Χ 363 **ψυχὴ .. Ἀϊδόσδε βεβήκει .. λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην,** αὐτ.Ω 6 **Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτά τε καὶ μένος ἠΰ·** 2) γενναιότης, εὐψυχία, ἀνδρεία : Φίντυς π. Στοβ.4,23,61.

ἀνδροτόμα (τὰ) νεώτ. βοταν. ἐπονομασία φυτῶν τινων, τῶν ὁποίων οἱ στήμονες εἶναι διῃρημένοι εἰς δύο τμήματα.

ἀνδροτομία (ἡ) νεώτ. ὁ εὐνουχισμὸς βλ.λ.

ἀνδροτομῶ-έω μτγν. εὐνουχίζω ἄνδρα : Σέξτ. π.γραμμ.289,280 **τὸν πατέρα ἠνδροτόμησε.**

ἀνδροτοξότης (ὁ) μσν. ὁ τοξεύων ἄνδρας : Νικήτ.Εὐγεν.4,380 **ἔρωτος ἀνδροτοξότου.**

ἀνδρότριχα (τὰ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **κυπεριδῶν.**

ἀνδροτυχής (ἡ) -ές ἡ ἀξιουμένη ἀνδρός, ἡ συζύγου τυχοῦσα : Αἰσχ.Εὐμ.960 **νεανίδων τ' ἐπηράτων ἀνδροτυχεῖς βιότους δότε.**

ἀνδροῦμαι-όομαι βλ. **ἀνδρῶ.**

ἀνδροφάγος-ον ἀνθρωποφάγος : Ὀδ.Κ 200 **Κύκλωπος ἀνδροφάγοιο·** ‖ κ. ὡς ὄν. ἐθνικὸν Ἡρ.4,18,106 **μετὰ δὲ τὴν ἔρημον Ἀνδροφάγοι οἰκέουσι.**

ἀνδροφαγῶ-έω εἶμαι ἀνθρωποφάγος.

ἀνδροφθόρος-ον ὁ φθορὰν ἐπιφέρων εἰς ἄνδρας : Σοφ.Φιλ.266 **τῆσδ' ἀνδραφθόρου ἐχίδνης.**

ἀνδροφονεύς-έως (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ φονεὺς ἀνδρῶν ἀνδροφόνος.

ἀνδροφονία (ἡ) ὁ φόνος ἀνδρῶν, ἀνθρωποκτονία : Ἀριστλ.ΗΝικ.2,6.

ἀνδροφόνος-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. θηλ. **-όνισσα** ὁ φονεύων ἄνδρας, κ. γεν. ὁ φονεύων : Ἰλ.Ω 224 **Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο,** Ὀδ.Α 261 **φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος,** Ἀμφ.π.Ἀθην.228 C **πρὸς τοὺς ἀνδροφόνους ἰχθυοπώλας,** Μανεθ.1,136 **ἀνδροφόνου σιδήρου,** ΑΠ 11,60 **ἀνδραφόνος φροντίς,** Ζωναρ.Γλωσσ.170 «ἀνδροφόνος· οὕτως λέγεται κἂν γυναῖκα τις κτείνει »· ‖ ὁ ἀποδειχθεὶς ἔνοχος ἀνθρωποκτονίας : Λυσ.116,38· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ γυναικῶν, ἡ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα φονεύσασα, ἡ συζυγοκτόνος : Πίνδ.Π 4,252 **Λαμνιᾶν τ' ἔθνει γυναικῶν ἀνδροφόνων.**

ἀνδραφόντης (ὁ) κ. **ἀνδρειφόντης** βλ. λ. : Αἰσχ. Ἑπτ.572 **τὸν ἀνδροφόντην, τὸν πόλεως ταράκτορα.**

ἀνδροφονῶ-έω φονεύω ἄνδρας ἢ κ. γεν. φονεύω : Ἱππ.Ἐπιστ.1282,21 **βασιλῆας ἀνδροφονέουσι,** Στράβ.4,206 **ἡδηδὸν ἀνδροφονοῦντας,** Ἰω. Δαμασκ.1,468 Β **τὸν ἀνδροφόνον ἀνδροφονεῖν.**

ἀνδροφορῶ-έω νεώτ. τὰ ἀνδρικὰ (ἀντρίκια) φορέματα ἐνδύεσθαι, ἐπὶ γυναικῶν : Ἀκροπολ.18, 11,90 **ἀνδροφοροῦσαι γυναῖκες ἐν Λονδίνῳ.**

ἀνδροφροσύνη (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀνδρόφρονος βλ. λ.

ἀνδρόφρων-ονος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνδρὸς φρόνημα ἔχων, περὶ γυναικός : Σοφ.ἀπ.π.Στοβ.73,54 **κατ' ὀρφανὸν γὰρ οἶκον ἀνδρόφρων γυνή.**

ἀνδροφυής-οῦς-ές ὁ ἀνδρὸς φυὴν ἢ φύσιν ἔχων : Ἐμπεδ.π.Αἰλ.ΖΙ 16,29 **ἀνδροφυῆ βούκρανα.**

ἀνδροφυκτίς-ίδος (ἡ) εἶδος κόγχης : Ἐπίχαρμ. ἀπ.28,40 (κόγχαι) **τὼς ἀνδροφυκτίδας πάντες ἄνθρωποι καλέονθ'.**

ἀνδροφυλάκιον (τὸ) Ἐπιγρ. τόπος, κτίριον φυλακῆς ἀνδρῶν.

ἀνδρόφωνος-ον ὁ ἀνδρὸς φωνὴν ἔχων, περὶ γυναικῶν : Ἀθην.9,384 **ἡ δ' ἀνδρόφωνας Γνάθαινα γελάσασα** (διορθ. ἀνδροφόνος).

ἀνδροχωρίστρα (ἡ) δημ. ἡ χωρίζουσα, ἀπομακρύνουσα τὸν ἄνδρα ἀπὸ τῆς συζύγου του, ἡ προκαλοῦσα χωρισμὸν ἀνδρογύνου, οἷον δι' ἐρωτικῆς γοητείας, διὰ ραδιουργίας κττ., ἄ. **ἀνδρογυνοχωρίστρια·** ἐν χρ. κ. ὑβριατικῶς.

ἀνδρύαλα (ἡ) βοταν. γένος φυτῶν θαμνωδῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **κιχωροειδῶν·** τὸ ἐν Ἑλλάδι εἶδος **ἀνδρύαλα ἡ ὀδοντωτὴ** εἶναι πόα πολυετής, πολλαχοῦ λαχανευομένη.

ἀνδρυάλη (ἡ) ἡ ἀνδρύαλα βλ. λ.

ἀνδρύνομαι μτγν. κ. μσν. γίνομαι ἀνήρ, ἀνδροῦμαι βλ. λ., λαμβάνω θάρρος, ἀποφασιστικότητα, τόλμην εἰς ἄνδρα ἰδιάζουσαν, ἀνδρικήν : Δωρόθ.Διδασκ.813 C **εἰ δ' ἀνδρυνθῶσι καθ' ἡμῶν.**

ἀνδρῶ-όω καθιστῶ τινα ἄνδρα, ἐκτρέφω, ανατρέφω τινὰ μέχρις οὗ γίνῃ ἀνήρ : Πλούτ.Ἠθ. 490 Α **τὸν ἐκείνου παῖδα θρέψας καὶ ἀνδρώσας,** ΑΠαλ.7,418,2 **ἤνδρωσε δ' ἱερὰ δεξαμένη με Τύρος·** 2) δίδω εἴς τινα ἀνδρικὸν φρόνημα, θάρρος, εὐψυχίαν, καρτερίαν : Λυκόφρ.176 **Μύρμων τὸν ἑξάπεζον ἀνδρώσας στρατόν·** 3) κ. νεώτ. **ἀνδροῦμαι·** κ. ἐν μέσ. σημ. γίνομαι ἀνήρ, φθάνω εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν : Πλάτ.Συμπ.162 Α· **ἐπειδὰν ἀνδρωθῶσι,** Ἀριστ.Ἠθ.10,9 **ἀλλὰ καὶ ἀνδρωθέντας δεῖ ἐπιτηδεύειν τὰ αὐτά, - ἀνδρωθεὶς κατετάχθη εἰς τὸν στρατόν·** 4) μτφ. ἔχω ἀνδρικήν, ἀρτίαν ἢ ἄ. γενναίαν ὑφήν, ἔκφρασιν : Μάχ.π. Ἀθην.8,341 C **τοὺς διθυράμβους .. καταλιμπάνω ἠνδρωμένους,** Λουκ.Ἔρ.32 **ἵν' ἡ εὐνοία πρὸς τὸ τέλειον ἀνδρῶται·** ‖ κ. νεώτ. κτῶμαι ἢ παρ' ἄλλου λαμβάνω ἀρετὰς ἀνδρός, ἀνδρικάς : Συνόδ.συλ.Βατ.4,22 **πίστις εὐσεβείας ἠνδρώσατο·** 5) κ. μσν. ἐπὶ γυναικός, λαμβάνω ἀνδρὸς πεῖραν, ὑπανδρεύομαι, συζῶ μετ' ἀνδρός : Ἀρθρ. 58 Ε **τῶν δὲ ἠνδρωμένων γυναικῶν αἱ στεῖραι ταῦτα πάσχουσι,** Πλουτ.Ἠθ.288 Β **αἰσχυνομένων ἀνδροῦσθαι πρὶν ἢ τὸ παιδικὸν ἀποθέσθαι παράσημον·** ‖ διακορεύομαι : Τζέτζ. Γραμ.Ἀνέκδ.3,355,25 **ταῖς ἱερείαις ταύταις ἀνδρωθείσαις ἤτοι φθαρείσαις,** Φωτ.σχολ. « ἠνδρωμένη παρθένος ἡ γεγαμημένη ».

ἀνδρώδης-ες κ. νεώτ. ὁ τὸ εἶδος, τὴν μορφὴν ἀνδρικός : Ἀριστλ.Ἠθ.Ν 9,11 **οἱ ἀνδρώδεις τὴν φύσιν·** ‖ ὁ κατὰ τὴν ἐμφάνισιν, τὴν ἔκφρασιν ἀνδρικός : Πλούτ.Ἠθ.456 F **ὡς οὐκ εὐγενής, οὐδὲ ἀνδρώδης,** Λουκ.Ἰκαρομ.2 **σκυθρωποὶ καὶ ἀνδρώδεις τὸ βλέμμα·** ‖ ὁ κατὰ τὸ ἦθος, τὸ φρόνημα, τὴν ψυχὴν ἀνδρικός : Ἀριστλ.Πολ.5,7 **ὅταν ἀνδρώδης τις ὢν μὴ μετέχῃ τῶν κοινῶν,** Διον. Ἁλ.Ῥωμ.7,9 **ἀνδρῶδες φρόνημα·** ‖ κ. παραθ. : Ἀριστλ.Ρητ.2 C 17 **φιλοτιμότεροι γὰρ καὶ ἀνδρωδέστεροί εἰσι τὰ ἤθη οἱ δυνάμενοι τῶν πλουσίων·** ‖ γεν. ἰδιάζων εἰς ἄνδρα, ἀνδρικός, γενναῖος : Ἰσοκρ.5,76 **ἀνδρωδέστερος καὶ πλέονος ἄξιος,** Θεόφρ.π.Σουΐδ.Κυφελ. **εἰς ἀνδρωδέστερα καταδαπανῶντες.**

ἀνδρωδῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀνδρώδη βλ.λ. : Ἰσοκρ.Παναθ.239 Β **ἀνδρωδῶς ἐν ἑαυταῖς** (ταῖς συμφοραῖς) **διακειμένους,** Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.5,11,70 **ἀνδρωδῶς ἀναστρεφομένους·** ‖ κ. παραθ. : Ξεν. Ἀπομν.5,8,1 **τὴν καταγνωσιν τοῦ θανάτου .. ἀνδρωδέστατα ἐνεγκών.**

ἀνδρών-ῶνος (ὁ) κ. νεώτ. Ἰων. **ἀνδρεών,** ποι. **-ειών** τὸ διὰ τοὺς ἄνδρας τμῆμα τῆς οἰκίας, τὸ διὰ κατοικίαν καὶ δι' ἑστίασιν τῶν ἀνδρῶν διαμέρισμα, (συνηθ. τὸ ἰσόγαιον τῆς οἰκίας), ἄ. **ἀνδρωνῖτις** (ἡ)· ἀντίθ. **γυναικών** (ὁ), **γυναικωνῖτις** (ἡ) κ. νεώτ. **-ίτης** (ὁ) : Ἡρ.1,34 **ἀκόντια .. ἐκ τῶν ἀνδρεώνων ἐκκομίσας,** Αἰσχ.Ἀγ.243 **πατρὸς κατ' ἀνδρῶνας εὐτραπέζους,** Ἀριστφ.Ἐκκλ.676 **τὰ δικαστήρια καὶ τὰς στοὰς ἀνδρῶνας πάντα ποιήσω·** Σουΐδ. «ἀνδρῶνα οἶκον ἔνθα οἱ ἄνδρες εἰώθασιν ἀθροίζεσθαι », ΑΠαλ.9,322,7 **παστάδα τις τοιοῖσδε καὶ ἀνδρειῶνα καὶ αὐλὰν κοσμείτω.**

ἀνδρώνιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὁ ἀνδρὼν βλ. λ.

ἀνδρωνίτης (ὁ) νεώτ. ὁ ἀνδρὼν βλ.λ.

ἀνδρωνῖτις-ιδος (ἡ) ἀττ. ὁ ἀνδρὼν βλ.λ. : Λυσ.

'Ερατ.9 οἰκίδιον ἔστι μοι διπλοῦν, ἴσα ἔχων τὰ ἄνω τοῖς κάτω, κατὰ τὴν γυναικωνῖτιν καὶ κατὰ τὴν ἀνδρωνῖτιν.

ἀνδρωνυμικός-ή-όν μτγν. γραμμ. ὄνομα εἰς ἄνδρα ἐπιθετικῶς μεταβιβασθέν, ἰδίως ὄνομα χαρακτηριστικόν ζῴου, οἷον πῶλος, σκύμνος· || τό ἐκ θηλ. ὀνόματος προερχόμενον ἀρσ. τοιοῦτον, οἷον Δημήτηρ - Δημήτριος· || κ. γεν. τὸ ἐξ ἄλλου ὀνόματος σχηματισθὲν κύριον ὄνομα ὡσεὶ ἐπιθετικῶς, οἷον Διονύσιος, 'Απολλώνιος, Ποσειδώνιος· Σουΐδ. ἐν λ. « Δημήτρειος καρπός : πάντα τὰ τοιαῦτα ὁμώνυμα τοῖς ἀνδρωνυμικοῖς ».

ἀνδρωνύμιον (τό) ἀνδρὸς κύριον ὄνομα : Θεογνώστ.Καν.9,22 Λαιποδίας ἀνδρωνύμιον (δ. γρ. -ιος) ἑνὸς τῶν 'Αθήνησιν ἐπιφανῶν.

ἀνδρώνυμος-ον ὁ ἀνδρὸς ὄνομα ἔχων (ἀμφ.).

ἀνδρωνυμῶ-έω σχόλ. ἔχω ὄνομα ἀνδρός.

ἀνδρῷος-α-ον κ. μσν. ὁ εἰς τοὺς ἄνδρας ἰδιάζων, ὁ διὰ τοὺς ἄνδρας προσφυής, προωρισμένος, χρήσιμος : Μουσάν.π.Στοβ.54 τὰ μὲν ἀνδρῷα καλεῖται τὰ δὲ γυναικεῖα, Νεαπ.βί.Συμ.Ι,154 Ε δύο λουτρά, ἓν ἀνδρῷον καὶ ἓν γυναικεῖον· || ὁ τοῦ ἀνδρός, ἀνδρικός, ὁ ἰδιάζων εἰς ἄνδρα : Γαλην. 2,888,4 τῆς ἀνδρῴας κύστεως· σχολ. « ἀνδρεῖα ἐσθήματα ἤτοι ἀνδράσι πρέποντα· ἀνδρῷα δὲ οἰκήματα τὰ ἐμπεριέχοντα ἄνδρας ».

ἄνδρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἐν τῇ μτφ. σημ. ἀνδρικοῦ, τοῦ γενναίου, τοῦ εὐθαρσοῦς : Λασκαρ.Λυχν.86 ἄνδρωσις φρονημάτων.

ἀνέ δημ. κ. ἀνέν κατ' ἐπέκτ. ὁ ὑποθ. σύνδεσμος ἄν, (ἀκολουθοῦντος συνήθ. τοῦ καί), ἐάν, ἂν ἴσως, ἂν τυχόν : 'Ερωτοκρ.Β.1950 κι ἀνὲν καὶ πέσω χάμω· || κ. ἄνευ ἀκολουθίας τοῦ καί : αὐτ.Ε.1361 κι ἡ ὀργητά σου ἀνὲν κρατῇ ἀκόμη βασιλιά μου.

ἀνέαστος-ον ὁ μὴ ἐπαναγενόμενος νέος, ὁ μὴ διὰ μερίμνης ἄλλου ἀνακαινισθείς, ἀνανεωθείς, βελτιωθείς : Στράβ.ΙΙ,502 ἀνέαστος γῆ (ἡ μὴ ἀροθεῖσα, ἡ χέρσος).

ἀνέβα (τό) ἄκλιτ. δημ. τὸ ἀναβαίνειν, τὸ ἀνέβασμα βλ.λ.· || ἡ ἀνωφέρεια : τὸ δύσκολο ἀνέβα, - βαρέθηκα τ' ἀνέβα καὶ κατέβα, παροιμ. εὔκολα τ' ἀνέβα τοῦ λαγοῦ, σκουντούφλα τὰ κατέβα.

ἀνεβάζω δημ. κ. ἀνιβάζω, ἀόρ. κ. ἀνίβασα, παθ. ἀνεβάστηκα, μτχ. ἀνεβασμένος ἀναβιβάζω, φέρω, κομίζω τι ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω : ἀνεβάζω τὸ σεντούκι, - μοῦ ἀνέβασαν τὰ ἔπιπλα στὸ καινούργιο σπίτι, - ἀνεβάστηκε τὸ πιάνο· || τὸ παθ. -ομαι κ. ὑφώνομαι : εἶχε τὸ γιακὰ ἀνεβασμένο (ὑψωμένον)· 2) κ. μτφ. ὑψώνω, ἀνατιμῶ, ὑψώνομαι : ἀνέβασαν τοὺς φόρους, - τὴν τιμὴν τοῦ φωμιοῦ, - τὴ λίρα, - ὅλα τὰ τρόφιμα εἶναι ἀνεβασμένα· || τιμῶ τινα ἐξαιρέτως ἢ ὑπὲρ τὸ δέον : φρ. τὸν ἀνέβασα στὸ κεφάλι μου πάνω (τοῦ ἀπένειμα ἐξαίρετον τιμήν)· || (ἀμεταβ.) φουσκώνω, λαχανιάζω.

ἀνέβαθος-η-ο δημ. ὁ ἀνάβαθος βλ. λ., ἀβαθής, ρηχός : ἀνέβαθα νερά· || μὴ βαθουλός : ἀνέβαθο πιάτο, παροιμ. στὸ φτωχὸ καὶ στὸ κοπέλι δίνου ἀνέβαθο σκουτέλι.

ἀνεβάθρα (ἡ) δημ. τὸ βάθρον βλ. λ.

ἀνεβαίνω δημ. ἀναβαίνω βλ.λ. : Χρον.Μωρ.83 καὶ ἀνεβήκαμε ἀπάνω, δημ. αἴνιγμ. ἀνεβαίνει κι ἀνεβαίνει κι ὅλο κατεβαίνει (ὁ ἄνθρωπος καθ' ὃ γηράσκων), παροιμ. καβάλα ἀνεβαίνεις ατὸ βουνὸ σὰν ἔχῃς καὶ μουλάρι καὶ σαμάρι, δ.δίστ. ἀνέβαινα κατέβαινα τ' ἅι Γιωργιοῦ τὴ σκάλα· || μτφ. ὑψώνομαι : φρ. ἀνεβαίνει ὁλοένα (προοδεύει, ἀναδεικνύεται)· || ὑπερτιμῶμαι : ἀνεβαίνουν τὰ τρόφιμα (αἱ τιμαὶ τῶν τροφίμων).

ἀνεβάλλουσα (ἡ) δημ. ἡ ἀναβάλλουσα βλ. λ.

ἀνέβαση (ἡ) δημ. κ. ἀνεβασιά ἀνωφέρεια, ὁδὸς ἀνωφερής, πλαγιά : ὁ δρόμος μας ἔχει ἀνέβαση.

ἀνεβασιά (ἡ) ἀνωφέρεια, ἀνέβαση : στὴν ἀνεβασιὰ τοῦ βουνοῦ· || τὸ ἀνέβασμα βλ.λ.

ἀνέβασμα (τό) δημ. (ἀνεβαίνω) ἡ ἀνάβασις, τὸ ἀνέρχεσθαι, πορεύεσθαι ἐκ χαμηλοτέρου τόπου εἰς ὑψηλότερον : τὸ ἀνέβασμα στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ, - στὸ βαπόρι, - κουράζομαι στ' ἀνέβασμα τῆς σκάλας· 2) τὸ ἀνυψοῦσθαι, ἐπὶ ζύμης, ἄρτου κτλ., φούσκωμα : κόπηκε τ' ἀνέβασμα τοῦ ψωμιοῦ· 3) μτφ. ὁ ἀναβιβασμός, ἡ κοινωνικὴ ἀνύψωσίς τινος : τ' ἀνέβασμά του στὴν πολιτική, - παροιμ. τ' ἀνέβασμα ἔχει καὶ κατέβασμα· 4) ἀνωφέρεια, ἀνεβασιά, ἀνωφερὴς δίοδος : ἕν' ἀνέβασμα θὰ περάσῃς κι ἔπειτα εἶν' ὅλο κατήφορος, - διαβήκαμε ἀπὸ ἕν' ἀνέβασμα· 5) εἰδ. ἡ δύσπνοια, τὸ ἄσθμα, τὸ φούσκωμα : ὑποφέρει ἀπὸ ἀνέβασμα· 6) (ἀνεβάζω) ἡ μετακόμισις ἀπὸ χαμηλοτέρου τόπου εἰς ὑψηλότερον : τὸ ἀνέβασμα τῶν ἐπίπλων, - τὸ ἀνέβασμα τῆς κάσσας στὸ βαπόρι (ἡ φόρτωσις).

ἀνεβασμένος-η-ο δημ. ἡ παθ. μετοχὴ τοῦ ἀνεβάζω βλ.λ., ὡς οὐσ. ἐν μτφ. σημ. ὁ ἀνελθὼν εἰς περιωπήν, εἰς ἁρμόζουσαν αὐτῷ ἢ ἐπιδιωκομένην ὑπ' αὐτοῦ θέσιν, συγγ. φτασμένος· || ζύμη ἐπαρκῶς ὑψωθεῖσα καὶ ἑτοίμη πρὸς ὕψωσιν : τὰ ψωμιὰ εἶναι ἀνεβασμένα.

ἀνεβασμός (ὁ) δημ. ἃ. ἀνέβασμα ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνεβαίνω βλ.λ., ἢ τοῦ ἀνεβάζω βλ.λ. : γιὰ τὸν ἀνεβασμό μας στὸ βουνὸ χρειάστηκαν πολλὲς ὧρες, - ὁ ἀνεβασμὸς τῆς κάσας, - τοῦ πιάνου, - τῶν ἐπίπλων ἦταν δύσκολος.

ἀνεβαστῆρι (τό) δημ. τὸ μέσον ἢ τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεται ἀνάβασις ἢ ἀνύψωσις, ἃ. ἀνεβάστρα.

ἀνέβαστος-η-ο δημ. ἐπὶ ἄρτου, ὁ μὴ ἀνεβασμένος, ποὺ δὲν ἐφούσκωσε : ἀνέβαστα ψωμιά.

ἀνεβαστός-ή-ό δημ. ὁ ὑψηλά, εἰς δυσπρόσιτον τόπον ἀναβάς, ἀνεβασμένος : ἀνεβαστὸς στὴν ἄκρη τῆς σκεπῆς, - στὸ δέντρο, - στὸ κατάρτι· 2) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μετακομισθῇ, διὰ κυλίσματος, ἀλλὰ δι' ἕλξεως ἢ βασταζόμενος εἰς τὰς χεῖρας, σηκωτός : ἀνεβαστὸ ἦρθε τὸ πιάνο.

ἀνεβάστρα (ἡ) δημ. τὸ μέσον ἢ τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεται ἀνάβασις ἢ ἀνύψωσις : ἡ ἀνεβάστρα τοῦ τελάρου, - τοῦ πηγαδιοῦ (ὁ γερανός).

ἀνεβαστῶ-άω δημ. βαστάζω, κρατῶ τι διὰ τῶν χειρῶν, σηκωτά, βαστάζω, κρατῶ ἢ ὑποστηρίζω τι διὰ τῶν χειρῶν ὑψηλά.

ἀνεβάτης (ὁ) δημ. ἡ δύσπνοια, τὸ ἄσθμα, ἀνέβασμα.

ἀνεβατίζω δημ. παρασκευάζω ζύμην δι' ἄρτον ἀνεβατόν, ζυμώνω μὲ μαγιὰ καὶ μὲ ζεστὸ νερό, καὶ ὄχι μὲ κρύο καὶ χωρὶς μαγιά.

ἀνεβατός-ή-ό δημ. ἐπὶ ἄρτου, ὁ ἔνζυμος, ὁ φουσκωτός, ἀντιθ. λειψός, ἄζυμος· 2) εἶδος ραφῆς, βελονιᾶς εἰς κεντήματα.

ἀνέβγαλτα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνέβγαλτον βλ.λ.

ἀνέβγαλτος-η-ο δημ. ὁ ἄβγαλτος βλ.λ.

ἀνέβλαβος-η-ο δημ. ἄβλαβος βλ.λ.

ἀνεβοκατεβάζω δημ. ἀόρ. ἀνεβοκατέβασα, παθ. ἀνεβοκατεβάστηκα ἀναβιβάζω καὶ καταβιβάζω τι κατ' ἐπανάληψιν : ἀνεβοκατεβάζω τὰ κάδρα ὡς νὰ βρῶ τὴ θέση τους, - τρεῖς φορὲς ἀνεβοκατεβάστηκε τὸ πανὶ τοῦ καϊκιοῦ· 2) μτφ. κάμνω διαδοχικῶς καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἀνατίμησιν καὶ ὑποτίμησιν : ἀνεβοκατεβάζουν τὶς μετοχές, - τὴ λίρα, - τὴ δραχμὴ οἱ κερδοσκόποι.

ἀνεβοκατεβαίνω δημ. ἀνέρχομαι καὶ κατέρχομαι κατ' ἐπανάληψιν : ἀνεβοκατεβαίνω τὶς σκάλες πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα, - ἀνεβοκατεβαίνει στὰ 'Υπουργεῖα· 2) μτφ. ἀμτβ. ἀνατιμῶμαι καὶ ὑποτιμῶμαι κατ' ἐπανάληψιν : ἀνεβοκατεβαίνει τὸ συνάλλαγμα, - ἡ τιμὴ τοῦ φωμιοῦ.

ἀνεβοκατέβασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνεβοκατεβάζω βλ.λ., ἢ τοῦ ἀνεβοκατεβαίνω βλ.λ. : **μὲ κουράζει τὸ ἀνεβοκατέβασμα τῆς σκάλας·** 2) ἡ ἀνωφέρεια καὶ ἡ κατωφέρεια ὑψηλοῦ τόπου περιληπτικῶς : **τὸ ἀνεβοκατέβασμα τοῦ βουνοῦ,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 77 **καὶ μέσ' τ' ἀνεβοκατεβάσματα ποῦ ἁπλώνει τὸ ξετύλιγμά του·** || κ. μτφ. **τῆς τύχης τ' ἀνεβοκατεβάσματα·** || ἡ ἀνατίμησις καὶ ὑποτίμησις ἀξιῶν.
ἀνεβόλεμα (τὸ) δημ. ἀνηφορικὸς τόπος, ἀνωφεριά : παροιμ. **τὸ ἰσάδι γιὰ τὰ βόδια τ' ἀνεβόλεμα γιὰ τὰ γίδια,** φρ. **μπῆκα στ' ἀνεβόλεμα** (ἤρχισαν αἱ δυσχέρειαι).
ἀνεβολιάζω δημ. πορεύομαι εἰς ἀνωφέρειαν, παίρνω τὸν ἀνήφορο· 2) ἀμτβ. γίνομαι ἀνηφορικός.
ἀνεβόλιασμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνηβόλιασμα** ἡ εἰς ἀνωφέρειαν γοργὴ πορεία, ἡ ἁπλῶς πορεία : **κόπηκαν τὰ γόνατά μου ἀπὸ τ' ἀνεβόλιασμα.**
ἀνεβολιός (ὁ) δημ. κ. **ἀνεσβ-** ἀρουραῖος μῦς.
ἀνέβραχε ποιητ. τρίτον ἑνικὸν ἀορ. β' τοῦ ἀχρήστου ρ. **βράχω** ἐκρότησεν, ἔτριξεν, ὥρμησεν ἰσχυρῶς, μετὰ πατάγου : Ἰλ.Τ 13 **τὰ** (τεύχεα) **δ' ἀνέβραχε** (ἐβρόντησαν), Ὀδ.Φ 48 **θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας ἄντα πιτυσκομένη, τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠΰτε ταῦρος** (ἐμούγγρισαν, ἔτριξαν).
ἀνεβροχιά (ἡ) δημ. **ἀναβροχιὰ** βλ.λ. ἀνομβρία : παροιμ. **ἀνεβροχιὰ τῆς χειμωνιᾶς καλοκαιριοῦ χαλάζι** (περὶ τῶν ἀντιξόων), - **στὴν ἀνεβροχιὰ καλὸ 'ναι καὶ τὸ χαλάζι.**
ἀνεβρυτά ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀναβρυτὰ** δι' ἀναβρύσεως ἢ ἐξ ἀναβρύσεως, ἐπὶ ὑδάτων.
ἀνεβρυτός-ή-ό δημ. ὁ **ἀναβρυτὸς** βλ. λ. ὁ ἐκ τοῦ ἐδάφους ἀναβρύων : **νερὰ ἀνεβρυτά.**
ἀνέβωσε Ἰων. ἀνεβόησε.
ἀνεγγάρευτος (-η)-ο(ν) κ. δημ. ὁ μὴ ὑποβληθεὶς εἰς ἀγγαρείαν βλ. λ., ὁ ἀποφυγὼν τὴν ἀγγαρείαν, ἄλλως **ἀναγγάρευτος.**
ἀνέγγιαγα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνέγγιαχτα** κατὰ τρόπον ἀνέγγιαγο βλ. λ.
ἀνέγγιαγος-η-ο δημ. κ. **ἀνέγγιαχτος** ὁ ἀνέπαφος, ὁ μὴ θιγείς, οὗ οὐδεμία ἐγένετο ἀκόμη χρῆσις, ἐπὶ πραγμάτων : **ἀνέγγιαγα ἔμεινε τὸ φαΐ, - τὰ χρήματα ποῦ ἄφισες εἶναι ἀνέγγιαγα, - ἀνέγγιαγο ἔχαμε ἀκόμα τὰ βούτυρο.**
ἀνέγγιαχτα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον **ἀνέγγιαχτο, ἀνέγγιαγο** βλ. λ.
ἀνέγγιαχτος-η-ο δημ. κ. ἀνέγγιαγος βλ. λ.
ἀνέγγιγος-η-ο δημ. ὁ **ἀνέγγιχτος** βλ. λ., ἐπὶ προσώπων καὶ ἐπὶ πραγμάτων, ὁ **ἄγγιχτος** βλ.λ. : **ἀνέγγιγο καρίτσι** (τὸ μὴ ἐρωτικῶς θωπευθέν).
ἀνεγγιξιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ **ἀνέγγιαγου** βλ. λ. ἢ **ἀνέγγιχτου** βλ. λ.2).
ἀνέγγιχτα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνέγγιχτον βλ. λ., **ἀθίκτως.**
ἀνέγγιχτος-η-ο δημ. ὁ ἄθικτος, ὁ ἀνέπαφος, ὃν δὲν ἔχει τις ἐγγίσει, ἄγγιχτος· || ὁ ἀκέραιος, ὁ καινουργής : **ἀνέγγιχτη περιουσία, - ἀνέγγιχτα ροῦχα·** || ἐπὶ γυναικῶν, ἡ παρθένος, ἡ μὴ ὑπ' ἀνδρὸς θιγεῖσα· 2) μτφ. ὁ μὴ πειραχθείς, ἐπικριθείς, σαρκασθείς, ἢ ὁ μὴ ἀνεχόμενος ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πειραχθῇ : **δὲν ἄφισε κανένα ἀνέγγιχτο, - ἀνέγγιχτος καὶ δὲ σηκώνει ἀστεῖα, - κανένας πολιτικὸς δὲν εἶναι ἀνέγγιχτος.**
ἀνέγγραπτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐγγεγραμμένος : **ἀνέγγραπτος ὑποθήκη.**
ἀνέγγραφος-ον νεώτ. ὁ περὶ οὗ, ἢ καθ' οὗ δὲν ὑπάρχει ἔγγραφος ἀπόδειξις : Ἐπιγρ. **ἀνέγγραφα ἀδικήματα·** || νεώτ. ὁ μὴ ἐγγράφως ὁμολογηθείς : **ἀνέγγραφος ὀφειλή.**
ἀνεγγύητος-ον νεώτ. ὁ. **ἀνέγγυος** ὁ ὑπὲρ οὗ δὲν ἐδόθη ἐγγύησις.
ἀνεγγυήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἐγγυήσεως.
ἀνέγγυος-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ἂν οὐδεὶς ἔδωκεν ἐγγύησιν, ὁ ἄνευ ἐγγυήσεως, ἀνεγγύητος : Διον.Αρ.2,24 **οἱ δὲ οὔτε ἀνεγγύους ἐποίησαν τὰς μίξεις·** || ἀφερέγγυος : Νονν.Δ 6,106 **ἀνέγγυον ἅρπαγα κούρης·** || ὁ ἀβέβαιος, ἐπὶ ἀτμασφαιρικῆς καταστάσεως : Ἀνακρ.114 **ὥρη γάρ σ' ἐπέδησεν ἀνέγγυος·** 2) ἐπὶ γυναικός, ἄγαμος, ἀμνήστευτος : Δίων Κ 59,12 **ἀνέγγυοι θυγατέρες,** Πλούτ. Καῖσ.14 **αὐδὲ αὐτὴν ἀνέγγυον οὖσαν ἀλλὰ Φαύστῳ καθωμολογημένην·** 3) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ δανείου ἢ ὀφειλῆς, ὁ ἄνευ ἐγγυήσεως ἐνυποθήκου ἢ ἄνευ ἐγγυητοῦ, ἀνεγγύητος βλ. λ.
ἀνεγγύως ἐπίρρ. νεώτ. **ἀνεγγυήτως** βλ. λ.
ἀνεγδεώτως ἐπίρρ. αἰολ. ἀνεκδεῶς βλ. λ.
ἀνεγείρω κ. νεώτ. μέλλ. **ἀνεγερῶ,** ἀόρ. **ἀνέγειρα** (νεώτ. κ. **ἀνήγειρα**), παθ. ἀόρ. **ἀνηγέρθην,** ποιητ. ἀνηγρόμην, παθ. μτχ. **ἀνεγηγερμένος** ἐγείρω, σηκώνω : Ἰλ.Κ 138 **Ὀδυσῆα . . ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε·** || Ἀριστφ.Ὀρν.208 **κἀνέγειρε τὴν ἀηδόνα, - ἀνεγείρω ἐκ τοῦ ὕπνου, - ἀνεγείρω τὸν ἀσθενῆ, - ἀνήγειραν τὴν λιπόθυμον κυρίαν·** || κ. παθ.σηκώνομαι : ΑΠ 11,257,2 **Ἑρμογένη τὸν ἰατρὸν ἰδὼν Διόφαντος ἐν ὕπνοις οὐκέτ' ἀνηγέρθη·** 2) μτφ. παρορμῶ,διεγείρω : Πινδ.Ι 7,3 **ἀνεγειρέτω κῶμον·** || παθ. : Πινδ.Ι 4,23 **ἀνεγειρομένα** (φάμα) **χρῶτα λάμπει·** || ἀναζωπυρῶ : Πινδ.Ο 8,74 **ἀλλ' ἐμὲ χρὴ μναμοσύναν ἀνεγείροντα φράσαι·** 3) κ. μτφ. ἐπιθαρρύνω, ἐξεγείρω, ἐρεθίζω : Ὀδ.Κ 172 **ἀνέγειρα δ' ἑτέρους μειλιχίους,** Ξεν.Ἱππ.9,6 **ἀνεγείρειν θυμοειδῆ ἵππον·** 4) ἐπὶ οἰκοδομῶν, κτίζω : ΑΠ 9,693,1 **τόνδε τύχης ἀνέγειρε δόμον, - ἀνήγειρε μέγαρον, - ἐκκλησίαν, - οἶκον, - ἡ ἀγορὰ ἀνηγέρθη δαπάναις τοῦ δήμου.**
ἀνεγελῶ-άω δημ. **ἀναγελῶ** βλ. λ.
ἀνεγέρμων-ονος-ον ἐγρηγορώς, ἄγρυπνος : ΑΠ 9,558 **κύνες κοίτας ἀνεγέρμονες ἐπτοίασαν θῆρα.**
ἀνεγέρνω δημ. **ἀναγέρνω** βλ. λ.
ἀνέγερσις-εως κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνεγείρω** βλ.λ. κ. **ἀνεγείρομαι** : - **ἀνέγερσις ἀπὸ τοῦ ὕπνου, - τοῦ πεπτωκότος φρονήματος, - τῆς δικαιοσύνης, - ναοῦ, - κτιρίου.**
ἀνεγερτήρια (τὰ) μσν. τὰ ἀναστάσιμα βλ. λ., ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι εἰς τὴν Ἀνάστασιν : Νικήτ. Χων.409 Β **ἀνεγερτήρια τοῖς εὐσεβοῦσιν ᾔδετο.**
ἀνεγέρτης (ὁ) νεώτ. κ. **ἀνεγερτής** ὁ ἱδρυτής κτλ. : Ἀδ.Κορ.Προλ.5 **ἀνεγέρτης βιβλιοθηκῶν.**
ἀνεγερτής (ὁ) νεώτ. κ. ἀνεγέρτης ἱδρυτής.
ἀνεγερτικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐξεγείρων, ὁ ἀφυπνίζων : Ἐπιφάν.1,793 C· || νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ κατάλληλος εἰς ἀνέγερσιν.
ἀνεγερτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον **ἀνεγερτικὸν** βλ.λ.
ἀνέγερτος-ον μὴ ἐγερθείς, μὴ δυνάμενος νὰ ἐγερθῇ : Ἀριστλ.ΗΕὐδ.1,5,6 **καθεύδειν ἀνέγερτον ὕπνον.**
ἀνεγέρτως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον ἀνέγερτον βλ. λ. : Ἀθανάσ.2569 Α **τίς εἶδεν ἐγειρόμενον ἀνεγέρτως.**
ἀνεγιάτρευτος-η-ο δημ. ὁ ἀνίατος : **ἀρρώστια ἀνεγιάτρευτη·** || ὁ μήπω ἰαθείς : **πληγὴ ἀνεγιάτρευτη·** || κ. μτφ. **ἀνεγιάτρευτος καημός, - πάθος.**
ἀνεγκαινίαστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου δὲν ἔγιναν ἐγκαίνια, ἐπίσημος τελετὴ ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἐπὶ κτιρίου· || εἰδ. κ. δημ. : **ἀνεγκαινίαστη ἐκκλησιά.**
ἀνέγκαιρος-η-ο δημ. ὁ μὴ εἰς τὴν προσήκουσαν, εἰς τὴν ὡρισμένην ὥραν προσελθών· 2) ὁ μὴ ἐγκαίρως γενόμενος : **ἀνέγκαιρη βοήθεια στὸν ἄρρωστο, - στὸ φτωχό.**
ἀνεγκάλυπτος-ον Ἡσ. « μὴ κεκαλυμμένος ».
ἀνεγκαλύπτως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἀνεγκάλυπτον.
ἀνεγκαρτέρητος-ον ὁ μὴ δεκτικὸς καρτε-

ρίας : Φιλόδ.Πάπ. **κακὸν διὰ τὴν πολυχρονιότητα ἀνεγκαρτέρητον.**

ἀνεγκεφαλία (ἡ) νεώτ. βιολ. τερατογενὴς διάπλασις χαρακτηριζομένη ἐκ τῆς ἐντελοῦς ἐλλείψεως ἐγκεφάλου.

ἀνεγκέφαλος (ἡ) κ. νεώτ. ὁ ἄνευ ἐγκεφάλου, ἐπὶ τερατογενείας : Γαλ.5,119.

ἀνεγκεφαλοτροφία (ἡ) νεώτ. ἡ **ἀνεγκεφαλία** βλ. λ. 2) ἀτροφία τοῦ ἐγκεφάλου ἢ ἐλάττωσις τοῦ ὄγκου αὐτοῦ.

ἀνεγκλησία (ἡ) κ. μσν. ἔλλειψις ἐγκλήσεως, μομφῆς : Εὐσέβ.Πρ.6,224 D **ἐν δὲ τοῖς κατὰ φύσιν ἔχει τὴν ἀνεγκλησίαν.**

ἀνεγκλητί ἐπίρρ. ἀνεγκλήτως βλ. λ.

ἀνέγκλητος-ον κ. νεώτ. ὁ καθ' οὗ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἔγκλησις, κατηγορία, μέμψις, ὁ ἀθῷος, ὁ ἄμεμπτος : Ξεν.'Απομν.2,8,5 **ἀνέγκλητον διαγίνεσθαι**, αὐτ.'Ελλ 6,1,13 **οὐκ ἤδη ἀνέγκλητος ἂν δικαίως εἴης** || νεώτ. νομ. **ἀνέγκλητος πρᾶξις** ἡ μὴ δυναμένη νὰ καταγγελθῇ εἰς τὴν 'Αρχὴν δι' ἐγκλήσεως, ὅθεν ἡ μὴ ἀξιόποινος· 2) ὁ εἰρηνικός, ὁ καθ' οὗ δὲν ἐγείρεται ἀμφισβήτησις : 'Επιγρ. **ἀνέγκλητον ἑαυτὸν παρέχεσθαι.**

ἀνεγκλήτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνέγκλητον βλ.λ., ἀκατηγόρητον, ἄμεμπτον : Δημ.212,8 **ἀνεγκλήτως χρῆσθαι τῷ συμφέροντι** || νεώτ. ἄνευ ἐγκλήσεως, καταγγελίας : **πολλὰ τῶν ἀδικημάτων δὲν διώκονται ἀνεγκλήτως** (ἄνευ ἐγκλήσεως τοῦ παθόντος)· 2) βεβαίως, ἀναμφισβητήτως : 'Επιγρ. **παραμείνασαν παρθένον ἀνεγκλήτως.**

ἀνεγκλιμάτιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ εἰς τὸ κλῖμα τόπου τινὸς ἐξοικειωθείς, ὁ μὴ ἐγκλιματισθείς· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐγκλιματισθῇ, ἐπὶ ἀνθρώπων, ζῴων, φυτῶν : **ἡ Κορινθιακὴ σταφὶς εἶναι εἰς πολλὰς χώρας ἀνεγκλιμάτιστος.**

ἀνέγκλιτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐγκλίνων, μὴ ἐνδίδων, ἄκαμπτος, ὅθεν ἀμετάβλητος : Πλουτ.'Ηθ. 2,393 A **τὸν αἰῶνα τὸν ἀκίνητον καὶ ἄχρονον καὶ ἀνέγκλιτον**· 2) γραμ. κ. νεώτ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς ἔγκλισιν βλ.λ., μὴ ἐγκλινόμενος.

ἀνεγκλίτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἐγκλίσεως τόνου : 'Αδ.Κορ.22.

ἀνέγκοπος-ον μσν. ἀνεμπόδιστος, **ἀνέκοπος.**

ἀνεγκόπτως ἐπίρρ. ἄνευ δισταγμοῦ, ἄνευ δυσχερείας : 'Αέτ.8,38 **ἀνεγκόπτως λαλεῖν.**

ἀνεγκρατήτως ἐπίρρ. μσν. ἄνευ κρατήσεως, ἀπεριορίστως : Νικηφ.Βοτανειάτ.Χρυσόβουλ. **λήψεται ἀνεγκρατήτως καὶ ἀνυστερήτως.**

ἀνέγκυος (ἡ) μσν. ἡ μὴ ἐγκυμονοῦσα, μὴ ἔγκυος.

ἀνεγκωμίαστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐγκωμιασθείς : 'Ισοκρ.204 A **ἀνεγκωμίαστον τὴν πόλιν**, 'Ιωσηπ.ΑΙ 4,6,13 **τὴν τοῦ νομοθέτου γνώμην μὴ παρελθεῖν ἀνεγκωμίαστον, - ἀνεγκωμίαστος ἡρωϊσμός.**

ἀνεγκωμιάστως ἐπίρρ. ἄνευ ἐγκωμιασμοῦ βλ.λ.

ἀνέγλυκα ἐπίρρ. δημ. ἄγλυκα, χωρὶς γλύκο.

ἀνέγλυκας-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐπαρκῶς γλυκύς, ἄγλυκος : **ἀνέγλυκο ριζόγαλο.**

ἄνεγμα 'Ησ. « αἴνιγμα· Ταραντῖνοι ».

ἀνέγνοια ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνέννοιας** ἀμερίμνως, χωρὶς ἔγνοια, ξέγνοιαστα : δ. τραγ. **ἀνέγνοια τρῶν καὶ πίνουνε κι ἀνέγνοια ξεφαντώνουν.**

ἀνεγνοιασιά (ἡ) ἀμεριμνησία, ἡ ἔλλειψις φροντίδων, ξεγνοιασιά : **χαρὰ στὴν ἀνεγνοιασιά του.**

ἀνέγνοιαστα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνέγνοιαστον βλ.λ.

ἀνέγνοιαστος-η-ο δημ. ὁ ἀμέριμνος, ὁ ἀφροντις, ποὺ δὲν ἔχει ἔγνοιες, ξέγνοιαστος, ἄγνοιαστας, ἀνέγνοιος βλ.λ. : 'Ερωτόκρ.Α 227 **ἀνέγνοιαστοι κι ἀμέριμνοι εἶν' τοῦτοι, θυγατέρα**· 2) ἐκεῖνος δι' ὃν δὲν κατεβλήθη ἡ δέουσα μέριμνα, ὁ ἀμεληθείς : **ἀνέγνοιαστο ἀμπέλι - λιοστάσι - περιβόλι**, παροιμ. **σούρτα φέρτα στὸ παζάρι καὶ τὸ σπίτι ἀνέγνοιαστο** (ἐπὶ τῶν ματαιοσχόλων)· 3) ἀνύποπτος, ποὺ δὲν ἔμπηκε σὲ ἔγνοια (ὑποψίαν) : **ἀνέγνοιαστος ποµένει ὁ ἄντρας της** (ἀνυποψίαστος).

ἀνέγνοιος-α-ο δημ. ὁ ἄφροντις, ὁ ἀμέριμνος, ξέγνοιαστος : **εἶναι ἀνέγνοια γιὰ παντρειά, - φρ. ἀνέγνοιος ὁ καλόγερος**, 'Ερωτόκρ.Β 811 **κι ἀνέγνοιος ἐκοιμόντανε τὸ δεῖπνο νὰ χωνέψῃ** || ἀνύποπτος, ἀνέγνοιαστος βλ.λ.3) : **ἐκεῖ ποὺ ἀνέγνοιος πήγαινε τὸν χτύπησαν ἀπὸ πίσω.**

ἀνέγνων δ.γρ. τοῦ **ἀνέγνων** (ἀόρ. τοῦ ἀναγινώσκω βλ.λ.).

ἀνέγνωμα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἰδίας γνώμης, ἀθελήτως : **ἀνέγνωμά μου ξενύχτησα·** || ἀνοήτως, ἀκρίτως, ἀπερισκέπτως : **ἀνέγνωμα κάνει τὶς δουλιές του·** || παρὰ τὴν ἰδίαν γνώμην, οὐχὶ ἑκουσίως : **ἀνέγνωμά της τὴν πάντρεψαν.**

ἀνεγνωμιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ **ἀνέγνωμου** βλ.λ., ἀβουλία, ἐπιπολαιότης, ἀκρισία : δ.τραγ. κι ἀκούσετέ μ' ἴντα 'παθεν 'πὸ τὴν ἀνεγνωμιά της.

ἀνέγνωμος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἰδίαν γνώμην ἔχων, ἄβουλος : **ἀνέγνωμος εἶναι καὶ τὸν κάνουν τὰ παιδιά του ὅπως θέλουν·** 2) ὁ ἄνευ γνώμης, κρίσεως, περισκέψεως, ἀσύνετος, ἄφρων, ἀνόητος, ἐπιπόλαιος, ἀντίθ. **γνωστικός, γνωμικός** : παροιμ. **τὸν καιρὸ ποὺ ἔλεγε ὁ ἀνέγνωμος νὰ σπείρῃ ὁ γνωμικὸς ἐθέριζε.**

ἀνεγνώνω δημ. ἀναγινώσκω, διαβάζω : δ.τραγ **μηδὲ παπᾶς τ' ἀνέγνωνε, μηδ' διάκος τὸ διάλυε.**

ἀνέγνωρα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ γνωριμίας, χωρὶς γνώρα : **ἀνέγνωρα ζούσανε δυὸ χρόνια στὴν ἴδια αὐλή·** 2) ἐν ἀγνοίᾳ : **ἀνέγνωρά μου σὲ ζήμιωσα, - σὲ πρόσβαλα, - σὲ χτύπησα.**

ἀνεγνωριά (ἡ) ἡ μὴ ἀναγνώρισις πράξεως ἀγαθῆς, ἀνδρείας, εὐεργετικῆς, ὅθεν ἀγνωμοσύνη : 'Ερωτόκρ.1408 **παρὰ νὰ μπῶ στὰ γέρα μου τσ' ἀνεγνωριᾶς τὴ στράτα.**

ἀνεγνώριγα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον **ἀνεγνώριγο** βλ.λ., ἀγνωρίστως.

ἀνεγνώριγος-η-ο ὁ μὴ ἀναγνωριζόμενος, ἀγνώριστος : **ἀνεγνώριγος γύρισε ὕστερ' ἀπὸ τόσω χρονῶ ξενίτεμα·** || ὁ λίαν μεταβληθείς, ἀλλοιωθεὶς τὴν μορφὴν : **ἀνεγνώριγη ἔγινε ἡ πλατεῖα·** || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διευκρινισθῇ, νὰ σαφηνισθῇ, ἀνεξιχνίαστος : **ἀνεγνώριγο ἀπομένει τὸ ποιὸς τὸν ἐσκότωσε.**

ἀνεγνωριμιά (ἡ) ἡ ἀνανέωσις γνωριμίας, γνώρας, ἡ ξαναγνωριμιά.

ἀνεγνώριμος-η-ο δημ. ὁ μὴ γνώριμος, ἀγνώριμος, ἄγνωστος.

ἀνεγνωρισμένως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ κοινὴν ἀναγνώρισιν, ὁμολογουμένως, βεβαίως.

ἀνεγνώριστα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον **ἀνεγνώριστον** βλ.λ., **χωρὶς νὰ γίνῃ ἀναγνώρισις.**

ἀνεγνώριστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἀναγνωριζόμενος, ἢ μὴ ἀναγνωρισθείς, ὁ ἀνεγνώριγος βλ.λ.

ἀνέγνωρος-η-ο ὁ μὴ ἔχων ἢ μὴ δίδων γνωριμίαν, ὁ μὴ γνώριμος, ἄγνωστος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 34 **ἀνέγνωροι ἂς περάσουμε κι ἀμίλητοι ἂς διαβοῦμε·** 2) ὁ μὴ ἐμφανίζων σημεῖα, ἐνδείξεις, χαρακτηριστικὰ ἀναγνωρίσεως, μὴ ἀναγνωριζόμενος, ποὺ ἔγινε ἢ κατάντησε ἀγνώριστος : 'Ερωτόκρ.Α 1105 **ἀσούσουμος κι ἀνέγνωρος ἦτον ἀποδομένος·** 3) ὁ μὴ ἀναγνωρίζων εὐεργεσίαν, ἀγνώμων, ἀχάριστος : 'Ερωτόκρ.Α 1169 **κι ἀνέγνωρη στοὺς κόπους τω δείχνει μὲ κάθε τρόπο.**

ἀνεγορά (ἡ) δημ. καταφορά, κατάκρισις, κοινὸς ψόγος, κατακραυγή : **ἀπὸ τὴν ἀνεγορὰ ποὺ ἀνάντια του σηκώθηκε ὁ παπᾶς ἔφυγε νύχτα**, παροιμ. **καὶ στὰ ποὺ τρώει ὁ μπιστικὸς ἀνεγορὰ ἔχει ὁ λύκος** (ἐπὶ ἀδίκου κατηγορίας).

ἀνεγορεύω δημ. ἐπιμόνως, όχληρῶς ὑπενθυμίζω παρασχεθεῖσαν ὑπηρεσίαν, βοήθειον κττ. : **κάθε μέρα μοῦ ἀνεγορεύει πῶς μ' ἐδάνεισε·** 2) κατακρίνω ἐν ὁμιλίαις, κακολογῶ, δυσφημῶ : **ἄδικα ἀνεγορεύουν τὸν παπᾶ.**

ἀνεγόρεφη (ἡ) δημ. ἀνεγοριά βλ. λ.

ἀνεγοριά (ἡ) δημ. κ. **ἀνηγοριά** κακολογία, δυσφήμησις, συκοφαντία, ἀναγοριά.

ἀνέγραφος-η-ο δημ. ὁ ἄγραφος : **χαρτὶ ἀνέγραφο,** παροιμ. **τὰ γραμμένα δὲν τὰ κάνουν καὶ τ' ἀνέγραφα γυρεύουν** (ἐπὶ κακοπίστων).

ἀνέγρομαι μτγν. κ. μσν. ἐνεστ. ἐκ τοῦ ἀορ. **ἀνεγρόμην** ἀνεγείρομαι : Πλούτ.'Ηθ.75 **καταδαρθόντα φαῦλον ἀνεγρέσθαι σοφόν,** Γρηγ.Ναζ. 2,71,224 **Χριστὸν ἀνεγρόμενον,** Γεωρ.Παχυμέρ.Μ. Παλαιολ.360 B **τῆς κλίνης ἀνέγρεται,** σχολ. « ἀνήγρετο ἐξ ὕπνου καὶ ἐξήγρετο Ἀττικῶς ».

ἀνέγρουνος-η-ο δημ. ἄγνωστος, ἄδηλος, πρωτάκουστος : δ. διστ. **ἀνέγρουνό 'ναι παπουλῆς ἀγγόνα του νὰ πάρῃ | μὰ τὰ φλαυριά φτιάνουν γαμπρὸ καὶ τ' ἄσπρα παληκάρι.**

ἀνεγύριγος-η-ο δημ. κ. **ἀνεγύριστος** ὁ ἀνεπιστρεπτεὶ ἀπελθών· || ὁ ἐξ οὗ δὲν ἐπιστρέφει τις : **ὁ δρόμος ὁ ἀνεγύριγος** (ὁ θάνατος).

ἀνεγυρίζω δημ. παθ. ἀόρ. **ἀνεγυρίστηκα** μτχ. **ἀνεγυρισμένος** ἀναστρέφω τι, τὸ γυρίζω ἀπὸ τὴν ἀντίθετον τοῦ συνήθους ἢ τοῦ κανονικοῦ στάσιν ἢ ὄψιν αὐτοῦ : **γιὰ νὰ ποῦν τὴν τύχη ἀνεγυρίζουν τὸ φλιτζάνι τοῦ καφέ·** || εἰδ. ἐπὶ φορεμάτων, ἀναρράπτω ἐκ τῆς ἀντιθέτου ὄψεως, ἀπὸ τὴν ἀνάποδη, κάνω τὸ μέσα ἔξω : **πανωφόρι, - κοστούμι ἀνεγυρισμένο·** 2) ἀμτβ. στρέφομαι, περιστρέφομαι, περιπλανῶμαι : **ξάγρυπνος ἀνεγύριζε στὸ κρεββάτι ὅλη νύχτα,** δ.διστ. **ἀνεγυρίζω καὶ πουλῶ τσ' ἀγάπης τὸ βοτάνι | γιὰ κάθε μάτσο πλερωμὴ ἕνα φιλὶ μοῦ φτάνει.**

ἀνεγύριστος-η-ο δημ. ὁ ἀνεγύριγος βλ. λ.· 2) ἐπὶ φορεμάτων, ὁ μὴ ἀναρραφεὶς ἐκ τῆς ἀντιθέτου ὄψεως : **ἀνεγύριστο παλτό.**

ἀνεγχείρητος-ον μσν. κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐπιχειρήσῃ : Οἰκουμέν.'Αποκ.225,3 **ἀνεγχ· τῶν ὑπεναντίων·** 2) νεώτ. ὁ μήπω ὑποστὰς χειρουργικὴν ἐπέμβασιν, ἐγχείρησιν.

ἀνέγχελον (τό) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων σκομβριομόρφων τῆς οἰκογενείας τῶν **τριχιουριδῶν.**

ἀνεγχώρητος-ον μσν. ὁ μὴ ἐνδεχόμενος· « ὃ οὐκ ἐνδέχεται γίνεσθαι » : Σχόλ.'Ερμογ.WalzΡητ.7, 135,25 **ἀδύνατον γὰρ εἶναι τοῦτο καὶ ἀνεγχώρητον·** || ὁ ἀπαράδεκτος : Γρηγ.Ναζ. **ἀνένδεκτον καὶ ἀπαράδεκτον·** 'Ησ. «**ἀνεγχώρητον,** ἀμήχανον».

ἀνεγωνιάζω δημ. κ. ἀναγωνιάζω, ἀροτριῶ διαγωνίως, αὐλακιάζω σταυρωτό.

ἀνεδάφιστος-ον ὁ μὴ ἐπιπεδωθείς, ἀνισοπέδωτος : 'Αριστλ.Πρ.23,29,2 **ἀνεδάφιστος γῆ.**

ἀνέδαφος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων ἴδιον ἔδαφος, χώραν πατρῴαν· || ἐπὶ κρατικῆς ἐξουσίας, ἡ ἐν ξένῃ χώρᾳ ἀσκουμένη· || ἐπὶ φύλων νομαδικῶν : **ἀνέδαφοι εἶναι οἱ ἀτσίγγανοι,** 'Αχ. Παράσχ. **ἀνέδαφη Αὐστρία ὅπου πατρίδα στῶν λαῶν ζητᾷς τὴν ἀγωνία.**

ἀνεδένω δημ. κ. ἀναδένω βλ.λ. θέτω ἀμνὸν ἢ ἐρίφιον εἰς ἄλλην μητέρα πρὸς θηλασμόν, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐκλιπόντος ἰδικοῦ της τόκου : **ν' ἀνεδέσῃς τῆς προβατίνας ἄλλο βυζαχτάρι.**

ἀνεδεσάρι (τό) δημ. **ἀναδεσάρι** βλ.λ

ἀνεδεσαριά (ἡ) δημ. **ἀναδεσαριά** βλ.λ.

ἀνέδεστος-ον ὁ μὴ φαγώσιμος, **ὃν δὲν δύναταί τις ἢ ὃν δὲν** ἐπιτρέπεται **νὰ φάγῃ.**

ἀνέδην ἐπίρρ. (ἀνίημι) ἐκκεχυμένως, ἀνέτως, ἀνεμποδίστως, ἐλευθέρως, φανερῶς : Αἰσχ.'Ικ.14 **τῆς πομπείας τῆς ἀνέδην οὑτωσεὶ γεγενημένης,** 'Αριαν. (π.Σουΐδ. **τοῖς φρέασι φύλακας ἐπέστησαν ὡς μὴ ἀνέδην ὅπως τις ἐθέλει ὑδρεύεσθαι,** Πολύβ.2,5,9 **ἀνέδην ἀπολαύοντες τῶν ἐκ τῆς χώρας·** 2) ἀχαλινώτως, ἀκολάστως : 'Αγαθ.ΑΠ 6, 172,3 **οἷς ἀνέδην ἐβάκχευεν·** 3) ραθύμως, ἀμελῶς : Σοφ.Φιλ.1153 **ἀνέδην ὅδε χῶρος ἐρύκεται·** 4) βιαίως : Πολύβ.15,20,3 **ἀνέδην καὶ θηριωδῶς ὥρμησαν·** 5) ἀμερίμνως, ἀνεξετάστως, ἄνευ περαιτέρω ἐρεύνης : Πλάτ.Γοργ.494 E **ὃς ἂν φῇ ἀνέδην οὕτω τοὺς χαίροντας εὐδαίμονας εἶναι·** 6) ὁ τ. **ἀναίδην** ἐσφ.γρ.

ἀνεδιάζω δημ. κ. **ἀνιδιάζω** (ἀνιδεάζω) μέσ. ἀόρ. **ἀνεδιάστηκα,** μτχ. **ἀνεδιασμένος** παρατηρῶ, διακρίνω, ἀντιλαμβάνομαί τινα ἢ τι : **περνῶντας τὸν ἀνέδιασα στὴν αὐλή του** (τὸν πῆρε τὸ μάτι μου)· 2) στοχάζομαι, ὑποπτεύομαι, βάνω μὲ τὸ νοῦ μου : **ἀνιδιάζω πῶς θὰ ξανάρθῃ,** κ. μέσ. **ἀνεδιάζομαι τὰ καμώματά του** (ὑποπτεύομαι)· 3) ἐπινοῶ, προσπαθῶ νὰ ἐπινοήσω : **πονήριες ἀνεδιάζεται,** ἁ. **διάζεται.**

ἀνεδιαλῶ-άω δημ. διαλύω : δ.τραγ. **κι ὁ ἥλιος ὁ περίλαμπρος στέκει κι ἀνεδιαλεῖ το.**

ἀνεδοσιά (ἡ) δημ. τὸ ἀναδίδεσθαι, ἀναβλάστησις, ξαναφύτρωμα, ξαναφούντωμα, ἐπὶ φυτῶν.

ἀνεδοσόβροχη (ἡ) δημ. ἐπίνεφις, **συννεφιὰ** μετὰ καύσωνος, κουφόβραση, ἀναβρασίλα.

ἀνέδραστος-ον μτγν. ὁ ἄνευ σταθερᾶς ἕδρας, ὁ μὴ ἑδραῖος, ἀστοθής : Διον.Α Συνθ.22 **ἀπερίγραφός ἐστι καὶ ἀνέδραστος ἡ βάσις,** κ. μτφ. ἐπιγρ. **οὐκ ἀνέδραστον ἔχων ἴδιον δρόμον** (ὁ αἰών)· || μτφ. ἀβέβαιος : Κλημ.'Αλ.Στρωμ.4,314,6 **διάθεσιν ἀνέδραστον καὶ ἀλόγιστον.**

ἀνεδράστως ἐπίρρ. μτγν. ἀσταθῶς, ἀβεβαίως.

ἀνέδροσος-η-ο δημ. ὁ μὴ δροσερός, χωρὶς δροσιὰ ἢ χωρὶς δροσιές : **ἀνέδροσο καλοκαίρι, - σπίτι, - ἀνέδροσες νύχτες.**

ἀνέεδνος-ον ποι. ἀνάεδνος βλ. λ.

ἀνεέργω ἐπ. παρατ. **ἀνέεργον** ἀνείργω βλ.λ., ἀνασστέλλω, ἀναχαιτίζω : 'Ιλ.Γ 77 **καί ρ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας.**

ἀνεζητῶ δημ. ἀναζητῶ βλ.λ.· || εἰδικώτ. ποθῶ τινα ἢ τι,ἐπὶ προσ.ἀπόντων ἢ ἐπὶ πραγμ.ὧν ἐστερήθη τις· || παθ. **ἀνεζητιέμαι** εἶμαι ποθητός : δ.διστ. **καληώρα τῶν παληκαριῶ ὁποὺ 'ναι τα στὰ ξένα | στὰ ξένα καὶ στὰ μακρινὰ κι εἶν' ἀνεζητημένα.**

ἀνέζομαι κάθημαι, ποι. ἐν τμ. : 'Απολλ.Ρ 1,1170 **ἀνὰ δ' ἕζετο σιγῇ.**

ἀνέζω ἐπ. μόν. ἐν ἀορ. **ἀνέσαντες,** καθίζω, ἀποθέτω : 'Ιλ.Ν 657 **τὸν μὲν .. ἀμφέπαντο, ἐς δίφρον δ' ἀνέσαντες ἄγαν προτὶ Ἴλιον** (δ. ἑρμην. τοῦ ἀνέσαντες ἐκ τοῦ ἀνίημι).

ἀνεθελησία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις θελήσεως, ἀκουσιότης : Κυριλλ.Διαλ.π.'Αγ.Τρ.2,455 **εἰ ἀνεθελήτως ἐροῦσι, πεπονθέναι δώσουσι τὴν ἀνεθελησίαν.**

ἀνεθέλητα ἐπίρρ. δημ. ἀθελήτως, ἀκουσίως.

ἀνεθέλητος (-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. δημ. ὁ οὐχὶ ἐξ ἰδίας θελήσεως, ἀπροαίρετος, ἀναπάντεχος : 'Ηρ. 7,88 **ἐπὶ συμφορὴν περιέπεσε ἀνεθέλητον·** || δυσάρεστος, ἀπευκταῖος : αὐτ.7,133 **τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, - ἀνεθέλητη περιπλάνηση - περιπέτεια·** 2) μσν. κ. δημ. ὁ ἄνευ θελήσεως, συγγ. ἄγνωμος, ἄβουλος : 'Ιω.Δαμάσκ. 1,546 A **οὐ γάρ γέγονέ ποτε ἄνθρωπος ἀνεθέλητος.**

ἀνεθελήτως ἐπίρρ. μτγν. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεθέλητον βλ. λ.

ἀνέθεν 'Επιγρ. ἀντὶ ἀνέθεσαν.

ἀνεθίζομαι συνηθίζω εἴς τι : Διογ.Λ 2,96 **δεῖν ἀνεθίζεσθαι διὰ τὴν ἐκ πολλοῦ συντραφεῖσαν ἡμῖν φαύλην διάθεσιν.**

ἀνέθιστος-ον κ. νεώτ. ἀσυνήθης, ἀσυνήθιστος : 'Ιππ.Δ 2,66 **ὑπὸ τῶν ἀνεθίστων πόνων κοπιᾷ,** Διον. 'Αλ.2,73 **ἱερὰ ἀνέθιστα·** 2) νεώτ. κ. ὁ μὴ ἐθισθείς.

ἀνεθνής-ές νεώτ. ὁ ἄνεθνος βλ. λ.

ἄνεθνος-ον νεώτ. κ. **ἀνεθνής** ὁ μὴ ἀνήκων, ἰδιάζων εἰς ἔθνος: Ἀκρόπ.30,9,92 **τὶ ἀνεθνέστερον τῆς μουσικῆς τοῦ Βάγνερ.**

ἄνεθο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἄνηθος ἢ ἄνηθο βλ.λ.

ἀνεθόλη (ἡ) εὔοσμον στερεὸν συστατικὸν τοῦ ἀνισελαίου βλ. λ.

ἀνεία (ἡ) μτγν. κ. Ἐπιγρ. ἀνοχή, ἐπιείκεια: Ἀθαν.2,253 D **τὴν ἀνείαν καὶ μακροθυμίαν** (ἀμφ.)· 2) ἀνιοῦσα ὁδός, ἀνωφέρεια, ἄνοδος: Ἐπιγρ. Ἐπιδ.15,234,27 **ἀπὸ τοῦ ῥάχιας τοῦ ὑπὲρ τὰν Σκυλλείαν ὑπὸ τὰς ἀνείας ἐπὶ τὸν κόρυφαν.**

ἀνείδεος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἄνευ εἴδους, μορφῆς, σχήματος, ἄμορφος, ἀσχημάτιστος, ἀκατέργαστος: Πλουτ.Ἠθ.882 C **ἀνείδεος ὕλη,** Ἰαμβλ. Μυστ.21,14 **ἀνείδεας οὕτως, ὡς ὑπ' οὐδενὸς εἴδους περιωρισμένον**· ‖ ἐπὶ προσωπ.: Θεοφρ. 62 B π. Αἰν.Γαζ. **μικρά τις καὶ ἀνείδεος.**

ἀνειδής-ές μτγν. ἀνείδεος βλ. λ.: Φίλ.1,598,43 **τὰ πάντα ἀνειδῆ ὄντα.**

ἀνειδοποίητα ἐπίρρ. δημ. ἀνειδοποιήτως βλ.λ.

ἀνειδοποίητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ λαβὼν εἰδοποίησιν, ὁ εἰς ὃν δὲν ἔγινε γνωστοποίησις ἢ προειδοποίησις.

ἀνειδοποιήτως ἐπίρρ. δημ. χωρὶς γνωστοποίησιν ἢ προειδοποίησιν.

ἄνειδος-ον νεώτ. βιολ. κατηγορία τερατομόρφων, ἐμφανιζόντων μεγάλας παραμορφώσεις τοιαύτας, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς εἶδος τι τῆς οἰκογενείας εἰς ἣν ζωολογικῶς ἐκ τῆς γεννήσεως αὐτῶν ἀνήκουσι.

ἀνειδωλόπληκτος-ον μτγν. ὁ μὴ ὑπὸ φαντασμάτων πληγείς: Μαγ.Πάπ.Παρ.1,1063.

ἀνειδωλοποίησις-εως μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀνειδωλοποιῶ βλ.λ.: Εὐστ.2,569,41.

ἀνειδωλοποιΐα ἡ ἰδιότης ἢ ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνειδωλοποιῶ βλ.λ.: Κλημ.Ἀλ.Στρ.627.

ἀνειδωλοποιῶ-έω μτγν. κ. μσν. εἰδωλοποιῶ, ἐν εἰδώλῳ ἤτοι ἐν περιγράμματι μορφῆς, ἐν εἰκόνι σχηματίζω, ἐμφανίζω τι, ἐναργῶς παρουσιάζω: Εὐσ.Πρ.5,3,183 **τὰς γὰρ ἐνεργείας τάς τε πολεμικὰς καὶ τὰς τεχνικὰς ἀνειδωλοποιήσαντες θεοῖς ἀπένειμαν**· ‖ προσωποποιῶ: Πλούτ.Ἠθ. 1113 A **ὥσπερ οἱ ποιηταὶ πολλάκις ἀνειδωλοποιοῦντες λέγουσιν**· ‖ μτφ. μορφῶ, σχηματίζω τὴν εἰκόνα ἢ τὴν ἰδέαν πράγματός τινος: Πλουτ.Ἠθ. 904 F **ἀνειδωλοποιουμένης τῆς ψυχῆς τὸ συμφέρον αὐτῇ**· ‖ παθ. ὑπὸ τοῦ νοῦ μορφοῦμαι, ἐν τῇ διανοίᾳ πλάττομαι: Λογγ.Ρητ.14,1 **τὰς ψυχὰς ἀνοίσει πως πρὸς τὰ ἀνειδωλοποιούμενα μέτρα.**

ἀνείδωλος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων εἴδωλα, ὁμοιώματα: Ἰω.Κλιμακ.217,11 **ἀνείδωλοι ἐκκρίσεις,** - **ἀνείδωλος λατρεία.**

ἀνείδωτος (-η)-ο(ν) μσν., δημ. κ. **ἀνίδωτος** ἀθέατος, ἀόρατος, ὁ τὸ πρῶτον ὁρώμενος: Συναξ. Ἁγ. Εὐδοξ.3 **ἀνείδωτον ἕως τότε ἀκολούθησε θαῦμα.**

ἀνεικάζομαι μσν. σκώπτω· Ἡσ. «ἀνεικάσασθαι, ἀνασκώψατε σκῶμμα».

ἀνεικαιότης (ἡ) εὐπρέπεια, σύνεσις: Χρυσιπ.2,40.

ἀνείκαστα ἐπίρρ. δημ. ἀδοκήτως, ἀφαντάστως, ἀναπάντεχα, ἐπὶ δεινῶν, ἀτυχιῶν κττ.

ἀνείκαστος (-η)-ο(ν) μτγν. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ εἰκασίαν ὢν ἢ γενόμενος, ὁ ὑπερβολικός: Διον. Ἀλ.4,66 **ὕβριν ἀνείκαστον**· ‖ δημ. ἀδόκητος, ἀφάνταστος, ἀναπάντεχος, ἐπὶ δεινῶν, ἀτυχιῶν κττ.: **μᾶς ἦρθε ἀνείκαστο κακὸ** (ἀδόκητον), - **ἀνείκαστη ἦταν ἡ σφαγὴ τῆς Χίου** (ἀφαντάστως μεγάλη, δεινή)· 2) ὁ μὴ δι' εἰκασίας δυνάμενος νὰ καταφανῇ, νὰ γίνῃ πλήρως ἀντιληπτός: Ἰωσ. Συλλ.Ρ 3,476,25 **σοφίαν ἀνείκαστον,** Ἰω.Δαμσκ. 2,747 C **ἀνείκαστον τοῦ Θεοῦ δόξαν**· ‖ ὁ ἀκαταμέτρητος, ἀνυπολόγιστος: ἐν Ἀποκαλ.243,21 **τὸ ἄπειρον καὶ ἀνείκαστον πλῆθος**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ περὶ οὗ δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰκασία, ἀνεξιχνίαστος: **ἀνείκαστοι σκοποί,** - **ἀνείκαστο ἔγκλημα**· 3) μσν. ἀπροσδιόριστος κατὰ τὸ μέγεθος ἢ τὴν μορφήν: Συναξ.Ὁπτοσ.Κοσμᾶ Μον. **ἔδοξα θεωρεῖν .. πλῆθος ἀνθρωπαρίων ἀνεικάστων.**

ἀνεικάστως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνείκαστον, ἀδόκητον, ἀφάνταστον.

ἀνεικής-ές ἀφιλονείκητος: Ἰλ.Μ 435 **ἵνα παισὶν ἀνεικέα μισθὸν ἄρηται** (δ. γρ. **ἀεικέα**).

ἀνεικία (ἡ) ἡ πεντὰς (ὁ ἀριθμὸς πέντε) κατὰ συμβολικὴν ἔκφρ.: Μεγιλλ.Θεολ.Ἀριθ.7 «**παρὰ** τὴν πάντων προδιεστώτων σύστασιν καὶ ἕνωσιν καὶ διὰ τὴν τῶν δύο εἰδῶν σύνοδον καὶ φίλωσιν».

ἀνεικόνιστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἀπεικονίσεως, ὃν δὲν δύναταί τις δι' εἰκόνος νὰ παραστήσῃ: Κλήμ.Ἀλ.418 **σημαίνει δὲ ὁ στῦλος τὸ** ἀνεικόνιστον τοῦ Θεοῦ.

ἀνεικονίστως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἀπεικονίσεως, ἄνευ παραστάσεως δι' εἰκόνος.

ἀνεικονογράφητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κεκοσμημένος δι' εἰκόνων, μὴ εἰκονογραφημένος, ἐπὶ βιβλίων, περιοδικῶν κττ.

ἄνεικος-ον (α στερ. **νεῖκος**) ἀφιλονείκητος, μὴ δεκτικὸς ἀμφισβητήσεως, **ἀνεικής**: Ἐπιγρ. **τελέσει ἑκάστου ἔτους .. φόρον ἄνεικον, ἀνυπόλογον ἀργυρίου .. δραχμὰς τριακοσίας.**

ἀνειλείθυια (ἡ) κ. **ἀνειλήθυια** ἡ ἄτοκος, ἡ παρθένος, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς: Εὐρ.Ἴων 453 **σὲ τὰν ὠδίνων λοχιᾶν ἀνειλείθυιαν, ἐμὰν Ἀθάναν ἱκετεύω,** Γρηγ.Κορ.Ρητ.7,2,1141 «εἰλείθυιαι δὲ λέγονται παρὰ Δωριεῦσιν αἱ ὠδῖνες· ὅθεν καὶ ἀνειλείθυια ἡ ἄγονος γυνή», Εὐστ.σχόλ.Ὀδ. «ἀνειλείθυιαν μὴ γεννήσασαν», (δ.ἑρμ. ἡ ἄνευ τῆς βοηθείας τῆς θεᾶς τοῦ τοκετοῦ Εἰλειθυίας γεννηθεῖσα).

ἀνείλημα-ατος (τὸ) ἐν χρ. κατὰ πληθ. ὁ κωλικόπονος, τὸ κόψιμον, πρβλ. **στρόφος**: Ἱππ.Ἀρχ. Ἰητρ.18,17 **ὅσα .. φύσας τε καὶ ἀνειλήματα ἐνεργάζονται ἐν τῷ σώματι.**

ἀνείλησις-εως (ἡ) ἀνείλημα κωλικόπονος, κόψιμον: Ἱππ.Ἐπιδ.3,1086 A **στρόφοι τε καὶ ἀνειλήσιες κακοήθεες**· 2) συστροφὴ τοῦ σώματος κατὰ τὰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις.

ἀνειλητήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. τὸ ὄργανον, τὸ μέσον δι' οὗ γίνεται ἀνείλιξις, ξετύλιγμα.

ἀνειλιγμένως ἐπίρρ. (**ἀνειλίσσομαι**) ἐκτετυλιγμένως, λεπτομερῶς, ἐν ἐκτάσει: Ἑρμείας εἰς Πλάτ.Φαῖδρ.137 **τὴν μὲν συνεσπειραμένως .. τὴν δὲ πεπληθυσμένως καὶ ἀνειλιγμένως.**

ἀνειλικρίνεια (ἡ) νεώτ. κ δημ. ἔλλειψις εἰλικρινείας, δολιότης, ἀπόκρυψις τῶν ἀληθῶν προθέσεων ἢ διαθέσεων πρὸς ἄλλον, ὑπουλότης.

ἀνειλικρινής-ές νεώτ. ὁ ἔχων ἀνειλικρίνειαν βλ.λ.

ἀνειλικρινῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ εἰλικρινείας βλ.λ.

ἀνείλιξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀνατύλιξις, τὸ ξετύλιγμα, ἐν φιλοσ. σημ., ἡ ἀνακύκλησις: Πλάτ. Πολιτ.270 D **ξυνεπόμενον τῇ τοῦ παντὸς ἀνειλίξει**· AB «ἀνείλιξιν· τὴν ἀνάλυσιν, Πλάτων Πολιτικῷ»· 2) νεώτ. σπαν. χρ. ἀντὶ ἐξέλιξις βλ.λ.

ἀνειλίσσω ποιητ. ἀνελίσσω, ἐκτυλίσσω, ξετυλίγω: Νικανδρ.Ἀλ 608 **ἀμφὶ δὲ μέσσον ἀνειλίσσοντα κατ' ὀμφάλιον βρομέησι.**

ἀνείλλω ἢ ἀνείλω ἀνειλῶ βλ.λ.· 2) μέσ. ἀπομακρύνομαι, ἀποσύρομαι: Πλάτ.Συμπ.206 D **συσπειρᾶται καὶ ἀποτρέπεται καὶ ἀνείλλεται.**

ἀνειλυσπᾶσθαι Ἡσ. «ἀναρ(ρ)ιχᾶσθαι».

ἀνείλυστος-ον ὁ ὀδυνηρός, μετ' ἀλγηδόνων συναφής: Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,3 **ἀνείλυστοι στρόφοι.**

ἀνειλῶ-έω περιτυλίσσω, περικλείω, στενοχωρῶ, στριμώνω: **Φιλόστρ.59 καὶ τὸ ἀνειλῆσαι πολεμίους**· ‖ **μέσ.** συστρέφομαι, περικλείομαι, στενοχωροῦμαι: Θουκ.7,81 ἀνειληθέντες **γὰρ εἴς τι χωρίον**· 2) ἐπὶ γλώσσης, περιορίζομαι, συμμα-

ζεύομαι : Πλούτ.503 C **ἐὰν μὴ ὑπακούῃ μηδ' ἀνειλῆται·** 3) ἐκτυλίσσω, ξεδιπλώνω, ἀνοίγω : Πλουτ. 109 C **ἀνειλήσαντα οὖν** (τὸ γραμματίδιον) **ἰδεῖν ἐγγεγραμμένα ταῦτα.**

ἀνειμάρθαι ἀπαρφ. τοῦ παρακ. **ἀνείμαρται,** τὸ μὴ εἶναί τι ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης, τῆς μοίρας ὡρισμένον, εἱμαρτόν : Πλουτ.'Ηθ.885 A **ὥστε τὰ μὲν εἱμάρθαι, τὰ δὲ ἀνειμάρθαι.**

ἀνείμαρται γ'.ἑν.προσ.παρακ. τοῦ **μείρομαι,** οὐχ εἵμαρται, οὐκ ἔστι πεπρωμένον.

ἀνείμασθος 'Ησ. « ἄφθορος, ἄπληστος ».

ἀνειμένος-η-ον κ. νεώτ. ὁ χαλαρός, ὁ ἄτονος· ‖ κ. μτφ. ὁ ἔκλυτος : **ἀνειμένα ἤθη.**

ἀνειμένως ἐπίρρ. κ. νεώτ. χαλαρῶς, ἀμελῶς, ραθύμως : Ξεν.'Απομν.2,4,7 **ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλεῖστοι ἐπιμέλονται·** 2) ἀνέτως, ἐλευθέρως : Θουκ.2,39 **ἡμεῖς δὲ ἀνειμένως διαιτώμενοι οὐδὲν ἧσσον ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν·** 3) κ. νεώτ. ἀχαλινώτως, ἐκλελυμένως : Ξεν.ΚΠ 4,58 **οἱ γὰρ οἰκέται .. ἀνειμένως καὶ ἔπινον καὶ ἐθορύβουν, - διάγει-, ζῇ ἀνειμένως.**

ἄνειμι (εἶμι) ἀόρ. ἐπ. **ἀνήϊον,** ἐν χρ. π. ἀττ. κ. 'Ηρ. ὡς μέλλ. τοῦ **ἀνέρχομαι** ἀναβαίνω, πορεύομαι πρὸς ὕψος, ἀνέρχομαι : 'Οδ.Κ 146 **ἀνήιον ἐς περιωπήν** (ἀνῆλθον ὑψηλά, εἰς σκοπιάν), Σοφ.Τρ.767 **ἱδρὼς ἀνῄει χρωτί** (ἱδρὼς ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος), 'Αλέξ.'Αφρ. Πρ.'Ανέκδ.62 **διὰ τί μᾶλλον κλίμακα κατίεμεν ἢ ἀνίεμεν·** ‖ ἀνατέλλω, περὶ τοῦ ἡλίου : 'Ιλ.Σ 136 **ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι·** ‖ ἐπὶ ὕδατος, ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἀναβλύζω : Παυσ.π.Βαθ ἧς **τὸ ὕδωρ οὐκ ἄνεισιν ἐκ γῆς ἐπιρρεῖ δὲ ἐκ τοῦ ὀρόφου·** ‖ ἀναφύομαι, ἐπὶ φυτῶν : Σοφ.ΟΤ 270 **μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆς ἀνιέναι τινά·** 2) ἀναπλέω, ταξιδεύω εἰς τὰ ἀνοικτά, ἐπὶ πλοίων : 'Οδ.Κ 332 **ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ,** 'Απολλ.ΡΔ 238 **αὐτῷ δ' ἤματι πόντον ἀνήϊον·** 3) ἐκ παραλίων προπορεύομαι ἢ μετακομίζομαι πρὸς μεσόγεια : 'Ηρ.5,108 **ἡ ἀγγελίη ἀνήιε παρὰ τὸν βασιλέα,** Πλάτ.Συμπ.172 A **ἐτύγχανον εἰς ἄστυ οἴκοθεν ἀνιὼν φαληρόθεν·** 4) ἐπιστρέφω, εἰδ. ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα : 'Ιλ.Ζ 480 **ἐκ πολέμου ἀνιόντα,** αὐτ.Ε 282 **ἐξ Αἰθιόπων ἀνιών·** ‖ κ. μτφ. ἐπανέρχομαι εἰς τὰ προλεχθέντα : 'Ηρ. 1,140 **ἄνειμι δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον·** ‖ ἀναφέρομαι εἴς τι, λόγον ποιοῦμαι τινός : 'Αριστφ. Νεφ.1058 **ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν εἰς τὴν γλῶτταν·** ‖ ἀνάγω εἴς τι : Πλάτ.Πολ.7,531 C **τοὺς ἀριθμοὺς ζητοῦσιν ἀλλ' οὐκ εἰς προβλήματα ἀνίασιν** (δ. γρ. **ἀνιᾶσι**), Εὐρ.'Ηρακλ.209 **πάλιν δὲ τῶνδ' ἄνειμί σοι γένος·** 5) ἔρχομαι ἱκετευτικῶς, ἔρχομαι νὰ ζητήσω βοήθειαν : 'Ιλ.Χ 492 **δευόμενος δὲ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς πατρὸς ἑταίρους·** 6) προάγω, προσάγω, φέρω τινά : 'Υπερείδ.ἀπ.138 **ἀν- εἰς Ἄρειον πάγον·** 7) κ. νεώτ. εἰδ. νομ. ἡ μτχ. **ἀνιὼν** βλ.λ. : 'Ιουστιν.Νεαρ.117,7 **ἀνιόντα καὶ κατιόντα πρόσωπα·** 8) νεώτ. φυσ. τὸ οὐδ. **ἀνιὸν** βλ.λ.· 9) νεώτ. μουσ. **χαρακτῆρες ἀνιόντες** βλ. λ.

ἀνειμία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν. τῆς οἰκογενείας τῶν **πτερίδων,** φυόμενον εἰς τροπικὰς χώρας τῆς 'Αμερικῆς εὑρεθὲν δὲ καὶ ἐν ἀπολιθώσει εἰς τὸ κάτω κρητιδικὸν σύστημα.

ἀνειμίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοφ. γένος **κυκαδοπτερίδων** τοῦ κρητιδικοῦ συστήματος.

ἀνείμων-ονος-ον (α στερητ. εἷμα) ὁ ἄνευ στρωμνῆς, ἄνευ σκεπασμάτων ἢ ἄνευ ἐνδυμάτων : 'Οδ.Γ 348 **παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἠὲ πενιχροῦ·** σχολ. « ἀνείμονος τοῦ καὶ ἱματίων ἀποροῦντος ».

ἀνεινῶς ἐπίρρ. 'Ησ. « οἰκτρῶς ».

ἀνειπεῖν ἀόρ. ἀναφερόμενος εἰς ἐνεστ. **ἀναγορεύω** ἀναγγέλλω διὰ κήρυκος, ἀνακηρύττω : Πινδ.Π 1,61 **κάρυξ ἀνέειπέ νιν** (κῆρυξ ἀνεκήρυξεν αὐτὸν νικητήν), Ξεν.ΚΠ 4,2,35 **τῷ ἀπειθοῦντι πάντα τὰ χαλεπὰ ἀνεῖπεν·** 2) μετ' αἰτιατ. καὶ ἀπαρεμφ., προκηρύττω ὅτι : Θουκ.4,105, **κήρυγμα τόδε ἀνειπών, .. τὸν μὲν βουλόμενον μένειν·** 3) εἰδοποιῶ, δίδω εἴδησιν, ἐν ταῖς 'Αθηναϊκαῖς ἐκκλησίαις, ἐν τοῖς δικαστηρίοις, τοῖς θεάτροις κτλ. : Θουκ.2,2 **ἀνεῖπεν ὁ κῆρυξ·** 4) ἁπλῶς κραυγάζω, φωνάζω : Λουκ.'Αλεξιφ.46 **τῷ δ' ἀνεῖπεν ἔνδοθεν εἰς κόρακας·** ‖ παθ. **ἀνερρήθην** : Ξεν.253,6 **ἀναρρηθέντος ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ στεφάνου·** 5) ἐπικαλοῦμαι τοὺς θεούς : Πλούτ.Θησ. κ.Ρωμ.συγκρ.6 **θεοὺς ἀνειπόντας μὴ παθεῖν, ἃ Τρῶες ἔπαθον δι' 'Αλέξανδρον.**

ἀνείπωτα ἐπίρρ.δημ.κατὰ τρόπον **ἀνείπωτον** βλ.λ.

ἀνείπωτος-η-ο δημ. ὁ μὴ ρηθείς, μὴ εἰπωμένος ἢ ὁ μήπω ρηθείς : **ἀνείπωτα ἔχει ἀκόμα τὸ καλύτερο ἐπιχείρημα·** 2) ὁ ἄρρητος, ἀνεκδιήγητος, ὃν δὲν δύναταί τις πλήρως ἢ ἐπαρκῶς νὰ ἀνακοινώσῃ, νὰ περιγράφῃ διὰ λέξεων : **ἀνείπωτη εὐτυχία, - συφορά, - κακομοιριά, - κακοπέραση·** 3) ὁ ἄκρως ἄσεμνος, ἄκοσμος, ὃν ἡ εὐπρέπεια δὲν ἐπιτρέπει νὰ εἴπωμεν : **ἀνείπωτα τὰ ὄργιά τους,** φρ. **εἶναι ἀπὸ τ' ἀνείπωτα** (τὰ λίαν αἰσχρά).

ἀνείρ (ὁ) 'Επιγρ. βοιωτ. ἀντὶ ἀνήρ.

ἀνείργω ἐπ. **ἀνεέργω** βλ.λ. ἰων. **ἀνέργω** ἐμποδίζω, ἀναχαιτίζω : Ξεν.'Ελλ.7,1,31 **ἔργον εἶναι τοῖς ἡγεμόσιν ἀνείργειν τοὺς στρατιώτας,** Λουκ.Θ Διάλ.20,5 **ἀνείργειν μὴ διασκίδνασθαι τὴν ἀγέλην.**

ἀνειρεσία (ἡ) 'Ησ. « οὐσία πολλή ».

ἀνείρετον (τὸ) 'Ησ. « ἀπαραίτητον ».

ἀνείρευτα ἐπίρρ. δημ. ἀνονείρευτα βλ. λ.

ἀνείρευτος-η-ο δημ. ἀνονείρευτος βλ. λ. 2) συνεκδ. ὁ μὴ ὀνειροπόλος, μὴ φαντασιούμενος.

ἀνειρήνευτα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον **ἀνειρήνευτον** βλ. λ.

ἀνειρήνευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐν εἰρήνῃ διάγων : **ἀπὸ αἰώνων ἀνειρήνευτοι οἱ λαοὶ τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου, - δέκα χρόνια ζήσαμε ἀνειρήνευτοι·** ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διάγῃ ἄνευ ἐρίδων, ἐν εἰρήνῃ : **ἀνειρήνευτο σπίτι.**

ἀνειρηνεύτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἀποκαταστάσεως εἰρήνης.

ἄνειρξις-εως μτγν. τὸ ἀνείργειν, ἐμποδίζειν, ἡ ἀναχαίτισις : Πλουτ.'Ηθ.584 E **ἀποκόπτειν αὐτὰς** (τὰς ἐπιθυμίας) **ἀνείρξεσι.**

ἀνείρομαι παρ' 'Ομ. ὑποτ. **ἀνείρηται,** μτχ. **ἀνειρόμενος,** παρατ. **ἀνειράμην,** παρὰ μτγν. ἀόρ. α' **ἀνείρατο,** παρ' ἀττ. ἀορ. **ἀνηρόμην** (ἐκ τοῦ ἀνέρομαι) ἐρωτῶ τινα, ἐξετάζω, ἀνακρίνω : 'Οδ.Δ 420 **ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,** Σοφ.Οἰδ.Κολ.210 **μὴ μ' ἀνέρῃ τίς εἰμι·** 2) μετ' αἰτιατ. ἐρωτῶ περί τινος : 'Οδ.Ν 238 **τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι·** 3) μετὰ διπλ. αἰτιατ. : 'Ιλ.Γ 177 **ἃ μ' ἀνείρεαι** (ὅ,τι μὲ ἐρωτᾷς), 'Αριστφ.Νεφ.145 **ἀνήρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὑτῆς πόδας.**

ἀνειρύω ποι. κ. ἰων. ἀντὶ **ἀνερύω** βλ. λ.

ἀνείρω συνάπτω, ἐπιδένω : 'Ηρ.3,118 **ἀποτάμνει αὐτῶν τά τε ὦτα καὶ τὰς ρῖνας καὶ ἀνείρας περὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου·** 2) συμπλέκω : 'Αριστφ.'Αχ.1006 **τοὺς στεφάνους ἀνείρετε.**

ἀνειρωτάω ἐπ. παρατ. **ἀνειρώτων** ἀνερωτῶ, ζητῶ νὰ μάθω : 'Ιλ.Δ 251.

ἀνεῖσα ἐπ. (ἀνὰ - εἷσα) ἀόρ. τοῦ ἵζω, εὐκτ. **ἀνέσαιμι,** μτχ. **ἀνέσαντες** ἐπέθηκα, ἀνεβίβασα.

ἀνεῖσαι 'Ησ. « ἐρευνῆσαι, ζητῆσαι ».

ἀνείσακτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ εἰσηγμένος εἰς τὰ μυστήρια, ἀμύητος : 'Ιαμβλ. Βί.Πυθαγ.17 **μεταδιδόντι τῶν λόγων τοῖς ἀνεισάκτοις·** 2) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐμπορευμάτων, ὁ μὴ ἐξ ἀλλοδαπῆς εἰσαχθείς, οὗ δὲν ἐγένετο ἢ δὲν ἐπετράπη ἡ κατὰ νόμον εἰσαγωγή.

ἀνεισοδίαστος-ον Ἐπιγρ. **ἔσται δ' ἄπρατον καὶ ἀνεισοδίαστον** (διορθ. ἀνεξοδίαστον).

ἀνείσοδος-ον ὁ εἰς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ εἰσέλθῃ, ἀπροσπέλαστος : Πλουτ.Δίων.7 **ἄβατον καὶ ἀνείσοδον οὖσαν** (τὴν αὐλήν), αὐτ.Πύρρ.29 **ἀνείσοδον ἔσεσθαι τὴν πόλιν.**

ἀνείσπνευτος-ον νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ εἰσπνεύσῃ : **ἀὴρ μεμολυσμένος, ἀνείσπνευτος.**

ἀνείσπρακτος(-η)-ο(ν) Παπ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἀπηλλαγμένος ἀπὸ χρηματικῆς εὐθύνης· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ εἰσπραχθείς : **φόρος -, μισθὸς ἀνείσπρακτος, - νοίκι ἀνείσπρακτο·** 3) ὁ μὴ εἰσπράξιμος, ὃν τις δὲν δύναται νὰ εἰσπράξῃ.

ἀνεισφορία (ἡ) ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς εἰσφορᾶς, ἀπὸ τοῦ φόρου ἀσυδοσία : Πλουτ.Εὐμέν.4 **ἀνεισφορίας διδοὺς καὶ ἀτελείας.**

ἀνείσφορος-ον ὁ μὴ εἰσφέρων, ὁ ἀπηλλαγμένος εἰσφορῶν ὑπὲρ πολεμικῶν ἔργων, ὁ ἀσύδοτος : Πλούτ.Κάμ.2 **τοὺς ὀρφανοὺς ὑποτελεῖς ποιῆσαι πρότερον ἀνεισφόρους ὄντας.**

ἀνέκαθεν πρὸ συμφώνου **-θε** ἐπίρρ. τοπ. ἀπὸ τῶν ἄνω, ἄνωθεν : Ἡρ.4,57 **Τάναϊς ποταμός, ὃς ῥέει τἀνέκαθεν ἐκ λίμνης μεγάλης ὁρμώμενος·** 2) χρον. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐξ ἀρχῆς, ἀπ' ἀρχῆς, ἀρχῆθεν : Ἡρ.56,5 **ἐόντες ἀνέκαθεν Πύλιοι** (ἐκ καταγωγῆς), **- εἶναι ἀνέκαθεν φιλελεύθερος, - τὸν γνωρίζω ἀπ' ἀνέκαθε·** ¦ συχνότ. μετ' ἄρθρου : αὐτ.2,43 **γεγονότες τὸ ἀνέκαθεν ἀπὸ Αἰγύπτου,** Ἀθην.Ι,16 Ε **τοῦ Μυτιληναίου Λέοντος τοῦ ἀνέκαθεν Ἀθηναίου.**

ἀνεκαθούμενος (ὁ) δημ. ὡς οὐσ. τὸ σκιοειδὲς φάντασμα, βρυκόλακας βλ.λ.

ἀνεκαμωσιά (ἡ) δημ. ἡ ἀπραθυμία πρὸς συμπλήρωσιν ἐργασίας, ἡ νωθρότης.

ἀνεκαπνιά (ἡ) δημ. κ. **ἀνακαπνιά** (ἡ) κ. **ἀνακάπνι** (τὸ) ἡ ἐπὶ στέγης οἰκίσκων ὀπή, ἡ ἀφιεμένη διὰ νὰ ἐξέρχηται ὁ καπνός, ὁ ἀναφορέας βλ.λ.

ἀνέκαρεν Ἡσ. « ἀνεβάλλετο, ἀνήρχετο, ἀνεφέρετο ».

ἀνεκαρώνω δημ. κατακαίω, φλογίζω ἐν πυρᾷ, πυρακτῶ : κατάρ. **ποὺ νὰ σ' ἀνεκαρώσῃ ἡ φωτιά.**

ἀνεκάς ἐπίρρ. πρὸς τὰ ἄνω, πολὺ ὑψηλά, μακράν : Πινδ.Ο.2,38 **ὅταν Μοῖρα πέμπῃ ἀνεκὰς ὄλβον,** Ἀριστφ.Σφῆκ.18 **ἀσπίδα φέρειν ἀνεκὰς εἰς τὸν οὐρανόν,** Εὔπολ.Αὐτολύκ.9 **ἀνεκάς τε πηρὸς καὶ βδελυρὸς εἶ τὸ σκέλος.**

ἀνέκατος-η-ο δημ. ἀνάκατος βλ.λ.

ἀνεκατσιάρης-α κ. **-οὺ -ικο** δημ. ὁ σικχαινόμενος, ὁ συχνά, ὁ καθ' ἕξιν ἀηδιάζων.

ἀνεκάτωμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνεκάτεμα** ἀνακάτωμα βλ.λ., ταραχή, σύγχυσις, ἔρις : Ἐρωτοκρ.913 **Σ' τοῦτα τ' ἀνεκατώματα γλακοῦν οἱ ἀντρειωμένοι.**

ἀνεκατωμός (ὁ) δημ. τὸ ἀνεκάτωμα βλ. λ. : Ἐρωτοκρ.Δ 1125 **Εἰς τούτους τσ' ἀνακατωμοὺς εἰκοσιδυὸ ἀντρειωμένοι.**

ἀνεκατώνω δημ. ἀνακατώνω βλ.λ.

ἀνεκάτωση (ἡ) δημ. ἀνακάτωση βλ.λ.

ἀνεκατωσιά (ἡ) ἀνακατωσιὰ βλ.λ.

ἀνεκβάλλω ἐξάγω : Γαλην.Ι,4,242 **ἀνεκβάλλειν σκόλοπας καὶ ἀκίδας.**

ἀνέκβατος-ον ὁ μὴ ἔχων ἔκβασιν, ἔξοδον, διάβασιν, ἀδιέξοδος : Θουκ.3,98,1 **ἐσπίπτοντες ἐς χαράδρας ἀνεκβάτους.**

ἀνεκβίαστος-ον κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐκβιάσῃ, ἀπροσμάχητος, ἀκατανίκητος : Πλούτ. 1055 D **ἔστι δυνατὰ πολλὰ τῶν μὴ καθ' εἱμαρμένην ἀνίκητον καὶ ἀνεκβίαστον** (οὖσαν).

ἀνεκβιάστως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεκβίαστον βλ.λ.

ἀνεκδαρτί ἐπίρρ. ἄνευ ἐκδορᾶς, χωρὶς γδάρσιμο.

ἀνέκδαρτος-ον Σουΐδ. ἐν λ. ἄδορεὶ, ὁ μὴ ἐκδαρείς, ὁ ἄγδαρτος.

ἀνεκδήγητος-η-ο δημ. κ. **ἀνεγδήγητος** ἀπερίγραπτος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διηγηθῇ : **τὰ βάσανά του εἶναι ἀνεκδήγητα, - ἀνεκδήγητο σκάνδαλο, - ἀνεκδήγητη εὐτυχία,** Σολωμ. εἰς Μπάϊρ. 62 **ἀνεκδήγητη ἀντηχεῖ.**

ἀνεκδήλωτος (-η)-ο(ν) ὁ μὴ ἐκδηλωθείς, μὴ ἐκφρασθείς, λανθάνων, ὁ ἀφανής : **ἀνεκδήλωτος ἀγάπη, - κακία, ἀνεκδήλωτο αἴσθημα.**

ἀνεκδηλώτως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀνεκδήλωτον βλ.λ.

ἀνεκδήμητος-ον ἀκατάλληλος πρὸς ἀποδημίαν, ἐπὶ ἡμέρας : Πλουτ.269 **τὴν μετὰ καλάνδας ἡμέραν καὶ νόνας καὶ εἰδούς, ἀνέξοδον καὶ ἀνεκδήμητον τίθενται.**

ἀνεκδιήγητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἀπερίγραπτος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ διηγηθῇ, νὰ ἐκφράσῃ : Κ.Δ. Ἐπ.Κορινθ.2,9,15 **χάρις δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ, - ἀνεκδιήγητος ἡρωϊσμός, - αὐτοθυσία, - ταλαιπωρία.**

ἀνεκδιηγήτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεκδιήγητον βλ.λ.

ἀνεκδίκαστος-ον νεώτ. ὁ μήπω ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου δικασθείς, ὁ μήπω δικαστικῶς περατωθείς : **ὑπόθεσις ἀνεκδίκαστος.**

ἀνεκδίκητα ἐπίρρ. δημ. ἀνεκδικήτως βλ. λ.

ἀνεκδίκητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ἐξεδικήθη τις : Ἰωσ.ΑΙ 20,3,1· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ὃν δὲν ἔλαβέ τις ἐκδίκησιν : **ὕβρις, - προσβολὴ ἀνεκδίκητος·** ‖ δημ. ὁ μὴ λαβὼν δι' ἑαυτὸν ἐκδίκησιν, μὴ κορέσας τὸ τῆς ἐκδικήσεως πάθος : **θὰ πεθάνω ἀνεκδίκητος.**

ἀνεκδικήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεκδίκητον βλ. λ.

ἀνεκδοτικά ἐπίρρ. δημ. ἀνεκδοτικῶς βλ. λ.

ἀνεκδοτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἱστορούμενος, περιγραφόμενος, ἀναπαριστώμενος, δι' ἀνεκδότων βλ. λ. : **ἀνεκδοτικὴ ἱστορία τοῦ Ἀγῶνος·** ‖ ὁ ἀναφερόμενος εἰς **ἀνέκδοτον ἢ ἀνέκδοτα·** ‖ ὁ κατὰ τρόπον **ἀνεκδότου.**

ἀνεκδοτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεκδοτικὸν βλ. λ.

ἀνεκδοτογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ **γραφεὶς** κατὰ τρόπον ἀνεκδοτικὸν βλ. λ.

ἀνεκδοτογράφος (ὁ) νεώτ. ὁ γράφων, ἱστορῶν ἀνέκδοτα βλ. λ.

ἀνεκδοτολογία (ἡ) νεώτ. τὸ λέγειν, ἀφηγεῖσθαι ἀνέκδοτα· ‖ ἡ κατὰ τρόπον ἀνεκδοτικὸν βλ. λ., ἀφήγησις.

ἀνεκδοτολογικός-ή-όν νεώτ. **ὁ κατ'** ἀνεκδοτολογίαν βλ. λ.

ἀνεκδοτολόγος (-α)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ καθ' ἕξιν διηγούμενος ἀνέκδοτα.

ἀνέκδοτος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. καὶ δημ. ἐπὶ κόρης, ἡ μὴ δοθεῖσα εἰς ἄνδρα, ἡ ἄγαμος ἔτι : Λυσ.13,45 **καταλείποντες ἀδελφὰς ἀνεκδότους, οἱ δὲ παῖδας μικρούς,** Δημ.1124,7 **τὰς δ' ἡμετέρας θυγατέρας μελλούσας δι' ἔνδειαν ἀνεκδότους ἔνδον γηράσκειν·** 2) ὁ μὴ δημοσιευθείς, ὁ τηρούμενος μυστικός : Διόδ.Σ 1,4 **αἱ βίβλοι μέχρι τοῦ νῦν ἀνέκδοτοι τυγχάνουσιν οὖσαι·** ‖ νεώτ. ὁ μὴ ἐκτυπωθείς, μὴ ἐκδοθείς : **ἀνέκδοτος συγγραφή, - ἀνέκδοτο ἔργο·** 3) νεώτ. ὁ μὴ δυνάμει ἐκδοθεὶς ἐγκληματίας, μὴ παραδοθεὶς ὑπὸ ἑνὸς κράτους εἰς ἕτερον· 4) νεώτ. κ. δημ. **ἀνέκδοτον** (τό) ὡς οὐσ. ἐπεισόδιον, συνήθως εὐτράπελον, παραδιδόμενον ἐπὶ **μακρὸν** προφορικῶς : **τὰ ἀνέκδοτα τοῦ Κολοκοτρώνη.**

ἀνέκδρομος-ον ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ, ὁ ἀναπόφευκτος, ὁ ἀναπόδραστος : Ἀνθ. Π 4,343 **ἀνέκδρομος ὤχμασε θῶμιγξ.**

ἀνεκδυσώπητος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐκδυσωπούμενος, ἀνεξίλαστος, ἀμείλικτος, ἀδυσώπητος.

ἀνέκδυτος-ον μσν. ὁ ἐξ οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ἐξέλθῃ, νὰ ἐκφύγῃ.
ἀνεκεφαλιά (ἡ) δημ. ἐπιπολαιότης, κουφότης, ἀνακεφαλιὰ βλ. λ.
ἀνεκεφαλίζω δημ. ἀνακεφαλίζω βλ.λ., ἀναγωνιάζω.
ἀνεκέφαλος-η-ο δημ. ὁ ἀκέφαλος βλ.λ., ἀνόητος, ἐπιπόλαιος, ἀπερίσκεπτος.
ἀνεκζήτητος-ον μσν. ὁ μὴ ἐκζητηθείς, ἀζήτητος.
ἀνεκθέρμαντος-ον ὁ μὴ θερμανθεὶς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκθερμανθῇ, ἀζέσταγος, ἀναζέσταγος: Ὀρειβ.π.Φωτ.Β.218,175,40 **ῥίγους ἀνεκθερμάντου.**
ἀνεκθερμάντως ἐπίρρ. χωρὶς νὰ εἶναι δυνατὴ ἐκθέρμανσις: Ἀντύλλ.π.Ματθ.256 **τῶν καταψυχομένων ἀνεκθερμάντως.**
ἀνέκθλιπτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐκθλιβείς, ὁ μὴ συμπιεσθείς, ὁ ἄστυφτος, ἐπὶ σταφυλῶν: Εὐστ. Πονημ.355.34 **τῇ ἀνεκθλίπτῳ σταφυλῇ, - ἐλαῖαι** ἀνέκθλιπτοι· **2)** νεώτ. γραμ. **ἀνέκθλιπτος λέξις** ἡ μὴ ὑφισταμένη ἔκθλιψιν.
ἀνεκθόρνυμι μτγν. ἀναπηδῶ: Εὐσ.Εὐαγγ.Πρ. 3,14 **ἀνὰ δ' ἐξέθορες, μάντι Λυκορεῦ, . κατὰ χρησμολόγων.**
ἀνέκθυτος-ον μσν. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐξιλεώσῃ διὰ θυσίας: **ἀνέκθυτον μίασμα.**
ἀνεκκαθάριστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐκκαθαρισθείς, διευκρινισθείς, καθορισθείς· ‖ νομ. **ἀνεκκαθάριστος ἔνστασις,** ἡ μὴ διὰ νέων ἐξηκριβωμένων πραγματικῶν περιστατικῶν ἢ νομικῶν ἰσχυρισμῶν ὑποστηριζομένη καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ δυναμένη νὰ ἀποκρούσῃ τὴν ἀγωγήν· **ἀνεκκαθάριστος πολιτικὴ ἀγωγή,** ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ τοῦ παθόντος ἢ τῶν ἐξ αὐτοῦ δικαιουμένων, ἡ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου τοῦ δικάσαντος τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν κριθεῖσα ὡς οὐχὶ διευκρινισμένη παραπέμπεται πρὸς περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ ἁρμόδιον πολιτικὸν δικαστήριον· **2)** ὁ μὴ ὑποστὰς ἐκκαθάρισιν βλ. λ. λογαριασμῶν, ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, κληρονομιῶν, πτωχεύσεων κτλ.: **ἀνεκκαθάριστον κέρδος, - μέρισμα, - κληρονομία, - πτώχευσις.**
ἀνεκκαλοῦμαι-έομαι νεώτ. ποιοῦμαι ἐντόνως ἔκκλησιν: Εὐγ.Βουλγ.Κατ. **ἀνεκκαλεῖσθαι ψυχάς.**
ἀνεκκαρτέρητος-ον μτγν. ὁ ἀφόρητος, μὴ καρτερίας δεκτικός: Φιλοδ.Δ 1,12 **ἀνεκαρτέρητον.**
ἀνέκκλειστος-ον μτγν. ὁ μὴ ἀποκλειόμενος ἢ μὴ ἀποκλεισθείς: Διδυμ.Τριάδ.2,4.
ἀνεκκλησιά (ἡ) δημ. ἡ ἔλλειψις ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας ἀ. **ἀλειτουργιά: τὶς ἐπίσημες ἡμέρες αἰσθανόμαστε τὴν ἀνεκκλησιὰ στὰ ξένα.**
ἀνεκκλησίαστος (-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ. δημ. κ. **ἀνεκκλήσιαστος,** ὁ ἄνευ ἐκκλησίας, συνελεύσεως τοῦ λαοῦ: Ποσειδ.π.Ἀθην.5,213 D **τὸ θέατρον ἀνεκκλησίαστον·** **2)** μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀπὸ τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἀποκλεισθείς: Ἀλέξ. Ἀριστιν.Συνοφ.Καν.) **λαϊκὸς μὲν τελῶν ἔστω ἀπόβλητος, κληρικὸς δὲ ἀνεκκλησίαστος,** Σύνοδ. Χαλ.Κανὼν 27 **κληρικὸς ἁρπάζων γυναῖκα ἀνεκκλησίαστος ἔστω·** **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς λειτουργίαν ἢ ἄλλην ἀκολουθίαν μὴ προσελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· συγγ. ἀλειτούργητος.
ἀνέκκλητος (-η)-ο(ν) Ἐπίγρ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ καθ' οὗ δὲν ἐγένετο ἔκκλησις, ἔνστασις: Ἐπίγρ. **Παγκρατιαστής, περιοδονείκης, .. ἀνέκκλητος, ὅσους ποτὲ ἀγῶνας ἀπεγραψάμην πάντας νεικήσας, μήτε ἐκκαλεσάμενος μήτε ἑτέρου κατ' ἐμοῦ τολμήσαντος ἐκκαλέσασθαι·** **2)** νεώτ. κ. δημ. **ἀνέκκλητος** ἐπὶ ἀποφάσεως δικαστηρίου, ἡ ἐκδιδομένη εἰς πρῶτον καὶ τελευταῖον βαθμὸν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ἤτοι ἡ οὕτω ἀπ' εὐθείας ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος.

ἀνεκκλήτως κ.νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνέκκλητον βλ.λ.
ἀνεκκλίσιμος-ον νεώτ. ὁ γραμματ. ἄκλιτος.
ἀνέκκλιτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐκφύγῃ, ὁ ἀναπόφευκτος· Ἡσ. « ἀλίαστος ».
ἀνεκκλίτως ἐπίρρ. μσν. ὀφεύκτως.
ἀνεκκόκιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ὑποστὰς ἐκκόκισιν βλ. λ.: **βάμβαξ ἀνεκκόκιστος.**
ἀνεκκρίνω κ. μσν. κάμνω ἔκκρισιν: ΘΠροδρ. Ἐπ.134· ‖ κ. μεσ. -ομαι ἔχω ἔκκρισιν.
ἀνέκκριτος-ον ὁ μὴ ἔχων εὐκόλους ἐκκρίσεις τῆς κοιλίας, ὁ δυσκοίλιος: Ποιητ. περὶ βοταν.137.
ἀνεκλάλητος-ον μτγν. μσν. κ. νεώτ. ὃν δὲν δύναταί τις διὰ λόγων νὰ περιγράψῃ, ὁ ἀνέκφραστος, ὁ ἀπερίγραπτος: ΚΔ Πέτρ.Ι,1,8 **ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ,** Μην.Ἰαν. Θεοτόκ.Ι,7 **χαρὰν τὴν ἀνεκλάλητον δεξαμένη.**
ἀνεκλαλήτως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεκλάλητον, ἄφραστον: Νικ.Εὐγ.6,525 **ἀνεκλαλήτως ἥδεσθαι.**
ἀνεκλατίνιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐκλατινισθείς, μὴ τὸ τῶν Λατίνων (Φράγκων) φρόνημα ἢ δόγμα ἀσπασθείς: **παρὰ τὰς προσπαθείας τῶν σταυροφόρων καὶ τῶν παπῶν οἱ Ἕλληνες διετέλεσαν ἀνεκλατίνιστοι.**
ἀνεκλειπής-ές ἐσφ. γρ. ἀνεκλιπὴς βλ. λ.
ἀνέκλειπτος-ον κ. νεώτ. ἀκατάπαυστος, ἀδιάκοπος, ἀτελεύτητος: Ὑπερεΐδ.Ἐπιταφ.114 **ὥστε .. παίδων ὕβρεις ἀνεκλείπτους ἑκάστοις καθιστάναι·** ‖ κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκλείψῃ: **ἀνέκλειπτος ἐθνικὴ παράδοσις.**
ἀνεκλείπτως ἐπίρρ.κατὰ τρόπον ἀνέκλειπτον βλ.λ.
ἀνέκλεκτος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κατ' ἐκλογὴν ὢν ἢ γενόμενος, **ἀδιάλεχτος:** Διον.Ἀλ.Συνθ.3,20 **ἀνεπιτήδευτά ἐστι καὶ ἀνέκλεκτα·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐκλεχθείς: **ἀνέκλεκτον προεδρεῖον, - ἀνέκλεκτος ἀπὸ τὸ λαό.**
ἀνεκλιπής-ές Ἐπιγρ. ὁ μὴ μετ' ἐπισταμένην διαλογήν, ὁ ἀνέκλεκτος βλ.λ., ἀξεδιάλεχτος.
ἀνεκλόγιστος-ον κ. μσν. ὁ μὴ ὑπεύθυνος, ὁ ἀκαταλόγιστος: Εὐστ.Πον.70,45 **διὸ καὶ ἐκεῖνος μὲν ἀνεκλόγιστός ἐστιν·** **2)** ὁ μὴ κατὰ λόγον, περιεσκεμμένως ὢν ἢ γενόμενος, ὁ ἀλογάριαστος: αὐτ.σχόλ.2,893,60 **κατὰ ἀνεκλόγιστον συνήθη ταυτολογίαν·** **3)** ὁ ἀνυπολόγιστος: αὐτ. Πον.262,9 **τοῦ μοναχικοῦ μίσους τὸ ἀνεκλόγιστον·** αὐτ. σχόλ. « ἀνεκλόγιστον, ἀλογοπράγητον ».
ἀνεκλογίστως ἐπίρρ. ἀμέτρως, ἀνυπολογίστως, χωρὶς λογαριασμό: Φερεκρ.π.Ἀθην.11,481 C **ὅπως ἀνεκλογίστως πλείστας οἶνος ἐκπαθῇ.**
ἀνέκλυτος-ον μσν. κ. νεώτ. μὴ δεκτικὸς διαλύσεως, ἀδιάλυτος: Ἰουστ.Νε.36 προοίμ.
ἀνεκμελέτητος-ον μσν. ὁ μὴ δεκτικὸς πλήρους μελέτης, ἐκμαθήσεως· ‖ ὁ μὴ πλήρως μελετηθείς: Μ.Ἀκομ.1,263,20.
ἀνεκμετάλλευτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξ οὗ δὲν ἐξήχθησαν τὰ ἐν αὐτῷ μέταλλα, ἐπὶ μεταλλούχου γῆς: **ἀνεκμετάλλευτος σιδηροῦχος περιοχή·** ‖ κατ' ἐπέκτ. ὁ δι' ὃν δὲν κατεβλήθησαν αἱ προσήκουσαι ἐργασίαι, δεξιότης, μέριμνα, ὅπως ἀποβῇ ὅσον ἔδει ἀποδοτικός, ὠφέλιμος, ἐπικερδής: **ἀνεκμετάλλευτα ὀρυχεῖα μαρμάρου, - δάση, - ἰαματικὰ ὕδατα, - ἀνεκμετάλλευτος κάμπος·** ‖ κ. ὁ ἐξ οὗ δὲν ἀπεκόμισέ τις ἢ δὲν δύναται νὰ πορισθῇ παράνομα ὀφέλη, δουλευόμενος, παρασύρων, ἐξαπατῶν, διαφθείρων αὐτόν: **ἀνεκμετάλλευτοι εἶναι οἱ ἔμπειροι ἄνθρωποι, - κανένα φίλο της δὲν ἀφήνει ἀνεκμετάλλευτο·** ‖ κ. μτφ. κατὰ μετάστ. ἀντικειμ. **ἀνεκμετάλλευτος περίστασις,- εὐκαιρία,- ἀνεκμετ. ἀδυναμίες, - πάθη, - ἐλαττώματα.**
ἀνεκμεταλλεύτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεκμετάλλευτον βλ. λ.

ἀνεκμίσθωτος-ον νεώτ. μὴ ἐκμισθωθείς, μὴ δεδομένος ἐπὶ μισθῷ ἢ μισθώματι, ἀνοίκιαστος : ἀνεκμίσθωτοι βοσκαί· || κ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐκμισθώσεως : **ἀνεκμίσθωτοι εἶναι οἱ δημόσιοι κῆποι.**

ἀνεκμυστήρευτα ἐπίρρ. δημ. χωρὶς ἐκμυστήρευσιν βλ. λ.

ἀνεκμυστήρευτος(-η)-ο(ν) ὁ μὴ ἐμπιστευτικῶς ἀνακοινωθεὶς εἰς ἄλλον, κρύφιος, μυστικός : ἀνεκμυστήρευτος **περιπέτεια, - ἀγάπη ἀνεκμυστήρευτη**· || ὁ μὴ δεκτικὸς ἀνακοινώσεως εἰς ἄλλον : **τέτοια ἐλαττώματα εἶναι ἀνεκμυστήρευτα.**

ἀνεκμυστηρεύτως ἐπίρρ. χωρὶς ἐκμυστήρευσιν βλ.λ. : **ἀνεκμυστηρεύτως ἀγαπᾷ.**

ἀνέκνιπτος-ον μτγν. ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐκνίψη, νὰ ἀποπλύνη, νὰ ἐξαλείφη, ὁ ἀνεξάλειπτος.

ἀνέκοπος-η-ο δημ. ὁ ἄνευ κόπου γινόμενος, ἄκοπος : **ἀνέκοπη τέχνη**· 2) ὁ ἀκούραστος, ὁ μὴ τὸν κόπον αἰσθανόμενος : **ἀνέκοποι σκάβουν τραγουδώντας**· 3) ἀδιάκοπος, συνεχής : **ἀνέκοπη δουλειὰ ὁλημέρα**· 4) εἰδ. ἀνέκοπος (ὁ) ὡς οὐσ. ὄργανον ὑλοτομικόν, πλατεῖα καὶ βαρεῖα μάχαιρα, ἀντικαθιστῶσα ἐνίοτε τὸν πέλεκυν : **δός μου τὸν ἀνέκοπο νὰ κόψω τὰ πανώκλαρα.**

ἀνεκουφῶ-άω δημ. καθιστῶ τι ἐλαφρότερον : **ἀνεκαύφα τὴν κόφα νὰ τὴ φορτωθῶ στὴ ράχη μου**· || διευθετῶ τι, ὥστε νὰ βαστάζηται εὐχερέστερον : **σὰν ἀνεκαυφήσῃς τὸ δεμάτι μπορῶ νὰ τὸ πάρω**· 2) ἀνασηκώνω βλ.λ. : **ἀνεκούφησε τὸ σακκὶ νὰ τὸ φαρτώσουμε στὸ ζῶ.**

ἀνεκπαίδευτος(-η)-ο(ν) νεώτ. ὁ μὴ τυχὼν παιδεύσεως, μὴ ἐκπαιδευθείς· || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκπαιδευθῇ.

ἀνεκπαιδεύτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἐκπαιδεύσεως βλ. λ.

ἀνεκπεραίωτος-ον ὁ μὴ ἐκπεραιωθείς, μὴ ἀχθεὶς εἰς πέρας : **ὑπόθεσις ἀνεκπεραίωτας.**

ἀνεκπίμπλημι μελ. ἀνεκπλήσω αὖθις πληρῶ, ξαναγεμίζω : Ξεν.᾿Αν.3,4,22 **ὁπότε δὲ διάσχοιεν αἱ πλευραὶ τοῦ πλαισίου τὸ μέσον ἀνεξεπίμπλασαν** (δ. γρ. ἂν ἐξεπίμπλασαν).

ἀνεκπλήθυντος-ον μτγν. ὁ μὴ πληθυνθείς, κ. συνεκδ. μὴ διαπλατυνθείς, μὴ εὐρυνθείς.

ἀνέκπληκτος-ον ὁ μὴ ἐκπληττόμενος, μὴ θορυβούμενος, ποὺ δὲν σαστίζει, δὲν ξιπάζεται : Πλάτ.Πολ.10,619 A **ἀνέκπληκτας ὑπὸ τοῦ πλούτου**, Συνέσ.62 C **ἀνέκπληκτος πρός τι**· || ψύχραιμος, ἄφοβος· || **τὸ ἀνέκπληκτον** ὡς οὐσ. ἡ ἀταραξία, ἀφοβία, ἀπάθεια· || κ. παραθ. : Ξεν.᾿Αγ. 6,7 **τὸ ἀτρεμὲς καὶ ἀνεκπληκτότατον**· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ προξενῶν ἔκπληξιν, ἐντύπωσιν : Πλουτ.᾿Ηθ. 7 A **ἡ δὲ ἰσχνὴ λίαν** (λέξις) **ἀνέκπληκτος** (μὴ προξενοῦσα ἐντύπωσιν).

ἀνεκπλήκτως ἐπίρρ. ἀφόβως, ἀταράχως, εὐθαρσῶς.

ἀνεκπληξία (ἡ) ἡ ἀφοβία, ἀταραξία, ψυχραιμία : Πλάτ.῞Οροι 412 C **θάρσος .. ἀνεκπληξία διὰ κακοῦ παρουσίαν.**

ἀνεκπληρωσία (ἡ) νεώτ. ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν συνομολογηθέντων ἢ μὴ πραγματοποίησις τῶν προβλεφθέντων : **ἀνεκπληρωσία μισθώσεως, - ἱδρύσεως ἑταιρίας.**

ἀνεκπλήρωτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκπληρωθῇ, νὰ πραγματοποιηθῇ : Φιλόδ.π.Θεῶν I,12 **τἀγαθὰν οὐκ ἀνεκπλήρωτον, - αἱ ἀξιώσεις του εἶναι ἀνεκπλήρωτοι**· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ γενόμενος, μὴ ἐκτελεσθείς, ὁ ἀσυντέλεστος παρὰ τὴν ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν ἢ παρὰ τὸ καθῆκον : **ἀνεκπλήρωτοι ὅροι συμβάσεως, - ἀνεκπλήρωτες οἰκογενειακὲς ὑποχρεώσεις**· || κ. γεν. ὁ μὴ ἐκπληρούμενος ἢ μήπω ἐκπληρωθείς, ὁ μὴ τετελεσμένος ἢ μὴ τελούμενος, ἐπὶ ἠθικῶν ἢ ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεων : **ἀνεκπλήρωτα συζυγικὰ καθήκοντα, - ἀνεκπλήρωτη στρατιωτικὴ θητεία**· 3) ὁ μὴ ὡς ἠλπίζετο ἢ ὡς ἐποθεῖτο συντελεσθείς, ὁ ἀπομείνας ἀπραγματοποίητος : **ὄνειρα τῆς νεότητος ἀνεκπλήρωτα, - προσδοκία, - ἐπιθυμία ἀνεκπλήρωτη**· || ἐπὶ σωματικῶν λειτουργιῶν, ὁ μὴ τελεσθείς, μὴ ἱκανοποιηθείς, μὴ κορεσθείς : **ἔχω ἀνεκπλήρωτη τὴν ἀνάγκη μου, - ἀνεκπλήρωτος γενετήσιος ὁρμή.**

ἀνεκπληρώτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεκπλήρωτον βλ. λ.

ἀνέκπλυντος-ον μτγν. ὁ ἀνέκπλυτος βλ. λ. : Φίλ.σχόλ.4 **χαρακτὴρ ἀνέκπλυντος.**

ἀνέκπλυτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκπλυθῇ, ἀνέκνιπτος, ἀνεξάλειπτος, ἀνεξίτηλος : Πλάτ.Τιμ.26 C **οἷον ἐγκαύματα ἀνεκπλύτου γραφῆς**, Πολυδ.I C 4,44 **ἀνέκπλυτος βαφή**, Συνεσ. 183 A **αἱ ἀνέκπλυτοι κηλῖδες**· 2) νεώτ. κ. ὁ μὴ ἐκπλυθείς, ἀξέπλυτος : **ἀνέκπλυτον μετάλλευμα.**

ἀνεκπλύτως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνέκπλυτον βλ. λ. : Μ.᾿Ακομ.I,263,30.

ἀνεκποιήσιμος-ον νεώτ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐκποιήσεως, μὴ ἀπαλλοτριωτός, οὗ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ πώλησις : **τὰ ἐν μουσείοις ἀποκείμενα ἀρχαῖα εἶναι ἀνεκποιήσιμα**· 2) ὁ μὴ πωλούμενος, ὃν δὲν εὑρίσκει τις νὰ πωλήσῃ : **ἀνεκποιήσιμα κατήντησαν τὰ παλαιὰ λεωφορεῖα.**

ἀνεκποίητος(-η)-ο(ν) κ. μσν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκλείψῃ, νὰ ἐξαλειφθῇ, νὰ ἐξαφανισθῇ : ῾Ιππαρχ.᾿Αφ.5,20 **ὀδύνην ἀνεκποίητον ποιέει** (διορθ. ἀνεκπύητον)· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἀπαλλοτριωτός, ἀνεκποιήσιμος βλ.λ.1) : ᾿Ιουστ. Νεαρὰ 22,20,2, **- τὰ ἱερὰ ἀντικείμενα εἶναι ἀνεκποίητα**· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐκποιηθείς, ὁ ἀπομένων ἀπώλητος, ἀνεκποιήσιμος βλ.λ 2) : **ἀνεκποίητα ἐμπορεύματα, - ἀνεκποίητη κληρονομιά.**

ἀνεκπολέμητος-ον μσν. μὴ ἁλώσιμος, ἀκαταπολέμητος : Δωσίθ.Λατ.Γρ.7,392,3.

ἀνεκπόμπευτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐκπομπευθείς, μὴ ἐπιδειχθεὶς δημοσίᾳ, μὴ γνωστοποιηθείς : Διον.᾿Αρεοπ.63,151· || νεώτ. ἐπὶ κακῆς σημ. ὁ μὴ διασυρθείς, μὴ δημοσίᾳ ἐπιδειχθεὶς πρὸς κατάκρισιν, πρὸς στιγματισμόν : **ἀνεκπόμπευτα δὲν πρέπει νὰ μείνωσι τοιαῦτα αἴσχη.**

ἀνεκπομπεύτως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἄνευ πομπῆς, ἄνευ ἐπιδείξεως : Μαξιμ.σχολ. εἰς Διον.᾿Αρεοπ.

ἀνεκπόρευτος-ον μσν. ὁ μὴ ἐκπορευόμενος.

ἀνεκπραξία (ἡ) μσν. ἔλλειψις ἀποτελέσματος, ἀχρηστία : Σχολ.Αἰσχ.῾Επτ.849 **τὰ θεσπίσματα οὐκ εἰς ἀνεκπραξίαν ἔρχεται.**

ἀνεκπτοῶ-έω μτγν. ἐκπτοῶ, ἐκφοβίζω, τρομάζω.

ἀνέκπτωτος-ον ὁ μὴ ἐκπίπτων τινός, ὁ μὴ ἀποστερούμενος τῶν δικαιωμάτων του : Ψελλ.Συν.649 **ἀνέκπτωτος πατρωνικῶν δικαίων.**

ἀνεκπύητος-ον ὁ μὴ σχηματίζων πύον, μὴ πυώδης : ῾Ιππ.᾿Αγμ.767 **δακρυώδης καὶ ἀνεκπύητος.**

ἀνεκπύρωτος-ον μσν. ὁ μὴ ἐκπυρωθείς, μὴ πυρακτωθείς, μὴ πυρποληθείς.

ἀνέκπυστος-ον μτγν. ὁ μὴ γενόμενος γνωστός, μὴ φημισθείς· || ὁ μὴ κακολογηθείς : ᾿Ιωσ.ΑΙ 17,11,2.

ἀνεκρηκτικός-ή-όν νεώτ. ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς ἔκρηξιν : **πυρῖτις ἀνεκρηκτική.**

ἀνέκρηκτος-ον νεώτ. ἀνεκρηκτικὸς βλ.λ.· || ὁ μὴ ἐκραγείς : **ὀβὶς ἀνέκρηκτος, - ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης παράμειναν χιλιάδες ὀβίδες ἀνέκρηκτες.**

ἀνεκρίζωτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐκριζωθεὶς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκριζωθῇ· 2) μτφ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκβληθῇ, νὰ ἀποβληθῇ, ἐπὶ ἕξεων, ἐλαττωμάτων, παθῶν, δοξασιῶν κττ. : ᾿Ιουστιν.Μαρτ. 391 **ἀνεκρίζωτος πλάνη.**

ἀνέκρυπτος-ον μτγν. ὁ ἀνέκπλυτος βλ. λ.

ἀνέκρωτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ προσωρινῶς νεκρωθείς, μὴ καταστὰς εἰς ἀναισθησίαν, ἐπὶ

μελῶν ἢ λειτουργιῶν ὀργανικοῦ σώματος : **ἀνέκρωτον ἀκόμη τὸ ἐγχειριστέον μέλος, - ἀνέκρωτο νεῦρο·** || ὁ μὴ καταπαύσας ἢ μὴ πραϋνθείς, ἐπὶ ἄλγους : **ἀνέκρωτοι πόνοι.**

ἀνέκσπαστος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνεκρίζωτος βλλ.· 2) ἐνεργ. ὁ μὴ ἀκόμη ἐκσπάσας, μὴ ζωηρῶς ἐκφανείς, ἐκδηλωθείς.

ἀνεκσφενδονίζω νεώτ. ἐκ νέου ἐκσφενδονίζω, ἐκπέμπω πρὸς τὰ ἄνω ἢ μακράν· || ἀνεκσφενδονίζομαι κ. μέσ. ἐκτινάσσομαι, ἐκπέμπομαι πρὸς τὰ ἄνω : Κ.Μητσ.Προμηθ.15,4,90 **ἀνεκσφενδονίζονται πυρίφλεκτοι ὗλαι ἐκ τοῦ ἡφαιστείου.**

ἀνεκτά ἐπίρρ. δημ. ἀνεκτῶς βλ. λ.

ἀνέκτατος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐκταθείς, ἁπλωθεὶς ἢ ὁ μὴ δεκτικὸς ἐκτάσεως, μὴ δυνάμενος νὰ ἐκταθῇ, νὰ ἁπλωθῇ, ἀντίθ. **ἐκτατός.**

ἀνεκτέλεστος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐκτελεσθείς, μὴ πραγματοποιηθείς : **δημόσια ἔργα ἀνεκτέλεστα, - ὑπόσχεση ἀνεκτέλεστη·** 2) ὁ μὴ δεκτικὸς ἐκτελέσεως, μὴ πραγματοποιήσιμος, ἀκατόρθωτος : **καλὲς θεωρίες ἀλλὰ ἀνεκτέλεστες·** 3) εἰδ. ἐπὶ καταδικασθέντων εἰς θάνατον, ὁ μήπω ὑποστὰς τὴν θανάτωσιν.

ἀνεκτελέστως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀνεκτέλεστον βλ. λ.

ἀνεκτηρία (ἡ) νεώτ. ὁ ἀνολκεὺς βλλ.

ἀνέκτης (ὁ) νεώτ. πᾶν ὄργανον ἢ μέσον ἀνέχον, ἤτοι συγκρατοῦν ἔκ τῶν ἄνω ἀντικείμενόν τι, οἷον ἱστίον, ἀνεμοδόχην πλοίου, σκηνῆς ὀθόνην, κλωβὸν κτλ.· || ναυτ. γουρδέλλι (κορδέλλι).

ἀνεκτιθάσευτος-ον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκτιθασευθῇ· || ὁ μὴ ἐκτιθασευθείς.

ἀνεκτικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἀνοχήν, ἐπιείκειαν,μετριοπάθειαν,ὑπομονὴν : Ἀρριαν.Ἐπεκτ. 2,22,36, **μὴν εἶσαι ἀνεκτικὸς πρὸς τοὺς αὐθάδεις.**

ἀνεκτικότης-ότητος νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἀνεκτικοῦ βλλ., ἡ ἀνοχή.

ἀνεκτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνεκτικὸν βλλ. : Ἱεροκλ.Πυθ.145.

ἀνεκτίμητα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνεκτίμητον βλ. λ.

ἀνεκτίμητος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐκτιμηθῇ, ὁ ἀπροσδιορίστου τιμῆς, ἀτίμητος, πολυτιμότατος : **ἀνεκτίμητος ἄνθρωπος, - ἡ φιλία του εἶναι ἀνεκτίμητη·** 2) οὗ ἡ ἐκτίμησις, ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας του δὲν ὡρίσθη.

ἀνεκτιμήτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεκτίμητον βλ. λ.

ἀνεκτινάσσω νεώτ. πάλιν ἐκτινάσσω, τινάσσω ἐντελῶς.

ἀνέκτισις-εως (ἡ) μτγν. ἱκανοποίησις, ἀπόδοσις ὀφειλομένου, ξεπλήρωμα : Φίλων 2,508.

ἀνέκτιστος(-η)-ο(ν) μτγν. κ. δημ. (ἐκτίω) ὁ μὴ ἀποτιθείς, μὴ πληρωθείς, ἀξεπλήρωτος : Δ Χρυσ.Λ 12,1,494 **χρέος ἀνέκτιστον**· Ἡσ. «νήποινος, ἀνέκτιστον» (διορθ. ἀνέκτιστος)· 2) δημ. (ἀνεστερητ. κτίζω) ὁ μήπω κτισθείς, οὗ δὲν ἐτελειώθη ἡ κτίσις, τὸ κτίσιμο, ἐπὶ οἰκοδομῶν, τοίχων κττ.

ἀνέκτιτος-ον μτγν. ὁ μὴ ἐκτιθείς, μὴ πληρωθείς : ΔΧρυσ.Λ 12,1,394 **χρέος ἀνέκτιτον** (δ. γρ. ἀνέκτιστον).

ἀνέκτομος-ον ὁ μὴ ἐκτομίας γενόμενος, μὴ εὐνουχισθείς : Φιλόδ.π.Ὀρειβ.2,69,3.

ἀνεκτός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. (ἀνέχομαι) ὁ ὑποφερτός, ὃν δύναταί τις νὰ ἀνεχθῇ : συνήθ.μετ' ἀρν. Ἰλ.Α 573 **ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά·** || κ. ἄνευ ἀρν. : Σοφ.ΟΤ 429 **ἦ ταῦτα δῆτ' ἀνεκτά .. κλύειν;**, Θουκ.2,35 **μέχρι τοῦδε ἀνεκτοὶ οἱ ἔπαινοι, - ἀνεκτὸς φόρος·** || ὁ ἀνοχῆς ἄξιος : Θουκ.8,90 **παντὶ τρόπῳ ὅστις καὶ ὁπωσοῦν ἀνεκτός, - ἡ κατάστασις δὲν εἶναι πλέον ἀνεκτή, - τέτοια ταλαιπωρημένη ζωὴ δὲν εἶναι ἀνεκτή·** || κ. συγκρ. ὁ σχετικῶς πρὸς ἄλλον πλέον ὑποφερτός, ἐλαφρότερος : Κικέρ. ἐν Ἀττ.12,45,2, **τῆς ἀτιμίας ἐν εἰρήνῃ ἀνεκτότερος ὁ πόλεμος, - ἡ ζωὴ ἔγινε ἀνεκτότερη·** 2) τὸ οὐδ. μετ' ἀρνήσ. κ. ἑπομένου ἀπαρεμφ., τὸ ἀδύνατον, ἀποκλειόμενον : Πλάτ.Θεαίτ.154 C **αὐδὲ ἀνεκτὸν ἄλλως λέγειν** (ἀδύνατον), αὐτ.181 B **οὐδὲν ἀνεκτὸν τὸ οὐ διασκέψασθαι** (ἀποκλείεται τὸ νὰ μὴ . .)· 3) ἐπὶ προσώπ., ὑποφερτός : Λυσ. 166,10 μόγις ἀνεκτοί, - **δὲν μοῦ εἶναι ἀνεκτός.**

ἀνεκτότης-ότητος γλωσσ. καρτερικότης, ὑπομονή, ἀνοχή.

ἀνέκτριπτος-ον μτγν. ὁ μὴ ἐκτριβόμενος, ἀνεξάλειπτος : Πολυδ.1,44.

ἀνεκτύπωτος-ον νεώτ. μὴ ἐκτυπωθείς, μὴ δημοσιευθείς, ἀνέκδοτος.

ἀνεκτῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεκτὸν βλ. λ. : Ὀδ.Ζ 350 **οὐ δὲ μένεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς,** Ξεν.Ἑλλ.7,3,1 **νομίσας αὐκ ἀνεκτῶς ἔχειν τὰ ἐν τῷ Σικυῶνι·** || κ. συγκρ.: ΚΔ Ματθ.10,18 **ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων . . ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.**

ἀνέκφαντος-ον μσν. ὁ μὴ ἐκφανείς, μὴ φανερωθείς, μὴ ἐπιδειχθείς : Εὐστ.Πον.237,57 **κατὰ τρόπον ἀθριάμβευτον καὶ αὕτως ἀνέκφαντον.**

ἀνεκφάντως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἀνέκφαντον βλ. λ.

ἀνέκφευκτος-ον ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐκφύγῃ, ὁ ἀναπόφευκτος, ἄφυκτος : Διοδ.Σ 20,54 **τύχης ἐπηρεασμὸν ἐν ἀνάγκαις κείμενον ἀνέκφευκτον·** 2) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ φύγῃ : Πλούτ. 166 E **πόσῳ δὲ δεινότερον οἴεσθε πάσχειν αὐτοὺς ἀνεκφεύκτους, ἀναποδράστους.**

ἀνεκφοίτητος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ εἰθισμένος νὰ μὴ ἐξέρχεται, ἀλλὰ διαμένων πάντοτε κατ' οἶκον, ὁ ἀκοινώνητος : Διον.Ἀρεοπ.Θ 2,4,418.

ἀνεκφοιτήτως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἀνεκφοίτητον βλ. λ. : Μ.Ἀκομ.1,189.

ἀνέκφορος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ μὴ δυνάμενος ἐκφέρεσθαι, ὅθεν μὴ εἰς φῶς ἀγόμενος, μὴ ἀποκαλυπτός, ἄρρητος, συνων. **ἀνέξοιστος** βλ. λ. : Ἰαμβλ.Βί.Πορφ.32,226 **δόγματα ἀνέκφορα διατηροῦντες,** Εὐστ.Πον.260,2 **ἐκεῖνα ὡς ἐν μυστηρίῳ λόγῳ ἀνέκφορα μένοντα.**

ἀνεκφοροθμαι-έομαι γλωσσ. λύω τὴν ἀπ' ἐμοῦ ἐξάρτησιν, ἀφήνω τὸ κατεχόμενον.

ἀνεκφόρτωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐκφορτωθείς : **ἐμπορεύματα ἀνεκφόρτωτα·** 2) ὁ μὴ τοῦ φορτίου αὐτοῦ ἀπαλλαγείς, ἀξεφόρτωτος : **πλοῖον ἀνεκφόρτωτον, - φορτηγάμαξαι ἀνεκφόρτωτοι.**

ἀνέκφραστα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνέκφραστον βλ. λ.

ἀνέκφραστος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. δημ. ὁ ἀνεκλάλητος, ὁ ἄφατος, ὁ ἄρρητος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐκφράσῃ : Μην.2,6 Θεοτ. **ἀνέκφραστος ἡ σύλληψις γέγονε, σοῦ Παρθένε . . , - εὐτυχία, - θλῖψις ἀνέκφραστος, - χαρὰ ἀνέκφραστη·** 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ μήπω ἐκφρασθείς : **ἀνέκφραστος ἔρως, - ἀνέκφραστες ἐπιθυμίες·** 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἔχων ἔκφρασιν, ὁ ἄτονος τὴν ὄψιν, τὴν μορφήν, τὸ ὕφος : **ἀνέκφραστος καλλονή, - ἀνέκφραστη φυσιογνωμία, - ἀνέκφραστος λόγος.**

ἀνεκφράστως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνέκφραστον βλ. λ.

ἀνέκφυκτος-ον μσν. ὁ ἄφυκτος, ἀναπόφευκτος : Μ.Ἀκομ.2,393 **ἀνέκφυκτος θάνατος.**

ἀνεκφώνητος-ον σχόλ. κ. νεώτ. ὁ μὴ διὰ τῆς φωνῆς δυνάμενος νὰ δηλωθῇ, ἀνέκφραστος : Σχόλ. Ἀριστοφ.Λυσ.1150· || γραμμ. **ἀνεκφώνητα** τὰ γράμματα ὅσα δὲν προφέρονται, οἷον τὸ ὑπογεγραμμένον ι· 2) νεώτ. ὁ μὴ ἐκφωνηθείς, μὴ ἀπαγγελθείς : **ἀπέμεινε ὁ λόγος του ἀνεκφώνητος·** 3) εἰδ. νομ. ἐπὶ δικαστικῆς ὑποθέσεως, ἡ

μὴ πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀχθεῖσα δι' ἐκφωνήσεως τοῦ ὀνόματος τῶν διαδίκων ἢ ὑποδίκων.

ἀνεκχέρσωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐκχερσωθείς, ὁ ἀπομένων ἀκαλλιέργητος, ἐπὶ ἀγρῶν.

ἀνεκχύμωτος-ον ὁ μὴ ἀποβαλὼν τὸν χυμόν του : Γαλην.13,584 ὑγρὰ καὶ ἀνεκχύμωτα ἐκκρίνεται τῆς ἕδρας.

ἀνεκχύνομαι νεώτ. ἐκ νέου ἐκχύνομαι· || ἐκχύνομαι εὐρέως, ἐκχυνόμενος ἁπλοῦμαι.

ἀνέκχυτος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐκχυθείς.

ἀνεκχώρητος-ον νεώτ. μὴ ἐκχωρηθεὶς εἰς ἄλλον· || ὁ οὗ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐκχώρησις : ἀπαίτησις ἀνεκχώρητος.

ἀνεκχωρήτως μσν. ἀνεκκλίτως βλ. λ.

ἀνεκχωροῦμαι-έομαι νεώτ. ἀποδίδομαι, ἐπιστρέφομαι εἰς τὸν ἐκχωρήσαντα : 'Ακροπ.5,11,97 ἀνεκχωρηθέντα ἐδάφη Θεσσαλίας εἰς τὴν Ταυρκίαν.

ἀνέλαιος-ον ὁ μὴ ἔχων ἔλαιον : Θεόφρ.Αἰτ.Φ 2,3,8· || ὁ μὴ ἔχων ἐλαιῶνας, ἐπὶ χώρας : Στραβ. 17,1,35 ἡ δὲ ἄλλη Αἴγυπτος ἀνέλαιός ἐστι.

ἀνέλασμα (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος μικρῶν μαλακοστράκων τῆς τάξεως τῶν ἑλικοπόδων ζῶν προσπεφυκὸς ἐπὶ τοῦ σώματος διαφόρων μεγάλων ἰχθύων, ἄλλως ἀνέλαστον.

ἀνέλαστον (τὸ) ἔντομον ἐκ τῶν κολεοπτέρων, ἰθαγενὲς τῆς Β.'Αμερικῆς· 2) τὸ ἀνέλασμα βλ.λ.

ἀνέλατος-ον κ. νεώτ. ἀνήλατος βλ.λ., μὴ ἐλατός· || νεώτ. εἰδ. ὁ μὴ διὰ σφυρηλατήσεως ἢ μηχανικῆς συμπιέσεως ἐκτατός : ὗλαι ἀνέλαται.

ἀνελάττωτος (-η)-ο(ν) μσν. νεώτ. κ. δημ. κ. ἀνελάσσωτος ὁ μὴ ἐλαττωθεὶς : Προκλ.σχολ.εἰς 'Αλκ. 1,7 ἀνελάττωτον κεφάλαιον, - ἀνελάττωτη περιουσία· || νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐλαττωθῇ, μὴ ἐλαττούμενος : λαμπτῆρες ἀνελαττώτου φωτός, - ἀνελάττωτοι πηγαί.

ἀνελαφρίζομαι μσν. καθίσταμαι, ἀποβαίνω ἐλαφρότερος : Μ.'Ακομ.1,189,15.

ἀνελαφρίζω μσν. κ. δημ. ἀνακουφίζομαι, ξαλαφρώνω, ἀνελαφρώνω : Γερμ.Κωνσταντ.ἐν Μι.344.

ἀνελαφρύνω νεώτ. κ. δημ. κάμνω τι ἐλαφρότερον, ἀνακουφίζω· 2) ἀμτβ. δημ. ἀνακουφίζομαι, ξαλαφρώνω· || νεώτ. μέσ. ἀνελαφρύνομαι καθίσταμαι, ἀποβαίνω ἐλαφρότερος, ἀνακουφίζομαι.

ἀνελαφρώνω δημ. κ. ἀναλαφρώνω, καθιστῶ τι ἐλαφρότερον· || ἀμτβ. γίνομαι ἐλαφρότερος, ἰδίως ἐν μτφ. σημ. ἀνακουφίζομαι· || -ομαι κ. μσν. ἀνακουφίζομαι : παραιτήθηκα ἀπὸ τὴ θέση κι ἀνελαφρώθηκα.

ἀνελάφρωτος-η-ο δημ. κ. ἀναλάφρωτος ὁ μὴ ἐλαφρωθείς, ὁ μὴ ἀνακουφισθεὶς : ἀνελάφρωτος ἀκόμη ἀπὸ οἰκογενειακὰ βάρη.

ἀνέλεγκτος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐξελεχθείς, ἀνεξέταστος : Πλάτ.Θεαίτ. 154 D ἡ γλῶττα ἀνέλεγκτος ἡμῖν ἔσται, ἡ δὲ φρὴν οὐκ ἀνέλεγκτος· 2) ὁ μὴ ἐπιδεκτικὸς ἐλέγχου, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀναιρεθῇ : Πλάτ.'Απ.22 Α ἵνα μοι καὶ ἀνέλεγκτος ἡ μαντεία γένοιτο· 3) ἐπὶ προσώπ. ὁ μὴ καταδικασθείς, κατακριθεὶς : Θουκ.6,28· 4) νεώτ. ὁ μὴ ὑποστὰς ἔλεγχον, ἀνεξέλεγκτος βλ.λ.

ἀνελέγκτως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἄνευ ἐλέγχου, ἄνευ ἀντιρρήσεως, ἄνευ ἀναιρέσεως : Πλουτ.Γ.Γρακχ.10 οὐκ ἀναποδείκτως καὶ ἀνελέγκτως λεγομένοις.

ἀνελέγχω κ. μσν. κ. νεώτ. ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐξετάζω, ἐξελέγχω : Θεοδ.Μετοχ.Μ.338 Φαθρίκιοι Πύρρον . . ἀνελέγξαντες· || νεώτ. ἐκ νέου ἐλέγχω : ἀνελέγχοντες τὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως· 2) ἀνελέγχομαι, ἀποδεικνύομαι, ἀτοπήσας, παρεκτραπεὶς : Εὐριπ."Ιων 1470 οἷον οἵαν ἀνελέγχομαι· || νεώτ. ὑφίσταμαι ἐκ νέου ἔλεγχον βλ.λ.

ἀνελεήμονα ἐπίρρ. δημ. ἀνηλεῶς, σκληρῶς.

ἀνελεήμονας-η-ο δημ. κ. ἀνελέημονας ὁ ἀνηλεής, σκληρός, ἀνοικτίρμων, ἄσπλαγχνος : ἄνθρωπος ἀνελεήμονας, δ. τρ. ὁ Χάρος ἀνελέημονας παίρνει ψυχὲς στὸν "Αδη | παίρνει κορίτσια κι ἄγουρους παίρνει καὶ παντρεμένες.

ἀνελεημόνως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἄνευ ἐλέους, ἀνοικτιρμόνως, σκληρῶς : 'Αντιφ.114.10 ἀνελεημόνως ἀπολέσθαι.

ἀνελεημοσύνη (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ νὰ εἶναί τις ἀνελεήμων βλ.λ. : 'Ιω.Χρυσ.'Ομ. εἰς Ματθ.134.

ἀνελεήμων-ος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐλεήμων, ἄσπλαγχνος, ἀνοικτίρμων, σκληροκάρδιος : 'Αριστλ. Ρητ.'Αλεξ.37,ΚΔ Ρωμ.1,31 ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας, ΑΒ « ἀνελήμων καὶ ἀνελεήμων φασί· Νικοχάρης δὲ ἀνελεήμων λέγει ».

ἀνελεής-ές ἐπιγρ. ἀνηλεής βλ.λ.

ἀνελέητα ἐπίρρ. δημ. ἀνελεήτως βλ.λ. : κτύπα τους ἀνελέητα, - τὴν ἐβασάνιζε ἀνελέητα.

ἀνελέητος (-η)-ο(ν) μτγν. μσν. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνελεήμων βλ. λ. : Λιβαν.4,678,21 πολεμίων οὖν ἐλεουμένων, αὐτὸς ἂν ἦν εἰς ἀδελφὸν ἀνελέητος (δ. γρ. ἀνηλέητος)· δημ. πλαύσιος κι ἀνελέητας· 2) δημ. ὁ μὴ τυχὼν ἐλέους, ἐλεημοσύνης, περιθάλψεως : ἀνελέητη βογγᾷ ἡ φτωχολογιά· || ὁ μὴ τυχὼν συμπαθείας, ἐπιεικείας· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνάξιος ἐλεημοσύνης, βοηθείας, οἰκτιρμοῦ, ἐπιεικείας : οἱ τέτοιοι κακοῦργοι εἶναι ἀνελέητοι.

ἀνελεήτως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀνελέητον βλ.λ.

ἀνέλειπα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐλλείψεως· || ἄνευ διακοπῆς : πήγαινε στὰ μαθήματά του ἀνέλειπα.

ἀνέλειπος-η-ο δημ. μὴ ἐλλιπής, πλήρης, ἀκέραιος : μέτρησα τὰ λεπτὰ καὶ τὰ βρῆκα ἀνέλειπα.

ἀνελελίζω ἐλελίζω, σείω, κινῶ : 'Οππ.Κ 4,302 ἂν δ' ἐλέλιζον γαῖαν.

ἀνέλεος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄνευ ἐλέου, ὁ ἄνευ οἴκτου, ἀνηλεής, σκληρόκαρδος : ΚΔ'Ιακ.2.13 κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος.

ἀνελεύθερα ἐπίρρ. δημ. ἀνελευθέρως βλ. λ. 2) ἄνευ ἐλευθερίας, ὑπὸ δουλείαν.

ἀνελευθερία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἔλλειψις ἐλευθέρου φρονήματος, ἡ δουλικότης, μικροπρέπεια, εὐτέλεια : Πλάτ.Συμπ.183 Β τῶν μὲν ὀνειδιζόντων κολακείας καὶ ἀνελευθερίας· 2) ἡ ἔλλειψις ἐλευθεριότητος περὶ τὴν χρῆσιν τῶν χρημάτων, ἡ φιλαργυρία : Θεόφρ.Χαρακτ.22,1 ἡ δὲ ἀνελευθερία ἐστὶν περιουσία τις φειδωλίας δυσκόλως πρὸς τὴν ἀπὸ φιλοτιμίας δαπάνην ἔχουσα.

ἀνελευθέριος-ον μσν. ἀνελεύθερος : 'Ιω.Χρυσ. 'Ομ.1,4,33· 2) ὁ εὐτελής, ὁ ταπεινός, ὁ ἐπονείδιστος.

ἀνελευθεριότης-ητος (ἡ) ἔλλειψις ἐλευθεριότητος, ἀνελευθερία· 2) ἡ εὐτελὴς φιλαργυρία.

ἀνελεύθερος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἁρμόζων εἰς ἐλεύθερον, δουλικός, δουλοπρεπής : Αἰσχ.'Αγ.1494 κοίταν ἀνελεύθερον,-συμπεριφορά,-πρᾶξις ἀνελεύθερος· || ὁ δουλόφρων, ποταπός, φαῦλος : Λυσ.10,2 ἀνελευθέρων καὶ λίαν φιλοδίκων εἶναι κακηγορίας δίκη· || νεώτ. κ. δημ. μὴ φιλελεύθερος, μὴ ἐλευθέρου ἀνδρὸς φρόνημα ἔχων : ἀνελεύθεροι πολῖται εἶναι κίνδυνος τῆς πολιτείας· 2) ὁ εὐτελής, φειδωλός, φιλάργυρος, τσιγγούνης : 'Αριστφ.Πλ.591 πλούσιος ὢν ἀνελεύθερος ἔσθ' οὑτωσὶ καὶ φιλοκερδής· 3) ὁ ἄξεστος, ὁ ἄγροικος : Σεξτ.'Εμπ.ἐν 'Αριστφ. 264 διάλεκτον ἔχοντα μέσην πόλεως οὔτ' ἀστείαν ὑποθηλυτέραν, οὔτ' ἀνελεύθερον ὑπαγροικοτέραν· 4) ἐπὶ ζῴων, δόλιος, πανοῦργος, ἐπίβουλος : 'Αριστλ.ΖΙ 484 Β 16 (ζῷα) ἀνελεύθερα καὶ ἐπίβουλα, οἷον οἱ ὄφεις.

ἀνελευθέρως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνελεύθερον βλ.λ., δουλοπρεπῶς, χαμερπῶς : Ξεν. 'Απομν.9 ἀνελευθέρως τὸ ζῆν ἔτι προσαιτῶν, - ἀνελευθέρως ἀπήντησαν εἰς τὸν προϊστάμενον.

ἀνελευθέρωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ

ἐλευθερωθείς, μὴ ἀνακτήσας τὴν ἐλευθερίαν του, ἐπὶ δούλων ἢ αἰχμαλώτων : **ἀνελεύθερωτοι σκλάβοι βρίσκονται ἀκόμα σὲ Ἀσιατικὲς χῶρες, - εἶναι ἀκόμα ἀνελευθέρωτοι στρατιῶτες μας στὴ Μικρασία·** || ὁ ὑπὸ ξένην κυριαρχίαν διατελῶν, μὴ ἔχων ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν, ἀ. **ἀλύτρωτος : ἀνελευθέρωτοι λαοί·** 2) μτφ. ὁ μὴ ἀπὸ ὑποχρεώσεων ἢ βαρῶν κττ. ἀπαλλαγείς : **ἀνελευθέρωτος ἀπὸ οἰκογενειακὰ βάρη, - ἀνελευθέρωτο ἔχει ἀκόμα τὸ σπίτι του** (ὑποθηκευμένον)· 3) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐλευθερωθῇ : **ἀνελευθέρωτοι οἱ Ἀφρικανικοὶ λαοί·** 4) δημ. εἰδ. τὸ θηλ. ἐπὶ γυναικῶν ἐν ἐγκυμοσύνῃ, ἡ μήπω τεκοῦσα, ποὺ δὲν ἐλευτερώθηκε.

ἀνελευθερώτως ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνελευθέρωτον βλ. λ.

ἀνέλευσις-εως (ἡ) μσν. ἐκ νέου ἄνοδος, ἐπάνοδος, ἀνάληψις : Ἰουστ.Μαρτ.Ἀπολ.1 38 **μετὰ τὴν ἀνέλευσιν τοῦ Χριστοῦ εἰς οὐρανόν.**

ἀνελεῶς ἐπίρρ. ἐπιγρ. ἀνηλεῶς βλ. λ.

ἀνελήμων-ονος-ον ὁ ἀνελεήμων βλ. λ.

ἀνέληπτος-ον μτγν. ὁ ἀνεπίληπτος, ἄμεμπτος, ἄψογος· Ἡσ. « ἀνέληπτον καὶ ἀνέκλητον τὸ ὑγιῶς καὶ ὀρθῶς ἔχον ».

ἀνεληρίζω δημ. ἐπιπολαίως φλυαρῶν χλευάζω, ἐμπαίζω, ἀσυστάτως κατακρίνω τινά.

ἀνελήρισμα (τὸ) ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνεληρίζω βλ.λ. : **τὰ τετοι' ἀνεληρίσματα καὶ ποιὸς τὰ λαγαριάζει.**

ἀνέλιγμα (τὸ) μτγν. τὸ ἀνελισσόμενον, τὸ ἐξ ἀνελίξεως βλ.λ. προελθόν· || ἐπὶ τριχῶν, τὸ σγουρόν, ὁ βόστρυχος : ΑΠ 6,210 **χαίτης ἀνελίγματα.**

ἀνελικτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀνελίσσων, ὁ δι' οὗ ἀνελίσσεταί τι : **ἀνελικτὴς κινηματογραφικῆς ταινίας.**

ἀνελικτικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνελίσσων : Εὐστ.Πον.206,76 **τὸ ἐν τοῖς ἁδροτέροις ἀνελικτικόν τε καὶ ἀναλυτικόν·** 2) νεώτ. ὁ πρόσφορος, ἐπιτήδειος, ἱκανὸς εἰς τὸ ἀνελίσσειν· || ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀναγόμενος εἰς τὴν **ἀνέλιξιν** βλ. λ.

ἀνέλικτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἄνευ ἑλιγμῶν ἢ ἄνευ συστροφῶν ἢ περιστροφῶν· 2) ὁ μὴ δυνάμενος, νὰ ἔχῃ ἀνέλιξιν βλ. λ.

ἀνελικτός-ή-όν νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἔχῃ ἀνέλιξιν βλ.λ., ὁ δεκτικὸς ἀνελίξεως.

ἀνελίνη (ἡ) νεώτ. κ. δημ. χημ. ἡ ἀνηλίνη βλ.λ.

ἀνελινύω μτγν. κ. **ἀνελιννύω** βραδύνω, χρονίζω : Ἀπολλ.Ἀργ.1,861 **δηρὸν δ' ἀνελίννυον αὖθι μένοντες** (διορθ. ἂν ἐλίνυον)· Σουΐδ. « ἀνελίννυον ἀνεπαύοντο, διέτριβον, ἀνεστρέφοντο ».

ἀνέλιξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἐπὶ χοροῦ, ἀραίωσις καὶ εὔρυνσις : Πλουτ.Θησ.21 **ἔν τινι ῥυθμῷ περιελίξεις καὶ ἀνελίξεις ἔχοντι·** || νεώτ. γεν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνελίσσω** βλ. λ., ξετύλιγμα : **ἀνέλιξις στρατιᾶς·** 2) δ. γρ. ἀντὶ ἀνείλιξις βλ.λ., ἀνακύκλησις : Ἰω.Διάκ.εἰς Θεογ.Ἡσ.455 **τῆς πρὸς ἑαυτὸν τοῦ νοῦ ἀνελίξεως,** Πρόκλ. σχ. Ἀλκ.21 **τῇ ἐπιστημονικῇ καὶ διανοητικῇ τῶν εἰδῶν ἀνελίξει καὶ συνθέσει·** 3) νεώτ. ἀντὶ ἐξέλιξις βλ.λ. : **ἡ θεωρία τῆς ἀνελίξεως.**

ἀνελίσσω κ. νεώτ. ἀττ. **-ίττω,** ἰων. **ἀνειλίσσω,** μέλλ. **-ίξω,** ἀόρ. **-είλιξα,** μέσ. **-ίξομαι -ιξάμην,** παθ. -ιχθήσομαι **-ίχθην,** παρακ. **-είλιγμαι** κ. **-ελήλιγμαι** ἀναπτύσσω τι τὸ τετυλιγμένον, ξετυλίγω : Φερεκύδ.106 **ἀνελίσσειν ἀγαθίδα,** Ἀριστέ.1 Ἱστ. 50,119 **ὑμένας ἀνείλιξαν** (βιβλίων)· || συνηθέστ. ἐπὶ βιβλίων (χειρογράφων ἐν κυλίνδρῳ)· 2) κ. συνεκδ. ἀναγινώσκω, ἀναπτύσσω τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου : Ξεν.Ἀπομν.1,6,4 **ἀνελίττειν τὰ βιβλία·** ὅθεν γεν. ἀναπτύσσω, ἀναλύω, ἑρμηνεύω : Πλάτ.Φιλ.15 E **τοτὲ μὲν ἐπὶ θάτερα κυκλῶν καὶ συμφύρων εἰς ἕν, τοτὲ δὲ πάλιν ἀνελίττων** (τὸν λόγον), Ἡλιοδ.5,2,175 **τὰ τῆς φύσεως ἀνελιττουσαν ὄργια·** 3) περιστρέφω, περιστρέφομαι, ἐπὶ σφαιρῶν : Ἀριστλ.Μεταφ.252,24 **σφαίρας τὰς ἀνελιττούσας καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀποκαθιστάσας·** || κ. μτφ. περιστρέφω, περιδινῶ, στριφογυρίζω : Πλουτ.Νομ.14 **ὅπως ἂν στρέφῃ καὶ ἀνελίττῃ τὸν βίον ἡμῶν ὁ θεός·** 4) κ. μέσ. ἀναπτύσσω, διευκρινίζω : ΘΣτουδ.4 **τὰς συστατικὰς ἀποδείξεις ..** ἀνελιττόμενος **καὶ συμφορίζων·** 5) μέσ. ἑλίσσω, τυλίσσω τι πρὸς τὰ ἄνω : Ἀρατ.716· 6) μτφ. ἀναστρεφόμενος, ἀναλυόμενος ἐπανέρχομαι εἴς τι : Πλουτ.Ἠθ. **ἡ ψυχὴ .. κατὰ τοὺς ὕπνους .. ἀνελίττεται τοῖς πάθεσιν·** 7) **εὐχερῶς,** γοργῶς ἑλίσσομαι, κινοῦμαι, περὶ γλώσσης : Ἀριστφ.Βατρ.827 **γλῶσσ', ἀνελισσομένη φθονεροὺς κινοῦσα χαλινούς·** 8) παθ. ὑφίσταμαι περιστροφήν, περιστρέφομαι : Ἀριστλ.ΖΓ 2,5 **τῆς φύσεως ἀνελιττομένης** ἐπὶ τὴν ἀρχήν, **ὅθεν ἦλθε,** Ὀππ.Ἁλ.1,420 **πάντα δ' ὁδὸν μίαν εἶσι, μίαν δ' ἀνελίσσετ' ἀμειβήν·** 9) νεώτ. μέσ. κ. παθ. ἀναπτύσσομαι, **ἐξελίσσομαι** βλ. λ.

ἀνελίψι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἀνδροπώγων ὁ γρύλλος, ἁ. **ἀσπρόχορτο, μαζόχαρτο, λεμίθι.**

ἀνελκής-ές ὁ μὴ ἔχων ἕλκη : Ἱππ.π.Ἰητρ.747.

ἀνελκοῦμαι-όομαι ἔχω πάλιν ἕλκη, καθίσταμαι ἐκ νέου ἑλκώδης : Ἱππ.Γυν.Νούσ.2,15 **ἡ ὑστέρη ἀνελκοῦται κατὰ τὰ πέριξ.**

ἀνελκτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ὁ ἕλκων, σύρων, ὑψῶν πρὸς τὰ ἄνω : **ἀνελκτῆρες μύες τοῦ ἄνω βλεφάρου, - τοῦ ἄνω χείλους·** || εἰδ. μηχάνημα δι' **οὗ γίνεται** ἡ ἀπὸ **τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν** μασχαλῶν ἀνάρτησις ἀσθενοῦς πρὸς θεραπείαν, οἷον σπονδυλίτιδος, σκολιώσεως, καταγμάτων κττ.

ἄνελκτος-ον ὁ μὴ ἑλκτός, ὁ μὴ δυνάμενος διὰ τῆς ἕλξεως νὰ ἐκταθῇ, ἐπὶ ὑλικῶν σωμάτων : Ἀριστλ.Μετ.385 Α 16 **ἄνελκτα .. οἷον ὕδωρ, λίθος.**

ἀνελκτός-ή-όν ὁ πρὸς τὰ ἄνω εἱλκυσμένος, ἀνασεσυρμένος : ΑΒ 3.25 **ἀνελκταῖς ὀφρύσι σεμνόν· Ἀττικῶς αὐτὸ καὶ σεμνῶς Κρατῖνος εἶπεν.**

ἀνελκύσιμος-ον νεώτ. ὁ ὃν δύναταί τις δι' ἕλξεως νὰ ἀνυψώσῃ, νὰ ἀνασύρῃ : **τὰ ἐν Ναυαρίνῳ βυθισθέντα πλοῖα εἶναι ἀνελκύσιμα.**

ἀνέλκυσις-εως σχολ. κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἕλκυσις : Σχολ.Θουκ.7,25 **ἐρρωμενέστερον δὲ πρὸς ἀνέλκυσιν καθίσταται ὅταν καὶ δίκραυν ξύλον πρὸ αὐτῆς τιθείη·** || νεώτ. εἰδ. ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀνάσυρσις : **ἀνέλκυσις βυθισθέντος πλοίου.**

ἀνελκυστήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ γίνεται **ἀνέλκυσις, ἀναβίβασις, ἀνύψωσις βαρῶν,** ἁ. ἀνελκυστής, **ἀνυψωτήρ, ἀνελκτήρ, ἀνολκεύς,** κ. ἐπὶ ὀργάνου πρὸς ἀνύψωσιν βαρέων πραγμάτων ἐν εἰδ. ὀνομασίᾳ, βαροῦλκον, γερανός· || εἰδ. ἡ μηχανικὴ συσκευὴ δι' ἧς ἐνεργεῖται ἀναβίβασις καὶ καταβίβασις ἀνθρώπων ἢ πραγμάτων εἰς τοὺς ὀρόφους ὑψηλῶν οἰκιῶν ἢ ἄλλων κτιρίων : **ἠλεκτρικός, - κλιμακοειδής, - περιστροφικὸς ἀνελκυστήρ·** ἁ. **ἀναβατήρ, ἀνεβατήρι·** διεθν. λ. **ἀσανσέρ.**

ἀνελκυστήριος-ον νεώτ. ὁ πρὸς ἀνέλκυσιν, πρὸς ἀνύψωσιν βαρῶν προσφυής, ἐπὶ μηχανημάτων.

ἀνελκυστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀνελκυστὴρ βλ.λ.

ἀνελκυστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνελκυστήριος βλ. λ. : **ἀνελκυστικὰ μηχανήματα·** 2) ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνέλκυσιν : **ἀνελκυστικοὶ τρόποι.**

ἀνέλκυστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀνελκυσθῇ, νὰ ἀνυψωθῇ· 2) μτφ. ὁ μὴ ἑλκυόμενος : Χρυσιπ.Στ.2,40 **ἀνέλκυστος ὑπὸ φαντασίας.**

ἀνελκύω κ. νεώτ. ἄχρ. ἐνεστ. ἐκ τοῦ ὁποίου σχηματίζονται χρόνοι τοῦ **ἀνέλκω** βλ. λ. || παθ. **ἀνελκύομαι,** ἀνέλκομαι.

ἀνέλκω κ. μαν. κ. νεώτ. ποι. παρατ. **ἄνελκε,** μέλλ. **ἀνέλξω,** ἀόρ. **ἀνείλκυσα,** παρακ. **ἀνείλκυσμαι,** ἰων. **ἀνέλκυσμαι** ἕλκω ἐπάνω, ἕλκων κρατῶ ὑψηλά, ἀνυψῶ : Ἰλ.Μ 434 **ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον** (πλάστιγγος) **ἀμφὶς ἀνέλκει·**

2) ἀνασπῶ, σύρω πρὸς τὰ ὀπίσω : αὐτ.Λ 475 ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκε· κ. μέσ. Ἰλ.Χ.77 ἀνὰ τρίχας ἕλκετο χερσὶ (ἀνέσπα, ἔτιλλε τὰς τρίχας), Ἀρατ.305 τόξον ἀνέλκεται.. τοξευτής· 3) κ. νεώτ. σύρω ἔξω, ἀνασύρω, ἐξάγω : Ἐπικράτ.π.Ἀθην.Ι, 583,24 κεὐθὺ τοῦ καρχησίου ἄνελκε τὴν γραῦν, Πλούτ.Ἀντων.29 ἀνελκύσαι ἄγκιστρον, Μηναῖ.ᾠδὴ 2,27 Γραφῆς εἰς βυθὸν τῆς θεοπνεύστου.. ἐντεῦθεν τὸν πολύτιμον μαργαρίτην ἀνείλκυσας, - ἀνειλκύσθη ἐκ τῆς θαλάσσης ὁ ἔφηβος τῶν Ἀντικυθήρων· ‖ σύρων φέρω ὑψηλότερα : Θουκ. 2,76 δοκοὺς μεγάλας ἀνελκύσαντες ἐγκαρσίας· ‖ κ. νεώτ. ἐκ τῆς θαλάσσης σύρω εἰς τὴν ξηράν : Ἡρ.7,59 τὰς νέας ἀνέψυχον ἀνελκύσαντες, - ἀνείλκυσαν τὰς λέμβους εἰς τὴν ἀμμώδη παραλίαν· 4) σύρων ἐμφανίζω, παρουσιάζω : Ἀριστφ.Σφ.568 τὰ παιδάρι' εὐθὺς ἀνέλκει (τὰ προσάγει ἀμέσως ὡς μάρτυρας), αὐτ.Εἰρ.307 πρὶν μοχλοῖς καὶ μηχαναῖσιν εἰς τὸ φῶς (τὴν εἰρήνην) ἀνελκύσαι (ἐμφανίσαι)· 5) παθ. -ομαι κ. -ύομαι κ. νεώτ. ἀνασύρομαι, ἀνασπῶμαι, ἐξάγομαι, σύρομαι ὑψηλότερα, σύρομαι εἰς τὴν ξηράν : Διον.Περ.790 κύνα χερσὶν ἀνελκόμενον, ΑΠ ΙΙ,334,3 εἰς τὸ μέρος δὲ καθεῖλετ' ἀνελκυσθὲν τὸ τάλαντον, Ξεν.Ἑλλ.5,4,66 ἀνειλκυσμένων τῶν Τιμοθέου νεῶν, - ἀνειλκύσθη τὸ πλοῖον εἰς τὴν δεξαμενήν, - ἀνειλκύσθησαν αἱ τορπίλλαι.

ἀνελκῶ-όω προκαλῶ, προξενῶ ἕλκη.

ἀνέλκωσις-εως κ. νεώτ. ἡ εἰς ἕλκος μεταβολή, ὁ σχηματισμὸς ἕλκους : Κασσίου Προβλ.9.

ἀνέλκωτος-ον ὁ ἄνευ ἕλκους : Ἀρετ.40,41 ἀνέλκωτα καρκινώματα (= κρυπτά).

ἀνελλειπής-ές ἀντὶ ἀνελλιπής βλ. λ.

ἀνέλλειπτος-ον μτγν. ὁ ἄνευ ἐλλείψεως : Ἐπιγρ. ἀνέλλειπτος πρὸς τὰς ὑπηρεσίας.

ἀνελλείπτως ἐπίρρ. ἐπιγρ. ἀνελλιπῶς.

ἀνέλλην (ὁ, ἡ) ὁ μὴ Ἕλλην, ὁ μὴ ὢν ἑλληνικός, ὁ ξένος : Αἰσχ.Ἱκ.234 ὅμιλον ἀνέλληνα στόλον (διορθ. ἀνελληνόστολον).

ἀνελλήνιστος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ὢν ἑλληνικός : Σέξτ.Ἐμπ. πρὸς Γραμμ.181,255 τί τέ ἐστιν ἑλληνικὸν καὶ τί ἀνελλήνιστον· ‖ εἰδ. ὁ μὴ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης εἰρημένος, γεγραμμένος, ὁ σόλοικος ἢ βάρβαρος : ἀνελλήνιστος σύνταξις, - τύπος, - χρῆσις· ‖ νεώτ. ὁ μὴ γνωρίζων τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ λογοτεχνίαν, ἰδίᾳ τὴν ἀρχαίαν : εἶσαι ἀνελλήνιστος.

ἀνελληνίστως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνελλήνιστον βλ. λ.

ἀνελληνοπρεπής-ές νεώτ. ὁ μὴ εἰς Ἕλληνα κατ' ἀρετήν, ἦθος κττ. πρέπων, ἁρμόζων.

ἀνέλλιπα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνέλλιπον βλ.λ.

ἀνελλιπής-ές κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐλλιπής, ὁ πλήρης, ὁ ἀκέραιος : Δ.Χρησ.12,174 ἀνελλιπὲς τὸ τῆς χορηγίας, Εὐστ.Πον.71,22 ταμίας τῆς τοιούτης πλουσιωτάτης γάζης τῆς παντοδαπανήτου καὶ ἀνελλιποῦς· ‖ ὁ ἄνευ ἐλλείψεως : Αἰλ.ΠΖ 1,33 τῆς σπουδῆς τῆς ἀνελλιποῦς, - διακόσμησις ἀνελλιπής· 2) ὁ ἀδιάκοπος, ὁ συνεχής : Πολυδ. 3,103 ποταμοὶ ἀνελλιπεῖς, - φοίτησις, - παρακολούθησις ἀνελλιπής· 3) ὁ μὴ ἐνδεής, ὁ μὴ στερούμενος : ἐπιγρ.· ‖ κ. μτφ. ὁ μὴ ψυχικῶς ὑπολειπόμενος : Πλωτ.5,8,7.

ἀνέλλιπος-η-ο δημ. κ. ἀνήλλιπος ὁ ἀνελλιπής βλ. λ.1 κ.2) : τὰ βρῆκα ὅλα ἀνέλλιπα, - ἀνέλλιπος στὴ δουλειά του· ‖ ὁ τακτικῶς φοιτῶν παρά τινι, ποὺ δὲν ἀπολείπει : ἀνέλλιπος κάθε βράδι στὸ σπίτι μας, - ὁ ἀνέλλιπος τῆς παρέας.

ἀνελλίπους Ἡσ. «ὁ τοῖς ποσὶ μὴ ἀλλόμενος, ἤτοι χωλός».

ἀνελλιπῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνελλιπῆ βλ. λ. : Ἀπολ.Δύσκ.Ἀντ.1 Β ἀνελλιπῶς ἐπιτομώτερον φράσας, Μηναῖ.10,4 Θεοτόκ. τάξεις σε ἀγγέλων.. εὐφημοῦσιν ἀνελλιπῶς, - φοιτᾷ, - συχνάζει ἀνελλιπῶς· ‖ κ.σύγκρ. : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ. 212,19 τοῖς ἀνελλιπέστερον κεκλικόσι τὰ ῥήματα.

ἀνέλλο (τὸ) δημ. κ. ἀνέλο τὸ κάτω κυρτὸν μέρος τῆς ἀγκύρας, ἡ ἁρπάγη, κ. συνεκδ. ἡ ἄγκυρα.

ἀνέλλογος-ον μσν. ὁ μὴ ἔλλογος, μὴ εὔλογος, παράλογος : Εὐστ.Πον.5,42 δέος γὰρ οὐκ ἀνέλλογον μή ποτε.. ὁ προσελθὼν βλάψῃ.

ἀνέλπιδα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐλπίδος : δ. τραγ. οἱ μῆνες χρόνοι γίνηκαν κι ἀνέλπιδα περνοῦσαν.

ἀνέλπιδος-η-ο δημ. ὁ ἄνευ ἐλπίδος, ἄνελπις : γέραζε ἀνέλπιδος πιά· 2) ὁ μὴ παρέχων ἐλπίδα, ὁ ἀπελπιστικός : ἀνέλπιδη ἀρρώστια· 3) ὁ παρὰ κακὴν πρόβλεψιν, παρὰ τὸ δυσοίωνον γινόμενος : ἀνέλπιδη μᾶς ἦρθεν ἡ σωτηρία.

ἄνελπις-ιδος (ὁ, ἡ) κ. νεώτ. ὁ ἄνευ ἐλπίδων, ὁ μὴ παρέχων ἐλπίδα : Εὐρ.ΙΤ 487 σωτηρίας ἄνελπις.

ἀνελπισιά (ἡ) δημ. τὸ μὴ ἔχειν ἐλπίδας, ἀπελπισία.

ἀνέλπιστα ἐπίρρ. δημ. κ. ἀνόλπιστα κ. ἀνάρπιστα, παρ' ἐλπίδα, ἀπροσδοκήτως, ἀπροβλέπτως, ἀνελπίστως βλ.λ. : Πολ.Ἐκλ.δ.τραγ.24 μὰ ἔξαφνα κι ἀνέλπιστα Ταῦρκοι τὸν περιλάβανε, Βαλαωρ. Φωτειν.2,129 ὅταν ἐμάθαν τὸ κακό, ποὺ ἀνέλπιστα τὸν ηὗρε.

ἀνελπιστεί ἐπίρρ. νεώτ. ἀπροσδοκήτως.

ἀνελπιστία (ἡ) μσν. ἔλλειψις ἐλπίδος, ἀνελπισία· Ἡσ. ἐν λ. «ἀπόγνωσις».

ἀνέλπιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. δημ. κ. ἀνόλπιστος κ. ἀνόρπιστος ὁ μὴ ἐλπιζόμενος, ὁ παρ' ἐλπίδα ὢν ἢ γινόμενος, ἀπροσδόκητος, ἀπρόβλεπτος : Αἰσχ.Ἱκ.329 ἐπεὶ τίς ηὔχει τὴν δ' ἀνέλπιστον φυγὴν.., Σοφ.Τρ.673 ὑμῖν θαῦμ' ἀνέλπιστον μαθεῖν, Πλάτ.Ἀπολ.36 Α οὐκ ἀνέλπιστον γέγονέ μοι τὸ γεγονός, - ἀνέλπιστος γάμος, - ἀνέλπιστη τύχη, - ἀνόρπιστο κακό· 2) ἐπὶ προσώπ., ὁ μὴ ἐλπίζων, ἄνελπις : Θεοκρ.4,42 ἐλπίδες ἐν ζωοῖσιν, ἀνέλπιστοι δὲ οἱ θανόντες· ‖ ὁ μὴ περιμενόμενος, ὁ ἀναπάντεχος : Θουκ.3,30 ᾗ ἐκεῖνοι ἀνέλπιστοι ἐπιγενέσθαι· 3) ἐπὶ πραγμ. ἢ καταστάσεως, ὁ μὴ παρέχων ἐλπίδα ἢ ὁ μὴ ἔχων ἐλπίδας : Σοφ. Ἠλ.186 ἐμὲ μὲν ὁ πολὺς ἀπολέλοιπε βίοτος ἀνέλπιστος· ‖ κ. παραθ. : Θουκ.7,4 ὁρῶν τὰ ἐκ τῆς γῆς.. ἀνελπιστότερα ὄντα· ‖ τὸ οὐδ. ἀνέλπιστον (τὸ) ὡς οὐσ. ἡ ἀνελπιστία : Θουκ.2,51,4 πρὸς τὸ ἀνέλπιστον εὐθὺς τραπόμενοι τῇ γνώμῃ· κ. μετὰ προθ. ἐν ἐπιρρημ. : σημ. Πολυδ.6,193 ἐξ ἀνελπίστου (ἀνελπίστως).

ἀνελπιστῶ-έω νεώτ. δὲν ἐλπίζω τι, δὲν ἔχω ἐλπίδας.

ἀνελπίστως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀπροσδοκήτως, παρ' ἐλπίδα, ἀναπάντεχα : Δημ.289,17 ἀνελπίστως γέγονε μέγας, - ἀνελπίστως ἐπέτυχε· 2) ἄνευ ἐλπίδος, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐλπίς : Πλάτ.Φιλαβ.36 Β ἀνελπίστως ἔχει (οὐδεμίαν ἐλπίδα ἔχει), Ἀρετ. 105,21 ἀνελπίστως νοσέοντες (ἄνευ ἐλπίδος ἰάσεως) ἀνελπίστως ἠγωνίζοντο.

ἀνελυγκιάζω δημ. κ. ἀναλυγκιάζω ἀηδιάζω, ναυτιῶ, : μόλις μπῆ σὲ βάρκα ἀνελυγκιάζει· 2) καταλαμβάνομαι ὑπὸ λυγμῶν.

ἀνελυγκιασιά (ἡ) δημ. ἀηδία, ναυτία.

ἀνελύγκιασμα (τὸ) δημ. ἀηδία, ἀναγούλα· ‖ κλαίειν μετὰ λυγμῶν.

ἀνελυγκιασμένος-η-ο κ. ἀναλ- ὁ αἰσθανόμενος ἀηδίαν, ναυτίαν, ἀναγούλα : βγήκαμε ἀπὸ τὰ σφαγεῖα ὅλοι ἀνελυγκιασμένοι.

ἀνελυγκιαστικός-ή-ό ἀηδιαστικός, ὁ προκαλῶν ἀναγούλαν.

ἀνελυγκῶ-άω δημ. κ. ἀναλ- κατέχομαι ὑπὸ λυγμῶν : τὴν πιάνει τὸ παράπονο κι ἀνελυγκάει.

ἀνελυτάς (ὁ) δημ. κ. ἀναλυτάς κ. -υτής τόποι ὀρεινοί, ἐν οἷς ἡ συσσωρευομένη χιὼν βραδύτερον τήκεται, ἀνελυέται, συνηθ. εἰς πλ. ἀνελυτά-

δες : **ὅσο ἀσπρίζουν ἀνελυτάδες μὴν καρτερᾷς καλοκαιριά·** || κ. ἡ ἐν τοιούτοις τόποις ἀρξαμένη τῆξις, ἀνάλυσις τῶν χιόνων : **ἄρχισαν οἱ ἀνελυτάδες, μπῆκε ἡ ἄνοιξη.**

ἀνελυτής-ύτρα δημ. ὁ καταστρέφων τι, ποὺ χαλᾷ, καταλυεῖ, ἀνελεῖ βλ.λ. : **ζημιάρα κι ἀνελύτρα·** 2) ὁ ἀνελυτάς βλ.λ.

ἀνελυτρόπτερος-ον νεώτ. ζῳολ. ὁ ἄνευ ἐλύτρων, ἁ. ἀνέλυτρος, ἐπὶ ἐντόμων.

ἀνέλυτρος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων ἔλυτρον, ἤτοι περικάλυμμα ἐπὶ τῶν πτερύγων ὡς αἱ μέλισσαι, αἱ σφῆκες, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ κολεόπτερα, ὡς ὁ κάνθαρος : Ἀριστλ.ΙΖ 490 Α 15 **τῶν δὲ πτηνῶν μέν, ἀναίμων δέ, τὰ μὲν κολεόπτερά ἐστι, τὰ δὲ ἀνέλυτρα·** || νεώτ. ζῳολ. τὰ ἔντομα τὰ φέροντα τέσσαρας πτέρυγας, ὧν αἱ δύο, αἱ ἀνώτεραι, στεροῦνται ἐλύτρων.

ἀνελῶ-άω δημ. καταστρέφω, ἀποσυνθέτω, χαλῶ, καταλυῶ· 2) ἀμτβ. τήκομαι, ἀναλύομαι, ἐπὶ πραγμάτων : δ. τραγ. **λυώσαν τὰ χιόνια, λυώσανε ὅλο ἀνελοῦν καὶ τρέχουν·** || κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἐξασθενίζομαι, ἀδυνατίζω : ἀνελεῖ **ἀπὸ τὸ μαράζι, - ἀπὸ τὸν καημό, - ἀπὸ τὴν ἀρρώστια.**

ἀνέλωμα (τὸ) δημ. ἡ καταστρέφουσα, φθείρουσα, ἀποσυνθέτουσα ἐνέργεισ, ἐπὶ πραγμάτων· ἐν συνήθ. χρ. εἰς πληθ. **τὰ ἀνελώματα·** || κ. ἡ ἐκ τοιαύτης ἐνεργείας βλάβη : **ἀπὸ τό Θεὸ οἱ κακατυχιές, ἀπὸ τσ᾽ ἀνθρώπους τ᾽ ἀνελώματα.**

ἀνεμαγγαστριά (ἡ) δημ. ψευδεγκυμοσύνη, οἴδημα τῆς γαστρὸς προσομοιάζον τῷ ἐκ τῆς ἐγκυμοσύνης, ἁ. **ἀνεμογγάστρι** (τό).

ἀνεμαγρωστίδαι (οἱ) γένος φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀγρωστιδῶν.**

ἀνεμάζεμα (τὸ) δημ. ἀνεμάζωμα βλ. λ.

ἀνεμάζωγμα (τὸ) ἀνεμάζωμα βλ. λ.

ἀνεμάζωμα (τὸ) δημ. κ. **ἀναμάζωμα** κ. **ἀνεμάζεμα** ἡ συγκομιδὴ τῶν ἀπὸ χαμαὶ ἰδίως συλλεγομένων καρπῶν· 2) ἡ περισυλλογὴ ἐσκορπισμένων πραγμάτων, ἡ ἀνασυλλογὴ τῶν τῇδε κἀκεῖσε ἐρριμένων ἢ ἀποκειμένων : **σκόρπισαν οἱ χάντρες καὶ χασομέρησα γιὰ τ᾽ ἀνεμάζεμά τους·** 3) γεν. ἡ συνεχὴς σύλλεξις, ἡ ἀποθησαύρισις, τὸ συμμάζεμα· 4) μτφ. ἐπὶ προσωπ., ὁ περιορισμός, ἡ χαλιναγώγησις, ἁ. περιμάζεμα : **κάλλιο της νὰ γνοιαστῇ γιὰ τ᾽ ἀνεμάζωμα τῶν κοριτσιῶν της.**

ἀνεμαζώνω δημ. κ. **ἀναμαζώνω** κ. **ἀναμαζώχνω** συλλέγω ἀπὸ χαμαί, ἰδίως περὶ καρπῶν : **ἀνεμαζώξαμε τὶς ἐλιές·** 2) περισυλλέγω τὰ ἐρριμμένα τῇδε κἀκεῖσε, τὰ ἐσκορπισμένα : παροιμ. **σὰν πάρ᾽ ὁ ἀγέρας τὰ φτερά, ποιὸς νὰ τὰ ἀνεμαζώξῃ** (ἐπὶ ἀπολεσθείσης εὐκαιρίας) 3) γεν. συλλέγω, ἀποθησαυρίζω : **ἀνεμάζωξε δεκάρα δεκάρα κι ἔκαμε περιουσία·** 4) μτφ. ἐπὶ προσώπ., περιορίζω, χαλιναγωγῶ : **ν᾽ ἀναμαζέφῃς τὶς κόρες σου.**

ἀνεμάζωξη (ἡ) δημ. τὸ ἀνεμάζωμσ βλ. λ.

ἀνεμαζωχτής-ώχτρα ὁ συλλέκτης, ἐκεῖνος ποὺ ἀνεμαζώνει βλ. λ.

ἀνεμαλαγιά (ἡ) δημ. **τὸ μήπω ὑπὸ ποιμνίων** βοσκηθὲν χόρτον.

ἀνεμαλώνι (τὸ) δημ. ἡ **περὶ τὸν ἥλιον** ἐνίοτε ἀπλουμένη ἅλως κατὰ τὴν δύσιν, καθ᾽ ὃ δηλωτικὴ προσεχοῦς ἀνέμου, ἁ. ἡλιοστέφανο· || κ. ἡ ἅλως τῆς σελήνης.

ἀνεμάνθρωπος (ἡ) δημ. ὁ ἄστατος, ἀσταθὴς τὰς γνώμας ἢ τὰ **φρονήματα**, ὁ ἄνευ χαρακτῆρος.

ἀνεμάρπαστα ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνεμόπαρτα** κατὰ τρόπον ἀνεμάρπαστον βλ. λ.

ἀνεμάρπαστος (-η)-ο(ν) νεώτ. δημ. κ. **ἀνεμόπαρτος** ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἁρπαγεὶς ἢ ἁρπαζόμενος, ἐλαφρός, κοῦφος : **λόγοι** ἀνεμάρπαστοι (ἔπεα πτερόεντσ), - **τῶν ἀγκαθιῶν ἀνεμάρπαστοι σπόροι.**

ἀνεμαρπάστως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεμάρπαστον βλ. λ.

ἀνεμάρρενον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν **κρινοειδῶν.**

ἀνεμαρχία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπικράτησις ἑνὸς ἀνέμου : Ἀθ.Σταγ. **τέσσαρες αἱ κατ᾽ Ὀβίδιον ἀνεμαρχίαι, ἡ τοῦ Εὔρου, Ζεφύρου, Βορέα καὶ Νότου.**

ἀνεμαυγό (τὸ) τὸ ἀνεμιαῖον βλ.λ. ᾠόν.

ἀνεμαφέτης (ὁ) Παπ. ὁ τὸν ἄνεμον ἀπολύων.

ἀνέμβατος-ον ὁ μὴ ἐμβατός, ἄβατος : Βαβρ. 45,11 **ἀν- δρυμῶνα,** Πλούτ.Πύρρ.29 **τὰ βαλλόμενα τοῖς κεραυνοῖς** ἀνέμβατα **μένει** χωρία· || ἐπὶ ποταμοῦ, ὁ μὴ πλωτός : ΑΠ 9,641 **σκαφέεσσιν** ἀνέμβατος· 2) μτφ. ὁ ἄτρωτος : ΑΠ 9,641 **βελέεσσιν ἀν-·** 3) ὁ μὴ ἐμβαίνων, ὁ μὴ μεταβαίνων που : Ἀπολλωνίδ.9,287,1 **ὁ πρὶν ἐγὼ Ῥοδίοισιν ἀνέμβατος ἱερὸς ὄρνις.**

ἀνεμβολίαστος-ον νεώτ. κ. **ἀνεμβόλιστος** ὁ μὴ **ἐμβολιασμένος** διὰ **δαμαλίδος** ἢ κ. ἁ. τινὸς ἐμβολίου, **ἀμπόλιαστος.**

ἀνέμελα ἐπίρρ. δημ. ἀφροντίστως, ἀμελῶς.

ἀνέμελος-η-ο δημ. κ. **ἀνάμελος** ὁ ἄφροντις, ξέγνοιαστος· || ὁ ἀμελής.

ἀνεμένω δημ. **ἀνομένω** βλ.λ.

ἀνεμέσητος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ νεμεσητός, μὴ κατακριτέος, μὴ **ἀξιόμεμπτος,** ἀνεπίληπτος : Πλάτ. Κρατ.401 Α **τοῦτο γὰρ ἀνεμέσητον ἦν αὐτῷ πράττειν τὰ συμφέροντα·** 2) ὁ μὴ προκαλῶν φθόνον, ἀνεπίφθονος, ἀβάσκαντος : Ἡλιοδ.Αἰθ.9, 6,350 **πρὸς τὸ ἀνεμέσητον διοικεῖν τὴν τύχην.**

ἀνεμεσήτως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἀνεμέσητον βλ. λ. : Πλάτ.Νομ.3,684 Ε **οὕτως ὑπῆρχε καλῶς καὶ ἀνεμεσήτως.**

ἀνεμετί ἐπίρρ. νεώτ. ἀνεμέτως βλ. λ.

ἀνέμετος-ον κ. νεώτ. κ. **ἀνήμετος** ὁ ἄνευ ἐμέτου : Ἱππ.Προρρ.73.

ἀνεμέτρηγος-η-ο δημ. ὁ ἀμέτρητος, ἀνεμέτρητος, μὴ δεκτικὸς μετρήσεως : **ἀρβανιτιὰ ἀνεμέτρηγη κατέβηκε στὴ Ρούμελη·** 2) ὁ μήπω μετρηθείς : **ἀνεμέτρηγο στάρι.**

ἀνεμέτρητος-η-ο δημ. ἀκαταμέτρητος, ἀπειροπληθής, ἀνυπολόγιστος : **ἀνεμέτρητο βιός.**

ἀνεμέτως ἐπίρρ. κ. **ἀνημέτως** ἄνευ ἐμέτου : Ἱππ.Προρρ.73 Β **οἱ ἀσώδεες ἀνεμέτως παραξυνόμενοι κακοί.**

ἀνεμευλογία (ἡ) νεώτ. ὀξεῖα λοιμώδης νόσος, ἰδίως τῶν παίδων, **ἀνεμοβλογιά.**

ἀνέμη (ἡ) μσν. κ. νεώτ. δημ. κ. **ἀνεμοδαύρα** (ἡ), **ροδάνι** (τό) συσκευὴ περὶ τὸν ἄξονα αὐτῆς εὐχερῶς κινουμένη, χρησιμεύουσα πρὸς ἐκτύλιξιν μεγάλων τολυπῶν νήματος περὶ τὸν κορμὸν αὐτῆς τιθεμένων καὶ ἀνατυλισσομένων εἰς ἀγαθίδας (κουβάρια) ἢ εἰς πηνία (μασούρια)· παρ᾽ ἀρχ. ῥόμβος (ὁ), στροφεῖον (τὸ), στροφάς (ἡ) : φρ. **κόκκινη κλωστὴ δεμένη στὴν ἀνέμη τυλιγμένη** (ἐν χρ. παροιμιακῶς κατὰ τὴν ἀφήγησιν παραμυθιῶν)· 2) εἰδ. κύκλος ἐπὶ τοῦ ἀδρακτίου τοῦ μαγγανοπηγάδου περιστρεφόμενος καὶ περιστρέφων οὕτως ὅλον τὸν τροχὸν τοῦ μαγγάνου· 3) εἰδ. ναυτ. τὸ ἐξέλικτρον τοῦ δρομομέτρου, ἁ. σβίγγο· 4) εἶδος ξυλίνου τετρακτίνου βσρούλκου, περὶ ὃ ἑλίσσεται σχοινίον φέρον εἰς τὰ ἄκρον γρῖπον, ὅστις συρόμενος εἰς τὸν πυθμένα λιμένος συλλαμβάνει τὰ ἐκεῖ πεσόντα κατὰ τὴν φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν πλοίων, ἰδίως γαιάνθρακας.

ἀνέμητος-ον ἀδιανέμητος, ἀμοίραστος : Αἰσχίν. 1,102 **ἀνεμήτου τῆς οὐσίας οὔσης·** || ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαιρεθῇ, ἀδιαίρετος : Μάξ.Τύρ.35,7 **τὸ ἀγαθὸν ἕν, ἀνέμητον·** 2) ἐνεργ. : Πλούτ.Κάτ. νεώτ.26 **ἀναλαβεῖν τὸν ἄπορον καὶ ἀνέμητον ὄχλον** (τὸν μὴ λαβόντα κλῆρον γῆς).

ἀνέμι (τὸ) δημ. **ἀνεμίδιον, ἀσθενὴς ἄνεμος.**

ἀνεμία (ἡ) κ. νεώτ. ἐμπνευμάτωσις, φούσκωμα: Ἱππ.Ἐπιδ.2.5,5· 2) νεώτ. ζωολ. γένος μικρῶν ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογεν. τῶν διαπεριδῶν.

ἀνεμιαῖος-αν κ. νεώτ. ὁ περιέχων ἄνεμον, ὅθεν εἰδ. ἐπὶ ᾠῶν ὁ ἄγονος: ΑΒ 81,32 ἀνεμιαῖον ᾠόν (ἁ. ὑπηνέμιον ἢ ἀνεμίδιον), Θεμιστ.356 Α ἄγονα καὶ ἀνεμιαῖα· ‖ κ. νεώτ. ἀνεμιαῖον κύημα, ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ψευδεγκυμοσύνη, ἀνεμογγάστρι· 2) μτφ. ὁ κενός, ὁ κοῦφος, ὁ μάταιος, ἀνεμώλιος: Πλάτ.Θεαίτ.161 Α ἀνεμιαῖον τε καὶ ψεῦδος, Συνέσ.56 C ἀνεμιαῖαι ἐλπίδες· 3) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἀσταθὴς τὴν γνώμην, ὁ ἐπιπόλαιος: Εὐστ.σχ.846,2) διὸ καὶ ταὺς κατὰ νοῦν ἀστάτους ἀνεμιαίους φαμέν.

ἀνεμίδα (ἡ) δημ. ἡ ἀνέμη βλ. λ. τοῦ ἀργαλειοῦ· 2) χειροκίνητον ὄργανον, περὶ ἑαυτὸ στρεφόμενον δι᾽ οὗ ἐκκοκίζεται ὁ βάμβαξ, ἐκκοκιστήριον, ἁ. ἀνεμοδούρα.

ἀνεμίδι (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ μικρὰ ἀνέμη βλ.λ.: δ.τραγ. τ᾽ ἀνεμίδι σου ἀσημένιο κι ἡ κλωνά σου εἶναι χρυσή· 2) ὑποκορ. τοῦ ἄνεμος, ἀνέμι (τὸ), ἀεράκι: φύσηξε ἀνεμίδι ἀπὸ στεριάς· 3) συνήθ. εἰς πληθ. τὰ κατὰ τὴν ραφὴν ἢ τὴν ἀνάλυσιν ραφῶν (ξήλωμα) ἀπορριπτόμενα νημάτια, ἁ. ἀποκλωστίδια· 4) κ. νεώτ. πάντοτε εἰς πληθ. ἀνεμίδια τὰ περιβλήματα σιτηρῶν ἢ ὀσπρίων, τὰ μετὰ τὸν ἀλωνισμὸν ἀπαμένοντα μετὰ τοῦ ἀχύρου, συναναμεμιγμένα δὲ μετὰ φύλλων, στελεχῶν καὶ ἀσθενικῶν καρπῶν, χρήσιμα ὡς θρεπτικωτέρα τοῦ ἀχύρου τροφὴ τῶν ζῴων, ἰδίως τῶν μηρυκαστικῶν: ἀνεμίδια τῆς βρώμης, - τῶν φασιόλων, - τ᾽ ἀνεμίδια τοῦ σιταριοῦ.

ἀνεμίδιος-ία-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ἀνεμιαῖας βλ. λ.1): ἀνεμίδιον ᾠόν· 2) νεώτ. κ. δημ. τὸ αὐδ. εἰς πληθ. βλ. ἀνεμίδι 3) κ. 4).

ἀνεμίζομαι μτγν. νεώτ. κ. δημ. κινοῦμαι, ριπτάζομαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου: ΚΔ Ἰάκωβ.1,16 ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ· 2) προσβάλλομαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου: Σχ.Ὀδ.Μ 336 ἔνθα ἦν σκέπη πρὸς τὸ μὴ ἀνεμίζεσθαι· 3) νεώτ. καὶ δημ. κινοῦμαι, σείομαι εἰς τὸν ἀέρα ἢ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου: ἠνεμίζοντο ὑπὸ τῶν διαδηλωτῶν τὰ λάβαρα, - ἀνεμίζεται ἡ σημαία ἐπὶ τοῦ ἱσταῦ της· 4) δημ. καταδαπανῶμαι, ἀφανίζομαι, χάνομαι, οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου διασκορπίζομαι, ἐπὶ περιουσίας: ἀνεμίστηκε ἡ προῖκα σὲ μεγαλεῖα, - ἀπὸ τοὺς γιούς του γλήγορα θ᾽ ἀνεμιστῇ τὸ βιός του.

ἀνεμίζω μσν. κ. δημ. κινῶ τι εἰς τὸν ἄνεμον, εἰς τὸν ἀέρα: ἀνέμιζε τὸ μαντῆλι χαιρετώντας· ‖ ἐκθέτω τι εἰς τὴν ριπὴν τοῦ ἀνέμου: ἀνεμίζω τὸ σιτάρι, - τὸ κριθάρι (τὸ ρίπτω ὑψηλὰ ὥστε νὰ καθαρισθῇ διὰ τοῦ ἀνεμίσματος)· ‖ μσν.κ.δημ. τινάσσω τι εἰς τὸν ἄνεμον, ἀναρτῶ τι οὕτως ὥστε νὰ τινάσσεται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου διὰ νὰ ἀεριασθῇ ἢ νὰ φυγῇ ἡ στεγνώσῃ, ἐξανεμόω, ἐκριπίζω, ἁ. ἀερίζω: ἀνέμισα τὰ ροῦχα, - τὰ στρώματα, - ἀνέμισε τὸ γλυκὸ γιὰ νὰ μὴ μουχλιάσῃ· Ἡσ. «ἀνεμίσαι ἀναφύξαι»· 2) εἰδ. στρέφω τὴν ἀνέμην βλ. λ.· 3) ἀμτβ. κινοῦμαι, σαλεύομαι εἰς τὸν ἄνεμον ἢ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἢ οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἀνεμίζομαι: ἡ σημαία ἀνέμιζε (ἁ. ἐκυμάτιζε), - ἀνεμίζει ἡ φουστανέλλα, - τὸ γιαταγάνι, Βαλαωρ.ΑΔιακ.1,10 ἐβρόντησαν τὰ χαϊμαλιά, ἀνέμισε ἡ φλακάτα, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 42 κι οἱ φλόγες ὡς ἀνέμιζαν τριγύρω· 4) εἰδ. ναυτ. μεταβάλλω θέσιν ἀναλόγως τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου, ἀναπρωρίζω βλ. λ., ἐπὶ ἠγκυροβολημένων πλοίων· 5) παθ. ἀνεμίζομαι βλ. λ.

ἀνεμικός (-ή)-ό(ν) μσν. κ. δημ. ὁ εἰς τοὺς ἀνέμους ἐκτεθειμένος, ὑπὸ ἀνέμων προσβαλλόμενος, ἀνεμόεις: Προσκυν.Ἁγιορ.2 ἡ κορυφὴ .. λίαν ἀνεμικὴ καὶ χειμαζομένη, - τόπος ἀνεμικὸς δὲν κάνει γιὰ περιβόλι· 2) ἀνεμικὴ (ἡ) ἁ. ἀνεμούρα ἰσχυρὸς βίαιος ἄνεμος, θύελλα: Ἐρωτόκρ. Β 1384 καὶ κατεβῇ ἀπ᾽ τὰ βουνιὰ ἀνεμικὴ μεγάλη· ‖ κ. μτφ. βιαιότης, παραφορά: αὐτ. Γ 1333 μὲ τὸν καιρὸ οἱ ἀνεμικὲς κι οἱ ταραχὲς σκολάζουν· 3) ὡς οὐσ. ἀνεμικὴ (ἡ) κ. ἀνεμικὸ (τὸ) μυθευόμενον κακοποιὸν δαιμόνιον, ἀερῶδες, ἀνέμιον, αἰφνιδίους ἀνέμους καὶ ἰδίως ἀνεμοστροβίλους ἐγεῖρον· συνών. ἀερικὸ (τὸ) ἀνεμογαζούδα (ἡ): Γρυπάρ.Σκαραβ.55 τοὺς πλανταγμένους νιοὺς γελοῦνε (τ᾽ ἀερικά, τ᾽ ἀνεμικά) συγγ. νεράϊδα, ξωθιά, ξωτικό· 4) εἰδ. (νέμω) ἀνεμικὸ τυρί, τὸ ἐκ δέκα - δεκαπέντε προβάτων, παρεχόμενον ὡς πρόσθετος ἀμοιβὴ εἰς τὸν μισθωτὸν βοσκὸν τοῦ ὅλου ποιμνίου.

ἀνέμιος-ον κοῦφος, ἐλαφρός: Φιλ.1,96 πράξεις ἀνέμιοι καὶ κοῦφαι.

ἀνεμίσακας (ὁ) δημ. ὁ εἰς τὸν ρώθωνα ζῴων ἐκκολαπτόμενος σκώληξ τοῦ ἐντόμου οἴστρου βλ.λ.

ἀνεμίσκος (ὁ) νεώτ. ἐλαφρὸς ἄνεμος, ἀεράκι.

ἀνέμισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀνεμίζω -ομαι βλ.λ., ἀνέμισις, ἀνεμισμός· ‖ εἰδ. ἡ λίκμησις, ἡ διὰ τῶν χειρῶν ἢ δι᾽ ἐλάσεως ζῴων μετὰ τὸν ἀλωνισμὸν ἐργασία ἐκτινάξεως πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ ἀχύρου, τῶν λεπύρων ἢ λοβῶν, καὶ τῶν ὑπολειμμάτων τοῦ φυτοῦ.

ἀνεμισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀνέμισμα βλ.λ.

ἀνεμίστακας (ὁ) δημ. σκώληξ τις παρασιτικὸς εἰς τὴν βάσιν τοῦ κέρατος προβάτων ἢ ἄλλων ζῴων.

ἀνεμιστήρ-ῆρος νεώτ. δημ. -ήρας πᾶν ὄργανον δι᾽ οὗ προκαλεῖται ρεῦμα ἀέρος δι᾽ ὑποπιέσεως ἢ ὑπερπιέσεως τούτου, ἔν τινι χώρῳ: ἠλεκτρικοὶ ἀνεμιστῆρες, - κεντρόφυξ ἀνεμιστὴρ μεταλλείου.

ἀνεμιστήρας (ὁ) δημ. ὁ ἀνεμιστὴρ βλ.λ.

ἀνεμιστήριον (τὸ) νεώτ. δημ. -ήρι φορητὸς ἀνεμιστὴρ βλ.λ.· ‖ εἰδ. διὰ χειρὸς κινούμενον φυσητήριον προκαλοῦν ἀέρος ριπήν: Τ.Δασμολόγ. σ.79,28 ἀνεμιστήρια (φυσητήρια μαγειρείων - φτερά) μετὰ ἢ ἄνευ λαβῆς· 2) ὁ τόπος ἔνθα ὑποβάλλονται εἰς ἀνεμισμόν, τὰ δεόμενα τοιούτου.

ἀνεμιστής-ίστρια δημ. ὁ λικμίζων, ἀνεμίζων ἐν τῷ ἀλωνίῳ· 2) στρογγύλη ὀπὴ παραθύρου ἢ θύρας, ἔχουσα περιστρεφόμενον διὰ τοῦ ρεύματος ἀέρος ἀκτινωτὸν δίσκον καὶ χρησιμεύουσα οὕτω πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ ἀέρος ἐν κλειστῷ χώρῳ.

ἀνεμίτης (ὁ) δημ. τόπος ἀνεμικὸς βλ. λ.

ἀνεμοβαρικὸς νόμος νεώτ. μετεωρολ. ὁ ἐπιστημονικὸς ὁρισμός, διὰ τοῦ ὁποίου ἐκφράζεται ἡ μεταξὺ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς διανομῆς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως σχέσις.

ἀνεμοβιογράφος (ὁ) νεώτ. μετεωρ. ὄργανον αὐτομάτως σημειοῦν τὴν ταχύτητα τοῦ ἀνέμου.

ἀνεμόβλητος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου βαλλόμενος, πληττόμενος: ἀνεμόβλητος νῆσος.

ἀνεμοβλογιά (ἡ) δημ. ἀνεμευλογία βλ.λ., ἁ. ψευδευλογία.

ἀνεμόβογγο (τὸ) δημ. ἡ ἰσχυρὰ βοὴ τοῦ ἀνέμου.

ἀνεμοβογγῶ-άω δημ. ὑπὸ ἀνέμου βρέμω, βογγῶ: Σαρ.Ἡρὼ κ. Λ.6 ἀνεμοβογγοῦσα θάλασσα.

ἀνεμοβοή (ἡ) δημ. ἡ ὑπὸ ἀνέμου προκαλουμένη βοή.

ἀνεμοβόλος-ον νεώτ. τὸ ἐν ἀέρι βαλλόμενον: βέλος - ἀκόντιον, - ἔγχος ἀνεμοβόλον.

ἀνεμοβούνι (τὸ) δημ. τὸ ὑπὸ ἀνέμων δεινῶς προσβαλλόμενον ὄρος· ‖ τὸ ὄρος ἀφ᾽ οὗ συνήθως πνέουσιν ἄνεμοι.

ἀνεμοβραχιά (ἡ) δημ. βράχος ἀνεμόεις, ὑπὸ ἀνέμων προσβαλλόμενος, συνηθέστ. εἰς πληθυντ.

ἀνεμόβραχος (ὁ) δημ. ἀνεμοβραχιὰ βλ.λ.

ἀνεμοβραχουριά (ἡ) δημ. βραχώδης τόπος ἀνεμόεις, εἰς τοὺς ἀνέμους λίαν ἐκτεθειμένος.

ἀνεμοβροντίζω δημ. ἀνεμοβροντῶ βλ. λ.

2) μτβ. βροντίζω, βιαίως ρίπτω τινὰ ἤ τι χαμαί : **τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τὸν ἀνεμοβρόντισε**· ‖ ἀνεμοβροντίζομαι ἐν παθ. κ. μεσ. σημ. μτχ. **ἀνεμοβροντισμένος**· τὸ θηλ. σκωπτικῶς κ. ἐν αἰσχρᾷ σημ. περὶ εὐχερῶς εἰς τὸν τυχόντα ἐνδιδούσης γυναικός.

ἀνεμοβροντῶ-άω δημ. βροντῶ δίκην ἀνέμου· σκωπτικῶς ἐν βωμολοχικῇ σημ. : Βηλαρ.199 **ἀνεμοβροντᾷ ἀποκάτω** (πέρδεται).

ἀνεμοβροχή (ἡ) δημ. βροχὴ ραγδαία μετὰ σφοδροῦ ἀνέμου : παροιμ. **κάλλιο ἡ ἀνεμοβροχὴ παρὰ τ' ἀνεμοχάλαζο** (δυοῖν κακοῖν προκειμένοιν τὸ μὴ χεῖρον βέλτιον).

ἀνεμοβρόχι (τὸ) δημ. ἡ ἀνεμοβροχὴ βλ.λ. : παροιμ. **ἡ ἀλεπού στ' ἀνεμοβρόχι χαίρεται.**

ἀνεμοβροχιά (ἡ) δημ. καιρικὴ κατάστασις ἐπάγουσα παρατεταμένας καὶ ἐπαλλήλους βροχὰς μετ' ἀνέμου : φρ. **τοῦ Μάρτη οἱ ἀνεμοβροχιὲς καὶ τ' Ἀπριλιοῦ οἱ φιχάλες.**

ἀνεμοβροχίζομαι μσν. ὑπὸ βροχῆς καὶ ἀνέμου πάσχω, ταλαιπωροῦμαι : Νεοφ.Καυσοκαλ.Γρ.761.

ἀνεμόβροχο (τὸ) ἀνεμοβροχὴ βλ.λ. : Βαλαωρ. Καλόγιαννος 3 **μὲ δέρνει τ' ἀνεμόβροχο, εἶμαι φτωχὸ πουλί.**

ἀνεμογαζούδα (ἡ) δημ. ἀνεμικὴ βλ.λ., ξωθιά· συνήθ. εἰς πληθ.

ἀνεμόγαλα (τὸ) δημ. τὸ κατὰ τὴν προκεχωρημένην ἐγκυμοσύνην γάλα ἀμνάδος, ἄ. **ἀγγαστράγαλα.**

ἀνεμογάμης (ὁ) δημ. τὸ ἁρπακτικὸν πτηνὸν κέρχνη, κίρκος, εἶδος ἱέρακος, ἄ. **κιρκινέζι** (τὸ), **κίτσης** (ὁ)· 2) ὡς ἐπίθ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ καυχησιλογῶν περὶ ἀνυπάρκτων ἐρωτικῶν ἐπιτυχιῶν του.

ἀνεμογγάστρι (τὸ) δημ. κ. **ἀνεμογγαστριά** ἡ ψευδεγκυμοσύνη, ἡ κατὰ ψευδαίσθησιν, κατὰ φαντασίαν ἐγκυμοσύνη· ‖ **συνεκδ.** παράλογος ἰδεολογία, ἰδιοτροπία, παραξενιά : **τ' ἀνεμογγάστρια του τὸν κάνουν ἀνυπόφορο.**

ἀνεμογγαστριά (ἡ) δημ. τὸ ἀνεμογγάστρι βλ.λ.

ἀνεμογδάρτης-άτρια δημ. ὁ ἀσυστόλως νοσφιζόμενος ἀλλότρια, ὁ ἀσυνείδητος ἐκμεταλλευτὴς ἄλλων, ἁγιογδύτης.

ἀνεμογενής-ές νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ ἀνέμου προερχόμενος, προκαλούμενος : **ἀνεμογενεῖς σωροί, - ἀνεμογενῆ ἀποθέματα, - ἰζήματα.**

ἀνεμογλέντι (τὸ) δημ. τὸ ἄγριον ποῶδες πολυετὲς φαρμακευτικὸν φυτὸν **ἐλξίνη ἡ φαρμακευτικὴ** τῆς οἰκογενείας τῶν **κνιδωδῶν** ἄ. ἀνεμοκλάδι, ἀνεμοκλείδι, ἀνεμόχορτο, κολητσίδα.

ἀνεμογνωμόνιον (τὸ) νεώτ. ἄ. **ἀνεμογνώμων** ὁ ἀνεμοδείκτης βλ. λ.

ἀνεμογνώμων (ὁ) νεώτ. ἀνεμογνωμόνιον βλ. λ.

ἀνεμογνωσία (ἡ) **νεώτ.** ἡ ἐκ πείρας πρόβλεψις ἐπικειμένου ἀνέμου· ἡ ἄμεσος γνῶσις τῆς διευθύνσεως τοῦ πνέοντος ἀνέμου.

ἀνεμόγραμμα (τὸ) νεώτ. ἡ καμπύλη τῆς διευθύνσεως ἢ τῆς ταχύτητος τοῦ ἀνέμου, ἡ σημειουμένη ὑπὸ τοῦ ἀνεμογράφου βλ.λ.

ἀνεμογράφημα (τὸ) νεώτ. ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνεμογράφου χαρασσομένη γραμμὴ διευθύνσεως ἢ ταχύτητος τοῦ ἀνέμου.

ἀνεμογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὸ **ἀνεμογράφου** βλ.λ. παραστατικὴ καταγραφὴ τῆς διευθύνσεως καὶ τῆς ταχύτητας τῶν ἀνέμων· 2) ἡ εἰδικὴ μάθησις, ἐπιστήμη, ἡ ἐνδιατρίβουσα εἰς τὰ τῆς προελεύσεως, τῆς ταχύτητος καὶ τῆς διευθύνσεως τῶν ἀνέμων, κλάδος τῆς μετεωρολογίας.

ἀνεμογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τῆς ἀνεμογραφίας βλ.λ.2) : **ἀνεμογραφ- πίνακες, - παρατηρήσεις, - προβλέψεις.**

ἀνεμογραφικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δι' ἀνεμογραφίας, συμφώνως ἢ σχετικῶς πρὸς τὴν ἀνεμογραφίαν βλ. λ., ἀπὸ ἀπόψεως ἀνεμογραφικῆς βλ. λ.

ἀνεμογράφος (ὁ) νεώτ. συσκευὴ δι' ἧς ἐπιτελεῖται συνεχὴς αὐτόματος καταγραφὴ τῆς ταχύτητος, τοῦ ὅρου καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου.

ἀνεμογύρι (τὸ) δημ. τὸ ἀνεμόστροφον, ἡ ἀνεμοδούρα βλ.λ.· 2) ὁ ἀνεμόγυρος βλ.λ.1).

ἀνεμογύριστος-η-ο δημ. ὁ τὴν γνώμην ἢ τὸ φρόνημα εὐμετάβλητος, ἀλλοπρόσαλλας.

ἀνεμόγυρος (ὁ) κ. **ἀνεμογύρι** ὁ μικρὸς ὀλιγόστιγμος ἀνεμοστρόβιλος : **τὸ καλοκαῖρι μεσημεριάτικα ἔχομε συχνὰ ἀνεμόγυρους**· 2) ἡ ἐπὶ ματαίῳ πορεία, περιπλάνησις : **ἔκαμα τόσους ἀνεμόγυρους καὶ δανεικὰ δὲν βρῆκα.**

ἀνεμόδαρμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνεμοδέρνω βλ. λ. : **τ' ἀνεμόδαρμα ἔρριξε τὸν ἀνθὸ ἀπ' ὅλα τὰ περιβολίσια δέντρα.**

ἀνεμόδαρτος (-η)-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ λίαν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου προσβαλλόμενος, ὁ ὑπὸ ἀνέμων ταλαιπωρηθείς : Εὐστ.1095,12 **ἀνεμόδαρτα φυτά, -** ἀνεμόδαρτη ρόχη, - ἀκρογιαλιά.

ἀνεμοδείκτης (ὁ) ὄργανον δεικνῦον τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου, ἄ. ἀνεμαύρι(ον) κ. **ἀνεμοδούρι(ν).**

ἀνεμοδέρνω δημ. ἀόρ. **ἀνεμόδειρα** ἀγωνίζομαι, παλαίω μὲ τὸν ἄνεμον ἐν θαλάσσῃ : **ἀνεμοδέρνει τὸ καράβι ἔξω ἀπὸ τὸ λιμάνι**· 2) μτφ. ἀγωνίζομαι, παλαίω κατ' ἀντιξόων περιστάσεων, ἐν δυστυχίᾳ χειμάζομαι : **ἀνεμοδέρνει χρόνια τώρα ν' ἀναστήσῃ τὰ παιδιά του**· ‖ κ. μτβ. **τὸν ἀνεμοδέρνει ἡ φτώχια**· 3) -αμαι, μτχ. **ἀνεμοδαρμένος,** προσβάλλομαι σφοδρῶς, οἱονεὶ δέρομαι, ταλαιπωροῦμαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἢ τῶν ἀνέμων : **ἀνεμοδάρθηκε δυὸ μερόνυχτα τὸ καΐκι, - τὸ σπίτι μας ἀνεμοδέρνεται ὅλο τὸ χειμῶνα, - ἀνεμοδερνόταν δῶθε, κεῖθε τὸ πανὶ τῆς βάρκας**· ἀνεμοδαρμένος ὁ ὑπὸ τῶν ἀνέμων σφοδρῶς προσβαλλόμενος : **βράχος ἀνεμοδαρμένος ἄ. ἀνεμόδαρτος**· 4) κ. μτφ. ταλαιπωροῦμαι, χειμάζομαι ἐν δυστυχίᾳ : **ἀνεμοδέρνεται γιὰ τὸ ψωμί.**

ἀνεμοδουλιά (ἡ) δημ. ἡ ματαιοπονία· ‖ κούφη, οὐχὶ σπουδαία ἐπιχείρησις.

ἀνεμοδούλιον (τὸ) μσν. ὁ ἀνεμοδείκτης : Νικήτ. Χων.213 D, Περὶ Σημ.857,11 **γυναικόμορφον εἴκασμα καὶ ταῖς πρώταις τῶν ἀνέμων κινήσεσι περισοβούμενον, ὁπόθεν ἀνεμοδούλιον ἐπεκέκλητο.**

ἀνεμόδουλος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τῶν ἀνέμων εὐπρόσβλητος, ὁ εἰς τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου ὑποκείμενος· ‖ ὅθεν μτφ. ὁ ἄστατος τὰς γνώμας, ὁ πρὸς τὸν ἑκάστοτε κρατοῦντα συντασσόμενος.

ἀνεμοδούρα (ἡ) μσν. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου δερόμενος, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου στρεφόμενος· ‖ ὁ ἀνεμοδείκτης, ἄ. **ἀνεμοδαύρι(ν)**· ‖ δημ. ὁ ἐν παραθύρῳ ἢ θύρᾳ ἀνεμόστροφος ἀεριστὴρ κλειστοῦ χώρου· ‖ δημ. ἀνεμοδόχος βλ. λ. πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ ἀέρος τῶν βαθυτέρων διαμερισμάτων πλοίου ἢ πρὸς ἀερισμὸν ἐν ἀνορυσσομένῳ φρέατι, **ἄ. μάνικα**· ‖ δημ. τὸ ἀνεμόστροφον κυκλοτερὲς ἱστίον τῶν ἀνεμομύλων· 2) δημ. ἡ ἀνέμη βλ. λ.· ‖ ὁ κυλινδρικὸς ἀνελκυστὴρ φρεάτων, περὶ ὃν ἑλίσσεται ἀνασυρόμενον τὸ φέρον τὸν κάδον σχοινίον· ‖ χειροκίνητον διὰ περιστροφῆς λειτουργοῦν ἐκκοκιστήριον βάμβακος· 3) δημ. ἀνεμοστρόβιλος· κ. γεν. ὁ ἀλλοπροσάλλως πνέων ἄνεμος· 4) ὁ ὑπὸ τῶν ἀνέμων πληττόμενος, σφοδρῶς προσβαλλόμενος τόπος : **σὲ τέτοια ἀνεμοδούρα πῆγε κι ἔκτισε σπίτι**· 5) μτφ. ἐπὶ ἀστάτων, ἀλλοπροσάλλων ἀνθρώπων : **δὲν ἔχει γνῶμες σταθερές, εἶναι ἀνεμοδούρα**· 6) ἐπὶ εὐκινήτων καὶ δίκην ἀνεμοστρόφου περιφερομένων ἢ ἐργαζομένων ἀνθρώπων : **εἶναι ἀνεμοδούρα μέσα στὸ σπίτι της.**

ἀνεμοδούρι(ν) μσν. κ. δημ. ἡ ἀνεμοδούρα βλ. λ. : Γεωρ.Κωδιν.π.'Αγ.Στ.Θε.253 **ἀνεμοδούριν**

τὸ **χαλκοῦν**, παροιμ. **στὸ χαμόγι ἀνεμοδούρι, σκαλοπάτια στὴν καλύβα** (περὶ τῶν ἀτόπων ἢ μωρῶν ἐπιδείξεων).

ἀνεμοδόχος (ὁ,ἡ) νεώτ. κ. δημ. κυλινδρικὸς μὲ πλατὺ πρὸς τὸν ἄνεμον στόμιον αωλὴν κατεσκευασμένος ἐκ μετάλλου ἢ ξύλου ἢ ὑφάσματος χρησιμεύων ὅπως διοχετεύεται καθαρὸς ἀὴρ εἰς κλειστοὺς τόπους δεομένους ἀερισμοῦ, οἷον εἰς μεταλλεῖα, εἰς βαθέα ἀνορυσσόμενα φρέατα καὶ ἰδίως εἰς **τὰ κύτη πλοίων**, ἄ. **μάνικα, ἀνεμαφόρος**.

ἀνεμόδρομος-ον μτγν. ὁ δίκην ἀνέμου τρέχων : Λουκ. Ἀλ. 1.1,13.

ἀνεμόεις-εσσα-εν δωρ. κ. νεώτ. ἀντὶ ἠνεμόεις βλ. λ. πολυάνεμος, ὑπὸ τῶν ἀνέμων προσβαλλόμενας, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου σειόμενος, παρασυρόμενος, **ἐν τῷ** ἀνέμῳ ὤν : Πίνδ.Πυθ.1,41 **ἱστίον ἀνεμόεν**, Αἰσχ.Χα.591 **πτανά τε καὶ πεδοβάμονα κἀνεμόεντα, - ἀκτή, - κορυφή, παραλία** ἀνεμόεσσα· 2) κ. μτφ. κοῦφος, κενός, ἄστατος : ΑΠ : **ἀνεμόεν φρόνημα** (σχόλ. = τὴν φιλοσοφίαν, τὴν ἀέρος δίκην, τοῖς πολλοῖς ἀκατάληπτον).

ἀνεμοεπάκτης (ὁ) Πάπ. ὁ τὸν ἄνεμον ἐπάγων.

ἀνεμοζάλη (ἡ) μσν. κ. δημ. σφοδρὸς ἄνεμος, θύελλα, λαῖλαψ, καταιγίς : Μοσχοπουλ.ἐν λ. **θύελλα**, Σχολ.Εὐρ.Φοιν.1154, Σολωμ.Ἔθν.Ὕμν.30 **ὁποῦ ἀφίνει ἀνεμοζάλη** | **καὶ χαλάζι καὶ βροχή**· παροιμ. **ὁ λύκος στὴν ἀνεμοζάλη χαίρεται** (ὁ ἅρπαξ, ὁ κακοποιὸς ἐπωφελεῖται τῶν ἀνωμάλων περιστάσεων)· 2) μτφ. ἀνωμαλία, σύγχυσις, ἀναστάτωσις, ἐπὶ ὁμάδας ἀνθρώπων, οἰκογενείας, κοινωνίας, σάλος κοινωνικός : **ἡ ἀνεμοζάλη ἀπὸ τὸν πανικό**, Σολωμ. **πικρὴ 'ναι ἡ φοβερώτατη τοῦ κόσμου** ἀνεμοζάλη.

ἀνεμοζαλίζομαι δημ. ἀορ. **ἀνεμοζαλίστηκα**· μτχ. **ἀνεμοζαλισμένος** πάσχω, ταλαιπωροῦμαι ἐξ ἀνεμοζάλης βλ.λ. : **ἀνεμοζαλίστηκαν δυὸ μέρες μεσοπέλαγα, - ἀνεμοζαλίστηκε ἀπὸ τὸ χαμό.**

ἀνεμοζάλισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐξ ἀνωμαλιῶν, ἀκαταστασίας, ἀναστατώσεως προκύπτουσα παραζάλη, σύγχυσις· συγγ. **σαστιμάρα**.

ἀνεμοζάλιστος-η-ο δημ. ὁ ἐξ ἀνεμοζάλης βλ.λ. παθών, ἀνεμοζαλισμένος, ἀνεμοτρανταγμένος· 2) μτφ. ὁ ἐκ σφοδρῶν ἀνωμάλων καὶ ἀντιξόων περιστάσεων συνταραχθείς.

ἀνεμοθάλασσο (τὸ) δημ. ὁ ἀπὸ θαλάσσης, ὁ πελάγιος ἄνεμας.

ἀνεμόθρους-οας-ουν ὁ ἕνεκα τοῦ ἀνέμου θροῦν ποιῶν.

ἀνεμοίραγος-η-ο δημ. ἀμοίραστος βλ.λ

ἀνεμοκαίρι (τὸ) δημ. καιρὸς ἀνεμόεις.

ἀνεμοκαιριά (ἡ) δημ. καιρὸς ἀνεμόεις.

ἀνεμόκαιρος (ὁ) δημ. καιρὸς ἀνεμόεις.

ἀνεμοκαίω δημ. ἀορ. **ἀναιμόκαφα** ματαιοπονῶ, οἱονεὶ τὸν ἄνεμον καίω : φρ. **πῆγες, ἦρθες τ' ἀνεμόκαφες** (οὐδὲν ἐποίησες, οὐδὲν κατώρθωσες)· 2) **ἀνεμοκαίομαι**, ἀορ. **ἀνεμοκάφτηκα**, μτχ. ἀνεμο**κομένος**, ὑπὸ φλογεροῦ ἀνέμου, ὑπὸ λίβα καίομαι, ἐπὶ φυτῶν, ἰδίως δημητριακῶν : **ἀνεμακάφτηκαν φέτος τὰ σπαρτά**· ἡ μτχ. κ. ὑβριστικῶς : **μωρ' ἀνεμοκαμένε !**

ἀνεμόκαμα (τὸ) φλογερὸς ἄνεμος, λίβας.

ἀνεμοκάμηλο (τὸ) δημ. **εἶδος** σαύρας, ὁ χαμαιλέων, ἄ. **χαμηλάκι**.

ἀνεμοκάπνιστος-η-ο δημ. ὁ ἐξανεμισθείς, ἀφανισθείς, κατασκαρπισθείς, ὡσεὶ καπνὸς ὑπ' ἀνέμου : **ἀνεμοκάπνιστο πῆγε τὸ βιός του, καταρ. ἀνεμοκάπνιστο νά 'ναι τὸ σόϊ του.**

ἀνεμοκαύκαλος-η-ο δημ. ὁ κουφόνους, νήπιος, ἐπιπόλαιος, ἐλαφρόμυαλος.

ἀνεμοκινησιογράφος (ὁ) νεώτ. **εἶδ.** τύπος αὐτογραφικοῦ ἀνεμογράφου βλ.λ.

ἀνεμοκινητήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. δημ. **-ῆρας** ἡ διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ **ἀνέμου** λειτουργοῦσα κινητήριος μηχανή : **ἀνυφωτικὸς ἀνεμοκινητὴρ φρέατος.**

ἀνεμοκίνητος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ τοῦ ἀνέμου ἢ ἐν τῷ ἀνέμῳ κινούμενος : **ἀνεμοκίνητος ἀνυφωτήρ, - ἀντλία**, Βαλαωρ.Β 276 **σύγνεφ' ἀνεμοκίνητα.**

ἀνεμοκλάδι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν **ἐλξίνη** ἡ φαρμακευτική, ἄ. ἀνεμόχορτο, ἀνεμοκλεῖδι, ἀνεμοκλεῖτι, κολητσίδα.

ἀνεμοκλεῖδι (τὸ) τὸ ἀνεμοκλάδι βλ. λ.

ἀνεμοκλεῖτι (τὸ) τὸ ἀνεμοκλάδι βλ. λ.

ἀνεμοκλονιστής-ή-όν νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κλονιζόμενος, παλλόμενος : Α.Ραγκ.60 **ἀνεμοκλονισταὶ καὶ χιονοβόλοι στροφαί.**

ἀνεμοκλώστριτος-η-ο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ λίαν λεπτῶν πραγμάτων αἱονεὶ ἐκ νήματος (ἀπὸ κλωνές) : δ. διστ. **ἀνεμοκλώστρινο κλουβὶ νὰ κάμω νὰ σοῦ πέφω.**

ἀνεμοκοῖται (οἱ) οἱ τοὺς ἀνέμους καταπαύοντες : σχολ. **οἱ ἀνέμους κοιμίζοντες· γένος δὲ τοιοῦταν φασὶν ὑπάρχειν ἐν Κορίνθῳ.**

ἀνεμοκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἄνους ὁμιλία, ἀερολογία.

ἀνεμόκουνα (ἡ) δημ. κ. **ἀνεμακοῦνι** κ. **ἀνεμοκούνια** ἡ πρὸς παιδιὰν αἰώρα.

ἀνεμοκούνημα (τὸ) ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνεμοκαυνῶ βλ.λ. : **ἀπὸ τ' ἀνεμοκούνημα φοβήθηκα μὴν πέσῃ τὸ καλύβι, - τ'** ἀνεμοκούνημα **ἔσπασε τὰ τρυφεριὰ βλαστάρια.**

ἀνεμοκοῦνι (τὸ) δημ. ἀνεμόκουνα βλ.λ.

ἀνεμοκούνια (ἡ) δημ. κ. **ἀνεμόκαυνια** ἀνεμόκουνα βλ.λ.

ἀνεμοκουνῶ-άω δημ. κινῶ, ταράττω, σείω ἐν τῷ ἀέρι : **μᾶς ἀνεμοκούνησε τ' ἀμάξι**· ‖ **ἀνεμοκουνιοῦμαι**, ἀορ. **ἀνεμοκουνήθηκα**, μτχ. **ἀνεμομουνημένος** κινοῦμαι, σείομαι, τινάσσομαι ὑπὸ τοῦ ἀέρος ἢ ἐν τῷ ἀέρι· 2) κ. μτφ. ταλαιπωροῦμαι ἐν ἀβεβαιότητι καὶ ἀσταθείᾳ βίου.

ἀνεμοκυκλίζομαι δημ. φέρομαι **τῇδε** κἀκεῖσε· ‖ κ. μτφ. ἐν ἀστασίᾳ βίου εὑρίσκομαι, οἱονεὶ ὑπὸ ἀνέμου περιδινούμενος : δ.τραγ. **μιὰ ὀρφανὴ μιὰ καφερὴ κι ἀνεμοκυκλισμένη.**

ἀνεμοκυκλογυριστός-ή-ό δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κύκλῳ στρεφόμενος, **στροβιλιζόμενος**· ‖ ὁ ἐν τῷ ἀέρι **περιστρεφόμενος.**

ἀνεμοκυκλοπόδης (ὁ) δημ. ὁ **ὡσεὶ ἄνεμος** τρέχων, ὁ λίαν ταχύς, τοῦ ὁποίου οἱ **πόδες ἐν** τῷ δρόμῳ φαίνονται ὡς **ἐκ** τῆς **ταχύτητος** διαγράφοντες ἐν τῷ ἀέρι **ἀλλεπαλλήλως κύκλους**, ἰδίως ἐπὶ ἵππων : δ. τραγ. **μαῦρε μου μαυρογόνατε κι ἀνεμοκυκλοπόδη.**

ἀνεμοκυματίζω νεώτ. κυματίζω, κινοῦμαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, **ἐν τῷ ἀνέμῳ.**

ἀνεμολογία (ἡ) **νεώτ.** ὁ **εἰδικὸς** τῆς **μετεωρολογίας κλάδος**, ὁ περὶ τῶν ἀνέμων **πραγματευόμενος.**

ἀνεμολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ **ἀναφερόμενος** εἰς τὴν ἀνεμολογίαν βλ. λ.

ἀνεμολόγιον (τὸ) νεώτ. δημ. **-όγι** τὸ ἐπὶ τοῦ κύκλου τῆς πυξίδος (τοῦ μπαύσουλα) **πρὸς καθορισμὸν** τοῦ πνέοντος ἀνέμου, ἀκτινωτὸν διάγραμμα, ὅπερ ἀπατελεῖται ἐξ ὀκτὼ κυρίων διαιρέσεων (ρόμβων) **καὶ** εἰκοσιτεσσάρων **ἄλλων** ὑποδιαιρέσεων (ὑπορρόμβων), **οὕτως ὥστε οἱ μὲν** ὀκτὼ πρῶται ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τοὺς ὀκτὼ κυρίους ἀνέμους, αἱ **δὲ** λοιπαὶ εἰς τοὺς διαμέσους ἄλλους εἰκοσιτέσσαρας· ἄ. δημ. **κάρτα.**

ἀνεμολόγος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ περὶ τὴν σπουδὴν τῶν ἀνέμων **εἰδικὸς** ἐπιστήμων· 2) **τὸ ἀνεμολόγιον** βλ. λ.· 3) **μτφ.** ὁ ἀνόητα, κοῦφα, λαλῶν ἢ **πραγματευόμενος**, κενολόγος, **ἄ. ἀερολόγος.**

ἀνεμολογῶ-άω δημ. ὁμιλῶ ἀνοήτως, περὶ ἀσημάντων, ἄ. **ἀερολογῶ.**

ἀνέμολον ποι. ἀπαρεμφ. **ἀναμολεῖν**, ἀόρ. **ἄνευ**

ἐνεστ. διέρχομαι, περνῶ : Εὐρ.Ἑκ.928 **ἀνὰ δὲ κέλαδος ἔμολε πόλιν.**

ἀνεμομάζωμα (τὸ) δημ. κ. **ἀνεμαμάζεμα** τὸ δι' ἀδικίας, διὰ παρανομίας κτηθέν, ἐπὶ περιουσίας κ. συνηθ. εἰς πληθ. : παροιμ. **ἀνεμομαζώματα, διαβολοσκορπίσματα.**

ἀνεμομάζωχτος-η-ο δημ. ὁ δι' ἀδικιῶν συναχθεὶς πλοῦτος, ὁ παρανόμως, μὲ ἀνεμομάζωμα βλ. λ. κτηθείς : **ἀνεμομάζωχτο βιός.**

ἀνεμομαχία (ἡ) μτγν. μσν. κ. νεώτ. σύγκρουσις ἀνέμων, ἀνεμοζάλη : Λυδ.Μῆν. 4,13 **τῇ πρὸ δέκα ὀκτὼ καλενδῶν ἀνεμομαχίαν ὁ Βάρρων λέγει γενέσθαι**˙ σχόλ. «ἀὴρ ταραχώδης»˙ 2) νεώτ. κ. ἡ κατ' ἀνέμου μάχη, τὸ πρὸς τὸ ἄνεμον παλαίειν, ἐπὶ πλοίων˙ 3) μτφ. ἡ πρὸς φανταστικὸν ἀντίπαλον μάχη, ἡ κατὰ φανταστικοῦ ἐμποδίου προσπάθεια, ὁ ἄσκοπος καὶ γελοῖος ἀγὼν : **αἱ ἀνεμομαχίαι τοῦ Δὸν Κιχώτου.**

ἀνεμομαχῶ-έω νεώτ. κ. δημ. παλαίω ἐναντίον τοῦ ἀνέμου, ἐν μέσῳ τοῦ ἀνέμου, ἐπὶ πλοίων˙ 2) μτφ. ἀγωνίζομαι ἐναντίον φανταστικῶν ἀντιπάλων ἢ ἐμποδίων, κάμνω ἀνόητον, ἄλογον ἀγῶνα, φαντάζομαι ὅτι μάχαμαι, ὅτι ἀγωνίζομαι κατά τινος˙ 3) μτφ. ἐξ ἀνοησίας ματαίως προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι νὰ ἐπιτύχω τι.

ἀνεμομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοῦ ἀνεμογράφου βλ. λ. μέτρησις, ἐξακρίβωσις τῆς διευθύνσεως καὶ τῆς ταχύτητος τοῦ ἀνέμου.

ἀνεμομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνεμαμετρίαν : **ἀνεμομετρικαὶ παρατηρήσεις, - ἀνεμομετρικὴ κλῖμαξ.**

ἀνεμομετροδείκτης (ὁ) νεώτ. συσκευὴ δι' ἧς γίνεται ἡ ἀπὸ πλοίου ἐν πλῷ εὑρισκομένου μέτρησις τῆς ταχύτητος τοῦ ἀνέμου.

ἀνεμόμετρον (τὸ) νεώτ. πᾶν ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς μέτρησιν τῆς ταχύτητος ἢ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνέμου : **ἀνεμόμετρα διὰ πιέσεως, - διὰ περιστροφῆς, - διὰ ψύξεως.**

ἀνεμομηχανή (ἡ) νεώτ. ὁ ἀνεμοκινητὴρ βλ. λ.

ἀνεμομιλητής (ὁ) ὁ ἀνόητα λέγων, μωρολόγος, φλύαρος, ποὺ λέγει λόγια τ' ἀνέμου.

ἀνεμομιλῶ-άω δημ. φλυαρῶ, περὶ ἀσημάντων, ἀνοήτως ὁμιλῶ, μωρολογῶ.

ἀνεμομυλομαχία (ἡ) νεώτ. ἡ κατ' ἀνεμομύλων μάχη, ὁ κατὰ φανταστικῶν ἀντιπάλων ἀγών.

ἀνεμόμυλος (ὁ) ὁ ὑπὸ τοῦ ἀέρος κινούμενος μύλος βλ.λ.˙ 2) μτφ. ὁ ἀσταθὴς τὴν γνώμην, τὸ φρόνημα, τὸν χαρακτῆρα ἄνθρωπος : **πολιτικὸς ἀνεμόμυλος.**

ἀνεμοξουριά (ἡ) δημ. δριμύς, παγερὸς ἄνεμος.

ἀνεμοπάλαιμα (τὸ) δημ. ἡ πάλη τῶν ἀνέμων : παροιμ. **μέσα στ' ἀνεμοπάλαιμα τὰ πούπουλα τί θέλουν ;** (εἰς διαμάχας, συγκρούσεις ἰσχυρῶν καταστρέφονται οἱ ἀσθενεῖς ὅταν ἐπεμβαίνωσι).

ἀνεμοπαραπέτασμα (τὸ) νεώτ. προφυλακτήριον ἀπὸ τοῦ ἀνέμου φράγμα, οἷον τοῖχος, σανίδωμα, ἱστίον, λιθοστοιβάς.

ἀνεμόπαρτος-η-ο δημ. ἀνεμάρπαστος βλ. λ.

ἀνεμόπαχνο (τὸ) δημ. φάτνη ἔχουσα ἐκτισμένην κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου τροφοδόχον σκάφην, ἀλογόσταυλος : δ. τραγ. **γυρεύει κι ἀνεμόπαχνο νὰ τρώῃ ἡ φοράδα μέσα.**

ἀνεμόπληκτος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου βλαβείς, ἰδίως ἐπὶ γεωργικῆς παραγωγῆς˙ 2) ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου πληττόμενος, εἰς τὸν ἄνεμον λίαν ἐκτεθειμένος : **ἀνεμόπληκτον ἀκρωτήριον.**

ἀνεμοπόδαρος-η-ο δημ. ἀελλόπους, ἀνεμόπους, τρέχων μὲ οἱονεὶ ἀνέμου ταχύτητα : Βαλαωρ. Φωτειν.3,10 **μιὰ μάν' ἀνεμοπόδαρη.**

ἀνεμόποδας (ὁ) δημ. κ. **ἀνεμοπόδι** (τὸ) ὁ ποῦς τῆς ἀνέμης, ἀνεμοστάτης βλ. λ.

ἀνεμοπόδης-α δημ. κ. **ἀνεμοπόδας** κ. **-όποδας** ἀελλόπους, ἀνεμοπόδαρος βλ.λ. : δ.τραγ. (παραλλ.) **μαῦρε μου μαυρογόνατε, μαῦρε μ' ἀνεμοπόδα**˙ || ὁ εὔστροφος, εὐκίνητος χορευτής.

ἀνεμόποδος-η-ο δημ. ἀνεμοπόδης βλ.λ.

ἀνεμοποιός-όν Παπ. ὁ ἀνέμους ποιῶν, ἐγείρων.

ἀνεμοπόλεμος (ὁ) μσν. νεώτ. κ. δημ. συμπλοκὴ ἐλαφρὰ μεταξὺ ἀντιπάλων στρατῶν, ἀκροβολισμοί : Νικήτ.Ἱστ.6,493,24 **τοξασμοὶ καὶ ἀνεμοπόλεμοι παρ' ἑκατέρων ἐγίνοντο**˙ 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ πάλη τῶν ἀνέμων, ἀνεμοστρόβιλος, θύελλα.

ἀνεμόπους-οδος-ουν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων πόδας ταχεῖς ὡς ὁ ἄνεμος, ἀνεμοπόδαρος.

ἀνεμόπτερον (τὸ) εἶδος ἀεροπλάνου ἄνευ κινητῆρος.

ἀνεμόπτερος (-η)-ο(ν) μσν. κ. νεώτ. δημ. **ἀνεμόφτερος** ὁ οἱονεὶ πτερὰ ἀνέμου ἔχων, ὁ μὲ ἀνέμου ταχύτητα ἱπτάμενος ἢ τρέχων : Κ.Μανασ.Χρον. 365,2 **ἀνεμόπτερος ἀετός, - ἀνεμόφτερα σύγνεφα**˙ || κ. μτφ. **ἀνεμόπτερος φήμη.**

ἀνεμοπύρι (τὸ) δημ. τὸ θαμνῶδες φυτὸν **βούπλευρον** τῆς τάξεως τῶν **σκιοδανθῶν** ἄ. λαφόκλαδο, στριφτόκλαδο κ. ἀνεμοπύρωμα, ὀνομασθὲν οὕτως ἐκ τῆς ὑπὸ ἐμπειρικῶν χρ. αὐτοῦ πρὸς θεραπείαν τῆς ὁμωνύμου νόσου.

ἀνεμοπύρωμα(ν) (τὸ) μσν. κ. δημ. ἡ νόσος ἐρυσίπελας, ἄ. ἀλαφραστιά, ροσοπίλια˙ 2) τὸ θαμνῶδες φυτὸν βούπλευρον, ἀνεμοπύρι βλ. λ.

ἀνεμορραγία (ἡ) νεώτ. δασολογ. ἡ ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων θραῦσις κλάδων, δένδρων ἢ συστάδος δένδρων ἐντὸς δάσους, τὸ δεντρατσάκισμα, ἡ δεντροχαλασιά.

ἀνεμορράΐδα (ἡ) δημ. ἡ φυματιώδης περιτονῖτις ἢ καὶ ἄλλη ἑλκώδης νόσος, ἰδίως τοῦ κάτω κορμοῦ καὶ τῶν σκελῶν.

ἀνεμόρραχη (ἡ) δημ. κ. **ἀνεμορράχη,** ράχις, πλαγιὰ ὄρους λίαν προσβαλλομένη ὑπὸ τῶν ἀνέμων˙ πολλαχοῦ κ. τοπωνυμ.

ἀνεμορριπή (ἡ) δημ. αἰφνιδία καὶ σφοδρὰ πνοὴ ἀνέμου : Βαλαωρ.Φωτειν.224 **μᾶς δέρν' ἡ ἀνεμορριπή**˙ 2) μτφ. δυστυχία, δεινὴ κακοτυχία αἰφνιδίως ἐπισκήπτουσα : φρ. **τὰ πῆρε ἡ ἀνεμορριπή** (τὰ ἀγαθά, τὰ πλούτη ἐν βραχεῖ ἠφανίσθησαν, ἐσκορπίσθησαν, **πήγανε κατ' ἀνέμου**).

ἀνεμορρόμβιον (τὸ) νεώτ. τὸ ἀνεμολόγιον βλ.λ.

ἀνεμόρρομβος (ὁ) νεώτ. ἑκάστη ἐπὶ τοῦ ἀνεμολογίου βλ. λ. ὑποδιαίρεσις, δηλοῦσα ἕνα τῶν ὀκτὼ κυρίων ἀνέμων ὑποδιαιρουμένη εἰς δύο **ἡμιρρόμβους** καὶ ταῦτα ἕκαστον εἰς δύο τεταρτορρόμβια, δημ. κάρτα, μισὴ κάρτα (ἡμίρρομβος) καὶ κουαρτίνι ἢ τσερέκι (τεταρτορρόμβιον).

ἀνεμορρούφουλας (ὁ) δημ. ὁ ἀνεμοστρόβιλος βλ. λ.

ἄνεμος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ., ἡ τοῦ ἀέρος πρός τινα κατεύθυνσιν μετακίνησις, πνοὴ τοῦ ἀέρος βιαιοτέρα καὶ ἀμέσως αἰσθητή˙ κατ' Ἀριστλ. ἐν Μετεωρ.1,13 «**οὐδὲν γάρ ἐστιν οὗτος** (ὁ ἄνεμος) πλὴν ἀὴρ πολὺς ρέων καὶ ἀθρόος» κ. αὐτ. ἐν Κοσμ.4,10 «**τὰ δὲ ἐν τῷ ἀέρι πνέοντα πνεύματα καλοῦμεν ἀνέμους, αὔρας δὲ τὰς ἐξ ὑγροῦ φερομένας ἐκπνοάς**» : Ἰλ.Μ 253 **ὦρσεν ἀνέμοιο θύελλαν,** Ὀδ.Τ 202 **τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος ἔπεσε,** Αἰσχ.Πρ.1085 **σκιρτᾷ δ' ἀνέμων πνεύματα πάντων,** Εὐρ.Ἡρ. 102 **πνεύματα ἀνέμων οὐκέτ' ἀεὶ ῥώμην ἔχει,** Πολυδ.1,15 **ἄνεμον μαντικὸν ἔσχε, - σφοδρός, - μέτριος, - ἐλαφρός, - οὔριος, - πλάγιος, - ἐναντίος, - καταβατικός, - κυκλοστροφικός, - φαινόμενος, - τεχνητὸς ἄνεμος, - ριπαὶ ἀνέμου, - κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου, - σηκώθηκε ἄνεμος, - ἔπεσε ὁ ἄνεμος,** δ.τραγ. **κι ἀγέρας πῆρε τὴ φωνὴ κι ἄνεμος τὸ τραγούδι, - ἄνεμε, βροντάνεμε τί χτυπᾶς τὶς θύρες μου,** παροιμ. **μπονάτσα μεσοπέ-**

λαγα κι **ἄνεμος στὸ λιμάνι** (ἐπὶ δυσμενῶν, ἀντιξόων περιστάσεων), - **καλὸς κακὸς ὁ φράχτης πέντε ἀνέμους ἀπαντᾷ**, - **εἰς τὸ τσουκάλιν ἄνεμο εὔκαιρα μαγερεύεις**, (αἱ ἀνόητοι πράξεις εὐκόλως γίνονται), - **'πὸ τ' ἄδικα καὶ τὰ κλεφτὰ ὁ ἄνεμος πέρνει τὰ μισὰ κι ὁ διάολος τ' ἀποδέλοιπα**, - **τὰ νέφια φέρνουν ἄνεμοι κι ἄνεμοι τὰ σκορπίζουν** (ἡ τύχη καὶ προάγει καὶ καταστρέφει), - **ρώτησαν τὸν ἄνεμο τί δουλιὰ κάνει κι εἶπε πάω κι ἔρχομαι** (περὶ τῶν εἰς ἄσκοπα ἢ ἀνωφελῆ ἀσχολουμένων)· ‖ μτφ. ἐν φρ. ἀρχ. κ. δημ. κατὰ ποικίλας σημ. οἷον: **ἀνέμοις παραδίδωμί τι** (τὸ ἀπορρίπτω, τὸ πετάω), - ἀνέμῳ **διαλέγεσθαι** (ὁμιλεῖν ἐπὶ ματαίῳ, πρὸς ἀμεταπείστους ἢ μὴ ἐννοοῦντας), - **ἀνέμους θηρᾶν ἐν δικτύοις** (ματαιοπονεῖν), - **ὅρκους εἰς ἀνέμους τίθεμαι** (ἀπατηλῶς ὑπόσχομαι), - **τούτους ἄνεμος λήψεται** (θὰ ἀφανισθῶσι, θὰ τοὺς πάρῃ ὁ ἄνεμος)· κ. δημ. **ἄνεμο κοσκινίζει ἢ κάνει τὸν ἄνεμο καυβάρι** (ματαιοπονεῖ), - **πάει κατ' ἀνέμου ἢ πάει τ' ἀνέμου καὶ τοῦ καπνοῦ** (καταστρέφεται ἢ κατεστράφη), - **τοῦ κούκου καὶ τ' ἀνέμου** (τόπος ἢ οἶκος ἔρημος), - **δουλιὲς τ' ἀνέμου** (ἀνόητοι ἐπιχειρήσεις), - **λόγια τ' ἀνέμου** (κοῦφα, ἀσήμαντα), - **ἄς πάῃ στὸν ἄνεμο** (ἐρρέτω εἰς κόρακας, ἄς πάῃ στὸ διάβολο), ὡς ὕβρις ἢ κατάρα ἢ κ. ὡς φρ. ἰσοδύναμος μὲ τὰ: ὁπωσδήποτε, ἐν τούτοις, ἔστω, ἄς εἶναι κι ἔτσι, ἐπὶ τέλους κττ. οἷον: **ἄς πάῃ στὸν ἄνεμο, θὰ δεχθῶ**, - **ἄς πάῃ στὸν ἄνεμο, θὰ κερδίσω κι ἐγώ**, - **τὸ δέρνει ὁ ἄνεμος** (εἶναι ἐκτεθειμένον εἰς ἀνέμους), - **τὸν δέρνουν οἱ ἄνεμοι** (εὑρίσκεται εἰς δυσχερεῖς περιστάσεις) κ. ἄ.· ‖ **οἱ ἄνεμοι**, παρ' Ὁμ. κ. Ἡσ. μ. οἱ τέσσαρες, οἱ ἐκ τῶν τεσσάρων σημείων τοῦ ὁρίζοντος Βορέας, Εὖρος, Νότος (Ἡσ. Ἀργέστης) κ. Ζέφυρος, παρ' Ἀριστλ. Μετεωρ.2,6 δώδεκα, κ. νεώτ. ὀκτὼ κύριοι ἤτοι Βορρᾶς (Τραμουντάνα), Μέσης (Γραῖγος), Ἀπηλιώτης (Λεβάντες), Εὖρος (Σορόκος), Νότος (Ὄστρια), Λὶψ (Γαρμπῆς), Ζέφυρος (Πονέντες), Σκίρων (Μαΐστρος), ὀκτὼ ἐνδιάμεσοι, δευτερεύοντες καὶ δεκαὲξ τριτενδιάμεσοι· 2) εἰδ. ἡ ἐν τῇ κοιλίᾳ φῦσα: Ἱππ.Γυν.Φυσ.64 **ἄνεμον ἔχειν**, Ἀριστφ.Νεφ.404 **ὅταν εἰς ταύτας ἄνεμος.. κατακλεισθῇ ἔνδοθεν αὐτὰς ὥσπερ κύστιν φυσᾷ** (ἐν πρβλ.)· ‖ δημ. εἰς πληθ. κατ' εὐφημ. ὁ ἐκ φύσης βδόλος: **βρώμησε τὸν τόπο ἀπὸ τοὺς ἀνέμους του**.

ἀνεμοσάλεμα (τό) δημ. ἀσθενὴς ῥιπὴ ἀνέμου, ἐλαφρῶς σείουσα, σαλεύουσα τὰ ἀφ' ὧν διέρχεται: Ζερβ.Τραγ.Κ Κ 24 **κι ἀλαφρογλυστραῦσε | σὰν τὸ ἀνεμοσάλεμα μέσα στὰ στάχια**.

ἀνεμόσαλος (ὁ) δημ. ὁ ἐξ ἀνέμου σάλος.

ἀνεμόσαρκος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἄσαρκος, ἀδύνατος, ἰσχνός, ἄπαχος, ἀχαμνός.

ἀνεμόσκαλα (ἡ) δημ. κλῖμαξ περιαιρετὴ ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἐπιμήκων σκελῶν συνδεομένων κατ' ἴσας ἀποστάσεις διὰ στενῶν καὶ βραχέων βαθμίδων, κλιμακτήρων, οὖσα συνήθως ξυλίνη ἐνίοτε ὅμως ἔχουσα τὰ ἐπιμήκη σκέλη ἐκ σχοινίου, ὁπότε χρησιμοποιεῖται ἀναρτωμένη ἀπὸ τοῦ μέρους πρὸς ὃ ἡ ἀνάβασις, ἰδίως ἐν πλοίοις ἄ. σχοινίνη κλῖμαξ, ναυτ. **ἀναβάθρα**.

ἀνεμοσκεπή (ἡ) δημ. κ. **ἀνεμόσκεπη**, προχείρως κατεσκευασμένη σκεπὴ πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ ἀνέμου.

ἀνεμοσκεπής-ές κ. νεώτ. ὁ σκέπων, προφυλάττων ἀπὸ τοῦ ἀνέμου: Ἰλ.Π 224 **χλαινάων τ' ἀνεμοσκεπέων**· ‖ νεώτ. ναυτ. ἀνεμοσκεπὴς ὅρμος, ὁ προστατεύων ἀπὸ τοῦ ἐκ ξηρᾶς ἀνέμου, δημ. **πόρτο σταβέντο**.

ἀνεμοσκοπία (ἡ) νεώτ. τὸ ἐπισκοπεῖν, ἐξακριβοῦν τοὺς ἀνέμους.

ἀνεμοσκόπιον (τό) νεώτ. ὁ ἀνεμογράφος βλ.λ.

ἀνεμοσκορπίδι (τό) δημ. τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου παρασυρθέν, σκορπισθέν, συνηθ. εἰς πληθ.· 2) μτφ. πρὸς χαρακτηρισμὸν ταχέως ἀφανισθείσης, ἀσωτευθείσης, σπαταληθείσης περιουσίας: **ἀνεμοσκορπίδια γένηκε τὸ βιός του**.

ἀνεμοσκορπίζω δημ. κ. ἀνεμοσκορπῶ ἀορ. ἀνεμοσκόρπισα κ. παθ. **ἀνεμοσκορπίσθηκα** μτχ. **ἀνεμοσκορπισμένος**, σκορπίζω δίκην ἀνέμου, τῇδε κἀκεῖσε, σκορπίζω εἰς τὸν ἄνεμον, κατασωτεύω, καταασπαταλῶ: **ἀνεμοσκόρπισε τὴν προικά του**, - **ἀπὸ τὴν ἀνοησία τους ἀνεμοσκορπίστηκε ὅλ' ἡ περιουσία τους**· ‖ ἡ μτχ. **ἀνεμοσκορπισμένος** κ. κυριολεκτ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου διασκορπισθείς.

ἀνεμοσκόρπισμα (τό) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ἀνεμοσκορπίζω** βλ.λ.: παροιμ. **ἀδικομαζώματα ἀνεμοσκορπίσματα**.

ἀνεμοσκόρπιστος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου σκορπισθείς, παρασυρθείς, ἀφανισθείς· ‖ ὁ εἰς τὸν ἄνεμον σκορπιζόμενος ἢ σκορπισθείς· 2) μτφ. ὁ σπαταληθείς, ἀσωτευθείς, ἀνοήτως ἀπολεσθείς· 3) μτφ. ὁ αἰφνιδίως ἐξαφανιζόμενος· ‖ ὁ κακῶς ἀπολλύμενος: καταρ. **ἀνεμοσκόρπιστος νὰ γίνῃς**.

ἀνεμοσκορπῶ-άω δημ. ἀνεμοσκορπίζω βλ.λ.

ἀνεμόσουπα (ἡ) δημ. τὸ ἐξ ἄρτου μόνον καὶ ὕδατος παρεσκευασμένον θερμὸν ῥόφημα, ἄ. **φωμόσουπα**.

ἀνεμοσουράει δημ. ἀνεμοσουρίζει βλ.λ.

ἀνεμοσούρι (τό) δημ. ἄνεμος σφοδρὸς μετὰ βοῆς· ‖ εἰς πληθ. **τ' ἀνεμοσούρια** αἱ ἐκ τοῦ ἀνέμου βοαί: **τῆς ρεματιᾶς τ' ἀνεμοσούρια**.

ἀνεμοσουρίζει δημ. παθ. μτχ. **ἀνεμοσουρισμένος** πνέει σφοδρὸς ἄνεμος, βοερός· ‖ πίπτει χιὼν πνέοντος ἅμα σφοδροῦ ἀνέμου: **ἀνεμοσουρισμένο χιόνι** (ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐπισεσωρευμένον που) - **ἀνεμοσουρισμένος τόπος** (ἐφ' οὗ ἐπισωρεύει χιόνα ὁ ἄνεμος).

ἀνεμοσούρισμα (τό) δημ. τὸ ἀνεμοσούρι βλ.λ.· 2) ὑπ' ἀνέμου σωρευθεῖσα που χιών: **λιώσανε τὰ χιόνια, μόνο στὸ βουνὸ ἔχει ἀκόμα ποῦ καὶ κάπου ἀνεμοσουρίσματα**.

ἀνεμόσπαρτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνεμιαῖος βλ.λ., ἐπὶ ᾠῶν: Α.Ραγκ.Ἐντ.65 **ἀνεμόσπαρταν αὐγόν**· 2) δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου εἰς τὴν γῆν ριπτόμενος καὶ οὕτως αὐτοφυόμενος σπόρος: **παπαροῦνες, - ἀνεμῶνες ἀνεμόσπαρτες**· 3) ἡ χέρσος γῆ, ἡ ἐκ σπόρων ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ριπτομένων φύουσα: **ἀνεμόσπαρτη ὅλη ἡ ράχη ἀπ' ἀγκάθια καὶ θυμάρια**.

ἀνεμόσταλος (ὁ) δημ. καὶ **ἀνεμόσταλο** (τό) ὁ στύλος τῆς ἀνέμης, ὁ ἀνεμοστάτης βλ.λ.

ἀνεμοστάτης (ὁ) δημ. ὁ στύλος ὁ ὡς ἄξων διαπερῶν τὴν ἀνέμην, βλ.λ. ἐφ' οὗ στηριζομένη περιστρέφεται, ἄ. ἀνεμόσταλος, ἀνεμόσταλο, ἀνεμόστυλος, ἀνεμόποδας· 2) προχείρως κατεσκευασμένον φράγμα κατὰ τοῦ ἀνέμου: **ἔκανε ἀπὸ ἀγκαθόκλαρα ἀνεμοστάτη**.

ἀνεμοστεγής-ές νεώτ. ὁ διὰ στέγης ἢ ἐπικλινοῦς ξυλίνου φράγματος ἀπὸ τῶν ἀνέμων προφυλαττόμενος τόπος.

ἀνεμόστεγον (τό) δημ. τμῆμα ὑπαίθρου χώρου προφυλαττόμενον ἀπὸ τοῦ ἀνέμου διὰ προχείρου στέγης· συγγ. **ὑπόστεγον**.

ἀνεμοστεγῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεμοστεγῆ βλ.λ.

ἀνεμοστοίβαγμα (τό) δημ. ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐπισωρευθεῖσά που χιών, ἡ χιονοστοιβάς, ἄ. ἀνεμοστοιβή: **τ' ἀνεβοστοίβαγμα ἔφτασε ἕνα μέτρο**.

ἀνεμοστοιβάζει ἀπρόσ. μ. κατ' ἐνεστ. ὑπὸ ἀνέμου παρασυρομένη σωρεύεται εἰς τὰ ὑπήνεμα ἡ πίπτουσα χιών· ‖ κ. γεν. πνέει ἄνεμος καὶ συνάμα

πίπτει χιών· . || παθ. **ἀνεμοστοιβάζεται**, ἀορ. **ἀνεμοστοιβάστηκε**, μτχ. **ἀνεμοστοιβαγμένο**, ἐπὶ χιόνος, στοιβάζεται, σωρεύεταί που ὑπὸ τοῦ ἀνέμου.
ἀνεθοστοίβασμα (τὸ) ἀνεμοστοίβαγμα βλ. λ.
ἀνεμοστοιβή (ἡ) δημ. τὸ ἀνεμοστοίβαγμα βλ.λ.: ἀκόμη **νὰ λυώσουν οἱ ἀνεμοστοιβὲς στὴν αὐλή.**
ἀνεμοστριφουλίζω δημ. ἀνεμοστροβιλίζω βλ. λ.: δ.δίστ. **πέφτει τὸ χιόνι γυροθιὰ κι ἀνεμοστριφουλίζει | μὰ ἐμένα τὴν καρδούλα μου ἕνας καημὸς φλογίζει.**
ἀνεμοστρίφτουλας (ὁ) δημ. ὁ ἀνεμορρούφουλας βλ. λ.
ἀνεμοστροβιλίζω δημ. στροβιλίζω, περιστρέφω τι εἰς τὸν ἄνεμον, εἰς τὸν ἀέρα· || περιστρέφω τι ἐν τῷ ἀέρι εὐχερῶς καὶ ταχέως, ὡσεὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου νὰ ἐστροβιλίζετο· || κ. ἀμτβ. ἀπροσωπ. μ. κατ' ἐνεστ. **ἀνεμοστροβιλίζει** ἐπὶ χιόνος, πίπτει στροβιλιζομένη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου: Βαλαωρ.Γ 224· 2) **-ομαι** νεώτ. κ. δημ. ἀορ. δημ. **ἀνεμοστροβιλίσθηκα**, μτχ. **ἀνεμοστροβιλισμένος** περιστρέφομαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, περιστροφικῶς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου φέρομαι: **ἀνεμοστροβιλίζονταν τὰ ξερὰ φύλλα·** || ἐν τῷ ἀέρι περιστρέφομαι, στροβιλίζομαι: **ἀνεμαστραβιλιζόμεναι κόμαι.**
ἀνεμοστρόβιλος (ὁ) νεώτ. δημ. κ. **-ας** κ. **-ο** (τὸ) ἡ ὑπὸ συμπιπτόντων ἀνέμων ἀντιθέτου φορᾶς παραγομένη δίνη, ἐπιτόπιος σφοδρὰ συστροφὴ ἀέρος ἐντοπιζομένη ἢ μετατοπιζομένη, πρηστὴρ (ὁ) ἀνεμόσαυρις (ἡ) δημ. ἄ. ἀνεμορρούφαυλας, ἀνεμοστρίφτουλας, ἀνεμοστρίφουλας (ὁ) ἀνεμοδούρα, ἀνεμογαζοῦ, ἀνεμοξουριά (ἡ), ἀνεμοδούρι, ἀνεμορρούφι (τό)· 2) **ἀνεμοστρόβιλος κινητήρ,** συσκευὴ ἔχουσα ἀκίνητον ἐξωτερικὸν περίβλημα εἰσδεχόμενον διὰ φολιδωτῶν πτερυγίων (κλισιάδων) τὸν ἄνεμον καὶ ἐσωτερικῶς μηχάνημα ἀποτελούμενον ἐκ δύο στροβιλοειδῶν πτερυγιοφόρων κώνων, κινούμενον διὰ τοῦ εἰσερχομένου ἀέρος.
ἀνεμοστρούφιλας (ὁ) δημ. ἀνεμοστρόβιλος βλ.λ.
ἀνεμόστροφα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνεμόστροφον βλ. λ.· 2) μτφ. ἀνεπιστρεπτεί, ἀγύριστα: **πάει ὁ γαμπρὸς ἀνεμόστροφα.**
ἀνεμόστροφος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ περιστροφικὴν ἐκ τοῦ ἀνέμου κίνησιν ἔχων, ὁ ἐκ περιστροφικῆς ταῦ ἀνέμου κινήσεως πραερχόμενος: Ἀνακρεοντ.36,14 **ἀνεμόστροφος θύελλα,** - **ἀνεμόστροφος ἀνελκυστήρ,** - **ἀνεμόστροφο μαγγάνι·** 2) νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. συσκευὴ ἐκ λευκοσιδήραυ κυλινδρικὴ διὰ πλατέος πτερυγίου περιστρεφομένη καὶ ἐπὶ καπνοδοχῶν ἢ ἀεριστήρων σωλήνων τοποθετουμένη, χρησιμεύουσα δὲ ὅπως διὰ τῆς περιστροφῆς αὐτῆς ἀραιουμένου τοῦ περὶ αὐτὴν ἀέρος ἀπορροφᾶται ὁ ἔσωθεν διὰ τῆς καπνοδόχου ἢ τοῦ σωλῆνος ἀνερχόμενος· || κ. ὁ κοινὸς ἀνεμιστὴρ βλ.λ.· 3) δημ. ὁ ἀνεπίστρεπτος: φρ. **δανεικὰ κι ἀνεμόστροφα** (ἀγύριστα).
ἀνεμόστυλος (ὁ) δημ. ὁ στύλος ἐφ' οὗ στηρίζεται καὶ περὶ ὃν περιστρέφεται ἡ ἀνέμη βλ. λ., ἄ. ἀνεμοστάτης, ἀνεμόποδας, ἀνεμόσταλας.
ἀνεμόσυκο (τὸ) δημ. σῦκον ἰσχνόν, ὡριμάσαν ἄνευ ἐρινοῦ βλ. λ.
ἀνεμόσυρις-εως (ἡ) μτγν. ἀνεμοσίφων, δίνη ἀνέμου, θυελλώδης τυφών· 2) **εἶδος γυναικείου** ριπιδίου: Ὀλυμπιοδ.Μετεωρ.200,19 **ταύτην τὴν συστροφὴν ὁ μὲν ποιητὴς θύελλαν καλεῖ.. αἱ δὲ Ἀλεξανδρεῖς τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ ἀνεμόσυριν διὰ τὸ ἐοικέναι κυκλανέμοις γυναικείοις, ἅπερ ἀνεμόσυριν καλοῦσιν.**
ἀνεμόσυρμα (τὸ) δημ. ἀνεμοσυρμὴ βλ. λ.
ἀνεμοσυρμή (ἡ) δημ. σφοδρὰ πνοὴ ἀνέμου χερσαίου, ἰδίως τοῦ ἀπὸ ὀρέων κατερχομένου: **ἀνεμοσυρμὴ ξεφουντάρισε τὰ καΐκια στὸ λιμάνι** (*παρέσυρε τὰς ἀγκύρας*).
ἀνεμόσυρμο (τὸ) δημ. ἀνεμοσυρμὴ βλ. λ.
ἀνεμοσφάραγος-ον ὁ ἠχῶν ἐκ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου: Πινδ.Π 9,6 **ἀνεμοσφαράγων.. κόλπων.**
ἀνεμόσφορον (τὸ) ποῶδες φυτόν, πιθ. **ἄνηθον τὸ ἄγριον** ἄ. **βούνιον** βλ. λ.: Διοσκ.330,706.
ἀνεμοσώρευτος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐπισωρευθείς που· || ὁ οὐχὶ δι' ἐργασίας, οὐχὶ νομίμως **κτηθείς**, οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου συλλεγείς, ἐπὶ πλούτου: **τ' ἀνεμοσώρευτα εἶναι κι ἀνεμοσκόρπιστα.**
ἀνεμοσωριάζω δημ. διὰ τοῦ ἀνέμου ἐπισωρεύω· συνήθ. ἀπρασ. -ει ἐπὶ χιόνος· || μεσ. κ. παθ. **-ομαι** ἀόρ. **ἀνεμασωριάστηκα**, μτχ. **ἀνεμασωριασμένος: χιόνι ἀνεμοσωριασμένο.**
ἀνεμοσώριασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνεμοσωριάζω βλ. λ.
ἀνεμοτάραξη (ἡ) δημ. σφοδρὸς ἄνεμος, θύελλα: δ.δίστ. **ὅταν ἀστράφτω καίω σε, ὅταν βροντῶ χαλῶ σε | κι ἂν κάμω ἀνεμοτάραξη πέρνω σε καὶ πνιῶ σε.**
ἀνεμοταράττω νεώτ. διὰ τοῦ ἀνέμου ἢ ἐν τῷ ἀνέμῳ ταράττω.
ἀνεμοταραχή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ σφοδρὸς ἄνεμος· || κ. ὁ ἐκ σφαδροῦ ἀνέμου σάλος κυμάτων: **ἕνεκα τῆς ἀνεματαραχῆς συνεκρούσθησαν πλοῖα ἐν τῷ λιμένι.**
ἀνεμοτάραχτος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ταραττόμενος, πληττόμενος, ἀνεμόδαρτος: λιμάνι **ἀνεμοτάραχτα·** || κ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ταραχθείς: δ. διστ. **καράβι' ἀνεμοτάραχτα κι ἀγερατσακισμένα | φουρταύνα δὲ σᾶς πάλαιψε τέτοια ποὺ δέρνει ἐμένα.**
ἀνεμότουρλα (ἡ) δημ. ὁ ἀνεμοστρόβιλος βλ.λ.
ἀνεμοτουρλιάζω δημ. καταπονῶ, ταλαιπωρῶ τινα, οἱονεὶ ὡς ἀνεμοστρόβιλος τὸν παρασύρω εἰς φυγήν: δ. τραγ. **ταὺς Τούρκαυς πέρνουν ὀμπροστά, τοὺς ἀνεμοταυρλιάζουν.**
ἀνεμοτράνταχτος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ ἀνέμου δεινῶς σειόμενος, ποὺ τὸν τραντάζει **ὁ** ἄνεμος.
ἀνεμότρατα (ἡ) δημ. πλατὺ μὲ μέγα ἱστίον ἁλιευτικὸν πλοιάριον εἰς ἀνοικτὴν θάλασσαν ἁλιεῦον διὰ μεγάλης ὑπ' αὐτοῦ συρομένης σαγήνης (γρίπου)· 2) συνεκδ. ἡ σαγήνη, ὁ γρῖπος τοῦ πλαιαρίαυ ἀνεμότρατα.
ἀνεμοτρατάρης (ὁ) δημ. **ὁ** δι' ἀνεμότρατας βλ.λ. ἁλιεύων.
ἀνεμοτραφής-ές μσν. ἀνεμοτρεφὴς βλ.λ.: Εὐστ. σχόλ.1095,12 **ἄλλως γὰρ ἀνεμοτραφῆ ἀκούαμεν φυτὰ τὰ καύφοις αὐξανόμενα** πνεύμασι.
ἀνεμοτρεφής-ές ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου τρεφόμενος, αὐξανόμενος, δυναμούμενος: Ἰλ.Ο 625 **ὡς ὅτε κῦμα.. πέσῃσι λάβρον ὑπὸ νεφέων** ἀνεμοτρε**φές·** 2) ὁ ἐλαφρός, ὁ εὐκίνητος: Ἰλ.Λ.256 **ἔχον** ἀνεμοτρε**φὲς ἔγχος** (ἀρχ. διορθ. **ἀνεμοτρεπές**).
ἀνεμότροφος-ον ἀνεμοτρεφὴς βλ.λ.: Ἀνακρεόντ.41,14 **τὸ δ' ἄχος πέφευγε μιχθὲν ἀνεμοτρόφῳ θυέλλῃ** (δ. γρ. ἀνεμοτρόπῳ).
ἀνεμοτροχός (ὁ) νεώτ. ὁ τροχὸς ἀνεμομύλου ἢ ἀνεμαντλίας, ἀνεμοκινητὴρ βλ.λ.
ἀνεμουδρουλώνω δημ. κ. **ἀνεμουδρώνω** συλλέγω τῇδε κἀκεῖσε ἄγρια χόρτα διὰ τροφὴν ζῴων.
ἀνεμουδρώνω δημ. ἀνεμουδρουλώνω βλ. λ.· 2) μτφ. **εἰς** ἄσκοπα ἢ ἀνωφελῆ ἀσχολοῦμαι, ἀνωφελῶς, ματαίως κοπιάζω.
ἀνεμούρα (ἡ) δημ. σφοδρὸς ἄνεμος, ἀνεμοδούρα.
ἀνεμουρδώνω δημ. ρυπαίνω, μολύνω, λερώνω· || μτφ. πρὸς κολασμὸν δέρω: **σώπαινε μὴ σ' ἀνεμουρδώσω·** || κ. παθ. μολύνομαι, λερώνομαι: Ἐρωτοκρ.Γ.78 **δὲ μοιάζει ν' ἀνεμουρδωθῇ στὸ στόμα του ἔτοια βρώση.**
ἀνεμούρι (τὸ) δημ. τὸ περὶ τὴν ἀνέμην τιθέμενον *νῆμα ὅπως ἐκεῖθεν* ἀνελισσόμενον περιελιχθῇ

εἰς ἀγαθίδα (γίνῃ κουβάρι)· : δ. διστ. **ἀνεμοστάτης θὰ γενῶ κι ἀνέμη θὰ γυρίζω | καὶ μ' ἀνεμαύρι ὁλόχρυσο νὰ σὲ περιτυλίζω·** 2) τὸ ἀνεμούριον βλ.λ.

ἀνεμουρίζομαι δημ. αἰφνιδίως, ταχέως ἀφανίζομαι, χάνομαι, οἱονεὶ ὑπὸ ἀνεμοστροβίλου (ἀνεμούρας) παρασυρόμενος.

ἀνεμούρι(ον) μσν. νεώτ. κ. δημ. ὁ περιστροφικὸς ἀνεμοδείκτης, ἀνεμοδούρα : Εὐστ.Πον.109,92 **τὸ δ' αἴτιον ὁ περιρρέων ἡμᾶς εὔριπος καὶ τὸ ἀείστραφον ἀνεμούριον, - ἀνεμούρι κατάκαρφα στὴ σκεπή·** 2) νεώτ. ναυτ. ἀνεμοδείκτης ἐξ ὑφάσματος τιθέμενος ἐπὶ τῶν προσηνέμων ἐπιτόνων πλέοντος ἱστιοφόρου ἐν ὄψει τοῦ πηδαλιούχου πρὸς ὁδηγίαν αὐτοῦ διὰ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου, δημ. **παντερόλι·** || ὁ ἐκ μεταλλικοῦ ἐλάσματος εἰς σχῆμα βέλους ἢ ἐπιμήκους τριγωνικῆς σημαίας περιστροφικὸς ἀνεμοδείκτης τῶν φάρων ἢ τῶν πλοίων.

ἀνεμοφάγος-ον νεώτ. ὁ ματαιόσχολος, ὁ ἐν ἀργίᾳ διάγων, ἀνεμοχάφτης, μυγοχάφτης.

ἀνεμοφαγωμένος-η-ο δημ. ἀνεμοφθόρητος βλ.λ.

ἀνεμοφάντης (ὁ) δημ. κ. **ἀνεμοφάντρα** (ἡ) ἡ ἐπὶ τῆς στέγης ἀεραγωγὸς ὀπή.

ἀνεμόφαντος-η-ο δημ. ὁ αἰφνιδίως ἄφαντος γενόμενος, οἱονεὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἀναρπαγείς.

ἀνεμοφθόρητος-ον μσν. ὁ ἀνεμόφθορος, ὁ ὑπὸ τῶν ἀνέμων φθαρείς : Κ.Μανασ.Χρον.9,46.

ἀνεμοφθορία (ἡ) μτγν. μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑπὸ τῶν ἀνέμων γινομένη φθορά : ΠΔ Παραλ.2,6,28 **ἀνεμοφθορία καὶ ἴκτερος, ἀκρὶς καὶ βροῦχος ἐὰν γένηται·** || ἡ ἐκ μεμολυσμένου ἀέρος βαρεῖα λοιμικὴ νόσος : αὐτ.Δευτ.28,22 **πατάξαι σε Κύριος . . ἐν πυρετῷ καὶ ῥίγει καὶ ἐρεθισμῷ καὶ ἀνεμοφθορίᾳ·** Σουΐδ. «**ἡ πληγὴ τῶν ἀνέμων**»· || νεώτ. εἰδ. ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου γινομένη φθορὰ τῶν φυτῶν ἰδίως τῶν σπαρτῶν καὶ τῶν καρπῶν.

ἀνεμόφθορος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου φθειρόμενος ἢ φθαρείς : ΠΔ Ὠσηὲ 8,7 **ὅτι ἀνεμόφθορα ἔσπειραν·** || κ. μτφ. : αὐτ. Παροιμ. 10,5 **ἀνεμόφθαρος δὲ γίνεται . . υἱὸς παράνομος.**

ἀνεμόφιλος-ον νεώτ. ὁ φιλῶν, ἀγαπῶν τὸν ἄνεμον· 2) εἰδ. βοταν. **ἀνεμόφιλα** περιληπτ. ὀνομασία τῶν φυτῶν ὅσα γονιμοποιοῦνται διὰ κόκκων τῆς γύρεως μεταφερομένων ὑπὸ τοῦ ἀνέμου εἰς τὴν παιπαλαδόχην τῶν ὑπέρων.

ἀνεμόφλεκτος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου φλεγείς, καείς, ξηρανθείς, ἐπὶ φυτῶν.

ἀνεμοφλογίζομαι δημ. ἀόρ. **-ίστηκα,** μτχ. **-ισμένος** φλογίζομαι, καίομαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου : **ἀνεμοφλογίστηκαν οἱ φυτειές·** || κ. μτφ. : ὡς ὕβρις ἢ κατάρ. **νὰ χαθῇς, ἀνεμοφλαγισμένε.**

ἀνεμοφοίτητος-ον Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τῶν ἀνέμων προσβαλλόμενος.

ἀνεμόφοιτος-ον ἠνεμόφοιτος βλ. λ.

ἀνεμοφόρητος-ον ὁ ὑπὸ ἀνέμου φορηθείς, διασκορπισθείς, παρασυρθείς : Λουκ.Λεξιφ.7 **πάντα μέντοι ἀνεμοφόρητα καὶ ὑμενόστρακα.**

ἀνεμοφοροῦμαι-έομαι νεώτ. ὑπὸ τοῦ ἀνέμου φέρομαι.

ἀνεμοφούρφουλος-η-ο ὁ ὅμοιον τῷ ἀνέμῳ βόμβον ποιῶν, ἐπὶ ἐντάμων ἱπταμένων μετὰ βοῆς.

ἀνεμοφράκτης (ὁ) νεώτ. φράκτης προφυλάσσων ἀπὸ τοῦ ἀνέμου· || εἰδ. ἡ κυκλοτερὴς περιστρεφομένη θύρα, ἡ ἔχουσα τέσσαρα ἢ πέντε γωνιώδη **ἐν τῷ κέντρῳ** χωρίσματα, ὥστε ὁ εἰς ἓν τούτων ἐμβαίνων καὶ ὠθῶν τὸ πρὸ αὐτοῦ χώρισμα νὰ εἰσέρχεται προχωρῶν ἢ ἀντιθέτως νὰ ἐξέρχηται περιστρεφομένης τῆς θύρας· || συνεκδ. κ. πᾶσα δι' ἐλατηρίου αὐτομάτως κλείουσα θύρα.

ἀνεμοφύσημα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. αἰφνιδία καὶ κατὰ διαλείμματα πνοὴ ἀνέμου.

ἀνεμοφωλιά (ἡ) δημ. τὸ ἄγριον φυτὸν **βαλλωτὴ ἡ ὀξυβαφοειδὴς ἢ κροτηροφόρος,** οὗ οἱ κάλυκες (κρατῆρες) χρήσιμοι ὡς κανδηλῆθραι (λουμίνια) ἄ. ἀγριοφλησκούδι, ἀγγαραδιά, **φλουτουριά.**

ἀνεμοχάλαζο (τὸ) δημ. ἄνεμος **μετὰ** χαλάζης.

ἀνεμόχαλο (τὸ) δημ. ἡ περὶ τὸν ἥλιον ἅλως κατὰ τὴν δύσιν, ἄ. ἀνεμαλώνι, **ἡλιοστέφανο.**

ἀνεμοχάφτω δημ. καταπίνω τὰς τροφὰς ἀμασσήτους, τρώγω λαιμάργως.

ἀνεμόχιονο (τὸ) δημ. λεπτὴ χιὼν μετ' ἀνέμου· συγγ. **χιονόνερο.**

ἀνεμόχλαδο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἀνεμοκλείτι **βλ.λ.**

ἀνεμόχολο (τὸ) δημ. δριμὺς αἰφνίδιος **μετὰ** νεφῶν ἄνεμος, μπουράσκα : Κρυσταλ.Τραγ.56 **στοὺς κάμπους ἀνεμόχολο.**

ἀνεμόχορδον (τὸ) νεώτ. ἡ αἰολικὴ **ἅρπα** βλ.λ.

ἀνεμοχόρταρο (τὸ) δημ. τὸ ἀνεμόχορτο βλ.λ.

ἀνεμόχορτο (τὸ) δημ. ποῶδες φυτὸν ἐτήσιον καὶ πολυετές, **ἐλξίνη ἡ κρητική,** ἡ π. Διοσκ.'Αλσίνη ἢ Μυὸς ὦτα· ἄ. κολλῆκι κ. **ἀνεμογλέντι,** ἀνεμακλείδι κ. **ἀνεμοκλείτι.**

ἀνεμόχυτος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου χυθείς, σκορπιαθείς, ἁπλωθείς : Βιζυην.Ἐστ.30,4,96 **ἀνεμόχυτα μαλλιά.**

ἀνεμοχώρεμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνεμοχωρῶ βλ. λ., κωλικός.

ἀνεμοχωρῶ-άω δημ. πάσχω **κωλικοὺς** πόνους ἐκ **ψύξεως** τῆς γαστρός, ἰδίως ἐπὶ λεχαῦς : **κρύωσε ἡ λεχώνα κι ἀνεμοχώρησε.**

ἀνεμπαίζω δημ. κ. **ἀναμπαίζω** χλευάζω, λαιδωρῶ, ἐμπαίζω, περιγελῶ : παροιμ. **ἔκατσαν τ' ἀνεμπαίσματα στὴ στράτα κι ἀνεμπαίζουν.**

ἀνέμπαισμα (τὸ) ὁ ἄξιος χλεύης, ἐμπαιγμοῦ.

ἀνέμπαλιν ἐπίρρ. αὖθις, ἐκ νέου : Ἐπιγρ. **ἀνέμπαλιν πάντα γένοιτο.**

ἀνέμπαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἐμβάς, μὴ εἰσελθών που, οἷον ἐν οἰκίᾳ, ἐκκλησίᾳ : **ἀνέμπαστο τὸν ἔχεις ἀκόμα νὰ καρτερᾷ στὸ κρύο·** 2) ὁ μήπω δεκτὸς γενόμενος, μὴ προσληφθείς : **ἀνέμπαστος στὴ συντροφιά, - στὸ παιγνίδι·** 3) ὁ μὴ μυηθεὶς εἴς μυστικήν τινα συνεννόησιν, συμφωνίαν πρὸς ἐνέργειαν : **ἀνέμπαστος ἦταν ἐκεῖνος στὸ κίνημα·** || κ. ὁ μὴ ἀντιληφθείς τι : **ἀνέμπαστος εἶν' ἀκόμη στὸ νόημα·** 4) εἰδ. ἐπὶ μνηστῆρος, ὁ εἰς ὃν δὲν ἐπετράπη ὑπὸ τῶν γονέων ἡ ἐν οἰκειότητι μετὰ τῆς μνηστῆς ἀναστροφή : **τὴν ἀρραβώνιασε μὰ εἶναι ἀκόμ' ἀνέμπαστος·** 5) ἐπὶ τόπου, ὁ μὴ ἔχων πόρον, διάβασιν, εἴσοδον, ποὺ δὲν ἔχει ἀπὸ ποῦ νὰ μπῇ κανεὶς εἰς αὐτόν : **ἀνέμπαστο εἶναι πιὰ τὸ ρημόκαστρο.**

ἀνέμπατος-η-ο δημ. ἐπὶ ζύμης, ἡ μὴ ἀνεβατή, λειψή : **φαύρνισαν τὰ ψωμιὰ ἀνέμπατα.**

ἀνεμπέδωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐμπεδωθείς, μὴ στερεωθείς, ὁ ἀσταθῶς ἔχων· || κ. μτφ. **θεωρίαι ἀνεμπέδωτοι.**

ἀνεμπειρία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔλλειψις **πείρας.**

ἀνέμπηκτος (-η)-ο(ν νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐμπαγεὶς ἢ μὴ δυνάμενος νὰ ἐμπηχθῇ : **ἀνέμπηκτοι πάσσαλοι, - ἀνέμπηκτα παλαοῦκια.**

ἀνεμπίστευτος (-η)-ο(ν) μσν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐμπιστοσύνης ἄξιος : Παχυμερ.ἐν Ρήτ.1,575,27, - **ἀνεμπίστευτος σύντροφος.**

ἀνέμπιστος-η-ο δημ. ὁ μὴ ἔχων **ἐμπιστοσύνην** εἰς ἄλλους, δύσπιστος, καχύποπτος.

ἀνεμπιστοσύνη (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης, ἡ διάθεσις τοῦ ἀνεμπίσταυ βλ.λ.

ἀνέμπληγος-η-ο δημ. κ. **ἀνέμπληστος** ὁ ἄπληστος, ἀχόρταγος, ποὺ **δὲν** χορταίνει· || συνεκδ. ὁ λίαν φιλοχρήματος, ὁ **πλεονέκτης.**

ἀνέμπληκτος-ον Σχολ. ὁ μὴ **ἐκπληττόμενος.**

ἀνεμπλήκτως ἐπίρρ. ἄνευ ἐκπλήξεως, ἀπαθῶς, ἠρέμως : Πλουτ.Γαλ6.23 **τηλικαύτην χάριν**

ἀνεμπλήκτως οὐ μὴν ἀναισθήτως **δεχόμενον** (διορ. Κοραῆ ἀνεκπλήκτως).

ἀνέμπληστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. οὗ δὲν δύναταί τις νὰ ἐμπλησθῇ, ποὺ δὲν χορταίνεται : Θεμιστ.Λόγ.2,40 Β **ἀνέμπληστον θέαμα**· 2) νεώτ. μὴ κορεννύμενος, ἢ μὴ πληρούμενος : **γαστέρες ἀνέμπληστοι, - λάκκος, - τάφρος ἀνέμπληστος**· 3) δημ. ἀνέμπληγος βλ.λ.

ἀνέμπλοκος-ον μον. ὁ μὴ περιπλακείς, μὴ ὢν ἐμπεπλεγμένος : Νικητ.κωδ.Βαρβ.519,26 **ἔχων ἀκραιφνῆ (ὁ ἔ. ἀνέμπλοκον) φάλαγγα.**

ἀνέμπλους-οος-ουν ὁ μὴ κατάλληλος πρὸς πλοῦν, ὁ μὴ πλέων ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πλεύσῃ : Νόνν.Εὐ.Ἰων.6,90 **ἀνέμπλοος ναῦς.**

ἀνεμπλουτίζομαι νεώτ. ἐμπλουτίζομαι ἐκ νέου : **ἀνεμπλουτισθέντα μεταλλεύματα** (διὰ καμινεύσεως ἢ πλύσεως γενόμενα πλέον περιεκτικὰ μετάλλου), **- ἀνεμπλουτισθέντα φρέατα** (δι' ὑδραυλικῶν ἔργων σχόντα μείζονα ποσότητα ὕδατος).

ἀνεμπλουτισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνεμπλουτίζομαι βλ. λ.

ἀνέμποδα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐμποδίων, ἀκωλύτως.

ἀνεμπόδιγα ἐπίρρ. δημ. ἀνεμποδίστως βλ. λ.

ἀνεμπόδιγος-η-ο ἐπίρρ. δημ. ἀνεμπόδιστος βλ.λ.

ἀνεμπόδιστα ἐπίρρ. δημ. ἀκωλύτως, ἀνεμποδίστως βλ.λ. : Βλαχογ.Παληκ.Παλ.58 **σκλαβώσανε κι ἁρπάξαν ἀνεμπόδιστα.**

ἀνεμπόδιστος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **ἀμπόδιστος** ὁ μὴ ἐμπόδιον ἔχων, μὴ ἐμποδιζόμενος : Ἀριστλ.Ἠθ.7 C 13 **εἴπερ ἑκάστης ἕξεώς εἰσιν ἐνέργειαι ἀνεμπόδιστοι,** Πολυβ.10,11,3 **ἀνεμποδίστους ἐξαγωγὰς καὶ ἀναχωρήσεις, - ἀνεμπόδιστοι προήλαυνον, - ἀνεμπόδιστος εἶναι νὰ μείνῃ ἢ νὰ φύγῃ, - ἀνεμπόδιστες βοσκές**· 2) κ. δημ. ἐνεργ. ὁ μὴ παρέχων ἐμπόδιον, μὴ ὢν ἐμπόδιον : Ἀριστ. Ζ.Μορ.3,2,12 **πρὸς τὰς ἄλλας κινήσεις ἀνεμπόδιστα, - ἀνεμπόδιστη τοὺς εἶναι ἡ θειά τους.**

ἀνεμποδίστως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἐμποδίου, ἀκωλύτως : Διοδ.Σ 1,36 **ἀνεμποδίστως διεξάγειν, - ἀνεμποδίστως ἔχει τὴν νομήν, - ἀνεμποδίστως ἀνεχώρησε, - κατέλαβε, - νέμεται.**

ἀνέμποδος-η-ο δημ.ἀνεμπόδιστος βλ.λ.,ἀκώλυτος.

ἀνεμπόλητος-ον Σχ.ὁ μὴ ἐμποληθείς,μὴ πωληθείς.

ἀνεμπόρευτος (-η)-ο(ν) μον. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐμπορίας, μὴ ἐμπαρεύσιμος, ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἐμπορευθῇ, ἐπὶ πραγμάτων· ‖ μον. ἐλευθεροπρεπής : Εὐσταθ.Πον.315,11 **τὸ ἀνεμπόρευτον κοινωνικόν.**

ἀνέμπτωτος-ον ὁ μὴ ἐμπίπτων, περιπίπτων εἴς τι : Πλάτ.Ὅροι 412 C **ἀλυπία ἕξις, καθ' ἣν ἀνέμπτωτοί ἐσμεν εἰς λύπας** ἀντιθ. **εὐέμπτωτος.**

ἀνεμπτώτως ἐπίρρ. μον. κατὰ τρόπον ἀνέμπτωτον : Θ.Στουδ.Μι.1460.

ἀνεμπύητος-ον νεώτ. ὁ μὴ προκαλῶν ἢ μὴ ἔχων πύησιν, ὁ ἄνευ πύου, ἐπὶ νόσων ἢ τραυμάτων : **ἀνεμπύητος εὐλογία.**

ἀνεμπύρευτος-ον μον. ὁ μὴ ἐμπυρευθείς, μὴ ἀναφθείς· ‖ κ. μτφ. μὴ διαφωτισθείς : Εὐστ.Πον. 301,94 **οἱ ἀνεμπύρευτοι καὶ ἀφώτιστοι.**

ἀνέμυαλος-η-ο δημ. ὁ ἄνους, ὁ ἐπιπόλαιος : Λασκαρ.Μυθ.2,19 **τὸ ἀνέμυαλο πεθαίνει.**

ἀνεμυχάθη Ἡσ. « ὑπείδετο ».

ἀνεμφανίζομαι νεώτ. ἐκ νέου **ἐμφανίζομαι,** ξαναφανερώνομαι, ξαναφαίνομαι.

ἀνεμφάνισις-εως νεώτ. ἡ ἐκ νέου **ἐμφάνισις,** ξαναφανέρωμα· 2) εἰδ. ἐπὶ φωτογραφίας, ἡ ἐκ τῆς **φωτογραφικῆς πλακὸς λῆψις ἀντιτύπων.**

ἀνεμφάνιστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐμφανισθείς· ‖ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐμφανισθῇ ἢ ὁ μὴ ἁρμόζων, μὴ πρόσφορος πρὸς ἐμφάνισιν· 2) εἰδ. ἐπὶ φωτογραφίας, ὁ μήπω ἐπὶ τῆς φωτογραφικῆς πλακὸς λαβὼν ἐμφάνισιν βλ.λ. ἢ μὴ δυνάμενος νὰ ἔχῃ τοιαύτην : **ἐσωτερικαί τινες ἀλλοιώσεις εἶναι ἀκτινογραφικῶς ἀνεμφάνιστοι**· 3) εἰδ. νομ. ὁ κλητευθεὶς καὶ μὴ ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς : Λεξ.Νομοτεχν.40.

ἀνεμφανίστως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεμφάνιστον βλ. λ.· ‖ εἰδ. νομ. ἄνευ ἐμφανίσεως ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς.

ἀνέμφαντος-ον μτγν. ὁ μὴ ἐμφαντικός, μὴ δηλωτικός : Πλούτ.Ἠθ.44 **προσώπου κατάστασις . . ἀνέμφαντος οὐχ ὕβρεως** (δ.γρ. ἀνέμφατος).

ἀνέμφατος-ον ὁ μὴ ἐμφαίνων ἢ μὴ ἐμφαινόμενος, ὁ μὴ ἐκφράζων τι, ἀνέκφραστος : Ἀριστείδ. Μουσ.31,19 **τῶν φθόγγων . . ἀνέμφατον τὴν τοῦ μέλους ποιουμένων πλοκήν.**

ἀνεμφάτως ἐπίρρ. ἄνευ ἐμφάσεως : Ἑρμογ. Μεθ.π.Βαθ.3,369,24 **ἀνεμφάτως δὲ καὶ ἧττον ἔχοντος φανερὰν τὴν ἐπιτήδευσιν.**

ἀνεμφύχωτα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐμψυχώσεως, ἐνθαρρύνσεως.

ἀνεμψύχωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐμψυχωθείς, μὴ λαβὼν ἠθικὴν ἐνίσχυσιν, ἐνθάρρυνσιν.

ἀνεμψυχώτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἐνθαρρύνσεως.

ἀνεμῶ-έω ἐξεμῶ, ξερνῶ.

ἀνεμῶ-όω κ. μον. ἐκθέτω τι εἰς τὸν ἄνεμον, ἀφήνω νὰ σείεται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου : Χωνιάτ. **τὰς σημαίας ἠνέμωσαν**· 2) παθ. κινοῦμαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου : Καλλίστρ.14 ἠνεμωμένας τὴν τρίχα (μὲ τὴν κόμην κυματίζουσαν)· ‖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ταράττομαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου· 3) φυσιοῦμαι, φουσκώνω : Ἱππ. **ἢν ἀνεμωθῶσιν αἱ ὑστέραι.**

ἀνεμώδης-ες κ. νεώτ. ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τοὺς ἀνέμους, ὁ ὑπὸ τῶν ἀνέμων προσβαλλόμενος, ἀνεμόδαρτος : Σοφ.ἀπ. **ἀνεμώδης Σκῦρος,** Πλούτ. Ἠθ.967 Β **ἀνεμῶδες ἀκρωτήριον· - ἀνεμώδης παραλία**· 2) σχόλ. ὁ οἱονεὶ τοῦ ἀνέμου τὴν φύσιν ἔχων, ἀνεμιαῖος βλ.λ.· 3) ὁ ἐκ τοῦ ἀνέμου προερχόμενος, προκαλούμενος : Ἀριστλ.Πρ.932 Β 29 **ἀνεμώδη κύματα**· 4) κ. νεώτ. ὁ ἀνέμους ἔχων, ὁ καθ' ὃν ἄνεμοι ἐπικρατοῦσι : αὐτ.Μετ.360 Β 5 **ἔτος ἀνεμῶδες, - καιρὸς** ἀνεμώδης· ‖ κ. ὁ ἄνεμον πραμηνύων : Θεόφρ.Ἀν.18 **ἀνεμῶδες σημεῖον**· 5) μτφ. Ἡσ. ἐν λ. Κραπαταλίας « ἀσθενής, ληρώδης »· 5) νεώτ. ὅμοιος, παρεμφερὴς πρὸς ἄνεμον· ‖ κ. μτφ. ὁ οἱονεὶ ἀνέμου κουφότητα, ἀστάθειαν ἔχων : **ἀνεμώδης πολιτική.**

ἀνεμωδῶς ἐπίρρ. νεώτ. διὰ τοῦ ἀνέμου ἢ ὁμοίως πρὸς ἄνεμον, ὁρμητικῶς, αἰφνιδίως : **ἀνεμωδῶς ἐπέσκηψεν ἡ καταστροφή**· 2) μτφ. κούφως, συγκεχυμένως : **ἀνεμωδῶς ἠγόρευεν ἐπὶ ὥρας.**

ἀνεμώκης-ες ταχὺς ὡς ἄνεμος : Εὐρ.Φοίν.163 **ἀνεμώκεος εἴθε δρόμον νεφέλας ποσὶν ἐξανύσαιμι,** Ἀριστφ.Ὄρν.697 **εἰκὼς ἀνεμώκεσι δίναις.**

ἀνεμώλιος-ον κ. νεώτ. ὁ μάταιος, ὁ ὡσεὶ ἄνεμος κοῦφος, ἀνωφελής : Ἰλ.Δ 355 **οὐ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις** (αὐτὰ ποὺ λὲς εἶναι λόγια τοῦ ἀέρα)· αὐτ.Φ 474 **τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον;** (διατί κρατεῖς τὸ τόξον σου ματαίως;) **- ἀνεμώλιοι ὑποσχέσεις - ἐνέργειαι**· ‖ ἀτελεσφόρητος, ἄχρηστος : Ὀρφ.Λιθ.505 **παλαμναίην ἀνεμώλιον ἀσπίδα θεῖναι** (καθιστᾶν ἀνίσχυρον, ἄχρηστον)· 2) μτφ. κ. νεώτ. ὁ ἀνόητος, ὁ ἄνευ ἀξίας, ἀσήμαντος, κοῦφος : Ἰλ.Υ 123 **οἱ δ' αὖτ' ἀνεμώλιαι** (ἀντιθ. πρὸς τὸ ἄριστος), Θεόκρ.25, 259 **ἔπεσε προπάραιθε ποδῶν ἀνεμώλιος οὕτως - ἀνεμώλιοι λόγοι - σκέψεις.**

ἀνεμωλίως ἐπίρρ. Σχ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνεμώλιον βλ.λ.

ἀνεμωνέλλα (ἡ) νεώτ. βοταν. φυτὸν ἐνδιάμεσον μεταξὺ ἀνεμώνης καὶ βατραχίου, τῆς οἰκογενείας τῶν **βατραχοειδῶν.**

ἀνεμώνη (ἡ) κ. -ἰς -ίδος (μτγν.) κ. νεώτ. δημ. κ. -α φυτὸν ἀνθοφόρον τὸ ἔαρ, κατὰ Θεόφρ. κλη-

θὲν οὕτω διότι τὰ **πέταλα** τοῦ ἄνθους αὐτοῦ εὐκόλως ὑπὸ τοῦ ἀνέμου σκορπίζονται : Κρατῖν. Μαλθ.1,3 **ἀνεμωνῶν κάλυξι τ' ἠριναῖς**, Θεόκρ. 5,22 **οὐ σύμβλητ' ἐστὶ κυνόσβατος οὐδ' ἀνεμώνα πρὸς ῥόδα**· σχόλ. « ἀνεμώνη ἄνθος ἄοδμον ὅ φασιν ἀναδοθῆναι ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀδώνιδος »· ‖ βοταν. φυτὸν ποῶδες, πολυετὲς τῆς οἰκογεν. τῶν **βατραχοειδῶν**, περιλαμβάνον ἑβδομήκοντα εἴδη, ὧν ἓξ αὐτοφυῆ ἐν Ἑλλάδι, ἡ **ἁλοόφιλος**, ἡ **ἐπίχαρις** (μέλαινα π. Διοσκ.), ἡ **παλαμόφυλλος**, ἡ **στεφανηφόρος**, ἡ **ἐπιγειόφυλλος** κ. ἡ ἥμερος, ἡ ἄ. δημ. ἀγριοπαπαρούνα ἢ ἀγριολαλές· 2) μτφ. κενὸς ἐννοίας, κοῦφος : Λουκ.Λεξιφ.23 **μηδέ σε θελγέτωσαν αἱ ἀνεμῶναι τῶν λόγων**· 3) νεώτ. ζωολ. περιληπτ. ὀνομασία θαλασσίων τινῶν ζώων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **κοιλεντερωτῶν**.

ἀνεμωνίδιον (τό) νεώτ. παραλλαγή τις τῆς ἀνεμώνης.

ἀνεμωνίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. πτητικὴ τοξικὴ οὐσία λαμβανομένη ἐκ τῆς ἀνεμώνης, ἰδίᾳ τῆς **πρωϊκάρπου** ἐν χλωρᾷ καταστάσει.

ἀνεμώνιον (τό) Σχ. ἡ ἀνεμώνη βλ.λ.

ἀνεμωνίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ ἀνεμώνη βλ.λ.

ἀνεμωνοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. περιληπτικῶς τὰ φυτὰ τῆς οἰκογεν. τῶν **βατραχοειδῶν**, τὰ ἔχοντα ἁπλοῦν περιάνθιον πεταλοειδὲς καὶ προάνθησιν τοῦ κάλυκος κατὰ κεραμωτὴν διάταξιν.

ἀνεμωνόφυλλα (τὰ) νεώτ. βοταν. περιληπτικῶς τὰ φυτὰ ὧν τὰ φύλλα προσομοιάζουσι πρὸς τὰ τῆς ἀνεμώνης.

ἀνέμωσις-εως (ἡ) μσν. ἡ ἐν τῷ ἀέρι ἀναπέτασις, ἀνέμισμα : Ν.Χων.Σαθ.1,103 **πρὸς μόνην τῆς σημαίας αὐτῆς τὴν ἀνέμωσιν**.

ἀνεμώτας (ὁ) Ἡσ. « ὄνος ἀφετός, ἱερός, τοῖς ἀνέμοις θυόμενος ἐν Ταραντίνοις ».

ἀνεμῶτις-ιδος (ἡ) ἡ τοὺς ἀνέμους καταπαύουσα, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς : Παυσ.4.35,8 **ἐν Μοθώνῃ δὲ ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς ἀνεμώτιδος**.

ἀνέν μσν. κ. δημ. ἐκτεταμ. τ. τοῦ ὑποθετ. συνδέσμου **ἄν** : Ἐρωτόκρ.Ε 1361 **κι ἡ ὀργητά σου ἀνὲν κρατῇ ἀκόμη βασιλιά μου**.

ἀνενδεής-ές κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐνδεής, ὁ οὐδενὸς χρείαν ἔχων, αὐτάρκης : Ἀμμών.Λεξ.113 **εὔπορος δὲ ὁ πρὸς τὰς ἐπιβαλλούσας τύχας ἀνενδεής**, ΑΠ 10,115 **ζῆσον λογισμῷ καὶ μενεῖς ἀνενδεής**.

ἀνένδεκτος-ον κ. μσν. ἀπαράδεκτος, ἀπίθανος : ΚΔ Λουκ.17,1 **ἀνένδεκτόν ἐστι μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα**.

ἀνενδέκτως ἐπίρρ. μσν. ἀπαραδέκτως : Ν.Χων.

ἀνένδετος-ον μτγν. ὁ μὴ μετ' ἄλλου συνδεδεμένος, μὴ πρὸς ἄλλον συναφής : Φίλ.1,71 **ὁ γυμνὸς καὶ ἀνένδετος σώματι νοῦς**.

ἀνενδεῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἄνευ ἐνδείας, ἄνευ ἐλλείψεως : Διον.Ἁλ.Ρητ.1,5 **ἀγὼν ἀνενδεῶς κεκραμένας**, ΔΧρυσ.12,34 **ἀνενδεῶς ἐκτελέσας**.

ἀνενδοιάσιμος-ον μσν. ὁ μὴ ἐνδοιασμὸν προκαλῶν, ὁ ἐνδοιασμοῦ ἀνεπίδεκτος : Ἰω.Σκυλ.π. Κεδρ.2,645,3.

ἀνενδοίαστος-ον μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ. ἀναμφισβήτητος, μὴ ἐπιδεχόμενος ἐνδοιασμόν, ἀναμφίβολος : Φίλ.1,440 **τὸν ὑπὲρ τοῦ κτήσασθαι τὸ εἶδος ἀνενδοίαστον πόθον**.

ἀνενδοιάστως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἄνευ ἐνδοιασμοῦ, ἀδιστάκτως· ‖ ἀφόβως, τολμηρῶς.

ἀνένδοτα ἐπίρρ. δημ. ἀνενδότως βλ. λ.

ἀνένδοτος (-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐνδίδων, μὴ ὑποχωρῶν : Ἀντύλλ.π.Ἰατρ.235 **τόνος τῆς κλίνης ἰσχυρός τε καὶ ἀνένδοτος τυγχανέτω**, - **ἀνένδοτος θύρα**· ‖ μτφ. ὁ κατὰ τὴν γνώμην, τὴν θέλησιν, τὴν ἀπόφασιν **ἀμετάτρεπτος**, ὁ μὴ καταπονούμενος ἢ ὁ **ἄκαμπτος** ἢ ὁ **ἀτεγκτος** : Φίλ.1,71 **νοῦν ἀνένδοτον σώματι**, Στησρ. Μηνι.1,29 **ἀνένδοτον ἔχων τὴν ἔφεσιν**, Ν.Χων. Σαθ.1,121 **ἀνένδοτος ταῖς πόνοις, ἀτειρὴς ἐν τῷ μάχεσθαι**, - **ἐπιμένει ἀνένδοτος εἰς τὴν ἀπόφασίν του**, - **ἀνένδοτη στὰ παρακάλια του**· ‖ ὁ μὴ ἐλαττούμενος, συνεχῶς ὁ αὐτὸς ὤν : Συνεσ. 247 D **ἀνένδοτος προθυμία**, Ἱεροκλ.π.Στοβ.3,125 **ἀνενδότοις πόνοις**, - **ἀνένδοτον φρόνημα**, - **ἀνένδοτος ἔχθρα**· ‖ νεώτ. ὁ συνεχής, ὁ ἀδιάκοπος, ὁ μετ' ἐπιμονῆς γινόμενος : **ἀνένδοτος προσπάθεια**.

ἀνενδότως ἐπίρρ. ἄνευ ὑποχωρήσεως, ἀκάμπτως· ‖ ἀμετατρέπτως· ‖ συνεχῶς, ἀδιακόπως, μετ' ἐπιμονῆς : Φίλ.2,26 **ἀνενδότως διαθλεῖν**, - **ἀνενδότως προσπαθεῖ**.

ἀνένδυτος (-η)-ο(ν) Σχ. ὁ μὴ ἐνδεδυμένος, ὁ ἄντυτος· Ἡσ. ἐν λ. ἄφαροι « ἀνίματος ».

ἀνενεργής-ές ὁ μὴ ἐνεργῶν, ἀδρανής· 2) ὁ μὴ φέρων ἀποτέλεσμα, ὁ μὴ ἀποτελεσματικός : Θεόφρ.ΙΦ 9,17,1.

ἀνενεργησία (ἡ) μτγν. ἔλλειψις ἐνεργείας, ἀδράνεια : Διον.Ἀρεοπ.Ἐκκλ.Ἱερ.5,3,4 **ἡ σταυροειδὴς σφραγὶς τὴν . . τῶν σαρκικῶν ὀρέξεων ἀνενεργησίαν . . ἐμφαίνει**· 2) τὸ μὴ ἀποτελεσματικόν, τὸ ἀτελεσφόρητον.

ἀνενέργητα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἀνενέργητον βλ. λ.3) κ. 4).

ἀνενέργητος (-η)-ο(ν) μτγν. μσν. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐνεργῶν, ὁ ἀδρανής, ἀνενεργής, ἀντίθ. **ἐνεργός**, **ἐνεργητικός**, Σέξτ.Πυρρ.1,24 **ἐπεὶ μὴ δυνάμεθα ἀνενέργητοι παντάπασιν εἶναι**· 2) ἐκκλ. εἰδ. ὁ μὴ ἐν ἐνεργείᾳ, ὁ συνεπείᾳ ἀπαγορεύσεως ἀργός, ἐπὶ κληρικῶν : Σύνοδ.Ἐφέσ.π.Εὔστ.91 **κἂν χειροτονηθῶσιν, ἀνενέργητοι**· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ὃν ἢ περὶ οὗ δὲν ἐγένετο ἡ δέουσα ἐνέργεια, ἐπὶ ὑποθέσεων, δικῶν, δικαστ. ἀποφάσεων, ἐνταλμάτων κττ. : **ἔνταλμα συλλήψεως ἀνενέργητον**, - **ἄφησε τὴν ὑπόθεση ἀνενέργητη**· 4) δημ. εἰδ. ὁ μὴ σχὼν κένωσιν, ἀφόδευσιν, ποὺ δὲν ἐνεργήθηκε : **ὁ ἄρρωστος εἶναι μέρες ἀνενέργητος**.

ἀνενεργήτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνενέργητον βλ. λ.3).

ἀνένεργος-ον ὁ ἀνενεργής βλ. λ.

ἀνενεργός-όν κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐνεργός, μὴ ἐπιφέρων ἀποτέλεσμα : **φάρμακον ἀνενεργόν**, - **ἀνενεργοὶ ἐνώσεις** (χημ.).

ἀνενεργῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνενεργῆ.

ἀνενετεῖ Ἡσ. « ἀρνεῖται, ἀπὸ τοῦ ἄνω νεύειν ἢ ἀπαρνεῖται ».

ἀνενεχύραστος-ον ἐπιγρ. **μὴ εἰς κατάσχεσιν** ὑποκείμενος.

ἀνενεχυρίαστος (-η)-ο(ν) ὁ μὴ ὡς ἐνέχυρον δοθείς· ‖ ὁ μὴ δεκτικὸς ἐνεχυριάσεως.

ἀνενήνοθεν ἐνήνοθε βλ.λ. Ἡσ. «ἀνῆγεν ἢ ἀνέβη».

ἀνενθουσίαστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐνθουσιασμοῦ βλ.λ.· ‖ ἄνευ ἐνθαρρύνσεως, ἐμψυχώσεως.

ἀνενθουσίαστος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἐνθουσιασμένος, ὁ μὴ ἐξ ἐνθουσιασμοῦ παράφορος ὢν ἢ γενόμενος : Πλουτ.Ἠθ.751 **ἀνενθουσίαστος ἔρως**· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐνθουσιασμοῦ, ἀπαθής, ψύχραιμος : **λαὸς ἀσυγκίνητος καὶ ἀνενθουσίαστος**.

ἀνενθουσιάστως ἐπίρρ. μτγν. καὶ νεώτ. ἄνευ ἐνθουσιασμοῦ, ἀπαθῶς : Πλουτ.Ἠθ.346 Β **γέγραφε τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην οὐκ ἀνενθουσιάστως**.

ἀνενθρονίαστος-ον μσν. κ. νεώτ. (ἐκκλ.) ὁ μὴ καθιερωθεὶς εἰς τὴν λατρείαν τοῦ θείου διὰ τῆς τελετῆς τῆς ἐγκαινιάσεως : Θ.Στουδ.1665 **ἀνενθρονίαστος κόγχη ἐκκλησίας**.

ἀνενθρόνιστος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνενθρονίαστος βλ.λ. : Βαλσαμ.Συντ.Κ.2,582 **ἀνενθρόνιστος ἐκκλησία**· ‖ ὁ μὴ καταλαβὼν τὸν θρόνον, μὴ στεφθεὶς ἔτι ἡγεμών· 2) ὁ ἐκλεγεὶς ἐπίσκοπος,

ἀλλὰ μήπω καταλαβὼν τὸν ἐπισκοπικὸν αὐτοῦ θρόνον, μήπω ἐγκαταστὰς εἰς τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ.
ἀνενθύμητα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐνθυμήσεως.
ἀνενθύμητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. δημ. κ. ἀνεθύμητος ὁ μὴ ἐνθυμούμενος, ὁ ἐπιλήσμων τινός : Φιλόθ.π.Θαν.50 **ἀνενθύμητός ἐστι τοῦ θνητοῦ καὶ ἐπικήρου τῆς συστάσεως**, δ. διστ. μιανῆς **ποὺ ᾽ναι ἀνεθύμητη λέω νὰ τῆς θυμήσω | σὰ μ᾽ ἀγαποῦσε π᾽ ἄφησε νὰ τὴν κρυφοφιλήσω**· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ λησμονηθείς, ὅν δὲν δύναταί τις νὰ ἐνθυμηθῇ, ὁ ἐξ ἀμνημονεύτου : Λεξ.Νομοτεχν. **ἀνενθύμητος συνήθεια.**
ἀνενθυμήτως ἐπίρρ. νεώτ. ἄνευ ἐνθυμήσεως, πρὸ ἀμνημονεύτου.
ἀνενθυμίζω νεώτ. ἐνθυμίζω ἐκ νέου, ὑπομιμνήσκω, ξαναθυμίζω : Κοραῆ ᾽Ατ.29.
ἀνεννόητα ἐπίρρ.δημ.κατὰτρόπον ἀνεννόητον βλ.λ.
ἀνεννόητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ κεκτημένος τὴν ἔννοιαν τινός, ὁ μὴ ἐννοῶν τι, ὁ ἐν ἀγνοίᾳ ὤν : Πολύβ.2,35,6 **ἵνα μὴ τελέως οἱ μεθ᾽ ἡμᾶς, ἀνεννόητοι τῶν τοιούτων ὑπάρχοντες, ἐκπλήττωνται**, Διοδ.Σ.1,8 **τροφῆς ἡμέρου παντελῶς ἀνεννοήτους** (ἀγνοοῦντας)· 2) νεώτ. δημ. ὁ ἀκατάληπτος, ἀκατανόητος : **ἀνεννόητος διατύπωσις**,- **ἀνεννόητες κουβέντες**· || δημ. κ. **ἀνανόητος**, ὁ μὴ ἀντιληπτὸς γενόμενος : **ἀνανόητος μπῆκε.**
ἀνεννοήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. οὐχὶ διὰ συλλογισμοῦ, οὐχὶ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ νοῦ ἀντιλήψεως : Εὐστρ. εἰς ᾽Ηθ.Νικ.40,7· || διὰ διαισθήσεως : Πορφ.Κατ.10 **ἀνεννοήτως γινώσκειν.**
ἀνέννοιας ἐπίρρ. δημ. κ. **ἀνέγνοια** ἄνευ φροντίδος, ἀμερίμνως : **ἀνέννοιας τρώει καὶ πίνει.**
ἀνέννοιαστος-η-ο μσν. κ. δημ. κ. **ἀνέγνοιαστος** ἀμέριμνος, ἄφροντις, ξέγνοιαστος, ἀνέννοιος : Διγ. ᾽Ακρ.59 **καὶ γέγονα ἀνέννοιαστος πάσας μου τὰς ἡμέρας**, παροιμ. **ἀνέννοιαστα νιάτα, κακὰ γεράματα**· 2) ὁ ἀνύποπτος, ἀνυποψίαστος : **τὸν χτυπήσανε ἐκεῖ ποὺ περναῦσε ἀνέννοιαστος.**
ἀνενοικίαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐπὶ ἐνοικίῳ δοθείς, ἀμίσθωτος, ἀνεκμίσθωτος, ξενοίκιαστος, ἀνοίκιαστος, ξένοικος· 2) ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐνοικιασθῇ : **εἶναι ἑτοιμόρροπον τὸ κτίριον καὶ συνεπῶς ἀνενοικίαστον**, - **αἱ ἀρχαιολογικαὶ χῶροι εἶναι ἀνενοικίαστοι.**
ἀνέννοιος-α-ο δημ. θηλ. κ. -η ἀνέννοιαστος βλ.λ. : **εἶναι πολὺ ἀνέννοια γιὰ παντρειά.**
ἀνεννοιοσύνη (ἡ) δημ. ἀμεριμνησία, ἀφροντισία : **ἀπὸ τὴν ἀνεννοιοσύνη του τὰ ᾽παθε.**
ἀνενοχλησία (ἡ) μσν. τὸ μὴ ἐνοχλεῖσθαι, τὸ ἀπαθῶς διάκεισθαι : ᾽Ανδρον.πρεσβ. ἐν Μι.161,1049· σχ. « ἀπραγμοσύνη ».
ἀνενόχλητα ἐπίρρ. δημ. ἀνενοχλήτως βλ.λ. : **πηγαινόρχεται ἀνενόχλητα.**
ἀνενόχλητος (-η)-ο(ν) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ὑπὸ ἄλλων ἐνοχλούμενος, ἀδιατάρακτος, ἐν ἡσυχίᾳ ὤν : ᾽Ηλιόδ.5,19 **ἀνενόχλητος** (τάφος) - **ἀνενόχλητος ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς του**· || νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ εἰς ὃν δὲν προβάλλονται κωλύματα, περιορισμοί : **ἀνενόχλητοι περιέρχονται οἱ λησταί**, - **κάνει ὅ,τι θέλει ἀνενόχλητη**· 2) δημ. ὁ μὴ ποιῶν, μὴ προξενῶν, μὴ δίδων ἐνόχλησιν : **εἶναι ἀνενόχλητος ὁ γειτονάς μας.**
ἀνενοχλήτως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἀδιαταράκτως, χωρὶς ἐνόχλησιν : ᾽Ανδρον.Χρυσοβ. ἐν Σαθ. 1,212 **προστάσσει . . κατέχειν αὐτὴν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀνενοχλήτως καὶ ἀδιασείστως** || ἄνευ περιορισμοῦ, ἄνευ ἐμποδίου : **εἰσέρχεται ἀνενοχλήτως εἰς τὰ ἀνάκτορα.**
ἀνένοχος-ον μσν. ὁ μὴ ἔνοχος, μὴ ἐξ ἐνοχῆς βαρυνόμενος : Θεοδ.Στουδ.215 D.
ἀνενόχως ἐπίρρ. μτγν. μσν. κ. νεώτ. ἄνευ ἐνοχῆς, ἄνευ εὐθύνης ἐξ ἐνοχῆς : Χρυσ. στ Λειτ.Εὐχ. Πιστ.2 **ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων**, ᾽Επιτιμ.Καν. **εἴ τις ἀνενόχως τὴν νηστείαν παρέβη.**
ἀνενσάρκωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου ἐνσάρκωσις, ἡ κατὰ τὴν δοξασίαν τῶν Πνευματιστῶν ἐπάνοδος τῆς ψυχῆς **εἰς νέον σῶμα**, ἄ. μετενσάρκωσις· συγγ. ἔννοια μετεμψύχωσις βλ.λ.
ἀνενσάρκωτος-ον νεώτ. ὁ μὴ σχὼν ἀνενσάρκωσιν βλ.λ.· 2) συνεκδ. ὁ μὴ ἐν ἐφαρμογῇ τεθείς, μὴ πραγματοποιηθείς : **ἀνενσάρκωτος ἰδέα.**
ἀνενσυνείδητος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐνσυνείδητος, μὴ ἐν ἐπιγνώσει γινόμενος : **ἀνενσυνείδητος βλάβη.**
ἀνένταλτος-ον νεώτ. ὁ δι᾽ ὃν δὲν ἐδόθη ἡ νόμιμος ἐντολή, ὁ γενόμενος ἄνευ ἐντάλματος : **ἀνένταλτος πληρωμὴ ὀφειλῆς τοῦ Δημοσίου βαρύνει τὸν ἐνεργήσαντα αὐτὴν ταμίαν.**
ἀνεντάλτως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ἀνένταλτον βλ.λ.
ἀνέντατος-ον κ. νεώτ. ὁ μὴ ἐντεταμένος, ὁ μὴ ἔντασιν ἔχων, ἀτέντωτος, ξετέντωτος, χαλαρός : Θεόπομπ.π.Πολυδ.2,234 **ἄνευρος, ἀσθενής, ἀνέντατος**· || μὴ ἐκτεταμένος : ᾽Αντύλ.᾽Ιατρ.107 **ὀλίγον τε καὶ προσηνῶς ἀνένταταν** (περίπατον)· 2) νεώτ. κ. ὁ μὴ δεκτικὸς ἐντάσεως, μὴ ἐντατός.
ἀνενταφίαστος-ον νεώτ. ὁ μὴ ἐνταφιασθείς, ἄταφος, ἄθαφτος.
ἀνενταφιάστως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. ἄνευ ἐνταφιασμοῦ : Εὐατ.σχ.1278,62.
ἀνέντερα (τὰ) νεώτ. ζωολ. **περιληπτικῶς τὰ** ἄνευ ἐντερικοῦ σωλῆνος ἐγχυματικὰ ζῷα τοῦ ἀθροίσματος τῶν **πολυγαστριδῶν.**
ἀντερίζω μσν. ἐξάγω τινὸς τὰ ἔντερα, σχίζω τὴν γαστέρα τινός, ξεντεριάζω, ξεκοιλιάζω : ᾽Ιω. Μαλαλ.115,15 **ὅντινα ᾧ ἐβάσταζε ξίφει ἀνεντέρισεν.**
ἀνεντεροτροφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀτροφία τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος ἐκ γενετῆς ἢ ἐπίκτητος.
ἀνέντευκτος-ον μτγν. μσν. κ. νεώτ. ἀκοινώνητος, ᾧ οὐδεὶς δύναται ἐντυγχάνειν : Πλουτ.᾽Ηθ.10 Α **τὰ ἀνέντευκτα τῶν ἠθῶν**· 2) ἀνεπηρέαστος, ἀδέκαστος : Στοβ.᾽Ανθ.308,36 **ἄδωρον καὶ ἀνέντευκταν τὴν δικαιοσύνην εἶναι**· 3) νεώτ. ἀπρόσιτος, ἀπρασπέλαστος : **ἀνέντευκτος ἡ τῶν παρατόλμων ἐλπίδων ἐκπλήρωσις.**
ἀνέντονον ᾽Ησ. « ἱμάτιον· Λάκωνες ».
ἀνεντρανίζω δημ. κ. **ἀναντρανίζω** κ. **ἀνατρανίζω** ὑψῶ τὴν κεφαλήν, τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἄνω, προσβλέπω, ἀτενίζω : ᾽Ερωτοκρ.Α 1519 **καὶ πότε στράφη νὰ σὲ ἰδῇ καὶ νὰ σ᾽ ἀνεντρανίσῃ**· || ἀτενίζων διακρίνω τινὰ ἤ τι : δ. τραγ. **σὰν τὸ δικό μου τὸν καημὸ δὲν ἀνεντράνισ᾽ ἄλλο.**
ἀνεντράνιση (ἡ) δημ. ἡ μὲ ὑψωμένην τὴν κεφαλὴν πρόσβλεψις, τὸ ἀτενίζειν τινά.
ἀνεντράνισμα (τὸ) δημ. κ. **ἀναντράνισμα** ἡ ἀνεντράνιση βλ. λ., ἡ πρόσβλεψις τὸ ἀνάβλεμμα : ᾽Ερωτοκρ.Δ 1911 **καὶ μ᾽ ἕνα ἀνεντράνισμα σὰν παραπανεμένο**, παροιμ. **καλὸ ᾽ν᾽ καὶ τ᾽ ἀνεντράνισμα** τῆς γραίας **προβατίνας.**
ἀνέντρεπτος-ον σχ. ὁ μὴ ἐνδοιάζων.
ἀνεντρέπτως ἐπίρρ. μτγν. ἀνενδοιάστως.
ἀνεντρεχής-ές ὁ μὴ ἔμπειρος, μὴ ἐπιτήδειος : ᾽Ιερακλ.π.Στοβ.39,34.
ἀνέντροπα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐντροπῆς, ἀναισχύντως.
ἀνεντροπιά (ἡ) δημ. ἀναίδεια, ξαδιαντροπιά.
ἀνεντρόπιαστα ἐπίρρ. δημ. ἄνευ ἐντροπῆς, ἀναιδῶς, ἀναισχύντως, ξαδιάντροπα, ξετσίπωτα· || **ἄνευ καταισχύνης.**
ἀνεντρόπιαστος-η-ο δημ. ὁ μὴ αἰσθανόμενος ἐντροπήν, ἀντρόπιαστος, ἀναίσχυντος, ἀναιδής· || ὁ μὴ καταισχυνθείς : **γυρίσαμε ἀπὸ τὸν πόλεμο ἀνεντρόπιαστοι.**
ἀνεντ οπίαστος-ον μσν. ὁ μὴ ἐντροπήν, κα-